

S Ă N T A

S C R I P T U R Ă

A

VECHIULUI ȘI A NOULUI TESTAMENTŪ.

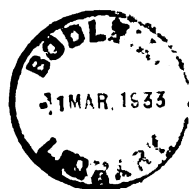

EDIȚIUNE NOUĂ, REVĂDUTĂ DUPĂ TECSTURILE ORIGINALE, ȘI PUBLI-
CATĂ DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

VECHIULŪ TESTAMENTŪ.

I A Ș I I
TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER.
1874.

CUPRINDEREA VECHIULUI TESTAMENTŪ.

Facerea. Ȃntȃia carte a lui Moisi . . .	are	50	cap.	Ecclesiastulȃ	are	12	cap.
Exodulȃ. A dȃoa carte a lui Moisi . . .	"	40	"	Cȃntarea Cȃntȃrilorȃ	"	8	"
Leviticulȃ. A treia carte a lui Moisi . .	"	27	"	Cartea lui Isaia	"	66	"
Numerȃ. A patra carte a lui Moisi . . .	"	36	"	Cartea lui Ieremia	"	52	"
Deuteronomulȃ. A cincea carte a lui Moisi	"	34	"	Plȃngerile lui Ieremia	"	5	"
Iosua	"	24	"	Cartea lui Ezechielȃ	"	48	"
Cartea Judecȃtorilorȃ.	"	21	"	Cartea lui Danielȃ	"	12	"
Cartea Rutei	"	4	"	Cartea lui Osea	"	14	"
Cartea ȃntȃsia a lui Samuelȃ	"	31	"	Cartea lui Ioelȃ	"	3	"
Cartea a dȃoa a lui Samuelȃ	"	24	"	Cartea lui Amosȃ	"	9	"
Cartea ȃntȃsia a Regilorȃ	"	22	"	Cartea lui Obadia	"	1	"
Cartea a dȃoa a Regilorȃ	"	25	"	Cartea lui Iona	"	4	"
Cartea ȃntȃsia a Cronicelorȃ	"	29	"	Cartea lui Mica	"	7	"
Cartea a dȃoa a Cronicelorȃ	"	36	"	Cartea lui Nahumȃ	"	3	"
Cartea lui Ezra	"	10	"	Cartea lui Habakukȃ	"	3	"
Cartea lui Neemia.	"	13	"	Cartea lui Zefania	"	3	"
Cartea Esteri	"	10	"	Cartea lui Haggai	"	2	"
Cartea lui Iovȃ	"	42	"	Cartea lui Zecharia	"	14	"
Cartea Psalmilorȃ	"	150	"	Cartea lui Malachi	"	4	"
Proverbele lui Solomonȃ.	"	31	"				

FACEREA.

ANTEIA CARTE A LUI MOISI.

Crearea lumii; lucrul celor şase zile; Sabbatul.

1 **L** A "începută ^b creă Dumne-deu ceriul şi
2 pământul. Şi fără formă şi deşertă
era pământul; şi întunerec *era* preste faţa
adâncului; ^c şi Spiritul lui Dumne-deu se
purta pe deasupra apei.
3 ^d Şi Dumne-deu *disé*: "Să fiă lumină; şi
4 fu lumină. Şi vedu Dumne-deu lumina, că
bună *este*: şi Dumne-deu ^e despărţi lumina
5 de întunerec. Şi Dumne-deu numi lumina
^f *diua*; şi întunerecul ^g *lu* numi *nópte*. Aşa fu
séra şi fu demăneta *diua* anteia.
6 Şi Dumne-deu *disé*: "Să se facă un ^h in-
tinsu între ape, care să despărta ape de ape.
7 Şi Dumne-deu făcu întinsul, ⁱ şi despărţi a-
pele cele de subu acestu întinsu de apele
8 cele deasupra acestui întinsu; şi se făcu
aşa. Şi Dumne-deu numi întinsul ceriul. A-
9şa fu séra şi fu demăneta *diua* a dúoa.
10 Şi Dumne-deu *disé*: "Să se adune apele
cele de subu ceriul la unu locu, şi să se a-
11ráte uscatul; şi se făcu *aşa*. Şi Dumne-
deu numi uscatul pământu, şi adunătura
12 apelor o numi mări; şi vedu Dumne-deu că
acésta este bine. Şi Dumne-deu *disé*: "Să
producă pământul *erbă*, verdeta purtându
13 seminţă, şi pomi ^j fructiferi purtându
fructe după feliul lor, a cărora seminţă *să fiă*
14 într'înşii pe pământ; şi se făcu *aşa*. Şi
pământul produse *erbă*, verdeta purtându
15 seminţă după feliul ei, şi pomi purtându
fructe cu *seminţă* într'înşii după feliul
lor; şi vedu Dumne-deu că *acésta este* bi-
ne. Aşa fu séra şi fu demăneta *diua* a
treia.
16 Şi Dumne-deu *disé*: "Să se facă ^k "lumină-
tori pe întinsul ceriului, ca să despărta *diua*
de *nópte*, şi cari să serve de semne ^l "pen-
tru timpuri, zile şi ani; Şi să fiă lumină-

tori pe întinsul ceriului, ca să lumineze pe
pământ; şi se făcu *aşa*. Şi Dumne-deu ^m făcu
17 pre cei doi luminători mari: pre luminăto-
rul cel mare, ca să guverneze *diua*, ⁿ şi
pre luminătorul cel mai micu, ca să gu-
verneze *nópte*; *făcu* şi ^o "stelele. Şi-i puse
18 pre ei Dumne-deu în întinsul ceriului, ca
să lumineze pământul; Şi ^p "să guverneze
diua şi *nópte*, şi să despărta lumina de in-
19 tunerec; şi vedu Dumne-deu că *acésta este*
bine. Aşa fu séra şi fu demăneta *diua* a
patra.

Şi Dumne-deu *disé*: "Să producă apele ^q 20
multime de animale vieţuitoare, şi paseri să
sbóre pe deasupra pământului subu in-
tinsul ceriului. Şi ^r "Dumne-deu creă cetii cei
21 mari, şi toate animalele vieţuitoare ce se mişcă,
pre cari apele le-au produs cu abundenţă
dupre feliul lor, şi toate pasarile inaripate
dupre feliul lor; şi vedu Dumne-deu că
22 *acésta este bine*. Şi Dumne-deu le bine-cu-
ventă, dicendu: "Cresceţi şi vă înmulţiţi,
şi împleţi apele în mări; şi pasarile să se
înmulţescă pe pământ. Aşa fu séra şi fu
23 demăneta *diua* a cincea.

Şi Dumne-deu *disé*: "Să producă pâmên- ^s 24
tul animale vieţuitoare după feliul lor,
vite şi tărătore şi fere pe pământ după
feliul lor; şi se făcu *aşa*. Şi Dumne-deu ^t 25
făcu ferele de pe pământ după feliul lor,
şi vitele după feliul lor, şi toate tărăto-
rele de pe pământ după feliul lor; şi
vedu Dumne-deu că *acésta este bine*.

Şi Dumne-deu *disé*: "Să facem omu ^u 26
dupre chipul nostru, după asemănarea
noastră, care ^v "să stăpănescă preste pescii
mării, şi preste pasarile ceriului, şi preste
patrupede, şi preste totu pământul, şi pre-

FACEREA.

Capitlu 1.

^a Ioan 1. 1, 2.
^b Ebr. 1. 10.
^c Ps. 8. 3. & 33.
^d 6. & 89. 11, 12.
^e & 102. 25. &

136. 5. & 146.
6.
Iaa. 44. 24.
Ier. 10. 12. &
51. 15.
Zech. 12. 1.
Fapt. 14. 15. &
17. 24.
Col. 1. 16, 17.

Ebr. 11. 3.
Apoc. 4. 11. &
10. 6.
^c Ps. 33. 6.
Iaa. 40. 13, 14.
^d Ps. 33. 9.
^e 2 Cor. 4. 6.
^f Ps. 74. 16. &
104. 30.

^g Iov. 37. 18.
Ps. 136. 5.
Ier. 10. 12. &
51. 15.
^h Prov. 8. 28.
ⁱ Ps. 148. 4.
^j Iov 26. 10. &
38. 8.
Ps. 35. 7. &

95. 5. & 104.
9. & 136. 6.
Prov. 8. 29.
Ier. 5. 22.
2 Pet. 3. 5.
^k Ebr. 6. 7.
^l Luc. 6. 44.
^m Dent. 4. 19.
Ps. 74. 16. &

136. 7.
ⁿ Ps. 74. 17. &
104. 19.
^o Ps. 136. 7, 8,
9. & 148. 3, 5.
^p Ps. 8. 3.
^q Iov 38. 7.
^r Ier. 31. 35.

^s Cap. 6. 20. &
7. 14. & 8. 19.
Ps. 104. 26.
^t Cap. 8. 17.
^u Cap. 5. 1. &
9. 6.
Ps. 100. 3.
Ecl. 7. 29.

Fapt. 17. 26
28, 29.
1 Cor. 11. 7.
Efes. 4. 24.
Col. 3. 10.
Iac. 3. 9.
^v Cap. 9. 2.
Ps. 8. 6.

- ste toate t  r  toarele cari se t  r  sc   pe p  m  nt  .
- 27   i Dumne  u cre   pre om     dupre chipul   se  , dupre chipul   lui Dumne  u   l   cre   pre d  nsul  ,   b  rbat     i feme     i cre  
- 28 pre ei.   i Dumne  u   i bine-cuv  nt  ,   i Dumne  u li   ise:   Cresce  i   i vă   mmul  ti  i,   i   mple  i p  m  ntul  ,   i-l   supune  i pre d  nsul  ,   i domni  i preste pescii m  rei,   i preste paserile ceriului,   i preste toate animalele c  te se mi  c   pe p  m  nt  .
- 29   i Dumne  u   ise: Eacc   v  am   dat   vou  i tot     rba purt  nd   sem  n  , care cre  ce preste tot   p  m  ntul  ,   i tot   pomul   fructifer   purt  nd   sem  n  ; aceste vor   fi
- 30   vou   spre m  ncare;   i la   t  te animalele p  m  ntului,   i la t  te    paserile ceriului,   i la tot   ce se t  r  sce pe p  m  nt     i are in sine suflet   vi  , da   tot     rba verde spre m  ncare.   i se făcu a  a.   i   Dumne  u se u  t   la t  te c  te făcu,   i   cc   era   bune f  rte. A  a fu s  ra   i fu dem  n  ta   i  a a   se  a.
- 2   A   a s  a sf  r  sit   ceriul     i p  m  ntul     i
- 2   t  t   o  stirea lor  .   i sf  r  sind   Dumne  u in      i  a a   eptea lucrările sale, pre cari le-a f  cut  , s  a repausat   in   i  a a   eptea de t  te lucrările sale cari le-a f  cut  .
- 3   i Dumne  u   bine-cuv  nt     i  a a   eptea,   i o s  n  ti pre ea: că in  ru ac  sta s  a repausat   el   de t  te lucrările sale, pre cari Dumne  u le cre     i le făcu.

*S  n  tirea   ilei a   eptea. Gr  dina Edenului. A-
  edarea nun  ei.*

- 4   A  a fu nascerea ceriului   i a p  m  ntului, c  nd  u aceste a  u fost   create, in   i  a in care Iehova Dumne  u făcu p  m  ntul     i ceriul  ;   i tot     pl  nt   c  mpului, care mai înainte nu era pe p  m  nt  ,   i tot     rba c  mpului care mai înainte nu res  rise; c   Iehova Dumne  u in  c   nu   plo  ase pe p  m  nt  ,   i om   nu se a  la, ca   s   lucreze p  m  ntul  .   i abur   se suia   de pe p  m  nt  ,   i uda   tot   fa  a p  m  ntului.
- 7   i Iehova Dumne  u form   pre om   din   pulberea p  m  ntului,   i   sufl   in   n  rile lui suflare de vie  t  ,   i așa   se făcu omul   in fin  t   vi  .
- 8   i Iehova Dumne  u pl  nt     gr  din   in   Eden despre   res  rit  ,   i in ac  sta   pu- se el   omul   pre care l  a f  cut  .   i

Iehova Dumne  u făcu să resar   din p  m  nt     tot   felul   de arbori frumoși la vedere   i bună la m  ncare;   i   pomul   vie  tei in me  ilocolul   grădinei;   i pomul   cunoscinței binelui   i al   r  ului.   i fluvi  

10     ia din Eden  , ca să ad  pe gr  dina,   i de acolo se disp  r  tia in patru riuri. Numele

11 unuia — Pison  : acela    care incunjură   tot   p  m  ntul   Havila, unde este aur  .   i aurul   acelui p  m  nt   este bună; acolo

12 este   bdeli     i p  tr   onichin  .   i numele

13 riului al   doilea — Ghihon  : acela    care incunjură tot   p  m  ntul   Cu  .   i nu-

14 mele riului al   treilea —   Hiddekel  : acela    care curge spre res  ritul   Assiriei;   i riul   al   patrulea — Eufra  t  .

  i Iehova Dumne  u lu   pre om  ,   i-l  

15   puse in gr  dina Eden  , ca să o lucreze,   i să o p  z  esc  .   i Iehova Dumne  u ordin  

16 omului,   ic  nd  : Din tot  i pomii acestei gr  din  i vei m  nca;   Dar din pomul   cuno-

17 scin  ei binelui   i al   r  ului, din  r  ce  a   s   nu m  n  nc  , c   in   i  a in care din  r  in-

sul   vei m  nca,   vei muri.

  i Iehova Dumne  u   ise: Nu este bine

18 să fi   omul   singur  ,   i   i vou   face lui ad-

19 jutoriu, care să     a ascemenea lui.   C   Ie-

hova Dumne  u, după ce formă din p  m  nt   t  te animalele c  mpului   i t  te paserile ce-

riului,   adus  -le-a  u la Adam  , ca să ved  a, cum   să le num  esc  ;   i la t  t   vie  tuit  rea numele ce i l  a dat   Adam  , acesta fu nu-

20 mele ei.   i Adam   puse nume la t  te vi-

tele   i la paserile ceriului,   i la t  te f  rele c  mpului;   i pentru Adam   nu se află ad-

jutoriu, care să   ie asemenea lui.

  i Iehova Dumne  u făcu să cadă preste

21 Adam   un     somm   ad  nc  ,   i el   adormi;   i lu   una din c  stele lui,   i restr  nse car-

nea la locul   ei.   i Iehova Dumne  u din

22 c  sta, pre care o luase din Adam  , form   pre

23 feme  ,   i   o aduse la Adam  . Atunci   ise

Adam  : Ast   dat  , da, ac  sta este   os   din

  sele mele,   i carne din carnea mea! ac  sta se va numi b  rbat   (I  a) c     din

barbat   (I    ) este luat  .   De aceea b  rba-

24 tul   va lăsa pre părintele se     i pre ma-

ma sa,   i se va lipi de femea sa;   i vor  

fi un   corp  .   i   am  nduo  i era   gol  . Adam  

25   i femea sa,   i nu   se ru  ina  .

x 1 Cor. 11. 7.	146. 7.	31. 17.	Ps. 103. 14.	m Cap. 3. 24.	t Num. 11. 7.	1 Tim. 2. 13.	Efes. 5. 30.
y Cap. 5. 2.	Fapt. 14. 17.	Deut. 5. 14.	Ecc. 12. 7.	n Cap. 4. 16.	u Dan. 10. 4.	b Cap. 1. 20, 24.	g 1 Cor. 11. 8.
Mal. 2. 15.	b Ps. 145. 15.	Ebr. 4. 4.	Isa. 64. 8.	s Rog. 19. 12.	v Vers. 8.	c Ps. 8. 6.	h Cap. 31. 15.
Mat. 19. 4.	16. & 147. 9.	c Neem. 9. 14.	1 Cor. 15. 47.	Ezec. 27. 23.	x Vers. 9.	d Vede cap. 6.	i Ps. 45 10.
Marc. 10. 6.	d Iov. 38. 41.	Isa. 58. 13.	i Iov. 33. 4.	o Vers. 15.	y Cap. 3. 1, 3.	e Cap. 15. 12.	Mat. 19. 5.
z Cap. 9. 1, 7.	e Ps. 104. 24.	d Cap. 1. 1.	fapt. 17. 25.	p Ezech. 31. 8.	11, 17.	f Sam. 26. 12.	Marc. 10. 7.
Lev. 26. 9.	1 Tim. 4. 4.	Ps. 90. 1, 2.	j Cap. 7. 22.	q Cap. 3. 22.	z Cap. 3. 3, 19.	g Prov. 18. 22.	1 Cor. 6. 16.
Ps. 127. 3. &	—	e Cap. 1. 13.	Isa. 2. 22.	Prov. 3. 18. &	1 Cor. 15. 56.	e Ebr. 13. 4.	Efes. 5. 31.
128. 3. 4.	—	f Iov. 38. 26, 27.	k 1 Cor. 15. 45.	Apoc. 2. 7. &	Iac. 1. 15.	f Cap. 29. 14.	i Cap. 3. 7, 10.
a Cap. 9. 3.	Capitul 2.	g Cap. 3. 23.	Isa. 51. 3.	22. 2. 14.	1 Ioan. 5. 16.	Jude. 9. 2.	j Erod. 32. 25.
Iov. 36. 31.	a Ps. 33. 6.	h Cap. 3. 19, 23.	Ezec. 28. 13.	r Vers. 17.	a Cap. 3. 12.	2 Sam. 5. 1. &	Isa. 47. 3.
Ps. 104. 14.	b Eod. 20. 11. &	—	Ioel 2. 3.	s Cap. 25. 18.	1 Cor. 11. 9.	19. 13.	—
15. & 136. 25. &	—	—	—	—	—	—	—

Ispitirea și căderea omului; pedepsa sa, și făgăduința lui Dumnezeu.

- 3** SI „șerpele era cel^u mai viclen^u din toate animalele pământului, pre cari le-a fost^u făcut^u Iehova Dumnezeu; și el^u a dis^u cătră femeă: Ce, se p^ote ca Dumne-de^u să fiă dis^u, ca voi să nu mâncați din
2 toți pomii grădinei! Și dis^e femea cătră șerpe: Din fructele pomilor grădinei pu-
3 tem^u mânca; „Dar din fructele pomului, cel^u din me^ulocul grădinei, a dis^u Dumne-de^u: Dintr'insul^u să nu mâncați, nici să v^e atingeți de d'insul^u, ca să nu muriți.
4 „Și șerpele a dis^u cătră femeă: Nu veți
5 muri; Că Dumnezeu șcie, că in ^uia, in care veți mânca dintr'insul^u, „se vor^u deschide ochii vostri, și veți fi ca Dumnezeu, cunosc^und^u binele și răul^u.
6 Și ved^u femea, că fructul^u pomului este bun^u la măn^ucăre și plăcut^u ochilor^u, și de dorit^u pomul^u spre a face înțelept^u, și luă ea din fructul^u lui, și ^u măn^ucă; și d^ede și bărbatului ei împreună cu dⁱn^usa, „și el^u măn-
7 că. „Și se deschiseră ochii la amⁱnd^uoi, „și cunosc^und^u că erau golⁱ, prinseră frun^ude de smochin^u, și și făcură pestelce.
8 Și ei au^udră ^u vocea lui Iehova Dumne-de^u „ambl^und^u in rec^urea dⁱlei prin grădină; și Adam și femea sa ^u se ascuseră de la fa^uca lui Iehova Dumnezeu pr'inte arborii
9 grădinei. Și Iehova Dumne-de^u strigă pre Adam^u, și ^u dis^e: Unde esci? Și el^u re-
10 spunse: V^ocea ta o au^udi^u in grădină, „și m^e temui^u, pentru-că s^unt golⁱ; și m^e as-
11 cunsei^u. Și el^u dis^e: Cine ^uti-a spus^u tⁱe că esci golⁱ? Nu cumva ai măn^ucătu din pomul^u din care ^uti ordina^ui ca să nu măn-
12 nănci? Și Adam^u dis^e: „Femea pre care mi-ai dat^u o s^u fiă cu mine, aceea mi-a dat^u din pom^u, și am^u măn^ucătu. Și Iehova Dumne-de^u dis^e cătră femeă: Pentru-ce ai făcut^u ac^usta? Ear femea a dis^u: „Șerpele m'a amăgit^u, și am^u măn^ucătu.
14 Și Iehova Dumnezeu dis^e „șerpelui: Fiind-că tu ai făcut^u ac^usta, bl^estemat^u s^u fi^u tu in^ute toate animalele și in^ute toate f^erele pământului; pe pân^utecele te^u v^e ambla, și ^u pulbere vei mânca in^ute dⁱlele
15 vieții tale. Și dușmăniă voi^u pune in^ute tine și in^ute femeă, și in^ute ^useminția ta și in^ute ^useminția ei; „ac^usta va zdrobi ca-

pul^u te^u, și tu ^u v^e impunge călcăiul^u ei.

Și cătră femeă dis^e: Voi^u immulți durerile 16 îngrecăre tale; „tu cu durere v^e nasce fi^u, „și d^upre bărbatul^u te^u vor^u fi dorințele tale, și el^u „te va st^epăni.

Și cătră Adam^u dis^e: „Fiind-că tu ai 17 ascultat^u de v^ocea femeii tale, „și ai măn^ucătu din pomul^u, „despre care ^uti-am^u ordina^ut^u, dⁱc^und^u: Dintr'insul^u să nu mănănci; „bl^estemat^u s^u fi^u pământul^u din cauza ta, „cu dureri v^e mânca dintr'insul^u in^ute dⁱlele vieții tale: „Spinⁱ și pălămidă ^uti va 18 cresce tⁱe, și „v^e mânca érba câmpului; „In^utru sud^urea feței tale v^e mânca pâne, 19 până ce te v^e înt^uorce in pământul^u din care esci luat^u; „că ț^erână esci, și ^u in ț^erână te v^e înt^uorce.

Și Adam^u chⁱamă numele femeii sale— 20 Eva; că fu muma tuturor^u celor^u vii. Și 21 Iehova Dumnezeu făcu lui Adam^u și femeii sale tunice de pele, și ^u îmbrăcă pre ei.

Și Iehova Dumnezeu dis^e: „Eacc^u Adam^u 22 se făcu ca unul^u din noi, cunosc^und^u binele și răul^u; dar ca nu cumva să intindă mâna sa, și ^u să i^ea și din pomul^u vieții, și măn^ucănd^u să trăescă in etern^u; De aceea 23 Iehova Dumnezeu ^ul^u sc^use pre el^u afară din grădina Eden^u, „ca să lucreze pământul^u din care fu luat^u. Așa alungă el^u 24 pre Adam^u; și ^u des^upre resăritul^u grădinei Eden^u puse „Cherubimⁱ, și flacără sabiei ce se in^uvertia, ca să păzescă calea la pomul^u vieții.

Cain^u și Abel^u; omor^uirea lui Abel^u; „urmașii lui Cain^u; „nascerea lui Set.

SI Adam^u cunosc^u pre Eva femea sa, 4 care concep^u, și născ^u pre Cain^u, și a dis^u: Am^u dobândit^u om^u prin Iehova. Și 2 ea mai născ^u pre fratele lui, pre Abel^u; și Abel^u era păstori^u de oi, și Cain^u era „lucrător^u de pământ^u.

Și după cât^u-va timp^u Cain^u a adus^u 3 „din fructele pământului dar^u lui Iehova. Și 4 Abel^u aduse și el^u „din cele ant^ui^u-născute ale oilor^u sale și din grăsim^uea lor^u. Și 5 Iehova „c^uată spre Abel^u și spre darul^u lui; și spre Cain^u și spre darul^u lui nu c^uată; și Cain^u se aprinse f^orte, „și fruntea i se plecă. Și dis^e Iehova cătră Cain^u: Pentru ce te-ai m^uniat^u? și pentru

Capit ^u l 3.	g Vers. 12. 17.	n Vers. 4.	Mat. 1. 23. 25.	u Cap. 4. 7.	Rom. 8. 20.	12. 7.	l Ps. 104. 4.
a Apoc. 12. 9. & 20. 2.	h Vers. 5.	2 Cor. 11. 3.	Luc. 1. 31. 34.	v 1 Cor. 11. 3. & 14. 34.	b 1ov 5. 7.	Rom. 5. 12.	Ebr. 1. 7.
b Mat. 10. 16.	i Cap. 2. 25.	1 Tim. 2. 14.	35. Gal. 4. 4.	c Efes. 5. 22. 23.	d Ecl. 2. 23.	Ebr. 9. 27.	—
2 Cor. 11. 3.	j 1ov 38. 1.	p Isa. 65. 25.	• Rom. 16. 20.	e 1 Tim. 2. 21.	f 1ov 31. 40.	h Vers. 5.	Capit ^u l 4.
c Cap. 2. 17.	k 1ov 31. 33.	Mic. 7. 17.	Col. 2. 15.	g 2 Tim. 2. 5.	d Ps. 104. 14.	Asemene Isa.	a Cap. 3. 23. & 9. 20.
d Vers. 13.	l Amos 9. 3.	q Mat. 5. 7. & 13.	1 Tim. 1. 14.	h 1 Tim. 2. 5.	e Ecl. 1. 13.	2 Thea. 3. 10.	b Num. 18. 12.
2 Cor. 11. 3.	l Cap. 2. 25.	38. & 23. 33.	1 Ioan 5. 5.	i 1 Pet. 3. 1. 5. 6.	f 2 Thea. 2. 7.	3 Thea. 2. 7.	c Num. 18. 17.
1 Tim. 2. 14.	l Esod. 3. 6.	Ioan 8. 44.	Ioan 12. 7. 17.	j 1 Sam. 13. 13.	g 1ov 21. 26. & 34. 15.	4 Cap. 2. 9.	d Ebr. 11. 4.
e Vers. 7.	l Ioan 3. 20.	Fapt. 13. 10.	l Ps. 48. 6.	k Vers. 6.	h Ps. 104. 29.	j Cap. 4. 2. & 9. 20.	e Cap. 31. 2.
f Fapt. 26. 18.	m Cap. 2. 18.	1 Ioan 3. 8.	Isa. 13. 8. & 21. 3.	l Cap. 2. 17.	i Ecl. 3. 20. & Isa. 24. 5. 6.	k Cap. 2. 8.	—
g 1 Tim. 2. 14.	l Ioan 31. 33.	r Ps. 132. 11.	Ioan 16. 21.	m Ecl. 1. 2. 3.	—	—	—
	Prov. 28. 13.	Mic. 5. 3.	1 Tim. 2. 15.	—	—	—	—

- 7 ce fruntea ți s'a plecatu? Au doră tu, cându faci bine, nu *esci* cu fruntea rădicată? și cându nu faci bine, pedepsa păcatului să nu fiă la ușă? De tine se ține dorința lui, și tu poți să-lu stăpânesci pre elu.
- 8 Și Cainu vorbi lui Abelū fratelui seū. Și cându erau ei la câmpu, s'a sculatū Cainū asupra fratelui seū Abelū, și l'a omoritu pre elu.
- 9 Și Iehova dișe cătră Cainū: *Unde-ți Abelū fratele teū?* Și elū i respunse: *Nu știu; aū nu cumva păzitorulū fratelui meū sūnt eu?* Și Dumneḡu dișe: *Ce ai făcutū? vōcea sângelui fratelui teū strigă din pământ.*
- 11 *cătră mine. Și acumū blēstatū s'ă fi tu, isgonitū din acestū pământū, care și-a deschisū gura sa să primescă sângele fratelui teū din mâna ta. Cândū vei lucra tu pământulū, elū s'ă nu-ți mai dea ție puterea sa; și tu rătăcindū vei fi fugitivū pe pământū.* Și Cainū dișe cătră Iehova: *Pedepsa mea este mai mare de câtū potū eu purta.* Eaccē tu me alungi astăzi de pe acestū pământū, și *de la fața ta s'ă me ascundū: rătăcindū voiū fi și fugitivū pe pământū; și va fi, că verī-cine mē va afla, mē va omori.* Și Iehova i dișe: *De aceea verī-cine va ucide pre Cainū, de șapte ori măi multū se va pedepsi.* Și Iehova puse semnū lui Cainū, peḡtru ca verī-cine l'arū afla pre elū, s'ă nu-lū omōrc.
- 16 Și Cainū o eși de la fața lui Iehova, și locui in pământulū Nodū, spre resăritulū Ede-nulū. Și Cainū cunoscū pre femea sa, care concepu, și nāscu pre Enochū; și elū zidi cetate, și cetatea o chiamā Enochū, dupre numele fiului seū. Și lui Enochū se nāscu Iradū; și Iradū nāscu pre Mehujaelū; și Mehujaelū nāscu pre Metusaelū; și Metusaelū nāscu pre Lamechū.
- 19 Și Lamechū și luā dūoē femeī, numele uneia era Ada, ear numele celei-l-alte Ṭila.
- 20 Și nāscu Ada pre Iabalū; acesta fu părintele locuitorilorū in corturi și alū păstorilorū de vite. Și numele fratelui seū era Iubalū; acesta fu părintele tuturorū cântătorilorū cu citară și cu cimpoiū. Și Ṭila nāscu pre Tubalū-Cainū, care era bătătorū de totū felulū de instrumente de aramă și de ferū; și sora lui Tubalū-Cainū era Noema.
- 22 Și Lamechū dișe femeelorū sale: Ada și Ṭila, ascultați vocea mea, Voi femeele lui Lamechū, luați in urechi cu-
[vântulū meū; Eū amū ucisū bărbatū pentru ranele mele,

Și tēnērū pentru vânătaele mele; 24
Dacă pentru Cainū fu resbunarea de șapte ori, Apoi pentru Lamechū *va fi* de șapte-deci [de ori câte șapte.

Și Adamū cunoscū pre femea sa, care 25
nāscu unū fiū, și ea chiamā numele lui —Setū (*substituitū*), *dicēndū*: Mi-a datū Dumneḡu altă semință in loculū lui Abelū, pre care lū ucise Cainū. Încă și lui Setū se 26
nāscu fiū, și elū chiamā numele lui—Enosū. Atunci începurā a invoca numele lui Iehova.

Urmașii lui Adamū prin Setū până la Noe.

SI acesta este a cartea generațiunilorū lui A- 5
damū: in ȋiua in care creā Dumneḡu pre omū, dupre asemēnarea lui Dumneḡu lū făcu pre d'insulū. Bărbatū și femeā 2
creā pre ei, și-i bine-cuvēntā, și chiamā numele lorū omū, in ȋiua in care-i creā pre ei.

Și Adamū era de o sutā trei-deci de 3
anī, cândū nāscu fiū dupre chipulū seū, dupre asemēnarea sa, și i chiamā numele lui Setū. Și Adamū trăi, după ce nāscu elū 4
pre Setū, optū sute de anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte ȋilele lui Adamū câte a trăitū elū aū 5
fostū nouē sute trei-deci de anī; și muri.

Și Setū era de o sutā cinci anī, când 6
nāscu pre Enosū. Și Setū trăi, după ce nāscu pre Enosū, optū sute șapte anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte ȋilele lui Setū aū 8
fostū nouē sute dūoi-spre-dece anī; și muri.

Și Enosū era de nouē-deci de anī, cândū 9
nāscu pre Cainanū. Și Enosū trăi, după ce nāscu pre Cainanū, optū sute cinci-spre-dece 10
anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte ȋilele lui Enosū aū fostū nouē sute cinci anī; și muri.

Și Cainanū era de șapte-deci de anī, cândū 12
nāscu pre Maalaleelū. Și Cainanū trăi, după-ce nāscu pre Maalaleelū, optū sute patru-deci anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte 14
ȋilele lui Cainanū aū fostū nouē sute dece anī; și muri.

Și Maalaleelū era de șese-deci și cinci 15
de anī, cândū nāscu pre Iaredū. Și Maalaleelū trăi, după-ce nāscu pre Iaredū, optū 16
sute trei-deci de anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte ȋilele lui Maalaleelū aū fostū optū 17
sute nouē-deci și cinci de anī; și muri.

Și Iaredū era de o sutā șese-deci și 18
dūoi de anī, cândū nāscu pre Enochū. Și Iaredū trăi, după-ce nāscu pre Enochū, optū 19
sute de anī; și nāscu fiī și fete. Și tōte 20
ȋilele lui Iaredū aū fostū nouē sute șese-deci și dūoi de anī; și muri.

Și Enochū era de șese-deci și cinci de 21

f Mat. 23. 35.	j Apoc. 6. 10.	m Ps. 79. 12.	p Ps. 49. 11.
1 Ioan 3. 12.	j Iov 15. 20-24.	n Exec. 9. 4. 6.	q Rom. 4. 11, 12.
Iuda 11.	k Ps. 51. 11.	o 2 Reg. 13. 23. &	r Vers. 15.
Ps. 9. 12.	l Cap. 9. 6.	24. 20.	s Cap. 5. 3.
Ioan 8. 44.	Num. 35. 19,	Ier. 23. 39 &	t Cap. 5. 6.
i Ebr. 12. 24.	21, 27.	52. 3.	

u 1 Reg. 18. 24.	Capitūl 5.	Efes. 4. 24.	f Cap. 1. 28.
Ps. 116. 17.		Col. 3. 10.	g Cap. 3. 19.
Ioel 2. 32.	a 1 Cron. 1. 1.	c Cap. 1. 27.	h Ebr. 9. 27.
Zeef. 3. 9.	Luc. 3. 38.	d Cap. 4. 25.	i Cap. 4. 26.
1 Cor. 1. 2.	3 Cap. 1. 26.	e 1 Cro. 1. 1, etc.	i Iuda 14. 15.

22 ani, cându născu pre Methusalahū. Și E-
 enochū, după ce născu pre Methusalahū, 'âm-
 blă după Dumne-deū trei sute de ani; și năs-
 23 cu fii și fete. Și tôte ȝilele lui Enochū
 aū fostū trei sute șese-deci și cinci de ani.
 24 Și * Enochū, după-ce âmb-lase după Dumne-
 deū, nu se mai vĕdu, că Dumne-deū 'lū
 luă pre elū.
 25 Și Methusalahū era de o sută optū-
 deci și șapte de ani, cându născu pre La-
 26 mechū. Și Methusalahū trăi, după-ce născu
 pre Lamechū, șapte sute optū-deci și dūoi
 27 de ani; și născu fii și fete. Și tôte ȝilele
 lui Methusalahū aū fostū nouē sute șese-
 deci și nouē de ani; și muri.
 28 Și Lamechū era de o sută optū-deci
 29 și dūoi de ani, cându născu fiū. Și chiāmă
 numele lui — Noe (*mângăere*), dicēdū: A-
 cēsta ne va mângăe pre noi in lucrarea nōs-
 tră și in ostinēla mănelorū nōstre pe pām-
 entulū, pre 'care l'a blēstematū Iehova.
 30 Și Lamechū trăi, după-ce născu pre Noe,
 cinci sute nouē-deci și cinci de ani; și năs-
 31 cu fii și fete. Și tôte ȝilele lui Lamechū
 aū fostū șapte sute șapte-deci și șapte de
 32 ani; și muri. Și Noe era de cinci sute de
 ani, cându născu pre * Șemū, pre Hamū și
 * pre Iafetū.

Corupțiunea ómenilorū.

6 **S**I * cându începurā ómenii a se ímmulți
 preste fața pāmēntulū, și fete se nās-
 2 curā lorū: Vĕdurā fiiū lui Dumne-deū pre
 fetele ómenilorū, că *sunt* frumóse, și 'și * lu-
 arā lorū de femeī din tôte pre acele ce a-
 legeaū.
 3 Și ȝise Iehova: Nu va fi * spiritulū meū
 totū-d'auna la ómeni, pentru pēcatele lorū,
 'că ei carne *sunt*; ȝilele lorū vorū mai fi
 o sută dūoe-deci de ani.
 4 In ȝilele acelea eraū urieșii pe pāmēntū.
 Chiarū și in urmă, după-ce fiiū lui Dumne-deū
 se ímpreunarā cu fetele ómenilorū, și aceste
 nāscurā lorū *copii*: acestia *sunt* puternicii
 cei din vechime, ómeni cu renume.
 5 Și vĕdēdū Iehova, că rēutatea ómenilorū
 este mare pe pāmēntū, și că tôte * inchi-
 pui-ri-le cugetelorū ánimei lorū *sunt* numāi
 6 rele in tôte ȝilele, S'a 'cāitū Iehova, că a
 făcutū pre omū pe pāmēntū, și s'a * íntri-
 7 statū in ánima sa. Și ȝise Iehova: Stērpi-
 voiū pre ómeni, pre cari 'i-amū creatū, de

pe fața pāmēntulū, de la omū până la a-
 nimalū, până la tērētorū, și până la pase-
 rile ceriulū; că mē căiescū, că le-amū fă-
 cutū. Și Noe * aflā charū in ochii lui 8
 Iehova.

Noe și familia lui; facerea arcei.

Acēsta *este* istoria lui Noe: 'Noe era 9
 omū dreptū și perfectū intre contimpura-
 niū sei, 'și după Dumne-deū âmb-la Noe.
 Și Noe născu trei fii: pre * Șemū, pre 10
 Hamū și pre Iafetū. Și pāmēntulū era co- 11
 ruptū 'înaintea lui Dumne-deū, și * plinū de
 violență era pāmēntulū. Și * vĕdu Dumne- 12
 deū pāmēntulū, și éccē era coruptū; fiind-
 că totū corpulū 'și corupsese calea sa pe
 pāmēntū.

Și Dumne-deū ȝise cătrā Noe: * Sfārși- 13
 tulū a ori-ce corpū a ajunsū înaintea mea,
 că s'a âmplutū pāmēntulū de violența
 lorū; * și éccē eū 'i voiū perde pre ei cu
 pāmēntulū ímpreună. Fă'ți o arcă din lemnū 14
 de goferū; cu cămăruți vei face arca, și o
 vei lipi pe din intru și pe din afarā cu
 smólă. Și o vei face așa; lungimea arcei 15
 de trei sute de coți; și lărgimea ei de cinci-
 deci de coți; și înălțimea ei de trei-deci de
 coți. Ferestre luminóse vei face arcei, și 16
 o vei sfārși deasupra la lărgime de unū
 coți; și ușa arcei o vei pune in latu-
 re; și 'i vei face trei rōnduri *de cămărī*:
 unulū josū, altulū la međi-locū și alū treilea
 susū. 'Că éccē eū voiū aduce deluviū de 17
 apă pe pāmēntū, ca să pérā totū corpulū
 de subū cerū, in care *este* suflare de viēță;
 și totū ce *este* pe pāmēntū va muri. Dar 18
 cu tine voiū întări legāmēntulū meū, și 'tu
 vei intra in arcă, tu și fiiū tēi și femea ta,
 și femeele fiilorū tēi cu tine. Și din tôte 19
 animalele de totū feliulū vei aduce * câte
 dūoe din fie-care in arcă, ca să le păstrezi
 in viēță ímpreună cu tine: câte unū mas-
 culū și câte o feminā să fiā. Din paseri du- 20
 pre feliulū lorū, și din vite duple feliulū
 lorū, și din tôte tērētórele pe pāmēntū du-
 pre feliulū lorū, câte dūoe din fie-care 'vorū
 intra cu tine, ca să le păstrezi in viēță. Și 21
 tu 'ți íea cu tine din tôte bucatele cari se
 mănāucā, și stringe-ți-le, și vorū fi ȝie și a-
 cestora spre mănecare.

* Și Noe făcu tôte; * duple cumū Dum- 22
 ne-deū 'i ordinā lui, așa le făcu.

j cap. 6. 9. & 17. 1. & 24. 40. 2 Reg. 20. 3. Ps. 16. 8. & 116. 9. & 128. 1. Mīr. 6. 8. Mal. 2. 6. 2 Reg. 2. 11. Ebr. 11. 5.	i Cap. 3. 17. & 4. 11. m Cap. 6. 10. n Cap. 10. 21. — Capulū 6. a Cap. 1. 28. b Deut. 7. 3, 4. c Gal. 5. 16, 17. 1 Pet. 3. 19, 20.	d Ps. 78. 39. e Cap. 8. 21. Dent. 29. 19. Prov. 6. 18. Mat. 15. 19. f Vede Num. 23. 19. 1 Sam. 15. 11, 23. 2 Sam. 24. 16. Mal. 3. 6.	g Isa. 61. 10. Efes. 4. 30. h Cap. 19. 19. Esod. 33. 12, 13, 16, 17. Luc. 1. 30. Fapt. 7. 46. i Cap. 7. 1. Ezec. 14. 14, 20.	Rom. 1. 17. Ebr. 11. 7. 2 Pet. 2. 5. j Cap. 5. 22. k Cap. 5. 32. l Cap. 7. 1. & 10. 9. & 13. 13. 2 Cron. 34. 27. Luc. 1. 6. Rom. 2. 13. &	3. 19. m Ezech. 8. 17. & 28. 16. Hab. 2. 8, 17. n Cap. 18. 21. Ps. 14. 2. & 33. 13, 14. & 53. 2, 3. o Ier. 51. 13. Ezech. 7. 2, 8, 6.	Amos 8. 2. 1 Pet. 4. 7. p Vers. 17. q Vers. 13. Cap. 7. 4, 21, 22, 23. 2 Pet. 2. 5. r Cap. 7. 1, 7, 13. 1 Pet. 3. 20. 2 Pet. 2. 5.	s Cap. 7. 8, 9, 15, 16. t Cap. 7. 9, 15. Vede cap. 2. 19. u Ebr. 11. 7. Ved. Esod. 40. 16. v Cap. 7. 5, 9, 16.
--	---	--	---	--	--	---	---

7 **S**I Iehova dişe cătră Noe: "intră în arcă, tu şi totă casa ta; că pre ^b tine te v-
 2 ^ddui drept înaintea mea în generaţiunea
 3 acésta. Din toate animalele ^c curate iewa cu
 4 tine câte şapte, masculul şi femina lui,
 5 ^d şi din animalele cele necurate câte două,
 6 masculul şi femina lui; Şi din paserile
 7 ceriului câte şapte, masculul şi femina lui, ca
 8 să li păstrezi seminţa preste totu pământul.
 9 Că preste şapte zile voi lăsa să ploie a-
 10 supra pământului ^e patru-deci de zile şi pa-
 11 tru-deci de nopţi, şi voi stérpi de pe fa-
 12 pământului toate fiinţele ce am făcut. ^f Şi
 13 Noe făcu toate după cum Iehova ^g i ordină.
 14 Şi Noe ^h era de şese sute de ani, cându
 15 veni deluviul de apă asupra pământului.
 16 ⁱ Şi intră Noe şi fiii lui şi femea lui şi
 17 femeile fiilor lui cu el în arcă, de apa
 18 deluviului. Şi din animalele cele curate, şi
 19 din animalele cele necurate, şi din paseri,
 20 şi din toate cele ce se tărăscu pe pământ,
 21 Intrară câte două, câte două la Noe în ar-
 22 că, mascul şi femină, după cum ordinase
 23 Dumne-deu lui Noe. Şi după ce trecură
 24 şapte zile, apele deluviului fură asupra pământului.
 25 In anul şese sute alu vieţii lui Noe, în
 26 luna a două, în a şapte-spre-decea zi a lunii,
 27 în ziua aceea se desfăcură toate ^j isvórele
 28 adâncului celui mare, şi ^k stavilele ceriuri-
 29 lor se deschiseră. ^l Şi plóia cădu pe pământ
 30 patru-deci de zile şi patru-deci de
 31 nopţi. Chiar în ziua aceea ^m intrară în
 32 arcă Noe cu Sem şi Ham şi Iafet, fiii
 33 lui Noe, şi femea lui Noe şi cele trei
 34 femei ale fiilor lui cu el. ⁿ Ei şi toate
 35 animalele după felul lor, şi toate vi-
 36 tele după felul lor, şi toate tărătoarele
 37 ce se mişcă pe pământ după felul lor,
 38 şi toate paserile după felul lor, veri-ce
 39 sbóră de totu soiul: Aceste ^o intrară la
 40 Noe în arcă câte două câte două din totu
 41 corpul în care ^p era spiritul de viaţă. Şi cele
 42 ce intrară, intrară mascul şi femine din
 43 totu corpul, ^q precum ordinase lui Noe
 44 Dumne-deu; şi după d'insul închise Iehova ^r uşa.
 45 Şi veni deluviul patru-deci de zile a-
 46 supra pământului; şi apa crescă şi ard-
 47 că arca, de se înalţă deasupra pământului.
 48 Şi apa se întăria şi creşcea foarte pe pământ,
 49 ^s de înnota arca pe deasupra apei.
 50 Şi apa se întăria foarte pe pământ, ^t de
 51 se acoperiră toti munţii cei înalţi de sub

totu ceriul. Cinci-spre-dece coţi se înalţă
 20 apa mai pe sus, după ce munţii se acoperiră.

Şi muri totu corpul ce se mişca pe
 21 pământ, alu paserilor şi alu vitelor şi alu
 22 férelor, şi alu tuturor celor tărătoare ce se
 23 mişcă pe pământ, şi totu omul. Toate ^u în-
 24 ^vţele ^w câte aveau suflare de viaţă în nările
 25 lor, toate de pe uscat au murit. Şi se
 26 stinse totu ce era viu pe pământ: de la
 27 om până la animale, şi de la tărători pân-
 28 la paserea ceriului se stinseră de pe
 29 pământ; şi rămase numai ^x 'Noe şi cele ce
 30 erau cu el în arcă. ^y Şi apa acoperi pământul
 31 o sută cinci-deci de zile.

SI Dumne-deu ^z şi aduse aminte de Noe,
 8 şi de toate férele, şi de toate vitele cari
 9 erau cu d'insul în arcă. ^a Şi Dumne-deu
 10 lăsa si suflă vântu pe pământ, şi apa scădu.
 11 Şi se încuiară isvórele adâncului, şi stavi-
 12 lele ceriului, ^b şi plóea din ceruri fu oprită.
 13 Şi apa se retrăgea de pe pământ, scur-
 14 gându-se neconţinit; şi scădu apa după ^c o
 15 sută cinci-deci de zile.

Şi a şapte-spre-decea zi din luna a şaptea
 4 arca se opri pe muntele Ararat. Şi apa
 5 se impuţina totu mai tare până într'a de-
 6 cea lună, şi la întâia zi din luna a de-
 7 cea se vedură vârful muntilor.

Şi după patru-deci de zile Noe deschise
 6 ferestra arcei pre care o făcuse. Şi trăsese
 7 pre corbă, care după ce eşi, merse şi re-
 8 merse, până ce se uscă apa de pe pământ.
 9 După aceea trăsese pre porumb, ca si vedă,
 10 de a scăduţu apa de pe fa-
 11 pământului. Şi porumbul neaflând loc de
 12 repaus talpelor piciorilor sale, s'a întors
 13 la d'insul în arcă, că apa era încă preste
 14 fa-
 15 ça a totu pământul. Şi elu întindându-şi
 16 mâna, l'a prins, şi l'a luat la sine în arcă.
 17 Şi elu mai asceptă încă alte şapte zile,
 18 şi erăsi trăsese pre porumb din arcă. Şi
 19 porumbul se întorse la elu despre séra; şi
 20 éccé elu în gura lui avea o frunză verde
 21 de oliv. Atunci cunoscă Noe, că apa a
 22 scăduţu de pe pământ. Şi elu mai asceptă
 23 alte şapte zile, şi trăsese ^d de nou pre po-
 24 rumb, care nu se mai întorse la d'insul.

Noe părăsesce arcă; legământul lui Dumne-deu cu
 d'insul.

Şi în anul şese sute unul, în întâia lună,
 13 la întâia zi a lunii, apa se uscă de pe
 pământ, şi Noe, ardându acoperişul arcei,

Capit. 7.	b Cap. 6. 9.	c Vers. 12, 17.	j Vers. 4, 17.	n Vers. 2, 3.	Mat. 24. 39.	comparat cu	1 Sam. 2. 19.
a Vers 7. 13.	Ps. 33. 18, 19.	f Cap. 6. 22.	k Vers. 1, 7.	o Vers. 4, 12.	Luc. 17. 27.	vers. 11 ace-	b Esod. 14. 21.
Mat. 24. 38.	Prov. 10. 9.	g Vers. 1.	l Cap. 6. 18.	p Ps. 104. 26.	2 Pet. 3. 6.	stui cap.	c Cap. 7. 11.
Luc. 17. 26.	2 Pet. 2. 9.	h Cap. 8. 3.	m Ebr. 11. 7.	q Ps. 104. 6.	a Cap. 2. 7.	—	d Iov 38. 37.
Ebr. 11. 7.	c Vers 8.	Prov. 8. 28.	1 Pet. 3. 20.	r Ier. 3. 23.	t 1 Pet. 3. 20.	Capit. 8.	e Cap. 7. 24.
1 Pet. 3. 20.	Lev. cap. 11.	Ezec. 26. 19.	2 Pet. 2. 5.	s Vers. 4.	2 Pet. 1. 5. &	a Cap. 19. 29.	f Cap. 6. 16.
2 Pet. 2. 5.	d Lev. 10. 10.	i Cap. 1. 7. & 8. 2.	t Vers. 2, 3, 8, 9.	Cap. 6. 13, 17.	3. 6.	Esod. 2. 24.	
	Ezec. 44. 23.	Ps. 78. 23.	m Cap. 6. 10.	u Cap. 8. 3, 4.			

se uită, și ecccă fața pământului se uscăse.
 14 Și intră două lună, de la două-deci și șapte ale lunii, pământul era uscat.
 15 Și Dumnezeu vorbi către Noe, dicându:
 16 Ești din arcă, ^a tu și femea ta și fiii tei și
 17 femeile fiiloru tei cu tine. ^b Tote animalele cari *sunt* cu tine de totu feliul: paserile și patrupedele, și toate tărătorile ce se târesc pe pământ, scote-le afară cu tine, ca să populeze cu abundență pământul, ^c să crească și să se înmulțescă pe pământ. Și așa Noe eși, și fiii lui și femea lui și femeile fiiloru lui cu d'insul; Și toate patrupedele, toate tărătorile, și toate paserile, totu ce se mișcă pe pământ după feliul loru eșiră din arcă.
 20 Și Noe zidi altarul lui Iehova, și luă din ^d toate vitele curate și din toate paserile curate, și aduse olocaustul pe altarul. Și Iehova mirosi ^e mirosul plăcut; și duse Iehova intru âmina sa: Nu voi mai ^f blăstema altă dată pământul din cauza omului; că ^g cugutul âmei omului *este* rău din tărătorile lui; ^h nici nu voi mai omori totu ce *este* viu, cumu am făcut. ⁱ Câte țile va sta pământul, nu va înceta semănătura și secerișul, frigul și căldura, vîra și îrna, ^j și noaptea.
 9 **S**I Dumnezeu bine-cuvîntă pre Noe și pre fiii lui, și li duse: ^k Creșteți, și vă înmulțiți, și împleți pământul. ^l Și frica voastră și temerea voastră să fie preste toate patrupedele pământului, și preste toate paserile ceriului, și preste totu ce se tîrîșce pe pământ, și preste toți pescii mării; în mânele ^m voștre s'au dat. ⁿ Totu ce se mișcă și viează va fi voiu de mâncare, ca pre ^o legumele verzi le-am dat voiu ^p toate. Și ^q carne cu viața ei intrînsa, *care este* sângele ei, să nu mâncați. Că eu cu adevărat voiu recere sângele vieții voștre; ^r de la verice animalu ^s lu voiu cere; ^t și din mâna omului; din mâna fie-căruia ^u omu voiu cere viața fratelui său.
 6 ^v Celu ce va vîrsa sânge de om, și sângele aceluia se va vîrsa de om; ^w că Dumnezeu după chipul său a făcut pre om.
 7 Ear voiu ^x creșteți și vă înmulțiți! Plodiți pe pământ și vă înmulțiți pe d'insul.
 8 Și Dumnezeu vorbi lui Noe și fiiloru lui ^y cari erau cu d'insul, dicendu: Și eu, ^z ecccă eu întăresc ^a legământul meu cu voi, și
 10 cu semînția voastră după voi; ^b Și cu toate

vietuitoarele, cari *sunt* împreună cu voi: cu păsări, cu vite, cu toate ferele pământului, cari *sunt* împreună cu voi, cu toate câteau eșit din arcă: cu toate animalele pământului. Da, ^c eu întăresc legământul meu cu voi,
 11 că nu se va mai perde totu corpul de apa deluviului, și că nu va mai fi deluviu, ca să strice pământul.

Și a dîsu Dumnezeu: ^d Acesta *este* semnul
 12 legământului, care ^e lă punu eu între mine și între voi și între toate vietuitoarele cari *sunt* cu voi, pentru toate generațiunile. Eu am
 13 pus ^f arcul meu în nouri, și acesta va fi semnul de legământ între mine și între pământ. Și cându eu voiu acoperi pământul cu nouri, arcul se va arăta în nouri. Și mi ^g voiu aduce aminte de legământul meu, ce este între mine și tine și între toate vietuitoarele de verice corp; și apa nu se va mai face în deluviu ca să perdă totu corpul. Și arcul va fi în nouri, și eu ^h lu voiu vedea pre el, spre a mi aduce aminte de ⁱ eternul legământ, *care este* între Dumnezeu și între toate vietuitoarele de verice corp, care *este* pe pământ. Și Dumnezeu duse
 17 lui Noe: Acesta *este* semnul de legământ, pre care l'am întărit între mine și între totu corpul ce *este* pe pământ.

Continuarea istoriei lui Noe; profetia sa despre cei trei fii ai săi.

Și fiii lui Noe cari eșiră din arcă erau:
 18 Șem, Ham și Iafet; și ^a Ham era părintele lui Canaan. ^b Acești trei *sunt* fiii lui
 19 Noe, ^c și de la d'înșii s'a populat totu pământul.

Și Noe începu să ^d fiă ^e agricultor, și plîntă
 20 și via; Și bea din vinu, ^f și se îmbetă, și
 21 se desvelă în cortul său. Și Ham, părintele lui Canaan, vedîndu goliciunea părintelui său, spuse celoru doi frați ai săi de afară. ^g Și Șem și Iafet luară o mantie,
 23 și o puseră pe amîndouă umerele lor, și mergîndu cu dosul înainte, acoperiră goliciunea părintelui lor; și fecele lor *erau* ^h *căutîndu* înapoi, și ei nu vedură goliciunea părintelui lor. Și Noe, după-ce se trezi
 24 de vinu, înțelegîndu ceea ce-i făcu lui fiul său cel mai tînăr, duse: ⁱ Blăstemată ^j *fiă*
 25 Canaan! ^k servu va fi el serviloru fraților săi. Și mai duse: ^l Bine-cuvîntat ^m *fiă*
 26 Iehova, Dumnezeu lui Șem; și Canaan va fi servul lui. Dumnezeu va largi
 27

g Cap. 7. 13. lov 14. 4. & 15. 14.
 h Cap. 7. 15. Ps. 51. 5.
 i Cap. 1. 21. Ier. 17. 9.
 j Lev. cap. 11. Mat. 15. 19.
 k Lev. 1. 9. Rom. 1. 31. & 3. 23.
 l Ezech. 10. 41. Cap. 9. 11. 15.
 m 2 Cor. 2. 15. a Isa. 54. 9.
 n Cap. 3. 17. & 5. 17. p Ier. 33. 20. 25.
 o Cap. 6. 5. —

Capitlu 9.
 a Vers. 7. 19.
 b Cap. 1. 28. & 10. 32.
 c Cap. 1. 58.
 d Osea 2. 18.
 e Deut. 12. 15.
 f 14. 3. 9. 11.
 g Ezech. 10. 12. 13.
 h Cap. 1. 19.

q Rom. 14. 14, 20.
 r 1 Cor. 10. 23, 26.
 s Col. 2. 16.
 t 1 Tim. 4. 3. 4.
 u Lev. 17. 10. 11.
 v 14. & 11. 26.
 w Deut. 12. 23.
 x 1 Sam. 14. 35.
 y Pap. 15. 20. 19.

z Esod. 21. 28.
 a Cap. 4. 9. 10.
 b Ps. 9. 19.
 c Ezech. 17. 26.
 d Esod. 21. 12.
 e Lev. 24. 17.
 f Mat. 26. 52.
 g Apoc. 13. 10.
 h Cap. 1. 27.

i Vers. 1. 19.
 j Cap. 1. 28.
 k Cap. 6. 18.
 l Isa. 54. 9.
 m Ps. 115. 9.
 n Isa. 54. 9.
 o Cap. 17. 11.
 p Esod. 28. 12.
 q Lev. 26. 42.
 r 45.

s Ezech. 16. 60.
 t Cap. 17. 13. 19.
 u Cap. 10. 6.
 v Cap. 5. 32.
 w Cap. 10. 32.
 x 1 Cron. 14. & 3.
 y Cap. 3. 12. 23.
 z 4. 2.
 a Prov. 12. 11.
 b Prov. 20. 1.

1 Cor. 10. 12.
 a Esod. 20. 12.
 b Gal. 6. 1.
 c Deut. 27. 16.
 d Ios. 9. 23.
 e 1 Reg. 9. 20.
 f Ps. 144. 15.
 g Ebr. 11. 16.

pre Iafetü, *și va locui în corturile lui Șemü; și Canaanü va fi servulü lui.

28 Și Noe după deluviü trăi trei sute cinci-
29 decî de ani. Și toate ȕilele lui Noe fură
nouă-sute cinci-deci de ani; și muri.

Istoria fiilorü lui Noe; împrăștiarea și aședarea lorü.

10 **A**CESTE sînt generațiunile fiilorü lui
Noe, Șemü, Hamü și Iafetü, *cărora se
2 născură fii după deluviü. ^bFiii lui Iafetü fură:
Gomerü și Magogü, Madai și Iavanü, și Tu-
3 balü, și Meșechü, și Tirasü. Și fiii lui Go-
4 merü: Așkenasü și Rifatü și Togarma. Și
fiii lui Iavanü: Elișä și Tarșışü, Chitimü
5 și Dodanimü. De la aceștia s'au despărțitü
*țermurile națiunilorü în țerlele lorü, fiă-ca-
re după limba sa, după neamurile lorü, în
națiunile lorü.

6 ^aȘi fiii lui Hamü: Cușü și Mizraimü și
7 Putü și Canaanü. Și fiii lui Cușü: Șeba și
Havilahü și Sabta și Raema și Sabteca. Și
fiii lui Raema: Șeba și Dedanü.

8 Și Cușü născu pre Nimrodü; acesta in-
9 cepu a fi puternicü pe pămëntü. Elü era
*vênătorü puternicü ^jînaintea lui Iehova;
de aceea se ȕicea: Vênătorü puternicü în-
10 intea lui Iehova, ca Nimrodü. ^gȘi începu-
putulü imperăției lui fu Babelü și Erechü
11 și Accadü și Calne, în țerra Șinarü. Și
eși din acea țerrä în Assiria, și zidi Nini-
12 va și Rechobot-Irü și Calachü; Și Resenü
între Niniva și Calahü. Această *Ninivä este*
13 cetate förte mare. Și Mizraimü născu pre
Ludimü și pre Anamimü, pre Leabimü și pre
14 Naftuhimü; Și pre Patrusimü, și pre Casluhimü
(*din cari eșirä Filistenii), și pre Caftorimü.

15 Și Canaanü năcu pre Sidonü, pre äntëiü-
16 născutulü seü, și pre Hetü; Și pre Iebuseü și
pre Amoreü și pre Ghergheseü; Și pre Heveü
17 și pre Arkeü și pre Seneü; Și pre Arvadeü și
pre Zemareü și pre Hamateü; și după aceștia
18 se împrăștiară nêmurile Cananeilorü. ⁱȘi
hotărele Cananeilorü se întindeä de la Si-
donü prin Gherara până la Gaza, prin So-
doma, Gomorha, Adma și Zeboimü până la
20 Lașä. Aceștia sînt fiii lui Hamü după nê-
murile Icrü și limbele lorü în țerlele lorü,
în națiunile lorü.

21 Și lui Șemü, părintele tuturilor fiilorü lui
Eberü și fratele celü mai mare alü lui Ia-
22 fetü, se născură fii. ^jFiii lui Șemü: E-
lamü, și Assurü, și Arfachsadü și Ludü și
23 Aramü. Și fiii din Aramü: Uzü și Hulü
24 și Gheterü și Mașü. Și Arfachsadü nă-
scu pre ^kȘelahü, și Șelahü născu pre E-

berü. ^lȘi lui Eberü se născură dūoi fii: 25
numele unuia Pelegü, că în ȕilele lui se
împărți pămëntulü; și numele fratelui seü
—Iochtanü. Și Ioktanü născu pre Almodadü 26
și pre Șelef și pre Azarmavetü și pre Ierah,
Și pre Adoramü și pre Uzalü, și pre Dikla, 27
Și pre Obalü și pre Abimaelü și pre Șeba, 28
Și pre Ofirü și pre Havila și pre Iobabü. 29
Toți aceștia sînt fiii lui Ioktanü. Și lo- 30
cuinta acestora era de la Meșä până la
Sefarü, muntele de la resăritü. Aceștia sînt 31
fiii lui Șemü după nêmurile lorü și limbele
lorü, în țerlele lorü, în națiunile lorü. ^mA- 32
ceștia sînt nêmurile fiilorü lui Noe, du-
pre generațiunile lorü în națiunile lorü.
Și ⁿde la aceștia s'au respânditü popórele
pe pămëntü după deluviü.

Zidirea Babilonului; amestecarea limbelorü.

SI era preste totü pămëntulü o singurä 11
limbä și o vorbire. Și a fostü, cândü 2
pornirä ei spre resăritü, că aflară o câmpia
în pămëntulü Șinarü; și se aședară acolo.

Și ȕiserä unulü cätără altulü: Haideti să 3
facemü cărămiȕi, și să le ardemü în focü;
și cărămiȕele li servirä de péträ, și bi-
tumulü li servi de brufuclä. Și ȕiserä: 4
Haideti să ni zidimü o cetate și unü turnü
*cu vêrfulü până la ceriü, și să ni facemü
nume, ca să nu ne respândimü preste totü
pămëntulü. ^bAtunci Iehova se pogori, ca 5
să vêdä cetatea și turnulü, pre care-lü zi-
diau fiii ómenilorü. Și Iehova ȕise: éccé 6
*unü singurü poporü este, și toți ^ca o limbä au,
și ce începură a face! și acumü nemica
nu-i va impedece de a face toate câte ^daü
cugetatü. Veniți darü, ^esă ne pogorimü, și 7
să li amestecămü acolo limba lorü, ca ei să
*nu înțelögä unulü limba celui-l-altü. Și 8
Iehova ^fi împrăștiä pre ei de acolo ^gpreste
faça a totü pămëntulü, și ei încetarä
de a zidi cetatea. Pentru aceea numele 9
ei s'a chiămatü Babelü, ^hcă Iehova acolo
amestecä limba a totü pămëntulu, și de
acolo ⁱi împrăștiä pre ei Iehova preste totü
pămëntulü.

Urmașii lui Șemü până la Terah.

^kAcește sînt generațiunile lui Șemü; Șemü 10
era de o sutä de ani cândü născu pre
Arfachsadü, dūoi ani după deluviü. Și Șemü, 11
după ce născu pre Arfachsadü, trăi cinci
sute de ani; și născu fii și fete. Și Arfach- 12
sadü era de trei-deci și cinci de ani, cândü
născu pre ^lȘelahü; Și Arfachsadü, după ce 13
născu pre Șelahü, trăi patru sute trei ani;

^a Efeș. 2. 13, 14.
& 3. 6.

^b 1 Cro. 1. 5, etc.
^c Ps. 73. 10.
^d 1 Cro. 2. 10. &
25. 22.
^e Zef. 2. 11.
^f 1 Cro. 1. 8, etc.

^g 1 Cro. 1. 5, etc.
^h Mic. 7. 2.
ⁱ 1 Cro. 6. 11.
^j Mic. 5. 6.
^k 1 Cro. 1. 12.
^l Cap. 13. 12.

^m 1 Cro. 1. 5, etc.
ⁿ 1 Cro. 1. 8, etc.

^o 1 Cro. 1. 5, etc.
^p Mic. 7. 2.
^q 1 Cro. 6. 11.
^r Mic. 5. 6.
^s 1 Cro. 1. 12.
^t Cap. 13. 12.

^u 1 Cro. 1. 5, etc.
^v Mic. 7. 2.
^w 1 Cro. 6. 11.
^x Mic. 5. 6.
^y 1 Cro. 1. 12.
^z Cap. 13. 12.

^{aa} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{ab} Mic. 7. 2.
^{ac} 1 Cro. 6. 11.
^{ad} Mic. 5. 6.
^{ae} 1 Cro. 1. 12.
^{af} Cap. 13. 12.

^{ag} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{ah} Mic. 7. 2.
^{ai} 1 Cro. 6. 11.
^{aj} Mic. 5. 6.
^{ak} 1 Cro. 1. 12.
^{al} Cap. 13. 12.

^{am} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{an} Mic. 7. 2.
^{ao} 1 Cro. 6. 11.
^{ap} Mic. 5. 6.
^{aq} 1 Cro. 1. 12.
^{ar} Cap. 13. 12.

^{as} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{at} Mic. 7. 2.
^{au} 1 Cro. 6. 11.
^{av} Mic. 5. 6.
^{aw} 1 Cro. 1. 12.
^{ax} Cap. 13. 12.

^{ay} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{az} Mic. 7. 2.
^{ba} 1 Cro. 6. 11.
^{bb} Mic. 5. 6.
^{bc} 1 Cro. 1. 12.
^{bd} Cap. 13. 12.

^{be} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{bf} Mic. 7. 2.
^{bg} 1 Cro. 6. 11.
^{bh} Mic. 5. 6.
^{bi} 1 Cro. 1. 12.
^{bj} Cap. 13. 12.

^{bk} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{bl} Mic. 7. 2.
^{bm} 1 Cro. 6. 11.
^{bn} Mic. 5. 6.
^{bo} 1 Cro. 1. 12.
^{bp} Cap. 13. 12.

^{bs} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{bt} Mic. 7. 2.
^{bu} 1 Cro. 6. 11.
^{bv} Mic. 5. 6.
^{bw} 1 Cro. 1. 12.
^{bx} Cap. 13. 12.

^{by} 1 Cro. 1. 5, etc.
^{bz} Mic. 7. 2.
^{ca} 1 Cro. 6. 11.
^{cb} Mic. 5. 6.
^{cc} 1 Cro. 1. 12.
^{cd} Cap. 13. 12.

14 și nascu fiii și fete. Și Șelahu era de trei-
15 decii de ani, când nascu pre Eberu; Și Șe-
lahu, după ce nascu pre Eberu, trăi patru
16 sute trei ani; și nascu fii și fete. ^mȘi E-
beru era de trei-deci și patru de ani, cându
17 nascu pre ⁿPelegu; Și Eberu, după ce nascu
pre Pelegu, trăi patru sute trei-deci de
18 ani; și nascu fii și fete. Și Pelegu era de
19 trei-deci de ani, cându nascu pre Rehu. Și
Pelegu, după ce nascu pre Rehu, trăi două
20 sute nouă ani; și nascu fii și fete. Și Rehu
era de trei-deci și două de ani, cându nascu
21 pre ^oSerugu; Și Rehu, după ce nascu pre
Serugu, trăi două sute șapte ani; și nascu
22 fii și fete. Și Serugu era de trei-deci de
23 ani, cându nascu pre Nahoru. Și Serugu
după ce nascu pre Nahoru, trăi două sute
24 de ani; și nascu fii și fete. Și Nahoru era
de două-deci și nouă de ani, cându nascu
25 pre ^pTerahu; Și Nahoru, după ce nascu
pre Terahu, trăi o sută nouă-spre-dece ani;
26 și nascu fii și fete. Și Terahu era de șapte-
decii de ani, cându ^rnascu pre Abramū, pre
Nahoru și pre Haranū.

Familia lui Terahu; strămutarea lui la Haranū.

27 Și aceste *sunt* generațiunile lui Terahu;
Terahu nascu pre Abramū, pre Nahoru și
28 pre Haranū; și Haranū nascu pre Lotū. Și
Haranū muri in prezența părintelui său Te-
rahu in pământul nascerei sale, in Urū in
29 Chaldea. Și Abramū și Nahoru ⁱși luară fe-
mei; numele femeii lui Abramū era ^rSarai,
și numele femeii lui Nahoru era ^sMilcha,
fata lui Haranū, carele fu părintele Milchei
30 și părintele Ischei. Și ⁱSarai era stérpă
31 și ⁿavea copii. Și Terahu ^uluă pre Abramū
fiulul său, și pre Lotū fiulul lui Haranū, pre
fiulul fiului său, și pre Sarai, noră-sa, femea
fiului său Abramū; și eșiră împreună in
^vUru in Chaldea, ca să meargă in ^xpă-
mântul Canaanū; și venindū până la Ha-
32 ranū se aședară acolo. Și zilele lui Te-
rahu erau două sute cincii ani; și Terahu
muri in Haranū.

*Chiămarea lui Abramū; călătoriile sale la Canaanū
și la Egiptū.*

12 **S**I ^aIehova dîse lui Abramū: Eși din pă-
mântul teū, și din locul nascerei tale,
și din casa părintelui teū, in pământul care
2 eu ți-lu voiū arată ție. ^bȘi te voiū face
națiune mare, și ^cte voiū bine-cuvēnta, și
voiū face numele teū mare, ^dși vei fi bine-

cuvēntare; ^eȘi voiū bine-cuvēnta pre cei ce
te bine-cuvēntă, și pre celū ce te va blēs-
tema, ^flū voiū blēstema, și ^gse vorū bine-
cuvēnta intru tine tōte nēmurile pământului.

Și Abramū se duse duple cumū Iehova ⁱ
dîse, și merse cu d'insulū Lotū. Și era A-
bramū de șapte-deci și cincii de ani, cându
eși din Haranū. Și Abramū luă pre Sarai,
5 femea sa, și pre Lotū, fiulul fratelui său,
și cu tōte averile lorū, pre cari le agoni-
siseră, și ^hsufletele ce le cēstigasera ei
in ⁱHaranū, și eșiră să mērgă in pământulū
Canaanū; și adjunseră in pământulū Ca-
naanū.

Și Abramū ^jstrăbātu pământulū acela până
6 la loculū Șechemū, ^kpână la stejarulū More;
^lși Cananeii locuiaū atunci pământulū. ^mȘi se
7 arată Iehova lui Abramū, și ⁿi dîse: Pămēn-
tulū acesta ^olū voiū da ^pseminției tale. Și
Abramū zidi acolo ^qaltarū lui Iehova, care
se arătase lui.

Și de acolo trecu la muntele celū despre
8 resăritū de Bethelū, și ^rși intinse cortulū său,
^savēndū Bethelulū spre apusū, și Ai spre
resăritū; și zidi acolo altariū lui Iehova, și
^tinvocă numele lui Iehova. Și Abramū ple-
9 că, ^umergēndū și înaintāndū spre mēdă-
di.

Și se făcu ^vfōmete in țerrā, și Abramū
10 ^wse pogorī in Egiptū, ca să petrecă acolo, că
fōmetea era ^xgrea in țerrā. Și apropiindu-se
11 elū să intre in Egiptū, dîse cătrā Sarai, fe-
mea sa: Eaccē eu cunoscū că tu ^yesci fe-
meā ^zfrumōsă la față. Și se pōte intēmpla,
12 ca Egiptenii, vēdēndu-te pre tine, să dîcă:
Femea lui ^aeste acēsta; și ^bpre mine să me
omōrē, și pre tine să te lase viā. ^cȚi, te
13 rogū, ^dcă ^eesci sora mea, ca pentru tine să mi fiā
bine; și din cauza ta să trāescă sufletulū meū.

Și venindū Abramū in Egiptū, ^fveđurā E-
14 giptenii femea, că ^gera frumōsă fōrte. Și ve-
dēnd'o pre ea mai marii lui Faraonū, o lāu-
darā cătrā Faraonū, și femea ^hfu dusă in
15 casa lui Faraonū. Acesta pentru d'insa ⁱfă-
cu bine lui Abramū, și elū dobāndi oi și
16 boi și asini, servi și serve, și asine și cămile.
Și Iehova ^jlovi pre Faraonū și casa lui
17 cu mari plāgi pentru Sarai, femea lui A-
bramū. Și Faraonū chiāmă pre Abramū,
18 și ^ki dîse: ^lPentru ce mi-ai făcutū mie a-
cēsta? pentru ce nu mi-ai spusū, că ea ^meste
19 femea ta? Pentru ce ai dîsiū: Sora mea
este ea? Și cū eramū o ai o icaū mie de fe-
meā. Și acumū, ⁿēccēți femea ta! Iea-o,

^m 1 Cron. 1. 19.

ⁿ Loc. 3. 35.

^o Luc. 3. 35.

^p Luc. 3. 34.

^q Ios. 24. 2.

^r 1 Cron. 1. 26.

^s Pre 17. 15. &

^t Cap. 22. 20.

^u Cap. 16. 1, 2. &

^v 18. 11, 12.

^w Cap. 12. 1.

^x Neem. 9. 7.

^y Fapt. 7. 4.

^z Cap. 10. 19.

^a —

^b Capulū 12.

^c Cap. 15. 7.

^d Neem. 9. 7.

^e Isa. 41. 2.

^f Fapt. 7. 3.

^g Ebr. 11. 8.

^h Cap. 17. 6. &

ⁱ 18. 18.

^j Dent. 26. 5.

^k 1 Reg. 3. 8.

^l Cap. 24. 35.

^m Cap. 28. 4.

ⁿ Gal. 3. 14.

^o Cap. 27. 29.

^p Esod. 23. 22.

^q Num. 24. 9.

^r Cap. 18. 18. &

^s 22. 18. & 26. 4.

^t Ps. 72. 17.

^u Fapt. 3. 25.

^v Gal. 3. 8.

^w Cap. 14. 14.

^x Cap. 11. 31.

^y Ebr. 11. 9.

^z Dent. 11. 30.

^a Jude. 7. 1.

^b Cap. 10. 18.

^c 19. & 13. 7.

^d Cap. 17. 1.

^e Cap. 13. 15. &

^f 17. 8.

^g Ps. 105. 9. 11.

^h Cap. 13. 4.

ⁱ Cap. 13. 4.

^j Cap. 13. 3.

^k Cap. 26. 1.

^l Ps. 105. 13.

^m Cap. 43. 1.

ⁿ Vers. 14.

^o Cap. 26. 7.

^p Cap. 20. 11. &

^q 26. 7.

^r Cap. 20. 5, 19.

^s Ved. cap. 26. 7.

^t Cap. 39. 7.

^u Mat. 5. 28.

^v —

^w Cap. 20. 2.

^x Cap. 20. 14.

^y Cap. 20. 18.

^z 1 Cron. 16. 2.

^a Ps. 105. 14.

^b Ebr. 13. 4.

^c Cap. 20. 9. &

^d 26. 10.

20 și te du! ^a Și Faraon dăde ordinu omeni-
loru lui pentru d'insulă; și ei lă conduseră
pre elu și pre femea sa și toate câte avea elu.

*Re'ntorcerea lui Abramă la Canaanu, și despărți-
rea sa de Lotu.*

13 **S**I Abramă și femea lui și cu toate ce a-
vea. și Lotu împreună cu d'insulă, se
2 sui din Egiptu ^a spre mēdă-di. ^b Și Abramă
era forte avutu in vite, in argintu și in aurū.
3 Și elu merse in călătoriele sale ^c de la mē-
dă-di până la Bethelū, până la acelu locu,
unde mai nainte fusese cortulū seū, intre
4 Bethelū și Ai: In ^d loculū altarulū care-lū
făcuse elu acolo mai nainte, și unde Abramă
^e invocase numele lui Iehova.

5 Dar și Lotu, care mergea cu Abramū,
6 avea oi și boi și corturi. Și ^f pământulū a-
cela nu i încăpea pre d'inșii, ca să potă
locui împreună, că averile lorū erau mari,
și de aceea ei nu puteau locui împreună.
7 Și se născu ^g certă intre păstorii vitelorū
lui Abramū, și intre păstorii vitelorū lui Lotu.
(^h Și Chananeii și Ferezeii locuiau atunci pā-
8 mēntulū acela). Și Abramū dīse către Lotu:
Rogū-te. ⁱ să nu fiā certă intre mine și intre
tine, seū intre păstorii mei și intre păstorii
9 tei; că noi sūntemū frați. ^j Aū nu este totū
pământulū inaintea ta? rogū-te, desparte-te
de mine; ^k decā *rei merge* tu spre stānga, cū
voiū merge la drēpta; și de *rei merge* tu
spre drēpta, cū voiū merge spre stānga.

10 Și Lotu rădicādu-și ochii seī, se uită
preste totā ^l câmpia Iordanulū, că era a-
dăpată preste totū, și mai nainte de ^m a
strica Iehova Sodoma și Gomora era ⁿ ca
grădina lui Iehova, ca pământulū Egiptu-
11 lui până spre ^o Zoarū. Și Lotu ^p și alese
totā câmpia Iordanulū, și Lotu apucā spre
resăritū; ^q așā se despărțirā unulū de al-
tulu: Abramū locui in pământulū Canaanū,
și Lotu ^r locui in cetățile câmpiei, și ^s și
12 ^t întinse corturile sele până la Sodoma. Și
13 ^u întinse corturile sele până la Sodoma. Și
14 ^v întinse corturile sele până la Sodoma. Și
15 ^w întinse corturile sele până la Sodoma. Și

Promisiunea lui Dumnezeu reînviu lui Abramū.

14 **S**i Iehova dīse lui Abramū, după-ce Lotu
^x se despărți de d'insulū: înaltă-ți ochii
tei, și uită-te din loculū unde te afli ^y spre
mēdă-nopte și spre mēdă-di și spre resăritū
15 și spre apusū. Că totū pământulū care-lū

veđi, ^z lū voiū da ^{aa} ție și ^{ab} seminției tale in
eternū. Și ^{ac} voiū face ca seminția ta să fiā 16
ca pulbera pământulū; decā cineva pōte
numera pulbera pământulū, atunci și se-
minția ta se va putē numera. Scōlā-te, pre- 17
āmlā-te in ^{ad} acestū pământū, in lungulū și
in latulū lui, că lū voiū da ție. Și Abramū 18
rādicādu-și corturile, veni și ^{ae} locui aprō-
pe de stejarulū lui Mamre. ^{af} care este lângă
Ebronū; și acolo zidi elū altarū lui Iehova.

*Invasiunea Canaanulū; luarea și scăparea lui
Lotu; Melchisedekū.*

Si s'a întemplatū in zilele lui Amrafelū, 14
regele ^{ag} Șinarulū, a lui Ariochū regele
Elasarulū, a lui Chedorlaomerū regele ^{ah} E-
lamulū, și a lui Tedalū regele din Goimū, Că 2
acestia făcurā resbelū cu Bera regele So-
domei, cu Birša regele Gomorei, cu Șinabū,
regele ^{ai} Admei, și cu Șemeberū regele Ze-
boimulū, și cu regele Beleī, adică ^{aj} a Zoaru-
lui. Toți acestia se întrunirā in valea Siddimū, 3
^{ak} adică Marea sārātā. De dūoi-spre-dece
4 anī ^{al} erau ei supuși lui Chedorlaomerū, și
in alū trei-spre-decelea se rescularā. Și 5
intr'alū patru-spre-decelea anū veni Che-
dorlaomerū, și regii ce ^{am} fineaū cu d'insulū,
și băturā pre ^{an} Refaimi in ^{ao} Așteroth-Kar-
naimū; și pre ^{ap} Susei in Hamū, ^{aq} și pre E-
mei in Șave-Kiriathaimū. ^{ar} Și pre Horei la 6
muntele lorū Seirū, până la Elū-Paranū care
este lângă pustiiū. Și intorcēdu-se, ve- 7
nirā la Enū-Mișpatū care este Kadeșū, și
băturā totā câmpia Amalekiților, și pre
Amorei carii locuiau in ^{as} Azazonū-Tamarū.

Și eșirā regele Sodomei, și regele Go- 8
morei, și regele Admei, și regele Zeboi-
mulū, și regele Beleī, care este Zoarū, și se
ordinarā de bataiā asupra acelorā in valea
Siddimū: Asupra lui Chedorlaomerū regele 9
Elamulū, și asupra lui Tidalū regele de
Goimū, și asupra lui Amrafelū regele Șina-
rulū, și asupra lui Ariochū regele Elasaru-
lui: patru regi asupra a cincī. Și valea 10
Siddimulū era plină de ^{at} puțuri de bitumū;
și regele Sodomei și celū alū Gomorei fu-
girā, și cădurā acolo; și cei ce scăparā
fugirā ^{au} la munte. Și ^{av} acei regi luarā ^{aw} toate
11 avuțiile din Sodoma și din Gomora, și toate
bucatele lorū, și se duserā. Și luarā și pre 12
Lotū, fiulū ^{ax} fratelū lui Abramū, ^{ay} care

^a Prov. 21. 1.	^g Cap. 26. 20.	25.	^e Cap. 6. 11.	112. 2.	Rom. 4. 16, 17.	^c Deut. 29. 23.	ⁱ Deut. 2. 20.
—	^h Cap. 12. 6.	ⁿ Cap. 2. 10.	^f Vers. 11.	^y Cap. 15. 5. &	18. Ebr. 11. 12.	^d Cap. 19. 22.	^j Deut. 2. 10,
Caplū 13.	ⁱ 1 Cor. 6. 7.	Isa. 51. 3.	^u Cap. 28. 14.	22. 17. & 26.	^z Cap. 14. 13.	^e Num. 34. 12.	11.
^a Cap. 12. 9.	^j Cap. 20. 15. &	^o Cap. 14. 2. & 8.	^v Cap. 12. 7. &	4. & 28. 14. &	^a Cap. 35. 27. &	^g Deut. 3. 17.	^k Deut. 2. 12,
^b Cap. 24. 35.	34. 10.	19. 22.	15. 18. & 17.	32. 12.	37. 14.	Ios. 3. 16.	22.
Pa. 112. 3.	^k Rom. 12. 17.	^p Cap. 19. 20.	8. & 24. 7. &	Esod. 32. 12.	—	Ps. 107. 34.	^l 2 Cron. 20. 2.
Prov. 10. 22.	^l Ebr. 12. 14.	^q Cap. 14. 12. &	25. 4.	Num. 23. 10.	Caplū 14.	^f Cap. 9. 26.	^m Cap. 11. 3.
Cap. 12. 8, 9.	Iac. 3. 17.	19. 1.	Num. 34. 12.	Deut. 1. 10.	^a Cap. 10. 10. &	^g Cap. 15. 20.	ⁿ Cap. 19. 17. 30.
Cap. 12. 7, 8.	ⁱ Cap. 19. 17.	2 Pet. 2. 7, 8.	Deut. 34. 4.	1 Reg. 4. 20.	11. 2.	Deut. 3. 11.	^o Vers. 16, 21.
^s 116. 17.	Deut. 34. 3.	^r Cap. 18. 24.	Fapt. 7. 5.	1 Cron. 27. 23.	^b Isa. 11. 11.	^h Ios. 12. 4. &	^p Cap. 12. 5.
Cap. 36. 7.	Pa. 107. 34.	Ezec. 16. 49.	^x 2 Cron. 20. 7.	Isa. 48. 19.	—	13. 13.	^q Cap. 13. 12.
	^m Cap. 19. 24.	2 Pet. 2. 7, 8.	Pa. 37. 23, 29. &	Ier. 33. 22.			

locuia în Sodoma, și *totă* averea lui, și se duseră.

- 13 Atunci veni din cei scăpați, și de-
de de scire lui Abramă Ebreulă, care
locuia la Stejarul lui Mamre Amoreulă,
fratele lui Eșcolă, și fratele lui Aneră, care
14 rii erau confederații lui Abramă. Și Abramă
auzind că s'a luat captiv fratele său,
inarmă pre servii sei, cei născuți în casa
sa, trei sute optăsprezece la număr, și i
15 urmări până la Dană. Și împărțindu-se
în două noptea în contra lor, el și servii
sei, și-l bătă, și-l urmări până la Hoba ce
16 este de-a stânga Damascului. Și aduse îna-
poi toate avuțiile, și pre Lotă fratele său;
și *totă* averea sa o aduse înapoi, și pre fe-
mei și pre popor.

- 17 Și regele Sodomei și eșii lui Abramă spre
intimpinare, după ce se întorse de la în-
vingerea lui Chedorlaomer și a celor-l-altă
regi cari erau cu d'insulă, în valea Șave, care
18 este valea regelui. Și Melchisedek
regele Salemului i aduse pâne și vin; și
el era preotul Dumneșului celui pre-
19 înalt. Și elă-lă bine-cuvântă, și duse: Bine-
cuvântată fiă Abramă de Dumneșul
celu pre-inalt, Ștepanul ceriului și ală
20 pământului; Și bine-cuvântată să fiă Dum-
neșul celu pre-inalt, care a dat pre
neamicii tei în mânele tale. Și Abramă i
dăde decimă din toate.

- 21 Și regele Sodomei duse lui Abramă: Dă-mi
22 mie omenii, și avuțiile ie-ți-le ție. Și A-
bramă răspunse regelui Sodomei: Înăl-
țat-amă mâna mea către Iehova Dumneșul
celu pre-inalt, Ștepanul ceriului și ală pă-
23 mântului; Jurându-mă, că nimica nu voi
lua din toate ale tale, de la firă de ață pân-
24 la curaia de încălțăminte; ca să nu
dici: Eu am înavuțit pre Abramă; Afară
numai ceea ce feciorii au mâncat, și par-
tea bărbaților Aneră, Eșcolă și Mamre,
cari au mers cu mine; accia și vor lua
partea lor.

Dumneșul reînnoește promisiunile sale lui Abramă.

- 15 După aceste fostă cuvântul lui Iehova că-
tră Abramă în viziune, dîcînd: Nu
te teme, Abame! Eu sînt scutul tei și
2 aresplătirea ta forte mare. Și Abramă re-

sponse: Dîmne Iehova, ce-mi vei da mie?

Eu mă trecu din viață fără copii, și mos-
cenitorul casei mele este Damascenul E-
liezeră. Și Abramă duse: Ecce, nu mi-ai
3 dat seminția, și ecce fiul casei mele
va fi moscenitorul meu. Și ecce, cuvîntul
4 lui Iehova fostă cătră d'insulă, dîcînd: Nu
acesta te va mosceni, ci cel-uc va eși din
cîrpele tale, acela te va mosceni. Și duse
5 lă pre elă afară, și duse: Privesce acum
ceriul, și numără stelele, dacă le poți nu-
mera! Iăsa, i duse lui, va fi seminția ta.
Și Abramă creșu lui Iehova, și Iehova
6 socoti acesta spre dreptate.

Și elă i duse: Eu sînt Iehova, care
7 te-am scos pre tine din Ură a Chal-
deilor, ca să-ți dau pământul acesta spre
a-lă stăpăni. Și Abramă răspunse: Dîmne
8 Iehova! de pe ce voi cunosc, că-lă voi
stăpăni? Și Iehova i răspunse: Adu-mi o
9 juncă de trei ani, și o capră de trei ani,
și un berbec de trei ani, și o turturea, și
un porumb. Și elă i aduse toate acestea,
10 și le despica prin meșloc, și puse fiă-
care jumătate față cu ceea-l-altă, și pa-
sările nu le despica. Și se coborî paseri
11 răpitoare preste stîrvuri, și Abramă le alungă.

Și pe la apusul soarelui un somn
12 adînc cădu asupra lui Abramă, și ecce
frică și întunecă mare lă cuprînsă pre
d'insulă. Atunci Iehova duse lui Abramă:
13 Cu adevărat să ști, că seminția ta va
petrece într'un pământ, ce nu-lă ală ei, și
că ea va servi națiunei de acolo, care o va
asupri patru sute de ani. Dar eu și pre
14 națiunea aceea, la care vor fi servi. o
voi judica; și după aceea eși-vor cu mari
averi. Și tu vei veni la părinții tei în
15 pace, și te vei înmormenta în bîtrînețe
fericite. Și ei-lă a patra generațiune se
16 vor întorce aici; că fără-de-legea Amore-
lor încă nu s'a îndeplinit. Și a-
17 punîndu soarele, și făcîndu-se întunecă,
ecce un cuptor fumegînd, și flacăra
de foc care străbătea prin acele bucăți
despicate.

În ziua acesta făcu Iehova legămînt
18 cu Abramă, dîcînd: Eu pământul acesta
l'am dat seminției tale, de la fluviul
Egiptului, până la fluviul celu mare, flu-

• Cap. 13. 18. c Ebr. 7. 1. k Vers. 19. 91. 4. & 118.
• Vers. 24. d Ps. 110. 4. Cap. 31. 33. 114.
• Cap. 13. 8. e Ebr. 5. 6. l Așa Est. 9. 15, 16. d Ps. 16. 5. &
• Cap. 15. 3. & e Mic. 6. 6. 58. 11. e Ps. 16. 5. &
17. 12. 27. f Ps. 16. 17. m Vers. 13. Prov. 11. 18.
• Eccl. 2. 7. g Rut. 3. 10. n Cap. 15. e Ps. 7. 5.
• Deut. 34. 1. h 2 Sam. 2. 5. Cap. 15. f Cap. 14. 14.
• Iud. 18. 29. i Vers. 22. a Dan. 10. 1. g 2 Sam. 7. 12. &
• Is. 41. 2. 3. j Mat. 11. 25. b Cap. 26. 24. 16. 11.
• Vers. 11. 12. k Cap. 24. 27. c Cap. 26. 24. 2 Cran. 32. 21.
• Iud. 11. 34. l Ebr. 7. 4. d Dan. 10. 12. h Ps. 147. 4.
• 1 Sam. 18. 6. m Esod. 6. 8. j Esod. 12. 30. i Ier. 33. 22.
• Ebr. 7. 1. n Dan. 12. 7. c Ps. 3. 3. & 5. j Cap. 22. 17.
• 2 Sam. 18. 18. Apoc. 10. 5, 6. 12. & 84. 11. & Esod. 32. 13.

Dent. 1. 10. & 10. 22. Rom. 4. 14. u Esod. 1. 11. e Ier. 34. 18, 19.
• 1 Cron. 27. 23. p Vede Cap. 24. p Ps. 105. 25. f Cap. 24. 7.
• Rom. 4. 18. q Cap. 12. 7. & 13. 14. r Esod. 6. 6. o Esod. 6. 22. g Cap. 12. 7. &
• Ebr. 11. 12. s Esod. 12. 36. z Esod. 12. 36. 13. 15. & 26. 4.
• Vede Cap. 13. 16. t Reg. 20. 6. y Esod. 12. 36. Esod. 23. 31.
• Luc. 1. 18. u Luc. 1. 18. g Iov 5. 26. Ps. 105. 37. Num. 34. 3.
• k Rom. 4. 3, 9. q Ier. 34. 18, 19. h Lev. 1. 17. i Iov 5. 26. Dent. 1. 7. &
• 22. Gal. 3. 6. r Cap. 2. 21. a Cap. 25. 8. j 11. 24. & 34. 4.
• Iac. 2. 23. s Cap. 2. 21. b Esod. 12. 40. k Ios. 1. 4.
• l Ps. 106. 31. t Esod. 12. 40. c 1 Reg. 21. 26. l Reg. 4. 21.
• m Cap. 12. 1. u Esod. 12. 40. d Dan. 8. 23. 2 Cron. 9. 26.
• n Cap. 11. 28, 31. p Ps. 105. 23. e Mat. 23. 32. Neem. 9. 8.
• o Ps. 105. 44. 42. q Ps. 105. 23. f 1 Thes. 2. 16. Ps. 105. 11.
• Esod. 32. 13.

19 viulă Eufrați: Pre Kenei și pre Kenizei și
20 pre Kadmonei; Pre Hetei și pre Ferezei și
21 pre Refei. Și pre Amorei, și pre Cananei,
și pre Gherghesei, și pre Iebusei.

Nascerea lui Ișmael.

16 Si Sarai femea lui Abram ^anu născu
lui copii, și ea avea o servă ^begip-
2 tână, ală carei nume era ^cAgara. ^dȘi dîse
Sarai către Abram: ^eEcce, Iehova ^fm'a în-
chisă, ca să nu nască; rogu-te, ^gîntră la
serva mea, poți voiă căpeta copii printr'in-
3 sa. Și Abram ^hascultă de cuvîntul Sa-
raei. Și Sarai femea lui Abram luă pre
Agara egiptena, serva sa, după ce Abram
ⁱpetrecuse de ce ani în pămîntul Canaanu,
și o dade pre ea de femeă bărbatului său
4 Abram. Și elu intră la Agara, care con-
cepu; și vîdînd ea că a conceput, ^jdesprețui
5 pe domna-sa. Și Sarai dîse către Abram: In-
juria ce mi se face asupra ta ^kcade: Eu am
datu pre serva mea în sinul tău, și ea după ce
vîdu, că a conceput, me disprețuesce în ochi
6 ei; ^ljudice Iehova între mine și între tine. ^mȘi
Abram dîse către Sarai: ⁿEaccé, serva ta
este în mîna ta, fă cu d'însa cum ^oți place.
Și Sarai o maltrată; și ^pea fugi d'înainte ei.
7 Și ângerul lui Iehova află pre ea lângă
ună isvoră de apă în pustiu, lângă ^qisvorul
8 din calea ^rcătră ^sȘur. Și ^tî dîse: Agara,
serva Sarai, de unde vii? și unde mergi?
Și ea ^ui respunse: Fugă de fața Sarai,
9 dîmnei mele. Și ^vi dîse ângerul lui Ie-
hova: ^wÎntorțe-te înapoi la dîmna ta, și ^xte
10 supune sub mînele ei. Și ângerul lui
Iehova mai dîse: ^yVoiu immulți seminția ta, de
nu se va ^zpute numera pentru mulțimea
11 ei. Și ângerul lui Iehova mai dîse: Eaccé, tu ai
conceput, și vei nasce fiu, ^ași vei chiăma
numele lui—Ișmael (^bDumneleu aude); că Ie-
hova auzi intristarea ta. ^cȘi acesta va fi om
selbatic; mîna lui ^dva fi în contra tuturor,
și mîna tuturor în contra lui, și ^efață cu
12 toți frații săi va locui. Și ea chiămă numele
lui Iehova care vorbea ei: Tu ^fesci Eli-Roi
(^gDumneleu răzătoriu); că, dîse ea: ^hAu nu
vîdui aicea din dosu pre acela ce ⁱmă
13 vîdu? Și fîntăna aceea se numi fîntăna
^jLahai-Roi, (^kfîntăna celui viu, care mă ve-
de); ecce fîntăna ^lce este între Kadeșu
14 și Bered. Și ^mAgara născu lui Abram
fiu; și Abram chiămă numele fiului său,

pre care-lu născu Agara, ^aIșmael. Și A- 16
bram era de optă-deci de ani, cîndu Agara
născu lui pre Ișmael.

*Dumneleu reînnoiesc legămîntul său cu Abram.
Circumcisiunea aşedată; Isaacu promis.*

Si cîndu era Abram de nouă-deci și 17
nouă de ani, ^ai se arată Iehova, și-i
dîse: ^bEu ^csînt Dumneleu celă a totu pu-
ternicu, ^dâmbă înainte mea, și fi ^einte-
gru. ^fȘi voiu întări legămîntul meu în-
2 tre mine și tine, și ^gte voiu immulți forte,
forte. Și Abram ^hcădu pe fața sa, și Dum-
3 neleu ⁱvorbi, dîcîndu: ^jIn cătu pentru mi-
4 ne, ecce eu facu legămîntu cu tine, și tu
vei deveni ^kpărinte a mulțime de națiuni.
Și numele tău nu se va mai chiăma Abram,
5 ci ^lnumele tău va fi Abraam; ^mcă te-am
făcutu ⁿpărinte a mulțime de națiuni. Și
6 te voiu immulți forte, forte, și te voiu face
^osă devii ^pnațiuni, și ^qregi voru eși din
tine. Și voiu ^rîntări legămîntul meu în-
7 tre mine și tine, și între seminția ta du-
pă tine în generațiunile lor, ca legămîntu
eternu; ^sca să fiu Dumneleu ^tție și ^usemin-
ției tale după tine. Și ^vvoiă da ^wție și se-
minției tale după tine pămîntul ^xunde tu
8 petreci: totu pămîntul Canaanu, în stăpă-
nire eternă; și ^yvoiă fi lor Dumneleu.

Și Dumneleu dîse lui Abraam: Tu să 9
păzesci legămîntul meu, tu și seminția ta
după tine în generațiunile lor. Și acesta 10
este legămîntul meu, care aveți voi să-lu
păziți între mine și tine, și între semin-
ția ta după tine; că ^atota partea bărbă-
tăscă d'între voi să se circumcidă. Voi 11
veți circumcide carnea prepuțului vostru,
și ^bacesta va fi ^csemnul legămîntului meu
între mine și între voi. Totu prunculu par- 12
te bărbătescă de optă dîle d'între voi
și n toate generațiunile voastre, ^dse va cir-
cumcide: atătu celă născutu în casă, cătu
și acelu cumpăratu cu argintu de la veri-ce
străinu, care nu este din seminția ta. Se 13
va circumcide dar totu celă născutu în ca-
să, cătu și celă cumpăratu cu argintul tău;
și ^easa legămîntul meu va fi în corpul
vostru ca legămîntu eternu. Și bărbatul 14
necircumcis, la care carnea prepuțului nu
va fi circumcisă, ^fstărpi-se-va sufletul a-
cela din meșilocul poporului său; a stri-
catu legămîntul meu.

Cap. 16.	h Cap. 12. 5.	o Esod. 15. 22.	o Cap. 24. 62. &	Dent. 10. 17.	13. 16. & 22. 17.	m Cap. 26. 24. &	Dent. 4. 37. &
a Cap. 15. 2. 3.	i 2 Sam. 6. 16.	p Tit. 2. 9.	25. 11.	c Cap. 5. 22. &	f Vers. 17.	28. 13.	14. 2. & 26.
b Cap. 21. 9.	j Prov. 30. 21, 23.	1 Pet. 2. 18.	x Num. 13. 26.	48. 15.	g Rom. 4. 11, 12.	18. & 29. 13.	r Fapt. 7. 8.
c Gal. 4. 24.	k Cap. 31. 53.	q Cap. 17. 20. &	y Gal. 4. 22.	1 Reg. 2. 4. &	h Gal. 3. 29.	n Rom. 9. 8.	s Fapt. 7. 8.
d Cap. 4. 24.	l 1 Sam. 24. 12.	21. 18. & 25.	z Vers. 11.	8. 25.	i Neem. 9. 7.	o Cap. 12. 7. &	t Rom. 4. 11.
e Cap. 30. 3.	m Prov. 15. 1.	12.	—	2 Reg. 20. 3.	j Rom. 4. 17.	13. 15.	u Lev. 12. 3.
f Cap. 20. 18. &	n 1 Pet. 3. 7.	r Cap. 17. 19.	Cap. 17.	d Cap. 6. 9.	k Cap. 35. 11.	p Ps. 105. 9, 11.	v Luc. 2. 21.
g 30. 2.	o 1 lov. 2. 6.	s Mat. 1. 21.	Cap. 12. 1.	e Cap. 12. 2. &	l Cap. 35. 11.	q Cap. 23. 4. &	w Ioan 7. 22.
h 1 Sam. 1. 5, 6.	p Ps. 106. 41, 42.	t Luc. 1. 13, 31.	b Cap. 28. 3. &	10v 1. 1.	m Mat. 1. 6. etc.	r Esod. 6. 7.	x Filip. 3. 5.
i Așa Cap. 30.	q 1er. 38. 5.	u Cap. 21. 20.	35. 11.	Mat. 5. 48.	n Gal. 3. 17.	s Lev. 26. 12.	y Esod. 4. 24.
j 3. 9.	r Esod. 2. 15.	t Cap. 25. 18.	Esod. 6. 3.	Cap. 12. 2. &			
k Cap. 3. 17.	s Cap. 25. 18.	u Cap. 31. 42.					

15 Și Dumneșeu dîse lui Abraam: *In cătă*
 pentru Saraî femea ta, nu vei mai chiăma
 numele ei Saraî, ci Sara (*principesă*) *va fi*
 16 numele ei. Și o voiî bine-cuvēnta pre d'insa;
 și încă din ea 'ți voiî "da fiu: eū pre
 d'insa o voiî bine-cuvēnta, și va fi *mama*
 "națiunilor, și regi ai popórelor vorū eși
 din ea.

17 Și Abraam cādu preste fața sa, "și rî-
 se, dîcēndū in ānima sa: Aū dōrā omulū
 celū de o sută de ani va mai nasce fi? Sēu
 și Sara, fiindū de nouē-deci de ani va mai
 18 nasce? Și Abraam dîse lui Dumneșeu:

19 Fia, ca Ișmaelū să trāescā inaintea ta. Și
 Dumneșeu dîse: "Cu adevēratū Sara fe-
 mea ta 'ți va nasce fiu, și tu vei chiā-
 ma numele lui—Isaacū (*ride*). Și eū voiî
 întări legāmēntulū meū cu d'insulū, ca să
 fiā legāmēntū perpetuū pentru seminția lui
 20 după d'insulū. Incā și pentru Ișmaelū te-
 amū ascultatū. Ecce, eū l'amū bine-cuvēntatū
 pre d'insulū, și-lū voiî adāogi, și-lū "voiî
 immulți fōrte, fōrte: "dūoi-spre-dece principī
 va nasce, "și-lū voiî face să devie o națiune
 21 mare. Și legāmēntulū meū 'lū voiî întări
 cu Isaacū, pre "care ți-lū va nasce Sara in
 anulū următorū totū pe timpulū acesta.

22 Și Dumneșeu după ce incetā de a vorbi
 23 cu d'insulū, se rădicā de la Abraam. Și
 Abraam lūa pre fiulū seū Ișmaelū, și pre
 toți cei nāscuți in casa sa, și pre toți cei
 cumpērați cu argintulū seū, și pre toți de
 partea bārbātescā din ómenii casei sale, și
 in diūa aceea li circumcise carnea prepu-
 24 țului lorū, cumū 'i dîsesse Dumneșeu. Și
 Abraam *era* de nouē-deci și nouē de ani,
 cāndū își circumcise carnea prepuțului lui.

25 Și Ișmaelū fiulū seū *era* de trei-spre-dece
 ani, cāndū se circumcise carnea prepuțului
 26 seū. Și totū in aceeași di furā circumciși
 27 Abraamū și Ișmaelū fiulū seū; Și "toți óme-
 nii casei sale, nāscuți in casa sa seū cum-
 pērați cu argintū de la străinū, furā cir-
 cumciși cu d'insulū impreună.

*Promisiunea făcută din nou; rugăciunea lui Abraam
 pentru Sodoma.*

18 SI Iehova se arātā lui Abraamū la "ste-
 jarii lui Mamre, cāndū ședea elū la ușa
 2 cortului seū in inferbintarea dīlei. "Și rādi-
 cāndū 'și ochii seī, se uitā, și ecce trei barbați
 sta inaintea lui, și elū "vēdēndū-'i, alergā
 de la ușa cortului inaintea lorū, și se Pro-

sternu până la pāmēntū, și dîse: Dómne, de 3
 amū aflatū charū in ochii tei, rogu-te, nu
 trece de cortulū servului teū; Sā se a- 4
 ducā "pučinā apă, ca să vī spalați picidórele,
 și apoi se vē repausați sub acestū arbore. Și 5
 "eū voiî aduce o bucatā de pāne, ca "sā vī
 întăriți ānima vōstrā, apoi veți merge mai de-
 parte; "cā de aceea v'āți abātutū pe la servulū
 vostru. Și ei aū dîsū: Fā așa, cumū ai dîsū.

Și Abraamū se grābi in cortū la Sara, 6
 și a dîsū: Adā curēndū trei mesuri de flō-
 rea făinei, și o frēmētā, și fā turte. Și 7
 Abraamū alergā la cirēdā, și lūa unū vițelū
 tēnērū și bunū, și-lū dede unui bāetū, ca
 iute să-lū pregătēscā. Și "aduse untū și 8
 lapte, și vițelulū pre care-lū pregătise, și
 le puse inaintea lorū; și elū sta lāngā d'inșii
 sub arbore; și ei māncāu.

Și ei dîserā cātrā d'insulū: Unde *este* 9
 Sara, femea ta? și elū respunse: Ecce-o
 'in cortū. Și elū dîse: Eū *preste unū anū* 10
 'era-și "mē voiî întōrce la tine "totū pe a-
 cestū timpū, și ecce, "Sara femea ta va avē
 unū fiu. Și Sara audīa acēsta din ușa cor-
 tului, care *era* in dosulū lui. Și "Abraamū 11
 și Sara *erau* bētrāni și inaintați in dīle; ba
 Sarei 'i și incetase de a se mai face "cele
 femeesci. Și Sara "rise in sine, și dîse: 12

"După ce deja amū îmbētrānitū, se pōte
 ca eū să mai aibū voluptate, cāndū și
 "domnulū meū *este* bētrānū. Și Iehova dî- 13
 se lui Abraamū: Pentru ce ride Sara, dî-
 cēndū: Óre cu adevēratū să mai nascū,
 fiindū eū bētrānā: "Aū este la Iehova ce-
 va cu neputință? Eū "la anulū totū pe tim-
 pulū acesta, 'era-și mē voiî întōrce la tine;
 și Sara va avē unū fiu. Atunci Sara tīgā-
 15 dui, dîcēndū: N'amū risū! că se temea.
 Și elū dîse: Nu *este așa*, căci tu ai risū.

Și sculāndu-se de acolo acei bārbāți, se 16
 uitārā spre Sodoma, și Abraamū mergea cu
 ei "sā-i petrēcā. Și Iehova dîse: "Aū ascun-
 17 de-voiū eū de Abraamū ceea ce amū să
 facū? Fiindū-cā Abraamū are să fiā po-
 18 porū mare și tare, și "inr'insulū se vorū
 bine-cuvēnta tóte națiunile pāmēntului. Cā 19
 eū 'lū cunoscū pre elū, "cā elū va or-
 dina fiilorū seī și casei sale după d'insulū,
 ca să pāzēscā calea lui Iehova, făcēndū
 dreptate și judicatā; pentru ca Iehova să
 dea lui Abraamū ceea-ce i-a promisū.

Și dîse Iehova: Fiind-cā "strigarea Sodo- 20
 mei și a Gomorei este mare, și pēcatele lorū

* Cap. 18. 10.
 * Cap. 35. 11.
 Gal. 4. 31.
 1 Pet. 3. 6.
 * Cap. 18. 12. &
 21. 6.
 * Cap. 18. 10. &
 21. 2.
 Gal. 4. 28.

* Cap. 16. 10.
 * Cap. 25. 12. 16.
 * Cap. 21. 18.
 * Cap. 21. 2.
 * Cap. 18. 19.
 —
 Capitul 18.
 * Cap. 18. 18. &

14. 13.
 b Ebr. 13. 2.
 c Cap. 19. 1.
 1 Pet. 4. 9.
 d Cap. 19. 2. &
 43. 24.
 e Jude. 6. 18. &
 13. 15.
 f Jude. 19. 5.

Ps. 104. 15.
 * Cap. 19. 8. &
 33. 10.
 h Cap. 19. 3.
 i Cap. 24. 67.
 j Vera. 14.
 k 2 Reg. 4. 16.
 l Cap. 17. 19.
 21. & 21. 2.

Rom. 9. 9.
 * Cap. 17. 17.
 Rom. 4. 19.
 Ebr. 11. 11,
 13, 19.
 n Cap. 31. 35.
 o Cap. 17. 17.
 p Luc. 1. 18.
 q 1 Pet. 3. 6.

* Ier. 32. 17.
 Zech. 8. 6.
 Mat. 3. 9. &
 19. 26.
 Luc. 1. 37.
 * Cap. 17. 21.
 Vera. 10.
 22. 18.
 2 Reg. 4. 16.

* Rom. 15. 24.
 3 Ioan 6.
 * Ps. 25. 14.
 Amos. 3. 7.
 Ioan 15. 15.
 * Cap. 12. 3. &
 22. 18.
 Fapt. 3. 25.

Gal. 3. 8.
 * Dent. 4. 9, 10.
 & 6. 7.
 Ios. 24. 15.
 Efes. 6. 4.
 * Cap. 4. 24. &
 19. 13.
 Iac. 5. 4.

21 grele forte, ^a De aceea acumă mă voiū pogori, și voiū vedē, decă ei au făcutū tôte pe deplin, după strigarea ce a venitū la mine; séu decă nu, ^a eū voiū să sciū. Și acei bărbați se întorseră de acolo, ^b și merseră spre Sodoma; și Abraamū ^c mai stete încă înaintea lui Iehova.

22 Și Abraamū ^d se apropiă, și dīse: Nu cumū-va ^e vei perde tu pre celū dreptū d'impreună cu celū reū? ^f Pôte să fiă in cetate cinci-deci de drepti: aū și pre acestia ^g i vei perde? Aū nu vei ierta loculū pentru cei cinci-deci drepti ce se află intr'insa? Departe să fiă de tine să faci tu una ca această, de a ucide pre celū dreptū împreună cu celū reū, și ^h ca cei drepti să fiă ca cei rei; da, departe să fiă una ca această de tine! ⁱ Aū judicătorulū a totū pământulū nu va face dreptate? Atunci dīse Iehova: De voiū afla in cetatea Sodoma cinci-deci drepti, voiū ierta totū loculū pentru acestia. Și Abraamū răspundēdū, dīse: ^j Ecce eū cutezaiū acumă a vorbi Domnului, deși nu sūnt ^k de-cătū pulbere și cenușă; Pôte să lipsescă cinci din cei cinci-deci de drepti: aū pentru cei cinci vei strica tōtă cetatea? Și Domnulū dīse: Nu o voiū strica, de voiū afla intr'insa patru-deci și cinci. Și Abraamū adaose a-i vorbi, dīcēdū: Pôte nu se vorū afla intr'insa decătū patru-deci! și elū dīse: Nu o voiū strica pentru acei patru-deci. Și Abraamū dīse: Rogu-te, Dōmne, sū nu te mănii, de voiū mai vorbi: pōte să se afle acolo trei-deci! și Domnulū răspunse: Eū nu o voiū strica, de voiū afla intr'insa trei-deci. Și Abraamū dīse: Ecce acumū eū amū cutezatū să vorbescū Domnului: Pôte se vorū afla acolo numai dūoē-deci. Și Domnulū dīse: pentru acei dūoē-deci nu o voiū strica. Și Abraamū dīse: Rogu-te, Dōmne! ^l nu te mânia, decă voiū mai vorbi încă numai astă dată. Pôte să se afle acolo dece? ^m Și Domnulū ⁿ i dīse: Nu o voiū strica pentru cei dece. Și Iehova se duse, după ce încetă a mai vorbi cu Abraamū, Și Abraamū se întorse la loculū seū.

Stricarea Sodomei și Gomorei; scăparea lui Lotū.

19 SI ^a cei dūoi āngeri veniră la Sodoma despre séră, și ^b Lotū, care ședea la pōrta Sodomei, vedēdū-i se sculă spre intimpinarea lorū, și se prosternu cu fața la pământ; Și dīse: Domniū mei! rogu-vē, ^c în-

trați in casa servului vostru; rămâneți preste nōpte, și ^d vi spālăți piciorēle vōstre, și sculāndu-vē demānētă, vē vēți duce in calea vōstră. Și ei dīseră: Nu; ci in uliță vomū mănē. Și elū stārui multū, ca se între la d'insulū. Și ei după ce intrarā in casa lui, li făcu elū cină; și cocēndu-li azime, ei māncarā.

Dar mai 'nainte de a se culca ei, bărbații cetăței, ōmenii din Sodoma, încunjurarā casa, de la tēnērū până la bētrānū: totū poporulū din tōte părțile. ^e Și chīāmāndū ei pre Lotū ^f i dīseră: Unde sūnt acei bărbați, cari aū venitū astă nōpte la tine? ^g scōte-i la noi afară, ca ^h să-i cunōscemū pre d'inșii. Și ⁱ Lotū eși afară la ei d'inaintea usei; și ușa o încuīă după d'insulū. Și dīse: Rogū-vē, frațilorrū, să nu faceți reū acestora. ^k Eaccē eū amū dūoē fete, cari n'au cunoscutū încă bărbatū, pre acelea vi voiū scōte afară, și cu d'insele faceți, cumū vi va plăcē; numai acestorū bărbați să nu faceți nimica: că ^l de aceea aū intratū ei subū umbra acoperemētulū meū. Și ei dīseră: Fugi d'aici! ^m s'apoi dīseră: Unulū singurū ⁿ a venitū ca să petrecă între noi, ^o și acumū se face judicătorū! Acumū tie mai multū reū vomū face, de cātū acelora. Și se repedīau cu putere asupra bărbatului, asupra lui Lotū, și se apropiarā să spargā ușa. Și bărbații aceia, tindēndu-și mānele, traserā pre Lotū in casā la d'inșii, și încuīarā ușa. Și pre bărbații ^p cari erau la ușa casei, ^q i lovīrā cu orbire, de la micū până la mare, de se ostenīrā multū căutāndū să afle ușa.

Și acei bărbați dīserā lui Lotū: Pre cine mai ai tu aici? ginere, séu fiū, séu fete, séu pre altū cine-va din ai tei in cetate? ^r Scōte-i dintr'acestū locū; Că noi voimū să stricămū loculū acesta; că ^s mare este strigarea pēcatelorū lorū inaintea lui Iehova, și ^t elū ne-a trāmesū, ca să o stricāmū. Lotū atunci eși și vorbi cu ginerii seī, ^u cari erau să iea pre fetele lui, și li dīse: Sculați-vē și eșiți din loculū acesta, că Iehova va să strice cetatea. ^v Și ginerilorū li se părū, că elū glumesce.

Și îndatā ce se reversā de diūā, āngeriū 15 silirā pre Lotū, dīcēdū: ^w Scōlā-te, iea-ți femea ta și cele dūoē fete ale tale, cari se aflā aici, ca să nu perī și tu in pedepsirea cetăței. Și cumū elū intārdia, acei bărbați ^x i apucarā de mână, pre elū și pre femea lui și pre cele dūoē fete ale lui; ^y că Iehova voi să-lū crute; și ^z scōtēndu-lū, lū puse-

^a Cap. 11. 5.
Esod. 3. 8.
^b Deut. 8. 2. &
18. 3.
Ios. 22. 22.
Luc. 16. 15.
^c Cor. 11. 11.
^d Cap. 19. 1.
^e Vers. 1.

^d Ebr. 10. 22.
^e Num. 16. 22.
^f Sam. 24. 17.
^g Ier. 5. 1.
^h Iov. 8. 20.
ⁱ Isa. 3. 10, 11.
^j Iov. 8. 3. &
34. 17.
^k Ps. 58. 11, &

94. 2.
Rom. 3. 6.
^l Ier. 5. 1.
Ezec. 22. 30.
^m Luc. 18. 1.
ⁿ Cap. 3. 19.
^o Iov. 4. 19.
Eec. 12. 7.
^p 1 Cor. 15. 47.

48.
^q Cor. 5. 1.
^r Iudc. 6. 39.
^s Iac. 5. 16.
—
Capitul 19.
^t Cap. 18. 22.
^u Cap. 18. 1. &

^v Ebr. 13. 3.
^w Cap. 18. 4.
^x Vede Luc 24. 29.
^y Cap. 18. 8.
^z Isa. 3. 5.
^a Iudc. 19. 22.
^b Cap. 4. 1.
Rom. 1. 24, 27.

Inda. 7.
^c Iudc. 19. 23:
^d Vede Iudc. 19. 24.
^e Vede Cap. 18. 5.
^f 2 Pet. 2. 7. 8.
^g 1 Cron. 21. 15.
^h Mat. 1. 18.
ⁱ Num. 16. 21.
^j Ps. 34. 22.

6. 18.
Fapt. 13. 11.
^k Cap. 7. 1.
^l 2 Pet. 2. 7, 9.
^m Cap. 18. 20.
ⁿ 1 Cron. 21. 15.
^o Mat. 1. 18.
^p Num. 16. 21.
^q Ps. 34. 22.

^r Esod. 9. 21.
Luc. 17. 28. &
24. 11.
^s Num. 16. 21.
Apoc. 18. 4.
^t Luc. 18. 13.
Rom. 9. 15, 16.
^u Ps. 34. 22.

17 ră afară din cetate. Și după ce 'i-au scos
pre ei afară, *disse unul dintre ei*: "Mântu-
ește-ți viața; " *înapoi să nu te uiți, nici să stai*
unde-va în totu împrejuriul acesta; ci la munte
18 *să scapi, ca să nu perii și tu.* Și Lotu li *disse*
19 *loru*: "Oh nu! Dómnne. Eaccé servulú teú a
aflatú clarú în ochiú tēi, și mare a fostú în-
durarea ta, ce ai arătat-o cătră mine, că
mă-ai păstratú viața mea. Dar eú nu potú
scăpa la munte, ca nu cumú-va să mă ajungă
20 rēulú, și să moriú. La veđi, rogu-te, această
cetate *este* aproape, spre a fugi acolo, și ea
este mică; rogu-te, lasă-mé să scapú a-
colo. Aú nu *este* ea mică? și sufletulú meú
21 va trăi. Și Domnulú 'i respunse: Eaccé "eú
te-amú ascultatú și în această, ca să nu
stricú cetatea, despre care mi-ai vorbitú.
22 Grăbesce-te de scapá acolo, că "eú nu potú
face nimica, până ce nu vei adjuge tu
acolo. De aceea s'a *chiamatú* "numele a-
celeí cetăți Zoar (*micú*). Sórele se înalță
23 deasupra pământulú, cândú Lotú întra în
Zoarú.
24 Și 'Iehova făcu să plóue asupra Sodo-
mei și a Gomorei puciósă și focú de la Ie-
25 hova din ceriú. Și elú strică cetățile a-
ceste, și tóte câmpiele de prin prejurú, și
pre toți locuitorii acelorú cetăți, și totú "ceea
26 ce creștea din pământú. Și femea lui Lotú
se uită îndērēptú, și se prefăcu în "stălpú
27 de sare. Și Abraamú sculându-se fórte de
demănēță, *veni* la loculú unde "stătuse înă-
28 intea lui Iehova. Și uitându-se spre Sodo-
ma și Gomora și spre totú pământulú câm-
piei, vedú. și eaccé "fumú se rădica din *acelú*
pământú, ca și fumegarea dintr'unú cuptorú.
29 Așa Domnulú stricândú cetățile câmpiei,
"și aduse aminte Dumneđeú de Abraamú,
și scóse pre Lotú din međiloculú stricăciunei,
cândú strică cetățile în cari locuía Lotú.
30 Și Lotú eși din Zoarú, și "locui pe munte,
și cu elú cele dūoé fete ale lui, că se temea
să locuěscă în Zoarú: și locuía într'o pesceră,
31 elú și cele dūoé fete ale lui. Și *disse* cea
mai mare cătră cea mai mică: Părintele
nostru *este* bētrānú, și nimene nu *este* în pā-
mēntulú acesta, care "să între la noi dupre
32 datina de pe totú pământulú. Vinó! să îm-
bētāmú pre părintele nostru cu vinú, și să
ne culcāmú cu d'insulú, ca din părintele nos-
33 tru să "păstrāmú semințiá. Și ele în nóp-
tea aceea dederă părintelú lorú vinú să bea;
și cea mai mare într'a părintele ei, și se

culcă cu d'insulú; și elú nu o simți pre ea
nici cândú se culcă, nici cândú se sculá.
Și a dūoa đi cea mai mare *disse* cătră cea 34
mai tēneră: Eaccé eú în nóptea trecutú amú
dormitú cu părintele meú: sá-'lú îmbătāmú cu
vinú și la nóptea această; și să întri tu la
d'insulú, și să te culci și tu cu elú, ca din
părintele nostru să păstrāmú semințiá. A- 35
șa ele și în nóptea această dederă părintelú
lorú vinú să bea; și cea mai mică se sculá
și se culcă cu d'insulú; și elú nu o simți pre
ea, nici cândú se culcă, nici cândú se sculá.
Ast-feliú *aceste* dūoé fete ale lui Lotú conce- 36
purá de la părintele lorú. Cea mai mare 37
nāscu unú fiú, și 'i *chiamá* numele lui—Moabú
(*din părinte*). "Acesta *este* părintele Moa-
bitilorú, până în đia de astăđi. Și cea mai 38
tēneră nāscu și ea unú fiú, și *chiamá* nu-
mele lui—Ben-Ammi (*fiulú poporului*); și
"acesta *este* părintele Ammoniilorú până în
đia de astăđi.

Abraamú la Gherarú se lēpādă de femea sa.

SI Abraamú plecá "de acolo la tērra cea de- 20
spre međă-đi, și locuía între "Kadeșú și
Šurú, și "petrecea în Gherarú. Și Abraamú *disse* 2
despre Sara, femea sa: "Ea *este* sora mea; și
Abimelechú regele Gherarei trāmesa, și "luá
pre Sara.

Și 'Dumneđeú se arătá "în visú nóptea 3
lui Abimelechú, și *disse*: "Eaccé tu veí muri
pentru femea pre care o-ai luatú; că ea
este femea unui bărbatú. Si Abimelechú nu 4
se apropiase de d'insa, și *disse*: Dómnne! nu
cumú-va "veí ucide tu și națiunea drēptá?
Aú nu elú singurú mī-a đisú: Ea "mī *este* 5
soră? și ea încă mī-a đisú: fratele meú *este*!
Eú această o făciú "în integritatea ániei
mele, și cu curățenia mānelorú mele. Și 6
Dumneđeú "i *disse* în visú; Și eú sciiú, că tu
în integritatea ániei tale ai făcutú această,
și de aceea "te-amú împedecatú de a pecă-
tui "în contra mea, și nu ti-amú permisú
de a te atinge de d'insa. Și acumú înă- 7
poesce femea acestú omú, "că elú *este* pro-
fetú, și se va ruga pentru tine, și tu veí trăi;
și de nu-i veí *înapoi-o*, "să scii, că veí muri
tu "și totú ce *este* alú teú.

Și Abimelechú sculându-se demănēță, 8
chiamá pre toți servii seí, și tóte aceste vorbe
li spuse în auđulú lorú; și toți bărbații se
spāimēntarā fórte. Și Abimelechú *chiamá* pre 9
Abraamú, și-i *disse*: Ce nī-ai făcutú noui? și

1 Reg. 19. 3. d Vede Cap. 32.
e Vers. 26. 25, 26.
Mat. 24, 16. Esod. 32. 10.
17, 18. Deut. 9. 14.
Luc. 9. 62. Marc. 6. 5.
Filip. 3. 13. 14. e Cap. 13. 10. &
fapt. 16. 14. 14. 2.
Ier. 42. 8, 9. f Deut. 29. 23.
Ps. 145. 19. Isa. 13. 19.

Ier. 20. 16. &
50. 40.
Ezec. 16. 49.
50. Osea 11. 8.
Amos. 4. 11.
Zef. 2. 9.
Luc. 17. 29.
2 Pet. 2. 6.
Iuda 7.

g Cap. 14. 3.
Ps. 107. 34.
h Luc. 17. 32.
i Cap. 18. 22.
j Apoc. 18. 9.
k Cap. 8. 1. &
18. 23.
l Vers. 17, 19.
m Cap. 16. 2, 4. &

38. 8, 9.
Deut. 25. 5.
n Marc. 12. 19.
o Deut. 2. 9.
p Deut. 2. 19.
—
Capitul 20.
a Cap. 18. 1.
b Cap. 16. 7, 14.

c Cap. 26. 6.
d Cap. 12. 13. &
20. 7.
e Cap. 12. 15.
f Ps. 105. 14.
g Iov 33. 15.
h Vers. 7.
i Cap. 18. 23.
Vers. 18.

j 2 Reg. 20. 3.
2 Cor. 1. 12.
k Cap. 31. 7. &
33. 5.
Esod. 34. 24.
1 Sam. 25. 26.
34.
l Cap. 39. 9.
Lev. 6. 2.

Ps. 51. 4.
m 1 Sam. 7. 5.
2 Reg. 5. 11.
Iov 42. 8.
Iac. 5. 14. 15.
1 Ioan 5. 16.
n Cap. 2. 17.
o Num. 16. 32,
33.

cu ce amă păcătuită in contra ta, ² de ai adusă asupra mea și asupra regatului meu păcatu așa de mare? Tu ai făcutu cu mine lucru, ³ care nu se cuvine să faci. Și a disu Abimelechū lui Abraamū: Ce ai veldutū de ai făcutu acēsta? Și Abraamū respunse: Pentru-că cugetaiū, că in loculū acesta nu este nici o ⁴ temere de Dumneḡeū, și ⁵ pre mine mē vorū ucide din cauza femeii mele. Și cu adevēratū ⁶ ea'mi este mie sorā, fata părintelui meu este ea, deși nu fata mamei mele, și mi se dede mie de femeā. Și ⁷ scoțēndu-mē Dumneḡeū din casa părintelui meu, eū amū disu cătrā d'insa: Asta este bunătatea pre care sā mī-o faci: In totū loculū unde vomū veni, ⁸ și de mine: Frate'mi este! Și Abimelechū ⁹ luā oī și boi, servi și serve, și le dede lui Abraamū, și-i īnapoi și pre Sara femea sa. Și Abimelechū diḡe: Ecce ¹⁰ țēra mea īnainte ta, locuesce unde'ți va plăcē. Și cătrā Sara diḡe: Ecce, amū datū o mie siclii de argintū ¹¹ fratelui tēu; ¹² ecce, acēsta sā fie ție ¹³ acope-remēntulū ochilorū īnainte tuturorū cari sūnt pe lângā tine, și in totulū tu sā fii justificatū. Și Abraamū ¹⁴ se rugā lui Dumneḡeū, și Dumneḡeū vindicā pre Abimelechū, pre femea lui și pre servele lui, ca sā nascā. Cā Iehova ¹⁵ incuiase totū pāntecele din casa lui Abimelechū, din cauza Sarei, femeii lui Abraamū.

Nascerea lui Isaac. Agara și Ișmaelū alungați.

21 SI Iehova ¹ cercetā pre Sara, ² cumū diḡe, și Iehova făcu ei așa, cumū vorbise. Și Sara ³ concepū, și nāscu lui Abraamū fiū la bētrānețele sale, ⁴ pe acelu timpū, pre cāndū i-a fostū diḡu Dumneḡeū. Și Abraamū chīamā numele fiului seū celū nāscutū, pre care ⁵ lū nāscuse Sara, ⁶ Isaacū. Și Abraamū ⁷ circumcise pre fiulū seū Isaacū a opta di, ⁸ cumū i ordinase Dumneḡeū. Și ⁹ Abraamū era de o sutā de ani, cāndū i se nāscu lui fiulū seū Isaacū. Și diḡe Sara: ¹⁰ Risū mī făcu mie Dumneḡeū, cā verī-cine va aūdi ¹¹ va ride de mine. Și ea diḡe: Cine arū fi diḡu lui Abraamū: Sara va alāpta copii! totuși ¹² eū i-amū nāscutū lui unū fiū la bētrānețele sale. Și prunculū crescū, și fu īntercatū. Și Abraamū făcu ospētu mare in diūa in care fu īntercatū Isaacū. Și Sara veldēndū pre fiulū Agarei ¹³ Egiptēna, ¹⁴ care-lū nāscuse ea lui Abraamū, ¹⁵ batjocorindū; Diḡe ea lui Abraamū: ¹⁶ Alungā pre serva acēsta și pre fiulū ei; cā

nu va mosceni fiulū acesteī serve d'imprenū cu fiulū meu, cu Isaacū. Și fōrte rēu s'a pārutū cuvēntulū acesta lui Abraamū ¹⁷ pentru fiulū seū Ișmaelū. Și Dumneḡeū diḡe lui Abraamū: Sā nu-ți parā rēu de copilū și de serva ta; īntu tōte cāte ¹⁸ ți va diḡe ție Sara, ascultā cuvēntulū ei! cā ¹⁹ īntu Isaacū se va chīama semīnția ta. Dar eū și pre fiulū acesteī serve ²⁰ lū voiū face sā devinā ²¹ o națiune, fiindū-cā este semīnția ta. Și Abraamū sculāndu-se de demānētā, luā pāne și unū foiū cu apă, și dāndu-le Agarei, ²² le-a pusū pre umeri ei, și dāndu-i și prunculū, ²³ o demise.

Și ea mergēndū rātāci in pustiiulū Beerū-²⁴ Šeba. Și după ce se sfārși apa din foiū, ea lepādā pre copilū subū unū ciriteū. Și ea ²⁵ mergēndū seḡu in fața copilulū in depārtare de o aruncăturā de arcū; cā dicea ea: Nu voiū vedē pre copilū murindū. Și ea seḡēndū făcū ²⁶ cu d'insulū, și-īnālță vōcea și plānse. Și ²⁷ Dumneḡeū aūdi vōcea copilulū, și āngerulū lui Dumneḡeū strigā pre Agara din ceriū, și-i diḡe: Ce ²⁸ ți este Agarā? nu te teme; cā Dumneḡeū a aūditū vōcea copilulū acolo unde este. Scōlā-te, rădicā copilulū, și-lū iea de mână, cā ²⁹ eū lū voiū face sā devinā o națiune mare. Și ³⁰ Dumneḡeū i dischise ochii ei, și veldū o fōntānā cu apă, și merse acolo, și-și āmplu foiulū de apă, și dede și copilulū sā bea. Și Dumneḡeū ³¹ era cu copilulū, și elū crescū mare și locuia in pustiiū, și ³² se făcu sāgetătorū. Și locuia in pustiiulū Paranū; și mama sa ³³ i luā femeā din pāmēntulū Egiptulū.

Legāmēntulū lui Abraamū cu Abimelechū.

Și in diḡele acelea ¹ Abimelechū și cu Picholū capulū armatei sale vorbiāū lui Abramū, diḡēndū: ² Dumneḡeū este cu tine īntu tōte cāte faci tu; Și acumū ³ jurā-mi pe Dumneḡeū aicea, cā nu vei minți nici mie, nici fiului meu, nici nepoților mei. Ci totū asemenea bunātate, ce eū ⁴ ți-amū făcutū, vei face și tu mie și țērei in care petreci tu. Și Abraamū respunse: Jurū. Și Abraamū se plānse la Abimelechū pentru o ⁵ fōntānā de apă, pre care servii lui Abimelechū o ⁶ rāpiserā. Și Abimelechū diḡe: Nu sciū cine a făcutū acēsta, cā nici tu mī-ai spusū, nici eū amū aūditū pānā astādi. Atunci Abraamū luā oī și boi, și le dede lui Abimelechū; și ⁷ făcurā amīnduoi legāmēntū. Și Abraamū

p Cap. 26. 10.	29.	c Iov. 42. 9, 10.	Gal. 4. 22.	Gal. 4. 27.	p Cap. 17. 18.	v Num. 22. 31.	a Cap. 20. 2. &
Esod. 32. 21.	u Cap. 12. 1. 9,	d Cap. 12. 17.	Ebr. 11. 11.	j Luc. 1. 58.	q Rom. 9. 7, 8.	Vede 2 Reg. 6.	26. 26.
Ios. 7. 25.	11, etc.	—	d Cap. 17. 21.	k Cap. 18. 11.	q Ebr. 11. 18.	17, 18, 20.	b Cap. 26. 28.
q Cap. 34. 7.	Ebr. 11. 8.	Caputū 21.	e Cap. 17. 19.	12.	r Vers. 18.	Luc. 24. 16,	c Ios. 2. 12.
r Cap. 42. 18.	v Cap. 12. 13.	a 1 Sam. 2. 21.	f Fapt. 7. 8.	l Cap. 16. 1.	s Cap. 16. 10. &	31.	1 Sam. 24. 21.
Ps. 36. 1.	x Cap. 12. 16.	b Cap. 17. 19. &	g Cap. 17. 10,	m Cap. 16. 15.	17. 20.	x Cap. 28. 15. &	d Vede Cap. 26.
Prov. 16. 6.	y Cap. 13. 9.	18. 10, 14.	12.	n Gal. 4. 29.	s Ioan. 8. 35.	39. 2, 3, 21.	15, 18, 20, 21.
e Cap. 12. 12. &	z Vers. 5.	h Cap. 17. 1, 17.	h Cap. 17. 1, 17.	o Gal. 4. 30.	t Esod. 3. 7.	y Cap. 16. 12.	22.
26. 7.	a Cap. 26. 11.	i Ps. 126. 2.	i Ps. 126. 2.	Vede Cap. 25.	u Vers. 13.	z Cap. 24. 4.	e Cap. 26. 31.
t Vede Cap. 11.	b Cap. 24. 65.	c Fapt. 7. 8.	Isa. 54. 1.	6. & 36. 6, 7.			

- puse la o parte șapte mieșore din turma sa.
- 29 Și Abimelech duse lui Abraam: *„Ce sunt aceste șapte mieșore ce tu le-ai pusă la o parte.*
- 30 *Și el duse: Aceste șapte mieșore le veți lua din mâna mea, „ca să-mi fie mărturie că*
- 31 *ești amă sărată fântâna acésta. De aceea*
- 32 *se numi acestă locă Beeru-Şeba (fântâna jurământului), că aminduoî jurară acolo. Și așa ei făcură legământă la Beeru-Şeba. Apoi Abimelech cu Picholă capulă armatei sale se sculară, și se întorseră înapoi în pământul Filistenilor.*
- 33 Și Abraam plântă ciritei în Beeru-Şeba, și chiamă acolo numele lui Iehova, pre
- 34 Dumneșculă eternităței. Și Abraam petrecu în pământul Filistenilor multe zile.

Sacrificarea lui Isaac.

- 22 **S**I după aceste „Dumneșculă cercă pre Abraam, și-i duse lui: Abimelech și el duse: Eacș-mă. Și duse: Ieă pre fiulă teă, pre uniculă teă, pre care lă iubesci, pre Isaac, și mergi în pământul Moria, și-lă adă acolo în olocaștă în unulă din munții cari lă voii dăce.
- 3 Și Abraam sculându-se de demăneșă, puse șeă pe asinulă seă, și luă pre dăoi din servi seă și pre Isaac fiulă seă, și despăcându lemne de olocaștă, se sculă, și merse la
- 4 loculă ce-i spusă Dumneșculă. A treia dă rădicându-și Abraam ochii seă, vădu loculă de departe. Și Abraam duse serviloră seă: Remăneți aicea cu asinulă; că eu cu bășetulă ne ducemă până colo, ca să ne închinămă, și apoi ne vomă întorșe la voi.
- 6 Și Abraam luă lemnele cele pentru olocaștă, și puse pe Isaac fiulă seă; și în mână luă foculă și cușitulă; și mersă aminduoî împreună. Și Isaac duse lui Abraam, părintele seă: Tatălă și elă lă respunșe: Eacș-mă, fiule! și a dășu: Eacș, aici foculă și lemnele, dar oă de olocaștă unde este? Și Abraam duse: fiulă meă! Dumneșculă se va provede de oă de olocaștă; și mersă aminduoî împreună.
- 9 Și după ce adjunșă la loculă, la care i duse Dumneșculă, Abraam zidi acolo altariu, și clădi lemnele; și legându pre Isaac fiulă seă lă puse pe altariu deasupra lemnelor.
- 10 Și întinșându Abraam mâna, luă cușitulă, ca să junghie pre fiulă seă. Dară ângerulă lui Iehova i strigă din ceri, dăcându: Abimelech! Abimelech! Și elă respunșe: Eacș-mă.
- 12 Și ângerulă duse: „Să nu pui mâna

ta pe copilă, nici să-i faci lui ceva, că acumă cunoscă că tu te temi de Dumneșculă; fiind-că tu n-ai crușată nici chiără pre fiulă teă, pre celă unică ală teă, pentru mine. Și rădicându-și Abraam ochii seă, se uită, și ecș înaintea lui ună berbecă cu cörnele încurcate într'ună desășu; Și Abraam merse și luă berbecăle, și-lă sacrifică olocaștă în loculă fiulă seă.

Și Abraam chiamă numele loculă aceluia Iehova-Jirehă (*Domnă va provede*). De aceea până astădă se dăce: Pe muntele lui Iehova se provede.

Și ângerulă lui Iehova strigă lui Abraam din ceri a dăoa ôra; Și dăș: „Mămă jurată însu-mă asupra mea, dăce Iehova; că ai făcută acésta, și n-ai crușată nici pe chiără fiulă teă, pre celă unică ală teă. Că eu te voii bine-cușenta, și voii îmămă seminșia ta „ca stelele ceriului și ca nășipulă de pe țermurile mării, și că seminșia ta va stăpăni porșele neamiciloră seă. „Și întră seminșia ta se voră bine-cușenta tôte nașionile pământulă, „că ai ascultată de vöcea mea.

Și Abraam se întorșe la servi seă, și sculându-se aș mersă împreună la Beeru-Şeba. Și Abraam locuă la Beeru-Şeba.

Familia lui Nahor; mörtea și îmormenșarea Sarei.

Și după aceste se vesti lui Abraam, dăcându: Eacș și Milcha a nășcută fiulă lui Nahor, fratele teă: Pre Uză, ântăi-nășcutulă lui, și pre Buză fratele aceluia, și pre Kemuelă părintele lui Aramă; Și pre Chesedă, și pre Hazo, și pre Pildășu, și pre Iidășu și pre Bethuelă. Și Bethuelă nășcu pre Rebecă. Pre acăș optă i nășcu Milcha lui Nahor, fratele lui Abraam. Și concubina lui, cu numele Reuma, și ea nășcu pre Tebahă și pre Gahamă și pre Tahașu și pre Maacha.

SI dălele vieșei Sarei fură o sută dăoș-deci și șapte de ani; acășia fură ani vieșei Sarei. Și muri Sara în Kiriățu-Arba, care este Ebronulă, în pământulă Canaană; și Abraam veni acolo, ca să bocășcă pre Sara, și să o plângă.

Și Abraam se sculă de lüngă mortulă seă, și vorbi filoră lui Hetă, dăcându: „Străină sunt eu și nimernică între voi, „dăți-mă o moșă de îngropăciune, ca să îmormenșez mortulă meă d'inaintea mea.

Și fiilă lui Hetă respunșă lui Abraam, dă-

f Cap. 33. 8.
g Cap. 31. 48.
h Cap. 26. 33.
i Cap. 4. 26.
j Dent. 33. 27.
k Ios. 40. 23.

Rom. 16. 26.
l Tim. 1. 17.
m Cap. 22.
n 1 Cor. 10. 13.
o Ebr. 11. 17.
p Iac. 1. 12.

1 Pet. 1. 7.
q Ebr. 11. 17.
r 2 Cron. 3. 1.
s Ioan. 19. 17.
t Ebr. 11. 17.
u Iac. 2. 21.
v 1 Sam. 15. 22.

Mic. 6. 7. 8.
g Cap. 26. 5.
h Iac. 2. 22.
i Ps. 105. 9.
j Luc. 1. 73.
k Ebr. 6. 13. 14.
l Cap. 15. 5.

Ier. 33. 22.
j Cap. 13. 16.
k Cap. 24. 60.
l Mic. 1. 9.
m Cap. 12. 3. &
18. 18. & 26. 4.
n Fapt. 5. 25.

Gal. 3. 8, 9.
o Vers. 3. 10.
p Cap. 26. 5.
q Cap. 21. 31.
r Cap. 11. 29.
s Iov. 1. 1.

r Iov. 32. 2.
s Cap. 24. 15.
t Rom. 9. 10.
u Cap. 28.
v Ios. 14. 15.
w Jude. 1. 10.

h Cap. 13. 18.
i Vers. 19.
j Cap. 17. 8.
k 1 Cron. 29. 15.
l Ps. 105. 12.
m Ebr. 11. 9. 19.
n Fapt. 7. 5.

- 6 cându-î: Domnule, ascultă-ne! Tu între noi
esci ^e principe a lui Dumnezeu, immormen-
tăză-ți mortul tău în cel mai ales d'între
mormintele noastre! Nimenea d'între noi
nu-ți va refusa mormântul tău, ca să nu-ți
immormentezi tu mortul tău.
- 7 Atunci Abraam se rădica, și se prosternu
înaintea poporului țerei, înaintea fiilor lui
- 8 Hetu; Și li vorbi lor, zicându: Dacă este
cu voea voastră, ca eu să immormentez mor-
tul meu d'înaintea feței mele, ascultați-mă,
și ve rugați pentru mine la Efron fiul lui
- 9 Zoaru, Ca el să-mi dea pescerea din
Machpela, care este a lui în marginea țăr-
ânei sale; pentru totu argintul ce face
să-mi-o dea în meșlocul vostru, de moșă
de îngropăciune.
- 10 Și Efron ședea între fiii lui Hetu. Și
Efron Heteului răspunde lui Abraam în
auzului fiilor lui Hetu, a tuturor aceș-
tor cari intrau pe porța cetății sale, zic-
ându: ^g Nu, domnul meu! ascultă-ne! eu ți
daș țărâna, și-ți daș și pescerea care este
într'însa, acesta ți-o daș înaintea ochilor
fiilor poporului meu: îngropă-ți mortul tău.
- 12 Și Abraam se prosternu înaintea po-
porului țerei. Și vorbi lui Efron în au-
zului poporului țerei, zicându: Dacă tu
voești cu mine ast-feliu, rogu-te, ascultă-mă:
eu argintul țărânei ți-lu daș, primesce-lu
de la mine, și voi îngropa mortul meu.
- 14 Și Efron răspunde lui Abraam, și-i dîse:
ascultă-mă, domnul meu: *O bucată de pămên-
t*
- 15 *ce face patru sute* ^h siclii de argint, *ce este* a-
câta între mine și tine? Îngropă-ți mortul tău.
- 16 Și Abraam ascultă pre Efron, și ⁱ cum-
păni Abraam lui Efron argintul despre
care vorbise în auzului fiilor lui Hetu: patru
sute siclii de argint, mergători la orîce
neguțitor.
- 17 Și așa ^j țărâna lui Efron de la
Machpela, cea din dreptul Mamrei, atât
țărâna cât și pescerea dintr'însa, și toți ar-
borii de pe țărână, și totu cuprinsul a-
cela juru împrejur, Se întări lui Abraam
ca stăpânire a sa înaintea ochilor fiilor
lui Hetu, a tuturor acelor cari intrau pe
porța cetății sale.
- 19 Și după acesta Abraam immormen-
tă pre Sara, femea sa, în pescerea din țărâna Mach-
pela, în fața Mamrei, care este Ebronul, în
pămên-
tului Canaanu. Și ^k se întări lui A-
braam de către fii lui Hetu țărâna și pes-
cerea dintr'însa de moșă de îngropăciune.

Insoțirea lui Isaac cu Rebeca.

A BRAAMU ^a era bătrân și înaintat în 24
zile, și Iehova ^b bine-cuvântase pre A-
braam întru toate. Și dîse Abraam ^c ser-
vului său, celui mai vechi din casa sa,
care era ^d mai mare preste toate ale sale:
^e Pune-ți, rogu-te, mâna ta sub cîpsa mea;
Și-mi ^f jură pe Iehova, Dumnezeul ceri-
ului și Dumnezeul pămên-
tului, că ^g tu fiului
meu nu vei lua femeă d'între fetele Cananeil-
or, între cari locuesc eu; ^h Ci, că vei mer-
ge ⁱ în pămên-
tului meu și în locul născerei
mele, și vei lua femeă fiului meu Isaac.

Și servul ⁱ răspunde: Pote că nu va vré
feciora să vină cu mine în pămên-
tului a-
cesta; atunci înturna-voi pre fiul tău în
pămên-
tului acela, din care ai eșit?

Și Abraam ^j dîse: Feresce-te, ca nu
cum-va să re'ntorci pre fiul meu acolo.
Iehova, Dumnezeul ceriului, care ^k m'a luat
pre mine din casa părintelui meu și din pă-
mên-
tului născerei mele; și care mi-a vor-
bit și mi-a jurat, zicându: ^l seminției tale
voi da pămên-
tului acesta: ^m elu va trâmeste
pre ângerul său înaintea ta, și tu vei lua
de acolo femeă fiului meu. Și dacă fe-
ciora nu va voi să vină cu tine, ⁿ scăpatu
vei fi de acestu jurămên-
tului alu meu; numai
să nu re'ntorci pre fiul meu acolo. Și
servul puse mâna sa sub cîpsa lui A-
braam, stăpânul său, și se jură lui pen-
tru lucrul acesta.

Și servul luă de ce cămile din cămilele
stăpânului său, și merse, ^o avându în mâna sa
din toate bunătățile stăpânului său; și scu-
lându-se, se duse în Mesopotamia, la ^p ceta-
tea lui Nahoru. Și elu despre sêră, pre
cându ^q cele ce scoteau apă eșiau, lăsă să
ingenunchie cămilele afară de cetate, lângă
o fontă de apă.

Și dîse: ^r Iehova, Dumnezeul stăpânului
meu Abraam, Rogu-te, ca ^s să am întîlnire
fericită astăzi, și arată milă stăpânului meu
Abraam! Ecce ^t eu stau lângă această fon-
tă de apă, și ^u fetele locuitorilor din ce-
tate esu, ca să scotă apă: Fiă dară, ca fe-
ciora cătră care voi dîce eu: rogu-te, ple-
că-ți vêdra ta, și-mi dă să beu; și ea va res-
punde: bea, și încă și cămilele tale le voi
adăpa; fă, rogu-te, ca acesta să fie cea o-
tărită pentru servul tău Isaac; și ^v prin-
tr'acesta voi cunosce, că tu ai arătat milă
stăpânului meu.

^e Cap. 13. 2. &
14. 14. & 24.
35.
^f Cap. 34. 20.
24.
Rut. 4. 4.
^g Vede 2 Sam.
24. 21-24.
^h Esod. 30. 13.

Exec. 45. 12.
ⁱ Ier. 32. 9.
^j Cap. 25. 9. &
49. 30, 31. 32.
& 50. 18.
Fapt. 7. 16.
^k Vede Rut. 4.
7, 8, 9, 10.
Ier. 32. 10, 11.

Capitul 24.
^a Cap. 18. 11. &
21. 5.
^b Cap. 13. 2.
Vers. 35.
Ps. 113. 3.
Prov. 10. 22.
^c Cap. 15. 2.

^d Vers. 10.
Cap. 39. 4, 5, 6.
^e Cap. 47. 29.
^f 1 Cron. 29. 24.
Plân. 5. 6.
^g Cap. 14. 22.
Dut. 6. 13.
Ios. 2. 12.
^h Cap. 36. 35. &

27. 46. & 28. 2.
Esod. 34. 16.
Dut. 7. 3.
ⁱ Cap. 28. 2.
^j Cap. 12. 1.
^k Cap. 12. 1.
^l Cap. 12. 7. &
13. 15. & 15.
18. & 17. 8.

Esod. 32. 13.
Dut. 1. 8. &
34. 4.
Fapt. 7. 5.
^m Esod. 23. 20.
23. & 33. 2.
Ebr. 1. 14.
ⁿ Ios. 2. 17, 20.
Vers. 2.

^o Cap. 27. 43.
^p Esod. 2. 16.
1 Sam. 9. 11.
^q Vers. 27.
Cap. 26. 24. &
28. 13. & 32. 9.
Esod. 3. 6, 15.
^r Neem. 1. 11.

Ps. 37. 5.
^s Vers. 43.
^t Cap. 29. 9.
Esod. 2. 16.
^u Vede Jude. 6.
17, 37.
1 Sam. 6. 7. &
14. 10. & 20. 7.

15 Și înainte de a mântui elu a vorbi, ecce Rebeca, fiia lui Bethuelu, fiulul " Milchei, femea lui Nahoru, fratele lui Abraamu, eșia afară, avându védra sa pe umerul ei.
 16 Și feta era la față * frumoasă forte, feciôra era, și bărbatu n'o cunoscuse pre ea. Și ea pogorindu-se la fântână, și implându-și védra, se sui *eră-și* in susu. Și servulul 'i alergă înainte, și-i dîse: Lasă-mă, rogu-te, să
 17 beu puțină apă din védra ta. * Și ea-i răspunse: Bea, Domnulul meu! și ea îndată dăndu védra sa josu, o luă in mână, și-i dede să bea. Și după-ce 'i dede lui să bea,
 18 'i dîse: Și pentru cămilele tale voi scôte, până ce voru inceta de beutu. Și curându
 19 deșertându-și védra sa in adăpătore, alergă *eră-și* la fântână, ca se scôtă *alta*; și scôse
 20 pentru tôte cămilele lui. Și acestu omu mîrîndu-se de d'însa, tăcea, *voindû* să cunoscă, dacă * Iehova a făcutu să prospere calea lui
 21 aș nu.
 22 Și după-ce cămilele incetară de beutu, luă omul acela * o verigă de nasu de aurû, grea de jumătate de siclu; și două
 23 brăcîri pentru mânele ei, grele de dece *siclii* de aurû. Și-i dîse: A cui *fiia* *esci* tu? Spune-mi, rogu-te! ôre nu este in casa
 24 părintelui teu locu, ca noi să mînem? Și ea-i răspunse * Eû *sînt* *fiia* lui Bethuelu, fiulul Milchei, pre care l'a născutu ea lui
 25 Nahoru. Și ea 'i mai dîse: Paie și nutrețu *sînt* multe la noi, cumu și locu de
 26 masu. Și omul acesta se * *inchinâ* și se prosternu inaintea lui Iehova; Și dîse:
 27 * Bine-cuvântatû *să fie* Iehova, Dumneșeul stăpânului meu Abraamu, care n'a depărtatû * mila sa și adevêrulul seû de la stăpânul
 meu; pe cale *dreptă* 'm'a condusu pre mine Iehova la casa fraților stăpânului meu.
 28 Și feciôra alergă și spuse in casa mumei
 29 sale aceste întemplări. Și Rebeca avea unû frate cu numele * Labanu, și Labanu
 30 alergă la acelu omu afară la fântână. Și după ce vedu elu veriga de nasu și brăcîrele la mânele surorii sale, și după ce auzi
 cuvintele Rebeci, surora sa, care dicea: Omul acela așa mî-a vorbitû; elu veni la omu, și ecce acesta sta lângă cămilele sale
 31 la fântână. Și Labanu 'i dîse: Vino in intru, * bine-cuvântate alu lui Iehova, pentru ce stai afară? Eû amû pregătitu casa, și
 32 locu *este* pentru cămile. Și omul intră in casă, și Labanu desărcinâ cămilele, și 'de-

de paie și nutrețu cămileloru, și apă de spălatu pentru picioarele lui și pentru picioarele
 33 ômeniloru cari erau cu d'însul. Și-i puse lui înainte de mîncare. Și elu dîse: * Eû nu
 voi mîncă, până ce nu voi vorbi cele cu amû de vorbitû. Și Labanu dîse: Vorbesce!
 Și elu dîse: Eû *sînt* servulul lui A-
 34 braamu; Și Iehova * a bine-cuvântatû pre stăpânul meu forte, și elu s'a măritû; că
 35 i-a datû lui oi și boi, și aurû și argintû, și servi și serve, cămile și asini. Și Sara
 36 femea stăpânului meu ' născu stăpânului meu fiu la bătrînețele ei, și elu dede * a-
 37 cestuia tôte câte are elu. Și stăpânul meu * m'a juratû, dicendu: Tu să nu iei fiulul meu
 38 femea din fetele Cananeiloru, într'a cărora pămîntu locuescû eû; * Ci mai virtosu să mergi la casa
 39 părintelui meu, și să iei femea fiulului meu. * Și eû dîsei stăpânului meu: Dară pôte feciôra nu
 va voi să vină cu mine. * Și elu mî-a dîsu: Iehova, * pe a căruia cărare âmblu eû, va
 40 trîmete ângerul seû cu tine, și-ti va da norocire in calea ta, ca tu să iei femea fiulului
 41 meu. * Atunci tu vei fi scăpatû de jurămîntul meu, dacă te vei duce la nêmulu meu, și ei nu'ti voru da tie femea; atunci scăpatû
 42 vei fi de jurămîntul meu. Și venindû astădi la această fântână, amû dîsu: * Iehova, Dumneșeul stăpânului meu
 43 Abraamu! dacă voesci, ca eû să amû norocu in calea pe care âmblu, * Ecce eû staû lângă această fântână
 44 de apă, și va fi, ca feciôra care va eși ca să scôtă apă, și eû 'i voi dice: Dă-mi, rogu-te, să beu puțină apă din védra ta, și ea mî
 45 va răspunde: Bea tu, și după-aceea și pentru cămilele tale voi scôte; aceea *să fie* femea pre care Iehova a otăritû o pentru fiulul stăpânului meu.
 * Mai 'nainte de a sfârși eû * cuvîntul *acesta* întru ânima mea, ecce Rebeca eși, *avendu* védra pe umerul seû, și
 46 pogorindu-se la fântână a scosu apă; și eû i-amû dîsu: Lasă-mă, rogu-te, să beu! Și ea curîndu și-a datû védra josu de pe umeri
 47 ei, și dîse: Bea tu, și voi adăpa și cămilele tale. Și eû amû beutu, și ea mî-a adăpatû și cămilele. Și eû o întrebaiu pre ea, dicendu:
 48 A cui *fiia* *esci* tu? și ea răspunse: Eû *sînt* *fiia* lui Bethuelu, fiulul lui Nahoru, pre care 'i l'a născutu Milca. Atunci eû 'i pusei
 * veriga aceta la nasul ei, și brăcîrile la mânele ei. * Și eû mî *inchinaiu* și mî prosternui inaintea lui Iehova, și bine-

* Cap. 11. 29. & 22. 23.
 * Cap. 26. 7.
 * 1 Pet. 3. 8. & 4. 9.
 * Vers. 12. 56.
 * Esod. 22. 2, 3.

Isa. 3. 19, 20, 21.
 Esod. 16. 11, 12.
 1 Pet. 3. 3.
 1 Pet. 22. 23.
 * Vers. 52.

Esod. 4. 31.
 * Esod. 18. 10.
 Rut. 4. 14.
 1 Sam. 25. 32, 39.
 2 Sam. 18. 28.
 Luc. 1. 68.

* Cap. 32. 10.
 Ps. 98. 3.
 * Vers. 48.
 * Cap. 29. 5.
 * Cap. 26. 29.
 Jud. 17. 2.
 Rut. 3. 10.

Ps. 115. 15.
 * Cap. 43. 24.
 Ind. 19. 21.
 * Iov 23. 12.
 Ioan 4. 34.
 Efes. 6. 5, 6, 7.

* Vers. 1.
 Cap. 13. 2.
 1 Cap. 21. 2.
 * Cap. 21. 10. & 25. 5.
 * Vers. 3.

* Vers. 4.
 * Vers. 5.
 * Vers. 7.
 * Cap. 17. 1.
 * Vers. 8.
 * Vers. 12.

* Vers. 13.
 * Vers. 15, &c.
 * 1 Sam. 1. 13.
 * Esod. 16. 11, 12.
 * Vers. 26.

cuvântaiū pre Iehova Dumnezeuulū lui Ab-
braamū, a stēpānului meu, carele m'a con-
dusū pe cale drēptă, ca eu să iēu pentru
fiulū stēpānului meu ^apre fēta fratelui lui.
49 Și acumū dacă vreți să ^barātați dragoste
și credință cătră stēpānului meu, spuneți-mi;
și dacă nū, spuneți-mi, ca să mă întorcū spre
drēpta seū spre stīnga.
50 Și Labanū și Bethuelū respunseră, di-
cēndū: ^cAcestū lucru a eșitū de la Iehova,
noi nū-ți putem ^dspune nici rēu nici bine.
51 Ecce Rebeca ^eînaintea ta, iea-o, și te-du cu
d'însa, și să fie femeă fiulū stēpānului tēu,
52 duple cumū a vorbitū Iehova. Și auzīndū
servulū lui Abraamū cuvintele lorū, ^fse
prosternu până la pāmētū înaintea lui Ie-
53 ho ^gși servulū scōse ^hscule de argintū și
scule de aurū și vestminte, și le dede Rebecēi,
și ⁱlucruri preciose dede elū fratelui ei și
mumei ei.
54 Și māncară și bēură, elū și omenii
carii erāu cu d'însulū, și maserā acolo.
Și sculāndu-se de-demānētă, ^jdise servulū:
^kLāsați-mē să plecū la stēpānului meu.
55 Și fratele Rebecēi și muma ei dīseră; Să mai
remānă cu noi copila încă câte-va dīle, ^lcelū
56 puçinū dece, apoi să mērgă. Și elū ^mise lorū:
Nu mē opriți, de ore-ce Iehova a norociū
calea mea; lāsați-mē să mērgū la stēpānului
57 meu. Și ei ⁿi dīseră: Să chiāmāmū fēta,
și să-i întrebāmū voea din chiārū gura ei.
58 Și chiāmāră pre Rebeca, și-i dīseră: Vrei tu
să mērgi cu omulū acesta? și ea respunse:
59 Mērgū! Astū-feliū lāsarā ei pre Rebeca,
sora lorū, și pre ^odoica ei, să mērgă cu
60 servulū lui Abraamū și cu omenii-lui. Și
ei bine-cuvēntarā pre Rebeca, și-i dīseră: Tu
sora nōstră, tu, ^psă te urītesci întru mū de
decī de mii, și ^qsemintia ta să stēpānescă
porțele reamicilorū lorū.
61 Și sculāndu-se Rebeca și servele ei, se
suiră pe cămile, și se duseră după omulū
62 acela. Și servulū luāndū pre Rebeca, ple-
carā. Și Isaacū se ^rnturna de la ^sfōntānă
Lahai-Roi; cā elū locuia în pāmētulū de-
63 spre mēdă-çi. Cā Isaacū eșia la câmpū, ca
^tsă cugete de cătră sēră; și rădicāndu-și
elū ochii seī, se uită, și ecce cămilele veniāu.
64 Dară și Rebeca înālțāndu-și ochii seī, vedu
65 pre Isaacū, și ^usări josū de pe cămilă; Cā
ea dīsesse cătră servū: Cine este bărbatulū
acela, carele vine pe câmpū înaintea nōs-
tră? Și servulū ^vi dīsesse: Acesta este stēpā-
nului meu; atunci ea ^wși luā vëlulū și se a-
66 coperi. Și scrvulū spuse lui Isaacū tōte

lucrurile câte a făcutū. Și Isaacū duse pre 67
Rebeca în cortulū Sarei mumei sale, și elū
luā pre Rebeca de femeă, și o iubi. Și Isa-
acū ^xse mângăeă de mōrtea mumei sale.

*Ketura. Mōrtea lui Abraamū. Urmașii lui Ișmaelū
și mōrtea lui.*

EAR Abraamū ^yși luā altă femeă și numele ei 25
era Ketura. Și ^zacesta ^{aa}i nāscu pre Zim-
ranū, și pre Ioksanū, și pre Medanū, și pre
Madianū, și pre Ișbak și pre Šua. Și Ioksanū 3
nāscu pre Šeba și pre Dedanū. Și fiii lui 4
Dedanū aū fosti: Așurimū, Letușimū și Le-
umimū. Și fiii lui Madianū: Efa, și Eferū,
și Enoc, și Abidah și Eldaa. Toți acestia aū 5
fostū fiii din Ketura. Și ^{ab}Abraamū dede
tōtă averea sa lui Isaacū. Și fiilorū din 6
concubinele sale li dede Abraamū daruri; și
încă trăindū ^{ac}elū ^{ad}i despărți de fiulū seū
Isaacū, ^{ae}trāmetēndū-i spre resăritū în ^{af}partea
resăritulū.

Și aceste sūnt dīlele anilorū lui Abraamū, 7
cāți a trăitū: o sută șapte-deci și cinci de ani.
Și Abraamū dāndu-și sufletulū, ^{ag}muri întru
bētrānētă fericită, bētrānū și sātulū de viețā,
și ^{ah}fu adaosū la poporulū seū. Și-lū immor-
mēntarā Isaacū și Ișmaelū ^{ai}și fiii lui în pesce-
rea de la Machpela, în țrāna lui Efronū,
fiulū lui Zoharū Heteulū, cea façă iu façă cu
Mamre: ^{aj}Țērāna care o cumpērā Abraamū
10 de la fiii lui Hetū. ^{ak}Acolo dară fu immor-
mēntatū Abraamū și Sara, femea sa. Și
11 după-ce muri Abraamū, bine-cuvēntā Dum-
nedeū pre Isaacū, fiulū seū; Și Isaacū lo-
cuia lūngă ^{al}fōntāna Lahai-Roi.

Și aceste sūnt generațiunile lui Ișmaelū, 12
fiulū lui Abraamū, ^{am}pre care l'a nāscutū lui
Abraamū Agara Egiptēnca, serva Sarei. Și 13
^{an}aceste sūnt numele fiilorū lui Ișmaelū, du-
pre numele lorū în generațiunile lorū: An-
tēiū-nāscutulū din Ișmaelū—Nebaiotū, și Ke-
darū, și Adbeelū și Mībsamū; Mișma și 14
Duma și Massa; Și Hadarū, și Tema, leturū, 15
Nafīșū și Kedema. Acestia aū fost fiii lui 16
Ișmaelū, și aceste sūnt numele lorū, ^{ao}ce li
^{ap}s'au datū duple satele lorū și duple întări-
rile lorū: ^{aq}duo-șpe-dece căpetenii a popo-
relorū lorū. Și acestia sūnt anii vieței lui 17
Ișmaelū: o sută trei-deci și șapte de ani; Și
^{ar}elū dāndu-și sufletulū, muri, și fu adaosū la
poporulū seū. ^{as}Și ei locuiră de la Havilah 18
până la Šurū, celū façă in façă cu Egiptulū,
în mergerea cătră Assiria. Și elū se aședă
acolo ^{at}înaintea tuturorū fraților seī.

a Cap. 22. 23.
b Cap. 47. 29.
c Ios. 2. 14.
d Ps. 118. 23.
e Mat. 21. 42.
f Mare. 12. 11.

g Cap. 31. 1.
h Cap. 30. 15.
i Vers. 26.
j Esod. 3. 22. &
k 11. 2. & 12. 35.
l 2 Cron. 21. 3.

m Exra 1. 6.
n Vers. 56, 59.
o Cap. 35. 8.
p Cap. 17. 16.
q Cap. 22. 17.
r Cap. 16. 14. &

s 25. 11.
t Ios. 1. 8.
u Ps. 1. 2. & 77.
v 12. & 119. 15. &
w 149. 5.
x Ios. 15. 18.

y Cap. 38. 12.
z —
aa Capul 25.
ab 1 Cron. 1. 32.
ac Cap. 24. 36.

ad Cap. 21. 11.
ae Jude. 6. 3.
af Cap. 15. 15. &
ag 49. 29.
ah Cap. 35. 29. &
ai 49. 33.

aj Cap. 35. 27. &
ak 50. 13.
al Cap. 23. 16.
am Cap. 49. 31.
an Cap. 16. 14. &
ao 24. 62.

ap Cap. 16. 15.
aq 1 Cron. 1. 29.
ar Cap. 17. 20.
as Vers. 8.
at 1 Sam. 15. 7.
au Cap. 16. 12.

Nascerea lui Esau și a lui Iacob; Esau vinde dreptul său de întâiu-nascere.

- 19 Și aceste sunt generațiunile lui Isaac, fiul lui Abraam: ^a Abraam născu pre Isaac; și Isaac era de patru-deci de ani, cându luă de femeă pre Rebeca, ^r fiia lui Bethuel Sirianul din Padan-Aram, ^s sora lui Laban Sirianul. Și Isaac se rugă lui Iehova pentru femea sa, că *era stérpă*, și Iehova ascultă rugăciunea lui, și ^u Rebeca femea lui concepă. Și copiii se loviau între sine în ea. Atunci dîse ea: Dacă așa, pentru ce acesta? ^v Și merse, ca să întrebe pre Iehova. Și Iehova ⁱ răspuse: ^z Duce națiuni sunt în pântecul te, și ducă popore se voru despărți din sinul te; și ^y unu popor dintr'acești va fi mai tare de cîtă *cela-l-altu*, și ^z cel mai mare va servi celui mai micu.
- 24 Și cându se îndepliniră zilele ei ca să nască, *écce* două gemini *erau* în pântecul ei. Și cel d'ânteu eși roșu, ^a preste totu ca o mantiă *pêrosă*; și chiămară numele lui—Esau (*pêrosu*). Și după d'insul eși frate-său, ^b carele cu mîna sa ținea de călcăiul lui—Esau; de aceea ^c chiămară numele lui—Iacob (*ținătoru de călcăiu*). Și Isaac era de șese-deci de ani, cându *Rebeca* ⁱ născu lui pre acestia.
- 27 Și copiii crescără mari, și Esau se făcu bărbat ^d ghibace la vînatu și omu de pămîntu; ear Iacob *era* omu ^e simplu, ^f locuind în corturi. Și Isaac iubia pre Esau: căci ^g vînatul *era* mîncarea lui; ^h și Rebeca iubia pre Iacob. Și ferbîndu Iacob odată o fertură, Esau veni de la câmpu, fiindu *forte* ostenit. Și Esau dîse lui Iacob: Dă-mi, rogu-te, să mîncău din această *mîncare* roșia, că *sunt* ostenit. De aceea fu chiămatu numele lui—Edom (*roșu*). Și Iacob dîse: vinde-mi astăzi întâiu-nascerea ta. Și Esau dîse: *Éccé*, eu totu mergu spre mörte, ce-mi *mai* folosesce întâiu-nascerea? Și Iacob dîse: Jură-mi acum; și el ⁱ jură; și Esau ^j și vîndu întâiu-nascerea sa lui Iacob. Și Iacob dade lui Esau pâne și fertură de linte, și ^k el mîncă și bîu; și sculându-se, se duse. Așa Esau nesocoti întâiu-nascerea sa.

Isaac petrece la Gherar; legământul său cu Abimelech; întieile femei ale lui Esau.

- 26 SI se făcu fomete în țerră, afară de fometea ^a cea d'ânteu, care a fost în di-

lele lui Abraam; și Isaac se duse la ^b Abimelech, regele Filistenilor, în Gherar.

Și i se arată Iehova, și-i dîse: Să nu te pogori în Egiptu, ^c ci locuesc în ^d pămîntul care ți-l voi spune: ^e Remai în pămîntul acesta, și ^f eu voi fi cu tine, și ^g te voi bine-cuvînta, căci ție și seminției tale ^h voi da tôte terrele aceste, și voi ține ⁱ jurămîntul care l'am făcut lui Abraam, părintelui te. Și ^j voi imulti seminția ta ca stelele cerului, și voi da seminției tale tôte terrele aceste, ^k și în seminția ta se vor bine-cuvînta tôte poporele pămîntului; ^l Pentru-că Abraam a ascultat de cuvîntul meu, și a păzit cee ce i-am dat de păzitu, preceptele mele, statutele mele, și legile mele.

Și Isaac locui în Gherar. Și cându bărbatului ^m lă întrebă despre femea sa, ⁿ elu răspuse: Soră ^o mi este; că ^p elu se temu a dîce, femeă ^q mi este; ca nu cumva bărbatului locului aceluia să-l ucidă pentru Rebeca, că *era* ^r frumoasă la privire. Și petrecîndu acolo multe zile, Abimelech, regele Filistenilor, se uită pe ferestră, și vîdu, și ^s *écce* Isaac glumia cu femeia sa Rebeca. Și Abimelech chiămă pre Isaac, și-i dîse: *Éccé*, această femeă ^t ți este, și cum de ai dîsu: Soră ^u mi este? Și Isaac ^v dîse: Pentru-că eu cugetai: Nu cumva să mă ucidă pentru ea. Și Abimelech dîse: Pentru ce ai făcut tu noui acesta? Că puțin a lipsitu, ca unul din popor să se culce cu femeia ta, și ^w tu să aduci vină asupra-ne. Și Abimelech ordină în totu poporul său, dîcîndu: Cine se ^x va atinge de omul acesta său de femea lui, să se omore.

Și Isaac semînă în pămîntul acela, și culese în acel an ^y *insutitu*; că Iehova ^z lă bine-cuvîntă pre d'insul. Și acestu om ^a se măria, și elu din ce în ce mergea se măria, până ce fu mare *forte*. Și elu avea turmă de oi și cîredă de boi, și mare număr de servi; și Filistenii ^b lă pismuia; Așa, că tôte fîntănele ^c ce le sêpasera servii părintelui său încă în zilele părintelui său Abraam, Filistenii le astupără, împlîndu-le cu pămîntu. Ba și Abimelech dîse lui Isaac: Du-te de la noi, că ^d tu te-ai făcut cu multu mai tare de cîtă noi.

Și Isaac plecă de acolo, și tăbărără în valea Gherar, și locuia acolo. Și Isaac

^a Mat. 1. 2. ^z Cap. 17. 16. & 24. 60. ^d Cap. 27. 3. 5. ⁱ Ebr. 12. 16. ^e Cap. 20. 1. ^j Eccl. 8. 15. ^h Cap. 27. 29. ^k Cap. 27. 19. ^l Cap. 27. 19. ^m Cap. 12. 10. ⁿ Cap. 27. 29. ^o Cap. 27. 19. ^p Cap. 27. 19. ^q Cap. 27. 19. ^r Cap. 27. 19. ^s Cap. 27. 19. ^t Cap. 27. 19. ^u Cap. 27. 19. ^v Cap. 27. 19. ^w Cap. 27. 19. ^x Cap. 27. 19. ^y Cap. 27. 19. ^z Cap. 27. 19.

^a Cap. 12. 1. ⁱ Cap. 15. 5. & 22. 17. ^j Cap. 12. 3. & 22. 18. ^k Cap. 22. 16. & 18. ^l Cap. 12. 13. & 20. 2, 13. ^m Prov. 29. 25. ⁿ Cap. 24. 16. ^o Cap. 20. 9. ^p Ps. 105. 15. ^q Mat. 13. 8. ^r Marc. 4. 8. ^s Vers. 3. ^t Cap. 24. 1, 35. ^u Iov. 42. 12. ^v Cap. 24. 35. ^w Ps. 112. 3. ^x Prov. 10. 22. ^y Cap. 37. 11. ^z Eccl. 4. 4. ^a Cap. 21. 30. ^b Esod. 1. 9.

eră-și destupă fântănele de apă, cari au fost sēpate în ȋilele lui Abraam părintelui său, și pre cari Filistenii le astupaseră după mōrtea lui Abraam; * și elū li dede totū același nume, cu cari le-a numitū părintele său.

- 19 Și servii lui Isaac sēpară în *acea* vale,
20 și aflară acolo fântână de apă viă. Și păstorii din Gherarū * se certară cu păstorii lui Isaac, și ȋiseră: Apa *este a noastră*; Și chiāmă numele fântănei aceleia Esecū (*cértă*);
21 căci ei se certară cu d'insulū. Și ei sēpară altă fântână, și se gālceviră și pentru *acēsta*, și Isaac o numi Sitna (*gālcevră*).
22 Si mutādu-se elū de acolo, sēpă o altă fântână, pentru care nu se sfādiră; și elū acēstuiā * dade numele Rehobotū (*lārgime*), și ȋise: Acumū nī-a datū noui Iehova locū largū, * și noi vomū cresce în acēstū pāmētū.
23 Și elū se sui de acolo la Beerū-Šeba.
24 Și Iehova i se arātă lui în nōptea aceea, și-i ȋise: "Eū *sunt* Dumneȋulū părintelui teū Abraamū, * nu te teme! că * eū cu tine *sunt*, că eū te voiū bine-cuvēnta, și voiū îmmulți seminȋia ta, pentru Abraamū servulū meū.
25 Și elū *d* zidi acolo altarū, și * chiāmă numele lui Iehova; și intinȋendu-și acolo cortulū, servii lui Isaac sēpară o fântână.
26 Și Abimelechū veni din Gherarū la d'insulū cu Ahusatū amiculū său, și * Picholū capulū armatei sale. Și Isaac li ȋise lorū: Pentru ce aȋi venitū la mine? căci * voi pre mine m'aȋi uritū, și * m'aȋi alungatū de la voi.
28 Și ei ȋiseră: Noi bine vedemū, că Iehova *'este cu tine*, de aceea amū ȋisū: Să fie jurāmētū între noi, *adecā* între noi și între
29 tine, și să facemū legāmētū cu tine: Că tu noui nu ni vei face nici unū rēu, precumū nici noi nu ne-amū atinsū de tine, și precumū ȋi-amū făcutū numai bine, și te-amū lāsātū să eȋi în pace; * tu carele acumū *esci*
30 bine-cuvēntatū de Iehova. * Și Isaac făcură lorū ospēȋiū, și ei māncară și beură.
31 Și sculādu-se de demānēȋă, * jurară unulū altuiā; și Isaac * demise, și ei se duseră de la d'insulū în pace.
32 Și se întēplă că în ȋiūa aceea servii lui Isaac veniră și-i spuseră despre fântāna care au sēpatū, și-i ȋiseră: Amū aflatū
33 apă. Și elū chiāmă numele ei Šeba (*jurāmētū*); * de aceea numele cetāȋii aceleia este Beerū-Šeba până în ȋiūa de astāȋi.
34 * Și cāndū fu Esaū de patru-ȋeci de ani, luā de femeā pre Iudita fiia lui Beerī,

Heteulū, și pre Baȋematū, fiia lui Elonū Heteulū. Și acēste * aduseră *multā* amārāȋiune 35 de sufletū lui Isaac și Rebecēi.

Isaac bine-cuvintēză pre Iacobū in loculū lui Esaū.

SI după ce Isaac îmbētrāni, și * ochii 27 lui se intunicarā, de nu mai putea vedē, chiāmă elū pre Esaū fiulū său celū mai mare, și-i ȋise: Fiulū meū! și *acēsta* * ȋise: Eaccē-mē. Și Isaac * i ȋise: Ecccē 2 eū amū îmbētrānitū, și * nu sciū ȋiūa morȋȋi mele. * Acumū darā iea'ȋi, rogu-te, armele tale, tolba ta și arculū teū, și eȋi la câmpū, și-mi prinde ceva vēnatū; Și-mi gātesce bucate gustōse după cumū iubesce eū, și mi le adā, ca să mānāncū, ca sufletul meū *d* să te bine-cuvinteze înainte de a muri. Ear Rebeca aȋȋi, cāndū vorbi Isaac cātră 5 fiulū său Esaū. Și Esaū se duse la câmpū, ca să gāsēscā * și se aducā vēnatū *pārintelui* său.

Și Rebeca ȋise lui Iacobū, fiulū ei: Ecccē 6 eū aȋȋiū pre părintele teū vorbindū cu Esaū fratele teū, ȋicēndū: Adā'mi mie vēnatū, și gātesce'mi bucate gustōse, ca să mānāncū, și să te bine-cuvinteze înainte 7 lui Iehova, mai 'nainte de a muri. Și acumū, fiulū meū! * ascultā cuvēntulū meū, și *fā* precumū * ȋi ȋicū. Du-te la turma 9 de oi, și adā de acolo dūoi ieȋi buni, și eū voiū pregāti din ei * bucate gustōse pentru părintele teū, precumū iubesce elū. Și tu le 10 vei duce la părintele teū, ca elū să mānānce, și să te * bine-cuvinteze mai 'nainte de a muri.

Și Iacobū ȋise cātră Rebeca muma sa: 11 Ecccē, * Esaū fratele meū *e* pērosū, erū eū *sunt* netedū. Pōte ca părintele meū * să 12 mē pipāie, și eū să fiū înainte lui ca unū inelātorū, și voiū atrage asupra-mi * blēstemū, și nu bine-cuvēntare. Și muma sa 13 ȋise cātră d'insulū: Fiulū meū, acēlū blēstemū alū teū *fiē* * asupra mea; tu ascultā numai de cuvēntulū meū: du-te *și*-mi adā. Elū se duse, și aduse mumei sale: și muma 14 sa * gāti bucate gustōse, cumū iubia părintelui său.

Și Rebeca luā * vestmintele cele mai preȋiose ale lui Esaū, feciorulū celū mai mare, pre cari ea le avea în casā la sine; și îmbracă *cu d'insele* pre Iacobū, fiulū ei celū 15 mai micū. Și cu pelea ieȋilorū * i înfășurā 16 mānele lui, și gātulū pe unde era netedū. Și bucatele cele gustōse și pānea care o fă- 17 cuse, le dade în māna lui Iacobū fiulū său.

x Cap. 21. 31.
y Cap. 21. 25.
z Cap. 17. 6. &
28. 3. & 41. 52.
Ezod. 1. 7.
a Cap. 17. 7. &
24. 13. & 28.

13. Ezod. 3. 6.
Fapt. 7. 32.
b Cap. 15. 1.
c Vers. 3. 4.
d Cap. 12. 7. &
13. 18.
e Ps. 116. 17.

f Cap. 21. 22.
g Indc. 11. 7.
h Vers. 16.
i Cap. 21. 22.
23.
j Cap. 24. 31.
Ps. 115. 15.

k Cap. 19. 3.
l Cap. 21. 31.
m Cap. 21. 31.
n Cap. 36. 2.
o Cap. 27. 46. &
28. 1. 8.

Capulū 27.
a Cap. 48. 10.
1 Sam. 3. 2.
b Prov. 27. 1.
Iac. 4. 14.
c Cap. 25. 27.
28.

d Vers. 27. Cap.
48. 9. 15. &
49. 28.
Deut. 33. 1.
e Vers. 13.
f Vers. 4.

g Vers. 4.
h Cap. 25. 25.
i Vers. 22.
j Cap. 9. 25.
Deut. 27. 18.
k Cap. 43. 9.

1 Sam. 25. 24
2 Sam. 14. 9
Mat. 27. 25.
l Vers. 4. 9.
m Vers. 27.

18. Și elă intrându la părintele seă, 'i dîse: Părintele meă! și elă respunse: Aici sînt!
 19 Cine *esci* tu, fiulă meă? Și Iacobă dîse cătră părintele seă: Eă sînt Esaă ântăiă-născutulă teă; făciă cumă mî-ai dîsă; scôlă-te dară, rogu-te, șeă, și mănăncă din vênatulă meă, * ca să mē bine-cuvēteze
 20 sufletulă teă. Și Isaacă dîse cătră fiulă seă: Cumă ai putută găsă așa de curēndă, fiulă meă? Și elă dîse: Iehova Dumne-
 21 deulă teă mîlă aduse înainte. Și Isaacă dîse cătră Iacobă: Apropiă-te, * ca să te pipăi, fiulă meă! dacă *esci* fiulă meă Esaă,
 22 aă nu. Și Iacobă se apropiă de Isaacă, părintele seă, și elă 'lă pipăi, și dîse: Vó-
 23 cea *este* vócea lui Iacobă, eră mănēle aceste sîntă mănēle lui Esaă. Și elă nu'lă cu-
 24 noscu pre d'insulă, căci * mănēle lui eră pērōse, ca mănēle fratelă seă Esaă; și-lă bine-cuvēntă pre elă. Și măi *ântăiă* i dîse
 25 lui: Aă tu *esci* fiulă meă Esaă? Ear elă 'i dîse: Eă sînt. Și-i dîse: Adă'mi să mănăncă din vênatulă teă, fiulă meă, * ca
 26 să te bine-cuvēteze sufletulă meă. Și elă 'i aduse, și părintele lui mănă; și-i măi dede și vină, și beu. Și Isaacă, părintele
 27 lui, dîse cătră d'insulă: Apropiă-te, rogu-te, și mē sărută, fiulă meă. Și elă se apropiă, și-lă sărută. Și mirosindă Isaacă mirosulă
 28 vestminteloră sale, 'lă bine-cuvēntă, și dîse:
 29 Éccē, * mirosulă fiulă meă *este* ca și mirosulă uneă câmpă pre care Iehova a bine-cuvēntat'o.
 30 * Dumneădeă să'ți dea ție din 'roăa cerilă, [și din * grăseă pămēntulă,
 31 Și * indestulare de grăă și de mustă;
 32 * Popórele să'ți servescă ție, — și națiunile [să se prosternă înainteă ta!
 33 Să fi stēpănă frățiloră teă, — și * fiă mu-
 34 [meă tale să se prosternă înainteă ta;
 35 * Blēstemată *să fie* celă ce te-va blēstema,
 36 — și bine-cuvēntată *să fie* celă ce te-va bine-cuvēnta.
 37 Și după-ce sfărși Isaacă de a bine-cuvēntă pre Iacobă, și Iacobă abă eșindă d'ina-
 38 intea părintelă seă Isaacă, éccē, Esaă fratele lui se întorcea de la vênătōrea sa.
 39 Că gătindă și elă bucate gustōse, le aduse parintelă seă, și-i dîse: Părintele meă, scôlă-te, și * mănăncă din vênatulă fiulă teă, ca
 40 să me bine-cuvēteze sufletulă teă. Atunci 'i dîse Isaacă părintele seă: Cine *esci* tu? ear
 41 elă respunse: Eă sînt Esaă, ântăiă-născutulă teă fiă. Atunci spăimăntându-se Isaacă,

tremură fōrte, și dîse: Cine *este* decă celă ce prinse vênatulă, și-mă aduse, și eă mănă-
 42 căiă din tōte măi 'nainte de a veni tu, și eă'lă bine-cuvēntăiă; * Și bine-cuvēntată va
 43 și fi. Și aădindă Esaă cuvintele părintelă seă, * strigă cu vóce tare și amărită fōrte,
 44 și dîse părintelă seă: Bine-cuvēnteză-mē și pre mine, părintele meă! Ear elă 'i dîse:
 45 A venită fratele teă cu inelăciune, și a luată bine-cuvēntarea ta. Atunci dîse Esaă:
 46 * Cu totă dreptulă se numesce elă Iacobă, căci acumă a dōoa oră me inelă: * elă 'mă
 47 luă ântăiă-născerea, și acumă 'mă luă și bine-cuvēntarea. Măi dîse elă: N'ăi păstrată
 48 și pentru mine vre-o bine-cuvēntare?

Și Isaacă respunse lui Esaă, și-i dîse: 37
 38 Éccē, Domnă 'amă pusă pre elă preste tine, și pre toți frății seă i-amă dată lui de
 39 servi, și * cu grăă și cu mustă 'amă dăruită pre elă; acumă ce măi potă face
 40 pentru tine, fiulă meă?

Și Esaă dîse părintelă seă: Număi a- 38
 39 cēstă singură bine-cuvēntare ai tu, părintele meă? bine-cuvēnteză-mē și pre mine,
 40 părintele meă! Și înălțându-și Esaă vócea sa, * plānse. Atunci Isaacă părintele seă 'i
 41 respunse, și dîse:

Éccē departe de pămēntă grasă,
 42 Și de roăa cerilă de susă, va fi 'locu-
 43 ința ta;

44 Și cu sabia ta vei trăi;
 45 Și fratelă teă 'vei servi;
 46 Dară * va veni timpulă, cândă făcēdu-te
 47 [stēpănă,
 48 Vei lepăda jugulă lui de pe grumazulă teă.

Mănia lui Esaă; Iacobă se duce la Mesopotamia; Esaă îea alte femeă.

Și Esaă 'ură pre Iacobă pentru bine- 41
 42 cuvēntarea, cu care părintele seă 'lă bine-cuvēntase; și dîse Esaă in ânima sa: * Dile-
 43 le de bocetă pentru părintele meă se a-
 44 propiă; și * atunci voiă ucide pre Iacobă fra-
 45 tele meă.

Și cuvintele lui Esaă, fiulă seă celă 42
 43 măi mare, fură spuse Rebecă; și ea trāsesă să chăme pre Iacobă, fiulă eă celă măi
 44 mică, și-i dîse lui: Éccē, Esaă fratele teă vra să'și * resbune asupra ta, și să te ucidă.
 45 Acumă dară, fiulă meă, ascultă vócea mea; 43
 46 scôlă-te și fugă la Labană fratele meă, * in
 47 Harană; Și remăni la d'insulă, până ce va 44
 48 trece furia fratelă teă; Până ce va trece 45
 49 mânia fratelă teă asupra ta, și elă va fi
 50 uitată cele ce tu i-ai făcută lui; atunci eă

a Vers. 4.   s Ebr. 11. 20.   r Deut. 33. 28.   Num. 24. 9.
 b Vers. 12.   t Deut. 33. 13.   z Cap. 9. 25. &   a Vers. 4.
 c Vers. 16.   28.   25. 23.   b Cap. 28. 3. 4.
 d Vers. 4.   2 Sam. 1. 21.   y Cap. 49. 8.   Rom. 11. 29.
 e Osea 14. 6.   u Cap. 45. 18.   z Cap. 12. 3.   c Ebr. 12. 17.

d Cap. 25. 26.   h Ebr. 12. 17.   Obad. 18, 19.   10.
 e Cap. 25. 33.   i Vers. 28.   20.   n Obad. 10.
 f 2 Sam. 8. 14.   j Ebr. 11. 20.   k 2 Reg. 8. 20.   o Pa. 64. 5.
 g Vers. 28.   l Cap. 35. 23.   l Cap. 37. 4. 8.   p Cap. 11. 31.
 m Cap. 60. 3, 4.

voiü trâmeste, și te-voiü aduce de acolo. Pentru ce să mă lipsesc de voi amînduoi totu într'o di?

- 46 Și Rebeca dîse cătră Isaac: "Mî s'a uritü viéta de aceste fete Hetiene! "Dacă Iacobü 'și va lua de femeă pre vre-una d'între fetele Heteilorü, după cumü *sînt* fetele dintr'acéstă țerră, atunci ce'mî mai folosește viéta?

- 28 **D**ECI Isaacü chiämändü pre Iacobü "lū bine-cuvëntă, și-i dîse: "Să nu'ți ieî femeă din fetele lui Canaanü; *Ci* "scölă-te, și te du in "Padanü-Aramü, la casa lui "Bethuelü, părintele mumei tale; și de acolo 'ți ieă femeă din fetele lui "Labanü, 3 fratele mumei tale. "Și Dumneđeu celü a totü-puternicü să te bine-cuvinte, să te crescă, și să te înmulțescă, ca să ajungî o adunare 4 de popóre; Și să'ți dea ție "bine-cuvëntărea lui Abraamü, ție și seminției tale cu tine, ca tu să stăpănesci pămëntulü 'in care petreci acumü, pre carele Dumneđeu l'a 5 datü lui Abraamü. Și Isaacü lăsă pre Iacobü, și elü plecă la Padanü-Aramü, la Labanü fiulü lui Bethuelü Sirianulü, fratele Rebecăi, muma lui Iacobü și Esaü. 6 Și Esaü vędëndü, că Isaacü bine-cuvëntă pre Iacobü, și-lü trâmese la Padanü-Aramü, ca să'și ieă femeă de acolo; și că 'lū bine-cuvëntă, și-i ordină lui, dîcëndü: Să nu'ți 7 ieî femeă din fetele lui Canaanü; Și că Iacobü ascultă pre părintele seü și pre muma sa, și merse la Padanü-Aramü; 8 Și vędëndü Esaü 'că fetele lui Canaanü *sînt* rele in 9 ochiü lui Isaacü părintelü seü, Esaü se duse la Ișmaelü, și pe lüngă alte femei ce mai avea, luă de femeă pre "Mahalatü, feta lui Ișmaelü, fiulü lui Abraamü, pre "sora lui Nebaïotü.

Visulü lui Iacobü și votulü seü.

- 10 Și Iacobü "plecă din Beerü-Şeba, și merse 11 la "Haranü. Și ajungëndü la unü locü, remase acolo preste nópte, că sórele apusesese. Și luändü din petrele acelü locü, 'și le puse sub capulü seü, și se culcă intr'acelü 12 locü. Și "elü visă; și éccé o scară aședată pe pămëntü, a căreia capü ajungea la ceriü, și éccé, "ângerii lui Dumneđeu se 13 suiaü și se pogoriaü pe d'însa. "Și éccé, Iehova sta d'asupra scărei, și dîse: "Eü *sînt* Iehova Dumneđeulü lui Abraamü, părintele teü, și Dumneđeulü lui Isaacü; "pămëntulü

pe care tu dormi, 'ți'lü voiü da ție și seminției tale. Și 'seminția ta va fi ca pulberea pămëntului, și tu te vei întinde "spre 14 apusü, și spre resăritü, și spre méďă-nópte, și spre méďă-di; și tóte némurile pămëntului se vorü bine-cuvënta intru tine și intru seminția ta. Și éccé, "eü cu tine 15 *sînt*; și "te voiü păzi ori-incotro vei merge; și "te voiü întorce la pămëntulü acesta; căci "nu te voiü părăsi, "până ce nu voiü face ceea ce ție-amü promisü.

Și Iacobü deceptându-se din somnulü 16 seü, dîse: Cu adevăratü Iehova este in "loculü acesta; și eü n'amü sciutü. Și elü temëndu-se a dîsü: Cătü de infricoșatü e loculü acesta! Acesta nu *este* alta, de cătü casa lui Dumneđeu, da, acesta e pórtă ceriului!

Și Iacobü sculându-se de-demă:réta, luă 18 pétra care a fostü pusă sub capulü seü, și "o aședă stălpü, "și turnă oleiü preste virfulü ei. Și elü chiämă numele "locului 19 aceluia Bethelü (*casa lui Dumneđeu*), ear numele cetății era mai 'nainte Luzü. "Și Iacobü făcu votü, dîcëndü: De "va fi Dumneđeu cu'mine, și mă va păzi in calea 20 acesta pe care eü ämbli; de'mi va da "păne să mânâncü, și vestminte să mă îmbracü; Și de "mă voiü întorce cu pace la casa părintelü meü; "atunci Iehova va fi Dumneđeulü meü; Și pétra acesta, pre care o 22 amü pusü stălpü, "va fi casa lui Dumneđeu, și "din tóte câte 'mî vei da mie, đecimea lorü ție o voiü dărui.

Iacobü servește lui Labanü pentru cele două fete ale lui; fiü lui Iacobü, și avuția lui.

29 **S**I sculându-se Iacobü, "merse in pămëntulü fiilorü resăritului. Și elü uitându-se, éccé acolo o fântăna in câmpia, și éccé 2 trei turme de oi aședate lüngă d'însa; că din fântăna aceea adăpau ei turmele; și pétra de pe gura fântănei *era* mare. Și se 3 adunaü acolo tóte turmele, apoi prăvăliaü pétra de pe gura fântănei, și adăpau oile; și érá-și puneau pétra pe gura fântănei la loculü ei. Și Iacobü dîse cătră d'însi: Frații mei, de unde *sunteți* voi? ear ei 4 responderă: Din Haranü sîntemü. Și li dîse lorü: Cunósceți pre Labanü, fiulü lui Nahorü? și ei dîseră: Cunóschemü. Și li dîse: "Să-netosü *este* elü? ear ei responderă: Sănetosü; și éccé Rachela, feta lui, vine cu oile. Și elü 7

q Cap. 26. 35. &

28. 8.

r Cap. 24. 3.

Capitulu 28.

a Cap. 27. 33.

b Cap. 24. 3.

c Osea 12. 12.

d Cap. 25. 30.

e Cap. 22. 23.

f Cap. 24. 29.

g Cap. 17. 1. 6.

h Cap. 12. 3.

i Cap. 17. 8.

j Cap. 24. 3. &

26. 35.

k Cap. 36. 3.

l Cap. 25. 13.

m Osea 12. 12.

n Fapt. 7. 3.

o Cap. 41. 1.

p Iov. 33. 15.

q Ioan 1. 51.

r Ebr. 1. 14.

s Cap. 35. 1. &

48. 3.

t Cap. 26. 24.

u Cap. 13. 15. &

35. 12.

v Cap. 13. 16.

w Cap. 13. 14.

x Deut. 12. 20.

y Cap. 12. 3. &

18. 18. & 22.

z 18. & 26. 4.

vede vers. 30.

21. Cap. 26.

24. & 31. 3.

y Cap. 48. 16.

Ps. 121. 5, 7, 8.

z Cap. 35. 6.

a Deut. 31. 6, 8.

b Ios. 1. 5.

c 1 Reg. 8. 57.

Ebr. 13. 5.

b Num. 23. 19.

c Esod. 3. 5.

d Ios. 5. 15.

e Cap. 31. 13.

f 45. & 35. 14.

g Lev. 8. 10, 11.

h 12. Num. 7. 1.

i Iud. 1. 23, 26.

Osea 4. 15.

g Cap. 31. 13.

Jud. 11. 30.

h 2 Sam. 15. 8.

i Vers. 15.

j 1 Tim. 6. 8.

k Juc. 11. 31.

l 2 Sam. 19. 24.

m 30.

k Deut. 26. 17.

2 Sam. 15. 8.

2 Reg. 5. 17.

l Cap. 35. 7, 14.

m Lev. 27. 30.

Capitulu 29.

a Num. 23. 7.

b Osea 12. 12.

c Cap. 43. 27.

dise: éccē, încă e diua mare, nu e timpul
ca să adunați turmele; adăpați oile, și mer-
geți de le pasceți: Și ei diseră: Nu putem,
până ce nu se voru aduna toate turmele, și
se va resturna pétra de pe gura fântanei;
că atunci adăpăm oile.
9 Și vorbindu el cu ei, veni Rachel
10 cu oile părintelui ei, că ea le páscea. Și
vedându Iacob pre Rachel, féta lui La-
banu, fratele mumei sale; și oile lui Labanu,
fratele mumei sale, se apropiă Iacob, și
resturnă pétra de pe gura fântanei, și adă-
pă oile lui Labanu, fratele mumei sale.
11 Și Iacob s'arută pre Rachel, și rădi-
cându-vă vocea lui plânse. Și Iacob spuse
12 Rachel, că el este fratele părintelui ei, și
că el este fiul Rebeccei; și ea alergă și
13 spuse părintelui ei. Și Labanu îndată ce
auzi scirea despre Iacob, fiul surorii sale,
i alergă intru intimpinare, și-l îmbrăciășă,
și-l sărută, și-l duse în casa sa. Atunci
el spuse lui Labanu toate cele întâmplăte.
14 Și Labanu i duse: Cu adevărat, osul meu
și carnea mea esci tu. Și elu remase la d'in-
sul o lună de zile.
15 Și Labanu duse lui Iacob: Aă nu cum-
va, pentru-că tu esci fratele meu, mi vei
servi în dar? Spune-mi ce să ți fie simbria
16 ta? Și Labanu avea două fete; numele ce-
lei mai mare era Lea, și numele celei mai
17 mize Rachel. Și Lea avea ochi slabi, ear
Rachel era frumoasă la chip, și frumoasă la
18 față. Și Iacob iubi pre Rachel, și-i duse
lui: Voi servi ție șapte ani pentru Rachel,
19 fîia ta cea mai mică. Și Labanu i răspunse:
Mai bine este să ți-o dau ție, de cât să o-
20 dau altui bărbat; rămâi cu mine. Și Iac-
ob i servi pentru Rachel șapte ani; și ac-
estia pârură în ochii lui ca pre puține zile,
câci o iubiă.
21 Și Iacob duse lui Labanu: Dă-mi fe-
mea mea, ca să intru la d'însa; că zilele
22 mele s'au împlinit. Și Labanu adună pre
toți bărbații locului aceluia, și făcu os-
23 pētū. Și s'era elu luă pre fîia sa Lea, și o
duse pre d'însa la Iacob; și acesta intră
24 la d'însa. Și Labanu dade pre serva sa
25 Zilpa de servă Leei, fîiei sale. Și făcendu-se
demănătă, éccē, această era Lea. Și elu duse
lui Labanu: Ce-mi făcuși? au n'am servit
eu la tine pentru Rachel? pentru ce dară
26 m'ai încelat? Și Labanu i răspunse: Nu
se face așa în locul nostru, ca pre cea
mai mică să o-dee înaintea celei mai mari.

Implinesceți cu această săptămână, și-ți vom
da și pre cea-laltă, pentru serviciul ce-mi
vei face încă alți șapte ani.

Și Iacob făcu așa, și-și împlini septă-
măna cu această, și Labanu i dade lui și
pre Rachel, fîia sa, de femeă. Și Labanu
dade pre serva sa Bilha de servă Racheli,
fîiei sale. Și Iacob intră și la Rachel, și
iubiă pre Rachel mai mult de cât pre
Lea. Și elu servi la d'însu încă alți
șapte ani.

Și vedându Iehova că Lea este nesoco-
tită, deschise matricea ei, dară Rachel era
stérpă. Și Lea concep, și născu fiu, și-i
chiamă numele lui—Ruben (*vedeți fiu*); căci
ea duse: Iehova vede întristarea mea, și
de acum mă va iubi bărbatul meu. Și ea
era și concep, și născu fiu; și duse: Fiind-
că Iehova a auditu, că sunt nesocotită, de
aceea mi-a dat și pre acesta. Și chiamă
numele lui—Simeon (*ascultare*). Și ea era și
concep, și născu fiu, și duse: De acum
bărbatul meu se va alipi de mine, fiind-
că i-am născut trei fi. De aceea chiamă
numele acestuia—Levi (*alipire*). Și ea era și
concep, și născu fiu, și duse: Astă dată
voi lăuda pre Iehova. De aceea chiamă
numele lui—Iuda (*laudat fie Domnul*)
Și ea încetă de a mai nasce.

SI Rachel vedându că nu face copii lui
Iacob, Rachel pismui pre soră-sa, și
duse lui Iacob: Dă-mi copii! ear de nu,
eu mor. Și Iacob se aprinse de mânia
asupra Racheli, și duse: Nu cumva sunt
eu în locul lui Dumnezeu, care ți-a oprit
fructul pântecelui? Și ea duse: Éccē serva
mea Bilha! intră la d'însa, ca să nască
pe genunchii mei, și ca să am copii
prin d'însa. Și ea i dade lui pre Bilha serva
sa de femeă; și intră la d'însa Iacob. Și
Bilha concep, și născu lui Iacob fiu. Și
Rachel duse: Dumnezeu a fost mie ju-
decător, și a ascultat vocea mea, și mi-a
dat fiu; pentru aceea chiamă numele lui—
Dan (*judecător*). Și Bilha, serva Racheli,
concep era și, și născu lui Iacob alu doi-
lea fiu. Și duse Rachel: Luptă mare mă
luptai în contra surorii mele, și o invin-
seai; și ea chiamă numele lui—Neftali
(*Luptă*).

Atunci Lea vedându, că a încetat de a
mai nasce, luă pre Zilpa, serva sa, și o
dade lui Iacob de femeă. Și Zilpa, serva
Leei, născu lui Iacob fiu. Și Lea duse: No-

e Eod. 2. 16.
d Eod. 2. 17.
e Cap. 33. 4. &
45. 14, 15.
f Cap. 13. 8. &
14. 14, 16.
g Cap. 24. 28.

h Cap. 24. 29.
i Cap. 2. 23.
j Jude. 9. 2.
k Sam. 5. 1. &
19. 12, 13.
l Cap. 31. 41.
m Sam. 3. 14.

n Cap. 30. 26.
o Osea 12. 12.
p Jude. 15. 1.
q Jude. 14. 10.
r Ioan 2. 1, 2.
s Jude. 14. 12.
t Vers. 20.

u Dent. 21. 15.
v Cap. 30. 26. &
31. 41.
w Osea 12. 12.
x Ps. 127. 3.
y Cap. 30. 1.
z Eod. 3. 7. &

4. 31.
Deut. 26. 7.
Ps. 25. 18. &
106. 44.
t Mat. 1. 2.

Capitul 30.
a Cap. 29. 31.
b Cap. 37. 11.
c Iov 5. 2.
d Cap. 16. 2.

1 Sam. 1. 5.
e Cap. 16. 2.
f Cap. 50. 23.
g Iov 3. 12.
h Cap. 16. 2.
i Cap. 16. 3. &

35. 22.
j Ps. 35. 24. &
43. 1.
k Plân. 3. 59.
l Mat. 4. 13.
m Vers. 4.

- rocă vine: și ea chiamă numele lui—Gadū
 12 (*norocire*). După aceea Zilpa, serva Leei, mai
 13 născu lui Iacobū p'alū dūoilea fiiū. Și Lea
 dișe: Ferice de mine! căci pre mine 'mē
 vorū ferici femeele; și chiamă numele lui:—
 Asserū (*fericitū*).
 14 Și Rubenū mergendū la câmpū in tim-
 pulū secerișului de grău, află acolo man-
 dragore, și le aduse Leei, mumei sale. Și
 Rachela dișe către Lea: "Dă'mi, rogu-te, și
 15 mie din mandragorele fiului teū. Ear ea i
 răspunse: "Puținū este, că mī-ai luatū pre
 bărbatulū meū, și vreī să ieī și mandragó-
 rele fiului meū? Atunci 'i dișe Rachela: Bi-
 ne dară, culce-se elū cu tine și in nóptea
 16 *acēsta* pentru mandragorele fiului teū. Ear
 sēra, cândū veni Iacobū de la câmpū, Lea
 'i eși înainte, și-i dișe: Intră la mine, căci
 te-amū cumpēratū cu mandragórele fiului
 meū. Și elū se culcă cu d'insa și in nóptea
 aceea.
 17 Și Dumneđeū ascultă pre Lea, și ea con-
 cepu, și născu lui Iacobū pre alū cincilea
 18 fiiū. Și dișe Lea: Dumneđeū mī-a datū re-
 splătirea mea, pentru-că eū dedeīū pre serva
 mea bărbatulū meū. Si ea chiamă numele
 19 lui—Isacharū (*resplătire*). Și Lea concepu
 20 fiiū; Și Lea dișe: *Cu* dar frumosū mē
 dāruī Dumneđeū; acumū bărbatulū meū va
 locui cu mine, căci 'i-amū născutū lui șese
 fii! Și ea chiamă numele acestuia—^o Zebu-
 21 lonū (*locuință*). Și după *acēsta* născu ea
 fēta, și chiamă numele ei Dina (*julecată*).
 22 Și Dumneđeū "și aduse aminte și de
 Rachela, și o ascultă pre ea, și "deschi-
 23 se matricea ei. Și ea concepu, și născu
 fiiū, și dișe: Dumneđeū rădică *de deasupra*
 24 *mea* "ocara mea. Și numele lui 'lū chiamă
 Iosefū (*adaosū*); dicēndū: Iehova "să'mī a-
 daogă și altū fiiū!
 25 Și nāscēndū Rachela pre Iosefū, dișe Ia-
 cobū către Labanū: "Lasă-mē, ca să mē ducū
 înapoi "la loculū meū și la pământulū meū.
 26 Dă'mi femeele mele, "pentru cari ți-amū
 servitū, și copii mei, ca să mergū; că tu
 scii serviciulū meū, care ți-l-amū făcutū.
 27 Și Labanū 'i răspunse: Fie, rogu-te, ca
 eū să afli charū înainte ta! Eū "cunoscū
 bine, că Iehova m'a bine-cuvētatū "pen-
 28 tru tine. Și dișe: "Otăresce'mī tu simbria
 ta, și eū ți-o voiū da.
 29 Și elū 'i răspunse: "Tu scii cumū 'ți-amū
 servitū, și ce aū devenitū vitele tale cu mine.
 30 Căci era puținū ce aveai mai înainte *de a*

veni eū la tine, și acumū s'a înmulțitū fōrte,
 și Iehova te-a bine-cuvētatū cu venirea
 mea *la tine*. Si acumū cândū ^b să facū și
 eū ceva pentru casa mea?

Și Labanū dișe: Ce să'ți dau ție? 31

Și Iacobū răspunse: Nimica să nu'mī
 dai: *dar* dacă'mī vei face mie *acēsta*, eū
 32 *erā-și* voiū pasce oile tale, și ți-le voiū
 păzi. Eū astăđi voiū trece prin *tótă tur-*
ma ta, despărțindū de acolo *tótă óia pes-*
triță și *pătată*, și totū mielulū seinū d'entre
 mei, și *totū acea ce este* pătātū și pestrițū
 între capre: și "acēsta să fie simbria mea.
 33 *Și așa in viitorū "dreptatea mea va mărtu-*
rissi pentru mine, cândū vei veni, *ca să'mī*
recunoscī simbria mea; totū ce nu va fi pes-
 trițū și pătātū între capre și seinū între mei
 se va socoti ca furatū, *de se va afla* la mine.

Și Labanū dișe: Ei bine! fie dupre cu- 34
 vēntulū teū!

Și elū in *điūa* aceea despărți *capīi* cei 35
 balțiați și pātati, și *tóte* caprele cele pes-
 trițe și pātate, *tóte* cari *aveaū* ceva albū, și
 pre totū ce *era* seinū între mei; și le de-
 de in mânele fiilorū sei. Și Labanū puse 36
 cale de trei *đile* între sine și între Iacobū.
 Și Iacobū páscea oile cele remase ale lui
 Labanū.

Și Iacobū luă nuele verđi de plopū, de 37
 migdalū și de paltinū, și despoindu-le de
 scōrță, făcu pre ele creștături albe, de se
 vedea albulū celū de pe nuele. Și elū nue- 38
 lele, pre cari le curățise de scōrță, le puse
 înaintea turmelorū, in rupturile de apă și
 in adăpătorele, unde veniaū oile să bea,
 și aceste se înfērbēntaū, cândū veniaū să bea.
 Și concepeaū oile *uitāndu-se* la nuele, și 39
 fētaū balțiate, pestrițe și pātate. Și Iacobū
 40 despărția meī *acēstia*, și înturna fețele oi-
 lorū din turma lui Labanū către cele seine
 și balțate; și turmele lui le punea la o
 parte, și nu le amesteca cu turmele lui La-
 banū. Și a fostū, că de câte orī oile cele 41
 mai tari aveaū să concēpă, Iacobū punea
 nuelele in rupturi, înainte ochilorū oilorū,
 pentru ca ele să concēpă *uitāndu-se* la nuele.
 Și de *eraū* oile mai slabe, elū nu punea 42
nuelele; și așa cele slabe deveniaū ale lui
 Labanū, ear cele tari ale lui Iacobū. Astū- 43
 felū omulū acesta "crescu fōrte, și "avu multe
 turme și servi și serve, și cămile și asini.

SI aūđi Iacobū cuvintele fiilorū lui Labanū, 31
 cari *điceaū*: Iacobū a luatū *tóte* ce *avu*
 părintele nostru, și din ceca ce *era* a părin-
 telui nostru "și agonisi elū "tótă *avuția* a-

l Prov. 31. 28.
 Luc. 1. 48.
 m Cap. 25. 30.
 n Num. 16. 9, 13.
 o Mat. 4. 13.

p Cap. 8. 1.
 q Cap. 29. 31.
 r 1 Sam. 1. 6.
 Isa. 4. 1.

Luc. 1. 25.
 s Cap. 35. 17.
 t Cap. 24. 54, 56.
 u Cap. 18. 33. &
 31. 55.

v Cap. 29. 30, 30.
 w Cap. 39. 3, 5.
 y Vede cap. 16.
 z Cap. 29. 15.

a Cap. 31. 6, 38,
 39, 40.
 Mat. 24. 45.
 Tit. 2. 10.

b 1 Tim. 5. 8.
 c Cap. 31. 8.
 d Ps. 37. 6.
 e Vede cap. 31.

f Vers. 30.
 g Cap. 13. 2. &
 24. 35. & 26.

h 14.
 Capulū 31.
 a Ps. 49. 16.

2 césta. Și vedu Iacobu ^b fața lui Labanū, și
éccē, ea nu era ^c cătră d'insulū ca ieri și
ca al-altă-eri.

*Fuga lui Iacobu din Mesopotamia, și legământul
seu cu Labanū.*

3 Și Iehova ^dîse cătră Iacobu: ^dIntornă-te
la pământulū teū și la loculū nascerei tale,
și eū voiū fi cu tine.

4 Și tramese Iacobu și chiāmă pre Ra-
chela și pre Lea la câmpū la turma lui.

5 Și li ^dise: ^eEū vedū, că fața părintelui
nostru nu mai ^eeste cătră mine ca ieri și
al-altă-eri. Dară Dumneḡeulū părintelui meū

6 ^fa fostū de mine; Și ^gvoi sciți, că eū
serviū părintelui vostru cu totă puterea

7 mea; Și părintele vostru m'a încelatū, ^hși
m'a schimbatū simbria mea ⁱde ḡece-ori;
inse Dumneḡeū ^jnu'lū lāsă pre d'insulū s'ā'mi

8 ^kfacă ^lnici unū reū: Cândū ^mmi ^dise elū; ⁿCele
pestriḡe vorū fi simbria ta, atunci totă turma
fētă pestriḡe; și când ^dise elū: Cele bālṡate

9 vorū fi simbria ta; atunci tōte oile fētarā
bālṡate. Și așa Dumneḡeū ^oluā turmele pă-

10 rintelui vostru și le dede mie. Și se întēm-
plă pe timpulū conceperei turmelorū, că eū

11 înālṡaiū ochiū mei, și vēḡuiū in visū: Și éccē
berbeciū carī sārīau pe turme ^peraū bālṡați,

12 pestriṡi și pāṡați. Atunci ^qāngerulū lui Dum-
neḡeū ^rmi ^dise in visū: Iacobū! și eū ^si ^diseiū:

13 Éccē-mē! Și elū ^tḡise: Rādică-ṡi ochiū și vēḡi;
toṡi berbeciū, cari sārū pe oi, ^usunt bālṡați,

14 pestriṡi și pāṡați; căci ^veū vēḡū tōte cāteṡi
face ṡie Labanū. Eū ^wsunt Dumneḡeulū din

15 Beth-elū, ^xunde ai unsū tu stālṡulū, unde
tu ^ymi făcuși mie votū; acumū ^zscōlă-te, eḡi

16 din acestū pāmētū, și te întornă inapoī la
pāmētulū nascerei tale.

17 Și Rachela și Lea ^arespuṡeră, ḡicēndū:
^bŌre mai avemū noi parte și moscenire in

18 casa părintelui nostru? Aū n'amū fostū noi
de elū socotite ca străine, fiindū-că ^cne-a vēn-

19 dutū pre noi? Da, aū nu ne-a māncatū elū pre
noi și argintulū nostru? Căci totă avuṡia

20 care o luā Dumneḡeū de la părintele nostru,
a nōstră ^deste și a copiilorū nostri. Aḡa dară

21 fā tōte cāte ṡi-a ḡisū Dumneḡeū.

22 Atunci se sculă Iacobū, și ^eṡi puse copii

23 sei și femele sale pe cāmile. Și luā de a-
colo tōte vitele sale, și tōte averile sale, pre

24 cari le cēṡtigase; vitele sale pre cari le agoni-
sise in Padanū-Aramū, ca s'ā mērgă la Isaacū

25 părintele seu, in pāmētulū Canaanū. Că
Labanū s'a fostū dusū, ca s'āṡi tundă oile.

26 Și Rachela fură ^fTerafimii (*idoli*) părintelui
ei. Și Iacobū amāgi ānima lui Labanū, Si-
rianulū; că nu i-a spusū, că elū are s'ā
fugă. Și așa fugi, elū cu tōte ale sale, și
sculāndu-se, trecu fluviulū *Eufraṡū*, ^gindrep-
tāndu-ṡi cale sa spre muntele Galaadū.

27 Și a treia ḡi spuseră lui Labanū, că Ia-
cobū arū fi fugitū. Și elū, luāndū pre

28 ^hrudelē sale cu sine, ⁱlū urmări cale de
ṡapte ḡile, și ^jlū adjunse la muntele Galaadū.

29 Dară Dumneḡeū ^kse arātă lui Labanū, Si-
rianulū, nōṡtea in visū, și-i ^lḡise: Feresce-te,

30 ca ^mnu cumū-va s'ā vorbesci cu Iacobū nici
bine nici reū. Și Labanū adjunse pre Ia-

31 cobū, cândū Iacobū ⁿṡi intinse corturile sale
pe munte. Și Labanū intinse ^opre ale sale

32 cu rudelē sale in muntele Galaadū.

33 Și Labanū ^pḡise lui Iacobū; Ce ai făcutū,
de mī-ai încelatū ānima, și ^qfetele mele le-ai

34 dusū, ca pre nisce prinse in resbelū? Pentru
ce fugiṡi intr'ascunsū, și plecāṡi pe furiṡū

35 de la mine? și de ce nu mī-ai spusū? ca eū
s'ā te fi lāsātū cu bucuriā, cu cāntece, cu

36 timpane și cu citare. Și nu m'āi lāsātū
^rs'ā sārutū pre nepoṡii mei și pre fielele mele?

37 Acumū ^snebunesce ai lucratū. Și eū aṡū
avē puterea in mână a vī face voiū reū;

38 inse ^tDumneḡeulū părintelui vostru mī-a
vorbitū ^uastă nōṡte, ḡicēndū: Feresce-te,

39 ca s'ā nu vorbesci cu Iacobū nici bine nici
reū. Și acumū că ai plecatū, pentru-că

40 cu dorū ai doritū de casa părintelui tēu;
pentru ce ^vmī-ai furatū ḡei mei?

41 Și Iacobū ^wrespuṡe, și ^xḡise lui Labanū;
Căci mē temeamū, și cugetamū in sine, pō-

42 te că tu vei răpi fetele tale de la mine?
Dară acela la care vei afla tu ḡei tēi ^ys'ā

43 nu trāescă. Cercetēzā aici in fața rudelorū
nōstre ce este la mine din ale tale, și s'ā

44 ṡi le ieī. Căci Iacobū nu scia, că Rachela ^zi
furase.

45 Atunci Labanū intră in cortulū lui Iacobū
și in cortulū Leei, și in cortulū amindurorū

46 servelorū, și nu gāsi. Și eṡindū din cortulū
Leei, intră in cortulū Rachelei. Erū Rachela

47 luase ḡei, și-i pusesē in ṡeūa unei cāmile, și
ṡedea de asupra lorū. Earū Labanū cātă totū

48 cortulū, dară nu gāsi. Și Rachela ^aḡise cătră
părintele ei: S'ā nu parā reū domnului meū!

49 căci nu mē potū ^bscula inaintea ta, fiindū-că
datina femeelorū mī-a ^csositū. Și elū cātă, și

50 nu gāsi Terafimii.

51 Atunci se māniā Iacobū, și se certă cu
Labanū, și Iacobū ^drespuṡe și ^eḡise lui La-

¹ Cap. 4. 5.

² Deut. 28. 54.

³ Cap. 28. 15.

⁴ 20. 21. & 32. 9.

⁵ Vers. 2.

⁶ Vers. 3.

⁷ Vers. 38—41.

Cap. 30. 29.

A Vers. 41.

I Num. 14. 22.

Neom. 4. 12.

Iov. 19. 3.

Zech. 8. 23.

j Cap. 20. 6.

Ps. 105. 14.

k Cap. 30. 32.

l Vers. 1. 16.

m Cap. 48. 16.

n Esod. 3. 7.

o Cap. 28. 18.

19. 20.

p Vers. 3.

q Cap. 32. 9.

r Cap. 2. 24.

s Cap. 29. 15. 27.

t Cap. 35. 2.

t Cap. 46. 28.

2 Reg. 12. 17.

Luc. 9. 51. 53.

u Cap. 13. 8.

v Cap. 20. 3.

w Iov. 33. 15.

Mat. 1. 20.

x Cap. 24. 50.

y 1 Sam. 30. 2.

z Vers. 55.

Rut. 1. 9. 14.

1 Reg. 19. 20.

Fapt. 20. 37.

a 1 Sam. 13. 13.

b 2 Cron. 16. 9.

c Vers. 53.

d Cap. 28. 13.

e Vers. 24.

d Vers. 19.

Jude. 18. 24.

e Vede cap. 44.

f Esod.

g Eod. 20. 12.

h Lev. 19. 32.

banu: Care *este* crima mea? care *este* păcatul meu, de mă urmăresci cu atâta aprindere? Tu-ai căutat^g toate lucrurile mele; ce ai găsit^h din toate uneltele casei tale? Pune-le aici înaintea fraților mei și a fraților tei, ca ei să judece între noi a-minduoși. In cei două-deci de ani, câți amⁱ petrecut^j la tine, oile tale și caprele tale n'au ramas^k sterpe, și berbecii turmelor^l tale nu i-am^m mâncatⁿ. Pre cea sfâșiata^o de fere, a casă nu ți o-am^p adus^q, paguba aceea eu o-am^r suferit^s; tu din mâna mea cereai ori-ce se fura ziua, și ori-ce se fura noaptea. Unde eram^t, ziua mă mânca^u căldura, și noaptea geru, și somnul fugi^v din ochii mei. Așa servii^w eu două-deci de ani in casa ta: patru-spre-dece ani pentru cele două fete ale tale, și șese ani pentru vitele tale; și tu simbria mea mi-ai schimbat^x o de dece-ori. Dacă Dumnezeu^y părintelui meu, Dumnezeu^z lui Abraam^{aa}, și t^{ab} t^{ba} lui Isaac^{ac}, n'ar^{ad} fi fost^{ae} cu mine, tu acum^{af} m'ar^{ag} fi trames^{ah} de la tine cu mâna golă. Dară Dumnezeu^{ai} a căutat^{aj} la întristarea mea, și la ostenela mânelor^{ak} mele, și de aceea te muștră^{al} in noaptea trecută. Și Laban^{am} răspund^{an}du^{ao} lui Iacob^{ap}, ți di^{aq}se: Aceste fiie^{ar} s^{as}unt^{at} fiiele mele, și acesti^{au} fi^{av} s^{aw}unt^{ax} fiii mei, și aceste oi^{ay} s^{az}unt^{ba} oile mele, și totu^{bb} ce ve^{bc}ți tu este al^{bd}u meu. Și ce mai pot^{be} acum^{bf} face fiilor^{bg} mele se^{bh}u fiilor^{bi} lor^{bj}, pre cari i-au^{bk} născut^{bl}u? Acum^{bm} dară vino o să fa^{bn}cem^{bo} legământ^{bp}u, eu și tu, care să fie de mărturie^{bq} între mine și între tine. Atunci Iacob^{br} luă o pet^{bs}ă, și o puse stălp^{bt}u. Și Iacob^{bu} di^{bv}se rudelor^{bw} sale: Adu^{bx} na^{by}ți petre! și ei adunară^{bz} petre, și le făcură^{ca} movilă; și mâncară^{cb} acolo d'asupra mo^{cc}vilei. Și Laban^{cd} o numi: Iegar^{ce}u Sahaduta (movila mărturie^{cf}), ear^{cg}u Iacob^{ch} o numi: Galaad^{ci} (movila mărturie^{ck}). Și Laban^{cl} di^{cm}se: Acestă movilă să fie astăzi mărturie^{cn} între mine și între tine! De aceea el^{co}u ch^{cp}iamă^{cq} numele ei Galaad^{cr}; Și Mișpa (veg^{cs}hiare), pentru-că Laban^{ct} di^{cu}se: Iehova va veg^{cv}hia asupra mea și asupra ta, când^{cw}u vom^{cx}u fi despăr^{cy}țiți unul^{cz}u de altul^{da}u. Dacă tu ve^{db}i asupri^{dc} pre fetele mele, și dacă ve^{de}i lua și alte feme^{de}i afară de fetele mele, de^{df}și nu este nimine^{dg}a între noi, dară ve^{dh}i, că Dum^{di}ne^{de}u este martur^{de}u între mine și între tine. Și mai di^{df}se Laban^{dg}u lui Iacob^{dh}: Ecce acestă movilă, și ecce acest^{di}u stălp^{di}u, care l'am^{dk}u rădicat^{dl}u între mine și între tine, Acestă mo-

vilă să fie mărturie^{dm} și acest^{dn}u stălp^{do}u să fie mărturie^{dp}, că nici eu nu voi^{dq}u trece acestă movilă la tine; nici tu nu ve^{dr}i trece acestă movilă și acest^{ds}u stălp^{dt}u la mine, spre a face rău. Dumnezeu^{du} lui Abraam^{dv}, și Dumne^{dw}de^{dx}u lui Nahor^{dy}, să fie judecator^{dz}u între noi, Dumnezeu^{ea} părinților lor^{eb}! Și Iacob^{ec} jură pe t^{ed} t^{ee}ma lui Isaac^{ef}, părintele se^{eg}u. Și Iacob^{eh} junghiă sacrificii^{ei} pe munte, și ch^{ej}iamă^{ek} pre rudele sale să mânance^{el} pâne; și ei m^{em}anc^{en}and^{eo}u pâne, remaseră^{ep} preste no^{eq}pte in munte. Și a două^{er} și scul^{es}ându-se Laban^{et} de-demăn^{eu}etă, sărută^{ev} pre nepo^{ew}ții se^{ex}i și pre fetele sale, și bine-cuv^{ey}ntându-i pre ei, se duse. Și Laban^{ez} se întor^{fa}se la locul^{fb}u se^{fc}u.

Visiunea și rugăciunea lui Iacob; lupta sa cu ângerul; temerea lui de Esau, și darul său pentru d'insul.

Si plecă Iacob^{fd}u in calea sa, și ângerul^{fe} lui Dumne^{fg}de^{fh}u l'întimpin^{fi}ară. Și Iacob^{fi} îndat^{fj}ă ce^{fj}i ve^{fk}du di^{fl}se: Acestă este^{fm} o^{fn}stea lui Dumne^{fo}de^{fp}u; și ch^{fq}iamă^{fr} numele locul^{fs}u a-celuia: Mahanaim (oste îndu^{ft}oată).

Și Iacob^{ft}u tramese^{fu} înaintea sa soli la Esau, fratele se^{fv}u in pământul^{fw}u Seir^{fx}, ținutul^{fy}u E-dom^{fz}u. Și dându-li lor^{ga} ordin^{gb}u, li di^{gc}se: Așa ve^{gd}i di^{ge}ce lui Esau Domn^{gf}ul^{gg}u meu: Așa dice Iacob^{gh}u servul^{gi}u t^{gj}eu: Eu petrecui^{gk} la Laban^{gl}u, și remăse^{gm}u până acum^{gn}u; Și a-^{go}gonisii^{gi}u boi și asini, oi și servi și serve; și acum^{gp}u trame^{gq}tu pre omenii^{gr} mei, ca să spună domn^{gs}ului meu, ca să aflu^{gt} char^{gu}u in ochii^{gv} tei.

Și trame^{gw}șii întorc^{gx}ându-se la Iacob^{gy}u, di^{gz}seră: Noi am^{ha}u mers^{hb}u la fratele t^{hc}eu, la Esau, și ecce^{hd} el^{he}u ți vine întru întimpin^{hf}are, și cu d'insul^{hg}u patru sute de bărba^{hi}ți.

Și Iacob^{hi}u se temu^{hj}u for^{hk}te, și se turbură; și el^{hl}u despăr^{hm}ți pre omenii^{hn}, cari erau^{ho} cu d'insul^{hp}u, și oile și boii și cămilele, in două^{hq} cete; Și di^{hr}se: De va veni Esau la una din aceste cete, și o va bate, atunci cea-l-altă cetă^{hs} ce a remas^{ht}u să scape.

Și Iacob^{ht}u di^{hu}se: Dumnezeu^{hv} părinte^{hw}lui meu Abraam^{hx}, și Dumnezeu^{hy} părinte^{hz}lui meu Isaac^{ia}! Iehova, care mi-ai di^{ib}șu: În^{ic}torce-te in pământul^{id}u t^{ie}eu și la locul^{if}u nasce^{ig}rei tale, și-ți voi^{ih}u face ție bine: Eu sⁱⁱunt mai mic^{ij}u decât^{ik}u cea mai mică^{il} din toate îndurările, și de tot^{im}u adevⁱⁿerul^{io}u cari tu le-ai arăt^{ip}at^{iq}u servul^{ir}u t^{is}eu; că eu trecui^{it}u numai cu to^{iu}egul^{iv}u meu preste acest^{iu}u Iordan^{iv}u, și acum^{iw}u m'am^{ix}u făcut^{iy}u in două^{iz} cete Scapă-m^{ja}e, rogu-te, din mâna fratelui^{jb}u meu, din mâna lui Esau, că mă tem^{jc}u de d'insul^{jd}u, ca nu cum^{je}u-

^g Exod. 22. 10, etc.
^h Exod. 22. 12.
ⁱ Cap. 29. 27, 28.
^j Vers. 7.
^k Ps. 124. 1, 2.

^l Vers. 53.
^m Isa. 8. 13.
ⁿ Cap. 29. 32.
^o Esod. 3. 7.
^p 1 Cron. 12. 17.
^q Iuda 9.

^r Cap. 26. 28.
^s Ios. 24. 27.
^t Cap. 28. 18.
^u Ios. 24. 27.
^v Iudc. 11. 29.
^w 1 Sam. 7. 5.

^x Cap. 16. 5.
^y Cap. 21. 23.
^z Vers. 42.
^{aa} Cap. 28. 1.
^{ab} Cap. 18. 33. & 30. 25.

Capul^{ac} 32.
^{ad} Ps. 91. 11.
^{ae} Ebr. 1. 14.
^{af} Ios. 5. 14.
^{ag} Ps. 103. 21. &

148. 2.
^{ah} Luc. 2. 13.
^{ai} Cap. 33. 14, 16.
^{aj} Cap. 36. 6, 7, 8.
^{ak} Deut. 2. 5.
^{al} Ios. 24. 4.

^{am} Prov. 15. 1.
^{an} Cap. 30. 43.
^{ao} Cap. 33. 8, 15.
^{ap} Cap. 33. 1.
^{aq} Cap. 35. 3.
^{ar} Ps. 50. 15.

^{as} Cap. 28. 13.
^{at} Cap. 31. 3, 13.
^{au} Cap. 24. 27.
^{av} Iov. 8. 7.
^{aw} O. Ps. 59. 1, 2.

va să vină și să mă bată pre mine, pre ^p muma
12 împreună cu copiii; Că ^a tu ai disu: cu a-
deveratū voi face ție bine, și voi face, ca
seminția ta să fie ca năsipul mării, care
nu se poate numera de mulțimea lui.

13 Și elū mase acolo în noptea aceea, și
luă din totū acea ce-i cădu în mână, ca să
14 facă ^r darū lui Esau, fratele seū: Capre,
dūoē sute; capī, dūoē-zeci; oi, dūoē-zeci; și
15 berbeci, dūoē-zeci; Cămile alăptătoare, trei-
zeci, cu mânzii lorū; vaci, patru-zeci; și
junci, dece; asine, dūoē-zeci; și asini, dece.

16 Și elū dede în mâna servilorū seī totā turma
deosebi; și dișe servilorū seī: Treceți înaintea
mea, și lăsați câtă-va depărtare între turmă

17 și turmă. Și celū d'antēiū ordină, dīcendū:
De t: va întâlni Esau, fratele meū, și te va
intreba, dīcendū: Alū cui ești tu? și unde
mergi? și pentru cine *sunt* aceste de d'inain-

18 tea ta? Atunci tu să-i dīci: Alū servulū
teū Iacobū; acesta *e* darū trāmesū domnului
meū Esau, și ecce și elū *vine* după noi!

19 Totū astū-feliū ordină și celū d'alū dūoilea
și celū de alū treilea, și tuturorū cari mer-
geau după turmele acele, dīcendū-li: Totū
cu asemenea cuvinte să vorbiți lui Esau, cândū

20 lū veți întâlni. Și veți mai dīce: Ecce și
servulū teū Iacobū *vine* în urma noastră; Că
elū dișe: Eu voiū ^a împăca pre d'insulū prin
acestū darū ce merge înaintea mea, și apoi
voiū vedē fața lui; pōte mă va primi.

21 Și așa darurile trecură înaintea lui, earū
22 elū mase în noptea aceea în tabără. Și elū
se sculă în noptea aceea, și luă pre cele
dūoē femeī ale sale, și pre cele dūoē serve
ale sale, și pre cei unū-spre-dece copii ai seī,

23 și ^a trecu vadulū pērēului Iabbokū; Și după
ce lū pre ei, și-i trecu acestū pērēu, apoi
trecu și ce mai avea.

24 Și Iacobū remase singurū; și unū omū
^a se luptă cu d'insulū până la dīori de diūă;

25 Și vedēndū acestū omū, că pre Iacobū nu lū
pōte invnge, lū apucă de ^a închiătura cōp-
seī lui, și se scrinți închiătura cōpseī lui Iac-

26 cobū, pre cândū se lupta cu d'insulū. Și-i
^a dișe acela: Lasă-mē să mē ducū, că se lu-
minēză de diūă. Earū Iacobū ⁱ dișe! Nu ^v te

27 lasū, de nu mē vei bine-cuvēnta. Și-i dișe:
Cumū ⁱ este numele? și elū ⁱ respunse: Iacobū.

28 Și-i dișe! ^a Numele teū nu se va mai chīama Iac-
cobū, ci Israelū (*principe alū lui Dumneđeū*);
că tu ai avutū ^a putere cu Dumneđeū și ^b cu

29 omenii, si ai învinsū. Și Iacobū întrebă, dī-
cendū: Spune-mi, rogu-te, numele teū: și a-

cela dișe: ^a Pentru ce mē întrebī de numele
meū? și elū lū bine-cuvēntă acolo. Și Iacobū 30
chīamă numele aceluī locū: Penielū (*fața lui
Dumneđeū*); că, dișe elū: ^a Vēđuiū pre Dum-
neđeū față în față, și s'a mântuitū sufle-
tulū meū.

Și resăria sōrele, cândū trecea elū de Pe- 31
nielū, și elū șchiōpăta de cōpsa sa. De a 32
ceea fiū lū Israelū nu mănāncă nicī până
în diūa de astădi mușchiulū nervului, care
se află la închiătura cōpseī, căci aceluī omū
apucase pre Iacobū de mușchiulū nervului de
la închiătura cōpseī.

Impăcarea lui Iacobū cu Esau.

SI Iacobū ⁱ și înalță ochii seī, și se uită, și 33
ecce, ^a Esau venīa, și patru sute de bă-
bați cu d'insulū. Atunci elū ⁱ și împărți copiii
la Lea, la Rachela și la cele dūoē serve. Și 2

pre serve cu copiii lorū le puse înainte, și
pre Lea cu copiii ei după aceea, și pre Ra-
chela cu Iosefū în urmă. Și elū trecu înain- 3
tea lorū, și de șapte ori se ^b prosternu la
pământū până ce adjunse la fratele seū. ^a Și 4

Esau alergă spre ^a întimpinarea lui, lū îm-
brăciășă, și ^a cădēndū pe grumazulū lui lū
sărută; și ei plānsēră. Și Esau înălțāndū-și 5
ochii seī, vēđu femeele și copiii, și dișe. Ce-ți
sunt acestia? Și Iacobū dișe: *Sunt* copiii, ^a pre

cari Dumneđeū ⁱ dāru servulū teū. Și a-
propiindu-se și servele cu copiii lorū, se pro-
sternură. Și se apropiă și Lea cu copiii 7

ei, și se prosternură; și la urmă se apropiă
Iosefū și cu Rachela, și se prosternură și ei.

Și Esau dișe lui Iacobū: Ce ai să faci 8
ⁱ cu totā turma aceea, pre care o întâlnești?

Și elū dișe: *Acēsta este*, pentru ca să ^a aflū
charū în ochii domnului meū. Și Esau dișe: 9
Eu destulū amū, fratele meū, fie alū teū ceea
ce *este* alū teū. Și Iacobū dișe: Nu! ro-

10 gu-te! dacă aflai charū în ochii tēi, primesce
darulū meū din mâna mea; căci ^a vēđuiū
fața ta, ca și cumū așū fi vēđutū fața lui
Dumneđeū, și cu bunătate m'ai primitū.

Primesce, rogu-te, ^a darulū meū ce ți s'a 11
dusū, că Dumneđeū m'a miluitū, și eu amū
de tōte. ⁱ Și-lū sili, și elū primi.

Și Esau dișe: Să plecāmū, și să mergemū, 12
și eu te voiū însoți. Și Iacobū ⁱ dișe: 13

Domnulū meū scie, că eu amū copii tēnērī,
și amū asupra mē oi și vaci ce alăptēză,
și de le vorū sili o di, ele tōte vorū muri.
Rogu-mē dară, să trecă domnulū meū în- 14

intea servulū seū, și eu voiū veni în urmă

p Osea 10. 14.	u Osea 12. 3, 4.	y Osea 12. 4.	d Cap. 16. 13.	Isa. 6. 5.	42. 6. & 43. 26.	Isa. 8. 18.	Mat. 18. 10.
q Cap. 28. 13.	Efes. 6. 12.	z Cap. 35. 10.	Esod. 24. 11. &	—	c Cap. 32. 28.	f Cap. 32. 16.	i Iude. 1. 15.
14. 15.	v Vede Mat. 26.	2 Reg. 17. 34.	33. 20.	Capulū 38.	d Cap. 45. 14.	g Cap. 32. 5.	j Sam. 25. 27. &
r Cap. 48. 11.	41.	a Osea 12. 3, 4.	Deut. 5. 24.		15.	h Cap. 43. 3.	30. 26.
s Prov. 18. 16.	2 Cor. 12. 7.	b Cap. 25. 31. &	Iude. 6. 22. &	a Cap. 32. 6.	e Cap. 48. 9.	2 Sam. 3. 13. &	2 Reg. 5. 15.
t Deut. 3. 16.	z Vede Luc. 24.	27. 33.	13. 22.	b Cap. 18. 2. &	f Pa. 127. 3.	14. 24, 28, 32.	j 2 Reg. 5. 23.
	28.	c Iude. 13. 18.					

incetă, după pașii turmelorū ce *sunt* înaintea mea, și după pașii copiilorū, până ce
 15 voiū adjuge la domnulu meu ^k în Seirū. Și Esau dīse: Rogu-te ca să lasū cu tine câțiva din ômenii ce *sunt* cu mine! și elū respunse: Pentru ce acēsta? *Destulū*, că eu
 16 aflaiū charū înaintea domnulu meu!
 17 Și Esau se re'nturnă în diūa aceea pe calea sa la Seirū. Și Iacobū plecā la ^m Succotū, și pentru sine ⁿ și zidi casā, și pentru turmele sale făcu colibī; de aceea se chiāmā numele loculuī aceluia: Succotū (*colibī*).

Dina răpită de Sechemū: Sechemiții uciși de Simeonū și Levi.

18 Și Iacobū adjunse în ^o pace la cetatea Sechemū, care *este* în pământulu Canaanū, cândū se întorse din Padan-Aramū, și tăberā d'îaintea cetății. Și ^p cumpērā elū din mână filorū lui Hemorū, părintele lui Sechemū partea din țērānā, pe care ^{și} înținse cortulu seū, pentru o sutā Kesile. Și aședā acolo altariū, pre care'lū ^q numi: El-Elohe-Israelū: (*Dumneșeu este Dumneșeu* lui Israelū).

34 **S**I ^a Dina, fiia Leei, pre care acēsta o năseu-se lui Iacobū, ^b eși, ca să vedā pre fetele loculuī. Și Sechemū, fiulū lui Hemorū Heveulū, domnitorulū țērēi, ^c vedēnd'o, ^d o luā, se culcā cu d'însa, și/o umili. Și ânima lui se alipi de Dina, fiia lui Iacobū, și elū iubiā pre fētā, vorbindu-i fetei după ânima ei. Și Sechemū ^e vorbi părintelu seū Hemorū, dīcēndū: Iea-mi pre copila acēsta de femeā. Și Iacobū audi, că Sechemū arū fi pângăritū pre Dina, fēta sa; și fiii lui fiindū la câmpū cu vitele lui, Iacobū ^f tăcu până se întorserā ei.

6 Și Hemorū, părintele lui Sechemū, merse
 7 la Iacobū, ca să vorbescā cu d'însulū. Și fiii lui Iacobū venirā de la câmpū, și dacā auđirā, se intristarā acei ômeni, și ^g se aprinserā de mânia fôrte, că faptā ^h de rușine făcuse elū în Israelū, culcându-se cu fēta lui Iacobū; ⁱ că acēsta nu se cuvinia să se facā.

8 Și Hemorū li cuvēntā lorū, dīcēndū: Ânima fiuluī meu Sechemū doresce de fēta
 9 vōstrā; rogu-vē, dați-o lui de femeā. Și vē încuscriți cu noi; dați-ni noui pre fetele
 10 vōstre, și pre fetele nōstre luați-le voiū; Și locuiți cu noi; ecce ^j pământulū este înaintea vōstrā, locuiți-lū ^k și-lū străbateți pre
 11 elū, și vi ^l cēștițați într'însulū stēpâniri. Și

Sechemū dīse părintelu ei și fraților ei: Să aflu charū înaintea vōstrā, și ce-mi veți
 12 dīce da-vi-voiū; Cereți de la mine ^m prețū câtū de mare, și daruri de nuntā, da-vi-voiū cumū mi veți dīce; numai dați-mi copila de femeā!

Și fiii lui Iacobū respunserā lui Sechemū
 13 și lui Hemorū, părintele seū, și li vorbirā ⁿ cu vicleșugū, căci elū pângărise pre Dina, sora lorū. Și li dīserā lorū: Noi nu
 14 putem face lucrulū acesta, ca să dāmū pre sora nōstrā unui bărbatū necircumcisū, că acēsta de ocarā ^o arū fi noui. Darā
 15 cu acēsta putemū să ne învoimū cu voi, dacā și voi vē veți asemēna noui, și veți circumcide pre toți cei de parte bărbătescā d'între voi. Atunci noi da-vomū fetele nōs-
 16 tre voiū, și pre ale vōstre lua-le-vomū pentru noi, și locui-vomū cu voi împreună, și fi-vomū unū poporū. Și de voi nu ne veți
 17 asculta, ca să vē circumcideți, noi ni vomū lua fēta nōstrā, și vomū pleca.

Și plăcurā aceste cuvinte lui Hemorū și
 18 lui Sechemū, fiulū lui Hemorū. Și tēnē-
 19 rulū nu întârziā să facā acelū lucru; că lui ⁱ plăcea fēta lui Iacobū, și elū *era* celū ^p mai măritū decâtū toți acei din casa părintelu seū. Și Hemorū și Sechemū fiulū seū venirā
 20 la pōrta cetății lorū, și vorbirā cătrā ômenii cetății lorū, dīcēndū: Acești ômeni *sunt*
 21 de pace, să locuescā cu noi *acestū* pământū, și să lū străbatā; și ecce pământulū deschisū este de aminduoē laturile pentru d'însii; noi vomū lua pre fetele lorū de femei, și lorū li vomū da pre ale nōstre. Darā nu-
 22 mai cu acēsta consimțū bărbaii a locui cu noi împreună, și să fimū unū poporū, dacā totā partea bărbătescā d'între noi se va circumcide, cumū *sunt* și ei circumciși. Tur-
 23 mele lorū și averea lorū și tōte vitele lorū, aū nu vorū fi ale nōstre? numai să ne învoimū cu ei, și vorū locui cu noi împreună. Și toți cei ce ^q eșirā pe pōrta cetății lui,
 24 ascultarā de Hemorū și de Sechemū, fiulū seū, și se circumcise totā partea bărbătescā, toți cei ce eșiau pe pōrta cetății lui.

Și a treia zi, cândū erau în durere,
 25 dūoi din fiii lui Iacobū, ^r Simeonū și Levi, frații Dinei, luarā fie-care sabia sa, și intrarā cu îndrāznēlā în cetate, și uciserā
 26 totā partea bărbătescā. Și uciserā ei și pre Hemorū și pre Sechemū, fiulū seū, cu ascuțitulū sabiei, și luarā pre Dina din casa lui Sechemū, și se duserā: Și fiii lui Iacobū

k Cap. 32. 3. Ps. 60. 6.
 l Cap. 34. 11. & n Ioan 3. 23.
 47. 25. o Ios. 24. 1.
 Rut. 2. 13. Iudc. 9. 1.
 m Ios. 13. 27. p Ios. 24. 32.
 Iudc. 8. 5. Ioan 4. 5.

q Cap. 35. 7. --
 Capitul 34.
 a Cap. 30. 21.
 b Tit. 2. 3.

c Cap. 6. 2. Iudc. 14. 1.
 d Cap. 20. 2. e Iudc. 14. 2.
 f 1 Sam. 10. 27. 2 Sam. 13. 22.

g Cap. 49. 7. 2 Sam. 13. 21.
 h Ios. 7. 15. Iudc. 20. 6.
 i Deut. 23. 17.

j 2 Sam. 13. 9. & 20. 15.
 k Cap. 42. 34. l Cap. 47. 27.

m Esod. 22. 16, 17.
 n Vede 2 Sam.

o Ios. 5. 9. p 1 Cron. 4. 9.
 q Cap. 23. 10. r Cap. 49. 5, 6, 7.

se aruncară asupra celor uciși, și prădară cetatea, căci ei pângăriseră pre sora lor.
 28 Și li luară oile și vitele și asinii lor, și totu
 29 ce era în catate și pe câmpu. Și luară toate averile lor, și pre copiii lor și femeile lor le duseră captivi; și prădară totu ce era în casele lor.
 30 Și Iacobu dîse lui Simeon și lui Levi: Voi forte m'ați turburat, * făcendu-mă uritu locuitorilor pământului acestuia, Canaanilor și Ferizeilor; * și eu puțin fiindu cu numărul, și ei adunându-se asupra-mi mă voru bate, și mă voru perde pre mine și
 31 casa mea. Earu ei dîseră: *Se curinea ôre să facă cu sora noastră ca cu o meritrice?*

*Iacobu îndeplinesc votul său la Bethel.
 Mórtea Rachelei.*

35 SI Dumneđu dîse lui Iacobu: Scólă-te, sue-te la * Bethu-elu, și locuesce acolo; și fă acolo altariu lui Dumneđu, * celui ce s'a aratat ție, * cându ai fugitu de d'ina-
 2 intea fratelui teu Esau. Și dîse Iacobu cătră * casa sa și cătră toți cei ce erau cu d'insul: Lepădați pre * deii cei străini, cari
 3 sînt în meșlocul vostru, și * v' curățiți, și vi schimbați vestmintele vóstre. Și sculându-ne să ne suim la Bethu-elu, ca eu să facu acolo altariu lui Dumneđu, * care m'a ascultat în ziua necazului meu * și a fostu cu mine în calea în care am ămblatu.
 4 Și ei dădură lui Iacobu pre toți deii cei stăini căți erau în mânele lor, și * cerceii cari erau în urechile lor. Și Iacobu i ascunse sub unu * stejaru lungă Șechemu.
 5 Și ei plecară; și fu * spaima lui Dumneđu pe cetățile cele de prin prejurul lor, și nu urmăriră pre fiu lui Iacobu.
 6 Și Iacobu și totă mulțimea ce era cu d'insul adjunseră la * Luzu, care este în pământul Canaanu, și acum se chiamă Bethu-elu. Și * zidi acolo altariu, și locul acela 'lu chiamă Elu-Bethu-elu (*Dumneđu Bethu-elului*), că * acolo Dumneđu i se arătă lui, cându fugi elu de d'inaintea fratelui seu.
 8 Acolo muri * Debora, doica Rebeciei; și fu înmormântată mai josu de Bethu-elu, sub unu stejaru, și-lu numi pre elu: Alonu-Bacutu (*stejarul plângerei*).
 9 Și * Dumneđu érá-și se arătă lui Iacobu, cându se întorcea elu din Padanu-A-
 10 ramă, și-lu bine-cuvéntă. Și Dumneđu dîse cătră d'insul: * Numele teu este Iacobu;

dară numele teu nu se va mai chiama Iacobu; * ci Israelu va fi numele teu. Așa chiamă numele lui: Israelu. Și Dumneđu 11 i dîse lui: * Eu sînt Dumneđu celu a totu puternicu: Cresce și te'mmulțesce; * popor, și mulțime de popore să se nască din tine, încă și regi voru eși din cóssele tale; Și pământul * care l'am datu lui 12 Abraamu și lui Isaacu, ție 'lu voi da; și seminției tale după tine voi da pământul acela. Și Dumneđu * se înălță de la d'in- 13 sul din locul unde vorbise cu d'insul. Și Iacobu * puse stălpu într'acelu locu, unde vorbise cu d'insul, stălpu de petru, și li- bațiune vîrsă preste d'insa, și oleu turnă deasupra. Și Iacobu chiamă numele locu- 15 lui acela unde vorbise Dumneđu cu d'insul—* Bethu-elu.

Și plecară de la Bethu-elu, și fiindu încă 16 locu pân' să ajungă la Efrata, Rachela nascu, și avu greutate mare în nascere. Și năs- 17 cîndu ea cu greutate, dîse mósa: Nu te teme, că * și acesta 'ți este fiu. Și dându-și 18 sufletul, (că muria), ea chiamă numele acelu fiu;—Ben-Oni (*fiul durerii mele*); earu părintele seu 'lu numi Beniaminu (*fiul drep- tei*). Și așa muri * Rachela, și fu înmor- 19 mîntată lungă calea cătră * Efrata, care este Bethu-Lehemu. Și Iacobu puse stălpu dea- 20 supra mormîntului ei, care se dîce stălpul mormîntului Rachelei, * până în ziua de astăzi.

Și Israelu plecă, și-și întinse cortulul seu 21 dincolo de * Migdal-Edaru.

Și pre cându Israelu locuia în pământul 22 acela, a mersu Rubenu, și * se culcă cu Bilha, concubina părintelui seu; și Israelu auđi de acêta.

Familia lui Iacobu; mórtea și înmormîntarea lui Isaacu: urmașii lui Esau.

Și fiu lui Iacobu fură duoî-spre-dece. Fiî 23 Leei: * Rubenu întîi-născutul lui Iacobu, și Simeonu, și Levi, și Iuda, și Isacharu și Zebulon. Fiî Rachelei: Iosefu și Beniaminu. 24 Și fiî Bilhei, serva Rachelei: Danu și Nef- 25 tali. Și fiî Zilpei, serva Leei: Gad și As- 26 seru. Acestia fură fiî lui Iacobu, cari i se nascură lui în Padanu-Aramu.

Și Iacobu veni la Isaacu părintele seu 27 în câmpia * Mamrei, în * Chiriathu-Arba, care este Hebronul, unde au fostu petrecutu Abraamu și Isaacu. Și ăile lui Isaacu au 28

* Eod. 5. 21. e Cap. 27. 43. 31. 3. 42. 1 Sam. 14. 15.
 1 Sam. 13. 4. d Cap. 18. 19. f Osea 2. 13. 2 Cron. 14. 14.
 1 Deut. 4. 27. e Cap. 31. 19. 34. j Osea 24. 26. t Cap. 28. 19. 22.
 Ps. 105. 12. e Cap. 31. 19. 34. Jude. 9. 6. z Cap. 30. 24.
 — 1 Sam. 7. 5. k Eod. 15. 16. & m Eccl. 5. 4.
 Cap. 35. 36. 1 Sam. 7. 5. 23. 27. & 34. 24. n Cap. 28. 13.
 e Cap. 28. 19. f Eod. 19. 10. o Cap. 24. 59.
 b Cap. 28. 13. g Cap. 32. 7. 24. p Osea 12. 4.
 h Cap. 28. 20. & i Cap. 17. 5. q Cap. 17. 5.
 5. 1. r Cap. 32. 28.

* Cap. 17. 1. & v Cap. 17. 22. Mic. 5. 2. 16. 22. & 20. 3.
 48. 3. 4. z Cap. 28. 18. Mat. 2. 6. 1 Cor. 5. 1.
 Eod. 6. 3. y Cap. 28. 19. 2 Sam. 18. 18. f Cap. 46. 8.
 t Cap. 17. 5. 6. z Cap. 30. 24. 2 Sam. 18. 18. Eod. 1. 2.
 16. & 28. 3. & 1 Sam. 4. 20. d Mic. 4. 8. g Cap. 13. 18. &
 48. 4. a Cap. 48. 7. e Cap. 49. 4. 23. 2, 19.
 u Cap. 12. 7. & b Rut. 1. 2. & 1 Cron. 5. 1. h Ios. 14. 15. &
 13. 15. & 26. 3. 4. 11. Vede 2 Sam. 15. 13.

29 fostu: O sută optu-deci de ani. Și Isaacu, dându-și sufletul, muri, și ⁱ fu adaosul la poporul seü, bētrānū și sātulū de țile. Și Esaū și Iacobu, ^j fiilū lui, ^lu immormēntarā pre d'insulū.

36 **S**I aceste *sunt* generațiunile lui Esaū, ^a a-
2 *decă* Edomū: ^b Esaū și-a luatū ^cemeē e sale d'ntre fetele Cananeilorū: pre Ada, fiia lui Elonū, Heteulū; și pre ^e Oholioama, fiia lui Ana, nepōta lui Zibeonū, Heveulū; și pre ^d Bașmatū, fiia lui Ișmaelū, pre sora lui Nebaïotū. Și ^e Ada nāscu lui Esaū pre Eli-
4 fazū; și Bașmatū nāscu pre Reguelū. Și Oholibama nāscu pre Ieusu și pre Ialamū, și pre Korahū. Aceștia *sunt* fiilū lui Esaū, cari i se nāscurā lui in pāmēntulū Canaanū.
6 Și Esaū și luā femeele sale, și fiilū sei, și fetele sale, și tōte sufletele din casa sa, și turmele sale, și tōte vitele sale, și tōtā averea sa care o agonisise elū in pāmēntulū Canaanū, și se duse in *altū* pāmēntū
7 de la fratele seü Iacobū. ^j Cā averile lorū eraū mari fōrte, și nu puteau ei locui im-
preună; și ^k loculū unde locuiau nu ⁱ putea cuprinde pre ei pentru *mulțimea* vitelorū
8 lorū. Și Esaū locui pe ^h muntele Seirū: ⁱ Esaū, carele *se chiamă* Edomū.

9 Și aceste *sunt* generațiunile lui Esaū,
10 părintele Edomeilorū, pe muntele Seirū. Și aceste *sunt* numele fiilorū lui Esaū: ^j Eli-
fazū, fiulū Adei, femeā lui Esaū; și Re-
11 guelū fiulū Bașmatei, femea lui Esaū. Și fiilū lui Eli-fazū furā: Temanū, Omarū, Tefo,
12 Gatamū și Kenazū. Și Timna era concu-
bina lui Eli-fazū, fiulū lui Esaū; și lui Eli-
fazū ⁱ nāscu pre ^k Amalekū. Aceștia furā
13 fiilū Adei, femeā lui Esaū. Și fiilū lui Re-
guelū furā aceștia: Naha-h, și Zerahū, Șam-
14 ma și Mizza. Aceștia au fostū fiilū din Baș-
matū, femea lui Esaū. Și aceștia furā fiilū
Oholibamei, fiia lui Ana, nepōta lui Zibeonū,
și femea lui Esaū, pre cari ea ⁱ nāscu lui
Esaū: Ieusu, Ialamū și Korahū.

15 Aceștia *sunt* domnitorū din fiilū lui Esaū:
Din fiilū lui Eli-fazū, a ⁱntēiū-nāscutulū lui
Esaū: domnitorulū Temanū, domnitorulū O-
marū, domnitorulū Tefo, domnitorulū Ke-
16 nazū. Domnitorulū Korahū, domnitorulū Ga-
tamū, și domnitorulū Amalekū. Aceștia *sunt*
domnitorū din Eli-fazū, din pāmēntulū Edu-
meilorū. Aceștia furā fiilū din Ada. Și a-
ceștia *sunt* domnitorū din fiilū lui Reguelū,
fiulū lui Esaū: domnitorulū Nahatū, dom-
nitorulū Zerahū, domnitorulū Șamma, dom-
nitorulū Mizza. Aceștia *sunt* domnitorū din
Reguelū, in pāmēntulū Edumeilorū. Aceștia

furā fiilū din Bașmatū, femea lui Esaū. Și 18
aceștia *sunt* domnitorū din fiilū Oholibamei,
femei lui Esaū: domnitorulū Ieusu, dom-
nitorulū Ialamū, și domnitorulū Korahū; a-
ceștia furā domnitorū din Oholibama, fiia
Arei, femea lui Esaū. Aceștia *sunt* fiilū 19
Esaū, și aceștia *sunt* domnitorū d'ntre ei.
Esaū este Edomū.

ⁱ Aceștia furā fiilū lui Seirū, ^m Horeulū, 20
locuitorū acelui pāmēntū: Lotanū și Șobalū,
și Zibeonū, și Ana, și Dișonū, și Ețerū și
Dișanū. Aceștia furā domnitorū Horeilorū, 21
fiilū lui Seirū in pāmēntulū Edomū. Și fiilū 22
lui Lotanū furā: Hori și Hemamū; și sora
lui Lotanū, Timna. Și fiilū lui Șobalū fu-
23 ră aceștia: Alvanū și Manahatū și Ebalū,
Șefo și Onamū. Și fiilū lui Zibeonū furā 24
aceștia: Aia și Ana. Acesta ⁱ Ana, ca-
re gāsi isvōre calde in pustiiū, cāndū pāscea
asinii părintelū seü Zibeonū. Și fiilū lui 25
Ana furā aceștia: Dișanū și Oholibama, fiia
lui Ana. Și fiilū lui Dișanū furā aceștia: 26
Hemdanū, și Eșbanū, și Itranū și Cheranū.
Și fiilū lui Ețerū furā aceștia: Bilhanū și 27
Zaavanū și Akanū. Și fiilū lui Dișanū furā 28
aceștia: Uzū și Aranū. Aceștia furā dom- 29
nitorū Horeilorū: Domnitorulū Lotanū, dom-
nitorulū Șobalū, domnitorulū Zibeonū, dom-
nitorulū Ana; domnitorulū Dișonū, dom-
nitorulū Ețerū, domnitorulū Dișanū. Aceștia 30
furā domnitorū Horeilorū, duple șirulū dom-
niei lorū in pāmēntulū Seirū.

Și ⁿ aceștia furā regii, cari domnirā in 31
pāmēntulū Edomulū, mai ^{nainte} de a domni
regi preste fiilū lui Israelū: Bela, fiilū lui 32
Beorū, a domnitū in Edomū; și nume e ce-
tății sale *era* Dinhaba. Și murindū Bela, in 33
loculū lui domni Iobabū, fiulū lui Zerahū
din Bozra. Și murindū Iobabū, in loculū 34
lui domni Hușamū din pāmēntulū Temanei-
lorū. Și murindū Hușamū, in loculū lui domni 35
Hadadū, fiulū lui Bedadū, care bātu pre
Madianiți in câmpia Moabiților; și numele
cetății sale *era* Avitū. Și murindū Hadadū, 36
in loculū lui domni Samla din Masreka.
Și murindū Samla, in loculū lui domni Saulū 37
din Rehobotū lângă riū. Și murindū Saulū, 38
in loculū lui domni Baalū-Hananū, fiulū lui
Achborū. Și murindū Baalū-Hananū, fiulū lui 39
Achboru, in loculū lui domni ^e Hadarū; și
numele cetății sale *era* Pahu; și numele
femei sale fu Mehetabelū, fēta Matredei, a
fetei lui Mezahabū.

Și aceste *sunt* numele ^p domnitorilorū din 40
Esaū, duple ale lorū nēmuri, duple locu-
rile lorū, și cu numele lorū: domnitorulū

ⁱ Cap. 15. 15. &
25. 8.

^j Așa cap. 25.
9. & 49. 31.

Capit. 36.

^a Cap. 23. 30.
^b Cap. 26. 34.

^c Vers. 25.

^d Cap. 28. 9.

^e 1 Cron. 1. 35.

^f Cap. 13. 6, 11.

^g Cap. 17. 8. &
28. 4.

^h Cap. 32. 3.

Dout. 2. 5.

Ios. 24. 4.

ⁱ Vers. 1.

^j 1 Cron. 1. 25.

etc.

^k Esod. 17. 8, 14.

Num. 24. 20.

^l Sam. 15. 2.

3, etc.

^l 1 Cron. 1. 38.

^m Cap. 14. 6.

Dout. 2. 12, 22.

ⁿ 1 Cron. 1. 43.

^o 1 Cron. 1. 50.

^p 1 Cron. 1. 51.

—

Timna, domnitorul Alva, domnitorul Ietetu;
 41 Domnitorul Oholibama, domnitorul Ela,
 42 domnitorul Pinon; Domnitorul Kenazu,
 domnitorul Teman, domnitorul Mibsar;
 43 Domnitorul Magdiel și domnitorul İram.
 Aceștia fură domnitorii din Edom, după
 locuințele lor în pământul stăpânirii lor.
 Acesta este Esau, părintele Edomeilor.
 37 **S**i Iacobu locui în pământul, unde a
 petrecut părintele său, în pământul
 Canaan.

*Istoria familiei lui Iacob; Iosef urit și vândut
 de frații săi.*

Și acesta este istoria lui Iacob:

2 Iosef era de șapte-spre-dece ani, și
 pășcea turmele cu frații săi, fiind tē-
 nērū cu fiii Bilhei și ai Silpei, femeile
 părintelui său. Și Iosef spunea părintelui
 3 său: Vorbele cele rele ale lor. Și Israel
 iubia pre Iosef mai mult de cât pre toți
 fiii săi, că el era fiu al bătrânețelor
 4 sale; și-l făcu lui haină pestriță. Și frații
 săi vădend, că părintele lor îl iubesce
 pre el mai mult de cât pre toți frații
 lui, și-l uriau, și nici vorbă bună nu puteau
 vorbi cu d'insul.
 5 Și Iosef visă un vis, și-l spuse fra-
 ților săi; și pentru acesta ei-l uriră și
 6 mai mult. Și el li dîse lor: Ascultați,
 rogu-vē, visul meu, pre care l'am visat:
 7 Eaccē! noi legam sнопi pe câmp, și eaccē
 sнопul meu se rădică, și sta drept; și sнопi
 8 voștri, încunjurându-l, se prosternă
 înaintea sнопului meu. Și frații săi dîseră
 cătră d'insul: Aū nu cumu-va tu vreai să te
 faci rege preste noi, și să domnesci preste
 noi? Și ei-l uriră și mai mult pentru
 9 visurile lui și pentru cuvintele lui. Și el
 mai visă și alt vis, și-l spuse și pre a-
 cesta fraților săi, și dîse: Eaccē mai vi-
 sai un vis; și eaccē soarele și luna și
 10 unu-spre-dece stele se prosternă mie. Și
 spunend elu acesta părintelui său și fra-
 ților săi, îl mustră părintele său, și-i dîse:
 Ce felu de vis este acesta, pre care-l vi-
 sai tu? Nu cumu-va să venim noi, eu și
 11 muma ta și frații tei, să ne prosternem
 ție la pământ? Și frații săi-l invidiau,
 12 erū părintele său ținū aceste cuvinte intru sine.
 Și mergend o dinlă frații săi să pască
 13 oile părintelui lor la Sechem, dîse Is-
 rael cătră Iosef: Aū frații tei nu pascu
 rite la Sechem? Vino să te trāmetu la

d'inșii. Și elu i dîse: Eaccē-me! Și-i dîse: 14
 Du-te de veđi, dacă frații tei și vitele sūnt
 bine, și-mi dā cuvintu. Și-lu trāmese pre
 d'insul din valea Hebron, și elu veni
 la Sechem. Și-lu află pre elu un bărbat, 15
 și eaccē elu rātăcia pe câmp, și bărbatul
 îl întrebă pre elu, dîcend: Ce
 cauți? Și elu răspuse: Pre frații mei caut; 16
 și spune-mi, rogu-te, unde pascu? Și bărbatul
 dîse: Ei plecară d'aici; căci i auđiū
 dîcend: Să mergem la Dothan. Și Iosef
 se duse după frații săi, și-i află la Dothan.

Și ei-lu vedoră de departe. Și până 18
 a nu se aproia elu de d'inșii, ei făcură
 plan viclen în contra lui, ca să-l omore.
 Și ei dîceau unul cătră altul: Eaccē! Vi- 19
 sătorul acela vine: Veniți dară să-lu o-
 morim, și să-lu aruncăm într-una din a-
 ceste cisterne; și vom dîce: Féra rea l'a
 māncat pre d'insul; și vom vedē ce vor
 fi visurile lui. Aceste auđindu-le Ruben, 21
 îl scapă din mânele lor; căci dîse: Să nu
 îl omorim pre d'insul! Și Ruben li dîse 22
 lor: Să nu vērșăți sange, ci-lu aruncați
 în cisterna acesta, cea în pustiu, erū mâna
 voastră nu o puneți pe d'insul; căci cerea
 să-lu scape pre elu din mânele lor, și să-lu
 deē părintelui său.

Și Iosef îndată ce adjunse la frații săi, 23
 ei-lu desbrăcară de haina sa, de haina cea
 pestriță, cea de pe d'insul; și ei apu- 24
 cāndu-l, îl aruncară în cisternă; și cis-
 terna era deșertă, nu era apă într'nsa. A- 25
 poi ei se aședară, ca să mănāce pāne, și
 rădicāndu-și ochii, se uitară, și eaccē cara-
 vană de İsmaeliți venind de la Galaad, și
 cămilele lor încărcate de tămāiă și de 26
 balsam și de smirnă; și mergeau ca să
 le ducă la Egipt. Și Iuda dîse cătră fra- 27
 ții săi: Ce folos noui, că vom uide pre
 fratele nostru, și-i vom ascunde sangele
 său? Veniți să-lu vindem pre elu acestor 28
 İsmaeliți, și mânele noastre să nu fie pe el,
 că este fratele nostru, carnea noastră; și
 frații lui-lu ascultară. Și trecend bărbai, 29
 neguțitori Madianiți, ei traseră și scoseră
 pre Iosef din cisternă, și-lu vedoră İsmae-
 liților cu două-deci de arginți, și acestia
 duseră pre Iosef în Egipt. Erū Ruben 30
 întorcend-se la cisternă, eaccē Iosef nu era
 în cisternă; și-lu sfășia vestmintele sale.
 Și elu se întorse la frații săi, și dîse: 31
 Băetulu nu este, și eu unde să mă duc?

Atunci ei luară haina lui Iosef, și jun-

Cap. 37. 25, 24.
 a Cap. 17. 8. & 23. 4. & 28. 4. & 36. 7.
 Ebr. 11. 9.
 b 1 Sam. 2. 22, 14.

c Cap. 44. 20.
 d Cap. 27. 41. & 49. 23.
 e Cap. 42. 6, 9, & 43. 26. & 44. 14.

f Cap. 46. 29.
 g Cap. 27. 29.
 h Fapt. 7. 9.
 i Dan. 7. 28.
 j Luc. 2. 19, 51.
 k Cap. 35. 27.
 l Cânt. 1. 7.

m 2 Reg. 6. 13.
 n 1 Sam. 19. 1.
 o Ps. 31. 13. & 37. 12, 32. & 94. 21.
 p Mat. 27. 1.
 q Marc. 14. 1.

Ioan 11. 53.
 Fapt. 23. 12.
 n Prov. 1. 11.
 o 16. & 6. 17. & 27. 4.
 p Cap. 42. 22.
 q Prov. 30. 20.

Amos 6. 6.
 q Vede vers. 28.
 r Ier. 8. 22.
 s Cap. 4. 10.
 t Vers. 20.
 u Iov. 16. 18.

t 1 Sam. 18. 17.
 u Cap. 42. 21.
 v Cap. 29. 14.
 z Jude. 6. 3.
 y Cap. 45. 4, 5.
 Ps. 105. 17.
 Fapt. 7. 9.

s Vede Mat. 27. 9.
 a Iov. 1. 20.
 b Cap. 42. 13, 35.
 c Ier. 31. 15.
 d Vers. 23.

ghiându unu capu, mulară haina in sânge;
 32 Și trămeseră haina cea pestriță, ca să o
 ducă părintelui lor, dicându: Acesta afla-
 ramu, cunósce de *este* fiului teú au
 33 nu? Și elú o cunóscu, și díse: Haina fiú-
 lui meu *este*; O ^dféra rea 'lú mánca pre
 34 d'insulú; Iosefú *este* sfâșiátú! Și ^erumpên-
 du-și Iacobú vestmintele sale, 'și puse sacú
 preste cópsele lui, și plânse pre fiulú seú
 35 díle multe. Și toți fiií seí și tóte fetele
 sale ^fse sculară ca să'lú mângăe, érá elú re-
 fusă mângăere, dicendu: ^gPlângendu mé voiú
 coborí la fiulú meu in morméntú! Așa 'lú
 plânse pre elú părintele seú.
 36 Și ^hMadianiții 'lú vëndurá in Egiptú lui
 Potifarú, diregătorulú lui Faraonú, capulú
 gardei domnesci.

Istoria lui Iuda și a Tamarei.

38 **S**I in dílele acele Iuda se pogorí de la
 2 frații seí, și ^atrase la unú Adulami-
 ténú, cu numele Hira. Și Iuda ^bvêdu acolo
 pre fêta unui bărbatú Cananeú, cu numele
^cȘua; și o luá pre ea *de femeá*, și intrá la
 3 d'insa. Și ea concepu, și náscu fiú; și
 4 elú chiámá numele lui—^dErú. Și ea érá-și
 concepu, și náscu fiú, și ea chiámá nu-
 5 mele lui—^eOnanú. Și ea érá-și concepu, și
 náscu fiú, și chiámá numele lui—^fȘelahú;
 Și Iuda era la Chesibú, cândú náscu ea
 pre acesta.
 6 Și Iuda ^gluá femeá lui Erú ántéiú-náscu-
 7 tulú seú, și numele ei *era* Tamara. Dará
^hErú ántéiú-náscutulú lui Iuda fu réu in
 8 ochii lui Iehova, 'și Iehova 'lú ucise pre d'in-
 sulú. Atunci díse Iuda cátrá Onanú: Intrá
 tu la femea ⁱfratelui teú, și o-íea pre ea du-
 pre datoria leviratului, și rádicá semínță fra-
 9 telui teú. Și Onanú cunoscéndú cá semínța
 nu va fi ^ka lui, de câte orí intra la femea
 frate-seú, 'și risipía *semínța* pe páméntú, ca
 10 elú să nu dee semínță fratelui seú. Și ceea
 ce făcea elú fu réu in ochii lui Iehova; și-lú
 11 omorí și ^lpre d'insulú. Și díse Iuda cá-
 trá Tamara, nora sa: ^mRemái věduvá in
 casa părintelui teú, până ce Șelahú fiulú
 meu va cresce mare; cá elú dícea: ca nu
 cumú-va și acesta să móră ca și frații lui. Și
 Tamara se duse, și ședu ⁿin casa părintelui ei.
 12 Și trecéndú díle multe, muri fêta lui Șua,
 femea lui Iuda; și Iuda, după-ce ^ose mângăeá,
 se sui in Timnatú la tunđetorii oilorú sale,
 împreună cu Hira Adulamitulú, amiculú seú.
 13 Și óre-cine spuse Tamarei, dicendu: Éccé,

socrulú teú se sui ^pla Timnatú, ca să'și tunđá
 oile. Atunci ea lepédându-și vestmintele 14
 věduviei, se acoperi cu vélulú, și se învăli,
 și ^qședu in pórtá Enainului, care *se afla* in
 calea cátrá Timna; cáci ea vědu ^rcá Șelahú
 se făcu mare, și ea totú nu'í fu datá lui de
 femeá. Și vědénd'o Iuda, cređu cá *este* 15
 meretrice: cá ea'și acoperise făca. Și elú 16
 din cale se abátu la d'insa, și-í díse: Haide,
 voiú să intru la tine; cá elú nu o scia cá
este norá-sa. Și ea'í response: Cé'mí vei da,
 ca să intri la mine? Elú ^sí díse: ^tEú 'fi
 17 voiú trámète unú iedú din turme. Și ea
 díse: *fie așa*, ^ude'mí vei da arvună, până ce
 mi'lú vei trámète. Și elú díse: Ce arvaná 18
 să 'ți dáu? Și ea díse: ^vSigilulú teú, și lan-
 țulú teú, și toégulú teú care *lú ai* in
 mână. Și elú i le dede, și intrá la d'insa,
 și ea remase grea de la d'insulú. Și după- 19
 ceea se sculá ea, se duse, și ^wlepédându-și
 vélulú, se îmbracă *érá-și* in vestmintele sale
 de věduviá. Și Iuda trámese iedulú prin a- 20
 celú Adulamitulú, amiculú seú, ca să'și pri-
 mescá arvuna din mâna acelei femei, și n'o
 mai gási. Atunci elú întrebá pre ómenii 21
 locului aceluia, dicendu: Unde este me-
 retricea, care *ședeá* la Enaimú pe cale? Și
 ei responderá, cá n'a fostú aicea meretrice.
 Și elú se înturná la Iuda, și díse: Nu o amú 22
 aflátú; ba încă ómenii locului aceluia mî-aú
 dísu, cá n'a fostú acolo meretrice. Atunci 23
 díse Iuda: ^xȚie-le, ca să nu ne facemú de
 rușine; éccé, eú ^y'i-amú trámesú iedulú, și tu
 nu o ai aflátú.

Și camú după trei luní insciințará pre 24
 Iuda, dicendu: Tamara nora ta ^za desfré-
 natú, și éccé ea este grea din desfrénare.
 Și Iuda díse: Scóteți-o afará, ^aca să se ardá.
 Și ea scósă fiindú afará, trámese la socrulú 25
 seú să'í dícă: Eú de aceluí bărbatú *súnt* grea
 ale căruia *súnt* lucrurile aceste; și-í mai a-
 daose: ^bcunósce, rogu-te, ale cui *súnt* a-
 ceste: ^csigilulú și lanțulú și toégulú acesta. Și
 Iuda le ^dcunóscu, și díse: ^eEa este mai dréptá 26
 de câtú mine: și acesta mî-o *făcu*, cáci nu
 o ^fdăduiú de soçiá lui Șela, fiulú meu. Și
 elú după-aceea nu ^go mai cunóscu pre d'insa.

Și cândú era ea să nascá, éccé gemáni e- 27
 raú in pánțelele ei. Și náscéndú ea, unulú 28
^hdin ei scóse mâna afará, și móșa ⁱ'i-o apucá,
 și legá de ea unú firú de carmesinú, și díse:
 Acesta a eșitú ántéiú. Și după-ce ^j'și trase 29
 mâna inapoí, éccé eși fratele seú; și móșa
 díse: Ce spárturá ai făcutú? *acestá* spárturá

d Vers. 20.
 Cap. 44. 28.
 e Vers. 29.
 2 Sam. 3. 31.
 f 2 Sam. 12. 17.
 g Cap. 42. 38. &
 44. 29. 31.

h Cap. 39. 1.
 —
 Capitulú 39.
 a Cap. 19. 3.
 2 Reg. 4. 8.
 b Oap. 34. 2.

c 1 Cron. 2. 3.
 d Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 e Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 f Cap. 46. 12.

g Num. 26. 20.
 h Cap. 21. 21.
 i Cap. 46. 12.
 Num. 26. 19.
 j 1 Cron. 2. 3.
 k Deut. 25. 5.

l Mat. 22. 24.
 k Deut. 25. 6.
 l Cap. 46. 12.
 m Rut. 1. 13.
 n Lev. 22. 13.

o 2 Sam. 13. 39.
 p Ios. 15. 10, 57.
 q Jude. 14. 1.
 r Prov. 7. 12.
 s Vers. 11. 26.
 t Ezech. 16. 33.

t Vers. 20.
 u Vers. 25.
 v Vers. 14.
 x Jude. 19. 2.
 y Lev. 21. 9.
 z Deut. 22. 21.

a Cap. 37. 32.
 b Vers. 18.
 c Cap. 37. 33.
 d 1 Sam. 24. 17.
 e Vers. 14.
 f Iov. 34. 31, 32.

fie asupra ta; și se chiamă numele lui—Pe-
30 rețu (*spărtură*). Și după aceea eși fratele său,
care avea la mână sa *legatu* firul de car-
mesin; și se chiamă numele lui—Zerahū
(*resăritu*).

*Iosef în Egiptu. Se împotrivesce femeii lui
Potifarū. Inchiderea lui.*

39 SI Iosefū fiindu dusu în Egiptu, ^aPotifarū
diregătorulū lui Faraonū, și capulū gâr-
dei domnesci, bărbatu Egiptenū, ^llū ^bcum-
pără de la Ișmaeliți, cari-lu aduseră pre
2 d'insulū acolo. Și ^cIehova era cu Iosefū,
și era omū carele prospera *intru tôte*; și
era in casa stăpânului său, a Egiptenului.
3 Și stăpânulū său vedendū, că Iehova *este* cu
d'insulū, și că tôte câte elū făcea, Iehova
4 le ^dface să prospereze in mânele lui; ^eAflă
Iosefū charū in ochii lui, și elū ^fi servia lui.
Și-lū puse pre d'insulū ^gpreste casa sa; și
5 tôte câte avea elū le dede in mână lui. Și
din timpulū ce l'a pusū pre elū preste casa
și preste tôte câte avea elū, ^hIehova bine-
cuvântă casa Egiptenului pentru Iosefū; și
bine-cuvântarea lui Iehova era preste tôte
6 ce avea elū a casă și la câmpū. Așa lăsă
elū in mânele lui Iosefū tôte câte avea, și
nu scia nimicu ceea ce elū avea, decâtū
numai pânea care o mânca. Și Iosefū ⁱera
frumosū la chipū și frumosū la față.
7 Și după aceste femea stăpânului său
și înălță ochii sei spre Iosefū, și-i dīse: ^jCul-
8 că-te cu mine! Elū înse refuză, și dīse fe-
meei stăpânului său: Ecce stăpânulū meu
nu scie nimica ce *este* in casa lui, ci tôte
câte le are elū, le-a datū in mână mea.
9 Nu este mai mare in casa acēsta decâtū
mine, și nimicu nu mī-a opritū de câtū pre
tine, fiindū-că tu *esci* femea lui; ^kcumū dară
să facū eū acestū rău atâtū de mare, și
să ^lpecătuescū împotriva lui Dumnezeu?
10 Și ea vorbīa cu Iosefū in tôte zilele, dară
elū nu o ascultă, să se culce lūngă d'insa,
nici să fie cu ea.
11 Și se întēplă intr'una din zile, că Iosefū
intră in casă, ca să-și facă lucrurile lui,
și nefindū nimenea din omenii casei in casă,
12 Ea lū ^mapucă de vestmētū, și-i dīse: cul-
că-te cu mine! Erū elū, lăsāndu-și vestmēn-
13 tulū in mânele ei, fugi și eși afară. Atunei
vedendū ea, că elū ⁿși lāsă vestmētulū său
in mână ei, și fugi afară; Strigă pre omenii
14 casei, și i dīse lorū: Vedeți, elū nī-a adusū
in casă unū bărbatu Ebreu, ca să-și bată

jocū de noi! Elū veni la mine, ca să se cul-
ce cu mine; dară eū strigaiū cu vōce tare;
Și auindū elū, că eū înălțaiū vōcea ^oși
15 strigaiū, și lāsă vestmētulū său lūngă mine,
și fugindū eși afară. Și ea ținu vestmēn-
16 tulū lūngă d'insa, până ce veni stăpān-
ulū său in casă. Apoi ea ^pspuse lui totū
17 acele cuvinte, și dīse: Servulū Ebreu, pre
care l'ai adusū noui, veni la mine, și voi
să-și bată jocū de mine. Inse, înălțāndū
18 eū vōcea mea și strigāndū, și lāsă vest-
mētulū său lūngă mine, și fugi afară. Și
19 auindū stăpānulū său cuvintele ce i-le spuse
femea sa, dīcendū: Astū-feliū ^qmī facu ser-
vulū teū, ^rse aprinse de mânia. Și stăpā-
20 nulū lui Iosefū lū luā pre d'insulū, și-lū ^sa-
runcă in ^tinchisōre, in loculū unde cei in-
chiși ai regelui se țineau, și elū era acolo
in inchișōre.

Dară Iehova era cu Iosefū, și-și revērsă
21 indurarea sa preste d'insulū, și ^ufacu ca elū
să afle charū in ochii mai marelei inchi-
sōrei. Și mai marele inchișōrei ^vdādu in
22 mânele lui Iosefū pre toți cei inchiși, cei
din inchișōre, și tôte câte ei făceau acolo,
elū ^wera celū ce le făcea. Mai marele in-
23 chisōrei nu mai revidea nimica din tôte
câte ^xeraū date in mânele lui; că ^yIehova
era cu d'insulū, și Iehova făcea ca tôte să
prospereze câte făcea elū.

*Visurile cuparului și a pitarului lui Faraonū.
Iosefū le esplică.*

SI după aceste ^acuparulū regelui din E- 40
giptū, și pitarulū lui ^bpecătuiră contra
domnului lorū. Și Faraonū ^cse mânia fōrte
2 pre amindūoi diregătorii sei, pre mai ma-
rele cuparilorū și pre mai marele pitarilorū.
3 ^dȘi-i puse sub pază, in casa capulū gârdei
domnesci, in inchișōre, in loculū unde ^eera Io-
sefū inchișū. Și capulū gârdei domnesci in-
4 sārčină pre Iosefū cu d'insii, și elū servia lorū.
5 Și fiindū ei ^fcâte-va zile in inchișōre, cu-
parulū și pitarulū regelui din Egiptū, cari
eraū inchiși in inchișōre, visarū amindūoi
visū, fie-care visulū său in aceiași nōpte,
6 fie-care duple însemnarea visulūi său. Și
Iosefū intră la d'insii demānēta, și-i căutā
pre ei, și ecce ^geraū fōrte triști. Și elū in-
7 trebā pre diregătorii lui Faraonū, cari ^heraū
cu elū inchiși in casa domnului lorū, dī-
cendū: De ce fecele vōstre ⁱsunt astăzi triste?
Și ei responderă: ^jNoi visū visarāmū, și nu
8 ^keste nimenea, cine se ni-le esplică. Și Io-

/ Cap. 46. 12. Ps. 105. 17. & 18. 14, 28. g Cap. 30. 27.
Num. 26. 30. b Cap. 37. 28. f Apt. 7. 9. h 1 Sam. 16. 12.
1 Cron. 2. 4. c Vers. 21. d Ps. 1. 3. i 2 Sam. 13. 11.
Mat. 1. 3. Cap. 21. 22. & e Cap. 18. 3. & j Prov. 6. 29,
26. 24, 28. & 19. 19. k Cap. 20. 6.
Cap. 29. 28. 15. Vers. 21. l Lev. 6. 2.
a Cap. 37. 36. 1 Sam. 16. 18. f Cap. 24. 2.

2 Sam. 12. 13. 1 Pet. 2. 19. Prov. 16. 7.
Ps. 51. 4. p Vede cap. 40. Dan. 1. 9.
t Prov. 7. 13. etc. 3, 15. & 41. Fapt. 7. 9, 10.
m Esod. 23. 1. 14. r Cap. 40. 3, 4. s Vers. 2, 3.
n Prov. 6. 34, 35. q Esod. 3. 21. & 11. 3. & 12. 36. s Vers. 2, 3.
o Ps. 105. 18. Ps. 106. 46.

sefû li dîse lorû: „Aû esplicările lorû nu vinû de la Dumneđeû? rogu-vê, spuneți-mi-lû.

9 Și mai marele cuparilorû spuse visulû seû lui Iosefû, și-i dîse: In visulû meû, êccê! 10 viă era înaintea mea. Și intr'acea viă erau trei vițe, și germinându ele, înfloriră și pro- 11 duseră struguri copti. Și cupa lui Faraonû era in mâna mea; și eû luaiû acei struguri, și-i storseiû in cupa lui Faraonû; și cupa 12 o dedeiû in mâna lui Faraonû. Și Iosefû 'i dîse: 'Esplicarea visulû este acêsta: cele 13 trei vițe 'sunt trei dîle. Și încă trei dîle, și Faraonû va 'înălța capulû teû, și êră-și te va aședa in loculû teû, și tu vei da cupa in mâna lui Faraonû, ca și mai 'na- 14 inte, cândû erai cuparulû seû. Dară 'adu-ți aminte de mine, cândû vei fi in bine, și 'aibi milă de mine, și fă aminte de mine la Faraonû, și să mē scoi din acêstă casă. 15 Că eû amû fostû răpitû din pământulû Ebreilorû, * și nici aici n'amû făcutû nimica, ca să fiû pusû intr'acêstă grópă.

16 Și vedëndû mai marele pitarilorû, că esplicarea fu bună, dîse lui Iosefû: Și eû amû visatû visû; și êccê trei panere albe erau 17 pe capulû meû. Și in panerulû celû mai desupra erau de totû felilû de bucate pen- 18 tru Faraonû, prăjituri alese; și paserile le mâncaû din panerulû de pe capulû meû. 19 Și Iosefû, respundëndû, dîse: 'Esplicarea lui este acêsta: Cele trei panere sunt trei dîle: 20 'Încă trei dîle și Faraonû va rădica capulû teû, și pre tine te va spândura de lemnû, și paserile vorû mânca carnea de pe tine.

21 Și in diûa a treia, 'diûa născerei lui Faraonû, elû 'făcu ospetii tuturorû servilorû sei; și 'rădică capulû mai marelui cuparilorû și alû mai marelui pitarilorû, servii sei.

22 Și pre mai marele cuparilorû 'lû 'aședă êră-și in păcharnicia lui, și elû 'dede cupa in 23 mâna lui Faraonû. Êrû pre mai marele pitarilorû 'lû 'spândurâ, după cumû li esplică lorû Iosefû. Dară mai marele cuparilorû nu-și aduse aminte de Iosefû, ci 'uită de d'insulû.

Visurile lui Faraonû explicate de Iosefû.

41 SI după dîoi ani de dîle se întêmplă, că Faraonû visă, și êccê elû sta lîngă flu- 2 viû. Și êccê din acelû fluviû se suiaû șapte vaci frumose la vedere, și grase la carne; 3 și păscaû prin mlaștinî. Și êccê alte șapte vaci se suiaû după aceste din fluviû, urite la vedere și macre la carne; și stăteau lîngă

cele-l-alte vaci pe marginea fluviului. Și va- 4 cele cele urite la vedere și macre mîncară pre cele șapte frumose la vedere și grase. Și se deșteptă Faraonû. Și adormindû êră-și, 5 visă a dîoa ôră: și êccê șapte spice grase și frumose eșiau din unû paiû. Și êccê 6 alte șapte spice suptiri și arse de vîntulû de resăritû resăriaû după d'insele. Și spi- 7 cele cele subțiri înghițiră pre cele șapte spice grase și pline. Și Faraonû se deșteptă, și êccê era visû.

Și făcëndu-se demânêță, 'spiritulû lui era 8 turburatû, și trămese să chîame pre toți 'magii Egiptului și pre toți 'înțeleptii lui; și Faraonû li spuse visurile lui; dară ni- 9 menea nu le putu explica lui Faraonû. Și mai marele cuparilorû vorbi lui Faraonû, dîcëndû: Eû astădi 'mi aducû aminte de 10 pécatele mele: Faraonû 'se mânia contra servilorû sei; 'pre mine me puse suptû pază, in casa capulû gârdei domnesci, pre mine 11 și pre mai marele pitarilorû. Și intr'o nôpte 'visarîmû câte unû visû, eû și elû; fie-care duple insemnarea visulû seû noi-amû visatû. Și era acolo cu noi unû tînerû Ebreû, 'servû 12 alû capulû gârdei domnesci, căruia noi 'i spuserămû visurile, și elû ni le 'a esplică; a- mînduoi duple insemnarea visulû seû amû visatû. Și 'cumû ni esplică elû, așa ni-se 13 și întêmplă; pre mine me aședă êră-și in loculû meû, dară pre acela 'lû spândurâ.

'Și Faraonû trămese, și chîamă pre Io- 14 sefû, și ei 'lû 'scôseră curëndû 'din grópă; și elû, rădëndu-se și schimbându-și vest- mintele, veni la Faraonû. Și Faraonû dîse 15 lui Iosefû: Eû visû amû visatû, și nu este nimenea care să-lû explice; 'și amû au- 16 țitû de tine vorbindû, că tu înțelegi a expli- ca visû.

Și Iosefû respunse lui Faraonû, dîcëndû: 16 'Nu eû; 'Dumneđeû va responde lui Faraonû ceea ce-i va fi de bine.

Și Faraonû dîse lui Iosefû: 'In visulû meû, 17 êccê eû stamû pe marginea fluviului; Și 18 êccê, se suiaû din fluviû șapte vaci grase la carne și frumose la vedere, și păscaû prin mlaștinî. Și êccê, după d'insele se suiaû 19 din fluviû alte șapte vaci slabe și urite la ve- dere fôrte, și uscate la carne, cumû n'amû mai vedutû așa de urite in totû pământulû Egiptului. Și vacile cele uscate și urite în- 20 ghițiră pre cele d'ânteiû șapte vaci grase. Și intrară in pântecelule lorû, fără să se cu- 21 nôscă că ele aû intratû; căci ele erau totû

e Vede cap. 41. 16. Dan. 2. 11, 28, 47. f Vers. 18. Cap. 41. 12, 52. Jude. 7. 14. Dan. 2. 36. & 4. 19. g Cap. 41. 26. h 2 Reg. 25. 27. Ps. 3. 3. Ier. 52. 31. i Luc. 23. 49. j Ios. 2. 19. 1 Sam. 20. 14. 15. 2 Sam. 9. 1. 1 Reg. 2. 7. k Cap. 39. 20. l Vers. 12. m Vers. 13. n Mat. 14. 6. o Marc. 6. 21. p Vers. 13, 19. Mat. 25. 19. q Vers. 13. r Neem. 2. 1. s Vers. 19. t Iov 19. 14. Ps. 31. 12. Eccl. 9. 15, 16.

Amos 6. 6. 2. 2. & 4. 7. c Mat. 2. 1. d Cap. 40. 2. 3. e Cap. 39. 20. f Cap. 40. 5. g Cap. 37. 38. h Cap. 40. 12. etc. i Cap. 40. 22. j Ps. 105. 20. k Dan. 2. 25. l 1 Sam. 2. 8. m Vers. 12. n Dan. 5. 16. o Cap. 40. 8. p Vers. 1. Dan. 2. 22, 28. 47. & 4. 2.

22 așa de urite, ca și mai 'nainte. Atunci mă
deșteptai. Și veđuiu *eră-și* în somn, și
23 éccē, șapte spice pline și frumoșe eșiau
dintr'unu paiu. Și éccē *alte* șapte spice
24 germinău după d'insele. Și spicele cele
seci înghițiră pre cele șapte spice frumoșe.
Și 'eū *acestea* le spuseiū magilorū, dară nici
unulū nu putu să-mi esplice.

25 Și Iosefū respunse lui Faraonū: Visulū
lui Faraonū este unulū. 'Dumneđeu a arē-
tatū lui Faraonū cele ce voesce să facă:
26 Cele șapte vaci frumoșe *sunt* șapte ani, și
cele șapte spice frumoșe *sunt* șapte ani.
27 Visulū *este* totū unulū. Și cele șapte vaci
macre și urite, cari se suiau după d'insele,
sunt șapte ani; și cele șapte spice deserte,
și arse de vēntulū de resăritū, *sunt* 'șapte
28 ani de fōmete. Și 'acēsta *este* ceea ce eū
diseiū lui Faraonū; că Dumneđeu ceea ce
29 voesce să facă arētā lui Faraonū. Éccē,
vorū veni 'șapte ani, *in cari va fi* mare a-
30 bundanță in totū pāmēntulū Egiptulū. Și
după acestia 'vorū urma șapte ani de fō-
mete, și tōtā acea abundanță va fi uitātā
in pāmēntulū Egiptulū; că fōmeteā 'va con-
31 suma tōtā țera. In cātū acea abundanță
nu se va simți in țērā, din cauza fōmeteī
ce va veni după d'insa; că *va fi* fōrte grea.
32 Erū incātū este, că visulū s'a arētātū lui
Faraonū de dūoē ori, *este*, că 'lucrulū acesta
este otāritū de Dumneđeu, și că Dumneđeu
33 curēndū 'lū va face. Acumū dară să se pro-
vedā Faraonū d'unū bărbatū înțeleptū și
priceputū, pre care să-lū punā preste pā-
34 mēntulū Egiptulū. *Acēsta* să facā Fara-
onū: Sā așede prefecți in țērā, și 'sā iee
a cincea parte *de venitū* din pāmēntulū E-
35 giptulū in cei șapte ani de abundanță; Și
'sā adune tōte bucatele acestorū ani bunī
ce vorū urma; și să stringā grāū suptū mā-
na lui Faraonū, bucate in tōte cetățile,
36 și să le păstreze. Și aceste bucate vorū
fi provisiunea țerei in cei șapte ani de
fōmete, cari vorū veni in pāmēntulū Egipt-
tulū; și așa țera 'nu se va perde de fōme.

Rădicarea, căsătoria, copiii și administrațiunea
lui Iosefū.

37 Și 'cuvēntulū acesta plăcu in ochiī lui
Faraonū și in ochiī tuturorū servilorū sei.
38 Și Faraonū dīse cătrā serviī sei: Aū dōrā
se va găsi omū asemenea acestuia, 'in care
39 *este* spiritulū lui Dumneđeu? Și dīse Fara-
onū cătrā Iosefū: Fiindū-cā Dumneđeu

ție ți-a descoperitū tōte aceste, nimenea nu
este priceputū și înțeleptū ca tine. 'Tu vei 40
fi preste casa mea, și de cuvēntulū teū
va asculta totū poporulū meū; eū numai
cu tronulū voiū fi mai pre susū de cātū
tine. Și mai dīse Faraonū lui Iosefū: Éccē 41
te 'punū preste totū pāmēntulū Egiptulū.
Și Faraonū, 'scotēndū-și ānelulū seū din 42
mānā, 'lū puse in māna lui Iosefū, și-lū
'îmbracă cu vestmintele de inū subțire, și-i
'puse colariū de aurū la gūtulū seū, și-lū 43
sui pre d'insulū in carulū alū dūoilea d'ntre
ale sale, și 'lāsā ca să strige înaintea lui:
Abrechū (*Ingenunchefi*)! și-lū puse pre d'in-
sulū 'preste totū pāmēntulū Egiptulū. Și 44
Faraonū dīse cătrā Iosefū: Eū *sunt* Faraonū;
și fără de voia ta nimenea să nu-și misce
māna sa seū piclorulū seū in totū pāmēn-
tulū Egiptulū. Și Faraonū chiamā numele 45
lui Iosefū: Zafnathū-Paaneachū (descoperito-
rulū misterielorū), și-i dede de femeā pre
Asenathū, fēta lui Potifera, preutulū din Onū.
Și Iosefū eși *ca să vedā* pāmēntulū Egiptulū.

Și Iosefū avea trei-đeci de ani, cāndū 46
'sta înaintea lui Faraonū, regele din Egiptū.
Și eșindū elū d'înaintea lui Faraonū, merse
prin totū pāmēntulū Egiptulū. Și pāmēn- 47
tulū produse *bucate* in cei șapte ani de fer-
tilitate cu mare abundanță. Și Iosefū in 48
acei șapte ani strinse tōte bucatele cāte
eraū in pāmēntulū Egiptulū, și le aședā
prin cetățī: bucatele, cāte crescurā pe cām-
pulū din prejurulū he-cāreia cetățī, le puse
intr'insa. Iosefū darā adunā grāū multū fōrte 49
'ca nesipulū mării, in cātū încetară de a-lū
mai mēsurā; că era fără de numărū.

Și mai 'nainte de a sosi *āntēiulū* anul 50
de fōmete, 'lui Iosefū se nāscură dūoi fiī,
pre cari 'i nāscu Asenathū, fiia lui Potifera,
preutulū din Onū. Și Iosefū chiamā nu- 51
mele celui āntēiū-nāscutū Manase (*uitare*),
cāci, *dīse elū*, Dumneđeu me făcu să uitū totū
necasulū meū și tōtā casa părintelui meū. Și 52
chiamā numele celui alū dūoilea Efraimū (*fer-
tilitate*), *cāci, dīse elū*, Dumneđeu me făcu să
fiū 'fertilū in pāmēntulū întristārei mele.

Și trecură cei șapte ani de abundanță, 53
cari aū fostū in pāmēntulū Egiptulū. 'Și în-
54 cepură a veni cei șapte ani de fōmete, 'după
cumū pređise Iosefū. Și se făcu fōmete in
tōte țerele, darā in totū pāmēntulū Egiptu-
lui era pāne. In sfārsitū și totū pāmēntulū 55
Egiptulū începu a flāmāndi, și poporulū
strigā cătrā Faraonū pentru pāne; și Fara-
onū dīse cătrā toți Egipteniī: Mergeți la

g Vers. 8.	t Vers. 25.	z Prov. 6. 6, 7, 8.	d Num. 27. 18.	e Ps. 105. 21, 22.	i Dan. 5. 7, 29.	l Reg. 13. 6.	n Cap. 46. 20. &
Dan. 4. 7.	u Vers. 47.	a Vers. 43.	lov. 32. 8.	Fapt. 7. 10.	j Est. 6. 9.	8. Dan. 1. 19.	48. 5.
Dan. 2. 28, 29.	v Vers. 54.	b Cap. 47. 15.	Prov. 2. 6.	f Dan. 6. 3.	k Cap. 42. 6. &	m Cap. 22. 17.	o Cap. 49. 22.
45.	z Cap. 47. 13.	19.	Dan. 4. 8, 18. &	g Est. 8. 10. &	45. 8, 26.	Jude. 7. 13.	p Ps. 105. 16.
Apoc. 4. 1.	y Num. 23. 19.	c Ps. 105. 19.	5. 11, 14. &	8. 2, 8.	Fapt. 7. 10.	1 Sam. 13. 6.	q Fapt. 7. 11
2 Reg. 8. 1.	Isa. 46. 10, 11.	Fapt. 7. 10	e 8.	h Est. 8. 15	i 1 Sam. 16. 21	P. 79. 27	r Vers. 30.

56 Iosef, și faceți ceea ce vi va dice el. Și făcându-se fomete preste totă țera, Iosef deschise toate grânarele, și ^r vându *bucate* Egiptenilor; că fometea se făcu tare in

57 pământul Egiptului. Și ^a toate țerele veniau la Egipt, să cumpere grâu de la Iosef; că fometea era tare preste tot pământul.

Călătoria întâia a fiilor lui Iacob în Egipt.

42 **S** I ^a vedându Iacob, că în Egipt este grâu, și Iosef Iacob cătră fii sei: Ce ve totu

2 uitați unul la altul? Și li duse: Ecce, eu audiiu, că în Egipt este grâu de vândare; pogoriți-vă acolo și ni cumpărați grâu, ca să ^b trăim și să nu murim. Și cei de ce

3 frați ai lui Iosef se pogoriră la Egipt, ca să cumpere grâu. Dară pre Beniamin, fra-

4 tele lui Iosef, nu-lu trimese Iacob cu frații sei; că duse el: ^c Să nu-i se întempe *ce-ra* nenorocire.

5 Și fii lui Israel adjunseră *in Egipt*, ca să cumpere grâu împreună cu cei ce mai veniseră; că fometea era ^d în pământul Canaan.

6 Dară Iosef, *care era guvernător* ^e în acea țară, vindea grâu la totu poporul pământului. Și veniră frații lui Iosef, și ^f se prosternură lui *cu fața la pământ*. Și Iosef vedu pre frații sei, și-i recunosc; dară prefăcându-se d'înaintea lor, li vorbi aspru, și li duse: De unde veniți? Și ei duseră: Din pământul Canaan, ca să cumpărăm grâu.

8 Și Iosef recunosc pre frații sei, înse ei nu-lu recunosc pre d'insul. Și Iosef ^g aducându-și aminte de visurile ce visase despre d'înșii, li duse lor: Voi *sunteți* spioni, și ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țerei.

10 Și ei responderă lui: Nu, domne; ci servii tei au venit să cumpere *bucate*. Noi toți *suntem* fii unui singur om; *suntem* *omeni* onești; servii tei n'au fost spioni.

12 Și el li duse: Nu *e așa*; ci voi ați venit să vedeți locurile cele slabe ale țerei. Și ei duseră: Noi, servii tei, *dăoi-spre-dece eram*, toți frați, fii unui singur om în pământul Canaan; Și ecce, cel mai mic ^h *se află* astăzi la părintele nostru; și unul

14 ^a nu mai *este*. Și Iosef li duse: Acesta *este* ceea ce v'am vorbit eu voui, dicându că *sunteți* spioni. Intru acesta voi veți fi cercați; ⁱ Pe viața lui Faraon voi nu veți merge de aici, de nu va veni aici fratele vostru cel mai mic. Trimeteți pre unul din voi, ca să aducă pre fratele vostru, și voi veți rămâne aici închiși, și *prin acesta* se voru cerca cuvintele voștre, dacă vorbiți

adeverul; ^j *eră de nu, pe viața lui Faraon voi sunteți* spioni. Și-i puse pre ei suptă

17 pază trei zile. Apoi a treia zi duse lor Iosef: Acesta faceți, ca să trăiți, ^k *că eu me*

18 tem de Dumnezeu. De sunteți *omeni* onești, un frate d'ntre voi să rămână închiș în închisoarea unde ve aflați, ^l *eră voi mergeți*

19 și duceți grăul pentru trebuința caselor voștre. Și ^m pre fratele vostru cel mai mic să mi-lu aduceți la mine, ca cuvintele voștre să se adevărescă, și voi să nu muriți; și ei făcură așa. Atunci duse unu cătră altul:

21 ⁿ Noi cu adevărat vinovați *suntem* pentru fratele nostru; că vedurăm întristarea sufletului se, cându se ruga de noi, și nu-lu ascultăram; ^o pentru aceea nevoia acesta veni preste noi. Și Ruben răspundându-li

22 duse: ^p Aă nu v'am vorbit eu voui, și v'am dăsu: Nu păcătuiți contra băetului? dară voi nu m'ați ascultat; d'aceea, ecce sângele lui

23 ^q *se cere*. Și ei nu sciau că Iosef ^r *întelege* pre d'înșii, că interpretul *era* între ei. Și se

24 întorse de la d'înșii, și plânse. Și ^s *eră-și* venind la ei, vorbi cu d'înșii; și luându pre Simeon d'ntre ei, ^t *lu legă* înaintea ochilor lor.

Și ordină Iosef, ca să li ample sacii

25 lor cu grâu, și argintul lor să li-lu întorcă, ^u *puindu-lu* fie-căruia în sacul se, și să li dee și merinde pentru cale; și ^v *asa* li se făcu. Și ei încărcându grăul lor pe

26 asini, plecară de acolo. Și ^w unu din ei deslegându-și sacul, ca să dee de nutrețu asinului se într' ospetăria, vedu argintul se, și ecce *era* în gura sacului. Și duse

28 fraților sei: Argintul me mi se dede înapoi, ecce-lu în sacul meu! Și ^x *âna* lor leșină, încât ei se cutremură foarte, dicându unu cătră altul: Ce *este* acesta ce făcu Dumnezeu cu noi?

Și ei veniră la Iacob părintele lor in

29 pământul Canaan, și spuseră lui toate câte se'ntemplă cu d'înșii, dicendu: Omul *care*

30 *este* domnul țerei ni ^y *vorb* aspru, și ne trătă ca pre nise spioni ai țerei. ^z *Eră*

31 noi ^{aa} *î* responderăm lui: Noi *suntem* *omeni* onești, nu *suntem* spioni. Noi *eram*

32 ^{ab} *dăoi-spre-dece* frați, fii părintelui nostru; unul nu mai *este*, și cel mai mic *este* astăzi cu părintele nostru în pământul Canaan. Și omul, domnul țerei, ni-a dăsu:

33 ^{ac} *Intru* acesta voi sci, că sunteți *omeni* onești: Lăsași pre unu din frații voștri la mine, și luați *grăul* pentru trebuința caselor voștre, și mergeți. Și aduceți la mine

34 pre fratele vostru cel mai mic; atunci eu

^r Cap. 42. 6. & 47. 14, 24.
^s Deut. 9. 28.
—
Capitul 42.
^a Fapt. 7. 12.

^b Cap. 43. 8.
Ps. 118. 17.
Isa. 38. 1.
^c Vers. 38.
^d Fapt. 7. 11.
^e Cap. 41. 41.

^f Cap. 37. 7.
^g Cap. 37. 5, 9.
^h Cap. 37. 30.
Plân. 5. 7.
Vede cap. 44. 20.

ⁱ Vede 1 Sam. 1. 26. & 17. 55.
^j Lev. 25. 43.
Nem. 5. 15.
^k Vers. 34.

Cap. 43. 5. & 44. 23.
^l Iov. 36. 8, 9.
Osea 3. 15.
^m Prov. 21. 13.

Mat. 7. 2.
ⁿ Cap. 37. 21.
^o Cap. 9. 5.
^p 1 Reg. 2. 32.
^q Cron. 24. 22.

Ps. 9. 12.
Luc. 11. 50, 51.
Mat. 5. 44.
^r Rom. 12. 17, 20, 21.

^s Vede cap. 43. 21.
^t Vers. 7.
^u Vers. 15. 19, 20.

voi cunósce, că voi nu *sunteți* spioni, ci *oméni* onești; și eu voi da voui pre fratele vostru, și veți *străbate* în *tota* țera.

- 35 Și deșertându ei sacii lor, ecce *legătura* argintului fie-căruia *era* în sacul său; și vedându legătura cu argintul său, ei și
36 părintele lor, se spăimântară. Și Iacob părintele lor li dîse: Voi mă *lipsiți de fiu!* Iosef nu mai *este*, Simeon nu mai *este*, și acum vreți și pre Beniamin să mi-l luați?
37 tote au venit asupra mea. Și Ruben dîse părintelui său: Pre amînduoi fiii mei să-i omori, de nu ți-lu voi aduce pre el înapoi; dămi-l numai în mîna mea, și eu ți-lu
38 voi aduce înapoi. Eru el dîse: Fiulul meu nu se va pogori cu voi; că *fratele* său e mort, și el a rămas singur; și *de i s'ar* în tîmpla vre-o nenorocire pe drumul în carele mergeți, atunci voi *căruntetele* mele le veți pogori cu întristare în mormînt.

Călătoria a dîoa; Iosef se face cunoscutul fraților săi, și chiamă pre părintele său în Egipt.

- 43 SI fometea *era* *greă* pe pămînt. Și a
2 fostu, după ce sfîrșiră de a mîca grăul, care-lu aduseră din Egipt, li dîse părintele lor: Duceți-vă *era-și* și cumpărați bucate! Și Iuda vorbi cătră d'insul, și-i dîse: Acelu om ne-a asigurat, dîcîndu: Voi făca mea nu-o veți vedé, de nu *ra fi* cu voi *fratele* vostru *celu mai micu*. Decî de veți trîmete pre fratele nostru cu noi, noi ne vom
5 pogori, și-ți vom cumpăra bucate; Eru de nu-lu veți trîmete, nu ne vom pogori; că omul acela ni-a dîsu: Voi nu veți vedé făca mea, de nu *ra fi* fratele vostru cu
6 voi. Și Israel dîse: Pentru ce mi-ați făcutu *astu-feliu* de rău, de ați spus omului
7 că mai aveți un frate? Și ei dîseră: Acelu om întrebă cu de amînuntul de noi și de familia noastră, dîcîndu: Mai trăesce părintele vostru? Mai aveți vre-un frate? Și noi i spuserăm duple *cuvintele acele*; de unde am putut noi sci, că el ni va dîce: Aduceți pre fratele vostru.
8 Și Iuda dîse cătră Israel părintele său: Trîmete pre băetu cu mine, și ne vom scula și vom merge, ca să trăim și să nu murim, și
9 noi și tu și copiii nostri. Eu respondu pentru d'insul, din mîna mea să-lu ceri pre el; de nu ți-lu voi aduce, și nu ți-lu voi pune înaintea ta, vinovat voi fi cătră tine în
10 tote dîlele *vitei mele*. Că dacă nu ne întărdiam *atata*, până acum ne am fi întorsu înapoi a dîoa oră.
11 Și Israel părintele lor li dîse: De *este*

dară așa, faceți acesta: luați din cele mai lăudate lucruri ale pămîntului în sacii vostri, și *a* duceți omului acela daru: puțin *a* balsam, puțină mîere, și tragacant, și ladan, pistace și migdale. Și luați din nou argintul în mînele vîstre; și argintul *care l'ați aflatu* în gura sacilor vostri duceți-lu înapoi în mînele vîstre; pôte acesta *s'a făcutu* din greșelă. Și luați și pre fratele vostru, și sculându-vă întorceți-vă la acelu om. Și Dumne
14 neđu cel a totu puternicu să facă ca să aflați charu înaintea omului, ca el să remită voui pre cela-l-altu frate alu vostru și pre Beniamin; dară *a* dacă *este* ca eu să fiu lipsitu de fii, lipsitu să fiu.

Și acei bărbați luară darul, luară și argintu înduotu în mînele lor, și pre Beniamin; și plecîndu, se pogoriră la Egipt, și steteră înaintea lui Iosef. Și Iosef vedîndu pre Beniamin cu d'insu, dîse cătră
16 celu ce *era* preste casa sa: Du pre acești *oméni* în casă, și junghia vite, și le gătesce; că cu mine vor mîca *oméni* acestia la amédi. Și făcu acelu bărbat duple cum
17 i dîse Iosef, și duse bărbatul pre *oméni* în casa lui Iosef.

Dară *oméni* se temură, vedîndu că-i
18 ducă în casa lui Iosef, și diceau: Pre noi ne-a adus *in casă* pentru argintul, care dintr'antéiu s'a fostu pus în sacii nostri; ca să se precipite asupra noastră și să se arunce vina asupra noastră, și să ne iee de servi, pre noi și pre asinii nostri. Și
19 ei se apropiară de bărbatul care *era* preste casa lui Iosef, și-i vorbiră la ușa casei, și-i dîseră: Rugămu-ne, domnule! noi *antéi* dată ne pogorîm, ca să cumpărăm bucate. Și *a* după ce venirăm la o ospetărie, și deschiserăm sacii nostri, ecce argintul fie-căruia *era* în gura sacului său; argintul nostru duple greutatea lui; de aceea
22 *era-și* l'am adus în mîna noastră. Și altu argintu am adus în mîna noastră, ca să cumpărăm bucate; nu scim cine a pus argintul nostru în sacii nostri. Și el dîse:
23 Fiți în pace, nu vete temeți; Dumneđu vostru, și Dumneđu părintelui vostru v'a dat voui tesauru în sacii vostri; argintul vostru a venit în mîna mea. Și li scose lor pre Simeon.

Și bărbatul duse pre *oméni* în casa lui Iosef, și li *a* aduse apă, ca să-și spele picioarele, și dede și nutrețu asinilor lor. Și ei pregătiră darul lor, până cându
25 să vină Iosef la amédi; că ei au dîră că au să prîndescă acolo. Și venind Iosef a casă, 26

^f Cap. 34. 10.
^u Vide cap. 34.
21.
^r Cap. 43. 14.

^z Vers. 13.
Cap. 37. 33. &
44. 28.
^y Vers. 4.

Cap. 44. 29.
^z Cap. 37. 35. &
44. 31.
—

Capitulu 43.
^a Cap. 41. 54.
57.

^b Cap. 42. 20. &
44. 23.
^c Cap. 44. 32.
File. 18, 19.

^d Cap. 39. 20.
Prov. 18. 16.
^e Cap. 37. 25.
^h Cap. 34. 2. &
Ier. 8. 22.

^f Cap. 42. 25, 35.
^g Est. 4. 16.
^h Cap. 34. 2. &
39. 4. & 44. 1.

ⁱ Cap. 42. 3, 10.
^j Cap. 42. 27, 35.
^k Cap. 18. 4. &
24. 32.

ei 'i aduseră lui în casă darul ce *aveau*, și
 27 'se prosternură înaintea lui la pământ. Eră
 el întrebandu de buna *loru* affare, li dîse:
 Sănătosu *este* părintele vostru, bătrânul a-
 cela, " despre carele ați vorbit? mai tră-
 28 esce încă? Și ei răspuseră: Servul tău,
 părintele nostru, *este* sănătosu, el încă tră-
 29 esce. " Și ei se plecără și se prosternură. Și
 el rădicându-și ochii se, se uită la Benia-
 minu fratele său cel " de o mumă, și dîse:
 Acesta *este* fratele vostru cel mai micu, " de-
 spre care mî-ați vorbit? Apoi dîse: Dum-
 neșeu să te miluască, fiul tău meu.

30 Și Iosef " turburându-se de mila fratelui
 său, se grăbi, căutându unde să plângă; și în-
 trîndu în camera cea mai din lă-intru, " plânse
 31 acolo. Apoi spelându-și fața, eși afară, și stē-
 32 pîndu-se, dîse: Dați " bucatele. Și lui 'i puse-
 ră *bucatele* deoseb, și lorū deoseb, și pentru
 Egipteni cari mîncău cu d'insul deoseb; că
 Egipteni nu puteau mîncă cu Ebreii împreu-
 33 nă, că " uriciune *este* acesta la Egipteni. Și se-
 dîră la mēsă înaintea lui, celū ântēiū-nă-
 scutū duple ântēiū-nascerea sa, și celū mai
 micu duple tēnerețele sale, așa în cătū ei
 34 cu mirare se uitău unul la altul. Și li
 serviau lorū bucatele *din cele ce era* în
 înaintea lui; și partea lui Beniaminu era de
 " cinci orî mai mare de cătū a celorl-l-alti.
 Și ei bēură și se veseliră cu d'insul.

44 **S**I Iosef ordină celui ce *era* preste casa
 sa, dîcendū: Împle sacii ômenilor de
 bucate, pe cătū vorū putē purta, și pune
 2 argintul fie-căruia în gura saculū său. Și
 pune cupa mea, cupa cea de argintū, în gura
 saculū celui mai micu, împreună cu prețulū
 grăulū său. Și elū făcu duple cuvintele ce
 i le dîse Iosef.

3 Demănēta luminându-se de diūă, acesti
 4 ômeni fură demiși, ei și asinii lorū. Ei abie
 eșiră din cetate, nu *merșeră* departe, și Iosef
 dîse celui ce *era* preste casa sa: Scôlă-
 te, și urmăresce acei ômeni, și ajungēdu-i,
 li dî lorū: Pentru ce ați resplătitū rēu pen-
 5 tru bine? Aū nu acesta *este* cupa din care
 domnulū meu bea, și din care elū divinēză?
 6 Rēu ați făcutū ce ați făcutū! Și-i ajunse
 7 pre ei, și li dîse cuvintele aceste. Și ei
 răspuseră: Pentru ce vorbesce domnulū
 meu asemenea vorbe! Departe să fie de ser-
 8 vii tei ca să facă unū lucru ca acesta. Ecce
 " argintulū, care-lū aflărāmū în gura sacilorū
 nostri și-lū aduserāmū éră-și din pământulū
 Canaanū; cumū dară să fimū furatū noi aurū
 9 său argintū din casa domnulū tei? Acela
 din servii tei, la care se va afla *cupa*, " să

móră; ba încă și noi vomū fi domnulū nostru
 servi. Și elū dîse: Bine! *să fie* duple cu- 10
 vintele vōstre: la care se va găsi, să fie ser-
 vulū meu, erū voi să fiți nevinovați. Și cu 11
 rēndū depuseră ei fie-care saculū seū pe
 pământū, și fie-care deschise saculū seū. Și 12
 elū căutā, începēdu de la celū mai mare
 și sfărșindū la celū mai micu; și cupa se
 găsi în saculū lui Beniaminu.

Și ei 'și " rupseră vestmintele lorū; și în- 13
 cărcându-și fie-care asinulū seū, se întorșeră
 în cetate. Și Iuda cu frații seī intră în casa 14
 lui Iosef, și elū *era* încă acolo; și " cădură
 înaintea lui la pământū. Și Iosef li dî- 15
 se: Ce faptă *este* acesta ce ați făcutū voi?
 Aū nu știți, că omū ca mine scie să divi-
 neze. Și Iuda dîse: Ce *să* dîcemū dom- 16
 nulū meu? seū ce cuvinte *să* vorbimū? și
 cumū să ne îndreptāmū? Dumneșeu a găsitū
 păcatulū servilorū tei; ecce " noi *sîntemū* ser-
 vii domnulū meu, așa noi, precumū și *cela*
 într'a căruia mână s'a găsitū cupa. Și Iosef 17
 răspunse: " *Departē să fie de mine, ca eu să*
făcū una ca acesta! Acela într'a căruia mână
 s'a găsitū cupa, acela va fi mie servū; erū
 voi întorceți-vē cu pace la părintele vostru.

Atunci Iuda se apropiă de d'insul, și 18
 dîse: Ascultă-me, domnulū meu! lasă pre
 servulū tei să vorbēscă unū cuvēntū în au-
 dūlū domnulū meu, și " mânia ta să nu se
 aprindă contra servulū tei; că tu *esci* în-
 tocmai ca Faraonū. Domnulū meu întrebā 19
 pre servii tei, dîcendū: Aveți voi părinte seū
 frate? Și noi amū răspunsū domnulū nostru 20
 Noī avemū unū părinte bătrānū, și unū
frate, " copilū alū bătrānețelorū sale; și fratele
 lui a muritū, și elū a rēmasū singurū de
 mumă-sa, și părintele seū " lū iubesce pre
 d'insul. Și tu ai dîsū servilorū tei: " Adu- 21
 ceți-lū pre elū la mine, ca să-lū vedā ochii
 mei. Și noi dîșerāmū domnulū nostru: Bă- 22
 etulū nu va putē să lase pre părintele seū,
 că, de va lăsa pre părintele seū, *părintele*
 va muri. Atunci tu ai dîsū servilorū tei: 23
 " Dacă fratele vostru celū mai micu nu se va
 pogorî cu voi, voi nu veți mai vedē fața mea.
 Și cāndū noi ne-amū suitū la servulū tei 24
 părintele nostru, "i-amū spusū lui cuvintele
 domnulū nostru. Și " părintele nostru ni dîse: 25
 Duceți-vē éră-și, și cumpērați puține bucate.
 Și noi dîșerāmū: Nu ne putemū pogorî; dacă 26
 fratele nostru celū mai micu va fi cu noi,
 atunci ne vomū pogorî; că noi nu putemū
 vedē fața acelu omū, dacă fratele nostru
 celū mai micu nu va fi cu noi. Și servulū tei, 27
 părintele nostru, ni dîse: Voi știți, că " femea

1 Cap. 37. 7, 10. o Cap. 35. 17. r Cap. 42. 24. u Cap. 45. 22.
 m Cap. 42. 11. 18. s Vers. 25. v Cap. 46. 34. w Cap. 46. 34.
 13. p Cap. 43. 13. t Cap. 46. 34. x Cap. 46. 34.
 n Cap. 37. 7, 10. q 1 Reg. 3. 36. Esod 8. 26. a Cap. 43. 21.

b Cap. 31. 82. 2 Sam. 1. 11. g Cap. 13. 30. i Cap. 42. 15, 20.
 c Cap. 37. 29. d Cap. 37. 7. 32. j Cap. 43. 3, 5.
 34. e Vers. 9. Esod. 32. 22. k Cap. 43. 2.
 Num. 14. 6. f Prov. 17. 15. l Cap. 37. 3. i Cap. 46. 19.

28 mea mi-a născut două copii. Și unul
se duse de la mine, *despre carele* amă disu,
"că el cu adevărat este sfășiat; și nu l'amă
29 mai vedut nici până acum: Și dacă 'mi
veți "lua și pre acesta de dinaintea mea, și-
se va întempla nenorocire, atunci voi cărun-
tețele mele le veți pogori cu întristare in
30 mormântu. Acum dară, cându eă m'așu
întorce la servulă teă, părintele meă, și bă-
étulă n'ară fi cu noi, fiindu-că °sufletulă lui
31 este legat de sufletulă băétului. Se va in-
témpla, ca elă să móră, cându va vedé, că
copilulă nu este; și servii tei voru pogori
căruntețele servulă teă părintelă nostru
32 cu întristare in mormântu. Că servulă teă
m'amă pusă siguranță pentru acestă băétu
la părintele meă, dicéndu; ^p Dacă nu ți-lă voiu
aduce, vinovată să fiu înaintea ta in tóte di-
33 lele mele. Acum dară, rogu-te, ^q lasă pre
servulă teă să rămână elă sclavă domnului
meu in loculă băétului, și băétulă să se
34 întorcă cu frații se. Că cumă mă întorcă
eă la părintele meă, fără să fie băétulă cu
mine? să nu mai apucă eă a vedé întristarea,
care ară întâmpina pre părintele meă.

45 **S**I Iosefă nu mai putu să se stăpânescă
înaintea tuturoră celoră ce eraă de față,
și strigă: Scóteți pre toți afară de la mine:
Și nimenea nu rămase cu d'insulă, cându
2 Iosefă se descopori fraților se. Și elă
plângéndu înălță vocea sa; și auđiră Egiptu-
3 ni, ba încă și casa lui Faraonă auđi. Și
Iosefă dăse fraților se: "Eă *sunt* Iosefă; trăs-
cesc încă părintele meă? Dară frații lui nu-i
putură răspunde, că se uimiră înaintea lui.
4 Și Iosefă dăse fraților se: Rogu-vé,
apropiați-vé de mine! și ei se apropiară.
Și elă dăse: Eă *sunt* Iosefă fratele vostru,
5 ^q pre care l'ați vëndută la Egiptu. Și a-
cumă "să nu vé întristați, nici să vi pară
rău, că m'ați vëndută aici; ^d că Dumneđu
preu păstrarea vieței m'a trămesă pre
6 mine înaintea voastră. Că deja două ani *este*
fómete in tără, și mai *sunt* încă cinci ani,
in cari nu *va fi* nici arătură nici secerișu.
7 Și Dumneđu m'a trămesă pre mine înaintea
voastră. ca prin mine să vi păstreze remă-
șită pe pământu, și să vi păstreze viața prin
8 scăpare mare. Acum dară nu voi m'ați
trămesă pre mine aici, ci însu-și Dumneđu,
care m'a pusă de "părinte lui Faraonă, și de
domnă preste tótă casa lui, și guvernătoră
9 preste totă pământulă Egiptului. Suiți-vé
curéndu la părintele meă, și diceți lui: Așa
dice fiulă teă Iosefă: Dumneđu m'a făcută
domnă preste totă Egiptulă; cobóră-te la

mine; nu întârđia. Și ^fvei locui in pămên- 10
tulă Gošenă, și vei fi aprópe de mine, tu
și fii tei și fii fiiloră tei, și oile tale și boii
tei, și tóte câte *sunt* ale tale. Și eă te voiu 11
sustiné acolo; că mai *sunt* încă cinci ani de
fómete; ca să nu peră de lipsă, tu și casa
ta și tóte câte *sunt* ale tale. Și éccé ochii 12
vostri vedă, și ochii lui Beniamină fratele
meă vedă, că ^g gura mea vorbesce cu voi.
Și spuneți părintelă meă tótă mărirea mea 13
in Egiptu, și tóte câte ați vedută; și grăbiți-
vé ^h să aduceți pre părintele meă încóce.

Apoi cădéndu elă pe grumazulă lui Benia- 14
mină fratelă seă, plânse; și Beniamină plân-
se pe grumazulă lui. Și elă sărută pre toți 15
frații se, și plânse asupra loră. Și dup'a-
céstă frații lui vorbău cu d'insulă.

Și îndată se respândi vuetă in casa lui 16
Faraonă, dicéndu: Frații lui Iosefă au veni-
nită; acéstă plăcu lui Faraonă și servi-
loră se. Și Faraonă dăse lui Iosefă: **D**i 17
fraților tei: Acéstă să faceți: Încărcați-vi
vitele vóstre, și vé duceți in pământulă
Canaană; Și luándu pre părintele vostru 18
și familiile vóstre, veniți la mine, și eă
voiu da voii cele mai bune din pământulă
Egiptului, și veți mânca "grăsimea pământu-
lui. Și ție, *Iosife*, ordină *să li dici*: Faceți 19
aceste: Luați-vi caré din pământulă Egiptu-
lui pentru copiii vostri și pentru femeile
vóstre; și luați pre părintele vostru, și ve-
niți. Și să nu vi pară rău de uneltele vóstre, 20
că cele mai bune din totă pământulă Egiptu-
lui ale vóstre *sunt*.

Și fii lui Israelă făcură așa. Și Iosefă 21
li dade caré duple ordinea lui Faraonă;
li dade încă și merinde pentru cale. Și elă 22
li dăru, fie-căruia câte ună rónđu de vest-
minte de schimbătu, dară lui Beniamină ⁱ dade
trei sute de arginți, și ^j cinci rónđuri
de vestminte de schimbătu. Și părintelă 23
seă ⁱ trămese: Dece asini, încărcați cu cele
mai bune lucruri din Egiptu, și dece asine,
încărcate cu grău, cu pâne și cu alte nu-
triminte pentru părintele seă pe cale. Și elă 24
demițéndu pre frații se, ca să plece, li dăse
loră: Nu vé certați pe cale.

Și se suiră din Egiptu, și veniră in pă- 25
mântulă Canaană la Iacobă părintele loră;
Și-i spuseră, dicéndu: Iosefă trăscesc încă, 26
și este guvernătoră preste totă pământulă
Egiptului; ^k înse ánima lui rămânea neatinsă,
că nu-i credea pre d'înșii. Dară spuindu-i 27
ei tóte cuvintele câte li dăse Iosefă, și
vcléndu elă și caréle, pre cari le trămese
Iosefă, ca să-lă ducă pre d'insulă; re'nvia

^a Cap. 37. 33. ^p Cap. 43. 9. ^{Capitulă 45}
^q Cap. 42. 36. ^q Exod. 32. 32. ^a Egipt. 7. 13. ^d Cap. 50. 20.
³⁶ ^b Cap. 37. 28. ^{Ps. 105. 16, 17.}
^{et Sam. 18. 1.} ^c Isa. 40. 2. ^{Vede 2 Sam.}

16. 10. 11. ^{10v. 29. 16.} ⁱ Cap. 27. 23. ^k 10v. 29. 24.
^f Egipt. 4. 27. 28. ^f Cap. 47. 1. ^{Num. 18. 12.} ^{Ps. 126. 1.}
^g Cap. 41. 43. ^g Cap. 42. 33. ^{29.} ^{Luc. 26. 11, 41.}
^{Jude. 17. 10.} ^h Egipt. 7. 14. ^j Cap. 43. 34.

28 spiritulă lui Iacobă, părintele loră. Și Israelă dîse: Ajunge atăta! Iosefă fiulă meu trăește încă; duce-mă-voiă, și-lă voiă vedă pre d'insulă mai 'nainte de a muri.

Dumne-deu se arăta lui Iacobă; familia sa.

46 **S**I Israelă plecă cu tôte ale sale, și ajungendă la "Beeră-Şeba, junghiă sacrificie

2 "Dumne-deului părintelui seă Isaacă. Și Dumne-deu vorbi lui Israelă "in visiunea de nôpte, dîcendă: Iacobe, Iacobe! Și elă dîse: Eccă-mă! Și dîse: Eă sînt Dumne-deu, "Dumne-deulă părintelui teă; nu te teme de a te pogoră in Egiptă; că eă acolo te voiă "face

3 poporă mare. "Eă cu tine mă voiă pogoră in Egiptă, și "eră-și te "voiă sui: și "Iosefă va pune mână sa pre ochiă teă. Și "Iacobă porni de la Beeră-Şeba; și fiiă lui Israelă duseră pre Iacobă părintele loră, și pre copilașii loră, și pre femeele loră, pe carēle "ce Faraonă li a fostă tramesă ca să-lă ducă pre d'insulă. Și luară "vitele loră, și averile ce le cêştigase in pămîntulă Canaană; și veniră in Egiptă "Iacobă și tôte semînția lui

7 cu d'insulă: Pre fiiă seă și pre fiiă fiiloră seă cu d'insulă, pre fetele sale și pre fetele fiiloră seă, și tôte semînția sa o aduse elă cu sine in Egiptă.

8 Și "aceste sînt numele fiiloră lui Israelă, cari veniră in Egiptă: Iacobă și fiiă seă; ântăiă-născutulă lui Iacobă: "Rubenă. Fiiă lui Rubenă: Hanochă și Pallu și Hetronă și Carmi. Și "fiiă lui Simeonă: Iemuelă și Iamină și Ohadă și Iachină și Tohară și Şaulă, fiulă uneă Cananee. Și fiiă lui "Levi: Gherşonă, Kohathă și Merari. Și fiiă lui "Iuda: Eră și Onană, și Şela, și Peretă și Zara. Eră "Eră și Onană muriră in pămîntulă Canaană. Și "fiiă lui Peretă erauă: Hetronă și Hamulă. "Și fiiă lui Isachară: Tolahă, și Puva, și Iobă și Şimronă. Și fiiă lui Zabulonă: Seredă și Elonă și Iahleelă. Acestia sînt fiiă din Lea, pre cari i-a născută ea lui Iacobă in Padană-Aramă, și Dina fiiă lui: tôte sufletele

16 fiiloră și ficeloră trei-deci și trei. Și fiiă lui Gadă: "Tifonă și Haggi, Şuni și Ezbonă și Eri, și Arodă și Areli. "Și fiiă lui Asseră: Imnahă și Işva și Işvi, și Beria, și Sera sora loră; și fiiă lui Beria: Heberă și Malchielă.

18 "Acestia sînt fiiă din Zilpa, "pre cari Labană o dede Leeă fetei sale; și ea născu lui Iacobă pre aceste: şese-spre-dece suflete. Fiiă Rachelei, "femeeiă lui Iacobă: Iosefă și Be-

niamină. "Și lui Iosefă se născură in pămîntulă Egiptului Manase și Efraimă, pre cari "i născu Aşenathă, feta lui Potifera, preutulă din Onă. "Și fiiă lui Beniamină: Bela

21 și Becheră și Aşbelă, Ghera și Naamană, "Eli și Roşă și "Mupimă, și Hupimă și Ardă. Acestia sînt fiiă din Rachela cari se născură

22 lui Iacobă; tôte sufletele erauă patru-spre-dece suflete. "Și fiiă lui Dană: Huşimă. Și

23 24 "fiiă lui Neftali: Iahţelă, și Guni, și Ieteră și Şillemă. "Acestia sînt fiiă din Bilha, pre

25 "care Labană o dede fetei sale Rachela, și ea născu pre acestia lui Iacobă: tôte sufletele erauă şapte.

"Tôte sufletele căte intrară cu Iacobă in Egiptă, cari aă eșită din cōpsele lui, afară de femeele fiiloră lui Iacobă, tôte sufletele aă

26 fostă şese-deci și şese. Și fiiă lui Iosefă, cari i-se născură in Egiptă, aă fostă sufletele

27 28 dūoă; "tôte sufletele caseiă lui Iacobă căte veniră in Egiptă aă fostă şapte-deci.

Venirea lui Iacobă și aşedarea lui in Egiptă cu tôte familia sa.

Și pre Iuda "lă tramese elă înainte la Iosefă, spre a-i "merge înainte la Goşenă; și veniră "in pămîntulă Goşenă. Și Iosefă

29 înhămăndă la carulă seă, se sui întru întimpinarea lui Israelă, părintele seă, la Goşenă; și vedăndă-lă, "cădu pe grumazulă lui, și plânse multă pe grumazulă lui. Și Israelă

30 dîse lui Iosefă: "Acumă să moriă, după ce vedăuiă fața ta, că tu încă trăești. Apoi Iosefă dîse cătră frațiă seă și cătră casa părintelui seă; "Eă mă voiă sui, și voiă spune

31 lui Faraonă, și-i voiă dîce: Frațiă meiă și părintele meă aă venită la mine din pămîntulă Canaană. Și acești ômeni sînt păstoră

32 de oi; totă-dé-una aă ținută vite; și ei aă adusă oile loră și vitele loră și tôte căte aă. Deci dacă vē va chiăma Faraonă, și

33 va dîce: "Care este meseria vōstră? Voi să dîceți: "Servii tei totă-dé-una aă fostă ômeni cari țină vite "din tēnerețele loră și până

34 acumă, atătă noi cătă și părintiiă nostri; ca voi să puteți locui in pămîntulă Goşenă; că "uriciune este la Egipteniă totă păstorulă de oi.

SI Iosefă "veni și spuse lui Faraonă și dîse: Părintele meă și frațiă meiă cu turmele

47 loră și ciredele loră și tôte ale loră aă venită din pămîntulă Canaană, și eccă sînt in "pămîntulă Goşenă. Și elă d'între frațiă

2 seă luă cinci bărbaiă, și-i "prezentă lui Fa-

Capitulă 46.	e Cap. 12. 2. Dout. 26. 5.	21. k Dout. 2. 5. Ios. 24. 4. Ps. 105. 23. Isa. 52. 4. I Eod. 1. 1. & 6. 14. m Num. 26. 5. I Cron. 5. 1. n Eod. 6. 15.	1 Cron. 4. 24. o I Cron. 6. 1. p I Cron. 2. 3. & 4. 21. q Cap. 38. 3, 7, 10. r Cap. 38. 29. I Cron. 2. 5. s I Cron. 7. 1.	t Num. 26. 15, etc. u I Cron. 7. 30. v Cap. 30. 10. z Cap. 29. 24. y Cap. 44. 27. z Cap. 41. 50. a I Cron. 7. 6. & 8. 1. b Num. 26. 38.	c Num. 26. 39. d I Cron. 7. 12. e I Cron. 7. 13. f Cap. 30. 5, 7. g Cap. 29. 29. h Eod. 1. 5. i Dout. 10. 22. Vede Eapt. 7. 11. j Cap. 31. 21.	k Cap. 47. 1. l Aşa Cap. 45. 14. m Aşa Luc. 2. 29, 30. n Cap. 47. 1. o Cap. 47. 2, 3. p Vers. 32. q Cap. 30. 35, & 34. 5. & 87. 12.	r Cap. 43. 32. Eod. 8. 26. — Capitulă 47. a Cap. 46. 31. b Cap. 45. 10. & 46. 28. c Eapt. 7. 13.
--------------	----------------------------	--	---	---	--	---	--

3 raonū. Și Faraonū diŝe cătră frații lui Iosefū: ^a Care e meseria voastră? Ei responderă lui Faraonū: ^a Servii tei *sunt* păstori de oi,

4 *atât* noi *cum* și părinții nostri. Și mai diŝeră lui Faraonū: Noi venimă, ca să petrecem în acest pământ: pentru-că acolo nu este păștiune pentru vitele, cari le-au servii tei; ^a că fomete grea *apăsă* pe pământul Canaanū: acum dară, rogu-te, învoește servilor tei ca să ^a locuim în pământul Goŝenū.

5 Și Faraonū vorbi cătră Iosefū, dicendū: Părintele teū și frații tei veniră la tine; 6 Pământul Egiptului *este* înaintea ta; pune să locuască în parte cea mai bună a țerei pre părintele teū și pre frații tei; să locuască ^a în pământul Goŝenū; și dacă cunosci, că între d'inșii se află bărbați capabili, pune-i mai mari preste *păstorii* vite-lorū mele.

7 Și Iosefū aduse și pre părintele seū Iacobū, și-lu presentă lui Faraonū; și Iacobū diŝe bine-cuvântă pre Faraonū. Și Faraonū diŝe lui Iacobū: Câte *sunt* dillele anilorū vieței tale? Și Iacobū diŝe lui Faraonū: ^a Dillele anilorū nimerniciei mele *sunt* o sută trei-deci de ani; ^a puține și rele au fost dillele anilorū vieței mele, și ^a n'ajunseră la anii vieței părinților mei în dillele nimerniciei lorū. 10 Și Iacobū ^a bine-cuvântându pre Faraonū, eși de d'inaintea lui Faraonū.

11 Și Iosefū aședându pre părintele seū și pre frații seī în locuință, li dede lorū stăpânire în pământul Egiptului, în partea cea mai bună a țerei, în pământul ^a Raamzesū. ^a duple cumū ordinaŝe Faraonū. Și Iosefū susține pre părintele seū, pre frații seī și totă casa părintelui seū cu pâne, duple familiile lorū.

Iosefū administră Egiptul în timpul fometei.

13 Și în totă țera nu *era* pâne; că fometea *era* grea foarte; și ^a pământul Egiptului și pământul Canaanū periaū înaintea fometei.

14 ^a Și Iosefū strinse totū argintulū ce se afla în pământul Egiptului și în pământul Canaanū, pentru grăulū ce ei cumpărau: și Iosefū aduse acelū argintū în casa lui Fa-

15 raonū. Și lipsindū totū argintulū în pământul Egiptului și în pământul Canaanū, toți Egiptenii veniră la Iosefū, dicendū: Dă-ni pâne! ^a pentru ce să murim înaintea ta? 16 că argintulū a lipsitū. Și Iosefū li respunse: Aduceți vitele voŝtre, și eu vi voiū da pâne pentru vitele voŝtre, dacă argintulū a

17 lipsitū. Și ei aduseră lui Iosefū vitele lorū, și Iosefū li dede lorū pâne în schimb pen-

tru cai, pentru turme și pentru cireți și pentru asini. Astū-feliū ^a susținea elū cu pâne pentru toate vitele lorū în anulū acela.

Și trecendū acelū anū, ei veniră într'alū 18 dūoilea anū, și-i diŝeră: Nu putem ascunde înaintea domnului nostru, că argintulū nostru ni lipsește, și vitele noastre *veniră* la tine, domnule meu; și n'a mai rămas înaintea domnului nostru decât corpurile noastre și țărânele noastre. Pentru ce să murim înaintea ochilor tei, atât noi cât

19 și pământurile noastre? Cumpără-ne și pre noi, și pământurile noastre pentru pâne; și noi și pământurile noastre vomū fi robi lui Faraonū; da, ~~da~~-ni semință, ca să trăim și să nu murim, și ca pământurile să nu se pustieze. Și Iosefū cumpără toate pământurile din Egipt pentru Faraonū, că Egiptenii ^a vëndură fie-care țărâna lui; că fometea ^a apăsă foarte; și așa pământul se făcu a lui Faraonū. Și pre poporū ^a strămută prin cetăți, de la o margine a Egiptului până la cea-l-altă margine. Numai pământurile preuților nu le-a cumpărat, fiind ele porțe *otărită* preuților de Faraonū, și ei trăiau din porțe ce o dedese lorū Faraonū; d'accea ei nu-și vëndură pământurile lorū. Și Iosefū diŝe cătră poporū: 23

20 Ecce eu astăzi v'am cumpărat pentru Faraonū, și pre voi și pământurile voŝtre; ecce-vi și semință, semenați-vi pământul. Și cândū va fi secerișū, veți da lui Faraonū 24

a cincea parte; *erū cele-l-alte* patru părți vorū fi ale voŝtre pentru semință câmpurilor, și de mâncare voūi și celor din casele voŝtre, și de mâncare a copilașilor voŝtri. Și ei diŝeră: Tu ni-ai mântuit 25

22 viața! ^a Să aflămū charū în ochii domnului nostru, și noi vomū fi servi lui Faraonū. Și Iosefū făcu lege, *care ține* până în ziua 26

de astăzi, asupra pământului din Egipt, *ca să-i de* lui Faraonū a cincea parte: ^a numai pământurile preuților nu fură a lui Faraonū.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

^a Cap. 46. 33. ^g Cap. 43. 1. ^j Vers. 4. ^m Cap. 25. 7. &
^b Cap. 46. 34. ^f Cap. 7. 11. ^k Pa. 39. 12. ⁿ Vers. 7.
^c Cap. 15. 13. ^A Cap. 46. 34. ^l Ebr. 11. 9, 13. ^o Esod. 1. 11. &
^d Deut. 26. 5. ⁱ Cap. 20. 15. ^t Iov. 14. 1.

12. 37. ^r Cap. 41. 56. ^e Vers. 22. ^z Așa Deut. 31
^p Vers. 6. ^s Vers. 19. ^x Vers. 11. ^{14.}
^q Cap. 41. 30. ^t Ezra 7. 24. ^y Cap. 46. 3. ¹ Reg. 2. 1.
^u Cap. 33. 15.

teî, rogu-te, "pune mâna ta suptă cóspsa mea, și-mi ^b arătă mie milă și credință; rogu-te, să
 30 nu mă ^cimmormentezi în Egipt; Ci ^d să dorm
 lungă părinții mei; tu să mă duci din Egipt,
 și să mă ^eimmormentezi în mormentul lor.
 Și elu răspunde: Voiu face dupre cuvântul
 31 teû. Și Israelu ^fdisse: Jură-te mie! și-î jură.
 Și Israelu se prosternu spre capul patului.

48 **D**UP aceste se ^gdisse lui Iosef: éccé pă-
 rintele teû *este* bolnav. Atunci luă elu
 cu sine pre cei două fii ai sei, pre Manase
 2 și pre Efraim. Și se spune lui Iacob, ^hdi-
 cându: éccé Iosef fiul teû vine la tine.
 Și Israelu, adunându-și puterile, ⁱședă pe pat.
 3 Și Iacob ^jdisse către Iosef: Dumneleu
 celă a totu-puternicu mi se arătă mie în
 "Luz, în pământul Canaan, și me bine-
 4 cuvântă. Și-mi ^kdisse: Éccé eu te voiu cresce,
 și te voiu ^limmulți, și te voiu face adunare
 de popore, și pământul acesta ^mlă voiu da
 seminției tale după tine ⁿîntru stăpânire
 5 eternă. Acum dară acesti ^odoi fii ai tei, cari
 se nascură ^pție în pământul Egiptului, mai
 'nainte de a veni eu la tine în Egipt, ^qsă
 fie ai mei, Efraim și Manase ai mei ^rsă fie,
 6 ca și Ruben și Simeon. Inse fii pre
 cari tu-î vei nasce după d'înșii, să fie ai
 tei; și ei în moscenirea lor voru purta nu-
 7 mele fraților lor. Că venind eu din Pad-
 anu, mi-a murit ^sRachela în pământul
 Canaan, pe cale, în căta-va depărtare de
 Efrata; și eu o ^timmormentaiu acolo lungă
 cale la Efrata, adevă Bethu-Lehem.

8 Și vedându Israelu pre fii lui Iosef,
 9 ^udisse: Cine ^vsunt acestia? Și Iosef ^wrăspunde
 părintelui seû: ^x"Sunt fii mei, pre cari mi-
 dede Dumneleu aici. Și ^ydisse Iacob: Adu-
 10 mi-î încôce, ca ^zsă-î bine-cuvânt! Căci ^{aa}o-
 chii lui Israelu erau slabi, din cauza bē-
 trănețelor; elu nu putea vedé. Și Iosef ^{ab}î
 11 apropiă de d'insul, și elu ^{ac}î ^{ad}sărută pre ei,
 și-î ^{ae}îmbrăciășă. Și Israelu ^{af}disse lui Iosef:
 "Eu nici fața ta nu credeam să o mai vedu,
 12 și éccé Dumneleu făcu ca eu să vedu și
 semința ta. Apoi Iosef ^{ag}î depărtă de la
 genunchii ^{ah}părintelui seû, și se prosternu cu
 13 fața până la pământ. Și Iosef luă pre
 aminduo, pre Efraim în dreapta sa, de a
 stânga lui Israelu, și pre Manase în stânga
 sa, de a dreapta lui Israelu; și-î ^{ai}apropiă
 14 pre ei la d'insul. Și Israelu ^{aj}și întinse mâ-
 na sa cea dreaptă, și o puse pe capul lui

Efraim, care era cel mai ténér; și mâna
 sa cea stângă pe capul lui Manase, ^{ak}puin-
 du-și cu voia mânele sale ^{al}astu-feliu; că Ma-
 nase ^{am}era ^{an}ânteu-născutul.

Și ^{ao}clă bine-cuvântă pre Iosef, și ^{ap}disse: 15
 Dumneleu, ^{aq}înainte căruia au ^{ar}âmblat pă-
 rinții mei Abraam și Isaac; Dumneleu
 celă ce me păscu pre mine de la nascerea
 mea până în ^{as}diua de astăzi; Angerul ^{at}"ca-
 16 re me rescumpără pre mine de totu rēlū,
 să bine-cuvēte pre acesti copii, și ei să
 pōrte ^{au}"numele meû, și numele părinților mei,
 Abraam și Isaac; și să se ^{av}immulțescă în
 mare abundență pe acestu pământ. Și vē-
 17 ^{aw}qlendū Iosef, că părintele seû ^{ax}o pusū mâna
 cea drēptă pe capul lui Efraim, i se păru
 cu greū; și apucă mâna părintelui seû, ca
 să o ^{ay}iee de pe capul lui Efraim, și ^{az}să o
^{ba}pună pe capul lui Manase. Și Iosef ^{bb}disse
 18 părintelui seû: Nu așa, părintele meû! că
 acesta ^{bc}este celă ^{bd}ânteu-născut, pune-ți drēpta
 pe capul lui. Dară părintele seû respinse, și
 19 ^{be}disse: ^{bf}"Eu sciu, fiule! eu sciu; și acesta se
 va face popor, și chiar elu va fi mare;
 totuși ^{bg}"fratele seû cel mai mic, mai mare
 va fi de câtu d'insul, și seminția lui se va
 face mulțime de popore. Așa elu în ^{bh}diua
 20 aceea ^{bi}î bine-cuvântă pre ei, ^{bj}dicându: Israelu
 va bine-cuvēta ^{bk}întru tine, ^{bl}dicându: Facă-te
 pre tine Dumneleu ca pre Efraim și ca
 pre Manase! Astu-feliu puse elu pre Efraim
 înainte lui Manase.

Și Israelu ^{bm}disse lui Iosef: Éccé eu mor, 21
 dară ^{bn}"Dumneleu va fi cu voi, și vē va întōrce
 în pământul părinților vostri; Și ^{bo}"eu ^{bp}î
 22 dau ^{bq}ție o parte din pământ mai mult decâtu
 fraților tei, pre care o cēștigaiu din mânele
 "Amoreilor cu sabia mea și cu arcul meû.
*Bine-cuvēntările profetice ale lui Iacob, date fie-
 căruia din fii sei.*

SI Iacobu ^{br}chiâmă pre fii sei, și ^{bs}li ^{bt}disse 49
 lor: Adunați-vē, ca să vi ^{bu}"spun ce are
 să vi se întēple voui ^{bv}în timpurile viitoare.

Adunați-vē, și ascultați, fii lui Iacob, 2
 "Ascultați pre Israelu, părintele vostru!

Ruben, ^{bw}"ânteu-născutul meû! 3
 Tu, ^{bx}tăria mea ^{by}și inceputul puterei mele,
 Escelență în demnitate și escelență în putere!
 Sumetindu-te ca apa, ^{bz}nu vei avē ^{ca}ântēitatea; 4
 Că ^{cb}"te-ai suitu în patul părintelui teû.

Atunci ^{cc}l'ai întinat: în ascernutul meû elu
^{cd}"Simeon și Levi ^{ce}"frați ^{cf}sunt, [se sui! 5

^a Cap. 24. 2.
^b Cap. 24. 49.
^c Așa Cap. 50. 25.
^d 2 Sam. 19. 37.
^e Cap. 49. 29. &
 50. 5. 13.
^f Cap. 18. 2.
^g 1 Reg. 1. 47.
 Ebr. 11. 21.

Capitul 48.
^a Cap. 28. 13.
 19. & 35. 6.
^b 9. etc.
^c Cap. 17. 8.
^d Cap. 41. 50. &
 46. 20.
^e Ios. 13. 7. &
 14. 4.

^d Cap. 35. 9. 16.
 19.
^e Așa Cap. 33. 5.
^f Cap. 27. 4.
^g Cap. 27. 1.
^h Cap. 27. 27.
ⁱ Cap. 45. 26.
^j Vers. 19.
^k Ebr. 11. 21.
^l Cap. 17. 1. &

24. 40.
^m Cap. 28. 15. &
 31. 11. 13. 24.
ⁿ Ps. 34. 22. &
 121. 7.
^o Amos. 9. 12.
^p Ebr. 15. 17.
^q Vers. 14.
^r Vers. 14.
^s Num. 1. 33.

35. & 2. 19. 21.
 Deut. 33. 17.
 Apoc. 7. 6. 8.
^r Așa Rut 4. 11.
 12.
^s Cap. 46. 4. &
 50. 24.
^t Ios. 24. 32.
 1 Cron. 5. 2.
 Ioan 4. 5.

^u Cap. 15. 16. &
 34. 28.
 Ios. 17. 14. etc.
 —
Capitul 49.
^a Deut. 23. 1.
^b Amos. 3. 7.
^c Ps. 34. 11.
^d Cap. 29. 32.

Num. 24. 14.
 Isa. 2. 2. &
 39. 6.
 Ier. 23. 20.
 Dan. 2. 28. 29.
 Ebr. 2. 17.
 Ebr. 1. 2.
^e Ps. 34. 11.
^f Cap. 29. 32.

^e Deut. 21. 17.
 Pa. 78. 51.
^f 1 Cron. 5. 1.
^g Cap. 35. 22.
 Deut. 27. 20.
 1 Cron. 5. 1.
^h Cap. 29. 33.
 34.
ⁱ Prov. 18. 9.

- ^j Instrumentele crușimei *sunt* armele lor.
- 6 Sufletul meu ^k să nu între în consiliul lor; și ^l gloria mea să nu se unescă ^m în adunarea lor, [rea lor, Că ⁿ întru mânia lor au ucis omenii, și ca să-și facă placul lor au ologit tauri.
- 7 Blăstemată *fie* mânia lor, că violentă ^a și furia lor, că crudă ^a fostă! [fostă; ^o Împărți-voi pre ei întru Iacob, și-i voi împrăscia întru Israel.
- 8 Pre tine, ^p Iudo! te vor lăuda frații tei; ^r Mâna ta va *fi* asupra cerbicei neamicilor tei; ^s Prosterne-se vor ție fiii părintelui tei.
- 9 Iuda ^t pui de leu este. Fiiul meu, din prații te-ai suit. ^u Îngenunchiându, s'a culcat ca un leu, și ca leonă; cine-l va descepa?
- 10 ^v Sceptrul din Iuda nu se va depărta, Nici ^w legislatorul ^x d'între piciorile lui, ^y Până ce va veni Șilo (pacificatorul), ^z și acela ^{aa} i vor da poporele ascultare.
- 11 Acela ^{ab} legă de viță asinul său, și minzul asinei sale de o viță nobile. Spală în vin vestimentul său, și în sânge de struguri mantia sa.
- 12 ^{ac} Ochii lui *sunt* roșatici de vin, și dinții lui albi de lapte.
- 13 ^{ad} Zabulon locuesce lângă portul mării, Lângă portul navelor, și hotarele lui *se întind* până la Sidon.
- 14 Isachar *este* ca asinul robust, Carele jace întru staule.
- 15 El vede repaosul, că *este* bun, și pământul lui că *este* plăcut; și-și supuse ^{ae} umerul la purtarea de sarcină, și se făcu serv tributari.
- 16 ^{af} Dan judecă pre poporul său, Ca una din semințiile lui Israel.
- 17 ^{ag} Dan este ca șerpele în cale, Ca cerastul în cărare, Carele mușcă calcăiul calului, În câtă călărețul cade înapoi.
- 18 Iehova ^{ah} mântuirea ta o ascept!
- 19 ^{ai} Gad, cete mari împilă pre d'insul, Dară în urmă el va împila și pre d'insele.
- 20 ^{aj} Da la Asser *rine* pâne grasă, și el dă mâncările gustose a regilor.
- 21 ^{ak} Neftali *este* un terebint întins, Care face ramuri frumoase.
- 22 Pom fructifer *este* Iosef,

Pomul fructifer lungă isvor; Ale *cârui* ramure *se întind* preste muri. Și l-au ^{am} amărit săgetătorii, 23 Luptându-se *în contra* lui, și urindu-l. Dară ^{an} arcul lui a remas tare, 24 Și brațele mânelor lui s'au întărit, Prin mânele ^{ao} puternicului lui Iacob; ^{ap} Prin ^{aq} păstorul și ^{ar} pétra lui Israel. ^{as} Prin Dumnezeu părintelui tei, care te va 25 [ajuta, ^{at} Prin a totu-puternicul, ^{au} care te va bine- [cuvânta,

Cu bine-cuvântările cerului de sus, Cu bine-cuvântările adâncului de jos, Cu bine-cuvântările țitelor și ale pântecelui. Bine-cuvântările părintelui tei sunt mai pe 26 [sus decât bine-cuvântările strămoșilor mei, ^{av} Până în virfurile munților eterni; ^{aw} Ele să vină asupra capului lui Iosef, Și asupra creștelui Nasarinénului între fra- Beniamin ^{ax} este ^{ay} lup răpitoriu; [ții sei. 27 Demâneța sfășia prada, ^{az} și séra împărtășe răpirea.

Aceste toate *sunt* cele douăspre-dece se- 28 minții ale lui Israel; și acesta *este* ceea ce li-a ^{ba} dis părintele lor, când ^{bb} i bine-cuvântă pre d'inși, pre fie-care duple bine-cuvântarea sa ^{bc} i bine-cuvântă pre ei. Și li 29 ordina lor, și li ^{bd} dise: Eu mă ^{be} adaog la poporul meu; ^{bf} îmmormentați-mă lângă părinții mei ^{bg} în pescerea care *este* în țărana lui Efron Heteul. În pescerea cea din Mach- 30 pela din fața Mamrei, în pământul Canaan, pre ^{bh} care o cumpără Abraam cu țărana ^{bi} împreună, de la Efron Heteul ca moșia de îngropăciune. ^{bj} Acolo îmmormen- 31 tară pre Abraam și pre Sara femea sa; ^{bk} acolo îmmormentă pre Isaac și pre Rebeca femea sa, și acolo îmmormenta eu și pre Lea. Cumpărată fu țărana și pe- 32 scerea ce *este* într'însa de la fiii lui Het.

Iacob *môre* în Egipt, și se *îmmormentă* în Canaan.

Și după ce sfârși Iacob de a ordina fiilor 33 sei, și strinse piciorile sale în pat, și-și dădu sufletul, și ^{bl} fu adaos la poporul său.

S I Iosef ^{bm} cădend pe fața părintelui său, 50 ^{bn} plânse preste d'insul, și-lu sărută pre el. Apoi Iosef ordina ^{bo} servilor sei, me- 2 dicilor, ca să ^{bp} îmbalsame pre părintele său,

j Cap. 34. 25.
k Prov. 1. 13, 16.
l Ps. 26. 9.
m Efez. 5. 11
n Ps. 16. 9. &
30. 12. & 57. 8.
o Cap. 34. 26.
p Ios. 19. 1. &
21. 5. 6. 7.
q 1 Cron. 4. 24.
r Ps. 29. 35.
s Deut. 33. 7.
t Ps. 18. 40.

r Cap. 27. 29.
s 1 Cron. 5. 2.
t Osea 5. 14.
u Apoc. 5. 5.
v Num. 23. 24. &
24. 9.
w Num. 24. 17.
x Ier. 30. 21.
y Zech. 10. 11.
z Ps. 60. 7. &
108. 8. se
aa Num. 21. 18.
ab Deut. 28. 57.
ac Isa. 11. 1. &

ad 62. 11.
ae Ezech. 21. 27.
af Dan. 9. 25.
ag Mat. 21. 9.
ah Luc. 1. 32, 33.
ai Isa. 2. 2. & 11.
aj 10. & 42. 1. &
ak 43. 6. 7. 22.
al 23. & 55. 4. 5.
am & 1. 1. 3. 4. 5.
an Hag. 2. 7.
ao Luc. 2. 30, 31.
ap 32.
aq 2 Reg. 18. 32.

b Prov. 23. 29.
c Deut. 33. 18.
d 19.
e Ios. 19. 10. 11.
f d 1 Sam. 10. 9.
g Deut. 33. 22.
h Jude. 18. 1. 2.
i Jude. 18. 27.
j Ps. 27. 5. &
119. 166. 174.
k Isa. 25. 9.
l Deut. 33. 20.
m 1 Cron. 5. 18.
n Deut. 33. 24.

ios. 19. 24.
j Deut. 33. 23.
k Cap. 37. 4. 21.
l 28. & 39, 29. &
42. 21.
m Ps. 118. 13.
n Iov. 29. 20.
o Ps. 37. 15.
p Ps. 139. 2. 5.
q Cap. 45. 11. &
47. 12. & 50.
r Ps. 80. 1.
s Isa. 28. 16.

q Cap. 28. 13.
r 21. & 35. 3. &
43. 23.
s Cap. 17. 1. &
35. 11.
t Deut. 33. 13.
u Deut. 33. 15.
v Hab. 3. 6.
w Deut. 33. 16.
x Jude. 20. 21.
y 25.
z Ezech. 22. 25.
aa 27.

z Num. 23. 24.
aa Est. 8. 11.
ab Ezech. 39. 10.
ac Zech. 14. 1. 7.
ad Cap. 15. 15. &
25. 8.
ae Cap. 47. 30.
af 2 Sam. 19. 37.
ag Cap. 50. 13.
ah Cap. 23. 16.
ai Cap. 23. 18.
aj 35. 9.
ak Cap. 35. 29.

c Vers. 29.
d —
e Cap. 46. 4.
f 2 Reg. 13. 14.
g Vers. 26.
h 2 Cron. 16. 14.
i Mat. 26. 12.
j Marc. 14. 8. &
16. 1.
k Luc. 24. 1.
l Ioan. 12. 7. &
19. 39, 40.

- 3 și medicii îmbalsămară pre Israelu. Și trecându patru-șeci de zile, (că atâta țineau zilele îmbalsămărei), Egiptenii 'lă ^d plânsură 4 șapte-șeci de zile. Deci trecându acele zile de plânsu, Iosefă vorbi către *omenii* ^e casei lui Faraonu, dîcîndu: Rogu-vă, de amă aflatu charu înaintea ochiloru vostri, vorbiți 5 lui Faraonu, și-î dîceți; ^f Părintele meu m'a juratu, dîcîndu: Ecce eu moru; immormentéză-mi in mormentulu pre ^g care mi-l'amă sêpatu eu in pămîntulu Canaanu! Acum *lasă-me*, rogu-te! să mă suiū să immormentéză pre părintele meu, și mă voiū 6 întorče. Și Faraonu 'i dîse: Suc-te, și immormentéză pre părintele teū, cumū te-a făcutu să juri..
- 7 Și Iosefă se sui să immormenteze pre părintele seū; și cu d'insulū se suiră servii lui Faraonu, cei mai bătrâni ai casei lui, și toți bătrânii din pămîntulu Egiptului; 8 Și totă casa lui Iosefă și frații seī și casa părintelui seū; numai copiii lorū, și turmele lorū, și cireșele lorū lăsară ei in pămîntulu 9 Goșenu. Și se suiră cu d'insulū și carē și călăreți, in câtū oștirea aceea fu forte mare. 10 Și ei ajunseră la aria Atadū, care *este* dincolo de Iordanū, și ^h făcură acolo plângere mare și tare forte; Și *Iosefă* ⁱ făcu pentru 11 părintele seū jale de șapte zile. Și Canaanenii, locuitorii pămîntului, vîdîndu jalea ce se făcu la aria Atadū, dîseră: Jale mare *este* acēsta pentru Egipteni; de aceea s'a chîamatū numele ei—Abelū-Mițraimū (*Jalea Egiptenilorū*), ecce *este* dincolo de Iordanū. 12 Și ^j fiii lui Iacobū făcură cu elū după cumū 13 li ordinase elū. 'Lū duseră pre elū fiii lui in pămîntulu Canaanū, și-lū immormentară pre elū in pescerea din țărâna Machpela, făcă cu Mamre, pre care o ^k cumpărasc A- 14 braamū împreună cu țărâna de la Efronū Heteulū, ca moșiă de îngropăciune. Și Iosefă se înturnă in Egiptū, elū și frații seī și toți cei ce se duseră cu d'insulū să im-

mormēte pre părintele seū, după ce immormentă pre părintele seū.

Asigurarea lui Iosefă către frații seī; bătrânețele sale și ordinul seū înaintea morții sale.

Și frații lui Iosefă vîdîndu că părintele 15 lorū a muritū, 'dîseră: Pōte ca Iosefă să aibă ură contra noastră, și să ni re'ntorcă noui totū reulū acela, câtū i-amū făcutū lui. Și ei trămeseră la Iosefă să-î dîcă: 16 Părintele teū înainte de a muri *ni* ordină, dîcîndu: Așa să dîceți lui Iosefă: Rogu-te! 17 ertă acumū fraților tei nedreptatea lorū și pecatulū lorū, că ^m rele ei ți-au făcutū ție. Acumū ertă-li lorū, te rogū, nedreptatea servilorū ⁿ Dumneșcului părintelui teū. Și Iosefă plîngea, cândū 'i vorbiau ei. Apoi se 18 duseră și frații lui, și se ^o prosternură înaintea lui, și-î dîseră: Ecce-ne, servi *sîntemū* ție! Și Iosefă li dîse: ^p Nu vē temeți; ^q aū dōră in loculū lui Dumneșcū *sînt* eu? ^r Voi 20 ați avuți *cugete* rele in contra mea, dară ^s Dumneșcū le-a întorsū spre bine, ca să făcă ceea ce *vedeți* astăzi, *adecă* să păstreze poporū multū. Acumū dară nu vē temeți; 21 'eu voiū îngriji de voi și de copiii vostri. Astū-feliū 'i mângăia pre ei, și li vorbi du- pre ânima lorū.

Și Iosefă locui in Egiptū, elū cu casa 22 părintelui seū; și Iosefă trăi o sută și șeci ani. Și Iosefă vîdu din fiii lui Efraimū 23 până "intr'a treia *generațiune*; asemenea și ^t fiii lui Machirū, fiulū lui Manase se născură și ^u *crescū* pe genunchii lui Iosefă.

Și Iosefă dîse către frații seī: Eu morū; 24 și ^v Dumneșcū pre voi vē va cerceta, și vē va duce din pămîntulū acesta in pămîntulū, pre ^w care cu jurămētū l'a promisū lui A- braamū, lui Isaacū și lui Iacobū. Și ^x Iosefă 25 puse pre fiii lui Israelū să jure, dîcîndu: Dumneșcū vē va cerceta, și voi să duceți oșele mele d'aici. Și Iosefă muri, *fîndū* de 26 o sută și șeci ani. Și-lū ^y îmbalsămară, și-lū puseră in sicriiū in Egiptū.

d Num. 20. 29. Deut. 34. 8.	Mat. 27. 60. h 2 Sam. 1. 17.	30. Fapt. 7. 16.	o Cap. 37. 7, 10. p Cap. 45. 5.	Ebr. 10. 30. r Ps. 56. 5.	t Cap. 47. 12. Mat. 5. 44.	46. 4. & 48. 21. Esod. 3. 16.	12. & 46. 4. a Esod. 13. 19.
e Est. 4. 2.	Fapt. 8. 2.	k Cap. 23. 16.	q Deut. 32. 35.	Isa. 10. 7.	u Iov 42. 16.	17. Ebr. 11. 22.	Isa. 24. 32.
f Cap. 47. 29.	i 1 Sam. 31. 13.	l Iov 15. 21. 22.	2 Rog. 5. 7.	s Cap. 45. 5, 7.	v Num. 32. 39.	z Cap. 15. 18. & 26. 3. & 35.	Fapt. 7. 16.
g 2 Cron. 11. 14.	Iov 2. 13.	m Prov. 28. 13.	Iov 34. 29.	Fapt. 3. 13, 14, 15.	x Cap. 30. 3.		b Vers. 2.
isa. 22. 16.	j Cap. 49. 29,	n Cap. 49. 25.	Rom. 12. 19.		y Cap. 15. 14. &		

ESODULU.

A DŬOA CARTE A LUÎ MOISI.

Immulfirea și starea apăsată a Israeliților.

1^a **A**CESTE *sunt* numele fiilor lui Israel, cari intrară cu Iacob în Egipt, fie-
2 care veni cu casa sa: Ruben, Simeon,
3 Levi și Iuda; Issachar, Zabulon, și Benia-
4 min; Dan, și Neftali, Gad și Asser. Și
5 toate sufelele născute din cōpsele lui Iacob
6 erau ^b șapte-deci de suflete, cu Iosef împre-
7 ună *care și era* în Egipt. Și ^c Iosef muri,
8 și toți frații sei, și totă acea generațiune.
9 Și fiii lui Israel se *immulfiră* forte, și ei
10 crescūră și se *imputerniciră* forte, forte, și
11 țera se *impluse* de d'înși.
12 Și ^e se sculă un rege nou în Egipt, ca-
13 re nu cunoscea pre Iosef; Acesta *disse*
14 poporului seū: Ecce ^f poporul fiilor lui
15 Israel *este* mai numeros și mai tare de-
16 câtă noi; ^g Haideți dară, ^h să lucrăm în-
17 tepleșce cu d'insul, ca el să nu se *immul-*
18 țescă, și cându s'arū *intēpla* resbel, să
19 se unescă și el cu neamicii nostri, și să
20 se lupte contra noastră, și să *esă* din țēră.
21 Deci puseră preste d'înși prefecti, ⁱ ca să-
22 apese cu ^j munci grele. Și *poporul* zidi lui
23 Faraon cetăți de provisiuni: Pitom și ^k Ra-
24 amzesū. Și cu câtă mai mult ^l i apesa,
25 ei cu atăta mai mult se *immulfiau* și se
26 întindeau; și *Egipteni* se îngroziau de fii lui
27 Israel. Și Egipteni siliau cu asprime pre
28 fii lui Israel să muncescă. Astū-feliū ei
29 li ^m amăriră viața prin munci grele la
30 ⁿ lut și la cărămidă și la totă munca de pe câmp;
31 și totă munca care au muncit *era* eu
32 asprime.
33 Și regele Egiptului *disse* și moșelorū E-
34 breece, d'ntre cari una se *chiāma* Șifra, și
35 cea-l-altă Pua, Și *disse*: Voi, cându moșiți
36 la femeele Ebreece, și le vedeți în scaunul
37 de *nascere*, de *va fi* băetū, să-lū omoriți;
38 erū de *va fi* fētă, să trāescă. Dară moșele,
39 *temēdu-se* de Dumneđeū, nu făcură ^o după
40 cum li *disse* lorū regele Egiptului; ci ele

lāsāră pre băeți să trāescă. Atunci regele
Egiptului *chiāmă* pre moșe, și li *disse*: Pen-
tru ce ați făcutū *acēsta*, de ați lāsātū băeți
în viētă. Și ^p moșele *respușeră* lui Faraon:
Femeele Ebreece nu *sunt* ca cele ale Egipt-
tenilor; că *sunt* țări, și nascū mai *nainte*
de ce vinū moșele la d'insele. ^q Și Dumne-
20 đeū făcu bine moșelorū; și poporul se *m-*
21 *mulți* și se *imputernici* forte. Și fiindū-că
22 moșele se temură de Dumneđeū, ^r familiile
23 *poporului* se făcură mari. Și Faraon or-
24 dină la totū poporul seū, *dicēdu*: Pre ^s totū
25 băetulū ce se va nasce, să-lū aruncați în
26 riū, și totă fēta lāsāt'o să trāescă.

Nascerea și scăparea lui Moisi, și fugerea sa în Madianū.

SI unū ^a omū din casa lui Levi merse, și-și
2 luā de *femeā* din fetele lui Levi; Și
3 ^b *aceā* femeā concepu, și nascu unū fiū; și
4 ^c vēdēdu-lū, că *este* frumos, lū ținu ascuns
5 trei luni. Și ne mai putēdu-lū ascunde,
6 făcu pentru d'insul unū secriașū de papură,
7 și-lū unse cu bitumū și reșină; și culcādu
8 pre băetū într'insul, ^d lū puse între trestie
9 pe marginea riului. ^e Erū sora lui sta de
10 departe, uitādu-se *să vēlă* ce se va face
11 cu elū.

12 Și ^f fēta lui Faraon se pogori la riū, ca
13 să *se* scalde, și servele ei se *preāmbiau* pe
14 marginea riului; și ea vēdēdu secriașulū în
15 papură, trāmese pre una din serve; și-lū
16 aduse. Și deschidēdu-lū, vēdu copilulū;
17 și *ecce* copilulū plāngea, și făcēdu-i-se
18 milă, *disse*: Acesta *este* din copiii Ebreilor.
19 Și sora *copilului* *disse* fetei lui Faraon:
20 Merge-voiū *ore* să *chiāmū* o mancă din fe-
21 meelee Ebreilor, care să *alāpteze* pe acestū
22 copilū? Și fēta lui Faraon ^g i *disse*: Mergī.
23 Și feciōra se duse, și *chiāmă* pre muma
24 copilulū. Și fēta lui Faraon ^h i *disse* ei: Iea

ESODULC.	Vers. 20.	f Ps. 105. 24.	Cap. 3. 7.	Fapt. 7. 19, 34.	20.	13. 27. 29.	Num. 26. 59.
—	Deut. 10. 22.	g Ps. 10. 2. &	Deut. 26. 6.	m Ps. 81. 6.	q Prov. 11. 18.	1 Rog. 2. 24. &	1 Cron. 23. 14.
—	c Fac. 50. 26.	88. 3. 4.	j Cap. 2. 11. &	n Prov. 16. 6.	Eccl. 8. 12.	11. 38.	b Fapt. 7. 20.
—	Fapt. 7. 15.	h Iov 5. 13.	5. 4. 5.	o Dan. 3. 16, 18.	Isa. 3. 10.	Ps. 127. 1.	Ebr. 11. 23.
Capulū 1.	d Fac. 46. 3.	Ps. 105. 25.	Ps. 81. 6.	& 6. 13.	Ebr. 6. 10.	s Fapt. 7. 19.	c Cap. 15. 20.
a Fac. 46. 2.	Deut. 26. 5.	Prov. 16. 25. &	k Fac. 47. 11.	p Fapt. 5. 29.	r Vede 1 Sam. 2.	—	Num. 26. 59.
Cap. 6. 14.	Ps. 105. 24.	21. 30.	l Cap. 2. 23. &	q Vede Ios. 2.	35.	Capulū 2.	d Fapt. 7. 21.
b Fac. 46. 26. 27.	e Fapt. 7. 17.	i Fac. 15. 13.	6. 9.	4, etc.	2 Sam. 7. 11,	a Cap. 6. 20.	
	c Fapt. 7. 18.		Num. 20. 15.	2 Sam. 17. 19,			

- copilulū acesta, și-lū alăpteză; și eū 'ți voiū da plata ta. Și femea luă copilulū, și-lū alăptă. Și după ce crescū copilulū mare, ea 'lū aduse la fēta lui Faraonū, care-lū făcu 'fiū; și ea chiamă numele lui — Moisi (*scosū*); că, dīse ea, din apă 'l'amū scosū pre elū.
- 11 Și se întēplă in dīlele acelea, 'cândū Moisi era mare, că elū eși la frații sei; și uitādu-se la 'muncele lorū, vēdū și pre unū Egiptēnū, cumū bătea pre unū Ebreū, *pre unulū* din frații sei. Și căutādu elū încōce 'ncolo, și vēdēndū că nu *este* nimenea, 'omorī pre Egiptēnu, și-lū ascunse in nēsipū. Și a dūoa dī 'eșindū elū érá-și afarā, vēdū dūoi bărbați Ebrei certādu-se; și dīse celuia care nu avea dreptate: Pentru ce bați pre aprōpele teū? Și acela 'i respunse: 'Cine te-a pusū pre tine domnū și judecātorū preste noi? Aū dōrā vei să mē ucidī și pre mine, cumū ai ucisū ierī pre Egiptēnū? Atunci Moisi temēdu-se, dīse: Cu adevēratū acestū lucru s'a veditū.
- 15 Și Faraonū auđindū de fapta acēsta, căuta pre Moisi 'să-lū omōre. Darā 'Moisi fugi de fața lui Faraonū, și se opri in pāmēntulū Madianū, aședādu-se lūngă 'o fōntānā. 'Și preutulū din Madianū avea șapte fete, 'cari venindū să scōtā *apă*, īmplurā trōcele, ca să adape oile pārintelū lorū. Și pāstorī venindū, le alungarā. Și Moisi se sculā, și le apērā, și 'adāpā oile lorū. Și venindū ele la 'Reguelū, pārintele lorū, *acesta* dīse: Pentru ce ați venitū astāđi așa curēndū? Erū ele dīserā: Unū omū Egiptēnū ne-a scăpātū pre noi de mānele pāstorilorū, ba și *apă* nī-a scosū, și nī-a adāpātū oile. Și elū dīse fetelorū sale: Și unde *este* acela? Pentru ce ați lāsātū pre acelū omū? chīamați-lū să 'mānānce pāne. Și Moisi se'nvoi, ca să rēmānā la acelū omū; și elū dede lui Moisi pre 'Sefora, fiia sa. Și ea 'i nāscu unū fiū, și elū chīamā numele lui — Gheršomū (*strāinū sūnt eū aici*); că, dīse elū: 'Strāinū sūnt eū in pāmēntū strāinū.

Dumneđeū se arētā lui Moisi, și-i dā ordinū.

- 23 Și in acestū 'lungū timpū se întēplā, că regele Egiptulū muri; și fiī lui Israelū 'gemēndū de muncā, strigarā, și 'strigarea lorū se'naltā până la Dumneđeū, din munci.

Și Dumneđeū 'auđi suspinulū lorū, și-și 'a- 24 duse aminte de 'legāmēntulū seū cu Abraamū, cu Isaacū și cu Iacobū. Și Dumneđeū 'căută 25 spre fiī lui Israelū, și 'cunoscu Dumneđeū *starea lorū*.

EARŪ Moisi pāscea oile socrulū seū Iethro, 3 'preutulū din Madianū; și mānāndū oile in deșertū, elū veni la 'muntele lui Dumneđeū, la Horebū. Și 'āngerulū lui Dumneđeū 2 i se arētā lui in flacārā de focū din rugū; și elū uitādu-se, éccē rugulū ardea cu focū, și rugulū nu se mistuīa. Și Moisi dīse: Mē 3 voiū duce acolo, ca să vēdū 'acēstā mare arētare, și pentru ce acelū rugū nu se mistue. Și vēdēndū Iehova că elū se abātu, 4 ca să vēdā, 'i strigā Dumneđeū din međi-loculū rugulū, și-i dīse: Moisi! Moisi! și elū respunse: Éccē-mē. Și Dumneđeū 'i dīse: Nu te apropia aici, 'scōte-ți încālāminteale 5 tale din picīore, că loculū pe carele tu stai *este* pāmēntū sātū. Și elū 'i dīse: 'Eū sūnt 6 Dumneđeulū pārintelū teū, Dumneđeulū lui Abraamū, Dumneđeulū lui Isaacū și Dumneđeulū lui Iacobū. Și Moisi ascunse fața lui, că 'se temea să caute spre Dumneđeū.

Și Iehova dīse: 'Eū amū vēdūtū apēsarea 7 poporulū meū care *este* in Egiptū, și amū audītū strigarea lorū 'pentru impilātorī lorū, că 'cunoscu durerea lorū; Și 'm'amū pogorītū, 'ca să-i scapū din māna Egiptenilorū, și să-i scotū din pāmēntulū acela 'īntr'unū pāmēntū bunū și largū, īntr'unū pāmēntū in care 'curge lapte și mīere, iu loculū 'Cana-neilorū, alū Heteilorū, alū Amoreilorū, alū Ferizeilorū, alū Hiveilorū și alū Iebuseilorū. Și acumū éccē 'strigarea fiilorū lui Israelū 9 a ajunsū până la mine, și amū vēdūtū și 'apēsarea cu care Egiptēni apēsā pre d'īn-și; 'Și acumū vino, ca să te trāmetū la 10 Faraonū, să scōți pre poporulū meū, pre fiī lui Israelū, din Egiptū.

Și Moisi respunse lui Dumneđeū: 'Cine 11 sūnt eū, ca să mergū la Faraonū, și să scotū pre fiī lui Israelū din Egiptū. Și Dumneđeū dīse: 'Eū voiū fi cu tine; și acesta 'ți 12 *va* fi semnū, că eū te-amū trāmesū: după ce vei fi scosū pre poporulū meū din Egiptū, vē veți īchina lui Dumneđeū pe muntele acesta.

Și Moisi dīse lui Dumneđeū: Éccē, mē 13

e Fapt. 7. 21.
f Fapt. 7. 23. 24.
Ebr. 11. 24, 25, 26.
g Cap. 1. 11.
h Fapt. 7. 24.
i Fapt. 7. 26.
j Fapt. 7. 27, 28.
k Fapt. 7. 29.
Ebr. 11. 27.
l Fac. 24. 11. & 29. 2.
m Cap. 3. 1.
n Fac. 24. 11. &

29. 10.
o Fac. 29. 10.
p Num. 10. 29.
q Fac. 31. 54. & 43. 25.
r Cap. 4. 25. & 18. 2.
s Fac. 18. 3.
t Fapt. 7. 29.
Ebr. 11. 13, 14.
u Cap. 7. 7.
Fapt. 7. 30.
v Num. 20. 16.
Deut. 26. 7.

Ps. 12. 5.
z Fac. 18. 20.
Cap. 3. 9. & 22. 23, 27.
Deut. 24. 15.
Iac. 5. 4.
y Cap. 6. 5.
z Cap. 6. 5.
Ps. 105. 8, 42. & 106. 45.
a Fac. 15. 14.
46. 4.
b Cap. 4. 31.
1 Sam. 1. 11.

2 Sam. 16. 12.
Luc. 1. 25.
c Cap. 3. 7.
—
Caputū 3.
a Cap. 2. 16.
b Cap. 18. 5.
1 Reg. 19. 8.
c Deut. 33. 16.
Isa. 63. 9.
Fapt. 7. 30.
d Ps. 111. 2.
Fapt. 7. 31.

e Deut. 33. 16.
f Cap. 19. 12.
Ios. 5. 15.
Fapt. 7. 33.
g Fac. 28. 13.
Vers. 15.
Cap. 4. 5.
Mat. 22. 33.
Marc. 12. 26.
Luc. 20. 37.
Fapt. 7. 32.
h Așa 1 Reg. 19. 13.
Isa. 6. 1, 5.

i Cap. 2. 23, 24, 25.
Noem. 9. 9.
Ps. 106. 44.
Fapt. 7. 34.
j Cap. 1. 11.
k Fac. 18. 21.
Cap. 2. 25.
l Fac. 11. 5, 7. & 18. 21. & 50. 24.
m Cap. 6. 6, 8. & 12. 51.

n Deut. 1. 25. & 8. 7, 8, 9.
o Vers. 17.
Cap. 13. 5. & 33. 3.
Num. 13. 27.
Deut. 26. 9, 15.
Ier. 11. 5. & 32. 22.
Exoc. 20. 6.
p Fac. 15. 18.
q Cap. 2. 23.

r Cap. 1. 11, 13' 14, 22.
s Ps. 105. 16.
Mic. 6. 4.
t Vede cap. 6. 12.
1 Sam. 18. 13.
Isa. 6. 5, 8.
Ier. 1. 6.
u Fac. 31. 3.
Deut. 31. 23.
Ios. 1. 5.
Rom. 8. 31.

- voiū duce la fiii lui Israelū, și li voiū dice: Dumneḡeulū părințilorōi vōstri m'a trāmesū pre mine la voi; și de-mi vorū dice mie, care *este* numele lui? ce să li răspundū?
- 14 Și Dumneḡeulū diḡe lui Moisi: EŪ SŪNT CELŪ CE SŪNT; și-ī mai diḡe: Aḡa vei diḡe filorū lui Israelū: *Celū ce se chiamă* "EŪ SŪNT, acela m'a trāmesū la voi.
- 15 Și Dumneḡeulū mai adaose lui Moise: Aḡa vei diḡe filorū lui Israelū: Iehova, Dumneḡeulū părințilorōi vōstri, Dumneḡeulū lui Abraamū, Dumneḡeulū lui Isaacū și Dumneḡeulū lui Iacobū m'a trāmesū la voi; a-cesta *este* "numele meū in eternū, și acēsta *este* amintirea mea pentru tōte generațiunile.
- 16 Mergī darā, și "adunā pre bētrāniī lui Israelū, și di lorū: Iehova, Dumneḡeulū părințilorōi vōstri mi s'a arētātū mie, Dumneḡeulū lui Abraamū, alū lui Isaacū și alū lui Iacobū, și mi-a diḡis: "Eū v'amū cercetatū pre voi, și amū *redūtū* cele ce vi se facū voiū in Egiptū; Și amū diḡis: "Eū vē voiū scōte pre voi din apēsarea Egiptului in pāmēntulū Cānaneilorū, alū Heteilorū, alū Amoreilorū, alū Ferizeilorū, alū Hiveilorū și alū Iebuseilorū, in pāmēntulū in care curge lapte și miere;
- 18 Și de vorū "asculta de cuvēntulū teū, vei intra tu și bētrāniī lui Israelū la regele Egiptului, și-ī veți diḡe lui: Iehova, Dumneḡeulū Hebreilorū ne-a "intimpinatū pre noi, rugāmu-te darā, lasā-ne acumū să mergemū cale de trei ḡile in pustiiū, ca să sacrificāmū lui Iehova Dumneḡeulū nostru; Darā eū sciū, că regele Egiptului "nu vē va lāsa să mergeti, decātū numai *silitū* din mână tare. Inse eū voiū "intinde mână mea, și voiū bate Egiptulū prin "tōte minunile mele, cari le voiū face in meḡilocolū lui, și elū
- 21 "dupā acea vē va lāsa să mergeti. Și "voiū face, ca poporulū acesta să afle charū înaintea Egiptenilorū, și va fi, că eḡindū voi *din Egiptū*, nu veți merge cu mână gōlā; "Ci fie-care femeā va cere de la vecina sa și de la ospeteā casei sale vase de argintū și vase de aurū și vestiminte, *pre cari le veți pune pe fiii vōstri și pe fiile vōstre*, și "i veți despoia pre Egipteni.
- 4 **S**i răspundū Moisi, diḡe: Darā éccē ei nu mē vorū crede, și nu vorū asculta de cuvēntulū meū; că vorū diḡe; Iehova nu ți s'a arētātū ție.
- 2 Și Iehova diḡe lui: Ce *este* acea ce ai tu in mână? și elū respunse: Unū "toégū. Și *Domnulū* "i diḡe: Aruncā-lū pe pāmēntū; și elū "lū aruncā pe pāmēntū, și se făcu șerpe; și Moisi fugi de d'insulū. Și Iehova diḡe lui Moisi: Intinde-ți mână ta, și-lū iea de cōdā; și elū intinse mână, și-lū luā; și elū érá-și se făcu toégū in mână sa. Ca să "crēdā, diḡe, că "Iehova, Dumneḡeulū părințilorōi lorū, Dumneḡeulū lui Abraamū, Dumneḡeulū lui Isaacū și Dumneḡeulū lui Iacobū, ți s'a arētātū ție.
- Și Iehova "i mai diḡe lui: Vēri mână ta in sinū; și elū vēri mână sa in sinū, și scoțind'o, éccē mână sa *era albā* de leprā, "ca omētū. Apoi diḡe *Dumneḡeulū*: Vēri érá-și mână ta in sinū; și elū vēri mână sa in sinū, și scoțend'o afarā, éccē ea érá-și "se făcu ca *cea-l-altā* carne a lui. Și va fi, că de nu vorū crede ție, și nu vorū asculta de cuvēntulū teū la semnulū celū d'ântēiū, vorū crede cuvēntulū teū la semnulū alū dūoilea. Și va fi, dacā nu vorū crede ție și nici la aceste dūoē semne, nici vorū asculta de cuvēntulū teū, să iei din apa riului, și să o torni pe uscatū; și "apa, care o vei lua tu din riū, se va preface in sänge pe uscatū.
- Și Moisi diḡe lui Iehova: Rogu-mē, Dōmne, că eū nu *sunt* bărbatū ușorū la vorbire, nici amū fostū odatā mai "nainte, nici chiarū de cāndū vorbesci tu cu servulū teū, ci "sunt greū la vorbe și greū la limbā.
- Și Iehova diḡe cātrā d'insulū: "Cine a făcutū omulū gurā, séu cine a făcutū omū mutū séu surdū séu vēḡetorū séu orbū? aū nu eū Iehova? Decī mergī, și eū voiū fi "cu gura ta, și te voiū invēta ce să vorbesci.
- Și Moisi respunse: Rogu-mē, Dōmne, "trāmete pre cēla ce ai să trāmeți.
- Și aprindēdu-se Iehova de mână asu pra lui Moisi, "i diḡe: Aū Aaronū Levitulū nu *este* fratele teū? Sciū că elū vorbesce bine; și éccē-lū "ese intru intimpinarea ta, și vēḡēdu-te, se va bucura din tōtā ānima. "Vorbesce darā cu d'insulū, și "pune cuvinte in gura lui; și eū voiū fi cu gura ta și cu gura lui, și vē voiū "invēta ceea ce aveți să faceți. Și elū va vorbi in loculū teū cātrā poporū, și elū va fi in locū de gura ta, și "tu-ī vei fi luī in locū de Dumneḡeulū. Și tu iea "toégulū acesta in mână ta, cu care ai să faci semne.
- Atunci Moisi merse, și întorcēdu-se la

v Cap. 6. 3.
Ioan 8. 58.
2 Cor. 1. 20.
Ebr. 13. 8.
Apoc. 1. 4.
Pa. 155. 13.
Osea 12. 5.
Y Cap. 4. 29.
Fac. 50. 24.
Cap. 2. 25. &

4. 31.
Luc. 1. 68.
a Fac. 15. 14. 16.
Vers. 8.
b Cap. 4. 31.
c Cap. 5. 1. 3.
d Num. 23. 3, 4.
15. 16.
e Cap. 5. 2. &
7. 4.

f Cap. 6. 6. & 7.
5. & 9. 15.
g Cap. 7. 3. &
11. 9.
Deut. 6. 22.
Neem. 9. 10.
Ps. 105. 27. &
135. 9.
Ier. 32. 20.
Fapt. 7. 36.

Vede cap. 7.
până cap. 13.
h Cap. 12. 31.
i Cap. 11. 3. &
12. 36.
Ps. 106. 46.
Prov. 16. 7.
j Fac. 15. 14.
Cap. 11. 2. &
12. 35, 36.

k Iov 27. 17.
Prov. 13. 22.
Ezec. 39. 10.
—
Capitul 3.
a Vers. 17. 20.
b Cap. 19. 9.
c Cap. 3. 15.
d Num. 12. 10.
2 Reg. 5. 27.

e Num. 12. 13.
14.
Deut. 32. 39.
2 Reg. 6. 14.
Mat. 8. 3.
f Cap. 7. 19.
g Cap. 6. 12.
Ier. 1. 6.
h Ps. 94. 9.
i Isa. 50. 4.

Ier. 1. 9.
Mat. 10. 19.
Marc. 13. 11.
Luc. 12. 11.
12. & 21. 14.
15.
j Vede Iona 1. 3.
k Vers. 27.
l Sam. 10. 2.
5, 5.

l Cap. 7. 1. &
m Num. 22. 38. &
23. 5, 12, 16.
Deut. 18. 18.
Isa. 51. 16.
Ier. 1. 9.
n Deut. 5. 31.
o Cap. 7. 4. &
18. 19.
p Vers. 2.

Iethro, socrului seŭ, i dîse! Rogu-te, lasă-mă să mă duc înapoi la frații mei cari sînt în Egiptu, ca să vedu dacă mai trăesc. Și Iethro dîse lui Moisi: Mergi în pace.

Moisi se întorçe în Egiptu, și Aaronu se unesce cu elu.

- 19 Și Iehova dîse lui Moisi în Madianu: Scôlă-te și te întorçe în Egiptu, că ^a toți aceia ômeni cari căutaŭ viața ta au murit.
- 20 Și Moisi luă pre femea sa și pre fiii seŭ, și punendu-i pe asini, se întorçe în pămîntul Egiptului. Și Moisi luă ^a toéguļu lui Dumneđu în mâna sa. Și Iehova dîse lui Moisi: Mergendu și întorcendu-te în Egiptu, veđi ca tôte ^a semnele, pre cari le-am pus în mâna ta, să le faci înaintea lui Faraonu; eru ^a eu voi învêrtoșa ânima lui, încât elu să nu lase pre popor să mergă; Și tu vei dîce lui Faraonu: Așa dîce Iehova: "Israelu este fiul meu, ^a celu ânteu-născutu al meu; Și eu dîc tu: Lasă să mergă fiul meu, ca să servescă mie; și dacă tu vei respinge de a-lu lăsa, ecce ^a eu voi uide pre fiul tu, celu ânteu-născutu al tu.
- 24 Și era pe cale într'o ospetăria, și Iehova ^a lă ^a întimpină, și căută să-lu ^a omore pre elu.
- 25 Și Sephora luă o ^a pētră ascuțită, și tăia prepuțulu fiului seŭ, *pre care* aruncă la picioarele lui Moisi, și dîse; Cu adevēratu tu ești mie soțu de sange. Atunci *Domnul* ^a lă lăsă; eru ea dîse: Soțu de sange ești prin circumcisiune.
- 27 Și Iehova dîse lui Aaronu: Ești ^b înaintea lui Moisi în pustiiu: și elu merse, și-lu întimpină la ^a muntele lui Dumneđu, și-lu sărută.
- 28 Și Moisi ^a spuse lui Aaronu tôte cuvintele lui Iehova, cu cari ^a lă tramese, și tôte ^a semnele cari le ordină.
- 29 Moisi dară și Aaronu ^a merșeră, și adunară pre toți bētrânii fiilor lui Israelu. ^a Și Aaronu li vorbi tôte cuvintele, pre cari Iehova le-a fostu dîsu lui Moisi; și făcu semnele în inaintea poporului; Și poporul ^a cređu.
- 31 Și auđindū, că Iehova aru fi ^a cercetatu pre fiii lui Israelu, și că elu aru fi ^a vedutu apesarea lorū, se ^a plecără și se prosternură.

Anunțulu lui Dumneđu către Faraonu: răspunsul seŭ și crușimea lui.

- 5 SI după aceste Moisi și Aaronu veniră și dîseră lui Faraonu: Așa dîce Iehova, Dumneđu lui Israelu: Lasă pre poporul meu să mergă, ca să-mi ^a serbătorēscă în 2 pustiiu. Dară Faraonu dîse: ^b Cine este Ie-

hova, de a căruia vōce amū eu să ascultu, ca să lasu pre *fiu lui* Israelu? ^a nici pre Iehova nu-lu cunoscū, nici pre Israelu nu-lu voi lăsa să mergă. Și ei dîseră: ^a Dumneđu Ebreiloru ne-a întimpinatu pre noi, lasă-ne, rugămu-ne, să mergemū cale de trei dîle în deșertu, și să sacrificămū lui Iehova, Dumneđu nostru, ca elu să nu trâmētă asupra noastră ciumā seŭ sabiă. Eru regele Egiptulu li dîse: Voi Moisi și Aaronu! pentru ce trageți pre poporul de la lucrul seŭ? Duceți-vē *fie-care* la ^a munca sa. Și Faraonu mai dîse: Ecce, ^a multu este *deja* poporul în tēră, și voi vreți să-lu împedecați de la munca sa.

Și Faraonu ordină într'acea dî ^a împilatoriloru poporului și prefectiloru lorū, dîcendu: Mai multu să nu dați paiu poporului pentru facerea cărămidelorū ca până acumū, *ci* să mergă și să-și adune paiu. Și totuși numărul cărămidelorū, care făcea ei până acumū, să-lu impuneți; să nu-lu micșorați lorū; că *sunt* leneși; de aceea strigă, dîcendu: Să mergemū și să sacrificămū Dumneđu nostru. Ingreue-se munca ômeniloru acestora, ocupe-se de ea, și să nu se uite la vorbe deșerte.

Atunci împilatorii poporului și prefectii lorū eșiră, și vorbiră către poporū, dîcendu: Așa dîce Faraonu: Mai multu nu vi mai dau paiu! Duceți-vē singuri, și vi strângēți paiu de unde veți afla: *dară* nimica nu se va micșora din munca vōstră. Decī poporul se rēsiپی in totu pămîntul Egiptulu, ca să strângă miresce in locu de paiu. Și împilatorii ^a si-liau, dîcendu-li: Faceți munca vōstră, ceea ce sînteți dētori pe tōtă dîia, ca și atunci cāndu a fostu paiu. Și prefectii fiiloru lui Israelu, pre cari împilatorii lui Faraonu i-au pus preste d'înșii, fură bătuti, dîcendu-li: Pentru ce nu ați implinitu nici astădī nici ierī suma otărită de cărămiđi, ca și mai înainte?

Și prefectii fiiloru lui Israelu veniră, și strigară la Faraonu, dîcendu: Pentru ce faci așa cu servii tei? Paiu nu se dă serviloru tei, și *totuși* ni se dîce: Faceți cărămiđi; și ecce pre servii tei i bate, deși vina este a poporului teŭ. Eru elu dîse: Voi leneși, leneși *sînteți*, de aceea dîceți: Să mergemū, ca să sacrificămū lui Iehova! Acumū mergeți și lucrați, și paiu nu vi se va da, și totu atâtea cărămiđi veți face. Și prefectii fiiloru lui Israelu vedură starea lorū cea rea, de ôre-ce li s'a dîsu: Să nu micșorați din suma cărămidelorū cea otărită pentru tōtă dîia.

q Cap. 2. 15, 23.
Mat. 2. 20.
r Cap. 17. 9.
Num. 20. 8. 9.
s Cap. 3. 20.
t Cap. 7. 3, 13. &

9. 12, 35. & 10.
1. & 14. 8.
Deut. 2. 30.
Isa. 11. 20.
Isa. 63. 17.
Ioan 12. 40.

Rom. 9. 18.
u Osea 11. 1.
Rom. 9. 4.
2 Cor. 6. 18.
v Ier. 31. 9.
Iac. 1. 18.

x Cap. 11. 5. &
12. 29.
y Num. 22. 22.
z Fac. 17. 14.
a Ion. 5. 2, 3.
b Vers. 14.

c Cap. 3. 1.
d Vers. 15, 16.
e Vers. 8, 9.
f Cap. 3. 16.
g Vers. 16.
h Cap. 3. 18.

Vers. 8, 9.
i Cap. 3. 16.
j Cap. 2. 25. &
3. 7.
k Fac. 24. 26.
Cap. 12. 27.

1 Cron. 29. 20.
—
Capitul 5.
a Cap. 10. 9.
b 2 Reg. 18. 35.

Iov. 21. 15.
c Cap. 3. 19.
d Cap. 3. 18.
e Cap. 1. 11.
f Cap. 1. 7, 9.
g Cap. 1. 11.

- 20 Și eșindă ei de la Faraon, întâlniră pre
Moisi și pre Aaron, cari steteau înaintea
21 lor; *Și diseră lor: Caute Iehova asupra
vostă, și să judece; că uriciosu ați făcut
mirosul nostru înaintea lui Faraon și în-
aintea servilor lui, dându-li sabiă în mână,
ca să ne ucidă.
22 Și Moisi se'ntorșe la Iehova, și dise:
Dómne, pentru ce amăresci tu poporul a-
cesta așa? Pentru ce m'ai trămesu pre mine?
23 Că de când intraiu eu la Faraon, ca să-
vorbesu în numele te, el amăresce pre
popor și măi multu, și tu n'ai scăpat încă
6 pre poporul te. Atunci dise Iehova lui
Moisi: Acum vei vedé ce voi face eu lui
Faraon; căci silu' a de mână tare 'i va lăsa
să mērgă, și totu așa silu' de mână tare 'i
va goni pre ei din pământul lui.

*Ordinele și promisiunile lui Dumnezeu re'moite
lui Moisi.*

- 2 Și Dumnezeu vorbi cătră Moisi, și-i dise:
3 Eu sînt Iehova, care m'arătăi lui Abra-
am, lui Isaac și lui Iacob, ca *Dumnezeu
a totu-puternicu, dară cu numele meu de
4 Iehova nu li fui lor canoscutu. Și *eu în-
tăriu și legământu cu d'inșii, ca 'să dau
lor pământul Canaan, pământul petre-
cerei lor, în care ei au petrecut. *Și eu
mai audii și suspinul fiilor lui Israel, pre
cari Egipteni 'i asuprescu, și mi-amu adus
6 aminte de legământul meu. Dreptu aceea
spune fiilor lui Israel: *Eu sînt Iehova; și
v'voi scote pre voi din apăsarea Egipteni-
lor, și v'voi scăpa din servitutea lor,
și eu v'voi 'mētui pre voi cu brațu înaltu
7 și cu judecată mare. Și v'voi lua pre
voi de poporul meu, și 'voi fi Dumnezeu
vostu, și veți cunósce, că eu sînt Iehova Dum-
nezeu vostru care v'scote pre voi *din apē-
sarea Egiptenilor; Și v'voi duce în pā-
mētul, pentru care amu *rēdicatū mână
mea, că-lu voi da lui Abraam, lui Isaac și
lui Iacob; da, pre acesta 'lu voi da voi
de moscenire. Eu sînt Iehova!
9 Și Moisi spuse aceste fiilor lui Israel,
dară ei nu ascultară pre Moisi pentru mic-
șurimea lor de suflet și pentru munca lor
cea grea.
10 Și Iehova vorbi cătră Moisi, dicēndu:
11 Mērgi și di lui Faraon, regele Egiptului, ca
să lase să mērgă pre fiu lui Israel din pā-

mētul se. Și Moisi vorbi înaintea lui 12
Iehova, și dise: Ecce, fiu lui Israel nu mē
ascultă pre mine, apoi cumu mē va asculta
Faraon? Mai alesu că *eu sînt greu la cu-
vēt. Și Iehova vorbi cătră Moisi și că- 13
tră Aaron, și li ordină să mērgă la fiu lui
Israel și la Faraon, regele Egiptului, ca
să scotă pre fiu lui Israel din pământul
Egiptului.

*Fii lui Ruben și ai lui Simeon; genealogia
lui Moisi și a lui Aaron.*

Acestia sînt capii caselor părinților 14
lor: *Fii lui Ruben, întēi-născutul lui
Israel: Hanoch și Pallu, Hezron și Carmi.
Acele sînt familiile lui Ruben. *Și fiu lui 15
Simeon: Jemuel și Jamin și Ohad și
Jachin și Zohar și Saul, fiul din Ca-
nane. Aceste sînt familiile lui Simeon.
Și aceste sînt numele 'filor lui Levi 16
dupre generațiunile lor: Gherșon și Ko-
hat și Merari; și anii vieței lui Levi au
fostu o sută trei-deci și șapte de ani. *Fii 17
lui Gherșon: Libni și Șimi dupre familiile
lor. Și *fiu lui Kohat: Amram și Izhar 18
și Hebron și Uzziel; și anii vieței lui
Kohat au fostu o sută trei-deci și trei de
ani. Și *fiu lui Merari: Mahali și Muși; a- 19
ceste sînt familiile lui Levi dupre genera-
țiunile lor. Și *Amram luă de femeă pre
Iochebed, mătusa sa, care 'i născu lui pre
Aaron și pre Moisi; și anii vieței lui Am-
ram au fostu o sută trei-deci și șapte de 20
ani. Și *fiu lui Izhar: Korah și Nefeg
și Zitri. Și *fiu lui Uzziel: Mișael și Elza- 21
fan și Zitri. Și Aaron 'și luă de femeă 22
pre Elișeba, fiia lui *Amminadab, pre sora
lui Nașon, care 'i născu lui pre *Nadab și
pre Abihu și pre Eleazar și pre Itamar. 23
Și *fiu lui Korah: Assir și Elkanah
și Abiasaf: Aceste sînt familiile Kora-
hiților. Și Eleazar, fiul lui Aaron, 24
'și luă de femeă pre una din fetele lui Pu-
tiel, *care 'i născu lui pre Fineas: a-
cestia sînt capii părinților Leviților dupre
familiile lor.

Acestia sînt aceia Moisi și Aaron, 'cătră 26
cari dise Iehova: Scoteți pre fiu lui Israel
din pământul Egiptului dupre *oștirile lor.
Acestia sînt, cari *vorbiau cu Faraon re- 27
gele Egiptului, 'ca să scotă din Egipt
fiu lui Israel; acesti Moisi și Aaron.

a Cap. 6. 9.	Ioan. 8. 58.	Ps. 81. 6. &	Cap. 29. 45, 46.
—	Apoc. 1. 4.	136. 11. 12.	Deut. 29. 13.
Cap. 3. 19.	e Fac. 15. 18. &	j Cap. 15. 13.	Apoc. 21. 7.
Cap. 11. 1. &	17. 4. 7.	Deut. 7. 8.	m Cap. 5. 4, 5.
12. 31, 33, 39.	f Fac. 17. 8. &	1 Cron. 17. 21.	Pa. 81. 6.
Cap. 17. 1. &	28. 4.	Noem. 1. 10.	n Fac. 15. 18. &
35. 11. & 48. 3.	g Cap. 2. 24.	k Deut. 4. 20. &	26. 3. & 28.
Cap. 3. 14.	A Vers. 2, 8, 29.	7. 6. & 14. 2. &	13. & 35. 12.
Pa. 68. 4. &	i Cap. 3. 17. &	26. 18.	o Cap. 5. 21.
58. 18.	7. 4.	2 Sam. 7. 24.	p Vers. 9.
	Deut. 26. 8.	i Fac. 17. 7, 8.	q Vers. 30.

Cap. 4. 10.	v Num. 26. 57.	Num. 3. 30.	Ioa. 24. 33.
Ier. 1. 6.	1 Cron. 6. 2.	b Rut. 4. 19, 20.	f Vers. 13.
r Fac. 46. 9.	18.	1 Cron. 2. 10.	g Cap. 7. 4. &
1 Cron. 5. 3.	z 1 Cron. 6. 19.	Mat. 1. 4.	12. 17, 51.
e Fac. 46. 10.	& 23. 31.	c Lev. 10. 1.	Num. 33. 1.
1 Cron. 4. 24.	y Cap. 2. 1, 2.	Num. 3. 2. &	a Cap. 5. 1, 3. &
t Fac. 46. 11.	Num. 26. 59.	26. 60.	7. 10.
Num. 3. 17.	z Num. 16. 1.	1 Cron. 6. 3. &	i Vers. 13.
1 Cron. 6. 1, 16.	1 Cron. 6. 37.	24. 1.	Cap. 32. 7. &
u 1 Cron. 6. 17.	38.	d Num. 26. 11.	33. 1.
& 23. 7.	a Lev. 10. 4.	e Num. 25. 7, 11.	Pa. 77. 20.

Dumnezeu mai dă ordine lui Moisi și lui Aaron; toéglul lui Aaron se preface în șerpe.

- 28 Și a fost, cându vorbi Iehova către
29 Moisi în pământul Egiptului, Iehova vorbi
lui Moisi, dicendū: *Eu sūnt Iehova; *spu-*
ne lui Faraonū, regele Egiptului, tôte câte
30 ți-amū disū. Și Moisi dise lui Iehova:
Eccē *eu sūnt* greu la cuvēntū, cumū darā
7 Faraonū mē va asculta? Și Iehova dise
lui Moisi: Eccē eū te-amū pusū pre tine sã
fi *„dumnezeu* lui Faraonū, și Aaronū, fra-
2 tele teū, va fi *profetul* teū. Tu tôte sã
vorbești câte ți-amū ordinatū; și Aaronū,
fratele teū, sã le spunā lui Faraonū, ca elū
sã lase pre fiū lui Israelū din pământulū
3 seū. Și *eu* voiū învērtoșa ānima lui Fara-
onū, și *eu* voiū īmmulți *semnele* mele și minu-
4 nile mele in pământulū Egiptului. Și Fara-
onū nu va asculta de voi; *erū* *eu* voiū
pune mână pe Egiptū, și voiū scôte oștirile
mele, pre poporulū meū, pre fiū lui Israelū
din pământulū Egiptului *prin* mari judecāți.
5 Atuncī Egiptenii *vorū* cunósce, cã eū *sūnt*
Iehova, cândū *eu* voiū intinde mână mea preste
Egiptū, și voiū scôte pre fiū lui Israelū din
medilocolū lorū.
6 Și Moisi și Aaronū *făcură* dupā cumū
7 Iehova li ordinā; ei așa făcurā. Și Moisi *era*
de *optū-deci* de anī, și Aaronū de optū-deci
și trei de anī, cândū vorbirā către Faraonū.
8 Și Iehova vorbi către Moisi și către
9 Aaronū, dicendū: De vi va dice Faraonū:
„Faceți o minune; atuncī tu sã dici lui Aa-
ronū: *„Iea toéglul teū, și-lū aruncă înaintea*
lui Faraonū, *și elū se va preface* in șerpe.
10 Atuncī Moisi și Aaronū intrarā la Fara-
onū, și făcurā *dupā* cumū a fostū ordinatū
Iehova: Aaronū aruncā toéglulū seū īna-
īntea lui Faraonū și a servilorū seū, și
11 *se preface* in șerpe. Atuncī Faraonū *chīā-*
mā pre īntelepți și pre *fermăcători*; și a-
cesti incāntători ai Egiptului *făcură* și ei
12 asemenea cu fermăcătoriele lorū. Fie-care
și aruncā toéglulū seū, și ele se prefăcurā
in șerpī; darā toéglulū lui Aaronū īnghīți pre
13 toegele lorū. Și ānima lui Faraonū s'īn-
vērtoșā, și elū nu ascultā de d'īnșū, *dupā*
cumū li spusese Iehova.

Āntēia plagā asupra Egiptului—apa prefăcutā in sänge.

- 14 Și Iehova dise lui Moisi: *„Ānima* lui Fara-
onū s'a invērtoșatū, elū nu voesce a lāsa pre
15 poporū. Morgī la Faraonū mâne demā-

nētā, eccē, elū va eși la apă; atuncī tu sã
staī īnaintea lui pe termulū fluviului, și
īea in mână *toéglul* care s'a prefăcutū in
șerpe; Și-ī di: Iehova, *„Dumnezeulū* Ebrei- 16
lorū m'a trāmesū către tine, ca sã-ți dici:
Lasā pre poporulū meū sã mērgā, *ca elū*
sã-mī servescā in pustiiū; și eccē tu până
acumū n'ai ascultatū. Așa dice Iehova: In- 17
tru acēsta *veī* cunósce cã eū *sūnt* Iehova;
eccē eū cu toéglulū care-lū *ținū* in mână
voiū lovi apa cea din fluviū, și *se va pre-*
face *in sänge*. Și pesciī cei ce *sūnt* in flu- 18
viū vorū muri, și totū fluviulū se va īmpuți;
și Egiptenii se vorū *īngrețoșa* fōrte a bē din
apa fluviului.

Si Iehova dise lui Moisi: Di lui Aaronū: 19
Iē-ți toéglulū teū, și-ți *intinde* mână ta preste
apele Egiptului, preste riurile lorū, preste
fluviele lorū, preste lacurile lorū și preste
tôte bālțele lorū de apă; și ele se vorū preface
in sänge, și va fi sänge in totū pământulū
Egiptului, precumū și in vasele de lemne
și cele de pētrā.

Si Moisi și Aaronū făcurā așa dupā cumū 20
ordinase Iehova; și elū *redicāndu-și* toé-
glulū, lovi apa fluviului īnaintea ochilorū
lui Faraonū și a servilorū seū, și tôte *a-*
pele din fluviū se prefăcurā in sänge. Și 21
pesciī cari *eraū* in fluviū murirā, și flu-
viulū se īmpuți; și Egiptenii nu *puturā*
bē apă din fluviū, și era sänge in totū pā-
mēntulū Egiptului. *Si incāntătorii* din E- 22
giptū făcurā asemenea cu fermăcătoriele
lorū; și ānima lui Faraonū se invērtoșā, și
nu ascultā de d'īnșū, *dupā* cumū disese
Iehova. Și Faraonū īnturnāndu-se, intrā 23
in casa sa, și nici la acēsta nu plecā āni-
ma sa. Și totī Egiptenii sēparā īmprejurulū 24
fluviului, cāutāndū apă sã bē; cã nu puteau
bē din apa fluviului. Și se īmplinirā șapte 25
dile de cândū Iehova lovi fluviulū acela.

A dūoa plagā—bróscele.

DUPĂ acestea dise Iehova lui Moisi: In- 8
trā la Faraonū, și vorbesce lui: Așa
dice Iehova: Lasā pre poporulū meū *ca sã*
mērgā sã-mī servescā. Și de *nu* veī voi de 2
a-lū lāsa, eccē eū voiū bate cu *brósce* totū
cuprinsulū teū. Și riulū va foi de brósce, 3
cari se vorū sui și vorū veni la casa ta, in
camara de dormitū a ta, și pe patulū teū,
și in casele servilorū tei, și in ale poporu-
lui teū, și in cūptórele tale și in covețele

j Vers. 2.
k Vers. 11.
Cap. 7. 2.
l Vers. 12.
Cap. 4. 10.
—
Capulū 7.
a Cap. 4. 16.

l. 1. 10.
b Cap. 4. 16.
c Cap. 4. 15.
d Cap. 4. 21.
e Cap. 11. 9.
f Cap. 4. 7.
g Cap. 10. 1. &
11. 9.
h Cap. 6. 6.

i Vers. 17.
Cap. 8. 22. &
14. 4. 18.
Ps. 9. 16.
j Cap. 3. 20.
k Vers. 2.
l Deut. 29. 5. &
31. 2. & 34. 7.
Fapt. 7. 23, 30.

m Isa. 7. 11.
Ioan 2. 18. &
6. 30.
n Cap. 4. 2. 17.
o Vers. 9.
p Cap. 4. 3.
q Fac. 41. 8.
r 2 Tim. 3. 8.
s Vers. 22.

Cap. 8. 7, 18.
t Cap. 4. 21.
Vers. 4.
u Cap. 8. 15. &
10. 1, 20, 27.
v Cap. 4. 2, 3.
Vers. 10.
x Cap. 3. 18.
y Cap. 3. 12, 18.

& 5. 1, 3.
z Cap. 5. 2.
Vers. 5.
a Cap. 4. 9.
b Apoc. 16. 4, 6.
c Vers. 24.
d Cap. 8. 5, 6.
16. & 9. 22. &
10. 12, 21. &

14. 21, 26.
e Cap. 17. 5.
f Ps. 78. 44. &
105. 29.
g Vers. 18.
h Vers. 11.
i Vers. 3.
—

Capulū 8.
a Cap. 3. 12, 18.
b Cap. 7. 14. &
9. 2.
c Apoc. 16. 13.
d Ps. 105. 30.

- 4 tale. Așa bróscele se vorú sui preste tine și preste servii tei și preste poporulú teú.
- 5 Și Iehova díse lui Moisi: Dí lui Aaronú: 'Intinde-ți mâna ta cu toégulú teú asupra fluvielorú și asupra riurilorú și asupra lacurilorú, și fá sã vinã brósći preste pãméntulú
- 6 Egiptulú. Și așa Aaronú 'și întinse mâna sa preste apele Egiptulú, și eșirã ' brósći,
- 7 încãtú acoperirã pãméntulú Egiptulú. 'Și încântãtorii *din Egiptú* fãcurã asemenea cu fermãcãtoriele lorú, și scóserã brósći preste pãméntulú Egiptulú.
- 8 Atunci Faraonú chiãmã pre Moisi și pre Aaronú, și *li* díse: 'Rugați-vé lui Iehova, ca sã depãrteze bróscele de la mine și de la poporulú meú; și eú voiú lãsa pre poporulú sã mERGã, ca sã sacrifice lui Iehova. Și Moisi respunse lui Faraonú: Fãlesce-te inaintea mea! și cândú óre ruga-mé-voiú pentru tine și pentru servii tei și pentru poporulú teú, ca elú sã curãțe bróscele de la tine și de la casele tale, și numai in riurí sã mãi rEMãNã? Și elú díse: Mãne. Érú Moisi díse: Fie duple cuvéntulú teú; ca tu sã cunoscí, cã 'nu *este* altulú ca Iehova Dumneđeulú
- 11 nostru: Bróscele se vorú depãrta de la tine și din casele tale și de la servii tei și de la poporulú teú, și numai in riurí vorú mãi rEMãNé.
- 12 Și Moisi și Aaronú eșirã de la Faraonú; și Moisi 'strigã cátrã Iehova pentru bróscele, cari le trãmesese elú preste Faraonú. Și Iehova fãcu duple cuvéntulú lui Moisi, și bróscele murirã de prin case, de prin curți
- 14 și de prin câmpuri. Și *Egipteniú* le adunarã totú grãmãđi, grãmãđi; și se imputã pãméntulú.
- 15 Și vedëndú Faraonú cã are 'úsurare, i se 'invertoșã ánimã, și nu ascultã de d'ínșii, dupã cumú díse Iehova.

A treia plagã—muscele rele.

- 16 Și Iehova díse lui Moisi: Dí lui Aaronú: Intinde-ți toégulú teú, și lovesce pulberea pãméntulú, ca sã se prefacã in muscí rele
- 17 in totú pãméntulú Egiptulú. Și ei fãcurã așa: Aaronú 'și întinse mâna sa cu toégulú seú, și lovi pulberea pãméntulú; și o mulțime mare "de muscí rele venirã asupra ómenilorú și asupra vitelorú; totã pulberea pãméntulú se prefãcu in muscí in totú pãméntulú Egiptulú. Și "incântãtorii fãcurã asemenea cu fermãcãtoriele lorú, ca sã scótã muscí rele, darã "nu puturã; și acea mulțime de muscí rele fu și asupra ómenilorú

și asupra vitelorú. Și încântãtorii díserã 19 lui Faraonú: Acesta *este* "degetulú lui Dumneđeú! și totuși "ánimã lui Faraonú se învertoșã, și nu-i ascultã pre d'ínșii, dupã cumú díse Iehova.

A patra plagã—musca-câneluí.

Și Iehova díse lui Moisi: "Scólã-te de 20 demãnéțã, și stai inaintea lui Faraonú; éccé elú are sã éSã la apă; și tu sã-i díci: Așa díce Iehova: 'Lasã pre poporulú meú sã mERGã, ca sã-mí servESCã! Cã de nu vei 21 lãsa poporulú meú sã mERGã, éccé, eú voiú trãmete preste tine, preste servii tei și preste poporulú teú și preste casele tale musca-câneluí; și casele Egiptenilorú precumú și pãméntulú acela, care-lú *locuescú* ei, se vorú implé de musca-câneluí. Și 'eú in diúã a- 22 ceea voiú deosebi pãméntulú Goșenú, in care locuesce poporulú meú, ca acolo sã nu *fie* musca-câneluí; ca tu sã cunoscí, cã eú Iehova *súnt* in acelú pãméntú. Și voiú 23 face despãrtire intre poporulú meú și poporulú teú; mãne va fi acestú semnú. Și 24 Iehova fãcu așa; și "veni mare mulțime de musca-câneluí in casa lui Faraonú și in casele servilorú seí și in totú cuprinsulú Egiptulú; se stricã pãméntulú de musca-câneluí.

Și Faraonú chiãmã pre Moisi și pre Aaronú, și díse: Mergeți, sacrificați Dumneđeulú vostru intr'acestú pãméntú! Darã 26 Moisi díse: Nu se cuvine noiú sã facemú așa; cáci ceea ce noi amú sacrifica lui Iehova Dumneđeulú nostru, aceea este uriciune pentru Egipteni; și dacã noi "uriciunea Egiptenilorú o amú sacrifica inaintea ochilorú lorú, aú ei nu ne-arú ucide cu petre? "Cale de trei diúe vomú merge in 27 pustiiú, și vomú sacrifica lui Iehova Dumneđeulú nostru, dupã cumú "ni va díce noiú. Și Faraonú díse: Eú vè voiú lãsa pre voi 28 sã mergeți, ca sã sacrificați lui Iehova Dumneđeulú vostru in pustiiú; darã numai sã nu mergeți cumú-va mãi departe! "Rugați-vé și pentru mine. Și Moisi díse: Éccé eú 29 *acumú* esú de la tine, și mé voiú ruga lui Iehova, și totã musca-câneluí se va depãrta mãne de la Faraonú și de la servii lui și de la poporulú lui. Darã sã nu mãi "adaogi a ne mãi încela, o Faraone! nelãsândú pre poporú sã mERGã ca sã sacrifice lui Iehova.

Și Moisi eși de la Faraonú, și "se rugã 30 lui Iehova. Și Iehova fãcu duple cuvéntulú 31

e Cap. 7. 19.
f Ps. 74. 45. &
105. 30.
g Cap. 7. 11.
h Cap. 9. 29. &
10. 17.
Num. 21. 7.

1 Reg. 13. 6.
Papi. 8. 24.
i Cap. 9. 14.
Deut. 33. 26.
2 Sam. 7. 22.
1 Cron. 17. 20.
Ps. 86. 8.

Isa. 46. 9.
Ier. 10. 6. 7.
j Vers. 30.
Cap. 9. 33. &
10. 18. & 32.
11. Iac. 5. 16.
17. 18.

k Eccl. 8. 11.
l Cap. 7. 14.
m Ps. 105. 31.
n Cap. 7. 11.
o Luc. 10. 18.
2. Tim. 3. 8, 9.

p 1 Sam. 6. 3, 9.
Ps. 8. 3.
Mat. 12. 28.
Luc. 11. 20.
q Vers. 15.
r Cap. 7. 15.

s Vers. 1.
t Cap. 9. 4, 6.
26. & 10. 23. &
11. 6, 7. & 12.
13.
u Ps. 78. 45. &

105. 31.
v Fac. 43. 32. &
46. 34.
Deut. 7. 25.
26. & 12. 31.
z Cap. 3. 18.

y Cap. 3. 12.
z Vers. 8.
Cap. 9. 28.
1 Reg. 13. 6.
a Vers. 15.
b Vers. 12.

lui Moisi; și musca-cânelui se depărtă de la Faraon și de la servii săi și de la poporul său; nu mai rămase nici una. Dară ^cânuma lui Faraon se învârtă și astă dată, și nu lăsa pre popor să meargă.

A cincea plagă—ciuma vitelor.

9 **A**TUNC Iehova dîse lui Moisi: „Intră la Faraon, și dî lui: Așa dîce Iehova, Dumneșeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servescă! Căci dacă ^bnu vei voi a-lă lăsa, și-lă vei mai ține, Ecce ^cmăna lui Iehova va fi preste vitele tale cele de pe câmp, preste cai, preste asini, preste cămile, preste boi și preste oi; și va fi ciumă mare. Și Iehova ^dva pune despărțire între vitele Israelitelor și între vitele Egiptenilor, și nimica nu va muri din ale fiilor lui Israel. Și Iehova ^eînsamnă lui și timpul, dîcîndu: Măne va face acēsta Iehova în pămîntul acesta.

6 Și Iehova făcu acēsta de a dîoa dî, și ^ftote vitele Egiptenilor muriră; dară din vitele fiilor lui Israel nici una nu muri. Și Faraon trămise ^gsă vedă, și ecce nici una din vitele fiilor lui Israel nu murise. Și totuși ^hânuma lui Faraon rămase învârtă, și nu lăsa pre popor să meargă.

A șesca plagă—ulceri cu beșici preste omeni și vite.

8 Și Iehova dîse lui Moisi și lui Aaron: Luați-vi mânele pline de spuză din cuptor, și Moisi să o arunce spre ceri înaintea lui Faraon; și acēsta va spulbera preste tot pămîntul Egiptului, și ⁱdintr'însa se vor face ^julceri, eșîndu în beșici preste omeni și preste vite, în tot pămîntul Egiptului.

10 Ei dară luară spuză din cuptor, și steteră înaintea lui Faraon; și Moisi o răsipi spre ceri; și se făcu ^kulceri cu beșici, eșîndu la omeni și la vite. Și ^lîncântătorii nu putură sta înaintea lui Moisi din cauza ulcerelor; că și încântătorii aveau ulceri ca și toți Egiptenii. Și Iehova învârtă ^mânuma lui Faraon, și nu ascultă pre ei, ⁿdupă cum dîsesse Iehova lui Moisi.

A șeptea plagă—grîndină și foc.

13 Și Iehova dîse lui Moisi: ^oScolă-te măne de-demănță, și ^pstă înaintea lui Faraon, și-i dî: Așa dîce Iehova Dumneșeul Ebreilor: Lasă pre poporul meu să meargă, ca să-mi servescă! Căci eu astă dată voi tră-

mete tôte plagele mele preste tine și preste servii tăi și preste poporul tău, ^qca să cunoscî, că nu e altul asemenea mie preste tot pămîntul. Că eu acum mi-aș pute ^rîntinde mîna mea și să te bat cu mörte pre tine și pre poporul tău, și tu să fîi perdut de pe fața pămîntului. Dară eu ^spentru aceea te lasă să trăesci, pentru ca să-ți arăt puterea mea, și ca numele meu să se facă cunoscut preste tot pămîntul. Au te mai scoli tu asupra poporului meu, ca să nu-lă lași să meargă? Ecce, eu măne tot la acēstă oră voi face ^tsă cadă grîndină mare forte, cum nu a fost asemenea în Egipt din dîia în care s'a întemeiat și până astăzi. Acum dară, tră- ^umete să adune și tôte vitele tale, și totu ce ai tu pe câmp; că toți omenii și tôte vitele căte se vor afla pe câmp și nu vor fî strânse în casă, cădîndu preste d'însii grîndină, vor muri.

Acela d'între servii lui Faraon, care se temu de cuvîntul lui Iehova, ^vși scăpă pre servii săi și vitele sale în casă. Dară care ^wnu luă aminte la cuvîntul lui Iehova ^xși lăsa pre servii săi și vitele sale pe câmp.

Și Iehova dîse lui Moisi: Întinde-ți mîna ^yta spre ceri, și va cadé ^zgrîndină preste tot pămîntul Egiptului, preste omeni și preste vite și preste tōtă érba câmpului în pămîntul Egiptului. Moisi dară întinse ^{aa}toégulă seă spre ceri; și ^{ab}Iehova dede tunete și grîndină, și foc fugia pe pămînt, și ploa Iehova grîndină preste pămîntul Egiptului. Și era grîndină și foc ardetor în ^{ac}grîndină, așa de mare că asemenea nu a mai fost în tot pămîntul Egiptului, de cîndu a stat pe d'însul popor. Și grîndina ^{ad}lovi în tot pămîntul Egiptului totu de pe câmp, de la om până la vită; mai ^{ae}lovi și tōtă érba câmpului, și strică toți arborii de pe câmp. ^{af}Numai în pămîntul Goșen, unde ^{ag}erau fii lui Israel, acolo nu a fost grîndină.

Și Faraon trămise să chîame pe Moisi ^{ah}și pre Aaron, și li dîse: Eu acēstă dată ^{ai}am păcătuit; Iehova este drept, dară eu și poporul meu ^{aj}sîntem vinovați; ^{ak}Rugați-vă dară lui Iehova, (că acum ajunge,) ca să nu ^{al}mai fie tunete și grîndină; și eu ^{am}voi lăsa să mergeți, și nu veți mai rămăne. Și Moisi dîse cătră d'însul: Indată ^{an}ce voi eși din cetate, ^{ao}mî voi ^{ap}întinde mînele mele cătră Iehova, și tunetele vor în-

^c Vers. 15.
^{Cap. 4. 21.}

^{Cap. 8. 1.}

^b Cap. 8. 2.

^c Cap. 7. 4.

^d Cap. 8. 22.

^e Ps. 78. 50.

^f Cap. 7. 14. &

^g Apoc. 16. 2.

^h Deut. 28. 27.

ⁱ Cap. 8. 18, 19.

^j 2. Tim. 3. 9.

^k Cap. 4. 21.

^l Cap. 8. 20.

^m Cap. 8. 10.

ⁿ Rom. 9. 17.

^{Vede cap. 14.}

^{Prov. 16. 4.}

^{1 Petr. 2. 9.}

^o Apoc. 16. 21.

^p Ios. 10. 11.

^{Ps. 18. 13. &}

^{78. 47. & 105.}

^{32. & 148. 8.}

^{Isa 30. 30.}

^{Ezec. 38. 22.}

^{Apoc. 8. 7.}

^q Ps. 105. 35.

^r Cap. 8. 22. &

^{9. 4. 6. & 10.}

^{23. & 11. 7. &}

^{12. 13.}

^{Isa. 32. 18. 19.}

^s Cap. 10. 16.

^t 2 Cron. 12. 6.

^{Pa. 129. 4. &}

^{145. 17.}

^{Plân. 1. 18.}

^{Dan. 9. 14.}

^u Cap. 8. 8, 28.

^{& 10. 17.}

^{Fapt. 8. 24.}

^v 1 Reg. 8. 22.

^{38.}

^{Ps. 143. 6.}

^{Isa. 1. 15.}

30 ceta, și grândina nu va mai căde, ca tu să cunoscî, că ^a a lui Iehova este pământul. Câtă pentru tine și servii tei, ^v știu bine că încă nu vî temeți de Iehova Dumnezeu.

31 Și inul și orđul fură bătute, că ^a orđul
32 înspicase, și inul înflorise. Dară grăul și alacul nu se strică, pentru că aceste se făcure mai târđiu.

33 Și Moisi eșind de la Faraon afară din cetate, ⁱ ^a întinse mânele sale cătră Iehova, și tunetele și grândina încetară, și plôia nu se mai vîrsă pe pământ. Și Faraon vădend că plôia încetă, precum și tunetele și grândina, adaose a păcătui, și-și învêr-

34 toșă ânima sa, el și servii lui. Și așa ^b ânima lui Faraon învêrtoșându-se, el nu lasă pre fii lui Israel să mîrgă, după cum disese Iehova prin Moisi.

A opta plagă — locuste.

10 **S** Iehova dîse lui Moisi: Intră la Faraon. ^a că eă am învêrtoșat ânima lui și ânima servilor lui, ^b pentru ca să facă între d'inșii aceste semne ale mele; Și pentru ca ^c tu să spui in urechile fiului tei și ale fiului fiului tei cele ce am făcut eă in Egipt, și semnele mele cari le-am făcut in medîlocul lor, și să cunosceti că eă sînt Iehova.

3 Moisi dară și Aaron intrară la Faraon, și-i dîse: Așa dîce Iehova, Dumnezeu Ebreilor: Până când nu vei voi tu ^a de a te umili înaintea mea? Lasă poporul meu

4 să mîrgă, ca să servescă mie; Că dacă nu vei voi d'a lăsa poporul meu, eă eă mâne voi trâmète locuste in cuprinsul tei;

5 Și voră acoperi totă fața pământului, așa că pământul nu se va vedé; și ^v voră mîncă totă remășița ce a scăpat și ce vî-a rămas de grândină; și voră mîncă și toți

6 arborii ce vî înverdesc pe câmp; Și ^v voră implé casele tale, și casele tuturor servilor tei, și casele tuturor Egiptenilor, ceea ce n'au vedut părinții tei, nici părinții părinților tei, de când sînt pe pământ până in dîia de astă-đi. Și întorcendu-se se duse de la Faraon.

7 Și servii lui Faraon dîseră lui: Până când va fi nouă ^a cursă acestu om? Lasă pre omeni să mîrgă și să servescă lui Iehova Dumnezeu lor. Aă nu veđi tu încă, că

8 Egiptul este perdut. Și ei întorseră pre Moisi și pre Aaron la Faraon, care li dîse lor: Duceți-vă, și serviți lui Iehova Dumne-

deul vostru! dară cine sînt acei cari voră să mîrgă? Și Moisi response: Noi vomă

merge cu tînerii nostri și cu bîtrânii nostri, cu feciorii nostri, și cu fetele nîstre, cu turmele nîstre și cu cîređele nîstre; că ⁱ serbătore avemă a serba lui Iehova Și el li

10 dîse: Așa să fie Iehova cu voi, precum vî voi lăsa eă pre voi și pre copiii vostri! Veđeți că ^c cugetu rîu aveți. Nu așa; ci mergeți voi bărbații, și serviți lui Iehova, că acesta ați și cerut. Și-i goniră pre ei afară de la Faraon.

Și Iehova dîse lui Moisi: ⁱ Intinde-ți mîna ta spre pământul Egiptului pentru locuste, ca să vină preste pământul Egiptului, și

^a să mînânce totă érba pământului, totă ce a mai rămas de grândină. Și Moisi ⁱ și

13 întinse toégul seă spre pământul Egiptului; și Iehova aduse preste pământu un vînt de resăritu totă dîia aceea și totă nóptea; și demănétă acel vînt de resăritu aduse locustele. Și ⁱ locustele veniră preste

14 totu pământul Egiptului, și se aședară in totu ținutul Egiptului in așa mare mulțime, încatu ^a înaintea loră nici odată n'au mai fost atâtea, și nici după aceste voră mai fi atâtea; Că ele ^a acoperiră privirea a totu

15 pământul, și pământul s'a întunecat, și ele ^a mîncară totă érba pământului, și tôte fructele pomilor, pre cari grândina le mai lăsase: Nu rămânea nimica verdétă pe lemne, nici in érba câmpului, in totu pământul Egiptului.

Și Faraon chiamă curêndu pre Moisi 16 și pre Aaron, și li dîse: ^a Păcătuit'amă lui Iehova Dumnezeu vostru și voi. Eă a-

17 cumă, rogu-te, értă-mă păcatul meu numai astă-dată; și ^v vî rugăți lui Iehova Dumnezeu vostru, ca el să depărteze de la mine rumă mórtea acesta. El dară ^a eși de la

18 Faraon, și se rugă lui Iehova. Și Iehova aduse un vînt de apus puternic forte, care rădică locustele, și le aruncă ^a in Marea Roșă; și nici o locustă nu mai rămase in totu cuprinsul Egiptului. Dară Iehova ⁱ în-

20 vêrtoșă ânima lui Faraon, și el nu lăsa pre fii lui Israel.

A noua plagă; întunecă de trei dîle; a decă plagă amenințată.

Atunci dîse Iehova lui Moisi: ^a Intinde-ți 21 mîna ta spre ceri, și se va face întunecă preste totu pământul Egiptului, încatu întunecă se va puté pipai. Și Moisi in- 22 tinse mîna sa spre ceri, și se făcu ^a întu-

x Ps. 24. 1.   Cap. 8. 12.   b Cap. 7. 4.   2 Cron. 7. 14.
1 Cor. 10. 26.   b Cap. 4. 21.   c Deut. 4. 9.   & 31. 27.
28.   —   Ps. 44. 1. &   Iov 42. 6.
y Isa. 25. 10.   Capitul 10.   71. 18. & 78.   Ier. 13. 18.
z Rut. 1. 22. &   5, etc.   Iac. 4. 10.
2. 23.   Iool 1. 3.   1 Pet. 5. 6.
a Vers. 29.   α Cap. 4. 21. &   d 1 Reg. 21. 29.   e Prov. 30. 27.

f Apoc. 9. 3.   1 Sam. 18. 21.   105. 34.   r Cap. 8. 30.
g Cap. 9. 32.   Eccl. 7. 26.   m Iool 2. 2.   s Iool 2. 20.
Iool 1. 4. & 2.   1 Cor. 7. 15.   n Vers. 5.   t Cap. 4. 21. &
25.   i Cap. 5. 1.   o Ps. 105. 35.   11. 10.
h Cap. 8. 3. 21.   j Cap. 7. 19.   p Cap. 9. 27.   u Cap. 9. 22.
i Cap. 23. 35.   k Vers. 4. 5.   q Cap. 9. 28.   v Ps. 105. 28.
Ios. 23. 13.   l Ps. 78. 46. &   1 Reg. 13. 6.

nerecū fōrte mare preste totū pământulū
23 Egiptului, trei zile. Nu se vedea unulū pre
altulū, și nimenia nu se scula din loculū seū
trei zile; * dară toți fiii lui Israelū aveaū lumina
in locuințele lorū.

24 Atunci Faraonū chîamă pre Moisi, și-
i dîse: Mergeți, serviți lui Iehova, *decâtū* numai
turmele și ciredele vōstre vorū rămānē;
chiarū * și pruncii vostri se potū duce cu voi.
25 Și Moisi respunse: Tu vei da noui și sa-
crificiele și olocaustele, ca să le facemū lui
26 Iehova Dumneḡeulū nostru; Și chiarū și
vitele nōstre vorū merge cu noi, fără să rē-
mānā măcarū unghia *de ele*; că dintr'in-
sele avemū să luāmū, ca să servimū lui Ie-
hova Dumneḡeulū nostru; și noi nu scimū
cu ce vomū servi lui Iehova, până ce nu
vomū merge acolo.

27 Și Iehova *inṽertoșā* ānima lui Faraonū,
28 și elū nu voi să-i lase să mērgā. Și Fa-
raonū dîse lui Moisi: Du-te de la mine, și
te feresce, ca tu mai multū să nu veḡi fața
mea; că in ḡiua, in care vei vedē fața
29 mea, vei muri. Atunci Moisi respunse: Bine
ai ḡisū! *b* Eū mai multū nu voiū vedē fața ta.

11 **S**I Iehova dîse lui Moisi: Incă o plagă voiū
mai aduce preste Faraonū și preste E-
giptū; și elū după acēsta vē va lāsa d'aici;
ba, *a* cāndū vē va lāsa, elū incă vē va goni cu
2 gōnā. Acumū dā spune in auḡulū popo-
rului, *și-i ḡi*, ca să imprumute fie-care de la
vecinulū seū, și fie-care femeā de la vecina sa,
3 *b* vase de argintū și vase de aurū. *c* Și Iehova
fācu ca poporulū seū să afle charū in ochii
Egiptenilorū. Și omulū *d* Moisi *se fācu* mare
fōrte in pământulū Egiptului in ochii ser-
vilorū lui Faraonū și in ochii poporului.

4 Și Moisi dîse: Așa ḡice Iehova: *e* Pe la
medilocolū noṡții acēsteia voiū trece eū prin
5 medilocolū Egiptului: Și *f* totū āntēiū-nāscu-
tulū va muri in pământulū Egiptului, de
la āntēiū-nāscutulū lui Faraonū care șede
pe tronulū seū, și până la āntēiū-nāscu-
tulū servei care *șede* la rășniță, și toți ān-
tēiū-nāscuții vitelorū: *g* Și va fi bocetū mare
6 in totū pământulū Egiptului, căruia ase-
menea n'a mai fostū, și asemenea căruia nu
7 va mai fi. *h* Dară asupra tuturorū fiilorū lui
Israelū *i* nici unū cāne nu va ascuți limba sa,
nici asupra ōmenilorū nici asupra vitelorū; ca
să cunōsceti, cātā despărțire a pusū Iehova
8 între Egipteni și Israeliți. Atunci *j* toți acēști
servi ai tei vorū veni la mine, și se vorū pro-
sterne mie, ḡicēndū: Ești tu și poporulū in-

tregū, care-ți urmēzā ṡie; și eū atunci voiū eși.
Și elū eși de la Faraonū, aprinsū de mânia.

Și Iehova ḡise lui Moisi: *a* Faraonū nu
va asculta de voi; pentru ca *i* minunile mele
să se immulṡescā in pământulū Egiptului.

Și Moisi și Aaronū fācurā tōte acēste
10 minuni inaintea lui Faraonū; *m* dară Iehova
inṽertoșā ānima lui Faraonū, și elū nu lāsā
pre fiii lui Israelū din pământulū lui.

Instituirea Pascelorū.

SI Iehova vorbi cātrā Moisi și cātrū Aa-
ronū in pământulū Egiptului, ḡicēndū:
a Acēstā lunā va fi voiū inceptulū lunelorū; 2
ea va fi voiū āntēia d'intre lunea anului.

Spuneți la tōtā comunitatea lui Israelū,
ḡicēndū: In *ḡiua* a ḡecea a acēstei luni fie-
care din ei să iee cāte unū mnelū dupre
casele pārinților, cāte unū mnelū de *tōtā*
casa. Și dacā o casā va fi prē micā, *ca* 4
sā mānānce unū mnelū, atunci *pārintele* să
iee și pre vecinulū seū, celū mai aprōpe
de casa sa, dupre numērulū sufletelorū; du-
pre māncarea fie-cāruia să numerați la unū
mnelū.

Și mnelulū să vī fie *b* fără defectū, ma-
sculū, de unū anū, d'intre oi seū și d'intre
capre să-lū luați. Și să-lū păstrați până
6 la a *c* patru-spre-ḡecea ḡi a acēstei luni; și
atunci tōtā adunarea comunităței lui Isr-
aelū să-lū juughie intre amindūoē serele.

Și vorū lua din sāngele lui, și-lū vorū
7 pune pe amindūoi ușorii ușei, și pe pra-
gulū de susū in casele in cari-lū vorū mānca.

Și-i vorū mānca carnea lui in nōptea acēea,
8 friptā la focū și cu *a* azime, și cu *erburī* a-
mari lū vorū mānca. Și dintr'insulū să nu
māncați nimica crudū, nici fērtū in apă, ci
c friptū la focū, capulū cu piciorēle lui și cu
māruntaele lui. *d* Și dintr'insulū nimica să
10 nu lāsāți pe a dūoa ḡi, și dacā va rămānē
ce-va până a dūoa ḡi, cu focū să o ardeți.
Astū-feliū să-lū māncați pre elū; *f* *Fīindu-vī*
11 cōpsele vōstre incinse, incālṡāmintele in pi-
ciōrele vōstre, și toegele vōstre in mână, și
sā-lū māncați cu grābire; *g* *cā este* *pasca* lui
Iehova.

Cā eū in nōptea acēsta voiū *h* trece prin
12 pământulū Egiptului, și voiū bate pre totū
āntēiū-nāscutulū din pământulū Egiptului, de
la omū până la vitā; și voiū face judecatā
i tuturorū ḡeilorū din Egiptū: *j* Eū Iehova. Și
13 sāngele acela va fi voiū semnu pe casele a-
cele in cari *veți* fi; ca eū vedēndū sāngele,

x Cap. 8. 22.	Capitū 11.	Ps. 106. 46.	Amos 4. 10.	i Cap. 7. 3.	Deut. 16. 1.	28. 16.	j Cap. 23. 18. &
y Vers. 8.		d 2 Sam. 7. 9.	g Cap. 12. 30.	m Cap. 10. 20.	b Lev. 22. 19.	Deut. 16. 1. 6.	34. 25.
z Vers. 10.	a Cap. 12. 31,	Est. 9. 4.	Amos 5. 17.	27.	20, 21.	d Cap. 34. 25.	g Deut. 16. 5.
a Vers. 20.	33, 39.	e Cap. 12. 12,	h Cap. 8. 22.	Rom. 2. 5. &	Mal. 1. 8, 14.	Num. 9. 11.	h Cap. 11. 4, 5.
Cap. 4. 21. &	b Cap. 3. 22. &	23, 29.	i Ios. 10. 21.	9. 22.	Ebr. 9. 14.	Deut. 16. 3.	Amos 5. 17.
14. 4, 8.	12. 35.	Amos 5. 17.	j Cap. 12. 33.	—	1 Pet. 1. 19.	1 Cor. 5. 8.	i Num. 33. 4.
b Ebr. 11. 27.	c Cap. 3. 21. &	f Cap. 12. 12,	k Cap. 3. 19. &	Capitū 12.	o Lev. 23. 5.	e Deut. 16. 7.	j Cap. 6. 2.
—	12. 36.	29.	7. 4. & 10. 1.	a Cap. 13. 4.	Num. 9. 3. &		

să trecă pe lângă voi, ca voui să nu se întemple plagă perdetore, cându voi bate pământul Egiptului.

- 14 Și acésta și să fie voui * spre amintire, ca să păziți pre ea 'serbătore lui Iehova; ca "lege perpetuă între generațiunile vóstre
- 15 o veți păzi. "Șapte zile să mâncați azime: din ziua d'anteia să scóteți totu ce este dospitú din casele vóstre, pentru că totú celú ce din ziua d'anteia și până intr'a șep-tea și va mânca pâne dospită, ° stêrpi-se-va sufletulú acela din Israelú. Erú ziua d'an-teia se va °prochiama sântă, și ziua a șep-tea și se va prochiama sântă; nici o mun-că să nu faceți în acele zile, fără numai câte sunt de nevoia spre mâncare pentru fie-care sufletú. Voi dară să păziți azimele, că eu 'in acésta și amú scosú oștirile vóstre din pământul Egiptului; păziți dară ziua acésta ca lege perpetuă între generațiunile vóstre.
- 18 'In ántéia lună, in a patru-spre-dece di a lunei d'anteia de cu séră începéndu, veți mânca azime până la ziua d'uoă-deci și una ale acestei luni, séră. "Șapte zile dospitú să nu se afle in casele vóstre; că totú celú ce va mânca dospitú, 'stêrpi-se-va sufletulú acela din comunitatea lui Israelú, fie acela străinú
- 20 séu moscénú. Nimica dospitú să nu mâncați, ci in tóte locuințele vóstre să mâncați azime.

Păzirea Pascelorú.

- 21 Atunci Moisi chiamă pre toți bătrânii lui Israelú, și li díse: "Alegeti-vi, și luați voui câte unú mnelú, duple familiile vóstre, și-lú junghiați pasca. "Și luați mănunchiú de isopú, și-lú mueți in sângele celú din strachină, și cu acelú sânge din strachină °ungeți pragulú și cei d'uoí ușiori ai ușei; și nimenea să nu ésa pe ușa casei sale până demánétă. "Căci Iehova va trece, ca să bată pre Egipteni, și va vedé sângele pe pragú și pe cei d'uoí ușiori, și va trece Iehova pe lângă ușa, și °nu va lăsa pre °perdetorú să intre in casele vóstre,
- 24 ca să cê bată. Voi dară păziți lucrulú acesta ca lege pentru voi și pentru fii vóstri in eternú. Și va fi, cându veți intra in pământulú, pre care Iehova 'lú va da voui, °cumú a dísu, veți pázi cultulú acesta
- 26 "Și va fi, cându vorú díce voui fii vostr
- 27 Ce felú de cultú este acesta? Voi veți și ,

ce: "Acesta este sacrificiulú de pască lui Iehova, care trecu in Egiptú pe lângă casele fiilorú lui Israelú, cându bātu elú Egiptulú, éru casele nóstre le mēntui. Și poporulú 'și 'plecă capulú și se prosternu. Și fii lui Is- 28 raelú se duseră, și 'făcură, după cumú ordinase Iehova lui Moisi și lui Aaronú; ei așa făcură.

Mórtea ántéiú-născuților Egiptenilorú. Ple-carea Israelitilorú din Egiptú; Sântirea celorú ántéiú-născuți.

"Și la mezulú noptii °bātu Iehova totú 29 ántéiú-născutulú in pământulú Egiptului, 'de la ántéiú-născutulú lui Faraonú care ședea pe tronulú lui, până la ántéiú-născutulú captivulú din închisóre, și totú ántéiú-născutulú vitelorú. Și Faraonú se sculă in nóp- 30 tea aceea, elú și toți servii lui și toți Egipteni, și se făcu °bocetú mare in Egiptú; că nu era casă, in care să nu fie mortú. Și °elú chiamă pre Moisi și pre Aaronú nóp- 31 tea, și li díse: Sculați-vé, și eșiți din poporulú meu, 'voi și fii lui Israelú; mergeți și serviți lui Iehova, cumú ați dísu. "Luați-vi 32 și turmele și ciredele vóstre, cumú ați dísu; duceti-vé și mé °bine-cuvēntați și pre mine.

"Și Egipteni siliaú pre poporú fórté, și 33 se grăbiaú să-lú facă să ésa din téra: căci díceai: °Toți perimú. Și poporulú luá alu- 34 atulú seú, mai 'nainte de a se dospí, cu covățele lorú legate in vestmintele lorú pe umeri. Și fii lui Israelú făcură duple cu- 35 vēntulú lui Moisi, și imprumutară de la Egipteni °vase de argintú și vase de aurú și vestminte. "Și Iehova făcu ca poporulú seú 36 să afle charú la Egipteni, și ei li imprumutară lorú; și așa °ei despoiéră pre Egipteni.

Și 'fii lui Israelú plecândú din "Ramesesú 37 venirá la Succotú, ca la "șese sute de mii de bărbați pedestri, fără de copii. Și cu 38 ei eși amestecătură mare de străini, și turme de oi și de boi, vite multe fórté. Și 39 ei din aluátulú ce l'au scosú din Egiptú au coptú turte de azime; fiindú-că nu era dospitú; că ei °fiindú goniți de Egipteni să ésa, nu putură să întârđie, și hrană nu-și putură pregăti.

Erú locuirea fiilorú lui Israelú, câtú au 40 locuitú in Egiptú, fu °patru sute și trei-deci de ani. Și a fostú, că la încheiárea a pa- 41

k Cap. 13. 9.
l Lev. 23. 4. 5.
m Reg. 23. 21.
n Vers. 24. 43.
o Cap. 13. 10.
p Cap. 13. 6. 7.
q 23. 15. & 34.
r 18. 25.
s Lev. 23. 5. 6.
t Num. 28. 17.
u Deut. 16. 3. 8.
v 1 Cor. 5. 7.

o Fac. 17. 14.
p Num. 9. 13.
q Lev. 23. 7. 8.
r Num. 28. 18.
s 25.
t Cap. 13. 3.
u Lev. 23. 5.
v Num. 28. 16.
w Cap. 23. 15. & 34. 18.
x Deut. 16. 3.
y 1 Cor. 5. 7. 8.

t Num. 9. 13.
u Vers. 3.
v Num. 9. 4.
w 10s. 5. 10.
x Reg. 23. 21.
y Ezra 6. 20.
z Mat. 26. 18. 19.
a Marc. 14. 12-16.
b Luc. 22. 7. etc.
c Ebr. 11. 28.
d Vers. 7.

y Vers. 12. 13.
z Ezech. 9. 6.
a Apoc. 7. 3. & 9. 4.
b 2 Sam. 24. 16.
c 1 Cor. 10. 10.
d Ebr. 11. 28.
e Cap. 3. 8. 17.
f Cap. 13. 8. 14.
g Deut. 32. 7.
h 10s. 4. 6.

Ps. 78. 6.
d Vers. 11.
e Cap. 4. 31.
f Ebr. 11. 28.
g Cap. 11. 4.
h Num. 8. 17. & 33. 4.
i Ps. 78. 51. & 105. 36. & 135. 8. & 136. 10.
j Cap. 4. 23. &

11. 5.
j Cap. 11. 6.
k Prov. 21. 13.
l Amos. 5. 17.
m Iac. 2. 13.
n Cap. 11. 1.
o Ps. 105. 38.
p Cap. 10. 9.
q Cap. 10. 26.
r Num. 27. 34.
s Cap. 11. 8.

Ps. 105. 38.
p Fac. 20. 3.
q Cap. 3. 22. & 11. 2.
r Cap. 3. 21. & 11. 3.
s Fac. 15. 14.
t Cap. 3. 22.
u Ps. 105. 37.
v Num. 33. 3. 5.
w Fac. 47. 11.

o Fac. 12. 2. & 46. 3.
p Cap. 38. 26.
q Num. 1. 46. & 11. 21.
r Cap. 6. 1. & 11. 1.
s Vers. 33.
t Fac. 15. 13.
u Eapt. 7. 6.
v Gal. 3. 17.

tru sute și trei-deci de ani, tocmai într'aceiași zi, * toate oștirile lui Iehova eșiră din pământul Egiptului.

42 Acésta este ^a nópcea, ce trebuie a se păzi lui Iehova, căci ^{atunci} i-a scos el pre d'înșii din pământul Egiptului; acésta este nópcea, ce trebuie a se păzi lui Iehova de cătră toți fiii lui Israelu in generațiunile lor.

43 Și Iehova ^{disese} lui Moisi și lui Aaronu: Acésta este ^b legea pascelorū: nici unū străinū

44 nu va mânca dintr'insa. Dară totū servulū, cu argintū cumpératū, după ce-lū veⁱ ^c circumcide, va mânca dintr'insa. ^d Străinū și

45 năimitū nu va mânca dintr'insa. ^e Pasca se va mânca într'o singură casă, și din carnea ei nu veⁱ scóte ^{nimica} afară din casă; * și

46 osū dintr'insa să nu sdrobiți. ^f Tótă comunitatea lui Israelū va face acésta. Și ^g unū străinū, de va locui cu tine, și de va voi

47 să facă pasca lui Iehova, acelaia se va circumcide tótă partea bărbătescă, și atunci se va apropia elū ca să facă acésta: și acela va fi ca și unū moscénū alū țerei; dară

48 nici unū necircumcisū nu va mânca din ea. ^h O lege va fi pentru moscénulū și pentru străinulū ce va locui între voi.

49 ⁱ O lege va fi pentru moscénulū și pentru străinulū ce va locui între voi.

50 Și toți fiii lui Israelū făcură, cumū ordină Iehova lui Moisi și lui Aaronū; ei așa făcură.

51 Și acésta a fostū tocmai in ziua aceea, cândū scóse Iehova pre fiii lui Iehova din pământul Egiptului ^j duple oștirile lor.

13 **S**i Iehova vorbi cătră Moisi, ^k ^{dicendū}: ^l Sântesce-mi pre totū ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa}

dicându: "Dumnezeu vă va cerceta pre voi, și voi veți duce oșele mele de aici.

- 20 Și "plecându din Succot, tăbărâra în Etham, carele este la marginea pustiului.
- 21 Și "Iehova mergea înaintea lor, ziua în stâlp de năor, spre a li arăta calea, erau noptea în stâlp de foc, spre a lumina lor, ca ei să potă merge ziua și noptea:
- 22 Stâlpul de năor nu se depărta ziua de dinaintea poporului, nici stâlpul de foc noptea.

- 14 Si Iehova vorbi către Moisi, dicându: Spune fiilor lui Israel, "ca să se întorcă, și să tăbărescă înaintea "Pihahirotului, între "Migdol și mare, față cu Baal-Zefon; în dreptul lui să tăberăți, lângă mare.
- 3 Ca Faraon va dice despre fiii lui Israel: "Ei s'au rătăcit prin țară, pustiul i-a închis. Și "eu voi învertoșa anima lui Faraon, ca el să-i urmărescă pre ei; și eu "mă voi glorifica în Faraon și în totă armata lui; "și Egiptenii vor cunosc că eu sunt Iehova. Și ei făcără așa.

- 5 Și dându-se în scire regelui din Egipt, că poporul fuge, "anima lui Faraon și a servilor lui în privirea poporului se schimbă, și diseră: Ce este acesta ce am făcut noi, de am lăsat pre Israel să mergă și să nu mai servescă noui? Și elu înhamă la carul se, și luă poporul se cu sine;
- 7 Și luă "șese sute de car alese și toate carele din Egipt, și preste toate puse căpitii.
- 8 Și Iehova "învertoșă anima lui Faraon, regele Egiptului, și ei urmăriră pre fiii lui Israel. Dară "fiii lui Israel esiră cu mână înaltă. Și "Egiptenii urmăriră pre ei, toți caii și carele lui Faraon și călăreții lui și totă armata; și i ajunseră, tăbărâți fiind la Pihahirotu lângă mare în dreptul Baal-Zefonului.
- 10 Și când Faraon se apropiă, fiii lui Israel și rădicară ochii, și ecce Egiptenii veniau în urma lor; și fiii lui Israel se temură "forțe, și "strigară către Iehova: "Și diseră lui Moisi: A nu erau morminte în Egipt, de ne-ai scos pre noi să murim în pustii? Ce este acesta ce ni-ai făcut noi, că ne-ai scos din Egipt? "A nu era acesta cuvântul, care l'am vorbită către tine în Egipt, dicându: Lasă-ne, și vom servi Egiptenilor? Că mai bine era pentru noi, ca să servim Egiptenilor, decât să murim în pustii.

Atunci Moisi dise poporului: "Nu vă temeți, puneți-vă și acceptați să vedeți mântuirea cea de la Iehova, pre care o va face voi astăzi: Că acești Egipteni, pre cari i vedeți voi astăzi, nu-i veți mai vedé în etern. "Iehova se va lupta pentru voi, voi deci "tăceți.

Și Iehova dise lui Moisi: Ce strigi către mine? di fiilor lui Israel, ca să plece. Eră tu "rădică-ți toégul te, și-ți întinde mână ta spre mare, și o despica pre ea; și fiii lui Israel vor trece prin mare pe uscat. Că ecce eu voi "învertoșa anima Egiptenilor, ca ei să intre în urma lor, și eu mă voi "glorifica în Faraon, și în totă oștea lui, în carele lui și în călăreții lui. Și Egiptenii "vor cunosc, că eu sunt Iehova, când mă voi glorifica în Faraon, în carele și călăreții lui.

Atunci ângerul Domnului, "carele mergea înaintea taberei lui Israel, plecă, și merse în urma lor; și stâlpul de năor se rădică d'inaintea lor, și stete d'napoia lor. Și elu veni între tabăra Egiptenilor și între tabăra lui Israel. Și "elu pentru unii era năor întunecos, erau altora li lumina noptea, încât unii de alții nu se apropiară totă noptea.

Și Moisi "întinându-și mână sa spre mare, Iehova printr'un vânt de resăritu făcu ca marea să se retragă totă noptea, și "marea o făcu uscată, și apa se "despica. Și "fiii lui Israel merseră în medi-locul mării pe uscat; și apa li era lor ca un "părete d'a drepta și d'a stanga.

Și Egiptenii luându-se după d'inșii, intrară în urma lor în mare, adevă toți caii lui Faraon, carele lui și călăreții lui. Și era pe la veghierea demăneței, și "Iehova din stâlpul de foc și de cel de năor căută asupra armatei Egiptenilor, și armata Egiptenilor o turbură; Și depărta rotele carălor lor, încât le duceau cu greutate. Atunci diseră Egiptenii: Să fugim de dinaintea lui Israel, că Iehova "se luptă pentru d'inșii asupra Egiptenilor! Și Iehova dise lui Moisi: "Întinde-ți mână ta spre mare, și apa se va întorce preste Egipteni, preste carele lor și preste călăreții lor. Și Moisi "și întinse mână sa spre mare, și marea despre ziua se "întorse în puterea

g Fac. 50. 25.
Ios. 24. 32.
Fapt. 7. 16.
Num. 33. 6.
Cap. 14. 19.
24. & 40. 38.
Num. 9. 15. &
10. 34. & 14.
14.
Deut. 1. 33.
Neem. 9. 12,
19.

Ps. 78. 14. &
99. 7. & 105.
39.
Isa. 4. 5.
1 Cor. 10. 1.
—
Capit. 14.
a Cap. 13. 18.
b Num. 33. 7.
c Ier. 44. 1.
d Ps. 71. 11.
e Cap. 4. 31. &

7. 3.
f Cap. 9. 16.
Vers. 17. 18.
Rom. 9. 17, 22,
23.
g Cap. 7. 5.
h Ps. 105. 25.
i Cap. 15. 4.
j Vers. 4.
k Cap. 6. 1. &
13. 9.
Num. 33. 3.

l Cap. 15. 9.
Ios. 24. 6.
m Ios. 24. 7.
Neem. 9. 9.
Ps. 34. 17. &
107. 6.
n Ps. 106. 7. 8.
o Cap. 5. 21. &
6. 9.
p 2 Cron. 20. 15,
17.
Isa. 41. 10, 13,

14.
q Vers. 25.
Deut. 1. 30. &
3. 22. & 20. 4.
Ios. 10. 14, 42.
& 23. 3.
2 Cron. 20. 29.
Neem. 4. 20.
Isa. 31. 4.
r Isa. 30. 15.
s Vers. 21. 26.
Cap. 7. 19.

t Vers. 8.
Cap. 7. 3.
u Vers. 4.
v Vers. 4.
z Cap. 13. 21. &
23. 20. & 32.
34.
Num. 20. 16.
Isa. 63. 9.
y Vede Isa. 8.
14.
2 Cor. 4. 3.

z Vers. 16.
a Ps. 66. 6.
b Cap. 15. 8.
c Ios. 3. 16. &
4. 23.
d Num. 9. 11.
e Ps. 74. 13. &
106. 9. & 114.
3.
f Isa. 63. 12.
g Vers. 29.
Cap. 15. 19.

Num. 33. 8.
Ps. 66. 6. & 78.
13.
Isa 63. 16.
1 Cor. 10. 1.
Ebr. 11. 29.
d Hab. 3. 10.
e Vede Ps. 77.
17, etc.
f Vers. 11.
g Vers. 16.
h Ios. 4. 18.

- sa la loculū ei; și Egiptenii fugindū o intim-
pinară. Așa Iehova 'aruncă pre Egipteni in
28 međi-loculū mării. Și 'intorcându-se apa in-
napoi, 'acoperi carēle și pre călăreții din totă
osteā lui Faraonū, cari intraseră după Israeliți
in mare; nici unulū dintr'înșii nu mai rămase.
29 Dară 'fiii lui Israelū trecură pe uscatū prin
međi-loculū mării, și apa li-a fostū lorū pă-
rete d'a drépta și d'a stānga.
30 Astū-feliū 'mētui Iehova pre Israelū in
diūa aceea de mână Egiptenilorū, și Israelū
'vedu pre Egipteni morți pe țermulū mă-
rei. Și Israelū vedu mână cea tare, care
31 Iehova o arētā in contra Egiptenilorū. Și
poporulū se temu de Iehova, și 'cređu lui
Iehova și lui Moisi servulū seū.

Cântarea fiilorū lui Israelū.

- 15 **A**TUNCĪ 'Moisi și fiii lui Israelū cântară
acéstā cântare lui Iehova, și dīserā:
Voiū 'cânta lui Iehova, că mărețū s'a
[măritū,
Pre calū și pre călăreți 'i-a aruncatū in mare.
2 Tăria mea și 'lauda mea este Iehova,
Și-mi fu mie mēntuire.
Acesta este Dumneđeulū meū, și-lū voiū lă-
[uda pre d'insulū;
Dumneđeulū 'părintelū meū, și-lū voiū 'înălța
[pre d'insulā.
3 Iehova este 'resboinicū mare, Iehova este
[numele lui;
4 Carēle lui 'Faraouū și osteā lui a aruncatū
[in mare,
'Aleșii și căpiteniele lui s'aū afundatū in Ma-
5 'Adūncimea 'i-a acoperitū pre ei, [rea-Roșiā.
'Afundatu-s'aū intru adūncime, ca și o pētrā.
6 'Drépta ta, Iehova, s'a măritū prin tăria;
Drépta ta, Iehova, a sfărāmatū pre neamicū.
7 Prin mārimea 'majestāței tale sdrobesci tu
[pre impotrivorii tei;
Tu trāmeți mânia ta, care-i 'mistuesce o ca
[pre mirisce.
8 'La suflarea nărilorū tale apele s'aū grā-
[măditū;
Și 'fluvie curgētori aū statū ca o movilā,
Inchēgatū-s'aū adūncurile in međi-loculū
[mării.
9 'Neamiculū dīcea: Voiū urmări, 'i voiū ajunge,
Voiū 'impărți prada, sufletulū meū se va sã-
[tura de d'înșii,

- Trage-voiū sabia mea, mână mea 'i va stērpi.
Tu ai 'suflatū cu suflarea ta, și 'marea 'i-a 10
[acoperitū pre d'înșii,
Ca plumbulū s'aū afundatū in ape puternice.
'Cine este asemenea ție intre dēi, Iehova? 11
Cine este ca tine 'mărețū in sântire,
Infricoșatū in laude, 'făcētorū de minuni?
Intins'ai 'drépta ta, și pāmēntulū 'i-a inghi- 12
[titū pre d'înșii.
Tu prin indurarea ta ai 'condusū poporulū 13
[acesta, pre care l'ai mēntuitū,
Și cu puterea ta 'lū îndreptaiū la 'locuința
[ta cea sântā.
'Audit'aū popórele, și s'aū cutremuratū, 14
'Tremurū a cuprinsū pre locuitorii Palestinei.
'Atunci se turburāră 'domnitorii Edomului, 15
Cutremurū a cuprinsū pre 'puternicii din
Se topiră 'toti locuitorii Canaanului. [Moabū;
'Să cadă preste d'înșii mare cutremurū și frică, 16
De mārimea braçuluiū teū să stee amuțiți
[ca pētrā.

- Până ce va trece poporulū teū, Iehova;
Până ce va trece poporulū, pre 'care tu l'ai
[rescumpēratū.
Să-i duci pre d'înșii, și să-i 'plānți pe mun- 17
[tele moscenirei tale,
In loculū pre carele tu l'ai gătitū ție spre
[locuință, Iehova,
In 'sanctuarulū, pre care mānele tale l'ai a-
[ședatū, Dómne!
'Iehova va impērāti in eternū și perpetuū. 18
Căci o caii lui Faraonū cu carēle sale și 19
cu călăreții seī intrarā in mare, și 'Iehova
aduse órā-și preste d'înșii apa mării; dară
fiii lui Israelū trecură pe uscatū prin međi-
loculū mării.
Și Maria 'profetesa, 'sora lui Aaronū, 'luā 20
in mână sa timpanā; și tóte femeele eșirā
după d'insa 'cu timpane și in chorū; Și 21
Maria li 'respunse lorū:
'Cântați lui Iehova, că mărețū s'a măritū,
Pre calū și pre călăreți 'i-a aruncatū in mare.

Intrarea in pustiū. Mara și Elimī.

- Și Moisi rēdicā pre fiii lui Israelū de la 22
Marea-Roșiā, și se duserā spre pustiulū
'Șurū; și merșerā trei dīle prin pustiū, și
apā nu aflāu. Și ajunserā la 'Mara; dară 23
ei nu puturā bé apā din Mara, că era a-

i Cap. 15. 1, 7. j Hab. 3. 8, 13. k Ps. 106. 11. l Vers. 22. m Ps. 77. 20. & 78. 52, 53. n Ps. 106. 8, 10. o Ps. 58. 10. & 59. 10. p Cap. 4. 31. & 19. 9. q Ps. 106. 12. Ioan. 2. 11. & 11. 45.	Capulū 15. a Iude. 5. 1. 2 Sam. 22. 1. b Ps. 106. 12. c Vers. 21. d Deut. 10. 21. e Ps. 18. 2. & 22. 3. & 59. 17. & 62. 6. & 109. 1. & 118. 14. & 140. 7. f Isa. 12. 2. Hab. 3. 18, 19. g Cap. 3. 15, 16. h 2 Sam. 22. 47.	Ps. 99. 5. & 118. 28. Isa. 25. 1. f Ps. 24. 8. Apoc. 19. 11. g Cap. 6. 3. h Cap. 14. 28. i Cap. 14. 7. j Cap. 14. 28. k Neom. 9. 11. l Ps. 118. 15, 16. m Deut. 33. 26. n Ps. 59. 13. o Isa. 5. 24. & 47. 14.	p Cap. 14. 21. 2 Sam. 22. 16. Iov. 4. 9. 2 The. 2. 8. q Ps. 78. 13. r Hab. 3. 10. s Jude. 5. 30. t Fac. 49. 27. u Isa. 53. 12. v Luc. 11. 22. w Cap. 14. 21. x Ps. 117. 18. y Vers. 5. z Cap. 14. 28. 1 Reg. 8. 25.	Ps. 71. 19. & 86. 8. & 89. 6. 8. Ier. 10. 6. & 49. 19. x Isa. 6. 3. y Ps. 77. 14. z Vers. 6. a Ps. 77. 15, 20. & 78. 52. & 80. 1. & 106. 9. Isa. 63. 12, 13. Ier. 2. 6. b Ps. 78. 54. c Num. 14. 14. Deut. 2. 25.	Ios. 2. 9, 10. d Ps. 48. 6. e Fac. 36. 40. f Deut. 2. 4. g Num. 22. 3. h Hab. 3. 7. i Ios. 5. 1. j Deut. 2. 25. & 11. 25. k Ios. 2. 9. l 1 Sam. 25. 37. m Cap. 19. 5. n Deut. 32. 9. o 2 Sam. 7. 23. p Ps. 74. 2. & Isa. 43. 1, 3. & 29.	51. 10. Ier. 31. 11. Tit. 2. 14. 1 Pet. 2. 9. 2 Pet. 2. 1. l Ps. 44. 2. & 80. 8. m Ps. 78. 54. n Ps. 10. 16. & 29. 10. & 146. 10. Isa. 57. 15. o Cap. 14. 31. p Irov. 21. 23. q Cap. 14. 28. 29.	q Jude. 4. 4. 1 Sam. 10. 5. r Num. 25. 59. s 1 Sam. 18. 6. t Jude. 11. 34. & 21. 21. 2 Sam. 6. 16. Ps. 68. 11, 25. & 149. 3. & 150. 4. u 1 Sam. 18. 7. v Vers. 1. w Fac. 16. 7. & 25. 18. x Num. 33. 8.
--	--	---	---	--	--	---	---

mară; d'acea se chiamă numele locului ace-
 24 luia—Mara (*amariciune*). Și poporul * mur-
 mură în contra lui Moisi, dicendū: Ce vomū
 25 bé? Atunci elū * strigă către Iehova; și Ie-
 hova i arētă lui unū lemnū, * și-lū aruncă
 în apă, și apa se îndulci. Acolo * puse Ie-
 hova *poporului* legi și judecāți, și acolo lū
 26 și * cercă pre elū, Și dīse: * De veī asculta
 de cuvēntulū lui Iehova Dumneḡeulū teū, și
 veī face ceea ce este dreptū în ochiū lui,
 și veī lua în urechi ordinele lui, și veī păzi
 tōte legile lui, eū asupra ta nu voiū aduce
 nici o / bōlă din acele ce amū adusū asupra
 Egiptulū, că eū *sunt* Iehova, * care te vindecū
 pre tine.
 27 * Și veniră la Elimū, unde *eraū* dūoē-spre-
 ḡece fōntāni de apă, și șapte-ḡeci de palmi;
 și tăbērāră lūngă apă.

Dăruirea Manēi și a prepelițelor.

16 **S**I * plecandū ei din Elimū, veniră tōtă co-
 munitatea fiilorū lui Israelū în pustiiulū
 * Sinū, care *este* între Elimū și Sinai, în ḡiua
 2 lorū din pāmēntulū Egiptulū. Și tōtă co-
 munitatea fiilorū lui Israelū * murmură în con-
 tra lui Moisi și a lui Aaronū în pustiiū;
 3 Și li dīseră lorū fiūi lui Israelū: * Mai bine
 să fimū muritū de mână lui Iehova în pāmēntulū
 Egiptulū, * cândū ședeamū lūngă
 ôlele cu carne, și māncamū pāne de ne sā-
 turamū; că ne-ați adusū în pustiiulū acesta,
 ca tōtă adunarea acēsta să o omoriți cu fōme.
 4 Și Iehova dīse lui Moisi: * Ecce eū voiū
 face să ploue voūi / pāne din ceriū, și popo-
 rulū să esă ḡiua, și să adune câtū i va fi
 de ajunsū pentru acea ḡi, ca să-i * cercū
 pre ei, dacă āmblē în legea mea, sēu nu.
 5 Și va fi, că în a șesēa ḡi să pregătēscā a-
 ceea ce vorū fi adusū; și * va fi înduoitū mai
 multū din acea ce adunā ei pentru o ḡi.
 6 Și Moisi și Aaronū dīseră tuturorū fiūi
 lui Israelū: * De sēră veți cunōsce, că Iehova
 v'a scosū pre voi din pāmēntulū Egiptulū:
 7 Și māne veți vedē / mārīrea lui Iehova; că
 elū a audītū murmurarea vōstră contra lui
 Iehova; că noi * ce *sintemū*, de murmurāți
 8 contra nōstră? Și Moisi dīse: Cândū Iehova
 sēra vī va da carne să māncāți, și demānēța
 pāne să vē sātūrati, *va fi semnū*, că Iehova
 a audītū murmurale vōstre, cu cari murmu-
 rați contra lui; că noi ce *sintemū*? mur-

murele vōstre nu *sunt* contra nōstră, ci / con-
 tra lui Iehova. Și Moisi dīse lui Aaronū: 9
 ḡi către tōtă comunitatea fiilorū lui Israelū:
 * Apropiați-vē înaintea lui Iehova, că a audītū
 murmurale vōstre.

Și a fostū, cândū vorbīa Aaronū către 10
 tōtă comunitatea fiilorū lui Israelū, se ui-
 tară spre pustiiū, și ecce! mārīrea lui Ie-
 hova se * arētă în nūrū. Și Iehova vorbīa 11
 către Moisi, dicendū: * Amū audītū murmura 12
 fiilorū lui Israelū; spune lorū, dicendū: * In-
 tre amīnduoē serele veți mānca carne, și
 * demānēța vē veți sātura de pāne, și veți cu-
 nōsce că eū *sunt* Iehova Dumneḡeulū vostru.

Și sēra veniră * prepelițe, de acoperiră 13
 tabēra, érū demānēța jācea unū stratū de
 * rōūă imprejurulū tabērei. Érū după ce a- 14
 celū stratū de rōūă despāru, ecce deasupra
 faței pāmēntulū / ce-va mānuntū, desghio-
 catū, mānuntū ca bruma pe pāmēntū. Și 15
 fiūi lui Israelū vedēndū, dīseră unulū către
 altulū: Man hu (*ce-i acesta*)? că ei nu sciaū
 ce *lucru este* acela. Și Moisi li-a dīsu: * A-
 cēsta *este* pānea carea v'a dat' o Iehova spre
 māncare. Și acesta *e* cuvēntulū care l'a or- 16
 dinatū Iehova: Strāngeți dintr'īnsa, fie-care
 duple māncarea sa, de capū câte * unū go-
 merū; *duple* numărulū sufletelorū vōstre, câte
 le aveți fie-care în cortulū seū, să luați. Și fiūi 17
 lui Israelū făcură așa, și culeseră unulū mai
 multū, altulū mai puḡinū. Și după ce o 18
 mēsurarā cu gomerulū, nici * celū ce strānse
 mai multū, n'avu mai multū; nici celū ce
 strānse mai puḡinū, n'avu mai puḡinū; / ci fie-
 care strānse duple māncarea sa. Și Moisi 19
 dīse *cătră d'īnșii*: Nimenea să nu lase dintr'
 acēsta până a dūoa ḡi. Dară nu ascultarā 20
 de Moisi, ci lāsarā unū până a dūoa ḡi, și
 acēsta făcu vermī și se imputi; și Moisi se
 māniā pre ei fōrte. Așa ei culeseră în tōtă
 demānēța, fie-care duple māncarea sa; și 21
 încălḡindu-se sōrele, se topīa.

Și în ḡiua a șesēa ei culeseră pāne înduo- 22
 ită, de capū câte dūoē gomere. Și toți mai
 marii comunităței veniră și spuseră lui Moisi.
 Și elū respunse lorū: Acēsta *este* aceea ce a 23
 dīsu Iehova: Māne *este* / repausū, sabbatū sāntū
 lui Iehova; Cōceți aḡi ce aveți să cōceți, și
 ferbeți ceea ce aveți să ferbeți; și totū ce
 va întrece, strāngeți, pāstrāndū pentru māne.
 Și ei *remāșița* o strānseră până a dūoa ḡi, 24
 după cumū li ordinase Moisi; și nu se * im-

* Cap. 16. 2. &
 17. 3.
 * Cap. 14. 10. &
 17. 4.
 Ps. 50. 15.
 * Vede 2 Reg.
 2. 21. & 4. 41.
 * Vede Ios. 24.
 25.
 * Cap. 16. 4.
 Deut. 8. 2, 16.

Judc. 2. 22. &
 3. 1, 4.
 Ps. 66. 10. &
 81. 7.
 * Deut. 7. 12, 15.
 * Deut. 28. 27,
 60.
 * Cap. 23. 25.
 Ps. 41. 3, 4. &
 103. 3. & 147.
 3.

* Num. 33. 9.
 —
 * Cap. 16.
 * Num. 33. 10,
 11.
 * Esec. 30. 15.
 * Cap. 15. 24.
 Ps. 106. 25.
 1 Cor. 10. 10.
 * Plān. 4. 9.

* Num. 11. 4. 5.
 * Ps. 78. 24, 25.
 & 106. 40.
 Ioan 6. 31, 32.
 1 Cor. 10. 3.
 * Cap. 15. 25.
 Deut. 8. 2, 16.
 * Vede vers. 22.
 Lev. 25. 21.
 * Vede vers. 12,
 13.

Cap. 6. 7.
 Num. 16. 28,
 29, 30.
 * Vede vers. 10.
 Isa. 35. 2. &
 40. 5.
 Ioan 11. 4, 40.
 * Num. 16. 11.
 * Vede 1 Sam.
 8. 7.

Luc. 10. 16.
 Rom. 13. 2.
 * Num. 16. 16.
 * Vers. 7.
 * Cap. 13. 21.
 Num. 16. 19.
 1 Reg. 8. 10,
 11.
 * Vers. 8.
 * Vers. 6.

* Vers. 7.
 * Num. 11. 31.
 * Ps. 78. 27, 28,
 & 105. 40.
 * Num. 11. 9.
 * Num. 11. 7.
 Deut. 8. 3.
 Neem. 9. 15.
 Ps. 78. 24. &
 105. 40.

* Ioan 6. 31, 49,
 58.
 1 Cor. 10. 3.
 * Vers. 36.
 * 2 Cor. 8. 15.
 * Fac. 2. 3.
 * Cap. 20. 8. &
 31. 15. & 35. 3.
 Lev. 23. 3.
 * Vers. 20.

25 puți, nici vermi nu se făcură într'nsa. Atunci dîse Moisi: Mîncatî această astă-đi, că astăđi *este* sabbatulŭ lui Iehova: această nu
 26 veți afla astăđi pe cîmpu. In "șese ȑile să o culegeți, ȑrŭ a șeptea ȑi *este* sabbatŭ, in
 27 care nu va fi nimicŭ. Și a șeptea ȑi eșiră
 28 unŭ din poporŭ să culȑgă, și nu aflară. Atunci dîse Iehova lui Moisi: Până cîndŭ veți
 29 respinge de a păzi ordinele mele și legile mele? Vedeti, pentru-că Iehova v'a datŭ voŭi sabbatulŭ, pentru aceea vî dă elŭ voŭi in ȑiŭa
 30 a șesea pîne pentru dŭoȑ ȑile; să ședă fiecare a casă, și nimenea să nu ȑsă din locu-
 31 culŭ seŭ in ȑiŭa a șeptea. Și așă poporŭlŭ repausă in ȑiŭa a șeptea. Și casa lui Israelŭ
 32 chîmă numele ei Mana. Și "ea *semȑna* cu semȑnta de coriandru, albŭ, și *avea* gustulŭ de turtă cu miere.
 33 Și Moisi dîse: Acesta *este* ce a ordonatŭ Iehova: Împleți unŭ gomerŭ de ea, spre a o păstra pentru generaȑiunile vȑstre, ca să vedă
 34 pînea cu care v'amŭ nutritŭ eŭ pre voŭi in pustiiŭ, după ce v'amŭ scosŭ pre voŭi idn pămȑntulŭ Egiptulŭ. Decŭ Moisi dîse lui Aaronŭ:
 35 "Iȑ unŭ vasŭ, și pune intr'insulŭ unŭ gomerŭ plinŭ de mană, și o așȑdă pre ea inaintea lui Iehova, spre a se păstra pentru
 36 generaȑiunile vȑstre. Și cumŭ ordinase Iehova lui Moisi, așă puse Aaronŭ *vasulŭ cu mană* "inaintea mărturieŭi, ca să se păstreze.
 ȑrŭ fiiŭi lui Israelŭ mȑncară mană "patru-deci de ani, "pană ce veniră in pămȑntulŭ locuitŭ: mană mȑncară ei, pană ce ajunseră la hotarele pămȑntulŭi Canaanŭ. ȑrŭ unŭ gomerŭ *este* a ȑecea parte din Efă.

Dumneȑeŭ trȑmete apă din stȑncă.

17 **S**I "tȑtă comunitatea fiilorŭ lui Israelŭ plecă din pustiiŭlŭ Sinŭ in călȑtoriele lorŭ, duple ordinulŭ lui Iehova, și tăbȑrȑră in Refidimŭ; și poporŭlŭ n'*avea* acolo apă să bea.
 2 "Și poporŭlŭ se certa cu Moisi, și-i dȑcea: Dă-ni apă să bemŭ! și Moisi li dȑse: Pentru ce vȑ certȑți cu mine? pentru ce "ispitiți pre
 3 Iehova? Și poporŭlŭ însetȑa acolo de apă; și poporŭlŭ "murmura contra lui Moisi, și dȑse: Pentru ce ne-ai scosŭ pre noi din Egiptŭ, ca să ne omȑrŭ cu setea, pre noi, pre prunciŭ
 4 nostriŭ și vitele nȑstre? Și Moisi "strȑgă cȑtră Iehova, dȑcȑndŭ: Ce să facŭ eŭ cu poporŭlŭ acesta? că puȑinŭ de
 5 nu m'a "ucisŭ cu petre. Și Iehova dȑse lui Moisi: "Trecŭ inaintea poporŭlŭi, și iȑ cu tine

din bȑtrȑniŭi lui Israelŭ, și toȑgulŭ teŭ cu care "ai lovitŭ fluviulŭ "ȑi iȑ in mȑna ta, și mergŭ. "ȑccȑ eŭ voŭi sta acolo inaintea ta
 6 pe pȑtra in Horebŭ, și tu vei lovi pȑtra, și dintr'nsa va eșȑ apă, ca să bea poporŭlŭ. Decŭ Moisi făcu așă in vedulŭ bȑtrȑnilorŭ lui Israelŭ.
 7 Și numele loculŭi "lŭ chȑmă "Massa și Meriba (*ispitȑ și certȑ*), din cauza certȑi fiilorŭ lui Israelŭ, și pentru-că ei au ispititŭ pre Iehova, dȑcȑndŭ: ȑre *este* Iehova inȑre noi, au nu?

Invingerea Amaleȑiilorŭ.

"Atunci veni Amalekŭ, și se bȑtu cu Israelŭ la Refidimŭ. Și Moisi dȑse lui "Iosua: Alege-ni bȑrbați, și eșȑ de te luptă cu Amalekŭ, și eŭ mȑne voŭi sta pe vȑrfulŭ dȑlulŭi, și "toȑgulŭ lui Dumneȑeŭ *va fi* in mȑna mea.
 8 Și Iosua făcu precumŭ "ȑi dȑse Moisi, luptȑndŭ-se cu Amalekŭ; ȑrŭ Moisi, Aaronŭ și Hurŭ se suiră pe vȑrfulŭ dȑlulŭi. Și a fostŭ,
 9 cȑndŭ Moisi "ȑi "ȑȑdică mȑnele, atunci invingea Israelŭ, și cȑndŭ "ȑi lȑsă elŭ in josŭ mȑnele, invingea Amalekŭ. Și mȑnele lui Moisi in-
 10 grȑuindu-se, luară o pȑtră, și o puseră suȑtŭ d'insulŭ, și elŭ șȑȑu pe ea. Și Aaronŭ și Hurŭ "ȑi țȑneau mȑnele lui, unulŭ de o parte
 11 și altulŭ de alta; și *astŭ-feliŭ* mȑnele lui stȑtură rȑzimate pană la apusulŭ sȑrelŭi. Și Iosua sdrobi pre Amalekŭ și poporŭlŭ seŭ cu
 12 ascuȑitulŭ sȑbieŭi. Și Iehova dȑse lui Moisi: "Scrie această intr'o carte *spre* amintire, și spu-
 13 ne in ureȑile lui Iosua, că "eŭ voŭi stinge de totŭ amintirea lui Amalekŭ de suȑtŭ ceriŭ. Și Moisi zidi altariŭ, și chȑmă numele lui—
 14 Iehova Nissi (*Iehova flȑmura mea*). Și dȑse: Fiindŭ-că mȑna înȑlȑȑ contra tronulŭi lui Iehova, Iehova se va lupta contra lui Amalekŭ
 15 din generaȑiune in generaȑiune.

Ietro cercȑȑzȑ pre Moisi, și-lŭ svȑtuesce pre d'insulŭ.

EARŬ "Ietro, preutulŭ din Madianŭ, socrulŭ lui Moisi, auȑindŭ tȑte cȑte "Dumneȑeŭ făcuse lui Moisi și lui Israelŭ poporŭlŭ seŭ; scȑȑȑndŭ Iehova pre Israelŭ din Egiptŭ; Ietro,
 2 socrulŭ lui Moisi, luă pre Sepfora, femea lui Moisi, după ce elŭ o reȑrȑmese pre d'nsa; Și
 3 pre cei "dŭȑi fii ai ei, din cari unulŭ se "chȑmă Gherșomŭ (*strȑinŭ*), cȑ Moisi dȑse: Strȑinŭ amŭ fostŭ eŭ in pămȑntulŭ strȑinŭ. Și celŭl-
 4 l-atŭ se chȑmă Eliezerŭ (*ajutorulŭ lui Dumneȑeŭ*), cȑ elŭ dȑse: Dumneȑeulŭ pȑrintelŭi meŭ

a Cap. 20. 9. 10.
b 2 Reg. 17. 14.
Pa. 78. 10. 22.
& 106. 13.
c Num. 11. 7. 8.
d Ebr. 9. 4.
e Cap. 25. 16.
21. & 40. 20.
Num. 17. 10.

Deut. 10. 5.
1 Reg. 8. 9.
f Num. 33. 38.
Deut. 8. 2, 3.
Neem. 9. 20.
21.
Ioan 6. 31. 49.
g Ios. 5. 12.
Neem. 9. 15.

Capitlŭ 17.
a Cap. 16. 1.
Num. 33. 12.
14.
b Num. 20. 3, 4.
c Deut. 6. 16.
Pa. 78. 18. 41.
Isa. 7. 12.

Mat. 4. 7.
1 Cor. 10. 9.
d Cap. 16. 2.
e Cap. 14. 15.
f 1 Sam. 30. 6.
Ioan 8. 59. &
10. 31.
g Ezec. 2. 6.
h Cap. 7. 20.

Num. 20. 8.
i Num. 20. 10.
11.
Pa. 78. 15. 20.
& 105. 41. &
114. 8.
1 Cor. 10. 4.
j Num. 20. 13.
Pa. 81. 7. &

95. 8.
Ebr. 3. 8.
k Fac. 36. 12.
Num. 24. 20.
Deut. 25. 17.
1 Sam. 15. 3.
1 Sam. 15. 2.
l Fapt. 7. 45.
Ebr. 4. 8.
m Cap. 4. 20.

n Iac. 5. 16.
o Cap. 34. 27.
p Num. 24. 20.
Deut. 25. 19.
1 Sam. 15. 3.
7. & 30. 1, 17.
2 Sam. 8. 12.
Ezra 9. 14.

Capitlŭ 18.
a Cap. 2. 16. &
3. 1.
b Ps. 44. 1. &
77. 14, 15. &
78. 4. & 105. 5.
43. & 106. 2. 5.
c Fapt. 7. 29.
d Cap. 2. 22.

mi-a fostu intr'ajutoru, și m'a scăpatu de sabia
5 lui Faraonū. Și Ietro, socrulū lui Moisi, veni
la Moisi cu fiū lui și femea sa, in pustiū
unde tăbărăse, lūngă muntele lui Dumneḏeu;
6 Și diḡe lui Moisi: Eū Ietro, socrulū teū, vinū
la tine, și femea ta și cei dūoi fi ai ei cu
7 d'insa. Atunci Moisi / eși socrulū seū intru
intimpinare, și se prosternu, și-lū / sărutā, în-
trebāndu-se unulū pre altulū de sănătate;
și intrārā in cortū.

8 Și Moisi spuse socrulū seū tōte cāte a
făcutū Iehova lui Faraonū și Egiptenilorū
pentru Israelū; și tōte nevoiele cāte i-aū a-
flatū pe cale, și cumū i-a / scăpatū pre d'inșii
9 Iehova. Și Ietro se bucurā de totū binele
ce făcu Iehova cu Israelū, cā l'a scăpatū din
10 mână Egiptenilorū. Și Ietro diḡe: Bine-
cuvētatū sā fie Iehova, care v'a scăpatū pre
voi din mână Egiptenilorū și din mână lui
Faraonū, și care a mēntuitū pre acestū po-
11 porū de suptū puterea Egiptenilorū! Acumū
cunoscū eū, cā Iehova este / mai mare de cātū
toți dei, / cā a triumfatū contra insolentei
12 lorū / mândriei. Și Ietro socrulū lui Moisi, a-
duse olocauste și alte sacrificie lui Dumneḏeu;
și Aaronū și toți bētrāniū lui Israelū venirā să
mānānce pāne cu socrulū lui Moisi / înaintea
lui Dumneḏeu.

13 Și a dūoa și seḡu Moisi, ca să judece
pre poporū; și poporulū stete înaintea lui
14 Moisi de demānētā până sérā. Și vēdēndū
socrulū lui Moisi tōte cāte făcea elū popo-
rului, diḡe: Ce este acēsta ce faci tu cu po-
porulū? Pentru ce seḡi singurū, și totū po-
porulū stā imprejurulū teū de demānētā până
15 sérā? Și Moisi respunse socrulū seū: "Po-
porulū vine la mine, ca să întrebe de jude-
cata lui Dumneḏeu. Cândū aū ei / o causā,
16 vinū la mine; și eū judecū între unulū și în-
tre altulū, și-i / învētū pre ei statutele lui
Dumneḏeu și legile sale.

17 Atunci socrulū lui Moisi / diḡe: Nu este
bine lucrulū, care faci. Pré te ostenesci,
și tu și totū poporulū acesta, care este cu
tine; acestū lucru este pré greū pentru tine;
19 / tu nu-lū vei putē face singurū. Acumū as-
cultā vōcea mea; eū / 'ți voiū da svatū, și / Dum-
neḏeu va fi cu tine. Tu fi / pentru poporū
înaintea lui Dumneḏeu, și tu li / 'pōrtā cau-

sele lorū cātrā Dumneḏeu; Și-i / învētā sta- 20
tutele lui Dumneḏeu și legile lui, și li arētā
lorū / calea pe care aū să mērgā, și / faptele
cari aū să le facā: Și tu din totū poporulū 21
/ 'ți alege omeni / vrednici, / temētōri de Dum-
neḏeu; / omeni ai adevērulū, / cari să urēscā
lācomia; și-i pune preste d'inșii capī preste
o miā, capī preste o sutā, capī preste cinci-
decī, și capī preste ḡece. Acestia sā judece 22
poporulū / in totū timpulū, / și sā fie, ca tōte
causele cele mari sā / 'ți-le aducā / 'ție, și tōte
causele mici sā le judece ei. Și sarcina ta
se va ușura, dacă / ei / o vorū purta împreună
cu tine. De vei face lucrulū acesta, și Dum- 23
neḏeu de-ți va ordina, atunci tu vei / putē
sta, și totū poporulū acesta va putē ajunge
cu pace la / loculū seū.

Și Moisi ascultā de cuvētulū socrulū 24
seū, și făcu tōte cāte diḡe elū. / Și Moisi a- 25
lese din totū Israelulū bărbați vrednici, și-i
puse capī preste poporū, capī preste o miā,
capī preste o sutā, capī preste cinci-ḡeci, și
capī preste ḡece. Și acestia / judecarā pre 26
poporū in totū timpulū: / causele cele grele
le aduceā lui Moisi, / érū pre tōte causele cele
mici le judecā ei. Și Moisi lāsā pre socrulū 27
seū, care se / duse la pāmēntulū lui.

Tăbērārea la Sinai; cele ḡece ordine.

IN / antēia ḡi din luna a treia după eșirea 19
filorū lui Israelū din Egiptū, totū intr'a-
ceiași ḡi / a venirā ei in pustiilulū Sinai. Și ei 2
plecarā de la / Refidimū, și venirā in pustiilulū
Sinai, și tăbērārā in deșertū; Israelū, / ḡicū, tă-
bērārā acolo in dreptulū / muntelui. Și / Moisi 3
se sui la Dumneḏeu. Și Iehova / 'lū / chīāmā
din munte, ḡicēndū: Așa sā vorbesci casei lui
Iacobū, și sā dai in scire filorū lui Israelū:
/ Voi ați vēḡutū ceea ce amū făcutū Egipte- 4
nilorū, și cumū / v'amū purtatū pre voi / ca pe
aripi de vulturū, și v'amū adusū la mine.
/ Acumū de vēți asculta de vōcea mea, și vēți 5
pāzi legāmēntulū meū, / vēți fi mie poporū a-
lesū între tōte popōrele, cā / alū meū este totū
pāmēntulū: / Și-mi vēți fi mie / imperiū preu- 6
ḡescū, și / națiune sântā. Aceste sūnt / cuvī-
tele ce le vei vorbi filorū lui Israelū.

Decī Moisi veni, și chīāmā pre bētrāniū 7
poporului, și puse înaintea lorū tōte aceste

• Cap. 3. 1, 12.
/ Fac. 14. 17. &
18. 2. & 19. 1.
1 Reg. 2. 19.
/ Fac. 29. 13. &
33. 4.
/ Ps. 78. 42. &
81. 7. & 106.
10. & 107. 2.
/ Fac. 14. 20.
2 Sam. 18. 2.
/ Luc. 1. 68.
/ 2 Cron. 2. 5.
/ Ps. 95. 3. & 97.
9. & 135. 5.
/ Cap. 1. 10, 16.

22. & 5. 2, 7. &
14. 8, 18.
/ 1 Sam. 2. 3.
Neom. 9. 10,
16, 29.
/ Iov. 40. 11, 12.
/ Ps. 31. 23. &
119. 21.
/ Luc. 1. 51.
/ Dent. 12. 7.
/ 1 Cron. 29. 22.
/ 1 Cor. 10. 18.
21, 31.
/ Lev. 24. 12.
/ Num. 15. 34.
/ Cap. 23. 7. &

24. 14.
Dent. 17. 8.
2 Sam. 15. 3.
/ Iov. 31. 13.
/ Fapt. 18. 15.
/ 1 Cor. 6. 1.
/ Ps. 24. 15.
/ Num. 15. 35. &
27. 6, etc. & 36.
/ Dent. 1. 15.
/ 16. & 18. 18.
/ 2 Cron. 19. 5—
10.
/ Fapt. 6. 3.
/ Fac. 42. 18.
/ 2 Sam. 23. 3.
/ 2 Cron. 19. 9.

Dent. 5. 5.
/ Num. 27. 5.
/ Dent. 4. 1, 5.
/ & 5. 1. & 6.
/ 1. 2. & 7. 11.
/ Ps. 143. 8.
/ Dent. 1. 18.
/ Vers 25.
Dent. 1. 15.
/ 16. & 18. 18.
/ 2 Cron. 19. 5—
10.
/ Fapt. 6. 3.
/ Fac. 42. 18.
/ 2 Sam. 23. 3.
/ 2 Cron. 19. 9.

• Ezeec. 18. 8.
/ Dent. 16. 19.
/ Vers. 26.
/ Vers. 26.
/ Lev. 24. 11.
/ Num. 15. 33. &
27. 2. & 36. 1.
/ Dent. 1. 17. &
17. 8.
/ Num. 11. 17.
/ Vers. 13.
/ Fac. 18. 33. &
30. 25.
/ Cap. 16. 29.
/ 2 Sam. 19. 39.
/ Dent. 1. 15.

• Fapt. 6. 5.
/ Vers. 22.
/ Iov. 29. 16.
/ Num. 10. 29,
30.
—
Capitū 19.
/ Num. 33. 15.
/ Cap. 17. 1, 8.
/ Cap. 3. 1, 12.
/ Cap. 20. 21.
/ Fapt. 7. 38.
/ Cap. 8. 4.
/ Dent. 29. 2.
/ Dent. 32. 11.
/ Isa. 63. 9.

• Apoc. 12. 14.
/ Dent. 5. 2.
/ Dent. 4. 20. &
7. 6. & 14. 2,
21. & 26. 18. &
32. 8, 9.
/ 1 Reg. 8. 53.
/ Ps. 135. 4.
/ Cānt. 8. 12.
/ Isa. 41. 8. &
43. 1.
/ Ier. 10. 16.
/ Mal. 3. 17.
/ Tit. 2. 14.
/ Cap. 9. 29.
/ Dent. 10. 14.

• Iov. 41. 11.
/ Ps. 24. 1. &
50. 12.
/ 1 Cor. 10. 26,
28.
/ Dent. 33. 2,
3, 4.
/ 1 Pet. 2. 5, 9.
/ Apoc. 1. 6. &
5. 10. & 20. 6.
/ Lev. 20. 24, 26.
/ Dent. 7. 6. &
26. 19. & 28. 9.
/ Isa. 62. 12.
/ 1 Cor. 3. 17.
/ 1 Thes. 5. 27.

- 8 cuvinte, cari ȳ ordinase Iehova. Și ȳ totu
poporul ȳ răspunsse într'una, și dîse: Tôte vomu
face câte a ȳisū Iehova. Și Moisi re'ntôrse
lui Iehova cuvintele poporului.
- 9 Și Iehova dîse lui Moisi: Êccē eū voiū veni
la tine ȳ in nūorū desū, ȳ pentru ca poporul
să aūdă, cāndū voiū vorbi eū cu tine, și
să ȳ cređă ȳie in perpetuū. Și Moisi re'n-
tôrse lui Iehova cuvintele poporului. Și
Iehova dîse lui Moisi: Mergī la poporū, ca
să-ȳ ȳ sântesci pre ei astăđi și mîne, și ei să-ȳ
ȳ spăle vestmintele lorū; Și să fie gata pentru
a treia ȳi: că in ȳiūa a treia ȳ se va co-
bori Iehova pe muntele Sinai in vȳdulū a totū
poporului. Și vei pune îngrădiri poporului
ȳurū imprejurū, și-ȳ vei dîce: Feriȳi-vȳ să nu
vȳ suiȳi pe acestū munte, nici să vȳ atingeȳi
de marginea lui, cā ȳ totū care se va atinge
de munte, acela se va omori. Nici o mână nu
se va atinge de d'insulū, cā, de se va atinge
cine-va, se va ucide cu petre, sȳu se va sȳ-
geta; fie vitȳ, fie omū, nu va trȳi. Cāndū
ȳ cornulū va suna într'o întinsȳre, atunci se
vorū sui pe munte.
- 14 Și Moisi se pogorī de pe munte la poporū,
și ȳ sȳnti pre poporū, și ei-ȳ spȳlarȳ vest-
mintele lorū. Și elū dîse poporului: ȳ Fiȳi gata
in ȳiūa a treia; ȳ de femeȳ să nu vȳ apropiȳȳi.
- 16 Și dupȳ trei ȳile, demȳnȳta se fȳcurȳ ȳ tu-
nete și fulgere, și unū ȳ nȳorū grosū pe munte,
și unū mare ȳ sunetū de trȳmbiȳ; și totū po-
porulū celū din tabȳrȳ ȳ se cutremurȳ. Și
ȳ Moisi scȳse pre poporū din tabȳrȳ spre in-
timpinȳrea lui Dumneȳdeū, și ei rȳmasȳrȳ suptū
pȳlele muntelui. ȳ Êrū muntele Sinai fumega
totū; cȳci Iehova se pogorise pe d'insulū
ȳ in focū; ȳ și fȳmulū lui se sui ca și fȳmulū
cuptorului; și ȳ totū muntele se cutremurȳ fȳrte.
- 19 Și ȳ sunetulū trȳmbiȳei mergea întȳrindu-se;
ȳ Moisi vorbȳi, și ȳ Dumneȳdeū rȳspundeȳ lui cu
vȳce. Și Iehova se pogorī pe muntele Sinai,
pe vȳrfulū muntelui; și Iehova chȳmȳ pre
ȳ Moisi in vȳrfulū muntelui, și Moisi se sui.
- 21 Și Iehova dîse lui Moisi: Pogȳrȳ-te și spȳ-
ne poporului, să nu strȳbatȳ la Iehova ȳ ca
sȳ-lū vȳđȳ, ca nu mulȳi dintr'insȳi să cadȳ.
- 22 Chȳrū și preuȳȳi, cei ce se apropiȳ de Iehova,

ȳ să se sȳntȳscȳ; ca nu cumū-va ȳ să se arunce
asupra lorū Iehova. Și Moisi dîse lui Iehova: 23
Poporulū nu se pȳte sui pe muntele Sinai,
cā tu nȳ-ȳi spusū, dȳcȳndū: ȳ Pune îngrȳdiri
imprejurulū muntelui, și-lū sȳntȳscȳ pre elū.
ȳ Iehova dîse cȳtrȳ d'insulū: Mergī, pogȳrȳ- 24
te, și apȳi te sue tu și Aaronū cu tine; êrū
preuȳȳi și poporulū sȳ nu strȳbatȳ să se
sue la Iehova, ca elū sȳ nu se arunce asu-
pra lorū. Și Moisi se pogorī la poporū, și 25
li spuse tȳte.

S Dumneȳdeū cuvȳntȳ ȳ tȳte aceste cuvinte, 20
ȳ dȳcȳndū: ȳ Eū sȳnt Iehova, Dumneȳdeulū ȳ 2
teū, care te-amȳ scosū pre tine ȳ din pȳmȳn-
tulū Egiptului, din casa servitutei. ȳ Sȳ nu 3
ȳibȳi alȳȳi ȳei afȳrȳ de mine.

ȳ Sȳ nu-ȳȳi fȳci ȳie chipȳ cȳloplitū, nici alȳȳ 4
ȳsemȳnȳre de cele ce sȳnt in ceriū susū, sȳu
ȳosū pe pȳmȳntū, sȳu in apȳ suptū pȳmȳntū:
ȳ Sȳ nu te prostȳrni inȳaintȳ lorū, nici să te 5
ȳnchinȳ lorū; cā eū sȳnt Iehova Dumneȳdeulū
teū, Dumneȳdeū ȳ gelosū, ȳ care pȳcatele pȳrin-
ȳilorū pedȳpsȳcū in fiȳi pȳnȳ inȳrȳa treia și
ȳ patȳa gȳnerȳȳiune acȳlorȳ cari mȳ urȳscū
pre mine; Și ȳ care fȳcȳ milȳ pȳnȳ la ȳ mia 6
ȳnerȳȳiune celȳrū ce mȳ iȳbescū și pȳzȳscū
ordȳnele mele.

ȳ Sȳ nu iȳȳi numele lui Iehova Dumneȳdeulū 7
teū in deșȳrtū; cā Iehova ȳ nu va lȳsa nepe-
depsitū pre acela, care va lua numele lui in
deșȳrtū.

ȳ Adu-ȳȳi amȳnte de ȳiūa sȳbatulū, ca sȳ 8
ȳ sȳntȳsci pre eȳ! ȳ Șȳse ȳile vei lucȳrȳ, și-ȳȳi 9
ȳei fȳce tȳte lucrurile tale. Êrū ȳiūa a ȳ șȳp- 10
ȳtea sȳbatū este lui Iehova Dumneȳdeulū teū;
ȳ nu vei fȳce inȳrȳnsȳa nici unū lucrū, nici tu,
ȳnici servulū teū, nici servȳ ta, nici veri-o vitȳ
ȳ ta, ȳnici strȳinulū teū, care locȳuȳce in lȳ-
ȳinȳrulū portȳlorū tale; Cȳ ȳ in șȳse ȳile a 11
ȳfȳcutū Iehova ceriulū și pȳmȳntulū și mȳrea
ȳși totū ce este inȳrȳinȳsele, și in ȳiūa a șȳp-
ȳtea a repȳusatū; pentru aceȳ bine-cȳvȳntȳ
ȳ Iehova ȳiūa sȳbatulū și o sȳntȳi pre eȳ.

ȳ Onȳrȳ pre pȳrintȳe teū și pre mȳma ta, 12
ȳ pentru-cȳ ȳilele tale sȳ fie multe pe pȳmȳntulū
ȳpre care-lū dȳ ȳie Iehova Dumneȳdeulū teū.

ȳ Sȳ nu uȳȳȳi.

13

m Cap. 24. 3. 7.
Deut. 5. 27. &
26. 17.
n Vers. 16.
Cap. 20. 21. &
24. 15. 16.
Deut. 4. 11.
Ps. 18. 11. 12.
& 97. 2.
Mat. 17. 5.
Deut. 4. 12. 36.
Ioan. 12. 29.
30.
p Cap. 14. 31.
& Lev. 11. 44.
45.
Ebr. 10. 22.
r Vers. 14.
Fac. 35. 2.

Lev. 15. 5.
s Vers. 16. 18.
Cap. 34. 5.
Deut. 33. 2.
t Ebr. 12. 30.
u Vers. 16. 19.
v Vers. 10.
z Vers. 11.
y 1 Sam. 21. 4. 5.
Zech. 7. 3.
1 Cor. 7. 5.
z Ps. 77. 18.
Ebr. 12. 18. 19.
Apoc. 4. 5. &
8. 5. & 11. 19.
a Vers. 9.
Cap. 40. 34.
2 Cron. 5. 14.
b Apoc. 1. 10. &

4. 1.
c Ebr. 12. 21.
d Deut. 4. 10.
e Deut. 4. 11. &
33. 2.
Judc. 5. 5.
Ps. 68. 7. 8.
Isa. 6. 4.
Hab. 3. 3.
f Cap. 3. 2. &
24. 17.
2 Cron. 7. 1.
2. 3.
g Fac. 15. 17.
Ps. 144. 5.
Apoc. 15. 8.
h Ps. 68. 8. & 77.
18. & 114. 7.
Ier. 4. 24.

Ebr. 12. 26.
i Vers. 13.
j Ebr. 12. 21.
k Neem. 9. 13.
Ps. 81. 7.
l Vede. cap. 3.
5. 1 Sam. 6.
19.
m Lev. 10. 3.
n 2 Sam. 6. 7. 8.
o Vers. 12.
Ios. 3. 4.
—
Capitū 20.
a Deut. 5. 22.
b Lev. 26. 1. 13.
Deut. 5. 6.
Ps. 81. 10.

Osea 13. 4.
Cap. 13. 3.
d Deut. 5. 7. &
6. 14.
2 Reg. 17. 35.
Ier. 25. 6. &
35. 15.
e Lev. 26. 1.
Deut. 4. 16. &
5. 8. & 27. 15.
Ps. 97. 7.
f Cap. 23. 24.
Ios. 23. 7.
2 Reg. 17. 35.
Isa. 44. 15. 19.
g Cap. 34. 14.
Deut. 4. 24. &
6. 15.
Ios. 24. 19.

Nah. 1. 2.
h Cap. 34. 7.
Lev. 20. 5. &
26. 39. 40.
Num. 14. 18.
33.
i Reg. 21. 29.
Iov. 5. 4. &
21. 19.
Ps. 79. 8. &
109. 14.
Isa. 14. 20. 21.
& 65. 6. 7.
Ier. 2. 9. &
32. 18.
i Cap. 34. 7.
Deut. 7. 9.
Ps. 89. 34.
Rom. 11. 28.

j Cap. 23. 1.
Lev. 19. 12.
Deut. 5. 11.
Ps. 15. 4.
Mat. 5. 33.
k Mic. 6. 11.
l Cap. 31. 13.
14.
Lev. 19. 3. 30.
& 26. 2.
Deut. 5. 12.
m Cap. 23. 12. &
31. 15. & 34.
21.
Lev. 23. 3.
Ezec. 20. 12.
Luc. 13. 14.
n Fac. 2. 2. &
Cap. 16. 26. &

31. 15.
o Neem. 13. 16.
17. 18. 19.
p Fac. 2. 2.
q Cap. 23. 26.
Lev. 19. 3.
Deut. 5. 16.
Ier. 35. 7. 18.
19.
Mat. 15. 4. &
19. 19.
Marc. 7. 10. &
10. 19.
Luc. 18. 20.
Efes. 6. 2.
r Deut. 5. 17.
Mat. 5. 21.
Rom. 13. 9.

- 14 *Să nu precurvesci.
 15 'Să nu furi.
 16 *Să nu mărturisești mărturiă mincinosă asupra aprópelui tău.
 17 *Să nu poftesci casa aprópelui tău; *să nu poftesci femea aprópelui tău, nici servul lui, nici serva sa, nici boului lui, nici asinul lui, nici nimica din cele ce *sunt* ale aprópelui tău.
 18 Și 'totu' poporul *vedea tunetele și fulgerile și sunetul trimbiței și muntele *fume-gându. Și poporul vedându *aceste*, se cutremura și sta departe; Și duse cătră Moisi:
 19 'Vorbesce tu cu noi, și noi vom asculta; și *să nu vorbescă Dumneșu cu noi, ca nu cumu-
 20 va să murim. Și Moisi duse cătră popor:
 21 'Nu vă temeți, *că Dumneșu a venit, ca să vă cerce pre voi, și 'ca temerea lui să fie între voi, ca să nu păcătuiți. Și poporul sta departe, éru Moisi se apropiă de 'negura în care *era* Dumneșu.

Felurite legi.

- 22 Și Iehova duse lui Moisi: Așa vei dice fiilor lui Israel: Voi ați vedutu, că eu 'din ceri' am vorbit cu voi. Să nu vi faceți voii *dei* 'afară de mine: dei de argint, dei de aur să nu faceți voii. Fă mie altar de pământ, și-mi sacrifică pe d'insul olocaustele tale și sacrificiile tale de bucuriă, 'oile tale și boii tei. În totu 'locul oriunde voi aședa amintirea numelui meu, voi veni la tine și te voi 'bine-cuvența. Éru
 23 *de vei face mie altar de pără, să nu-l zidesci din petre cioplite; căci, cum vei pune ferul tău preste d'insul, 'lă profanezi. Nici să nu te sui pe trepte la altarul meu, ca să nu se descopere goliciunea ta.
 24 SI aceste *sunt* legile pre cari li vei 'pune înaintea lor:

- 2 *De vei cumpăra servu Ebreu, elu să-ți servescă șese ani, éru în alu șeptelea să
 3 éșă elu în dar. De va veni singur, singur să éșă; de *va fi* bărbatu alu unei
 4 femei, și femea să éșă cu d'insul. De i-a datu lui domnul se femeă, și-i va nasce lui fi se fete, femea și copiii voru fi ai stă-
 5 pânului se, éru elu să éșă singur. *Și de va dice servul: Eu 'mă iubesci pre domnul meu, pre femea mea și copiii mei, nu vo-

escu să esu liber; Să-lu aducă pre elu 6 domnul se înaintea 'judecătorilor; și să-lu pună aprópe de ușă se de ușor; și dom-nul se cu o sulă *să-i börtescă urechla lui; și elu să-i servescă în eternu.

De va 'vinde care-va feta sa servă, ea să 7 nu éșă 'cum esu servu. De nu va plăcé 8 ea domnului se, după ce o luă de femeă, să o lase să se rescumpere; *dară* să nă aibă putere să o vindă la popor străin, după ce i-a fostu fără credință. Éru de o va mă- 9 rita după fiul se, să facă cu d'insa după dreptul fetelor. *Dară* de va lua lui și pe 10 alta, atunci elu acesteia să nu-i impuțineze nimica din hrana ei, nici din vestmintele ei, nici din 'petrecerea ei. Éru dacă elu pre a- 11 ceste trei lucruri nu-i va face, să éșă ea în dar fără argintu.

'De va lovi cine-va pe altul, și acesta 12 va muri, acela să se omóre. Éru 'de nu 13 l'a pânditu, ci Dumneșu l'a 'adus supu mână, 'otări-voiu 'ie locu, unde acesta să fugă. Éru de se va scula care-va 'cu cugetu 14 în contra aprópelui se, spre a-lu ucide pre d'insul cu vicleniă, 'lua-vei pre acela și de la altarul meu, ca să móră. Și celu ce va 15 bate pre părinte se, se pre muma sa, acela să se omóre.

Și dacă 'cine-va fură omu, și-lu 'vinde; 16 se de se va afla 'in mânele lui, acela să se omóre.

'Celu ce va blăstema pre părinte se, 17 se pre muma sa, să se omóre.

De se voru certa *doi* omeni, și unul 18 va lovi pre celu-l-altu cu pără se cu pum-nul, și nu va muri, ci *numai* va căde la patu, De se va scula *lovitul*, și va âmbra afară 19 'pe toégu, celu ce l'a lovit să rămână ne-pedepsitu, decâtu *numai* timpul câtu a jă-cutu și lécurile le va plăti.

Și de va lovi care-va pre servul se se 20 pre serva sa cu toégul, de va muri supu mâna lui, acesta se va resbuna. Éru de va 21 mai trăi una se *doi* zile, nu se va resbuna; căci 'banul lui *este*.

De se voru certa bărbați între sine, și 22 voru lovi pre o femeă grea, și de va perde ea pruncul ei; *dară altă* vătămă nu va fi; acela se voru supune la 'glóbă, câtu va ce-

Deut. 5. 18.
Mat. 5. 27.
Lev. 19. 11.
Deut. 5. 19.
Mat. 19. 18.
Rom. 13. 9.
1 Thea. 4. 6.
Cap. 23. 1.
Deut. 5. 20. &
19. 16.
Mat. 19. 18.
Deut. 5. 21.
Mic. 2. 2.
Hab. 2. 9.
Lac. 12. 15.
Fapt. 26. 32.

Rom. 7. 7. &
13. 9.
Efos. 5. 3. 5.
Ebr. 13. 5.
Iov. 31. 9.
Prov. 6. 29.
Ier. 5. 8.
Mat. 5. 28.
Ebr. 12. 18.
Apoc. 1. 10.
12.
Cap. 19. 18.
Deut. 5. 27. &
18. 16.
Gal. 3. 19. 20.
Ebr. 12. 19.

Deut. 5. 25.
1 Sam. 12. 20.
Isa. 41. 10. 13.
Fac. 22. 1.
Deut. 13. 3.
Deut. 4. 10. &
6. 2. & 10. 12. &
17. 13. 19. &
19. 20. & 28. 58.
Prov. 3. 7. &
16. 6.
Isa. 8. 13.
Cap. 19. 16.
Deut. 5. 5.
1 Reg. 8. 12.
Deut. 4. 26.

Neem. 9. 13.
Cap. 32. 1. 2.
1 Sam. 5.
4. 5.
2 Reg. 17. 33.
Ezec. 20. 39. &
45. 8.
Dan. 5. 4. 23.
Zef. 1. 5.
2 Cor. 6. 14.
16. 16.
Lev. 1. 2.
Deut. 12. 5.
11. 21. & 14.
28. & 16. 6.
11. & 26. 2.

1 Reg. 8. 43. &
9. 3.
2 Cron. 6. 6. &
7. 16. & 12. 13.
Ezra. 6. 12.
Neem. 1. 9.
Ps. 74. 7.
Ier. 7. 10. 12.
Fac. 12. 2.
Deut. 7. 13.
Deut. 27. 5.
Ios. 8. 31.
—
Cap. 21.
Cap. 24. 2. 4.

Deut. 4. 14. &
6. 1.
Lev. 25. 39.
Deut. 19. 4. 5.
Deut. 15. 12.
Ier. 34. 14.
Deut. 15. 16.
17.
Cap. 12. 12. &
22. 8. 28.
Ps. 40. 6.
Neem. 5. 5.
Vers. 2. 3.
1 Cor. 7. 5.
Fac. 9. 6.
Lev. 24. 17.

Num. 35. 30.
31. Mat. 26. 52.
Num. 35. 22.
Deut. 19. 4. 5.
1 Sam. 24. 4.
10. 18.
Num. 35. 11.
Deut. 19. 3.
Ios. 30. 2.
Num. 15. 30. &
35. 20.
Deut. 19. 11.
12.
Ebr. 10. 26.
1 Reg. 2. 28—

34.
2 Reg. 11. 15.
Deut. 24. 7.
Fac. 37. 28.
Cap. 22. 4.
Lev. 20. 9.
Prov. 20. 30.
Mat. 15. 4.
Marc. 7. 10.
2 Sam. 3. 29.
Lev. 25. 46.
Vers. 80.
Deut. 22. 18.
19.

re-o bărbatul femeii, și va otări-o judecă-
 23 torii. Erū dacă altă vătămare va fi, se va
 24 da vieță pentru vieță, ^v Ochii pentru ochi,
 dinte pentru dinte, mână pentru mână, pi-
 25 cioră pentru picioră, Arsură pentru arsură,
 rană pentru rană, înflătură pentru înflătură.
 26 Erū de va lovi care-va ochiul servului
 său, său ochiul servei sale, și-lă va orbi, ^llă
 27 va lăsa pre elū liberū pentru ochiul lui. Și
 de va face să cadă dintele servului său, său
 dintele servei sale, elū ^llă va lăsa liberū pen-
 tru dintele lui.

28 De va impunge unū boū bărbatū său fe-
 mea, încâtū să moră, ^u boulū acela se va u-
 cide cu petre, și carnea lui nu se va mânca;
 29 erū domnulū boulū va fi nevinovatū. Erū
 de va fi fostū boulū impungătorū de mai ⁿna-
 inte, și de va fi prevădūtū domnulū său, și
 elū nu l'a păzitū, și boulū a ucisū bărbatū
 său femeă, boulū cu petre se va uide, și
 30 încă și domnulū său se va omori. Erū de
 i-se va impune lui unū prețū de rescum-
 părăre, elū de ^vrescumpărăre vieței sale va
 31 da atăta, câtū se va impune lui. Erū de va
 impunge feciorū său fētă, judecata se va face
 32 dupre acēstă lege. Și de va impunge boulū
 servū său servă, să se dee stēpānului aces-
 tora ^utrei-deci de sicli de argintū, și ^a boulū
 se va uide cu petre.

33 Și de va deschide care-va grōpă, său de
 va sēpa grōpă, și nu o va acoperi, și de
 34 va cădē într'insa boū său asinū: Domnulū
 grōpei să plătescă, dāndū banī stēpānului
 lorū, și stīrvulū va fi a lui.

35 Și de va impunge boulū cui-va pre boulū
 vecinului, ca acesta să moră, ei vorū vinde
 boulū celū viū, și prețulū vorū împărți; vorū
 36 împărți și stīrvulū. Erū de s'a sciutū, că
 boulū și mai ⁿainte a fostū impungătorū,
 și domnulū său nu l'a păzitū, elū va da boū
 pentru boū, erū stīrvulū a lui va fi.

22 **D**E va fura cine-va boū său oīe, și o va
 junghia, său o va vinde, să plătescă cinci
 boi pentru boū, și ^a patru oi pentru oīe.

2 De se va afla furulū ^bspārgēndū, și fiindū
 lovitū, va muri, ^cnu va fi pentru d'insulū ^ver-
 3 sare de sânge. Erū de se va face acēsta după
 resăritulū sōrelui, atunci va fi pentru d'in-
 sulū ^versare de sânge; furulū să plătescă
 totū; și de nu va vē dīn ce, elū să se ^dvīndă
 4 pentru furtulū său. Erū furtulū, de se va
 afla viū încă in mână lui, fie boū, fie asinū,
 fie oīe, elū să-lū ^fplătēscă înduoiūtū.

5 De va pasce care-va țērāna său via altuia,

și de-l va mână vita sa, ca să pască in țēr-
 rāna altuia, acela să plătescă cu cele mai
 bune din țērāna sa, și cu ce este mai bunū
 din via sa.

De va eși focū, care să cuprindă spinī, 6
 și să ardă clāi de grāū tăiatū său încă in
 spice, său țērāna; celū ce a datū focū să plă-
 tēscă ^tōte.

De va da care-va vecinului său argintū 7
 său vase spre păstrare, și aceste se vorū fura
 din casa lui; ^gde se va afla furulū, elū să în-
 tōrcă înduoiūtū. Erū de nu se va afla furulū, 8
 domnulū casei se va aduce ^hjudecătorilorū, că
 elū n'a pusū mână pe lucrulū aprōpelui său.
 In verī-ce causă de nedreptate, fie boū său 9
 asinū, său oīe, său vestmētū său altū lucru
 perdutū, de care va ^hdice care-va: Acesta este
 alū meū; ⁱcausa amīndurora să vină inaintea
 judecătorilorū, și acela, pre care judecătorii
^llū vorū osēndi, să plătescă aprōpelui său
 înduoiūtū.

De va da care-va aprōpelui său spre pă- 10
 zire asinū, său boū, său oīe, său altă vită,
 și ea va muri, său se va strica, său se va
 răpi, fără ca nimenea să fi vēdūtū; ^jJurā- 11
 mētulū lui Iehova să fie între amīnduoi, că
 n'a pusū mână pe lucrulū aprōpelui său, și
 domnulū vitei va lua ^{stīrvulū}, și celū-l-altū
 nu va plăti ⁿimicū. Erū ^kde s'a furatū din 12
 casa lui, elū să plătescă pre stēpānului a-
 celuia. De va fi fostū sfāsciată, să aducă 13
 vita sfāsciată de mărturiă, și nu va plăti ⁿ-
 micū.

De va lua care-va de la aprōpele său vită 14
 imprumutū, și ea se va strica, său va muri,
 și stēpānulū nu a fostū de față, o va plăti.
 De față stēpānulū vitei va fi, nu va plăti, 15
 de a fostū unū naimitū, să socotēscă in
 simbriă.

^lDe va amāgi care-va o fecioră, încă ne- 16
 logoditā, și se va culca cu d'īnsa, să o in-
 dōstreze, și să o ție lui de femeă. Erū de 17
 nu va voi părintele ei să o dee lui, elū va
 cumpēni argintū dupre ^mđōstrea feciōrei.

ⁿPre fermăcătōre să nu o lase să trăēscă. 18
^oTotū celū-ce se impreună cu vită să se 19
 omōre.

^pCelū-ce sacrifică altorū ^qdei, decâtū numai 20
 lui Iehova, să se pērdă de totū.

^rPre străinū să nu-lū strīntorezi, nici să- 21
 lū asupresci, că și voi străini ați fostū in
 pāmēntulū Egiptului.

^sPre nici o vēduvā să nu o asupriți, nici 22
 pre unū orfanū. De-l vēți asupri, și de vorū 23

^v Lev. 24. 20.
 Deut. 19. 21.
 Mat. 5. 38.
^x Fac. 9. 5.
^y Vers. 22.
 Num. 35. 31.
^z Vede Zech. 11.
 12, 13.

Mat. 26. 15.
 Filip. 2. 7.
 a Vers. 28.
 —
 Capitulū 22.
 a 2 Sam. 12. 6.
 Vede Prov. 6.

31.
 Luc. 19. 8.
 b Mat. 24. 43.
 c Num. 35. 27.
 d Cap. 21. 2.
 e Cap. 21. 16.
 f Vede vers. 1.
 7. Prov. 6. 31.

^y Vers. 4.
 h Cap. 21. 6.
 Vers. 28.
 i Deut. 25. 1.
 2 Cron. 19. 10.
 j Ebr. 6. 16.
 k Fac. 31. 39.
 l Deut. 22. 28.

29.
 m Fac. 34. 12.
 Deut. 22. 29.
 1 Sam. 18. 25.
 n Lev. 19. 26.
 31. & 20. 27.
 Deut. 18. 10.
 11.

1 Sam. 28. 3. 9.
 o Lev. 18. 23. &
 20. 15.
 p Num. 25. 2.
 7. 8.
 Deut. 18. 1. 2.
 5, 6, 9, 13, 14.
 15. & 17. 2, 3, 5.

^q Cap. 23. 9.
 Lev. 19. 35. &
 35. 35.
 Deut. 10. 19.
 Ier. 7. 6.
 Zech. 7. 10.
 Mal. 3. 6.
 r Deut. 10. 18. &

24. 17. & 27.
 19.
 Ps. 94. 6.
 Isa. 1. 17, 23.
 & 10. 2.
 Esec. 22. 7.
 Zech. 7. 10.
 Iac. 1. 27.

*striga ei către mine, eu voi¹ 'au²di strigarea
24 lor³; Și *mânia mea se va aprinde, și pre
voi vē voi⁴ ucide cu sabiă, și *femeele vōs-
tre vor⁵ rămâne vėduve, și fiii vostri orfan⁶.

25 *De vei imprumuta argint⁷u poporului meu,
anume saracul⁸ care este lūngă tine, să nu-
fi lui ca un⁹ camătar¹⁰, și să nu-¹¹i impună
26 camat¹². Și *de vei lua amanet¹³u vestmēn-
tul¹⁴u aprōpelu¹⁵u te¹⁶, să-l¹⁷u inapoesci până la
27 apusul¹⁸u sōrelui¹⁹; Căci acesta este singurul²⁰
lui acoperimēt²¹u spre a-²²și acoperi²³ pelea sa;
in ce va dormi? Și va fi, când²⁴u va *striga
cătră mine, eu l²⁵u voi²⁶ asculta pre d'insul²⁷,
că eu s²⁸unt *indurător²⁹.

28 Pre ³⁰ judecatori să nu-³¹i blēstem³²i, și pre
domnitorul³³u poporului te³⁴u să nu-l³⁵u defaim³⁶i.

29 Cu *prinōsele ariei tale, și cu ale tēscu-
lui te³⁷u să nu întâr³⁸dii; pre ³⁹ d'ântēi⁴⁰u-născutul⁴¹u
30 d'intre fiii tei mi-l⁴²u vei da. *Așa să faci cu
boul⁴³u te⁴⁴u și cu oia ta; *șapte d⁴⁵ile vor⁴⁶ fi ele cu
muma lor⁴⁷, ēr⁴⁸u in d⁴⁹iua a opta mie le vei da.

31 Și voi⁵⁰ să fiți mie ōmeni *sân⁵¹ți, și *să nu
māncăți carne sfāsciată de pe cāmpuri; la
cāni să o aruncați.

23 **N**U *rādica strigare mincinōsă, și să nu dai
mānă cu omul⁵²u rēu, ca să fi⁵³i martur⁵⁴u *min-
2 cinos⁵⁵. *Să nu urmez⁵⁶i pre cei mul⁵⁷i, spre a
face rēu; și *d⁵⁸intr⁵⁹o judecată să nu mărturisesci,
3 abātēndu-te cu mul⁶⁰imea, așa ca să abați
dreptatea. Nic⁶¹i pre cel⁶²u neavut⁶³u in judecata
lui să nu-l⁶⁴u favorezi.

4 *De vei întâl⁶⁵ni boul⁶⁶u neamicul⁶⁷u te⁶⁸u sēu
asinul⁶⁹u se⁷⁰u rātācind⁷¹u, mānă-l⁷²u lui a casă.
5 *De vei vedē asinul⁷³u celui ce te uresce pre
tine, că a cădūt⁷⁴u supt⁷⁵u sarcina sa, feresce-
te ca să nu-l⁷⁶u lași pre acesta numai singur⁷⁷u,
ci vei lāsa locul⁷⁸u impreună cu d'insul⁷⁹.

6 *Dreptatea saracului te⁸⁰u să nu o abați in
7 judecata lui. *De tōtă otār⁸¹irea nedrēptă de-
pārtează-te! pre cel⁸²u *nevinovat⁸³u și drept⁸⁴u să
nu-l⁸⁵u faci să se omōre; că ⁸⁶ j nu voi⁸⁷u da drep-
8 tate celui rēu. Și *daruri să nu iōi, că da-
rurile orbesc⁸⁸u și pre cei mai luminați, și in-
torc⁸⁹u otār⁹⁰irile celor⁹¹u drepti.

9 Și pre ¹⁰ străin¹¹u să nu-l¹²u asupresci, că voi
sciti ānima celui străin¹³u, că și voi străini
ați fost¹⁴u in pāmēntul¹⁵u Egiptului.

*Șese ani să semēni pāmēntul¹⁶u te¹⁷u, și să
10 stringi fruptele de pe d'insul¹⁸. Și in anul¹⁹u
11 al²⁰u șeptelea să-l²¹u lāși să stee, și să rămānă
nelucrat²²u, pentru ca nevoiēși poporului te²³u
să mănānce; Ēr²⁴u ce va mai rămānē, să mā-
nānce fērele cāmpului. Tot²⁵u așa să faci tu
și cu vita ta și cu maslinișul²⁶u te²⁷.

In *șese d²⁸ile să faci lucrurile tale, ēr²⁹u in
12 d³⁰iua a șeptea să repausezi, pentru ca boul³¹u
te³²u și asinul³³u te³⁴u să repauseze, și pentru ca
fiul³⁵u servei tale și străinul³⁶u să respire.

*Luați aminte la tōte cāte am³⁷u vorbit³⁸u
13 voi³⁹i; și *numele dēilor⁴⁰u străini să nu amin-
tiți, și să nu se au⁴¹ă din gura vōstră.

De *trei ori pe an⁴²u să serbătorești mie.
14 *Serbătōrea azimelor⁴³u să o păzesci; șapte d⁴⁴ile
15 vei mānca azime, după cum⁴⁵u am⁴⁶u ordi-
nat⁴⁷u ție, pe timpul⁴⁸u lunei Abib⁴⁹u (*spicelor⁵⁰u
noie*); pentru că in acea lună ai eșit⁵¹u tu din
Egipt⁵²; și inaintea mea *nimenea să nu se a-
rete cu mānă golă; Și *serbătōrea seceri-
16 șului, a prinōselor⁵³u lucrurilor tale, pre cari
le-ai semēnat⁵⁴u pe cāmp⁵⁵; și *serbătōrea cu-
lesului la sfārșitul⁵⁶u anul⁵⁷u, când⁵⁸u tu ți-ai cu-
les⁵⁹u bucatele tale de pe cāmp⁶⁰. De *trei ori
17 in an⁶¹u tōtă partea bărbătēscă a ta să se a-
rete inaintea lui Iehova, Dumne⁶²deul⁶³u te⁶⁴.

*Să nu-mi aduci sāngele sacrificiului⁶⁵u meu
18 cu dospit⁶⁶u, nic⁶⁷i să rămānă grāsimea serbătōrei
mele pe demānēță. *Prinōsele frupte-
19 lor⁷⁰u d'ântēi⁷¹u ale pāmēntului te⁷²u, să le aducă
in casa lui Iehova, Dumne⁷³deul⁷⁴u te⁷⁵.

*Să nu ferbi iedul⁷⁶u in laptele mumei sale.

*Dumne⁷⁷deu⁷⁸ promite a conduce și a scuti pre fii
lui Israel⁷⁹ și a li da prosperitate.*

*Ēccē eu trāmet⁸⁰u āngerul⁸¹u meu inaintea
20 ta, ca sa te păzescă pe cale, și să te ducă
in locul⁸²u ce ți-am⁸³u pregăt⁸⁴it. Feresce-te de
21 d'insul⁸⁵, și ascultă vōcea lui, și nu-l⁸⁶u *mānă;
că el⁸⁷u *nu va erta fără-de-legile vōstre; că

Deut. 15. 9. & 24. 15. Iov. 35. 9. Luc. 18. 7. Vers. 27. Iov. 34. 28. Pa. 18. 6. & 145. 19. Iac. 5. 4. Iov. 31. 23. Pa. 69. 24. Flia. 5. 3. Lev. 25. 35. 36, 37. Deut. 23. 19. Neem. 5. 7. Pa. 15. 5. Ezec. 18. 8, 17. Deut. 24. 6. Iov. 22. 6. & 24. 3, 9. Prov. 20. 16. &	22. 27. Ezec. 18. 7, 16. Amos. 2. 8. Vers. 23. Cap. 34. 6. 2 Cron. 30. 9. Pa. 86. 15. Eccl. 10. 20. Fapt. 23. 5. Iuda 8. Cap. 23. 16. 19. Prov. 3. 9. d Cap. 13. 2, 12. & 34. 19. e Deut. 15. 19. f Lev. 22. 27. g Cap. 19. 6. Lev. 19. 2. Deut. 14. 21. A Lev. 22. 8. Ezec. 4. 14. & 44. 31. —	Capitulu 23. Vers. 7. Lev. 19. 16. Pa. 15. 3. & 101. 5. Prov. 10. 18. Vode 2 Sam. 19. 27. cu 16. 3. b Cap. 20. 16. Deut. 19. 16. 17, 18. Pa. 35. 11. Prov. 19. 5, 9. 28. & 24. 28. Vede 1 Reg. 21. 10, 13. Mat. 26. 59. 60, 61. Fapt. 6. 11, 13. c Fac. 7. 1. & 19. 4, 7. Cap. 32. 1, 2. Ios. 24. 15. 1 Sam. 15. 9.	1 Reg. 19. 10. Iov. 31. 34. Prov. 1. 10, 11. 15. & 4. 14. Mat. 27. 24, 26. Marc. 15. 15. Luc. 23. 23. Fapt. 24. 27. & 25. 9. d Vers. 6, 7. Lev. 19. 15. Deut. 1. 17. Pa. 72. 2. e Deut. 22. 1. Iov. 31. 29. Prov. 24. 17. & 25. 31. Mat. 5. 44. Rom. 12. 20. 1 Thes. 5. 15. f Deut. 22. 4. g Vers. 2. Deut. 27. 19. Iov. 31. 13, 21. Eccl. 6. 8.	Ias. 10. 1, 2. Ier. 5. 28. & 7, 6. Amos. 5. 12. Mal. 3. 6. h Vers. 1. Lev. 19. 11. Luc. 3. 14. Efes. 4. 25. i Deut. 27. 25. Pa. 24. 21. Prov. 17. 15, 26. Ier. 7. 6. Mat. 27. 4. Cap. 34. 7. Rom. 1. 18. k Deut. 16. 19. 1 Sam. 8. 5. & 12. 3. 2 Cron. 19. 7. Pa. 26. 10. Prov. 15. 27. & 17. 8, 23. & 29. 4.	Ias. 1. 23. & 5. 23. & 33. 15. Ezec. 22. 12. Amos. 5. 12. Fapt. 24. 26. l Cap. 22. 21. Deut. 10. 19. & 24. 14, 17. & 27. 19. Pa. 24. 6. Ezec. 22. 7. Mal. 3. 5. m Lev. 25. 3, 4. n Cap. 20. 8, 9. Deut. 5. 13. Luc. 13. 14. o Deut. 4. 9. Ios. 22. 5. Pa. 39. 1. Efes. 5. 15. 1 Tim. 4. 16. p Num. 32. 38. Deut. 12. 3. Ios. 23. 7. Pa. 16. 4.	Osea 2. 17. Zech. 13. 2. q Cap. 24. 23. Lev. 23. 4. Deut. 16. 16. r Cap. 12. 15. & 13. 6. & 34. 18. Lev. 23. 6. Deut. 16. 8. s Cap. 24. 20. Deut. 16. 16. t Cap. 34. 22. Lev. 23. 10. u Deut. 16. 13. v Cap. 34. 23. Deut. 16. 16. x Cap. 12. 8. & 34. 25. Lev. 2. 11. Deut. 16. 4. y Cap. 22. 29. & 34. 26. Lev. 23. 10. 17.	Num. 18. 12, 13. Deut. 28. 10. Neem. 10. 35. s Cap. 24. 26. Deut. 14. 21. a Cap. 14. 19. & 39. 34. & 33. 2. 14. Num. 20. 16. Ios. 5. 13. & 6. 2. Pa. 91. 11. Ias. 63. 9. b Num. 14. 11. Pa. 78. 40, 56. Efes. 4. 50. Ebr. 3. 10, 16. c Cap. 32. 34. Num. 14. 35. Deut. 18. 19. Ios. 24. 19. Ier. 5. 7. Ebr. 8. 11. 1 Ioan 5. 16.
--	--	--	--	--	--	---	---

22 ^anumele meu într'insulă *este*. ^eErū de vei asculta de vócea lui, și vei face tóte câte dicū eū, ^eeū voiū fi neamiculū neamicilorū tei, și
23 improtivitorū improtivitorilorū tei. ^fCăci āngerulū meu va merge înaintea ta, și te va ^gduce in *pământulū* Amoreilorū, și alū He-teilorū, și alū Ferezeilorū, și alū Cananeilorū, și alū Heveilorū, și alū Iebuseilorū; și-
24 voiū stérpi pre d'insii. Să nu te ^hprosterni la ⁱdeiū acestora, nici să te inchini lorū, și ^j'după faptele lorū să nu faci; ^k'ci să-ⁱ sfărîmi pre ei, și stâlpii lorū să-ⁱ nimicesci. Ci voi
25 să vē ^l'inchinați lui Iehova, Dumneḡeulū vóstru, și ^m'elū va bine-cuvēnta pānea ta și apa ta; și ⁿ'eū voiū depărta bōlā din medilocolū
26 teū. ^oNu va fi femeā care să pērdā, nici stērpā in pământulū teū, și numărulū ^pḡile-
27 lorū tale ^q'lū voiū ^r'implini. ^sFrica mea o voiū trāmete înaintea ta, și voiū ^t'turbura totū po-
28 porulū, contra cāruiā vei merge, și voiū face, ca toți neamicii tei să-ⁱ întorcā spatele d'in-
29 aintea ta. Și ^u'voiū trāmete vespi înaintea ta, cari vorū alunga pre Hevei și pre Ca-
30 nanei și pre Hetei de d'inaintea ta. ^vEū nu-ⁱ voiū alunga pre ei de d'inaintea ta într'unū
31 anū, ca pământulū să nu rēmānā deșertū, și ca fērele să nu se'mmulțescā contra ta. ^wCu
32 incetulū cu incetulū ^x'i voiū alunga de d'in-
33 aintea ta, până ce te vei ^yimmulți tu, și vei lua ^z'fēra in stēpānire.

31 Și ^a'hotarele tale le voiū pune de la Ma-
rea-Rosiā până la Marea Filistenilorū, și de
la deșertū până la fluviū; cā voiū ^b'da in mā-
nele vóstre pre locuitorii aceluī pământū, ca
32 tu să-ⁱ alungi pre d'insii de d'inaintea ta. ^cSă
nu faci cu d'insii nici cu ^d'deiū lorū legāmētū.
33 Ei să nu locuēscā in pământulū teū, ca nu
cumū-va să te tragā a pēcātui contra mea;
cā de te vei inchina ^eḡeilorū lorū, ^f'acēsta va
fi ^g'ṡie cursā.

Intārîirea legāmētului; Moisi se sue pe munte.

24 ^Sḡi ^d'ise lui Moisi: Sue-te la Iehova, tu și
Aaronū și ^e'Nadabū și Abihu, ^f'și șapte-
decī d'între cei māi bētrāni ai lui Israelū,
2 și să vē ^g'inchinați de departe; Și Moisi să
se apropie ^h'singurū cātrā Iehova, ⁱerū aceia

să nu se apropie, și nici poporulū să nu se
sue cu d'insulū.

3 Și Moisi veni, și spuse poporului tóte cu-
vintele lui Iehova și tóte legile lui; și totū
poporulū respunse cu o gurā, ^gdicāndū: ^aTóte
cuvintele, câte le-a vorbitū Iehova le vomū face.

4 Și Moisi ^b'scrise tóte cuvintele lui Iehova;
și sculāndu-se de demānēṡā, zidi altariū suptū
munte, și ^cdūoi-spre-ḡece ^d'stâlpi, după cele
dūoe-spre-ḡece seminții ale lui Israelū.

5 Și trāmese elū pre tēnērii filorū lui Is-
raelū, cari aduserā olocauste, și sacrificarā
lui Iehova bōi dreptū sacrificiū de bucuriā.
6 Și Moisi ^g'luā jumātate din sānge, și-^h'lū puse
pre stachinā, și jumātate din sānge ⁱ'lū stropi
preste altariū. Apoi ^j'luā cartea legāmētū-
lui, și o ceti in auḡulū poporului; și ei ^k'ḡi-
serā: ^l'Tóte câte a vorbitū Iehova vomū face,
și vomū asculta. Și Moisi luāndū sāngele,
8 stropi preste poporū, și ^m'dise: ⁿEcce ^o'sāngele
legāmētului, care-lū făcu Iehova cu voi du-
pre tóte aceste cuvinte.

9 Și ^p'se suirā Moisi și Aaronū, Nadabū
și Abihu și șapte-ḡeci din bētrāniū lui Is-
raelū; Și ^q'vēḡurā pre Dumneḡeulū lui Israelū;
10 și suptū piciórele lui ^rera ca unū lucru din
^s'safirū, lucitorū ca ^t'insuși ceriulū, ^ucāndū ^veste
seninū. Și elū nu-ⁱ ^w'atinse māna sa de cei
11 māi aleși ai filorū lui Israelū; Și ^x'ei vēḡurā
pre Dumneḡeū, și ^y'māncarā și bēurā.

12 Și Iehova ^z'dise lui Moisi: ^a'Sue te la mine
pe munte, și rēmāi acolo; și-ⁱ ^b'voiū da ^c'table
de pētrā, adecā legea și ordinele cari eū le-
amū scrisū, spre a-ⁱ ^dinvēṡa pre ei. Atunci
13 Moisi se sculā cu Iosua, ^e'servulū seū: și Moisi
se ^f'sui pe muntele lui Dumneḡeū; Și ^g'dise cā-
trā bētrāni: Rēmāneți aici până ce ne vomū
14 re'ntorce noi la voi; și ecce Aaronū și Hurū
^hsūnt cu voi, ca orī-cine va avē certe să mērg-
gā la ei.

15 Și Moisi se sui pe munte, și ⁱ'unū nūorū
acoperi muntele. Și ^j'mārirea lui Iehova se
16 așēḡā pe muntele Sinaī, și nūorulū ^k'lū aco-
perī șese ḡile. ^lErū in a șeptea ^m'ḡi chīāmā
pre Moisi din medilocolū nūorului. Și pri-
17 virea māririū lui Iehova pe vērfulū muntelui
ⁿera asemenea unū ^o'focū mistuitorū in ochii

d Isa. 9. 6.
Ier. 23. 6.
Ioan 10. 30.
38.
e Fac. 12. 3.
Deut. 30. 7.
Ier. 30. 30.
f Vers. 20.
g Cap. 33. 2.
h Isa. 24. 8, 11.
i Lev. 18. 3.
Deut. 12. 30.
31.
j Cap. 34. 13.
Num. 33. 52.
Deut. 7. 5, 25.
& 12. 3.

k Deut. 6. 13. &
10. 12, 20. &
11. 13, 14. &
13. 4.
l Isa. 22. 5. &
24. 14, 15, 21.
24.
m 1 Sam. 7. 3. &
12. 20, 24.
n Mat. 4. 10.
o Deut. 7. 13. &
28. 5, 8.
p Cap. 15. 26.
Deut. 7. 15.
q Deut. 7. 14. &
28. 4.
r Iov. 21. 10.

Mal. 3. 10, 11.
o Fac. 25. 8. &
35. 29.
p 1 Cron. 23. 1.
Iov. 5. 26. &
42. 17.
q Ps. 55. 23. &
90. 10.
r Fac. 35. 5.
Cap. 15. 14.
16.
s Deut. 2. 25. &
11. 25.
t Isa. 2. 9, 11.
1 Sam. 14. 15.
u 2 Cron. 14. 14.
v Deut. 7. 23.

w Deut. 7. 20.
Ios. 24. 12.
x Deut. 7. 22.
y Fac. 15. 18.
Num. 34. 3.
z Deut. 11. 24.
Ios. 1. 4.
1 Reg. 4. 21.
24.
a Ps. 72. 8.
b Ios. 21. 44.
c Jude. 1. 4. &
11. 21.
d Cap. 34. 12.
15.
e Deut. 7. 2.
f Cap. 34. 12.

Deut. 7. 16. &
12. 30.
Ios. 23. 13.
Jude. 2. 3.
1 Sam. 18. 21.
Pa. 106. 36.
—
Capitulū 24.
a Cap. 28. 1.
Lev. 10. 1, 2.
b Cap. 1. 5.
Num. 11. 16.
c Vers. 13, 15.
18.
d Vers. 7.
Cap. 19. 8.

Deut. 5. 27.
Gal. 3. 19, 20.
e Deut. 31. 9.
f Fac. 28. 18. &
31. 45.
g Ebr. 9. 18.
h Ebr. 9. 19.
i Vers. 3.
j Ebr. 9. 20. &
13. 20.
k 1 Pet. 1. 2.
l Vers. 1.
m Vede Fac. 32.
30.
n Cap. 3. 6.
Jude. 13. 22.
Isa. 6. 1, 5.

cu cap. 33. 20.
23.
Ioan 1. 18.
1 Tim. 6. 16.
1 Ioan 4. 12.
m Ezech. 1. 26. &
10. 1.
n Apoc. 4. 3.
o Mat. 17. 2.
p Cap. 19. 21.
q Fac. 16. 13. &
32. 30.
r Vers. 10.
s Cap. 33. 20.
t Deut. 4. 33.
u Jude. 13. 22.
v Fac. 31. 54.

Cap. 18. 12.
1 Cor. 10. 18.
r Vers. 2, 15, 18.
s Cap. 31. 18. &
32. 15, 16.
t Deut. 5. 22.
u Cap. 32. 17. &
33. 11.
v Vers. 2.
w Cap. 19. 9, 16.
x Mat. 17. 5.
y Cap. 16. 10.
z Num. 14. 10.
a Cap. 3. 2. &
19. 18.
b Deut. 4. 36.
c Ebr. 12. 18, 29.

18 filorū lui Israelū. Și Moisi intră în meșloculū nūorului, și se sui pe munte: și a fostū * Moisi pe munte patru-șeci de zile și patru-șeci de nopți.

Ordini pentru zidirea cortului și pentru uneltele sale.

25 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dîcîndū: Spune 2 filorū lui Israelū, ca să-mi aducă darū; acelu darū alū meu 'lū veți lua ^a de la totū omulū, pre care-lū lasă ănima să mi-lū 3 *dee* bucurosū. Și acesta *este* darulū care veți lua de la d'inșii: Aurū și argintū și ăramă; 4 Și vînatū, purpuriū și carmesinū-roșiū și bisū albū și *pîrū* de capră; Și pei de berbece roșite, 5 și pei de vișelū de mare, și lemnū de sittimū; 6 * Oleiū pentru candelē, ăromate pentru oleiulū ungerei, și ătămăiă mirositoare; Petre de 7 onice, și petre de inftū, pentru ăefodū și 8 pentru ăpeptariū. Și să-mi facă mie ăsanctuarū, ca ăeū să locuescū în meșloculū lorū. 9 *După tôte căte-ți voiū arêta, chipulū lăcașulū și chipulū tuturorū vaselorū lui, așa să faceți. 10 Și ă să-mi faceți mie chivotū *de* lemnū de sittimū; lungimea lui să *fie* de dūoi coti și jumătate, și lățimea lui de unū cotū și jumătate, 11 și înălțimea lui d'unū cotū și jumătate. Și să-lū îmbraci cu aurū curatū, pe din lă-intru și pe din afară să-lū îmbraci, și să faci încadrare de aurū pe d'asupra lui jurū împrejurū. Și să torni pentru d'insulū patru verigi de aurū, și *pre aceste* să le pună la cele patru colțuri ale lui; dūoē verigi de o parte 12 și dūoē verigi de cea-l-altă parte a lui. Și să faci pîrghii *din* lemnū de sittimū, și 13 să le îmbraci cu aurū; Și să puni pîrghiele acele în verigele cele din laturile chivotulū, spre a se purta chivotulū cu e- 14 le. Și ă pîrghiele vorū rămănē în verigele chivotulū, și nu se vorū scôte din ele. Apoi să puni în chivotū ămărturia, pre care 15 și voiū da-o. 16 Și ă să faci și acoperimētū propițiatorū *din* aurū curatū; lungimea lui de dūoi coti și jumătate, și lățimea lui de unū cotū și 17 jumătate. Și să faci și dūoi cherubimi *de* aurū; lucru bătutū să-i faci pre ei, din ămindūoē laturile propițiatorulū. Și pre unū cherubimū să faci la unū capetū, și pre altū cherubimū la altū capetū; din propițiatorulū să faci pre cherubimi la amîndūoē capetele lui. 18 Și ă cherubimi vorū fi cu aripele intinse pe

de asupra, acoperindū cu aripele propițiatorulū, avîndū fețele lorū întorse una cătră alta, ăerū privirea cherubimilorū vorū fi spre propițiatorū. * Și propițiatorulū să-lū puni 21 preste chivotū de asupra, și ă in chivotū să puni mărturia pre care o voiū da ție. ă A- 22 colo mă voiū întruni cu tine, și voiū vorbi cu tine de pe propițiatorū, ă din meșloculū acelorū dūoi cherubimi, cei de deasupra chivotulū mărturie, tôte căte voiū ordina ție pentru fiii lui Israelū.

Și ă să faci și o mēsă *de* lemnū de sittimū; 23 lungimea ei să *fie* de dūoi coti, și lățimea ei d'unū cotū, ăerū înălțimea ei d'unū cotū și jumătate. Și să o îmbraci cu aurū curatū, 24 și să faci și încadrare de aurū jurū împrejurū; Și să faci împrejurulū ei și prevazū, 25 latū de o palmă; și preste prevazū să faci încadrare de aurū jurū împrejurū. Și să faci 26 și patru verigi de aurū, și verigele să le puni la cele patru colțuri, cari *sînt* la cele patru picioare ale ei. Și verigele să *fie* aprōpe de 27 prevazū, ca să se pună pîrghii, spre a purta mēsă. Și să faci pîrghiele *de* lemnū de 28 sittimū, și să le îmbraci cu aurū, ca cu ele să se pōrte mēsă. Și să faci ei ătalgere, că- 29 ție, cupe și urciōre, cari servescū la libățiunī; *din* aurū curatū să le faci pre ele. Și pe mēsă să ăpuni pāne de punere înainte, 30 *care să fie* pururea înainte mea.

* Și să faci unū policandru *de* aurū curatū, 31 lucru bătutū să faci policandru, fusulū lui, și ramurile lui, și caliciū lui, și globulețiū lui și florile lui să *fie* din aceeași bucată. Șese 32 ramuri să ăesă din laturile lui, trei ramuri ale policandrulū dintr'o laturē, și trei ramuri ale policandrulū din altă laturē. In- 33 tr'o ramură să *fie* trei calici în forma florilorū de migdalū, *cu* globulețiulū și *cu* flōrea; și la altă ramură să *fie* trei calici în forma florilorū de migdalū, *cu* globulețiulū și *cu* flōrea; așa să *fie* la cele șese ramuri ășinde din policandru. Și la policandru să 34 *fie* patru calici în forma florilorū de migdalū, *cu* globulețiū lorū și *cu* florile lorū. Unū glo- 35 buletū să *fie* suptū dūoē ramuri ășinde din policandru, și altū globulețū să *fie* suptū cele-l-alte dūoē ramuri ășinde din elū, și *altū* treilea globulețū să *fie* ăeră-și suptū dūoē ramuri ășinde din elū; și totū așa să *fie* suptū cele șese ramuri ășinde din policandru. Glo- 36 buletii și ramurele lui să *fie* ășinde dintr'insulū, și totū *policandru* să *fie* bătutū din o

a Cap. 34. 28.
Deut. 9. 9.
Capulū 25.
b Cap. 36. 5, 21.
1 Cron. 29. 3.
5, 9, 14.
Ezra 2. 68. &

3. 5. & 7. 16.
Necem. 11. 2.
2 Cor. 8. 12. &
9. 7.
b Cap. 37. 20
c Cap. 30. 23.
d Cap. 30. 34.
e Cap. 28. 4, 6.
f Cap. 28. 15.

g Cap. 36. 1, 3,
4.
Lev. 4. 6. &
10. 4. & 21. 12.
Ebr. 9. 1, 2.
h Cap. 29. 45.
1 Reg. 6. 13.
2 Cor. 6. 16.
Ebr. 3. 6.

Apoc. 21. 3.
i Vers. 40.
j Cap. 37. 1.
Deut. 10. 3.
Ebr. 9. 4.
k 1 Reg. 8. 8.
l Cap. 16. 34. &
31. 18.
Deut. 10. 2, 5.

& 31. 26.
1 Reg. 8. 9.
2 Reg. 11. 12.
Ebr. 9. 4.
m Cap. 37. 6.
Rom. 3. 25.
Ebr. 9. 5.
n 1 Reg. 8. 7.
1 Cron. 28. 18.

Ebr. 9. 5.
o Cap. 26. 34.
p Vers. 16.
q Cap. 29. 42.
43. & 30. 6, 36.
Lev. 16. 2.
Num. 17. 4.
r Num. 7. 89.
1 Sam. 4. 4.

2 Sam. 6. 2.
2 Reg. 19. 15.
Ps. 80. 1. &
90. 1.
Isa. 37. 16.
s Cap. 37. 10.
1 Reg. 7. 48.
2 Cron. 4. 8.
Ebr. 9. 2.

t Cap. 37. 16.
Num. 4. 7.
u Lev. 24. 5, 6.
v Cap. 37. 17.
1 Reg. 7. 49.
Zech. 4. 2.
Ebr. 9. 2.
Apoc. 1. 12. &
4. 5.

37 bucată, de aurū curatū. Și să faci lui și șapte candelē; și ^aaprinđându-le să le pui pe elū, ca să ^blumineze înaintea lui. Și m-cările lui și tigăile lui *tote* să fie din aurū curatū. *Polcandru* cu *tote* uneltele aceste se va face *dintr'unū* talentū de aurū curatū.

40 Și ^aveđi ca *tote* aceste să le faci duple chipulū ce s'a arētatū fie pe munte.

26 **S**I ^alōcașulū să-lū faci *din* dece covōre de inū subțire resucitū, de vēnătū, purpuriū și carmesinū-roșiū, cu cherubimī in țesetură alēsă. Lungimea unū covorū să fie de două-deci și optū de coți, și lățimea unū covorū de patru coți, *tote* covōrele să aibă aceeași mēsură. Cinci covōre să fie prinse una cu alta, și *cele-l-alte* cinci covōre să fie prinse una cu alta. Și să faci chiotorī vēnāte pe marginea unū covorū, pe marginea unei împreunări; așa să faci și pe marginea covorului din urmă, la altă împreunare. Cinci-deci de chiotorī să faci la covorulū *ântēiū*, și cinci-deci de chiotorī să faci la marginea covorului, care este la împreunarea a două; chiotorile vorū veni in potrivă una cu alta. Și să faci cinci-deci de copci de aurū, și cu copcele să împreună covōrele unūlū cu altulū; așa va fi lōcașulū unūlū.

7 Și ^asă mai faci covōre și *din* pērū de capră pentru cortū de asupra lōcașului; unū spre-dece *asemenea* covōre să faci. Lungimea unū covorū să fie de trei-deci de coți, și lățimea unū covorū de patru coți; *cele unū spre-dece* covōre să aibă aceeași mēsură. 9 Și să împreună cinci covōre de o parte, și *cele-l-alte* șese covōre de altă parte, și să înduoesci alū șeselea covorū in fața lōcașului. 10 Și să faci cinci-deci de chiotorī pe marginea unūa din covōrele cele din urmă, la împreunare; și cinci-deci de chiotorī pe marginea covorului alū doilea, care se prinde. Și să faci copci cinci-deci de aramă, și să pui copcele in chiotōrele, și să împreună cortulū; și așa va fi unūlū. *Ērū* ceea ce întrece din covōrele cortului, jumătatea covorului care întrece, să acopere partea d'napoi a lōcașului. Și cotulū de la o lature, și cotulū de la cea-l-altă lature din ceea ce va întrece din lungimea covōrelorū cortului să fluture la laturile cortului ici și colo, spre a o acoperi.

14 Și ^asă mai faci preste cortū *altū* acoperemētū *din* pei de berbecē roșițe, și *altū* acoperemētū *din* pei de vițelū de mare, pe de asupra.

15 Și pentru lōcașū să faci scēndurī *din*

lemnū de sittimū, puse in piciorē. Lungimea 16 unei scēndure să fie de dece coți, și lățimea unei scēndure de unū cotū și jumătate. Și câte două urechi să aibă fie-care scēndurā, ca una să se corespundă cu cea-l-altă; așa să faci la *tote* scēndurele lōcașului.

Și să faci scēndurele lōcașului, două-deci 18 scēndurī din partea sudică, spre mēdă-di. Și să faci patru-deci de piciorē de argintū suptū cele două-deci de scēndurī; două piciorē suptū o scēndurā, pentru aminduoē urechiile ei; și două piciorē suptū *altă* scēndurā pentru aminduoē urechiile ei. Așa și de cea-l-altă 20 parte a lōcașului despre mēdă nōpte să fie două-deci de scēndurī, cu cele patru-deci de piciorē de argintū ale lorū; Două piciorē 21 suptū o scēndurā, și două piciorē suptū *altă* scēndurā. Și in partea din fundulū lōcașului 22 despre apusū să faci șese scēndurī. Și să mai faci două scēndurī in cele două *ânghiri* din fundulū lōcașului. Și să fie împreunate josū, 24 și să fie împreunate susū, și *unite* cu unū cercū; și așa să fie cu aminduoē, cari au să fie in cele două *ânghiri*. Și să fie optū 25 scēndurī cu piciorēle lorū de argintū in șese-spre-dece piciorē; două piciorē suptū o scēndurā, și două piciorē suptū cea-l-altă scēndurā.

Și să faci drugī de lemnū de sittimū, 26 cinci pentru scēndurele din o lature a lōcașului; Și cinci drugī pentru scēndurele din cea-l-altă lature a lōcașului; și cinci drugī pentru scēndurele lōcașului din fundū spre apusū; Și drugulū de la međi-loculū scēndurelorū, ajungēndū de la unū capū la celalaltū. Și scēndurele să le îmbraci cu aurū, și verigele lorū să le faci de aurū, prin cari vei petrece drugī; și drugī să-i îmbraci cu aurū.

Și așa să-mi faci lōcașulū ^aduple forma 30 ce ți s'a arētatū pe munte.

Și ^asă faci perdea vēnătă, purpură, carmesinū-roșiă, și din inū subțire resucitū; in țesetură alēsă să o faci cu cherubimū pe d'insa. Și să pui pre d'insa pe patru stâlpi de lemnū de sittimū, îmbrăcați cu aurū, cārligele lorū de aurū, puse pe patru piciorē de argintū. Și să prindī perdēua de copci, și ^achivotulū mărturiei să-lū pui in lă-intrulū perdelei, și acea perdea să desparte voūi ^asānta de sānta sāntelorū. Și ^asă pui pro-pitiātorulū pe chivotulū mărturiei in sānta sāntelorū. Și ^amēsa să o pui afară de perdēua; și ^apolcandrulū d'inaintea mesei in partea despre amēđi a lōcașului; și mēsa să o pui in partea despre mēdă-nōpte.

^a Cap. 27. 21. & 30. 8.
Lev. 24. 3, 4.
3 Cron. 18. 11.
y Num. 8. 2.

^a Cap. 26. 30.
Num. 8. 4.
1 Cron. 28. 11, 19.
Fapt. 7. 44.

Ebr. 8. 5.
—
Capulū 26.
a Cap. 36. 8.

b Cap. 36. 14.
c Cap. 36. 19.
d Cap. 25. 9, 40. & 27. 8.
Fapt. 7. 44.

Ebr. 8. 5.
e Cap. 36. 35.
Lev. 16. 2.
2 Cron. 3. 14.

Mat. 27. 51.
Ebr. 9. 3.
f Cap. 25. 16. & 40. 21.

g Lev. 16. 2.
Ebr. 9. 2, 3.
h Cap. 25. 21 & 40. 20.

Ebr. 9. 5.
i Cap. 40. 22.
Ebr. 9. 2.
j Cap. 40. 24.

36 Și la ușa cortului *să faci o perdea vână, purpură, carmesin-rosie, și din ină
37 subțire resucit, broderie alasă. Și perdelei
să-i faci 'cinci stâlpi de lemn de sittim, și
să-i îmbraci cu aur, și cărligele lor de aur;
și acestora să li torni cinci picioare de aramă.
27 **S**I să faci *altariu de lemn de sittim,
lungu de cinci coți, și latu de cinci
coți: patratu să fie altarul; și de trei coți
2 înălțimea lui. Și să faci lui corne în cele
patru anghii ale lui; cornele lui să fie
3 de o bucată cu el, și *să-l îmbraci cu a-
ramă. Și să-i faci ole pentru scoterea ce-
nușei, și lopeți și talgere, și furculițe, și ti-
găi pentru carbuni; toate uneltele lui să le
4 faci de aramă. Și să faci și unu grătariu
de aramă în forma rețelei, și la grătariu să
5 faci patru verigi de aramă, la cele patru
anghii ale lui. Și grătariul să-l pui
suptu cuprinsul altarului de jos, ca gră-
tarul să ajungă până la jumătatea alta-
6 rului. Și să faci pârghii altarului, pâr-
ghii din lemn de sittim, și să-le îmbraci
7 cu aramă. Și să petreci pârghiele prin
verigi, ca pârghiele să fie de amindouă la-
8 turi ale altarului, pentru a-l purta. Și
să-l faci din scânduri; să fie scobit;
'după cum și s'a arătat ție pe munte, așa
să-l faci.
9 Și locașului *să-i faci curte în partea su-
dică, despre mătă-di, perdelele curții din
ină subțire resucit, și lungimea unei lature o
10 sută de coți; Și stâlpii ei două-deci, cu
picioarele lor de aramă două-deci, și cărli-
11 gele stâlpilor și bețele de argint. Aseme-
nea și spre laturea despre mătă-nopte să
aibă perdele lungime de o sută de coți, cu
stâlpii lor două-deci, și cu picioarele lor
de aramă două-deci; și cărligele stâlpilor și
12 bețele de argint. Lărgimea curții din la-
ture despre apus de cinci-deci coți perdele,
cu stâlpii lor de cece, și picioarele lor de cece.
13 Și lărgimea curții din laturea despre ostu,
14 despre resăritu, cinci-deci de coți. Și la o
parte cinci-spre-dece perdele, cu stâlpii lor
15 trei, și cu picioarele lor trei. Și la cea-l-
altă parte cinci-spre-dece coți perdele, cu
stâlpii lor trei, și cu picioarele lor trei.
16 Și pentru pórta curții o perdea de două-
deci coți, din vână, purpură și carmesin-
roșu, și din ină subțire resucit, cu stâlpii
17 lor patru, și cu picioarele lor patru. Toți
stâlpii curții să fie incinși cu verigi de ar-
gint; cărligele lor să fie de argint, și pi-
18 cioarele lor de aramă. Lungimea curții să

fie de o sută de coți, și lărgimea de câte
cinci-deci de o parte și de alta; și înălți-
mea de cinci coți; și să fie de ină resucit,
și picioarele stâlpilor de aramă. Și toate u-
neltele locașului pentru totu serviciul lui, și
toți țeruşii lui, precum și toți țeruşii curții
să fie de aramă. 19

Și *tu ordină fiilor lui Israel, ca să-ți 20
aducă oleiu curat din masline vergure spre
luminare, pentru ca candelile să ardă ne-
incetat. În cortu întrunirei 'afară de per- 21
deuă, care spândură d'inaintea mărturiei, le
va pregăti Aaron și fii lui, ca să ardă ina-
intea lui Iehova, de cu sêră până demănătă.
Acăsta va fi lege perpetuă, care se va păzi
de fii lui Israel întru generațiunile lor.

Ordin pentru rânduirea preuților; vestmin-
tele lor, și sântirea lor.

EARU tu chiamă la tine d'între fii lui 28
Israel pre fratele teu Aaron, și pre
fii sei cu d'insul, ca să-mi fie mie preuți:
Aaron, Nadab și Abibu, Eleazar și Ita-
mar, fii lui Aaron. Și *să faci lui Aa- 2
ron fratele teu vestminte sante spre onore
și spre podoba. Și *să vorbescă tuturor 3
bărbaților cu cugetu înțeleptu, tuturor a-
celora *pre cari i-amu împlinitu eu cu spi-
ritulu înțelepciunei, ca să facă vestmintele
lui Aaron pentru a-l sânti, ca să-mi fie 4
mie preuți. Și acelea sânt vestmintele cari
le voru face: *Peptariu, 'efodul, 'mantia și
'tunica pestriță, mitra și briulu. Așa voru
face ei vestminte sacre lui Aaron, fratele
teu, și fiilor lui, ca să-mi fie mie preuți.
Și voru lua aur, vână, și purpuriu, și 5
carmesin-rosu, și ină subțire.

'Și efodul să-l facă din aur, din vână, 6
din purpur, din carmesin-rosu și din ină
subțire resucit, țesetură alasă. Elu să aibă 7
doi umerari, cari se voru împreuna la cele
doi capete, și așa va fi împreunatu. Și 8
cingetorea cu care va fi încinsu, și care va fi
pe de-asupra efodului să fie totu asemenea
lucrate și din o bucată cu elu: din aur,
vână, purpur, carmesin-rosu și din ină
subțire resucit. Și să ție și două petre 9
onice, și să sêpi pe d'insele numele fiilor
lui Israel: Șese din numele lor pe o 10
pétră, și numele celor-l-alti șese pe ce-
a-l-altă pétră duple rânduie născerei lor.
Lucru de lapidariu, de sêpătură de sigil, să 11
sêpi pe două petre numele fiilor lui Isra-
el, și în legături de aur să le încasezi. Și 12
aceste două petre să le pui pe umeri efo-

h Cap. 36. 37.

i Cap. 36. 38.

Exod. 43. 13.

b Vede Num. 16.

38.

c Cap. 25. 40. &

26. 30.

d Cap. 38. 9.

e Lev. 24. 2.

f Cap. 26. 31.

33.

g Cap. 30. 8.

1 Sam. 3. 3.

2 Cron. 13. 11.

h Cap. 28. 43. &

29. 9. 28.

Lev. 3. 17. &

16. 34. & 24. 9.

Num. 18. 23. &

19. 21.

1 Sam. 30. 25.

—

Capitul 28.

a Num. 18. 7.

Ebr. 5. 1, 4.

b Cap. 29. 5. 29.

& 31. 10. & 39.

1, 2.

Lev. 8. 7. 30.

Num. 20. 26,

28.

c Cap. 31. 6. &

36. 1.

d Cap. 31. 3. &

35. 30. 31.

e Vers. 15.

f Vers. 6.

g Vers. 31.

h Vers. 39.

i Cap. 39. 2.

dului, *ca ele să fie* petre de amintire pentru fiii lui Israel; și ¹ Aaron va purta numele lor înaintea lui Iehova pe amândoi umerii
 13 sei ² spre amintirea lor. Și să faci sponci
 14 de aur; și două lanțugele de aur curată; fă-le pre aceste in forma sferei, lucru impletit, și pre aceste lanțugele impletite le pune in sponci.
 15 Și ³ să faci și peptarul judecăței; țesetură alasă, ca și țesutura efodului să-lu faci pre el; din aur, vântă, din purpur, carmesin-roșu, și din in subțire resucit.
 16 Să fie patrat și duplu, și să aibă lungimea de o palmă, și lățimea de o palmă. Și ⁴ să impli plinul se cu petre prețioase; patru șire de petre; *In întăiulă șir vor fi:* Un sardon, un topaz și un smaragd; *acesta*
 18 *să fie* șirul întâi; Și într'ală douăilea șir: Unu carbuncul, unu safir și unu diamant.
 19 In ală treilea șir: Unu liguriu, și unu agat, și unu ametist. Și n ală patruea
 20 șir: Unu chrisolit, unu onichin și unu iaspide; aceste in legături de aur se vor
 21 incasa. Și petrele aceste să fie in număr de două-spre-dece, duple numele fiilor lui Israel, sēpate ca sēpătura de sigil, fie-care cu numele se, duple cele două-spre-dece semintii. Și să faci la peptaru lanțugele, in forma
 23 sferei, lucru impletit din aur curat. Și să mai faci peptarului două verigi de aur, și aceste două verigi să le puni la cele două
 24 colțuri ale peptarului. Și pre cele două lanțugele de aur impletite să le prind de
 25 cele două verigi din colțurile peptarului. Și cele-l-alte două capete ale celor două lanțugele impletite să le prind de cele două
 26 sponci, și să le puni preste umeri efodului, in partea de dinainte. Și să mai faci două
 27 verigi de aur, și să le puni la cele-l-alte două colțuri de jos ale peptarului, la marginea lui, care este din lă-intru, despre efod. Și
 28 să mai faci două verigi de aur, și să le puni la cei doi umerari ai efodului, de desupt, in partea anterioară a lui, tocmai in locu unde aceste se imbină, deasupra de
 29 brătului efodului. Și peptarul cu verigele lui lă vor lega cu sfere vântă de verigele efodului, ca să stee țepănă deasupra cingătoarei efodului, încât peptarul să nu se misce de pe efod. Și așa va purta Aaron numele fiilor lui Israel pe peptarul judecăței, deasupra animei sale, când va intra in sanctuar, spre amintire perpetuă inaintea lui Iehova.

Și ⁵ să puni in peptarul judecăței Urim și Tumin, cari să fie deasupra animei lui Aaron, când va intra el inaintea lui Iehova; și așa Aaron va purta ne'ncetăt judecata fiilor lui Israel pe anima sa, inaintea lui Iehova.

Și ⁶ să faci mantia de supt efod totă vântă. Și acesta la medloc să aibă gură, pentru intrarea capului, și o tivitură să fie imprejur; lucru țesut, ca gura unei platoșe, să fie, ca să nu se rumpă. Și pe marginea lui să faci mere-granate in vântă, purpur, carmesin-roșu, pe marginea lui juru imprejur, și printr'acestea clopoței de aur juru imprejur; *Incât să fie* un clopoțel de aur și un măr-granat, un clopoțel de aur și un măr-granat, pe marginea mantiei juru imprejur. Și Aaron se va îmbrăca cu d'insul la serviciu, ca sunetul lui să se audă, când va intra in sanctuar, inaintea lui Iehova, și când va eși; ca să nu moră.

Și ⁷ să faci și o placă de aur curat, și să sēpi pe d'insa cu sēpătura de sigil: SÂNTIRE LUI IEHOVA! Și acesta să o legi de sfără vântă, și va fi la mitră; in partea d'inaintea mitrei să fie. Și va fi pe fruntea lui Aaron; și Aaron va purta pe catele lucrurilor sante, pre cari fii lui Israel le vor fi sântit in tote darurile lor; și va fi pe fruntea lui totă-de-una, ca să-i facă plăcuți inaintea lui Iehova.

Și să țegi și tunica din in subțire; și mitră să o faci din in subțire; și cingătorea să o faci broderia alasă.

Și să faci fiilor lui Aaron tunice, și să faci pentru d'insii cingători, și să faci pentru d'insii căciule, spre onore și spre podoba. Și să îmbraci pre ei cu aceste, pre fratele te Aaron și pre fii lui impreună cu d'insul; și să ungi pre ei; și să-i sântesci; și să-i santifici pre ei, ca să fie mie preuți. Și să faci lor pulpane de in, cari să li acopere golicunea corpului lor, și cari să fie de supt cōpe până in sus de glesne. Și cu ele vor îmbrăcați Aaron și fii lui, când vor intra ei in cortul întrunirei, se când se vor apropia de altariu, spre a face serviciu in sanctuar; ca nu cumăva purtând păcatul ore-cărei intinațiuni, să moră. *Acesta va fi lege perpetuă pentru Aaron și pentru semintia lui după d'insul.*

Si acesta este cea ce vei face lor, când ⁸ vei sânti pre ei, ca să fie mie preuți:

j Vers. 29. Cap. 39. 7.	n Vers. 12. o Lev. 8. 8. Num. 27. 21.	p Cap. 39. 22. q Cap. 39. 30. Zech. 14. 20.	Isa. 53. 11. Ezec. 4. 4, 5, 6. Ioan. 1. 29.	Isa. 56. 7. Vers. 4. Cap. 39. 27.	30. 30. & 40. 15. Lev. 10. 7.	Lev. 6. 10. & 16. 4. Ezec. 44. 18.	22. 9. Num. 9. 13. & 18. 22.
k Vede Ios. 4. 7. Zech. 6. 14.	Num. 33. 8. 1 Sam. 28. 6.	r Vers. 43. Lev. 10. 17. & 22. 9.	Ebr. 9. 28. 1 Pet. 2. 24.	28, 29, 41. Ezec. 44. 17.	o Cap. 29. 9, etc. Lev. cap. 8.	y Cap. 20. 26. z Lev. 5. 1, 17.	a Cap. 17. 21. Lev. 17. 7.
l Cap. 39. 8. m Cap. 39. 10, etc.	Ezra 2. 63. Neem. 7. 65.	Num. 18. 1.	z Lev. 1. 4. & 22. 27. & 23. 11.	18. n Cap. 29. 7. &	Lev. 7. 28. o Cap. 39. 28.	& 20. 19, 20. &	—

*Iea unū vițelū d'între vite, și două berbeci
2 fără defectū; Și ^o pânî nedospite, și turte
nedospite, frământate cu oleiū; și plăcinte
nedospite, unse cu oleiū; aceste să le faci
3 din flórea făinei de grău; Și punându-le
într'unū panierū, adă-le în panierū cu vi-
4 țelulū și cu cei două berbeci; Apoi adă
pre Aaronū și pre fiū seī la ușa cortulū
5 întrunirei, ^o și spală pre ei cu apă; ^o Și iea
vestmintele, și îmbracă pre Aaronū cu tu-
nica, și cu mantia efodulū, și cu ^o efodulū
și cu peptarulū; și-lū încinge cu cingetórea
6 efodulū. ^o Apoi pune pe capulū lui mitra,
7 și preste mitră diadema sântă. Și iea ^o o-
leiulū ungerei, și-lū tórnă pe capulū lui, și
unge pre elū.

8 Dup'acea ^o să aduci pre fiū lui, și să-i îm-
9 braci cu tunicile. Și încingendu pre ei cu
cingetóri, pre Aaronū și pre fiū lui, *pe ca-*
pulū lorū să pui căciule; ca ^o preuția să fie
între ei prin lege perpetuă. Și astū-felū vei
^o sânti pre Aaronū și pre fiū seī.

10 Și să aduci vițelulū înaintea cortulū în-
trunirei, și ^o Aaronū și fiū seī să-și pună mâ-
11 nele lorū pe capulū vițelulū. Și să junghii
vițelulū înaintea lui Iehova *la ușa cortulū*
12 întrunirei. Și ^o luându din sângele vițe-
lulū cu degetulū teū, să pui pe ^o córnelē al-
tarulū, și celū-l-altū sânge să-lū verși la pi-
ciórea altarulū. Și ^o să iei tótă grāsimea
13 care acopere măruntaiele, și prapurulū de
pe maiū, și amindūoi rănunchii cu grāsimea
lorū, și să le faci să fumege pe altariū.

14 Și ^o carnea vițelulū, pelea și balega să
le ardi cu focū afară de taberă; sacrificiū
pentru pécătū *este*.

15 Și ^o să iei și pre unulū din berbeci; și
Aaronū și fiū seī să-și ^o pună mânele lorū pe
16 capulū berbecelū. Și să injunghii berbe-
cele, și luându sângele lui, să-lū stropesci

17 pe altariū jurū imprejurū. Apoi să tai ber-
becele în bucăți, și să-i spali măruntaiele și
picíorele lui *cu apă*, și să le pui lūngă cele-

18 lalte bucăți, și preste capulū lui. Și să
faci să fumege acestū berbecē întregū pe
altarū; *că olocaustū este* lui Iehova, ^o mi-
rosū plăcutū, sacrificiū cu focū lui Iehova.

19 ^o Apoi să iei și pre alū douăle berbece,
după ce Aaronū și fiū lui ^o și vorū pune mâ-
20 nele lorū pe capulū berbecelū; Și să in-
junghii berbecele, și luându din sângele lui
să pui pe mólele urechei drepte a lui Aa-
ronū, și pe mólele urechei drepte a fiilorū

seī, și pe palmaculū mânei drepte a lorū,
și pe degetulū celū mare a piciorulū dreptū
alū lorū, și cu *celū-l-altū* sânge să stropesci
preste altariū jurū imprejurū. Și luându din 21
sângele ce *este* pe altariū, și din ^o oleiulū un-
gerei, să stropesci pre Aaronū și vestmin-
tele lui, și pre fiū lui, și vestmintele fiilorū
lui cu d'insulū; și *astū-felū* ^o se va sânti elū
și vestmintele lui, precumū și fiū lui și vest-
mintele fiilorū lui cu d'insulū. Dup'acea să 22
iei grāsimea din berbece, și códa lui, și
grāsimea care acopere măruntaiele, și pra-
purulū maiulū, și amindūoi rănunchii cu
grāsimea de preste d'inșii, și spata dréptă;
că acesta *este* berbecele de consecrare.

^o Și din panierulū celū cu azime ce *este* ina- 23
intea lui Iehova, *să mai iei* și o pâne, o
turtă de oleiū și o plăcintă; Și pre tóte 24
aceste să le pui în mânele lui Aaronū și
în mânele fiilorū lui, și să le ^o légani *dreptū*
darū legănatū înaintea lui Iehova. ^o Și luân- 25
du-le din mânele lorū, să le faci să fumege
pe altarū, deasupra olocaustulū, întru mi-
rosū plăcutū lui Iehova; sacrificiū cu focū
lui Iehova *este* acesta. Și să iei și ^o peptulū 26
berbecelū de consecrare, carele *este* pen-
tru Aaronū, și după ce-lū vei legăna *dreptū*
darū legănatū înaintea lui Iehova, ^o va fi partea
ta. ^o Vei sânti ^o peptulū legănatū și spata 27
rédicată, care s'a legănatū și s'a rédicitū din
berbecele de consecrare, care *este* pentru
Aaronū și pentru fiū lui. Și acestea ^o prin 28
lege perpetuă vorū fi ale lui Aaronū și ale
fiilorū seī, de la fiū lui Israelū; *că ^o este* darū
rédicatū; și darulū rédicitū, pre care l'aū a-
dusū fiū lui Israelū din sacrificiele lorū de
bucuriă, acelu darū rédicitū se cade să fie
a lui Iehova.

Și vestmintele sacre ale lui Aaronū ^o vorū 29
fi după d'insulū ale fiilorū lui, ca ei într'in-
sele să se ungă, și în ele ^o să se sântescă.
^o Șapte zile se va îmbrăca cu ele ^o acela d'in- 30
tre fiū lui, care va urma archiereū în lo-
culū lui, și carele va intra în cortulū întru-
nirēi, ca să servescă în sanctuarū. Apoi 31
luându berbecele de consecrare, carnea lui
să o ^o férbă în locū sântū. Și Aaronū și 32
fiū lui să mănânce carnea acestui berbecē,
și ^o pânea cea din panierū, *la ușa cortulū*
întrunirei. ^o Ei le vorū mânca pre aceste, 33
prin cari s'a făcutū espiarea, pentru a-i
sacra ^o și a-i sânti. Și ^o altulū *dintr'insele* să
nu mănânce, *că sânt* sante. Și de va ră- 34

Capitū 29.	d Cap. 28. 2.	Num. 35. 25.	i Lev. 8. 15.	q Lev. 1. 4-9.	Ebr. 9. 22.	18.	g Lev. 8. 35. &
a Lev. 8. 2.	Lev. 8. 7.	k Lev. 8. 13.	m Cap. 27. 2. &	r Fac. 8. 21.	v Lev. 8. 26.	Deut. 18. 3.	9. 1. 8.
b Lev. 3. 4. & 6.	a Cap. 28. 8.	i Num. 18. 7.	o Cap. 30. 2.	s Vers. 3.	y Lev. 7. 30.	c Lev. 10. 15.	A Num. 20. 28.
20, 21, 22.	j Lev. 8. 9.	j Cap. 28. 41.	n Lev. 3. 3.	t Lev. 8. 22.	z Lev. 8. 28.	d Lev. 7. 34.	i Lev. 8. 31.
c Cap. 40. 13.	g Cap. 28. 41. &	o Lev. 8. 22. etc.	o Lev. 4. 11, 12,	u Cap. 30. 25,	z Lev. 8. 29.	e Num. 20. 26,	j Mat. 12. 4.
Lev. 8. 6.	30. 25.	Ebr. 7. 28.	21.	31.	a Ps. 99. 6.	28.	k Lev. 10. 14,
Ebr. 10. 22.	Lev. 8. 12. &	k Lev. 1. 4. & 8.	Ebr. 15. 11.	Lev. 8. 30.	b Lev. 7. 31, 34.	f Num. 18. 8. &	15. 17.
	10. 7. & 31. 10.	14.	p Lev. 8. 18.	u Vers. 1.	Num. 18. 11,	35. 25.	i Lev. 22. 10.

măne ce-va din această carne a consecrării și din pâne până a două și, ^m rămășița o vei arde cu foc; acesta nu se va mânca, că lucru sântu este.

- 35 Și vei face cu Aaron și cu fiii lui, după cum am ordonat ție; ⁿ șapte zile vei sânti pre ei. Și in totă ziua vei mai ^o sacrifica și un vițel ^{dreptu} sacrificiu pentru păcat, pe lângă sacrificiile de espiare, și vei curăți altarul, făcându espiare pentru
- 36 el, ^p și-l vei unge, ca să se santifice. In șapte zile vei face espiare pentru altar, și-l vei sânti pre el; ^q și așa altarul va fi lucru pre sântu: totu celu ce se va atinge de altar, sântu să fie.

Legea pentru olocaustele de fie-care și.

- 38 Și acesta este ceea ce vei sacrifica tu pe altar: ^r două mnei de câte unu anu vei aduce tu ^s in totă ziua ne'ncetat: Pre unu mnelu ^t 'lu vei sacrifica ^u demănătă, și pre alu două mnelu ^v 'lu vei sacrifica intre aminduo serele;
- 39 Și vei pune a deca parte din efa de florea făinei, frământată cu a patra parte din unu hinu de oleiu curat; și ca libațiune, vinu a patra parte din unu hinu, pentru unu mnelu. Și pre alu două mnelu ^w 'lu vei sacrifica intre aminduo serele; și vei urma cu d'insulu ca cu darul de pâne demănătă și ca cu libațiunea lui, intru mirosu plăcutu, sacrificiu cu focu lui Iehova.
- 40 Acesta va fi ^x olocaustu perpetuu in generațiunile vōstre, la porta cortulu intrunirei, inaintea lui Iehova, ^y unde eu mă voi intruni cu voi, spre a-ți vorbi ție acolo. Acolo mă voi intruni cu fiii lui Israelu, și loculu
- 41 acela ^z se va sânti de mărirea mea. Și voi sânti cortulu intrunirei și altarul; și pre Aaron și pre fiii lui voi ^a sânti, ca să fie mie preuți. Și ^b voi locu in medioculu fiiloru lui Israelu, și voi fi loru Dumneđu; și ei vor cunosce că ^c eu sânt Iehova Dumneđu lor, carele i-am scos pre d'inșii din pământulu Egiptulu, ca să locuescu in medioculu lor. Eu sânt Iehova Dumneđu lor.

Se mai dau ordini pentru uneltele cortulu; și lucrătorii cei mai de frunte se aşază.

- 30 **S**I să faci ^a altar ^b pentru ardere de tămăi; din lemn de sittim să-l faci pre elu. Lungimea lui să fie de unu cotu,

și lățimea lui de unu cotu; patratu să fie; și înălțimea lui de două coti; și cornele lui să fie trase din elu. Și să-l îmbraci cu aur curat, atât acoperişul lui deasupra, cât și laturile lui juru imprejur, și cornele lui; și să-i faci și incadrare de aur juru imprejur. Și să-i faci două vergi de aur suptu incadrare, la două din laturile sale, in cele două unghiuri, ca să servescă pentru a petrece prin ele pēghii, cu cari se va purta. Și să faci și pēghiele lui din lemn de sittim, și să le îmbraci cu aur. Și să-l puni d'inaintea perdelei ce spēndurā inaintea chivotulu de mărturie, in fața ^c propiiaților lui, carele este de asupra mărturie, unde mă voi intruni cu tine. Și Aaron va face să fumege preste d'insulu ^d temăia aromatică in totă demăneta; cându ^e va pregăti elu candelile, va face să fumege această temăia. Și intre aminduo serele, cându Aaron va aprinde candelile, va face să fumege temăia perpetuā inaintea lui Iehova, in generațiunile vōstre. Pe d'insulu să nu aduceți nici o temăia ^f de altu-feliu, nici olocaustu, nici daru de pâne, și nici libațiune să nu vērșati preste d'insulu. Ci numai espiare va face ^g Aaron preste cornele acestuia o dată pe anu. Espiare va face elu preste acestu altar in totu anul o dată, intru generațiunile vōstre, cu sângele sacrificiulu de espiare pentru păcat. Pré sântu lui Iehova va fi acesta.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēdu: ^h Cându tu vei face duple numărul lor numerarea fiiloru lui Israelu, totu insulu va da lui Iehova ⁱ rescumpărarea pentru sufletul seu, cându ^j i vei numera pre ei, ca să nu fie nici o ^k plagă, cându ^l i vei numera pre ei. ^m Acesta voru da: totu insulu, care va trece prin numerare, va da o jumătate de siclu, duple siclu sanctuarulu; ⁿ siclu are două-deci de ghere. ^o O jumătate de siclu va fi daru lui Iehova. Totu insulu carele va trece prin numerare, de două-deci de ani și mai susu, va da daru lui Iehova. ^p Avutulu nu va da mai multu, nici saraculu mai pučinu de o jumătate de siclu, cându veți face daru lui Iehova pentru ^q espiarea sufletelor vōstre. Și vei lua acelu argintu de espiare, și-l ^r vei da pentru lucrul cortulu intrunirei, și va fi fiiloru lui Israelu spre

^m Lev. 8. 32.
ⁿ Esod. 40. 12.
Lev. 8. 33, 34, 35.
^o Ebr. 10. 11.
^p Cap. 30. 26, 28, 29, & 40. 10.
^q Cap. 40. 10.
^r Cap. 30. 29.
Mat. 23. 19.
^s Num. 28. 5.
1 Cron. 16. 40.

2 Cron. 2. 4. & 13. 11. & 31. 8.
Ezra 3. 3.
^t Vede Dan. 9. 27. & 12. 11.
^u 2 Reg. 16. 15.
Ezec. 46. 13, 14, 15.
^v 1 Reg. 18. 29, 36.
2 Reg. 16. 15.
Ezra 9. 4, 5.

Ps. 141. 2.
Dan. 9. 21.
^x Vers. 38.
Cap. 30. 8.
Num. 28. 6.
Dan. 8. 11, 12, 13.
^y Cap. 25. 22. & 30. 6, 36.
Num. 17. 4.
^z Cap. 40. 34.
1 Reg. 8. 11.

2 Cron. 5. 14. & 7. 1, 2, 3.
Ezec. 43. 5.
Hag. 2. 7, 9.
Mal. 3. 1.
^a Lev. 21. 15. & 22. 9, 16.
^b Esod. 25. 8.
Lev. 26. 12.
Zech. 2. 10.
Ioan 14. 17, 23.

2 Cor. 6. 16.
Apoc. 21. 3.
^c Cap. 20. 2.
—
Capitulu 30.
^a Cap. 37. 25. & 40. 5.
^b Vede vers. 7, 8, 10.
Lev. 4. 7, 18.
Apoc. 8. 3.

^c Cap. 25. 21, 22.
^d Vers. 34.
1 Sam. 2. 28.
1 Cron. 23. 13.
Luc. 1. 9.
^e Cap. 27. 21.
^f Lev. 10. 1.
Marc. 16. 18. & 23. 27.
^h Cap. 38. 25.
Num. 1. 2, 5.
& 26. 2.

2 Sam. 24. 2.
ⁱ Vede Num. 31. 50.
Iov 33. 24. & 36. 18.
Ps. 49. 7.
Mat. 20. 28.
Marc. 10. 45.
1 Tim. 2. 6.
1 Pet. 1. 18.
19.
^j 2 Sam. 24. 15.

^k Mat 17. 24.
^l Lev. 27. 25.
Num. 3. 47.
Ezec. 45. 12.
^m Cap. 38. 26.
ⁿ Iov 34. 19.
Prov. 22. 2.
Efec. 6. 9.
Col. 3. 25.
^o Vers. 12.
^p Cap. 18. 25.

* amintire lui Iehova pentru espiarea sufletelor voastre.

17 Și Iehova *mai* vorbi lui Moisi, *dicându*:
18 "Să *mai* faci și un *spălător de aramă*, și piciorul lui *de aramă*, pentru *spălat*, și să-l *pună* între cortul *întrunirei* și între
19 altariu, și să *tornă* apă *într'insul*. Și Aaron și *fiii* lui *'și* *'vor* spăla *dintr'insul*
20 mânele și *picioarele* lor. Când *vor* intra ei în cortul *întrunirei*, se *vor* spăla cu apă, ca să nu *móră*; se *vor* când *se vor* apropia de altar, ca să *servescă*, ca să *facă* să ardă *vre-unu* sacrificiu cu focul lui Iehova. Și-și *vor* spăla mânele și *picioarele* lor, ca să nu *móră*. "Acésta va fi lor lege eternă, lui Aaron și *seminției* lui în generațiunile lor.

22 Și Iehova *mai* vorbi lui Moisi, *dicându*:
23 Și să *iei* "aromate de cele *mai* alese, "smirna cea *mai* curată cinci sute *sicli*, și scorțișoră aromatică pe jumătate atâtea, două sute cinci-*zeci sicli*, și "calam aromatică două sute cinci-*zeci sicli*; Și "casia cinci sute *sicli*, după *sicliul* sanctuarului; și olei de maslini un *hin*. Și să faci *dintr'aceste* olei pentru ungerea sacră, unsore amestecată după *arta* făcătorilor de mir. "Oleul ungerei sacre va fi *acesta*. "Și să ungi cu *d'insul* cortul *întrunirei* și *chivotul* mărturie; Și *mésa* cu *tóte* uneltele ei, și *policandrul* cu *tóte* uneltele lui, și altarul *temăierei*; Și altarul de olocauste cu *tóte* uneltele lui, și *spălătorul* cu *piciorul* lui. Și să le *sânțesci* pre *aceste*, ca să fie *pre sante*; "totu ce se va atinge de *d'insele* sântu să fie. "Asemenea să ungi și pre Aaron și pre *fiii* sei, să-i *sânțesci* pre ei, ca să fie *mie preuți*. Și să *vorbesi* fiilor lui Israel, *dicându*: Acésta va fi *mie* olei de ungere sacră întru generațiunile voastre. Nici un corp de om să nu se ungi cu *d'insul*, și nici după amestecătura lui să nu *faceți* lui asemenea; *că* *'acesta este* lucru sacru; *lucru* sacru va fi *voii*! "Veri-cine va face după amestecătura asemenea lui, se *cine* va da *dintr'insul* altuia, "stérpi-se-va din *poporul* se.

34 Și Iehova *dis*e lui Moisi: "Ié *aromate*: Stacte și onice, și galbenu, *aromate*, și *temăia* curată, *din* totul în greutate d'o potrivă. Și *dintr'aceste* să *pregătesci* *temăia*, amestecătură aromatică, *făcută* *'dupre* *arta*

făcătorilor de mir; punându sare, *ca să fie* curată și sântă. Și *dintr'aceste* vei pisa 36 mănunt, și *dintr'insele* vei pune *d'inaintea* mărturiei în cortul *întrunirei*, "unde *mă* voi *întruni* cu tine. "Pré sântu va fi *voii*. Și *temăia* ce *veți* face, după amestecătura *acestui* "să nu *vi* *faceți*; *acesta* va fi *ție* sântu lui Iehova. "Veri-cine va face *acestea* asemenea, ca să *miróse*, *stérpi-se-va* din *poporul* se.

SI Iehova vorbi lui Moisi, *dicându*: "Veți, 31
seu anume am *chiămat* pre Bezaleel, 2
fiul lui Uri, fiul lui Hur, *din* *seminția* lui Iuda; Și-l *'implui* cu *spiritul* lui 3
Dumnezeu, cu *înțelepciune*, cu *iscusință*, cu *sciință* și cu *totu* *feliul* de artă. Ca să *născoscă* planuri spre a lucra în aur, în argint și în aramă, A sculpta în *petre* și 5
a le lega, a *tăia* lemne, și *totu* *feliul* de lucru a lucra. Și *éccé* *i-am* *mai* dat lui 6
pre "Aholiab, fiul lui Ahisamac, *din* *seminția* lui Dan; și *iscusință* am *pus* în totu omul "cu *cuget* *înțeleptu*, ca ei *tóte* *acele* să *facă* câte am *ordinat* *ție*. "Cortul 7
întrunirei și "chivotul mărturie, "proprietătorul de deasupra *acestui*, și *tóte* uneltele cortului; Și "mésa cu *tóte* uneltele ei, și "policandrul cel *din* *aur* curat cu *tóte* uneltele lui, și altarul *temăierei*; Și 9
"altarul de olocauste cu *tóte* uneltele lui, și "spălătorul cu *piciorul* lui; Și "vestimintele de serviciu, și *vestimintele* sacre ale arhierului Aaron, și *vestimintele* fiilor sei de *preuți*; "Și oleul ungerei și "temăia aromatică pentru sanctuar; să le *facă* așa, cum *ți-am* *ordinat* *ție*.

Ordin pentru Sabat; Moisi se pogori de pe munte cu *tablele* *legei*.

Și Iehova *mai* vorbi lui Moisi, *dicându*: 12
Și tu *vorbesi* fiilor lui Israel, *dicându*: 13
"Cu adevărat, voi să *păziți* *sabatele* mele, *că* *aceste sânt* *semne* între mine și *ntre* voi în generațiunile voastre; ca voi să *sciți*, *că* eu *sînt* Iehova care *ve* *sânțesc* pre voi. "Păziți dară *sabatul*! *că* el *se cade* să *fie* 14
sântu *voii*: "Veri-cine *'lă* va profana, se va omori; cine va face *intr'acea* *și* veri-unu lucru, *stérpi-se-va* sufletul acela din *poporul* se. "Șese *zile* se va lucra, și în a 15
"șeptea *și* *este* *sabatul*, *și* de repaos, sântu lui Iehova. Cine va face veri-unu lucru în *ziua* *sabatului* se va omori. Așa *fiu* lui Israel 16
să *păzescă* *sabatul*, *serbându* *sabatul* în

q Num. 16. 40.
r Cap. 38. 8.
s Reg. 7. 38.
t Cap. 40. 7, 30.
u Cap. 40. 31, 32.
v Ps. 26. 6.
w Isa. 52. 11.
x Ioan. 13. 10.
y Ebr. 10. 22.
z Cap. 28. 43.
aa Cant. 4. 14.

Exec. 27. 22.
z Ps. 45. 8.
Prov. 7. 17.
y Cant. 4. 14.
ter. 6. 20.
z Ps. 45. 8.
a Cap. 29. 40.
b Cap. 37. 29.
Num. 35. 25.
Ps. 89. 30. &

133. 2.
c Cap. 40. 9.
Lev. 8. 10.
Num. 7. 1.
d Cap. 29. 37.
e Cap. 29. 7, etc.
Lev. 8. 12, 30.
f Vers. 35. 37.
g Vers. 38.
h Fac. 17. 14.

Cap. 12. 15.
Lev. 7. 30, 31.
i Cap. 25. 6. &
37. 29.
j Vers. 25.
k Cap. 29. 42.
Lev. 16. 2.
l Vers. 38.
Cap. 29. 37.
Lev. 2. 3.

m Vers. 39.
n Vers. 39.
Cap. 31.
a Cap. 35. 30.
& 36. 1.
b 1. Cron. 2. 20.
c Cap. 35. 31.
1 Reg. 7. 14.
d Cap. 35. 34.

e Cap. 28. 3. &
35. 10, 35. &
36. 1.
f Cap. 36. 8.
g Cap. 37. 1.
h Cap. 37. 6.
i Cap. 37. 10.
j Cap. 37. 17.
k Cap. 38. 1.
l Cap. 38. 8.

m Cap. 39. 1, 41.
Num. 4. 5, 6.
etc.
n Cap. 30. 25.
31. & 37. 29.
o Cap. 30. 34. &
37. 29.
p Lev. 19. 3, 30.
& 26. 2.
Exec. 20. 12.

20. & 44. 24.
q Cap. 20. 8.
Dout. 5. 12.
Exec. 20. 12.
r Cap. 35. 2.
Num. 15. 35.
s Cap. 20. 9.
t Fac. 2. 2.
Cap. 16. 23. &
20. 10.

- generațiunile lor, *prin* legământu perpetuu.
- 17 Acesta între mine și între fiii lui Israelu *este* "semnū perpetuu; căci " *in* șese zile făcu Iehova cerulū și pământulū, și într'a șeptea *și* se repausă și resuflă.
- 18 Și Domnulū, după ce sfârși vorbirea cu Moisi pe muntele Sinaï, "i dade cele "dūoē table ale mărturie, table de pētră scrise cu degetulū lui Dumneḡeū.

Idololatria și pedepsirea poporului.

- 32 **S**i poporulū vḡdendū, că Moisi "intārḡia fōrte de a se pogorī de pe munte, se adunā poporulū împrejurulū lui Aaronū, și-i *dis*e: "Scōlā-te! fā-ni ḡei, cari sā "mērgā inaintea nōstrā; că ce s'a întēplatū cu acelū omū, cu Moisi, care ne-a scosū pre noi din pământulū Egiptulū, nu scimū. Și Aaronū li *respun*se: Scōteṡi "cercei de aurū, cari sūnt in urechiile femeelorū vōstre și a filorū vōstri și a fetelorū vōstre, și-i aduceṡi la mine! Și totū poporulū scōse totī cercei ceī de aurū, cari *avea*ū ei in urechiile lorū, și-i aduserā lui Aaronū; "Carele luāndu-i din mânele lorū, după ce cu dalta făcu forma, li făcu lorū unū viṡelū turnatū. Și ei *dis*erā: Acestia sūnt ḡeiī tei, o Israele! cari te-aū scosū pre tine din pământulū Egiptulū. *Acesta* vḡdendū Aaronū, zidi altarū inaintea lui, și Aaronū "strigā, ḡicēndū: Serbātore lui Iehova *este* mânel! Și ei se scularā a dūoa ḡi de demānēṡā, și sacrificārā olocaste, și aduserā sacrificiī de bucuriā; și "poporulū se puse la māncare și bēuturā, și se scularā sā jōce.
- 7 Și Iehova *dis*e lui Moisi: "Scōlā, și te pogorā, că poporulū teū, pre care tu l'ai scosū din pământulū Egiptulū, s'a "stricatū.
- 8 "i curēndū fōrte s'aū abātutū de la calea, care li-amū fostū "ordinatū eū; ei "și făcurā viṡelū turnatū, și se prosternurā inaintea lui, și-i sacrificārā, și-i *dis*erā: "Acestia, o Israele! sūnt ḡeiī tei, cari te-aū scosū pre tine din pământulū Egiptulū! Și Iehova *dis*e lui Moisi: "Eū vḡdū acestū poporū, și *ēccē*, *este* poporū tare la cerbice. Acumū "lasā-mē, ca "mānia mea sā se aprindā asupra lorū, și sā-i mistuescū pre d'īnṡii; *ērū* "pre tine te voiū face naṡiune mare.
- 11 "Atunciā Moisi se rugā lui Iehova, Dumneḡeulū seū, și *dis*e: Pentru ce, Iehova, se a-

prinde mānia ta asupra poporului teū, pre care tu l'ai scosū din pământulū Egiptulū cu putere mare și cu mână tare? "Pentru ce Egipteniū sā vorbēscā și sā ḡicā: Elū cu cugetū reū i-a scosū pre ei, ca sā-i omōre prin acestī munṡi, și sā-i pērdā de pe faṡa pământulū? Intōrce-te de la aprinderea māniei tale, și te "imblānḡesce de acestū reū, *ce cugeṡi* poporului teū; Adu-ṡi aminte de Abraamū și 13 de Isaacū și de Israelū, serviī tei, cărorā tu li-ai "jurarū pe tine in su-ṡi, și li-ai promisū: "Eū voiū inmulṡi seminṡia vōstrā ca stelele cerulū; și totū pământulū acesta pre care l'amū promisū, "lū voiū dā seminṡiei vōstre, ca sā-lū moscenēscā in eternū. Și Iehova 14 se "imblānḡi de acelū reū, ce cugeta sā-lū facā poporului seū.

Și "Moisi se reṡtōrse, și se pogorī de 15 pe munte, *avēndū* cele dūoē table ale mărturie in mână, table cari *era*ū scrise pe amindūoē părṡile lorū, și dincōce și dincolo scrise. Și "tablele *era*ū lucrulū lui Dumneḡeū, și scriptura *era* scriptura lui Dumneḡeū, sēpatā pe table. Și Iosua auḡindū 17 vōcea poporului in strigātulū seū, *dis*e lui Moisi: In tabērā e strigātū de resbelū. Și 18 elū "i *respun*se: Acēstā vōce nu e strigare nici de invingētōri, nici strigare de invinṡi; ci eū audū vōce de cāntece de jocū. Și 19 apropiāndu-se elū de tabērā, "vḡḡu viṡelulū și joculū in chorū, și se aprinse de māniā Moisi, și lēpēdā din mânele sale tablele, și le sfārimā suptū munte. "Și luā elū viṡe- 20 lulū, pre care-lū făcuserā ei, și-lū arse in focū, și-lū sdrobi in pulbere mēnuntā; și *pulberea* o presērā in apă, și făcu pre fiiū lui Israelū sā beē *dintr'īnsa*.

Și Moisi *dis*e lui Aaronū: "Ce ṡi-a făcutū 21 ṡie acestū poporū, de ai adusū asupra lui pēcatulū celū mare? Și Aaronū "i *respun*se: 22 Mānia domnului meū sā nu se aprindā! "Tu scii că poporulū acesta *este* pornitū spre reū. Kī "mī *dis*erā: "Fā-ni ḡei, cari sā mērgā 23 inaintea nōstrā; că ce s'a întēplatū cu acelū omū, cu Moisi, care ne-a scosū pre noi din pământulū Egiptulū, nu scimū. Și eū 24 li-amū ḡisū: Cine are aurū? sā-lū scōtā; și ei mī-lū dederā mie, și eū "lū aruncaū in focū, și "eṡi acestū viṡelū.

Și Moisi vḡdendū, că poporulū *era* despo- 25 iatū, căci Aaronū "lū "despoiese, ca sā *fi*e

u Vers. 13.
Ezec. 20. 12, 20.
v Fac. 1. 31. & 2. 2.
z Cap. 24. 12. & 32. 15, 16. & 34. 28, 29.
Deut. 4. 13. & 5. 22. & 9. 10, 11.
2 Cor. 3. 3.

Capitulū 32.
a Cap. 24. 18.
Deut. 9. 9.
b Fapt. 7. 40.
c Cap. 18. 21.
d Jude. 8. 24, 25, 26, 27.
e Cap. 20. 23.
Deut. 9. 16.
Jude. 17. 3, 4.
1 Reg. 12. 28.

Neem. 9. 18.
Ps. 106. 19.
Isa. 46. 6.
Fapt. 7. 41.
Rom. 1. 23.
f Lev. 23. 2, 4, 21, 37.
2 Reg. 10. 29.
2 Cron. 30. 5.
g 1 Cor. 10. 7.
h Vers. 1.
Cap. 33. 1.

Deut. 9. 12.
Dan. 9. 24.
i Fac. 6. 11, 12.
Deut. 4. 16. & 32. 5.
Jude. 2. 19.
Osea 9. 9.
j Cap. 20. 3, 4, 23.
Deut. 9. 16.
k 1 Reg. 12. 28.
l Cap. 33. 3, 5.

& 34. 9.
Deut. 9. 6, 13. & 31. 27.
2 Cron. 30. 8.
Isa. 48. 4.
Fapt. 7. 51.
m Deut. 9. 14, 19.
n Cap. 22. 24.
o Num. 14. 12.
p Deut. 9. 18, 26-29.
Ps. 74. 1, 2. &

106. 23.
q Num. 14. 13.
Deut. 9. 28. & 32. 27.
r Vers. 14.
s Fac. 22. 16.
Ebr. 6. 13.
t Fac. 12. 7. & 13. 15. & 15. 7, 18. & 26. 4. & 28. 13. & 35. 11, 12.

u Deut. 32. 26.
2 Sam. 24. 16.
1 Cron. 21. 15.
Ps. 106. 45.
Ier. 18. 8. & 26. 15, 19.
Ioel 2. 13.
Iona 3. 10. & 4. 2.
v Deut. 9. 45.
z Cap. 31. 18.
y Deut. 9. 16,

z Deut. 9. 21.
a Fac. 30. 9. & 26. 10.
b Cap. 14. 11. & 15. 24. & 16. 2, 20, 28. & 17. 2, 4.
c Vers. 1.
d Vers. 4.
e 2 Cron. 28. 19.

26 ocară la neamicii sei; Stete în p^orta taberei, și *dis*e: Cine *este* a lui Iehova? *să vină* la mine! Atuncia toți fiii lui Levi se strinseră pe lângă d'insulă. Și el^u li *dis*e: Așa *dis*e Iehova, Dumnezeu^u lui Israel^u: Fie-care *din* voi să-și *incingă* sabia sa la c^op^osa sa, și să *treceți*, și să *vă întorceți* prin taberă, de la o p^ortă până la cea-l-altă; și să *ucidă* fie-care pre fratele se^u, și fie-care pre amicul^u se^u, și fie-care pre apr^op^ole se^u. Și fiii lui Levi *făcură* duple cu-ventul^u lui Moisi: și intr^u aceea *di* c^oșură morți^u 28 din popor^u la trei mie bărbați. *Căci* Moisi li *dis*e: S^untiți-v^o astă-*di* lui Iehova, *ucid^undu* fie-care chiar^u pre fiul^u se^u, și pre fratele se^u; pentru ca să *dee* astă-*di* bine-cuventarea sa voi^u.

Moisi se rogă pentru popor^u; depărt^uză cortul^u; caută mărirea lui Iehova.

30 Și a d^uoa *di* *dis*e Moisi cătră popor^u: *Voi ați făcut^u păcat^u mare forte; și acum^u mă voi^u sui la Iehova, 'p^ote voi^u face espi-are pentru păcatul^u vostru. Și Moisi 'se'n- 31 torse érá-și la Iehova, și *dis*e: O, *rogu-te!* popor^u acesta a făcut^u păcat^u mare forte, 32 căci 'și 'făcu *dei* de aur^u: Acum^u se^u értă-*li* păcatul^u, se^u de nu, "sterge-m^o pre mine 33 "din cartea ta, pre care ai scris'o. Și Iehova *dis*e lui Moisi: "Pre cel^u ce a păcătuit^u in 34 contra mea, pre acel^u 'l^u voi^u sterge din cartea mea. Și tu acum^u mergi, și condu pre popor^u acesta *la locul^u*, de care am^u vorbit^u ție; *éccă*, un^u ânger^u al^u me^u va merge înaintea ta; dară 'in di^uia de pedep- 35 sire voi^u pedepsi și acest^u păcat^u al^u lor^u. Așa Iehova lovi pre popor^u pentru 'fa- 33 cerea vițelului, pre care-l^u făcu Aaron^u. SI Iehova *dis*e lui Moisi: Mergi! sue-te, tu "și popor^u pre care l'ai scos^u din pământul^u Egiptului, in pământul^u, pre care cu jurământ^u l'am^u promis^u lui Abraam^u, lui Isaac^u și lui Iacob^u, *dic^undu*: "Seminției 2 tale 'l^u voi^u da pre el^u; ("Și e^u voi^u trā-mete un^u ânger^u înaintea ta, "și voi^u alunga pre Cananei, și pre Amorei, și pre Hetei, și pre Ferezei, și pre Hevei, și pre Iebusei;) 3 In 'pământul^u, unde curge lapte și m^oiere; 'dară e^u nu mă voi^u sui in me^ulocul^u te^u,*

căci tu *esci* popor^u "tare la cerbice; ca să nu te 'perd^u într'acestă cale.

Și popor^u au^und^u aceste durerose cu- 4 vinte, toți se 'intristară; "și nimenea nu pu-se pe sine podóbele sale. Că Iehova *dis*e 5 lui Moisi: *Di* fiilor^u lui Israel^u: "Voi *s^unt^uteți* popor^u tare la cerbice; o clipă nu-mai de ași p^oși 'in me^ulocul^u te^u, te-ași mistui; acum^u dară aruncă de pe tine po-dóbele tale, și voi^u "ved^u cea ce voi^u face cu tine. Și fiii lui Israel^u 'și scóseră podó- 6 bele lor^u la muntele Horeb^u.

Și Moisi luă cortul^u, și-l^u întinse afară 7 de taberă, departe de taberă, "și-l^u numi pre acesta—cortul^u întrunirei; și a fost^u, *că* veri-cine "c^oută pre Iehova, mergea la cor-tul^u întrunirei, care *era* afară de taberă. Și când^u eși Moisi afară la acel^u cort^u, 8 tot^u popor^u se sculă, și fie-care sta "la ușa cortului se^u, și se uita după Moisi, până ce intră el^u in cort^u.

Și îndată ce intră Moisi in cort^u, stălp^u 9 de n^oor^u se pogoria, și sta la ușa cortului, și Domnul^u "vorbi^u cu Moisi. Și tot^u po- 10 popor^u vedea stălpul^u de n^oor^u stānd^u la ușa cortului; și popor^u se sculă tot^u, și se "prosternu fie-care la ușa cortului se^u. Și "Ie- 11 hova vorbi^u cu Moisi față in față, precum^u vorbesce om^u cu amicul^u se^u; și Moisi se re'n- 12 turnă in taberă, și "servul^u se^u Iosua, fiul^u lui Nun^u, om^u t^on^or^u, nu se depărtă de cort^u.

Și Moisi *dis*e cătră Iehova: *Ecc^u*, "tu mi-ai 12 *dis*u: Du popor^u acesta! Dară tu nu mi-ai făcut^u cunoscut^u pre acela, pre care vei să-l^u trāmeți cu mine; și tu ai *dis*u: "E^u te-am^u cunoscut^u pe nume, și ai aflat^u char^u in ochii mei. Acum^u dară, "de am^u aflat^u 13 char^u in ochii tei, "ar^otă-mi, rogu-te, calea ta, ca să te cunosc^u pre tine, și să aflu char^u in ochii tei; și te uita, *că* acest^u 14 popor^u *este* "popor^u te^u. Și Domnul^u *dis*e: "Fața mea va merge înainte, și e^u 'ți voi^u da ție "repaus^u. Și Moisi *dis*e cătră d'insul^u: 15 "Dacă față ta nu va merge înainte, atuncia, nu ne mai duce d'aici. Și intru ce se va 16 cunósce, *că* am^u aflat^u char^u in ochii tei, e^u și popor^u te^u? "dacă nu într'acesta, *că* tu vei merge împreună cu noi? așa "noi vom^u fi insemnați, e^u și popor^u te^u, mai mult^u

f Num. 25. 5.
Deut. 33. 9.
g Num. 25. 11,
12, 13.
Deut. 19. 6—
11. & 33. 9, 10.
1 Sam. 15. 18,
19.
Prov. 31. 3.
Zech. 13. 3.
Mat. 10. 37.
1 Sam. 12. 30,
23.
Luc. 15. 18.
2 Sam. 16. 12.

Amos 5. 15.
j Num. 25. 13.
k Deut. 9. 18.
l Cap. 30. 23.
m Ps. 69. 28.
Rom. 9. 3.
n Ps. 56. 8. &
139. 16.
Dan. 12. 1.
Filip. 4. 3.
Apoc. 3. 5. &
13. 8. & 17. 8.
o 20. 13, 15. &
21. 27. & 22.
19.

o Lev. 28. 30.
Ezec. 18. 4.
p Cap. 32. 2, 14,
etc.
Num. 20. 16.
q Deut. 32. 35.
r Amos 2. 14.
Rom. 2. 5, 6.
s 2 Sam. 12. 9.
Fapt. 7. 41.
Capit^u 33.
a Cap. 32. 7.
b Fac. 12. 7.

Cap. 32. 13.
c Cap. 32. 34. &
34. 11.
d Deut. 7. 22.
Ios. 24. 11.
e Cap. 3. 8.
f Vers. 15, 17.
g Cap. 32. 9. &
34. 9.
Deut. 9. 6, 13.
h Cap. 25. 21. &
32. 10.
Num. 16. 21,
45.
i Num. 14. 1, 39.

j Lev. 10. 6.
2 Sam. 19. 24.
1 Reg. 21. 27.
2 Reg. 19. 1.
Ezra 9. 3.
Est. 4. 1, 4.
Iov 1. 20. & 2.
12.
Isa. 32. 11.
Ezec. 24. 17,
23. & 26. 16.
k Vers. 3.
l Ved^u Num. 16.
45, 46.
m Deut. 8. 2.

Ps. 139. 23.
n Cap. 29. 42,
43.
o Deut. 4. 29.
2 Sam. 21. 1.
p Num. 16. 27.
q Cap. 25. 22. &
31. 18.
Ps. 99. 7.
r Cap. 4. 31.
s Fac. 32. 50.
Num. 12. 8.
Deut. 34. 10.
t Cap. 24. 13.
u Cap. 32. 34.

v Vers. 17.
Fac. 18. 19.
Pa. 1. 6.
Ier. 1. 5.
Ioan. 10. 14,
15.
2 Tim. 2. 19.
x Cap. 34. 9.
y Ps. 25. 4. & 27.
11. & 86. 11. &
119. 35.
z Deut. 9. 26, 29.
Isai 2. 17.
a Cap. 13. 21. &

40. 34—38.
Isa. 63. 9.
b Deut. 3. 20.
Ios. 21. 44. &
22. 4. & 28. 1.
Ps. 95. 11.
c Vers. 3.
Cap. 34. 9.
d Num. 14. 14.
e Cap. 34. 10.
Deut. 4. 7, 34.
2 Sam. 7. 23.
1 Reg. 8. 53.
Ps. 147. 20.

decâtū tôte popórele ce *sînt* pe fața pământului.

- 17 Și Iehova *đise* lui Moisi: 'Eū și acesta ce *đici* tu acumū voiū face; căci 'tu ai aflatū charū in ochii mei, și eū te-amū cunoscutū
18 pe nume. Și Moisi 'i *đise*: Rogu-te, Dómnē!
19 fă ca să vedū *h* mărirea ta! Și Domnulū 'i respunse: 'Voiū face ca să trecă pe d'ina-
intea ta tótă bunătatea mea; și numele lui Iehova 'lū voiū rosti înaintea ta, că 'sînt
îndurătorū cātră cela ce voiū să fiū îndurā-
torū, și miluescū pre celū ce voiū să miluescū.
20 Și-i *đise*: Tu fața mea nu o vei vedé, că
omulū nu mē póte vedé, și să remānā viū.
21 Apoi *đise* Iehova: Éccē *aicīa* unū locū la
22 mine! și tu stai pe acea stāncă. Și va fi,
cāndū va trece mărirea mea, te voiū pune 'in
spārtura acelei stānci, și te voiū 'acoperi cu
23 māna mea, până ce voiū trece. Apoi trā-
gēndū māna mea *de la tine*, tu-mī vei vedé
dosulū, érū fața mea 'nu se va vedé.

Moisi érā-și se sue pe munte; legāmēntulū se'nnoesce.

- 34 SI Iehova *đise* lui Moisi: "Tāié-ți dūoe table
de pétřă, asemenea celorū d'āntēie, 'și eū
voiū scrie pe *aceste* table cuvintele, cari erāu
pe tablele cele d'āntēie, pre cari le-ai stri-
catū. Și fiī gata pe demānētā, ca de de-
mānētā să te sui 'pe muntele Sinai; și a-
colo să stai pe vērfulū muntelū. Și nime-
nea să nu se 'sue cu tine, și nimenea nici
să se vėdā pe totū muntele; nici óie nici
boū să nu pascā in apropierea muntelū
aceluia.
4 Și Moisi tāiā dūoe table de pétřă, ase-
menea celorū d'āntēiū; și a dūoa đī se sculā
de demānētā, și se sui pe muntete Sinai,
dupā cumū 'i ordinase Iehova; și luā in
5 mână cele dūoe table de pétřă. Și Iehova
se pogori in nūorū, și stete acolo cu d'insulū,
6 și 'roști numele lui Iehova. Și Iehova tre-
cēndū pe d'inaintea lui, rosti: Iehova, Ie-
hova, 'Đeū înduratū și milostivū, îndelung-
rābdătorū, plinū de 'milā și de *h* credință;
7 'Celū ce păstrėzā milā in mīi de *generațiuni*,
'celū ce értā nedreptatea, fără de legea și
pēcutilū, și *h* carele *nimica* nu lasā nepedep-

sitū; care pedepsesce nedreptāțile pārin-
țilorū in fiī și in fiīi fiilorū, până într'a
treia și a patra *generațiune*. Și Moisi cu
grābire 'prosternēndu-se la pământū, se in-
chinā; Și *đise*: Dómnē! de amū aflatū charū
in ochii tei, rogu-te, Dómnē! 'vino in medī-
loculū nostru; că 'acesta *este* poporū tare la
cerbice; tu darā ni értā nedreptāțile nōstre
și pēcatele nōstre, și ne fă pre noi 'mosce-
nirea ta.

Și Domnulū *đise*: Éccē! 'eū facū legā-
mēntū; in fața a totū poporulū teū voiū
'face minuni, cari n'au mai fostū in totū
pământulū, nici la tōte națiunile; și totū
poporulū, in medīloculū căruia *esci* tu, va
vedé lucrările lui Iehova; că 'infricoșatū *vo fi*
aceea ce voiū face eū cu tine. 'Pāzesce ceea
ce-ți ordinaiū astāđi! éccē, 'eū voiū alunga de
d'inaintea ta pre Amorei, și pre Cananei și
pre Hetei și pre Ferisei și pre Hevei și pre
Iebusei. 'Feresce-te să nu faci legāmēntū
cu locuitorii pământulū, in care vei intra,
ca să nu se facā 'cursā in medīloculū teū.
Ci voi 'altarele lorū să le stricați, și stālpīi
lorū să le sfārimați, și 'chipurile lorū de
Astarte să le tǎeți. Și să nu te prosterni
la 'altū đēū; că Iehova se 'numesce gelosū;
elū *este* Dumneđeū 'gelosū. 'Ca nu cumū-
va să faci vre-unū legāmēntū cu locuitorii
acelei țeri, ca nu 'desfrēnāndū după đēii
lorū, și sacrificāndū đēilorū lorū, *care-va* să
te 'chiamē și pre tine, și să 'mānānci și tu
din sacrificiele lorū; Și din 'fetele lorū să
nu iei *femei* pentru fiīi tei, ca nu fetele lorū
'desfrēnāndū după đēii lorū, să facā ca și
fiīi tei să desfrēneze după đēii lorū. 'Să nu
faci ție đēi turnați.

Serbătórea 'azimelorū să o țini; șapte
đile să mānānci azime, după cumū amū
ordinatū ție, la timpulū otāritū alū lu-
nei Abibū (*spicelorū noūe*), că într'acea lu-
nā alū lui 'Abibū ai eșitū tu din Egiptū.
'Totū celū ce deschide matricea, alū meū
este; și totū mascululū āntēiū-nāscutū din
vitele tale, *fie din vacā, fie din óie*. Darā
'āntēiū-nāscutulū asinei să-lū rescumperi cu
unū mnelū; și de nu-lū vei rescumpēra pre
elū, să-i frāngi gūtulū. Pre totū āntēiū-nā-

f Fac. 19. 21.
Iac. 5. 16.
g Vers. 12
h Vers. 20.
i Tim. 6. 16.
j Cap. 34. 5, 6, 7.
Ier. 31. 14.
j Rom. 9. 15, 16.
18.
k Fac. 32. 30.
Deut. 5. 24.
Jude. 6. 22. &
13. 23.
Isa. 6. 5.
Apoc. 1. 16.
17.
Vede cap. 24.

10.
I Isa. 2. 21.
m Ps. 91. 1, 4.
n Vers. 20.
Ioan. 1. 18.
Capitūl 34.
a Cap. 32. 16.
19.
Deut. 10. 1.
b Vers. 28.
Deut. 10. 2, 4.
c Cap. 19. 20. &
24. 12.
d Cap. 19. 12,
13, 21.

e Cap. 33. 19.
Num. 14. 17.
f Num. 14. 18.
g Cron. 30. 9.
Neom. 9. 17.
Pa. 86. 15. &
103. 8. & 111.
4. & 112. 4. &
116. 5. & 145.
8.
Ioel 2. 13.
g Pa. 31. 19.
Rom. 2. 4.
h Pa. 57. 10 &
108. 4.
i Cap. 30. 6.
Deut. 5. 10.

Pa. 86. 15.
Ier. 32. 18.
Dan. 9. 4.
j Pa. 103. 3. &
30. 4.
Dan. 9. 9.
Efes. 4. 32.
i Ioan. 1. 9.
k Cap. 23. 7, 21.
Ios. 24. 19.
Iov. 10. 14.
Mic. 6. 11.
Nah. 1. 3.
l Cap. 4. 31.
m Cap. 33. 15, 16.
n Cap. 33. 8.
o Deut. 32. 9.

Pa. 28. 9. &
33. 12. & 78.
62. & 94. 14.
Ier. 10. 16.
Zech. 2. 12.
p Deut. 5. 2. &
29. 12, 14.
q Deut. 4. 32.
2 Sam. 7. 23.
Pa. 77. 14. &
78. 12. & 147.
20.
r Deut. 10. 21.
Pa. 145. 6.
Isa. 64. 3.
s Deut. 5. 32. &

6. 3. 25. & 12.
28. 32. & 28. 1.
t Cap. 33. 2.
u Cap. 23. 32.
Deut. 7. 2.
Jude. 2. 2.
v Cap. 23. 33.
x Cap. 23. 24.
Deut. 12. 3.
Jude. 2. 2.
y Deut. 7. 5. &
12. 2.
Jude. 6. 25.
2 Reg. 18. 4. &
23. 14.
z Cron. 31. 1.

& 34. 3, 4.
z Cap. 20. 3, 5.
a Așa Isa. 9. 6.
& 57. 15.
b Cap. 20. 5.
c Vers. 12.
d Deut. 31. 16.
Jude. 2. 17.
Ier. 3. 9.
Ezec. 6. 9.
e Num. 25. 2.
f 1 Cor. 10. 27.
f Pa. 106. 28.
1 Cor. 8. 4, 7.
10.
g Deut. 7. 3.

1 Reg. 11. 2.
Exra 9. 2.
Neom. 13. 25.
h Num. 25. 1, 2.
i Reg. 11. 4.
Lev. 19. 4.
j Cap. 12. 15. &
23. 15.
k Cap. 13. 4.
l Cap. 13. 2, 12.
& 23. 29.
Ezec. 44. 30.
Luc. 2. 23.
m Cap. 13. 13.
Num. 18. 15.

scutului d'între fiii tei să-lu rescumpəri. Și înaintea mea *nimenia* să nu se arete " cu mână gólă.

21 "Șese zile să lucrezi, éru in a șeptea zi să repauzezi, chiaru in timpul aratului și a seceratului să repauzezi.

22 "Să serbezi și serbătórea septémănelorú, a prinóselorú din secerișulú de grâu; precumú și serbătórea culesului, la sfârșitulú *fie-cărui* anú.

23 "De trei ori pe anú tótă partea vóstră bărbătéscă să se arete înaintea Domnitorulú Iehova, Dumneđeulú lui Israelú.

24 Că eú voiú "alunga pre națiunú de d'înaintea ta, și voiú "lărgi hotarele tale; și cândú te vei sui tu, ca să te aréți înaintea lui Iehova, Dumneđeulú teú, de trei ori pe anú, atunci "nimenia nu va pofți pământulú teú.

25 "Să nu aduci sângele sacrificiului meu cu aluatú dospitú; și "din sacrificiulú serbătórei pascalorú să nu remănă *nimica* până demánéță. Și "prinósele ántéilorú tale frupte din țérána ta să le aduci in casa lui Iehova, Dumneđeulú teú.

"Iedulú să nu-lú ferbi in laptele mumei sale.

27 Și Iehova díse lui Moisi: Scribe-ți "aceste cuvinte! că eú in cuprinsulú acestorú cuvinte amú încheiatú legáméntú cu tine și cu Israelú.

28 Și Moisi "rémase acolo cu Iehova patru-đeci de zile și patru-đeci de nopți, nemáncándú pâne și nebéndú apă. Și Domnulú "scrise pe acele table cuvintele legáméntului: cele đece cuvinte.

Moisi se pogóre de pe munte, și dá poporului ordínele lui Dumneđeú.

29 Și a fostú, cândú se pogoria Moisi de pe muntele Sinai, *țenéndú* in mánale sale cele "đuóé table ale márturie, cândú se pogoria elú de pe munte, Moisi nu scíia, că "pelea feței lui strălúcia, vorbindú elú cu Dumneđeú.

30 Și Aaronú și toți fiii lui Israelú vėđéndú pre Moisi, că pelea feței lui strălúcesce, se temurá a se apropia de d'insulú.

31 Și Moisi "chíamá, și Aaronú și toți mái marii comunitáței se întórserá la d'insulú,

32 și Moisi vorbi cu ei. Și dup'acésta toți fiii lui Israelú se apropiará, și "elú ordiná lorú tóte despre câte "i vorbise Iehova pe muntele Sinai.

33 Și Moisi sfârșindú de a vorbi cu ei, "și puse "vélú preste fața sa. Și Moisi,

"când intra înaintea lui Iehova ca să vorbescă cu d'insulú, "și scótea acelú vélú, până ce eșia. Și cândú eșia, elú spunea filorú lui Israelú ceea ce "i se ordinase. Atunciá fiii lui Israelú vedeau fața lui Moisi, că pelea feței lui strălúcia. Și Moisi érá-și puneá vélulú preste fața sa, până ce se întorcea, ca să vorbescă cu d'insulú.

Darurile de bună voúă ale poporului pentru cortu; lucrători se otărescú.

SI Moisi strínse tótă comunitatea filorú lui Israelú, și li díse: "Acele *súnt* lucrurile, pre cari le-a ordinatú Iehova să le faceți: "Șese zile să lucrați. Érú *điúia* a șeptea să fie voiú sántă, sabatú de repausú lui Iehova; totú acela, care va lucra într'insulú să se omóre. "Să nu aprindeți focú nici într'una din locuințele vóstre in *điúia* sabatului.

Și Moisi díse către tótă comunitatea filorú lui Israelú: "Acesta *este* cuvéntulú, pre care l'a ordinatú Iehova, *đicéndú*: Aduceți din *averile* vóstre darú lui Iehova, "fie-care, după câtú "lú va lása ánima, bucurósú să aducá lui Iehova: aurú, și argintú, și aramă; Și vénátú, și purpurú, și carmesinú-roșú, și inú subțire, și *pěru* de caprá; Și pei de berbece roșite, și pei de vițelú de mare, și lemnú de sittimú; Și oleiú pentru luminare, și "aromate pentru oleiú de ungere, și pentru témăia aromatică; Și petre onice, și petre de infibulatú pentru efodú și pentru peptarú. Și "toți *ómenii* iscusiți d'între voi să vină, și să facă totú ceea ce a ordinatú Iehova: "Lócașulú cu cortulú seú, și acopereméntulú seú, cupele lui, scéndurile lui, pėrgiele lorú, stálpii lui cu picíóarele lui; "Chivotulú și pėrghiele lui, propițiátorulú și perdéua ce se întinde d'înaintea chivotului. "Mésa cu pėrghiele ei, și cu tóte uneltele ei, și "pánile punerei înainte; "Și policandrulú pentru luminare, și uneltele lui, și candelule lui, și oleiulú de luminatú. "Și altarulú de témăia, și pėrghiele lui, "și oleiulú de ungere, și "témăia aromatică, și perdéua de la ușă, de la ușa locașului: "Altarulú de olocauste, și grátarulú seú de aramă și pėrghiele sale și tóte uneltele sale, spălătorulú și picíóarele lui: "Covórele curții cu stálpii și picíóarele lorú, și perdéua de la ușa curții; "Teruși lócașului și teruși curții cu sfórele lorú; "Vestimintele de preuțiá pentru serviciú in sanc-

a Cap. 23. 15.	13.	t Vede Fac. 35.	Deut. 14. 21.	10. 3. 4.	b Cap. 20. 9. &	f Cap. 25. 6.	etc.
Deut. 16. 16.	q Cap. 23. 14, 17.	5.	z Vers. 10.	c Cap. 32. 15.	31. 14, 15.	g Cap. 31. 6.	m Cap. 30. 1.
1 Sam. 9. 7, 8.	Deut. 16. 16.	2 Cron. 17. 10.	Deut. 4. 13. &	d Mat. 17. 2.	Lev. 23. 3.	h Cap. 26. 1, 2.	n Cap. 30. 23.
2 Sam. 24. 24.	r Cap. 33. 2.	Prov. 18. 7.	31. 9.	9 Cor. 3. 7, 13.	Num. 15. 32.	i Cap. 25. 10.	o Cap. 30. 34.
e Cap. 20. 9. &	Lev. 18. 24.	Fapt. 18. 10.	a Cap. 24. 18.	e Cap. 24. 8.	etc.	j Cap. 25. 23.	p Cap. 27. 1.
23. 12. & 35. 2.	Deut. 7. 1.	v Cap. 23. 18.	Deut. 9. 9, 18.	f 2 Cor. 3. 13.	Deut. 5. 12.	k Cap. 25. 30.	q Cap. 27. 9.
Deut. 5. 12, 13.	Pa. 78. 55. &	w Cap. 12. 10.	b Vers. 1.	g 2 Cor. 3. 16.	Lnc. 13. 14.	l Cap. 25. 30.	r Cap. 31. 10. &
Lnc. 13. 14.	90. 8.	z Cap. 23. 19.	Cap. 31. 18. &	Cap. 35. 35.	c Cap. 16. 23.	m Lev. 24. 5, 6.	s Cap. 31. 10. &
p Cap. 23. 16.	a Deut. 12. 20. &	Deut. 26. 2, 10.	32. 16.	d Cap. 25. 1, 2.	d Cap. 25. 1, 2.	Num. 4. 5, 6.	t Cap. 25. 31.
Deut. 16. 10.	19. 8.	y Cap. 23. 19.	Deut. 4. 13. &	e Cap. 25. 2.	e Cap. 25. 2.	etc.	

tuarū; vestmintele sacre ale arhierului Aaronū, și vestmintele fiilorū lui, pentru preuțiā.

- 20 Și totā comunitatea fiilorū lui Israelū se
21 duse de d'inaienta lui Moisi; Și venirā toți, pre cari 'i * trāgea ānima, și toți pre cari spiritulū 'i indupleca, aducēndū darulū lui Iehova pentru lucrulū cortului intrunirei, pentru totū serviciulū seū și pentru vestmintele sacre. Și venirā bărbații cu femeele, toți pre cari 'i trāgea ānima, și aduserā bolduri, cercei, ānele, salbe și totū felulū de lucruri de aurū; toți aduserā darū de aurū lui Iehova.
23 Și ' totū omulū la care se afla vĕnātū, purpurū, seū carmesinū-roșiū, seū inū subțire, seū *pĕrū de caprā*, seū pei de berbeci roșiți, seū pei de vițelū de mare, *le aducea*. Și totū *omulū* carele putea să aducā darū, argintū seū aramā, ei acestū darū aduceā lui Iehova. Și totū *omulū*, la care se afla lemnū de sittimū, pentru totū felulū de lucru spre servire, elū 'lū aducea. Și tōte femeele cele *iscusite cu mānele lorū torceaū, și tortulū 'lū aduceā: vĕnātū, purpurū, carmesinū-roșiū, și inū subțire. Și tōte femeele, a cărorū ānima le indupleca la arta acēsta, torceaū *pĕrū de caprā*. * Și cei mai mari aduceāu petre onichine, și petre de infibulatū, pentru efodū seū pentru peptarū; Și * aromate și oleiū pentru luminatū, și pentru oleiulū de ungere, și pentru tĕmāiā aromaticā. Fiii lui Israelū aduserā * de bună-voiā darū lui Iehova, toți bărbații și tōte femeele, pre cari 'i indupleca ānima să dee pentru totū lucrulū acela, pre care-lū ordinasē Iehova prin Moisi să se facā.
30 Și Moisi dīse cātrā fiii lui Israelū: Vedeti! * Domnulū a chīlāmātū anume pre Bezaleelū, fiulū lui Uri, fiulū lui Hurū, din seminția lui Iuda; Și l'a ūmplutū cu spiritulū lui Dumneđeū: cu iscusință, cu înțelegere, cu sciință și cu totū felulū de artā; Și ca să nāscocescā planuri, spre a lucra in aurū, in argintū și in aramā; A sculpta in petre, și a *le lega*; lemne cu mǎestriā a tăia, și a face totū felulū de lucruri mǎestrite.
34 Și mai puse in ānima lui *darulū*, ca elū și *pre alți* să invețe; *atārū* elū *cātū* și * Aholiabū, fiulū lui Ahisamacū, din seminția lui Danū.
35 Și-i * ūmplu de iscusință, spre a face totū lucrulū sĕpātorului, a țesetorului mǎestru, și a cusutorului in vĕnātū, in purpurū, in carmesinū-roșiū, și in inū subțire; și a țesetorului intr'o singurā boiā, ca să facā și să nāscocescā veri-ce planū mǎestritū.

Zidirea cortului, și facerea uneltelor sacre și a vestmintelor.

SI Bezaleelū și Aholiabū, și toți bărbații **36**
a cei iscusii, cărora dăduse Iehova iscusință și pricepere, ca să scie cumū să facā totū lucrulū de trebuință pentru serviciulū ^b sanctuarului, făcurā tōte, cumū ordinasē Iehova. Și Moisi chīlāmā pre Bezaleelū și pre Aholiabū, și pre toți bărbații cei iscusii, într'a ^c cărora ānimā dăduse Iehova iscusință in mǎestriā, și pre toți aceia, pre cari-i indupleca ānima, ca să pāsĕscā la acelu lucru, și să-lū facā pre elū. Și ei luara d'inaienta lui Moisi tōte acele daruri, pre cari fiii lui Israelū le ^d aduserā pentru lucrulū serviciului sanctuarului, ca să-lū facā. *Ei și dupā începerea lucrului* 'i mai aduceāu lui daruri de bună-voiā in tōtā demānĕta. De aceea venirā toți mǎestrii cei iscusii, cari făceaū totū lucrulū sanctuarului, fie-care de la lucrulū ce-lū făcea; Și dīserā lui Moisi: * Poporulū aduce mai multū decâtū *este* destulū pentru lucrulū, care Iehova a ordinatū să se facā. Și Moisi ordinā să se facā strigare mare prin tōtā tabĕra, dīcēndū: *Nimenēa*, bărbatū seū femeā, să nu mai facā lucruri spre dāruirea sanctuarului. Așa opri elū poporulū de a mai aduce. Că materiile *aduse* eraū de ajunsū pentru a face totū lucrulū acela, și încă mai rĕmānea.

* Și toți ōmenii cei iscusii împreună cu lucrătorii făcurā lōcașulū *din* deșce covōre de inū subțire resucitū, *din* vĕnātū, *din* purpurū, și *din* carmesinū-roșiū; țeseturā alĕsā cu cherubimī le făcurā pre ele. Lungimea unū covorū *era* de dūoĕ-deci și optū de coți; și lārgimea unū covorū de patru coți; tōte covōrele *aveaū* aceeași mĕsurā. Și cinci covōre furā împreunate unulū cu altulū, și *ĕrā-și* cinci covōre furā împreunate unulū cu altulū. Și făcurā și chīotori vĕnate la marginea unū covorū, pe marginea unei împreunări; așa făcurā la marginea covorului celū de la împreunarea de pe urmā. * Cinci-deci de chīotori făcurā ei pe marginea āntĕiului covorū, și cinci-deci de chīotori pe marginea covorului celū de la împreunarea a dūoa; chīotorele una impotrivā alteia *eraū*. Și făcu și cinci-deci de copci de aurū, și cu copcele împreunārā covōrele unulū cu altulū, așa că lōcașulū *era* unulū.

* Și făcurā și covōre *din pĕrū de caprā* 14 pentru cortū, deasupra lōcașului; unū-spre-dece covōre făcurā. Lungimea unū covorū *era* de trei-deci de coți, *ĕrū* lārgimea unū covorū de patru coți; cele unū-spre-

* Vers. 5, 22, 26, 29.
 Cap. 25. 2. & 36. 2.
 1 Cron. 28. 2, 9. & 29. 9.
 Ezra 7. 27.
 2 Cor. 8. 12. & 9. 7.
 1 Cron. 29. 8.
 u Cap. 28. 3. & 31. 6. & 36. 1.
 2 Reg. 23. 7.
 Prov. 31. 19, 22, 24.
 1 Cron. 29. 6.
 Ezra 2. 68.
 z Cap. 30. 23.
 y Vers. 21.
 1 Cron. 29. 9.
 s Cap. 31. 2, etc.

a Cap. 31. 6.
 b Vers. 31.
 Cap. 31. 5, 6.
 1 Reg. 7. 14.
 2 Cron. 2. 14.
 Isa. 28. 26.
 Cap. 36.
 a Cap. 28. 3. & 31. 6. & 36. 10, 35.
 b Cap. 25. 8.
 c Cap. 35. 21.
 d Cap. 36. 1.
 f Cap. 26. 5.
 g Cap. 26. 5.
 h Cap. 26. 7.

16 *dece covóre o măsură aveau. Și împre-*
 17 *unară cinci covóre deosebî, și șese covóre*
 18 *deosebî. Și făcu cinci-deci de chiotori pe*
 19 *marginea covorului din urmă la împreunare,*
 20 *și cinci-deci de chiotori pe marginea unui*
 21 *altu covor, a celui de la co-impreunare. Și*
 22 *mai făcură și cinci-deci de copci de aramă, cu*
 23 *cari să se împreuneze cortul, ca să fie unul.*
 24 *Și pentru cort făcu acoperemânt din*
 25 *pei de berbece roșite, și altu acoperemânt*
 26 *din pei de vițel de mare, pe deasupra.*
 27 *Și scândurile pentru locașu le făcură din*
 28 *lemn de sittim, punându-le în picioare. Lun-*
 29 *gimea unei scânduri de dece coți, și lărgimea*
 30 *unei scânduri de un cot și jumătate. Și*
 31 *fie-care scândură avea două urechi puse u-*
 32 *na împotriva alteia. Așa făcu el la to-*
 33 *te scândurile locașului. Și scândurile le*
 34 *făcu el pentru locașu, două-deci pentru*
 35 *partea sudică, despre amedă-di. Și făcu pa-*
 36 *tru-deci de picioare de argint, ca să le pună*
 37 *suptu cele două-deci de scânduri, două pi-*
 38 *ciore suptu o scândură, pentru cele două*
 39 *urechi ale ei, și erau-și două picioare suptu*
 40 *cea-l-altă scândură pentru cele două urechi*
 41 *ale ei. Așa și pentru cea-l-altă parte a*
 42 *locașului despre medă-nopțe făcu el două-*
 43 *deci de scânduri; și cele patru-deci de*
 44 *picioare de argint ale lor: două picio-*
 45 *re suptu o scândură, și erau-și două pi-*
 46 *ciore suptu cea-l-altă scândură. Și pentru*
 47 *partea din fundu a locașului, despre apus,*
 48 *făcu el șese scânduri. Și două scânduri*
 49 *făcu el în cele două unghii ale locașului*
 50 *în partea din fundu. Și aceste erau impre-*
 51 *nate jos, și erau împreunate sus, și unite*
 52 *prin un cerc; așa făcu el cu aminduo,*
 53 *la cele două unghii. Și așa erau opt*
 54 *scânduri cu cele șese-spre-dece picioare de*
 55 *argint, două picioare suptu fie-care scândură.*
 56 *Și făcu *pêrghii din lemn de sittim, cinci*
 57 *pentru scândurile de la o latură a locașului;*
 58 *și cinci pêrghii pentru scândurile de la cea-*
 59 *l-altă latură a locașului, și cinci pêrghii pen-*
 60 *tru scândurile locașului la latură despre*
 61 *apus. Și pêrghia de la meșlocu o fă-*
 62 *cu așa ca să trecă prin meșlocul scân-*
 63 *durilor, de la un capet la cel-l-altu.*
 64 *Și scândurile le îmbracă cu aur, și veri-*
 65 *gele lor le făcu de aur, ca să petrecă*
 66 *pêrghiele printr'insele; și pêrghiele le îm-*
 67 *bracă cu aur.*
 68 *Și *perdeua o făcu din vênăt, purpur,*
 69 *carmesin-roșiu, și din in subțire resucit,*
 70 *țesetură alăsă o făcu pre ea, cu cherubim.*
 71 *Și făcu pentru d'insa patru stâlpi din lemn*
 72 *de sittim, și le îmbracă cu aur; și cărli-*

gele lor de aur; și turnă pentru d'insele patru picioare de argint.

Și *perdeua pentru ușa cortului o făcu 37 din vênăt, purpur, carmesin-roșiu, și din in subțire resucit, broderia alăsă. Făcu 38 și cinci stâlpi cu cărligele lor, ale cărora capituluri i îmbracă cu aur, precum și bețele lor; și cele cinci picioare ale lor erau de aramă.

DUPăceasta Bezaleel făcu și *chivotul 37 din lemn de sittim; lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate, și înălțimea lui totu de un cot și jumătate. Și-lu îmbracă cu aur 2 curat pe din intru și pe din afară, și-i făcu 3 încadrare de aur juru împrejur. Și turnă patru verigi de aur pentru el la cele patru colțuri ale lui: două verigi de o latură, și două verigi de cea-l-altă latură. Și făcu 4 și pêrghii din lemn de sittim, și le îmbracă cu aur. Și petrecu pêrghiele acele 5 în verigele cele din laturile chivotului spre a purta chivotul.

Și făcu și *propietătorul din aur curat; 6 lungimea lui de doi coți și jumătate, și lărgimea lui de un cot și jumătate. Și 7 făcu și două cherubim de aur; bătuti i făcu pre ei de aminduo laturile propietătorului. Pre un cherubim la un capet 8 alu chivotului, și pre cel-l-altu la altu capet alu lui; din propietătoru făcu el pre cherubim la aminduo capetele lui. Și cherubim erau cu ariplele întinse pe deasupra, acoperindu cu ariplele lor propietătorul, și avându-și fețele lor întorse una către alta; privirea cherubimilor era spre propietător.

Și făcu *și mēsa din lemn de sittim; 10 lungimea ei de doi coți, și lărgimea ei de un cot, și înălțimea ei de un cot și jumătate. Și o îmbracă cu aur curat, și-i făcu 11 ei și încadrare de aur juru împrejur. Și făcu 12 împrejurul ei și un preved, latu de o palmă, și împrejur prestu prevedul i făcu 13 încadrare de aur. Și pentru d'insa turnă și patru verigi de aur, pre cari le puse la cele patru colțuri ale celor patru picioare ale ei. Și aprupe suptu preved erau verigile, ca intr'insele să petrecă pêrghiele, spre a purta mēsa. Și pêrghiele le făcu din lemn de sittim, și le îmbracă cu aur, ca să se pōrte mēsa. Și elu făcu din aur curat și unel- 16 tele de pus pe mēsa; *talgerele, cătuie, și cupele, și ulciorele ei, din cari se făceau li- bațiuni.

Și făcu și *policandrul din aur curat, 17 bătut lu făcu, și fusul lui, ramurile lui, calici lui, globuleții lui și florile ce eșiau

18 dintr'insulū. Și șese ramuri eșiau din cós-
tele policandruului, trei ramuri dintr'o lature,
19 și trei ramuri din cea-l-altă lature. Intr'o
ramură din aceste erau trei calici, in forma
florilor de migdalū, cu globuleți și cu flóri;
și trei calici in forma florilor de migdalū
cu globuleți și cu flóri erau intr'altă ra-
mură; așa era la cele șese ramuri, ce eșiau
20 din policandru. Erū la policandru erau pa-
tru calici in forma flórei de migdalū cu glo-
21 buleții lorū și cu florile lorū. Și era unū
globulețu suptū dūoē ramuri eșite din poli-
candru, și altū globulețu suptū cele-l-alte
dūoē ramuri eșite din elū, și alū treilea
globulețu suptū dūoē ramuri eșite din elū;
așa erau la tóte șese ramuri eșite din elū;
22 Globuleții și ramurile lui eșiau din elū, și totū
policandruul era bătutū din o bucată de aurū
23 curatū. Și-i făcu și candelile lui șapte, și
mucările lui și tigăele lui din aurū curatū.
24 Dintr'unū talentū de aurū curatū făcu elū
policandruul cu tóte uneltele lui.
25 Și făcu elū și altarul de temăiere din
lemnū de sittimū; lungimea lui de unū cotū
și lărgimea lui de unū cotū, patratū lū făcu;
și înălțimea lui de dūoi coți, și córnelē
26 lui eșiau dintr'insulū. Și-lū îmbracă cu aurū
curatū; atātū acoperișulū de deasupra, câtū și
păreții lui jurū împrejurū, și córnelē lui. Și-i
făcu lui și încadrare de aurū jurū impre-
27 jurū. Și-i făcu lui și dūoē verigi de aurū
suptū încadrare, in unghiurile lui de aminduoē
laturile, ca intr'nsele să se petrecă pērghiū,
28 spre a-lū purta. Și pērghieile lui le făcu din
29 lemnū de sittimū, și le îmbracă cu aurū. Și
făcu oleiulū ungerei sacre, și temăia aroma-
tică curată, duple arta făcătorilorū de mirū.
30 **S**I făcu altarulū de olocauste din lemnū
de sittimū: lungimea lui de cinci coți,
și lărgimea lui de cinci coți; patratū; și înăl-
31 țimea lui de trei coți. Și făcu lui córnelē
in cele patru unghiuri ale lui; dintr'insulū
eșiau córnelē lui; și-lū îmbracă cu aramă.
32 Și făcu tóte uneltele altarului: ólele, lopețele,
talgerele, furculițele, și tigăile pentru carbuni;
33 tóte uneltele lui le făcu elū de aramă. Și
făcu pentru altarū și unū grătarū de aramă,
in forma rețelei, suptū cuprinsulū lui, josū
34 până la meșilócū. Și turnă patru verigi la
cele patru ungiuri ale grătarului de aramă,
35 ca intr'insele să petrecă pērghieile. Și pērg-
hieile le făcu din lemnū de sittimū, și le
36 îmbracă cu aramă. Și petrecu pērghieile
prin verigele de la laturile altarului, spre a se
purta cu ele; și-lū făcu din scēnduri, scobitū.
37 Și făcu spalătorulū de aramă și picio-
rulū lui de aramă, din oglindele femeelorū,

cari se strinseră in mulțime la pórtā cortu-
lui intrunirei.

9 Și făcu și curtea in partea sudică, de-
spre meșā-đi, cu perdelele curții din inū sub-
țire resucitū, in lungime de o sutā coți. Cu
10 stâlpii lorū dūoē-deci, și cu picioarele lorū de
aramă dūoē-deci, și cārlichele și bețele stâl-
pilorū de argintū. Asemenea și in partea
11 despre meșā-nópte alte perdele, in lungime de o
sutā de coți, cu stâlpii lorū dūoē-deci, și cu pi-
cióarele lorū dūoē-deci de aramă; erū cārlichele
și bețele stâlpilorū de argintū. Și in partea
12 despre apusū erau perdele in lungime de cinci
đeci de coți cu stâlpii lorū đece, și cu pi-
cióarele lorū đece, erū cārlichele și bețele stâl-
pilorū de argintū. Și in partea ostica, despre
13 resăritū, de cinci-deci de coți. Pe o parte făcu
14 perdele de cinci-spre-đece coți, cu stâlpii
lorū trei, și cu picioarele lorū trei; Și de altă
15 parte a porții curții eră-și perdele de cinci-
spre-đece coți, așa ca să vină totū atâtea
perdele și de o parte și de cea-l-altă parte,
cu stâlpii lorū trei, și cu picioarele lorū trei.
Tóte perdelele curții jurū împrejurū erau
16 din inū subțire resucitū. Și picioarele stâl-
pilorū erau de aramă, și cārlichele stâlpilorū
și bețele lorū de argintū, și capitellurile lorū
imbracate cu argintū, și stâlpii curții erau
17 încinsī cu bețe de argintū. Și acoperemēn-
tū de la pórtā curții lū făcu țeseturā a-
lēsā, din vėnātū, purpurū, carmesinū-roșiū,
și din inū subțire resucitū; lungimea lui de
dūoē-deci de coți, și lărgimea și înălțimea
lui de cinci coți, duple mēsurā perdelelorū
curții; Cu cei patru stâlpi ai lorū, și cu
19 cele patru picioare ale lorū de aramă; erū
cārlichele lorū de argintū, și îmbrăcătura ca-
pitellurilorū și bețele lorū de argintū; Și
20 toți țerusi cortului și ai curții jurū impre-
jurū de aramă.

Acēsta este socotēla pentru lócașulū mār-
turiei, făcutā duple ordinulū lui Moisi prin
intrebuințarea Levițilorū, suptū conducerea
lui Itamarū, fiulū lui Aaronū preutulū. După
22 ce Bezaleelū, fiulū lui Uri, fiulū lui Hurū,
din seminția lui Iuda, făcu tóte, pre cari
le ordinase Iehova lui Moisi; Și cu elū A-
23 holiabū fiulū lui Ahisamacū din seminția lui
Danū, sēpătorū de petre, și cu ei maestrii și
lucrătorii in vėnātū, in purpurū, in carmesinū-
roșiū și in inū subțire.

Totū aurulū întrebuințatū in lucrarea pen-
24 tru totū lucrulū sanctuarului, aurulū adusū
darū fu: dūoē-deci și nouē de talente, șapte
sute trei-deci de sicli, duple siclulū sanc-
tuarului.

Și argintulū celorū numerați ai comuni- 25

f Cap. 30. 1.
g Cap. 30. 23.

Capitū 38.
a Cap. 27. 1.

b Cap. 30. 18.
c Cap. 27. 9.
d Cap. 27. 19.

e Num. 1. 50, 53.
f 9. 15. & 10.
11. & 17. 7.

8. & 18. 2.
2 Cron. 24. 6.
Fapt. 7. 44.

f Num. 4. 28, 33.
g Cap. 31. 2, 6.
h Cap. 30. 13.

24.
Lev. 5. 15. &
27. 3, 25.

Num. 3. 47. &
18. 16.

tăței *fu*: o sută de talente, și o mie șeptesute șapte-deci și cinci de sicli, după siclul sanctuarului. Câte o ¹becă pe cap, ²⁶ *adecă* jumătate de siclu, după siclul sanctuarului de la totu însul, care trecu prin numărătoare, de două-deci de ani și mai sus; de la ¹șese sute trei mie, cinci sute și cinci-deci ²⁷ *de înși*. Din acestu argintu de o sută de talente se turnară ^{*}picioarele sanctuarului, și picioarele perdelei; *adecă* o sută de picioare la o sută de talente, câte unu talentu de picioru. ²⁸ Și din cei o miă șapte sute șapte-deci și cinci *de sicli* făcu elu cărligele stălpilor, și îmbracă capitelurile lor, și făcu și bețe la d'însele.

²⁹ Și arama darului *fu*: șapte-deci de talente, și două mii patru sute de sicli. Și dintr'însa făcu elu picioarele cele de la porta cortului întrunirei, și altarul de aramă, cu grătarul seă de aramă, și toate uneltele altarului; Precum și picioarele stălpilor împrejurul curții, și picioarele stălpilor de la porta curții, și toți țerușii de la locașulu, și toți țerușii curții juru împrejur.

³⁹ **S**i făcură din ^ovênătă, din purpură și din carmesin-^{roșiu}, vestmintele preuților spre serviciu în sanctuaru; și făcură și ^bvestmintele sacre pentru Aaronu; ^cdupă cumu ordinase Iehova lui Moisi.

² ^dȘi făcu efodul *din* aur, *din* vênătă, *din* purpură, *din* carmesin-^{roșiu}, și *din* înu subțire resucit. Și întinseră plăci, și le tăiară în fire subțiri, pre cari să le țese cu vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu} și cu înu subțire, ⁴ țesetură alăsă. Și-i făcură umerari împreunați unul cu altul; la amînduoe capetele se ⁵ împreunară. Și cingătorea efodului, care *era* deasupra lui, *era* din aceeași *materiă* și totu așa lucrata: *din* aur, vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu} și *din* înu subțire resucit; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

⁶ ^eȘi făcură cele două petre onichine, și le prinse în legături de aur, sêpate cu sêpătură de sigilă după numele fiilor lui Israelu. Și le puseră pe umerarii efodului, ⁷ *ca ele să fie* petre de ^famintire pentru fiii lui Israelu; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

⁸ ^gȘi făcu și peptarul, țesetură alăsă, ⁹ *lucrată* ca și efodul: *din* aur, vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu}, și *din* înu subțire resucit. Patratu *era*; și înduioit făcură ei peptarul; lungimea lui de o palmă, și lărgimea lui de o palmă, înduioit. ¹⁰ ^hȘi înșirară într'însul patru șiruri de petre; *în ânteliul* ¹¹ *șir* *erau*: sardoniu, topazu și smaragd; *a* cesta *fu* ânteliul *șir*; Alu douăle *șir*:

carbunculu, safiră și diamant; Alu treilea ¹² *șir*: liguriu, agat și ametist; Și alu patru- ¹³ *lea șir*: crisolit, onichin, și iaspide. *Aceste erau* prinse în legături de aur *puse* *tote* în legăturile lor. Și aceste petre cu numele fiilor lui Israelu *erau* două-spre-dece, după numele lor, și *sêpate* cu sêpătură de sigilă, fie-care cu numele seă, după cele două-spre-dece seminții. Și făcură la peptaru ¹⁵ lântugele în forma sferei, împletitură alăsă *din* aur curat. Și-i făcură și două sponci ¹⁶ *de* aur, și două verigi de aur, și pre cele două verigi le puseră la cele două colțuri ale peptarului. Apoi pre cele două lântugele împletite de aur le acătară de cele două verigi, ¹⁷ *din* colțurile peptarului. *Eră* pre *cele-l-alte* ¹⁸ două capete ale celor două lântugele împletite le acătară de cele două sponci, și le puseră preste cei doi umerari ai efodului, *ca să fie* în partea lui de d'înainte. Și-i mai făcură ¹⁹ *încă* două verigi de aur, *pre cari* le puseră la cele două colțuri *de jos* a peptarului, la marginea lui pe dinăuntru despre efod. Și-i mai făcură *alte* două verigi de ²⁰ aur, pre cari le puseră la cei doi umerari ai efodului, de desuptu în partea de d'înainte a lui, în locul împreunării, deasupra de briul efodului. Și peptarul cu verigele lui ²¹ *lă* legară cu sfôră vênătă de verigele efodului, ca să stee țepân deasupra de cingătorea efodului, ca peptarul să nu se misce de pe efod; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

²² ⁱȘi făcură și mantia de suptu efod, țesetură alăsă, totu vênătă. Și acesta la meșlocu *sus* ²³ *avea* o gură, asemenea cu gura plătoșei, și împrejurul gurei *avea* tivitură juru împrejur, ca să nu se spântice. Și pe ²⁴ marginea acelei mantie făcură mere-granate, *în colore* vênătă, purpură și carmesin-^{roșiu}, *în fire* resucite. Și mai făcură și ²⁵ clopoței *de* aur curat; și puseră clopoței prîntre merele-granate la marginea mantiei, juru împrejurul merelor-granate; *Ca să fie totu* ²⁶ unu clopoțel și unu măr-granat, și *eră-și* unu clopoțel și unu măr-granat pe totă marginea acelei mantie juru împrejur, pentru serviciu; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

²⁷ ^jȘi făcură și tunică *de* înu subțire, țesetură alăsă, pentru Aaron și fiii lui; ²⁸ ^kȘi mîtră de înu subțire; și căciulele cele frumoșe *din* înu subțire; și ^mpulpane *de* înu subțire resucit; ²⁹ ⁿȘi cingătorea *de* înu subțire resucit, *din* vênătă, purpură, carmesin-^{roșiu}, broderiă alăsă; după cumu ordinase Iehova lui Moisi.

ⁱ Cap. 30. 19. ^k Cap. 26. 19. ^{Capitlu} 39. ^{35. 19.}
^{15.} ^{21, 25, 32.} ^a Cap. 35. 23. ^c Cap. 28. 4.
^j Num. 1. 46. ^b Cap. 31. 10. ^d Cap. 28. 6.

^e Cap. 28. 9. ^h Cap. 28. 17. ^j Cap. 28. 33. ^{Esec.} 44. 18.
^f Cap. 28. 12. ^{etc.} ^k Cap. 28. 39, 40. ^m Cap. 28. 42.
^g Cap. 28. 15. ⁱ Cap. 28. 31. ^l Cap. 28. 4, 39. ⁿ Cap. 28. 39.

- 31 ^oȘi făcură și placă pentru diadema sacră din aurū curatū, și separă pe d'insa cu sēpătură de sigilū: SÂNTIRE LUI IEHOVA.
- 32 Și puseră preste ea sfōră vēnătă, cu care să lege mitra, deasupra ei; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.
- 33 Și așa se sfârși totū lucrulū la lōcașulū cortulūi întrunirei; și fiūi lui Israelū făcură tōte, ^pcumū ordina-se Iehova lui Moisi; ei așa făcură.
- 34 Și ei aduseră la Moisi lōcașulū, cortulū, și tōte uneltele lui, cārligele lui, și scēndurile lui, pērghiele lui, stālpīi lui și picīōrele lui; Acoperimēntulū de pei de berbece roșite, acoperimēntulū de pei de vițelū de mārte, și perdeūa despārțitōre; Chivotulū mār-turiei și pērghiele ei, și propitiātorulū; Mēsa cu tōte uneltele ei, și pānea punerei înainte; Policandrulū celū din aurū curatū, cu tōte cādelele sale, cādelele in rōndū aședate, și tōte uneltele lui; și oleiulū pentru lumina-re; Și altarulū de aurū; și oleiulū de ungere; și temāia aromatică, și perdeūa de la ușa cortulūi; Și altarulū de aramă, cu grātarulū lui de aramă, pērghiele lui și tōte uneltele lui; spālātorulū și picīōrele lui; Perdelele curții; stālpīi ei și picīōrele lorū; perdeūa de d'înaintea porții curții, funiele ei, țerușii și tōte uneltele de serviciū pentru lōcașulū cortulūi întrunirei; Vestmintele țesute pentru serviciū in sancțuarū; vestmintele sacre pentru Aaronū preutulū, și vestmintele fiilorū lui pentru preuțiā. Așa fiūi lui Israelū ^vfăcură totū lucrulū, cumū ordina-se Iehova lui Moisi. Și Moisi vēdu tōte lucrurile, și ecce ei făcură tōte cumū ordina-se Iehova; ei așa făcură. Și Moisi ⁱbinecuvēntă pre d'înșil.

Cortulū se aședă, și se ȳmple de mārirea lui Iehova.

- 40 **S**i Iehova vorbi cātră Moisi, dīcēndū: In ²diūa āntēia a ^alunei āntēie să aședī ^blōcașulū cortulūi întrunirei; Și ^cintr'insulū să punī chivotulū mār-turiei, și d'înaintea chivotulū sa atārnī perdeūa. Apoi ^dsă punī mēsa, și ^esă aședī pe d'insa cele de pusū; după-acea ^fsă aducī policandrulū, și să aprindī cādelele lui. ^gȘi altarulū de aurū pentru temāia să-lū punī d'înaintea chivotulū mār-turiei, și să atārnī perdeūa d'înaintea ușei lōcașulū. Și să punī și altarulū de olocauste înainte ușei lōcașulū cortulūi întrunirei. Și ^hspālātorulū să-lū punī între cortulū întrunirei și între altarū, și intr'insulū să

punī apă. Și să aședī curtea jurū împrejurū, și să punī perdeūa la ușa curții. Și să ȳiei oleiulū de ungere, și să ⁱungī lōcașulū și tōte dintr'insulū, și să-lū sântescī pre elū, și tōte uneltele lui, ca să fie *lucru* sântū. Și să ungi și altarulū de olocauste, și tōte uneltele lui, și să sântescī altarulū, ca ^jsă fie altarū pre sântū. Și să ungi spālātorulū și picīōrele lui, și să-lū sântescī. ^kApoi să aducī și pre Aaronū și pre fiūi lui înainte ușei cortulūi întrunirei, și să-i spālī pre ei cu apă. Și să ȳmbraci pre Aaronū cu vestmintele sacre, și să-lū ^lungī, și lā-lū sântescī, ca să-mī preuțescā. Și să aducī și pre fiūi lui, și să-i ȳmbraci cu tunicī. Și să-i ungi pre ei, cumū ai unsū și pre pārintele lorū, ca să-mī preuțescā; și *acēstā* ungere a lorū va servi lorū de ^mpreuțiā totū-dē-una in generațiunile lorū.

Și Moisi făcu tōte, cumū Iehova a ordina-tū lui; așa le făcu. Și in āntēia ⁿdi a lunei āntēia din anulū alū dūoilea lōcașulū era aședatū. Și Moisi aședā lōcașulū, și punēndū picīōrele lui, aședā scēndurile lui, și li puse pērghiele lorū, și întocmi stālpīi lorū: Și intinse cortulū de asupra lōcașulū, și preste cortū puse acoperimēntulū; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

Apoi luā ^omār-turia, și puse in chivotū, și puse pērghiele la chivotū, și aședā propitiātorulū pe chivotū de asupra. Și aduse chivotulū in lōcașū, și ^patārnā perdeūa d'înaintea lui, ca ea să acopere chivotulū mār-turiei; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^qȘi puse mēsa in cortulū întrunirei, in partea lōcașulū despre mēdā-nōpte, afarā de perde. ^rȘi de asupra ei puse in rōndū pānile înainte lui Iehova; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^sApoi puse policandrulū in cortulū întrunirei, in dreptulū mesei, de cea-l-altā parte a lōcașulū despre mēdā-di. Și ^taprinse cādelele înainte lui Iehova; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^uApoi aședā și altarulū celū de aurū in cortulū întrunirei, d'înaintea perdelei. ^vȘi de asupra lui făcu să fumege temāia aromatică; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^wȘi aședā perdeūa la ușa lōcașulū. ^xȘi altarulū de olocauste lū puse d'înaintea ușei lōcașulū in cortulū întrunirei, și pe d'insulū ^yaduse olocauste și darū de pāne; după cumū ordina-se Iehova lui Moisi.

^zȘi puse spālātorulū între cortulū întrunirei, și

^o Cap. 28. 36, 37.
^p Vers. 42, 43.
^q Cap. 25. 40.
^r Cap. 36. 10.
^s Lev. 9. 22, 23.
Num. 6. 23.

Ios. 22. 6.
2 Sam. 6. 18.
1 Reg. 8. 14.
2 Cron. 30. 27.
—
Capitulū 40.
^a Cap. 12. 2. &

13. 4.
^b Vers. 17.
Cap. 26. 1, 30.
^c Vers. 21.
Cap. 26. 33.
Num. 4. 5.
^d Vers. 22.

Cap. 26. 35.
^e Vers. 23.
Cap. 25. 30.
Lev. 24. 5, 6.
^f Vers. 24, 25.
^g Vers. 26.
^h Vers. 30.

Cap. 30. 18.
ⁱ Cap. 30. 26.
^j Cap. 29. 36, 37.
^k Lev. 8. 1—13.
^l Cap. 28. 41.
^m Num. 25. 13.
ⁿ Vers. 1.

Num. 7. 1.
^o Cap. 25. 16.
^p Cap. 26. 33. &
35. 12.
^q Cap. 26. 35.
^r Vers. 4.
^s Cap. 26. 35.

^t Vers. 4.
Cap. 25. 37.
^u Vers. 5.
Cap. 30. 6.
^v Cap. 30. 7.
^w Vers. 5.

Cap. 26. 36.
^y Vers. 8.
^z Cap. 29. 38, etc.
^a Vers. 7.
Cap. 30. 18.

nirei și altarū, și intr'insulū puse apă de
 31 spălatū. Și Moisi și Aaronū și fiū lui 'și spă-
 32 laū dintr'insulū mânele și picioarele; Cândū
 intraū ei in cortulū intrunirei, și cândū se
 apropiaū de altarū, se spălaū; ^b după cumū
 33 ordinasē Iehova lui Moisi.
 'Apoi făcu elū curtea împrejurulū lōca-
 șulū și a altarulū, și puse perdeūa la ușa
 cortulū. Așa Moisi sfârși lucrulū.
 34 'Atunci nūorulū acoperi cortulū întruni-
 rei, și mărirea lui Iehova ūmplu lōcașulū.

Și Moisi 'nu putea intra in cortulū intrunirei, 35
 că nūorulū se pusese preste d'insulū, și mă-
 rirea lui Iehova ūmpluse lōcașulū. / Și cândū 36
 nūorulū se rēdica de pe lōcașū, fiū lui Is-
 raelū plecaū din locū; *acesta se făcu* in tōte
 călătoriele lorū. Și 'dacă nūorulū nuse rē- 37
 dica, nicī ei nu porniaū până in ȋiūa, cândū
 acesta se rēdica. Că ^a nūqrulū lui Iehova *era* 38
 deasupra lōcașulū ȋiūa, ērū nōptea era focū
 intr'insulū, inaintea ochilorū a tōtā casa lui
 Israelū in tōte călătoriele lorū.

LEVITICULU.

A TREIA CARTE A LUI MOISI.

Legea olocaustulū.

1 **S**I Iehova ^achiāmā pre Moisi, și vorbi că-
 trā d'insulū ^bdin cortulū intrunirei, ȋi-
 2 cēndū: Vorbesce fiilorū lui Israelū, și li ȋi:
 'Cândū care-va din voi va aduce darū de
 vite lui Iehova, să aducā darulū seū din
 cirēdā seū din turmā.
 3 De *va fi* darulū seū olocaustū din ci-
 rēdā, *atunci* să-lū aducā masculū ^afără de-
 defectū la ușa cortulū intrunirei; să-lū aducā
 4 de bună-voiā inaintea lui Iehova; 'Și să-și
 punā mână sa pe capulū olocaustulū; și-i
 5 va fi 'bine-primitū spre espiarea lui: Și să
 junghie ^ajunculū inaintea lui Iehova, și fiū
 lui Aaronū 'preuȋi să aducā sângele *lui*, și
 să 'stropescā sângele jurū împrejurū asupra
 altarulū, care *este* la ușa cortulū intrunirei;
 6 Și să despōie acelu olocaustū, și să-lū taiā
 7 in bucăȋile sale. Și fiū lui Aaronū preutulū
 să facā focū pe altarū, și să ^apunā lemne pe
 8 focū. Și fiū lui Aaronū, preuȋi, să așēdā
 bucăȋele, *cu* capulū și *cu* grāsimea de asu-
 pra lemnelorū, ce *sunt* in foculū de pe al-
 9 tarū. ērū mēnuntaiele lui și picioarele lui să
 le spāle cu apă; și preutulū să le ardā tōte
 pe acelu altarū; *acesta este* olocaustū, sacri-
 ficiū cu focū, 'mirosū plăcutū lui Iehova.

10 Și de *va fi* darulū seū de olocaustū din
 turmā, din oi seū din capre, să aducā unū ma-
 11 sculū ^afără defectū; ^aȘi să-lū junghie pre elū

lūngā altarū, in partea despre mēdā-nōpte,
 inaintea lui Iehova; și fiū lui Aaronū, preuȋi,
 să stropescā sângele lui asupra altarulū jurū
 împrejurū. Și să-lū taie in bucăȋi, cu capulū 12
 și cu grāsimea lui; și preutulū să-le punā
 de asupra lemnelorū, cari *sunt* pe foculū
 celū de pe altarū. Și mēnuntaiele și picio- 13
 rele să le spāle cu apă, și preutulū să le a-
 ducā tōte aceste, și să le ardā pe altarū; și
va fi olocaustū, sacrificiū cu focū, mirosū
 plăcutū lui Iehova.

Și de *va fi* darulū ce *va aduce* olocaustū 14
 lui Iehova din paseri, elū să aducā darulū
 seū din ^aturturele seū din pui de porumbū.
 Și preutulū să-lū aducā la altarū, și să-i 15
 sugrume cu unghia capulū, și să-lū ardā pe al-
 tarū, și sângele lui să se scurgā pe pāretele
 altarulū; Și gușa sa cu penele împreună sco- 16
 țēndu-le, să le arunce ^alūngā altarū, despre
 resăritū, in loculū cenușei; Și să-lū despicē cu 17
 aripele sale, fără să-lū ^adesfacā in dūoē; și pre-
 utulū să-lū ardā pe altarū, deasupra lemnelorū,
 cari *suntū* pe focū. 'Acesta *este* olocaustū,
 sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Iehova.

Legea darulū de pāne.

1 **S**I de va aduce care-va ^adarū de pāne lui 2
 Iehova, să fie darulū lui *din* flōrea fă-
 inei; și să tōrnā preste d'insa oleiū, și să

b Cap. 30. 19, 20.	Hag. 2. 7, 9.	Num. 9. 15.	c Cap. 22. 18.	15, 19.	31, 35. & 9. 7.	1 Pet. 1. 2.	12. 8.
c Vers. 8.	Apoc. 15. 8.	—	19.	Cap. 3. 2, 8.	& 16. 24.	k Fac. 22. 9.	Luc. 2. 24.
Cap. 2. 9, 16.	e Lev. 16. 2.	—	d Esod. 12. 5.	13. & 4. 15. &	Num. 15. 25.	l Fac. 8. 21.	p Cap. 6. 10.
d Cap. 29. 43.	1 Reg. 8. 11.	LEVITICUL	Cap. 3. 1. &	8. 14, 22. &	2 Cron. 29. 23,	Ezec. 20. 28,	q Fac. 15. 10.
Lev. 16. 2.	2 Cron. 5. 14.	—	22. 20, 21.	16. 21.	24.	41.	r Vers. 9, 13.
Num. 9. 15.	f Num. 9. 17.	Capitū 1.	Deut. 15. 21.	f Cap. 22. 21,	Rom. 5. 11.	2 Cor. 2. 15.	—
1 Reg. 8. 10.	& 10. 11.	Capitū 1.	Mal. 1. 14.	27.	A Mic. 6. 6.	Efes. 5. 2.	Capitū 2.
11.	Noem. 9. 19.	a Esod. 19. 3.	Efes. 5. 27.	Isa. 56. 7.	i 2 Cron. 35. 11.	Filp. 4. 18.	a Cap. 6. 14. &
2 Cron. 5. 18.	g Num. 9. 19—	Esod. 40. 34,	Ebr. 9. 14.	Rom. 12. 1.	Ebr. 10. 11.	m Vers. 3.	9. 17.
& 7. 2.	22.	35.	1 Pet. 1. 19.	Filp. 4. 18.	f Cap. 3. 8.	n Vers. 5.	Num. 15. 4.
Im. 6. 4.	A Cap. 13. 21.	Num. 12. 4, 5.	c Esod. 29. 10.	g Cap. 4. 20, 26,	Ebr. 12. 24.	o Cap. 5. 7. &	

- 2 pună preste d'insa temăia; Și să o ducă la unu^l din fiii lui Aaron, preuții, și acesta să iee dintr'insa unu pumnū de acea făină și din acelu oleiū și tótă temăia, și preutulū să facă să fumege pe altarū ^b amintirea sa dreptū sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Iehova. Și ^c remășița din acelu darū de pâne *va fi* a lui Aaronū și a fiilorū sei, *ca* ^d lucrulū pré sântū între sacrificiele cu focū ale lui Iehova.
- 4 Și de vei aduce *ca* darū de pâne lucru coptū in cuptorū, *să fie* turte nedospite, din flórea făinei, frământate cu oleiū, seū plăcinte nedospite, ^e unse cu oleiū.
- 5 Și dacă darulū teū de pâne *va fi* darū prăjitū in tigiă, *atunci* să fie din flórea făinei, nedospită, frământată cu oleiū. ^f Lū vei frânge in bucăți, și vei turna preste d'insulū oleiū; darū de pâne *este*.
- 7 Și de *va fi* darulū teū de pâne friptū pe grătarū, să se facă din flórea făinei, cu oleiū. Și darulū de pâne făcutū dintr'aceste, să-lū aduci lui Iehova, dându-lū preutulū, care-lū va duce la altarū; Și preutulū va lua din darulū de pâne ^g partea de amintire și o va face să fumege pe altarū; *acesta este* ^h sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Iehova. Și ⁱ remășița din darulū de pâne *să fie* a lui Aaronū și a fiilorū lui; lucru pré sântū între darurile cu focū *făcute* lui Iehova *este*.
- 11 Nicī unū darū de pâne, care veți aduce lui Iehova, nu se va face ^j dospitū, că nimicū dospitū, nicī cu miere, nu veți face să fumege in nicī unū sacrificiū cu focū lui Iehova.
- 12 ^k In darulū de prinóse veți puté aduce și pre aceste lui Iehova, darū nu se vorū pune pe altarū dreptū mirosū plăcutū.
- 13 Și tóte darurile tale de pâne cu sare să le ^l sări; și ^m sarea legământulū Dumneđeului teū să nu lași să lipsescă de pe darurile tale; ⁿ in tóte darurile tale să aduci sare.
- 14 Și dacă vei aduce lui Iehova darū de pâne din ánteiele fructe ale tale, ^o să aduci spice de curéndū cópte, prăjite la focū, și ^p grăunțe de spice bătute; *apa* *să aduci tu* darulū din prinósele tale: Și ^q preste d'insulū să torni oleiū, și să torni temăia; *că* darū de pâne *este* *acesta*. Și preutulū să facă să fumege ^r partea de amintire din grăunțele și din oleiū și cu tótă temăia; sacrificiū cu focū lui Iehova *este* *acesta*.

Legea sacrificiului de bucuriă.

- SI de *va fi* darulū cui-*va* ^a sacrificiū de bucuriă, de-lū va aduce din cirédă, fie masculū seū femină, să-lă aducă lui Iehova ^b fără defectū; Și ^c să pună mâna sa pe capulū darulū seū, și să-lū injunghie la ușa cortulū întrunirei; și fiii lui Aaron, preuții, să stropescă sângele preste altarū jurū împrejurū. Și din acestū sacrificiū de bucuriă să aducă elū sacrificiū cu focū lui Iehova: ^d grāsimea care acopere mēnuntaiele și tótă grāsimea de la mēnuntaie; Și cei dūoi rānunchi cu grāsimea lorū de pe d'înșii, cea de pe cōpse, și prapurulū de pe maiū; cu rānanchii împreună să le scótă. Și fiii lui Aaron să le ^e facă să fumege pe altarū, lūngă olocaustū, de asupra lemnelorū, ce *sunt* *puse* pe focū. Sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Iehova *este* *acesta*.
- Și de *va fi* darulū seū, care aduce elū lui Iehova dreptū sacrificiulū seū de bucuriă, darū din turmă, *fie* masculū seū femină, ^f să-lū aducă fără defectū. De *va fi* acestū darū alū seū uuū mnelū, să-lū aducă înaintea lui Iehova; Și să pună mâna sa preste capulū darulū seū, și să-lū junghie d'înaintea cortulū întrunirei; și fiii lui Aaron să stropescă sângele lui asupra altarulū jurū împrejurū. Și din acestū sacrificiū de bucuriă să aducă sacrificiū cu focū lui Iehova: grāsimea lui, și tótă códa, scotēndu-le la osulū spinārc, și grāsimea care acopere mēnuntaiele, și tótă grāsimea de la mēnuntaie; Și cei dūoi rānunchi cu grāsimea lorū de pe d'înșii, cea de pe cōpse, și prapurulū de pe maiū; cu rānanchii împreună să le scótă. Și preutulū pre aceste să le facă să fumege pe altarū, ^g māncare de sacrificiū cu focū adusū lui Iehova.
- Și dacă darulū lui *va fi* capră, elū să o ^h aducă înaintea lui Iehova; Și să pună mâna sa pe capulū ei, și să o junghie d'înaintea cortulū întrunirei; și fiii lui Aaron să stropescă sângele ei asupra altarulū jurū împrejurū. Apoi dintr'acēsta să aducă darulū seū dreptū sacrificiū cu focū lui Iehova: grāsimea ce acopere mēnuntaiele, și tótă grāsimea de la mēnuntaie; Și cei dūoi rānunchi și grāsimea de pe d'înșii, cea de pe cōpse, și prapurulū de pe maiū; cu rānanchii împreună să le scótă. Și preutulū pre aceste să le facă să fumege pe altarū, ⁱ māncare de sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū. ^j Tótă grāsimea *este* a lui Iehova. ^k Lege perpetuă *să*

^b Vers. 9.
Cap. 5. 12. &
6. 15. & 24. 7.
Isa. 66. 3.
Fapt. 10. 4.
^c Cap. 7. 9. & 10.
12. 13.
^d Esod. 29. 37.

Num. 18. 9.
^e Esod. 29. 2.
^f Vers. 2.
^g Esod. 29. 18.
^h Vers. 3.
ⁱ Cap. 6. 17.
Vede Mat. 16.
12.

Marc. 8. 15.
Luc. 12. 1.
1 Cor. 5. 8.
Gal. 5. 9.
^j Esod. 22. 29.
Cap. 23. 10.
11.

^k Marc. 9. 49.
Col. 4. 6.
^l Num. 18. 19.
^m Exec. 43. 24.
ⁿ Cap. 23. 10.
14.
^o 2 Reg. 4. 42.

^p Vers. 1.
^q Vers. 2.
—
Capitulū 3.
^a Cap. 7. 11, 29.
& 22. 21.

^b Cap. 1. 3.
^c Esod. 29. 10.
Cap. 1. 4, 5.
^d Esod. 29. 13.
22.
Cap. 4. 8, 9.
^e Esod. 29. 13.

Cap. 6. 12.
^f Vers. 1, etc.
^g Vede cap. 21.
6, 8, 17, 21, 22.
& 22. 25.
Exec. 44. 7.
Mal. 1. 7, 12.

^h Vers. 1. 7, etc.
ⁱ Cap. 7. 23, 25.
1 Sam. 2. 15.
2 Cron. 7. 7.
^j Cap. 6. 18. &
7. 36. & 17. 7.
& 23. 14.

fe acesta pentru generațiunile vóstre intru tóte locuințele vóstre, ca tótă ^kgrásimea și ^lsângele să nu mâncați.

Legea sacrificiului pentru păcat.

- 4 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicéndu: Vor-
2 besce fiilor lui Israel, dicéndu: " De
va păcătui care-va prin nesciință im potriva
orî-căruia din ordinele lui Iehova, *făcéndu*
ceea ce nu se cade a face, și va fi făcutu
3 vre-unulú dintr'aceste: ^b Dacă preutulú celú
unsú va fi păcătuitú, trăgéndu pre poporú
in păcatú; elú pentru păcatulú seú, ce-lú va
fi făcutú, și ^a aducá lui Iehova dreptú sacri-
ficiú pentru păcatú unú ^cvițelú fără defectú;
4 Și să aducá vițelulú ^dla ușa cortului intru-
nirei, înaintea lui Iehova, și să puná mânia
sa pe capulú vițelului, și să junghie vițe-
5 lulú înaintea lui Iehova; Și preutulú celú
unsú ^esă ție din sângele vițelului, și să-lú
6 aducá la cortulú întrunirei: Și preutulú
să ینگă degetulú seú in sânge, și de
7 septe orî să stropescá din sânge înaintea
lui Iehova spre perdeúla sanctuarului. Și
preutulú ^fsă puná din acelu sânge preste
córnela altarului de temăia aromatică, ca-
rele *este* înaintea lui Iehova in cortulú in-
trunirei; și ^g totú sângele *rēmasú* a vițelului
să-lú tórne la piciorulú altarului de olo-
causte, care *este la* ușa cortului întrunirei.
8 Și tótă grásimea vițelului *adusú* ca sacrificiú
pentru păcatú să o înalțe, *adecá* grásimea
ce acopere mēnuntaiele, și tótă grásimea de
9 pe mēnuntaie; Și cei dūoi rānunchi cu grási-
mea de pe d'insii, cea de pe cōpse, și pra-
purulú de pe maiú; cu rānunchiú împreuná
10 să le scótá; ^h După cumú s'a înălțatú de pe
vițelulú sacrificiului de bucuriá; și preutulú
să facá să fumege pe altarulú de olocauste.
11 Și pelea vițelului cu tótă carnea lui impre-
ună cu capulú lui, și picioréle lui, cu mē-
nuntaiele și cu balega lui; *Adecá* totú vi-
țelulú *rēmasú* să-lú scótá afará din taberá
intr'unú locú curatú, ⁱ unde se lepédá ce-
nușá; și ^k să-lú ardá cu lemne pe focú; unde
se vērșá cenușá, *acolo* să se ardá.
13 Și ^l dacă tótă comunitatea lui Israelú va
păcătui prin nesciință, ^m și fapta a fostú ne-
sciotá de comunitate; și ea va fi făcutú
vre-una din cele oprite de Iehova, ce nu se
14 cădea a face; și s'a făcutú vinovatá: După ce
păcatulú ce l'a făcutú i se va face cunoscutú,
atunci comunitatea să aducá unú vițelú dreptú
sacrificiú pentru păcatú, aducéndu-lú înaintea

cortului întrunirei; Și bētrānii comunităței 15
ⁿ să puná mānele lorú pe capulú vițelului
înaintea lui Iehova, și să se junghie vițe-
lulú înaintea lui Iehova. ^o Și preutulú celú 16
unsú să aducá din sângele vițelului la cor-
tulú întrunirei; Și preutulú să ینگă de- 17
getulú seú in sânge, și de septe orî să stro-
pescá *cu acesta* înaintea lui Iehova spre
perdeúla; Și dintr'acelu sânge să puná pe 18
córnela altarului, care *stă* înaintea lui Ie-
hova in cortulú întrunirei. Și totú sângele
celú rēmasú să-lú tórne la piciorulú altaru-
lui de olocauste, ce *stă la* ușa cortului in-
trunirei. Și tótă grásimea lui să o ție 19
dintr'insulú, și să ^p facá să fumege pe al-
tarú. Și să facá ^q cu vițelulú, după cumú 20
a făcutú cu vițelulú sacrificiului pentru pă-
catú, așa să facá cu elú; ^r și preutulú să facá
espiare pentru d'insii; și se va erta lorú.
Și vițelulú *rēmasú* să-lú scótá afará din ta- 21
berá, și să-lú ardá, după cumú a arsú și pe
vițelulú celú de mai 'nainte. Acesta *este* sa-
crificiú pentru păcatú alú comunităței.

Cândú va păcătui unulú d'entre mai mari, 22
și va ^s face vre-una din cele oprite de Ie-
hova Dumneđeulú seú, ce nu se cade a face,
dará din nesciință, și se va face vinovatú;
^t După ce păcatulú prin care elú a păcătuitú 23
i se va face cunoscutú; atunci elú să aducá
darulú seú unú ciapú fără defectú; Și ^u 'să-și 24
puná mânia sa pe capulú ciapulú, și să-lú
junghie in loculú unde se junghia oloca-
ustele, înaintea lui Iehova. Sacrificiú pen-
tru păcatú *este acesta*. ^v Și preutulú să ție 25
cu degetulú din sângele sacrificiului pentru
păcatú, și să-lú puná pe córnela altarului
de olocauste, *erú celú-l-altú* sânge să-lú tórne
la picioréle altarului de olocauste. Și tótă 26
^w grásimea lui să o facá să fumege pe acestú
altarú, ca și grásimea sacrificiului de bu-
curiá; ^x și preutulú să facá espiare pentru
d'insulú de păcatú; și i se va erta lui.

Și ^y dacă care-va din poporulú de rōndú 27
va păcătui prin nesciință, făcéndu vre-una
din cele oprite de Iehova, *adecá* din cele
ce nu se cade a face, și se va face vino-
vatú; După ce ^z păcatulú ce l'a făcutú i se 28
va face cunoscutú, să aducá darú o iedá
fără defectú pentru păcatulú ce l'a făcutú.
^a Și să-și puná mânia sa pe capulú sacri- 29
ficiului pentru păcatú, și să junghie sacri-
ficiulú pentru păcatú in loculú unde se jun-
ghia olocaustele. Și preutulú să ție din 30
sângele aceluia cu degetulú, și să puná pe

k Vers. 16. com- pare cu cap 7. 23. Dent. 32 14. Neem. 8. 10. i Fac. 9. 1. Cap. 7. 26. & 17. 10, 14.	Dent. 12. 16. 1 Sam 14. 33. Ezec. 44. 7, 15. — Capitulu 4. a Cap. 5. 15, 17. Num. 15. 22.	etc. 1 Sam. 14. 27. Ps. 19. 12. b Cap. 8. 12. c Cap. 9. 2. d Cap. 1. 3, 4. e Cap. 16. 14.	Num. 19. 4. f Cap. 8. 15. & 9. 9. & 16. 18. g Cap. 5. 9. h Cap. 3. 3, 4, 5. i Esod. 29. 14. Num. 19. 5.	j Cap. 6. 11. k Ebr. 13. 11. l Num. 15. 24. los. 7. 11. m Cap. 5. 2, 3, 4, 17. n Cap. 1. 4.	o Vers. 5. Ebr. 9. 12, 13, 14. p Vers. 3. q Num. 15. 25. Dan. 9. 24. Rom. 5. 11.	Ebr. 2. 17. & 10. 10, 11, 12. 1 Ioan 1. 7. & 2. 2. r Vers. 2, 13. s Vers. 14. t Vers. 4, etc.	u Vers. 30. v Cap. 3. 5. z Vers. 20. Num. 15. 28. y Vers. 2. Num. 15. 27. z Vers. 23.
---	---	---	---	---	--	---	---

córnele altarului de olocaustă; éřú *celŭ-l-altŭ* sânge alŭ lui totŭ sâ-lŭ verse la picioréle
 31 altarului. Şi ^bpreutulŭ sâ ŭee tótă grâsimea lui, ^cdupre cumŭ s'a luatŭ grâsimea sacrificiului de bucuriă; şi sâ o facă sâ fumege pe altarŭ, ^dmirosŭ plăcutŭ lui Iehova; ^eşi preutulŭ sâ facă espiare pentru d'insulŭ; şi-ŭ se va erta lui.
 32 Éřú de va aduce mnelŭ dreptŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ, ^fsâ-lŭ aducă femină fără defectŭ; Şi sâ-ŭi pună mâna sa pe capulŭ sacrificiului pentru păcatŭ, şi sâ o junghie sacrificiŭ pentru păcatŭ in loculŭ
 33 unde se junghie olocaustele; Şi preutulŭ sâ ŭee cu degetulŭ seŭ din sângele aceluŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ, şi sâ ungă córnele altarului de olocauste; şi *remăşiŭ* sângelui
 34 sâ o verse la picioréle altarului. Şi tótă grâsimea sa sâ o ŭee, dupre cumŭ a luatŭ grâsimea de la ôie pentru sacrificiulŭ de bucuriă, şi acésta preutulŭ sâ o facă sâ fumege pe altarŭ ^glungă sacrificiulŭ cu focŭ a lui Iehova. ^hAşa sâ facă preutulŭ espiare pentru păcatulŭ seŭ care l'a făcutŭ; şi-ŭ se va erta lui.

Legi despre sacrificiele pentru vină.

5 **S**I de va păcatui care-va, martorŭ fiindŭ, ^adupă ce şi-a auditŭ cuvintele jurământului, pentru cele ce a vădŭtŭ, seŭ cari *altŭ-felŭ* a sciutŭ, şi nu le-a descoperitŭ, va
 2 ^bpurta vina sa. Seŭ ^cde va atinge care-va de unŭ lucru necuratŭ, *fi* acela mortăciunea unei fere necurate, seŭ mortăciunea unei vite necurate, seŭ mortăciunea unei téré-tóre necurate, şi acésta nu s'a sciutŭ de
 3 elŭ; acela *va* ^dfi necuratŭ şi ^evinovatŭ; Seŭ de se va atinge care-va de ^fnecurăŭeniă a unui omŭ, *fi* aceea verŭ-ce necurăŭeniă, prin care se pângăresce omulŭ, şi acésta n'a sciutŭ, şi *in urmă* i s'a făcutŭ cunoscutŭ, vinovatŭ
 4 va fi. Seŭ de va jura care-va, rostindŭ in aprindere, ca sâ ^gfacă răŭ seŭ sâ ^hfacă bine, dupre cumŭ omulŭ rostesce, jurândŭ; şi elŭ acésta nu a sciutŭ, éřú dup'aceea i s'a făcutŭ cunoscutŭ, vinovatŭ va fi intr'una dintr'aceste.
 5 Şi cândŭ s'arŭ întempla, ca care-va intr'una dintr'aceste sâ se facă vinovatŭ, sâ ⁱmărturisescă păcatulŭ, in care a păcătuitŭ; Şi din turmele *lui* sâ aducă lui Iehova sacrificiulŭ seŭ de vină pentru păcatulŭ seŭ ce l'a făcutŭ, o ôie seŭ o capră, dreptŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ; şi preutulŭ

va face espiare pentru d'insulŭ pentru păcatulŭ seŭ.

Şi ⁱde nu-ŭ va da mâna, ca sâ pótă aduce ôie seŭ capră, sâ aducă lui Iehova pentru păcatulŭ seŭ ce l'a făcutŭ două ^jturturele, seŭ două pui de porumbŭ, unulŭ sacrificiŭ pentru păcatŭ şi celŭ-l-altŭ de olocaustŭ. Şi pre aceste sâ le aducă la preutŭ, care sâ aducă sacrificiulŭ pentru păcatŭ mai ântéiŭ, şi sâ ^ksugrume cu unghia capulŭ lui de la grumazŭ, fără a-lŭ despărŭti; Şi din sângele sacrificiului pentru păcatŭ sâ stropescă păretele altarului, éřú ^lcelŭ-l-altŭ sânge sâ se stórcă la picioréle altarului. Sacrificiŭ pentru păcatŭ *este* acesta. Éřú pre celŭ-l-altŭ sâ-lŭ pregătescă olocaustŭ, dupre ^mdatină. ⁿŞi preutulŭ sâ facă espiare pentru d'insulŭ de păcatulŭ seŭ ce l'a făcutŭ; şi-ŭ se va erta lui.

Dară dacă nici atăta nu-ŭ va da mâna, ca sâ aducă două turturele seŭ două pui de porumbŭ, atunci elŭ, fiindŭ-că a păcătuitŭ, sâ aducă dreptŭ darŭ a decea parte din efă de flórea făinei ca sacrificiŭ pentru păcatŭ; ^ooleiŭ sâ nu tórne, nici temăiă sâ nu pună preste d'insa; căci sacrificiŭ pentru păcatŭ *este* acésta. Şi sâ o aducă la preutŭ; şi preutulŭ, luândŭ dintr'insa pumnulŭ plinŭ ^pdreptŭ amintire, sâ o facă sâ fumege pe altarŭ ^qlungă sacrificiele cu focŭ ale lui Iehova. Acésta *este* sacrificiŭ pentru păcatŭ. ^rŞi preutulŭ sâ facă espiare pentru d'insulŭ de păcatulŭ ce elŭ l'a făcutŭ in vre-unulŭ din aceste *lucruri*; şi-ŭ se va erta lui; Éřú ^sremăşiŭ va fi a preutulŭ, ca şi darulŭ de pâne.

Iehova *mai* vorbi lui Moisi, dicéndŭ: Cândŭ cine-va va face vre-o nelegiuire, păcătuiindŭ prin nesciinŭtă in cele consacrate lui Iehova, ^tacela sâ aducă lui Iehova sacrificiŭ pentru vina sa unŭ berbecé fără defectŭ d'intre ôi, dupre pretuirea ta; ^upreutulŭ in sicli de argintŭ, dupre ^vsicliulŭ sanctuarului, potrivitŭ cu vina. Şi ceea ce va fi păcătuitŭ elŭ in cele consacrate sâ plătescă; şi pe deasupra ^wsâ mai adaogă a cincea parte, care sâ o dee preutulŭ; ^xşi preutulŭ prin acelu berbecé pentru vină va face espiare pentru d'insulŭ, şi-ŭ se va erta lui.

Şi dacă ^ycine-va va păcătui, făcéndŭ vre-una din cele oprite de Iehova, ce nu se cade o face; ^zdară nu a sciutŭ, şi s'a făcutŭ ^avinovatŭ; va purta vina sa; ^bŞi sâ aducă preu-

a Vers. 4, 24.
b Cap. 3. 14.
c Cap. 3. 3.
d Esod. 29. 18.
e Cap. 1. 9.
f Vers. 26.
g Vers. 28.
h Cap. 8. 5.
i Vers. 26, 31.

Capitul 6.
a 1 Reg. 8. 31.
b Mat. 26. 63.
c Vers. 17.
d Cap. 7. 18. & 17. 16. & 19. 8. & 20. 17.

Num. 9. 13.
c Cap. 11. 24, 28, 31, 39.
Num. 19. 11, 13, 16.
d Vers. 17.
e Cap. 12. & 13. 15.

f Vede 1 Sam. 25. 22.
g Fapt. 23. 12.
h Vede Marc. 6. 23.
i Cap. 16. 21. & 26. 40.
j Num. 5. 7.

Ezra 40. 11, 13.
i Cap. 12. 8. & 14. 21.
j Cap. 1. 14.
k Cap. 1. 15.
l Cap. 4. 7, 18, 30, 34.

m Cap. 1. 14.
n Cap. 4. 26.
o Num. 5. 15.
p Cap. 2. 2.
q Cap. 4. 35.
r Cap. 4. 26.
s Cap. 2. 3.
t Cap. 22. 14.

u Ezra. 10. 19.
v Esod. 30. 13.
w Cap. 27. 25.
x Cap. 6. 5. & 22. 14. & 27. 13, 15, 27, 31.
y Cap. 5. 7.
z Cap. 4. 26.

a Cap. 4. 2.
b Vers. 15.
c Cap. 4. 2, 13, 23, 27.
d Ps. 19. 12.
e Luc. 12. 48.
f Vers. 1, 2.
g Vers. 15.

19 tului ună berbece fără defectă din turmă, duple prețuirea ta, dreptă sacrificiu pentru vină; ^a și preutul să facă espiare pentru greșela făcută de d'insul prin nesciință, și la care n'a luat sēmă, și-i se va erta lui. Sacrificiu pentru vină *este* acesta, *că* vinovată s'a făcut în contra lui Iehova.

6 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Cândū
2 care-va va păcătui, și va ^a face vre-o nelegiure in contra lui Iehova, ^b tăgăduind aprăpelui lucrul ce-i l'a ^c pus în păstrare, s'eu în mânele lui l'a incredințat; s'eu lucrul ce s'a răpitu, s'eu a ^d inelatut cu *ce-va* pre aprăpele
3 s'eu; S'eu ^a aflându lucrul perdut, pre acela l'u va tăgădui, s'eu va ^c pune jurământ strimb, asupra a ori-ce lucru ce se întâmplă omului să facă, și *a*a a păcătuit; Va fi, dacă el a păcătuit, și s'a făcut vinovat; atunci el să întorcă acelu lucru ce l'a răpitu, și inelătuie cu care a inelatut, s'eu pusul in păstrare, ce-i s'a incredințat, s'eu
5 lucrul perdut care l'a găsit; S'eu veri-ce altu lucru pentru care el a jurat strimb, să ^a plătescă integru prețulu, și să adaogă a cincea parte mai mult, și să-lu de celuia, alu cui *a* fostu lucrul, in ziua sacrificiului
6 s'eu pentru vină. Și să aducă lui Iehova sacrificiu pentru vina sa ună ^a berbece fără defectă din turmă, duple prețuirea ta, *aducându-lu* preutul dreptu sacrificiu pentru vină. ^c Și preutul să facă espiare pentru elu inaintea lui Iehova, și-i se voru erta lui tôte acele ce a făcut, prin cari se face vinovat.

Regule pentru sacrificiile enumerate mai sus.

89 **Ș**i Iehova vorbi lui Moisi, dicendū; Spună lui Aaronū și fiilorū lui, dicendū: Acesta *este* legea pentru olocaust: Olocaustul să fie pe v'etra de pe altar tōtă noptea până demănetă, și focul altarului
10 să ardă asupra lui; ^b Și preutul fiind imbrăcat cu vestm'ntul lui de in și cu pulpanele lui de in, să-și acopere golicuinea sa, și să-și redice cenușa pre care o a făcut focul olocaustului, cel mistuit pe
11 altar, și să o verse ^a lūngă altar. ^c Și să se desbrace de vestmintele lui, și să se imbrace cu alte vestminte, și să scōtă cenușa
12 afară din tabără ^a la un loc curat. ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz} ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xx} ^{xy} ^{xz} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{yx} ^{yy} ^{yz} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

neța să ardă lemne pe d'insul, și asupra acestora să așede olocaustul, și să se facă să fumege ^a grăsimia sacrificiilor de bucuria. Pururea să ardă focul pe altar; de locu să nu se stingă.

^a Și acesta legea darului de pâne: 14 Fiii lui Aaronū să-lu aducă inaintea lui Iehova, inaintea altarului; Și să iee din acestu daru de pâne unu pumn de flōrea făinei, și din oleiul s'eu, precum și tōtă temăia ce *este* deasupra darului de pâne; și *pre acele* să le facă să fumege pe altar, ^a amintire a sa, spre mirosu plăcutu lui Iehova. ^b ^c ^d ^e ^f ^g ^h ⁱ ^j ^k ^l ^m ⁿ ^o ^p ^q ^r ^s ^t ^u ^v ^w ^x ^y ^z ^{aa} ^{ab} ^{ac} ^{ad} ^{ae} ^{af} ^{ag} ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} <

stropi pe vre-ună vestmântă, partea cea stropită să spăli în locu sântu. Și vasul de lut în care se va fi fertu, ^j să se spargă; dară de va fi fostu fertu în vasu de aramă, să se frece, și să se spăle cu apă. * ^k *Totă* partea bărbătescă d'ntre preuți să mănânce acēsta; ^l *pré sântu este.* * Și totu sacrificiul pentru păcatu, din alu căruia sânge se va fi adus în cortul întrunirei, spre a face espiare în sanctuaru, acela să nu se mănânce; cu focu să se ardă.

⁷ *S* ^a *acēsta este legea sacrificiului pentru vină,* ² *pré sântu este:* * In locul unde se junghia olocăustă, să se junghie și sacrificiul pentru vină; și sângele lui să se stropescă pe altar juru împrejur. * Și totă grăsimea d'intr'insul să se aducă, *cu cōdă și cu grăsimea* care acopere mēnuntaiele; Și cei dūoi rānunchi cu grăsimea lor de pe d'insu, cea de pe cōpse, și prapurul de pe maiu; cu cei dūoi rānunchi împreună să le scōtă. Și preutul să le facă să fumege pe altar *ca* sacrificiul cu focu lui Iehova; sacrificiul pentru vină *este.* * *Totă* partea bărbătescă d'ntre preuți să-lu mănânce; in locu sântu să se mănânce; ^j *pré sântu este.*

⁷ Sacrificiul pentru vină să fie totu asemenea ca și ⁹ sacrificiul pentru păcatu; aceeași lege să fie pentru unul și pentru altul. Acelu preut, care va fi făcutu espiare cu d'insul, a lui este. Și preutul, care a adus olocăustă pentru care-va, acelu preut va avé pentru sine pelea olocăustului, care l'a adus. Și ¹ totu darul de pâne, care se cōce in cuptor, și totu ce se gătesce pe grătaru sēu in tigate să fie a preutului care l'a adus. Dară totu darul de pâne, frământat cu olei, sēu *care este* uscatu, să fie a tuturor filorū lui Aaronu, a unuia ca și a altuia.

¹¹ Și ^a *acēsta este* legea sacrificiului de bucuriă, pre care-lu veți aduce lui Iehova. Dacă acestu *daru* ^l *lu* veți aduce pentru mulțumire, atunci împreună cu acelu sacrificiul de mulțumire să se aducă turte nedospite, frământate cu olei, și plăcinte nedospite ^j unse cu olei, și flōrea făinei fertă ca turte, frământată cu olei. Pe lūngă aceste turte va aduce *ca* daru și ^k *pāne* crescută, împreună cu sacrificiul de mulțumire pentru bucuriele sale. Și elū din tōte acele daruri să aducă lui Iehova cāte o bucată, dreptu daru rēdicatū; ^l *și* acēsta să fie a celui preut, care stropesce

sângele sacrificiilor de bucuriă. * Și carnea sacrificiului de mulțumire din darul sēu de bucuriă să se mănânce totu într'aceeași di, in care se va aduce; și să nu lase nimic d'intr'insa până demănēta. Și ¹⁶ *dacă* sacrificiul care se aduce *va fi* votu, sēu unu daru de bună-voiă, *atunci* acelu sacrificiul a lui să se mănânce într'aceeași di, in care se va aduce; și de va rēmānē ce-va d'intr'insul, să se mănânce a dūoa di. Eru de va rēmānē ce-va carne din acelu sacrificiul și până a treia di, să se ardă cu focu. Și ¹⁸ *dacă* cine-va va mănca a treia di din carnea celui sacrificiul de bucuriă, nu va fi bineprimitu; și celui ce l'a adus pre elū, nu i se va ^o socoti in bine; ^p uriciune va fi; și insul care va mănca d'intr'insul va purta vina sa. Și carnea aceea, care se va atinge de ¹⁹ *ce-va* necuratū, să nu se mănânce; cu focu să se ardă. Dară din *cea-l-altă* carne, totu celū curatū să mănânce d'intr'insa. Și insul ²⁰ care ^q fiindu necuratū, va mănca din carnea sacrificiilor de bucuriă a lui Iehova, ^r stēpi-se-va sufletul acela din poporul sēu. Și insul, ²¹ care se va atinge de *unū lucru* necuratū, *fie* ^s *necuratiă* de omū, *fie* ^t *vită* necurată, *fie* ^u *tērētorū* necuratū, și va mănca din carnea sacrificiului de bucuriă, care *este* a lui Iehova, ^v stēpi-se-va sufletul acela din poporul sēu.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: Vorbesce filorū lui Israelū, dicēndū: * *Totă* grăsimea de boū sēu de oīe sēu de capră, să nu o măncați. Și grăsimea mortăciunei și ²⁴ grăsimea de *animalū* sfāsciatū să *vi* sēvēcā la ori-ce altū lucru, dară să nu o măncați. Că totu celū ce va mănca grăsimea unei vite, care se aduce sacrificiul cu focu lui Iehova, insul acela ce a măncatu stēpi-se-va din poporul sēu. * Și sângele să nu măncați in tōte locuințele vōstre, nici de paseri nici de vite. Totu insul, care va mănca ²⁷ din ori-ce sânge, stēpi-se-va sufletul acela din poporul sēu.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: Vorbesce filorū lui Israelū, dicēndū: * Celū ce va aduce lui Iehova sacrificiul sēu de bucuriă, acela să aducă elū însuși darul sēu lui Iehova din sacrificiul sēu de bucuriă; Cu ³⁰ *inseși* mānele sale să aducă sacrificiele cu focu lui Iehova; să aducă grăsimea cu peptulū împreună, pentru ca să lēgāne ^b peptulū *ca* daru lēgānatū inaintea lui

j Cap. 11. 33. & 15. 12.	Ebr. 13. 11.	11. & 4. 24.	10.	22. 18. 21.	8.	l Cap. 11. 24.	z Cap. 3. 1.
k Vers. 18.	—	29. 33.	j Cap. 2. 3.	j Cap. 2. 4.	o Num. 18. 27.	28.	a Cap. 3. 3, 4.
l Num. 18. 10.	Capul 7.	d Esod. 29. 13.	g Cap. 6. 25, 26.	Num. 6. 15.	p Cap. 11. 10.	u Ezech. 4. 14.	9. 14.
m Vers. 25.	a Cap. 5. & 6.	Cap. 3. 4, 9.	& 14. 13.	k Amos. 4. 5.	11. 41. & 19. 7.	v Vers. 20.	b Esod. 29. 24.
n Cap. 4. 7, 11.	1—7.	10, 14, 15, 16.	h Cap. 2. 3, 10.	l Num. 18. 8.	q Cap. 15. 3.	x Cap. 3. 17.	27.
12, 18, 21. & 10. 18. & 16. 27.	b Cap. 6. 17, 25. & 21. 22.	& 4. 8, 9.	Num. 18. 9.	11. 19.	r Fac. 17. 14.	y Fac. 9. 4.	Cap. 8. 27. & 9. 21.
	c Cap. 1. 3, 5.	e Cap. 6. 16, 17. 18.	Ezech. 44. 29.	m Cap. 22. 30.	s Cap. 12. & 13. & 15.	z Cap. 3. 17. & 17. 10—14.	Num. 6. 20.
		Num. 18. 9.	i Cap. 3. 1. &	n Cap. 19. 6, 7.			

31 Iehova. Și ^cpreutulă să ardă grăsimea pe altar, ^deră peptulă să fie a lui Aaron și
32 ală filorū seî. Și ^espata cea dréptă din sacrificiile vóstre de bucuriă încă să o dați pre-
33 utulă ca darū rēdicatū. Și acea spată drép-
tă să fie partea aceluia d'între fiîi lui Aaron, care va fi adusū sângele și grăsimea sacri-
34 ficiulă de bucuriă: Că eū luaiū de la fiîi lui Israelū ^fpeptulă de legănare și spata de rēdicare din sacrificiile lorū de bucuriă, și datū-le-amū lui Aaron, preutulă, și filorū lui, prin lege perpetuă, de la fiîi lui Israelū.
35 Acēsta ^gparte a ungerei lui Aaron și a ungerei filorū lui, din sacrificiile cu focū ale lui Iehova, *hotărîte lorū din ăiua, in care Moisi* ^hi presentă lui Iehova, spre a fi lui pre-
36 uți; Pre care Iehova ordină a se da lorū de cătră fiîi lui Israelū, ⁱdin ăiua in care unsu-i-aū elū, prin lege perpetuă in generațiunile lorū.
37 Acēsta *este* legea ^jpentru sacrificiul de olocauste, ^kcelū de pâne, ^lcelū pentru păcatū, ^mcelū pentru vină, ⁿcelū pentru consacrare, și
38 ^ocelū pentru sacrificiile de bucuriă, Pre care Iehova o dădu lui Moisi pe muntele Sinai, in care ăi elū ordină filorū lui Israelū, ^pca ei să aducă darurile lorū lui Iehova, in pustiulū Sinai.

Aaron și fiîi lui consacrați de preuți; darurile lorū mistuite prin focū din ceriū.

8 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, ăicēndū: ^aIe
2 pre Aaron și pre fiîi lui cu d'însulū, și ^bvestmintele, și ^coleilū de ungere, și vițelulū sacrificiulū pentru păcatū, și dūoi ber-
3 beci, și panierulū cu azimă; Și adună tótă
4 comunitatea la ușa cortulū întrunirei. Și Moisi făcu *așa*, duple cumū ^di ordină Iehova; și se adună tótă comunitatea la ușa cortulū întrunirei.
5 Și Moisi ăise cătră comunitate: ^eAcēsta *este* ceea ce a ordinarū Iehova să se facă.
6 Și Moisi aduse pre Aaron și pre fiîi seî, ^fși-i
7 spală cu apă; ^gȘi pe d'însulū puse ^htunica, și-lū încinse cu briulū, și-lū îmbracă cu mantia, și puse pe d'însulū efodulū, și-lū încinse cu cingetorea efodulū, și-i legă *efodulū* cu acēsta; Și-i ⁱpuse peptarulū, și in
8 peptarū puse Urimū și Tumimū; ^jȘi-i puse in capū mitra, și pe mitră in partea de d'îna-
9 inte ^ki puse placă de aurū, diademă sacră; duple cumū ^li ordinarū Iehova lui Moisi.
10 ^mȘi Moisi luă oleilū ungerei, și unse loca-
șulū și tóte căte *eraū* in d'însulū, și le con-

sacră. Și cu d'însulū stropi altarulū de șapte 11
ori, și unse altarulū și tóte uneltele lui, și spălătorulū cu piciorulū lui, ca să le consac-
12 reze pre ele. Și din ⁿoleilū ungerei turnă
pe capulū lui Aaron, și-lū unse, ca să-lū
consacreze pre elū. ^oȘi Moisi aduse și pre
13 fiîi lui Aaron, și-i îmbracă cu tunicele *lorū*,
și-i încinse cu briele, și li legă căciulele;
după cumū ordinarū Iehova.

^pȘi apropiă vițelulū de sacrificiulū pentru 14
păcatū; și Aaron și fiîi seî ^qpuseră mânele
lorū pe capulū vițelulū de sacrificiū pentru
păcatū; Și Moisi, junghiându-lū, ^rluă sânge,
15 și cu degetulū seū unse córnele altarulū
jurū împrejurū, și curăți altarulū; ^serū *remă-
șița* sângelui o turnă la piciorole altarulū;
și *așa* ^tlū consacra, și făcu espiarea pentru
d'însulū. ^uȘi Moisi luă tótă grăsimea de pe
16 mēnuntaie, și prapurulū *celū de pe maiū*, și
amindūoi rānunchiū cu grăsimea lorū; și Moisi
le făcu să fumege pe altarū. ^vErū pre vițelulū
17 *rēmasū*, *adecă* pelea lui, carnea lui și balega
lui, le arse cu focū afară din taberă; după
cumū ^wi ordinarū Iehova.

^xȘi apoi ^yi aduse și berbecelē de olocaustū; 18
și Aaron și fiîi seî ^zși puseră mânele lorū
pe capulū aceluī berbecelē; Și Moisi ^{aa}lū jun-
19 ghiă, și cu sânge stropi altarulū jurū impre-
jurū. Și tăiă berbecelē in bucăți; și capulū,
20 bucățele și grăsimea le făcu să fumege Moisi;
Erū mēnuntaiele și piciorole lui le spală cu
21 apă, și Moisi făcu să fumege aceluī berbecelē
întregū pe altarū; olocaustū, mirosū plăcutū
fu acesta, sacrificiū cu focū lui Iehova;
după cumū ordinarū Iehova lui Moisi.

Apoi ^{ab}i aduse și pre alū dūoilea berbecelē, 22
pre berbecelē de consacrare, și-și puseră
Aaron și fiîi lui mânele lorū pe capulū ber-
becelū: Și Moisi, junghiându-lū, luă din
23 sângele lui, și puse pe mōlele urechiei cele
drepte a lui Aaron, și pe palmaculū mā-
nei lui celei drepte, și pe degetulū celū ^{ac}re
alū piciorulū lui celū dreptū. Și aduse Moisi
24 și pre fiîi lui Aaron, și luă din sânge, și
puse pe mōlele urechiei celei drepte a lorū,
și pe palmacii mānelorū drepte a lorū, și pe
degetele cele mari ale piciorolorū lorū cele
din drépta; și cu sângele *rēmasū* stropi Moisi
altarulū jurū împrejurū. ^{ad}Și luă grăsimea și
25 cōdă și tótă grăsimea cea de pe mēnuntaie,
și prapurulū *de pe maiū*, și pre cei dūoi rā-
nunchiū cu grăsimea lorū împreună, și spata
cea dréptă; ^{ae}Și din panierulū cu azime, cari
26 *eraū* inaintea lui Iehova, luă elū o turtă ne-

^c Cap. 3. 5, 11,
16.
^d Vers. 34.
^e Vers. 34.
Cap. 9. 21.
Num. 6. 20.
^f Esod. 29. 28.
Cap. 10. 14.

15.
Num. 18. 18,
19.
Deut. 18. 3.
^g Esod. 40. 13,
15.
Cap. 8. 12, 30.
A Cap. 6. 9.

ⁱ Cap. 6. 14.
^j Cap. 25.
^k Vers. 1.
^l Esod. 29. 1.
Cap. 6. 20.
Vers. 11.
^m Cap. 1. 2.

Capulū. 8.
^a Esod. 29. 1, 2,
3.
^b Esod. 28. 2, 4.
^c Esod. 30. 24,
25.
^d Esod. 29. 4.
^e Esod. 29. 4.

^f Esod. 29. 5.
^g Esod. 28. 4.
^h Esod. 28. 30.
ⁱ Esod. 29. 6.
^j Esod. 28. 37,
etc.
^k Esod. 30. 26—
29.

^l Esod. 29. 7. &
30. 30.
Cap. 21. 10, 12.
Ps. 123. 2.
^m Esod. 29. 8, 9.
ⁿ Esod. 29. 10.
Ezec. 43. 19.
o Cap. 4. 4.

^p Esod. 29. 12,
36.
Cap. 4. 7.
Ezec. 43. 20,
26.
Ebr. 9. 22.
^q Esod. 29. 13.
Cap. 4. 8.

^r Esod. 29. 14.
Cap. 4. 11, 12.
^s Esod. 29. 15.
^t Esod. 29. 18.
^u Esod. 29. 19,
31.
^v Esod. 29. 22.
^w Esod. 29. 23.

dospită, și o turtă de pâne făcută cu oleiū, și o pogace, și le puse pe grăsimi și pe spata cea dreptă; Și pre toate acestea le puse elū pe mânele lui Aaron și pe mânele fiilor lui, legându-le drept dar legănatū înaintea lui Iehova. * Și Moisi le luă din mânele lorū, și le făcu să fumege pe altarulū olocaustulū drept dar de consacrare, intru mirosū plăcutū, sacrificiū cu focū lui Iehova. Și Moisi luă peptulū, și-lū legănă drept dar legănatū înaintea lui Iehova; că acesta fu a partea lui Moisi din acelū berbec de consacrare; după cumū ordinase Iehova.

30 Și ^b Moisi luă din oleiulū ungerei și din sângele ce era pe altarū, și stropi pre Aaronū și vestmintele lui, și pre fiii lui, și vestmintele fiilorū lui cu elū, și așa consacră elū pre Aaronū și vestmintele lui, și pre fiii lui și vestmintele fiilorū lui cu d'insulū.

31 Și Moisi dise cătră Aaronū și cătră fiii lui: Ferbeți carnea la ușa cortulū întrunirei, și acolo o mâncați împreună cu pânea de consacrare cea din panierū, după cumū amū ordinarū eū, dicendū: Aaronū și fiii lui să le mănânce pre aceste. ^d Erū ce va rămâne din acea carne și din acea pâne, cu focū să ardeți; Și din ușa cortulū întrunirei șapte dīle să nu eșiți, până ce nu se vorū implini dīlele consacrării vōstre; că voi în

32 *șapte dīle aveți să fiți consacrați. ^f Precumū se făcu astă-dī, totū așa ordinarū Iehova să se facă și de acumū înainte, spre a face espiare pentru voi. Și la ușa cortulū întrunirei veți rămâne șapte dīle, dīua și nōptea, ca să păziți ceea ce a ordinarū Iehova să păziți, pentru ca să nu muriți; că așa-mi este ordinarū. Și făcu Aaronū și fiii lui toate câte ordinarū Iehova prin Moisi.

33 **S**I ^a a opta dī Moisi chiamă pre Aaronū și pre fii sei, și pre bătrânii lui Israelū; Și dise lui Aaronū: ^b Ié unū vițelū spre sacrificiū pentru păcatū, ^c și unū berbec pentru olocaustū, ^d amindūoi fără defectū, și-i adă lui Iehova. Și vorbesce fiilorū lui Israelū, dicendū: ^e Luați unū ciapū spre sacrificiū pentru păcatū, și unū vițelū, și unū mnelū, ^f amindūoi de câte unū anū și fără defectū, pentru olocaustū; Și unū taurū, și unū berbec pentru sacrificiul de bucuriă, spre a-i sacrifica înaintea lui Iehova; și ^g darū de pâne frământată cu oleiū; că astă-dī se va urăta voui Iehova.

5 Și ei aduseră acele ce ordinarū Moisi înaintea cortulū întrunirei; și totă comunitatea se apropiă, și stătu înaintea lui Iehova. Și Moisi dise: Acēsta este ceea ce v'a ordinarū Iehova, faceți-o; și ^h mărirea lui Iehova se va arăta voui.

7 Și Moisi dise lui Aaronū: Apropia-te de altarū, și ⁱ fă sacrificiulū teū pentru păcatū, și olocaustulū teū, și fă espiare pentru tine și pentru poporū; și ^j adă și darulū pentru poporū, și fă espiare pentru d'insulū, după cumū ordinarū Iehova.

8 Și Aaronū se apropiă de altarū, și junghiă vițelulū sacrificiulū pentru păcatū care era pentru d'insulū; ^k Și fiii lui Aaronū aduseră sângele la d'insulū; și elū, întingendū-și degetulū în sânge, ^l puse pe cōrnele altarulū; ^m erū *cela-l-altū* sânge ⁿ lū turnă la picioarele altarulū. ^o Erū grăsimi, și rănunchii, și prapurulū de pe maiulū sacrificiulū pentru păcatū, le făcu să fumege pe altarū, după cumū ordinase Iehova lui Moisi; ^p Și

11 carnea cu pelea o arse cu focū afară de taberă. Și junghiă elū și olocaustulū; și fiii lui Aaronū întinseră sângele la d'insulū, și elū ^q lū stropi preste altarū jurū împrejurū. ^r Și-i întinseră lui și olocaustulū, ^s tăiatū în bucăți, și capulū lui, și le făcu să fumege pe altarū. ^t Și spălândū elū mănuntaiele și ^u amindūoe picioarele le făcu să fumege lungă olocaustū pe altarū.

15 ^v Și aduse elū sacrificiulū celū pentru poporū, și luândū ciapulū sacrificiulū pentru păcatū, care era pentru poporū, ^w lū junghiă, aducendū-lū dreptū sacrificiū pentru păcatū, ca și pre celū d'ântēiū. Apoi aduse olocaustulū, și făcu cu d'insulū ^x după datinā. Și aduse și ^y darulū de pâne; și luândū o mână plină dintr'insulū, ^z lū făcu să fumege pe altarū, pe lungă olocaustulū celū de demănētă. Și

18 junghiă elū taurulū și berbeculū ca ^a sacrificiū de bucuriă pentru poporū; și fiii lui Aaronū ^b i întinseră sângele, și elū ^c lū stropi pe altarū jurū împrejurū; Și grăsimi de taurū și cea de berbec și cōda, precumū și grăsimi ce acopere mănuntaiele și rănunchii, și prapurulū de pe maiū; ^d Tote aceste grăsimi le puse deasupra pepturilor, și

20 ^e făcu să fumege grăsimi pe altarū. Și pepturile și spata dreptă le legănă Aaronū ^f ca darū legănatū înaintea lui Iehova, după cumū ordinarū Moisi.

21 Și Aaronū rēdicāndū-și mânele spre po-

22

y Esod. 29. 24, etc.	32. d Esod. 29. 34. e Esod. 29. 30. f Esod. 29. 26. g Esod. 29. 21. & 30. 30. Num. 3. 3. h Esod. 29. 31,	33. d Esod. 29. 34. e Esod. 29. 30. f Esod. 29. 26. g Esod. 29. 21. & 30. 30. Num. 3. 3. h Esod. 29. 31,	9. 19. Deut. 11. 1. 1 Reg. 2. 3. — Capulū 9. a Exod. 43. 27. b Esod. 29. 1. c Cap. 4. 3. &	8. 14. e Cap. 8. 18. d Cap. 4. 23. Ezra. 6. 17. & 10. 19. e Cap. 2. 4. f Vers. 6. 23. Esod. 29. 43.	g Vers. 23. Esod. 24. 16. h Cap. 4. 3. i Sam. 3. 14. Ebr. 5. 3. & 7. 27. & 9. 7. i Cap. 4. 10, 20. Ebr. 5. 1.	j Cap. 8. 15. k Vedecap. 4. 7. l Cap. 8. 16. m Cap. 4. 8. n Cap. 4. 11. & 8. 17. o Cap. 1. 5. & 8. 19.	p Cap. 8. 20. q Cap. 8. 21. r Vers. 3. Isa. 53. 10. Ebr. 2. 17. & 5. 3. s Cap. 1. 3. 10. t Vers. 4.	Cap. 2. 1, 2. u Esod. 29. 33. v Cap. 3. 1, etc. x Cap. 3. 5, 16. y Esod. 29. 24, 36. Cap. 7. 30—34.
----------------------	--	--	--	---	---	--	---	---

poru, ^a bine-cuvântat^a pre d'însul, și se po-
gori *de pe altar*, după ce sfârși sacrificiul
pentru păcat și olocaustul și sacrificiile
23 de bucuriă. Și Moisi și Aaronu intrară în
cortul întrunirei, și eșind ei *de acolo*, bine-
cuvântară pre popor; ^a și mărirea lui Iehova
24 se arătă la totu poporul. Și ^b focu eși de
d'inaintea lui Iehova, și mistui pe altar
olocaustul și grăsimea. Acesta vîdînd^o
poporul, ^c strigă, și cădură pe fecele lor.
*Pecatul și pedepsirea lui Nadab și a lui Abihu;
legi pentru preuți.*

10 **S**I fiii lui Aaronu, ^a Nadab și Abihu, ^b lu-
ând fie-care cățuea sa, puseră într'însule
focu, și puseră tîmăia deasupra; și ei adu-
seră înaintea lui Iehova focu ^c străin, cea
2 ce elu nu li-a ordinară. Și ^d focu eși de
d'inaintea lui Iehova, care-i mistui pre ei,
3 și ei muriră înaintea lui Iehova. Și Moisi
dise lui Aaronu: Acesta *este* ceea ce vorbi
Iehova, dîcîndu: Sănți-mă-voi întru cei ^e ce
se apropiă de mine, și în fața a totu po-
4 porul mă voi ^f mări. ^g Și Aaronu tăcea. Și
Moisi chîmă pre Mișael și pre Elzafan, fii
lui ^h Uziel, unchiul lui Aaronu, și li
dise: Veniți, și ⁱ luați pre frații vostri de d'ina-
5 intea sanctuarului, afară din tabără. Și ei
se apropiară, și dus'au pre ei, *imbrăcați* în
tunicile lor, afară din tabără; duple cum
dise Moisi.
6 Și Moisi dise lui Aaronu și lui Eliazar
și lui Itamaru, fii lui: Capetele vîstre ^j să
nu descoperiți, și vestmintele vîstre să nu
le rupeți, ca să nu muriți; și ca *Domnul*
să nu se ^k întărite asupra a totă comunitatea;
ci frații vostri, totă casa lui Israelu, să plîngă
pentru acesta ardere, pre care o aprinse Ie-
7 hova. ^l Și voi din ușa cortul întrunirei să
nu eșiți, ca să nu muriți; ^m că oleiul unge-
rei celu de la Iehova *este* preste voi. Și ei
făcură duple cuvintele lui Moisi.

8 9 Și Iehova vorbi lui Aaronu, dîcîndu: Vinu
și beătură îmbătătoare să nu beți, nici tu,
nici fii tei cu tine, cîndu veți intra în cor-
tul întrunirei, ca să nu muriți. *Acesta va*
fi lege perpetuă întru generațiunile vîstre:
10 Pentru ca să puteți ⁿ deosebi între lucrul
sântu și între celu profanu, și între cel
11 curat și celu necurat; ^o Și pentru ca voi
pre fii lui Israelu să-i învețați tôte legile,
pre cari Iehova le-a vorbitu lor în Moisi.

Și Moisi vorbi către Aaronu și către fii 12
lui cari rămaseră, Eleazar și Itamaru, *dî-*
cîndu: Luați ^p darul de pâne, ce a rămas
din sacrificiile cu focu ale lui Iehova, și-l
mâncăți nedospit lungă-altar; *că lucru* ^q pre
sântu *este*: Și-l mâncăți în locu sântu; ^r că 13
acesta *este* partea hotărită a ta și a fiilor
tei din sacrificiile cu focu ale lui Iehova;
că ^s așa mi s'a ordinară. Eru ^t peptul legă-
14 natu, și spata rîdicată să le mâncăți în
locu curat, tu și fii tei, și fiecele tale
cu tine: că partea hotărită a ta și a fiilor
tei *sînt* aceste din sacrificiile de bucuriă a-
le fiilor lui Israelu. Că ^u spata rîdicată, 15
și peptul legănatu le voru aduce împreună
cu sacrificiile cu focu de grăsimi, *hotărîte*,
ca să se legăne dreptu daru legănatu ina-
intea lui Iehova; și acesta va fi a ta și a
fiilor tei cu tine prin lege perpetuă, duple
cum a ordinară Iehova.

Și cîutîndu Moisi cu de amîntul ^v cîa- 16
pul de sacrificiu pentru păcat, ecce era
arsu; și elu se mîniă forte asupra lui Elia-
zar și Itamaru, fii cei rămași ai lui Aaronu,
dîcîndu: Pentru ce n'ați mâncat sacrificiul 17
pentru păcat în locu sântu? că pre
sântu *este*, și voi vi s'a datu, ca să purtați
nedreptatea comunității, și să faceți espiare
pentru d'însii înaintea lui Iehova. Ecce ^w sîn- 18
gele aceluia n'a fostu adus în sanctuaru,
în cele din lă-intru; se cădea să-l mâncăți
în locu sântu, ^x cum a ordinară eu. Și 19
Aaronu respuse lui Moisi: Ecce ei ^y astăzi
au adus și sacrificiul lor pentru păcat, și
olocaustul lor înaintea lui Iehova; încă și
mie se întemplă acesta; și *de ași* fi mâncat
astă-^z dî din sacrificiul pentru păcat, ^{aa} ore a-
cesta aru fi plăcutu în ochii lui Iehova? Și 20
auzîndu Moisi *acesta* s'a mulțumit.

Lege pentru animalele cele curate și cele necurate.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronu, 11
dîcîndu-li: Vorbiți fiilor lui Israelu, dî- 2
cîndu: Aceste *sînt* animalele, din cari voi
să mâncăți d'între tôte viețuitoarele pe pă-
mîntu. Tôte câte au unghia despîcată, și 3
cari au piciorul infurcatu, și rumegă, pre
aceste să le mâncăți. Dară să nu mâncăți 4
din acele ce rumegă *numai*, seu cari au un-
ghia despîcată *numai*. ca: cămila; că deși
rumegă, dară unghie nu are despicate; ne-

Num. 6. 23. Deut. 21. 5. Luc. 24. 50. Vera. 6. Num. 14. 10. & 16. 13, 42. Pac. 4. 4. Jude. 6. 21. 1 Reg. 13. 38. 2 Cron. 7. 1. Pa. 20. 3. 1 Reg. 18. 39. 2 Cron. 7. 3.	Esra. 3. 11. — Capit. 10. a Cap. 16. 1. & 22. 9. Num. 3. 3, 4. & 26. 61. 1 Cron. 24. 2. b Cap. 16. 12. Num. 16. 18. c Esod. 30. 9. d Cap. 9. 24.	Num. 16. 35. 2 Sam. 6. 7. e Esod. 19. 22. & 29. 43. Cap. 21. 6, 17, 21. Isa. 52. 11. Eze. 20. 41. & 42. 13. f Isa. 49. 3. Eze. 28. 22. Ioan. 13. 31. 32. & 14. 13.	2 Thes. 1. 10. g Pa. 39. 9. h Esod. 6. 18, 22. Num. 3. 19, 30. i Luc. 7. 12. Fapt. 5. 6, 9, 10. & 8. 2. j Esod. 35. 5. Cap. 13. 45. & 21. 1, 10. Num. 6. 6, 7. Deut. 35. 9.	Ezec. 24. 16, 17. k Num. 16. 22, 46. Isa. 7. 1. & 22. 18, 20. 2 Sam. 24. 1. l Cap. 21. 12. m Esod. 28. 41. Cap. 8. 30. n Eze. 44. 21. Luc. 1. 15. 1 Tim. 3. 3.	Tit. 1. 7. o Cap. 11. 47. & 20. 25. Ier. 15. 19. Ezec. 22. 26. & 44. 23. 28, 27. p Deut. 24. 8. Neem. 8. 2, 8, 9, 13. Ier. 18. 18. Mal. 2. 7. q Esod. 29. 2. Cap. 6. 16.	Num. 18. 9, 10. r Cap. 21. 22. s Cap. 2. 3. & 6. 16. t Esod. 29. 24. 28, 27. Cap. 7. 31, 34. Num. 18. 11. u Cap. 7. 29, 30. 34. v Cap. 9. 3, 15. w Cap. 6. 26, 29. y Cap. 6. 30.	z Cap. 6. 26. a Cap. 9. 8, 12. b Ier. 6. 20. & 14. 12. Ona. 9. 4. Mal. 1. 10, 13. — Capit. 11. c Deut. 14. 4. Fapt. 10. 12, 14.
--	---	--	---	--	---	--	---

- 5 curată *să fie* voui; Și vaberul; că deși rumegă, dară unghiele nu le are despicate; necurat^u *să fie* voui; Și iepurele de munte; că deși rumegă, dară unghiele nu le are despicate; necurat^u *să fie* voui. Și porcul; că deși acesta are unghie despicate, dară nu rumegă, ^b necurat^u *să fie* voui. Din carnea lor^u *să nu măncați*, și de stîrurile lor^u *să nu v^e atingeți*; ^c necurate *să fie* voui.
- 9 ^d Și acestea *să măncați* d'între toate câte *sînt* în ape: toate ce au aripⁱ și soldⁱ în ape, în mări și în riuri, pre aceste *să le măncați*. Și toate câte n'au aripⁱ nici soldⁱ în mări se^u în riuri, din toate câte foiesc^u în ape și toate câte trăsesc^u în ape, ^e uriciune *să fie* voui.
- 11 Da, uriciune *să fie* voui; din carnea lor^u *să nu măncați*, și stîrurile lor^u uriciune *să fie* voui. Tot^u ce n'are aripⁱ nici soldⁱ în ape, uriciune *să fie* voui.
- 13 Er^u d'între paseri ^f aceste *să uriciți*, și *să nu le măncați*, că în uriciune *sînt*: aquila, 14 gripul^u și plictul^u; Și vulturul^u, și uliul^u 15 duple felul^u se^u; Tot^u corbul^u duple felul^u se^u; Și struț^u, și huhurezul^u, și cucul^u, și curuul^u duple felul^u se^u; Și bufnița, și mergul^u și ibidele: Și cignul^u, și pelicanul^u și porfirionele; Și cocostărcul^u, și cherodionele duple felul^u se^u, și pupuza și liliacul^u.
- 20 Totă tîrătorea aripată, care âmbă pe 21 patru picior^e, uriciune *să fie* voui. Dară aceste *să le măncați* din totă tîrătorea ce sboră, care âmbă pe patru picior^e: cele ce au fluierul^u picior^elor^u de d'napoi mai lungi, ca *să p^otă sări* cu ele pe păm^{en}t^u. Pre aceste din ele *să le măncați*: ^g arbeul^u duple felul^u se^u, și saleamul^u duple felul^u se^u, și hargolul^u duple felul^u se^u, și hagolul^u duple felul^u se^u. Dară toate *cele-l-alte* tîrătore cu aripⁱ, cari au patru picior^e, uriciune *să fie* voui. Și printr'însele v^e veți face necurați; Tot^u acela, care se va atinge de mortăciunea lor^u, necurat^u *să fie* până séră.
- 25 Și tot^u acela, care va purta mortăciunea acestora, acela *să-și* ^h spăle vestimintele sale, și necurat^u va fi până séră.
- 26 Așa toate animalele *patrupede*, cari au unghii și nu au picior^e infurcate, nici nu rumegă, necurate *să fie* voui; cel^u ce se va atinge de d'însele, necurat^u va fi. Și tot^u ce âmbă pe labe, din toate animalele câte âmbă pe patru picior^e, necurate *să fie* voui; veri-cine se va atinge de mortăciunea lor^u, necurat^u va fi până séră. Și cel^u ce va purta mortăciunea lor^u *să-și* spăle vestimin-

tele sale, și *să fie* necurat^u până séră; necurate *să fie* voui aceste!

Și d'între tîrătore, cari se tîrăsc^u pe 29 păm^{en}t^u, aceste *să fie* voui necurate: Nevăstuica, și ⁱ s^orecele și țest^osa duple felul^u se^u; Arietul^u, și camelionul^u, și op^erla, 30 melcul^u și cârțița. Necurate *să fie* voui aceste d'între toate tîrătorele; tot^u cel^u ce se va atinge de d'însele, după ce vor^u fi murit^u, acela necurat^u *să fie* până séră. Și tot^u 32 aceea pe care va căd^e *ce-va* din aceste, după ce vor^u fi murit^u, necurat^u va fi: fie vase de lemn^u, se^u vestiminte, se^u pele, se^u sac^u; ori-ce vas^u, carele servește la o trebuință, ^j *să se pună* în apă, și necurat^u *să fie* până séră; după aceea curat^u va fi. Și totuși va- 33 sul^u de lut^u, în care va căd^e *ce-va* din aceste, tot^u ce *va fi* într'însul^u necurat^u *să fie*, și ^k *să-l^u stricați*. Totă mîncarea care 34 se mîncă, preste care ar^u căd^e *asemenea* apă, necurată *să fie*; și totă b^eutura, care se bea din *asemenea* vas^u, necurată *să fie*. Și tot^u lucrul^u, preste care va căd^e din mor- 35 tăciunile acestora, necurat^u *să fie*; *fie acela* cuptor^u se^u v^etră, *să se dărime*, *că* necurate *sînt*, și necurate *să fie* voui. Dară isv^orele 36 și f^ontănele, cari *sînt* adunături de apă, curate vor^u fi. Și cel^u-ce se va atinge de mortăciunea acestora necurat^u *să fie*. Și 37 dacă din mortăciunea acestora va căd^e pe care-va semință, care este a se sem^ena, aceea curată *va fi*. Er^u de se va turna apă 38 preste semință, și va căd^e din mortăciune preste d'însa, aceea necurată *să fie* voui.

Și dacă va muri din vitele, cari *sînt* voui 39 de mîncare, cel^u ce se va atinge de mortăciunea acesteia, necurat^u *să fie* până séră. Și ^l cel^u-ce va mîncă din *asemenea* mortăciune 40 *să-și* spăle vestimintele sale, și *să fie* necurat^u până séră; așa și acela, care va purta mortăciune, *să-și* spăle vestimintele sale, și *să fie* necurat^u până séră.

Și totă tîrătorea, ce se tîrăse pe pă- 41 m^{en}t^u, uriciune *să fie* voui: *să nu se mănânce*. Și tot^u ce se tîrăse pe pantece, 42 și tot^u ce âmbă pe patru labe, se^u tot^u ce are mai multe picior^e, din toate tîrătorele câte se tîrăsc^u pe păm^{en}t^u, *să nu măncați*; că uriciune *sînt*. ^m Nu vⁱ necurați sufletele 43 v^ostre prin tîrătore ce se tîrăsc^u, și nu v^e întinați sufletele v^ostre printr'însele, făc^{en}-du-ⁿ necurați prin ele. Că e^u *sînt* Iehova, 44 Dumne^udeul^u v^ostru; deci s^{an}țⁱți-v^e, și ⁿ *să fiți s^{an}ți*; că e^u s^{an}t^u *sînt*; nici *să v^e întinați* cu ori-ce tîrătore, ce se tîrăse pe păm^{en}t^u.

b Isa. 65. 4. & 66. 3, 17.
c Isa. 52. 11.
Vede Mat. 15. 11, 20.

Marc. 7. 2, 15, 18.
Fapt. 10. 14.
15. & 15. 20.
Rom. 14. 14,

17.
1 Cor. 8. 8.
Col. 2. 16, 21.
Ebr. 9. 10.
d Deut. 14. 9.

e Cap. 7. 18.
Deut. 14. 3.
f Deut. 14. 12.
g Mat. 3. 4.
Marc. 1. 6.

h Cap. 14. 8. & 15. 5.
Num. 19. 10.
22. & 31. 24.
i Isa. 64. 17.

j Cap. 15. 12.
k Cap. 6. 28. & 15. 12.
l Cap. 17. 15. & 22. 8.

Deut. 14. 21.
Ezec. 4. 14. & 44. 31.
m Cap. 20. 25.
n Esod. 19. 6.

Cap. 19. 2. & 20. 7, 26.
1 Thea. 4. 7.
1 Pet. 1. 15, 16.

45 *Că eu Iehova, eu *sînt*, carele v'amă scosū pre voi din pămîntulū Egiptulū, ca să fiū voūi Dumneḡeū; voi darā ^psânṡi să fiṡi, că eu sântū *sînt*.

46 Acēsta *este* legea despre vite, și despre paseri, și despre tōtā vieṡuitōrea ce se mișcă in apă, și despre tōtā vieṡuitōrea ce

47 se tērēse pe pămēntū: *Ca să puteṡi deosebi între necuratū și între curatū; și între animalele, cari se potū mânca, și între animalele, cari nu se potū mânca.

Curățirea femeelorū după nascere de copū.

12 **S**I Iehova vorbi cătrā Moisi, ḡicēndū: Vorbesce fiilorū lui Israelū, ḡicēndū: *Femea, care va concepe semīṡă, și va nasce parte bărbătescă, ^bnecuratā să fie șapte ḡile; ^cca și pe timpulū firei ei necuratā să fie.

3 Și in ḡiūa a ^dopta să se circumcidă carnea prepuṡului lui. Și ea in trei-ḡeci și trei de ḡile să ședā in sângele curățirei ei; de nimicū sântū să nu se atingā, și in sanctuarū să nu intre, până ce nu se vorū împlini ḡilele curățirei ei. Și de va nasce parte femească, necuratā să fie dūoē septēmāni, ca și pe timpulū firei ei; și șese-ḡeci și șese de ḡile să ședā in sângele curățirei ei.

6 Și *împlinindu-se ḡilele curățirei ei, pentru fiū sēu pentru fētā, ea să aducā unū mnelū de unū anū dreptū olocaustū, și unū puiū de porumbū sēu o turturică dreptū sacrificiū pentru pēcatū, la preutū, la ușa cortului intrunirei. Și *acesta* să le aducā inaintea lui Iehova, și să facā espiare pentru ea; și așa ea se va curăți de curgerea ei de sânge. Acēsta *este* legea pentru femea ce nasce parte

8 bărbătescă sēu femească. /Și de nu-i va da mână să aducā unū mnelū, atunciā să iee dūoē turturele sēu dūoi pui de porumbū, unulū dreptū olocaustū și altulū dreptū sacrificiū pentru pēcatū; ^eși preutulū să facā espiare pentru ea, și ea va fi curățită.

Legē despre lepra și curățirea sa.

13 **S**I Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, ḡicēndū: Cāndū pe pelea corpului cui-va se va vedē îmfīlaturā sēu ^abubā, sēu beșicuṡă, și aceste de pe pelea corpului lui arū putē fi plagā de leprā; pre unulū ca acela

^bsă-lū aducā la Aaronū preutulū, sēu la unulū d'între fiūi lui, preuṡi. Și preutulū vēḡēndū plaga pe pelea corpului *acestuā*, și că pērulū de la plagā s'a schimbatū in albū, și plaga la vedere *este* mai adūncā decâtū pelea corpului sēu; acēsta *este* plagā de leprā; și privindū preutulū pre unulū ca

acesta, să-lū judece necuratū. Dacă beșicuṡă de pe pelea corpului sēu *va fi* albā, și la vedere nu *este* mai adūncā decâtū pelea, și pērulū de pe d'însa nu s'a schimbatū in albū; preutulū pre *celū* cu plagā să-lū închidā șapte ḡile. Și după șapte ḡile preutulū *erā-și* să-lū vēdā; și *éccē*, *dacă* plaga după părerea lui stā in locū, și plaga nu s'a întinsū pe pele, preutulū să-lū închidā pre acesta a dūoa orā șapte ḡile. Și preutulū la a șeptea ḡi să-lū vēdā a dūoa orā; și *éccē*, *dacă* plaga a mai scăḡutū, și plaga nu s'a mai întinsū pe pele, pre acesta preutulū să-lū judece curatū; *cā* bubā *este*; și acesta ^csă-și spāle vestimintele sale, și va fi curatū. Și dacă buba s'arū întinde pe pele, după ce preutulū pre acesta l'a vēḡutū și curatū l'a judecatū, elū să se arete încă odatā preutulū; Și vēḡēndu-lū acumū preutulū, și *éccē* buba s'a întinsū pe pele, preutulū să-lū judece pre acesta necuratū; leprā *este*.

De va fi plaga de leprā pe unū omū, acela să se aducā la preutū. ^dȘi după ce-lū va vedē preutulū, și *éccē* îmfīlaturā albā *este* pe pele, și acēsta a schimbatū *faça* pērulū in albū, și in acea îmfīlaturā *se va vedē* și carne viā; Aceea *este* leprā invecṡitā pe pelea corpului aceluia; și preutulū să-lū judece necuratū; și să nu-lū închidā, *cā* necuratū *este*. Și dacă lepra va înflori pe pe'e, și lepra va aceperi tōtā pelea *aceluia* cu plagā de la capū până la picīorele lui, până unde preutulū *lū* va vedē cu ochiū; Dacă preutulū *lū* va vedē, și *éccē* lepra va fi acoperitū totū corpulū acestuia, *pre celū* cu plagā *lū* va judeca curatū, *cā* plaga s'a schimbatū tōtā in albū; curatū *este*. Și in ḡiūa in care se va arēta pe d'însulū carne viā, vā fi necuratū. Si preutulū vēḡēndū carnea viā, pre acesta *lū* va judeca necuratū; carnea viā *este* necuratā: leprā *este*. Sēu dacă carnea cea viā *erā-și* se va schimba in albū; acela să mērgā la preutū. Și dacă vēḡēndu-lū preutulū, *éccē* plaga s'a schimbatū in albū, preutulū *pre celū* cu plagā să-lū judece curatū; curatū *este*.

Și *dacă* pe pelea corpului *cui-ra* va fi ^erānā, și aceea se va vindeca; Și in loculū unde a fostū rāna va remānē îmfīlaturā albā, sēu beșicuṡă albā, roșeticā, acela să se arēte preutulū. Și vēḡēndu-lū preutulū, și *éccē* l'a vedere ea *este* mai adūncā decâtū pelea, și pērulū de pe d'însa s'a schimbatū in albū, preutulū pre acela să-lū judece necuratū; plagā de leprā *este*, care a eșitū din rānā. *Erū* dacă preutulū *lū* va vedē, și *éccē*

* Ezech. 6. 7.
p Vers. 44.
† Cap. 10. 10.

Capitulū 12.
a Cap. 15. 19.
b Luc. 2. 22.

c Cap. 15. 19.
d Fac. 17. 12.
Luc. 1. 59. &
2. 21.

Ioan 7. 22, 23.
e Luc. 2. 22.
f Cap. 5. 7.
Luc. 2. 24.

g Cap. 4. 26.
Capitulū 13.
a Deut. 28. 27.

b Deut. 17. 8, 9.
& 4. 8.
Luc. 17. 14.
c Cap. 11. 25. &

14. 8.
d Num. 12. 10,
12.

2 Reg. 5. 27.
2 Cron. 26. 20.
e Ezech. 9. 9.

pêrulū de pe d'insulū nu *va fi* albū, și ea nu *va fi* mai adūncă decâtū pelea, ba încă s'a trasū; preutulū pre acesta să-lū închidă 22 șapte dīle. Și dacă se va întinde pe pele, preutulū pre acesta să-lū judece necuratū; 23 plagă *este*. Erū dacă beșicuța va sta in locū, și nu se va întinde, uscarea acelei rānī *este*; și preutulū să-lū judece curatū.

24 Și dacă carnea are in pelea sa o inflamațiune ardetōre, și *carnea* viā a părței inflamate are o beșicuță albă, roșetică sēu albă *numai*; Preutulū să-lū vedā, și *éccē* dacă pêrulū s'a schimbatū in albū in beșicuță, și la vedere ea *este* mai adūncă decâtū pelea, leprā *este*, care a înfloritū in inflamațiune; decī preutulū pre acesta să-lū judece necuratū; plagă de leprā *este*. Și dacă veldēndu-lū preutulū, *éccē* pêrū albū in beșicuță nu *este*, și ea nu *este* mai adūncă decâtū pelea, și ea a scădūtū; preutulū pre acesta să-lū închidă șapte dīle. Și a șeptea dī preutulū să-lū vedā; și dacă ea s'a mai întinsū pe pele, preutulū să-lū judece necuratū; plagă de leprā *este*. Și dacă beșicuța a statū in locū, și nu s'a mai întinsū preste pele, ci s'a trasū, înflăturā cu inflamațiune *este*; și preutulū pre acesta să-lū judece curatū; cā uscarea acelei inflamațiunī *este*.

29 Dacă unui bărbatū sēu unei femeī se va arēta plagă la capū sēu la barbā; Și dacă preutulū veldēndū plaga, *éccē* la vedere ea *este* mai adūncă decâtū pelea; *avēndū* într'insa pêrū subțire galbēnū; pre acela să-lū judece preutulū necuratū; porigine *este*, leprā de capū sēu de barbā. Și dacă veldēndū preutulū acea plagă de porigine, *éccē* la vedere nu *este* mai adūncă decâtū pelea, și pêrulū de pe d'insa nu *este* negru, preutulū pre acesta cu plagă de porigine să-lū închidă șapte dīle; 32 Și in a șeptea dī veldēndū preutulū acea plagă, și *éccē* poriginea nu s'a întinsū, nicī pêrulū de pe d'insa nu *e* galbēnū, și poriginea la vedere nu *este* mai adūncă decâtū pelea, *celū cu plagă* să se radā, darā *loculū cu poriginea* să nu-lū radā; Și preutulū pre *celū cu poriginea* să închidă a dūoa 34 orā șapte dīle. Și in a șeptea dī să vedā preutulū poriginea, și *éccē* dacă poriginea nu s'a întinsū pe pele, și la vedere nu *este* mai adūncă decâtū pelea, preutulū pre acesta să-lū judece curatū; și spālāndu-și vestmintele sale, 35 curatū va fi. Și dacă poriginea s'a întinsū pe pele, după ce acesta a fostū judecatū curatū, preutulū lū va vedē, Și *éccē* dacă poriginea s'a întinsū pe pele, preutulū să nu se mai uite după pêrū galbēnū; necuratū

este. Și dacă la părerea lui poriginea a statū 37 pe locū, și dintr'insa a crescutū pêrū negru; poriginea s'a vindecatū; curatū *este*; și preutulū să-lū judece curatū.

Și dacă unū bărbatū sēu o femeā are pe 38 pelea corpului beșicuțe, beșicuțe albe, Preutulū lū va vedē, și *éccē* dacă beșicuțele pe pelea corpului lorū sūnt trase in albū, patā albā *este*, ce a înfloritū in pele; curatū *este*.

Și dacă unui bărbatū a cădūtū pêrulū 40 de pe capū, acela *este* pleșū: curatū *este*. Și dacă i-a cădūtū pêrulū de pe capū nu- 41 mai d'inainte, *este* pleșū in partea d'inainte; curatū *este*. Și dacă pe pleșuvia lui cea de 42 d'napoi, sēu pe pleșuvia cea de d'inainte, se va ivi bubā albā roșetică, leprā *este*, care înfioresce in pleșuvia capului lui, cea de d'napoi sēu de d'inainte. Și preutulū 43 cercetāndu-lū, și *éccē* dacă înflăturā acelei bube *va fi* albā roșetică pe pleșuvia de d'napoi sēu de d'inainte, asemenea cu lepra de pe pelea carnei, Omū leprosū *este*; 44 necuratū *este*; preutulū să-lū judece necuratū; plagă *este* pe capulū lui.

Și leprosulū, care *va avē* acēstā plagă, 45 să zibā vestmintele rupte, și capulū descoperitū, și buzele de deasupra acoperite, și să strige: "necuratū, necuratū! Necuratū să fie 46 elū in totū timpulū, câtū *va fi* acēstā plagă pe d'insulū; necuratū *este*, și va locui singurū; ^aafară din tabērā să fie locuința lui.

Și dacă care-va vestmētū va fi atinsū 47 de plagă de leprā, *fi* acela vestmētū de lână sēu vestmētū de inū; *Fie* acela in 48 urdēlā sēu in bătăturā de inū sēu de lână, sēu in pele, sēu in orī-ce lucru de pele; Și plaga va fi verde sēu roșiā in vestmētū 49 sēu in pele, fie in urdēlā sēu in bătăturā, sēu in orī-ce lucru de pele, plagă de leprā *este*, și să se arēte preutulū. Și preutulū, 50 după ce va vedē plaga, să închidă *vestmētulū* cu plaga șapte dīle. Și dacă va vedē 51 elū in a șeptea dī, cā plaga s'a întinsū in acēlū vestmētū, fie in urdēlā sēu in bătăturā, sēu in pele, sēu in orī-ce lucru făcutū din pele, acea plagă *este* leprā rodetōre, acēlū lucru *este* necuratū. Și vestmētulū să se ardā, fie urdēlā sēu bătăturā de lână sēu de inū, sēu orī-ce lucru de pele, in care va fi plagă; cā acēsta *este* leprā rodetōre; cu focū să se ardā.

Și dacă va vedē preutulū, și *éccē* patā 53 nu s'a întinsū in vestmētū, fie in urdēlā, fie in bătăturā, sēu in orī-care lucru de pele; Preutulū să ordone, ca acea parte, 54 unde *este* patā, să se spālē, și să o închidă a dūoa orā șapte dīle. Și dacă preutulū 55

pre *acelu* lucru cu pată 'lă va vedé, după ce s'a spălată, și éccé pata nu s'a schimbată fața, și pata nu s'a mai întinsă; necurată să fie; cu focă să-lă arđi; *lepră* rođetóre 56 *este*, fie pe dosă seú pe fața. Și dacă preutulă 'lă va vedé, și éccé pata, după ce s'a spălată, s'a trasă, elă pre aceea să o rupă de la vestmētă, seú de la pele, de la urđelă seú de la bătătură; Și dacă ea totă se va mai vedé in vestmētă, seú pe urđelă seú pe bătătură seú pe ori-ce lucru de pele, aceea *este lepră* care a înflorită; cu focă să arđi lucrulă, pe care *este* plaga. 58 Și *acelu* vestmētă, fie urđelă seú bătătură seú ori-ce lucru de pele, pre care l'ai spălată, și plaga s'a dusă, să se mai spăle a dăoa órá; și curatū va fi.

59 Acésta *este* legea plăgei de lepră la vestminte de lână seú de ină, la urđelă seú la bătătură, seú la ori-ce lucru de pele, spre a le judeca curate seú necurate.

14 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dîcendū: Acésta 2 *este* legea pentru celū leproșă in dîia curățirei lui: "Să se aducă la preutū; 3 Și preutulū să éśă afară din tabără, și să-lă vedă preutulū, și éccé *dacă* plaga de lepră 4 se va fi vindecată de pe celū leproșă, Preutulū să ordina pentru celū ce are să se curățe, ca să íee dăoe paseri vie, curate, și lemnă 5 de cedru, și carmesinū-roșū, și isopū; Și să ordina preutulū una din acele paseri să o junghie, *turnândū sângele* intr'unū vasă 6 de lutū, preste apă viă; Și paserea cea viă și lemnele de cedru și carmesinulū-roșū și isopulū să le íee, și cu paserea cea viă să le întingă in sângele paserei celei 7 junghiate preste apă ca viă; Și cu aceste "să stropescă de 'șapte ori preste acela carele are să se curățe de lepră; Și să-lă judece curatū; și paserea cea viă să o lase pe câmpuri.

8 Și celū ce are să se curățe, "să-și spăle vestmintele sale, și să-și radă totū pērlū seú, și "să se scalde in apă, și curatū va fi; și după acésta să intre in tabără, și "să locuescă afară de cortulū seú șapte dîle. Și a șeptea dî elū să-și radă totū pērlū seú, capulū, barba, și sprincenele; totū pērlū seú să-lă radă; și vestmintele sale să le spăle, și corpulū să-lă scalde cu apă; și curatū va fi.

10 Și a opta dî "să íee dăoi mnei fără defectū, și o óie de unū anū fără defectū, și trei dîcimi de flórea făinei frământată cu oleiū *pentru* "darū de pâne, și unū logū de 11 oleiū. Și preutulū, acela ce curăță, să pună

pre cela ce are să se curățe să stee, împreună cu acele lucruri, înaintea lui Iehova, la ușa cortulū intrunirei. Și preutulū lă 12 *ândū* unulū din mnei, să-lă 'aducă sacrificiū pentru vină, și logulū de oleiū; și pre aceste să le "légāne înaintea lui Iehova: *dreptū* darū legānatū. Și mnelulū să-lă junghie "in 13 loculū, unde se junghia sacrificiele pentru păcatū și olocaustele, in locū sântū; că "pre-cumū sacrificiulū pentru păcatū, *așa* și celū pentru vină *sunt* ale preutulū; lucru "pre sântū *este*. Și preutulū să íee din sângele 14 sacrificiulū pentru vină, și să pună "pe mólele urechei drepte a aceluia care are să se curățe, și pe palmaculū manei lui celei drepte, și pe degetulū celū mare alū piciorulū lui celū dreptū;

Și preutulū să íee din logulū de oleiū, 15 și să tórne in palma manei stāngi a lui; Și preutulū, întingēndū-și degetulū dreptei 16 sale in oleiulū ce *este* in mână sa cea stāngă, cu degetulū seú să stropescă din oleiū de șapte ori înaintea lui Iehova; Și din oleiulū rămasū in mână sa preutulū să pună pe mólele urechei drepte a aceluia ce are să se curățe, și pe pulmaculū manei sale drepte, și pe degetulū celū mare alū piciorulū dreptū alū lui, deasupra preste sângele de sacrificiū pentru vină. Și oleiulū 18 rămasū in mână dreptă a preutulū, să-lă pună pe capulū celū ce are să se curățe, "și preutulū să facă espiare pentru d'insulū înaintea lui Iehova; Și preutulū să aducă 19 "sacrificiulū pentru păcatū, și să facă espiare pentru celū ce are să se curățe de necurătenia sa, și după aceea să junghie olocaustulū; Și preutulū să aducă olocaustulū 20 și darulū de pâne pe altarū, și făcēndū preutulū espiarea pentru d'insulū, curatū va fi.

"Și dacă va fi saracū, și nu-í va da mână 21 să aducă *acésta*, să íee unū mnelū ca sacrificiū pentru vină dreptū darū legānatū, spre a face espiare pentru d'insulū; și o dîcime de *efă* de flórea făinei, frământată cu oleiū, pentru darū de pâne, și unū logū de oleiū; "Și dăoe turturele seú dăoi pui 22 de porumbū, duple a lui avere, d'între cari unulū să fie sacrificiū pentru păcatū și altulū olocaustū. "Și să le aducă la preutū 23 a opta dî a curățirei sale, la ușa cortulū intrunirei, înaintea lui Iehova. "Și preutulū 24 să íee mnelulū de sacrificiū pentru vină, și acelu logū de oleiū, și pre aceste legānāndū-le preutulū, să le aducă darū legānatū înaintea lui Iehova; Și preutulū să 25

Capitul 14.
a Mat. 8. 2, 4.
Marc. 1. 40,
44.
Luc. 5. 12, 14.

b Num. 19. 6.
c Ebr. 9. 19.
d Ps. 51. 7.
e Ebr. 9. 18.

f Reg. 5. 10,
14.
g Cap. 13. 6.
h Cap. 11. 25.
i Num. 12. 15.

j Mat. 8. 4.
Marc. 1. 44.
Luc. 5. 14.
k Cap. 2. 1.
Num. 15. 4, 15.

l Cap. 5. 2, 18.
& 6. 6, 7.
m Esod. 29. 24.
n Esod. 29. 11.
Cap. 1. 5. 11.

o Cap. 4. 24.
p Cap. 7. 7.
q Cap. 2. 3. &
7. 6. & 21. 22.
Cap. 29. 20.

r Cap. 8. 23.
s Cap. 4. 26.
t Cap. 5. 1, &
12. 7.
u Cap. 5. 7. &

v Cap. 12. 8. &
15. 14, 15.
w Vers. 10, 11.
x Vers. 12.

junghie mnelulū de sacrificiū pentru vină, și *luându din sângele sacrificiului pentru vină, să pună pe môlele urechei drepte a celui ce are să se curățe și pe palmaculū mânei drepte și pe degetulū celū mare alū piciorului dreptū alū seū. Și preutulū să 26 tórne și din oleiū in palma mânei celei stângi a lui; Și cu degetulū mânei celei 27 drepte să stropescă preutulū din oleiulū din mâna stângă de șapte ori înaintea lui Iehova; Și preutulū din oleiulū din mâna sa să pună pe môlele urechei drepte a celui ce are să se curățe, și pe palmaculū mânei sale drepte și pe degetulū celū mare alū piciorului seū dreptū, pe loculū sângelui din sacrificiulū pentru 29 vină. Și oleiulū rămasū in palma mânei preutului să-lū pună pe capulū celui ce are să se curățe, ca să facă espiare pentru d'insulū înaintea lui Iehova. Și să aducă una 30 din *turturele, seū unū puiū de porumbū dintr'acele cari-i va da lui mâna: Din ce-i va da mâna, unulū să fie sacrificiū pentru 31 păcatū, și altulū olocaustū, cu darulū de pâne; și preutulū să facă espiare pentru celū ce are să se curățe înaintea lui Iehova. 32 Acésta este legea pentru celū ce are plagă de lepră, și nu-i dă mâna * pentru curățirea sa. 33 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 34 dicēdū: * După ce veți intra in pământulū Canaanū, pre care-lū dau voui intru moscenire; de voiū trāmete plaga de lepră in 35 vre-o casă din moscenirea vōstră; Să vină celū a cui este casa, și să arēte preutulū, dicēdū: Pare-mi-se că este ce-va ca *plaga in 36 casa mea. Atunci preutulū să ordone, ca să deșerte casa aceea, mai 'nainte d'a intra preutulū intr'insa, ca să vėdă acea plagă; pentru ca să nu se facă necurate tōte câte 37 sūnt in casă; și dup'aceea să intre preutulū spre a vedē casa. Și va vedē elū plaga, și éccē dacă plaga este pe pāreți casei aceleia, ca gropișóre verđi seū roșetice, și la vedere sūnt mai adūnci decâtū 38 pāretele; Atunci preutulū să éśă din casă la ușa casei, și să incuie casa șapte zile; 39 Și in a șeptea zi să se întōrcă preutulū, și să o vėdă, și éccē dacă plaga s'a întinsū 40 pe pāreți casei; Preutulū să ordone să scótă petrele pe cari este plaga, și să le arunce afară din cetate, intr'unū locū necuratū. Și casa să se rădeluēscă pe din lă- 41 intru jurū imprejurū, și tencuēla rădeluită să se arunce afară de cetate intr'unū locū ne- 42 curatū. Și luându alte petre, să se pună

in loculū petrelorū scōse, și altă tencuēlă să iee, și să tencuēscă din nou casa. Și 43 dacă plaga se va întōrce și va înflori in acea casă, după scōterea petrelorū ei, și după ce casa s'a rădeluitū și din nou s'a tencuitū; Preutulū venindū, să vėdă, și éccē, 44 dacă s'a mai întinsū in casă, *lepră rođtōre este in acea casă; necurată este. Și 45 vorū strica casa: petrele ei, și lemnele ei, și tōtă tencuēla casei; și le vorū scōte afară din cetate intr'unū locū necuratū; Și 46 celū ce va intra in acea casă in timpulū câtū va fi ea incuiată, necuratū să fie până séra. Și celū ce va dormi in acea casă 47 să-și spāle vestmintele sale; asemenea și celū ce va mânca in acea casă să-și spāle vestmintele sale.

Și dacă preutulū venindū o va vedē, și 48 éccē plaga nu s'a întinsū in casă, după ce casă din nou se va tencui, preutulū pre acea casa curată să o judece, căci plaga s'a vindecātū. Și elū, spre a curăți casa, *să iee dūoē pa- 49 sērī și lemnū de cedru și carmesinū-roșiū și isopū; Și pre una din paseri să o jun- 50 ghie, turnāndū sângele intr'unū vasū de lutū, preste apă viă. Și să iee lemnulū de ce- 51 dru și isopulū și carmesinulū-roșiū și paserea cea viă, și pre tōte să le intingă in sângele paserei acelei junghiate și in apă viă, și cu ele să tropescă casa de șapte ori; Și să curățe casa cu sângele paserei aceleia 52 și cu apă viă, și cu paserea cea viă și cu lemnulū de cedru, cu isopulū și cu carmesinulū. Și paserea cea viă să o lase afară 53 din cetate să sbōre pte câmpuri; și așa *să facă espiare pentru casa aceea; și curată va fi.

Acésta este legea pentru tōtă plaga de 54 lepră și de *porigine; Și pentru *lepra de 55 vestminte, și pentru cea de casă; Și *pen- 56 tru imflătură, și pentru bube, și pentru be- 57 sicuțe. Spre a *invēta, cândū este cine-va necuratū și cândū este curatū. Acésta este legea pentru lepră.

Legi despre necurățeniā ceremonială.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 15 dicēdū: Vorbiți filorū lui Israelū, și 2 diceți lorū: *Bărbatului căruia i se va face curgere din carnea sa, curgerea sa este necurată. Și necurățenia sa in curgerea sa 3 este acésta: cândū curgerea sa va lua carnea sa, seū că carnea sa va opri curgerea sa, necurățenia lui este. Totū așternutulū 4 pe care se culcă celū ce avea curgere, necuratū este; și totū lucrulū pe care șede,

y Vers. 14.
z Vers. 22.
Cap. 15. 15.
a Vers. 10.

b Fac. 17. 8.
Num. 32. 22.
Deut. 7. 1. &
32. 49.

c Prov. 3. 35.
Zech. 5. 4.
d Cap. 13. 51.
Zech. 5. 4.

e Vers. 4.
f Vers. 20.
g Cap. 13. 30.
h Cap. 13. 47.

i Vers. 34.
j Cap. 13. 2.
k Deut. 24. 8.
Exod. 44. 23.

Capulū 15.
a Cap. 22. 4.

Num. 5. 2.
2 Sam. 3. 29.
Mat. 9. 20.

Marc. 5. 25.
Luc. 8. 43.

5 necurată este. Și celă ce se atinge de așternutulă ăcestuia, să-și spăle vestmintele sale, și ^b să se scalde în apă, și necurată să fie
6 până séră. Și celă ce va ședé pe lucrulă, unde a ședută celă cu curgere, să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și
7 necurată să fie până séră. Și celă ce se va atinge de corpulă aceluă cu curgere, să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și dacă
8 celă cu curgerea va scuipa pre unulă ce este curată, acesta spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și totă înșeuătura pe care va
9 călări celă cu curgere necurată va fi. Și totă însulă, care se va atinge de ce-va lucră, ce a fostă suptă d'insulă, necurată să fie până séră; și celă ce va purta aceluă
10 lucră, spălându-și vestmintele sale, să se scalde în apă, și necurată să fie până séră.
11 Și totă însulă de care se va atinge celă cu curgerea, fără să-și fie spălată mânele cu apă, acela să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până
12 séră. Și ^c vasul de lută, de care se va atinge celă cu curgerea, să se spargă; și totă
13 vasulă de lemnă să se spăle cu apă. Și cândă celă cu curgerea se va curăți de curgerea sa, ^d să numere șapte ăile de la curățirea sa, și să-și spăle vestmintele sale, și să-și scalde corpulă seă în apă viă; și curatū va fi. Și a opta ăi să ăee elă ^e două turturele, seă doi pui de porumbă, și să vină înaintea lui Iehova, la ușa cortuluiă intrunirei, și să le dee preutulă; Și preutulă să aducă pre ^f una sacrificiū pentru păcată, și pre cea-laltă olocaustă. Și ^g preutulă să facă espiare pentru d'insulă înaintea lui Iehova pentru curgerea sa.
16 Și ^h de va eși vre-unuă semința de împreunare, acela să-și spăle totă corpulă cu apă, și necurată să fie până séră. Și totă vestmântulă, și totă pelea, preste care va căde semința de împreunare, să se spăle cu apă, și necurată să fie până séră. Și femea cu care se va calca bărbatulă, ⁱ căruă ^j i se curge semința de împreunare, amindăoă să se spăle cu apă, și ^k necurați să fie până séră.
19 Și ^l cândă vre-o femeă va avé curgere, și curgerea din corpulă ei va fi sânge, despărțită să fie șapte ăile; și totă însulă care se va atinge de d'insa, necurată să fie până séră.
20 Și totă lucrulă pe care se va culca în timpulă despărțirei ei, necurată să fie; și totă lucrulă pe care va ședé necurată să fie.

Și celă ce se va atinge de așternutulă ei, 21 să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și totă celă ce se va atinge de vre-ună lucră, pe care ea a ședută, acela să-și spăle vestmintele sale și să-și scalde în apă, și necurată să fie până séră. Chiară și dacă aceluă ^m vră va fi pe așternutulă seă pe altă lucră, pe care ea tocmai ședea, și ea se atinse de aceluă lucră, necurată să fie până séră. Și ⁿ de se va culca cine-va cu d'insa, așa ca 24 ăilea ei să fie pe elă, și acela necurată să fie șapte ăile; și totă așternutulă, pe care s'a culcată, necurată să fie.

Și dacă vre-o ^o femeă va avé curgere de sânge mai multe ăile, afară de timpulă despărțirei ei, seă cândă ea va avé curgere preste ăilele despărțirei ei, necurată să fie în totă timpulă în care curge necurățenia ei, ca și în timpulă despărțirei ei; necurată să fie ea. Totă așternutulă, pe care va dormi ea în tôte ăilele curgerei sale, să fie ei ca și așternutulă din timpulă despărțirei ei; și totă lucrulă, pe carele va ședea ea, necurată să fie, ca și în necurățenia despărțirei ei. Și totă celă ce se va atinge de aceste, necurată să fie, și să-și spăle vestmintele sale, și să se scalde în apă, și necurată să fie până séră. Și ^p după ce se va curăți de curgerea ei, să numere șapte ăile, și atunci curatā va fi. Și a opta ăi să-și ăee turturele, seă 29 două pui de porumbă, și să-ă aducă preutulă la ușa cortuluiă intrunirei; Și preutulă să aducă unulă sacrificiū pentru păcată, ăru alutū olocaustă, și să facă preutulă espiare pentru d'insa înaintea lui Iehova, pentru curgerea necurățeniei ei.

Așa să ^q despărțiți pe fiiă lui Israelă de la necurățeniile loră, ca să nu móră pentru necurățenia loră, ^r întinândă lăcașulă meă care este în meăilocolă loră.

^s Acēsta este legea pentru celă cu curgere, și ^t pentru celă din care ese semința de împreunare, și care prin acēsta se necurățesc; și ^u pentru femea care are la fire în timpurile despărțirei ei, și pentru oră-cine ce pătimesce de curgere, fie bărbatū seă ^v femeă; și ^w pentru bărbatulă, care se va culca cu femeă necurată.

Legea pentru ăiuta cea mare de espiare din fiecare ană.

SI Iehova vorbi lui Moisi după ^x mórtea 16 celoră două fiiă ai lui Aaronă, cândă ei se apropiară de Iehova și muriră; Și Iehova 2

^b Cap. 11. 25. & 17. 15.
^c Cap. 6. 28. & 11. 22, 23.
^d Vers. 28.

Cap. 14. 8.
^e Cap. 14. 22, 23.
^f Cap. 14. 30, 31.

^g Cap. 14. 19. 31.
^h Cap. 22. 4.
Deut. 22. 10.
ⁱ 1 Sam. 21. 4.

^j Cap. 12. 2.
^k Vide cap. 20. 18.
^l Mat. 9. 20.
Marc. 5. 25.

Luc. 8. 43.
^m Vers. 18.
ⁿ Cap. 11. 47.
Deut. 24. 8.
Ezec. 44. 28.

^o Num. 5. 3. & 19. 13, 20.
Ezec. 5. 11. & 25. 38.

^p Vers. 2.
^q Vers. 16.
^r Vers. 19.
^s Vers. 25.

^t Vers. 24.
—
Capitulă 16.
^u Cap. 10. 1, 2.

dise lui Moisi: Vorbesce lui Aaronū, fratele teū, ca să nu ^bintre ori-cândū in sanctuarū, in lă-intru de perdēua d'inaintea propițiatorului, care *este* preste chivotū, ca să nu móră; că ^ceū mē voiū arēta in nūorū de-asupra
 3 propițiatorului. Cu aceste să ^dintre Aaronū in sanctuarū: ^eCu unū vițelū dreptū sacrificiū pentru păcatū, și cu unū berbecu dreptū
 4 olocaustū. Cu ^ftunică sacră de inū să se îmbrace, punēdu-și pulpanele de inū pe corpulū seū, și să se incingă cu cingētoarea de inū, și *pe capū* să-și lege mitra de inū; vestminte sacre *sunt* aceste; și elū corpulū seū ^gsă-lū spăle cu apă, și să se îmbrace cu d'insele. ^hȘi de la comunitatea fiilorū lui Israelū să iee dūoi čiapi spre sacrificiū pentru păcatū, și unū berbecu spre olocaustū.
 6 Și Aaronū să aducă vițelulū sacrificiulū pentru păcatū, care *este* pentru sine, și să ⁱfacă espiare pentru sine și pentru casa
 7 sa. Și să iee pre cei dūoi čiapi, și să-i pună să stee inaintea lui Iehova, la ușa cortului intrunirei. Și Aaronū să arunce sorți pentru cei dūoi čiapi: unū sortū pentru Iehova, și celū-l-altū sortū pentru čiapulū de
 9 trāmesū. Și Aaronū să aducă čiapulū, pe care a cădūtū sortulū lui Iehova, și să-lū pregătēscă *ca* sacrificiū pentru păcatū. Și čiapulū, pe care a cădūtū sortulū, ca să fie čiapulū de trāmesū, să se pună viū inaintea lui Iehova, spre a face ^jespiare printr'insulū, și spre a-lū trāmete *ca* čiapulū de trāmesū in pustiiū.
 11 Și Aaronū să aducă vițelulū celū de sacrificiū pentru păcatū, celū pentru d'insulū, și să ^kfacă espiare pentru sine și pentru casa sa, și să junghie vițelulū de sacrificiū
 12 pentru păcatū, celū pentru d'insulū; Și luāndū ^lcățueā plină de cărbuni aprinși de pe altarulū de d'inaintea lui Iehova, și amindūoē mānele pline de ^mtēmāia aromatică mēnuntā, *pre acestea* să le aducă in lă-intrulū perdelei. ⁿȘi tēmāia să o pună pe focū inaintea lui Iehova, ca nūorulū acelei tēmāie să acopere ^opropițiatorulū carele *este* deasupra
 13 chivotulū mărturiei, ca să nu móră; Și ^pluāndū elū din sângele vițelulū, să ^qstropēscă cu degetulū seū inaintea propițiatorului cătră resăritū; de șapte ori să stropēscă inaintea propițiatorului din sânge cu degetulū seū.
 15 ^rȘi să junghie čiapulū de sacrificiū pentru

păcatū, celū pentru poporū, și sângele lui să-lū aducă in ^slă-intrulū perdelei; Și să ^tfacă cu sângele lui dupre cumū a făcutū cu sângele vițelulū, stropindū cu elū spre propițiatorū și inaintea propițiatorului: Și să ^ufacă elū espiare pentru sanctuarū, *curățindu-lū* de necurățiile fiilorū lui Israelū și de nedreptățile lorū in tōte pēcatele lorū; așa să ^vfacă și cu cortulū intrunirei, carele stă in tre ei, in međiloculū necurăției lorū. ^wȘi nici unū omū să nu fie in cortulū intrunirei, cândū va intra elū in sanctuarū spre a face espiare, până ce nu va eși și nu va fi făcutū elū espiare pentru sine și casa sa și pentru tōtā adunarea lui Israelū. Și să ^xesă la altarū inaintea lui Iehova, ca să ^yfacă espiare pentru acela, și luāndū din sângele vițelulū și din sângele čiapulū, să-lū pună pe cōrnele altarului jurū imprejurū; Și să stropēscă preste d'insulū din sânge ^zcu degetul seū șapte ori, și ^{aa}astū-feliū ^{ab}să-lū curățe, și să-lū sântēscă pre elū de necurățiile fiilorū lui Israelū.

Și sfârșindū elū facerea de ^{ac}espiare a 20 sanctuarului, a cortului intrunirei și a altarului, să aducă čiapulū celū viū: Și Aaronū să-și pună amindūoē mānele lui pe capulū čiapulū celū viū, și să mărturisēscă preste d'insulū tōte nedreptățile fiilorū lui Israelū și tōte călcările lorū de lege intru tōte pēcatele lorū; și ^{ad}punēdu-le pre aceste pe capulū čiapulū, *pre acesta* să-lū trāmētā prin omū anume in pustiiū; Ca acelū čiapū ^{ae}să ^{af}iee pe sine tōte nedreptățile lorū, și ^{ag}să le ducă in pāmēntū nelocuitū; și acela să lase să se ducă čiapulū in pustiiū.

Și Aaronū să intre in cortulū intrunirei, ^{ah}și să se desbrace de vestmintele sale de inū, cu cari se îmbrăcase, cândū a fostū intratū in sanctuarū, și să le lase acolo; Și să-și spăle corpulū seū cu apă intr'unū ^{ai}locū sântū, și să se îmbrace cu vestmintele sale; apoi să ^{aj}esă afarā și să ^{ak}sacrifice olocaustulū seū și olocaustulū poporului, și să ^{al}facă espiare pentru sine și pentru poporū. Și ^{am}grāsimea sacrificiului pentru păcatū să o ^{an}facă să fumege pe altarū.

Și acela, care a lāsātū să se ducă čiapulū de trāmesū, să-și spăle vestmintele sale, și să-și ^{ao}scalde corpulū seū in apă, și dup'aceea să intre in tabēră. ^{ap}Și vițelulū celū de sacrificiū pentru păcatū, și čiapulū celū

^b Esod. 30. 10.
Cap. 23. 27.
Ebr. 9. 7. &
10. 19.
^c Esod. 25. 22.
& 40. 34.
1 Reg. 8. 10,
11, 13.
^d Ebr. 9. 7, 12,
24, 25.

^e Cap. 4. 3.
^f Esod. 28. 39,
43, 46.
Cap. 6. 10.
Ezec. 44. 17,
18.
^g Esod. 30. 20.
Cap. 8. 6, 7.
^h Vide cap. 4.
14.

Num. 29. 11.
2 Cron. 29. 21.
Ezec. 6. 17.
Ezec. 45. 22,
23.
ⁱ Cap. 9. 7.
Ebr. 5. 2. &
7. 27, 28. &
9. 7.
^j 1 Ioan. 2. 2.

^k Cap. 10. 1.
Num. 16. 18,
46.
Apoc. 8. 5.
^l Esod. 30. 34.
Esod. 30. 1,
7, 8.
Num. 16. 7, 18,
46.
Apoc. 8. 3, 4.

ⁿ Esod. 25. 21.
^o Cap. 4. 5.
Ebr. 9. 13, 25.
& 10. 4.
^p Cap. 4. 6.
^q Ebr. 2. 17. &
5. 2. & 9. 7,
28.
^r Vers. 2.
Ebr. 6. 19. &

9. 3, 7, 12.
^s Vide Esod. 29.
36.
Ezec. 45. 18.
Ebr. 9. 22, 23.
^t Vide Esod. 34.
3.
Luc. 1. 10.
^u Esod. 30. 10.

Cap. 4. 7, 18.
Ebr. 9. 22, 23.
^v Ezech. 43. 20.
^x Vers. 16.
Ezech. 45. 20.
^y Isa. 53. 6.
^z Isa. 53. 11, 12.
Ioan. 1. 29.
Ebr. 9. 28.

1 Pet. 2. 24.
^a Ezech. 22. 14. &
44. 19.
^b Vers. 3, 5.
^c Cap. 4. 10.
^d Cap. 15. 5.
^e Cap. 4. 12, 21.
& 6. 30.
Ebr. 13. 11.

pentru păcat, a căror sânger s'a adus în sanctuar spre a face espiare, să se scotă afară din tabără, și să se ardă cu foc: pe-
28 ile lor, carnea lor și balega lor. Și celă ce va arde aceste să-și spale vestmintele sale, și să-și scalde corpul se în apă, și după aceea să intre în tabără.

29 Și *acesta* să fie voia lege perpetuă: în luna a șaptea, a dea *zi* a lunii, să vi amăriți sufletele vâstre, și nici un lucru să nu faceți, nici moscénul nici străinul carele petrece între voi. Că în ziua *acesta* se va face espiare pentru voi, spre a vă curăți de toate păcatele vâstre, ca voi curăți să fiți înaintea lui Iehova. ^a Sabat de repaus să fie voia *acesta*, în care să vi amăriți sufletele vâstre. Lege perpetuă să fie *acesta*! ⁱ *Acetă* espiare să o facă acel preut, care se va unge și se va ^j consacra spre a preui în locul părintelui său, după ce ^k el se va fi îmbrăcat cu vestmintele
33 cele de în, cu vestmintele sacre. Și ^l să facă espiare pentru sântul sanctuar și pentru cortul întrunirei, și pentru altar să facă el espiare, și pentru preuți și pentru
34 totu poporul *acestei* adunări. ^m Și *acesta* să fie voia lege perpetuă, ca să se facă espiare pentru fii lui Israel pentru toate păcatele lor, ⁿ odată în totu anul.

Și Aaron făcu așa, după cum ordina-se Iehova lui Moisi.

Ordin ca sacrificiile să se aducă numai la cort; măncarea sângelui oprită.

17 SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor-
2 besce lui Aaron și filor lui, și tuturor filor lui Israel, și *zi* lor: Acesta este cuvântul, ce-lu ordina Iehova, dicându:
3 Ori-cine din casa lui Israel va ^a junghia în tabără boi său mnel și se capră, său va
4 junghie afară de tabără, ^b Și nu-lu va duce la ușa cortului întrunirei, spre a-lu aduce daru lui Iehova înaintea locașului lui Iehova, sângele acesta se va socoti omului ca sânge versat, și ^c stărpi-se-va omul acela din poporul său: Pentru-ca fii lui Israel să aducă sacrificiile lor, pre ^d cari le sacrifică ei pe câmpuri, pre acele să le aducă înaintea lui Iehova, la ușa cortului întrunirei, la preut, și să le sacrifice

lui Iehova ca sacrificii de bucurie. Și pre-
utulu să ^e stropescă sângele *acelora* preste altarul lui Iehova la ușa cortului întrunirei, și grăsimia lor să se ^f facă să fumege intru miros plăcut lui Iehova. Și ei să
7 nu mai sacrifice sacrificiile lor ^g demonilor, cu cari au ^h trăit intru desfrânări; lege perpetuă să fie *acesta* lor în generațiunile lor.

Și tu să *dic* lor: Totu omul din casa lui Israel, său d'între cei străini ce locuesc între voi, ⁱ care aduce olocaust său *altu* sacrificiu; Și ^j nu-lu aduce la ușa cortului întrunirei, spre a-lu sacrifica lui Iehova, stărpi-se-va omul acela din poporul său.

^k Și totu omul din casa lui Israel, său d'între cei străini ce locuesc între voi, care va mânca veri-ce sânge, ^l opune-voia făca mea contra celui, care va fi mncat sânge, și stărpi-lu voia din poporul său. ^m Căci viața corpului în sânge este, și eu pre elu l'am dat voia, ca să-lu ⁿ puneți pe altar, ^o spre a face espiare pentru sufletele vâstre; ^p căci sângele este, prin care se face espiare pentru suflet. Dreptu *aceea* am ^q disu fii-
12 lor lui Israel: D'între voi nimenea să nu mănânce sânge, nici străinul ce locuesce între voi să nu mănânce sânge.

Și totu omul d'între fii lui Israel său dintre străini cari locuesc între voi, care ^r vândă prinde fără său pasere care se mănâncă; sângele *acelei* să-lu ^s scurgă, și să-lu ^t acopere cu țărână. ^u Că sufletul fie-cărui corp în sângele lui este; viața lui este; pentru *aceea* am ^v disu filor lui Israel: Sângele din nici un corp să nu mncati, că viața a totu corpul este sângele lui; Totu celu ce-lu va mânca stărpi-se-va.

^w Și totu insul, care va mânca mortăciune său stăciatură de fere, fie acela moscén, fie străin, ^x să-și spale vestmintele sale, și ^y să se scalde în apă, și necurat să fie până s'era; și atunci curat va fi. Și dacă nu-
16 și va spala *vestmintele sale*, și corpul său nu-lu va scaldă, ^z va purta fără-de-legea sa.

Insocirile nelegiuite și postele rele oprite.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor-
18 besce filor lui Israel, și *zi* lor: ^a Eu ^b sânt Iehova Dumnezeuul vostru. ^c După 3 datinele din pământul Egiptului, unde ați

f Esod. 30. 10. Cap. 23. 27. Num. 29. 7. Isa. 58. 3. 5. Dan. 10. 3. 12. Ps. 51. 2. Ier. 33. 8. Efec. 5. 26. Ebr. 9. 13. 14. & 10. 1. 2. I Ioan. 1. 7. 9. Cap. 23. 32. Cap. 4. 3. 5. 16.	j Esod. 29. 29. 30. Num. 20. 26. 28. k Vers. 4. l Vers. 6. 16, 17. 18. 24. m Cap. 23. 31. Num. 29. 7. n Esod. 30. 10. Ebr. 9. 7. 25. Cap. 17. a Deut. 12. 5,	15. 31. b Deut. 12. 5, 6. 13. 14. c Fac. 17. 14. d Fac. 21. 33. & 22. 2. & 31. 54. Deut. 12. 2. 1 Reg. 14. 23. 2 Reg. 16. 4. & 17. 10. 2 Cron. 28. 4. Ezec. 20. 28. & 22. 9.	e Cap. 3. 2. f Esod. 29. 18. Cap. 5. 5, 11. 16. & 4. 31. Num. 18. 17. g Deut. 32. 17. 2 Cron. 11. 15. Ps. 106. 37. 1 Cor. 10. 20. Apoc. 9. 20. h Esod. 34. 15. Cap. 20. 5. Deut. 31. 16. Ezec. 23. 8.	i Cap. 1. 2. 3. j Vers. 4. k Fac. 9. 4. Cap. 3. 17. & 7. 26, 27. & 19. 26. Deut. 12. 16. 23. & 15. 23. 1 Sam. 14. 33. Ezec. 44. 7. l Cap. 20. 3, 5. 6. & 26. 17. Ier. 44. 11. Ezec. 14. 8. &	15. 7. m Vers. 14. n Mat. 26. 28. Marc. 14. 24. Rom. 3. 25. & 5. 9. Efec. 1. 7. Col. 1. 14. 20. Ebr. 13. 12. 1 Pet. 1. 2. 1 Ioan. 1. 7. Apoc. 1. 5. o Ebr. 9. 22. p Cap. 7. 26.	q Deut. 12. 16. 24. & 15. 23. r Ezech. 24. 7. s Vers. 11, 12. t Fac. 9. 4. Deut. 12. 23. f Esod. 22. 31. Cap. 22. 8. Deut. 14. 21. Ezec. 4. 14. & 44. 31. u Cap. 11. 25. v Cap. 15. 5. x Cap. 5. 1. &	7. 18. & 19. 8. Num. 19. 20. — Cap. 18. a Vers. 4. Esod. 4. 7. Cap. 11. 44. & 19. 4, 10, 34. & 20. 7. Ezec. 20. 5, 7. 19. 20. b Ezech. 20. 7, 8. & 23. 8.
--	--	---	--	---	--	--	---

locuită, să nu faceți; și *dupre datinele pământului Canaan, întru care pre voi ve voi aduce, să nu faceți; și dupre legile lor

4 să nu âmblați. *Ci* *judecățile mele să le faceți, și legile mele să le păziți, âmblandu întru ele: *Eū sūnt Iehova Dumneḡeulū vo-*

5 *stru. Păziți deci legile mele, și judecățile mele; pre* *cari de le va face omulū, viū va fi intr'însele: *⁊ Eū sūnt Iehova.*

6 Omū să nu se apropie de nici o rudeniă aprōpe a sa, ca să-î descopere golicuinea ei: *Eū sūnt Iehova!* *Golicuinea părintelui teū, și golicuinea mumei tale, să nu o descoperi; mumă *ți *este*; să nu descoperi

8 golicuinea ei. *Golicuinea femeii părintelui teū să nu o descoperi; golicuinea părintelui teū *este*. *Golicuinea surorii tale, fiica părintelui teū, seū fiica mumei tale, *fi* născută in casă seū afară din casă, golicuinea ei

10 să nu descoperi. Golicuinea fetei fiului teū seū a fetei fiicei tale, golicuinea lorū să nu o descoperi; că golicuinea ta *este*. Golicuinea fetei femeii părintelui teū născută din părintele teū, soră *ți *este*, golicuinea ei să nu o descoperi. *Golicuinea surorii părintelui teū să nu o descoperi, ea *este* rudă

13 părintelui teū. Golicuinea surorii mumei tale să nu o descoperi; că ea *este* rudă mumei tale. *Golicuinea fratelui părintelui teū să nu o descoperi; de femea lui să nu te apropii. *Ea *este* mătușa ta. Golicuinea surorii tale să nu o descoperi, femeă fiului teū *este*; golicuinea ei să nu o descoperi.

16 *Golicuinea femeii fratelui teū să nu o descoperi; golicuinea fratelui teū *este*. *Golicuinea vre-unei femeii și fiicei ei să nu o descoperi; pre fiica fiului ei, și pre fiica fiicei ei să nu le ieși, ca să li descoperi golicuinea

18 lorū; rude *sūnt*; acēsta-î desfrēnare. Și femeă pe lūngă-sora ei să nu ieși, *pentru a o amări, descoperindū golicuinea ei, fiindū ea in viēță.

19 *Și de femeă in despărțirea necurăteniei ei, să nu te apropii, ca să-î descoperi golicuinea ei. Și *cu femea aprōpelui teū să nu te impreună, întinându-te cu d'însa. Și din semința ta să nu treci lui *Molocū, și să nu *profanezi numele Dumneḡeului teū: *Eū sūnt Iehova.* *Și cu bărbatū să nu te im-

preună ca cu femeă; uriciune *este*. *Și nici 23 unei vite să nu dai culcarea ta, ca să te intinezi cu ea; și femeă cu dobitocū să nu desfrēneze; *amestecătură *este*.

*Cu nici una dintr'aceste să nu vē inti- 24 nați, că *prin tōte aceste s'au intinatu națiunile, pre cari eū le alungū de d'inaintea vōstră. Și *pământulū s'a întinatu, și *eū fă- 25 ră-de-legea lui o pedepsescū, și pământulū *vērșă pre locuitorii lui. *Deci păziți legile 26 mele și judecățele mele, și să nu faceți nici una din aceste uriciuni, nici moscēnulū nici străinulū ce petrece între voi. Că tōte a- 27 ceste uriciuni le făcură ômenii pământului acestuia, cari au fostū inaintea vōstră; și s'a întinatu pământulū: Ca *pământulū să 28 nu vē verse și pre voi, cândū *lū veți intina pre elū, dupre cumū vērsau națiunile cele înainte de voi. Că verī-cine va face vre- 29 una din aceste uriciuni, sufletulū acela, care va face acēsta stērpi-se-va din poporulū seū. Păziți dară cele ce v'amū ordinatū eū 30 să păziți, *ca să nu faceți nici una dintr'acele datini uriciōse, cari au fostū făcute înainte de voi, și *să nu vē întinați cu d'însele: *Eū sūnt Iehova Dumneḡeulū vostru.

Feliurite legi.

SI Iehova vorbi lui Moisi, ḡicēndū: Vor- 19 besce cătră tōtă comunitatea filorū lui 2 Israelū, și ḡi lorū: *Fiți sânti, că eū Iehova Dumneḡeulū vostru *sūnt* sânti.

*Fie-care să cinstēscă pre muma sa și 3 pre părintele seū; și *sabatele mele să le păziți; eū *sūnt* Iehova Dumneḡeulū vostru.

*Să nu vē întorceți la idoli, și *ḡei tur- 4 nați să nu vi faceți voui, că eū *sūnt* Iehova Dumneḡeulū vostru.

*Și cândū sacrificați lui Iehova sacrificiū 5 de bucuriă, sacrificați-lū cu bună vōiă. In care ḡi *lū veți sacrifica, totū intr'acea ḡi să-lū mâncați, și a dūoa ḡi; și ce va rămāne până a treia ḡi, aceea cu focū să se ardă. Și dacă dintr'acela va mânca cine- 7 va a treia-ḡi, aceea uriciune *este*; nu va fi bine-plăcutū. Și verī-cine *lū va mânca va 8 purta fără-de-legea sa; că lucru sântitū lui Iehova a profanatū, și stērpi-se-va acelū sufletū din poporulū seū.

o Esod. 23. 24.	h Fac. 49. 4.	m Cap. 20. 21.	32.	20. 3. & 21. 6.	Marc. 7. 21,	8. 13. & 9. 9.	Capitū 19.
Cap. 20. 23.	Cap. 20. 11.	Mat. 14. 4.	Mal. 3. 5.	& 22. 2, 32.	22. 23.	c Vers. 28.	a Cap. 11. 44. &
Deut. 13. 4.	Deut. 22. 30.	Vede Deut. 25.	Mat. 5. 27.	Ezec. 36. 20,	1 Cor. 3. 17.	d Vers. 5. 30.	20. 7. 26.
30, 31.	& 27. 30.	5.	Rom. 2. 22.	etc.	z Cap. 20. 23.	Cap. 20. 22,	1 Pot. 1. 16.
d Deut. 4. 1, 2.	Ezec. 22. 10.	Mat. 22. 24.	1 Cor. 6. 9.	Mal. 1. 12.	Deut. 18. 19.	e Cap. 20. 22.	b Esod. 20. 12.
& 6. 1.	Amos. 2. 7.	Marc. 12. 19.	Ebr. 13. 4.	u Cap. 20. 13.	a Num. 35. 34.	ier. 9. 19.	c Esod. 20. 8. &
Ezec. 20. 19.	1 Cor. 5. 1.	n Cap. 20. 14.	9 Reg. 16. 3. &	Rom. 1. 27.	ier. 2. 7. &	Ezec. 36. 13,	31. 13.
e Esod. 20. 11,	2 Sam. 13. 12.	o 1 Sam. 1. 6, 8.	21. 6. & 23. 10.	1 Cor. 6. 9.	1 Tim. 1. 10.	17.	d Esod. 20. 4.
13, 21.	Ezec. 22. 11.	p Cap. 20. 18.	ier. 19. 5.	v Cap. 20. 15.	b Fa. 30. 32.	f Vers. 3. 26.	Cap. 26. 1.
Luc. 10. 28.	j Cap. 20. 19.	q Cap. 20. 10.	Ezec. 20. 31.	16.	Isa. 26. 21.	Cap. 20. 23.	1 Cor. 10. 14.
Rom. 10. 5.	k Cap. 20. 20.	r Esod. 20. 14.	& 23. 37, 39.	Esod. 22. 19.	ier. 5. 9, 29.	Deut. 18. 9.	1 Ioan. 5. 21.
ḡ 6. 3. 12.	l Fac. 38. 18,	s Deut. 5. 18. &	1 Reg. 11. 7,	z Cap. 20. 12.	& 9. 9. & 14.	g Vers. 24.	e Esod. 34. 17.
f Esod. 6. 2, 6,	26.	22. 22.	33.	y Vers. 30.	10. & 23. 2.	h Vers. 2, 4.	Deut. 27. 15.
29.	Cap. 20. 12.	Prov. 6. 29,	Fapt. 7. 43.	Mat. 15. 18,	Osea 2. 13. &	—	f Cap. 7. 16.
g Cap. 20. 11.	Ezec. 22. 11.		Cap. 19. 12. &	19, 20.			

9 Și când vă veți secera voi semănăturile pământului vostru, să nu secerați de totu laturile țărânelor tale, nici spicele cele căzute din secerișul tău să nu aduni. Și în viața strugurii să nu stringi, și bobecele cele căzute să nu le culegi în viața ta; sara-cului și străinului să le lași pre acele: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru.

11 Să nu furați, nici să nu mințiți, nici să nu încelați unul pre aproapele său. Și să nu jurați strîmb întru numele meu, și să nu profanezi numele Dumnezeului tău: Eu sunt Iehova. Pre aproapele tău să nu-l asupresci, nici să-l despoți; și simbria năimitului să nu rămână preste nopți la tine până demănătă.

14 Pre cel surd să nu-l vorbești de rău, și în calea orbului să nu pui pedică; ci ume-te de Dumnezeuul tău: Eu sunt Iehova.

15 Să nu faceți nedreptate la judecată: să nu cauți la fața celui sarac, nici să te sfîșești de fața celui mare; după dreptate să judeci pre aproapele tău.

16 Să nu porți vorbe de rău în poporul tău, și să nu te rădicie asupra sîngelui aproapelei tale: Eu sunt Iehova.

17 Să nu urăști pre fratele tău întru anima ta; ci să muștri pre aproapele tău, ca să nu porți păcat pentru d'insul. Și să nu fii resbunător, și mânia să nu țină asupra fiilor poporului tău; ci iubesc pre aproapele tău ca pre tine însuși: Eu sunt Iehova. Legile mele să le păziți.

Vitele tale din două soiuri deosebite să nu le lași a se împărechia; și în țărâna ta să nu sîmeni deosebite soiuri de semînță; și vestmîntul din două soiuri de fire, de lână și de in, să nu pui pe tine.

20 Și dacă vre-un bărbat se va culca cu femeie, și acesta va fi sclavă păzită a unui bărbat, și ea nu s'a rescumpărat, nici libertate i s'a dat; amînduoi să se bîciuească; dară să nu se omore, pentru că ea n'a fost liberă. Și el să aducă sacrificiul său pentru vină lui Iehova la ușa cortului întrunirii, un berbec drept sacrificiu pentru

22 vină; și preutul, prin acela berbec de sacrificiu pentru vină, să facă espiare pentru

d'insul înaintea lui Iehova, pentru păcatul lui ce l'a făcut; și-i se va erta lui păcatul ce l'a făcut.

23 Și când vă veți intra în țară, și veți sădi ori-ce pom, veți socoti prepuț rîdă lor; trei ani să vi fie voui necircumcisă; să nu se mănânce din ea; Și în anul al patrulea rîdă lor va fi lucru sântu, întru lauda lui Iehova. Și în anul al cincilea să mîncăți rîdă lor, înmulțind produsele lor între voi: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru.

26 Să nu mîncăți nimicu cu sînge; și în ghicitorii după vîrcolaci și după nouri să nu vă amestecați. Marginile pîrului capului vostru să nu le tăiați rotund, și colțurile barbei tale să nu le strici; Și tăieri în corpul vostru pentru vre-un mort să nu vi faceți, și scrisori sîpate să nu vi faceți asupra voastră! Eu sunt Iehova.

29 Să nu profanezi pre fica ta, dîndu-o pre ea a fi meretrice, ca pământul să nu se necurătescă, și să nu se împle pământul de desfrenare.

30 Sabatele mele să le păziți, și sanctuarul meu să-l cinstiți: Eu sunt Iehova.

31 La necromanți să nu mergeți, nici pre magi să nu-i întrebați; ca să nu vă întinați cu d'înșii: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru.

32 D'înaintea pîrului cărunt te scolă, și fața celui bătrînu o onorează, și de Dumnezeuul tău teme-te: Eu sunt Iehova.

33 Și dacă vr'un străin va petrece la tine în pământul vostru, pre el să nu asupriți. Ca și moscînu d'între voi să vi fie voui cel străin, carele petrece între voi; și să-l iubesci ca pre tine însuși; că străin ai fost și voi în pământul Egiptului: Eu sunt Iehova, Dumnezeuul vostru.

35 Să nu faceți nedreptate la judecată, în linie, în cumpene și în măsuri. Cumpene drepte, petre drepte, eșă drăptă și hînu drept să aveți: Eu sunt Iehova Dumnezeuul vostru, care v'am scos pre voi din pământul Egiptului. Pentru aceea să păziți toate legile mele, și toate judecățile mele, și să le faceți pre ele: Eu sunt Iehova.

20 Și Iehova vorbi lui Moisi, dîcîndu: Să spune și fiilor lui Israel: De va fi 2

9 Cap. 23. 22. Deut. 24. 19, 20, 21. Rut. 2. 15, 16. A Esod. 20. 15. & 22. 1, 7, 10—12. Deut. 5. 19. i Cap. 6. 2. Eze. 4. 25. Col. 3. 9. j Esod. 20. 7. Cap. 6. 3. Deut. 5. 11. Mat. 5. 23. Iac. 5. 12.

k Cap. 18. 21. l Marc. 10. 19. 1 Thes. 4. 6. m Deut. 24. 14, 15. Mal. 3. 5. n Deut. 27. 18. Rom. 14. 13. o Vers. 32. Fac. 42. 18. Cap. 25. 17. Eccl. 5. 7. 1 Pet. 3. 17. p Esod. 23. 2, 3. Deut. 1. 17. & 16. 19. & 27.

19. Ps. 82. 2. Prov. 24. 23. Inc. 2. 9. q Esod. 23. 1. Ps. 15. 3. & 50. 20. Prov. 11. 13. & 20. 19. Eze. 22. 9. r Esod. 23. 1, 7. 1 Reg. 21. 13. Mat. 26. 60. 61. & 27. 4. s 1 Ioan. 2. 9. 11. & 3. 15.

t Mat. 18. 15. Luc. 17. 3. Gal. 6. 1. Efes. 5. 11. 1 Tim. 5. 20. 2 Tim. 4. 2. Tit. 1. 13. & 2. 15. u 2 Sam. 13. 22. Prov. 20. 22. Rom. 12. 17, 19. Gal. 5. 20. Efes. 4. 31. Iac. 5. 9. 1 Pet. 2. 1.

v Mat. 5. 43. & 32. 39. Rom. 13. 9. Gal. 5. 14. Iac. 2. 8. z Deut. 22. 9, 10. y Deut. 22. 11. z Cap. 5. 15. & 6. 6. a Deut. 12. 17, 18. Prov. 3. 9. b Cap. 17. 10, etc. Deut. 12. 23.

c Deut. 18. 10, 11, 14. 1 Sam. 15. 23. 2 Reg. 17. 17. & 21. 6. 2 Cron. 33. 6. Mal. 3. 5. d Cap. 21. 5. Isa. 15. 2. Ier. 9. 26. & 48. 37. e Cap. 21. 5. Deut. 14. 1. Ier. 16. 6. & 48. 37. f Deut. 20. 17.

g Vers. 3. Cap. 26. 2. h Eccl. 5. 1. i Esod. 22. 18. & 21. 6. Cap. 20. 6, 27. Deut. 18. 10. 1 Sam. 26. 7. 1 Cron. 10. 13. Isa. 8. 19. Fapt. 16. 16. j Prov. 20. 29. 1 Tim. 5. 1. k Vers. 14. l Esod. 22. 21. & 23. 9. m Esod. 12. 48.

49. n Deut. 10. 19. o Vers. 15. p Deut. 25. 18, 15. Prov. 11. 1. & 16. 11. & 20. 10. q Cap. 18. 4, 5. Deut. 4. 5, 6. & 5. 1. & 6. 25. Cap. 18. Cap. 18.

^b cine-va d'între fiii lui Israelū, seū d'între străini cari locuescū in Israelū, care sã deede din semînta sa lui Molochū, acela sã se omóre, poporul pãmîntului sã-lū ucidã cu petre. ³ Și ^c eū voiū pune fața mea împotriva omului aceluia, și-lū voiū perde pre elū din poporul seū; cã a datū din semînta sa lui Molochū, ca sã ^dintineze sanctuarului meū, și ⁴ sã ^eintineze numele celū sãntū alū meu. Și dacã poporul pãmîntului va inchide ochii pentru asemenea omū, cãndū va da semînta sa lui Molochū, și nu-lū va ^fomorî, ⁵ Eū voiū pune fața mea împotriva aceluī omū și ^gimpotriva nẽmului seū, și-lū voiū perde din poporul seū, pre ei și pre toți aceia cari vorū ⁶desfrẽna dupã Molochū. Și ^htotū sufletulū care se va duce la necromanți și la magi, spre a desfrẽna cu ei; pune-voiū fața mea, împotriva aceluī sufletū, și-lū voiū perde din poporul seū. ⁷ Voi darã sãntiți-vẽ, și fiți sãnti, cã eū ⁱsunt Iehova Dumneđeulū și vostru. ⁸ Și pãziți legile mele și le faceți; ^jEū ^ksunt Iehova carele vẽ sãntesc pre voi. ⁹ Cã totū omulū, carele va blẽstema pre pãrintele seū seū pre muma sa, sã se omóre; a blãstematū elū pre pãrintele seū seū pre muma sa: ^lsãngele lui asupra lui. ¹⁰ Celū ce va comite adulteriū cu femea altuia; acela carele va comite adulteriū cu femea aprõpelui seū, sã se omóre și bãrbatulū adulterū și femea adulterã. ¹¹ Celū-ce se va culca cu femea pãrintelui seū, și golicîunea pãrintelui seū va descoperi, amînduoi sã se omóre; sãngele lorū asupra lorū. ¹² Și de se va culca care-va cu nora sa, amînduoi sã se omóre, ^mmestecãturã aū fãcutū; sãngele lorū asupra lorū. ¹³ Și dacã unū bãrbatū se va impreuna cu bãrbatū, precumū se culcã cu femeã, amînduoi uriciune aū fãcutū; sã se omóre; sãngele lorū asupra lorū. ¹⁴ Dacã cine-va va lua femeã și cu d'însa și pre muma ei impreunã; desfrẽnare este acestã; cu focū sã se ardã și elū și ei, pentru ca desfrẽnare între voi sã nu fie. ¹⁵ Dacã care-va se va impreuna cu vitã, acela ¹⁶sã se omóre, și vita sã o ucideti. Și dacã care-va femeã se va apropia de vre-o vitã, ca sã se impreune cu d'însa, sã ucidī și pre femeã, și vita sã se omóre; sãngele lorū asupra lorū.

ⁿȘi dacã care-va va lua pre sorã-sa: pre 17 fîca pãrintelui seū, seū pre fîca mumei sale, și-i va vedea golicîunea ei, și ea va vedẽ golicîunea lui; iubire nebunã este; amînduoi sã se omóre inaintea ochilorū filorū poporului lorū; elū a descoperitū golicîunea surorei sale, și fãrã-de-legea sa o va purta. ¹⁸ Și dacã care-va bãrbatū se va culca cu femea ce va avea la fire, și-i va descoperi golicîunea ei, isvorulū ei lū descopere, și ea ^oși desvẽlesce isvorulū sãngelui ei; și amînduoi stẽrpi-se-vorū din međilocolū poporului lorū.

^pȘi golicîunea surorei mumei tale și a 19 surorei pãrintelui teū sã nu o descoperi, cã ^qacela descopere pre ruda sa; amînduoi vorū purta fãrã-de-legea lorū. ²⁰ Celū ce se va culca cu femea unchiului seū, acela descopere golicîunea unchiului seū, și vorū purta fãrã-de-legea lorū: fãrã copii vorū muri! ²¹ Și de va lua care-va pre femea fratelui seū, fãptã necuratã este, golicîunea fratelui seū a descoperitū; fãrã de copii vorū fi!

Pãziți deci tôte ^rlegile mele, și tôte ju- 22 decãțele mele, și le faceți, ca sã nu vẽ ^sverse pãmîntulū, in care vẽ ducū ca sã-lū locuiți. ^tȘi sã nu amblați dupre datinele poporilorū acestora, pre cari amū sã le alungū de d'inaintea vóstrã; cã tôte aceste le-aū fãcutū ele, și ^upentru aceea le-amū uritū. ²³ Și amū ^vdisū voiū: Voi veți mosceni pãmîntulū lorū, și eū lū voiū da voiū intru moscenire, pãmîntū in carele curge lapte și miere: Eū ^wsunt Iehova Dumneđeulū vostru, ²⁴ carele v'amū despãrțitū pre voi de alte popóre.

^xDeci despãrțiți vitele curate de cele ne- 25 curate; și pãserile necurate de cele curate; și ^ysã nu vî faceți urite sufletele vóstre, ^zmãncãndū vite seū pãseri seū alte tẽrẽtore, ce se tẽrẽscū pe pãmîntū, pre cari eū vî le-amū despãrțitū, ca sã vî fie necurate. ²⁶ Și voi sã fiți mie sãnti, cã ^aeū Iehova ^bsunt sãntū, și v'amū despãrțitū pre voi de alte popóre, ca sã fiți ai mei.

^cȘi bãrbatulū seū femea, carele va fi ne- 27 cromantū seū magū, acela sã se omóre, cu petre sã-lū ucideti; ^dsãngele lorū asupra lorū.

Legi pentru preuți și pentru sacrificii.

SI Iehova diše lui Moisi: Vorbesce preu- 21 țilorū, filorū lui Aaronū, și di lorū: ^eNimenea sã nu se spurce pentru vr'unū mortū

b Cap. 18. 21. Dout. 12. 31. & 18. 10. 2 Reg. 17. 17. & 23. 10. 2 Cron. 33. 6. Ier. 7. 31. & 32. 35. Ezec. 20. 26. 31. c Cap. 17. 10. d Ezech. 5. 11. &	23. 38. 39. e Cap. 18. 21. f Dout. 17. 2. 3. 5. g Cap. 17. 10. h Esod. 30. 5. i Cap. 17. 7. j Cap. 19. 31. k Cap. 11. 44. & 18. 2. l 1 Pet. 1. 16. m Cap. 19. 37.	m Esod. 31. 13. Cap. 21. 8. Ezec. 37. 28. n Esod. 21. 17. Dout. 27. 16. Prov. 30. 20. Mat. 15. 4. o Vers. 11, 12, 13, 16, 27. p Sam. 1. 16. q Cap. 18. 20. Dout. 22. 22.	Ioan 8. 4. 5. q Cap. 18. 8. r Cap. 18. 15. s Cap. 18. 23. t Cap. 18. 22. Dout. 23. 17. Vede Fac. 19. 5. Jude. 19. 22. u Cap. 18. 17. v Dout. 27. 23. w Cap. 18. 25. Dout. 27. 21.	x Cap. 18. 9. Dout. 27. 22. Vede Fac. 20. 12. y Cap. 18. 19. Vede cap. 15. 24. z Cap. 18. 12. 13. a Cap. 18. 6. b Cap. 18. 14. c Cap. 18. 16.	d Cap. 18. 26. & 19. 37. e Cap. 18. 25. 28. f Cap. 18. 3, 24. 30. g Cap. 18. 27. Dout. 9. 5. h Esod. 3. 17. & 6. 8. i Vers. 26. Esod. 19. 5. &	33. 16. Dout. 7. 6. & 14. 2. 1 Reg. 8. 53. j Cap. 11. 47. Dout. 14. 4. k Cap. 11. 43. l Vers. 7. Cap. 19. 2. 1 Pet. 1. 16. m Vers. 24.	Tit. 2. 14. n Esod. 22. 18. Cap. 19. 31. Dout. 18. 10. 1 Sam. 28. 7, 8. o Vers. 9. — Capitulū 21. a Ezech. 44. 25.
--	--	---	--	--	---	--	--

- 2 in poporul său. Fără numai pentru vre-o rudă aproape a sa: pentru muma sa, și pentru părintele său, pentru fiul său, pentru 3 fiica sa, pentru fratele său; Și pentru sora sa, care este feciură și-i lungă d'insulă, și n'a fostă măritată cu bărbat; pentru aceea se poate spurca. Elu să nu se spurce, domnă fiindu în poporul său, ca să nu se 4 profaneze. ^b Ei pentru mortu să nu-și plășugescă capul, nici să-și tundă colțurile barbei lor, nici tăieturi pe corpul lor 5 să nu-și facă. Sânti să fie Dumneșului lor, și ^c să nu profaneze numele Dumneșului lor; că ei aducă sacrificiile cu focu ale lui Iehova, pânea Dumneșului lor; deci sânti să fie.
- 7 ^d Meretrice se profanată să nu-și iee de femeă, nici pre una ^e lepădată de bărbatul său să nu-și iee, că sântu este Dumneșului 8 său. De sântu să-lu aibi, că elu pânea Dumneșului teu aduce; sântu să-ți fie, ^f că eu Iehova, care ve săntesc pre voi, sânt sântu.
- 9 ^g Și feta unui preut de se va profana, făcându-se meretrice, profanează pre părintele ei; cu focu să se ardă.
- 10 ^h Și archiereul care este mai mare între frații săi, preste a căruia capu s'a turnat oleiul ungerei, și ⁱ carele s'a consacrat spre a se imbrăca cu vestimintele sacre, ^j capul să nu și-lu descopere, și vestimintele sale 11 să nu și-le rupă. ^k Și la nici un om mortu să nu intre, și pentru părintele său însuși, nici pentru muma sa, să nu se profaneze.
- 12 ^l Și din sanctuaru să nu iese, ca să nu profaneze sanctuarul Dumneșului său; că ^m cununa oleiului ungerei Dumneșului său este 13 preste d'insulă; Eu sânt Iehova. Și ⁿ femea ce o va lua, să fie feciură. Să nu iee nici veduvă, nici lepădată, nici profanată, nici meretrice; pre nici una dintr'aceste să nu iee el; ci elu să iee de femeă feciură din 14 poporul său. Și să nu-și profaneze semința sa in poporul său; că ^o eu Iehova sânt, care-lu săntesc pre elu.
- 16 17 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vorbesce lui Aaron, dicându: Cându care-va din semința ta in generațiunile lor va 18 aducă pânea Dumneșului său. Că nici un bărbat, intru care va fi defectu, să nu se apropie; nici bărbat orbu se schiop, se 19 cu nasul turtit, se cu ^p prisos în medularile sale; Nici bărbat cu piciorul frânt,

sau cu mâna frântă. Nici cel ghebosu, 20 nici cel uscatu, nici cel cu albătă pe ochi, nici cel cu scabiū se cu pecingine, nici cel cu ^q testiculii frânți; Nici un bărbat 21 bat din semința lui Aaron, preutul, care va avé defectu, să nu se apropie spre a ^r aduce sacrificii cu focu lui Iehova; defectu are, să nu se apropie ca să aducă pânea Dumneșului său. Din pânea Dumneșului său, 22 fie aceea din ^s cele pre sante, fie numai din ^t cele sante, să o mânance. Dară să nu mērgă la 23 perdé, nici să se apropie de altar; că defectu are; ca ^u să nu profaneze santele mele. Că eu sânt Iehova, care-i săntesc pre ei.

Și aceste le spuse Moisi lui Aaron și 24 filorū lui și tuturor filorū lui Israel.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor- 22 besce lui Aaron și filorū lui, ca ei să 2 se ^v țină departe de lucrurile sante ale filorū lui Israel, ca ei să nu-mi ^w profaneze numele meu cel sântu in acelea pre cari ei mi le-au ^x consacrat mie: Eu sânt Iehova. Spune-li lor: In toate generațiunile vōstre 3 totu omul din semința vōstră, care ^y fiindu necurat, se va apropia de lucrurile sacre, pre cari filii lui Israel le voru fi consacratu lui Iehova; stēpi-se-va acela de la fața mea: Eu sânt Iehova. Și veru cine din 4 semința lui Aaron va fi leprosu, se va avé ^z curgere, din cele sante să nu mânance, ^{aa} până ce nu se va curăți; și ^{ab} celu ce se va atinge de veru ce necurat prin atingerea de mortu; se de unu ^{ac} bărbat, din care a cursu 5 semința de impreunare; Se ^{ad} care se va atinge de veru unu tēretorū, prin care se face necurat; se de unu ^{ae} om, prin care se face necurat pentru veru ce necurațenia a lui; Insulă, care se va atinge de acesta, 6 necurat să fie până sera; și să nu mânance din cele sacre, fără numai după ce ^{af} și va fi ^{ag} spălatu corpul se cu apă. Eru 7 cându va apune sōrele, curat va fi, și după aceea să mânance din cele sacre; că ^{ah} pânea lui este. ^{ai} Mortăciune se sfășiatu de fere 8 să nu mânance, ca să nu se spurce printr'insa; eu sânt Iehova. Și așa ei să pă- 9 zescă cele de păzit, ^{aj} ca păcatu să nu porțe pentru ele, și să nu mōră profanându-le. Eu sânt Iehova, care ^{ak} i săntesc pre ei.

^{al} Nici un străin din cele sante să nu 10 mânance, nici ospetele preutul, nici năimitul lui din cele sante să nu mânance. Dacă preutul va fi cumpărat pre cine-va 11

^b Cap. 19. 27. 38.
Deut. 14. 1.
Ezec. 44. 30.
^c Cap. 18. 21. &
19. 12.
^d Ezech. 44. 22.
^e Vide Deut. 24.
1. 2.
^f Cap. 20. 7. 8.

^g Fac. 38. 24.
^h Esod. 29. 29.
30.
ⁱ Cap. 8. 12. &
18. 32.
^j Num. 35. 25.
^k Esod. 28. 2.
Cap. 16. 32.
^l Cap. 10. 6.

^m Num. 19. 14.
ⁿ Vide vers. 1.
2.
^o Cap. 10. 7.
^p Esod. 28. 36.
Cap. 8. 9, 12.
30.
^q Vers. 7.
Ezech. 44. 22.

^r Vers. 8.
^s Cap. 10. 3.
Num. 16. 5.
^t Ps. 65. 4.
^u Cap. 22. 25.
^v Deut. 23. 1.
^w Vers. 6.
^x Cap. 2. 3, 10.
& 6. 17, 29. &

7. 1. & 24. 9.
Num. 18. 9.
^y Cap. 22. 10.
11, 12.
Num. 18. 19.
^z Vers. 12.
Cap. 22.
^{aa} Num. 6. 3.

^{ab} Cap. 18. 21.
^{ac} Esod. 28. 38.
Num. 18. 32.
Deut. 15. 19.
^{ad} Cap. 7. 20.
^{ae} Cap. 15. 2.
^{af} Cap. 14. 2. &
15. 13.
^{ag} Num. 19. 11,

22.
^{ah} Cap. 15. 16.
^{ai} Cap. 11. 24.
43, 44.
^{aj} Cap. 15. 7, 19.
^{ak} Cap. 15. 5.
Ebr. 10. 22.
^{al} Cap. 21. 22.
Num. 18. 11,

13.
^{am} Esod. 22. 31.
Cap. 17. 15.
Ezech. 44. 31.
^{an} Esod. 28. 43.
Num. 18. 22.
32.
^{ao} Vide 1 Sam.
21. 6.

cu argintulŭ seŭ, acela sã mânãnce din a-
cele; și cei nãscuți în casa sa, ²acestia sã
12 mânãnce din pânea lui. Și feta preutului,
cândŭ *se va mãrita* dupã bãrbatŭ strãinŭ,
nici acesta sã nu *mai* mânãnce din cele
13 sãnte aduse darŭ. Dacă feta preutului va
fi vëduvã, seŭ va fi lepãdatã, dacã nu va
avé copiŭ, și se va ²re'ntorçe la casa pãrin-
telui ei, ²ca și în fetia sa, sã mânãnce ea
pânea pãrintelui ei; darã nici unŭ strãinŭ
14 sã nu o mânãnce. ²Dacã cine-va din nesci-
ința va mânca din cele sãnte, elŭ cãtrã a-
cele sã adaogã a cincia *parte* dintr'însele,
și sã le dee preutului cu cele sãnte impre-
15 unã. ²Ca nu ei înșiși sã profaneze cele sãnte
ale fiilorŭ lui Israelŭ, pre cari acestia le
16 aducŭ lui Iehova; Și așa sã ²apese asuprã-
li pëcatulŭ lorŭ, mănãcândŭ din cele sãnte
ale lorŭ; cã eŭ *sunt* Iehova, *care* 'i sãntescŭ
pre ei.

17 18 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ; Vor-
besce lui Aaronŭ și fiilorŭ lui și tutu-
rorŭ fiilorŭ lui Israelŭ, și li ãi: *Dacã* ²cine-
va din casa lui Israelŭ și din strãinii din
Israelŭ va aduce sacrificiulŭ seŭ, *fie* acela
unŭ votŭ alŭ seŭ, fie darŭ de bunã-voiã
ceea ce elŭ aduce pentru olocaustŭ lui Ie-
19 hova, ²Sã *aduceți* aceste cu bunã-voiã vöstrã,
masculŭ fãrã defectŭ, din boi, seŭ din oi,
20 seŭ din capre. ²Nici una din acele ce va
avé defectŭ sã nu aduceți, cã nu vî va fi
21 bine primitã. Și ²cândŭ care-va va aduce
lui Iehova sacrificiŭ de bucuriã, ²implinirea
unui votŭ alŭ seŭ, seŭ darŭ de bunã-voiã
din cireți seŭ din turme, fãrã defectŭ sã
fie, ca sã fie bine-primitŭ, nici unŭ defectŭ
22 sã nu fie într'insulŭ. ²Nici unŭ *animalŭ* orbŭ
seŭ frântŭ, seŭ ciuntitŭ, seŭ bubatŭ, nici
cu scabiã seŭ cu pecingine, aceste sã nu
aduceți lui Iehova; și nici una dintr'aceste
sã nu dați lui Iehova *dreptŭ* ²sacrificiŭ cu
23 focŭ pe altarŭ lui Iehova. Boulŭ seŭ óiea,
care va avé ce-va de ²prisosŭ, seŭ lipsã în
mëdulele sale, poți aduce darŭ de bunã-
voiã, darã pentru votŭ nu va fi bine-primitŭ.
24 Nici animale cu *testiculŭ* frântŭ, seŭ stricate,
seŭ întörse seŭ tãlete sã nu aduceți lui Ie-
hova, și nici sã se facã *asemenea* în pãmên-
25 tulŭ vöstru. Și ²din mâna strãinului sã nu
luați nimica din aceste, spre a le aduce
²pãne Dumneðeului vöstru, cã ²stricãciunea

lorŭ *se aflã* într'însele, *este* și defectŭ într'în-
sele; nu vorŭ fi bine-primate pentru voi.

26 27 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ: ²Vițe-
lulŭ, seŭ mnelulŭ, seŭ iedulŭ, dupã ce se va
feta, sã fie șapte ãile suptu muma *sa*, și de
la a opta ãi și d'aci înainte vorŭ fi bine-
primate pentru sacrificiŭ cu focŭ lui Iehova.
Și vëca, seŭ óia, seŭ capra sã nu o junghiați 28
de sacrificiŭ totŭ într'aceși ãi ²cu fëtulŭ seŭ.
Și cândŭ ²sacrificați sacrificiŭ de multŭ-
29 mire lui Iehova, sacrificați-lŭ astŭ-felŭ ca sã
fie bine-primitŭ pentru voi. Acesta totŭ în-
30 tr'aceși ãi sã se mânãnce; ²nimica dintr'in-
sulŭ sã nu lãsați pe demãnéțã; Eŭ *sunt* Ie-
hova.

²Și sã pãziți legile mele, și sã le faceți; 31
eŭ *sunt* Iehova. ²Nici sã nu profanați nu-
32 mele meŭ celŭ sãntŭ, pentru ca ²eŭ sã më
sãntescŭ întrŭ fiŭ lui Israelŭ: eŭ *sunt* Ie-
hova, care vë ²sãntescŭpre voi, ²Și care 33
v'amŭ scosŭ pre voi din pãmêntulŭ Egiptu-
lui, ca sã fiŭ vöi Dumneðeŭ. Eŭ *sunt* Iehova.

Serbãtorile sacre numerate și ordinate.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ; Vor- 23
besce fiilorŭ lui Israelŭ, și li ãi: *Cãtŭ* 2
pentru ²serbãtorile lui Iehova, pre cari voi
le veți ²prochiãma ãile sãnte, aceste *sunt* ser-
bãtorile mele.

²Șese ãile sã se lucreze, darã a șeptea 3
ãi sã fie sãbatŭ de repausŭ, ãi sãntã, nici
unŭ lucru sã nu faceți; sãbatŭ *este* lui Ie-
hova în tôte locuințele vöstre.

²Acestea *sunt* serbãtorile lui Iehova, ãile 4
sãnte, pre cari voi sã le prochiãmați la tim-
pulŭ lorŭ.

²În luna ântëia, în patru-spre-ðece ale a- 5
celeŭ lunŭ, despre sërã, pasca lui Iehova *este*.
²Și în ãiŭa a cinci-spre-ðecia a acesteŭ lunŭ 6
este serbãtorea azimelorŭ, *consacratã* lui Ie-
hova; șapte ãile sã mâncați azime. În ãiŭa 7
ântëia *vî* va fi ãi sãntã, nici unŭ lucru de
servŭ sã nu faceți într'însa. Și sã aduceți 8
sacrificiŭ cu focŭ lui Iehova în șapte ãile;
a șeptea ãi *este* ãi sãntã; nici unŭ lucru de
servŭ sã nu faceți.

9 10 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndŭ: Vor-
besce fiilorŭ lui Israelŭ, și ãi lorŭ: ²Cândŭ
veți intra în pãmêntulŭ, pre care eŭ 'lŭ daŭ
vöi, și veți secera semênãturele lui, sã a-
duceți unŭ omerŭ din ²prinósele secerișului

p Num. 18. 11.	z Cap. 1. 3.	Ps. 61. 8. &	A Esod. 22. 30.
13.	y Deut. 15. 21.	65. 1.	i Deut. 22. 6.
q Fac. 38. 11.	& 17. 1.	Eccl. 5. 4, 5.	j Cap. 7. 12.
r Cap. 10. 14.	Mal. 1. 8, 14.	b Vers. 20.	Ps. 107. 22. &
Num. 18. 11,	Efes. 5. 27.	Mal. 1. 8.	118. 17.
19.	Ebr. 9. 14.	c Cap. 1. 9, 13.	Amos. 4. 5.
s Cap. 5. 15, 16.	1 Pet. 1. 19.	& 3. 3, 5.	k Cap. 7. 15.
t Num. 18. 32.	z Cap. 3. 1, 6.	d Cap. 21. 18.	l Cap. 19. 37.
u Vers. 9.	a Cap. 7. 16.	e Num. 15. 15,	Num. 15. 40.
v Cap. 1. 2, 3,	Num. 15. 3, 8.	16	Deut. 4. 40.
10.	Deut. 23. 21,	f Cap. 21. 6, 17.	m Cap. 18. 21.
Num. 15. 14.	23.	g Mal. 1. 14.	n Cap. 10. 3.

Mat. 6. 9.	b Esod. 32. 5.	18. & 13. 3.	g Esod. 23. 16,
Luc. 11. 2.	2 Reg. 10. 20.	10. & 23. 15. &	19. & 34. 22,
o Cap. 20. 8.	Ps. 81. 3.	34. 18.	26.
p Esod. 6. 7.	c Esod. 20. 9. &	Num. 9. 2, 3.	Num. 15. 2, 18.
Cap. 11. 45. &	28. 12. & 31.	& 28. 16, 17.	& 28. 26.
19. 36. & 25.	15. & 34. 31.	Deut. 16. 9.	Deut. 16. 9.
38.	Cap. 19. 8.	8.	Ios. 3. 15.
Num. 15. 41.	Deut. 5. 13.	Ios. 5. 10.	a Rom. 11. 16.
—	Luc. 13. 14.	f Esod. 12. 16.	1 Cor. 15. 20.
Capitŭ 28.	d Vers. 2, 37.	Num. 28. 18,	Iac. 1. 18.
a Vers. 4, 37.	e Esod. 23. 14,	25.	Apoc. 15. 4.

11 vostru la preut: Şi elu va 'legăna omerulū inaintea lui Iehova, spre a fi bine-pri-mitū pentru voi, a dūoa ūi după sabatū 'lū va
12 legăna preutulū. Şi in ūiua cândū veŭi le-găna acestū omerū, să sacrificăŭi unū mnelū fără defectū, de unū anū, dreptū olocaustū
13 lui Iehova. ¹Şi darulū lui de pâne să fie: dūoē decimi de efā flōrea făinei, frământate cu oleiū, dreptū sacrificiū cu focū lui Iehova, intru mirosū plăcutū; şi libaŭiunea lui de vinū
14 să fie a patra parte din unū hinū. Şi nici pâne, nici grăunŭi prăjite, nici grăunŭi in spice să nu mâncaŭi până in ūiua, până cândū voi dīntr'acestea nu veŭi fi adusū darulū Dum-neŭeului vostru. Lege perpetuā să fie voūi acesta in generaŭiunile vōstre in tōte locu-inŭele vōstre.

15 Şi ²de a dūoa ūi după sabatū, de la ūiua, cândū voi veŭi fi adusū omerulū legānatū, să numeraŭi, ca să fie ūapte septēmāni întregi;
16 Până la a dūoa ūi după septēmāna a ūaptea să numeraŭi ³cinci-deci de ūile, şi atuncī să aduceŭi ⁴darū nou de pâne lui Iehova. Din locuinŭele vōstre să aduceŭi dūoē pāni dreptū darū legānatū, cari să fie din dūoē decimi de efā, din flōrea făinei, cu dospitū să se
18 cōcā; aceste sūnt ⁵prinōsele lui Iehova. Şi să aduceŭi pe lūngā acea pâne şi ūapte mnei de cāte unū anū fără defectū; şi unū viŭelū şi dūoi berbeci, cari vorū fi olocaustū lui Iehova, împreună cu darulū de pâne a lorū, şi cu libaŭiunile lorū, ca sacrificiū cu focū, mi-rosū plăcutū lui Iehova. Şi veŭi aduce şi
19 unū ūiapū ca sacrificiū pentru pēcatū, şi dūoi mnei de unū anū dreptū ⁶sacrificiū de bu-curiā. Şi preutulū pre aceste să le legāne dreptū darū legānatū inaintea lui Iehova, im-preună cu pānile cele de prinōse şi cu cei dūoi mnei; ⁷sānte să fie lui Iehova, pentru
21 preutū. Şi tocmai in acēstā ūi să prochiā-maŭi ūi sāntā, nici unū lucru de servū in ea să nu faceŭi. Lege perpetuā să fie voūi acesta in tōte locuinŭele vōstre in genera-ŭiunile vōstre.

22 Şi ⁸cândū veŭi secera semēnāturele pā-mēntulū vostru, să nu seceri de totū mar-ginile ogorulū teū, nici ⁹spicele cele cădute din seceriŭulū teū să nu le adunī; pre ace-ste saraculū şi străinulū să le laŭi. Eū sūnt Iehova, Dumneŭeulū vostru.

23 24 Şi Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: Vor-besce filorū lui Israelū, dicēndū lorū: In 'luna a ūaptea, in āntēia ūi a lunei, să fie voūi ūi de repausū, ¹⁰amintire cu sunetū

de trîmbiŭe, şi ūi sāntā. Nici unū lucru 25 de servū să nu faceŭi, şi să aduceŭi sacri-ficiū cu focū lui Iehova.

Şi Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: ¹¹Şi 26 27 in ūiua a decea totū a acestei lune a ūep-tea, să fie ūi de espiare, ūi sāntā să vi fie; şi să vi amāriŭi sufletele vōstre, şi să adu-ceŭi sacrificiū cu focū lui Iehova. Şi nici 28 unū lucru să nu faceŭi in acea ūi: cā ea ūi de espiare este, ca să se facā espiare pen-tru voi inaintea lui Iehova Dumneŭeulū vo-stru. Cā totū sufletulū, care nu se va a- 29 māri in ūiua aceea ¹²stērpi-se-va din poporulū seū. Şi totū sufletulū, carele va face ce-va 30 lucru in ūiua acēsta, perde-voiū pre ¹³sufle-tulū acela din poporulū seū. Nici o muncā 31 să nu faceŭi; lege perpetuā in generaŭiunile vōstre in tōte locuinŭele vōstre. Sabatū de 32 repausū să fie voūi aceea, şi să vi amāriŭi sufletele vōstre in a noūa ūi a lunei, sēra, din sēra până in sēra să serbaŭi sabatulū vostru.

Şi Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: Vor- 33 34 besce filorū lui Israelū, dicēndū: In ¹⁴ūiua a cinci-spre-decea a lunei acesteia a ūaptea, să fie serbātōrea corturilorū, consecratā lui Iehova, ūapte ūile. In ūiua āntēia să fie ūi 35 sāntā; să nu faceŭi inŭr'insa nici unū lucru de servū. ūapte ūile să aduceŭi sacrificiū 36 cu focū lui Iehova, şi ūiua a ¹⁵opta să vi fie ūi sāntā, şi să aduceŭi sacrificiū cu focū lui Iehova; ¹⁶infrēnare este; nici unū lucru de servū să nu faceŭi. ¹⁷Aceste sūnt serbātōrile lui Iehova, pre cari le veŭi prochiāma ūile sānte, spre a aduce lui Iehova sacrificiū cu focū, olocaustū, darurī de pâne, sacrificiū, libaŭiuni, ce trebue pentru fie-care ūi, la ūiua sa; ¹⁸A- 38 fără de sabatele lui Iehova, şi afarā de da-rurile vōstre, şi afarā de tōte voturile vōstre, şi afarā de tōte darurile cele de bună voiā, pre cari voi le daŭi lui Iehova. Da, in a 39 cinci-spre-decea ūi a lunei acesteia a ūaptea, după ce veŭi fi ¹⁹culesū venitulū pāmēntulū, să serbaŭi serbātōrea lui Iehova ūapte ūile; in āntēia ūi să fie sabatū, şi a opta ūi să fie 40 sabatū. Şi in āntēia ūi să vi luaŭi fruptū dintr'unū arbore frumosū, ramure de fenicū, şi ramure de arbore tufosū, şi salci de pērēū, şi ²⁰sā vē bucuraŭi inaintea lui Iehova Dum-neŭeulū vostru ūapte ūile. ²¹Şi să serbaŭi a- 41 cēsta ca serbātōrea a lui Iehova ūapte ūile in anū; lege perpetuā să vi fie in genera-ŭiunile vōstre; in luna a ūaptea să o ser-baŭi acēsta. ²²In colibī să locuiŭi ūapte ūile, 42

i Esod. 29. 24.   m Num. 28. 26.   o Cap. 4. 23, 28.   t Num. 29. 1.
j Cap. 2. 14, 15.   n Esod. 23. 16.   p Num. 28. 30.   u Cap. 25. 9.
16.   19. & 22. 29. &   q Cap. 3. 1.   v Cap. 16. 30.
k Esod. 24. 22.   34. 23, 26.   r Num. 18. 12.   w Num. 29. 7.
Cap. 25. 8.   Num. 15. 17—   s Deut. 18. 4.   x Fac. 17. 14.
Deut. 16. 9.   21. & 28. 26.   t Cap. 19. 9.   y Cap. 20. 3, 5.
f Psal. 2. 1.   Deut. 26. 1.   s Deut. 24. 19.   6.

z Esod. 23. 16.   a Num. 29. 35.   2. 15.   g Deut. 16. 14.
Num. 29. 12.   Neem. 8. 18.   c Vers. 2, 4.   15.
Deut. 16. 13.   Ioan 7. 37.   d Num. 29. 29.   h Num. 29. 12.
Esra. 3. 4.   b Deut. 16. 8.   e Esod. 23. 16.   Neem. 8. 18.
Neem. 8. 14.   f Cron. 7. 9.   Deut. 16. 13.   i Neem. 8. 14.
Zech. 14. 16.   Neem. 8. 18.   f Neem. 8. 15.   15, 16.
Ioan 7. 2.   Ioel 1. 14. &

fie-care moscénū din Israelū să locuască in
43 colibi; ¹Ca generațiunile vóstre să scie că
eū amū făcutū ca fiū lui Israelū să locuască
in colibi, cândū i-amū scosū din pământulū E-
giptulū. Eū *sunt* Iehova Dumneđeulū vostru.
44 Astū-felū ²spuse Moisi filorū lui Israelū
serbătorile lui Iehova.

Oleiulū pentru candelē; pânea de punere înainte.

24 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicéndū: ^a Or-
2 dinā filorū lui Israelū, ca ei să-ți a-
ducā oleiū curatū, din masline zdrobitū, pen-
tru luminare, spre a ține candelēle aprinse
3 ne'ncetatū. Afară de perdeūa mărturiei, in
cortulū intrunirei, să le așede pre aceste Aa-
ronū de cu sērā până demănēta inaintea lui
Iehova ne'ncetatū. Lege perpetuā *este acesta*
4 intru generațiunile vóstre. In policandrulū
^b celū de aurū curatū să așede elū acele can-
dele inaintea lui Iehova ne'ncetatū.
5 Și să iei flórea făinei, și să coci din-
tr'insa dūoē-spre dece ^cturte; de câte dūoē
6 decimi de efā să fie turta; Și să le puni pre
acestea in dūoē rōnduri, câte șese într'unū
rōndū, pe mēsa ^d cea de aurū curatū, inain-
7 tea lui Iehova. Și preste aceste rōnduri pune
tāmāia curatā, care să vi fie spre amintire
8 pe pâne, sacrificiū cu focū lui Iehova. ^eIn
totū sabatulū să le așede inaintea lui Iehova
ne'ncetatū, de la fiū lui Israelū, *spre legā-*
9 *mēntū perpetuū.* Și ^facestea să fie ale lui
Aaronū, și ale fiilorū lui, ^gcari să le mănānce
in locū sântū; că aceste *pre sante sunt, cu-*
venite lui din sacrificiēle cu focū ale lui Ie-
hova prin lege perpetuā.

Pedēpsā pentru blāstemā; felurite legi.

10 Și eși intro fiū lui Israelū fiulū óre-cā-
rei femeī Israelite, care era și fiū alū unui
bārbatū Egiptēnū, și ei se certārā in tabērā,
11 fiulū *femei* Israelite cu unū Israelitū. Și
fiulū *femei* Israelite ^ablāsfemā numele lui
Iehova, și-lū ^bblāstemā; și-lū ^caduserā pre elū
la Moisi; și numele mumei *era* Salomita,
12 fēta lui Dibri, din seminția lui Danū; Și-lū
^dpuserā pre elū suptū pazā, ^epână ce ^fi se
va otārī pedēpsā duple cuvēntulū lui Ie-
13 hova. Și Iehova vorbi lui Moisi, dicéndū:
14 Scóte pre celū ce a blāstematū afārā din
tabērā, ca toți cei ce-lū audirā să-și ^gpunā
mānele lorū pe capulū lui, și să-lū ucidā
15 cu petre tótā comunitatea. Eru filorū lui
Israelū să li vorbesci, dicéndū: Veri-cine

va blāstema pre Dumneđeulū seū, acela ^hși
ⁱva purta pēcatulū seū. Și celū ce ^jblāstemā 16
numele lui Iehova, acela să se omóre; cu
petre să-lū ucidā tótā comunitatea, precumū
strāinulū așa și moscēnulū; dacā va blāste-
ma numele lui Iehova, să se omóre.

^kȘi dacā cine-va va lovi de mórte pre 17
vr'unū omū, acela să se omóre. ^lȘi celū 18
ce va lovi de mórte pre o vitā să plătescā
vita cu vitā. Și dacā cine-va va fi făcutū 19
apropelū seū ce-va vātāmāre; cumū a ^mfă-
cutū elū, așa să se facā și lui: Frānturā pen- 20
tru frānturā; ochiū pentru ochiū; dinte pen-
tru dinte; vātāmārea făcutā cui-va de elū, ase-
menea să se facā și lui. ⁿCelū ce lovesce de 21
mórte o vitā, să o plătescā; ^oși celū ce lovesce
de mórte pre omū să se omóre. ^pAsemenea 22
judecatā să faceți și strāinulū și moscēnulū;
că eū Iehova *sunt* Dumneđeulū vostru.

Și Moisi vorbi filorū lui Israelū, ^qca să 23
scótā pre celū ce blāstemā afārā din tabē-
rā, și să-lū ucidā cu petre. Și fiū lui Isra-
elū făcurā după cumū ordinasē Iehova lui
Moisi.

Anulū sabaticū, și anulū jubileū.

SI Iehova vorbi cu Moisi pe muntele Si- 25
naī, dicéndū: Vorbescē filorū lui Isra- 2
elū, și li di: Voi cândū veți intra in pā-
mēntulū, pre care eū vi-lū daū voūi, pāmēn-
tulū să serbeze ^arepausū lui Iehova: Șese 3
anī să sēmeni ogorulū teū, și șese anī să
tai via ta, și să adunī venitulū ei; Eru in 4
anulū alū șeptelea să fie sabatū spre re-
pausū pāmēntulū, sabatū *să fie* lui Iehova;
ogorulū teū să nu-lū sēmeni, și via ta să nu
o tai. ^bPre cele ce vorū cresce singure de 5
la sine in urma secerișulū să nu le adunī,
și strugurī din via cea netāiatā a ta să nu-i
culegi; anū de repausū să fie pāmēntulū.
6 Și *fruptele acestui anū* de sabatū alū pāmēn-
tulū să servescā voūi spre nutrire, ție și
servulū teū, și servei tale, și nāimitulū teū,
și strāinulū teū, care petrece la tine, Și 7
vitelorū tale, și férelorū din pāmēntulū teū,
totū venitulū lui va fi spre nutrire.

Și să numeri ție și șapte sabate de anī, 8
adekā de șapte ori șapte anī, așa ca cele
șapte sabate de anī să-ți facā patru-deci și
nouē de anī. Atunci să faci sū resune trim- 9
bița de jubileū in luna a șeptea, in *diūa* a
decea a lunei; ^cin diūa de espiare să faceți
sā resune trîmbița in totū pāmēntulū vostru.

j Deut. 31. 13.
Pa. 78. 5, 6.
k Vers. 2.

Capitū 24.
a Esod. 27. 20,
21.
b Esod. 31. 8. &
39. 37.

c Esod. 25. 30.
d 1 Reg. 7. 48.
2 Cron. 4. 19.
& 13. 11.
Ebr. 9. 2.
e Num. 4. 7.
1 Cron. 9. 32.
2 Cron. 2. 4.
f 1 Sam. 21. 6.

Mat. 12. 4.
Marc. 2. 26.
Luc. 6. 4.
g Esod. 29. 33.
Cap. 8. 31. &
21. 22.
h Vers. 16.
i Iov 1. 5, 11,
22. & 2. 5, 9,

10.
Isa. 8. 21.
j Esod. 18. 22,
26.
k Num. 15. 34.
l Esod. 18. 15,
16.
m Num. 27. 5. &
36. 5, 6.

m Deut. 13. 9. &
17. 7.
n Cap. 5. 1. &
20. 17.
Num. 9. 13.
o 1 Reg. 21. 10,
13.
Ps. 74. 10, 18.
Mat. 12. 31.

Marc. 3. 28.
Iac. 2. 7.
p Esod. 21. 12.
Num. 35. 31.
Deut. 19. 11,
12.
q Vers. 21.
r Esod. 21. 24.
Deut. 19. 21.

Mat. 5. 38. &
7. 2.
s Vers. 18.
Esod. 21. 33.
t Vers. 17.
u Esod. 12. 49.
Cap. 19. 34.
Num. 15. 16.
v Vers. 14.

Capitū 25.
a Esod. 23. 10.
Vede cap. 26.
34, 35.
2 Cron. 36. 21.
b 2 Reg. 19. 29.
c Cap. 23. 24,
27.

10 Și să sântiți anulă ală cinci-decelea, și să
 11 ^aprochiâmați în țără libertate tuturor lo-
 cuitorilor ei; jubileu să fie acesta voui;
 12 ^afie-care din voi să se întorcă la moșia sa,
 13 și fie-care să se întorcă la nēmălu seū. Ju-
 14 bileu să fie voui acestu ală cinci-decelea anū;
 15 voi să nu semēnați, nici să secerati cele de
 la sine crescute ale acelu anū, și nici *stru-*
 16 *guri* viei lui celei netăiate să nu le adu-
 17 nați. Căci acesta *este* jubileu, sântu să fie
 18 voui; ^ade pe câmpu să-i mâncați fruptele
 19 lui. ^aIn acestu anū jubileu fie-care din voi
 20 să se întorcă la moșia sa. Și cândū vin-
 21 deți ce-va aprōpelui vostru, seū cumpērați
 22 ce-va de la aprōpele vostru, ^asă nu nedrep-
 23 tāțiți unulu pre altulu: ^aDupre numărul
 24 anilor după jubileu să cumperi de la aprō-
 25 pele teū; și elū dupre numărul anilor frup-
 26 telorū să-ți vëndă. Dupre mulțimea anilor
 să măresci prețulu, și dupre impuținarea a-
 nilorū să scați prețulu; căci numărul se-
 cerisorū ^ați vinde elū.
 27 Deci ^anu vē nedreptățiți unulu pre altulu,
 28 ^aci tu să te temi de Dumneḡeulū teū, că eū
 29 Iehova *sunt* Dumneḡeulū vostru. ^aCă de veți
 30 împlini legile mele, și veți păzi judecātele
 31 mele, și veți face pre ele, ^afără temere
 32 veți locui in pāmēntulū acela. Și pāmēn-
 33 tulū ^ași va da fruptulū seū, și-lū ^aveți mânca
 34 intru sațiu, și veți locui intr'insulū fără
 35 temere.
 36 Și de veți dice: ^aCe vomū mânca in anulū
 37 alū șeptelea? ^aéccē, ^anoi nu vomū semēna,
 38 nici vomū culege venitulū nostru! Eū voiū
 39 ^atrāmete preste voi bine-cuvēntarea mea in
 40 anulū alū șeselea, și pāmēntulū va produce
 41 venitū pentru trei ani. ^aȘi cândū veți se-
 42 mēna voi in anulū alū optulea, veți mânca
 43 ^ain venitulū celū vechiū, până in anulū alū
 44 noulea; până ce venitulū acestuia va sosi,
 45 veți mânca din celū vechiū.
 46 Pāmēntulū să nu se vëndă de totū;
 47 că ^aalū meū *este* pāmēntulū, și voi *sunteți* la
 48 mine ^astrāini și nimernici. Dreptū aceea,
 49 voi in totū pāmēntulū moscenirei vōstre, să
 50 învoiți dreptulū rescumpērei pāmēntului.
 51 ^aDacă fratele teū va sărāci, și din moșia sa
 52 va vinde, să vină ^aconsāngenulū seū celū mai
 53 de aprōpe, și să rescumpere lucrulū celū
 54 vëndutū alū fratelui seū. Și dacă care-va
 55 nu are consāngenū, și-i dā māna și are d'a-

junsū pentru rescumpērare; Atunci ^aelū să
 27 socotēscā anii de la vinderea, și ceea ce va
 întrece să întorcā înapoi aceluia, căruia vên-
 duse, și ^aerā-și să se întorcā la moșia sa.
 Și dacă ^an'a găsitū d'ajunsū spre a înapoia,
 28 lucrulū lui vëndutū să remānā in māna cumpē-
 rātorului până la anulū jubileu, ^ași in anulū
 jubileu cumpērātorulū să ^aesā, și vëndētorulū
 să reintre in moșia sa.

Și dacă cine-va a vëndutū casa de lo-
 29 cuitū in cetate cu zidū, elū are dreptulū
 a și-o rescumpēra până la sfārsitulū a-
 nului vinderei sale; ^ada, ^aunū anū deplinū
 elū are dreptulū de rescumpērare. Și da-
 30 că ^aacēsta nu se va rescumpēra până la
 împlinirea unui anū întregū, atuncea casa din
 cetatea cu zidū va remānē de totū in māna
 celui ce o a cumpēratū in generațiunile sale;
 in anulū jubileu elū să nu ^aesā *din ea*. ^aErū
 31 casele de prin sate, cari n'au ziduri impre-
 jurū, acelea să fie socotite ca fondurile de
 pāmēntū; ^avëndētorulū să aibā dreptulū de
 rescumpērare, și cumpērātorulū să ^aesā in a-
 nulū jubileu. Și câtū pentru cetāțile ^aLe-
 32 viților, Leviții să aibā dreptū perpetuū de
 rescumpērarea caselorū din cetāțile mosce-
 nirei lorū. Și acela care va fi cumpēratū o
 33 casā de a Leviților ^asā ^aesā la jubileu din
 casa vëndutā seū din cetatea moșiei sale, căci
 casele din cetāțile Leviților *sunt* moșia
 34 lorū între fiūi lui Israelū. Și nici ^acāmpulū
 cuprinsului d'imprejurulū cetāților lorū să
 nu-lū vëndă, căci acesta *este* moșia perpetuā
 a lorū.

Și cândū fratele teū va scăpēta, și ^aave-
 35 rea lui se va clāti lūngā tine, atuncea ^adā-i
 ajutorū, ^afie strāinū seū nimernicū; ca să
 trăescā cu tine. ^aSā nu iēi de la d'insulū
 36 nici camātā, nici dobēndā, ci ^ate teme de
 Dumneḡeulū teū; ca fratele teū să trăescā
 cu tine. Baniī tei să nu-i dāi cu camātā,
 37 nici bucatele tale să-i imprumuți cu dobēndā.
^aEū *sunt* Iehova Dumneḡeulū vostru, care
 38 v'amū scosū pre voi din pāmēntulū Egiptului,
 ca să vi dāū pāmēntulū Canaanū, pentru
 ca să fiū voui Dumneḡeū.

Și ^ade cumū-va fratele teū va scăpēta lūn-
 39 gā tine, și elū se va vinde ție, să nu-lū puni
 pre d'insulū să-ți facā muncā de sclavū. Ca
 40 unū nāimitū, ^aca unū nimernicū să fie cu tine,
 și până la anulū jubileu să servēscā la tine.

d Isa. 61. 2. &
 63. 4.
 Ier. 34. 8, 15,
 17.
 Luc. 4. 19.
 e Vers. 13.
 Num. 36. 4.
 f Vers. 5.
 g Vers. 6, 7.
 h Vers. 10.
 i Cap. 27. 24.
 Num. 36. 4.

i Vers. 17.
 Cap. 19. 13.
 1 Sam. 12. 3,
 4.
 Mic. 2. 2.
 1 Cor. 6. 8.
 j Cap. 27. 18,
 23.
 k Vers. 14.
 l Vers. 43.
 m Cap. 19. 14,
 32.

n Cap. 19. 37.
 o Cap. 26. 5.
 Deut. 12. 10.
 Ps. 4. 8.
 Prov. 1. 33.
 Ier. 23. 6.
 o Cap. 26. 5.
 Ezech. 34. 25,
 27, 28.
 p Mat. 6. 25, 31.
 q Vers. 4, 5.

r Vede Esod. 16.
 29.
 Deut. 28. 8.
 s 2 Reg. 19. 29.
 t Ios. 5. 11, 12.
 u Deut. 32. 43.
 v 2 Cron. 7. 20.
 Ps. 85. 1.
 Ios. 2. 18. &
 3. 2.
 w 1 Cron. 29. 15.

Ps. 39. 12. &
 119. 19.
 1 Pet. 2. 11.
 x Rut 2. 20. &
 4. 4, 6.
 y Vede Rut 3.
 2, 9, 12.
 z Ier. 32. 7, 8.
 aa Vers. 50, 51,
 52.
 ab Vers. 13.

b Vede Num. 35.
 2.
 Ios. 21. 2, etc.
 c Vers. 28.
 d Vede Fapt. 4.
 36, 37.
 e Deut. 15. 7. 8.
 f Ps. 37. 26. &
 41. 1. & 112.
 5, 9.
 Prov. 14. 31.

Luc. 6. 35.
 Fapt. 11. 29.
 Rom. 12. 10.
 1 Ioan. 3. 17.
 f Esod. 22. 25.
 Deut. 23. 19.
 Neem. 5. 7.
 Ps. 15. 5.
 Prov. 28. 8.
 Ezech. 18. 8,
 13, 17. & 22.

12.
 g Vers. 17.
 Neem. 5. 9.
 h Cap. 22. 32,
 33.
 i Esod. 21. 2.
 Deut. 15. 12.
 1 Reg. 9. 22.
 2 Reg. 4. 1.
 Neem. 5. 5.
 Ier. 34. 14.

41 Și elū *atuncea* să *esă* de la tine, elū și fiū
lui *împreună* cu d'insulū, și să se întorcă
la familia sa, și *eră-și* să între *in* moșia pă-
rintilorū sei. Că ei *sunt* *servii* mei, pre cari
i-amū scosū din pământulū Egiptului; ei să
nu se vëndă, precumū *se vëndū* sclaviū. * Tu
să nu-lū stēpānesci * cu asprime, ci să * te
temi de Dumneḡeulū teū. Și servulū teū,
și serva ta, pre cari voiesci a-i avē, *să*
fie din națiunile cele d'împrejurulū vostru;
d'intr'aceste să vī cumpērați servi și serve;
45 Precumū și d'intre *fiii* nimernicilorū, cari
petrecū între voi, și dintr'acestia vī puteți
cumpēra; și din familiile acelora, cari *sunt*
cu voi, pre cari i-au nāscutū in pământulū
vostru; și acestia potū fi in stēpānirea vōs-
trā. Și *sa-i* luați pre ei de moscenire fi-
lorū vostri după voi, ca ei să-i moscenescă
46 dreptū stēpānire, și să-i aveți pre ei de sclavi
in perpetuū; *erū* cātū pentru frații vostri, fiūi
lui Israelū, *nimenea* să nu stēpānescă preste
fratele seū cu asprime.
47 Și dacă unū străinū seū unū nimernicū,
ce petrece cu tine, va ajunge la avere, și
* fratele teū lūngă d'insulū va sārāci, și se va
vinde străinulū ce locuesce cu tine, seū *ore-*
cārei semirții din familiā străinā; După ce
48 acesta se va fi vëndutū, are dreptulū de a se
rescumpēra; unulū din frații sei 'lū *pōte*
rescumpēra: Seū unchiulū seū, seū fiulū
unchiulū seū, 'lū *pōte* rescumpēra; seū altulū
ōre-care consāngenū din familia lui 'lū *pōte*
rescumpēra; seū * elū insuși, de'i va da māna,
50 singurū presine se *pōte* rescumpēra. Atunci
elū să facă socotēlā cu cumpēratorulū seū, de
la anulū in care elū 'i s'a vëndutū până la
anulū jubileū; și banū vinderei sale să se
socotescă duple numerulū anilorū, * ca și di-
lele unui nāimitū ce arū fi fostū la d'insulū.
51 Și dacă mai *sunt* încă mulți ani, elū duple
ei să inapoescă prețulū rescumpērarei sale
52 din argintulū vinderei. Și dacă vorū fi pu-
cini ani până la anulū jubileū, elū să facă
socotēlā cu d'insulū, și duple numerulū a-
nilorū să inapoescă prețulū rescumpērarei
53 sale. Ca și nāimitulū de anū pe anū, așa să
fie elū la d'insulū; să nu-lū stēpānescă cu
54 asprime înainte ochilorū tei. Și cândū elū
prin nici unulū din aceste *chipuri* nu se va fi
rescumpērātū, * să *esă* in anulū jubileū, elū
55 și fiū lui cu d'insulū. Că *ai* mei servi *sunt*

fiū lui Israelū, servii mei, pre cari i-amū
scosū din pământulū Egiptului. Eū *sunt* le-
hova Dumneḡeulū vostru.

*Lege contra idololatriei; fāgăduinți și amenințeri
profetice.*

SĂ nu faceți voui * idoli, nici chipuri cîo- 26
plite, nici stâlpi să nu vī rēdicați, nici
petre figurate să nu puneți in pământulū
vostru, pentru ca să vē prosterneți înain-
tea lorū: că eū *sunt* Iehova Dumneḡeulū
vostru.

* Sabatele mele să le păziți, și sanctua- 2
rulū meū să-lū cinstiți; eū *sunt* Iehova.

* Dacă voi veți āmbra in legile mele, și 3
veți tinē ordinele mele și le veți face; * A- 4
tuncea eū vī voui da plōiā la timpulū seū,
* și pământulū 'și va da rodulū seū, și ar-
borii cāmpulū 'și vorū produce fructulū
lorū; Și *trieratulū* vostru va tinē până la 5
culesulū vielorū, și culesulū vielorū va a-
junge până la semēnăturā, și *pānea* vostrā
o veți mānca cu sațiū, și *in* pământulū vos-
tru veți locui fără temere; Și *voiū* da pace 6
in acelu pământū, ca *voi* să vē repausați, și nu
va *fi* cine să vē spāimēnteze; și voui perde
* fērele cele selbatice din acelu pământū, și
* sabia nu va trece prin pământulū vostru.
Și voi veți urmări pre neamicii vostri, și ei 7
vorū cādē de sabiā inaintea vostrā. Și * cinci 8
din voi vorū urmări o sutā, și o sutā din
voi vorū urmări dece mii; și neamicii vos-
tri vorū cādē de sabiā inaintea vostrā. Și 9
* intorcēndu-mē spre voi, * vē voui face să cre-
sceti și să vē īmmulțiți; și voui īntări legā-
mēntul meū cu voi; Și voi veți mānca *puccate* 10
vechi, de anulū trecutū, și pre cele vechi le
veți scōte afarā d'inaintea celorū noū; * Și 11
lōcașulū meū 'lū voui pune între voi, și su-
fletulū meū nu va *urī* pre voi; * Și voui 12
āmbra între voi, și *voiū* fi Dumneḡeulū vos-
tru, și voi *mi* veți fi mie poporū. * Eū *sunt* 13
Iehova Dumneḡeulū vostru, care v'amū scosū
pre voi din pământulū Egiptului, ca să nu
mai fiți sclaviū *lorū*; și amū rupt legătura
jugului vostru, făcēndu-vē să āmblați cu ca-
pulū rēdicatū.

* Și dacă voi nu mē veți asculta, și nu veți 14
face aceste ordini; Și dacă veți *lepē* 15
da legile mele, și sufletulū vostru va des-
prețui judecātele mele, incātū voi să nu fa-

Esod. 21. 3.
k Vers. 28.
l Vers. 55.
Rom. 6. 22.
1 Cor. 7. 23.
m Efes. 6. 9.
Col. 4. 1.
n Vers. 46.
Esod. 1. 18.
Vers. 17.
Esod. 1. 17,
21.
Deut. 25. 18.

Mal. 3. 5.
p Isa. 58. 3. 6.
q Isa. 14. 2.
r Vers. 43.
s Vers. 25, 35.
t Neom. 5. 5.
u Vers. 26.
v Iov 7. 1.
w Isa. 16. 14. &
21. 16.
x Vers. 41.
Esod. 21. 2, 3.
y Vers. 43.

Capulū 26.

a Esod. 20. 4. 5.
Deut. 5. 8. &
16. 22. & 27.
15.
Pa. 97. 7.
b Cap. 19. 30.
c Deut. 11. 13,
14, 15. & 28.
1-14.
d Isa. 30. 25.
Esod. 34. 25.

Ioel 2. 23, 24.
e Pa. 67. 6. &
85. 12.
Esod. 34. 27.
& 36. 30.
Zech. 8. 12.
f Amos 9. 13.
g Cap. 25. 19.
Deut. 11. 15.
Ioel 2. 19, 26.
h Cap. 25. 18.
Iov 11. 18.
Esod. 34. 25.

27. 28.
i 1 Cron. 22. 9.
Pa. 29. 11. &
147. 14.
Isa. 45. 7.
Hag. 2. 9.
j Iov 11. 19.
Pa. 3. 5. &
4. 8.
Isa. 35. 9.
Ier. 30. 10.
Esod. 34. 25.
Osea. 2. 18.

Zef. 3. 13.
k 2 Reg. 17. 25.
Esod. 5. 17. &
14. 15.
l Esod. 14. 17.
m Deut. 32. 30.
Isa. 25. 10.
n Esod. 3. 25.
2 Reg. 18. 23.
o Fac. 17. 6, 7.
Neom. 9. 23.
Pa. 107. 38.
p Cap. 25. 22.

Esod. 25. 8. &
29. 45.
Isa. 29. 19.
Pa. 76. 2.
Esod. 37. 26,
27, 28.
Apoc. 21. 3.
r Cap. 20. 23.
Deut. 32. 19.
s 2 Cor. 6. 16.
t Esod. 6. 7.
Ier. 7. 23. &

11. 4. & 30. 22.
Esod. 11. 30.
& 36. 29.
u Cap. 25. 38,
42, 55.
v Ier. 2. 30.
Esod. 34. 27.
z Deut. 28. 15.
Plan. 2. 17.
Mal. 2. 2.
y Vers. 43.
2 Reg. 17. 15.

ceți toate ordinele mele, și legământul cu
 16 mine să-lu desfăceți; Și eu voi face voi
 aceste: voi trimete preste voi ^aspaimă și
^alângore și friguri ferbinți, cari vi voru ^bcon-
 suma ochii, și vi voru face sufletul a lăn-
 ceți, și ^csemînța voastră în zadar o veți se-
 mēna, că neamicii vostri o voru mânca pre
 17 ea. Și ^de eu voi îndrepta fața mea contra
 voastră, ca ^esă fiți bătuti de neamicii vostri;
 și /cei ce ve urescu voru domni preste voi; și
^fvoi veți fugi, fără ca cine-va să ve urmărescă.
 18 Și dacă nici după acestea nu veți asculta
 de mine, eu ve voi pedepsi de ^gșapte ori
 19 mai mult pentru păcatele voștre; Și voi
^hsărma mândria puterei voștre; și /voi face
 ca cerul vostru să fie de feru, și pămēn-
 20 tul vostru de aramă. Și ⁱputerea voastră
 se va consuma în zadar, căci /pămēntul
 vostru nu-și va mai da rodul se, nici ar-
 borii pămēntului nu-și voru da rodul lor.
 21 Și voi dacă veți âmbra mie totu în con-
 tra, și nu veți voi a asculta de mine, eu
 voi adăogi preste voi de șapte ori mai multe
 22 plăgi duple păcatele voștre: ^jCă voi trimete
 asupra voastră ferele câmpului, cari să
 ve lipsescă de copii, și să vi pērdă vitele
 voștre, împuținându-ve și pre voi; și ^kcăr-
 rile voștre voru rămâne deșerte.
 23 Și dacă voi nici prin acestea ^lnu ve veți
 îndrepta, și nu ve veți întorcel mine, ci veți
 24 âmbra totu împotriva mea, ^mȘi eu voi âmbra
 împotriva voastră, și ve voi bate în-
 că de șapte ori mai multu pentru păca-
 25 tele voștre. Și ⁿvoi aduce asupra voastră
 sabiă, care va resbuna rumperea legămēn-
 tului; și de ve veți stringe în cetățile voștre,
^ovoi trimete preste voi ciumă; și ve veți pre-
 26 da în mânele neamicilor voștri; ^pCă vi voi
 frânge toégul pânei; și de ce femei voru cōce
 pânea voastră într'unu cuptor, și se va da
 voștr pânea voastră cu cumpēna, și /veți mân-
 ca, dară nu ve veți sătura.
 27 Și ^qdacă voi nici după aceste nu veți as-
 culta de mine, ci veți âmbra totu împotriva
 28 mea; Și eu ^rcu furiă âmbra-voi împotri-
 va voastră, și încă de șapte ori mai multu

ve voi pedepsi pentru păcatele voștre:
^sCă veți mânca *chiaru* carnea fiilor voștri, 29
 și carnea fetelor voștre o veți mânca. Și 30
^tvoi sărma înălțimile voștre, și voi nimici
 sorii-statuele voștre; și ^uvoi arunca cadavrele
 voștre preste cadavrele idolilor voștri, și
 sufletul meu ve va ^vur pre voi. ^wȘi cetă- 31
 țile voștre le voi aduce la pustire, și ^xsanc-
 tuarele voștre le voi pustii, și nu voi mai
 mirosi mirosu plăcut de la voi. ^yDa, eu 32
 acestu pāmēntu /lu voi pustii, de se voru
^zmira de d'insul neamicii voștri, cari voru
 locui într'insul. Și /pre voi ve voi rēsi 33
 între națiuni, și voi scōte sabia în urma
 voastră, și pāmēntul vostru se va face pustiu,
 și cetățile voștre deșerte. ^{aa}Atunci acestu pā- 34
 mēntu se va bucura de sabatele sale în tōte
 țilele câtu va rămâne pustiu, și până ce *veți*
^{ab}fi voi în țera neamicilor voștri; atunea pā-
 mēntul se va repausa și se va bucura de
 anii se sabatici. Tōte țilele câte va rămâne 35
 pustiu va repausa, pentru câtu nu a re-
 pausat în ^{ac}anii voștri sabatici, cându locu-
 iați voi într'insul.

Și celor rēmași d'între voi, /voi aduce 36
 moliciunea în ânima lor în țerele neami-
 cilor lor; și va goni pre ei /sunetul frun-
 dei ce se mișcă; și voru fugi, ca cumu fugu de
 sabiă; și voru căde, negonindu-î nimenea.
 Și ^{ad}unul va căde preste celu-l-altu ca d'inain- 37
 tea sabiei, negonindu-î nimenea; și /nu veți
 putē sta înaintea neamicilor voștri. Și voi ve 38
 veți perde între națiuni, și pāmēntul nea-
 micilor voștri ve va mânca. Și cei rē- 39
 mași d'între voi ^{ae}se voru perde pentru fără-
 de-legile lor prin țerele neamicilor voștri;
 și încă și pentru fără-de-legile părinților
 lor cu d'inșii se voru perde. ^{af}Și atunci ei 40
 deși voru mărturisi nedreptatea lor, și ne-
 dreptatea părinților lor, pentru păcatele
 cari au făptuitu împotriva mea; (De aceea 41
 și eu am âmblatu în contra lor, și i-am
 adus în pāmēntul neamicilor lor, ca să
 vedu dacă ânima lor ^{ag}cea necircumcisă se
 va ^{ah}umili, și ei voru accepta *pedēpsa* păcatului
 lor); Atunci și eu /m voi aduce aminte 42

Deut. 28. 65. 66. 67. & 32. 25. Ier. 15. 8. Deut. 28. 22. 1 Sam. 2. 35. Deut. 28. 38. 51. Iov 31. 8. Ier. 5. 17. & 12. 13. Mic. 6. 15. Cap. 17. 10. Deut. 28. 25. Jude. 2. 14. Ier. 19. 7. Vers. 36. Ps. 106. 41. Vers. 36. Ps. 53. 5. Prov. 28. 1.	1 Sam. 2. 5. Ps. 119. 164. Prov. 24. 16. Isa. 25. 11. & 26. 5. Isa. 7. 24. & 30. 6. Deut. 28. 23. Ps. 127. 1. Isa. 49. 4. Deut. 11. 17. & 28. 18. Hag. 1. 10. Deut. 32. 24. 2 Reg. 17. 25. Isa. 5. 17. & 14. 15. Jude. 5. 6. 2 Cron. 15. 5. Isa. 38. 8.	Plân. 1. 4. Zech. 7. 14. Ier. 2. 30. & 5. 3. Amos. 4. 6— 12. 1 Sam. 22. 27. Ps. 18. 26. Exec. 5. 17. & 6. 3. & 14. 38. 2. Num. 14. 12. Deut. 28. 21. Ier. 14. 12. & 24. 10. & 29. 17. 18. Amos. 4. 10. Ps. 105. 16. Isa. 3. 1.	Exec. 4. 16. & 5. 16. & 14. 13. Isa. 9. 20. Mic. 6. 14. Ier. 1. 6. Vers. 21, 24. Isa 59. 18. & 63. 3. & 66. 15. Ier. 21. 5. Exec. 5. 13. 15. & 8. 18. Deut. 28. 53. 2 Reg. 6. 29. Plân. 4. 10. Exec. 5. 10. 2 Cron. 34. 3. 4. 7. Isa. 27. 9.	Exec. 6. 3— 6. 13. 2 Reg. 23. 20. 2 Cron. 34. 5. Lev. 20. 23. Ps. 78. 59. & 89. 38. Ier. 14. 19. Neem. 2. 3. Ier. 4. 7. Exec. 6. 6. Ps. 74. 7. Plân. 1. 10. Exec. 9. 6. & 21. 2. Ier. 9. 11. & 25. 11, 18. Deut. 28. 37. 1 Reg. 9. 8. Ier. 18. 16. &	19. 8. Exec. 5. 15. Deut. 4. 27. & 28. 64. Ps. 44. 11. Ier. 9. 16. Exec. 12. 15. & 20. 23. & 22. 15. Zech. 7. 14. 2 Cron. 36. 21. Cap. 23. 2. Exec. 21. 7. 12. 15. Vers. 17. Iov. 15. 21. Prov. 28. 1. Isa. 10. 4. Vede Jude. 7. 22. 1 Sam. 14.	15. 16. Ios. 7. 12, 13. Jude. 2. 14. Deut. 4. 27. & 28. 65. Neem. 1. 8. Ier. 3. 25. & 29. 12, 13. Exec. 4. 17. & 6. 9. & 20. 43. & 21. 23. & 33. 10. & 36. 31. Osea 5. 15. Zech. 10. 9. Num. 5. 7. 1 Reg. 8. 35. 35. 47. Neem. 9. 2. Prov. 28. 13.	Dan. 9. 3. 4. Luc. 15. 18. 1 Ioan 1. 9. Vede Ier. 6. 10. & 9. 25. 26. Exec. 44. 7. Fapt. 7. 51. Rom. 2. 29. Col. 2. 11. 1 Reg. 21. 29. 2 Cron. 12. 6. 7. 12. & 32. 26. & 33. 12. 13. Esd. 2. 24. & 6. 5. Ps. 106. 45. Exec. 16. 60.
---	--	--	---	---	--	---	---

de legământul meu cu Iacob și de legământul meu cu Isaac; încă și de legământul meu cu Abraam mi voi aduce aminte; chiar și de pământul mi voi aduce aminte.

- 43 *Și acel pământ va fi părăsit de d'înșii, și se va bucura de sabatele lui, rămânând pustiu pentru ei; și ei vor accepta pedepsa păcatului lor pentru aceea, pentru că ei au lăpădat judecățile mele, și
- 44 legile mele le-au urit sufletul lor. Dară și când ei vor fi în pământul neamicilor lor, nu voi lăpăda pre ei, și nu-i voi urî în atâta, ca să-i nimicescă de tot, și să stric legământul meu cu d'înșii; că eu Iehova sunt Dumnezeu lor. Dară pentru ei mi voi aduce aminte de legământul cu strămoșii lor, pre cari i-am scos din pământul Egiptului înaintea ochilor națiunilor, pentru ca să fiu lor Dumnezeu, eu Iehova.
- 46 *Acestea sunt statutele, și judecățile, și legile, pre cari le-a aședat Iehova între sine și între fiii lui Israel pe muntele Sinai prin mâna lui Moisi.

Legi pentru voturi și decimii.

- 27 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, zicând: Vorbesce fiilor lui Israel, și li di: *Dacă cine va face vot însemnat, înșii aceia
- 2 să fie după estimarea ta a lui Iehova. Și estimarea ce o vei face pentru partea bărbătescă de la vrăstă de douăzeci de ani până la șesezeci de ani, estimarea ta va fi de cinci-deci de sicli de argint, după siclul sanctuarului. Și de va fi parte femească, estimarea ta va fi de trei-deci de sicli.
- 4 Și dacă este de la cinci ani până la douăzeci de ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătescă douăzeci de sicli; eru pentru partea femească de zece sicli.
- 6 Și de va fi de la o lună până la cinci ani, estimarea ta va fi pentru partea bărbătescă de cinci sicli de argint; eru pentru partea femească estimarea ta va fi de trei sicli de argint.
- 8 Și de va fi de șesezeci de ani sau mai sus, de va fi parte bărbătescă, estimarea ta va fi de cinci-spre-zece sicli; eru pentru parte femească zece sicli. Și de va fi mai scăpată de câtă estimarea ta, pre acela să-l pună înaintea preutului, și preutul să-l estimeze; după îndemnarea celui ce a făcut votul să-l estimeze preutul.
- 9 Și dacă votul va fi din vite, din cari se aduce sacrificii lui Iehova, toate câte d'intr'însele se dau lui Iehova sante să fie. Elu

nu o va schimba, și nici va pune alta în locul ei, nici bună pentru rea, nici rea pentru bună; și dacă cum va pune o vită pentru altă vită, atâtă acesta cât și cea-l-altă, care a fost pusă în locu-i, sante să fie. Și dacă votul cui va fi din vitele necurate, din cari nu se aduce sacrificii lui Iehova, atunci el pre acea vită să o pună înaintea preutului; Și preutul să o estimeze, după cum va fi bună sau rea; câtă o vei prețui, o preute atâta va face. *Și dacă va voi să o rescumpe, el să adaogă a cincă parte din prețul ei preste estimarea ta.

Și dacă și va consacra casa sa lui Iehova, să o estimeze preutul, după cum va fi bună sau rea; în câtă o va estima preutul, așa să rămână. *Și dacă cel ce a dăruit va voi să-și rescumpe casa sa, să mai adaogă a cincă parte preste argintul estimării tale, și să fie a lui.

Și dacă cine va consacra lui Iehova din câmpul moșiei sale, estimarea ta să fie după semința sa; un gomer de semința de orz cu cinci-deci sicli de argint. Dacă și va consacra câmpul său tocmai din anul jubileu, prețul lui să rămână după estimarea ta. Și dacă el și va consacra câmpul său după jubileu, preutul să-i socotască argintul lui după numărul anilor, cari mai sunt până la anul jubileu, și suma acestă să o scadă din estimarea ta. *Și dacă cel ce a consacrat câmpul va voi să-l rescumpe, el să adaogă încă a cincă parte preste argintul estimării tale, și să-i rămână lui. Și dacă el nu voeste să-și rescumpe câmpul, sau acel câmp să se vândă altui om, nu se mai poate rescumpe. Și acel câmp, când în anul jubileu va eși, să fie sacru lui Iehova ca un câmp consacrat lui Dumnezeu; să fie moșia preutului.

Și dacă cine va consacra lui Iehova un câmp de d'insul cumpărat, care nu este din câmpul moșiei sale; *Preutul să-i socotască prețul estimării tale până la anul jubileu; și el pre acea estimare a ta să o dea tot într'aceeași di, ca lucru consacrat lui Iehova. În anul jubileu câmpul să se întorcă la insul de la care el l'a cumpărat; la acela al cărui și este stăpânirea fondului. Și totă estimarea ta să fie după siclul sanctuarului; siclul să fie de douăzeci de ghere.

Eru pre cel anteu-născut al vitelor, 26

* Ps. 136. 23.
* Vers. 34, 35.
† Vers. 15.
u Deut. 4. 31.
2 Reg. 13. 23.
Rom. 11. 2.

v Rom. 11. 28.
x Cap. 22. 33.
& 25. 38.
y Ps. 98. 2.
Ezec. 20. 9,
14, 22.

* Cap. 27. 34.
Deut. 6. 1. &
12. 1. & 33. 4.
Ioan. 1. 17.
a Cap. 25. 1.

Caput 27.
a Num. 6. 2.
Vede Jude. 11.
30, 31, 39.
1 Sam. 1. 11,

28.
b Esod. 30. 13.
c Vers. 15, 19.
d Vers. 18.
e Cap. 25. 15, 16.
f Vers. 15.

g Cap. 25. 10,
28, 31.
h Vers. 28.
i Num. 18. 14.
Ezec. 44. 29.
j Cap. 25. 10,

25.
k Vers. 18.
l Cap. 25. 28.
m Esod. 30. 13.
Num. 3. 47. &
18. 16.

* Esod. 13. 2,
12. & 22. 30.
Num. 18. 17.
Deut. 15. 19.

care prin înțeleptatea născerei sale este a lui Iehova, pre acesta nimenea să nu-lă pôtă consacra, fie boi séu mnelă séu țăpă, *că a*
 27 lui Iehova *este*. Și de *va fi* d'între vitele cele necurate, să-lă rescumpere duple estimarea ta, mai *o* adăogindă pe deasupra și a cincă *parte*; și dacă nu va voi a-lă rescumpăra, să se vëndă duple estimarea ta.
 28 *Și* nici ună dară interdășă, pre care cineva l'a consacrată lui Iehova cu interdășă, din tôte căte are elă moscenite, fie ômenă, fie vite, séu câmpă, acestea să nu se pôtă vinde, nici rescumpăra; *că* totă lucrulă consacrată cu interdășă este pré sântă lui Iehova.
 29 *Nici* ună interdășă, consacrată cu interdășă d'între ômenă, nu se pôte rescumpăra, *că* să se omôre.

Și *tôtă* decimea pământulă și din se- 30 mința pământulă și din fructulă pomiloră a lui Iehova *este*; lucră consacrată lui Iehova *este*. *Și* dacă cine-va va voi să rescum- 31 pere *câtă-va* din decimea sa, acela să mai adaogă încă a cincă *parte*. Și *tôtă* deci- 32 mea din cirédă și din turmă, și din tôte căte petrecă pe supță toégă, a *decea parte* să fie sântă lui Iehova. Să nu se alégă nici 33 cea bună nici cea rea; *ș* să nu se pună una pentru alta; și dacă se va pune una pentru alta, și *vîta schimbată* și cea in loculă ei pusă să fie lucră sântă; nu se va pute rescumpăra.
Acestea sînt legile, pre cari le dădu Ie- 34 hova lui Moisi pe muntele Sinai pentru fii lui Israelă.

NUMERII.

A PATRA CARTE A LUI MOISI.

Numerarea Israelitiloră duple familie, Leviți fiindă lăsați de o parte.

1 **S**I Iehova vorbi lui Moisi *in* pustulă Si-
 naă, *in* cortulă întrunirei, in ântea *ăi* a
 2 lunei a dăoa, intr'ălă dăoilea ană după eșirea
 loră din pământulă Egiptulă, dăcendă: *Numerați* capetele întregă comunități a fiiloră
 lui Israelă, duple familiile loră, duple casele
 3 loră părintești, duple numărulă numiloră, pre
 toți bărbăți duple capetele loră; De la dăoă-
 4 decă de ană și mai susă, pre totă celă ce pôte
 eși la ôste in Israelă, numerați-i pre ei du-
 5 pre cetele loră, tu și Aaronă. Și să fie cu
 voi căte ună bărbată din fie-care semină, ună
 6 bărbată, capă ală casei sale părintești.
 Și acestea *sînt* numile aceloră bărbăți,
 cari să steie cu voi: Din Rubenă: Eli-
 7 zură, fiulă lui Ședeură. Din Simeonă: Șe-
 8 lumielă, fiulă lui Țurișadai. Din Iuda:
 9 Nahșon, fiulă lui Aminadabă. Din Isachară:
 10 Netaneelă, fiulă lui Țuară. Din Zabulonă:
 Eliabă, fiulă lui Helonă. Din fii lui Iosefă:
 11 din Efraimă: Elișama, fiulă lui Amihudă.
 Din Manasse: Gamalielă, fiulă lui Pedazură.
 12 Din Beniamină: Abidană, fiulă lui Ghi-
 13 doni. Din Dană: Ahieseră, fiulă lui Ami-
 14 șaddai. Din Asseră: Pagiellă, fiulă lui O-
 chrană. Din Gadă: Eliasafă, fiulă lui *a* De-

huelă. Din Neftali: Ahira, fiulă lui E- 15
 nană. *Acestia sînt* cei aleși de comunitate, 16
 mai mari in între semințele părinților loră,
 17 capă ai miiloră lui Israelă.

Și Moisi și Aaronă luară pre acestă băr- 17
 18 bați, cari aă fostă a-nume numiți; Și la ân-
 teia *ăi* a lunei a dăoa adunară *tôtă* comu-
 nitatea; și se inscrișă in registre duple
 familiile loră, duple casele loră părintești
 duple numărulă, numiloră, de la dăoă-decă
 19 de ană și mai susă duple capetele loră. Du-
 pre cumă ordinase Iehova lui Moisi, așa elă
 20 *î* numeră in pustulă Sinai.

Și fii lui Rubenă, a ânteiă-născutulă 20
 lui Israelă, duple generațiunile loră, duple
 familiile loră, duple casele loră părintești,
 duple numărulă numiloră, și duple capetele
 loră; toți-cei de partea bărbătescă de la
 dăoă-decă de ană și mai susă, toți cari pu-
 teaă eși la ôste; Cei numerați ai loră din 21
 semința lui Rubenă *eraă*: patru-decă șese
 mii cinci sute.

D'între fii lui Simeonă, duple generați- 22
 unile loră, duple familiile loră, duple casele
 loră părintești, cei numerați ai loră duple
 numărulă numiloră, duple capetele loră,

• Vers. 11, 12, 13. • Fac. 28. 22. Neem. 13. 12. Esec. 20. 37.
 • Vers. 21. Num. 18. 21. Mal. 3. 8, 10. Mic. 7. 14.
 • Ios. 6. 17, 18, 24. • Vers 13. • Vers. 10.
 • Ios. 19. 2 Cron. 31. 5, 6, 12. • Vede Ier. 33. • Cap. 26. 46.

NUMERII
 Cap. 10. 11, 12. Cap. 26. 2, 63, 64. • Cap. 7. 2.
 b Esod. 25. 22. 2 Sam. 24. 2. 1 Cron. 27. 16.
 c Esod. 30. 12. 1 Cron. 21. 2. 1 Cron. 18. 21, 25.
 • Esod. 28. 26. d Cap. 2. 14.

- toți-cei de partea bărbătească de la două-
decî de ani și mai sus, toți cari puteau eși la
23 ôste; Cei numerați ai lorî din seminția lui
Simeonî *erau*: cinci-decî și nouă mii trei sute.
- 24 D'între fiii lui Gadî, duple generațiunile
lorî, duple familiile lorî, duple casele lorî
părintesci, duple numărulî numilorî, de
la două-decî de ani și mai sus, toți cari
25 puteau eși la ôste; Cei numerați ai lorî
din seminția lui Gadî *erau*: patru-decî și cinci
mii șese sute cinci-decî.
- 26 D'între fiii lui Iuda, duple generațiunile
lorî, duple familiile lorî, duple casele lorî
părintesci, duple numărulî numilorî, de
la două-decî de ani și mai sus, toți cari
27 puteau eși la ôste; Cei numerați ai lorî
din seminția lui Iuda *erau*: șapte-decî și pa-
tru mii șese sute.
- 28 D'între fiii lui Isacharî, duple generați-
unile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
29 toți cari puteau eși la ôste; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Isacharî *erau*: cinci-
decî și patru mii patru sute.
- 30 D'între fiii lui Zabulonî, duple genera-
țiunile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
31 toți cari puteau eși la ôste; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Zabulonî *erau*: cinci-
decî și șapte mii patru sute.
- 32 D'între fiii lui Iosefî: fiii lui Efraimî,
duple generațiunile lorî, duple familiile
lorî, duple casele lorî părintesci, duple
numărulî numilorî, de la două-decî de ani
33 și mai sus, toți cari puteau eși la ôste; Cei
numerați ai lorî din seminția lui Efraimî
erau: patru-decî mii cinci sute.
- 34 D'între fiii lui Manase, duple generați-
unile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
35 toți cari puteau eși la ôste; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Manase *erau*: trei-decî
și două mii două sute.
- 36 D'între fiii lui Beniaminî, duple genera-
țiunile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus,
37 toți cari puteau eși la ôste; Cei numerați
ai lorî din seminția lui Beniaminî *erau*: trei-
decî și cinci mii patru sute.
- 38 D'între fiii lui Danî, duple generațiunile
lorî, duple familiile lorî, duple casele
lorî părintesci, duple numărulî numilorî, de

la două-decî de ani și mai sus, toți cari
puteau eși la ôste; Cei numerați ai lorî 39
din seminția lui Danî *erau*: șese-decî și
două mii șapte sute.

D'între fiii lui Asserî, duple generați- 40
unile lorî, duple familiile lorî, duple casele
lorî părintesci, duple numărulî numilorî,
de la două-decî de ani și mai sus, toți
cari puteau eși la ôste; Cei numerați ai 41
lorî din seminția lui Asserî *erau*: patru-
decî și una mii cinci sute.

D'între fiii lui Neftali, duple generați- 42
unile lorî, duple familiile lorî, duple ca-
sele lorî părintesci, duple numărulî numi-
lorî, de la două-decî de ani și mai sus;
toți cari puteau eși la ôste; Cei numerați 43
ai lorî din seminția lui Neftali *erau*: cinci-
decî și trei de mii patru sute.

Acestia sînt cei numerați, pre cari Moisi 44
și Aaronî 'î numerară, împreună cu mai
marii lui Israelî, doi-spre-cece bărbați,
câte unul de casa sa părintescă. Așa 45
toți cei numerați d'între fiii lui Israelî, duple
casele lorî părintesci, de la două-decî de
ani și mai sus, toți acei cari puteau eși
la ôste in Israelî; Toți cei numerați fură: 46
șese sute și trei mii cinci sute cinci-decî.

Erî Leviții duple seminția părinților 47
lorî nu fură numerați într'acestia. Că Ieho- 48
va vorbise lui Moisi, dicîndu: 'Numai pre fiii 49
lui Levi să nu-î numeri, și să nu numeri ca-
petele lorî între fiii lui Israelî; *Ci tu să 50
aședî pre Leviți preste lăcașulî mărturi-
ei și preste tôte uneltele lui, și preste tôte
câte sînt ale lui; acestia să pôte lăcașulî
și tôte uneltele lui, și ei să servescă într'in-
sulî, și să 'tăbărescă imprejurulî lăcașulî.
"Și cîndu va pleca lăcașulî, Leviții să-lă des- 51
facă; și cîndu lăcașulî se va opri, Leviții
să-lă așede; și *nelevitulî, care se va a-
propia de d'însulî, să se omóre. Și fiii lui 52
Israelî să tăbărescă °fie-care in tabăra sa,
și fie-care duple stégulî lui, duple cetele
lorî. "Și Leviții să tăbărescă imprejurulî 53
lăcașulî mărturiei, ca să nu vină °mânia
preste comunitatea fiilorî lui Israelî; *și
Leviții să păzescă cele de păzitî ale lăca-
șulî mărturiei. Și fiii lui Israelî făcură 54
tôte, după cumî ordinasă Iehova lui Moisi,
așa făcură.

Posițiunea celorî două-spre-cece seminții impreju-
rulî taberei, și rînduēla călătoriei lorî.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronî, 2
dicîndu: °Fie-care din fiii lui Israelî 2
supt stégulî seî, la semnulî casei sale pă-

g Cap. 26. 64. i Cap. 2. 39. Ve- 26. 62. 27. 33.
h Esod. 38. 26. de Cap. 3. & 28. 62. i Cap. 3. 23, 29,
Ved. Esod. 12. 4. & 26. 57. k Esod. 38. 21. 35, 38.
37. Cap. 2. 32. 1 Cron. 6. & Cap. 3. 7, 8. & m Cap. 10. 17.
& 26. 61. 21. 6. 4. 15, 25, 26, 21.

n Cap. 3. 10, 38. Cap. 8. 19. & 8. 24, 25, 26. 2 Cron. 13. 11.
& 18. 22. 16. 46. & 18. 5. & 18. 3. 4, 5.
o Cap. 2. 2, 34. 1 Sam. 6. 19. & 31. 30, 47. Capulî 2.
p Vers. 50. r Cap. 3. 7, 8. & 1 Cron. 23. 32. a Cap. 1. 52.
q Lev. 10. 6.

rințesci, să tabărescă; ^b d'inaintea cortului întrunirii juru împrejură să tăbărescă.

3 Și despre resăritu, spre ostu, să-și pună stégul taberei sale Iuda duple ostile sale; și mai marele fiiloră lui Iuda să fie ^c Nahșon;
4 fiulă lui Aminadab; Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: șapte-deci și patru mii
5 șese sute. Și lăngă d'insulă să tăbărescă seminția lui Isachar; și mai marele fiiloră lui Isachar să fie Nataneel, fiulă lui
6 Tuar; Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: cinci-deci și patru mii patru sute.
7 Apoi seminția lui Zabulon; și mai marele fiiloră lui Zabulon să fie Eliab, fiulă lui He-
8 lon; Și oștea lui și cei numerați ai lui cinci-
9 deci și șapte mii patru sute. Toți cei numerați din tabăra lui Iuda: o sută optă-deci și șese mii patru sute, duple ostile lor; ^d acestia să plece întâi.

10 Despre mēdă-și stégul taberei lui Ruben să fie duple ostile sale; și mai marele fiiloră lui Ruben să fie Elizur, fiulă lui Sedeur;
11 Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: patru-deci și șese mii cinci sute. Și lăngă d'insulă să tăbărescă seminția lui Simeon; și mai marele fiiloră lui Simeon să fie Se-
12 lumiel, fiulă lui Turisaddai; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: cinci-deci și două
13 mii trei sute. Apoi seminția lui Gad, și mai marele fiiloră lui Gad să fie Eliasaf, fiulă lui Rehuel;
14 Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: patru-deci și cinci mii șese
15 sute cinci-deci. Toți cei numerați din tabăra lui Ruben: o sută cinci-deci și una
16 mii patru sute cinci-deci, duple ostile lor; ^e și acestia să plece ală două.

17 Atuncea să plece cortulă întrunirii cu tabăra Leviților în meș-loculă *celoră-l-alte* tabere; duple cumă au fostă tăbărâți, așa să plece, fie-care la loculă seă și suptă stégulă seă.

18 Despre apusă să fie stégulă taberei lui Efraim duple ostile sale; și mai marele fiiloră lui Efraim să fie Elișama, fiulă lui Ami-
19 hud; Și ostile lui cei numerați ai lui
20 *fură*: patru-deci mii cinci sute. Și lăngă d'insulă seminția lui Manasse; și mai marele fiiloră lui Manasse să fie Gamaliel, fiulă
21 lui Pedahsur; Și oștea lui și cei numerați ai lui *fură*: trei-deci și două mii două
22 sute. Atunci seminția lui Beniamin; și mai marele fiiloră lui Beniamin să fie Abi-
23 dan, fiulă lui Ghidoni; Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: trei-deci și cinci
24 mii patru sute. Toți cei numerați din tabăra lui Efraim: o sută optă mii o su-

tă, duple ostile lor; ^f și acestia să plece ală treilea.

Despre mēdă-noptii să fie stégulă taberei lui Dan; și mai marele fiiloră lui Dan să fie Ehiezer: fiulă lui Amisaddai; Și os-
26 tile lui și cei numerați ai lui *fură*: șese-deci și două mii șapte sute. Și lăngă d'insulă
27 să tăbărescă seminția lui Asser; și mai marele fiiloră lui Asser să fie Paghiel, fiulă lui Ocran;
28 Și ostile lui și cei numerați ai lui *fură*: patru-deci și una mii cinci-sute. Apoi seminția lui Neftali; și mai mare-
29 le fiiloră lui Neftali, să fie Ahira fiulă lui Enan; Și ostile lui și cei numerați ai lui
30 *fură*: cinci-deci și trei mii patru sute. Toți cei
31 numerați din tabăra lui Dan *fură*: o sută cinci-deci și șapte mii șese sute; ^g acestia să plece mai pe urmă cu stégurile lor.

Acestia *sunt* cei numerați d'între fiilă lui 32 Israel, duple casele loră părintesci; ^h toți cei numerați din tabărele duple ostile lor: șese sute și trei mii cinci sute cinci-deci.
33 Eră ⁱ Leviți nu *fură* numerați între fiilă lui Israel; duple cumă ordinașe Iehova lui Moisi.
34 Și fiilă lui Israelă făcură tôte, după cumă ordinașe Iehova lui Moisi; ^k astă-felă tabără duple stégurile lor, și astă-felă plecară, fie-care duple familia sa, duple casa sa pă-
-ințescă.

Preuți și Leviți; alegere și funcțiunile lor, și enumerarea loră duple familă.

SI acestea *sunt* generațiunile lui Aaron 3 și ale lui Moisi, în ziua cândă vorbi Iehova cu Moisi pe muntele Sinai. Și a-
2 cesteia *sunt* numile fiiloră lui Aaron: ^a celă întâi-născută Nadab; apoi Abihu, Eleazar și Itamar. Acesteia *sunt* numile fi-
3 loră lui Aaron, ale ^b preuților celoră unși, cari *fură* consacrați la preuția. ^c Și Nadab și Abihu muriră înaintea lui Iehova, cândă
4 aduseră focă străină lui Iehova în pustulă Sinai, și ei n'avură copii: și pentru aceea preuțiră Eleazar și Itamar suptă Aaronă
părintele lor.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendă: ^d A- 5 6 propiă seminția lui Levi, și o pune înaintea lui Aaron, preutulă, ca să-și servescă; Și să păzescă cele de păzită ale lui, și cele de păzită ale întregi comunități, înaintea cortulă întrunirii, făcendă ^e serviciulă locășului. Și să păzescă tôte uneltele cortulă întrunirii, și cele de păzită ale fiiloră lui Israel, făcendă serviciulă locășului. Și ^f să
9 daș pre Leviți lui Aaron și fiiloră lui; aces-

^a Ios. 3. 4.

^b Cap. 10. 14.

^c But 4. 30.

^d 1 Cron. 2. 10.

^e Mat. 1. 4.

^f Luc. 3. 32, 33.

^g d. Cap. 10. 14.

^h e. Cap. 10. 18.

ⁱ f. Cap. 10. 17.

^j 21.

^k Cap. 10. 22.

^l h. Cap. 10. 25.

^m i. Esod. 38. 28.

ⁿ Cap. 1. 46. &

^o 6.

^p 11. 21.

^q j. Cap. 1. 47.

^r k. Cap. 24. 2, 5.

^s 6.

^t Capulă 8.

^u a. Esod. 6. 23.

^v b. Esod. 28. 41.

^w Lev. 8.

^x c. Lev. 10. 1.

^y Cap. 26. 61.

^z 1 Cron. 24. 2.

^{aa} d. Cap. 8. 6. &

^{ab} 18. 2.

^{ac} 18. 2.

^{ad} e. Vede Cap. 1.

^{ae} 50. & 8. 11,

^{af} 15, 24, 26.

^{ag} f. Cap. 8. 19. &

^{ah} 18. 6.

tia *sunt* lui cu totul^u dați d'între fiii lui Israel^u. Și pre Aaron^u și pre fiii seî să-î rînduesci, ^o ca să păzescă preuția lor^u; și *dacă* un^u ^a laic^u ôre-care se va apropia, să se omóre.

11 12 Și Iehova vorbi lui Moisi, dîcînd^u: Ec-cel! 'E^u pre Leviți i-am^u luat^u d'între fiii lui Israel^u în locul^u a tot^u ântîi^u-născut^uul^u, carele deschide matricea între fiii lui Israel^u; decî Leviți ai mei *sunt*. Că al^u meu *este* tot^u ântîi^u-născut^uul^u; ^{*} în dîia cînd^u bătui^u e^u pre tot^u ântîi^u-născut^uul^u în pămînt^uul^u Egiptului, mî consacrai^u e^u tot^u ce *este* ântîi^u-născut^uul^u în Israel^u, de la om^u pînă la vită; ai mei *sunt*; E^u *sunt* Iehova.

14 Și Iehova vorbi lui Moisi în pustiu^u 15 Sinai, dîcînd^u: Numeră pre fiii lui Levi duple casele lor^u pîrintesci, duple familie-le lor^u; pre tot^u cel^u de partea bărbă-tescă de o lună și mai sus^u să numeri pre ei. Și Moisi ^î numeră duple cuvînt^uul^u 17 lui Iehova, cum^u ^î se ordină. Și ^a ace-stia *sunt* fiii lui Levi duple numile lor^u: 18 Gherșon^u și Kohat^u și Merari. Și acestea *sunt* numile fiilor lui Gherșon^u, duple fami-lie-le lor^u: ^{*} Libni și Șimeî. Și fiii lui Ko-hat^u duple familie-le lor^u: ^o Amram^u și Ițe-har^u, Hebron^u și Uziel^u. ^o Și fiii lui Merari duple familie-le lor^u *erau*: Mahli și Muș; aceste *sunt* familie-le lui Levi duple casele lor^u pîrintesci.

21 Din Gherșon^u *epi* familia Libniților și familia Șimeîților; acestea *sunt* familie-le 22 Gherșoniților. Cei numerați ai acestora duple numărul tuturor celor^u de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u: cei nume-rați ai acestora *fură*: șapte mîi cinci sute. 23 ^{*} Familie-le Gherșoniților tîbărîră în do-sul^u locașului, despre apus^u; Și mai mare-le casei pîrintesci a Gherșoniților *fu* E-liasap^u, fiul^u lui Lael^u. Și ^{*} cele de pîzit^u ale fiilor lui Gherșon^u în cortul^u întrunirei *era*: ^{*} Lokașul^u și ^{*} cortul^u, ^a acoperimîntul^u lui și ^{*} covorul^u de la ușa cortului întruni-rei, ^{*} Și perdelele curții, și ^{*} acoperemîntul^u de la ușa curții, cari *sunt* pe lîngă locaș^u și pe lîngă altar^u jur^u imprejur^u, și ^{*} funi-ele lui pentru tot^u serviciul^u lui.

27 ^{*} Și din Kohat^u *epi* familia Amramiților, și familia Ițehariților, și familia Hebron-îților, și familia Uzielîților. Acestea *sunt* 28 familie-le Kohatiților; Cari duple numărul tuturor celor^u de partea bărbătescă de o lună și mai sus^u, *erau* opt^u mîi șese sute,

cari pîziau cele de pîzit^u ale sanctuarului. ^{*} Familie-le fiilor lui Kohat^u tîbărîră de lă- 29 turea locașului despre mîdă-di; Și mai 30 marele casei pîrintesci a familiei Kohati-îților *fu* Elizafan^u, fiul^u lui Uziel^u.

Și ^{*} cele de pîzit^u a lor^u *erau*: ^{*} Chivo- 31 tul^u, și ^{*} mîsa, și ^{*} policandrul^u, și ^{*} altarele, și unelte-le sanctuarului, cu cari ^{*} și făcea^u ei serviciul^u; și ^{*} perdeuă, și tôte ce ser-vesc^u la ea. Și mai marele mai marilor^u 32 preste Leviți, Eleazar^u, fiul^u preutului Aa-ron^u, să aibă privighiarea preste cei cu pa-za sanctuarului.

Din Merari *epi* familia Mahaliților și fa- 33 milia Mușîților: Acestea *sunt* familie-le din Merari. Și cei numerați ai lor^u, duple nu- 34 merul^u tuturor celor^u de partea bărbă-tescă de o lună și mai sus^u *erau*: șese mîi 35 dîo^u sute. Și Turiel^u, fiul^u lui Abihai^u *fu* mai marele casei pîrintesci a familiei lui Merari; ^{*} acestia tîbărîră de lătura loca-șului despre mîdă-nôpte. Și ^{*} paza cu care 36 fură înșarcinați fiii lui Merari *era*: scîndu- rile locașului, și pîrghiele lui, și stîlpîi lui, și picîorele lui, și tôte unelte-le lui, și tôte ce servesc^u la el^u; Și stîlpîi curții jur^u 37 imprejur^u, și picîorele lor^u, și țerușii lor^u, și funiele lor^u.

^{*} Și cei ce tîbărîră d'înainte-a cortului 38 întrunirei din partea de d'îainte a locașului, despre ost^u, *fură* Moisi, și Aaron^u cu fiii seî, ^{*} cari pîziau cele de pîzit^u ale sanctuarului, ^{*} în locul^u pazei fiilor lui Israel^u; și ^{*} nepre-utul^u ce se va apropia să se omóre. ^o Toți 39 cei numerați din Leviți, pre cari Moisi și Aaron^u ^î numerară duple familie-le lor^u, du-ple cuvînt^uul^u lui Iehova: Toți cei de par-tea bărbătescă de o lună și mai sus^u *erau*: dîo^u decî și dîo^u mîi.

Și Iehova dîse lui Moisi: ^{*} Numeră pre 40 tot^u ântîi^u-născut^uul^u, pre cel^u de partea bărbătescă d'între fiii lui Israel^u, de o lună și mai sus^u, și numărul^u numilor^u lor^u să-l^u iei. ^{*} Și să iei pre Leviți pentru mine, pentru 41 mine Iehova, în locul^u tuturor celor^u ântîi^u-născuți d'între fiii lui Israel^u, și vitele Leviților în locul^u tuturor celor^u ântîi^u-născuți din vitele fiilor lui Israel^u. Și 42 Moisi numeră, duple cum^u ^î ordină Iehova, pre toți cei ântîi^u-născuți d'între fiii lui Israel^u; Și toți ântîi^u-născuții de partea 43 bărbătescă duple numărul^u numilor^u de o lună și mai sus^u, suma lor^u a fost^u: dîo^u decî și dîo^u mîi dîo^u sute șapte decî și trei.

g Cap. 18. 7.
h Vers. 38.
Cap. 1. 51. &
16. 40.
i Vers. 41.
Cap. 8. 16. &
18. 6.

j Esod. 13. 2.
Lev. 27. 26.
Cap. 8. 16.
Luc. 2. 33.
k Esod. 13. 13.
15.
Cap. 8. 17.

l Vers. 39.
Cap. 26. 62.
m Fac. 46. 11.
Esod. 6. 16.
Cap. 26. 57.
1 Cron. 6. 1.
16. & 23. 6.

n Esod. 6. 17.
o Esod. 6. 18.
p Esod. 6. 19.
q Cap. 1. 53.
r Cap. 4. 24, 25.
26.
s Esod. 25. 9.

t Esod. 26. 1.
u Esod. 26. 7, 14.
v Esod. 26. 36.
w Esod. 27. 9.
y Esod. 27. 16.
z Esod. 35. 18.
a 1 Cron. 26. 23.

b Cap. 1. 53.
c Cap. 4. 15.
d Esod. 25. 10.
e Esod. 25. 25.
f Esod. 25. 31.
g Esod. 27. 1. &
30. 1.

h Esod. 26. 32.
i Cap. 1. 53.
j Cap. 4. 51, 52.
k Cap. 1. 53.
l Cap. 18. 5.

m Vers. 7. 8.
n Vers. 10.
o Vede Cap. 26.
62.
p Vers. 15.
q Vers. 12, 45.

44 45 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: "Îe pre Leviți in loculă tuturoră celoră ântăiū-născuți d'între fiūi lui Israelū, și vitele Leviților in loculū viteloră acelora, ca Levițiū să fie ai mei: Eū *sunt* Iehova. Câtū pentru 'rescumpărarea celoră dūoē-sute șapte-deci și trei ântăiū-născuți ai fiilorū lui Israelū, 46 47 'cari întrecū preste numărulū Leviților: Să iēi "cinci sicli de totū capulū, duple siclulū sanctuarului să iēi; "dūoē-deci de ghere *facū* 48 unū siclu. Și acelū argintū să-lū dai lui Aaronū și fiilorū lui, prețū de rescumpărare 49 pentru cei ce întrecū numărulū lorū. Și Moisi luā acelū prețū de rescumpărare de la cei ce întreceau cu numărulū preste cei rescumpărați de Leviți; De la cei ântăiū-născuți ai fiilorū lui Israelū luā elū acelū argintū: o "mie trei sute șese-deci și cinci 50 51 *sicli*, duple siclulū sanctuarului. Și Moisi pre acelū argintū de la cei rescumpărați 'lū 'dādu lui Aaronū și fiilorū lui, duple cuvēntulū lui Iehova, duple cumū ordinase Iehova lui Moisi.

4 S'I Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, 2 dicându: Numerați capetele fiilorū lui Kohatū d'între fiūi lui Levi, duple familiile 3 lorū, duple casele lorū părințesci, "De la trei-deci de ani și mai susū, până la cinci-deci de ani, pre toți cei cari vinū in acēstā cētā, ca să lucreze la cortulū întrunirei.

4 "Acesta *este* lucrulū fiilorū lui Kohatū in 5 cortulū întrunirei: "Sānta sāntelorū; Înaintea de a pleca tabēra, Aaronū și fiūi lui să vinā, și să dee josū "perdēua de d'înainte, și cu d'însa să acopere "chivotulū mărturiei. 6 Și să punā preste d'însa acoperemētū de pele de vițelū de mare, și să întindā preste totū unū vestmētū vēnātū, punēndū și 'pērghieie. Și preste "mēsa pānei de punere înaintea să întindā unū vestmētū vēnātū, și pe acesta să punā blidele și cățuiele și urciōrele și cupele; ērū să fie preste mēsa pānea cea perpetuā. 7 Și preste acestea să întindā unū vestmētū carmesinū, și să-lū acopere cu unū acoperemētū de pele de vițelū de mare, și să-lū punā pērghieie lui. 8 Și să iee unū vestmētū vēnātū, și să acopere "policandrulū de luminatū, și 'candlele lui, și mucāriile lui și tigāiele lui de cărbunī, și tōte vasele de oleiū, cu cari 9 se servescū la elū. 10 Și *pre elū* cu tōte uneltele lui să-lū punā într'unū acoperemētū din pei de vițelū de mare, și să-lū punā pe

pērghiū. Și preste 'altarulū de aurū să întindā vestmētū vēnātū, și să-lū acopere cu acoperemētū din pei de vițelū de mare, și să-lū punā pērghieie. Și să iee tōte uneltele lui de serviciū, cu cari se servescū in sanctuarū, și să *le* punā in vestmētū vēnātū; și să *le* acopere cu acoperemētū din pei de vițelū de mare, și să *le* punā pe pērghiā. Dup'aceea să curāțe altarulū de cenușā, și preste elū să întindā unū vestmētū purpuriū. Și deasupra să punā tōte uneltele lui, cu cari se servescū la d'însulū: tigāile de cărbunī, furculițele și lopețele și bazinele, tōte uneltele altarului; și preste d'însulū să întindā acoperemētū de pei de vițelū de mare, și să-lū punā pērghieie. Și după ce Aaronū și fiūi lui vorū fi sfārșitū de a acoperi sanctuarulū și tōte uneltele sanctuarului, cāndū va fi ca tabēra să plece, să vinā "fiūi lui Kohatū, ca să-lū ducā; 'ērū ei de *nimica* din cele sānte să nu se atingā, ca să nu mōrā. "Acesta *este* sarcina fiilorū lui Kohatū la cortulū întrunirei.

Și Eleazarū, fiulū lui Aaronū, preutulū, să 'îbā suptū a lui privighiare "oleiulū pentru luminatū, și "tāmāia aromaticā, și "darulū de pāne celū de tōtā dīua, și "oleiulū ungerei; și supra-veghiare preste totū lōcașulū și preste tōte cāte *sunt* într'însulū, preste sanctuarū și preste uneltele lui.

Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū, dicându: Sā nu lāsāți, ca seminția familiilorū lui Kohatū să se stingā d'între Leviți; Ci acēsta să faceți cu d'însiū, ca ei să trăescā, și să nu mōrā, cāndū se apropiā de "sānta sāntelorū: Aaronū și fiūi sei să intre, și să-lū așede fie-care la lucrulū seū și la sarcina sa; "ērū ei să nu intre, spre a vedē cumū se invēlescū cele sānte, ca să nu mōrā.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Numerā capetele fiilorū lui Gherșonū, duple casele lorū părințesci, duple familiile lorū. 'De la trei-deci de ani și mai susū până la cinci-deci de ani numerā-i, pre toți ce intrā in cētā, spre a lucra in cortulū întrunirei. Acesta *este* lucrulū familiilorū lui Gherșonū, la care ei aū să lucreze și să pōrte. "Ei să pōrte covōrele lōcașului, și cortulū întrunirei, acoperemētulū lui și acoperemētulū celū de pei de vițelū de mare celū de deasupra lui, și covorulū de la ușa cortulū întrunirei, Și perdelele curții, și covorulū usei de la pōrta curții, care *este* pe lūngā lōcașū și pe lūngā altarū

* Vers. 12, 41.
* Esod. 13, 13.
* Cap. 18, 15.
* Vers. 39, 43.
* Vers. 27, 6.
* Cap. 18, 16.
* Esod. 30, 13.

Lev. 27, 25.
Cap. 18, 16.
Esod. 45, 12.
* Vers. 46, 47.
* Vers. 48.

Capitul 4.
a Vede Cap. 8, 24.
1 Cron. 23, 3, 24, 27.
b Vers. 15.
c Vers. 19.

d Esod. 26, 31.
e Esod. 25, 10, 16.
f Esod. 25, 13.
g Esod. 25, 23, 29, 30.
Lev. 24, 6, 8.

h Esod. 25, 31.
i Esod. 25, 37, 38.
j Esod. 30, 1, 3.
k Cap. 7, 9, & 10, 21.
Deut. 31, 9.

2 Sam. 6, 13.
1 Cron. 15, 2, 15.
2 Sam. 6, 6, 7.
1 Cron. 13, 9, 10.

m Cap. 3, 31.
n Esod. 25, 6.
Lev. 24, 2.
o Esod. 30, 34.
p Esod. 23, 40.
q Esod. 30, 23.

r Vers. 4.
* Vede Esod. 19, 21.
1 Sam. 6, 19.
t Vers. 3.
u Cap. 8, 25, 26.

jură împrejură, și funiele lor, și toate uneltele lor de serviciu; și toate câte se țin
27 de acelea să le facă. Totu serviciul fiilor lui Gherșon, toate câte au ei să poarte, și toate câte au ei să facă, să fie după cuvântul lui Aaron și a fiilor lui; și voi să-i însărcinați pre ei cu paza tuturor
28 celora ce au să poarte. Acesta este lucrul familiilor fiilor lui Gherșon în cortul întrunirei; și supraveghierea preste d'înșii să aibă Itamar, fiul lui Aaron, preutul.
29 *Eră* pre fiii lui Merari, tu și pre aceste să-i numeri după familiile lor, după casele lor părintești, * De la trei-deci de ani și mai sus până la cinci-deci de ani numără-i; pre toți cei ce intră în cetă, spre a lucra la cortul întrunirei. Și * această să fie paza sarcinelor lor în toate lucrurile lor la cortul întrunirei: * Scădu-rile lăcașului și pârghiile lui, și stâlpii lui, și piciorile lui; Și stâlpii curții de jur împrejur, și piciorile lor, și țeruşii lor, și funiele lor, cu toate uneltele lor și câte mai *sunt* pentru serviciul lor; să * însemnați fie-căruia sarcina din uneltele,
33 pre cari are să le poarte. Acesta este lucrul familiilor fiilor lui Merari, din toate câte au ei să facă în cortul întrunirei, după conducerea lui Itamar, fiul lui Aaron, preutul.
34 * Și așa Moisi și Aaron și cei mai mari ai comunității numerară pre fiii Kohatiților, după familiile lor și după casele lor părintești; De la trei-deci de ani și mai sus până la cinci-deci de ani, pre toți cei ce intră în această cetă, ca să lucreze la cortul întrunirei. Și cei numerați d'înșii, după familiile lor fură: două mii
37 șapte sute cinci-deci. Acestia *sunt* cei numerați din familiile Kohatiților; toți cari lucră la cortul întrunirei, pre cari Moisi și Aaron și numerară după cuvântul lui Iehova prin Moisi.
38 Și cei numerați d'între fiii lui Gherșon, după familiile lor și după casele lor părintești, De la trei-deci de ani și mai sus până la cinci-deci de ani, toți cei ce intră în această cetă, ca să lucreze la cortul întrunirei: Cei numerați ai lor după familiile lor, după casele lor părintești
41 erau: două-mii șase sute trei-deci. * Acestia *sunt* cei numerați d'între familiile fiilor lui Gherșon, toți cei ce lucră la cortul întrunirei, pre cari-i numerară Moisi și Aaron după cuvântul lui Iehova.

Și cei numerați din familiile fiilor lui 42 Merari, după familiile lor, după casele lor părintești, De la trei-deci de ani și 43 mai sus până la cinci-deci de ani, toți cei ce intră în această cetă, ca să lucreze la cortul întrunirei: Cei numerați ai lor după familiile lor erau: trei mii două sute. A- 44 cestia *sunt* cei numerați d'între familiile fiilor lui Merari, pre cari Moisi și Aaron și numerară * după cuvântul lui Iehova prin Moisi.
Toți cei numerați, pre cari Moisi și Aa- 46 ron și mai marii lui Israel și numerară d'între Leviți, după familiile lor și după casele lor părintești; * De la trei-deci de 47 ani și mai sus până la cinci-deci de ani; toți cei ce veniă pentru facerea de ori-ce lucru și pentru purtarea sarcinelor la cortul întrunirei: Toți cei numerați ai lor erau: 48 opt mii cinci sute opt-deci. După cuvântul lui Iehova se numerară prin Moisi; ar- 49 tându el * fie-căruia lucrul său și sarcina sa; * după cum ordinase Iehova lui Moisi, așa fură numerați.

Depărtarea celor necurați din tabără.

SI Iehova vorbi lui Moisi, zicându: Or- 5 dină fiilor lui Israel, ca ei să scotă 2 afară din tabără pre toți cei * leproși, pre toți cei cu * curgere, și pre toți cei necurați prin atingere de * mort: Fie parte bărbă- 3 tescă, fie parte femească, să-i scoteți afară din tabără; să-i scoteți pre ei, ca să nu se necurătescă tabărele lor, * în meșlocul cărora locuesc eu. Și fiii lui Israel fă- 4 cură așa, și scoseră pre acestia afară din tabără; după cum vorbise Iehova lui Moisi, așa făcură fiii lui Israel.

Legea de reîntorcere.

Și Iehova vorbi lui Moisi, zicându: Spune 5 6 fiilor lui Israel: * Dacă bărbat său femeă va face vre-unu păcatu omnescu, păcătuiind în contra lui Iehova, și acelui sufletu s'a făcutu vinovat, / Elu să-și măr- 7 turisască păcatul său, pre care l'a făcutu; și să întorcă * suma întregă de care s'a făcutu vinovat, și a cincina parte să adăogă pe deasupra; și să o dea aceluia, cătră care este vinovat. *Eră* dacă acel om nu va avé nici un consăngenu, căruia aceste să pôtă întorci, păcatul întorsu să fie a lui Iehova pentru preut, afară de 8 berbecule de espiare, cu care se va face espiare pentru el.
Și totu * darul rădicat din cele conse- 9

v Vers. 3.
x Cap. 3. 26, 27.
y Esod. 26. 15.
z Esod. 38. 21.
a Vers. 2.

b Vers. 22.
c Vers. 29.
d Vers. 3, 23, 30.
e Vers. 15, 24.
f Vers. 29.

f Vers. 1, 21.
—
Capit. 5.
a Lev. 13. 3, 46.

Cap. 12. 14.
b Lev. 15. 2.
c Lev. 21. 1.
Cap. 9. 6, 10.
d Lev. 11, 13, &

31. 19.
d Lev. 26. 11, 12.
e Cor. 6. 16.
f Lev. 6. 2, 3.

f Lev. 5. 5. & 26. 40.
g Lev. 6. 5.
h Lev. 6. 6, 7.

i Lev. 7. 7.
i Esod. 29. 28.
j Lev. 6. 17, 18, 26. & 7. 6, 7, 9, 10, 14.

Cap. 18. 3, 9, 19.
Deut. 18. 3, 4.
Esod. 44. 29, 30.

crate ale fiilor lui Israel, cari se aduc
10 preutului, a lui să fie. Și ori-ce lucru con-
secrat a lui este, și ceea ce dă cine-va
preutului, i a lui să fie.

Apă de gelosie.

11 12 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându; Vor-
besce fiilor lui Israel și ȋi lor: Când
femea unui bărbat se va abate, și-i va face
13 necredință; Și *altu* bărbat *se va culca cu
d'insa, ascunzându-se acesta de ochii bărbatului ei, și ea în taină s'a intinată, fără
14 să fie vr'unu martur în contra ei, nici să
fie fost prinsă; Dacă spiritul de gelosie
a venit preste d'insul, ca el să fie gelos
de femea lui, și ea este intinată; séu dacă
spiritul de gelosie a venit preste d'insul,
ca el să fie gelos de femea lui, și ea nu
15 este intinată; Acelu bărbat să-și ducă pre
femea sa la preut, și să aducă darul se
pentru d'insa: a ȋecea *parte* din o efă de
făină de orȋ; să nu tórne oleu deasupra,
nici să pună tāmăia preste d'insul; că dar
de gelosie *este*, dar de aducere aminte,
'care amintesc vina.

16 Și preutul să facă să se apropie ea, și
17 să o pună să stee înaintea lui Iehova; Și
preutul să ȋee apă sântită într'unu vas de
lut, și din pulberea ce va fi pe podela ló-
cașului să ȋee preutul, și să o pună în a-
18 cea apă. Și preutul punându pre acea
femeă să stee înaintea lui Iehova, să des-
copere capul acelei femei, și să-i pună pe
palmele ei darul de aducere aminte, dar
de gelosie; și preutul să aibă în mâna
sa apa amară, cea aducătoare de blăstem.
19 Și preutul să pună pre femeă să jure, ȋi-
cându-i: Dacă nu s'a culcatu nimenea cu
tine, și dacă tu nu te-ai abătutu *cu altul*
în locul bărbatului teu, așa întinându-te, să
nu fii atinsă de această apă amară, aduc-
20 toare de blăstem. Dară dacă tu te-ai abătutu
cu altul în locul bărbatului teu, și dacă
te-ai intinată, și s'a culcatu cu tine *altu* cine-
va afară de bărbatul teu,—Preutul *să facă
pre femeă să jure jurământul de blăstem,
21 și preutul să ȋică femeii: "Dee Iehova, ca
tu să fii în blăstem și în jurământ în popo-
rul teu; facă Iehova să-ȋi sece cóspele, și
22 să-ȋi se imfle pântecel; Și această apă ad-
ducătoare de blăstem *să intre în mênun-
taile tale, ca să-ȋi imfle pântecel, și să-ȋi pu-
treȋescă cóspele!" și femea să ȋică: Amin,
23 Amin. Apoi preutul să scrie acele blă-
steme pe o hârtie, și să le stergă cu apa

cea amară; Și să deee femeii, ca să beee 24
apă amară cea aducătoare de blăstem, ca
acea apă aducătoare de blăstem să intre în-
tr'insa, și amară să-i fie.

Și preutul să ȋee din mâna femeii da- 25
rul de gelosie, pre care *legându-l în a-
inta lui Iehova, să-l pună pe altar: "Și 26
preutul să ȋee o mână din darul de pâ-
ne spre amintire, pre care să o facă să
fumege pe altar; apoi să facă pre femea
să beee cea apă.

Și după ce-i va fi datu ei să beee acestă 27
apă, va fi, că dacă ea s'a intinată, necre-
dinciosă fiindu cătră bărbatul ei, atunci a-
cea apă aducătoare de blăstem intrându
intr'insa, amară-i va fi, și pântecel ei se
va imfla, și cóspele ei voru putreȋi; și a-
cea femeă *va fi blăstemată în meȋilocul
poporului ei. Și dacă cea femeă nu se 28
va fi intinată, ci va fi curată, va rămâne ne-
atinsă, și va nasce fii.

Acăsta *este* legea pentru gelosie, cându 29
femea s'arū abate altului 'în locul bărbat-
ului ei, și s'arū intina: Séu cându arū 30
veni preste unu bărbat spiritul de gelo-
sie, și arū fi gelos de femea sa: elū să-și
pună pre femea sa înaintea lui Iehova, și
preutul să facă cu d'insa duple această le-
ge. Și bărbatul va fi nevinovat de acea 31
vină; și cea femeă *să-și pórte vina sa.

Lege despre Nazareat.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându; Vor- 6
besce fiilor lui Israel, și ȋi lor: Bărbat 2
seu femeă, cându se va *deosebi, fă-
cându votul nazareu de a se infrēna lui
Iehova; *Acela să se abȋnă de vin, séu de 3
altă beutură îmbetătoare, și nici unu *felu* de
acritură de vin séu acritură de beutură
îmbetătoare să nu beee; nici beutură din stru-
guri storȋ să nu beee; și strugurū nici pōs-
petū nici stafidatū să nu mânānce. În tōte 4
ȋilele nazareatului seū să nu mânānce
nimica din câte se face din viȋa de viă, de
la simbure până la peliȋă. În tōte ȋilele 5
cātu ține votul nazareatului seū, *briciul pe
capul lui să nu trēcă; până ce nu se voru
implini ȋilele infrēnării sale lui Iehova;
sântu să fie; și pērul capului seū să-l lase
să crēcă. În tōte ȋilele câtū se infrēnă 6
pentru Iehova, *la unu mortū să nu intre:
*Nici pentru părintele seū, nici pentru mu- 7
ma sa, *nicu* pentru fratele seū, nici pentru
sora sa, să nu se intineze, cându acestia
voru fi mortȋ; căci elū nazareatul Dumne-

j Lev. 10. 13.
k Lev. 18. 20.
l 1 Reg. 17. 18.
m Eccl. 29. 16.
n Ier. 6. 26.

1 Sam. 14. 24.
Neem. 10. 29.
o Ier. 29. 22.
p Ps. 109. 18.
q Deut. 27. 15.

q Lev. 8. 27.
r Lev. 2. 3, 9.
s Deut. 28. 37.
t Ps. 83. 9, 11.
u Ier. 24. 9. &

39. 18, 22. &
42. 18.
Zech. 8. 13.
t Vers. 19.
u Lev. 20. 17.

19. 20.
Capitlu 6.
a Lev. 27. 2.

Jude. 13. 5. &
Fapt. 21. 23.
Rom. 1. 1.
b Amos 9. 12.
Luc. 1. 15.

c Jude. 13. 5. &
16. 17.
1 Sam. 1. 11.
d Lev. 21. 11.
Cap. 19. 11.

16.
e Lev. 21. 1. 9.
11.
Cap. 9. a.

- 8 deului său *portă* pe capul său. Elu în toate
 9 zilele nazareatului său sântu *să fie* lui Ie-
 hova. Și dacă cine-va pe neasteptate va
 muri pe lângă d'insul de morțe grabnică,
 și așa elu și-aru intina capul nazareatu-
 lui său; elusă-și *radă* capul în ziua cu-
 rățirei sale, în ziua a șaptea să-lu radă.
 10 Și *a* opta și să aducă două turturele
 sau două pui de porumb preutului la ușa
 11 cortului întrunirei; Și preutul pre una să
 o pregătescă sacrificiu pentru păcat, eru
 pre cea-l-altă dreptu olocaustu, și să facă
 espiare pentru elu de păcatul, pre care l'a
 făcutu cu *atingerea* de acel mortu, și să-i
 12 sântescă capul lui într'acea și. Și să con-
 sacre zilele nazareatului său lui Iehova, și
 să aducă un mnelu d'unu anu *a* dreptu sa-
 crificiu pentru vină; eru zilele cele trecute
 voru căde; fiindu-că nazareatul său fu in-
 tinatu.
- 13 Și acesta *este* legea nazareatului în ziua
 'cându zilele nazareatului său voru fi im-
 plinite: Să-lu aducă pre d'insul la ușa cor-
 tului întrunirei; Și elu să-și aducă sacri-
 14 ficiul său lui Iehova: unu mnelu de unu
 anu fără defectu dreptu olocaustu, și unu
 mnelu de unu anu fără defectu *a* dreptu sa-
 crificiu pentru păcat, și unu berbecu fără
 15 defectu *a* dreptu sacrificiu de bucuriă; Și
 unu panieru de turte, *a*zime de florea făi-
 nei, amestecate cu oleiu; și de turte a-
 zime, *a* unse cu oleiu, cu darul lor de pâne
 16 și cu *a* libațiunile lor. Și preutul să *le*
 aducă lui Iehova; și să pregătescă sa-
 crificiul său pentru păcat și olocaustu
 17 său. Și berbecu să-lu pregătescă *dreptu*
 sacrificiu de bucuriă lui Iehova, împreună cu
 panierul de azime; și preutul să pregă-
 tescă darul său de pâne și libațiunea sa
 18 *a* Apoi nazareul să-și radă nazareatul ca-
 pului său la ușa cortului întrunirei, și să
 iee pêrul capului nazareatului său, și să-lu
 arunce în focul ce *este* supt sacrificiul de
 19 bucuriă. Și preutul să iee *a* spata cea fêrtă a
 berbecelui, și o turtă nedospită din panieru
 și o turtă azimă, *a* și să *le* pună pe mânele
 nazareului, după ce acesta *și* va fi rasu
 20 pêrul său. Și după ce preutul le va fi
 legănatu dreptu daru legănatu înaintea lui Ie-
 hova, *a* acestea *să fie* sante, ale preutului, im-
 preună cu peptul legănatu și cu spata rē-
 dicată; și după aceea nazareul să bee vinu.
 21 Acesta *este* legea nazareului, care a făcutu
 votu, darul său lui Iehova pentru naza-

reatul său; afară de ceea-ce *și* va da mâ-
 na; dupre votul ce l'a făcutu, așa să facă,
 împreună cu legea nazareatului.

Formula de bine-cuvântare.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Spu- 22 23
 ne lui Aaronu și fiiloru lui, dicendū: Ast-
 felu *a* bine-cuvântați voi pre fiu lui Isra-
 elu, dicendū:

Iehova să te bine-cuvânteze pre tine, și 24
 'să te păzescă!

Iehova *a* să-și lumineze fața sa preste tine, 25
 și *a* să-ți fie îndurătoriu!

a Iehova să-și înalte fața sa spre tine, și 26
 'să-ți dea pace.

a Astu-felu să pună numele meu preste fiu 27
 lui Israelu, și *a* eu *și* voi bine-cuvânta pre ei.

*Darurile celor mai mari la consacrarea lăca-
 șului.*

SI în ziua, în care Moisi sfârși de a *a* 7
 ședa lăcașul, și-lu unse, și-lu consacră
 cu toate uneltele lui, și altarul cu toate u-
 neltele lui; după ce le unse și le consecră
 pre ele, Aduseră *a* mai marii lui Israelu, 2
 capi caseloru lor părințesci, cari *erau*
 mai marii preste seminții, și cari preși-
 deau la numerare: Ei aduseră darurile lor 3
 lui Iehova: șese caru acoperite, și două-
 spre-șede boi, câte unu caru pentru două
 mai mari, și câte unu boi pentru fie-care;
 ei pre acestea le aduseră înaintea lăcașu-
 lui. Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: 4
 Ie-le de la d'insii, și să fie la trebuința cor-
 tului întrunirei, și să le dai Leviților, fi-că-
 ruia după lucrul său. Și Moisi luă ca- 6
 rele și boi, și le dadu Leviților: Două 7
 caru și patru boi le *a* dadu fiiloru lui Ger-
 șomū, după lucrul lor; *a* Și patru caru 8
 și optu boi le dadu fiiloru lui Merari, du-
 pre lucrul lor *a* supt conducerea lui Ita-
 maru, fiul lui Aaronu, preutul. Eru fiiloru 9
 lui Kohatu nu le dadu, că *a* grija sanctuaru-
 lui *era* în sarcina lor; *a* pe umeri *lu* purtau.

Mai marii aduseră *a* daru de consacrarea 10
 altarului, în ziua în care fu unsu; mai ma-
 ri aduseră darurile lor înaintea altarului.
 Și Iehova dișe lui Moisi: Câte unu mai ma- 11
 re în fie-care și să aducă darul său la
 consacrarea altarului

Și în ânteia și celu ce aduse darul 12
 său fu *a* Nahșonu, fiul lui Aminadabu, din
 seminția lui Iuda; Și darul său *fu*: unu 13
 blidu de argint, greu de o sută trei-șeci

f Fapt. 18. 18. 22.
 21. 24. k Lev. 3. 6.
 g Lev. 5. 7. & l Lev. 2. 4.
 14. 22. & 15. m Esod. 29. 2.
 14. 29. n Cap. 15. 5, 7,
 Lev. 5. 6. 10.
 f Fapt. 21. 26. o Fapt. 21. 24.
 j Lev. 4. 2, 27. p 1 Sam. 2. 15.

g Esod. 29. 23, 24.
 r Esod. 29. 27, 28.
 s Lev. 9. 22.
 1 Cron. 23. 13.
 t Ps. 121. 7.
 Ioan. 17. 11.
 u Ps. 31. 15. &
 67. 1. & 80. 3,
 7, 19. & 119.
 135.
 Dan. 9. 17.
 v Fac. 43. 29.

a Ps. 4. 6.
 y Ioan. 14. 27.
 z Thes. 3. 16.
 s Deut. 28. 10.
 2 Cron. 7. 14.
 Isa. 43. 7.
 Dan. 9. 18, 19.
 a Ps. 115. 12.
 Capul 7.
 a Esod. 40. 18.
 Lev. 8. 10. 11.
 b Cap. 1. 4, etc.
 c Cap. 4. 25.

d Cap. 4. 31.
 e Cap. 4. 28, 33.
 f Cap. 4. 15.
 g Cap. 4. 6, 8,
 10, 12, 14.
 h Sam. 6. 18.
 i Vede Deut. 20.
 1 Reg. 8. 63.
 2 Cron. 7. 5, 9.
 Ezra 6. 16.
 Neem. 12. 27.
 Ps. 30. titlu.
 i Cap. 2. 2.

sicli; o cupă de argint, grea de șapte-zeci sicli, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu floarea făinei, frământată cu olei, drept ¹⁴ dar de pâine; O tămăetore de aur, grea de ¹⁵ de cece *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ¹⁶ olocaust; Un ied drept ¹⁷ sacrificiu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci ¹⁸ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nașon, fiul lui Aminadab. A doua ¹⁹ și aduse Nataneel, fiul lui Tuar, mai marele lui Isachar. Și aduse darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-²⁰ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-²¹ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu floarea făinei, frământată cu olei, drept dar de ²² pâine. O tămăetore de aur, grea de de cece ²³ *sicli*, plină cu tămăia: Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ²⁴ olocaust; Un ied drept sacrificiu pen-²⁵ tru păcat; Și drept sacrificiu de bu-²⁶ curia: doi boi, cinci berbeci, cinci ²⁷ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Nataneel, fiul lui Tuar. A treia ²⁸ și aduse Eliab, fiul lui Helon, mai marele ²⁹ fiilor lui Zabulon. Darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-³⁰ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-³¹ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu floarea făinei, frământată cu olei, drept dar de ³² pâine; O tămăetore de aur, grea de de cece ³³ *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ³⁴ olocaust; Un ied drept sacrificiu pentru păcat; Și drept ³⁵ sacrificiu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci ³⁶ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliab, fiul lui Helon. A patra ³⁷ și aduse Elizur, fiul lui Sede-³⁸ ur, mai marele fiilor lui Ruben. Darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-³⁹ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-⁴⁰ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu floarea făinei, frământată cu olei, drept dar de ⁴¹ pâine; O tămăetore de aur, grea de de cece ⁴² *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ⁴³ olocaust; Un ied drept sacrificiu pentru păcat; Și drept ⁴⁴ sacrificiu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci ⁴⁵ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Elizur, fiul lui Sedeur. A cincia ⁴⁶ și aduse Selumiel, fiul lui Turișaddai, mai marele ⁴⁷ fiilor lui Sime-

on. Darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-⁴⁸ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-⁴⁹ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu floarea făinei, frământată cu olei, drept dar de ⁵⁰ pâine; O tămăetore de aur, grea de de cece ⁵¹ *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ⁵² olocaust; Un ied drept sacri-⁵³ fiu pentru păcat; Și drept sacrificiu de bucuria: doi berbeci, cinci ⁵⁴ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Selumiel, fiul lui Turișaddai.

A șesă și aduse Eliasaf, fiul lui De-⁵⁵ huel, mai marele fiilor lui Gad; Darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-⁵⁶ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-⁵⁷ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu floarea făinei, frământată cu olei; O tămăetore de aur, grea de de cece ⁵⁸ *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ⁵⁹ olocaust; Un ied drept sacrificiu pentru păcat; Și drept sacri-⁶⁰ fiu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci ⁶¹ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Eliasaf, fiul lui De-⁶² huel.

A șaptea și aduse Elișama, fiul lui Amihud, mai marele fiilor lui Efraim. Darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-⁶³ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-⁶⁴ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu făină, frământată cu olei, drept dar de ⁶⁵ pâine; O tămăetore de aur, grea de de cece ⁶⁶ *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ⁶⁷ olocaust; Un ied drept sacrificiu pentru păcat; Și drept ⁶⁸ sacrificiu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci ⁶⁹ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Elișama, fiul lui Amihud.

A opta și aduse Gamaliel, fiul lui Pedazur, mai marele fiilor lui Manasse. Darul se: un blid de argint, greu de o sută trei-⁷⁰ *zeci sicli*; o cupă de argint, grea de șapte-⁷¹ *zeci sicli*, după siclul sanctuarului; aminduoș pline cu făină, frământată cu olei, drept dar de ⁷² pâine; O tămăetore de aur, grea de de cece ⁷³ *sicli*, plină cu tămăia; Un vițel tiner, un berbec, un mnel d'un an drept ⁷⁴ olocaust; Un ied drept sacrificiu pentru ⁷⁵ păcat; Și drept sacrificiu de bucuria: doi boi, cinci berbeci, cinci ⁷⁶ *ciapi*, cinci mnei de câte un an. Acesta *fu* darul lui Gamaliel, fiul lui Pedazur.

60 A nouă și aduse mai marele fiilor lui
61 Beniamin, Abidan, fiul lui Ghidoni. Darul
seu fu: un blid de argint, greu de
o sută trei-zeci sicli; o cupă de argint,
grea de șapte-zeci sicli, după siclul sanc-
tuarului, aminduoă pline cu flórea făinei,
frământată cu olei, drept dar de pâne;
62 O tămăetóre de aur, grea de zece sicli,
63 plină cu tămăiă; Un vițel, un berbec,
64 un mnel d'un an, drept olocaust; Un
65 ied drept sacrificiu pentru păcat; Și
drept sacrificiu pentru bucuriă: doi boi,
cinci berbeci, cinci ȕapi, cinci mnei de câ-
te un an. Acesta fu darul lui Abidan,
fiul lui Ghidoni.
66 A zece și aduse mai marele lui Dan,
67 Ahiezer, fiul lui Amisaddai. Darul
seu fu: Un blid de argint, greu de o sută
trei-zeci sicli; o cupă de argint, de șapte-
zeci sicli, după siclul sanctuarului, aminduoă
pline cu flórea făinei, frământată cu
68 olei, drept dar de pâne; O tămăetóre
de aur, grea de zece sicli, plină cu tămăiă;
69 Un vițel, un berbec, un mnel d'un
70 an, drept olocaust; Un ied drept sa-
71 crificiu pentru păcat; Și drept sacrifici-
ciu de bucuriă: doi boi, cinci berbeci, cinci
ȕapi, cinci mnei de câte un an. Acesta fu
darul lui Ahiezer, fiul lui Amisaddai.
72 A unu-spre-zece și aduse mai marele
fiilor lui Asser, Paghiel, fiul lui Och-
73 ran: Darul său fu: un blid de argint,
greu de o sută trei-zeci sicli; o cupă de ar-
gint, grea de șapte-zeci sicli, după siclul
sanctuarului, aminduoă pline cu flórea fă-
inei, frământată cu olei, drept dar de
74 pâne; O tămăetóre de aur, grea de zece
75 sicli, plină cu tămăiă; Un vițel, un ber-
bec, un mnel d'un an, drept oloca-
76 ust; Un ied drept sacrificiu pentru
77 păcat; Și drept sacrificiu de bucuriă:
doi boi, cinci berbeci, cinci ȕapi, cinci
mnei de câte un an. Acesta fu darul
lui Paghiel, fiul lui Ochran.
78 A dua-spre-zece și aduse mai marele
fiilor lui Neftali, Ahira, fiul lui Enan:
79 Darul său fu: un blid de argint, greu
de o sută trei-zeci sicli; o cupă de argint,
grea de șapte-zeci sicli, după siclul
sanctuarului, aminduoă pline cu flórea făi-
nei, frământată cu olei, drept dar de
80 pâne; O tămăetóre de aur, grea de zece
81 sicli, plină cu tămăiă; Un vițel, un ber-
bec, un mnel d'un an, drept oloca-
82 ust; Un ied drept sacrificiu pentru
83 păcat; Și drept sacrificiu de bucuriă:
doi boi, cinci berbeci, cinci ȕapi, cinci

mnei de câte un an. Acesta fu darul lui
Ahira, fiul lui Enan.

Acestea fură darurile pentru consecra- 84
rea altarului ale mai marilor, în ziua un-
gerei sale: Duoă-spre-zece blide de argint,
duoă-spre-zece cupe de argint, duoă-spre- 85
zece tămăetóri de aur; Fie-care blid de
o sută trei-zeci sicli; și fie-care cupă de
șapte-zeci sicli; tot argintul acestor vase
făcea: duoă mi patru sute sicli, după si- 86
clul sanctuarului; Cele duoă-spre-zece tă-
măetóri de aur, pline cu tămăiă, fie-care
tămăetóre grea de zece sicli, după siclul
sanctuarului; tot aurul tămăetórilor fă- 87
cea: o sută duoă-zeci de sicli. Toți boi pentru
olocaust erau doi-spre-zece, berbeci doi-
spre-zece, mnei de câte un an doi-spre-
zece, cu darurile lor de pâne; și doi-spre-
zece ied drept sacrificiu pentru păcat; 88
Și toți viței pentru sacrificiul de bucuriă
erau: duoă-zeci și patru de vițel, șese-zeci
de berbeci, șese-zeci ȕapi, șese-zeci mnei
de câte un an. Acestea fură darurile la
consecrarea altarului, după ce el fu uns.

Și Moisi intrând în cortul întrunirei, 89
ca să vorbească cu Iehova, auzi vocea, care
vorbi către d'insul de pe propitiatori, că
era deasupra preste chivotul mărturiei,
d'ntre cei doi cherubimi; și vorbea către
d'insul.

Ordin pentru candel; consacrarea Leviților.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Vor- 8
besce lui Aaron, și ȕi lui: Când vei 2
aprinde candelile, cele șapte candel să lu-
mineze în partea d'inaintea policandrilui.
Și Aaron făcu așa; el în partea d'inain- 3
tea policandrilui aprinse candelile, după
cum ordinase Iehova lui Moisi. 4
Și poli-
candrilă era făcută așa: Era din aur clo-
plit, de la trunchiul lui până la florile lui,
cloplit după chipul, pre care-lu arăta
Iehova lui Moisi, așa făcu el policandrilui.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Ie 5
pre Leviți din medilocul fiilor lui Israel,
și curătesce pre ei. Și așa să faci cu ei 7
pentru a-i curăți: Stropesce preste d'inșii
apă de curățire, și ei să lase să trecă bri-
ciul preste tot corpul lor, și să-și spă-
le vestmintele lor, și așa să se curățe. 8
Atunci să ȕee un vițel cu darul său de
pâne, flóre de făină frământată cu olei, și
și alt vițel să ȕee drept sacrificiu pen-
tru păcat; 9
Și să faci să se apropie Levi-
ți d'inaintea cortului întrunirei, și adună
tótă comunitatea fiilor lui Israel. Și du- 10
pă ce vei apropia pre Leviți d'inaintea lui

p Vers. 1. 11. & 40. 25.
q Cap. 12. 8. r Esod. 25. 22. Capul 8.
Esod. 38. 9. — a Esod. 25. 37. b Esod. 25. 31. c Esod. 25. 18.

d Esod. 25. 40. 18. g Lev. 2. 1. 4. & 40. 12.
e Cap. 19. 9, 17. f Lev. 14. 8, 9. h Vede Esod. 29. i Lev. 8. 3.

- Iehova, ^j să-și pună fiii lui Israelu mânele lor¹¹ deasupra Leviților: Și Aaronu să legâne pre Leviți *ca* daru legănatu înaintea lui Iehova de la fiii lui Israelu, ca ei să fie întrebuințați la serviciul¹² lui Iehova. ^k Și Leviți să-și pună mânele lor¹³ pe capetele viteilor¹⁴, și să aducă pre unul¹⁵ sacrificiu pentru păcatu, și pre celu-l-altu *dreptu* olocaustu lui Iehova, spre a face espiare pentru Leviți.
- Și pune pre Leviți să stee înaintea lui Aaronu și înaintea fiilor lui, și légănă pre ei *dreptu* daru legănatu lui Iehova. Așa să deosebesci pre Leviți din medioculu fiilor lui Israelu, ca Leviți să fie ^l ai mei. Și dup'aceea să intre Leviți, ca să servescă in cortulu întrunirei. Astu-felu să-i curăți, și ^m să legăni pre ei *dreptu* daru legănatu. Căci ei dăruiti *sunt* mie d'între fiii lui Israelu; ⁿ in loculu tuturor celor¹⁶ întâiū-născuți, cari deschidū matricea între fiii lui Israelu, i-amū luatū mie. ^o Că alū meū este totū celū întâiū-născutū între fiii lui Israelu, de la omū până la vită; in ziua in care bătuiū pre totū întâiū-născutulū in pământulu Egiptulu i-amū consacratū mie; ^p Și luaiū pre Leviți in loculu a totū întâiū-născutulū între fiii lui Israelu; ^q Și dăduiū pre Leviți *ca* daru lui Aaronu și fiilor lui d'între fiii lui Israelu, ca ei să facă serviciul¹⁸ fiilor lui Israelu in cortulu întrunirei, și ca ei să facă espiare pentru fiii lui Israelu, ^r pentru ca să nu vină plaga preste fiii lui Israelu, dacă fiii lui Israelu s'arū apropia de sanctuariū.
- Și Moisi și Aaronu și totă comunitatea fiilor lui Israelu făcură așa cu Leviți; ^s dupre toate câte ordinase Iehova lui Moisi asupra Leviților, așa făcură fiii lui Israelu cu d'înșii. ^t Și Leviți se curățiră, și-și spălară vestmintele lorū; ^u Și Aaronu ^v i legănă *ca* daru legănatu înaintea lui Iehova, și Aaronu făcu espiare pentru d'înșii, ca să-i curățe. ^w Și dup'aceste veniră Leviți, ca să-i facă serviciul²⁰ lorū in cortulu întrunirei, înaintea lui Aaronu și înaintea fiilor lui; ^x cumū ordină Iehova lui Moisi asupra Leviților, așa făcură ei cu d'înșii.
- Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: ^y A-cēsta este legea despre Leviți: Celū ce este ^z de dūoē-deci și cinci de ani și mai susū să vină la cētă spre a face serviciū in cortulu întrunirei. ^{aa} Și cei ce aū implinitū cinci-deci de ani să esă din cētă, și să nu servescă mai multū. Dară să servescă atun-

cia fraților lorū in cortulu întrunirei, ^{ab} păzindū ce este de păzitū; dară serviciū să nu facă. Așa să faci tu cu Leviți intru ce se atinge de însărcinarea lorū.

Pasca se ține; a dūoa pască permisă.

SI Iehova vorbi lui Moisi in pustiu¹ Sinai, in luna întâia din anulū alū dūoilea după eșirea lui Israelu din pământulu Egiptulu, dicendū: Fiii lui Israelu să facă ^{ac} pascele la timpulū seū. In a patru-spre-decea di a lunei acesteia, cătră sēră să le faceți, la timpulū seū; ^{ad} dupre toate legile lorū, și dupre toate datinele lorū să le faceți. Și Moisi vorbi fiilor lui Israelu, ca ei să facă pascele. Și ^{ae} ei făcură pascele in luna întâia, in a patru-spre-decea di a lunei, cătră sēră, in pustiu² Sinai; ^{af} dupre toate câte ordină Iehova lui Moisi, așa făcură fiii lui Israelu.

Și aū fostū bărbați, cari erău ^{ag} necurați, ^{ah} fiindū-că se atinseseră de omū mortū, și nu puteau face pascele intr'aceea di; ^{ai} acestia veniră înaintea lui Moisi și înaintea lui Aaronu intr'aceea di: ^{aj} Și acesti bărbați ^{ak} i diseră: Noi necurați *sintemū* pentru atingere³ de omū mortū; pentru ce să fimū lipsiți de a aduce daru lui Iehova la timpulū seū între fiii lui Israelu? Și Moisi li dīse: Stați ^{al} să audū ce va ordina Iehova pentru voi.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Vorbesce fiilor lui Israelu, dicendū: Dacă care-va d'între voi seū din generațiunile vōstre arū fi necuratū pentru atingere⁴ de vreunū mortū seū pe cale departe, totuși elū să facă pasci lui Iehova: ^{am} In luna a dūoa, in a patru-spre-decea di cătră sēră să le facă, și ^{an} cu azime și cu *erburī* amari să le mănânce. ^{ao} Ei d'intr'înselesă nu lase pe demănēțā, și ^{ap} osū să nu frângă dintr'însele, ^{aq} i dupre toate legile pascelorū să le facă pre ele. Erū ^{ar} bărbatulū care nu va fi necuratū și nu va fi pe cale, și se va abținē de a face pascele, ^{as} stērpi-se-va sufletulū acela din poporulū seū, că elū ^{at} n'a adusū darulū lui Iehova la timpulū seū; ^{au} bărbatulū acela va purta păcatulū seū. Și ^{av} iacā va locui între voi vr'unū străinū, și acesta arū voi să facă pascele lui Iehova, elū să le facă dupre legea pascelorū, și dupre datinele lorū. ^{aw} Totū aceeși legesă fie vōi pentru celū străinū ca și pentru celū moscēnū.

Călătoria condusă prin nūorū și trimbițe.

Și ^{ax} in ziua in care fu rēdicatū lōcașulū, ^{ay} nūorū acoperi lōcașulū cortulu mărturie; și

j Lev. 1. 4.
k Exod. 29. 10.
l Cap. 3. 45. &
m Vers. 11, 13.
n Cap. 3. 12, 45.
o Exod. 13. 2,
13, 15.
p Cap. 8. 13.
q Luc. 2. 29.
r Cap. 3. 9.
s Cap. 1. 58. &
t Cap. 1. 58. &
u 16. 46. & 18. 5.
v 2 Cron. 36. 16.
w Vers. 7.
x Vers. 11, 12.
y Vers. 15.
z Vers. 5, etc.
aa Vede Cap. 4.
ab 1 Cron. 23. 3,
24, 27.
ac Cap. 1. 53.
ad —
ae Capulū 9.
af Exod. 12. 1,
etc.

Lev. 23. 5.
Cap. 28. 16.
Deut. 16. 1, 2.
b Jos. 5. 10.
c Cap. 5. 2. &
19. 11, 16.
Vede Ioan 18.
28.
d Exod. 18. 15,
19, 26.
e Cap. 27. 2.
f Cap. 27. 5.
g 2 Cron. 30. 2,
15.
g Exod. 12. 8.
h Exod. 12. 10.
i Exod. 12. 46.
Ioan 19. 30.
j Exod. 12. 43.
k Fac. 17. 14,
19.
l Exod. 12. 15.
m Cap. 5. 31.
n Exod. 12. 49.
o Exod. 40. 34.
p Num. 9. 13,
19.
q Ps. 78. 14.

* s'era era în chipu de focu deasupra loca-
 16 şului până demâneta. Aşa a fostu ne'nce-
 tatū: nūorū 'lu acoperia *diua*, şi nōptea se
 17 p'area focu. Şi îndată ce se 'redica nūorulū
 de pe cortū, fii lui Israelū porniaū; şi în
 loculū, unde stătea nūorulū, acolo fii lui
 18 Israelū tăbēraū. Dupre cuvēntulū lui Ie-
 hova plecaū fii lui Israelū, şi dupre cu-
 vēntulū lui Iehova rămēneau in tabēră;
 * în tōte dīlele cātestātea nūorulū deasupra lō-
 19 caşului, rămēneau in tabēră. Şi cândū sta
 nūorulū dīle multe deasupra locaşului, at-
 20 tuncia fii lui Israelū *pāziaū cele de pāzitū
 ale lui Iehova, şi nu plecaū. Şi dacă nūo-
 rulū sta puçine dīle deasupra locaşului, ei
 tăbēraū dupre cuvēntulū lui Iehova, şi ple-
 21 caū dupre cuvēntulū lui Iehova. Şi dacă
 nūorulū sta de cu sērā până demâneta, şi
 demâneta nūorulū se redicā, atuncia şi ei
 plecaū; sēū dupā o dī şi nōpte, dacă se rē-
 22 dicā nūorulū, ei plecaū; *Sēū* dūoē dīle sēū
 o lunā sēū timpū mai lungū, de sta nūo-
 rulū deasupra locaşului, rămāindū pe elū, fii
 lui Israelū 'rēmāneau in tabērele lorū, şi nu
 plecaū; şi de se redicā acesta, şi ei plecaū.
 23 Dupre cuvēntulū lui Iehova tăbēraū, şi du-
 pre cuvēntulū lui Iehova plecaū; *pāziaū ce-
 le de pāzitū ale lui Iehova, dupre cuvēntulū
 lui Iehova *datū* prin Moisi.
 10 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: Fă-ţi
 2 dūoē trîmbițe de argintū; lucru bātutū
 sā le faci, şi sā-ţi servescā, spre a da *semaū*
 pentru *chiāmarea comunitātei şi pentru ple-
 3 carea din tabēră. Şi cândū *se va suna
 din amîndūoē, sā se stringā tōtā comu-
 nitatea la tine la uşa cortului întrunirei:
 4 *Frū* cândū se va suna *numai* din una, sā
 se stringā la tine mai marii, *capii miilorū
 5 lui Israelū. Şi cândū veţi suna alarmā,
 sā plece *tabērele cele tăbērāte despre re-
 6 sārītū; Şi cândū veţi suna alarmā a dūoa
 orā, sā plece tabērele cele tăbērāte *despre
 7 mēdā-qi. Alarmā sā se sunā la *tōtā* pleca-
 rea lorū. Şi cândū veţi aduna comu-
 nitatea, *sā sufla-i, darā *sā nu sunaţi alarmā.
 8 *Şi in trîmbițe sā sufle fii lui Aaronū, pre-
 9 uţi: care *lucru* sā fie lege a vōstrā perpe-
 tuā in geneaţiunile vōstre. Şi *cândū veţi
 eşi la resbelū in țēra vōstrā in contra nea-
 micului, care vē va *asupri, atuncia cā
 sunaţi alarmā cu trîmbițele; şi va fi, cā
 Iehova Dumneḏulū vostru *şi *va aduce

aminte de voi, şi vē veţi mēntui de nea-
 micii vostri. Şi *la dīlele cele de bucu- 10
 riā ale vōstre, şi la serbātōrile vōstre, şi la
 lūnele cele nūoe ale vōstre, sā sunaţi in trim-
 bițe la olocaustele vōstre şi la sacrificiele
 de bucuriā ale vōstre, ca ele sā fie vōi *de
 amintire înaintea Dumneḏulū vostru. Eū
sūnt Iehova Dumneḏulū vostru.

*Călătoria de la Sinai la Paran; ordinea
 călătoriei.*

Şi in anulū alū dūoilea, in luna a dūoa, 11
 in dūoē-deci ale lunēi, *se redicā nūorulū
 de pe locaşulū māruriēi. Şi fii lui Israelū 12
 plecarā in *cālătōriile lorū din *pustiulū Si-
 nai, şi nūorulū stātu in *pustiulū Paranū:
 Ei darā plecarā pentru ānteia orā *dupre cu- 13
 vēntulū lui Iehova *datū* prin Moisi.

*Mai āntēiū plecā stēgulū tabērei fii- 14
 lorū lui Iuda, dupre ostile lorū; şi preste
 ōstea sa *era* *Nahşonū, fiulū lui Aminadabū.
 Şi preste ōstea semintiei fiilorū lui Isa- 15
 charū *era* Nataneelū, fiulū lui Ţuarū. Şi 16
 preste ōstea semintiei fiilorū lui Zabulonū *era*
 Eliabū, fiulū lui Helonū. *Atuncia locaşulū 17
 era desfăcutū; şi fii lui Gherşonū şi fii lui
 Merari, *cari duceau locaşulū, plecarā. Du- 18
 p'aceea plecā *stēgulū tabērei lui Rubenū
 dupre ostile sale; şi preste ōstea sa *era* Eli-
 zurū, fiulū lui Şcdeurū; Şi preste ōstea 19
 semintiei fiilorū lui Simeonū *era* Şelumielū,
 fiulū lui Ţurişaddai; Şi preste ōstea se- 20
 mintiei fiilorū lui Gadū *era* Eliasafū, fiulū
 lui Deluelū. Atuncia plecarā Kohatīi, cari 21
 duceau *sanctuarulū, şi aceia aşedārā cortulū,
 până ce acestia venirā. Dup'aceea plecā 22
 *stēgulū tabērei fiilorū lui Efraimū dupre os-
 tile lorū; şi preste ōstea sa *era* Elişama, fi-
 ulū lui Amihudū. Şi preste ōstea semintiei 23
 fiilorū lui Manasse *era* Gamalielū, fiulū lui
 Pedazurū. Şi preste ōstea semintiei fiilorū 24
 lui Beniaminū *era* Abidanū, fiulū lui Ghi-
 doni. Şi plecā *stēgulū tabērei fiilorū lui 25
 Danū, cari *formaū* cōda tuturorū tabērelorū,
 dupre ostile lorū; şi preste ōstea sa *era* A-
 hiezerū, fiulū lui Amişaddai, Şi preste ōs- 26
 tea semintiei fiilorū lui Asserū *era* Paghielū,
 fiulū lui Ochranū. Şi preste ōstea semin- 27
 tiei fiilorū lui Neftali *era* Ahira, fiulū lui
 Enanū. *Astū-felū *fu* plecarea fiilorū lui Is- 28
 raelū dupre ostile lorū, cândū ei plecarā.

Şi Moisi dīse lui Hobabū, fiulū lui *Re- 29

p Esod. 13. 21.
& 40. 38.
q Esod. 40. 36.
Cap. 10. 11,
33. 34.
Ps. 90. 1.
r 1 Cor. 10. 1.
s Cap. 1. 53. &
3. 8.
t Esod. 40. 36,

37.
u Vers. 19.
—
Opulū 10.
a Isa. 1. 13.
b Ier. 4. 5.
c Isod. 18. 21.
Cap. 1. 16. &

7. 2.
d Cap. 2. 3.
e Cap. 2. 10.
f Vers. 3.
g Isod. 2. 1.
h Cap. 31. 6.
i Isod. 6. 4.
1 Cron. 15. 24.
2 Cron. 13. 12.
Cap. 31. 6.

Isod. 6. 5.
2 Cron. 13. 14.
j Jude. 2. 18. &
4. 3. & 6. 9.
& 10. 8. 12.
1 Sam. 10. 18.
Ps. 106. 42.
k Fac. 8. 1.
Ps. 106. 4.

l Cap. 29. 1.
Lev. 23. 24.
1 Cron. 15. 24.
2 Cron. 5. 12.
& 7. 6. & 29.
24. 31.
Ezra. 3. 10.
Nem. 12. 35.
Ps. 81. 3.

m Vers. 9.
n Cap. 9. 17.
o Esod. 40. 36.
Cap. 2. 9. 16,
24. 31.
p Esod. 19. 1.
Cap. 1. 1. &
9. 5.
q Fac. 21. 21.

Cap. 12. 16. &
13. 3. 26.
Deut. 1. 1.
r Vers. 5. 6.
Cap. 2. 34.
s Cap. 2. 3. 9.
t Cap. 1. 7.
u Cap. 1. 61.
v Cap. 4. 24. 31.

w 7. 6, 7. 8.
x Cap. 2. 10. 16.
y Cap. 4. 4. 15.
& 7. 9.
z Cap. 2. 18. 24.
a Cap. 2. 25. 31.
b Isod. 6. 9.
c Cap. 2. 34.
d Esod. 2. 18.

guelă, Madaintitulă, socrului lui Moisi: Noi
plecăm la loculă, despre care a disă Ie-
hova: ⁴ 'Lă voiă da voiă; vino cu noi, ⁵ 'și vomă
face ție bune, ca ¹ Iehova a promisă bine la
30 Israelă. Și elă ¹ i respunse: Nu voiă mer-
ge, ci mă voiă duce la țera mea și la lo-
31 culă nascerei mele. Și Moisi di-se: Rogu-
te, nu ne lăsa, că tu cunosci *locurile* unde
putemă să tăbărăm în pustii, ² și vei fi noiă
32 ² în locă de ochi: Și va fi, dacă vei veni
cu noi, că ³ binele ce ni-lă va face noiă Ie-
hova, vomă face și ție asemenea.

33 Și ei plecară din ¹ muntele lui Iehova
cale de trei zile, și chivotulă legei lui Ie-
hova ² merse înaintea loră cale de trei zile,
34 căutându-li locă de repausă. Și ³ năorulă
lui Iehova *era* deasupra loră în ziua, cândă
plecară din tabără.

35 Și cândă se rēdica chivotulă, Moisi di-
cea: ¹ Scōlă-te, Iehova! ca să se rēsipescă
neamicii tei, și să fugă d'înaintea ta cei ce te
36 urēscă pre tine! Și cândă sta, dicea: Întor-
ce-te, Iehova, la miriadele maiiloră lui Israelă
*Poporulă murmură; mai mară se asēdă; postă .
de carne îndestulată și pēdepsită.*

11 **S** ¹poporul ¹murmura de oștinélă în au-
d¹ul¹ lui Iehova, și Iehova au¹dind¹u, ¹mâ-
nia lui s'aprinse, și ¹focul¹ lui Iehova ar-
se între ei, și mistui *parte* din marginea
2 tab¹erei. Și poporul¹ strigă cătră Moisi,
și ¹rugându-se Moisi lui Iehova, focul¹ se
3 stinse. Și numiră locul¹ acela—Tab¹era
(ardere), pentrucă focul¹ lui Iehova s'a-
prinsese între ei.
4 Și ¹amestecătura de tot¹u felul¹ de ômeni
care *era* între ei *era* lăcomă fôrte; și chiar¹ și
fii¹ lui Israel¹u începură a se plânge, dicându:
5 'Cine va da nou¹i carne să mâncam¹u? ¹A-
dusu-ne-am¹u aminte de pescile, pre cari le
mâncam¹u în Egipt¹u în dar¹u, de castraveți
și de zemoși și de praji și de c¹epă și de
6 usturoi¹u; Și acum¹u ¹sufletul¹ nostru s'a us-
cat¹u; nimica nu *este* decât¹u numai mana
7 ac¹esta *înaintea* ochilor¹ nostri, (Și ¹mana
era ca semința de coriandru, și colôrea ei
8 *era* ca colôrea de ¹bdeliu. Și poporul¹ merse,
și culese, și o măcinară în m¹oră, s¹eu o sdro-
biră în pi¹uă, și o ferb¹seră în ôle, și făcură
din tr¹insa plăcinte; și ¹gustul¹ ei *era* ca și
9 gustul¹ unei plăcinte cu olei¹u. Și ¹când¹u
cădea ro¹uă preste tab¹era nôp¹tea, cădea și
mana de asupra).

Si Moisi auzi pre poporū plângendu prin
familiele lorū, 'pre fie-care la uşa cortului
seu, şi "mânia lui Iehova s'aprinse forte, şi
acesta fu reū şi înaintea lui Moisi. "Şi Moisi
dise către Iehova: Pentru ce amăresci in-
tr'atâta pre servulū tēu? şi pentru ce nu
afliai charū înaintea ochilorū tei? de ai pusū
asupra mea sarcina întregulū acestui po-
porū. Aū dōră eū amu conceputū pre totū po-
porulū acesta? aū dōră eū l'amū născutū? ca
să-mi poţi dice: "Pōrtă-lū în sinulū teū, cumū
pōrtă "doica pre celū sugētoriiū, până la pā-
mēntulū, pre care tu cu "jurāmētū l'ai pro-
misū părintilorū sei? "De unde să ieū carne,
ca să dau la totū poporulū acesta? că ei
plângū către mine, dicēndū: Dă-ni carne, ca
să mīncămū; "Eū singurū nu potū să portū
totū poporulū, că este prē greū pentru mine.
Şi dacā vreī să faci cu mine astū-felū, de
amū aflatū charū înaintea ta, rogu-te, 'omō-
ră-mē mai bine; ca să nu "vēdū însumi ne-
rōrocirea mea!

Și dîse Iehova lui Moisi: Adună-mî 7șapte-
 decî de bărbați d'între bătrânii lui Israelû,
 pre cariî cunoscî, că sînt bătrânii popo-
 rului și 7căpeteniile lui, și-î adă înaintea cor-
 tului întrunirii, și să stea acolo cu tine.

Și eu mă voi¹⁷ pogori, și voi¹⁸ vorbi a-
 colo cu tine, și * voi¹⁹ lua din spiritul²⁰ ce
este în tine, și-l²¹ voi²² pune preste d'înșii, ca
 ei cu tine împreună să por¹⁷te greutatea po-
 porului, și tu să nu o por¹⁸ți singur¹⁹. Și po-
 porului să²⁰ d²¹ici: "Sân²²țiți-v¹⁷e pentru mâne, și
 ve¹⁸ți mânca carne; că a¹⁹ți plâns²⁰u²¹ la au²²ldul
 lui Iehova, și a¹⁷ți d¹⁸is¹⁹: Cine ni va da car-
 ne, ca să m²⁰âncăm²¹? că * mai²² bine *era* nou¹⁷i
 în Egipt¹⁸; de aceea Iehova vi va da carne,
 ca să m¹⁹âncat²⁰i. Voi nu ve²¹ți av²²e de mân-
 cat¹⁷ pentru o d¹⁸i, nici pentru două d¹⁹ile, nici
 pentru cinc²⁰i d²¹ile, nici pentru de²²ce d¹⁷ile, nici
 pentru două¹⁸-deci de d¹⁹ile: ^a Ci²⁰ pentru o lu-
 nă de d²¹ile, până ce vi va e²²și pe nas¹⁷, și
 vi se va face desgust¹⁸; pen¹⁹tru-că a²⁰ți le-
 p²¹edat²²u pre Iehova, care *este* între voi, și
 înaintea lui a¹⁷ți plâns¹⁸u, d¹⁹icend²⁰u: Ore * pen-
 tru ce am²¹u e²²șit¹⁷u din Egipt¹⁸? Și Moisi d¹⁹i-
 se: Șese sute de mi²⁰i bărba²¹ți pedestri *este*
 * poporul²²u întru care *sînt* eu; și tu d¹⁷ici: Car-
 ne voi¹⁸u da lor¹⁹, ca să m²⁰ânce o lună de
 d²¹ile. ^a Nu cum²²u-va să se j¹⁷ung¹⁸hie *tote* cire-
 de¹⁹le și turmele pen²⁰tru d'înșii ca să-i îndes-
 t²¹uleze? Său nu cum²²u-va să prindem¹⁷u to¹⁸ți

<i>d</i> <i>Ps.</i> 12. 7.	<i>Ios.</i> 3. 3. 4. 6.	<i>Capulă II,</i>	166. 14.
<i>j</i> <i>Judc.</i> 1. 16. &	<i>Ps.</i> 132. 8.	<i>a</i> <i>Deut.</i> 9. 22.	1 <i>Cor.</i> 12. 6
4. 11.	<i>Ier.</i> 31. 2.	<i>b</i> <i>Ps.</i> 78. 21.	<i>g</i> <i>Eccl.</i> 1. 3.
<i>f</i> <i>Ps.</i> 32. 12.	<i>Eze.</i> 20. 6.	<i>c</i> <i>Lev.</i> 10. 2.	<i>h</i> <i>Cap.</i> 21. 5.
<i>Esod.</i> 3. 8. &	<i>i</i> <i>Esod.</i> 13. 21.	<i>Cap.</i> 16. 35.	<i>i</i> <i>Esod.</i> 16. 14.
6. 7. 8.	<i>Neem.</i> 9. 13,	2 <i>Rg.</i> 1. 12.	<i>j</i>
<i>i</i> <i>Iov.</i> 23. 15.	19.	<i>Ps.</i> 106. 18.	<i>j</i> <i>Ps.</i> 2. 12.
<i>j</i> <i>Jude.</i> 1. 16.	<i>i</i> <i>Ps.</i> 68. 1. 2. &	<i>d</i> <i>Iac.</i> 5. 16.	<i>k</i> <i>Esod.</i> 16. 31.
<i>Vede</i> <i>Esod.</i> 3.	132. 8.	<i>e</i> <i>Psalm.</i> <i>Eccl.</i>	<i>i</i> <i>Esod.</i> 16. 13,
1.	—	12. 38.	14.
<i>d</i> <i>Deut.</i> 1. 33.		<i>f</i> <i>Ps.</i> 78. 18. &	<i>m</i> <i>Ps.</i> 78. 21.

a	Deut. 1. 12.	1. 1.	2	Reg. 2. 15.	e	Cap. 21. 5.	
a	1st. 10. 11.	1st. 4. 3.		Noun. 9. 20.	f	Fac. 12. 2.	
p	1st. 19. 23.	2d. 3. 15.		1st. 41. 3.		Esod. 12. 37.	
1	Thes. 2. 7.	r	Vede Esod. 21.	1st. 2. 28.		& 34. 26.	
q	Fac. 24. 3. &	1. 9.		a	Esod. 19. 10.	Cap. 1. 46.	
50. 24.		x	Deut. 16. 18.	b	Esod. 16. 7.	g	Vede 2 Reg.
Esod. 13. 5.		y	Vers. 25.	c	Vers. 5.	7. 2.	
r	Mat. 15. 33.		Fac. 11. 5. &		Fapt. 7. 39.		Mat. 15. 33.
Marc. 8. 4.			18. 21.	d	18. 78. 29. &		Marc. 8. 4.
Esod. 18. 18.			Esod. 19. 20.		106. 15.		loan 6. 7. 9.
1	Vede 1 Reg.	x	1 Sam. 10. 6.				

23 pescii din mare pentru d'înșii, ca să-i îndestuleze? Și Iehova dîse lui Moisi: ^a Nu cumu-va s'a scurtatî mîna lui Iehova? acumu-vei vedé, dacă 'cuvéntulü meu se împlinește sêu nu.

24 Și Moisi eși afară, și spuse poporului cuvintele lui Iehova, și ^j adună șapte-deci bărbați d'între bătrânii poporului, și-i puse să stee împrejurulü cortului. Și Iehova se ^k pogori în nûorü, și vorbi cătră d'însulü; și luă din spiritulü ce *era* într'însulü, și-lü puse preste cei șapte-deci de bătrâni; și ^l aședându-se spiritulü preste d'înșii, ^m ei profetiră; dară nu urmară. Erü dîoi bărbați

26 aü rëmasü in tabëră, numele unuia *era* Eldadü, și numele celui-l-altü Medadü, și preste acestia se aședă acelü spiritü; căci și ei *erau* d'între cei înscriși, deși nu ⁿ eșiră afară

27 la cortü; și ei profetiaü in tabëră. Atunci veni alergându unü bătütü, și spuse lui Moisi, dîcëndü: Eldadü și Medadü profetescü in tabëră.

28 Și Iosua, fiulü lui Nunü, care servia pre Moisi din juneta sa, respunse, dîcëndü: Domnulü meu, Moisi, ^o opresce-i pre ei! Dară Moisi dîse cătră d'însulü: Nu cumu-va ești gelosü pentru mine? ^p Dee Domnulü, ca toți din poporulü lui Iehova să fie profeti, și ca Iehova să trämëtä spiritulü

30 seü preste d'înșii. Dup'aceea Moisi se întörse in tabëră, elü și bătrânii lui Israelü.

31 Și ^q vëntü eși de la Iehova, și aduse prepeleți de preste mare, și *le* aședă preste tabëră, cale de o ^r dî incöce și cale de o ^s dî incolo; și in totü împrejurulü taberei de dîoi coți pe deasupra päméntulü.

32 Și poporulü se sculă tötä acea ^t dî și tötä *acea* nöpte și tötä cea-l-altä ^u dî, și culese prepeleți; și care culese mai pučinü culese dece omeri; și *le* și intinseră jurü împrejurulü taberei.

33 Și încă fiindü ^v carneä intre dinți lorü, și până a nu fi încă mestecată, mânia lui Iehova se aprinse asupra poporului, și Iehova lovi pre poporü cu plagă mare förte. Și loculü acela ^w lü numiră; Kibrotü-taava (*mormintele läcomiei*), pentru-că acolo fură immormentați toți cei din poporü, cari *erau* läcomi.

34 De la Kibrotü-taava ^x plecä poporulü la Hazerotü, și se opri la Hazerotü.

Aaronü și Maria murmură asupra lui Moisi, și se pedepsescü; lepra Mariei.

12 SI Maria și Aaronü vorbiră contra lui Moisi pentru femeä cea Etiopénä, pre

care o luase elü; că ^y elü și luä femeä Etiopénä. Și dîserä: Aü dörä numai prin Moisi vorbesce Iehova? aü ^z nu vorbesce și prin noi? Și Iehova ^{aa} aüdi. (Și acestü omü Moisi *era* bländü förte, mai multü de cätü toți ömenii de pe faça päméntulü.)

24 Și Iehova fără-de-scire dîse lui Moisi și lui Aaronü și Mariei: Eșiți afară toți trei la cortulü întrunirei; și ei eșiră afară toți trei.

25 Și se pogori Iehova in stälpu de nûorü, și stätü in ușa cortului, și chiamä pre Aaronü și pre Maria; și eșirä amindüoi. Și elü dîse: Ascultați cuvintele mele! dacă vre-unulü d'între voi este profetü,

26 eü, Iehova, më voiü arëta lui ^{ab} in visü, și in somnü voiü vorbi cu d'însulü. ^{ac} Nu așä cu servulü meu Moisi, ^{ad} care *este* credinciosü in tötä ^{ae} casa mea; ^{af} Gurä cu gurä vorbescü cu d'însulü, și in faça și nu prin inchipuire, și ^{ag} chipulü lui Iehova ^{ah} lü vede elü; cumü darä de ^{ai} nu v'ati temutü să vorbiți contra servului meu, contra lui Moisi?

27 Și mânia lui Iehova s'aprinse contra lorü; și atuncü elü se duse. Și nûorulü se trase de pe cortü; și ^{aj} eccc Maria *era* plinä de ^{ak} lepră, albä ca omëtulü, și Aaronü uitându-se la Maria, eccc *era* leprosä.

28 Și Aaronü dîse lui Moisi: Rogu-te, domnulü meu! nu mai ^{al} pune pëcatulü pe noi, că nebunesce amü lucratü, și amü pëcätuitü. Rogu-te, ca ea să nu fie ca o ^{am} lëpedäturä, a cărei carne, cândü ese din pânteceä mumei sale pe jumätate este putredä.

29 Și Moisi strigä cătră Iehova, dîcëndü: Dumneäule! rogu-te, vindec'o pre ea. Și Iehova dîse lui Moisi: ^{an} Dacă pärintele ei in ^{ao} mânia i-arü fi scuipatü in faça, aü nu s'arü fi rușinatü șapte dîle? să se ^{ap} inchidä șapte dîle afară de tabëră, și dup'aceea să se primescä.

30 Și așa ^{aq} Maria fu închisä afară de tabëră șapte dîle; și poporulü nu plecä, până ce Maria fu primitä.

31 Și dup'aceea plecä poporulü de la Hazerotü, și tăbërä in pustiiulü Paranü.

Düoi-spre-dece ömeni trämëși, spre a iscodi Canaanulü; scirea lorü; poporulü se rescölä, și se lëpëdä tötä acea generațiune.

SI Iehova vorbi lui Moisi, dîcëndü: ^{ar} Trämete bärbați, ca să iscodescä pämëntulü Canaanü, pre care-lü voiü da fiilorü lui Israelü, câte unü bärbatü din tötä seminția pärinților lorü să trämeteți, fiecare unü mai mare intre ei. Și Moisi

13 și Moisi și Aaronü vorbiră contra lui Moisi pentru femeä cea Etiopénä, pre

^a Isa. 50. 2. & 59. 1.
ⁱ Cap. 23. 19.
Ezec. 12. 25.
& 24. 14.
Vers. 16.
^k Vers. 17.
Cap. 12. 5.
^l Vede 2 Reg. 3. 15.
^m Vede 1 Sam.

10. 5, 6, 10, & 19. 20, 21, 23.
Iool 2. 28.
Fapt. 217. 18.
1 Cor. 14. 1, etc.
ⁿ Vede 1 Sam. 20. 26.
Ier. 36. 5.
^o Vede Marc. 9. 38.

Luc. 9. 49.
Ioan 3. 26.
^p 1 Cor. 14. 5.
^q Esod. 16. 13.
^r Ps. 78. 26, 27, 28, & 105. 40.
^s Ps. 78. 30, 31.
^t Cap. 33. 17.
—
Capulü 18.
^a Esod. 2. 21.

^b Esod. 15. 20.
Mic. 6. 4.
^c Fap. 29. 33.
Cap. 11. 1.
^d Reg. 19. 4.
Isa 37. 4.
Ezec. 35. 12, 13.
^e Ps. 76. 9.
^f Cap. 11. 25. & 16. 19.

^f Fac. 15. 1. & 48. 2.
Iov. 33. 15.
Ezec. 1. 1.
Dan. 8. 2. & 10. 8, 16, 17.
Luc. 1. 11, 21.
Fapt. 10. 11, 17, & 22. 17, 18.
^g Fac. 31. 10, 11.
1 Reg. 3. 5.

Mat. 1. 20.
^h Ps. 105. 26.
ⁱ Ebr. 3. 2, 5.
^j 1 Tim. 3. 15.
^k Esod. 32. 11.
Dout. 34. 10.
^l 1 Cor. 13. 12.
^m Esod. 33. 19.
ⁿ 2 Pet. 2. 10.
Iuda 8.
^o Dout. 24. 9.

^p 2 Reg. 5. 27. & 15. 5.
^q Cron. 26. 19, 20.
^r 2 Sam. 19. 19. & 24. 10.
Prov. 30. 32.
^s Ps. 88. 4.
^t Vede Ebr. 12. 9.
^u Lev. 18. 46.

Cap. 5. 2, 3. & 15. 5.
^v Dout. 24. 9.
^w 2 Cron. 26. 20, 21.
^x Cap. 11. 35. & 33. 18.
—
Capulü 18.
^y Cap. 32. 8.
Dout. 1. 22.

trămese ^b din pustiul Parān, după ordinul lui Iehova; toți bărbații capi între fiii
4 lui Israel. Și aceste *sunt* numile lor: din seminția lui Ruben: pre Șamua, fiul
5 lui Zaccur. Din seminția lui Simeon: pre Șafat, fiul lui Hori. ^c Din seminția
7 lui Iuda: pre ^d Caleb, fiul lui Iefune. Din seminția lui Isachar: pre Ighal, fiul
8 lui Iosef. Din seminția lui Efraim: pre ^e Osea, fiul lui Nun. Din seminția lui
10 Benjamin: pre Palti, fiul lui Rafu. Din seminția lui Zabulon: pre Gaddiel, fiul
11 lui Sodi. Din a lui Iosef, din seminția
12 lui Manase: pre Gaddi, fiul lui Susi. Din seminția lui Dan: pre Ammiel, fiul lui
13 Ghemali. Din seminția lui Asser: pre Se-
14 tur, fiul lui Michael. Din seminția lui
15 Neftali: pre Naabi, fiul lui Vafsi. Din seminția lui Gad: pre Ghenel, fiul lui
16 Machi. Acestea *sunt* numile bărbaților, pre cari trămese Moisi, ca să iscodescă
pământul. Și pre Osea, fiul lui Nun, ^f lă numi Moisi Iosua.

17 Și trămese pre ei Moisi, ca să isco-
descă pământul Canaan, și *diseră* către
d'iași: Mergeți d'acîi ^g spre mîdă-qi, și *apoi*
18 ^h v'v suiți pe munte. Și vedeți pământul
cum *este*, și *ce fel* este poporul ce-l
locuesce, dacă *este* tare s'eu slab, dacă *este*
19 mult s'eu puțin la număr; și *ce fel*
este pământul în care locuesce, dacă *este*
bun s'eu rău; și *ce fel* *sunt* cetățile, în
cari locuesce acesta, dacă el *se* *pede* în ta-
20 bère s'eu în locuri cu ziduri întărite; și
eră-și cum *este* pământul, dacă *este* ⁱ gras
s'eu sec, dacă *sunt* într'insul arbori s'eu
nu? și *fiți* cu *înimă*, și luați cu voi din
fructele acelu pământ.

Și *șilele* acele *erau* *șilele* în cari începe
21 cîcerea strugurilor. Și ei plecară, și isco-
diră pământul acela ^j din pustiul Zin
22 până la ^k Rehob și până la Hemat. Și
ei se suiră și spre mîdă-qi, și veniră până
la Hebron, și acolo *erau* ^l Ahiman, Șeșai
și Talmai, ^m născuți din Hanak. (Și ⁿ Hebro-
nului fu zidit cu șapte ani înainte de ce-
23 tatea ^o Zoan în Egipt.) ^p Și ei veniră până
la valea Eșcol (struguri); și acolo tăieră o
viță de via cu struguri, și o duseră în pa-
rîngă; cum ^q și din inere-granate și din
24 amochini. Și pre acelu loc ^r lă numi Na-
halu-Eșcol (valea strugurilor), pentru acelu

struguri, pre care fiu lui Israel ^s lă tăieră
d'acolo.

Și ei se ^t întorseră înapoi de la iscodirea 25
pământului la sfârșitul a patru-deci de
șile. Și ei ajungîndu, veniră la Moisi și 26
la Aaron și la totă comunitatea fiilor lui
Israel ^u în pustiul Parān la ^v Kadeș; și
ducîndu scire și la totă comunitatea, ^w i
arătără și fructele pământului. Și ei-
27 spuseră, dicîndu: Noi am ajuns în pâm-
mentul acela, la care ne-ai tramesu, și
cu adevărat acolo curge ^x lapte și miere,
și ^y acesta ^z e fructul lui; Decăt ^{aa} "popo- 28
rului ce locuesce într'insul *este* tare forte,
și cetățile întărite și mari forte; și încă
și pre ^{ab} "fiii lui Hanak ^{ac} i vedurăm acolo. ^{ad} "A- 29
malekii locuesc în partea despre mîdă-qi;
și Hetei, și Iebusei și Amorei locuesc
pe munte; și Cananeii locuesc pe lîngă
mare și pe lîngă Iordan.

Și ^{ae} Caleb linisi pre poporul, *ce mur-* 30
mura asupra lui Moisi, dicîndu: Haideți, să
mergem, și *pământul* să-l luăm, că-
i vom învinge. ^{af} Și bărbații, cei ce fuse- 31
ră cu d'insul, *diceau*: Noi nu vom pu-
te merge contra acelu popor, că el *este*
mai tare decăt noi. Așa ei ^{ag} aduseră 32
scire rea fiilor lui Israel despre acelu
pământ, pre care-l iscodiră, dicîndu: Pâm-
mentul, care am străbătut, ca să-l isco-
dim, *este* un pământ care mîncă pre
locuitorii lui; și ^{ah} toți omenii, pre cari i-am
vedut acolo, *sunt* omeni mari la stat. Și 33
noi acolo am mai vedut și urieși, pre ^{ai} "fiii
lui Hanak, cari *se trag* din urieși; și noi
ne vedeam în ochii nostri ^{aj} ca pupăze, și așa
eram noi ^{ak} în ochii lor.

S I rădicîndu-se totă comunitatea, se puse 14
a striga; și ^{al} "poporul plânse în noaptea
aceea. ^{am} Și toți fiu lui Israel murmură 2
asupra lui Moisi și asupra lui Aaron, și
totă comunitatea li *diseră*: "Ce bine era,
de am fi murit în pământul Egiptului, s'eu
am fi murit în acest pustiu! Pentru ce 3
ne-a adus Iehova în pământul acesta, ca
să cadem de sabiă, și femeile noastre și
copilașii nostri să se facă pradă? Aș nu
este mai bine pentru noi să ne întorcem
în Egipt? Și *diseră* unii către alții: ^{an} "Să 4
ni punem cap, și ^{ao} "să ne întorcem în
Egipt.

Și ^{ap} Moisi și Aaron cădură pe fețele 5

^b Cap. 13. 16. &
32. 2.
^c Deut. 1. 19. &
2. 23.
^d Cap. 34. 19.
1. Cron. 4. 15.
^e Vers. 30.
^f Cap. 14. 6, 30.
Ios. 14. 6, 7,
13, 14.

Jude. 1. 12.
^g Vers. 16.
^h Vers. 21.
ⁱ Fac. 14. 10.
Jude. 1. 3, 19.
A Neem. 9. 25.
Esac. 34. 14.
Deut. 31. 6, 7,
23.

^j Cap. 34. 8.
Ios. 15. 1.
^k Ios. 19. 28.
^l Ios. 11. 21, 22.
& 15. 13, 14.
Jude. 1. 10.
^m Vers. 33.
ⁿ Ios. 21. 11.
^o Ps. 78. 12.
Isa. 19. 11. &

^p Deut. 1. 24,
25.
^q Vers. 3.
^r Cap. 20. 1, 16.
& 32. 8. & 33.
36.
Deut. 1. 19.
Ios. 14. 6.
^s Esod. 3. 8. &

3. 3.
^t Deut. 1. 25.
^u Deut. 1. 28. &
9. 1, 2.
^v Vers. 33.
^w Esod. 17. 8.
Cap. 14. 43.
Jude. 6. 3.
1 Sam. 14. 48.
& 15. 3, etc.

^y Vede Cap. 14.
6, 24.
Ios. 14. 7.
^z Cap. 32. 9.
Deut. 1. 28.
Ios. 14. 8.
^{aa} Cap. 14. 36,
37.
^{ab} Amos. 2. 9.
^{ac} Deut. 1. 28. &

^{ad} Isa. 40. 29.
^{ae} 1 Sam. 17. 42.
29.
Cap. 14.
^{af} Cap. 11. 4.
^{ag} Esod. 16. 2. &
17. 3.

Cap. 16. 41.
Ps. 106. 25.
^{ah} Vede vers. 28,
29.
^{ai} Neem. 9. 17.
^{aj} Vede. Deut.
17. 16.
^{ak} Fapt. 7. 39.
^{al} Cap. 16. 4, 22.

loru înaintea întregii adunări a comunității
6 fiiloru lui Israelu. ^oȘi Iosua, fiulul lui Nunū,
și Calebū, fiulul lui Iefune, din cei ce isco-
diră pământulū, și rupseră vestmintele lorū;
7 Și vorbiră cătră totă comunitatea fiilorū
lui Israelū, dicendū: ^aPământulū, pre care
noi l'amū străbătutū ca să-lū iscodimū, *este*
8 pământū bunū forte, forte; Dacă Iehova
^ava fi cu bună-voință pentru noi, elū ne va
aduce in pământulū acela, și-lū va da noui,
^jpământū, in care curge lapte și miere;
9 Numai ^knu vē sculați in contra lui Iehova,
și ^lnu vē temeți de poporulū pământulū a-
celuā, că ^mei pâne *sunt* noui; umbrirea lorū
s'a depărtatū de la d'înșii, ⁿși Iehova *este*
10 cu noi; nu vē temeți de ei. ^oErū totă co-
munitatea vorbi, ca să-lū ucidă cu petre.

^pȘi mărirea lui Iehova se arētă in cor-
tulū întrunirei înaintea tuturorū fiilorū lui
11 Israelū. Și Iehova diše lui Moisi: Până
cândū ^qmē va nesocoti poporulū acesta? și
până cândū ^rnu-mi vorū crede ei, după
tôte semnele ce le făcuiū eū intre d'înșii?
12 Cu mōrte lū voiū lovi, și-lū voiū stēpi;
ērū pre ^stine te voiū face să ajungī poporū
mai mare și mai tare decâtū d'insulū.

13 Și ^tMoisi diše cătră Iehova: Audit'au
Egiptenii, că tu din meḏiloculū lorū ai
scosū pre poporulū acesta prin puterea ta,
14 Și ai spusū ei cătră locuitorii acestui pā-
mētū, ^ucari au auditū și ei că tu, o Iehova,
esci in meḏiloculū acestui poporū, că tu Ie-
hova te arēți, ca să te vēḏă chiarū cu ochii,
și că ^vnūorulū teū șede deasupra lorū, și că
tu mergi inaintea lorū, ḏiua in stālpū de
15 nūorū, și nōptea in stālpū de focū; Și de
cumū-va ai omorī pre poporulū acesta ca
pre unū singurū omū, atunci națiunile, cari
16 au auditū de numele teū, arū ḏice: Fiindū-
că Iehovā nu ^wputu să aducā pre poporulū
acesta in pământulū, pre care cu jurā-
mētū l'a promisū lorū, de aceea ^xi omorī
17 in acestū pustiiū. Și acumū, rogu-te, mă-
rēscă-se puterea ta, Dōmne! duple cumū ai
18 promisū, dicendū: Iehova *este* ^yindelungū-
rābdătorū și plinū de milă; care értă fără-
de-legea și păcatulū, și care nu lasă *nimicū*
nepedepsitū; ^zcare cercetēzā nedreptățile pă-
rințilorū in fiū până in a treia și a patra
19 *generațiune*. ^{aa}Erta, așa te rogū, fără-de-legea

poporului ^bacestuia, duple mărirea milei tale,
și ^cduple cumū ai ertatū poporulū acestuia
din Egiptū și până aici.

20 Și Iehova diše: Ertatū-l'amū, ^dduple cu-
vētulū teū. Și in adevērū, viū sunt, și mă-
21 rirea lui Iehova va implē ^etotū pământulū:
^fCă toți acei bărbați, cari au vēdūtū mări-
22 rea mea și semnele mele, pre cari eū le-
amū făcutū in Egiptū și in pustiiulū ace-
sta, ^gși cari m'au cercatū ^hacumū de dece-
ori, și de cuvētulū meū n'au ascultatū,
ⁱNici unulū nu va vedē pământulū acela, 23
pre care cu jurāmētū l'amū promisū pă-
rințilorū lorū; și toți acela, ce m'au despre-
țuitū, nu-lū vorū vedē; Numai pre ser- 24
vulū meū ^jCalebū, fiindū-că a fostū altū spi-
ritū in elū, și pe ^kdeplinū a urmatū duple
voia mea, voiū aduce pre elū in pământulū
pre care l'a străbătutū, și seminția lui lū
va lua in stēpānire. Amalekiții și Cananeii 25
locuescū in acēstā vale, ^ldecī voi māne in-
torceți-vē, și ^mplecați in pustiiū pe calea spre
Marea Roșiā.

26 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū,
dicendū: ⁿPână cândū *sā rābdū* eū acēstā 27
comunitate rea, care murmurā in contra
mea? ^oeū murmurele fiilorū lui Israelū, pre
cari le murmurā contra mea, le-amū au-
ḏitū. Spune lorū: ^pViū sunt, ḏice Iehova, 28
^qduple cumū ațivorbitū in auḏulū meū, așa
voiū face voiū. In pustiiū vorū cădē ca- 29
davrele vōstre și a ^rtuturorū acelora, cari
au fostū numerați d'intre voi, duple întregulū
numērulū vostru, ^scei de la dūo-ḏeci
de ani și mai susū, cari ați murmuratū
contra mea: Nu veți intra in pământulū 30
acela, ^tpentru care mi-amū rēdicatū māna
mea, că voiū face să-lū locuiți, ^uafara de
Calebū, fiulul lui Iefune, și de Iosua, fiulul lui
Nunū; ^vErū pre prunciū vōstri, despre cari 31
ați ḏisū voi, că ei se vorū face pradā, eū
pre acela ^wi voiū aduce, ca ei să cunōscā
pământulū acela, care voi ^xați desprețuitū.
^yCātū pentru voi, ^zcadavrele vōstre vorū cădē 32
in acestū pustiiū; Și fiū vōstri vorū ^{aa}pā-
33 șuna in acestū pustiiū ^{ab}patru-ḏeci de ani
și vorū ^{ac}purta *pedēpsa* abaterii vōstre, până
ce tōte cadavrele vōstre se vorū perde in
pustiiū. ^{ad}Duple numērulū ḏilelorū, in cari 34
voi ați iscoditū pământulū, ^{ae}patru-ḏeci de

g Vers. 24, 30, 38.	i Deut. 7. 18. & 20. 3.	o Zech. 8. 23.	Ps. 78. 22, 39, 42. & 106. 24.	d 1a. 106. 23.	j Cap. 32. 12.	Cap. 36. 65.
h Cap. 13. 6, 8.	m Cap. 24. 8.	p Esod. 17. 4.	Ioan 13. 37.	Neom. 9. 12.	k Deut. 1. 40.	& 32. 12.
i Deut. 1. 25.	n Fac. 48. 21.	q Esod. 16. 10.	Ebr. 3. 18.	Ps. 78. 14. & 105. 39.	l Vers. 11.	Deut. 1. 36, 38.
j Deut. 10. 15.	Esod. 33. 16.	r Lev. 9. 23.	Esod. 32. 10.	Esod. 9. 28.	m Esod. 16. 28.	r Deut. 1. 39.
k Sam. 15. 25, 26. & 22. 20.	Deut. 20. 1, 3.	s Cap. 16. 19.	Esod. 32. 12.	Ioan 7. 9.	n Mat. 17. 17.	s Ps. 106. 24.
l Reg. 10. 9.	Isa. 4. 5.	t Esod. 20. 6.	Deut. 9. 26, 27.	Ps. 103. 8. & 145. 8.	o Esod. 16. 12.	t 1 Cor. 10. 5.
Ps. 22. 8. & 147. 10, 11.	Judc. 1. 22.	u Vers. 23.	Exec. 20. 9, 14.	Iona 4. 2.	p Esod. 36. 65. & 32. 11.	u Cap. 32. 13.
Isa. 62. 4.	2 Cron. 13. 12.	v Deut. 9. 7, 8, 23.	Esod. 15. 14.	s Esod. 20. 5. & 34. 7.	q Deut. 1. 35.	v Deut. 1. 37.
j Cap. 13. 27.	Isa. 46. 7, 11.	w Ps. 95. 8.	Esod. 2. 9, 10.	a Esod. 34. 9.	r Esod. 30. 15.	o Vede vers. 2.
k Deut. 9. 7, 23, 24.	Amos. 5. 14.	x Ebr. 3. 16.	Esod. 13. 21.	b Ps. 106. 45.	s Deut. 1. 36.	p Cap. 1. 45. & 26. 64.
		y Esod. 1. 32. & 9. 23.	& 40. 38.	c Ps. 78. 38.	t Deut. 14. 6, 8, 9, 14.	q Vers. 38.

35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45

șile, de totă ziua câte unu anu veți purta *pe-
dăpă* nedreptăților vostre, *adeacă* patru-
zeci de ani; și veți cunoște ce va să dică, cându
me retrag *de la voi*. "Eu Iehova amă dîșu,
și cu adevăratu voi face acēsta întregi *a* cē-
ste comunități rele, care s'a strînsu asu-
pra mea; ei în acestu pustiu se voru per-
de, și aicea voru muri.

36 "Și bărbații aceia, pre cari 'i trămesese
Moisi ca să iscodescă pămēntulū, și cari,
după ce se 'ntōrseră, făcură să murmure
tōtă comunitatea în contra lui, fōrte defăi-
māndū acelū pāmēntū: Acei bărbați, cari
vorbiseră rău de pāmēntulū acela, *a* muriră
de plagă înaintea lui Iehova. "Erū Iosua,
fiulū lui Nuu, și Calebū, fiulū lui Iefune,
rēmaseră vii din bărbații, cari merseră să
iscodescă pāmēntulū.

39 Și după ce spuse Moisi aceste cuvī-
te tuturorū fiilorū lui Israelū, 'se boci po-
porulū fōrte. Și sculāndu-se de-demānē-
ță, se suiră pe vērfulū muntelui, dicēndū:
"Eccē-te-ne! Să ne suimū la loculū acela, pre
care l'a promisū Iehova; căci noi amū pecā-
tuitū. Atuncea *li* dise Moisi: Pentru ce căl-
cați *astū-felū* *a* ordinea lui Iehova? căci acē-
sta nu va reuși. "Nu vē suiți, că Iehova nu
este în meșilocolū vostru; ca nu cumū-va
să fiți bātuți de neamicii vostri. Că Ama-
lekiții și Cananeii acolo *sūnt* d'înaintea vō-
stră, și de *a* lorū sabiā veți cādē; că 'voi
incetāndū a urma lui Iehova, nici Iehova
nu va fi cu voi.

44 "Și ei îndreptnicindu-se, se suiră pe vēr-
fulū muntelui; dară chivotulū legei lui Ie-
hova și Moisi nu se mișcară din tabēră.
45 "Atunci se pogoriră Amalekiții și Cananeii,
cari locuiaū pe acelū munte, și bātēndu-i 'i
imprăștiară până la "Horma.

*Legi pentru daruri de pāne și libațiuni și alte
sacrificii.*

15 SI Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: "Vēr-
2 besce fiilorū lui Israelū, și ți lorū: Cândū
veți intra în pāmēntulū locuinței vōstre, pre
3 care eū 'lū daū vōi. Și *b* veți aduce sacri-
ficiū cu focū lui Iehova, olocaustū, sēu *altū*
sacrificiū, *c* implinindū vr'unū votū sēu darū de
bună-voia, sēu *a* la serbătorile vōstre, făcēndū
"mirosū plăcutū lui Iehova, din cirēdā sēu
4 din turmā: "Celū ce aduce sacrificiulū sēu
lui Iehova să mai aducā *a* darū de pāne,
flōrea făinei *a* decea *parte* de efā, frā-
mēntatā cu oleiū a *a* *patra parte* de hinū.

5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

"Și vinū pentru libațiune a *patra parte* de
hinū să aduci pe lūngā olocaustū sēu *și*
altū sacrificiū, de totū mnelulū. "Sēu *a* de
va fi berbece, să aduci darū de pāne dūoē
decimi de flōrea făinei, frāmēntatā cu o-
leiū, a *treia parte* de hinū. Și vinū pen-
tru libațiune să aduci a *treia parte* de hinū,
in mirosū plăcutū lui Iehova. Și de veți
aduce unū vițelū *dreptū* olocaustū, sēu *altū*
sacrificiū, implinindū unū votū, sēu *a* sacri-
ficiū de bucuriā lui Iehova; "Pe lūngā acelū
vițelū să mai aduci și darū de pāne, de
flōrea făinei trei decimi, frāmēntatā cu ju-
mātate de hinū de oleiū. Și vinū pentru liba-
țiune să aduci o jumātate de hinū, *spre*
sacrificiū cu focū, mirosū plăcutū lui Ieho-
va. Astū-felū să faci cu ori-ce *sacrificiū* de
boū, sēu de unū berbece, sēu de unū mnelū,
sēu de unū iedū. Dupre numărulū ce veți sa-
crifica, să faceți cu fie-care dupre numē-
rulū lorū. Fie-care moscēnū să facā acē-
sta astū-felū, cândū va aduce sacrificiū cu focū
in mirosū plăcutū lui Iehova. Și de va lo-
cui vr'unū străinū între voi, sēu *altulū veri-*
cine între generațiunile vōstre, și elū va voi
să facā sacrificiū cu focū in mirosū plă-
cutū lui Iehova, să-lū facā așa, dupre cumū
'lū faceți voi. "Totū aceea-și lege *să fie* pen-
tru voi cei din comunitate, și pentru celū strā-
inū ce locuesce *între voi*; lege perpetuā *să*
fie *acēsta* întru generațiunile vōstre: celū
strāinū va fi ca și voi înaintea lui Iehova.
O lege și unū dreptū va fi pentru voi și
pentru celū străinū, ce locuesce între voi.

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: "Vor-
besce fiilorū lui Israelū, și ți lorū: Cândū
veți intra în pāmēntulū, in care eū vē a-
ducū, Și veți mânca din *a* pānea pāmēntulū
aceluia, să aduceți darū rēdicatū lui Iehova.
"Din prinōsele aluatulū vostru să aduceți o
turtā *dreptū* darū rēdicatū; cumū *dați* *a* darulū
din ariā, așa să-lū dați și pre acesta. Din
prinōsele aluatulū vostru să aduceți darū rē-
dicatū lui Iehova in generațiunile vōstre.

Și "dacă voi veți greși, și nu veți face
tōte aceste ordini, pre cari Iehova le-a datū
lui Moisi: Tōte cāte Iehova v'a ordonatū
prin Moisi, din ziua aceea, din care Iehova
a datū ordinele sale lui Moisi, și d'atunci
înainte in tōte generațiunile vōstre; Va fi,
"dacă *acelū lucru* s'a făcutū prin greșelā,
fără scirea comunităței, tōtā comunitatea
să aducā unū vițelū ca olocaustū, in mi-
rosū plăcutū lui Iehova, *c* cu darulū sēu de

a Cap. 23. 19.	Iuda 5.	j 2 Cron. 15. 2.	Capulū 16.	36.	6. 14.	k Lev. 7. 11.	o Ios. 5. 11. 12.
b Vers. 27. 29.	c Cap. 26. 65.	k Deut. 1. 43.	a Vers. 18.	Cap. 28. 19.	g Esod. 29. 40.	l Cap. 28. 12.	p Deut. 26. 2, 10.
Cap. 26. 65.	Ios. 14. 6, 10.	l Vers. 43.	Lev. 23. 10.	27. & 29. 2, 8,	Lev. 23. 13.	14.	Prov. 3. 9, 10.
1 Cor. 10. 5.	f Esod. 33. 4.	Deut. 1. 44.	Deut. 7. 1.	13.	h Lev. 14. 10.	m Esod. 12. 49.	q Lev. 2. 14. &
c Cap. 13. 31.	g Deut. 1. 41.	m Cap. 21. 3.	b Lev. 12. 3.	Deut. 16. 10.	Cap. 28. 5.	Cap. 9. 14.	25. 10, 16.
23.	h Vers. 25.	Jude. 1. 17.	c Lev. 7. 16. &	e Fac. 8. 21.	i Cap. 28. 7, 14.	Vers. 29.	r Lev. 4. 2.
d 1 Cor. 10. 10.	2 Cron. 24. 20.	—	23. 18, 21.	e Esod. 29. 18.	j Cap. 28. 13.	Vers. 2.	s Lev. 4. 13.
Ebr. 3. 17.	i Deut. 1. 42.	—	d Lev. 23. 8, 12,	f Lev. 2. 1. &	14.	Deut. 26. 1.	t Vers. 8, 9, 10.

pâne și cu libațiunea sa, după datină; și
 25 "un^u ied^u ca sacrifici^u pentru păcat^u. "Și
 preutul^u să facă espiare pentru totă comu-
 nitatea fiilor^u lui Israelă, și se va erta lor^u;
 că greșelă^a a fost^u. Și ei să-și aducă sa-
 crificiul^u lor^u lui Iehova, sacrifici^u cu foc^u,
 și sacrificiul^u lor^u pentru păcat^u înaintea
 lui Iehova, pentru greșelă^a lor^u. Și se va erta
 26 comunității întregi a fiilor^u lui Israel^u, și
 străinului ce petrece între ei, că acesta se
 întem^{plă} tot^u prin greșelă^a.
 27 Și "dacă va fi păcătuit^u un^u singur^u su-
 flet^u din greșelă, acesta să aducă o capră
 d'un^u an^u drept^u sacrifici^u pentru păcat^u;
 28 "și preutul^u să facă espiare pentru acela,
 care va fi greșit^u, fiind^u-că a păcătuit^u din
 greșelă înaintea lui Iehova; pentru acela
 29 să facă el^u espiare; și se va erta lui. "O
 lege să fie pentru fie-cine, care va fi păc-
 tuit^u din greșelă, fie mosc^{en}u d'între fiii
 lui Israel^u, se^u străin^u ce petrece între d'inșii.
 30 "E^u sufletul^u acela, care va păcătui din
 trufiă, fie mosc^{en}u, fie străin^u, acela pre
 Iehova defaimă; și st^{er}pi-se-va sufletul^u a-
 31 cela din poporul^u se^u. Pentru-că cuv^{en}tu-
 lui Iehova ^bl'a desprețuit^u, și ordinele lui
 le-a stricat^u, st^{er}pi-se-va sufletul^u acela; "pă-
 catul^u lui asupra lui.

*Pedepsirea omului care calcă saba^{tu}l^u; amintirea
 purtată pe vestiminte.*

32 Și când^u erau fiii lui Israel^u în pustii^u,
^aaflară pre un^u om^u adunându lemne în
 33 ziua saba^{tu}lui. Și cei ce-l^u aflară strin-
 g^{en}d^u lemne 'l^u duseră la Moisi și la Aa-
 34 ron^u și la totă comunitatea; Și-l^u puseră
^asupt^u pază, pentru-că nu era hotărît^u, ce
 35 a^u să facă cu el^u. Și d^{ise} Iehova lui Moisi:
^aacel^u om^u să se om^{ore}: totă comunitatea
 36 să-l^u ^aucidă cu petre afară din tab^{eră}. Și-
 l^u duse totă comunitatea afară din tab^{eră},
 și-l^u uciseră cu petre, și el^u muri; după
 cum^u ordinas^u Iehova lui Moisi.
 37 38 Și Iehova vorbi lui Moisi, d^{ic}en^{du}: Vor-
 besce fiilor^u lui Israel^u, și dⁱ ^alor^u, ca să-și
 facă fimbrii la marginile vestimintelor^u lor^u
 intru generațiunile lor^u; și preste fimbria fie-
 39 c^{ărui} colț^u să pună fir^u v^{en}ătu. Și acest^u
 fir^u să fie preste fimbriă, ca de câte ori
 'l^u veți ved^e, să vⁱ aduceți aminte de t^{ote}
 ordinele lui Iehova, și să le faceți; și să
 'nu urmați după ^apoft^ele ^ani^{mei} v^{ostre}, nici

după ^adorințele ochilor^u vostri, după cari
 'v^e desfr^{en}ati: Ca să vⁱ aduceți aminte, 40
 și să faceți t^{ote} ordinele mele, și să fiți
^asânți Dumne^{de}ului^u vostru. E^u Iehova ^{sunt} 41
 Dumne^{de}ul^u vostru, carele v'am^u scos^u pre
 voi din pământul^u Egiptului, ca să fi^u Dum-
 ne^{de}ul^u vostru; E^u Iehova ^{sunt} Dumne^{de}-
 ul^u vostru.

*Rescularea și m^{or}tea lui Core și a cet^ei sale;
 murmurarea și pedepsirea poporului.*

SI ^aCore, fiul^u lui Izhar^u, a fiului^u lui Ko- 16
 hat^u, fiul^u lui Levi, s'a unit^u cu Da-
 tan^u și Abiram^u, fiii lui Eliab^u, și cu On^u,
 fiul^u lui Pelet^u, fii lui Ruben^u; Și se scu- 2
 lară contra lui Moisi, ei cu d^uo^e sute cinci-
 zeci de bărbați d'între fiii lui Israel^u, mai
 marii comunității, ^aaleși la adunare, o^{me}ni
 renumiți; Și ^ase adunară contra lui Moisi 3
 și contra lui Aaron^u, și li d^{ise}eră: Pré mult^u
 vⁱ însușiți; că ^atotă comunitatea, toți ^{sunt}
 sânți, ^ași Iehova este între ei; pentru ce dară
 voi v^e înălțați mai pe sus^u de adunarea
 lui Iehova?

Și Moisi a^uzind^u ^acesta, ^acădu pe fa^{ca} sa; 4
 Și vorbi cătră Core și cătră totă c^{eta} sa, 5
 d^{ic}en^{du}: Măne deman^{etă} va ar^{etă} Iehova
 pre acela, care este a lui și care este ^asân^{tu};
 și-l^u va lăsa să se apropie de d'însul^u;
 pre cel^u ce va ^aalege el^u, 'l^u va lăsa să ^ase
 apropie de el^u. Acestă să faceți: Luați-vi 6
 cătuⁱ, Core și totă c^{eta} lui; Și puneți foc^u 7
 intr'îsele, și preste d'îsele puneți t^{amăiă}
 înaintea lui Iehova mâne; și omul^u pre care
 Iehova 'l^u va alege, acela va fi s^{an}t^u. Fii
 ai lui Levi, pré mult^u vⁱ însușiți voiⁱ.

Și Moisi d^{ise} lui Core: Ascultați, fii ai 8
 lui Levi! A^u ^apré pu^{cin}u este pentru voi, 9
 că Dumne^{de}ul^u lui Israel^u a ^adeosebit^u pre
 voi din comunitatea lui Israel^u, și v'a lă-
 sat^u să v^e apropiați de d'însul^u, ca să im-
 pliniți serviciul^u l^ocașului^u lui Iehova, și să
 stați înaintea comunității, servindu-i ei?
 El^u pre tine și pre toți frații^u t^ei, pre fii 10
 lui Levi cu tine, te-a primit^u să te apropii
 de d'însul^u; și voi acum^u căutați și preuția?
 Pentru aceea tu și totă c^{eta} ta v'ați strins^u 11
 contra lui Iehova; ^ași ce este Aaron^u, de
 murmurăți contra lui?

Și Moisi tr^{am}ese să chⁱame pre Datan^u 12
 și pre Abiram^u, fiii lui Eliab^u, cari re-
 sp^{un}seră: Nu vom^u veni! "A^u pré pu^{cin}u este, 13

u Vede Lev. 4. 25.	Pa. 19. 13.	f Esod. 31. 14.	Ier. 9. 14.	Capul ^u 16.	e Esod. 29. 45.	Cap. 17. 5.	j 1 Sam. 18. 23.
Cap. 28. 15.	Ebr. 10. 26.	15.	Ezec. 6. 9.	a Esod. 6. 21.	Cap. 14. 14. &	1 Sam. 2. 28.	Isa. 7. 13.
Ezra. 6. 17. &	2 Pet. 2. 10.	g Lev. 24. 14.	j Pa. 73. 27. &	Cap. 28. 9. &	35. 34.	Pa. 105. 26.	k Cap. 3. 41, 45.
8. 35.	b 2 Sam. 12. 9.	1 Reg. 21. 13.	108. 39.	27. 3.	f Cap. 14. 5. &	Cap. 3. 10.	& 8. 14.
v Lev. 4. 20.	Prov. 13. 13.	Fapt. 7. 58.	Iac. 4. 4.	Iuda 11.	20. 6.	Lev. 10. 8. &	Dent. 10. 8.
x Lev. 4. 27. 28.	c Lev. 5. 1.	h Dent. 22. 12.	k Lev. 11. 44, 45.	b Cap. 26. 9.	g Vers. 3.	21. 17, 18.	l Esod. 16. 8.
y Lev. 4. 35.	Ezec. 18. 20.	Mat. 23. 6.	Rom. 12. 1.	c Pa. 106. 16.	Lev. 31. 6, 7,	Ezec. 40. 46.	1 Cor. 3. 5.
z Vers. 16.	d Esod. 31. 14.	i Vede Deut. 29.	Col. 1. 22.	d Esod. 19. 6.	8, 12, 15.	& 44. 15, 16.	m Vers. 9.
z Deut. 17. 12.	e Lev. 24. 12.	19.	1 Pet. 1. 15,		h Esod. 28. 1.		
		Iov 31. 7.	16.				

că ne-ai scos din pământul, unde curge lapte și miere, ca să ne omori în pustiul acesta? tu mai voesc încă "să te faci și domn 14 preste noi? Cu adevărat! nu ne-ai adus într'un pământ, unde curge lapte și miere, nici nu ni-ai dat de mosceni câmpuri sêu vii! Acum vrei să scoți și ochii 15 omilor acestora? Nu vom veni!

15 Și se mâniă Moisi foarte, și dise lui Iehova: "Nu căuta spre darul lor; că "eu nici măcar un asin n'am luat de la ei; nici pre nimene d'între ei n'am nedreptățit. 16 Și dise Moisi lui Core: "Tu și totă ceta ta să stai înaintea lui Iehova; tu, ei și Aaron mîne; 17 Și vi luați fie-care cățuea sa, și puneți tămăia într'insele, și le aduceți înaintea lui Iehova, fie-care cățuea sa, două sute cinci-șeci cățui; și tu și Aaron, fie-care cu cățuea sa. 18 Și luară fie-care cățuea sa, și puseră foc în'insele, și pe deasupra puseră 19 tămăia, și stătură la ușa cortului întrunirei; asemenea și Moisi și Aaron. Și Core strinse in contra lor totă comunitatea la ușa cortului întrunirei, și "mărirea lui Iehova se arătă la totă adunarea. 20 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaron, 21 dicendū: "Deosebiți-vă de adunarea acêsta, că "într'un moment voi mistui pre ei. 22 Și ei "cădură pe fecele lor, și diseră: Dumneșule, "Dumneșule spiritelor a totu corpul, de a păcătuit un om, au mânia-te-vei asupra întregi adunări! 23 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: Vorbesce cătră comunitate, dicendū: Depărtați-vă din jurul locuințelor lui Core, Datan și Abiram! 24 Și se sculă Moisi, și merse la Datan și la Abiram, și după d'insul merseră și 25 bătrânii lui Israel. Și el vorbi cătră comunitate, dicendū: "Depărtați-vă, rogu-vă, de corturile acestor omi rei, și de nimica a lor să nu vă atingeți, ca să nu periți și voi 26 intru totu păcatul lor. Și ei se depărtară din jurul corturilor lui Core, Datan și Abiram; și Datan și Abiram esiră afară, și stătură la ușele corturilor lor, cu femeile lor, cu copii lor și cu pruncii 27 lor. Și Moisi dise: "Dintr'acêsta veți cunoște, că Iehova a tramesu pre mine ca să facu toate lucrările aceste: că nu le facu 28 de sine-mi: Dacă acestia aicea voru muri, 29

dupre cumu moru toti omii; sêu dacă "i va afla pre d'înși asemenea sortă, ca și pre alți omi, pre mine nu m'a tramesu Iehova; 30 Eru dacă Iehova va crea "ce-va nou, și pământul "și va deschide gura sa, și va inghiți pre ei impreună cu toate câte sînt ale lor, și ei "de vii se voru pogori in infern, voi să cunoșteți că acesti omi au defăimat pre Iehova. 31 "Și a fost, că incedând el de a vorbi aceste cuvinte, pământul de supt d'înși se despica. 32 Și pământul deschidendu-și gura sa, inghiți pre d'înși și casele lor, și pre "toti omii, cari erau a lui Core, și totă averea lor. 33 Se pogoriră ei și toate ale lor de vii in infern, și pământul "i acoperi; și ei periră din meșlocul adunării. 34 Și totu Israelu ce era in jurul lor fugi de strigarea lor, că diseră: Nu cumu-va să ne inghiță și pre noi pământul. 35 Și "foc eș de la Iehova, și mistui pre "cei două sute cinci-șeci de bărbați, cari aduseră tămăia.

36 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: 37 Di lui Eleazar, fiul lui Aaron, preutul, ca să scotă cățuile din meșlocul focului, și cărbunii dintr'insele să le lepede afară, căci 38 "sante sînt: Cățuile acestora, "cari păcătuiră contra sufletelor lor proprie, să se facă din ele plăci late pentru acoperirea altarului: (căci ei pre acele le aduseră înaintea lui Iehova, "și sante sînt), 39 "și să fie de semnu fiilor lui Israel. Și Eleazar, preutul, luă acele cățui de aramă, pre cari le aduseră cei arși, și le bătură in plăci pentru acoperirea altarului; 40 Intru amintirea fiilor lui Israel, "pentru ca nu vr'un nepreut, care nu aru fi din semința lui Aaron, să se apropie spre a face să fumege 41 tămăia înaintea lui Iehova, ca să nu-i fie totu ca lui Core și a cetei lui; dupre cumu "i ordinase Iehova prin Moisi.

42 Și a doua zi "totă adunarea fiilor lui Israel murmură contra lui Moisi și contra lui Aaron, dicendū: Voi ați omoritu pre poporul lui Iehova! 43 Și a fost, cîndu se strînse comunitatea contra lui Moisi și contra lui Aaron, ei se ntorseră spre cortul întrunirei, și ecce! 44 "nșorul "lu acoperise, și mărirea lui Iehova apăru. Atunci Moisi și "Aaron veniră înaintea cortului întrunirei: 45 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: "Despărțiți-vă de acêsta comunitate, și eu

" Exod. 2. 14.
Papt. 7. 27, 28.
o Exod. 3. 8.
Lev. 30. 24.
p Fac. 4. 4, 5.
q 1 Sam. 13. 3.
r Papt. 20. 23.
2 Cor. 7. 2.
s Vers. 6, 7.
t 1 Sam. 12. 3.

7.
Vers. 42.
Exod. 16. 7, 10.
Lev. 9. 6, 23.
Cap. 14. 10.
Vers. 45.
Vede Fac. 19.
17, 22.
Ier. 51. 6.
Papt. 2. 40.

Apoc. 18. 4.
Vers. 45.
Exod. 32. 10.
& 33. 5.
Vers. 45.
Cap. 14. 5.
Cap. 27. 18.
Iov. 12. 10.
Ecol. 12. 7.
Isa. 57. 16.

Zech. 12. 1.
Ebr. 12. 9.
Fac. 19. 12, 14.
Isa. 52. 11.
2 Cor. 6. 17.
Apoc. 18. 4.
Exod. 3. 12.
Deut. 18. 22.
Zech. 2. 9, 11.
& 4. 9.

Ioan 5. 36.
b Cap. 24. 13.
Ier. 23. 16.
Ezec. 13. 17.
Ioan 5. 30. &
6. 28.
c Iov. 31. 3.
Isa. 28. 21.
d Vers. 33.
Pa. 55. 15.

e Cap. 26. 10. &
27. 3.
Deut. 11. 6.
Ps. 106. 17.
f Vede vers. 17.
& Cap. 28. 11.
1 Cron. 6. 22.
37.
g Lev. 10. 2.

Cap. 11. 1.
Ps. 106. 18.
h Vers. 17.
i Vede Lev. 27.
28.
j Prov. 20. 2.
Hab. 2. 10.
k Cap. 17. 10.
& 26. 10.

Ezec. 14. 6.
l Cap. 3. 10.
2 Cron. 26. 18.
m Cap. 14. 2.
Pa. 106. 25.
n Exod. 40. 34.
o Vers. 19.
p Cap. 20. 6.
q Vers. 21, 24.

o voiū mistui într'unu momentu. Și ei cădură pe fecele lorū.

- 46 Și dîse Moisi lui Aaronū: Ié cățuea și pune într'însa focu de pe altarū, și deasupra pune tămăia, și du-te curēndu la comunitate, și fă espiare pentru ea; că mânia a eșitū de la fața lui Iehova; plagă a începutū.
- 47 Și Aaronū luă cățuea, duple cumū i dîsesse Moisi, și alergă in meduloculū comunităței, și éccē, plaga începuse între poporū; atunci elū puse tămăia, și făcu espiare pentru poporū.
- 48 Și stāndū elū între morți și între vii, fu oprită plaga. Și aceia cari muriră de acēstă plagă au fostū patru-spre-dece miū șapte sute, afară de aceia cari muriră pentru Core.
- 50 Și Aaronū se întorse la Moisi înapoi la ușa cortulū intrunirei, după ce plaga fu oprită.

Seminția lui Levi alēsă prin înflorirea toégulū lui Aaronū; preuți să pōrte pēcatele poporului.

- 17 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicēndū: Vorbesce fiilorū lui Israelū, și ié de la ei unū toégū duple casele lorū părintesci, de la toți mai marii lorū duple casele lorū părintesci, dūoē-spre-dece toege; și scrie tu numele fie-căruia pe toégulū seū. Și numele lui Aaronū scrie pe toégulū lui Levi, că de totū mai marele caselorū lorū părintesci va fi câte unū toégū; Și le pune in cortulū intrunirei d'îaintea mărturiei, unde eū mă intrunescū cu voi. Și va fi, că bărbatulū acela, pre care-lū voiū alege, toégulū lui va invergi, și voiū înlătura de la mine murmurerele fiilorū lui Israelū, cari le rădicū contra vōstră.
- 6 Și Moisi vorbi fiilorū lui Israelū; și toți mai marii lorū i dădură câte unū toégū, fie-care mai mare duple casele lorū părintesci câte unū toégū; dūoē-spre-dece toege; și toégulū lui Aaronū era între toegele lorū. Și Moisi puse toegele acele îaintea lui Iehova, in cortulū mărturiei.
- 8 Și a dūoa și, cāndū intră Moisi in cortulū mărturiei, éccē toégulū lui Aaronū, care era pentru casa lui Levi, inverdisse, și dăduse boboci, înflorise și produse migdale. Și Moisi scōse afară tōte acele toege de d'îaintea lui Iehova la toți fiii lui Israelū, și ei vēdēndū-le, fie-care și luă toégulū seū.
- 10 Și Iehova dîse lui Moisi: Du înapoi toégulū lui Aaronū îaintea mărturiei, unde să se păstreze spre semnū pentru fiii cei resculători; că murmurarea lorū contra mea

să inceteze, și să nu mōră. Și Moisi făcu așa; duple cumū i ordină Iehova, așa făcu.

Și fiii lui Israelū vorbiră lui Moisi, cāndū: Éccē noi murimū! noi perimū! cu toți perimū! Totū acela ce se apropiă de locașulū lui Iehova mōre; nu cumū-va noi cu toți vomū muri?

SI Iehova dîse lui Aaronū: Tu și fiii tei și casa părintelui teū cu tine, voi veți purta nedreptatea sanctuarulū, și tu și fii tei cu tine împreună veți purta nedreptatea preuței vōstre. Dară și pre frații tei, din seminția lui Levi, seminția părintelui teū, să-i apropii de tine, ca unindu-se cu tine să servescă ție; și tu și fiii tei cu tine să serviți îaintea cortulū mărturiei. Și ei să păzescă cele de păzitū ale tale și tōte cele ce sūnt de păzitū ale cortulū; înse de uneltele sanctuarulū și de altarū să nu se apropie, ca să nu mōră și ei și voi cu ei: Și ei să se unescă cu tine, ca să păzescă cele de păzitū ale cortulū intrunirei, totū serviciulū cortulū; și nici unū nelevitū să nu se apropie de voi. Și voi să păziți cele de păzitū ale sanctuarulū și cele de păzitū ale altarulū, ca să nu mai fie mânia asupra fiilorū lui Israelū. Că éccē eū pre frații vōstri, pre Leviți, i-amū luatū d'între fiii lui Israelū, și vi i-amū dăruitū darū lui Iehova, ca să facă serviciulū cortulū intrunirei. Decī tu și fiii tei cu tine să păziți preuția vōstră, intru tōte cele ce se pînū de altarū, și cele din lă-intrulū perdelei, ca intr'acestea voi să serviți; că eū preuția vōstră amū dat'o voiū dreptū serviciū cu darū; și nepreutulū, care se va apropia, să mōră.

Dētoriele și porțiunile preușilorū și ale Leviților.

Și Iehova dîse lui Aaronū; Éccē eū amū datū ție paza darurilorū mele rădicate, tōte lucrurile cele consacrate de fiii lui Israelū ție le-amū datū și fiilorū tei prin lege perpetuă, ca parte pentru ungerea ta. Acestea vorū fi ale tale din lucrurile cele pré sante, ce nu se ardū: tōte sacrificiele lorū, tōte darurile lorū de pāne, tōte sacrificiele lorū pentru păcatū, și tōte sacrificiele pentru vină ale lorū, pre cari ei le aducū mie, aceste lucruri pré sante vorū fi ale tale și ale fiilorū tei. In locū pré sântū să le mânānci aceste; toți cei de partea bărbătescā să mânānce dintr'însele; lucru sântū să fie. Acestea încă vorū fi ale tale: darulū rădicatū din

q Vers. 22.	Capulū 17.	Fapt. 7. 44.	Capulū 18.
Cap. 20. 6.	a Esod. 25. 22.	e Ebr. 9. 4.	a Cap. 17. 13.
Lev. 10. 6.	& 29. 42, 43.	f Cap. 16. 38.	b Esod. 28. 38.
Cap. 1. 53. &	& 30. 36.	g Vers. 5.	c Vede Fac. 29.
8. 19. & 11.	b Cap. 16. 5.	h Cap. 1. 51, 58.	34.
38. & 18. 6.	c Cap. 16. 11.	& 18. 4, 7.	d Cap. 3. 6, 7.
1 Cron. 27. 24.	d Esod. 38. 21.	e Cap. 3. 10.	e Cap. 3. 10.
Ps. 106. 29.	Cap. 18. 2.	—	f Cap. 3. 25, 31.

36.	k Cap. 16. 46.	28. & 7. 6, 32.	i Lev. 5. 1. &
g Cap. 16. 40.	l Cap. 3. 12, 45.	Cap. 5. 9.	7. 7. & 10. 12.
h Cap. 4. 15.	m Cap. 3. 9. &	Esod. 29. 29.	& 14. 13.
i Cap. 8. 10.	8. 19.	& 40. 13, 15.	u Lev. 6. 16, 18.
j Esod. 27. 21.	n Vers. 5.	r Lev. 2. 2, 3.	26, 29. & 7. 6.
& 30. 7.	Cap. 3. 10.	& 10. 12, 13.	v Esod. 29. 27.
Lev. 24. 3.	o Ebr. 9. 3, 6.	e Lev. 4. 22, 27.	28.
Cap. 8. 2.	p Lev. 6. 16, 18.	& 6. 25, 26.	Lev. 7. 30, 34.

- tóte lucrurile, pre cari fiii lui Israelü le aducü ca daruri legânate: eü "ție le daü și filorü tei și fetelorü tale cu tine prin lege perpetuä; "totü celü curatü in casa ta să mănânce dintr'insele; "Totü ce e mai bunü din oleiü, și totü ce e mai bunü din mustü și din grăü, "prinósele dintr'insele, pre cari le aducü lui Iehova, ție le daü. 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23
- Antéiele frupte din tóte ce *sünt* in pământulü, pre cari ei le vorü aduce lui Iehova, ale tale vorü fi *tóte*; "totü celü curatü in casa ta să mănânce *dintr'insele*. "Tóte lucrurile consacrate prin interdictü in Israelü, ale tale vorü fi. Totü celü ce deschide "matricea din totü corpulü, câte se aducü lui Iehova, de la omü până la vită, alü teü va fi; dară vei lăsa să se rescumpere "ântéiü-născutulü o-mulü; asemenea să se rescumpere "ântéiü-născutulü vitei necurate. Și cei de rescumpératü, *ântéiü-născutulü omenilorü*, să se rescumpere de la vèrstă de o lună, "dupre estimarea ta, de cinci sicli de argintü, dupre siclulü sanctuarulü, "care face dūoë-đeci de ghere. "Dară cele "ântéiü-născute din vaci, și cele "ântéiü-născute din oi, și cele "ântéiü-născute din capre, să nu lași să se rescumpere, *că sânt lucruri sante*; "sângele lorü să stropesci asupra altarulü, și grăsi-mea lorü să faci să fumege ca sacrificiü cu focü in mirosü plăcutü lui Iehova. Și carnea lorü va fi a ta, precumü "peptulü de darü legânatü și spata cea dréptă ale tale sânt. "Tóte darurile rēdicate din lucrurile cele sante, pre cari fiii lui Israelü le aducü lui Iehova, ție le daü, și filorü tei și fetelorü tale cu tine, prin lege perpetuä; "legământü de sare eternă *este acesta inaintea lui Iehova pentru tine și pentru seminția ta cu tine*. "Și Iehova dīse lui Aaronü: Tu in pământulü lorü nu vei avé nici o moscenire, nici parte nu vei avé intru d'inșii; "eü *sünt* partea ta și moscenirea ta intre fiii lui Israelü. "Și "filorü lui Levi, éccē li daü dreptü moscenire tóte đecimile lui Israelü pentru serviciulü, "ce-lü facü ei in cortulü intrunirei. "Că de acumü inainte fii lui Israelü nu se vorü mai apropia de cortulü intrunirei, "ca să nu se facă vinovați, și ca să nu móră. "Ci Leviți vorü face sacrificiulü in cortulü intrunirei, și pēcatele acelora vorü purta; lege perpetuä *să fie acesta in generați-*

unile vóstre, ca ei intre fii lui Israelü nici o moscenire să nu aibă. "Că đecimile fiilorü lui Israelü, pre cari ei le vorü aduce lui Iehova darü rēdicatü, le-amü datü de moscenire Leviților; de aceea amü dīsu despre d'inșii, ca "ei să nu aibă intre fii lui Israelü nici o moscenire.

25 26

Și Iehova vorbi lui Moisi, dicēndü: Și Leviților să li vorbesci, și să li dīci: Voi, cândü veți lua de la fii lui Israelü đecimile, pre cari eü vi le-amü datü dreptü moscenirea vóstră, dintr'acelea și voi să aduceți darü rēdicatü lui Iehova: "đecimi din đecimi. "Și *acestü* darü alü vostru se va socoti voü ca și grăulü din ariă și ca prisosința din tēscü. Așa și voi să aduceți darü rēdicatü lui Iehova din tóte đecimile vóstre, pre cari le luați de la fii lui Israelü, și acelu darü a lui Iehova să dați lui Aaronü, preutulü. Din tóte darurile ce se aducü voü, și voi să aduceți darü lui Iehova; totü ce *este* mai bunü din ce *este* consacratü lui. Deci să spuți lorü: Cândü voi din acestea veți aduce *ce este* mai bunü, "atuncea se va socoti Leviților ca și venitulü din ariă, și ca și venitulü din tēscü. Și din acestea să mâncați in totü loculü, voi și familiile vóstre; că "plata vóstră *este* pentru serviciile vóstre in cortulü intrunirei; Și voi pentru *acēsta* "nu veți avé pēcatü, cândü dintr'insele veți aduce *ce este* mai bunü; și lucrurile cele consacrate ale filorü lui Israelü "să nu le profanați, ca să nu muriți.

Legea pentru apa de curățire.

SI Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronü, dicēndü: Acesta *este* statutulü legei pre care l'a ordonatü Iehova, dicēndü: Spune fiilorü lui Israelü, ca să-ți aducă o juncă rōșă, intrégă, care n'are defectü, și "care nu a purtatü jugü. Și să o dați lui Eleazarü, preutulü, și să o scótă "afară din tabēră, și să se junghie in prezența lui. Și Eleazarü preutulü să iee din sângele ei cu degetulü seü, și "să stropescă spre fața cortulü intrunirei din sângele ei de șapte ori; Apoi să se ardă junca aceea inaintea ochilorü lui: "pelea ei, și carnea ei, și sângele ei cu balega ei să se ardă. Și preutulü să iee "lemnü de cedru și isopü și carmesinü-roșü, *pre cari să le arunce in foculü, unde se va ar-*

z Lev. 10. 14.	26.	34. 20.	Lev. 7. 31, 32.
Deut. 18. 3.	Lev. 2. 14.	g Lev. 27. 6.	34.
y Lev. 22. 2, 3,	Cap. 15. 19.	Cap. 8. 47.	l Vers. 11.
11, 12, 13.	Deut. 26. 2.	h Esod. 30. 13.	m Lev. 2. 13.
z Esod. 23. 19.	e Vers. 11.	i Lev. 27. 25.	n Cron. 13. 5.
Deut. 18. 4.	d Lev. 27. 28.	Cap. 3. 47.	o Deut. 10. 9. &
Neem. 10. 35,	e Esod. 13. 2. &	Ezec. 45. 12.	12. 12. & 14.
36.	22. 29.	i Deut. 15. 19.	27, 29. & 18.
a Esod. 22. 29.	Lev. 27. 26.	j Lev. 3. 2, 5.	1, 2.
b Esod. 22. 29.	Cap. 3. 13.	k Esod. 29. 26,	10s. 13. 14, 33.
23. 19. & 34.	f Esod. 15. 15.	28.	& 14. 3. & 18.

7.	q Cap. 1. 51.	s Mat. 10. 10.	1 Sam. 6. 7.
Ps. 16. 5.	r Lev. 22. 9.	Luc. 10. 7.	b Lev. 4. 12, 21.
Ezec. 44. 28.	s Cap. 3. 7.	1 Cor. 9. 13.	& 16. 27.
o Lev. 27. 30,	t Vers. 21.	1 Tim. 5. 18.	Ebr. 13. 11.
32.	u Vers. 20.	a Lev. 19. 8. &	c Lev. 4. 6. &
Vers. 24, 26.	Deut. 10. 9. &	22. 16.	16. 14, 19.
Neem. 10. 37.	14. 27, 29. &	b Lev. 22. 2, 15.	d Esod. 29. 14.
& 13. 44.	1 ^o . 1.	—	Lev. 4. 11, 12.
Ebr. 7. 5, 8,	v Neem. 10. 38.	Capulü 19.	e Lev. 14. 4, 6,
9.	z Vers. 30.	a Deut. 21. 3.	49.
p Cap. 3. 7, 8.	y Vers. 27.		

- 7 de junca. ⁷ Și preutul să-și spăle vestimintele sale, și corpul să-și scalde cu apă, și după aceea să intre în tabără, și să fie preutul necurat până seară. Asemenea și cel
8 ce a ars-o să-și spăle vestimintele sale cu apă, și corpul să-și scalde cu apă, și necurat să fie până seară. Și omul curat să
9 stringă cenușa acelei junce, și să o pună într'un loc curat afară din tabără, și să fie pentru comunitatea fiilor lui Israel întru păstrare
10 ca apa de stropire: pentru că curățire de păcat este. Și cel ce a strins cenușa juncei, să-și spăle vestimintele sale, și necurat să fie până seară; și acesta să fie
11 fiilor lui Israel și străinului ce locuiește între ei lege perpetuă.
12 'Cel ce se va atinge de vr'un mort, de cadavru ori-cărui om, necurat să fie șapte zile. ⁷ Unul ca acela să se curățe
13 cu d'insa a treia zi și a șaptea zi, și va fi curat; și dacă el nu se va curăți a treia zi și a șaptea zi, nu va fi curat. Veri-cine
14 se va atinge de mort, de cadavru unui om ce a murit, și nu se va fi curățit, acela a *intinată locașul lui Iehova: stărpi-se-va
15 sufletul acela din Israel; căci apa de stropire nu s'a stropit preste d'insul, necurat este, *necurăția lui încă pe d'insul
16 este. Acesta este legea, când un om va muri în care-va cort: totu insul, carele intră în acel cort, și totu ce este într'acel
17 cel cort, necurat să fie șapte zile. Asemenea și totu vasul descoperit, care nu va avea acoperământul bine strins, necurat este.
18 Și o totu cel ce se va atinge în câmp de cel omorît de sabie, seu de care-va mort, seu de vr'un os de om, seu de vr'un mormânt, necurat să fie
19 șapte zile.
20 Și pentru cel necurat să se iee din *cenușa juncei celei arse spre curățire, și preste d'insa să tórne apă viă într'un vas;
21 Și omul curat să iee *isop, și pre acesta să-l mōie în apă, și să stropescă pe cort și pe toate vasele și pre inși cari erau acolo,
22 cum și pre cel ce se va fi atins de os seu de om ucis seu de om mort de sine seu de mormânt. Și cel curat să stropescă
23 pre cel ce nu este curat a treia zi și a șaptea zi, și să-l curățe pre el a *șaptea zi; și el să-și spăle vestimintele sale, și să se scalde cu apă, și seara va
24 fi curat. Eră cel ce va fi necurat, și nu

se va curăți, stărpi-se-va sufletul acela din medilocul adunării, pentru că a *intinată sanctuarul lui Iehova: apa de stropire nu s'a stropit preste d'insul; necurat este. Și acesta să fie lor lege perpetuă. Și acela, care stropesce cu apa de stropire să-și spăle vestimintele sale, și acela, carele se atinge de apa de stropire, necurat să fie până seară. Și totu, de veri-ce se va atinge cel necurat, necurat să fie; și *totu acela, carele se atinge de d'insul, necurat să fie până seară.

Poporul murmură după apă; stânca se lovesce.

ATUNCEA *fii lui Israel, totă comunitatea, ajunseră în deșertul Zin în luna d'antăia; și poporul se opri la Kades, unde *muri Maria, și fu immormentată acolo.

*Și comunitatea n'avea apă; *atuncea se strinse contra lui Moisi și a lui Aaron; și poporul *se certă cu Moisi, și vorbi, dicându: O! bine era de am fi murit și noi atuncea, când muriră frații nostri înaintea lui Iehova; Că *ați adus adunarea lui Iehova în pustiu acesta, ca să murim aicea noi și vitele noastre. Și pentru ce ne-ați scos din Egipt? aducându-ne în acest loc rău, unde nu este loc de semănat, nici de smochin, nici de vi, nici de mere-granate, și unde nu este nici apă de băut.

Și Moisi și Aaron se retraseră d'înaintea adunării la ușa cortului întruniri, și *cădură pe fațele lor; și *mărirea lui Iehova se arăta lor. Și Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Ié toégul, și adună comunitatea, tu și Aaron, fratele te, și vorbiți petrei acesteia înaintea ochilor lor, ca să-și dea apa sa; și *să li scoți apă din pētră, și așa să adăpi comunitatea și vitele lor.

Și Moisi luă toégul d'înaintea lui Iehova, după cum *i ordinase. Și Moisi și Aaron adunară comunitatea d'înaintea petrei, și elu dișe lor: *Ascultați, voi turburătorilor! ați din pētra acesta vi vom pute noi scote voui apă? Și Moisi rēdicându-și mână, lovi pētra cu toégul seu de două ori; și *eși apă multă, încât avură să bea comunitatea și vitele lor.

Și Iehova dișe lui Moisi și lui Aaron: Fiind-că *voi n'ați cređut mie, ca să mē sântiți înaintea ochilor fiilor lui Israel, de aceea voi nu veți duce această adunare în pământul, pre carele l'am dat lor.

f Lev. 11. 25. & 15. 5. g Ebr. 9. 13. h Vers. 13, 20, 21. i Cap. 31. 23. j Lev. 21. 1. k Cap. 5. 2. & 31. 19. l Vers. 16. m Plân. 4. 14. n Hag. 2. 13. o Cap. 31. 19. p Lev. 15. 31. q Cap. 8. 7. Vers. 9. m Lev. 7. 20. & 22. 3. n Lev. 11. 39. o Vers. 11. p Vers. 9. q Ps. 51. 7. r Lev. 14. 9. s Vers. 13. t Hag. 2. 13. u Lev. 15. 5. v Cap. 14. 2. w Cap. 11. 1, 33. x Lev. 14. 37. & 16. 32, 35, 49.

Cap. 28. 59. g Eod. 17. 3. h Cap. 14. 5. & 16. 4, 22, 45. i Cap. 14. 10. j Eod. 17. 5. k Neem. 9. 15. l Ps. 78. 15, 16. & 105. 41. & 114. 8. m Isa. 43. 20. & 48. 21. n Cap. 17. 10. o Ps. 106. 38. p Eod. 17. 6. q Deut. 8. 15. r 1 Cor. 10. 4. s Cap. 27. 14. t Deut. 1. 37. & 3. 28. & 32. 51. u Lev. 10. 3. v Esec. 20. 41. & 26. 23. & 38. 16. w 1 Pet. 3. 15.

13 *Acésta este apa Meribel (certei), unde fiul lui Israelu se certau contra lui Iehova, și elu se sânti între ei.

Edomiții nu voescă a permite Israelitiloră trecere prin țera loră.

14 *Și Moisi tramese soli de la Kadeșu la regele Edomului, cari să-î dică: *Așa dice fratele teū Israelu: Tu cunoscî tôte necazurile, câte ne-au întimpinatū: *Cumū părinții noștri se pogorîră in Egiptū; *și noi locuirămū acolo multū timpū, și *cumū Egipteni necăziră pre noi și pre părinții noștri; Și *strigându noi cătră Iehova, elu aūdi vōcea nōstră, și *tramese pre āngerū, care ne scōse din Egiptū; și ecce sūntemū in Kadeșu, cetate in marginea cuprinsului teū. *Lasă-ne, rugāmu-te, ca să trecemū prin pāmēntulū teū: noi nu vomū trece nici preste câmpuri, nici preste vii, și nici apa din fōntāna ore-cui-va nu vomū bé: ci pe calea domnēscă vomū merge, și nu ne vomū abate nici la drēpta nici la stānga, până ce vomū trece marginile tale. Și Edomū i respunse: Să nu treci prin pāmēntulū meū, ca eu să nu esū cu sabiā inaintea ta. Și fiilū lui Israelū dīseră cătră d'insulū: Pe calea bātutā vomū merge; și de vomū bé din apa ta eu și vitele mele, și *vomū plăti prețulū; alta nimica nu ceremū, de câtū să trecemū cu piciorulū. Și elu respunse; *Să nu treci! Și Edomū i eși intru întimpinare cu poporū multū și cu mână tare. Așa Edomū *nu voi să lase pre Israelū a trece hotarulū seū; și Israelū se abātu de la d'insulū.

Aaronū mōre pe muntele Horū, și Eleazarū i urmēzā.

22 Și fiilū lui Israelū, tōtā comunitatea, porindū de la *Kadeșu, veniră la muntele Horū.
23 Și Iehova vorbi lui Moisi și lui Aaronū la muntele Horū, aprōpe de hotarulū pāmēntulū Edomū, dicēndū: Aaronū se va adāugi la poporū seū: căci elū nu va intra in pāmēntulū, pre care l'amū datū eu fiilorū lui Israelū, pentru-că voi v'ati rescultatū contra cuvēntulū meū la apa certēi. *Ié pre Aaronū și pre Eleazarū fiilū seū, și-i sue pe muntele Horū; Și desbracă pre Aaronū de vestmintele lui, și îmbracă cu ele pre Eleazarū, fiilū seū, și Aaronū se va adāugi la poporū seū, și va muri acolo. Și Moisi făcu așa, duple cumū i

ordinase Iehova; și ei se suiră pe muntele Horū inaintea ochilorū comunităței întregi. *Și Moisi desbracă pre Aaronū de vestmintele sale, și îmbracă cu ele pre Eleazarū, fiilū seū. Și *Aaronū muri acolo in vârfulū muntelū; și Moisi și Eleazarū se pogorîră de pe munte. Și vedēndū tōtā comunitatea, că Aaronū a muritū, plānse tōtā casa lui Israelū pre Aaronū trei-deci de zile.

Israeliti sūnt atacați de Cananei la Aradū; poporūlū murmurāndū se pedepsece cu șerpi infocați; șerpele celū de aramă.

SI cāndū aūdi Cananeulū, *regele din Aradū, carele locuia spre mēdă-qi, că Israelulū intră pe calea Atarimū, se luptă cu Israelū, și luā d'între ei mai multī prinși. *Atuncea făcu Israelū votū lui Iehova, și dīse: De-mi vei da pre poporūlū acesta in mână mea, atuncī eu cetățile lui le voiū nimici cu totulū. Și Iehova ascultā vōcea lui Israelū, și dādu in mānele lui pre Cananei, și-i nimiciră cu totulū, pre ei și cetățile lorū; și se numi loculū acela: Horma (nimicire deplină).

Și *ei plecară de la muntele Horū spre Marea-Roșiā, ca să ocolēscă țera Edomului; și sufletulū poporūlū fu descuragiātū pe cale; Și poporūlū *vorbi contra lui Dumnezeu și contra lui Moisi, dicēndū: Pentru ce ne-ați scosū din Egiptū, ca să murimū in pustiuulū acesta? că nu este nici pāne nici apă, și *ni s'a îngreșosatū sufletulū de acēstā māncare așa de prōstā.

Atuncea *tramese Iehova *șerpi infocați asupra poporūlū, și mușcară pre poporū, și muri multū poporū din Israelū. *Atuncea veni poporūlū la Moisi, și dīse: *Noi amū pēcătuitū, că amū vorbitū contra lui Iehova și contra ta; *rōgă-te lui Iehova, ca să depărteze șerpi de la noi; și Moisi se rugă pentru poporū. Și dīse Iehova lui Moisi: Fă-ți unū șerpe infocatū, și-lū spēndurā de o prājinā: și va fi, că totū celū ce este mușcatū și se va uita la d'insulū, va trăi. Și *Moisi făcu unū șerpe de aramă, și-lū puse pe o prājinā: și fu, că de mușca pre cine-va vr'unū șerpe, acela se uita la șerpele de aramă, și trăia.

Alte călătorii ale Israelitiloră; învingerea lorū asupra lui Sihonū și a lui Ogū.

Și fiilū lui Israelū plecară, și *tābērāră la Obotū.

g Deut. 33. 8. Ps. 96. 8. & 106. 33, etc.	Fapt. 7. 15. u Esod. 12. 40. v Esod. 1. 11, etc.	14. 19. & 25. 20. & 35. 2. v Vede Cap. 21. 22.	d Deut. 2. 4, 5, 8. Jude. 11. 18. e Cap. 33. 37. f Cap. 21. 4.	i Cap. 33. 38. Deut. 32. 50. j Esod. 29. 29, 30.	Capitūlū 21. a Cap. 33. 40. Vede Jude. 1. 16.	d Jude. 11. 18. e Ps. 78. 19. f Esod. 16. 3. & 17. 3.	k Vers. 5. l Esod. 8. 8, 28. m Sam. 12. 19. n Reg. 13. 6.
v Jude. 11. 16, 17.	Deut. 26. 6. Fapt. 7. 19.	Deut. 2. 27. a Deut. 2. 6, 28. b Jude. 11. 17.	g Fac. 25. 8. Cap. 27. 15. & 31. 2. Deut. 32. 50.	k Cap. 33. 38. Deut. 10. 6. & 33. 50.	b Fac. 28. 20. Jude. 11. 30.	g Cap. 11. 6. h 1 Cor. 10. 9. i Deut. 8. 15.	o 2 Reg. 18. 4. Ioan. 3. 14, 15.
o Deut. 2. 4, etc. & 23. 7. Obad. 10, 12.	u Esod. 2. 28. & 8. 7.	c Vede Deut. 2. 27, 29.	h Vers. 12.	i Așa Deut. 34. 8.	o Cap. 20. 22. & 33. 41.	j Ps. 78. 34.	n Cap. 26. 48.
f Fac. 46. 6.	g Esod. 8. 2. &						

- 11 Și plecară de la Obotū, și tăbărără la Ije-Ābarimū, in pustiiulū carele *este* d'ina-
intea Moabului, spre resăritulū sôrelui.
- 12 ^p De acolo plecară, și tăbărără in valea
13 Zaredū. De acolo plecară, și tăbărără d'in-
colo de Arnonū, care *curge* prin pustiiulū,
ce ese din ținuturile Amoreilor; că ^a Ar-
nonū *este* hotarulū Moabului, între Moabiți
14 și Amorei. De aceea se ȳice in cartea de-
spre resbelele lui Iehova:
Vahebū in Sufa,
Și pērēile lui Arnonū,
15 Și scurgerile pērēilorū,
Cari se intorcū spre hotarulū Arū,
^r Și se lasă spre hotarulū Moabului.
- 16 Și veniră ^a la Beerū (*fântână*). Acēsta
este fântāna, unde ȳise Iehova lui Moisi:
Adună pre poporū, și eū li voiū da apă.
- 17 ^a Atuncea cântă Israelū cântarea acēsta:
Inaltă-te, fântānă: Cântați-i:
18 Fântāna, pre care o sēpară mai marii,
Pre care căpēteniele poporului o scobiră,
Suptū *conducerea* ^a legislătorului cu toegele
lorū.
- 19 Și din acestū pustiiū *veniră* la Mattana;
Și de la Mattana la Nahalielū, și de la Na-
halielū la Bamotū; Și de la Bamotū in va-
lea, care *este* in câmpulū Moabului, in vēr-
fulū *montelū* Pisga, care caută ^a spre pustiiū.
- 21 Și ^a Israelū trāmese solī la Sihonū, rege-
22 gele Amoreilorū, ȳicēndū: ^a Lasă-mē să trecū
prin pāmēntulū teū! Noi nu ne vomū a-
bate nici preste câmpii, nici preste vii, nici
apă nu vomū hē din fōntānele *tale*: pe ca-
lea domnescă vomū merge, până ce vomū
23 trece din hotarulū teū. ^a Dară Sihonū nu
lāsă ca Israelū să trecă prin pāmēntulū
seū; ci Sihonū strinse totū poporulū seū, și
eși intru intimpinarea lui Israelū in pustiiū;
și ^a veni la Iaazū, și se luptă cu Israelū.
- 24 Și ^b Israelū lū bātu cu ascuțitulū sabiei, și-i
cuceri pāmēntulū lui de la Arnonū până la
Iabokū, până la fiiū lui Ammonū; că hota-
25 rele filorū lui Ammonū *eraū* tarī. Și Is-
raelū luā tōte cetățile acelea; și locui Is-
raelū in tōte cetățile Amoreilorū, in Heș-
26 bonū și in tōte cetățile sale. Că Heșbonū
era cetatea lui Sihonū, regele Amoreilorū,
care bătēndu-se cu regele de mai nainte alū
Moabului, luā din mână lui totū pāmēntulū
27 lui până la Arnonū. De aceea ȳicū poetii:
Venii la Heșbonū,
Să se zidescă și să se reintemeiescă ce-
[tatea lui Sihonū;

Că ^a focū eși din Heșbonū, 28
Flacără din cetatea lui Sihonū,
Care mistui ^a Arulū Moabului,
Și pre domniū înălțimilorū Arnonului.
29 Vai ȳie, Moabe!
Perdutū esci tu, poporū alū ^a Chemoșului,
Elū lāsă pre fiiū seī, cari căutaū să scape,
Și pre fetele sale, să cadă in captivitate
La Sihonū, regele Amoreilorū.
30 Săgetat'amū asupra lorū;
Perduți sūnt *de la* Heșbonū ^a până la Dibonū,
Amărit'amū pre ei până la Nofa,
Care *se întinde* până la ^a Medeba.

Și Israelū locui in pāmēntulū Amorei- 31
lorū. Și Moisi trāmese, ca să iscodescă ^a la- 32
azerulū; și ei cuprinseră cetățile sale, și a-
lungară pre Amorei, cari *eraū* acolo.

^a Și se întorseră, și se suiră pe calea că- 33
tră Basanū; și Ogū, regele Basanului, eși
intru intimpinarea lorū, elū și totū popo-
rulū seū la bătăia ^a la Edrei. Și Iehova 34
ȳise lui Moisi: ^a Nu te teme de d'insulū, că
in mânele tale lū daū, pre elū și totū po-
porulū seū și pāmēntulū seū, și ^a să-i faci du-
pre cumū făcuși lui Sihonū, regele Amorei-
lorū, care locuia la Heșbonū. ^a Și ei lū bă- 35
tură, pre elū și pre fiiū seī și totū popo-
rulū seū, de nu lāsă nici unulū; și-i mosceni
pāmēntulū seū.

*Regele Moabului trāmete după Balaamū, ca elū să
blāsteme pre Israelū.*

S I ^a fiiū lui Israelū plecară, și tăbărără in 22
câmpia Moabului, dincōce de Iordanū,
in dreptulū Ierichonului.

Și Balakū, ^b fiulū lui Zipporū, vēdu tōte 2
câte făcuse Israelū Amoreilorū. Și ^a Moabū 3
se temu fōrte de poporū, pentru-că *era*
mare la numărū, și grōză cuprinse pre Mo-
abū pentru fiiū lui Israelū. Și Moabū ȳise 4
cătră ^a bētrāniū Madianului: Acumū acēstă
mulțime va mânca totū *ce este* imprejurulū
nostru, duple cumū mânāncă boulū ērba
cea verde a câmpului. Și Balakū, fiulū lui
Zipporū, *era* regele Moabului pe timpulū
acela. ^a Și elū trāmese solī la Balaamū, fi- 5
ulū lui Beorū, la ^a Petorū, ce *era* lūngă
fluviū, in țera filorū poporului seū, ca să-lū
chiamē, ȳicēndū: Ecce, unū poporū eși din
Egiptū; ecce, elū acopere fața pāmēntului,
și s'a aședatū lūngă mine; Acumū dară 6
vino, rogu-te, și-mi ^a blāstemă pre acestū po-
porū, că *este* mai tare decātū mine; pōte
fi, că eū să-lū potū bate, și să-lū gonescū

o Cap. 33. 44.	106. 12.	Jude. 11. 20.	Amos 2. 9.	Ier. 48. 7, 13.	k Deut. 3. 2.	b Jude. 11. 25.	Mic. 6. 5.
p Deut. 2. 13.	u Isa. 33. 22.	d Deut. 2. 33.	c Ier. 48. 45, 46.	f Ier. 48. 18, 22.	i Vers. 24.	c Esod. 15. 15.	2 Pet. 2. 15.
q Cap. 23. 36.	v Cap. 23. 28.	e 29. 7.	d Deut. 2. 9, 18.	g Isa. 15. 2.	j Vers. 10, 11.	d Cap. 31. 8.	Iuda 11.
Jude. 11. 18.	w Deut. 2. 26, 27.	f Jos. 12. 1, 2.	Isa. 15. 1.	h Cap. 32. 1.	k 136. 20.	e Jos. 13. 21.	Apoc. 2. 14.
r Deut. 2. 18, 29.	x Jude. 11. 19.	g Jude. 11. 24.	e Jude. 11. 24.	i Ier. 48. 32.	m Deut. 3. 3, etc.	f Deut. 23. 4.	j Vede Cap. 23.
s Jude. 9. 21.	y Cap. 20. 17.	h Neem. 9. 22.	1 Reg. 11. 7.	j Deut. 3. 1. &	—	g Jos. 13. 22. &	7.
t Esod. 15. 1.	z Deut. 29. 7.	i Ps. 135. 10, 11.	33.	k 29. 7.	Capitū 22.	h Jos. 24. 9.	Deut. 23. 4.
Ps. 105. 2. &	a Deut. 2. 32.	j 136. 19.	2 Reg. 23. 13.	l Jos. 18. 12.	a Cap. 33. 48.	i Neem. 13. 1, 2.	j Cap. 23. 7.

din țară; căci eu știu, că acela, pre care tu-lu bine-cuventezi, este bine-cuvântat; și pre care tu-lu blăstem, este blăstemat.

7 Și așa merseră bătrânii Moabului cu bătrânii Madianului cu darurile în mânele lor pentru găcitoru. Și ajungându ei la Balaam, și spuseră cuvintele lui Balak.

8 Și elu dîse lor: "Rămâneți aicea preste noptea acésta; și eu vi voi da respunsul, după cum mi va vorbi Iehova. Și mai marii Moabului rămaseră la Balaam.

9 Și Dumneđu veni la Balaam, și-i dîse: Cine sînt acești bărbați cu tine? Și Balaam dîse cătră Dumneđu: Balak, fiulul lui Zippor, regele Moabului, a tramesu la mine, dîcendu-mi: "Eccă, poporul, carele a eșit din Egiptu, acopere fața acestui pământu! vino acum, și mi-lu blăstem, dora voi pute să me bat cu elu, și să-lu gonesc. Și dîse Dumneđu lui Balaam: Să nu mergi cu ei, nici să blăstem pre popor, căci este bine-cuvântat.

13 Și sculându-se demăneta Balaam, dîse cătră mai marii lui Balak: Intorçeti-vă la țera voastră, că Iehova nu vrea să me lase să mergu cu voi. Și mai marii Moabului se sculară, și veniră la Balak, și dîseră: Balaam nu vrea să vină cu noi!

15 Și Balak era și a tramesu la elu mai mari mai mulți și mai insemnați decatu aceia. Și ei veniră la Balaam, și-i dîseră: Acesteți dîce Balak, fiulul lui Zippor: Rogu-te, nu mai fă pedici, și vino cu mine!

17 Că multu forțe te voi onora, și tote câte mi vei dîce, voi face, decatu, rogu-te, vino numai, și-mi blăstem pre acestu popor.

18 Și Balaam respunse, și dîse cătră servii lui Balak: "De mi-ar da Balak casa lui plină de argintu și de aur, eu n'as pute călca cuvântul lui Iehova Dumneđu meu, să facu nici micu nici mare.

19 Totuși, rogu-vă, rămâneți și voi în acésta nopțe aicea, ca să știu ce va mai dîce Iehova cătră mine.

20 Atuncea veni Dumneđu la Balaam noptea, și-i dîse: Dacă acești bărbați vinu ca să te chame, scola-te, și du-te cu ei, dară numai cuvântul ce voi vorbi ție, acela să-lu faci.

21 Și sculându-se demăneta Balaam, înșeuă asina sa, și merse cu mai marii Moabului.

22 Și Dumneđu se aprinse de mânia, că elu se duse; și unu ângeru a lui Iehova se puse în drumu, ca să-lu opréscă; și elu călăria pe asina sa, și cei dūoi feciori ai

seî erau cu d'insul. Și asina vedându pre ângerul lui Iehova stându în drumu și cu sabia sa scosă în mână, asina se abatu din cale, și merse spre câmpu; și Balaam bātu asina, ca să o întorça în cale. Și ângerul lui Iehova se puse într'o carare între vii, avendu părete de o parte și părete de altă parte. Și asina vedându era și pre ângerul lui Iehova, se strînse spre zidu, și ea strînse de zidu și piciorul lui Balaam; și elu era și o bātu. Și ângerul lui Iehova era și merse mai departe, și stātu într'unu locu strîmtu, unde nu era drumu spre a inturna nici la drépta nici la stânga. Și asina vedându pre ângerul lui Iehova, se culcă supu Balaam. Și Balaam se aprinse de mânia, și bātu asina cu bătul.

28 Și deschise Iehova gura asinei, și ea dîse lui Balaam: Ce-ți făcu eu ție, de me bātuși cu acésta de trei ori? Și Balaam respunse asinei: pentru-că ți-ai bătutu jocu de mine! O, de ce n'am o sabiă în mână, numai decatu te-ai junghia! Și asina dîse lui Balaam: Aă nu sînt eu asina ta pe care incaleci tu, de cându me ai și până în diua de astă-di? Fost'am deprinsă să-ți facu asemenea? Și elu dîse: Nu. Și Iehova deschise ochii lui Balaam, și elu vedu pre ângerul lui Iehova stându în drumu, și sabia lui scosă în mână sa; și elu se plecă, și se prosternu cu fața la pământu. Și ângerul lui Iehova dîse cătră d'insul: Pentru ce bātuși pre asina ta acum de trei ori? Eccă eu eșiiu, ca să me opun ție, că calea pe care mergi tu, nu este dréptă înaintea mea: Și asina me vedu, și ea se feri de mine acum de trei ori; dacă ea nu se feria de mine, într'adeveru! pre tine te-ai fi omoritu, și pre ea o ai fi lăsat viă. Și dîse Balaam cătră ângerul lui Iehova: "Eu am păcătuit, că n'am știut, că tu te-ai opus în contra mea în cale; acum dară, dacă acésta este rău în ochii tei, me voi întorçe înapoi. Și ângerul lui Iehova dîse lui Balaam: Mergi cu bărbații acestia; înse numai ceea ce-ți voi dîce eu, să vorbești; și Balaam merse cu mai marii lui Balak.

Și aundū Balak, că Balaam vine, și eși întru întîmpinare până la cetatea Moabului, carea este la hotarul Arnonului, carele este hotarul țerei. Și Balak dîse lui Balaam: Aă n'am tramesu la tine, ca să te chame? pentru ce n'ai venit la mine? aă dora cu adevăratu nu pot eu să te onorez?

1 Sam. 9. 7.
8.
i Vers. 19.
j Fac. 30. 8.
Vers. 20.
k Cap. 23. 20.

Rom. 11. 29.
l Vers. 6.
m Cap. 24. 13.
n 1 Reg. 22. 14.
o Cron. 18. 13.
p Vers. 8.

p Vers. 9.
q Vers. 35.
r Cap. 23. 12.
s 26. & 24. 13.
t Esod. 4. 24.
u Vede 2 Reg. 6.

17.
Dan. 10. 7.
Eapt. 22. 9.
2. Pet. 2. 16.
Inda 11.

t 2 Pet. 2. 16.
u Prov. 13. 10.
v 2 Pet. 2. 16.
w Vede Fac. 31.
19.

2 Reg. 6. 17.
Luc. 24. 16.
31.
y Esod. 34. 8.
z 2 Pet. 2. 14.

15.
a 1 Sam. 15. 24.
30. & 26. 21.
2 Sam. 12. 13.
lov. 34. 31, 32.

b Vers. 20.
c Fac. 14. 17.
d Cap. 21. 13.
e Vers. 17.
Cap. 24. 11.

- 38 Și Balaamă dîse lui Balakū: Éccé, eū veniū la tine; puté-voiū acumū rosti ce-va? / Ceea ce Dumneḡeū va pune in gura mea eū aceea
39 voiū vorbi. Și merse Balaamū cu Balakū, și veniră la Kiriātū-Huzotū (*cetatea stradelorū*).
40 Și Balakū sacrifică boi și oi, și *dintr'însele* trămesse și lui Balaamū și mai marilorū, cari *eraū* cu elū.

Profeṡiile lui Balaamū.

- 41 Și a dūoa ḡi Balakū luā pre Balaamū, și-lū sui pe 'înălṡimile lui Baalū, de unde
23 putu elū vedē o parte a poporului. Și Balaamū dîse lui Balakū: "Zidesce-mī aicea șapte altare, și-mī pregătesce aicea șapte ve-
2 ṡei și șapte berbeci. Și Balakū făcu, precumū dîse Balaamū; și Balakū și Balaamū
3 aduseră cāte unū viṡelū și cāte unū berbec pe *fie-care* altarū. Și dîse Balaamū
4 lui Balakū: "Stāi lūngă olocaustulū teū, și eū mē voiū duce; pōte "mē va intimpina Iehova, și ceea ce-mī va arēta voiū spune ṡie. Și elū se duse pe unū vērṡū de munte.
4 "Și Dumneḡeū intimpinā pre Balaamū; și aoceta 'I dîse: Eū șapte altare amū făcutū, și pe *totū* altarulū amū adusū cāte unū ber-
5 bece și cāte unū viṡelū. Și Iehova / puse cuvēntulū in gura lui Balaamū, și dîse: In-
6 tōrce-te la Balakū, și așa să-ī vorbescī. Și elū se întōrse la elū, și éccé, elū sta lūngă olocaustulū seū, elū și toṡī mai mariū Moa-
7 bului. Și "rosti elū cuvēntulū seū parabolicū, și dîse:
Din Siria mē adusē Balakū, regele Moa-
Din munṡii resăritulū, *dicēndū*: [bului,
"Vino! blāstemā-mī pre Iacobū,
Vino, defaimā-mī pre Israelū,"
8 "Cumū să blāstemū eū pre celū ce nu-lū [blāstemā Dumneḡeū?
Și cumū să defaimū *pre celū* ce nu-lū de-
[faimā Dumneḡeū?
9 Cā mē uitū de pe vērṡurile stāncelorū, Și-lū vēḡū pre elū de pe dēlurī,
Éccé! / acestū poporū locuesce deosebitū, Și "nu se numerā la *alte* popōre.
10 "Cine pōte numēra pulberea lui Iacobū? Și numērulū *numai* din a patra *parte* a lui [Israelū?
O, de arū muri sufletulū meū "mōrtea celorū [dreṡṡi?
Și sfārșitulū meū să fie ca și alū lorū!
11 Și Balakū dîse lui Balaamū: Ce mī-ai făcutū? "Eū te-amū luatū, ca pre neamicīū

mei să-ī blāstemī, și éccé! tu-ī bine-cuvēn-tezi? Și elū respunse, și dîse: "Aū nu voiū 12 cāta să vorbescū aceea ce mī-a pusū Iehova in gurā-mi? Și Balakū dîse cātrā 13 d'insulū: Vino, rogu-te, cu mine intr'altū locū, de unde poṡi să-lū vēḡi (*cā* tu d'aicea nu-
mai o partea lui o vēḡi, érū pre totū *poporulū* nu-lū vēḡi); și mi-lū blāstemā de acolo! Și-lū luā in ṡērāna pāzitorilorū, spre vēr- 14 fulū Pisghei; și "zidi șapte altare, și pe *fie-care* altarū aduse cāte unū viṡelū și cāte unū berbec. Și Balaamū dîse lui Balakū: 15 Stāi aicea lūngă olocaustulū teū, și eū a-colo voiū intimpina *pre Domnūlū*. Și Iehova intimpinā pre Balaamū, și "puse cu-
vēntū in gura lui, și dîse: Intōrce-te la Ba-
lakū, și așa să vorbescī. Și elū veni la 17 d'insulū, și éccé, elū sta lūngă olocaustulū seū, și cu d'insulū mai mariū Moabului. Și Balakū dîse lui: ce a ḡisū Iehova? Și rosti 18 elū cuvēntulū seū parabolicū, și dîse:
"Scōlā-te, Balakū, și ascultā!

Îē in urechī cuvintele mele, tu fiulū lui [Zipporū!
"Dumneḡeū nu *este* omū, ca să minṡe, 19 Nici fiū de omū, ca să-ī parā rēū;
Elū a ḡisū, aū nu va face?
Vorbit'a, aū nu va implini?
Éccé, eū primit'amū să bine-cuvēntezū; 20 Da, 'elū a bine-cuvēntatū, și eū nu potū [intōrce.
"Elū nu zāresce nici o reutate in Iacobū, 21 Și nu vede nici o nedreptate in Israelū.
"Iehova Dumneḡeulū seū *este* cu d'insulū, Cāntū triumfalū de regī *se aude* in meḡiloculū lui.
"Dumneḡeū scōse pre ei din Egiptū, 22 Tāria lui *este* ca "aceea a unicornulū.
Nu e descāntecū in contra lui Iacobū, 23 Nici gāciturā in contra lui Israelū;
La timpulū seū se va ḡice despre Iacobū Și despre Israelū "cele ce a făcutū Dumne-
[ḡeū *cu elū*.
Éccé *acestū* poporū! "ca unū leū se va scula, 24 Și ca o leōică se va rēdica;
"Elū nu se va culca, pānā ce nu-și va măn- [ca prada,
Și nu va bé sāngele celorū uciși.
Și dîse Balakū lui Balaamū: Tu nici să 25 nu-lū blāstemī, nici să nu-lū bine-cuvēntezi.
Érū Balaamū respuse și dîse lui Balakū: 26 Aū nu ṡi-amū vorbitū eū și ṡi-amū ḡisū, cā eū voiū face "tōte cāte-mī va ḡice Iehova?

/ Cap. 23. 26. &

24. 13.

1 Reg. 22. 14.

2 Cron. 18. 15.

ḡ Deut. 12. 2.

Capitūl 28.

a Vers. 29.

b Vers. 14, 30.

c Vers. 15.

d Cap. 24. 1.

e Vers. 16.

/ Cap. 22. 35.

Vers. 16.

Deut. 18. 18.

Ier. 1. 9.

ḡ Vers. 18.

Cap. 24. 3, 15,

23.

Iov 27. 1. &

29. 1.

Ps. 78. 2.

Ezec. 17. 2.

Mic. 2. 4.

Hab. 2. 6.

h Cap. 22. 6, 11.

17.

i Isa. 47. 12, 13.

j Deut. 35. 28.

k Esod. 35. 16.

Esra 9. 2.

Efes. 2. 14.

l Fac. 18. 16. &

22. 17.

m Ps. 116. 15.

n Cap. 22. 11.

17. & 24. 10.

o Cap. 22. 38.

p Vers. 1, 2.

q Cap. 22. 35.

Vers. 5.

r Judc. 3. 20.

s 1 Sam. 15. 29.

t Mal. 3. 6.

u Rom. 11. 29.

v Tit. 1. 2.

w Iac. 1. 17.

x Fac. 13. 2. &

22. 17.

y Cap. 22. 13.

z Rom. 4. 7, 8.

44. 1.

a Esod. 13. 21.

b Esod. 45. 46.

c Esod. 33. 14.

d Cap. 24. 8.

y Deut. 33. 17.

Iov 39. 10, 11.

z Ps. 31. 19. &

44. 1.

a Fac. 49. 9.

b Fac. 49. 27.

c Cap. 22. 38.

Vers. 12.

1 Reg. 22. 14.

27 Și Balakū dîse lui Balaamū: „Vino, ro-
gu-te! te voiŭ duce intr'altū locū; pōte sǎ
placǎ lui Dumneḡeŭ, ca tu sǎ mi-lū blǎs-
temi dē acolo.

28 Și luāndū Balakū pre Balaamū, 'lū duse pe
vêrfulū *mntelui* Peorū, care privesce „spre
[deșertū.

29 Și Balaamū dîse lui Balakū: „Zidesce-mi
aicea șapte altare, și-mi pregătesce aicea
30 șapte vițel și șapte berbeci. Și Balakū făcu
așa, precumū 'i dîse Balaamū, și aduse pe
fie-care altarū câte unū vițelū și câte unū
berbec.

24 S I Balaamū vîdîndū, că lui Iehova 'i pla-
se sǎ bine-cuvînteze pre Israelū, nu mer-
se ca „alte dǎṭi, spre a căuta descînteci,
2 ci-și inturnǎ fața sa spre pustiiu. Și redi-
cāndu-și Balaamū ochii sei, vîdū pre Is-
raelū „ședîndū *in corturi* duple semînțiele
sale; și „veni preste d'insulū Spiritulū lui
3 Dumneḡeŭ. „Și rosti cuvîntulū seŭ para-
bolicū, și dîse:

Așa dîce Balaamū, fiulū lui Beorū,
Așa dîce bărbatulū celū cu ochii deschiși,
4 Așa dîce acelū ce aude cuvintele lui Dum-
[neḡeŭ;
Celū ce vede visiunea acelui A-totū-pu-
[ternicū,

Care „cāḡîndū *in vîmire*, ochii 'și are deschiși:
5 Cātū de frumōse sînt corturile tale, Iacobe!
Locuințele tale, Israele!

6 Se întindū ca vǎile,
Ca grădinele cele de pe lîngǎ riuri,
„Ca arborii de aloe, pre „cari i-a plāntatū
Ca cedrii de pe lîngǎ ape! [Iehova,

7 Apa curge din gǎlețele sale,
Și semînția sa *este* ca „apele cele mari;
Mai mare de cātū „Agagū regele lui,
Și „impērătia lui se înalță.

8 „Dumneḡeŭ 'lū scōse pre elū din Egiptū,
Tǎria lui *este* ca aceea a unicornului;
Elū 'perde pre națiunile, pre neamicii lui,
Și „ōsele lorū sd robesce,
Și cu sǎgețele sale 'i „străpunge.

9 „Elū s'a plecatū, elū s'a culcatū ca unū leū,
Și ca o leōicǎ; cine-lū va deștepta?
Totū celū ce te bine-cuvîntēzǎ pre tine,
[„bine-cuvîntatū *sǎ fie*;

Și celū ce te blǎstemǎ pre tine, blǎstematū
[„*sǎ fie*.

10 Și Balakū se aprinse de mǎniǎ contra
lui Balaamū, și „lovindu-și palmele, dîse Ba-
laamū: „Ca sǎ-mi blǎstemi pre neamicii mei

te-amū chîămatū, și éccē, tu i-ai bine-cu-
vîntatū acumū de trei ori! Acumū darǎ 11
fugi la loculū teŭ; „eŭ dîseiū: Te voiŭ onora;
darǎ éccē, Iehova te-a opritū de a fi onoratū.

Și Balaamū dîse cǎtrǎ Balakū: Aŭ n'amū 12
vorbitū eŭ și trǎmeșilorū tei, pre cari i-ai
trǎmesū la mine, ḡicîndū: „De mi-arū da 13
Balakū casa sa plîă de argintū și de aurū,
eŭ n'asī putē cǎlca cuvîntulū lui Iehova,
și sǎ facū nici bine nici rēŭ de la sine-mi;
ceea ce-mi va ḡice Iehova, eŭ aceea voiŭ
vorbi. Și acumū éccē, eŭ mē ducū la po- 14
porulū meŭ; *decī* vino, și „eŭ te voiŭ invēta
ceea ce acestū poporū va face poporului
teŭ „in timpurile cele de apoi. „Și elū rosti 15
cuvîntulū seŭ parabolicū, ḡicîndū:

Așa dîce Balaamū, fiulū lui Beorū,
Așa dîce bărbatulū celū cu ochii deschiși.
Așa dîce celū ce aude cuvintele lui Dumne- 16
[ḡeŭ,

Și care are cunoscînța celui Pré-inaltū,
Celū ce vede visiunea celui A-totū-puternicū,
Care cāḡîndū *in vîmire*, ochii 'și are des-
„Vîdū pre acesta, deși încă nu *este*, [chiși: 17
Eŭ 'lū privescū, deși acumū nu *este*:

„O stea va resǎri din Iacobū,
Și unū „sceptru se va scula din Israelū,
Care va sfārîma laturile Moabului,
Și va perde pre toți fiii fortărețelor.
Și „Edomulū va fi stēpānirea sa, 18
Și Seirulū va fi moscenire neamicilorū sei,
Și Israelū se va purta volnicesce.
Și va domni „celū nǎscutū din Iacobū. 19
Și va perde pre celū scǎpatū din cetate.

Și vîdîndū elū pre Amalekū, rosti cuvî- 20
ntulū seŭ parabolicū, și dîse:

Amalekū *este* ānteulū d'între națiuni,
Darǎ sfārșitulū lui *este* pericîiunea,
Și vîdîndū elū pre Kenei, rosti cuvîntulū 21
seŭ parabolicū, și dîse:

Tare fōrte *este* locuința ta,
Și pe pētrǎ 'i-ai pusū cuibulū teŭ,
Totuși Cainū se va pustii! 22
Pānǎ atuncī, pānǎ ce Assurū te va lua prinsū.
Și elū rosti cuvîntulū seŭ parabolicū, 23
[și dîse:

O! cine va mai putē trăi,
Cāndū Dumneḡeŭ va face acēsta!
Și corābii vorū *veni* din țermurile „Chittimului. 24
Și vorū asupri pre Assurū, și vorū asupri pre
[„Eberū,

Și in urmă și elū va peri.
Și Balaamū se sculǎ, și merse și 'se 25

d Vers. 13.

e Cap. 21. 20.

f Vers. 1.

—

Capitū 24.

a Cap. 23. 3, 15.

b Cap. 2. 3, etc.

c Cap. 11. 25.

1. Sam. 10. 10.

& 19. 20, 21.

2 Cron. 15. 1.

d Cap. 23. 7, 18.

e Vede 1. Sam.

19. 24.

Ezec. 1. 28.

Dan. 8. 18. &

10. 15, 16.

2 Cor. 12. 2.

3. 4.

Apoc. 1. 10.

17.

f Ps. 1. 3.

Ier. 17. 8.

g Ps. 104. 16

h Ier. 51. 13.

Apoc. 17. 1.

15.

i 1 Sam. 15. 9.

j 2 Sam. 5. 12.

1 Cron. 14. 2.

k Cap. 23. 21.

l Cap. 14. 9. &

38. 24.

m Ps. 2. 9.

Isa. 38. 13.

Ier. 50. 17.

n Ps. 45. 5.

Ier. 50. 9.

o Fac. 49. 9.

p Fac. 12. 5. &

27. 29.

q Ezec. 21. 14.

17. & 22. 13.

r Cap. 23. 11.

Deut. 23. 4, 5.

Ios. 24. 9, 10.

Nonm. 13. 2.

s Cap. 22. 17, 37.

t Cap. 22. 18.

u Mic. 6. 5.

v Apoc. 2. 14

Fac. 49. 1.

Dan. 2. 28. &

10. 14.

x Vers. 3, 4.

y Apoc. 1. 7.

z Mat. 2. 2.

aa Apoc. 22. 16.

a Fac. 49. 10.

b 2 Sam. 8. 14.

Ps. 60. 8, 9.

—

12.

c Fac. 49. 10.

d Fac. 10. 4.

Dan. 11. 30.

e Fac. 10. 27, 25.

f Vede Cap. 31.

8.

—

intorse la loculü seü; asemenea și Balakü se duse pe calea sa.

Idololatria Israelitilorü; pedepsirea celorü mai de frunte in păcatulü acesta.

- 25 **S**I Israelü locuindü in "Sittimü, ⁶poporulü inceptu a desfrëna cu fetele Moabului.
- 2 Și ele ⁶chiămară pre poporü la ⁶sacrificiele deilorü lorü, și poporulü mâncă, și ⁶se inchină deilorü lorü. Și Israelü se alipi de Baalü-Peorü; și ⁶aprinse mânia lui Iehova asupra lui Israelü. Și Iehova dise lui Moisi: ⁶Ié pre toți cei mai mari ai poporului, și-i spëndură înaintea lui Iehova față cu sorele, ca să se întorcă ⁶aprindearea mâniei
- 5 lui Iehova de la Israelü. Și dise Moisi către ⁶judecătorii lui Israelü: ⁶Fie-cine să-și ucidă pre ömenii sei, cari se alipiră de Baalü-Peorü.
- 6 Și éccé, unü bărbatü d'între fiii lui Israelü venindü, aduse la frații sei pre o Madianită înaintea lui Moisi și înaintea a totă comunitatea fiilorü lui Israelü, ⁶cari plângeau ⁶la ușa cortului intrunirei. ⁶Acésta vëndündü Fineasü, ⁶fiulü lui Eleazarü, fiulü lui Aaronü, preutulü, se sculă din meșloculü
- 8 comunităței, și luă in mâna sa lancea; Și intră dup'acelü bărbatü Israelitü in cortü, și-i străpunse pre amînduoi prin pantece, pre bărbatulü Israelitü și pre acea femeă. Și ⁶așa "plaga fu oprită între fiii lui Israelü.
- 9 Și ⁶cei ce muriră intr'acésta plagă erauü düöé-deci și patru de mi.
- 10 11 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndü: ⁶Fineasü, fiulü lui Eleazarü, fiulü lui Asonü, preutulü, a întorsü mânia mea de la fiii lui Israelü, prin zelulü ce elü avu pentru mine între d'înșii, ca eü să nu perdü pre fiii lui Israelü intru ⁶zelulü meü. De aceea di lui: ⁶Éccé, eü ⁶daü legământulü păcei;
- 13 Și elü și ⁶seminția lui după d'însulü va avé legământulü ⁶preuției perpetue, fiindü-că elü a fostu ⁶zelosü pentru Dumneșeulü seü, și
- 14 pentru fiii lui Israelü a ⁶făcutü espiare. Și numele bărbatului Israelitü, care fu ucisü împreună cu Madianita, era Simri, fiulü lui Sallu, mai marele din casă părintescă a Simeoniților. Și numele femeii Madianite, care fu ucisă, era Cosbi, fiica lui ⁶Zurü, care era capü de seminție și de casă părintescă între Madianiți.
- 16 17 Și Iehova vorbi lui Moisi, dicëndü: ⁶Tră-

tați de neamici pre Madianiți, și-i bateți pre ei! Căci ei v'au trätatü pre voi de 18 neamici prin ⁶viclenia lorü, prin care v'au întinsü curse prin fapta lui Baalü-Peorü, și prin fapta surorii lorü Cosbi, fiica unuia d'între mai marii Madianiților, și carea fu ucisă in ăiua plăgei, venite pentru fapta lui Peorü.

Numerarea a düoa a Israelitilorü pe câmpurile Moabului.

SI dup'aceia plagă Iehova vorbi lui Moisi 26 și lui Eleazarü, fiulü lui Aaronü, preutulü, dicëndü: ⁶Ié suma întregi comunități a fiilorü lui Israelü, ⁶de la düöé-deci de ani și mai susü, duple casele lorü părintesci, pre toți cei ce potü eși la öste in Israelü. Și Moisi și Eleazarü, preutulü, vorbiră către d'înșii ⁶in câmpia Moabului, lüngă Iordanü, in dreptulü Ierichonului, dicëndü: ⁶Să se facă

4 numerarea de la düöé-deci de ani și mai susü, duple cumü ⁶ordină Iehova lui Moisi și fiilorü lui Israelü, cari eşiră din pământulü Egiptului.

⁶Rubenü, äntëiü-născutulü lui Israelü; fiii 5 lui Rubenü fură: de la Enochü némulü Enochiților; de la Pallu némulü Palluiților; De la Hesronü némulü Hesroniților; de la Carmi némulü Carmiților. Aceste sînt nă-

6 murile lui Rubenü; și cei numerați fură: patru-deci și trei de mi, șapte sute, trei-deci. Și fiii lui Pallu: Eliabü. Și fiii lui 8 9 Eliabü: Nemuelü, Datanü și Abiramü. Acesta este acelü Datanü și Abiramü, cari erauü din cei ⁶chiămați la adunare, cari se resculară contra lui Moisi și lui Aaronü in ceta lui Core, cândü acestia se resculară contra lui Iehova; ⁶Și pământulü deschidëndu-și

10 gura sa, inghiți pre ei și pre Core, cândü muri ceta aceea, mistiündü foculü pre cei düöé sute cinci-deci de bărbați, ⁶cari fură dreptü esemplu. Dară ⁶fiii lui Core nu muriră.

Fiii lui Simeonü duple némurile lorü: 12 de la ⁶Nemuelü némulü Nemueliților; de la Iaminü némulü Iaminiților; de la ⁶Iachinü némulü Iachiniților; De la ⁶Zera 13 némulü Zeraților; de la Șaulü némulü Șauliților; Aceste fură némurile lui Simeonü, 14 düöé-deci și düöé de mi, düöé sute.

Fiii lui Gadü duple némurile lorü: de 15 la ⁶Teșonü némulü Teșoniților; de la Ha-

Capulü 35.
a Cap. 33. 49.
Ios. 2. 1.
Mic. 6. 5.
b Cap. 31. 16.
1 Cor. 10. 8.
c Ios. 22. 17.
Ps. 106. 28.
Osea 9. 10.
d Eeod. 34. 15,

16.
1. Cor. 10. 20.
e Eeod. 20. 5.
f Ps. 106. 29.
g Deut. 4. 3.
h Ios. 22. 17.
i Vers. 11.
Deut. 13. 17.
i Eeod. 18. 21.
25.

j Eeod. 32. 27.
Deut. 13. 6, 9.
13. 15.
k Ioel 2. 17.
l Ps. 106. 30.
m Eeod. 6. 25.
n Ps. 106. 30.
o Deut. 4. 8.
1 Cor. 10. 8.
p Ps. 106. 30.

q Eeod. 20. 5.
Deut. 32. 16.
21.
1 Reg. 14. 22.
Ps. 78. 58.
Ezec. 16. 38.
Zef. 1. 18. &
3. 8.
r Mai. 2. 4, 5.
& 3. 1.

s Vede 1 Cron. 6. 4, etc.
t Eeod. 40. 15.
u Fapt. 22. 3.
Rom. 10. 2.
v Ebr. 2. 17.
z Cap. 31. 8.
Ios. 13. 21.
y Cap. 31. 2.
z Cap. 31. 16.

Apoc. 2. 14.
—
Capulü 26.
a Eeod. 30. 12.
& 38. 25, 26.
b Cap. 1. 2.
c Cap. 1. 3.
d Vers. 63.
e Cap. 22. 1. &

31. 12. & 33. 48. & 35. 1.
d Cap. 1. 1.
e Fac. 46. 8.
f Eeod. 6. 14.
1 Cron. 5. 1.
f Cap. 16. 1, 2.
g Cap. 16. 32.
35.
h Cap. 16. 38.

Vede 1 Cor. 10. 6.
2 Pet. 2. 6.
i Eeod. 6. 24.
j 1 Cron. 6. 22.
j Fac. 46. 10.
Eeod. 6. 15.
k 1 Cron. 4. 24.
l Fac. 46. 10.
m Fac. 46. 16.

ghi n mul  Haghi ilor ; de la  uni n mul   uni ilor ; De la Osni n mul  Osni ilor ; de la Eri n mul  Eri ilor ; De la  Arod  n mul  Arodi ilor ; de la Areel  n mul  Areeli ilor . Aceste *fur * n murile din fii  lui Gad , dupre cei numera i ai lor , patru- eci de mi , cinci sute.

19   Fii  lui Iuda: Er   i Onan :  r  Er   i Onan  murir  in p m ntul  Canaan .  i   fii  lui Iuda dupre n murile lor  fur : de la  ela n mul   elai ilor ; de la Perez  n mul  Perez ilor ; de la Zera n mul  Zera ilor .  i fii  lui Perez  fur : de la Hesron  n mul  Hesroni ilor ; de la Hamul  n mul  Hamuli ilor . Aceste *fur * n murile lui Iuda dupre cei numera i ai lor ,  apte- eci  i  ese de mi , cinci sute.

23   Fii  lui Isachar  dupre n murile lor : de la Tola n mul  Tolai ilor ; de la Puva n mul  Puvai ilor : De la Ia ub  n mul  Ia ubi ilor ; de la  imron  n mul   imroni ilor . Aceste *fur * n murile lui Isachar  dupre cei numera i ai lor ,  ese- eci  i patru de mi , trei-sute.

26   Fii  lui Zabulon  dupre n murile lor : de la Sered  n mul  Seredi ilor ; de la Elon  n mul  Eloni ilor ; de la Ialeel  n mul  Ialeeli ilor . Aceste *fur * n murile lui Zabulon  dupre cei numera i ai lor ,  ese- eci de mi , cinci sute.

28   Fii  lui Iosef  dupre n murile lor : Manase  i Efraim . Fii  lui Manase: de la  Machir  n mul  Machiri ilor ;  i Machir  n scu pre Galaad ; de la Galaad  n mul  Galaadi ilor ; Acestia *fur * fii  lui Galaad : de la  Iezer  n mul  Iezeri ilor ; de la Helec  n mul  Helechi ilor ; De la Asriel  n mul  Asrieli ilor ; de la  echem  n mul   echemi ilor . De la  emida n mul   emida ilor ;  i de la Hefer  n mul  Heferi ilor .  i  Zelofeoad , fiul  lui Hefer  n avea fii, ci numai fete,  i numile fetelor  lui Zelofeoad  erau: Mahla, Noa, Hogla, Milca  i Tirza. Aceste *fur * n murile lui Manase;  i cei numera i ai lor  *fur *: cinci- eci  i d oe de mi ,  apte sute.

35 Acestia *fur * fii  lui Efraim  dupre n murile lor : de la  utela n mul   utelai ilor ; de la Becher  n mul  Becheri ilor ; de la Tahan  n mul  Tahan ilor ;  i acestia *fur * fii  lui  utela: de la Eram  n mul  Erami ilor . Acestea *fur * n murile fiilor  lui Efraim  dupre cei numera i ai lor : trei- eci  i d oe de mi , cinci sute; acestea *fur * fii  lui Iosef  dupre n murile lor .

  Fii  lui Beniamin  dupre n murile lor : 38 de la Bela n mul  Belai ilor ; de la A bel  n mul  A beli ilor ; de la Ahiran  n mul  Ahirani ilor ; De la  ufam  n mul   ufami ilor ; de la Hufam  n mul  Hufami ilor .  i fii  lui Bela *fur *: Ard   i Naaman ; de la Ard  n mul  Ardi ilor ;  i de la Naaman  n mul  Naamani ilor . Acestia *fur * fii  lui Beniamin  dupre n murile lor ;  i cei numera i ai lor , patru- eci  i cinci de mi ,  ese sute.

  Acestia *fur * fii  lui Dan  dupre n murile lor : de la  uham  n mul   uhami ilor ; acestea *fur * n murile lui Dan  dupre n murile lor . T te n murile  uhami ilor  dupre cei numera i ai lor :  ese- eci  i patru de mi , patru sute.

  Fii  lui Asser  dupre n murile lor : de 44 la Imna n mul  Imnai ilor ; de la I vi n mul  I vi ilor ; de la Beria n mul  Beri ilor .  i de la fii  lui Beria: de la Heber  n mul  Heberi ilor ; de la Malchiel  n mul  Malchiel ilor ;  i numele fetei lui Asser  fu Sara. Acestea *fur * n murile 47 fiilor  lui Asser  dupre cei numera i ai lor , cinci- eci  i trei de mi , patru sute.

  Fii  lui Neftali dupre n murile lor : de 48 la Iahziel  n mul  Iahzieli ilor ; de la Guni n mul  Guni ilor . De la Ie er  n mul  Ie eri ilor ; de la  illem  n mul   illemi ilor . Aceste *fur * n murile lui Neftali dupre n murile lor ;  i cei numera i ai lor : patru- eci  i cinci de mi , patru sute.

  Acestia *fur * cei numera i ai fiilor  lui 51 Israel :  ese sute  i una mi ,  apte sute, trei- eci.

   i Iehova vorbi  lui Moisi,  ic nd :   Intr'a 52 53 cestia să se impart  p m ntul  spre moscenirea, dupre num rul  numilor  lor :   Celor  *ce sînt* mai mul i, să li dai mai mult  moscenire,  i celor  *ce sînt* mai pu ini, să li dai mai pu in  moscenire, fie-căruia să i se de  moscenirea dupre cei numera i ai sei. Totuși   cu sor i să se impart  p m ntul : dupre numile semini ilor  lor  p r tesci să se de  lor  moscenirea. Moscenirea fie-căreia *semin ie* să se imparte intre mare s u mic  dupre sor  .

   i acestia *fur * cei numera i ai Levi ilor  57 dupre n murile lor : de la Gher on  n mul  Gher oni ilor ; de la Kohat  n mul  Kohati ilor ; de la Merari n mul  Merari ilor . Acestea *fur * n murile lui Levi; 58 n mul  Libni ilor , n mul  Hebroni ilor , n mul  Maali ilor , n mul  Mu i ilor , n -

a Fac. 46. 16.

b Fac. 38. 2, etc.

c 46. 12.

d 1 Cron. 2. 3.

e Fac. 46. 15.

1 Cron. 7. 1.

f Fac. 46. 14.

g Fac. 46. 20.

h 1 Cron. 7. 1.

i 1 Cron. 7. 14.

15.

j 1 Cron. 17. 2.

k Jude. 6. 11, 24.

l 34.

m Cap. 27. 1.  

36. 11.

n Fac. 46. 21.

o 1 Cron. 7. 6.

p Fac. 46. 23.

q Fac. 46. 17.

1 Cron. 7. 30.

r Fac. 46. 24.

s 1 Cron. 7. 13.

t Vede Cap. 1.

u 46.

c 10s. 11. 23.  

d 14. 1.

e Cap. 33. 54.

f Cap. 33. 54.  

g Fac. 46. 11.

34. 13.

h 10s. 11. 23.  

i 14. 2.

j Fac. 46. 11.

k 16.

Esod. 6. 16, 17,

18, 19.

l 1 Cron. 6. 1,

16.

mulu Koreiților; Kohatū născu pre Amramū. Și numele femeii lui Amramū fu ⁹ Iochebeda, o fiică a lui Levi, carea lui Levi fu născută în Egiptū; și ea născu lui Amramū pre Aaronū și pre Moisi și pre Maria, sora acestora. ¹⁰ Și lui Aaronū ¹¹ i se născură Nadabū și Abihu, Eleazarū și Itamarū. Și ¹² Nadabū și Abihu muriră, cândū aduseră focū străinu lui Iehova. ¹³ Și cei numerați ai lorū fură: două-deci și trei de mi, totă partea bărbătescă de o lună și mai sus; ¹⁴ că ei nu fuseră numerați între *cei-l-alți* fil ai lui Israelū, că ¹⁵ lorū nu li s'a datū moscenire între fiilū lui Israelū.

¹⁶ Acestia fură cei numerați de Moisi și de Eleazarū, preutulū, cari pre fiilū lui Israelū ¹⁷ i numerară ¹⁸ în câmpia Moabului, lîngă Iordanū, ¹⁹ în dreptulū Ierichonului. ²⁰ Și într'acesta nici unulū n'a fostū din acei numerați de Moisi și de Aaronū, preutulū, cândū numeraseră ei pre fiilū lui Israelū în pustiuulū Sinai. Că Iehova ²¹ disese despre d'înșii: toți ²² o să móră în pustiu; și ²³ apa nici unulū dintr'înșii nu rămase, ²⁴ afară de Calebū, fiulū lui Iefune, și de Iosua fiulū lui Nunū.

Legea pentru moscenirea fetelorū.

²⁵ **S**I se apropiară fetele lui ²⁶ Zelofeadū, fiulū lui Heferū, fiulū lui Galaadū, fiulū lui Machirū, fiulū lui Manase, din nēmurile lui Manase, fiulū lui Iosefū; și numile fetelorū sale ²⁷ erau aceste: Mahla, Noa, și Hogla, și ²⁸ Milca, și Tirza. Și stāndū ele înaintea lui Moisi și înaintea lui Eleazarū, preutulū, și înaintea mai marilorū și a totă comunitatea, ²⁹ la ușa cortuluiū intrunirei, ³⁰ diseră: Părintele nostru ³¹ muri în pustiu, și elū nu fu în ceta celorū ce se adunară contra lui Iehova, ³² în ceta lui Core; ci elū muri pentru pecatulū seū; și feciori n'au. Pentru ce ³³ dară să se stingă numele părintelui nostru din nēmulū seū, că elū n'a avutū feciori? ³⁴ dă-ni *decī* moscenire între frații părintelui nostru. ³⁵ Și Moisi ³⁶ aduse cauza lorū înaintea lui Iehova. Și Iehova ³⁷ vorbi lui Moisi, ³⁸ dicēndū: ³⁹ Tu să dai lorū stēpānire de moscenire între frații părintelui lorū; și moscenirea părintelui lorū să o treci asupra lorū. Și fiilorū lui Israelū să vorbesci, ⁴⁰ dicēndū: Dacă va muri care-va, și nu va avē fil, atunci să fa-

ceți ca moscenirea lui să trecă la fiica lui. Și dacă nu va avē nici fiică, atunci să moscenirea lui să o dați fraților lui. Și dacă nu va avē nici frați, atunci să moscenirea lui să o dați frațilorū părintelui seū. Și dacă nici părintele seū nu va avē frați, atunci să moscenirea lui să o dați rudei celei mai aproape din nēmulū seū, și acela să o moscenescă; ¹ acesta să fie filorū lui Israelū ² lege judecătorească, precumū ordină Iehova lui Moisi.

Moisi înscințatū că are să móră; Iosua aședatū să-i urmeze.

Și Iehova ¹ disē lui Mosi: ² Sue-te pe acestū munte Abarimū, și te uită de vedī pāmēntulū, pre care I'amū datū eū filorū lui Israelū. Și după ce-lū veī fi vedūtū, și tu ³ te veī adaugi la poporulū teū, precumū s'a adaosū și Aaronū fratele teū. Pentru-că voi ⁴ v'atī resculatū contra cuvēntului meū în deșertulū Zinū, la cēta comunităței, ⁵ unde se *cuvinea* ca voi să mē sântiți la acea apă înaintea ochilorū lorū. Acesta fu ⁶ apa de cērtă la Kadeșū, în deșertulū Zinū.

Și Moisi ¹ vorbi lui Iehova, ² dicēndū: Iehova, ³ Dumneđeulū spiritelorū a totū corpulū, să pună unū bărbatū preste acēstă comunitate, ⁴ Care să *esă* înaintea lorū și să intre înaintea lorū; și care să-i scōtă și să-i ducă; ⁵ ca comunitatea lui Iehova să nu fie ⁶ ca oile cari n'au păstorū.

Și ¹ disē Iehova lui Moisi: Ié-ți pre Iosua, fiulū lui Nunū, bărbatulū ² intru care *este* spiritulū meū, și ³ pune preste d'insulū mâna ta; Și-lū pune înaintea lui Eleazarū, preutulū, și înaintea a totă comunitatea, și-i ⁴ dă ordinele *tale* în prezența lorū. Și ⁵ pune preste d'insulū din autoritatea ta, ca totă comunitatea filorū lui Israelū ⁶ să-lū asculte. ⁷ Și să stee elū înaintea lui Eleazarū, preutulū, și acesta să întrebe pentru d'insulū pre Iehova prin judecata de ⁸ Urimū, și duple cuvēntulū lui să *esă*, și ⁹ duple cuvēntulū lui să intre, elū și toți fiilū lui Israelū cu d'insulū, totă comunitatea.

Și Moisi ¹ făcu duple cumū ² i ordină Iehova: și luă pre Iosua, și-lū puse înaintea lui Eleazarū, preutulū, și înaintea comunităței întregi; Și puse mânele sale pe d'insulū, și-i dădu ³ ordinele *sale*, duple cumū vorbise Iehova prin Moisi.

g Esod. 2. 1, 2. & 6. 20.	Dent. 10. 9. Ios. 13. 14, 33. & 14. 3.	p Cap. 14. 30.	e Esod. 18. 15, 19.	Dent. 1. 37. & 32. 51.	n 1 Reg. 22. 17.	q Deut. 31. 7.	20. 18, 23, 26.
h Cap. 3. 2.	m Vers. 3.	Capulū 27.	f Cap. 36. 2.	Ps. 106. 32.	Zech. 10. 2.	r Vede Cap. 11.	1 Sam. 23. 9.
i Lev. 10. 1, 2.	n Cap. 1.	a Cap. 26. 33. & 36. 1, 11.	g Cap. 35. 29.	Cap. 37. 7.	Mat. 9. 36.	17. 28.	& 30. 7.
j Cap. 3. 4.	o Cap. 2. 14.	b Cap. 14. 35. & Ios. 17. 3.	h Cap. 33. 47.	i Cap. 16. 22.	Marc. 6. 34.	1 Sam. 10. 6.	u Esod. 28. 30.
1 Cron. 24. 2.	p Cap. 14. 28, 29.	c Cap. 14. 35. & 26. 64. 65.	i Cap. 20. 24, 28. & 31. 2.	2 Ebr. 12. 9.	o Fac. 41. 38.	9.	v Ios. 9. 14.
j Vede Cap. 3. 39.	q Cap. 18. 1, 2.	d Ios. 17. 4.	j Cap. 20. 12, 24.	3 Deut. 31. 2.	Jude. 3. 10. & 11. 39.	2 Reg. 2. 15.	1 Sam. 22. 10,
k Cap. 1. 49.	r Cor. 10. 5, 6.			4 1 Sam. 8. 20. & 18. 18.	1 Sam. 16. 18, 18.	3 Ios. 1. 16, 17.	13, 15.
l Cap. 18. 20, 23, 24.				5 2 Cron. 1. 10.	p Deut. 24. 9.	4 Vede Ios. 9. 14.	6 Deut. 3. 23. & 31. 7.

Sacrificiul celu de totă ziua, și darurile pentru sabate și serbători.

28 **S**I Iehova vorbi lui Moisi, dicându: Or-
2 dină fiilor lui Israel și ți lor: Să lu-
ați aminte, ca darurile mele, "nutrimântul
pentru sacrificiile mele cu focu intru mi-
rosu plăcutu mie, să mi le aduceți la tim-
pul lor.

3 Și să dicită cătră d'inșii: *"Acesta este sa-*
sacrificiul cu focu, pre care-lu veți aduce lui
Iehova: mnei de câte unu anu fără defectu,
câte două pe totă ziua, intru olocaustu per-
4 petuu: Pre unu mnelu să-lu sacrifiți de-
măneta, și pre celu-l-altu mnelu să-lu sa-
5 crifici între aminduo serele; Și a *"decea*
parte de Efa florea făinei, frământată cu
a patra parte de *"hinu de oleiu curatu,*
6 dreptu *"daru de pâne. "Olocaustu perpetuu*
este, care s'a făcutu in muntele Sinai intru
mirosu plăcutu, sacrificiu cu focu lui Iehova.
7 Și libațiunea lui *să fie vinu, a patra parte*
de hinu pentru unu mnelu; in sanctuariu
să torni acestă libațiune din vinu lui Ie-
8 hova. Și pre alu douăle mnelu să-lu sa-
crifici între aminduo serele, făcându ca și
cu darul de demaneta, și cu a libațiunea
sa, sacrificiu cu focu intru mirosu plăcutu lui
Iehova.

9 Și in ziua sabbatului, două mnei de câte
unu anu fără defectu, și două-decimii de fló-
rea făinei, frământată cu oleiu, dreptu daru
10 de pâne și cu libațiunea sa. Acesta *este*
"olocaustulu pentru fie-care sabbatu, afară de
olocaustulu celu perpetuu și libațiunea sa.

11 Și *"la inceputulu lunelor vóstre să adu-*
ceți olocaustu lui Iehova: două viței și unu
berbec, șapte mnei de câte unu anu fără
12 defectu; Și *"trei decimii de flórea făinei,*
frământată cu oleiu, *dreptu daru de pâne*
de fie-care vițelu; și două-decimii de flórea
făinei, frământată cu oleiu, *dreptu daru de*
13 *pâne pentru berbec; Și câte o decime*
de flórea făinei, frământată cu oleiu, *dreptu*
daru de pâne pentru unu mnelu; olocaustu
intra mirosu plăcutu, sacrificiu cu focu lui
14 Iehova *este. Și libațiunea loră să fie vinu*
jumătate de hinu pentru unu vițelu, și a
treia *parte de hinu pentru unu berbec,*
și a patra *parte de hinu pentru totu mnelulu.*
Acesta *este olocaustu lunelor noie pentru*
15 *fie-care lună a anulu. Și să se mai aducă lui*
Iehova și *"unu ciapă dreptu sacrificiu pentru*
păcatu, afară de olocaustu celu perpetuu
și de libațiunea sa.

"Și in luna întâia, in a patru-spre-decea 16
di a lunei, pascele lui Iehova *sunt.* "Și in 17
a cinci-spre-decea di a lunei acesteia *incă*
serbătore: șapte zile pâne azimă să se mâ-
nânce. In *"ziua d'ântăia di sântă să fie; nici 18*
unu lucru de servu să nu faceți. Și *dreptu 19*
sacrificiu cu focu, olocaustu, să aduceți
lui Iehova: două viței și unu berbec, și
șapte mnei de câte unu anu, *"cari fără 20*
defectu să fie voui; Și darul lor de
pâne din flórea făinei, frământată cu o-
leiu, să aduceți trei decimii pentru vițelu, și
două decimii pentru berbec; Și câte o de- 21
cime să aduci pentru fie-care mnelu din
cei șapte mnei; Și *"unu ciapă dreptu sa- 22*
crificiu pentru păcatu, spre a face espiare
pentru voi. Afară de olocaustu de de- 23
maneta, care *este olocaustu perpetuu, să a-*
duceți aceste. Astu-felu să aduceți voi șep- 24
te zile, in totă ziua nutrimântulu sacrifi-
ciulu cu focu, mirosu plăcutu lui Iehova;
să se aducă acestea pe lângă olocaustu
perpetuu și libațiunea sa. Și *"in ziua a șep- 25*
tea di sântă să fie voui; nici unu lucru de
servu să nu faceți.

Și *"in ziua întâielor fructe, cându voi 26*
aduceți daru de pâne nouă lui Iehova, la
incheerea *celor șapte săptămâni ale vóstre,*
di sântă să fie voui, nici unu lucru de servu
să nu faceți. Și să aduceți olocaustu intru 27
mirosu plăcutu lui Iehova: *"două viței, unu*
berbec, și șapte mnei de câte unu anu;
Și cu darul lor de pâne din flórea făi- 28
nei, frământată cu oleiu, trei decimii pen-
tru unu vițelu, și două decimii pentru unu
berbec: Câte o decime pentru fie-care 29
mnelu din cei șapte mnei: Și unu iedă, 30
spre a face espiare pentru voi. Să adu- 31
ceți *acestea, afară de olocaustu celu per-*
petuu și darul se de pâne (*"cari fără*
defectu voru fi voui) și libațiunea lor.

SI in luna a șeptea, in *ziua d'ântăia a 29*
lunei, di sântă să fie voui, nici unu lucru
de servu să nu faceți, *"di de sunetulu trim-*
băi să fie voui acestă! Și *dreptu oloca-*
ustu intru mirosu plăcutu lui Iehova să a-
duceți: unu vițelu, unu berbec, și șapte 2
mnei de câte unu anu, fără defectu; Și cu
darul lor de pâne *din flórea făinei, fră-*
mântată cu oleiu, trei decimii pentru vițelu,
și două decimii pentru berbec, Și câte o 3
decime pentru fie-care mnelu din cei șapte
mnei; Și unu iedă *dreptu sacrificiu pen-*
tru păcatu, spre a face espiare pentru voi;

Capit. 28.	d Lev. 2. 1.	1 Sam. 20. 5.	& 46. 6.	18.	Lev. 23. 7.	& 13. 6.	Fapt. 2. 1.
a Lev. 3. 11. &	e Esod. 29. 40.	1 Cron. 23. 31.	Osea 2. 11.	Lev. 23. 5.	n Vers. 31.	Lev. 23. 8.	r Vede Lev. 23.
21. 6. 8.	f Esod. 29. 42.	2 Cron. 2. 4.	Col. 2. 16.	Cap. 9. 8.	Lev. 22. 20.	g Esod. 23. 16.	18, 19.
Mal. 1. 7, 12.	h Vede Amos 5.	Esra 3. 5.	i Cap. 15. 4—12.	Deut. 16. 1.	Cap. 29. 8.	& 84. 22.	e Vers. 19.
b Esod. 29. 38.	25.	Neam. 10. 33.	j Vers. 22.	Ezec. 45. 21.	Deut. 15. 21.	Lev. 23. 10.	—
c Esod. 16. 38.	g Ezech. 46. 4.	Ioa. 1. 13, 14.	Cap. 15. 24.	i Lev. 23. 6.	o Vers. 15.	15.	Capit. 29.
Cap. 15. 4.	h Cap. 10. 10.	Ezec. 45. 17.	k Esod. 12. 6.	m Esod. 12. 16.	p Esod. 12. 16.	Deut. 16. 10.	a Lev. 23. 24.

- 6 Afară de ^bolocaustul¹ lunei noie și de darul² se³ de pâne și de ^colocaustul⁴ cel⁵ perpetu⁶, cu darul⁷ se⁸ de pâne și cu liba⁹țiunile lor¹⁰, ^dduple prescriere; *acesta este* sacrifici¹¹ cu foc¹² intru miros¹³ plăcut¹⁴ lui Iehova.
- 7 Și ^ela ^fdece al¹⁵ lunei acesteia ^ga șeptea, ^hși sântă să fie vou¹⁶i, și sufletele v¹⁷ostre ⁱsă amări¹⁸ți; să nu face¹⁹ți nici un²⁰ lucru. Și ^j*dreptu* olocaust²¹ intru miros²² plăcut²³ să aduce²⁴ți lui Iehova: un²⁵ vi²⁶țel²⁷, un²⁸ berbece, și șapte mnei²⁹ de câte un³⁰ an³¹, ^k*cari* fără defect³² să fie vou³³i; Și cu darul³⁴ lor³⁵ de pâne ^l*din* fl³⁶orea făinei, frământată cu olei³⁷, trei ^mdecimi³⁸ pentru vi³⁹țel⁴⁰, și două ⁿdecimi⁴¹ pentru berbece; Câte o ^odecime⁴² pentru fie-care mnel⁴³u din cei șapte mnei; Și un⁴⁴ ied⁴⁵u ^p*dreptu* sacrifici⁴⁶u pentru p⁴⁷ecat⁴⁸u, afară de ^qsacrifici⁴⁹ul⁵⁰ de p⁵¹ecat⁵²u cel⁵³u pentru esp⁵⁴are, și *afară de* olocaustul⁵⁵ cel⁵⁶u perpetu⁵⁷, cu darul⁵⁸ se⁵⁹ de pâne și cu liba⁶⁰țiunile lor⁶¹.
- 12 Și ^r'la ^sa cinci-spre-decea ^tși a lunei ^ua șeptea, ^vși sântă să fie vou⁶²i; nici un⁶³ lucru de serv⁶⁴u să nu face⁶⁵ți, ^wci să serba⁶⁶ți serbă-tore lui Iehova șapte ^xșile; Și ^y*dreptu* olocaust⁶⁷u, sacrifici⁶⁸u cu foc⁶⁹ intru miros⁷⁰ plăcut⁷¹ lui Iehova să aduce⁷²ți: trei-spre-dece vi⁷³ței, două berbeci, mnei⁷⁴ de câte un⁷⁵ an⁷⁶ patru-spre-dece, ^z*cari* fără defect⁷⁷ să fie; Și cu darul⁷⁸ lor⁷⁹ de pâne ^{aa}*din* fl⁸⁰orea făinei, frământată cu olei⁸¹, trei ^{ab}decimi⁸² pentru fie-care vi⁸³țel⁸⁴u din cei trei-spre-dece vi⁸⁵ței, două ^{ac}decimi⁸⁶ pentru fie-care berbece din cei două berbeci; Și câte o ^{ad}decime⁸⁷ pentru fie-care mnel⁸⁸u din cei patru-spre-dece mnei; Și un⁸⁹ ied⁹⁰u ^{ae}*dreptu* sacrifici⁹¹u pentru p⁹²ecat⁹³u, afară de olocaustul⁹⁴ cel⁹⁵u perpetu⁹⁶, de darul⁹⁷ se⁹⁸ de pâne și de liba⁹⁹țiunea sa.
- a/ 17 Și a două ^{af}și să aduce¹⁰⁰ți: două-spre-dece vi¹⁰¹ței, două berbeci, și mnei¹⁰² de câte un¹⁰³ an¹⁰⁴ patru-spre-dece, fără defect¹⁰⁵; Și cu darul¹⁰⁶ lor¹⁰⁷ de pâne și liba¹⁰⁸țiunile lor¹⁰⁹ pentru vi¹¹⁰ței, pentru berbeci și pentru mnei, ^{ag}duple prescriere; Și un¹¹¹ ied¹¹²u ^{ah}*dreptu* sacrifici¹¹³u pentru p¹¹⁴ecat¹¹⁵u, afară de olocaustul¹¹⁶ cel¹¹⁷u perpetu¹¹⁸ și de darul¹¹⁹ se¹²⁰ de pâne și de liba¹²¹țiunile lor¹²².
- 20 Și a treia ^{ai}și: un¹²³-spre-dece vi¹²⁴ței, două berbeci, și mnei¹²⁵ de câte un¹²⁶ an¹²⁷ patru-spre-dece, fără defect¹²⁸; Și cu darul¹²⁹ lor¹³⁰ pe pâne și liba¹³¹țiunile lor¹³² pentru vi¹³³ței, pentru berbeci și pentru mnei, ^{aj}duple prescriere; Și un¹³⁴ ied¹³⁵u ^{ak}*dreptu* sacrifici¹³⁶u pentru p¹³⁷ecat¹³⁸u; afară de olocaustul¹³⁹ cel¹⁴⁰u perpetu¹⁴¹ și de darul¹⁴² se¹⁴³ de pâne și de liba¹⁴⁴țiunea sa.

Și a patra ^{al}și: ^{am}dece vi¹⁴⁵ței, două berbeci ^{an}23 și mnei¹⁴⁶ de câte un¹⁴⁷ an¹⁴⁸ patru-spre-dece, fără defect¹⁴⁹; Și cu darul¹⁵⁰ lor¹⁵¹ de pâne și liba¹⁵²țiunile lor¹⁵³ pentru vi¹⁵⁴ței, pentru berbeci și pentru mnei, ^{ao}duple prescriere; Și un¹⁵⁵ ied¹⁵⁶u ^{ap}*dreptu* sacrifici¹⁵⁷u pentru p¹⁵⁸ecat¹⁵⁹u, afară de olocaustul¹⁶⁰ cel¹⁶¹u perpetu¹⁶² și de darul¹⁶³ se¹⁶⁴ de pâne și de liba¹⁶⁵țiunea sa.

Și a cincea ^{aq}și: nou¹⁶⁶ă vi¹⁶⁷ței, două berbeci ^{ar}26 și mnei¹⁶⁸ de câte un¹⁶⁹ an¹⁷⁰ patru-spre-dece, fără defect¹⁷¹; Și cu darul¹⁷² lor¹⁷³ de pâne și liba¹⁷⁴țiunile lor¹⁷⁵ pentru vi¹⁷⁶ței, pentru berbeci și pentru mnei, ^{as}duple prescriere; Și un¹⁷⁷ ied¹⁷⁸u ^{at}*dreptu* sacrifici¹⁷⁹u pentru p¹⁸⁰ecat¹⁸¹u, afară de olocaustul¹⁸² cel¹⁸³u perpetu¹⁸⁴ și de darul¹⁸⁵ se¹⁸⁶ de pâne și de liba¹⁸⁷țiunea sa.

Și a șeslea ^{au}și: opt¹⁸⁸ă vi¹⁸⁹ței, două berbeci ^{av}29 și mnei¹⁹⁰ de câte un¹⁹¹ an¹⁹² patru-spre-dece, fără defect¹⁹³; Și cu darul¹⁹⁴ lor¹⁹⁵ de pâne și liba¹⁹⁶țiunile lor¹⁹⁷ pentru vi¹⁹⁸ței, pentru berbeci, și pentru mnei, ^{aw}duple prescriere; Și un¹⁹⁹ ied²⁰⁰u ^{ax}*dreptu* sacrifici²⁰¹u pentru p²⁰²ecat²⁰³u, afară de olocaustul²⁰⁴ cel²⁰⁵u perpetu²⁰⁶ și de darul²⁰⁷ se²⁰⁸ de pâne și de liba²⁰⁹țiunea sa.

Și a șeptea ^{ay}și: șapte vi²¹⁰ței, două berbeci ^{az}32 și mnei²¹¹ de câte un²¹² an²¹³ patru-spre-dece, fără defect²¹⁴; Și cu darul²¹⁵ lor²¹⁶ de pâne și liba²¹⁷țiunile lor²¹⁸ pentru vi²¹⁹ței, pentru berbeci și pentru mnei, ^{ba}duple prescriere; Și un²²⁰ ied²²¹u ^{ab}*dreptu* sacrifici²²²u pentru p²²³ecat²²⁴u, afară de olocaustul²²⁵ cel²²⁶u perpetu²²⁷ și de darul²²⁸ se²²⁹ de pâne și de liba²³⁰țiunea sa.

Și a opta ^{ac}și să fie vou²³¹i ^{ad}"și sântă, nici un²³² lucru de serv²³³u să nu face²³⁴ți. Și ^{ae}*dreptu* olocaust²³⁵u, sacrifici²³⁶u cu foc²³⁷ intru miros²³⁸ plăcut²³⁹ lui Iehova, să aduce²⁴⁰ți: un²⁴¹ vi²⁴²țel²⁴³, un²⁴⁴ berbece, șapte mnei²⁴⁵ de câte un²⁴⁶ an²⁴⁷, fără defect²⁴⁸; Și cu darul²⁴⁹ lor²⁵⁰ de pâne și liba²⁵¹țiunile lor²⁵² pentru vi²⁵³ței, pentru berbeci și pentru mnei, ^{af}duple prescriere; Și un²⁵⁴ ied²⁵⁵u ^{ag}*dreptu* sacrifici²⁵⁶u pentru p²⁵⁷ecat²⁵⁸u, afară de olocaustul²⁵⁹ cel²⁶⁰u perpetu²⁶¹ și de darul²⁶² se²⁶³ de pâne și de liba²⁶⁴țiunea sa.

Aceste să le aduce²⁶⁵ți lui Iehova in ^{ah}"serbă-t²⁶⁶ările v²⁶⁷ostre, afară de ^{ai}"voturile v²⁶⁸ostre și de darurile v²⁶⁹ostre cele de bună-voiă, și de olocaustele v²⁷⁰ostre, și de darurile v²⁷¹ostre de pâne, și de liba²⁷²țiunile v²⁷³ostre, și de sacrifici²⁷⁴e v²⁷⁵ostre de bucuriă.

Și Moisi spuse fiilor²⁷⁶u lui Israel²⁷⁷u t²⁷⁸ote 40 câte ordină Iehova lui Moisi.

^b Cap. 28. 11.
^c Cap. 28. 3.
^d Cap. 15. 11, 12.

^e Lev. 16. 29. & 29. 27.
^f Ps. 35. 18.
^g Isa. 68. 6.

^h Cap. 28. 19.
ⁱ Lev. 16. 8, 5.
^j Lev. 23. 34.
^k Deut. 16. 13.

^l Exec. 45. 25.
^m Ezra 3. 4.
ⁿ Vers. 3, 4, 9, 10.

^o Cap. 15. 12. & 28. 7, 14.
^p Vers. 18.
^q Lev. 23. 36.

^r Lev. 23. 2.
^s 1 Cron. 23. 31.
^t 2 Cron. 31. 3.

^u Ezra 3. 5.
^v Neem. 10. 33.
^w Isa. 1. 14.

^x Lev. 7. 11, 16. & 22. 21, 23.

Legi pentru votu.

- 30** SI Moisi vorbi către ^acapii semințiilorloru
fiiloru lui Israelu, dicendū: Acesta este
2 cuvântul, pre care-lu ordină Iehova. ^bDacă
bărbatū va face votū lui Iehova, seū ^cjură-
mētū va jura, seū va lega sufletulū seū
cu legătură, să nu-și calce cuvântulū seū,
ci să ^dfacă tōte câte aū eșitū din gura lui.
3 Si dacă femeā va face votū lui Iehova, seū
se va lega cu legătură in casa părintelui
4 ei, in juneța ei; Si părintele ei va aūdi
votulū ei seū legătura ei, cu care ea a legatū
sufletulū ei, și părintele ei la acesta
nu va ^edice nimicū, tōte voturile ei vorū sta,
și tōtă legătura, cu care ea a legatū sufle-
5 tulū ei, va sta. Erū dacă părintele ei o va
opri in ^fdiūa in care a aūdit'o, tōte votu-
rile ei și tōte legăturile ei, cu cari ea a
legatū sufletulū ei, nu vorū sta; și Iehova
va erta pre ea, că părintele ei a oprit'o
pre ea.
6 Si dacă ea măritându-se va avē asupră-și
voturile ei, seū altū ce-va ce a rostitū cu ușu-
7 rință cu buzele ei, prin care ea și-a legatū
sufletulū ei; Si dacă bărbatulū ei o va aūdi,
și va tăcē in ^gdiūa in care a aūdit'o, voturile
ei vorū sta, și legăturile ei, cu cari a legatū
8 sufletulū ei, vorū sta. Erū dacă bărbatū
bărbatulū ei o va ^hopri in ⁱdiūa in care a aūditū,
atuncea desființat'a elū votulū ei ce-lū avea ea
asupră-și, și ceea ce a rostitū ea cu ușu-
9 rință cu buzele sale, prin cari ea a legatū
sufletulū ei; și Iehova va erta pre ea.
10 Cātū ^jpentru votulū vėduvei, seū alū des-
părțitei, totū cu ce ^kși va lega ea sufletulū va
sta asupră-i.
11 Si dacă ea ^lfiindū încă in casa bărbatu-
lui ei, a făcutū vr'unū votū, seū a legatū
12 sufletulū ei cu legătură prin jurământū; Si
dacă bărbatulū ei o va aūdi, și-i va tăcē, și
nu o va opri, tōte voturile ei vorū sta, și tōtă
legătura, cu care ea a legatū sufletulū ei,
13 va sta. Erū dacă bărbatulū ei le va desfi-
ința in ^mdiūa aceea in care va aūdi, tōte
câte aū eșitū din buzele ei, fie voturi, fie
legături ale sufletulū ei, nu vorū sta; bărbatū
14 ei le-a desființatū, și Iehova va erta
pre ea. Totū votulū și tōtă legătura cu ju-
rământū de amărirea sufletulū ei, bărbatū
15 ei le va desființa. Dară dacă bărbatulū i va
tăcē din ⁿdi in ^odi, prin acesta elū va întări
tōte voturile ei seū tōte legăturile ei, cari
sunt asupră-i; le va întări, căci elū a tăcutū
in ^pdiūa in care le-a aūditū. Erū dacă elū le

va desființa, după ce le-a aūditū, elū va
purta păcatulū ei.

Acestea sunt legile, pre cari Iehova le-a 16
ordinatū lui Moisi, intre bărbatū și femea
sa, intre părinte și fiica sa, încă ^qfiinlū in
tēnerețele ei, in casa părintelui ei.

Invingerea Madianișilorū.

31 SI Iehova vorbi lui Moisi, dicendū: ^aRes- 31
bună pre fii lui Israelu asupra Madi- 2
nișilorū, și după aceea te ^bvei adaugi la po-
porulū teū.

Si Moisi vorbi către poporū, dicendū: 3
Bărbați d'intre voi să se înarmeze de oștire,
ca să mērgă asupra Madianulū, să facă res-
bunarea lui Iehova contra Madianulū. Câte 4
o mie de seminția, din tōte semințiile lui
Israelu, să trāmeteți la oștire. Si se nu- 5
mērāră din miile lui Israelu câte o mie
de tōtă seminția, dūoē-spre-dece mi de în-
armați de oștire. Si Moisi trāmese pre 6
acestia la resbelū, câte o mie de la tōtă
seminția, pre ei și cu ei pre Fineașū, fi-
iulū lui Eleazarū preutulū, cu unelte sa-
cre și ^ctrimbite de alarmă in mână sa. Si 7
ei luptāndu-se contra Madianulū, cumū Ie-
hova ordinasē lui Moisi, ^duciseră tōtă ^epar-
tea bărbătēscă. Si uciseră pe lūngă cei- 8
l-alti uciși ^fde d'înșii și pre regiū Madianu-
lui: pre ^gEvi și pre Rekemū, pre Zurū și
pre Urū și pre Reba, pre cinci regi ai
Madianulū; și pre ^hBalaamū, fiulū lui Be-
orū, ⁱlū uciseră cu sabiā. Si fii lui Israelu 9
duseră prinse femeele Madianulū și pre
pruncii lorū, prādāndu-i de tōte vitele lorū,
de tōte turmele lorū și de tōtă aveea lorū.
Si li arseră cu focū tōte cetățile lorū, cu 10
locuințele lorū și tōte castelele lorū. Si ^jei 11
luarā tōtă prada și tōte jăfurile de omeni
și de vite. Si pre cei prinși și jăfurile și 12
prādele le aduseră la Moisi și la Eleazarū,
preutulū, și la comunitatea fiilorū lui Isra-
elū, in tabēra din câmpia Moabulū, lūngă
Iordanū, in dreptulū Ierichonulū.

Si Moisi și Eleazarū, preutulū, și toți 13
mai marii comunităței, li eșiră intru intīm-
pinare afară din tabēră. Si Moisi se a- 14
prinse de mânia pre căpeteniile oștirei, pre
cei mai mari preste mi și pre cei mai
mari preste sute, cari se intorceā de la
resbelū. Si Moisi ^kdise către d'înșii: Ce! 15
lāsărāți vii pre ^ltōte femeele? Ecce! ^maceste 16
sunt acele, cari dupre ⁿcuvântulū lui Bala-
amū, dādurā ocașione fiilorū lui Israelu ca
să păcātuēscă in contra lui Iehova in fapta

Capit. 30.	Jude. 11. 30.	d Lev. 22. 27.	Nab. 1. 15.	b Cap. 27. 13.	1 Reg. 11. 15.	g Ios. 13. 22.	j Cap. 25. 2.
a Cap. 1. 4. 16.	35.	Ps. 22. 25. &	e Fac. 3. 16.	c Cap. 10. 9.	16.	h Deut. 20. 14.	k Cap. 24. 14.
& 7. 2.	e Ecl. 5. 4.	50. 14. & 66.	—	d Cap. 20. 18.	e Vede Jude. 6.	i Vede Deut. 20.	l 2 Pet. 2. 15.
b Lev. 27. 2.	f Lev. 5. 4.	13. 14. & 116.	Capit. 31.	Jude. 21. 11.	1, 2, 33.	14.	m Apoc. 2. 14.
Dent. 23. 21.	g Mat. 14. 9.	14. 18.	a Cap. 25. 17.	1 Sam. 27. 9.	f Ios. 13. 21.	1 Sam. 15. 3.	
	h Fapt. 23. 14.						

lui Peorū, cândū 'veni plaga aceea preste
 17 comunitatea lui Iehova. Acumū decī "uci-
 deți tōtā partea bărbătēscă d'ntre prunci,
 cumū și tōtā femea, care a cunoscutū im-
 18 preunare de bărbatū, ucideți-o. Și pre toți
 pruncii de parte femeēscă, cari n'au c-
 noscutū impreunare de bărbatū, pre acelea
 19 vii lăsați-le voui. Și "voi să tăbērăți afară
 din tabēră șapte dīle, toți cari au ucisū pre
 cine-va, séu "cari s'au atinsū de care-va
 ucisū, ca să vē curățiți a treia și a șeptea
 20 dī, pre voi și pre cei prinși ai vostri. Și
 tōte vestmintele, și tōte lucrurile de pele,
 și tōte cele ce sūnt făcute *din pērū* de ca-
 pră, și tōte uneltele de lemnū, să le cu-
 rățiți.
 21 Și Eleazarū preutulū dīse cătră bărbații
 de resbelū, cari merseseră la bătaiā: acesta
este statutul de lege, pre care Iehova 'lū
 22 ordinā lui Moisi: Numai aurulū și argintulū,
 23 arama, ferulū, cosiforulū și plumbulū, Și
 totū ce pōte suferi foculū, să-lū treceți prin
 focū, ca să se curățe; darā să se curățe și
 "cu apă de stropire; érū tōte ce nu potū
 24 suferi foculū, să le treceți prin apă. "Și să
 vi spālăți vestmintele vōstre in dīuā a șep-
 tea, și veți fi curați; și dup'aceea veți in-
 tra in tabērā.
 25 26 Și Iehova vorbi lui Moisi, dīcēndū: Fă
 numărarea prādei și a acelorū prinși din o-
 menī și din vite, tu și Eleazarū preutulū și cu
 27 capii *caselorū* părintesci ai comunităței. Și
 "prādele le imparte in dūoē, intre purtăto-
 ri resbelului, cari eșirā la oștire, și intre
 28 tōtā comunitatea; Și să ieī și pentru Ie-
 hova dare de la bărbații de resbelū, cari au
 eșitū la oștire: din tōtā cincī-suta "câte unū
 sufletū, din omenī și din boi și din asini
 29 și din oi. Din jumātatea lorū să le luați
 pre acētea, și să le dai lui Eleazarū, preu-
 30 tulū, darulū rēdicatū alū lui Iehova. Și din
 jumātatea fiilorū lui Israelū să ieī de o 'parte
 din tōtā cincī-ḑecea câte unū sufletū, din o-
 menī, din boi, din asini și din oi, din tōtā
 31 vite; și să le dai Levițilorū, "cari păzescū
 cele de păzitū in lōcașulū lui Iehova. Și
 Moisi și Eleazarū preutulū făcurā, duple
 cumū ordinā Iehova lui Moisi.
 32 Și prada ce mai rămāsese din jafulū, ce
 făcuse poporulū *ce eșise* la oștire, era: oi,
 33 șese sute șapte-ḑeci și cincī de mii; Și boi,
 34 șapte-ḑeci și dūoē de mii; Și asini, șese-
 35 ḑeci și una de mii; Și suflate de omenī,
 36 femeī, cari n'au cunoscutū impreunare de bār-
 batū, preste totū, trei-ḑeci și dūoē de mii.
 Și fu jumātatea *prādei*, partea acelorā,

cari eșiserā la oștire: numărulū oilorū, trei-
 sute trei-ḑeci și șapte de mii, cincī sute. Și 37
 darea pentru Iehova fu: oi, șese sute șapte-
 ḑeci și cincī; Și boi, trei-ḑeci și șese de 38
 mii; și darea lui Iehova dintr'acestia fu:
 șapte-ḑeci și dūoē; Și asini, trei-ḑeci de 39
 mii cincī sute; și darea lui Iehova din ace-
 stia: șese-ḑeci și unulū; Și suflate de o- 40
 menī: șese-spre-ḑece mii; și darea lui Ie-
 hova din acestia: trei-ḑeci și dūoē de suflate.
 Și Moisi darea *luatā dreptū* darū rēdicatū 41
 lui Iehova o dādu lui Eleazarū preutulū,
 "dupre cumū ordinā Iehova lui Moisi.

Și din jumātatea fiilorū lui Israelū, ce 42
 Moisi a tras'o de la bărbații, ce merseserā
 la oștire, (Și acēstā jumātate a comunitā- 43
 ței fu: oi, trei-sute trei-ḑeci și șapte de mii,
 cincī sute; Boi, trei-ḑeci și șese de mii; A- 44 45
 sini: trei-ḑeci de mii, cincī sute; Și omenī
 46 șese-spre-ḑece mii;) "Din acēstā parte a
 47 fiilorū lui Israelū Moisi puse la o parte din
 tōtā cincī-ḑecea câte unulū, din omenī și
 din vite, și le dādu Levițilorū, cari păziaū
 cele de păzitū in lōcașulū lui Iehova, cumū
 ordinase Iehova lui Moisi.

Și apropiatū-s'au căpiteniele cătră Moisi, 48
 mai marii preste mii și mai marii preste
 sute, Și ḑiserā lui Moisi: Servii tei fă- 49
 curā numărarea bărbaților de resbelū, cari
fuserā suptū conducerea nōstrā, și nu lip-
 sesce din noi nicī unulū; Decī noi adu- 50
 cemū darū lui Iehova, fie-care ceea ce a
 gāsitū: scule de aurū, salbe, brăḑiare, ānele,
 cercei și colete, "spre a face eșiare pentru
 suflatele nōstre inaintea lui Iehova. Și Moisi 51
 și Eleazarū preutulū luarā aurulū de la d'in-
 šiī, sculele lucrate. Și totū aurulū, care 52
 se aduse *dreptū* darū rēdicatū lui Iehova de
 cătră cei mai mari preste mii și cei mai
 mari preste sute, fu: șese-spre-ḑece mii, șep-
 te sute, cincī-ḑeci de sicli. (Că "bărbații de 53
 oștire prādaserā fie-care pentru sine). Și 54
 Moisi și Eleazarū preutulū luarā aurulū de la
 mai marii preste mii și preste sute, și-lū
 aduserā in cortulū intrunirei "dreptū amintire
 pentru fiii lui Israelū inaintea lui Iehova.

*Pământulū celū cuceritū la resăritulū Iordanulū
 se împărtesce intre semințiile lui Rubenū, a
 lui Gadū și la o jumātate din Manase.*

SI fiii lui Rubenū și fiii lui Gadū aveau 32
 mulțime mare fōrte de vite; și ei vē-
 ḑurā pământulū "lazerū și pământulū Ga-
 laadū, că, éccē! loculū acela era locū pen-
 tru vite. Și venirā fiii lui Gadū și fiii lui 2
 Rubenū, și vorbirā lui Moisi și lui Eleazarū
 preutulū, și cătră mai marii comunităței, ḑi-

1 Cap. 25. 9.
 m Jude. 21. 11.
 n Cap. 5. 2.
 o Cap. 19. 11,

etc.
 p Cap. 19. 9, 17.
 q Lev. 11. 25.
 r Ios. 22. 8.

1 Sam. 30. 24.
 s Vede Vers. 30,
 47.
 Cap. 18. 26.

t Vede vrs. 42—
 47.
 u Cap. 3. 7, 8,
 25, 31, 36. &

18. 3, 4.
 v Vede Cap. 18.
 8, 19.
 w Vers. 30.

y Esod. 30. 12,
 16.
 z Deut. 20. 14.
 a Esod. 30. 16.

Capulū 22.
 a Cap. 21. 32.

Ios. 18. 25.
 2 Sam. 24. 5.

3 cîndu: Atarotû, și Dibonû, și Iazerû, și
 4 Nimra, și Heșbonû, și Eleale, și Șebama, și
 4 Nebo, și Beonû, Pămîntulû, pre care Iehova
 5 l'lu bātu înaintea comunităței lui Israelû,
este pămîntul pentru vite, și servii tei aũ vite.
 5 Și ȕiseră *mai departe*: De amũ aflatũ charũ
 înaintea ochilorũ tei, sã se dee acestũ pãmîntũ
 6 servilorũ tei spre stẽpãnire; nu ne trece preste Iordanũ!
 6 Și Moisi ȕise cãtrã fiii lui Gadũ și cãtrã
 fiii lui Rubenũ: Nu cumũ-va fraȕii vo-
 7 stri aũ sã mẽrgã la resbelũ, și voi sã se-
 deȕi aceea? Și pentru ce întorȕeȕi ȕimele
 8 fiilorũ lui Israelû, ca sã nu trecã în pãmẽn-
 tulũ, pre care Iehova l'lu dã lorũ? Așa fã-
 9 curã pãrinȕii voștri, cãndũ i trãmesesũ de
 la Kadeșũ-Barnea ca sã vedã pãmîntulũ;
 10 Cã ei se suirã pãnã la valea Eșcolũ, și
 după ce vẽdurã pãmîntulũ, întorșerã ȕima
 11 fiilorũ lui Israelû, ca sã nu intre în pãmẽn-
 tulũ, pre care Iehova l'lu dãduse lorũ. 'Și
 se aprinse mânia lui Iehova în ȕiũa a-
 12 ceea, și elũ jurã, ȕicẽndũ: Acesti bãrbaȕi,
 cari eșirã din Egiptũ, de la anii dũoẽ-deci
 13 și mai susũ, nu vorũ vedẽ acelũ pãmîntũ,
 pre care eũ cu jurãmẽntũ l'amũ promisũ lui
 14 Abraamũ și lui Isaacũ și lui Iacobũ, pen-
 tru-cã n'aũ urmatũ mie pe deplinũ; A-
 farã de Calebũ, fiulũ lui Iefune, Keneze-
 15 ulũ, și de Iosua, fiulũ lui Nunũ; cã ei aũ
 urmatũ pe deplinũ lui Iehova. Și mânia
 16 lui Iehova se aprinse asupra lui Israelũ,
 și-lũ lãsã sã se rãtãcẽscã în pustiiũ pa-
 17 tru-deci de ani, pãnã ce se stinse tãtã
 18 acea generaȕiune, care fãcu rẽũ în ochii
 19 lui Iehova. Și acumũ, ȕecẽ voi v'aȕi scu-
 latũ în loculũ pãrinȕilorũ voștri, clociturã
 de ȕimeni pẽcãtoșĩ, ca sã ȕimulȕiȕi și mai
 20 tare foculũ mãniei lui Iehova contra lui
 21 Israelũ. Cã dacã voi vẽ întorȕeȕi de la d'in-
 sulũ, elũ va mai lãsa pre ei în acestũ pus-
 22 tiũ, și voi veȕi perde totũ poporulũ acesta.
 23 Și ei se apropiarã de d'insulũ, și-ȕi ȕi-
 24 serã: Staule de ȕi voimũ sã facemũ aicea
 25 pentru vitele nãștre, și cetãȕi pentru copiiĩ
 26 nostri; Și noi ne vomũ ȕnarma, și curẽndũ
 27 vomũ merge înaintea fiilorũ lui Israelũ, pãnã
 28 ce-i vomũ duce la loculũ lorũ: darã copiiĩ
 29 noștri vorũ rãmãnẽ în aceste cetãȕi ȕintãre,
 30 de frica locuitorilorũ acestui pãmîntũ. 'Noi
 31 nu ne vomũ întorȕe la casele nãștre, pãnã
 32 ce fiii lui Israelũ nu-șĩ vorũ fi luatũ fie-
 33 care moscenirea sa. Cã noi nu vomũ mos-
 34 ceni cu ei ȕmpreunã dincolo de Iordanũ,

nicĩ mai departe; cã moscenirea nãștrã ni
 va veni dincȕce de Iordanũ, despre re-
 sãritũ.

20 Și ȕise Moisi cãtrã d'ȕșii: De veȕi face
 21 acẽsta, și de vẽ veȕi ȕnarma la resbelũ
 înaintea lui Iehova; Și fie-care din voi
 22 ȕnarmaȕi vorũ trece Iordanulũ înaintea lui
 Iehova, pãnã ce elũ va alunga pre nea-
 23 micii seĩ de d'ȕinaintea sa. Și numai după
 24 ce tẽra va fi supusã înaintea lui Iehova
 vẽ veȕi întorȕe ȕnapoi, atunci veȕi fi nevinovaȕi
 25 înaintea lui Iehova și înaintea lui Is-
 raelũ, și acestũ pãmîntũ va fi stẽpãnirea
 vãștrã înaintea lui Iehova; Și de nu veȕi
 26 face acẽsta, ȕecẽ voi pẽcãtuȕiȕi înaintea lui
 Iehova, și sã sciȕi, cã pẽcãtulũ voștru vẽ
 va ajunge pre voi. 'ȕidiȕi-vĩ deci cetãȕi
 27 pentru copiiĩ voștri, și staule pentru oile vã-
 28 ștre, și ceea ce a vorbitũ gura vãștrã faceȕi.

25 Și vorbirã fiii lui Gadũ și fiii lui Rubenũ
 cãtrã Moisi, ȕicẽndũ: Servii tei vorũ face a-
 26 așa, dupre cumũ li ordinã domnulũ nostru:
 27 'Copiiĩ noștri, femeele nãștre, turmele nãștre,
 și tãte vitele nãștre vorũ rãmãnẽ aici în ce-
 28 tãȕile Galaadulũ; Și servii tei vorũ trece totĩ
 29 ȕinarmaȕi de ȕștire înaintea lui Iehova la res-
 belũ, dupre cumũ ȕice domnulũ nostru.

28 Și Moisi ordinã în preșenȕa lorũ lui E-
 29 leazarũ, preutulũ, și lui Iosua, fiulũ lui Nunũ,
 și capilorũ caselorũ pãrinȕesci din seminȕie-
 30 le fiilorũ lui Israelũ. Și Moisi ȕise cãtrã
 31 d'ȕșii: Dacã fiii lui Gadũ și fiii lui Ru-
 benũ vorũ trece cu voi Iordanulũ totĩ ȕinar-
 32 maȕi la resbelũ înaintea lui Iehova; și dacã
 33 tẽra va fi voĩ supusã, atuncea sã daȕi lorũ
 pãmîntulũ Galaadũ spre stẽpãnire; Și de
 34 nu vorũ trece cu voi ȕinarmaȕi, atunci ei mo-
 35 scenirea lorũ o vorũ avẽ cu voi ȕmpreunã
 în pãmîntulũ Canaanũ. Și respunșerã fiii
 36 lui Gadũ și fiii lui Rubenũ, ȕicẽndũ: Ceea
 ce a vorbitũ Iehova cãtrã servii seĩ vomũ
 37 face. Noi vomũ trece ȕinarmaȕi înaintea lui
 38 Iehova în pãmîntulũ Canaanũ, și stẽpãnirea
 moscenirei nãștre sã ni rãmãnã dincȕce de
 39 Iordanũ.

33 Și așa Moisi dãdu lorũ, fiilorũ lui Gadũ
 și fiilorũ lui Rubenũ și la jumãtate din semi-
 34 ȕia lui Manase, fiulũ lui Iosefũ, regatulũ
 lui Sihonũ, regele Amoreilorũ, și regatulũ
 35 lui Ogũ, regele din Basanũ, tẽra cu cetã-
 ȕile ei și cu hotarele lorũ, cetãȕile acelei țeri
 jurũ ȕmprejurũ.

34 Și fiii lui Gadũ rezidirã Dibonulũ și Ataro-
 35 tulũ și Aroerulũ. Și Atrotũ-Sofanulũ și Ia-

b Vers. 36.	Dent. 1. 34, 38.	30.	o Dent. 1. 34.
c Vers. 38.	i Cap. 14. 11.	i Cap. 14. 24.	p Dent. 30. 17.
d Vers. 38.	31.	Dent. 1. 36.	Isa. 22. 18, 18.
e Cap. 21. 24, 24.	Dent. 1. 34.	Isa. 14. 8, 9.	q Cron. 7. 19.
f Cap. 13. 3, 26.	f Cap. 14. 28.	m Cap. 14. 33.	r Isa. 4. 12, 13.
g Dent. 1. 32.	29.	34, 35.	s Isa. 22. 4.
h Cap. 13. 24.	Dent. 1. 35.	n Cap. 26. 64.	t Vers. 23.
31.	k Cap. 14. 24.	65.	

Isa. 12. 1. &	v Isa. 22. 4.	Isa. 59. 12.	Isa. 12. 8. &
13. 8.	z Dent. 3. 12, 15.	z Vers. 16. 34.	13. 8. & 22. 4.
i Dent. 3. 18.	16, 18.	etc.	e Cap. 21. 24.
Isa. 1. 14. &	Isa. 1. 15. &	a Isa. 1. 14.	53, 55.
4. 12, 13.	13. 8, 32. &	b Isa. 4. 12.	f Cap. 33. 45.
u Dent. 3. 20.	22. 4, 9.	c Isa. 1. 13.	46.
Isa. 11. 23. &	y Fac. 4. 7. &	d Dent. 3. 12—	g Dent. 2. 36.
18. 1.	44. 16.	17. & 29. 8.	h Vers. 1. 3.

36 zerulū și Iogbeha, Și 'Betū-Nimra și Betū-Haranulū, ^j cetățî întărite, și staule pentru oi.
 37 Și fiil lui Rubenū ^k rezidiră Heșbonulū și E-lealul și Kiriataimulū, Și 'Nebo și ^m Baal-Meonulū, ⁿ schimbându-li numile, și Șibma; și puse alte numi cetățîlorū pre carile rezidiră.
 39 Și fiil lui ^o Machirū, fiulū lui Manase, se duseră la Galaadū, și-lū luară, și alungară
 40 pre Amoreii ^p ce locuiau intr'insulū. Și Moisi ^q dădu Galaadulū lui Machirū, fiulū lui Manase, și elū locui acolo. Și ^r Iairū, fiulū lui Manase, încă se duse, și luă satele lorū, și
 42 le numi ^s Havotū-Iairū (*satele lui Iairū*.) Asemenea și Noba merse, și luă Kenatulū și cetățile lui, și li puse numele Noba duple numele lui.

Locurile tăberărei Israelitilorū enumerate.

33 **A**CESTEA sînt stațiunile fiilorū lui Israelū, cari eșiră din pămēntulū Egiptulū duple oștirile lorū, suptū conducerea
 2 lui Moisi și a lui Aaronū. Că Moisi descrie pornirile lorū duple cumū staționară ei duple ordinulū lui Iehova; și acestea sînt stațiunile lorū duple pornirile lorū:
 3 Ei ^a plecară de la Ramesesū in luna ^b ānteia, in a cinci-spre-decea ^c di a lunei ānteia; a dūoa ^d cupă pasci eșiră fiilū lui Israelū ^e cu mână înaltă inaintea ochilorū a totū Egiptulū. Și Egiptenii ^f immormētară pre toți āntēiū-nāscuții, pre ^g cari Iehova ^h i bătuse d'ntre ei, și Iehova făcu judecată chīarū și ⁱ a-supra deilorū lorū. ^j Și fiilū lui Israelū plecară de la Ramesesū, și tăbērāră la Succotū. Și plecāndū de la ^k Succotū, tăbērāră la Etamū, ^l care *este* la marginea pustiiulū. Și ^m plecāndū de la Etamū, se întōrseră inapoi la Pi-Hahiroțū in dreptulū Baalū-Zefonulū, și tăbērāră d'inaintea Migdolulū. Și plecāndū de la Pi-Hahiroțū, ⁿ trecură prin mediloculū mării cātră pustiiū, și merseră cale de trei ^o zile in pustiiulū Etamulū, și tăbērāră in Mara. Și plecāndū de la Mara, ^p veniră la Elimū; și in Elimū ^q erau dūoē-spre-dece isvōre de apă
 10 și șapte-deci fenici, și tăbērāră acolo. Și plecāndū de la Elimū, tăbērāră lūngă Marea Roșiā. Și plecāndū de la Marea Roșiā, tăbērāră in ^r pustiiulū lui Sinū. Și plecāndū din pustiiulū lui Sinū, tăbērāră in Dofca. Și plecāndū de la Dofca, tăbērāră in Alușū.
 14 Și plecāndū de la Alușū, tăbērāră la ^s Refidimū, și aicea poporulū n'avu apă de bēutū.
 15 Și plecāndū de la Refidimū, tăbērāră in ^t pus-

tiulū Sinai. Și plecāndū din pustiiulū Sinai, tăbērāră la ^u Kibrotū-Taava. Și plecāndū de la Kibrotū-Taava, ^v tăbērāră la Hazerotū. Și plecāndū de la Hazerotū, tăbērāră la Ritma. Și plecāndū de la ^w Ritma, tăbērāră in Rimmonū-Farezū. Și plecāndū de la Rimmonū-Farezū, tăbērāră in Libna. Și plecāndū de la Libna, tăbērāră in Rissa. Și plecāndū de la Rissa, tăbērāră in Kehelata. Și plecāndū de la Kehelata, tăbērāră lūngă muntele Șeferū. Și plecāndū de la muntele Șeferū, tăbērāră in Harada. Și plecāndū de la Harada, tăbērāră in Makelotū. Și plecāndū de la Makelotū, tăbērāră la Tahatū. Și plecāndū de la Tahatū, tăbērāră in Tarahū. Și plecāndū de la Tarahū, tăbērāră in Mitca. Și plecāndū de la Mitca, tăbērāră in Hașmona. Și plecāndū de la Hașmona, tăbērāră in Moserotū. Și plecāndū de la Moserotū, tăbērāră in Bene-Jaakonū. Și plecāndū de la Bene-Jaakonū, ^x tăbērāră in Horū-Gidgadū. Și plecāndū de la Horū-Gidgadū, tăbērāră in Jotū-Bata. Și plecāndū de la Jotū-Bata, tăbērāră in Ebrona. Și plecāndū de la Ebrona, ^y tăbērāră in Eționū-Geberū. Și plecāndū de la Eționū-Geberū, tăbērāră in ^z pustiiulū Zinū, care *este* Kadeșulū. Și plecāndū de la ^{aa} Kadeșū, tăbērāră lūngă muntele Horū, la marginea pāmēntulū Edomū.

Și se sui ^{ab} Aaronū, preutulū, pe muntele Horū duple ordinulū lui Iehova; și muri acolo in anulū alū patru-decelea după eșirea fiilorū lui Israelū din pāmēntulū Egiptulū, in luna a cincea, in ānteia ^{ac} di a lunei. Și Aaronū ^{ad} era de o sută dūoē-deci și trei de ani, cāndū muri pe muntele Horū.

Și regele diu ^{ae} Aradū, Canaaneulū, care locuia in ^{af} partea despre međā-di in pāmēntulū Canaanū, auzi că vinū fiilū lui Israelū.

Și plecāndū de la muntele ^{ag} Horū, tăbērāră in Zalmona. Și plecāndū de la Zalmona, tăbērāră in Funonū. Și plecāndū de la Funonū, ^{ah} tăbērāră in Obotū. Și ^{ai} plecāndū de la Obotū, tăbērāră in ^{aj} Ije-Habirimū, la marginea Moabulū. Și plecāndū de la Ijimū, tăbērāră in ^{ak} Dibonū-Gadū. Și plecāndū de la Dibonū-Gadū, tăbērāră in ^{al} Almonū-Diblataimū. Și plecāndū de la Almonū-Diblataimū, ^{am} tăbērāră lūngă muntele Abarimū d'inaintea ^{an} muntelui Nebo. Și plecāndū de la muntele Abarimū, ^{ao} tăbērāră in cāmpia Moabulū lūngă Iordanū, in ^{ap} dreptulū Ierichonulū. Și tăbērāră pe lūngă Iordanū, de

i Vers. 3.	p Deut. 3. 12, 13.	1 Reg. 4. 13.	e Esod. 12. 12.	j Esod. 15. 27.	q Vede Fac. 36.	27. 14.	z Cap. 21. 10.
k Vers. 24.	15.	—	& 18. 11.	k Esod. 16. 1.	27.	u Cap. 20. 22.	a Cap. 21. 11.
l Cap. 21. 27.	ios. 18. 31. & 17. 1.	Capitū 33.	Isa. 19. 1.	l Esod. 17. 1. & 19. 2.	Deut. 10. 6.	23. & 21. 4.	b Cap. 21. 11.
m Cap. 22. 41.	q Deut. 3. 14.	a Esod. 12. 37.	Apoc. 12. 8.	m Esod. 16. 1. & 19. 1, 2.	1 Cron. 1. 43.	v Cap. 20. 25.	c Cap. 22. 34.
n Vede vers. 3.	ios. 13. 30.	b Esod. 12. 2. & 13. 4.	f Esod. 12. 37.	n Cap. 11. 34.	r Deut. 10. 7.	w Cap. 20. 25.	d Ier. 48. 22.
o Fac. 50. 23.	1 Cron. 2. 21, 22, 23.	c Esod. 14. 8.	g Esod. 13. 30.	o Cap. 11. 35.	s Deut. 2. 8.	x Cap. 21. 1, etc.	e Cap. 21. 20.
	r Iudc. 10. 4.	d Esod. 12. 29.	h Esod. 14. 2. 9.	p Cap. 12. 16.	t Reg. 9. 36.	y Cap. 21. 4.	f Cap. 22. 1.
			i Esod. 14. 22. & 15. 22, 23.		& 22. 48.		
					t Cap. 20. 1. & 27.		

la Betû-Ieşimotû până la ^a Abelû-Şittimû in câmpiele Moabului.

Dumnezeu ordina ca Cananeii să se nimicească.

- 50 Şi vorbi Iehova lui Moisi in câmpiele Moabului, lângă Iordanu, in *dreptul* Ierichonului, *dicându*: Vorbesce fiiloru lui Israelu, şi li *di*: Voi ^a după ce veţi trece
- 51 Iordanul in pământul Canaanu, ^a Pre toţi locuitorii pământului să-i alungaţi d'inaintea voastră, şi toate chipurile lor să le stricaţi, şi chipurile turnate ale lor să le nimiciţi, şi toate înălţimile lor să le sfărmaţi. Şi
- 52 după ce veţi lua in stăpânire ţera, voi să locuiţi intr'insa, că eu v'am dată acest pământ, ca să-lu mosceniţi. Şi voi
- 53 pre acest pământ ^a să-lu împărţiţi intre voi cu sorţi duple nămurile vōstre: celoru mai mulţi să li daţi mai multă moscenire, şi celoru mai puţini să li daţi mai puţină moscenire; fie-care, unde-i va căde sortul, acolo să aibă; duple seminţiele părinţilor
- 54 voştri să împărţiţi intre voi. Şi dacă voi pre locuitorii acelu pământ nu-i veţi alunga d'inaintea voastră, va fi, că aceia, pre cari ^a veţi lăsa din ei, vor fi ^a spini in ochii voştri, şi ghimp in cōstele vōstre, şi neamici vor fi voii in pământul in care veţi
- 55 locui. Şi va fi, că precum am gānditū să facū lorū, voiū face voii.

Hotarele pământului celui promis; se rōnduescū bărbai pentru împărţirea lui.

- 34 **S** I Iehova vorbi lui Moisi, *dicându*: Spune fiiloru lui Israelu, şi li *di*: Voi cāndu veţi intra in ^a pământul Canaanu, (acesta-i pământul, care vi va căde de moscenire, pământul Canaanu duple hotarele lui),
- 3 ^a Hotarulū vostru despre mēdă-qi să fie: de la pustitulū lui Zinū in lungul Edomului; aşa că hotarulū vostru despre mēdă-qi va incepe de la marginea ^a Mărei Sărate spre resăritū; Şi acelaşi hotarū să se întorcă despre mēdă-qi ^a către înălţimea Akrahimū, şi să trecă prin Zinū; şi eşirea lui va fi spre mēdă-qi de ^a Kadeşu-Barnea, şi să se întorcă la ^a Hazarū-Addarū, şi să trecă
- 5 până la Asmonū. Şi acestū hotarū să se întorcă de la Asmonū ^a la riulū Egiptului; şi eşirea lui să fie la mare.
- 6 Şi hotarulū celū despre apusū: hotarū să vi fie marea cea mare; acēsta să vi fie hotarulū despre apusū.
- 7 Şi acesta să vi fie hotarulū despre mēdă-nōpte: de la marea cea mare să vi in-

semnaţi *hotarū* până la ^a muntele Horū. De 8 la muntele Horū să vi insemnaţi până ce ^a vii la Hamatū; şi eşirea acestui hotarū să fie ^a Tedadū. Şi să eşă acestū hotarū la Zifronū, şi să fie eşirea lui la ^a Hazarū-Enanū; acesta să vi fie hotarulū despre mēdă-nōpte.

Şi vi insemnaţi hotarū despre resăritū 10 de la Hazarū-Enanū până la Şefanū. Şi hotarulū să se pogore de la Şefanū la ^a Ribla despre resăritū de Ainū; şi să se pogore acestū hotarū şi să atingă ţermulū mării ^a Chineretū spre resăritū. Şi acestū 12 hotarū să se pogore pe Iordanū, şi eşirea lui sa fie ^a Marea Sărată. Acesta să vi fie pământulū vostru duple hotarele lui jurū împrejurū.

Şi Moisi ordina fiilorū lui Israelū, *dicându*: ^a Acesta este pământulū, pre care să-lu împărţiţi intre voi prin sorţi, pre care ordina Iehova să se dea la noi seminţii şi la o jumătate de seminţia. ^a Că seminţia 14 fiilorū lui Rubenū, duple casele lorū părintesci, şi seminţia fiilorū lui Gadū, duple casele lorū părintesci, şi jumătate din seminţia lui Manase, au primitū moscenirea lorū. Aceste două seminţii şi jumătate seminţia 15 au primitū moscenirea lorū dincōce de Iordanū, in *dreptul* Ierichonului, despre resăritū.

Şi Iehova vorbi lui Moisi, *dicându*: Acestea 16 17 *sunt* numile bărbaiilor, cari au să impartă pământulū intre voi: ^a Eleazarū, preutulū, şi Iosua, fiulū lui Nunū. Şi din 18 totă seminţia să luaţi ^a câte unū mai mare pentru împărţirea pământului. Şi numile 19 bărbaiilor aceloră *sunt* acestea: Din seminţia lui Iuda: Cabebū, fiulū lui Iefune. Şi 20 din seminţia fiilorū lui Simeonū: Şemuelū, fiulū lui Amihudū. Din seminţia lui Beniaminū: Elidadū, fiulū lui Chislonū. Şi 21 din seminţia fiilorū lui Danū: mai marele Bukki, fiulū lui Jogli. D'intre fii lui Iosefu: din seminţia fiilorū lui Manase: mai marele Hanielū, fiulū lui Efodū. Şi din 24 seminţia fiilorū lui Efraimū: mai marele Kemuelū, fiulū lui Şiftanū. Şi din seminţia 25 fiilorū lui Zabulonū: mai marele Elizafanū, fiulū lui Parnachū. Şi din seminţia fiilorū lui Isacharū: mai marele Paltielū, fiulū lui Asanū. Şi din seminţia fiilorū lui Asserū: 27 mai marele Ahihudū, fiulū lui Şelomi. Şi 28 din seminţia fiilorū lui Neftali: mai marele Pedahelū, fiulū lui Amihudū.

Acestia *sunt* aceia, cărora Iehova li or- 29

g Cap. 25. 1.	& 12. 3.	Vede Ehad. 23.	Pa. 78. 55. &
Ios. 2. 1.	Ios. 11. 12.	33.	105. 11.
A Dent. 7. 1, 2.	Jude. 2. 2.	Ezec. 28. 24.	Ezec. 47. 14.
& 9. 1.	j Cap. 26. 53,	—	b Ios. 15. 1.
Ios. 3. 17.	54, 55.	Capitul 34.	Vede Ezech. 47.
i Ezech. 23. 24.	k Ios. 23. 13.	13, etc.	13, etc.
33. & 24. 15.	Jude. 3. 3.	a Fac. 17. 8.	c Fac. 14. 3.
Dent. 7. 2, 5.	Pa. 106. 34. 36.	Dent. 1. 7.	Ios. 15. 2.

d Ios. 15. 3.	Isa. 27. 12.	m Dent. 3. 17.	Ios. 14. 1, 2.
e Cap. 13. 26. &	h Cap. 33. 37.	Ios. 11. 2. &	p Cap. 32. 33.
32. 8.	i Cap. 13. 21.	19. 35.	Ios. 14. 2, 3.
f Vede Ios. 15.	j Reg. 14. 25.	Mat. 14. 34.	q Ios. 14. 1. &
3. 4.	j Ezech. 47. 15.	Luc. 5. 1.	19. 51.
g Fac. 15. 18.	k Ezech. 47. 17.	n Vers. 3.	r Cap. 1. 4, 16.
Ios. 15. 4, 47.	l 2 Reg. 23. 33.	o Vers. 1.	—
1 Reg. 8. 65.	Ier. 39. 5, 6.		

dină, ca ei să împartă fiiloră lui Israelū moscenirea in pământulū Canaanū.

Cetățile Levitiloră, și cetățile de scăpare.

- 35 SI Iehova vorbi lui Moisi in câmpia Moa-
bului lîngă Iordanū, in dreptulū Ie-
richonului, dîcîndū, "Di fiilorū lui Israelū,
ca ei din moscenirea stēpānirēi lorū să dee
Levitilorū cetăți spre locuire; și cuprinsulū
din jurulū cetăților să mai dee Levitilorū.
3 Cetățile să fie ale lorū spre locuire, și cu-
prinsulū acestora să fie pentru vitele lorū
și pentru averea lorū și pentru tōte anima-
4 lele lorū. Și cuprinsulū cetăților, pre cari
le veți da voi Levitilorū, *fie-care să fie* de
o mie de coți jurū imprejurū de la zidu-
5 rile cetăței in afară. Și să mēsurāți pe din
afara cetăței, din partea despre resăritū
dūoē miī de coți, și despre mēda-đi dūoē miī
de coți, și din partea despre apusū dūoē
miī de coți, și din partea despre mēdā-
nōpte dūoē miī de coți, ca cetățile să fie
6 la mēdilocū; acestea să li fie cuprinsulū ce-
tăților. Și din cetățile, pre cari le veți
da voi Levitilorū, *șese să fie* cetăți de scă-
pare, pre cari să le dați, ca intr'însele să
scape ucigașulū: și afară de acestea să li mai
7 dați patru-đeci și dūoē de cetăți. Tōte ce-
tățile cāte veți da voi Levitilorū: *patru-đeci*
8 și optū cetăți, ele cu cuprinsurile lorū. Și
cetățile cāte veți da *de* din moscenirea fiilorū
lui Israelū, *de la cei ce aū* multū să luați
multe, și de la *cei ce aū* pučînū, să luați
pučine; fie-care să dee din cetățile sale Le-
vitilorū duple moscenirea sa ce moscenesce.
9 10 SI Iehova vorbi lui Moisi, dîcîndū: Vor-
besce fiilorū lui Israelū, și li đi: *După* ce
veți trece Iordanulū in pământulū Canaanū,
11 *Alege-veți* voūi cetăți, cari să vi fie cetăți
de scăpare, ca să pōtā scăpa intr'însele
12 celū ce din greșelā a ucisū pre altulū. *Aceste*
cetăți să vi servescā de scăpare in
contra resbunătorulū *de sânge*, ca ucigașulū
de omū să nu mōrā, pānā ce nu va fi statū
13 la judecatā inaintea comunitāței. Și din a-
cele cetăți ce veți da voi, *șese să fie* voūi
14 cetăți de scăpare: *Trei* cetăți să dați din-
cōce de Iordanū, și trei cetăți să dați in
pământulū Canaanū; cetăți de scăpare să
15 fie voūi acestea. Pentru fiūi lui Israelū și
pentru celū străinū și pentru nimerniculū
ce locuesce intre ei, să fie acele șese cetăți
de scăpare, ca intr'însele să scape fie-cine
care a ucisū omū din greșelā.

Și dacă cine-va va fi lovitū pre altulū cu 16
ce-va uneltā de ferū, și acesta mōre, acela
ucigașū este; și ucigașulū să se omōre. Și 17
dacā 'lū va lovi cu o pētrā din mână, de
care pōte muri, și acesta mōre, acela uci-
gașū este, și ucigașulū să se omōre. Sēu 18
dacā 'lū va lovi cu vr'o uneltā de lemnū
din mână, de care pōte muri, și acesta
mōre, acela ucigașū este, și ucigașulū să
se omōre. *Resbunătorulū de sânge* să o- 19
mōre pe ucigașū; cāndū 'lū va intēlni, să-lū
omōre. Și *dacă* elū din urā 'lū va impin- 20
ge, sēu *pāndindu-lū* va arunca *ce-va* asupra
lui, incātū să mōrā; Sēu dacā elū *de* ne- 21
amicitiā 'lū va lovi cu mână sa, incātū să
mōrā; să se omōre celū ce a lovitū, uci-
gașū este; resbunătorulū de sânge să omōre
pre ucigașū, cāndū 'lū va intēlni.

Erū dacā elū din intēmplare, nu din ne- 22
amicitiā 'lū va impinge pre d'insulū. sēu va
arunca asuprā-i vr'o uneltā, darā nu pān-
dindu-lū; Sēu elū fārā să-i fie neamiculū 23
sēu, și fārā să-i voescā rēulū, din nebāgare
de sēmā aruncā cu o pētrā asuprā-i, de
care omulū pōte muri, și elū mōre; *Co-* 24
munitatea să judece intre celū ce a lovitū
și intre resbunătorulū de sânge duple ace-
ste legi. Și comunitatea să mēntuescā pre 25
ucigașū de mână resbunătorulū de sânge;
și comunitatea să-lū intōrcā in cetatea de
scăpare in care scăpase, și să *rēmānā* a-
colo pānā la mōrtea archiereulū, *care* fu
unsū cu oleilū sacru.

Erū dacā ucigașulū va eși din hotarulū 26
cetăților sale de scăpare in care scăpase,
și resbunătorulū de sânge 'lū va afla a- 27
fārā din hotarulū cetăței sale de scăpare,
și resbunătorulū va ucide pre ucigașū, vi-
novațiā de sânge nu va fi asuprā-i. Cā 28
elū trebuia să rēmānā in cetatea sa de
scăpare, pānā ce arū fi muritū archiereulū,
și *numai* duple mōrtea archiereulū putea
ucigașulū să se re'ntōrcā la pământulū stē-
pānirēi sale.

Și acesta să fie voūi *statutū de lege* pen- 29
tru voi prin generațiunile vōstre in tōte lo-
cuiņtele vōstre.

Celū ce va omōri pre altulū, ucigașulū 30
să se ucidā duple *spusa marturilorū*; erū
unū singurū marturū nu pōte mārturisi im-
potriva cui-va, ca să mōrā. Și rescumpē- 31
rare nu luați pentru viața ucigașulū, celū
vinovatū de mōrte; ci elū să se omōre. Și 32
rescumpērare nu luați pentru celū fugitū in

Capulū 35.	b Vers. 13.	d Ios. 21. 3.	i Vers. 6.	Deut. 19. 11.	2 Sam. 3. 27.	q Vers. 13.	t Cap. 27. 11.
a Ios. 14. 3, 4.	Deut. 4. 41.	e Cap. 36. 54.	j Deut. 4. 41.	12.	& 20. 10.	r Ios. 20. 6.	u Deut. 17. 6. &
& 21. 2.	Ios. 20. 2, 7, 8.	f Deut. 19. 2.	Ios. 20. 8.	m Vers. 21, 24,	1 Reg. 2. 31,	s Ios. 20. 6.	19. 15.
Vede Esac. 45.	& 21. 3, 13,	Ios. 20. 2.	k Cap. 15. 16.	27.	32.	t Esod. 29. 7.	Mat. 18. 16.
1. etc. & 48.	21, 27, 32, 36,	g Esod. 21. 13.	l Esod. 21. 12,	Deut. 19. 6, 12.	o Esod. 21. 14,	Lev. 4. 3. &	2 Cor. 12. 1.
8. etc.	38.	h Deut. 19. 6.	14.	Ios. 20. 3, 5.	Deut. 19. 11.	21. 10.	Ebr. 10. 28.
	c Ios. 21. 41.	Ios. 20. 3, 5, 6.	Lev. 24. 17.	n Fac. 4. 8.	p Esod. 21. 13.		

cetatea sa de scăpare, ca elă să se întorcă spre a locui in patria sa, până la mórtea arhierelui.

- 33 Să nu profanați pământul, in care *sân-teți*; că sângele ^o profanăză pământul, și pământul nu se pôte curăți de sângele celă vërsatū intr'insulū, decâtū numai ^o cu sângele aceluia care l'a vërsatū. ^o Decī să nu intinați pământul acela in care locuiți, in međiloculū căruia locuescū eū; că ^o eū Iehova locuescū in međiloculū fiilorū lui Israelū.

Legi pentru moscenitóre; sfârșitulū cărței acesteia.

- 36 **S**I se apropiară capii *caselorū* părintesci ai nēmuli ^o fiilorū lui Galaadū, fiulū lui Machirū, fiulū lui Manase, din nēmurile fiilorū lui Iosefū, și vorbiră înaintea lui Moisi si înaintea mai marilorū caselorū părintesci 2 ai fiilorū lui Israelū, Și diseră: ^o Iehova ordină domnului meū, ca elū pământulū acesta să-lū dee prin sorti spre moscenire fiilorū lui Israelū; și ^o domnului meū ^o i mai ordină Iehova, ca elū să dee moscenirea 3 fratelui nostru Zelotheadū fetelorū lui; Dară de se voru mărita ele după orī-cine din *altă* semințiă a fiilorū lui Israelū, moscenirea lorū se va lua de la moscenirea părinților nostri, și se va adăugi la moscenirea seminției aceleia, in care ele se vorū fi *măritatū*; 4 și din sortulū moscenirei nōstre se va lua. Și cândū fii lui Israelū vorū avē anulū ^o jubileū, moscenirea lorū totū va rămāne adaosū la moscenirea acelei seminții, in care ele se vorū fi *măritatū*, și de la moscenirea semin-

ției părinților nostri se va lua moscenirea lorū.

Și Moisi ordină fiilorū lui Israelū după 5 cuvēntulū lui Iehova, dīcēndū: ^o Dreptū vorbesce semințiă fiilorū lui Iosefū. Acesta *e-* 6 *ste* ceea ce ordină Iehova pentru fetele lui Zelotheadū, dīcēndū: Mărite-se ele după cine li va plăcē; ^o decâtū numai să se mărite după *unulū* din familia seminției părinților lorū; Ca moscenirea fiilorū lui Israelū să 7 nu trecă de la o semințiă la alta, ci fie-care d'intre fii lui Israelū să se ^o țină lipitū de moscenirea seminției părinților lui. Dreptū a- 8 ceea ^o tōtă fēta, care va lua de moscenire in vre-una din semințiile fiilorū lui Israelū, să se mărite după unulū din nēmulū seminției părinților sei, pentru ca fii lui Israelū să moscenescă fie-care moscenirea părinților sei; Ca nici o moscenire să nu trecă de la o 9 semințiă la alta, ci fie-care din semințiile fiilorū lui Israelū să se țină lipitā de moscenirea sa.

Și fetele lui Zelotheadū făcură intocmai 10 după cumū ordină Iehova lui Moisi. Că 11 Mahla, Tirza, Hogla și Milca și Noa, fetele lui Zelotheadū, se maritară după fii unchilor lorū: După *bărbați*, cari erau din nē- 12 murile fiilorū lui Manase, fiulū lui Iosefū, se măritară, și moscenirea lorū rămase in semințiă nēmuliū părinților lorū.

Acestea *sunt* ordinele și legile, pre cari 13 Iehova le dădu fiilorū lui Israelū prin Moisi ^o in câmpiele Moabului, lângă Iordanū, in dreptulū Ierichonului.

DEUTERONOMULŪ.

A CINCEA CARTE A LUI MOISI.

Moisi cuvēntesă pre poporū, recapitulāndū istoria călătorielorū lorū, și-i dă îndemnări, înscinări și făgăduinți.

- 1 **A**CESTEA *sunt* cuvintele, cari le vorbi Moisi cătră totū Israelulū, ^o dincōce de Iordanū, in pustiiū, intr'o câmpia in dreptulū Sufului, între Paranū și Tofelū și Labanū 2 și Hazerotū și Dizahabū. (*Depărtare este de unū-spre-dece zile de la Horebū pe calea cătră muntele Seirū* ^o până la Kadesū-Barnea). 3 Și fu ^o in anulū alū patru-decelea, in luna a unū-spre-decea, in *ziua* āntēia a lunei, *că*

Moisi vorbi cătră fii lui Israelū tōte câte Iehova ^o i ordinase pentru ei. ^o După ce elū 4 bātu pre Sihonū, regele Amoreilorū, care locuia in Heșbonū, și pre Ogū, regele Basanului, care locuia in Astarotū, ^o la Edrei.

Dincōce de Iordanū, in pământulū Moabului inceptu Moisi a esplica acēstă *legē*, 5 dīcēndū; Iehova, Dumneđeulū nostru, vorbi 6 noui ^o in Horebū, dīcēndū: *Fie-vi* ^o de ajunsū

^o Ps. 106. 33.
^o Mic. 4. 11.
^o Fac. 9. 6.
^o Lev. 18. 25.
^o Dent. 21. 23.
^o Esod. 29. 45.

46. —
Capitlū 36.
^o Cap. 26. 29.
^o Cap. 36. 56. & 33. 54.

Ios. 17. 3.
^o Cap. 27. 1. 7.
Ios. 17. 3. 4.
^o Lev. 25. 10.
^o Cap. 27. 7.
^o Vers. 12.

^o 1 Reg. 21. 3.
^o 1 Cron. 23. 22.
^o Cap. 27. 1.
^o Cap. 26. 3. & 23. 50.

DEUTERONOMULŪ.
—
Capitlū 1.
^o Ios. 9. 1. 10.

& 22. 4. 7.
^o Num. 13. 26.
Cap. 9. 23.
^o Num. 33. 38.

^o Num. 21. 24.
33.
^o Num. 21. 33.
Ios. 13. 13.

^o Esod. 31.
^o Vede Esod. 19. 1.
Num. 10. 11.

7 câtu ați ședutū pe muntele acesta. Intor-
ceți-vă, și plecați, și veniți pe muntele Amo-
reilor și la tôte vecinătățile lui pe câmpia,
pe munți, și pe șesuri, și spre mēdă-și, și
la țermulū mării in pământulū Cananei-
lorū, și spre Libanū, până la riulū celū ma-
8 re, riulū Eufrațū. Ecce, pus'amū d'inainte-
vi țera; intrați și stēpăniți pământulū, pre
care Iehova cu jurământū l'a promisū pă-
rinților vostri, lui ^a Abraamū, lui Isaacū și
lui Iacobū, că-lū va da lorū și seminției lorū
după d'inșii.

9 Și vi ⁱ vorbiāmū atuncea, dicēdū: Eū nu
10 vē potū purta singurū; Iehova Dumneḡeulū
vostu v'a immultitū, și ecce, ^j voi astă-și
11 *sintēți* multime, ca stelele ceriului: (^k Ie-
hova, Dumneḡeulū părinților vostri, să vē
mai adaugā din cāti *sintēți* încă de o mie
de ori, și să vē bine-cuvinteze, ^l duple cumū
12 v'a promisū:) ^m Cumū voiū purta singurū
supērările vōstre și greutāțile vōstre și cer-
13 tele vōstre? ⁿ Luați-vi bărbați intelepti și
pricepuți și cunoscuți intre semințiile vō-
stre, și pre acestia ^o i voiū pune de capi ai
14 vostri. Și voi mī-ați răspunsū, și mī-ați
disū: Bunū lucru *este* a face, ce tu ai ḡisū.

15 Atuncea luaiū eū pre capi semințiilor vō-
stre, bărbați intelepti și cunoscuți, ^p și-i pu-
seiū capi preste voi, mai mari preste mii
și mai mari preste sute și mai mari preste
cinci-ḡeci și mai mari preste ḡece, și
16 direḡetori in semințiile vōstre. Și eū ordi-
naiū intr'acelū timpū judecātorilorū vostri,
dicēdū: Ascultați pre frații vostri intre d'in-
17 șii, și ^q judecați cu dreptate intre omū și ^r fra-
tele seū, și strāinulū *ce este* cu d'inșulū. ^s Și
nu căutați la faḡa in judecatā; precumū pre
celū micā, așā și pre celū mare să-lū ascu-
18 tați; de niminea să nu vē temeți, că ^t jude-
cata *este* a lui Dumneḡeū; și causele cari vi
vorū fi pré grele ^u aduceți-le la mine, și eū
le voiū asculta. Și eū in timpulū acela ordi-
19 naiū voiū tôte câte aveți să le faceți.

20 Și noi plecaramū de la Horebū, și ^v mer-
serāmū prin totū pustiiulū acelu mare și in-
fricoșatū, pre care l'ați vedutū, pe calea spre
muntele Amoreilorū, precumū ni ordinase
Iehova, Dumneḡeulū nostru; și ^w venirāmū la
21 Kadeșū-Barnea; Și eū amū ḡisū voiū: Voi
ați ajunsū la muntele Amoreilorū, pre care
22 Iehova Dumneḡeulū nostru lū dā noiū. Ecce,
Iehova Dumneḡeulū teū ḡi-a datū acestū pā-
mētū! Sue-te *darā*, iē-lū, duple cumū Ie-

hova Dumneḡeulū părinților tei ḡi-a ḡisū;
^x nu te teme, și nu te infricoșā.

22 Și voi cu totii venirāți la mine, și ḡise-
rāți: Sā trāmetemū omeni mai ^y nainte de
noi, cari să ni iscodēscā pământulū, și să ni
aducā respunsū de calea pe care avemū sā
intrāmū. Și mie ^z mī plăcu cuvētulū acesta; 23
și ^{aa} eū luaiū d'intre voi dūoē-spre-ḡece bār-
bați, de tōtā seminția câte unū bărbatū; Și 24
^{ab} acestia plecāndū, se suirā pe munte, și venirā
pānā la valea Eșcolū (*valea strugurului*), și
iscodirā *pământulū*; Și luāndū in mānele 25
lorū din fructele pământulū aceluia, adu-
serā noiū, și ni dādurā scire, și ḡiserā: ^{ac} Bunū
este pământulū, pre care Iehova Dumneḡe-
ulū nostru lū dā noiū.

26 ^{ad} Erū voi nu voirāți să vē suiți, ci rescu-
latu-vāți in contra cuvētulū lui Iehova,
Dumneḡeulū vōstru; Și murmurāți in cor-
27 turile vōstre, și ḡiserāți: Fiindū-cā Iehova ne
^{ae} urēsce, de aceea scosu-ne-a din pământulū
Egiptulū, sā ne ḡee in mānele Amoreilorū,
ca să ne pērdā. Unde să ne suimū? frații 28
nostri ni mulārā ānima, dicēdū: ^{af} Poporulū
acela *este* mai mare și mai înalt decātū noi;
cetățile *sunt* mari și întārite pānā la ceriū;
ba și pre ^{ag} fiii lui Enakū ^{ah} i vedurāmū acolo.

29 Și eū ḡiseiū voiū: Nu vē spāimēntați,
și nu vē temeți de d'inșii! ^{ai} Iehova Dum-
30 neḡeulū vōstru, care merge înainteā vō-
strā, acela se va lupta pentru voi, intru
tōte cumū făcu elū pentru voi înainteā ochi-
lorū vostri in Egiptū; Și in pustiiū, unde 31
ai vedutū, cumū Iehova Dumneḡeulū teū
^{aj} te-a purtatū, duple cumū pōrtā omulū pre
fiulū seū, pe tōtā calea in care ați āmblatū,
pānā ce ați ajunsū in loculū acesta.

32 Și totuși ^{ak} voi n'ați creḡutū lui Iehova
Dumneḡeulū vōstru, ^{al} Care mergea pe cale
33 înainteā vōstrā, ^{am} cāutāndu-vi locū spre tībē-
rāre, nōptea in *stālpū* de focū, ca să vi arete
calea pe care aveți să merḡeți, și ḡiūa in
nōrorū.

34 Și Iehova auḡi vōcea cuvintelorū vō-
stre, și se māniā, și ^{an} jurāndu-se, ḡise: ^{ao} Ni-
menea din omenii din acēstā generațiune rea
nu va vedē acelu pāmētū bunū, pre care
eū cu jurământū l'amū promisū părinților
vostri; ^{ap} Afārā de Calebū, fiulū lui Iefune; 36
elū lū va vedē, și lui ^{aq} i voiū da pāmētulū
acela, pre care a călcatū, și filorū sei; pen-
tru-cā ^{ar} elū pe deplinā a urmatū lui Iehova.
37 ^{as} Incā și pre mine se māniā Iehova din ca-

^a Fac. 12. 7. &
15. 18. & 17.
7. 8. & 26. 4.
& 28. 13.
ⁱ Esod. 18. 18.
Num. 11. 14.
^j Fac. 15. 5.
Cap. 10. 22. &
28. 62.
^k 2 Sam. 24. 3.

^l Fac. 15. 5. &
22. 17. & 26. 4.
Esod. 32. 13.
^m 1 Reg. 3. 8, 9.
ⁿ Vede Esod. 18.
21.
Num. 11. 16,
17.
^o Esod. 18. 25.
^p Cap. 16. 18.

Ioan 7. 24.
^q Lev. 24. 22.
^r Lev. 19. 15.
Cap. 16. 19.
^s 1 Sam. 16. 7.
Prov. 24. 23.
Iac. 2. 1.
^t 2 Cron. 19. 6.
^u Esod. 18. 22,
26.

^v Num. 10. 12.
Cap. 8. 15.
Ier. 2. 6.
^w Num. 13. 26.
^x Ios. 1. 9.
^y Num. 13. 3.
^z Num. 13. 22,
23, 24.
^{aa} Num. 13. 27.
^{ab} Num. 14. 1, 2,

^{ac} 3. 4.
Pa. 106. 24, 25.
^{ad} Cap. 9. 28.
^{ae} Num. 13. 28,
31, 32, 33.
^{af} Cap. 9. 1, 2.
^{ag} Num. 13. 28.
^{ah} Esod. 14. 14,
25.
Neam. 4. 20.

^{ai} Esop. 19. 4.
Cap. 32. 11,
12.
^{aj} Isa. 46. 3, 4.
& 63. 9.
Osea 11. 3.
Vede Fapt. 13.
18.
^{ak} Pa. 106. 24.

Iuda 5.
^{al} Esod. 18. 21.
Pa. 78. 14.
^{am} Num. 10. 33.
Esod. 30. 6.
^{an} Cap. 2. 14, 15.
^{ao} Num. 14. 22,
23.
Pa. 95. 11.

^{ap} Num. 14. 24.
30.
^{aq} Ios. 14. 9.
^{ar} Num. 14. 24.
^{as} Num. 20. 12.
& 27. 14.
Cap. 3. 26. &
4. 21. & 34. 4.
Pa. 106. 32.

38 usa voastră, și dise: Nicî tu nu vei intra acolo: ^p Iosua, fiulul lui Nunū, ^q care stă înaintea ta, acela va intra într'insulū; ^r întăresce-lū; că elū va face ca Israelū să-lū mōscenescă; ^s Și pruncii voștri, despre cari ^t ați dîșū, că vorū fi de pradă; și fiii voștri, cari astă-^u dî ^v nu cunoscū nicî bine nicî rău, aceia vorū intra într'insulū; da, acelora ^w lū voiū da, și ei ^x lū vorū moscenî. ^y Și voi întorceți-vē înapoi, și plecați in pustiiū *pe calea la Marea Roșiă!*

41 Și voi ^m mi răspunserăți, și dîserăți cătră mine: ⁿ Pēcătuit'amū împotriva lui Iehova; sui-ne-vomū, și ne vomū lupta, cumū ordină noūi Iehova, Dumneđeulū nostru. Și voi ^o v'ati incinsū fie-care cu armele sale, și v'ati incumătatū a vē sui pe munte. Și Iehova dîse cătră mine: Spune lorū: ^p Nu vē suiți, nicî să vē luptați; că eū nu *sunt* in medi-loculū vostru, ca nu cumū-va să fiți bătūți de neamicii voștri. Și eū vi spuseiū *acesta*, ^q érū voi n'ati ascultatū, ci v'ati resculatū împotriva cuvēntului lui Iehova, și ^r sumețindu-
42 vă vē suirăți pe munte. Și Amoreii cari locuiaū acelu munte vi eșiră intru intimpinare, și vē urmăriră, ^s cumū facū albinele; și
43 vē stobiră de la Seirū până la Horma. Și inturnându-vē înapoi, plānserăți înaintea lui Iehova; dară Iehova nu ascultă vōcea voastră, ^t nici vî intinse urechiele; ^u Și așa voi locuirăți Kadeșulū dîle multe, dîlele căte l'ati locuitū.

2 **S**I ne întorserămū, și plecarāmū in pustiiū, *pe calea cătră Marea-Roșiă*, ^v cumū vorbise Iehova cătră mine; și ocolirāmū muntele Seirū dîle multe. Și-mî vorbi Iehova, ^w dîcēndū: ^x Ajungă-vi de cāndū totū ocolīți muntele acesta, întorceți-vē spre mēd-
4 dā-nōpte; Și ordină poporului, dîcēndū: ^y Voi *acumū* veți trece prin hotarele fraților voștri, fiilorū lui Esau, cari locuescū in Seirū, și ei se vorū teme de voi; dară voi feriți-vē fōrte; Să nu vē încāierați cu ei, că eū nu vî voiū da din pāmēntulū lorū nicî urmă de piciorū; ^z că *de* moscenire amū datū
6 lui Esau muntele Seirū. Bucate cu argintū să cumpērați de la d'inșii, ca să măncați; și apă cu argintū să cumpērați de la d'inșii, ^a ca să beți; Că Iehova Dumneđeulū teū te-a bine-cuvēntatū intru tōte lucrările mānelorū tale; elū a sciutū de călātoria ta prin acestū mare pustiiū; ^b intr'acești patru-deci de ani Iehova Dumneđeulū teū a fostū cu tine, nimica n'a lipsitū ție.

^c Și noi ne abăturāmū de la frații nostri, ^d 8 fii lui Esau, cari locuiaū in Seirū, de la calea câmpielorū prin ^e Elatū și Eționū-Gerberū, și ne întorserāmū și merserāmū pe calea pustiiului Moabului. Și Iehova ^f mî dîse: ^g 9 Să nu vē indușmāniți cu Moabiți, și să nu vē încāierați la luptă cu ei, că din pāmēntulū lorū nu-ți voiū da *de* moscenire; că ^h Arulū l'amū datū *de* moscenire ⁱ fiilorū lui Lotu. (^j Eminii locuiră mai ^k nainte aicea, poporū mare, multū la numărū și înaltū, ca și ^l Enakiții. Uriași se socotiră acestia, ca și ^m Enakiții; ⁿ érū Moabiții ^o i chiamă Emini. Și ^p 12 încă mai ^q nainte locuiră in Seirū Horeii, érū fii lui Esau ^r i alungară, și-i perdură d'ina-
13 teea lorū, și locuiră in loculū lorū; precumū făcu Israelū in pāmēntulū moscenirei sale, pre care Iehova ^s lū dādu lorū). Decî ^t 13 rēdicați-vē, și treceți ^u pērēulū Zeredū; și ^v a-
14 șa noi trecurāmū pērēulū Zeredū.

Și dîlele de cāndū plecarāmū noi ^w de la ^x 14 Kadeșū-Barnea până ce trecurāmū preste pērēulū Zeredū ^y fu trei-deci ^z i optū de ani; ^a până se perdu din tabēră tōtă acea generațiune, ^b adecă bărbații de resbelū, ^c cumū li să jură Iehova. Că ^d māna lui Iehova era a-
15 supra lorū, ca să pērdā pre ei din tabēră, până ce ^e *toți* se perdură.

Și după ce ^f toți bărbații de resbelū din ^g 16 poporū se perdură și muriră, Iehova vorbi cătră mine, dîcēndū: Tu astă-^h dî vei trece pe ⁱ 18 lūngă hotarele Moabului, preste Aru, Și ^j 19 te vei apropia de fii lui Ammonū; nu vē indușmāniți cu ei, și să nu te încāieri cu d'inșii; că din pāmēntulū fiilorū lui Ammonū nu-ți voiū da *de* moscenire; că ^k fiilorū lui Lotū l'amū datū *de* moscenire. (Și acesta ^l 20 încă se socotia pāmēntū alū uriașilorū; uriașii locuiră mai ^m nainte intr'insulū, și Ammoniții ⁿ i chiamă ^o Samsumei: ^p Poporū mare, ^q 21 multū la numărū și înaltū, ca și Enakiții; érū Iehova perdu pre ei d'inaintea *Ammoniților*; și ei ^r i alungară, și locuiră in loculū lorū; Cumū făcu elū fiilorū lui Esau, ^s 22 "cari locuescū in Seirū, cari perdură d'ina-
23 teea lorū pre ^t Horei, și-i alungară; și ei locuiră in loculū lorū până in dîua de astă-^u dî. Asemenea și pre ^v Aveii, cari locuiaū prin sate ^w 23 până la ^x Gaza, ^y Castoreii, cari eșiră din Castorū, ^z i perdură, și ei locuiră in loculū lorū.) Sculați-vē, plecați, și ^a 24 treceți pērēulū Ar-
nonū! ^b éccē, eū ^c i dāu in māni pre Sihonū, Amoreulū, regele Hegbonului, și pāmēntulū

^p Num. 14. 30. ^t Num. 14. 3. ^b Num. 15. 25. ^c Num. 20. 14. ⁱ Fac. 19. 36, 37. ^m Num. 21. 12. ^o 106. 36. ^s Ios. 13. 8.
^q Ezech. 24. 15. ^u Isa. 7. 15, 16. ^e 20. 1. 27. ^j Fac. 14. 5. ⁿ Num. 15. 36. ^r Fac. 19. 38.
^z 33. 11. ^v Rom. 9. 11. ^d Fac. 36. 8. ^o Num. 14. 33. ^a Fac. 14. 5. ^y Ier. 25. 20.
^w Vede 1 Sam. 16. 22. ^x Num. 14. 25. ^f Ios. 24. 4. ^e 26. 64. ^t Vede vers. 10. ^z Fac. 10. 14.
^v Num. 27. 18. ^y Num. 14. 40. ^c Cap. 8. 2, 3, 4. ^p Num. 14. 35. ^u Fapt. 26. 8. ^a Amos. 9. 7.
¹⁹ Cap. 31. 7, 23. ^z Num. 14. 42. ^f Jude. 11. 18. ⁱ Fac. 14. 6. & ^v Fac. 14. 6. & ^t Num. 21. 13.
²¹ Cap. 31. 7, 23. ^a Num. 14. 44. ^g 1 Reg. 9. 26. ^v Fac. 14. 6. & ^u Ezech. 20. 15. ^z Jude. 11. 18.
²² Num. 14. 31. ^b Pe. 118. 12. ^h Num. 21. 28. ^q Ps. 78. 33. & ^v Vers. 12. ^a 21.

lui; incede a-lă stăpăni, încălără-te cu elă la
25 luptă. ^bDe ađi voiă incede a arunca teme-
re și spaimă de tine preste popórele
de suptă totă ceriulă, cari auđindă faima
ta, se va cutremura, și se va ingrozi
de tine.

26 Și trămeseli solă din pustiulă Kedemotă
cătră Sihonă, regele Heșbonulă, cu cuvinte
27 de pace, dăcendă: ^aLasă-mă să trecă prin
țera ta, și eă totă pe cale voiă merge, și
nu mă voiă abate nici la drépta nici la
28 stănga. Bucate să-mă vëndă pentru argintă,
ca să mănăncă; și apă să-mă dă pentru
argintă, ca să beă; ^cnumai cătă să trecă
29 cu piciorulă, (^fPrecumă 'mă făcură fiilă lui
Esaă, cari locuescă in Seiră, și Moabițilă
cari locuescă in Ară), până ce voiă trece
Iordanulă, in pământulă, pre care-lă dă
30 noă Iehova Dumneđeulă nostru. ^eDară Si-
honă, regele Heșbonulă, nu voi să ne lase
să trecemă prin *pământulă* lui; că ^aIe-
hova Dumneđeulă teă i-a ^einvertoșată spi-
ritulă seă, și i-a inderéptnicită ânima lui,
ca să ți-lă dee in mână, cumă *se vede*
astă-đi.

31 Și dăse Iehova cătră mine: Éccă, eă
incepă a ^dda ție pre Sihonă și pământulă
lui; incede a stăpăni pământulă seă, spre
32 a-lă mosceni. ^kȘi Sihonă ni eă intru intimp-
pinare la resbelă, elă și totă poporulă
seă, la Iaăț. ⁱȘi Iehova Dumneđeulă no-
stru ni-lă dădu in mână, și ^mnoă 'lă bătura-
rămă, pre elă și pre fiilă lui și pre totă
34 poporulă seă. Și noă ințr'acelă timpă 'i
luarămă și tóte cetățile lui, și ⁿcu dese-
șire 'i stricarămă noă tóte cetățile lui: băr-
baț, femeă și copilă, nelăsândă pre nime-
35 nea viă. Numai vitele le răpirămă pentru
noă, și prada cetățiloră ce le-amă luată.
36 ^oDe la Aroeră, care *este* pe țermulă pē-
rēulă Arnonă, și *de la* cetatea cea din vale,
până la Galaadă, nu fu nici o cetate pre-
tare pentru noă; ^pTóte Iehova Dumneđeulă
37 nostru ni le dădu in mână. Numai de pāmē-
ntulă fiiloră lui Ammonă nu te apropiășă,
nici de tótă laturea pērēulă ^qIabbokă, *nici*
de cetățile de pe munte, *nici* de ^rnimica ce
Iehova Dumneđeulă vostru ni opri.

3 **S**I noă intorcēdu-ne, ne suirămă pe ca-
lea cătră Basană; și ^oOgă, regele Basanu-
lui ni eă intru intimpinare la resbelă, elă
2 și totă poporulă seă, ^bla Edrei. Și Iehova
dăse cătră mine: Nu te teme de elă, că eă

'lă voiă da in mână ta, pre elă și totă po-
porulă seă și pământulă seă; și tu să faci
cu elă, cumă ai făcută cu ^cSihonă, regele A-
moreiloră, care locuia la Heșbonă. Astă-felă 3
Iehova Dumneđeulă nostru ni dădu in mână și
pre Ogă, regele Basanulă și totă poporulă
seă, ^dși noă 'lă băturămă, până ce nu-i rămase
nici unulă. Și noă in același timpă luarămă 4
și tóte cetățile lui; nu a fostă nici o cetate,
pre care n'amă luată noă de la d'insii: șese-
đeci de cetăț, ^etotă ținutulă Argobă, rega-
tulă lui Ogă in Basană. Tóte aceste cetăț 5
eraă întărite cu ziduri înalte, *cu* porți și *cu*
zevóre, afară de cetățile cele deschise, *cari*
eraă multe fôrte. Și noă cu dese-șire le 6
perdurămă, cumă făcurămă cu Sihonă, re-
gele ^fHeșbonulă, perđendă cu dese-șire
din tóte cetățile pre bărbaț, pre femeă și
pre copilă. Eră tóte vitele și prada cetă- 7
țiloră le răpirămă pentru noă. Și in acelu 8
timpă luarămă pământulă din mână a două
regi ai Amoreiloră, celoră dincóce de Ior-
dană, de la pērēulă Arnonă până la mun-
tele Ermonă; (Sidoniă pre ^gErmonă 'lă chia-
mă Sirionă, eră Amoreiă 'lă chiămară ^hŠe-
niră;) ⁱTóte cetățile din câmpă, și totă 10
Galaadulă, și ^jtotă Basanulă, până la Salca
și Edrei, cetățile regatului lui Ogă in Ba-
sană; (^kCă numai singură Ogă, regele Ba- 11
sanulă, mai rămăsese din ^luriasă; éccă, pa-
tulă seă *era* pată de feră; aă nu *este* elă
in ^mRabba, *cetatea* fiiloră lui Ammonă? lungă
de noă coț, și largă de patru coț, duple
cotulă unui omă.)

Așa noă in timpulă acela luarămă in 12
stăpănire acelu pământă, ⁿde la Aroeră, care
este pe lăngă pērēulă Arnonă, și jumăta-
tea muntei Galaadă și ^ocetățile lui, și le dă-
duiă Rubenițiloră și Gadițiloră; ^pȘi rămă- 13
șița din Galaadă și totă Basanulă, rega-
tulă lui Ogă, 'lă dăduiă la jumătatea se-
minției lui Manase; totă ținutulă Argobu-
lui cu totă Basanulă se chiamă pământulă
uriasiloră. ^qIairă, fiulă lui Manase, luă totă 14
ținutulă Argobului ^rpână la hotarele Che-
șurițiloră și ale Maacatițiloră, și pre ace-
lea, Basană, elă le ^schiămă duple numele
lui: Habotă-Iairă (*satele lui Iairă*) până in
diăa de astă-đi. ^tȘi dăduiă lui Machiră 15
Galaadulă. Eră Rubenițiloră și Gadițiloră 16
li dăduiă din Galaadă până la pērēulă Ar-
nonă, *până la* međiloculă riului, carele *este*
hotarulă, și până la pērēulă Iabbokă, ^uho-

b Esod. 15. 14, 15.
c ap. 11. 25.
d Ios. 2. 9, 10.
e Cap. 20. 10.
f Num. 21. 21.
g Ios. 11. 19.
h Num. 20. 19.
i Ver. Num. 20. 18.
j Cap. 23. 3, 4.
k Ios. 14. 17.
l Num. 21. 25.
m Ios. 11. 30.
n Esod. 4. 21.
o Cap. 1. 8.
p Num. 21. 23.
q Cap. 7. 2. & 20. 16.
r Num. 21. 24.
s Cap. 29. 17.
t Cap. 7. 2, 26.
u Cap. 3. 12. & 4. 48.
v Ios. 13. 9.
w Pa. 44. 3.
x Fac. 32. 22.
y Num. 21. 24.
z Cap. 5. 16.
aa Vers. 5, 9, 19.
ab —
ac Capitulă 8.
ad Num. 21. 35.

etc.
b Cap. 39. 7.
c Cap. 1. 4.
d Num. 21. 34.
e Ios. 21. 35.
f Reg. 4. 13.
g Cap. 2. 24.
h Pa. 135, 10, 11, 12. & 136, 19.
i 20. 21.
j Cap. 4. 48.
k Pa. 29. 6.
l 1 Cron. 5. 23.
m Cap. 4. 49.
n Ios. 12. 5. & 13. 11.
o Amos 2. 9.
p Fac. 14. 5.
q 2 Sam. 12. 26.
r Ier. 49. 3.
s Ezech. 21. 20.
t Cap. 2. 56.
u Ios. 12. 2.
v Num. 32. 33.
w Ios. 12. 6. & 13. 8, etc.
x Ios. 13. 29.
y 1 Cron. 2. 22.
z Ios. 13. 13.
aa 2 Sam. 3. 3.
ab 10. 6.
ac Num. 32. 41.
ad Num. 32. 39.
ae Num. 21. 24.
af Ios. 12. 2.

17 tarulă filoră lui Ammonă; Şi câmpia şi Iordanulă, carele *este* hotarulă; de la *Chinereţă şi *până la marea câmpiei, ¹la Marea Sărată, josă suptă pôlele *muntelui* Pisga, spre resărită. Şi eă ordinaă voă în timpulă acela, dicendă: Iehova Dumnedeşulă vostru vi dădu acestă pământă, spre a-lă stăpăni; * voă, toă *bărbaă* cei bună de luptă, mergeă înarmaă înaintea filoră lui Israelă, a fraăilor voştri. Şi numai femeele voştre şi copiii voştri şi vitele voştre (sciă că aveă multe vite) să rămână în cetăţile voştre, pre cari eă le-amă dată voă; Până ce Iehova va da repausă fraăilor voştri, ca şi voă, şi până ce şi ei voră fi luată în stăpănire pământulă, pre care Iehova, Dumnedeşulă vostru, 'lă dă loră, dincolo de Iordană; dupăceea ve veă *întorce fie-care la stăpănirea lui, pre care eă v'amă dat'o.

21 Şi ²lui Iosua 'i ordinaă în timpulă acela, dicendă: Ochii tei vedoră tôte căte Iehova Dumnedeşă făcu acestoră dăoi regi; aşă va face Iehova cu tôte regatele, unde ve merge. Nu vă temeă de ei, că * Iehova, Dumnedeşulă vostru, *este* celă ce se luptă pentru voă.

23 Şi ³eă mă rugaă lui Iehova în timpulă acela, dicendă; Iehova, Dămne, tu începuă a arăta servulă teă *mărireă ta şi mână ta cea tare: Că ' cine *este* deşulă în ceriă seă pe pământă, care să potă face lucruri ca ale tale, şi a *căruiă* putere să fie ca a ta? Lasă-mă, rogu-te, să trecă, şi să vedă *acelă pământă bună, care e dincolo de Iordană, pre acelă munte bună şi Libanulă!

26 Eră Iehova ⁴era măniosă asupra mea pentru voă, şi nu mă ascultă; şi-mă dăse Iehova: Ajunge-ăi atăta! mai multă despre lucrulă acesta să nu-mă vorbesă! 'Sue-te pe verfulă *muntelui* Pisga, şi-ăi înală ochii tei spre apusă, şi spre meăă-năpte, şi spre meăă-ăi, şi spre resărită, şi veă cu ochii tei; căci tu Iordanulă acesta nu-lă veă trece. Şi 'ăi lui Iosua, şi-lă îmbărbăteăă, şi-lă întăresce; că elă va trece în fruntea acestăi poporă, şi-lă va face să moscească pământulă pre care-lă veă vedă. Şi aşă noi rămăserămă în *valea aceă în drepulă Betă-Peorulă.

4 SI acumă, o Israele, ascultă de ⁵legile şi judecăţele, pre cari eă vă învătă să le faceă; ca să trăiă, şi intrândă să luaă

în stăpănire pământulă, pre care Iehova, Dumnedeşulă părinăilor voştri, 'lă dă voă. ⁶Să nu adăugiă *nimica* la cuvântulă, pre care eă vă ordineză; şi să nu scădeă *nimica* din elă; ca să păziă ordinele lui Iehova, Dumnedeşulă vostru, cari eă le ordineză voă. Ochii voştri aă vedută ceea ce Iehova făcu pentru *Baală-Peoră; că Iehova Dumnedeşulă teă perdu din meşloculă teă pre totă o-mulă, care a mersă în urma lui Baală-Peoră. Eră voă, cari v'ăă lipită de Iehova, Dumnedeşulă vostru, *sănteă* şi astă-ăi toă în vieă.

Vedeă, eă pre voă vă învătă legi şi judecăă, cumă 'mă ordina Iehova Dumnedeşulă meă, ca voă aşă să faceă în pământulă, în care aveă să intraă, ca să-lă stăpăniă! Da, păziă-le, şi le faceă; că acesta *este* ⁷înțelepciunea voăă şi înțelegerea voăă înaintea ochiloră popororă, cari audindă tôte aceste legi, voră dăce: Cu adevărată acăsta mare naăiune *este* poporă înțeleptă şi înțelegătoră! Căci *care poporă *este* aşă de mare, încătă să-ăi aibă pre ⁸ăei seă aşă aprăpe, cumă *avemă* noi pre Dumnedeşulă nostru, veră de căte ori 'lă chiamămă? Şi care poporă *este* aşă de mare, încătă să aibă legi şi judecăă aşă de drepte, cumă *este* tătă acăstă lege, care eă astăăi o pună înaintea voăă.

Decătă numai păzescă-te, şi-ăi ⁹ferescă sufletulă, ¹⁰ă ca să nu uiă lucrurile pre cari le-aă vedută ochii tei, şi să nu se depărteze din ânima ta în tôte ăilele vieăi tale; ci 'să le faci cunoscute filoră tei şi la fii filoră tei: 'ăiă acea, cândă ai stată înaintea lui Iehova Dumnedeşulă teă în Horebă, cândă dăse Iehova cătră mine: Adună-mă poporulă, ca să-lă facă să audă cuvintele mele, ca învăădu-le, să se témă de mine în tôte ăilele căte voră trăi pe pământă, şi să le înveă şi pre fii loră. Şi vă apropiarăă, şi stăturăă suptă munte; ¹¹şi *muntele ardea în focă până în ânima ceriulă; ¹²şi era intunerecă, năoră şi negură dăă. 'Şi Iehova voră cătră voă din meşloculă foculă; *voă văcea cuvântulă *lui* o audăă, eră nici o închipuire nu vădurăă, *afară de acea văce. ¹³Şi elă vă proăiamă legământulă seă, pre care vi-lă ordina să-lă păziă: ¹⁴cele dăce cuvinte, şi le ¹⁵scrise pe dăoe table de pătră. Şi-mă ¹⁶ordina Iehova

v Num. 34. 11.
z Num. 34. 12.
Cap. 4. 49.
Ios. 12. 5.
y Fac. 14. 3.
z Num. 32. 20.
etc.
a Ios. 23. 4.
b Num. 37. 18.
c Esod. 14. 14.
Cap. 1. 30. &

20. 4.
d Vede 2. Cor.
12. 8, 9.
e Cap. 11. 2.
f Esod. 15. 11.
2 Sam. 7. 22.
Pa. 71. 19. &
86. 8. & 89.
g Esod. 3. 8.
Cap. 4. 22.

h Num. 20. 12.
& 27. 14.
Cap. 1. 37. &
31. 2. & 32.
51. 52. & 34. 4.
Pa. 106. 33.
i Num. 27. 12.
j Num. 27. 18.
23.
Cap. 1. 38. &
31. 3. 7.

k Cap. 4. 43. &
34. 6.
—
Capulă 4.
a Lev. 19. 37. &
20. 8. & 22.
31.
Cap. 5. 11. &
8. 1.
Esec. 20. 11.

Rom. 10. 5.
b Cap. 12. 22.
Ios. 1. 7.
Prov. 30. 6.
Eccl. 12. 13.
Apoc. 22. 18.
19.
c Num. 25. 4.
etc.
Ios. 22. 17.
Pa. 106. 28, 29.

d Iov 28. 28.
Pa. 19. 7. &
111. 10.
Prov. 1. 7.
e 2 Sam. 7. 23.
f Pa. 46. 1. &
145. 18. & 148.
14.
Ioa. 55. 6.
g Prov. 4. 23.
h Prov. 3. 1, 8.

i Fac. 18. 19.
n Esod. 6. 7. &
11. 19.
Pa. 78. 5, 6.
Efec. 6. 4.
j Esod. 19. 9.
16. & 20. 18.
Ebr. 12. 18, 19.
k Esod. 19. 18.
Cap. 5. 23.

l Cap. 5. 4, 22.
m Vers. 33, 36.
n Esod. 20. 22.
1 Reg. 19. 12.
o Cap. 9. 9, 11.
p Esod. 34. 28.
q Esod. 24. 12.
& 31. 18.
r Esod. 21. 1.
Cap. 22. & 23.

in același timp, ca eu pre voi să vă în-
vățu legi și judecați, pre cari să le impli-
niți în pământul, in care mergeți ca să-l
luați in stăpânire.

- 15 *Deci feriți-vi foarte sufletele vóstre; că
voi n'ați vădutu nici o 'închipuire in diua
aceea, *in care* Iehova vorbi către voi in
16 Horebū din meșlocul focului; Ca să nu
vă "corumpeți, și să vi "faceți vr'unu chipu
cioplitu, vr'o închipuire de idolu, "asemănare
17 de bărbatu seú femeá; Asemănare de vre-
unū patru-pedū de pe pământu; asemănare
de vre-o pasere înaripată, care sbóră in
18 ceriū; Asemănare de vre-o tēretóre de pe
pământu; asemănare de veri-ce pesce din
19 apă supu pământu. Și "ochii tei să nu-ți
rēdicē spre ceriū, să veđi sórele, luna și
stelele, "tótă óstea ceriului, și să te amă-
gesci, și să te "inchini lorū, și să servesci
lorū, pre cari Iehova Dumneđuulū teú le-a
impărțitū tuturorū popórelorū de supu totū
20 ceriulū. Ērū pre voi Iehova v'a luatū, și
v'a "scosu din cuptorulul celū de ferū, din E-
giptū, "pentru ca să fiți lui poporū de mo-
scenire, cumū și *sinteti* astăđi.
- 21 Și Iehova se "māniā pre mine din cauza
vóstrā, și se jurā, ca eu să nu trecū Ior-
danulū, și ca eu să nu intru in acelū pā-
mēntū bunū, pre care Iehova Dumneđuulū
22 vostru, "lū dā voii de moscenire. Ci "eu
amū să morū in acestū pāmēntū, și "nu voiū
trece dincolo Iordanulū; darā voi veți tre-
ce dincolo, și veți lua in stăpânire "acelū
pāmēntū bunū.
- 23 Feriți-vē, "ca să nu uitați legāmēntulū lui
Iehova, Dumneđuulū vostrū, care-lū făcu cu
voi, "și să nu faceți voii chipu cioplitū, *nici*
asemănare de totū ce Iehova Dumneđuulū
24 teú ți-a opritū. Că "Iehova Dumneđuulū
teú *este* focū mistuitoriū, "Dumneđu gelosu.
- 25 Tu cândū vei nasce fi și fi de fi, și
vē veți inveni in acelū pāmēntū, și "vē veți
corumpe, și veți face voii chipu cioplitū, a-
semēnarea vr'unui *lucru*; seú "vei face rēu in
ochii lui Iehova Dumneđuulū teú, prin care
26 să-lū māni; "Iēu astā-đi de mărturiā con-
tra vóstrā ceriulū și pāmēntulū, că voi
curēndū vē veți perde de pe pāmēntulū,
pentru care treceți Iordanulū, ca să-lū luați
in stăpânire: dīlele vóstre nu vorū fi multe
27 intr'insulū, ci de totū vē veți perde. Și Ie-

hova vē va "imprāstia inre popóre, și veți
rēmāné pučini la numărū in meșloculū na-
țiunilorū, inre cari Iehova vē va conduce.
Și "acolo veți servi la đei, lucru de māni 28
ominesci, lemnū și pētrā, "cari nu vedū, nici
audū, nici māmāncā, nici mirósā.

"Ērū dacă de acolo vei căuta pre Ie- 29
hova, Dumneđuulū vostru, "lū vei afla, dacă-lū
vei căuta din totā ānima ta și din totū su-
fletulū teú. In strīntorārele tale, cândū tóte 30
acestea te vorū ajunge, "in dīlele cele de
apoi, de te vei "re'tórce la Iehova Dumne-
đuulū teú, și de vócea lui vei asculta; (Că 31
Iehova Dumneđuulū teú *este* "Dumneđu in-
durătoriū,) elū pre tine nu te va lāsa, și nu
te va strica, și nu-și va uita legāmēntulū
ce l'a *făcutū* părinților tei și pre care s'a
juratū lorū.

Că "intrēbā dīlele cele d'āntēiū, cari aū 32
fostū inainte de tine, din diua aceea, in care
Dumneđu făcu pre omū pe pāmēntū; și *cer-*
cetēzā "de la o margine de ceriū până la cea-l-
altā, dacă s'a *făcutū ce-va* ca acestū lucru
mare, și s'a māi auditū asemenea lui? "Dacă 33
vre-unū poporū a auditū vócea lui Dum-
neđu vorbindū din meșloculū focului, pre-
cumū ai auditū tu, și rēmase viū? Seú *da-* 34
că vr'unū đeu s'a încercatū să vinā și să-și
īee națiune din meșloculū *altei* națiūi,
"prin cercārele, "prin semne și prin minui și
prin resbelū, "cu māna tare și "cu bračiū in-
tinsū, și "prin lucrāri māi și infricóșate,
cumū *fuserā* tóte acelea, pre cari Iehova Dum-
neđuulū vostru le-a *făcutū* pentru voi in E-
giptū inainte ochilor tei. Tie *numai* ți 35
s'a arētatū *acēsta*, pentru ca să cunósci, că
Iehova singurū *este* Dumneđu, și *cā* "nu este
altulū afarā de d'insulū. "Din ceriū te-a 36
făcutū să audī vócea sa, ca să te invețe;
și pe pāmēntū ți-a arētatū foculū lui celū
mare, si tu cuvintele lui le-ai auditū din
meșloculū focului. Și fiindū-cā "elū a iu- 37
bitū pre părinții tei, pentru aceea semin-
tia lorū a alesū după d'īnșii, și "te-a scosu pre
tine elū īnsuși cu puterea cea mare a sa din
Egiptū: "Pentru ca să alunge d'inainte ta 38
națiūi māi māi și māi tari de cātū tine;
ērū pre tine să te conducā, și să-ți dee pā-
mēntulū lorū de moscenire, cumū *se vede*
astā-đi.

Cunósce darā astā-đi, și iē in ānima, că 39

a Ios. 23. 11.	a Rom. 1. 25.	g Cap. 9. 25.	m 2 Reg. 17. 17.	q Ps. 115. 4, 5.	s Fac. 49. 1.	& 33. 20.	22.
t Isa. 40. 18.	b 1 Reg. 8. 51.	h Vers. 9.	etc.	& 135. 15, 16.	Cap. 31. 29.	Cap. 5. 24, 26.	Marc. 12. 29.
u Exod. 32. 7.	Ier. 11. 4.	i Vers. 16.	n Cap. 30. 18.	Isa. 44. 9. &	Ier. 23. 20.	z Cap. 7. 19. &	32.
v Exod. 20. 4, 5.	c Exod. 19. 5.	j Exod. 20. 4, 5.	o Cap. 30. 18.	46. 7.	Osea 3. 5.	29. 3.	f Exod. 19. 9, 19.
Cap. 23.	Cap. 9. 29. &	Exod. 24. 17.	Isa. 1. 2.	r Lev. 26. 39.	t Ios. 2. 12.	a Exod. 7. 3.	g 20. 18, 22.
z Rom. 1. 23.	d Num. 20. 12.	Cap. 9. 3.	Mic. 6. 2.	40.	u 2 Cron. 30. 9.	b Exod. 15. 3.	& 24. 16.
y Cap. 17. 3.	Cap. 1. 37. &	Isa. 33. 14.	o Lev. 26. 33.	Cap. 30. 1, 2, 3.	Neem. 9. 31.	c Exod. 6. 6.	Ebr. 12. 18.
Iov 31. 26, 37.	3. 26.	Ebr. 12. 29.	Cap. 28. 62, 64.	2 Cron. 15. 4.	Isa. 116. 5.	d Cap. 26. 8. &	g Cap. 10. 15.
e Fac. 2. 1.	e Vole 2 Pet. 1.	Neem. 1. 8.	p Cap. 28. 64.	Neem. 1. 9.	Iona 4. 2.	34. 12.	h Exod. 13. 3, 9.
2 Reg. 17. 16.	13, 14, 15.	Cap. 6. 15.	1 Sam. 26. 19.	Isa. 55. 6, 7.	o Iov 8. 8.	e Cap. 32. 39.	14.
& 21. 8.	f Cap. 3. 27.	Isa. 42. 8.	Ier. 16. 13.	Ier. 29. 12, 13.	z Mat. 24. 31.	1 Sam. 2. 2.	i Cap. 7. 1. &
		t Vers. 16.		14.	y Exod. 24. 11.	Isa. 45. 5, 18.	9. 1, 4, 5.

^j numai Iehova este Dumnezeu și în ceriș
susu și pe pământu josu, și altul nu este;
40 ^k Deci păzesc legea lui și ordinele lui, pre
cari ți le dau eu astă-zi; ^l ca să fie bine
ție și fiiloru tei după tine; și pentru-ca să
trăiesci zile multe în pământul, pre care
Iehova Dumnezeul tu 'lă dă ție pentru
totu-dé-una.

*Moisi rînduesce cetățile de scăpare cele despre
resăritul Iordanului.*

41 Atuncia Moisi ^m despărți trei cetăți dincóce
42 de Iordanu, despre resăritul sôrelui; ⁿ Ca
acolo să fugă ucigașul, care pre aprópele
seu l'arú omori fără sciință, și fără ca elú
mai 'nainte să-i fi fostú neamicu, ca elú să
fugă intr'una din aceste cetăți, și să tră-
43 escă: ^o Bezerul în pustiiu, în partea șesului,
între Rubeniți; și Ramotul în Galaad, între
Gadiți; și Golanul în Basan, între Ma-
nașiți.

*Moisi începe a recașitula legea; legămintul făcutú
la Horebú.*

44 Și acésta este legea, pre care Moisi o
45 puse înaintea fiiloru lui Israel: Acestea
sunt mărturiile și legile și judecățele, pre
cari le spuse Moisi fiiloru lui Israel, după
46 ce eșiră din Egipt; Dincóce de Iordanu
in vale, în dreptul Betú-Peorului, în pă-
mântul lui Sihon, regele Amoreilor, care
locuia în Hesbon, pre care Moisi și cu fii
lui Israel 'lú 'bătură, după ce eșiră din E-
47 gipt; Și ei stăpâniră pământul seu, și
pământul lui Og, regele Basanului: cei
doi regi ai Amoreilor de dincóce de Ior-
48 danu, despre resăritul sôrelui; ^p De la A-
roer, care este pe țărmurile pârului Ar-
non, până la muntele Sion, adecă 'Er-
49 mon; Și totă câmpia de dincóce de Ior-
danu, despre resăritul sôrelui, până la ma-
rea câmpiei, supt "pólele muntelui Pisga.

5 **S**I Moisi chiámă totú Israelul, și-i dișe;
Ascultă, Israele, legile și judecățele, pre
cari eu le vorbesc astă-zi în auzul vostru,
2 și să le învățați, și să căutați a le face. ^q Ie-
hova, Dumnezeul nostru, încheiă cu noi le-
3 găméntu pe Horeb: ^r Nu cu părinții nostri
încheiă Iehova acestú legăméntu, ci cu noi,
cu noi acestia aicea, cu noi cu toți, cari ne a-
4 flămú astă-zi în vieță. ^s Față în față vorbi Ie-
hova cu voi pe munte, din meșilocul focului;

(^t Stăndu eu în timpul acela între Iehova 5
și între voi, ca să spunú voii cuvéntul lui
Iehova; că ^u voi vè tremurați de acelú focu,
și nu vè suirăți pe munte;) și dișe:

^v Eu sunt Iehova Dumnezeul tu, care 6
te-a scos din pământul Egiptului, din casa
servituței; ^w Să nu aibi alți deși afară de 7
mine.

^x Să nu-ți faci ție chipu cioplitu, nici altă 8
aseménare din cele ce sunt în ceriș susu,
seu pe pământu josu, seu în apă suptú pă-
méntu; Să nu te prosterni înaintea lorú, 9
nici să te închini lorú; că eu Iehova Dum-
neleul tu sunt Dumnezeu gelosu, ^y care
pécatul părinților pedepsesc în fii până
intr'a treia și a patra generațiune celorú
ce mă urescú; ^z Și care facú milă până intr'a 10
mia generațiune celorú ce mă iubescú și
păzescú ordinele mele.

^{aa} Să nu iei numele lui Iehova Dumne- 11
ul tu în deșert; că Iehova nu va lăsa
nepedepsitú pre celú ce va lua numele
lui în deșert.

^{ab} Păzescú ziua sabbatului, ca să o sâ- 12
tesci, cumú ți-a ordinarú Iehova, Dumne-
leul tu. ^{ac} Șese zile vei lucra, și-ți vei 13
face toate lucrurile tale; ^{ad} Eru ziua a șep-
tea ^{ae} sabbat este lui Iehova Dumnezeul tu; 14
nu vei face intr'insa nici unú lucru, ^{af} nici tu,
nici fiulú tđu, nici fică ta, nici servulú tu,
nici serva ta, nici boulu tđu, nici asinulú
tđu, veri-ce din vitele tale, nici străinulú
tđu care locuesce în lă-întrulú porțelorú tale,
ca să repauseze servulú tđu și serva ta, 15
ca și tine. ^{ag} Și-ți adă aminte, că tu servú
ai fostú în pământul Egiptului, și Iehova
Dumneleul tu te-a scosú pre tine de a-
colo ^{ah} cu mână tare și cu brațu întinsu; pen-
tru aceea ți-a ordinarú Iehova Dumnezeul
tđu să păzescú ziua sabbatului.

^{ai} Onóră pre părintele tu și pre muma 16
ta, cumú ți-a ordinarú Iehova Dumnezeul
tđu; ^{aj} pentru ca zilele tale să fie multe, și
ca să-ți fie bine în pământul, pre care-lú
dă ție Iehova Dumnezeul tu.

^{ak} Să nu uciđi. 17

^{al} Să nu precurvești. 18

^{am} Să nu furi. 19

^{an} Să nu mărturisești mărturiă mincinosă 20
contra aprópelui tu.

^{ao} Să nu poftesci femea aprópelui tu, nici 21
să poftesci casa aprópelui tu, ^{ap} nici țerana

j Vers. 35.	p Cap. 3. 29.	Capul 6.	d Esod. 20. 21.	g Esod. 20. 3.	& 35. 2.	q Esod. 20. 12.	lac. 2. 11.
k Ios. 2. 11.	q Num. 21. 24.	a Esod. 19. 5.	Gal. 3. 19.	h Esod. 20. 4.	Ezec. 20. 12.	r Lev. 19. 3.	m Esod. 20. 15.
l Lev. 22. 31.	Cap. 1. 4.	Cap. 4. 23.	e Esod. 19. 16.	i Esod. 34. 7.	n Fac. 2. 2.	s Cap. 27. 16.	rom. 13. 9.
m Cap. 5. 16. &	r Num. 21. 35.	b Verde Mat. 13.	& 20. 18. &	j Ier. 32. 18.	Esod. 16. 29,	t Efes. 6. 9. 3.	v Esod. 20. 16.
6. 3. 18. & 12.	r Cap. 3. 3. 4.	17.	24. 2.	k Dan. 9. 4.	30.	u Col. 3. 30.	w Esod. 20. 17.
25. 26. & 22. 7.	s Cap. 2. 36. &	c Ebr. 8. 9.	f Esod. 20. 2,	l Esod. 20. 7.	Ebr. 4. 4.	x Cap. 4. 40.	y Mic. 2. 2.
Efes. 6. 3.	3. 12.	c Esod. 19. 9,	etc.	m Lev. 19. 12.	o Cap. 15. 15.	z Esod. 20. 13.	hab. 2. 9.
n Num. 35. 6, 14.	t Cap. 3. 9.	19. & 20. 22.	Lev. 26. 1.	mat. 5. 33.	& 16. 12. & 24.	aa Mat. 5. 21.	Luc. 12. 15.
o Cap. 19. 4.	Pe. 133. 3.	Cap. 4. 33, 36.	Cap. 6. 4.	l Esod. 20. 8.	18, 22.	t Esod. 20. 14.	Rom. 7. 7. &
p Ios. 20. 8.	u Cap. 3. 17.	& 34. 10.	1. u. 81. 10.	m Esod. 23. 12.	p Cap. 4. 34, 37.	Luc. 18. 20.	13. 9.

lui, nici servul lui, nici serva lui, *nicî* boul lui, *nicî* asinul lui, nici nimica din cele ce *sînt* ale aprîpelui teû.

- 22 Aceste cuvinte le vorbi Iehova către totă adunarea voastră pe munte din meşlocul focului, din nûorû şi din negură désă, cu vóce tare; şi *nimicû* n'a adaosû; ⁹ şi le scrise pe dîoşe table de pétără, şi le dădu mie. ¹⁰ Şi auzîndû voi acea vóce din meşlocul intunerecului, (că muntele ardea în focû) venirăţi cătră mine, toţi capiî semin-
24 ţielorû vóstre, şi bătrânii vostri, Şi dîserăţi: Ecce, Iehova Dumneşleul nostru ni arêtă mărirea sa şi mărima sa, şi ¹¹ vócea lui o auzîrămû din meşlocul focului; astă-đi amû vedutû că Dumneşleu vorbesce cu omulû, şi elû
25 rêmâne viû. Şi acumû, pentru ce să murimû? că acestû focû mare totû ne misturesce: ¹² De vomû mai auzi încă vócea lui Iehova, Dumneşleul nostru, vomû muri; ¹³ Căci care *este* fiinţa de carne, care să fi auzitû vócea viului Dumneşleu din meşlocul focului vorbindû, precumû noi, şi să fi rêmasû în vieţă? Apropiă-te tu, şi ascultă tóte
27 câte đice Iehova, Dumneşleul nostru, şi ¹⁴ vorbesce tu noîi tóte câte Iehova, Dumneşleul nostru, va đice ţie, şi noi vomû auzi, şi vomû face.
28 Şi auzîndû Iehova vócea cuvintelorû vóstre, cândû vorbirăţi cătră mine, đise către mine Iehova: Auzit'amû vócea cuvintelorû acestui poporû câte a vorbitû cătră tine; ei ¹⁵ câte le-aû vorbitû, tóte bine le-aû vorbitû. ¹⁶ Oh! de arû fi, ca intr'inşii să rêmână totû-dé-una asemenea animă, ca să se témă de mine, şi să ¹⁷ păzescă tóte ordinele mele: ¹⁸ ca să fie bine lorû şi fiilorû lorû în eternû!
30 Mergî! spune lorû: Intórceţi-vê la corturile vóstre. Şi tu să remăni aicea la mine, ¹⁹ şi eu ²⁰ ţi voiî spune tóte ordinele şi legile şi judecăţele, în cari să-î înveţi, ca ei pre
32 acelea să le facă în pămîntulû, pre care vi-lû daû spre stêpânire. Luaţi dară aminte, ca să faceţi aşa, precumû a ordina-
33 tâtû Iehova Dumneşleul vostru; ²¹ nu vê abateţi de la *d'insele* nici la drêpta nici la stînga. Şi intru tóte âmbლაჲ ²² pe calea aceea, care a ordina-
tû Iehova, Dumneşleul vostru; ca să trăiţi, ²³ şi să vi fie bine, şi đilele vóstre să fie multe pe pămîntulû, pre care-lû luaţi în stêpânire.

Indemnări şi sfătuirî la ascultare.

SI acestea *sînt* ²⁴ ordinele, legile şi judecăţele, pre cari Iehova, Dumneşleul vostru, *mi* le-a ordina-
tû, ca să vê învêţi; ca voi *pre acestea* să le faceţi în pămîntulû, în care treceţi să-lû luaţi în stêpânire. ²⁵ Ca tu să te temi de Iehova, Dumneşleul teû, pázîndû tóte legile lui şi ordinele lui, pre cari eu ²⁶ ţi le daû; tu şi fiulû teû şi fiulû fiulû teû *în tóte* đilele vieţei tale, ²⁷ şi ca đilele tale să fie multe.

Ascultă dară, o Israele, şi caută să le faci, ca să-ţi fie bine, şi să vê înmulţiţi ²⁸ fôrte în *pămîntulû* unde curge lapte şi mîere, ²⁹ duple cumû Iehova, Dumneşleul părinţilor tei, ³⁰ ţi-a promisû.

³¹ Ascultă, o Israele; Iehova Dumneşleul nostru *este* unicul Iehova! ³² Iubesc dară pre Iehova, Dumneşleul teû, ³³ din tóta anima ta, şi din totû sufletulû teû, şi din tóte puterile tale. Şi ³⁴ aceste cuvinte, cari ³⁵ ţi le spunû astă-đi, să le ai în animă! Şi le ³⁶ *intipăresce* în fiul tei, şi vorbesce despre d'insele, cândû şedî în casă, şi cândû mergî pe cale, cândû te culci, şi cândû te scoli; ³⁷ Şi să le legi ca semnû pe mână-ţi, şi să-ţi fie fruntariû între ochii tei; ³⁸ Şi să le scrii pe uşorii casei tale şi pe porţele tale.

Şi va fi, că după ce Iehova, Dumneşleul teû, te va aduce în pămîntulû, pre care elû cu jurămîntû l'a promisû părinţilor tei, lui Abraamû, lui Isaacû şi lui Iacobû, ³⁹ că *ţi-lû* va da, cu cetăţi mari şi frumóse, pre ⁴⁰ cari tu nu le-ai ziditû; Cu case pline de tóte bunătăţile, pre cari tu nu le-ai ⁴¹ împlinitû; cu puţiuri *de apă* sêpate, pre cari tu nu le-ai sêpatû; cu vii şi cu olivi, pre cari tu nu le-ai plântatû; *din cari* tu ⁴² mîncîndû te vei sătura; *Atuncea* feresce-te ca să nu uiţi pre Iehova, care te-a scosû pre tine din pămîntulû Egiptulû, din casa servitu-
ţei. De Iehova, Dumneşleul teû, ⁴³ o să te temi, şi lui să-î servesci, şi ⁴⁴ pe numele lui să te juri; Să nu ⁴⁵ âmbლაჲ duple alţi đei, ⁴⁶ d'între đeiî popórelorû, cari *sînt* imprejurulû vostru. (Că ⁴⁷ Iehova, Dumneşleul teû, *carele este* Dumneşleu gelosû, *este* în meşloculû teû;) ⁴⁸ ca nu cumû-va mânia lui Iehova, Dumneşleul teû, să se aprîndă asupra ta, şi să te ⁴⁹ pêrdă de pe faţa pămîntulû.

⁵⁰ Să nu ispitîţi pre Iehova, Dumneşleul

y Esod. 24. 12. & 31. 18.	f Cap. 18. 17.	6.	Cap. 10. 12.	39.	11. 98.5	i Cap. 11. 20.	Ier. 4. 2. & 5.
Cap. 4. 13.	g Cap. 32. 29.	Prov. 4. 27.	15.	Ioan 17. 3.	Prov. 3. 3.	Isa. 57. 8.	7. & 12. 16.
z Esod. 20. 18, 19.	Pa. 81. 13.	i Cap. 10. 12.	Ps. 111. 10. & 128. 1.	1 Cor. 8. 4, 6.	Isa. 51. 7.	m Ios. 24. 13.	q Cap. 8. 19. & 11. 28.
a Esod. 19. 19.	Isa. 48. 18.	Pa. 119. 6.	Ecl. 12. 13.	g Cap. 10. 12.	f Cap. 4. 9. & 11. 19.	n Cap. 8. 10, etc.	r Cap. 13. 7.
b Cap. 4. 33.	Mat. 23. 37.	Ier. 7. 23.	c Cap. 4. 40.	Mat. 22. 37.	Pa. 78. 4, 5, 6.	o Cap. 10. 12.	s Esod. 20. 5.
Jude. 13. 22.	Luc. 19. 42.	Luc. 1. 8.	d Esod. 3. 8.	Marc 12. 30.	Efes. 6. 4.	p Mat. 4. 10.	t Cap. 7. 4. & 11. 17.
c Cap. 18. 16.	h Cap. 11. 1.	m Cap. 4. 40.	e Fac. 15. 5. & 22. 17.	Luc. 10. 27.	k Esod. 13. 9, 16.	u Mat. 4. 7.	Luc. 4. 12.
d Cap. 4. 33.	i Cap. 4. 40.	—	f Isa. 42. 8.	h 2 Reg. 23. 25.	Cap. 11. 18. & 16.		
e Esod. 20. 19.	j Gal. 3. 19.	Capul 6.	Marc 12. 29.	Cap. 11. 18. & 32. 46.	Cap. 11. 18.		
Ebr. 12. 19.	k Cap. 17. 20. & 28. 14.	a Cap. 4. 1. & 5. 31. & 12. 1.		Pa. 37. 31. & 40. 8. & 119.	Prov. 3. 3. & 6. 21. & 7. 5.		
	Ios. 1. 7. & 23.	b Esod. 20. 20.					

17 vostru, * precumă l'ați ispitit la Masa. Ordinele lui Iehova, Dumneșeul vostru, * să le păziți, cum și mărturiile lui, și legile lui, 5
18 pre cari țî le-a prescris. Și * să faci ceea ce este drept și bun în ochii lui Iehova, ca să-ți fie bine, și să intri și să iei în stăpânire acela pământ frumos, pre cari Iehova Dumneșeul te cu jurământ l'a promis părinților tei; * Când pre toți neamicii tei i va alunga de d'inaintea ta; dupre cum a promis Iehova. 6
20 * Când fiul te în viitor te va întreba, dîcînd: Ce sînt mărturiile și legile și judecățele acestea, pre cari Iehova, Dumneșeul nostru, le-a prescris voui? Atuncea să dîci fiului te: Servi eram noi la Faraon în Egipt, și Iehova ne-a scos pre noi din Egipt cu mînă tare; * Și Iehova făcu semne și minuni mari și rele în Egipt asupra lui Faraon și asupra a totă casa 7
21 sa înaintea ochilor nostri; Și pre noi ne scose de acolo, ca să ne aducă aicea, și să ne dea pământul acesta, pre care cu jurământ l'a promis părinților nostri. Atuncea Iehova ni ordină, ca să facem tôte aceste legi; * de Iehova, Dumneșeul nostru, să ne temem; * ca noui bine să ni fie în tôte zilele, și ca / să ne țină în viață, cum se face 8
22 astă-zi. Și * acesta va fi dreptatea noastră, de vom căuta ca să împlinim tôte aceste legi înaintea lui Iehova Dumneșeul nostru, precum a ordinar noui. 9

Petrecerea cu Cananeii oprită.

7 CÂNDU * te va aduce Iehova, Dumneșeul te, în pământul, în care intri acum ca să-l iei în stăpânire; și va alunga d'inaintea ta multe națiuni: pre ^b Hetei, și pre Gherghesei, și pre Amorei, și Cananei, și pre Feresei, și pre Hevei, și pre Iebusei, șapte națiuni * mai mari și mai tari decăt 2
2 tine; Și când Iehova, Dumneșeul te, ți le va * da în puterea ta, tu să le bați; * să le perdi cu desevîșire: / legământ cu ele să nu inchei, și milă de ele să nu-ți fie. * Nici să te incuscrești cu d'insele; pre fetele tale să nu le dai filor lor, și pre 3
4 fetele lor să nu le iei pentru fii tei; Că ele vor abate pre fii tei de la mine, ca să servescă altor de; / și mânia lui Iehova

se va aprinde asupra voastră, și el te va perde curînd. Ci așa să faceți cu d'insele: * altarele lor să le surpați, și stâlpii lor să le sfărîmați, și chipurile lor de Astarte să le tăiați, și idoli lor cu foc să-i ardeți. 5

1 Că popor sântesci tu lui Iehova, Dumneșeul te; / pre tine te-a ales Iehova Dumneșeul te, ca să-i fi popor al se, deosebit d'între tôte poporele cari sînt pe fața pământului. Nu dîră, pentru că voi 7
ați fi mai mulți decăt tôte cele-l-alte popore v'a iubit Iehova, și v'a ales; căci voi sînteți / cel mai mic d'între tôte poporele: Ci * pentru-că Iehova a iubit pre voi, și pentru-că el ține / juramentul, pre care l'a făcut cu părinții vostri; de aceea a * scos pre voi cu mînă tare, și v'a rescumpărat din casa servitutei, din mîna lui Faraon, regele Egiptului. 8

D'aceia dară să cunosc, că Iehova, Dumneșeul te, numai el este Dumneșeul, Dumneșeul credincios, * care legământul și îndurarea sa le ține până într'a mia generațiune cătră aceia, cari-l iubesc, și-i păzesc ordinele lui; Dară * care respătesce 10
în față celora ce-l urîsc, spre a-i perde: * el nu întîrziă cu aceia cari-l urîsc, ci li respătesce în față. Așa dară păzesc 11
ordinele și legile și judecățele câte astă-zi ți spun, ca să le faci.

* Și va fi, că de veți asculta aceste judecăți, și le veți păzi, și le veți face, atuncea și Iehova, Dumneșeul te, ți va ține / legământul și îndurarea, cu care s'a jurat părinților tei. Da, el pre tine * te va iubi, 13
și te va bine-cuvînta, și te va înmulți, * și va bine-cuvînta fructul pîntecelui te, și fructul pământului te: grîul te, mustul te și oleul te, fîtul vâcelor tale, și înmulțirea oilor tale în pământul, pre care cu jurământ l'a promis părinților tei, că ți-l va da. Bine-cuvîntat vei fi 14
mai pe sus de cît tôte poporele; / nu va fi intru tine sterpă nici stîrpa, nici între vitele tale. Și Iehova va depărta de la tine 15
tôtă bîla, și nici una din * acele lunguori rele ale Egiptului, cari le cunosc, nu le va pune preste tôte aceia cari te urîsc.

v Esod. 17. 2, 7. Num. 20. 3, 4. & 21. 4, 5. 1 Cor. 10. 9. * Cap. 11. 13, 22. Ps. 119. 4. y Esod. 15. 26. Cap. 12. 28. & 13. 18. * Num. 23. 53, 55. * Esod. 13. 14. b Esod. 3. 19. & 13. 3. c Esod. 7. & 8. & 9. & 10. & 11. & 12. Ps. 136. 9. d Vers. 2. e Cap. 10. 13. Iov. 35. 7, 8. Ier. 32. 39. f Cap. 4. 1. & 8. 1. g Luc. 10. 28. h Lev. 18. 5. Cap. 24. 13. Rom. 10. 3, 5. — Capul 7. a Cap. 31. 3. Ps. 44. 2, 3. b Fac. 15. 19, etc. Esod. 33. 2. c Cap. 4. 38. & 9. 1. d Vers. 23. Cap. 23. 14. e Num. 33. 52. Cap. 20. 16, 17. Ios. 6. 17. & 8. 24. & 9. 24. & 10. 28. 40. & 11. 11, 12. f Esod. 23. 23. & 34. 12, 15, 16. Judc. 2. 2. Vede Cap. 30. 10, etc.

Ios. 2. 14. & 9. 18. Judc. 1. 24. g Ios. 23. 13. 1 Reg. 11. 2. Ezra 9. 2. h Cap. 6. 15. i Esod. 23. 24. & 34. 13. Cap. 12. 3, 3. j Esod. 19. 6. Cap. 14. 2. & 26. 19. Ps. 50. 5. k Esod. 19. 5. Amos. 3. 2. 1 Pet. 2. 9. l Cap. 10. 22. m Cap. 10. 15. n Esod. 32. 13. Ps. 105. 8, 9, 10. Luc. 1. 55, 73, 73. o Esod. 13. 3, 14. p Isa. 49. 7. 1 Cor. 1. 9. & 10. 13. 2 Cor. 1. 18. 1 The. 5. 24. 2 The. 3. 3. 2 Tim. 2. 13. Ebr. 11. 11. 1 Ioan. 1. 9. q Esod. 20. 6. Cap. 5. 10. Neom. 1. 5. Dan. 9. 4. r Isa. 59. 18. Nah. 1. 2. s Cap. 32. 35. t Lev. 26. 3. Cap. 28. 1. u Ps. 105. 8, 9. Luc. 1. 55, 73, 73. v Ioan. 14. 21. z Cap. 28. 4. y Esod. 23. 26, etc. s Esod. 9. 14. & 15. 26. Cap. 28. 27, 60.

- 16 Și "să perđi tóte popóarele, pre cari le-
hova, Dumneđeulŭ teŭ, le va da ție; ^b o-
chiulŭ teŭ să nu le crute, și đeilorŭ lorŭ
să nu servesci, căci "cursă arŭ fi acesta
17 pentru tine. De vei đice in ănimă ta:
Aceste popóre sŭnt mai numerose de câtŭ
mine, cumŭ voiŭ puté eŭ să le alungŭ?
18 "Nu te teme de ele; ci-ți "adă aminte de
cele ce a făcutŭ Iehova, Dumneđeulŭ teŭ,
19 cu Faraonŭ și cu toți Egipteniŭ; De / cer-
cările cele mari, pre cari le-aŭ vėđutŭ ochii
teŭ, și de semnele și de minunile și de mână
cea tare și de bračiulŭ celŭ intinsŭ, cu cari
Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, a scosŭ pre tine; așa
va face Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, tuturorŭ po-
20 pórelorŭ, de cari tu te temi. "Încă și vespî
va trămete Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, asupra
acelora, până ce se vorŭ perde cei ce aŭ
21 rėmasŭ și s'aŭ ascunsŭ de tine. Nu te spăi-
mėnta de ei; că Iehova, Dumneđeulŭ teŭ,
22 este ^h in međiloculŭ teŭ; "Dumneđeŭ mare și
infričoșatŭ; / Și Iehova, Dumneđeulŭ teŭ,
va alunga aceste națiuni d'inaimtea ta in-
cetulŭ cu incetulŭ; tu pre ele nu vei stėrpi
curėndŭ, ca să nu se ımmultėscă fėrele sel-
23 bative de pe cāmpŭ in contra ta. Dară
Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, le va da ție in
puterea ta, și le va ıngrozi cu spaimă mare,
24 până ce le va perde. Și pre ^k regiŭ lorŭ
i va da ție in mână, și tu să faci să
peră numile lorŭ / de suptŭ ceriŭ. "Nimenea
nu va puté sta față in față cu tine, până
25 ce nu-i vei perde. Chipurile cioplite ale
đeilorŭ lorŭ "să le arđi in focŭ; "să nu poŭ-
tesci aurulŭ sėu argintulŭ de pe d'insele,
ca să-lŭ țină pentru tine, ca nu prin acestea
"să te prindŭ in cursă; că "uriciune este a-
cėsta inaimtea lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ.
26 Și uriciune in casa ta să nu aduci; ca să
nu te faci și tu blăstematŭ, ca și acele
lucruri; ci ıngrozindu-te de ele, urėsce-le: "că
blăstėmŭ sŭnt.

*Indemnările la ascultare, sprijinite de amintirea
bine-facerilorŭ lui Dumneđeŭ și a relelorŭ ur-
mări ale neascultărei.*

- 8^a **L**UAȚI aminte de tóte ordinele, pre cari
eŭ astăđi vi le spunŭ, ca să le faceți;
pentru ca să trăiți, și să vė ımmulțiți, și
să intrați in stėpănire pămėn-
tulŭ, pre care Iehova cu jurămėntŭ l'a pro-
2 misŭ părințilorŭ vostri. Și-ți adă aminte

de tótă calea, pe care Iehova Dumneđeulŭ
teŭ ^b te-a condusŭ acestŭ patru-đeci de ani
in pustiiŭ, ca să te umilėscă, și "să te cerce;
^a ca să cunoscă cele ce sŭnt in ănimă ta, de
vei păzi ordinele lui sėu nu. Așa elŭ pre
tine te umili, și "te lăsă să flămăndesci, și / te
nutri cu mana, care n'ai cunoscutŭ, nici nu aŭ
cunoscutŭ părinții teŭ; ca să-ți arete, că o-
mulŭ nu / trăesce numai cu pâne, ci cu totŭ a-
ccea ce ese din gura lui Iehova trăesce omulŭ.
^h Vestmintele tale nu se inveciră pe tine, și
picióarele tale nu se ımfără aceŭ patru-đeci
de ani. "Cunósce dară intrŭ ănimă ta, că
precumŭ omulŭ cėrtă pre fiulŭ sėu, așa
te va certa pre tine Iehova, Dumneđeulŭ teŭ.
Deci păzesce ordinele lui Iehova, Dumne-
đeulŭ teŭ, / ca să ămbli pe căile lui, și să te
temi de d'insulŭ.

Că Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, te va a-
duce in pămėntŭ bunŭ, in ^k pămėntŭ cu pė-
rėie de apă, cu főtănŭ și cu lacuri, cari
isvorescŭ din văi și munți; In pămėntŭ de
grăŭ și de orđŭ și de vii și de smochini
și de mere-granate, pămėntŭ de olivŭ și de
miere; Pămėntŭ, unde tu nu vei mănca
pânea ta cu scădere, unde tu nu vei avé
lipsă de nimica; pămėntŭ, / ale căruia petre
sŭnt ferŭ, și dintr'ai căruia munți vei sėpa
aramă.

"Cândŭ vei mănca, și te vei sătura, să
bine-cuvėtezi pre Iehova, Dumneđeulŭ teŭ,
pentru pămėntulŭ bunŭ, ce ți l'a datŭ. Fe-
resce-te, ca să nu uiți pre Iehova, Dumne-
đeulŭ teŭ, așa ca să nu-i păzescŭ ordinele
lui, judecātele lui și legile lui, pre cari ți
le ordinaŭ eŭ astăđi; "Ca nu cumŭ-va, după ce
tu vei mănca și te vei sătura, și case frumóse
ți vei zidi, și vei locui intr'insele; Și ciređele
tale și turmele tale se vorŭ ımmulți, și ar-
gintulŭ și aurulŭ la tine se vorŭ ıngrămădi,
și tóte ale tale se vorŭ ımmulți, "Ănimă
ta să se ınalțe; și tu / să uiți pre Ie-
hova, Dumneđeulŭ teŭ, care te-a scosŭ din
pămėntulŭ Egiptului, din casa servituții;
Care / te-a condusŭ in pustiiŭ celŭ mare
și infričoșatŭ, / unde eraŭ șerpŭ ınfocați și
scorpionŭ, in pămėntŭ secŭ, unde nu era
apă, și / elŭ a făcutŭ să curgă apă din pė-
tră de cremine; Care pre tine te-a nu-
tritŭ in pustiiŭ cu / mana, pre care părinții
teŭ n'aŭ cunoscutŭ, pentru ca să te umi-

a Vers. 2.	g Esod. 27. 28.	42. & 19. 1.	1 Cron. 14. 12.	5. 32. 33. & 6.	f Esod. 16. 12.	Apoc. 3. 19.	p Ps. 104. 21.
b Cap. 13. 8. &	Isa. 24. 12.	etc.	o Ios. 7. 1. 21.	1. 3. 3.	14. 35.	j Cap. 5. 33.	q Isa. 63. 12, 13,
19. 13, 21. &	h Num. 11. 30.	1 Esod. 17. 14.	p Jude. 8. 27.	b Cap. 1. 3. &	g Ps. 104. 29.	k Cap. 11. 10, 11,	11.
25. 12.	& 14. 9, 14. 42.	Cap. 9. 14. &	q Cap. 17. 1.	2. 7. & 29. 5.	Mat. 4. 4.	12.	1er. 2. 6.
c Esod. 23. 33.	& 18. 3.	25. 19. & 29.	r Lev. 27. 28.	Ps. 136. 16.	Luc. 4. 4.	13.	r Num. 21. 6.
Cap. 12. 30.	Isa. 3. 10.	20.	Cap. 13. 17.	Amos. 2. 10.	h Cap. 29. 5.	14.	s Osea 13. 5.
Jude. 8. 27.	i Cap. 10. 17.	m Cap. 11. 25.	Isa. 6. 17. 18.	c Esod. 16. 4.	Noem. 9. 21.	15.	t Num. 20. 11.
Ps. 106. 36.	Neem. 1. 5 &	Isa. 1. 5. & 10.	& 7. 1.	Cap. 13. 3.	i 2 Sam. 7. 14.	16.	u Ps. 78. 15. &
d Cap. 31. 6.	4. 14. & 9. 32.	8. & 23. 9.	—	d 2. ron. 32. 31.	Ps. 89. 32.	17.	114. 8.
e Ps. 105. 5.	j Esod. 23. 29.	n Vers. 3.	Capitŭ 8.	Ioan. 2. 25.	Prov. 3. 12.	18.	v Vers. 3.
f Cap. 4. 34. &	30.	Esod. 32. 20.	a Cap. 4. 1. &	e Esod. 16. 2. 3.	Osea 13. 6.	19.	Esod. 16. 15.
29. 3.	k Isa. 10. 24, 25,	Cap. 12. 3.			Ebr. 12. 5, 6.	20.	

lăscă, și să te cerce, ca în cele din urmă
 17 să-ți "facă bine; "Și să nu dăci întru ânima
 ta: Puterea mea și tăria mânei mele mi-au
 18 cîștigat această avere. Ci-ți adă aminte,
 că Iehova Dumneșeul tău este "acela, care-ți
 dă putere, ca să-ți cîștigi averi; "pentru în-
 tărirea legământului se, pentru care s'a
 jurat părinților tei; cum *se vede* astă-
 19 Și va fi, de vei uita pre Iehova Dum-
 neșeul tău, și vei âmbra după alți dei, și
 vei servi lor, și te vei prostorne înaintea
 lor, "vi mărturisesc astă-
 20 vă veți perde. Ca și popoarele, pre cari
 Iehova le-a perdut de d'inaintea voastră,
 "așa veți peri voi, drept răsplătire că nu
 ascultați de vîcea lui Iehova, Dumneșeul
 vostru.

*Rescările repetite ale Iudeilor sunt probă că
 poporul n'a fost ales pentru dreptatea sa,
 ci din mila lui Dumneșeul.*

9 **A** SCULTĂ, Israele! tu astăzi "treci Iorda-
 nul, ca să intri, și să stăpînesci po-
 pore "mai mari și mai tari decît tine, ce-
 2 tăți mari și "întărite pînă la ceri; Popor
 mare și înalt la stat, pre "fiii Enakiților,
 pre cari-i cunosc, și despre cari ai auditu
 3 Enak? Tu dară să scii, că Iehova Dum-
 neșeul tău, care "merge înaintea ta, este
 "foc mistuitor; "el "va face, și-i va face
 să se plece înaintea ta, "și tu-i vei alunga,
 și-i vei perde curînd, precum "ți-a promis
 Iehova.

4 Și după ce Iehova, Dumneșeul tău, "i
 va alunga de d'inaintea ta, "să nu cugeti
 întru ânima ta, dicînd: Pentru dreptatea
 mea m'a adus Iehova aicea, ca să ieu a-
 cestu pămînt în stăpînire; ci "pentru ne-
 legiuirea popoarelor acestora Iehova le a-
 5 lungă de d'inaintea ta. "Nu pentru dreptatea
 ta, nici pentru întregimea ânimei tale intri
 tu în pămîntul lor, ca să-l iei în stă-
 pînire, ci pentru nelegiuirea popoarelor a-
 cestora Iehova le alungă d'inaintea ta, și
 pentru ca să-și împlinescă "cuvîntul, cu care
 s'a jurat părinților tei: lui Abraam, lui
 Isaac și lui Iacob.

6 Deci să scii tu, că nu pentru dreptatea
 ta Iehova, Dumneșeul tău, "ți dă acestu
 pămînt bun, ca să-l iei în stăpînire; că
 7 *esci* popor "tare la cerbice. Adă-ți aminte,
 și nu uita, că tu ai mînat pre Iehova,

Dumneșeul tău, în pustii! "Din ziua aceea,
 în care ai eșit din pămîntul Egiptului,
 pînă ce ai ajuns în locul acesta, rescu-
 8 tori ai fost împotriva lui Iehova. Și "in
 Horeb atîta întăritare pre Iehova, că
 el de mînia voi să vă perdă.

"Cîndu mă sui pe munte, ca să ieu ta-
 9 blele cele de pîtră, tablele legământului,
 care-l făcu Iehova cu voi, "eu rămăsei
 pe munte patru-
 10 decî de zile și patru-
 decî de nopți, fără ca pîne să mîncu
 se, sau apă să beu; "Și Iehova "mi dădu
 cele două
 11 table de pîtră, scrise cu degetul lui Dum-
 neșeul, și pe ele toate cuvintele, cari le-a
 vorbit Iehova cu voi pe munte din me-
 12 diulocului focului "în ziua adunării. Și la sfâr-
 13 șitul celor patru-
 decî de zile și patru-
 decî de nopți, Iehova "mi dădu cele două
 14 table de pîtră, tablele legământului. Și Ie-
 hova diu cătră mine: "Scolă-te, pogorâ-te
 curînd de aicea; că poporul tău, pre care
 l'ai scos din Egipt, s'a corupt; ei "cu-
 15 rînd s'au abătut de la calea, care li-am
 ordonat eu; ei și-au făcut chipuri turnate.

Și "Iehova mai vorbi cătră mine, dicînd:
 16 Eu mă uitai la poporul acesta, și ecce
 "el este popor tare la cerbice; "Lasă-mă
 17 să-l perd, și "numele lui să-l sting de
 supt ceri, și "pre tine te voi face po-
 18 por mai tare și mai numeros decît a-
 cesta. "Și întorcîndu-mă, și pogorîndu-mă
 19 de pe munte, "care ardea în foc, avînd
 cele două table ale legământului în a-
 20 min-
 du-mă, "Eu mă uitai, și ecce
 voi păcătiserăți contra lui Iehova, Dum-
 neșeul vostru, și vi făcuserăți vitel
 17 turnat; curînd vă abătuserăți de la calea,
 care v'o ordonase Iehova. Atuncea luai
 cele două table, și le aruncau din mânele
 mele, și le sfărîmai înaintea ochilor vo-
 18 stri. Și mă "prosternui înaintea lui Iehova,
 ca și înainteși dată, patru-
 19 decî de zile și patru-
 decî de nopți, fără ca pîne să mî-
 năncu, sau apă să beu, pentru toate păcatele
 20 voastre, pre cari le-ați făptuit, făcînd
 că este rău în ochii lui Iehova, ca să-l mî-
 niati. "Că eu mă temeam de iușimea a-
 19 ceea, și de mînia, cu care Iehova s'a fost
 aprins asupra voastră; că voia să vă perdă
 pre voi. "Și Iehova mă ascultă și astă dată.
 Încă și asupra lui Aaron s'a mînia Iehova
 20 20 forte, așa că âmbă să-l perdă pre el; eru

1. 24. 5, 6.
 Ebr. 12. 11.
 Cap. 9. 4.
 1 Cor. 4. 7.
 Prov. 10. 22.
 Osea 2. 8.
 Cap. 7. 8, 12.
 Cap. 4. 26. &
 20. 18.
 Dan. 9. 11. 12.

Capit. 9.
 a Cap. 11. 31.
 Ios. 3. 16. &
 4. 19.
 b Cap. 4. 28. &
 7. 1. & 11. 23.
 c Cap. 1. 28.
 d Num. 13. 23,
 28, 32, 33.
 e Cap. 31. 3.
 Ios. 8. 11.

f Cap. 4. 24.
 Ebr. 12. 29.
 g Cap. 7. 23.
 h Esod. 23. 31.
 Cap. 7. 24.
 i Cap. 8. 17.
 Rom. 11. 6, 20.
 1 Cor. 4. 4, 7.
 f Fac. 15. 16.
 Lev. 18. 24.
 26.

Cap. 18. 13.
 k Tit. 3. 5.
 l Fac. 13. 7. &
 13. 15. & 15. 7.
 m 17. 8. & 26.
 4. & 28. 13.
 n Vers. 13.
 Esod. 32. 9. &
 33. 3. & 34. 9.
 o Esod. 14. 11.
 & 16. 2. & 17. 2.

Num. 11. 4. &
 20. 2. & 25. 2.
 Cap. 31. 27.
 o Esod. 32. 4.
 Ps. 106. 19.
 p Esod. 24. 12.
 15.
 q Esod. 24. 18.
 & 34. 28.
 r Esod. 31. 18.

s Esod. 19. 17.
 & 20. 1.
 t Cap. 4. 10. &
 10. 4. & 18. 16.
 u Esod. 32. 7.
 v Cap. 31. 29.
 w Jude. 2. 17.
 x Esod. 32. 9.
 y Vers. 6.
 z Cap. 10. 16.

& 31. 27.
 2 Reg. 17. 14.
 y Esod. 32. 10.
 z Cap. 29. 20.
 Ps. 9. 5. & 109.
 13.
 a Num. 14. 12.
 b Esod. 32. 15.
 c Esod. 19. 18.
 Cap. 4. 11. &

5. 23.
 d Esod. 32. 19.
 e Esod. 34. 28.
 Ps. 106. 23.
 f Esod. 32. 10.
 11.
 g Esod. 32. 14.
 & 33. 17.
 h Cap. 10. 10.
 Ps. 106. 23.

- eŭ mă rugaiŭ in același timpŭ și pentru
 21 Aaronŭ. Și ^hfapta păcatului vostru, pre care făcurăți voi, vișelulŭ, 'lŭ luaiŭ, și-lŭ arseiŭ cu focŭ, și-lŭ pisaiŭ, sdrobindu-lŭ fôrte, până ce se făcu mênuntŭ ca pulberea; și aceea pulbere o aruncaŭ in pêrêlŭ ce curge din munte.
- 22 (Așa și la 'Tabera și la 'Massa și la *Ki-
 23 brotŭ-Taava mâniarăți pre Iehova. Și 'cândŭ vê trâmese Iehova de la Kadeșŭ-Barnea, dîcêndŭ: Suiți-vê, și luați in stêpânire pâmêntulŭ acela, pre carele l'amŭ datŭ voŭi, voi și atuncea vê rescularăți împotriva lui Iehova, Dumneđeulŭ vostru, și "n'ați cređutŭ
 24 lui, și n'ați ascultatŭ de vócea lui. "Resculători ați fostŭ in contra lui Iehova din đîia in care v'amŭ cunoscutŭ pre voi.)
- 25 Și °eŭ mă prosternuiŭ inaintea lui Iehova; patru-đeci de đile și patru-đeci de nopți *fuseră*, câtŭ mă prosternuiŭ; că Iehova đise, că vrea să vê pêrdă. Și °eŭ mă rugaiŭ lui Iehova, și điseiŭ: Iehova, Dómnê, nu strica pre poporulŭ teŭ și moscenirea ta, pre care tu o-ai rescumpêratŭ prin puterea ta, și pre care tu l'ai scosŭ din Egiptŭ cu mână tare; Adă-ți aminte de serviŭ tei: Abraamŭ, Isaacŭ și Iacobŭ; nu căuta la învêrtoșarea poporului acestuŭia, nici la rêutatea lui, nici la păcatulŭ lui; Ca nu cumŭ-va in țera, din care ne-ai scosŭ, să se đică: °Pentru-că Iehova nu putu să-i aducă in pâmêntulŭ, pre care li-lŭ promisese; și pentru ura sa cătră d'înșii 'i scóse, ca să-i omóre in pustiiŭ. °Că ei sînt poporulŭ teŭ și moscenirea ta, pre cari i-ai scosŭ cu puterea ta cea mare, și cu brațulŭ teŭ celŭ întinsŭ.
- 10 **I**n timpulŭ acela đise Iehova cătră mine: °Cioplesce dŭoê table de pêtră ca cele d'ântêiŭ, și te suie la mine pe munte, și-ți
 2 °fă și unŭ chivotŭ de lemnŭ. Și eŭ voiŭ scrie pe aceste dŭoê table cuvintele, cari eraŭ pe tablele cele d'ântêiŭ, cari le-ai sfărîmatŭ, și °tu să le pui in chivotŭ. Și așa făcuiŭ chivotulŭ *din* lemnŭ de °sittimŭ, și °ciopliiŭ dŭoê table de pêtră ca cele d'ântêiŭ, și mă suiŭ pe munte cu cele dŭoê
 4 table in mână-mi. Și °elŭ scrise pe acele table, ca și pe cele d'ântêiŭ, cele đece cuvinte, °cari le vorbise Iehova cătră voi pe munte din međiloculŭ focului °in đîia adu-
- nărei, și Iehova le dădu mie. Și eŭ mă întorseiŭ, și 'mê pogoriiŭ de pe munte, și 'puseiŭ tablele in chivotulŭ, care-lŭ făcusemŭ, °ca ele să fie intr'insulŭ, cumŭ 'mi ordină Iehova.
- Și fiilŭ lui Israelŭ plecară de la Beerotŭ-
 'Bene-Iakanŭ la Mosera, °unde muri Aaronŭ, și acolo fu și immormêntatŭ; și Eleazarŭ, fiulŭ seŭ, se făcu preutŭ in loculŭ lui. °D'aicea plecară ei la Gudgoda; și de la Gudgoda la Iotbatŭ, pâmêntŭ cu pêrêle de apă.
- In timpulŭ acela °deosebi Iehova seminția
 lui Levi, °ca să pórte chivotulŭ legei lui Iehova, și °inaintea lui Iehova să steie, ca să 'i servescă, și 'in numele lui să becuvênteze, până in đîia de astă-đi. °De aceea Levi nu are parte nici moscenire cu frațiŭ seŭ; Iehova *este* moscenirea lui, duple cumŭ Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, i-a promisŭ.
- Și °eŭ rămaseiŭ pe munte atâta ca și
 10 ântêiași dată, patru-đeci de đile și patru-đeci de nopți; și °Iehova mă ascultă și astă dată, și Iehova nu voi să te pêrdă; °Ci Iehova đise cătră mine: Scólă-te, du-te, ca să mergi inaintea acestuŭi poporŭ, ca intrândŭ, să ȳee in stêpânire pâmêntulŭ, care cu jurâmêntŭ l'amŭ promisŭ părinților seŭ, că-lŭ voiŭ da lorŭ.

Indemnări și sfătuiri la ascultare.

- Și acumŭ, o Israele, °ce cere Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, de la tine, decătŭ ca tu de Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, °să te temi, °să âmbli in tóte căile lui, și °să-lŭ iubesci; și lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, să 'i servesci din tótă ânima ta și din totŭ sufletulŭ teŭ; Ca să păzesci ordinele lui Iehova și legile
 13 lui, cari-ți ordinŭ eŭ astă-đi, °ca bine să-ți fie. Eccê, a lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, *este* °ceriulŭ și ceriulŭ ceriurilorŭ. °pâmêntulŭ și tóte câte sînt intr'insulŭ! °Numai de părințiŭ tei i-a bine-plăcutŭ lui Iehova, și elŭ i-a iubitŭ pre ei; și seminția lorŭ a alesŭ duple d'înșii, pre voi, din tóte popórele, cumŭ *se vede* astă-đi. Deci circuncideți °prepuțiulŭ ânimei vóstre, și °cerbicea vóstră să nu v'o învêrtoșati. Că Iehova, Dumneđeulŭ vo-
 17 stru, *este* °Dumneđeulŭ đeilorŭ, și °Domnulŭ domnilorŭ, °Dumneđeulŭ celŭ mare, °celŭ tare și înfricoșatŭ care nu caută la față, și nici daruri nu ȳea; °Care face dreptate orfanului 18

h Esod. 22. 20.	p Esod. 32. 11.	21.	m Num. 20. 28.	24.	s Cap. 5. 83.	f Vede Lev. 26.	& 19. 16.
Isa. 31. 7.	etc.	d Esod. 25. 5.	& 33. 38.	Cap. 18. 1. 2.	a Cap. 6. 5. &	41.	Cap. 7. 21. 7.
i Num. 11. 1, 3, 5.	Esod. 32. 12.	10. & 37. 1.	n Num. 33. 32.	Esec. 44. 28.	11. 13. & 30.	Cap. 30. 6.	2 Cron. 19.
j Esod. 17. 7.	Num. 14. 16.	e Esod. 34. 4.	31.	Esod. 34. 28.	16. 20.	Ier. 4. 4.	Iov. 31. 19.
k Num. 11. 4, 34.	r Cap. 4. 20.	f Esod. 34. 28.	o Num. 8. 6. &	Cap. 9. 18, 25.	Mat. 23. 37.	Rom. 2. 28, 29.	Fapt. 10. 34.
l Num. 13. 3. & 14. 1.	1 Reg. 8. 51.	g Esod. 20. 1.	4. 4. & 8. 14.	u Esod. 32. 14.	b Cap. 6. 24.	Col. 2. 11.	Rom. 2. 11.
m Ps. 106. 24, 25.	Neem. 1. 10.	h Esod. 17. 19.	& 16. 9.	33, 34. & 33.	c 1 Reg. 8. 27.	Cap. 9. 6, 13.	Gal. 2. 6.
n Cap. 31. 27.	Ps. 95. 7.	Cap. 9. 10. & 18. 16.	p Num. 4. 15.	17.	Ps. 115. 16. & 148. 4.	g Cap. 22. 22.	Efes. 6. 9.
o Vers. 18.	Capitŭ 10.	i Esod. 34. 29.	q Cap. 13. 5.	Cap. 9. 19.	d Fac. 14. 19.	h Ios. 22. 22.	Col. 3. 25.
	a Esod. 34. 1, 2.	j Esod. 40. 20.	r Lev. 9. 22.	v Esod. 32. 34.	& 35. 1.	Dan. 2. 47. & 11. 36.	1 Pet. 1. 17.
	b Esod. 25. 10.	k 1 Reg. 8. 9.	s Num. 6. 23.	x Mic. 6. 8.	Esod. 19. 5.	i Ps. 68. 5. & 146. 9.	
	c Esod. 25. 16,	l Num. 33. 31.	t Num. 18. 30,	y Cap. 6. 18.	Ps. 24. 1.	j Apoc. 17. 14.	
					e Cap. 4. 87.		

- și veduvei, și iubesce străinul, dându-i pâne
19 și vestimente. "Deci să iubiți și voi pre străin,
că străini ați fost în pământul Egiptului.
20 "De Iehova, Dumneșeul te, să te temi, lui
singur să-i servești, și "de d'insul să te ali-
21 pesci, și "pe numele lui să juri. "Elu să-ți
fie lauda ta, și elu să-ți fie Dumneșeul te,
care a făcut pentru tine lucruri mari și
infricoșate, pre cari le-au vedut ochii tei.
22 "Cu șapte-deci de suflete se pogorîră pă-
rinții tei la Egipt, și acum le făcu Iehova,
Dumneșeul te, "ca stelele cerului la mul-
11 țime. Deci "iubesce pre Iehova, Dumneșe-
ul te, și "păzesc cele ce sunt cătră d'in-
sul de păzită, și legile lui și judecătele
lui și ordinele lui în toate zilele.
2 "Și să recunoșceți astă-ți; căci nu cu co-
piii vostri vorbesc eu, cari nu știu nimica,
și nu vedură "certarea lui Iehova, Dumne-
șeul vostru, "mărirea sa, "mâna sa cea tare,
3 și brațul lui cel intins; "Și semnele lui
și faptele lui, cari le făcu elu în Egipt,
lui Faraon, regele Egiptului, și în totu pă-
4 mântul lui; "Și câte a făcutu oștei
Egiptenilor, cailor lor și carălor lor:
"cum făcu elu să inunde apa Mării Roșie
preste ei, cându ei vă urmăriră, și Iehova
5 "i perdu până în ziua de astă-ți; "Și cele
ce făcu elu voui în pustii, până ce ajun-
6 serăți în locul acesta; "Și "ceea ce făcu
elu lui Datan și lui Abiram, fiilor lui
Eliab, fiul lui Ruben, cându pământul
"și deschise gura sa, și pre ei "i inghiți im-
preună cu familiile lor și cu corturile lor
și cu toate averile, cari le aveau ei, în me-
7 locul a totu Israelului. "Că "ochii vostri v-
dură toate lucrările lui Iehova cele mari, cari
8 le făcu elu. Păziți deci totu ordinul care
vi-lu ordină astă-ți, ca să vă "întăriți, și să
intrați, și să luați în stăpânire pământul,
9 în care treceți, ca să-lu luați; "Și "ca zilele
vostre să fie multe în pământul, "pre care
Iehova cu jurământ l'a promis părinților
vostri, să-lu dea lor și seminției lor; "pă-
mânt, unde curge lapte și miere.
10 "Că pământul, în care mergeți, ca să-lu
ieiți în stăpânire, nu este ca pământul Egi-
ptului, din care ați eșit, "unde tu semănă-
tura ta o semăna, și cu piciorul o adăpa
11 ca o grădină de legume; "Ci pământul în
care treceți, ca să-lu luați în stăpânire, este

pământ cu munți și cu văi, care din plôia
cerului se adapă; Pământ, de care Iehova 12
Dumneșeul te, poartă grijă, "asupra căruia
ochii lui Iehova, Dumneșeul te, privesc
ne'ncetat, de la începutul anului până la
sfârșitul anului.

Și va fi, dacă veți "asculta de ordinele 13
mele, pre cari le ordină voui astă-ți, "ca să
iubiți pre Iehova, Dumneșeul vostru, și
să-i serviți din totă âmina voastră și din totu
sufletul vostru; "Eu voi da pământului 14
vostru plôia la timpul se, "plôia timpurie
și plôia târzie, ca tu să-ți poți stringe gră-
ul te, și mustul te și oleul te; "Și 15
voi da erbă pe câmpurile tale pentru vitele
tale, ca tu să "mâncă și să te sature.

Păziți-vă, "ca nu âmina voastră să se amă- 16
gască, și voi să vă abateți, și să "serviți
altor de, și să vă prosternați înaintea lor;
Și atuncea "mânia lui Iehova să se aprindă 17
asupra voastră, și elu "cerul să-lu închidă,
ca să nu cadă plôia, și pământul să nu
dece venitul se, și voi "curând să vă per-
deți de pe pământul bun, ce-lu da voui
Iehova.

"Puneți deci aceste cuvinte ale mele în 18
âmilele voste și în sufletele voste, și le
"legați ca semne pe mânele voste, și să vi
fie fruntarie înaintea ochilor vostri; "Și cu 19
acestea învățați pre fii vostri, și vorbească
despre d'insele, cându seși în casă, și cându
mergeți pe cale, cându te culci, și cându te
scoli; "Și le scrie pe ușorii casei tale și 20
pe porțile tale: "Ca "zilele voste cum și 21
zilele fiilor vostri să fie multe pe păm-
tânt, care Iehova cu jurământ l'a promis
părinților vostri că-lu va da lor, "cât
voru fi zilele cerului deasupra pământului.

Că de "veți păzi toate aceste ordine, pre 22
cari eu le ordină voui să le faceți: "dacă
veți iubi pre Iehova, Dumneșeul vostru, și
veți âmbra în toate căile lui, și vă "veți alipi
de d'insul; Atuncea Iehova va "alunga pre 23
toate aceste națiuni de d'inaintea voastră, și
voi veți "stăpâni națiuni mai mari și mai tari
decât voi. "Totu locul pe unde va călca 24
talpa piciorului vostru, alu vostru să fie: "de
la pustii până la Liban, de la fluviu, flu-
viul Eufrat, până la marea despre apus
va fi cuprinsul vostru. "Nimenia nu va pute 25
sta înaintea voastră; că "temere și cutre-

Lev. 19. 33.	Pa. 106. 31, 22.	c Cap. 8. 5.	7. 19.
24.	a Fac. 46. 27.	d Cap. 5. 24.	i Ioa. 1. 6. 7.
a Cap. 6. 13.	Esod. 1. 5.	e Cap. 7. 19.	k Cap. 4. 40. &
Mat. 4. 10.	Eapt. 7. 14.	f Pa. 78. 12. &	5. 16.
Luc. 4. 8.	Fac. 15. 5.	135. 9.	Prov. 10. 27.
o Cap. 11. 22.	Cap. 1. 10. &	g Esod. 14. 27.	i Cap. 9. 5.
& 12. 4.	28. 62.	28. & 15. 9.	m Esod. 3. 8.
p Pa. 63. 11.	—	10.	n Esod. 14. 18.
q Esod. 15. 2.	Cap. 11.	l'a. 106. 11.	o Cap. 8. 7.
Pa. 22. 3.	Cap. 10. 12. &	k Num. 16. 1, 81.	p 1 Reg. 9. 3.
Lec. 17. 14.	80. 16, 20.	& 27. 3.	q Vers. 22.
r 1 Sam. 12. 24.	Zech. 3. 7.	Pa. 106. 17.	Cap. 6. 17.
2 Sam. 7. 23.		i Cap. 5. 8. &	

r Cap. 10. 12.	s Cap. 1. 15.	t Cap. 4. 9, 10.	u & 80. 20.
s Lev. 26. 4.	a 1 Reg. 8. 35.	& 6. 7.	k Cap. 4. 38. &
Cap. 28. 12.	2 Cron. 6. 26.	j Cap. 6. 9.	9. 5.
i Ioa. 2. 23.	& 7. 13.	g Cap. 4. 40. &	l Cap. 9. 1.
l'ac. 5. 7.	b Cap. 4. 26. &	6. 2.	m Ioa. 1. 8. & 14.
u Pa. 104. 14.	8. 19, 20. &	Prov. 3. 2. &	9.
v Cap. 6. 11.	80. 18.	4. 10. & 9. 11.	n Esod. 15. 18.
i Ioa. 2. 19.	l'os. 23. 13, 15.	h Pa. 72. 5. &	Esod. 23. 31
a Cap. 29. 18.	16.	89. 29.	Num. 34. 8.
l'ov. 31. 27.	c Cap. 6. 6. &	i Vers. 13.	etc.
y Cap. 8. 19. &	32. 48.	Cap. 6. 17.	o Cap. 7. 24.
80. 17.	d Cap. 6. 8.	j Cap. 10. 20.	p Cap. 2. 25.

murū de voi va pune Iehova, Dumneḡeulū vostru, să fie preste totū pământulū pe unde veți călca, ^a precumū a promisū voūi.

26 ^a Ecce, eū astă-ḡi vi punū înainte și bine-

27 cuvântare și blăstemū: ^a Bine-cuvântare, de veți asculta de ordinele lui Iehova Dumneḡeulū vostru, cari le ordinū voūi eū astă-ḡi:

28 ^a Și blăstemū, de nu veți asculta de ordinele lui Iehova, Dumneḡeulū vostru, ci vē veți abate de la calea, care o ordinū voūi eū astă-ḡi, āmblāndū după alți ḡei, pre cari nu-i cunosceți.

29 Și după ce Iehova, Dumneḡeulū teū, te va aduce in pământulū, in care intri ca să-lū lēi in stēpānire, ^a bine-cuvântarea să o puni pe muntele Garizimū, și blăstemulū pe muntele Ebalū. Acesti *munți* aū nu sūnt dincolo de Iordanū, d'inaḡoia căiei ce merge spre apusulū sōrelui, in pământulū Cananeilorū, cari locuescū in câmpii, in dreptulū

30 Ghilgalulū, ^a lūngā stejarulū More? ^a Cā voi treceți Iordanulū, ca să intrați, și să luați in stēpānire pământulū, care Iehova Dumneḡeulū vostru 'lū dā voūi ca să-lū stēpāniți, și să locuiți intr'insulū. Deci căutați ^a ca să faceți tōte legile și judecāțele, cāte eū astă-ḡi vi le punū înainte.

Semnele de idololatriā să se pērdā; Dumneḡeū otāresce unū locū, unde să i se închine.

12 ^a CESTEA sūnt legile și judecāțele, pre cari să căutați a le face in pământulū, pre care Iehova Dumneḡeulū pārinți-lorū tei 'lū dā ție, ca să-lū stēpānesci in tōte ḡilele cāte veți trăi pe acestū pământū.

2 ^a Sā surpați tōte locurile, unde națiunile, pre cari le veți alunga, s'āu inchinatū ḡeilorū lorū, ^a pe munți ce i nālți, pe dēluri, și

3 suptū verī-ce arbore verde. Și ^a să surpați altarele lorū, și să sfārimați stālpii lorū, și inchipuirile Astartei lorū să le ardeți cu focū, și chipurile ḡeilorū lorū să le tăiați, și să perdeți numele lorū din acelū locū.

4 ^a Nu așa să faceți voi lui Iehova, Dumne-

5 ḡeulū vostru! Ci loculū care-lū va ^a alege Iehova, Dumneḡeulū vostru, din tōte semin-ḡiele vōstre, ca să-și punā numele lui acolo, acestā locuință a sa să cercetați, și acolo

6 să veniți; Și ^a acolo să aduceți olocaustele vōstre, și sacrificiele vōstre, și ^a ḡecimile vōstre și darurile rēdicate ale mānelorū vōstre, și voturile vōstre și darurile vōstre de bună-voīā, și cele āntēiū-nāscute ale vācelorū

vōstre și ale oilorū vōstre. Și ^a acolo să māncati inaintea lui Iehova Dumneḡeulū vostru; și ^a să vē bucurați voi și familiile vōstre de totū lucrulū mānelorū vōstre, cu care Iehova Dumneḡeulū vostru v'a bine-cuvântatū.

Sā nu faceți așa, precumū facemū noi astă-ḡi aicea, ^a fie-care totū ce este dreptū in ochii sei. Cā până acumū încă n'ați ajunsū in repausulū și moscenirea pre care Iehova Dumneḡeulū vostru v'o dā. Deci după ce veți trece Iordanulū, și veți locui pământulū, care Iehova Dumneḡeulū vostru vi-lū dā de moscenire, și elū vi va da repausū de totī neamicii vostri de jurū imprejurū, incātū să locuiți in siguranță; Atuncea voi in loculū care Iehova Dumneḡeulū vostru și-lū va alege, ca să facā să locuescā numele seū acolo, să aduceți tōte cāte eū vi ordinū: olocaustele vōstre și sacrificiele vōstre, ḡecimile vōstre, și darulū rēdicatū alū mānelorū vōstre, și tōte cele mai alese din voturile vōstre, pre cari le-ați votatū lui Iehova; Și vē ^a bucurați inaintea lui Iehova, Dumneḡeulū vostru, voi și fii vōstri, și fetele vōstre, și servii vōstri, și servele vōstre, și Levitulū, care este in lā-intrulū porțelorū vōstre; cā ^a elū n'are parte nici moscenire cu voi.

^a Feresce-te, ca olocaustulū teū să nu-lū aduci in veri-ce locū ce veți vedē; ^a Ci in loculū, care Iehova 'lū va alege intru una din seminḡiele tale, acolo să aduci tu olocaustele tale, și acolo să faci totū ce eū 'ți ordinū.

Totuși ^a duple tōtā pofta sufletului teū poți junghia și mānca carne in tōte porțele tale, duple bine-cuvântarea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, care o dā ție; ^a celū necuratū ca și celū curatū potū să mānānce, ^a ca și acumū cea de cāpriōrā și cea de cerbū. ^a Numai sāngele să nu-lū māncati; pe pământū să-lū vērșati ca apa.

Tu nu vei putē mānca intre porțele tale ḡecimea grāulū teū, nici a mustului teū, nici a oleilui teū, nici āntēiū-nāscutele vācelorū tale și ale oilorū tale; nici verī-unulū din voturile, pre cari le-ai votatū, nici darurile tale de bună-voīā, nici darulū rēdicatū alū mānelorū tale; ^a Ci să mānānci pre acelea inaintea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, in loculū care-lū va alege Iehova, Dumneḡeulū teū, tu și fiulū teū, și fica ta, și ser-

q Esod. 23. 27.	a Cap. 9. 1.	c Esod. 34. 13.	ios 9. 27.	j Cap. 14. 26.	n Vers. 5. 14.	l Reg. 8. 29.	u Cap. 14. 5. & 15. 22.
r Cap. 30. 1, 15, 19.	ios. 1. 11.	d 2 Reg. 7. 5.	1 Reg. 8. 29.	k Vers. 12, 18.	18, 21, 26. & Cap. 14. 23. & 15. 20. & 16. 2, etc. & 17. 8. & 18. 6. & 23. 16. & 26. 2. & 31. 11.	o Vers. 7.	v Fac. 9. 4.
s Cap. 28. 2.	y Cap. 5. 32. & 12. 32.	e 2 Reg. 16. 4. & 17. 10, 11.	2 Cron. 7. 12.	Cap. 16. 11, 14, 15. & 26. 11.	p Cap. 10. 9. & 14. 29.	o Vers. 10. 9. & 14. 29.	w Lev. 7. 26. & 17. 10.
t Cap. 28. 15.	—	f Ier. 3. 6.	h Lev. 17. 3, 4.	i Vers. 17.	q Lev. 17. 4.	r Vers. 11.	x Cap. 15. 23. & Vers. 23, 24.
u Cap. 27. 12, 13.	Capulū 12.	g Num. 33. 52.	i Vers. 17.	Cap. 14. 22.	s Vers. 21.	t Vers. 22.	y Vers. 11, 12. & Cap. 14. 23.
ios. 8. 33.	a Cap. 6. 1.	f Vers. 31.	Cap. 14. 22.	l Jude. 17. 6. & 21. 25.	u Vers. 31.	o Vers. 11.	
v Fac. 12. 6.	b Cap. 4. 10.	g Vers. 11.	28. & 15. 19, 20.	m Cap. 11. 31.	ios. 18. 1.	t Vers. 22.	
Judc. 7. 1.	1 Reg. 8. 40.	Cap. 26. 2.					

vulă teă, și servea ta, și Levitulă care *este* in lă-intrulă porțeloră tale; și să te bucuri înaintea lui Iehova Dumneșeulă teă de totă 19 la ce ai pusă mânele tale. ^aFeresce-te, ca pre Levitū să nu-lă părăsești câtă vei trăi in pământulă teă.

20 Cândă Iehova Dumneșeulă teă ți va lărgi hotarulă, ^adupre cumă a promisū ție, și tu vei dice: Voiū să mânâncă carne, fiindcă sufletulă teă dorește să mânânce carne; *atuncea* dupre totă pofta sufletuluiă teă poți 21 mânca carne. Dacă loculă acela, pre care Iehova Dumneșeulă teă lă va alege ca să pună numele seă acolo, va fi pre departe de tine, atuncea junghiă din boii tei și din oile tale, pre cari Iehova le-a datū ție, cumă ți-amū ordinarū eū; și mânâncă in porțele tale dupre totă pofta sufletuluiă teă. *Dară* 22 *numai* așa să o mâncați, ^acumă se mânâncă *acumū* căpriora și cerbulă; celū necuratū 23 și celū curatū asemenea o potū mânca. ^aDecâtă feresce-te, ^aca sângele să nu-lă mânânci, că sângele *este* sufletū, și sufletulă să nu-lă 24 mânânci cu carnea impreună; Să nu-lă mânânci; pe pământū să-lă torni ca apa. Să nu-lă mânânci; ^aca să fie bine ție și fiiloră tei după tine, ^ade vei face *ce este* dreptū in ochii lui Iehova.

26 Înse ^acele consacrate ale tale și ^avoturile tale să le rădică, și să le aducă la loculū, pre care Iehova lă va alege; Și ^asă sacrifici olocaustele tale, carnea și sângele, pe altarulă lui Iehova, Dumneșeulă teă; și sângele sacrificieloră tale să se verse pe altarulă lui Iehova, Dumneșeulă teă; erū carnea să o mânânci.

28 Păzesce și ascultă tôte aceste cuvinte, cari le ordinarū ție; ^aca să fie bine ție și fiiloră tei după tine in eternū; făcendū tu *ce* ^abunū și dreptū in ochii lui Iehova, Dumneșeulă teă.

29 După ce ^aIehova, Dumneșeulă teă, d'ina-ntea ta va fi stêrpitū națiunile, la cari mergi ca să le alungă de d'ina-ntea ta, și după ce le vei fi alungatū, și pământulă lorū 30 lă vei locui; Feresce-te, ^aca să nu fii prinsū in cursă, urmându-li lorū, după ce ei fură stêrpiți d'ina-ntea ta; și să nu cercăi dupre deii lorū, dîcendū: Cumū serviră națiunile 31 aceste ȕeiloră lorū, așa voiū face și eū. ^aTu să nu faci așa lui Iehova Dumneșeulă teă; că acestia făcură ȕeiloră lorū totă urăciunea, totū ce urêște Iehova; că ei ^achiarū și

pre fiilă lorū și pre fetele lorū le araseră cu focū ȕeiloră lorū. Totū cuvêntulă ce vi or- 32 dinū, căutați să-lă faceți; ^anu-i adăugi, și nu-i scăde.

Legi contra idololatriei și a fapteloră Păgâniloră; Regule pentru mănecare.

DE se va scula intre voi profetū seū ^avi- 13 sătorū de vise, ^acare înaintea ta va face semnū seū minune; Și ^asemnulă și minunea 2 de s'arū implini, despre care ți-a vorbitū, cândă a ȕisū: Să mergemū după alți ȕei, pre cari tu nu-i cunoscă, și să ne închinămū lorū! Să nu ascultă de cuvintele aceluī 3 profetū seū aceluī visătorū; că Iehova, Dumneșeulă vostru, vē ^acercă pre voi, ca să afle, dacă voi iubiți pre Iehova Dumneșeulă vos- 4 tru din totă ânima și din totū sufletulă. Voi lui Iehova, Dumneșeulă vostru, ^asă urmați, și de elū să vē temeți, și ordinele lui să le păziți, și vocea lui să ascultați, și lui să-i serviți, și 5 de d'insulă să vē alipiți. Și ^aaceluī profetū seū aceluī visătorū să se omóre; fiindcă a învêțatū abaterē de la Iehova, Dumneșeulă vostru, care v'a scosū pre voi din pământulă Egiptului, și v'a rescumpêratū din casa ser- 6 vituții, și *fiindă* elū a căutatū să te smomescă din calea, pre care Iehova Dumneșeulă teă ți-a ordinarū, ca să âmbli pe d'insa; ^ași așa să curăți rēulū din meȕiloculă teă.

^aDacă fratele teă, fiulū mumei tale, seū 6 fiulū teă, seū fiica ta, seū ^afemea sinului teă, seū amiculă teă, pre ^acare-lū iubescă ca sufletulă teă, te va îndemna in secretū, dîcendū: Să mergemū și să ne închinămū al- 7 torū ȕei, pre cari tu nu-i cunoscă și nici părinți tei; D'intre ȕeiī popóreloră, cari 7 *sint* in prejurulă vostru, aprópe de tine seū departe de tine, de la o margine de pământū până la *altă* margine a pământului; Tu să ^anu te invoesci cu d'insulă, nici să-lū 8 ascultă, nici ochiulă teă să-lū crute, nici să-ți fie milă de *d'insulă*, nici să-lū ascunđi; Ci ^asă-lū omori pre elū: ^amâna ta să 9 fie cea d'ântēiū asupra lui, ca să-lū omori; și pe urmă mâna poporului întregū. Cu pe- 10 tre să-lū uciđi; căci a cercatū să te smomescă de la Iehova Dumneșeulă teă, care te-a scosū din pământulă Egiptului, din casa servituții; Ca o totū Israelulă să au- 11 dă, și să se témă, și să nu mai facă acestū lucru rēu in meȕiloculă teă.

^a Cap. 14. 27.
^a Fac. 15. 18. &
28. 14.
Ezod. 34. 24.
Cap. 11. 24.
& 19. 8.
^a Vers. 15.
^a Vers. 16.
^a Fac. 9. 4.
Lev. 17. 11,

14.
d Cap. 4. 40.
Isa. 3. 10.
e Ezod. 15. 26.
Cap. 13. 18.
1 Reg. 11. 38.
f Num. 5. 9, 10.
& 18. 19.
g 1 Sam. 1. 21,
22, 24.

h Lev. 1. 5, 9,
18. & 17. 11.
i Vers. 25.
j Ezod. 23. 23.
Cap. 19. 1.
Ioa. 23. 4.
k Cap. 7. 16.
l Vers. 4.
Lev. 18. 2, 26,
30.

2 Reg. 17. 15.
m Lev. 18. 21.
& 20. 2.
Cap. 18. 10.
Ier. 32. 35.
Ezec. 23. 37.
n Cap. 4. 2. &
18. 18.
Ios. 1. 7.
Prov. 30. 6.

Apoc. 22. 18.
—
Capitulă 13.
a Zech. 10. 2.
b Mat. 24. 24.
2 Thes. 2. 9.
c Vede Cap. 18.
22.
Ier. 28. 9.
Mat. 7. 22.

d Cap. 8. 2.
Vede Mat. 24.
24.
1 Cor. 11. 19.
2 Thes. 2. 11.
Apoc. 13. 14.
2 Reg. 23. 3.
2 Cron. 24. 31.
f Cap. 10. 20.
& 50. 20.

g Cap. 13. 20.
Ier. 14. 15.
Zech. 13. 3.
h Cap. 17. 7. &
22. 21, 22, 24.
1 Cor. 5. 13.
i Cap. 17. 8.
j Vede Fac. 16.
5.
Cap. 28. 54.

Prov. 5. 20.
Mic. 7. 5.
k 1 Sam. 18. 1,
3. & 30. 17.
l Prov. 1. 10.
m Cap. 17. 5.
n Cap. 17. 7.
Fapt. 7. 58.
o Cap. 17. 13. &
19. 20.

- 12 "Cândū vei auzi într'una din cetățile tale, pre cari Iehova Dumneșculū teū le dă ție ca să locuiești acolo, dicēdu-se: "Omēni înrēutāțiți "eșirā din meșilocolū vostru, cari pre locuitorii cetāții lorū "smomirā, dicēndū: "Sā mergemū, și sā ne închināmū altorū deī, pre cari nu-i cunōscēți; Atuncea cautā, și cercetēzā bine, și intrēbā cu de amēnuntulū; și *dacā e adevēratū, și lucrulū intemeiatū, cā acēstā uricūne s'a intēplatū* in meșilocolū teū; Tu pre toți locuitorii cetāții aceleia sā-i bați cu ascuțitulū săbiei; "perdēndū o totulū și totū *ce este* intr'insa, chiarū și vitele lorū, cu ascuțitulū săbiei. Și totā prada ei sā o stringi in meșilocolū pieței; și cu focū sā "arzi de totū cetatea și tōte prādele ei lui Iehova Dumneșculū teū; și ea in perpetuū sā fie "movilā, și sā nu se mai rezidēscā. Și "nimica din acēlū blāstemū sā nu se lipēscā de mână ta: ca Iehova sā se "intōrcā de la iușimea māniei sale, și sā-și arete îndurare cātrā tine, și sā i se facā milā de tine, și sā te immulțēscā, "precumū s'a juratū părinților tei; De vei asculta de vōcea lui Iehova, Dumneșculū teū, "și vei păzi tōte ordinele lui, cāte ți le ordinū eū astā-ți, și vei face *ce este* dreptū in ochii lui Iehova Dumneșculū teū.
- 14 "Fii lui Iehova Dumneșculū vostru *sunteți*; și sā nu vi faceți creștături, nici sā vē radeți intre ochii voștri pentru mortū. "Cā poporū sânt *esci* tu lui Iehova, Dumneșculū teū, și Iehova pre tine te-a alesū d'intre tōte popōrele cari *sunt* pe fața pāmēntului, ca sā-i fii poporū deosebitū.
- 3 4 "Uricūne sā nu măncați. "Acestea *sunt* vitele, pre cari le puteți mănca: boi, oi și capre; Cerbū și căpriorā, și ciutā și gazelā, și girafa, uni-cornū, camelopardū; Și totā vita ce are copite despicate in dūoē, cari rumegā intre vite, pre aceste le puteți mănca; Erū acesteā sā nu le măncați din cele ce rumegā, seū din acele ce aū copite despicate: cāmila și epurele și vaberulū; cā ele rumegā, darā copitele nu le aū despicate, necurate *sā fie* voui: Și porculū; cā copitele le are despicate, darā nu rumegā, necuratū *sā fie* voui; din carnea lorū sā nu măncați, 'și de stērvulū lorū sā nu vē atingēți!
- 9 "Acestea le puteți mănca din tōte cāte *sunt* in apă: totū ce are aripī și soldī puteți mănca. Darā totū ce nu are aripī nici soldī sā nu măncați; necurate *sā fie* voui.
- Tōte paserile cele curate le puteți mănca. 11 "Și acesteā sunt, pre cari nu le puteți mănca: 12 aquila, gripulū și plitulū; Și vulturulū, și uliulū și gaia duple felulū seū; Și totū 14 corbulū duple felulū seū; Și strușulū și huhurezulū, și cuculū, și curușulū duple felulū seū; Și bufnița și ibidele și cignulū; 16 Și pelicanulū, și porfirionele și mergulū; 17 Și cocostārculū, și cherodionele duple felulū seū, și pupuza și liliaculū. Și totū 'tērtorulū ce sbōrā necuratū sā vi fie, 'sā nu se mănānce. Erū tōte paserile curate le puteți mănca.
- "Sā nu măncați din nici o mortāciune; străinulū, care *este* in lă-intrulū porțelorū tale, poți sā-i dai ca să mănānce; seū sā-i vindā străinulū; 'cā tu *esci* poporū sântū lui Iehova, Dumneșculū teū. "Sā nu ferbi iedulū in laptele mumei sale.
- Legi pentru decimī; anulū eritārei; anteii-nāscutele vitelorū.*
- Din anū in anū "sā-ți decimezi totū venitulū semēnăturēi tale, ce ese din ogorulū teū. "Și sā mănānci inaintea lui Iehova, Dumneșculū teū, in loculū ce-și 'lū va alege elū ca să facā ca numele seū sā locuēscā acolo, decimea din grāulū teū, din mustulū teū și din oleulū teū, și "āntāiū-nāscutele vacelorū tale și ale oilorū tale; ca sā inveni a te teme de Iehova Dumneșculū teū in tōte dīlele.
- Și dacā calea va fi pré departe, ca tu pre acesteā sā nu le poți duce *acolo*, "fiindū cā loculū care și-lū va alege Iehova Dumneșculū teū, ca sā-și punā numele seū acolo, va fi pré departe de tine, (cā Iehova Dumneșculū teū așa te va bine-cuvēnta;) Atuncea prefā-le in argintū, și argintulū lēgā-lū bine, *ie-lū* in mână ta, și mergi la loculū ce Iehova, Dumneșculū teū și-lū va fi alesū; Și argintulū dā-lū pe totū ce poftesce sufletulū teū: boi seū oi, vinū seū *altā* bēutură imbētātōre, seū ori-ce poftesce sufletulū teū; "și mănāncā acolo inaintea lui Iehova Dumneșculū teū, și te veselesce, tu și casa ta. Și pre "Levitulū ce *este* in lă-intrulū porțelorū tale sā nu-lū părăsesci, cā 'elū n'are parte nici moscenire cu tine.
- "La sfāșitulū anulū alū treilea sā scoți tōte decimile venitulū teū din anulū acela,

p Ios. 22. 11, etc. Jude. 20. 1, 2. 1 Ioan. 2. 19. Iuda. 19. 2 Reg. 17. 21. Vers. 2. 6. Esod. 22. 30. Ios. 6. 17, 21. Ios. 6. 24.	v Ios. 8. 28. Isa. 17. 1. & 26. 2. Fer. 49. 2. Cap. 7. 26. Ios. 6. 18. Ios. 6. 26. Fac. 22. 17. & 26. 4, 24. &	28. 14. Cap. 12. 25, 28, 32. — Capulū 14. Rom. 8. 16. & 9. 8, 26. Gal. 3. 26.	b Lev. 19. 28. & 21. 5. Ier. 16. 6. & 41. 5. & 47. 5. 1 Thea. 4. 13. c Lev. 20. 26. Cap. 7. 6. & 28. 18, 19. d Esod. 4. 14.	Fapt. 10. 13, 14. e Lev. 11. 2, etc. f Lev. 11. 26, 27. g Lev. 11. 9. h Lev. 11. 13. i Lev. 11. 20.	j Vede Lev. 11. 21. k Lev. 17. 15. & 22. 8. Esod. 4. 14. l Vers. 2. m Esod. 23. 19. & 34. 26.	n Lev. 27. 30. Cap. 12. 6, 17. Neom. 10. 87. o Cap. 12. 5, 6, 7, 17, 18. p Cap. 15. 19, 20. q Cap. 12. 21.	r Cap. 12. 7, 18. & 26. 11. s Cap. 12. 12, 18, 19. t Num. 18. 20. Cap. 18. 1, 2. u Cap. 26. 12. Amos. 4. 4.
---	--	--	---	--	---	---	--

și să le puni în lă-intrulă porțelor tale. 29 Atuncea să vină Levitulă, (că "elū n'are parte nici moscenire cu tine,) și străinulă și orfanulă, și vėduva, cari sūnt în lă-intrulă porțelor tale; și să mănānce și să se sature; pentru-ca 'Iehova Dumneḡeulū teū să te bine-cuvēnteze intru tōte lucrările mānelorū tale, cari le faci tu.

15 **L** A sfārșitulū "fie-cāruia alū șeptelea anū

2 să faceți ertare. Și ertarea se va face așa: Totū creditorulū să erte imprumutulă datū aprōpelui seū; să nu-lū cēră de la aprōpele seū și de la fratele seū; că s'a prochiāmatū ertarea lui Iehova. 3 De la străinū poți cere; dară ceea ce veī avē la fratele

4 teū, aceea să erte māna ta; Ca intru tine să nu fie nici unū saracū; că Iehova te va bine-cuvēnta în pāmēntulū, pre care Iehova Dumneḡeulū teū 'lū dā ție ca să-lū stēpānesci de moscenire. Numai 4 de veī asculta de vōcea lui Iehova, Dumneḡeulū teū, și veī cānta să faci tōte ordinele, cāte-ți ordinū

6 eū astā-ḡi. Că Iehova Dumneḡeulū teū te va bine-cuvēnta, cumū ți-a promisū, și "tu veī imprumuta multe popōre, dară tu nu te veī imprumuta; și 'tu veī domni preste multe popōre, dară preste tine ele nu vorū domni. 7 De va fi intru tine unū nevoiașū d'intre frații tei, in una din cetățile tale, in pāmēntulū teū, care-lū dā ție Iehova Dumneḡeulū teū, 9 tu să nu-ți învērtoșezi ānima ta, nici să-ți închiḡi māna ta de cātrā fratele

8 teū celū nevoiașū. "Ci să-i deschīḡi māna ta, și să-lū imprumuți cu atāta cātū 'i va fi de ajunsū la nevoia lui, in care se aflā. 9 Feresce-te să nu fie in ānima ta acelu cugētū înrētātītū, ca să ḡici: Se apropiā anulū alū șeptelea, anulū ertarei; și 'ochiulū

teū să fie rēu in contra fratelui teū celū nevoiașū, încātū să nu-i dai, și așa 'elū să strige asupra ta cātrā Iehova, și "pēcātū să

10 aibī. Ci să-i dai, și 'sā nu-ți parā rēu intru ānima ta, cāndū 'i dai; că "pentru acēsta te va bine-cuvēnta Iehova Dumneḡeulū teū intru tōte lucrările tale, pe cari veī pune

11 māna ta. Că "nevoiașii nu vorū lipsi din pāmēntulū teū; de aceea eū ordinū ție, ḡicēndū: Deschide māna ta fratelui celū nevoiașū și saracū din pāmēntulū teū.

12 "Dacă din frații tei, Ebreū seū Ebreā, se va vēnde ție, și-ți va servi șese anī; atunci intr'alū șeptelea anū să-lū lași de la tine.

13 Și cāndū 'lū veī lāsa să se ducă liberū de

la tine, să nu-lū lași cu māna gōlā. Ci darū 14 să-i dai din turmele tale și din aria ta și din tēsculū teū; tu să-i dai din aceea, cu ce Iehova Dumneḡeulū teū te-a "bine-cuvēntatū pre tine. Și-ți "adā aminte, că servū ai fostū 15 in pāmēntulū Egiptului, și Iehova Dumneḡeulū teū te-a rescumpērātū; pentru aceea ți ordinū eū lucrulū acesta astā-ḡi.

Si cāndū s'arū intēmpla, "ca elū să ḡică 16 cātrā tine: Eū nu voiū să esū de la tine, fiindū-cā elū te iubesc pre tine și casa ta, cā 'i este bine cu tine; Atuncea să iēi sula, 17 și s'o strāpungī prin urechia sa și prin ușa ta, și atuncea va fi ție servū pentru totū-dea-una; așa să faci și servei tale. Sā nu-ți 18 parā rēu, cāndū 'lū veī lāsa să se ducă liberū de la tine, cāci elū ți-a servitū șese anī, "indūoitulū simbriei a unui nāimitū, si Iehova Dumneḡeulū teū te va bine-cuvēnta intru tōte cāte veī face.

"Totū āntēiū-nāscutulū, ce se va nasce 19 din vacelē tale și din oile tale, masculū, să-lū sānțesci lui Iehova, Dumneḡeulū teū. Sā nu lucrezi cu āntēiū-nāscutulū vacelē tale, nici să nu tundī āntēiū-nāscutulū oilorū tale. "Inaintea lui Iehova Dumneḡeulū teū să-lū 20 mānānci, tu și casa ta in totū anulū, in loculū care Iehova și-lū va alege.

"Erū decā intr'insulū va fi ce-va defectū, 21 schiōpū seū orbū, ori-ce defectū rēu, atuncea să nu-lū sacrifici lui Iehova, Dumneḡeulū teū. In lă-intrulū porțelor tale să-lū mā- 22 nānci; "celū necuratū ca și celū curatū, 'lū pōte mānca, cumū se mānāncā acumū cāpriōra și cerbulū. "Numai sāngele lui să nu-lū mā- 23 nānci; pe pāmēntū să-lū verși ca apa.

Serbătorile de fie-care anū.

PĂZESCE "luna lui Abibū, și serbēză pa- 16

scele lui Iehova, Dumneḡeulū teū; că 2 "in luna Abibū te-a scosū Iehova Dumneḡeulū teū din Egiptū "nōptea. Și sacrificā pasci lui Iehova Dumneḡeulū teū, oi și

3 "boi, in "loculū, pre care Iehova Dumneḡeulū teū 'lū va alege ca acolo să punā numele se. "Cu pasci să nu mānānci dospitū; șapte

4 zile să mānānci cu ele azimā, pānea intristārei; că cu iuțelā ai eșitū tu din pāmēntulū Egiptului; pentru ca să-ți aduci aminte de ḡiūa eșirei tale din pāmēntulū Egiptului in tōte ḡilele vieței tale. "Și dospitū să nu

5 să veḡdā la tine in totū cuprinsulū teū șapte ḡile, "nici din carnea, care veī junghia-o tu

• Cap. 26. 12.
• Vers. 27.
• Cap. 12. 12.
• Cap. 15. 10.
• Prov. 3. 9, 10.
• Vede Mal. 3. 10.
• —
• Cap. 15. 10.
• Eod. 21. 2. &

23. 10, 11.
Lev. 25. 2, 4.
Cap. 31. 10.
Ier. 34. 14.
• Vede Cap. 23. 20.
• Cap. 28. 8.
• Cap. 28. 1.
• Cap. 28. 12, 44.

• Cap. 28. 13.
Prov. 22. 7.
• I Ioan. 3. 17.
• Lev. 25. 35.
Mat. 5. 42.
Luc. 6. 34, 35.
• Cap. 28. 54, 56.
Prov. 23. 6. & 28. 22.

Mat. 20. 15.
• Cap. 24. 15.
• Mat. 25. 41, 49.
• 2 Cor. 9. 5, 7.
• Cap. 14. 29. & 34. 19.
Pe. 41. 1.
Prov. 22. 9.
• Mat. 26. 11.
• Marc. 14. 7.

Ioan. 12. 8.
• Eod. 21. 2.
Lev. 25. 39.
Ier. 34. 14.
• Prov. 10. 22.
• Cap. 5. 15. & 16. 12.
• Eod. 21. 5, 6.
• Vede Isa. 16. 14. & 21. 16.

• Eod. 13. 2. & 34. 19.
Lev. 27. 26.
Num. 3. 13.
• Cap. 12. 5, 6, 7, 17. & 14. 23.
• 16. 11, 14.
• Lev. 22. 20.
Cap. 17. 1.
• Cap. 12. 15.

22.
• Cap. 12. 16, 23.
—
• Cap. 16. 16.
• Eod. 12. 2, 18.
• Eod. 13. 4. & 51. 18.
• Eod. 12. 29, 42.

42.
• Num. 28. 19.
• Cap. 12. 5, 26.
• Eod. 12. 15, 19, 29. & 13. 3, 6, 7. & 24. 18.
• Eod. 12. 7, 10.
• Eod. 12. 10, & 34. 25.

- séra in ziua cea d'ântéiū, să-ți rămână ce-
 5 va preste nópte pe demânéță. Tu pascele
 nu le vei puté sacrifica in veri-care din ce-
 tățile tale, pre cari Iehova Dumneșeulū teū
 6 'ți o dă; Cî in loculū pre care Iehova Dum-
 neșeulū teū 'lū va alege, ca să facă să lo-
 cuéscă numele seū intr'insulū, acolo să sa-
 crifici tu pascele, 'séra, la apusulū sôrelui,
 7 tocmai in timpulū cândū eșiși din Egiptū.
 Și să le 'ferbi și să le mânânci * in acelū locū,
 care-lū va alege Iehova; și demânéța să te
 8 întorci, și să te duci la corturile tale. Șese
 zile să mânânci azime, éru 'in ziua a șep-
 tea să fie esirea din serbătorea lui Iehova,
 Dumneșeulū teū; să nu faci nici unū lucru.
 9 * Șapte septemâni să-ți numeri; de cândū
 vei începe secerea holdei, să începi a nu-
 10 mera șapte septemâni. Și să serbezi ser-
 bătorea septemânelorū lui Iehova, Dumne-
 șeulū teū, cu darū de bună-voia câtū 'ți
 dă mâna, * dupre cumū te va fi bine-cuvên-
 11 tatū Iehova, Dumneșeulū teū. Și * să te bu-
 curi inaintea lui Iehova, Dumneșeulū teū,
 tu și fiulū teū, și fica ta, și servulū teū,
 și serva ta, și Levitulū care este in lă-in-
 trulū porțelorū tale, și străinulū, și orfanulū,
 și vêduva, cari sînt in meșilocolū teū, in
 12 loculū pre care Iehova Dumneșeulū teū 'lū
 va alege ca să facă să locuésă numele
 seū acolo. * Și-ți adă aminte, că ai fostū
 servū in Egiptū; și păzesce și fă legile a-
 ceste.
 13 * Serbătorea corturilorū să o serbezi șapte
 zile; după ce vei fi adunatū din aria ta, și
 14 din tésculū teū. Și * te bucură in serbătó-
 rea ta, tu și fiulū teū și fica ta și servulū
 teū și serva ta, și Levitulū, străinulū și or-
 fanulū, și vêduva, cari sînt in lă-intrulū
 15 porțelorū tale. * Șapte zile să serbezi ser-
 bătorea acésta lui Iehova, Dumneșeulū teū,
 in loculū care-lū va alege Iehova; că Iehova
 Dumneșeulū teū va bine-cuvênta pre tine
 intru totū venitulū teū și intru tóte lucră-
 rile mânelorū tale; decî veselū să fii.
 16 'De trei orî in anū să se arete totū in-
 sulū de partea bărbătésă inaintea lui Ie-
 hova, Dumneșeulū teū, in loculū care-lū va
 alege; in serbătorea azimelorū, in serbătó-
 rea septemânelorū și in serbătorea corturi-
 17 lorū; dară * niminea să nu se arete inaintea
 lui Iehova cu mână golă; Fie-care cu da-

rulū, care'i va da mâna, * dupre bine-cuvên-
 tarea lui Iehova Dumneșeulū teū, care o
 va da ție.

Administrarea legé; d'etoriele judecătorilorū și ale
 regilorū.

* Judecători și diregători să-ți pui in tóte 18
 porțele tale, pre cari Iehova Dumneșeulū teū
 are să ți le dee in semințiele tale, ca aceia
 să judece poporulū cu judecată dréptă. * Să 19
 nu strimbătătesci judecata; * să nu cauți la
 față, * nici să iei daruri; că darulū orbesce
 ochii înțeleptilorū, și întorče cuvintele ce-
 lorū drepti. Să urmăresci dreptatea, ca să 20
 trăsesci, și să stêpânesci pământulū, pre care
 Iehova, Dumneșeulū teū, ți-lū dă.

* Să nu-ți plântezi dumbravă, nici veri-unū 21
 arbore lîngă altarulū lui Iehova, Dumneșeulū
 teū, care ți-lū vei face. * Nici să-ți înalți veri-ce 22
 stâlpū ce urésce Iehova, Dumneșeulū teū.
 SĂ nu * sacrifici lui Iehova, Dumneșeulū teū, 17
 nici boiū nici ôie, care să albă vr'unū
 defectū seū veri-ce lucru rêu; că uriciune
 este acésta lui Iehova, Dumneșeulū teū.

* De se va afla in meșilocolū teū in vre- 2
 una din porțele tale, cari Iehova, Dumne-
 șeulū teū, ți le va da, bărbatū seū femeă,
 care să facă ce este rêu in ochii lui Iehova,
 Dumneșeulū teū, * călcândū legământulū lui;
 Și mergendū se va închina la alți dei, și 3
 se va prosterne inaintea lorū: * sôrelui, lunei,
 seū la tótă ostirea ceriului, * ceea ce eū n'amū
 ordinarū: * Și acésta se va spune ție, și tu 4
 vei auzi; tu cercetéză bine, și de ceste ade-
 veratū, dacă lucrulū este întemeiatū, * acésta
 uriciune s'a făcutū in Israelū; Atuncea pre 5
 acelū barbatū seū pre acea femeă, care va
 fi făcutū acésta faptă rea, scóte-lū afară la
 porțele tale, fie bărbatū fie femeă, * și-lū u-
 cide cu petre, ca să móră.

* Dupre spusa a dui marturū seū a trei 6
 marturū să se omóre celū vinovatū morți.
 Niminea să nu se omóre dupre spusa unui
 marturū. * Mânele marturilorū să fie cele 7
 d'ântéiū asupra lui, ca să-lū omóre, și mâ-
 nele poporului întregū mai pe urmă. Și
 așă * să curăți reulū din meșilocolū teū.

* Cândū ți se va păré greū fôrte de jude- 8
 catū o causă, 'intre sânge și sânge, între cêrtă
 și cêrtă, între rană și rană, seū alte lucruri
 de judecată in porțele tale, atuncea scólă-te * și
 sui-te la loculū, ce Iehova, Dumneșeulū teū,

i Esod. 12. 6.
j Esod. 12. 8, 30.
2 Cron. 35. 13.
2 Reg. 23. 23.
Ioan 2. 13, 23.
& 11. 55.
i Esod. 12. 16.
& 13. 6.
Lev. 23. 8.
m Esod. 23. 16.
& 24. 22.
Lev. 23. 15.
Num. 28. 26.

Fapt. 2. 1.
n Verr. 17.
1 Cor. 16. 2.
o Cap. 12. 7, 12,
18.
Vers. 14.
p Cap. 15. 15.
q Esod. 23. 16.
Lev. 23. 34.
Nr em. 29. 12.
r Nr em. 8, 9, etc.
s Lev. 23. 39, 40.
i Esod. 23. 14.

17. & 34. 23.
u Esod. 23. 15.
& 34. 20.
o Vers. 10.
x Cap. 1. 16.
1 Cron. 23. 4.
& 28. 29.
2 Cron. 19. 5.
8.
y Esod. 23. 2, 6.
Lev. 19. 15.
s Cap. 1. 17.
Prov. 24. 23.

a Esod. 23. 8.
Prov. 17. 23.
Eccl. 7. 7.
b Esod. 18. 5, 9.
c Esod. 34. 13.
1 Reg. 14. 15.
& 16. 33.
2 Reg. 17. 16.
& 21. 8.
2 Cron. 33. 8.
d Lev. 26. 1.

Capitul 17.
a Cap. 15. 21.
Mal. 1. 8, 13,
14.
b Cap. 13. 6.
c Ios. 7. 11, 15.
& 23. 16.
Jude. 2. 20.
2 Reg. 13. 12.
Osea 8. 1.
d Cap. 4. 19.

Iov 31. 26.
e Ier. 7. 22, 23,
31. & 19. 5. &
32. 35.
f Cap. 18. 12,
14.
g Lev. 24. 14,
16.
Cap. 13. 10.
Ios. 7. 25.
A Num. 33. 30.
Cap. 19. 15.

Mat. 18. 16.
Ioan. 8. 17.
2 Cor. 13. 1.
1 Tim. 5. 19.
Ebr. 10. 28.
i Cap. 13. 9.
Fapt. 7. 58.
j Vers. 12.
Cap. 13. 5. &
19. 19.
k 2 Cron. 19. 10.
Hag. 2. 11.

Mal. 2. 7.
i Vede Esod. 21.
13, 20, 23, 28.
& 22. 2.
Num. 35. 11,
16, 19.
Cap. 19. 4, 10.
11.
m Cap. 12. 5. &
19. 17.
Ps. 122. 5.

9 'lū va fi alesū; ¹Și ²*vino la preuți, cei din Leviți, și ³*la judecătorul, care va fi în acele zile, și ⁴*întrebă; ⁵*și ei voru spune ție hotărîrea legii. Și tu să faci după hotărîrea ce ei ⁶*îți voru spune din locul, ce Iehova 'lū va fi alesū; și tu caută să faci 7 tôte, precum te voru învăța ei. Să faci după legea, care ei te voru învăța, și după judecata, care ei ⁸*îți voru spune, să nu te abați de la hotărîrea, care ei ⁹*îți voru spune, 12 nici la drépta nici la stînga. Și ¹⁰*bărbatul care s'arū încumăta să nu asculte de preutul ¹¹*ce stă acolo servindū lui Iehova, Dumneșeulū teū, nici de judecătorū, bărbatul acela să se omóre, ¹²*și așa să curăți 13 rēulū din Israelū; ¹⁴*Ca totu poporulū să audă, și să se témă, și să nu se mai încumăteze. 14 După ce vei veni în pămēntulū, ce Iehova, Dumneșeulū teū, ¹⁵*îi-lū dă, și-lū vei stēpāni, și vei locui într'insulū, și vei dice: ¹⁶*Pune-voiū preste mine rege, ca tôte popórele, cari ¹⁷sunt împrejurulū meū; ¹⁸Atuncea pre acela să-lū pui preste tine rege, ¹⁹*pre care-lū va alege Iehova, Dumneșeulū teū; ²⁰*din meșilocolū fraților tei să-lū pui preste tine rege; tu nu poți să pui preste tine omū străinū, pre nefratele teū; Numai acesta să nu-și înmulțescă ²¹*caii, și pre poporū să nu-lū ²²*întoracă în Egiptū, ca să-și înmulțescă caii; că ²³*Iehova ²⁴*va disū: ²⁵*Mai multū 17 să nu vē întorceți pe acēstă cale. Și nici femeii mai multe să n'aibă, ca ¹⁸*să nu-i se abatā ānima; încă nici argintulū seū aurulū 18 să nu și-lū prē înmulțescă. ¹⁹*Și elū îndată ce va ședē pe tronulū împērāției sale, să-și scriā într'o carte copiā a acestei legi, de pe ²⁰*acēsta ce se aflā la preuți, cei din Leviți. Și ²¹*elū acēsta să o aibă lūngă sine, și să cetescă dintr'insa ²²in tôte zilele vieței sale, pentru ca să învețe a se teme de Iehova, Dumneșeulū seū, ca să păzescă tôte cuvintele legii acēstā, și statutele acēstea, 20 și să le facā: Pentru ca ānima lui să nu se înalțe mai pe susū de frații seī, și ca elū ²¹*să nu se abatā de la acēstū ordinū, nici la drépta nici la stînga; pentru ca zilele lui să fie multe intru împērāția sa, ale lui și ale fiilorū lui în Israelū.

Provițiune pentru preuți și Leviți; fārmecătorii să se pedepsescă; Profetulū celū mare promisū.

18 **P**REUȚII, cei din Leviți, și tōtā seminția lui Levi ¹*cu voru avē parte nici mosce-

nire în Israelū; ²*sacrificiele cu focū ale lui Iehova, cari ³sunt moscenirea lorū, ⁴acēstea să le mănānce ei. Moscenire nu voru avē între frații lorū; Iehova ⁵este moscenirea lorū, precumū a disū lorū.

Și acēsta să fie dreptulū preuților de la poporū: cei ce junghiā sacrificiū, ¹fie boū seū oīe, ²*să deē preutulū spata și amindūoē fālcele și pāntecēle; ³*Prinōsele din grāulū teū, din mustulū teū și din oleilū teū, și prinōsele tunderei oilorū tale lui să le dai. Că ⁴*pre elū l'a alesū Iehova, Dumneșeulū teū, din tôte semințiile tale, ⁵*ca să stee servindū în numele lui Iehova, elū și fiilū seī în tôte zilele.

Și de va veni unū Levitū din vre-o cetate din totū Israelulū, unde ¹*locuesce, și va veni cu totū dorulū sufletulū seū, ²*în locul ce-lū va fi alesū Iehova; Și va servi lui Iehova, Dumneșeulū seū, ³*ca totū cei-l-alti frați ai seī Leviți, cari staū acolo înaintea lui Iehova: Elū va mănca o de-o-potrivā ⁴*parte cu cei-l-alti, pe lūngă cele ce a vëndutū, cari le avea din averea pārintescā.

După ce vei fi intratū în pămēntulū, pre care Iehova, Dumneșeulū teū, ¹*lū dă ție, ²*să nu te înveți a face după uriciunile națiunilorū acēstora. Niminea să nu se afle intru tine, care ³*să trecā pre fiulū seū seū pre fiica sa prin focū, ⁴nici ⁵*divinātorū, ⁶nici pronosticātorū de timpū, nici augurū, nici fārmecātorū; ⁷*Nici descāntātorū, nici care cautā spiritulū lui Pitone, nici magū, nici ⁸*necromantū. Că uriciune ⁹este lui Iehova totū celū ce face unele ca acēstea, și ¹⁰*pentru acēste uriciuni ¹¹*îi alungā pre ei Iehova, Dumneșeulū teū, de d'înaintea ta. Tu să te tîni în întregime înaintea lui Iehova, Dumneșeulū teū; Că acēste popóre, pre cari tu le alungī, ascultā de pronosticātorī și de divinātorī; cātū pentru tine Iehova Dumneșeulū teū nu-ți invoesce acēsta.

¹*Profetū din meșilocolū teū, d'între frații tei, asemenea mie, va scula ție Iehova, Dumneșeulū teū; pre acēsta să-lū ascultați. Intocmai cumū ai cerutū tu de la Iehova, Dumneșeulū teū, în Horebū, ²*în diūa adunārei, dicēndū: ³*Nu voiū să mai audū vōcea lui Iehova, Dumneșeulū meū, și acēstū focū mare nu voiū să-lū mai vēdū, ca să nu morū. Atuncea ⁴disē Iehova cātrā mine: ⁵*Bine aū vorbitū cele ce aū vorbitū. ⁶*Profetū li voiū 18

18. 18.
• Cap. 19. 17.
• Ezech. 44. 24.
• Num. 15. 30.
• Ezech. 10. 8.
• Osea. 4. 4.
• Cap. 15. 5, 7.
• Cap. 15. 5.
• Cap. 15. 11. & 19. 20.

• 1 Sam. 8. 5, 19, 20.
• Vede 1 Sam. 9. 15. & 10. 24. & 16. 12.
• 1 Cron. 22. 10.
• 1 Cron. 30. 21.
• 1 Reg. 4. 26. & 10. 26, 28.
• Ps. 20. 7.
• Isa 31. 1.

Ezech. 17. 15.
• Ezech. 13. 17.
• Num. 14. 3, 4.
• Cap. 28. 68.
• Osea 11. 5.
• Vede Ier. 42. 15.
• Vede 1 Reg. 11. 3, 4.
• 2 Reg. 11. 12.
• Cap. 31. 9, 26.

Vede 2 Reg. 22. 8.
• 1 Cor. 1. 8.
• Ps. 119. 97, 98.
• Cap. 5. 32.
• 1 Reg. 15. 5.
—
Capitul 18.
• Num. 18. 20. & 26. 62.

Cap. 10. 9.
• Num. 18. 8, 9.
• 1 Cor. 9. 13.
• Lev. 7. 30—34.
• Ezech. 22. 29.
• Num. 18. 12, 24.
• Ezech. 28. 1.
• Num. 3. 10.
• Cap. 10. 8. & 17. 12.

• Num. 35. 2, 3.
• Cap. 12. 5.
• 2 Cron. 31. 2.
• 3 Cron. 31. 4.
• Neom. 12. 44.
• Lev. 20. 27.
• 1 Sam. 28. 7.
• Lev. 18. 24, 25.
• Cap. 9. 4.
• Vers 18.
• Lev. 18. 21.

Cap. 12. 31.
• Lev. 19. 26, 31. & 20. 27.
• Isa. 8. 19.
• Lev. 20. 27.
• 1 Sam. 28. 7.
• Lev. 18. 24, 25.
• Cap. 9. 4.
• Vers 18.
• Ioan 1. 45.

Fapt. 3. 22. & 7. 37.
• Fapt. 9. 10.
• Ezech. 20. 19.
• Ezech. 12. 19.
• Cap. 5. 28.
• Vers. 15.
• Ioan 1. 45.
• Fapt. 3. 22. & 7. 37.

- scula d'între frații lorū asemenea ție, și "voiū pune cuvintele mele in gura lui, "și acela va vorbi lorū tôte câte eū voiū ordina lui.
- 19 "Și va fi, cā totū celū ce nu va asculta de cuvintele mele, pre cari acela le va vorbi intru numele meū, *le* voiū cere de la d'însulū.
- 20 Erū "profetulū, care s'arū incumăta a vorbi in numele meū ceea ce eū nu-ī voiū fi ordinarū, și "care va vorbi in numele altorū deī, profetulū acela sā mōrā. Și dacā tu vei ȑice intru ānima ta: Cumū vomū cunōsce cuvēntulū, care Iehova nu l'a vorbitū?
- 22 "Cāndū unū profetū va vorbi *ce-va* in numele lui Iehova, "și acelu lucrū nu se va întempla, nici va veni, atuncī acesta *este* acelu cuvēntū, pre care Iehova nu l'a vorbitū; "cu incumătare profetulū acela a vorbitū; nu te teme de d'însulū.

Legi pentru ucidere fără precugetare, și pentru omorire; hotare, și marturū.

- 19 CĀNDŪ Iehova, Dumneȑeulū teū, "va fi stērpitū popōrele aceste, ale cărorū pāmēntū Iehova, Dumneȑeulū teū, "lū dā ție, și tu pre acelea le vei alunga, și vei locui in cetățile lorū și in casele lorū; *Atuncea* "sā-ȑi despartī treī cetățī in meȑiloculū pāmēntului, ce Iehova, Dumneȑeulū teū, ȑi-lū dā ca sā-lū stēpānesci. Sā-ȑi gātesci calea și cuprinsulū pāmēntului teū, pre care Iehova, Dumneȑeulū teū, ȑi-lū dā de moscenire, și sā-lū împārtesci in treī părȑi, ca veri-ce ucigașū sā fugā acolo. Și "acesta *sā fie* legea ucigașului, care va fugi acolo, ca sā trāescā: cine va ucide pre aprōpele seū cu nesciintā, fārā sā-lū fi uritū de mai 'nainte; Pre-cumū dacā va merge cu vecinulū seū in pādure, ca sā taie lemne, și elū rēdicāndū cu māna sa secura, ca sā taie lemnulū, ferulū va eși din cōdā, și va lovi pre vecinulū seū, și acesta va muri; acela sā fugā intr'una din aceste cetățī, ca sā trāescā:
- 6 "Ca nu cumū-va resbunātorulū de sānge sā urmārescā pre ucigașū, fiindū ānima lui aprinsā, și pre acesta sā-lū ajungā, pentru-cā calea este prē lungā, și sā-lū omōre, deși acesta nu *este* vinovatū mortīi, neurindu-lū mai 'nainte.
- 7 Pentru aceea "ȑi ordinū eū, ȑicēndū:
- 8 Desparte ȑie treī cetățī. Și dacā Iehova, Dumneȑeulū teū, "ȑi va "lārgi cuprinsulū teū, duple cumū s'a juratū pārinȑilorū teī, și-ȑi

va da totū pāmēntulū, care l'a promisū pārinȑilorū teī cā-lū va da: De vei pāzi tōte ordinele aceste, ȑi vei face cāte ordinū eū, ca sā iubesci pre Iehova, Dumneȑeulū teū, și pe căile lui sā āmbli in tōte ȑilele; "atuncea sā-ȑi mai adaugī incā treī cetățī cātrā aceste treī; Ca sā nu se verse sāngele celui nevinovatū in meȑiloculū pāmēntului teū, pre care Iehova Dumneȑeulū teū ȑi-lū dā de moscenire, nici sā fie preste tine *vinā de sānge*.

Darā "cāndū unū omū va urī pre aprōpele seū, și-lū va pāndi, și se va scula asupra lui, și-lū va lovi de mōrte ca sā mōrā, și *apoi* va fugi intr'una d'intr'aceste cetățī; Atuncea bētrānīi cetățīi sale sā trāmētā, ca sā-lū aducā de acolo, și sā-lū dee in māna resbunātorului de sānge, ca sā mōrā. "Ochiulū teū sā nu-lū crute, "și tu sā curāȑi din Israelū *vinā sāngelui celui nevinovatū, ca bine sā-ȑi fie*.

"Sā nu muȑi hotarele aprōpelui teū, pre cari strābunīi le-aū pusū in moșia ta, ce o vei mosceni in pāmēntulū, pre care Iehova, Dumneȑeulū teū, ȑi-lū dā, ca sā-lū stēpānesci.

"Numai unū marturū sā nu stee impotriva cui-va, pentru veri-ce nedreptate seū in veri-ce pēcatū, ce va fi făcutū; *ci* duple spusa a dūoi marturī seū duple spusa a treī marturī sā se adevērescā lucrulū. De "va sta marturū mincinosū impotriva cui-va, pērindu-lū de cālcare de lege; Atuncea aceī dūoi bārbaȑi, intre cari este cērtā, sā se infāȑșeze inaintea lui Iehova, "inaintea preuȑilorū și a judecātorilorū, cari vorū fi in acele ȑile. Și judecātorīi sā cerceteze cu de amēnuntulū; și dacā *se va afla*, cā acelu marturū *este* marturū mincinosū, și cā elū a māraturisitū minciunā contra fratelui seū; "Atuncea sā faceȑi lui *așa*, cumū a cugetatū elū sā facā fratelui seū; și *așa* "sā curāȑi rēulū din meȑiloculū teū; "Pentru-ca cei-l-altī aūȑindū, sā se tēmā; și sā nu mai facā asemenea faptā rea in meȑiloculū teū. "Și ochiulū teū sā nu crute; *ci sā ceri* "viēȑā pentru viēȑā, ochiū pentru ochiū, dinte pentru dinte, mână pentru mână, piciorū pentru piciorū.

Legile resbelului.

TU cāndū vei eși la resbelū in contra neamicilorū teī, și vei vedē "cāi și carē, și poporū mai numerosū decātū tine, sā nu te tēm de ei; cā Iehova, Dumneȑeulū teū, care te-a scosū pre tine din pāmēn-

v Isa. 51. 16.
Ioan. 17. 8.
o Ioan. 4. 25. &
8. 28. & 12.
49, 50.
y Fapt. 3. 23.
z Cap. 13. 5.
ier. 14. 14, 15.
Zech. 13. 8.

a Cap. 13. 1, 2.
Ier. 2. 8.
b Ier. 28. 9.
c Vede Cap. 13.
2.
d Vers. 20.
—
Capitulū 19.
a Cap. 12. 29.

b Esod. 21. 13.
Num. 35. 10, 14.
Ios. 20. 2.
c Num. 35. 15.
Cap. 4. 42.
d Num. 35. 12.
e Fac. 15. 18.
Cap. 12. 20.
f Ios. 20. 7, 8.

g Esod. 21. 12,
etc.
Num. 35. 16,
24.
Cap. 27. 24.
Prov. 28. 17.
A Cap. 13. 8. &
25. 12.
i Num. 35. 83,

84.
Cap. 21. 9.
1 Reg. 2. 31.
j Cap. 27. 17.
Iov 24. 2.
Prov. 22. 28.
Osea 5. 10.
k Num. 25. 30.
Cap. 17. 6.

Mat. 18. 16.
Ioan. 8. 17.
l Cor. 13. 1.
1 Tim. 5. 19.
Ebr. 10. 28.
m Pa. 27. 12. &
35. 11.
n Cap. 17. 9. &
21. 6.

o Prov. 19. 5, 9.
Dan. 6. 24.
p Cap. 13. 5. &
17. 7. & 21. 21.
& 22. 21, 24.
& 24. 7.
q Cap. 17. 13.
& 21. 21.
r Vers. 13.

s Esod. 21. 23,
24.
Lev. 24. 20.
Mat. 5. 38.
—
Capitulū 20.
a Vede Pa. 20.7.
Isa. 31. 1.

2 tulă Egiptului, *este* ^b cu tine. Și cându veți fi aproape de luptă, preutul să înainteze, și să vorbescă către popor, și să dică către d'înșii: Ascultă, Israele! voi astă-^cși sînteți aproape de luptă contra neamicilor vostri; să nu se mōie ânima vōstră, nu vē temeți, nici vē spăimēntați, și nu vē cutremurați înaintea lor. Că Iehova Dumneḏeulū vostru *este* care merge cu voi, ^c ca să se lupte pentru voi contra neamicilor vostri, și ca să vē mēntuēscă.

5 Și să vorbescă diregătorii către popor, dicēdū: Cine *este* bărbatulū, care și-a zidit casă nouă, și încă nu a ^dconsecrat-o? acela să mērgă și să se întorcă la casa sa; ca nu cumū-va să mōră în acēstă bătăiă, și altulū să o consacreze. Și cine *este* bărbatulū, care a plāntatū viă, și încă nu a māncatū dintr'insa? acela să mērgă, și să se întorcă la casa sa; ca să nu mōră în acēstă bătăiă, și altulū să mānānce dintr'insa. 7 Și ^e cine *este* bărbatulū, care s'a logoditū cu femeă, și nu a luat-o? acela să mērgă, și să se întorcă la casa sa, ca să nu mōră în acēstă bătăiă, și altulū să o iee. Și să mai vorbescă diregătorii către popor, și să dică: / Cine *este* bărbatulū, ce se teme și are ânimă mōie? acela să mērgă, și să se întorcă la casa sa, ca nu cumū-va și ânima fraților sei să se mōie, ca ânima lui. Și va fi, cândū diregătorii vorū fi sfârșitū de a vorbi către popor, atuncea mai marii oștirilor, cei în fruntea poporului, să le rōnduēscă.

10 Cândū te veți apropia de o cetate, ca să te lupți contra ei, ^f să o chīamī la pace. Și va fi, dacă-ți va da răspunsū de pace, și ți se va deschide, atuncea totū poporulū ce este intr'insa să-ți fie ție tributari, și să servescă ție. Și dacă ea nu va face cu tine pace, ci se va resboi contra ta, să o impresuri. Și dacă Iehova, Dumneḏeulū teū, ți va da-o în mână, ^h să treci prin ascuțitulū săbiei totă partea bărbătēscă din ea. 14 Decātū numai pre femeī și pre copii, și ⁱ vitele, și verice va mai fi în acea cetate, totă prada ei, răpescē-le pentru tine, și ^j mānāncă prada de la neamicii tei, pre care Iehova Dumneḏeulū teū a dat-o ție.

15 Așa să faci tuturorū cetățilorū, cari sînt departe de tine fōrte, cari nu sînt d'între cetățile acestorū popōre d'aicea. Înse ^k din cetățile acestorū popōre, pre cari Iehova, Dumneḏeulū teū, le dă ție de moscenire, 17 nici unū sufletū să nu lași viū. Ci cu desevărsire să-i perḏi: pre Hetei și pre Amorei și pre Cananei și pre Ferezei, pre He-

vei și pre Iebusei; așa cumū ți-a ordonatū Iehova, Dumneḏeulū teū: Ca ^l ei să nu vē învețe și pre voi să faceți duple tōte uriciunile lorū, cari le făcură ei ḑeilorū lorū, și așa voi să ^m pēcătuiți contra lui Iehova, Dumneḏeulū vostru.

Cândū veți impresura o cetate ḑile multe, 19 și o veți bate ca să o iei, pomii să nu-i strici, tăindu-i cu securea; ci să mānānci din ei; să nu-i tai pre ei, (că *viēta* omului sînt pomii câmpului), ca să despară de d'înaintea ta în impresurare. Numai arbo- 20 rele, pre care-lū cunoscī, că nu *este* arbore de māncatū, pre acela să-lū strici și să-lū tai, rēdicāndū dintr'înșii tării contra cetății ce pōrtă resbelū cu tine, până ce o veți supune.

Espiare pentru omorū, unde ucigașulū nu e cunoscutū.

CÂNDŪ in pāmēntulū, ce-ți dă Iehova, 21 Dumneḏeulū teū, să-lū stēpānesci, se va găsi omū ucisū, jăcēndū în câmpū, și nu se va sci cine l'a ucisū; Atuncea să esă 2 bētrāniū și judecatoriū tei, și să mēsure spațiulū până la cetățile ce sînt imprejurulū ucisului. Și va fi, că din cetatea 3 celui ucisū bētrāniū acelei cetăți vorū lua o juncă, cu care încă nu s'a lucratū, și care încă n'a trasū în jugū. Și bētrāniū cetății 4 aceleia să ducă pre acea juncă intr'o vale rīpōsă, care nu s'a aratū nici s'a semēnatū *vr'o dată*, și acolo să taie gūtulū juncēi în acea vale; Și să vină preuții, fiīi lui Levi, 5 (căci Iehova, Dumneḏeulū teū, ⁿ pre ei i-a alesū, ca să-i servescă, și să bine-cuvinteze în numele lui Iehova, și ^o duple spusă lorū să se judece totă cērtă și totă vātāmarea); Și 6 toți bētrāniū cetății aceleia, cei mai aproape de celū ucisū, ^p să-și spāle mānele lorū deasupra juncēi, căreia s'a tăiatū gūtulū în vale; Și luāndū cuvēntulū, să dică: Mānele nōstre 7 n'au vērșatū sāngele acesta, și ochii nostri nu l'au vēḑutū vērșāndu-se. Ertă poporului 8 teū, pre Israelū, pre care tu l'ai rescumpēratū, Iehova! și ^q nu lāsa, ca vīna sāngelui celui nevinovatū să fie în meḑiloculū poporului teū Israelū; și vīna de sānge va fi espiată. Așa ^r să curăți vīna sāngelui nevinovatū din meḑiloculū teū, cândū veți face 9 ce *este* dreptū în ochii lui Iehova.

Felurite legi pentru moravuri personale și sociale.

Cândū veți eși la resbelū asupra neamicilor tei, și Iehova, Dumneḏeulū teū, ți va da ție în mână, și tu veți lua dintr'înșii

^b Num. 23. 21.
Cap. 31. 6, 8.
2 Cron. 13. 12.
^c Ex. 7. 8.
^d Cap. 1. 30. &

3. 22.
Ios. 22. 10.
^e Vede Neom.
12. 27.
Ps. 30. titlu.

^f Cap. 24. 5.
^g Jude. 7. 3.
^h 2 Sam. 20. 18, 20.
ⁱ Num. 31. 7.

^j Ios. 8. 9.
^k Ios. 22. 8.
^l Num. 21. 9, 35.
^m & 35. 52
Cap. 7. 1, 2.

Ios. 11. 14.
ⁿ Cap. 7. 4. &
12. 30, 31. &
18. 9.

^o Esod. 23. 33.
—
Capitūl 21.
^p Cap. 10. 8.

1 Cron. 23. 13.
^q Cap. 17. 8, 9.
^r Vede Ps. 19.
12. & 26. 6.

Mat. 27. 24.
^s Iona 1. 14.
^t Cap. 19. 13.

- 11 prinși; Și între cei prinși vei vedé femeă frumósă la chipŭ, și aceea 'ți va plăcé, 3
 12 și tu vei voi să o iéi ție de femeă; Atuncea du-o in casa ta, și ea să-și radă capulŭ, 4
 13 și să-și taie unghiele. Și să-și îndepărteze vestmintele captivității ei, și să ședă in casa ta, și / să plângă pre părintele seŭ și pre muma sa o lună de zile; și dup'acésta să intri la d'insa și să-i fii bărbatŭ, și ea 5
 14 să-ți fie femeă. Și va fi, dacă ea nu-ți mai plăcé, să-i dai drumulŭ, unde va voi ea; dară nu o vei puté vènde pentru banî, nici să te servescă de ea ca sclavă, fiindŭ-că ai 'umilit'o.
- 15 Dacă unŭ bărbatŭ va avé dŭoé femeî, una iubită ^a éru alta urită, și ele 'i vorŭ nasce fii, și cea iubită și cea urită; și fiulŭ celŭ întâiŭ-născutŭ va fi alŭ celei urite; 6
 16 'Atunci in ziua cândŭ va împărți elŭ fiilorŭ seî averea sa, nu va puté face întâiŭ-născutŭ pre fiulŭ celei iubite înaintea fiului celei urite, care este celŭ întâiŭ-născutŭ; 7
 17 Ci elŭ să recunoscă de întâiŭ-născutŭ pre fiulŭ celei urite, / dându-i cele dŭoé părți din totă averea ce se va afla la d'insulŭ; că acesta este ^b începutulŭ puterei sale; lui dară se cuvine 'dreptulŭ întâiŭ-nascerei.
- 18 Cândŭ cine-va va avé fiuŭ rēŭ și îndereptnicŭ, care nu ascultă de vócea părintelŭ seŭ nici de vócea mumei sale, și ei 'lŭ cértă pre d'insulŭ, și elŭ totŭ nu ascultă de ei; Atunci apucându-lŭ pre elŭ ^c 'părintele seŭ și muma sa, să-lŭ scótă la bētrâniî cetății sale și la pórtă locului seŭ, 8
 19 Și să dică către bētrâniî cetății sale: Fiulŭ acesta alŭ nostru este rēŭ și îndereptnicŭ, și nu ascultă de vócea noastră; este lacomŭ și bețivŭ. Și toți ómenii cetății sale să-lŭ ucidă cu petre, ca să moră; și ^d 'așa să curăți rēulŭ din meșloculŭ teŭ; ^e 'ca totŭ Israelulŭ să audă, și să se témă.
- 20 Érŭ de va fi cine-va in păcatŭ, ^f judecatŭ de mórte, și se va omorî, și tu 'lŭ vei spēndura pe unŭ lemnŭ; ^g 'Trupulŭ celui mortŭ să nu rămână preste nópte pe lemnŭ, ci să-lŭ immormēntezi pre elŭ într'aceeași di; (căci ^h 'blăstēmatŭ de Dumneđeŭ este celŭ spēnduratŭ;) ca ⁱ 'să nu-ți întinezi pământulŭ, ce Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, ți-lŭ dă de moscenire.
- 22 **D**E vei ^j 'vedé boulŭ fratelŭ teŭ seŭ óiea lui rătăcindŭ, să nu te ascunđi de ele; 2
 2 să le întorci la fratele teŭ. Și dacă fratele teŭ nu va fi aprotpe de tine, seŭ nu-lŭ vei cunósce, mână ^k vitele lui in casa ta, și ele să fie la tine, până ce le va căuta fratele teŭ pre ele, și tu să i le înapoiesci. Așa să faci și cu asinulŭ seŭ; și așa să faci și cu vestmēntulŭ seŭ, și așa să faci cu totŭ lucrulŭ perdutŭ alŭ fratelŭ teŭ, ce-i s'a perdutŭ lui, și tu l'ai aflatŭ; tu nu poți să te ascunđi. ^l De vei vedé asinulŭ fratelŭ teŭ seŭ boulŭ lui jăcēndŭ căduți in cale, să nu te ascunđi de ei, ci să-i rēdicî cu elŭ împreună.
- Vestminte bărbătesci să nu pórté femea, 5
 nici bărbatulŭ să nu se îmbrace cu vestminte femeesci; că uriciune lui Iehova, Dumneđeulŭ teŭ, este totŭ celŭ ce face acésta.
- De vei afla cuibŭ de pasere înaintea ta 6
 pe cale, seŭ pe care-va arbore, seŭ pe pământŭ, cu pui seŭ cu oŭe, și muma lorŭ va jăcé preste pui seŭ preste oŭe; ^m 'să nu iéi pre mumă cu pui ei împreună. Ci pre muma să o lași, éru pre pui să-i iéi ție, ⁿ 'ca să-ți fie bine, și zile tale să fie multe.
- Cândŭ 'ți vei zidi casă nouă, să-i faci grilajŭ împrejurulŭ coperișului teŭ, ca să nu aduci vină de sânge preste casa ta, cândŭ cine-va arŭ cadé de pe ea.
- ^o Să nu sémēni in via ta dŭoé feluri de seminți, ca să nu întinezi productulŭ seminței aceleia ce ai sémēnatŭ cu fructulŭ viei împreună. / Să nu arŭ cu unŭ boŭ și cu unŭ asinŭ împreună. ^p Să nu te îmbraci cu vestmēntŭ din materiă felurită, din lână și din inŭ împreună.
- ^q Fimbrii să-ți faci la cele patru colțuri ale mantiei tale, cu care te acoperi.
- Dacă cine-va 'și va lua femeă, și 'va intra la d'insa, și apoi o va urî; Și-i va imputa ei lucruri de rușine, și-i va scóte nume rēŭ, dicēndŭ: Eŭ pre acésta o luaiŭ de femeă, și cândŭ m'amŭ apropiatŭ de d'insa, nu o aflaiŭ fecióră: Atuncea părintele fetei și muma ei să iée semnele fecioriei fetei, și să le aducă la bētrâniî cetăței la pórtă; Și părintele fetei să dică către bētrâniî: Eŭ pre fēta mea o dăduiŭ acestui bărbatŭ de femeă, dară elŭ a prinsŭ ură asupra ei; Și éccé! elŭ 'i impută lucruri de rușine, dicēndŭ: Eŭ pre fēta ta nu o aflaiŭ fecióră; pre cândŭ semnele fecioriei fetei mele sŭnt aceste! și elŭ atuncea să desfacă pânza înaintea bētrânilorŭ cetății. Și bētrâniî cetății aceleia să iée pre bărbatulŭ acela, și să-lŭ certe; Și să-lŭ condamne la glóbă de o sută sicli de argintŭ, și să-i dee părintelŭ fetei, fiindŭ-că a scosŭ nume rēŭ asupra unei fecióre a lui Israelŭ. Și ea să-i fie femeă; și elŭ nu o va puté lăsa in tóte zilele lui. Érŭ dacă acelu 20

f Vede Ps. 45. 10. g Fac. 34. 2. Cap. 22. 29. Jude. 19. 24. h Fac. 29. 33. i 1 Cron. 5. 2. & 26. 10. j Cron. 11. 19. 22. k Vede 1 Cron. 5. 1. l Fac. 49. 3. i Fac. 25. 31, 33. m Cap. 13. 5. & 19. 19, 20. & 22. 21, 24. n Cap. 13. 11.

p Ios. 8. 29. & 10. 26, 27. Ioan 19. 31. q Gal. 3. 13. r Lev. 18. 25. Num. 35. 34. Capitul 22. a Esod. 23. 4. b Esod. 23. 5. c Lev. 22. 28. d Cap. 4. 40. e Lev. 19. 19. f Vede 2 Cor. 6. 14, 15, 16. g Lev. 19. 19. h Num. 15. 38. i Mat. 23. 5. j Fac. 29. 21. k Jude. 15. 1.

lucru va fi adevărat, și semnele de fecio-
21 riă nu s'au aflat la acea fătă, Atuncea
pre acea fătă să o scotă inaintea ușei ca-
seii părintelui ei, și omenii cetății ei să o
ucidă cu petre, ca să moră; fiindu-că a / fă-
cută nebuniă în Israel, desfrenându în casa
părintelui ei; și *așa să curăți răul din
medilocolu teū.

22 'De se va afla bărbat dormind cu fe-
mea, cu femeă măritată, aminduoī să moră,
și barbatul care a dormit cu femea, și
femea; și așa să curăți răul din Israel.

23 Când o fătă care este feciōră, va fi *lo-
godită cu bărbat, și care-va găsiind'o în
cetate, se va culca cu d'insa; Pre amin-
24 dūoi acestia să-i scoteți la pōrta cetății a-
celeia, și să-i uicideți cu petre, ca să moră:
pre fătă, pentru-că n'a strigat, fiindu in
cetate, și pre bărbat, pentru-că a *umilit
femea aprōpelui seū. Și *așa sa curăți răul
din medilocolu teū.

25 Și dacă care-va bărbat va afla în câmp
pre o fătă, care este logodită, și dacă el
apucând'o, se va culca cu d'insa, bărbatul
acela care s'a culcat cu ea să moră sin-
26 gurū. Eru fetei să nu-i faci nimica; feta
n'a făcut pēcat, care să merite mōrtea;
că precum un om se scōlă asupra aprō-
pelui seū, și-lu omōră, așa /u lucrul acesta;
27 Că elu a aflat pre ea singurā în câmp, și
feta cea logodită a strigat, și niminea n'a
fost, care să o scape.

28 *Când care-va va afla o fătă care este
fecioară, dară nelogodită, și apucând'o se
va culca cu d'insa, și se va descoperi;
29 Bărbatul care s'a culcat cu ea să dee
părintelui fetei cincideci de sicli de ar-
gint, și ea să-i fie femeă; *fiindu-că a umi-
lit'o; elu să nu o pōtă lăsa in tōte dīlele sale.

30 *Nimenea să nu iee pre femea părinte-
lui seū; nici să *descopere învilitura părinte-
lui seū.

23 **NIMENEA**, care are testiculii seī sdro-
biți, seū tăiați, nu va putē intra în
2 adunarea lui Iehova. Nici unū bastardū să
nu intre în adunarea lui Iehova; și nici a
3 decea lui generațiune să nu intre în adu-
narea lui Iehova. *Nici unū Ammonitū seū
Moabitū să nu intre în adunarea lui Iehova,
și nici a decea generațiune a lorū să nu
4 intre în adunarea lui Iehova, în perpetuū.

4 *Pentru-că ei nu vē intimpināră cu pāne și
cu apă în cale, cându ați eșit din Egipt,
și *pentru-că ei năimiră asupra ta pre Ba-

laamū, fiulū lui Beorū, din Peorū în Me-
sopotamia, ca să te blăsteme. (Dară Ie-
hova, Dumneđeulū teū, nu voi să asculte
de Balaamū, și prefăcu Iehova, Dumneđeulū
teū, acelū blăstemū în bine-cuvēntare, fi-
indu-că te-a iubitū pre tine Iehova, Dum-
neđeulū teū.) *Să nu cauți pacea lorū, nici
binele lorū, in tōte dīlele tale, în perpetuū.
Pre Edomeū să nu-lū urēsci, *că elū fratele
teū este; pre Egiptēnū să nu-lū urēsci: că
/străinū ai fostū tu în pāmēntulū seū. Fii,
cari se vorū nasce acestora, intr'a treia
generațiune să intre în adunarea lui Iehova.

Tu cându vei eși cu oștea asupra nea-
miculū teū, feresce-te de totū lucrulū rēu.
*De va fi intru tine cine-va, care să nu fie
curatū din care-va intēmplare de nōpte,
acela să eșă afară din tabēră, și să nu in-
tre în tabēră. Și va fi, că apropiindu-se
sēra, *elū să se spāle cu apă, și apoi după
ca va apune sōrele, să intre în tabēră. Și
să aibi locū afară din tabēră, și acolo să
eși afară. Și unū păruscēnū să aibi între
uneltele tale; și va fi, cându vei voi să te
puni afară, să sēpi cu elū, și apoi acope-
re-ți ceea ce a eșitū din tine. Că Iehova,
Dumneđeulū teū, *āmbli prin medilocolū ta-
bērei tale, ca pre tine să te mēntuēscă, și
pre neamicii tei să-i supună ție; de aceea
tabēra ta sântă să fie; ca elū nimica spur-
cāciune să nu vēdă, și să nu se întōrcă de
la tine.

*Pre servulū ce a fugitū de la domnulū
seū la tine să scape, să nu-lū dai inapoi
domnulū seū; La tine să ședă, în medī-
loculū teū, în loculū care și-lū va alege elū,
intr'una din porțele tale, unde-i va plăcé;
*să nu-lū amāresci.

Să nu fie prostituată 'd'ntre fetele lui
Israel, nici să fie *sodomitū d'ntre fii lui
Israel; Cēstigulū de la prostituată și pre-
tulū de la căne să nu-lū aduci în casa lui
Iehova, Dumneđeulū teū, pentru care-va votū;
că uriciune sūnt lui Iehova Dumneđeulū
teū aminduoē aceste.

*Să nu iei camătă de la fratele teū, ca-
mătă pentru banī, camătă pentru bucate,
camătă pentru verī-ce lucru, pentru care să
iea camătă. *De la celū străinū poți să iei
camătă; dară de la fratele teū să nu iei
camătă: *pentru ca Iehova, Dumneđeulū teū,
să te bine-cuvinteze intru tōte pe cari vei
pune māna, în pāmēntulū în carele mergi
ca să-lū stēpānesci.

j Fac. 34. 7.
Jude. 20. 6, 10.
2. Sam. 13. 12,
13.
k Cap. 13. 5.
l Lev. 20. 10.
i Ioan 8. 5.

m Mat. 1. 18, 19.
n Cap. 21. 14.
o Vers. 21, 22.
p Esod. 22. 16,
17.
q Vers. 24.
r Lev. 18. 8. &

30. 11.
Cap. 27. 20.
1 Cor. 5. 1.
s Vede Rut. 3.
9.
Ezec. 16. 8.

Ocuplū 23.
a Neem. 13. 1, 2.
b Vede Cap. 2.
29.
c Num. 22. 5, 6.
d Ezra 9. 13.
e Fac. 25. 24, 25.

26.
Obad. 10. 12.
f Esod. 22. 21.
& 23. 9.
Lev. 19. 34.
Cap. 10. 19.
g Lev. 15. 16.

h Lev. 15. 5.
i Lev. 26. 12.
j 1 Sam. 30. 15.
k Esod. 22. 21.
l Lev. 19. 29.
Vede Prov. 2.
16.

m Fac. 19. 5.
n Reg. 23. 7.
o Esod. 22. 25.
P. 25. 36,
37.
Neem. 5. 2, 7.

Ps. 15. 5.
Luc. 6. 24, 35.
o Vede Lev. 19.
34. & Cap. 15.
3.
p Cap. 15. 10.

21 "Dacă faci votū lui Iehova Dumneḡeulū teū, să nu întârzi a-lū implini; că Iehova, Dumneḡeulū teū, 'lū va cere de la tine, și
22 *întârziându*, păcatū vei avé asupra ta. Erū de te vei abținé de a face votū, păcatū nu vei avé asupra ta.

23 "Ceea ce a eșitū din buzele tale, aceea să ținī și să faci, dupre cumū ai votatū lui Iehova Dumneḡeulū teū: darulū de bună-voia, ce tu cu gura ta ai promisū.

24 De vei intra in via aprōpelū teū, poți să mânānci strugurī, câți vei voi, până ce te vei satura; darā in vasū să nu pūnī.

25 De vei intra in holda aprōpelū teū, *spice poți să culegi cu mână ta; darā secerea să nu o porți in holda aprōpelū teū.

24 CÂNDŪ "cine-va luādu-și femeā, se in-sorā cu ea, și se întēplā, ca ea să nu aște charū inaintea ochilorū lui, fiindū-cā elū a gāsītū in ea ce-va uricōsū; elū să-ī scrie carte de despārteniā, și să-ī o deē in 2 mână, și să o lase afarā din casa lui. Și eșindū din casa lui, ea pōte să se ducā, și să 3 se mārte după altū bărbatū; Erū *dacă* acestū alū dūoilea bărbatū o va urī, și-ī va scrie carte de despārteniā, și-ī o va da in mână, și o va lāsa din casa lui; seū *dacă* acelu 4 bărbatū din urmă, care o luā lui de femeā, va muri, ^bBărbatulū ei celū d'ântēiū, care o lasā, nu va putē a o lua, ca ērāși să-ī fie femeā, după ce ea s'a intinatū; că uricūne arū fi acēsta inaintea lui Iehova; și tu să nu aduci păcatū preste pāmēntulū, ce-ți l'a datū Iehova Dumneḡeulū teū de moscenire.

5 "Cândū cine-va va fi luatū de curēndū femeā, acela să nu mērgā la ōste, și să nu-ī se pūnā nicī o sarcinā; scutitū să fie in casa sa unū anū de ḡile, ^aveselindū femea ce și-a luat'o.

6 Sā nu iēi amanetū mōrā, nicī pētrā de mōrā; că tu vieṡa *apropelū* ai lua amanetū.

7 "De se va afla cine-va, care să fi furatū vr'unū omū d'intre fraṡi seī, din fiiī lui Israelū, și se servece de d'insulū ca de unū sclavū, seū 'lū vēnde: să mōrā acelu furū; și *așa* ^ssā curāṡi rēlū din meḡilocolū teū.

8 Iē aminte ca bine să te păzesci de ^aplaga leprei, și să faci totū ce te invēṡa preuṡi cei din Leviṡi; cumū li-amū ordinatū eū, *așa*

9 căutaṡi să faceṡi. ^bAdā-ṡi aminte de ceea ce

a făcutū Iehova, Dumneḡeulū teū, ^aMariei pe cale, cândū voi aṡi eșitū din Egiptū.

Cândū vei avé dreptū să cerī aprōpelū 10 teū unū lucru ce ți se dētoresce, tu să nu intrī in casa lui, ca să iēi amanetulū de la d'insulū; Afarā să stai, și omulū, căruia 'i-ai 11 împrumutatū, să-ṡi aducā amanetulū afarā. Și 12 *dacă* acesta va fi omū saracū, tu să nu te culci cu amanetulū lui *la tine*. ^cCi tu ama- 13 netulū lui să i-lū inapoiezī după apunerea sōrelui, ca să dōrmā in vestmēntulū seū, și să te ^bbine-cuvēnteze; și ^cacēsta va fi drep- tatea ta inaintea lui Iehova, Dumneḡeulū teū.

Sā nu ^anedreptāṡesci pre nāimitū, pre 14 celū saracū și pre celū sermanū din fraṡi tei, seū din strāiniī tei, cari petrecū in pāmēntulū teū, inṡre porṡele tale; ^cCi intr'a- 15 ceeași ḡi ^asā-ī dai plata lui, și sōrele să nu apunā preste d'insulū, că saracū *este*, și de acēsta dōresce sufletulū seū; ^aca să nu strige asupra ta cātrā Iehova, și ție să-ṡi fie păcatū.

^bPāriniṡi să nu se omōre pentru fiiī, nicī 16 fiiī să nu se omōre pentru pāriniṡi, fie-care să se omōre pentru păcatulū seū.

^cSā nu întorci dreptatea strāinului *nicī* 17 a orfanului, și ^avestmēntulū vēduvei amanetū să nu-lū iēi. Ci-ṡi ^aadā aminte cā servū ai 18 fostū in Egiptū, și cā Iehova Dumneḡeulū teū te-a rescumpēratū de acolo; pentru a- ceea-ṡi ordinū ție, ca acestea să faci.

^cCândū vei secera secerișulū teū in câmpū, 19 și vei uita vr'unū snopū in câmpū, să nu te întorci, ca să-lū iēi; ^cci alū strāinului, alū orfanului și alū vēduvei să fie; ca Iehova Dumneḡeulū teū să te ^abine-cuvēnteze inṡre tōte lucrārile mānelorū tale. Și cândū vei 20 scutura olivii tei, să nu te întorci să culegi cele rēmase in urmă-ṡi; ale strāinului, ale orfanului și ale vēduvei să fie acestea. Cândū vei culege via ta, să nu poghircesci 21 in urma ta; ale strāinului, ale orfanului și ale vēduvei să fie. ^aȘi adā-ṡi aminte, 22 cā servū ai fostū in pāmēntulū Egiptului; pentru aceea ^cṡi ordinū ție, ca acestea să faci.

CÂNDŪ se nasce ^acērtā inṡre ōmenī, a- 25 cestia să vinā la judecatā, ca să-ī judece, și ^bpre celū dreptū să-lū îndrepteze, și pre celū vinovatū să-lū condamne. Și *dacă* 2 celū vinovatū *va fi* ^ameritatū bātaia, judecātorulū să ordone să-lū pūnā josū, ^ași să-lū batā inaintea ochilorū lui, dupre mēsurā vinovāṡiei lui. ^aPatru-ḡeci lovituri să-ī dai; 3

q Num. 30. 2.
Eccl. 6. 4, 5.
r Num. 30. 2.
Ps. 66. 18, 14.
s Mat. 12. 1.
Marc. 3. 28.
Luc. 6. 1.

Capitū 24.
a Mat. 5. 31. &
19. 7.
b Marc. 10. 4.
c Ier. 3. 1.
d Cap. 20. 7.
e Prov. 5. 18.
f Esod. 21. 16.
g Cap. 19. 19.

h Lev. 13. 2. &
14. 2.
i Vede Luc. 17.
32.
j 1 Cor. 10. 6.
k Num. 12. 10.
l Esod. 22. 26.
m Iov 29. 11, 13.
n & 31. 20.

o 2 Cor. 9. 13.
p 2 Tim. 1. 18.
q Cap. 6. 25.
r Ps. 106. 31. &
112. 9.
s Dan. 4. 27.
t Mal. 5. 5.
u Lev. 19. 13.
v Ier. 22. 13.

w Iac. 5. 4.
x Iac. 5. 4.
y 2 Reg. 14. 6.
z 2 Cron. 25. 4.
aa Ier. 31. 29, 30.
ab Esod. 18. 20.
ac Esod. 22. 21.
ad 22.
ae Prov. 22. 22.

af Isa. 1. 23.
ag Ier. 5. 28. &
29. 3.
ah Esod. 22. 29.
ai Zech. 7. 10.
aj Mal. 3. 5.
ak Esod. 22. 26.
al Vers. 22.

am Cap. 16. 12.
an Lev. 19. 9, 10.
ao & 23. 22.
ap u Cap. 15. 10.
aq Ps. 41. 1.
ar Prov. 19. 17.
as Vers. 18.

at Ca. m'ū 25.
au a Cap. 19. 17.
av Ezec. 44. 24.
aw b Vede Prov. 17.
15.
ax c Luc. 13. 48.
ay d Mat. 10. 17.
az e 2 Cor. 11. 24.

nu mai mult, ca nu dându-i mai multe lovituri, fratele teü să fie / desprețuit în ochii tei.

4 ^a Să nu legi gura boului, cândü treeră.

5 ^a Cândü frați vorü locui împreună, și unulü dintr'insii va muri, și nu va avé copii, femea mortului să nu se mărite afară, să iee omü străinü; ci cumnatulü ei să intre la d'insa, și să-și o iee de femeă, și să împlinescă

6 cătră d'insa datoria de cumnatü. Și va fi, ca întâiü-născutulü, pre care-lü va nasce, 'să urmeze in numele mortului seü frate, ca

7 să 'nu se stergă numele lui din Israelü. Și dacă acestui omü nu-i va plăcé, ca să iee pre cumnata sa, ea, cumnata sa, să se sue in ^a pöră la bētrāni, și să dică: Cumnatulü meü nu voesce de a păstra fratele seü numele in Israelü; elü nu voesce să împlinescă cu mine datoria de cumnatü;

8 Și bētrāniü cetății sale să-lü chīame și să vorbescă lui; și dacă elü va rămāné statornicü, și va dice: 'Nu-mī place ca să

9 o iēü; Atuncea cumnata sa apropiindu-se de d'insulü înaintea ochilorü bētrānilorü, și ^a scoțendü incăltāmēntulü lui din piciorü, să-lü scuipească in față; și luändü cuvēntulü, să dică: Așa să se facă bărbatului, care nu voesce să ^a zidescă casa fratelui seü.

10 Și numele lui să se chīame in Israelü: Casa celui descăltātü.

11 Dacă ^adoi bărbați se vorü certa între sine, bărbatü cu fratele seü, și femea unuia se va apropia, ca să scape pre bărbatulü ei din mână celui ce-lü bate, și ea tindēdu-și mână sa, 'lū apucă de părțile sale

12 rușinose, Atuncea mână ei să-i o tai; ^a ochiulü teü să nu o cruțe.

13 ^a Tu să nu aibi in saculü teü ^adoi feluri

14 de petre de cumpenă, mare și mică. Și in casa ta să nu aibi ^adoi feluri de efă,

15 mare și mică; Pētră plină și drēptă să aibi; și efă plină și drēptă să aibi; ^a ca dīlele tale să fie multe in pāmēntulü, pre

16 care Iehova, Dumneđeulü teü, ți-lü dă. Că ^a uriciune este lui Iehova, Dumneđeulü teü, totü celü ce face acestea, totü celü ce face nedreptatea.

17 ^a Adă-ți aminte de cele ce-ți făcu Amalekü

18 in cale, cândü eșirăți din Egiptü; Cumü te intimpină elü in cale, și ucise in cōdă oștirea tale pre toți cei slabi, cari erau d'inașpoia ta; cândü tu erai obositü și os-

19 tenitü, și ^a de Dumneđeü nu se temu. Și va fi, ^a cândü Iehova, Dumneđeulü teü, 'ți va fi datü repausü de toți neamicii tei de jurü

imprejurü, in pāmēntulü care Iehova Dumneđeulü teü ți-lü dă de moscenire, ca să-lü stēpānesci; tu să ^a stergi și amintirea lui Amalekü de suptü ceriü; să nu uiți!

Modulü aducerei prinóselorü și a đecimilorü.

SI va fi, cândü vei intra in pāmēntulü, **26** pre care Iehova, Dumneđeulü teü, ți-lü dă de moscenire, ca să-lü stēpānesci, și vei locui intr'insulü; ^a Să iei din prinósele tuturorü fructelorü acelu pāmēntü, pre cari tu le aduni din pāmēntulü teü, ce Iehova Dumneđeulü teü ți-lü dă; și să le pui in-
tr'unü panierü, și ^a să te duci la loculü, ce Iehova, Dumneđeulü teü, ți-lü va alege, ca să facă numele lui sa locuescă acolo; Și
venindü la preutulü, care va fi in dīlele acele, să-i dīci; Eü astă-đi mărturisescü înaintea lui Iehova, Dumneđeulü teü, că eü amü intratü in pāmēntulü, care Iehova cu jurāmēntü l'a promisü părințilorü nostri că ni-lü va da. Și preutulü să iee panierulü din
māna ta, și să-lü pună d'inaintea altarului lui Iehova, Dumneđeulü teü.

Apoi tu luändü cuvēntulü, să dīci înaintea lui Iehova, Dumneđeulü teü; Părintele meü, unü ^a Sirianü, era aprópe să péră, și ^a se pogori la Egiptü, și petrecu acolo cu ^a pučini ómenü, și se făcu acolo poporü mare, tare și numerosü. Și ^a Egiptenii ne asupriră, și ne amăriră, și puseră preste noi muncă grea. Erü ^a noi strigarāmü cătră Iehova, Dumneđeulü părințilorü nostri; și Iehova auđindü vócea ^a noastră, se uită la amărirea noastră, la necazulü nostru și la apēsarea noastră; și Iehova ne scóse din Egiptü cu mână tare, și cu bračiü intinsü și ^a cu spaimă mare, prin semne și minuni; Și ne aduse la loculü acesta, și ni dădu pāmēntulü acesta, ^a pāmēntü, in care curge lapte și miere. Și
acumü, éccē! eü aduseiü prinósele fructelorü pāmēntului, pre care tu mi l'ai datü, ^a Iehova.

Și apoi pune-le înaintea lui Iehova, Dumneđeulü teü, și te prosterne înaintea lui Iehova Dumneđeulü teü; Și ^a tu să te bucuri de tóte bunătățile, pre cari Iehova Dumneđeulü teü le-a datü ție și casei tale, tu și Levitulü și străinulü ce locuesce in međi-
loculü teü.

Cândü vei sfârși de a lua tóte ^a đecimile din venitulü teü in anulü alü treilea, ^a anulü đecimeii, și de a le da Levitulü, străinului, orfanului și vėduvei, ca să mănānce ei in

f Lev. 18. 3.	i Fac. 38. 9.	p Lev. 19. 35, 36.	s Esod. 17. 8.	Capulü 26.	c Osea. 12. 12.	24. 25. & 3. 9.	j Esod. 8. 8.
g Prov. 12. 10.	j Rut 4. 10.	Prov. 11. 1.	t Ps. 36. 1.	a Esod. 23. 19.	d Fac. 48. 1, 6.	& 4. 31.	k Cap. 12. 7, 12,
1 Cor. 9. 9.	k Rut 4. 1, 2.	Ezec. 45. 10.	Prov. 16. 6.	& 34. 26.	fapt. 7. 15.	h Esod. 12. 37,	18. & 16. 11.
1 Tim. 5. 18.	l Rut 4. 6.	Mic. 6. 11.	Rom. 3. 18.	Num. 18. 13.	e Fac. 46. 27.	51. & 18. 3, 14,	i Lev. 27. 30.
k Mat. 23. 24.	m Rut 4. 7.	q Esod. 20. 12.	u 1 Sam. 15. 3.	Cap. 16. 10.	Cap. 10. 22.	16.	Num. 18. 24.
Marc. 12. 19.	n Rut 4. 11.	r Prov. 11. 1.	v Esod. 17. 14.	Prov. 3. 9.	f Esod. 1. 11.	Cap. 5. 15.	m Cap. 14. 28,
Luc. 20. 28.	o Cap. 19. 13.	1 Thes. 4. 6.	—	b Cap. 12. 5.	g Esod. 2. 23,	t Cap. 4. 34.	29.

13 porțele tale, și să se sature; Atuncea să
dici înaintea lui Iehova, Dumnezeuul tău:
Amu datu afară cele sante din casa mea,
și încă le dădui pre acestea Levitului și
străinului, și orfanului și văduvei, duple totu
ordinul tău ce ni l'ai ordinaru; eu nimica
din ordinele tale n'amu călcatu, și n'nici n'amu
14 uitatu. ° Eu nimica n'amu mănăcatu d'intr'in-
sele in jalea mea, și nimica n'amu datu din
ele pentru veri-ce necuratu, nici pentru
vr'unu mortu; eu amu ascultat de vócea
lui Iehova, Dumnezeuul meu, și amu făcutu
15 tóte, cumu tu m'ai ordinaru: ° Caută din
locuința cea santă a ta, din ceriū, și bine-
cuvânteză pre poporul tău, Israelu, și pā-
mēntul pre care l'ai datu noui, precum
cu jurāmētū ai promisū părinților nostri:
pāmētū in care curge lapte și miere.

Indemnările cele de pe urmă.

16 Astă-đi 'ți ordină Iehova, Dumnezeuul
teu, să faci aceste legi și judecāți; deci pā-
zesce-le, și le fă din totā ānima ta și din
17 totu sufletul tău. Tu astă-đi ai °adeveritu,
că Iehova 'ți este Dumnezeu, și că vei āmbra
pe cāile lui; și că vei pāzi legile lui și ordi-
nele lui și judecāțele lui, și că vei asculta
18 de vócea lui. Și ° Iehova astă-đi a adeveritu,
că tu-i esci popor scumpu, duple cumu
19 'ți-a đisū, de vei pāzi tóte ordinele lui: Și
că elu pre tine te va °inalța mai pe susu
decātu tóte popórele câte a făcutu elu, cu
lauda, cu renumele și cu mărirea; ca tu să
fii lui Iehova Dumnezeuul tău 'popor santu,
cumu a promisū elu.

*Legea să se scriă pe table, și să se cetască
solemnul.*

27 **S**I Moisi cu bētrānii lui Israelu ordină
poporului, dicēndu: Tóte aceste ordini
2 să le pāzesci, câte vi le dau astă-đi: Și va
fi in điuā, in care °veți trece Iordanul, in
pāmēntul, ce Iehova Dumnezeuul tău 'ti-lu
dă, °să-ți rēdici petre mari, și să le lipesci
3 cu varu; Și să inscrii pe ele tóte cuvintele
acestei legi, cându 'lu vei trece, ca să vini
in pāmēntul, ce Iehova Dumnezeuul tău
'ti-lu dă, pāmētū in care curge lapte și
miere; precum Iehova, Dumnezeuul tău,
4 'ți-a promisū. Și va fi, că voi, după ce veți
trece Iordanul, să rēdicați aceste petre,
pentru cari eu astă-đi vi ordinu, °pe muntele
5 Ebalu; și să le lipiți cu varu. Și să zi-

desci acolo altarū lui Iehova, Dumnezeuul
teu, altarū din petre; °preste acestea ferulū
să nu trecā. Din petre intregi să zidesci 6
tu altarul lui Iehova, Dumnezeuul tău, și
deasupra lui să aduci olocauste lui Iehova,
Dumnezeul tău. Și să sacrifici sacrificii 7
de bucuriā, și să mănānci acolo, și să te
veselesc inaintea lui Iehova, Dumnezeuul
teu. Și pe acele petre să scrii tóte cu- 8
vintele acestei legi respicatu fórtē.

Și Moisi și preuții, cei din Leviți, vor-
birā cātrā totu Israelul, dicēndu: Iē a-
minte, și ascultā, Israele! °Tu astă-đi te-ai
făcutu poporul lui Iehova, Dumnezeuul tău.
Deci să ascultā de vócea lui Iehova, Dum- 10
nezeul tău, și să faci ordinele lui și legile
lui, pre cari 'ți le ordinu eu astă-đi.

Și Moisi mai ordină poporului in điuā 11
aceea, dicēndu: Acestia să stee, ca să bine-
cuvēnteze pre poporū, °pe muntele Garizimū,
după ce veți trece Iordanul: Simeonū și
Levi și Iuda și Isacharū și Iosefū și Be- 13
niaminū. Erū °acestia să stee, ca să blās-
teme, pe muntele Ebalū: Rubenū, Gadu și
Asserū, și Zabulonū, Danū și Neftali. A- 14
tuncea °Leviți să începā a vorbi, și cu vóce
inaltā să dicā cātrā toți bărbații lui Israelu:

°Blāstematū să fie bărbatulū, careși va 15
face chipū cioplitū seū chipū turnatū; (care
este uriciune lui Iehova, lucru din mână
de meșterū) și-lu va pune in locū ascunsū!
°Și totu poporul să respundā, și să dicā:
°Aminū! Blāstematū să fie celū ce va des- 16
prețui pre părintele seū seū pre muma sa!
°Și totu poporul să dicā: Aminū! Blāste- 17
matū să fie celū ce va strāmuta hotarulū
apropelū seū! Și totu poporul să dicā:
Aminū! °Blāstematū să fie totu, care face 18
pe celū orbū să rātācescā pe cale! Și totu
poporul să dicā: Aminū! °Blāstematū să 19
fie celū ce strimbātașce dreptul străinu-
lui, alū orfanului și alū văduvei! Și totu po-
porul să dicā: Aminū! °Blāstematū să fie 20
celū ce se va culca cu femea părintelū seū;
că acela descopere invēlitura părintelū seū!
Și totu poporul să dicā: Aminū! °Blāste- 21
matū să fie celū ce se va culca cu veri-ce
vitā! Și totu poporul să dicā: Aminū! °Blās- 22
tematū să fie celū ce se va culca cu sorā-sa,
fiica părintelū seū, seū fiica mumei sale!
Și totu poporul să dicā: Aminū! °Blāste- 23
matū să fie celū ce se va culca cu sócrā-sā;
Și totu poporul să dicā: Aminū! °Blāste- 24

n Ps. 118. 141.
153. 176.
o Lev. 7. 20. &
21. 1, 11.
p Isa. 63. 15.
Zech. 2. 13.
q Esod. 20. 19.
r Esod. 6. 7. &
19. 5.

Cap. 7. 6. &
14. 2. & 28. 9.
s Cap. 4. 7. 8.
& 28. 1.
t Ps. 148. 14.
Esod. 19. 6.
Cap. 7. 6. &
28. 9.
1 Pet. 2. 9.

Capulū 27.
a Ios. 4. 1.
b Ios. 8. 32.
c Cap. 11. 29.
Ios. 8. 50.
d Esod. 20. 25.
Ios. 8. 31.
e Cap. 26. 18.
f Cap. 11. 29.

Ios. 8. 33.
Judc. 9. 7.
g Cap. 11. 29.
Ios. 8. 33.
h Cap. 33. 10.
Ios. 8. 33.
Dan. 9. 11.
i Esod. 20. 4, 23.
& 34. 17.

Lev. 19. 4. &
26. 1.
Cap. 4. 16, 23.
& 5. 8.
Isa. 44. 9.
Osea 13. 2.
f Vede Num. 5.
22.
Ier. 11. 5.

1 Cor. 14. 16.
& 21. 17.
Esod. 20. 12.
& 21. 17.
Lev. 19. 3.
Cap. 21. 18.
Cap. 19. 14.
Prov. 22. 28.
m Lev. 19. 14.
n Esod. 22. 21.

22.
Cap. 10. 18. &
24. 17.
Mal. 3. 5.
o Lev. 18. 8. &
20. 11.
Cap. 22. 30.
p Lev. 18. 23. &
20. 15.

q Lev. 18. 9. &
20. 17.
r Lev. 18. 17. &
20. 14.
s Esod. 20. 13.
& 21. 12, 14.
Lev. 24. 17.
Num. 25. 31.
Cap. 19. 11.

mată să fie celă ce bate pre aprópele lui într'ascuns! Și totu poporul să dăcă; Aminu! 'Blăstematú să fie celă ce ție daruri, ca să omóre unú sufletú nevinovatú! Și totú 26 poporul să dăcă: Aminu! *Blăstematú să fie celă ce nu va implini cuvintele acestei legi, nici nu le va face! Și totú poporul să dăcă: Aminu!

Bine-cuvéntarea și blăstemul.

28 SI va fi, °dacă tu vei asculta de vócea lui Iehova Dumneđeulú teú, cãntãndú a face tóte ordinele lui, pre cari ție le ordinú astă-đi, Iehova Dumneđeulú teú °te va pune mai pe susú de câtú tóte popórele pãmẽntulú: Și tóte aceste bine-cuvéntãri vorú veni preste tine, și °te vorú ajunge: dacă tu vei asculta de vócea lui Iehova, Dumneđeulú teú. °Bine-cuvéntatú vei fi in cetate, și bine-cuvéntatú °in câmpú. Bine-cuvéntatú va fi °fructulú pãntecelú teú, și fructulú pãmẽntulú teú și fructulú vitelorú tale, fẽtulú vacelorú tale și imulțirea oilorú tale. Bine-cuvéntatú va fi coșnița ta și covata ta. °Bine-cuvéntatú vei fi tu cândú vei intra, și bine-cuvéntatú cândú vei eși. Iehova °va face, ca neamicii tei, cari se scólã asupra ta, să fie bãtuți inaintea ta: pe o cale vorú eși asupra ta, și pe șapte cãi vorú fugi. Iehova va °trãmete bine-cuvéntãri preste tine in grãnãrele tale, și intru tóte, °pe cari vei pune mãnele tale; și te va bine-cuvénta pre tine in pãmẽntulú, pre cari Iehova, Dumneđeulú teú, ție-lú dă. °Pune-te-va Iehova ca °sã-ı fi poporú sãntú; duple cumú elú cu jurãmẽntú s'a juratú ție; dacă vei pázi ordinele lui Iehova Dumneđeulú teú, și vei 10 ămbla pe cãile lui. Și tóte popórele pãmẽntulú vorú vedé, cá tu °te numesci duple numele lui Iehova, și °se vorú teme de tine. 11 Și °Iehova te va face pre tine să prisosesci in bunetãți: in fructulú pãntecelú teú, și in fẽtulú vitelorú tale, și in fructulú pãmẽntulú teú, in pãmẽntulú, pre care Iehova, Dumneđeulú teú, cu jurãmẽntú l'a promisú pãrinților tei să ție-lú dee. Deschide-va ție Iehova tesaaurulú seú celú bunú, ceriulú, °ca să dee plóia pãmẽntulú teú la timpulú seú, și °ca să bine-cuvénteze tótã lucrarea mãnelorú tale; și °tu vei imprumuta multorú popóre, dară nu vei lua impru-

mutú. Și Iehova te va pune in °capú, érú 13 nu in códã, și tu vei fi numai deasupra, érú de desuptú nu vei fi: dacă vei asculta de ordinele lui Iehova, Dumneđeulú teú, pre cari eú ție le ordinú astă-đi ca să le păzesci și să le faci; °Să nu te abați de la nici 14 unulú din cuvintele, cari le ordinú voui astă-đi, nici la drépta, nici la stãnga, mergẽdú dupã dei strãini, ca să vẽ închinați lorú.

Dară va fi, °dacă nu vei asculta de vócea 15 lui Iehova, Dumneđeulú teú, și nu vei cãnta a face tóte ordinele lui și legile lui, cari le ordinú ție astă-đi, cá vorú veni preste tine tóte blăstemele acestea, și °te vorú ajunge. Blăstematú vei fi °in cetate, și bãstematú 16 in câmpú. Blăstematú va fi coșnița ta °și covata ta. Blăstematú va fi fructulú pãntecelú teú, și fructulú pãmẽntulú teú, fẽtulú vacelorú tale și imulțirea oilorú tale. Blăstematú vei fi tu cândú vei intra, și blãstematú cândú vei eși. Trãmete-va Iehova 20 preste tine °blãstemú, °turburare și °rẽsipire intru tóte, pe cari vei pune mãna ta °și vei face, pãnã ce te vei stinge, și curẽndú te vei perde, pentru rẽutatea faptelorú tale prin cari pre mine m'ai pãrãsitú. Face-va 21 Iehova, ca °ciuma să se lipescã de tine, pãnã ce elú de totú te va stẽrpi din pãmẽntulú, in care intri ca să-lú stẽpãnesci. °Bate-te- 22 va Iehova cu lãngúore și cu friguri și cu inflamațiune și cu aprindere mare și cu secetã, și cu °arsurã in grãú, și cu gãlbẽnare; și te vorú urmãri, pãnã ce te vei perde. Și °ceriulú teú, celú de deasupra 23 capulú teú, va fi aramã, și pãmẽntulú celú de suptú tine ferú. Face-va Iehova plóia 24 pãmẽntulú teú prafú și pulbere; care din ceriú se va pogorí pe tine, pãnã ce de totú te vei stinge. °Și Iehova va face ca tu să 25 fii bãtutú de neamicii tei: pe o cale vei eși asupra lorú, și pe șapte cãi vei fugi de d'ina-ntea lorú; și °vei fi in urã tuturorú împẽrãțilorú pãmẽntulú. Și °cadavrulú teú 26 va fi de mãncarea tuturorú paserilorú ceriulú și fẽrelorú pãmẽntulú, și nimenea va fi care să le sperie. Bate-te-va pre tine 27 Iehova cu °ulcerulú Egiptulú și cu °emoroidi și cu rẽiã și cu pecingine, de cari nu te vei puté vindeca. Bate-te-va pre tine Iehova 28 cu besmeticiã, cu orbire și cu °turburare de spiritú; Și vei ămbla °pipãindú in amẽdã, 29

° Esod. 23. 7, 8.
Cap. 10. 17. &
16. 19.
Ezec. 22. 12.
° Cap. 28. 15.
Pa. 119. 21.
Ier. 11. 3.
Gal. 3. 10.
—
Capit. 28.
° Esod. 15. 26.

Lev. 26. 3.
Isa. 55. 2.
b Cap. 26. 19.
c Vers. 15.
Zech. 1. 6.
d Pa. 198. 1, 4.
e Fac. 39. 5.
f Vers. 11.
Fac. 22. 17. &
49. 25.
Cap. 7. 13.
Pa. 107. 38. &

127. 5. & 128.
3.
Prov. 10. 22.
1 Tim. 4. 8.
g Pa. 121. 8.
h Lev. 26. 7, 8.
i Sam. 22. 38.
39. 41.
Pa. 89. 23.
Vede vers. 25.
i Lev. 25. 31.
j Cap. 15. 10.

k Esod. 19. 5, 6.
Cap. 7. 6. &
26. 18, 19. &
29. 13.
l Num. 6. 27.
2 Cron. 7. 14.
Isa. 63. 19.
Dan. 9. 18, 19.
Cap. 11. 25.
m Vers. 4.
Cap. 30. 9.
Prov. 10. 22.

o Lev. 26. 4.
Cap. 11. 14.
p Cap. 14. 29.
q Cap. 15. 6.
r Isa. 9. 14, 15.
e Cap. 5. 32. &
11. 16.
t Lev. 26. 14.
Plãn. 3. 17.
Dan. 9. 11, 13.
Mal. 2. 3.
u Vers. 2.

v Vers. 3, ect.
x Mal. 2. 3.
y Zech. 14. 13.
z Pa. 80. 16.
Isa. 30. 17. &
51. 20. & 66.
15.
a Lev. 26. 25.
Ier. 24. 10.
b Lev. 26. 16.
c Amos. 4. 9.

d Lev. 26. 19.
e Vers. 7.
Lev. 26. 17, 37.
Cap. 32. 30.
Isa. 30. 17.
f Ier. 15. 4. &
24. 9.
Ezec. 23. 46.
g 1 Sam. 17. 44, 46.

Pa. 79. 9.
Ier. 7. 33. &
16. 4. & 34. 20.
h Vers. 35.
Esod. 9. 9. &
15. 26.
i 1 Sam. 5. 6.
Pa. 78. 66.
j Ier. 4. 9.
k Iov. 5. 14.
Isa. 59. 10.

cumū pipăie orbulū in intunecū; și in căile tale norocire nu vei avé; și vei fi numai apăsătu și prădatū in tôte dillele tale; și nu va fi cine să te ajute. ¹ Cu femeă te vei logodi, și altulū se va culca cu d'insa; ² casă'ți vei zidi, și nu vei ședé într'insa; ³ via'ți vei plânta, și fructulū ei nu-lū vei culege. Junghiasse-va boulū teū înaintea ochilorū tei, și tu dintr'insulū nu vei mânca; răpi-se-va asinulū teū de înaintea ta, și la tine nu se va întorce; da-se-vorū oile tale neamicilorū tei, și nu va fi cine să te ajute. Da-se-vorū fiūi tei și fetele tale altui poporū, și ochiū tei se vorū ^o topi plângendū tótă diūa după d'înșii, și nici ^o putere vei avé. ² Unū poporū, pre care tu nu-lū cunoscī, va mânca fructulū pământulū teū și tótă ostենéla ta; și in tôte dillele vei fi apăsătu și sdrobotū. Și vei nebuni ^o de privirea celorū ce vorū vedé ochiū tei. ³ Bate-te-va Iehova cu ulcerū rēū la genunchi și la cōpse, de cari tu să nu te poți vindeca, de la talpele piciorelorū până la crescetulū teū. ⁴ Duce-te-va Iehova pre tine și pre regele teū, pre care-lū vei pune preste tine, la unū poporū, pre care nu-lū cunoscuseși, nici tu nici părințiū tei, și ⁴ acolo vei servi altorū dei de lemnū și de pétră. Și vei fi de ^o grōză, de ^o proverbū și de batjocură între tôte națiunile, unde te va duce Iehova. ⁵ Semînță multă vei scōte la câmpū, și pučinū vei stringe; că tótă ^o vorū mistui ^o locustele. Viă vei plânta, și ^o vei cultiva; dară vinū nu vei bé, ba nici nu ^o vei culege; că vermiū ^o vorū mânca. Olivī vei avé in totū cuprinsulū teū; dară cu oleiū nu te vei unge; că olivele ^o vorū cādē. Fiūi și fete vei nasce; dară acestia nu vorū fi ai tei, că ^o vorū merge in captivitate. Toți arboriū tei și fructulū pământulū teū ^o lū vorū strica omidele. Străinulū, care este in medioloculū teū se va înălța preste tine mai susū și mai susū, și tu vei cādē mai josū și mai josū. ⁶ Elū ^o ti va imprumuta, și tu lui nu-i vei imprumuta; ⁶ elū va fi in capū, și tu vei fi in cōdă. ⁷ Și ^o tôte aceste blăsteme vorū veni asupra ta, și te vorū urmări, și te vorū ajunge, până ce vei peri; pentru-că n'ai ascultatū de vōcea lui Iehova, Dumneđeulū teū, de a păzi ordinele lui și legile lui, cari ⁷ ti le-a ordinatū. Și acestea să fie intru tine ⁸ de semne și de minuni, și intru seminția ⁸ ta in perpetuū. ⁹ Fiindū-că n'ai servitū lui

Iehova Dumneđeulū teū cu bucuriă și cu veselă de ânimă, cândū aveai ⁹ in prisosință tôte, Vei servi neamiculū teū, pre care-lū va trāmete Iehova asupra ta, in fōme și in sete, in goliciune și in lipsă de tôte; și ⁹ va pune jugū de ferū asupra grumazulū teū, până ce te va stēpi. ¹⁰ Aduce-va Iehova asupra ta ¹⁰ o națiune din depārtare, de la marginea pământulū, ¹⁰ cumū sbōră vulturulū; națiune, a căreia limbă tu nu ^o vei înțelege; Națiune aspră la privire, ¹⁰ care făcā celui bētrānū nu respectēzā, și de copilū n'are milă. Și va mânca ¹¹ fructulū vitelorū tale, și fructulū pământulū teū, până ce te vei stēpi; și nu-ți va lāsa ție nici grāū, nici mustū, nici oleiū, nici fētulū vcelorū tale, nici turmele oilorū tale, până ce de totū te vei perde. Și ¹¹ te va impresura in tôte părțile tale, până ce vorū cādē zidurile tale cele înalte, și întārite, intru cari tu te-ai incređutū, in totū pământulū teū; da, te va impresura in tôte porțele tale in totū pământulū teū, pre care Iehova Dumneđeulū teū ¹¹ ti-lū dă ție. Și ¹² vei mânca fructulū pāntecelui teū, carnea fiilorū tei și a fetelorū tale, pre cari ¹² ti-i va da Iehova Dumneđeulū teū, in impresurarea și in strimtorarea, in care te va strimtorā neamiculū teū. Bārbatulū celū gingașū d'între voi și delicatū fōrte ¹² se va uita cu ochiū pismași asupra fratelū seū și asupra ¹³ femeii sinulū seū, și asupra rēmāșitei fiilorū seū, ce i-au mai rēmasū; Ca nici unuia din ei să nu dee din carnea fiilorū seū, pre care ¹³ o mănāncă elū; că lui nimica nu i-a mai rēmasū din tôte in impresurarea și in strimtorarea, cu care neamiculū teū pre tine te-a strimtoratū in tôte porțele tale. Femea așa de gingașă și delicatā d'între voi, care nici talpa piciorulū ei n'a indrēsnitū să punā pe pământū pentru delicatēța și gingāșimea ei, ¹³ se va uita cu ochiū pismași la bārbatulū sinulū seū, și la fiulū ei și la fiica sa; Și la ¹⁴ sōrtea copilulū ei, care eși dintre piciorēle ei; și la fiū ei, pre cari-i va fi nāscutū; pentru-că ea in lipsă de tôte ¹⁴ i va mânca in ascunsū, in impresurarea și in strimtorarea, cu care neamiculū teū te va strimtorā in porțele tale.

De nu vei căuta a face tôte cuvintele legēi acesteia, cari sūnt scrise in cartea această, ca să te temē de ¹⁵ acestū nume pré mārītū și infricoșatū, de IEHOVA DUMNEDEULŪ TEŪ; Atuncea Iehova va face ¹⁵ mi-

1 Iov 31. 10.
Ier. 8. 10.
2 Iov 31. 8.
Ier. 13. 13.
Amos 5. 11.
Mic. 6. 15.
Zef. 1. 18.
2 Cap. 30. 6.
o Ps. 119. 82.

p Vers. 51.
Lev. 26. 16.
Ier. 5. 17.
q Vers. 57.
r Vers. 27.
s 2 Reg. 17. 4.
6. & 24. 12. 14.
& 25. 7, 11.
2 Cron. 33. 11.

3 36. 6, 30.
4 Cap. 4. 28.
Vers. 64.
Ier. 16. 13.
u 1 Reg. 9. 7, 8.
Ier. 24. 9. &
25. 9.
Zech. 8. 13.
c Vers. 15.
v Ps. 44. 14.

x Mic. 6. 15.
Hag. 1. 6.
y Ioel 1. 4.
z Plān. 1. 5.
a Vers. 12.
b Vers. 13.
Plān. 1. 5.
c Vers. 15.
d Isa. 8. 13.

Ezec. 14. 8.
e Neem. 9. 35,
36, 37.
f Cap. 32. 15.
Ier. 23. 14.
g Ier. 5. 15. &
& 6. 22, 23.
Luc. 19. 43.

i Ier. 48. 40. &
49. 22.
Plān. 4. 19.
Ezec. 17. 3, 12.
Osea 8. 1.
j 2 Cron. 36. 17.
Isa. 47. 6.
k Vers. 35.

Isa. 1. 7. & 62.
5.
l 2 Reg. 25. 1,
2, 4.
m Lev. 26. 29.
2 Reg. 6. 28,
29.
Ier. 19. 9.

Plān. 2. 20. &
4. 10.
n Cap. 15. 9.
o Cap. 13. 6.
p Vers. 54.
q Fac. 49. 10.
r Esod. 6. 3.
s Dan. 9. 12.

nunate rânele tale și rânele seminției tale, rânii mari și îndelungate, bóle rele și îndelungate. Și elú va înturna asupra ta tóte 'durerile Egiptului, de cari tu te cutremuraí, 60 și acelea se vorú lipi de tine. Cătră acestea Iehova va mai aduce asupra ta și tóte bólele și tóte rânele, cari nu *sunt* scrise in cartea legéi acesteia, până ce tu te vei 62 perde. Și voi "veți rămâne puçini la numărú, voi ce ați fostú in multime "ca stelele cerului; pentru-că tu n'ai ascultatú de vócea lui Iehova Dumneþeulú teú. Și va fi, cá precumú "s'a bucuratú Iehova de voi, ca să vi facă bine, și să vé immulþescă, așa "se va bucura de voi Iehova, ca să vé 63 pérdă, și să vé stingă, și veți fi smulși din pământulú, in care *acumú* intri ca să-lú stăpâniți; Și "va împrăscia pre tine Iehova 64 între tóte popórele, de la o margine a pământului până la *altă* margine a pământului; și tu "acolo vei servi altorú þei, pre cari tu nu-í ai cunoscutú, nici tu nici părinții tei, lemne și petre. Și "n'r'acele națiuni nu vei avé repausú, și talpa piciorului teú nu va avé repausú; "că Iehova "ți va da acolo ánimă tremurândă și intunecare ochilorú și "dureri sufletului; Și viþta ta va fi spéndurată d'inautia ta, și te vei spăiménta nóþtea și ziua, și nu vei fi sigurú de viþta 65 ta. "Demáneta vei dice: O, de arú veni séral ta. "Séra vei dice: O, de arú veni demáneta! in cutremurulú ánimei tale, de care tu te vei infricoþa, și "de privirea celorú ce cu 66 ochii tei vei vedé. Și Iehova "te va întórcé in Egiptú cu corábii pe cale la acelu pământú, despre care ți-amú þisú: "Tu mai multú să nu-lú veði; și voi acolo vé veți vinde neamicilorú vostri ca servi și ca serve, și nu va fi cine să vé cumpere.

29 **A**CESTE *sunt* cuvintele "legământului, pre care Iehova ordiná lui Moisi a-lú incheia cu fii lui Israelú in pământulú Moabului; atará de legământulú, pre care elú incheia cu d'inși in Horebú.

Legământulú reinnoitú; bine-cuvéntarea și blăstemulú reiterate.

2 Și Moisi conchiámă totú Israelulú, și þise lorú: "Voi ați vedutú tóte câte a făcutú Iehova inaintea ochilorú vostri in pământulú Egiptului cu Faraonú și cu toți ser-vii lui și cu totú pământulú lui; "Cercă-rile cele mari, pre cari le-au vedutú ochii

tei, acele semne și minuni mari. Dară "Iehova 4 nu vi dădu ánimă, ca să cunoþceți, nici ochi, ca să vedeți, nici urechi, ca să auziți, până in ziua de astă-ði. "Și eú vé conduseiú pa-tru-þeci de ani prin pustiiú; "vestmintele 5 vóstre nu se invecþiră pe voi, nici încălþă-mintele vóstre nu se invecþiră pe piciórele vóstre. "Páne n'ați máncaþú, nici vinú séu 6 béutură îmbetátóre n'ați béutú; ca să cunoþceți cá eú Iehova *sunt* Dumneþeulú vostru.

Și cândú venirăți la loculú acesta, "Si-honú, regele Heþbonului, și Ogú, regele Ba-sanului, ni eþiră intru întimpinare cu res-belú, și noi "i băturămú, Și luarămú pământulú lorú, și-lú "dădurămú de moscenire Rubeniþilorú și Gadifiþilorú și la jumátate 8 dim seminþia Manaþiþilorú. "Deci páziți cu-vintele acestui legământú, și le faceți, pen-tru ca să "prosperați intru tóte cele ce faceți.

Voi astă-ði stați toți inaintea lui Iehova 10 Dumneþeulú vostru, capii seminþielorú vóstre, bétrânii vostri, și diregétorii vostri, toți bărbații lui Israelú; Copiii vostri, fe-meele vóstre, și străinulú teú, care *este* in meþiloculú taberei tale, de la "tăiátorulú lemnelorú tale până la aducétorulú apei tale: Ca să intri in legământulú lui Ie-hova Dumneþeulú teú, și "in jurământulú 12 seú, pre care Iehova Dumneþeulú teú "lú incheia cu tine astă-ði: Pentru ca elú să te "adeveréscă de poporú alú seú, și elú să-þi fie Dumneþeú, "cumú a promisú þie, și "cumú a juratú părinþilorú tei, lui Abraamú, lui Isaacú și lui Iacobú. Și eú acestú legă- 14 mântú și acestú jurământú, nu-lú "incheiú numai cu voi singuri; Ci cu *acela*, care 15 astă-ði este aicea stándú cu noi inaintea lui Iehova Dumneþeulú nostru, "ca și cu *acela*, care astă-ði nu este aicea cu noi.

Că voi sciți, cumú amú locuitú noi in 16 pământulú Egiptului, și cumú amú trecutú prin meþiloculú naþiunilorú, prin cari voi ați trecutú. Și voi vedurăți uricúunile lorú 17 și idolií lorú, lemnú și petró, argintú și aurú, cari *eraú* la d'inși; Ca nu cumú-va 18 să fie între voi care-va, bărbatú seú femeá, némú seú seminþia, "a căruia ánimă să se întórcă astă-ði de la Iehova Dumneþeulú nostru; să mérgă, ca să servéscă þeilorú acestorú naþiuni; "ca nu cumú-va să fie in-tre voi veri-o rădicină, care să producă ve-ninú seú pelinú; Ca să nu se întéple, ca 19 óre-cine chiarú și auzindú cuvintele acestui

1. Cap. 7. 15.
2. Cap. 4. 27.
3. Cap. 10. 22.
4. Num. 9. 23.
5. Cap. 30. 9.
6. Ier. 32. 41.
7. Prov. 1. 26.
8. Isa. 1. 24.
9. Lev. 26. 23.

10. Cap. 4. 27, 28.
11. Neem. 1. 8.
12. Ier. 16. 18.
13. a. Vers. 26.
14. b. Amos 9. 4.
15. c. Lev. 26. 26.
16. d. Lev. 26. 16.
17. e. Iov 7. 4.
18. f. Vos. 24.

19. g. Osea 8. 13. &
20. 9. 3.
21. h. Cap. 17. 16.
22. —
23. Capitul 29.
24. a. Cap. 5. 2, 3.
25. b. Ecod. 19. 4.
26. c. Cap. 4. 24. &

27. 7. 19.
28. d. Vede Isa. 6. 9,
29. 10. & 63. 17.
30. Ioan 8. 43.
31. Fapt. 28. 26,
32. 27.
33. Efc. 4. 18.
34. 2. Thes. 2. 11,

35. 12.
36. e. Cap. 1. 3. &
37. 8. 2.
38. f. Cap. 8. 4.
39. g. Vede Ecod. 16.
40. 12.
41. Cap. 8. 3.
42. Ps. 78. 24, 25.

43. h. Num. 21. 23,
44. 24. 33.
45. i. Cap. 2. 32. &
46. 3. 1.
47. j. Num. 32. 33.
48. k. Cap. 3. 12, 13.
49. l. Cap. 4. 6.
50. m. Ios. 1. 7.
51. n. Reg. 2. 8.

52. k. Ios. 1. 7.
53. l. Vede Ios. 9.
54. 21, 23, 27.
55. m. Neem. 10. 29.
56. n. Cap. 28. 9.
57. o. Ecod. 6. 7.
58. p. Fac. 17. 7.
59. q. Ier. 31. 31, 32,

60. 33.
61. Ebr. 8. 7, 8.
62. r. Vede Fapt. 2.
63. 39.
64. 1 Cor. 7. 14.
65. s. Cap. 11. 16.
66. t. Fapt. 8. 23.
67. Ebr. 12. 15.

- blăstemă cu jurământ, el ū să se lingușcă în ânima sa, ȳicendū: Bine-mi este, deși e ū âmbli "dupre rătăcirea ânimei mele, și
- 20 "să adangă astū-felū beția la sete. "Pre acela Iehova nu-lū va erta, ci încă "mânia lui Iehova și "gelosia lui se vor ū inflăcāra asupra celui bărbatū, și vor ū veni preste d'insulū tōte blăstemele cāte s ūnt scrise în cartea acēstā; și "va sterge Iehova
- 21 numele lui de suptū ceriū. Și-lū "va deosebi Iehova spre nenorocire între tōte semințiile lui Israelū, dupre tōte blăstemele legāmētului, cari s ūnt scrise în acēstā carte a legēi.
- 22 Și următōrea generațiune, fiī vostri cari se vor ū scula după voi, și strāini, cari vor ū veni din pāmētū depārtatū, cānd ū vor ū vedē plāgele pāmētului aceluia și bōlele, cu cari Iehova l'a bātutū; Și cā totū pāmētulū lui nu va fi decātū "arsurā de sulfure și de sāraturā, incātū nici se va putē semēna, nici va cresce *ce-va*, și nici va resārī intr'însa ceva verdētā; "asemenea surpārei de la Sodoma și Gomora, Adma și Seboimū, pre cari le-a surpatū Iehova intru
- 24 mânia sa, și intru iufēla urgiei sale: Vor ū ȳice tōte națiunile: "Pentru ce a fācutū Iehova astū-felū pāmētului acestuia? ce *este*
- 25 acēstā iufime mare de mânia? Și se va respunde: Pentru-cā ei ā pārsitū legāmētulū lui Iehova Dumneȳeulū pārinȳilor ūr ū, care-lū incheiase cu d'însii, cānd ū i scōse din pāmētulū Egiptulū; Și ei mergēnd ū servirā altor ū ȳei, și se prosternurā înaintea ūr ū, la acēi ȳei pre cari ei nu-i cunoscūrā, și *pre cari* elū nu li-a impārȳitū;
- 27 De aceea se apārinse mânia lui Iehova asupra celui pāmētū, "incātū elū aduse asupra lui tōte blăstemele cari s ūnt scrise intr'acēstā carte; Și "desrādicinā pre ei Iehova din pāmētulū ūr ū cu mânia, cu iufime și cu mare urgiā, și-i aruncā intr'altū pāmētū, cum ū se vede astā-ȳi.
- 29 Cele ascune s ūnt pentru Iehova, Dumneȳeulū nostru; ēr ū cele descoperite s ūnt pentru noi și pentru fiī nostri în perpetuū; ca noi s ā facem ū tōte cuvintele legēi acestela.
- 30 **S**I "va fi, după ce vor ū veni preste tine "tōte aceste: bine-cuvēntarea și blăstemulū, pre cari le-am ū pus ū înaintea ta, dacā "tu le vei include în ânima ta, între tōte națiunile, între cari te va fi rēsipitū Iehova Dumneȳeulū te ū; Și tu te "vei întorce

la Iehova Dumneȳeulū te ū, și vei asculta de vōcea lui după tōte cāte-ȳi ordin ū e ū astā-ȳi, tu și fiī tei din tōtā ânima ta, și din tot ū sufletulū te ū; "Atuncea Iehova Dumneȳeulū te ū va reintorce pre captivī tei, și se va îndura de tine; și ērā-ȳi "te va aduna d'între tōte națiunile, între cari Iehova Dumneȳeulū te ū te va fi rēsipitū. "Dacā cei rēsipiȳi āi tei vor ū fi pānā și la marginea ceriului, de acolo te va aduna Iehova, Dumneȳeulū te ū, și de acolo te va lua; Și te va aduce Iehova, Dumneȳeulū te ū, în pāmētulū, pre care l'ā ū stēpānitū pārinȳii tei, și tu 'lū vei stēpāni; și-ȳi va face bine, și te va immulȳi mai multū decātū pre pārinȳii tei. Și "Iehova Dumneȳeulū te ū va circumcide ânima ta și ânima seminȳiei tale, ca s ā iubesci pre Iehova, Dumneȳeulū te ū, din tōtā ânima ta și din tot ū sufletulū te ū, ca s ā trāesci. Și Iehova, Dumneȳeulū te ū, tōte aceste blăsteme le va pune preste neamicī tei, și preste acēi ce te urēs c ū și te-ā urmārītū. Și de te vei întorce, și vei asculta de vōcea lui Iehova, și vei face tōte ordinele sale, pre cari ȳi le ordin ū astā-ȳi, "Atuncea Iehova Dumneȳeulū te ū te va face s ā prisosesci intru tōte lucrāri le mānelor ū tale, în fructulū pāntecelū te ū, și în fructulū vitelor ū tale, și în fructulū pāmētului te ū, spre bine; cā Iehova ērā-ȳi "se va bucura de tine spre binele te ū, cum ū s'ā bucuratū de pārinȳii tei; Dacā vei asculta de vōcea lui Iehova, Dumneȳeulū te ū, pāzind ū ordinele lui și legile lui, cari s ūnt scrise în acēstā carte a legēi; și dacā te vei întorce la Iehova, Dumneȳeulū te ū, din tōtā ânima ta și din tot ū sufletulū te ū.

Cā ordinulū acesta, pre care ȳi-lū ordin ū astā-ȳi, nu *este* nici "prē gre ū pentru tine, nici *este* departe: "Nu *este* în ceri ū, ca s ā ȳici: Cine s ā se sue pentru noi în ceri ū și s ā-l ū aducā nouī, ca noi āuȳind ū-l ū, s ā-l ū facem ū? Nici *este* d'încolo de mare, ca s ā ȳici: Cine va trece pentru noi d'încolo de mare, și s ā-l ū aducā nouī, ca noi āuȳind ū-l ū, s ā-l ū facem ū? Ci cuvēntulū acesta āprōpe fōrte de tine *este*, în gura ta și în ânima ta, ca tu s ā-l ū faci.

Ēccē! "E ū astā-ȳi pūn ū înaintea ta viēta și binele, mōrtea și rēulū. Cā astā-ȳi "ȳi ordin ū, ca s ā iubesci pre Iehova, Dumneȳeulū te ū, s ā âmbli intru cāile lui, și s ā pāzesci ordinele lui și legile lui și judecāȳele lui, ca s ā trāesci și s ā te immulȳesci,

^a Num. 15. 39.
Ecl. 11. 9.
^v Isa. 30. 1.
^a Ezech. 14. 7, 8.
^y Ps. 74. 1.
^s Ps. 79. 5.
Ezech. 23. 25.

^a Cap. 9. 14.
^b Mat. 24. 51.
^c Ps. 107. 34.
Ier. 17. 6.
Zef. 2. 9.
^d Fac. 19. 24, 25.

Ier. 20. 18.
^e 1 Reg. 9. 8, 9.
Ier. 22. 8, 9.
^f Dan. 9. 11, 13, 14.
^g 1 Reg. 14. 15.
² Cron. 7. 20.

Ps. 52. 5.
Prov. 2. 22.
—
Capitlū 30.
^a Lev. 28. 40.
^b Cap. 28.

^c Cap. 4. 29, 30.
1 Reg. 8. 47, 48.
^d Neom. 1. 9.
Isa. 55. 7.
Plān. 8. 40.
Isa. 12. 13, 13.

^e Ps. 106. 45. & 136. 1, 4.
Ier. 29. 14.
Plān. 8. 22, 32.
^f Ps. 147. 2.
Ier. 32. 37.
Ezech. 34. 13.

^g 36. 24.
^h Cap. 28. 64.
Neom. 1. 9.
ⁱ Cap. 10. 16.
Ier. 32. 39.
Ezech. 11. 19.
& 36. 26.

^j Cap. 28. 11.
^k Cap. 28. 63.
Ier. 32. 41.
^l Isa. 45. 19.
^m Rom. 10. 6, etc.
ⁿ Vers 1, 19.
Cap. 11. 26.

și ca Iehova Dumnezeuul tău să te bine-cu-
vânteze în pământul, în care intri ca să-l
17 stăpânești. Dară dacă anima ta se va in-
tôrce, și tu nu vei asculta, și tu te vei
amăgi, și te vei prosternea înaintea altor
18 deî, și lor li vei servi, "Eū vî mărturisesc
astă-đi, că voi intru adevărū veți peri, și
că nu veți fi multe ڊile în pământul pen-
tru care treci Iordanul, ca să intri într'in-
19 sul și să-l stăpânești. ° Ceriul și pămên-
tul chiāmū astă-đi de mărturiā contra vōstrā,
că ° eū v'amū pusū înainti-vi vieța și môrtea,
bine-cuvântarea și blăstemul. Alege dară
vieța, ca să trăești, tu și seminția ta; Iu-
20 bindū pre Iehova Dumnezeuul tău, și ascu-
tândū de vōcea lui, și lipindu-te de d'insul;
că acesta este ° vieța ta, și lungimea ڊilelor
tale; ca să locuiești în pământul ce Ie-
hova Dumnezeuul tău cu jurământū l'a pro-
misū părinților tei, lui Abraamū, lui Isaacū
și lui Iacobū, că ți-lū va da.

*Moisi încuragieză pre Iosua; apostasia Israeliti-
lorū pređișă.*

31 SI Moisi merse, și vorbi cuvintele aceste
2 cătră totū Israelulū; Și li ڊise: Eū
astă-đi ° sūnt de o sută două-đeci de ani; eū
nu mai potū ° eși și intra, și Iehova mī-a și
ڊisū: ° Tu preste Iordanul acesta nu vei
3 trece! Iehova, Dumnezeuul tău, ° elū însuși
va trece înaintea ta, și elū va perde națiū-
nile aceste de d'inaintea ta, ca tu să le stē-
pānesci; Iosua, elū va trece înaintea ta, ° duple
4 cumū a ڊisū Iehova; ° Și Iehova va face cu
d'inșii, ° cumū a făcutū cu Sihonū și cu Ogū,
regi Amoreilor, și cu pământul lorū, pre
5 cari i-a perđutū. ° Și Iehova dāndu-vi i in
mānă, voi să faceți cu d'inșii duple tōte
6 ordinele cari le v'amū ordinatū. ° Intăriți-vē,
și vē imbārbătați, i nu vē temeți, nici vē in-
groziți înaintea lorū; că Iehova, Dumnezeuul
teū, ° elū însuși este celū ce va merge im-
preună cu tine; ° elū nu te va părăsi, și nu
te va lăsa.

7 Și Moisi chiāmā pre Iosua, și-i ڊise în-
aintea ochilorū a totū Israelulū: ° Intăresce-te
și te imbārbătează! că tu vei intra cu po-
porulū acesta în pământul ce Iehova cu
jurământū l'a promisū părinților lorū că
li-lū va da; și tu lū vei împărți lorū spre
8 moscenire. Că Iehova însuși ° este celū ce
va merge înaintea ta, și ° va fi cu tine; elū

pre tine nu te va părăsi, și nu te va lăsa;
nu te teme, nici te spāimēnta!

Și Moisi scrise acēstā lege, și ° o dādu 9
preuților, fiilorū lui Levi, ° cari purtau chi-
votulū legei lui Iehova, și tuturor bētrā-
nilorū lui Israelū. Și Moisi ordinā lorū, 10
đicēndū: După sfârșitulū fie-cărui alū șep-
telea anū, pe ° timpulū ertărei, ° la serbătōrea
corturilor; Cândū va veni totū Israelulū 11
° să se infăcișeze înaintea lui Iehova Dum-
neđeulū teū, în loculū ce elū și-lū va alege,
° să citești acēstā lege înaintea a totū Israe-
lulū, în auđulū lorū. Adună poporulū, pre 12
bărbați și pre femeî, și pre copii, și pre
strāinulū ce va fi intru porțile tale, ca să
auđă, și să se învețe, și să se témă de Iehova,
Dumneđeulū vostru, și să caute a face tōte
cuvintele legei acesteia. Incă și fii lorū, 13
° carin'aū nici o cunoscință, și aceia ° să auđă,
și să se învețe a se teme de Iehova, Dum-
neđeulū vostru, în tōte ڊilele câte veți trăi
în pământul, în care, trecēndū Iordanulū,
intrați ca să-lū stēpāniți.

Și Iehova ڊise lui Moisi: ° Ecce, ڊilele 14
tale s'aū apropiatū ca să mori; chiāmā
pre Iosua, și stați în cortulū intrunirei, ca
° eū să-i dāu ordinī. Și Moisi și Iosua mer-
serā, și stăturā în cortulū intrunirei. Și ° Ie- 15
hova se arētā în cortū, într'unū stālpū de
nōorū; și stālpulū de nōorū sta deasupra
ușei cortulū. Și Iehova ڊise lui Moisi: 16
Ecce, tu te vei culca lūngă părinții tei, și
poporulū acesta ° se va scula, și ° va desfrēna
după ڊeiī cei strāini ai pământulū acestuiā,
în care intrā, și ° pre mine mă va părăsi, și ° va
strica legāmēntulū meū, care l'amū incheiatū
cu elū. Și mānia mea se va aprinde asu- 17
pra lorū în ڊilele acele; ° și-i voiū părăsi, și
° voiū ascunde fața mea de la ei, și ei vorū
fi spre pradā; și după ce-i vorū ajunge pre
ei multe rele și necasuri, vorū ڊice în ڊiūa
aceea: ° Aū nu pentru-cā Dumneđeulū nostru
nu este în međiloculū nostru, ° m'aū ajunsū
aceste rele? Și ° eū ° mī voiū ascunde fața 18
mea de la d'inșii în ڊiūa aceea, pentru totū
rēulū, care l'aū făcutū, că s'aū intorsū la
altī ڊei. Și acumū scrieți-vi acēstā cân- 19
tare, și invēțā-o fiilorū lui Israelū; pune-o
în gura lorū, ca acēstā cântare să-mī fie
de ° mărturiā în contra fiilorū lui Israelū.
Că-i voiū duce în pământulū, pre care cu 20
jurāmēntū l'amū promisū părinților lorū,

a Cap. 4. 26. & 8. 19.	Capitūl 31.	Cap. 3. 28.	i Ios. 1. 5.	1 Cron. 28. 20.	u Ios. 8. 34, 35.	a Esod. 33. 9.	g Cap. 32. 90.
o Cap. 4. 26. & 31. 28.	a Esod. 7. 7.	f Cap. 3. 21.	Ebr. 13. 5.	p Vers. 25.	2 Reg. 23. 2.	b Esod. 32. 6.	Ps. 104. 29.
p Vers. 15.	Cap. 34. 7.	g Num. 21. 24.	m Vers. 23.	Cap. 17. 18.	Neem. 8. 1, 2.	c Esod. 34. 15.	Isa. 8. 17. & 64. 7.
q Pa. 27. 1. & 68. 9.	b Num. 27. 17.	33.	Cap. 1. 38. & 3. 28.	q Num. 4. 15.	3. etc.	d Esod. 34. 17.	Esec. 29. 23.
Ioan 11. 25.	c Reg. 3. 7.	A Cap. 7. 2.	Ios. 1. 6.	Ios. 3. 3.	v Cap. 11. 3.	e Esod. 34. 15.	h Num. 14. 43.
	d Num. 30. 12.	i Ios. 10. 25.	a Esod. 13. 21.	1 Cron. 15. 12.	u Ps. 78. 6, 7.	f Esod. 34. 17.	i Esod. 34. 17.
	e 27. 13.	1 Cron. 22. 13.	22. & 33. 14.	15.	y Num. 27. 13.	g Esod. 34. 17.	j Esod. 34. 17.
	f Cap. 3. 27.	j Cap. 1. 29. & 7. 18.	Cap. 9. 3.	r Cap. 15. 1.	Cap. 34. 5.	h Esod. 34. 17.	k Vers. 26.
	d Cap. 9. 3.	k Cap. 20. 4.	o Ios. 1. 5, 9.	s Lev. 23. 34.	s Vers. 23.	i Esod. 34. 17.	
	e Num. 27. 21.			t Cap. 16. 16.	Num. 27. 19.	j Esod. 34. 17.	

unde curge lapte și miere; și ei *după ce* voru mânca și se voru satura, și *se voru* îngrășa, *se voru* întorče la alți deși, și voru servi lorū, și pre mine desprețuindu-mă, 21 voru strica legământulū meu. Și va fi, *după ce* pre ei *î voru* ajunge rele și ne-casuri multe, atunci acestă cântare va sta înaintea lorū ca mărturiă, (că ea nu se va uita din gura seminției lorū); că *eu* cunoscū cugetulū lorū, și *ceea ce ei facū*, chiarū de astă-zi, mai *'nainte de a-î duce eu* in pământulū, pre care eu cu jurământū l'amū promisū.

Moisi dă legea in mâna Leviților și cântarea sa poporului.

22 Și Moisi scrise in diūa aceea acestă cântare, și o invetă pre ea fiilorū lui Israelū. 23 *Și Iehova* ordină lui Iosua, fiulū lui Nunū, dicendū: *'Intăresce-te și te îmbărbătează!* că tu ai să duci pre fiūi lui Israelū in pământulū, pre care cu jurământū l'amū promisū lorū, și eu voiū fi cu tine.

24 Și după ce Moisi sfârși a *'scrii* tôte cuvintele legēi acesteia in carte, fără a lăsa ce-va: Ordină Moisi Leviților, cari duceau chivotulū legēi lui Iehova, dicendū: Luați acestă carte a legēi, și *'o puneți* alătura cu chivotulū legēi lui Iehova Dumneđeulū vostru, ca ea să-ți fie acolo *'ca mărturiă in* contra ta. *'Că eu* cunoscū îndereptnicia ta și *'cerbicia ta cea tare*; că eu viū încă fiindū cu voi, astă-zi îndereptnicii sūteți in contra lui Iehova, cu câtū mai vērtosū *veți fi* după mórtea mea? Adunați la mine pre toți bētrāni semințielorū vōstre, și pre toți diregētorii vōstri, ca să vorbescū in urechile lorū cuvintele aceste, și să *'ieū* ceriulū și pământulū de mărturiă contra lorū. Că eu sciū, că voi după mórtea mea *'vē* veți corumpe, și *vē* veți abate de la calea, care *'amū* ordinarū, pentru care *'pre voi* *vē vorū* ajunge nenorociri in *'dilele din urmă*; fiindū că veți face *ce este* rău in ochii lui Iehova, spre a-lū intărita prin lucrările mânelorū vōstre.

30 Și Moisi vorbi in auđulū a tótā adunarea lui Israelū cuvintele cântarei acesteia, până la sfârșitū.

32 **CERIURILORŪ**, *'ascultați*, și eu voiū vorbi! *Și pământule, ascultă* cuvintele gurei 2 *Să curgă ca plōia invetătura mea*, [mele]

Să pice ca rōia cuvēntulū meā, *'Ca plōia cea mēnuntă preste verdetă*, *Ca plōia mare preste érba crescută*. Că eu invocū numele lui Iehova; 3 *Dați mărirea Dumneđeulū nostru*.

Elū *este* *'stānca*, *'lucrările lui sūnt dese-* 4 [vârșite,

Că *'tôte căile lui cu dreptate sūnt*; *'Dumneđeū alū adevērulū, 'fără strimbătate*, Elū *este* justū și dreptū.

'Ei s'au coruptū contra lui, 5 Nu mai *sūnt* fiūi lui, *ci ocară acelora*, *O 'generațiune perversă și îndereptnică*.

Tu așa *'resplătesci* lui Iehova, 6 Poporū nebunū și neînțeleptū? *Aū nu este elū* *'părintele teū, care te-a* *'cē-* [știgatū?

Nu *este* elū *care te-a* *'făcutū și te-a inte-* [meiatū? 7

Adu-ți aminte de dīlele cele de de multū. Luați aminte la anii generațiunilorū trecute.

'Intrébă pre părintele teū, și elū *'ți va spune*, *Și pre bētrāniū tei, și ei 'ți vorū mărturi*. Cândū celū pré înaltū *'impărți* națiunilorū 8 [moscenirea,

Cândū *'deosebi* elū pre fiūi omulū *unū de* Elū *aseđă* hotare națiunilorū, [alții, 9

Că *'partea lui Iehova fu* poporulū seū, 9 Iacobū sórtea moscenirei sale.

Aflatu-l'a in pământū deșertū, 10

'In locū singuraticū, plinū de urletele și de Elū *'lū* cunjură, *'lū* *'conduse*, [selbătăciune, 11

'Precumū vulturulū mișcă cuibulū, 11 Plutesce preste puii seī, *'și intinde aripele*

'I *'iea*, *'î* *'pórtă* pe aripele lui: [sale; 12

Așa *'lū* conduse Iehova singurū, 12

Și nu *fu* cu d'insulū deū străinū.

'Trecutu-l'a preste înălțimile pământulū, 13

Ca să mănānce fruptele câmpulū.

Datu-i-a să sugă *'miere din* petró, 14

Și oleiū din stāncă vērtosă;

Untū de vaci, lapte de oi, 14

Din grāsimea mneilorū,

Și a berbecilorū nāscuți in Basanū, și a [ciapilorū,

'Cu grāsimea din rānunchii grāulū;

Și bēuși vinulū, *'sāngele* strugurulū.

Și *'Ieșurunū (Dreptașulū)* se ingrășă, *'as.* 15

[vērli din piciorū:

1 Cap. 32. 15.
Neem. 9. 25,
26.
Osea 13. 6.
m Vers. 16.
n Vers. 17.
o Osea 5. 3. &
13. 5, 6.
p Amos 5. 25,
26.
q Vers. 14.
r Vers. 7.
Isa. 1. 18.

s Vers. 9.
t Vede 2 Reg.
22. 8.
u Vers. 19.
v Cap. 9. 24. &
32. 30.
z Esod. 32. 9.
Cap. 9. 6.
y Cap. 30. 19. &
32. 1.
Cap. 32. 5.
Judo. 2. 19.
Osea 9. 9.

a Cap. 28. 15.
b Fac. 49. 1.
Cap. 4. 30.
—
Capitlū 32.
c Cap. 4. 26. &
30. 19. & 31.
28.
Pa. 50. 4.
Isa. 1. 2.
Jer. 2. 12. &
6. 19.

d Isa. 55. 10, 11.
1 Cor. 3. 6, 7,
8.
e Ps. 72. 6.
Mic. 5. 7.
d 1 Cron. 29. 11.
e 2 Sam. 22. 3.
& 23. 5.
Pa. 16. 2, 31,
46.
Hab. 1. 12.
f 2 Sam. 22. 31.

g Dan. 4. 37.
Apoc. 15. 3.
h Ier. 10. 10.
i Iov 34. 10.
Pa. 32. 15.
j Cap. 31. 29.
k Mat. 17. 17.
Luc. 9. 41.
Fil. 2. 15.
l Ps. 116. 12.
m Isa. 63. 16.
n Pa. 74. 2.

o Vers. 15.
Isa. 27. 11. &
44. 2.
p Esod. 13. 14.
Pa. 44. 1. &
78. 3, 4.
q Zech. 9. 2.
Fapt. 17. 26.
r Fac. 11. 8.
s Esod. 15. 16.
& 19. 5.
1 Sam. 10. 1.

Pa. 78. 71.
t Cap. 8. 15.
Ier. 2. 6.
Osea 13. 5.
u Cap. 4. 36.
v Pa. 17. 8.
Prov. 7. 2.
Zech. 2. 8.
z Esod. 19. 4.
Cap. 1. 31.
Isa. 31. 5. &
46. 4. & 63. 9.

y Cap. 33. 29.
Isa. 58. 14.
Ezec. 36. 2.
z Iov 29. 6.
a Pa. 81. 16.
& 147. 14.
b Fac. 49. 11.
c Cap. 33. 5, 26.
Isa. 44. 2.
d 1 Sam. 2. 29.

- * Te-ai îngrășat, te-ai îngroșat;
Te-ai lătit. Și 'părăsi pre Dumne-deul, ^{[care-lu 'facu,}
Și desprețui ^a stânca mântuirii sale.
16 'Ei 'lă întăritară la gelosia prin ^{dei} străini,
Prin uriciuni 'lă mâniară.
17 'Ei sacrificară demonilor și nedumne-deilor,
Deilor, pre cari nu-i cunoscără,
Deilor noi, de curându veniți,
De cari părinții vostri nu s'au temut.
18 * Stânca, care pre tine te-a născut, ai pă-
[răsit'o,
Și ai 'uitat de Dumne-deul, care te-a for-
[mat.
19 * Și *acésta* vedându Iehova, și mâniându-se,
Lepedă * cu indignațiune pre fiil sei și pre
[fetele sale;
20 Și *disé*: ° Ascunde-voiă fața mea de la
[d'inșii,
Voiă vedé ce *va fi* sfârșitul loră;
Că *sunt* generațiune perversă.
° Fiil, intru cari nu *este* încredere.
21 ° Ei pre mine mă întăritară la gelosia prin
[nedumne-dei,
Și mă mâniară * prin deșertăciunile loră;
Și *eū 'i voiă întărita la gelosia prin ne-
[poporū.
Și-i voiă mânia prin o națiune nebună.
22 Că 'focul s'a aprinsu in mânia mea,
Și va arde până la cele mai adūnci ale in-
[fernului,
Și va mistui pământul și fruptele lui,
Și va arde temeliele munților.
23 Voiă * trāmete asupră-i *tōte* nenorocirile,
Și ° voiă arunca in contra loră *tōte* săgețele
[mele.
24 Ei după ce vorū fi topiți de fōme, și stinși
[de friguri ferbinți,
Și destrugere amară voiă trāmete asupră-i,
Și * dintii fērelorū,
Cu veninul tērētorelorū prin pulbere.
25 ° Pe din afară 'i va răpi sabia, pe din lă-in-
Pre tēnērū și pre feciōră, [tru spaīma,
Pre sugētoriū cu omul albū de bētrānețā.
26 ° Dis'amū: 'I voiă răpi,
Amintirea loră o voiă sterge d'intre ōmenī;
27 De nu mă temeamū de sfiderea neamicului,
Ca nu cumū-va neamicii loră, pre sine ne-
[cunoscēdu-se,
° Să *dică*: Māna nōstră cea înaltă,

- Și nu Iehova a făcutū *tōte* aceste!
Că ei *sunt* națiune ce se perde prin sfatu- 28
[rile sale,
Și ° nu *este* între d'inșii înțelegere.
° O! de arū fi fostū înțeleptū, și *acésta* să 29
[înțelegā,
° De arū fi cugetatū la viitorul lorū!
Cumū arū urmări ° unulū pre o mie, 30
Și dūoi arū fugări de ce mii,
Dacă stânca lorū nu-i arū fi 'vëndutū pre ei,
Și Iehova nu-i arū fi trădatū!
Că ° stânca lorū nu *este* ca stânca nōstră; 31
° Despre *acésta* neamicii nostri însuși *să fie*
[judecātori;
Că 'vița lorū *este* din vița Sodomei, 32
Și din câmpia Gomorei;
Struguri lorū *sunt* struguri inveninați;
Bobite amare.
° Fieră de balaurū *este* vinul lorū, 33
Și ° otravă crudă de aspidel
Aū nu *sunt* acestea 'ascunse la mine, 34
Sigilate între tesaurele mele?
° A mea *este* resbunarea, și voiă resplăti la 35
[timpulū seū.
Piciorul lorū va începe să alunece,
Aprōpe *este* ° diūa perderei lorū,
Și cele ce aū să li se întample, vinū cu
[iutēlā.
° Că Iehova va judeca pre poporulū seū, 36
Și de servii sei ° se va îndura;
Cândū va vedé, că puterea lorū a despărutū,
Și ° nu vorū mai fi nici din cei închiși nici
[din cei liberi.
Și va *dice*: ° Unde *sunt* *dei* lorū, 37
Stânca, in care puseră încrederea lorū,
Cari grāsimea sacrificielorū lorū o mâncaū, 38
Vinul libațiunilor lorū 'lū beaū?
Scōle-se, și să vē ajute,
Fie-vi locū de scăpare!
Vedeți acumū, că °eū, eū însumi, *sunt*, 39
Că 'nu *este* Dumne-deu afară de mine;
° Eū omorū și vivificū;
Eū rānescū și vindecū,
Și nimenea nu scapā din māna mea.
° Că eū rēdicū spre ceriū māna mea, 40
Și *dicū*: Viū *sunt* in eternū!
° Cândū voiă ascuți fulgerulū săbiei mele, 41
Și māna mea o voiă pune pe judecatā,
° Voiă înturna resbunarea asupra adversari-
[lorū mei,

e Cap. 31. 30.	1 Cor. 10. 22.	r 1 Sam. 12. 21.	v Ps. 7. 12. 13.
Neem. 9. 25.	j Lev. 17. 7.	1 Reg. 16. 13.	Exec. 5. 16.
Ps. 17. 10.	Pa. 106. 37.	26.	x Lev. 26. 22.
Ier. 2. 7. & 5.	1 Cor. 10. 20.	Ps. 31. 6.	y Plān. 1. 20.
7. 38.	Apoc. 9. 20.	Ier. 8. 19. &	z Exec. 7. 15.
Osea 13. 6.	k Isa. 17. 10.	10. 8. & 14. 22.	2 Cor. 7. 5.
f Cap. 31. 16.	l Ier. 2. 32.	Ion. 2. 8.	z Exec. 20. 13.
Isa. 1. 4.	m Judc. 2. 14.	Eapt. 14. 15.	14. 23.
g Vers. 6.	n Isa. 1. 3.	s Osea 1. 10.	a Ps. 140. 8.
Isa. 51. 13.	o Cap. 1. 17.	Rom. 10. 19.	b Isa. 27. 11.
a 2 Sam. 22. 47.	p Isa. 30. 9.	l Ier. 15. 14. &	l Ier. 4. 22.
Pa. 89. 26. &	Mat. 17. 17.	17. 4.	c Cap. 5. 29.
95. 1.	q Vers. 16.	Plān. 4. 11.	Pa. 81. 13. &
i 1 Reg. 14. 22.	Pa. 78. 58.	u Isa. 26. 15.	107. 43.

Luc. 19. 42.	j Ps. 58. 4.	1er. 31. 20.	u 1 Sam. 2. 6
d Isa. 47. 7.	k Ps. 140. 3.	Ioel 2. 14.	2 Reg. 5. 7.
Plān. 1. 9.	l Rom. 3. 13.	q 1 Reg. 14. 10.	3 Reg. 5. 18.
e Lev. 26. 8.	m Iov. 14. 17.	& 21. 21.	Pa. 68. 30.
Isa. 23. 10.	n Ier. 2. 22.	2 Reg. 9. 8. &	Osea 6. 1.
2 Cron. 24. 24.	Osea 13. 12.	14. 25.	v Fac. 14. 22.
Isa. 30. 17.	Rom. 2. 5.	r Judc. 10. 14.	Esod. 6. 8.
f Ps. 44. 12.	s Ps. 84. 1.	l Ier. 2. 28.	Num. 14. 30.
Isa. 50. 1. &	t Rom. 12. 19.	u Ps. 102. 27.	z Isa. 27. 1. &
52. 3.	v Ebr. 10. 30.	Isa. 41. 14. &	34. 5. & 66. 16.
g 1 Sam. 2. 2.	w 2 Pet. 2. 3.	48. 12.	Exec. 21. 9, 10,
h 1 Sam. 4. 8.	x Ps. 135. 14.	t Cap. 4. 35.	14, 20.
Ier. 40. 3.	y Judc. 2. 18.	Isa. 45. 5, 18,	y Isa. 1. 24.
i Isa. 1. 10.	Pa. 106. 45.	22.	Nah. 1. 2.

- Și celor, ce mă urăsc, voi răsplăti.
- 42 *Imbăta-voiu săgețele mele de sânge,
Și sabia mea li va mânca carnea,
Sângele celor uciși și prinși,
Din capetele *maii marilor neamicului.
- 43 *Cântați de bucuria, nămurilor, voi popo-
[rul se,]
Că el va *resbuna sângele servilor se,
Și *resbunarea o va întorče asupra neami-
[cilor se,]
Și *se va îndura de pământul se și de po-
[porul se.
- 44 Și Moisi veni, și toate cuvintele cântărei
acesteia le vorbi în urechile poporului, el
- 45 și Iosua, fiul lui Nun. Și sfârșind Moisi
de a vorbi toate cuvintele cătră totu
- 46 Israelul, Dăse cătră d'înșii: / Puneți-vă â-
nima la toate cuvintele aceste, pre cari eu
le mărturisesc voui astă-đi, pre cari voi să
le ordinați fiilor vostri, ca ei să caute a
- 47 face toate cuvintele legii acesteia. Că a-
cestu cuvântu nu în deșertu este pusă voui;
* elu este viața vâstră, și prin acestu cuvântu
vi se voru prelungi ڃilele vâstre în pâmên-
tulu, la care treceți Iordanulu ca să-lu stê-
pâniți.

*Se ordină lui Moisi de a se sui pe muntele Nebo,
ca să moră.*

- 48 *Și Iehova vorbi lui Moisi totu în acea
- 49 ڃi, ڃicându: Sue-te pe *muntele Abarim,
muntele Nebo, care este în pământulu Moa-
bului, în dreptulu Ierichonulu; și te uită la
pământulu Canaanu, ce-lu dau de mosce-
nire fiilor lui Israelu. Și să mori pe mu-
tele pe care te sui, și să te adaugi la po-
porulu te, precum / Aaronu fratele te a
murit pe muntele Horu, și fu adaosulu la
- 51 poporulu se; Pentru-că *ați păcătuit în
contra mea, în međiloculu fiilor lui Israelu,
la apa certe, la Kadeșu, în pustiulu Zinu;
și nu m'ați /sântitu în međiloculu fiilor
- 52 lui Israelu. * Că tu numai de departe vei
vede pământulu, și nu vei intra acolo, în
pământulu, pre care-lu dau fiilor lui Israelu.

Bine-cuvântarea lui Israelu de Moisi.

- 33 SI acesta este *bine-cuvântarea, cu care
Moisi, omulu lui Dumneđu, a bine-cu-
vântat pre fii lui Israelu înainte môrței
sale? Si ڃise:

a Ier. 46. 10.	Lev. 18. 5.	14.	Hab. 3. 3.
a Iov 13. 24.	Prov. 3. 2, 22.	i Vede Lev. 10.	d Vede Ps. 68.
Ier. 30. 14.	& 4. 22.	3.	17.
Plân. 2. 5.	Rom. 10. 5.	m Num. 27. 12.	Dan. 7. 10.
b Rom. 15. 10.	h Num. 27. 12.	Cap. 34. 4.	Fap. 7. 53.
c Apoc. 6. 10. &	13.	—	Gal. 3. 19.
19. 2.	i Num. 33. 47,	Capulu 28.	Ebr. 2. 2.
d Vers. 41.	48.	a Fac. 49. 28.	Apoc. 5. 11. &
e Ps. 85. 1.	Cap. 34. 1.	b Ps. 90. titlu.	9. 16.
f Cap. 6. 6. &	j Num. 30. 25,	c Esod. 19. 18,	e Esod. 19. 5.
11. 18.	28. & 35. 29.	20.	Cap. 7. 7. 8.
g Ezec. 40. 4.	k Num. 20. 11,	Jude. 5. 4. 5.	Ps. 47. 4.
g Cap. 30. 19.	12, 13. & 27.		

- * Iehova veni din Sina, 2
- Și li resări din Seir,
Străluci din muntele Paran;
Și veni din *miriade de sânti,
Avându din drepta lui foculu legi pentru ei.
- 3 Cătu *iubesc elu pre poporulu!
- / Toți sântii se sunt în mâna ta;
Ei *sta prosternu la picioarele tale;
Toți au /primitu cuvintele tale.
- 4 *Moisi nă-a datu legea,
- / Moscenirea adunării lui Iacobu.
- 5 Și elu era *rege în /Iesurunu,
- Cându se adunau capi poporulu,
Cu semințiile lui Israelu.
- 6 Să trăesc Ruben, și să nu moră,
- 7 Și mulți să fie bărbatii se!
- Și acestea ڃise pentru Iuda:
Ascultă, Iehova, vâcea lui Iuda!
Și-lu adă la poporulu se;
* Brațele sale fie-i d'ajunsu,
- 8 Și *ajutoru în contra neamicilor se tu
- Și pentru Levi ڃise: [să-i fi.
- * Tumimii tei și Urimii tei (dreptatea ta și
lumina ta) sunt cu bărbatul cuviosu alu
[teu,
- * Pre care tu l'ai încercat la Masa,
Pre care l'ai certat la apa Meriba.
- 9 Care ڃise de părintele se și de muma sa:
- Nu i-amu vâdu.
- Și *pre frații lui nu-i recunosc,
- Și de fii se nu știu;
- Ci *păzi cuvintele tale,
Și ținu legământulu te:
- 10 *Acestia voru învâta pre Iacobu judecările
- Și pre Israelu legea ta; [tale,
- * Pune-vor tămăi suptu nările tale,
Și *olocaustu pe altarulu te.
- 11 Iehova, bine-cuvânteză puterea lui,
- Și *lucrulu mânelor lui fie-ți cu plăcere,
- Șdrosces șelele celor ce se scôlă asu-
[pra lui,
- Și celor ce-lu urăsc, să nu se mai rădice.
- 12 Și pentru Beniamin ڃise:
- Iubit de Iehova, sigur va locui cu d'in-
Protege-lu va în toate ڃilele, [sul,
- Și între umerii lui va odihni.
- 13 Și pentru Iosefu ڃise:
- * Bine-cuvântat /fie de Iehova pământulu lui,
- Cu cele alese ale cerulu,
- Cu /roa și cu adânculu josu jăcători,
- Și cu cele alese din fructulu sôrelui, 14

q Esod. 32. 26.	Num. 16. 40.
27. 28.	1 Sam. 2. 28.
r Vede Ier. 18.	u Lev. 1. 9, 13,
18.	17.
Mal. 2. 5. 6.	Ps. 51. 19.
e Lev. 10. 11.	Ezec. 43. 27.
Cap. 17. 9, 10,	v 9 Sam. 24. 23.
11. & 24. 8.	Ps. 20. 3.
Ezec. 44. 23,	Ezec. 30. 40.
24.	41. & 45. 27.
Mal. 2. 7.	z Fac. 49. 25.
t Esod. 30. 7, 8.	y Fac. 27. 28.

- Și cu cele mai alese din câte odrăslesce
[luna,
15 Și cu cele mai alese ale *cresceturilor mun-
[tilor cărunți,
Și cu cele mai alese ale *délurilor eterne,
16 Și cu cele mai alese ale pământului și ale
plinității lui;
Și bună-voința *celui ce ședea în rugă,
Să *vină pe capul lui Iosef,
Și preste crescetul Nazareului (celui deo-
[sebitu] d'între frații sei.
17 Ca *a întâi-născutului d'între taurii este
[frumuseța lui,
Și *córnelor lui ca cornul unicornului,
Cu ele / va lovi la un loc pre popóre,
Până la marginea pământului.
* Acestea sînt miriadele lui Efraim,
Și acestea miile lui Manase.
18 Și pentru Zabulon dîse:
* Bucură-te, Zabulon, de eșirea ta.
Și tu, Isacare, de corturile tale!
19 Ei voru *chîama pre popóre la munte;
Acolo / voru sacrifica sacrificii de dreptate;
Că ei sugă avuțiile mării,
Și tesaurile cele ascunse ale năsipului.
20 Și pentru Gad dîse:
Bine-cuvîntat să fie cel ce a *lărgit pre
[Gad;
Elu jace întinsu ca un leu, și sfășcă brațe
[și capete.
21 Elu / începuturile țerei și-a alesu;
Că acolo stă ascunsă partea legislatorului;
Și *elu venind cu mai marii poporului,
Făcu dreptatea lui Iehova,
Și judecată lui cu Israelu.
22 Și pentru Dan dîse:
Danu este pui de leu,
Care *va sări din Basan.
23 Și pentru Neftali dîse:
O Neftali! *sătul de bună-voința,
Și plin de bine-cuvîntarea lui Iehova;
* Tu la apus și la mîdă-și să moscenesce!
24 Și pentru Așser dîse:
* Bine-cuvîntat întru fii este Așseru,
Bine-plăcut să fie elu fraților sei,
* Muindu-și în oleiu piciorul se.
25 * Feru și aramă sînt incuetoarele tale;
Ca dîlele tale, puterea ta.
26 * Nimenea este asemenea Dumneșului lui
[* Ieșurun;
* Trece pe ceruri într'ajutorul te,

Și întru mărirea sa pe nūori,
Acolo este *locuința Dumneșului cărunt, 27
Și josu: brațele cele eterne;
* Care fugări de d'între ta pre neamicu,
Și dîse; perde-lu!
* Și Israelu va locui cu siguranță și singuru; 28
* Ochiulu lui Iacobu va căuta spre un pă-
[mîntu de grâu și de vinu;
* Cerulu se / va picura rîu.
* Ferice de tine, Israele! 29
* Cine este ca tine? popor mîntuit
De Iehova, *scutul ajutorului te,
Sabia mării tale?
/ Umili-se-vor neamicii tei înaintea ta,
Și / tu vei călca preste înălțimile lor.

Moisi móre, și Iosua / urmîză.

ȘI Moisi se sui din câmpia Moabului * pe 34
muntele Nebo, în vîrfulu muntelui Pisga,
celu din dreptulu Ierichonului: și Iehova /
* arătă totu pământulu, de la Galaad / până
la Danu, și totu pământulu lui Neftali, și totu 2
pământulu lui Efraim, și alu lui Manase,
și totu pământulu lui Iuda * până la marea
despre apus; Și partea despre mîdă-și, 3
și câmpia vîi Ierichonului, *cetatea palmie-
rilor, până la Zoaru. Și Iehova dîse cătră 4
d'însulu: / Acesta este pământulu, pre care
cu jurămîntu / amu promisulu lui Abraamu,
lui Isaacu și lui Iacobu, dîcîndu: Semînției
tale voi să-lu dau. / Te făcu / a-lu vedé
cu ochii tei, dară într'însulu nu vei intra.
* Și Moisi, servulu lui Iehova, muri acolo, 5
în pământulu Moabului, duple cuvîntulu lui
Iehova. Și elu / lă immormîntă pre d'însulu 6
în acea vale, în pământulu Moabului, făcă
cu Betu-Peoru; și / nimenea nu- / scie mor-
mîntulu lui până în ziua de astă-și. / Și 7
Moisi era de o sută douăzeci de ani, cîndu
muri; *ochiulu se / nu se întunecase, nici pu-
terea lui nu trecuse. Și fiiu lui Israelu plân- 8
seră pre Moisi în câmpia Moabului / trei-deci
de zile, până ce se împliniră dîlele plân-
sului și jălei pre Moisi.

Și Iosua, fiulu lui Nunu, era *plin de 9
spiritulu înțelepciunei, că * Moisi / și pusese
mînele sale preste d'însulu; și fiiu lui Israelu
asculta de elu, și făcea precum ordi-
nase Iehova lui Moisi.

Și nu se mai / sculă profetulu în Israelu, 10
asemenea lui Moisi, pre / care să-lu fi cu-

s Fac. 49. 26.
s Hab. 3. 6.
b Esod. 3. 2, 4.
Fapt. 7. 30, 35.
c Fac. 49. 26.
d 1 Cron. 5. 1.
e Num. 33. 23.
Ps. 92. 10.
f 1 Reg. 22. 11.
Ps. 44. 5.
g Fac. 48. 19.
h Fac. 48. 13, 14.

i Isa. 2. 3.
j Ps. 4. 5.
k Vede Ios. 18.
10. etc.
l Cron. 12. 8.
etc.
m Num. 32. 16,
17, etc.
n Ios. 4. 19.
o Ios. 19. 47.
p Jude. 18. 27.

q Fac. 49. 21.
p Vede Ios. 19.
32, etc.
q Fac. 49. 20.
r Vede Iov 29.
6.
s Cap. 8. 9.
t Esod. 15. 11.
u Ps. 86. 8.
v Ier. 10. 6.
w Cap. 32. 15.
x Ps. 68. 4, 33.

34. & 104. 3.
Hab. 3. 8.
z Ps. 90. 1.
y Cap. 9. 3, 4, 5.
z Num. 23. 9.
1er. 23. 6. &
33. 16.
a Cap. 8. 7, 8.
b Fac. 27. 28.
Cap. 11. 11.
c Ps. 144. 15.

d 2 Sam. 7. 23.
e Ps. 115. 9, 10,
11.
f 2 Sam. 22. 45.
Ps. 18. 44. &
66. 3. & 81. 15.
g Cap. 32. 13.
Capitulu 34.
h Num. 27. 12.

i 33. 47.
Cap. 32. 49.
b Cap. 3. 27.
c Fac. 14. 14.
d Cap. 11. 24.
e Jude. 1. 16. &
3. 13.
f Cron. 28. 15.
g Fac. 12. 7. &
13. 15. & 15.
h 18. & 26. 3. &

28. 13.
g Cap. 3. 27. &
33. 52.
h Cap. 32. 50.
Ios. 1. 1, 2.
i Vede Iud. 9.
28.
j Cap. 31. 2.
k Vede Fac. 27.
1. & 48. 10.
l Ios. 14. 10, 11.
m Vede Fac. 50.

3. 10.
Num. 20. 29.
n Isa. 11. 2.
Dan. 6. 3.
o Num. 27. 18,
28.
p Vede Cap. 18.
15, 18.
q Esod. 33. 11.
Num. 12. 6, 8.
Cap. 5. 4.

- 11 nescutū Iehova față în față; În toate 'seme-
nele și minunile, ce Iehova 'lă trăsese a le
face în pământulū Egiptulū, înaintea lui
Faraonū, și a tuturorū servilorū lui, și a totū
pământulū lui; Și în totă acea mână tare 12
și în toate acele mări și infricșate fapte,
pre cari le făcu Moisi înaintea ochilorū a
totū Israelulū.

I O S U A.

Iosua se rînduesce; ordinele sale către poporū.

- 1 **F**OST'A după mörtea lui Moisi, servulū
lui Iehova, că a vorbitū Iehova lui Io-
sua, fiulū lui Nunū, "servulū lui Moisi, di-
cendū: "Moisi servulū meū a muritū: acumū
scolă-te, treci Iordanulū acesta, tu și totū
poporulū acesta, în pământulū pre care-lū
3 daū lorū, fiilorū lui Israelū. "Totū loculū,
pe care va călca talpa piciorulū vostru, l'amū
4 datū voūi, cumū amū disū lui Moisi. "Ho-
tarele vōstre vorū fi de la pustiulū și Liba-
nulū acesta până la fluviulū celū mare, flu-
viulū Eufratū, totū pământulū Heteilorū, și
până la marea cea mare *cătră* apusulū sō-
5 relulū. "Nimenea nu va putē să steie în contra
ta în toate ȃilele vieȃei tale; 'cumū amū fostū
cu Moisi, *aȃa* 'voiū fi cu tine: "nu te voiū lăsa
6 și nici te voiū părăsi. "Intăresce-te și îm-
bărbătează-te: că tu vei da în stēpanire po-
porulū acestuiā pământulū, ce cu jurāmētū
l'amū promisū părinȃilorū lorū, că-lū voiū
7 da lorū. Intăresce-te numai, și îmbărbă-
tează-te fōrte, căutāndū a face duple totā
legea, pre 'care ȃi-a ordonat'o servulū meū
Moisi; "nu te abate de la ea *nici* la drēpta
8 *nici* la stānga, ca să prosperi, unde vei merge.
'Să nu se depărteze cartea legēi acesteia
din gura ta; ci să "cuȃeȃi asupra ei ȃiūa și
nōpȃea, căutāndū a face totū ce este scrisū
in ea: că atuncea vei face calea ta pros-
9 perā, și atuncea vei fi fericitū. "Aū nu ȃie
amū ordinatū? Intăresce-te și îmbărbăte-
ză-te. "Nu te teme și nici te spāimēnta; că
cu tine *este* Iehova Dumneȃeulū teū ori-
unde vei merge.
10 Și Iosua ordinā direȃetorilorū poporu-
11 lui, dicendū: Trecēȃi prin tabērā, și ordi-
naȃi poporulū, dicendū: Pregāȃiȃi-vi merinde:
că "dupā trei ȃile voi veȃi trece Iordanulū
acesta, ca să intraȃi să stēpaniȃi pământulū
ce Iehova Dumneȃeulū vostru 'lū dā voūi
de stēpanire.
12 Și Rubeniȃilorū și Gadȃȃilorū și la ju-
mātatea de seminȃia lui Manase vorbi Iosua,

dicendū: Aminȃiȃi-vi de 'cuvēntulū ce Moisi, 13
servulū lui Iehova, v'a datū, dicendū: Ie-
hova Dumneȃeulū vostru v'a repausatū, și
v'a datū ȃera acēsta: Femeele vōstre, co- 14
piiū vōstri și vitele vōstre vorū rēmānē in
pământulū, pre care l'a datū voūi Moisi
d'incōce de Iordanū; ērū voi să treceȃi înar-
maȃi înaintea fraȃilorū vōstri, totȃi viteȃi de
oȃtire, și să-i ajutoȃȃi; Până ee va repausa 15
Iehova pre fraȃȃi vōstri, ca și pre voi, și
vorū lua și ei in stēpanire pământulū ce Ie-
hova Dumneȃeulū vostru 'lū dā lorū; "A-
tuncea vē veȃi întōrce în pământulū stēpā-
nirei vōstre, și-lū veȃi stēpāni, *anume pre*
acela ce l'a datū voūi Moisi servulū lui Ie-
hova, d'incōce de Iordanū, *cătră* resāritulū
sōrelulū.

Și aū respunsū ei lui Iosua, dicendū: 16
Totū aceea ce ni-ai ordinatū vomū face,
și ori-unde ne vei trāmete ne vomū duce.
Cumū amū ascultatū de Moisi în toate, *aȃa* 17
vomū asculta și de tine; numai Iehova Dum-
neȃeulū teū "sā fie cu tine, cumū a fostū cu
Moisi. Totū *insulū* ce se va rēdica contra 18
ordinelorū tale, și nū va asculta de cuvintele
tale în totū ce-i vei ordina, să se omōre.
Intăresce-te numai și îmbărbătează-te.

Dūoi bărbāȃi trāmeȃi ca spioni la Ierichonū.

1 **S**I a trāmesū Iosua, fiulū lui Nunū, "din 2
Șittimū dūoi bărbāȃi, spioni, în ascunsū,
dicendū: Duceȃi-vē, vedeȃi ȃera și Iericho-
nulū. Și se duserā, și "venirā în casa unei
femei meretrice, cu numele "Rahabū, și se
culcarā acolo. Și "se spuse regelū din Ie- 2
richonū, dicendū: Eccē, bărbāȃi din fiiū lui
Israelū aū venitū aici în acēstā nōpȃe, ca
sā cerceteze ȃera. Și trāmese regele Ieri- 3
chonulū la Rahabū, dicendū: Scōte bar-
baȃȃi ce aū venitū la tine, *cari* aū intratū
în casa ta; căci ca să cerceteze totā ȃera
aū venitū ei.

"Și femea luā pre cei dūoi bărbāȃi, și-i 4

q Cap. 4. 34. &
7. 19.

IOSUA.

Capitulū 1.

a Esod. 24. 13.

Deut. 1. 38.
b Deut. 34. 5.

c Deut. 11. 24.
Cap. 14. 9.

d Fac. 15. 18.
Esod. 23. 31.

Num. 34. 3—

e Deut. 7. 24.
f Esod. 3. 12.

g Deut. 31. 8, 23.

h Vers. 9, 17.
Cap. 3. 7. &

6. 27.
Isa. 43. 2, 5.

a Deut. 31. 6, 8.

i Ebr. 13. 5.
j Deut. 31. 7, 23.

k Num. 27. 23.

Deut. 31. 7.
Cap. 11. 15.

k Deut. 5. 3 & 28. 14.

l Deut. 17. 18,
19.

m Ps. 1. 2.

n Deut. 31. 7, 8,
23.

o Ps. 27. 1.

Ier. 1. 8.

p Cap. 3. 2.
Vede Deut. 9.

q Num. 32. 20—

28.
Cap. 22. 2, 3,

4.

r Cap. 22. 4, etc.

s Vers. 5.

t Sam. 30. 13.

u Reg. 1. 37.

Capitulū 2.

a Num. 25. 1.

b Ebr. 11. 31.

c Iac. 2. 25.

d Mat. 1. 5.

e Ps. 127. 1.

f Prov. 31. 30.

g Vede 2 Sam. 17. 19, 20.

- ascunse, și ȋdise; In adevăr, bărbații au venit la mine, dară nu sciam de unde
 5 *erau*; Și spre sêră pe când era să se închidă pórta, bărbații au eșit; nu știu unde s'au dus bărbații: grabnic urmărești-i, căci
 6 i vești ajunge. Ertu / ea i suise pe acoperimentu, și i-a ascunsu in mănunchi de
 7 inu, ce-și intinsese pe acoperimentu. Și bărbații se luară in urma lor pe calea Iordanului, lîngă vaduri, și pórta se închise, după ce eșiră cei ce-i urmăriau.
 8 Și ei nu se culcaseră încă, și ea se sui
 9 pe acoperimentu la ei, Și a ȋdisu bărbaților: Știu că v'a datu Iehova pămîntul acesta, și că / frica de voi a cădutu preste noi, și că toți locuitorii pămîntului tremură
 10 inaintea vîștră; Că noi amu aȋditu, cumu că a / secatu Iehova apele Mărei Roșie d'ina-
 11 intea vîștră, cându aȋ eșitu din Egiptu, și / ce aȋ făcutu celor dūoi regi ai Amoreilor, ce erau d'incolo de Iordanu, lui Sihon și lui Og, pre cari i-aȋ nimicitu cu
 12 desevășire. De cându noi amu / aȋditu a-
 13 ceste, / anima nîștră s'a muiaȋ, și n'a mai rămasu in nimenia curagiū inaintea vîștră; că / Iehova Dumneȋul voștru, elu este Dumneȋu in ceriū susu și pe pămîntu josu.
 14 Acuma, rogu-vē, / juraȋ-mi pe Iehova, fiindu-
 15 că amu arētatū bunā-voinȋă cātră voi, că veȋi arēta și voi bunā-voinȋă cātră / casa pārintelui meu, și / daȋ-mi semnū de siguranȋă,
 16 Că veȋi cruȋa viēȋa pārintelui meu, a mumei mele, și a fraȋiloru mei, a surorei mele, și a tuturoru ce / sūnt ai lorū, și că veȋi scāpa de la mōrte sufletele nōștre.
 17 Și bărbații i ȋdiseră: Viēȋa nōștră pentru a vōștră, dacā nu veȋi descoperi acēșȋ vorbă a nōștră; și va fi, cându Iehova ni va da pāmîntul acesta, / vomu arēta bunā-voinȋă și credinȋă cātră tine.
 18 Și i / coborī ea cu o funiā prin ferēșȋ, că / era lîngă zidul cetāȋi casu ei, și lîngă zidul cetāȋei ea locuia. Și a ȋdisu ea cātră ei: Duceȋi-vē la munte, ca să nu vē intim-pine pre voi urmāritorii, și ascundeȋi-vē acolo trei ȋile, pānā ce se voru inturna urmāritorii, și dup'aceea duceȋi-vē la calea vōștră.
 19 Și aȋ ȋdisu bărbații cātră ea: / Aȋa vomu fi / deslegaȋi de jurāmēntulū, ce tu ne-ai fă-
 20 cutu să jurāmū: / Ecce, cāndu vomu intra in țērā, lēgā funia acēșȋ ca fire carmezina la ferēșȋ prin care ne-ai cōboritū; și / a-
 21 dunā in casā la tine pre pārintele tei, pre

muma ta, pre fraȋi tei și pre tōtā casa pārintelui teu. Și va fi, cā totu celū ce va eșī
 19 din ușele casei tale pe uliȋă, sāngele lui va fi asupra capului lui, și noi vomu fi nevino-
 20 vaȋ; și totu celū ce va fi cu tine in casā, / sāngele lui va fi asupra capului nōștru, de se va pune māna pe elū. Inse dacā tu vē
 21 descoperi acēșȋ vorbă a nōștră, sūntemū deslegaȋi de jurāmēntulū ce tu ne-ai făcutu să jurāmū. Și a respunsu ea: Dupre cu-
 22 vintele vōștre, aȋa / sȋ / și lāsāndu-i să se ducā, s'au dusu; și a legatū ea funia cea carmezina de ferēșȋ.

Și ei s'au dustu, și au sositu la munte,
 22 și aȋ ședutū acolo trei ȋile, pānā ce urmāritorii s'au inturnatū; urmāritorii cāutat'au in totu drumulū, și nu i-au gāsitu.

Și inturnāndu-se cei dūoi bărbaȋi, po-
 23 gorirā muntele, trecurā / rēulū, și venirā cātră Iosua, și spus'au lui totu ce li s'a intē-
 24 platū. Și ȋdiserā lui Iosua: In adevăr, / Iehova a datū in mānele nōștre totu pāmîntulū, și toȋi locuitorii țērei tremurā inaintea nōștră.

Trecerea preste Iordanu; o amintire rēdicatā.

Și sculāndu-se Iosua de demānēȋă, plecārā
 3 ei / din Sittimū, și venirā la Iordanu, elū și toȋi fii lui Israelū, și maserā acolo nōpȋea aceea inainte de a trece.

Și / la sfāșitulū ȋilei a treia, trecurā di-
 2 regētorii prin tabērā, Și ordinarā popo-
 3 rulū, ȋicēndū; / Cāndu veȋi vedē chivotulū legei lui Iehova, Dumneȋul voștru, / și pre-
 4 uȋi, Leviȋi, purtāndu-lū, să plecaȋi din locu-
 5 rile vōștre, și să mergeȋi in urma lui. / Totuși
 6 să fie depārtare intre voi și elū ca la dūoē
 7 mi coȋi dupre mēsurā; nu vē apropiāȋi de elū; ca să cunōșceȋi calea pe care aveȋi să
 8 mergeȋi; că voi n'aȋi āmblatū in acēșȋ cale pānā acumū.

Și a ȋdisu Iosua cātră poporū: / Sānȋȋi-vē;
 5 că māne va face Iehova lucruri minunate intre voi.

Și Iosua vorbi cātră preuȋi, ȋicēndū: / Rē-
 6 dicāȋi chivotulū legei, și treceȋi inaintea po-
 7 pului. Și ei rēdicārā chivotulū legei, și merse-
 8 rā inaintea poporului.

Și ȋise Iehova lui Iosua: In ȋiūa acēșȋ
 7 voiū inȋepe a / te mārī in ochii a totu Isra-
 8 elulū, ca să cunōșcā ei, că / precumū amū
 9 fostū cu Moisi, / aȋa voiū fi cu tine. Tu darā
 10 ordinā / preuȋilorū, cari pōrtā chivotulū legei,
 11 ȋicēndū: Cāndu veȋi sosi la marginea ape-
 12 lorū Iordanului, / stāȋi in Iordanū.

f Vede Esod. 1.
17.
2 Sam. 17. 19.
g Fac. 36. 5.
Esod. 23. 27.
Deut. 2. 26. &
11. 26.

h Esod. 14. 21.
Cap. 4. 23.
i Num. 21. 24.
34. 35.
j Esod. 15. 14.
15.
k Cap. 5. 1. & 7.

5.
Isa. 13. 7.
l Deut. 4. 39.
m Vede 1 Sam.
20. 14, 15, 17.
n Ved. 1 Tim.
5. 8.

o Vers. 18.
p Judc. 1. 24.
Mat. 5. 7.
q Fapt. 9. 25.
r Esod. 20. 7.
s Vers. 12.
t Cap. 6. 23.

u Mat. 27. 25.
v Esod. 23. 31.
Cap. 6. 2. &
21. 44.
—
Capitulū 3.
a Cap. 2. 1.

b Cap. 1. 10, 11.
c Vede Num. 10.
33.
d Deut. 31. 9.
25.
e Esod. 19. 13.
f Esod. 19. 10, 11.

14, 15.
Lev. 20. 7.
Num. 11. 18.
Cap. 7. 13.
1 Sam. 16. 5.
Ioel 2. 16.
g Num. 4. 15.

h Cap. 4. 14.
1 Cron. 29. 25.
2 Cron. 1. 1.
i Cap. 1. 5.
j Vers. 3.
k Vers. 17.

9 Și a dîsu Iosua cătră fiii lui Israelu: Apropiați-vă aicea, și audiți cuvintele lui
 10 Iehova, Dumneșeul vostru. Și Iosua dișe: Intru acésta veți cunósce că 'Dumneșeul celú viu *este* in meșilocolú vostru, și *că* va
 "alunga de d'inaientea voastră pre Cananeî, pre Hetei, pre Hevei, pre Perizei, pre Ghergheșei, pre Amorei și pre Iebusei: Ecce chivotulú legei "Domnului a totú păméntulú
 11 trece inaintea voastră prin Iordanú. Acumú "luați-vi dūoi-spre-dece bărbați din semințiile lui Israelú, câte unulú din fie-care seminția; Și va fi, că "indată ce talpele picíórelorú preuților cari pórtă chivotulú lui Iehova, "Domnului a totú păméntulú, se vorú repausa in apele Iordanului, apele Iordanului se vorú despica, *anume* apele ce se cobóră din susú, și "vorú sta grămadă.
 12 Și plecândú poporulú din corturile sale, ca să trecă Iordanulú, și preuții ce purtaú
 13 "chivotulú legei inaintea poporului; Și purtătorii chivotului ajungendú la Iordanú, și "picíórele preuților ce duceau chivotulú muiañdu-se la marginea apei, (că "Iordanulú reversase preste malurile sale "tóte dílele secerișului), Apele ce se coboríau din susú stătură, rēdicāndu-se grămadă fórtē de departe de la cetatea Adamú, *ce este* alătura de "Zaretanú; și cele ce se coboríau "cătră marea șesului, *ce este* "Marea Sărată, despīcāndu-se, despărurá; și poporulú trecea in dreptulú Ierichonului. Și preuții ce purtaú
 14 chivotulú legei lui Iehova, stătură tare pe uscatú la meșilocolú Iordanului; și "totú Israelulú trecea pe uscatú, până ce totú poporulú sfārși trecerea Iordanului.
 4 **S**I cândú totú poporulú sfārși "trecerea Iordanului, vorbi Iehova lui Iosua, dicēndú; "Luați-vi din poporú dūoi-spre-dece bărbați, câte unulú din fie-care seminția,
 2 Și ordinați-li, dicēndú: Luați-vi de aicea, din meșilocolú Iordanului, din loculú unde "picíórele preuților stătură tare, dūoē-spre-dece petre, treceți-le cu voi, și puneți-le in
 3 "loculú unde veți mânē nóptea acésta. Și Iosua chiāmă pre cei dūoi-spre-dece bărbați, pre cari-i a rōnduitú din fiii lui Israelú, câte unú bărbatú din fie-care seminția; Și dișe lorú Iosua: Treceți inaintea chivotului lui Iehova, Dumneșeul vostru, in meșilocolú Iordanului, și rēdicați-vi fie-care câte o petró pe umérulú seú, duple
 5 numerulú semințiilor filorú lui Israelú;
 6 Ca să fie acésta semnú intre voi, "cāndú pē

vorú întreba fiii vostri in viitorú, dicēndú: Ce *sunt* voñi petrele aceste? Și veți díce lorú: "Că s'aú despīcatú apele Iordanului inaintea chivotului legei lui Iehova; cândú a trecutú prin Iordanú, apele Iordanului s'aú despīcatú. Și vorú fi petrele aceste spre "amintire filorú lui Israelú in eternú.

8 Și făcură fiii lui Israelú așa, cumú li-a ordīnatú Iosua; și rēdicāră dūoē-spre-dece petre din meșilocolú Iordanului, cumú a vorbitú Iehova lui Iosua, duple numerulú semințiilor filorú lui Israelú, și le trecură cu d'insii la loculú de masú, și le puseră acolo. Și Iosua rēdică aceste dūoē-spre-dece
 9 petre *luate* din meșilocolú Iordanului, din loculú in care stătură picíórele preuților cari purtaú chivotulú legei; și sūnt acolo până in díua de astă-dí.

10 Și preuții, cari purtaú chivotulú, stătură in meșilocolú Iordanului, până se indepliniră tóte lucrurile câte a ordīnatú Iehova lui Iosua ca să dică poporului, duple tóte câte a ordīnatú Moisi lui Iosua: și poporulú se grăbía a trece. Și după ce sfārși totú poporulú de a trece, a trecutú și chivotulú lui Iehova, și preuții *se puseră* inaintea poporului. Și trecură "fiii lui Rubenú, fiii lui Gadú și jumătatea de seminția a lui Manase, inarmați inaintea filorú lui Israelú, cumú li vorbi Moisi. Ca la patru-deci mii,
 11 gātiți de resbelú, trecură inaintea lui Iehova in șesulú Ierichonului, spre a se resboi.

12 In díua aceea "mārit'a Iehova pre Iosua in ochii intregului Israelú, și ei se temeau de elú, cumú se temuseră de Moisi, in tóte dílele vieței sale.

13 Și a vorbitú Iehova lui Iosua, dicēndú: 15 Ordină preuților, cari pórtă "chivotulú mărturiei, să esă din Iordanú. Și Iosua ordīnă preuților, dicēndú: Eșiți din Iordanú. Și
 16 după ce preuții, cari purtaú chivotulú legei lui Iehova, aú eșitú din meșilocolú Iordanului, și talpele picíórelorú preuților fură trase afară la uscatú, apele Iordanului s'aú întorsú la loculú lorú, și "curgeau ca mai
 17 'nainte preste tóte malurile sale.

18 Și poporulú eși din Iordanú in a decea 19 dí a lunei āntēia, și tăbērāră 'in Ghilgalú, in partea resārītēnă a Ierichonului. Și "acele 20 dūoē-spre-dece petre, pre cari ei le-aú luatú din Iordanú, Iosua le-a inālțatú la Ghilgalú. Și vorbi cătră fiii lui Israelú, dicēndú: "Dacă 21 fiii vostri vorú întreba in viitorú pre părinții lorú, dicēndú: Ce *sunt* petrele aceste?

1 Deut. 5. 26.
 1 Sam. 17. 26.
 2 Reg. 19. 4.
 Osea 1. 10.
 Mat. 16. 16.
 1 Thea. 1. 9.
 m Esod. 33. 2.

Deut. 7. 1.
 Ps. 44. 2.
 n Vers. 13.
 Mic. 4. 13.
 Zech. 4. 14. &
 6. 5.
 o, Cap. 4. 2.

p Vers. 15, 16.
 q Vers. 11.
 r Ps. 78. 13. &
 114. 3.
 s Fapt. 7. 45.
 t Vers. 13.
 u 1 Cron. 12. 15.

Ier. 13. 5. &
 49. 19.
 v Cap. 4. 18. &
 5. 10, 12.
 z 1 Reg. 4. 12.
 & 7. 46.
 y Deut. 3. 17.

z Fac. 14. 3.
 Num. 34. 3.
 a Vede Esod. 14.
 29.
 —
 Capitulú 4.
 a Deut. 27. 2.

Cap. 3. 17.
 b Cap. 3. 12.
 c Cap. 3. 13.
 d Vers. 19, 20.
 e Vers. 21.
 Esod. 12. 26.
 & 13. 14.

Deut. 6. 20.
 Ps. 44. 1. & 78.
 3, 4, 5, 6.
 f Cap. 3. 13, 16.
 g Esod. 13. 14.
 Num. 16. 40.
 h Num. 32. 20,

27, 28.
 i Cap. 3. 7.
 j Esod. 25. 16, 22.
 k Cap. 3. 15.
 l Cap. 5. 9.
 m Vers. 3.
 n Vers. 6.

22 Veți spune fiilor vostri, zicându: "Israelu
23 a trecut pe uscatu Iordanul acesta. Că
a secatu Iehova Dumneșeul vostru apele
Iordanului de d'inaintea voastră, până ce voi
ați trecut, cum a făcutu Iehova Dumne-
șeul vostru Mărei Roșie, pre "care a secat'o
de d'inaintea noastră, până ce trecurăm:
24 "Pentru ca tote poporele pământului să cu-
noscă mâna lui Iehova, că "tare este: ca voi
"să vă temeți de Iehova, Dumneșeul vostru,
in tote zilele,

5 **S**I după ce "auziră toți regi Amoreilor,
s cari erau in lătura Iordanului către
apusu, și toți regi Cananeilor, "cari erau
lungă mare, că Iehova a secat apele Ior-
danului de d'inaintea fiilor lui Israelu, până
ce au trecut, "âșina lor s'a muțat, și nu
mai era curagi în ei înaintea fiilor lui
Israelu.

*Circumcisiune reînnoită; Pascele se serbeză la Ghil-
galu, și mana încetează.*

2 In acestu timpu duse Iehova lui Iosua:
Fă-ți "cuțite de pētră, și circumcide din nou
3 pre fii lui Israelu. Și Iosua 'și făcu cuțite
de pētră, și circumcise pre fii lui Israelu,
4 la delulu Arlotu (*prepuțele*). Și acesta e
causa pentru care Iosua 'i circumcise: "totu
poporulu ce a eșitu din Egiptu, parte bār-
bătescă, toți bārbați de resbelu, au muritu
in pustiu pe cale, după ce eșiră din Egiptu.
5 Că totu poporulu ce a eșitu a fostu circum-
cisu; in se totu poporulu ce s'a născutu in
pustiu pe cale, după eșirea din Egiptu,
6 nu s'a circumcisu. Că "patru-deci de ani
fii lui Israelu âmlară prin pustiu, până
ce peri totu poporulu, bārbați de resbelu,
ce eșiră din Egiptu, cari nu ascultară de
vōcea lui Iehova, și căroră s'a jurat Iehova,
că "nu-i va lăsa să vedă pământulu, pre care
l'a promis Iehova părinților lor, că-lu va
da noui, "pământulu in care curge lapte și
7 miere. Și in locul lor elu rēdică pre "fii
lor; pre acestia Iosua 'i circumcise, că ne-
circumciși erau, fiindu-că pe cale nu s'au
8 circumcisu. Și după ce sfârși de circumcisu
totu poporulu, ei rēmaseră pe locu in tabēră,
9 "până ce se vindecară. Și Iehova duse lui
Iosua: Astă-ți amu rēdicat "ocara Egiptulu
de deasupra voastră. Și s'a chiamat numele
acestui locu "Ghilgalu (*rēdicare*) până in
diua de astă-ți.

10 Și fii lui Israelu tăbērără in Ghilgalu,

și făcură pascele "in a patru-spre-decea di
a lunei, către sēră, in câmpiele Ierichonului.

De a dūoa di de pasci māncară din 11
grăul pământului, azime și prăjite, tocmai
in diua aceea.

Și "mana încetă a dūoa di, după ce mân- 12
cară din grăul pământului, și fii lui Israelu
n'avură mai multu mană; ci ei māncară in
anul acesta din venitul pământului Ca-
naanu.

*Descoperirea dumneșească la Iosua; luarea și
nimicirea Ierichonului.*

Și fiindu Iosua aprōpe de Ierichon, rē- 13
dică ochii sei și se uită, și ēccē "unū omū
sta d'inaintea lui "cu sabiă golă in mâna lui.
Și Iosua merse la d'insul, și-i duse: D'intre
ai nostri ești tu, se d'intre neamicii nostri?
Și elu duse: Nu, ci mai mare alū oștirei lui 14
Iehova acum amu venit. Și "cādēndu Iosua
cu fața la pământu, se prosternu, și-i duse:
Ce duse Domnulu meu către servulu seū?
Și mai marele oștirei lui Iehova duse lui 15
Iosua: "Scōte-ți încălciēmintele de pe picio-
rele tale; că locul pe care stai, sântu este.

6 **S**I Iosua făcu așa. Și Ierichonulu era in-
chis și păzitu de frica fiilor lui Israelu:
niminea nu eșia și niminea nu intra. Și 2
Iehova duse lui Iosua: ēccē, "amu datu in
mâna ta Ierichonulu, pre "regele seū, și pre
viteșii sei de oștire. Voi să incunjurăți ce- 3
tatea, toți ōmenii de resbelu, rotindu-vē in
jurulu cetății o dată; așa să faci șese zile;
Și șapte preuți să pōrte șapte trimbiți din 4
cornu de berbece înaintea chivotului; și in
diua a șeptea să incunjurăți cetatea de șapte
ori; și "preuții să sune din trimbiți. Și va 5
fi, cându cornulu de berbece va suna într'o
intinsōre, și voi veți auzi sunetul trimbiței,
totu poporulu să strige cu tāră, și zidulu
cetății va cādē supu sine, și poporulu se
va sui fie-care dreptu înaintea sa.

Și chiamă Iosua, fiul lui Nunū, preuți, 6
și li duse: Rēdicați chivotulu legei, și șapte
preuți să pōrte șapte trimbiți din cornu de
berbece înaintea chivotului lui Iehova. Și 7
duse către popor: Treceti, și inconjurați
cetatea, și cei ce sânt inarmați să trecă
înaintea chivotului lui Iehova.

Și cându Iosua vorbi către popor, cei 8
șapte preuți trecură înainte, purtându șapte
trimbiți de berbece înaintea lui Iehova, ei
sunau din trimbiți, și chivotulu legei lui

o Cap. 3. 17.
p Eod. 14. 21.
q 1 Reg. 8. 42.
43.
2 Reg. 19. 19.
Ps. 106. 8.
r Eod. 15. 16.
1 Cron. 29. 12.
Ps. 89. 13.

s Eod. 14. 31.
Deut. 6. 2.
Ps. 89. 7.
Ier. 10. 7.
—
Capitulu 5.
a Eod. 15. 14.
15.

b Num. 13. 29.
Cap. 2. 9, 10.
11.
Ps. 48. 6.
Ezec. 21. 7.
c 1 Reg. 10. 5.
d Eod. 4. 25.
e Num. 14. 29. &
26. 64, 65.

f Deut. 2. 16.
Num. 14. 33.
Deut. 1. 3. &
2. 7, 14.
Ps. 95. 10.
g Num. 14. 23.
Ps. 95. 11.
Ebr. 3. 11.

h Eod. 3. 8.
i Num. 14. 31.
Deut. 1. 39.
j Vede Fac. 34.
25.
k Fac. 34. 14.
1 Sam. 14. 6.
Vede Lev. 18.

3.
Cap. 24. 14.
Ezec. 20. 7. &
23. 3, 8.
l Cap. 4. 19.
m Eod. 12. 6.
Num. 9. 5.
n Eod. 16. 35.

o Fac. 18. 2. &
32. 24.
Eod. 23. 23.
Zech. 1. 8.
Fapt. 1. 10.
p Num. 22. 23.
q Fac. 17. 3.
r Eod. 3. 5.

Fapt. 7. 33.
—
Capitulu 6.
a Cap. 2. 9, 24.
& 8. 1.
b Deut. 7. 24.
c Num. 10. 8.

- 9 Iehova venia in urma lorü. Şi cei înarmaţi mergeau înaintea preuţilor, cari sunau din trîmbiţi, şi ^a cînda armatei mergea după chivotü; mergendü preuţii sunau din trîmbiţi. Şi Iosua ordină poporului, dicendü: nu strigaţi, nici să se audă vócea vóstră, şi nici unü cuvëntü să éasă din gura vóstră, până in diüa, in care vi voiü dice: Strigaţi! atunce
- 10 să strigaţi. Şi chivotulü lui Iehova încunjurá cetatea, rotindu-se o dată; şi veniră in tabără, şi maseră preste nópte in tabără.
- 11 Şi Iosua se sculă a dîoa şi de demănetă, ^a şi preuţii rădicară chivotulü lui Iehova.
- 12 Şi şapte preuţi purtândü şapte trîmbiţi de berbeci înaintea chivotului lui Iehova, mergeau sunândü din trîmbiţi, şi cei înarmaţi mergeau înaintea lorü, şi cînda armatei venia după chivotulü lui Iehova, mergendü şi sunândü din trîmbiţi. Şi ei încunjurară cetatea in diüa a dîoa o dată, şi se întórseră in tabără; așa făcură şese zile.
- 13 Şi in a şeptea di a ei se sculară in ziori de diüă, şi încunjurară cetatea in acelaşi chipü de şapte ori: numai in acea di ei încunjurară cetatea de şapte ori. Şi la a şeptea órá preuţii sunară din trîmbiţi, şi Iosua dişe către poporü: Strigaţi; că Iehova a datü voiü cetatea. Şi cetatea să fie anatema lui Iehova, ea şi totü ce este intr'însa, numai Rahabü meretricea să rămănă in viétă: ea şi totü ce este cu d'însa in casă; fiindcă ^a ea a ascunsü trămesii, pre cari i-amü tramesü. ^a Numai păziţi-vé de lucrulü anatema, ca să nu fiţi supuşî anatemei, luândü din lucrulü anatemei, şi astü-felü să faceţi tabăra lui Israelü anatema, şi să o ^a nenorociţi pre ea. Ci totü argintulü şi aurulü şi vasele de aramă şi de ferü ^a fie consacrate lui Iehova: ele să intre in tesaurulü lui Iehova.
- 14 Şi poporulü striga, şi preuţii sunau din trîmbiţi. Şi cândü poporulü audi sunetulü trîmbiţei şi inceptu a striga cu tăriă, ^a zidulü cădu suptü sine, şi poporulü se sui in cetate, fie-care dreptü înaintea sa; şi cuprinsă cetatea, ^a Nimicindü cu deservăşire totulü din cetate, de la omü până la femeî, de la ténérü până la bătrânü, şi bou, óie şi asinü, cu ascuţitulü săbiei.
- 15 Şi celorü dîoi ómenî ce iscodiră ţera li dişe Iosua: Intraţi in casa femeei meretrice, şi scóteţi femea şi totü ce este alü ei, ^a cumü i-aţi juratü ei. Şi intrară ténerii cari iscodiră, şi scóseră pre Rahabü, pre ^a părintele ei, pre muma ei, pre fraţi ei

şi totü ce era alü ei; tóte rudele ei le scóseră, şi-i puseră afară de tabăra lui Israelü.

Şi cetatea o arseră cu focü, şi totü ce ^a era intr'însa: ^a numai argintulü şi aurulü, vasele de aramă şi de ferü, le puseră in tesaurulü casei lui Iehova.

Şi Iosua lăsă in viétă pre Rahabü meretricea, casa părintelui ei şi totü ce era alü ei; şi ^a ea a locuitü in medioculü lui Israelü până in diüa de astă-di: pentru-că ea a ascunsü trămesii, pre cari Iosua i-a tramesü, ca să iscodescă Ierichonulü.

Şi Iosua jură in acelu timpü, dicendü: ^a blăstematü ^a fie înaintea lui Iehova omulü, care se va scula şi va zidi acéstă cetate a Ierichonului: elü o va întemeia asupra înteiü-născutului seü, şi asupra celui mai ténérü d'între fiilü seî va pune porţele ei.

^a Şi Iehova fu cu Iosua, şi ^a faîma lui se răspândi in tótă ţera.

Sgârcenia lui Achanü descoperită şi pedepsită.

Şi fiilü lui Israelü păcătuiră in lucrulü a ^a natemei; că ^a Achanü, fiulü lui Carmi, fiulü lui Zabdi, fiulü lui Zerahü, din semînţia lui Iuda, a luatü din anatema; şi se aprinse mânia lui Iehova in contra fiilorü lui Israelü.

Şi Iosua tramese ómenî din Ierichonü la Aiü, care se afla lângă Betü-Avenü, in partea resăritenă a Betulü, şi vorbi lorü, dicendü: Suiţi-vé, şi iscodiţi ţera. Şi bărbaţi se suiră, şi iscodiră Aiülü. Şi întorcendü-se ei la Iosua, ^a dişeră: Să nu se sue totü poporulü; ci ca la dîoe miî seü trei miî de ómenî să se sue, şi ei să bată Aiülü; nu osteni totü poporulü acolo; că ei ^a nu sînt decătü puşini.

Şi se suiră din poporü acolo ca la trei miî de ómenî; ^a şi fugiră d'înaintea ómenilorü din Aiü. Şi ómenii din Aiü uciseră d'între ei ca la trei-deci şi şese de ómenî, şi-i urmăriră ^a d'înaintea porţei până la Şebarimü, şi-i bătură la unü prăvălactü: şi ^a ánima poporului se mulă şi să făcu ca apa.

Şi Iosua ^a rupse vestmintele sale, şi cădu cu faţa la pămëntü înaintea chivotului lui Iehova, până in séră, elü şi bătrânii lui Israelü, ^a şi-şi presurară capulü cu cenuşă. Şi Iosua dişe: Vai! Dómné Iehova, ^a pentru ce tu ai trecutü poporulü acesta preste Iordanü, că să ne dai in mîna Amoreului, spre a ne perde? O, de ne-amü fi mulţumitü d'a rămăné d'incolo de Iordanü! O Dómné,

d Num. 10. 25.
e Deut. 31. 25.
f Cap. 2. 4.
g Deut. 7. 26. & 18. 17.

Cap. 7. 1, 11, 12.
h Cap. 7. 26.
i Reg. 18. 17, 18.

Iona 1. 12.
i Vers. 5.
Ebr. 11. 30.
j Deut. 7. 2.
k Cap. 2. 14.

Ebr. 11. 31.
l Cap. 2. 13.
m Vers. 19.
n Vide Mat. 1. 5.
o 1 Reg. 16. 34.

p Cap. 1. 5.
q Cap. 9. 1, 3.
Capitü 7.
a Cap. 22. 20.

b Lev. 26. 17.
Deut. 28. 25, 34.
c Cap. 2. 9, 11.
Lev. 26. 36.
Ps. 22. 14.

d Fac. 37. 29, 34.
e 1 Sam. 4. 12.
f 2 Sam. 1. 2. & 18. 19.

Neem. 9. 1.
Iov 2. 12.
f Esod. 5. 22.
g Reg. 3. 10.

ce voiû dice, după ce Israelû a întorsu dosulû înaintea neamiciloru seî? Că Cananeî şi toţi locuitorii ţerei vorû auîi, şi ne vorû incunjura, şi vorû ¹sterge numele nostru de pe pământû, şi ²ce vei face tu marelui teu nume?

10 Şi Iehova dîse lui Iosua: Scolă-te! pen-
11 tru-ce cadî tu pe faţa ta? 'Israelû a pē-
cătuitû, şi a călcătû legământulû meu, pre
care l'amû ordinarî lui, ³şi chiarû a luatû din
12 anatemă, şi încă a furatû, şi a ⁴minţitû; şi
cele *luate* le-aû pusû între vasele lorû. 'Pen-
tru acēsta fiiî lui Israelû nu potură să stee
înaintea neamiciloru lorû, ci aû înturnatû
dosulû înaintea neamiciloru lorû; fiindû-că
"s'aû făcutû anatemă; nu voiû mai fi cu voi,
dacă nu veî nimici anatemala din meîloculû
13 vostru. Scolă-te, "sântescce poporulû, şi dî:
"Sântiţi-vē pe mâne; că aşa dîce Iehova Dum-
neşeulû lui Israelû: anatemă *este* in meî-
loculû teu, Israele; nu vei putē să stai
înaintea neamiciloru teî, până ce nu veî
14 scōte anatema din meîloculû vostru. Decî
voi să vē apropiatî demânēta duple semîn-
ţiele vōstre, şi semînţia, pre care ⁵Iehova o
va nimeri, să se apropie duple nēmuri: şi
nēmulû, pre care Iehova 'lû va nimeri, să
se apropie duple case, şi casa, pre care
Iehova o va nimeri, să se apropie duple
15 capete. "Şi va fi, cā celû ce se va nimeri
cu lucru anatemă, să se ardă cu focû, pre
elû şi totû ce *este* a lui; pentru-că a ⁶cal-
cătû legământulû lui Iehova, şi a ⁷făcutû
faptă de ruşine in Israelû.

16 Şi Iosua se sculă de demânēta, şi apro-
piă pre Israelû duple semînţiele sale; şi se-
mînţia lui Iuda fu nimerită. Şi apropiă nē-
murile lui Iuda, şi nimeri nēmulû Zarhiî-
lorû; şi apropiîndû nēmulû Zarhiîlorû duple
18 case, fu nimeritû Zabdi. Şi apropiîndû casa
acestui duple capete, 'fu nimeritû Achanû,
fiulû lui Carmi, fiulû lui Zabdi, fiulû lui
Zerachû, din semînţia lui Iuda.

19 Şi Iosua dîse lui Achanû: Fiulû meu, "dă
acumû mărire lui Iehova Dumneşeulû lui
Israelû, şi "mărturisesce-te lui, şi "spune-mî
acumû ceea ce ai făcutû; nu ascunde ni-
micû de mine. Şi Achanû respunse lui
Iosua, şi dîse: Intr'adeverû, eû amû pēcā-
tuitû lui Iehova, Dumneşeulû lui Israelû,
21 şi amû făcutû cutare şi cutare *lucru*; Amû
vedutû o mantîă babilonică frumōsă, şi duoe
sute sicli de argintû şi o placă de aurû, in
greutate de cinci-şeci de sicli, şi, poftindu-le

le-amû luatû; şi ecce, *sînt* îngropate in pā-
mentû, in cortulû meu, şi argintulû *este*
suptû *mantîă*.

Şi Iosua trāmesce ômeni, cari alergarā 22
la cortû, şi ecce *mantîă* ascunsă in cortulû
lui, şi argintulû *era* supţû d'insa. Şi luarā 23
acestea din cortû, şi le aduserā la Iosua şi
la toţi fiiî lui Israelû, şi le-aû pusû inain-
tea lui Iehova.

Şi Iosua impreună cu totû Israelulû lu- 24
ândû pre Achanû, fiulû lui Zerahû, cumû
şi argintulû şi mantîă şi placa de aurû,
şi pre fiiî seî şi pre fiicele sale, şi boî seî
şi asiniî seî şi oile sale, şi cortulû seû, şi
tōte ale lui, le aduserā in ¹valea Achorû.
Şi Iosua dîse: "Pentru-ce ne-ai nenorocitû? 25
Iehova te va nenoroci pre tine in acēstă
dî. "Şi totû Israelulû 'î uciserā cu petre, şi-
i arserā cu focû, după ce 'î uciserā cu petre.
Şi ei ²redicarā asupra lui o movilă mare de 26
petre, *ce stă* până in dîia de astă-dî. Şi
³Iehova se întōrse din aprinderea mănîei lui.
Pentru aceea numele locului aceluia se
chiamă: ⁴Valea lui Achorû, până in dîia de
astă-dî.

Luarea şi perderea Aiului.

SI Iehova dîse lui Iosua: "Nu te teme şi 8
nu te spāimental! Iē cu tine pre totû
poporulû de resbelû, şi scolă-te, şi sue-te
la Aiû; ecce ¹amû datû in mână ta pre re-
gele din Aiû, pre poporulû seû, cetatea sa
şi ţera sa. Şi tu vei face *cetăţei* Aiû, cumû 2
şi regelui ei, duple cumû ai făcutû 'Ieri-
chonului şi regelui seû; numai ²prada ei şi
vitele ei să le prādaţi pentru voi. Pune
pāndiri cetăţei din îndērēptulû ei.

Şi Iosua se sculă cu totû poporulû de 3
resbelû, ca să se sue la Aiû; şi Iosua alese
trei-şeci mii de viteşi de ostire, şi-i trā-
mese nōptea. Şi elû li ordină, dicēndû: 4
Ecce, voi *cari* ¹veî pāndi cetatea din îndērēp-
tulû ei, să nu vē depārtatî multû de ceta-
tea, ci fiţi toţi gata; Şi eû şi totû popo- 5
rulû care *este* cu mine ne vomû apropia
de cetate; şi va fi, când ei vorû eşi intru
intimpinarea nōstră ca *ântēiaşi* dată, 'noî
vomû fugi d'înaintea lorû, (Că ei vorû eşi 6
după noi,) până ce 'î vomû trage de la ce-
tate; că vorû dîce: ei fugû de d'înaintea
nōstră ca şi *ântēiaşi* dată; decî noi vomû
fugi de d'înaintea lorû. Şi voi vē veî scula 7
de la pāndă, şi veî cuprinde cetatea; că
Iehova Dumneşeulû vostru o va dă in mă-

g Ps. 83. 4.	1, 2.	o Cap. 3. 5.	t 1 Sam. 14. 42.	Ps. 51. 3.	a Deut. 17. 5.	Gal. 5. 12.	7. 18. & 31. 8.
h Vede Esod. 32.	l Vede Num. 14.	p Prov. 16. 33.	u Vede 1 Sam.	Dan. 9. 4.	b Cap. 8. 29.	Isa. 65. 10.	Cap. 1. 9.
12.	45.	q Vede 1 Sam.	6. 5.	x 1 Sam. 14. 43.	2 Sam. 18. 17.	Osea 2. 15.	b Cap. 6. 2.
Num. 14. 13	Jude. 2. 14.	14. 38, 39.	Ier. 13. 16.	y Vers. 26.	Plān. 3. 58.	—	c Cap. 6. 21.
i Vers. 1.	m Deut. 7. 26.	r Vers. 11.	Ioan 9. 24.	Cap. 15. 7.	c Deut. 13. 17.	Capitulu 8.	d Deut. 20. 14.
j Cap. 6. 17, 18.	Cap. 6. 18.	s Fac. 34. 7.	v Num. 5. 6, 7.	z Cap. 6. 18.	2 Sam. 21. 14.	Capitulu 8.	e Jude. 20. 29.
k Vede Fapt. 5.	n Esod. 19. 10.	Jude. 20. 6.	2 Cron. 20. 22.	1 Cron. 2. 7.	d Vers. 24.	a Deut. 1. 21 &	f Jude. 20. 22

- 8 nele vóstre. Și după ce veți lua cetatea, să o aprindeți cu foc; după cuvântul lui Iehova să faceți. * Luați aminte, v'amur-
 9 dinat. Și Iosua 'i trimise, și ei se duseră la locul de pândă, și ședură între Betel și între Aiū, în partea apusană de la Aiū; și Iosua mase noaptea aceea în meșlocul poporului.
- 10 Și Iosua se sculă de demănăță, și numără poporul, și se sui, el și bătrânii lui
 11 Israel înaintea poporului, în spre Aiū. * Și totu poporul de resbelu, ce era cu d'insul, se sui și se apropiă, și veniră înaintea cetății, și tăbărără în partea de meșă-noapte de la Aiū, așa că valea era între ei și între Aiū.
- 12 Și elu luă ca cinci mii de omeni, pre cari 'i puseră la pândă între Betel și Aiū, în partea
 13 apusană de la Aiū. Și poporul puse totă tabăra ce era în partea despre meșă-noapte a cetății, și cōda-armatei în partea apusană a cetății, și Iosua merse în noaptea aceea în meșlocul văiei.
- 14 Și cându regele de la Aiū 'lū vėdu, omeni cetății se sculară de demănăță, se grăbiră, și eșiră întru intimpinarea lui Israel în resbelu, atât elu cât și poporul se au eșit la locul întelnirei, înaintea șesului. Și elu 'nu scia că pândă era în contră-i, din
 15 îndereptul cetății. Și Iosua și totu Israelul 'prefăcendu-se a fi bătuti, fugiră pe calea
 16 spre pustiu. Și totu poporul ce era în Aiū fu chiămatu spre a-i urmări, și ei urmăriră
 17 pre Iosua, și așa fură trași din cetate. Și nu rămase omu în Aiū și în Betel, care să nu fie eșit după Israel, lăsându cetatea deschisă, și urmărindu pre Israel.
- 18 Și Iehova dișe lui Iosua: Intinde lancea ce este în mâna ta către Aiū; că o voi da în mâna ta. Și Iosua intinse lancea, ce
 19 era în mâna lui, către cetate. Și pândășii se sculară cu grăbire din locul lor, și alergară indată ce elu intinse mâna sa, și veniră în cetate, și o luară, și grăbiră a da
 20 focu cetății. Și omeni din Aiū uitându-se îndereptu, priviră, și ecce, fumulu cetății se suia până la ceriu, și nu li era indēmănă a fugi încōce ori incolo; și poporul ce fugia spre pustiu se întorseră în contra ce-
 21 lor ce-lu urmăria. Și Iosua și totu Israelul vėdendu, că pândășii au luat cetatea, și că fumulu cetății se suia în sus, se întorseră, și bătură pre omeni din Aiū.
- 22 Cei-l-alți asemenea eșiră din cetate spre intimpinarea lor, așa că ei erau în meșlocul Israeliților, unii fiind dincōce și

alți d'incolo; și-i bătură, * încātu nu li rămase mēntuit și scăpat. Și pre regele
 23 din Aiū 'lū prinseră viu, și-l aduseră la Iosua.

Și după ce Israelu sfârșiuciderea tuturor locuitorilor din Aiū în câmpu și în pustiu, unde ei i-au urmărit, și toți cădură prin ascuțitul săbiei, până ce fură nimiciți, totu Israelul se întorse la Aiū, și-lu bătură cu ascuțitul săbiei. Toți acei cari
 25 cădură în această vii, de la om până la femeă, fură două-spre-dece mii, toți omenii din Aiū. Și Iosua nu întorse mâna sa, pre
 26 care o intinsese cu lancea, până cându se nimiciră cu desevârșire toți locuitorii din Aiū. 'Israelu prădă pentru sine numai vitele
 27 și prada acestei cetăți, după cuvântul lui Iehova, pre care-lu * ordină lui Iosua. Și
 28 Iosua arse Aiul, și-lu prefăcu într-o * grămadă de ruini perpetue, până în ziua de astăzi. * Și spēndură pre regele din Aiū de
 29 un lemn până la timpul serei; și * cându sōrele apunea, Iosua ordină să se cobōre cadavrul lui de pe lemn, și ei 'lū aruncară la intrare, în pōrta cetății, și deasupra lui 'înălțară o mare movilă de petre, până în ziua de astăzi.

Legea cetii pe munți Ebal și Gherizim.

Și Iosua zidi altar lui Iehova, Dum-
 30 neșul lui Israel, pe * muntele Ebal. După cum Moisi, servul lui Iehova, a
 31 ordinară fiilor lui Israel, cum este scris în * cartea legi lui Moisi: Unu altar din petre întregi, asupra cărora ferul nu s'a redicat. Și ei aduseră deasupra lui olocauste lui Iehova, și 'sacrificară sacrificii de bucuriă. Și * elu scris acolo pe petre o copii
 32 a legi lui Moisi, pre care elu o scris înaintea fiilor lui Israel. Și totu Israelul
 33 și bătrânii sei, și diregătorii și judecătorii sei au stătu d'incōce și d'incolo de chivotu, față în față cu preuți, cei din Leviți, * cari purtau chivotul legi lui Iehova, atât
 34 * străinul cât și moscēnul; jumătate din ei erau indreptul muntelui Gherizim, și cea-l-altă jumătate în dreptul muntelui Ebal; * după cum Moisi, servul lui Iehova, a ordinară antēiași dată, ca să bine-cuvēteze pre poporul lui Israel. Și după aceea
 35 * elu ceti tōte cuvintele legi, * bine-cuvēntările și blăstemele, după totu ce este scris în cartea legi. Nu era cuvēntu din tōte
 36 câte a ordinară Moisi, pre care Iosua să nu-lu fi cetit înaintea întregi adunări a lui Israel, * și femeelor, copiilor și * străinului, ce āmba în meșlocul lor.

g 2 Sam. 13. 28.

h Vers. 5.

i Judc. 20. 34.

j Eccl. 9. 12.

k Judc. 20. 36.

etc.

l Deut. 7. 2.

m Num. 31. 22.

n Vers. 2.

o Deut. 18. 16.

p Cap. 10. 26.

q Ps. 107. 40. &

r 110. 5.

s Deut. 21. 23.

t Cap. 10. 27.

u Cap. 7. 26. &

v 10. 27.

w Deut. 27. 4, 5.

x Esod. 20. 25.

y Deut. 27. 5, 6.

z Esod. 20. 24.

aa Deut. 27. 2, 3.

ab Deut. 31. 9, 25.

ac Deut. 31. 12.

ad Deut. 11. 29.

ae & 27. 12.

af Deut. 31. 11.

ag Neom. 8. 3.

ah Deut. 28. 2, 15,

ai & 29. 20.

aj 21. & 30. 19

ak Deut. 31. 12

al Vers. 33.

am —

Ghibeonii cîştigă prin vicleşugul învolă de pace.

- 9 **S**I după ce au auzit de aceste toţi regii de d'incôce de Iordanu, cei din munte şi din şes, şi cei din totu malul "mărei celei mari in dreptul Libanului: "Heteulă, Amoreulă, Cananeulă, Ferizeulă, Heveulă şi Iebuseulă, "Ei se adunară toţi într'o înţelegere, spre a se bate cu Iosua şi cu Israelu.
- 2 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.
- 3 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.
- 7 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.
- 10 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.
- 12 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.
- 14 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.
- 16 "Au auzit şi locuitorii "Ghibeonului ceea ce Iosua a făcutu Ierichonului şi Aiului. Şi făcură şi ei vicleşug: că se duseră, şi-şi pregătiră merinde, şi luară saci vechi pe asinii lor, şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite, şi încălţăminte vechi şi cârpite in piclozele lor, cum şi vestminte vechi asupra lor, şi toate pânile lor de merinde erau uscate şi mucedde. Şi veniră la Iosua, 'in tabără la Ghilgalu, şi diseră lui şi barbaţilor lui Israelu: Noi am venit dintr'o ţeră depărtată, acum decî incheiaţi legămîntu cu noi.

după ce incheiară legămîntu cu ei, au auzit că ei erau vecinii lor, şi că locuiau între ei: Că fiii lui Israelu plecară, şi veniră 17 in cetăţile lor a treia zi. Şi cetăţile lor "erau: Ghibeonu, Cefira, Beerotu şi Kiriati-learimu. Şi fiii lui Israelu nu-i bătură, "fi- 18 indă-că mai marii comunităţii s'au jurat lor pe Iehova, Dumneşcului lui Israelu.

Şi totă comunitatea murmură asupra mai marilor. Şi toţi mai marii diseră către 19 întreaga comunitatea: Noi ne-am jurat lor pe Iehova, Dumneşcului lui Israelu; decî nu ne putem atinge de ei. Acăsta li vom 20 face: vom cruşa viaţa lor, ca să nu fie "asupra noastră mîniă, pentru jurămîntul pre care l'am jurat lor. Şi mai marii 21 diseră lor: Să trăescă, dară să fie "tăiaţi de lemne şi cărători de apă pentru întreaga comunitate; cum mai marii "li promiseră.

Şi Iosua "i chiamă, şi li vorbi, dicîndu: 22 Pentru-ce ne-aţi incelat, dicîndu: "Noi sîntem foarte departe de voi, cîndu "locuiţi in meşlocul nostru? Şi acum, voi sînteţi 23 "blăstemaţi, şi nu veţi înceta a fi sclavi, "tăiaţi de lemne şi cărători de apă pentru casa Dumneşcului meu. Şi ei responderă 24 lui Iosua, dicîndu: Fiindă-că servii tei au auzit ceea ce Iehova Dumneşcului tei a "ordinat lui Moisi, servul lui, ca să de- 25 voui totă ţera, şi să nimicească pre toţi locuitorii ţerei d'inaştea voastră; pentru acăsta "temîndu-ne foarte faţă cu voi de viaţa noastră, am făcut acăsta. Şi acum 26 ecce-ne "in mîna ta, şi duple cum este bine şi drept in ochii tei a ni face, fă! Şi el li făcu așa, şi-i mîntui din mîna fi- 27 lor lui Israelu, şi nu-i a omorî. Şi in ziua aceea "i făcu "Iosua tăiaţi de lemne şi cărători de apă pentru comunitatea şi pentru altarul lui Iehova, până in ziua de "astă-zi, in locul pre care el l'ar alege.

Cinci regi in amîca Canaanului învingi.

- 9 **S**I dacă au auzit Adoni-Tepecu, regele Ieru- 10 salimului, că "Iosua a luat Aiulu, şi l'a nimicit, că precum a făcutu Ierichonului şi regelui se, așa a făcutu "Aiulu şi regelui se, şi "că locuitorii din Ghibeonu au făcutu pace cu Israelu, şi că erau in meşlocul lui, "Tremură foarte, fiindă-că Ghibeonul era 2 cetate mare, ca una din cetăţile domnesci, şi că ea era mai mare decît Aiulu, şi toţi barbaţii ei erau viteşi. Şi Adoni-Tepecu, 3 regele Ierusalimului, trăsese la Hohamu,

Cap. 9.	e Cap. 6. 27.	2 Reg. 10. 5.	Vede Jud. 1. 1.
a Num. 34. 6.	f Cap. 5. 10.	j Deut. 20. 15.	1 Sam. 22. 10.
b Esod. 3. 17. &	g Cap. 11. 19.	k Esod. 15. 14.	& 23. 10, 11. &
23. 23.	h Esod. 23. 32.	l Ios. 9. 10.	30. 8.
c Ps. 83. 3, 5.	i Deut. 7. 2. &	m Num. 21. 24.	2 Sam. 2. 1. &
d Cap. 10. 2.	j Deut. 20. 16.	n Num. 33.	5. 19.
2 Sam. 21. 1,	k Jud. 2. 2.	o Num. 27. 21.	n Cap. 11. 19.
2.	l Deut. 20. 11.	p Ios. 30. 1, 2.	2 Sam. 21. 2.

o Cap. 18. 25,	15, 18, 19.	x Vers. 21, 27.	Cap. 10.
26, 28.	Zech. 5. 3, 4.	y Esod. 23. 32.	a Cap. 6. 21.
p Ezr. 2. 25.	Mal. 3. 5.	z Deut. 7. 1, 2.	b Cap. 8. 22, 26,
q Ps. 15. 4.	r Deut. 29. 11.	a Esod. 15. 14.	28.
Eccl. 5. 2.	s Vers. 15.	a Fac. 16. 6.	c Cap. 9. 15.
q Vede 2 Sam.	t Vers. 6, 9.	b Vers. 21. 23.	d Esod. 15. 14,
21. 1, 2, 6.	u Vers. 16.	c Deut. 12. 5.	15, 16.
Esod. 17. 13,	v Fac. 9. 25.	—	Deut. 11. 25.

- regele Hebronului, la Piramă, regele Iarmutului, la Iafia, regele Lachișului, și la
- 4 Debiră, regele Eglonului, dicendū: Suiți-vă la mine, și ajutați-mă, ca să batem Ghibeonul; *că a făcut pace cu Iosua și cu fiii
- 5 lui Israel. Decī se adunară și se suiră cei cinci regi ai Amoreilor: regele Ierusalimului, regele Hebronului, regele Iarmutului, regele Lachișului și regele Eglonului, ei și totă osta lor; și tăbărără înaintea Ghibeonului, și resboiră contra lui.
- 6 Și Ghibeonitii trăsese la Iosua în tabăra la Ghilgal, dicendū: Nu trage mâna ta de la servii tei, sue-te cu grăbire la noi, mântuesce-ne, și ajută-ne; că s'au adunat contra noastră toți regii Amoreilor, cari locuiesc în munte. Și Iosua se sui din Ghilgal, el și totu poporul de resbelu cu d'insul, și toți cei viteși la luptă.
- 8 Și Iehova dise lui Iosua: "Nu te teme de ei, că în mânele tale i-am dat, și nici unul din ei nu va sta înaintea ta. Și Iosua fără veste veni asupra-li, totă noptea suindu-se din Ghilgal. Și Iehova i puse în invălmășală la vederea fiilor lui Israel, și-i bătură cu mare bătaie la Ghibeon, și i-au urmărit pe calea sușului, și către Betu-Horan, și i-au bătut până la Azeka și
- 11 până la Makkeda. Și se întemplă, când ei fugiau de d'inaintea lui Israel, și ei erau la pogorișul Betu-Horan, că Iehova aruncă din ceriu petre mari asupra lor până la Azeka, și ei muriră; mai mulți erau cei ce au murit de grândină, decât acei pre cari fii lui Israel i-au ucis cu sabia.
- 12 Și Iosua vorbi către Iehova în ziua în care Iehova a dat pre Amorei fiilor lui Israel, și dise în fața lui Israel: "Sore, opresce-te asupra Ghibeonului, și tu, luno, în valea Aialonului.
- 13 Și sorele se opri, și luna stătu, până ce poporul și resbună asupra neamicilor sei. "Au nu este scrisă acesta în cartea lui Iașar (Dreptul)? Și sorele stătu în meșlocul ceriului, și nu se grăbi de a apune o zi în
- 14 trégă. Și n'a fost zi ca acesta, nici înainte, nici după aceea, că Iehova să asculte de vocea unui om; că Iehova se lupta pentru Israel.
- 15 Și Iosua și totu Israelul cu d'insul se întorse în tabăra la Ghilgal.
- 16 Eră cei cinci regi au fugit, și s'au ascuns într-o pesceră la Makkeda. Și se spuse lui Iosua, dicendū: S'au aflat cei
- 18 cinci regi într-o pesceră la Makkeda. Și

Iosua dise: Răstogoliți petre mari la gura pescerei, și puneți omeni lungă ea, ca să-i păzescă; Și voi nu vă opriți, ci urmăriți pre neamicii vostri, și bateți coda armatei lor, nu-i lăsați să intre în cetățile lor; că Iehova Dumnezeu vostru i-a dat în mânele vóstre. Și după ce Iosua și fii lui Israel sfârșiră de a-i bate cu bătaie mare forte, până la nimicirea lor, și cei ce scăpară d'între ei se traseră în cetățile întărite, Totu poporul se întorse în pace în tabăra la Iosua, la Makkeda; nimenea nu-și ascuți limba sa asupra vre-unuia d'între fii lui Israel.

Și Iosua dise: Deschideți gura pescerei, și aduceți la mine pre cei cinci regi din pesceră. Și ei făcură așa, și scoseră la d'insul din pesceră pre cei cinci regi: pre regele Ierusalimului, pre regele Hebronului, pre regele Iarmutului, pre regele Lachișului și pre regele Eglonului. Și după ce ei aduseră pre acei regi la Iosua, Iosua chiamă pre toți bărbații lui Israel, și dise către căpiteniele bărbaților de resbelu, cari merseseră cu d'insul: Aproiați-vă, puneți picioarele vóstre preste grumazii acestor regi. Și ei se apropiară, și puseră picioarele preste grumazii lor. Și Iosua dise către d'insii: "Nu vă temeți, nici nu vă spăimântați, întăriți-vă, și îmbărbătați-vă; că așa va face Iehova tuturor neamicilor vostri, cu cari vă veți lupta.

Și Iosua după acesta i bătă, și-i ucise, și-i spendură de cinci lemne, rămăind spendurați de lemne până în seră. Și către apusul soarelui Iosua ordină, și-i cobori de pe lemn, și-i aruncă în pescera în care s'ascunseseră, și au pus petre mari la gura pescerei, cari au rămas până în ziua de astăzi.

Și în acea zi Iosua luă Makkeda, o trecu prin ascuțitul săbiei, și nimici pre regele ei și pre locuitorii ei, și nu lăsă să scape nimenea; și făcu regelui de Makkeda, după cum făcu regelui Ierichonului.

După acesta Iosua, și totu Israelul cu d'insul, trecu de la Makkeda la Libna; și se luptă cu Libna. Și Iehova dădu pre ea în mânele lui Israel și pre regele ei, și o trecu prin ascuțitul săbiei și pre locuitorii ei; nu lăsă să scape nimenea din cei ce erau în ea; și făcu regelui ei, după cum făcu regelui Ierichonului.

Și de la Libna trecu Iosua, și totu Israelul cu d'insul, la Lachiș, și tăbărără

e Vers. 1.
Cap. 9. 15.
f Cap. 9. 2.
g Cap. 5. 10. &
9. 6.
A Cap. 8. 1.

i Cap. 11. 6.
Judc. 4. 14.
j Cap. 1. 5.
k Judc. 4. 15.
l Sam. 7. 10,
12.

Ps. 18. 14.
Isa. 28. 21.
m Cap. 16. 3. 5.
n Cap. 16. 35.
o Ps. 18. 13, 14.
& 77. 17.

Isa. 30. 30.
Apoc. 16. 21.
p Isa. 28. 21.
Hab. 3. 11.
q Judc. 12. 13.
r 2 Sam. 1. 18.

r Vede Isa. 38.
8.
s Deut. 1. 30.
Vers. 42.
Cap. 23. 3.

t Vers. 43.
u Esod. 11. 7.
v Ps. 107. 40. &
110. 5. & 149.
8. 9.

Isa. 26. 5, 6.
Mal. 4. 3.
x Deut. 31. 6, 8.
Cap. 1. 9.
y Deut. 3. 21. &

7. 19.
z Cap. 8. 29.
a Deut. 21. 23.
b Cap. 8. 29.
c Cap. 6. 21.

32 înaintea lui, și se luptă cu el. Și Iehova dădu în mânele lui Israelu Lachișul, pre care-lu luă în ziua a două, și-lu trecu prin ascuțitul săbiei, și pre toți locuitorii lui, după cum făcu Libnei.

33 Atuncea Horam, regele Ghezerului, se sui spre a ajuta Lachișului. Și Iosua 'lu băt, pre el și pre poporul său, că nu lăsă pre nimenea să scape.

34 Și Iosua, și totu Israelul cu d'insul, trecu de la Lachiș la Eglon, și tăbărără înaintea lui, și se luptă cu el; și-lu luară în acea zi, și-lu trecu prin ascuțitul săbiei, și pre toți locuitorii lui 'i nimici în acea zi, după cum făcu Lachișului.

36 Și Iosua, și totu Israelul cu d'insul, se sui de la Eglon la 'Hebron, și se luptă cu el. Și-lu luară, 'lu trecu prin ascuțitul săbiei, pre regele lui, toate cetățile lui și toți locuitorii lui; nu lăsă să scape nimenea, după cum făcu Eglonului. Și el 'lu nimici, pre el și toți locuitorii lui.

38 Și Iosua, și totu Israelul cu d'insul, se întorse la 'Debir, și se luptă cu el. Și-lu luă cu regele lui, și toate cetățile lui, și-lu trecu prin ascuțitul săbiei, și nimici toți locuitorii lui, nu lăsă să scape nimenea; după cum făcu Hebronului, așa făcu Debirului și regelui lui, și după cum făcu Libnei și regelui ei.

40 Astu-fel Iosua bătă totă țera, muntele, mătă-diă, câmpia, pôlele munților și pre toți regii lor, nu lăsă să scape nimenea; ci el nimici totă suflarea, după cum 'ordinase Iehova, Dumneșul lui Israelu.

41 Și Iosua 'i băt de la Kadeș-Barnea până la 'Gaza, și totă țera Goșen până la Ghibeon. Și pre toți acești regi și țerele lor le luă Iosua de o dată; 'că Iehova Dumneșul lui Israelu se luptă pentru Israelu. După aceste se întorse Iosua, și totu Israelul cu d'insul, în tabăra la Ghilgal.

Cananeii de mătă-nopte învinși.

11 **S**I dacă auți Iabinu, regele Hațorului, a-
ceste, 'trăse la Iobab, regele Madonului, și la regele 'Șimronului, și la regele 2 Acșafului, și la regii cei de cătră mătă-nopte în munți, și în câmpia spre mătă-di de 'Chinarot, și în șes, și în înălțimile de la 'Dor 3 spre apus, la Cananei spre resărit și apus, la Amoreu, la Heteu, la Ferezeu și Iebuseu în munți, 'și la Heveu supt 'Ermon 4 'in țera Mișpe. Și eșiră ei și toate tabărele cu d'insul, popor mult 'ca nășipul

celu mult de pe țămul mării, și cai și 5
cară multe forte. Și se întruniră toți a-
cești regi, și veniră și tăbărără împreună
lungă apele Meromu, ca să se lupte cu
Israelu.

Și Iehova dișe lui Iosua: 'Nu te teme de 6
ei; că mâne pe timpul acesta 'i voi da pre
ei toți uciși înaintea lui Israelu; 'cailor
lor li vei tăia venele piciorilor, și carele
lor li vei arde cu foc. Și Iosua veni 7
fără veste asupra lor, și totu poporul de
resbelu cu d'insul, aprôpe de apele Me-
romu, și se aruncară asupra lor. Și Ie- 8
hova 'i dădu în mâna lui Israelu, și ei 'i
bătură, și-i urmăriră până la Sidonulu cel
mare, până la 'Misrefot-Maimu, și până la
valea Mișpe cătră resărit, și-i bătură așa
că nu scăpă nimenea. Și Iosua li făcu, 9
'cum 'i-a dișu Iehova: cailor lor li tăia
venele piciorilor, și carele lor le arse
cu foc.

Și Iosua intorcându-se în acel timp, 10
luă Hațorul, și pre regele lui 'lu trecu
prin ascuțitul săbiei; că Hațorul mai 'na-
inte a fostu capitala tuturor acestor re-
gate. Și trecu prin ascuțitul săbiei toate 11
suflătele din el, nimicindu-le; nici o su-
flare n'a rămas; și arse cu foc Hațorul.
Și luă Iosua toate cetățile acestor regi, 12
și pre regii lor 'i trecu prin ascuțitul
săbiei, și-i nimici; 'dupre cum ordinase
Moisi, servul lui Iehova. Și toate cetă- 13
țile ce stăteau în tăcere pe deluri nu le
arse Israelu, afară de Hațorul singur, pre
care l'a ars Iosua. Și totă prada acestor 14
cetăți și vitele le prădară fii lui Israelu
pentru d'insul, numai pre omeni 'i trecu
prin ascuțitul săbiei, până ce i-au nimici-
tă: nu lăsă nici o suflare. 'Dupre cum 15
Iehova a ordinațu servul său Moisi, așa
'ordină Moisi lui Iosua, 'și Iosua făcu așa;
el nu se depărtă în nimic de toate câte a
ordinațu Iehova lui Moisi.

Și Iosua luă totă țera acesta, 'muntele, 16
și totă mătă-diă, 'totă țera Goșenului, șe-
sul și câmpia, muntele lui Israelu și șesul
lui; 'De la muntele cel pleșu, ce se înalță 17
spre Seiru, până la Baalu-Gadu în valea
Libanului supt muntele Ermon; și luă
pre 'toți regii lor, 'i băt și-i ucise. Multe 18
zile Iosua făcu resbelu cu toți acești regi.
Nu era cetate, care să fi făcutu pace 19
cu fii lui Israelu, afară de 'Heveu ce lo-
cuia în Ghibeon; toate le luară prin res-
belu. Că 'acesta era de la Iehova, că in- 20

c Vede Cap. 14.
13. & 15. 13.
Jude. 1. 10.
d Vede Cap. 15.
15.
Jude. 1. 11.

e Deut. 20. 16,
17.
f Fac. 10. 19.
g Cap. 11. 16.
h Vers. 14.

i Capul 11.
a Cap. 10. 3.
b Cap. 19. 15.
c Num. 34. 11.
d Cap. 17. 11.
Jude. 1. 27.

1 Reg. 4. 11.
e Jude. 3. 3.
f Cap. 13. 11.
g Fac. 31. 49.
h Fac. 22. 17. &
32. 12.

Jude. 7. 12.
1 Sam. 11. 5.
i Cap. 10. 8.
j 2 Sam. 8. 4.
k Cap. 13. 6.
l Vers. 6.

m Num. 33. 52.
Deut. 7. 2. &
20. 16, 17.
n Esod. 34. 11,
12.
o Deut. 7. 2.

p Cap. 1. 7.
q Cap. 12. 8.
r Cap. 10. 41.
s Cap. 12. 7.
t Deut. 7. 24.
Cap. 12. 7.

u Cap. 9. 3, 7
v Deut. 2. 30.
Jude. 14. 4.
1 Sam. 2. 25.
Rom. 12. 15.
Rom. 9. 18.

vértoşă animale lor, spre a se bate cu Israelu, ca să-i nimicéscă, fără a fi lor îndurare, ci să-i nimicéscă; *dupre cumă Iehova a ordinaţu lui Moisi.

- 21 In acelu timp veni Iosua, şi nimici pre *Anakim din munţi, din Hebronu, din Debir, din Anab, din toţi munţii lui Iuda şi din toţi munţii lui Israelu; Iosua *i nimici cu cetăţile lor. N'a rămas din Anakim în ţera fiilor lui Israelu; numai în Gaza, în *Gat şi în Aşdod a rămas din ei.
- 23 Şi Iosua luă totă ţera, *dupre tote câte a dăst Iehova lui Moisi; şi o dădu Iosua spre moscenire lui Israelu *dupre împărţirea lor în seminţii. *Şi ţera se repausă de resbelu.

Lista regilor celor învinşi.

- 12 **S**I acestia sînt regii ţerei, pre cari-i bătură fii lui Israelu, şi luă în stăpânire ţera lor d'incolo de Iordanu, spre resăritul sôrelui, *de la riul Arnonu *până la muntele Ermonu, şi totă câmpia spre resăritu: Pre *Sihonu, regele Amoreilor, care locuia în Heşbonu, domnind de la Aroeru, ce este pe malul riului Arnonu, şi de la meşilocolu riului, şi jumătate de Galaadu, până la riul Iabboku, hotarul fiilor lui 3 Ammonu; Şi *de la câmpia până la marea Chinnerotu spre resăritu, şi până la marea câmpiei, ce este Marea Sărată, spre resăritu, pe *calea către Betu-Eşimotu, şi de la mēdă-qi, suptu *pôlele muntelui Pisga; Şi *ţinutul lui Ōgu, regele Basanului, din *rēmăşiţa uriasilor, *cari locuiau în Aştarotu şi în 5 Edelei, Şi domnind *i în muntele Ermonu, *în Salca şi în totu Basanul, *până la hotarul Gheşuriţilor şi a Maacatiţilor, şi preste jumătate din Galaadu, hotarul lui Sihonu, 6 regele Heşbonului. *Pre acestia Moisi servul lui Iehova şi fii lui Israelu *i bătură; şi a datu *Moisi servul lui Iehova pământul lor moscenire Rubeniţilor, Gađiţilor şi la jumătatea din seminţia lui Manase.
- 7 Şi acestia sînt regii ţerei, pre *cari i-au bătutu Iosua şi fii lui Israelu d'incôce de Iordanu spre apus, de la Baalu-Gadu în valea Libanului până la muntele pleşu, ce se înalţă către *Seir, şi o *dădu Iosua seminţiilor lui Israelu spre moscenire dupre 8 împărţirile lor; *In munţi, în şesuri, în

câmpii, la pôlele munţilor, în pustii şi în mēdă-qi: pre *Hetei, pre Amorei, pre Cananei, pre Ferezei, pre Hevei şi pre Iebusei: *Regele Ierichonului, unulu; *regele Aiului, 9 care era în lătura Betelului, unulu; *Regele Ierusalimului, unulu; regele Hebronului unulu; Regele Iarmutului, unulu; regele 11 Lachişului, unulu; Regele Eglonului, unulu; 12 *regele Ghezerului, unulu; *Regele Debirului, unulu; regele Ghederului, unulu; Regele 14 Hormei, unulu; regele Aradului, unulu; *Regele Libnei, unulu; regele Adulamului, unulu; *Regele Makkedei, unulu; *regele Betelului, 16 unulu; Regele Tapuhei, unulu; *regele Heferului, unulu; Regele Afekului, unulu; regele 18 Laşuranului, unulu; Regele Madonului, unulu; *regele Haşorului, unulu; Regele 20 *Simronu-Meronului, unulu; regele Acşafului, unulu; Regele Taanahului, unulu; regele Me- 21 ghiddoului, unulu; *Regele Kedeşului, unulu; 22 regele Iokneamului în Carnel, unulu; Regele 23 Dorului în *înălţimea de la Doru, unulu; regele *Goimului în Ghilghali, unulu; Regele Tirtei, 24 unulu. Preste totu trei-deci şi unulu de regi.

Ţinuturi încă necucerite; hotarele seminţiilor despre resăritul Iordanului.

SI Iosua *era bătrân şi înaintat în zile, 13 şi Iehova *dise cătră d'insul: Tu esci bătrân şi înaintat în zile, şi a rămas multu pământ de stăpănit. *Acesta este 2 pământul ce a mai rămas: *Tote părţile Filistenilor şi totu *Gheşurul *De la Sihoru, 3 care este înaintea Egiptului, până la hotarul Ekronului, spre mēdă-nôpte, care se socotesce Cananeului; *cei cinci domni ai Filistenilor: din Gaza, Aşdod, Aşkalon, Gat şi Ekron; şi pre *Avei; Spre mēdă-qi 4 totă ţera Cananeilor, şi pescera ce este a Sidonienilor, *până la Afeku, până la hotarul *Amoreilor; Şi ţera *Ghibleilor şi totu 5 Libanul spre resăritul sôrelui, *de la Balalu-Gadu suptu muntele Ermon până la intrarea în Hamat; Toţi locuitorii în munţi, 6 de la Liban până la *Misrefotu-Maimu, pre toţi Sidonienii, *eu *i voi alunga de d'înaintea fiilor lui Israelu; numai tu *împarte pământul prin sorţi spre moscenire lui Israelu, cumă *i-am ordinaţu.

Acum împarte pământul acesta ca moscenire celor nouă seminţii şi la jumă-

x Deut. 20. 16, 17.
y Num. 18. 29, 33.
Deut. 1. 28.
Cap. 15. 13, 14.
z 1 Sam. 17. 4.
a Cap. 15. 46.
b Num. 34. 2, etc.
c Num. 36. 53.
Cap. 14. & 15.

& 16. & 17. & 18. & 19.
d Cap. 14. 15. & 21. 44. & 22. 4. & 23. 1.
—
Cap. 12.
a Num. 21. 24.
b Deut. 3. 8, 9.
c Num. 21. 24.
Deut. 2. 33, 36.
& 3. 6, 16.

d Deut. 3. 17.
e Cap. 13. 20.
f Deut. 3. 17. & 4. 49.
g Num. 21. 35.
Deut. 3. 4, 10.
h Deut. 3. 11.
Cap. 13. 12.
i Deut. 1. 4.
j Deut. 3. 8.
k Deut. 3. 10.
Cap. 13. 11.
l Deut. 3. 14.

m Num. 21. 24, 33.
n Num. 32. 29, 38.
Deut. 3. 11.
12.
o Cap. 13. 8.
p Fac. 14. 6. & 32. 3.
Deut. 2. 1, 4.
q Cap. 11. 23.
r Cap. 10. 40. &

11. 16.
s Esod. 3. 8. & 23. 23.
Cap. 9. 1.
t Cap. 6. 2.
u Cap. 8. 29.
v Cap. 10. 23.
w Cap. 10. 33.
y Cap. 10. 38.
z Cap. 10. 29.
a Cap. 10. 28.
b Cap. 8. 17.
Jude. 1. 22.

c 1 Reg. 4. 10.
d Cap. 11. 10.
e Cap. 11. 1. & 19. 15.
f Cap. 19. 37.
g Cap. 11. 2.
h Fac. 14. 1, 2.
Isa. 9. 1.
—
Cap. 13.
a Vede Cap. 14. 10. & 25. 1.

b Jude. 3. 1.
c Ioel 3. 4.
d Vers. 13.
e Sam. 3. 3. & 13. 37, 38.
f Ier. 2. 18.
g Jude. 3. 3.
i Sam. 6. 4, 16.
Zef. 2. 5.
h Cap. 2. 23.
a Cap. 19. 30.

i Vede Jude. 1. 34.
j 1 Reg. 5. 18.
Ps. 83. 7.
Exec. 27. 9.
k Cap. 12. 7.
l Cap. 11. 8.
m Vede Cap. 23. 13.
Jude. 2. 21, 23.
n Cap. 14. 1. 2.

8 tatea seminției lui Manase. Rubeniții și Gaditiți cu cea-l-altă jumătate din ea au luat moscenirea lor, °pre care li-a dat-o Moisi, d'incolo de Iordan spre resăritu, dupre cum Moisi servul lui Iehova li-a dat: De la Aroer, care este pe malul riului Arnon, și cetatea care este in meșlocul riului, °și totă câmpia Medeba până la Dibon; °și °tote cetățile lui Sihon, regele Amoreilor, care domnia in Heșbon, până la hotarul fiilor lui Ammon; °și Galaadul, și cuprinsul Gheșuriților și al Maacatiților, și totu muntele Ermon, și totu Basanul până la Salca; Totu regatul lui Og in Basan, care domnia in Aștarot și in Edrei, care a fost rămas din °rămășița uriașilor; °că pre acestia Moisi °i băt, și °i alungă.

13 Si fiul lui Israelu "nu alungară pre Gheșuriți și pre Maacatiți, ci Gheșuriți și Maacatiți au locuit intre fiul lui Israelu până in ziua de astă-di). °Numai seminției lui Levi elu nu i-a dat moscenire; sacrificiele cu foc ale lui Iehova, Dumneșeul lui Israelu, sunt moscenirea lor, °dupre cum a disu elu cătră d'înșii.

Impărțirile semințiilor despre resăritul Iordanului recapitulate.

15 Si Moisi dădu moscenire seminției fiilor lui Ruben, dupre nămurile lor. Cuprinsul lor fu: °de la Aroer, ce este pe malul riului Arnon, °și cetatea care este in meșlocul riului, și °tota câmpia de lungă Medeba; Heșbonul și tote cetățile sale din câmpia; Dibonul, Bamot-Baalul, Betu-Baal-Meonul, °Iaș, Kedemotul, Mefaatul, °Kiriati-Taimul, °Șibma și Tareș-Șaharul, in muntele vâiei, Si Betu-Peorul, °pólele muntelui Pisga, și Betu-Iesimotul; °și tote cetățile câmpiei, totu regatul lui Sihon regele Amoreilor, care domnia la Heșbon, °pre care-lu băt Moisi, pre elu și °mai marii Madianului, pre Evei, pre Rekeu, pre Turu, pre Huru, și pre Reba, căpitenii ale lui Sihon, locuind in țeră. Si pre °Balaamu, fiul lui Beoru, gicatorul, fiul lui Israelu °lu omoră cu sabia intre cei uciși de ei. Si hotarele fiilor lui Ruben fu Iordanul și văsăturile sale. Acesta fu moscenirea fiilor lui Ruben, dupre nămurile lor, cetățile și satele lor.

24 Si Moisi dădu moscenire seminției lui

Gadu, fiilor lui Gad, dupre nămurile lor. °Si cuprinsul lor fu: Iazeru și tote cetățile Galaadului și °jumătate din pământul fiilor lui Ammon, până la Aroer, in dreptul °Rabei; Si de la Heșbon până la Ramat-Mitpe și Betonim; și de la Mahanaim până la hotarul Debirului; Si in valea °Betu-Haramul, și Betu-Nimra, °și Sucotul și Tafonul; rămășița regatului lui Sihon, regele Heșbonului; Iordanul și văsăturile sale până in capetul °mărei Chinneret, d'incolo de Iordan spre resăritu. Acesta este moscenirea fiilor lui Gad dupre nămurile lor, cetățile și satele lor.

Si Moisi dădu moscenire jumătăței din seminția lui Manase; și a rămas moscenire jumătăței din seminția fiilor lui Manase dupre nămurile lor: Cuprinsul lor fu: de la Mahanaim, totu Basanul, totu regatul lui Og, regele Basanului, și °tote satele lui Iairu, cari sunt in Basan, șesedeci de cetăți; Si jumătate din Galaad, și °Aștarotul, și Edreul, cetăți ale regatului lui Og in Basan, erau ale °fiilor lui Machiru, fiul lui Manase, adevă a jumătății fiilor lui Machiru, dupre nămurile lor.

Aceste sunt locurile pre cari Moisi le-a dat spre moscenire in câmpia Moabului, d'incolo de Iordan, in dreptul Ierichonului spre resăritu. °Dară seminției lui Levi nu i-a dat moscenire; Iehova, Dumneșeul lui Israelu, este moscenirea lor, °dupre cum elu a vorbit cătră d'înșii.

Impărțirea antică a țerei spre apusul Iordanului.

CESTE sunt locurile, pre cari fiul lui Israelu le-au moscenit in pământul Canaan, și °pre cari le-a împărțit lor spre moscenire Eleazer preutul, și Iosua fiul lui Nun, și capii caselor părintesci ale semințiilor fiilor lui Israelu, °Dupre sortul moscenirei lor, precum a ordnat Iehova prin Moisi, la nouă seminții, și la o jumătate de seminție. °Că Moisi a fost dat moscenire la două seminții și la o jumătate de seminție d'incolo de Iordan; dară Leviților nu li-a dat moscenire intre ele. (Că °fiul lui Iosef erau două seminții, Manase și Efraim;) de aceea nu s'a dat parte Leviților in pământ, afară de cetăți spre locuință cu cuprinsurile lor, pentru turmele lor și pentru averea lor. °Cum a ordnat Iehova lui Moisi, așa făcură fiul lui Israelu, și împărțiră pământul.

Num. 32. 33.	Deut. 3. 11.	y Cap. 12. 2.	f Deut. 3. 10.	& Jude. 11. 13.	p Num. 32. 41.	Deut. 10. 9. &	& 33. 54. &
Deut. 5. 12,	Cap. 12. 4.	z Num. 21. 28.	g Num. 31. 24.	15. etc.	1 Cron. 2. 23.	18. 1, 2.	34. 13.
o 13.	i Num. 21. 24.	a Num. 21. 30.	h Num. 31. 8.	i 2 Sam. 11. 1.	q Cap. 12. 4.	—	c Cap. 13. 8, 32,
Cap. 22. 4.	35.	vers. 9.	i Num. 22. 5. &	& 12. 26.	r Num. 32. 39,	Cap. 14. 14.	35.
p Vers. 16.	u Vers. 11.	b Num. 21. 23.	j Num. 31. 8.	m Num. 32. 36.	40.	Cap. 14. 14.	d Fac. 48. 5.
Num. 21. 30.	v Num. 18. 20,	c Num. 32. 37.	k Num. 32. 35.	n Fac. 33. 17.	s Vers. 14.	a Num. 34. 17,	1 Cron. 5. 1, 2.
q Num. 21. 24,	23, 24.	d Num. 32. 38.	l Comp. Num.	1 Reg. 7. 46.	Cap. 18. 7.	18.	e Num. 35. 2.
25.	Cap. 14. 3, 4.	e Deut. 3. 17.	21. 26, 28, 29.	o Num. 34. 11.	t Num. 18. 20.	b Num. 36. 55.	Cap. 21. 2.
r Cap. 12. 5.	z Vers. 33.	Cap. 12. 3.	cu Deut. 2. 19.				

Partea lui Iuda; Calebă câştigă Hebronul.

- 6 Şi fiii lui Iuda se apropiară de Iosua în Ghilgal, şi Calebă, fiul lui Iefune, 'Kenezulă, 'i dîse: Tu ştii 'cuvîntul, pre care Iehova l'a vorbită cătră Moisi, omul lui Dumneşu, de mine şi de tine 'în Kadeş-Barnea. De patru-deci ani eramă eu, când Moisi, servul lui Iehova, 'm'a tramesă din Kadeş-Barnea, spre a iscodi pămîntul, şi i-amă adusă lui scire, precumă *era* în ânima mea. Dară 'fraţii mei ce s'aă suită cu mine, făceaă să se topescă ânima poporului, dară eu 'uramă pe deplină lui Iehova, Dumneşul meu. Şi Moisi jură în acea zi, dîcînd: 'In adevăr! pămîntul, 'pre care a călcată piciorulă teă, va fi spre moscenire tie şi fiiloră tei în eternă, că tu ai urmată pe deplină lui Iehova, Dumneşul meu.
- 10 Şi acumă ecce Iehova mî-a păstrată vieşă, 'dupre cumă a vorbită, acesti patru-deci şi cinci de ani, de cândă Iehova a vorbită cuvîntulă acestă cătră Moisi, cândă Israelă ambლა prin pustii; şi acumă ecce, eu astă-zi 'sunt de optă-deci şi cinci de ani. 'Astă-zi încă *sunt* totă aşa de tare ca şi în ziua în care m'a tramesă Moisi; cumă *era* puterea mea atuncea, aşa *este* puterea mea acumă pentru resbelă, pentru 'a eşi şi pentru a intra. Acumă deci, dă-mi muntele acesta, despre care Iehova a vorbită în ziua aceea; că tu ai audită în ziua aceea, că acolo *sunt* 'Anakimă, şi cetăţi mari şi întărite; 'pote, Iehova *va fi* cu mine, şi-i 'voiă alunga, dupre cumă a vorbită Iehova.
- 13 Şi Iosua 'bine-cuvîntă pre Calebă, fiulă lui Iefune, 'şi-i dădu Hebronulă spre moscenire. Astă-felă 'Hebronulă se făcu moscenire lui Calebă, fiulă lui Iefune, Kenezulă, până în ziua de astă-zi; pentru-că 'pe deplină urmă elă lui Iehova, Dumneşulă lui Israelă. Şi 'numele Hebronulă mai 'nainte *era* Kiriati-Arba (*cetatea lui Arba*), care *era* celă mai mare omă între Anakimă: 'Şi pămîntulă avu repausă de resbelă.
- 15 **S**I acesta fu sortulă seminţiei fiiloră lui Iuda dupre nêmurile loră; 'la hotarele Edomulă 'pustiulă Zină spre mēdă-zi *fu* hotarulă celă mai despre mēdă-zi.
- 2 Şi hotarulă loră despre mēdă-zi incepu de la capetulă Mărei Sărate, de la sinulă ce
- 3 căută spre mēdă-zi; Şi eşiă spre resărită 'cătră suişului Acrabbimă, trecea spre Zină, şi suindu-se de la mēdă-zi spre Kadeş-Bar-

nea, merse mai departe spre Hebronă; şi suindu-se spre Adară, se întorcea spre Karkaa; Şi trecea 'spre Aţmonă, şi eşiă la riulă Egiptulă; aşa că eşirile acestui hotară *erau* la mare. Acestă să fie hotarulă vostră spre mēdă-zi.

Şi hotarulă spre resărită *fu* Marea Sărată, până la capetulă Iordanulă.

Şi hotarulă despre mēdă-nôpte incepu de la sinulă mării *ce este* la capetulă Iordanulă. Şi acestă hotară se suia până la 'Betu-Hogla, şi trecîndă în partea de cătră mēdă-nôpte a Betu-Arabei, se sui hotarulă până 'la pētra lui Bohană, fiulă lui Rubenă. Şi hotarulă se suia *mai departe* la Debiră de la 'valea lui Acară, spre mēdă-nôpte, căntîndă spre Ghilgală, care *este* în dreptulă suişului Adumimă, *ce este* în partea de mēdă-zi a riulă; şi hotarulă trecea spre apele de la Enu-Şemeşă, şi eşirile lui *erau* până la 'Enu-Rogelă. Şi hotarulă se suia 'prin valea fiulă lui Hinnomă cătră laturea 'Iebuseulă spre mēdă-zi; acesta 'Ierusalimulă; şi hotarulă se suia până la vērfulă muntelă, care *este* în dreptă cu valea lui Hinnomă spre apusă, la capetulă 'vălei Refaimiloră spre mēdă-nôpte. Şi hotarulă acesta se întindea de la vērfulă muntelă până la 'fontăna apeloră Neftoa, şi eşiă la cetăţile muntelă Efronă; apoi hotarulă se întindea 'la Baala, sēu 'Kiriati-Iearimă. Şi hotarulă se întorcea de la Baala spre apusă cătră muntele Seiră, trecîndă spre laturea muntelă Iearimă, sēu Chesalonă, spre mēdă-nôpte; şi se coborî la Betu-Şemeşă, trecîndă spre 'Timna. Apoi hotarulă eşiă la laturea 'Ekronulă spre mēdă-nôpte; şi se întindea hotarulă cătră Sicromă, şi mergîndă înainte spre muntele Baala, eşiă la Labneelă; şi eşirile hotarulă *erau* la mare.

Şi hotarulă despre apusă *era* 'marea cea mare, şi marginea ei.

Acestă *este* hotarulă fiiloră lui Iuda din jură împrejură dupre nêmurile loră.

'Şi lui Calebă, fiulă lui Iefune, 'i s'a dată parte între fiii lui Iuda, dupre ordinulă lui Iehova cătră Iosua: 'cetatea lui Arba, părintele lui Anakă, carea *este* Hebronulă. Şi Calebă alungă de acolo pre 'cei trei fii ai lui Anakă: pre 'Şeşai, pre Ahimană şi pre Talmai, fiii lui Anakă. Şi 'de acolo se sui la locuitoră din Debiră; eră numele Debirulă mai 'nainte *era* Kiriati-Seferă. 'Şi 16

f Num. 33. 12. & Cap. 15. 17.	52.	n Num. 14. 30.	Jude. 1. 20.	z Vers. 8, 9.	d Num. 34. 5.	Jude. 1. 21. & 19. 10.	Num. 34. 6, 7.
g Num. 14. 24, 30.	k Num. 14. 24.	o Vede Dent. 34. 7.	t Cap. 23. 6.	y Fac. 23. 2.	e Cap. 18. 19.	r Cap. 14. 13.	
Deut. 1. 36, 38.	l Num. 14. 23, 24.	p Dent. 31. 2.	u Cap. 10. 37. & 15. 13.	z Cap. 15. 13.	f Cap. 18. 17.	k Cap. 18. 16.	r Cap. 14. 15.
A Num. 13. 26.	Deut. 1. 36.	q Num. 13. 28, 35.	Jude. 1. 20.	s Cap. 11. 23.	g Cap. 7. 26.	l Cap. 18. 15.	t Jude. 1. 10, - 20.
i Num. 13. 6. & 14. 6.	Cap. 1. 3.	r Ps. 18. 32, 34. & 60. 13.	Vede Cap. 21. 11, 12.	Capitlu 15.	h 1 Sam. 17. 17.	m 1 Cron. 13. 6.	u Num. 13. 23.
j Num. 13. 31.	m Vede Num. 13. 22.	s Rom. 8. 31.	1 Cron. 6. 56.	a Num. 34. 3.	1 Reg. 1. 9.	n Jude. 18. 13.	v Cap. 10. 38.
		t Cap. 15. 14.	u Cap. 21. 13.	b Num. 33. 36.	2 Reg. 23. 10.	o Fac. 38. 13.	w Jude. 1. 11.
				c Num. 34. 4.	Ier. 19. 2, 6.	p Cap. 19. 43.	x Jude. 1. 12.
					j Cap. 18. 28.	q Vers. 47.	

Calebă diŝe: Celuŝi ce va bate ŝi va cuprinde Kiriati-Seferulă, eă 'i voiŝi da pre fiŝa mea

17 Acŝa de femeă. Ŝi ' Otnielă, ' fiulă lui Kenază, fiulă lui Calebă, ' lă luă; ŝi elă 'i

18 dădu pre fiŝa ŝa Acŝa de femeă. ' Ŝi se întâmplă cândă ea veni la *dinsulă*, că ea s'a sfătuită cu elă să cêră de la părintele ei o têrănă; ŝi ' ea se dădu josă de pe asină;

19 ŝi Calebă 'i diŝe: Ce voeŝi? Ŝi ea a diŝu: Dă-mi ' bine-cuvântare; că tu m-ai dată pământă secetosă, dă-mi ŝi isvoră de apă. Ŝi elă 'i dădu isvôrele cele de susă ŝi isvôrele cele de josă.

20 Acêŝta *este* moscenirea seminției fiiloră lui Iuda duple nêmurile loră.

21 Ŝi cetățile din capetăulă seminției fiiloră lui Iuda cătră hotarulă Edomulă spre mêtă-

22 di fură: Kabteelulă, Ederulă, Iagurulă; Kina,

23 Dimona, Adada, Kedeŝulă, Hațorulă, Itanulă,

24 25 Zifulă, Teelemulă, Bealotulă; Hațorulă, Hadata, Kiriotulă, Hețronulă, care *este* Hațorulă:

26 27 Amamiulă, Șema, Molada; Hațară-Gada,

28 Heșmonulă, Betă-Paletulă, Hațară-Șualulă,

29 Beeră-Șeba, Bizioțea; Baala, Iimulă, Ețemulă;

30 31 Eltoladulă, Chesilulă, Horma; ' Tiklagulă,

32 Madmanna, Sansanna; Lebaotulă, Șilhimulă, Ainulă ŝi Rimmonulă; tôte cetățile: dăoê-

33 deci ŝi nouă cu satele loră.

34 In șesă *eraă*: ' Eștaolulă, Torea, Așna;

35 Zanoahulă, Enă-Ganimulă, Tappuahulă, Enamulă, Iarmutulă, Adullamulă, Soco, Azeka,

36 Șaaraimulă, Aditaimulă, Ghedera, Ghederotaimulă: patru-spre-dece cetăți cu satele loră;

37 38 Tenanulă, Hadașa, Migdală-Gadulă, Dilecanulă, Mițpe, ' Iokteelulă, Lachișulă, Boțkatulă,

39 Eglonulă, Cabbonulă, Laamanulă, Kitlișulă,

40 Ghederotulă, Betă-Dagonulă, Naama, Mak-

41 keda: șese-spre-dece cetăți cu satele loră;

42 43 Libna, Eterulă, Așanulă, Ifta, Așna, Nețibulă,

44 Keila, Aczibilă ŝi Mareșa: nouă cetăți cu

45 satele loră; Ekronulă cu cetățile ŝi satele

46 sale; De la Ekronă până la mare, tôte

47 vecinătățile Așdodulă, cu satele loră; Aș-

48 dodulă cu cetățile ŝi satele sale, Gaza cu

49 50 cetățile ŝi satele sale, până la ' riulă Egiptulă, ŝi ' marea cea mare ŝi marginile ei.

51 Ŝi in munți *eraă*: Șamirulă, Iatirulă, Soco,

52 53 Danna, Kiriati-Sanna, care *este* Debirulă, Anabulă, Eștemo, Animulă, ' Goșenulă, Holonulă ŝi Ghilo, ună-spre-dece cetăți cu satele

54 55 loră; Arabulă, Duma, Eșeanulă, Tanumulă, Betă-Tappua, Afeka, Humta, ' Kiriati-Arba, care *este* Hebronulă, ŝi Tiorulă: nouă cetăți cu satele loră; Maonulă, Carmelulă, Zifulă,

Iuta, Ezreelulă, Iokdeamulă, Zanoa, Cainulă, 56 57

Ghibea, ŝi Timna: dece cetăți cu satele loră;

Halulă, Betă-Turulă, Ghedorulă, Maaratulă, 58 59

Betă-Anotulă ŝi Eltekonulă: șese cetăți cu satele loră; ' Kiriati-Baalulă, care *este* Ki-

60 riată-Iearimulă, ŝi Rabba: dăoê cetăți cu satele loră.

In pustii *eraă*: Betă-Haraba, Middinulă, 61

ŝi Secaca, Nibșanulă, Cetatea-Șarei, ŝi En- 62

Ghedi: șese cetăți cu satele loră.

Ŝi pre Iebusei, locuitorii Ierusalimulă, 63

' fiulă lui Iuda nu putără să-i alunge; ' ci

Iebuseii aă locuită cu fiulă lui Iuda in Ieru-

64 salimă până in diăa de astă-di.

Părțile lui Efraimă ŝi a lui Manase.

SI a cădută sorțulă fiiloră lui Iosefă de 16

la Iordană lăngă Ierichonă, până la apele Ierichonulă cătră resărită, spre

pustiulă ce se sue de la Ierichonă spre munți

Betă-Elă, ŝi eșia de la Betă-Elă spre ' Luză, 2

trecendă la hotarulă lui Archi spre Atarotă,

ŝi se coboră spre apusă până la hotarulă 3

lașeti, ŝi până ' la hotarulă Betă-Horonulă

de josă, ŝi până la ' Ghezeră; ŝi eșirile lui

eraă la mare. ' Ŝi fiulă lui Iosefă, Manase 4

ŝi Efraimă, luară moscenirea loră.

Ŝi hotarele fiiloră lui Efraimă duple

5 nêmurile loră, hotarele moscenirei loră spre resărită, eraă: ' Atarotă-Addarulă până ' la

Betă-Horonulă de susă. Ŝi hotarulă eșia 6

spre mare la ' Micmetahă in partea de mêtă-

nôpte; ŝi hotarulă se întorcea spre resă-

7 rită până la Taanată-Șilo, ŝi trecea spre resărită la Ianoha; Ŝi pogorindu-se de la

8 Ianoha la Atarotă ' ŝi la Naarată, atingea Ierichonulă, ŝi eșia la Iordană. De la Tappua

9 hotarulă mergea spre apusă până la ' pârulă Kana, ŝi eșirile lui eraă la mare.

Acêŝta *este* moscenirea seminției fiiloră lui

Efraimă duple nêmurile loră, Cu ' cetățile 10

ce s'aă osebită pentru fiulă lui Efraimă între moscenirea fiiloră lui Manase, tôte ce-

11 tățile cu satele loră. ' Ŝi ei nu alungară pre Cananeii ce locuiau in Ghezeră; ci Ca-

12 naneii aă rămasă in meșiloculă lui Efraimă până in diăa de astă-di, ŝi se făcură tributari.

SI a fostă ună sorță pentru seminția lui Ma-

13 nase, (fiindă-că elă *era* ' ântiă-născutulă lui Iosefă), *adeacă* pentru ' Machiră, ântiă-nă-

14 scutulă lui Manase, părintele lui Galaadă; că elă fu bărbată de resbelă, pentru aceea elă

15 avă ' Galaadulă ŝi Basanulă. Ŝi a fostă ŝi ună 2

16 sorță pentru ' cei-l-âlți fi ai lui Manase duple

y Jude. 1. 13. &
3. 9.
s Num. 32. 12.
Cap. 14. 6.
a Jude. 1. 14.
b Vede Fac. 24.
64.

1 Sam. 25. 23.
c Fac. 35. 11.
d 1 Sam. 27. 6.
e Num. 13. 23.
f 2 Reg. 14. 7.
g Vers. 4.
h Num. 34. 6.

i Cap. 10. 41. &
11. 16.
j Vers. 13.
k Cap. 14. 15.
l Cap. 18. 14.
m Vede Jude. 1.
8, 21.

2 Sam. 5. 6.
n Jude. 1. 21.
—
Capitulă 16.
o Cap. 18. 13.
p Jude. 1. 28.

b Cap. 18. 13.
c 2 Cron. 8. 5.
d 1 Cron. 7. 28.
e 1 Reg. 9. 15.
f Cap. 17. 14.
g Jude. 1. 29.
h Vede 1 Reg.
9. 16.

g Cap. 17. 7.
h 1 Cron. 7. 28.
i Cap. 17. 9.
j Cap. 17. 9.
k Jude. 1. 29.
l Vede 1 Reg.
9. 16.

Capitulă 17.
a Fac. 41. 51 &
46. 20. & 48.
18.
b Fac. 50. 28.

Num. 26. 29.
& 32. 29. 40.
1 Cron. 7. 14.
d Deut. 3. 15.
e Num. 26. 29—
32.

némurile lor, *pentru fiii lui Abiezer, pentru fiii lui Helek, *pentru fiii lui Azriel, pentru fiii lui Şechem, *pentru fiii lui Hefer, şi pentru fiii lui Şemida. Aceştia *sunt* fiii de partea bărbătească ai lui Manase, fiul lui Iosef, după némurile lor.

- 3 Şi ^aTeofead, fiul lui Hefer, fiul lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase, nu avea fiu, ci fete; şi acestea *sunt* numele fetelor sale: Mahla, Noa, Hogla, 4 Milca şi Tirza. Şi ele se apropiară de ^eEleazar preutul, şi de Iosua fiul lui Nun, şi de mai mari, dicându: ⁱIehova a ordonat lui Moisi să ni dea moscenire între fraţii nostri. Şi el li-a dat lor, după ordinul lui Iehova, moscenire între fraţii părintelui lor.

- 5 Şi cădură lui Manase zece părţi afară de pământul Galaad şi Basan, cari *erau* dincolo de Iordan; Fiindcă fetele lui Manase luară moscenirea între fiii lui; şi pământul Galaad ^{li}avură cei-l-alţi fii ai lui Manase.

- 7 Şi hotarul lui Manase fu de la Asser până la ^aMicmetah, *ce este* înaintea Şechemului; şi hotarul mergea spre dreapta până la 8 locuitorii din Enū-Tappua. Pământul Tappua cădu lui Manase; ^{eră} ⁱTappua de lungă hotarul lui Manase *era* a fiilor lui Efraim.

- 9 Şi hotarul se coboria la ^apărul Kana, spre partea de mătă-ⁱ a părului; ^aaceste cetăţi ale lui Efraim *erau* între cetăţile lui Manase; şi hotarul lui Manase *era* spre partea de mătă-nopte a părului, şi eşirile lui *erau* la mare. Spre mătă-ⁱ ^{era} ^{partea} lui Efraim, şi spre cea de mătă-nopte a lui Manase; şi marea *era* hotarul lui; şi se întelneau către mătă-nopte cu As-

- 10 seră şi către resăritu cu Isachar. ^oŞi Manase avu în Isachar şi în Asser: ^aBetū-Şeanul cu satele lui, Ibleanul cu satele lui, pre locuitorii din Dor cu satele lui, pre locuitorii din Endor cu satele lui, pre locuitorii din Taanac cu satele lui, şi pre locuitorii din Meghiddo cu satele lui, *anume*

- 11 trei coline. Şi ^afiii lui Manase nu putură alunga *pre locuitorii* cetăţilor acestora; ci Cananeii isbutiră a rămâne în pământul; 12 acesta. Şi când fiii lui Israel se întăriră, făcură pre Cananei ^atributari, dară nu-i alungară.

- 14 ^aŞi fiii lui Iosef vorbiră către Iosua, dicându: Pentru-ce ai dat mie spre moscenire *numai* ^aun sorţ şi *numai* o parte, că eu *sunt* ^apopor numeros, după cum Iehova

m'a bine-cuvântat pre mine până acum? Şi Iosua li duse: Dacă *tu* ^aesci popor număr 15 ros, sue-te la pădure, şi taiă-ⁱ acolo, în pământul Ferizeilor şi a Refaimilor, dacă muntele lui Efraim este strîmt pentru tine. Şi fiii lui Iosef ^adiseră: Muntele nu este 16 în deajus pentru noi, şi toţi Cananeii, cari locuesc în pământul văiei, şi cei din Betū-Şean cu satele sale, şi cei ^adin valea Ezreel au ^acară de feră. Şi Iosua vorbi casei lui 17 Iosef: lui Efraim şi lui Manase, dicându: Tu ^aesci popor numeros şi ai putere mare, nu vei ^aave *numai* un sorţ. Ci muntele 18 va fi al tău; şi de este pădure, tai-o, şi vei ^aave eşirile sale; că tu vei alunga pre Cananei, ^adeşi au ^acară de feră, de şi *sunt* puternici.

Locaşul aşezat la Şilo; măsurarea şi împărţirea pământului rămas.

SI totă comunitatea fiilor lui Israel se 18 adună ^ala Şilo, şi ^aaşezară acolo cortul întrunirei, pământul fiindu-li supus.

Şi au mai rămas între fiii lui Israel 2 şapte seminţii, cari nu luaseră moscenirea lor. Şi Iosua ^adiseră către fiii lui Israel: 3

^aPână când vă veţi lenevi să mergeţi să luaţi în stăpânire pământul, pre care vi l'a dat Iehova Dumnezeu părinţilor vostri? Daţi d'între voi trei ^aomeni din *fie-care* 4

seminţia, ca să-i trāmetă; şi ei să se scole şi să ^aamble prin pământ, şi să-l scriă după moscenirile acestora, şi să se întorcă la mine. 5

Şi să-l împartă în şapte părţi: ^aIuda să stee în hotarele sale către mătă-ⁱ, şi ^acasa lui Iosef să stee în hotarele sale către mătă-nopte. 6

Şi voi scrii pământul, *impărţindu-l* în şapte părţi, şi aduceţi *scrierea* aicea la mine; ^aca să vi aruncă sorţi aici înaintea lui Iehova, Dumnezeul nostru. ^aCă Levi 7

n'au parte între voi; căci preuţia lui Iehova *este* moscenirea lor. ^aÎncă şi Gad, Ruben şi jumătate din seminţia lui Manase au luat moscenirea lor dincolo de Iordan, spre resăritu, pre care li-a dat Moisi, servul lui Iehova.

Şi ^aomenii se sculară şi merseră; şi Iosua 8

ordină celor ce merseră ca să scriă pământul, dicându: Mergeţi şi străbateţi pământul, scriiţi-l, şi vă întorceţi la mine, şi vi voi arunca aicea sorţi, înaintea lui Iehova, în 9

Şilo. Şi ^aomenii se duseră, şi trecură pământul, şi l'au scris într-o carte după cetăţi, *impărţindu-l* în şapte părţi; şi s'au întors la Iosua în tabăra la Şilo. Şi Iosua aruncă 10

a 1 Cron. 7. 18. j Num. 27. 6, 7. p 1 Sam. 31. 10. t Fac. 48. 22.
f Num. 26. 31. k Cap. 16. 6. 1 Reg. 4. 12. u Fac. 48. 19.
g Num. 26. 32. l Cap. 16. 8. q Judc. 1. 27. v Num. 26. 34.
h Num. 26. 33. m Cap. 16. 8. r Cap. 16. 10. w Judc. 1. 19. &
i 27. 1. & 36. 2. n Cap. 16. 9. s Cap. 16. 4.

4. 3. z Cap. 19. 18. Capitul 18. b Judc. 18. 31. c Cap. 16. 1, 4.
a Cap. 19. 51. & 1 Sam. 1. 3. f Cap. 14. 2.
1 Reg. 4. 12. 34. & 4. 3, 4. g Cap. 10.
y Deut. 20. 1. c Judc. 18. 9. d Cap. 15. 1. h Cap. 13. 33.
— Ier. 7. 12. i Cap. 13. 8.

loru sortii in Silo, insaintea lui Iehova; si Iosua imparti acolo pamantul filorui lui Israelu dupre impartirile lorü.

Impartirea a dua; partile lui Beniaminu, Simeonu, Zabulonü, Isacharu, Asseru, Neftali si Danu.

- 11 Si a esitu sortulu semintiei filorui lui Beniaminu dupre nemurile lorü; si hotarulü sortulu lorü mergea intre fiii lui Iuda si intre fiii lui Iosefu.
- 12 'Si hotarulü lorü despre partea de medä-nöpte fu de la Iordanu; si hotarulü se suia cäträ laturea Ierichonului spre medä-nöpte, si se suia in munte cäträ apusu, si esirile lui erau la pustiulu Betü-Avenü. Si hotarulü trecea de acolo spre Luzu, cäträ laturea de medä-di a Luzului, ¹acesta e Betü-Elulu; si hotarulü se coboria la Atarotü-Adaru preste muntele ce este in partea de medä-di a ²Betü-Horonului de josü.
- 14 Si hotarulü se intindea, si se intorcea cäträ partea apusanä, spre medä-di de la muntele care jace cäträ medä-di inaintea Betü-Horonului; si esirile lui erau la 'Kiriätü-Baalü, acesta e Kiriätü-Iearimulu, cetate a filorui lui Iuda. Acésta este partea apusanä.
- 15 Laturea de medä-di se incepea de la capetulu Kiriätü-Iearimulu, si hotarulü esia spre apusu, mergendu spre ³isvorulu ape-lorü Neftoa. Si hotarulü se pogoria la capetulu muntelui, care este inaintea ⁴väiei Benü-Hinnomu, care este in valea Refaimilorü cäträ medä-nöpte, si coboria la valea lui Hinnomu in laturea de medä-di a Iebuseilorü, si se coboria la ⁵Enü-Rogelü; Si se intindea de la medä-nöpte la Enü-Semesü, mergendu la Ghelilotü, care este inaintea suisulu Adumimulu, si se pogoria la ⁶petra lui Bohanu, fiulu lui Rubenü; Si trecea cäträ laturea din dreptulu ⁷Arabei spre medä-nöpte, pogorindu-se pänä la Araba. Si hotarulü trecea cäträ laturea Betü-Hoglei spre medä-nöpte, si esirile hotarului erau la sinulu de medä-nöpte a Märei Särate la capetulu de medä-di a Iordanului. Acesta era hotarulü de medä-di.
- 20 Si Iordanulu era hotarulü lorü in partea despre resäritü. Acésta este moscenirea filorui lui Beniaminu dupre hotarele ei juru imprejurü, dupre nemurile lorü.
- 21 Si cetätile semintiei filorui lui Beniaminu dupre nemurile lorü erau: Ierichonulu, Betü-Hogla, Emekü-Keftiulu, Betü-Haraba, Tema raimulu, Betü-Elulu, Avimulu, Para, Ofra, 24 Chefarü-Ammonai, Ofni si Gaba; düoë-spre-25 dece cetäti cu satele lorü; Ghibeonulu, Rama, 26 Beerotulu, Mitpe, Chefira, Moça, Rechemulu,

Irpeelulu, Tarala, Tëla, Elefulü, ¹Iebusulu, 28 adecä Ierusalimulu, Ghibeatulu, Kiriatulü; patru-spre-dece cetäti cu satele lorü. Acésta este moscenirea filorui lui Beniaminu dupre nemurile lorü.

SI a esitu alü düoilea sortü pentru Si-19 meonu, pentru semintia filorui lui Simeonu dupre nemurile lorü; ²si moscenirea lorü fu in medilocolu moscenirei filorui lui Iuda. Si ³ei avurä in moscenirea lorü: Beerü-⁴Seba, Seba, Molada, Hatarü-Sualulu, Bala, Etemulu, Eltoladulu, Betululu, Horma, Tikla-⁵gulu, Betü-Marcabotulu, Hatarü-Susa; Betü-⁶Lebaotulu, si Saruhenu; trei-spre-dece cetäti cu satele lorü; Ainulu, Remmonulu, Eterulu si Asanulu; patru cetäti cu satele lorü. Si töte satele ce erau in jurulu acestorü cetäti pänä la Baalatü-Berü, ⁷seü Ramatulü de medä-di. Acésta este moscenirea semintiei filorui lui Simeonu dupre nemurile lorü. Din ⁸partea filorui lui Iuda ⁹s'a datü moscenirea filorui lui Simeonu; cä partea filorui lui Iuda era pre mare pentru ei; ¹⁰de aceea fiii lui Simeonu avurä moscenirea lorü in medilocolu moscenirei acestora.

Si alü treilea sortü a esitu pentru fiii ¹⁰lui Zabulonü dupre nemurile lorü; si hotarulü moscenirei lorü fu pänä la Saridü; ¹¹'Si hotarulü lorü se suia spre mare si Marala, se atingea de Dabešetü, si se atingea de riulu celü ¹²din dreptü cu Iokneamü; Si se intorcea de la Saridü cäträ resäritü, cäträ resäritulu sörelui, pänä la hotarulü de la Chislotü-Taborü, esia la Daberatü, si se suia la Iafia; Si de acolo trecea cäträ ¹³resäritü la Gitta-Heferü, la Ita-Katinü, si esia la Remmonü, unde se intorcea pänä la Nea. Si hotarulü se intorcea cäträ medä-¹⁴nöpte la Hanatonü, si esirile lui erau in valea Iftachü-Elului:

Si cuprindea Kattatulü, Nahalalulu, Sim-¹⁵ronulu, Idala si Betü-Lehemulu; düoë-spre-dece cetäti cu satele lorü. Acésta este mosce-¹⁶nirea filorui lui Zabulonü dupre nemurile lorü, äcëste cetäti cu satele lorü.

Pentru Isacharu a esitu sortulu alü pa-¹⁷trulea, pentru fiii lui Isacharu dupre nemurile lorü. Si hotarulü lorü fu pänä la ¹⁸Ezreelü, la Chesullotü, Sunemü, Hafriamü, ¹⁹Sionü, Anaharatü, Rabitü, Chigionü, Abeü, ²⁰Remetü, Enü-Gannimü, Enü-Hadda si Betü-²¹Paetü. Hotarulü se atingea de Taborü, ²²Şahaşima, si Betü-Semesü, si esirile hotarului lorü erau la Iordanü; şese-spre-dece cetäti cu satele lorü. Acésta este mosce-²³nirea semintiei filorui lui Isacharu dupre nemurile lorü, cetätile cu satele lorü.

¹ Vede Cap. 16.

Jude. 1. 23.

9.

o Cap. 15. 7.

r Cap. 15. 8.

Capitlu 19.

b 1 Cron. 4. 28.

d Fac. 49. 13.

1. k Cap. 16. 3.

i Vede Cap. 15.

m Cap. 15. 9.

p Cap. 15. 6.

q Cap. 15. 6.

a Vers. 9.

c Vers. 1.

e Cap. 12. 22.

24 Și a eșit sortul alu cincelea pentru
seminția fiilor lui Asseru după nemurile
25 lor. Hotarul lor fu: Helkatul, Hali, Be-
26 tenul, Acșaful, Alamelechul, Amadul și
Mișealul, și se atingea de Carmel spre mare,
27 și de Șihor-Libnat. Și se întorcea către
resăritul sorelui la Betu-Dagon, și se a-
tingea de Zabulon, și la valea Iftah-Elu
spre mătă-nopte de Betu-Emek și Neiel,
28 eșind la Cabul din-a-stinga, și de Ebron,
Rehob, Hammon și Kana până la Sidonul
29 cel mare. Și hotarul se întorcea la Rama
și până la cetatea întărită a Tirului; și ho-
tarul se întorcea la Hosa, și eșirile lui
30 erau la marea în partea către Aczib; Și
cuprîndea Umma, Afekul și Rehobul; două-
31 deci și două de cetăți cu satele lor. Ac-
cesta este moscenirea seminției fiilor lui
Asseru după nemurile lor, aceste cetăți cu
satele lor.

32 Pentru fiii lui Neftali a eșit sortul alu
șeselea, pentru fiii lui Neftali după nemu-
33 rile lor. Și hotarul lor fu de la He-
lef, de la Allon aproape de Taananim,
Adami-Necheb, și Iabneel, până la Lakum,
34 și eșirile sale erau la Iordan. Și hotarul
se întorcea de la apus la Aznot-Tabor,
și de acolo eșea la Hukkuk, și se atingea
de Zabulon către mătă-qi; și de Asseru se
atingea către apus, și de Iuda la Iordan
către resăritul sorelui.

35 Și cetățile întărite erau: Tidimul, Terul,
36 Hammatul, Rakkatul, Chinnoretul, Adama,
37 Rama, Hațorul, Kedesul, Edreul, Enu-Ha-
38 țorul, Ironul, Migdal-Elul, Horemul,
Betu-Anatul, și Betu-Şemeşul; nouă-spre-
39 dece cetăți cu satele lor. Acesta este mosce-
nirea seminției fiilor lui Neftali după nemu-
rile lor, cetățile cu satele lor.

40 Pentru seminția fiilor lui Dan după né-
41 murile lor a eșit sortul alu șeptelea. Și ho-
tarul moscenirei lor fu: Torahul, Eștaolul,
42 Ir-Şemeşul, Şaalabbînul, Aialonul, Ietla,
43 44 Elonul, Timnata, Ekronul, Elteke, Ghibeto-
45 nul, Balatul, Iihudul, Bene-Berakul, Gat-
46 Rimmonul, Me-Iarconul, și Rakkonul cu
47 hotarul în dreptul cu Iaf. Și hotarul fi-
lor lui Dan eșea preste acestea; că fiii lui
Dan se suiră și dădură resbelu cu Leșem,
lă luară, lă trecură prin ascuțitul săbiei, lă
stăpâniră și locuiră în el, numindu-lă pre
Leșem-Dan, după numele lui Dan, pă-
48 rintele lor. Acesta este moscenirea semin-
ției fiilor lui Dan după nemurile lor
aceste cetăți cu satele lor.

Și sfârșind de a împărți pământul du- 49
pre hotarele lui, dădură fiii lui Israel în
meșlocul lor moscenire lui Iosua, fiul
lui Nun. După ordinul lui Iehova i dă- 50
dură cetatea pre care o ceru, Timnat-Se-
rah, pe muntele lui Efraim; și el zidi
cetate, și locui într-însa.

* Aceste sînt moscenirile, pre cari Elea- 51
zar, preutul, și Iosua, fiul lui Nun, și
capii caselor părintesci ale semințiilor fi-
lor lui Israel le împărțiră prin sorti * în
Șilo, înaintea lui Iehova, la ușa cortului în-
trunirei. Și așa ei sfârșiră împărțirea pă-
mîntului.

Rînduirea cetăților de scăpare.

SI Iehova vorbi către Iosua, dîcîndu: 20
Vorbesce către fiii lui Israel, dîcîndu: 2
Hotăriți-vi cetățile de scăpare, de cari v'am
vorbit prin Moisi: Ca acolo să fugă uci- 3
gașul, care a ucis pre un om din gre-
șelă, fără știință, și ele vî voru fi spre scă-
pare de d'înaintea resbunătorului de sânge. 4
Și el să fugă la una din cetățile aceste,
și să stea la intrare în porța cetății, și să
spună în audul bătrînilor acelei cetăți
cuvintele sale, și ei să-l primescă la d'înșii
în cetate, și să-l dea loc ca să locuască la 5
d'înșii. * Și dacă resbunătorul de sânge lă
va urmări, ei să nu dea pre ucigaș în
mîna lui, fiindcă fără știință a ucis pre
apropiele se, și fără să-l fi urit mai nă- 6
inte. Ci el să rămînă în cetatea acesta
până ce va sta înaintea comunității spre
judecată, și până la mîrtea archiereului
care va fi în dîilele acele. Atuncea ucigașul să
se întorcă, și să vină în cetatea și în casa
sa, în cetatea din care el fugi.

Și ei sântiră * Kedesul în Galilea, în 7
muntele lui Neftali, Şchemul în muntele lui
Efraim, și Kiriat-Arba, se Hebronul, în
muntele lui Iuda.

Și d'încolo de Iordan lîngă Ierichon 8
spre resărit, hotărîră din seminția lui Ru-
ben Bețerul în pustiu în câmp; Ramo-
tul în Galaadul din seminția lui Gad;
și Golanul în Basan din seminția lui Ma-
nase.

* Aceste fură cetățile hotărite pentru 9
toți fiii lui Israel, cum și pentru străi-
nul ce petrece între ei, ca totu acela
ce ucide pre un om din greșelă să fugă
acolo, și să nu mîră de mîna resbună-
torului de sânge, până ce va sta înaintea
comunității.

f Cap. 11. 8.
Judc. 1. 31.
g Fac. 38. 5.
Judc. 1. 31.
Mic. 1. 14.

h Deut. 33. 23.
i Judc. 1. 35.
j Vede Judc. 18.
k Judc. 18. 29.
l Cap. 24. 30.

m Num. 34. 17.
Cap. 14. 1.
n Cap. 18. 1. 10.

Capitul 20.
a Esod. 21. 13.
Num. 35. 6, 11,
14.
Deut. 19. 2, 9.

b Rut 4. 1, 2.
c Num. 35. 12.
d Num. 35. 12,
25.
e Cap. 21. 22.

1 Cron. 6. 76.
f Cap. 21. 31.
g Cron. 10. 1.
h Cap. 14. 15. &
21. 11, 13.

h Luc. 1. 39.
i Deut. 4. 43.
j Cap. 21. 36.
k Cron. 6. 78.
l Cap. 21. 38.

1 Reg. 22. 3.
k Cap. 21. 27.
l Num. 35. 15.
m Vers. 6.

Cetățile Leviților.

- 21 **S**I au venit capii caselor părintești ale Leviților la ^a Eleazar, preutul, și la Iosua, fiulul lui Nun, și la capii caselor părintești ale semințelor fiilor lui Israel, și vorbiră către d'înșii în ^b Silo, în pământul Canaan, dîcîndu: ^c Iehova a ordinar prin Moisi să ni se dea cetăți spre locuință, cu incunjurimile lor pentru vitele noastre. Și fiii lui Israel dădură Leviților din mosceniarea lor, după ordinul lui Iehova, aceste cetăți și incunjurimile lor.
- 4 Și a eșit sortul pentru nîmurile Kohatîilor; și ^d a cădutu prin sorti ^e fiilor lui Aaron preutul, cei din Leviți, trei-spre-dece cetăți din seminția lui Iuda, din seminția lui Simeon și din seminția lui Beniamin.
- 5 Și ^f cei-l-alti fii ai lui Kohat auvur prin sorti din nîmurile seminției lui Efraim, și din seminția lui Dan, și din jumătatea seminției lui Manase, de ce cetăți.
- 6 Și ^g fii lui Gerșon auvur prin sorti din nîmurile seminției lui Isachar, și din seminția lui Asser, și din seminția lui Neftali, și din jumătatea de seminția lui Manase în Basan, trei-spre-dece cetăți.
- 7 ^h Fii lui Merari după nîmurile lor avur din seminția lui Ruben, din seminția lui Gad, și din seminția lui Zabulon, două-spre-dece cetăți.
- 8 Și fii lui Israel dădură prin sorti Leviților cetățile aceste cu incunjurimile lor, după cum a ordinar Iehova prin Moisi.
- 9 Și ei dădură din seminția fiilor lui Iuda și din seminția fiilor lui Simeon cetățile acestea, cari aicea se numesc pe nume, ⁱ și cari au fost ale fiilor lui Aaron, cei din nîmul Kohatîilor, fii lui Levi; că pentru ei fu sortul d'antîi. ^j Și ei dădură lor cetatea lui Arba, părintele lui ^k Anak, carea este Hebronul, în muntele lui Iuda, cu incunjurimile ei. ^l Eră câmpiele cetății, și satele ei, le dădură lui Caleb, fiulul lui Iefune, în stăpînirea sa. Astu-fel dădură fiilor lui Aaron preutul cetatea de scăpare a ucigașului: ^m Hebronul cu incunjurimile sale, și Libna cu incunjurimile sale, ⁿ Iatirul cu incunjurimile sale, ^o Eștemoa cu incunjurimile sale, ^p Holonul cu incunjurimile sale, ^q Debirul cu incunjurimile sale, ^r Ainul cu incunjurimile sale, ^s Iutta cu incunjurimile sale, și ^t Betu-Şemesul cu incunjurimile sale; nouă cetăți din aceste două seminții.
- 17 Și din seminția lui Beniamin; ^u Ghibeonul

cu incunjurimile sale, ^v Gheba cu incunjurimile sale, Anatotul cu incunjurimile sale, 18 și ^w Almonul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Tote cetățile fiilor lui Aaron preutul erau: trei-spre-dece cetăți cu incunjurimile lor.

^x Și nîmurile fiilor lui Kohat, Leviți 20 cei rîmași din fii lui Kohat, avură cetățile din sortul lor din seminția lui Efraim. Căci ei dădură lor cetatea de 21 scăpare a ucigașilor, anume ^y Şechemul, cu incunjurimile sale, în muntele lui Efraim, Ghezerul, cu incunjurimile sale, Kibtai- 22 mul cu incunjurimile sale, și Betu-Horonul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din 23 seminția lui Dan: Eltekea cu incunjurimile sale, Ghibetonul cu incunjurimile sale, Aia- 24 lonul cu incunjurimile sale, și Gatü-Rimmonul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și 25 din jumătatea de seminția a lui Manase: Tanacul cu incunjurimile sale, și Gatü-Rimmonul cu incunjurimile sale: două cetăți. Tote cetățile erau de ce, cu incunjurimile 26 lor, pentru nîmurile rîmașilor fii ai lui Kohat.

^z Și fiilor lui Gherșon din nîmurile Leviților dădură din cea-l-altă jumătate a 27 seminției lui Manase cetatea de scăpare a ucigașului: ^{aa} Golanul în Basan cu incunjurimile sale, și Beeștera cu incunjurimile sale; 28 două cetăți. Și din seminția lui Isachar; Kişonul cu incunjurimile sale, Dabarea cu incunjurimile sale, Iarmutul cu incunjurimile 29 sale, Enü-Gannimul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Din seminția lui Asser: Mişalul cu incunjurimile sale, Abdonul cu incunjurimile sale, Helkatul cu incunjurimile 30 sale, și Rehobul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din seminția lui Neftali, cetatea 31 de scăpare a ucigașului: ^{ab} Kedeşul în Galilea cu incunjurimile sale; Hammotü-Dorul cu incunjurimile sale, și Kartanul cu incunjurimile sale; 32 trei cetăți. Tote cetățile Gherşurîilor după nîmurile lor erau trei-spre-dece cetăți, cu incunjurimile lor.

^{ac} Și nîmurilor fiilor lui Merari, celor 34 rîmași din Leviți, dădură din seminția lui Zabulon: Iocneamul cu incunjurimile sale, Karta cu incunjurimile sale, Dimna cu incunjurimile sale, Nahalalul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din seminția lui Ruben: 35 ^{ad} Beterul cu incunjurimile sale, Iaaşa cu incunjurimile sale, Kedemotul cu incunjurimile sale, 36 ^{ae} Mefaatul cu incunjurimile sale; patru cetăți. Și din seminția lui Gad dă- 37

Cap. 21.

a Cap. 14. 1. &

17. 4.

b Cap. 18. 1.

c Num. 35. 2.

d Vers. 8, 19.

e Vede Cap. 24.

33.

f Vers. 20, etc.

g Vers. 27, etc.

h Vers. 34, etc.

i Vers. 3.

j Num. 35. 2.

k Vers. 4.

l 1 Cron. 6. 55.

m Cap. 15. 13,

14.

n Cap. 20. 7.

Luc. 1. 39.

o Cap. 14. 14.

p 1 Cron. 6. 56.

q 1 Cron. 6. 57,

etc.

r Cap. 15. 54. &

20. 7.

s Cap. 15. 42.

t Cap. 15. 48.

u Cap. 15. 50.

v Cap. 6. 58.

w Cap. 15. 49.

x 1 Cron. 6. 59.

y Cap. 15. 55.

z Cap. 15. 10.

aa Cap. 18. 25.

ab Cap. 18. 24.

ac 1 Cron. 6. 60.

d Vers. 5.

e 1 Cron. 6. 66.

f Cap. 20. 7.

g Vers. 6.

h 1 Cron. 6. 71.

i Cap. 20. 8.

a Cap. 20. 7.

b Vers. 7.

c Vede 1 Cron.

6. 77.

d Cap. 20. 8.

dură cetatea de scăpare a ucigaşului: * Ramotul în Galaad cu incunjurimile sale, Mahanaimul cu incunjurimile sale. Heşbonul cu incunjurimile sale, şi Iezerul cu incunjurimile sale; preste totu patru cetăţi. Tote cetăţile date prin sorţi fiilor lui Merari celor rămaşi din nămurile Leviţilor după nămurile lor erau douăspre-dece cetăţi.

41 *'Tote cetăţile Leviţilor în meşlocul stăpânirii fiilor lui Israel fură patru-deci şi optu de cetăţi cu incunjurimile lor.*

42 *Cetăţile acestea aveau fie-care incunjurimi împrejurul se: așa erau toate cetăţile acestea.*

Stabilirea păcei; bărbăţ din seminţia de d'incolo de Iordan se re'ntorcă a casă; altarul lor de mărturie.

43 *Şi Iehova a datu lui Israel totu pământul, pre care s'a jurat să-lu de părinţilor lor; şi ei 'lu stăpâniră, şi locuiră într'insul. *Şi Iehova li dădu repausu din juru împrejur, după toate câte s'a jurat părinţilor lor, şi nimenea din toţi neamicii lor putea să stea înaintea lor; pre toţi neamicii lor i-a datu Iehova în mână lor.*

45 *Şi n'a cădutu nici unu lucru din toate lucrurile bune, pre cari le-a promis Iehova către casa lui Israel; toate se îndeplină.*

22 **A** TUNCEA chiamă Iosua pre Rubeniţi, pre Gaditi şi jumătatea din seminţia lui Manase, şi dise lor: Voi aţi păzit "tote câte v'a ordinaru Moisi, servul lui Iehova, şi aţi ascultat de v'oea mea în toate câte amu ordinaru voui. Voi nu aţi părăsit pre fraţii vostri în aceste multe zile până în ziua de astă-zi, şi aţi păzit ceea ce este de păzit, ordinul lui Iehova, Dumneşul vostru. Şi acum Iehova Dumneşul vostru a datu repausu fraţilor vostri, după cum li-a promis. Acum întorceţi-vă, şi mergeţi în corturile v'ostre, în pământul stăpânirii v'ostre, pre care vi l'a datu Moisi, servul lui Iehova, d'incolo de Iordan. Numai luaţi aminte forte, să faceţi ordinul şi legea, pre care v'a ordinaru Moisi, servul lui Iehova, de a iubi pre Iehova Dumneşul vostru, de a âmbra în toate căile lui, de a păzi ordinele lui, de a v' lipi de d'insul, şi de a-i servi din tota ânima v'ostă şi din totu sufletul vostru.

6 *Şi Iosua 'i bine-cuvântă, şi-i lăsă; şi ei se duseră la corturile lor. (Şi jumătatea din seminţia lui Manase Moisi i-a datu moşcenire în Basan, şi celei-l-alte jumătăţi i-a datu Iosua moşcenire între fraţii lor, d'in-*

côce de Iordan spre apus.) Şi cându Iosua 'i lăsă la corturile lor, 'i bine-cuvântă, Şi vorbi către d'înşii, dicându: Cu multe avuţi întorceţi-vă în corturile v'ostre, cu turme multe forte, cu argintu, cu aur, cu aramă, cu feru şi cu vestminte multe forte; *împărţiţi prada neamicilor vostri cu fraţii vostri.

9 *Şi fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manase se întorseră, şi se duseră de la fiii lui Israel din Şilo, care este în pământul Canaan, spre a merge în pământul Galaad, în pământul stăpânirii lor, pre care-lu stăpâniră după cuvântul lui Iehova prin Moisi.*

10 *Şi cându sosiră la ţermurile Iordanului, cari sânt în pământul Canaan, fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manase zidiră acolo unu altar lungă Iordan, unu altar mare la vedere.*

11 *Şi fiii lui Israel audiră dicându-se: Ecce fiii lui Ruben, fiii lui Gad şi jumătatea din seminţia lui Manase au zidit unu altar în faţa pământului Canaan, la ţermurile Iordanului, în laturea fiilor lui Israel. Şi cându fiii lui Israel audiră de*

12 *acesta, tota comunitatea fiilor lui Israel se strînse la Şilo, spre a merge a se lupta cu d'înşii. Şi fiii lui Israel trameseră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad şi la jumătatea din seminţia lui Manase în pământul Galaad pre Fineas, fiul lui Eleazar, preutul, Şi fece mai mari cu el, câte unu mai mare de o casă părintească din toate seminţiile lui Israel; *fie-care era capu alu casei părinteşti între miile lui Israel.*

13 *Şi ei veniră la fiii lui Ruben, la fiii lui Gad şi la jumătatea seminţiei lui Manase în pământul Galaad, şi li vorbiră, dicându: Aşa a disu tota comunitatea lui Iehova: Ce păcat este acesta, pre care voi l'aţi făcut în contra Dumneşului lui Israel, abătându-vă astă-zi de la Iehova, şi zidindu-vi altar, spre a v' rescu în contra lui Iehova? Puşinu ni este fără-de-legea din Peor, de care noi nu sântem curăţiţi până în ziua de astă-zi, pentru care a fostu plagă în comunitatea lui Iehova; Şi voi voiţi astă-zi a v' abate de la Iehova? Şi va fi, dacă voi astă-zi v' veţi rescu în contra lui Iehova, mâne elu se va mânia asupra întregi comunităţi a lui Israel. Inse dacă pământul stăpânirii v'ostre este necurată, treceţi în pământul stăpânirii lui Iehova, unde este aşedat locaşul lui Iehova, şi luaţi stăpânire între noi; dară în contra lui*

k Cap. 30. 8.	22. 4.	Deut. 3. 18.	& 11. 22.	Luc. 24. 50.	j Deut. 13. 12,	m Esod. 6. 25.	14.
l Num. 35. 7.	o Deut. 7. 24.	b Cap. 1. 16, 17.	e Deut. 10. 12.	g Cap. 17. 5.	etc.	Num. 25. 7.	p Num. 25. 3, 4.
m Fac. 13. 15. &	p Cap. 23. 14.	c Num. 32. 33.	f Fac. 47. 7.	h Num. 31. 27.	Jude. 20. 12.	n Num. 1. 4.	q Deut. 4. 3.
15. 18. & 26.	—	Deut. 29. 8.	Esod. 39. 43.	i Sam. 30. 24.	k Jude. 20. 1.	o Vede Lev. 17.	r Num. 16. 22.
3. & 28. 4, 13.	Capitul 22.	Cap. 13. 8.	Cap. 14. 13.	l Num. 32. 1, 26,	l Deut. 13. 14.	8, 9.	s Cap. 13. 1.
n Cap. 11. 23. &	a Num. 32. 20.	d Deut. 6. 6, 17.	2 Sam. 6. 18.	29.	Jude. 20. 12.	Deut. 12. 13,	t Cap. 7. 1, 5.

- Iehova nu vă rescuțați, nici în contra noastră nu vă rescuțați, zidindu-vi voui altară afară de altarul lui Iehova, Dumneșeul nostru.
- 20 "Aū Acanū, fiulul lui Zerahū, pēcātuindū in anatēmă, n'a fostū mânia preste tōtă comunitatea lui Israelū? și acestū omū ōre singurū a muritū pentru pēcatele sale?
- 21 Și fiii lui Rubenū, fiii lui Gadū și jumătatea din seminția lui Manase respundēndū,
- 22 diseră cătră capii miilorū lui Israelū: Atotū-Puterniculū Dumneșeū, Iehova, Atotū-Puterniculū Dumneșeū, Iehova "scie, și Israelū însuși va sci; dacă *acesta amū făcut'o* pentru a ne rescuța sēu a pēcātuī in contra lui Iehova, să nu ne mēntuēscă pre noi in diūa *acesta*; Dacă noi nī-amū ziditū altarū pentru a ne abate de la Iehova, și pentru a aduce asupra lui olocauste și daruri de pāne, sēu pentru a aduce asupra lui sacrificiū de bucuriă, însuși Iehova "să ni cēră. Și dacă nu amū făcutū *acesta mai cu sēmă* din frica acestui lucru, dicēndū: Māne potū să vorbēscă fiii voștri cătră fiii noștri, dicēndū: Ce aveți voi a face cu Iehova Dumneșeulū lui Israelū? Că Iehova a pusū Iordanulū hotarū intre noi și intre voi, voi fii ai lui Rubenū și fii ai lui Gadū: voi nu aveți parte in Iehova! Și așa fiii voștri vorū face pre fiii noștri să inceteze a se teme de Iehova. De aceea noi amū dișū: Să ni punemū acumū și să ni zidimū altarū, nu pentru olocaustū nici pentru sacrificiū: Ci *pentru ca să fie* "mărturiă intre noi și intre voi și intre generațiunile nōstre după noi, pentru ca "să sevārșimū servirea lui Iehova inaintea lui cu olocauste nōstre și cu sacrificiele nōstre și cu darurile de bucuriă ale nōstre, și ca fiii voștri să nu dică māne fiilorū noștri: Voi nu aveți parte in Iehova! Pentru *acesta* noi amū dișū: Dacă s'arū întēpla ca ei să dică *asa* cătră noi, sēu cătră generațiunea nōstră māne, atuncea noi vomū dice: Vedeți chipulū altarulū lui Iehova, pre care l'aū făcutū părinții noștri, nu pentru olocauste și nici pentru sacrificiū, ci *ca să fie* mărturiă intre noi și intre voi!
- 29 Departe de noi, ca să ne resculāmū in contra lui Iehova, și să ne abatemū astă-đi de la Iehova "prin zidirea unui altarū pentru olocauste, daruri de pāne și sacrificiū, afară de altarulū lui Iehova Dumneșeulū nostru, care *este* inaintea lōcașulū lui.
- 30 Și Fineasū, preutulū, și mai marii comunităței și capii miilorū lui Israelū, cari *eraū*

cu d'insulū, auđindū cuvintele pre cari le vorbiră fiii lui Rubenū, fiii lui Gadū și fiii lui Manase, fură mulțumiți. Și Fineasū, fiulul lui Eleazarū, preutulū, dișe cătră fiii lui Rubenū, cătră fiii lui Gadū și cătră fiii lui Manase: Astă-đi cunōscemū că Iehova *este* "in međiloculū nostru, fiindū-că nu ați făcutū pēcatulū acesta in contra lui Iehova. Prin *acesta* ați scăpatū pre fiii lui Israelū de māna lui Iehova.

Și Fineasū, fiulul lui Eleazarū, preutulū, 32 și mai marii se întōrseră de la fiii lui Rubenū și de la fiii lui Gadū din pāmēntulū Galaadū in pāmēntulū Canaanū, la fiii lui Israelū, și aduseră lorū respunsū. Și lucrulū plăcu in ochiū fiilorū lui Israelū; și fiii lui Israelū "bine-cuvēntarā pre Dumneșeū, și nu mai dișeau să mērgă in contra lorū cu resbelū să strice pāmēntulū, in care locuiau fiii lui Rubenū și fiii lui Gadū.

Și fiii lui Rubenū și fiii lui Gadū nu- 34 miră altarulū: *Edū* (mărturiă), că acesta mărturiă *va fi* intre noi, că Iehova *este* Dumneșeū.

Indemnările și înscințările lui Iosua.

SI după multe zile, după ce Iehova "a datū 23 de repausū lui Israelū de toți neamiciū sei de jurū imprejurū, și Iosua "era bētrānū și înaintatū in zile, Iosua "chiāmā pre totū 2 Israelulū, pre bētrāniū sei, pre capii sei, pre judecātorii sei și pre diregētorii sei, și dișe cătră d'înșii: Eū amū îmbētrānitū și sūnt înaintatū in zile; Și voi ați vēđutū totū ce a făcutū Iehova Dumneșeulū vostru tuturorū popōrelorū acestora pentru voi; că "Iehova, Dumneșeulū vostru, *este* celū ce s'a luptatū pentru voi. Eccc, "eū amū împărțitū prin sorți intre voi aceste popōre rēmase spre moscenire in semințiile vōstre, cu tōte popōrele pre cari le-amū stērpitū, de la Iordanū și până la marea cea mare spre apusulū sōrelui.

Și Iehova Dumneșeulū vostru "insuși le va 5 isgoni de d'inaintea vōstră, și le va alunga de d'inaintea vōstră; și voi veți stēpāni pāmēntulū lorū, "dupre cumū v'a promisū Iehova Dumneșeulū vostru. "Imbārbătați-vē 6 decī fōrte spre a păzi și a face totū ce este scrisū in cartea legei lui Moisi, "fără a vē abate din ea nici in drepta nici in stānga: "Să nu vē amestecați cu aceste popōre, ce 7 aū rēmasū intre voi, nici "să amintiți numile țărilor lorū, nici să vē jurați *pe ei*, nici să

1 Deut. 10. 17.
2 Reg. 8. 39.
Iov 10. 7. &
23. 10.
Pa. 44. 21. &
139. 1, 2.
Ier. 15. 3.
2 Cor. 11. 11,

31.
Deut. 18. 19.
1 Sam. 20. 16.
Fac. 31. 48.
Cap. 24. 27.
Vers. 34.
Deut. 12. 5, 6,
11, 12, 17, 18

26. 27.
Deut. 12. 13,
14.
Lev. 26. 11,
12.
3 Cron. 15. 2.
1 Cron. 29. 30.
Neem. 8. 6.

Dan. 2. 19.
Luc. 2. 28.
—
Capitul 28.
a Cap. 21. 44. &
22. 4.

b Cap. 13. 1.
c Deut. 31. 28.
Cap. 24. 1.
1 Cron. 28. 1.
d Esod. 14. 14.
Cap. 10. 14,
42.

e Cap. 13. 2, 6.
& 18. 10.
f Esod. 23. 30.
& 35. 2. & 34.
11.
Deut. 11. 28.
Cap. 13. 6.

g Num. 33. 53.
h Cap. 1. 7.
i Deut. 5. 32. &
28. 14.
j Esod. 23. 33.
Deut. 7. 2, 3.
Prov. 4. 14.

k Efes. 5. 11.
l Esod. 23. 13.
Pa. 16. 4.
Ier. 5. 7.
Zef. 1. 5.
Vede Num. 32.
38.

- serviți lorū, și nici să vă închinați lorū.
- 8 Ci 'de Iehova Dumneșeulū vostru să vă lipiți, după cum ați făcutū până în ziua de astă-zi. "Că Iehova a isgonitū de d'ina-
 9 intea vōstră popōre mari și puternice, și înaintea vōstră "nimenea n'a pututū să stee până în ziua de astă-zi. °Unulū d'între voi a urmăritū o mie; că Iehova Dumneșeulū vostru, elū este celū ce se luptă pentru voi, "dupre cumū v'a promisū.
- 11 "Luați aminte deci forte de sufețele vōstre, spre a iubi pre Iehova Dumneșeulū vostru.
- 12 Că dacă voi "v' veți abate, și v' veți lipi de rămășița acestorū popōre, de acești rēmași între voi, și de "v' veți incuscri și v' veți amesteca cu ei și ei cu voi; Să sciți de sigurū, că 'Iehova Dumneșeulū vostru nu va mai alunga aceste popōre de d'întea vōstră; "ci ele vorū fi voui lațuri și curse, și bici in cōstele vōstre, și spinī in ochii vōstri, până ce veți fi nimiciți de pe acestū pāmēntū bunū, pre care Iehova Dumneșeulū vostru l'a datū voui.
- 14 Și ecce eū astă-zi "mē ducū pe calea a totū ce este pāmēntescū: cunōseți deci din totā ānima vōstră și din totū sufletulū vostru, că "nu a cădūtū nici unū cuvēntū din tōte bunēțiile, pre cari Iehova Dumneșeulū vostru le-a promisū voui. Tōte s'a întēplatū voui, 15 nici unulū din ele nu a cădūtū. "Pentru acēsta, după cumū a venitū asupra vōstră tōte bunēțiile, pre cari le-a promisū voui Iehova Dumneșeulū vostru, așa Iehova va aduce asupra vōstră "tōte relele, până ce v' veți nimici de pe acestū pāmēntū bunū, pre care l'a datū voui Iehova Dumneșeulū vostru.
- 16 Cândū voi veți călca legāmēntulū lui Iehova Dumneșeulū vostru, pre care l'a ordinatū voui, și veți merge și veți servi alorū ȕei, și v' veți închina lorū, atuncea se va aprinde mânia lui Iehova asupra vōstră, și veți peri curēndū de pe acestū pāmēntū bunū, pre care elū l'a datū voui.

Iosua adună poporulū, și reînnoesce legāmēntulū lui Dumneșeulū cu elū.

- 24 **S**I Iosua adunā tōte semințiele lui Israelū la "Șechemū, și elū "chiāmā pre bētrāniū lui Israelū, pre capiū sei, pre judecātorii sei și pre diregētorii sei, și ei "se infăciășarā înaintea lui Dumneșeulū.

2 Și Iosua ȕise cātrā totū poporulū: Așa

ȕice Iehova Dumneșeulū lui Israelū: "D'incolo de riū aū locuitū pārinții vōstri din vechime, Terahū, pārintele lui Abraamū și pārintele lui Nahorū, și "ei servirā altorū ȕei; Și 'eū amū luatū pre pārintele vostru, 3 pre Abraamū, de d'incolo de riū, și l'amū purtatū prin pāmēntulū Canaanū, și amū immultitū seminția lui, "și-i amū datū pre Isaacū. Și lui Isaacū i-amū datū pre "Ia- 4 cobū și pre Esau; și lui "Esau amū datū muntele Seirū, ca să-lū stēpānescā; "ērū Iacobū și fiūi sei se coborīrā la Egiptū. "Și amū 5 trāmesū pre Moisi și pre Aaronū, "și amū bātutū Egiptulū cu plāgi, precumū amū făcutū in meȕiloculū lui; apoi v'amū scosū pre voi. Și "amū scosū pre pārinții vōstri 6 din Egiptū, și "ați venitū la marea, și Egiptenii urmărirā pre pārinții vōstri cu carē și cu cālāreți până la Marea Roșiā. Și ei 7 "strigarā cātrā Iehova, și "elū puse întunerecū între voi și între Egiptenii, și "aduse asupra lorū marea, care-i acoperi, și "ochii vōstri aū vȕdūtū ce amū făcutū eū in Egiptū. Și voi ați rēmasū in pustiiū "ȕile multe. Și eū 8 v'amū adusū in pāmēntulū Amoreilorū, cari locuirā d'incolo de Iordanū, și "ei se luptarā cu voi; și eū i-amū datū in mānele vōstre, și voi ați stēpānitū pāmēntulū lorū, și i-amū stēpitū de d'întea vōstră. Și "Balakū, 9 fiulū lui Zipporū, regele Moabulū, se sculā, și se luptā in contra lui Israelū, și "trāmesa ca să chiāme pre Balaamū fiulū lui Beorū, ca să v' ȕlāsteme. "Darā eū n'amū voitū să 10 ascultū pre Balaamū, "și elū v' bine-cuvēntā pre voi, și v'amū scăpatū din mānele sale. Și 11 "trecurāți Iordanulū, și venirāți la Ierichonū. Și "se luptarā cu voi locuitorii Ierichonulū, Amoreii, Ferizeii, Cananeii, Heteii, Ghergheseii, Heveii și Iebuseii, și eū i-amū datū in mānele vōstre. Și "amū trāmesū înaintea 12 vōstră vespea bondārēscā, și goniiū de d'întea vōstră pre cei dūoi regi ai Amoreilorū; darā "nu cu sabia ta și nici cu arculū teū. Și eū v'amū datū unū pāmēntū, 13 pentru care voi nu v'ati ostenitū, și "cetāți, pre cari nu le-ați ziditū, și voi locuiți in ele; și vii și olive, pre cari n'ati plāntatū, voi le māncāți. "Temeți-vē darā de Iehova, și ser- 14 viți lui cu "întregime și adevērū, și "depārtați ȕei, cārora aū servitū pārinții vōstri d'incolo de riū și "in Egiptū, și serviți lui Iehova. Și 15

i Dent. 10. 20. & 11. 22. & 13. 4.
 Cap. 22. 5.
 m Dent. 11. 23.
 n Cap. 1. 5.
 o Lev. 26. 8.
 Dent. 32. 30.
 Vede Jude. 3. 31. & 15. 15.
 2 Sam. 23. 8.
 p Esod. 14. 14. & 23. 27.

Dent. 8. 22.
 q Cap. 22. 5.
 r Ebr. 10. 38, 39.
 2 Pet. 2. 20.
 21.
 s Dent. 7. 3.
 t Jude. 3. 3.
 u Esod. 23. 33.
 Num. 33. 55.
 Dent. 7. 16.
 1 Reg. 11. 4.
 v 1 Reg. 2. 2.
 Vede Ebr. 9.

27.
 x Cap. 21. 45.
 Luc. 21. 33.
 y Dent. 28. 63.
 z Lev. 26. 18.
 Dent. 28. 15, 16, etc.
 —
 Capitulū 24.
 a Fac. 35. 4.
 b Cap. 23. 2.
 c 1 Sam. 10. 19.

d Fac. 11. 26, 31.
 e Fac. 31. 53.
 f Fac. 12. 1.
 g Fac. 21. 2, 3.
 h Fac. 25. 24, 25, 26.
 i Fac. 36. 8.
 j Dent. 8. 5.
 k Fac. 48. 1, 6.
 l Fapt. 7. 15.

k Esod. 3. 10.
 l Esod. 7. & 8. & 9. & 10. & 12.
 m Esod. 12. 37, 51.
 n Esod. 14. 2.
 o Esod. 14. 9.
 p Esod. 14. 10.
 q Esod. 14. 20.
 r Esod. 14. 27, 28.
 s Dent. 4. 34. &

29. 2.
 t Cap. 5. 6.
 u Num. 21. 21, 33.
 v Dent. 2. 32. & 3. 1.
 w Vede Jude. 11. 25.
 x Num. 22. 5.
 y Dent. 23. 4.
 z Dent. 23. 5.
 20. & 24. 10.

a Cap. 3. 14, 17. & 4. 10, 11, 12.
 b Cap. 6. 1. & 10. 1. & 11. 1.
 c Esod. 23. 28.
 d Ps. 44. 3, 6.
 e Dent. 6. 10.
 f Dent. 10. 12.

1 Sam. 12. 24.
 g Fac. 17. 1. & 20. 5.
 Dent. 18. 13.
 Ps. 119. 1.
 2 Cor. 1. 12.
 Efes. 6. 24.
 h Vers. 2, 23.
 Lev. 17. 7.
 i Esod. 20. 18. & 23. 3.

dacă *este* rău în ochii voștri a servi lui Iehova, ¹alegeți-vi astă-dzi cui voiți a servi: seû ²șeilor, cărora au servit părinții voștri d'încolo de riû, seû ³șeilor Amoreilor, în a căror pământ voi locuiți. ⁴Incât pentru mine și casa mea, noi vom servi lui Iehova.

16 Și răspunse poporul, dicând: Departă de noi, de a părăsi pre Iehova spre a servi
17 altor deî. Că Iehova Dumnezeu nostru *este* cel-
ce ne-a scos pre noi și pre părinții noștri din
pământul Egiptului, din casa servituții, și
care a făcut înaintea noastră acele mari
semne, și ne-a păzit în totă calea pe care
am amblat, și în meșlocul tuturor popo-
18 rorelor prin care am trecut. Și Iehova a
gonit pre toate popoarele de d'înaintea
noastră, pre Amorei, locuitori ai pământului:
decî vom servi lui Iehova, că el *este* Dumne-
deu nostru.

19 Și Iosua dișe către popor: ¹Voi nu puteți
servi lui Iehova, că el *este* ²Dumnezeu
sântu, ³Dumnezeu gelos *este* el: ⁴nu va erta
fără-de-legile și păcatele voștre. ⁵Când
voi veți părăsi pre Iehova și veți servi
șeilor străini, ⁶atuncea el se va întor-
ce, și vi va face rău, și vă va mistui,
după ce v'a făcut bine.

21 Și poporul dișe către Iosua: Nu! ci lui
Iehova vom servi.

22 Și Iosua dișe către popor: Voi *sunteți*
marturi în contra voastră înși-vă, că ¹voi
ați ales voi pre Iehova, spre a-i servi. Și
ei dișe: marturi!

23 Și acum, *dișe Iosua*, ¹depărtați pre
șeii străini, cari *sunt* în meșlocul voștru,
și plecați ânima voastră lui Iehova Dumne-
24 deul lui Israel. Și poporul dișe lui Io-

sua: Lui Iehova Dumnezeu nostru vom
servi, și de vócea lui vom asculta.

Așa Iosua ¹încheiă în aceeași zi cu po-
porul legământu, și-i dădu lui lege și or-
dine ²în Șechem. Și Iosua ³scrise aceste cu-
vinte în cartea legii lui Dumnezeu, și luă
⁴o pîtră mare, și ⁵o rîdică acolo ⁶suptu ste-
jarul, ca *era* lungă sanctuarul lui Iehova.
Și Iosua dișe către totu poporul: *Ecce*, a-
céstă pîtră să fie între noi de ⁷mărturie,
că ⁸ea aude toate cuvintele lui Iehova, pre
cari le-a vorbit cu noi; decî ea să fie asu-
pră-vi mărturie, ca să nu vă lepădați de Dum-
ne-deul voștru. Și așa ⁹Iosua lăsă poporul
pre fie-care la moscenirea sa.

*Mórtea lui Iosua și a lui Eleazar; im-
morméntarea óșelor lui Iosef.*

¹Fost'a după aceste lucruri, că Iosua, fi-
iul lui Nun, servul lui Iehova, muri, *fiind*
de o sută de cece ani. Și ei ²lă im-
morméntară la hotarul moscenirei sale, în ³Timnat-
Serah, ce *este* în muntele lui Efraim, spre
médă-nóptea muntelui Gaaș.

Și ⁴Israel servi lui Iehova toate zilele lui
Iosua și toate zilele bătrânilor, cari trăiră
multe zile după Iosua, și cari au ⁵sciut toate
lucrurile lui Iehova, pre cari le-a făcut
pentru Israel.

Și ⁶óșele lui Iosef, pre cari fii lui Israel
le-au adus din Egipt, le im-
morméntară în Șechem, în partea de tîrâ-
nă, ⁷pre care o cumpérase Iacob de la
fii lui Emor, părintele lui Șechem, cu o
sută de kesite, și ea deveni moscenirea
fiilor lui Iosef.

Și Eleazar, fiul lui Aaron, muri, și
ei ⁸lă im-
morméntară pe movila lui Fineas, fiul
lui, care-i s'a dat în muntele lui E-
fraim.

CARTEA JUDECATORILORU.

Espedicia lui Iuda și Simeon contra Cananeilor; trebele celorlalte seminții.

1 **S**I după mórtea lui Iosua fii lui Israel
întrebară pre Iehova, dicând: Care din
noi să se sue mai ânteu în contra Cana-
neilor, spre a se lupta cu ei? Și Iehova
dișe: ¹Iuda să se sue; *ecce*, eu am dat
tîra în mâna lui.
3 Și Iuda dișe către Simeon fratele seû:
Sue-te cu mine în sorțulu meu, ca să ne

luptăm în contra Cananeilor, și ²eu de a-
semenea mă voi duce cu tine în sorțulu
teu. Și Simeon merse cu d'însul. Și Iuda
se sui; și Iehova dădu pre Cananei și pre
Ferizei în mânele lor, și ei uciseră din ei
în ³Bezek de cece mii de ómeni. Și ei află
pre Adoni-Bezek în Bezek; și se luptă
cu el, și bătură pre Cananei și pre Ferizei.

j Vede Rat 1. 15.	29. 18. Jude. 6. 10.	1 Cron. 28. 9.	u Vers. 14. Fac. 35. 2.	s Vede Jude. 9. 6.	21. 26. Cap. 22. 27.	i Vede Deut. 11. 2. & 31. 13.	JUDECĂTORI.
1 Reg. 18. 21.	m Fac. 18. 19.	2 Cron. 15. 2.	Jude. 10. 16.	a Vede Fac. 28. 18.	28. 34.	j Fac. 50. 25.	Capul 1.
Esec. 20. 39.	n Mat. 6. 24.	Ezra 8. 22.	1 Sam. 7. 3.	b Fac. 35. 4.	d Deut. 32. 1.	k Esod. 13. 19.	a Num. 27. 21.
Ioan 6. 67.	o Lev. 19. 2.	Isa. 1. 28. & 65. 11, 12.	v Vede Esod. 15. 25.	c Vede Fac. 31. 48, 52.	e Jude. 2. 6.	l Esod. 6. 25.	b Fac. 49. 8.
k Vers. 14.	1 Sam. 6. 20.	Ier. 17. 13.	2 Reg. 11. 17.	d Deut. 21. 19.	f Jude. 2. 9.	m Jude. 20. 28.	c Vers. 17.
l Esod. 23. 24.	Ps. 99. 5, 9.	Cap. 23. 15.	3 Vers. 28.				d 1 Sam. 11. 8.
53, 33. & 34. 15.	Isa. 5. 16.	Isa. 63. 10.	y Deut. 21. 24.				
Deut. 13. 7. &	p Esod. 20. 5.	Fapt. 7. 42.					
	q Esod. 23. 21.	t Ps. 119. 173.					

- 6 Și Adoni-Bezek^u fugi, și ei 'l^u urmăriră, 'l^u prinseră, și-i tăiară degetele cele mari
7 ale mânelor^u și ale picior^ulor^u sale. Și Adoni-Bezek^u di^{se}: Șapte-deci de regi, av^{en}d^u tăiate degetele cele mari ale mânelor^u și ale picior^ulor^u lor^u, adună^u m^{ân}-carea lor^u supt^u m^ésa mea; *dupre cum^u am^u făcut^u eu^u, așa mⁱ-a resplătit^u Dumne^{de}u^u; și ei 'l^u aduseră la Ierusalim^u, și el^u muri acolo.
- 8 Și 'fii^u lui Iuda se luptară in contra Ierusalimului, 'l^u luară, și-l^u bătură cu ascu^{ti}lul^u săbiei, și cetatea o arseră cu foc^u.
- 9 'Apoi fii^u lui Israel^u se pogoriră spre a se lupta cu Cananeii, cari locuiau in munte și cătră medă-^u și in șes^u. Și Iuda merse asupra Cananeilor^u ce locuiau in Hebron^u, (numele Hebronului^u fu înainte 'Kiriāt^u-Arba), și ei uciseră pre Șeșai, pre Ahiman^u și pre
11 Talmai. 'De acolo merse asupra locuitorilor^u Debirului, (numele Debirului^u fu înainte Kiriāt^u-Sefer^u).
- 12 'Și Caleb^u di^{se}: Cel^u ce va bate Kiriāt^u-Seferul^u, și-l^u va lua, 'i voi^u da de femeă pre Acsa, fiica mea. Și Otniel^u, fiul^u lui Kenaz^u, 'fratele cel^u mai mic^u al^u lui Caleb^u, 'l^u luă; și el^u 'i dădu de femeă
14 pre Acsa, fiica sa. 'Și când^u ea veni la dⁱnsul^u, ea se sfătui cu el^u ca ea să céră o țerănă de la părintele ei, și ea se dădu jos^u de pe asin^u, și Caleb^u 'i di^{se}: Ce vreⁱ tu? Și ea 'i di^{se}: "Dă-mi bine-cuv^{en}tare; că tu mⁱ-ai dat^u un^u pământ^u secetos^u, dă-mi și isv^ore de apă. Și Caleb^u 'i dădu isv^orele de sus^u și isv^orele de jos^u.
- 16 "Și fii^u Keneului, socrul^u lui Moisi, se suiră din 'cetatea palmierilor^u cu fii^u lui Iuda in pustiul^u lui Iuda, care este la medă-^u și Aradului^u, și ei merseră și locuiră cu popolul^u.
- 17 "Și Iuda merse cu fratele se^u Simeon^u, și ei bătură pre Cananeii ce locuiau in Țefat^u, și-l^u nimiciră. Și numele cetății s'a
18 chiămat^u 'Horma (nimicire). Și Iuda luă 'Gaza cu hotarele sale, Așkelonul^u cu hotarele sale, și Ekronul^u cu hotarele sale.
19 Și 'Iehova fu cu Iuda, și el^u luă in st^{ep}ă-nire muntele; că el^u nu putu alunga pre
20 locuitorii^u văiei, că aveau 'car^u de fer^u. "Și ei dădură Hebronul^u lui Caleb^u, dupre cum^u a di^{su} Moisi; și el^u alungă de acolo pre cei trei fii^u ai lui Anak^u.
- 21 "Și fii^u lui Beniamin^u nu alungară pre Iebuseii ce locuiau in Ierusalim^u, ci Iebuseii

locuesc^u cu fii^u lui Beniamin^u in Ierusalim^u până in di^ua de astă-^u.

Și se suiră și cei din casa lui Iosef^u in 22 contra Bet^u-Elului, 'și Iehova era cu dⁱnsii. Și cei din casa lui Iosef^u 'iscodiră Bet^u-Elului, 23 (numele cetății fu înainte 'Luz^u). Și păzitorii 24 v^{ed}ură un^u om^u eșind^u din cetate, și-i di^{se} ră: Ar^{et}ă-ni, rugămu-te, intrarea in cetate, și 'noi vom^u face milă cu tine. Și li 25 ar^{et}ă intrarea in cetate, și ei bătură cetatea cu ascu^{ti}lul^u săbiei; er^u pre om^u și in-
26 treg^u n^{em}ul^u se^u 'l^u lăsară să se ducă. Și omul^u se duse in pământul^u Heteilor^u, și zidi o cetate, și chiămă numele ei Luz^u; care și este numele ei până in di^ua de astă-^u.

"Și nici Manase nu alungă locuitorii Bet^u- 27 Șeanului și ai satelor^u sale, nici pre locuitorii Taanacului și ai satelor^u sale, nici pre locuitorii Dorului și ai satelor^u sale, nici pre locuitorii Ibleamului și ai satelor^u sale, nici pre locuitorii Megiddoului și ai satelor^u sale; ci Cananeii isbutiră a locui in acest^u pământ^u. Și când^u Israel^u se făcu tare, ei 28 făcură pre Cananeii tributari, dară nu-i alungară.

"Și nici Efraim^u nu alungă pre Cananeii 29 ce locuiau in Gazer^u; ci Cananeii locuiau in medilocolul^u lui in Gazer^u.

Și nici Zabulon^u nu alungă pre locuitorii 30 Kitronului și pre 'locuitorii Nahaloului; ci Cananeii locuiau in medilocolul^u lui, și s'au făcut^u tributari.

"Și nici Asser^u nu alungă pre locuitorii 31 din Aco, nici pre locuitorii Sidonului, nici pre cei din Ahlab^u, nici pre cei din Helba, nici pre cei din Afik^u și nici pre cei din Rehob^u. Ci Asseriții 'locuiau in medilocolul^u Cananeilor^u, locuitori ai țerei; că ei nu-i alungară.

"Și nici Neftali nu alungă pre locuitorii 33 Bet^u-Șemeșului, nici pre locuitorii Bet^u-Anatului; 'ci el^u locui in medilocolul^u Cananeilor^u, locuitori ai țerei; dară locuitorii Bet^u-Șemeșului și ai Bet^u-Anatului li 'se făcură tributari.

Și Amoreii strimtoriau pre fii^u lui Dan^u 34 in munte; că ei nu-i lăsară să se cob^ore in vale. Dară Amoreii isbutiră a locui in 35 muntele Heres^u, 'in Aialon^u, și in Șaalbim^u; dară mâna casei lui Iosef^u li fu grea, și ei se făcură tributari. Și hotarul^u Amoreilor^u 36 fu 'de la Maale-Acrabim^u, de la Petra și in sus^u.

c Lev. 24. 19.
1 Sam. 15. 33.
Iac. 2. 13.
f Vede Ios. 15. 63.
g Ios. 10. 36. & 11. 21. & 15.

h Ios. 14. 15. & 15. 13, 14.
i Ios. 15. 15.
j Ios. 15. 16, 17.
k Cap. 3. 9.
l Ios. 15. 18, 19.

m Fac. 33. 11.
n Cap. 4. 11, 17.
1 Sam. 15. 6.
1 Cron. 2. 55.
Ier. 35. 2.
o Deut. 34. 3.
p Num. 21. 1.

q Num. 10. 32.
r Vers. 3.
s Num. 21. 3.
Ios. 19. 4.
t Ios. 11. 22.
u Vers. 2.
z Reg. 18. 7.

v Ios. 17. 16, 18.
z Num. 14. 24.
Deut. 1. 36.
Ios. 14. 9, 13.
& 15. 13, 14.
y Vede Ios. 15. 63. & 18. 28.

a Vers. 19.
a Ios. 2. 1. & 7. 2.
Cap. 18. 2.
b Fac. 28. 19.
c Ios. 2. 12, 14.
d Ios. 17. 11, 13.

13.
e Ios. 16. 10.
f Reg. 9. 16.
f Ios. 19. 15.
g Ios. 19. 24-30.
h Ps. 106. 34, 35.

i Ios. 19. 38.
j Vers. 32.
k Vers. 30.
l Ios. 19. 42.
m Num. 34. 4.
Ios. 15. 3.

Ângerul lui Iehova mustră pre popor.

- 2 **S**I ângerul lui Iehova se sui din Ghilgal^a la Bochim^b, și dîse: Eū v'amū scosū pre voi din Egiptū, și v'amū adusū in pământulū, pre care cu jurământū l'amū promisū părinților vostri, și v'amū dîsū: Eū nu voiū strica legământulū meū cu voi in eternū; Și v'voi să nu incheiați nici unū legământū cu locuitorii pământului acestuia, și altarele lorū să le sfărîmați; c' dară nu ați ascultatū de v'vocea mea: pentru-ce ați făcutū acēsta? Decī amū mai dîsū: Eū nu-i voiū isgoni de d'înainte v'voastră, ci ei vorū fi v' *spini* in cōstele v'voastre, și v' *dei* lorū v' vorū fi v' curse.
- 4 Și cāndū ângerul lui Iehova vorbi c-vintele aceste cātră toți fiii lui Israelū, poporulū și înalță v'vocea sa, și plânse. Și ei chîmărară numele locului aceluia Bochimū (*plângători*), și ei sacrificară acolo lui Iehova.
- Șchița generală a istoriei Israelitilor in timpul Judecătorilor.*
- 6 Și Iosua lăsă poporulū, și fiii lui Israelū se duseră fie-care la moscenirea sa, spre a lua in moscenire pământulū.
- 7 Și poporulū a servitū lui Iehova in tōte dīlele lui Iosua, și in tōte dīlele bătrānilorū cari trăiră multe dīle după Iosua, și cari aū v'edutū faptele cele mari ale lui Iehova, pre cari le-a făcutū elū pentru Israelū.
- 8 Și Iosua, fiulū lui Nunū, servulū lui Iehova, muri, *fiindū* de o sută de cece ani. Și ei lū immormētară in hotarulū moscenirei sale, in Timnatū-Heresū, in muntele lui Efraimū spre mēdă-nōptea muntelui Gaașū.
- 10 Și tōtă acea generațiune s'a adaosū la părinții sei.
- Și se sculă altă generațiune după d'înșii, care n'a cunoscutū pre Iehova, și nici faptele pre cari le-a făcutū elū pentru Israelū.
- 11 Și fiii lui Israelū facură rele in ochii lui Iehova, și serviră Baalilorū. Și ei părăsiră pre Iehova Dumneđeulū părinților lorū, care i-a scosū pre ei din pământulū Egiptului, și urmară v'altorū dēi, din dēi popōrelorū ce *eraū* in jurulū lorū, și se inchinară acestora, și māniară pre Iehova. Și ei părăsiră pre Iehova, și serviră lui Baalū și Astarteelorū.
- 14 Și mânia lui Iehova se aprinse asupra lui Israelū, și elū i dădu in mână prădătorilorū, cari-i prădară, și-i v'vēdu in mână neamicilorū lorū de prin prejurū; și v'nu mai

putură sta înaștea neamicilorū lorū. Ori 15 in cotro ei eșiau, mână lui Iehova era asupra lorū spre rēu, după cumū a vorbitū Iehova, și d'upre cumū Iehova s'a juratū lorū; și ei eraū strimtoriți fōrte.

Și Iehova li scula judecătorī, cari-i mēntuiau din mână prădătorilorū lorū. Dară ei nu voiau să asculte de judecătorī lorū, ci v' desfrēnaū după alți dēi, inchināndu-se lorū; curēndū se abătura din calea pe care aū āmblatū părinții lorū; acestia ascultasera ordinele lui Iehova; *erū* ei nu făcura așa. Și cāndū Iehova li scula judecătorī, Iehova era cu judecătorulū, și-i mēntuia din mână neamicilorū lorū in tōte dīlele judecătorulū; Iehova se indura de eila suspinurile lorū, din cauza apēsătorilorū și impilătorilorū lorū.

Și cāndū judecătorulū muri, se corumpea din nou mai multū de cātū părinții lorū, āmblāndū după alți dēi, servindu-li și inchināndu-se lorū, nelāsāndū nimica din rēutățile lorū și din îndereptnicie lorū.

Și mânia lui Iehova se aprinse asupra lui Israelū, și elū dîse: Pentru-că poporulū acesta a cālcātū legământulū meū, pre care l'amū ordinatū părinților lorū, și n'a ascultatū de v'vocea mea, *De aceea* și eū nu voiū mai alunga de d'înainte lorū pre niminea din popōrele, pre cari le-a lāsātū Iosua, cāndū muri; Pentru-a ispiti prin ele pre Israelū, de vorū păzi, aū nu, calea lui Iehova, și vorū āmbra in ea, cumū făcura părinții lorū. Și așa Iehova lāsă popōrele aceste, fără de a le alunga cu grābire, și nu le dādu in mānele lui Iosua.

SI acestea sūnt popōrele pre cari le-a lāsātū Iehova, pentru-a ispiti prin ele pre Israelū, pre toți acei cari n'aū cunoscutū resbelele Canaanului; Numai ca generațiunile fiilorū lui Israelū să sciā, să se ințețe resbelulū, de care mai n'ainte nu sciurā: Cei cinci domni ai Filistenilorū, toți Cananeii, și Sidonienii, și Heveii, cari locuiau in muntele Libanū, de la muntele Baalū-Ermonū până la intrarea in Hamatū. Și ei serviră de ispită lui Israelū, ca să se cunoscā, dacā ei vorū asculta de ordinele lui Iehova, pre cari elū le ordinā părinților lorū prin Moisi.

Israeliti sūnt apēsati de regele Mesopotamiei, și scāpați prin Otmielū.

Și fiii lui Israelū locuiră intre Cananei, Hetei, Amorei, Ferizei, Hevei și Iebusei. Și

Capul 2.	a Esod. 23. 33.	m Ios. 19. 50. & 24. 30.	Tit 1. 16.	42.	Deut. 28.	b Vede Fac. 6.	g Cap. 3. 1. 4.
a Vers. 5.	& 34. 12.	n Esod. 5. 2.	o Deut. 31. 16.	i 2 Reg. 17. 20.	y Cap. 3. 9, 10, 15.	6.	a Deut. 8. 2, 16.
b Fac. 17. 7.	Deut. 7. 16.	1 Sam. 2. 12.	p Deut. 6. 14.	u Cap. 8. 8. & 4. 2.	1 Sam. 12. 11.	Deut. 32. 36.	& 13. 8.
c Deut. 7. 2.	Ps. 106. 26.	1 Cron. 28. 9.	q Esod. 20. 5.	Ps. 44. 12.	Fapt. 13. 20.	Ps. 106. 44, 45.	—
d Deut. 12. 3.	i Ios. 22. 6. & 24. 28.	Ier. 9. 3. & 22. 16.	r Cap. 3. 7. & 10. 6.	Isa. 50. 1.	s Esod. 34. 15.	c Cap. 8. 12. & 4. 1. & 8. 33.	Capul 3.
e Vers. 20.	j Ios. 24. 31.	Gal. 4. 8.	s Cap. 3. 8.	v Lev. 26. 37.	t Lev. 17. 7.	d Vers. 14.	a Cap. 2. 21, 22.
f Ios. 23. 13.	k Ios. 24. 29.	2 The. 1. 8.	Ps. 106. 40, 41.	u Ios. 7. 12, 13.	e Ios. 23. 16.	e Ios. 23. 13.	b Ios. 13. 8.
g Cap. 3. 6.	l Ios. 24. 30.			x Lev. 26.	f Ios. 23. 13.	d Ps. 106. 36.	c Cap. 2. 22.

- ei luară pre fetele acestora de femei pentru d'înșii, și pre fetele lor le dădură fiilor lor, și serviră 7 deilor lor. Și fiii lui Israel făcură rele in ochii lui Iehova, uitându pre Iehova Dumnezeul lor, și serviră Baalilor și ^a Astarteoră. Deci mânia lui Iehova se aprinse asupra lui Israel, și el ⁱ vându in mâna lui ⁱ Cușanū-Risataimū, regele Mesopotamiei. Și fiii lui Israel serviră lui Cușanū-Risataimū optū ani.
- 9 Și fiii lui Israel ^a strigară cătră Iehova, și Iehova ⁱ sculă mântuitorū fiilor lui Israel, care-i mēntui, pre ^m Otnielū, fiulū lui Kenasū, fratele celū mai micū alū lui Calebū.
- 10 Și ^a spiritulū lui Iehova era preste d'insulū, și elū judecă pre Israel, și eși la resbelū, și Iehova dădu in mâna lui pre Cușanū-Risataimū, regele Mesopotamiei, și mâna lui s'a întăritū asupra lui Cușanū-Risataimū.
- 11 Și pământulū avu repausū patru-deci de ani. Și Otnielū fiulū lui Kenasū muri.

Regele Moabului apăsă pre Israeliți, cari sūnt mēntuiți prin Ehudū; Șamgarū.

- 12 • Și fiii lui Israel ^a ăra-și făcură rele in ochii lui Iehova; și Iehova întări pre ^p Eglonū, regele Moabului, asupra lui Israel; 13 că ei făcură rele in ochii lui Iehova. Elū adună la sine pre fiii lui Ammonū și ^a ai lui Amalekū, și ducēndu-se bātu pre Israel, 14 și luă ^a cetatea palmierilorū. Și fiii lui Israel ^a serviră lui Eglonū, regele Moabului, optu-spre-dece ani.
- 15 Și cândū fiii lui Israel ^a strigară cătră Iehova, li sculă lorū mēntuitorū pre Ehudū, fiulū lui Ghera, Beniaminitulū, bărbatū stângaciū; și fiii lui Israel trāmeseră prin elū unū darū lui Eglonū, regele Moabului. Și Ehudū ⁱ făcu unū pumnarū cu dūoē ascuțite, lungū de o schiopă, pre care ⁱ lū incinse suptū vestmentulū seū, la cōpsa lui 17 cea drēptă. Și elū aduse darulū la Eglonū regele Moabului; și Eglonū ^a omū fōrte 18 grasū. Și sfârșindū aducerea darulū, dădu 19 drumu ōmenilorū ce purtaseră darulū. Și se întōrse ^a de la petrāriele de lūngă Ghilgalū, și dīse: O rege! eū amū o vorbă tainică cu tine. Și Eglonū dīse: tăcere! și toți cei ce stāteaū lūngă elū aū eșitū de la d'insulū. Și Ehudū intră la d'insulū; și elū ședea in foisorulū celū de vēră, ce ^a era numai pentru elū. Și Ehudū dīse: Ecce, cuvēntulū lui Dumnezeū la tine! Și ^a regele

se rēdică de pe scaunū. Și Ehudū intin- 21 dēndū mâna sa cea stāngă, apucă pumnarulū de la cōpsa lui cea drēptă, și-lū infipse in pāntecele lui; Așa că intră și mănunchiulū după ferū, și grāsimea se strinse in urma ferulū; și elū nu putu scōte pumnarulū din pāntecele lui, că strābătuse până la perineū. Și Ehudū eși prin porticū, in- 23 chise după sine ușele foisorulū, și le incuiă. Și eșindū elū, veniră servii ^a regelū; și uitāndu-se, ecce, ușele foisorulū ^a erāu incuiate; și dīseră: De sigurū elū ⁱ acopere piciorēle sale in camara sa de vēră. Și așteptară până se urāră, și ecce, niminea nu deschidea ușele foisorulū; și ei luară cheia și descuiară, și ecce, domnulū lorū jăcea pe pământū mortū. Eru pre cândū ei întārđiară, 26 Ehudū scăpă, și elū trecu petrāriele, și scăpă la Seiratū. Și sosindū, ^a sună in trāmbiță pe ^a muntele lui Efraimū, și fiii lui Israel se pogoriră cu d'insulū de pe munte, și elū inaintea lorū. Și elū dīse cătră d'înșii: 28 Urmați după mine; că ^a Iehova a datū pre neamicii vostri, pre Moabiți, in mânele vōstre. Și ei se pogoriră ^a de pe munte după d'insulū, cuprinsēră ^a vadurile Iordanulū in contra Moabulū, și nu lāsăū pre nimenea să trecă. Și ei bătură atuncea din Moabū ca la 29 mii ōmeni, toți grași și viteși; și nici unulū nu scăpă. Și așa Moabulū se plecā in 30 ȧia aceea suptū mâna lui Israel, și ^a pământulū avu repausū optū-deci de ani.

Și după d'insulū urmă ^b Șamgarū, fiulū 31 lui Anatū, care bātu d'intre Filisteni șese sute de ōmeni ^a cu unū toēgū de boi; ^a Și scăpă și elū pre ^a Israel.

Israeliți apēsăși de Iabinū, regele din Canaanū, și mēntuiți prin Debora și Barakū.

Și ^a fiii lui Israel ^a ăra-și făcură rele in ochii 4 lui Iehova, după ce Ehudū muri. Și 2 Iehova ⁱ vându in mâna lui Iabinū, regele Canaanulū, care domnia in ^a Hațorū; și mai marele oștirei sale ^a fu ^a Sisera, care locuia in ^a Harošetū-Hagoiimū. Și fiii lui Israel 3 strigară cătră Iehova; că acela avea nouē sute ^a carē de ferū, și ^a impila cu tăriă pre fiii lui Israel de dūoē-deci de ani.

Și Debora, o profetēsă, femea lui Lapidotū, judeca Israelulū in acelū timpū. ^a Și ea 5 ședea suptū palmierulū Deborei, intre Rama și Betū-Elū, pe muntele lui Efraimū; și fiii lui Israel se suiră la d'insa ca să-i judece. Și 6

e Esod. 34. 16.
Deut. 7. 8.
f Cap. 2. 11.
g Cap. 2. 13.
h Esod. 34. 13.
Deut. 16. 21.
Cap. 6. 25.
i Cap. 2. 14.
j Hab. 3. 7.

k Vers. 15.
& Cap. 4. 3.
& 6. 7. & 10.
10.
1 Sam. 12. 10.
Neem. 9. 27.
Ps. 22. 5. &
106. 44. & 107.
13, 19.

l Cap. 2. 16.
m Cap. 1. 13.
n Vede Num. 27.
18.
Cap. 6. 34. &
11. 29. & 13.
25. & 14. 6, 19.
1 Sam. 11. 6.
2 Cron. 15. 1.

o Cap. 2. 19.
p 1 Sam. 12. 9.
q Cap. 5. 14.
r Cap. 1. 16.
s Deut. 28. 48.
t Vers. 9.
Ps. 78. 34.
u Ios. 4. 20.
v Cap. 5. 14. &

6. 34.
1 Sam. 13. 3.
x Ios. 17. 15.
Cap. 7. 24. &
17. 1. & 19. 1.
y Cap. 7. 9, 15.
1 Sam. 17. 47.
z Ios. 2. 7.
Cap. 12. 5.

a Vers. 11.
b Cap. 5. 6, 8.
1 Sam. 13. 19.
22.
c 1 Sam. 17. 47.
50.
d Cap. 2. 16.
e Așa Cap. 4. 1.
3, etc. & 10.

7, 17. & 11. 4.
etc.
1 Sam. 4. 1.
—
Capitulū 4.
a Cap. 2. 19.
b Cap. 2. 14.
c Ios. 11. 1, 10.

& 19. 36.
d 1 Sam. 12. 9.
Ps. 83. 9.
e Vers. 13, 16.
f Cap. 1. 19.
g Cap. 5. 8.
Ps. 106. 42.
h Fac. 35. 8.

ea trăsese, și chiamă pre 'Barakū, fiulū
lui Abinoamū, din 'Kadeșū-Neftali, și dise
cătră d'insulū: Aū nu a ordinațū Iehova,
Dumneșulū lui Israelū, *dicēdū*: Du-te și
lășește-te in muntele Taborū, și ié cu tine
dece mi de bărbați din fiū lui Neftali
7 și din fiū lui Zabulonū? Și *eū voiū a-
trage cătră tine la 'riulū Kișonū pre Sisera,
mai marele oștei lui Iabinū, carele lui și
mulțimea lui; și-lū voiū da pre elū in mâna
8 ta. Și Barakū dise cătră d'insa: Dacă tu
vei merge cu mine, voiū merge; éru dacă nu
9 vei merge cu mine, nu voiū merge. Și ea
dise: da, voiū merge cu tine; dară nu va
fi ție laudă pe calea pe care tu mergi; că
Iehova va "da pre Sisera in mâna unei femei.
Și Debora se sculă, și se duse cu Barakū
10 la Kedeșū. Și Barakū chiamă pre "Zabu-
lonū și pre Neftali la Kedeșū, și °lui 'i ur-
mară dece mi de bărbați; și Debora se
sui cu d'insulū.

11 Și Heberū, "Keneulū, din fiū lui 'Hobabū,
socrulū lui Moisi, s'a despărțitū de Kenei,
și-și intinse cortulū seū până la stejărișulū
Taanaimū, "care *este* lūngă Kedeșū.

12 Și se spuse lui Sisera, că Barakū, fiulū
lui Abinoamū, s'a suitū la muntele Taborū.

13 Și Sisera adună tōte carēle sale, nouē sute
de carē de ferū, și pre totū poporulū ce
era cu d'insulū de la Haroșetū-Hagoiimū
până la riulū Kișonū.

14 Și Debora dise lui Barakū: Scōlă-te; că
acēsta *este* diūa in care Iehova va da pre
Sisera in mâna ta! *Aū nu Iehova ese în-
aintea ta? Și Barakū se repeși de pe mu-
ntele Taborū, și dece mi de bărbați in urma
15 lui. Și 'Iehova bātu pre Sisera, tōte carēle
lui și tōtă oștea lui, cu ascuțitulū săbiei
înaintea lui Barakū; și Sisera se coborī din
16 carū, și fugi pe josū. Și Barakū urmări
carēle și oștea până la Haroșetū-Hagoiimū,
și tōtă oștea lui Sisera cădu supțū ascu-
țitulū săbiei; n'a remasū nici unulū.

17 Și Sisera fugi pe josū la cortulū laelei,
femea lui Heberū, Keneulū; că pace *era*
intre Iabinū, regele Hatorulū, și intre casa
18 lui Heberū, Keneulū. Și Iaelū eșindū spre
intimpinarea lui Sisera, 'i dise: Abate-te,
domnulū meū, abate-te la mine, nu te teme.
Și elū se abātu la d'insa in cortū, și ea 'lū
19 acoperi cu învilitōre. Și elū dise cătră
d'insa: Dă-mī, rogu-te, pučină apă ca să beū;
că 'mī este sete. Și ea deschise "unū foițū
20 de lapte, 'i dădu să bee, și-lū acoperi. Elū

mai dise cătră d'insa: Stăi la ușa cortulū,
și dacă cine-va va veni și te va întreba,
dicēdū: Este cine-va aicea? să respunđi:
Nu. Și Iaelū, femea lui Heberū, "luă unū 21
țerușulū alū cortulū, și luă unū ciocanū in
mâna ei, și venindū incetū la d'insulū, 'i bātu
țerușulū prin tēmplă, așa încātū se înfipse
in pāmēntū: că elū era adūncatū in somnū
și obositū. Și elū muri. Și éccē, *pe cāndū* 22
Barakū urmăria pre Sisera, Iaelū eși intru
intimpinarea lui, și-i dise: Haide, și eū 'ți
voiū arēta bărbatulū, pre care-lū cauți. Și
cāndū elū veni in *cortulū* ei, Sisera jăcea
mortū, și țerușulū in tēmpla lui.

Așa "plecă Dumneșulū in diūa aceea pre 23
Iabinū, regele Canaanulū, înaintea fiilorū
lui Israelū. Și mâna fiilorū lui Israelū se 24
totū întări asupra lui Iabinū, regele Ca-
naanulū, până ce nimiciră pre Iabinū, re-
gele Canaanulū.

Cântarea de laudă a Deborēi.

SI Debora și Barakū, fiulū lui Abinoamū, 5
"aū cântatū in diūa aceea, dicēdū:

Maī marii aū condusū in Israelū, 2

"Poporulū s'a oferitū de bună-voia; lăudați
"Ascultați, regilorū! [pre Iehova! 3

Luati aminte, maī marilorū!

Eū, eū voiū să cântū lui Iehova,

Voiū să psalmodiezū lui Iehova, Dumne-
[șulū lui Israelū.

O Iehova, "cāndū tu ai eșitū din Seirū, 4

Cāndū ai plecatū din câmpiele Edomulū,

"Pāmēntulū s'a cutremuratū și ceriurile aū

"nūoriū aū picuratū apă, [picuratū,

7 Munți se prăbușiră d'înaintea lui Iehova, 5

"Acestū *munte* alū Sinaiulū înaintea lui Ie-

[hova, Dumneșulū lui Israelū!

In diile lui "Samgarū, fiulū lui Anatū, 6

In diile 'Iaelei, 'cāile erau neāmblate,

Și călătorii āmbiau pe căi strimbe.

Incetāt'aū cei puternici ai lui Israelū, in- 7

[cetāt'aū;

Până ce eū, Debora, m'amū sculatū,

M'amū sculatū eū, "o mumă in Israelū. 8

'Dumneșei noi 'și alegeaū ei,

Indată resbelulū *era* la porți,

Darā, "vēdutu-s'a ore unū scutū seū o lance,

La patru-đeci de mi in Israelū?

Ānima mea se întorče cătră maī marii 9

[lui Israelū,

Cătră cei ce "s'aū oferitū de bună-voia in-

Lăudați pre Iehova! [tre poporū;

i Ebr. 11. 32.

j Ios. 19. 37.

k Eod. 14. 4.

l Cap. 5. 21.

1 Reg. 18. 40.

Pa. 83. 9, 10.

m Cap. 2. 14.

n Cap. 5. 18.

o Vede Eod. 11.

8.

1 Reg. 20. 10.

p Cap. 1. 16.

q Num. 10. 29.

r Vers. 6.

s Deut. 9. 3.

2 Sam. 5. 24.

Pa. 68. 7.

Isa. 52. 12.

t Pa. 83. 9. 10.

Vede Ios. 10.

10.

u Cap. 5. 25.

v Cap. 5. 26.

x Pa. 18. 47.

—

Capitulū 5.

a Vede Eod. 15.

1.

Pa. 18. titlu.

b 2 Cron. 17. 16.

c Deut. 32. 1. 3.

Pa. 2. 10.

d Deut. 33. 2.

Pa. 68. 7.

e 2 Sam. 22. 8.

Pa. 68. 8.

Isa. 64. 3.

Hab. 3. 8, 10.

f Deut. 4. 11.

Pa. 97. 5.

g Eod. 19. 18.

h Cap. 3. 31.

i Cap. 4. 17.

j Lev. 26. 22.

2 Cron. 15. 5.

Isa. 33. 8.

Plān. 1. 4. &

4. 18.

k Isa. 49. 23.

l Deut. 32. 16.

Cap. 2. 12, 17.

m Aps. 1 Sam.

13. 19, 22.

Cap. 4. 3.

n Vers. 2.

- 10 Voi *cari încălecați pe asini albi,
*Cari ședeți pe tapete,
Și cari âmbლაți pe cale, — *Cântați!
- 11 Mai tare decât strigătul dântuitorilor
[la adăpători,
Acolo să se cânte acum *cântări de biru-
[înă lui Iehova,
Biruințele conducerii sale în Israel.
Și se pogori la porți poporul lui Iehova.
- 12 *Descéptă-te, descéptă-te, Debora,
Descéptă-te, descéptă-te, intonéză cântarea!
Scólă-te, Barakū,
Și 'du în captivitate pre captivii tei,
Fiule alū lui Abinoamū!
- 13 Atuncea se pogori o cétă mică *in contra
[unui popor puternic,
Iehova se pogori cu mine asupra viteșilor;
Iehova se pogori cu mine asupra viteșilor;
- 14 Invingătorul lui *Amalekū veni *din E-
[fraimū,
După tine, Beniaminū cu popórele tale!
Din *Machirū se pogoriră căpiteniele,
Și din Zabulonū cei ce ținū sceptrulū con-
ducătorulū.
- 15 Și mai marii lui Isacharū fură cu Debora,
Și Isacharū ca și *Barakū,
Veniră pe urma sa în vale.
La pérétele lui Rubenū,
Hotăriri mari!
- 16 Ce jaci tu *intre staule,
Spre a auzi fluerele turmelorū?
La pérétele lui Rubenū,
Mari sfătuirī!
- 17 *Galaadū a rămasū d'incolo de Iordanū,
Și Danū, pentru-ce a rămasū lângă corăbiū?
*Asserū ședū la țărmulū mării,
Și a rămasū în porturile sale.
- 18 *Zabulonū este unū poporū ce-și a espusū
[viéța la mórte,
Și Neftali pe înălțimile câmpiei.
- 19 Mai marii veniră, se resboiră.
Atuncea regiī Canaanulū se resboiră
În Taanacū, la apele Meghidoulū;
*Ei nu cęștigară argintū.
- 20 Din ceriuri aū combătutū,
*Stelele din cursul lorū s'aū resboitū cu
- 21 *Riulū Kișonū i-a luatū pre ei, [Sisera!
Vechiulū riū, riulū Kișonū!
Cu putere te-ai rădicatū, o suflete alū meu!
- 22 Atuncea copitele cailorū se loviaū
De góna, de góna celor puternici.
- 23 Blăstemați Merozulū, dice ângerulū lui
[Iehova,

Blăstemați pre locuitorii lui;
*Că ei n'aū venitū în ajutorulū lui Iehova,
Spre ajutorulū lui Iehova asupra viteșilor.
Bine-cuvântată să fie mai pe susū de 24
[tóte femeile *Iaelū,
Femea lui Heberū, Keneulū;
*Bine-cuvântată să fie ea mai pe susū de tóte
[femeile ce locuescū în corturi!
*Apă a cerutū elū, și ea i-a datū lapte; 25
În cupă domnescă ea i-a datū.
*Mâna ei a intins'o la țeruşū, 26
Și drépta ei la ciocanulū lucrătorilor;
Și cu ciocanū ea lovi pre Sisera, sfărimă
[capulū lui;
Pătrunse și străpunse tēemplele lui.
La picióarele ei elū se recurbă, cădu și jăcu; 27
La picióarele ei elū se recurbă, cădu;
Unde se recurbă, acolo cădu biruitū.

Prin ferésta se uită muma lui Sisera, 28
Și strigă prin zebrele:
Pentru-ce întârziă carulū seū de a veni?
Pentru-ce întârziă mersulū carēlorū sale?
Înțeleptele ei dómne 'i respundū, 29
Și ea 'și răspunde însăși:
*Aū nu aū datū ei preste pradă: Aū n'o 30
[impărtescū:
O fétă, dūoē fete pentru fie-care bărbatū;
Pradă de vestminte colorate pentru Sisera,
Pradă de vestminte colorate în broderiă;
O păreche de vestminte, colorate, brodate,
[de pusū în jurulū grumazulū prădeii.
*Așa să péră toți neamicii tei, o Iehova! 31
Érū cei ce-lū iubescū să fie *ca sórele, *cândū
[ese din puterea sa!

Și pământulū avu repausū patru-đeci
de ani.

Apésarea Madianiților; Gheleonū este chămatū
de Dumneđeu, și adună o armată.

*SI fii lui Israelū făcură rele în ochii lui 6
Iehova, și Iehova 'i dădu pre ei în
mâna *Madianiților șapte ani. Și mâna 2
Madianiților era puternică asupra lui I-
sraelū. Din cauza Madianiților fii lui I-
sraelū 'și făcură *sépături în munți, pesceri 3
și întăriri. Și se întēpla, cândū Israelū
semēna, că veniaū Madianiții și *Amalekiții 4
și *fii resăritulū, și se suiaū asupra lui; Și
tăbēraū asupra lui, și 'stricaū venitūlū pām-
entulū până la Gaza, nelăsândū međi-
locū de traiū în Israelū, nici oi, nici boi,
nici asini; Că ei se suiaū cu turmele lorū 5

o Ps. 105. 2. &
145. 5.
p Cap. 10. 4. &
12. 14.
q Ps. 107. 33.
r 1 Sam. 12. 7.
s Ps. 145. 7.
t Ps. 57. 8.

u Ps. 68. 18.
v Ps. 49. 14.
w Cap. 3. 27.
x Cap. 3. 18.
y Num. 32. 39.
z Cap. 4. 14.
a Num. 32. 1.

b Vede Ios. 13.
25. 31.
c Ios. 19. 29. 31.
d Cap. 4. 10.
e Cap. 4. 18.
f Ps. 44. 12.
g Vede vers. 30.
h Vede Ios. 10.

i Ps. 77. 11. 18.
j Cap. 4. 15.
k Cap. 4. 7.
l Cap. 21. 9. 10.
m Num. 8. 5.
n 1 Sam. 17. 47.

o 18. 17. & 25.
28.
p Cap. 4. 17.
q Luc. 1. 28.
r Cap. 4. 19.
s Cap. 4. 21.
t Esod. 15. 9.

u Ps. 81. 9. 10.
v 2 Sam. 23. 4.
w Ps. 19. 5.
x —
y Capulū 6.
z Cap. 2. 19.

b Hab. 3. 7.
c 1 Sam. 13. 6.
d Ebr. 11. 32.
e Cap. 8. 13.
f Fac. 29. 1.
g Cap. 7. 12. &
8. 10.

1 Reg. 4. 30.
2 Iov. 1. 3.
3 Lev. 26. 16.
4 Deut. 28. 30.
5 33. 51.
6 Mic. 6. 15.

și cu corturile lor, și veniau mulți ^a ca locustele; ^{că} ei și cămilele lor erau fără număr, și veniau în țară, spre a o strica. Și așa Israelul se sărăci foarte de Madianiți; și fiii lui Israelul ^a strigară către Iehova.

7 Și când fiii lui Israelul strigară către Iehova din cauza Madianiților, Iehova trimise pre un profet la fiii lui Israelul, care duse către d'insul: Așa duse Iehova, Dumneul lui Israelul: Eu v'am scos pre voi din Egipt, da, v'am scos din casa servituții, și v'am scăpat din mâna Egiptenilor, și din mâna tuturor împilătorilor vostri, și i-am isgonit de d'inaintea voastră, și v'am dat pământul lor; Și am dăsu voi: Eu *sunt* Iehova Dumneul vostru, ⁱ să nu vă temeți de deii Amoreilor, intra căror pământ voi locuiți; dară voi n'ati ascultat de vócea mea.

11 Și a venit ângerul lui Iehova, și s'a aședat supt stejarul din Ofra a lui Ioășu, ^a Abi-Ezereul; și ⁱ Ghedeon, fiulul se, bătea grâu in tescă, spre a-l ascunde de Madianiți. Și ^a se arătă ângerul lui Iehova, și duse către d'insul: Iehova *este* ^a cu tine, vi-tésule! Și Ghedeon ⁱ duse: Rogu-te, Domnul meu! Le este Iehova cu noi, pentru-ce toate aceste au venit asupra noastră? Și ^o unde *sunt* toate minunile sale, ^a pre cari ni le-au spus părinții nostri, dîcîndu: Aă nu din Egipt ne-a scos pre noi Iehova? Și acum Iehova ne-a ^a părăsit, și ne-a dat in mâna Madianiților. Și Iehova căutând spre el, ⁱ duse: ^a Mergi cu această putere a ta, și mîntue pre Israelul din mâna Madianiților. ^a Aă nu eă te trîmetu? Și el duse către d'insul: Rogu-te, Domnul meu, prin ce mediloc voi mîntui pre Israelul? eăc, ^a casa mea *este* cea mai saracă in Manase, și eă *sunt* cel mai tîneru in casa părintelui meu. Și Iehova duse către d'insul: ^a Eu voi fi cu tine, și tu vei bate pre Madianiți ca pre un singur om. Și el duse către d'insul: Rogu-te, de amă aflată charu in ochii tei, ^a dă-mi un semn, că tu cu mine ai vorbit. Rogu-te, ^a nu te depărta de aicea, până voi veni către tine, și voi aduce darul meu, și-l voi pune inaintea ta. Și el duse: voi rămăne, până tu te vei întorče.

19 ^a Și Ghedeon intră, pregăti un ied și azime d'intr'o eă de făină: carnea o puse in panier, și zama o turnă in olă, și i le aduse afară supt stejar, și i le oferi. Și

ângerul lui Dumneul duse către d'insul: Ie carnea și azimele, și ^a le pune pe acea stîncă, și zama o ^a vîrsă. Și el făcu așa. Și ângerul lui Iehova intinse vîrfu toă- gului din mâna sa, și atinse carnea și azimele. Și ^b foc se rîdică din stîncă, și mistui carnea cu azimele; și ângerul lui Iehova se depărtă de la ochii sei.

Și Ghedeon ^a vădu că acesta *a fost* ângerul lui Iehova, și duse Ghedeon: Vai mie, Dóme Iehova, ^a că am văduț ângerul lui Iehova față in față. Și Iehova duse lui: ^a Pace ție! nu te teme, nu vei muri.

Și Ghedeon zidi acolo un altar lui Iehova, și-l numi: Iehova-Salom (*Iehova alu păcei*). Până in ziua de astă-đi el *este* in Ofra Abi-Ezereul. Și in noptea aceea ⁱ duse Iehova: Ie vîfelu părintelui te, și pre alu dăoilea tauru cel de șapte ani, și dărimă altarul lui Baalu alu părintelui te, și ^a tăia Astartea de lîngă d'insul. Și zidesce un altar lui Iehova, Dumneul te, pe vîrfu acestei stînci, in locu potrivit, și i pre alu dăoilea tauru, și-l adă olocăstu cu lemnele Astartei, pre care tu o vei tăia. Și Ghedeon luă de ce bărbați d'entre servi sei, și făcu duple cumă a vorbitu către d'insul Iehova; și, fiind-că el se temea de casa părintelui se și de ómenii cetăței, ca să facă *acesta* ziua, elu o făcu nótea.

Și când ómenii cetăței se sculară demănă, eăc altarul lui Baalu era dărimat, și Astartea lîngă d'insul tăiată, și taurul alu dăoilea adus olocăstu pe altarul zidit. Și eă dîcea unu către altul: Cine a făcutu acestu lucru? Și cerțară și căutară, și dîseră: Ghedeon, fiul lui Ioășu, a făcutu acestu lucru. Și dîseră ómenii cetăței către Ioășu: Scóte afară pre fiul te, ca să móră; că a dărimat altarul lui Baalu, și Astartea de lîngă d'insul a tăiat. Și Ioășu duse către toți cei ce stătea in jurul lui: Voiți voi a apăra pre Baalu? voiți voi a-i ajuta; care lu va apăra, să móră până demănă; dacă elu *este* unu Dumneul, apere-se însuși, că altarul se s'a dărimat. Și lui i s'a dat numele in ziua aceea de ^a Ierubaal, (*apere-se Baalu*) dîcîndu-se: Baalu apere-se in contra lui; că elu a dărimat altarul se.

Și toți ^a Madianiți, și Amalekiți și fii resăritului se adună împreună, și trecură și tăberă in valea Ezreel. Și ^a spiritul 34

^a Cap. 7. 12.
^b Cap. 8. 15.
^c Osee 5. 15.
^d Pa. 44. 2, 3.
^e Reg. 17. 35, 37, 38.
^f Ier. 10. 2.

^g Ios. 17. 2.
^h Ebr. 11. 32.
ⁱ Cap. 13. 3.
^j Luc. 1. 11, 28.
^k Ios. 1. 5.
^l Așa Ps. 89. 49.
^m Isa. 59. 1. &

63. 15.
ⁿ Pa. 44. 1.
^o 2 Cron. 15. 2.
^p 1 Sam. 12. 11.
^q Ebr. 11. 32.
^r 34.
^s Ios. 1. 9.

Cap. 4. 6.
^t Vede 1 Sam. 9. 21.
^u Esod. 3. 12.
^v Ios. 1. 5.
^w Esod. 4. 1—8.
^x Vers. 36, 37.

2 Reg. 20. 8.
^y Pa. 86. 17.
^z Isa. 7. 11.
^{aa} Fac. 18. 3, 5.
^{ab} (Cap. 13. 15.
^{ac} Fac. 18. 6, 7, 8.
^{ad} Cap. 13. 19.

^{ae} Vede 1 Reg. 18. 33, 34.
^{af} Lev. 9. 24.
^{ag} 1 Reg. 18. 38.
^{ah} 2 Cron. 7. 1.
^{ai} Cap. 13. 21.
^{aj} Fac. 16. 13, &

32. 30.
^{ak} Esod. 33. 20.
^{al} Cap. 13. 23.
^{am} Dan. 10. 19.
^{an} Cap. 8. 33.
^{ao} Esod. 34. 13.
^{ap} Deut. 7. 5.

^{aq} 1 Sam. 12. 11.
^{ar} 2 Sam. 11. 21.
^{as} Vers. 8.
^{at} Ios. 17. 16.
^{au} Cap. 5. 10.
^{av} 1 Cron. 12. 18.
^{aw} 2 Cron. 24. 20.

lui Iehova întări pre Ghedeon, și elu 'sună din trimbiță, și chiâmă pre Abiezerei spre a-lu urma. Și trămesse soli prin totu Manase, și acesta încă fu chiămatu spre a-lu urma; și trămesse soli in Asserū, Zabulonū și Neftali, și ei se suiră spre intimpinarea lorū.

36 Și Ghedeonū dīse cătră Dumneḡeū: Dacă tu prin mâna mea vei mēntui pre Israelū, 37 duple cumū ai dīsū: "Eccē, eū voiū pune unū valū de lānă in ariă; dacă va fi roūă numai pe valū, și pe totū pāmēntulū va fi uscatū, voiū cunōsce că tu vei mēntui pre Israelū prin mâna mea, precumū ai dīsū. 38 Și a fostū așa: cāndū elū se sculā demānēțā, strinse valulū, și stōrse roūa din 39 valū, o cupā plină de apă. Și Ghedeonū dīse cătră Dumneḡeū: "Să nu se aprindā mânia ta contra mea, ca să mai vorbescū o dată: Rogu-te, ca să mai cercū o dată cu valulū. Rogu-te, să fie uscāciune numai pe 40 valū, și pe totū pāmēntulū să fie roūă. Și Dumneḡeū făcu așa in nōptea aceea, și uscāciune a fostū numai pe valū, și pe totū pāmēntulū a fostū roūă.

*Invingerea lui Ghedeonū asupra Madianiților.
Istoria sa de pe urmă.*

7 **S**I 'Ierubaalū, adecă Ghedeonū, și totū poporulū ce era cu d'insulū, sculāndu-se de demānēțā, tăberārā la fōntāna Harodū, așa că tabēra Madianiților era lui spre 2 mēdā-nōpțe, cătră colina More; in vale. Și Iehova dīse lui Ghedeonū: Cu tine pré multū poporū este, ca să daū eū pre Madianiți in mânele lorū; ca nu Israelū ^b să se laude in contrā-mī, dīcēndū: Māna mea m'a mēntuitū. 3 Și acumū prochiāmā in auḡulū poporulū, dīcēndū: "Cine este fricosū și se teme, acela să se întōrcā și să plece de la muntele Galaadū. Și așa se întōrserā din poporū dūoē-ḡeci și dūoē de mīi; și ḡece mīi aū rēmasū.

4 Și Iehova dīse lui Ghedeonū: Poporulū încă totū este pré multu, cobōrā-i la apă, și eū ḡi-i voiū alege acolo; și despre cari 'ḡi voiū dīce: Acesta să mērgā cu tine, acela va merge cu tine; și totū acela de care voiū dīce cătră tine: Acesta să nu mērgā 5 cu tine, acela nu va merge. Și elū pogorī poporulū la apă; și Iehova dīse lui Ghedeonū: Totū insulū ce va linchi cu limba sa din apă, duple cumū linchesce cănele, pre acela dā-lū de o parte, cumū și pre acela, care 6 se va pleca pe genunchiū sei ca să bee. Si a fostū numerulū acelora cari linchiāū in mânele lorū, *punēndu-le* la gurā, trei sute de bărbați; și tōtā rēmașița poporulū s'a

plecatū pe genunchi, ca să bee apă. Și 7 Iehova dīse lui Ghedeonū: "Cu cei trei sute de bărbați, cari aū linchitū, voiū mēntui pre voi, și voiū da in mâna ta pre Madianiți; érū totū *cela-l-altū* poporū să mērgā fiecare la loculū seū. Și poporulū luā in mânele sale merindele și trāmbițele; și pre 8 toți *cei-l-alti* bărbați ai lui Israelū elū 'i lāsā pre fie-care la cortulū seū, și ḡinu pre cei trei sute de bărbați. Și tabēra Madianiților 'i era josū, in vale.

Și in aceeași 'nōpțe Iehova dīse cătră 9 d'insulū: Scōlā-te, cobōrā-te in tabērā, că eū amū dat' o in mâna ta! Și dacă te temi 10 a te coborī singurū, cobōrā-te tu cu Pura servulū teū in tabērā. Și tu vei 'audi ce vorbescū ei; și apoi mānele tale se vorū întări ca să mergi asupra taberei. Și elū și servulū seū Pura se coborirā până la āntela strajā a taberei. Și Madianiți și Amalekiți și 'toți fiī resāritulū jāceāū in vale, mulți ca locustele, și cāmīlele lorū *eraū* ne-numerate, ca nēsipulū pe ḡermulū mării de multe. Și Ghedeonū veni, și eccē, unul 13 spunea altuia unū visū, dīcēndū: Eccē amū visatū visū, și eccē o pāne de orḡū se rostogolia prin tabēra Madianiților, și ea veni până la cortū, și lovindu-lū, căḡu, și-lū resturnā cu susulū *in josū*, și cortulū căḡu. Și 14 *cela-l-altū* respunse, dīcēndū: Acesta nu este decātū sabia lui Ghedeonū, fiulū lui Ioașū, bărbatū alū lui Israelū; Dumneḡeū a datū in mâna lui pre Madianiți și tōtā tabēra. Și cāndū Ghedeonū audi spunerea visulū și 15 insemnarea lui, elū se prosternu, și se întōrse in tabērā lui Israelū, și dīse: Sculați-vē, că Iehova a datū in mânele vōstre tabēra Madianiților. Și elū împārți pre cei trei 16 sute de bărbați in trei cete, și dādu fiecāruia in mână trimbiți și ulciōre deserte, și făcliū in ulciōre. Și elū dīse cătră d'insū: 17 *ceea ce veți vedē că facū*, aceea să faceți și voi. Eccē, eū mē voiū duce la capētulū taberei, și cumū voiū face eū, așa să faceți voi. De voiū suna in trimbiți eū și toți cari 18 *sūnt* cu mine, să sunați de asemenea și voi din trimbiți imprejurulū intregēi tabēre, și să dīceți: A lui Iehova și a lui Ghedeonū.

Și Ghedeonū și suta de bărbați ce *eraū* 19 cu d'insulū venirā la capētulū taberei, la inceputulū strājei a dūoa (de abiā aḡeḡaserā pāzitorii), și sunarā din trimbiți, și sfārimarā ulciōrele din mânele lorū: Atuncea cetele 20 tōte trei sunarā in trimbiți, sfārimarā ulciōrele, apucarā in mâna stāngā făcliele și in mâna drēptā trimbițele, spre a suna; și strigarā: Sabia lui Iehova și a lui Ghedeonū. Și ei 21

1 Num. 10. 3.
Cap. 3. 27.
m Vede Esod. 4.

2. 4. 6. 7.

n Fac. 18. 22.

Capitū 7.

a Cap. 6. 22.

b Deut. 8. 17.

Isa. 10. 13.

1 Cor. 1. 29.

2 Cor. 4. 7.

c Deut. 20. 8.

d 1 Sam. 14. 6.

e Fac. 46. 2, 3.

f Vers. 13, 14.

15. Vede Fac.

24. 14.

10.

1 Sam. 14. 9.

10.

g Cap. 6. 5, 23.

& 8. 10.

22 *stăteau fie-care la loculă seă imprejurulă taberei, și totă tabăra alergă, strigându și fugind. Și sunându ei în cele trei sute de trimbiți, Iehova întorse sabia unuia contra altuia în totă tabăra. Și totă tabăra fugi până la Betū-Sitta cătră Tereratū, până la hotarulă de Abelū-Mehola, lungă Tabbatū.

23 Și bărbații lui Israelū se adunară din Neftali, din Asserū și din totū Manase, și 24 urmăriră pre Madianiți; Și Ghedeonū trăsese soli în totū muntele lui Efraimū, dicendū: Pogoriți-vē spre intimpinarea Madianiților, și luați-li lorū apa până la Betū-Bara și Iordanū. Și se adunară toți bărbații lui Efraimū, și li luară apă până la 25 Betū-Bara și Iordanū. Și ei prinseră doi domni ai Madianiților, pre Orebū și pre Zeebū, și uciseră pre Orebū la stânca Orebū, și pre Zeebū lū uciseră la tēsculū Zeebū, și urmăriră pre Madianiți. Și aduseră capetele lui Orebū și lui Zeebū la Ghedeonū, d'incolo de Iordanū.

8 S I a bărbații lui Efraimū dīseră cătră d'insulū: De ce ni-ai făcutū noii acēsta, că nu ne-ai chiāmatū pre noi, cândū te-ai dusū spre a te lupta cu Madianiți? Și ei se certau cu d'insulū cu tăriă. Și elū li respunse: Ce amū făcutū eū pe lungă voi? aū nu este mai bună bobităturā din Efraimū decâtū 3 culesulū din Abi-Ezerū? Dumne-deū a datū în mânele vōstre pre domniū Madianulū, pre Orebū și pre Zeebū; și ce amū pututū eū face pe lungă voi? Și mânia lorū se potoli deasupra lui, cândū elū a dīsū cuvēntulū acesta.

4 Și Ghedeonū veni la Iordanū, și-lū trecu elū și cei trei sute de bărbați cari erau cu d'insulū, obosiți și urmărintū pre neamicū.

5 Și elū dīse cătră bărbații din Succotū: Dați, rogu-vē, pāni poporului, care mē urmēzā, că ei sūnt obosiți; și eū voiū urmări pre Zebahū și pre Talmunna, regiū Madianulū. Și mai mariū Succotulū dīseră: Zebahū și Talmunna sūnt deja în mâna ta, 6 ca să dāmū oștirei tale pāne? Și Ghedeonū respunse: În adevērū! cândū Iehova va da pre Zebahū și pre Talmunna în mâna mea, 7 atuncea voiū scārpina corpurile vōstre cu spinii pustiiulū și cu ciuline. Și de acolo elū se sui la Penuelū, și vorbi cătră d'înșii totū așa: și bărbații din Penuelū i respunseră, duple cumū aū respunsū bărbații 9 din Succotū. Și elū vorbi de asemenea bărbaților din Pennelū, dicendū: De mē voiū

întorce în pace, voiū dērīma turnulū acesta.

Erū Zebahū și Talmunna erau în Karkorū, 10 și taberele lorū cu d'înșii, ca la cinci-spre-dece mī, toți căți aū rēmasū din totă tabăra fiilorū resăritulū; că cei căduți erau o sută două-deci de mī bărbați, cescoteau sabia. Și Ghedeonū se sui prin calea celorū 11 ce locuiaū în corturi, spre resăritū de la Noba și Iogbeha, și hātu tabăra, tabăra fiindū fāră de grijă. Și Zebahū și Talmunna fugiau; 12 și elū i urmări, și prinse pre cei două regi ai Madianulū, pre Zebahū și pre Talmunna, și totă tabăra o spāimēntă!

Și Ghedeonū, fiulū lui Ioașū, se întorse 13 de la resbelū mai nainte de resăritulū sōrelui; Și prindendū pre unū copilū alū bărbaților din Succotū lū întrebă, și elū i scrise pre mai mariū Succotulū și pre bētrāniū sei: șapte-deci și șapte de bărbați. Și venindū la bărbații din Succotū, dīse: Ecce 15 Zebahū și Talmunna, pentru cari m'ați insultatū, dicendū: Zebahū și Talmunna sūnt ei deja în mâna ta, ca să dāmū obosiților tei bărbați pāne? Și elū luā pre bētrāniū cetăței, spinii pustiiulū și ciuline, și pedepsi cu ele pre bărbații Succotulū. Turnulū din Penuelū lū dērīmā, și pre bētrāniū cetăței i ucise. 17

Și elū dīse cătră Zebahū și cătră Talmunna: Cumū erau bărbații pre cari i-ați ucisū la Taborū? Și ei respunseră: Ca tine, așa erau ei, fie-care semēna cu fiil unui rege. Și dīse elū: Frații mei erau, fiil mumei mele; viū este Iehova, de i-ați fi lāsātū în viētă, eū nu v'asū ucide pre voi. Și elū 20 dīse antēiū-nāscutulū seū Ieterū: Scōlă-te, ucide-i! Darā copilulū nu scōse sabia sa, că se temea, că era încă copilū. Și Zebahū 21 și cu Talmunna dīseră: Scōlă-te tu, și te aruncā asupra nōstră; că cumū este bărbatulū, așa este puterea lui. Și Ghedeonū se sculă, și ucise pre Zebahū și pre Talmunna, și luā colanele ce erau la grumazii cămīlelorū.

Și bărbații lui Israelū dīseră lui Ghedeonū: Domnesce asupra nōstră, tu și fiulū teū, precumū și fiulū fiilulū teū, pentru-că tu ne-ai mēntuitū din mâna Madianiților. Și Ghedeonū li dīse: Nu voiū domni eū asupra vōstră, și nici fiulū meū va domni asupra vōstră; Iehova va domni asupra vōstră. Și 24 Ghedeonū dīse cătră d'înșii: Vi voiū face o cerere: dați-mī fie-care cercei de nasū ai prādei sale (că cercei de aurū aveau ei, căci Ismaeliți erau). Și ei respunseră: Dāmū! Și 25

A Esod. 14. 13, 14.
B Cron. 20. 17.
C Reg. 7. 7.
D Ios. 6. 4, 16, 20.
E Vede 2 Cor. 4.

7.
F Ps. 83. 9.
G Isa. 9. 4.
H I Sam. 14. 20.
I 2 Cron. 20. 23.
J Cap. 3. 27.
K Cap. 3. 28.

O Ioan 1. 28.
P Cap. 8. 3.
Q Ps. 83. 11.
R Isa. 10. 26.
S Cap. 8. 4.

Capitūl 8.
A Vede Cap. 12.
B Sam. 19. 41.
C Cap. 7. 24, 25.
D Filip. 2. 3.
E Prov. 15. 1.

D Fac. 33. 17.
E Ps. 60. 6.
F Vede 1 Reg. 20. 11.
G Vede 1 Sam. 25. 11.
H Vers. 16.

A Fac. 32. 30.
B 1 Reg. 12. 25.
C 1 Reg. 22. 27.
D Vers. 17.
E Cap. 7. 12.
F Num. 32. 35, 42.
G Cap. 18. 27.

1 Theos 5. 3.
A Ps. 83. 11.
B Vers. 6.
C Vers. 7.
D Vers. 9.
E 1 Reg. 12. 26.
F Cap. 4. 6.

Ps. 83. 12.
A Ps. 83. 11.
B 1 Sam. 8. 7.
C & 10. 19. & 12.
D Fac. 25. 13. & 37. 25, 28.

- ei întinseră o manta, și aruncară acolo fiecare cerceii de nas, al prădei sale. Și cerceii de nas, cei de aur, pre cari elu 'i ceru, trăgeau o mie șapte sute de sicli de aur, afară de colanele și cerceii de mărgăritar și vestimintele de purpură pre cari regii Madianului le aveau, și afaiă de lanțurile de gât pe care erau pe grumazi cămilelor lor. Și Ghedeonul făcu din acestea un eford, și-l puse în cetatea sa, în Ofra; și totu Israelul desfrână după d'insulă acolo, și fu lui Ghedeon și casei sale cursă.
- 26 Așa fură Madianiții umiliți înaintea filorū lui Israel, și nu mai rădicară capul lor; și pământul avu repausu patru-șapte de ani în timpul lui Ghedeon. Și Ierubaal, fiul lui Ioasă, se duse, și locui în casa lui. Și Ghedeon avu șapte-șapte de fișeși din cōpsele sale, că avea femei multe. Și concubina lui ce era în Șechem încă și ea 'i născu unu fiu, și elu 'i dădu numele Abimelech. Și Ghedeon, fiul lui Ioasă, muri în o bătrâneță fericită, și fu înmormântat în mormântul lui Ioasă, părintele său, în Ofra Abiezereilor.

Fără-de-legile lui Abimelech; înălțarea, căderea și mōrtea lui.

- 33 Și după ce Ghedeon muri, fii lui Israel se întorseră era-și, și desfrănară după Baal, și-și făcură lor deū pre Baal-Berit. Și fii lui Israel nu-și mai amintiră de Iehova Dumneșul lor, care i-a scăpat din mână neamicilor lor din juru împrejur.
- 34 Și nu arătară iubire casei lui Ierubaal-Ghedeon, după totă bunătatea pre care elu a arătat-o lui Israel.
- 9 CĂ Abimelech, fiul lui Ierubaal, se duse la Șechem, la frații mamei sale, și vorbi către d'înși și către totu nēmulu casei părintelui mamei sale, dicēndu: Vorbiți, rogu-vă, la urechile tuturor locuitorilor Șechemului: Ce este mai bine pentru voi: Să domnescă preste voi șapte-șapte de bărbați, toți fii lui Ierubaal, seū să domnescă preste voi unu singur bărbat? și amintiți-vă, că osul vostru și carnea voastră sînt eu. Și frații mamei sale vorbiră de d'insul în urechile tuturor locuitorilor din Șechem toate cuvintele aceste, și ănimă lor se plecă spre Abimelech; că diseră: Acesta este fratele nostru. Și-i dădură șapte-șapte de sicli de argint din templul lui Baal-Berit, și cu ei tocmai Abimelech ămeni fără căp-

teiu și stricați, cari urmară după d'insul. Și elu veni în casa părintelui seū la Ofra, și ucise pre frații se, pre fii lui Ierubaal, șapte-șapte de bărbați, pe o singură pētră: rămânēndu numai Iotam, mai micul fiu alu lui Ierubaal; că s'a ascunsi.

Și toți locuitorii Șechemului se adunară, și totu Betū-Millo, și ei se duseră, și făcură pre Abimelech rege la stejarul monumental, cel din Șechem. Și se spuse acesta lui Iotam, care ducēndu-se stătu în vârful muntelui Gherizim; și rădicāndu-și vōcea lui, strigă, dicēndu către d'înși: Ascultați-mă, locuitori ai Șechemului, și Dumneșu vă va asculta pre voi: Arborii se duseră ca să ungă unu rege preste d'înși, și diseră către oliv: Domnesce preste noi! Și olivul li dīse: Părăsi-voiu eu grāsimea mea, cu care Dumneșu și ămenii se onorează, și ducem-voiu, spre a domni preste arbori? Și arborii dīseră către smochin: Mergi tu, domnesce preste noi! Și smochinul li dīse: Părăsi-voiu dulcēta mea și fructul meu cel bun, și ducem-voiu spre a domni preste arbori? Și arborii dīseră către via: Mergi tu, domnesce preste noi! Și via li dīse: Părăsi-voiu mustul meu, care veselesce pre Dumneșu și pre ămeni, și ducem-voiu spre a domni preste arbori? Și toți arborii dīseră către spin: Mergi tu, domnesce preste noi! Și spinul dīse arborilor: Dacă intru adevēru voi mă ungeți pre mine rege asupra voastră, veniți, adăpostiți-vē suptu umbra mea; ērū de nu, focu să ēsă din spin, și să mistue cedrii Libanului. Și acum, dacă voi în adevēru și în întregime ați făcutu acesta, punēndu pre Abimelech rege, și dacă voi ați lucratu bine cu Ierubaal și cu casa sa, și dacă i-ați făcutu lui după vrednicia mănecilor sale; (Că părintele meu s'a luptat pentru voi, și n'a cruțat viēta sa, și v'a scăpatu din mână Madianiților; Dară voi v'ați sculat astă-zi asupra casei părintelui meu, și ați ucis pre fii se, șapte-șapte de inși pe o singură pētră, și ați făcutu pre Abimelech, fiu alu sevei sale, rege preste locuitorii Șechemului, pentru-că este fratele vostru); Dacă în adevēru și în întregime ați lucratu cu Ierubaal și cu casa sa în acēstă zi, bucurați-vē de Abimelech, și elu să se bucure de voi! ērū de nu, focu 20 să ēsă din Abimelech și să mistue pre locuitorii Șechemului și pre Betū-Millo, și focu

2 Cap. 17. 5.
y Cap. 6. 24.
2 Pa. 106. 39.
a Deut. 7. 16.
b Cap. 6. 31.
c Cap. 9. 2. 5.
d Cap. 9. 1.
e Fac. 25. 8.

lov. 5. 26.
f Vers. 27.
g Cap. 6. 24.
h Cap. 2. 19.
i Cap. 2. 17.
j Cap. 9. 4. 46.
k Pa. 78. 11. 42.
l 106. 13. 21.

k Cap. 9. 16. 17.
18.
l Eccl. 9. 14. 15.
—
m Capul 9.
n Cap. 8. 31.
o Cap. 8. 30.

p Fac. 29. 14.
q Fac. 29. 15.
r Cap. 8. 35.
s Cap. 11. 5.
t Cron. 13. 7.
u Prov. 12. 11.
v Fapt. 17. 5.

w Cap. 6. 24.
x 2 Reg. 11. 1. 2.
y Deut. 11. 39.
z 27. 12.
aa Ios. 8. 33.
ab Ioan. 4. 30.
ac Vede 2 Reg.

ad 14. 9.
ae Cap. 8. 22. 23.
af Pa. 104. 15.
ag 2 Reg. 14. 15.
ah Isa. 30. 2.
ai Dan. 4. 12.
aj Osea 14. 7.

ak Vers. 20.
al Num. 21. 28.
am Eccl. 19. 14.
an 2 Reg. 14. 9.
ao Pa. 104. 16.
ap Isa. 2. 13. &
aq 37. 24.

ar Exec. 31. 3.
as Cap. 8. 35.
at Vers. 5. 6.
au Isa. 8. 6.
av Filip. 3. 3.
aw t Vers. 15. 56.
ax 57.

- să eșă din locuitorii Șechemului și din Betū-
Millo, și să mistue pre Abimelechū.
- 21 Și Iotamū se dădu in laturī, și fugi, și
se duse la *Beerū, și șeđu acolo de frica lui
Abimelechū, fratele seū.
- 22 Și Abimelechū domni preste Israelū trei
23 ani. Atuncea *Dumneđu trāmesē spiritū rēu
intre Abimelechū și intre locuitorii Șechemu-
lui, și locuitorii Șechemului *furānecredincioși
24 lui Abimelechū; *Pentru ca cruđuinea *arētātā*
celorū șapte-đeci fiī ai lui Ierubaalū, și sân-
gele lorū să cadă asupra lui Abimelechū
fratele lorū, care i-a ucisū, și asupra locui-
torilor Șechemului, cari întārīrā mānele sale
25 spre a ucide pre frații seī. Și locuitorii Șe-
chemului i puserā pāndași pe vērfulire mun-
ților, prāđāndū pre toți cei ce treceāu pe
cale pe lūngā ei. Și se spuse acēsta lui
26 Abimelechū. Și veni Gaalū, fiulū lui Ebedū,
cu frații seī, și trecūrā la Șechemū, și locui-
torii Șechemului i se incređurā. Și ei eșirā
27 la cāmpū, și culeserā viele lorū, și călcārā,
se veselirā, intrārā in *casa Dumneđuului
lorū, și māncārā și bēurā, și blāstemārā
28 pre Abimelechū. Și Gaalū, fiulū lui Ebedū,
đise: "Cine *este* Abimelechū, și cine Șechemū,
ca să-i servimū? Aū nu *este elū* fiulū lui
Ierubaalū, și Zebulū cāpitenia sa? Serviți
bārbaților lui. *Hamorū pārintele lui Șe-
chemū, cā pentru-ce amū servi acestuī?
29 O, *de s'arū da acestū poporū in māna mea,
eū ași alunga pre Abimelechū! Și elū đise
lui Abimelechū: Immulțesce óstea ta, și eși!
30 Și Zebulū, cāpitenia cetāței, aūđi cuvīn-
tele lui Gaalū, fiulū lui Ebedū, și mānia
31 lui se aprinse; Și elū trāmesē intru ascunsū
solī la Abimelechū, đicēndū: Ecce! Gaalū,
fiulū lui Ebedū, și frații seī aū venitū la
Șechemū, și ecce ei întārītā cetatea asupra
32 ta. Și acumū scōlā-te de cu nōpte, tu și
poporulū care *este* cu tine, și pāndesce la
33 cāmpū. Și demānētā, la resārītulū sōrelui,
scōlā-te, și lātesce-te asupra cetāței; și ecce,
elū și poporulū care *este* cu d'insulū vorū
eși in contrā-ți, și tu vei face cu d'insulū
cāte va putē māna ta.
- 34 Și se scularā de cu nōpte Abimelechū și
totū poporulū ce *era* cu d'insulū, și puserā
35 de pāndā contra Șechemului patru cete. Și
Gaalū, fiulū lui Ebedū, eși, și stātu la in-
trarea porței cetāței; și Abimelechū cu totū
poporulū ce *era* cu d'insulū se sculā de la
36 pāndā. Și cāndū Gaalū vēđu poporulū, đise
lui Zebulū: Ecce, poporulū se cobórā din
vērfulire munților; érū Zebulū i respunse:
Tu vēđi umbra munților, și *ți se pare* că
- sunt* ómenī. Și Gaalū mai đise: Ecce, po- 37
porulū se cobórā de pe înălțimea țerei: (o
cētā venīa pe calea Ștejarului Gicitorilorū.)
Și Zebulū đise cātrā d'insulū: Unde *e* a- 38
cumū gura ta, cu care *a* điceai: Cine *e* Abi-
melechū, ca să-i servimū? Nu *este* acesta
poporulū, pre care l'ai desprețuitū; eși a-
cumū, rogu-te, și te luptā cu elū. Și Gaalū 39
eși in fruntea locuitorilor Șechemului, și se
luptā cu Abimelechū. Și Abimelechū lū 40
goni, și elū fugi de d'inaintea lui, și mulți
cāđurā uciși pānā la intrarea in pōrtā. Și 41
Abimelechū se opri in Aruma, și Zebulū
respinse pre Gaalū și pre frații seī, de nu
rēmaserā in Șechemū.
- Și a dūoa đī poporulū eși la cāmpū, și 42
se spuse *acēsta* lui Abimelechū. Și elū luā 43
poporulū, și-lū impārți in trei cete, și șeđu
de pāndā la cāmpū; și privindū, ecce popo-
rulū eșia din cetate! și elū se sculā asu-
pra lorū, și-i bātu. Cā Abimelechū și ce- 44
tele ce *eraū* cu d'insulū se lāțirā, și stātūrā
la intrarea in pōrta cetāței; și dūoē cete
se lāțirā asupra tuturorū celorū ce *eraū*
in cāmpia, și-i băturā. Și Abimelechū bātu 45
cetatea tōtā điūa aceea, *luā cetatea, și ucise
pre poporulū ce *era* intr'insa, /sfārimā ce-
tatea, și o preserā cu sare.
- Și locuitorii turnului Șechemului aūđindū 46
de *acēsta*, merserā in întārītura templului *đe-
ului Beritū. Și se spuse lui Abimelechū, că 47
toți locuitorii turnului Șechemului s'aū adu-
natū. Și Abimelechū se sui pe muntele *Tal- 48
monū, elū și totū poporulū ce *era* cu d'insulū,
și Abimelechū luā in māna sa o secure,
și tăiā o ramurā de arbore, o rēdicā, și o
puse pe umērulū seū, și đise cātrā totū
poporulū ce *era* cu d'insulū: Ceea ce ve-
deți că facū eū, grabnicū faceți ca mine.
Și totū poporulū tăiā fie-care ramura sa, 49
și merserā după Abimelechū, și le puserā pe
întārītura, aprindēndū deasupra lorū întāri-
tura cu focū. Așa murirā toți bārbații tur-
nului Șechemului, ca la o miā de bārbați
și de femeī.
- Și Abimelechū se duse la Tebețū, im- 50
presurā Tebețulū, și-lū luā. Și unū turnū 51
tare *era* in međilocolū cetāței, și fugirā a-
colo toți bārbații și femeele, toți locuitorii
cetāței, incuierā *porțele* după ei, și se suirā
pe acoperimēntulū turnului. Și Abimelechū 52
veni pānā la turnū, lū bātu, și se apropiā
pānā la intrarea in turnū, spre a-lū arde
cu focū. Erū o femeā /aruncā o pētrā de 53
rīșniță pe capulū lui Abimelechū, și-i sfā-
rimā crescetulū. Și /elū indatā chīmā la 54

* 2 Sam. 20. 14.
* 1 Sam. 16. 14.
& 18. 9, 10.
Vede 1 Reg.

19. 15. & 22. 22.
2 Cron. 10. 15.
& 18. 19, etc.
Isa. 19. 3, 14.

z Isa. 33. 1.
y 1 Reg. 2. 32.
Est. 9. 25.
Pa. 7. 16.

Mat. 23. 35, 36.
s Vers. 4.
a 1 Sam. 25. 10.
1 Reg. 12. 16.

b Fac. 34. 3, 6.
c 2 Sam. 15. 4.
d Vers. 28, [29].

e Vers. 20.
f Deut. 29. 23.
1 Reg. 12. 25.

2 Reg. 3. 25.
g Cap. 8. 33.
h Pa. 68. 14.

i 1 Sam. 11. 21.
j Așa 1 Sam. 31.
4.

- să fie martură între noi, dacă-nu vomu
 11 face dupre cuvântul teū. Și Ieftae se duse
 cu bētrānii Galaadului, și poporul lū puse
 'capū și căpiteniā preste d'insulū: și Ieftae
 vorbi tōte cuvintele sale 'înaintea lui Iehova
 in Miṭpe.
 12 Și Ieftae trāmese solī la regele fiilorū
 lui Ammonū, dicēdū: Ce *este* între mine și
 între tine, că tu ai venitū la mine, spre a
 13 face resbelū in pāmēntulū meū? Și regele
 fiilorū lui Ammonū respunse trāmeșilorū lui
 Ieftae: *Pentru-cā Israelū a luatū pāmēn-
 tulū meū, cândū a eșitū din Egiptū, de la
 Arnonū până la 'Iabbokū și până la Ior-
 danū; și acumū inapoiti-mi-lū cu pace.
 14 Și Ieftae trāmese ērā-și solī la regele
 15 fiilorū lui Ammonū. Și dișe cătrā d'insulū:
 Așa dișe Ieftae: "Israelū n'a luatū pāmēn-
 tulū Moabului nici pāmēntulū fiilorū lui Am-
 16 monū. Căci cândū a eșitū Israelū din Egiptū,
 "merse elū in pustiiū la Marea Roșiā;
 17 și 'sosindū la Kadeșū, "Trāmese Israelū solī
 la regele Edomului, dicēdū: Rogu-te, să
 trecū prin pāmēntulū teū! "Darā regele E-
 domului n'a voitū să audā; și a trāmesū la
 regele Moabului, și nici elū n'a voitū. Decī
 18 Israelū rēmase in Kadeșū. Atuncea āmb'andū
 prin pustiiū, 'ocoli pāmēntulū Edomului și
 pāmēntulū Moabului; și 'sosindū in partea
 despre resāritulū pāmēntului Moabului, "tā-
 bērārā d'incolo de Arnonū, darā nu venirā
 in hotarulū Moabului; că Arnonulū *era* ho-
 19 tarulū Moabului. Și "Israelū trāmese solī la
 Sihonū regele Amoreilorū, regele Heșbo-
 nului; și Israelū dișe cătrā d'insulū: Ru-
 gāmu-te, "sā trecemū prin pāmēntulū teū
 20 până la loculū nostru. "Și Sihonū neincre-
 dēdu-se in Israelū, ca să trecā pāmēntulū
 seū, adunā Sihonū totū poporulū seū, și
 tābērā in Iahazū, și se luptā cu Israelū.
 21 Și Iehova Dumneḡeulū lui Israelū dādū pre
 Sihonū și pre totū poporulū lui in mână
 lui Israelū, și ei 'i "băturā; și Israelū luā
 in stēpānire totū pāmēntulū Amoreilorū, cari
 22 lucuiaū in acelu pāmēntū. Ei ei luārā in stē-
 pānire "totū cuprinsulū Amoreilorū de la Ar-
 nonū până la Iabbokū, și de la pustiiū până
 23 la Iordanū. Și acumū, cândū Iehova Dum-
 neḡeulū lui Israelū a alungatū pre Amorei
 de d'înaintea poporului seū Israelū, *mai*
 24 ceri tu a-lū stēpāni? Aū dōrā, ceea ce 'Che-
 moșū, Dumneḡeulū teū, 'ți dā ție de stē-
 pānire, aceea tu să nu stēpānesci? așa totū

aceea ce 'Iehova Dumneḡeulū nostru alungā
 de d'înaintea nōstrā, aceea vomū stēpāni.
 Si aū dōrā *esci* tu mai bunū decâtū 'Balakū, 25
 fiulū lui Zipporū, regele Moabului? Cer-
 tatū-s'a elū cu Israelū, seū luptatū-s'a cu elū?
 Pe cândū Israelū locuia in 'Heșbonū și in sa- 26
 tele lui, in 'Aroerū și in satele lui, și in
 tōte cetățile, cari *sunt* la ȣermurile Arno-
 nului, trei sute de ani, pentru-ce nu *le-ați*
 eliberatū in acelu timpū? Da, eū nu amū 27
 pēcātuitū in contra ta, ci tu rēu faci cu
 mine, resboindu-te in contra mea. Iehova
 "judecātorulū "sā judece astā-ți între fiūi lui
 Israelū și între fiūi lui Ammonū.

Darā regele fiilorū lui Ammonū nu ascultā 28
 cuvintele lui Ieftae, pre cari elū i le trāmese.
 Și 'spiritulū lui Iehova veni asupra lui 29
 Ieftae, și elū trecu prin Galaadū și Manase,
 și trecu prin Miṭpe din Galaadū, și de la
 Miṭpe din Galaadū trecu *asupra* fiilorū lui
 Ammonū.

Și Ieftae 'fācu votū lui Iehova, dicēdū: 30
 Dacă tu vei da in mână mea pre fiūi lui
 Ammonū, Ceea ce va eși din ușele casei 31
 mele spre intimpinarea mea, cândū in pace
 mă voiū întorče de la fiūi lui Ammonū, "va
 fi a lui Iehova, 'și o voiū aduce olocaustū.

Și Ieftae trecu spre fiūi lui Ammonū, 32
 spre a se lupta cu ei; și Iehova i-a datū
 in mână lui. Și elū 'i bātu de la Aroerū 33
 până la "Minnitū dūoē-deci de cetățī, și
 până la Abelū-Cheramimū cu ucidere mare
 fōrte. Așa fiūi lui Ammonū furā umiliți in-
 aintea fiilorū lui Israelū.

Și cândū Ieftae veni la "Miṭpe in casa 34
 lui, ēccē, 'fiica lui eșia intru intimpinarea
 lui cu timpane și cu danțuri; ea *era* unicā,
 elū nu avea afarā de d'insa fiū seū fiică.
 Și cândū elū o vēdu, 'și "rupse vestmintele 35
 sale, și dișe: Ah! fiica mea, adūncū mă lo-
 vesci și mă turburi! că eū 'amū deschisū
 gura mea cătrā Iehova, și "nu o potū in-
 torče. Și ea dișe cătrā d'insulū: Pārintele 36
 meū! de ai deschisū gura ta cătrā Iehova,
 "fā cu mine, cumū a rostitū gura ta, pen-
 tru-cā 'Iehova ȣi-a făcutū resbunare asu-
 pra neamicilorū tei, fiūi lui Ammonū. Și 37
 ea dișe cătrā pārintele ei: Fie-mī in-
 vitū acēsta; lasā-mē dūoē luni, ca să mă
 ducū și să mă cobord in munți, și să plāngū
 virginitatea mea, eū și tovrāșiȣele mele.
 Și elū dișe: Du-te! și elū o lāsā pre ea 38
 dūoē luni. Decī ea se duse cu tovrāșiȣele ei,

i Vers. 8.
 j Cap. 10. 17. & 20. 1.
 k Num. 21. 24, 25, 26.
 l Fac. 32. 22.
 m Deut. 2. 9, 19.
 n Num. 14. 25.
 o Num. 13. 26.
 p Num. 30. 14.
 q Num. 30. 18, 21.
 r Num. 20. 1.
 s Num. 21. 4.
 t Num. 21. 1—8.
 u Num. 21. 13.
 v Num. 21. 31.
 w Num. 21. 23.
 x Deut. 2. 27.
 y Num. 21. 23.
 z Num. 21. 24, 25.
 a Deut. 2. 36.
 b Num. 21. 29.
 c Deut. 1. 7.
 d Deut. 2. 37.
 e Num. 21. 23.
 f Deut. 2. 37.
 g Fac. 16. 5. & 31. 53.
 h Num. 22. 2.
 i Fac. 24. 9.
 j Num. 21. 25.
 k Deut. 2. 36.
 l Fac. 16. 5. & 31. 53.
 m Sam. 24. 12, 15.
 n Cap. 3. 10.
 o Fac. 28. 20.
 p Sam. 1. 11.
 q Vede Lev. 27.
 r Sam. 2. 3, etc.
 s Sam. 1. 11, 28. & 2. 18.
 t Pa. 68. 13.
 u Vede Lev. 27.
 v Exec. 37. 17.
 w Cap. 10. 17.
 x Vers. 11.
 y Esod. 15. 20.
 z Sam. 18. 6.
 a Pa. 68. 25.
 b Ier. 31. 4.
 c Fac. 37. 23, 34.
 d Eccl. 5. 2.
 e Num. 30. 2.
 f Pa. 15. 4.
 g Eccl. 5. 4, 5.
 h Num. 30. 2.
 i Sam. 18. 19, 31.

39 și plânse virginitatea ei în munți. Și după trecerea de două luni, ea se întorse la părintele ei, și el¹ îndeplini cu d'însa votul² se³, pre care l'a votat⁴. Și ea nu cunoscuse bărbat⁵. Și a fost⁶ datină în Israel⁷:
40 Din an⁸ în an⁹ fiicele lui Israel¹⁰ mergeau spre a boci pre fiica lui Ieftae Galaad¹¹enul¹² patru zile în an¹³.

12 **S**I "bărbații lui Efraim¹ se adunară, și trec²ură cătră medă-n³o⁴pte, și d⁵iseră lui Ieftae: Pentru-ce ai trecut⁶ spre a te lupta cu fiii lui Ammon⁷, și pre noi nu ne-ai ch⁸ămat⁹ ca să mergem¹⁰ cu tine? Casa ta vom¹¹ aprinde-o cu foc¹² asupra ta. Și Ieftae li d¹³ise: Avu¹⁴t¹⁵am¹⁶ mari certe cu fiii lui Ammon¹⁷, eu¹⁸ și poporul¹⁹ me²⁰; și eu²¹ v'am²² ch²³ămat²⁴ pre voi, și nu m'a²⁵i sc²⁶ăpat²⁷ din mânele lor²⁸. Și când²⁹ am³⁰ ved³¹ut³² că tu nu voiesc³³ a m³⁴ăj³⁵uta, ³⁶am³⁷ pus³⁸ vie³⁹ța mea în m⁴⁰âna mea, și am⁴¹ trecut⁴² asupra filor⁴³ lui Ammon⁴⁴, și Iehova i-a dat⁴⁵ pre ei în m⁴⁶âna mea! Și pentru-ce veni⁴⁷ți în di⁴⁸ua ac⁴⁹esta asupra mea, spre a v⁵⁰ lupta cu mine?
4 Și Ieftae adună pre to¹ți bărba²ții Galaadului³, și se luptă cu Efraim⁴; și bărba⁵ții Galaadului⁶ băt⁷ură pre Efraim⁸, că ei au⁹ d¹⁰is¹¹: "Fuga¹²ri ai lui Efraim¹³ s¹⁴int¹⁵e¹⁶și voi; (Galaad¹⁷ este între Efraim¹⁸ și între Manase!)" Și Galaadi¹⁹ți cuprinseră²⁰ ²¹vadurile Iordanului²² în contra lui Efraim²³, și când²⁴ v²⁵re²⁶dan²⁷ fugar²⁸ al²⁹ lui Efraim³⁰ d³¹icea: Voi³²u³³ să trec³⁴! Bărba³⁵ții Galaadului³⁶ i³⁷ d³⁸iseră: Esc³⁹ă tu Efraim⁴⁰it⁴¹u? De d⁴²icea el⁴³: Nu! Atunc⁴⁴i ei i⁴⁵ d⁴⁶iceau: Rugămu-te, d⁴⁷i Sibbolet⁴⁸u, și el⁴⁹ d⁵⁰icea Sibbolet⁵¹u, că el⁵² nu putea să pronun⁵³țe cum⁵⁴ tre⁵⁵bue; și ei l⁵⁶u prin⁵⁷deau⁵⁸, și-l⁵⁹ junghiau⁶⁰ la vadurile Iordanului⁶¹. Și căd⁶²ură în acel⁶³u timp⁶⁴u patru-deci⁶⁵ și două⁶⁶ de mii din Efraim⁶⁷.

7 Și Ieftae judecă pre Israel¹u șese ani²; și Ieftae, Galaad³enul⁴ muri, și se immorm⁵ântă într'o cetate a Galaadului⁶.

Ibțan¹, Elon² și Abdon³, judecăt⁴ori.

8 Și după d'însul¹u judecă pre Israel²u Ib³țan⁴u din Bet⁵u-Lehem⁶. Și el⁷u avu trei-deci⁸ de fii⁹ și trei-deci¹⁰ de fete, sc¹¹ose din casa sa, și trei-deci¹² de fete aduse el¹³u de afară pre¹⁴ntu fii¹⁵ se¹⁶i. Și el¹⁷u a judecat¹⁸u pre Israel¹⁹u șapte ani²⁰. Și Ib²¹țan²²u muri, și se immorm²³ântă în Bet²⁴u-Lehem²⁵.
11 Și după d'însul¹u a judecat²u pre Israel³u Elon⁴u, Zabuloneul⁵, și el⁶u judecă pre Israel⁷u 12 de⁸ce ani⁹. Și Elon¹⁰u, Zabuloneul¹¹, muri, și

se immorm¹ântă în Ajalon²u, în pământul³u Zabulon⁴u.

Și după d'însul¹u judecă pre Israel²u Abdon³u, fiul⁴u lui Hillel⁵u, Piraton⁶enul⁷. Și el⁸u avu patru-deci⁹ de fii¹⁰ și trei-deci¹¹ de nepo¹²ți, cari "âmblau¹³ călări pe șapte-deci¹⁴ de mânzi de asină. El¹⁵u a judecat¹⁶u pre Israel¹⁷u opt¹⁸u ani¹⁹. Și Abdon²⁰u fiul²¹u lui Hillel²²u, Piraton²³enul²⁴u, muri, și se immorm²⁵ântă în Piraton²⁶u, în pământul²⁷u lui Efraim²⁸u, pe muntele A²⁹maleki³⁰ților³¹.

Israel¹iti ap²esași prin Filisten³i; nascerea lui Samson⁴u.

SI fii¹ lui Israel²u "eră-și făc³ură rele în ochii⁴ 13 lui Iehova, și Iehova i⁵ dădu pre ei⁶ în m⁷âna Filistenilor⁸ patru-deci⁹ de ani¹⁰.

Și a fost¹u un²u bărbat³u din Tor⁴a, din n⁵emul⁶u lui Dan⁷u, și numele lui⁸ era Ma⁹noah¹⁰u, și femea lui¹¹ era st¹²erpă, și n'a născut¹³u. Și "ângerul¹⁴u lui Iehova se ar¹⁵etă feme¹⁶ei, și i¹⁷ d¹⁸ise: Ecce¹⁹, tu esc²⁰i st²¹erpă, și n'ai născut²²u; dară vei concepe, și vei nasce fiu²³. Și acum²⁴u păzesce-te, și "nu bé vin²⁵u nici bé²⁶utură im²⁷băt²⁸et²⁹ore, și nu mânca nimica necurat³⁰. Că ecce³¹, tu vei concepe și vei nasce fiu³², și i³³bric³⁴ul³⁵u nu se va pune pe capul³⁶u lui; că pruncul³⁷u va fi "nazareu³⁸ al³⁹u lui Iehova din pân⁴⁰tece; și el⁴¹u va începe m⁴²entuirea lui Israel⁴³u din m⁴⁴âna Filistenilor⁴⁵.

Și femea veni, și spuse bărbatului ei, d¹ic²ându: "Un³u om⁴u al⁵u lui Dumne⁶deu a venit⁷u la mine, și i⁸ făc⁹a i¹⁰ era ca făc¹¹a ânge¹²ru¹³lui lui Dumne¹⁴deu, infri¹⁵coșat¹⁶u f¹⁷orte; dară nu l'am¹⁸u "int¹⁹rebat²⁰u de unde era, nici numele se²¹u nu mi l'a spus²²u. Și el²³u d²⁴ise cătră mine: Ecce²⁵, tu vei concepe, și vei nasce fiu²⁶; și acum²⁷u nu bé vin²⁸u nici bé²⁹utură im³⁰băt³¹et³²oră, și nu mânca nimica necurat³³; că nazareu³⁴ al³⁵u lui Iehova va fi pruncul³⁶u chiar³⁷u din sinul³⁸u m³⁹amei sale până în di⁴⁰ua mor⁴¹ței sale.

Atuncea Manoah¹u se rugă lui Iehova, și d²ise: Rogu-te, D³ómne, omul⁴u lui Dumne⁵deu, pre care tu l'ai tr⁶ămes⁷u, să mai vină încă o dată la noi, și să ne înve⁸țe ce să facem⁹u cu pruncul¹⁰u ce se va nasce. Și Dumne¹¹deu au¹²di v¹³oce¹⁴a lui Manoah¹⁵u, și ângerul¹⁶u lui Dumne¹⁷deu mai veni o dată la feme¹⁸ă, pe când¹⁹u ea ș²⁰edea în câmp²¹ă; dară Manoah²²u, bărbatul²³u ei, nu era cu d'însa. Și femea se grăbi, și alergă, și spuse ac²⁴esta bărbatului ei, d²⁵ic²⁶ându-i: Ecce²⁷, omul²⁸u ce a venit²⁹u în di³⁰ua ac³¹eea la mine, eră-și mi s'a ar³²etat³³u. Și Manoah³⁴u se sculă, urmă feme³⁵ei sale, și ve-

¹¹ Vers. 31.	1.	Ps. 78. 9.	& 5. 14.	6. 1. & 10. 6.	e Vers. 14.	h Vede 1 Sam.	& 9. 6.
1 Sam. 1. 22.	b 1 Sam. 19. 5.	d Ios. 22. 11.	—	b 1 Sam. 12. 9.	Num. 6. 2, 3.	7. 13.	i Reg. 17. 24.
24. & 2. 18.	& 28. 21.	Cap. 3. 28. &	Capit ¹⁸ u 18.	c Ios. 19. 41.	Luc. 1. 15.	9 Sam. 8. 1.	j Mat. 28. 3.
—	Iov. 13. 14.	7. 24.	—	d Cap. 6. 12.	f Num. 6. 5	1 Cron. 18. 1.	Luc. 9. 29.
Capit ¹² u 12.	Ps. 119. 109.	e Cap. 5. 10. &	a Cap. 2. 11. &	Luc. 1. 11, 18,	1 Sam. 1. 11.	i Deut. 33. 1.	Fapt. 6. 15.
a Vede Cap. 8.	c Vede 1 Sam.	10. 4.	3. 7. & 4. 1. &	28, 31.	g Num. 6. 2.	1 Sam. 9. 27.	k Vers. 17, 18.
	25. 10.	f Cap. 5. 18, 27.					

nindă la omul acela și duse: Tu *esci* omul
ce a vorbită cătră femeă? Și elă respunse:
12 Eă *sunt*. Și Manoahă duse: De se va implini
cuvântulă teă, ce să se facă cu prunculă
13 si ce să facă elă? Și ângerulă lui Iehova
duse lui Manoahă: Femea să se păzescă de
14 tôte câte 'i-amă dîsă. Din tôte câte esă
din vița viei ea să nu mânânce, 'vină și bătură
imbătătoră să nu bea, nici *nimica* necurată să
nu mânânce. Tôte câte i-amă ordinară să le
păzescă.

15 Și Manoahă duse cătră ângerulă lui Ie-
hova: "Te-amă întârăia, ca să-ți pregătimă
16 ună iedă. Și ângerulă lui Iehova duse lui
Manoahă: De mă întârăie, nu voiă mânca
din pânea ta, și de voiesă să faci ună olo-
caustă, adă-lă lui Iehova; că Manoahă nu
scia, că acesta *era* ângerulă lui Iehova.
17 Și Manoahă mai duse cătră ângerulă lui
Iehova: Care *este* numele teă, ca de se va
18 implini cuvântulă teă, să te onorămă. Și
ângerulă lui Iehova duse cătră d'insulă: "De
ce întrebă numele meă? că minunată *este*
19 elă. Și Manoahă luă iedulă și darulă de
pâne, 'aducându-lă lui Iehova pe stâncă; și
elă făcu minune; și Manoahă și femea lui
20 vedură: Căci pe cândă flacăra se înălă de
pe altară la ceriă, ângerulă lui Iehova se
înălă în flacăra altarulă, și Manoahă și
femea lui vedură *acesta*, și 'cădură cu fața
21 la pământă. Și ângerulă lui Iehova nu se
mai arătă lui Manoahă și femeii sale.

"Atuncea Manoahă cunoscă că acesta *era*
22 ângerulă lui Iehova. Și Manoahă duse fe-
meii sale: "Vomă muri, că noi amă v-
23 dută pre Dumneșă. Și femea lui 'i re-
spunse: Dacă Iehova ară fi voită a ne o-
moră, nu ară fi luată din mâna noastră olo-
caustulă și darulă de pâne, nici ni-ară fi
arătă tôte aceste, și nici la timpă ni-ară fi
vestită ună lucră ca acesta.

24 Și femea născu fiuă, și chîmă numele
lui 'Samsonă; și 'prunculă crescă, și Ie-
hova 'lă bine-cuvântă. "Și spiritulă lui Ie-
hova inceptă a-lă impinge în Mahane-Dană,
25 'între Torahă și Eștaolă.

*Căsătoria lui Samsonă; faptele lui contra Filis-
teniloră, și afacerile sale cu d'insă.*

14 **S**I Samsonă se pogoră 'la Timna, și 'vedu
o femeă în Timna din fetele Filisteniloră.
2 Și elă se sui, și spuse părintelă seă și mu-
mei sale, dicendă: Amă vedută femeă în
Timna din fetele Filisteniloră; și acumă

'să mi-o luați de femeă. Și părintele seă și 3
muma sa dîseră: Aă nu *este* între fetele
'fraților tei și în totă poporulă meă *nici*
'o femeă, de te duci să iei femeă d'între
Filistenii cei 'necircumciși? Și Samsonă
duse părintelă seă: Pre ea iea-o mie, că
ea 'mi place. Și părintele seă și muma sa 4
nu sciaă că *acesta era* 'de la Iehova, că elă
căuta ocașiune asupra Filisteniloră; că în
acestă timpă 'domniaă preste Israelă Filis-
tenii. Atuncea Samsonă cu părintele seă 5
și cu muma sa se pogoră la Timna. Și
cândă ei ajunseră la vîele din Timna, *éccă*,
ună leă tîneră mugindă, *venia* spre întimpi-
narea lui. Și 'spiritulă lui Iehova veni asupra 6
lui, și elă 'lă sfășciă, după cumă se sfășciă
ună iedă, și elă *nu avea* nimică în mâna
lui. Dară elă nu spuse părintelă seă nici
mumei sale ceea ce a făcută. Și elă se 7
pogoră, și vorbi cu femea, și ea plăcu lui
Samsonă.

Și cândă elă se întorse după cătă-va 8
timpă spre a o lua, se abătă, spre a vedă
stêrvulă leului, și *éccă*, ună roiă de albine
era în stêrvulă leului, și mîere. Și elă 9
o luă în mâna sa, și ducendă-se mergea
mîncandă, și se duse la părintele seă și la
muma sa, și li-a dată din ea, și ei mîn-
cară; dară nu li spuse, că din stêrvulă leului
a scosă mîierea.

Și părintele seă se pogoră la femeă; și 10
Samsonă făcu acolo ospetă; că așa făceaă
tînerii. Și cândă ei 'lă vedură, luară trei- 11
zeci de tovarăși, ca să fie cu d'insulă. Și 12
Samsonă li duse: "O cimilitură vî pună;
de-mi veți spune-o 'în cele șapte zile ale os-
petului și o veți gici, vî voiă da vouă trei-
zeci de cămeși și trei-zeci de 'vestmîinte de
schimbă; Eă de nu veți pută a mi-o spune, 13
să-mi dați voi mie trei-zeci de cămeși și
trei-zeci de vestmîinte de schimbă. Și
ei 'i dîseră; Pune cimilitura ta, ca să o
audimă? Și elă li duse: 14

Din celă ce mîncă a esită mîncare,
Și din celă tare a esită dulceta.

Și ei nu putură să spue cimilitura în trei 15
zile. Și în a șapteă zi dîseră ei cătră femea
lui Samsonă: "Înduplecă pre bărbatulă teă
să ni spue cimilitura, 'ca să nu te ardemă
pre tine și casa părintelă teă cu focă. Aă
pentru a ne sârăci ne-ați chîmătată pre noi?
Aă nu *este așa*? Și femea lui Samsonă plânse 16
înaiea lui, dicendă: "Tu mă urăscă, și nu
mă iubescă. Cimilitură ai pusă filoră po-

1 Vers. 4.
m Fac. 18. 5.
Cap. 6. 18.
n Fac. 32. 29.
o Cap. 6. 19, 20.
p Lev. 9. 24.
1 Cron. 21. 16.

Esec. 1. 28.
Mat. 17. 6.
q Cap. 6. 22.
r Fac. 32. 30.
Ecod. 23. 20.
Deut. 5. 28.
Cap. 6. 22.

e Ebr. 11. 32.
f 1 Sam. 3. 19.
Luc. 1. 80. &
2. 52.
u Cap. 3. 10.
1 Sam. 11. 6.
Mat. 4. 1.

v Ios. 15. 33.
Cap. 18. 11.
—
Capitulă 14.
a Fac. 38. 13.
Ios. 15. 10.

b Fac. 34. 2.
c Fac. 31. 21. &
34. 4.
d Fac. 24. 8, 4.
e Fac. 34. 14.
Ecod. 24. 16.
Deut. 7. 3.

f Ios. 11. 20.
1 Reg. 12. 15.
2 Reg. 6. 33.
2 Cron. 10. 15.
g 22. 7. & 25.
20.
g Cap. 13. 1.

Deut. 28. 48.
h Cap. 3. 10. &
13. 25.
1 Sam. 11. 6.
i 1 Reg. 10. 1.
Esec. 17. 2.
Luc. 14. 7.

j Fac. 29. 27.
k Fac. 45. 22.
2 Reg. 5. 22.
l Cap. 16. 5.
m Cap. 15. 6.
n Cap. 16. 15.

porului meu, și mie nu mi-ai spus'o. Și elu dise cătră d'insa: Eccc, eu nu am spus'o părintelui meu și nici mumei mele, și ție să ți-o spunu? Și ea plânse înaintea lui șapte zile, câtă ținu ospetulu. Și in a șeptea di, elu i-o spuse, că ea 'lă necăja; și ea spuse cimilitura fiiloru poporului ei.

18 Și bărbații cetăței diseră cătră elu in diua a șeptea, mai nainte de apusul sôrelui:

Ce este mai dulce de câtă mierea?

Și ce este mai tare de câtă leulă?

Și elu dise cătră d'inșii: De nu ați fi aratū cu junca mea, nu ați fi gicitū cimilitura mea. Și o veni asupra lui spiritulū lui Iehova, și elu se pogorī la Așkalonū, bātu dintr'inșii trei-deci de bărbați, și luă vestmintele lorū, și dădu vestmintele de schimbū celorū ce au gicitū cimilitura. Și mânia lui se aprinse, și elu se sui la casa părintele seū.

20 Dară femea lui Samsonū a fostū a tovarășului lui, a amicului lui.

15 **S**I după câtă-va timpū, in dīlele secerișului de grău, Samsonū cercetă pre femea sa cu unū iedū, și elu dise: Voiū intra la femea mea in camară; erū părintele ei nu-i invoi ca să intre. Și părintele ei dise: Eū amū gânditū că tu o a'urēsci; deci amū dat'o amicului teū. Aū sora ei cea mai mică nu este mai frumôsă de câtă ea? Rogu-te, fie ea a ta in loculū ei.

3 Și Samsonū li dise: Astă dată voiū fi nevinovatū cătră Filistenī, de li voiū face rēū! Și Samsonū se duse, și prinse trei-sute de vulpi, luă făcliū, și întorcendū cōdă la cōdă, puse o făcliă la meșilocū intre dūoē cođi. Și elu aprinse cu focū făcliele, și vulpilorū li dădu drumu in țērānele Filistenilorū, și aprinse atātū grăulū in snopi, câtū și celū ce sta in picīōre, cumū și grădinele de olivī. Și Filistenī diseră: Cine a făcutū acēsta? Și ei responderă: Samsonū, gine-rele Timnēnului; pentru-că elu i-a luatū femea lui, și o dădu amicului seū. bȘi Filistenī se suiră, și arseră cu focū pre ea și pre părintele ei.

7 Și Samsonū dise cătră d'inșii: Dacă voi faceți una ca acēsta, 'mī voiū resbuna asupra vōstră, și apoi voiū inceta. Și elu 'i bātu la șoldū și la cōpse cu ucidere mare; și se pogorī, și locui in crăpătura stāncei Etamū.

9 Și Filistenī se suiră, și tăbērāră in Iuda, și s'au respânditū in Lehi. Și bărbații din Iuda diseră: Pentru-ce v'ați suitū asupra nōstră? și ei responderă: Spre a lega pre Sam-

sonū noi ne-amū suitū, ca să-i facemū lui, cumū nī-a făcutū noiū. Și se pogoriră 11 trei mīi de bărbați din Iuda cătră crăpătura stāncei Etamū, și diseră lui Samsonū: Aū nu scii tu că Filistenī a domnescū asupra nōstră? Și pentru ce nī-ai făcutū noiū acēsta? Și elu li dise: Dupre cumū ei mī-au făcutū, așa li-amū făcutū. Și ei 12 diseră cătră d'insulū: Ca să te legămū pre tine, noi ne-amū pogoritū, să te dāmū in mānele Filistenilorū. Și Samsonū li dise: jurați-mī, că voi nu vē veți arunca asupră-mī! Și ei vorbiră cătră d'insulū, di-cendū: Nu, ci te vomū lega, și te vomū da in māna lorū, dară nu te vomū omorī. Și ei 'lū legară cu dūoē funii nōvē, și-lū scōse din stāncă.

Și cândū elu sosi la Lehi, Filistenī strigă de bucurā înaintea lui; și o spiritulū lui Iehova veni asupra lui, și funiele ce erau pe brațele lui se făcură ca fire de inū, cari se aprindū la focū, și legăturile se topiră de pe mānele lui. Și gāsindū o falcă de asinū neuscată încă, și intinđendū-și māna sa, o luă, și ucise cu ea o mie de bărbați. Și Samsonū dise:

Cu o falcă de asinū o gramadă, dūoē [grāmăđi,

Cu o falcă de asinū, amū ucisū o mie [de bărbați.

Și cândū elu sfârși de a vorbi, aruncă falca 17 din māna lui, și numi acelu locū Ramatū-Lehi (aruncătura falcēi).

Și elu insetă fôrte, și strigă cătră Iehova, dicendū: a Tu ai datū prin māna servului teū acēstă mare mēntuire; și acumū să morū de sete, și să cadū in māna necircumcișilorū? Și Dumneđeū despică a-duncătura cea in Lehi, și eși d'intr'insa apă, și elū beu; și o spiritulū lui se reintôrse și reinviă. Și s'a chīamatū numele acelu locū Enū-Akkore, (isvorulū celū ce strigă) până in diua de astă-đi, și se află in Lehi.

Și elu judecă pre Israelū in dīlele Filistenilorū dūoē-deci de ani.

Căderea lui Samsonū; puterea i se redă, și elū se resbună asupra Filistenilorū.

SI Samsonū se duse la Gaza, și vēdu acolo o miretrice, și intră la d'insa. Și s'a spusū Gazenilorū: Samsonū a venitū aicea; deci ei 'lū a impresurară, și-lū pādiră tōtă nōptea aceea la pōrta cetăței, și fură in tăcere tōtă nōptea, dicendū: Fiți in linisce până se va lumina de diūă, și atuncea 'lū vomū ucide! Și Samsonū dormi până la me-

o Cap. 3. 10. & 13. 25.
p Cap. 15. 2.
q Ioan 3. 29.

Capitūl 15.
a Cap. 14. 20.
b Cap. 14. 15.

c Vers. 19.
d Cap. 14. 4.
e Cap. 3. 10. &

14. 6.
f Lev. 26. 8.
Ios. 23. 10.

Cap. 3. 31.
g Ps. 3. 7.
h Fac. 45. 27.

Ios. 40. 29.
i Cap. 13. 1.

Capitūl 16.
a 1 Sam. 23. 26.

Ps. 118. 10, 11
12.
Fapt. 9. 24.

dulul nopții, eră sculându-se la mezul nopții, apucă porțile cetății și amînduoi ușorii, și scoțându-le împreună cu zavorul, le luă pe umerele sale, și le duse pe vîrfurile muntelui din fața Hebronului.

- 4 Și se întimplă în urma acestora, că elă iubia o femeă în valea Sorek, cu numele
5 Dalila. Și domni Filistenilor se suiră cătră d'însa, și-i dîseră: ^aInduplecă-lă, și veđi in ce ^{stă} puterea lui cea mare, și cu ce vomă pută a-lă învinge, ca să-lă legăm, spre a-lă slăbi, și noi 'ți vomă da ție fiecare o mie și o sută de sicli de argint.
- 6 Și Dalila dîse lui Samson: Rogu-te, spune-mi in ce ^{stă} marea ta putere, și cu ce
7 trebue tu să fii legat, spre a te slăbi. Și Samson 'i dîse: Dacă mă va lega cu șapte funii nouă, neuscate încă, eă voi slăbi, și mă
8 voi face ca totă omulă. Și domni Filistenilor 'i aduse șapte funii năoe, neuscate
9 încă, și ea 'lă legă cu ele. Și pândășii se-deau la ea in camară. Și ea 'i dîse: Filistenii asupra ta, Samsone! și elă rupse funiele, duple cumă se rupe o ață de cîlți, cîndă amirose focul; și puterea sa nu s'a descoperit.
- 10 Și Dalila dîse lui Samson: Ecce, tu m'ai incelat, și mi'ai spusă neadeverulă. Acumă, rogu-te, spune-mi cu ce poți fi legat?
11 Și elă dîse cătră d'însa: Dacă mă va lega cu funii nouă, cu cari nu s'a făcută nică ună lucru, voi slăbi, și mă voi face
12 ca totă omulă. Și Dalila luă funii năoe, și 'lă legă cu ele, dîcîndu-i: Filistenii asupra ta, Samsone! Și pândășii se-deau in camară. Și elă le rupse de pe brațele sale ca o ață.
- 13 Și Dalila dîse lui Samson: Până acumă m'ai incelat, și mi'ai spusă neadeverulă. Spune-mi cu ce poți fi legat. Și elă dîse
14 cătră ea: Dacă tu vei înțese cele șapte șuvițe ale capului meă in urdela țeseturei. Și ea le pironi in pămîntă cu o pînă, și dîse cătră d'însul: Filistenii asupra ta, Samsone! Și elă se desceptă din somnulă seă, și scose pînă cu urdela cu totă.
- 15 Și ea dîse cătră d'însul: ^cCumă dîci: Eă te iubescă, cîndă anima ta nu este la mine? Până acumă de trei ori m'ai incelat, și nu mi'ai spusă in ce ^{stă} puterea
16 ta cea mare. Și supărându-lă cu vorbele sale in tôte dîlele, și muncindu-lă pre elă,
17 sufletulă lui se intristă până la mórte: Și-i ^ddescoperi totă anima lui, și dîse cătră d'însa: ^eBriciă nu s'a pusă pe capulă meă, pentru-că nazareă ală lui Dumneđeă sînt eă din pîntecele mumei mele; dacă mă voi rade,

puterea mea se va depărta de la mine, și voi slăbi, și mă voi face ca totă omulă.

Și Dalila vedîndă, că elă 'i descoperi 18 totă anima sa, trămesă să chiăme pre domni Filisteniloră, dîcîndă: Suiți-ve astă dată, că elă m'a descoperit totă anima sa. Și domni Filisteniloră se suiră la d'însa, aducîndă argintulă in mănăle loră. ^fȘi ea 'lă 19 adormi pe genunchii ei, chiămă ună bărbat, și puse să-i radă cele șapte șuvițe ale capului seă, și prin acēsta inceptu a-lă slăbi; că puterea lui 'lă părăsi. Și ea dîse: Filistenii 20 asupra ta, Samsone! Și elă se desceptă din somnulă seă, și dîse: Voi eă astă dată ca altă dată, și mă voi scutura. Dară nu scia că Iehova ^gs'a depărtat de la elă. Și Filistenii 'lă prinseră, și-i scobiră ochii, 21 și-lă coborîră la Gaza, și-lă legară cu lanțuri de aramă; și elă învîrtia rișnița in inchisore.

Dară pîrulă capului seă inceptu să crească, 22 după ce s'a rasă. Și domni Filisteniloră 23 se adunară, spre a aduce ună mare sacrificiă lui Dagonă, deulă loră, și spre a se veseli; că dîceau: Deulă nostru a dată in mănă noastră pre Samsonă, neamiculă nostru. Și poporulă vedîndă-lă, ^hlăudară 24 pre deulă loră, că dîceau: Deulă nostru a dată in mănă noastră pre neamiculă nostru, și pre pustiitorulă țerei năstre, care a imultită mórtilă năstri. Și cîndă anima 25 loră era ⁱvoiosă, ei dîseră: Chiămați pre Samsonă, ca să ne desfăteze! Decă chiămară pre Samsonă din inchisore, și elă era de risă inaintea loră; și-lă puseră pre elă intre stâlpi. Și dîse Samsonă cătră băetulă ce-lă 26 ținea de mănă: Lasă-mă ca să pipăi stâlpii, pe cari este întărită casa; ca să mă redămă de ei. Și casa era plină de bărbăți și de 27 femeă, și acolo ^jerau tōți domni Filisteniloră; chiară și pe ^kacoperimētă ^lerau ca la trei mi de bărbăți și de femeă, cari priviau deriderea lui Samsonă. Și Samsonă strigă 28 cătră Iehova, dîcîndă: Dōmne, Iehova, rogu-te, ^madă-ți aminte de mine, și întăresc-mă numă astă dată, o Dumneđeule! ca să-mă resbună asupra Filisteniloră pentru cei dūoi ochi ai mei. Și Samsonă imbră- 29 cîșă amînduoi stâlpii din međilocă, asupra căroră casa era întărită, și se redămă de ei, de unulă cu drēpta lui și de altulă cu stānga lui. Și Samsonă dîse: Stingă-se viēta 30 mea împreună cu Filistenii! Și se apesă cu putere; și casa cădă preste domni și preste totă poporulă ce ⁿera intr'însa. Și mórtilă pre cari elă i-a ucisă la mórtea sa,

^a Cap. 14. 15.
Vede Prov. 2.
16—19. & 5.

^b—11. & 6. 24,
25, 26. & 7. 21,
22, 23.

^c Cap. 14. 16.
^d Mic. 7. 5.
^e Num. 6. 5.

Cap. 13. 5.
^f Prov. 7. 26,
27.

^g Num. 14. 9, 42,
43.
Ios. 7. 12.

^h Sam. 16. 14.
& 18. 12. & 28.
15, 16.

ⁱ Cron. 15. 2.
^j Dan. 5. 4.
^k Cap. 9. 27.

^l Deut. 22. 8.
& Ier. 15. 15.

erau mai multă de câtă acei pre cari elu i-a ucisă in vieță.

- 31 Și frații sei și totă casa părintelui seu se pogoriră, și-lu rădicară; și suindu-se *înapoi*, 'lu 'immormentară între Torahū și Eștaolū, in mormentu-lui Manoahū, părintele seu. Și elū a judecatū pre Israelū dūoē-đeci de anī.

Istoria lui Mica și a Daniilorū.

- 17 **S**I a fostū unū omū din muntele lui E-
2 fraimū, cu numele Mica. Și elū dīse cătră mumă-sa: Ceī o mie și o sută de arginți ce ți s'au luatū, și pentru cari tu ai blăstematū, și in auđulū meu ai vorbitū, ecce, acești arginți *sunt* la mine, eu i-amū luatū. Și mumă-sa dīse: "Bine-cuvētatū să fie fiulū
3 meu de Iehova. Și elū *înapoi* ceī o mie și o sută *sicli* de arginți mumei sale; și mumă sa dīse: Consecrat'amū argintulū lui Iehova din mână mea pentru fiulū meu, spre a 'face unū chipū cīoplitū și unū chipū turnatū; și acumū
4 ți-lū *înapoiescū*. Totuși elū *înapoi* argintulū mumei sale; și mumă sa 'luă dūoē sute *sicli* de arginți, și-i-a datū aurarului; și elū făcu unū chipū cīoplitū și unū chipū turnatū, cari
5 fură in casa lui Mica. Și bărbatulū Mica avea o casă de ștei, și făcu 'efodū și 'terafimī, și consacră pre unulū din fiū sei, ca
6 se-i fie preutū. 'In țiele acele nu era rege in Israelū; 'fie-care făcea ce era dreptū in ochii sei.
7 Și a fostū unū tēnērū din Betū-Lehemulū lui Iuda, din nēmulū lui Iuda, și acesta
8 era Levitū, și petrecea acolo. Și bărbatulū se duse din cetatea 'Betū-Lehemulū lui Iuda, ca să petrecă unde va afla locū; și elū veni in muntele lui Efraimū, in casa lui Mica,
9 urmāndu-și calea sa. Și Mica dīse cătră d'insulū: De unde vii tu? Și elū 'i respunse: Levitū *sunt* eu din Betū-Lehemulū lui Iuda, și mē ducū, ca să locuescū unde voiū afla locū.
10 Și Mica 'i dīse: Rēmāi la mine, 'și-mī fiī mie 'pārinte și preutū, și eu 'ți voiū da de ce *sicli* de arginți pe anū, unū rōndū de vestminte și medilōce de traiū. Și Levi-
11 tulū intră. Și Levitulū se invoi a rēmānē la acelu bărbatū, și tēnērulū era lui ca u-
12 nulū din fiū sei. Și Mica 'consacră pre Levi-
13 tulū, și tēnērulū 'i fu preutū, și rēmase in casa lui Mica. Și Mica dīse: Acumū sciū că Iehova 'mī va face bine, pentru-că amū preutū pre unū Levitū.
18 **I**n "acele țile nu era rege in Israelū, și in acele țile 'seminția Daniilorū 'și căutā

moscenire spre locuire; că până atuncea nu-i căduse moscenire între semințiile lui Israelū. Și fiū lui Danū trāmeseră din nēmulū lorū cinci băbăți din hotarele lorū, 2
băbăți viteși, din 'Tora și Eștaolū, 'spre a iscodi țera și a o cerceta; și li dīseră: Mergeți, cercetați țera; și ei veniră in mun-
tele lui Efraimū până la 'casa lui Mica, și maseră acolo. De abiā sosiră la casa lui 3
Mica, și ei cunoscūră vōcea tēnērulū, a Levitului. Și se abătură acolo, și-i dīseră: Cine te-a adusū aicea, ce faci tu aicea, și
ce ai tu aicea? Și elū li dīse: Așa și așa 4
mī-a făcutū mie Mica, și elū 'm'a tocmitū, și *sunt* preutulū lui. Și-i dīseră: Rugāmu-te, 5
'intrēbā pre 'Dumneđeū, ca să scimū, dacă calea pe care mergemū va prospera. Și
6 preutulū li dīse: 'Mergeți in pace, *înainte* lui Iehova *este* calea vōstră pe care mergeți.

Și ceī cinci băbăți meraseră, și veniră 7
la 'Laișū, și vēdură pre poporulū din ea 'locuindū in siguranță, duple chipulū Sido-
nienilorū, liniscitū și sigurū, și nu era in țērā nimenea care să aibā putere a li face
vr'unū neajunsū, și erau departe de Sido-
nieni, și n'aveau a face cu alți ōmenī. Și 8
venindū la frații lorū la 'Tora și Eștaolū, dī-
seră frații lorū cătră d'insii: Ce *aduceți* voi? 9
Și ei respunseră: "Haidemū! să ne suimū asu-
prā-li, că noi amū vēđutū țērā, și ecce, ea
este bunā fōrte. Cel *încă* stați "in tăcere? 10
Nu vē leneviți a pleca și a merge să luați țērā in stēpānire. Cāndū veți intra, veți
veni la unū poporū 'sigurū, și pāmēntulū
este intinsū in tōte laturile; că Dumneđeū
l'a datū in mānele vōstre, 'unū locū, in care
nu lipsesce nimicū din cele ce *sunt* pe pāmēntū.

Și plecară de acolo din nēmulū lui Danū, 11
din Tora și Eștaolū, șese sute de băbăți, incinși cu arme de resbelū. Și ei se suiră, 12
și tăbērārā la 'Kiriātū-Iearimū in Iuda. De aceea loculū acesta s'a numitū 'Mahane-
Danū (*tabēra lui Danū*) până in diūa de astā-đi; ecce, elū este in dosulū Kiriātū-
Iearimului. De acolo trecūrā la muntele 13
lui Efraimū, și veniră până la 'casa lui Mica.
'Și ceī cinci băbăți, cari s'au dusū ca să 14
iscodēscā țērā Laișū, respunseră și dīseră fraților lorū: Sciți voi că "in casele aceste
este unū efodū, terafimī și chipū cīoplitū și
chipū turnatū? gāndiți acumū ce aveți
de făcutū. Și se abătură acolo, și veniră 15
in casa tēnērului, a Levitului, in casa lui

1 Cap. 13. 25.

Capitul 17.

a Fac. 14. 19.

Ent. 8. 10.

b Vede Eșod. 30.

c 23.

Lev. 19. 4.

c Isa. 48. 6.

d Cap. 8. 27.

e Fac. 31. 19, 30.

Osea 3. 4.

f Cap. 18. 1. &

19. 1. & 21. 25.

Deut. 33. 5.

g Deut. 12. 8.

h Vede Ios. 19.

15.

Cap. 19. 1.

Rut 1. 1, 2.

Mic. 5. 2.

Mat. 2. 1, 5, 6.

i Cap. 18. 19.

j Fac. 45. 8.

lov 29. 16.

k Vers. 5.

l Cap. 18. 30.

—

Capitul 18.

a Cap. 17. 6. &

21. 25.

b Ios. 19. 47.

c Cap. 13. 25.

d Num. 13. 17.

Ios. 2. 1.

e Cap. 17. 1.

f Cap. 17. 10.

g 1 Reg. 22. 5.

Isa. 30. 1.

Osea 4. 12.

h Vede Cap. 17. 5.

& vers. 14.

i 1 Reg. 22. 6.

j Ios. 19. 47.

k Vers. 27, 28.

l Vers. 2.

m Num. 13. 30.

Ios. 2. 23, 24.

n 1 Reg. 22. 8.

o Vers. 7, 27.

p Deut. 8. 9.

q Ios. 15. 60.

r Cap. 13. 25.

s Vers. 2.

t 1 Sam. 14. 28.

u Cap. 17. 5.

16 Mica, și-lu întrebă de sănătate. Și *cei
șese sute de bărbați d'între fiii lui Danu,
17 incinși cu armele lor de resbelu, stătura
la intrarea pe pörtă. Și *cei cinci bărbați,
cari s'au dusu să iscodescă țera, se suiră,
intrară acolo, și luară *chipul celu cîoplitu,
efodul, terafimii și chipul celu turnatu;
și preutul sta la intrarea pe pörtă cu cei
șese sute de bărbați, incinși cu arme de
18 resbelu. Acestia venind la casa lui Mica,
luară chipul celu cîoplitu, efodul, te-
rafimii și chipul celu turnatu. Și preu-
19 tulu dîse cătră d'înșii: Ce faceți? Și ei
î dîseră: Tacî, *pune mîna ta pe gura ta,
mergi cu noi, și *fii noii părinte și preutu.
Este mai bine ca tu să fii preutu alu casei
unui singur omu, seü să fii preutu alu
unei seminții și alu unui nêmu in Israelu?
20 Și ânima preutulu se bucură, și elu luă
efodul, terafimii și chipul celu cîoplitu,
21 și se duse in meșilocul poporulu. Și ei
se întorseră, și plecară, punendü înainte
loru copiii, turmele și averile.
22 Acum se depărtaseră de la casa lui Mica,
când se adunară bărbații, ce *erau* in casele
de lîngă casa lui Mica, și ajunseră pre fiii
23 lui Danu; Și strigară după fiii lui Danu,
cari, inturnându-și fecele lor, dîseră lui
24 Mica: Ce ai tu, că te-ai adunatu? Și elu
dîse: Voi ați luatü deii ce mî-amü făcutü
și pre preutu, și v'ati dusu, și ce-mî mai
rêmane? Și cumü 'mî diceți: Ce ai tu?
25 Și fiii lui Danu î dîseră: Nu fă să se audă
vôcea ta in urma noastră, ca să nu se a-
runce asupra ta ômeni cu ânima amărită,
și *az* tu să nimicesci viêta ta și viêta casnici-
26 loru tui. Și fiii lui Danu merseră in calea
loru. Erü Mica, vêdendü că ei *erau* mai tari
decâtü d'însulü, 'și inturnă fața, și se in-
torse la casa sa.
27 Și ei luară ceea ce Mica a făcutü, și
pre preutul ce era la d'însulü; și *venindü
asupra Laișulu, asupra unui poporü lini-
scitü și sigurü, 'lû *trecură prin ascuțitulü
28 săbiei, și au arsü cetatea cu focü. Și nu
era nimenea să-lu ajute, că elu era *departe de
Sidonü, și nu avea a face cu alți ômeni;
și *jăcea* in valea care *este* a *Betü-Rehobulu;
29 Și zidiră cetatea, și locuiră in ea. Și
'ei numiră cetatea *Danu, dupre numele
lui Danu, părintele lor, ce s'a născutü
lui Israelu; dară mai înainte numele ce-
30 tăței *era* Laișu. Și fiii lui Danu înălțară
chipul celu cîoplitu; și Ionatanü, fiulü lui
Gherșomü, fiulü lui Manase, elü și fii sei
erau preuții seminției Daniilorü, *a* până in

diüa captivărei țerei. Și ei înălțară chipulü
celu cîoplitu alü lui Mica, pre care elu l'a
fostü făcutü, 'totü timpulü câtü a fostü casa
lui Dumneșeu in Șilo.

*Rîutatea ômenilorü din Ghîbea; Beniamitü spri-
jinindu-i sînt atacăți ca și mai stêrpiți
de cele-l-alte seminții.*

SI se întemplă in acele dîle, *cândü nu
era rege in Israelu, că era unü bîr-
batü Levitü ce petrecea in lăturile muntelui
lui Efraimü, și care 'și luă femeă concu-
bină din *Betü-Lehemulü lui Iuda. Și concu-
bina sa se desfrênă de elü, și se duse de la
d'însulü in casa părintelui ei, in Betü-Le-
hemulü lui Iuda, și fu acolo patru lunî de dîle.

Și bărbatulü ei sculându-se, se duse
după ea, spre a-i vorbi dupre ânima ei,
ca să o întorcă. Și mai *era* cu d'însulü ser-
vulü seü, și o păreche de asini. Și ea 'lû
aduse in casa părintelui ei, pre care vê-
dendu-lü părintele tînerei femeî, se bucură
de întîlnirea lui; Și-lü ținu socrulü seü,
părintele tînerei femeî, și elu rêmase la
d'însulü trei dîle; și ei mîncară, bîură și
maseră acolo. Și in diüa a patra, ei se
sculară de demănătă, și elu se sculă spre
a se duce. Și părintele tînerei femeî dîse
ginerelui seü: *Intăresce ânima ta cu o bu-
cată de pâne, și apoi vê veți duce. Și ei
se aședară, și mîncară și bîură amîndüoi
împreună; și părintele tînerei femeî dîse
cătră bărbatü: Rogu-te, primesce, *mai mîna*
aicea, ca ânima ta să se veselască. Totuși
bărbatulü se sculă spre a se duce, dară so-
crlü seü sta de elü; decî mase érá-și acolo.
Și elu se sculă de demănătă in diüa a
cincea, spre a se porni; și părintele tînerei
femeî dîse: Rogu-te, întăresce ânima ta; și
întârziară până ce diüa se plecă *spre séra*;
și ei mîncară amîndüoi. Și bărbatulü se
sculă spre a se duce, elü și concubina lui,
și servulü seü. Și dîse cătră d'însulü so-
crlü seü, părintele tînerei femeî: Rogu-te,
privesce, diüa mai a trecutü, se face nôpte,
rogu-vê, mîneți totă nôpte. Éccé, diüa se
plecă spre nôpte, mîneți *aicea*, ca ânima
ta să se veselască, și mîne veți mîneca pe
calea vôstră, și te veți duce la cortulü teü.
Dară bărbatulü nu voi a *mai mîne* și in nôpte
aceea; ci sculându-se, plecă, și veni până
in dreptulü *Iebusulu, acesta e Ierusalimulü,
și cu d'însulü *era* o păreche de asini inse-
oați, și concubina lui.

Cândü ei *erau* aprôpe de Iebusü, diüa
era plecată fôrte; și servulü dîse cătră
domnulü seü: Rogu-te, vino și să ne aba-

* Vers. 11.
* Vers. 2, 14.
* Cap. 17. 4, 5.
* Iov. 31. 5. &
29. 9. & 40. 4.

Prov. 30. 23.
Mic. 7. 16.
* Cap. 17. 10.
* Vers. 7, 10.
Deut. 33. 22.

* Ios. 19. 47.
d Vers. 7.
* Num. 13. 21.
2 Sam. 10. 6.
/ Ios. 19. 47.

g Fac. 14. 14.
Cap. 20. 1.
1 Reg. 13. 29.
30. & 15. 20.

h Cap. 13. 1.
1 Sam. 4. 2, 3,
10, 11.
Ps. 78. 60, 61.

i Ios. 18. 1.
Cap. 19. 18. &
21. 12.

Capitulu 19.
* Cap. 17. 6. &
18. 1. & 21. 25.

b Cap. 17. 7.
c Fac. 18. 5.
d Ios. 18. 23.

temă cătră acéstă cetate *a Iebuseilor, ca
 12 să mânem în ea. Și domnul său dîse
 cătră elu: Noi nu ne vom abate cătră o
 cetate străină, in care nu sînt fil de ai lui
 13 Israel; ci vom trece pînă la /Ghibea. Și
 elu dîse servului său: Vîno, ca să ne apro-
 piăm de unul din acele locuri, și să mî-
 14 nem în Ghibea seî in /Rama. Și trecură
 și merseră; și sôrele li apuse lorî supt
 15 Ghibea, ce e a lui Beniamîn. Și se a-
 bătură acolo, spre a intra și a mîne în
 Ghibea; și elu sosi, și rămase in ulița ce-
 tăței; că nimenea nu-î a primia in casă, ca
 să măie.
 16 Și ecce, un om bătrân venia de la
 'lucrul său din câmp cătră séră; omul
 era din muntele lui Efraim, și petrecea
 in Ghibea; éru locuitorii locului erau Be-
 17 niamiti. Elu redicându-și ochii seî, vîdu
 pre bărbatul călător pe ulița cetăței, și
 dîse bătrânul: Unde te duci, și de unde
 18 vii? Și elu dîse: Noi călătorim din Bet-
 Lehemul lui Iuda pînă la lăturile muntelui
 lui Efraim, de acolo sînt eu, și am mers
 pînă la Bet-Lehemul lui Iuda; și mî duc
 acum la /casa lui Iehova; dară nimenea nu
 19 mî primesce in casă; Deși avem pîi și
 nutreji pentru asinii nostri, și am pîne și
 vin pentru mine, pentru serva ta și pentru
 băetul ce este cu servii tei; nu ducem
 20 lipsă de nimic. Și dîse bătrânul: Pace
 ți! ori cum lipsa ta o ieu asupra mea;
 21 numai in ulița să nu măi. *Și elu l' aduse
 in casa sa, nutri asinii, și eî și spălară pi-
 ciôrele, și mîncară și beură.
 22 Pre cîndu și veselîău ânima, ecce, o lo-
 citorii cetăței, omeni înrîutăți, incunju-
 rară casa, bătură la ușa, și dîseră cătră
 bătrânul, domnul casei: Adă afară pre
 omul ce a venit in casa ta, ca să-l cun-
 23 nôsem. Și domnul casei eșind la d'îșii,
 li dîse: Nu, fraților mei, rogu-vê, nu lu-
 crați așa de rău, după ce bărbatul acesta
 a venit in casa mea; nu faceți acéstă ne-
 24 legiure! Ecce feta mea cea feciôră și
 concubina lui, scôte-le-voi afară, umiliți-le,
 și faceți cu ele ceea ce este bun in ochii
 vostri; dară acestui bărbat nu faceți a-
 25 cestă nelegiure. Dară bărbatî nu voră a-l
 asculta. Decî bărbatul apucă pre concubina
 sa, și o scose afară la d'îșii, și eî o cun-
 noscură, și-și bătură joc de d'însa totă
 noptea pînă demănă, și o lăsară cîndu
 se suia dîorile.

Și femea veni cătră diuă, și cădu la ușa 26
 casei omului, la care era domnul ei, pre cîndu
 inepu a se lumina. Cîndu domnul ei se 27
 sculă demănă, și deschîdînd ușele casei,
 voi să esă afară, spre a se duce in calea
 sa, ecce, concubina sa jăcea la ușa casei,
 și mînele ei pe prag. Și elu i dîse: Scolă, 28
 și să mergem! Dară nimenea nu respunse.
 Și elu o puse pe asin, și merse spre lo-
 cul seî.

Și cîndu elu ajunse la casa sa, luă cuți- 29
 tul, apucă pre concubina sa, și o imbucă, și
 carnea și ôsele sale, in dîo-spre-dece bu-
 căți, și le trîmese in totu cuprinsul lui
 Israel. Și a fost, că ori-cine vedea a- 30
 cesta, dîcea: Nu s'a întemplat și nu s'a
 vîdît una ca acesta, de cîndu fii lui I-
 srael au eșit din pămîntul Egiptului
 pînă in diuă de astă-zi. Luați aminte de
 acesta, sîtuiti și spuneți.

Și toți fii lui Israel eșiră, și comuni- 20
 tatea se adună ca un singur om de la
 Dan pînă la Beer-Șeba, cu pămîntul
 Galaadului, înaintea lui Iehova, in Mitpe. 2
 Și stătut'au de față capiî intregului popor,
 tôte semînțele lui Israel in adunarea po-
 porului lui Dumnezeu, patru sute de mîi
 de omeni pedestri, cari scoteau sabia. (Și 3
 fii lui Beniamîn au dîră, cumă-că fii lui
 Israel s'au suit la Mitpe). Și fii lui Israel
 dîseră: Spuneți, cumă s'a întemplat acéstă
 faptă rea.

Și respunse Levitul, bărbatul ucisei 4
 femeî, dîcîndu: La Ghibea, ce este a lui
 Beniamîn, venii eu și concubina mea, spre
 a mîne. Și locuitorii din Ghibea s'au scu- 5
 latu asupra mea, au incunjuratu noptea casa
 in contra mea, cugetîndu a mî ucide pre
 mine; și pre concubina mea o umiliră, in- 6
 câtu muri. Și apucau pre concubina mea,
 o făciu bucăți, și o am trîmesu in tôte
 câmpiele stîpînîrei lui Israel; că desfrî-
 nare și fără-de-lege făcură ei in Israel.
 Ecce, voi toți sînteți fii ai lui Israel, dați-vi 7
 socotînță și sfătuiți aicea.

Și totu poporul se sculă ca un singur 8
 om, și dîse: Nici unul să nu mîrgă la cor-
 tul seî, și nici unul să nu se abată pe la casa
 sa. Și acumă acesta e aceea ce vom face 9
 cu Ghibea: Vom arunca asupra ei sorți;
 Și vom lua dece bărbatî din o sută din 10
 tôte semînțele lui Israel, și o sută din o
 mie, și o mie din dece mîi, cari vor lua
 merinde pentru popor, ca ei intrîndu in

e Ios. 15. 8, 68.
 Cap. 1. 21.
 f Ios. 18. 28.
 g Ios. 18. 25.
 h Mat. 25. 43.
 Ebr. 13. 2.
 i Ps. 104. 23.

j Ios. 18. 1.
 Cap. 18. 31. &
 20. 18.
 k Ios. 18. 25.
 l Ios. 18. 25.
 m Ios. 18. 25.
 n Ios. 18. 25.

o Ios. 18. 25.
 p Ios. 18. 25.
 q Ios. 18. 25.
 r Ios. 18. 25.
 s Ios. 18. 25.
 t Ios. 18. 25.

u Ios. 18. 25.
 v Ios. 18. 25.
 w Ios. 18. 25.
 x Ios. 18. 25.
 y Ios. 18. 25.
 z Ios. 18. 25.

a Ios. 18. 25.
 b Ios. 18. 25.
 c Ios. 18. 25.
 d Ios. 18. 25.
 e Ios. 18. 25.
 f Ios. 18. 25.

g Ios. 18. 25.
 h Ios. 18. 25.
 i Ios. 18. 25.
 j Ios. 18. 25.
 k Ios. 18. 25.
 l Ios. 18. 25.

m Ios. 18. 25.
 n Ios. 18. 25.
 o Ios. 18. 25.
 p Ios. 18. 25.
 q Ios. 18. 25.
 r Ios. 18. 25.

s Ios. 18. 25.
 t Ios. 18. 25.
 u Ios. 18. 25.
 v Ios. 18. 25.
 w Ios. 18. 25.
 x Ios. 18. 25.

- Ghibea lui Benjamin, să-i facă ei după totă fără-de-legea ce ea a făcut în Israel. 11
- 11 Și toți bărbații lui Israel se adunară asupra acestei cetăți, uniți ca un singur 12 om. * Și semințiile lui Israel trămeseră omeni către totă seminția lui Benjamin, dicându: Ce faptă rea este acésta, care s'a 13 întâmplat între voi! Și acum scoteți afară pre bărbații cei 'inrătățiți ce *sunt* în Ghibea, ca să-i omorim, și așa să "curățim răul din Israel. Dară fiii lui Benjamin nu voră a asculta vocea fraților lor, a fii- 14 lor lui Israel. Și fiii lui Benjamin se adunară din cetățile lor la Ghibea, spre a 15 eși la resbelu cu fiii lui Israel. Și aceași di se numerară fiii lui Benjamin din cetăți, două-deci și șese de mii de bărbați, ce scoteau sabia; afară de locuitorii din Ghibea, cari se numerară, șapte sute de 16 bărbați aleși. Din totu poporul acesta erau șapte sute de bărbați aleși, "stângaci: toți acestia loviau cu pétra prăstiei pèrul, și 17 nu dădeau greșiu. Și se numerară bărbații din Israel afară de Benjamin, patru sute de mii de bărbați, ce scoteau sabia; toți acestia omeni de resbelu.
- 18 Și fiii lui Israel se sculară, și "se suiră la Betu-Elu, și "întrebară pre Dumneđu, și diseră: Cine din noi să se sue mai înainte la luptă cu Benjamin? Și Iehova răspunse: Iuda se va sui înainte.
- 19 Și fiii lui Israel se sculară demâneta, 20 și tăbărără asupra Ghibei. Și bărbații lui Israel eșiră la luptă cu Benjamin; și bărbații lui Israel se rînduiră în ordine de 21 bataia asupra lor lungă Ghibea. Și "fiii lui Benjamin eșiră din Ghibea, și în aceeași di culcară la pământu din optirea lui Israel două-deci și două de mii de bărbați.
- 22 Și poporul, bărbații lui Israel, îmbărbătându-se, érá-și se rînduiră de resbelu, în locul în care se rînduiseră în ziua 23 întâia. ("Și fiii lui Israel se suiră, și plânseră înaintea lui Iehova până în séră, și întrebă pre Iehova, dicendu: Să mă mai suiu ore la luptă cu fiii lui Benjamin, fratele meu? Și Iehova dișe: Suiți-vé asupra 24 lui.) Și fiii lui Israel se apropiară a două 25 di de fiii lui Benjamin. Și "a două-di Benjamin eșind din Ghibea spre întipinarea lor, mai culcară la pământu din fiii lui Israel optu-spre-șase mii bărbați, cari toți scoteau sabia.
- 26 Și toți fiii lui Israel, totu poporul, "se suiră, veniră la Betu-Elu, și plânseră; și șegându acolo înaintea lui Iehova, postiră în ziua aceea până în séră, și aduseră olocuste și sacrificii de bucuria înaintea lui Iehova. Și fiii lui Israel întrebă pre Iehova, 27 (acolo se afla "chivotul legei lui Dumneđu în zilele acele, "Și Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, "sta înaintea lui în zilele acele), dicendu: Să mai esu încă la luptă cu fiii lui Benjamin, fratele meu, seú să continesc? Și Iehova dișe: Suiți-vé, că mâne "i voi da în mâna voastră.
- Și Israel "puse pândași imprejurul Ghibei. Și fiii lui Israel se suiră în ziua a 28 treia asupra fiilor lui Benjamin, și se rînduiră asupra Ghibei, ca și în celelalte dați. Și fiii lui Benjamin eșiră spre 29 întipinarea poporului, și fură trași afară din cetate, și începură a da în popor, ca și alte dați, în drumurile mari, (din cari unul duce la Betu-Elu, éru altul la Ghibea în câmpia), și ca la trei-deci de 30 bărbați din Israel fură uciși. Și fiii lui Benjamin diseră: Ei *sunt* bătuti înaintea noastră ca și întâiași-dată; dară fiii lui Israel diceau: Să fugim, ca să-i tragem afară 31 din cetate în drumul mare. Și toți bărbații lui Israel se sculară din locul lor, se rînduiră în Baalu-Tamaru, și pânda 32 lui Israel eși din locul seú, din hotarul Ghibei. Și dece mii de bărbați aleși din totu 33 Israelu veniră asupra Ghibei, și lupta fu cumplită; "și *Beniaminiți* nu sciau, că nenorocirea se apropiă de ei. Și Iehova bătă 34 pre Benjamin înaintea lui Israel; și fiii lui Israel culcară la pământu în ziua aceea din Benjamin două-deci și cinci de mii și o sută bărbați, cari toți scoteau sabia.
- Că fiii lui Benjamin credendu că aceia 35 sunt bătuti, "bărbații lui Israel lăsasoră locu lui Benjamin, ređamându-se pe pânda, pre care o pusaseră asupra Ghibei. Și pânda 36 se grăbi, și se lăți asupra Ghibei, și pânda merse și trecu totă cetatea prin ascuțitul sabiei. Că o înțelegere era între bărbații 37 lui Israel cu pânda: Să lase să se înalțe din cetate fum grosu. Și cându bărbații 38 lui Israel întorseră dosul în luptă, și Benjamin începu a bate și a ucide din bărbații lui Israel ca la trei-deci de inși, și 39 diseră: Da, ei sunt bătuti înaintea noastră, ca în lupta întâia! Atunci unu fum grosu 40 începu a se rēdica din cetate în susu, unu stălp de fum, și Benjamin "intorcēdu-se, éccé totă cetatea prefăcută într'unu fum ce se suia la ceriu! Și bărbații lui Israel se 41 întorseră, și bărbații lui Benjamin fură uimiți, vedendu că nenorocirea s'a apro-

1. Deut. 13. 14.
2. Ios. 23. 13, 16.
3. Deut. 13. 13.
4. Cap. 19. 22.

5. Deut. 17. 12.
6. Cap. 8. 15.
7. 1 Cron. 12. 2.
8. O Vers. 23. 26.

9. Num. 27. 21.
10. Cap. 1. 1.
11. Fac. 49. 27.
12. Vers. 96. 27.

13. Vers. 21.
14. Vers. 18.
15. Ios. 18. 1.

16. 1 Sam. 4. 3.
17. 4.
18. Ios. 24. 33.

19. Deut. 10. 8. &
20. 18. 5.
21. Așa. Ios. 8.

22. 4.
23. Ios. 8. 14.
24. Isa. 47. 11.

25. Ios. 8. 15.
26. Ios. 8. 19.
27. Ios. 8. 20.

42 piatâ de ei. Și ei se întorseră de la bărbatului lui Israelu cătră calea pustiiului, și lupta 'i urmăria groznicu, și cei din cetăți 'i culcară la pământu in meșloculu lor: Ei incunjurară pre Beniaminu, 'lă goniră, 'lă zdrobiră cu ușurință, până spre 44 Ghibea, cătră resăritulu sorelui. Și cădură din Beniaminu optu-spre-dece mi de bărbați, 45 toți bărbați viteși. Și ei întorseră *dosulu*, și fugiră in pustiiu cătră stânca *a* Rimmonu; și *Israeliti* culeseră din ei pe drumulu cel mare cinci mi de inși, și-i urmăriră până la Ghi-beon, bătându din ei două mi de bărbați. 46 Deci toți cei căduți din Beniaminu in diua aceea fură două-deci și cinci de mi de bărbați, cari toți scoteau sabia, toți ômeni viteși. 47 'Și din cei ce întorseră *dosulu* șese sute de bărbați scăpară in pustiiu la stânca Rimmonu, și rămaseră la stânca Rimmonu patru luni. 48 Și bărbații lui Israelu se înturnară la fiii lui Beniaminu, și-i trecură prin ascuțitul săbiei, pre ômenii *fie-cărei* cetăți, și vitele și totu ce aflău; și dădură focu tuturor cetăților ce găsiră *in cale*.

21 **S**i 'bărbații lui Israelu s'au jurat in Mitpe, 1 dicându: Nimenea din noi să nu dee pre 2 feta sa de femeă lui Beniaminu. Și poporul veni la *a* Betu-Elu, rămase acolo până in seră inaintea lui Dumneđu, și ei 'și 3 înălțară vócele lor și plânseră tare, Dicându: Pentru-ce, o Iehova, Dumneđuul lui Israelu, s'a întemplată acésta in Israelu, ca Israelu 4 să se lipsescă de o seminție? Și a dua di poporul se sculă, *a* zidi acolo unu altar, și aduse olocauste și sacrificii de bucuriă. 5 Și fiii lui Israelu diseră: Cine d'între toate semințiile lui Israelu nu s'a suitu cu adunarea la Iehova? *a* Că fu unu jurământu mare asupra aceluia care nu se va sui la Iehova la Mitpe, dicându: Elu să se omóre. 6 Și fiiloru lui Israelu li se făcu milă de Beniaminu, fratele lor, și diceau: Astă-di o seminție intrégă s'a perdut din Israelu. 7 Ce să facem de feme pentru cei rămași! că noi ne-am jurat pe Iehova a 8 nu li da lor din fetele noastre femei. Și ei diseră: *Este* vre-una din semințiile lui Israelu, care să nu se fi suitu la Iehova in Mitpe?

Și ecce, nici unul din *a* Iabeșu-Galaadu n'a venit in tabără la adunare. Și poporul se numeră, și ecce, nu era acolo nimenea din locuitorii Iabeșu-Galaadului. Și comunitatea tramese acolo două-spre-dece 9 mi de ômeni din cei mai viteși, și li ordinară, dicându: *a* Mergeți, și treceți pre lo-

cuitorii din Iabeșu-Galaadu prin ascuțitul săbiei, și pre femei și pre copii. Și ecce 11 ceea ce veți face: *a* Pre totu bărbatul, și pre totă femea care s'a culcatu cu bărbatu, voi să-i nimiciți cu desevărsire. Și 12 ei găsiră intre locuitorii din Iabeșu-Galaadu patru sute de fete fecióre, cari nu se culcaseră cu bărbatu, și le aduseră in tabără la *a* Silo, ce este in pământulu Canaanu.

Și totă comunitatea tramese, și vorbi 13 cătră fiii lui Beniaminu, *a* cari erau in stânca Rimmonu, și li cuventară pace. Și Beniaminu se întorse in acelu timp; și li dădură lor de femei acele, pre cari le-au lăsatu in viață d'între femeele Iabeșu-Galaadului; dară ele nu ajungeau pentru ei. Și 15 poporului *a* se făcu milă de Beniaminu, că Iehova a făcutu o știrbitură in semințiile lui Israelu.

Și bétranii comunităței diseră: Ce să fa- 16 cem de femei pentru cei rămași? că femeele s'au stăpănit din Beniaminu! Și ei diseră: Cei 17 scăpați să stăpânescă *ceea ce era a* lui Beniaminu, pentru ca să nu se stingă o seminție din Israelu. Dară noi nu putem 18 să li dăm femei din fetele noastre, *a* că fiii lui Israelu s'au jurat, dicându: Blăstemat 19 să fie acela ce va da femeă lui Beniaminu!

Și ei diseră: Ecce, serbătóre lui Iehova 19 se face din anu in anu in Silo, care este spre mēdă-nópte de Betu-Elu spre resăritulu drumulu celui mare, care duce de la Betu-Elu la Șechemu, și spre mēdă-di de la Lebona. Și ei ordinară fiiloru lui Beniaminu, 20 dicându: Mergeti și pânditi in vii: Și 21 cându veți vedé că fetele din Silo esu spre a juca in choru, eșiti din vii, și răpiți-vi fie-care pre femea sa din fetele din Silo, și duceți-vé in pământulu lui Beniaminu. 22 Și dacă părintii lor se frații lor voru veni spre a se certa cu noi, noi li vomu dice: Din charu cătră noi dați-le, fiindu-că noi nu am luat câte o feme pentru fie-care din ei in acestu resbelu; și nu voi *sunteți* cari le-ați datu pre ele; atuncea numai ați fi vinovați. 23 Și fiii lui Beniaminu făcură așa, și-și luară femei, duple numărulu lor, d'între dăntuitoarele, pre cari le-au răpit: și meraseră și se întorseră la moscenirile lor, și 24 rezidiră cetățile, și locuiră in ele. Și in acelu timpu fie-care din fiii lui Israelu se duse la seminția sa și la nēmulu seú, și eșiră de acolo fie-care la moscenirea sa.

a In zilele acele nu era rege in Israelu: 25 o fie-care făcea *ceea ce era* dreptu in ochii seí.

d Ios. 15. 82.
e Cap. 21. 13.

Capitulu 21.
a Cap. 20. 1.
b Cap. 20. 18, 26.
c 2 Sam. 24. 25.

d Cap. 5. 23.
e 1 Sam. 11. 1.
f Vers. 5. & Cap.

5. 23.
1 Sam. 11. 7.
g Num. 31. 17.
h Ios. 18. 1.

i Cap. 20. 47.
j Vers. 6.
k Vers. 1.
Cap. 11. 25.

l Vede Esod. 15.
20.
Cap. 11. 24.
1 Sam. 18. 6.

m Vede Cap. 20.
48.
n Cap. 17. 6. &

18. 1. & 19. 1.
o Dent. 12. 8.
Cap. 17. 6.

CARTEA RUTU.

Elimelech și fiii săi murind în Moab, văduva sa se reîntorce împreună cu Rut în Bet-Lehem.

1 SI in zilele cândă judecau judecătorii, fost'a b fomete pe pământ, și s'a dus un bărbat din Bet-Lehemul lui Iuda, ca să locuască în pământul Moabului, el și femea sa, și cei doi fi ai săi. Numele bărbatului era Elimelech, și numele femeii sale Naomi, și numele celor doi fi ai săi erau Mahlon și Chilion, Efraițiți din Bet-Lehemul lui Iuda. Și veniră în pământul Moabului, și locuiră acolo.

2 Și muri Elimelech, bărbatul Naomiei; și a rămas ea cu cei doi fi ai săi. Și-i luară lor feme Moabitene; numele uneia era Orfa, și numele celei d'a doua Rut; și locuiră acolo ca la zece ani. Și muriră și acești doi, Mahlon și Chilion; și rămase femea fără cei doi fi ai săi și fără bărbatul ei.

3 Și se sculă ea cu nurerile ei, și se întorse din pământul Moabului; că audia în pământul Moabului, că Iehova a cercetat pre poporul său, dându-i pâine. Și ea eși din locul în care locuia, și cele două nuri ale sale cu d'însa; și merseră pe cale, ca să se întorcă în pământul lui Iuda. Și duse Naomi către cele două nuri ale sale: Duceți-vă, și întorceți-vă fie-care în casa mamei sale: facă-și Iehova milă cu voi, cum ați făcut voi cu cei repotați și cu mine. Dee-vi Iehova, ca să aflați repaus fie-care în casa bărbatului său! Și le sărută; și ele înălțară vocile lor, și plâneră. Și-i duseră: Cu tine voim să ne întorcem la poporul te.

4 Și Naomi duse: Intorceți-vă, ficele mele; pentru-ce să mergeți cu mine? Aă doră mai am fi în corpul meu, ca să vi fie bărbați? Intorceți-vă, ficele mele, duceti-vă: că sunt pre bătrână, spre a mai ave bărbat; și de ași dice, că am speranță; chiar din această noapte de ași fi a unui bărbat, și de ași nasce fi, Ascepta-veți, până se vor face mari? Infrâna-vă-veți ore

pentru ei, să nu fiți ale altor bărbați? Nu, ficele mele, că multă mai amară mi este mie, decât voi; căci s'a lăsat asupra mea mâna lui Iehova. Și ele înălțară vocile lor, și plâneră era-și. Și Orfa sărută pre sócra sa; dară Rut se ținea de ea.

Și duse Naomi: Ecce, cumnata ta s'a întors la poporul ei și la deii ei, întorcede și tu după cumnată-ta. Dară Rut duse: Nu sta de mine ca să te părădesc, și să me depărtez din urma ta; că încotro vei merge tu, voi merge și eu; unde vei mâné tu, voi mâné și eu; poporul te va fi poporul meu, și Dumnezeuul te va fi Dumnezeuul meu; Unde vei muri tu, voi muri și eu, și acolo mă voi înmormenta; așa să-mi facă Iehova, și încă mai mult, dacă altă ce-va decât mórtea mă va despărți de tine! Și vedându Naomi că ea era hotărită să mergă cu d'însa, încetă de a vorbi cătră ea.

Și se duseră aminduo până ce ajunseră la Bet-Lehem; și după ce sosiră la Bet-Lehem, ecce, totă cetatea era în mișcare pentru ele, și femele diceau: Acesta Naomi (Plăcuta)? Și ea li duse: Nu mă chiamați Naomi, ci chiamați-mă Mara, că A-tot Puternicul m'a amărit foarte: Plină m'am dus, și deșertă m'a întors Iehova: pentru-ce deci să mă mai chiamați Naomi, fiind-că Iehova a mărturisit în contra mea, și A-tot Puternicul m'a întristat?

Și se întorse Naomi cu Rut, Moabitena, nora ei, care se întorcea din pământul Moabului; și veniră în Bet-Lehem la începutul secerișului orului.

Rut aflând bunătate de la Booz, cere de la d'însul datoria unui consăngenu.

5 SI bărbatul Naomiei avea o rudă, om pre avu, din nămul lui Elimelech, al cărui nume era Booz. Și duse Rut, Moabitena, cătră Naomi: Rogu-te, lasă-mă

RUTU.	2 Reg. 8. 1.	g Ps. 132. 15.	Cap. 2. 20.	2. & 39. 9, 10.	Luc. 24. 28.	2 Reg. 6. 31.	y Esod 9. 31, 32.
—	c Judc. 17. 8.	Mat. 6. 11.	k Cap. 3. 1.	n Prov. 17. 17.	q 2 Reg. 2. 2, 4.	t Fapt. 21. 14.	Cap. 2. 23.
Capul 1.	d Vede Fac. 35.	h Vede Ios. 24.	l Fac. 38. 11.	& 18. 24.	6.	u Mat. 21. 10.	2 Sam. 21. 9.
a Judc. 2. 16.	e Judc. 3. 30.	i 2 Tim. 1. 16,	m Judc. 2. 15.	o Judc. 11. 24.	r Cap. 2. 11, 12.	v Vede Isa. 23.	—
b Vede Fac. 12.	f Esod 4. 31.	17, 18.	n Iov 19. 21.	p Vede Ios. 24.	s 1 Sam. 3. 17.	7.	Capul 2.
10. & 26. 1.	Luc. 1. 68.	j Vers. 5.	Ps. 32. 4. & 38.	15, 19.	& 25. 22.	Plan. 2. 15.	a Cap. 3. 2, 12.
				2 Reg. 2. 2.	2 Sam. 19. 13.	x Iov 1. 21.	b Cap. 4. 21.

să mă ducă în țărâna și să culegă spice în urma a celui, în ochii căruia voi aflu charū.

3 Și-i dîse: Du-te, fiica mea. Și ducându-se, ajunse într-o țărână, și culegea acolo pe urma secerătorilor; și cum îi se întîmplă, țărâna acésta era a lui Boozū, care era din nîmulū lui Elimelechū.

4 Și éccē, Boozū venia din Betū-Lehemū, și dîse secerătorilor: *Lehova fie cu voi!* Și ei respușeră: Bine-cuvînteze-te Iehova. Și dîse Boozū servulū seū, ce era pusū preste secerători: A cui este tîneră acésta? Și servulū ce era pusū preste secerători respușe, și dîse: Ea este o tîneră Moabiténă, carea s'a întorsū cu Naomi din pămîntulū Moabulū; Și ea nî-a dîsu: Rogu-vē, să culegū și să adunū d'între snopī pe urma secerătorilor; și venindū, a rămasū de demănētă, și până acumū; și puçinū s'a repausatū in casă.

8 Și Boozū dîse cătră Rutū: Ascultă, fiica mea: nu te duce să culegă în altă țărână, și nu te depărta de aicea, ci ține-te de servele mele; *Afîntese-ți ochiī pe țărâna* in care vorū seceră, și mergi pe urma lorū. Aū nu amū ordinatū servilorū să nu te atingă? Și de-ți este sete, du-te la vase, și bé din ceea ce scotū servii. Și ea cădu pe față, se prosternu la pămîntū, și-i dîse: Cumū de amū aflatū charū in ochiī tei, ca tu să ingrijesci de mine, de mine o străină?

11 Și respușe Boozū, și-i dîse: Totū ce ai făcutū sócrei tale după mórtea bărbatului ei mi s'a spusū: cumū tu ai părăsitū pre părintele teū, pre muma ta și pămîntulū nascerei tale, și ai venitū la unū poporū, pre care mai nainte nu l'ai cunoscutū.

12 *Resplătéscă* Iehova fapta ta, și fie deplină plata ta de la Iehova, Dumneșeulū lui Israelū, *suptū a căruia aripī ai venitū să te adăpostesci.* Și ea dîse: Să aflū charū in ochiī tei, domnulū meū, că tu ai mîngăiatū și ai vorbitū animei servei tale, *de-și eū nu sūnt* chiarū ca una din servele tale. Și-i dîse Boozū cătră timpulū mîncărei: Apropiă-te aicea, și mînăncă din pîne, și întînge bucătura ta in oçētū.

15 Și ea se puse lîngă secerători; și elū i dădu grăunțe prăjite, și ea mîncă, se sătură, și a și strînsū. Și se sculă să culégă, și a ordinatū Boozū servilorū seū, dîcîndū: Lăsați-o să culégă și între snopī, și să nu 16 o rușinați; Și chiarū scôteți pentru ea din mînunchi, și lăsați ca să culégă, și in 17 certăți. Și ea culese din țărână până séră,

și bātu ceea ce a culesū; și a fostū ca o efă de orđū. Și luând'o, a venitū in cetate, și a vîdūtū sócra ei ceea ce a culesū. Și Rutū scotîndū i-a datū ceea ce i-a rămasū după ce s'a săturatū.

18 Și-i a dîsu sócra-sa: Unde ai culesū astă-đi? și unde ai lucratū? fie bine-cuvîntatū celū ce a ingrijitū de tine! Și spuse sócrei sale la cine a lucratū, și dîse: Numele bărbatului, la care amū lucratū astă-đi, este Boozū. Și a dîsu Naomi nurorei sale: Bine-cuvîntatū fie elū de Iehova; că *indurarea* lui nu a părăsitū pre cei vii nici pre cei morți; și a mai *adaosū* Naomi: Acestū bărbatū nî este rudă, una din cele ce aū dreptulū rescumpărării. Și Rutū Moabiténă dîse: Și a mai dîsu elū cătră mine: Ține-te de servii mei, până ce vorū sfârși totū secerișulū. Și Naomi dîse cătră Rutū, nora ei: Bine-*fi este*, fiica mea, să eși cu servele sale, ca să nu ți să întîmple ce-va pe altă țărână. Așa ea se ținu de servele lui Boozū, ca să culégă, până ce se sfârși secerișulū orđului și secerișulū grăului; și locuia cu sócra-sa.

SI Naomi, sócra ei, i dîse: Fiica mea, aū nu-ți voiū cănta ție repausū, ca să-ți fie bine? Și acumū Boozū, la a căruī serve tu ai fostū, nu este elū ruda noastră? Éccē, elū va vîntura in nóptea acésta orđulū in ariă. Decī spală-te, unge-te, și pune pe tine vestmintele tale, și coboră-te la ariă: Nu te fă cunoscută bărbatului, până ce va sfârși de mîncatū și de bîutū. Și cândū se va culca, insémnă loculū unde se va culca, și ducîndu-te acolo, descopere picîórele lui, și culcă-te; și elū ți va spune ce ai să faci. Și ea i respușe: Totū ce-mi dîci, voiū face.

19 Și se coborī la ariă, și făcu totulū, cumū i-a ordinatū sócra-sa. Și Boozū a mîncatū și a bîutū, și s'a veselitū ánima lui, și s'a dusū să se culce într-o parte a unei clăi. Și ea veni incetū, descoperi picîórele lui, și se culcă. Și la meșiloculū nóptei se spériă bărbatulū, și se plecă spre ea, și éccē, o femeă era culcată la picîórele lui. Și elū i dîse: Cine *esci* tu? Și ea respușe: Eū sūnt Rutū, servea ta; *intinde pólele* tale preste servea ta; că tu *esci* ruda cea mai de aproape. Și elū dîse: Bine-cuvîntată de Iehova să fii, fiica mea! Buna-voința acésta a ta cea din urmă, ce tu mi-ai arătātū, este mai mare decătū cea d'ântéiū; că nu te-ai dusū după tîneri, nici cei avuți nici cei

o Lev. 19. 9.
Deut 24. 19.
d Ps. 129. 7. 8.
Luc 1. 28.
2 Thes. 3. 16.
e Cap. 1. 22.

f 1 Sam. 25. 23.
g Cap. 1. 14, 16, 17.
h 1 Sam. 24. 19.
i Cap. 1. 16.
j Ps. 17. 8. & 36.

7. & 57. 1. & 63. 7.
j Fac. 33. 15.
k 1 Sam. 1. 18.
l 1 Sam. 25. 41.
m Vers. 18.

n Vers. 10.
o Ps. 41. 1.
p Cap. 3. 10.
q 2 Sam. 2. 5.

Iov 29. 13.
p Prov. 17. 17.
q Cap. 3. 9. & 4. 8.
r —

Capitlū 8.
a 1 Cor. 7. 36.
b 1 Tim. 5. 8.
c Cap. 1. 9.
d Cap. 2. 8.

d 2 Sam. 14. 2.
e Jude. 19. 6, 9, 22.
f 2 Sam. 13. 28.
g Est. 1. 10.

f Esac. 16. 8.
g Cap. 2. 20. & Vers. 12.
h Cap. 2. 20.
i Cap. 1. 8.

- 11 saraci. Și acum, fica mea, nu te teme, totu ce-mi vei dice, voi face ție; că totă cetatea poporului meu scie, că tu esci o
12 femeă virtuoasă. Și acum este adevăr că eu sunt ruda ta, care am dreptul rescumpărării; dară este o rudă mai aproape decât mine. Rămăi noaptea acesta aicea; demâneta de va voi să te rescumpere, bine, să te rescumpere; eru de nu va voi să te rescumpere elu, te voiu rescumpăra eu, vii este Iehova: culcă-te aicea până demâneta.
14 Și s'a culcatu ea la picioru lui până demâneta; și s'a sculat înaintea d'a se cunoste unul pre altul, că elu dise: o Nimea să nu scia că a venit o femeă la ariă. Și mai dise: Adă mantia ce este pe tine, și ține-o. Și ea o ținu; și elu i măsură șese măsură de ordu, și le puse pe ea; și se duse elu in cetate.
16 Și ea a venit la sócră-sa, care dise: Cum mai este cu tine, fica mea? și-i a spus ei totu ce i-a făcutu bărbatul. Și mai dise: Aceste șese măsură de ordu mi-a dat; că mi dise: Tu să nu mergi cu mână golă la sócră-ta. Și ea i dise: Rămăi, fica mea, până ce vei sci cum va eși lucrul acesta; că acestu bărbat nu se va repausa, până nu va sfârși lucrul chiaru astă-ți.

Căsătoria lui Booz și a Rutei; nascerea lui Obed, strămoșul lui David.

- 4 SI Booz se sui la pórta, și ședea acolo; și ecce, cel cu dreptul rescumpărării, de care a vorbitu Booz, trecea; și i-a disu Booz: Hei cutare! abate-te, ședă aicea!
2 Și se abătu, și ședea. Și Booz lua dece bărbați din bătrânii cetății, și dise: Ședeți aicea; și ei ședură. Și elu dise către rudă: Naomi, care s'a întorsu din țărana Moabului, a vândut țărana fratelui nostru
4 Elimelech. Și eu am gândit că trebuie să-ți faci cunoscutu, și să-ți dicu: o Cumpăra-o in fața celor ce ședă aicea, și in fața bătrânilor poporului meu; de voesci să o rescumperi, rescumpă-o; eru de nu voiesci să o rescumperi, spune-mi, ca să sciu; că afară de tine nu este altul, care să o rescumpere, și după tine sunt eu. Și elu
5 dise: O voiu rescumpăra. Și dise Booz: In ziua ce vei cumpăra țărana din mâna Naomiei, vei cumpăra-o și de la Rutu, Moabitena, femea reposatului, pentru a păstra
6 numele reposatului in moscenirea sa. Și

dise cel cu dreptul rescumpărării: Nu pot să o cumperu, ca să nu stric moscenirea mea; cumpără pentru tine aceea ce am eu de rescumpărare, că nu pot să rescumperu eu. Și această deprindere era in vechime in Israel in casu de rescumpărare și de schimb, ca să se întărească ori-ce lucru: scotea încălțemintea, și o da aprăpelu se; și această era mărturie in Israel. Și rescumpărătorul dise lui Booz: cumpără-o pentru tine, și a scos încălțemintea sa.
* Și dise Booz bătrânilor și la totu poporul: Voi astă-ți sunteți marturi, că am cumpărat din mâna Naomiei totu ce era a lui Elimelech, a lui Chilion și a lui Mahlon. Încă și pre Rutu, Moabitena, femea lui Mahlon, am cumpărat-o mie de femeă, ca să păstrezi numele reposatului in moscenirea sa, și să nu se perdă numele reposatului d'ntre frații se și din pórta locului se; voi astă-ți marturi sunteți. Și a disu totu poporul, ce era la pórta, și bătrânii: Marturi suntem. Facă Iehova pre femea ce vine in casa ta ca Rahela și ca Lea, cari au întemeiatu amindouă casa lui Israel, câștigă-ți avuți in Efrata, și-ți fă nume in Betu-Lehem; Și casa ta să fie ca casa lui Pereț, pre care Tamaru l'a nascut lui Iuda, prin urmașii ce Iehova ți va da din această tână.
Si Booz luă pre Rutu, și-i fu lui femeă; și elu intră la d'nsa; și Iehova dându-i ei concupere, ea nascu unu fiu. Și diseră femele către Naomi: Bine-cuvântatu fe Iehova, care n'a lăsat să-ți lipsască astă-ți rescumpărătoru, și numele se să fie laudat in Israel. Acesta te va reinsufeti, și va fi ingrijitoru bătrânețelor tale; că noră-ta, care te iubesc, și care ți este mai bună decât șapte fii, i-a nascut lui. Si luă Naomi copilul, și-lu puse la sinu, și-i ținu lui locu de doică. Și vecinele i-au dat lui nume, dicendu: Fiiu s'a nascut Naomiei; și l'au numit Obed: acesta e părintele lui Ișai, părintele lui Davidu.
Si aceste sunt generațiunile lui Pereț: Pereț a nascut pre Hețron; Hețron a nascut pre Ramu, și Ramu a nascut pre Amminadabu; Amminadabu a nascut pre Nahșon, și Nahșon a nascut pre Salmon; Salmon a nascut pre Booz, și Booz a nascut pre Obed; Obed a nascut pre Ișai, și Ișai a nascut pre Davidu.

j Prov. 12. 4. k Vers. 9. l Cap. 4. 1. m Deut. 25. 5. n Cap. 4. 5. o Mat. 22. 24. p Jude. 8. 19. ier. 4. 2. o Rom. 12. 17. & 14. 16. 1 Cor. 10. 32. 2 Cor. 8. 21. 1 Thes. 5. 22. p Ps. 37. 3. 5. Capul 4. a Cap. 3. 12. b 1 Reg. 21. 3. Prov. 31. 23. c Ier. 32. 7. 8. d Fac. 23. 13.

e Lev. 25. 25. f Fac. 28. 8. Deut. 25. 5. 6. Cap. 3. 13. Mat. 22. 24. g Cap. 3. 13. 13. h Deut. 25. 7. 9.

i Deut. 25. 6. j Ps. 137. 3. & 128. 3. k Deut. 25. 9. l Fac. 35. 16. 19. m Fac. 38. 29. 1 Cron. 2. 4.

Mat. 1. 3. n 1 Sam. 2. 20. o Cap. 3. 11. p Fac. 29. 31. & 33. 3. q Luc. 1. 58.

Rom. 12. 15. r 1 Sam. 1. 8. s Luc. 1. 58. 59. t 1 Cron. 2. 4. etc. Mat. 1. 3.

u Num. 1. 7. v Mat. 1. 4. etc. w 1 Cron. 2. 15. Mat. 1. 6.

CARTEA ANTEIA A LUI SAMUEL.

Nascerea lui Samuel și dedicațiunea sa lui Dumnezeu; cântarea Hannei.

1 **F**OST'A unu omu din Ramataimū-Ṭo-
fimū, din muntele lui Efraimū, a căruia
nume era ^aElkana, fiulū lui Ierohamū, fiulū
lui Elihu, fiulū lui Tohu, fiulū lui Ṭufū,
2 ^bunū Efraitenū; Și elū avea două femei: nu-
mele uneia era Hanna, și numele celei-l-alte
Penina. Penina avea copii, erū Hanna nu
avea copii.
3 Și acestū omū se suia din cetatea sa ^cdin
anū in anū, ^dca să se inchine, și să sa-
crifice lui Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū,
in ^eȘilo, și acolo *eraū* cei două fi ai lui
Elie, Hofni și Fineasū, preuți ai lui Iehova.
4 Și in diua, in care Elkana ^fsacrifica, elū da
femei sale Penina și la toți fii și fetele
5 ei părți. Erū Hannei ^gī da o parte in-
duoită; că iubia pre Hanna. ^hDarā Iehova
6 închisese pântecelē ei. Și rivala ei ⁱo im-
pungea forte, spre a o intrista, că Iehova
7 închisese pântecelē ei. Și așa se întâmplă
in fie-care anū; și de câte-orī ea se suia
in casa lui Iehova, așa o intrista, încâtū ea
8 plângea și nu mânca. Și Elkana, bărbatulū
ei, diše cătrā d'insa: Hanna, de ce plângi?
și de ce nu mânanci? și de ce ^je intristată
anima ta? nu *sunt* eu ^kmai bunū ție decâtū
dece fi?
9 Și Hanna se sculā, după ce ei mâncară
și beură in Șilo, (și Elie preutulū ședea pe
scaunū lângă unulū din ușiorī ^ltemplulū
10 lui Iehova). ^mȘi ea *era* cu sufletulū amăritū,
11 și se ruga lui Iehova, și plângea; Și ⁿfacu
votū, și diše: Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū,
dacā vei ^ocăuta spre intristarea servei tale,
și dacā ^pți vei ^qaduce aminte de mine, și nu
vei uita pre serva ta, și dacā vei da servei
tale unū copilū parte bărbătescă, eu ^rlū voiū
da lui Iehova *pentru* toate ȕilele vieții lui,
și ^sbriciulū nu se va sui pe capulū lui.
12 Și cândū ea urma a se ruga înaintea
13 lui Iehova, Elie luā sēma la gura ei. Și
Hanna vorbīa intru ānima ei; numāi buzele

ei se mișcaū, darā vōcea ei nu se audīa.
Și Elie socotīa că era bēta. Și diše Elie 14
cătrā d'insa: Până cândū te vei imbēta?
Du-te, de te trezesce! Erū Hanna respunse, 15
și diše: Nu, domnulū meu, femeā cu sufle-
tulū intristatū *sunt* eu; nici vinū nici orī-ce
altā bēturā imbētātore nu amū bēutū, ci
amū ^treversatū sufletulū meu înaintea lui
Iehova. Nu lua pre serva ta dreptū o fe- 16
meā ^ufără-de-lege; că din mulțimea durerēi
mele și a intristārei mele amū vorbitū până
acumū. Și Elie respunse și diše: ^vMergi 17
in pace, și ^wDumnezeulū lui Israelū să im-
plinēscā cererea ta, ce tu i-ai făcutū. Și 18
ea diše: ^xFie ca serva ta să afle charū in
ochiū tei! Și femea ^yse duse in calea ei,
și ea mânca, și făca ei nu mai era
tristā.

Și ei se scularā de demānētā, se pro- 19
sternurā înaintea lui Iehova, se înturnārā,
și venirā la casa lorū in Rama. Și Elkana
cunoscu pre Hanna, femea lui, și ^zIehova
aduse aminte de ea; Și după curgerea ȕi-
lelorū Hanna, concepēdū, nāscu unū fiū,
și chiāmā numele lui—Samuelū (*cerutū de*
Dumnezeu); ^{aa}cā diše ea: De la Iehova l'amū
cerutū pre elū.

Și bărbatulū Elkana ^{ab}se sui împreună cu 21
tōtā casa sa, ca să sacrifice lui Iehova sa-
crificiulū de totū anulū și votulū seū. Și 22
Hanna nu se sui; că diše bărbatulū ei:
Nu voiū merge până ce prunculū va fi în-
tercatū, și ^{ac}atuncea ^{ad}lū voiū ^{ae}aduce, ca să-lū
infăciāsezū lui Iehova, și să ^{af}remānā acolo
^{ag}pentru totū-dea-una. Și ^{ah}Elkana, bărbatulū 23
ei, ^{ai}ī diše: Fă ceea ce *este* bunū in ochiū
tei, remāi până ce-lū vei fi intercatū. ^{aj}Nu-
mai să indeplinēscā Iehova cuvēntulū seū!
Și femea rēmase, și alāptā fiulū ei, până
ce-lū intercā.

Și intercāndu-lū, ea ^{ak}lū sui cu d'insa; și 24
luāndū cu sine trei tauri, o efā de flōrea

1 SAMUEL	^c Esod. 23. 14. Deut. 16. 16. Luc. 2. 41.	^g Fac. 30. 2. Iov 24. 21. Rut 4. 15.	^l Fac. 29. 20. Num. 30. 3. Jude. 11. 30.	ⁿ Fac. 8. 1. & 30. 22.	^r Jude. 18. 6. Marc. 5. 34.	^{ut} Rut 2. 13. Eccl. 9. 7.	^a Vers. 11, 28. Cap. 2. 11, 18.
Capitū 1.	^d Deut. 12. 5, 6, 7.	^h Iov 24. 21. Rut 4. 15.	^m Fac. 29. 32. Esod 4. 31.	^o Num. 6. 5. Jude. 18. 5.	^v Fac. 4. 1. 8. 48.	^u Fac. 30. 22.	^b Esod. 21. 6.
^a 1 Cron. 6. 27, 34.	^e Ios. 18. 1.	ⁱ Iov 7. 11. & 10. 1.	^z Sam. 16. 12. Ps. 25. 18.	^p Ps. 62. 8. & 142. 2.	^s Ps. 20. 4, 5 Fac. 33. 15.	^y Vers. 3. Luc. 2. 22.	^c Num. 30. 7. d 2 Sam. 7. 25.
^b Rut. 1. 2.	^f Deut. 12. 17.			^q Deut. 18. 18.			

făinei, și ună foiu de vinu, ea *'lu aduse in
 'casa lui Iehova in Șilo, copilul *încă fiindu*
 micu *forte*. Și junghiară unu tauru, și * a-
 duseră prunculu la Elie; Și ea dișe: O
 domnul meu! *^* vii *este* sufletul tu, dom-
 nulu meu, eu *sunt* femea, ce a statu aici
 înaintea ta, spre a se ruga lui Iehova. 'Pen-
 tru acestu pruncu m'amu rugat; și Iehova
 mi-a indeplinitu cererea ce amu făcutu lui.
 'De aceea 'lu imprumutu lui Iehova; pentru
 toate dillele *vietei* lui va fi imprumutatū lui
 Iehova. Și ei * se prosternură acolo înaintea
 lui Iehova.

2 **S**I Hanna *^* se rugă, și dișe:
 'Ânima mea s'a veselitu intru Iehova,
 'Cornulu meu s'a înălțatū intru Iehova,
 Gura mea s'a deschisū asupra neamicilorū
 [mei,

Că *^* m'amū bucuratu de ajutorulū tu.
 2 'Nimenia nu *este* sântu ca Iehova.
 Că nu *este* 'altulū afară de tine,
 Și nu *este* stâncă ca Dumneđeulū nostru.
 3 Nu mai vorbiți cu mândria,
 'Nici cuvinte indrēsnețe să nu *esă* din gura
 [vōstră,

Că Dumneđeulū a totū sciutorū *este* Iehova,
 Și de elū faptele se cumpenescū.

4 'Arculū viteșilorū s'a sfărîmatū,
 Și cei slabi s'au încinsū cu putere.
 5 'Cei sătūi s'au năimitū pentru pâne,
 Și cei ce *erau* flămânđi au încetatū *d'a fi*;
 Chiarū 'cea stērpă a născutū șapte,
 Și * cea ce avea fiū mulți a lăncezitu.

6 'Iehova omōră și înviă,
 Cobōră in mormēntū, și face să învie,
 7 Iehova *sărăcesce și înavūtesce,
 'Elū umilește și înalță.

8 'Elū înalță din pulbere pre celū saracū,
 Rēdică din gunoiū pre celū lipsitū,
 'Spre a-lū pune alătura cu domniū,
 Și tronulū mărireī 'lū dă lorū spre moscenire.
 Că 'stălpūi pământulū *sunt* ai lui Iehova,
 Și asupra lorū a aședatū lumea.

9 'Picidorele cuvioșilorū sei elū le păzește,
 Erū cei vicleni in întunerecū vorū tăcé;
 Că nu prin putere învinge omulū.

10 Impotrivorūi lui Iehova se vorū 'sfărîma in
 'Din ceriuri va tuna asupra lorū; [bucăți,
 'Iehova va judeca marginile pământulū,
 Va da putere regelū seu,
 Și va 'înălța cornulū unului seu.

Și Elkana se duse la Rama in casa sa, 11
 *și copilulū servia lui Iehova înaintea lui
 Elie preutulū.

*Rēutatea fiilorū lui Elie; profetū contra nēmului
 seu, serviciulū lui Samuelū.*

Și fiiū lui Elie *erau* 'ōmeni înrēutățiti, * ei 12
 nu cunosceau pre Iehova. Și deprinderea 13
 acestorū preuți cătră poporū *era*: cândū a-
 ducea cine-va unū sacrificiū, venia servulū
 preutulū, pre cândū carnea se ferbea, cu
 o furcă cu trei cracane in mâna sa, Și o 14
 vēria in labru, seu in olă, seu in căldare,
 seu in tigaiă, și ceea ce scōtea furca, o
 lua preutulū. Așa făceau cu totū Israelulū
 ce venia acolo in Șilo. Înainte încă de 15
 ce grāsimea se *făcea să fumege, venia ser-
 vulū preutulū, și dișea omulū care sacrifica:
 Dă carnea de friptū pentru preutū, că elū
 nu va lua de la tine carne fērtă, ci crudă.
 Și *dacă* omulū dișea cătră d'insulū: Să fu- 16
 mege mai āntēiū grāsimea, și *apoi* 'ți ie,
 duple cumū doresce sufletulū tu, atunci
 elū 'i respondea: Nu, ci acumū tu 'mī vei da;
 erū de nu, voiū lua cu putere. Așa pē- 17
 catulū acestorū tēneri era mare fōrte 'ina-
 intea lui Iehova; că ōmenii *desprețuiāu da-
 rurile *aduse* lui Iehova.

'Erū Samuelū servia înaintea lui Iehova, 18
fiindū copilū, * încinsū cu unū efodū de inū.
 Și o mantia mică i-a făcutū muma sa, și-i 19
 o aducea din anū in anū, cândū 'se suia
 cu bărbatulū ei, ca să sacrifice sacrificiulū
 de totū anulū. Și Elie 'bine-cuvēntă pre 20
 Elkana și pre femea lui, și dișe: Dee-ți
 Iehova semință din femea acēsta in loculū
 imprumutulū, care s'a 'imprumutatū lui Ie-
 hova. Și se duseră la loculū lorū. Și Ie- 21
 hova 'cercetă pre Hanna, și ea concepu, și
 nāscu trei fii și dūoē fete. Și copilulū Sa-
 muelū 'crescu înaintea lui Iehova.

Și Elie era bētrānū fōrte, și elū audi 22
 toate cāte făceau fiiū sei la totū Israelulū,
 și că ei s'au culcatū cu *femeele ce se a-
 dunaū la ușa cortulū intrunirei. Și elū li 23
 dișe: Pentru-ce faceți lucruri ca aceste?
 că eu audū faptele vōstre cele rele cu totū
 poporulū acesta. Nu, fiiū mei! că nu *este* bună 24
 faima pre care o amū auditū, că voi pre
 poporulū lui Iehova 'lū trageți la pēcatū.
 Dacă unū omū pēcătuiesce contra altui omū, 25
 judecātorulū 'lū judecă; dară dacă unū omū

a Deut. 12. 5, 6, 11.	Capulū 2.	Deut. 3. 24. & 32. 4.	i Ps. 34. 10. Luc. 1. 53.	Dan. 4. 17.	s Ps. 2. 9.	Ier. 22. 16.	g Fac. 14. 19.
f Ios. 18. 1.	a Filip. 4. 6.	Ps. 86. 8. & 89.	j Ps. 113. 9.	Luc. 1. 52.	i Cap. 7. 10.	Rom. 1. 28.	h Cap. 1. 28.
g Luc. 2. 22.	b Vede Luc. 1.	6, 8.	k Isa. 54. 1.	p Iov. 36. 7.	Ps. 18. 13.	a Lev. 3. 3, 4, 5,	i Fac. 21. 1.
h Fac. 42. 15.	46, etc.	f Deut. 4. 35.	l Ier. 15. 9.	q Iov. 38. 4, 5, 6.	u Ps. 96. 13. &	16.	j Jude. 13. 24.
2 Reg. 2. 2, 4, 6.	c Ps. 92. 10. & 112. 9.	2 Sam. 22. 32.	m Iov. 5. 18.	r Ps. 24. 2. & 102. 25. & 104.	v Ps. 89. 24.	b Fac. 6. 11.	k Vers. 26.
i Mat. 7. 7.	d Ps. 9. 14. & 13. 5. & 20. 5.	g Mal. 3. 13.	n Osea 6. 1.	5.	w Vers. 18.	c Mal. 2. 8.	l Cap. 3. 19.
j Vers. 11. 22.	e Esod. 15. 11.	h Ps. 37. 15, 17.	o Ps. 113. 7. 8.	6.	x Cap. 3. 1.	d Vers. 11.	m Luc. 1. 80. & 2. 40.
k Fac. 21. 24, 53.				7.	y Deut. 13. 13.	e Esod. 28. 4.	n 2 Sam. 6. 14.
				8.	z Jude. 2. 10.	f Cap. 1. 3.	o Vede Esod. 38. 8.

- ¹ p¹cătu¹esce contra lui Iehova, cine se va ruga pentru d'insul? Și ei nu ascultară de v¹ocea părintelui lor¹, ² căci Iehova voia a-i omori.
- 26 Și copilul¹ Samuel¹ ³ mergea cresc¹nd¹, și era ⁴ plăcut¹ lui Iehova și ⁵ omenilor¹.
- 27 ⁶ Și un¹ om¹ al¹ lui Dumne¹deu¹ veni la Elie, și-i d¹ise: Așa d¹ice Iehova: ⁷ Ore nu m'am¹u descoperit¹ casei părintelui t¹eu, când¹u ei era¹u in Egipt¹, in casa lui Faraon¹? 28 Și l'am¹u ales¹ pre el¹ din t¹ote semin¹țiile lui Israel¹ mie de preut¹, ca să sacrifice pe altarul¹ me¹u, să fac¹ă să fumege t¹ămăia, și să p¹orte efodul¹ înaintea mea; și ⁹ am¹u dat¹ casei părintelui t¹eu t¹ote sacrificiile cu foc¹u ale fiilor¹ lui Israel¹. 29 Pen- tru-ce a¹i călcat¹u in picior¹e sacrificiul¹ me¹u și darul¹ me¹u, pre care l'am¹u ordina¹t¹ in locuin¹ța mea, și onore¹zi pre fiu¹ t¹ei mai mult¹ decât¹u pre mine? in¹grășindu-v¹e cu darurile cele mai alese ale poporului me¹u, 30 Israel¹. De aceea, d¹ice Iehova, Dumne- deul¹ lui Israel¹: ¹¹ Eu am¹u d¹is¹u, că casa ta și casa părintelui t¹eu va ¹² âmb¹la înaintea mea tot¹u-d¹e-una; și acum¹u Iehova d¹ice: ¹³ Departe să fie ¹⁴ ac¹esta de mine; că pre cei ce m¹e onore¹ză ¹⁵ i voi¹u onora, și ¹⁶ cei ce m¹e desprețuiesc¹ vor¹u fi desprețui¹ți. 31 Ecc¹e, ¹⁷ q¹ile vin¹, in cari voi¹u tăia braçul¹u t¹eu, și bra- çul¹u casei părintelui t¹eu, înc¹ât¹u nu va fi 32 nic¹i un¹u b¹etrân¹u in casa ta. Și tu v¹e ved¹e un¹u neamic¹u in locuin¹ța mea in loc¹u de tot¹u binele ce Iehova ar¹u voi a face pentru Israel¹, și nu va fi ¹⁸ b¹etrân¹u in casa ta in 33 etern¹u. Și acela din urmaș¹i t¹ei, pre care nu-l¹u voi¹u st¹erpi de la altarul¹ me¹u, va servi spre a te lipsi de ochi¹ t¹ei, și sufle- tul¹u t¹eu să-l¹u intristeze; și to¹i fiu¹ casei 34 tale vor¹u muri in fl¹oarea vieț¹i. Și ac¹esta va fi ț¹ie de ¹⁹ semn¹u, ²⁰ adec¹ă ceea ce se va in- t¹empla celor¹u d¹uoi fi¹ ai t¹ei, Hofni și Fi- neas¹u: ²¹ Intr¹o singur¹ă q¹i vor¹u muri am¹in- d¹uoi. 35 Și ²² eu¹ m¹i voi¹u r¹edica mie preut¹ credincios¹, care va face duple ²³ ânima mea și duple sufletul¹ me¹u, și-i¹ voi¹u zidi lui cas¹ă sigur¹ă, și va ²⁴ âmb¹la înaintea ²⁵ unsul¹u me¹u in etern¹u. ²⁶ Și va fi, că tot¹u cel¹u ce va fi r¹emas¹u in casa ta, va veni spre a se închina lui pentru un¹u ban¹u de argint¹ și o p¹ane, și va d¹ice: Aș¹ed¹ă-m¹e, rogu-te, in vre-una din direg¹etoriele preuț¹esci, ca să mânânc¹u o bucat¹ă de p¹ane.
- SI ²⁷ copilul¹ Samuel¹ servia lui Iehova în- 3 teia lui Elie. Și ²⁸ cuv¹entul¹u lui Iehova era scump¹u in q¹ilele acele, visiun¹i nu se ar¹etau. 2 Și in timpul¹u acela Elie era cul- cat¹u in locul¹u se¹, și ²⁹ ochi¹i se¹ incepa¹u a se intuneca, ³⁰ înc¹ât¹u nu putea ved¹e. Și ³¹ can- dela lui Dumne¹deu¹ înc¹ă fiind¹u nestins¹ă, și Samuel¹ culcat¹u fiind¹u ³² in templul¹u lui Ie- hova, unde ³³ era chivotul¹u lui Dumne¹deu¹, Ch¹âmă Iehova pre Samuel¹; și el¹u res- punse: Ecc¹e-m¹e! Atunci el¹u alerg¹ă la Elie și d¹ise: Ecc¹e-m¹e; că tu m'ai ch¹âmă¹t¹. Dară el¹u d¹ise: Nu te-am¹u ch¹âmă¹t¹, întor- ce-te și te culc¹ă; și el¹u se duse și se culc¹ă. 3 Și Iehova ³⁴ érá-și strig¹ă! Samue¹le! și Samuel¹ se scul¹ă, și se duse la Elie, și d¹ise: Ecc¹e-m¹e; că tu m'ai ch¹âmă¹t¹. Și el¹u d¹ise: Nu te-am¹u ch¹âmă¹t¹, fiul¹u me¹u, in- t¹or- ce-te și te culc¹ă. (Și Samuel¹ ³⁵ nu cu- n¹oscea înc¹ă pre Iehova, și cuv¹entul¹u lui Iehova nu-i se descoperise.) Și Iehova mai strig¹ă a treia órá: Samue¹le! și el¹u se scul¹ă, și se duse la Elie, și d¹ise: Ecc¹e-m¹e; că tu m'ai ch¹âmă¹t¹. Și Elie înțelese, că Iehova ch¹âmă pre copil¹u. Și Elie d¹ise lui Samuel¹: Du-te și te culc¹ă, și dacă te va mai ch¹âma Iehova, tu să d¹ici: Vorbesce, Iehova, că ascult¹ă servul¹u t¹eu! Și Samuel¹ se duse și se culc¹ă in locul¹u se¹. Și Ie- hova veni, se aș¹ed¹ă, și ch¹âmă ca mai ³⁶ nainte: Samue¹le, Samue¹le! Și Samuel¹ d¹ise! Vorbesce, că ascult¹ă servul¹u t¹eu! Și Iehova d¹ise lui Samuel¹: Ecc¹e, e¹u voi¹u face un¹u lucru in Israel¹, ³⁷ că cine ³⁸ l¹u va a¹u¹i, să-i¹ ț¹iu¹escă am¹induo¹e urech¹iele. In q¹i¹ua aceea voi¹u indeplini c¹ătră Elie ³⁹ tot¹u aceea ce am¹u d¹is¹u despre casa sa, de la inceput¹u și p¹ână la sfârșit¹u. ⁴⁰ Că spus¹u-i-am¹u, că voi¹u ⁴¹ judeca casa lui pentru tot¹u-dea-una, pentru p¹ecatul¹u pre care l'a sciut¹u: că ⁴² fiu¹ se¹i și-a¹u atras¹u bl¹ăstem¹u, și el¹u ⁴³ nu-i-a im- pedecat¹u. De aceea jurat¹am¹u casei lui Elie, că f¹ără-de-legea casei lui Elie ⁴⁴ nu se va espia in etern¹u nic¹i prin sacrifici¹u nic¹i prin dar¹u de p¹ane. Și Samuel¹ r¹emase culcat¹u p¹ână demă- n¹eta, și ⁴⁵ atunci¹u deschise ușele casei lui Ie- hova. Și Samuel¹ se teme¹a de a spune vi- siunea lui Elie. Și Elie ch¹âmă pre Sa- muel¹, și-i¹ d¹ise: Samue¹le, fiul¹u me¹u! Și el¹u răspunse: Ecc¹e-m¹e. Și el¹u întreb¹ă: Ce cuv¹ent¹u a vorbit¹u Iehova c¹ătră tine? rogu-

l Num. 15. 30.
m Ios. 11. 20.
Prov. 15. 10.
n Vers. 21.
o Prov. 3. 4.
Luc. 2. 52.
Fapt. 2. 47.
Rom. 14. 18.
p 1 Reg. 13. 1.
q Esod. 4. 14, 27.

r Esod. 28. 1, 4.
Num. 16. 5. &
18. 1, 7.
s Lev. 2. 3, 10.
& 6. 16. & 7.
7, 8, 24, 25. &
10. 14, 15.
Num. 5. 9, 10.
10. 14, 15.
t Deut. 32. 16.

u Deut. 12. 5, 6.
v Esod. 29. 9.
z Ier. 18. 9, 10.
y Ps. 18. 30. &
91. 14.
z Mal. 2. 9.
a 1 Reg. 2. 27.
Ezec. 44. 10.
Vede Cap. 4.
11, 18, 30. &

14. 3. & 22. 18.
etc.
b Vede Zech. 8.
4.
c 1 Reg. 13. 3.
d Cap. 4. 11.
e 1 Reg. 2. 35.
1 Cron. 29. 22.
Ezec. 44. 15.
f 2 Sam. 7. 11.

27.
1 Reg. 11. 38.
g Ps. 2. 2. & 18.
50.
h 1 Reg. 2. 27.
—
Capit¹u 8.
a Cap. 2. 11.

b Ps. 74. 9.
Amos 8. 11.
Vede vers 21.
c Fac. 27. 1. &
48. 10.
Cap. 2. 22. &
4. 15.
d Esod. 27. 21.
Lev. 24. 8.

2 Cron. 13. 11.
e Cap. 1. 9.
f Vede Fapt. 19.
2.
g 2 Reg. 21. 12.
Ier. 19. 3.
h Cap. 2. 30—
36.
i Cap. 2. 29, 30.

31, etc.
j Ezech. 7. 3. &
18. 30.
k Cap. 2. 12, 17,
22.
l Cap. 2. 23, 25.
m Num. 15. 30,
31.
Iaa. 22. 14.

te, să nu ascundă *nimic* de mine. * Așa să-ți
facă Dumnezeu și încă mai mult, dacă vei
ascunde de mine un cuvânt din toate cu-
vintele ce el ți-a spus. Și Samuelul i spuse
toate cuvintele, și n'a ascunsă *nimic* de el.
Și Elie zise: * Iehova este acesta, facă ceea
ce este bun în ochii sei.
19 Și Samuelul se făcea mare, și Iehova era
cu d'insul, și nici unul din cuvintele sale
20 n'a cădută pe pământ. Și totu Israelul
de la Dan și până la Beeru-Seba cunosc
că Samuelul era hotărât a fi profet al lui
21 Iehova. Și Iehova urmă a se arăta în Șilo,
că Iehova se descoperă lui Samuelul în Șilo
prin cuvântul său.
4 **S**I cuvântul lui Samuelul a fostă către
totu Israelul.

*Invingerea Filistenilor; luarea chivotului legii;
mortea lui Elie.*

Și Israelul eși spre intimpinarea Filiste-
nilor la luptă, și tăbărără lungă * Ebenu-
2 Ezeru, eru Filistenii tăbărără în Afeku. Și
Filistenii se rânduira în șir de luptă a-
supra lui Israelul: și lăundu-se lupta, I-
sraelul fu bătut de Filistenii, cari i bătură
la locul de luptă în câmpia ca la patru
mii de bărbați.
3 Și venindă poporul în tabără, bătrânii
lui Israelul diseră: De ce ne-a lăsat Ie-
hova să fim bătuti astăzi de Filistenii? Să
ni aducem din Șilo chivotul legii lui Ie-
hova, ca el să viă în mijlocul nostru,
și să ne mântue din mâna neamicilor nostri.
4 Și poporul tramesă la Șilo, și aduse de
acolo chivotul legii lui Iehova, Dumneșul
oștirilor, * care locuesce între cherubimi, și
acolo erau cei doi fii ai lui Elie, Hofni și
Fineas, cu chivotul legii lui Dumneșul.
5 Și când chivotul legii lui Iehova veni
în tabără, totu Israelul rădică un strig-
6 găt mare, de se cutremură pământul. Și
Filistenii auzindă vuetul strigărei, diseră:
Ce să fie vuetul acestei strigări mari în
tabăra Ebreilor? Și ei se incredințară, că
7 chivotul lui Iehova a venit în tabără. Și
Filistenii se nfricară, că diceau: Dumneșul
8 a venit în tabără. Și erau diseră: Vai
noii! Una ca acesta n'a fostă până acum.
Cine ne va mântui din mâna acestor Dum-
neșei puternici? Acestia sunt Dumneșei
cari bătură Egiptul cu totu felul de plagă
9 în pustiu. Filistenilor, întăriți-vă și fiți
bărbați! ca să nu deveniți servi ai Ebrei-

lor, * cum ei au fostă servi vostri: fiți băr-
bați și luptați-vă.

Și Filistenii se luptară, și Israelul fu bă- 10
tut; și ei fugiră fie-care la cortul său, și
era ucidere mare foarte: că din Israelul că-
dura trei-deci de mii pedestri. Și chivotul 11
lui Dumneșul fu luat, și cei doi fii ai
lui Elie, Hofni și Fineas, muriră.

Și un om din Benjamin alergă de la 12
locul de luptă, și veni în Șilo în aceeași
zi cu vestmintele lui rupte și cu țerănă pe
capul său. Și el veni, și ecce, Elie ședea 13
pe scaunul despre laturea drumului, în as-
ceptare fiind: că ânima sa tremura pentru
chivotul lui Dumneșul. Și venindă omul
spre a spune acesta în cetate, totă cetatea
strigă. Și Elie auzindă vuetul strigărei, 14
dise: Ce să fie strigătul acestei mulțimi?
Și omul grăbindu-se, veni, și insciintă pre E-
lie. Și Elie era de nouă-deci și optă de ani, și 15
ochii sei erau întunecați, de nu putea vedea.
Și omul zise către Elie: Eu sunt care vin 16
de la locul de luptă, și eu de la locul
de luptă am scăpat astăzi. Și el zise:
* cum stă lucrul, fiul meu? Și cel ce 17
aducea scirea răspunde, și zise: Israelul a
fugit d'inaintea Filistenilor, și ucidere mare
a fostă din popor; și cei doi fii ai tei,
Hofni și Fineas, au murit, și chivotul lui
Dumneșul s'a luat. Și amintind el de 18
chivotul lui Dumneșul, Elie cădu de pe
scaunul pe spate în laturea despre pōrtă.
și-și frânse gâtul, și muri; că era om bă-
trân și greu. Și el judecase pre Israelul
patru-deci de ani.

Și nōra sa, femea lui Fineas, era grea 19
și aprōpe de a nasce; și auzind ea scirea,
că s'a luat chivotul lui Dumneșul, și că
socrul ei și bărbatul ei au murit, ea se
incovăia și născu; că durerile veniră asu-
pră-i. Și când ea era să mōră, * femeile, cari 20
stăteau lungă d'însa, i diseră: Nu te teme, că
fiu ai născut. Dară ea nu răspunde, și nici
nu luă aminte la acesta. Și ea numi pre 21
copilul: * I-Cabod, adică: Depărtatu-s'a mă-
rirea din Israel: pentru luarea chivotului
lui Dumneșul, și pentru socrul și pentru bār-
batul ei. Și dise: Depărtatu-s'a mărirea din 22
Israel, că chivotul lui Dumneșul s'a luat!

*Căderea lui Dagon înaintea chivotului; pedepsa
Filistenilor; reîntōrcerea chivotului.*

SI Filistenii luară chivotul lui Dumneșul, 5
și-lu duseră de la Ebenu-Ezeru la Aș-

o Rut 1. 17.
o Iov 1. 21. &
2. 10.
Ps. 89. 9.
Isa. 29. 8.
p Cap. 2. 21.
q Fac. 29. 2, 21.

23.
r Cap. 9. 6.
s Iudc. 20. 1.
t Vers 1. 4.

Capul 4.
a Cap. 5. 1. &
7. 12.
b 2 Sam. 6. 2.
c Sam. 1. & 99.
1.

c Esod 25. 18,
22.
d 1 Cor. 14. 13.
e Iudc. 13. 1.
f Vers 2.

Lev. 26. 17.
Deut. 28. 25.
Ps. 78. 9. 62.
g Cap. 2. 32.
Ps. 78. 61.
h Cap. 2. 34.

Ps. 78. 64.
i 2 Sam. 1. 3.
j Ios. 7. 6.
k Sam. 13. 19.
& 15. 32.
Neam. 9. 1.

Iov 2. 12.
l Cap. 1. 9.
m Cap. 2. 2.
n 2 Sam. 1. 4.
o Fac. 35. 17.
p Cap. 14. 3.

p Ps. 26. 8. &
78. 61.
—
Capul 5.
a Cap. 4. 1. &
7. 12.

- 2 dodū. Și luându Filistenii chivotulū lui Dumneḡeu, 'lū aduseră in casa lui ^b Dagonū, și-lū aședără lūngă Dagonū (*ḡeulū-Pesce*).
- 3 Și sculādu-se Așdodenii a dūoa-ḡi de demānēṡă, ēccē, Dagonū ^c jācea cu faḡa sa la pāmēntū inaintea chivotulū lui Iehova. Și ei luară pre Dagonū, și-lū ^d puseră ēră-ḡi la loculū seū. Și sculādu-se ei a dūoa-ḡi de demānēṡă, ēccē Dagonū jācēndū cu faḡa la pāmēntū inaintea chivotulū lui Iehova, și ^e capul lui Dagonū cu amindūoē mānele sale tāiete pe pragū! rēmānēndu-i numai *trunchiulū lui* Dagonū. De aceea preuṡii lui Dagonū și toṡi cei ce intră in casa lui Dagonū, nu ^f cālcară pe pragulū lui Dagonū in Așdodū până in ḡiua de astă-ḡi.
- 6 Și ^g māna lui Iehova se apēsă asupra Așdodenilorū, și elū ^h i ⁱ pustii, și-i bātu cu ^j emoroide, atātū Așdodulū cātū și hotarele sale. Și locuitorii din Așdodū vēdēndū cā *este așa*, ḡiseră: Să nu rēmānă chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū la noi, cā grea este māna sa asupra nōstră și asupra ḡeulū nostru Dagonū. Și trāmeseră, și adunară pre toṡi domnii Filistenilorū la d'inṡū, și ḡiseră: Ce să facemū cu chivotulū legei Dumneḡeulū lui Israelū? și ei responderă: Să se ducă la Gatū chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū. Decī se duseră chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū *acolo*. Și după ce-lū duseră la Gatū, ^k māna lui Iehova apēsă asupra cetāṡei ^l cu grōză mare fōrte, și ^m bātu pre locuitorii cetāṡei de la micū până la mare, și li deschiseră emoroidele.
- 10 Decī ei trāmeseră chivotulū lui Dumneḡeulū la Ekronū. Și sosindū chivotulū lui Dumneḡeulū la Ekronū, Ekroniṡii strigară, ḡicēndū: Ei aū adusū la noi chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū, spre a ne omorī pre noi și pre poporulū nostru. Și ei trāmeseră, și adunară pre toṡi domnii Filistenilorū, ḡicēndū: Lāsaṡi chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū să se întōrne la loculū seū, și să nu ne omōre pre noi și pre poporulū nostru. Cā o grōză de mōrte era in tōtă cetatea; și ⁿ māna lui Dumneḡeulū apēsă fōrte. Și ōmoniū ce nu murīaū eraū loviṡi de emoroide; și strigātulū cetāṡei se suia la ceriū.
- 12 **S**i a fostū chivotulū lui Iehova in pāmēntulū 6 Filistenilorū șepteluni. Și Filistenii ^o chīmară pre preuṡi și pre devinātori, ḡicēndū: Ce să facemū cu chivotulū lui Iehova? Spuneṡi-ni cumū să-lū trāmetemū la loculū seū.
- Și acestia responderă: Dacă trāmeteṡi indēreptū chivotulū Dumneḡeulū lui Israelū, să nu-lū trāmeteṡi ^p cu māna gōlă; ci aduceṡi-i lui ^q sacrificiū pentru vină; atuncea vē veṡi vindeca, și ^r cunoscutū va fi voūi, de ce māna sa nu se depārtēză de la voi. Și ei ḡiseră: Ce sacrificiū pentru vină ^s i vomū da? Și ei responderă: ^t Dupre numărulū domnilorū Filistenilorū, voi veṡi da cinci emoroide de aurū, și cinci șōreci de aurū; cā o asemenea plagă ^u a fostū pe voi toṡi și pe domniū vostri. Și faceṡi chipurile emoroidelorū vōstre și chipurile șōrecilorū vostri, cari vī ^v stricā pāmēntulū, și ^w daṡi mārīre Dumneḡeulū lui Israelū; pōte, ^x rēdica-va elū māna sa de d'asupra vōstră, de d'asupra ^y ḡeilorū vostri, și de d'asupra pāmēntulū vōstru. Și pentru-ce vi veṡi invētoṡa ānima, ^z dupre cumū Egipteniū și Faraonū și-aū invētoṡatū ānima lorū? Aū nu după ce a sevāṡitū intre ei lucruri minunate, ^{aa} ei i-aū lāsātū poporulū să se ducă și s'a dusū. Și acumū faceṡi ^{ab} unū carū nouū, și luaṡi dūoē vaci tēnere, ce alāptēză, ^{ac} a-supra cārora jugū nu s'a pusū; și injugaṡi vacelē la carū, și mānaṡi indēreptū a casā viṡei lorū. Și luaṡi chivotulū lui Iehova, și puneṡi-lū in carū, și ^{ad} sculele de aurū, pre cari i-le daṡi ^{ae} ca sacrificiū pentru vină, puneṡi-le in lada din lātura lui, și trāmeteṡi-lū, ca să se ducă. Și luaṡi aminte la ^{af} *aceea ce se va face*; dacă chivotulū va sui calea hotarulū seū, cātră ^{ag} Betū-Șemeṡū, atuncī elū nī-a făcutū acestū rēū mare; ērū de nu, ^{ah} vomū sci, cā māna sa nu ne-a atinsū, ci acēsta a venitū asupra nōstră din intēmplare.
- Și ōmoniū făcură așa. Ei luară dūoē vaci ce alāptaū, și le injugara la carū, și viṡei lorū ^{ai} i inchiseră a casā. Și ei puseră in carū chivotulū lui Iehova și lada și șōrecii de aurū și cu chipurile emoroidelorū lorū. Și vacelē merseră dreptū pe cale, pe calea cātră Betū-Șemeṡū; unū drumū ṡineaū, și mergēndū rāgeaū; și nu se abāteaū nīci la drēpta nīci la stānga. Și domniū Filistenilorū merseră in urma lorū până la hotarulū Betū-Șemeṡulū. Și ^{aj} cei din Betū-Șemeṡū seceraū grāulū in vale; și ei rēdicāndū ochii lorū, vēḡură chivotulū; și se bucurară vēdēndu-lū. Și carulū veni in cāmpulū lui Iosua, Betū-Șemeṡeulū, și a stātutū acolo. Și ^{ak} acolo *era* o pētră mare, și ei despicară lemnele carulū, și vacelē le aduseră olocaustū lui Iehova. Și Leviṡii luară josū chivotulū lui Iehova și lada ^{al} ce *era* lūngă

b Jude. 16. 28.	f Vede Zef. 1. 9.	Pa. 78. 66.	m Vers. 6. 9.	5. 7.	18.	Ioan 9. 24.	k Esod 12. 31.
c Isa. 19. 1. & 46. 1. 2.	g Vers. 7. 11.	j Deut. 2. 15.	—	Mat. 2. 4.	Ios. 18. 3.	h Eved Cap. 5.	l 2 Sam. 6. 3.
d Isa. 46. 7.	Esod 9. 3.	Cap. 7. 13. & 19. 15.	Capitul 6.	b Esod 23. 15.	Jude. 3. 3.	6. 11.	m Num. 13. 2.
e Ier. 50. 2.	Pa. 32. 4.	k Vers. 11.	a Fac. 41. 8.	Deut. 16. 16.	f Cap. 5. 6.	Pa. 39. 10.	n Ios. 4. 5.
f Ezech. 6. 4. G.	Fapt. 13. 11.	l Vers. 6.	Esod. 7. 11.	c Lev. 5. 15, 16.	g Ios. 7. 19.	i Cap. 5. 3, 4, 7.	o Ios. 15. 10.
g Mic. 1. 7.	h Cap. 6. 5.	Pa. 78. 66.	Dan. 2. 2. &	d Vers. 9.	Isa. 42. 19.	j Esod. 7. 13. & 8. 15. & 14. 17.	p Vers. 3.
	i Deut. 28. 27.			e Vede vers. 17.	Mal. 2. 2.		

elū, in care se afla sculele de aurū, și-lū puseră pe aceea pétră mare; și locuitorii din Betū-Semeșu aduseră olocauste, și sacrificară sacrificii in diūa aceea lui Iehova. 16 Și cândū 'cei cinci domni ai Filistenilorū vëdură acēsta, se înturnară in aceeași di la Ekronū.

17 'Și acesta este numărulū emoroidelorū de aurū, pre cari Filistenii le aduseră ca sacrificii pentru vină lui Iehova: Pentru Așdodū una, pentru Gaza una, pentru Așkalonū una, pentru Gatū una, pentru Ekronū una. 18 Șorecii de aurū erau duple numărulū tuturor cetăților de suptū cei cinci domni ai Filistenilorū, de la cetățile cele întărite până la satele cele deschise, și până la pétra cea mare, (pe care ei au aședatū chivotulū lui Iehova, și care a rămasū până in diūa de astă-di in câmpulū lui Iosua, Betū-Semeșulū.)

19 Și Iehova 'bātu pre locuitorii Betū-Semeșulū; că se uitără in chivotulū lui Iehova; și bātu din poporū șapte-deci de bărbați din cei cinci-deci mii de bărbați ai cetăței. Și boci poporulū, că Iehova 'lū lovi cu bătăia mare. 20 Și locuitorii din Betū-Semeșu diseră: 'Cine pôte sta înaintea lui Iehova, Dumneșeulū celū sântū? și la cine 21 să se sue elū de la noi? Și ei trămeseră soli la locuitorii din 'Kiriātū-Iearimū, dicēndū: Filistenii au adusū înapoi chivotulū lui Iehova; deci coboriți-vē, și luați-lū la voi. 7 Și locuitorii din 'Kiriātū-Iearimū veniră, și suiră chivotulū lui Iehova, și-lū aduseră in casa lui 'Abinadabū pe delū; și pre Eleazarū, fiulū lui, 'lū sântiră, spre a păzi chivotulū lui Iehova.

Căința Israelitilorū și scăparea lorū de la Filistenii; administrarea lui Samuelū.

2 Și din diūa in care chivotulū a fostū pusū in Kiriātū-Iearimū, trecură zile multe. Și după dūoe-deci de ani, tōtă casa lui Israelū s'a adunatū spre a urma lui Iehova. 3 Și Samuelū vorbi către tōtă casa lui Israelū, dicēndū: Dacă voi voiți a vē 'întorče din tōtă ânima vōstră către Iehova, apoi 'depărtați pre deii străini și 'Astarteele din meșilocolū vōstru, și 'îndreptați ânima vōstră către Iehova, și 'lū singurū serviți; și elū vē va scăpa din mâna Filistenilorū. 4 Și fiii lui Israelū depărtară 'Baali și Astarteele, și serviră numai lui Iehova.

5 Și Samuelū dīse: 'Adunați totū Israelulū

la Mițpe, ca să mă rogū pentru voi la Iehova. Și ei se adunară la Mițpe, și scōseră apă, și o vërsară înaintea lui Iehova; și 'postiră in diūa aceea, și dīseră totū in acelū locū: 'Pecătuīt' amū lui Iehova! Și Samuelū judecă pre fiii lui Israelū la Mițpe.

Și auđindū Filistenii, că fiii lui Israelū s'au adunatū la Mițpe, domnii Filistenilorū se suiră asupra lui Israelū; și fiii lui Israelū auđindū acēsta, se temură de Filistenii. Și fiii lui Israelū dīseră către Samuelū: "Nu înceta a striga pentru noi către Iehova Dumneșeulū nostru, ca să ne mântue din mâna Filistenilorū. Și Samuelū luă unū mnelū de lapte, și-lū aduse întregū olocaustū lui Iehova, și "Samuelū strigă către Iehova pentru Israelū, și Iehova 'lū ascultă. Și cândū Samuelū aducea olocaustulū, Filistenii se apropiară spre a se lupta cu Israelū. 9 Și Iehova tună cu unū vuetū mare in acea di asupra Filistenilorū, și-i puse in învălmășelă, și fură bātuți înaintea lui Israelū. 10 Și bărbații lui Israelū eșiră din Mițpe, și goniră pre Filistenii, și-i bătură până pe suptū Betū-Carū. Și Samuelū 'luă pétră, și o aședă intre Mițpe și Șenū, și chīamă numele ei Ebenū-Ezerū (*Pétră de Ajutorū*), si dīse: Până aicea ne-a ajutatū Iehova.

'Așa Filistenii fură umiliți, și 'nu mai veniră in cuprinsulū lui Israelū; și mâna lui Iehova apēsă pre Filistenii in tōte zilele lui Samuelū. Și cetățile, pre cari Filistenii le luară de la Israelū, se înapoiră lui Israelū, de la Ekronū și până la Gatū; încă și hotarele lorū le scăpă Israelū din mâna Filistenilorū; și a fostū pace intre Israelū și intre Amorei.

Și Samuelū 'judecă pre Israelū tōte zilele vieței sale; și elū mergea din anū in anū, și făcea incunjurulū Betū-Elulū, Ghilgalulū și Mițpe, și judeca pre Israelū in tōte locurile aceste. Atuncea 'se întorcea la Rama, că acolo era casa lui, și acolo judeca pre Israelū. Și 'zidi acolo altarū lui Iehova.

Purtarea rea a fiilorū lui Samuelū; Israelitii cerū rege.

SI cândū Samuelū îmbătrâni, 'puse pre fiii sei judecatori preste Israelū. Și numele ântăiū-născutulū seu fu Ioelū, și numele celui de alū dūoilea Abia; și ei erau

q Ios. 13. 3.	Judc. 18. 12.	10.	g Deut. 6. 13. &	Dan. 9. 3, 4, 5.
r Vers. 4.	1 Cron. 13. 5,	1 Reg. 8. 48.	10. 20. & 13. 4.	Ioel 2. 12.
s Vede Eod. 19.	6.	Isa. 55. 7.	Mat. 4. 10.	Judc. 10. 10.
21.	—	Osea 6. 1.	Luc. 4. 8.	1 Reg. 8. 47.
Num. 4. 5, 15,	Capitūl 7.	Ioel 2. 12.	h Judc. 2. 11.	Ps. 106. 6.
20.	a Cap. 6. 21.	d Fac. 35. 2.	i Judc. 20. 1.	m Isa. 37. 4.
2 Sam. 6. 7.	Ps. 132. 6.	Isa. 24. 14, 23.	j 2 Reg. 25. 23.	n Ps. 99. 6.
2 Sam. 6. 9.	b 2 Sam. 6. 4.	e Judc. 2. 15.	j 2 Sam. 14. 14.	o Ier. 15. 1.
Mal. 3. 2.	c Deut. 30. 2—	f 2 Cron. 30. 19.	k Neem. 9. 1, 2.	o Vede Ios. 10.
u Ios. 18. 14.		l Iov 11. 13, 14.		

10.	Ios. 4. 9. & 24.	Capitūl 8.
Judc. 4. 15. &	26.	a Deut. 16. 18.
5. 20.	q Judc. 13. 1.	2 Cron. 19. 5
Cap. 2. 10.	r Cap. 13. 5.	b Vede Judc. 10.
2 Sam. 22. 14.	s Vers. 6.	4. & 13. 14.
15.	Cap. 12. 11.	Comparat cu
p Fac. 28. 18. &	Judc. 2. 16.	Judc. 5. 10.
31. 45. & 34.	t Cap. 8. 4.	
14.	u Judc. 21. 4.	

- 3 judecători în Beerŭ-Şeba. Şi fiii sei nu
 4 'âmbiau în căile sale, ci se plecau 'la cêstigŭ,
 5 şi 'luaŭ mită, şi strimbătăŭ iudecata.
 6 Şi adunându-se toŭi bătrânii lui Israelŭ,
 7 veniră la Samuelŭ în Rama; Şi-i diseră:
 8 'Eccă, tu ai îmbătrănitŭ, şi fiii tei nu âmbiă
 9 în căile tale; deci 'pune preste noi rege să
 10 ne judece, cumŭ auŭ tôte popórele.
 11 Şi lucrulŭ desplăcu lui Samuelŭ, cândŭ
 12 ei diseră: Dă-ni rege, ca să ne judece. Şi
 13 Samuelŭ se rugă lui Iehova. Şi Iehova
 14 dîse lui Samuelŭ: Ascultă de vócea popo-
 15 rului în totŭ aceea ce vorŭ dice cătră tine;
 16 că 'nu pre tine te-auŭ lepădatŭ, ci 'pre mine
 17 m'auŭ lepădatŭ, ca să nu domnescŭ preste
 18 d'înşii: Dupre tôte faptele câte auŭ făcutŭ
 19 ei, din diŭa în care i-amŭ scosŭ din Egiptŭ,
 20 şi până în diŭa de astă-ŭi, în care m'auŭ
 21 părăsitŭ şi auŭ servitŭ altorŭ dei, aŭa 'ŭi facŭ
 22 şi ŭie. Şi acumŭ, ascultă de vócea lorŭ; nu-
 23 mai mărturisesce-li, şi li 'spune ce va face
 24 lorŭ regele, care va domni preste ei.
 25 Şi Samuelŭ spuse tôte cuvintele lui Ie-
 26 hova cătră poporulŭ care cerea de la d'in-
 27 sulŭ rege. Şi elŭ dîse: 'Acestea va face
 28 voŭi regele, care va domni preste voi: 'Elŭ
 29 va lua pre fiii voŭtri, şi-i va pune la carēle
 30 sale şi între călăreŭi sei, ca ei să alerge
 31 înaintea carului sei. Şi-i va pune mai mari
 32 preste mŭi şi mai mari preste cinci-ŭeci, şi
 33 vorŭ trebui să are câmpulŭ sei, să secere
 34 secerişulŭ sei, să facă unelte le de re-
 35 shelŭ şi unelte carēlorŭ sale; Şi va lua
 36 pre fetele vóstre, pentru a le face ameste-
 37 cătore de mirŭ, bucătărite şi pitărese. Şi
 38 'câmpurile vóstre, viele vóstre şi olivii vo-
 39 stri cei mai buni 'i va lua, şi-i va da ser-
 40 vitorŭ sei. Semînŭtele vóstre şi viele vóstre
 41 le va decimui, şi le va da dirigătorilorŭ
 42 sei şi servitorŭ sei; Şi pre servii voŭtri,
 43 pre servele vóstre, pre tēnerii voŭtri cei
 44 mai aleşi, şi pre asinii voŭtri, va lua, şi-i
 45 va întrebuinŭta la lucrulŭ sei; Şi oile vó-
 46 stre le va decimui, şi voi 'i veŭi servi. Şi
 47 voi veŭi striga în diŭa aceea asupra regelui
 48 voŭtru, pre care-lŭ veŭi fi alesŭ, dară Ie-
 49 hova 'nu vŭ va asculta în acea di.
 50 Dară poporulŭ 'nu voi să asculte de vócea
 51 lui Samuelŭ, şi diseră: Nu! ci rege să fie
 52 preste noi: Ca şi noi să fimŭ 'ca tôte po-
 53 pórele, şi regele nostru să ne judece, şi să
 54 eşă înaintea nóstră, şi să se lupte în lupte
 55 nóstre. Şi Samuelŭ audiŭ tôte cuvinte-
 56 le poporului, şi le spuse la urechile lui

Iehova. Şi Iehova dîse lui Samuelŭ: 'Ascultă 22
 de vócea lorŭ, şi pune rege preste ei. Şi
 Samuelŭ dîse cătră bărbaŭii lui Israelŭ:
 Duceŭi-vŭ fie-care la cetatea sa.

Numirea şi hotărîrea lui Saulŭ de rege.

SI era unŭ omŭ din Beniaminŭ, alŭ carui 9
 nume era 'Kişŭ, bărbatŭ vitésŭ, fiulŭ
 lui Abielŭ, fiulŭ lui Terorŭ, fiulŭ lui Be-
 coratŭ, fiulŭ lui Afiahŭ, unŭ Beniaminitŭ;
 2 Şi elŭ avea unŭ fiŭ, alŭ carui nume era Saulŭ,
 tēnerŭ alesŭ şi frumosŭ; şi niminea d'între
 fiii lui Israelŭ nu era mai frumosŭ decâtŭ elŭ;
 3 de la umărulŭ sei şi în susŭ elŭ era mai
 înaltŭ decâtŭ totŭ poporulŭ.

Şi asinele lui Kişŭ, părintele lui Saulŭ, 3
 se perdură. Şi Kişŭ dîse cătră Saulŭ, fiulŭ
 sei: 'Ié acumŭ cu tine pre unulŭ din servi,
 scólă-te, du-te de caută asinele. Şi elŭ 4
 trecu muntele lui Efraimŭ, şi trecu prin
 pământulŭ 'Şaliŭsei, dară nu le găsi; atuncea
 trecu prin pământulŭ Şaalimŭ, dară nu eraŭ
 nicăirea; şi trecură prin pământulŭ lui Be- 5
 niaminŭ, dară nu le găsî. Şi cândŭ sosiră
 în pământulŭ Ţufŭ, dîse Saulŭ servului sei,
 6 ce era cu d'însulŭ: Haide şi să ne întor-
 cemŭ, ca nu cumŭ-va părintele meŭ să lase
 la o parte asinele, şi să fie îngrijitŭ de
 noi. Şi elŭ 'i dîse: 'Eccă, rogu-te, 'unŭ omŭ 6
 alŭ lui Dumneŭeu este în cetatea acēsta, unŭ
 omŭ onoratŭ; 'totŭ ceea ce elŭ dice, se în-
 tēmplă. Acumŭ să mergemŭ acolo, póte ni
 7 va spune calea pe care să mergemŭ. Şi
 Saulŭ dîse servului sei: Şi de vomŭ merge
 acolo, 'ce vomŭ duce omului? că pânea s'a
 sfârşitŭ din vasele nóstre, şi unŭ darŭ nu
 8 avemŭ, spre a-lŭ duce omului lui Dumneŭeu.
 Ce avemŭ cu noi? Şi servulŭ érá-ŭi respunse
 lui Saulŭ, dicēndŭ: 'Eccă! în mâna mea se
 9 află a patra parte dintr'unŭ siclu de ar-
 gintŭ; acēsta o voiŭ da omului lui Dum-
 neŭeu, ca să ni spună calea nóstră. (În
 10 vechime în Israelŭ aŭa dîcea fie-care, cândŭ
 'mergea să întrebe pre Dumneŭeu: Haideŭi,
 să mergemŭ până la vŭdătorŭ; că profe-
 tulŭ de astă-ŭi se dîcea din vechime 'vŭ-
 dătorŭ.) Şi Saulŭ dîse servului sei: Bunŭ
 11 este cuvēntulŭ teŭ, haide, să mergemŭ. Şi
 ei se duseră la cetatea, unde se afla omulŭ
 lui Dumneŭeu.

Şi suindŭ ei costiŭa cetăŭii, 'aflară fetele 11
 ce eşiau să scótă apă, şi li diseră: Aicea
 e vŭdătorulŭ? Şi ele li respuŭseră, dicēndŭ: 12
 Da, éccă-lŭ înaintea ta; grăbesce-te acumŭ;

c Ier. 22. 15, 16, 17.
 d Eeod. 18. 31.
 1 Tim. 3. 3. & 6. 10.
 e Deut. 16. 19.
 Ps. 15. 5.
 f Vers. 19, 20.

Deut. 17. 14.
 Osea 13. 10.
 Fapt. 13. 31.
 g Vede Eeod. 16. 8.

h Cap. 10. 19. & 13. 17, 19.

11.
 i Vers. 11.
 j Vede Deut. 17. 16, etc.
 k Cap. 10. 25.
 l Cap. 14. 52.
 m 1 Reg. 21. 7.
 Vede Ezeo. 46.

18.
 n Prov. 1. 25, 26, 27, 28.
 o Isa. 1. 15.
 p Mic. 3. 4.
 q Ier. 44. 16.
 r Vers. 5.

p Vers. 7.
 Osea 13. 11.
 —
 Capitulŭ 9.
 a Cap. 14. 51.
 1 Cron. 8. 23.

& 9. 39.
 b Cap. 10. 23.
 c 2 Reg. 4. 42.
 d Deut. 21. 1.
 1 Reg. 13. 1.
 e Cap. 9. 19.
 f Vede Iudc. 6.

18. & 13. 17.
 1 Reg. 14. 3.
 2 Reg. 4. 42.
 & 8. 8.
 g Fac. 25. 22.
 h 2 Sam. 24. 11.
 2 Reg. 17. 13.

1 Cron. 26. 28.
 & 29. 29.
 2 Cron. 16. 7, 10.
 Isa. 30. 10.
 Amos 7. 12.
 i Fac. 24. 11.

că astă-*qi* a sosit în cetate, fiindu-că *’* a-
stă-*qi* poporul *aduce* sacrificiū *’* pe înăl-
13 țime. Îndată-ce veți intra în cetate, *’*lū
veți afla, mai *’*nainte de a se sui pe înăl-
țime, ca să mănânce; că poporul nu mănâncă
până ce nu vine elū, fiindu-că elū
bine-cuvânteză sacrificiul, și după aceea
cei chiamați mănâncă. Și acumū suiți-vē;
14 că astă-*qi* *’*lū veți afla. Deci ei se suiră în
cetate. Și pe cândū ei intrau în cetate,
éccē, Samuelū li eși înainte, spre a se sui
pe înălțime.
15 *’*Și Iehova descoperise lui Samuelū cu o
di mai *’*nainte de venirea lui Saulū, dicendū:
16 Măne, pe acestū timpū, voiū trāmete cătră
tine unū bărbatū din pământulū lui Benia-
minū; *’*pre d’insulū să-lū ungi capū preste
poporulū meu Israelū; și elū va mēntui pre
poporulū meu din mâna Filistenilorū; căci
*’*căuțat’amū spre poporulū meu, și strigarea
17 sa a venitū până la mine. Și Samuelū vē-
dēndū pre Saulū, Iehova *’*i dīse: *’*Éccē bār-
batulū de care ți-amū vorbitū! acesta va
domni preste poporulū meu!
18 Și Saulū se apropiā de Samuelū la pōrtā,
și dīse: Rogu-te, spune-mī, unde *este* aicea
19 casa vēdētorulū? Și Samuelū respunse lui
Saulū, și dīse: Eū *sunt* vēdētorulū. Sue-te
înainte mea pe înălțime, și voi veți mânca
astă-*qi* cu mine, și demānēțā te voiū lāsa,
și totū ce *este* în ānima ta *’*ți voiū spune.
20 Cātū pentru *’*asinele ce ți s’āu perdutū a-
stă-*qi* trei dīle, nu te îngriji de ele, că
s’āu găsitū. Și cătră cine *’*se îndreptā tōtā
dorința lui Israelū, de nu cătră tine și cătră
21 tōtā casa părintelū teū? Și Saulū respunse,
și dīse: *’*Aū nu *sunt* eū unū Beniaminitū,
din *’*cea mai micā din semințiele lui Israelū,
și *’*familya mea cea mai micā de tōte fami-
liele seminției lui Beniaminū? Pentru-ce deci
vorbesci cătră mine unū cuvēntū ca acesta?
22 Și Samuelū luā pre Saulū și pre ser-
vulū seū, și-i duse în cinaculū, și li dādu
loculū āntēiū între cei chiamați, cari *eraū*
23 ca la trei-deci de inși. Și Samuelū dīse
bucātarulū: Dā incōce porțiunea ce ți-amū
datū, despre care ți-amū dīsu: Ține-o la
24 tine. Și bucātarulū aduse o *’*spatā și ceea
ce *era* pe d’insa, și le puse înainte lui
Saulū. Și elū dīse: Éccē, ceea ce a fostū
pāstratū! pune-o înainte ta și mănâncă, că
pāstratū era pentru tine pentru acestū timpū,
de cândū amū chiamatū poporulū. Și Saulū
māncā cu Samuelū în dīua aceea.

Și ei se pogoriră din înălțime în cetate, 25
și elū vorbi cu Saulū pe *’*acoperimēntū.
Și se sculară demānēțā; și cândū se re- 26
versāu dīorile, Samuelū chiāmā pre Saulū
pe acoperimēntū, și-i dīse: Scōlā-te, și te
voiū lāsa să te duci. Și Saulū se sculā, și
ei eșirā amīnduoi din casā, elū și Sa-
muelū.

Și pe cândū ei se pogoriră la capētulū 27
cetății, Samuelū dīse cătrā Saulū: Ți ser-
vulū să trecā înainte noastră; (și elū trecu);
și tu acumū opresce-te, ca să-ți facū cu-
noscutū cuvēntulū lui Dumneđeū. Și *’*Sa- 10
muelū luā unū vasū cu oleiū, și-lū turnā
pe capulū lui Saulū, *’*lū sārutā, și dīse: Óre
*’*Iehova nu te-a uns capū preste *’*moscenirea
sa? Cândū te vei duce astă-*qi* de la mine, 2
vei afla dūoi băbāți la *’*mormēntulū Rahelei,
în hotarulū lui Beniaminū, la *’*Teltahū, și ei
vorū dīce cătră tine: S’āu găsitū asinele,
pre cari tu te-ai dusū să le cauți, și éccē,
pārintele teū a lāsātū la o parte îngrijirile
pentru asine, și este îngrijitū de voi, dī-
cendū: Ce să facū pentru nīlulū meu? Și 3
cândū vei merge de acolo mai departe, și
vei sosi la stejarulū din Taborū, te vorū
gāsi acolo trei băbāți suindu-se *’*la Dum-
neđeū, la Betū-Elū, unul ducendū trei ieđi,
și altul ducendū trei pāni, și alū treilea
ducendū unū foiū de vinū. Și ei te vorū 4
intreba de sātēitate, și-ți vorū da dūoē
pāni, pre cari le vei lua din mâna lorū.
Dupā aceea vei veni la *’*Ghibea-Elohimū 5
(*Dēlulū lui Dumneđeū*), *’*unde *este* garnisōna
Filistenilorū. Și cândū vei intra acolo în
cetate, vei întâlni o cētā de profeți cobo-
rindu-se *’*de pe înălțime cu harpā, cu tim-
panā, cu fluerū și cu citarā înainte lorū,
și ei vorū profeți; Și *’*spiritulū lui Iehova 6
va veni asupra ta, și *’*tu vei profeți cu d’in-
șii, și te vei pface în altū omū. Și cândū 7
ți se va intēmpla aceste *’*semne, fă ceea ce
va afla mâna ta, că *’*Dumneđeū *este* cu tine.
Și tu te coborā înainte mea *’*la Ghilgalū; 8
și éccē cū mē voiū coborī spre tine, ca să
aducū olocauste și să sacrificū sacrificiū de
bucuriā. *’*Șapte dīle să mē ascepiți acolo,
pānā ce voiū veni la tine, și-ți voiū spune
ce ai să faci?

Și a fostū, cândū elū *’*și întōrse dosulū 9
seū spre a se duce de la Samuelū, Iehova
*’*i schimbā ānima, și tōte semnele acele se
intēmplarā în dīua aceea. Și *’*sosindū acolo, 10
la Ghibea, éccē, *’*o cētā de profeți *’*i veni

f Fac. 31. 54. 3. 7. 9. s Jude. 20. 46. v Deut. 22. 8.
Cap. 16. 2. o Cap. 16. 12. 47. 48. 2 Sam. 11. 2.
k 1 Reg. 3. 2. Oseā 13. 11. Ps. 68. 27. Fapt. 10. 9.
i Cap. 15. 1. p Vers. 8. t Vede Jude. 6. —
Fapt. 13. 31. q Cap. 8. 5, 19. 15. Copulā 10.
m Cap. 10. 1. & 12. 13. u Lev. 7. 32, 35. a Cap. 9. 16. &
n Exod. 2. 25. & r Cap. 15. 17. Exod. 24. 4. 16. 13.

2 Reg. 9. 3, 6. g Fac. 28. 22. & 2 Reg. 3. 15. Luc. 2. 12.
b Ps. 2. 12. 35. 1, 2, 7. 1 Cor. 14. 1. o Jude. 6. 12.
c Fapt. 13. 21. h Vers. 10. i Num. 11. 25. p Cap. 11. 14, 15.
d Deut. 32. 9. j Cap. 13. 8. Cap. 16. 13. & 13. 4.
e Ps. 78. 71. k Cap. 9. 12. m Vers. 10. q Cap. 13. 8.
f Fac. 35. 19, 20. l Exod. 15. 20. n Cap. 19. 23, 24. r Vers. 5.
j 1os. 18. 28. 21. o Exod. 4. 8. s Cap. 19. 20.

- înainte, și 'spiritulū lui Dumneḡeu veni asupra lui, și elū profetia in meḡiloculū lorū.
- 11 Și cândū cei ce-lū sciaū pre elū de mai înainte, vēḡurā cā elū profetesce cu profetiū, dis'a poporulū unulū cātrā altulū: Ce s'a întēplatū cu fiulū lui Kiṡū? " Aū și Saulū
- 12 este între profeti? Și unū omū de acolo respunde, și ḡise: Și cine este pārintele lorū? De aceea trecu in proverbū: Aū și
- 13 Saulū este între profeti? Și sfārșindū elū profetiile sale, sosi pe înāltime.
- 14 Și unchiulū lui Saulū ḡise cātrā d'insulū și cātrā servulū seū: Unde v'ați duṡ? și elū respunde: Spre a căuta asinele; și vēḡendū, cā nu sūnt nicāire, noi ne-amū
- 15 duṡ la Samuelū. Și unchiulū lui Saulū ḡise: Spune-mi, rogu-te, ce v'a spusū Samuelū? Și Saulū ḡise cātrā unchiulū seū: Elū ni-a spusū cā asinele s'aū ḡăsitū. Darā
- 16 ceea ce Samuelū i-a ḡisū despre împērātiā, nu i-a spusū nimicū.
- 17 Și Samuelū adunā poporulū " înaintea lui
- 18 Iehova, " la Miṡpe. Și elū ḡise cātrā fiiū lui Israelū: " Aṡa ḡice Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū: Eū amū scosū pre Israelū din Egiptū, și v'amū mēntuitū pre voi din māna Egiptenilorū și din māna tuturorū regatelorū,
- 19 cari vē apēsāū; " Darā voi astā-ḡi ați lep-datū pre Dumneḡeulū vostru, care v'a mēntuitū de tōte relele vōstre și strimtorārie vōstre, și ați ḡisū lui: Pune rege preste noi! Și acumū infāciāṡați-vē înaintea lui Iehova duple seminṡiele vōstre și duple miile vōstre.
- 20 Și Samuelū " apropiā tōte seminṡiele lui Israelū, și seminṡia lui Benjaminū fu nemeritā. Și elū apropiā seminṡia lui Benjaminū duple nēmurile sale, și nēmulū lui Matri fu nemeritū; atuncea Saulū, fiulū lui Kiṡū, fu nemeritū; și cāutāndū-lū, nu-lū ḡăsirā.
- 22 Și ei ērā-și " întrebarā pre Iehova, ḡicēndū: Venit'a ore bārbatulū aicea? Și Iehova ḡise: Eccē, elū este ascunsū între
- 23 vase. Și ei ālergārā, și-lū luarā de acolo; și stāndū elū in meḡiloculū poporului, " era mai înālṡ decâtū totū poporulū de la umērulū seū in susū.
- 24 Și Samuelū ḡise cātrā totū poporulū: Vedeți voi ore pre acestū bārbatū, " care l'a alesū Iehova, cā asemenea lui nu este in
- 25 totū poporulū? Și totū poporulū strigā de bucuriā, și ḡise: " Trāēscā regele! Și Samuelū vorbi cātrā poporū / de drepturile re-
- gatului, le scrise intr'o carte, și pre acēsta a pus'o înaintea lui Iehova. Și Samuelū demise pre totū poporulū, pre fie-care la casa sa.
- Și Saulū se duse acasā " la Ghibea, și 26 cu d'insulū se duserā viteṡii, a cārora ānimā Dumneḡeu o atinse. " Darā "ōmenii de nimica 27 ḡiceaū: Ce pōte sā ne ajute acesta? Și ei 'lū despreṡuirā, și 'nu-i aduserā daruri; darā elū se făcea surdū.
- Saulū soapā Iabesū-Galaadū, și învinge pre Ammonii; întārirea puterei sale.
- SI " Nahaṡū, Ammonitēnulū, se sui, și tăbērā 11
- asupra " Iabesū-Galaadului. Și toți bārbatū din Iabesū ḡiserā cātrā Nahaṡū: " Incheiā alianṡā cu noi, și noi 'ți vomū servi. Și Nahaṡū Ammonitēnulū li ḡise: Cu acēstā 2
- condiṡiune voiū incheia alianṡā cu voi: ca sā scotū voiū tuturorā ochiulū celū dreptū, și sā aruncū acēstā " ocarā asupra intregului Israelū.
- Și bētrānii din Iabesū ḡiserā cātrā d'insulū: Dā-ni timpū de ṡapte ḡile, ca sā trāmetemū soli in tōte hotarele lui Israelū, și dacā nu va fi cine sā ne scape, ne vomū supune ṡie. Și soli venirā " la Ghibea-Saulū, 4
- și vorbirā aceste cuvinte in auḡulū poporului; și / totū poporulū rēdicāndū-și vōcea, plāne. Și eccē, Saulū venia de la cāmpū in urma boilorū, și ḡise: Ce are poporulū, cā plānge? Și-i s'aū spusū tōte cuvintele bārbatilorū din Iabesū. " Și spiritulū lui 6
- Dumneḡeu veni asupra lui Saulū, cândū elū auḡi acele cuvinte, și mānia lui se aprinse fōrte. Și elū luā o pereche de boi, 'i " in- 7
- bucāṡi, și-i trāmese in totū cuprinsulū lui Israelū prin solū, ḡicēndū: " Celū ce nu va urma dupā Saulū și dupā Samuelū, aṡa se va face cu boii seī. Și frica lui Iehova cāḡu asupra poporului, și eṡirā ca unū singurū omū. Și elū 'i numerā in 'Bezēkū; 8
- și fiiū " lui Israelū eraū trei sute de miū, și bārbatii lui Iuda trei-ḡeci de miū.
- Și ḡiserā cātrā soli ce veniserā: Aṡa 9
- sā spuneți bārbatilorū din Iabesū-Galaadū: Māne, cândū sōrele va incālḡi, va fi voiū mēntuire. Și soli venirā, și spuserā acēsta bārbatilorū din Iabesū, și ei s'aū bucuratū. Și bārbatii din Iabesū ḡiserā: Māne ne 10
- 'vomū supune voiū, și ni veți face duple totū ce va fi bine in ochiū vostri.
- Și a dūoa-ḡi " Saulū aṡeḡā poporulū " in 11
- trei cete, și ei intrārā in tabēra Ammoni-

i Vers. 6.	a Cap. 7. 5, 6.	10. 11.	g Jude. 20. 14.	Pa. 72. 10.	1 Reg. 10. 34.	f Jude. 2. 4. &	i Jude. 21. 1, 8.
u Cap. 19. 24.	y Jude. 6. 8, 9.	c Cap. 9. 2.	Cap. 11. 4.	Mat. 2. 11.	Iov 41. 4.	21. 2.	10.
Mat. 13. 54, 55.	s Cap. 8. 7, 19.	d 2 Sam. 21. 6.	A Cap. 11. 12.	—	Ezec. 17. 13.	g Jude. 3. 10. &	j Jude. 1. 5.
Ioan 7. 15.	& 12. 12.	e 1 Reg. 1. 25, 29.	i Dent. 13. 13.	Capul 11.	d Fac. 34. 14.	6. 34. & 11. 29.	k 2 Sam. 24. 9.
Fapt. 4. 13.	a Ios. 7. 14, 16.	2 Reg. 11. 12.	j 2 Sam. 8. 2.	a Cap. 12. 12.	Cap. 17. 26.	& 13. 25 & 14. 6.	l Vers. 3.
v Jude. 11. 11.	17.	f Vede Dent. 17.	1 Reg. 4. 21.	b Jude. 21. 8.	e Cap. 10. 26. &	Cap. 10. 10. &	m Vede Cap. 31.
& 20. 1.	Fapt. 1. 24, 26.	14. etc.	& 10. 25.	c Fac. 26. 28.	15. 34.	16. 13.	11.
Cap. 11. 15.	b Cap. 23. 2, 4.	Cap. 8. 11.	2 Cron. 17. 5.	Ezod 23. 23.	2 Sam. 21. 6.	A Jude. 19. 29.	n Jude. 7. 16.

filorū in straja demăneței, și bătură pre Ammoniți până la căldură ăilei, și cei rămași fură imprăsciați de n'au ramasă d'intre ei dăoi împreună.

- 12 Și poporulū dise cătră Samuelū: "Cine este celū ce dise: Saulū să nu domnescă preste noi! "Dați incôce pre aceia, ca să-i ucidemū. Și Saulū dise: "Nimenea nu se va omori in ăiua acēsta; că astă-ăi "a făcutū Iehova mēntuire lui Israelū.
- 14 Și Samuelū dise poporului: Veniți și să mergemū la Ghilgalū, ca să re'noimū acolo regutulū. Și totū poporulū se duse "la Ghilgalū, și făcură acolo rege pre Saulū "inaintea lui Iehova, in Ghilgalū; și aduseră "acolo sacrificiū de bucuriă inaintea lui Iehova. Și Saulū și toți bărbații lui Israelū se veseliră acolo fôrte.

Samuelū se lepădă formalū de guvernū, și cuvênteză poporulū.

- 12 **S**I Samuelū dise cătră totū Israelulū: "Eccē, eū amū ascultatū de "vôcea vōstră in totū aceea ce ați ăisū mie, și "amū pusū rege preste voi. Și acumū eccē, regele "merge inaintea vōstră, "și eū amū îmbetrănitū, și amū cărunțitū; și fiil mei, eccē-i sūnt cu voi; și eū amū âmblatū inaintea vōstră din tēnereța mea până in ăiua de astă-ăi. Eccē-mē, mărturisiți in contra mea inaintea lui Iehova și inaintea "unsului seū: "De la cine luat'amū boū? De la cine luat'amū asinū? Pre cine l'amū silnicitū? Pre cine amū apēsātū? Și din mâna cui luat'amū mită, ca să "întorcū ochiū mei de la d'insulū? "și eū vī voiū inapoi acēsta. Și ei ăiseră: Nu ne-ai silnicitū, nici ne-ai apēsātū, nici ai luatū ceva din mâna cui-va. Și elū dise cătră d'insii: Marturū este Iehova contra vōstră, și marturū este unsulū seū in ăiua acēsta, "că nu ați aflatū "in mâna mea nimica. Și ei respușeră: Marturū este.
- 6 Și Samuelū dise cătră poporū: Marturū este "Iehova, care a aședatū pre Moisi și pre Aaronū, și care a scosū pre părinții vōstri din pământulū Egiptulū. Și acumū înfăciășati-vē, ca să mē "judecū cu voi inaintea lui Iehova pentru tôte bine-facerile lui Iehova, pre cari le-a făcutū cătră voi și cătră părinții vōstri. "Cândū Iacobū veni in Egiptū, părinții vōstri "strigară cătră Iehova, și Iehova "trămesē pre Moisi și pre

Aaronū, și scôseră pre părinții vōstri din Egiptū, și-i aședă in loculū acesta. Dară ei "uītară pre Iehova Dumneđeulū lorū, și "elū "i vëndu pre ei in mâna lui Sisera, capulū armatei Hațorului, și in mâna "Filiștenilorū, și in mâna regelui "Moabului, care se luptară cu ei. Și ei strigară cătră Iehova, și ăiseră: "Noi amū pēcătuitū, că amū părăsitū pre Iehova, "și amū servitū Baalilorū și Astarteelorū; și acumū "scapă-ne din mâna neamicilorū nostri, și vomū servi tie. Și Iehova trămesē pre "Ierubaalū, pre Bedanū, pre "Ieftae și pre "Samuelū, și v'a scăpatū pre voi din mâna neamicilorū vōstri de jurū imprejurū, și ați locuitū in siguranță. Și cândū ați vēdūtū, că "Nahașū, regele fiilorū lui Ammonū, venia asupra vōstră, "mī-ați ăisū: Nu, ci să domnescă preste noi rege, deși "Iehova Dumneđeulū vōstru era regele vōstru. Și acumū "eccē regele, pre "care l'ați alesū, și pre care l'ați cerutū: că eccē, "Iehova a pusū rege preste voi. Dacă voi vē veți "teme de Iehova, și veți servi lui, și veți asculta de vōcea lui, și nu vē veți scula in contra ordinelorū lui Iehova, atunci atātū voi cātū și regele, care domnesce preste voi, veți avē pre Iehova Dumneđeulū vōstru inaintea vōstră. Dară de "nu veți asculta de vōcea lui Iehova, ci vē veți scula in contra ordinelorū lui Iehova, mâna lui Iehova va fi in contra vōstră, "cumū a fostū in contra părinților vōstri. Și acumū "stați, și vedeți acestū lucru mare, pre care Iehova "lū face inaintea ochilorū vōstri. Aū nu este astă-ăi "secerișulū grăului? "Eū voiū striga cătră Iehova, și elū va da tunetū și plōiă, ca voi să cunôșteți și să vedeți că mare este "rēutatea ce ați făcutū in ochiū lui Iehova, cerēndū vōi rege.

Și Samuelū strigă cătră Iehova, și Iehova a datū tunetū și plōiă in acea ăi; și "totū poporulū fôrte se temu de Iehova și de Samuelū. Și totū poporulū dise cătră Samuelū: "Rôgă-te pentru servi tei la Iehova, Dumneđeulū teū, ca să nu murimū; că la tôte pēcatele nōstre amū mai adaosū rēulū acesta, cerēndū noiū rege. Și Samuelū dise cătră poporū: Nu vē temeți! Voi ați făcutū totū rēulū acesta; totuși voi vē mai abateți de la Iehova; ci serviți lui Iehova din tōtă ânima vōstră. "Nu vē abateți, "că abătēndū-rē, ați urma lucruri de nimică,

o Cap. 10. 27.
p Veți Luc. 19. 27.
q 2 Sam. 19. 22.
r Esod. 14. 13, 30.
s Cap. 19. 5.
t Cap. 10. 8.
u Cap. 10. 17.

Capulū 12.
a Cap. 8. 5, 19, 20.
b Cap. 10. 24.
c Num. 27. 17.
d Cap. 8. 20.
e Vers. 5.
f Cap. 10. 1. & 24. 6.

2 Sam. 1. 14, 18.
f Num. 16. 15.
g Deut. 16. 19.
h Ioan 18. 38.
i Esod. 22. 4.
j Mic. 6. 4.

k Isa. 1. 18. & 5. 3, 4.
l Mic. 6. 2. 3.
m Esod. 3. 23.
n Esod. 3. 10. & 4. 16.
o Judec. 3. 7.
p Judec. 4. 2.
q Judec. 10. 7. & 13. 1.

r Judec. 3. 12.
s Judec. 10. 10.
t Judec. 2. 13.
u Judec. 10. 15, 16.
v Judec. 6. 14, 32.
x Judec. 11. 1.
y Cap. 7. 13.
z Cap. 11. 1.
a Cap. 8. 5. 19.
b Judec. 8. 23.

Cap. 8. 7. & 10. 19.
c Cap. 10. 24.
d Cap. 8. 5. & 9. 20.
e Osea 13. 11.
f Ios. 24. 11.
g Ps. 81. 13, 14.
h Lev. 26. 14, 15, etc.
i Deut. 28. 15, & 28. 23.

etc.
j Ios. 24. 20.
k Vers. 9.
l Esod. 14. 13, 31.
m Prov. 26. 1.
n Ios. 10. 12.
o Cap. 7. 9, 10.
p Iac. 5. 16, 17, 18.
q Cap. 8. 7.

r Esod. 14. 31.
s Veți Ezra 10. 9.
t Esod. 9. 28.
u Ios. 10. 17.
v Ios. 15. 15.
w Ios. 15. 16.
x Deut. 11. 16.
y Ier. 18. 19.
z Hab. 2. 18.
a Cor. 8. 4.

cari nu folosesc și nici mântuesc, pentru
22 că minciunii *sunt*. Că „Iehova nu va părăsi
pre poporul său” pentru numele său cel
mare; că „a voit Iehova a vă face popor
23 al său. Și câtă pentru mine, departe să
fie de mine, să păcătoresc lui Iehova, în-
cetându-mă rău pentru voi; ci „eu vă
24 voi învăța” calea cea bună și dreaptă. „Nu
mai temeți-vă de Iehova, și serviți-l întru
adeveru cu toată înima voastră; că „priviți
25 lucruri mari a făcut pentru voi! Dară de
veți mai face rău, „veți peri” și voi și regele
vostru.

*Năvălirea din nou a Filistenilor și apăsarea
Israelitilor; neascultarea lui Saul.*

13 **S**I Saul domni unu an, și domnind
2 două ani preste Israel, Saul și alese
trei mii din Israel, din cari elu avea două
mii cu sine în Micmaș, și pe muntele Betu-
Elu, erau o mie erau cu Ionatan în „Ghibea
lui Benjamin; și rămășița poporului o de-
mise pre fie-care la cortul său.
3 Și Ionatan bătă garnisóna Filistenilor,
care era în Gheba: și auziră Filistenii de
acesta. Și Saul sună în trâmbiță prin totă
4 țera, dicându: Ebreii să audă acesta. Și
totu Israelu auzi dicându-se: Saul a bă-
tut garnisóna Filistenilor, și că Israel se
făcu uritu Filistenilor; și poporul s’a a-
5 dunat la Saul în Ghilgal. Și Filistenii
se adunară să se lupte cu Israel; cu trei-
zeci mii de cară, șese mii călăreți, și cu
popor la mulțime ca năsipul celui de pe
6 fermul mării; și ei se suiră, și tăbără
la Micmaș spre resăritu de la Betu-Avenu.
7 Și bărbații lui Israel vădură că erau
în nevoie, că poporul era amărit, și po-
porul se ascunse în pesceri, în huceaguri,
8 în stânci, în pivniți și în gropi. Și mulți
din Ebrei trecură Iordanul în pământul
lui Gad și în Galaad; erau Saul încă era
9 în Ghilgal, și totu poporul a urmat după
d’insulă tremurându. „Și elu asceptă șapte
dile până la timpul, pre care Samuel l’a
hotărât; erau Samuel nu venia la Ghil-
gal; și poporul se imprăscia de la d’in-
10 sul. Și duse Saul: Aduceți la mine olo-
caustul și sacrificiele de bucurie; și elu
sacrifică olocaustul.
11 Și Samuel duse: Ce ai făcut? Și Saul
răspunse: Vedeam că poporul se impră-

scia de la mine, și că tu nu vini la timpul
hotărât, și că Filistenii erau adunați în
Micmaș; Deci am dus: Filistenii se vor
12 coborî acum asupra mea la Ghilgal, și
eu nu m’am rugat lui Iehova; și am
cutezat, și am adus olocaustul. Și Sa-
13 melu duse către Saul: „Nebunesce ai lu-
crat; „nu ai păzit ordinul lui Iehova,
Dumnezeul te, pre care elu ți-a ordina-
tă; că Iehova aru fi întărit acum domnia
14 ta preste Israel în etern; „Dară acum
domnia ta nu va ține, că „Iehova și-a cau-
tat un om după înima sa, și pre elu
l’a așezat Iehova domn preste poporul
său, pentru-că tu nu ai păzit ceea ce ți-a
ordinat Iehova.

Și Samuel se sculă, și se sui din Ghil-
gal la Ghibea lui Benjamin; și Saul nu-
meră poporul care se afla cu d’insul, și
era ca la șese sute de inși. Și Saul și
16 Ionatan, fiul său, și poporul care se afla
cu d’insul, ședeau în Ghibea lui Benjamin.

Și Filistenii tăbără în Micmaș. Și au
17 eșit din tabăra Filistenilor, spre a prăda,
trei cete: o cetă apucă calea către Ofra,
în pământul Șual; și altă cetă apucă
18 calea către Betu-Horon; și a treia cetă
apucă calea către hotarul ce caută spre
valea Teboim, către pustii.

Și în totu pământul lui Israel „nu se
19 afla nici un făurariu; că Filistenii au dus:
Să nu-și facă Ebreii săbii sevă lănci. Și
20 toți Israelii se pogoriau la Filistenii, ca
să-și ascute ferul plugului lor, cosele lor,
securile lor, și secerile lor, Când era
21 tocitu ferul plugului său alu coselor, sevă
alu furcelor celor cu trei crăcane, sevă a
securilor; și să facă vârfu mănătorului.
Așa dară în ziua resbelului „nu se găsea
22 sabie sevă lance în mâna nici unuia din po-
porul ce era cu Saul și cu Ionatan; nu-
mai la Saul și la Ionatan, fiul său, se afla.

„Și garnisóna Filistenilor eși la trecă-
23 torea Micmașului.

*Viteșia lui Ionatan: jurământul îndrăzneț al
lui Saul și consecințele lui.*

SI într-o zi duse Ionatan, fiul lui Saul,
14 către ténărul, ce purta armele sale:
Vino, și să trecem la straja Filistenilor;
ce este d’incolo de locul acesta; dară pă-
rintelui său nu i-a spus acesta. Și Saul
2 petrecea la marginea Ghibei supt Rim-
mon, ce este în Migron, și poporul ce
era cu d’insul era ca la șese sute de inși.

q 1 Reg. 6. 13. a Deut. 7. 7. 8.
r Ios. 7. 9. & 14. 2.
Ps. 106. 8. Mal. 1. 2.
Ier. 14. 21. t Fapt. 12. 5.
Ezech. 20. 9, 14. Rom. 1. 9.
Col. 1. 9.

2 Tim. 1. 3.
u Ps. 34. 11.
Prov. 4. 11.
v 1 Reg. 8. 36.
2 Cron. 6. 27.
Ier. 6. 16.

x Ecl. 12. 13.
y Isa. 5. 13.
z Deut. 10. 21.
Ps. 126. 2, 3.
a Ios. 24. 20.
b Deut. 28. 39.

Capit. 13.
a Cap. 10. 26.
b Cap. 10. 5.
c Judc. 6. 2.
d Cap. 10. 8.
e 2 Cron. 16. 9.

f Cap. 15. 11.
g Cap. 15. 28.
h Ps. 89. 20.
i Fapt. 13. 22.
j Cap. 14. 2.
k Ios. 18. 23.

l Ios. 16. 8. &
18. 13, 14.
m Neem. 11. 34.
n Voii 2. Reg.
24. 14.
o Ier. 24. 1.

p Cap. 14. 1, 4.
q Cap. 13. 15.

3 Și ^a Ahia, fiul lui Ahitub, fratele lui ^c I-Cabod, fiul lui Fineas, fiul lui Elie, preot al lui Iehova în Șilo, ^a purta efodul. Și
4 poporul nu scia, că Ionatan s'a dus. Și între trecătorile, preste cari Ionatan căuta să treacă ^c la straja Filistenilor, era un pisc de stâncă de o parte, și un pisc de stâncă de cea-l-altă parte, și numele unuia era Boțetu, și numele celei-l-alte Sene.
5 Și piscul uneia se înălța în partea de mătă-nopte în dreptul Micmașului, și celălaltu piscu spre mătă-și în dreptul Ghi-beei. Și dise Ionatan cătră ténărul ce purta armele sale: Vino, și să trecem la straja acestor necircumciși; póte că Iehova va lucra pentru noi; că pre Iehova nimica nu-lu impedează de a mântui, fie prin
7 mulți fie prin pușini. Și-i dise purtătorul armelor sale: Fă totu ce este în ânima ta; du-te acolo; éccé, eu voi merge cu tine ori-unde vei voi. Și Ionatan dise: Éccé, noi vom trece la acei bărbați, și ne vom
9 arăta lor. Dacă ei ni vor vorbi așa: Asceptați până ce vom ajunge la voi, noi vom sta în locul nostru, și nu ne vom sui cătră d'înșii. Eru de voru dice așa: Suiți-vă la noi, atuncia ne vom sui; că Iehova i-a dat în mâna noastră. Deci ^a acesta ni va fi semn.
11 Și cându amindui se arătară străjei Filistenilor, Filistenii diseră: Éccé, Ebreii esu din borte, în cari s'a ascuns. Și bărbații străjei diseră cătră Ionatan și cătră purtătorul armelor sale: Suiți-vă la noi, că avem a vi arăta ce-va. Și Ionatan dise purtătorului armelor sale: Sue-te după mine; că Iehova i-a dat în mâna lui I-sraelu. Și Ionatan se sui pe mânele sale și pe picioarele sale, și purtătorul armelor sale după d'insul; și străjări cădură înaintea lui Ionatan; și purtătorul armelor
14 sale i ucidea în urma lui. Acesta ântăia învingere, ce bătă Ionatan și purtătorul armelor sale fu ca de dăoș-deci de înși, pe o întindere ca de jumătate de po-stată.
15 Și ^a fu spaimă în tabără, în câmp, și în totu poporul; străjele chiar și ^c prădătorii se inspăimântară, și pământul se cutremură, de era ^c frică mare forte.
16 Și străjării lui Saul din Ghibea lui Beniamin se uită, și éccé, mulțimea era în învâlmășelă, și ^a fugia în tóte părțile. Și Saul dise poporului ce era cu d'insul: Numărați acum și vedeți cine s'a dus din noi. Și ei numără, și éccé, Ionatan și

purtătorul armelor sale lipsia. Și Saul dise lui Ahia: Adă încóce chivotul lui Dumneșu; că chivotul lui Dumneșu era în acele țile cu fiii lui Israelu. Și pe cându ^c vorbia Saul cu preutul, vuetul ce era în tabăra Filistenilor, mergea totu crescând; și Saul dise cătră preot: Retrăge mâna ta! Și Saul și totu poporul ce era cu d'insul se adună, și veniră la resbelu, și éccé, Filistenii ^c trăsese săbiele unii asupra altora: era amestec forte mare. Încă ^c și Ebreii cari erau la Filistenii mai de d'înainte, cari s'a suit cu d'înșii în tabără din locurile de prin prejur, și ei s'a unit cu Israelii, cari erau cu Saul și cu Ionatan. Și toți bărbații lui Israelu cari ^c erau ascunși în muntele lui Efraim, cându aușiră că Filistenii fugiau, și ei i urmăriră cu resbelu. ^c În ziua aceea mântui Iehova ^c pre Israelu, și resbelul se întinse ^c preste Betu-Avenu.

Și bărbații lui Israelu fură forte obosiți ^c în ziua aceea, și Saul ^c blăstemă poporul, dicend: Blăstemat să fie omul care va gusta mâncare până în séră, și până nu-mi voi resbuna asupra neamicilor mei. Și totu poporul nu gustă mâncare. ^c Și toți ^c cei ai țerei veniră într'o pădure, și ^c miere era pe întinsul câmpiei. Și poporul venind în pădure, éccé, mierea curgea; dară nimenea nu apropiă mâna sa de gura lui; că poporul se temea de jurământ. Eru ^c Ionatan nu aușise, cându părintele se jură poporul; și elu îndreptând capetul toégului ce era în mâna sa, ^c lu întinse în fagurii de miere, duse mâna la gura sa, și ochii se luminară. Și unul din popor ^c luând cuvântul, dise: Părintele te a jurat poporul, dicend: Blăstemat să fie omul care va gusta mâncare astă-și; de și poporul era obosit. Și Ionatan dise; Pă-
29 rintele meă a turburat țera! Priviți, rogu-vă, cât de luminați sunt ochii mei, pentru-că am gustat pușin din mierea acesta. Dacă poporul ar fi mâncat astă-și diu prada neamicilor se, pre care a aflat-o, cu câtu n'ar fi fost mai mare învingerea asupra Filistenilor?

Și ei bătură în ziua aceea pre Filistenii ^c de la Micmaș până la Ajalonu. Și poporul era forte obosit. Și poporul se aruncă asupra prădei; și ei luară oi, boi și viței, le junghiară pe pământ, și le mâncă poporul ^c împreună cu sânge. Și se spuse ^c lui Saul, dicend: Éccé, poporul pécătuesce în contra lui Iehova, mâncând carne

^b Cap. 22. 9, 11, 20. ^f Jude. 7. 4, 7. ^h 2 Reg. 7. 7. ^k Vers. 20.
^c Cap. 4. 21. ^g Cron. 14. 11. ⁱ Iov 18. 11. ^l Num. 27. 21.
^d Cap. 2. 28. ^g Veđi Fac. 24. 14. ^j Cap. 13. 17. ^m Jude. 7. 22.
^e Cap. 13. 23. ^j Jude. 7. 11. ^j Fac. 35. 5. ² Cron. 20. 23.

ⁿ Cap. 13. 6. ^p Cap. 13. 5. ^s Esod 8. 8. ⁷ 26. & 17. 10.
^o Esod. 14. 30. ^q Ios. 6. 26. ^{Num.} 13. 27. [&] 19. 26.
^{Pa.} 44. 6, 7. ^r Deut. 9. 28. ^{Mat.} 3. 4. ^{Deut.} 12. 16,
^{Osea} 1. 7. ^{Mat.} 3. 5. ^t Lev. 3. 17. & ^{23, 24.}

împreună cu sânge; și elū dîse: Voi nelegiuire faceți! Răstogoliți acum o petră
 34 mare incôce. Și dîse Saulū: Împrăsciați-vē prin poporū și dîceți-i: Aduceți la mine fie-care boulū seū, și fie-care ôia sa, și le junghiați aicea și le mîncăți; și nu pēcătuiți în contra lui Iehova, mîncîndū carne împreună cu sânge. Și totū poporulū mîna
 35 și-i junghiară acolo. Și Saulū *zidi unū altarū lui Iehova; acesta fu ântēilulū altarū ce elū zidi lui Iehova.
 36 Și Saulū dîse: Să ne pogorimū nôtea, și să urmărimū pre Filistenī, și să-i prădămū, până se va lumina de dîiū, și să nu lăsămū din ei nici unulū. Și ei dîseră: Fă totū aceea ce este bunū în ochiū tei; și preutulū dîse: Să ne apropiāmū mai ântēiū
 37 aicea de Dumneḑeū. Și Saulū întrebă pre Dumneḑeū: Să mă pogorū spre a urmări pre Filistenī? 'I vei da tu în mîna lui Israelū? Și în dîiua aceea * nu i-a respunsū.
 38 Și Saulū dîse: *Apropiati-vē aicea tôte căpiteniele poporului, cunôsceti și vedeți de la cine ni veni pēcatulū acesta astă-dî? Că
 39 *viū este Iehova, care mēntuesce pre Israelū, că chîiarū dacā elū arū veni de la Ionatanū, fiulū meū, elū va muri. Și nimenea din totū poporulū nu-i-a respunsū.
 40 Și elū mai vorbi cătră totū Israelulū: Voi stați de astă parte, și eū cu Ionatanū, fiulū meū, de cea-l-altă parte. Și poporulū dîse lui Saulū: Fă ceea ce este bunū
 41 în ochiū tei. Și Saulū dîse cătră Iehova: Dumneḑeulū lui Israelū, *arētā pre celū nevinovatū! *Și sortulū căḑu pe Saulū
 42 și Ionatanū, și poporulū scāpā. Și dîse Saulū: Aruncați sortulū între mine și Ionatanū, fiulū meū; și sortulū căḑu pe Ionatanū.
 43 Și Saulū dîse cătră Ionatanū: *Spune-mī ce ai făcutū? Și Ionatanū 'i spuse, și dîse: Cu capētulū toēgulū ce era în mîna mea, *amū gustatū pučină miere; êccē-mē,
 44 voiū muri. Și Saulū respunse: *Așa să-mī facā Dumneḑeū, și încă și mai multū, *de
 45 nu vei muri, Ionatane! Dară poporulū dîse lui Saulū: Să mōrā Ionatanū care a făcutū acēstā mare mēntuire în Israelū? Departe fie una ca acēstā! 'Viū este Iehova, nici unū pērū din capulū seū nu va cādē pe pāmēntū; că cu Dumneḑeū a lucratū în dîiua acēsta. Așa poporulū scāpā pre Ionatanū,
 46 ca să nu mōrā. Și Saulū se întōrse de la

urmărirea Filistenilorū; și Filistenii se duseră la loculū lorū.

Resbelele purtate de Saulū; nēmulū seū.

Și Saulū apucā domnia preste Israelū, 47 și lupta în tôte părțile asupra neamicilorū sei: asupra Moabului, asupra fililorū lui *Ammonū, asupra Edomului, asupra regilorū din *Toba și asupra Filistenilorū. Ori incotro se inturna, aducea spaimă. Elū se arētā 48 vitēsū, *bātu pre Amalekū, și scāpā pre Israelū din mîna prădătorului seū.

Și 'fiilū lui Saulū fură: Ionatanū, Ișvi și 49 Melchișua; și numele fetelorū sale fură: alū celei mai mari Merabū, și alū celei mai mici Micalū. Și numele femeii lui Saulū 50 fu: Ahinoamū, fēta lui Ahimaatū; și numele capului armatei sale: Abnerū, fiulū lui Nerū, unchiulū lui Saulū. *Că Kișū, părintele lui Saulū, și Nerū, părintele lui Abnerū, fură fiilū lui Abielū.

Și resbelulū asupra Filistenilorū fu pu- 52 ternicū în totū timpulū lui Saulū; și de vedea Saulū pre vr'unū bărbatū tare seū vitēsū, 'elū 'lū luā la sine.

Însărcinarea pusă lui Saulū asupra Amalekiților: neascultarea și lepēdarea sa.

SI Samuelū dîse lui Saulū: *Pre mine m'a 15 strămesū Iehova să te ungū rege preste poporulū seū, preste Israelū. Și acumū ascultā vōcea cuvintelorū lui Iehova. Așa dîce Iehova, Dumneḑeulū oștirilorū: Adusu- 2 mi-amū aminte de ceea ce a făcutū Amalekū lui Israelū, *cumū elū 'i s'a opusū pe cale, cāndū eșia din Egiptū. Acumū 3 du-te, și bate pre Amalekū, și *stērpesci totū ce este a lui; nu-lū cruța; ci-i omōrā de la bărbatū până la femeā, de la copilū până la sugētorū, de la bou până la ôie, de la cămilă până la asinū.

Și Saulū adunā poporulū, și-lū numerā 4 în Telaimū: și fură dūoē sute miū de pedestri afarā de ḑece miū de bărbați ai lui Iuda. Și Saulū veni până la cetatea lui Amalekū, și se luptā în vale. 5 6 Și Saulū dîse cătră *Keniti: *Duceți-vē, depărtați-vē, și coboriți-vē din meḑiloculū Amalekițilorū, ca să nu vē nimicescā împreună cu ei; că 'voi ați arētātū bunētate cătră toți fiilū lui Israelū, cāndū se suiaū din Egiptū. Decī Keniti se depărtară din meḑiloculū Amalekițilorū. 7 8 Și Saulū bātu pre Amalekiți de la *Havila până la 'Șurū, care este în fața Egiptului. Și 'elū prinse viū pre Agagū, regele Amalekițilorū, și pre totū poporulū lui *trecu prin

u Cap. 7. 17.	a Ios. 7. 16.	1 Reg. 1. 52.	k Cap. 9. 1.	b Esod. 17. 8.	d Num. 24. 21.	f Esod. 18. 10.	25. 18.
v Cap. 28. 6.	Cap. 10. 20. 21.	Luc. 21. 18.	l Cap. 8. 11.	14.	Judc. 1. 16. &	19.	i Fac. 16. 7.
u Ios. 7. 14.	b Ios. 7. 19.	Cap. 11. 11.	—	Num. 21. 20.	4. 11.	Num. 10. 29.	j Veḑi 1 Reg.
Cap. 10. 19.	c Vers. 27.	2 Sam. 10. 6.	Capulū 15.	Deut. 25. 17.	e Fac. 18. 25. &	32.	20. 34, 35, etc.
2 Sam. 12. 5.	d Rut. 1. 17.	1 Cap. 15. 3. 7.		18. 19.	19. 12. 14.	g Cap. 14. 43.	k Veḑi Cap. 30.
3 Prov. 16. 33.	e Vers. 39.	f Cap. 31. 2.	a Cap. 9. 16.	o Ios. 6. 17, 21.	Apoc. 18. 4.	h Fac. 2. 11. &	1.
Fapt. 1. 24.	f 2 Sam. 14. 11.	1 Cron. 8. 33.					

- 9 ascuțitul săbiei. Dară Saul și poporul
cruțară pre Agag și pre cele mai bune
oi, boi, vite grase, mnei, și totu ce era
bun, și nu voră a le stărpi; dară totu
lucrul prost și nebagat în sémă 'lu
stérpiră.
- 10 Și a fostu cuvântul lui Iehova cătră
11 Samuel, dicendū: "Mă căescū, că amū pusū
pre Saul rege, fiindū-că elū "s'a abătut de
la mine, ° și cuvintele mele nu le-a inde-
plinitū. Acesta "măhni pre Samuel, și elū
12 strigă cătră Iehova tótă nóptea aceea. Și
Samuel se sculă de demănétă spre a in-
timpina pre Saul, și se spuse lui Samuel,
dicendū: Saul a venitū la "Carmel, și
éccē, elū și-a înălțatū semnū de biruință,
a plecatū mai departe, și s'a aședatū la
Ghilgalū.
- 13 Și Samuel veni la Saul, și Saul i
dise: "Bine-cuvântatū sū tu de Iehova! eū
14 amū indeplinitū cuvântul lui Iehova. Și
Samuel dise: Ce este zberarea acesta a
oilorū intru urechiile mele, și ragetulū boi-
lorū care eū audū? Și Saul dise: De la
Amalekiți le-au adusū; ° că poporul a cru-
țatū cele mai bune oi și boi, ca să sacrifice
lui Iehova Dumneđeulū teū; dară remășița
15 amū stérpit'o. Și Samuel dise cătră Saul:
Ingădue, și-ti voi spune tie ceea ce a disū
cătră mine Iehova în nóptea această. Și elū
dise cătră d'insulū: Vorbesce!
- 17 Și Samuel dise: Aū nu, 'cândū tu eraī
micū în ochii tei, te-a făcutū Iehova capū
alū semințielorū lui Israel, și te-a unsū
18 rege preste Israelū? Și Iehova te-a trā-
mesū în cale, și ți-a disū: Du-te și stēr-
pesce pre pécatoși, pre Amalekiți, și te
19 luptă cu d'insii, până vorū fi nimiciți. De
ce darū n'ai ascultatū de vócea lui Iehova,
ci te-ai aruncatū asupra prădeī, și ai făcutū
20 ceea ce este reū în ochii lui Iehova? Și
Saul dise lui Samuel: Da, "amū ascu-
tatū de vócea lui Iehova, și m'amū dusū
în calea în care m'a trāmesū Iehova, și
amū adusū pre Agag, regele Amalekiților,
21 și amū stérpitū pre Amalekiți! "Dară popo-
rul a luatū din pradă oi și boi. cele mai
bune din cele de stérpitū, spre a sacrifica
lui Iehova Dumneđeulū teū în Ghilgalū.
- 22 Și Samuel dise: "Aū i place lui Iehova
mai bine olocauste și sacrificii decâtū ascu-
tarea de vócea lui Iehova? Éccē, "ascultarea
este mai bună decâtū sacrificiulū, și luarea

aminte decâtū grāsimea berbecilorū. Căci 23
ca și pécatulū magiei este resculara, și ca și
fără-de-legea idolatriei este opunerea. Pen-
tru-că tu ai lepédātū cuvântulū lui Iehova, ° și
elū te-a lepédātū de a fi rege. "Și Saul dise 24
lui Samuel: Pécătuīt'amū, că amū călcatū
ordinulū lui Iehova și cuvintele tale; că mă
° temeamū de poporū, și amū ascultatū de
vócea lui. Și acumū, értă-mi, rogu-te, pē- 25
catulū meū, și întorče-te cu mine, ca să mă
inchinū lui Iehova.

Și Samuel dise lui Saul: Nu mă voi 26
întorče cu tine, ° că tu ai lepédātū cuvântulū
lui Iehova, și Iehova te-a lepédātū pre tine
de a mai fi rege preste Israelū. Și Sa- 27
muel întorcendū-se ca să plece, ° elū 'lu
apucă de colțunulū mantiei sale, care se
rupse. Și Samuel i dise: "Astă-đi a ruptū 28
Iehova regatulū lui Israel de d'asupra ta,
și l'a datū aprópelui teū, care este mai bun
decātū tine. Și mărirea lui Israelū / nu va 29
minți, nici nu se va căi, că nu este elū
omū ca să se căescă. Și elū dise: Da, pē- 30
cătuit'amū; totuși ° onoreză-mē înainte bē-
trānilorū poporului meū și înainte lui I-
srael, și întorče-te cu mine, ca să mă
inchinū lui Iehova Dumneđeulū teū. Și Sa- 31
muel se înturnă după Saul, și Saul se
inchinā lui Iehova.

Și Samuel dise: Aduceți la mine pre 32
Agag, regele Amalekiților. Și Agag veni
la d'insulū cu veselie. Și Agag dise: De
sigurū amăriciunea morței a trecutū! Și 33
Samuel dise: "Dupre cumū sabia ta a lipsitū
femei de copii, așa să fie lipsită de copii
muma ta între femeī! Și Samuel tăiā pre
Agag înainte lui Iehova, în Ghilgalū.

Și Samuel se duse la Rama, și Saul 34
se sui la casa sa în 'Ghibea lui Saul. Și 35
Samuel nu mai vėđu pre Saul până în
điua morței sale; dară Samuel plāngea
pre Saul.

Samuel unge pre Davidū.

Și Iehova se căi că a făcutū pre Saul
rege preste Israelū;

SI Iehova dise lui Samuel: "Până cândū 16
S vei plānge pentru Saul, pentru-că °l'amū
lepédātū din domnirea preste Israelū? "Imple
cornulū teū cu oleiū, și mergi, că te voi
trāmete la Ișai, Betlehemitulū, că °mī-amū
alesū unulū d'între fiiī seī de rege. Și Sa- 2
muel dise: Cumū să mă ducū? Indată-ce

1 Vers. 3. 15.	Cap. 16. 1.	u Vers. 13.	8. 9.	b Esod. 23. 2.	1 Reg. 11. 31.	Veđi Judc. 1.	Capitū 16.
m Vers. 25.	q Ios. 15. 55.	v Vers. 15.	y Ecel. 5. 1.	Prov. 29. 25.	f Num. 23. 19.	7.	a Cap. 15. 35.
Fac. 6. 8. 7.	r Fac. 14. 19.	z Ps. 50. 8. 9.	Osea 6. 6.	Isa. 51. 12. 13.	Ezec. 24. 14.	i Cap. 11. 4.	b Cap. 15. 28.
2 Sam. 24. 16.	s Judc. 17. 2.	Prov. 21. 3.	Mat. 5. 24. &	c Veđi Cap. 2.	2 Tim. 2. 13.	j Veđi Cap. 19.	c Cap. 9. 16.
a Ios. 22. 16.	t Rut. 3. 10.	Isa. 1. 11. 12.	9. 13. & 12. 7.	30.	Tit. 1. 2.	24.	d Reg. 9. 1.
1 Reg. 9. 6.	s Vers. 9. 21.	13, 16, 17.	Marc. 12. 33.	d Veđi 1 Reg.	g Ioan 5. 44. &	k Vers. 11.	d Ps. 78. 70. &
o Cap. 13. 13.	Fac. 3. 12.	Ier. 7. 22. 23.	s Cap. 13. 14.	11. 20.	12. 43.	Cap. 16. 1.	89. 19. 20.
Vers. 3. 9.	Prov. 28. 13.	Mic. 6. 8. 7. 8.	a Veđi 2 Sam.	e Cap. 28. 17.	h Esod. 17. 11.	i Vers. 11.	2 Reg. 9. 1.
p Vers. 35.	t Cap. 9. 21.	Ebr. 10. 6. 7.	12. 13.	18.	Num. 14. 45.	—	Fapt. 13. 22.

- Saulū va auzi de *acesta*, mă va perde. Și Iehova *disese*: Unū vițelū iē cu tine, și *di*:
 3 *Ca să sacrificiū eū lui Iehova amū venitū.*
 3 Și *chiāmă* pre Ișai la sacrificiū, și *eu* 'ți voi spune ce ai să faci, și *tu-mi* vei unge pre *celū* ce-ți voi spune.
 4 Și Samuelū făcu ceea ce Iehova *disese*: și se duse la Betū-Lehemū; și bătrânii cetății 'i eșiră înainte *trmurându*; și ei *diseră*: 'Pace *este* venirea ta? Și elū *respunse*: Pace! ca să sacrificiū lui Iehova amū venitū; *sânțiți-vē*, și veniți cu mine la sacrificiū. Și elū *sânți* și pre Ișai și cu fiil sei; și-i *chiāmă* la sacrificiū.
 6 Și cândū ei intraū, *vedēndū* elū pre *Eliabū*, 'și *disese*: De sigurū unsulū lui Iehova *este* înaintea lui. Și Iehova *disese* lui Samuelū: Nu căuta la *fața* lui, nici la înălțimea staturē lui; că eū pre acesta l'amū lepēdatū; *că Iehova nu se uită*, cumū se uită omulū; omulū *se uită* la ochi, *erū* Iehova se uită la *ânimă*. Și Ișai *chiāmă* pre *Abinadabū*, și-lū trecu înaintea lui Samuelū; și Samuelū *disese*: Nici pre acesta nu l'a alesū Iehova. Și Ișai trecu pre *Șamma*; și elū *disese*: Nici pre acesta nu l'a alesū Iehova. Și așa Ișai trecu pre cei șapte fiil ai sei d'înaintea lui Samuelū; și Samuelū *disese* lui Ișai: Nici pre acestia n'a alesū Iehova.
 11 Și Samuelū *disese* lui Ișai: Sūnt acestia toți fiil *tei*? Și elū *disese*: *A mai rămasū celū mai micū*, și *eccē*, elū pasce oile. Și Samuelū *disese* lui Ișai: 'Trămete să-lū aducă; că noi nu ne vomū pune la mēsă, până n' a veni aicea. Elū *trămese* deci să-lū aducă. Elū *era* *roșieticū*, cu ochi frumoși și *față frumōsă*. Și Iehova *disese*: Scōlă-te, unge-lū, că acesta *este*! Și Samuelū luă cornulū de oleiū, și *uns'a* pre elū in medioloculū fraților sei; și de atunci încolo *spiritulū* lui Iehova *veni* asupra lui Davidū. Și Samuelū se sculă și se duse la Rama.

Davidū cântă din citară înaintea lui Saulū.

- 14 Și *spiritulū* lui Iehova s'a depărtatū de la Saulū; și *unū spiritū* rău de la Iehova
 15 'lū muncia. Și *servi* lui Saulū *diseră* cătră d'însulū: *Eccē*, unū spiritū rău de la Iehova te *înpăimēntă*. Ordineze deci domnolū nostru, ca *servi* *tei*, *cari sūnt* *înaintea* ta, să caute unū bărbatū ce scie a cânta din citară, și cândū *spiritulū* celū rău de

la Dumneđeū va fi asupra ta, elū va *cânta* cu mâna sa, și-ți va fi bine. Și Saulū *disese* 17
 17 *servilorū sei*: Găsiți-mi, rogu-vē, unū bărbatū care scie a cânta bine, și aduceți-lū la mine. Și unulū din *servi* *respunse*, 18
 18 și *disese*: *Eccē*, amū *vedutū* unū fiū alū lui Ișai, Betlehemitulū, care scie a cânta, și *este*
 19 *vitēsū* *fōrte* și *resboinicū*, vorbesce bine, și *este* frumosū la chipū; și *Iehova este* cu d'însulū. Și Saulū *trămese* *ōmeni* la Ișai, 19
 19 și *disese*: Trămete-mi pre Davidū, fiulū *teū*, *care este* cu oile *tale*. Și Ișai *luă* unū asinū 20
 20 *încărcatū* cu pâne, unū foii de vinū, unū iedū, și *le* *trămese* prin Davidū, fiulū *seū*, lui Saulū. Și Davidū *veni* la Saulū, și *stătū* 21
 21 *înaintea* lui; și elū 'i plăcu *fōrte*, și-lū făcu purtătorulū armelorū sale. Și Saulū *tră* 22
 22 *mese* la Ișai, *dicēndū*: Remăie, rogu-te, Davidū la mine; că a aflatū *charū* in ochi mei. Și cândū *spiritulū* din Dumneđeū *venia* 23
 23 asupra lui Saulū, Davidū luă citară, și cânta cu mâna sa; și Saulū se *ușura*, și-i *era* bine, și *spiritulū* celū rău se depărta de la d'însulū.

Biruința lui Davidū asupra lui Goliatū, elū este iubitū de poporū.

SI Filistenii *adunară* oștirile lorū pentru 17
 17 *reshelū*, și se strinseră la *Șoco*, care *este* cetate a lui Iuda, și tabērāră între Șoco și Azeka, in Efesū-Dammimū. Și Saulū și 2
 2 *bărbații* lui Israelū se *adunară*, și *tabērāră* in Valea Stejarulū, și se rōnduiră in șiruri de bataiă asupra Filistenilorū. Și Filis- 3
 3 *tenii* stăteau pe muntele de d'încolo, și *Israelii* stăteau pe muntele de d'încōce, așa că valea *se afla* între d'îșii.

Și eșia din tabēra Filistenilorū unū *campionū*, alū *cărui* nume *era* *Goliatū* din *Gatū*; și înălțimea lui *era* de șese coți și o palmă. Și 4
 4 *coifū* de aramă *avea* pe capulū *seū*, și cu zale de solđi *era* *îmbrăcatū*, și greutatea zalei *era* de cinci mii sicli de aramă. Și *turiere* 6
 6 *de aramă* *avea* preste fluerele piciorilorū sale, și lance de aramă între umerele sale. Și *mânunchiulū* lancei sale *era* ca sululū 7
 7 *șesetorilorū*: și *ferulū* lancei sale *era* de șese sute sicli de *fer*; și purtătorū de *paveze* mergeaū înaintea lui. Și elū *sta*, și 8
 8 *striga* cătră rōndurile lui Israelū, și li *dicea*: De ce eșiți și vē rōnduiți de bataiă? Aū nu *sūnt* eū Filistēnū și voi *servi* ai lui Saulū? Alegeți-vi unū bărbatū, ca să se pogōre la mine. Dacă va *putē* să se lupte cu mine, 9

e Cap. 9. 12. & 20. 29.	k Cap. 17. 13. l 1 Reg. 12. 26.	17. 10. & 20. 12.	Cânt. 5. 10. v Așa Cap. 9. 17.	z Cap. 11. 6. & 18. 12. & 28. 15.	Vers. 21. 22. 1 Reg. 10. 8. c Vers. 23.	Cap. 17. 15, 34. g Veđi Cap. 10. 27. & 17. 18.	Capulū 17. a Cap. 13. 5.
f Esod. 4. 15. g Cap. 9. 16.	m Ps. 147. 10, 11. n Isa. 55. 8.	q Cap. 17. 13. r Cap. 17. 13.	x Cap. 10. 1. Pa. 89. 20.	Jude. 16. 20. Ps. 51. 11.	2 Reg. 3. 15. d Cap. 17. 32.	Fac. 43. 11. Prov. 18. 16.	b Ios. 15. 35.
h Cap. 21. 1. i 1 Reg. 2. 13.	o 2 Cor. 10. 7. p 1 Reg. 8. 39.	s Cap. 17. 12. t 2 Sam. 7. 8.	y Veđi Num. 27. 18. Jude. 11. 29. & 13. 25. & 14. 6.	a Jude. 9. 23. Cap. 18. 10. & 19. 9.	34, 35, 36. e Cap. 3. 19. & 18. 12. 14.	h Fac. 41. 46. i Reg. 10. 8. Prov. 22. 29.	c 2 Cron. 28. 18.
j Esod. 19. 10, 14.	1 Cron. 28. 9. Pa. 7. 9. Ier. 11. 20. &	u Cap. 17. 42.	Cap. 10. 6, 10.	b Fac. 41. 46. f Vers. 11.		i Vers. 14. 16.	d Ios. 11. 22. e 2 Sam. 21. 19.
							f Cap. 8. 17.

- și să măucidă, noi vom fi servi voii, dară de-lu voi întrece eu, și-lu voi uide, voi
 10 să fiți servii noștri, și să ^oserviți noii. Și Filisténulă dîse: Eu ^adefaimă astă-dî rîndurile lui Israel: dați-mi un bărbat, ca
 11 să ne luptăm împreună. Și auzînd Saul și totu Israelu cuvintele acestui Filistenu, se uimiră și se temură forțe.
 12 Și Davidu era ⁱfiul unui ^jEfraitenu din Betlehemul lui Iuda, cu numele Ișai, care avea ^koptu fi. Și acesta in zilele lui Saulu era bîtrănu, ajuns la *trepta* bărbatilor *celor* mai onorați. Și cei trei fi mai mari ai lui Ișai se duseră după Saulu la resbelu; și ^lnumile celor trei fi, ce merseră la resbelu, erau: Eliab, anteu-născutul; cel alu dîoilea Abinadabu, și cel alu treilea
 14 Șamma. Eră Davidu era cel mai micu; și cei trei mai mari mergeau după Saulu.
 15 Și Davidu se duse, și se întorse de la Saulu, ^mca să pască oile părintelui se în Betu-
 16 Lehemu. Și Filistenu se apropia *în totă* demăneța și sêra, infăciășându-se patru-deci de zile.
 17 Și Ișai dîse lui Davidu, fiul se: Ie acum pentru frații tei acestă efa de grăunțe prăjite, și aceste de ce pâni, și du-le cu grăbire in taberă la frații tei; Și aceste de ce cașuri du-le mai marelui din mialor. Și ⁿîntrebă despre sănătatea fraților tei, și adă dovédă de la d'însii.
 19 Și Saulu și ei și toți bărbatii lui Israelu erau in Valea Stejarului, luptându-se cu Filistenii. Și Davidu se sculă de demăneță, incredință oile păzitorului, și luă *lucrurile*, și se duse, cum ^oordinase Ișai. Și elu veni la întăritura carlor, și oștirea eșia să se rînduască de bătaia, și ei aruncă strigăte de resbelu. Și Israelii și Filistenii se rînduiră de bătaia, oste cătră
 21 oste. Și Davidu se descărca de sarcinele ce erau pe elu, și le lăsă in mîna celui ce pîzia sarcinele, și alergă la locul de luptă; și ajungendu, întrebă pre frații se de sănătate. Și vorbindu elu cu ei, ecce, se infăciășă campionul Goliatu, Filistenu din Gat, din oștirea Filistenilor, și rosti ^paceleși cuvinte *de altă dată*; și Davidu le
 24 auzi. Și toți bărbatii lui Israelu vedendu pre acestu bărbat, fugiau de d'inaintea lui, și se temeau forțe.
 25 Și bărbatii lui Israelu dîseră: Vedut'ati pre acestu bărbat care s'a infăciășatu? Ca să defaime pre Israelu elu s'a infăciășatu. Și va fi, că bărbatul care-lu va uide, pre

acela regele 'lu va înavuți cu mari avuți, și ^qva da pre feta sa de femeă, și casa părintelui se o va scuti in Israelu.

Și Davidu întrebă pre bărbatii, cari stătea lungă d'insul, dîcendu: Ce se va face omului, care va uide pre Filistenu acesta și va depărta ^rocara de deasupra lui Israelu? Că cine ^sacestu Filistenu ^tnecircumcisu, ca să ^udefaime oștirea Dumnezeului ^vcelui viu! Și poporul ^wî respunse in același chipu, dîcendu: ^xAșa se va face bărbatului, care-lu va uide.

Și Eliabu, fratele se cel mai mare, auzindu-lu vorbindu cu bărbatii, ^yse aprinse de mânia asupra lui Davidu, și dîse: De ce te-ai pogoritu? Și cui ai incredințatu tu in pustiu puținele *noștre* oi? Eu cunosc mândria ta și reutatea animei tale, că tu te-ai pogoritu să veți lupta. Și Davidu dîse: Ce am făcutu acum? ^zaceste ^{aa}să numai vorbe. Și elu se întorse de la d'insul cătră unu altulu, și ^{ab}vorbi aceleși cuvinte; și poporul ^{ac}î respunse ca și anteași dată. Și se auziră cuvintele, pre cari le-a vorbitu Davidu, și s'au spusu lui Saulu; și elu ^{ad}lu chiâmă.

Și Davidu dîse lui Saulu: ^{ae}Nimeni să nu-î tremure ânima de el! ^{af}servulu teu va merge și se va lupta cu acestu Filistenu. Și Saulu dîse lui Davidu: ^{ag}Tu nu vei pute să mergi asupra Filistenui acestuia, ca să te lupti cu d'insul, că tu ^{ah}esci tîneru, și elu unu bărbat de resbelu din tînereta sa. Și Davidu dîse lui Saulu: Servulu teu păscea oile părintelui se, cându veniră unu leu și unu ursu, și răpiră unu mnelu din turmă; Și eu eșit'am după d'insul, l'am lovit, și ^{ai}l'am scăpatu din gura lui, și cându se sculă asupra mea, apucatu-l'am de falcă, lovitul-l'am, și l'am ucisu. Și pre leu și pre ursu i-a ucisu servulu teu; și acestu Filistenu necircumcisu va fi ca unulu dintr'însii; că a defăimat oștirea Dumnezeului celui viu. Și Davidu mai dîse: ^{aj}Iehova care m'a scăpatu din ghêrele leului și din labele ursului, mă va scăpa și din mîna Filistenui acestuia. Și Saulu dîse lui Davidu: Du-te, și ^{ak}Iehova să fie cu tine.

Și Saulu îmbracă pre Davidu cu vestmintele sale, puse coifu de aramă pe capulu lui, și-lu îmbracă cu zale. Și Davidu încise sabia sa preste vestmintele sale, și se ncerca să âmble, că elu nu era deprinsu cu ele. Și Davidu dîse lui Saulu: Nu pot să âmblu cu aceste, că nu sînt deprinsu.

g Cap. 11. 1.
h Vers. 26.
i Sam. 21. 21.
j Vers. 58.
k Rut 4. 22.
l Cap. 16. 1, 18.

j Fac. 35. 19.
k Cap. 16. 10.
l 11.
m Vezi 1 Cron. 2. 13, 14, 15.
n Cap. 16. 8, 9.

9.
1 Cron. 2. 13.
m Cap. 16. 19.
n Cap. 37. 14.
o Vers. 8.
p Ios. 15. 16.

q Cap. 11. 2.
r Cap. 14. 6.
s Vers. 10.
t Deut. 5. 26.
u Vers. 25.

v Fac. 37. 4, 8, 11.
w Mat. 10. 36.
x Vers. 17.
y Vers. 26, 27.

z Deut. 20. 1, 3.
aa Cap. 16. 18.
ab Vezi Num. 13. 31.
ac Deut. 9. 2.

c Ps. 18. 16, 17.
d 63. 7. & 77.
e 11.
f Cor. 1. 10.

g Tim. 4. 17.
h 18.
i Cap. 30. 13.
j 1 Cron. 22. 11, 16.

40 Deci Davidū le depărtă de pe elū. Și elū luă toégulū seū in mână sa, și-și alese cinci petre netede din pērēū, și le puse in gluga sa de păstoriū, in sacū, și in mână luă 41 praștia, și se apropiă de Filistēnū. Și Filistēnū se apropiă totū mai multū de Davidū, și purtătorulū pavezei sale înaintea lui.

42 Și Filistēnū uitându-se, și vedēndū pre Davidū, 'lū *desprețui; că elū era tēnērū, 43 /roșieticū și frumosū la față. Și Filistēnū dīse lui Davidū: 'Aū cāne sūnt eū, de vī tu asupră-mī cu toege? Și Filistēnū blăstemă pre Davidū de deī seī. Și Filistēnū 44 *dīse lui Davidū: Vino la mine, și voiū da carnea ta paserilorū ceriulū și fērelorū câmpulū.

45 Și Davidū dīse Filistēnului: Tu vī asupra mea cu sabiă, lance și paveze, 'dară eū vinū asupra ta in numele lui Iehova Sabaoțū, Dumneđeulū oștirilorū lui Israelū, 46 pre care tu l'ai 'defăimatū. In ȝiūa aceaste va da Iehova in mână mea, te voiū lovi, și-ți voiū rădica capulū, și voiū da astă-ȝi 47 *stērvurile oștei Filistenilorū paserilorū ceriulū și fērelorū pāmēntulū; și 'va cunōsce totū pāmēntulū, că Israelū are Dumneđeū. 48 Și totă acēstă adunare va cunōsce, că nu prin sabiă, nici *prin lance mēntuesce Iehova; 49 că "alū lui Iehova este resbelulū, și elū vē va da in mânele nōstre.

48 Și cândū Filistēnū se sculă, și merse și se apropiă spre intimpinarea lui Davidū, Davidū se grăbi, și alergă la loculū de luptă 49 spre intimpinarea Filistēnului. Și Davidū viri mână sa in glugă, și luă de acolo o pētră, o aruncă cu praștia, și lovi pre Filistēnū in frunte; și pētra se infipse in fruntea lui, și elū cădu cu fața la pāmēntū. 50 Așa *invinse Davidū pre Filistēnū cu praștia și cu pētra, și lovi pre Filistēnū, și-lū ucise, fără ca să fie sabiă in mână lui Davidū. 51 Și Davidū alergă, stātu lūngă Filistēnū, luă sabia lui, o scōse din tēcă, și-lū ucise, și-i tăiă capulū cu d'insa.

52 Și Filistenii vedēndū că a muritū campionulū lorū, *fugiră. Și bărbații lui Israelū și ai lui Iuda se sculară, înălțară strigătū de bucuriă, și urmăriră pre Filistenii până in vale și până la porțele Ekronului; și cădură răniții Filistenilorū pe calea 'Šaarimului până 53 la Gatū și până la Ekronū. Și fiiū lui Israelū se întōrseră din urmărirea Filistenilorū, și 54 prădară taberele lorū. Și Davidū luă capulū

Filistēnului, și-lū duse la Ierusalimū; și armele sale le puse in cortulū seū.

55 Și Saulū vedēndū pre Davidū eșindū spre intimpinarea Filistēnului, dīse lui Abnerū, mai marele oștirei: 'Alū cui este acestū tēnērū, Abnerē? Și Abnerū dīse: Viū este sufletulū teū, rege, de sciū. Și regele dīse: 56 Întrēbă tu alū cui fiū este tēnērulū acesta? Și Davidū intorcēndu-se după uciderea Filistēnului, Abnerū 'lū aduse înaintea lui Saulū *cu capulū Filistēnului in mână lui. 57 Și Saulū dīse cătră d'insulū: Alū cui ești tu, tēnērē? și Davidū dīse: 'Fiulū servulū teū Ișai, Betlehemitenulū, sūnt.

58 Și sfârșindū elū de vorbitū cu Saulū, *sufletulū lui Ionatanū se lipi de sufletulū lui Davidū, *și Ionatanū 'lū iubiă ca pre sufletulū seū. 18 Și Saulū 'lū luă pre elū in ȝiūa aceea, *și nu-lū lăsă să se mai întōrcă a casă la părintele seū. Și Ionatanū făcu legāmēntū cu Davidū; căci 'lū iubiă ca pre sufletulū seū. Și Ionatanū desbracă 2 mantia, ce era pe elū, și o dădu lui Davidū, și cu vestimintele sale până și sabia sa, arculū seū și cingētoarea sa. 3

4 Și Davidū eșia, și orī-incotro Saulū 'lū trāmetea, era norocitū; și Saulū 'lū puse preste bărbații de resbelū. Și elū plăcu la totū poporulū și chiarū și servilorū lui Saulū. 5 Și cândū veniaū ei, Davidū intorcēndu-se de la invingerea Filistenilorū, *femeele eșiră din tōte cetățile lui Israelū, cântândū și dāntuindū, spre a intimpina pre regele Saulū, cu timpane, cu alăute și cu tricōrde. 6

7 Și femeele *respundeaū una alteia, cântândū și ȝicēndū:

/Saulū a bătutū pre miile sale,

Ėrū Davidū miriadele sale.

8 Și Saulū se aprinse de mânia fōrte, și acestū cuvēntū 'i *desplăcu, și elū dīse: Lui Davidū 'i daū miriade, și mie-mī daū mi; numai *regatulū 'i mai lipsește. Și Saulū 9 privi pre Davidū cu ochi pismași din ȝiūa aceea incolo.

Saulū pismuesce pre Davidū și caută viețā lui.

10 Și de a dūoa ȝi veni *spiritulū celū răū de la Dumneđeū asupra lui Saulū, 'și elū se înfură in meșloculū casei sale; și Davidū cântă cu mână sa, ca și in cele-l-alte dile; *și Saulū avea lance in mână. Și Saulū 'aruncă 11 lancea, și dīse; Voiū pironi pre Davidū in pārete; dară Davidū scāpă de d'înaintea lui de dūoē orī.

e Ps. 123. 3. 4. h 1 Reg. 20. 10. j Vers. 10. Osea 1. 7.
1 Cor. 1. 27. 11. k Deut. 28. 26. Zech. 4. 6.
28. i 2 Sam. 23. 33. l Ios. 4. 24. n 2 Cron. 20. 15.
f Cap. 16. 12. 35. 1 Reg. 8. 43. o Cap. 21. 9.
g Cap. 24. 14. Ps. 124. 8. & 18. 36. Vedī Judec. 3.
2 Sam. 3. 8. & 125. 1. 2 Reg. 19. 19. 31. & 15. 15.
9. 8. & 16. 9. 2 Cor. 10. 4. 2 Sam. 23. 21.
2 Reg. 8. 15. Ebr. 11. 33. 34. m Ps. 44. 6. 7. p Ebr. 11. 34.

q Ios. 15. 36. r Vedī Cap. 16. 21. 22. s Vers. 54. t Vers. 12. Capulū 18. a Fac. 44. 30.

b Cap. 19. 2. & 20. 17. c Cap. 21. 11. & 29. 5. d Eod. 15. 20. Judec. 11. 34. e Eod. 15. 21. f Cap. 21. 11. & 29. 5. g Eccl. 4. 4. h Cap. 15. 28. i Cap. 16. 14. j Cap. 19. 24.

1 Reg. 18. 29. Fapt. 16. 16. k Cap. 19. 9. l Cap. 19. 10. & 20. 33. Prov. 27. 4.

12 Și Saul se ^atemea de David: că ^aIehova
era cu d'însul, éru de la Saul se ^adepăr-
13 tase. Și Saul ^ală depărtă de la sine, și-l
puse mai mare preste o mie: și ^ael ^aeșea și
14 intra înaintea poporului. Și David ^aera no-
roci în toate căile sale, și ^aIehova ^aera cu
15 d'însul. Și Saul ^avădându, că el ^aera no-
roci în forțe, se temu de el. Și ^atotu Is-
16 raelul și Iuda iubia pre David, că el ^aeșea
și intra înaintea lor.

17 Și Saul ^adisese lui David: Éccă, Merabū,
fîca mea cea mai mare, ^aîți voi da-o de
femea, numai să fii vitésu, și să porți ^are-
belele lui Iehova; că Saul ^agândia *întru sine*:
18 ^a"Să nu fie mîna mea pe el, ci mîna Filiste-
nilor să fie pe el. Și David ^adisese lui
Saul: ^a"Cine *sînt* eu? Ce *este* viața mea și
19 familia părintelui meu în Israel, ca să fiu
ginere regelui? Dară cându pre Merabū,
fêta lui Saul, trebuia să o dea lui David, ea
fu dată de femea lui ^aAdrielū, ^aMeholaténulū.

20 ^aȘi Micalū, fêta lui Saul, iubia pre Da-
vid. Acesta s'a spus lui Saul, și lucrul ^aîi
21 era plăcut. Și Saul ^adisese: ^aÎți voi da-o,
ca ea să-î fie ^acursă, și ^amîna Filistenilor
să fie pe el. Și Saul ^adisese lui Da-
vid: Prin *una din* aminduoă să-mi fii mie
22 ^aastă-^ași genere. Și Saul ^aordină servilor
se: Vorbiți lui David în ascuns, ^adicându:
Éccă, regele e cu bună plecare pentru tine,
și toți servii se te iubesc; și acum ^afi
23 ginere regelui. Și servii lui Saul vorbiră
în urechile lui David cuvintele aceste,
și David ^adisese: Aū este ușor în ochii
vostri a fi ginere regelui? că eu *sînt* om
24 sarac și fără nume. Și servii lui Saul
îi spuseră, ^adicându: Aceste cuvinte a vor-
25 bitu David. Și Saul ^adisese: Așa dicit
lui David: Regele nu dorește ^adaruri de
nuntă, ci o sută de prepuțuri de ale Fi-
listenilor, ca regele să-și ^aresbune asupra
neamicilor se. Dară Saul ^aavea de scop
să facă pre David să cadă în mîna Filiste-
26 nilor. Și servii se spuseră aceste cuvinte
lui David; și lucrul plăcu lui David, de
a fi ginere regelui. Și încă ^așilele nu se
27 împliniseră, Și David se sculă, și se duse,
el și ^aômenii se, și bătă între Filistenii
duoă sute de inși, și ^aDavid aduse prepu-
țurile lor, și le dădu în număr deplin
regelui, pentru-ca să fie ginere regelui; și
Saul ^aîi dădu pre Micalū, fîca sa, de femea.
28 Și Saul ^avădu că cunoscă că Iehova ^aera cu
David, și Micalū, fîca lui Saul, ^ală iubia.

Și Saul se temu de David și mai mult 29
decât mai ^anainte; și Saul ^aera neamic lui
David totu-dé-una. Atuncea mai marii Fi- 30
listenilor ^aeșiră *la luptă*; și de câte ori
eșiră, David ^aera ^amai norocit decât toți
servii lui Saul, și numele se era forțe
prețuit.

Și Saul ^adisese lui Ionatanū, fiul se, și 19
tuturorū servilor se, ca să omore pre
David; Dară Ionatanū, fiul lui Saul, 2
^aiubia pre David forțe. Și Ionatanū spuse lui
David, ^adicându: Părintele meu Saul caută
să te omore; acum deci păzesce-te până
demănătă, și ședî tînuit, și ascunde-te;
Și eu voi eși, și voi sta lungă părintele 3
meu în câmpul în care *vei fi*, și voi vorbi
părintelui meu de tine, și de voi descoperi
ce-va, ^aîți voi spune.

Și Ionatanū ^avorbi bine de David cătră 4
Saul, părintele se, și ^adisese cătră d'însul:
Să nu ^apecătuescă regele contra servului se
David, că el n'a pecătuit ție, și faptele
sale *sînt* forțe de folos pentru tine. Că 5
el ^ași luă ^aviața în mîna, și ^abătă pre Fili-
stenū, și ^aIehova ^afăcutu mîntuire mare
în totu Israelul. Tu ai vădu, și te-ai bu-
curat; ^ade ce dară voiesci a ^apecătui contra
sîngelui nevinovat, și să omori pre Da-
vid fără cuvînt. Și Saul ^aascultă de vócea 6
lui Ionatanū, și Saul jură: Viū *este* Iehova,
el nu va muri! Și Ionatanū ^achiamă pre 7
David, și Ionatanū ^aspuse toate cuvintele
aceste; și Ionatanū aduse pre David la
Saul, și el fu înaintea lui ^aca mai ^anainte.

Și resbelul urmă, și David ^aeși, și se 8
luptă cu Filistenii, și făcu între ei ucidere
mare, și ei fugiră de d'întea lui.

*David scapă de Saul, și fuge la Samuelū
în Rama.*

Și ^aspiritul cel rău de la Iehova veni 9
asupra lui Saul, cându el ^aședea în casa
sa cu lancea în mîna sa, și David ^acînta
cu mîna. Și Saul ^acăuta a pironi cu lan- 10
cea pre David de părete, dară el ^ascăpă
de d'întea lui Saul, care isbi lancea
în părete. Și David ^afugi, și ^ascăpă în a-
cea nópte. ^aȘi Saul ^atrămise ômenii în casa 11
lui David, ca să-l pîndescă, și să-l o-
more demănătă; dară Micalū, femea lui
David, ^aîi spuse *acesta*, și ^adisese: De nu
vei scăpa viața ta în nóptea *acesta*, mîne
vei fi ^anorit. Și Micalū ^apogori pre David 12
pe ferestră, și el se duse, fugi și scăpă.

^a Vers. 15. 29.
^a Cap. 16. 13.
18.
^a Cap. 16. 14. &
28. 15.
^a Vers. 16.
Num. 27. 17.
3 Sam. 6. 2.

^a Fac. 39. 2, 3.
23.
Ios. 6. 27.
^a Vers. 5.
^a Cap. 17. 25.
^a Num. 32. 30.
27. 29.
Cap. 25. 28.

^a Vers. 21. 25.
2. Sam. 12. 9.
^a Veđi vers. 23.
Cap. 9. 21.
2 Sam. 7. 18.
2 Sam. 21. 8.
y Jude. 7. 22.
z Vers. 28.

^a Esod. 10. 7.
^a Vers. 17.
^a Veđi vers. 26.
^a Fac. 34. 12.
Esod. 22. 17.
^a Cap. 14. 24.
^a Vers. 17.
^a Veđi vers. 21.

^a Vers. 13.
^a 2 Sam. 3. 14.
^a 2 Sam. 11. 1.
^a Vers. 5.
—
Cap. 19.
^a Cap. 18. 1.

^a Prov. 31. 8, 9.
^a Fac. 42. 22.
^a Ps. 35. 12. &
109. 5.
Prov. 17. 13.
Ier. 18. 20.
^a Jude. 9. 17. &
12. 3.

Cap. 28. 21.
Ps. 119. 109.
^a Cap. 17. 49.
50.
^a Cap. 11. 13.
1 Cron. 11. 14.
^a Cap. 29. 32.
^a Mat. 27. 4.

^a Cap. 16. 21. &
18. 2. 13.
^a Cap. 16. 14. &
18. 10. 11.
^a Ps. 69. tîdu.
^a Așa Ios. 3. 15.
Fapt. 9. 24, 25.

- 13 Și Micalū luă unū chipū, și-l^u puse in patū, și puse o perină de *pêrū* de capră la capulū seū, și-l^u acoperi cu unū vestmētū.
- 14 Și cândū Saulū trāmesese ômenī ca să iee pre Davidū, ea diše: Elū *este* bolnavū. Și Saulū trāmesese *eră-și* ômenī, ca să vėdă pre Davidū, dicēdu-li: Duceți-lū in patū la mine, ca să-lū omorū. Și trāmeșiī sosindū, 15 16 17 *pêrū* de capră la capulū lui. Și Saulū diše cătră Micalū: Pentru-ce m'ai incelatū astūfelū, și ai lāsātū pre neamiculū meū să scape? Și diše Micalū lui Saulū: Elū mi-a dișū: Lasă-mē să mē ducū; " pentru ce să te omorū.
- 18 Și Davidū fugi și scāpă, și veni la Samuelū in Rama, și-i spuse tōte cāte i-a făcutū Saulū; și elū se duse cu Samuelū, și locuiră in Naiotū. Și s'a spusū lui Saulū, dicēdu: Eccē, Davidū *este* la Naiotū in Rama. Și " Saulū trāmesese ômenī, ca să iee pre Davidū. "Și cândū ei vėdură adunarea profetilorū, cari profetiaū, și pre Samuelū stāndū ca mai mare intre ei, spiritulū lui Dumneḡeu veni asupra trāmeșilorū lui Saulū, și " profetiră și acestia. Și spunēdu-se acēsta lui Saulū, elū trāmesese alți ômenī, și profetiră și acestia. Și Saulū mai trāmesese unū alū treilea rōndū de ômenī, și profetiră și acestia. Atuncea se duse și elū însuși la Rama. Și ajungēdu la grōpa cea mare, care *este* in Secu, elū intrebă și diše: Unde *sunt* Samuelū și Davidū? și-i s'a respunsū: Eccē *sunt* la Naiotū in Rama. Și elū se duse la Naiotū in Rama; și veni " spiritulū lui Dumneḡeu și asupra lui, și a mersū profetindū până ce ajunse la Naiotū in Rama. Și " desbracă și elū vestmintele sale, și profeti și elū inaintea lui Samuelū, și șeḡu " golū tōtă ḡiua aceea și tōtă nōptea aceea. De aceea di-seră: "Aū și Saulū *este* intre profeti?

Amiciția și legământulū intre Davidū și Ionatanū.

- 20 **S**I Davidū fugindū din Naiotū din Rama, veni la Ionatanū, și-i diše: Ce amū făcutū? Care *este* vina mea? Și care *este* păcatulū meū inaintea părintelui teū, ca elū să caute viēta mea? Și elū i diše: Ferescă Dumneḡeu, tu nu vei muri! Eccē, părintele meū nu face nici unū lucru mare seū micū, fără să mi-lū descopere, și pentru-ce părintele meū arū ascunde acēsta de mine? Nu *este așa*? Și Davidū se jură încă odată, și diše: Părintele teū scie pre

bine, că amū aflatū charū in ochiī teī, și elū a dișū: Acēsta să nu sciă Ionatanū, ca să nu se intristeze. Inse, viū *este* Iehova, și viū *este* sufletulū teū, nu-ī decâtū unū pasū intre mine și mōrte. Și Ionatanū diše lui Davidū: Ce doresci ca să facū? și-ți voiū face ție.

Și Davidū diše lui Ionatanū: Eccē, māne *este* " luna nouă, și eū trebue să ședū cu regele la māncare; dară tu dă-mī voiā să mē ducū și să mē " ascundū pe câmpū până in sēra a treia. Dacă părintele teū va întreba de mine, tu să ḡici: Davidū se ceru de la mine ca să se repedă " la Betū-Lehemū, cetatea sa; căci acolo *este* pentru totū nēmūlū sacrificiū de anū. " De va ḡice: Bine; bine va fi servulū teū; érū de se va mânia, să sciī, că " rēulū s'a hotăritū de d'insulū. " Fă milă cu servulū teū, că " in legământulū lui Iehova ai primitū pre servulū teū cu tine. Dară " de *este* vre-o vină in mine, omōră-mē tu însuși; de ce m'ai duce tu la părintele teū.

Și Ionatanū diše: Să te ferescă Dumneḡeu! căci de ași sci că s'a hotăritū de la părintele meū asupra-ți nenorocire, ôre nu ași spune-o ție?

Și Davidū diše lui Ionatanū: Cine-mī va spune, dacă părintele teū va respunde ție ce-va aspru? Și Ionatanū diše lui Davidū: Vino, și să eșimū la câmpū! și ei eșiră amindūoi la câmpū. Și Ionatanū diše lui Davidū: Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū—cândū voiū fi cercatū pre părintele meū māne pe timpulū acesta, seū poimāne, și de va ḡandi bine despre Davidū, și de nu voiū trāmete la tine, ca să-ți descoperū acēsta ție, " Așa să facă Iehova lui Ionatanū și încă mai multū! Dară și de va plăcé părintelui meū, ca să-ți facă vr'unū rēū, și acēsta voiū descoperi ție, " ți voiū da drumulū, și te vei duce in pace; și " Iehova va fi cu tine, dupre cumū a fostū cu părintele meū. Și de voiū mai trăi, ôre arēta-vei cătră mine mila lui Iehova, ca să nu morū? Să nu " tragi mila ta de la casa mea nici odată, chiarū cândū Iehova va fi stērpitū pre toți neamicii lui Davidū de pe fața pāmētului. Și Ionatanū făcu legământū cu 16 casa lui Davidū, și diše: " Să cēră Iehova acēsta din māna neamicilorū lui Davidū. Și Ionatanū mai făcu pre Davidū să jure pe iubirea sa de d'insulū; " căci ca pre sufletulū seū lū iubia pre elū.

Și Ionatanū i diše: " Māne *este* lună nouă, 18

m 2 Sam. 2. 22.
n Veḡi Ioan 7.
33, 45, etc.
o Cap. 10. 5. 6.
1 Cor. 14. 3,
24, 25.

p Num. 11. 25.
q Cap. 10. 10.
r Isa. 20. 2.
s Mic. 1. 8.
Veḡi 2 Sam.

6. 14, 20.
t Cap. 10. 11.
—
Capitlū 20.
a Num. 10. 10.

& 28. 11.
b Cap. 19. 2.
c Cap. 16. 4.
d Veḡi Deut. 1.
23.
2 Sam. 17. 4.

e Cap. 25. 17.
Est. 7. 7.
f Ios. 2. 14.
g Vers. 16.
Cap. 18. 3. &
25. 18.

h 2 Sam. 14. 32.
i Rut. 1. 17.
j Ios. 1. 5.
Cap. 17. 37.
1 Cron. 22. 11,
16.

k 2 Sam. 9. 1,
3, 7. & 21. 7.
l Cap. 25. 22.
Veḡi Cap. 31.
2.

2 Sam. 4. 7.
& 21. 8.
m Cap. 18. 1.
n Vers. 5.

și lipsa ta se va băga în sémă; că locul
19 te u va fi deșert. A treia și coboră-te cu
grăbire, ca să ajungi la °locul, unde erai
ascuns în ziua acelei întâmplări, și șezi
20 lângă pētra Ezelū. Și voi arunca trei să-
geți în laturea ei, ca și când ai lovi la
21 țintă. Și eecē, voi trimete servul, di-
cēndu: Du-te, găsește săgețele! de voi
dice servului: Eecē, săgețele sūnt d'incōce
de tine, iē-le; atunci să vii; că este pace
ție, și nimic de temut, °viu este Iehova;
22 Dară de voi dice tēnerului așa: Eecē, să-
gețele sūnt d'incolo de tine; du-te, că Ie-
hova te trimete. Cātū pentru °cuvēntul,
23 pre care l'am vorbit noi, eū și tu, eecē,
Iehova va fi martur între mine și tine în
etern.

24 Și David se ascunse pe câmp, și când
sosi lună nouă, regele se puse la mēșă să măn-
25 nance. Și regele șed pe scaunul său ca
în celelalte dăți, în scaunul de lângă
părete; și Ionatan se sculă, și Abner șed
26 lângă Saul, dară locul lui David era
deșert. Și Saul nu dise nimic în ziua
aceea, că el cugeta: Este o întâmplare,
el nu este curat; de sigur el nu este
curat.

27 Și în ziua a doua a unei noue, în a doua
di, locul lui David fiind deșert, Saul dise
cătră fiul său Ionatan: De ce n'a venit
28 fiul lui Ișai la mēșă și er și astăzi. Și
Ionatan °respunse lui Saul: David s'a
cerut de la mine până la Betū-Lehem.
29 Că el dise: Rogu-te, dă-mi drumul, că este
un sacrificiu al nēmului nostru în cetate,
și fratele meu mi-a ordinar să mē afl
acolo. Și acum, de am aflat char în
ochii tei, rogu-te, dă-mi drumul, ca să ved
pre frații mei. De aceea n'a venit la mēșă
regelui.

30 Și mânia lui Saul se aprinse asupra lui
Ionatan, și el dise cătră d'insul; Fiu
de femeă rea și neascultător! aū nu ști
eū, că ți-ai ales pre fiul lui Ișai spre
rușinea ta, și spre rușinea golicūnei mumei
tale? Căci cātū va trăi fiul lui Ișai pe
31 pământ, nu vei fi tare nici tu nici regatul
teu. Și acum trimete, și-lu adă la mine,
32 că el este fiu al morței. Și Ionatan re-
spunse părintelui său Saul, dicēdu-i: De
33 ce să mōră? Ce a făcut? Și Saul °aruncă
lancea după d'insul, spre a-lu ucide; °și
Ionatan cunoscu că hotărit este părintele
34 său să omōre pre David. Și așa Ionatan
se sculă de la mēșă plin de mânia, și nu
măncă bucate în ziua a doua a unei nūoe;

că era intristat pentru David, și pentru
că părintele său l'a rușinat.

35 Și a doua di Ionatan eși la câmp la
timpul hotărit cu David, și un copil
era cu d'insul; Și el dise copilului: A-
36 lērgă, găsește acum săgețele, pre cari le-
am aruncat. Și copilul alergă, și el
dădu drumul săgeței d'incolo de d'insul.
37 Și când copilul ajunse la locul săgeței,
pre care Ionatan o aruncă, Ionatan strigă
în urma copilului, și dise: Aū nu este să-
gēta d'incolo de tine? Și Ionatan mai
38 strigă copilului: Grăbește, iute! nu sta! și
copilul lui Ionatan adună săgețele, și veni
la domnul său. Și copilul nu scia ni-
39 mic; numai Ionatan și cu David sciau
lucrul acesta. Și Ionatan dădu armele
40 sale copilului ce era cu d'insul, și-i dise:
du-te, du-le în cetate.

41 Și când copilul se duse, David se
sculă din partea de mēșă-di, cădu cu fa-
ța la pământ, și se prosternu de trei ori, și
ei se sărutară unul pre altul, și plân-
seră amindoi, și David plânse mai mult.
42 Și Ionatan dise lui David: °Mergi în pace!
Ceea ce noi am jurat în numele lui Ie-
hova, dicēndu: Iehova să fie între seminția
mea și seminția ta, rămâne tare în etern.
Și el se sculă și se duse; și Ionatan veni
în cetate.

David fuge la Nob, și de acolo la Gat și în
pustiul lui Iuda.

SI David veni la Nob, la °Ahimelech, 21
preutul; și Ahimelech intimpină °cu
spaimă pre David, și-i dise: De ce eci
singer, și cu tine nimenea nu este? Și 2
David dise lui Ahimelech, preutul: Re-
gele o însărcinare mi-a dat, și a dis cătră
mine: Nimenea să nu scia nimic de ce
te trimet, și nici de ce ți-am ordinar;
și pre omeni i-am pus să ste la cutare
loc. Și acum ce ai la in-de-mână? Dă-mi 3
cinci pâni, se ce se va găsi. Și preutul
4 respunse lui David, și dise: Pâne comună
nu am la in-de-mână, ci numai °pâne sânti-
tă; °dōră numai dacă omeni tei s'au ferit
5 de femei. Și David respunse preutului, și-i
dise: Da, femeile aū fost depărtate de noi
de trei zile, de când am eșit; și °vasele
omenilor mei sūnt sante, și acēstă pâne este
ca și cea comună; inai cu sēmă că astăzi
din nou se sântesce, ca să se pună °in vase.
6 Și preutul °i dădu pâne sântită, că nu era
acolo altă pâne de cāt pânile de punere-
înainte, °cari s'au luat de d'inainte lui Ie-
hova, spre a pune pâne caldă, în ziua în

° Cap. 19. 2. r Lev. 7. 21. & Mat. 27. 33. z Cap. 1. 17.
p Ier. 4. 2. 15. 5, etc.. Luc. 23. 22. —
q Vers. 14, 15. ° Vers. 6. u Cap. 18. 11. Capul 21.
Vezi vers. 42. f Cap. 19. 5. v Vers. 7. a Cap. 14. 3.

b Cap. 16. 4. Mat. 12. 4. c 1 Thes. 4. 4. Marc. 2. 25, 26.
c Esod. 25. 30. d Esod. 19. 15. f Lev. 8. 26. Luc. 6. 3. 4.
Lev. 24. 5. Zech. 7. 3. g Mat. 12. 3. 4. h Lev. 24. 8. 9.

- 7 care s'a luatŭ *cea-l-altă*. Şi era acolo unul din servii lui Saulŭ, care in acea zi se oprise înaintea lui Iehova; şi numele lui *era* 'Doegŭ, Edomitulŭ, mai marele păstorilorŭ lui Saulŭ. Şi Davidŭ diŭse lui Ahimelechŭ: Nu ai aicea la in-de-mână lancea sŭu sabiă? Că nu amŭ luatŭ cu mine nici sabia mea nici armele mele; că însărcinarea regelui era grabnică. Şi preutulŭ diŭse: Sabia lui Goliatŭ Filistŭnului, pre care tu l'ai omoritu in 'Valea Stejarului, * *éccă, este învilită* in o pânŭetură in dosulŭ efodului: de voesci să o iei, iă-o, că nu *este* alta de câtŭ acŭsta aicea. Şi Davidŭ diŭse: Nu *este* alta asemenea ei, dă-mi-o.
- 10 Şi Davidŭ se sculă, şi fugi in diŭia aceea de d'inaintea lui Saulŭ, şi veni la Achişŭ, 11 regele Gatului. Şi 'servii lui Achişŭ 'i diŭseră: Aŭ nu *este* acesta Davidŭ, regele ţerei? Aŭ nu l'ai cântatŭ pre elŭ in chorŭ, diŭcŭndŭ: "Saulŭ a bătutŭ miile sale, şi Davidŭ 12 decile de miŭ ale sale? Şi Davidŭ "luă aceste cuvinte in ânimă, şi se temu fôrte de Achişŭ, regele Gatului. Şi "elŭ schimbă purtarea sa înaintea lorŭ, şi făcu pre nebunulŭ in meşilocolulŭ lorŭ; scriea pe uşele porŭtelorŭ, 14 şi lăsa să-i curgă balele pe barbă. Şi Achişŭ diŭse cŭtră servii sei: Éccă, voi vedeŭi că omulŭ este nebunŭ, de ce l'ai adusŭ la 15 mine? Amŭ eŭ lipsă de nebunŭ, de l'ai adusŭ pre acesta să nebunescă înaintea mea? *Cumŭ*, intra-va unulŭ ca acesta in casa mea?
- 22 **S**I Davidŭ plecă de acolo, şi "scăpă "in pescera Adulamŭ. Şi auŭdindŭ *de acŭsta* fraŭii lui şi totă casa părintelui sei, 2 se pogoriră acolo la d'insulŭ. Şi se adunară la d'insulŭ "toŭi cei in nevoiă şi toŭi cei ce aveau creditori, şi toŭi cei cu sufletulŭ amăritŭ, şi elŭ fu capulŭ lorŭ; şi ca la patru sute de inşi erau cu d'insulŭ.
- 3 Şi Davidŭ se duse de acolo la Miŭpe din Moabŭ, şi diŭse regelui Moabului: Rogu-te, lasă pre părintele meu şi pre muma mea să *ésă şi să fie* cu voi, până cândŭ voiŭ sci ce va face Dumneŭeu cu mine. Şi elŭ 'i aduse înaintea regelui Moabului, şi ei rămaseră cu d'insulŭ câtŭ timpŭ fu Davidŭ in întăritură.
- 5 Şi profetulŭ "Gadŭ diŭse lui Davidŭ: Nu şede in întăritură, ci du-te, şi intră in pământulŭ lui Iuda; şi Davidŭ se duse, şi intră in pădurea Haretŭ.

Saulŭ ucide pre preuŭiŭ din Nobŭ.

- 6 Şi Saulŭ auŭdi, că Davidŭ s'a aflatŭ, precumŭ şi ômenii *ce erau* cu d'insulŭ. (Saulŭ

şedeă atunci in Ghibea suptŭ stejarulŭ de pe înălŭtime, cu lancea sa in mână, şi toŭi servii sei stăteau înaintea lui). Şi diŭse Saulŭ servilorŭ sei, cari stăteau înaintea lui: Ascultaŭi acumŭ, Beniaminiŭilorŭ! Fiulŭ lui Işai vi va "da elŭ tuturorŭ ţărâne şi vii, şi vŭ va pune elŭ mai mari preste miŭ şi mai mari preste sute? Că voi toŭi v'aiŭ unitŭ 8 asupra mea; şi nimenea nu mi-a descoperitŭ că 'fiulŭ meu a făcutŭ *legământŭ* cu fiulŭ lui Işai; şi n'a fostŭ nimene d'intre voi care să se indure de mine, şi să-mi descopere, că fiulŭ meu a resculatŭ pre servulŭ meu asupra mea, ca să *mŭ pândescă*, cumŭ *se vede* astă-ŭi.

Atuncea response "Doegŭ Edomitulŭ, celŭ 9 aşedatŭ preste servii lui Saulŭ, şi diŭse: Eŭ amŭ vedutŭ pre fiulŭ lui Işai venindŭ la Nobŭ, la "Ahimelechŭ, fiulŭ lui 'Ahitubŭ: 'Şi 10 acesta intrebă pre Iehova pentru d'insulŭ, şi-i "dădu merinde, şi-i dădu şi sabia lui Goliatŭ, Filistŭnului.

Şi regele trămese, ca să chiăme pre A- 11 himelechŭ, fiulŭ lui Ahitubŭ, preutulŭ, şi totă casa părintelui sei, pre preuŭiŭ din Nobŭ, şi ei veniră toŭi la rege. Şi Saulŭ 12 diŭse: Ascultă acumŭ, fiulŭ lui Ahitubŭ! Şi acesta diŭse: Éccă-mŭ, domnulŭ meu! Şi Saulŭ 'i diŭse: De ce v'aiŭ unitŭ asupra 13 mea tu şi fiulŭ lui Işai, dându-i tu pâne şi sabiă, şi intrebândŭ pre Dumneŭeu pentru d'insulŭ, ca să se scôle asupra mea, şi să *mŭ pândescă*, cumŭ *elŭ face* astă-ŭi. Şi A- 14 himelechŭ response regelui, şi diŭse: Şi cine intre toŭi servii tei *este* ca Davidŭ, credinciosŭ ginere alŭ regelui, şi cu intrare in sfatulŭ teŭ, şi onoratŭ in casa ta? Ôre 15 de astă-ŭi amŭ începutŭ a intrebă pre Dumneŭeu pentru d'insulŭ? Departe de mine una ca acŭsta! Să nu arunce regele asupra servului sei o asemenea vină, cumŭ şi asupra a totă casa părintelui meu: că servulŭ teŭ din tôte acestea n'a sciutŭ nimicŭ, nici micŭ nici mare.

Şi regele diŭse: Ahimelechŭ, tu vei muri, 16 tu şi totă casa părintelui teŭ. Şi regele 17 diŭse alergătorilorŭ, ce stăteau imprejurulŭ sei: Apropiăŭi-vŭ, şi omoriŭi pre preuŭiŭ lui Iehova; că şi ei ŭinŭ cu Davidŭ; ei sciură că era fugarŭ, şi nu mi-auŭ descoperitŭ. Dară servii regelui 'nu voiră a intinde mâna lorŭ ca să se arunce asupra preuŭilorŭ lui Iehova. Şi regele diŭse lui Doegŭ; Apropiă-te tu, 18 şi aruncă-te asupra preuŭilorŭ. Şi Doegŭ Edomitulŭ se apropiă, şi se aruncă asupra

† Cap. 22. 9.
Pa. 52. titlu.
† Cap. 17. 2, 50.
‡ Veŭi Cap. 31.

10.
† Pa. 56. titlu.
‡ Cap. 18. 7. &
29. 5.

† Luc. 2. 19.
o Pa. 34. titlu.

Capitulŭ 22.
a Pa. 57. titlu,
& 142. titlu.
b 2 Sam. 23. 13.

c Iudc. 11. 3.
d 2 Sam. 24. 11.
1 Cron. 21. 9.
2 Cron. 29. 25.

e Cap. 8. 14.
f Cap. 18. 3. &
20. 30.
g Cap. 21. 7.

Ps. 52. titlu. &
vers. 1, 2, 3.
A Cap. 21. 1.
† Cap. 14. 8.

† Num. 27. 21.
‡ Cap. 21. 6, 9.
‡ Veŭi Eod. 1.
17.

preuților, și elu *ucise în ziua aceea optu-deci și cinci de inși, cari purtau efodul de
19 inu. *Și pre Nobu, cetatea preuților, o trecu prin ascuțitul săbiei, de la bărbat până la femeă, de la copil până la sugător; încă și bou, asinu, și oie trecu prin ascuțitul săbiei.

20 *Erū unu fiu alu lui Ahimelechū, fiulul lui Ahitubū, alu căru nume era Abiatarū, *scăpă,
21 și fugi la Davidū. Și Abiatarū spuse lui Davidū, că Saulū a ucisū pre preuții lui
22 Iehova. Și Davidū dīse lui Abiatarū: Sciut'amū din acea zi, că Doegū Edomitulū aflāndu-se acolo, va spune acēsta lui Saulū. Eū amū căsunatū mōrtea întregēi case a
23 părintelūi teū. Remāi cu mine, nu te teme; *că celū ce caută vieța mea, caută vieța ta; dară cu mine veī fi bine păzītū.

Davidū scăpă Keila de la Filistenī; elū este urmăritū de Saulū, totuși 'i cruță vieța.

23 **S**I s'a spusū lui Davidū, dīcēndū: Eccē, Filistenīi facū resbelū cu *Keila, și ei
2 pradă ariele. Și Davidū *intrebā pre Iehova, dīcēndū: Să mē ducū, și să batū pre acești Filistenī? Și Iehova dīse lui Davidū: Du-te
3 și bate pre Filistenī, și mēntue Keila. Și omenīi lui Davidū dīserā cătrā d'insulū: Eccē, aici in Iuda ne tememū noi, cu câtū
4 mai multū, dacă ne vomū duce la Keila a-supra oștirei Filistenilorū. Și Davidū mai
5 intrebā pre Iehova, și Iehova 'i respunse, și dīse: Scōlā-te, cobōrā-te la Keila, că eū
6 voiū da pre Filistenī in mână ta. Și Davidū cu omenīi sei se duse la Keila, să se batā cu Filistenīi, și luā vitele lorū, și făcu între
7 ei mare ucidere; așa Davidū mēntui pre locuitorīi Keilei.
8 Și cândū Abiatarū, fiulul lui Ahimelechū, *fugi la Davidū in Keila, elū se pogori, avēndū efodulū in mână sa.
9 Și s'a spusū lui Saulū, că Davidū a sositū la Keila. Și Saulū dīse: Dumneḡeū l'a datū pre elū in mână mea, că elū s'a
10 închisū, venindū intr'o cetate cu porți și zevōre. Și Saulū chīamā totū poporulū la resbelū, ca să se pogōre la Keila, și să impresōre pre Davidū și pre omenīi sei.
11 Și Davidū cunoscēndū, că Saulū uneltesce acestū reū asupra lui, *dīse lui Abiatarū, preutulū: Adā incōce efodulū! Și Davidū dīse: O Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū servulū teū a audītū, că Saulū cautā
să vinā la Keila, *spre a strica pentru mine
11 cetatea. Ōre mai marii Keilei mē vorū da in mână lui? Pogori-se-va Saulū, duple

cumū a audītū servulū teū? O Iehova! Dumneḡeulū lui Israelū, rogu-te, spune acēsta servulūi teū. Și Iehova dīse: Elū se va pogori. Și Davidū dīse: Da-vorū bărbaii Keilei pre mine și pre omenīi mei in mână lui Saulū? Și Iehova dīse: Te vorū da.

Și Davidū se sculā cu omenīi sei, *ce 13 eraū ca la șese sute de inși, și ei eșirā din Keila, și se duserā unde puturā merge. Și lui Saulū i se spuse, că Davidū a scăpatū din Keila: decī elū se opri de a merge. Și Davidū locuīa in pustiiū, in locuri tari, 14 și locuīa pe *munte in pustiiulū *Zifū, și Saulū 'lū *cāuta pre elū in tōte ḡilele; dară Dumneḡeū nu-lū dādu in mână lui.

Și Davidū vedēndū, că Saulū a eșitū 15 spre a căuta vieța sa, Davidū *ședū in pustiiulū Zifū, in pădure. Și Ionatanū, fiulū 16 lui Saulū, se sculā, și se duse la Davidū in pădure, și-i întări mānele cu Dumneḡeū. Și elū dīse cătrā d'insulū: Nu te teme, 17 că mână lui Saulū, părintele meū, nu te va afla, ci tu veī domni preste Israelū, și eū voiū fi alū dūoilea după tine; și *acēsta Saulū părintele meū bine scie. Și ei *in- 18 cheiarā amindūoi legāmēntū inaintea lui Iehova; și Davidū rēmase in pădure, erū Ionatanū se duse a casā.

Și *se suirā Zifenīi cătrā Saulū in Ghi- 19 bea, dīcēndū: Eccē, Davidū s'a ascunsū la noi in locuri tari, in pădure, in delulū Hachila, ce este spre mēḡā-ḡi de pustiiū. Și 20 acumū, duple tōtā dorința sufletulūi teū, rege, de a te pogori, pogōrā-te, și va fi *trēba nōstrā de a-lū da pre elū in mână regelui. Și Saulū dīse: Bine-cuvēntați sā 21 fiți voi de Iehova, că voi v'ați înduratū de mine. Și acumū merḡeți, mai pāndiți incā, 22 insemnați și vedeți loculū lui, pe care piciorulū lui stā, și cine l'a vedūtū acolo; că mi s'a spusū că elū este viclēnū fōrte. Ve- 23 deți și insemnați tōte locurile pe unde elū se ascunde, și întōrceți-vē la mine cu sciri sigure, și mē voiū duce cu voi; și dacă elū este in țērā, eū 'lū voiū căuta între tōte miile lui Iuda. Decī ei se scularā, și se du- 24 serā la Zifū inaintea lui Saulū.

Erū Davidū și omenīi sei eraū in pustiiulū *Maonū in câmpia dinspre mēḡā-ḡi de pustiiū. Și Saulū cu omenīi sei se duse spre a-lū 25 căuta; și lui Davidū se spuse acēsta, și elū se pogori la stāncā, și ședea in pustiiulū Maonū. Indatā ce Saulū audī de acēsta, se luā după Davidū in pustiiulū Maonū. Și 26 Saulū mergea pe o lature a muntelui, și

* Veḡi Cap. 2. 31.
* Vers. 9, 11.
* Cap. 23. 6.

p Cap. 2. 33.
q 1 Reg. 2. 26.

Capulū 23.
a Ios. 15. 44.

b Vers. 4, 6, 9.
c Cap. 22. 20.
Cap. 30. 8.

2 Sam. 5. 19.
23.

d Num. 27. 21.

Cap. 30. 7.
e Cap. 22. 19.

f Cap. 22. 2. &
25. 13.

g Ps. 11. 1.
h Ios. 15. 55.

i Ps. 54. 5, 4.
j Cap. 24. 20.

k Cap. 18. 3. &
20. 16, 42.

l 2 Sam. 21. 7.
m Veḡi Cap. 26. 1.

n Ps. 54. titlu.
o Ios. 15. 55.

p Cap. 25. 2.

Davidū cu ómenii seî pe cea-l-altă lature a muntelui, ^o și Davidū se grăbia de a se duce de d'inainte a lui Saulū; éru Saulū și cu ómenii seî ^p incunjurară pre Davidū și pre ómenii seî, ca să-i prindă. ^q Și unū trămesū veni la Saulū, dîcendū: Grăbesce, și vino, că Filistenii s'au aruncatū asupra țerei. Și Saulū se întorse din urmărirea lui Davidū, și s'a dus spre intimpinarea Filistenilorū: de aceea s'a numitū loculū acela Sela-Hammaklakotū (*stânca împărțirei*). Și Davidū se sui de acolo, și locui in locurile tarî din ^r Enū-Ghedi.

24 **S** ⁱ ^a cândū Saulū s'a întorsū de la urmărirea Filistenilorū, i s'a spusū lui, dîcendū: Ecce, Davidū *este* in pustiiulū Enū-Ghedi: 2 Și Saulū luă trei mii de bărbați, aleși din totū Israelulū, și ^b se duse, ca să caute pre Davidū și pre ómenii seî pe stâncele caprelorū. Și cândū elū veni la staulele oilorū lîngă cale, unde *era* o pesceră, ^c Saulū intră in ea, spre a ^d face nevoile sale; éru ^e Davidū cu ómenii seî ședeau in fundulū pescerei; ^f A-tuncea dîseră ómenii lui Davidū cătră d'insulū: Ecce dîia, de care Iehova a dîsū cătră tine: Ecce, voiū da pre neamiculū teū in mîna ta, ca să faci cu d'insulū duple cumū este bine in ochii tei. Și Davidū ^g se sculă, și tăia pe furisū colțulū mantiei lui Saulū. Dară după acēsta ^h ánima lui Davidū se bătea, că a tăiatū colțulū mantiei lui Saulū. Și elū dîse cătră ómenii seî: ⁱ Să mă ferescă Iehova, ca să facū una ca acēsta domnului meu, a unsului lui Iehova, și ca să intindū mîna mea asupra lui; ^j că unsulū lui Iehova *este* elū. Și Davidū ^k opri pre ómenii seî prin cuvinte, și nu-l lăsă de a se scula asupra lui Saulū. Și Saulū se rēdică din pesceră, și se duse in calea sa.

8 După aceea și Davidū se sculă, eși din pesceră, și strigă in urma lui Saulū, dîcendū: Domnulū meu, rege! Și Saulū se uită in urma sa, și Davidū se plecā cu fața la pămēntū, și se prosternu. Și Davidū dîse lui Saulū: ^l De ce ascultī cuvintele ómenilorū, cari dîcū: Ecce, Davidū caută rēulū teū! Ecce, in dîia acēsta vēdurā ochii tei, cumū Iehova te-a datū astă-dî in mîna mea in pesceră, și ^m mi se dîcea să te omorū; dară eū te-amū cruțatū pre tine, și amū dîsū: nu voiū pune mîna mea pe domnulū meu, ⁿ că unsulū lui Iehova *este* elū. O părintele meu! privesce, da, privesce colțulū mantiei tale in mîna mea! Amū tăiatū colțulū man-

tiei tale, și nu te-amū ucisū: cunósce și veđi *dară*, că in mîna mea ^o nu *este* nimicū nelegiuitū și rēū, și că nu ți-amū pēcătuitū; totuși tu ^p pāndesci viēta mea, spre a o rēdica. ^q Judece Iehova intre mine și tine; 12 și Iehova să mă resbune de tine; dară mîna mea nu se va rēdica asupra ta. Din cei 13 rēi ese rēulū, cumū dîce vechiulū cuvēntū! Dară mîna mea nu se va rēdica asupra ta. Și după cine a eșitū regele lui Israelū? 14 Pre cine urmăresci? ^r Unū cāne mortū, ^s unū purice? ^t Iehova va fi judecātorū, și va judeca intre mine și tine, și ^u va privi, și ^v va apēra cauza mea, și mă va pāzi de mîna ta.

Și Davidū sfārșindū de vorbitū aceste 16 cuvinte cătră Saulū, dîse Saulū: Fiulū meu Davidū, ^w vócea ta *este*? Și Saulū ^x și înălță vócea sa, și plānse. ^y Și elū dîse lui Davidū: Tu *esci* ^z ^{ma}i dreptū decātū mine, că ^a tu mī-ai arētatū bunētatē, éru eū ți-amū arētatū rēutātē. Și tu ai doveditū astă-dî, 18 că ai lucratū bine cătră mine; că ^b Iehova m'a datū pre mine in mîna ta, și nu m'ai ucisū. De gāsescē cine-va pre neamiculū 19 seū, óre 'lū va lāsa să se ducā in cale bunā? Iehova să-ți resplātēscā cu bine aceea ce tu mī-ai făcutū in dîia acēsta. Și acumū, 20 ecce, ^c eū sciū că rege veī fi, și că regatulū lui Israelū va sta in mîna ta. Și acumū, 21 ^d jurā-mī pe Iehova, ^e că tu nu veī stērpi semīnța mea după mine, și că tu nu veī nimici numele meu din casa părintelui meu.

Și Davidū jurā lui Saulū; și Saulū se 22 duse la casa sa, și Davidū cu ómenii seî se suirā in ^f întāriturā.

Mórtea lui Samuelū; afacerile lui Davidū cu Nabalū și cu Abigailū.

S ⁱ Samuelū muri, și totū Israelulū se a- 25 dunā, și-lū ^b plānse; și ei 'lū immormēntarā la casa sa in Rama.

Și Davidū se sculă, și se pogorī in pustiiulū Paranū. Și *era* unū bărbatū ^c in Maonū, 2 a căruī avere *era* in Carmelū; și omulū *era* fórte avutū: avea trei mii de oi și o mie de capre: și elū se opria in Carmelū, cândū se tundeau oile sale. Și numele acestui bărbatū *era* Nabalū, și numele femeii sale Abigailū; și femea *era* de bunā înțelegere și frumósă la chipū; dară bărbatulū *era* aspru și rēū in faptele sale; și elū *era* 4 din nēmulū lui Calebū. Și Davidū auđindū 5 in pustiiū, că Nabalū ^d tundeā oile sale, Trā-mese Davidū dece servi; și Davidū dîse

o Ps. 31. 22.
p Ps. 17. 9.
q Veđi 2 Reg. 19. 9.
r 2 Cron. 20. 2.
Capitū 24.
a Cap. 23. 28.

b Ps. 38. 12.
c Ps. 141. 6.
d Judec. 3. 24.
e Ps. 57. titlu, & 142. titlu.
f Cap. 26. 8.
g 2 Sam. 24. 10.
h Cap. 26. 11.

i Ps. 7. 4.
Mat. 5. 14.
Rom. 12. 17.
j Ps. 141. 6.
Prov. 16. 28.
& 17. 9.
k Ps. 7. 3. & 35.

l Cap. 26. 20.
m Fac. 18. 5.
Judec. 11. 27.
Cap. 26. 10.
Iov 5. 8.
n Cap. 17. 43.
2 Sam. 9. 8.

o Cap. 26. 21.
p Vers. 12.
q 2 Cron. 24. 22.
r Ps. 35. 1. & 43. 1. & 119. 154.
Mic. 7. 9.
a Cap. 26. 17.

i Cap. 26. 21.
u Fac. 38. 29.
v Mat. 5. 44.
x Cap. 26. 23.
y Cap. 23. 17.
z Fac. 21. 23.
a 2 Sam. 21. 6.

8.
b Cap. 23. 29.
Capitū 25.
a Cap. 28. 3.
b Num. 20. 29.

Dent. 34. 8.
c Fac. 21. 21.
Ps. 120. 5.
d Cap. 23. 24.
e Ios. 15. 55.
f Fac. 38. 13.
2 Sam. 13. 23.

servilor: Suiți-vă la Carmel, și mergeți la Nabal, și întrebați-l în numele meu de sănătate; Și să diceți: Să trăesci; pace și pace casei tale și pace la totu ce este alu te. Și acum amu auzit, că ai de tunsu; deci să *sci*, că păstorii tei au fost cu noi, noi nu i-amu supărat, și nu li-a lipsit nimic în toate dăile, cât au fost ei la Carmel. Întrebă pre servii tei, și ei îți voru spune. De aceea afle servii tei charu în ochii tei; că într-o di bună amu venit. Rugămu-te, dă servilor tei și fiului tei David ceea ce mâna ta va afla.

9 Și servii lui David veniră, și vorbiră lui Nabal toate aceste cuvinte în numele lui David; și tăcură. Și Nabal răspuse servilor lui David, și dise: Cine este David, și cine e fiul lui Isai? Astă-di sunt mulți servi cari fugu de la domnulu lor; Eu să ieu pânea mea, apa mea, și ceea ce amu junghiatu pentru tunșătorii mei, și să o dau unor omeni, pre cari nu-i știu de unde sunt? Și servii lui David se înturnară pe calea lor, se întorseră, veniră, și-i spusă lui toate cuvintele aceste. Și David dise către omeni sei: Incingeți fie-care sabia sa; și ei incinseră fie-care sabia sa, și David incinse și elu sabia sa; și se suiră după David ca la patru sute de inși; eru două sute rămaseră pe lângă unelte.

14 Și Abigail, femea lui Nabal, spuse unulu din servi, dicându: Ecce David a tramesu omeni din pustii spre a saluta pre domnulu nostru, și elu s'a purtat rău cu ei. Și bărbații au fost buni cu noi, nu amu fost supărați, și nimic nu ni-a lipsit în toate dăile câte am amblatu cu ei, când eram în câmpia. Zidu ni-au fost noi și noptea și ziua, în toate dăile câte am amblatu cu ei, pascându ei oile. Și acum cută, și veți ce este de făcut; că rău s'a hotărât asupra domnulu nostru și asupra casei sale; căci elu este atatu de rău, că nimenea nu pôte vorbi cu elu.

18 Și Abigail se grăbi, și luă două sute de pâni, două foi de vin, cinci oi pregătite, cinci see de grăunțe prăjite, o sută de turte de strafide, și două sute de turte de smochine, și le puse pe asini. Și ea dise către servii sei: Treceți înaintea mea, ecce vinu în urma voastră; dară bărbatulu seu Nabal, nu-i-a spus. Și călătorind ea pe asinu, și pogorindu-se într'unu locu tufosu alu muntelui, ecce, David cu omeni

sei i venia înaintea, încatu ea i întâlnește pre ei.

21 Și David dise: În adevăr, în zadar am păzit cele ce acesta avea în pustii, de nu s'a perdatu nimic din toate sunt ale lui; că elu ni-a resplătitu cu rău pentru bine. Așa să facă Dumnezeu neamicilor lui David, și încă mai mult, dacă până demănă voi lăsa veri-ce parte bărbătescă din toate ale lui!

23 Și Abigail vădendu pre David, ea s'a dat jos cu grăbire de pe asinu, cădu pe față înaintea lui David, și se prosternu la pământ; Și ea cădu la picioarele lui, și dise: Asupra mea să fie greșela, domnulu meu! și lasă pre serva ta să vorbească la urechile tale, și ascultă cuvintele servei tale; Rogu-te, domnulu meu să nu iee aminte la acestu om de nimic, la Nabal; căci cumu este numele lui, așa este elu: Nabal (*nebun*) este numele lui, și nebuniă este intru d'insulu; dară eu, serva ta, nu amu vădutu omeni domnulu meu, pre cari i-ai tramesu. Și acum, domnulu meu, viu este Iehova, și viu este sufletulu te, Iehova te-a opritu ca să vini la vârsare de sânge, și să-ți ajuți cu chiaru mâna ta. Și acum fie ca Nabal neamicu tei, și cei ce caută să facă rău domnulu meu. Deci veți darulu ce serva ta lă aduce domnulu meu, ca să se dea omenilor cari urmăză domnulu meu. Rogu-te, ertă fără-de-legea servei tale! Că Iehova va face domnulu meu casă statornică; că domnulu meu portă resbelele lui Iehova, și nu s'a vădutu nimic rău în tine în toate dăile tale. Și dacă omu s'a sculat spre a te urmări, și a căutat viața ta, totuși viața domnulu meu va fi legată în legătura vieții cu Iehova Dumnezeulu te, și elu viața neamicilor tei o va arunca din mediloculu prăstiei. Și când Iehova va face domnulu meu totu binele, pre care îți l'a promis, și te va pune domn preste Israel; Atunci acesta nu va fi cădere și mustrare de cugetu domnulu meu, că a vârsatu sânge nevinovat, și că domnulu meu s'a ajutat singur. Și când Iehova va face bine domnulu meu, atunci adu-ți aminte de serva ta.

32 Și David dise către Abigail: Bine-cuvântat fie Iehova, Dumnezeulu lui Israel, care te-a tramesu în ziua acesta spre împinarea mea; Și bine-cuvântat fie înțelegera ta, și bine-cuvântat să fi tu, că

g 1 Cron. 12. 18.
Ps. 122. 7.
Luc. 10. 5.
h Vers. 15, 21.
i Neem. 8. 20.
Est. 9. 19.
j Jude. 9. 28.

Ps. 78. 7, 8. &
123. 3, 4.
k Jude. 8. 6.
l Cap. 30. 24.
m Vers. 7.
n Esod. 14. 22.
Iov 1. 10.

o Cap. 20. 7.
p Deut. 13. 13.
Jude. 19. 22.
q Fac. 32. 13.
Prov. 18. 16.
& 21. 14.
r Fac. 32. 16, 20.

s Ps. 109. 5.
Prov. 17. 13.
t Rut. 1. 17.
Cap. 3. 17. &
20. 13, 16.
u Vers. 34.
v 1 Reg. 14. 10.

& 21. 21.
2 Reg. 9. 8.
x Ios. 15. 18.
Jude. 1. 14.
y 2 Reg. 2. 2.
z Fac. 30. 6.
Vers. 33.

a Rom. 12. 19.
b 2 Sam. 18. 32.
c Fac. 33. 11.
Cap. 30. 26.
2 Reg. 5. 15.
d 2 Sam. 7. 11.

27.
1 Reg. 9. 5.
1 Cron. 17. 10,
25.
e Cap. 18. 17.
f Cap. 24. 11.

g Ier. 10. 18.
h Fac. 24. 27.
Esod. 18. 10.
Ps. 41. 13. &
72. 18.
Luc. 1. 68.

m'al 'opritū in ȕiua acēsta de a veni la
vērsare de sânge, și a-mī ajuta cu chiārū
 34 mânia mea. Și cu adevēratū viū *este* Ie-
 hova, Dumneḑeulū lui Israelū, care m'a 'o-
 pritū de a-ȕi face rēū, cā de n'ai fi venitū
 cu grābire spre întimpinarea mea, * nu arū
 fi rēmasū lui Nabalū până in ȕiorī nici o
 35 ființă de partea bărbātescā. Și Davidū luā
 din mânia ei *ceea* ce ea i-a adusū, și-i ḑise:
 'Sue-te cu pace la casa ta; privesce, eū
 amū ascultatū de vōcea ta, și *amū cāutatū
 la fața ta.
 36 Și Abigailū intorcēndu-se la Nabalū, *éccē*,
 "elū avea ospēțū in casa sa, ca ospēțulū
 unū rege, și ānima lui Nabalū *era* veselā,
 și elū *era* forte amēțitū; și ea nu i-a spusū
 nici unū cuvēntū, micū sēū mare, până in
 37 fapțulū ḑilei. Ērū demānēta, cāndū ame-
 țēla lui Nabalū *era* trecutā, femea lui 'i
 spuse tōte aceste lucruri, și ānima sa a-
 mortī intru elū, și se făcu *ca* o pētrā.
 38 Și camū *dupā* ḑece ḑile, Iehova lovi pre
 39 Nabalū, incātū elū muri. Și Davidū au-
 ḑindū, cā a muritū Nabalū, ḑise: "Bine-cu-
 vēntatū *sā* *fi* Iehova, care mī-a 'făcutū drep-
 tate, pentru ocara ce amū primitū de la
 Nabalū, și care a 'opritū pre servulū sēū
 de la rēū, și a 'intorsū asupra capulū lui
 Nabalū rēutatea sa.

Și Davidū trāmese sā se spunā Abigailei,
 40 cā o va lua elū de femeā. Și servīi lui
 Davidū venirā la Abigailū la Carmelū, și-i
 vorbirā, ḑicēndū: Davidū ne-a trāmesū la
 41 tine, spre a te lua de femeā. Și ea se
 sculā, și se prosternu cu fața la pāmēntū,
 și ḑise: Éccē, 'serva ta *sā* *fi* sclava ta, spre
 a spāla picīorele servilorū domnului meū.
 42 Și Abigailū se grābi, și se sculā, și încălecā
 pe asinū, avēndū cu sine și cinci din ser-
 vele ei, cari-i urmaū; și se duse *dupā* trā-
 43 meșii lui Davidū; și-i fu femeā. Și Davidū
 luā și pre Ahinoamū 'din Ezreelū, "și amīn-
 44 dūoē furā femeele sale. Ērū Saulū dādu
 pre "Micalū, fēta sa, femea lui Davidū, lui
 Palti, fiulū lui Laișū, din "Galimū.

*Davidū ērā-ȕi este urmāritū de Saulū, și ērā-ȕi
 'i cruțū viēta.*

26 **S**I Zifitū venirā cātrā Saulū la Ghibea,
 ḑicēndū: Éccē, "Davidū se aflā ascunsū
 pe dēlulū Keila in dreptū cu pustiulū.
 2 Și Saulū se sculā, și se pogorī la pustiulū
 Zifū, și cu d'insulū trei mii de inși aleși ai
 lui Israelū, ca sā caute pre Davidū in pu-
 3 stiulū Zifū. Și Saulū tāberā pe dēlulū

Keila, care *este* in dreptulū pustiulū lāngā
 cale, și Davidū ședea in pustiū; și înțele-
 gēndū, cā Saulū a venitū *dupā* d'insulū in
 pustiū, Trāmese Davidū spionī, și aflā cā 4
 Saulū intr'adeverū a venitū.

Și Davidū se sculā, și veni la loculū unde 5
 Saulū tāberāse, și Davidū vēdu loculū, unde
 Saulū *era* culcatū cu "Abnerū, fiulū lui Nerū,
 mai marele oștirei sale. Și Saulū *era* cul-
 catū in palancā, și poporulū tāberātū in ju-
 rulū sēū. Și Davidū luā cuvēntulū, și ḑise 6
 cātrā Ahimelechū, Heteulū, și cātrā Abișai,
 fiulū "Teruiei, fratele lui Ioabū, ḑicēndū:
 Cine se va "pogorī cu mine la Saulū in ta-
 bērā? Și Abișai ḑise: Eū mē voiū pogorī
 cu tine.

Și Davidū cu Abișai veni asupra popu- 7
 rulū nōptea, și *éccē*, Saulū jācea dormindū
 in palancā, și lancea sa infiptā in pāmēntū
 la cāpētēiulū sēū; și Abnerū și poporulū
 jāceau in jurulū lui. Și Abișai ḑise lui Da- 8
 vidū: Dat'a Dumneḑeū astā-ȕi pre neami-
 culū teū in mână, și acumū 'lū voiū infinge
 cū lancea in pāmēntū cu o singurā loviturā,
 și nu-ȕi voiū mai da a dūoa. Și Davidū ḑise 9
 lui Abișai: Sā nu-lū omorī, "cā cine a in-
 tinsū mânia sa asupra unsulū lui Iehova, și
 a rēmasū nepedepsitū? Și Davidū *mai* ḑise: 10
 Viū *este* Iehova! numai 'lui Iehova e datū
 de a-lū lovi: sēū "ȕiua sa va veni ca sā mōrā,
 sēū se va "pogorī la resbelū, și va peri. 'Sā 11
 mē ferescā Iehova, ca sā intindū mânia mea
 asupra unsulū lui Iehova. Și acumū *tē*
 lancea, care-ȕi la cāpētēiulū sēū, și ulcio-
 rulū de apă, și sā ne ducemū. Și Davidū 12
 luā lancea și ulciorulū de apă de la cāpē-
 tēiulū lui Saulū; și ei se duserā; și nime-
 nea n'a vēḑutu, nimenea n'a băgatū in sēmā,
 și nimenea nu s'a desceptatū; cā toȕi dor-
 miaū, 'unū somnū adūncū de la Iehova cā-
 ḑēndū asupra lorū.

Și Davidū trecu de ceea parte, și se puse 13
 pe vērfulū muntelui de departe, și depārtare
 mare *era* intre ei. Și Davidū strigā cātrā 14
 poporū și cātrā Abnerū, fiulū lui Nerū,
 ḑicēndū: Aū nu vei responde, Abnerū? Și
 Abnerū *respunde* și ḑise: Cine *esci* tu, care
 strigi cātrā rege? Și Davidū ḑise lui Ab- 15
 nerū: Aū nu *esci* tu bărbatū, și cine-ȕi ca
 tine in Israelū? Pentru ce darā n'ai pāzitū
 pre domnulū teū, pre regele? Cā a venitū
 unulū din poporū spre a omorī pre regele,
 domnulū teū. Nu *este* bine ceea ce ai fă- 16
 cutū; viū *este* Iehova, fi ai mortīi sūnteȕi
 voi, cari nu atī pāzitū pre domnulū vostru,

i Vers. 26.
 j Vers. 26.
 k Vers. 22.
 l Cap. 20. 42.
 m Sam. 15. 9.
 n Reg. 5. 19.

Luc. 7. 50. &
 8. 48.
 o Fac. 19. 21.
 p Sam. 13. 23.
 q Vers. 32.
 r Prov. 22. 23.

q Vers. 26. 34.
 r 1 Reg. 2. 44.
 s Ps. 7. 16.
 t Rut 2. 10. 13.
 u Prov. 15. 33.
 v Ios. 15. 56.

u Cap. 27. 3. &
 30. 5.
 v 2 Sam. 3. 14.
 w Isa. 10. 30.

Capitul 26.
 a Cap. 23. 19.
 b Cap. 14. 50. &
 17. 55.
 c 1 Cron. 2. 16.

d Jude. 7. 10. 11.
 e Cap. 24. 6. 7.
 f Sam. 1. 16.
 g Cap. 25. 38.
 h Ps. 94. 1. 2.
 i 25.

Luc. 18. 7.
 Rom. 12. 19.
 g Vēḑi Fac. 47.
 29.
 h Dcut. 31. 14.
 i Iov 7. 1. &

14. 5.
 Ps. 37. 18.
 h Cap. 31. 6.
 i Cap. 24. 6. 12.
 j Fac. 2. 21. &
 15. 12.

pre unsulă lui Iehova. Și acumă uită-te unde *este* lancea regelui și ulciorul de apă, *ce erau* la căpătâiul lui?

- 17 Și Saulă cunoscă vócea lui Davidă, și dîse: Fiulă meu Davidă, ^avócea ta *este* acêsta? Și Davidă dîse: Vócea mea, domnului
- 18 meu, o rege. Și mai dîse: 'Pentru ce domnului meu urmăresce pre servulă seă? Că ce amă făcută, și ce *este* rău in mîna mea?
- 19 Și acumă, rogu-te, să asculte domnului meu, regele, cuvintele servului seă: Dacă Iehova te ^aațîță asupra mea, fie ca elă să primescă darulă de pâne *de la noi*; éru dacă fiilă ómeniloră te ațîță, blăstemați să fie ei înaintea lui Iehova; ^acă ei astă-đi m'au gonită, ca să nu fiă unită cu ^amoscenirea lui Iehova, dîcîndă: Du-te, servesce altoră đei. Și acumă să nu cadă sângele meu pe pămîntă înaintea feței lui Iehova: că regele lui Israelă a eșită să mē caute ca pre ună ^apurice, seă cumă o potărniche se urmăresce in munți.
- 21 Și Saulă dîse: ^aPecătuit'amă, întornă-te, fiulă meu Davidă, nu-ți voiă mai face rău; că viēța mea fu in đîia acêsta așa de ^ascumpă in ochiă tei. Ecce, nebunesce amă
- 22 lucrată, și de multe ori amă greșită. Și Davidă respunse, și dîse: Ecce lancea regelă, vină unulă din ómeni, și să o ție. Și
- 23 Iehova să întorcă fie-căruia duple dreptatea sa și duple credincioșia sa, că Iehova te-a dată astă-đi in mîna mea, dară nu amă voită a întinde mîna mea asupra unsulă
- 24 lui Iehova. Și duple cumă viēța ta a fostă astă-đi scumpă in ochiă mei, așa viēța mea va fi scumpă in ochiă lui Iehova, și elă mē va mēntui de tótă nevoia. Și Saulă dîse lui Davidă: Bine-cuvēntată să fiă tu, fiulă meu Davidă, de sigură tu vei reuși, da, vei
- 25 'îvinge. Atuncea Davidă se duse in calea sa, și Saulă se întorse la loculă seă.

Davidă fuge la regele din Gată, și se opresce in Tîklagă.

- 27 SI Davidă dîse in ânima sa: Intr'o đi voiă peri de mîna lui Saulă. Nimică nu *este* mai bine pentru mine decătă să fugă in pămîntulă Filisteniloră; numai așa Saulă se va lăsa de mine, de a mē mai căuta in totă cuprinsulă lui Israelă, și voiă scăpa
- 2 de mîna sa. Și Davidă se sculă, ^ași trecu, elă și cei șese sute de inși, cari *erau* cu d'însulă, ^bla Achisă, fiulă lui Maocă, regele
- 3 Gatulă. Și Davidă rămase cu Achisă in Gată, elă și ómenii seă, fie-care cu familia sa, și Davidă ^ccu amînduoe femeele sale,

Ahinoamă, Ezreelăna, și Abigailă, Carmelăna, femeea lui Nabală. Și spunēdu-se lui Saulă, că Davidă a fugită la Gată, elă nu-lă mai căută.

Și Davidă dîse lui Achisă: Rogu-te, de amă aflată chară in ochiă tei, să mē se dee ună locă in una din cetățile țerei, ca să ședă acolo; de ce să ședă servulă teă cu tine, in cetatea domnescă? Și Achisă ⁱdădu in đîia aceea cetatea ^aTîklagă. De aceea Tîklagulă a rămasă ală regiloră din Iuda până in đîia de astă-đi. Și a fostă numărulă đileloră, pre cari Davidă le petrecu in pămîntulă Filisteniloră, ună ană și patru luni.

Și Davidă se suia cu ómenii seă, și năvălia asupra ^aGheșurițiloră, ⁱGhezițiloră și ^aAmalekițiloră; că acestia locuiau acelu pămîntă de mai ^anainte, ^apână la Șură și până la pămîntulă Egiptulă. Și Davidă bătea acelu pămîntă, și nu lăsa in viēță nici bărbată nici femeă; și ⁱli lua oile, boii, asinii, cămilele și vestmintele; și apoi se întorcea înapoi, și venia la Achisă. Și Achisă dîcea: 10 Unde ați năvălită astă-đi? Și Davidă respundea: Spre mēdă-điua lui Iuda, spre mēdă-điua ⁱErahmeeliloră și spre mēdă-điua ⁱKeneiloră. Și Davidă nu lăsa in viēță 11 nici bărbată nici femeă, pentru a aduce *scire* la Gată, dîcîndă: Nu cumă-va să spună *cine-va* de noi, dîcîndă: Acêsta a făcută Davidă, și acêsta ^aa fostă deprinderea sa in tóte đilele căte a ședută in pămîntulă Filisteniloră. Și Achisă se incredea lui Davidă, dîcîndă: Elă s'a făcută uricîosă poporului seă Israelă, și elă ^amă va fi mie totă-dé-una servă.

Înaintirea oștirei Filisteniloră; Saulă merge la o vrăjitoare din Endoră.

SI ^ain đilele acele Filistenii adunară ta- 28 berele loră in oștire, ca să se lupte cu Israelă; și Achisă dîse lui Davidă: Să scii că vei eși cu mine in tabără, tu și ómenii tei. Și Davidă dîse lui Achisă: De sigură, 2 vei vedă ce póte face servulă teă. Și Achisă dîse lui Davidă: Pentru acêsta te voi pune pázitorulă capulă meu in tóte đilele.

Și ^bSamuelă murise, și totă Israelulă ⁱlă plânse; și-lă immormēntaseră la Rama, in cetatea sa.

Și Saulă depărtase din țeră pre ^anecromanți și pre vrăjitori.

Și cîndă Filistenii se adunară, și veniră, 4

k Cap. 24. 16.
l Cap. 24. 9. 11.
m 2 Sam. 16. 11.
n 24. 1.
o Deut. 4. 28.
p Ps. 120. 5.

o 2 Sam. 14. 16.
& 20. 19.
p Cap. 24. 14.
q Cap. 15. 24. &
24. 17.
r Cap. 18. 30.

s Ps. 7. 8. & 18.
20.
t Fac. 32. 28.
—
Capitulă 27.
a Cap. 25. 18.

b Cap. 21. 10.
c Cap. 25. 43.
d Veđi Ios. 15.
31. & 19. 5.
e Ios. 13. 2.

f Ios. 16. 10.
Jude. 1. 29.
g Esod. 16. 17.
Veđi Cap. 15.
7, 8.

h Fac. 25. 18.
i Veđi 1 Cron.
2. 9. 25.
j Jude. 1. 16.
—

Capitulă 28.
a Cap. 29. 1.
b Cap. 25. 1.
c Vers. 9.

Esod. 22. 18.
Lev. 19. 31. &
20. 27.
Deut. 18. 10,
11.

- și tăbărără la ^aȘunemū, adună și Saulū totū
5 Israelulū, și tăbărără in ^aGhilboa. Și Saulū
vedëndū tabēra Filistenilorū, elū ⁱse temu,
6 și ānima sa tremura fōrte. Și Saulū întrebā
pre Iehova; ērū ^aIehova nu-ī respunse, nici
prin ^avisū, nici prin ⁱurimi, nici prin profeți.
7 Și Saulū dīse servilorū sei: Căutați-mī o
femeā necromantā, ca să mă ducū la ea,
și să întrebū de ea. Și servii sei ⁱdiserā:
Eccē, o femeā necromantā *este* in Enū-Dorū.
8 Și Saulū se prefăcu, și îmbracă alte vest-
minte, și se duse, elū și dūoi ōmenī cu
d'insulū, și ei sosirā la femeā nōptea; și
ⁱelū dīse: Rogu-te, gicesce-mī prin necro-
mantismū, și scōlā-mī *pre acela* ce-ți voiū
9 dīce. Și femea dīse cătrā d'insulū: Eccē,
tu scii ce a făcutū Saulū, cumū elū a ^astēr-
pitū din țērā pre toți necromanții și pre
vrājitorii. De ce darā puni cursā vieței
10 mele, ca să mă omorī? Și Saulū ⁱse jurā
pe Iehova, dīcēndū: Viū *este* Iehova, de ți
se va întâmpla vr'unū rēu din acestū lucru.
11 Și femea dīse: Pre cine să-ți scōlū? Și elū
dīse: Scōlā-mī pre Samuelū.
12 Și femea vedëndū pre Samuelū, strigā
cu vōce tare; și vorbi femea cătrā Saulū,
dīcēndū: De ce m'ai incelatū, că tu *esci*
13 Saulū! Și regele dīse cătrā d'insa: Nu te
teme, ce ai vēdūtū? Și femea dīse lui Saulū:
Amū vēdūtū o ființă dumnezească sculādu-
14 se din pāmētū. Și elū dīse cătrā d'insa:
Ce chipū avea? Și ea dīse: Unū omū bē-
trānū se sculā, și elū *era* acoperitū cu o
ⁱ'mantiā. Și Saulū cunoscu că acesta *este*
Samuelū, și elū se plecā cu fața la pāmētū,
și se prosternu.
15 Atuncea Samuelū dīse lui Saulū: De ce
mē neliniscesci, sculādu-mē? Și Saulū dīse:
^aSunt strimtoritū fōrte, Filistenii se luptā
contra mea, și ^aDumneḡeū s'a retrasū de la
mine, și ⁱnu-mī mai respunde mie nici prin
profeți, nici prin visuri: de aceea te-amū
chiāmātū, ca să-mī faci cunoscutū ce să
16 facū. Și Samuelū dīse: De ce mă întrebī,
dacā Iehova s'a depārtatū de la tine, și s'a
17 făcutū neamiculū teū? Cā Iehova a făcutū
^adupre cumū a vorbitū prin mine: că Iehova
a luatū regatulū din mână ta, și l'a datū
18 aprōpelui teū Davidū. ^aCā tu n'ai ascultatū
de vōcea lui Iehova, și nici ai indeplenitū
hotārīrea aprinderei māniei lui asupra lui A-
malekū; de aceea ⁱți face Iehova acēsta a-
19 stā-ḡi; Și Iehova va da și pre Israelū cu
tine in mână Filistenilorū, și mâne tu și fiū

tei *veți* fi cu mine. Încā și pre tabēra lui
Israelū o va da Iehova in mână Filistenilorū.

20 Și Saulū căḡu pe clipā intinsū la pā-
mētū, și se temu fōrte de cuvintele lui Sa-
muelū, și nici o putere nu era intr'insulū,
cā nu māncase pāne tōtā ḡiūa și tōtā nōptea
aceea. Și femea venindū la Saulū, și vē-
21 dēndū că elū era turburatū fōrte, ⁱdīse:
Eccē, serva ta a ascultatū de vōcea ta, și
eu mī-amū ^apusū vieța in mână, și amū ascu-
tatū de cuvintele tale, pre cari tu le-ai vor-
bitū cătrā mine. Și acumū ascultā, rogu-te, 22
și tu de vōcea servei tale, că voiū să-ți punū
înainte o bucatā de pāne, ca să mānānci,
și să fie putere in tine, cândū vei pleca in
cale. Darā elū nu primi, ci dīse: Nu voiū 23
māncā! Darā servii sei cumū și femea stăturā
de d'insulū, și elū ascultā de vōcea lorū,
se sculā de la pāmētū, și se puse pe patū.
Și femea acēsta avea unū vițelū grasū in 24
casā; și ea se grābi, și-lū junghia, luā fă-
ină, o frāmētā, și a coptū azime din ea.
Și ea *le* puse înaintea lui Saulū și înaintea 25
servilorū sei, și ei māncarā. Apoi sculān-
du-se, plecarā in nōptea aceea.

*Davidū se trāmete înapoi de mai marii Filiste-
nilorū; elū urmăresce pre prādătorii Tikla-
gului, și re'ntorce pre cei prinși și prada.*

26 **S** ⁱ ^aFilistenii adunārā tōte taberele lorū ^ala
Afekū, și Israelū tăbērā la fōntāna ce
era in Ezreelū. Și domnii Filistenilorū în-
27 aintirā cu sutele și cu miile lorū, și Da-
vidū și ōmenii sei înaintirā mai in urmă ^acu
Achișū. Darā mai marii Filistenilorū dī-
28 serā: Ce *caută* acesti Ebrei? Și Achișū
dīse mai marilorū Filistenilorū: Acesta *este*
Davidū, servulū lui Saulū, regele lui Israelū,
care a fostū cu mine ^aaceste ḡile, sēu *mai*
bine acesti ani, și nu amū ^aaflatū intr'insulū
nici o vinā, din ḡiūa in care s'a datū *mie*
pānā in ḡiūa de astā-ḡi. Darā mai marii 4
Filistenilorū se māniarā pe d'insulū; și dīserā
cătrā d'insulū: ^aTrāmete înapoi pre omulū
acesta, ca să se întōrcā la loculū seū, in
care l'ai aședatū, și să nu se pogōre cu
noi la resbelū, ca să nu fie protivniculū
nostru ^ain resbelū. Cā cu ce pōte accsta a se
face plăcutū domnului seū? Aū nu cu cape-
tele acestorū ōmenī? Aū nu *este* acesta acēlū 5
Davidū, de care *femelele* cāntāu una alteia
in chorū, dīcēndū: ^aSaulū a bātutū miile
sale, și Davidū ḡecile de miī ale sale?

6 Și Achișū chiāmā pre Davidū, și dīse că-
trā d'insulū: Viū *este* Iehova! cu adevēratū tu

d Ios. 19. 18.
e Reg. 4. 8.
f Cap. 31. 1.
g Iov 18. 11.
h Cap. 14. 37.
i Prov. 1. 28.

Plān. 2. 9.
h Num. 12. 6.
i Eod. 28. 30.
Num. 27. 21.
Deut. 33. 8.
j Deut. 18. 11.

1 Cron. 10. 13.
Isa. 8. 19.
k Vers. 3.
l Cap. 15. 27.
m Reg. 2. 8.
n 18.

m Prov. 5. 11, 12.
13. & 14. 14.
n Cap. 18. 12.
o Vers. 6.
p Cap. 15. 28.

q Cap. 15. 9.
1 Reg. 20. 42.
1 Cron. 10. 13.
Ier. 48. 10.
r Jude. 12. 8.

Cap. 19. 5.
Iov. 13. 14.
—
Capulū 29.
a Cap. 28. 1.

b Cap. 4. 1.
c Cap. 28. 1, 2.
d Veḡi Cap. 27.
7.
e Dan. 6. 5.

f 1 Cron. 12. 19.
g Preenm Cap.
14. 21.
h Cap. 18. 7. &
21. 11.

esci de bună credință, și bună era în ochii mei 'eșirea ta și intrarea ta cu mine în tabără; că 'nu amă aflatu în tine nimic de rău din ziua venirei tale la mine până în ziua de astăzi; dară mai marilor tu nu
7 *esci* plăcutu. Și acum întorcede-te, și mergi în pace, ca să nu faci *ce-va* rău în ochii
8 capiloru Filisteniloru. Și Davidu duse lui Achis: Ce amă făcutu, și ce ai aflatu la servulu te, din ziua în care amă fostu înaintea ta până în ziua de astăzi, ca să nu mergu să mă bată cu neamicii domnului
9 meu, regele? Și Achis răspunse, și duse lui Davidu: Eu știu că tu *esci* bun în ochii mei *ca unu ângeru alu lui Dumnezeu; dară
10 mai marii Filisteniloru dicu: Să nu se sue cu noi la resbelu. Și acum te scoldă de demăneță cu servii domnului te cari au venit cu tine, și sculați-vă de demăneță, și cându vi se va lumina, plecați.

11 Și Davidu se sculă de demăneță, elu și omenii sei, ca să plece a două-zi, ca să se întorne în pământul Filisteniloru; *eră Filistenii se suiră la Ezreel.

30 **S**I Davidu și omenii sei venind în ziua a treia la Tîklagă, *găsiră* că *Amalekiții năvăliseră în partea despre mēdă-zi și în Tîklagă, și bătuseră Tîklagă, și-lu arseseră
2 cu focu; Și luaseră prinse pre femeele ce erau acolo, dară nu uciseră pre nimenea, de la micu și până la mare; ci-i luară cu
3 sine, și s'au dusu în drumul lor. Și Davidu și omenii sei venind în cetate, ecce, era arsă cu focu, și femeele lor, fiu lor și
4 fetele lor erau luate prinse. Și Davidu și poporul ce era cu d'insul înălțară vōcile lor, și plânseră, până ce nu mai fu putere în ei de plânsu. Și *aminduoē femeele
5 lui Davidu erau luate prinse: Ahinoam, Ezreelena, și Abigail, femea lui Nabal, Carmelena. Și Davidu era strimtorit forte,
6 *că poporul avea sufletul amăritu, fiecare pentru fiu sei și pentru fetele sale. *Ci Davidu se întări în Iehova Dumnezeuu seu.
7 *Și Davidu duse lui Abiataru, preutul, fiulul lui Ahimelech: Pune, rogu-te, efodul pentru mine. Și Abiataru puse efodul
8 pentru Davidu. Și Davidu întrebă pre Iehova, dicendū: Să urmărescă această cetă? voi ajunge-o? Și elu 'i duse: Urmăresce,
9 că o vei ajunge, și vei recăpeta *tote*. Și Davidu se duse, elu și cei șese sute de inși ce erau cu d'insul, și sosiră la pēreul Besor, unde cei ce rămăneau în

urmă se opriră. Și Davidu continuă urmărirea, elu și patru sute de inși; *eră dnoșe sute de inși se opriră; că erau pre obosiți spre a mai trece pēreul Besor.

Și ei găsind pre unu Egiptenu în
câmpu, 'lu duseră la Davidu, și ei 'i dădură lui pâne, și a mâncat; și-i dădură apă de
bētū. Și ei 'i mai dădură o bucată de
turtă de smochine și două turte de strafide, și *elu mănca, și-i reveni puterea; că
elu nu măncase pâne nici bēuse apă trei zile și trei nopți. Și Davidu 'i duse: Alu
cui *esci*? Și de unde *esci*? Și elu duse: Eu
sunt unu tēneru Egiptenu, servu alu unui Amalekitu, și domnul meu m'a părăsit, fiindu-că m'am imbolnăvit, de trei zile.
Noi amă năvălitu în partea de mēdă-zi a
Chereteiloru, și în cea a lui Iuda, în partea de mēdă-zi a lui Caleb; și Tîklagă l'am
arsu cu focu. Și Davidu duse cătră d'insul: Voiesci să mă duci cătră acea cetă?
Și elu duse: Jură-mi pe Dumnezeu, că tu nu mă vei omori, și că nu mă vei da domnului meu, și te voi duce la acea cetă.

Și elu 'lu duse, și ecce, erau împrăsciați
pe totă fața pământului, *măncându, bēndu, și ospetându din tōte prădele cele mari, ce le luaseră din pământul Filisteniloru și
din pământul lui Iuda. Și Davidu 'i bātu
din diori de diuă și până în sēra zilei a
dnoa, și n'a scăpatu nici unulu din ei, afară de patru sute de tēneri, cari încălecară pe cămile, și fugiră. Așa Davidu scăpă
totu ce Amalekiții luaseră; încă și pre aminduoē femeele sale scăpă Davidu. Și
nu li-a lipsit lor nici unulu, de la micu până la mare, nici fiu nici fete, nici din
pradă altu *ce-va* din tōte câte luaseră de la d'inșii: *tōte le aduse Davidu îndereptu.
Și Davidu luă rămășița oilor și boilor, și
o mănără înaintea termei luate; și diseră:
Acēsta 'i prada lui Davidu.

Și Davidu venind la cei *dnoșe sute de
inși, cari erau pre obosiți, spre a merge după Davidu, și pre cari 'i lăsase la pēreul Besor, ei eșiră spre intimpinarea lui Davidu, și spre intimpinarea poporului ce era cu d'insul; și Davidu apropiându-se de popor, 'i întrebă de sănătate. Și toți cei
rei și *de nimic din omenii, cari s'au dus cu Davidu, luând cuvēntul, diseră: Pentru-că ei n'au mersu cu noi, nu li vom da din prada ce amă recăpētat, ci numai fie-căruia femea sa și fiu sei; *pre acestia* 'i
potu lua și să se ducă. Eră Davidu duse: 23

1 Sam. 3. 25. 1 Vers. 4. 7. & 27. 8. d Ps. 42. 5. &
2 Reg. 19. 27. m 2 Sam. 4. 4. b Cap. 25. 42. 56. 3. 4. 11.
Vers. 8. — 43. Hab. 3. 17. 18.
3 Sam. 14. 17. Capul 30. 2 Sam. 2. 2. c Cap. 23. 6. 9.
30. & 19. 27. a Voii cap. 15. c Esod. 17. 4. f Cap. 23. 2. 4.

g Vers. 21. h Așa Jude. 15.
19. Cap. 14. 27.
i Vers. 16.

2 Sam. 8. 18. 1 Reg. 1. 38, 44.
Esac. 25. 16.

Zef. 2. 5. j Ios. 14. 13. & 15. 13. k 1 Thes. 5. 3.

1 Vers. 8. m Vers. 10. n Deut. 13. 13. Jud. 19. 22.

Nu faceți așa, fraților, cu ceea ce ni-a dat ū Iehova, care ne-a păzit ū pre noi, și pre ceta ce venia asupra noastră a dat'o in 24 mânele noastre. Și cine vî va da ascultare in lucrul acesta? Că °dupre cum ū este partea acelora, cari s'au pogorit ū la resbel ū, așa va fi și partea acelora cari au rămas ū 25 la unelte; de o potrivă vor ū împărți. Și a fost ū așa din di ūa aceea incolo; că el ū făcu aceta aședământ ū și lege pentru I-srael ū până in di ūa de astă-di.

26 Și David ū venind ū la Tīklag ū, el ū din pradă trāmesese bētrānilor ū din Iuda și a-micilor ū se ū, dicēnd ū: Ecce darul ū ce fac ū 27 vou ū din prada neamicilor ū lui Iehova! Celor ū din Bet ū-El ū, celor ū din ° Ramot ū de 28 mēdă-di, și celor ū din ° Iatir ū; Celor ū din ° Aroer ū, celor ū din Sifmot ū, și celor ū din 29 ° Eštemoa; Celor ū din Racal ū, celor ū din cetă ūle ° Erahmeeli ūilor ū, și celor ū din cetă- 30 ūle ° Keneilor ū; Celor ū din ° Horma, celor ū 31 din Cor ū-Așan ū, și celor ū din Atac ū; Celor ū din ° Hebron ū, și in tōte locurile pe unde a āmblat ū David ū, el ū și ūmen ū se ū.

Israelit ū s ūnt invin ūi de Filisten ū; mōrtea lui Saul ū și a fiilor ū se ū.

31 S I ° Filisten ū se luptar ū cu Israel ū; și bār- 1 ba ūi lui Israel ū fugir ū d'inainte Filiste- nilor ū, și cādur ū uci ūi pe muntele ° Ghilboa. 2 Și Filisten ū ajunser ū pre Saul ū și pre fii se ū, și bătur ū Filisten ū pre ° Ionatan ū, pre Abinadab ū și pre Malchi-Sua, fii lui Saul ū. 3 Și ° lupta fu grea pentru Saul ū, și-l ū ajunser ū arca ūi, bārba ūi cu arcuri; și el ū se 4 temu fōrte de arca ūi. ° Și Saul ū di se pur-

tătorul ūi armelor ū sale: Scōte sabia ta, și mē strāpunge cu ea; ca nu cum ū-va s ū vin ū acest ūi necircumci ūi, și s ū mē strāpung ū, și s ū-și bat ū joc de mine. Er ū purtătorul ū armelor ū sale nu voi; ° că se temea fōrte. Dec ū Saul ū lu ū sabia, și ° se arunc ū preste d'insa. Și purtătorul ū armelor ū sale, vē- 5 dēnd ū că Saul ū era mort ū, se arunc ū și el ū preste sabia sa, și muri cu d'insul ū. Așa muri impreun ū Saul ū, cei trei fii ai 6 se ū, purtătorul ū armelor ū sale, și to ūi ūmen ū se ū, in di ūa aceea.

7 Și bārba ūi lui Israel ū, ce erau d'incolo de vale, și cei ce erau d'incolo de Iordan ū, vēdēnd ū că bārba ūi lui Israel ū au fugit ū, și că Saul ū și fii se ū erau mort ū, părăsir ū cetă ūle, și fugir ū; și venir ū Filisten ū, și locuir ū intr'insele.

8 Și a d ūoa di Filisten ū venind ū ca s ū desbrace pre cei uci ūi, ei aflu ū pre Saul ū și pre cei trei fii ai se ū, cādut ū pe muntele Ghilboa. Și ei tăiar ū capul ū lui, și-l ū des- 9 brācar ū de armele lui, și trāmeser ū in pāmēntul ū Filistenilor ū in tōte păr ūile, ca s ū ° prochiāme aceta in templele idolilor ū lor ū și inainte poporului. ° Și ei puser ū armele 10 lui in templul ū ° Astarteelor ū, și ° corpul ū se ū l ū atērnar ū de zidul ū Bet ū-Šanul ū.

11 ° Er ū a ūdind ū locuitor ūi din Iabe ū-Ga-lad ū ceea ce au făcut ū Filisten ūi lui Saul ū, ° Se scular ū to ūi bārba ūi cei vite ūi, și merser ū 12 tōt ū nōptea aceea, și luar ū corpul ū lui Saul ū și corpurile fiilor ū se ū de pe zidul ū Bet ū-Šanul ū; și venind ū la Iabe ū, le ° arser ū acolo. Și ei luar ū ūsele lor ū, și le ° ingropar ū supt ū 13 stejarul ū din Iabe ū, și ° postir ū șepte di le.

CARTEA A DUOA A LUI SAMUELŪ.

Scirea mōr ūei lui Saul ū adus ū lui David ū; plāngerea lui pentru Saul ū și Ionatan ū.

1 S I dup ū mōrtea lui Saul ū, David ū intor- cēnd ū-se de la ° bāta ūa Amaleki ūilor ū, 2 rēmase d ūoe di le la Tīklag ū. Și a treia di ecce, ° un ū bārbat ū veni din tabēra de la Saul ū ° cu vestmintele lui rumpe ū și cu tē- 3 rān ū pe capul ū se ū. Și venind ū la David ū, cād ū pe pāmēnt ū, și se prostern ū. 4 Și David ū ° di se: De unde vin ū? și el ū ° 5 rēspunse: Din tabēra lui Israel ū am ū fugit ū. 6 Și David ū ° di se; cum ū merge trēba? Spu-

ne-m ū, rogu-te. Și el ū di se: Poporul ū a fugit ū din lupt ū, și mul ūi din popor ū au cādut ū și s ūnt mort ūi; inc ū și Saul ū și Ionatan ū, fiul ū se ū, s ūnt mort ūi.

5 Și di se David ū tēnērul ūi ce-i spusese aceste: De unde scii tu, că s ūnt mort ūi Saul ū și Ionatan ū, fiul ū se ū? Și di se tēnērul ū, 6 care-i spusese aceste: : E ū veni ū din intēmplare pe ° muntele Ghilboa, și ecce, ° Saul ū era plecat ū pe lancea sa, și ecce, car ū și

o Ve ūi Num. 31. 27.
p Ios. 21. 8.
q Ios. 19. 8.
r Ios. 15. 48.
s Ios. 13. 16.
t Ios. 15. 50.
u Cap. 27. 10.

u Jude. 1. 16.
v Jude. 1. 17.
x Ios. 14. 18.
y 2 Sam. 2. 1.
—
Capit ūl 31.
a 1 Cron. 10. 1—

19.
b Cap. 28. 4.
c Cap. 14. 49.
1 Cron. 8. 33.
d Ve ūi 2 Sam. 1. 6, etc.
e A ūa Jude. 9. 54.

f Cap. 14. 6. & 17. 26.
g 2 Sam. 1. 14.
h 2 Sam. 1. 10.
i 2 Sam. 1. 20.
j Cap. 21. 9.
k Jude. 2. 13.
l 2 Sam. 21. 12.

m Ios. 17. 11.
Jude. 1. 27.
n Cap. 11. 3. 9, 11.
o Ve ūi cap. 11. 1—11.
2 Sam. 2. 4—

7.
p 2 Cron. 16. 14.
Ier. 34. 5.
Amos 6. 10.
q 2 Sam. 2. 4, 5, & 21. 12, 13, 14.

r Fac. 50. 10.
—
2 SAMUEL ū
—
Capit ūl 1.
a 1 Sam. 30. 17,

26.
b Cap. 4. 10.
c 1 Sam. 4. 12.
d 1 Sam. 31. 1.
e Ve ūi 1 Sam. 31. 2, 3, 4.

- 7 călăreți 'lă urmăria. Și elă căutându în-
poi, și vedându-mă, mă strigă; și eu ăisei:
8 Ecce-mă! Și elă 'mă dise: Cine *esci* tu? și
9 eu 'i respunsei: Eă *sunt* Amalekită. Și-mă
mai dise: Pune-te, rogu-te, preste mine,
și mă omoră! că mari dureri m'au cuprinsă,
10 și viața încă întregă *este* in mine. Decă mă
pusei pe elă, și-lă 'omorai; că sciamă că
nu mai putea trăi după căderea sa. Și luai
acastă corună, care *era* pe capulă lui, și
brațiarulă care *era* pe brațulă lui, și le a-
dusei aicea la domnul meu.
11 Și Davidă luă vestmintele sale, și le
'rumpse; așa și toți bărbații, ce *se află* cu
d'insulă. Și ei jăliră, și postiră până la séră
12 pentru Saulă și pentru Ionatană, fiulă seă,
pentru poporulă lui Iehova, și pentru casa lui
Israelă; pentru-că ei aă cădută prin sabiă.
13 Și Davidă dise cătră ténărulă ce-i spu-
sese *acestea*: De unde *esci* tu? Și elă dise:
Sunt fiulă unui străină, ună Amalekită.
14 Și-i dise Davidă: 'Cumă nu te-ai 'temută să
'intinđi mână ta, ca să omori pre unsulă
15 lui Iehova? Și 'Davidă chiamă pre unulă
d'entre servi, și-i dise: Vino încóce, arun-
că-te asupra lui! Și elă 'lă lovi de muri.
16 Și Davidă 'i dise: 'Sângele teă *fe* asupra
capulă teă! că 'gura ta a mărturisită in
contra ta, dicendă: Eă amă omorită pre
unsulă lui Iehova.
17 Și Davidă cântă *acastă* plângere pentru
18 Saulă și pentru Ionatană, fiulă seă: Și elă
ordină, ca fiilă lui Iuda să invețe *acastă*
plângere numită Săgetarea; ecce *este* scrisă
'in cartea lui Iașeră.
19 Fala lui Israelă, ucisă pe înălțimile tale!
'Cumă aă cădută viteșii!
20 'Nu o spuneți in Gată,
Nu o prochiămați in stradele Așkalonului,
Ca să nu se bucure 'ficele Filisteniloră,
Ca să nu se laude ficele 'celoră necircumciși.
21 Voi 'munți ai Ghilboei! Nică 'roă,
Nică plóia să nu cadă pe voi,
Nică câmpă roditoră să *se afle* pe voi;
Că acolo fu pângărită scutulă viteșiloră,
Scutulă lui Saulă, 'neunsă cu oleiă.
22 Fără de sângele celoră uciși,
Fără de grăsimea viteșiloră,
Nică o dată 'săgéta lui Ionatană nu se-n-
[turna;
Nică sabia lui Saulă s'a intorsă gólă.
23 Saulă și Ionatană,
Cari s'au iubită, cari in vieță s'au amată,

- Nică in mórtea loră nu s'au despărțită;
Mai iuți erau ei decâtă vultură,
'Mai tari decâtă leiă.
Fiice ale lui Israelă, plângeți după Saulă, 24
Care vē îmbrăca in roșă și in *alte* podóbe,
Care a pusă găteli de aură pe vestmintele
[vóstre!
Cumă aă cădută viteșii in luptă! 25
Ionatane, omorită pe înălțimile tale!
Mă dóre după tine, fratele meu, Ionatane! 26
Plăcută fórtă 'mă erai;
Minunată a fostă 'iubirea ta pentru mine;
Întrecea iubirea femeeloră!
'Cumă aă cădută viteșii! 27
Și armele de resbelă s'au perdută!

*Davidă domnesce preste Iuda, și Ișboșetă preste
Israelă; bătaia la Ghibeonă între armatele loră.*

- DUPĂ aceea Davidă 'intrebă pre Iehova, 2
dicendă: Să mă suiă in vre-una din
cetățile lui Iuda? Și Iehova 'i dise: Sui-te!
Și Davidă dise: Unde să mă suiă? Și elă
dise: La 'Hebronă! Decă Davidă se sui a- 2
colo, și încă și cele 'dúoă femeí ale sale,
Ahinoamă, Ezreelă, și Abigailă, femea lui
Nabală din Carmelă. Și 'pre ómenii lui, 3
cari *erau* cu d'insulă, Davidă 'i sui pre fie-
care cu familia sa; și ei locuiră in cetățile
Hebronului. 'Și veniră bărbații din Iuda, și 4
unsă acolo pre Davidă rege preste casa
lui Iuda.
Și s'a spusă lui Davidă: că 'bărbații din
Iabeș-Galaadă *sunt* aceia cari aă îngropată 5
pre Saulă. Și Davidă trămesă ómení la lo-
cutorii din Iabeș-Galaadă, și li dise: 'Bine-
cuvéntați să fiți de Iehova, că ați arétată
acastă milă domnului vostru, lui Saulă, și 6
l'ați îngropată! Și acumă să arete și 'Ie-
hova voii milă și credință; încă și eu vî
voii resplăti binele acesta, pentru-că ați
făcută *acestă* lucru. Și acumă întărescă-se 7
mănele vóstre, și să fiți viteși; că domnulă
vostru, Saulă, a murit, și casa lui Iuda
m'a unsă pre mine rege preste d'insa.
Dară 'Abneră, fiulă lui Neră, mai marele 8
óstei lui Saulă, luă pre Ișboșetă, fiulă lui
Saulă, și-lă trecu la Mahanaimă; Și-lă făcu 9
rege preste Galaadă, preste Așuriți, preste
Ezreelă, preste Efraimă, și preste Benia-
mină: preste totă Israelulă. De patru-deci 10
ană *era* Ișboșetă, fiulă lui Saulă, cândă se
făcu rege preste Israelă; și dúoi ană domni
elă. Dară casa lui Iuda ținea cu Davidă.

7 Jude. 9. 54.	8 Cap. 4. 10, 12.	9 1 Sam. 31. 9.	10 1 Sam. 31. 4.
13. 51.	1 Sam. 26. 9.	Mic. 1. 10.	1 Sam. 31. 1.
1 Sam. 12. 8.	1 Reg. 2. 32.	Veđ Jude. 16.	1 Aș Jude. 5.
1 Sam. 31. 4.	33, 37.	23.	23.
1 Sam. 24. 6.	m Vers. 10.	q Veđ Esod. 15.	Iov 3. 3, 4.
26. 9.	Luc. 19. 22.	20.	Ier. 20. 14.
Pa. 105. 15.	n Ios. 10. 13.	Jude. 11. 34.	u 1 Sam. 10. 1.
	o Vers. 27.	1 Sam. 18. 6.	v 1 Sam. 18. 4.

z Jude. 14. 18.	Capit. 2.	1 Reg. 2. 11.	13.
y 1 Sam. 18. 1.	a Jude. 1. 1.	c 1 Sam. 30. 5.	g Rut 2. 20. &
3. & 19. 2. &	1 Sam. 23. 2.	d 1 Sam. 27. 2.	5. 10.
20. 17, 41. &	4. 9. & 30. 7. 8.	5. & 30. 1.	Ps. 115. 15.
23. 16.	b 1 Sam. 30. 31.	1 Cron. 12. 1.	h 2 Tim. 1. 16,
z Vers. 19.	Vers. 11.	e Vers. 11.	18.
	Cap. 5. 1, 8.	f 1 Sam. 31. 11,	i 1 Sam. 14. 50.

- 11 Și 'numărul anilor, câtă Davidă a fostă rege in Hebronă preste casa lui Iuda, a fostă șapte ani și șese luni.
- 12 Și Abnerū, fiulū lui Nerū, eși cu servii lui Ișboșetū, fiulū lui Saulū, din Mahanaimū spre *Ghibeonū. Și Ioabū, fiulū Teruiei, și servii lui Davidū eșiră; și ei se întimpōnară la 'ézulū din Ghibeonū. Acestia se aședară d'incōce de ézū, și aceia d'incolo de ézū.
- 14 Atuncea dīse Abnerū lui Ioabū: Să se scōle d'intre tēneri, și să se hărățescă înaintea noastră! Și Ioabū dīse: Să se scōle! Și se sculară, și trecură duple numărū dūoi-spre-dece din Beniaminū, *adecă* ai lui Ișboșetū, fiulū lui Saulū, și dūoi-spre-dece din servii lui Davidū. Și apucară unulū pre altulū de capū; și *infīseră* unulū altuiā sabia in cōstă; și cādūră de o dată. De aceea loculū acela se numi: Helcatū-Hazzurimū, (*loculū sâbielorū*), și *este* lūngă Ghibeonū. Și totū in aceeași dī fu o luptă grea; și Abnerū și bărbații lui Israelū fură bātuți de servii lui Davidū.
- 18 Și erāt acolo "trei fii ai Teruiei: Ioabū, și Abișai, și Asahelū; și Asahelū *era* "iute de piciorē "ca căprioară câmpului. Și Asahelū urmări pre Abnerū, și nu se da nici intr'o parte, nici spre drepta, nici spre stīnga, din urma lui Abnerū. Și Abnerū se întōrse, și dīse: Tu *esci* Asahelū? Și elū respunse: 21 *Eū sūnt*. Și dīse Abnerū cătră d'insulū: Plēcă-te spre drepta, seū spre stānga, și apucă pre unulū din tēneri, și-ți ūea armătura sa! Dară Asahelū nu voi să se dee in lături din dērēptulū lū. Și mai dīse Abnerū cătră Asahelū: Depărtēză-te din dērēptulū meū, *că* de ce să te trāntescū la pāmētū? *că* cumū ași putē să-mi rēdicū 23 făca înaintea lui Ioabū, fratele teū? Dară elū nu voi a se depărta; decī Abnerū 'i infipse cōda lancei "in pāntece; și lancea eși pe cea parte. Și elū cādū acolo, și muri pe locū. Și toți căți veniāt la loculū acela, unde cāduse și murise Asahelū, se opriāt.
- 24 Erū Ioabū și Abișai urmăriră pre Abnerū. Și cândū apuse sōrele, ei ajunseră la dēlulū Amma, care *este* in dreptulū Giahului, pe drumulū despre pustiulū Ghibeonului.
- 25 Și se adunară Beniaminiții după Abnerū, și se făcură o cētă, și stătură pe vērfulū unui dēlū. Atuncea strigă Abnerū cătră Ioabū, și dīse: Sfășcia-va ore sabia fără incetare? Nu scii, că la sfârșitū va fi amarū? Și până cândū ore nu vei spune poporului, ca să se întōrcă de la urmărirea fraților seī?

Și Ioabū dīse: Viū *este* Dumneđeū! de nu "ați 27 n vorbitū astă demānētă, de atuncea chiarū poporulū s'arū fi re'ntorsū, fie-care de la urmărirea fratelū seū. Și Ioabū sufā in trīm- 28 biță, și totū poporulū se opri, și ei nu mai urmăriră pre Israelū, nici nu se mai luptarā.

Și Abnerū cu bărbații seī merseră prin 29 câmpia tōtă acea nōpte, trecură Iordanulū, și merseră prin totū Bitronulū, și ajunseră la Mahanaimū. Și Ioabū se întōrse de la 30 urmărirea lui Abnerū; și adunāndū totū poporulū, lipsiāt din servii lui Davidū *numai* nouē-spre-dece bărbați, și Asahelū. Dară 31 servii lui Davidū bātuseră din Beniaminū și din bărbații lui Abnerū trei sute șese-deci de bărbați, *cari* aū și muritū. Și ei 32 luară pre Asahelū, și-lū immormēntarā in mormēntulū părintelū seū, care *era* in Betū-Lehemū. Și Ioabū merse tōtă nōptea cu bărbații seī, și li se revērșă de dīori in Hebronū.

Puterea crescēndă a lui Davidū, și familia sa; Abnerū trece la partidulū lui Davidū, dară este ucisū de Ioabū.

SI lupta a fostū îndelungatā intre casa 3 lui Saulū și casa lui Davidū. Și Davidū din ce in ce se întări, erū casa lui Saulū din ce in ce slābi. Și "lui Davidū se nās- 2 curā in Hebronū fii: āntēiū-nāscutulū seū fu Amnonū "din Ahinoamū, Ezreelēna; Și 3 alū dūoilea, Chileabū din Abigailū, femea lui Nabalū din Carmelū; și alū treilea, Absalomū, fiulū Maacheei, fīca Talmaei, regele din "Gheșurū; și alū patrulē, "Adonia, fiulū 4 Hagetei; și alū cincilea, Dafatia, fiulū Abitalei; și alū șesilea, Etreamū din Eglā, 5 femea lui Davidū. Acestia se nāscură lui Davidū in Hebronū.

Și pe cândū urma resbelulū intre casa 6 lui Saulū și casa lui Davidū, Abnerū s'a lipitū tare de casa lui Saulū. Dară Saulū 7 avea o concubinā, alū cărei nume *era* "Ritpa, fīca Ahiei. Și Ișboșetū dīse lui Abnerū: De ce ai 'intratu la concubina părintelū meū? Și Abnerū se māniā fōrte de cuvin- 8 tele lui Ișboșetū, și dīse: Aū dōrā "capū de cāne alū lui Iuda *sūnt* eū, care astă-dī arētū milă cătră casa lui Saulū, părintele teū, cătră frați seī, și cătră amicii seī, și pre tine nu te-amū lāsātū să cađi in mână lui Davidū; și tu acumū mē ai de rēu pentru 9 pēcātuirea cu o femeā? "Așa să facă Dumneđeū lui Abnerū și încă mai multū, de nu voiū face așa, "cumū a juratū Iehova lui Davidū; De a înlātura regatulū de la casa 10

j Cap. 5. 5. n 1 Cron. 12. 8. 4. 6. & 20. 10. Capulū 8.
1 Reg. 2. 11. o Ps. 18. 33. g Vers. 14. a 1 Cron. 8. 1—
h Ios. 18. 25. c Cant. 2. 17. & Prov. 17. 14. 4.
i Ier. 41. 13. 8. 14. —
m 1 Cron. 2. 16. p Cap. 3. 27. &

b 1 Sam. 25. 43. e Cap. 21. 8. 10. Cap. 9. 8. & i 1 Sam. 15. 28.
c 1 Sam. 27. 8. f Cap. 16. 21. 16. 9. & 16. 1, 12.
Cap. 13. 37. g Deut. 23. 18. h Rut 1. 17. & 28. 17.
d 1 Reg. 1. 5. i 1 Sam. 24. 14. 1 Reg. 19. 2. i Cron. 12. 23.

- lui Saul, și de a rădica tronul lui David
preste Israel și preste Iuda, de la Dan și
11 până la Beeru-Şeba. Și el nu mai putu
răspunde lui Abner nici un cuvânt; că
se temu de el.
- 12 Și Abner trăsese soli la David, cari
să-i dică din parte-i: A cui țera? Și să-i
dică: Incheia legământu cu mine; și ecce,
mâna mea va fi cu tine, spre a-ți aduce
13 totu Israelul. Și elu dişe: Bine! voi în-
cheia cu tine legământ; dară un lucru
ceru de la tine, adică să nu vezi fața mea,
până ce nu vei aduce pre Mical, feta lui
Saul, cându vei veni să vezi fața mea.
- 14 Și David trăsese soli la Işboșet, fiul
lui Saul, dicându: Dă-mi pre femea mea,
Mical, cu care m'am logodit pentru o
15 sută de prepuțuri de ale Filistenilor. Și
Işboșet trăsese, și o luă de la bărbatul
ei, de la Paltiel, fiul lui Laiş. Și bār-
batul ei merse cu d'insa, și plângea, mer-
gându în urma ei până la Bahurim; a-
tuncea dişe Abner cătră d'insul: Du-te,
întorče-te! Și elu se întorče.
- 17 Și Abner vorbi bătrânilor lui Israel,
dicându: Voi ați cerut altă dată pre Da-
vid de rege preste voi. Deci faceți-lă!
18 Că Iehova a vorbit cătră David, dicendu:
Prin David, servul meu, voi scăpa po-
porul meu din mâna Filistenilor și din
19 mâna tuturor neamicilor sei. Și Abner
mai vorbi la urechile lui Benjamin. Și
apoi se duse Abner, ca să spună lui Da-
vid în Hebron totu ce era bun în ochii
lui Israel și în ochii casei întregi a lui
20 Benjamin. Și ajungându Abner la Da-
vid în Hebron cu douăzeci de bărbați,
David dădu lui Abner și bărbaților, cari
21 erau cu d'insul, un ospet. Atuncea dişe
Abner lui David: Mă voi scula, și mă
voi duce, și voi aduna totu Israelul la
domnul meu regele, ca să incheie cu tine
legământ, și tu să domnesci în totu cum
dorește sufletul tău. Și David dădu dru-
mul lui Abner, și elu merse în pace.
- 22 Și ecce, servii lui David și Ioab ve-
niră de la urmărirea unei cete, și aduseră
multă pradă cu d'inșii; și Abner nu mai
era la David în Hebron; că elu i dăduse
23 drumul, și Abner se dusesse în pace. Și
Ioab și totă oștea ce era cu elu sosindu,
se spuse lui Ioab, dicendu: Abner, fiul
lui Ner, a venit la rege, și elu i-a dat
24 drumul; și elu s'a dus în pace. Și Ioab
veni la rege, și dişe: Ce ai făcut? Ecce,

Abner a venit la tine; pentru ce i-ai
dat drumul, de s'a dus? Tu cunosc
25 pre Abner, fiul lui Ner; ca să te incele
venise elu, și ca să afe intrarea ta și eș-
rea ta, și ca să scia totu ce faci tu.

Și Ioab eși de la David, și trăsese
26 soli după Abner, și ei lă întorseră înapoi
de la grôpa Sira; eru David nu scia. Și
27 întorcându-se Abner la Hebron, Ioab lă
trase de o parte suptă portă, spre a vorbi
cu d'insul în ascuns; și acolo lă lovi în
pantece de muri, pentru sângele lui Asa-
hel, fratele seu.

Și auzind David acesta mai pe urmă,
28 dişe: Nevinovată sunt eu și regatul meu în-
aintea lui Iehova în eternu de sângele lui Ab-
ner, fiul lui Ner: Să cadă vina preste ca-
29 pul lui Ioab și preste totă casa părintelui
seu; și să nu lipsescă nici o dată în casa lui
Ioab om cu scurgere, seu leprosu, seu
care se rađemă în cârji, scu care cade de
sabiă, seu lipsitu de pâne. Așa Ioab și
30 Abişai, fratele seu, au ucis pre Abner,
pentru-că elu omorise pre Asahel, fratele
loru, în resbelul de lângă Ghibeon.

Și David dişe cătră Ioab și cătră totu
31 poporul care era cu elu: Rumpeți vest-
mintele vóstre, și v'e încingeți cu saci, și
bociți înaintea lui Abner. Și regele Da-
vid mergea în urma secriului. Și immor-
32 mentară pre Abner în Hebron; și regele
și rădică vócea sa, și plânse la mormen-
tul lui Abner; și totu poporul plângea.
Și regele cântă această plângere pentru Ab-
33 ner, și dişe:

Să moră Abner, cumu móre un mişel?
Măne tale nu erau legate,
34 Nici pictóarele încălțușate,
Tu ai picat, cumu se pică înaintea óme-
[nilor celor răi]

Și totu poporul plânse mult după d'in-
35 sul. Și veni totu poporul ca să facă pre
David să mânânce, fiind încă diu; dară
David jură, dicendu: Așa să-mi facă Dum-
neđu și încă mai mult, de voi gusta pâne
seu altu ce-va înainte de apusul sórelui.
Și totu poporul vedu acesta, și-i plăcu a-
36 cesta; că tóte ce făcea regele plăcea la totu
poporul.

Și cunoscú în diu aceea totu poporul
37 și întregu Israelul, că n'a fost de la rege
mórtea lui Abner, fiul lui Ner. Și re-
38 gele dişe servilor sei: Nu sciți voi, că o
căpiteniă, și chiaru un mare căpitan a
cădutu astă-đi în Israel? Și eu slab sunt
39

j Jude. 20. 1.
Cap. 17. 11.
1 Reg. 4. 25.
k Aşa Fac. 43.
3.

l 1 Sam. 18. 20.
m 1 Sam. 18. 25.
27.
n 1 Sam. 25. 44.
o Cap. 19. 16.

p Vers. 9.
q 1 Cron. 12. 29.
r Vers. 10. 12.
s 1 Reg. 11. 37.

t 1 Sam. 29. 6.
Isa. 37. 28.
u 1 Reg. 2. 5.
Aşa cap. 20.

9. 10.
v Cap. 4. 6.
z Cap. 2. 23.
y 1 Reg. 2. 32.

33.
z Lev. 15. 2.
a Cap. 2. 25.
b Ios. 7. 6.

Cap. 1. 2. 11.
c Fac. 37. 34.
d Cap. 13. 12.
13.

e Cap. 12. 17.
f Ier. 16. 7.
g Rut 1. 17.
h Cap. 1. 12.

astă-di, și *abia* unsu de rege, și acei bărbați, fiii Teruiei, ^a *sunt* pré puternici pentru mine. ⁱ Iehova să resplătescă aceluia, care a făcutu răulū, după răutatea sa.

Ișboșetū este ucisū: uciđătorii seî pedepsiți de Davidū.

- 4 **S**I auđindū fiulū lui Saulū, că Abnerū murise la Hebronū, ⁱ a slăbiră mânele, și totū Israelulū s'a ^b turburatu. Și fiulū lui Saulū avea dūoi capi preste cetele de rebelū, numele unuia *era* Boana, și numele celui-l-altū Recabū, fi ai lui Rimmonū, Beeroténulū, din fiii lui Beniaminū. (Că ^a Beerotulū încă se socotia cătră Beniaminū. Și Beerotenii fugiră la ^a Ghetaimū, și petrecură acolo până în diūa de astă-di.)
- 4 Și ^a Ionatanū, fiulū lui Saulū, avea unū fiū, care *era* ologū de piclóre; *era* în vrěstă de cinci ani, cândū veni scirea ⁱ din Ezreelū despre Saulū și Ionatanū; și doica sa ⁱ lū luă, și fugi; Și grăbindu-se ea să fugă, elū a căđutū, și a rămasū ologū; numele seū *era* Mefibosetū.
- 5 Și aū mersū Recabū și Boana, fiii lui Rimmonū, Beeroténulū, și aū ajunsū în ferbintēla diiei in casa lui Ișboșetū, care făcea somnulū seū de amedă. Și înaintiră până în međiloculū casei, dāndu-se de neguđitori de grāū, și-lū loviră ^a în pantece; atuncea Recabū și Boana, fratele seū, scăpară. Căci cândū intrară ei in casă, elū *era* culcatū pe patulū seū in camara sa de dormitū; și-lū loviră, și-lū omoriră, și-i tăiară capulū; și luară capulū seū, și merseră drumulū prin câmpia tōtă nóptea *aceea*;
- 8 Și aduseră capulū lui Ișboșetū la Davidū la Hebronū, și dișeră cătră rege: Ecce, capulū lui Ișboșetū, fiulū lui Saulū, neamiculū teū, ^a care a căutatū viēta ta! Așa a datū Iehova domnului meū regele astă-di resbunare asupra lui Saulū și asupra seminției lui.
- 9 Și respunse Davidū lui Recabū și lui Boana, fratele seū, fiilorū lui Rimmonū, Beeroténulū, și li dișe: Viū *este* Iehova! ⁱ care a rescumpēratū sufletulū meū din tōtă strimtorarea; Pre acela ⁱ care mī-a datū de scire, dičēndū: Ecce, Saulū e mortū! socotindu-se aducētorū de scire bună, l'amū prinsū, și l'amū ucisū la Tiklagū, spre a-l resplăti
- 11 pentru scire; Cu atātū mai multū, cândū acesti rēi aū ucisū pre unū hārbatū nevinovatū in casa sa, pe patulū seū, să nu

^a cerū eū sāngele lui de la mână voastră, și să vē ucidū de pe pāmēntū? Și Davidū ⁱ ordinā servilorū seî, și ei ⁱ uciseră, și li tăiară mânele și piclórele, și-i spēndurāră lūngă ezū la Hebronū. Și capulū lui Ișboșetū luāndu-lū, l'a immormētatū in ^a mormēntulū lui Abnerū in Hebronū.

Davidū se face rege preste totū Israelulū; iea cetățuea Sionū, și o face capitala sa: învinge pre Filistenū.

SI ^a veniră tōte semințiele lui Israelū la Davidū in Hebronū, și dișeră: Ecce-ne, ^b osulū teū și carnea ta *sūntemū*. Și chiarū mai ^a nainte, cândū Saulū *era* rege preste noi, totū ^a tu *era*i celū ce conduceai in afară și inlāintru pre Israelū; Și Iehova ⁱ a dișū: ^a Tu vēi păstori poporulū meū Israelū, și tu vēi fi conducētorulū lui Israelū. ⁱ Decī veniră toți bētrānii lui Israelū la rege in Hebronū, ⁱ și regele Davidū făcu cu d'insii legāmēntū in Hebronū ^a inaintea lui Iehova. Și ei unseră pre Davidū rege preste Israelū. De trei-deci de ani *era* Davidū, cândū se făcu rege, ^a și patru-deci de ani a domnitū elū. In Hebronū domni elū preste Iuda ⁱ șapte ani și șese lunī; și in Ierusalimū domni elū trei-deci și trei de ani preste totū Israelulū și Iuda.

Și regele se duse cu ómenii seî ⁱ la Ierusalimū in contra ^a Iebuseilorū, cari locuiau in loculū acela. Și ei vorbiră lui Davidū, dičēndū: Tu nu vēi intra aicea, de nu vēi lua pre orbī și pre ologī, voindū a diče: Davidū nu va intra aicea nici de cumū. Și Davidū luā întāritura Sionului, ⁱ *acesta e* cetatea lui Davidū. Și Davidū dișe in *acea* di: Cine va bate pre Iebusei, și va pune mână pe apāductū, și pe ologī și pe orbī, ce *sūnt* uriți sufletulū lui Davidū, ^a capū și căpiteniā va fi. De *aceea* se diče: Orbulū și ologulū nu vorū intra in casa *Domnului*.

Și Davidū locui in întāritură, și o numi ^a cetatea lui Davidū. Și Davidū ⁱ făcu zidiū de jurū imprejurū, de la Millo și până inlāintru. Și mergea Davidū totū crescēndū și mārindu-se, și Iehova, Dumneđeulū oștirilorū, *era* cu d'insulū.

Și ^a Hiramū, regele Tirului, trāmese solī la Davidū, și lemnū de cedru, și teslari și sēpātori de pētrā, și zidirā casā lui Davidū. Și cunoscu Davidū, că Iehova l'a întāritū rege preste Israelū, și că elū a inlātātū regatulū seū pentru poporulū seū Israelū.

^a Cap. 19. 7.

ⁱ Veđi cap. 19.

18.

1 Reg. 2. 5,

6, 33, 34.

Ps. 28. 4. &

69. 12.

d Neem. 11. 33.

2 Tim. 4. 14.

Capitulū 4.

a Ezra 4. 4.

Isa. 13. 7.

b Mat. 2. 3.

c Ios. 18. 25.

d Neem. 11. 33.

e Cap. 9. 3.

f 1 Sam. 29. 1,

11.

g Cap. 2. 23.

h 1 Sam. 19. 2,

10, 11. & 23.

i Cap. 1. 15.

15. & 25. 29.

j Cap. 48. 16.

1 Reg. 1. 29.

Ps. 31. 7.

j Cap. 1. 2, 4,

15.

k Fac. 9. 5, 6.

l Cap. 1. 15.

m Cap. 3. 32.

—

Capitulū 5.

a 1 Cron. 11. 1.

& 12. 23.

b Fac. 29. 14.

c 1 Sam. 18. 13.

d 1 Sam. 16. 1,

12.

Ps. 78. 71.

Veđi cap. 7. 7.

e 1 Cron. 11. 3.

f 2 Reg. 11. 17.

g Jude. 11. 11.

1 Sam. 23. 18.

h 1 Cron. 28. 31,

& 29. 27.

i Cap. 2. 11.

1 Cron. 3. 4.

j Jude. 1. 21.

k Ios. 15. 63.

l Jude. 1. 8. &

19. 11, 12.

i Vers. 9.

1 Reg. 2. 10.

& 8. 1.

m 1 Cron. 11. 6—

9.

n Vers. 7.

o 1 Reg. 5. 2.

1 Cron. 14. 1.

- 13 Și Davidu 'și mai luă concubine și femei din Ierusalimū, după ce veni de la Hebronū; și lui Davidu se mai născură fii și fete.
- 14 Și 'aceste sūnt numile celorū ce i se născură in Ierusalimū: Šammua, Šobabū, Natanū, și Solomonū; Și Ibhārū, Elišuahū, Nefegū, Iafia; Și Elišama, Eliada, și Eli-feletū.
- 17 'Și auđindū Filistenii, că Davidu s'a unsū rege preste Israelū, se suiră toți Filistenii să caute pre Davidū. Și auđindū Davidū, se pogorī in intăritură. Și Filistenii veniră și se respândiră in 'valea Refaimū. Și 'intrebă Davidū pre Iehova, dicēdū: Sui-mē-voiū asupra Filistenilorū? Da-vei pre ei in mână mea? Și Iehova dīse lui Davidū: Sui-te! căci da-voiū in mână ta pre Filistenii.
- 20 Și Davidū vni la 'Baalū-Perațimū, și Davidū 'i bātu pre ei acolo, și dīse: Rupt'a Iehova pre neamicii mei inaintea mea, cumū se rumpū apele. De aceea se și chiāmă numele locului aceluia Baalū-Perațimū (*șesulū rupturēi*). Și ei lāsără acolo idolii lorū; și Davidū și omenii sei 'i 'luarā.
- 22 'Și Filistenii se suiră din nou, și se respândiră in valea Refaimū. Și 'intrebă Davidū pre Iehova, și elū dīse: Să nu te sui, ci să-i ieī din dērēptū, și să mergi asupra-lī in dreptulū dușilorū. Și cândū vei 'aūdi in susulū dușilorū vuetū *ca de pași*, grăbesce; că 'Iehova ese inaintea ta, ca să bată tabēra Filistenilorū. Și Davidū făcu așa, cumū 'i ordinā Iehova, și bātu pre Filistenii de la 'Gheba până la 'Gazerū.

Davidu aduce chivotulū la Ierusalimū.

- 6 S1 Davidu adunā din nou pre toți aleșii lui Israelū, trei-đeci de mi; Și 'Davidu se sculā, și merse de la Baale a lui Iuda cu totū poporulū ce *era* cu d'insulū, ca să aducā de acolo chivotulū lui Dumneđeū, care și-a chiāmatū numele cu numele lui Iehova, *Dumneđeulū oștirilorū*, 'ce șede *intre cherubimii*.
- 3 Și ei puserā chivotulū lui Dumneđeū 'pe unū carū nou, și-lū rēdicarā din casa lui Abinadabū, *ce era* pe delū, și Uzza și Ahio, fii lui Abinadabū, conduceā carulū celū nou. Și-lū rēdicarā din 'casa lui Abinadabū, *ce era* pe delū, cu chivotulū lui Dumneđeū, și Ahio mergea inaintea chivotului. Și Davidū și totā casa lui Israelū jucaū inaintea lui Iehova din totū felulū de *instrumente*

de lemnū de bradū, din citare și din harpe, din timpane, din fluere și din cimbale.

Și ajungēdū la aria lui 'Nachonū, Uzza 'intinse *māna sa*, și se apucā de chivotulū lui Dumneđeū, că boii eraū să-lū restorne. Și se aprinse mānia lui Iehova preste Uzza, și 'Dumneđeū 'lū lovi acolo pentru pēcatulū seū, și muri acolo lūngā chivotulū lui Dumneđeū. Și s'a māhnitū Davidū, că a eruptū Iehova asupra lui Uzza, și se chiāmā numele locului aceluia Perețū Uzza (*rumperea lui Uzza*) până in țiūa de astā-đi.

Și 'Davidū se temu in acea ți de Iehova, și dīse: Cumū va intra la mine chivotulū lui Iehova? Și Davidū nu voia să aducā chivotulū lui Iehova la d'insulū in cetatea lui Davidū; ci a dus'o de o parte in casa lui Obedū-Edomū, a 'Ghitteului. 'Și chivotulū lui Iehova rēmasē in casa lui Obedū-Edomū, a Ghitteului, trei luni. Și Iehova 'bine-cuvēntā pre Obedū-Edomū și totā casa lui.

Și se spuse regelui Davidū, dicēdū-se: Iehova a bine-cuvēntatū casa lui Obedū-Edomū, și totulū ce *este* a lui, pentru chivotulū lui Dumneđeū. 'Atuncea merse Davidū, și aduse chivotulū lui Dumneđeū din casa lui Obedū-Edomū in cetatea lui Davidū cu bucuriā. Și la toți șese pași ce făceaū 'purtătorii chivotului lui Iehova; se sacrifica unū 'boū și unū vițelū grasū. Și Davidū 'juca din tōte puterile inaintea lui Iehova, și Davidū *era* incinsū 'cu efodū de inū subțire. 'Așa aduse Davidū și totā casa lui Israelū chivotulū lui Iehova in strigāte de bucuriā și in sunetlū trîmbițelorū.

Și 'cândū intrā chivotulū lui Iehova in cetatea lui Davidū, Micalū, fica lui Saulū, se uitā prin ferēstrā, și vēdu pre regele Davidū săltāndū și jucāndū inaintea lui Iehova, și ea 'lū desprețui in ānima ei.

Și 's'a adusū chivotulū lui Iehova, și-lū puserā la 'loculū seū in međiloculū cortului, pre care Davidū 'lū intinse pentru elū, și Davidū 'aduse olocauste și sacrificii de bucuriā inaintea lui Iehova. Și sfārșindū Davidū aducerea de olocauste și a sacrificilorū de bucuriā, 'bine-cuvēntā poporulū in numele lui Iehova, *Dumneđeulū oștirilorū*; 'Și impārți la totū poporulū, la totā mulțimea lui Israelū, la bărbați și la femei, fiecāruiā cāte o bucatā de pāne și cāte o bucatā de carne, și cāte o turtā de stra-

p Deut. 17. 17.	Isa. 17. 5.	a Așa 2 Reg. 7.	b 1 Sam. 4. 4.	15.	39. 5.	1 Cron. 15. 26.	1 Cron. 16. 1.
1 Cron. 3. 9. & 14. 3.	u Cap. 2. 1.	6.	Ps. 80. 1.	g 1 Sam. 6. 19.	l 1 Cron. 15. 25.	o Veđi Esod. 15.	1 Cron. 15. 1.
1 Cron. 3. 5. & 14. 4.	1 Sam. 23. 2.	b Iudc. 4. 14.	c Veđi Num. 7. 9.	h Ps. 119. 120.	m Num. 4. 15.	20.	Ps. 132. 8.
1 Cron. 11. 16. & 14. 8.	4. & 30. 8.	c 1 Cron. 14. 16.	d 1 Sam. 6. 7.	Veđi Luc. 5. 8, 9.	Ios. 3. 3.	Ps. 30. 11.	u 1 Reg. 8. 5.
Cap. 23. 14.	v Isa. 23. 21.	d Ios. 16. 10.	e 1 Sam. 7. 1.	i 1 Cron. 13. 13.	1 Cron. 15. 2.	p 1 Sam. 2. 18.	62. 63.
Ioa. 15. 8.	z Deut. 7. 5. 25.	Capitulū 6.	f Veđi Num. 4. 15.	j 1 Cron. 13. 14.	15.	1 Cron. 15. 27.	v 1 Reg. 8. 55.
	1 Cron. 14. 12.	a 1 Cron. 13. 5.		k Fac. 30. 27. & 8. 5.	n Veđi 1 Reg. 8. 5.	q 1 Cron. 15. 28.	1 Cron. 16. 2.
	y 1 Cron. 14. 13.	6.			r 1 Cron. 15. 29.	z 1 Cron. 16. 3.	
	z Vers. 19.						

fide. Și se duse totu poporulū fie-care la casa sa.

- 20 ¹ Și Davidū se întorse să-și bine-cuvên-teze casa; și eși Micalū, fica lui Saulū, înaintea lui Davidū, și dîse: Câtū de mă-rețū s'a arêtatū astă-đi regele lui Israelū, ² desgolindu-se astă-đi înaintea ochilorū ser-velorū servilorū sei, cumū se desgolescū ³ cei nerușinați! Și dîse Davidū cătră Micalū: *Jucat'amū* înaintea lui Iehova, ⁴ care m'a alesū mai multū decâtū pre părintele teū, și tótă casa sa, ca să mă pună conducê-torū preste poporulū lui Iehova, preste I-sraelū; deci voiū juca înaintea lui Iehova; ⁵ Și eū mă voiū arêta și mai micū încă, de-cătū astă dată, și încă și mai injositū voiū fi în ochiū mei; și *totuși* măritū voiū fi de servele, de cari ai vorbitū. Și Micalū, fica lui Saulū, n'avu nici unū copilū până în đîua morții sale.

*Dorința lui Davidū de a zidi lui Iehova unū tem-
plu; răspunsul lui Dumneđū cătră d'insulū prin
Natanū; mulțumirea și rugăciunea sa.*

- 7 **S** I a fostū, ¹ cândū locui regele în casa sa, și Iehova ² lū repausase de toți neamicii lui de jurū împrejurū. Că dîse regele cătră Natanū, profetulū: Eccē! eū locuescū în ³ casă de cedru; ⁴ erū chivotulū lui Dumneđū locuesce în ⁵ covóre. Și Natanū dîse regelui: Totū ce *este* ⁶ în ânima ta mergi și fă! că Iehova *este* cu tine. ⁷ Și a fostū în acea nôte, că se indreptă cuvêntulū lui Iehova cătră Natanū, dicêndū: ⁸ Mergi și đî servulū meū, lui Davidū: Așa dîse Iehova: ⁹ 'Mī vei zidi tu casă, ca să lo-cuescū în ea? Că n'amū locuitū casă ¹⁰ din đîua *în care* amū scosū pre fiilū lui Israelū din Egiptū până în đîua de astă-đi; ci âm-blat'amū în ¹¹ cortū dreptū locuință. Ori-unde ¹² âmblat'amū între toți fiilū lui Israelū, cu-vêntat'amū unū cuvêntū vre unei din se-mințiele lui Israelū, cărei 'ī ordinamū, să ¹³ pască poporulū meū Israelū, dicêndū: De ce nu-mi zidiți casă de cedru? Acumū ¹⁴ deci, așa vei đice servulū meū, lui Davidū: Așa dîce Iehova, *Dumneđeulū* oștirilorū: ¹⁵ 'Lu-atu-te-amū din staulă, din urma oilorū, ca să fiil conducătorū preste poporulū meū, ¹⁶ preste Israelū; Și ¹⁷ 'fost'amū cu tine, ori-

unde mergeai, ¹⁸ și pre toți neamicii tei stêr-pit'amū de d'inaintea ta, și făcutu-ți-amū ¹⁹ nume mare, ca numele celorlū mari de pe pămêntū. Și dat'amū locu poporulū meū, ²⁰ lui Israelū; ²¹ și plântatu-l'amu, ca să-lū lo-cuêscă, și să nu mai fie neliniscitū, ²² și cei rei să nu-lū mai apese, ca înainte, Și ²³ din đîua, în care pus'amū judecători preste po-porulū meū Israelū; pre tine *numai* ²⁴ repau-satu-te-amū de toți neamicii tei. Și Iehova ²⁵ 'ți spune *încă*, ²⁶ că elū casă ²⁷ 'ți va zidi. Și ²⁸ 'de se vorū implini đilele tale, și ²⁹ 'vei dormi lîngă părinții tei, ³⁰ rădica-voiū ție urmașū după tine, care va eși din mênuntaiele tale, și voiū întări regatulū lui. ³¹ Acesta va zidi ³² casă numelū meū, ³³ și eū întări-voiū scaunulū impêrăției sale în eternū. ³⁴ Eū ³⁵ 'ī voiū fi pă-rinte, și elū ³⁶ 'mī va fi fiū; ³⁷ nedreptăți de va face, ³⁸ lū voiū mustra cu toégulū bărba-țilorū și cu bătăi omenesci; Dară mila ³⁹ mea nu se va depărta de la elū, ⁴⁰ cumū s'a depărtatū de la Saulū, pre care de-părtatu-l'amū de d'inaintea ta. ⁴¹ Intemeiată ⁴² va fi casa ta și impêrăția ta în eternū în-aintea ta; tronulū teū întăritū va fi în e-ternū. ⁴³ Dupre tôte aceste cuvinte și duple ⁴⁴ tótă acéstă vedere, așa vorbi Natanū lui Davidū.

Și regele Davidū intră, și se ținu în-aintea lui Iehova, și dîse: ¹ Cine *sînt* eū, Dómne, Iehova? și ce *este* casa mea, că m'ai adusū la atăta? Și încă ² acésta pré puçinū s'a părutū în ochiū tei, Dómne, Ie-hova! ³ Și încă și casei servulū teū ai datū făgăduință pentru indelungū. ⁴ Purtarea o-mulū *este* acésta, Dómne, Iehova? Și ce ⁵ să-ți mai đică Davidū? Tu ⁶ cunoscī pre ser-vulū teū, Dómne, Iehova! Pentru cuvên-⁷ tulū teū și duple ânima ta făcut'ai tôte aceste mari lucruri, ⁸ ce le-ai spusū servulū teū. De aceea ⁹ mare esci, Iehova, Dumne-¹⁰ đeule! ¹¹ nimenea nu *este* ca tine, și ni-menea nu *este* Dumneđū afară de tine, ¹² duple tôte câte amū auđitū cu urechiile nōstre. Că ¹³ cine *este* ca poporulū teū, ca ¹⁴ Israelū? Poporū unicū pe pămêntū, pentru care s'a dusū Dumneđū, ca să-lū rescum-pere sie-și de poporū, făcêndū lui-și nume, și făcêndū pentru ei aceste mari și infri-coșate lucruri, în pămêntulū teū, înaintea

y Ps. 30, titlu.
z Vers. 14, 16.
1 Sam. 19. 24.
a Jude. 9. 4.
b 1 Sam. 13. 14.
c 15. 28.
Capulū 7.
a 1 Cron. 17. 1,
etc.
b Cap. 5. 11.
c Veđi Fapt. 7.

46.
d Esod. 26. 1.
e 40. 21.
e 1 Reg. 8. 17,
18.
1 Cron. 22. 7.
f Veđi 1 Reg.
5. 3. & 8. 19.
1 Cron. 22. 8.
g 1 Reg. 8. 16.
h Esod. 40. 18,

19, 34.
i Lev. 26. 11,
12.
Dent. 28. 14.
j Cap. 5. 2.
Ps. 78. 71. 72.
Mat. 2. 6.
Fapt. 20. 28.
k 1 Sam. 16. 11,
12.
l 1 Sam. 78. 70.
1 Sam. 18. 14.
Cap. 5. 10. &

8. 6, 14.
m 1 Sam. 31. 6.
n Ps. 89. 23.
o Fac. 12. 2.
p Ps. 44. 2. &
80. 8.
Ier. 24. 6.
Amos 9. 15.
p Ps. 89. 22.
q Judec. 2. 14,
15. 16.
1 Sam. 13. 9,
11.

Ps. 106. 43.
r Vers. 1.
s Esod. 1. 21.
Vers. 27.
1 Reg. 11. 38.
t 1 Reg. 2. 1.
u Deut. 31. 16.
1 Reg. 1. 21.
Fapt. 13. 36.
v 1 Reg. 8. 30.
Ps. 132. 11.
w 1 Reg. 5. 5. &
6. 12. & 8. 19.

1 Cron. 22. 10.
& 28. 6.
y Vers. 16.
Ps. 89. 4, 29,
36, 37.
z Ps. 89. 26, 27.
Ebr. 1. 5.
a Ps. 89. 30, 31,
32, 33.
b 1 Sam. 15. 23,
28. & 16. 14.
1 Reg. 11. 13,
34.

c Vers. 13.
Ps. 89. 36, 37.
Ioan 12. 34.
d Fac. 32. 10.
e Vers. 13, 13.
f Isa. 55. 8.
g Fac. 18. 19.
Ps. 139. 1.
h 1 Cron. 16. 25.
i Cron. 2. 5.
Ps. 48. 1. &
96. 10. & 96.
4. & 195. 5. &

145. 2.
Ier. 10. 6.
i Dent. 32. 4. &
4. 35. & 32.
39.
1 Sam. 2. 2.
Ps. 86. 8. &
89. 6, 8.
Isa. 45. 5, 18,
22.
j Deut. 4. 7, 32,
34. & 28. 29.
Ps. 147. 20.

* poporului teă, pre care l'ai rescumpărată din Egipt, *de la poporele și de la ȧei loră;*
 24 și 'ai pusă poporulă teă Israelă *să fie* ȧie poporă in eternă; *și tu, Iehova, te-ai
 25 făcută Dumneȧeulă loră. Și acumă, Iehova, Dumneȧeule! cuvântulă, pre care l'ai făȧă-
 duită tu servulă teă și casei sale, indeplinesce-lă in eternă, și fă in ce chipă ai
 26 ȧisă! Și mare să fie numele teă in eternă, ca să se ȧică: Iehova, Dumneȧeulă oștirilor
 27 *este* Dumneȧeulă preste Israelă, și casa servulă teă Davidă să fie întemeiată în-
 teea ta. Că tu, Iehova Sabaotă, Dumneȧeulă lui Israelă, ai descoperită servulă
 28 teă, și ai ȧisă: Casă voiă să-ȧi zidescă; de aceea a cutezată servulă teă ca să se
 29 rōge cătră tine ruga acēsta. Și acumă, Dōmne, Iehova, tu *esci* Dumneȧeulă, și *cu-
 vintele tale adevēră sūnt, și ai făȧăduită bunētatēle aceste servulă teă. Și acumă
 invoescă și bine-cuvēntēză casa servulă teă, ca să fie in eternă înaintea ta; că tu, Dōmne,
 Iehova, ai vorbită, și prin bine-cuvēntarea ta casa servulă teă va fi bine-cuvēntată
 * in eternă.

Subjugarea Filisteniloră, a Moabițiloră, a Sirieniloră și a Edomițiloră; guvernulă și direȧtoră lui Davidă.

8 * **D**UPĂ aceea bătu Davidă pre Filistenă, și-i supuse pre ei; și Davidă luă Metegămma (*căpitală*) din mână Filisteniloră.
 2 Și * elă bătu pre Moabă, și-i măsură cu frānghia, punēndu-i pe pāmēntă. Și măsură elă dūoē frānghia pentru cei de omorită, și o frānghia plină pentru cei de trăită. Și
 3 *apa* * se făcură Moabiȧii servi ai lui Davidă, și * aduseră daruri.
 3 Și Davidă bătu pre Hadadezeră, fiulă lui Rehobă, regele din Toba, cândă mergea elă să redobēndescă hotarele sale dinspre
 4 riulă Eufată. Și-i luă Davidă o mie și șapte sute călăreȧi, și dūoē-ȧeci miă de omenă pedestri. Și Davidă * tăiă vinele ca-
 5 iloră de trāsuri, reȧinēndă din ei pentru o sută de carē. * Și veniră Sirienă de la Damască lui Hadadezeră, regele din Toba, in
 6 ajutoră; și Davidă ucise din Sirienă dūoē-ȧeci și dūoē miă de omenă. Și după aceea
 7 puse Davidă garnisōne in Siria Damascului; și Sirienă se făcură servi lui Davidă, și-i
 7 aduseră daruri. * Și ajuta Iehova pre Davidă ori-unde se ducea. Și Davidă luă * scuturile
 de aură, cari erău la servi lui Hadadezeră,

și le aduse in Ierusalinnă; Și din Betahă și din Berotă, cetăȧi ale lui Hadadezeră, luă regele Davidă aramă multă fōrte.

Și Toi, regele Hamatului, aȧdindă, că Davidă bătu tōtă oșteă lui Hadadezeră; Trāmese Toi pre Ioramă, fiulă seă, la regele Davidă, ca să-lă întrebe de sânăte, și să-lă bine-cuvēnteze, că s'a luptată cu Hadadezeră, și l'a bătută. Că Toi era in cērtă cu Hadadezeră. Și in mânele lui erău vase de argintă și vase de aură, și vase de aramă. Și pre aceste * le-a consacrată Davidă lui Iehova, cu argintulă și cu aurulă consacrată din *prăȧele* tuturoră popōreloră, ce le-a subjugată: Din Siria, și din Moabă, și de la fiūi lui Ammonă, și de la Filistenă, și de la Amaleȧi, și din prada lui Hadadezeră, fiulă lui Rehobă, regele din Toba.

Și Davidă * și făcu nume, cândă s'a în- turnată de a bătută din Sirienă *ca la* * optăspre-ȧece miă *de omenă* in Valea Sărată. Și a pusă elă garnisōne in Edomă; in tōtă Edomulă a pusă elă garnisōne; și * toȧi Edomiȧii se făcură servi lui Davidă. * Și ajuta Iehova lui Davidă ori-unde mergea. Și Davidă domnia preste tōtă Israelulă, și făcea judecată și dreptate la tōtă poporulă seă. * Și Ioabă, fiulă Teruiei, era preste ar-
 16 mată, și Iosafată, fiulă lui Ahilubă, era cancelariă; Și Zadokă, fiulă lui Ahitubă, și Ahimelechă, fiulă lui Abiatară, erău preuȧi; și Seraia era scriitoră; * Și Benaia, fiulă lui Ehoiada, era preste * Cretă și Pletă; și fiūi lui Davidă erău gubernători.

Bunētatea lui Davidă cătră fiulă lui Ionatană.

8 **S**I ȧise Davidă: Mai este cine-va care să fie rēmasă din casa lui Saulă? că voiă * face milă aceluia pentru Ionatană. Și din casa lui Saulă era ună servă, ală căruă nume era Tiba; și-lă chiāmară pre elă la Davidă; și regele ȧise cătră elă: Tu *esci* Tiba? Și elă response: Eă, servulă teă, *sūnt* acela. Și ȧise regele: Mai este cine-va din casa lui Saulă? ca să factă mila lui Dumneȧeulă cu elă. Și ȧise Tiba cătră rege: Mai este ună fiū ală lui Ionatană, ologă de amindūoē piciorēle. Și ȧise regele cătră elă: Unde este elă? Și Tiba response regelă: Ecē, elă *este* in casa lui Machiră, fiulă lui Ammielă din Lodebară. Și trāmese regele Davidă, și l'a luată pre elă din casa lui Machiră, fiulă lui Ammielă, din Lodebară. Și venindă Mefiboșetă, fiulă lui Iona-

k Deut. 9. 28. *Capulă 8.*
 Neem. 1. 10. a 1 Cron. 18. 1, etc.
 l Deut. 28. 18. b Num. 24. 17.
 m Ps. 48. 14. c Vers. 6 & 14.
 n Ioan. 17. 17. d Ps. 72. 10.
 o Cap. 23. 51. e Ps. 72. 10.
 — f Ps. 72. 10.

10. 27. *Cap. 10. 6.*
 e Cap. 10. 6. Ps. 60. titlu.
 f Ps. 60. titlu.
 g Ios. 11. 6, 9.
 h 1 Reg. 11. 23, 24, 25.

i Vers. 2. *j Vers. 14.*
 j Vers. 14. Cap. 7. 9.
 k Ps. 60. titlu.
 l 1 Cron. 18. 10.
 m 1 Reg. 7. 51.
 n 1 Cron. 18. 11.

o 2 Reg. 26. 26. *Cap. 19. 13. &*
 p Fac. 27. 29, 37, 40.
 q Vers. 6. *r Cap. 19. 13. &*
 r Cap. 19. 13. & 20. 23.
 s 1 Cron. 11. 6 & 18. 15.
 t 1 Reg. 4. 8.
 u 1 Cron. 24. 3.

v 1 Cron. 18. 17. *u 1 Sam. 30. 14.*
 w 1 Sam. 30. 14.
 x 1 Sam. 18. 3.
 y 20. 14, 15.

z 1 Sam. 20. 14. *Capulă 9.*
 a 1 Sam. 20. 14.
 b Cap. 17. 27.

16, 17, 42. *Prov. 27. 10.*
 c Cap. 16. 1. & 19. 17, 29.
 d Cap. 4. 4.
 e Cap. 17. 27.

tanu, fiulul lui Saulu, la Davidu, elu cãdu pe faça sa, și se prosternu lui. Și Davidu diſe: Mefiboſetû! Și elu rãspunſe: Ecce ſervulû teu! Și-i diſe Davidu: Nu te teme; cã voiû face milã cu tine pentru Ionatanu, pãrintele teu, și-ti voiû întorçe tôte țerãnele lui Saulu, pãrintele teu; și tu vei mânca pururea pâne la mеса mea. Și elu se prosternu, și diſe: Ce *sunt eu*, ſervulû teu, de cauți la o unû câne mortu asemenea mie?

9 Și chiãmându regele pre Țiba, ſervulû lui Saulu, diſe cãtrã elu: ^a Tôte cãte au fostu ale lui Saulu și ale întregel sale case, le dau fiulul domnului teu. Și-i vei lucra pãmântul, tu și fiii tei și ſervi tei, și vei aduce fiulul domnului teu pânea, ca sã o mânãnce; eru Mefiboſetû, fiulul domnului teu, va mânca pururea pâne la mеса mea. Și Țiba avea ^c cinci-spre-dece fii și dũo-deci de ſervi. Și diſe Țiba regelui: Dupre tôte cãte a ordinațu domnul meu, regele, ſervulû seu, aș a face ſervulû teu. Și Mefiboſetû, diſe Davidu, sã mânãnce la mеса mea ca unul din fiii regelui. Și Mefiboſetû avea unû fiu micu, ^k alu cãru nume era Mica: și toți cãți ſedeau in casa lui Țiba erau ſervi lui Mefiboſetû. Și Mefiboſetû locui in Ierusalimû, și mânca pururea la mеса regelui. Și ^m era ologu de amindũoe piciorole.

Insulta regelui din Ammonu; Ammoniții și Sirienii bãtuți.

10 SI fost'a dupã aceea, cã muri ^a regele fiilor lui Ammonu, și fiulul seu Hanunu domni in locul seu. Și diſe Davidu: Voiû face milã cu Hanunu, fiulul lui Nahașu, cumu a fãcutu milã cu mine pãrintele seu. Și Davidu trãmese sã-lu mângãie prin ſervi sei pentru pãrintele seu. Și ſervi lui Davidu venirã in pãmântul fiilor lui Ammonu; Și diſerã mai marii fiilor lui Ammonu cãtrã Hanunu, domnul lor: Au socoți tu, cã Davidu, pentru ca sã onoreze pre pãrintele teu a trãmesu mângãiatori cãtrã tine? Au Davidu n'a trãmesu pre ſervi sei la tine, ca sã cerceteze cetatea, sã o iscodescã și sã o surpe? Atuncea Hanunu luã pre ſervi lui Davidu, și li rase barba lor pe jumãtate, și tãlã vestmintele lor pe jumãtate ^b pãnã la ședutul lor, și li dãdu drumul. Și spunendu-se aceștea lui Davidu, trãmese elu intru întimpinarea lor; cã bãrbații erau rușinați forțe; și regele diſe: Rãmãneți in Ierichonû, pãnã vi voru cresce barbele, și atuncea vẽ veți întorçe.

6 Și vedẽndu fiul lui Ammonu, ^c cã au cãdut in uriciune la Davidu, trãmeserã fii lui Ammonu, și au tocmitu pre ^d Sirienii de la Betu-Rehobu, și pre Sirienii de la Țoba, dũo-deci mi de bãrbați pedestri; și pre regele din Maaca cu o mie bãrbați, și pre bãrbații din Tobu, dũo-spre-dece mi. Și audindû Davidu *aceștea*, trãmese pre Ioabû, și cu elu tôte oștea ^e celoru viteși. Și eșirã fiii lui Ammonu, și se rãnduirã de bãtaia la intrarea porței; și ^f Sirienii din Țoba și din Rehobu și *bãrbații* din Tobu și din Maaca *se rãnduirã* deosebi pe câmpu. Și vedẽndu Ioabû, cã intocmitu era resbelul, ca sã-lu apuce din faça și din dosu, ales'a elu din toți aleșii lui Israelu, și se rãndui asupra Sirienilor. Și rãmasul poporului ^g lu dãdu suptu mâna lui Ahișai, fratele seu, și-lu rãndui asupra fiilor lui Ammonu; Și diſe: De voru fi Sirienii mai tari decãtu mine, vei fi mie spre ajutoru; eru de voru fi fiii lui Ammonu mai tari decãtu tine, voiû merge eu in ajutorulû teu: ^h Fi tare, și sã ne ⁱ imbãrbãtãm pentru poporul nostru și pentru cetãțile Dumneșeului nostru, și Iehova sã facã ce *va fi* bine in ochii lui!

13 Și Ioabû se apropiã cu poporul ce era cu elu la luptã asupra Sirienilor; și fugit'au Sirienii de d'inaștea lui. Și vedẽndu fii lui Ammonu, cã Sirienii fugiau, fugirã și ei de d'inaștea lui Ahișai, și intrarã in cetate. Și Ioabû, inturnându-se de la fiii lui Ammonu, intrã in Ierusalimû.

15 Și Sirienii vedẽndu-se bãtuți de Israelu, se adunarã la unû locu. Și Hadadezeru trãmese, și aduse și pre Sirienii de d'incolo de riu, și venirã ei la Helamû; și Șobachû, mai marele oștei lui Hadadezeru, in fruntea lor. Și spunendu-se aceștea lui Davidu, adunã elu totu Israelul, trecu preste Iordanu, și ajunse la Helamû. Și Sirienii se rãnduirã asupra lui Davidu, și se bãturã cu elu. Și fugirã Sirienii de d'inaștea lui Israelu, și frãnse Davidu șapte sute de carẽ de ale Sirienilor și patru-deci mi de ^j cãlãreți; și pre Șobachû, mai marele oștei lor, lu lovi, și elu muri acolo. Și vedẽndu-se toți regii, ſervi lui Hadadezeru, bãtuți de Israelu, fãcurã pace cu Israelu, și-i ^k se supuserã. Și aș se temurã Sirienii a mai ajuta pre fiii lui Ammonu.

Davidu comite adulteriu cu Batu-Seba, și face sã se ucidu Uria, bãrbatul ei.

11 SI implinindu-se anulû, pe timpul cându esu regii *la resbelu*, ^a trãmes'a Davidu pre Ioabû, ſervi sei și totu Israelul; și

f Vers. 1. 3.
g 1 Sam. 24. 14.
h Cap. 16. 9.
i Veți cap. 16.

k 1 Cron. 8. 34.
l Vers. 7. 10.
m Vers. 3.

n Cap. 10.
o 1 Cron. 19. 1.
p etc.

q 1 Sam. 13. 4.
r 1 Sam. 13. 4.

s 1 Sam. 13. 4.
t 1 Sam. 13. 4.

u 1 Sam. 13. 4.
v 1 Sam. 13. 4.

w 1 Sam. 13. 4.
x 1 Sam. 13. 4.

y 1 Sam. 13. 4.
z 1 Sam. 13. 4.

copleșiră pre fiul lui Ammon, și impresurara Rabba. Eră Davidu rămas la Ierusalim.

- 2 Și a fostu de cătră séră, că Davidu sculându-se de pe somn, și preâmbându-se pe acoperimentul casei domnesci, vedu de pe acoperimentu o femeă scâldându-se; și
- 3 femea era la vedere frunsoasă forte. Și Davidu tramețându să cerceteze de femeă, i se di se: Aū nu este ea Batū-Šeba, fiica lui
- 4 Eliamū, femea d' lui Uria, Heteulū? Și Davidu tramese omeni, și o aduse. Și ea veni la d'insulū, și elū se culcă cu ea; și en curățindu-se de necurătenia ei, se întorse
- 5 la casa ei. Și femea concepu, și tramese, și spuse acēsta lui Davidu, și di se: Sūnt grea. Și tramese Davidu la Ioabū, dicēndu: Trămete-mi pre Uria, Heteulū! Și Ioabū tramese pre Uria la Davidu.
- 7 Și venindū Uria la d'insulū, lū intrebă Davidu, cumū stă Ioabū, și cumū stă oștea, și cumū stă resbelulū. Și di se Davidu lui Uria: Du-te josū in casa ta, și spală piciorle tale! Și eși Uria din casa regelui, și-lū urmară daruri, bucate de la rege. Și Uria se culcă la pōrta casei regelui cu toți servii domnului seū; dară nu s'a pogoritu a casă.
- 10 Și se spuse lui Davidu, dicēndu: Uria nu s'a pogoritu a casă. Și Davidu di se lui Uria: Aū nu vini tu de la drumū, de ce nu te
- 11 pogori a casă-ți? Și di se Uria lui Davidu: Cândū a chivotulū și Israelū și Iuda locuescū in corturi, și domnulu meū Ioabū, și servii domnului meū, sūnt tăbērāți in câmpū, ducemē-voiū ore a-casă, să mănāncū, să beū, și să mē culcū cu femea mea? Viū esci, și viū este sufletulū teū! eū acestū lucru nu-lū
- 12 voiū face! Și di se Davidu lui Uria: Mai rămāi și astā-ți aicea, și māne ți voiū da drumulū! Deci rămase Uria la Ierusalimū
- 13 in diūa aceea și cea-l-altā. Și Davidu lū chiāmā să mănānce și să bee cu elū; și-lū ameți. Și elū eși sēra afarā să se culce pe patulū seū a cu servii domnului seū; dară nu se pogori a casă.
- 14 Și a dūoa di scrisse Davidu scrisore lui
- 15 Ioabū, și o tramese priu Uria. Și scrisse elū așa in scrisore: Puneți pre Uria la loculū celū mai greū alū luptei, și trageți-vē de d'napoia lui, ca să fie lovitū, și să mōrā.
- 16 Și după ce Ioabū vedu de aproape cetatea, puse elū pre Uria la loculū, unde
- 17 scia că sūnt bărbați mai tari. Și bărbații cetāței eșirā afarā, și se luptarā cu Ioabū; și cădurā din poporū, din servii lui Davidu; și muri și Uria, Heteulū.

Și tramese Ioabū, și spuse lui Davidu 18 totā urmarea luptei. Și ordinā tramesulū, 19 dicēndu: După ce vei fi sfârșitū de spusū regelui totā urmarea luptei, De se va mânia 20 regele, și-ți va di se: De ce v'ați apropiatū de cetate să o bateți; aū n'ați sciutū voi, că vē vorū săgeta de pe zidū? Cine a ucisū 21 pre Abimelechū, fiulū lui Ierubbešetū? Aū nu o femeă aruncā o bucatā de pētrā de mōrā de pe zidū, și elū muri la Tebețū? de ce v'ați apropiatū de zidū? Atuncea di: A muritū și servulū teū Uria, Heteulū.

Și porni tramesulū, și sosi, și spuse lui 22 Davidu tōte, pentru cari l'a tramesū Ioabū. Și tramesulū di se lui Davidu: Fost'aū ei 23 mai tari decâtū noi, și aū eșitū in câmpū asupra noastră, și noi mers'amū asupra lorū, până la pōrta cetāței; Și arcașii săgetarā 24 de pe zidū asupra servilorū tei, și murirā căți-va din servii regelui, și muri și servulū teū Uria, Heteulū. Și di se Davidu cătră 25 tramesū: Așa să spuni lui Ioabū: Nu fie rēu in ochii tei acēsta; așa curmā sabia cândū pre unulū, cândū pre altulū; intăresce resbelulū asupra cetāței, și o surpā; și așa imbărbătează-lū!

Și auđindū femea lui Uria, că Uria, bār- 26 batulū ei, a muritū, jāli după bārbatulū ei. Și după ce trecu jalea, tramese Davidu la 27 ea, și o luā in casa sa; și ea fu femea lui, și-i nāscu unū fiū.

Dumnezeū mustră pre Davidu prin Natanū: nāscerea lui Solomonū.

INSE ceea ce făcu Davidu fu rēu in ochii 12 lui Iehova. Și Iehova tramese pre Natanū la Davidu. Și venindū elū cătră d'insulū, di se: Dūoi omeni erau intr'o cetate, unulū bogatū și cela-l-altū saracū. Boga- 2 tulū avea oi și boi mulți forte; Erā saraculū nu avea nimicū, afarā numai o mielusā, pre care a cumpērāt'o, și a hrānit'o; și ea 3 crescū cu elū și cu copilū seī la unū locū, mānca din bucatā lui, și bea din paharulū lui, și dormia la sinulū seū, și-i era ca o ficā. Și veni unū călātorū la celū bogatū; 4 și elū nu se îndurā să iee din oile sale și din boii seī, ca să ospeteze pre călātorulū ce trāsesse la elū, și luā oea celū saracū, și pregāti bārbatulū ce trāsesse la elū.

Și se aprinse forte mânia lui Davidu 5 asupra bārbatulū aceluia; și elū di se lui Natanū: Viū este Iehova! muri-va celū ce a făcutū acēsta; Și oea să o întōrcā împă- 6 tritū, pentru-cā a făcutū acēsta, și pentru-cā n'a avutū milā.

b Deut. 22. 8.
c Fac. 24. 2.
Iov 31. 1.
Mat. 5. 28.

d Cap. 23. 39.
e Pa. 51, titlu.
Iac. 1. 14.
f Lev. 15. 19,

28. & 18. 19.
g Fac. 18. 4. &
19. 3.
h Cap. 7. 2, 6.

i Cap. 20. 6.
j Fac. 19. 33, 35.
k Vers 9.
l Veđi 1 Reg.

21. 8, 9.
m Cap. 12. 9.
n Jude. 9. 53.
o Jude. 6. 32.

p Cap. 12. 9.
—
Opusul 12.
q Pa. 51, titlu.

b Veđi cap. 14.
5, etc.
1 Reg. 20. 35—
41.

Isa. 5. 8.
c Esod. 22. 1.
Luc. 19. 8.

7 Și dîse Natanŭ lui Davidŭ: Acelŭ b̃r-
batŭ tu *esci*! Așa dîce Iehova, Dumneșeulŭ
lui Israelŭ: Eŭ te-amŭ ^a unsŭ rege preste
Israelŭ, și te-amŭ sc̃patŭ din m̃na lui
8 Saulŭ; Și ȝi-amŭ datŭ ȝie casa domnului
teŭ, și femeele domnului teŭ in s̃nului teŭ,
și ȝi-amŭ datŭ ȝie casa lui Israelŭ și a lui
Iuda; și de *arŭ fi fostŭ ac̃sta* pr̃ puçinŭ,
9 aȝi fi adaosŭ altele la aceste. ^a De ce dară
ai ^a desprețuitŭ cuṽntulŭ lui Iehova, și ai
f̃cutŭ ce *e* r̃ŭ in ochii sei? ^a Pre Uria,
Heteulŭ, de sabiã l'ai omoritŭ; pre femea
lui ai luat'o ȝie de femeã, și pre d'insulŭ
10 l'ai ucisŭ cu sabia filorŭ lui Ammonŭ. Și
acumŭ ^a sabia nu se va depărta de casa ta
in eternŭ: pentru-cã pre mine m'ai despre-
țuitŭ, și femea lui Uria, Heteulŭ, ai luat'o
11 ȝie de femeã. Așa dîce Iehova: Ec̃c̃! din
casa ta r̃dica-voiŭ asupra ta nenorocire;
^a lua-voiŭ femeele tale de d'inaintea ochi-
lorŭ tei, și apr̃peluŭ teŭ *le* voiŭ da; și elŭ
se va culca cu femeele tale in fața s̃orelui
12 acestuia; Cãci tu pe ascunsŭ ai f̃cutŭ *a-*
c̃sta; ^a dară eŭ voiŭ face acestŭ lucru in
fața a totŭ Israelulŭ și in fața s̃orelui.
13 ^a Și dîse Davidŭ lui Natanŭ: 'P̃c̃atuit'amŭ
lui Iehova. Și Natanŭ dîse lui Davidŭ:
Și Iehova ^a ertã-ȝi p̃catulŭ teŭ; tu nu vei
14 muri. Erŭ, pentru-cã prin fapta ac̃sta a
intãritatŭ ^a spre hulã pre neamicii lui Ie-
hova, de aceea fiulŭ teŭ, ce ȝi s'a ñscutŭ,
15 va muri. Și s'a dusŭ Natanŭ la casa sa.
Și Iehova lovi prunculŭ, pre care femea
lui Uria 'lŭ ñscu lui Davidŭ, de se im-
bolnãvi f̃rte. Și rugã Davidŭ pre Dum-
neșeulŭ pentru prunculŭ, și Davidŭ posti, și intrã
17 și ^a seșu la pãm̃ntŭ totã noptea. Și b̃trãni
casei sale se scularã, și *venirã* la elŭ, ca
sã-lŭ r̃dice de la pãm̃ntŭ; dară elŭ nu
18 voi; și nici m̃anca p̃ane cu ei. Și in diŭa
a șeptea muri prunculŭ. Și se temurã ser-
viŭ lui Davidŭ de a-i spune cã prunculŭ a
muritŭ; cã dîserã ei: Ec̃c̃! cã încã trã-
indŭ prunculŭ, vorbitu-i-amŭ, și elŭ n'a a-
scultatŭ ṽocea ñostrã; cãtŭ nu-lŭ vomŭ
m̃ahni încã, de-i vomŭ spune acumŭ: Prun-
19 culŭ a muritŭ? Erŭ ṽeșd̃endŭ Davidŭ, cã
serviŭ lui șoptiaŭ, ințeles'a Davidŭ, cã prun-
culŭ a muritŭ. Dec̃i Davidŭ dîse servilorŭ
sei: *Așa e*, cã prunculŭ a muritŭ? Și ei
20 dîserã: A muritŭ! Atuncea se sculã Da-
vidŭ de la pãm̃ntŭ, și *se* sp̃lã, și *se* ^a unse,
și-ȝi schimbã vestmintele sale, și merse in
casa lui Iehova, și se ^a inchinã. Și intrãndŭ
in casa sa, ceru de m̃ancare; și-i puserã

d'inainte, și m̃ancã. Și dîserã serviŭ lui 21
cãtrã d'insulŭ: Ce *este* ac̃sta ce faci? pen-
tru prunculŭ, pe cãndŭ trãia, tu ai postitŭ,
și ai pl̃nsŭ; și acumŭ, cãndŭ prunculŭ a
muritŭ, *ȝe* scoli și m̃añanci p̃ane? Și elŭ 22
dîse: Cãndŭ trãi prunculŭ, postit'amŭ și
amŭ pl̃nsŭ; ^a cã g̃ndiamŭ: Cine scie, *p̃ote*
Iehova se va îndura de mine, ca sã lase
prunculŭ in vĩetã. Dară acumŭ, cãndŭ a 23
muritŭ, de ce sã postescŭ? Õre put̃e-voiŭ
a-lŭ mai înt̃orce? Eŭ duce-m̃e-voiŭ la elŭ,
dară ^a elŭ nu va veni la mine.

Și m̃angãia Davidŭ pre Batŭ-Șeba, fe- 24
mea sa, și intrã la ea, și se culcã cu ea.
Și ^a ea ñascu unŭ fiŭ, și ^a elŭ chiãmã numele
seŭ Solomonŭ. Și pre acesta Iehova 'lŭ
iubi. Și elŭ trãmise prin Natanŭ, profe- 25
tulŭ, și *acesta* chiãmã numele seŭ Iedidia,
pentru Iehova.

*Impresurarea și luarea Rabbei, și suppunerea Am-
moniților.*

Și ^a Ioabŭ b̃tu ^a Rabba a fiilorŭ lui Am- 26
monŭ, și luã cetatea domñescã. Și Ioabŭ 27
trãmise omeni la Davidŭ, sã d̃icã: B̃tu-
t'amŭ Rabba, și luat'amŭ cetatea apelorŭ.
Și acumŭ stringe r̃emãșița poporului, tãb̃e- 28
resce asupra cetãtei, și o ĩe tu, ca sã nu ĩeu
eŭ cetatea, și sã se chiãme numele ei duple
numele meŭ. Și strinse Davidŭ totŭ poporulŭ, 29
și merse la Rabba, și o b̃tu și o luã. ^a Și 30
elŭ luã cor̃na regelŭ *Ammoniților* de pe
capulŭ lui, a cãrei greutate *era* unŭ talentŭ de
aurŭ cu petre prețioșe: și *se puse* pe capulŭ
lui Davidŭ; și sc̃ose elŭ din cetate prãd̃i
multe f̃rte. Și pre poporulŭ din ea 'lŭ sc̃ose, 31
și-lŭ trecu prin ferestre, și prin suluri de
ferŭ, și prin top̃ore de ferŭ, și-i puse in
cupt̃orele cãrãmișelorŭ. Așa f̃acu elŭ tu-
turorŭ cetãților filorŭ lui Ammonŭ. At-
uncea se înt̃orse Davidŭ și totŭ poporulŭ
inapoŭ, la Ierusalimŭ.

*Amnonŭ um̃ilește pre sorã-sa: Absalomŭ om̃orã
pre Amnonŭ.*

DUPĂ aceea ^a Absalomŭ, fiulŭ lui Davidŭ, 13
aṽendŭ o sorã frum̃osã, care se chiãmã
^a Tamarŭ, o iubi pre ea Amnonŭ, fiulŭ lui
Davidŭ. Și *ac̃estã* patimã atãta chinui pre 2
Amnonŭ, cã boli dupã Tamarŭ, sorã-sa.
Cã fecĩorã *era*, și lui Amnonŭ preste pu-
tințã se pãrea a-i face ce-va. Dară Am- 3
nonŭ avea unŭ amicŭ, alŭ cãruŭ nume *era*
Ionadabŭ, ^a fiulŭ lui Șimea, fratele lui Da-
vidŭ; și Ionadabŭ *era* b̃rbatŭ iscusitŭ f̃rte.

d 1 Sam. 16. 13.
e Veđi 1 Sam.
15. 19.
f Num. 15. 31.
g Cap. 11. 15,
16, 17, 27.

h Amos 7. 9.
i Deut. 28. 30.
Cap. 16. 22.
j Cap. 16. 22.
k Veđi 1 Sam.
15. 24.

l Cap. 24. 10.
Iov 7. 20.
Ps. 32. 5. &
51. 4.
Prov. 28. 13.
m Cap. 24. 10.

Iov 7. 21.
Ps. 32. 1.
Mic. 7. 18.
Zech. 8. 4.
n Isa. 52. 5.
Ezec. 36. 20.

23.
Rom. 2. 24.
o Cap. 13. 31.
p Rut 3. 3.
q Iov 1. 20.
r Veđi Isa. 38.

1. 5.
Iona 3. 9.
s Iov 7. 8, 9.
10.
t Mat. 1. 6.

u 1 Cron. 22. 9.
v 1 Cron. 20. 1.
x Deut. 3. 11.
y 1 Cron. 20. 2.

Capitul 13.
a Cap. 3. 2, 3.
b 1 Cron. 3. 9.
c Veđi 1 Sam.
16. 9.

4 Și dîse elū lui Amnonū: Fiū alū regelui, de ce din ȕi in ȕi atîta te usuci? Vei spune mie *durerea ta*? Și dîse Amnonū cîtră elū: Iubescū pre Tamarū, sora lui Absalomū, fratele meū. Și-ȕi dîse Ionadabū: Culcă-te in patulū teū, și prefă-te bolnavū: și cîndū va veni părintele teū să te vîdă, să-ȕi dîci: Să vină, rogu-te, Tamarū, soră-mea, să-mi dee de mîncare, și să gătîscă mîncarea inaintea ochilorū mei, ca eū să o vîdū și să mînîncū din mîna ei. Amnonū deci se culcă, și se prefăcu bolnavū; și venindū regele să-lū vîdă, dîse Amnonū regelui: Să vina Tamarū, soră-mea, și să-mi gătîscă dūoē turte inaintea ochilorū mei, și să mînîncū eū din mîna ei.

7 Și trîmese Davidū după Tamarū in casă, și dîse: Să mergi in casă la Amnonū, fratele teū, și să-ȕi gătîscă de mîncare. Și așa Tamarū merse in casă la Amnonū, fratele ei, care era culcatū. Și ea luă aluatū, lū frămîntă, și gătī turte inaintea ochilorū lui, și le-a fertū. Și ea luă tîgaia, și o resturnă inaintea ochilorū lui; dară elū nu voi să mînînce; și Amnonū dîse: "Să eșă de la mine totū omulū! Deci eșī'a de la elū totū omulū. Și Amnonū dîse Tamarēi: Adă-mī mîncarea in camară, și voiū mîncea din mîna ta. Și luă Tamarū turtele, ce le făcuse, și le aduse lui Amnonū, fratele ei, in camară; Și dîndu-ȕi să mînînce, elū se 'apucă de ea, și-ȕi dîse: Vino, culcă-te lîngă mine, sora-mea! Erū ea 'ȕi dîse: Nu, fratele meū! nu mē umili, că 'nu se face așa in Israelū; nu fă acēstă 'faptă rușinosă. Că unde voiū duce rușinea mea? și tu vei trece de nebunū intrū Israelū. Și acumū, rogu-te, vorbesce cu regele, 'că elū nu mē va opri pentru tine.

14 Inse elū nu voi să asculte de vōcea ei: ci o birui, și o 'umili, culcādu-se cu ea.

15 Atuncea o urī Amnonū cu o ură mare fōrte; incātū ura, cu care o urī, fu mai mare de cātū iubirea cu care o iubise. Și Amnonū dîse cîtră d'insa; Scōlă-te, du-te!

16 Și ea 'ȕi dîse: de ce trébă? a mē respinge așa mai mare rēū *este* de cātū rēulū āntēiū ce mi-ai făcutū. Dară elū nu voi să o asculte.

17 Și elū chîmā pre servulū seū, ce-lū servia, și dîse: Alung'o pre ea de la mine, și inchide ușa după d'insa! Și ea purta 'rochiă pestriță; că cu asemenea vestminte eraū imbrăcate ficele regelui, *cari eraū feciōre*: și servulū alungānd'o, inchise ușa după ea.

Și Tamarū luāndū 'cenușă, o puse pe 19 capulū ei; și rochia cea pestriță, cu care era imbrăcată, o rumpse; și 'puse mîna pe capulū ei, merse și strigă. Atuncea dîse 20 cîtră ea Absalomū, fratele ei: Aū dōră Amnonū, fratele teū, āmblat'a cu tine? Ci acumū, sōra mea, taci, că elū *este* fratele teū, nu lua la ānimă acēsta. Și Tamarū rē-nase nemāngăiată in casa lui Absalomū, fratele ei.

Și auȕindū regele Davidū tōte acestea, 21 se mîniā fōrte. Dară Absalomū nu vorbīa 22 cu Amnonū fratele seū 'nici de rēū nici de bine; că Absalomū 'uri pre Amnonū, că elū umilise pre Tamarū, sōra sa. Și fost'a după 23 dūoi ani de ȕile, că Absalomū 'avēndū tundera oilorū la Baalū-Hazorū, ce *este* lîngă Efraimū, chîmā Absalomū pre toȕi fiīi regelui. Și Absalomū merse la rege, și dîse: 24 Eccē, rogu-te, servulū teū face acumū tundera oilorū; de arū bine-voi și regele și servii seī să vină la servulū seū. Și regele 25 dîse lui Absalomū: Nu, fiulū meū, nu vomū merge noi toȕi, ca să nu-ȕi fimū povōră; și elū mai stātu de d'insulū; dară Davidū nu voi să mērgă, ci-lū bine-cuvēntă. Și dîse Absalomū: Dacă nu, lasă macarū pre 26 Amnonū, fratele meū, să mērgă cu noi. Și regele dîse cîtră elū: De ce să mērgă elū cu tine? Și Absalomū *eră-ȕi* stātu de d'in- 27 sulū; și elū lāsă pre Amnonū să mērgă cu elū, precumū și pre toȕi fiīi regelui.

Și ordinā Absalomū servilorū seī, dī- 28 cēndū: Vedeȕi, dacă 'se va veseli ānima lui Amnonū de vinū, și eū vī voiū ȕice: Loviȕi pre Amnonū! atuncea loviȕi-lū; nu vē temeȕi: aū dōră nu eū vī ordinū? fiȕi tari și imbărbăȕaȕi-vē! Și servii lui Absalomū 29 făcură lui Amnonū, precumū ordinā lorū Absalomū. Atuncea toȕi fiīi regelui se sculară, și incălecară fie-care pe catărulū seū, și fugiră.

Și fost'a că ei incă fiindū pe drumū, scire 30 veni cîtră Davidū, dīcēndū: Ucis'a Absalomū pre toȕi fiīi regelui, și n'a rēmasū nici unulū din ei. Deci se sculă regele, 31 și-ȕi 'rumpse vestmintele, și se 'culcă pe pāmēntū, și toȕi servii seī stătură *imprejurulū lui* cu vestmintele lorū rumpte. Și respunse 32 'Ionadabū, fiulū lui Șimea, fratele lui Davidū, și dîse: Să nu dīcā domnulū meū, că pre toȕi copiii, fiīi regelui, i-aū omorītū! că Amnonū singurū e mortū. Că cumū mī-a ȕisū Absalomū, hotārītū era acēsta din acea ȕi, cāndū elū umili pre Tamarū, sōră-sa. Și acumū "să nu pună domnulū meū regele 33

d Fac. 18. 6.
e Fac. 45. 1.
f Fac. 39. 12.
g Lev. 18 9, 11.
& 20. 17.

A Fac. 34. 7.
Jude. 19. 23.
& 20. 6.
Veȕi Lev. 18.
9, 11.

f Deut. 22. 25.
Veȕi cap. 12.
11.
A Fac. 37. 3.
Jude. 5. 30.

Ps. 45. 14.
Ios. 7. 6.
Cap. 1. 2.
Ior. 2. 12.
m Ior. 2. 37.

n Fac. 24. 50. &
31. 24.
o Lev. 19. 17,
18.
p Veȕi Fac. 38.

12. 13.
1 Sam. 25. 4,
36.
q Jude. 19. 6, 9,
22.

Rut. 3. 7.
1 Sam. 25. 36.
Est. 1. 10.
Ps. 104. 15.

r Cap. 1. 11.
s Cap. 12. 16.
t Vers. 3.
u Cap. 19. 19.

pe ănima sa lucrul ăcesta. ăicendă: Toți
fiii regelui ău murit; că numai Amnon
34 singur ă murit. * Și Absalom fugi.

Și rădicându-și ochii servul, ce era de
strajă, și uitându-se, ăccă mult ăpopor ăve-
nind ăpe drumul de dinapoia lui, din partea
35 muntelui! Și ădise Ionadab ăregelui: ăccă, fiii
regelui vin! cum ăa spus ăservul ăteu, ășa
36 este. Și fost ăa, că el ău ăbie sfărșind de vor-
bit, ăccă, fiii regelui veni ău, și ău rădicat
văcea lor, și plănge ău. Și regele chiar și
toți servii lui plănge ău cu bocet ămare fărte.
37 Și Absalom fugi, și se duse la * Talmai,
fiul lui Ammihud, regele Gheșurului. Și
David ăjălă după fiul ăseu in tôte ădilele.

Absalom fugind ăla Gheșur, este rechi ămat ăla Ierusalim.

38 ăr ău Absalom fugi, și se duse la * Ghe-
39 șur, și rĂmase acolo trei ăni. Și pre Da-
vid ăcuprinsu-l ăa dorul ăsă mĂrgă la Ab-
salom; că se * mĂngăiasă de mĂrtea lui
Amnon.

14 **S**I cĂnoscend ăIoab, fiul ăTeruiei, că
ănima regelui se întĂrse ăspre Absalom;
2 TrĂmese Ioab ăla * Tekoa, și aduse de acolo
o femeă ăintĂptă, și ădise cĂtră ea: Fă-te
că plĂngi, și * ămbracă vestminte de jale, și
nu te unge cu oleu, ci fii că o femeă, care
3 de multe ădile plĂnge după mort. Și intră
la rege, și vorbesce cĂtră el ăduple cuvĂnt-
ul ăcesta. Și * ăa pus ăIoab ăcuvintele in
gura ei.

4 Și vorbi femea din Tekoa cĂtră rege, și
* cĂdu cu faă la pĂmĂnt, și se prosternu, și
5 ădise: ăAjută-mă, rege! Și regele ădise cĂtră
ea: Ce este ătie? Și ea rĂspunse: Cu ăade-
vĂrat, * femeă vĂduvă sĂnt, și bĂrbatul ămeu
6 ămurit. Și serva ta avea dĂoi fii, și s'ău
certat ăamindoi ăla cĂmp; și nu era cine
să-i despartă; și ălovit ăunul pre cel ău-
7 l-ălt, și l'ăucis. Și ăccă, * se scĂlă tot ă
nĂmul in contra servei tale, și ădice: Dă-ni
pre cel ău ce ăucis pre fratele ăseu, că să-l ău
omorim ăpentru viĂta fratelui ăseu, pre care
l'ăucis; și vom ăperde și pre mosceni-
tor! ăAșă ei vor ăsă stingă cĂrbunele ăa-
prins, care mĂ-a mĂi rĂmas, că să nu
lase bĂrbatul ămeu nici nume nici rĂmă-
8 șit ăpe faă pĂmĂntului. Și ădise regele
cĂtră femeă: MĂrgi la casa ta, și e ău voi
ordina pentru tine.

9 Și ădise femea din Tekoa cĂtră rege:
ăAsupra mea, domnul ămeu rege, să fie vina,
și asupra casei pĂrintelui ămeu; ădară regele

și scaunul ăseu să fie nevinovat. Și ădise 10
regele: Pre cel ău ce va vorbi asupra ta, ădă-l ău
mie, și el ău nu te va mĂi atinge. Și ea 11
ădise: Aducă-ăi ăaminte regele de Iehova,
Dumne ădeul ăteu, și să nu suferi că * resbu-
nĂtorul de sĂnge să adaugă ăa mĂi face
perderi, și să nu stĂrpĂscă pre fiul ămeu.
Și ădise el: ăVi ăeste Iehova! nici un ăfir
de pĂr ăal ăfiului ăteu nu va cĂde ăpe pĂ-
mĂnt.

Atuncea ădise femea: Rogu-te, că serva 12
ta un ăcuvĂnt să vorbĂscă cĂtră domnul
ămeu regele. Și el ădise: Vorbesce. Și ădise 13
femea: Pentru ce dară un ălucru că ăcesta ăi
ăgĂndit in contra * ăpoporului lui Dumne ădeu?
Că ădicend ăceste regele, nu se judecĂ ăore
el ăinsuși vinovat, de ăore-ce regele nu lasă
să se întĂrcă * gonitul ăseu? Că noi * murim, 14
și sĂntem că ăpă vĂrsat ăpe pĂmĂnt, ce
nu se mĂi strĂnge. Dumne ădeu nu ăiea viĂta,
ci * nĂscocesce me ăilĂce, că cel ău gonit
să nu rĂmănă gonit de la d'ănsul. Și acum 15
de ăm ăvenit să spun ăcest ăcuvĂnt
regelui, domnul ămeu, este că ăpoporul m'ă
ănsĂpĂmĂntat; și serva ta ădise: Voi ăvorbi
acum cĂtră rege; pĂte va ăindeplini regele
16 duple cererea servei sale. Căci cĂcĂ re-
gele ascultă pre serva sa, că s'ă scape din
mĂna ăcelui ăa, care cĂută să mĂe pĂrdă pre
mine și pre fiul ămeu ăimpreună din mosce-
nirea lui Dumne ădeu, Apoi ădis ăa in sine 17
serva ta: CuvĂntul regelui, domnul ămeu,
ni va aduce repaus; că * ăa și un ăĂnger
ăal lui Dumne ădeu, ășa este regele, domnul
ămeu, că să deosebĂscă binele și rĂul. Deci
Iehova, Dumne ădeul ăteu, să fie cu tine!

Atuncea regele rĂspunse, și ădise femeii: 18
Să nu ascund cĂtră mine cuvĂntul, de
căre te voi ăintreba. Și femea ădise: Ro-
gu-mĂe, să vorbĂscă domnul ămeu, regele.
Și ădise regele: ăA ămăna lui Ioab nu este 19
cu tine in tôte ăceste? Și femea rĂspunse,
și ădise: Vi ăe sufletul ăteu, domnul ămeu,
rege! Nime nu se pĂte ăabate nici in drĂpta,
nici in stĂnga in tôte cĂte vorbesce dom-
nul ămeu, regele; că servul ăteu Ioab, el ău
mĂ-a ordinat, și * el ăa pus in gura servei
tale tôte ăceste cuvinte. Și pentru că să 20
ăschimbe privirea lucrului, pentru ăceea ser-
vul ăteu Ioab ăa fĂcut ăcesta. Și domnul
ămeu este ăintĂpt, * că ăintĂlepciunea unui
ăĂnger ăal lui Dumne ădeu, și cĂnĂscă tĂte,
cĂte se fĂc in ătĂr.

Și ădise regele lui Ioab: ăccă, tu ăi fĂ- 21
cut ăcesta; deci mĂrgi și ădă ănapoi pre

v Vers 38.
z Cap. 3. 3.
y Cap. 14. 23, 29.
& 15. 8.
a Fac. 38. 12.

Capitul 14.
a Cap. 13. 39.
b 2 Cron. 11. 6.
c Vo ăi Rut 3. 3.

d Vers. 19.
Esod. 4. 15.
e 1 Sam. 20. 41.
Cap. 1. 4.
f Vo ăi 2 Reg.

g. 26, 28.
g Vo ăi cap. 12.
1.
h Num. 35. 19.
Deut. 19. 12.

i Fac. 27. 13.
1 Sam. 25. 24.
Mat. 27. 25.
j Cap. 3. 28, 29.
1 Reg. 2. 33.

k Num. 35. 19.
1 Sam. 14. 45.
Papt. 27. 34.
m Jude. 20. 2.
n Cap. 13. 37, 38.

o Tov 34. 15.
Ebr. 9. 27.
p Num. 35. 15.
25, 28.
q Vers 20.

Cap 19. 27.
r Vers 3.
s Vers 17.
Cap. 19. 27.

22 t nerul  Absalom !  i Ioab  c du preste fa a sa la p m nt ,  i se prosternu,  i mul-
tumi regelui;  i Ioab  dise: Ast - i a cu-
noscut  servul  te , c  am  aflat  char 
in ochii tei, domnul  meu, rege! că regele
23 a indeplinit  cererea servului te .  i Ioab 
se scul ,  i 'merse la Ghe ur ,  i aduse pre
24 Absalom  la Ierusalim .  i regele dise:
Int rc -se la casa sa;  i fa a "mea să nu
ved .  i se'nt rse Absalom  la casa sa;
dar  fa a regelui nu o ved .
25  i in tot  Israelul  nu era b rbat  fru-
mos  ca Absalom . Era de l ndat  f rte.
"De la talpa piciorului se   i p n  in cre-
scetul  se  nu era gre u in el .  i c nd  ' i
26 tunde  capul , (c  se int mpla din an  in
an , să-l  tund , căci 'i era greu, de aceea 'l 
tunde ), de tr gea p rul  capului se  d o 
27 sute de sicli, dupre m sura regelui.  i "se
n scur  lui Absalom  trei fii  i o fic , al 
cărei nume era Tamar : era feme  frumo  
la privire.
28  i locui Absalom  d oi ani de  ile in
29 Ierusalim ,  i "fața regelui nu o ved .  i
tr mese Absalom  după Ioab , spre a-l 
tr mete la rege; dar  acesta nu voi să
vină la d'insul ;  i tr me nd  a d oa  r ,
30 el  tot  nu voi să vină. Atuncia dise ser-
vilor  se : Vede i ogorul  lui Ioab  cel 
d'al tarea cu mine,  i pe care are  r !
merge i  i aprindeți-l  cu foc .  i servii
31 lui Absalom  d dur  foc  ogorului.  i se
scul  Ioab ,  i merse la Absalom  in cas ,
 i-i dise: De ce a  dat  foc  servii tei
32 ogorului meu?  i Absalom  raspunse lui
Ioab :  cc , e  am  tr mes  după tine,
 i am  dis : Vino aicea, ca să te tr met 
la rege, să- i  ici: De ce am  venit  e 
din Ghe ur ? Mai bine 'm  era să f u fost 
tot  acolo!  i acum  să ved  fa a regelui,
 i de este vr'o vină asupra-m , să mă
33 ucid .  i Ioab  merse la rege,  i-i spuse.
 i el  ch m  pre Absalom ,  i el  veni la
rege,  i se prosternu cu fa a la p m nt 
inaintea regelui.  i regele "s rut  pre Ab-
salom .

Rescularea lui Absalom ; fuga lui David .

15 **F**OST'A după aceea, că Absalom   i-a
 g tit  car   i cai,  i cinci- eci b rba i
2 fugir  inaintea lui.  i Absalom  se scul ,
 i se a ed  de laturile drumului la p rt .
 i de ave  care-va c rt ,  i mergea la
judecat  la rege, Absalom  'l  ch ma,  i
dicea: Din ce cetate e ci tu?  i el  dicea:

Din una din semin iele lui Israel  este ser-
vul  te ;  i Absalom   icea c tr  d'insul : 3
 cc , cauza ta este bună  i d rpt ; dar 
nu este nimene, care să te asculte din par-
tea regelui.  i Absalom  mai  icea: "O! de 4
m'ar  pune pre mine judec tor  in  er !
La mine ar  put  să vină tot  insulu, care ar 
av  vr'o c rt   i judecat ,  i e  ' - i da drep-
tate.  i de se apropia cine-va de el , ca să
5 se prost rn  inaintea lui; el  intinde  m na
sa, 'l  apuca,  i-l  s ruta.  i a a făcea 6
Absalom  tuturor  Israeli ilor , cari mer-
ge u la judecat  la rege;  i Absalom  c -
 tiga  nima b rba ilor  lui Israel .

 i după trecerea de patru- eci de ani,
 ise Absalom  regelui: Voi  să mă duc ,
 i să indeplinesc  votul  meu la Iiebron ,
pre care l'am  f cut  lui Iehova; "C  vot  8
a f cut  'servul  te , "pe-c nd  locuiam 
la Ghe ur  in Siria,  ic nd : Dacă Iehova
mă va int rce la Ierusalim , voi  servi lui
Iehova.  i regele dise c tr  d'insul : Mergi 9
in pace!  i a a el  se scul ,  i merse la
Hebron .

 i Absalom  tr mese spion  in t te se- 10
min iele lui Israel ,  ic nd : C nd  ve i
au i sunetul  tr mbe ei, ve i  ice: Absalom 
s'a f cut  rege la Hebron .  i cu Absa- 11
lom  merse  d o  sute de b rba i din Ie-
rusalim , cari a  fost  "ch ma i,  i merse 
"in prostia lor ,  i nu sciur  nimic .  i 12
Absalom  tr mese după Ahitofel , Ghiloni-
tul , 'consiliarul  lui David , din cetatea sa
"Ghilo, c nd  aducea el  sacrificii.  i se
făcu conjurare tare,  i poporul  'tot  se im-
multia l ng  Absalom .

 i a venit  vestitor  la David ,  ic nd : 13
" nimele b rba ilor  lui Israel  s nt după
Absalom .  i dise David  c tr  to i servii 14
se , cari erau cu d'insul  in Ierusalim :
Scula i-v ,  i să "fugim ! că nu va fi no i
sc pare de fa a lui Absalom . S rgui i de
a merge, ca să nu s rgu c  el ,  i să ne
ajung ,  i să aducă nenorocire preste noi,
 i să trec  cetatea prin ascu itul  s biei.
 i servii regelui  iser  c tr  rege: Totul  15
ce domnul  nostru regele alege,  cc , noi
s ntem  servii tei!

 i "regele e i cu t t  casa sa in urma 16
lui;  i l s  regele " ce concubino, ca să
p z c  casa.  i a a e i regele  i tot  po- 17
porul  in urma sa,  i st tur  la o casă de-
p rtat .  i toți servii lui merge  de a 18
laturile lui,  i "to i Cretii  i toți Pletii,  i
toți Gati i,  ese sute b rba i, cari l'au

i Cap. 13. 37.
u Fac. 45. 3.
v Cap. 3. 13.
w Isa. 1. 6.
x Ve i cap. 18.

18.
y Vcrs 94.
z Fac. 33. 4. &
45. 15.
Luc. 15. 20.

Capitul  15.
a Cap. 12. 11.
b 1 Reg. 1. 5.

c Jude. 9. 29.
d Rom. 16. 18.
e 1 Sam. 16. 2.
f Fac. 28. 20.

21.
g Cap. 13. 38.
h 1 Sam. 9. 13.
& 16. 3, 5.

i Fac. 20. 5.
j Ps. 41. 9. &
55. 12, 13, 14.
k Ios. 15. 51.

l Ps. 3. 1.
m Vcrs 6.
n Jude. 9. 3.
o Cap. 19. 9.

Ps. 3. titlu.
o Ps. 3. titlu.
p Cap. 16. 21, 22.
q Cap. 8. 18.

- urmatu de la Gatū, mergeau înaintea regelui. Atuncea regele duse lui ^rItai, Gatitulū: De ce voesci să mergi și tu cu noi? ^sIntornă-te la loculū teū, și rămâni cu regele; căci străinū ^tesci tu, și nemernicitū de la loculū teū. Eri ai venitū, și astă-^uđi să te lasū să mergi cu noi in rătăcire? Că eū mergū ^vunde voiū putē merge. Tu intornă-te, și ie pre frații tei cu tine: mila și adevērulū ^wfie cu tine. Și Itai respunse regelui, și duse: ^xViū este Iehova, și viū domnulu meu, regele! in acelu locū unde domnulu meu regele este, fie spre mōrte, fie spre viētā, acolo va fi și servulū tei. Și Davidū duse lui Itai: Du-te, și treci! Și trecu Itai, Gatitulū, cu toți omeniū lui și toți copiii, cari ^yeraū cu d'insulū. Și tōtā țera plānse cu vōce tare, și totū poporulū trecu; și regele trecu preste pērēulū Kedronū, și totū poporulū trecu in drumulū cātrā ^zpustiū.
- 24 Și ecce, acolo ^aera Zadokū și toți Leviții cu d'insulū, ^bcari purtau chivotulū legei lui Dumneđeu; și ei puserā josū chivotulū lui Dumneđeu, și Abiatarū se suia, până a sfārșitū totū poporulū trecerea din cetate.
- 25 Și regele duse cātrā Zadokū: Du înapoi in cetate chivotulū lui Dumneđeu! De voiū afla charū înaintea lui Iehova, elū ^cmē va inturna, și mē va lāsa să vēdū ^dchivotulū seū, și lōcașulū seū. Și de va dīce: ^eNu te voiescū, ecce, eū ^fsunt; ^gfacā elū cu mine, duple cumū ^heste bine in ochiū lui. Și regele duse lui Zadokū, preutulū: ⁱVēđi, intornă-te cu pace in cetate, și Ahimaazū, fiulū teū, și Ionatanū, fiulū lui Abiatarū, ^jfiūi vostri a aminduo-^kra cu voi. Vedeți, ^leū voiū mānē in șesurile pustiūlū, până ce va veni cuvēntū de la voi, ca să-mi dee de scire.
- 29 Decī duserā Zadokū și Abiatarū chivotulū lui Dumneđeu înapoi la Ierusalimū; și rēmaserā acolo.
- 30 Și Davidū suia suișulū ^mmontelū Olivilorū, suindū și plāngēndū și cu ⁿcapulū acoperitū, și elū mergea ^odesculțū, și totū poporulū ce ^pera cu elū ^qși ^racoperi fie-care capulū seū, și se suiaū, suindū și ^splāngēndū.
- 31 Și se vesti lui Davidū, dicēndū: ^tAhitofelū este intre conjurații cu Absalomū. Și dīse Davidū: ^uZādārnicesce sfatulū lui Ahitofelū, Iehova.
- 32 Și Davidū ajungēndū in vērfū, unde se inchinā lui Dumneđeu, ecce, cā ^vi eși înainte Hușai, Architulū, ^wcu vestmēntulū seū ruptū și
- 33 cu țērānā pe capulū seū. Și Davidū duse

cātrā d'insulū: De vei merge cu mine, de ^xpovōrā ^ymī vei fi. Erū de te vei inturna ^zin cetate, și vei dīce lui Absalomū: ^aVoiū fi servulū teū, o rege; cumū înainte amū fostū servulū părintelū teū, așa ^bvoiū fi servulū teū acumū, atuncea tu-mi vei zādārnici sfatulū lui Ahitofelū. Aū nu ^csunt cu tine acolo Zadokū și Abiatarū, preuții? Și totulū ce tu vei aūđi din casa regelui, ^dspune lui Zadokū și lui Abiatarū, preuților. Ecce! ^eacolo ^fsunt ^gcu d'insii fiūi lorū, a aminduo-^hra: Ahimaazū alū lui Zadokū, și Ionatanū alū lui Abiatarū. Trāmeteti-mi printr'insii totū cuvēntulū ce veți aūđi. Și așa a in-ⁱtratū Hușai, ^jamiculū lui Davidū, in cetate; ^kerū Absalomū intrā in Ierusalimū.

SI ^la după ce merse Davidū pučinū preste vērfū, ecce, ^mi veni înainte ⁿȚiba, servulū lui Mefiboșetū, cu o pāreche de asini înșeuati, și pe d'insii ^oeraū dūoē sute de pāni, o sutā de turte de pōmā, și o sutā de ^pbucāfi frupte uscate, și unū fōle cu vinū. Și regele duse cātrā Țiba: Ce vrāi cu aceste? Și Țiba respunse: Asinii ^qsunt pentru casa regelui, pentru cālāriā, și pānile și fruptele uscate pentru māncarea servilorū, și vinulū de bēutū ^rpentru cei obosiți in pustiū. Și regele duse: Unde ^seste fiulū domnulu teū? ^tȘi Țiba duse regelui: Ecce, elū rēmāne in Ierusalimū; căci elū a spusū: Astā-^uđi casa lui Israelū ^vmī va înapoi regatulū părintelū meu. ^wȘi regele duse lui Țiba: Ecce, totulū ^xeste alū teū, ce a fostū alū lui Mefiboșetū. Și Țiba duse: Mē prosternū înaintea ta, cā aflaiū charū înaintea domnulu meu, regele.

Și regele Davidū veni până la Bahurimū, și ecce, cā eși de acolo unū bărbatū din nēmulū casei lui Saulū, alū căruī nume ^aera ^bȘimeiū, fiulū lui Ghera; și eșindū blāstema, și aruncā cu petre după Davidū și după toți servii regelui Davidū; și totū poporulū și toți viteșii ^cmergeau din drēpta lui și din stānga lui. Și așa duse Șimeiū, cāndū blāstema: Du-te, du-te, omū alū sângelui, ^dinrēutățitule! Iehova ^eți-a ^fresplātītū totū sāngele casei lui Saulū, in loculū căruia tu te-ai ^gfăcutū rege; și Iehova ^ha datū regatulū in māna lui Absalomū, fiulū teū. Ecce, acumū ⁱesci in nenorocirea ta, căci omū alū sângelui ^jesci tu.

Atuncea duse Abișai, fiulū Teruiei, regelui: Pentru ce ^kblāstemā acestū ^lcāne mortū pre domnulū meu, regele; Rogu-mē, să trecū

^r Cap. 18. 2.
^s 1 Sam. 23. 13.
^t Rut 1. 16, 17.
Prov. 17. 17.
& 18. 24.
^u Cap. 16. 2.
^v Num. 4. 15.
^w Ps. 43. 3.

^y Num. 14. 8.
Cap. 22. 30.
1 Reg. 10. 9.
2 Cron. 9. 8.
Isa. 62. 4.
^z 1 Sam. 3. 18.
^a 1 Sam. 9. 9.
^b Vēđi cap. 17.

17.
^c Cap. 17. 16.
^d Cap. 19. 4.
Est. 6. 12.
^e Isa. 20. 3, 4.
^f Ier. 14. 3, 4.
^g Ps. 136. 6.
^h Ps. 3. 1, 2, &

55. 12, etc.
ⁱ Cap. 16. 23. &
17. 14, 23.
^j Cap. 1. 2.
^k Cap. 19. 35.
^l Cap. 16. 19.
^m Cap. 17. 15, 16.
ⁿ Vers 27.

^o Cap. 16. 16.
1 Cron. 27. 33.
^p Cap. 16. 15.
Capitulū 16.
^a Cap 15. 30, 32.

^b Cap. 9. 2.
^c Cap. 15. 23. &
17. 29.
^d Cap. 19. 27.
^e Prov. 18. 13.
^f Cap. 19. 16.
1 Reg. 2. 8.

^g Deut. 13. 13.
^h Judec. 9. 24, 56,
57.
1 Reg. 2. 32.
33.
ⁱ Vēđi Cap. 1.

16. & 3. 28.
29. & 4. 11,
12.
^j 1 Sam. 24. 14.
Cap. 9. 8.
^k Esod. 22. 82.

10 și să-î iéu capulū lui. Și dise regele: 'Ce aveți voi de a face cu mine, voi fi de ai Teruiei? Lăsați-lū să blăsteme; că "Iehova i-a dîsū: Blăstemă pre Davidū! "Și cine va 11 dice: De ce faci acésta? Și Davidū dise cătră Abisaî și cătră toți servii sei: Éccé, °fiulū meu, °care a eșitū din cōpsele mele, caută după viéta mea, cu câtū mai multū dară acestū Beniaminitū? Lăsați-lū să blăsteme, că Iehova i-a ordinatū. Póte, se va 12 uita Iehova la necasulū meu, și-mi va °resplăti cu bine pentru blăstemarea lui de astă-đi. Și Davidū °și căuta de drumū cu 13 ómenii lui, și Simeiu mergea pe cōsta muntelui in dreptulū lui, și blăstemă mergēndū, și aruncă cu petre după elū, și rēdică té- 14 rānă. Și regele și totū poporulū, ce era cu elū, veniră obosiți, și se resuflară acolo.

Sfatulū lui Ahitofelū se zădărnicesce de Hușai.

15 Și °Absalomū și totū poporulū, bărbații din Israelū, veniră la Ierusalimū, și Ahitofelū 16 cu d'insii. Și întēplatu-s'a, cândū Hușai, Architulū, °amiculū lui Davidū, veni la Absalomū, dise Hușai lui Absalomū: Să trā- 17 escă regele! Să trāescă regele! Și Absalomū dise lui Hușai: Acésta este iúbirea ta cătră 18 amiculū teū? 'De ce nu ai mersū cu amiculū teū? Și Hușai dise lui Absalomū: Nu! 19 ci pre cine l'a alesū Iehova și acestū poporū și toți bărbații lui Israelū, acelui voiū să fiū, și lūngă acesta voiū să rēmānū. Și 20 apoi °cui voiū servi? Nu înaintea fiului seū? Cumū amū servitū înaintea părintelū teū, așa voiū fi și înaintea ta.

21 Și Absalomū dise lui Ahitofelū: Faceți sfatū ce vomū face! Atuncea dise Ahitofelū lui Absalomū: Intră la °concubinele părintelū teū, pre cari le-a lāsātū să pāzescă casa; și cândū va aūdi totū Israelulū, că tu °ai picatū in mirosū rēū la părintele teū, atuncea °mānele tuturorū, cari sūnt lūngă 22 tine, se vorū intări. Decī se intinse pe acoperimēntulū casei unū cortū pentru Absalomū, și Absalomū intră la concubinele 23 părintelū seū °înaintea întregulū Israelū. Și sfatulū lui Ahitofelū, pre care-lū dādu in acele đile, era ca și cumū arū fi întrebātū pre Dumneđeū; așa era totū sfatulū lui Ahitofelū °atātū la Davidū câtū și la Absalomū.

17 **A**HITOFELŪ mai dise lui Absalomū: Voiū alege dūoē-spre-dece miū bărbați, și mē voiū rēdica, și voiū urmări pre Davidū in 2 nōptea acésta; Și mē voiū arunca preste

d'insulū, cândū va fi °obositū și mānele sale slābite, și-lū voiū inspāimēnta; și totū poporulū ce este cu elū fugindū, °pre rege singurū 'lū voiū ucide. Și voiū aduce totū 3 poporulū la tine; că bărbatulū ce tu cauți face ca și cumū toți s'arū inturna cătră tine; și totū poporulū va fi in pace. Și 4 acestū lucru plăcu lui Absalomū și la toți bētrāniū lui Israelū. Și Absalomū dise: 5 Chiamă, rogu-mē, și pre Hușai, Architulū, ca să aūdimū și sfatulū seū.

6 Și venindū Hușai la Absalomū, Absalomū vorbi cătră d'insulū, dicēndū: Acestū sfatū a datū Ahitofelū; sã facemū dupre statulū seū? éru de nu, vorbesce tu. Și 7 dise Hușai lui Absalomū: Nu este bunū sfatulū, pre care l'a datū astă dată Ahitofelū. Că, dise Hușai, tu cunoscī pre părintele 8 teū și pre bărbații lui, că sūnt viteși și amăriți la sufletū, ca °o ursă, căreia i s'au răpitū puii pe cāmpū. Și părintele teū este omū de resbelū, și nu va sta nōptea cu 9 poporulū. Éccé, elū stă ascunsū acuma in vre-o grōpă, seū in altū locū. Și va fi, de vomū fi la începutū bātūți de cătră ei, că 10 fie-care, care va aūdi, va dice: S'a invinsū poporulū ce a urmatū pre Absalomū. Atuncea și celū mai vitēsū, a cărui ānimă 11 este ca ānima unui leū, se va °topi; că totū Israelulū scie, că părintele teū este puternicū, și că bărbați viteși sūnt cei ce sūnt cu d'insulū. De aceea sfātuescū eū să se 12 adune in jurulū teū totū Israelulū °de la Danū până la Beerū-Seba, °ca nēsipulū, ce este pe țermurīle mării, in multime; și încă 13 insu-ți să eși la luptă. Și cândū vomū veni 14 noi la d'insulū in vr'unulū din acele locuri, unde se găsesce elū, vomū tābērā asupra lui, cumū cade roūa de asupra pāmēntulū, așa ca să nu-i rēmānă nici unulū din toți 15 bărbații cari sūnt cu d'insulū. Și dacă se va trage in vre-o cetate, atuncea totū Israelulū va duce funii la acea cetate, și o vomū trage in pērēū, până ce nici o petrică din ea nu se va mai găsi.

16 Și dīseră Absalomū și toți bărbații din Israelū: Mai bunū este sfatulū lui Hușai, Architulū, decātū sfatulū lui Ahitofelū. °Că Iehova hotārise să se zădărnicescā sfatulū celū bunū alū lui Ahitofelū, pentru-ca Iehova să aducā nenorocire asupra lui Absalomū. 17 Atuncea dise Hușai lui Zadok și Abiatarū, preuții: Așa și așa a sfātuitū Ahitofelū pre Absalomū și pre bētrāniū lui Israelū; și așa și așa amū sfātuitū eū. Decī 18

1 Cap. 19. 22. 2 Rom. 9. 20. 3 Cap. 15. 37. 4 Cap. 15. 16. &
1 Pet. 2. 23. 5 Cap. 12. 11. 6 Cap. 19. 25. 7 Zech. 8. 13.
8 Veđi 2 Reg. 15. 4. 9 Fac. 34. 30. 10 Fac. 34. 30.
11 18. 25. 12 Rom. 8. 28. 13 Cap. 15. 34. 14 1 Sam. 13. 4.
15 Flān. 3. 38. 16 Cap. 15. 37.

17 Cap. 2. 7. 18 Zech. 8. 13. 19 Cap. 12. 11. 20 18. 21 Cap. 15. 12. 22 Cap. 16. 14. 23 Zech. 13. 7. 24 Osea 13. 8. 25 10s. 2. 11. 26 Jude. 20. 1. 27 Fac. 22. 17. 28 Cap. 15. 31, 34. 29 Cap. 15. 35.

trămeteți în grabă, și spuneți lui Davidū, și diceți: Nu rămâne această noapte pe șesurile pustiiului, ci du-te mai departe, ca să nu fie înghițit regele și totu poporulū ce este cu d'insulū.

- 17 ⁱ Și Ionatanū și Ahimaazū stăteau lîngă Enū-Roghelū, că ei nu cutează să se arete, cându veniau în cetate. Și o servă se duse, și li spuse totulū; și ei se duseră, și spuseră regelui Davidū. Dară unū băetū i vedū, și spuse lui Absalomū. Și ei amînduoi merseră cu grabire, și intrară în casa unui bărbatū la Bahurimū, care avea o fîntănă în curtea sa, în care se pogorîră.
- 18 Și femea luă unū coperișū, și-lu întinse preste gura fîntanei, și imprăscia crupe de-asupra. Așa lucrulū nu se descoperi.
- 19 Că veniră servii lui Absalomū la femeă în casă, și diseră: Unde sînt Ahimaazū și Ionatanū? Și femea dîse cătră d'insii: Ei au trecutū preste vadulū pîrului. Și ei i căutară; dară negăsindu-i, se întorseră înapoi.
- 20 la Ierusalimū. Și după ducerea acestora, eșiră aceia din fîntănă, și merseră, și spuseră regelui Davidū, și diseră lui Davidū: Rădicați-vă și treceți în grabă apa; că așa a sfătuitū Ahitofelū în contra vîstră. Și se rădică Davidū, și totū poporulū ce era cu elū, și ei trecură Iordanulū. Până la lumina demăneței nu rămase omū, care să nu fie trecutū Iordanulū.
- 21 Și vedîndū Ahitofelū, că sfatulū lui n'a fostū urmatū, și înșeuă asinulū, se rădică, și se duse la casa sa în cetatea sa, și-și regulă casa sa, și se spîndură, și muri, și fu înmormîntatū în mormîntulū pîrintelū seū.

Absalomū urmăresce pre Davidū; armata sa este bătută și elū însuși ucisū.

- 24 Atuncea Davidū veni la Mahanaimū, și Absalomū trecu Iordanulū, elū și toți bărbatii lui Israelū cu d'insulū. Și Absalomū puse pre Amasa în loculū lui Ioabū preste armată. Și Amasa era fiulū unui bărbatū, alū căruī nume era Itra, din Ezreelū, care intră la Abigailū, fēta lui Nahașū, sora Teruiei, muma lui Ioabū. Și Israelū și Absalomū tăbērāră în pămîntulū Galaadū.
- 25 Și cândū Davidū veni la Mahanaimū, Șobi, fiulū lui Nahașū din Rabba a fiilorū lui Ammonū, și Machirū, fiulū lui Amielū din Lodebarū, și Barzillai, a Galaaditilorū din Roghelimū, Aduseră paturi, și cupe, și ôle, și grău, și ordiū, și făină, și graunțe prăjite, și bobū, și linte, și uscături, Și miere, și untū, și oi, și brîndă de vaci, pentru

Davidū și poporulū ce era cu d'insulū, spre mîncare. Că dîseră ei: Poporulū este flămîndū și obositū și insetatū în pustiiū.

Si Davidū numeră poporulū care era cu d'insulū, și puse preste ei mai mari preste mii și mai mari preste sute. Și puse Davidū poporulū, o treime suptū Ioabū și o treime suptū Abișai, fiulū Teruiei și fratele lui Ioabū, și o treime suptū Itai, Gattitulū. Și regele dîse cătră poporū: Voiū merge și eu cu voi. ^b Erū poporulū respunse: Tu nu vei merge cu noi; că dacă vomū fugi noi, ei nu vorū lua sēma la noi; și de va muri jumătate din noi, ei nu vorū lua sēma la noi; că tu faci cātū dece mii din uoi. Așa dară mai bine este, ca tu să ni vii din cetate în ajutorū. Și dîse regele cătră d'insii: Voiū face ce va fi bunū în ochii vîstri. Și regele se puse de a lătura porței, și totū poporulū eși cu sutele și cu miile.

Și regele ordină lui Ioabū și lui Abișai și lui Itai, dicîndū; Cruțați-mi tēnerulū, pre Absalomū! ^c Și totū poporulū auzi, cândū regele a ordinarū tuturorū mai marilorū pentru Absalomū.

Și așa eși poporulū în cāmpū în contra lui Israelū, și fu luptă în pădurea lui Efraimū. Și poporulū lui Israelū fu acolo bătutū de servii lui Davidū, și s'a făcutū învingere mare în acea zi, ca de două-deci de mii. Și se întinse de acolo lupta preste totă țera; și pădurea a mîncatū în acea zi mai multū poporū, de cātū a mîncatū sabia.

Și întelni Absalomū pre servii lui Davidū; și Absalomū călăria pe unū catărū; și catărulū venia suptū desîșulū unui stejarū mare, și capulū lui se aninā de stejarū, și elū plutia între ceriū și pămîntū, și catărulū de suptū d'insulū se duse. Și vedîndū acesta unū bărbatū, spuse lui Ioabū, și dîse: Eccē! eu amū vedutū pro Absalomū spînduratū de unū stejarū. Și dîse Ioabū cătră bărbatulū, care i-a spusū acesta: Eccē, dacă l'ai vedutū, de ce nu l'ai abătutū acolo la pămîntū? Că eu ți-ași fi datū dece sicli de argintū și unū brău. Și bărbatulū dîse cătră Ioabū: Chiarū de așū cumpāni în mîna mea o mie sicli de argintū, totū n'așū întinde mîna mea în contra fiulū regelui; că la auzulū nostru ți-a ordinarū regele ție și lui Abișai și lui Itai, dicîndū: Ferescă-se ție-care de a se atinge de tēnerū, de Absalomū. Altū-felū așū face o necredință cu prețulū vieței mele; că nimicu nu

i Cap. 15. 28.
j Cap. 15. 27, 36.
k Ios. 15. 7. &
18. 16.

l Cap. 16. 5.
m Veđi Ios. 2. 6.
n Veđi Esod. 1.
19.

Ios. 2. 4, 5.
o Vers 15, 16.
p Cap. 15. 12.
q Mat. 27. 5.

r Fac. 32. 2.
Ios. 13. 26.
Cap. 9. 8.
s 1 Cron. 2. 17.

t Veđi cap 10.
1. & 12. 29.
u Cap. 9. 4.
v Cap. 19. 31, 32.

1 Rog. 2. 7.
z Cap. 16. 2.
—

Capitul 18.
a Cap. 15. 19.
b Cap. 21. 17.

c Vers 12.
d Ios. 17. 15, 18.
e Vers 5.

- 14 rămâne ascunsă înaintea regelui, și însuși te-ai da la o parte. Și Ioabă zise: Nu voi întârzi atâta cu tine; și luă trei lănci în mână sa, și le infipse în înima lui Absalom, care încă trăia în meșlocul stejarului. Și dece tineri, cari purtau armele lui Ioabă, incunjurară pre Absalom, 'lă lovira, și-l omorî.
- 16 Și suflă Ioabă în trîmbiță, și se întorse înapoi din urmărirea lui Israel; că Ioabă reținu poporul. Și ei luară pre Absalom, și-l aruncară în pădure într-o gropă mare, și puseră preste el o movilă de petre mari forte. Și totu Israelu fugi fie-care în cortul său.
- 18 Eru Absalom încă în viață fiind, și luă, și-și aședă un stâlp în Valea Regelui; căci zise el: Eu nu am nici fiu, ca să păstreze în amintire numele meu. Și el numi stâlpul duple numele său, și se chiamă: stâlpul lui Absalom, până în ziua de astăzi.
- 19 Și Ahimaaz, fiul lui Zadok, zise: Lasă-mă să alerg, și să aduc regelui aceste sciri, că Iehova l'a apărât de mână neamicilor lui. Și Ioabă zise către d'insul: Tu nu vei duce scire astăzi; eru altă dată vei duce scire; astăzi nu vei duce scire, că fiul regelui a murit. Și Ioabă zise către Cuși: Mergi, spune regelui ce ai vedut! Și se închină Cuși înaintea lui Ioabă, și alergă. Și Ahimaaz, fiul lui Zadok, zise eră-și către Ioabă: Fie ce va fi, voi alerga și eu după Cuși. Și Ioabă zise: De ce să alergi, fiul meu? Că nu ai de dus o scire de folos pentru tine. Fie ce va fi, voi alerga? Și zise către d'insul: Alergă! Atuncea alergă Ahimaaz pe calea câmpiei, și întrecu pre Cuși.
- 24 Și David ședea între cele două porți. Și păzitorul de pe acoperimentul porții se sui pe zid, și-și redică ochii săi, și vedu, și ecce, că alergă un om singur. Și strigă păzitorul, și spuse regelui. Și regele zise: Dacă este singur, bună scire în gura lui este. Și el totu se apropia. Și păzitorul vedu și alt om alergând; și păzitorul strigă la portariu, dicend: Ecce, alergă un om singur! Și regele zise: Și acesta aduce scire. Și păzitorul zise: Eu vedu alergătura celui d'înteu ca alergătura lui Ahimaaz, fiul lui Zadok. Și regele zise: Om bun este acesta, și cu scire bună vine el.
- 28 Și strigă Ahimaaz, și zise către rege: Pace! și se prosternu înaintea regelui cu fața la pământ, și zise; Bine-cuvântă

fie Iehova, Dumnezeuul tău, care a dat în mânele noastre pre bărbății, care au redicat mână lor în contra domnului meu, regele! Și regele zise: Bine este tinerului Absalom? Și Ahimaaz zise: Vedut am multe mare, când Ioabă trimese pre servul regelui și pre servul tău; eru n'am cunoscut ce era. Și regele zise: Dă-te de lături, și te pune aici! El se dădu dară în lături, și stătu. Și ecce, veni Cuși; și Cuși zise: Scire să primescă domnul meu, regele; că Iehova te-a apărât de mână tuturor cari s'au resculat asupra ta. Și regele zise lui Cuși: Bine este tinerului, lui Absalom? Și Cuși zise: Să fie ca și tinerului acestuia neamicilor domnului meu, regele, și la toți, cari se scoldă în contra ta spre rău! Și se cutremură regele, și se sui în camera sa cea de sus de-asupra porții, și plânse; și așa zise el mergend: Fiul meu, Absalom! Fiul meu, fiul meu, Absalom! fire-ai mort în locul tei, Absalom, fiul meu, fiul meu!

SI se spuse lui Ioabă: Ecce, regele plânge și bocesc după Absalom! Și se prefăcu isbenda din acea zi în plângere pentru totu poporul. Că poporul audi în acea zi dicend-se, că regele este amărit pentru fiul său. Și poporul se furisă în acea zi în lăuntrul cetății, cum se furisă un popor, care se rușinează, când fuge din luptă. Eru regele și acoperi fața sa, și boci cu voce tare: Fiul meu, Absalom! Absalom, fiul meu, fiul meu!

Și se duse Ioabă în casă la rege, și zise: Tu rușinezi astăzi fața tuturor servilor tei, cari au mîntuit astăzi viața ta, și viața fiilor tei și a fivelor tale, și viața femeelor tale, și viața concubinelor tale; Pentru-că tu iubesci pre cei ce te urăsc, și urăsc pre cei ce te iubesc; că tu dovedesci astăzi, că mai mari și servii tei nu-ți sînt nimic. Căci eu cunosc astăzi, că de aru mai trăi Absalom, și noi toți am fi murit, acesta plăcut aru fi în ochii tei. Și acum scoldă-te, eși, și vorbesce duple înima servilor tei; căci mă jur pe Iehova, de nu vei eși, nu va rămâne nici un bărbat cu tine noaptea acesta; și acesta va fi mult mai rău pentru tine, decât totu răul, care a venit asupra-ți din tînerețea ta și până acum. Deci se scoldă regele, și șed în portă. Si-i se spuse întregului popor, dicend: Ecce, regele șede în portă. Și veni totu poporul înaintea regelui; că Israelu fugise fie-care la cortul său.

Re'ntorcerea regelui la Ierusalimū.

- 9 Și se certă totu poporulū din tôte semințiile lui Israelū, dîcendū: Regele ne-a scăpatū din mîna neamicilorū nostri, și ne-a mēntuitū din mîna Filistenilorū: și acumū a fugitū elū din țēră d'inaimea lui Absalomū. Și Absalomū, pre care l'amū unsū preste noi, a muritū in luptă; acumū deci de ce nu puneți cuvēntū pentru întorcerea regelui?
- 11 Și regele Davidū trāmesē la Zadokū și Abiatarū, preuții, dîcendū: Vorbiți cātră bētrāniū lui Iuda, dîcendū: De ce ați fi voi cei din urmă pentru întorcerea regelui la casa sa? cā cuvēntulū a totū Israelulū a ajunsū la rege, in casa sa. Voi sūnteți frații mei; osulū meū și carnea mea sūnteți voi. De ce deci ați fi cei din urmă pentru întorcerea regelui? Și cātră Amasa dîceți: Nu esci tu din osulū meū și din carnea mea? Așa să-mī facā Dumneḡeū și încă mai multū, dacā tu nu vei fi mai mare preste oște inaintea mea in tôte ḡilele in loculū lui Ioabū! Și acesta plecā ānima tuturorū bārbaților din Iuda, ca pre a unui omū, încātū ei trāmeserā la rege, dîcendū: Intorce-te tu inapoī, și toți servii tei! Și așa se întorse regele inapoī. Și veni pānā la Iordanū; și Iuda veni pānā la Ghilgalū, ca să intimpine pre rege, și să petrēcā pre rege preste Iordanū.
- 16 Și se grābi Șimeiū, fiulū lui Ghera, a Beniaminitulū, din Bahurimū, și se pogori cu bārbații din Iuda inaintea regelui Davidū. O mie bārbați din Beniaminū erāu cu d'insulū, și Tiba, servulū casei lui Saulū, și cinci-spre-dece fiū ai lui, și dūoē-deci de servi ai lui cu d'insulū, și merserā inaintea regelui preste Iordanū. Și dupā ce trecu luntrea, ca să trecā casa regelui, și să facā ce era bunū in ochii sei, cāḡu Șimeiū, fiulū lui Ghera, inaintea regelui, cāndū trecea elū preste Iordanū; și dîse cātrā rege: Domnulū meū! Sā nu-mī socotēscā domnulū meū fārā-de-legea, și să nu-și amintēscā de nedreptāțile ce ți-a fācutū servulū teū in acea ḡi, cāndū domnulū meū regele eșia din Ierusalimū, ca să le punā regele la ānimā. Cā servulū teū cunōsce, cā amū pēcātuitū. Deci ēccē, eū amū venitū astā-ḡi celū d'āntēi din totā casa lui Iosefū intru intimpinarea domnulū meū, regele. Și Abișai, fiulū Teruiei, respunse, și dîse: Sā nu fie Șimeiū ucisū pentru acēsta, cā a blāstematū pre unsulū lui Iehova? Și Davidū dîse: Cē aveți voi cu mine, voi fi ai

Teruiei, cā vē faceți astā-ḡi mie impotrivitori? Sā fie ucisū care-va in Israelū astā-ḡi? Aū nu cunoscū eū astā-ḡi, cā sūnt rege preste Israelū? Deci regele dîse cātră Șimeiū: Nu vei muri; și regele i jurā.

Și Mefiboșetū, fiulū lui Saulū, se pogori intru intimpinarea regelui. Și elū nu-și gātise nici piciorēle sale, nici barba sa, nici și spālase vestmintele sale, din ḡiua in care s'a dusū regele, pānā in ḡiua cāndū se întorse elū in pace. Și venindū din-Ierusalimū inaintea regelui, dîse regele cātră d'insulū: De ce nu ai mersū tu cu mine, Mefiboșetū? Și elū respunse: Domnulū meū, regele! servulū meū m'a incelatū. Cāci servulū teū dîse: Voiū să-mī inșēū asinulū, și să cālărescū pe elū, și să mergū cu regele; cā servulū teū este ologū. Și elū a vorbitū de rēu de servulū teū la domnulū meū, regele: darā domnulū meū, regele, este ca āngerulū lui Dumneḡeū; fā deci ce este bunū in ochii tei. Cā deși toți cei din casa pārintelū meū nu sūnt decātū bārbați vrednici de mōrte fācā cu domnulū meū, regele, totuși tu ai pusū pre servulū teū intre cei ce mănāncā la mēsa ta. Și ce dreptū mai amū eū, de a mai cere încă regelui? Și regele dîse cātră d'insulū: Pentru-ce mai vorbesci încă de ale tale? Amū ḡis'o: Tu și Tiba impārțiți cāmpulū. Și Mefiboșetū dîse cātrā rege: Sā iee elū și totulū, de ore-ce domnulū meū regele in pace a venitū in casa sa.

Și Barzillai, Galaaditulū, se pogori de la Roghelimū, și trecu cu regele preste Iordanū, ca să-lū petrēcā preste Iordanū. Erū Barzillai era bētrānū fōrte, de optū-deci de ani; și elū ingrijise de rege, pre-cāndū petrecea in Mahanaimū; cā elū era unū bārbațū avutū fōrte. Și regele dîse cātră Barzillai: Vino cu mine; cā eū voiū să ingrijescū de tine la mine in Ierusalimū! Și Barzillai dîse regelui: Cāte sūnt încă ḡilele vieței mele, ca să mē suiū cu regele la Ierusalimū? Optū-deci de ani amū astā-ḡi; potū eū ore deosebi intre bine și rēu? Pōte să guste ore servulū teū ceea ce mănāncū și ceea ce beū? Potū ore să mai audū vōcea cāntereților și a cānterețelorū? De ce darā să mai fie servulū teū de povōrā domnulū meū, regele? Servulū teū va mai merge pučinū cu regele preste Iordanū. Și de ce să-mī facā regele asemenea resplatā? Lasā să se întorcā servulū teū, ca să morū in cetatea mea, lūngā mōrmēntulū pārintelū meū și alū mumei mele!

d Cap. 15. 14. h Jude. 20. 1. k Cap. 9. 2, 10. etc.
e Cap. 5. 1. i Ios. 5. 9. & 16. 1, 2. n Cap. 18. 33.
f Cap. 17. 25. j Cap. 16. 5. l Sam. 22. 15. o Veḡ cap 16. 5.
g Rut 1. 17. 1 Reg. 2. 8. m Cap 16. 5, 6. p Esod. 22. 28.

q Cap. 16. 10. t Cap. 9. 6. 20.
r 1 Sam. 11. 13. u Cap. 16. 17. y Cap. 9. 7. 10, 13.
s 1 Reg. 2. 8, 9. v Cap. 16. 3. z 1. Reg. 2. 7.
a Cap. 17. 27. b Ps. 90. 10.

Éccé servulū teū, °Chimhamū, va trece cu domnulū meū, regele: și fă lui ce *este* bunū
38 in ochiū tei! Și dise regele: Chimhamū să trecă cu mine, și eū 'i voiū face ceea ce-ți va plăcē ție, și totū ce vei pofti de
39 la mine 'ți voiū da. Și totū poporulū trecu Iordanulū; și cândū 'lū trecu și regele, regele °sărutā pre Barzillai, și-lū bine-cuvēntā; și *acesta* se întorse înapoi la loculū seū.
40 Și regele merse la Ghilgalū, și Chimhamū merse cu d'insulū; și totū poporulū lui Iuda petrecu pre rege, și chiarū și jumătate din poporulū lui Israelū.

Rescularea lui Șeba și mórtea lui; sfârșitulū resbelulū civilū.

41 Și éccē, toți bărbații din Israelū venirā la rege, și diserā cătrā d'insulū: De ce te-aū furatū frații nostri, bărbații din Iuda, și °aū trecutū pre rege și casa lui preste Iordanū, și pre toți bărbații lui Davidū cu d'insulū?
42 Și respunserā toți bărbații din Iuda bărbaților din Israelū: Pentru-cā regele ni *este* °mai aprópe. De ce sūnteți voi așa de aprinși pentru lucrulū acesta? Māncat-amū noi *ce-va* de la rege? Séu datu-ni-s'aū daruri?
43 Și respunserā bărbații din Israelū bărbaților din Iuda, și diserā: Dece părți avemū in rege, și chiarū in Davidū avemū mai multū decâtū voi; pentru-ce darā voi ne-ați desprețuitū, și nu cuvēntarāmū noi cei d'ântēiū pentru re'ntórcerea regelui nostru? Și °cuvintele bărbaților din Iuda eraū mai aspre decâtū cuvintele bărbaților din Israelū.

20 **S**I era acolo unū omū de nimicū, alū cărui nume *era* Șeba, fiulū lui Bichri, unū Beniaminitū. Acesta suflā in trîmbiță, și dise: °Noi nu avemū nici o parte in Davidū, și nici o moscenire in fiulū lui Ișai!
2 °fie-care la corturile sale, Israele! Și așa se duserā toți bărbații din Israelū de la Davidū, și urmarā după Șeba, fiulū lui Bichri. Darā bărbații din Iuda se ținurā de regele lorū, de la Iordanū până la Ierusalimū.

3 Și venindū Davidū la casa lui in Ierusalimū, luā regele pre acele dece °concu-bine, pre cari le lāsase să păzescā casa, și le puse intr'o casā suptū pazā, și se ingrijia de ele; darā nu intra la d'insele; și așa ele rēmaserā închise până la diūa morții lorū, și trăirā veduve.

4 Și regele dise cătrā Amasa: °Adună-mi bărbații lui Iuda in trei zile, și apoi aré-tă-te aicea! Și Amasa merse să adune pre

Iuda; darā întârđia preste timpulū, ce-i se hotărise. Și Davidū dise cătrā Abișai: A-cumū Șeba, fiulū lui Bichri, ni va face mai multū rău decâtū Absalomū; iea *decī* pre °servii domnului teū, și urmăresce-lū, ca să nu ajungā in cetățile cele întărite, și să scape de ochiulū nostru. Și merserā pe urma lui bărbații lui Ioabū, și °Cretii și Pletii, și toți cei tari. Și ei eșirā din Ierusalimū, ca să urmărescā pre Șeba, fiulū lui Bichri.

Și *fiindū* ei lūngā pétra cea mare, care *este* in Ghibeonū, li veni Amasa înainte. Și Ioabū *era* imbrăcatū in mantia sa, și preste d'insa *avea* cingetőrea săbiei sale, care spēndura preste cōpsa lui in tēca ei. Și eșindū elū, ea căđu. Și Ioabū dise cătrā Amasa: 9 *Esci* bine, fratele meū? °Și apucā Ioabū cu mână dreptā barba lui Amasa, ca să-lū sārute. Și Amasa nu luā séma la sabia, ce *era* in mână lui Ioabū; și așa °elū 'lū lovi cu ea 'in pāntece, și s'aū vērșatū māruntătele lui pe pāmēntū, și a dūoa órā nu l'a mai lovitū, și elū a muritū. Și Ioabū și Abișai, fratele lui, urmărirā pre Șeba, fiulū lui Bichri. Și unū bărbatū din servii lui Ioabū 11 rēmasse lūngā d'insulū, și dise: Cine iubesce pre Ioabū, și cine *este* cu Davidū, *sā urmeze* pre Ioabū. Și Amasa se rostogolia in sân-gele seū in međiloculū drumulū; și bărbatulū vēdēndū cā totū poporulū sta, elū a trasū pre Amasa de pe drumū pe cāmpū, și aruncā unū vestmēntū de asupra lui, după ce vēđu, cā toți, cari veniaū la elū, se opriaū. Și după ce fu scosū din drumū, 13 merserā toți bărbații după Ioabū, ca să urmărescā pre Șeba, fiulū lui Bichri.

Și acesta trecu prin tóte semințiile lui 14 Israelū până la °Abelū, adecā Betū-Maaca, și prin totū *pāmēntulū* Berimulū, și ei se adunarā, și merserā și ei după d'insulū. Și ei venirā, și-lū impresurarā in Abelū- 15 Betū-Maaca. Și ei °rēdicarā unū valū impotriva cetăței, înaintea zidulū; și totū poporulū care *era* cu Ioabū sēparā zidulū, ca să-lū rumpā. Atunci o femeā întelēptā 16 in cetate strigā: Ascultați, ascultați! Spuneți, rogu-vē, lui Ioabū, să se apropie până aicea, și eū voiū vorbi cu elū. Și elū se 17 apropiā de d'insa; și femea dise: Tu esci Ioabū? Și elū respunse: Eū *sūnt*. Și ea dise cătrā d'insulū: Ascultā cuvintele servei tale. Și elū respunse: Ascultū. Și ea dise: Se 18 cădea mai āntēiū să gāndesci, și să *dicī*: Se cade a întreba Abelulū; și atuncea *lucrulū* s'arū fi sfârșitū. Eū *sūnt* d'între iu- 19

° 1 Reg. 2. 7.
ier. 41. 17.
d Fac. 31. 55.
° Vers 15.

f Vers 12.
g Vēdi Jude. 8.
1. & 12. 1.

Capitulū 20.
a Cap. 19. 43.
b 1. Reg. 12. 16.

2. Cron. 10.
16.
c Cap. 15. 16. &
16. 21, 22.

d Cap. 19. 15.
e Cap. 11. 11.
1 Reg. 1. 33.

f Cap. 8. 18.
1 Reg. 1. 38.
g Mat. 26. 49.

Luc. 22. 47.
h 1 Reg. 2. 5.
i Cap. 2. 23.

j 2 Reg. 15. 29.
2 Cron. 16. 4.
k 2 Reg. 19. 32.

- bitorii de pace și din credincioșii lui Israelū; tu cauți să uciți o cetate și mumă în Israelū? Pentru ce voești să inghiți moscenirea lui Iehova? Și Ioabū respunse, și dîse: Departe, departe este de mine *acesta*! Nu voiesc să inghitu, și nu voiesc să stricū.
- 21 Nu *stă* lucrulū așa; ci unū bărbatū din muntele lui Efraimū, anume Šeba, fiulū lui Bichri, a rădicatū mîna lui în contra regelū, în contra lui Davidū; pre elū numai dați-lū în mîna mea, și mē voiū depărta de cetate. Atuncea dîse femea cātră Ioabū: Ecce, capulū seū și se va arunca preste zidū! Atuncea femea se duse la totū poporulū cu înțelepciunea ei; și ei tăiară capulū lui Šeba, fiulū lui Bichri, și-lū aruncară lui Ioabū. Și suflă elū în trîmbiță, și ei se imprăsciară de lîngă cetate, fie-care la cortulū seū. Și Ioabū se întorse înapoi la Ierusalimū, la rege.

Diregătorii cei mai de frunte ai lui Davidū.

- 23 Și Ioabū era preste totă armata lui Israelū, și Benaia, fiulū lui Iehoiada, preste dări, și Iosafatū, fiulū lui Ahiludū, era cancelarū; și Ševa era scriitorū; și Zadokū și Abiatarū erau preuți. Încă și Ira, iairitulū era preuț pe lîngă Davidū.

Fōmete în Israelū dreptū resbunare pentru Ghibeoniți.

- 21 **S**I fu fōmete în dîlele lui Davidū trei ani unulū după altulū. Și întrebă Davidū pre Iehova. Și Iehova respunse: Pentru Saulū și pentru casa sa însângerată; că a ucisū pre Ghibeoniți. Și chîamă regele pre Ghibeoniți, și dîse cātră d'însii: (Ghibeoniți nu erau din fiilū lui Israelū, ci din rămășițele Amoriților; și fiilū lui Israelū li juraseră; dară Saulū căută să-i ucidă în zelulū seū pentru fiilū lui Israelū și ai lui Iuda;) De aceea dîse Davidū cātră Ghibeoniți: Ce să vi facū, și cu ce să vē impacū, ca să bine-cuvēntați moscenirea lui Iehova? Și Ghibeoniți dîseră cātră d'însulū: Nu voimū nici argintū nici aurū de la Saulū și de la casa lui; și nici să omorū pentru noi vr'unū bărbatū din Israelū. Și dîse elū: Ceea ce veți dice voi, aceea vi voiū face. Și ei respunseră regelū: Pre bărbatulū, care ne-a sfărșitū, și care a uneltitū perderea noastră, ca să nu mai fimū în totū cuprinsulū lui Israelū. Dee-ni-se șapte bărbai d'între fiilū lui, ca să-i spēndurămū lui Iehova la Ghibea

lui Saulū, alesulū lui Iehova. Și regele dîse: Vi voiū da pre ei.

7 Eru regele cruță pre Meșbošetū, fiulū lui Ionatanū, fiulū lui Saulū, pentru jurămēntulū lui Iehova, care era între d'însii, între Davidū și Ionatanū, fiulū lui Saulū. Dară regele luă pre cei doi fi ai Ritpei, 8 fica Aiei, pre cari-i născură lui Saulū, Armoni și Meșbošetū, și pre cei cinci fi ai Micalei, fica lui Saulū, pre cari-i născuse lui Adrielū, fiulū lui Barzillai, Meholotēnulū, 9 și-i dădu în mîna Ghibeoniților; acestia i spēndurară pe munte înaintea lui Iehova. Și cădură acesti șapte impreună, și ei fură uciși în cele d'ântēie dîle ale culesulū, la începutul culesulū orđului. Și Ritpa, fica 10 Aiei luă unū sacū, și-lū intinse pentru sine preste stîncă, de la începutul culesulū pînă ce s'a vērșatū apă preste ei din ceriū, și ea nu lăsă ca dîua să se repauseze pāsările ceriulū preste ei, nici nōptea fērele cāmpulū.

11 Și se spuse lui Davidū ce făcea Ritpa, fica Aiei, concubina lui Saulū. Și merse 12 Davidū, și luă oșele lui Saulū și oșele lui Ionatanū, fiulū seū, de la locuitorii din Iabeșū-Galaadū, cari le furaseră din piēța Betū-Šanulū, unde i spēnduraseră Filistenii, în dîua cāndū Filistenii uciseră pre Saulū 13 pe muntele Ghilboa. Și elū aduse oșele lui Saulū și oșele lui Ionatanū, fiulū seū, de acolo. Și adunatu-s'au oșele spēnduraților. 14 Și s'au ingropatū oșele lui Saulū și ale lui Ionatanū, fiulū seū, în pāmēntulū lui Beniaminū, la Zeba, în mormēntulū lui Kișū, pārintele seū; și așa s'a făcutū totū ce ordinas regele. Și după *acesta* Dumneđeū împacatu-s'a cu pāmēntulū.

Israeliti se mai batū cu Filistenii.

15 Și Filistenii mai avură resbelū cu Israelū; și Davidū se pogorū și serviū lui cu d'însulū, și se luptară cu Filistenii. Și Davidū se osteni. Și Ișbi din Nobū, din fiilū 16 lui Rafa, a cărui lance era grea de trei sute de sicli de aramă, și care era incinsū cu armătură nouă, voi să lovescă pre Davidū. Dară Abisai, fiulū Teruiei, lu ajutā, lovi 17 pre Filistenū, și-lū ucise. Și jurară bărbatūi lui Davidū, dicēndū: Tu să nu mai mergi cu noi la luptā, ca să nu stingi cādela lui Israelū.

18 Și fost'a după aceea *eră*-și resbelū cu Filistenii, în Gobū; atuncea lovi Sibcai, Hușatitulū, pre Safū din fiilū lui Rafa. Și urmă 19

1 Sam. 26. 19.	p Cap. 8. 16.	Capitulu 21.	c 1 Sam. 10. 26.	42. & 23. 18.	i Veđi Deut. 21.	i Ios. 18. 26.	& 15. 4.
Cap. 21. 3.	1 Reg. 4. 3.		& 11. 4.	f Cap. 3. 7.	23.	m Așa Ios. 7. 26.	Ps. 132. 17.
m Eccl. 9. 14. 15.	q Cap. 8. 17.	a Ios. 9. 3, 15,	d 1 Sam. 10. 24.	g Cap. 6. 17.	j 1 Sam. 31. 11,	Cap. 24. 25.	p 1 Cron. 20. 4.
n Cap. 8. 18. 18.	1 Reg. 4. 4.	16, 17.	e 1 Sam. 18. 3.	h Vers 8.	13, 13.	n Cap. 18. 3.	q 1 Cron. 11. 29.
o 1 Reg. 4. 6.	r Cap. 23. 38.	b Cap. 20. 19.	& 20. 8, 15,	Cap. 3. 7.	k 1 Sam. 31. 10.	o 1 Reg. 11. 36.	

- resbelu cu Filistenii la Gobu; și lovi Elhanan, fiul lui Iaaire-Oreghim, Betlehe-mitul, pre "Goliat, Ghiteul, și mânunchiul lancei lui *era* ca unu lemn de sta-tive. Și "mai urmă resbelu la Gat; și acolo era un bărbat înalt, forțe, și degetele mânelor lui, și degetele picioarelor lui *erau* șese și șese, două-deci și patru la număr.
- 21 Încă și elu fu născut din Rafa. Și bat-jocoria pre Israel; și-lu bătut pre elu Iona-tanu, fiul lui "Șimea, fratele lui David.
- 22 "Acești patru se născură lui Rafa la Gat, și cădură prin mâna lui David și prin mâna servilor lui.

Cântarea de laudă a lui David.

- 22 **S**I David "vorbi către Iehova cuvintele acestei cântări, în ziua când Iehova "lu "mântui din mâna tuturor neamicilor 2 se și din mâna lui Saul. Și elu "dise: "Iehova *este* stânca mea și cetatea mea, 3 Și mântuitorul meu! Dumne-deu *este* stân- "La care voi căuta adăpost, [ca mea, "Scutul meu, și "cornul mântuirii mele, "Turnul meu înalt, și "scăparea mea, Mântuitorul meu! tu de silnicia mă vei [scăpa.
- 4 Pre cel vrednic de laudă, pre Iehova, l'am "chiămat, Și de neamicii mei m'am mântuit.
- 5 Pre mine valurile morții mă încunjură, Și torențele fără-de-legei mă spăimântă, 6 "Legătura infernului mă cuprindea, Preste mine cădeau lanțurile morții, 7 În strimtorarea mea "chiămai pre Iehova, Și strigai către Dumne-deul meu: Și elu "audi din templul său voce mea, Și strigatul meu *veni* la urechile sale.
- 8 Atuncea "s'a sgduit și s'a cutremurat pă- [mântul; "Temeliele cerului s'a mișcat și s'a sgu- Că elu s'a mâniat. [duit,
- 9 Fum se ridică din nările lui, Și "focul din gura lui mistuie, Cărbuni se aprindeau dintr'insul.
- 10 Elu "plecă cerul, și se pogori, Și "intunecă *era* supt picioarele sale.
- 11 Elu călăria pe cherubim, și sbura, Și se arătă "pe aripele vântului.
- 12 Injuru-i drept corturi pus'a "intunecimi,

- Adunături de apă, noiri deși.
- Din strălucirea cea de d'înaintea lui, 13 "Aprinsu-s'a cărbuni de foc.
- Iehova "tună din ceri, 14 Și Celu-pré-înalț făcu să se audă vocea sa. Elu aruncă "săgețile sale, și-i imprăscă, 15 Pre fulgeru, și i-a răsipit. Și se vedură fundurile mării, 16 Și temeliele lumii se descoperiră, Supt "certarea lui Iehova, Prin suflarea vântului nărilor lui. "Elu întinse *mâna* sa din înălțime, mă apucă, 17 Mă scose din ape puternice. "Elu mă scăpă de puternicul meu neamic, 18 De cei ce mă uriau, Când erau mai tari de cât mine. Surprinsu-m'a în ziua necasului meu: 19 Dară Iehova mi-a fost sprijin; "Și mă scose la larg; 20 Mântuitu-m'a; că a "bine-voit pentru mine; "Resplătitu-mi-a Iehova după dreptatea [mea; 21 Dupre "curățenia mânelor mele mi-a în- Că căile lui Iehova am "păzit; [torsu. 22 Și nu am păcătuit Dumne-deului meu. Că toate "judecățele lui înaintea ochilor mei 23 [au fost; Și de la legile lui nu m'am depărtat. Eu "nevinovat am fost înaintea lui, 24 Și de fără-de-lege m'am păzit. De aceea "resplătitu-mi-a Iehova după drep- [tatea mea, 25 Dupre curățenia mea înaintea ochilor lui. Cătră "celu bun, bun te-ai arătat, 26 Cătră bărbatul întreg, întreg te-ai ar- [tat, Cătră cel curat, curat te-ai arătat. 27 Și cu "cel strâmb, strâmbu te-ai luptat. Pre "popor în necas l'ai mântuit tu; 28 Dară ochii tei preste "cei mândri au fost, Să-i umilească *pre ei*. Căci tu, Iehova, *esci* candela mea, 29 Și Iehova intunerecul meu a luminat; Că cu tine alergu asupra mulțimei; 30 Cu Dumne-deul meu saru preste zid. Dumne-deule! "desevârșită *este* calea sa; 31 "Curat *este* cuvântul lui Iehova; Scut *este* elu pentru toți, cari caută într'in- [sul adăpost. Că "cine *este* Dumne-deu, afară de Iehova? 32

r Vezi 1 Cron. 20. 5.
s 1 Cron. 20. 6.
t 1 Sam. 16. 9.
u 1 Cron. 20. 8.
—
Capitul 22.
a Esod. 15. 1.
b Ps. 18. titlu.
c Ps. 34. 19.
d Deut. 32. 4.

Ps. 18. 2, etc.
& 31. 3.
& 71. 3. & 91.
2. & 144. 2.
d Ebr. 2. 13.
e Fac. 15. 1.
f Luc. 1. 69.
g Prov. 18. 10.
h Ps. 9. 9. &
14. 6.
i 59. 16. &
71. 7.
Ier. 16. 19.

i Ps. 116. 3.
j Ps. 116. 4. &
180. 1.
k Iona 2. 2.
l Esod. 3. 7.
m Ps. 34. 6, 15.
17.
n Jude. 5. 4.
o Ps. 77. 18. &
97. 4.
p Iov 26. 11.
q Ps. 97. 3.
r Hab. 3. 5.

Ebr. 12. 29.
o Ps. 144. 5.
p Isa. 64. 1.
q Esod. 20. 21.
r Reg. 8. 13.
s Ps. 97. 2.
t Ps. 101. 3.
u Vers 10.
v Ps. 97. 2.
w Vers 9.
x Jude. 5. 20.
y 1 Sam. 2. 10.
& 7. 10.

Ps. 29. 3.
Isa. 30. 30.
u Deut. 32. 23.
v Ps. 7. 13. &
77. 17 & 144.
6.
Hab. 3. 11.
v Esod. 15. 8.
w Ps. 106. 9.
x Nah. 1. 4.
y Mat. 8. 26.
z Ps. 144. 7.
y Vers 1.

z Ps. 31. 8. &
118. 5.
a Cap. 15. 26.
b Ps. 22. 8.
c Vers 25.
d 1 Sam. 26. 23.
e 1 Reg. 8. 32.
f Ps. 7. 8.
g Ps. 24. 4.
h Fac. 18. 19.
i Ps. 119. 3. &
128. 1.
j Prov. 8. 32.

k Deut. 7. 12.
l Ps. 119. 30.
m 102.
n Fac. 6. 9. &
17. 1.
o Iov 1. 1.
p Vers 21.
q Mat. 5. 7.
r Lov. 26. 7.
s 24. 27, 28.
t Esod. 3. 7. &
1 Sam. 2. 2.
u Ps. 72. 13. 13.
v Iov 40. 11.

12.
13. 2. 11, 12,
17. & 5. 15.
Dan. 4. 37.
Dan. 4. 37.
Apoc. 15. 3.
m Ps. 12. 6. &
119. 140.
Prov. 30. 5.
n 1 Sam. 2. 2.
Isa. 45. 5, 6.

Și cine este stâncă, afară de Dumneșul
[nostru?]

- 33 Dumneșul este o cetățuea mea cea tare:
"Cu totul netedă 'mă 'făcu calea mea.
- 34 Elū picioarele mele "ca ale cerbilorū le făcu,
Și "pe înălțimile mele m'a pusū.
- 35 "Elū a deprinsū mânele mele la luptă,
Ca brațele mele să întindă arcu de aramă.
- 36 Tu-mi dăduși scutulū mēntuirei tale,
Și mila ta m'a rădicatū.
- 37 Tu ai "lărgitū pașii mei suptū mine;
Și glesnele mele nu s'au clătītū. [stērpitū]
- 38 Urmărit'amū pre neamicii mei, și i-amū
Și nu m'amū întorsū, până ce i-amū nimicitū.
- 39 Nimicitu-i-amū, sfărimatu-i-amū, de nu s'au
[mai sculatū;
Cădu't'au "suptū picioarele mele.
- 40 Că "incinsu-m'ai cu putere spre luptă;
Repus'ai pre "protivnicii mei suptū mine.
- 41 Și întors'ai mie "spatele neamicilorū mei,
Și ale acelorū ce mă uriaū, ca să-i nimicescū.
- 42 Ei căutară imprejurū, dară nu aflară mēn-
"La Iehova, dară elū nu-i aūdi. [tuitoriū;
- 43 Tocatu-i-amū "ca pulberea pământului
"Ca pre tina de pe uliți i-amū călcatū,
Și i-amū zdrobitū.
- 44 "Mēntuitu-m'ai din certele poporului meū,
Păstratu-m'ai "capū alū popórelorū;
"Poporulū ce nu amū cunoscutū mă servește.
- 45 Fiii străinilorū mă lingușescū;
Numai aūdindū de mine, se supunū.
- 46 Fiii străinilorū se veselescū;
Tremurā "in întăriturele lorū.
- 47 Viū este Iehova,
Și bine-cuvēntatā este stâncă mea;
Prē-inălțatū fie Dumneșul, "stâncă mēntu-
[irei mele!
- 48 Dumneșul, care m'a resbunatū,
Și popórele mi le-a "supusū.
- 49 Și din neamicii mei m'a smulsū;
Da, d'ntre protivnicii mei m'a rădicatū,
De "asupritorū m'ai mēntuitū.
- 50 De aceea te laudū eū, Iehova, între "popóre,
Și cântū numele teū.
- 51 "Elū este turnulū mēntuirei regelui seū,
Și arētā milă "unsului seū,
Lui Davidū și "seminției sale in eternū.

Cuvēntarea cea de pe urmă a lui Davidū.

- 23 SI aceste sūnt cele din urmă cuvinte ale
lui Davidū:
Dice Davidū, fiulū lui Ișai,

Dice "bărbatulū celū ce s'a rădicatū in înăl-
"Unsulū Dumneșului lui Iacobū, [țime,
Și dulce cântărețū alū lui Israelū.
"Spiritulū lui Iehova vorbește prin mine 2
Și cuvēntulū lui este in limba mea.
Dise Dumneșulū lui Israelū, 3
"Stâncă lui Israelū vorbi cătră mine:
Celū ce domnesce preste ómenī cu dreptate,
Celū ce domnesce "in frica lui Dumneșul,
"Este ca lumina demāneței, cândū resare 4
In demāneța fără noūri, [sórele,
"Ca lumina sórelii, care incoltește pāmēn-
[tulū după plóia.

Nu așa este casa mea înainte a lui Dumneșul? 5
"Că făcut'a elū cu mine legāmēntū,
Intru tóte statornicū și cu credință păzitū.
Tótā mēntuirea mea, și tóte dorințele,
Aū nu vorū incolți?

Dară cei fără de lege sūnt cu toți ca spinii 6
[cei smulși,
Pre cari nimenea cu mână nu-i apucă;
Și cine se atinge de d'înșii, 7
Cu ferū și cu lemnulū lancei se inarmēzā;
Și ei cu focū se ardū la loculū lorū.

Numile viteșilorū celorū mai de frunte ai lui
Davidū.

Aceste sūnt numile celorū viteși ai lui 8
Davidū: Ioșebū-Bașșebesetū, Tachmoneulū,
mai marele căpitenielorū. Elū se chiamă
Adino Eznēnūlū, pentru cei optū sute, pre
cari i-a omorītū de o-datā. Și după d'in- 9
sulū "Eleazarū, fiulū lui Dodo, fiulū lui
Ahiho. Era elū unulū d'ntre cei trei tarī,
cari erau cu Davidū; cândū batjocoriaū pre
Filistenī, acestia s'au adunatū acolo la luptă,
și bărbatii lui Israelū eșirā și ei. Acela se 10
sculā, și bātu pre Filistenī, până i se obosi
māna, și māna lui se lipi de sabiā. Și Ie-
hova li dādu in acea dī isbēndā mare, și
poporulū se luā după d'insulū numai pen-
tru a prāda.

După d'insulū "Šamma, fiulū lui Aghe, 11
Hararēnūlū. "Și Filistenii se adunā in grā-
madā, și era acolo unū ogorū plinū de linte.
Și poporulū fugi de d'inaintea Filistenilorū.
Dară elū se puse chiarū in meșloculū o- 12
gorului, și-lū apērā, și bātu pre Filistenī.
Și Iehova "i dādu isbēndā mare.

Și "trei d'ntre cei trei-deci capi se po- 13
gorirā, și venirā la timpulū culesului la
Davidū in "pescerea Adullamū; și o cētā de

o Esod. 15. 2. Ps. 27. 1. & 28. 7. 8. & 31. 4. Isa. 12. 2. p Ebr. 13. 21. q Deut. 18. 13. Iov 32. 8. Ps. 101. 2, 6, & 119. 1.	r Cap. 2. 18. Hab. 8. 19. s Deut. 32. 13. Isa. 33. 16. & 58. 14. t Ps. 144. 1. u Prov. 4. 12. v Mal. 4. 3. z Ps. 18. 32, 39. y Ps. 44. 5.	z Fac. 49. 8. Esod. 23. 27. Ios. 10. 24. a Iov. 27. 9. Prov. 1. 28. Isa. 1. 15. Mic. 3. 4. b 2 Reg. 18. 7. Ps. 35. 5. Dan. 2. 35.	c Isa. 10. 6. Mic. 7. 10. Zech. 10. 5. d Cap. 3. 1. & 5. 1. & 19. 9, 14. & 30. 1. 2, 22. e Deut. 28. 13. Cap. 8. 1—14. Ps. 2. 8.	f Isa. 55. 5. g Mic. 7. 17. h Ps. 89. 26. i Ps. 144. 2. j Ps. 140. 1. k Rom. 15. 9. l Ps. 144. 10. m Ps. 89. 20. n Cap. 7. 12, 13. Ps. 89. 29.	Capitul. 28. a Cap. 7. 8, 9. Ps. 78. 70, 71. & 89. 27. b 1 Sam. 16. 13. 18. c Ps. 89. 20. 2 Pet. 1. 21. d Deut. 32. 4, 31.	Cap. 22. 2, 32. e Esod. 18. 31. 2 Cron. 19. 7. 9. f Jude. 5. 31. Ps. 89. 36. Prov. 4. 18. Osea 6. 5. Veți Ps. 110. 5.	g Cap. 7. 15, 16. Ps. 89. 29. Isa. 55. 3. h 1 Cron. 11. 12. & 27. 4. i 1 Cron. 11. 27. j Veți 1 Cron. 11. 13, 14. k 1 Cron. 11. 15. l 1 Sam. 22. 1.
--	--	--	---	---	--	--	--

- 14 Filistenii tăbărase în ^a valea Refaim. Și David *era* atunci în ^a cetățue, și garnisóna
- 15 Filistenilor *era* atunci în Betù-Lehem. Și postind David, a disu: Cine-mi va da de bătut apă din fântâna din Betù-Lehem, care *este* la pörtă? Și cei trei viteși au năvălit prin tabăra Filistenilor, și scoseră apă din fântâna din Betù-Lehem cea de la o pörtă, și luară, și au dus-o la David. Dară el nu voi să o bea, ci o turnă
- 17 lui Iehova; Și dise: Departe să fie acesta de mine, Iehova, să facă acesta; Au *bé-voiu* ^a sângele bărbaților, ce s'au dus cu viața în mână? Și el nu voi să bea. Acesta făcurea cei trei viteși.
- 18 Și ^a Abişai, fratele lui Ioab, fiul lui Teruiei, *era* mai marele celor trei. Și el a rădicat lincea asupra trei sute, și i-a ucis.
- 19 Și el avea nume între cei trei. Cel mai lăudat *era* el între cei trei, și mai marele lor a fost; *eră* până la cei *d'intre* trei nu a ajuns.
- 20 Apoi Benaia, fiul lui Iehoiada, fiul unui bărbat viteș, care făcuse multe și mari fapte, din ^a Kabzeel. Acesta ucise două bărbați din Moab ca lei. Și el se pogori, și ucise un leu într-o grăpă în timpul omătului. Și el ucise pre un Egiptean, bărbat frumos. Și în mâna Egipteanului *era* lance; dară el se repedi asupra lui cu un toég, și smulse lincea din mâna Egipteanului, și-l omori cu lincea sa. Acesta făcu Benaia, fiul lui Iehoiada, și el avea nume între cei trei tari. El *era* mai lăudat decât cei trei-deci, *eră* la cei trei nu ajungea. Și David l'alese ^a de credinciosul său.
- 24 ^a Asahel, fratele lui Ioab, *era* între cei trei-deci: Elhanan, fiul lui Dodo, din Betù-Lehem; ^a Şamma, Harodeul; Elik, Harodeul; Heleț, Palteul; Ira, fiul lui Ikkeș. Tekoeul; Abiezer, Anatoeul; Mebunai, Hușateul; Talmon, Ahoheul; Maharai, Netofateul; Heleb, fiul lui Baana, Netofateul; Itai, fiul lui Ribai, din Ghibea a filor lui Beniamin; Benaia, Piratoneul; Hiddai, de la ^a Nahale-Gaaș; Abi-Albon, Arbateul; Ațmavet, Barhumeul; Eliahba, Şalboneul; Bene-Iaşem; Ionatan; Şamma, Harareul; Ahiam, fiul lui Şarar, Harareul; Elifelet, fiul lui Ahashai, a fiului lui Machati; Eliam, fiul lui Ahitofel, Ghiloneul; Hetrai, Carmeleul; Paarai, Arbateul; Igal, fiul lui Natan, de la Tobai;

Bani, Gadeul; Telek, Ammonitul; Naharai, Beeroteul, purtătorul armelor lui Ioab, fiul lui Teruiei; ^a Ira, Ietreul; Garab, Ietreul; ^a Uria, Heteul; De toți trei-deci și șapte.

Numerarea poporului: pedepsa lui prin ciumă, și depărtarea acestuia.

S ^a mânia lui Iehova *eră*-și se aprinse asupra lui Israel. Și el ademeni pre David în contra lor, dicend: ^a Mergi, numără pre Israel și Iuda! Căci dise regele către Ioab, mai marele oștei, care *era* cu d'insul: Treci prin toate semințiile lui Israel ^a de la Dan până la Beer-Şeba; și numerați poporul, ca să ^a știu numărul poporului! Și Ioab dise către rege: Să mai adaugă Iehova Dumnezeu tei la poporul acesta câtă este acum încă de o sută ori atâta, și să vedă *acesta* ochii domnului meu, regele; dară pentru ce dorește lucrul acesta domnului meu, regele? Totuși cuvântul regelui rămase tare în contra lui Ioab și în contra celor mai mari ai oștei.

Și Ioab și cei mai mari ai oștei *esiră* de dinaintea regelui, ca să numere poporul lui Israel. Și ei trecură Iordanul, și tăbărară la ^a Aroer, spre mătă-qi de la cetate, care *se află* în mijlocul văii Gad, și până la ^a Iafăr. Atuncea ei veniră până la Galaad și în pământul Tahtim-Hodș, și ei veniră la ^a Dan-Iaan și împrejur până la ^a Sidon; Și ei veniră până la cetatea Tir și în toate cetățile Heveilor și a Cananeilor, și *esiră* spre partea de mătă-qi a lui Iuda către Beer-Şeba. Și așa, după ce străbătură totă țera, veniră, după trecerea de nouă luni și două-deci de zile, la Ierusalim. Și dădu Ioab regelui suma numărului poporului: ^a și *era* în Israel opt sute de mii de bărbați tari, cari trăgeau sabia, și bărbații lui Iuda cincisute de mii de bărbați.

Și ^a bătea lui David *âna*, după ce 10 numerase poporul. Și David dise către Iehova: Fôrte ^a am păcătuit, că am făcut *acesta*. Și acum, Iehova, *ertă* fărădelegea servului tei, că fôrte ^a nebunesc am păcătuit. Că sculându-se David de mânăta, veni cuvântul lui Iehova către ^a Gad, profetul, ^a vedătorul lui David, dicend: Du-te și spune lui David: Așa dice Iehova: Trei pun înaintea-ți, alege-ți una din ele, și face-voiu ție. Și așa veni Gad la David, și ^a spuse lui, și dise către d'in-

^a Cap. 5. 18. ^q Ios. 15. 21. ^t Cap. 2. 18. ^y Cap. 11. 3. 6.
ⁿ 1 Sam. 22. 4. ^r Esod. 15. 15. ^u Veđ 1 Cron. 24.
⁵. ¹ Cron. 11. 22. ¹¹. 27.
^o Lev. 17. 10. ^a Cap. 8. 18. & ^v Jude. 2. 9.
^p 1 Cron. 11. 20. ²⁰. 23. ^z Cap. 20. 26. ^a Cap. 21. 1.

^b 1 Cron. 27. 23. ²⁴. ¹ Ios. 13. 9. 16.
^f Num. 22. 1. 3. ¹ Veđ 1 Cron. 21. 5.
^c Jude. 20. 1. ^g Ios. 19. 47.
^d Ier. 17. 5. ^j 1 Sam. 24. 5.
^e Deut. 2. 36. ^h Ios. 19. 28. ^k Cap. 12. 13.

- sulă: Să-ți vină ție ^oșapte ani fómete in pământul tău? Aă să fugi trei luni înaintea neamicilor tăi, și să te gonască pre tine? Aă să fie ciumă trei dîle in pământul tău? Acumă gîndesce-te, și veđi ce respunsă să ducă aceluia, ce m'a trămesă.
- 14 Și dîse Davidă lui Gadă: Eă in strimtorare mare sînt. Să cădemă acumă in mîna lui Iehova, ^pcă mare *este* îndurarea lui; și ^qsă nu cadă in mîna omului.
- 15 Și ^rIehova trămese ciumă preste Israelă de demănătă până la timpul otărită. Și muriră din poporă de la Dană până la Beeră-Şeba şapte-şeci mii de bărbați. ^sȘi întinđendu-și ângerulă mîna preste Ierusalimă, ca să-lă strice, ^t'i păru rău lui Iehova de acelu rău, și dîse cătră ângerulă, care strica pre poporă: Destulă! opresce acumă mîna ta. Și ângerulă lui Iehova era lîngă aria lui ^uAravna, Iebuseulă. Și Davidă veđendă ângerulă, care bătea pre poporă, vorbi cătră Iehova, și dîse: Eăcē, ^veă *sînt* celă ce a pécătuită, și amă făcută rău; dară aceste oi, ce aă făcută? Mîna ta fie asupra mea și asupra casei părintelui meu!
- 18 Și veni Gadă in dîia aceea la Davidă, și dîse cătră d'insulă: ^wSui-te, și rădică al-
- tară lui Iehova in aria lui Aravna, Iebu-seulă. Și Davidă se sui duple cuvântulă lui Gadă, duple cumă a ordinară Iehova. Și uitându-se Aravna, veđu pre rege și pre servii lui venindă spre d'insulă: și eă Aravna, și se prosternu înaintea regelui cu fața la pământă. Și Aravna dîse: Pentru ce vine domnulă meu, regele, la servulă seă? ^xȘi Davidă dîse: Ca să cumperă de la tine aria, ca să zidescă altară lui Iehova, și ca să inceteze ^yplaga in poporă. Și dîse Aravna cătră Davidă: Să o îee domnulă meu, regele, și, sacrifice ce *este* bună in ochii lui. ^zEăcē, aicea *sînt* boi pentru olocaustă, cară, și unelte boiloră in locă de lemne. Pre tôte aceste Aravna, o rege! le dă regelui. Și Aravna dîse cătră rege: Iehova, Dumneđeulă tău, ^{aa}să te primescă! Și dîs'a regele cătră Aravna: Nu! ci voiă cumpăra de la tine cu preță, și nu voiă aduce olocaustă lui Iehova, Dumneđeulă meu, dară dată. Și așa ^{ab}cumpără Davidă aria și boii cu cinci-şeci sicli de argintă. Și Davidă zidi acolo altară lui Iehova, și aduse olocaustă și sacrificii de bucuriă. ^{ac}Și Iehova s'a împăcată cu pământulă eră-și, și ^{ad}plaga a incetată de deasupra lui Israelă.

CARTEA ÎNTĚIA A REGILORU.

SĚU IN DE COMUNŪ, A TREIA A REGILORŪ.

Bĕtrâneța lui Davidă; conjurarea lui Adonia; Solomonă rădicată la tronă.

- 1 **S**I regele Davidă era bĕtrănă și înaintată in dîle, și se acoperia cu vestminte, dară nu se încăldăia. Decă dîseră servii seă cătră elă: Să se caute pentru domnulă nostru, regele, o feciôră tĕneră, ca să stee înaintea regelui și să îngrijescă de elă, și să se culce la sînulă tău, ca să se încăldescă domnulă meu, regele. Și așa căutară in totă cuprinsulă lui Israelă o tĕneră frumôsă, și aflară pre Abişagă, ^aŞunamită; și a aduse la rege. Eră tĕneră *era* frumôsă fôrte, și îngrijia de rege, și servia lui; dară regele nu o cunoscă.
- 5 Și ^bAdonia, fiulă Haghitei, se sumeția, dicĕndă: Eă voiă să fiă rege; și-și ^cgăti sic-și cară și călăreți, și cinci-şeci de bărbați, cari alergău înaintea lui. Și părintele seă nici odată nu-lă supărase pre elă, dicĕndă: Pentru-ce faci așa? *era* și elă frumôsă fôrte la chipă; și ^dmuma sa ^elă născă după Absalomă. Și elă vorbi cu Ioabă, fiulă Teruiei, și cu ^fAbiatară, preutulă; și ^gacestia urmăndă lui Adonia, ^hlău ajutată. Eră Zadokă, preutulă, și Benaia, fiulă lui Iehoiada, și Natană, profetulă, și ⁱŞimei și Rei și ^jviteșii lui Davidă nu erău cu Adonia. Și junghiă Adonia oi, boi și vitei grași lîngă pĕtra Zoeletulă, care *este* aprôpe de Enă-Roghelă, și chiămă pre toți frați seă, fiul regelui, și pre toți bărbații lui Iuda, servii regelui. Eră pre Natană, profetulă, și pre Benaia și pre viteși și pre fratele seă Solomonă, nu-i chiămă.
- Atuncea spuse Natană cătră Bată-Şeba, muma lui Solomonă, dicĕndă: Aă n'ai audĭtă că se făcu rege Adonia, fiulă Haghitei, și domnulă nostru Davidă nu scie *acĕsta*? Și acumă vino, rogu-te, să-ți daă sfată, ca

^o Veđi 1 Cron. 21. 13.
^p Is. 103. 8, 13, 14. & 119. 156.
^q Veđi Isa. 47. 6. Zech. 1. 15.

^r 1 Cron. 21. 14. & 27. 24.
^s Esod. 12. 23.
^t 1 Cron. 21. 15.
^u Fac. 6. 8.
^v 1 Sam. 15. 11.

Isol 2. 13, 14.
^w 1 Cron. 21. 15.
^x Veđi vers 18.
^y 2 Cron. 3. 1.
^z 1 Cron. 21. 17.
^{aa} 1 Cron. 21. 18.

etc.
^{ab} Veđi Fac. 23. 8-16.
^{ac} Num. 16. 48, 50.
^{ad} 1 Reg. 19. 21.

^b Ezec. 20. 40, 41.
^c Veđi 1 Cron. 21. 24, 25.
^d Cap. 21. 14.
^e Vers 21.

REGIÎ.
—
Capitulă 1.
a Is. 19. 18.

^b 2 Sam. 3. 4.
^c 2 Sam. 15. 1.
^d 2 Sam. 3. 3, 4.
^e 1 Cron. 3. 2.
^f 2 Sam. 20. 25.

^g Cap. 2. 22, 28.
^h Cap. 4. 18.
ⁱ 2 Sam. 23. 8.
^j 2 Sam. 3. 4.

să scâpi viața ta și viața fiului tău Solomon. Du-te și intră la regele David, și-i
 13 di: Domnul meu, rege, nu ai jurat tu servei tale, dîcîndu: 'Solomon, fiul tău, va fi rege după mine, și el va ședea pe tronul meu? De ce dară domnesce Adonia?
 14 Ecce! pre-cîndu încă vei vorbi tu acolo cu regele, voi intra și eu în urma ta, și voi întări cuvintele tale.
 15 Și intră Bat-Șeba la rege în cameră; și regele era bătrîn forte, și Abișag, și Șunamita, servia regelui. Și plecîndu-se Bet-Șeba, se închină înaintea regelui. Și
 17 regele dîse: Ce este ție? Și ea dîse cătră d'însul: Domnul meu, *tu ai jurat servei tale pe Iehova, Dumnezeul tău, dîcîndu: Solomon, fiul tău, va fi rege după mine,
 18 și el va ședea pe tronul meu. Și acum, ecce! Adonia se făcu rege. Și tu, domnul meu, rege, nu scii *acesta*.
 19 Și el junghia boi și viței grași și oi în mulțime, și chiamă pre toți fiii regelui, și pre Abiatar, preutul, și pre Ioab, mai marele oștei; eră pre servul tău Solomon nu l'a chiamat. Și la
 20 tine, domnul meu, rege, la tine sînt ochii întregului Israel, ca să li spu cine va ședea pe tronul domnului meu rege după el.
 21 Eră de nu, va fi, că îndată-ce domnul meu regele va *adormi cu părinții sei, eu și fiul meu Solomon ne vom socoti vinovați.
 22 Și ecce! încă vorbindu ea cu regele, a intrat și Natan, profetul. Și spuseră regelui, dîcîndu: Ecce Natan, profetul! Și intrîndu la rege, se prosternu înaintea regelui cu fața sa la pămînt. Și Natan dîse:
 24 Domnul meu, rege, au tu ai dîsu: Adonia va fi rege după mine, și el va ședea pe tronul meu?
 25 Căci se pogori astă-di, și junghia boi și viței grași și oi în mulțime, și chiamă pre toți fiii regelui și pre cei mai mari ai oștei și pre Abiatar, preutul, și ecce ei mîncău și beu înaintea lui, și
 26 dîcu: "Trăescă regele Adonia! Eră pre mine, servul tău, și pre Zadok, preutul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Solomon, servul tău, n'a chiamat. De la tine, domnule meu, rege, se făcu lucrul acesta, și nu ai înscîntat pre servul tău, cine va ședea pe tronul domnului meu, regele, după d'însul?
 28 Atuncea response regele David, și dîse: Chiamați-mi pre Bat-Șeba. Și ea veni la rege, și stătu înaintea regelui. Și jură regele, și dîse: "Viū este Iehova! cel ce a mîntuit sufletul meu din totu necasul, și
 30 "Că precum jurați ție pe Iehova, Dumne-

deul lui Israel, dîcîndu, că fiul tău Solomon va fi rege după mine, și el va ședea în locul meu pe tronul meu, așa voi face în ziua acesta. Și Bat-Șeba
 31 plecîndu-și făcu sa până la pămînt, se închină regelui, și dîse: "Trăescă domnul meu, regele David, în eternu.

Și regele David dîse: Chiamați-mi pre 32 Zadok, preutul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada. Și ei veniră înaintea regelui. Și dîse cătră ei re- 33 gele: "Luați cu sine-vă pre servii domnului vostru, și puneți călare pre Solomon, fiul meu, pe catărul meu, și-lu pogoriți pre el la 'Ghion; Și să-lu "ungă pre el 34 acolo Zadok, preutul, și Natan profetul, rege preste Israel; și "suflați voi în trimbiță, și dîceți: Trăescă regele Solomon! Și ve veți sui în urma lui, și el va veni, 35 și va ședea pe tronul meu; că el va fi rege în locul meu; căci am ordinar, ca el să fie domn preste Israel și preste Iuda. Și response Benaia, fiul lui Ieho- 36 iada, regelui, dîcîndu: Amin; așa să dîcă și Iehova, Dumnezeul domnului meu, regele! "Precum Iehova a fost cu domnul meu, 37 regele, așa să fie el și cu Solomon, și să "mărescă tronul lui mai mult de cît tronul domnului meu, regele David.

Atuncea se pogorî Zadok, preutul, 38 și Natan, profetul, și "Benaia, fiul lui Iehoiada, și Cretii și Pletii, și puseră pre Solomon pe catărul regelui David, și-lu duseră la Ghion. Și luă Zadok, pre- 39 tul, cornul de "olei din cort, și-lu "unseră pre Solomon. Și suflară în trimbiță, "și dîse poporul întreg: Trăescă regele Solomon! Și se sui totu poporul după 40 d'însul; și cânta poporul în fluere, și se desfăta cu bucuria mare, și se despică pămîntul de strigătele lor.

Și audi *acesta* Adonia și toți chiamații, 41 cari *erau* cu d'însul, cun sfârșiră de a mîncă. Și audîndu Ioab sunetul trimbiței, dîse: Pentru ce este vuetul, de care cetatea re- 42 sună? Încă vorbindu el, ecce, Ionatan, fiul lui Abiatar, preutul, a sosit! Și-i dîse Adonia: Intră; că "tu ești bărbat viteșu, și aduci sciri bune. Și respondînd 43 Ionatan, dîse lui Adonia: Ba nu; domnul nostru, regele David, făcu rege pre Solomon; Și trimese cu el regele pre Za- 44 dok, preutul, și pre Natan, profetul, și pre Benaia, fiul lui Iehoiada, și pre Cretii și pre Pletii, și-lu încălecară pre

j 1 Cron. 22. 9. | Cap. 2. 10. | r Neem. 2. 3. | & 16. 3. 12. | z Reg. 9. 3. &
 k Vers 13. 30. | n Vers 19. | Dan. 2. 4. | z Sam. 2. 4. | 11. 12.
 l Vers 7, 8, 9, | o 1 Sam. 10. 24. | s z Sam. 20. 6. | & 5. 3. | x Ios. 1. 5. 17.
 25. | p z Sam. 4. 9. | t z Cron. 32. 30. | Cap. 19. 16. | y 2 Sam. 15. 10.
 m Deut. 31. 16. | q Vers 17. | u 1 Sam. 10. 1. | z Reg. 9. 13. | 1 Sam. 20. 13.
 & 11. 11. | z z Sam. 8. 18. | Pa. 89. 20.
 & 23. 20-23. | b 1 Cron. 29. 22.
 a Esod. 30. 23, 25, 32. | c 1 Sam. 10. 24.
 d z Sam. 18. 27.

45 elu pe catarul regelui; Si-lu unsera pre elu Zadoku, preutul, si Natanu, profetul, rege in Gihonu; si se suira de acolo veselindu-se, si a resunatu cetatea. Acesta este
46 vuetulu, ce ai auditu. Ba inca Solomonu
47 "sede pe tronulu regatului. Inca si servii regelui au venit sa fericiteze pre domnul nostru, regele Davidu, dicendu: "Sa inbunesc Dumnezu numele lui Solomonu mai multu decat numele teu, si sa maresca tronulu lui mai mult decat tronulu teu; rege
48 "si regele se inchina pe patulu seu. Si regele mai vorbi asa: Bene-cuventatu sa fie Iehova, Dumnezeulu lui Israelu, carele mi-a
49 "datu astadi pre celu ce sede pe tronulu meu, vedendu acesta ochii mei.
50 Si toti cei chemati cari erau cu Adonia, sa au spaimentatu, si sculandu-se, se duse fiecare in calea sa. Si Adonia se temu de Solomonu; si sculandu-se, se duse, si se
51 pucă de cornele altarului. Si-i se spuse lui Solomonu, dicendu: Ecce, Adonia se teme de regele Solomonu; ca ecce! se apucă de cornele altarului, dicendu: Sa-mi jure astadi regele Solomonu, ca nu va omori pre servulu seu cu sabia. Si Solomonu
52 dise: De va fi fiulu virtutei, nici unulu din perii lui nu va cade pe pamentu; eru de se va afla reutate intr'insulu, va muri.
53 Si tramese regele Solomonu, si-lu pogori pre elu de la altar; si elu veni de se inchina inaintea regelui Solomonu; si dise catre d'insulu Solomonu: Mergi la casa ta. Insarcinarea data de Davidu lui Solomonu; mortea lui Davidu.

2 SI se apropiara dilele lui Davidu, ca sa mora; si ordina lui Solomonu, fiulu
2 seu, dicendu: "Eu mergu in calea a totu pamentulu; eru tu intaresce-te si sa fi barbatu; Si pazeasca cele de pazitu ale lui Iehova, Dumnezeulu teu, amblandu in calele lui, pazindu legile lui si ordinele lui si judecatele lui si marturiile lui, precum este scrisu in legea lui Moisi, ca sa fiu
3 "fericitu in tote cate vei lucra, si ori-unde te vei
4 intorce; Ca sa "intaresca Iehova cuventulu seu, care-lu vorbi pentru mine, dicendu: "Daca fii tei voru lua aminte la calele lor, amblandu inaintea mea cu credinta, cu tota
5 "anima si cu totu sufletulu lor, nu va lipsi din tine barbatu de pe tronulu lui Israelu.
6 Si inca tu scii cate a "facutu mie Ioabu, fiulu Teruiei, ce a facutu la cei duo mai mari ai ostirilor lui Israelu: lui Abneru,

fiulu lui Neru, si lui "Amasa, fiulu lui Ieteru, pre cari i-a ucisu, si a versatu in pace sange de resbelu, si a adusu sangele resbelului in cingetorea cea de la copsa sa, si in incaltiemintele de la picioarele sale. Fa deci "dupre intelegciunea ta: si caruntea lui sa nu se pogore in pace in mormentu. Eru catra fii lui "Barzilai din Galaadu sa areti bunetate, si sa fie ei din cei ce voru "manca la mesa ta; caci "ei venira la mine, candu eu am fugitu de la facla lui Absalomu, fratele teu. Si ecce! la tine este
7 "Simei, fiulu lui Ghera, Beniaminitulu de la Bahurimu, carele me blastema cu blastemu greu, in ziua candu mergeamu la Mahanaimu; daru se pogori spre intimpinarea mea la Iordanu, si-i amu juratu lui pe Iehova, dicendu: Nu te voi omori cu sabia. Si
8 acumu "nu-lu lasa pre elu nepedepsitu; ca barbatu inteptu esci tu, si scii ce sa-i faci lui, ca "sa pogori cu sange caruntea lui in mormentu.

Si adormi "Davidu cu parinti se, si se
9 immormenta in "cetatea lui Davidu. Si dilele cate a "domnit Davidu preste Israelu, furu patru-deci de ani; septe ani a domnit in Hebronu, si trei-deci si trei de ani a domnit in Ierusalimu.

Domnia lui Solomonu intarita, si neamicii se pedepsi.

"Si sedu Solomonu pe tronulu lui Davidu, 12 parintele seu; si se intari forte regatulu seu. Si Adonia, fiulu Haghitei, a venit la Batu-Seba, muma lui Solomonu; si ea
13 dise: "Vii cu pace? Si elu dise: Cu pace. Si elu dise: Cuventu amu a-ti spune; si
14 ea dise: Vorbesce. Si elu dise: Tu scii, 15 ca "alu meu era regatulu, si catra mine totu Israelulu a indreptatu facla, ca sa fiu rege; daru se intorse regatulu, si se facu alu fratelui meu; caci de la Iehova "a fostu alu lui. Acumu ceru cerere de la tine; sa
16 nu me respingi. Si-i dise: Vorbesce. Si
17 elu dise: Vorbesce, rogu-te, catra regele Solomonu, (ca elu nu te va respinge), sa-mi
18 dea mie pre "Abisagu, Sunamita, de femea. Si Batu-Seba dise: Bine, voi vorbi pentru
19 tine cu regele.

Deci Batu-Seba veni la regele Solomonu, ca sa vorbeasca cu d'insulu pentru Adonia. Si regele se scula inaintea ei, si-i
20 "se inchina, si se puse pe tronulu seu, si s'a pusu tronulu pentru muma regelui, si "ea
21 sedu la drepta lui. Si ea dise: O mica

1 Cron. 29. 23.
f Vers 37.
g Fac. 47. 31.
h Cap. 3. 6.
i Pa. 132. 11, 12.
j Cap. 2. 28.
k 1 Sam. 14. 45.
l 2 Sam. 14. 11.

Fapt. 27. 34.

Opuliu 2.
a Fac. 47. 29.
b Deut. 31. 14.
c Ios. 23. 14.
d Deut. 17. 19.
e 20.

d Deut. 29. 9.
Jos. 1. 7.
1 Cron. 22. 12.
13.
e 2 Sam. 7. 25.
f Pa. 132. 12.
g 2 Reg. 20. 3.
h 2 Sam. 7. 12.

13.
Cap. 8. 25.
i 2 Sam. 3. 39.
j 18. 5, 19.
k 14. & 19. 5, 6, 7.
l 2 Sam. 3. 27.
m 2 Sam. 20. 10.
n Vers 9.

Prov. 20. 26.
m 2 Sam. 19. 31.
38.
n 2 Sam. 9. 7.
10. & 19. 28.
o 2 Sam. 17. 27.
p 2 Sam. 16. 5.
q 2 Sam. 19. 18.

r 2 Sam. 19. 33.
s Esod. 20. 7.
t Iov 9. 28.
u Fac. 42. 38. &
44. 31.
v Papt. 1. 21.
w Papt. 2. 29. &
13. 56.

x 2 Sam. 5. 7.
y 2 Sam. 5. 4.
z 1 Cron. 29. 26.
27.
1 Cron. 29. 23.
2 Cron. 1. 1.
1 Sam. 16. 4, 5.
a Cap. 1. 5.

b 1 Cron. 22. 9.
10. & 23. 5, 6.
Prov. 21. 30.
Dan. 2. 21.
c Esod. 1. 3, 4.
d Esod. 20. 12.
e Vezi Pa. 45. 9.

cerere ceru de la tine; nu mă respinge. Și-i dîse regele: Cere, muma mea, că nu
 21 te voi respinge. Și ea dîse: Să se dee Abisagă, Șunamita, lui Adonia, fratele teu,
 22 de femeă. Și regele Solomonu răspunse, și dîse mumei lui: Și pentru ce ceri pre Abisagă, Șunamita, pentru Adonia? cere și domnia pentru d'insulă, că elu este fratele meu mai mare decâtu mine, și cere și pentru 'Abiataru, preutulă, și pentru Ioabă fiulă lui Teruiei. Și regele Solomonu jură pe Iehova, dîcendū: 'Așa să-mi facă Iehova, și încă mai multu, dacă nu chiaru in contra vieței sale vorbi Adonia acestu cuventu.
 24 Și acumă viu este Iehova, care mă întări, și mă puse pe tronulă lui Davidu, părintele meu, și care-mi făcu casă, precumă a vorbitu, astă-dî se va omori Adonia. Și regele Solomonu tramese pre Benaia, fiulă lui Iehoiada, și-lu lovi de muri.
 26 Și lui Abiataru, preutulă, dîse regele: Mergi la 'Anatotu pe câmpulă teă, că tu esci omă vinovată morții; eru astă-dî nu te voi omori, 'că tu ai purtată chivotulă Domnului, lui Iehova, înaintea lui Davidu, părintele meu, și 'ai suferitu ce a suferitu părintele meu. Așa goni Solomonu pre Abiataru, ca să nu mai fie preutu lui Iehova, spre a 'implini cuventu lui Iehova, care-lu vorbi pentru casa lui Elie in Șilo.
 28 Și veni scire lui Ioabă; că Ioabă 's'a plecată după Adonia, eru după Absalomu nu s'a plecată. Și Ioabă fugi in cortulă lui Iehova, și se 'apucă de cornele altarului. Și se spuse regelui Solomonu, că Ioabă a fugitu in cortulă lui Iehova, și ecce, elu este lîngă altarulă. Și Solomonu tramese pre Banaia, fiulă lui Iehoiada, dîcendū: Mergi, lovesce-lu. Și veni Benaia in cortulă lui Iehova, și-i dîse: Așa dîce regele: Eși. Eru elu dîse: Nu; că aicea voi muri. Și Banaia aduse cuventu regelui, dîcendū: Așa vorbi Ioabă, și așa 'mi răspunse. Și-i dîse regele: 'Fă duple cumă a dîsu, și lovesce-lu, și immormētăză-lu, și așa 'depărtăză de la mine și de la casa părintelui meu sângele celă nevinovată, pre care-lu a versatū Ioabă; și să 'întorcă Iehova sângele lui pe capulă lui; că a lovită pre dūoi bărbați mai drepti și 'mai buni decâtu d'insulă, și i-a ucisū cu sabia, și părintele meu Davidu n'a sciutū: pre 'Abneru, fiulă lui Neru, mai marele oștei lui Israelu, și pre 'Amasa, fiulă lui Ieteru, mai marele oștei lui Iuda.

Sângele lorū să se întorcă pe capulă 33
 lui Ioabă și 'pe capulă seminției lui in eternu; 'eru lui Davidu și seminției lui, și casei lui, și tronulă seă, să-i fie pace de la Iehova in eternu. Și așa se sui Benaia, 34
 fiulă lui Iehoiada, 'lu lovi, și-lu omori; și se immormētă in casa sa in pustiu. Și regele a pusū pre Benaia, fiulă lui Ie- 35
 hoiada, in loculă aceluia preste oșteă, și pre 'Zadokū, preutulă, l'a pusū regele in loculă lui 'Abiataru.

Și regele a tramesū de a chiamatū pre 36
 'Șimeiu, și i-a dîsu: Zidesce-ți o casă in Ierusalimū, și să șeđi acolo, și să nu eși de acolo nici încóce nici incolo. Că va fi, 37
 in dîia cândū vei eși, și vei trece 'pêrulă Kedronu, să scii, că vei muri, și 'sângele teă să vină pe capulă teă. Și dîse 38
 Șimeiu cătră regele: Bună este cuventu; duple cumă a vorbitū domnulă meu regele, așa va face servulă teă. Și Șimeiu șeđu in Ierusalimū multe dîle. Și a fostū 39
 după trecerea de trei ani, că fugiră dūoi servi ai lui Șimeiu cătră 'Achișu, fiulă lui Maaca, regele din Gatū; și se spuse lui Șimeiu, dîcendū: Ecce! servii tei sînt in Gatū. Și se sculă Șimeiu, și însuă asinulă 40
 seă, și se duse la Gatū la Achișu, ca să caute pre servii se; și se duse Șimeiu, și aduse pre servii se din Gatū. Și se spuse 41
 lui Solomonu, că Șimeiu s'a dusū din Ierusalimū la Gatū, și s'a întorsū. Și regele 42
 tramese de a chiamatū pre Șimeiu, și i-a dîsu: Ore nu te-amū juratū pe Iehova, și te-amū mărturisitū, dîcendū: In dîia cândū vei eși, și te vei duce încóce și incolo, să scii, că vei muri; și tu mi-ai spusū: Bună este cuventu ce amū auditū. Pentru-ce dară 43
 n'ai păzitū juramentulă lui Iehova, și ordinulă, pre care ți l'amū datū? Și mai dîse 44
 regele cătră Șimeiu: Tu cunosci 'totū rēulă, și scie anima ta ce ai făcutū lui Davidu, părintele meu: acumă 'întorcă Iehova rēulă teă pe capulă teă; Și regele Solomonu fie 45
 bine-cuvētatū, și 'tronulă lui Davidu fie întăritū inaintea lui Iehova in eternu. Și 46
 așa ordină regele lui Benaia, fiulă lui Iehoiada, și elu eși, și-lu lovi de muri. Așa 'regatulă s'a întăritū in mână lui Solomonu.

Căsatoria lui Solomonu; sacrifici aduse de elu la Ghibeonu; ruga sa pentru înțelepciune, ce i se și dă.

SI 'Solomonu se încuscri cu Faraonu, re- 3
 gele Egiptului, și luă pre fîca lui Faraonu, și o aduse in 'cetatea lui Davidu,

f Cap. 1. 7.

g Rnt 1. 17.

h 2 Sam. 7. 11.

i 1 Cron. 22. 10.

j Ios. 21. 18.

k 1 Sam. 23. 6.

2 Sam. 15. 24.

29.

l 1 Sam. 22. 20.

28.

m 2 Sam. 15. 24.

n 1 Sam. 2. 31—

35.

m Cap. 1. 7.

n Cap. 1. 50.

o Eod. 21. 14.

p Num. 35. 33.

q Deut. 19. 13.

r 21. 8, 9.

q Jude. 9. 24, 57.

Ps. 7. 16.

r 2 Cron. 21. 13.

s 2 Sam. 3. 27.

t 2 Sam. 20. 10.

u 2 Sam. 3. 29.

v Prov. 25. 5.

z Num. 25. 11.

12, 13.

1. Sam. 2. 35.

Veđi 1 Cron.

6. 53. & 24. 3.

y Vers 27.

z 2 Sam. 16. 5.

Vers 8.

a 2 Sam. 15. 23.

b Lev. 20. 9.

Ios. 2. 19.

2 Sam. 1. 16.

c 1 Sam. 27. 2.

d 2 Sam. 16. 5.

e Ps. 7. 16.

f Ezech. 17. 19.

g Prov. 25. 5.

h Vers 12.

2 Cron. 1. 1.

—

Capitlu 8.

a Cap. 7. 8. &

9. 24.

b 2 Sam. 5. 7.

până să sfârșescă de zidit^c casa sa, și ^d casa lui Iehova, și ^e zidul Ierusalimului juru împrejur^f. ^g Erău poporul^h sacrifică pe înălțimi; că nu era zidită casă numelui lui Iehova până în zilele acelea. Și Solomonⁱ i^jubia pre Iehova, ^k âmblandu duple legile lui David^l, părintele se^m; numai că elⁿ sacrifică și tămăria pe înălțimi.

4 Și ^o duse-s'a regele la Ghibeon^p, ca să sacrifice acolo; ^q căci acesta *era* înălțimea cea mare: o mie de olocauste aduse Solomon^r pe acest^s altar^t. ^u La Ghibeon^v se arătă Iehova lui Solomon^w în visul nopții; și Dumne^xde^yu^z dise: Cere ce să-ți dau^{aa} ție? ^{ab} Și Solomon^{ac} dise: Tu ai arătat^{ad} mare iubire servului^{ae} te^{af} David^{ag}, părintele me^{ah}; că a ^{ai} âmblat^{aj} înaintea ta cu credință și cu dreptate și cu integritatea^{ak} ânimei^{al} cătră tine, și ai păstrat^{am} lui ac^{an}astă mare iubire, și i-ai^{ao} dat^{ap} fiu^{aq}, care șede pe tronul^{ar} se^{as}, precum^{at} *este* astă-^{au}di. Și acum^{av} Iehova, Dumne^{ax}de^{ay}u^{az}l^{aa} me^{ab}, tu ai făcut^{ac}u^{ad} pre servul^{ae} te^{af} rege în locul^{ag} lui David^{ah} părintele me^{ai}, ^{aj} și e^{ak} sunt^{al} un^{am} copil^{an} mic^{ao}, nu știu^{ap} nici^{aq} ^{ar} să e^{as}u^{at} nici^{au} să întru^{av}.

8 Și servul^{ax} te^{ay} *se află* în me^{az}dlocul^{aa} poporului^{ab} te^{ac}, pre care^{ad} ^{ae} l^{af} ai ales^{ag}, un^{ah} popor^{ai} mare, ^{aj} care nu se p^{ak}ôte socoti, nici numera, de multe^{al}ime. ^{am} Deci^{an} dă servul^{ao}u^{ap} te^{aq} ânima, ce înțelege^{ar} ^{as} să judece pre poporul^{at}u^{au} te^{av}, ^{ax} să deosebes^{ay}că între bine și rău; că cine ar^{az} put^{aa}e judeca pre poporul^{ab}u^{ac} te^{ad} cel^{ae}u^{af} numeros^{ag}u^{ah} f^{ai}or^{aj}te?

10 Și cuv^{ak}entul^{al}u^{am} era bun^{an} în ochi^{ao} Domnului^{ap}, că ceru Solomon^{aq}u^{ar} acest^{as}u^{at} lucru. Și Dumne^{av}de^{ay}u^{az}l^{aa} ^{ab} i^{ac} dise: Pentru-că ai cerut^{ad}u^{ae} a-^{af}cest^{ag}u^{ah} lucru, și n^{ai} ai cerut^{aj}u^{ak} ție d^{al}ile multe, și ^{am} n^{an} ai cerut^{ao}u^{ap} pentru tine avu^{aq}tiă, și n^{ar} ai cerut^{as}u^{at} via^{au}ta neamicilor^{av}u^{ax} te^{ay}, ci ai cerut^{az}u^{aa} pen-^{ab}tru tine cunoscin^{ac}ță de a înțelege judecata,

12 ^{ad} Ecce^{ae}! fac^{af}u^{ag} duple cuv^{ah}entul^{ai}u^{aj} te^{ak}; ^{al} ecce^{am}! ^{an} i^{ao} dai^{ap} ânimă înțel^{aq}ptă și cu cunoscin^{ar}ță, încât^{as}u^{at} asemenea ție n^{au} a fost^{av}u^{ax} înaintea ta, nici a-^{ay}semenea ție nu se va scula după tine. Și ceea ce n^{az} ai cerut^{aa}u^{ab} ^{ac} i^{ad} dai^{ae}: ^{af} avu^{ag}tiă și o-^{ah}n^{ai}ore, încât^{aj}u^{ak} nu va fi asemenea ție nimenea

14 între regi^{al} în totă via^{am}ta ta. Și dacă vei âmb^{an}la în căile mele, păzind^{ao}u^{ap} legile și ordinele mele, ^{aq} precum^{ar}u^{as} a âmb^{at}lat^{au} David^{av}, părintele te^{ax}, apoi voi^{ay}u^{az} lungi d^{aa}ile tale.

15 Și Solomon^{ab} se ^{ac} desce^{ad}ptă, și ecce^{ae}, ^{af} a fost^{ag}u^{ah} vis^{ai}. Și el^{aj}u^{ak} veni la Ierusalim^{al}, și stătu înaintea chivotului^{am} legei lui Iehova, și aduse olocauste și sacrificii de bucuriă, și ^{an} făcu osp^{ao}te^{ap}u^{aq} pentru to^{ar}ți servii^{as} se^{at}.

Esempu de înțelepciunea lui Solomon la judecată.

Atuncea veniră două^a feme^bi meretrice la 16 regele, și ^c stătură înaintea lui. Și a ^d dis^eu 17 una din feme^fi: Rogu-m^ge, domnul^huⁱ me^j, e^ku și femea ac^lesta ședem^mu într'o casă, și eⁿu născu^oi^pu la d^qin^rsa în casă. Și s'a întem^splat^tu 18 în a treia^u d^vi după nascerea mea, că născu și ac^westă femeă, și noi eram^xu împreună, nici un^yu străin^zu nu era la noi în casă; nu-^{aa}mai noi am^{ab}ind^{ac}u^{ad}o^{ae} eram^{af}u în casă. Și muri 19 fiul^{ag}u^{ah} acestei feme^{ai}i n^{aj}op^{ak}tea; că s'a culcat^{al}u pe d^{am}insul^{an}. Și se sculă ea în me^{ao}dlocul^{ap}u 20 nop^{aq}tei, și luă pre fiul^{ar}u me^{as}u de l^{at}ungă mine, pre-când^{au}u^{av}u serva ta dormia, și-l^{ax}u culcă la sinul^{ay}u se^{az}, și pre fiul^{aa}u ei cel^{ab}u mort^{ac}u l^{ad}u culcă la sinul^{ae}u me^{af}u. Și mă sculai^{ag}u demă- 21 n^{ah}etă, ca să alaptez^{ai}u pre fiul^{aj}u me^{ak}u, și ecce^{al}, era mort^{am}u! și cercetându-l^{an}u pre d^{ao}in-^{ap}sul^{aq}u demăn^{ar}etă, ecce^{as}, nu era fiul^{at}u me^{au}, pre care l^{av}am^{ax}u născut^{ay}u! Eră femea cea- 22 l^{az}-altă dise: Ba nu; ci fiul^{aa}u me^{ab}u este cel^{ac}u viu, și fiul^{ad}u te^{ae}u cel^{af}u mort^{ag}; eră aceea dise: Ba nu; ci fiul^{ah}u te^{ai}u este cel^{aj}u mort^{ak}, și fiul^{al}u me^{am}u cel^{an}u viu. Așa vorbiră ele înaintea regelui.

Atuncea dise regele: Ac^aesta dise: Acesta, 23 cel^bu viu, este fiul^cu me^du, și cel^eu mort^fu fiul^gu te^hu; și aceea dise: Ba nu; ci acⁱel^ju mort^ku este fiul^lu te^mu și celⁿu viu fiul^ou me^pu. Și 24 regele dise: Aduceți-m^qi o sabiă; și aduseră sabiă înaintea regelui. Și regele dise: Tă- 25 iați pre copilul^u cel^vu viu în două; și dați jumătate^w uneia și jumătate^x celei-l^y-alte. A- 26 tuncea dise femea, a căreia fiul^zu cel^{aa}u viu era, cătră rege, căci ^{ab} i se turbură ânima de milă pentru fiul^{ac}u ei, și ea dise: Rogu-te, Domnul^{ad}u me^{ae}, dă-i ei pre copilul^{af}u cel^{ag}u viu, și nu-l^{ah}u omori; eră acea dise: Să nu fie nici al^{aj}u me^{ak}, nici al^{al}u te^{am}, tăiați-l^{an}u. Și respunse regele, dic^{ao}ându: Dați-i pre co- 27 pilul^{ap}u cel^{aq}u viu, și nu-l^{ar}u omoriți, că ea este muma lui.

Și tot^au Israelul^b au^cdi judecata, ce o 28 judecă regele, și se temură înaintea regelui; căci vedură, ^d că înțelepciunea lui Dumne^ede^fu era într'insul^g, de a face judecată.

Curtea și diregătorii lui Solomon; întinderea și prosperitatea regatului se^a.

AȘA a fost^au regele Solomon^b rege preste 4 tot^cu Israelul^d. Și acestia au^e fost^fu cei 2 mai mari ai lui: Azaria, fiul^gu lui Zadok^h, preutulⁱ; Elihoref^ju și Ahia, fi^ki ai lui Șișa, 3

c Cap. 7. 1.	30. 16, 20.	2 Cron. 1. 7.	Ps. 15. 2.	Iac. 1. 5.	Eccl. 1. 16.	d Ps. 91. 16.	Marc. 6. 21.
d Cap. 6.	Ps. 31. 23.	1 Num. 12. 6.	o Cap. 1. 48.	u Ps. 72. 1, 2.	a Mat. 6. 33.	Prov. 3. 2.	g Num. 27. 2.
e Cap. 9. 15, 19.	Rom. 8. 28.	Mat. 1. 20. &	p 1 Cron. 29. 1.	v Ebr. 5. 14.	e Efes. 3. 20.	e Așa Fac. 41. 7.	h Fac. 43. 30.
f Lev. 17. 3, 4.	1 Cor. 8. 3.	2. 13, 19.	q Num. 27. 17.	x Iac. 4. 3.	b Cap. 4. 21, 24.	f Așa Fac. 40.	i Isa. 49. 15.
5.	h Vers 6. 14.	m 2 Cron. 1. 8.	r Deut. 7. 6.	y 1 Ioan 5. 14.	& 10. 23, 25.	20.	Jer. 31. 20.
Deut. 12. 2, 4.	i 2 Cron. 1. 3.	etc.	s Fac. 13. 16. &	15.	etc.	Cap. 8. 65.	Osea 11. 8.
5.	j 1 Cron. 16. 39.	n Cap. 2. 4. &	15. 5.	s Cap. 4. 29, 30.	Prov. 3. 16.	Eat. 1. 3.	i Vers 9, 11, 12.
Cap. 22. 43.	2 Cron. 1. 3.	9. 4.	t 2 Cron. 1. 10.	31. & 5. 12. &	c Cap. 15. 5.	Dan. 5. 1.	—
g Deut. 6. 5. &	k Cap. 9. 2.	2 Reg. 20. 3.	Prov. 2. 8—9.	10. 24.			

- scriitori; ^a Ioşafatū, fiulū lui Ahiludū, can-
 4 celariū; ^b Benaia, fiulū lui Iehoiada, preste
 5 ôste; şi Zadokū şi ^c Abiatarū, preuţi; Şi
 Azaria, fiulū lui Natanū, preste ^d diregē-
 6 tori; şi Zabudū, fiulū lui Natanū, ^e preutū,
 şi ^f amicū alū regelui; Şi Ahişarū preste casă:
 7 şi ^g Adoniramū, fiulū lui Abda, preste dări.
 Şi Solomonū avea două-spre-dece dire-
 8 gători preste totū Israelulū, cari aduceau bu-
 cate regelui şi casei sale: o lună în anū
 9 avea câte unulū de adusū venituri. Şi a-
 ceste sūnt numile lorū: Benū-Hurū, preste
 10 muntele Efraimū; Benū-Decharū, preste
 Makaţū şi preste Şaalbimū şi Betū-Şemeşū şi
 11 Elonū-Betū-Hananū; Benū-Hesedū, preste
 Arubotū; şi elū avea Şecoulū şi totū pā-
 12 mēntulū Heferū; Benū-Abinadabū, preste
 totū cuprinsulū Dorulū; pre Tafatū, fiica
 13 lui Solomonū, avea elū de femeă; Baana,
 fiulū lui Ahiludū, preste Taanatū şi Meghido
 şi totū Betū-Şeanulū, celū de lungă Ţar-
 14 tana, de desuptulū Ezreelulū, de la Betū-
 Şeanū până la Abelū-Mehola, până dincolo
 15 de Iokneamū; Benū-Gheberū, preste Ro-
 motū-Galaadū; elū avea ^h satele lui Iairū,
 16 fiulū lui Manase, cele din Galaadū; elū
 avea şi ⁱ cuprinsulū Argobū celū din Basanū,
 şese-deci cetăţi mari cu ziduri şi zevore
 17 de aramă; Ahinadabū, fiulū lui Ido, era
 18 preste Mahānaimū; Ahimaatū era preste
 Neftali, şi elū avea pre fica lui Solomonū de
 19 femeă; Baana, fiulū lui Huşai, preste As-
 20 serū şi Alotū; Ioşafatū, fiulū lui Parua, pre-
 21 ste Isacharū; Şimeiu, fiulū lui Ela, preste
 Beniaminū; Gheberū, fiulū lui Uri, preste
 pāmēntulū Galaadū, ^j pāmēntulū lui Sihonū,
 regele Amoreilorū, şi alū lui Ogū, regele
 22 din Basanū; că numai elū era diregătorū in
 acastă ţeră.
 23 Iuda şi Israelū erau numeroşi la mul-
 24 ȳime, ^k ca nēsipulū de pe lungă mare, ^l mân-
 cândū şi bēndū şi desfātāndu-se. Şi ^m Solo-
 monū domnia preste tōte regatele de la
ⁿ fluviulū Eufratū până la pāmēntulū Filiste-
 nilorū şi până la hotarulū Egiptulū; ^o Şi-i
 aduceau daruri, şi-i serviaū lui Solomonū
 in tōte dīlele vieţii sale.
 25 Şi hrana lui Solomonū pentru o dī era:
 26 trei-deci core de flōrea făinei, şi şese-deci
 27 core de altă făină; Dece boi îngrāşaţi, şi
 două-deci boi păşunaţi, şi o sută oi; afară
 28 de cerbi, şi de căprioare, şi de ciute, şi de
 29 paseri îngrāşate. Că domnia preste tōte

terele de d'incōce de fluviū, de la Tifsahū
 până la Gaza, preste ^p toţi regii de d'incōce
 de fluviū. Şi ^q avea pace pretutindenea im-
 prejurulū lui. Şi Iuda şi Israelū ^r locuiaū 25
 in siguranţă, ^s fie-cine suptū via sa şi suptū
 smochinulū seū, de ^t la Danū până la Beerū-
 Şeba, in tōte dīlele lui Solomonū.

Şi ^u avea Solomonū patru-deci mii staule 26
 de ^v cai pentru trāsūrele sale, şi două-spre-
 27 de mii de călăreţi. Şi ^w diregătorii aceia
 aduceau bucate regelui Solomonū, şi tutu-
 28 rorū, cari veniaū la mēsa regelui Solomonū,
 fie-care pe luna sa; şi nu lāsau să fie vre-o
 lipsă. Aduceau încă şi orđū şi paiū pentru
 29 cai şi catări, in loculū unde se aflaū, fie-
 care dupre însărcinarea sa.

*Marea înţelepciune a lui Solomonū; proverbele
 şi poemele lui.*

Şi ^x Dumneđeū a datū lui Solomonū înţe- 29
 lepciune şi înţelegere mare fōrte, şi sciinţă în-
 30 tinsă ca nēsipulū de pe ſermulū mării. Şi 30
 întrecu înţelepciunea lui Solomonū înţelep-
 ciunea tuturorū fiilorū ^y resăritulū, şi tōtă
 31 ^z înţelepciunea Egiptulū. Căci era ^{aa} mai în-
 32 teleptū decâtū toţi ōmenii, mai multū ^{ab} decâtū
 Etanū, Esraheulū, ^{ac} şi decâtū Hemanū şi Chal-
 33 colū şi Darda, fiii lui Maholū; şi numele lui se
 respāndi imprejurū la tōte popōrele. Şi ^{ad} elū 32
 a spusū trei mii de proverbe, şi ^{ae} cānturile
 lui erau o mie şi cincī. Şi vorbi despre 33
 arbori, de la cedrulū Libanulū până la
 isopolū, ce cresce pe ziduri; vorbi încă
 despre cele cu patru picīore şi despre pa-
 34 serī şi despre tērētōre şi despre pesci. Şi 34
^{af} veniaū de la tōte popōrele, ca să audă înţe-
 lepciunea lui Solomonū, de la toţi regii pā-
 mēntulū cari auđiseră înţelepciunea lui.

*Pregătirea pentru templu; rădicarea şi sfār-
 şirea acestuia.*

SI ^{ag} Hiramū, regele Tirulū, trāsesse pre 5
 servii seī la Solomonū; căci auđise, că
 l'a unsū pre elū rege in loculū părintelui
 seū; ^{ah} că a iubitū Hiramū pre Davidū in tōte
 dīlele. Şi ^{ai} Solomonū trāsesse cătră Hiramū, 2
 3 dicēndū: Tu scii, că Davidū, părintele meū,
 n'a pututū să zidēscă casă numelui lui Ie-
 hova, Dumneđeulū seū, ^{aj} de resbele ce l'aū
 incunjuratū, până ce Iehova a pusū pre
 neamicū seī suptū picīorele sale. Şi acunū 4
 Iehova, Dumneđeulū meū, mī dādu ^{ak} repausū
 de jurū imprejurū; nu amū nici neamicū,

Capitū 4.	& 20. 26.	Cap. 3. 8.	72. 10. 11.	2 Cron. 1. 14.	b Cap. 3. 12.	f Cānt. 1. 1.	b 2 Sam. 5. 11.
a 2 Sam. 8. 16.	f 2 Sam. 15. 37.	Prov. 14. 26.	p Ps. 72. 11.	& 9. 25.	e 1 Cron. 15. 19.	g Cap. 10. 1.	1 Cron. 14. 1.
& 20. 24.	& 16. 16.	t Ps. 72. 3. 7.	q 1 Cron. 22. 9.	v Veđi Dent. 17.	Pa. 89. titlu.	2 Cron. 9. 1.	Amos. 1. 9.
b Cap. 2. 35.	1 Cron. 27. 33.	Mic. 4. 4.	r Veđi Ier. 23.	16.	d Veđi 1 Cron.	e 2 Cron. 2. 8.	e 2 Cron. 22. 8.
c Veđi Cap. 2.	g Cap. 5. 14.	m 2 Cron. 9. 26.	s Mic. 4. 4.	z Vers. 7.	z 6. & 6. 33.	—	d 1 Cron. 22. 8.
27.	h Num. 32. 41.	Pa. 72. 8.	t Zech. 3. 10.	z Cap. 3. 12.	& 15. 19.	Capitū 5.	& 28. 3.
d Vers 7.	i Dent. 3. 4.	n Fac. 15. 18.	u Judec. 30. 1.	z Fac. 25. 6.	Pa. 88. titlu.	a Vers 10. 18.	e Cap. 4. 24.
e 2 Sam. 8. 18.	j Dent. 3. 8.	ios. 1. 4.	u Cap. 10. 26.	a Veđi Fapt. 7.	e Prov. 1. 1.	2 Cron. 2. 3.	1 Cron. 22. 9.
	k Fac. 22. 17.	o Ps. 68. 29. &		22.	e Eocl. 12. 9.		

5 nici intimpinare rea. ¹Și ecce, eu cugetă să zidescă casă numelui lui Iehova, Dumneșcul meu, ²dupre cumă Iehova a promisă lui David, părintele meu, dicendū: Fiulău teă, pre care-lă voiă pune in loculău teă pe tronulău teă, acela va zidi casă numelui meu. ³Și acumă dă ordină, să-mi taie mie ⁴cedri din Libană; și servii mei voră fi împreună cu servii tei, și-ți voiă da plată pentru servii tei, cumă vei dice mie tu; că tu scii, că între noi nu este cine să scia a tăia lemne, ca Sidonenii.

7 Și cumă auzi Hiramă cuvintele lui Solomon, se bucură forțe, și dise: Bine-cuvântatū ⁸ſe Iehova astă-đi, care a datū lui Davidū fiiū înțeleptū preste acestū poporū mare. Și tramese Hiramă cătră Solomon, dicendū: Auđit'amū ⁹tote câte mi-ai ordinatū; și voiă face totă voia ta pentru lemnele de cedru și pentru lemnele de pinū.

9 Servii mei ¹⁰le voră pogorī din Libană la mare, ¹¹și eū le voiă pune pe mare in plute la loculău ce-mi vei hotărī, și le voiă desface acolo; și tu ¹²le vei lua; dară să-mi faci și tu voia mea, ¹³dandū hrană casei mele.

10 Și Hiramă dădu lui Solomon lemne de cedru și lemne de pinū, câte voi. ¹¹Și Solomon dădu lui Hiramă două-deci mii core de grău pentru hrana casei lui, și două-deci core de oleiū curatū; atăta a datū Solomon lui Hiramă pe anū. Și Iehova dădu lui Solomon înțelepciune, ¹²precumă i-a promisū; și era pace între Hiramă și Solomon: și amindūoi încheiară legământū.

13 Și regele Solomon rēdică birnici din totū Israelul, și birulă a fost de trei-deci ¹⁴mii bărbați. Și a tramesū pre ei in Libană pe rōndū, câte de ce mii pe lună; o lună ședeau in Libană, și două luni in casele lor; ¹⁵și preste birū ¹⁶foșt a Adoniramū. ¹⁷Și Solomon avea șapte-deci mii purtători de sarcini și optū-deci mii de tăiatori pe munte; ¹⁸Afară de dirigători puși de Solomon preste lucrări, trei mii și trei sute la ¹⁹numerū, cari ordinaū ²⁰poporulău ce lucra. Și ordină regele, și aduseră petre mari, petre alese și ²¹petre cioplite, spre a pune temeliele casei.

18 Și cioplră zidarii lui Solomon și zidarii lui Hiram și Ghiblii, și pregătiră lemnele și petrele spre zidirea casei.

6^a **F**OSTA in anulū patru sute optū-deci de la eșirea fiiloră lui Israelū din pământulău Egiptului, și anulă alū patrilea alū domnirii lui Solomonă asupra lui Israelū,

in luna Zifū, care este a două lună, că ¹in-cepu a se zidi casa lui Iehova.

Și ²casa ce regele Solomonă o zidi lui Iehova, ³avea lungimea sa de șese-deci coți, și lățimea sa de două-deci, și înălțimea sa de trei-deci coți. Și porticulău, ⁴ce era înaintea templului casei, ⁵avea lungimea de două-deci coți, in lățimea casei, și lățimea de de ce coți înaintea casei. Și făcu la casă ⁶a ferestre, largi din lă-intru și strimte din afară. Și zidi lipită de zidulă casei ⁷rōnduri de cămări, ⁸unulū preste altulū jurū împrejurū, ⁹sprījinite de zidurile casei de jurū împrejurulău templului ¹⁰și a oraculului; așa făcu cămări jurū împrejurū. Lățimea rōndului de jos ¹¹era de cinci coți, și lățimea celui din meșilocū de șese coți, și lățimea celui alū treilea de șapte coți; ¹²căci pe dinafara casei făcu arcade strimte împrejurū, ca ¹³grînde să nu fie prinse in zidulă casei. Și ¹⁴casa in clădirea sa se făcea din petre, pregătite mai ¹⁵nainte de a fi acolo aduse; așa că nici ciocanū, nici secure, ¹⁶nicī altă uneltă de ferū, nu se auđia la casă la clădirea sa. Și intrarea rōndului de meșilocū ¹⁷era la laturea drēptă a casei, și se suiau la rōndulău de meșilocū pe o scară spirală, și ¹⁸asa de la celū din meșilocū la celū de alū treilea. ¹⁹Așa zidi elū casa, și o sfârși pre ea; și ²⁰acoperi casa cu scēnduri și cu grîndi de cedru. Și clădi rōndurile împrejurulău în-tregei case, de cinci coți înălțimea; și ²¹prindeau de casă prin lemnele de cedru.

Și cuvēntulū lui Iehova a fostū cătră Solomon, dicendū: ¹Pentru casa ²acesta ce tu o zidesci, ³dacă vei āmbra duple legile mele, și vei face judecātele-mele, și vei pāzi ⁴tote ordinele mele, āmblandū duple ele, voiū ⁵intāri cu tine cuvēntulū ⁶ce l'amu vorbitū cătră Davidū, ⁷pārintele teū; Și ⁸voiū locui in meșiloculău fiiloră lui Israelū, și ⁹nu voiū ¹⁰pārasi poporulău meu Israelū. ¹¹Așa zidi Solomonă casa, și o sfārși pre ea.

Și imbracă pāreții casei pe din lă-intru ¹cu scēnduri de cedru, de la pardosēla casei pānă la acoperimēntulău ei; cu lemne ²i imbracă pre ei pe din lă-intru, și pardosēla casei a imbrăcat'o cu scēnduri de pinū. Și mai imbracă cu scēnduri de cedru ³doă-deci coți in fundulău casei, de la pardosēlă pānă la ⁴crescētură zidurilor; și-lū imbracă pe din lă-intru, ⁵ca să fie oracululū: ⁶"Sānta Sāntelorū. ⁷Ērū casa, ⁸adecă templulū, de d'inainte ⁹era de patru-deci coți. Și lem-

f 2 Cron. 2. 4. j Veđi Ezra 3. 7. n Cap. 9. 21. 2. g 2 Sam. 7. 13. Ezec. 27. 17. 2 Cron. 2. 17. b Fapt. 7. 47. c Veđi Ezec. 41. 1. etc. d Veđi Ezec. 40. 16. & 41. 16. 1 Cron. 17. 12. Fapt. 12. 20. o 1 Cron. 22. 2. 2. 10. k Veđi 2 Cron. 2. 10. l Cap. 3. 12. m Cap. 4. 6. 2 Cron. 2. 8. 10. 2 Cron. 2. 16. 2 Cron. 2. 16.

e Veđi Ezec. 41. 6. f Vers 16, 19, 20, 21, 31. g Veđi Deut. 27. 5, 6. h Vers 14, 38. i Cap. 2. 4. & 9. 4. j 2 Sam. 7. 13. 1 Cron. 22. 10. k Esod. 25. 8. Lev. 26. 11. l Cor. 6. 16. Apoc. 21. 3. l Deut. 31. 6. m Vers 38. n Esod. 26. 33. Lev. 16. 2. Cap. 8. 6. 2 Cron. 3. 8. Ezec. 45. 3. Ebr. 9. 3.

nele de cedru din lă-între casei erau de colocinte, cu sēpături și cu flori deschise; 19 *tōte erau de cedru, pētră nu se vedea. Și găti oraculul în fundul casei, ca să pună acolo chivotul legii lui Iehova. Și oraculul avea în față dūoē-deci coți lungime, și dūoē-deci coți lățime, și dūoē-deci coți înălțime: și-lū acoperi cu aurū curatū: și acoperi și altarul cu cedru. Și Solomon acoperi casa pe din lă-între cu aurū curatū; și întinse lanțuri de aurū d'înaintea oraculului, și-lū acoperi cu aurū. Așa tōtă casa o acoperi cu aurū, până ce sfārși tōtă casa; acoperi cu aurū și totū altarul, ce era înaintea oraculului.*

23 Și în lă-între oraculului făcu dūoi cherubimī de lemnū de olivū, fie-care de dece coți înălțime. Și era de cinci coți o aripă a cherubimului, și de cinci coți cea-l-altă aripă a cherubimului; de la vērfulū unei aripi până la vērfulū celei-l-alte aripi erau 25 de ce coți. Și cela-l-altū cherubimū de de ce coți; de același măsură și în același chipū 26 erau amindūoi cherubimī. Înălțimea unui cherubimū era de de ce coți, totū așa și a celui-l-altū cherubimū. Și puse pre cherubimī în fundul celū mai din lă-între alū casei; și se întinseră aripele cherubimilor așa, că aripa unūa atinge de unū pārete, și aripa celui-l-altū cherubimū atinge de cela-l-altū pārete. Și aripele lorū se atingeau între sine în meșilocolū casei. Și acoperi și pre cherubimī cu aurū.

29 Și pe toți pāreții casei jurū împrejurū făcu chipuri sēpate, de cherubimī și de fenici și de flori deschise, în partea din fundū și din față. Și pardosēla casei o acoperi cu aurū în partea din fundū și din față.

31 Și la întrarea în oraculū făcu uși de lemnū de olivū; așa și pragulū de susū, și ușiorī ușelorū în cinci muchi. Făcu deci ușa în dūoē canaturī de lemnū de olivū, și sēpă chipuri de cherubimī și fenici și flori deschise, și le acoperi cu aurū, punēndū aurū preste cherubimī și fenici. Așa făcu și la întrarea templului ușiorī de lemnū de olivū în patru muchi; Și amindūoē ușele erau de lemnū de pinū; și cele dūoē bucăți ale unei uși erau canaturī, și cele-l-alte dūoē bucăți ale 35 uși a dūoa erau canaturī. Și sēpă pe ele cherubimī și fenici și flori deschise, și le polii cu aurū bine întocmitū preste sēpături. Zidi și curtea cea din lă-între cu trei rōnduri de petre cioplite și cu unū rōndū de grinți de cedru.

37 În anulū alū patruea, luna Zifū, s'au

pusū temeliele casei lui Iehova; Și în anulū alū unū-spre-decelea, luna Bulū, care este luna a opta, se sfārși casa, cu tōte pārtile ei și rōnduețele ei; așa în șapte ani a zidit'o pre ea.

Cele-l-alte zidiri mari ale lui Solomonū.

SI zidi Solomonū și casa sa în treispredece ani, și sfārși tōtă casa sa.

Și zidi casă numită Pādurea Libanului; lungimea ei era de o sută coți, și lățimea ei de cinci-deci coți, și înălțimea ei de trei-deci coți; cu patru șiruri de stâlpi de cedru, cu grinți de cedru preste stâlpi. Și făcu acoperimēntū cu lemnū de cedru de-asupra cămărelorū, cari se reșāmă pe patru-deci și cinci stâlpi, câte cinci-spre-dece la șirū. Și erau trei șiruri de ferestre, și respundea ferestră la ferestră de trei ori. Și tōte ușele și ușiorī lorū patrute erau, ca și pragurile; și respundea ferestră la ferestră de trei ori. Și făcu unū porticū de stâlpi; lungimea lui de cinci-deci coți, și lățimea lui de trei-deci coți; și porticulū era d'înaintea acelorā; că stâlpii și grințele erau d'înaintea acelorā. Și mai făcu unū porticū pentru tronū, unde era să judece, numitū porticulū judecāței; și era așternutū cu cedru de la o margine a pardoselei până la alta. Și casa sa, unde ședū, avea o altă curte în lă-între porticului în același chipū zidită.

Solomonū mai făcu o casă, ca și porticulū acesta, pentru fēta lui Faraonū, pre care o luă de femeă.

Tōte acestea erau de petre de prețū, duple măsură cioplite, ferestruite cu ferestrelū pe din lă-între și pe din afară, din temelă până la streșină, și pe din afară până la curtea cea mare. Și temelia era de petre de prețū, petre mari: petre de de ce coți, și petre de opt coți. Și pe de-asupra erau petre de prețū, duple măsură cioplite, și cedre. Și curtea cea mare era făcută jurū împrejurū din trei șiruri de petre cioplite, și dintr'unū șirū de grinți de cedru, ca și curtea cea din lă-între a casei lui Iehova, și ca și porticulū casei.

Uneltele templului.

Și trāmese regele Solomonū, și aduse pre Hiramū din Tirū. Acesta era fiulū unei femeee vēduve, din seminția lui Neftali; și părintele lui fusese bărbatū Tiriēnū, arāmarū; și era plinū de măestrii, de înțelepciune, și de pricepere în a lucra ori-ce în aramă.

o Esod. 30. 1, 8, 2 Cron. 3. 10, 2 Cron. 5. 8, t Comparā vers. 6, 11, 12, r Esod. 41. 23, 1. p Esod. 37. 7, 8, q Esod. 25. 20, 24, 25, 26, 27. 9, s Vers. 1.

Capitū 7. a Cap. 9. 10, 2 Cron. 8. 1. b Cap. 3. 1, 2 Cron. 8. 11, c Ioan 10. 23. Fapt. 3. 11, d 2 Cron. 4. 11, e 2 Cron. 2. 14. f 2 Cron. 4. 16, g Esod. 31. 3, 5, 9. 1.

15 Și elū veni la regele Solomonū, și lucră
tote lucrurile lui. Căci elū vērșă ^h dūoi stâlpi
de aramă, de optū-spre-ḡe ce coți înălțimea
fie-cărui stâlpū, și unū firū de dūoi-spre-ḡe
coți arū fi incunjuratū pre fie-care din ei.
16 Și făcu dūoē capitele de aramă vērșatā, de
pusū in capulū stâlpilorū; înălțimea unū ca-
pitolū de cinci coți, și înălțimea celui-l-altū
17 capitolū totū de cinci coți. Asemenea făcu
inlânțuituri in chipulū rețelelorū, impletite ca
lanțuri, pentru capitelele de pe capulū stâlpil-
lorū; ḡepte pentru unū capitolū și ḡepte pen-
18 tru cela-l-altū capitolū. Și făcu stâlpii, și
dūoē ḡiruri de mere-granate imprevurū re-
țelei, ca să acopere cu ele capitelele de pe ca-
pulū stâlpilorū; așa făcu și la alū dūoilea
19 capitolū. Și capitelele cele de pe capulū
stâlpilorū porticului erau lucrate in chipulū
20 crinului, de patru coți. Și capitelele de pe
cei dūoi stâlpi aveau mere-granate pe de-
asupra preste pânțele, de lūngă rețele; și
merele-granate erau ⁱ dūoē sute, inḡiruite im-
21 prevurū fie-cărui capitolū. ^j Și aḡeḡā stâlpii
in ^k porticulū templului; puse decī unū stâlpū
la drēpta, și-lū numi Iachinulū, și pre cela-
l-altū stâlpū ^l lū puse la stānga, și-lū numi
22 Boazulū. Și pe capitolulū stâlpilorū erau
chipuri de crinū. Așa se sfārși lucrulū stâl-
pilorū.
23 Și elū mai făcu ^m o mare vērșatā, de ḡe ce
coți de la o margine până la cea-l-altā
margine, și imprevurū rotundā; și înălțimea
ei de cinci coți; și unū firū de trei-ḡeci
24 coți arū fi incunjuratū o imprevurū. Și suptū
marginea ei jurū imprevurū o inḡingeaū
sculpturī in chipulū colocintei, cāte ḡe ce
la cotū ⁿ inḡingeaū marea jurū imprevurū;
dūoē ḡiruri de colocinte, turnate odatā cu
25 marea. Sta pe ^o dūoi-spre-ḡe ce boi; d'intre
cari trei priviaū cātrā mēḡā-ḡi, și trei pri-
viaū cātrā apusū, trei priviaū cātrā mēḡā-
nōpte, și trei priviaū cātrā resārītū; și marea
ḡe dea pe ei; și tote dosurile lorū erau in-
26 tōrse in lā-intru. Și grosimea ei era de unū
latū de palmā, și marginea ei lucratā ca
marginea potirului, ca flōrea crinului; și
incāpea ^p dūoē miī de baturī.
27 Și elū mai făcu ḡe ce pedestale de a-
ramā; de patru coți lungimea unū pedestālū,
și de patru coți lățimea lui, și de trei coți
28 înălțimea lui. Și făptura pedestalelorū era
astū-feliū: avea privaze, și privazele erau
29 incheiāturi. Și pe privazele d'intre incheiā-
turi erau lei, boi, și cherubimi; și de-asupra
pe incheiāturi era unū basenū; și de de-
suptulū leilorū și a boilorū erau ghirlande,

făcute să spēndure. Și fie-care pedestālū 30
avea patru roți de aramā și osie de aramā;
și cele patru unghiuri ale lui aveau umerare;
și umerarele ei erau vērșate suptū
spālātore, alātura cu fie-care ghirlandā.
31 Și gura ei de din lā-intru capitolului și
până de-asupra era unū cotū; și gura ei
era rotundā, lucratā ca basenulū, de unū
cotū și jumātate; și pe de-asupra acesteī
guri erau sēpāturi; și privazele lorū erau
patrate, nu rotunde. Și suptū privazele erau 32
patru roți, și osiele roțelorū se uniaū cu
pedestalulū; și înălțimea fie-carei roți era
unū cotū și jumātate de cotū. Și făptura 33
roțelorū era ca cea a roțelorū de trāsūrā;
osiele lorū, și obeḡele lorū, și spițele lorū
și butucii lorū, erau totū vērșate. Și erau 34
patru umerare la cele patru unghiuri ale
fie-cărui pedestālū; umerarele erau trase din
pedestalū. Și de-asupra pedestālului era o 35
înălțime rotundā imprevurū, de o jumātate
cotū; și de-asupra pedestālului marginile
și privazele pedestālului erau dintr'inḡulū
trase. Și pe plăcele laturilorū ei și pe pri- 36
vazele ei elū sēpā cherubimi, lei și fenici,
in fie-care locū deḡertū, și ghirlande imprev-
jurū. Așa făcu elū cele ḡe ce pedestale; tote 37
aveaū aceași vērșaturā, aceași mēsurā, și
aceași chipū. Și ^r elū mai făcu și ḡe ce 38
spālātori de aramā; in fie-care spālātoriū
incāpea patru-ḡeci baturī; fie-care spālātoriū
era de patru coți; și pe fie-care din cele
ḡe ce pedestale sta unū spālātoriū. Și aḡeḡā 39
pedestalele, cinci la laturea drēptā a casei,
și cinci la laturea stāngā a casei; și puse
marea la laturea drēptā a casei spre re-
sārītū din partea de mēḡā-ḡi. Și Hiramū 40
făcu spālātori și lopeți și cupe.

Așa sfārși Hiramū facerea tuturorū lu-
crurilorū, ce făcuse pentru regele Solomonū,
pentru casa lui Iehova: Dūoi stâlpi și sfe- 41
rele capitelorū de pe capulū celorū dūoi
stâlpi; și dūoē ^s rețele, ca să acopere cele
dūoē sfere ale capitelorū de pe capulū
stâlpilorū; Și patru sute de mere-granate 42
pentru cele dūoē rețele, dūoē ḡiruri de
mere-granate pentru fie-care rețē, ca să a-
copere cele dūoē sfere ale capitelorū de
stâlpi; Și cele ḡe ce pedestale, și cei ḡe ce 43
spālātori de pe pedestale; Și o mare, și 44
cei dūoi-spre-ḡe ce boi de suptū mare; ^t Și 45
olele și lopețile și cupele: tote aceste vase,
ce Hiramū le făcu regelui Solomonū pen-
tru casa lui Iehova, erau de aramā lustruitā.
In ḡesulū Iordanului le vērșā regele, in 46
pāmēntū argilosū, intre ^u Succotū și ^v Tārtanū.

^a 2 Reg. 25. 17.
2 Cron. 3. 15.
& 4. 12.

Ier. 52. 21.
ⁱ Veḡi 2 Cron.
3. 16. & 4. 13.

Ier. 52. 23.
^j 2 Cron. 3. 17.
& Cap. 6. 3.

^k 2 Reg. 25. 13.
2 Cron. 4. 2.
Ier. 52. 17.

^m 2 Cron. 4. 3.
ⁿ 2 Cron. 4. 4, 5.
Ier. 52. 20.

^o Veḡi 2 Cron.
4. 5.
^p 2 Cron. 4. 6.

^q Vers. 17, 18.
^r Eod. 27. 3.
2 Cron. 4. 16.

^s 2 Cron. 4. 17.
^t Fac. 33. 17.
^u Ios. 3. 16.

47 Și Solomonu lăsă toate aceste vase *necumpe-*
nite, căci erau multe forte, și greutatea aramei
nu se putea socoti.

48 Și Solomonu făcu toate vasele casei lui
Iehova: "altarulul celui de aur, și "mésa cea

49 de aur, pe care se puneau "pânile de pu-
nere înainte; Și candelile de aur curat,
cinci de-a dreapta, și cinci de-a stânga,

50 înaintea oraculului, și florile și lampile și
mucările de aur; Și tipsiele și cuțitele și
cupele și lingurile și cățele de aur cu-
rat, și "țiginele de aur, de la ușele casei
cele din fund, *adecă* ale Sântei Sântelor,

51 și de la ușele casei, *adecă* a templului.
Și sfârșindu-se totu lucrul, ce-lu făcu
regele Solomonu pentru casa lui Iehova, a-
duse Solomonu intr'insa toate cele "consacrate
de Davidu părintele său: argintul și au-
rul și vasele; punându-le în tesaurele casei
lui Iehova.

*Consecrarea templului; rugăciunea și sacrificiul
lui Solomonu.*

8 SI regele "Solomonu adună în Ierusalim
pre bătrânii lui Israelu și pre toți capii
semințiilor, pre mai marii *caselor* părin-
tesci ai filorului lui Israelu la sine, "ca să a-
ducă chivotulul legii lui Iehova "din cetatea
lui Davidu, *adecă* Sionul.

2 Și așa se adunară toți bărbații lui Israelu
la regele Solomonu în "serbătorea din luna

3 Etanimu, care este luna a șapte. Și ve-
niră toți bătrânii lui Israelu, "și preuții rē-
dicară chivotulul.

4 Și aduseră chivotulul lui Iehova, și "cortulul intrinerei, și toate vasele
cele sacre, cari erau în cortu; preuții și

5 Leviții le aduseră pre ele. Și regele So-
lomonu și totă comunitatea lui Israelu cea
adunată la elu, împreună cu elu "sacri-
ficară înaintea chivotului oi și boi, de nu
se puteau nici socoti, nici numera, de mul-
țimea lor.

6 Și preuții "aduseră chivotulul
legii lui Iehova "la loculul său, în ora-
culul casei, în Sânta Sântelor, "suptu ari-
pele cherubimilor.

7 Că cherubimii *aveau*
arapele întinse preste loculul chivotului, și
cherubimii acoperiau chivotulul și pârghiele

8 lui pe de-asupra. Și "pârghiele așa de lungi
erau, încâtu capetele pârghielor se vedeau
din sanctuaru de d'inaintea oraculului; dară
de afară nu se vedeau; și ele se află acolo

9 până în ziua de astă-zi. "În chivotu ni-

mică era "decătă cele două table de pétă,
pre cari Moisi le "pusese acolo în Horebu,
"unde Iehova încheiă *legământu* cu fiii lui
Israelu, cându eșiră din pământul Egiptu-
lului.

Și a fostu, cându eșiră preuții din sanc-
tuariu, că nouă "implu casa lui Iehova;
Și nu putură preuții să stee, ca să servescă, 11
de nouă; că mărirea lui Iehova impluse
casa lui Iehova,

"Atuncea duse Solomonu: Iehova a disu, 12
că va locui în "întunerecu. "Zidit'amă ție casă 13
de locuință, "locu ca să locuesci în eternu.

Și întorcându-și regele făca sa, "bine-cu- 14
ventă totă adunarea lui Israelu, (și totă a-
dunarea lui Israelu sta.) Și elu duse: "Bine- 15
cuventatū ție Iehova, Dumneșeul lui Israelu,

carele îndeplini prin mâna sa ceea ce a
"promisă cu gura sa lui Davidu, părintele
meu, dicându: "Din ziua, în care amu scosū 16
pre poporul meu Israelu din Egiptu, nu

amū alesū d'între toate semințiile lui Is-
raelu nici o cetate, în care să se zidescă
casă, și "în care să fie numele meu; ci pre

"Davidu amū alesū, ca elu să fie preste po-
porul meu Israelu. Și "era în ânima lui 17
Davidu, părintele meu, ca să zidescă casă

numelui lui Iehova, Dumneșeul lui Israelu.

"Dară Iehova duse lui Davidu, părintele meu: 18
Fiindū-că este în ânima ta să zidesci casă

numelui meu, bine faci, că este acesta în
ânima ta. Dară "tu să nu zidesci casa; ci 19
fiulul teu, care va eși din cōpsele tale, acela

să zidescă casă numelui meu. Și Iehova 20
îndeplini cuvântulul său, pre care l'a pro-

misu; și m'amū rēdicatū eū în loculul lui
Davidu, părintele meu, și sedū pe tronul lui
Israelu, "dupre cumu a promisū Iehova; și

amū ziditū casă numelui lui Iehova, Dum-
neșeul lui Israelu. Și amū însemnatū acolo 21
locu pentru chivotulul, în care se află "legă-

mētulul lui Iehova, ce-lu încheiă cu pă-
rinții nostri, cându i-a scosū pre ei din pă-
mētulul Egiptului.

Și stândū Solomonu înaintea "altarului 22
lui Iehova, înaintea întregi adunări a lui
Israelu, "și "întinse mânele sale cătră ceriū;

Și duse: Iehova, Dumneșeul lui Israelu! 23
"nu este Dumneșeu asemenea ție, în ceriū
susu și pe pământu josu, tu, "carele păstrezi
legământulul și îndurarea cătră servii tei,
ce "amblă înaintea ta din totă ânima lorū;

Esod. 37. 25, etc.	etc.	f Cap. 3. 4.	Deut. 10. 2.	14. & 7. 2.	25.	c 2 Cron. 6. 8, 9.	Ezra 9. 5.
Esod. 37. 10, etc.	b 2 Sam. 6. 17.	2 Cron. 1. 3.	m Deut. 10. 5.	g 2 Cron. 6. 1, etc.	y 2 Sam. 7. 6.	d 2 Sam. 7. 5, 12, 13.	Isa. 1. 15.
Esod. 25. 30.	c 2 Sam. 5. 7.	g 2 Sam. 6. 13.	Ebr. 9. 4.	r Lev. 16. 2.	2 Cron. 6. 5, etc.	Cap. 5. 3, 5.	i Esod. 15. 11.
Lev. 24. 5-8.	9. & 6. 12, 16.	h 2 Sam. 6. 17.	n Esod. 40. 20.	Ps. 18. 11. & 37. 2.	s Vers. 29.	e 1 Cron. 28. 5, 6.	j 2 Sam. 7. 22.
2 Sam. 8. 11.	d Lev. 23. 34.	i Esod. 24. 33, 34.	o Esod. 34. 27, 28.	e 2 Sam. 7. 13.	Deut. 12. 11.	f Vers. 9.	k Deut. 7. 9.
2 Cron. 5. 1.	e Num. 4. 15.	Cap. 6. 19.	Deut. 4. 13.	t Ps. 132. 14.	a 1 Sam. 16. 1.	Deut. 31. 26.	l Dan. 9. 4.
Capitulu 8.	Deut. 31. 9.	f Cap. 6. 27.	Vers. 21.	u 2 Sam. 6. 18.	2 Sam. 7. 8.	g 2 Cron. 6. 12, etc.	m Fac. 17. 1.
2 Cron. 5. 2,	Ios. 3. 3, 6.	k Esod. 25. 14, 15.	p Esod. 40. 34, 35.	v Luc. 1. 68.	1 Cron. 28. 4.	h Esod. 9. 33.	n Cap. 3. 6.
	1 Cron. 15. 14, 15.	i Esod. 25. 21.	2 Cron. 5. 13,	2 Sam. 7. 5,	1 Cron. 17. 1.		o Reg. 20. 3.

24 Celu ce ai implinitu servului teu Davidu, părintele meu, totu ce ai promis lui: tu ai promis cu gura ta și cu mâna ta ai implinitu, cumu *este* in ziua acesta. Și acumu Iehova, Dumneșeul lui Israelu, indeplinesce servului teu Davidu, părintele meu, aceea ce ai promis lui, dicendu: 'Nu va lipsi din tine bărbatu de d'inainte mea, ședătoriu pe tronul lui Israelu; numai de voru lua aminte fii tei la căile lor, ca să ămble inaintea mea, cumu ai ămblatu tu inaintea mea. "Și acumu, Dumneșeul lui Israelu! rogu-mă, să se adevărească cuvântul tu, pre care l'ai promis servului teu Davidu, părintele meu.

27 Că ore cu adevăratu "va locui Dumneșeu pe pământu? Ecce, ceriul și "ceriurile ceriurilor nu te incapu; cu câtu mai pușinu casa acesta, pre care amu zidit'o eu! Totuși privesce la rugăciunea servului teu și la cererea lui, Iehova, Dumneșeul meu, să audu strigarea și rugăciunea, cu care se rogă servul tu inaintea ta astă-zi; Fie ochii tei deschisi spre casa acesta năptea și ziua, spre locul, de carele ai disu: Numele meu va fi acolo: ca să audu rugăciunea, cu care servul tu se rogă "in locul acesta.

30 "Și ascultă cererea servului teu și a poporului teu Israelu, cu care se voru ruga in locul acesta; și ascultă-i tu din locul șederei tale, din ceriul, și ascultându-i, ertă-i.

31 De va păcătui vre-unu omu asupra aprăpelui se, și "i se va impune jurământu, și-lu va face să se jure, și jurământul va veni inaintea altarului tu in casa acesta;

32 Atuncea tu ascultă din ceriul, și fă, și judecă pre servii tei, "condemnându pre celu vinovat, așa ca să se întorcă preste capul lui fapta lui; și îndreptându pre celu drept, așa ca să faci lui duple dreptatea lui.

33 "Cându va fi lovit poporul tu de neamici, pentru-că au păcătuitu ție, și "se va re'ntorce cătră tine, și va mărturisi numele tu, și va aduce ție rugi și cereri in casa acesta; Atuncea audu din ceriul, și ertă păcatul poporului teu Israelu, și adă-i din nou in pământul, pre care l'ai datu părinților lor.

35 "Cându se va inchide ceriul, și nu va fi ploia, pentru-că au păcătuitu ție, de te voru ruga in locul acesta, și voru mărturisi numele tu, și se voru re'ntorce de la păcatele lor, după ce i-ai umilitu pre ei:

36 Atunci ascultă-i din ceriul, și ertă pe-

catele serviciilor tei și ale poporului teu Israelu, "învățându-i 'calea cea bună, pe care se cade să ămble; și dă ploia pe pământul tu, ce tu l'ai datu poporului teu de moscenire.

"Fomete de va fi pe pământu, ciumă de va fi, arsură in grâu, pălitură, locustă, seă omidă de va fi, neamicul lor in cetăți de i-ară impresura pre ei in cuprinsul lor, in ori-ce plagă, in ori-ce bôla de voru fi; Tôtă rugăciunea, totă cererea ce va face vre-unu om, seă întregu poporul tu Israelu, cându va cunôsce fie-care rana âniei sale, și va intinde mânele sale cătră casa acesta, Atuncea tu audu din ceriul, din locul șederei tale, și ertă, și fă, și dă fie-căruia duple căile lui, duple cumu vei cunôsce ânima lor; (căci tu, numai tu, "cunosci ânimele tuturor filor ômenilor;)

"Ca să se témă de tine in tôte zilele, câte voru trăi pe pământul, pre care l'ai datu părinților nostri.

Și pre străinul, carele nu *este* din poporul tu Israelu, dară pentru numele tu vine din pământu departatu; (Căci voru audu numele tu celu mare, și "mâna ta cea tare, și brașul tu celu întinsu, și voru veni, și se voru ruga in casa acesta), Audu-lu din ceriul, din locul șederei tale, și fă lui tôte, pentru cari străinul strigă cătră tine; "ca să cunôsca tôte popórele pământului numele tu, și să se "témă de tine, ca și poporul tu Israelu; și ca să cunôsca, că duple numele tu se numesce casa acesta, ce eu amu ziditu.

Cându poporul tu va eși la luptă asupra neamicilor se, acolo unde "lu vei trămete pre el, și se va ruga lui Iehova spre cetatea ce tu ai alesu, și *spre* casa ce amu ziditu numelui tu, Atunci ascultă din ceriul rugăciunea lui și cererea lui, și fă-i dreptate.

Cându voru păcătui ție, ("căci nu *este* om, care să nu păcătuască), și te vei mânia asupra lor, și-i vei da in mânele neamicului, așa că învingătorii lor "i voru duce prinși "in pământul neamicului, de parte seă aprăpe, "Și atuncea voru veni in sine-și in pământul, unde fură duși prinși, și se voru întorce, și se voru ruga ție in pământul acelora, cari i-au dusu prinși, dicendu: Amu păcătuitu, amu nelegiuitu, amu nedreptățitu; Și așa "se voru întorce cătră tine din tôte ânima lor, și din totu

1 2 Sam. 7. 12, 16.
Cap. 2. 4.
2 Sam. 7. 25.
2 Cron. 2. 6.
Isa. 66. 1.
Ier. 23. 24.
Ez. 7. 49. &

17. 24.
o 2 Cor. 12. 2.
p Dan. 6. 10.
q 2 Cron. 20. 9.
Neem. 1. 6.
r Esod. 22. 11.
s Deut. 25. 1.
t Lev. 26. 17.

Deut. 28. 25.
u Lev. 26. 39, 40.
Neem. 1. 9.
v Lev. 26. 19.
Deut. 28. 23.
x Ps. 25. 4. &

27. 11. & 94.
12. & 143. 8.
y 1 Sam. 12. 23.
z Lev. 26. 16, 25, 26.
Deut. 28. 21, 22, 27, 38, 42.

52.
2 Cron. 20. 9.
1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.
Ps. 11. 4.
Ier. 17. 10.
Ez. 1. 24.

b Ps. 130. 4.
c Deut. 8. 24.
d 1 Sam. 17. 46.
2 Reg. 19. 19.
Ps. 67. 2.
e Ps. 102. 15.
f 2 Cron. 6. 36.

Prov. 20. 9.
Eccl. 7. 20.
Iac. 3. 2.
1 Ioan. 1. 8, 10.
g Lev. 26. 34, 44.
Deut. 28. 36.

64.
h Lev. 26. 40.
i Neem. 1. 6.
Ps. 106. 6.
Dan. 9. 5.
j Ier. 29. 12, 13, 14.

sufletul lor, în pământul neamicilor lor, cari i-au dus prinși, și *se vor ruga ție, privindă către pământul lor, ce tu l-ai dat părinților lor, către cetatea ce ai ales, și către casa ce am zidit numelui 49 te, Atuncea ascultă din ceri, din locul șederei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă lor dreptate; Și ertă pre 50 poporul te, ce a păcătuit ție, și toate fără-de-legile, prin cari vinovați s-au făcut înaintea ta, și 'fă ca ci să afle îndurarea înaintea celor, ce i-au dus pre ei prinși, ca 51 să aibă milă de ei; Că *ei poporul te sînt, și moscenirea ta, pre care tu l-ai scos din Egipt, "din meșlocul cuptorului de 52 fer. Fie deci ochii tei deschiși spre cererea servului te și spre cererea poporului te Israel, ca să-i auzi pre ei în toate strigările lor către tine. Căci deosebităi 53 pre ei de toate popoarele pământului, ca să fie moscenirea ta, "dupre cum ai promis prin Moisi, servul te, când ai scos pre părinții nostri din Egipt, Dómné Iehova. 54 Și sfârșind Solomon totă rugăciunea și cererea acésta către Iehova, se sculă de d'inaintea altarului lui Iehova, unde era în-genunchiat pe genunchii se cu mânele sale întinse către ceri.

55 Și státu, și "bine-cuvântă totă adunarea 56 lui Israel cu voce tare, ȕicend: Bine-cuvântat fie Iehova, carele a dat repaus poporului se Israel, dupre toate câte a promis; "n'a cădută nici unul din toate cuvintele cele bune, pre cari le-a promis lui 57 Moisi, servul se. Fie Iehova Dumneđeul nostru cu noi, cum a fost cu părinții nostri! "Să nu ne lase pre noi, nici să 58 ne părăsescă. "Să plece ánimele nóstre spre el, ca să ámb lám în toate căile lui, și să păzim toate ordinele lui și legile lui și judecătele lui, ce le dădu părinților nostri! 59 Și aceste cuvinte ale mele, cu cari m'am rugat înaintea lui Iehova, să fie diuă și nopte aproape d'inaintea lui Iehova, Dumneđeul nostru, ca să facă dreptate servului se, și dreptate poporului se Israel, dupre trebuința fie-căreia ȕile: "Ca 60 să cunoscă toate popoarele pământului, că "Iehova, el singur este Dumneđe, și ni-menea altul. Fie deci "ánima vóstră în- 61 trégă către Iehova, Dumneđeul nostru, ca să ámb lați în legile lui, și să păziți ordinele lui, ca și în diuă acésta.

Și "regele, și tot Israelul cu el, adu- 62 seră sacrifici înaintea lui Iehova. Și sa- 63 crificiul de bucuriă, ce aduse Solomon lui Iehova, a fost: două-deci și două mii de boi, și o sută două-deci mii de oi. Așa sântiră regele și toți fiii lui Israel casa lui Iehova. "In aceași ȕi sânti regele me- 64 locul curței cea din fața casei lui Iehova; că acolo aduse olocauste și daruri de pâne și grásimea sacrificielor de bucuriă; fiindcă "altarul cel de aramă de d'inaintea lui Iehova era pré mic, spre a cuprinde olocaustul și darul de pâne și grásimea sacrificielor de bucuriă.

Și Solomon serbă atuncea "serbătóre, 65 și tot Israelul împreună cu d'insul; adunare mare a fost (de "la intrarea Hamat până la "riul Egiptului) înaintea lui Iehova, Dumneđeul nostru, "șapte ȕile și 66 alte șapte ȕile, patru-spre-dece in totul. Și "a opta ȕi dădu drumu poporului, și ei bine-cuventară pre rege, și se duseră la corturile lor, bucurându-se și voioși pentru toate bunătățile, ce Iehova făcu către David, servul se, și către Israel, poporul se.

Respunsul lui Dumneđe la rugăciunea lui Solomon.

SI "sfârșind Solomon de zidit casa lui 9 Iehova "și casa regelui și "tote câte el dori și voi să facă, Se arătă Iehova lui 2 Solomon a două órá, "precum i s'a arătat în Ghibeon.

Și ȕise Iehova către el: "Am auzit 3 rugăciunea ta și cererea ta, cu care te-ai rugat înaintea mea; am sântit casa acésta, ce ai zidit-o, "ca să pun acolo numele me în etern; "și ochii mei și ánima mea vor fi acolo tot-dea-una. Și tu, de 4 vei "ámbla înaintea mea, "cum a ámb lat David, părintele te, in întegritatea ánimei și in dreptate; de vei face toate câte am ordinar ție: de vei păzi legile mele și judecătele mele; Atuncea voi întări tronul 5 regalului te in etern de-asupra lui Israel, "cum am promis lui David, părintele te, ȕicend: Nu va lipsi din tine bărbat de pe tronul lui Israel. "Dară de ve 6 abate de la mine, voi și fii vostri, și nu ve păzi ordinele mele și legile mele, ce am pus înaintea vóstră, ci ve merge, și ve servi altor ȕei, și ve veți închina lor, "A- 7 tuncea voi stérpi pre Israel de pe pâm-

1 Dan. 6. 10.
2 Eza. 7. 6.
3 Ps. 106. 46.
4 Deut. 9. 29.
5 Neem. 1. 10.
6 Deut. 4. 20.
7 Ier. 11. 4.
8 Esod. 19. 5.
9 Deut. 9. 26, 29.

10 14. 2.
11 2 Sam. 6. 18.
12 Deut. 12. 10.
13 Ios. 21. 45. & 23. 14.
14 Deut. 31. 6.
15 Ios. 1. 5.
16 Ps. 119. 36.
17 Ios. 4. 24.

18 1 Sam. 17. 46.
19 2 Reg. 19. 19.
20 Deut. 4. 35, 39.
21 Cap. 11. 4. & 15. 3, 14.
22 2 Reg. 20. 3.
23 2 Cron. 7. 4.
24 etc.
25 2 Cron. 7. 7.

26 2 Cron. 4. 1.
27 a Vers. 2.
28 Lev. 23. 34.
29 b Num. 34. 8.
30 Ios. 13. 5.
31 Jud. 3. 3.
32 2 Reg. 14. 25.
33 c Fac. 15. 18.
34 Num. 34. 5.

35 d 2 Cron. 7. 8.
36 e 2 Cron. 7. 9.
37 10.
38 —
39 Capitul 9.
40 a 2 Cron. 7. 11.
41 etc.

42 b Cap. 7. 1.
43 c 2 Cron. 8. 6.
44 d Cap. 3. 5.
45 e 2 Reg. 20. 5.
46 f Pa. 10. 17.
47 g Cap. 8. 29.
48 h Deut. 11. 12.
49 i Fac. 17. 1.

50 i Cap. 11. 4, 6.
51 38. & 14. 8. & 15. 5.
52 j 2 Sam. 7. 12, 16.
53 k Cap. 2. 4. & 6. 12.
54 l Cron. 22. 10.

55 Ps. 132. 12.
56 k 2 Sam. 7. 14
57 2 Cron. 7. 19
58 30.
59 Ps. 89. 30, etc.
60 l Deut. 4. 36.
61 2 Reg. 17. 33.
62 & 25. 21.

tulă, ce l'amă dată lor; și casa acésta, ce amă sântitū ^m numelui meu, voiū arunca-o de la fața mea; ⁿ și Israelū va fi de proverbū și de deridere între toate popóarele. Și ^o casa acésta, *cătū de înaltă este, totū celū ce va trece pe lângă ea, va rămâne încremenitū, și va șuera, și va dice:* ^p Pentru ce făcu Iehova așa pământelūi acestuia și casei acesteia? Și se va responde: Fiindū-că părăsiră pre Iehova, Dumneđeulū lorū, care scóse pre părinții lorū din pământulū Egiptulū, și se lipiră de alți đei, și se inchinară lorū, și serviră lorū, pentru acésta Iehova a adusū asupra lorū totū rēulū acesta.

Afacerile lui Solomonū cu Hiramū; dările plătite lui, și flota lui.

10 Și ^a la sfârșitulū celorū dūoē-đeci de ani, in cari Solomonū zidi cele dūoē case: casa 11 lui Iehova și casa regelui, ^r (Și Hiramū, regele Tirului, ajută pre Solomonū cu lemne de cedru, și cu lemne de pinū, și cu aurū, dupre totă dorința lui,) atuncea regele Solomonū dădu lui Hiramū dūoē-đeci de cetăți in pământulū Galileei. Și eși Hiramū 12 din Tirū, ca să vedă cetățile, ce Solomonū 13 i le dădu; și nu-i plăcură lui. Și diše: Ce sūnt cetățile acestea, ce-mi le-ai datū, fratele meu? ^s Și elū le numi pre ele pământulū Cabulū (*Neplăcutū*) până in diūa 14 acésta. Și Hiramū trāmese regelui o sută dūoē-đeci talente de aurū. 15 Și cuvēntulū, pentru care regele Solomonū ^t a pusū darū, *a fostū*, ca să zidescă casa lui Iehova și casa sa și ^u Millo și zidulū Ierusalimulū, și ^v Hazorulū și ^w Meghiddoulū și 16 ^x Ghezerulū. *Căci* Faraonū, regele Egiptulū se suise, și cucerise Ghezerulū, și l'a arșu cu focū; și pre ^y Cananeii, ce locuiau in cetate, i-a ucisū, și-lū dāduse dōstre 17 ficei sale, femea lui Solomonū. Și zidi Solomonū Ghezerulū și ^z Betū-Horonulū de 18 josū, și ^{aa} Baalatulū și Tadmorulū in pustiiū, in țēră, și toate întăririle *caselorū* 19 pentru provisiune ce Solomonū avea, și întăririle pentru ^{ab} carē, și întăririle pentru călăreți, și ori-ce ^{ac} dori Solomonū să zidescă in Ierusalimū și in Libanū și in totū pamēntulū stēpānirēi sale. 20 ^{ad} Și *cătū* pentru poporulū rēmasū din Amorei și Hetei și Ferizei și Hevei și Iebu-sei, cari nu erau din fii lui Israelū: *Cătū* 21 *pentru* fii acelorā, ^{ae} ce rēmaseserā in țēră după

ei, și pre ^{af} cari fii lui Israelū n'au pututū a-i nimici, ^{ag} asupra acestora Solomonū a pusū ^{ah} dare de muncă până in diūa de astă-đi. Dară 22 din fii lui Israelū Solomonū pre nimenea n'a ^{ai} făcutū servū; căci erau bărbați de re-sbelū și servi ai sei, și mai marii și capitaniū sei, și capi ai carēlorū, și călărețiū sei. Și su- 23 praveghiātorii mai mari preste totū lucrulū lui Solomonū erau ^{aj} cinci sute cinci-đeci, stāndū preste poporulū ce servia la lucru. Și ^{ak} flica lui Faraonū se sui din cetatea 24 lui Davidū in ^{al} casa sa, ce se zidise pentru ea, ^{am} cândū se zidi Millo.

^{an} Și aducea Solomonū de trei-orī pe anū 25 olocauste și sacrificii de bucuriā pe altarulū, ce zidise lui Iehova, și tāmāia pe altarulū, ce stā inaintea lui Iehova; așa sfārși casa.

Și ^{ao} regele Solomonū mai făcu și o co- 26 rabiā la ^{ap} Eționū-Gheberū, celū aprópe de Elatū, la țermulū Mārei Roșie, in pamēntulū Edomulū. ^{aq} Și Hiramū trāmese in co- 27 rabiā cu servii lui Solomonū pre servii sei marinari, corābierī deprinși cu marea. Și 28 venirā la ^{ar} Ofirū, și luarā de acolo patru sute dūoē-đeci de talente de aurū, și le aduserā la regele Solomonū.

Visita reginei din Šeba la Solomonū.

SI ^{as} regina din Šeba, auđindū de renumele 10 lui Solomonū și de numele lui Iehova, veni, ^{at} ca să-lū incerce prin întrebări grele. Și veni la Ierusalimū cu o svitā mare fórte, cu 2 cămile încărcate cu aromate și aurū pré multū și petre prețioase. Și venindū la Solomonū, ^{au} vorbitū cu elū de toate ce erau in 3 ánima ei. Și Solomonū deslegā toate întrebările ei, nu era ^{av} nimică ascunsū regelui, care să nu fie deslegatū ei. Și vedēndū regina 4 din Šeba totā înțelepciunea lui Solomonū, și casa ce o zidise; Și bucatele 5 mesei lui, și locuința servilorū lui, și rōnduēla casnicilorū sei, și vestmintele lorū, și cuparii lui, și ^{aw} olocaustele ce le aducea in casa lui Iehova, rēmasē in uimire. Și diše 6 regelui: Adevēratū era cuvēntulū, ce in țēră mea amū auđitū de lucruri tale și de înțelepciunea ta. Dară n'amū cređutū ace- 7 lorū cuvinte, până ce amū venitū și au vēđutū ochii mei, și ecccē, nici jumătate nu mi s'a spusū; înțelepciunea ta și fericirea ta 8 intrecū faīma ce o auđiiū. ^{ax} Fericiti sūnt ómenii tei, fericiti acesti servi ai tei, ce pururea staū inaintea ta și ascultā înțelepciunea

m Ier. 7. 14.	1 Cron. 8. 1.	Jude. 1. 29.	d Vers. 1.	25. 26.	n Cap. 7. 8.	Deut. 2. 8.	etc.
n Deut. 35. 37.	r 2 Cron. 8. 2.	s Ios. 16. 10.	e 2 Cron. 8. 7.	Ezra 2. 55, 58.	n 2 Sam. 5. 9.	Cap. 22. 48.	Mat. 12. 43.
Ps. 44. 14.	s Ios. 19. 27.	a Ios. 16. 3. &	etc.	Neem. 7. 57.	Cap. 11. 3.	r Cap. 10. 11.	Luc. 11. 31.
o 2 Cron. 7. 21.	t Cap. 5. 13.	21. 22.	f Jude. 1. 21,	& 11. 3.	2 Cron. 32. 5.	s Iov 22. 24.	b Veđi Jude. 14.
p Deut. 29. 24.	u Vers. 24.	2 Cron. 8. 5.	g Ios. 15. 63. &	j Lev. 25. 39.	o 2 Cron. 8. 12.	—	12.
26. 26.	v Sam. 5. 9.	b Ios. 19. 44.	h Ios. 1. 28.	k Veđi 2 Cron.	13. 16.	Capitū 10.	Prov. 1. 6.
Ier. 22. 8. 9.	w Ios. 19. 36.	2 Cron. 8. 4.	i Veđi Fac. 9.	l Cap. 3. 1.	p 2 Cron. 8. 17.	a 2 Cron. 9. 1.	c 1 Cron. 26. 16.
q Cap. 6. 37, 38.	x Ios. 17. 11.	6. etc.		2 Cron. 8. 11.	q Num. 33. 35.		d Prov. 8. 34.
& 7. 1.	y Ios. 16. 10.	c Cap. 4. 26.					

9 ta. *Bine-cuvântat fie Iehova, Dumnezeu-lui
teu, că a bine-voit întru tine, punându-te
pe tronul lui Israel! Fiindcă Iehova a
iubit în tot-dé-una pre Israel, de aceea
te-a aşezat pre tine rege, / ca să faci ju-
10 decată şi dreptate. Şi ea 'dădu regelui o
sută două-deci talente de aur, şi aromate
multe forte şi petre preţioase; n'a mai so-
sit în urmă atâtea aromate, ca cele ce re-
gina din Şeba a dat regelui Solomon.

11 *Încă şi corabia lui Hiram, care aduse
aur de la Ofir, aduse de la Ofir şi mare
câtime de lemne de almughim şi petre
12 preţioase. 'Şi regele făcu din lemnele de
almughim îngrădiri la casa lui Iehova şi
la casa regelui, şi citare şi harpe pentru
cântăreţi; astă-feliu de lemne de almughim
n'a mai sosit, nici s'a mai vădit, până în
13 ziua de astă-zi. Şi regele Solomon dădu
reginei din Şeba toate câte dori, câte 'i ceru,
pe lângă cele ce-i dădu de la sine regele
Solomon; şi aşa ea se înturnă şi se duse
în pământul ei, ea şi servii ei.

Avuţia, mărimea, comerţul şi faima lui Solomon.

14 Şi greutatea aurului, ce pe fie-care an
venia la Solomon, era de şese sute şese-
15 deci şi şese talente de aur; Afară de cel
strîns de la neguţătorii cei mari *şi de la
mărfurile neguţătorilor celor mici, şi de la
toţi regii Arabiei, şi de la guvernătorii ţerei.

16 Şi a făcut regele Solomon două sute
scuturi de aur ciocănit; şese sute *sicli*
17 de aur a pus de tot scutul; Şi 'trei sute
scuturi mici de aur ciocănit; trei mine
de aur a pus de tot scutul; şi le aşeză
regele în "casa numită: Pădurea Libanului.

18 *Şi mai făcu regele un tron mare de
19 fildiş, şi-lu acoperi cu aur curat. Tro-
nul avea şese trepte, şi vârful tronului
era rotund pe dinapoia sa, şi rădămători
erau de o parte şi de altă a scaunului, şi două
20 lei stăteau la rădămători. Şi pe cele şese
trepte două-spre-dece lei de o parte şi de
altă stăteau; un astă-feliu nu s'a făcut
21 în nici un regat. *Şi toate vasele de be-
ut ale regelui Solomon erau de aur; şi toate
vasele casei, numită Pădurea Libanului, erau
de aur curat; nimic de argint; *argintul*
22 drept nimic se socoti în zilele lui So-
lomon. Că regele avea pe mare o cora-
biă * tarsică cu corabia lui Hiram; o dată
la trei ani venia corabia tarsică, aducând
aur şi argint, fildiş şi momi şi păuni.

Aşa 's'a mărit regele Solomon în a- 23
vere şi în înţelepciune mai pre sus de toţi
regii pământului. Şi tot pământul căută 24
la faţa lui Solomon, ca să audă înţelep-
ciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în
ânama lui. Şi pe tot anul aducea fie-care 25
din ei darul său: vase de argint, vase de
aur, şi vestimente, şi armături, şi aromate,
şi cai, şi catări.

Şi 'Solomon a 'adunat care şi călăreţi, 26
şi avea o mie patru sute de care şi două-
spre-dece mii de călăreţi, pre cari 'i aşeză
în întăririle pentru care, şi aproape de rege,
în Ierusalim. 'Şi regele făcu argintul să 27
fie în Ierusalim ca petrele, şi cedri să fie ca
Sicomorii cei din vale, prin mulţimea lor.

"Şi aduseră lui Solomon cai şi tot felul 28
de marfă din Egipt; neguţătorii regelui
cumpărau această marfă cu preţiu. Şi se 29
aduse un car din Egipt pentru şese sute
sicli de argint, şi un cal pentru o sută
cinci-deci; "şi aşa se aduseră şi pentru toţi
regii Heteilor şi pentru regii Siriei, prin
mănele acelor neguţători.

*Femele: cele străine ale lui Solomon şi idolatria
lui; mânia lui Dumnezeu: împotrivitorii lui So-
lomon; profetia lui Ahia.*

SI "regele Solomon pe lângă feta lui Fa- 11
raon, 'iubi multe femei străine: Moabite,
Ammonite, Edomite, Sidonene şi Hete, Din 2
poporele, despre cari Iehova dăsesse fiilor
lui Israel: "Să nu intraţi la ele, nici ele să
intre la voi, ca nu cum-va să plece âmele
vostre după zei lor. De acestea se lipi
Solomon cu iubire. Şi avea femei prin- 3
cese şapte sute, şi concubine trei sute: şi fe-
mele lui au abătut ânama lui. Căci s'a în- 4
tâmpat, când a înbetrănit Solomon, "fe-
mele lui i-au abătut ânama lui la alţi zei; şi
aşa "ânama lui nu era întrég cu Iehova, Dum-
neşul său, / ca ânama lui David, părintele
său. Şi a âmblat Solomon după chipul 5
"Astarteei, zeiţa Sidonenilor, şi după Mil-
com, uriciunea Ammoniţilor, Şi Solo- 6
mon făcu rele înaintea lui Iehova, şi n'a
âmblat cu dese-vârşire după Iehova, ca Da-
vid părintele său. "Atuncea zidi Solomon 7
o înălţime lui "Chemoş, uriciunea Moabului,
în "muntele din faţa Ierusalimului, şi lui Mo-
loch, uriciunea fiilor lui Ammon. Şi aşa 8
făcu pentru toate femelele sale cele străine,
cari tămălu şi sacrificău zeilor lor.

Şi s'a mâniat Iehova asupra lui Solo- 9
mon, fiindcă "ânama lui se abătuse de la

a Cap. 5. 7. j 2 Cron. 9. 10. o 2 Cron. 9. 20. r Cap. 4. 26.
f 2 Sam. 8. 15. k 2 Cron. 9. 24. etc. 2 Cron. 1. 14.
Ps. 72. 2. Ps. 72. 10. p Fac. 10. 4. s 2 Cron. 1. 14.
Prov. 8. 15. l Cap. 14. 26. 2 Cron. 20. 36. s Deut. 17. 16.
g Ps. 72. 10. 15. m Cap. 7. 2. q Cap. 3. 13. 13. t 2 Cron. 1. 15—
h Cap. 9. 27. n 2 Cron. 9. 17. & 4. 30. 17.

u Deut. 17. 16. v Deut. 17. 17. w Deut. 17. 17.
2 Cron. 1. 16. & 9. 28. x Deut. 17. 17.
2 Reg. 7. 6. y Deut. 17. 17.
Caput 11. a Neem. 13. 26. b Deut. 17. 17.
c Cap. 8. 61. d Deut. 17. 17.
e Cap. 9. 4. f Cap. 9. 4.
g Vers. 33. h Deut. 7. 3, 4. i Reg. 23. 13.
j Num. 33. 52. k Num. 31. 29.
l Jude. 11. 24. m 2 Reg. 23. 13.
n Vers. 2, 3.

- Iehova, Dumnezeuul lui Israel, ¹ care se a-
 10 rătase lui de două ori; Și ² i dăduse ordinu
 pentru lucrul acesta: să nu mERGă nici cumă
 după alți dei; dară el nu păzi ceea ce-i ordi-
 11 nase Iehova. Pentru acesta diSE Iehova
 lui Solomon: Fiindă-că tu ai făcută acesta,
 și nu ai ținută legământul meu și ordinele
 mele, ce ți-amă ordinațu ție, ³ voiă rumpe
 12 regatulă de la tine, și-lă voiă da servulă
 teă. Dară nu voiă face acesta în zilele tale,
 pentru Davidă părintele teă: din mânele fi-
 13 îluă teă 'lă voiă rumpe. ⁴ Decătu nu voiă
 rumpe totă regatulă: o ⁵ seminția voiă da
 14 fiului teă, pentru Davidă, servulă meu, și
 pentru Ierusalimă, pre ⁶ care l'amă alesă.
 15 Și ⁷ rēdică Iehova împotrivoră lui Solo-
 monă, pre Hadadă, Edomitulă; acesta *era*
 16 din semința regilor Edomulă. ⁸ Căci s'a în-
 tēplată, cândă Davidă fu în Edomă, și
 Ioabă, mai marele oștei, se suise să immor-
 mēteze pre cei uciși, și ⁹ ucise pre totă par-
 16 tea bărbătescă din Edomă; (Căci șese luni
 șelă acolo Ioabă cu totă Israelulă, până ce
 stērpi totă partea bărbătescă din Edomă);
 17 Atuncea Hadadă a fugitū însuși, și cu d'in-
 sulă căti-va Edomiți din servii părintelă seă,
 ca să mERGă în Egiptă; ēră Hadadă *era*
 18 copilă mică. Și purceseră din Madiană, și
 veniră la Parană; și și-au luată cu sine
 19 omeni din Parană, și veniră în Egiptă la
 Faraonă, regele Egiptulă, carele ¹⁰ i dădu casă,
 și-i rōndu ale hrănei, și-i dădu lui pământă.
 19 Și află Hadadă mare trecere la Faraonă,
 și-i dădu de femeă pre sōra femeelă seale,
 20 pre sōra reginei Tahpenesa. Și sora Tah-
 penesei născu lui pre Ghenubată, fiulă seă,
 pre care Tahpenesa 'lă intercă în casa lui
 21 Faraonă; și era Ghenubată în casa lui Fa-
 raonă cu fiulă lui Faraonă. Și ¹¹ aușindă Ha-
 dadă în Egiptă, că a adormită Davidă cu
 22 părinții seă, și că a muritū Ioabă, mai ma-
 rele oștei, diSE Hadadă cătră Faraonă: La-
 să-mē să mē ducă în țēra mea. Și diSE
 23 cătră elă Faraonă: Dară ce-ți lipsesce lūngă
 mine, de ceri să te ducă în țēra ta? Și
 24 rēspunse: Nimica; dară lasă-mē, rogu-te.
 25 Și rēdică Dumnezeuul lui Solomonă și
 altă împotrivoră, pre Resonă, fiulă lui
 Eliada; carele fugise de la domnulă seă
 24 ¹² Hadadezeră, regele din Toba. Elă adunândă
 la sine băbați, se făcu capulă unei cete,
¹³ cândă Davidă ucise pre cei din Toba; și
 ei merseră la Damască, și locuiră acolo,
 25 și domniră în Damască; Și fu neamică
 lui Israelă în tōte zilele lui Solomonă, și-i
- făcu rele multe*, pe lūngă rēulă ce-lă făcu
 Hadadă; și urī pre Israelă, domnindă în
 Siria.
- Și ¹⁴ Ieroboamă, fiulă lui Nebată, Efrai-
 26 mēnă din Tēreda, servulă lui Solomonă, a
 căruia mamă *era* Tēruea, femea vēduvă, ¹⁵ rē-
 dică și acesta mână asupra regelă. Și
 27 acesta *fu* cuvēntulă, pentru care rēdică mână
 asupra regelă: ¹⁶ Solomonă zidi Millo, și in-
 fundă spārturele cetăței lui Davidă, părintele
 seă; Și Ieroboamă *era* bărbatū vitēsă; și
 28 Solomonă vēlēndă, că tēnerulă era munci-
 toră, 'lă puse preste tōtă sarcina casei lui
 Iosefă.
- Și s'a intēplată în timpulă acela, cândă
 29 Ieroboamă eșia din Ierusalimă, că-lă află
 pe cale profetulă ¹⁷ Ahija, Șilonitulă, imbra-
 catū în vestmēntū noū; și ei aminduoī nu-
 30 mai *erau* pe câmpă. Și apucă Ahija vest-
 mēntulă celă noū, ce purta, și-lă ¹⁸ rupse în
 31 două-spre-dece bucăți; Și diSE cătră Iero-
 boamă: Iēa-ți dece bucăți; căci ¹⁹ așa diSE
 Iehova, Dumnezeuul lui Israelă: Ecce, voiă
 32 rumpe regatulă din mână lui Solomonă, și
 voiă da ție dece seminții; (Dară va rē-
 32 mănă lui o seminția, pentru servulă meu
 Davidă, și pentru Ierusalimulă, cetatea ce
 amă alesă din tōte semințiile lui Israelă);
 33 ²⁰ Fiindă-că mē părăsiră pre mine, și se în-
 chinară Astarteei, deitā Sidoneniloră, lui
 Chemoșă, deulă Moabițiloră, și lui Milcomă,
 34 deulă fiiloră lui Ammonă. Și nu âmblară
 în căile mele, ca să facă drepte înaintea
 mea, și să păzescă legile mele și judecāțele
 mele, ca Davidă părintele seă. Dară nu
 35 voiă lua totă regatulă din mână lui, ci-lă
 voiă ținē pre elă domnă în tōte zilele vieței
 lui, pentru Davidă, servulă meu, pre care
 36 l'amă alesă, fiindă-că elă păzia ordinele mele
 și legile mele. Dară ²¹ voiă lua regatulă din
 35 mână fiului seă, și voiă da ție dece se-
 minții. Eră fiului seă voiă da o seminția,
 36 ca ²² Davidă, servulă meu, să aibă lumină pu-
 rurea înaintea mea în Ierusalimă, cetatea
 ce amă alesă mie, ca să pună numele meu
 37 acolo. Și te voiă lua, și vei domni du-
 37 pre tōte cāte va dori sufletulă teă, și vei
 fi rege preste Israelă. Și va fi, de vei as-
 38 culta de totă ce-ți voiă ordina, și vei âm-
 bla în căile mele, și vei face drepte în-
 38 aintea mea, păzindă legile mele și ordi-
 nele mele, cumă a făcută Davidă, servulă
 meu, atuncea ²³ voiă fi cu tine, și ²⁴ voiă zidi
 39 ție casă statornică, cumă amă ziditū și lui
 Davidă; și pre Israelă 'lă voiă da ție. Și 39

1 Cap. 3. 5. &
9. 2.
20 Cap. 6. 12. &
9. 6.
n Vers 31.

Dap. 12. 15,
16.
o 2 Sam. 7. 15.
Ps. 89. 33.
p Cap. 12. 30.

q Deut. 12. 11.
r 1 Cron. 5. 26.
s 2 Sam. 8. 14.
1 Cron. 18. 12,
15.

t Num. 24. 19.
Deut. 20. 15.
u Cap. 2. 10, 34.
v 2 Sam. 8. 3.
z 2 Sam. 8. 5. &

10. 8, 18.
y Cap. 12. 2.
z Cron. 13. 6.
2 Sam. 20. 21.
a Cap. 9. 24.]

b Cap. 14. 2.
c Vezi 1 Sam.
15. 27. & 24. 5.
d Vers 11, 13.

e Vers 5. 6, 7.
f Cap. 12. 16,
17.
g Cap. 15. 4.

2 Reg. 8. 19.
Ps. 132. 17.
A Ios. 1. 5.
2 Sam. 7. 11, 27.

voiu umili semința lui Davidu pentru a-césta, dară nu pentru totu-dé-una.

40 De aceea caută Solomonu să omóre pre Ieroboamü. Și sculându-se Ieroboamü, fugi in Egiptü la Şişakü, regele Egiptului, și fu in Egiptü până la mórtea lui Solomonü.

41 Și cele-l-alte fapte ale lui Solomonü și tóte câte le făcu, și înțelepciunea lui, óre nu sânt scrise in Cartea Faptelorü lui Solomonü? *

42 Și dílele ce a domnitü Solomonü in Ierusalimü preste totü Israelulü fură

43 patru-deci ani. ¹Și adormi Solomonü cu părinții seí, și se immorméntă in cetatea lui Davidü, părintele seü; și domni in loculü seü Rehoboamü, fiulü seü.

Suirea la tronü a lui Rehoboamü; rescularea celorü dece seminții.

12 **S**i Rehoboamü se duse la Şechemü; căci la Şechemü venise totü Israelulü, ca să-lü facă rege.

2 Și cumü audi acesta ^bIeroboamü, fiulü lui Nebatü, carele era înca in ^cEgiptü, (căci fugise de faça regelü Solomonü, și Ieroboamü locui in Egiptü), Că trămeseră, și-lü

3 chiămară; și veni Ieroboamü și tótă adunarea lui Israelü, și vorbi cătră Rehoboamü, dicendü: Părintele teü a îngreuiatü ^djugulü nostru; deci tu ușureză acumü serviciulü celü aspru alü părintelü teü, și jugulü lui

4 celü greü, ce elü a pusü asupra nóstră; și vomü servi tie. Și elü li díse: Duceți-vé pe trei díle, și înturnați-vé la mine; și poporulü se duse.

6 Și se sfătui regele Rehoboamü cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomonü, părintele seü, pre-cändü încă trăia, dicendü: Cumü sfătuiți voi, să respundü poporului acestuia?

7 Și ei ⁱrespueră, dicendü: "Dacă tu vei fi servü astă-đi poporului acestuia, și-i vei servi, și-i vei răspunde, și-i vei vorbi cuvinte bune, atunce va fi și elü servulü teü pururea.

8 Dară elü părăsi sfatulü ce bătrânii i-au datü, și se sfătui cu ténerii, cari crescuseră cu elü, și cari stătüră înaintea lui.

9 Și a dísu lorü: Cumü sfătuiți voi să respundemü poporului acestuia, carele 'mí vorbi, dicendü: Ușureză jugulü, pre care părintele teü a pusü asupra nóstră?

10 Și aü respunsü lui ténerii, cari crescuseră cu elü, dicendü: Așa vei vorbi poporului acestuia, carele ți-a vorbitü, dicendü: Părintele teü a îngreuiatü jugulü nostru, dară tu ușurezăni-lü; așa vorbesce lorü: Degetulü meü celü

micü va fi mai grosü, decâtü cópslele părintelü meü. Și acumü părintele meü de 11 a pusü asupra-vi jugü greü, eü jugulü vostru mai greü 'lú voiü face; și de v'a pedepsitü părintele meü cu bice, eü cu scorpióne vé voiü pedepsi.

Și a treia đi veniră Ieroboamü și totü 12 poporulü la Rehoboamü, după cumü ordina-se regele, dicendü: Întórceți-vé la mine a treia đi. Și regele respunse aspru 13 poporulü, și părăsi sfatulü ce bătrânii i l'au datü; Și li vorbi după sfatulü ténerii 14 lorü, dicendü: Părintele meü de a îngreuiatü jugulü vostru, eü și mai greü voiü face jugulü vostru; și de v'a pedepsitü părintele meü cu bice, eü cu scorpióne vé voiü pedepsi.

Și nu ascultă regele pre poporü; căci 15 așa s'a datü de la Iehova, ca să se adevérescă cuvéntulü seü, ce Iehova ^evorbi prin Ahija, Şilonitulü, lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü.

Și vedendü totü Israelulü, că regele nu 16 i-a ascultatü, poporulü respunse regelü, dicendü: ^fCe parte avemü noi in Davidü? Nici o moscenire *n'avemü* in fiulü lui Işai; Israele, la corturile tale! acumü, Davide, privesce la casa ta. Și așa se duse Israelü la corturile sale. ^gCätü pentru fiü lui Israelü, 17 ce locuia in cetățile lui Iuda, preste acestia domni Rehoboamü.

Și ^htrănese regele Rehoboamü pre Adoramü, care era preste dări, și-lü ucise totü Israelulü de muri. Și se grăbi regele Rehoboamü a se sui in carulü seü, ca să fugă la Ierusalimü. Așa s'a ⁱruptü Israelü de 19 la casa lui Davidü până in điaa de astă-đi.

Și cumü audi totü Israelulü, că Ieroboamü s'a întorsü, trămeseră și-lü chiămară la adunare, și-lü făcură rege preste totü Israelulü; n'a urmatü casei lui Davidü decâtü ^jsingură seminția lui Iuda.

Și venindü ^kRehoboamü la Ierusalimü, 21 a adunatü tótă casa lui Iuda și seminția lui Beniaminü: o sută optü-deci miü de luptători aleși, ca să se lupte cu casa lui Israelü, și spre a reduce regatulü ^lsuptü stăpânirea lui Rehoboamü, fiulü lui Solomonü.

Dară ^mcuvéntulü lui Dumneđeü a fostü cătră 22 Şemaia, omulü lui Dumneđeü, dicendü: Vorbesce cătră Rehoboamü, fiulü lui Solomonü, regele lui Iuda, și cătră tótă casa lui Iuda și a lui Beniaminü, și cătră cela-l-altü poporü, dicendü: Așa dice Iehova: Nu vé 24 suiti, nici vé luptați cu frații vostri, fiü lui Israelü: întórceți-vé fie-care la casa sa;

j 2 Cron. 9. 29.

k 2 Cron. 9. 30.

l 2 Cron. 9. 31.

m Mat. 1. 7.

Capit. 12.

c Cap. 11. 40.

d 1 Sam. 3. 11—

etc. 18.

b Cap. 11. 26.

c Cap. 11. 40.

d 1 Sam. 3. 11—

etc. 18.

Cap. 4. 7.

e 2 Cron. 10. 7.

f Prov. 15. 1.

g Vers 24.

Jude. 14. 4.

2 Cron. 10. 15.

h 22. 7. & 25.

20.

i Cap. 11. 11, 31.

k 2. Sam. 20. 1.

l Cap. 11. 13,

36.

j Cap. 4. 6. &

5. 14.

k 2 Reg. 17. 21.

l Cap. 11. 13,

36.

32.

m 2 Cron. 11. 1.

n 2 Cron. 11. 2.

° căci de la mine se făcu lucrul acesta. Și a ascultat de cuvântul lui Iehova, și s'a întorsu, să se ducă, după cuvântul lui Iehova.

Idolatria lui Ieroboam, și mustrarea pentru ea de un profet, a căruia neascultare mai pe urmă căsună mórtea lui.

25 Atuncea zidi Ieroboam ^o Șechemul pe muntele Efraim, și locui în el; apoi eși de acolo, și zidi ^u Penuelul. Și duse Ieroboam în ânima sa: Acum se va re'ntôrce 26 regatul la casa lui David; Dacă poporul acesta ^g se va sui, să aducă sacrifici în casa lui Iehova în Ierusalim, atunci ânima poporului acestuia se va re'ntôrce la domnul se, la Rehoboam, regele lui Iuda, și mă voru ucide pre mine, și se voru re'ntôrce 28 la Rehoboam, regele lui Iuda. Deci regele se sfătui, și ^r făcu două vițe de aur, și duse către popor: Pré multu este voi de a vâ sui în Ierusalim; ^e éccé dei tei, Israele, cari te-au scos din pământul Egiptului! Și puse pre unul în ^o Bet-El, și 29 pre altul ^u lă puse în Dan. Și se făcu fapta acestă ^o ocasiune de păcătire; căci mergea poporul până la Dan, sa ^o se închine înaintea unuia. Și făcu ^o casă de înălțime, ^u și puse preuți din mulțimea poporului, 32 cari nu erau din fii lui Levi. Și întocmi Ieroboam serbătore în luna a opta, în diua a cinci-spre-decea din lună, ca ^o serbătoreea cea din Iuda, și sacrifică pe altari. Așa făcu în Bet-El, sacrificându vițeilor, pre cari i-a făcut, ^u și a aședat în Bet-El preuți ai înălțimilor, pre cari el le-a făcut. 33 Și sacrifică pe altarul, ce-l făcu în Bet-El, a cinci-spre-decea di a lunei a opta, în luna ce el ^o nascoci din ânima sa; și făcu serbătore fiilor lui Israel; și a sacrificat pe altari, și ^o tămăia.

13 **S**I éccé, ^o veni un om al lui Dumnezeu din Iuda la Bet-El prin cuvântul lui Iehova; ^u și Ieroboam stă lângă altari, ca să tămăieze. Și a strigat spre altarul prin cuvântul lui Iehova, și duse: Altare, altare! așa duse Iehova: Éccé! fiu se va nasce casei lui David, cu numele ^o Iosia, și va sacrifică deasupra ta pre preuți nălțimilor, cari tămăieze preste tine; și ôse de om se voru arde preste tine. Și în acea di dădu ^o un semn, dicend: Acesta este semnul, că Iehova a vorbit: Éccé, altarul se va despica, și cenușa de pe el se va vârsa.

Și auzind Ieroboam, regele, cuvântul omului lui Dumnezeu, ce a strigat spre altarul din Bet-El, întinse mâna sa de pe altari, dicend: Prindeți-l. Și a secăt mâna lui, pre care a întins o cătră d'insul, de nu putu să o întorcă la sine. Și se despica altarul, și se vârsa cenușa 5 de pe altari, după semnul, ce dăduse omul lui Dumnezeu prin cuvântul lui Iehova. Și a răspuns regele, și duse către 6 omul lui Dumnezeu: ^o Rôgă-te lui Iehova, Dumnezeuul te, și cere-î pentru mine, ca să se re'ntorcă mâna mea la mine. Și s'a rugat omul lui Dumnezeu către Iehova, și s'a întors mâna regelui la sine, și a fost ca și mai înainte. Și regele duse către omul lui Dumnezeu: Vino cu mine a casă, și te închiripeză, și-ți ^o voi da dar. Dară 8 omul lui Dumnezeu duse regelui: ^o Jumătate din casa ta de-mi vei da, nu voi intra la tine; nici voi mânca pâne, nici voi bé apă în locul acesta. Căci așa mi este ordina 9 tât prin cuvântul lui Iehova, dicend: ^u Să nu mânânci pâne, și să nu beî apă, și să nu te întorci pe calea, pe care ai mers. Și se porni pe altă cale, și nu se întorse 10 pe calea, ce venise la Bet-El.

Eră în Bet-El locuia un bătrân 11 profet; și a venit fii se, și-i spusă toate faptele, ce le făcuse omul lui Dumnezeu în diua aceea în Bet-El; a spusă părintelui lor și cuvintele, ce le-a vorbit către rege. Și duse către ei părintele lor: 12 Pe ce cale a plecat? Că fii lui vedură pe ce cale a plecat omul lui Dumnezeu, carele venise din Iuda. Și duse fiilor se: 13 Puneți-mi șeua pe asin: și-i puseră șeua pe asin, și el încălecă pe el. Și se 14 duse pe urma omului lui Dumnezeu, și-l află ședend supt un stejar, și-i duse: Tu ^o esci omul lui Dumnezeu, carele a venit din Iuda? Și el duse: Eă ^u sunt. Și a 15 dis lui: Vino cu mine a casă, și mânâncă pâne. Eră el a dis: Nu pot să mă întorc 16 cu tine, nici să mă duc cu tine; nici voi mânca pâne, nici voi bé apă cu tine în locul acesta. Căci ordina-mi-să ^o prin 17 cuvântul lui Iehova: Să nu mânânci pâne, nici să beî apă acolo, nici să te întorci pe calea, pe care ai mers. Dară el ^u i duse: 18 Si eă profet ^u sunt cu tine; și un ânger ^u mă grăi mie prin cuvântul lui Iehova, dicend: Întorcel pre el cu tine în casa ta, spre a mânca pâne și a bé apă; dară el ^u i

^o Vers. 15.
^p Veđi Jude. 9.
^g Jude. 8. 17.
^r Deut. 12. 5, 6.
^u 2 Reg. 10. 29.
& 17. 16.

^z Exod. 32. 4. 8.
^u Fac. 28. 19.
^o Osea 4. 15.
^u Jude. 18. 29.
^z Cap. 13. 34.
^u 2 Reg. 17. 31.
^y Cap. 13. 32.

^z Num. 3. 10.
^{Cap.} 13. 33.
² Reg. 17. 32.
² Cron. 11. 14.
¹⁵.
^{Exec.} 44. 7, 8.
^a Lev. 23. 33.

³⁴.
^{Num.} 29. 12.
^{Cap.} 8. 2. 5.
^b Amos 7. 13.
^c Num. 15. 39.
^d Cap. 13. 1.

^{Cap.} 13.
^a 2 Reg. 23. 17.
^b Cap. 13. 32.
³³.
^c 2 Reg. 23. 15.

¹⁶.
^d Ioa. 7. 14.
^{Ioan} 2. 18.
¹ Cor. 1. 22.
^e Exod. 8. 8. &
9. 28. & 10. 17.

^{Nura.} 21. 7.
^{Fapt.} 8. 24.
^{Iac.} 5. 16.
^f 1 Sam. 9. 7.
² Reg. 5. 15.
^g Așa Num. 22.

^{18. & 24. 13.}
^h 1 Cor. 5. 11.
ⁱ Vers. 8. 9.
^j Cap. 30. 35.
¹ Thes. 4. 15.

19 minți. Și se întorse cu el, și a mâncat pâne în casa lui, și a bătut apă.
 20 Și când ședea la măsă, veni cuvântul lui Iehova către profetul, care-l întorse; și a strigat către omul lui Dumneșu, ce venise din Iuda, dîcîndu: Așa dîce Iehova: Fiind-că n'ai ascultat de vîcea lui Iehova, și n'ai păzit ordinul, ce-ți dădu Iehova, Dumneșul tău, Ci te-ai întors, și ai mâncat pâne, și ai bătut apă, în locul *de care ți-a dîsu: Să nu mîncî pâne, nici să bei apă; cadavru tău nu va veni în mormîntul părinților tăi.
 23 Și după ce a mâncat pâne și a bătut, pus-au ei șeua pe asin pentru profetul, pre care l'a întors. Și el a plecat, și-lu întimpină 'un leu pe cale, care-lu omori; și cadavru lui rămase aruncat în cale, și asinul stătu lîngă el, și leul stătu lîngă cadavru. Și ecce, bărbați trecu, și vîdî cadavru aruncat în cale, și leul, ce sta lîngă cadavru; și venind, au spus *acesta* în cetatea, unde locuia profetul cel bîtrîn. Și când auzi profetul, ce l'a întors din cale, dîse: Acesta *este* omul lui Dumneșu, care nu ascultă de vîcea lui Iehova; pentru acesta Iehova 'lă dădu pre el leul, care l'a sfîșiat și l'a omorît, dîpre cuvîntul lui Iehova, ce el a dîsu lui. Și vorbi către fii seî, dîcîndu: puneți-mi șeua pe asin; și ei i-au pus șeua.
 28 Și se duse, și a aflat cadavru acela aruncat în cale, și asinul și leul stînd lîngă cadavru; *dară* leul nu mîncase cadavru, nici sfîșiasc asinul. Și a rîdicat profetul cadavru omului lui Dumneșu, și l'a pus pe asin, și l'a adus înapoi, și veni în cetate profetul cel bîtrîn, ca să plîngă și să-lu îmmormenteze. Și a pus cadavru acela în mormîntul seî, și l'a plîns, *dîcîndu*: "Vai, fratele meî! Și după ce-lu îmmormentă, a vorbit filor seî, dîcîndu: După ce voi muri, îmmormentați-mă și pre mine în mormîntul, unde se îmmormentă omul lui Dumneșu; și "puneți oșele mele lîngă oșele lui. "Căci se va împlini aceea, ce vorbi prin cuvîntul lui Iehova despre altarul din Bet-El, și despre tîte casele înălțimilor, cari *sînt* în cetățile *Samariei*.
 33 "După întîmplarea *acesta* nu se întorse Ieroboam din calea lui cea rea, ci făcu *era*-și din mulțimea poporului preuți pentru înălțimi; pre cine voi 'lă consacra, și ei se

făcu preuți ai înălțimilor. "Și se făcu *a* 34
 cîsta ocaziune de păcătuire casei lui Ieroboam, ca să se stîrpească și să se nîmîcască de pe pămînt.

Profeția lui Ahija despre Ieroboam și familia sa.

ÎN acel timp se 'nolnăvi Ahija, fiul lui Ieroboam. Și dîse Ieroboam către 14
 femea sa: Rogu-te, scîlă-te, și schimbă-ți 2
 vestmintele, ca să nu se cunoscă, că tu ești femea lui Ieroboam; și mergi la Șilo; ecce! acolo *este* Ahija, profetul, carele spusu-mi-a, că "voi fi rege preste poporul acesta.
 b Și ié în mîna ta de ce pîni și turte și un 3
 vas de mîere, și du-te la el; elu 'ți va spune ce are să se întîmple copilului. Și 4
 făcu așa femea lui Ieroboam; și sculîndu-se, se duse la Șilo, și veni în casa lui Ahija. Eră Ahija nu putea să vîdă, căci ochii lui se întunecaseră de bîtrîneț. Și 5
 Iehova a dîsu lui Ahija: Ecce, femea lui Ieroboam vine să te întrebă ceva pentru fiul seî, căci *este* bolnav; așa și așa vei vorbi ei; căci, când va intra, se va preface a fi alta.

Și cum auzi Ahija vuetul picîorelor ei, pre-cînd intra pe ușa, dîs-a elu: Intră, femea a lui Ieroboam! Pentru ce te prefaci a fi alta? *scîrî* aspre amă a-ți da. Mergi de dî lui Ieroboam: Așa dîce 7
 Iehova, Dumneșul lui Israel: "Fiind-că eu te-am înălțat din meîlocul poporului, și te-am aședat domn preste poporul meî, Israel, și "rumpînd regatul de la casa lui David, l'am dat ție, și tu nu te-ai arîtat ca servul meî David, care păzi ordinele mele, și urmă după mine din tîta ânima sa, făcîndu numai drepte în ochii mei; Ci ai întrecut în 9
 reutate pre toți câți au fost înainte ta; "căci ai mers, și ți-ai făcut ție alți dîi și chipuri vîrsate, spre a mî mînia, și pre mine "m'ai aruncat dinapoia ta; Pentru 10
 acesta, ecce, "voi aduce nefericire asupra casei lui Ieroboam, și "voi stîrpi din ai lui Ieroboam pre totu sufletul de partea bărbătesc, "pre celu închis și pre celu liber din Israel, și voi mîtura în urma casei lui Ieroboam, cum mîtură cineva gînoîl pîna la curat. "Cine din ai lui 11
 Ieroboam va muri în cetate, câni 'lă vor mîncă; și cine va muri în câmp, paserile cerului 'lă vor mîncă; că Iehova *asa* vorbesce. Tu decî, scîlă-te, du-te la casa ta; 12
 și "cînd picîorele tale vor intra în cetate,

h Vers. 9.
 i Cap. 30. 36.
 m Ier. 22. 18.
 n 2 Reg. 23. 17.
 o Vers. 2.

2 Reg. 23. 16.
 19.
 p Veî cap. 16.
 24.
 q Cap. 12. 31.
 32.

2 Cron. 11. 15.
 & 13. 9.
 r Cap. 12. 30.
 s Cap. 14. 10.

Capit. 14.
 a Cap. 11. 31.
 b Veî 1 Sam.
 9. 7, 8.

c Cap. 11. 29.
 d Veî 2 Sam.
 12. 7, 8.
 e Cap. 16. 2.
 f Cap. 11. 31.

f Cap. 11. 33.
 38. & 15. 5.
 g Cap. 12. 28.
 h Cap. 11. 15.
 i Cap. 11. 31.

Ps. 50. 17.
 Ezec. 23. 35.
 i Cap. 15. 29.
 j Cap. 21. 21.
 2 Reg. 9. 8.

k Deut. 32. 36.
 l Reg. 14. 26.
 m Cap. 16. 4. &
 21. 24.
 n Vers 17.

- 13 copilul va muri. Și-lu va plânge totu Israelul, și-lu voru immormenta; căci acesta numai din ai lui Ieroboam va veni in mormentu; pentru-că numai in elu din casa lui Ieroboam se află ceva bun înainte lui Iehova, Dumneuleu lui Israelu.
- 14 Și-și va redica Iehova rege preste Israelu, carele va sterpi casa lui Ieroboam in diua aceea; și ce *dicu*? chiaru acumu. Căci Iehova va lovi pre Israelu de se va clătina, ca trestia de apă, și va desrădăcina pre Israelu din acestu pământu bunu, ce-lu dădu părinților lor, și-lu va imprăscia d'incolo de fluviu, fiindu-că și făcu Astartee, mâniându pre Iehova. Și va părăsi pre Israelu pentru păcatele lui Ieroboam, carele păcătui, și trase și pre Israelu in păcatu.
- 17 Și se sculă femea lui Ieroboam, și se duse, și veni la Tirta; și cumu atinse pragul uși, muri copilul. Și-lu immormentară, și-lu plânse totu Israelul duple cuvântul lui Iehova, ce elu a vorbitu prin servul seü Ahija, profetulu.
- 19 Și cele-lalte fapte ale lui Ieroboam, cumu se luptă, și cumu domni, ecce, aceste scrise sunt in Cartea Cronicelor regilor lui Israelu. Și dille ce domni Ieroboam fură două-deci și două de ani; și adormi cu părinții seü, și in locul seü domni Nadab, fiul seü.
- Domnia lui Rehoboam, a lui Abijam și a lui Asa in Iuda.*
- 21 Și Rehoboam, fiul lui Solomon, domni preste Iuda. De patru-deci și unu de ani era Rehoboam, cându se făcu rege, și domni șapte-spre-dece ani in Ierusalimu, cetatea, pre care Iehova a ales-o sie-și, ca să pună numele seü acolo. Și numele mumei lui era Naama, Ammonită. Dară și Iuda făcu rele inaintea lui Iehova, și întărită gelosia lui prin păcatele lor, ce păcătui mai pre susu de cătu părinții lor. Căci și acestia și zidiră înălțimi și stâlpi și Astartee pe totu delulu înaltu și suptu totu arborele verde. Erau și sodomiți in țără, și făceau tôte uriciunile popórelor, pre cari Iehova le alungase de inaintea filor lui Israelu.
- 25 Și in anul alu cincilea alu regelui Rehoboam, Șisaku, regele Egiptului, se sui asupra Ierusalimului; și luă tesaurele casei lui Iehova, și tesaurele casei regelui: tôte le luă; luă încă și tôte scuturile de aur

* ce Solomonu le făcuse. Și in locul aces-tora regele Rehoboam făcu scuturi de aramă, și le dădu in mânele capiloru alergătorilor, cari păziau ușa casei regelui. Și a fostu, că ori-cându intra regele in casa lui Iehova, alergătorii le purtau; și érá-și le puneau in camara alergătoriloru.

Și cele-lalte fapte ale lui Rehoboam, și tôte câte le făcu, ore nu sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu resbelu intre Rehoboam și Ieroboam in tôte dille lor. Și Rehoboam adormi cu părinții seü, și fu immormentatu cu părinții seü in cetatea lui Davidu. Și numele mumei lui era Naama, Ammonită. Și in locul seü domni Abijam, fiul seü.

SI Abijam domni preste Iuda pe la optu spre-decelea anu alu domniei lui Ieroboam, fiul lui Nebat. Trei ani domni elu in Ierusalimu; și numele mumei lui era Maaca, fiica lui Abisalomu. Și ambla in tôte păcatele, ce inainte făcuse părintele seü; și nu era anima lui intrégă cu Iehova, Dumneuleu lui, ca anima lui Davidu, părintele seü. Dară pentru Davidu, Iehova Dumneuleu seü, i dădu candelă in Ierusalimu, înălțându pre fiul seü după elu, și cruțându Ierusalimulu: Fiindu-că Davidu făcuse cele drepte in ochii lui Iehova, și nu se abātu in tôte dille vieței sale de la tôte, câte i ordinase lui, afară de fapta cu Uria, Heteulu. Si resbelu fu intre Rehoboam și Ieroboam in tôte dille vieței lui.

Și cele-lalte fapte ale lui Abijam și tôte câte le făcu, ore nu sunt scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și fu resbelu intre Abijam și Ieroboam. Și Abijam adormi cu părinții seü, și-lu immormentară in cetatea lui Davidu; și in locul seü domni Asa, fiul seü.

Și in anul alu două-decelea alu lui Ieroboam, regele lui Israelu, domni Asa preste Iuda. Și elu domni in Ierusalimu patru-deci și unu de ani; și numele mumei lui era Maaca, fiica lui Abisalomu. Și Asa făcu cele drepte in ochii lui Iehova, ca și Davidu, părintele seü. Și alungă din țără pre sodomiți, și depărtă toți idolii, ce făcuseră părinții seü. Încă și muma sa Maaca o depărtă, ca să nu măi fie regină; fiindu-că ea făcuse chipu Astarteei; și Asa sfărimă chipulu ei, și-lu arse lúngă përelu

n 2 Cron. 12. 12.
& 19. 3.
o Cap. 15. 27.
28, 29.
p 2 Reg. 17. 6.
Ps. 52. 5.
q Ios. 23. 15, 16.
r 2 Reg. 15. 29.
s Esod. 34. 13.
Deut. 12. 3, 4.

t Cap. 12. 30. &
13. 34. & 15.
30, 34. & 16.
2.
u Cap. 16. 6, 8,
15, 28.
v Cant. 6. 4.
w Vers. 12.
x Vers. 13.
y 2 Cron. 13. 2,

etc.
z 2 Cron. 12. 13.
a Cap. 11. 36.
b Vers. 31.
c 2 Cron. 12. 1.
d Deut. 32. 21.
e Ps. 78. 58.
f 1 Cor. 10. 22.
g Deut. 12. 2.

Ezec. 16. 24;
25.
f 2 Reg. 17. 9,
10.
g Isa. 57. 5.
h Deut. 23. 17.
i Cap. 15. 12. &
22. 46.
2 Reg. 23. 7.

i Cap. 11. 40.
2 Cron. 12. 2.
j 2 Cron. 12. 9,
10, 11.
k Cap. 10. 17.
l 2 Cron. 12. 15.
m Cap. 12. 24. &
15. 6.
2 Cron. 12. 15.

n 2 Cron. 12. 16.
o Vers. 21.
p 2 Cron. 12. 16.
—
Capitul 16.
a 2 Cron. 13. 1.
b 2 Cron. 11. 20,
21. 22.

c 2 Cron. 13. 2.
d Cap. 11. 4.
e Ps. 119. 80.
f Cap. 11. 32, 36.
g 2 Cron. 21. 7.
h Cap. 14. 8.
i 2 Sam. 11. 4,
15. & 12. 9.
j Cap. 14. 30.

i 2 Cron. 13. 2,
3, 22.
j 2 Cron. 14. 1.
k 2 Cron. 14. 2.
l Cap. 14. 24.
m & 22. 46.
n 2 Cron. 15. 16.
o Așa Esod. 32.
20.

14 Kedronu. ° Dară înălțimile nu fură depărtate; totuși ° anima lui Asa era întregă cu Iehova
15 în toate ȳilele sale. Și elu aduse în casa lui Iehova toate cele consacrate de părintele seŭ și cele consacrate de sine: argintu, aur și vase.

16 Și fu resbelu între Asa și Bașa, regele
17 lui Israelu, în toate ȳilele lor. Și ° se sui Bașa, regele lui Israelu, asupra lui Iuda, și zidi ° Rama, ° ca să nu lase pre nimene să ȳsă seŭ să intre la Asa, regele lui Iuda.

18 Atuncea luă Asa totu argintul și aurul, ce rămăsese în tesaurele casei lui Iehova și în tesaurele casei regelui, și-lu dădu în mânele servilor seŭ, și-lu trăsese regele Asa cătră ° Benhadadu, fiulul lui Tabrimonu, fiulul lui Heșionu, regele Siriei, care locuia în ° Damascu, ȳicendū: *Să ȳie legământu între mine și tine, cumu a fostu între părintele meŭ și părintele teŭ; ȳccē, °ȳi trāmetu daru de argintu și aur; mergi, desfă legământul teŭ cu Bașa, regele lui*

20 Israelu, ca să se tragă de la mine. Și Benhadadu ascultă pre regele Asa, și trāsese pre mai marii ostiloru sale asupra cetăȳiloru lui Israelu, și bătură ° Ijonul și ° Danulu, și ° Abelu-Bethu-Maaca, și totu Chinnerotulu,

21 dimpreună cu totu pământul Neftali. Și cumu aȳdi Bașa de acēsta, se opri de la zidirea Ramei, și stătu în Tirȳa.

22 ° Atuncea chiamă regele Asa pre întregul Iuda, nimenea nu fu cruȳat; și redicāră de la Rama petrele și lemnele ei, cu cari Bașa zidise; și regele Asa zidi cu d'însele ° Gheba a lui Beniaminu și ° Miȳpa.

23 Toate cele-l-alte fapte ale lui Asa, și totă puterea lui, și toate cāte a făcutu, și cetăȳile ce a zidit, ore nu sȳnt scrise în Cartea Cronicelor regiloru lui Iuda? ȳrū ° în timpul bētrāneȳelor sale se'nbolnāvi de picioru.

24 Și Asa adormi cu părinȳii seŭ, și se immormēntă cu părinȳii seŭ în cetatea lui Davidu, părintele seŭ; ° și în locul seŭ domni ° Iosafatu, fiulul seŭ.

Domnia lui Nadabū, a lui Bașa, a lui Ela și a lui Zimri în Israelu.

25 Și domni Nadabū, fiulul lui Ieroboamu, preste Israelu în alu dūoilea anu alu lui Asa, regele lui Iuda; și elu domni preste Israelu dūoi ani. Și făcu rele în ochii lui Iehova, și āmblă pe calea părintelui seŭ și în ° pēcatul lui, prin care a trasu pre Israelu în pēcatu.

° Și Bașa, fiulul lui Ahija, din casa lui Isa- 27
charu, conjură în contra lui, și-lu bātu Bașa în ° Ghibetonul Filistenilor; cāci Nadabū și totu Israelul impresurāră Ghibetonul. Și-lu ucise Bașa în alu treilea anu alu lui 28
Asa, regele lui Iuda, și domni în locul seŭ. Și cumu se făcu rege, stēpi totă casa lui 29
Ieroboamu; nu lāsă din ai lui Ieroboamu nimic viū, până ce-lu nimici, duple ° cuvēntul ce Iehova a vorbitu prin servul seŭ Ahija, Șiloneul; ° Pentru pēcatele lui Ie- 30
roboamu, ce elu a pēcătuitu, și prin cari trase pre Israelu în pēcatu, și pentru mānia, cu care māniă pre Iehova, Dumneȳul lui Israelu. Și cele-l-alte fapte ale lui Na- 31
dabū, și toate cāte făcu, ore nu sȳnt scrise în Cartea Cronicelor regiloru lui Israelu? ° Și resbelu fu între Asa și Bașa, regele lui 32
Israelu, în toate ȳilele lor.

În alu treilea anu alu lui Asa, regele 33
lui Iuda, domni Bașa, fiulul lui Ahija, preste totu Israelul în Tirȳa; și elu domni dūo-deci și patru de ani. Și făcu rele în ochii lui 34
Iehova, și āmblă în ° calea lui Ieroboamu și în pēcatele lui, prin cari trase pre Israelu în pēcatu.

S a fostu cuvēntul lui Iehova cătră ° Iehu, 16
fiulul lui Hanani, în contra lui Bașa, ȳicendū: ° Fiindū-că te-amȳ redicatu din 2
ȳērāna, și te-amȳ pusu domn preste poporul meŭ Israelu, și ° tu ai āmblatu în calea lui Ieroboamu, și ai trasu pre poporul meŭ Israelu în pēcatu, māniāndu-mē prin pēcatele lor; ȳccē, eŭ de totu voiȳ 3
° stēpi pre Bașa și casa lui, și voiȳ face casa ta ca și ° casa lui Ieroboamu, fiulul lui Nebatu: ° Cine din ai lui Bașa va muri 4
în cetate, cāniȳ °lu voru māncu; și cine din ai lui va muri în cāmpu, pāsērele ceriulul °lu voru māncu.

Și cele-l-alte fapte ale lui Bașa, și 5
cāte făcu, și puterea sa, ° ore nu sȳnt scrise în Cartea Cronicelor regiloru lui Israelu? Și Bașa adormi cu părinȳii seŭ, și se im- 6
mormēntă în ° Tirȳa; și în locul seŭ domni Ela, fiulul seŭ.

Și a fostu ȳrā-ȳi cuvēntul lui Iehova 7
prin ° Iehu, profetul, fiulul lui Hanani, în contra lui Bașa și în contra casei lui, pentru toate rēutāȳile ce făcuse în ochii lui Iehova, māniāndu-lu prin faptele mānelor sale, fiindu ca și casa lui Ieroboamu; și chiaru și 8
pentru aceea, că ° elu a lovit-o pre ea.

În anul alu dūo-deci și șeselea alu lui 8

o Cap. 22. 43. s Veȳi cap. 12. s 2 Cron. 16. 6. & 14. 16.
2 Cron. 15. 17. 27. a Ios. 21. 17. g Cap. 14. 14.
18. t 2 Cron. 16. 2. b Ios. 18. 26. h Ios. 19. 44. &
p Veȳi vers. 3. u Cap. 11. 23. 21. c 2 Cron. 16. 12. 21. 23.
q 2 Cron. 16. 1, etc. v 2 Reg. 15. 29. d 2 Cron. 17. 1. Cap. 16. 15.
r Ios. 18. 25. w Jude. 18. 29. e Mat. 1. 8. i Cap. 14. 10, 14.
y 2 Sam. 20. 14. f Cap. 12. 30.

j Cap. 14. 9, 16. k Vers. 16. l Cap. 12. 28, 29. & 13. 33. & 14. 16. —
Capulu 16. a Vers. 7. e Cap. 14. 10. & 15. 29. f Cap. 14. 11. g 2 Cron. 16. 1. h Cap. 14. 7. i Cap. 15. 34.
d Vers. 11. e Cap. 14. 10. & 15. 29. f Cap. 14. 11. g 2 Cron. 16. 1. h Cap. 14. 17. & 15. 21. i Vers. 1. j Cap. 15. 17, 27, 29. Veȳi Osea. 1. 4.

Asa, regele lui Iuda, incepu a domni Ela, fiul lui Baasa, și domni preste Israel în Tirta două 9 ani. *Și conjură contra lui servul său Zimri, mai marele jumătății carilor de *resbelu*, precând *era* în Tirta, îmbătându-se în casa lui 10 Arta, mai marele preste casa lui în Tirta. Și intră Zimri, lă lovi, și-l ucise, în anul alu două-zeci și șeptelea alu lui Asa, regele lui Iuda, și domni în locul său.

11 Și cum se făcu rege, îndată ce șed pe tronul său, lovi totă casa lui Baasa; nu lăsa *din ai lui* 'nici un suflet parte bărbătescă, nici *din rude*, nici *din amicii* lui. Ci Zimri stărpi totă casa lui Baasa, "dupre cuvântul, ce l'a vorbit Iehova în contra lui Baasa "prin Iehu, profetul; Pentru toate păcatele lui Baasa, și pentru păcatele lui Ela, fiul său, ce păcătura, și prin cari traseră pre Israel în păcat, măriându pre Iehova, Dumneșul lui Israel, "prin deșertăciunile lor.

14 Și cele-l-alte fapte ale lui Ela, și toate câte făcu, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Israel?

15 În anul alu două-zeci și șeptelea alu lui Asa, regele lui Iuda, domni Zimri șapte zile în Tirta. Și poporul tăbărându "asupra 16 Ghibetonului, ce *era* alu Filistenilor, Și auzind poporul, ce se afla în tabără, dicându-se: Zimri a conjurat, și chiar a lovit pre rege; atunci totu Israelu făcu pre Omri, mai marele ostei, rege în ziua aceea în tabără. Și se sui Omri, și totu Israelu cu el, de la Ghibeton, și im- 18 presură Tirta. Și cum vedu Zimri, că cetatea era luată, intră în întăritura casei domnesci, și aprinse cu foc deasupra sa 19 casa domnescă, și muri; Pentru păcatele sale, ce păcătui, făcându rele în ochii lui Iehova; "fiind-că âmbă în calea lui Ieroboam și în păcatele lui, ce a făcut, trăgându pre Israel în păcat.

20 Și cele-l-alte fapte ale lui Zimri, și conjurarea ce o făcu el, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Israel?

21 Atuncea se despărți poporul lui Israel în două părți; jumătatea poporului urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat, ca să-l facă 22 rege; și jumătatea urmă pre Omri. Dară poporul, ce urmă pre Omri, repuse pre poporul ce urmă pre Tibni, fiul lui Ghinat; și așa Tibni muri, și Omri domni.

Domnia lui Omri și a lui Ahab în Israel; importarea cultului lui Baal, și alte crime.

23 În anul alu trei-zeci și unulea alu lui Asa, regele lui Iuda, incepu a domni

Omri, și domni preste Israel două-spre- 24 dece ani; în Tirta domni el șese ani. Și cumpără de la Șemeru muntele Samariei cu două talente de argint, și a zidit cetate pe munte, și chiamă numele cetății ce a zidit, după numele lui Șemeru, stăpânul muntelui: "Samaria. Și "Omri făcu rele în ochii 25 lui Iehova, făptuind mai rele decât toți înaintașii săi; Căci "âmbă în toate căile 26 lui Ieroboam, fiul lui Nebat, și în păcatele lui, prin cari trase pre Israel în păcat, și măriă pre Iehova, Dumneșul lui Israel, prin "deșertăciunile lor.

Și cele-l-alte fapte ale lui Omri, ce le 27 făcu, și puterea, ce o arătă, ore nu *sunt* scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Israel? Și Omri adormi cu părinții săi, 28 și se immormentă în Samaria; și în locul său domni Ahab, fiul său.

Și Ahab, fiul lui Omri, incepu a domni 29 preste Israel în anul alu trei-zeci și optulea alu lui Asa, regele lui Iuda; și Ahab, fiul lui Omri, domni preste Israel în Samaria două-zeci și două de ani. Și Ahab, fiul 30 lui Omri, făcu rele în ochii lui Iehova, mai mult decât înaintașii săi. Și ca și cum 31 i-ar fi fost puțin lucru a âmba în păcatele lui Ieroboam, fiul lui Nebat, "el luă și de femeă pre Iezabel, fiica lui Etbaal, regele "Sidonenilor, "și merse, și servi pre Baal, și-i se închină; Și ridică 32 altariu lui Baal în lă-întrul "casei lui Baal, ce o zidi în Samaria. "Și Ahab 33 făcu chipu Astarteei; și ca să mănă pre Iehova, Dumneșul lui Israel, "făcu Ahab rele mai mult decât toți regii lui Israel, cari au fost înainte lui.

În zilele lui rezidi Hiel din Betu-El 34 Ierichonul; pus'a el temeliele acestuia asupra lui Abiram, ântău-născutul său, și pus'a porțile sale asupra lui Segub, mai micul său *fiu*, "dupre cuvântul, pre care Iehova l'a vorbit prin Iosua, fiul lui Nun.

Ilie predică o uscăciune; se hrănește într'unu modu minunat; invită pre fiul unei văduve.

ȘI Ilie, Tișbitul, din locuitorii Galaadului, 17 duse lui Ahab: "Viă *este* Iehova, Dumneșul lui Israel; "înaintea căruia stău, "nu va fi "în anii acestia nici rouă, nici ploă, fără numai după cuvântul meu.

Și a fost cuvântul lui Iehova cătră 2 el, dicându: Du-te de aceea, și apucă 3 cătră resăritu, și te ascunde lîngă pîrîul Cherit, ce *este* în fața Iordanului. Și vei 4 bé din pîrîu; dis'amă și corbilor să te

k 2 Reg. 9. 31.	1. Sam. 12. 21.	p Cap. 15. 27.	2 Reg. 17. 21.	v Deut. 7. 3.	& 17. 16.	21. 3.	Capit. 17.
l 1 Sam. 25. 22.	Isa. 41. 29.	q Cap. 12. 28.	Ioan 4. 4.	x Jude. 18. 7.	s 2 Reg. 10. 21.	Ier. 17. 2.	a 2 Reg. 3. 14.
m Vers. 3.	Iona 2. 8.	r 15. 26, 34.	s Mic. 6. 16.	y Cap. 21. 25.	26, 27.	b Vers. 30.	b Deut. 10. 8.
n Vers. 1.	1 Cor. 8. 4. &	r Veđi cap. 13.	t Vers. 19.	26.	a 2 Reg. 13. 6.	c Cap. 21. 25.	c Iac. 5. 17.
o Deut. 32. 21.	10. 19.	32.	u Vers. 13.	2 Reg. 10. 18.	& 17. 10. &	d Ios. 6. 26.	d Luc. 4. 26.

5 nutrească acolo. Și se duse el, și făcu duple cuvântul lui Iehova; că merse, și seșu lângă pârul Cherit, din fața Iordanului. Și-l aduceau lui demănătă corbii pâne și carne, și sêra pâne și carne; și el bea din pârul. Și trecendû țile, secă pârul, fiindu-că nu era plôia pe pământul acela.

8 Și a fost cuvântul lui Iehova către el, dicendû: Scôlă-te, du-te la Tarepta Sidonului, și seșu acolo; ecce, dis'amă acolo unei femei vèduve să te nutrească. Și sculându-se, se duse la Tarepta; și cum veni la pârta cetăței, ecce, acolo era o femeă vèduvă stringendû vrêscuri, și strigă către ea, și dîse: Adă-mi, rogu-te, puçină apă în vas, ca să beu. Și pre-când mergea să-i aducă, strigă el la d'insa, și dîse: Adă-mi, rogu-te, și o bucată de pâne în mâna ta. 12 Erû ea dîse: Viu este Iehova, Dumneșul te, azimă nu am, ci numai o mână de făină într'o vèdră, și puçin olei într'unu ulciôr; și ecce, eu stringu ducio lemnișore, ca să mergu, și să pregătesc această pentru mine și fiul meu; și o vomă mânca, și vomă muri. Erû Ilie și dîse: Nu te teme; mergi, și fă, cum ai disu; dară fă mai înteu o mică azimă pentru mine, adă-mi-o, și apoi fă și pentru tine și fiul te. Căci așa dîce Iehova, Dumneșul lui Israel: Vèdra de făină nu va scăde, și ulciôrul de olei nu se va impuçina, până în ziua în care Iehova va da plôia pe pământ. Și ea merse, și făcu duple cuvântul lui Ilie; și mânca ea și el și casa ei țile multe: Vèdra de făină nu scădu, și ulciôrul de olei nu se impuçină, duple cuvântul lui Iehova, pre care l'au vorbi prin Ilie.

17 Și după acestea, se'nbolnăvi fiul femeii, stêpâna casei, și bola lui era grea 18 fôrte, că nu mai rêmase suflare în el. Și ea dîse lui Ilie: Ce este mie și ție, omule alu Dumneșu? Venit'ăi ore la mine, ca să rechiâm în amintirea mea nelegiirile mele, și să omori pre fiul meu? Și el dîs'a ei: Dă-mi pre fiul te. Și-l luă pre d'insul din sinul ei, și-l sui în camara de sus, unde locuia el, și-l culcă pe patul se; Și strigă către Iehova, și dîse: Iehova, Dumneșul meu! Ore tu dus'ăi reul și preste vèduva, la care locuesc eu, 21 omorîndu pre fiul ei? Și se întinse de trei ori preste copil, și strigă către Iehova, și dîse: Iehova, Dumneșul meu, să se re'ntorcă, rogu-te, sufletul copilului 22 acestuia într'insul! Și Iehova auzi vœea lui Ilie; și se re'ntorse sufletul copilului

într'insul, și trăi. ^a Și Ilie luă pre copil, 23 și-l pogori din camara de sus în casă, și-l dădu mumei sale. Și Ilie dîse: Ecce, fiul te trêscu! Și femea dîse către 24 Ilie: Acum din această cunosc, că tu ești om alu Dumneșu, și că cuvântul lui Iehova în gura ta este adevêr.

Ilie întimpină pre Ahab: ucide pre profetii lui Baal și ai Astarteei, și la rugăciunea sa se redă plôia.

SI după multe țile fost'a cuvântul lui 18 Iehova către Ilie, în anul alu treilea, dicendû: Du-te, arêta-te lui Ahab; și ^b voi da plôia pe pământ. Și se duse Ilie să se arete lui Ahab.

3 Și era fômete mare în Samaria. Și Ahab chiamă pre Obadia, care era preste casa sa; (erû Obadia se temea de Iehova fôrte; Căci când Iezabel stêrpi pre 4 profetii lui Iehova, Obadia luă o sută de profetii, și-i ascunse pre ei, câte cinci-deci într'o pesceră, și-i nutri cu pâne și cu apă); Și Ahab dîse către Obadia: Cutieră țera 5 la tôte isvœrele apelor și la tôte riurile; pôte vomă afla êrbă, spre a păstra vieța cailor și a catârilor, ca să nu ne lipsim de dobitoce. Deci și împărțiră țera, ca să 6 o cutiere pre ea; Ahab merse pe o cale deosebî, și Obadia merse pe altă cale deosebî.

7 Și mergendû Obadia pe cale, ecce, l'au întimpină Ilie; și acela l'au cunosc, și cădu pe fața sa, și dîse: Tu ești, domnul meu Ilie? Și el a disu lui: Eu sînt; du-te, și domnului te: Ecce, Ilie este aici! Și dîse 9 acela: Ce am păcătuit, ca să dai pre servul te în mâna lui Ahab, să me omore? Viu este Iehova, Dumneșul te! 10 nu este popor, nici regat, unde să nu fie trêmesu domnul meu, ca să te caute; și când i s'a spus: Nu este; atunci făcut'a el să jure regatul și poporul, că nu te 11 află; Și acum tu dîci: Mergi, și domnului te: Ecce, Ilie este aici! Și va fi, 12 îndată ce eu voi pleca de la tine, Spiritul lui Iehova te va duce, unde eu nu știu; și când voi merge, și voi spune lui Ahab de tine, și el nu te va afla, mă va omori. Dară eu, servul te, mă tem de Iehova 13 din tênețea mea. Aș nu s'a spus domnului meu ce am făcut eu, când Iezabel ucise pre profetii lui Iehova, în ce chip am ascuns o sută de bărbați din profetii lui Iehova, câte cinci-deci într'o pesceră, și i-am nutrit pre ei cu pâne și cu apă? Și acum tu dîci: Du-te, de spune 14

^a Obad. 20. ^g 2 Reg. 4. 34. ⁱ Ioan 3. 2. & ^{Capit. 18.}
Luc. 4. 26. 35. 16. 30. a Luc. 4. 25.
^f Vezi Luc. 5. 8. ^h Ebr. 11. 35.

Iac. 5. 17. ^c 2 Reg. 2. 16. 14. ^{Fapt. 8. 39.}
^b Deut. 28. 12. Ezech. 3. 12. Mat. 4. 1.

domnului teŭ: *Ecce, Iie este aicea; și el*
 15 *mă va omori. Și Iie diŭ: Viŭ este Iehova, Dumneșeulŭ oștirilorŭ, înaintea căruia staŭ! astă-đi mă voiŭ arăta lui.*
 16 Plecă deci Obadia spre întimpinarea lui Ahabŭ, și spusu-i-a. Și Ahabŭ merse spre
 17 întimpinarea lui Iie. Și cumŭ vădu Ahabŭ pre Iie, diŭse cătră elŭ Ahabŭ: *„Tu ești celŭ*
 18 *ce „amărescŭ pre Israelŭ? „Erŭ elŭ diŭse: Eŭ nu amărescŭ pre Israelŭ, ci tu și casa*
 19 *părintelui teŭ, „pentru-că ați părăsitŭ ordinele lui Iehova, și ați ămblatŭ duple Baalŭ.*
 20 *Și acumŭ trămete, și adună la mine pre totŭ Israelulŭ pe muntele „Carmelŭ, și pre cei*
 21 *patru sute cincŭ-deci de profeți ai lui Baalŭ, și „pre cei patru sute de profeți ai Astar-*
 22 *teelorŭ, cari mănăncă la mēsa Iezabelei.*
 23 *Și trămese Ahabŭ cătră toți fiii lui Israelŭ, și „adună pre profeți pe muntele Carmelŭ.*
 24 *Și se apropiă Iie de totŭ poporulŭ, și diŭse: „Până cândŭ veți schiopēta? Dacă Iehova este Dumneșeulŭ, urmați-lŭ pre d'insulŭ; erŭ dacă Baalŭ, „urmați pre acesta. Și po-*
 25 *porulŭ nu respunse lui nici unŭ cuvēntŭ.*
 26 *Atuncea diŭse Iie cătră poporŭ: „Numai eŭ amŭ rămasŭ profetŭ alŭ lui Iehova, „erŭ*
 27 *profeții lui Baalŭ sunt patru sute cincŭ-deci de bărbați. Deci să ni se deă dŭoi junci,*
 28 *și ei să-și alēgă unŭ juncŭ lorŭ, și să-lŭ bucățescă, și să-lŭ pună pe lemne, dară*
 29 *focŭ să nu pună; și eŭ voiŭ pregăti cēlaltŭ juncŭ, și-lŭ voiŭ pune pe lemne, dară*
 30 *focŭ nu voiŭ pune. Și să chiămați numele*
 31 *deiilorŭ vostri, și eŭ voiŭ chiăma numele lui Iehova; și va fi, că deulŭ, carele „va*
 32 *respunde cu focŭ, acela să fie Dumneșeulŭ. Și respunse totŭ poporulŭ, și diŭse: Bunŭ*
 33 *este cuvēntulŭ.*
 34 *Și diŭse Iie cătră profeții lui Baalŭ: A-*
 35 *legeți-vŭ unŭ juncŭ, și pregătiți-lŭ ăntēiŭ voi, căci suntēți mulți; și chiămați numele dei-*
 36 *lorŭ vostri, dară focŭ să nu puneți. Și ei luară junculŭ, ce-lŭ dădu lorŭ, și-lŭ pregă-*
 37 *tiră, și chiămară numele lui Baalŭ de demănēță până la amēdă-đi, diŭcēndŭ: Ascultă-*
 38 *ne pre noi, Baale! dară nu era „nici vŭce, nici ascultare; și săriaŭ împrejurulŭ altarului,*
 39 *pre care-lŭ zidiseră. Și la amēdă-đi, Iie bătēndu-și jocŭ de ei, diŭcea: Chiămați cu vŭce*
 40 *mai tare, căci deŭ este elŭ: seŭ vorbesce, seŭ se află in trēbă, seŭ este in călătōriă,*
 41 *seŭ, pŭte, dŭrme, și se va trezi. Și-lŭ chiă-*
 42 *maŭ cu vŭce tare, și „se tăiară duple datina lorŭ cu cuțițe și cu lance, până ce sângele*
 43 *se revērsa preste ei. Și trecēndŭ meșulŭ*

dilei, și ei profetindŭ până la ōra pentru aducerea scrcificiului de sēră, totŭ nu veni „nici vŭce, nici ascultare, nici luare aminte.

Atuncea diŭse Iie cătră totŭ poporulŭ: 30
 Apropiati-vē de mine. „Și totŭ poporulŭ se apropiă de d'insulŭ. Și a diresŭ altarulŭ lui Iehova celŭ rēșipitŭ. Și luă Iie dŭoē- 31
 spre-dece petre, duple numērulŭ semințiilorŭ filorŭ lui Iacobŭ, cătră carele a fostŭ cu- 32
 vēntulŭ lui Iehova, diŭcēndŭ: „Israelŭ va fi numele teŭ; Și cu petrele zidi altarŭ in 33
 numele lui Iehova; și a făcutŭ grŭpă in jurulŭ altarului, duple lărgimea de dŭoē mē- 34
 suri de semēnătură; Și „aședă lemnele, și bu- 35
 căți junculŭ, și-lŭ puse pe lemne; Și diŭse: 36
 Impleți cu apă patru vedre, și le „vērșati preste olocauste și preste lemne. Și diŭse: 37
 Faceți așa și de a dŭoa ōră; și aŭ făcutŭ a dŭoa ōră. Și diŭse: Faceți așa și de a troia 38
 ōră; și aŭ făcutŭ a treia ōră. Și curgea 39
 apa împrejurulŭ altarului, și „grŭpa o implu cu apă.

Și in ōra cândŭ se aducea sacrificiulŭ 36
 de sēră, se apropiă Iie, profetulŭ, și diŭse: Iehova, „Dumneșeulŭ lui Abraamŭ, alŭ lui Isaacŭ și alŭ lui Israelŭ, „fie sciutŭ astă-đi, că tu ești Dumneșeulŭ in Israelŭ, și eŭ serv- 37
 ulŭ teŭ, și că duple cuvēntulŭ teŭ „amŭ fă- cutŭ tŭte aceste lucruri. Aŭđi-mē, Iehova; 38
 aŭđi-mē, ca să cunŭscă poporulŭ acesta, că tu, Iehova, ești Dumneșeulŭ, și tu întŭrce 39
 ănima lorŭ înapoi. Atuncea „a cădŭtŭ focŭ 40
 de la Iehova, și a mistuitŭ olocaustulŭ și lemnele, și petrele și tērănă, și a suptŭ și 41
 apa din grŭpă.

Și vēlēndŭ totŭ poporulŭ, cădu pe fața 39
 sa, și diŭse: „Iehova, acesta este Dumneșeulŭ; Iehova, acesta este Dumneșeulŭ. Și diŭse 40
 lorŭ Iie: „Prindeți pre profeții lui Baalŭ; nici unulŭ din ei să nu scape; și-i prinseră; 41
 și-i pogorŭ Iie la pērēulŭ Kișonŭ, și-i „jun- ghiă acolo.

Și Iie diŭse cătră Ahabŭ: Sui-te, mănăncă 41
 și bea, căci se aude vuetŭ de mare plŭiă. Și 42
 se sui Ahabŭ să mănānce și să bee; și Iie se sui in vērfulŭ Carmelului, „și s'a ple- catŭ la pământŭ, și-și puse fața sa in ge- 43
 nunchiele sale; Și diŭse servului seŭ: Sui-te acumŭ, și caută spre mare; și se sui și 44
 cāntă, și diŭse: Nu e nimica. Și Iie diŭse: Mergi eră-și, până la a șeptea ōră. Și a 45
 șeptea ōră diŭse: Ecce, unŭ nŭorŭ micŭ, cŭ o palmă de omŭ, se rēdică din mare! Și 46
 elŭ diŭse: Sui-te, đi lui Ahabŭ: Inhamă, și te pogoră, ca să nu te oprēscă plŭiă. Și 47

d Cap. 21. 20.
e Ios. 7. 25.
f 2 Cron. 15. 2.
g Ios. 19. 26.
h Cap. 16. 33.

i Cap. 22. 6.
j 2 Reg. 17. 41.
k Mat. 6. 24.
l Veđi Ios. 24. 15.
m Cap. 19. 10.

14.
n Vers 19.
o Vers 38.
p Cron. 21. 26.
q Pe. 115. 5.
r Ier. 10. 5.

1 Cor. 8. 4. & 12. 3.
p Lev. 19. 28.
Deut. 14. 1.
q Vers 26.
r Cap. 19. 10.

s Fac. 32. 28. & 35. 10.
t Reg. 17. 34.
u Lev. 1. 6, 7, 8.
v Veđi Iud. 6. 20.

w Vers 32. 38.
x Eod. 3. 6.
y Cap. 8. 45.
z Reg. 19. 19.
aa Ps. 83. 18.

z Num. 16. 28.
a Lev. 9. 24.
b Jude. 6. 21.
c 1 Cron. 21. 26.
d Cron. 7. 1.

e Vers 24.
f 2 Reg. 10. 25.
g Deut. 13. 5. & 18. 20.
h Iac. 5. 17, 18.

s'a întemplată între acestea, ceriul se întunecă de ploă și de vânt, și s'a făcut ploă mare. Și se sui Ahab în trăsura sa, și se duse la Ezreel. Și mâna lui Iehova a fost preste Ilie, și 'incingându-și cōpsele sale, alergă înaintea lui Ahab până la intrarea în Ezreel.

Fuga lui Ilie în pustiul: descoperire dumnezească la Horeb; chemarea lui Elisei.

19 **S**I a spus Ahab Iesabelei toate câte le făcu Ilie, și cum a 'omoritu cu sabia pre toți profetii. Și tramese Iesabel pre cine-va la Ilie să-i dică: 'Așa să-mi facă deii și încă mai mult, dacă mâne pe la ora acēsta nu voi face viața ta, ca viața unuia d'între aceia. Și vedēndu el acēsta, s'a sculat, și se duse, spre a-și feri viața sa, și veni la Beerū-Seba din Iuda, și lăsă acolo pre servul său. Erū el se duse în pustiul cale de o di, și a sosit, și a ședut supt unū jeniperu, și 'dorî în sine să moră; și dîse: De ajunsă acum, Iehova, Iē sufletul meu; căci nu sînt mai bun decăt părinții mei. Și culcādu-se, adormi supt jeniperu. și ecce! unū āngeru 'lū atinse, și i-a disu: Scōlă-te, mănāncă! Și s'a ultat, și ecce, aprōpe de capul său o azimă cōptă pe cărbuni, și unū ulcioru cu apă. Și a māncat, și a bēut, și erā-și s'a culcat. Și se întorse āngerul lui Iehova a dūoa oră, și l'a atinsu, și dîse: Scōlă-te, mănāncă! căci lungă fōrte este calea ta. Și sculādu-se, a māncat și a bēut; și în puterea māncarei acelea cālători 'patru-deci de dīle și patru-deci de nopți până la 'Horeb, muntele lui Dumneđu.

9 Și a intrat acolo intr'o pesceră, și mase acolo; și ecce! a fost cuvēntul lui Iehova cātră el, și i dîse: Ce faci aicea, Ilie? Și el dîse: 'Am fost 'zelos fōrte pentru Iehova, Dumneđu oștirilor; că fiul lui Israel a părăsit legāmēntul teu: altarele tale le dērimarā, și 'pre profetii tei 'i uciserā cu sabia, și 'am rēmasu eu singur, și ei cātă a-mi lua viața. Și dîse: Esī, și stă 'pe munte înaintea lui Iehova. Și ecce, Iehova trece, și 'vēnt tare și puternic despica munii, și sfārimā stāncele înaintea lui Iehova; erū Iehova nu era în vēnt; și după vēntu cutremur; erū Iehova nu era în cutremur; Și după cutremur foc; erū Iehova nu era în foc; și după foc o voce blāndă și subțire. Și cum a-udī Ilie, 'acoperi fața sa cu mantia, și eși, și

stātu la intrarea pescerei; 'și ecce, voce a fost cātră el, dicēndu: Ce faci aicea, Ilie? 'Și el dîse: Fost'am zelos fōrte pentru Iehova, Dumneđu oștirilor; că fiul lui Israel a părăsit legāmēntul teu: altarele tale le dērimarā, și pre profetii tei 'i uciserā cu sabia, și am rēmasu eu singur, și ei cātă a-mi lua viața. Și dîse Iehova cātră el: Mergī, întorțe-te pe calea ta, cea cātră pustilul Damascului; 'și cāndu vei ajunge, unge pre Hazaelu rege preste Siria; Și pre 'Iehu, fiul lui Nimși 'lū vei unge rege preste Israel; și pre 'Elisei, fiul lui Șafat, de la Abelū-Mehola, 'lū vei unge de profet în locul teu. 'Și se va întempla, că celū ce va scāpa de sabia lui Hazael, 'lū va ucide Iehu, și celū ce va scāpa de sabia lui Iehu, 'lū 'va ucide Elisei. 'Și opritu-mi am în Israel șapte mi, toate genunchiele, cātē nu s'au plecāt lui Baal, 'și tōtă gura, care nu l'a sārutat.

Si ducēdu-se de acolo, aflat'a pre Elisei, fiul lui Șafat, care ara, și dūoē-spre-dece pārechī de boi erāu d'înaintea lui, și el era la alū dūoē-spre-decelea; și trecu Ilie pe lūngă el, și aruncă asupra lui mantia sa. Și el lāsă boii, și alergă în urma lui Ilie, și dîse: Rogu-te, 'să sārut pre pārintele meu și pre muma mea, și apoi te voi urma pre tine; și el dîse: Du-te, întorțe-te: căci ce am făcut ție? Si se întorse de d'înapoia lui, și luā o pārechī de boi, și-i junghī, și cu unelte boilor 'a fript carnea lor, și o dādū poporului, care a māncat'o. Atuncea sculādu-se, a mersu în urma lui Ilie, și-i servi lui.

Ahab bate pre regele Siriei de dūoē ori; 'lū lea prinsu, și apoi 'lū eliberă.

SI Benhadad, regele Siriei, adunā tōtă oștea sa; și cu el erāu trei-deci și dūoi de regi, și cal și carē; și s'a suit, și a impresurat Samaria, și se luptă în contră-i. Și tramese solī în cetate cātră Ahab, regele lui Israel, și dîse lui: Așa dīce Benhadad: Argintul teū și aurul teū este alū meu, și femeele tale și copiii tei cei frumoși sūnt ai mei. Și respunse regele lui Israel, și dîse: Dupre cuvēntul teū, dōmne, rege, alū teū sūnt eu și tōte cātē am.

Și se întorseră solii, și dīseră: Așa respunde Benhadad, dicēndu: Fiindū-că am tramesu cātră tine, dicēndu: Argintul teū și aurul teū, femeele tale și copiii tei, să-i dā mie: Māne pe la ora acēsta trā-

f 2 Reg. 4. 29.
& 9. 1.

b Rut 1. 17.
Cap. 20. 10.

28.
Deut. 9. 18.

13.
Ps. 69. 9.

k Exec. 1. 4. &
57. 7.

n Vers 10.
o 2 Reg. 8. 12.

& 9. 14. etc.
& 10. 6. etc.

u Veđi Osea 13.
2.

Capitū 19.
a Cap. 18. 40.

c Num. 11. 15.
Iona 4. 3, 8.

e Esod. 3. 1.
f Rom. 11. 3.

h Cap. 18. 4.
i Cap. 18. 22.

l Esod. 3.
6.

m Vers 9.
Isa. 6. 2.

p 2 Reg. 9. 1-3.
q Luc. 4. 27.

r 2 Reg. 8. 12.
t Rom. 11. 4.

a Cap. 18. 40.

d Așa Esod. 34.

g Num. 25. 11.

j Esod. 24. 12.

k Exec. 1. 4. &
57. 7.

l Esod. 3.
6.

m Vers 9.
Isa. 6. 2.

n Vers 10.
o 2 Reg. 8. 12.

mete-voiū servii mei la tine, și vorū cerceta casa ta și casele servilorū tei; și ori-ce va fi plăcutū ochilorū tei, se va da in mânele lorū, și ei vorū lua. Atuncea chiamă regele lui Israelū pre toți bătrânii țerei, și dise: Luați aminte, rogu-vă, și vedeți, cumū acesta caută răutate; căci trăsese cătră mine pentru femeele mele și copiii mei, argintulū meu și aurulū meu, și nu i-amū opritū *nimica*. Si diseră lui toți cei bătrâni și totū poporulū: Să nu ascultī, nici să-i învoesci. Decī dīs'a elū cătră solii lui Benhadadū: Spuneți domnului meu, regele: Tote pentru câte ai trăsese la servulū teū la începutū voiū face; dară acestū lucru nu potū să facū. Și solii merseră, și aduseră lui responsulū.

10 Și trăsese *din nou* Benhadadū cătră elū, și dise: "Așa să-mi facă deii și încă mai multū, dacă țărana Samariei va ajunge spre a imple mâna a totū poporulū, care stă la picioarele mele. Și-i respunse regele lui Israelū, și dise: Spuneți-i: Celū ce încinge *armele* să nu se mândrască, ca celū ce le scōte.

12 Și cândū *Benhadadū* auzi cuvântulū acesta, se afla ^o bēndū, elū și regii, in corturi, și dise servilorū sei: Inșirați-vă *de bataia*; și s'au inșiratū *de bataia* împotriva cetăței.

13 Și ecce, se apropiă de Ahabū, regele lui Israelū, unū profetū, dicēndū: Așa dīce Iehova: Veți totă mulțimea acēstă mare? Ecce, ^o eū o voiū da in mâna ta astă-đi, și vei cunōsce că eū *sunt* Iehova. Și Ahabū dise: Prin cine? Și elū respunse: Așa dīce Iehova: Prin tēnerii mai marilorū preste provincii. Atuncea dīse *Ahabū*: Cine va începe bataia? Și elū respunse: Tu. Atuncea elū numeră pre tēnerii mai marilorū preste provincii; și aū fostū dūoē-sute trei-đeci și dūoi; și după ei numeră pre totū poporulū, pre toți fiii lui Israelū, șapte mii. Și aū eșitū pe la mēdă-đi. Erū Benhadadū ^a bea și se imbeta in corturi, elū și regii, cei trei-đeci și dūoi de regi, cari-lū ajutaū. Si eșiră tēnerii mai marilorū preste provincii; și Benhadadū trāsese, și se spuse lui, dicēndū: Bărbați aū eșitū din Samaria. Și elū dise: De aū eșitū spre pace, prindeți-i vii; și de aū eșitū spre resbelū, prindeți-i vii. Eșit'aū decī din cetate acești tēneri ai mai marilorū preste provincii, și oșteea, care-i urma pre ei; Și lovi fie-carele pre omulū seū; și Sirienii fugiră, și-i urmări pre ei Israelū; și Benhadadū, regele Siriei, scăpă pe unū calū, împreună cu călăreții. Și a eșitū regele lui Israelū, și a lovitū călăreții și carele, și făcu intre Sirienii ucidere mare.

Și se apropiă profetulū de regele lui Israelū, și dīs'a lui: Du-te, re'ntăresce-te, și cugetă, și veđi ce faci: "cāci după împlinirea anului regele Siriei se va sui asupra-ți.

Erū servii regelui Siriei dīseră acestuia: 23 Deulū lorū *este* deulū munțilorū, pentru acēsta ne-a repusū; erū dacă ne vomū lupta cu d'înșii in șesū, de sigurū noi i vomū repune pre ei. Fă decī lucrulū acesta: Scōte pre fie-care rege din loculū seū, și pune in loculū lorū capitenii. Erū tu numeră armata, 25 pe câte ai perdutū, calū in locū de calū, și carū in locū de carū; și să ne luptămū cu d'înșii in șesū; și de sigurū i vomū repune. Și elū ascultă de vōcea lorū, și făcu așa.

Și după trecerea anului, numeră Benhadadū pre Sirienii, și se sui la Afekū, să se lupte cu Israelū. Și fiii lui Israelū se numerară, și provēdēndū-se cu ale hranei, se duseră spre întimpinarea lorū; și tăbērāră fiii lui Israelū in fața lorū ca dūoē turme mici de capre; erū Sirienii implură țera.

Și se apropiă unū omū alū lui Dumneđeū, și vorbi cătră regele lui Israelū, și dise: Așa dīce Iehova: Fiindū-că Sirienii dīseră: Iehova *este* deulū munțilorū, erū nu deulū vailorū, de aceea ^o voiū da in mâna ta totă acēstă mare mulțime; și veți cunōsce, că eū *sunt* Iehova.

Și ei stătură in tabēră fața unulū cătră altulū șapte zile; și in diua a șeptea începură lupta, și bătură fiii lui Israelū din Sirienii o sută de mii de pedestri intr'o đi. Erū cei rēmași fugiră la Afekū spre cetate; și căđu zidulū preste dūoē-đeci și șapte de mii din bărbații rēmași. Și Benhadadū fugi, și intră in cetate, și se ascunse in camara cea mai din lă-intru. Și dīseră cătră elū servii lui: Ecce, audit'amū, că regii casei lui Israelū *sunt* regi miloși: Să ni ^a punemū decī saci preste cōpselle nōstre și funii pe capetele nōstre, și să eșimū inaintea regelui lui Israelū; pōte lăsa-va ție viēta. Se incinseră decī cu saci preste cōpselle lorū și cu funii pe capetele lorū, și veniră la regele lui Israelū, și dīseră: Servulū teū Benhadadū dīce: Rogu-te, lasă-mē să trăescū. Și elū dise: Trăsese încă? Fratele meu *este*. Și bărbații acestia socotiră *acēsta* dreptū semnū bunū, și se grăbiră a prinde cuvântulū, ce elū a scăpatū a dīce, și dīseră: Fratele teū Benhadadū! Și Ahabū a dīsū: Duceți-vă, aduceți-lū. Și cândū veni la d'înșulū Benhadadū, lū sui in carulū seū. Și Benhadadū a dīsū cătră elū: "Cetățile, ce a luatū părintele meu de la părintele teū, le voiū inapoi; și-ți vei face uliți in Damascū,

cumă a făcută și părintele meu în Samaria. Și eu, *dis'a Ahabu*, te voi lăsa să pleci cu acestă legământ. Așa elă făcu legământ cu d'insul, și-lă lăsa să plece.

- 35 Și un bărbat din 'fiii profetiloră *dis'a* cătră aprópele seú *dupre cuvântulă lui Iehova: Lovesce-mă, rogu-te; éru acestă omă nu voi să-lă lovască. Atunci elă a *disu* lui: Fiindă-că n'ai ascultat de vócea lui Iehova, éccé, ducându-te de la mine, ună leu te va ucide. Și cumă se duse de la elă,
- 37 'lă află ună leu, și-lă ucise. Aflându elă pre altă omă, *dis'a*: Lovesce-mă, rogu-te; și omulă 'lă lovi, și-lă rani. Atuncea dusu-s'a profetulă, și asceptat'a pre rege in cale, și prefăcutu-s'a, *punéndu* vclă pe ochii seí.
- 39 Și *cândú regele trecea, elă strigat'a cătră rege, și *dis'a*: Servulă teú esit'a la reshelă, și éccé, ună omă retrăgându-se, adus'a la mine ună omă, și *dis*e: Păzesce pre omulă acesta; și dacă cumă-va va lipsi, atuncea *viéta ta va răspunde pentru viéta lui, séu vei plăti ună talentă de argintă. Și pre-cândú servulă teú făcu *ceva* incóce și incolo, nu se mai află. Și *dis'a* cătră elă regele lui Israel: Cutare *este* condemnarea ta, tu însu-ți ai otărit'o. Atunci elă se grăbi, și-și redică vclulă de la ochii seí; și-lă cunoscú regele lui Israel, că *era* d'entre profeti. Și *dis'a* cătră elă: Așa *dice* Iehova: *Fiindă-că tu ai datú drumu din mână ta omulă, pre carele eu 'lă hotărisemú perderi; de aceea viéta ta va răspunde pentru viéta aceluia, și poporulă teú
- 43 pentru poporulă seú. Și regele lui Israel *dusu-s'a la casa sa tristă și nemulțumit, și sosi in Samaria.

Omóirea lui Nabotú; Ilie predice judecări asupra lui Ahabú.

- 21 FOST'A după aceste, că Nabotú, Ezreelénulă, avea viă in Ezreelă, aprópe de palatulă lui Ahabú, regele Samariei. Și vorbi Ahabú cătră Nabotú, *dicéndu*: Dă-mi mie *via ta, ca să-mi fie grădină de verdeturi, că *este* aprópe de casa mea; si-ți voi da pentru d'insa o viă mai bună decâtă acésta; seú de-ți place, 'ți voi da pretulă ei in argintă. Éru Nabotú *dis*e lui Ahabú: Să mă ferască Iehova *a-ți da moscenirea părinților mei.
- 4 Și întră Ahabú tristă și nemulțumit in casa sa de cuvântulă, ce-l vorbise Nabotú, Ezreelénulă, *dicéndu*: Nu-ți voi da moscenirea părinților mei. Și se culcă pe patulă seú, și-și întórse fața sa, și nu mănă pâne.

5 Și veni la elă Iezabelă, femea sa, și *dis*e lui: Pentru ce ânima ta *este* tristă, și nu mănănci pâne? Și elă a răspuns ei: Pentru-că amú vorbitú lui Nabotú, Ezreelénulă, și amú *disu* lui: Dă-mi via ta pentru argintă, séu, de voiesci, 'ți voi da *altă* viă in loculă ei; éru elă a *disu*: Nu-ți voi da *ție* via mea.

7 Și-i *dis*e Iezabelă, femea sa: Óre mai domnesci tu preste Israelă? Scólă-te, mănăncă pâne, și fie voiosă ânima ta; eu 'ți voi da via lui Nabotú, Ezreelénulă. Atuncea scrise ea epistole in numele lui Ahabú, și *le* sigilă cu sigilulă lui, și tramese epistolele cătră bétrani și cătră diregători, cari *erau* in cetatea lui Nabotú, cari locuiau *acolo* împreună cu elă. Și ea scrise in epistole, *dicéndu*: Prochiămați ună postú, și puneți pre Nabotú in fruntea poporului; Și puneți dñoi ómení nelegiuiti in fața cu elă, ca să mărturisască in contra lui, *dicéndu*: Tu *ai blăstematú pre Dumeđeú și pre rege. Atuncea scoteți-lă, și *ucideti-lă cu petre, ca să móră.

11 Și-i făcură bărbați cetăței sale, bétrani și diregători, cari locuiau in cetatea lui, după cumă li-a ordinară Iezabelă, și cumă *era* scrisú in epistolele, pre cari ea le tramesese lorú: *Ei prochiămară ună postú, și puseră pre Nabotú in fruntea poporului; Și intrară dñoi ómení nelegiuiti, și *seðură* in fața lui, și mărturisiră ómenii col nelegiuiti in contra lui Nabotú inaintea poporului, *dicéndu*: Nabotú blăstemă pre Dumeđeú și pre rege. *Atuncea 'lă scóseră din cetate, și-lă uciseră cu petre, până ce muri. Și trameseră cătră Iezabelă, *dicéndu*: Nabotú s'a ucisú cu petre, și a muritú. Și cumă auzi Iezabelă, că Nabotú s'a ucisú cu petre, și că a muritú, *dis*e Iezabelă lui Ahabú: Scólă-te, stăpănesce via lui Nabotú, Ezreelénulă, care se impotrivi a o da *ție* pentru argintă; că Nabotú nu mai trasesce. ci a muritú. Și cumă auzi Ahabú, că Nabotú a muritú, elă se sculă, și se pogori in via lui Nabotú, Ezreelénulă, ca să o stăpănescă.

17 *Și a fostú cuvântulă lui Iehova cătră 17 Ilie, Tišbitulă, *dicéndu*: Scólă-te, și te pogoră spre întimpinarea lui Ahabú, regele lui Israel, *care *domnesce* in Samaria; éccé, in via lui Nabotú *este*, unde se pogori, ca să-o stăpănescă! Si vei vorbi cătră d'insulă, *dicéndu*: Așa *dice* Iehova: Ucis'ai, stăpănit'ai? Și vei *mai* vorbi cătră d'insulă, *dicéndu*: Așa *dice* Iehova: In 'loculă,

j 2 Reg. 2. 3, 5, 7, 15. * Cap. 13. 17, 18. l Cap. 13. 24. m Veđi 2 Sam. 12. 1, etc. n 2 Reg. 10. 24. o Cap. 22. 31-37. p Cap. 21. 4. —

Capulă 21. a 1 Sam. 8. 14. b Lev. 25. 23.

Num. 36. 7. Ezec. 46. 18. c Esod. 22. 28. Lev. 24. 15.

16. Fapt. 6. 11. d Lev. 24. 14. e Isa. 58. 4.

f Veđi 2 Reg. 9. 26. g Ps. 9. 12.

h Cap. 13. 22. 2 Cron. 22. 9. i Cap. 22. 38.

unde câinii au linsu sângele lui Nabot, voru linge câinii și sângele te, da, pre alu te.

- 20 Și di se Ahabu cătră Iie: ' Ce, mă aflași, neamice? Și elu respuns'a lui: *Te-amu aflatu; căci * te-ai vëndut pre tine, ca să faci rele*
- 21 *in ochii lui Iehova. Éccé, vorbesce Iehova: 'Răutate voi aduce preste tine, și voi mē-tura in urma ta, și voi stēpi din ai lui Ahabu pre * totu sufletulū parte bărbătescă, și * pre celū in chisū și pre celū liberū din*
- 22 *Israelū; Și voi face casa ta ca și * casa lui Ieroboamū, fiulū lui Nebatū, și ca și casa lui * Baasa, fiulū lui Ahija, pentru mânia, cu care m'ai māniatū, trāgēndū pre*
- 23 *Israelū in pēcatū. ' Și pentru Iezabelū încă vorbesce Iehova, dicēndū: Cāni vor mēnca pre Iezabelū aprōpe de zidulū de la Ez-reelū. ' Cine din ai lui Ahabu va muri in*
- 24 *cetate, cāni 'lū vor mēnca, și cine va muri in cāmpū, paserile ceriulū 'lū vor mēnca.*
- 25 (Cu adevēratū * nimenia fusese asemenea ca Ahabū, care se vēndu pre sine, ca să facă re in ochii lui Iehova, duple cumū 'lū in-tārta pre elū Iezabelū, femea lui. Și elū făcu fapte uriciōse fōrte, āmblāndū dupā idoll, in totulū * cumū au făcutū și Amoreiū, pre cari Iehova 'i alungā de d'inaintea fiilorū lui Israelū).
- 26 Și cumū au di Ahabū cuvintele acestea, 'și sfāșcia vestmintele sale, și * puse sacū pe carnea sa, și posti, și se culcā in sacū, și
- 28 āmblā umilitū. Și a fostū cuvēntulū lui Iehova cătră Iie, Tișbitulū, dicēndū: Vē-duși, cumū s'a umilitū Ahabū inaintea mea? Pentru-cā s'a umilitū inaintea mea, nu voi aduce rele in țilele sale, ci * in țilele fiulū seū voi aduce rele preste casa sa.

Ahabū face legēmēntū cu Iosafatū; lēpedā sfatulū lui Micaia, și este ucisū la luptā.

- 22 **S**EDURĂ trei ani fără resbelū intre Siria și Israelū. Și in alū treilea anū * Iosafatū, regele lui Iuda, se pogorī cătră regele lui Israelū. Și di se regele lui Israelū cătră servii sei: Cunōsceți, cā * Ramotū-Galaadulū *este* alū nostru, și noi tăcē-vomū, și nu-lū vomū lua din mēna regelū Siriei?
- 4 Și di se elū cătră Iosafatū: Mergē-vei cu mine la luptā pentru Ramotū-Galaadū? Și a di sū Iosafatū cătră regele lui Israelū: * Eū sūnt ca și tine, poporulū meū ca și poporulū teū, și caii mei ca și caii tei.
- 5 Și a di sū Iosafatū cătră regele lui I-

sraelū: Intrēbā, rogu-te, cuvēntulū lui Iehova astā-dī. Și * adunā regele lui Israelū pre profēți, ca la patru sute de bărbați, și a di sū cătră ei: Mergē-voiū asupra Ramotū-Galaadulū la laptā, seū mē voiū lāsa? Și ei au di sū: Sui-te, și domnūlū 'lū va da in mēna regelū.

Și * a di sū Iosafatū: Ōre nu mai *este* aicea vre-unū profetū alū lui Iehova, ca să-lū intrebāmū? Și regele lui Israelū di se cătră Iosafatū: Mai *este* unū bărbatū, Micaia, fiulū lui Imla, prin carele putemū să intrebāmū pre Iehova; darā 'lū urēscū, căci nu profētesce despre mine bine, ci rēu. Și Iosafatū di se: Sā nu di cā așa regele.

Și chiāmā regele lui Israelū unū dire-gētōriū, și di se: Grābesce-te a aduce pre Micaia, fiulū lui Imla. Și regele lui Israelū și Iosafatū, regele lui Iuda, se dūrā fie-carele pe tronulū seū, imbrācați in vestminte *regesci*, in locū deschisū la intrarea porței Samariei; și toți profēți profētirā inaintea lorū. Și Zedekia, fiulū lui Chenaana, 'și făcuse cōrne de ferū, și di se: Așa di ce Iehova: Cu aceste vei impunge pre Sirieni, până 'i vei nimici. Și toți profēți profētirā așa, dicēndū: Sui-te la Ramotū-Galaadū, și prosperēzā; cā Iehova 'lū va da in mēna regelū.

Și trāmesulū, care se dusesse să chiāme pre Micaia, vorbi cătră elū, dicēndū: Éccé, cuvintele profēților tōte in tr'una *spunū* bine pentru rege; fie și cuvēntulū teū ca cuvēntulū unuia d'intre ei, și vorbesce-ī de bine. Eru Micaia di se: Viū *este* Iehova! ' ce-mī va di ce Iehova, acēsta voiū vorbi. Și elū veni cătră rege.

Și regele 'i di se: Micaia, mergē-vomū la Ramotū-Galaadū la luptā, seū ne vomū lāsa? Și elū a respunsū lui: Sui-te, și prosperēzā; cā Iehova 'lū dā pre elū in mēna regelū. Și regele a di sū lui: De cāte-ōri jura-te-voiū, ca să nu-mī spunī decātū adevērulū in numele lui Iehova? Și elū a di sū: Amū vēdūtū pre totū Israelulū 'i imbrāsciatū pe munți, ca oile ce nu au pāstorū. Și Iehova a di sū: Acestia n'au domnū: sā se in-tōrcā fie-care la casa sa in pace.

Și a di sū regele lui Israelū cătră Iosafatū: Nu ți-amū spusū ōre, cā nu va profēti bine despre mine, ci rēu?

Și Micaia mai di se: Ascultā decī cuvēntulū lui Iehova: * Amū vēdūtū pre Iehova se-dēndū pe tronulū seū, 'și tōtā oștirea ceriulū stāndū imprejurulū lui, de a drēpta

j Cap. 18. 17. m 1 Sam. 25. 22. r Cap. 14. 11. & u Fac. 15. 16.
k 2 Reg. 17. 17. n Cap. 14. 10. 16. 4. 2 Reg. 21. 11.
Rom. 7. 14. o Cap. 15. 29. v Cap. 16. 36. 2 Reg. 37. 34.
l Cap. 14. 10. p Cap. 16. 3. 11. etc. z 2 Reg. 9. 25.
2 Reg. 9. 8. q 2 Reg. 9. 36. t Cap. 16. 31. —

Capitulū 22.

a 2 Cron. 18. 2. etc. b Deut. 4. 43.

c 2 Reg. 3. 7.

d Cap. 18. 19. e 2 Reg. 3. 11. f Num. 22. 38. g Mat. 9. 36.

h Isa. 6. 1.

Dan. 7. 9. i Iov. 1. 6. & 2. 1.

Ps. 103. 20. 21.

Dan. 7. 10. Mat. 18. 10. Ebr. 1. 7. 14.

- 20 lui și de a stânga lui. Și Iehova a zis: Cine va amăgi pre Ahab, ca să se sue și să cadă în Ramot-Galaad? Și unul zise: 21 cea așa, și altul așa. Și eși un spirit, și stătu înaintea lui Iehova, și zise: Eu 'lă 22 voi amăgi. Și Iehova zise-i: Cu ce? Și el a răspuns: Voi eși, și voi fi spirit mincinos în gura tuturor profetilor lui. Și a zis Iehova: 'lă vei amăgi, și vei 23 și isbuti, eși deci și așa fă: *Și acum, ecce, Iehova a pus spirit mincinos în gura tuturor acestor profeti ai tei, și Iehova a vorbit re de tine.
- 24 Atuncea se apropiă Zedekia, fiul lui Chenaana, și lovi pre Micaia preste față, și zise: 'Pe ce cale trecu spiritul lui Iehova de la mine, spre a vorbi cu tine? 25 Și a zis Micaia: Ecce, vei vedea în ziua aceea, când vei intra în camera cea mai din lă-intru, ca să te ascunzi.
- 26 Și a zis regele lui Israel: Ie pre Micaia, și-lă du înapoi la Ammon, guvernatorul cetății, și la Ioasă, fiul regelui; 27 și zise: Așa zice regele: Puneți pre acesta în închisoare, și hrăniți-lă cu pâinea întristării și cu apa întristării, până ce mă voi reîntorcer în pace. Și a zis Micaia: Dacă 28 adevărat tu te vei reîntorcer în pace, atuncea cu adevărat *Iehova n'a vorbit prin mine; și adause: Ascultați voi, toate popoarele!
- 29 Și se suiră regele lui Israel și Iosafat, 30 regele lui Iuda, la Ramot-Galaad. Și regele lui Israel zise către Iosafat: Eu 'mi voi schimba vestmintele, și voi pleca la luptă; 31 și-lă schimbă vestmintele regele lui Israel, și plecă la luptă. Eră regele Siriei a fost dat ordinul celor trei-deci și două căpitenii ale carălor sale, zicând: Nu vă luptați nici cu cel mic, nici cu cel mare, ci numai cu regele lui Israel. Și cum vă vedea căpitenii carălor pre Iosafat, 32 diseră: De sigur acesta este regele lui Israel. Și-lă impresură, ca să se lupte cu d'insul; și Iosafat o strigă. Și când 33 căpitenii carălor văd, că nu era regele lui Israel, se întorseră de la el. Dară 34 un om trăgând din arcu lui din întâmplare, lovi pre regele lui Israel între închiaturile armăturei; și el zise către conducătorul carului său: Întornă mâna ta, și scote-mă din tabără, căci sunt rănit.
- 35 Și lupta s'a făcut totă mai crâncenă

în acea zi, și regele lui Israel stătu pe car în fața Sirienilor, și către sera muri; și sângele curgea din rană în lă-intrul carului. Și pe la apusul soarelui se făcu strigare în tabără, zicând: Fie-carele să se retragă la cetatea sa, și fie-carele în pământul său. Și așa muri regele, și fu dus 37 la Samaria; și înmormântară pre rege în Samaria. Și spălară carul în eul Sa- 38 mariei; spălară încă și armele lui. Și câni au lins sângele său, după cuvântul lui Iehova, care el l'a vorbit.

Și cele-lalte fapte ale lui Ahab, și toate 39 câte le făcu, și casa de filid, ce o zidi, și toate cetățile, ce le zidi, ore nu sunt scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Israel? Și adormi Ahab cu părinții sei, și în locul 40 său domni Ahazia, fiul său.

Iosafat domnesce preste Iuda, și Ahasia preste Israel.

Și Iosafat, fiul lui Asa, inceptu a domni 41 preste Iuda în al patrulea an al lui Ahab, regele lui Israel. De trei-deci și cinci de 42 ani era Iosafat, când se făcu rege, și el domni două-deci și cinci de ani în Ierusalim; și numele mamei lui era Azuba, fiica lui Șilhi. Și el ambă în toate căile lui 43 Asa, părintele său; nu se depărta de la ele, făcând cele drepte în ochii lui Iehova. Dară înălțimile nu se depărtară, că poporul sacrifica și tămăia încă pe înălțimi. Și Iosafat era în pace cu regele lui I- 44 rael.

Și cele-lalte fapte ale lui Iosafat, și 45 puterea ce o arăta, și cum se luptă, ore nu sunt scrise în Cartea Cronicilor regilor lui Iuda? *Și rămășița celor sodomii, ce 46 rămăsese din zilele lui Asa, părintele său, o stărpi din țară.

*Atuncea nu era rege în Edom, ci domnia 47 un guvernator. Iosafat făcu și corăbiu tarșice, ca să meargă la Ofir pentru aur; dară nu merșeră, căci corăbiile se sfărămară în Etion-Gheber. Atunci Ahazia, 48 fiul lui Ahab, zise lui Iosafat: Să meargă servii mei d'impreună cu servii tei pe corăbi; dară Iosafat nu voi.

Și Iosafat adormi cu părinții sei, și se 50 înmormântă cu părinții sei în cetatea lui David, părintele său; și în locul său domni Iehoram, fiul său.

Ahazia, fiul lui Ahab, inceptu a domni 51 preste Israel în Samaria în anul al șapte-spre-decelea al lui Iosafat, regele lui Iuda;

j Jude. 9. 23.	l 2 Cron. 18. 23.	o 2 Cron. 18. 31.	p 2 Cron. 20. 31.	2 Reg. 12. 3.	15. 12.	8. 20.	a 2 Cron. 20. 37.
lov 12. 16.	m Num. 16. 29.	Prov. 13. 30.	2 Cron. 17. 3.	u 2 Cron. 19. 2.	z Fac. 25. 23.	y 2 Cron. 20. 35.	b Cap. 9. 26.
Exec. 14. 9.	Deut. 18. 20.	p Cap. 21. 19.	2 Cap. 14. 23. &	2 Cor. 6. 14.	2 Sam. 8. 14.	etc.	c 2 Cron. 21. 1.
2 Tes. 2. 11.	21. 22.	q Amos 3. 15.	15. 14.	v Cap. 14. 24. &	2 Reg. 3. 9. &	z Cap. 10. 22.	d Vers 40.
k Exec. 14. 9.	n 2 Cron. 35. 22.						

52 și elu domni două ani preste Israelu. Și făcu rele în ochii lui Iehova, și ămbliă în calea părintelui său, și în calea mumei sale, și în calea lui Ieroboam, fiulul lui Nebat, care a trasu pre Israelu în păcatu; Căci 53 /servi lui Baal, și se închină lui, și mânia pre Iehova, Dumneșeul lui Israelu, întocmai cum făcu și părintele său.

CARTEA A DUOA A REGILORŪ.

SĒŪ IN DE COMUNŪ, A PATRA A REGILORŪ.

Ilie urmază a lucra; scirea ce o dădu lui Ahazia.

- 1° **DUPĂ** mórtea lui Ahabu ^bse resculă Moa-
2 bulu in contra lui Israelu. Și Ahazia cădu pr'între îngrădirile din camara de susu a casei ce o avea în Samaria, și se 'nbolnăvi; și tramese bărbați, dicându-li: Duceți-vă, întrebați pre Baalū-Zebubū, deulū ^cEكرونului, dacă mă voiū rēdica din bóla acēsta. Dară 3 āngerulū lui Iehova dīse lui Ilie, Tišbitulū: Scólă-te, sui-te spre intimpinarea trameșilorū regelui Samariei, și dī-li: Aū nu este Dumneșeū în Israelu, de mergeți și întrebați pre Baalū-Zebubū, deulū Eكرونului?
4 Pentru aceea, așa dīce Iehova: Nu te vei pogorī din patulū, în care te-ai suitū, ci vei muri. Și Ilie s'a dusū.
5 Și se întórseră trameși cātră d'insulū,
6 și elū li dīse: De ce v'ați întorsū? Și ei i dīseră: Unū omū s'a suitū spre intimpinarea noastră, și a dīsu noui: Mergeți, întórceți-vă cātră regele, care vē tramese, și-i dīceți: Așa dīce Iehova: Aū nu este Dumneșeū în Israelu, de trameți să întrebe pre Baalū-Zebubū, deulū Eكرونului? Deci nu te vei pogorī din patulū, în care te-ai suitū, ci vei muri. Și întrebat'a pre ei: De ce felū era omulū, care s'a suitū spre intimpinarea voastră, și care a dīsu cātră voi
8 cuvintele aceste? Și ei i dīseră: Unū omū ^dpērosū și incinsū la cōpse cu unū briū de pele. Și regele dīse: Ilie, Tišbitulū, este.
9 Atuncea tramese regele cātră elū pre mai marele preste cincī-deci cu cei cincī-deci ai sei. Și se sui cātră elū, și éccē, elū șede pe vârfulū unui munte. Și dīse cātră elū: Omule alū lui Dumneșeū, regele a dīsu:
10 Pogorā-te. Și respundēndū Ilie, dīse cātră mai marele preste cincī-deci: De sūnt omū alū lui Dumneșeū, ^esă se pogóre focū din ceriū, și să te mistue pre tine și pre cei cincī-deci ai tei. Și se pogori focū din ceriū, și-lū mistui pre elū și pre cei cincī-deci ai lui.
11 Și éră-și tramese cātră elū pre altū mai mare preste cincī-deci cu cei cincī-deci ai sei. Și cuvēntă și dīse cātră elū: Omule alū lui Dumneșeū, așa vorbesce regele: Grăbesce a te pogorī. Și respundēndū Ilie, 12 dīse cātră d'insū: De sūnt omū alū lui Dumneșeū, să se pogóre focū din ceriū, și să te mistue pre tine și pre cei cincī-deci ai tei. Și se pogorī focū de la Dumneșeū din ceriū, și-lū mistui pre elū și pre cei cincī-deci ai lui. Și mai tramese pre unū 13 mai mare preste o a treia cincī-deci cu cei cincī-deci ai sei. Și suindu-se alū treilea mai mare preste cincī-deci, veni și ingenunchiā înaintea lui Ilie, lū rugā, și-i dīse: Omule alū lui Dumneșeū, aibă prețū, rogu-mē, înaintea ochilorū tei viēta mea, și viēta servilorū tei, acestorū cincī-deci: Éccē, se pogorī focū din ceriū, și mistui 14 pre cei două d'ântēi mai mari preste cincī-deci, și pre cincī-decele lorū; și acumū, aibă prețū viēta mea înaintea ochilorū tei. Și dīse āngerulū lui Iehova cātră Ilie: Po- 15 gorā-te cu elū, nu te teme de elū. Și se sculā, și se pogorī cu elū la rege. Și-i dīse: 16 Așa dīce Iehova: Fiindū-cā ai tramesū bărbați, să întrebe pre Baalū-Zebubū, deulū Eكرونului, ca și cumū n'arū fi Dumneșeū în Israelu, ca să întrebi cuvēntulū lui, pentru acēsta nu te vei pogorī din patulū, în care te-ai suitū, ci vei muri.
Și elū muri duple cuvēntulū lui Iehova, 17 ce-lū vorbise Ilie; și în loculū său domni Ioramū, în alū douălea anū alū lui Iehoramū, fiulul lui Iosafatū, regele lui Iuda; că elū nu avea fiiū. Și cele-lalte fapte ale lui 18 Ahazia, câte le făcu, ore nu sūnt scrise în Cartea Cronicelorū regilorū lui Israelu?

Înălțarea lui Ilie la ceriū.

SI cândū voi Iehova să ^arēdice pre Ilie 2 la ceriū în vērtejū de vēntū, atunci Ilie și ^bElisei purceseră de la Ghilgalū. Și dīse 2 Ilie cātră Elisei: Șeđi ^caicea, rogu-te; căci Iehova mă tramete la Betū-Elū. Érū Elisei

^e Cap. 15. 26.
^f Iudo. 2. 11.
Cap. 16. 31.

2 REGIL.
Capitulū 1.
a 2 Sam. 8. 2.

^b Cap. 3. 5.
^c 1 Sam. 5. 10.
^d Veđi Zech. 13.

⁴ Mat. 3. 4.
^e Luc. 9. 54.

^f 1 Sam. 26. 21.
Ps. 72. 14.

Capitulū 2.
a Fac. 5. 24.

^b 1 Reg. 19. 21.
^c Veđi Rut 1. 15, 16.

dise: Viu *este* Iehova, și ^a viū *este* sufletulū
teu! nu te voiū lăsa. Și se pogorîră la
3 Betū-Elū. Și aū eșitū ^e fiii profetilorū din
Betū-Elū la Elisei, și-i diseră: Scii, că Ie-
hova astă-đi răpesc pre domnulū teu de
pe capulū teu? Și elū dise: Și eū cunoscū
4 *acesta*, tăceți. Și a dīsū Ilie cătră elū:
Elisei, șeđi aicea, rogu-te; căci Iehova mē
trămete la Ierichonū. Ērū elū dise: Viū *este*
Iehova, și viū *este* sufletulū teu! nu te voiū
lăsa. Și sosiră la Ierichonū.

5 Și s'au apropiatū fiii profetilorū din Ieri-
chonū la Elisei, și-i diseră: Scii, că Iehova
astă-đi răpesc pre domnulū teu de pe capulū
teu? Și elū dise: Și eū cunoscū *acesta*, tăceți.
6 Și dise Ilie cătră elū: Șeđi aicea, rogu-te; căci
Iehova mē trămete la Iordanū. Ērū elū dise:
Viū *este* Iehova, și viū *este* sufletulū teu! nu
7 te voiū lăsa. Și merseră amindūoi. Și cinci-
decī de bărbați din fiii profetilorū merseră,
și stătură in față, departe; și ei amindūoi
8 stătură lūngă Iordanū. Și luā Ilie mantia
sa, și o indūoi, și lovi apele, și ^{se} despăr-
țiră intr'o parte și intr'alta; și trecură a-
mīndūoi pe uscatū.

9 Și după ce trecură, dise Ilie lui Elisei:
Cere ce să facū ție, mai 'nainte de a fi
răpitū de la tine. Și Elisei dise: Să fie,
rogu-te, o indūoită parte a spirituluiū teu
10 pe mine. Ērū elū dise: Greū lucru ai ce-
rutū; *dară* de mē vei vedē răpindu-mē de
la tine, 'ți va fi așa; ērū de nu, nu va fi așa.
11 Și a fostū, pre-cāndū încă āmblau vor-
bindū, ēccē, ^e unū carū de focū și cai de
focū 'i despărțiră pre amindūoi; și se sui
Ilie prin vērteju de vēntū la ceriū.

Lucrarea și minunile lui Elisei.

12 Ērū Elisei vedea și striga: ^a Părinte, pă-
rinte, carulū lui Israelū și călărimea lui!
și nu-lū mai vēdu pre elū; și apucā vest-
mintele sale, și le sfășciā in dūoē bucāți.
13 Și rēdicāndū mantia lui Ilie, ce căduse de
de-asupra lui, se întorse, și stātu pe țer-
mulū Iordanului. Și luāndū mantia lui Ilie,
ce căduse de de-asupra lui, lovi apele, și
14 dise: Unde *este* Iehova, Dumneđeulū lui Ilie?
Și cāndū lovi și elū apele, ^e se despărțiră
intr'o parte și intr'alta; și Elisei trecu.
15 Și vēdēndū-lū fiii profetilorū ^e cei din
fața Ierichonului, diseră: Spiritulū lui Ilie
s'a așeđatū preste Elisei. Și veniră spre in-
timpinarea lui, și-i se inchinară până la pā-
16 mēntū. Și diseră cătră elū: Ēccē, cu servi
tei *sunt* cinci-đeci de bărbați puternici; ru-

gāmu-te, să mērgă și să caute pre domnulū
teu; ^a pōte, spiritulū lui Dumneđeū l'a rēdi-
catū, și l'a aruncatū pe vre-unū munte,
seū in vre-o vale. Și elū dise: Nu trāme-
teți. Dară l'aū silitū, până ce s'a rușinatū; 17
și elū dise; Trāmeteți. Trāmeseră deci cinci-
decī de bărbați, și-lū căutară trei đile,
dară nu-lū aflare. Și cāndū se înturnară 18
cătră elū, (căci rēmāsese in Ierichonū), li
dise elū: Aū nu v'amū spusū: Să nu mergeți.

Și diseră bărbații cetății cătră Elisei: 19
Ēccē, așeđarea cetăței *este* bună, precumū
domnulū mēu vede, dară apele *sunt* rele,
și pāmēntulū sterpū. Și elū dise: Aduce- 20
ți-mī unū vasū nou, și puneți sare in elū.
Și ei 'i aduseră. Și elū eși la isvorulū a- 21
pelorū, și 'aruncā acolo sarea, și dise: Așa
dise Iehova: Amū vindecatū apele acestea;
nu va mai fi din ele nici mōrte nici stēr-
picione. Și s'au vindecatū apele până in 22
điūa de astă-đi, duple cuvēntulū lui Elisei
ce l'a vorbitū.

Și se sui de acolo la Betū-Elū; și pre- 23
cāndū mergea pe drumū, eșiră din cetate
nisce copii mici, și-lū rideau, și-i dīceau:
Sui-te, pleșuvule! sui-te, pleșuvule! Ērū elū 24
se întorse, și vēdēndū-i, 'i blāstēmā in nu-
mele lui Iehova. Și eșiră din pădure dūoi
urși, și sfāsciară dīntr'īnșii patru-đeci și dūoi
de copii. Și se duse de acolo la muntele 25
Carmelū, și de acolo se întorse la Samaria.

*Lucrarea lui Elisei; ajutorulū minunatū alū
armatelorū unite ale lui Israelū, ale lui Iuda
și ale Edomului.*

IORAMŪ, fiulū lui Ahabū, inceptu a domni 3
preste Israelū in Samaria in anulū alū
optū-spre-đecilea alū lui Iosafatū, regele
lui Iuda; și elū domni dūoi-spre-đece ani. 2
Și făcu rele in ochii lui Iehova, dară nu ca
părintele seū și ca muma sa; căci depārtā
stālpulū lui Baalū, ^a pre care-lū făcuse părin-
tele seū. Totuși elū se lipi de ^e păcatele lui 3
Ieroboamū, fiulū lui Nebatū, care a trasū pre
Israelū in păcatū; de la ele nu se depārtā.

Și Meša, regele Moabului, avea turme 4
mari, și dādu regelū lui Israelū o sută de mii
de ^a mnei și o sută de mii de berbeci o lāna
lorū. Dară după ce ^e muri Ahabū, se resculā
5 regele Moabului in contra regelū lui Israelū.

Și eși regele Ioramū din Samaria in 6
timpulū acela, și numerā totū Israelulū.
Și se duse, și trāmese cătră Iosafatū, re- 7
gele lui Iuda, dīcēndū: Regele Moabului se
resculā contra mea: voi-vei tu să te duci
cu mine la resbelū in contra Moabului? Și

d 1 Sam. 1. 26.
Vers 4. 6.
Cap. 4. 30.
e 1 Reg. 20. 35.
Vers 5, 7, 15.

Cap. 4. 1, 38.
f 9. 1.
Așa Esod. 14.
Ios. 3. 16.

Vers 14.
g Cap. 6. 17.
Ps. 104. 4.
h Cap. 13. 14.
i Vers 8.

j Vers 7.
k Veđi 1 Reg.
18. 12.
Ezec. 8. 3.
Fapt. 8. 39.

l Veđi Esod. 15.
25.
Cap. 4. 41. &
6. 6.

Ioan 9. 6.
Capulū 3.
a Cap. 1. 17.

b 1 Reg. 16. 31.
32.
c 1 Reg. 12. 28.
31, 32.

d Veđi Isa. 16.
1.
e Cap. 1. 1.

elū dīse: Mē voiū duce; ¹ eū ca tine *sint*,
 8 poporulū meū ca și poporulū teū, și caii
 mei ca și caii tei. Și elū dīse: Pe ce cale
 ne vomū sui? Și elū response: Pe calea
 9 pustiului Edomului. Și porniră regele lui
 Israelū și regele lui Iuda și regele Edo-
 mului, și cutrierară cale de șapte zile; și
 nu era apă pentru armata și pentru vitele,
 ce urmaū după ei.
 10 Și dīse regele lui Israelū: Vai! Iehova
 a intrunitū pre acesti trei regi, ca să-i dee
 11 in mână Moabului. Și ¹ Iosafatū dīse: Oare
 nu este aicea vre-unū profetū alū lui Iehova,
 ca să întrebămū printr'insulū pre Iehova?
 Și response unulū din servii regelui lui Is-
 raelū, și dīse: *Este* aicea Elisei, fiulū lui
 Șafatū, care a turnatū apă pe mânele lui
 12 Ilie. Și dīse Iosafatū: Cuvântulū lui Ie-
 hova este cu elū. Și ² se pogoriră la elū regele
 lui Israelū și Iosafatū și regele Edomului.
 13 Și dīse Elisei către regele lui Israelū: 'Ce
 este ție cu mine? ³ Du-te la ⁴ profetii părin-
 telui teū și la profetii mumei tale. Și dīse
 către elū regele lui Israelū: Nu, căci Iehova
 întruni pre acesti trei regi, ca să-i dee pre
 14 ei in mână Moabului. Și dīse Elisei: 'Viū
 este Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū, înainte
 căruia staū, de n'asī căuta fața lui Iosa-
 fatū, regele lui Iuda, nu asī voi să te pri-
 15 vescu, nici să te vedū. Și acumū aduceți
 la mine ⁵ unū cântărețū. Și a fostū, pre-cândū
 cântă cântărețulū, că ⁶ a fostū preste elū mână
 16 lui Iehova. Si elū dīse: Așa dīce Iehova:
 17 'Faceți valea acesta plină de grópe; Că așa
 dīce Iehova: Nu veți vedé vântū, și nu veți
 vedé plóia, și valea acesta totū se va imple
 de apă, și veți bé, voi și turmele vóstre și
 18 vitele vóstre. Și acesta este micū lucru in
 ochii lui Iehova; in mână voastră va da și
 19 pre Moabū. Și veți sfărâma ori-ce cetate
 întărită și ori-ce cetate alésă, și veți tăia
 ori-ce arbore bunū, și veți astupa tóte is-
 vórele apelorū, și veți strica cu petre totū
 ogorulū.
 20 Și demănēta, pre-cândū ⁷ se aducea darulū
 de pâne, éccē, veni apă de pe calea Edo-
 mului, și se implu pământulū de apă. Și
 21 cândū audiră toți Moabiții, că se suiră toți
 regii, ca să se lupte cu ei, adunară pre toți
 cei ce se incingeau cu briū, și cei in susū,
 22 și stătură la hotarū. Și se sculară fórtē
 de demănēta, și cumū resări sórele preste
 apă, vedură in dreptulū lorū Moabiții apele
 23 roșe ca sângele. Și dīseră: Acesta este
 sânge; de sigurū regii s'au nimicitū, și s'au
 tăiatū intre sine; *alérgă* acumū la pradă,

Moabe! Și cândū sosiră la tabăra Israe- 24
 liților, se rădicară Israeliții, și bătură pre
 Moabiți, încatū ei fugiră de d'inaitea lorū;
 și tăindu-i, intrară in pământulū Moabiților.
 Și sfărâmară cetățile, și in totū ogorulū celū 25
 mai bunū aruncă fie-care pētra sa, și le
 implură *de petre*, și tóte isvórele apelorū le
 astupară, și totū arborele bunū 'lū tăiară,
 până ce nu lăsară petre decătū in ⁸ Kirū-
 Herasetū, pre care incunjurându-lū prăsciași,
 'lū bătură.

Și regele Moabului vedēndū, că era să 26
 fie invinsū in luptă, luă cu sine șapte sute
 de bărbați iuți la sabiă, ca să se resbată
 până la regele Edomului, dară nu putură.
 Atuncea luă pre întâiū-născutulū seū fiū, 27
 care era să domnescă in loculū seū, și-lū
 aduse olocaustū pe zidiū; și *acēsta* aprinse
 mare mânia in contra lui Israelū; și *cei trei*
 regi retrăgēndu-se de la elū, se reîntórseră
 la țerele lorū.

*Immulțirea oleiului de către Elisei: înviarea
 copilului mortū; otrăvirea rădicată; mul-
 țimei 'i dă de mâncatū.*

S I o femeă din femeele ⁹ fiilorū profetilorū 4
 strigă către Elisei, dicēndū: Servulū teū,
 bărbatulū meū, a muritū, și tu scii, că ser-
 vulū teū se temea de Iehova; și creditorulū
 a venitū, ¹ să-i iee pre aminduoī copiii, ca
 să fie servi. Și Elisei 'i dīse: Ce voiū face
 pentru tine? Spune-mi, ce ai in casă? 2
 Și ea dīse: Serva ta n'are nimicū in casă, fără
 numai unū vasū cu oleiū. Și dīse ei: Mergi, 3
 imprmută-ți vase de afară, de la toți ve-
 cinii tei, vase deșerte; ² nu imprmută puține.
 Și apoi intră, și inchide ușa după tine și 4
 după fiii tei, și vėrsă *din oleiū* in tóte vasele
 acele, și cele implute dă-le la o parte. 5
 Și ea se duse de la elū, și inchise ușa după
 sine și după fiii seī; și ei 'i întindeau vasele,
 și ea turnă. Și după ce fură implute va- 6
 sele, dīse ea către fiulū seū: Mai întinde-mi
 unū vasū; și elū 'i dīse: Altū vasū nu este.
 Și se opri oleiulū. Atuncea ea se duse și
 spuse omului lui Dumneđeū. Și elū dīse: 7
 Mergi, vinde oleiulū, și plătesce dētoria ta,
 și din ce va rămānē trāesce tu și fiii tei.
 Și in una din zile trecu Elisei pe la ³ Șu- 8
 nemū, unde *era* o femeă avută, și ea 'lū
 ținu cu stăruință să mânānce pâne. Și de
 câte ori trecea, se abătea acolo să mânānce
 pâne! Și ea dīse către bărbatulū ei: Éccē, 9
 cunoscutū că acestū omū este omū sântū alū lui
 Dumneđeū, care trece totū-dē-una pe la noi:
 Să-i facemū lui, rogu-te, o camară mică de 10

¹ 1 Reg. 22. 4.	² Așa Jude. 10.	³ 1 Reg. 17. 1.	⁴ Ezech. 1. 3. &	⁵ Esod. 29. 39.	⁶ Oporulū 4.	⁷ Veđi Lev. 25.	⁸ Veđi cap. 3.
⁹ 1 Reg. 22. 7.	14.	Cap. 5. 16.	8. 14. 22. &	40.		39.	16.
¹ Cap. 2. 25.	Rut. 1. 15.	² Veđi 1 Sam.	8. 1.	³ Isa. 16. 7, 11.	⁴ 1 Reg. 20. 35.	Mat. 18. 25.	⁵ Jos. 19. 18.
⁶ Ezech. 14. 3.	⁷ 1 Reg. 13. 19.	10. 5.	⁸ Cap. 4. 3.				

susă, și să-i punem lui acolo un pat, o
mésă, un scaun și un sfecinic; și va fi,
când va veni pe la noi, că el se va abate
11 acolo. Și în într-una din zile el veni pe
acolo, și se abătu în camera de sus, și se
12 culcă acolo. Și duse către Ghehazi, ser-
vul său: Chiamă pre Șunamita acésta. Și
după ce o chiamă, stătu ea înaintea lui.
13 Și el duse lui Ghehazi: Ți către d'însa:
Eccă, tu ai făcut toate gătirile aceste pen-
tru noi; ce voi face pentru tine? Ai de a
te ruga pentru ce-va regelui, se mai mare-
lui preste ôste? Și ea răspunse: Eu locuesc
14 în medîlocul poporului meu. Și el duse
cătră Ghehazi: Ce decî să faci pentru ea?
Și Ghehazi răspunse: Cu adevărat ea n'are
15 fiu, și bărbatul ei este bătrân. Și el
duse: Chiamă-o pre ea; și după ce o chiamă,
16 stătu ea la ușă. Și el duse: În anul vii-
tor, pe la acest timp, vei îmbrășoia
un fiu. Eră ea duse: Nu, domnul meu,
omul lui Dumneșu! Nu minți servei tale.
17 Și femea concepă, și născu un fiu în a-
nul viitor, pe la timpul ce a spus ei
Elisei.
18 Și după ce copilul se făcu mare, eși în-
19 tr-o zi la părintele său, la secerătorii. Și
duse către părintele său: Capul meu, ca-
pul meu! Și el duse servului: Du-lă la
20 muma sa. Și luându-l, lă duse la muma
sa; și el seșu pe genunchiele ei până la
21 amedă-zi, și muri. Și-lă sui, și-lă culcă pe
patul omului lui Dumneșu, și închise ușa
22 după sine, și eși. Și chiamă pre bărbatul
său, dîcîndu: Trămete-mi, rogu-te, pre u-
n d'între servi și una d'între asine, să
alergă la omul lui Dumneșu, și mă voi
23 întorce. Și el duse: Pentru ce te duci as-
tăzi la el? Nu este nici lună nouă, nici
24 sabbat. Eră ea duse: Fii în pace. Și în-
șeuă asina, și duse servului său: Mână, și
mergi; să nu mă opresci din călăritul în
25 drumul meu, până ce nu-ți voi dice. Și
se duse, și sosi la omul lui Dumneșu în
muntele Carmel.
Și cum o vădu pre ea omul lui Dum-
neșu de departe, duse către Ghehazi, ser-
26 vul său: Eccă, Șunamita! Și acum alergă
spre întimpinarea ei, și-i di: Bine ești?
Bine este bărbatul tău? Bine copilul tău?
27 Și ea duse: Bine. Și după ce veni la o-
mul lui Dumneșu în munte, cuprinse pi-
ciorele lui; eră Ghehazi se apropiă, ca să
o înlăture. Dară omul lui Dumneșu i duse:
Lasă-o, căci anima ei este amărită în ea, și

Iehova mi ascunse acésta, și nu mi-a spus.
Și ea duse: Cerut-am ore eu fiu de la 28
domnul meu? Aă n'am dîs: Nu mă a-
măgi? Și duse el către Ghehazi: Incinge 29
côpele tale, și île toégul meu în mîna
ta, și mergi; de vei întimpina om, să nu-lă
saluți; și de te va saluta, să nu răspun-
lui; și pune toégul meu pe fața copilului.
Și muma copilului duse: Viu este Iehova, și 30
viu este sufletul tău! nu te voi lăsa. Și se
sculă, și o urmă pre ea. Și Ghehazi trecu 31
înaintea lor, și puse toégul pe fața co-
pilului; dară n'a fost nici vîce, nici audire.
Și el se întorse spre întimpinarea lui, și-i
spuse, dîcîndu: Nu s'a descepat copilul.
Și când veni Elisei în casă, eccă, copilul 32
era mort, întins pe patul său. Și el 33
intră, și închise ușa în urma lor amîndoi,
și se rugă lui Iehova. Și se sui, și se culcă 34
pe copil, și puse gura sa pe gura lui, și
ochii săi pe ochii lui, și mînele sale pe
mînele lui; și se întinse pe copil, și s'a
incăldit carnea copilului. Apoi se redică, 35
și se preâmbă în casă, când încôce, când
încolo; și se sui eră-și, și se întinse preste
el, și copilul a strenutat de șapte ori,
și a deschis copilul ochii săi. Atuncea 36
a chiamat pre Ghehazi, și duse: Chiamă
pre Șunamita acésta. Și el o chiamă; și
când a intrat ea la el, duse el: Île-ți
pre fiul tău! Și ea veni, și cădu la pi- 37
ciorele lui, și se prosternu la pămînt, și
lă pre fiul ei, și eși.

Și Elisei s'a întors la Ghilgal. Și era 38
fomete în țară; și fii profetilor seșeau
înaintea lui; și el duse către servul său:
Pune ôla cea mare, și ferbe fertură pentru
fii profetilor. Și eșîndu unul la câmp, 39
să culgă verdețuri, a aflat un curpînu,
și a strîns de pe el colicinte sîlbatică,
până ce se împlu vestmîntul său; și întur-
nându-se, le-a turnat în ôla de fertură; căci
nu le cunosea. Apoi a turnat ômenilor 40
să mînănce, și ei, cum mîncară din fer-
tură, strigară, și dîseră: Omule lui Dumne-
șu, mîrte este în ôla. Și nu puteau să
mînănce. Și el duse: Aduceți făină. Și 41
a aruncat-o în ôla; apoi duse: Turnați po-
porului să mînănce. Și nu era nimic rău
în ôla.

Și veni un om de la Baal-Șaliș, și 42
aduse omului lui Dumneșu pîne din pri-
nosele sale: două-deci de pîne de ord, și
spice prîspete de grâu, în sacșorului său.
Și el duse: Dă poporului să mînănce. Și 43

e Fac. 18. 10.
14.
f Vers. 28.
g Cap. 2. 25.
h Vers. 16.

i 1 Reg. 18. 46.
Cap. 9. 1.
j Luc. 10. 4.
k Veđi Esod. 7.
19. & 14. 16.

Cap. 2. 8. 14.
Fapt. 19. 12.
l Cap. 2. 2.
m Ioan 11. 11.
n Vers. 4.

Mat. 6. 6.
o 1 Reg. 17. 20.
p 1 Reg. 17. 21.
Fapt. 20. 10.
q 1 Reg. 17. 21.

r Cap. 8. 1. 5.
s 1 Reg. 17. 23.
Ebr. 11. 35.
t Cap. 2. 1.
u Cap. 8. 1.

v Cap. 2. 3.
Luc. 10. 39.
Fapt. 27. 3.
w Esod. 10. 17.

y Veđi Esod. 15.
25.
Cap. 2. 21.
Ioan 9. 6.

z 1 Sam. 9. 4.
a 1 Sam. 9. 7.
1 Cor. 9. 11.
Gal. 6. 6.

servul^u se^u ^bdis^e: ^bCe, să pun^u ac^{es}ta înaintea a o sută de ómeni? Și el^u ^aeră-și a ^{disu}: Dă-le poporului să mănânce; căci așa ^{dis}e Iehova: ^cVor^u mânca, și încă va și rămân^e.
44 Și el^u ^{le}puse înaintea lor^u, și ei m^{an}cară, și lăsară rămășiță, după cuv^{en}tul^u lui Iehova.

Naaman^u vindecat^u de lepră: pedepsa lui Ghehazi; ferul^u înm^otă.

5 **S**I ^aNaaman^u, mai marele preste óstea regelui Siriei, era ^bun^u bărbat^u mare înaintea domnului se^u, și onorat^u; căci Iehova prin el^u dăduse m^{en}tuire Siriei; dară ac^{es}t^u vit^{es}u era acum^u leprosu. Și óre-care cete eșiseră din Siria, și aduseseră cu ele sclavă o copilă mică din pământul^u lui Israel^u; și ac^{es}ta servia femeii lui Naaman^u. Și ea ^{dis}e către d^{om}na sa: O! de ar^u fi domnul^u me^u înaintea profetului din Samaria, l'ar^u vindeca de lepra sa. Și duc^{en}du-se cine-va, a spus^u domnului se^u, dic^{en}du: Așa și așa vorbesce copila cea din pământul^u lui Israel^u.
5 Și regele Siriei ^{dis}e: Du-te, și e^u voi^u tr^{am}ete o epistolă regelui lui Israel^u. Și el^u se duse, și ^aluă în m^{an}a sa ^{de}ce talente de argint^u, și șese m^{il} bu^{ca}ți de aur^u, și ^{de}ce r^{on}duri de vestminte. Și duse epistola către regele lui Israel^u, în care se ^{dis}cea: Și acum^u, îndată ce va veni ac^{es}tă epistolă către tine, écc^e, am^u și tr^{am}es^u pre servul^u me^u Naaman^u către tine, ca să-l vindece de lepra lui. Și cum^u ceti regele lui Israel^u epistola, și sf^{as}cia vestminte sale, și ^{dis}e: Óre ^aDumne^{de}u s^{un}t e^u, ca să omor^u, se^u să înviez^u, de tr^{am}ete ac^{es}ta la mine, spre a vindeca un^u om^u de lepra sa? Cunoșteți decⁱ, rogu-v^e, și vedeți, că ac^{es}ta caută ocașiune în contra mea.
8 Și cum^u a^udi Elisei, omul^u lui Dumne^{de}u, că regele lui Israel^u a sf^{as}ciat^u vestminte sale, tr^{am}ese către rege, dic^{en}du: Pentru ce ai sf^{as}ciat^u vestminte tale? Să vină acum^u la mine, și va cunoște, că este profet^u în Israel^u. Decⁱ Naaman^u veni cu caii seⁱ și cu carul^u se^u, și stătu la ușa casei lui Elisei. Și tr^{am}ese Elisei la el^u pre un^u bărbat^u, dic^{en}du: Mergⁱ și ^aspală-te de șapte orⁱ în Iordan^u, și carnea ta se va face ca mai 'nainte, și te vei curăți. Er^u Naaman^u se m^{an}ia, și se duse, și ^{dis}e: Écc^e, e^u g^{an}diam^u, că-mi va eși, și va chi^{am}a numele lui Iehova, Dumne^{de}ul^u se^u, și va purta m^{an}a sa pe locul^u r^{an}eii, și va vin-

deca pre cel^u leprosu. Óre Amana și Par-
par^u, fluviile Damascului nu s^{un}t mai bune de cât^u t^ote apele lui Israel^u? Nu voi^u put^e așa de bine să mă spăl^u în ele, și să mă curăți? Și înturn^{an}du-se, se duse cu m^{an}ia. Dară servii seⁱ se apropiară, și vorbiră
lui, și ^{dis}eră: Părinte, dacă profetul^u ți-ar^u fi ^{dis}u vre-un^u lucru mare, nu l'ai fi făcut^u? Cu cât^u mai mult^u, când^u ți ^{dis}e: Spală-te, și te vei curăți? Și el^u se pogorⁱ, și se afundă de șapte orⁱ în Iordan^u, după cuv^{en}tul^u omului lui Dumne^{de}u; și carnea lui se făcu ca carnea unui copil^u mic^u, și e^u el^u se curăți.

Și se întor^{se} la omul^u lui Dumne^{de}u, el^u și t^otă svita lui, și veni, și stătu înaintea lui, și ^{dis}e: Écc^e, acur^u am^u cunoscut^u, că ^anu este Dumne^{de}u în tot^u pământul^u, ci numai în Israel^u; și acum^u primesce, rogu-te, darul^u ac^{es}ta de la servul^u te^u. Er^u el^u ^{dis}e: Vi^u este Iehova, înaintea căruia stă^u, ^anu voi^u primi. Și el^u l^u sili să primescă, dară el^u nu voi. Și Naaman^u ^{dis}e: Rogu-te, nu se va put^e da servul^u te^u din pământul^u ac^{es}ta o sarcină de d^uoi catări? că servul^u te^u nu va mai aduce de acum^u olocaust^u nici alt^u sacrifici^u altor^u deⁱ, fără numai la Iehova. Iehova să erte servul^u te^u ac^{es}ta, când^u domnul^u me^u intră în casa lui Rimmon^u, ca să se incline acolo, și se sprijină de m^{an}a mea, și e^u mă închin^u în casa lui Rimmon^u: dacă mă închin^u în casa lui Rimmon^u, Iehova să erte pre servul^u te^u pentru fapta ac^{es}ta. Și el^u ^{dis}e lui: Mergⁱ în pace; și el^u se duse de la d'insul^u, și merse cât^u-va.

Er^u Ghehazi, servul^u lui Elisei, omul^u lui Dumne^{de}u, ^{dis}e: Écc^e, domnul^u me^u a cruțat^u pre Naaman^u, Siri^{en}ul^u, și n'a luat^u din m^{an}a lui ceea ce i-a adus^u; dară, vi^u este Iehova! e^u voi^u aler^{ga} în urma lui, și voi^u lua ce-va de la el^u. Și a alergat^u Ghehazi după Naaman^u; și când^u l^u v^{eu}du Naaman^u alerg^{an}du în urma lui, a sărit^u din car^u spre intimpinarea lui, și ^{dis}e: Bine stă? Și el^u ^{dis}e: Bine; domnul^u me^u m'a tr^{am}es^u, dic^{en}du: Écc^e, a^u venit^u la mine tocmai acum^u din muntele lui Efraim^u d^uoi t^{en}eri din fii profetilor^u, dă, rogu-te, un^u talent^u de argint^u și d^uo^e r^{on}duri de vestminte. Și Naaman^u ^{dis}e: I^e mai bine d^uo^e talente. Și l'a silit^u, și a legat^u d^uo^e talente de argint^u în d^uoi saci, împreună cu d^uo^e r^{on}duri de vestminte, și le-a pus^u pe d^uoi din servii seⁱ, și le duce^{au} înaintea

5 Luc. 9. 13. d Mat. 14. 20. &
Ioan 6. 9. 15. 37.
e Luc. 9. 17. Ioan 6. 13.

Capit^ul 6.
a Luc. 4. 27.
b Esod. 11. 3.
c 1 Sam. 9. 8.

Cap. 8. 8, 9.
d Fac. 30. 2.
e Deut. 32. 39.
f 1 Sam. 2. 6.

e Ve^ui cap. 4.
41.
f Ioan 9. 7.
g Iov 33. 25.

g Luc. 4. 27.
h Dan. 2. 47. &
3. 29. & 6. 26.
27.

i Fac. 33. 11.
j Cap. 3. 14.
k Fac. 14. 25.
Ve^ui Mat. 10.

8.
Eapt. 8. 18,
20.
i Cap. 7. 2, 17.

24 lui. Și cândă ajunse la unu delu, le-a
 luat din mânele lor, și le-a strinsu într'o
 casă, și dădu drumul ămenilor, și ei se
 25 duseră. Și elu intră, și stătu înaintea dom-
 nului se. Și Elisei 'i dîse: De unde vii,
 Ghehazi? Și elu dîse: Servul tu n'a fostu
 26 nicăirea. Și elu 'i dîse: Aă spiritul meu
 n'a fostu cu tine, cândă s'a întorsu omul
 din carul se spre intimpinarea ta? *Este*
ore timpul de a lua argintu, și de a primi
 vestminte și olivi, vii, oi, boi, servi și serve?
 27 De aceea lepra lui Naaman " se va lipi de
 tine și de semînța ta in eternu. Și elu eși
 de d'inaintea lui " leprosu, *albu* ca ometul.
 6 **S**i dîseră " fii profetilor cătră Elisei: Ecce
 acum, locul in care locuim noi cu
 2 tine, este pré strimtu pentru noi. Să mer-
 gemu, rogu-te, până la Iordanu, și de a-
 colo să luăm fie-care câte o grîndă, și să
 ni facem acolo locu, unde să locuim.
 3 Și elu rîspunse: Duceți-vă. Și unulu dîse:
 Primesce, rogu-te, să mergi cu servii tei;
 4 și elu dîse: Voiu merge. Și merse cu d'inșii.
 Și venind la Iordanu, aă tăiatu lemne.
 5 Și pre-cândă tăia unulu o grîndă, a cădutu
 ferul *securei* in apă; și elu strigă, și dîse:
 O domnulu meu, și era încă de imprumtu.
 6 Și omul lui Dumneđu dîse: Unde a că-
 dutu? Și a arătat lui locul; atunci " a tă-
 iatu unu lemn, și-lu aruncă acolo, și fe-
 7 rul a plutitu. Și elu dîse: Rădicați-lu;
 și întindendu mâna sa, l'a luat.

Elisei ajută pre Israelu contra Siriei.

8 Și regele Siriei se lupta cu Israelu, și
 se sfătuia cu servii se, dicendu: In cutare
 9 și in cutare loc voi tăbără. Și trămese
 omul lui Dumneđu cătră regele lui Israelu,
 dicendu: Păzesc-te, să nu treci prin locul
 10 acela, căci Sirienii s'au coboritu acolo. Și
 trămese regele lui Israelu la locul, de
 care-i dîsesse omul lui Dumneđu, și de
 care-lu însciînșase. Și a statu acolo pe pază
 de multe ori.
 11 Și se turbură ânima regelui Siriei de
 lucrul acesta; și a chiânatu pre servii
 se, și li dîse: Nu-mi veți spune cine din
 12 voi *este* pentru regele lui Israelu? Și dîse
 unulu din servii lui; Nu, domnulu meu,
 rege; ci Elisei, profetul celu in Israelu,
 spune regelui lui Israelu cuvintele, ce vor-
 13 besci in camara ta de dormitu. Și elu
 dîse: Mergeți, și vedeți unde *este*, ca să
 trămetu să-lu prindă. Și-i se spuse, di-
 cendu: Ecce, *se află* in " Dotamă.
 14 Deci elu trămese acolo ca și care și
 ôste mare; și venind noptea aă incunju-

ratu cetatea. Și cândă se sculă de demă- 15
 năță servul omului lui Dumneđu, și a
 eșitu: ecce, o ôste incunjurase cetatea cu
 ca și cu cară. Și dîse cătră elu servul
 se: O domnule, ce vomă face? Eră elu 16
 rîspunse: Nu te teme, căci " mai mulți *sunt*
 cei cu noi, decâtă cei cu ei. Și se rugă 17
 Elisei, și dîse: Iehova, deschide, rogu-te,
 ochii lui, ca să vedă. Și Iehova deschise
 ochii servului, și elu vădu: și ecce, muntele
 era plin de " ca și de cară de focu impre-
 jurul lui Elisei. Și cândă s'au pogoritu 18
 spre elu *Sirienii*, se rugă Elisei lui Iehova,
 și dîse: Lovesce, rogu-te, poporul acesta
 cu nevedere. Și 'i-a lovit pre ei cu neve-
 dere, duple cuvântul lui Elisei. Și dîse 19
 cătră ei Elisei: Nu *este* acêsta calea, nici
 acêsta cetatea; Urmați-mă, și vă voi duce
 la omul, pre care-lu căutați. Și-i duse
 pre ei la Samaria. Și după ce sosiră in 20
 Samaria, dîse Elisei: Deschide-li, Iehova,
 ochii lor, ca să vedă. Și Iehova deschise
 ochii lor, și ei vădură, și ecce, *erau* in
 meșlocul Samariei.

Și cumă 'i vădu regele lui Israelu, dîse 21
 cătră Elisei: Să-i lovesc, să-i lovesc, pă-
 rinte? Eră elu rîspunse: Să nu-i lovesci: 22
 făcutu-i-ai captivi cu sabia ta și cu arcul
 te, ca să-i lovesci? " pune pâne și apă în-
 ainta lor, să mânânce și să bea, și să
 23 mergă la domnulu lor. Și li făcu ospetu
 mare; și după ce mâncară și beură, li dădu
 drumul, și ei se duseră la domnulu lor;
 și " nu mai veniră cetele Siriei in pământul
 lui Israelu.

*Impresurarea și nevoia Samariei, și mîntuirea
 minunată a ei.*

Și după acêsta Benhadadu, regele Si- 24
 rie, a adunatu totă ôstea sa, și s'a suitu,
 și a impresuratu Samaria. Și fomete mare 25
 era in Samaria; și ecce, o impresură,
 până ce se vîndu unu capu de asinu dreptu
 optu-deci *de bucăți* de argintu, și unu pă-
 traru de unu cabu de găinațu de porumb
 dreptu cinci *bucăți* de argintu. Și pre- 26
 cândă trecea regele lui Israelu pe zidiu,
 o femeă 'lu strigă, dicendu: Ajută, dom-
 nulu meu, rege! Eră elu dîse: Dacă Ie- 27
 hova nu te ajută, de unde să te ajutu
 eu? ôre de la ariă, ori de la tescu? Și 28
 dîse cătră ea regele: Ce ai? Și ea dîse:
 Femea acêsta mi-a dîsu: Dă pre fiul tu,
 ca să-lu mâncăm astă-đi, și mâne vomă
 mânca pre fiul meu. " Și amă fertu pre 29
 fiul meu, și l'amă mîncatu; și dîs'amă ei
 a dîoa đi: Dă pre fiul tu, ca să-lu mân-

1 Tim. 6. 10.
 * Esod. 4. 10.
 Num. 12. 10.

Cap. 15. 5.

Capul 6.

a Cap. 4. 38.
 b Cap. 2. 21.

c Fac. 37. 17.

d 2 Cron. 32. 7.
 Ps. 55. 18.

Rom. 8. 31.

e Cap. 2. 11.
 Ps. 34. 7. & 68.

17.

Zech. 1. 8. &
 6. 1-7.

f Fac. 19. 11.

g Rom. 12. 20.
 h Cap. 6. 2.

Vers 8. 9.

i Lev. 26. 29.
 Deut. 28. 53, 57.

cămă; dară ea a ascunsă pre fiulul seŭ.
 30 Și cumă auđi regele cuvintele femeii, 'și
 'sfășciă vestmintele sale, pre-cândă trecea
 pe zidiu; și poporulă privia, și ecce, sacă
 31 era in lă-intru pe pelea lui. Și diŭse: ^aAșa
 să-mi facă Dumneđeŭ și încă mai multă,
 dacă capulă lui Elisei, fiulă lui Șafatū, va
 sta deasupra lui astă-đi.

32 Și Elisei ședeă in casa sa, și ^bbătrânii
 ședeau cu d'insulă; și trămese regele unū
 bărbatū de d'inainte sa; inse mai 'nainte
 de a veni la elū trămesulū, diŭse elū cătră
 bătrân: ^c"Nu vedeți, că acestū fiū de ^d"uci-
 gașū a trămesū să-mi ție capulū? Luați
 sémă, cumă va veni trămesulū, inchideți
 ușa, și opriți-lū la ușa; sunetulū picior-
 lorū domnului seŭ nu este d'inașă sa. Și
 33 vorbindū încă cu ei, ecce, s'a pogoritū la
 elū trămesulū, și regele diŭse: Ecce, de la
 Iehova este reulū acesta; ^eo să mai asceptū
 de la Iehova?

7 **A**TUNCEA diŭse Elisei: Ascultați cuvên-
 tulū lui Iehova; așa diŭce Iehova: ^f"Măne,
 pe la ora acēsta, in pórta Samariei se va
 vinde o măsură de flórea făinei pentru unū
 siclu, și dūoē mēsure de orđū pentru unū
 2 siclu. ^gȘi rēspunse cătră omulū lui Dum-
 neđeŭ căpitenia, pe mână căreia se răđama
 regele, și diŭse: Chiarū ^h"dacă Iehova va face
 gurī ceriulū, întēpla-se-va lucrulū acesta?
 Erū elū diŭse: Ecce, veī vedē cu ochii, dară
 nu veī mânca din acēsta.

3 Și erau patru bărbați leproși ⁱ"la intrarea
 porții; și diŭse unulū cătră altulū: De ce
 4 să ședemū noi aicea, până vomū muri? De
 vomū diŭce: Să intrămū in cetate, fómete e
 in cetate, și vomū muri acolo; și de vomū
 ședē aicea, vomū muri: acumū deci haideți
 să ne furișămū in tabēra Sirienilorū. De ne
 vorū lăsa vii, vomū trăi, și de ne vorū omorī,
 5 vomū muri. Și aū plecatū, cândū inseră,
 ca să intre in tabēra Sirienilorū; și după ce
 6 veniră la capētulū tabērei Sirienilorū, ecce,
 nu era nici unū omū acolo. Căci Domnulū
 făcuse ^j"să se audă in tabēra Sirienilorū vuetū
 de carē, tropotū de cai și sgomotū de oste
 mare; și diŭseră unulū cătră altulū: Ecce,
 regele lui Israelū a tocmitū pre ^kregii He-
 teilorū și pre regii Egiptulū, ca să vină in
 7 contra noastră. Dreptū care ^l"rēdicându-se,
 aū fugitū séra, și părăsiră corturile lorū și
 caii lorū și asiniī lorū și tabēra, cumă era,
 ca să scape viēta lorū.

8 Și după ce acesti leproși veniră până
 la capētulū taberei, aū intratū intr'unū
 cortū, și aū măncatū și aū bēutū; și luândū
 de acolo argintū și aurū și vestminte, se du-

seră și le-aū ascunsū; și intorcēndu-se aū
 intratū in altū cortū, și aū luatū de acolo,
 și aū mersū și le-aū ascunsū. Atuncea di-
 9 seră unulū cătră altulū: Noi nu facemū bine;
 diŭsa acēsta este o di de bună scire, și dacă
 noi vomū tăcē, și vomū accepta până la
 lumina demāneței, vre-o nenorocire pôte să
 vină preste noi; veniți deci să mergemū, spre
 a spune acēsta in casa regelui. Deci ve-
 10 niră, și strigară cătră portarii cetății; și
 li-aū spusū, diŭcēndū: Amū intratū in tabēra
 Sirienilorū, și ecce, nu era acolo nici omū,
 nici vóce de omū, fără numai cai legați, și
 asiniī legați, și corturile, cumū se aflaŭ.
 Și aū strigatū pre portarii, cari aū și spusū
 11 acēsta in lă-intru in casa regelui.

Și sculându-se regele nóptea, diŭse cătră 12
 servii seī: Acumū vi voiū arēta ce ni-aū fă-
 cutū Sirieniī: aū sciutū, că ^msintemū flāmândi,
 deci aū eșitū din tabēră, ca să se ascundă in
 câmpii, diŭcēndū: Cândū vorū eși din cetate,
 'i vomū prinde de vii, și vomū intra in ce-
 13 tate. Și rēspunđēndū unulū din servii lui,
 diŭse: Să se ție, rogu-te, cinci din caii rē-
 mași, ce aū mai rēmasū in cetate, (ecce,
 și acestia ⁿsint ca și intrēga mulțime a lui
 Israelū, ce aū mai rēmasū in ea; ecce, ^osint
 ca și tótă mulțimea Israeliților, cari s'a
 mistuitū;) și să-ī trāmetemū, ca să vedemū.
 Deci luară dūoē părechī de cai; și regele
 14 trāmese la tabēra Sirienilorū, diŭcēndū: Mer-
 geți, și vedeți. Și merseră in urma lorū
 15 până la Iordanū; și ecce, tótă calea era
 plină de vestmintele și de vasele, pre cari
 Sirieniī le aruncaseră in graba lorū. Și
 inturnându-se trāmeși, spuseră acēsta regelui.

Și poporulū eși, și prēdă tabēra Sirieni- 16
 lorū; și așa s'a vëndutū o măsură de flórea fă-
 inei dreptū unū siclu, și dūoē mēsurī de orđū
 dreptū unū siclu, ^pdupre cuvēntulū lui Iehova.
 Și făcu regele mai mare preste pórta pre
 17 căpitenia, pe mână căreia se răđama; și
 l'a calcatū pre elū poporulū in pórta, și
 muri; ^qdupre cumă a diŭsū omulū lui Dum-
 neđeŭ, care așa a vorbitū, cândū regele se
 pogorī la elū. Și s'a întēplatū, precumū 18
 a vorbitū omulū lui Dumneđeŭ cătră rege,
 diŭcēndū: ^r"Dūoē mēsurī de orđū dreptū unū
 siclu și o măsură de flórea făinei dreptū
 unū siclu se vorū vinde măne pe la ora acē-
 sta in pórta Samariei; Și căpitenia aceea re- 19
 spunse omului lui Dumneđeŭ, și diŭse: Chiarū
 dacă Iehova va face gurī ceriulū, întē-
 pla-se-va lucrulū acesta? Și acela diŭse: Ecce,
 veī vedē acēsta cu ochii tei, dară nu veī
 mânca din ea. Așa s'a și întēplatū lui; 20
 căci poporulū ^slū călcă in pórta, și muri.

j 1 Reg. 21. 27.
 k Rut. 1. 17.
 l 1 Reg. 19. 2.

i Ezech. 8. 1. &
 20. 1.
 m Luc. 18. 32.

n 1 Reg. 18. 4.
 o Iov 2. 9.

Capulū 7.
 a Vers 18, 19.
 b Vers 17, 19, 20.

c Mal. 3. 10.
 d Lev. 13. 46.

Cap. 19. 7.
 f 1 Reg. 10. 29.

g Ps. 48. 4, 5, 6.
 Prov. 28. 1.
 h Vers 1.

i Cap. 6. 32.
 Vers 2.
 j Vers 1.

Sunamita și țărâna ei; Benhadad și Hazael.

- 8 **S**I Elisei vorbi către femea, "pre a căreia copilul l'a înviat, zicându: Scolă-te, și te du, tu și casa ta, și petrece, unde vei petrece; că Iehova a ^bchiamat femea, și ^cfemea chiar vine pe pământ pentru șapte ani.
- 2 Și sculându-se femea, făcu după cuvântul omului lui Dumnezeu; și se duse, ea și casa ei, și a petrecut în pământul Filistenilor 3 șapte ani. Și la sfârșitul celor șapte ani s'a întors femea din pământul Filistenilor, și eși, să strige către rege pentru casa ei 4 și pentru țărânele ei. Și a vorbit regele către ^dGhehazi, servul omului lui Dumnezeu zicându: Spune-mi, rogu-te, toate lucrurile 5 cele mari, ce a făcut Elisei. Și pre-când el spunea regelui, cum a ^einviat pre mort, ecce, femea, pre a căreia copil l'au înviate, a strigat către rege pentru casa sa și pentru 6 țărânele sale. Și Ghehazi zise: Domnul meu, rege, acesta *este* femea, și acesta fiul ei, pre care l'a înviat Elisei. Și regele 7 întrebă pre femea, și ea spuse lui *fapta*. Și datu-i-a regele unu dirgător, zicându: 8 Întorce-i toate ale ei, și toate veniturile țăranelor ei, din ziua în care părăsi țera, până acum.
- 7 Și Elisei veni la Damasc. Și Benhadad, regele Siriei, era bolnav, și i se spuse, zicându: Omul lui Dumnezeu a venit aicea. 8 Și zise regele către Hazael: ^fIea unu dar în mâna ta, și mergi spre întimpinarea omului lui Dumnezeu, și ^gîntrebă prin el pre Iehova, zicându: Rădica-mă-voiu din bôla 9 aceasta? Și așa s'a dus Hazael spre întimpinarea lui, luându în mâna sa unu dar din toate bunurile Damascului, o încărcătură de patru-zeci de cămile; și venind, stătu înaintea lui, și zise: Fiul tău Benhadad, regele Siriei, m'a tramesă la tine, zicându: 10 Rădica-mă-voiu din bôla acesta? Și zise către d'insul Elisei: Du-te, spune-i: Cu adevărat, tu poți să te rădici; dară Iehova 11 m'a arătat, că ^hel va muri. Și așinti spre Hazael neclintit fața sa până se rușină; 12 și a ⁱplâns omul lui Dumnezeu. Și Hazael zise: De ce plânge domnul meu? și elu răspunse: Pentru-că știu câte ^jrele vei face fiilor lui Israel: Tăriele lor le vei da focului, și pre ténerii lor ^ki vei ucide cu sabia, și pre ^lprunciilor lor ^mi vei strivi, și pre ingrecatele lor le vei spinteca. 13 Și Hazael zise: Ce? ⁿservul tău căne *este*, ca să facă acestu lucru cumplitu? Și Elisei răspunse: ^oIehova m'a arătat, că

tu ^pvei fi rege preste Siria. Și a plecat 14 de la Elisei, și a venit la domnul său; și acesta ^qi zise: Ce ^rți-a spus Elisei? Și elu răspunse: Mi-a ^szis: Cu adevărat te vei rădica. Și a dăoa și a luat Hazael 15 invălitorea, și muiindu-o în apă, o întinse preste fața lui, și a murit; și în locul lui domni Hazael.

Domnia lui Iehoram și a lui Ahazia în Iuda.

Și în anul alu cincelea alu lui Ioram, 16 fiul lui Ahab, regele lui Israel, pre-când domnia Iosafat preste Iuda, se făcu rege ^tIehoram, fiul lui Iosafat, regele lui Iuda. ^uDe trei-zeci și două de ani ^vera, când se făcu rege, și domni opt ani în Ierusalim. Și a ^wâmbat în calea regilor lui 18 Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; căci ^xfeta lui Ahab ^yi era femea; și făcu rele în ochii lui Iehova. ^zEră Iehova nu 19 voi să stêrpescă pre Iuda, din iubire către David, servul său, ^{aa}căruia i-a promis, că-i va da lumină, lui ^{ab}și fiilor sei în toate zilele.

În zilele lui se rupse ^{ac}Edomul de supt 20 puterea lui Iuda, ^{ad}și puseră rege preste d'insul. Și trecu Iehoram la Zairu, și toate 21 carile ^{ae}lui cu el; și sculându-se noptea bătă pre Edumei cei din jurul său, și pre capi carilor; și poporul fugi la corțurile sale. Totuși Edomul s'a rupt de 22 supt puterea lui Iuda, până în ziua de astăzi. ^{af}Totă atuncea s'a rupt și Libna. Și cele-lalte fapte ale lui Iehoram, și 23 toate câte făcu, ore nu ^{ag}sunt scrise în Cartea Cronicelor regilor lui Iuda? Și adormi 24 Iehoram cu părinții sei și se înmormântă cu părinții sei în cetatea lui David; și în locul lui domni ^{ah}Ahazia, fiul său.

În anul alu douăspre-zecelea alu lui 25 Ioram, fiul lui Ahab, regele lui Israel, incepu a domni Ahazia, fiul lui Iehoram, regele lui Iuda. ^{ai}De două-zeci și două de 26 ani ^{aj}era Ahazia, când se făcu rege; și domni unu an în Ierusalim. Și numele mamei sale ^{ak}era Athalia, fiica lui Omri, regele lui Israel. ^{al}Și ^{am}âmba în calea casei 27 lui Ahab, și făcu rele în ochii lui Iehova, ca și casa lui Ahab; ^{an}căci ^{ao}era ginere casei lui Ahab. Și merse ^{ap}cu Ioram, fiul lui 28 Ahab, la resbelu contra lui Hazael, regele Siriei, la Ramot-Galaad; și ^{aq}au rănit Sirienii pre Ioram. Și ^{ar}s'a întors 29 regele Ioram, ca să se vindece în Ezreel de rânele, ce-i făcuseră Sirienii în Rama,

Capit. 8.	d Cap. 4. 35.	h Vers 15.	k Cap. 15. 16.	4.	1 Reg. 11. 36.	9, 10.	22. 2.
a Cap. 4. 35.	e 1 Reg. 19. 15.	i Luc. 19. 41.	l Osea 13. 16.	o 2 Cron. 21. 5.	& 15. 4.	1 Reg. 22. 47.	x 2 Cron. 22. 3.
b Ps. 105. 16.	f 1 Sam. 9. 7.	j Cap. 10. 32.	m Amos 1. 13.	etc.	2 Cron. 21. 7.	2 Cron. 21. 10.	4.
c Hag. 1. 11.	g 1 Reg. 14. 3.	n 13. 17. & 13.	o 1 Sam. 17. 43.	p Vers 26.	r Fac. 27. 40.	u 2 Cron. 22. 1.	y 2 Cron. 22. 5.
e Cap. 5. 27.	h Cap. 5. 5.	3, 7.	q 1 Reg. 19. 15.	q 2 Sam. 7. 13.	2 Cron. 21. 8.	v Vezi 2 Cron.	z Cap. 9. 15.
	i Cap. 1. 2.	Amos 1. 3.	n 2 Cron. 21. 8.				

cândă se luptă cu Hazaelū, regele Siriei. * Și Ahazia, fiulū lui Iehoramū, regele lui Iuda, se pogorī in Ezreelū, ca să vedă pre Ioramū, fiulū lui Ahabū, căci era bolnavū.

Iehu unsū de rege; elū ucide pre regele lui Israelū și alū lui Iuda, și pre închinătorii lui Baalū, și domnesce preste Israelū.

- 9 **S**I chiāmă Elisei, profetulū, pre unulū din * fiil profetiilorū, și-i dīse: ^b Incinge-ți cōpsle, și iē in mâna ta acestū vasū cu oleiū, ^c și te du la Ramotū-Galaadū. Și cândū vei intra acolo, vei vedē acolo pre Iehu, fiulū lui Iosafatū, fiulū lui Nimși; si intră, și rădică-lū din meșilocolū ^d fraților seī, și du-lū in camara cea mai din lă-intru. Și ^e luândū vasulū cu oleiū, vērșă-lū pe capulū seū, și dī lui: ^f Așa dīce Iehova: Unsu-te-amū pre tine rege preste Israelū. Atuncea deschidēnd ușa, fugi, și nu te întârșia. Și se duse tēnerulū, servulū profetului, la Ramotū-Galaadū.
- 5 Și cândū sosi, éccē, mai marii preste ôste ședeau; și elū dīse: Cuvēntū amū a-ți spune ție, mai marele ôstei! Și Iehu dīse: Cui d'intre noi toți? Și elū dīse: Ție, mare alū ôstei. Și sculāndu-se, a intratū in casā; și elū turnă oleiulū pe capulū lui, și-i dīse: Așa dīce Iehova, Dumneșeulū lui Israelū: Unsu-te-amū rege preste poporulū lui Iehova, preste Israelū: Și vei lovi casa lui Ahabū, domnulū teū, și eū voiū resbuna sângele servilorū mei, alū profetiilorū, și sângele tuturorū servilorū lui Iehova ^g asupra lezabelei. Căci totā casa lui Ahabū se va stēpi; și ^h voiū nimici din ai lui Ahabū ⁱ totū sufletulū parte bărbătescā, și pre ^j celū in chisū și pre celū liberū din Israelū. Și voiū face casa lui Ahabū ca și casa lui ^k Ieroboamū, fiulū lui Nebatū, și ca și casa lui ^l Baasa, fiulū lui Ahija; Și ^m pre Iezabelū cāniū ⁿ vorū mânca in țērāna din Ezreelū, și nu va fi cine să o immormēteze. Și deschidēndū ușa, fugi.
- 11 Și Iehu eși cătră serviū domnului seū; și dīsu-i-a ^o care-va: Pace? pentru ce veni la tine ^p nebunulū acesta? Și elū li dīse: Voi cunōsceti pre omulū și vorbele sale. Și ei dīseră: Neadeverū ^q este; spune nūdi, rugāmu-te. Și elū dīse: Așa și așa vorbi elū cătră mine, dīcēndū: Așa dīce Iehova: Unsu-te-amū pre tine rege preste Israelū. Atuncea se grābiră, și ^r luāndū fie-care vestmēntulū seū, ^s le puseră suptū d'insulū pe trēpta gōlā; și aū suflatū in trimbiță, dīcēndū: Iehu se făcu rege. Și așa Iehu, fiulū lui Iosafatū,

fiulū lui Nimși, conjură in contra lui Ioramū; (și Ioramū veghia in Ramotū-Galaadū, elū și totū Israelulū, in contra lui Hazaelū, regele Siriei. Dară ^t se întorsese regele Ioramū in Ezreelū, ca să se vindece de rănele, ce-i făcuseră Sirienii, cândū se luptă in contra lui Hazaelū, regele Siriei.)

Și Iehu dīse: Dacă este voința vōstră, să nu esă niminea, ^u nimene să fugā din cetate, ca să mērgā să spunā ^v acēsta in Ezreelū. Și călārindū Iehu, se duse la Ezreelū; căci Ioramū jăcea acolo. ^w Și Ahazia, regele lui Iuda, se pogorise, ca să vedă pre Ioramū. Erū pe turnulū din Ezreelū sta unū custode, și vedēndū cēta lui Iehu venindū, dīse: Vedū o cētā. Și Ioramū dīse: Iea unū călărețū, și trāmete-lū spre intimpinarea lui, să dīcă: Așa vorbesce regele: Pace? Și se duse unū călărețū spre intimpinarea lui, și dīse: Pace? Și dīse Iehu: Ce-ți pēsă ție de pace! Intōrce-te inapoia mea. ^x Și custodele spuse, dīcēndū: Trāmesulū a mersū la ei, dară nu se întorșe. Și elū trāmese pre unū alū dūoilea călărețū, care sosindū la ei, dīse: Așa vorbesce regele: Pace? Și Iehu respunse: Ce-ți pēsă ție de pace? Intōrce-te inapoia mea. Și custodele spuse, dīcēndū: Elū a mersū la ei, dară nu se întorșe; și mănarea ^y este ca mănarea lui Iehu, fiulū lui Nimși; căci mână furiosū. Și Ioramū dīse: Înhamăți; și inhămarā la carulū seū, și ^z eși Ioramū, regele lui Israelū, și Ahazia, regele lui Iuda, fie-care in carulū seū, și se duseră spre intimpinarea lui Iehu, și-lū aflară la țērāna lui Nabotū, Ezreelēnulū.

Și cumū vedū Ioramū pre Iehu, dīse: Pace, Iehu? Erū elū respunse: Cumū pace, cândū ^{aa} așa multe ^{ab} sūnt desfrēnările mumei tale Iezabela, și fermecătoriele ei? Și se întorșe Ioramū ca să fugā, dīcēndū lui Ahazia: Vēn-șare, Ahazia! Și apucāndū Iehu ^{ac} aculū seū, lovi pre Ioramū între brațele sale; și sīgēta trecu prin ānima lui. Și elū cădū in carulū seū. Atuncea dīse Iehu cătră Bidkarū, căpitenia sa: Iea-lū, și-lū aruncā in țērāna lui Nabotū, Ezreelēnulū; căci adă-ți aminte, că atuncea, cândū eū și tu mergeamū împreună călări in urma lui Ahabū, pārintele seū, ^{ad} Iehova ^{ae} lū impovorā pre elū cu sarcina acēsta: Da, amū vedutū erī sângele lui Nabotū și sângele fiilorū seī, dīce Iehova; și-ți ^{af} voiū resplāti in ogorulū acesta, dīce Iehova. Și acumū rădică-lū, și aruncā-lū in ogorulū acesta, dupre cuvēntulū lui Iehova.

^a Cap. 9. 16.
^b Cron. 22. 6.
7.

Capitūl 9.
^a 1 Reg. 20. 35.
^b Cap. 4. 29,
Ier. 1. 17.

^c Cap. 8. 28, 29.
^d Vers 5, 11.
^e 1 Reg. 19. 16.
^f 1 Reg. 19. 16.
2 Cron. 22. 7.

^g 1 Reg. 18. 4.
21. 15.
^h 1 Reg. 14. 10.
21. 21.
ⁱ 1 Sam. 25. 22.

^j Dent. 32. 36.
^k 1 Reg. 14. 10.
15. 29. & 21.
22.
^l 1 Reg. 16. 8,

11.
^m 1 Reg. 21. 23.
Vers 35, 36.
ⁿ Ier. 29. 26.
Ioan 10. 20.

Fapt. 26. 24.
^o 1. Cor. 4. 10.
Mat. 21. 7.
^p Cap. 8. 29.

^q Cap. 8. 29.
^r 2 Cron. 22. 7.
^s 1 Reg. 21. 29.
^t 1 Reg. 21. 19.

27 **Érű** Ahazia, regele lui Iuda, cumű vűdu *acuesta*, fugi pe calea casei din grădină. Si-lű urmări Iehu, și ăise: Loviți și pre acesta in carulű *seű*, la suisulű Gurű, aprűpe de Ibleamű. Și elű fugi la "Meghiddo, și muri acolo. Și-lű duseră servii seű in carű la Ierusalimű, și-lű یمormențarű in mormențulű seű cu pűrintiű seű, in cetatea lui Davidű.

28 Și incepű a domni Ahazia preste Iuda in anulű alű unű-spre-decelea alű lui Ioramű, fiulű lui Ahabű.

30 Și veni Iehu in Ezreelű; și auđindű Iezabelű, "și unse sprincenele sale, și-si impodobi capulű seű, și se uita prin ferestrű. Și pe-cűndű Iehu intra pe pűrtű, ea ăise: "Fost'a norocitű Zimri, celű ce a ucisű pre domnulű seű? Și elű rűdicűndű-si faća sa spre ferestrű, ăise: Cine *este* cu mine? Cine? Și se uitarű dűoi, trei diregűtori cűtrű d'insulű. Și elű ăise: Aruncű'o josű. Și o aruncarű josű, și se stropirű de sűngele ei zidulű și caiű; și aű cűlcűt'ű pre ea

34 *cu piciorule*. Și dupű ce elű a intrűtű, a műncatű, și a bűtűtű, ăise: Duceți-vű de vedeți acumű pre blűstemata aceea, și o یمormențati: cűci *este* "fűtű de rege. Decű se duserű, ca sű o یمormențeze; darű nu aflarű din ea decűtű cranilű, piciorule și palmele műnelorű. Și intorcűndű-se, "spuserű *acuesta*. Și elű ăise: Acesta *este* cuvűntulű lui Iehova, ce-lű ăise prin servulű seű Ilie, Tișbitulű, ăicűndű: "In ogorulű din Ezreelű vorű műnca cűnű carnea Iezabelei, și cadavrulű Iezabelei va fi "ca gunoifulű pe faća cűmpulű in ogorulű din Ezreelű, *aća* cű nici se va putű ăice: *Acuesta este* Iezabelű.

10 **S**i Ahabű avea șapte-deci de fiű in Samaria. Și scrise Iehu epistole, și le trűmese la Samaria cűtrű mai mariű din Ezreelű, cűtrű cei bűtrűni și cűtrű crescűtoriű

2 *fiilorű* lui Ahabű, ăicűndű: Și acumű, in datű ce va sosi acűstű epistolű la voi, fiindű-cű *aveți* pre fii domnulű vostrű, carű și

3 cai și o cetate intűritű, și arme, Vedeți care din fii domnulű vostrű *este* mai bunű și mai vrednicű, și-lű puneți pe tronulű pűrintelű seű, și vű luptati pentru casa domnulű vostrű. Darű ei se spűiműntarű fűrte, și ăiserű: Ecűcű, dűoi regi nu puturű sta

4 inaintea lui, și cumű vomű sta noi? Decű mai marele casei și mai marele cetății, și bűtrűniű, și crescűtoriű *fiilorű* trűmeserű cűtrű Iehu, ăicűndű: Noi *sűntemű* servii teű, și vomű face ori-ce ni veű ăice; nu vomű pune pre nimenea rege; fű *ce este* bine in ochii teű.

6 Atuncia scrise elű cűtrű ei o a dűoa

epistolű, ăicűndű: De *sűnteți* ai meű, și de ascultați de vűcea mea, *apoi* luați capetele ۆmenilorű, ale fiilorű domnulű vostrű, și veniți la mine, la Ezreelű, műne la ۆra acuesta. (Érű fiű regelű, șapte-deci de ۆmeni, *eraű* cu mai mariű cetății, cari-ű crescűaű.)

7 Și cumű sosi epistola la d'insű, ei luűndű pre fiű regelű, "tűiarű *pre cei* șapte-deci de ۆmeni, și puserű capetele lorű in paniere, și le trűmeserű lui la Ezreelű. Și veni unű trűmesű, și-ű spuse, ăicűndű: Aű adusű capetele fiilorű regelű. Și elű ăise; Faceți-le dűoű grűműđi la intrarea pűrteű pűnű deműnűđű.

8 Și deműnűđű elű sosi, și stűndű ăise cűtrű totű

9 poporulű: Voi *sűnteți* dreptű: ecűcű, "eű amű conjuratű asupra domnulű meű, și l'amű ucisű; darű pre toți acestia cine-ű a lovitű? Cunűșteți acumű, cű nu va "cűdű pe pűműntű

10 nimicű din cuvűntulű ce Iehova a vorbitű asupra casei lui Ahabű; cűci Iehova a fűcutű cűte le vorbi "prin servulű seű Ilie. Și aűa Iehu ucise pre toți cűți rűműse-

11 serű din casa lui Ahabű in Ezreelű, și pre toți cei mari ai seű, și pre amioii seű și pre preuțiű seű, de nu lűsű nici o rűműșitű.

12 Și sculűndű-se, plecű, și veni la Samaria. Și pe drumű, *findű* in coliba unorű pűstoriű, "Intűlni Iehu pre frațiű lui Ahazia,

13 regele lui Iuda, și ăise: Cine *sűnteți* voi? Și ei ăiserű: *Sűntemű* frațiű lui Ahazia, și ne pogorimű, șű salutűmű pre fiű regelű și pre fiű reginei. Și elű ăise: Prindeți-ű

14 viű. Și-ű prinserű viű, și-ű junghiarű aprűpe de pűtűlű colibeű pűstoriilorű: patru-deci și dűoi de ۆmeni; nu lűsarű nici unulű d'intr'insű.

15 Și pűrcedűndű de acolo, elű aflű pre Ionadabű, fiulű lui "Recabű, *venindű* spre intimpinarea lui; și-lű salutű, și-ű ăise: Este űnima ta aűa de drűptű, precumű űnima mea *este* cu űnima ta? Și Ionadabű rűspunse: Este. De este, "dű-mű műna ta. Și-ű dűdu műna sa; și-lű sui in carulű *seű*.

16 Și elű ăise: Vino cu mine, și veű "zelulű meű pentru Iehova. Și-lű sui in carulű seű.

17 Și venindű la Samaria, "ucise pre toți cei rűmași din Ahabű in Samaria, pűnű ce-lű stűrpi, dupre cuvűntulű "ce Iehova ăise cűtrű Ilie.

18 Și adunű Iehu pre totű poporulű, și li ăise: "Ahabű a servitű lui Baalű pućinű, darű Iehu "ű va servi multű. Și acumű chűmați-mű pre toți "profețiű lui Baalű, pre toți servii lui și pre toți preuțiű lui; sű nu lipsűscű nimenea; cűci amű a face unű mare sacrificiű lui Baalű; ori-cine va lipsi, nu va trűi. Darű

u 2 Cron. 22. 9.
v Ezech. 23. 40.
a 1 Reg. 16. 9-20.

y 1 Reg. 16. 31.
z 1 Reg. 21. 25.
a Ps. 83. 10.

Capulű 10.
a 1 Reg. 21. 21.
b Cap. 9. 14, 24.

c 1 Sam. 3. 19.
d 1 Reg. 21. 19, 21, 29

e Cap. 8. 29.
f 2 Cron. 22. 8.
g Ier. 35. 6, etc.

g 1 Cron. 2. 55.
h Ezra 10. 19.
i 1 Reg. 19. 10.

j Cap. 9. 8.
k 2 Cron. 22. 8.
l 1 Reg. 21. 21.

i 1 Reg. 16. 31, 32.
m 1 Reg. 22. 6.

- Iehu făcu *acesta* cu încelăciune, spre a perde
 20 pre servii lui Baalū. Și Iehu dîse: Prochiămați serbătore mare pentru Baalū. Și
 21 prochiămară. Și Iehu trămise în totu Israelul, și veniră toți servii lui Baalū, încât
 nu rămase nimenea, care să nu vină. Și veniră
 22 în "casa lui Baalū, și se împlu casa lui Baalū de la unu capăt la cela-i-altu. Și el
 dîse cătră acela care *era* preste vestmîn-
 23 tăriă: Scôte vestminte pentru toți servii lui Baalū; și li scose vestminte. Și Iehu
 și Ionadabū, fiulul lui Recabū, intrară în casa lui Baalū; și el dîse cătră servii lui
 Baalū: Cercetați, și vedeți să nu fie aicea
 24 cu voi nimenea d'între servii lui Iehova, ci numai servii lui Baalū. Și după ce intrară,
 ca să aducă sacrificii și olocauste, Iehu și
 puse afară optu-deci bărbați, și dîse: *De*
 va scăpa vre-unul din ômenii, ce eu am
 25 dat în mânele vîstre, *atuncea* ° *fie-care va*
respunde cu viața sa pentru viața aceluia.
 Și cum sfârși de adus olocaust, dîse
 Iehu cătră alergători și cătră căpitenii: In-
 26 trați, loviți-i: nimenea să nu scape; și-i
 27 loviră alergătorii și căpiteniele cu ascuți-
 tul sâbiei, și aruncară afară *cadavrele lor*,
 și de acolo se duseră la cetatea casei lui
 28 Baalū; și scoseră ° idolii casei lui Baalū,
 și-i arseră. Și sfărămară idolul lui Baalū,
 și dărîmară casa lui Baalū, ° și o prefăcură
 29 într'o casă de guoii pînă în dîia de astă-dî.
 Așa stêrpi Iehu pre Baalū din Israel.
 30 Totuși Iehu nu se depărtă de păcatele lui
 Ieroboamū, fiulul lui Nebatū, care a tras
 31 pre Israel în păcat, *alec* de la ° vîței de
 aur, cei din Betū-Elū și din Danū.
 Și Iehova dîse cătră Iehu: Fiindū-că ai
 32 făcut bine, lucrândū cele drepte în ochii
 mei, și ai făcutū casei lui Ahabū tôte câte
 33 *erau* în ânima mea, ° fiu tei pînă la a patra
generațiune voru sedé pe tronul lui Israel.
 Erū Iehu n'a luatū aminte, să âmbie cu
 34 ânima întregă în legea lui Iehova, Dumne-
 deul lui Israel; nu se depărtă de ° peca-
 tele lui Ieroboamū, care a tras pre Israel
 în păcat.
 În dîilele acele Iehova incepu a rumpe
 din Israel: și ° Hazaelū i bătū în tôte ho-
 35 tarele lui Israel: De la Iordanū spre re-
 săritū totu pămîntul Galaadului, pre Ga-
 diți, pre Rubeniți, și pre Manasiți, de la
 Aroerū, ce *este* pe riulū Arnonū, pînă la
 ° Galaadū și Basanū.
 Și cele-l-alte fapte ale lui Iehu, și tôte
 36 câte le făcu, și tôte puterea lui, ôre nu sînt
 scrise în Cartea Cronicelorū regilorū lui

Israelū? Și adormi Iehu cu părinții sei; 35
 și-lū îmmormentară în Samaria; și în locul
 seu domni Ioahazū, fiulul seu. Și timpulū, 36
 cîtu Iehu domni preste Israelū în Samaria,
 fu dūo-deci și optu de ani.

*Usurparea Ataliei în Iuda; scăparea lui Ioasă,
 și ungerea sa de rege.*

" **A** TALIA, ° muma lui Ahazia, vîdîndū că 11
 a muritū fiulul ei, se sculă, și stêrpi 2
 tôte semința regescă. Dară Iehoșeba, feta re-
 gelui Iehoramū, sora lui Ahazia, luandū pre
 Ioasă, fiulul lui Ahazia, lū fură din meș-
 3 loculū fiilorū regelui, cari se omorîră, și-lū
 puse pre elū și pre doica sa în camara pa-
 turilorū, și-lū ascunse de Atalia, și așa nu fu
 4 omoritū. Și elū fu ascunsu cu d'îusa în 3
 casa lui Iehova șese ani. Erū preste țéră
 domni Atalia.

Și ° în anulū alū șeptelea Iehoiada tră- 4
 mese, și luandū pre sutașii Carienilorū și ai 5
 alergătorilorū, i aduse la sine în casa lui
 Iehova, făcu legămîntū cu d'îușii, i jură 6
 în casa lui Iehova, și li arêtă pre fiulul re-
 gelui; Și li ordină, dîcîndū: Acesta *este* 5
 lucrulū, ce aveți a face: o treime din voi,
 6 *acei* cari veți fi ° de septemăna, veți păzi
 casa regescă. Și o treime *va fi* la pórta 6
 Surū, și o treime la pórta de d'înapoia
 7 alergătorilorū; așa veți păzi templulū, ca
 să nu-lū atace. Și dūo cete d'între voi, 7
 toți aceia ce și-au făcutū septemăna, voru
 8 păzi casa lui Iehova de lîngă rege. Și veți 8
 incunjura pre rege de jurū imprejurū, fie-
 care cu armele sale în mîna sa; și celū ce
 va intra în șirurile *vîstre*, să se omóre; și
 veți fi cu regele, cîndū va eși și cîndū va
 intra.

° Și făcură sutașii tôte câte li ordină Ie- 9
 hoiada, preutulū: Luă fie-care pre ômenii
 sei, atātu cei, ce intrau de septemăna, cātu 10
 și cei, ce eșiau din septemăna, și veniră la
 Iehoiada, preutulū. Și dădu preutulū su- 11
 tașilorū lancele și scuturile regelui Davidū,
 cari *erau* în casa lui Iehova. Și alergătorii, 11
 fie-care cu armele sale în mîna sa, statură
 imprejurulū regelui, de la katurea dréptă 12
 a templulū pînă la cea stîngă, aprópe de
 altariū și de templu. Atuncea scose pre 12
 fiulul regelui, și-i puse diadema, și-i dădu
 mărturia, și-lū făcu rege, și-lū unse; și
 bătîndū din palme, strigară: ° Trăescă re- 13
 gele! ° Și audîndū Atalia vócea alergăto- 13
 rilorū și a poporului, veni și ea cătră po-
 14 porū la casa lui Iehova. Și ea vîdu, și 14
 éccé, regele sta lîngă ° stălpū duple datină,

1 Reg. 16. 32. Dan. 2. 5. &
 1 Reg. 20. 39. 3. 29.
 1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

1 Reg. 14. 23. 1 Reg. 12. 28,
 Ezr. 6. 11. 29.

și căpiteniele și trîmbeșii lîngă rege; și totu poporul țerei se bucura și sufla din trîmbeș. Și Atalia și sfîșcia vestmintele ei, și strigă: Vîndare, vîndare! Și ordină Iehoiada, preutul, sutașilor, căpitenielor preste ôste, și li dîse: Scôteț'o din șiruri; și cine o va urma, ucideți-lu cu sabia. Căci preutul dîse: Să nu o ucidă in lă-intrul casei lui Iehova. Și-i făcură locu, și cându sosi la calea, pe care mergu caii la casa regelui, fu ucisă acolo.

17 Și Iehoiada făcu *acest*u legămîntu între Iehova și rege și popor, că voru fi poporul lui Iehova; încă și între rege și popor.

18 Și intră totu poporul țerei în casa lui Baal, și o dărîmă; altarele lui și idoli lui le sfărâmă cu totul, și pre Matan, preutul lui Baal l'a omorît înaintea altarelor. Și aședă preutul custodii preste casa lui Iehova. Și luă pre sutașii Carienilor și ai alergătorilor și totu poporul țerei, și pogrîră pre rege din casa lui Iehova, și veniră la casa regelui pe calea porței alergătorilor; și elu ședă pe tronul regilor. Și se bucură totu poporul țerei, și se linisci cetatea. Eră pre Atalia aș omorît'o cu sabia în casa regelui.

Domnia lui Ioaș în Iuda.

21 De șapte ani era Ioaș, cându se făcu rege.

12 În anul alu șeptelea alu lui Iehu se făcu rege Ioaș; și Ioaș domni patru-deci de ani în Ierusalim; și numele mumei sale era Tibia din Beeru-Șeba. Și făcu Ioaș drept în ochii lui Iehova, în tôte dîlele în cari 'lu învîță Iehoiada, preutul. Totuși înălțimile nu se depărtară; poporul sacrifica și tămăia încă pe înălțimi.

4 Și dîse Ioaș cătră preuți: "Toți banii consacrați, ce se aducă în casa lui Iehova, banii fie-căruia ce trece prin numeratôre, banii rescumpărării fie-căruia, pre care din indemnul animei fie-care 'i va aduce în casa lui Iehova. Să-î ție preuții la sine, fie-care de la cunoscutul se, și să dirégă stricăciunile casei, unde s'ară afla stricăciune.

6 Dară în anul alu două-deci și treilea alu regelui Ioaș, preuții încă nu direseră stricăciunile casei. Deci regele Ioaș chiămat'a pre Iehoiada, preutul, și pre ceilalți preuți, și li dîse: Pentru ce n'ați diresu stricăciunile casei? Și acum să nu mai luați banii de la cunoscuții vostri, ci să-i dați pentru stricăciunile casei.

8 Și consimțiră preuții, să nu mai ție bani de la popor, și să nu dirégă stricăciunile casei; Și Iehoiada, preutul, luă o ladă, și făcu o bortă la capacul ei, și o puse aproape de altar, la dreapta intrării în casa lui Iehova; și preuții, ce păziau pragul, puneau în ea toți banii, ce se aduceau în casa lui Iehova.

10 Și cându vedeau, că erau mulți bani în ladă, se suia cancelarul regelui, și arhierul, și-î lega în saci, și numerau banii ce se află în casa lui Iehova. Și dădeau banii cei numerați în mânele acelor, cari făceau lucrul, cari aveau privilegiarea asupra casei lui Iehova: și ei 'i împărțiau teslarilor și zidarilor, cari lucrau la casa lui Iehova; Și petrarilor și cioplitorilor de petre, și cumpărare de lemne și petre cioplite, ca să dirégă stricăciunile casei lui Iehova, și nentru tôte, câte trebuiau la dirigerea casei. Dară din banii ce se aduceau în casa lui Iehova, nu se făcu pentru casa lui Iehova cupe de argint, fôrfeți, tipsie, trîmbeși, nici unu vasu de aur, se u vasu de argint; Ci-i dădură lucrătorilor, și ei dirigeau cu ei casa lui Iehova. Și nu cereau socotela de la ômenii, în ale căruia mîni se dădeau banii, ca să-î împărțescă lucrătorilor; căci ei lucrau cu credință. Banii sacrificielor pentru vină, și banii sacrificielor pentru păcate nu se aduceau în casa lui Iehova; *acestia* erau ai preuților.

17 Atunce se sui Hazael, regele Siriei, și se luptă asupra Gatului, și-lu cuceri; și-și întorse Hazael făca sa, ca să se sue asupra Ierusalimului. Și luă Ioaș, regele lui Iuda, tôte cele consacrate, câte le consacraseră Iosafat, Iehoram, și Ahazia, părinții se, regii lui Iuda, și însăși darurile consacrate de elu, și totu aurul, ce se află în tesauzele casei lui Iehova și ale casei regelui, și le trăsese lui Hazael, regele Siriei; și acesta se retrase de la Ierusalim.

19 Și cele-l-alte fapte ale lui Ioaș, și tôte câte le făcu, ôre nu sînt scrise în Cartea Croniclelor regilor lui Iuda? Dară sculându-se servii lui, făcură conjurare între ei, și uciseră pre Ioaș în casa Millo, la pogorișul cătră Silla. Căci Iozacar, fiul lui Și-meat, și Iehozabad, fiul lui Și-omer, servii se, 'lu loviră pre elu, încâtu muri. Și-lu înmormentară cu părinții se în cetatea lui David; și în locul se domni Amazia, fiul se.

i 2 Cron. 23. 16.
j 2 Sam. 5. 3.
k Cap. 10. 26.
l Deut. 12. 3.
m 2 Cron. 23. 17.

n 2 Cron. 23. 18,
etc.
o 2 Cron. 24. 1.

Capitul. 12.
p 2 Cron. 24. 1.
q 1 Reg. 15. 14.
r 22. 43.
s Cap. 14. 4.

t Cap. 22. 4.
u Esod. 30. 13.
v Esod. 35. 5.
w 1 Cron. 29. 9.
x 2 Cron. 24. 6.

y 2 Cron. 24. 6.
z 2 Cron. 24. 6,
etc.
aa Veii 2 Cron.
24. 14.

ab Cap. 22. 7.
ac Lev. 5. 15, 18.
ad Lev. 7. 7.
ae Num. 18. 9.
af Cap. 8. 12.

ag Veii 2 Cron.
24. 23.
ah 1 Reg. 15. 18.
ai Cap. 18. 15,
16.

aj Cap. 14. 5.
ak 2 Cron. 24. 25.
al 2 Cron. 24. 26.
am 2 Cron. 24. 27.

Domnia lui Ioahazü și a lui Ioasă în Israelü; visita lui Iehoaşü la Elisei; mörtea acestui profetü.

- 13** **I**N anulü alü düoë-deci și treilea alü lui Ioasă, fiulü lui Ahazia, regele lui Iuda, incepu a domni Ioahazü, fiulü lui Iehu, preste Israelü in Samaria, și domni șeptespre-dece ani. Și făcu rele in ochii lui Iehova, și urmâ păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü; nu se depărtă de ele. Și ^ase aprinse mânia lui Iehova asupra lui Israelü, și-lü dădu in mâna lui ^bHazaelü, regele Siriei, și in mâna lui Benhadadü, fiulü lui Hazaelü, in tôte dïlele lorü. Și ^cse rugă Ioahazü lui Iehova, și-lü ascultă pre elü Iehova; căci ^dvedü apësarea lui Israelü; că regele Siriei ^ei apësa pre ei. (^fȘi Iehova dădu lui Israelü unü mëntuitorü; și ei scăpară de suptü mâna Sirienilorü, și locuiră fii lui Israelü in corturile lorü, ca mai ^gnaïnte. Totuși ei nu se depărtară de păcatele casei lui Ieroboamü, care a trasü pre Israelü in păcatü; in ele âmbلائü ei, și chipulü Astarteei sta încă in Samaria.) Căci nu lăsase lui Ioahazü din totü poporulü decâtü cinci-deci călăreți, de ce carë și de ce miî de pedestri; căci regele Siriei i-a perdutü, și i-a făcutü ca pravulü călcatü in ariă.
- 8** Și cele-l-alte fapte ale lui Ioahazü, și tôte câte le făcu, și puterea lui, ore nu ^hsunt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Israelü? Și adormi Ioahazü cu părinții sei, și-lü înmormentară in Samaria; și in loculü seü domni Ioasă, fiulü seü.
- 10** In anulü alü trei-deci și șeptelea alü lui Ioasă, regele lui Iuda, incepu a domni Ioasă, fiulü lui Ioahazü, preste Israelü in Samaria, și domni șese-spre-dece ani. Și făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă de tôte păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü; in ele âmbلائü. ⁱȘi cele-l-alte fapte ale lui Ioasă, și tôte câte le făcu, și ^jputerea lui, cumü se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, ore nu ^ksunt scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda? Și Ioasă adormi cu părinții sei; și pe tronulü seü ședu Ieroboamü; și se înmormentă Ioasă in Samaria cu regiü lui Israelü.

Și Elisei se ^lnbolnăvi de o bôlă, de care muri; și se pogorî cătră elü Ioasă, regele lui Israelü, și plânse pe fața lui, și dîse: Părinte, părinte, ^mcarulü lui Israelü și ⁿcălărima lui! Și Elisei dîse cătră elü: Ié unü arcü și săgeți; și elü luă unü arcü și

săgeți. Și elü dîse cătră regele lui Israelü: Pune mâna ta pe arcü; și puse mâna sa; și Elisei puse mânele sale pe mânele regelü; Și dîse: Deschide ferestra despre resăritü. Și o deschise. Și Elisei dîse: Săgetă; și săgetă. Și dîse: *Acësta e săgeta mëntuirei lui Iehova, și săgeta mëntuirei de la Sirieni: că vei bate pre Sirieni la Afekü, până ^ovei nimici. Și mai dîse: Ié săgeți; și le-a luatü; și dîse cătră regele lui Israelü: Lovesce in pământü; și lovi de trei ori, și se opri. Și se mânia asupra lui omulü lui Dumneđu, și dîse: Trebuia să fii lovitü de cincî seü șese ori; atunci ai fi bătutü pre Sirieni până la nimicire; ^pdară acumü numai de trei ori vei bate pre Sirieni.*

Și muri Elisei, și-lü înmormentară. Și ^q20 la începutulü anulü cete de Moabiți năvliră in tēră. Și s'a întemplatü pre-cändü ^r21 cari-va înmormentaü pre unü omü, ecce, aü vedutü o cetă; și aruncară pre omü in mormentulü lui Elisei; și cumü ajunse omulü, și se atinse de ôsele lui Elisei, a înviatü, și a statü pe picîorele sale.

Și ^sHazaelü, regele Siriei, a apësatü pre Israelü in tôte dïlele lui Ioahazü. ^tȘi lui Iehova se făcu milă, și se îndură de ei, și ^ucăută spre ei, ^vpentru legământulü seü cu Abraamü, Isaacü și Iacobü; și nu voi să-i stêrpescă pre ei, și nu-i aruncă de la fața sa, până acumü. Și Hazaelü, regele Siriei, muri, și in loculü seü domni Benhadadü, fiulü seü. Și Ioasă, fiulü lui Ioahazü, luă ^w25 érá-și din mâna lui Benhadadü, fiulü lui Hazaelü, cetățile, ce Hazaelü le luase cu resbelü din mâna lui Ioahazü, părintele seü. Ioasă de ^xtrei ori ^ylü bätü, și luă inapoî cetățile lui Israelü.

Domnia lui Amazia in Iuda; resbelulü reinnoitü între cele düoë regate.

IN anulü ^zalü düoilea alü lui Ioasă, fiulü lui Ioahazü, regele lui Israelü, se făcu rege ^{aa}Amazia, fiulü lui Ioasă, regele lui Iuda. De düoë-deci și cincî de ani ^{ab}era elü, cändü se făcu rege, și domni düoë-deci și nouë de ani in Ierusalimü. Și numele mumei lui ^{ac}era Ioadanü din Ierusalimü. Și făcu drepte in ochii lui Iehova, dară nu ca Davidü, părintele seü; a făcutü cele ce făcu Ioasă, părintele seü. ^{ad}Totuși înălțimile nu se depărtară; poporulü sacrifica și tāmăia încă pe înălțimi. Și cumü se întări regatulü in mâna lui, ucise elü pre serviî sei, ^{ae}cari uciseseră pre regele, părintele seü. Dară pre fii ucigașilorü nu-i ucise; duple

<i>Capit. 18.</i>	<i>d Esod. 3. 7.</i>	<i>f 1 Reg. 16. 33.</i>	<i>25.</i>	<i>k Cap. 2. 12.</i>	<i>o Cap. 14. 27.</i>	<i>r Vers 18. 19.</i>	<i>b 2 Cron. 25. 1.</i>
<i>a Jude. 2. 14.</i>	<i>Cap. 14. 26.</i>	<i>g Amos 1. 3.</i>	<i>j Cap. 14. 9, etc.</i>	<i>l 1 Reg. 20. 26.</i>	<i>p Esod. 2. 24.</i>	<i>—</i>	<i>c Cap. 12. 3.</i>
<i>b Cap. 8. 12.</i>	<i>e Veđi vers 25.</i>	<i>h Cap. 14. 15.</i>	<i>2 Cron. 25. 17, etc.</i>	<i>m Vers 25.</i>	<i>q Esod. 32. 13.</i>	<i>Capit. 14.</i>	<i>d Cap. 12. 20.</i>
<i>c Ps. 78. 34.</i>	<i>& cap. 14. 25, 27.</i>	<i>i Veđi vers 14. &</i>		<i>n Cap. 3. 12.</i>		<i>a Cap. 13. 10.</i>	

cum scrișu este în cartea legii lui Moisi, prin care Iehova ordină, dîcîndu: „Părinții să nu se omóre pentru fii, nici fiii să nu se omóre pentru părinți, ci fie-care să se omóre pentru păcatul seü. 7 Elü bätu din Edomü de ce miî în Valea Särei, și luă Sela cu resbelü, și chiämă numele ei Iokteelü (*supusü de Dumneđeü*) până în diüa de astă-đi. 8 Atuncea trämese Amazia solü cätră Ioașü, fiulü lui Iohazü, fiulü lui Iehu, regele lui Israelü, dîcîndu: Vîno, să ne privimü în față. Și Ioașü, regele lui Israelü, trämese cätră Amazia, regele lui Iuda, dîcîndu: 9 Spinulü din Libanü a trămesü cätră cedrulü din Libanü, dîcîndu: Dă pre fêta ta de femeä fiulü meu; dară o fêră din Libanü trecu, și călcă spinulü. Pre Edomü în adevêrü l'ai bätutü, și 'ânima ta s'a înălțatü; mulțumesce-te de mărirea ta, și rămăi în casa ta; pentru-ce stêrnesci unü rêu, de care vei cădé, tu și Iuda cu tine? 11 Dară Amazia nu ascultă. Decî Ioașü, regele lui Israelü, se sui, și se privă în față, elü și Amazia, regele lui Iuda, în Betü-Şemeşulü lui Iuda. Și Iuda fu bätutü de cätră Israelü; și a fugitü fie-care la cortulü seü. Și Ioașü, regele lui Israelü, prinse pre Amazia, regele lui Iuda, fiulü lui Ioașü, fiulü lui Ahazia, în Betü-Şemeşü; și venindü la Ierusalimü a sfărămatü zidulü Ierusalimulü, de la pörta lui Efraimü până la pörta colțului, patru sute de coți. 14 Și luändü totü aurulü și argintulü și tôte vasele, ce se aflaü în casa lui Iehova și în tesăurele casei regelü, și ostaticî, se întorse în Samaria. 15 Și cele-l-alte fapte ale lui Ioașü, câte le făcu, și puterea lui, și cumü se luptă cu Amazia, regele lui Iuda, ore nu sînt scrise în Cartea Cronicelorü regilorü lui Israelü? 16 Și Ioașü adormi cu părinții seî, și se immormentă în Samaria cu regiü lui Israelü; și în loculü seü domni Ieroboamü, fiulü seü. 17 Și Amazia, fiulü lui Ioașü, regele lui Iuda, a trăitü după mörtea lui Ioașü, fiulü lui Iohazü, regele lui Israelü, cinci-spre-dece ani. 18 Și cele-l-alte fapte ale lui Amazia aü nu sînt scrise în Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda? 19 Și conjurără asupra-i unü cu alții în Ierusalimü, și elü fugi la Lachişü; dară trămeseră pe urma lui la Lachişü, și-lü omorîră acolo. 20 Și l'au adusü pe caî, și se immormentă cu părinții seî în Ierusalimü, în cetatea lui Davidü.

Și totü poporulü lui Iuda luă pre Azaria, celü de șese-spre-dece ani, și-lü făcu rege în loculü părintelui seü Amazia. Elü zidi Elatulü, și-lü aduse înapoi lui Iuda, după ce regele a adormitü cu părinții seî.

Domnia lui Ieroboamü II în Israelü.

În anulü alü cinci-spre-decelea alü lui Amazia, fiulü lui Ioașü, regele lui Iuda, inepu a domni în Samaria Ieroboamü, fiulü lui Ioașü, regele lui Israelü, și domni patru-deci și unulü de ani. 23 Și a făcutü rele în ochii lui Iehova; nu se depărtă de la tôte păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü în păcatü. Elü a luatü îndêrptü hotarulü lui Israelü, de la intrarea Hamatü până la marea din șesü, 24 duple cuvêntulü ce Iehova, Dumneđeulü lui Israelü, a vorbitü prin servulü seü Iona, fiulü lui Amitai, profetulü, de la Gatü-Heferü. Că Iehova vêđu strimtorarea lui Israelü cea amară fôrte, căci nu era nici închisü, nici liberü, și nici era cine să mênue pre Israelü. 25 Și Iehova nu đisese, că va sterge de supțü ceriü numele lui Israelü; dară lü mênui prin mâna lui Ieroboamü, fiulü lui Ioașü.

Și cele-l-alte fapte ale lui Ieroboamü, și tôte câte le făcu, și puterea lui, și cumü s'a luptatü, și cumü a recăpêtatü Damasculü, și Hamatulü lui Iuda, pentru Israelü, ore nu sînt scrise în Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda? 26 Și Ieroboamü adormi cu părinții seî, cu regiü lui Israelü; și în loculü seü domni Zacaria, fiulü seü.

Domnia lui Azaria în Iuda.

În anulü alü dîoë-deci și șeptelea alü lui Ieroboamü, regele lui Israelü, inepu a domni Azaria, fiulü lui Amazia, regele lui Iuda. De șese-spre-dece ani era elü, cîndü se făcu rege, și elü domni cinci-deci și dîoi de ani în Ierusalimü. 2 Și numele mumei sale era Iecolia din Ierusalimü. Și făcu drepte în ochii lui Iehova, în tocmăi cumü făcuse Amazia, părintele seü. 3 Totuși înălțimile nu se depărtară; poporulü sacifica și tămăia încă pe înălțimi. 4

Și Iehova lovi pre rege, și elü fu leprosü până în diüa mörții sale, și locuia într'o casă deosebită. 5 Și asupra palatului era Iotamü, fiulü regelü, jndecändü poporulü țerei.

Și cele-l-alte fapte ale lui Azaria, și tôte

a Dent. 24. 16. Ezec. 18. 4, 20. f 2 Cron. 25. 11. g 2 Sam. 8. 13. Ps. 60. titlu. h Ios. 15. 38. i 2 Cron. 25. 17, 18, etc.	j Veđi Judc. 9. 8. k 1 Reg. 4. 33. l Deut. 9. 14. m 2 Cron. 32. 25. Ezec. 28. 2, 5, 17. Hab. 2. 4.	n Ios. 19. 38. & 21. 16. o Neem. 8. 16. & 12. 39. p Ier. 31. 38. q Zech. 14. 10. r 1 Reg. 7. 51. s Cap. 13. 12.	t 2 Cron. 25. 25, etc. u 2 Cron. 25. 27. v Ios. 10. 31. w Cap. 15. 13. & 2 Cron. 26. 1. x 2 Cron. 26. 6. y Cap. 16. 6. z 2 Cron. 26. 2.	aa Num. 13. 21. & 31. 8. ab Deut. 3. 17. ac Iona 1. 1. ad Mat. 12. 39, 40. ae Ios. 19. 13. af Cap. 13. 4.	ag Deut. 32. 36. ah Cap. 13. 5. ai 2 Sam. 8. 6. aj 1 Reg. 11. 24. ak 2 Cron. 8. 3. al Cap. 15. 8.	am Capulü 15. an Cap. 14. 21. ao 2 Cron. 26. 1, 3, 4. ap Vers 13, 30, etc. & 2 Cron.	aq 26. 1. ar Vers 35. as Cap. 12. 3. & 14. 4. at 2 Cron. 26. 19 —21. au Lev. 13. 46.
---	---	--	---	--	--	---	--

câte le făcu, ore nu *sunt* scrise in Cartea 7 Cronicelor regilor lui Iuda? Și Azaria adormi cu părinții sei, și-lu înmormântară cu părinții sei in cetatea lui Davidu; și in loculü seü a domnitü Iotamü, fiulü seü.

Domnia lui Zacaria, a lui Şallumü, a lui Menahemü, a lui Pekahia și a lui Pekahü in Israelü; năvălirile Asirienilorü.

- 8 In anulü alü trei-deci și optulea alü lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni in Samaria preste Israelü Zacaria, fiulü lui Ieroboamü, și domni şese luni. Și făcu rele in ochii lui Iehova, precumü făcuseră părinții lui; nu se depărtă de la păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü. Și in contra lui conjură Şallumü, fiulü lui Iabeşü, și-lu lovi in fața poporului, 'lu omori, și domni in loculü seü.
- 11 Și cele-l-alte fapte ale lui Zacaria, éccë, *sunt* scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelü. Acesta *este* cuvëntulü lui Iehova, ce-lü spuse lui Iehu, dicëndü: Fiiü tei vorü şedé pe tronulü lui Israelü până a patra generațiune. Și se făcu așa.
- 13 Şallumü, fiulü lui Iabeşü, se făcu rege in anulü alü trei-deci și noulea alü lui Uzia, regele lui Iuda, și elü domni o lună de zile in Samaria. Căci Menahemü, fiulü lui Gadi, se sui de la Tirta, și veni la Samaria, și lovi pre Şallumü, fiulü lui Iabeşü, in Samaria, și-lü ucise, și domni in loculü seü.
- 15 Și cele-l-alte fapte ale lui Şallumü, și conjurarea ce făcu, éccë, *sunt* scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelü.
- 16 Atuncea Menahemü bätü Tisabulü și pre toți cei d'intr'insulü, și hotarele lui de cătră Tirta; căci nu-i deschise porțile; pentru acësta 'lu bätü; și pre tôte femecele ingrecate d'intr'insulü le-a spintecatü.
- 17 In anulü alü trei-deci și noulea alü lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni Menahemü, fiulü lui Gadi, preste Israelü, și domni dece ani in Samaria. Și făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă in tôte zilele lui de la păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü. Atunci a venitü Pulü, regele Asiriei, asupra țerei; și Menahemü dădu lui Pulü o mie talente de argintü, ca să fie cu sine mâna lui, ca să întărescă regatulü in mâna sa. Și Menahemü scöse argintulü din Israelü, de la toți cei puternici in avere, cîte cinci-deci de sicli de argintü de la fie-care, spre a le da regelü Asiriei. Și

regele Asiriei se întörse, și n'a statü acolo in țără.

Și cele-l-alte fapte ale lui Menahemü, 21 și tôte câte le făcu, ore nu *sunt* scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelü? Și 22 Menahemü adormi cu părinții sei; și in loculü seü domni Pekahia, fiulü seü.

In anulü alü cinci-decelea alü lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni Pekahia, fiulü lui Menahemü, preste Israelü in Samaria, și domni dūoi ani. Și făcu rele 24 in ochii lui Iehova; nu se depărtă de la păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü. 25 Și conjură asupra-i Pekahü, fiulü lui Remalia, căpitenia sa, și l'a lovitü in Samaria, in palatulü casei regesci, impreună cu Argobü și Arie, avëndü cu sine și cinci-deci de bărbați d'intre Galaadiți; 'lu ucise, și domni in loculü seü.

Și cele-l-alte fapte ale lui Pekahia, și 26 tôte câte le făcu, éccë, *sunt* scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelü.

In anulü alü cinci-deci și dūoilea alü 27 lui Azaria, regele lui Iuda, inceptu a domni Pekahü, fiulü lui Remalia, preste Israelü in Samaria, și domni dūoë-deci de ani. 28 Și făcu rele in ochii lui Iehova; nu se depărtă de la păcatele lui Ieroboamü, fiulü lui Nebatü, care a trasü pre Israelü in păcatü.

In zilele lui Pekahü, regele lui Israelü, 29 veni Tiglatü-Pileserü, regele Asiriei, și luă Lionulü, și Abelü-Betü-Maaca, și Ianoahulü, și Kedeşulü, și Hazorulü, și Galaadulü, și Galilea, totü pământulü lui Neftali, și i-a dusü pre ei prinși in Asiria.

Și Hoşea, fiulü lui Ela, făcu conjurare 30 asupra lui Pekahü, fiulü lui Remalia, 'lu lovi, 'lu ucise, și domni in loculü seü, in anulü alü dūoë-decelea alü lui Iotamü, fiulü lui Uzia.

Și cele-l-alte fapte ale lui Pekahü, și 31 tôte câte le făcu, éccë, *sunt* scrise in Cartea Cronicelor regilor lui Israelü.

Domnia lui Iotamü și a lui Ahasü in Iuda.

In anulü alü dūoilea alü lui Pekahü, fiulü 32 lui Remalia, regele lui Israelü, inceptu a domni Iotamü, fiulü lui Uzia, regele lui Iuda. De dūoë-deci și cinci de ani era elü, 33 cândü se făcu rege, și elü domni şese-spre-dece ani in Ierusalimü. Și numele mumei sale era Ieruşa, fëta lui Tadokü. Și elü 34 făcu drepte in ochii lui Iehova; făcu tôte câte le făcuse Uzia, părintele seü. Totuși 35 înălțimile nu se depărtară; poporulü sacri-

f 2 Cron. 26. 28.
g Amos 7. 9.
h Cap. 10. 30.

i Mat. 1. 8, v.
& Vers 1.
j 1 Reg. 14. 17.

k 1 Reg. 4. 24.
l Cap. 8. 12.
m 1 Cron. 5. 26.

Isa. 9. 1.
Osea 8. 9.
n Cap. 14. 6.

o Isa. 7. 1.
p 1 Cron. 5. 26.
Isa. 9. 1.

q 1 Reg. 15. 20.
r Cap. 17. 1.
Osea 10. 3, 7.

15.
s 2 Cron. 27. 1.

t Vers 3.
u Vers 4.

- fica și tămăia încă pe înălțimi. "Acesta zidi
pôrtă cea mai înaltă a casei lui Iehova.
- 36 Și cele-lalte fapte ale lui Iotamă, și
tôte câte le făcu, ôre nu *sunt* scrise în Car-
tea Croniclelor regilor lui Iuda?
- 37 În zilele acele începu Iehova a trimete
asupra lui Iuda pre "Rezină, regele Siriei,
38 și pre "Pekahû, fiulul lui Remalia. Și Iot-
tamă adormi cu părinții sei, și se immor-
mentă cu părinții sei în cetatea lui Davidû,
părintele seu. Și în loculul seu domni A-
hazû, fiulul seu.
- 16 **I**N anulul alu șapte-spre-decelea alu lui Pe-
kahû, fiulul lui Remalia, începu a domni
"Ahazû, fiulul lui Iotamă, regele lui Iuda.
- 2 De două-șeci de ani *era* Ahazû când se
facu rege, și elû domni șes-spre-dece ani
în Ierusalimû; dară nu făcu drepte în ochii
lui Iehova, Dumnezeuul seu, ca Davidû,
3 părintele seu; Ci âmbli în calea regilor
lui Israelû, ^b trecu chiară pre fiulul seu prin
focû, duple "uriciunile popórelorû, pre cari
Iehova le alungase de la fața fiilor lui
4 Israelû, Și sacrifică și tămăia pe înălțimi
și "pe colini și suptu totû arborele verde.
- 5 "Atuncea se suiră asupra Ierusalimului
cu resbelû Rezinû, regele Siriei, și Pekahû,
fiulul lui Remalia, regele lui Israelû; și
impresurară pre Ahazû; dară nu putură
6 să-lû învingă. În timpulû acela Rezinû,
regele Siriei, ^f recăpătă Elatulû pentru Siria,
și alungă pre Iudei din Elatû; și venindû
Sirienii la Elatû, locuiră acolo până în ziua
7 de astă-zi. Și Ahazû tramese soli "la Ti-
glatû-Pileserû, regele Asiriei, dicendû: Eû
sunt servulû teû și fiulul teû: sui-te, și mă
scapă din mâna regelui Siriei și din mâna
regelui lui Israelû, cari s'au sculatû asu-
8 pră-mi. Și ^a luă Ahazû argintulû și aurulû,
ce se afla în casa lui Iehova și în tesau-
rele casei regelui, și *le* tramese darû regelui
9 Asiriei. Și-lû ascultă pre elû regele Asi-
riei, și se sui regele Asiriei în contra Da-
mascului, ⁱ și-lû luă, și strămută *pre* poporû
la Kirû, și pre Rezinû lû ucise.
- 10 Și se duse regele Ahazû la Damascû
spre intimpinarea lui Tiglatû-Pileserû, re-
gele Asiriei, și vëdu altarulû din Damascû.
Și tramese regele Ahazû lui Uria, preutulû,
desemnului altarului, și forma lui duple fap-
11 tura lui întrégă. Și Uria, preutulû, zidi
altarulû în totulû, cumû tramesese regele
Ahazû din Damascû. Așa ^u făcu Uria,
preutulû, până ce veni regele Ahazû din
12 Damascû. Si cândû regele veni din Da-

mascû, regele vëdu altarulû; și ^j se apropiă
regele de altarû, și aduse pe elû *olocauste*.
Și făcu să fumege olocaustulû seu și darulû
13 seu de pâne, și vërsă libațiunea sa,
și stropi altarulû cu sângele sacrificielorû
sale de bucuriă. Și strămută ^k altarulû de
14 aramă, celû de d'inaintea lui Iehova, din
fața casei, d'între altarulû seu și casa lui
Iehova, și-lû puse de laturea de câtră mēdă-
nopte a *acestu* altarû. Și ordină regele
15 Ahazû lui Uria, preutulû, dicendû: Să faci
să fumege pe altarulû celû mare ^l olocaustulû
de demăneți, și darulû de pâne celû de
sēră, și olocaustulû regelui și darulû seu
de pâne, împreună cu olocaustulû întregulû
poporû alû țerei, și *cu* darulû seu de pâne
și libațiunea sa; și să stropesci preste elû
totû sângele olocaustului și totû sângele
celorû-l-alte sacrificii; erû altarulû celû de
aramă să fie mic pentru a întreba *pre*
Dumnezeu. Și făcu Uria, preutulû, în to-
16 tulû cumû ordină regele Ahazû. "Și tăiă
17 regele Ahazû "privazele de la pedestali, și
depărtă de pe ele spălătorea, și cobori
"marea de pe boii de aramă cei de desuptulû
ei, și o puse pe unû așternutû de pétră.
Și cărărușă cea acoperită pentru sabbatû,
18 care se zidise în templu, și intrarea regelui
cea de afară, le depărtă din casa lui Ie-
hova, pentru a *măguli* pre regele Asiriei.

Și cele-lalte fapte ale lui Ahazû, câte lo
19 făcu, ôre nu *sunt* scrise în Cartea Cronice-
lorû regilor lui Iuda? Și adormi Ahazû
20 cu părinții sei, și ^p se immormentă cu pă-
rinții sei în cetatea lui Davidû; și în loculul
seu domni Hezekia, fiulul seu.

*Domnia lui Hoșea în Israelû; cucerirea țerei de
câtră Asirienii suptû Salmaneserû; strămutarea
poporului.*

IN alû două-spre-decelea anul alû lui Ahazû, 17
regele lui Iuda, începu a domni "Hoșea,
fiulul lui Ela, în Samaria prestre Israelû,
și domni nouă ani. Și elû făcu rele în ochii
2 lui Iehova, dară nu ca regii lui Israelû,
cari fuseră înainte de elû. Și ^q Salmaneserû,
3 regele Asiriei, se sui contra lui; și Hoșea i
se supuse, și-lû dădu tributû.

Dară regele Asiriei descoperi conjurare 4
în Hoșea, că elû tramesese soli câtră So, re-
gele Egiptului, și nu dădu tributulû regelui
Asiriei, ca în fie-care anul; deci lû înca-
tenă într'o închisore regele Asiriei, și-lû
5 închise. Atuncea se sui "regele Asiriei prin
tôtă țera, și sosindû la Samaria, o impres-
sură trei ani. Erû ^r în anulul alû noulea alû 6

o 2 Cron. 27. 3,
etc.
z Cap. 16. 5.
Isa. 7. 1.
y Vers 27.

Capitulu 16.

a 2 Cron. 28. 1,
etc.
b Lev. 18. 21.
2 Cron. 28. 3.

Ps. 105. 37, 38.
c Dent. 12. 31.
d Dent. 12. 2.
1 Reg. 11. 23.
e Isa. 7. 1, 4,
etc.

f Cap. 14. 22.
g Cap. 15. 29.
h Cap. 12. 18.
Vedî 2 Cron.
28. 21.
i Amos 1. 5.

j 2 Cron. 26. 16,
19.
k 2 Cron. 4. 1.
l Esod. 29. 39,
40, 41.

m 2 Cron. 28. 21.
n 1 Reg. 7. 27,
28.
o 1 Reg. 7. 23,
25.

p 2 Cron. 28. 27.
—
Capitul 17.
a Cap. 15. 30.

l Cap. 18. 9.
c Cap. 18. 9.
d Cap. 18. 10,
11
Osea 13. 16.

lui Hoșea, regele Asiriei luă Samaria, și strămută pre Israelu în Asiria, și-i aședă la Halahū și la Haborū, lângă riulū Gozanū, și in cetățile Meșilorū.

- 7 Și acestea se întempleră, pentru că fiii lui Israelū păcătuiră in contra lui Iehova, Dumneșeulū lorū, care-i scosese din pământulū Egiptului, de suptū mână lui Faraonū, regele Egiptului, și ei se inchinară altorū deī; Și ămblară in aședămintele popórelorū, pre cari le alungase Iehova de d'inatea fiilorū lui Israelū, și in cele pre cari se făcură regii lui Israelū. Și fiii lui Israelū făcură in ascunsū fapte, cari nu erau drepte, in contra lui Iehova, Dumneșeulū lorū, și și-au ziditū înălțimi in tóte cetățile lorū, de la turnulū custodilorū până la cetatea cea întărită. Și și-au rădicatū stâlpi și Astartee pe tótă colina și suptū totū arborele verde. Și acolo tāmăiară pe tóte înălțimile, ca și popórele, pre cari Iehova le alungase de d'inatea lorū; și făcu rele, mâniañdū pre Iehova. Și serviră idolilorū, pentru cari Iehova li dīse: "Să nu faceți fapta acésta.
- 13 Totuși Iehova desceptă pre Israelū și pre Iuda prin totī profetii și totī vėdătorii, dicēndū: "Intórceți-vė de la căile vóstre cele rele, și păziți ordinele mele și legile mele, duple totū cuprinsulū legei ce amū ordinatū părinților vostri, și pre care amū trāmis'o voui prin servii mei, profetii. Dară ei nu ascultară, ci ıntăriră cerbicea lorū, ca cerbicea părinților lorū, cari nu cređură in Iehova, Dumneșeulū lorū. Și desprețuiră legile lui și legământulū seū, pre care-lū incheiase cu părinții lorū, și mărturiile lui, pre cari le dăduse lorū; și urmară după ̑desertăciune, și se făcură deșerti, și merseră după popórele din jurul lorū, despre cari Iehova li ordinase să nu facă ca ele. Și părăsiră tóte ordinele lui Iehova, Dumneșeulū lorū, și și făcură lorū chipuri vėrsate, cei dūoi viței, și făcură o Astartee, și se inchinară la tótă oștirea ceriului, și serviră lui Baalū. Și și trecură pre fii lorū și pre ficele lorū prin focū, și se dădură la vrăji și la descātece, și se vėndură pre sine, ca să facă rele in ochii lui Iehova, mâniañdū-lū.
- 18 Decī Iehova se mânia fórte asupra lui Israelū, și-lū depărtă de la fața sa; nu rămase de cātū numai seminția lui Iuda. Dară și Iuda nu păzi ordinele lui Iehova, Dumneșeulū

seū, ci ămblă duple deprinderile făcute de Israelū.

20 Și Iehova lepědă pre tótă seminția lui Israelū, și-i umili, și-i dădu in mână celorlū ce-i prădău, până ce-i aruncă de la fața sa. Că Israelū s'a ruptū de la casa lui Davidū, și făcu rege pre Ieroboamū, fiulū lui Nebatū; și Ieroboamū abātu pre Israelū din calea lui Iehova, și-lū trase in păcatū mare. Că fii lui Israelū ămblară in tóte păcatele, pre cari Ieroboamū le făcu; nu se depărtă de la ele; Până ce Iehova depărtă pre Israelū de la fața sa, cumū a dīsū prin totī servii seī, profetii. Așa se strămută Israelū din pământulū seū in Asiria, până in ȕița de astă-ȕi.

Colonisarea pământulū lui Israelū de popóre idololatre.

24 Și aduse regele Asiriei ómenī din Babilonū, de la Cuta, de la Ava, de la Hamatū, și de la Sefarvaimū, și-i aședă in cetățile Samariei in loculū fiilorū lui Israelū, și ei luară in stēpānire Samaria, și locuiră in cetățile ei. Și s'a întemplatū, la începutulū locuirei lorū acolo, că nu se inchinară lui Iehova; decī trāmese Iehova lei între ei, cari-i sfāșciau. Și ei spuseră cātră regele Asiriei, dicēndū: Popórele, pre cari le-ai strămutatū, și le-ai aședatū in cetățile Samariei, nu cunoscū datina Dumneșeului țerei; pentru aceea elū trāmese lei pr'inte ei, și ecēc, și sfāșcia, fiindū-că nu cunoscū datina Dumneșeului țerei. Și regele Asiriei ordină, dicēndū: Duceți acolo pre unulū din preuții, ce ați strămutatū de acolo, ca să mērgă și să locuēscă acolo, și să-i invețe pre ei de datina Dumneșeului țerei. Și unulū din preuții, pre cari-i strămutaseră din Samaria, veni, și locui in Betū-Elū, și-i invēță cumū să se inchine lui Iehova.

29 Și fie-care poporū și făcu deī, și-i puse in casele înălțimilorū, pre cari Samaritenii le făcuseră, fie-care poporū in cetățile, unde locuia: Bărbații din Babilonū și făcură pre Sucotū-Benotū, și bărbații din Cutū și făcură pre Nergalū, și bărbații din Hamatū și făcură pre Așima, și Avei și făcură pre Nibhazū și Tartakū, și Sefarveii arseră pre fii lorū in focū lui Adramelecū și lui Anamelecū, deii Sefarveilorū. Așa se inchinară lui Iehova, și și făcură încă din mulțimea

e Lev. 26. 32, 33, Deut. 28. 36, 64. & 29. 27, 28. f 1 Cron. 5. 26, Lev. 18. 3, Deut. 18. 9, Cap. 16. 8.

h Cap. 18. 8, i 1 Reg. 14. 23, Isa. 57. 5, j Ezech. 34. 13, Deut. 16. 21, Mic. 5. 14, k Deut. 12. 2, Cap. 16. 4, l Ezech. 20. 3, 4.

Lev. 26. 1, Deut. 5. 7, 8, m Deut. 4. 19, n 1 Sam. 9. 9, o Ier. 18. 11, 25. 5, & 35. 15, p Deut. 31. 27, Prov. 29. 1.

q Deut. 29. 25, r Deut. 32. 21, 1 Reg. 16. 13, 1 Cor. 8. 4, s Pa. 115. 8, Rom. 1. 21, t Deut. 12. 30, 31.

u Ezech. 32. 8, 1 Reg. 12. 28, v 1 Reg. 14. 15, 23. & 15. 13, & 16. 33, z 1 Reg. 16. 31, & 22. 53, Cap. 11. 18.

y Lev. 18. 21, 15. 29, Cap. 16. 3, Ezech. 23. 37, z Deut. 18. 10, a 1 Reg. 21. 20, b 1 Reg. 11. 13, 28, c Ier. 3. 8.

d Cap. 13. 3, & 15. 29, e 1 Reg. 11. 11, 31, f 1 Reg. 12. 20, g 1 Reg. 14. 16, h Vers 6.

i Ezra 4. 2, 10, j Veđi vers 30, k Cap. 18. 34, l Vers 24, m Ezra 4. 9, n Lev. 18. 21, Deut. 12. 31, o 1 Reg. 12. 31.

33 lorū preuți ai înălțimilor, cari sacrificau pentru ei în casele înălțimilor. ^a Se închină la Iehova, și serviră și ȋleilor lorū, duple datina poporelorū, de unde se strămutaseră.

34 Până în ȋiua de astă-ȋi facū ei duple datinele de mai 'nainte; nu se închină lui Iehova, și nici nu facū duple aședămintele lorū, și duple judecata lorū, și nici duple legea și ordinulū, pre care Iehova l'a ordinațū fiilorū lui Iacobū, ^a pre care-lū numi Israelū;

35 Cu cari Iehova făcuse legământū, și căroră a ordinațū, ȋicendū: ^a Să nu vē închinați la alți ȋei, și să nu ^a vē prosterneti lorū, nici să li serviți lorū, nici să sacrificați lorū; Ci de Iehova, care v'a scosū din pământulū Egiptulū cu putere mare și cu 'brațū intinsū,

36 de ^a elū să vē temeți, și lui să vē închinați, și lui să sacrificați. Și aședămintele, judecăte, legea și ordinulū, pre cari elū le-a scrisū pentru voi, ^a să căutați a le face în tôte ȋilele; dară și la alți ȋei să nu vē închinați.

37 Și legământulū, ce amū făcutū cu voi, ^a să nu-lū uitați, și să nu vē închinați la alți ȋei; Ci lui Iehova, Dumneȋenlū vostru, să vē închinați; și elū vē va scăpa din mână

40 tuturorū neamicilorū vostri. Dară n'aū ascultatū, ci aū făcutū duple datinele lorū de mai 'nainte.

41 ^a Astū-felū popórele aceste se închinaū lui Iehova, dară serviaū și chipurilorū lorū cio-plite, și fii lorū și fii fiilorū lorū; precumū făcură părinți lorū, așa facū ei până în ȋiua de astă-ȋi.

Domnia cea bună a lui Hezekia; năvălirea în Iuda a lui Senacheribū; rugăciunea lui Hezekia, și respunsulū seū prin Isaia; oștea Asirienilorū perdută.

18 **S**I în anulū alū treilea alū lui Hoșea, fiulū lui Ela, regele lui Israelū, începu a domni ^a Hezekia, fiulū lui Ahazū, regele lui

2 Iuda. De dūoē-ȋeci și cinci de ani era elū, cândū se făcu rege; și dūoē-ȋeci și nouē de ani domni elū în Ierusalimū. Și numele

3 mumei lui era ^a Abi, fēta lui Zacaria. Și elū făcu drepte în ochiū lui Iehova, în totulū cumū făcu Davidū, părintele seū. ^a Elū înălțimile le depărtă, și stălpīi 'i ȋerinnă, și Astarteele le tăia, și sfărāmă ^a șerpele celū de a-

4 ramă, pre care Moisi l'a fostū făcutū; căci până în ȋilele acele fii lui Israelū 'i tāmăiară; și-lū numi Nehuștanū (*bucată de aramă*);

5 Elū ^a se încredu în Iehova, Dumneȋenlū lui Israelū; ^a și nu mai fu după d'insulū ase-

menea lui între toți regii lui Iuda; și nici între cei mai 'nainte de elū. Căci ^a se lipi de Iehova; nu se depărtă de d'napoia lui, ci păzi ordinele, ce Iehova le ordina lui Moisi. Și Iehova ^a era cu elū; unde eșia, elū

7 ^a prospera; și ^a se resculă asupra regelui Asiriei, și nu-i servi. ^a Elū bātu pre Filistenī până la Gaza și hotarele ei, ^a de la turnulū

8 custodilorū până la cetatea cea întărită.

9 Și ^a în alū patru-lea anulū regelui Hezekia, care *era* alū șeptelea anulū lui Hoșea, fiulū lui Ela, regele lui Israelū, Salmaneserū, regele Asiriei, se sui asupra Samariei, și o impresură. Și după sfârșitulū a trei ani o luă; în alū șeselea anulū

10 alū lui Hezekia, care *este* ^a alū noulea anulū lui Hoșea, regele lui Israelū, se luă Samaria. ^a Și regele Asiriei strămută pre

11 Israelū în Asiria, și-i aședă la ^a Halahū și la Haborū lūngă fluviulū Gozanū, și în cetățile Meȋilorū. ^a Căci ei nu ascultară de

12 vōcea lui Iehova, Dumneȋenlū lorū, ci călcără legământulū seū, tôte câte li ordina Moisi, servulū lui Iehova, și nu le ascultară, nici le făcură.

13 Și ^a în alū patru-spre-ȋecelea anulū lui Hezekia, regele, se sui Senacheribū, regele Asiriei, asupra tuturorū cetățilorū întărite ale lui Iuda, și le luă. Și trāmese Hezekia,

14 regele lui Iuda, cătră regele Asiriei în Lachișū, ȋicendū: Pēcătuīt'amū, retrage-te de la mine; ori ce-mī vēi pune asupră-mī, voiū purta. Și puse regele Asiriei asupra lui Hezekia, regele lui Iuda, trei sute ta-

lente de argintū și trei-ȋeci talente de aurū. Și-i ^a dădu Hezekia totū argintulū aflatū în

15 casa lui Iehova și în tesaurele casei regelui. În timpulū acela Hezekia tăia de

16 pe ușele templulū lui Iehova și de pe ușorii *aurulū*, cu care Hezekia, regele lui Iuda, 'i acoperise, și-lū dădu regelui Asiriei.

17 Și trāmese regele Asiriei din Lachișū pre Tartanū și pre Rabsarisū și pre Rabșake, asupra regelui Hezekia cu putere mare la Ierusalimū. Și ei se suiră, și veniră la Ierusalimū. Și după ce s'aū suitū, veniră și stătură lūngă apăductulū ézulū de susū,

18 ^a care *este* în calea cea mare a țerănei albitorului. Și strigară cătră rege; și eșiră la ei Eliakimū, fiulū lui Hilkia, care *era* preste casă, și Șebna, secretarulū, și Ioahū, fiulū lui Asafū, cancelarulū.

19 Și ȋise cătră ei Rabșake: Spuneți, ro-gu-vē, lui Hezekia: Așa ȋice regele celū

p Zef. 1. 5.
q Fac. 32. 28. &
35. 10.
1 Reg. 11. 31.
r Jude. 6. 10.
s Esod. 20. 5.

t Esod. 6. 6.
u Dent. 10. 20.
v Dent. 5. 32.
x Dent. 4. 23.
y Vers 32, 33.

Capulū 18.
a 2 Cron. 28. 27.
& 29. 1.
Mat. 1. 9.
b 2 Cron. 29. 1.

c 2 Cron. 31. 1.
d Num. 21. 9.
e Cap. 19. 10.
f Iov 13. 15.
Pa. 13. 5.
f Cap. 23. 25.

g Dent. 10. 20.
Ios. 23. 8.
h 2 Cron. 15. 2.
i 1 Sam. 18. 5.
14.
Pa. 60. 12.

j Cap. 16. 7.
k 1 Cron. 4. 41.
l 14. 29.
m Cap. 17. 9.
n Cap. 17. 3.

n Cap. 17. 6.
o Cap. 17. 6.
p 1 Cron. 5. 26
q Cap. 17. 7.
Dan. 9. 6, 10.

r 2 Cron. 32. 1.
etc.
Isa. 36. 1. etc.
s Cap. 16. 8.
t Isa. 7. 3.

mare, regele Asiriei: "Care este increderea, 20 pe care te încrezi? Tu dici (dară *aceste* nu sînt decît vorbe): Sfatul și puterea sînt de trebuință la resbelu; dară în cine 21 te încrezi, de te-ai resculat asupra-mi. "Și acumă eecce, tu te încrezi în acelă toégă de trestia frântă, în Egiptu, pe care, de se va rădăma cine-va, și va înțepa mîna sa, și o va străpungă; așa este Faraonă, regele Egiptului, cătră toți cei ce se încredă 22 în elu. Eră de-mi veți dice: În Iehova, Dumneșul nostru, ne încredem; ore nu este acela, *ale căruia* înălțimi și altare le depărtase Hezekia, și dîse lui Iuda și Ierusalimului: Înaintea acestui altară ve veți închina în Ierusalim? Și acumă, dă ostă- 23 tici domnului meu, regele Asiriei, și oă țî voiă da dăoă mi de ca, dacă poți din porțea ta să dai atăția călăreți, spre a în- 24 căleca pe ei. Și cumă vei întorče îndereptu fața unui guvernătoră d'între cei mai mică servi ai domnului meu, și te încrezi în E- 25 giptu pentru cară și călăreți? Și acumă ore fără Iehova m'amă suitu cuă asupă locului acestuia, ca să-lu strică? Iehova mi dîse: Sui-te în contra țerei acesteia, și o strică pre ea. 26 Atunceă dîseră Eliakimă, fiulă lui Hil- kia, și Șebna și Ioahă cătră Rabșake: Ru- gămă-te, vorbesce cătră servi tei în limba Sîriănă, căci o înțelegem; și nu ni vorbi în limba Iudeiloră, în urechile poporului 27 de pe zidiu. Dară Rabșake li dîse: Ore domnulu meu cătră domnulu teă și cătră tine m'a tramesu, ca să vorbescă cuvintele aceste? Ore nu m'a tramesu cătră bărbați, cari sedă pe zidiu, ca să mănânce balega loră, și să bea chiară udală loră cu voi? 28 Și a stătut Rabșake, și strigă în limba Iudeiloră cu voce tare, și vorbi, dicendă: Ascultați cuvintulă regelui celui mare, ală 29 regelui Asiriei: Așa dice regele: "Să nu vă incele Hezekia! căci nu va pută să vă scape din mîna lui; Și să nu vă mângăe He- 30 zekia cu Iehova, dicendă: Iehova ne va scapa, și cetatea acesta nu se va da în mîna regelui Asiriei. Să nu ascultați de 31 Hezekia; căci așa dice regele Asiriei: Fa- ceți cu mine împăcaciune, și eșiți la mine; și mîncăți fie-care din vița sa de via, și fie- care din smochinulă seă, și beți fie-care din apele cisternei sale; Până ce voiă veni, și 32 vă voiă lua într'ună pămîntă asemenea cu pămîntulă vostru, *pămîntulă grăului și mu- stului, pămîntulă panei și viei, pămîntulă masliniloră și ală mîerei; ca să trăiți și

să nu muriți; și nu ascultați de Hezekia, cîndă vă încelă, dicendă: Iehova ne va scapa. *a* Deii căru poporă scăpatău țera 33 loră din mîna regelui Asiriei? *b* Unde sînt 34 deii Hamatulă și ai Arpadulă? Unde sînt deii Sefarvaimulă, ai Henei și ai Ivei? Ore scăpatău ei din mîna mea Samaria? Cine d'între toți deii țereloră și scăpară țera 35 din mîna mea, *d* pentru ca și Iehova sa scape Ierusalimulă din mîna mea?

Și poporulă tăcu, și nu-i răspunse nici 36 ună cuvintă; căci ordinulă regelui era: Să nu-i răspundă.

Atunceă Eliakimă, fiulă lui Hilcia, care 37 era preste casă, și Șebna, secretarulă, și Ioahă, fiulă lui Asafă, cancelarulă, veniră la Hezekia *e* cu vestiminte rupte, și-i spusera cuvintele lui Rabșake.

SI *a* regele Hezekia auzindă *cuvintele aceste*, 19 și sfăscia vestimintele sale, și se aco- peri cu sacă, și intră în casa lui Iehova. Și tramese pre Eliakimă, care era preste 2 casă, și pre Șebna, secretarulă, și pre cei mai bătrâni d'între preuți, acoperiți cu sace, la *b* Isaia, profetulă, fiulă lui Amoză. Și-i 3 dîseră: Așa dice Hezekia: Di de strînto- rare, de certare, și de blăstemă este diua acesta; căci pruncă au ajunsă până la na- scere, și nu este putere, ca să nască. *c* Pote va 4 auzi Iehova, Dumneșul teă, tôte cuvintele lui Rabșake, *d* pre care regele Asiriei, domnulu seă, l'a tramesu, să blăsteme pre viulă Dumneșă, și să-lă *e* certe priu cuvintele, ce le auzi Iehova, Dumneșul teă; pentru acesta înaltă rugăciune pentru ră- mășița, ce a mai rămasă.

Și așa veniră servii regelui Hezekia la 5 Isaia. *f* Și li dîse Isaia: Așa veți dice domnului vostru: Așa dice Iehova: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auditu, cu cari 6 *g* servii regelui Asiriei mă blăstemară. Eecce, cū voiă despune *h* spiritulă seă, ca elă au- zindă scire, se va întorče în țera sa; si-lă voiă face să cadă cu sabia în țera sa.

Și Rabșake se întorče, și află pre re- 8 gele Asiriei luptându-se asupra Libnei: căci elă auzise, că *regele* a purcesu *i* din Lachișă. Și *regele*, *j* cumă auzi dicendă-se desă Tră- 9 haka, regele Etiopiei: Eecce, elă eși, ca sa se lupte cu tine; a tramesu eră-și solă cătră Hezekia, dicendă: Așa veți spune 10 lui Hezekia, regele lui Iuda, dicendă: Dumneșul teă, *k* în care te încrezi, să nu te incele, dicendă: Ierusalimulă nu se va da în mîna regelui Asiriei. Eecce, tu ai auditu 11 ce au făcută regii Asiriei tuturoră țereloră,

a 2 Cron. 32. 10. etc.
v Exod. 29. 6, 7.
x Vers 4.

g 2 Cron. 31. 1.
y 2 Cron. 32. 15.
z Deut. 8. 7, 8.

a Cap. 19. 12.
g 2 Cron. 32. 14.
h Isa. 10. 10, 11.
b Cap. 19. 13.

c Cap. 17. 24.
d Dan. 3. 15.
e Isa. 37. 7.

Capitulă 19.
a Isa. 37. 1, etc.
b Luc. 8. 4.

c 2 Sam. 16. 12.
d Cap. 18. 35.
e 1a. 50. 21.
f Isa. 37. 6, etc.

g Cap. 18. 17.
h Vers 35, 36.
i 37.
j Ier. 51. 1.

k Cap. 18. 14.
l 1 Sam. 23. 27.
m Cap. 18. 5.

- pre cari le-au stricată; și ore tu vei scăpa?
- 12 Ore 'deii popórelorú scăpară pre acelea, pre cari părinții mei le stricară: Gozanulú și Haranulú, și Rezezulú, și pre fiii "Ede-nuluí din Telasarú? "Unde e regele Hamatuluí, și regele Arpaduluí, și regele cetății Sefarvaimuluí, alú Heneí și alú Iveí?
- 14 "Și luându Hezekia epistola din mâna solilorú, o ceti; și se sui Hezekia in casa lui Iehova, și o intinse înaintea lui Iehova.
- 15 Și se rugă Hezekia înaintea lui Iehova, di-cându: Iehova, Dumneđeulú lui Israelú, "celú ce ședí între cherubimí, "tu singurú ești Dumneđeú alú tuturorú regatelorú pămên-tuluí; tu ai făcutú ceriulú și pământulú:
- 16 Iehova, "plécă-ți urechia ta, și ascultă; "de-schide-ți, Iehova, ochii tei, și veđi, și ascultă cuvintele lui Senacheribú, și ale 'celuí trá-mesú, ca să blásteme pre Dumneđeulú celú viu. Căci adevératú, Iehova, regú Asiriei
- 17 nimiciră popóarele și țerele lorú; Și arun-cară in focú deii lorú; pentru-că nu erau deí, ci "făptura mânelorú ómenilorú, lemne și petre; pentru acésta le nimiciră. Și a-cumú, Iehova, Dumneđeulú nostru, mên-tuesce-ne, rogu-te, din mâna lui; ca să cu-nóscă "tóte regatele pământuluí, că tu sin-gurú ești Iehova, Dumneđeú.
- 20 Și trámese Isaia, fiulú lui Amozú, cătră Hezekia, di-cându: Așa dice Iehova, Dum-neđeulú lui Israelú: "Câte te-ai rugatú mie contra lui Senacheribú, regele Asiriei, "le-amú auditú.
- 21 Acesta este cuvêntulú, ce Iehova a di-sú pentru d'insulú:
Fecióra, "fiica Sionuluí, te desprețuesce
[și ride de tine,
Fiica Ierusalimuluí "clătesce din capú d'ina-
[poia ta.
- 22 Pre cine ai înjuratú și ai blástematú?
Și asupra cui ai înălțatú vócea,
Și ai rēdicatú susú ochii tei?
Asupra "Sântuluí lui Israelú!
- 23 Ai înjuratú pre Domnulú "prin solii tei, și
[ai di-sú:
"Cu mulțimea carólorú mele m'amú suitú eú
Pe înălțimea munțilorú, pe cóstele Libanuluí;
Și amú tăiatú cedrii seí cei înalți și pinii
[seí cei aleși;
Intrat'amú până la locuințele sale cele mai
[indepărtate, in pădurea Carmeluluí seú:
- 24 Eú amú sēpatú și amú beutú ape străine,
Și cu talpele picioórelorú mele amú secatú
[tóte fluviile Egiptuluí.

- N'ai auditú, că eú de demultú "amú fă- 25
[cutú acésta?
Și că din vechi amú voit'ó? — Și eú amú
[făcutú,
Ca 'să fii spre prefacerea cetățilorú întâ-
[rite in grămădi de ruine.
De aceea locuitorii lorú au slăbitú, 26
S'au înspăimētatú, și s'au rușinatú;
S'au prefăcutú ca érba câmpuluí, și ca ver-
[dēta,
Ca "érba de pe acoperiminte, și ca grăulú,
[celú pērlitú înaintea de inspicare.
Dară "amú cunoscutú șederea ta, și eșirea ta, 27
[și intrarea ta,
Și infurierea ta asupra mea.
Fiindú-că furia ta asupra mea și mândria 28
[ta au ajunsú la urechile mele,
De aceea "voiú pune veriga mea in nările
Și zabalele mele in buzele tale, [tale,
Și te voiú întórce 'pe calea, pe care ai venitú.
Și acésta va fi ție "semnú: 29
Anulú acesta veți mânca ori-ce crește sin-
[gurú de la sine;
Și alú dūoilea anú ori-ce va resări din
[aceste;
Și alú treilea anú să semēnați, să secerați,
Și să plāntați vie, și să mâncați fructulú
[lorú.
'Și rēmășița casei lui Iuda, câtú a rēmasú, 30
Eră-și va prinde rădēcini de desuptú, și dea-
[supra va da fructe.
Căci din Ierusalimú va eși rēmășița, 31
Și din muntele Sionú cei ce vorú scăpa;
"Zelulú lui Iehova alú óștirilorú va face acésta;
Pentru acésta așa dice Iehova pentru 32
[regele Asiriei:
Nu va intra in cetatea acésta, nici va să-
[geta in ea săgētă,
Nici va sta înaintea ei cu scutulú, nici va
[rēdica valú asupra ei.
Pe calea, pe care a venitú, pe aceea se va 33
[întórce;
Și in cetatea acésta nu va intra, dice Iehova.
Căci "voiú apēra cetatea acésta, ca să o 34
[mēntuescú,
Pentru mine și "pentru servulú meú Davidú.
Și "in nóptea aceea eși ángerulú lui Ie- 35
hova, și ucise in tabēra Asirienilorú o sută,
optú-deci și cinci de mii; și cândú locui-
torii s'au sculatú demāneța, éccé, toți jă-
ceau corpuri mórte. Și a plecatú Senache- 36
ribú, regele Asiriei, și s'a dusú, și s'a in-
torsú, și locui in "Niniva. Și a fostú, pre- 37
cândú se inchină in casa lui Nisrocú, deulú

l Cap. 18. 33.	Isa. 44. 6.	Ier. 10. 3.	Ps. 22. 7, 8.	d Ps. 30. 7.	Ezec. 29. 4. &	Cap. 30. 8, 9.	n Cap. 20. 6.
m Ezech. 27. 23.	Ier. 10. 10, 11,	v Ps. 83. 18.	Plān. 2. 15.	e Isa. 45. 7.	38. 4.	Isa. 7. 11, 14.	o 1 Reg. 11. 12,
n Cap. 18. 34.	12.	z Isa. 37. 31, etc.	b Ps. 71. 22.	f Isa. 10. 5.	Amos 4. 2.	Luc. 2. 12.	13.
o Isa. 37. 14, etc.	r Ps. 31. 2.	y Ps. 65. 2.	Isa. 5. 34.	g Ps. 129. 6.	j Vers 33, 36,	i 2 Cron. 32. 22,	p 2 Cron. 32. 21.
p 1 Sam. 4. 4.	s 2 Cron. 6. 40.	z Plān. 2. 13.	Ier. 51. 5.	h Ps. 139. 1, etc.	37.	23.	Isa. 37. 36.
Ps. 80. 1.	t Vers 4.	a Iov 16. 4.	o Cap. 18. 17.	i Iov 41. 2.	k 1 Sam. 2. 34.	m Isa. 9. 7.	q Fac. 10. 11.
q 1 Reg. 18. 39.	n Ps. 115. 4.						

seu, 'Adramelec și Sazezeru, fiil sei, 'lu lovira cu sabia, și fugira in pământul Armeniei; și in loculul seu domni 'Esarhadon, fiulul seu.

Bola și însănătoșirea lui Hezekia; visita soliloror din Babilon, și primirea lor.

- 20 **I**N "dilele acele Hezekia se 'nbolnăvi de morțe; și veni la elu Isaia, profetul, fiulul lui Amoz, și-i dîse: Așa dîce Iehova: Regulăză-ți casa ta, căci vei muri, și nu vei trăi. Atuncea 'și întorse fața sa la părete, și se rugă lui Iehova, dîcîndu: O Iehova, 'amintese-ți, rogu-te, că am 'amblatu inaintea ta cu credință și cu inimă intrégă, și am 'făcută *ce este plăcutu* in ochii tei. Și a plânsu Hezekia plângere mare.
- 4 Și mai 'nainte de a eși Isaia in curtea de meșlocu, fu cuvîntul lui Iehova cătră elu, dîcîndu: Intorce-te, și dîi lui Hezekia, 'domnul poporului meu: Așa dîce Iehova, Dumneșul lui Davidu, părintele tei: 'Audi'tam 'rugăciunea ta, yedut'am 'lacrimile tale; eecē, te voi vindeca; a treia dîi te vei sui in casa lui Iehova. Și voi 'adăugi la dîlele tale cinci-spre-dece ani; și te voi scăpa pre tine și cetatea acēsta din mîna regelui Asiriei, și 'voi apēra cetatea acēsta, pentru mine și pentru servul meu, Davidu.
- 7 Și 'Isaia dîse: Luați o turtă de smochine. Și a luat, și a pus-o la înflătură; și se însănătoșă.
- 8 Și Hezekia dîsesse cătră Isaia: 'Caro este semnul, că Iehova mă va vindeca, și că mă voi sui in casa lui Iehova a treia-dîi?
- 9 Și a dîsu Isaia: 'Acesta va fi tîe semnul de la Iehova, că Iehova va face lucrul ce a promis: Voesci tu să trecă umbra dece trepte inainte, seū să se întorcă dece trepte inapoī? Și Hezekia respunse: Ușorū lucru este, să se pogore umbra dece trepte; dară nu așa; ci să se întorcă umbra dece trepte inapoī.
- 11 Și Isaia, profetul, strigă cătră Iehova, și 'elu întorse inapoī umbra cu dece trepte, *pe treptele*, pe cari se pogorise in cadranul lui Ahazu.
- 12 'In acelu timpū Berodacu-Baladanu, fiulul lui Baladanu, regele Babilonului, tramese epistole și daru lui Hezekia; căci au dîse că Hezekia a fostu bolnavu. Și-i 'ascultă Hezekia, și a arētatū lorū tōtă casa lucrurilor sale celorū prețioșe: argintulū, aurulū, aromatele, și oleiurile cele prețioșe,

și *intrega casa sa de arme, și totu ce se afla in tesaurele sale; n'a fostu nimicū in casa sa, nici in regatulū seu, ce Hezekia sã nu li fie arētatū.*

Atuncea veni Isaia, profetul, cătră regele Hezekia, și-i dîse: Ce aū spusū ōmenii acestia? și de unde aū venitū la tine? Și Hezekia dîse: Din pământū depărtatū aū venitū, de la Babilonū. Și elu dîse: Ce vedură in casa ta? Și Hezekia respunse: 'Vedură totu ce *este* in casa mea; nimicū nu este in tesaurele mele, care sã nu li fiu arētatū lorū.

Atuncea dîse Isaia cătră Hezekia; Ascultă cuvîntul lui Iehova: Eecē, vinu dîle, in cari totu ce *este* in casa ta, și totu ce pîrinții tei aū adunatū până in dîia de astă-dî, 'se va duce la Babilonū; nu va rămāne nimicū, dîce Iehova. Și din fiil tei, ce vorū eși din tine, ce-i vei nasce, 'se vorū lua, și se vorū face eunuchi in palatulū regelui Babilonului. Și dîse Hezekia cătră Isaia: 'Bunū *este* cuvîntul lui Iehova, pre care l'ai vorbitū. Și adause: Nu *este aș*, dacă va fi pace și siguranță in dîlele mele?

'Și cele-l-alte fapte ale lui Hezekia, și tōtă puterea lui, și in ce chipū 'făcu ezulū și apăductulū, *prin care* 'aduse apa in cetate, ōre nu sūnt scrise in Cartea Cronice-lorū regilorū lui Iuda? Și 'Hezekia adormi cu pîrinții sei, și in loculū seu domni Manase, fiulul seu.

Domnia rea a lui Manase.

DE "dūoi-spre-dece ani *era* Manase, cāndu se făcu rege; și domni cinci-deci și cinci de ani in Ierusalimū; și numele mumei lui *era* Heftiba. Și făcu rele in ochii lui Iehova, 'dupre uriciunile popōrelorū, pre cari Iehova le alungase de d'inaintea fiilorū lui Israelū. Căci a ziditū ēră-și înălțimile, pre cari Hezekia, părintele seu, le dērîmase; și rēdică altare lui Bālū, și făcu Astartea, 'cumū făcuse Ahabū, regele lui Israelū; și 'se închină la tōtă oștirea ceriulū, și li servi. Și 'a ziditū altare in casa lui Iehova, despre care Iehova dîsesse: 'In Ierusalimū voi pune numele meu. Și a ziditū altare la tōtă oștirea ceriulū in cele dūoē curți ale casei lui Iehova. 'Și trecu pre fiulul seu prin focū, și predîcea 'timpurile, și întrebuinta descāntecele, avea lūngă sine vrājitori și magi, ca sã-lū întărite; și făcu multe rele

r 2 Cron. 32. 21.

s Vers 7.

t Esra 4. 2.

Capitul 30.

a 2 Cron. 32. 24.

etc.

Isa. 38. 1, etc.

b Neom. 13. 22.

c Fac. 17. 1.

d 1 Reg. 3. 6.

e 1 Sam. 9. 16.

f 10. 1.

g Cap. 19. 20.

h Ps. 65. 2.

i Ps. 39. 12. &

56. 8.

g Cap. 19. 34.

h Isa. 38. 21.

i Ved. Jude. 6.

j 17, 37, 39.

k Isa. 7. 11, 14.

l & 38. 22.

m Ved. Isa. 38.

n 7, 8.

o Ved. Isa. 10.

12, 11.

Isa. 38. 8.

t Isa. 39. 1, etc.

u 2 Cron. 32. 27.

v 31.

w Vers 13.

x Cap. 24. 13. &

25. 13.

y Ier. 27. 21, 22.

z 52. 17.

p Cap. 24. 12.

q 2 Cron. 32. 11.

r 1 Sam. 3. 18.

s Iov. 1. 21.

t Ps. 39. 9.

u 2 Cron. 32. 32.

v Neom. 3. 16.

w 2 Cron. 32. 30.

u 2 Cron. 32. 33.

Capitul 31.

a 2 Cron. 33. 1.

b etc.

c Cap. 16. 3.

d Cap. 18. 4.

e 1 Reg. 16. 32.

f 33.

g 2 Cron. 32. 33.

h Deut. 4. 19. &

17. 3.

i Cap. 17. 16.

j Ier. 32. 34.

k 2 Sam. 7. 13.

l 1 Reg. 8. 29.

m & 9. 3.

n Lev. 18. 21. &

33.

20. 2.

Cap. 16. 3. &

17. 17.

i Lev. 19. 26,

31.

j Deut. 18. 10,

11.

k Cap. 17. 17.

- 7 in ochii lui Iehova. Și puse chipulū cîoplîtu alū Astarteei, pre care l'a făcutū elū, in casa, de care Iehova disese lui Davidū și lui Solomonū, fiulū seū: ¹ In casa acēsta și in Ierusalimū, pre care l'amū alesū din tōte semînțiele lui Israelū, voiū pune numele meū in eternū; ² Și nu voiū mai muta piciorulū lui Israelū din pămēntulū, pre care l'amū datū părințilorū lorū; numai dacă vorū căuta să facă tōte, cāte li-amū ordinatū lorū, și duple tōtā legea, ce servulū meū Moisi a datū lorū. Dară nu ascultară; ci ³ i-a ademenitū Manase, ca să facă mai rele decātū popōarele, pre cari Iehova le-a stērpitū de d'inainte filorū lui Israelū.
- 10 Și a vorbitū Iehova prin servii seī, pro-
11 feții, dicēndū: "Fiindū-că Manase, regele lui Iuda, făcu uriciunile aceste, " mai rele decātū tōte acele, pre cari le făcură Amoreii cēi inainte de elū, și ⁴ a trasū și pre Iuda in pēcatū prin idolii seī. De aceea, așa dīce Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū: Ecce, eū voiū aduce rele asupra Ierusalimulū și asupra lui Iuda, incātū ⁵ vorū hui amindūoē urechiele ori-cui, care va aūdi de d'inesele. Și voiū intinde preste Ierusalimū ⁶ frānghia Samariei, și cumpēna casei lui Ahabū; și voiū sterge Ierusalimulū, precumū sterge cine-va urciorulū, și ștergēndu lū restōrnā cu gura in josū. Și voiū părăsi rēmāșița moscenirei mele, și o voiū da in māna neamicilorū lorū, și vorū ajunge spre jāfū și spre prēdā; Că aū făcutū rele in ochii mei, și m'aū întăritatū din diūa, in care părinții lorū aū egițū din Egiptū, pānā in diūa de astā-ḡi.
- 16 "Manase vērșā și sänge nevinovatū multū fōrte, pānā ce a implitū Ierusalimulū de la unū capētū la celū-l-altū, afarā de pēcatulū seū, prin care a trasū pre Iuda in pēcatū, făcēndū rele in ochii lui Iehova.
- 17 Și ⁷ cele-l-alte fapte ale lui Manase, și tōte cāte le făcu, și pēcatulū seū, ce a pēcătuitū, ore nu sūnt scrise in Cartea Croniceilor regilorū lui Iuda? Și ⁸ 'adormi Manase cu părinții seī și se immormēntā in grādina casei sale, in grādina lui Uza. Și in loculū seū domni Amonū, fiulū seū.

Domnia rea a lui Amonū.

- 19 "De dūoē-deci și dūoi de anī era Amonū, cāndū se făcu rege; și domni dūoi anī in Ierusalimū; și numele mumei lui era Meșulemetū, fīca lui Haruzū din Iotba. Și făcu rele in ochii lui Iehova, ⁹ cumū făcuse Manase, pă-

rintele seū; Și āmbლა in tōte cāile, in cari a 21 āmblatū părintele seū; și se inchinā idolilorū, cārora se inchinā părintele seū, și se proșternu inainte lorū. Și ¹⁰ a părăsitū pre Iehova, Dumneḡeulū părințilorū seī, și n'a āmblatū in calea lui Iehova. ¹¹ Și conjurā intre ei servii lui Amonū asupra lui; și aū ucisū pre rege in casa sa. Eru porulū țerei omori pre toți cēi ce aū fostū conjuratū asupra regelui Amonū; și poporulū țerei făcu rege in loculū seū pre Iosia, fiulū seū.

Și cele-l-alte fapte ale lui Amonū, cāte 25 le făcu, ore nu sūnt scrise in Cartea Croniceilor regilorū lui Iuda? Și l'aū immormēntatū in mormēntulū seū in grādina lui Uza. Și in loculū seū domni Iosia, fiulū seū. 26

Domnia lui Iosia; reformele sale; și desființarea idolatriei.

DE ¹² a optū anī era Iosia, cāndū se făcu rege, și domni in Ierusalimū trei-deci și unul de anī; și numele mumei lui era Iedida, fēta lui Adaia din ¹³ Bozcatū. Și făcu drepte in ochii lui Iehova, și āmbლა in tōte cāile lui Davidū, părintele seū, și ¹⁴ nu se abātu nicī in drēpta nicī in stānga.

¹⁵ Și in anulū alū optū-spre-decelea alū regelui Iosia, trāmese regele pre Șafanū, fiulū lui Azalia, fiulū lui Meșullamū, secretarulū, in casa lui Iehova, dicēndū: Sui-te cātrā Hilkia, archiereulū, și ¹⁶ dī-i să stringā argintulū ¹⁷ intratū in casa lui Iehova, pre care ¹⁸ ușierii l'aū adunatū de la poporū; Și să-lū dee in māna lucrătorilorū, cari aū supravighiarea preste casa lui Iehova; și ei să-lū ¹⁹ dee lucrătorilorū la casa lui Iehova, ca să dirēgā stricāciunile casei: Teslariilorū, zidarilorū, petrarilorū; și ca să cumpere lemne și petre cioplite, ca să dirēgā casa. Eru ²⁰ de la ei nu se lua sēma de argintulū, ce se da in mānele lorū, cāci lucraū cu credință.

Și Hilkia, archiereulū, dīse cātrā Șafanū, secretarulū: ²¹ "Amū aflatū cartea legi in casa lui Iehova. Și dādu Hilkia lui Șafanū cartea; și elū o ceti. Și a venitū la rege Șafanū, secretarulū, și spuse regelui cuvēntulū, și dīse: Servii tei aū vērșatū totū argintulū, ce se afla in casā, și l'aū datū in māna lucrătorilorū, cari aū privighiarea preste casa lui Iehova. Și spuse Șafanū, secretarulū, regelui, dicēndū: Hilkia, preutulū, nī-a datū o carte. Și Șafanū o ceti inainte regelui. Și cumū aūdi regele cuvēntulū cārții legi, 11

j 2 Sam. 7. 13. k 2 Sam. 7. 10. o Vers 9. Amos 7. 7, 8.
1 Reg. 8. 29. l Prov. 29. 12. p 1 Sam. 3. 11. r Cap. 24. 4.
& 9. 8. m Cap. 23. 26. s 2 Cron. 33. 11
Cap. 23. 27. n 24. 3, 4. q Veḡi Isa. 34. 11. t 2 Cron. 33. 20.
Ps. 132. 13, 14. Ier. 15. 4. u 2 Cron. 33. 21
Ier. 22. 34. n 1 Reg. 21. 26. Plān. 2. 8.

— 23.
v Vers 2, etc.
x 1 Reg. 11. 33.
y 2 Cron. 33, 24.
—
Capulū 22.
a 2 Cron. 34. 1.
b Ios. 15. 39.
c Deut. 5. 32.
d 2 Cron. 34. 8,
etc.
e Cap. 12. 4.
f Cap. 12. 9.
g Cap. 12. 11,
13, 14.
h Cap. 12. 15.
i Deut. 31. 24,
etc.
2 Cron. 34. 14,
etc.

- 12 și-a ruptu vestmintele sale. Și regele ordină lui Hilkia, preutul, și lui Ahikam, fiul lui Șafan, și lui 'Achor, fiul lui Micaia, și lui Șafan, secretarul, și lui
- 13 Asaia, servul regelui, dicându: Duceți-vă, întrebați pre Iehova pentru mine și pentru popor și pentru întregul Iuda, pentru cuvintele cărții acesteia, ce s'a aflat; căci mare este ^a mânia lui Iehova, care s'a aprinsu asupra-ni; pentru-că părinții nostri nu au ascultat de cuvintele cărții acesteia, ca să facă după toate câte ni sunt scrise.
- 14 Și așa Hilkia, preutul, și Ahikam, Achor, Șafan și Asaia duse-s'au la Hulda, profetesa, femea lui Șallum, fiul lui 'Tikva, fiul lui Harhas, custodele vestmintelor; (eră ea locuia în Ierusalim, în Mișne;) și
- 15 au vorbit cu ea. Și ea li-a disu: Așa dice Iehova, Dumnezeuul lui Israel: Spuneți omului, care v'a tramesu la mine: Așa dice Iehova: Ecce, ^m eu voi aduce rele asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, după toate cuvintele cărții, ce regele lui Iuda le-a cetit.
- 16 ^m Fiind-că m'au părăsit, și au tămăiatu la alți dei, și m'au întărit prin toate faptele mânelor lor; pentru acesta s'a aprinsu mânia mea peste locul acesta, și nu se va stinge. Eră ^o cătră regele lui Iuda, care v'a tramesu să întrebați pre Iehova, așa să-i spuneți: Așa dice Iehova, Dumnezeuul lui Israel: Cuvintele, ce le-ai auditu, *se vor implini*;
- 17 Dară fiind-că ^a anima ta s'a muiatu, și te-ai ^o umilitu înaintea lui Iehova, când ai auditu toate, câte am disu asupra locului acestuia și asupra locuitorilor lui, că va fi ^r pustiere și ^o blăstem, și ți-ai ruptu vestmintele tale, și ai plânsu înaintea mea; pentru acesta și eu te-am ascultat, dice Iehova. Ecce deci, eu te voi adăugi la părinții tei, și ^r vei fi strinsu la mormântul tei în pace, și nu vor vedu ochii tei toate relele, ce eu voi aduce asupra locului acestuia. Și duse-s'au răspunsul cătră rege.
- 23 **S** ¹ a tramesu regele, și s'au adunatu la el toți bătrânii lui Iuda și ai Ierusalimului. Și regele s'a suit în casa lui Iehova, și toți bărbații lui Iuda, și toți locuitorii Ierusalimului cu d'insul; și preuții, și profeții, și totu poporul, de la micu până la mare; și a cetit în urechile lor toate cuvintele cărții legământului, ^b ce s'a aflat în casa lui Iehova. Și ^c stându regele lângă stălp, a făcutu un legământ în

intea lui Iehova, că va âmbra în urma lui Iehova, și va păzi ordinele lui, mărturiile lui și legile lui, din totă ânima și din totu sufletul, ca să se adevărescă cuvintele legământului acestuia, ce sunt scrise în cartea acesta; și totu poporul stătu la acestu legământ.

Și regele ordină lui Hilkia, arhierul, și preuților de rîndul alu dăoilea, și ușierilor, să scotă din templul lui Iehova toate vasele cele făcute pentru Baal și pentru ^a Astartea și pentru totă oștirea cerului; și le-a arsu afară din Ierusalim, în câmpiele Kedronului, și cenușa loră au dus-o la Betu-Elu. Și a desființat pre preuții idolilor, pre cari regii lui Iuda i rînduiseră să tămăie pe înălțimi, în cetățile lui Iuda, și în împrejurimile Ierusalimului; a desființat și pre cei ce tămăiau lui Baal, sôrelui, lunei, zodiilor și la ^c totă oștirea cerului. Și a scos ^r chipul ¹ Astarteei din casa lui Iehova afară din Ierusalim la pîrșul Kedron, și-lu arse la pîrșul Kedron, și l'a prefăcut în pulbere, și pulberea o aruncă pe ^r mormintele fiilor poporului. Și a dărimat casele ^b sodomitorilor, cari ^r erau lângă casa lui Iehova, unde femeele țeseau podobe pentru Astartea.

Și strinse pre totu preuții din cetățile lui Iuda, și a spurcat înălțimile, unde preuții tămăiaseră, de la ¹ Gheba până la Beeru-Seba; și a dărimat înălțimile porțelor, ce ^r erau la intrarea porții lui Iosua, mai marele cetății, ce *se află* în stânga porții cetății. ^a Dară preuții înălțimilor nu se suiau la altarul lui Iehova în Ierusalim, ^c ci mâncau azime între frații lor.

Și a spurcat pre ^m Tofetul din ^a valea ¹⁰ fiilor lui Hinnom, ^o ca nimenea să nu potă trece prin focu pre fiul său sau pre feta sa lui Molecu. Și desființă caii, ce regii ¹¹ lui Iuda i consacraseră sôrelui, la intrarea în casa lui Iehova, aproape de locuința lui Natan-Melec, dirigătorul, ce *era* în Farvarim, și arse cu focu carile sôrelui. Și ¹² altarele ^p de pe acoperimentul rîndului de sus al lui Ahazu, pre cari le făcuseră regii lui Iuda; și altarele, pre cari le ^r făcuse Manase în ambele curți ale casei lui Iehova, le-a sfărămat, și le-a dărimat acolo regele, și aruncă pulberea lor în pîrșul Kedron. Și înălțimile ce *erau* din ¹³ fața Ierusalimului, cele din dreapta Mun-

j 2 Cron. 34. 20.
k Deut. 29. 27.
l 2 Cron. 34. 22.
m Deut. 29. 27.
Dan. 9. 11, 13, 14.
n Deut. 29. 25,

26, 27.
o 2 Cron. 34. 26, etc.
p Ps. 51. 17.
Isa. 57. 15.
q 1 Reg. 21. 29.
r Lev. 26. 31,

32.
s Ier. 26. 6. & 44. 22.
t Ps. 37. 37.
Isa. 57. 1, 2.
—

Capitul 23.
a 2 Cron. 34. 29, 30, etc.
b Cap. 22. 8.
c Cap. 11. 14, 17.

d Cap. 21. 3, 7.
e Cap. 21. 3.
f Cap. 21. 7.
g 2 Cron. 34. 4.
h 1 Reg. 14. 24, & 15. 12.

i Ezech. 16. 16.
j 1 Reg. 15. 22.
k Veđi Ezech. 44. 10-14.
l 1 Sam. 2. 36.
m Isa. 30. 33.

n Ier. 7. 31. & 19. 6, 11, 12, 13.
o Ios. 15. 8.
p Lev. 18. 21.
q Deut. 18. 10.

Ezech. 23. 37, 39.
p Veđi Ier. 19. 13.
Zef. 1. 5.
q Cap. 21. 5.

- telui Stricăciuneii, pre cari le ^rzidise Solomonu, regele lui Israelu, pentru Astartea, uriciunea Sidonieniloru, și pentru Chemoșu, uriciunea Moabițiloru, și pentru Milcomu, uriciunea fiiloru lui Ammonu, *tote le spurcă* regele. Și a ^rsfărămatu statuele, și a tăiatu Astarteele, și implu locurile lor cu oșe de omeni.
- 15 Și altarulü din Betü-Elü, înălțimea, pre care o făcu Ieroboamu, fiulü lui Nebatü, care a trasu pre Israelu in păcatu, pre acelu altaru și înălțime le dărimă, și arse înălțimea, și o prefăcu in pulbere; ars'a încă și Astartea. Și cându se întorse Iosia, și vedu mormintele, ce erau acolo pe munte, a trămesu, și a luatü oșele din morminte, și le arse pe altaru, și-lu spurcă, duple cuvântulü lui Iehova, pre care l'a strigatu omulü lui Dumneđu, cându prochiămă cuvintele aceste. Și regele dise: Ce mormentu este acesta ce vedu? Și bărbatü cetății i diseră: ^rMormentulü omulü lui Dumneđu, care venia din Iuda, și prochiămă cele ce tu ai făcutu cu altarulü din Betü-Elü. Și elü dise: Lăsați-lu; să nu misce nimenea oșele lui. Deci lăsară in pace oșele lui, impreună cu oșele ^rprofetului, ce venise din Samaria.
- 19 Așa și tote casele înălțimilorü, ce erau ^rin cetățile Samariei, pre cari le făcure regii lui Israelu, ca să întărite pre Iehova, le depărtă Iosia, și făcu cu ele totu ce făcuse in Betü-Elü. Și ^relü a ^rjunghiatu pe altare pre totü preuții înălțimilorü, ce erau acolo, și ^ba arsü deasupra lorü oșe de omeni, și se întorse la Ierusalimu.
- 21 Și ordină regele la totü poporulü, dîcendü: ^rFaceți pascele lui Iehova, Dumneđuulü vostru, ^dduple cele scrise in cartea acêsta a legămêntului. Cu adevêratü astüfelü ^rnu se serbară pascele din dîlele judecătorilorü, cari judecară pre Israelu, nici in tote dîlele regilorü lui Israelu și ale regilorü lui Iuda; Cumu se serbară pascele aceste lui Iehova in Ierusalimu, in anulü alü optü-spre-đecilea alü regelü lui Iosia.
- 24 Iosia stêrpi încă și pre ^rnecromanți, pre magi, pre terafimi, pre idoli și tote uriciunile, ce se vedeau in pămêntulü lui Iuda și in Ierusalimu, ca să se adevêrască cuvintele ^rlegei, scrise in cartea, ce o află Hilkia, preutulü, in casa lui Iehova.
- 25 ^rȘi asemenea lui n'a fostü mai înainte de

elü vre-unü rege, care să se fi întorsü la Iehova din totă ânima sa, din totü sufletulü seü și din totă puterea sa, duple totă legea lui Moisi; nici se sculă după d'insulü *cre-unulü* asemenea lui.

Totuși Iehova nu se întorse de la a-26 prinderea mâniei sale celei mari, mânia care s'a aprinsü asupra lui Iuda ^rpentru tote întăritările, cu cari l'a întăritatu Manase. Și Iehova dise: Și pre Iuda ^rlu voiü lepêda de la fața mea, cumü ^ramü lepêdatu pre Israelu; și voiü lepêda cetatea acêsta, Ierusalimulü, pre care l'amü alesü, și casa, de care disesemü: ^rNumele meü va fi acolo.

Și cele-l-alte fapte ale lui Iosia, și tote 28 câte le făcu, ore nu *sunt* scrise in Cartea Cronicelorü regilorü lui Iuda?

^rIn dîlele lui se sui Faraonü-Neco, regele 29 Egiptului, in contra Asiriei la fluviulü Eufratü. Și regele Iosia merse spre intimpinarea lui; acela, cumü ^rlu ^rvedu, ^rlu omori in ^rMeghiddo. ^rȘi servii lui ^rlu duseră mortü 30 in carü de la Meghiddo, și-lu aduseră la Ierusalimu, și-lu immormêntară in mormentulü seü. Și ^rpoporulü țerei a luatü pre Ioahazü, fiulü lui Iosia, l'a unsü, și l'a făcutü rege in loculü părintelü seü.

Domnia lui Ioahazü și a lui Ioakimü; supunerea lorü regelü din Egiptü; năvâlirea antêia a Chaldeilorü suptü Nebucodonosorü.

De dîoê-đeci și trei de ani era Ioahazü, 31 cându se făcu rege, și domni trei luni in Ierusalimu. Și numele mumei lui era ^rHamatulü, fêta lui Ieremia din Libna. Și 32 făcu rele in ochii lui Iehova, in tote câte făcuseră părinții seü. Și Faraonü-Neco l'a 33 pusü in catene in ^rRibla, in pămêntulü Hamatulü, ca să nu domnescă in Ierusalimu; și puse asupra țerei glöbă de o sută de talente de argintü și de unü talentü de aurü.

Și ^rFaraonü-Neco făcu pre Eliakimü, fiulü lui Iosia, rege in loculü lui Iosia, părintele seü, și ^rschimbă numele lui in ^rIoakimü; êrü pre Ioahazü l'a luatü, ^rși-lü duse in Egiptü, și elü muri acolo. Și Ioakimü dădu 35 lui Faraonü ^rargintulü și aurulü; dară a pusü birü asupra țerei, ca să dee bani duple ordinulü lui Faraonü; elü luă argintulü și aurulü de la poporulü țerei, duple birulü cumü l'a pusü fie-căruia, ca să-lü dee lui Faraonü-Neco.

^rIoakimü era de dîoê-đeci și cinci de 36

^r 1 Reg. 11. 7.	30.	Cap. 11. 18.	^e 2 Cron. 35. 18,	ⁱ Cap. 21. 11,	& 9. 3.	^q Cap. 24. 18.	^u Mat. 1. 11.
^s Esod. 23. 24.	^z 1 Reg. 13. 31.	^b 2 Cron. 34. 5.	19.	12. & 24. 3, 4.	Cap. 21. 4. 7.	^r Cap. 25. 6.	^v Ier 22. 11, 12.
^s Esod. 7. 5, 25.	^y Veđi 2 Cron.	^c 2 Cron. 35. 1.	^f Cap. 21. 6.	Ier. 15. 4.	1 2 Cron 35.20.	Ier. 52. 37.	^w Eze. 19. 3, 4.
^t 1 Reg. 12. 28,	34. 6, 7.	^d Esod. 13. 5.	^g Lev. 19. 31. &	^j Cap. 17. 18,	^m Cap. 14. 8.	^s 2 Cron. 36. 4.	^z Vers 33.
33.	^z 1 Reg. 13. 2.	Lev. 23. 5.	20. 27.	20. & 18. 11.	ⁿ Zech. 12. 11.	ⁱ Veđi cap. 21.	^y 2 Cron. 36. 5.
^u 1 Reg. 13. 2.	^a Esod. 22. 20.	Num. 9. 2.	Deut. 18. 11.	& 21. 13.	^o 2 Cron. 35. 24.	17.	—
^v 1 Reg. 13. 1,	1 Reg. 18. 40.	Deut. 16. 2.	^h Cap. 18. 5.	^k 1 Reg. 8. 29.	^p 2 Cron. 36. 1.	Dan. 1. 7.	—

ani, cându se făcu rege, și domni unŭ-spre-dece ani in Ierusalimŭ. Și numele mumei lui *era* Zebuda, fêta lui Podaia din Ruma.

37 Și făcu rele in ochii lui Iehova, dupre tôte câte au făcutŭ părinții sei.

24 **I**N a dîlele lui se sui Nebucodonosorŭ, regele Babilonului, și Ioakimŭ i statu supusŭ trei ani; și după aceea s'a întorsŭ, și s'a resculatŭ asupra lui. ^bȘi Iehova trămesese asupra lui cetele Chaldeilorŭ, cetele Sirienilorŭ, cetele Moabițilorŭ, și cetele fiilorŭ lui Ammonŭ; și le trămesese asupra lui Iuda, ca să-lŭ nimicescă: ^cdupre cuvântulŭ lui Iehova, pre care-lŭ vorbi prin servii sei, 3 profeti. Cu adevăratŭ, dupre ordinulŭ lui Iehova se făcu *acêsta* lui Iuda, ca să-lŭ depărteze de la fața sa, ^dpentru păcatele lui 4 Manase, in tôte câte elŭ a făcutŭ, ^eȘi pentru sângele nevinovatŭ ce l'a vîrsatŭ, (căci a implutŭ Ierusalimulŭ de sânge nevinovatŭ); și Iehova nu voi să-lŭ erte.

5 Și cele-lalte fapte ale lui Ioakimŭ, și tôte câte le făcu, ore nu sînt scrise in Cartea Cronicelorŭ regilorŭ lui Iuda? ^fȘi adormi Ioakimŭ cu părinții sei, și in loculŭ seu domni Ioachinŭ, fiulŭ seu.

7 **E**rŭ regele Egiptulŭ nu eși mai multŭ din pămîntulŭ seu; căci ^hregele Babilonului cuprinse, de la pîrîulŭ Egiptului pînă la fluviulŭ Eufuratŭ, tôte câte erau ale regelui din Egiptŭ.

Domnia lui Ioachinŭ; năvîlire a dŭoa a Chal-deilorŭ; strămutarea generală a întîia a Iudeilorŭ in Babilonŭ.

8 ⁱDe optŭ-spre-dece ani *era* Ioachinŭ, cândŭ se făcu rege, și domni trei luni in Ierusalimŭ. Și numele mumei lui *era* Nehușta, fêta lui Elnatanŭ din Ierusalimŭ.

9 Și făcu rele in ochii lui Iehova, dupre tôte câte le făcu părintele seu.

10 ^jIn acelu timpŭ suitu-s'au servii lui Nebucodonosorŭ, regele Babilonului, asupra Ierusalimului, și se împresură cetatea. Și cândŭ a venitŭ Nebucodonosorŭ, regele Babilonului, asupra cetății, și servii lui o împresurau, ^kEșia Ioachinŭ, regele lui Iuda, înaintea regelui Babilonului, elŭ și muma lui, servii lui, mai marii și diregătorii lui; și-lŭ ^lprinse ^mregele Babilonului in ⁿanulŭ alŭ optulea alŭ domniei sale; ^oȘi scose de acolo tôte tesaurile casei lui Iehova, și tesaurile casei regelui, și ^psfărămă tôte va-

sele de aurŭ, pre cari le făcuse Solomonŭ, regele lui Israelŭ, in templulŭ lui Iehova, ^qdupre cumŭ a dîsu Iehova. Și ^ra strămutatŭ totŭ Ierusalimulŭ, pre toți mai marii și pre toți bărbații de arme, ^sdece mi de prinși, și pre ^ttoți teslarii și ferarii; nu rămase decătŭ partea ^ucea mai saracă a poporului țerei.

Și ^va strămutatŭ la Babilonŭ pre Ioachinŭ și pre muma regelui, pre femeele regelui, pre diregătorii lui și pre puternicii țerei; ^wpre toți i-a dusŭ prinși din Ierusalimŭ in Babilonŭ. Și pre ^xtoți luptătorii, șapte mi, și pre teslari și pre ferari, o mie, și pre toți puternicii și viteșii deprinși la luptă, i-a strămutatŭ regele Babilonului la Babilonŭ. Și ^yregele Babilonului făcu rege, in loculŭ lui *Ioachinŭ*, pre Mattania, ^zfratele părintelui seu, și ^{aa}schimbă numele lui in Zedekia.

Domnia lui Zedekia; impresurarea a dŭoa a Ierusalimului de către Nebucodonosorŭ; nimicirea cetății și a templului; strămutarea a dŭoa a poporului in Babilonŭ.

^bDe dŭoe-deci și unulŭ de ani *era* Zedekia, cândŭ se făcu rege; și domni unŭ-spre-dece ani in Ierusalimŭ. Și numele mumei lui *era* ^cHamutalŭ, fêta lui Ieremiă din Libna. ^dȘi făcu rele in ochii lui Iehova, in totulŭ cumŭ făcu Ioakimŭ. Din mânia lui Iehova asupra Ierusalimului și asupra lui Iuda, ca să-i arunce de la fața sa, s'a făcutŭ, ^ecă Zedekia se resculă asupra regelui Babilonului.

SI ^fa in anulŭ alŭ nouălea alŭ domniei sale, in luna a decea, in *ziua* a decea a lunei, veni Nebucodonosorŭ, regele Babilonului, elŭ și tătă ôstea lui asupra Ierusalimului, și tăbără asupră-i; și au rădicatŭ împotriva lui valŭ împrejurŭ. Și cetatea fu împresurată, pînă in anulŭ alŭ unŭ-spre-decelea alŭ regelui Zedekia. Și in a nouă *zi* a lunei ^ga ^hpatra fometea crescŭ in cetate, așa că nu era pîne pentru poporulŭ țerei. Și ⁱse sparse cetatea, și toți bărbații de reșelŭ ^jfugiră noptea pe calea porții celei d'între dŭoe ziduri, aprôpe de grădina regelui; (erŭ Chal-deii ^kerau împrejurulŭ cetății); și ^lapucară calea câmpului. Erŭ ^môstea Chal-deilorŭ urmări pre rege, și-lŭ ajunse in șesurile Ierichonului; și tătă ôstea lui se împrăscîă de la elŭ. Și au prinsŭ

Capulŭ 24.	& 23. 27.	h Ier. 46. 2.	28.
a 2 Cron. 36. 6.	d Cap. 21. 2, 11.	i 2 Cron. 36. 9.	o Cap. 20. 17.
Ier. 25. 1, 9.	& 23. 26.	j Dan. 1. 1.	isa. 39. 6.
Dan. 1. 1.	e Cap. 21. 16.	k Ier. 24. 1. &	p Veđi Dan. 5.
b Ier. 25. 9. &	f Veđi 2 Cron.	29. 1, 2.	2, 3.
32. 28.	36. 6, 8.	q Ier. 20. 5.	r Ier. 24. 1.
Ezec. 19. 8.	Ier. 22. 18, 19.	t Veđi cap. 25.	s Ier. 52.
c Cap. 20. 17. &	& 36. 30.	27.	28.
21. 12, 13, 14.	g Veđi Ier. 37.	m Ier. 25. 1.	n Veđi Ier. 52.
	5, 7.		t Așa 1 Sam. 13.

19, 22.	z 1 Cron. 3. 15.	d 2 Cron. 36. 12.	4, 5.
u Cap. 25. 12.	2 Cron. 36. 10.	e 2 Cron. 36. 13.	Ezec. 24. 1.
Ier. 40. 7.	a Așa cap. 23.	Ezec. 17. 15.	b Ier. 39. 2. &
v 2 Cron. 36. 10.	34.	—	52. 6.
Est. 2. 6.	2 Cron. 36. 4.	Capulŭ 25.	c Ier. 39. 2. &
Ier. 22. 24, etc.	b 2 Cron. 36. 11.	a 2 Cron. 36. 17.	52. 7, etc.
z Veđi Ier. 52.	Ier. 37. 1. &	Ier. 34. 2. &	d Ier. 39. 4—7.
28.	52. 1.	39. 1. & 52.	& 52. 7.
y Ier. 37. 1.	c Cap. 23. 31.		Ezec. 12. 12.

pre rege, și l-au dusu la regele Babilonului
7 * in Ribla; și-lu condamnă. Și așa au jun-
ghiătu pre fiu lui Zedekia înaintea ochi-
loru lui, au / orbitu ochii lui Zedekia, și
legându-lu cu lanțuri de aramă, l-au dusu
in Babilon.

8 Și in luna a cincea, * in a șeptea /li a lunei,
* in anul alu nouă-spre-decelea alu lui Nebu-
codonosor, regele Babilonului, / veni asupra
Ierusalimului Nebuzaradan, capulu gardei
9 domnesci, servulu regelui Babilonului: / Și
arse casa lui Iehova, * și casa regelui, și tôte
casele din Ierusalim; și tôte casele /omeni-
loru mari le aprinse cu focu. Și tôte /os-
tea Chaldeilor, cea de /suptu capulu gardei
10 domnesci, / a dërimatü zidurile Ierusalimului
jurü imprejurü.

11 * Și /rămășița poporului, ce /rămăsese in
cetate, și pre fugarii, cari fugiau /cätträ
regele Babilonului, și /rămășița mulțimei o strä-
mutä Nebuzaradan, capulu gardei dom-
nesci. Darä din /saracii țerei capulu gardei
12 /läsä, ca /sä /fie lucrători de vii și lucrători
de pământü.

13 Și /stälpii cei de /aramă din casa lui Ie-
hova, și /pedestalele, și /marea de aramă din
casa lui Iehova le-au /sfărămatü Chaldei, și
14 /arama lorü au /uat'o la Babilon. Au /uatü
și /ölele și /lopețele și /forfecele și /lingurele
și tôte vasele cele de aramă, cu cari se
15 /facea serviciulu. Capulu gardei a /uatü
și /tămăiătorile și /cupele, și /totü ce /era de
16 /aurü și de /argintü: Cei /döoi stälpi, /marea
și /pedestalele, pre cari le /făcuse Solomonü
17 /pentru casa lui Iehova; /arama tuturorü va-
selorü acestora nu /era de /cumpënitü. * Înäl-
țimea unui stälpu /era de /optü-spre-dece /coți;
și /capitelulu de /deasupra de aramă; și /inäl-
țimea capitelului de /trei /coți; și /rețelele și
18 /merele-granate de /pe capitelü /jurü impre-
jurü /eraü tôte de aramă. Totü /acelea-și
19 /avea și /altü /döoilea stälpu, /impreună cu
rețëüa.

20 * Și capulu gardei /luä pre /Seraia, /än-
tëiulu /preutü, și pre /Zefania, alü /döoilea
21 /preutü, și pre cei /trei /ușieri. Și /luä din
cetate unü /diregëtorü, care /avea /privighia-
rea /asupra /bărbaților de /resbelü, și /cinci
22 /bărbați din cei ce /eraü /totü-dë-una /inaintea
regelui, cari se /afiau in cetate, și pre se-
cretarulü /mai /marelui /östei, care /seriea la

öste pre /poporulu /țerei, și /șese-deci /bărbați
aï /poporului /țerei, cari se /afiau in cetate.
23 Și /luându-i Nebuzaradan, capulu gardei,
24 /i /duse la regele Babilonului in Ribla. Și
25 /regele Babilonului /i /lovi, și-i /omori in Ri-
bla, in /pământulu Hamatului. * Așa se /strä-
mutä Iuda din /pământulu seü.

*Ghedalia se /aședä /guvernătorü de /cätträ Nebuco-
donosorü, și /este /ucisü de /Izmaeli; /rămășița
Iudeilorü /fuge in /Egiptü.*

26 * Și /preste /poporulu ce /rămase in /pämën-
tulu lui Iuda, pre care Nebucodonosor, re-
gele Babilonului, /l'u /läsase, /aședä /asuprä-i
pre Ghedalia, fiulu lui Ahikamü, fiulu lui
27 /Şafanü.

28 Și /auđindü tôte /cäpiteniele /östilorü, ei
29 și /bărbații lorü, /cä regele Babilonului a /a-
ședatü pre Ghedalia, au /venitü la Ghedalia
in Mițpa: /Izmaeli, fiulu lui Netania, și
30 /Iohanani, fiulu lui Kareahü, și /Seraia, fiulu
lui Tonhümetü, /Netofateulu, și /Iaazania, fi-
31 /ulu unui /Maacateü, ei și /bărbații lorü. Și
32 Ghedalia /jurä /lorü și /bărbaților lorü, și
33 li /dise: Nu /vë /temeți de a /fi /servi Chal-
deilorü; /locuiți in /țërä, și /serviți regelui
Babilonului; și /vi /va /fi bine.

34 Darä /in luna a /șeptea /Izmaeli, fiulu 25
lui Netania, fiulu lui Elišama, din /semința
regescä, /veni, /avëndü cu /sine /dece /bărbați,
și /lovi pre Ghedalia, /incätü /muri; /incä și
pre Iudeii și Chaldeii ce /eraü cu elü in
35 Mițpa. Și se /redicä /totü /poporulu, de la 26
micü /panä la /mare, și /cäpiteniele /östilorü,
36 și /s'au /dusü in /Egiptü; /cä /s'au /temutü de
Chaldei.

Prinsörea lui /Ioachinü /ușuratä de /Evilü-Merodacü.

37 * Și in anul alu /trei-deci și /șeptelea alü 27
strämutärei lui /Ioachinü, regele lui Iuda, in
a /döoe-spre-decea /lună, in /döoe-deci și /șapte
a /lunei, /Evilü-Merodacü, regele Babilonului,
in anulü ce /incepu a /domni, /inälță din /in-
chisöre capulu lui /Ioachinü, regele lui Iuda.
38 Și cu /bună-voință a /vorbitü cu elü, a /pusü 28
tronulu lui /deasupra /tronului /regilorü, ce
39 /eraü cu /d'insulu in Babilon; Și a /schim- 29
batü /vestmintele lui /cele de /inchesöre; și
40 elü /mânca /pâne /inaintea lui /totü-dë-una in
tôte /dilele /vieței /sale. Și /hrana lui, /hranä 30
41 /necurmatä, /i se /dädu din /partea /regelui /pe
42 /fie-care /di, in tôte /dilele /vieței /sale.

e Cap. 23. 33. 12. & vers 27. Ier. 52. 9. f Ier. 39. 7. Exec. 12. 13. g Veđi Ier. 52. 12-14. h Veđi cap. 24.

i Ier. 39. 9. j 2 Cron. 36. 19. Ps. 79. 1. k Ier. 39. 8. l Amos 2. 5. m Neem. 1. 3.

n Ier. 52. 14. o Ier. 39. 9. & 52. 15. p Cap. 24. 14. q Ier. 39. 10. & 40. 7. & 52. 16.

r Cap. 20. 17. s Ier. 27. 19, 22. & 52. 17, etc. t 1 Reg. 7. 47. u 1 Reg. 7. 15. v 1 Reg. 7. 15. w 1 Reg. 7. 23. x Esod. 27. 3.

1 Reg. 7. 45, 50. 2 Reg. 7. 47. 3 Reg. 7. 15. 4 Ier. 52. 21. 5 Ier. 52. 24, etc. 6 1 Cron. 6. 14.

Ezra 7. 1. g Ier. 21. 1. & 29. 25. h Veđi Ier. 52. 25. i Lev. 26. 33.

Dent. 28. 36. 64. Cap. 23. 27. b Ier. 40. 5. c Ier. 40. 7, 8, 9. d Ier. 41. 1, 2.

e Ier. 43. 4, 7. f Ier. 52. 31, etc. g Veđi Fac. 40. 13, 20. h 2 Sam. 9. 7.

CARTEA ÂNTĚIA A CRONICELORŪ.

Genealogiele de la Adamŭ până la Abraamŭ.

- 1 **A** DAMŪ, "Setŭ, Enosŭ, Kenanŭ, Mahala-
2 3 leelŭ, Iaredŭ, Henocŭ, Matuselahŭ, La-
4 mehŭ, Noe, Șemŭ, Hamŭ, și Iafetŭ.
5 " Fii lui Iafetŭ: Gomerŭ, și Mogogŭ, și
Madaŭ și Iavanŭ, și Tubalŭ, și Meșecŭ, și
6 Tirasŭ. Și fiii lui Gomerŭ: Așchenazŭ, și
7 Rifatŭ, și Togarma. Și fiii lui Iavanŭ: E-
lișă, și Tarșişŭ, Chittimŭ, și Dodanimŭ.
8 " Fiii lui Hamŭ: Cușŭ, și Mițraimŭ, Putŭ,
9 și Canaanŭ. Și fiii lui Cușŭ: Seba, și Ha-
vila, și Sabta, și Raama, și Sabteca. Și
10 fiii lui Raama: Șeba și Dedanŭ. Și Cușŭ
" născu pre Nimrodŭ: acesta incepu a fi pu-
11 ternicŭ pe pământŭ. Și Mițraimŭ născu pre
Ludimŭ, și Ananimŭ, și Lehabimŭ și Naftu-
12 himŭ, Și Patrusimŭ și Casluhimŭ, (din cari
13 eșiră Filistenii), și pre " Caſtorimŭ. Și " Ca-
naanŭ născu pre Sidonŭ, pre ânteiŭ-născu-
14 tulŭ seŭ, și pre Hetŭ, Și pre Iebuseŭ și
15 Amoreŭ și Ghergaseŭ, Și pre Heveŭ, și
16 Arkeŭ, și Sineŭ, Și pre Arvadeŭ, și Ze-
mareŭ, și Hemateŭ.
17 Fiii lui " Șem: Elamŭ, și Assurŭ, și Arpac-
sadŭ, și Ludŭ, și Aramŭ, și Uzŭ, și Hulŭ, și
18 Gheterŭ, și Meșecŭ. Și Arpacsadŭ născu pre
19 Selahŭ, și Selahŭ născu pre Eberŭ. Și lui E-
berŭ " se născură două fi: Numele unuia
era Pelegŭ (*împărțirea*); căci în zilele lui s'a
împărțit pământulŭ; și numele fratelui seŭ
20 era Ioktanŭ. Și " Ioktanŭ născu pre Almo-
21 dadŭ, și Selefŭ, și Hațarmavetŭ, și Ierahŭ, Și
22 pre Hadoramŭ, și Uzaalŭ, și Dikla, Și
23 pre Ebalŭ, și Abimaelŭ, și Șeba, Și pre
Ofirŭ, și Havila, și Iohabŭ. Toți aceștia
sunt fiii lui Ioktanŭ.
24 25 " Șemŭ, Arpacsadŭ, Selahŭ, " Eberŭ, Pe-
26 27 legŭ, Reu, Serugŭ, Nahorŭ, Terahŭ, " Abramŭ,
adeacă Abraamŭ.

*Genealogiele lui Abraamŭ, ale lui Isaacŭ, ale
lui Esaŭ și ale lui Iacobŭ.*

- 28 Fiii lui Abraamŭ: " Isaacŭ și " Ișmaelŭ.
29 Aceste sunt generațiunile lorŭ: " Ânteiŭ-născu-
tulŭ lui Ișmaelŭ, Nebaiotŭ, apoi Kedarŭ, și
30 Adbeelŭ, și Mibsamŭ, Mișma, și Duma,
31 Massa, Hadadŭ, și Tema, Ieturŭ, Nașîșŭ, și
Kedema. Aceștia sunt fiii lui Ișmaelŭ.

Și " fii Keturêi, concubina lui Abraamŭ: 32
Ea născu pre Zimranŭ, și Iokšanŭ, și Me-
danŭ, și Madianŭ, și Lișbakŭ, și Șuahŭ; și
fiii lui Iokšanŭ: Șeba și Dedanŭ. Și fii 33
lui Madianŭ: Efa, și Eferŭ, și Henocŭ, și
Abida, și Eldaa. Toți aceștia sunt fii Ke-
turei.

Și " Abraamŭ născu pre Isaacŭ. " Fiii lui 34
Isaacŭ sunt: Esaŭ și Israelŭ.

Fiii lui " Esaŭ sunt: Elifazŭ, Reuelŭ și Ieușŭ, 35
și Iaalamŭ, și Korahŭ. Fiii lui Elifazŭ sunt: 36
Temanŭ, și Omarŭ, Zefi, și Gatamŭ, Kenarŭ,
și Timna, și Amalekŭ. Fiii lui Reuelŭ sunt: 37
Nahatŭ, Zerahŭ, Șamma, și Miza. Și " fii lui 38
Seirŭ sunt: Lotanŭ, și Șobalŭ și Tibeonŭ, și
Ana, și Dișonŭ, și Ețarŭ, și Dișanŭ. Și fii lui 39
Lotanŭ sunt: Hori, și Homamŭ; și sora lui
Lotanŭ: Timna. Fiii lui Șobalŭ sunt: A- 40
lianŭ, și Manahatŭ, și Ebalŭ, Șefi și Onamŭ.
Și fii lui Tibeonŭ: Aiahŭ, și Ana. Fii lui 41
Ana sunt: " Dișonŭ; și fii lui Dișonŭ: Am-
ramŭ, și Eșbanŭ și Iitranŭ, și Cheranŭ.
Fii lui Ezerŭ sunt: Bilhanŭ, și Zaavanŭ, 42
și Iakanŭ; fiii lui Dișanŭ: Uzŭ și Aranŭ.

Și aceștia sunt " regi, cari domniră în pă- 43
mântulŭ Edomului, înainte de a domni rege
preste fii lui Israelŭ: Bela, fiulŭ lui Beorŭ;
și numele cetăței sale era Dinhaba. Și mu- 44
rindŭ Bela, în loculŭ seŭ domni Iobabŭ, fi-
ulŭ lui Zerahŭ din Boțra. Și murindŭ 45
Iobabŭ, în loculŭ seŭ domni Hușamŭ, din
pământulŭ Temaneilorŭ. Și murindŭ Hu- 46
șamŭ, în loculŭ seŭ domni Hadadŭ, fiulŭ
lui Bedadŭ, care bătŭ pre Madianŭ în câmpia
Moabului; și numele cetăței sale era Avitŭ.
Și murindŭ Hadadŭ, în loculŭ seŭ domni 47
Samlă din Masreka. " Și murindŭ Samla, în
loculŭ seŭ domni Șaulŭ din Rehobotŭ de 48
lângă riŭ. Și murindŭ Șaulŭ, în loculŭ seŭ
domni Baalŭ-Hananŭ, fiulŭ lui Acborŭ. Și 50
murindŭ Baalŭ-Hananŭ, în loculŭ seŭ domni
Hadadŭ; și numele cetăței sale era Paiŭ; și
numele femeii sale era Mehetabelŭ, feta
Matredei, feta lui Mezahabŭ. Și murindŭ 51
Hadadŭ, fură " domnitori în Edomŭ: Domni-
torulŭ Timna, domnitorulŭ Alia, domnito-

1 CRONICA.

Capulŭ 1.

a Fac. 4. 25, 26.

& 5. 3, 6.

b Fac. 10. 2, etc.

c Fac. 10. 6, etc.

d Fac. 10. 8, etc.

e Deut. 2. 23.

f Fac. 10. 15,

etc.

g Fac. 10. 22. &

11. 10.

h Fac. 10. 26.

i Fac. 11. 10,

etc.

Luc. 3. 36, etc.

j Fac. 11. 15.

k Fac. 17. 5.

l Fac. 21. 2, 3.

m Fac. 16. 11,

15.

n Fac. 25. 13—

16.

o Fac. 25. 1, 2.

p Fac. 21. 2, 3.

q Fac. 25. 25,

26.

r Fac. 36. 9, 10.

s Fac. 36. 20.

t Fac. 36. 25.

u Fac. 36. 31,

etc.

v Fac. 36. 37.

w Fac. 36. 40.

x Fac. 36. 40.

—

52 rului Ietetü, Domnitorulü Oholibama, dom-
53 nitorulü Ela, domnitorulü Pinonü, Domnito-
rulü Kenazü, domnitorulü Temanü, domnito-
54 rulü Mibtarü, Domnitorulü Magdielü, dom-
nitorulü Iranü. Acestia *sunt* domnitorii din
Edomü.

2 **A** CESTIA *sunt* fiii lui Israelü: ^a Rubenü,
Simeonü, Levi și Iuda, Isacharü și Za-
bulonü, Danü, Iosefö și Beniaminü, Nef-
tali, Gadü, și Asserü.

Urmașii lui Iuda, și locurile așezărei lorü.

3 Fiii lui ^b Iuda: Erü, și Onanü, și Sela; acești
trei i se nascură de la fêta ^c Şuei, Cananitâ.
Şi ^d Erü, ânteiü-născutulü lui Iuda, era rëü
4 in ochii lui Iehova, și elü 'lă ucise. Şi ^e Ta-
mara, nora lui, 'i nascu pre Pereşü și Ze-
rahü. Toți fiii lui Iuda *erau* cinci.
5 Fiii lui ^f Pereşü *sunt*: Heşronü, și Hamulü.
6 Şi fiii lui Zerahü: Zimri, ^g și Etanü, și He-
manü, și Calcolü, și Dara; de toți cinci.
7 Şi fiii lui ^h Carmi: Acarü, celü ce a turbu-
ratü pre Israelü, și a păcătuitü in *furtişa-*
8 *gulu* anatemei. Şi fiii lui Etanü: Azaria.
9 Şi fiii lui Heşronü, cari i se nascură: Ie-
rahmeelü, și Ramü, și Chelubai.
10 Şi Ramü ⁱ nascu pre Amminadabü; și
Amminadabü nascu pre Nahşonü, pre ^k ca-
11 pulü fiilorü lui Iuda; Şi Nahşonü nascu pre
12 Salma; și Salma nascu pre Boazü; Şi Boazü
nascu pre Obedü; și Obedü nascu pre Işai;
13 Şi Işai nascu pre ânteiü-născutulü seü, pre
Eliabü; și pre Abinadabü, alü dăoilea; și
14 pre Şamma, alü treilea; Pre Netaneelü, alü
15 patrulea; pre Raddai, alü cincelea; Pre O-
zemü, alü şeselea; pre Davidü, alü şeptelea.
16 Şi surorile lorü *erau*: Teruia și Abigailü.
17 Şi fiii Teruiei *erau*: Abişai, și Ioabü, și A-
sahelü, trei. Şi ⁿ Abigailü nascu pre Amasa,
și părintele lui Amasa *era* Ieterü, Işmaelitü.
18 Şi Calebü, fiulü lui Heşronü, nascu cu
femea sa, Azuba, și cu Ieriota *fiu*; și acestia
sunt fiii lorü: Ieşezü, și Şobabü, și Ardonü.
19 Şi muri Azuba, și Calebü 'şi luă pre ^o Efrata,
20 și ea 'i nascu pre Hurü. Şi Hurü nascu
21 pre Uri; și Uri nascu pre ^p Beşaleelü. Şi
Heşronü intră după acêsta la fêta lui ^q Ma-
chirü, părintele lui Galaadü; și elü o luă de
femeă, cândü *era* de şese-deci de ani, și
22 ea 'i nascu pre Segubü. Şi Segubü nascu
pre Iairü; și acesta avea două-deci și trei
23 cetăți in pământulü Galaadului. ^r Şi luă Ghe-
şurulü și Aramulü cu satele lui Iairü, și Ke-
natulü cu cetățile lui, şese-deci cetăți. Toți
acestia *erau* fiii lui Machirü, părintele lui

Galaadü. Şi după mórtea lui Heşronü la 24
Calebü-Efrata, nascu Abia, femea lui He-
şronü, pre ^s Aşurü, părintele Tekoei.

Şi fiii lui Erahmeelü, ânteiü-născutulü 25
lui Heşronü, *erau*: ânteiü-născutulü, Ramü,
apoi Buna, și Orenü, și Ozemü, și Abia.
Şi Erahmeelü mai avu o femeă, și numele 26
ei *era* Atara; acêsta *este* muma lui Onamü.
Şi fiii lui Ramü, ânteiü-născutulü lui Ie- 27
rahmeelü, *erau*: Maatü, și Iaminü, și Ekerü.
Şi fiii lui Onamü *erau*: Şammai și Iada. 28
Şi fiii lui Şammai: Nadabü și Abişurü. Şi 29
numele femeii lui Abişurü *era* Abihailü; și
ea 'i nascu pre Ahbanü și Molidü. Şi fiii 30
lui Nadabü *erau*: Seledü și Appaimü; érü
Seledü muri fără copii. Şi fiii lui Appaimü 31
erau: Iişî; și fiii lui Iişî; Şeşanü; și ^t fiul
lui Şeşanü: Ahlai. Şi fiii lui Iada, fratele 32
lui Şammai: Ieterü și Ionatanü. Şi Ieterü muri
fără copii. Şi fiii lui Ionatanü *erau*: Peletü 33
și Zaza. Acestia *erau* fiii lui Ierahmeelü.

Şi Şeşanü nu avea fi, ci fete. Şi avea 34
Şeşanü unü servü Egiptenü, alü cărui nume
era Iarha. Şi Şeşanü dădu pre fêta sa lui 35
Iarha, servulü seü, de femeă; și ea 'i nascu
pre Atai. Şi Atai nascu pre Natanü; și 36
Natanü nascu pre ^u Zabadü; Şi Zabadü nascu
pre Eflalü; și Eflalü nascu pre Obedü; Şi 38
Obedü nascu pre Iehu; și Iehu nascu pre
Asaria; Şi Asaria nascu pre Heletü; și He- 39
letü nascu pre Eleasa; Şi Eleasa nascu
pre Sisemai; și Sisemai nascu pre Şallumü;
Şi Şallumü nascu pre Iekamia; și Iekamia 41
nascu pre Elişama.

Şi fiii lui Calebü, fratele lui Ierahmeelü, 42
erau: Meşa, ânteiü-născutulü seü; acesta
este părintele lui Zifü; și fiii lui Mareşa,
părintele lui Hebronü. Şi fiii lui Hebronü 43
erau: Corahü, și Tappuahü, și Rekemü, și
Şema. Şi Şema nascu pre Rahamü, părintele 44
Iorkoamului, și Rechemü nascu pre Şam-
mai. Şi fiulü lui Şammai *era* Maonü; și 45
Maonü *era* părintele Betü-Turulü. Şi Efa, 46
concubina lui Calebü, nascu pre Haranü,
și Moza, și Gazezü. Şi Haranü nascu pre
Gazezü. Şi fiii lui Iahdai *erau*: Reghemü, și 47
Iotamü, și Gheşanü, și Peletü, și Efa, și Şaafü.
Concubina lui Calebü, Maaca, nascu pre 48
Şeberü și Tirhana. Şi nascu și pre Şaafü, 49
pre părintele Madmannei, și Şeva, pre pă-
rintele Macbenei, și pre părintele Ghibei.
Şi fiica lui Calebü *era* ^v Acsa.

Acestia *sunt* fiii lui Calebü, fiulü lui 50
Hurü, ânteiü-născutulü Efratei: Şobalü, pă-
rintele Kiriati-Iearimului, Salma, părintele 51

Capit. 2.	46. 8. etc.	d Fac. 38. 7.	Rnt 4. 18.	j Rut 4. 19. 20.	m 2 Sam. 2. 18.	r Num. 32. 41.	t Vedei vers 34
a Fac. 29. 32. &	b Fac. 38. 3. &	c Fac. 38. 29.	g 1 Reg. 4. 31.	Mat. 1. 4.	n 2 Sam. 17. 25.	Dent. 3. 14.	u Cap. 11. 41.
30. 5. etc. &	46. 12.	30.	h Vedei cap. 4. 1.	k Num. 1. 7. &	o Vers 50.	Ios. 13. 30.	v Ios. 15. 17.
35. 18. 22. &	Num. 26. 19.	Mat. 1. 3.	i Ios. 6. 18. &	2. 3.	p Esod. 31. 2.	s Cap. 4. 5.	
	c Fac. 38. 2.	f Fac. 46. 12.	7. 1.	l 1 Sam. 16. 6.	q Num. 27. 1.		

Betü-Lehemului, Harefû, părintele Betü-
52 Gaderului. Și fiii lui Șabalü, părintele
Kiriätü-Iearimului, *sunt*: Haroe, și jumătatea
53 Manahetiților. Și familiile Kiriätü-Ieari-
mului *sunt*: Ietritiții, și Puhitiți, și Șumatiții,
și Mișraițiți; d'între acestia au eșitü Zarea-
54 tiții, și Estauliții. Fiii lui Salma: Betü-Le-
hemü, și Netofatiții, Atarotü, Betü-Ioabü,
și jămătatea Manahetiților, a Toriților;
55 Și familiile Soferimilorü, cari locuiaü în
Iabeșü, ale Tirateilorü, ale Șimeateilorü, ale
Sucateilorü. Acestia *sunt* * Keniții, cari s'au nă-
scutü de la Hamatü, părintele casei lui *Recabü.

Familia lui Davidü.

3 **S**I acestia sânt fiii lui Davidü, cari 'i se
născură lui în Hebronü: ânteiü-născutulü,
"Amnonü, de la Ahinoamü, * Ezreelëna; alü
dăoilea, Danielü, de la Abigailü, Carmelița:
2 Alü treilea, Absalomü, fiulü Maachei, fiica
lui Talmai, regele din Gheșurü; alü pa-
3 trulea, Adonia, fiulü Haghiței; Alü cincelea,
Șefatia, de la Abitalü; alü șeselea, Itramü,
4 de la *Egla, femea lui. *Acești șese 'i se*
născură în Hebronü, unde elü domni șapte
anî și șese luni; și trei-deci și trei de anî domni
elü 'in Ierusalimü. 'Și acestia 'i se născură
lui în Ierusalimü: Șimea, și Șobabü, și Natanü,
și ' Solomonü, patru, din Batșua, feta
6 lui Ammielü; Și Iiharü, și Elișama, și E-
7 lifeletü, Și Noga, și Nefegü, și Iafia, Și
9 Elișama, și Eliada, și Elifeletü, 'năoë. Toți
acestia sânt fiii lui Davidü, afară de fiii con-
cubinelorü; și 'Thamara era sora lorü.
10 Și fiulü lui Solomonü *era* ' Rehoboamü;
fiulü acestuia *era* Abia; fiulü acestuia, Asa;
11 fiulü acestuia, Iosafatü; Fiulü acestuia,
Ioramü; fiulü acestuia, Ahazia; fiulü a-
12 cestuia, Iehoasü; Fiulü acestuia, Amazia;
fiulü acestuia, Azaria; fiulü acestuia, Io-
13 tamü; Fiulü acestuia, Ahazü; fiulü acestuia
14 Hezekia; fiulü acestuia, Manase; Fiulü a-
cestuia, Amonü; fiulü acestuia, Iosia.
15 Și fiii lui Iosia *erau*: Ânteiü-născutulü,
Iohanani; alü dăoilea, Ioiakimü; alü treilea,
Zedekia; alü patruea, Șallumü.
16 Și fiii lui Ioiakimü *erau*: Ieconia, fiulü
lui; Zedekia, fiulü lui.
17 Și fiii lui Ieconia *erau*: Asirü; fiulü a-
18 cestuia, Sealtielü, Și Malchiramü, și Pedaia,
și Șenatarü, Iekamia, Hoșama, și Nedabia.
19 Și fiii lui Pedaia *erau*: Zerubabelü și
Șemei; și fiii lui Zerubabelü: Meșullamü și
20 Hanania; și Șelomita, sora lorü; Și Hașuba
și Ohelü, și Berechia, și Hașadia, Iușabü-
Hesedü, cinci.

Și fiii lui Hanania: Pelatia și Iesaia; 21
fiii lui Refaia, fiii lui Arnanü, fiii lui Obadia,
fiii lui Șecania.

Și fiii lui Șecania: Șemaia. Și fiii lui 22
Șemaia: * Hatusü, și Igalü, și Bariahü, și
Nearia, și Șafatü; șese.

Și fiii lui Nearia: Elioenai, și Hezekia, 23
și Azrikamü, trei.

Și fiii lui Elioenai: Hodaia, și Eliașibü, 24
și Pelaia, și Akkubü, și Iohanani, și Dalaia,
și Anani, șapte.

Alți urmași ai lui Iuda, și locurile aședărei lorü.

Fiii lui Iuda *sunt*: " Perețü, Hețronü, și 4
Carmi, și Hurü, și Șobalü. Și Reaia, 2
fiulü lui Șobalü, născu pre Iahatü; și Iahatü
născu pre Ahumai și Lahadü. Aceste *sunt*
familiile Zoratiților. Și acestia *sunt* ai pă- 3
rintelui lui Etamü: Ezreelü, și Ișma, și Id-
bașü; și numele surorii lorü *era* Hațelelponi.
Și Penuelü *era* părintele lui Ghedorü, și 4
Ezerü, părintele lui Hușa. Acestia *sunt* fiii
lui * Hurü, ânteiü-născutulü Efratei, părin-
tele Betü-Lehemului.

Și * Așurü, părintele Tekoei, avea dăoë 5
femei: Hela și Naara. Și Naara 'i născu 6
lui pre Ahuzamü, și Heferü și Temeni, și
Haahaștari. Acestia *sunt* fiii Naarei. Și fiii 7
Helei *sunt*: Teretü, Iezoarü, și Etnanü. Și 8
Cozu născu pre Anubü, și Hațobeba, și fa-
miliile lui Aharhelü, fiulü lui Harumü.

Și Iabețü *era* ' mai onoratü decâtü frații 9
lui, și muma lui chiamă numele lui: Iabețü,
(tristü), dicëndü: Căci cu dureri l'amü născutü.
Și Iabețü chiamă pre Dumneșeulü lui I- 10
sraelü, și dise: O! de m'ai bine-cuvënta, și
ai întinde hotarele mele, și mâna ta arü fi
cu mine, și tu m'ai feri de nenorociri, ca
să fiü feritü de dureri! și Dumneșeü 'i dădu
ceea ce ceru.

Și Chelubü, fratele lui Șua, născu pre 11
Mehirü; acesta *este* părintele lui Eștonü. Și 12
Eștonü născu pre Betü-Rafa, Paseahü, și
Tehinna, pre părintele Iru-Nahașului. Ace-
stia *sunt* bărbații de la Recha. Și fiii lui 13
Kenazü *sunt*: * Otnielü și Seraia. Și fiii lui
Otnielü: Hatatü. Și Meonotai născu pre O- 14
fra, și Seraia născu pre Ioabü, pre părin-
tele locuitorilorü ' Văiei Teslarilorü; căci ei
erau teslari. Și fiii lui Calebü, fiulü lui 15
Iefune, *erau*: Iru, Ela, și Naamü: și fiii lui
Ela: Kenazü. Și fiii lui Iehalleleelü *erau*: 16
Zifü, și Zifa, și Tiria, și Asareelü. Și fiii 17
lui Ezra *erau*: Ieterü, și Meredü, și Eferü,
și Ialonü; și ea născu pre Miriamü, și Șam-
mai, și Ișbahü, pre părintele Eștemoaei.

x Jude. 1. 16.
y Ier. 35. 2.

Capitulu 3.

a 2 Sam. 3. 2.
b Ios. 15. 56.

c 2 Sam. 3. 5.

d 2 Sam. 2. 11.

e 2 Sam. 5. 5.

f 2 Sam. 5. 14.

Cap. 14. 4.

g 2 Sam. 12. 24.

h Veđi 2 Sam.

5. 14, 15, 16.

i 2 Sam. 13. 1.

j 1 Reg. 11. 4.

& 15. 6.

k Ezra 8. 2.

Capitulu 4.

a Fac. 38. 29. &

46. 12.

b Cap. 2. 50.

c Cap. 2. 24.

d Fac. 34. 19.

e Ios. 15. 17.

f Neem. 11. 3.

- 18 Și femea lui, Iehudia, născu pre Ieredu, pre părintele Ghedorului, și pre Heberu, pre părintele Socoului, și pre Iekutielu, pre părintele Zanoahului. Acestia *sunt* fiii Bitiei, fiica lui Faraon, pre care o luase Meredu.
- 19 Și fiii femeii lui, Hodia, surora lui Nahamu, părintele Keilei, *erau*: Garmi, și Eștemoa,
- 20 Maacatitul. Și fiii lui Simon *erau*: Amnonu, și Rinna, Benhananu, și Tilonu; și fiii lui Iși: Zohetu și Benu-Zohetu.
- 21 Și fiii lui Șela, ⁹ fiul lui Iuda, *erau*: Erü, părintele Lecei, și alu Laadei, părintele Mareșei, și alu familiilor casei lucrătorilor de pânză din casa Așbeei, Și Ioakimu, și bărbații din Cozeba, și Ioășu, și Sarafu, cari domniră preste Moabü, și Iașubi-Le-
- 23 hemü. Inse aceste *sunt* lucruri vechi. Acestia *erau* olari, și locuiau în liveți și în lunci pe lângă rege; pentru trebuința lui ședeau acolo.

Urmașii lui Simeonu, și locurile aședărei lorü.

- 24 Fiii lui Simeonu *erau*: Nemuelu, și Iaminu, Iaribu, Zerahü, și Saulu; Fiulü acestuia *era* Șallumu; fiulü acestuia, Mibsamü; fiulü acestuia, Mișma. Și fiii lui Mișma *erau*: Hamuelu; fiulü acestuia, Zaccurü; fiulü acestuia, Șimei. Și Șimei avea șese-spre-dece fii și șese fete; dară frații lui nu aveau mulți fii, și toate familiile lorü nu se înmulțiau, ca fiii lui Iuda. Și ei locuiau la ¹Beeru-Șeba, și la Molada, și la Hararu-Șualu, și la Bilha, și la Ețemu, și la Toladu, și la Betuelu, și la Horma, și la Tiklagu, și la Betu-Marcabotu, și la Hararu-Susimu, și la Betu-Birei, și la Șaaraimu. Acestea *erau* cetățile lorü, până ce Davidu se făcu rege. Și satele lorü *erau*: Etamu, și Aimu, Rimmonu, și Tochenü, și Așanu, și cinci cetăți; Și toate satele lorü cele din jurul acestorü cetăți până la Baalu. Aceste *sunt* locuințele lorü; *erü* genealogia lorü *este*: Meșobabü, și Iamlecü, și Ioșu, fiulü lui Amația, și Ioelü, și Iehu, fiulü lui Iosibia, fiulü lui Seraia, fiulü lui Asielü, și Elioenai, și Iacobu, și Ieșohaia, și Asaia, și Adielü, și Iesimielü, și Benaia, și Ziza, fiulü lui Șifi, fiulü lui Allonu, fiulü lui Iedaia, fiulü lui Șimri, fiulü lui Șemaia.
- 38 Acestia, cari aici s'au amintit după nume, *erau* capi ai familiilor lorü; și casele lorü pârîntesci se înmulțiră forte.
- 39 Și pentru aceea merșeră, ca să între în Ghedoru, până spre resăritulü văiei, căutându
- 40 pășune pentru turmele lorü. Și găsiră și pășune grasă, bună, și pământü intinsu in

töte părțile, și liniscitü și pacinicü; căci cei de la Hamu locuiră mai 'nainte acolo. Și veniră acestia, cei scriși cu numele în 41

42 dîilele lui Hezekia, regele lui Iuda, și sfărămară corturile și locuințele lorü, cari s'au găsitü acolo, și le nimiciră, până în diüa de astă-di, și locuiră acolo în locul lorü; căci acolo *era* pășune pentru turmele lorü. Și se duseră din ei, d'între fiii lui Simeonu, 42

43 cătră munții Seirü, cinci sute bărbați, și Pelatia și Nearia și Refaia și Uzielü, fiii lui Iși, în fruntea lorü. Și bătură ¹remășița Amalekiților, cari scăpăseră, și locuiră acolo până în diüa de astă-di.

Urmașii lui Rubenu, ai lui Gadü, și ai jumătăței seminției lui Manase, și locurile aședărei lorü.

SI fiii lui Rubenu, *ânteiü-născutulü* lui I- 5

sraelü, (căci ¹elü *era* *ânteiü-născutulü*, dară fiindü-că ¹pângărise patulü părintelui seü, se dădu ¹dreptulü de *ânteiü-născere* fiilorü lui Iosefü, fiulü lui Israelü, dară nu așa ca să fie inscrișü in genealogii ca *ânteiü-născutulü*; Căci ¹Iuda *era* ¹celü mai puternicü între frații seü, și dintr'insulü s'au 2

trasü domnitorii, dară dreptulü de *ânteiü-născere* *fu* a lui Iosefü.) Fiii lui ¹Rubenu, 3

ânteiü-născutulü lui Israelü, *erau*: Hanocu, și Pallu, Heșronu, și Carmi. Fiii lui Ioelü: 4

Semaia; fiulü acestuia *era* Gogu; fiulü acestuia, Șimei; Fiulü acestuia, Mica; fiulü 5

6 acestuia Reaia; fiulü acestuia, Baalü; Fiulü acestuia, Beera; pre carele Tiglatü-Pileserü, regele Asiriei, ¹lu duse *prinsü*; elü *era* capulü Rubeniților.

Și frații lui după familiile lorü, ¹cumü 7

s'au inscrișü după genealogiele lorü, *erau* capi: Ieghielü, și Zecaria, și Bela, fiulü 8

lui Azazu, fiulü lui Șema, fiulü lui Ioelü, care locuia la ¹Aroeru, și până la Nebo și Baalü-Meonü. Și elü locui la resăritü 9

până la intrarea în pustiiulü de lângă fluviulü Eufratü; căci vitele lorü se înmulțiră ¹in pământulü Galaadü. Și în dîilele lui 10

Saulü purtară ei resbelü ¹cu Hagaritenii, și acestia picară prin mâna lorü; și ei locuiră în corturile lorü în totü resăritulü Galaadului.

In fața lorü locuiau fiii lui Gadü in 11

pământulü ¹Basanului până la Salca: Ioelü, 12

capulü, și Șafamü alü dîioilea, și Ianaia, și Șafatü in Basanu. Și frații lorü după 13

casa lorü pârîntescă *erau*: Micaelü, și Meșullamü, și Șeba, și Iorai, și Iacanü, și Zia, și Eberü, șapte. Acestia *erau* fiii lui Abi- 14

hailü, fiulü lui Huri, fiulü lui Iaroahü, fiulü lui Galaadü, fiulü lui Micaelü, fiulü

g Fac. 38. 1, 5.
& 46. 12.
h Ios. 19. 2.
i 2 Reg. 18. 8.

j Veđi 1 Sam.
15. 8. & 30.
17. & 2. Sam.
8. 12.

Capulü 5
a Fac. 29. 32. &
49. 3.

b Fac. 35. 22. &
49. 4.
c Fac. 48. 15,
22. "

d Fac. 49. 8, 10.
Pa. 60. 7. &
108. 8.
e Mic. 5. 2.

Mat. 2. 6.
f Fac. 48. 9.
Ezod. 6. 14.

Num. 26. 5.
g Veđi vers 17.
h Ios. 13. 15. 16.

i Ios. 22. 9.
j Fac. 25. 12.
k Ios. 13. 11. 24.

lui Ieșisai, fiulul lui Iahdo, fiulul lui Buzū.
 15 Ahi, fiulul lui Abdielū, fiulul lui Gunī, *era*
 16 capul caselor lor părintești. Și ei locuiau în Galaadū, în Basanū, și în cetățile
 lui, și în toate incunjurimile ¹Șaronului până
 17 la marginile lor. Ei toți au fost înscrisi
in cartea născerilor în zilele lui ²Iotamū, re-
 gele lui Iuda, și în zilele lui ³Ieroboamū,
 regele lui Israelū.

18 Fiii lui Rubenū, și Gadiiū, și jumătatea
 seminției lui Manase, d'între bărbații luptă-
 tatori, cari purtau scutū și sabiā, și săge-
 tau cu arcū, și cunoseau resbelulū, *erau*
 patru-deci și patru de mii, șapte sute și șese-
 19 deci, cari au mers la oștire. Și au pur-
 tatū resbelū cu Hagariteniū, și cu ⁴Ieturū,
 20 Nefișū, și Nodabū. Și ⁵ei i învinseră, și
 Hagariteniū au fost dați în mânele lorū,
 și toți căți *erau* lungă d'inșii; căci cătră
 Dumneđeū au strigatū ei în luptă, și elū
 se înduplecă de *rugele* lorū, fiindū-că ⁶aveau
 21 încredere în elū. Și au luatū turmele lorū:
 cămilele lorū, cinci-deci mii; și oile, două
 sute și cinci-deci mii; și asini, două mii;
 22 și ómeni, o sută mii. Căci mulți omoriți
 au picatū; că de la Dumneđeū *era* lupta. Și au
 locuitū ei în locul lorū până la ⁷strămutare.

23 Și fiii jumătăței seminției lui Manase au
 locuitū în țeră, răspândindu-se la Basanū
 până la Baalū-Hermonū și Senirū și pe
 24 muntele Hermonū. Și acestia *erau* capii
 caselor lorū părintești: Eferū, și Iși, și
 Elielū, și Azrielū, și Ieremia, și Hodavia,
 și Iahdielū, bărbați viteși, bărbați de nume,
 capi ai caselor lorū părintești.

25 Dară ei au păcătuitū în contra Dumne-
 deulū părinților lorū, și ⁸desfrénară cu deii
 popórelorū țerei, pre cari Dumneđeū le stêr-
 26 pise de d'inaintea lorū. Deci desceptă Dum-
 neđeulū lui Israelū sufletulū lui ⁹Pulū, re-
 gele Asiriei, și sufletulū lui ¹⁰Tiglatū-Pileserū,
 regele Asiriei; și ei i strămutară: pre Ru-
 benitiū, pre Gadiiū, și jumătate din seminția
 lui Manase, și-i duseră la ¹¹Halahū, și Ha-
 borū, și Hara, și la fluviulū Gozanū, până
 în ziua de astă-di.

Genealogia seminției lui Levi.

6 **F**iii lui Levi *erau*: ¹a Gherșonū, Kehatū, și
 2 ²Merari. Și fiii lui Kehatū: Amramū,
 3 Itharū, Hebronū, și Uzielū. Și copii lui Am-
 ramū: Aaronū, și Moisi, și Miriamū. Și
 fiii lui Aaronū: ³b Nadabū, și Abihu, Eleazarū,
 4 și Itamarū. Eleazarū născu pre Fineasū;
 5 Fineasū născu pre Abișua; Și Abișua născu

pre Bukki, și Bukki născu pre Uzzi; Și 6
 Uzzi născu pre Zerahia; și Zerahia născu
 pre Meraiotū, Și Meraiotū născu pre A- 7
 maria, și Amaria născu pre Ahitubū, Și 8
⁴c Ahitubū născu pre Zadokū, și ⁵Zadokū născu
 pre Ahimaațū, Și Ahimaațū născu pre A- 9
 zaria, și Azaria născu pre Iohanānū, Și 10
 Iohanānū născu pre Azaria, (acesta *este* a-
 cela, ⁶care era preutū în ⁷casa, care o zidi
 Solomonū în Ierusalimū;) Și ⁸a Azaria născu 11
 pre Amaria, și Amaria născu pre Ahitubū,
 Și Ahitubū născu pre Zadokū, și Zadokū 12
 născu pre Šallumū, Și Šallumū născu pre 13
 Hilkia, și Hilkia născu pre Azaria, Și A- 14
 zaria născu pre ⁹b Seraia, și Seraia născu pre
 Iehoțadakū. Și ¹⁰c cândū Iehova strămută prin 15
 Nebucodonosorū pre Iuda și pre Ierusalimū,
 fu dusū și Iehoțadakū.

Fiii lui Levi *erau*: ¹d Gherșomū, Kehatū, 16
 și Merari. Și acestea *sunt* numile fiilorū lui 17
 Gherșomū: Libni și Šimeī. Și fiii lui Ke- 18
 hatū: Amramū, Itharū, și Hebronū, și U- 19
 zielū. Fiii lui Merari: Mahli și Muși.

Și acestea *sunt* familiile lui Levi după 20
 părinții lorū: De la Gherșomū: Libni, fiiiulū 21
 seū; fiiiulū acestuia *era* Iahatū: fiiiulū acestuia,
²k Zimma; Fiiiulū acestuia, Ioahū; fiiiulū ace- 22
 stuia, Iddo; fiiiulū acestuia, Zerahū; fiiiulū 23
 acestuia, Ieatraī. Fiii lui Kehatū; Ammi- 24
 nadabū; fiiiulū acestuia, Corahū; fiiiulū ace- 25
 stuia, Asirū; Fiiiulū acestuia, Elkana; fiiiulū 26
 acestuia, Ebiasafū; fiiiulū acestuia, Asirū; 27
 Fiiiulū acestuia, Tahatū; fiiiulū acestuia, U- 28
 rielū; fiiiulū acestuia, Uzia; și fiiiulū ace- 29
 stuia, Šaulū. Și fiii lui Elkana: ³e Amasai și 30
 Ahimotū. Elkana; fiii lui Elkana *erau*: 31
 Tofal, fiiiulū seū; fiiiulū acestuia, Nahatū;
 Fiiiulū acestuia, Eliabū; fiiiulū acestuia, Iero- 32
 hamū; fiiiulū acestuia, Elkana. Și fiii lui Sa- 33
 muelū: Anteiu-născutulū, Ierohamū; Vașni, și
 Abia. Fiii lui Merari: Mahli; fiiiulū acestuia, 34
 Libni; fiiiulū acestuia, Šimeī; fiiiulū acestuia, 35
 Uza; Fiiiulū acestuia, Šimea; fiiiulū acestuia, 36
 Haghia; fiiiulū acestuia, Asaia.

Genealogiele Leviților cântăreți: Hemanū, Asafū
 și Etanū.

Și acestia *sunt* aceia, pre cari i-a pusū 31
 Davidū pentru cântare în casa lui Iehova,
 după ce ⁴f se dădu repausū chivotulū. Și ei 32
 serviau înaintea lócașulū cortulū întruirei
 cu cântări, până la zidirea casei lui Iehova
 de cătră Solomonū în Ierusalimū; și ei ser-
 viau duple rîndulū lorū.

Ei și fiii lorū *erau* aceia, cari erau puși 33

1 Cap. 27. 29.	o Fac. 25. 15.	& 17. 6.	& 18. 11.	Num. 26. 57.	e Veđi 2 Cron.	3.	k Vers 42.
m 2 Reg. 15. 5.	Cap. 1. 31.	s 2 Reg. 17. 7.	—	Cap. 23. 6.	26. 17. 18.	h Neem. 11. 11.	l Veđi vers 35,
32.	p Veđi vers 22.	t 2 Reg. 15. 19.	Capul 6.	b Lev. 10. 1.	f 1 Reg. 6.	i 2 Reg. 25. 18.	36.
n 2 Reg. 14. 16.	q Ps. 22. 4. 5.	u 2 Reg. 15. 29.	a Fac. 46. 11.	c 2 Sam. 8. 17.	2 Cron. 3.	j Esod. 6. 16.	m Cap. 16. 1.
28.	r 2 Reg. 15. 29.	v 2 Reg. 17. 6.	Esod. 6. 16.	d 2 Sam. 15. 27.	g Veđi Ezra 7.		

acolo. D'între fiii lui Kehatū: Hemanū, cîntăreţulū, fiulū lui Ioelū, fiulū lui Samuelū,
 34 Fiulū lui Elkana, fiulū lui Ierohamū, fiulū
 35 lui Elielū, fiulū lui Toahū, Fiulū lui Zufū,
 fiulū lui Elkana, fiulū lui Mahatū, fiulū
 36 lui Amasaī, Fiulū lui Elkana, fiulū lui
 Ioelū, fiulū lui Azaria, fiulū lui Zefania,
 37 Fiulū lui Tahatū, fiulū lui Assirū, fiulū lui
 38 "Ebiasafū, fiulū lui Korahū, Fiulū lui Itharū,
 fiulū lui Kehatū, fiulū lui Levi, fiulū lui
 39 Israelū. Şi fratele seū Asafū, care sta din
 drepta lui: Asafū, fiulū lui Berachia, fiulū
 40 lui Şimea, Fiulū lui Micaelū, fiulū lui
 41 Baaseia, fiulū lui Malchia, Fiulū lui Etni,
 42 fiulū lui Zerahū, fiulū lui Adaia. Fiulū
 lui Etanū, fiulū lui Zimma, fiulū lui Şimeī,
 43 Fiulū lui Iahatū, fiulū lui Gherşomū, fiulū
 lui Levi.
 44 Şi fiii lui Merari, fraţii lorū, cari stăteau
 din stînga: Etanū, fiulū lui Kişi, fiulū lui
 45 Abdi, fiulū lui Mallucū, Fiulū lui Haşabia,
 46 fiulū lui Amaīa, fiulū lui Hilkia, Fiulū
 lui Amīi, fiulū lui Bani, fiulū lui Şamerū,
 47 Fiulū lui Mahli, fiulū lui Muşi, fiulū lui
 48 Merari, fiulū lui Levi. Şi fraţii lorū, Le-
 vii, erau puşi spre totū serviciulū in lă-
 caşulū casei lui Dumnedeş.

Familia lui Aaronū, şi dătorile sale.

49 Şi Aaronū şi fiii lui tămăiaū " pe altarulū
 olocaustulū, şi " pe altarulū de tămăiere,
 şi erau puşi spre totū serviciulū sanctua-
 rului, şi spre a face espiaze pentru Israelū,
 duple tôte câte ordinasă Moisi, servulū lui
 50 Dumnedeş. Şi acestia erau fiii lui Aaronū:
 Fiulū lui era Eleazarū; şi fiulū acestuia,
 51 Fineasū; fiulū acestuia, Abişua; Fiulū a-
 cestuia, Bukki; fiulū acestuia, Uzi; fiulū
 52 acestuia, Zerahia; Fiulū acestuia, Mera-
 iotū; fiulū acestuia, Amaria; fiulū acestuia,
 53 Ahitubū; Fiulū acestuia, Zadokū; fiulū a-
 cestuia, Ahimaatū.
 54 "Şi acestea sînt locuinţele lorū duple
 satele lorū in hotarele lorū, ale fiilorū lui
 Aaronū, din familia Kehatiilorū, (căci pe
 55 d'însii a picatū sortulū). "Şi li se dădu
 Hebronulū in pămîntulū lui Iuda, şi im-
 56 prejurimile sale; "Dară câmpulū cetăţii şi
 satele lui se dădură lui Calebū, fiulū lui
 57 Iefune. Şi "fiilorū lui Aaronū s'aū datū ce-
 tăţile lui Iuda: Hebronulū, cetatea de sca-
 pare, şi Libna cu împrejurimile sale, şi Iat-
 tirulū, şi Eştemoa cu împrejurimile lorū,
 58 Şi Hilenulū cu împrejurimile sale, şi De-
 59 birulū cu împrejurimile sale, Şi Aşanulū
 cu împrejurimile sale, şi Betū-Şemeşulū cu
 60 împrejurimile sale: Şi din seminţia lui Be-

niaminū: Gheba cu împrejurimile sale, Al-
 lemetulū cu împrejurimile sale, Anatotulū
 cu împrejurimile sale; tôte cetăţile lorū
 împreună erau: trei-spre-dece, duple fami-
 liele lorū. Şi fiilorū lui Kehatū, "cari mai 61
 rămăseseră încă din familia seminţiei, a-
 cestora li se dădu "prin sortī din jumătatea
 seminţiei, adecă din jumătatea seminţiei lui
 Manase, dece cetăţi.

Şi fiilorū lui Gherşonū, duple familiile 62
 lorū, se dădură din seminţia lui Isacharū, şi
 din seminţia lui Asserū, şi din seminţia lui
 Neftali, şi din seminţia lui Manase in Ba-
 sanū, trei-spre-dece cetăţi.

Fiilorū lui Merari, duple familiile lorū, din 63
 seminţia lui Rubenū, şi din seminţia lui
 Gadū, şi din seminţia lui Zebulonū, prin
 sortī, "dūoē-spre-dece cetăţi. Aşa aū datū 64
 fiii lui Israelū Leviilorū aceste cetăţi cu
 împrejurimile lorū. Şi aū datū prin sortī 65
 din seminţia fiilorū lui Iuda, şi din seminţia
 fiilorū lui Simeonū, şi din seminţia fiilorū
 lui Benjaminū aceste cetăţi, cari se nu-
 mescū cu numele lorū.

Şi "cei-l-alti din familiile fiilorū lui Ke- 66
 hatū aveaū cetăţile hotarului lorū din se-
 minţia lui Efraimū. "Şi li se dădu lorū din 67
 cetăţile de scapare: Şechemulū cu impre-
 jurimile sale pe muntele lui Efraimū; li se
 mai dădu şi Ghezerulū cu împrejurimile sale,
 "Şi Iokmeanulū cu împrejurimile sale, şi Betū- 68
 Horonulū cu împrejurimile sale, Şi Aia- 69
 lonulū cu împrejurimile sale, şi Gatū-Rim-
 monulū cu împrejurimile sale: Şi din ju- 70
 mătatea seminţiei lui Manase: Anerulū cu
 împrejurimile sale, şi Bileamulū cu impre-
 jurimile sale, pentru familia celor-l-alti fii
 ai lui Kehatū.

Fiilorū lui Gherşomū s'aū datū din fa- 71
 milia jumătăţii seminţiei lui Manase: Go-
 lanulū in Basanū cu împrejurimile sale, şi
 Aştarotulū cu împrejurimile sale; Şi din se- 72
 minţia lui Isacharū: Kedeşulū cu impre-
 jurimile sale; Daberatulū cu împrejurimile
 sale, Ramotulū cu împrejurimile sale, şi 73
 Anemulū cu împrejurimile sale; Şi din se- 74
 minţia lui Asserū: Maşalulū cu împrejurimile
 sale, Abdonulū cu împrejurimile sale, Şi 75
 Hukokulū cu împrejurimile sale, şi Reho-
 bulū cu împrejurimile sale; Şi din seminţia 76
 lui Neftali: Kedeşulū in Galilea cu impre-
 jurimile sale, Hammonulū cu împrejurimile
 sale, şi Kiriataimulū cu împrejurimile sale.

Celorū-l-alti fii ai lui Merari s'aū datū 77
 din seminţia lui Zabulonū: Rimmonulū cu
 împrejurimile sale, şi Taborulū cu impre-
 jurimile sale; Şi dincolo de Iordanū, in 78

^a Esod. 6. 24. ^p Esod. 30. 7. ^r Ios. 21. 11, 12. 15. 13.
^o Lev. 1. 9. ^q Ios. 21. ^s Ios. 14. 13. & ^t Ios. 21. 13.

^u Vers 66. ^x Ios. 21. 7, 34. ^y Ios. 21. 21. 22—35.
^v Ios. 21. 5. ^y Vers 61. ^a Veđi Ios. 21.

faça Ierichonului, la resăritul Iordanului, de la seminția lui Ruben: Bezerul în pustii cu împrejurimile sale, și Iahza cu împrejurimile sale, și Kedemotul cu împrejurimile sale, și Mefaatul cu împrejurimile sale; și de la seminția lui Gad: Ramotul în Galaad cu împrejurimile sale, și Mahanaimul cu împrejurimile sale, și Heșbonul cu împrejurimile sale, și Iazarul cu împrejurimile sale.

Urmașii lui Isachar, ai lui Benjamin, ai lui Nef-tali, ai jumătății a lui Manase, ai lui Efraim și ai lui Asser; cu câte-va locuri ale așe-dărei lor, și fragmente din istoria lor.

7 **S**I fiii lui Isachar erau: ^a Tola, Pua, Ia-
2 subu, și Simron, patru. Și fiii lui Tola: Uzi, Refaia, Ieriel, Iahmai, Ibsam, și Samuel, capii caselor lor părintesci, anume ai lui Tola, bărbați viteși între generațiunile lor; ^b numărul lor în zilele lui David era: două-deci și două mii, șase sute.
3 Și fiii lui Uzi: Izrahia. Și fiii lui Izrahia: Micael, și Obadia, Ioel, și Ișai, cinci; toți capi.
4 Și la d'înșii duple generațiunile lor, duple casele lor părintesci, erau cete de omeni de oște, trei-deci și șase mii; că ei aveau femei multe și fii mulți. Și frații lor d'între toate nemurile lui Isachar, erau bărbați viteși; cu toții înscrși în cartea nascerilor: opt-deci și șapte mii.
6 Fiii lui ^c Benjamin: Bela, Becher, și
7 Iediael, trei. Și fiii lui Bela erau: Ețbon, și Uzi, și Uziel, și Ierimot, și Iri, cinci; capii caselor părintesci, bărbați viteși; cu toții înscrși în cartea nascerilor erau: două-deci și două mii, trei-deci și patru.
8 Și fiii lui Becher: Zemira, și Ioas, și Eliezer, și Elieonai, și Omri, și Ierimot, și Abia, și Anatot, și Alamet. Toți aceștia erau fiii lui Becher. Și cei înscrși în cartea nascerilor lor, capii caselor lor părintesci erau: două-deci mii, două sute, bărbați viteși. Și fiii lui Iediael: Bilhan. Și fiii lui Bilhan: leuș, și Benjamin, și Ehud, și Chenaana, și Zetan, și Tarșis, și Ahișahar. Toți aceștia erau fiii lui Iediael, duple capii caselor părintesci, șapte-spre-dece mii, două sute bărbați viteși, cari eșiră cu oște la luptă. ^d Și Suppim, și Huppim, fii lui Iru, și Hușșim, fii lui Aher.
13 Fiii lui Nef-tali erau: Iahțiel, și Guni, și Ieter, și ^e Șallum, fii lui Bilhe.
14 Fiii lui Manase erau: Asriel, pre care l'a

născut ea. Și concubina sa, Siriéna, născu pre Machir, pre părintele lui Galaad. Și Machir luă de femeă pre sora lui Huppim și a lui Suppim, și numele surorii sale era Maaca; și numele celui de alăduilea era Telofehad; și Telofehad avea numai fete. Și Maaca, femea lui Machir, născu un fiu, și numi numele lui Pereș. Și numele fratelui lui era: Șereș; și fii acestuia erau: Ulam și Rekem. Și fii lui Ulam: ^f Bedan. Aceștia erau fii lui Galaad, fiul lui Machir, fiul lui Manase. Și sora lui, Hammolechet, născu pre Ișod, și ^g Abiezer, și Mahla. Și fii lui Șemida erau: Ahian, Șechem, Likhi, și Aniam.

Și ^h fii lui Efraim erau: Șutelah; și fiul acestuia era Bered; și fiul acestuia, Tahat; și fiul acestuia, Elada; și fiul acestuia, Tahat; și fiul acestuia, Zabadi; și fiul acestuia, Șutelah, și Ezer, și Elead. Și bărbații din Gat, moscenii pământului i-au ucis; căci se pogoriseră, ca să răpescă vitele lor. Și plânse Efraim, părintele lor, multe zile; și frații lui veniră, ca să-l mângăie. Și elu intră la femea sa, și ea concepă, și născu fiu, și elu numi numele lui Beria; căci venise nenorocire preste casa sa. (Și fiica sa era Șeera; și ea zidi Betu-Horonul cel de jos, și cel de sus, și Uzen-Șeera). Și Refah era fiul lui, și Reșef; și fiul acestuia era Telah; și fiul acestuia, Tahan; fiul acestuia, Laadan; fiul acestuia, Ammihud; fiul acestuia, Elișama; fiul acestuia, Non; fiul acestuia, Iosua. Și stăpânirile și locuințele lor erau: Betu-Elul cu cetățile sale; și spre resărit, ⁱ Naaronul; și spre apus, Ghezerul cu cetățile sale, și Sechemul cu cetățile sale, până la Gaza și cetățile sale; și câtră hotarul fiilor lui ^j Manase: Betu-Șeanul cu cetățile sale, Taanacul cu cetățile sale, ^k Meghiddoul cu cetățile sale, Dorul cu cetățile sale. În aceste au locuit fii lui Iosef, fiul lui Israel.

Fiii lui Asser erau: Imna, și Ișva, și Ișvi, și Beria; și Sarah era sora lor. Și fii lui Beria erau: Heber și Malchiel; acesta este părintele Birezavitului. Și Heber născu pre Iaflet, și Šomer, și Hotam, și pre Șua, sora lor. Și fii lui Iaflet: Pasac, și Bimhal, și Așfat. Aceștia sunt fii lui Iaflet. Și fii lui Šamer: Ahi, Roga, Iehubba, și Aram. Și fii lui Helem, fratele se: Șofah, și

Capul 7.	b 2 Sam. 24. 1.	c Fac. 46. 31.	d Num. 26. 39.	g Num. 26. 30.	i Ios. 16. 7.	k Ios. 17. 11.	Num. 26. 44.
a Fac. 46. 13.	2.	Num. 26. 39.	e Fac. 46. 24.	h Num. 26. 35.	j Ios. 17. 7.	l Fac. 46. 17.	—
Num. 26. 23.	Cap. 27. 1.	Cap. 8. 1, etc.	f 1 Sam. 12. 11.				

36 Imna, și Șeleșu, și Amalū. Fiii lui Tofahū: Suahū, și Harneferū, și Șualū, și Beri, și
37 Imra, Bețerū, și Hodū, și Șama și Șilša,
38 și Itranū, și Beera. Și fiii lui Ieterū: Ie-
39 fune, și Pispā, și Ara. Și fiii lui Ulla: Arahū, și Hannielū, și Riția.
40 Toți aceștia erau fiii lui Asserū, capii caselor lor părintești, aleși, bărbați viteși, capii mai marilor. Și cei înscrși ai lor în cartea nascerilor pentru serviciul la luptă, au fost: douăzeci și șase mii de oameni.

Altă listă a urmașilor lui Beniamin; genealogia lui Saul.

8 **B**ENIAMINŪ nascu pre ^a Bela, întâi-născutul se; pre Așhelū, alu douăilea;
2 Ahrāhū alu treilea; Noha, alu patrulea;
3 Rafa, alu cincelea. Și fiii lui Bela erau:
4 Addarū, Ghera, Abihudū, Abișua, Naamanū,
5 Ahoahū, Ghera, Șefufanū, și Huramū. Și aceștia erau fiii lui Ehudū, cari erau capii caselor părintești ai locuitorilor din Gheba,
7 și ei i strămutară la ^b Manahatū: Adecā, Naamanū, Ahia și Ghera. Acesta i strămută; și elū nascu pre Uza și Ahihudū.
8 Și Șaharaimū nascu copii în pământul Moabulū, după ce a lepădat pre femeia sa;
9 Hușimū și Baara erau femeile lui. Și nascu din Hodeșū, femeia sa, pre Iobabū, Tibia,
10 Meșā, Malcamū, Ieuțū, Șachia, și Mirma. Aceștia erau fiii lui, capii caselor părintești. Și din Hușimū nascu elū pre Abitubū și Elpaalū. Și fiii lui Elpaalū erau: Eberū, Mișamū, și Șamedū; acesta zidi Onoulū
13 și Lodulū, și cetățile lor; Și Beria și Sema, cari erau capii caselor părintești ai locuitorilor de Aialonū; ei au alungat pre locuitorii Gatulū. Și Ahio, Șașakū, Ieremotū, Zebadia, Aradū, Aderū, Micaelū,
15 16 Ispa, și Ioha, fiii lui Beria. Și Zebadia, 17 Meșullamū, Hizki, Heberū, Ișmerai, Ezlia,
18 și Iobabū, fiii lui Elpaalū. Și Iakimū, Zicri,
20 21 Zabdi, Elienai, Ziltai, Elielū, Și Adaia,
22 Beraia, și Șimratū, fiii lui Șimeī. Și Ișpanū,
23 24 Eberū, Elielū. Abdonū, Zicri, Hananū, Hanania, Elamū, Antotia, Ifdeia, și Penuelū,
25 fiii lui Șașakū. Și Șamșeraī, și Șeharia,
26 Atalia, Iareșia, Elia, și Zicri, fiii lui Ierohamū. Aceștia erau capi ai caselor lor părintești între generațiunile lor, capi fură, și locuiau în Ierusalimū.
29 Și în Ghibeonū locuia părintele lui Ghibeonū, și ^c numele femeii sale era Maaca.
30 Și întâi-născutul se era Abdonū; și Turū,
31 și Kișū, și Baalū, și Nadabū, Și Ghedorū,
32 și Ahio, și Zacherū. Și Miklotū nascu pre

Șimea. Și aceștia locuiau în fața fraților lor, cu frații lor la Ierusalimū, Și ^d Nerū 33 nascu pre Kișū; și Kișū nascu pre Saulū, și Saulū nascu pre Ionatanū, Malchișua, Abinadabū, și Eșbaalū. Și fiulū lui Ionatanū era Meribū-Baalū; și Meribū-Baalū nascu pre ^e Mica. Și fiii lui Mica erau: Pitonū, Melecū, Tarea, și Ahazū. Și Ahazū nascu pre Iehoada, și Iehoada nascu pre Alemetū, Azmavetū, și Zimri. Și Zimri nascu pre Moța, Și Moța nascu pre Binea; 37 fiulū acestuia era ^f Rafa; fiulū acestuia, Eleasa; fiulū acestuia, Ațelū. Și Ațelū avea 38 șese fii, și aceștia sînt numile lor: Azrikamū, Bocru, Ișmaelū, Searia, Obadia, și Hananū. Toți aceștia erau fiii lui Ațelū. Și fiii lui Eșekū, fratele se, erau: Ulamū, 39 întâi-născutul se; Ieușū alu douăilea; Elifeletū, alu treilea. Și fiii lui Ulamū erau 40 bărbați viteși, cari întindeau arcul. Și ei aveau mulți fii și nepoți: o sută cincideci. Toți aceștia sînt din fiii lui Beniaminū.

AȘA ^g totu Israelulū s'a înscrș în cartea 9 nascerei; și ecce, scrși sînt în cartea regilor lui Israelū. Și Iuda fu dus la Babilonū pentru păcatele lui.

Lista familiilor din felurite seminții, cari locuiau în Ierusalimū.

^h Și cei ce au locuit dintânteiū în stē- 2 pânirile lor, în cetățile lor, erau: Israelii, preuții, Leviții, și ⁱ servii templului. Și 3 la ^j Ierusalimū locuiau din fiii lui Iuda, și din fiii lui Beniaminū, și din fiii lui Efraimū și ai lui Manase:

Utaī, fiulū lui Ammihudū, fiulū lui Omri, 4 fiulū lui Imri, fiulū lui Bani, din fiii lui Perețū, fiulū lui Iuda. Și din Șiloniți: A- 5 saia, întâi-născutul, și fii se. Și din 6 fiii lui Zerahū: Ieuelū, și frații lor, șesute, nouă-deci.

Și din fiii lui Beniaminū: Sallu, fiulū 7 lui Meșullamū, fiulū lui Hodavia, fiulū lui Hasenua; Ibneia, fiulū lui Ierohamū, și Ela, 8 fiulū lui Uzi, fiulū lui Micri; și Mesullamū, fiulū lui Șefatia, fiulū lui Reuelū, fiulū lui Ibnia; Și frații lor, după nascerile lor: 9 nouă sute, cincideci și șese. Toți aceștia erau capi părintești ai caselor lor părintești:

^k Și din preuții: Iedaia, Iehoiaribū, Iachinū, Și Azaria, fiulū lui Hilkia, fiulū lui 11 Meșullamū, fiulū lui Zadokū fiulū lui Meraiotū, fiulū lui Ahitubū, mai marele casei lui Dumneșū; Și Adaia, fiulū lui Iero- 12 hamū, fiulū lui Pașhurū, fiulū lui Malchia; și Maasaī, fiulū lui Adielū, fiulū lui Iahzera,

Capul 8. Num. 26. 38. c Cap. 9. 35. f Cap. 9. 43.
a Fac. 46. 31. b Cap. 2. 59. d 1 Sam. 14. 51. —

Capul 9. e Ezra 2. 70. Ezra 2. 43. & e Neem. 11. 10.
a Ezra 2. 59. b 10a. 9. 27. c 8. 20. d Neem. 11. 1. etc.

fiulul lui Meşullam, fiulul lui Meşilemit, 13
fiulul lui Immer; Şi fraţii lor, capi ai
caselor lor părinteşti: o mie, şapte sute
şi şese-deci, bărbaţi discepuţi pentru lucrul
serviciului în casa lui Dumnezeu.
14 Şi din Leviţi: Şemaia, fiulul lui Haş-
şub, fiulul lui Azrikam, fiulul lui Haşabia,
15 d'între fiii lui Merari; Şi Bakkakar, He-
reş, Galal, şi Matania, fiulul lui Mica,
16 fiulul lui Zicri, fiulul lui Asaf; Şi Obadia,
fiulul lui Şemaia, fiulul lui Galal, fiulul
lui Iedutun; şi Berechia, fiulul lui Asa,
fiulul lui Elkana, care locuia în satele Neto-
17 fatişilor. Şi uşierii: Şallum, Akkub, Tal-
mon, Ahiman, şi fraţii lor; Şallum era
18 capul. Acestia până atunci au fost la
părta regelui către resărit; erau uşieri
19 taberei fiilor lui Levi. Şi Şallum, fiulul
lui Kore, fiulul lui Ebiasaf, fiulul lui Ko-
rah, şi fraţii sei din casa sa părintească,
Korahit, erau asupra lucrului serviciului,
şi custodiau pragurile cortului; şi părinţii
lor erau preste tabăra lui Iehova, şi cus-
20 todiau intrarea. Şi Fineas, fiulul lui E-
leazar, a fost mai înainte domn preste
21 d'înşii, şi Iehova era cu d'insul. Zecaria,
fiulul lui Meşelemia, era uşierul cortului
22 intrării. Toţi acestia, aleşi ca să fie u-
şieri, erau două sute, două-spre-dece. Ei erau
înscrise în cartea nascerilor după satele
lor; David şi Samuel, vedătorul, i a-
23 şedaseră în serviciul lor. Ei şi fiii lor
jură preste porţele casei lui Iehova, adecă
24 ale casei cortului, ca să le păzescă. După
cele patru venturi stăteau uşierii, spre re-
sărit, spre apus, spre medă-nopte, şi spre
25 medă-zi. Şi fraţii lor locuiau în satele
lor, şi veniau pe câte şapte zile din când
26 în când către d'înşii. Deci în serviciu sta-
tornic erau patru uşieri mai mari; ei erau
Leviţi, şi puşi preste cămărele şi tesaurele
27 casei lui Dumnezeu. Şi ei mâneau impre-
jurul casei lui Dumnezeu; căci a lor era
paza, şi ei aveau sarcina a o deschide în
28 totă demăneta. Şi unia din ei erau puşi
preste vasele serviciului; căci ei le adu-
ceau în lă-întu după număr, şi le scoteau
29 după număr. Şi unia din ei erau puşi pre-
ste vasele, preste toate vasele sanctuariului
şi preste făină, preste vin şi olei, şi tă-
30 mări şi aromate. Şi unia din fiii preuţilor
31 pregăteau mirul din aromate. Şi Matitia,
unul din Leviţi, anteiu-născutul lui Şal-
32 lum, Korahitul, era în serviciul sator-
nic asupra celor ce se făceau în tigăi. Şi
alţii d'între fiii Kehatişilor, fraţii lor, erau

puşi preste pâile punerii-înainte, ca să le
pregătescă în fie-care sabbat. Şi dintr'a- 33
cestia erau cântăreţii, capi caselor părin-
teşti ai Leviţilor, şi ei sedeau în cameră,
fără altu serviciu; căci erau în serviciul
34 acela ziua şi noaptea. Acestia sunt capi
caselor părinteşti ai Leviţilor, după ge-
neraţiunile lor; capi fură ei, şi locuiau
în Ierusalim.

Genealogia lui Saul reiterată.

Şi în Ghibeon locuia părintele lui Ghi- 35
beon, Iehiel; şi numele femeii sale era
Maaca. Şi anteiu-născutul lui era Abdon; 36
apoi Zur, Kiş, Baal, Ner, Nadab, Ghe- 37
dor, Ahio, Zecaria, şi Miklot. Şi Miklot 38
născu pre Şimeam. Şi acestia locuiau în
faşa fraţilor lor, cu fraţii lor în Ieru-
salim. Şi Ner născu pre Kiş, şi Kiş 39
născu pre Saul, şi Saul născu pre Iona-
tan, Malchisua, Abinadab, şi Eşbaal. Şi 40
fiulul lui Ionatan era Merib-Baal; şi
Merib-Baal născu pre Mica. Şi fiii lui 41
Mica erau: Piton, şi Melec, şi Tahrea,
şi Ahaz. Şi Ahaz născu pre Iara, şi Iara 42
născu pre Alemet, Aşmavet, şi Zimri;
şi Zimri născu pre Moş, şi Moş născu 43
pre Binea; fiulul acestuia era Refaia; fiulul
acestuia, Eleasa; fiulul acestuia, Azel. Şi 44
Azel avea şese fii, şi acestea sunt numile
lor: Azrikam, Bocru, Işmael, Şearia, O-
badia, şi Hanan. Acestia sunt fiii lui Azel.

Morrea lui Saul şi a lui Ionatan.

Şi Filistenii se luptară cu Israel, şi băr- 10
baţii lui Israel fugiră de d'înaintea Fi-
listenilor, şi cădură ucişi pe muntele Ghiboa.
Şi Filistenii urmăriră pre Saul şi pre fii 2
lui; şi Filistenii uciseră pre Ionatan, pre
Abinadab, şi pre Malchisua, fiii lui Saul.
Şi se întări lupta injurul lui Saul, şi-lu 3
ajunseră arcaşii, şi el fu rănit de arcaşi.
Şi Saul dăse către purtătorul său de 4
arme: Trage sabia ta, şi străpunge-mă cu
ea, ca să nu vină acesti necircumcişi, şi
să-şi bată joc de mine; dară purtătorul
de arme alu său nu voia; căci se temea
forte. Atuncea luă Saul sabia, şi se aruncă
preste d'însa. Şi vedându purtătorul său 5
de arme, cum-că Saul era mort, se a-
runcă şi el preste sabie, şi muri. Aşa
muri Saul, şi cei trei fii ai sei; şi totă 6
casa lui muri împreună cu el. Şi vedându 7
toţi bărbaţii lui Israel, cari locuiau în vale,
cum-că fugiau, şi că Saul şi fii sei au
murit, părăsiră cetăţile lor, şi fugiră; şi
veniră Filistenii, şi locuiră acolo.

f Num. 31. 6.
g Cap. 26. 1, 2.
h 1 Sam. 9. 9.

i 2 Reg. 11. 5.
j Esod. 30. 23.

k Lev. 2. 5. &
6. 21.

l Lev. 24. 8.
m Cap. 6. 31. &

25. 1.
n Cap. 8. 29.

o Cap. 8. 33.
p Cap. 8. 35.

Capitul 10.
a 1 Sam. 31. 1.

2.

8 Și a dăoa-di veniră Filistenii, ca să desbrace pre uciși, și găsiră pre Saul și pre
9 fii sei căduți pe muntele Ghilboa. Și-lu desbrăcară, și luară capulū seū și armele sale, și trămeseră in pământulū Filistenilorū de jurū împrejurū, ca să dee scire idolilorū
10 lorū și poporului. ^bȘi puseră armele sale in casa ȕeilorū lorū, și capulū seū 'lu pironiră in templulū lui Dagonū.

11 Și audindū toți *din* Iabeșū-Galaadū tôte
12 câte Filistenii făcură lui Saulū; Se sculară toți bărbații viteși, și luară corpulū lui Saulū, și corpurile fiilorū sei, și le aduseră la Iabeșū, și inmortentură oșele lorū supt stejarulū din Iabeșū, și postiră șapte zile.

13 Așa muri Saulū pentru păcatulū seū, pre care l'a făcutū in contra lui Iehova, ^ccontra cuvântului lui Iehova, pre care nu l'a ținutū, și ^dpentru-că a întreatū pre
14 necromanți, stătuindu-se cu ei; Și *pentru-că* nu întrebă pre Iehova; de aceea l'a omoritu, și ^ea mutată regatulū asupra lui Davidū, fiulū lui Ișai.

Davidū se face rege la Hebronū, și ȕea Ierusalimulū de la Iebusei.

11 **S**I s'a adunatū ^atotū Israelulū la Davidū in Hebronū, și dișe: Ecce! noi *sintemū*
2 osulū teu și carnea ta. Și chiarū și mai 'nainte, pre-cândū Saulū era rege, tu erai acela, care scoteai și aduceai pre Israelū. Și Iehova, Dumneȕeulū teu, dișe cătră tine: Tu ^bsă pasci pre poporulū meū, Israelū, și tu să fii domnū preste poporulū meū, Israelū.
3 Deci veniră toți bētrānii lui Israelū cătră regele in Hebronū; și încheiă Davidū legământū cu d'înșii in Hebronū, înainte lui Iehova; și ^cunseră pre Davidū rege preste Israelū, duple cuvântulū lui Iehova prin ^dSamuelū.

4 Și Davidū ^eplecă cu totū Israelulū la Ierusalimū, adecă Iebusū, căci ^facolo erau Iebusei, cari locuiau in țēră. Și dișeră locuitorii din Iebusū cătră Davidū: Tu nu vei intra aicea. Dară Davidū luă cetățuea Sionū, adecă cetatea lui Davidū. Că diș'a Davidū: Celū ce va bate mai ānteiū pre Iebusei, va fi capū și căpiteniā. Și se sui mai ānteiū Iobū, fiulū Teruiei, și se făcu capū.
7 Și Davidū locui in cetățue; de aceea s'a numitū cetatea lui Davidū. Și zidi cetatea jurū împrejurū, adecă de la Milo jurū împrejurū; și Iobū direse rămășița cetăței. Și Davidū se mări din ce in ce mai multū, și Iehova, Dumneȕeulū oștirilorū, era cu d'insulū.

Viteșii lui Davidū.

^aȘi acestia *sunt* capi viteșilorū lui Davidū, cari se ținură tare lūngă d'insulū pentru regatulū seū, cu totū Israelulū, ca să-lu facă rege preste Israelū duple ^bcuvântulū lui Iehova. Acesta *este* numerulū viteșilorū
11 lui Davidū: Iasobeamū, fiulū lui Hacmoni, capulū căpitenielorū; elū 'și rēdică lancea de odată preste trei sute, pre cari 'i ucise. Și după d'insulū Eliazarū, fiulū lui Dodo,
12 Ahoheulū; elū *era* între cei trei viteși. Acesta *era* lūngă Davidū la Pasū-Dammimū, cândū Filistenii se adunară acolo la luptă, și *era* ^cacolo o țērānā acoperită cu orȕū. Și poporulū fugi de d'inainte Filistenilorū. Și se opriră in meȕulū țērānei, și o apē-
14 rară, și bătură pre Filisteni. Și Iehova li dādu isbēndā mare.

Și trei din cei trei-deci capi ^dse pogoriră la stāncă cătră Davidū, in pescera Adullamū: și oștea Filistenilorū *era* tăbērită ^ein valea Refaimū. Și Davidū *era* atunci ^fin întăriturā, și garnisōna Filistenilorū *era* in Betū-Lehemū. Și dori Davidū,
17 și dișe: Cine 'mī va da apă de bēutū din fontāna din Betū-Lehemū, cea de la pōrtā? Atuncea nāvāliră cei trei in tabera Filistenilorū, și scōseră apă din fontāna de la Betū-Lehemū, cea de la pōrtā, și luară,
18 și aduseră lui Davidū. Dară Davidū nu voi să o bea, ci o vērșā lui Iehova; Și dișe:
19 Dumneȕeulū meū! departe fie de mine, să facū lucrulū acesta! Aū, dōrā voiū bē sângele acestorū ōmeni, viēta lorū? Căci cu viēta lorū adus'au ei *apa* acēsta. Așa elū nu voi să o bea. Acēsta făcură cei trei viteși.

^aȘi Abișai, fratele lui Iobū, *era* capulū
20 celorū trei. Și elū 'și rēdică lancea preste trei sute, și-i ucise; și avea nume între cei trei. ^bȘi *pentru-că* *era* mai cu nume între
21 cei trei decâtū cei dūoi, de aceea fu mai marele lorū; totuși elū nu ajunsse pre cei d'āntei trei.

Benaia, fiulū lui Iehoiada, fiulū unū
22 bărbatū din Kabȕeelū, *era* avutū in fapte. ^cAcesta ucise dūoi bărbați ai Moabului asemenea leilorū. Și elū se mai pogori, și ucise unū leū in tr'o grōpā, in timpulū omētului. Și
23 elū mai ucise pre unū Egiptēnū, bărbatū de staturā mare, de cincī coți lungime. Și in māna Egiptēnului *era* o lance, ca lemnulū de stativē; și elū se repeȕi asuprā-i cu unū toēgū, și smulse lancea din māna Egiptēnului, și-lu ucise cu chiarū lancea sa.
24 Acēsta făcu Benaia, fiulū lui Iehoiada, și

b 1 Sam. 31. 10.
c 1 Sam. 13. 13.
d 1 Sam. 28. 7.

e 1 Sam. 15. 28.
f Sam. 3. 9.
g 5. 23.

Capitulū 11.
a 2 Sam. 5. 1.

b Ps. 78. 71.
c 2 Sam. 5. 3.
d 1 Sam. 16. 1.

12. 13.
e 2 Sam. 5. 6.
f Iud. 1. 21. &

19. 10.
g 2 Sam. 23. 8.
h 1 Sam. 16. 1.

12.
i 2 Sam. 23. 13.
j Cap. 14. 9.

k 2 Sam. 23. 18.
l 2 Sam. 23. 19.
m 2 Sam. 23. 20.

25 avu nume între cei trei viteși. Elu era mai cu nume între cei trei-deci, dară la cei trei nu ajungea. Și Davidu 'lă alese de credinciosul său.

26 Și cei mai viteși erau: "Asahelū, fratele lui Ioabū; Elhananū, fiulū lui Dodo din

27 Betū-Lehemū; Šammotū, Haroreulū; He-

28 lešū, Peloneulū; Ira, fiulū lui Ikkešū, Te-

29 koeulū, Abiezerū, Antoteulū; Sibecai, Hu-

30 șateulū; Ilaī, Ahoheulū; Maharai, Neto-

31 fateulū; Heledū, fiulū lui Baana, Netofa-

32 teulū; Itai, fiulū lui Ribai, din Ghibea a

33 fiilorū lui Benjaminū; Benaia, Piratoneulū;

34 Hurai, din Nahalc-Gaašū; Abielū, Arbateulū;

35 Ațmavetū, Baharumeulū; Eliaba, Šaalū-Bo-

36 neulū; Bene-Hassemū, Ghizoneulū; Iona-

37 tanū, fiulū lui Šaghe, Harareulū; Ahiamū,

38 fiulū lui Sacarū, Harareulū; Elifalū, fiulū

39 lui Urū; Heferū, Mecherateulū; Ahia, Pe-

40 loneulū; Hețro, Carmelēnulū; Naarai, fiulū

41 lui Ezbai; Ioelū, fratele lui Natanū; Mib-

42 carū, fiulū lui Hagri; Telekū, Ammonitulū;

43 Nahrui, Beroteulū, purtătorul de arme

44 alū lui Ioabū, fiulū Teruiei; Ira, Itreulū;

45 Garebū, Itreulū; Uria, Heteulū; Zabadū,

46 fiulū lui Ahlai; Adina, fiulū lui Šiza, Ru-

47 benitulū, capitanū alū Rubeniților, și cu

d'insulū trei-deci. Hananū, fiulū lui Ma-

aca; Iosafatū, Mitneulū; Uzia, Așterateulū;

Șama și Iehielū, fii lui Hotamū, Aroereulū;

Iediaelū, fiulū lui Šimri, și Ioha, fratele

seu, Tizeulū; Elielū, Mahaveulū; Ieribai,

și Ioșavia, fii lui Elnaamū; și Itma, Moa-

bitulū; Elielū, și Obedū, și Iasielū din

Mezobaia.

Lista celor ce se uniră cu Davidu la Tīklagū.

12 " **A** CESTIA sūnt aceia, cari au venitū la Davidu în ^bTīklagū, pre-cāndū se ținea închisū de fața lui Saulū, fiulū lui Kișū, și ei erau între viteși, ajutători în luptă;

2 Și erau înarmați cu arcuți, și cu drēpta și cu ^cstānga aruncau petre, și săgetau din arcū:

3 Din frații lui Saulū, din Benjaminū: Capulū, Ahiezerū, apoi Ioasū, *amindūoi* fii ai lui Šemaa, Ghibeateulū; Iezieulū, și Peletū, fii lui Azmavetū; și Beraca, și Iehu, Antoteulū; Și Ismaia, Ghibeonitulū, unū vitēsū din cei trei-deci, și care era preste trei-deci; Ierimia, Iahazielū, Iohananiū, și Ioșabadū, Ghederateulū, Eluzai, Ierimotū, Balia, Šemaria, și Šefatia, Harufeulū; Elkana, Iesia, Azareelū, Ioeterū, și Iașobeamū, Korhei; Ioelarū, Zebadia, fii lui Ierohamū din Ghedorū.

8 Și din Gadiți s'au despărțitū cātră Da-

vidū în întăritura din pustiiū, viteșii din ôste, bărbați armați de luptă, preveđuți cu scutū și cu lance, și fața lorū *era ca fața leului*, și ^dca căpriorele pe munți așa de iuți: Ezerū, capulū; Obadia, alū dūoilea; 9 Eliaba, alū treilea; Mișmanna, alū patrulea; 10 Ierimia, alū cincelea; Atai, alū șeselea; Elielū, alū șeptelea; Iohananiū, alū optulea; 12 Elzabadū, alū nouēlea; Ierimia, alū decelea, 13 Macbannai, alū unū-spre-decelea. Acestia 14 erau din fii lui Gadū, capi ai ôstei; celū mai micū s'a luptatū cu o sută, celū mai mare cu o mie bărbați. Ei sūnt aceia, cari 15 trecură preste Iordanū în luna ântōia, cāndū acesta a eșitū din ^emalurile lui, și au luatū pe fugă pre toți locuitorii vailorū spre re-săritū și spre apusū.

Și veniră și din fii lui Benjaminū și 16 ai lui Iuda în întăritură cātră Davidū. Și 17 Davidū eși la d'inșii, și luāndū cuvēntulū, li dīse: Dacă veniți spre bine la mine, ca să me ajutați, va fi și ânima mea unită cu voi; êrū de *veniți*, ca să me dați neamicilor mei, deși nici o nedreptate nu este în mânele mele, să vedă Dumneđeulū părintilorū nostri, și să judece. Și spiritulū 18 veni preste ^fAmasai, capulū căpteniilor, și elū dīse: Davidū! ai tei sūntemū și cu tine, fiule alū lui Ișai! Pace, pace ție, și pace ajutătorilorū tei! căci pre tine te ajută Dumneđeulū teū. Atunci 'i primi Davidū, și-i făcu capi ai cetelorū.

Și unū din Manase trecură la Davidū, 19 ^gpre-cāndū elū eșia cu Filistenii asupra lui Saulū la luptă, dară nu-i ajutară, pentru-că domni Filistenilorū cu sfatū 'lū depărtaseră, dīcēndū: Cu capetele nōstre ^ha va trece la Saulū, domnulū său. Și mergēndū elū 20 spre Tīklagū, trecură la elū de la Manase: Adna, Ioșabadū, Iediaelū, Micaelū, Ioșabadū, Elihu, și Tiltai, capi preste miile din Manase. Și acestia ajutară pre Davidū asupra 21 cetelorū; căci ei toți erau viteși de ôste, și ajunseră mai mari ai ôstei. Căci din 22 în 23 veniaū la Davidū, ca să-lū ajute, până ce se făcu o tabēră mare, ca tabera lui Dumneđeū.

Lista acelor ce veniră la Davidū în Hebronū, ca să-lū facă rege.

Și acesta este numărulū bărbațilorū înarmati de luptă, cari ⁱveniră cātră Davidū în Hebronū, ca să ^kmute regatulū lui Saulū asupra lui, ^jdupre ordinulū lui Iehova: Fii 24 lui Iuda, cari purtau scutulū și lancea, șese mii, optū sute, înarmați pentru luptă; Din 25

ⁿ 2 Sam. 23. 24.

Capulū 12.

^b 1 Sam. 27. 6.

^c Ios. 3. 15.

^h 1 Sam. 29. 4.

^j 2 Sam. 9. 1.

Cap. 11. 1.

ⁱ 1 Sam. 16. 1.

^a 1 Sam. 27. 2.

^d 2 Sam. 2. 18.

^g 1 Sam. 29. 2.

^k 1 Sam. 30. 1.

4. & 5. 1.

^k Cap. 10. 14.

3.

fiii lui Simeon, voinici, viteși la luptă,
 26 șapte mii, o sută; Din fiii lui Levi, patru
 27 mii, șese sute; Și Iehoiada, mai marele
 Aaroniților, și cu d'insulă trei mii, șapte
 28 sute; Și ²Zadok, ténără voinică și vitésă,
 și casa sa părintescă, două-zeci și două
 29 mai mari. Și din fiii lui Beniamin, frații
 lui Saul, trei mii; căci până atunci ²partea
 cea mai mare dintr'înșii ținea cu casa lui
 30 Saul; Și din fiii lui Efraim, două-zeci
 mii, opt sute bărbați voinici, viteși renu-
 31 miți în casa loră părintescă; Și din jumă-
 tatea seminției lui Manase, opt spre-zece
 mii, cari erau renumiți, veniră, să facă pre
 32 David rege; Și din fiii lui Isachar, ²cari
 se înțelegeau în cunoșcerea timpului, cari
 și înțelegeau ce trebuia să facă Israel,
 33 capi ai loră, două sute; și toți frații loră
 erau supți ordinele loră. De la Zabulon,
 cari porniră cătră armată, și cari erau înăr-
 mați pentru luptă cu tot felul de arme
 de resbel, cinci-zeci mii, ²gata a se pune
 34 în șiruri cu animă neclăntită; Și din Ne-
 ftali ²veniră mai mari, o mie; și cu d'înșii
 erau scuturi și lănci, trei-zeci și șapte mii.
 35 Și din Dani, înărmați de luptă, două-zeci
 36 și opt mii și șese sute; Și din Asser,
 cei eșiți la ostire și înărmați spre luptă,
 37 patru-zeci mii; Și din cei de dincolo de
 Iordan, din Rubeniți și din Gadiți, și din
 jumătatea seminției lui Manase, cu tot
 felul de arme de resbel, o sută și două-
 38 deci mii.

Toți acești omeni de resbel, în șiruri
 de bataie, veniră cu anima neclăntită la He-
 bron, ca să facă pre David rege preste
 tot Israel. Și totă rămășița lui Israel
 o animă avea, ca să facă rege pre David.
 39 Și fost-au ei acolo la David trei zile, și
 au mâncat, și au bătut; căci frații loră pre-
 40 gătiseră pentru d'înșii. Și aceia ce locuiau
 lungă d'înșii în apropiere până încolo spre
 Isacar, Zabulon, și Neftali, aduseră pâne
 pe asini, pe cămile, pe catări, și pe boi,
 alături, smochine, fructe uscate, vin, olei,
 boi, și oi multe; căci era bucurie în
 Israel.

*David lea chivotul din Kiriath-Iearim, și-lu
 portă la casa lui Obed-Edom.*

13 **S**I se sfătui David cu mai mari preste
 mii și preste sute, și cu toți capi;
 2 Și David duse cătră totă adunarea lui I-
 srael: De credeți că e bine, și socotiți că
 este plăcută lui Iehova, Dumnezeul nostru,
 să tragem preste tot locul jură im-

prejură la frații nostri ²cei rămași în toate
 țerele lui Israel, și cu d'înșii și la preuți
 și la Leviți în cetățile și împrejurimile loră,
 ca să se adune la noi: Ca să ducem chiv- 3
 otul Dumnezeului nostru la noi; ²căci în
 zilele lui Saul nu l'amă întrebat. Și duse 4
 întreaga adunare, că așa să se facă; căci
 lucrul era drept în ochii poporului întreg.

Deci ²adună David tot Israelul de la 5
²Șichor în Egipt până la intrarea Hema-
 tului, ca să ducă chivotul lui Dumnezeu
²de la Kiriath-Iearim. Și plecă David cu 6
 tot Israelul spre ²Baala, ²adecă Kiriath-
 Iearim, care este în Iuda, ca să rădice de
 acolo chivotul lui Dumnezeu, alui Iehova,
 care ²șede între cherubim, cari se chiamă
 după numele se. Și ei duseră chivotul lui 7
 Dumnezeu ²pe un car nou ²din casa lui
 Abinadab. Și Uza și Ahio conduceau car- 8
 ul. Și David și tot Israelul jucau înă-
 intea lui Iehova din toate puterile, cu cân-
 tece și cu citare, cu harpă, cu dobe, cu
 cimbale, și cu trîmbițe. Și venind ei la 9
 aria lui Chidon, întinse Uza mâna sa, ca
 să apuce de chivot; căci boii erau să-lă
 restorne. Și se aprinse mânia lui Iehova 10
 asupra lui Uza, și-lu lovi; ²pentru-că și-a în-
 tinsu mâna spre chivot; și el ²muri acolo
 înaintea lui Dumnezeu. Și David se scărbi, 11
 că a făcut Iehova o spatură cu Uza; și
 numi acel loc Pereș-Uza, (²spatură lui
 Uza), până în ziua de astăzi. Și David 12
 se temu de Dumnezeu în acea zi, și duse:
 Cum voi duce chivotul lui Dumnezeu la
 mine? Deci David nu trase chivotul la 13
 d'insul, în cetatea lui David, ci-lu abătu
 în casa lui Obed-Edom, Gatitul.

²Și chivotul lui Dumnezeu rămase cu 14
 familia lui Obed-Edom în casa lui, trei
 luni. Și Iehova bine-cuvântă ²casa lui Obed-
 Edom, și toate ce erau ale lui.

Palatul lui David și copii se.

14 **S**I ²Hiram, regele Tirului, trimese soli
 cătră David, și lemn de cedru, și
 petrară și teslară, ca să-i zidescă casă. Și 2
 cunoscă David, că Iehova ²lu întări rege
 preste Israel, și că regatul se s'a pre
 înălțat pentru poporul se, Israel.

Și David și mai luă femei în Ierusa- 3
 lim; și David mai născu fii și fete. Și 4
²aceste sînt numele copiilor se, cari ²i se
 născură lui la Ierusalim: Şammua, Şobab,
 Natan, Solomon, Ibhara, Elişua, Elpa- 5
 let, Noga, Nefeg, Iafia, Elişama, Bee- 6
 liada, și Elifalet.

² Sam. 8. 17.
² Sam. 2. 8, 9.
 o Est. 1. 13.

Capitul 13.
 a 1 Sam. 31. 1.
 Isa. 37. 4.
 b 1 Sam. 7. 1, 2.

c 1 Sam. 7. 5.
 2 Sam. 6. 1.
 d Ios. 13. 3.
 e 1 Sam. 6. 21.
 & 7. 1.

f Ios. 15. 9, 60.
 g 1 Sam. 4. 4.
 h 2 Sam. 6. 2.
 i Vezi Num. 4. 15.

Cap. 15. 2, 13.
 j 1 Sam. 7. 1.
 k 2 Sam. 6. 5.
 l Num. 4. 15.
 Cap. 15. 13.

15.
 m Lev. 10. 2.
 n 2 Sam. 6. 11.
 o Precum Fac.

30. 27.
 Cap. 26. 5.

Capitul 14.
 a 2 Sam. 5. 11.
 etc.
 b Cap. 3. 5.

Luptele lui David cu Filistenii..

- 8 Și auzind Filistenii, că David s'a unsu rege preste totu Israelul, se suiră toți Filistenii, ca să caute pre David. Și auzind David *acesta*, elu eși intru intimpinarea lor. Și veniră Filistenii, și s'au întinsu ^ain valea Refaim. Și David întreba pre Dumneđu, dîcendū: Sui-me-voiū asupra Filistenilor, și ore tu 'i vei da in mîna mea? Și Iehova dîse cîtră d'insul: Sui-te, și-i voiū da in mîna ta. Decî ei se suiră la Baalū-Peratimū; și David 'i bātu acolo. Și David dîse: Rupt'a Dumneđu pre ne-amicii mei prin mîna mea, asemenea unei erumperi de apă. De aceea se numi numele locului acela: Baalū-Peratimū (*locul erumperii*). Și ei lăsară acolo pre deii lor, și David ordină, ca să se ardă cu focu.
- 13 *Și Filistenii se întinscră din nou in vale. 14 Și David întreba érá-și pre Dumneđu; și Dumneđu dîse cîtră d'insul: Nu te sui după ei; întorce-te de la d'insii, ^jși mergi ^{asupra}-li prin partea de cîtră duđi. Și cîndu vei ađi unū fășnitū de pași in vîrfu duđilor, atuncia vei eși la luptă; cîci Dumneđu merge inaintea ta, ca să bată tabera Filistenilor. Decî David făcu, cum 'i ordină Dumneđu; și ei bătură tabera Filistenilor de la ^gGhibeonū până la Gazerū.
- 17 ^hȘi numele lui David se respîndi in tóte țerele, și Iehova ⁱpuse spaîma lui preste tóte popórele.

David aduce chivotulū la Ierusalimū.

- 15 **S**î David făcu case in cetatea lui David, și pregăti locū pentru chivotulū lui Dumneđu, ^ași-i întinse lui cortū.
- 2 Și dîse David: ^bChivotulū lui Dumneđu nimenea să nu-lū pórte, decătū Leviții; cîci pre acestia i-a alesū Iehova, ca să pórte chivotulū lui Dumneđu, și să-i servescă in eternū.
- 3 Și ^cadună David totu Israelul la Ierusalimū, ca să sue chivotulū lui Iehova la loculū seū, pre care i l'a pregătītū. Și ^dadună David pre fii lui Aaronū și pre Leviții; Din fii lui Kehatū: Urielū, pre celū mai mare, și pre frații lui, o sută și dūoē-deci; Din fii lui Merari: Asaia, pre celū mai mare, și pre frații lui, dūoē sute și dūoē-deci; Din fii lui Gheršomū: Ioelū, pre celū mai mare, și pre frații lui, o sută și trei-deci; Din fii lui ^eElezafanū: Šemaia, pre celū mai mare, și pre frații lui,

dūoē sute; Din fii lui ^fHebronū: Elielū, pre celū mai mare, și pre frații lui, optū-deci; Din fii lui Uzielū: Amminadabū, pre celū mai mare, și pre frații lui, o sută și dūoi-spre-dece.

Și chiamă David pre Zadokū și Abiatarū, preuții, și pre Leviții: Urielū, Asaia, Ioelū, Šemaia, Elielū, și Amminadabū; Și dîse cîtră d'insii: Voi ^jsînteți capii caselorū părințesci ale Leviților; sântiți-vē pre voi și pre frații vostri, și suiți chivotulū lui Iehova, Dumneđu lui Israel, *in loculū, pre care eū i l'amū pregătītū*; ^jFiindū-că voi nu ați *făcutū* acesta *întēiași dată*, de aceea făcu ^gIehova, Dumneđu nostru, rum-pere între noi; cîci nu l'amū căutatū dupa caviință.

Și așa se sântiră preuții, și Leviții, ca să sue chivotulū lui Iehova, Dumneđu lui Israel. Și fii Leviților purtară chivotulū lui Dumneđu pe umerii lor, cu pērghele pe d'insii, așa precum ^hordină Moisi dupre cuvēntulū lui Iehova.

Și dîse David cîtră cei mai mari ai Leviților, ca să așede pre frații lor, cîntăreții, cu instrumente de cîntare, cu harpe, cu citare, și cu cimbale, și să sune din ele cîntări resunătore de bucuriă. Decî Leviții aședară pre ⁱHemanū, fiulū lui Ioelū, și din frații lui, pre ^jAsafū, fiulū lui Berechia; și din fii lui Merari, frații lor, pre ^kAtanū, fiulū lui Kușaia; Și cu d'insii *aședară ca cîntăreți* de a dūoa *trēptă*, pre frații lor: Zecaria, Benū, Iazielū, Šemiramotū, Iehielū, Unni, Eliabū, Benaia, Maaseia, Matitia, Elifele, Mikneia, Obedū-Edomū, și Ieielū, pre ușieri. Și cîntăreții, Hemanū, Asafū, și Etamū, sună cimbale de aramă; Și Zecaria, Azielū, Semiramotū, Iehielū, Unni, Eliabū, Maaseia, și Benaia, cu harpe, ^ldupă Alamotū; Și Matitia, Elifele, Mikneia, Obedū-Edomū, Ieielū, și Azazia, *jucău* din citare cu optū corđi, spre întărirea sunetului.

Și Chenania, maestrul de cîntări al Leviților, conducea cîntarea; cā *era* iscusitū. Și Berechia și Elkana *erau* ușieri chivotului.

Și Šebania, Iosafatū, Netaneelū, Ama-sai, Zecaria, Benaia, și Eliezerū, preuții, ^msufiau in trîmbițe inaintea chivotului lui Dumneđu. Și Obedū-Edomū și Iehia *erau* ușieri chivotului.

Și așa meraseră ⁿDavidū, bētrânii lui Israel și cei mai mari preste mii, ca să

c 2 Sam. 5. 17.
d Cap. 11. 15.
e 2 Sam. 5. 22.
f 2 Sam. 5. 23.
g 2 Sam. 5. 25.

h Ios. 6. 27.
i 2 Cron. 26. 8.
j Deut. 2. 25. &
k 11. 25.

Capitlu 15.
a Cap. 16. 1.
b Num. 4. 2, 15.
c Deut. 10. 8. &

31. 9.
c 1 Reg. 8. 1.
d Cap. 13. 5.
e Esod. 6. 22.
f Esod. 6. 18.

f 2 Sam. 6. 3.
g Cap. 13. 7.
h Cap. 13. 10,
i 11.

h Esod. 25. 14.
i Num. 4. 15. &
j 7. 9.
k Cap. 6. 33.

j Cap. 6. 39.
k Cap. 6. 44.
l Ps. 46, titlu.
m Num. 10. 8.

Ps. 81. 3.
n 2 Sam. 6. 12,
13, etc.
o 1 Reg. 8. 1.

26 ducă chivotulū legei lui Iehova din casa lui Obedū-Edomū cu bucuriā. Și fiindū-cā Dumneḏeu ajută pre Leviții, cari purtarā chivotulū legei lui Iehova, ei sacrificarā
 27 șapte tauri și șapte berbeci. Și Davidū era imbrăcatū cu unū vestmētū de inū subțire, precumū și toți Leviții, cari purtau chivotulū, și cântăreții, și Chenania, maestrulū de cântări alū cântărețilorū; și Davidū avea pe d'insulū efodū de inū. °Așa duse totū Israelulū chivotulū legei lui Iehova cu strigāte de bucuriā, și în sunetulū trîmbițelorū, cornurilorū, și cimbalelorū; și resunarā harpele și citarele.
 29 Și, °cāndū ajunse chivotulū legei lui Iehova în cetatea lui Davidū, cântā Micalū, fēta lui Saulū, pe ferestrā, și vēdu pre regele Davidū săltāndū și jucāndū, și ea 'lū desprețui în ānima ei.

16 A SA °aū adusū chivotulū lui Dumneḏeu, și l'aū pusū în meḏiloculū cortului, pre care Davidū 'lū întinsese pentru elū, și aduserā olocauste și sacrificii de bucuriā înaintea lui Dumneḏeu. Și sfârșindū Davidū aducerea olocaustelorū și a sacrificielorū de bucuriā, elū bine-cuvēntā poporulū în numele lui Iehova. Și împărți între toți ōmenii din Israelū, între bărbați și femei, fie-cāruiā o pāne, o bucatā de carne, și o turtā de strafide.

Rōnduirile lui Davidū pentru cultulū divinū stāndū în legăturā cu chivotulū. Psalmi sei de laudā.

4 Și înaintea chivotulū lui Iehova elū aședā pre unii d'entre Leviți, cari să facā serviciulū, și °sā serbătorēscā, să laude, și să mārēscā pre Iehova, Dumneḏeulū lui
 5 Israelū: Pre Asafū, capulū; Zecaria, alū dūoilea după elū; Ieielū, Semiramotū, Iehielū, Matitia, Eliabū, Benaia, Obedū-Edomū, și Ieielū făceaū sā resune harpe și citare, și Asafū, făcea sā resune cimbele. Și Benaia și Iahazielū, preuții, suflaū neconținutū în trîmbițe înaintea chivotulū legei lui Dumneḏeu.
 7 In aceeași ȝi dādu Davidū în mānele lui Asafū și a frațilorū sei acești psalmi, pentru °inceputulū sārbatōrirei lui Iehova.
 8 °Lāudați pre Iehova, chiāmați numele lui, Faceți cunoscute popōrelorū faptele lui,
 9 Cāntați-i, cāntați-i psalmi, Vorbiți de tōte minunile lui.
 10 Fāliti-vē în numele seū celū sântū, Bucure-se ānima acelorā, cari cautā pre
 11 Cāntați pre Iehova și puterea lui, [Iehova. Cāntați totū-dē-una fața sa.
 12 Amintiți-vē de minunile sale, pre cari le-a [făcutū,

De semnele sale, și de judecățele gurei sale, Voi, seminția lui Israelū, servulū seū, 13 Fii ai lui Iacobū, aleșii sei!
 Elū, Iehova, este Dumneḏeulū nostru, 14 Preste totū pāmēntulū sūnt judecățele sale. Amintiți-vē în eternū de legāmēntulū seū, 15 De cuvēntulū, ce l'a ordinatū pentru o mie [de generațiuni,

Pre °care l'a încheiatū cu Abraamū, 16 Și de jurāmēntulū seū cătrā Isaacū; Pre care l'a întăritū lui Iacobū dreptū lege, 17 Lui Israelū dreptū legāmēntū eternū, Dicēndū: Da-voiū ȝie pāmēntulū Canaanū, 18 Sortiți alū moscenirei vōstre; Cāndū erați încă unū numerū micū, 19 Pućini, și străini acolo.

Și ei merserā de la poporū la poporū, 20 Și de la unū regatū la altū poporū; Elū nu invoi nimēnuī, ca să-i apese, 21 Ci °pedepsi pre regi pentru d'inșii, Dicēndū: °Nu vē atingeți de unsulū meū, 22 Și profetilorū mei nu faceți nici unū reū!

°Cānte lui Iehova, pāmēntulū întregū; 23 Dați scire ȝi cu ȝi de mēntuirea sa!

Spuneți popōrelorū mārirea sa, 24 Tutororū națiunilorū minunile sale!

Cāci mare este Iehova și vrednicū fōrte de 25 Și înfricoșatū preste toți ȝei. [laudā,

Cāci toți ȝei °popōrelorū idolū sūnt; 26 Darā Iehova a făcutū ceriulū.

Mārirea și mārēțiā sūnt înaintea lui, 27 Puterea și bucuria în loculū seū.

Dați lui Iehova, voi nēmurile popōrelorū, 28 Dați lui Iehova mārire și putere!

Dați lui Iehova mārirea numelū seū, 29 Aduceți daruri, și veniți înaintea lui,

Închinați-vē lui Iehova în podōbā sântā; 30 Tremure înaintea lui totū pāmēntulū!

Cāci lumea s'a întăritū, ȝi ea nu se va clătina. Bucure-se ceriulū, și veselēscā-se pāmēntulū; 31 Și să se spunā popōrelorū: Iehova este

[regele! 32 Mugēscā marea, și totū ce o împle;

Voiosū fie cāmpulū, și totū ce este asuprā-i; 33 Sā chiue arborii pādurei

°Naintea lui Iehova; căci elū vine, Sā judece pāmēntulū.

°Lāudați pre Iehova. căci bunū este elū, 34 Cāci eternā este îndurarea sa.

°Și ȝiceți: Mēntuesce-ne, Dumneḏeulū mēn- 35 [tuirei nōstre,

Și ne adună, și ne scapā d'entre popōre, Ca să lāudāmū numele teū celū sântū,

Și să ne fālīmū cu lauda ta.

°Bine-cuvēntatū fie Iehova, Dumneḏeulū lui 36 [Israelū, din eternū și în eternū!

o Cap. 13. 8.
p 2 Sam. 6. 16

Capitulū 16.
a 2 Sam. 6. 17
—19.

b Ps. 38. & 70,
titlu.
c Veți 2 Sam.
23. 1.

d Ps. 105. 1—
15.
e Fac. 17. 2. &
26. 3. & 28.

13. & 35. 11.
f Fac. 34. 30.
g Fac. 12. 17. &
20. 3.

Eod. 7. 15—
18.
h Ps. 105. 15.
i Ps. 96. 1, etc.

j Lev. 19. 4.
k Ps. 106. 1. &
107. 1. & 118.

l Ps. 106. 47, 48.
m 1 Reg. 8. 15.

Și totu "poporulū dīse: Aminū; și lăudă pre Iehova.

- 37 Și elū lāsă acolo înaintea chivotulū legei lui Iehova pre Asafū, și pre frații lui, ca să servescă totu-dea-una înaintea chivotulū, cumū cerea lucrulū fie-cărei dīle; Și pre 38 Obedū-Edomū, și frații lorū, șese-deci și optū; și pre Obedū-Edomū, pre fiulū lui Iedutunū, și pre Hosa, *să fie* ușieri; Și pre 39 Zadokū, preutulū, și pre frații lui, preuți, "înaintea lōcașulū lui Iehova, "pe înălțimea 40 din Ghibeonū: Ca să aducă pururea lui Iehova olocauste pe altarulū olocaustulū, "deinānēța și sēra, întocmai duple cumū este scrisū în legea lui Iehova, pre care a ordi- 41 nat'o lui Israelū; Și cu d'înșil pre Hemanū, Iedutunū, și pre cei-l-alti aleși, cari aū fostū numiți cu numele, să laude pre Iehova, căci "eternă *este* îndurarea sa; Și cu 42 d'înșil pre Hemanū, și Iedutunū, ca să sune din trîmbiți, din cimbale, și din instrumentele de cântare ale lui Dumneḡeū; și pre fiil 43 lui Iedutunū *ī-a aședatū* ușieri. "Apoi se duse totū poporulū, fie-care la casa sa, și Davidū se 'ntorse, ca să bine-cuvēnteze casa sa.

Dorința lui Davidū de a zidi unū templu; Dumneḡeū 'i trāteme scire prin Natanū: mulțumirea lui Davidū.

- 17 **F**OST-a, pre-cândū locuia Davidū în casa sa, că a dīsū Davidū cătră Natanū, profetulū: Ecce, eū locuescū în casă de cedri, dară chiv- 2 otulū legei lui Iehova suptū covore! Atuncea dīse Natanū cătră Davidū: Totū ce *este* în ānima ta, fă! că Dumneḡeū *este* cu tine. 3 În aceeași nōpte fost'a cuvēntulū lui 4 Dumneḡeū cătră Natanū, dīcēndū: Mergī, și spune lui Davidū, servulū meū: Așa 5 dīce Iehova: Tu să nu-mī zidescī casă de locuință; Căci nici într'o casă n'amū locuitū din dīua aceea in care amū scosū pre Israelū *din Egiptū* și până astă-dī; ci amū 6 mersū din cortū în cortū, și din lōcașū *in lōcașū*. Pretutindinea amū călātoritū cu totū Israelulū; și ore vorbit'amū cândū-va cuvēntū cătră vre-unulū din judecātorilū lui Israelū, că- 7 rora li ordinasemū să pascā poporulū meū, și dīs'amū: De ce nu-mī zidiți casă de cedri? 8 Și acumū așa dī servulū meū Davidū: Așa dīce Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū: Eū te-amū luatū din staululū oilorū, de dinapoia oilorū, ca să fī domnū preste poporulū meū, 8 Israelū; Și fost'amū pretutindinea cu tine, unde mergeai; și amū stērpitū de d'inaintea ta pre toți neamicilū tei; și ți-amū făcutū

nume asemenea numelū celorū mari de pe pāmēntū. Și dat'amū poporulū meū Israelū 9 unū locū, și l'amū sādītū pre elū, ca să locu-escă pe loculū seū, și să nu mai fie neliniscitū, și să nu-lū mai frāngā fiil reutāței, ca mai 10 nainte. Și din dīua aceea, in care amū a-ședatū judecātorilū preste poporulū meū Is-raelū, amū umilitū pre toți neamicilū tei; și acumū 'ți dīcū, că Iehova 'ți va zidi casă. 11 Și cândū se vorū împlini dīlele tale, și tu te vei duce la pārinții tei, voiū rēdica se- 12 mēnța ta după tine, care va fi din fiil tei, și voiū întāri regatulū seū. Acesta să-mī zidēscā casă, și eū voiū întāri tronulū seū in eternū. ^bEū 'i voiū fi pārinte, și elū 'mī 13 va fi fiū; și nu voiū îndepārta de la elū bunēitatea mea, precumū amū îndepārtat'o de la celū ce a fostū înainte de tine; ^cCi-lū 14 voiū aședā in casa mea și in regatulū meū in eternū, și tronulū seū va fi întemeiatū in eternū.

Duple tōte aceste cuvinte, și duple tōtā acēsta vedere, așa vorbi Natanū cătră Davidū.

^aAtunci intrā regele Davidū, și se ținu 16 înaintea lui Iehova, și dīse: Cine *sunt* eū, Iehova, Dumneḡeule, și ce *este* casa mea, că m'ai făcutū să ajungū la atāta! Și, ca 17 și cumū acēsta prē pucinū a pārutū in ochilū tei, Dumneḡeule, tu ai datū încă și fāgāduință casei servulū teū pentru indelungū; și tu mi-ai arētātū unū rōndū *de urmași* suin- 18 du-se in depārtare, Iehova, Dumneḡeule! Ce să mai *vorbescā* Davidū cătră tine de- 19 spre onōrea servulū teū! Tu cunoscī pre servulū teu, Iehova! pentru servulū teū, și duple ānima ta, ai făcutū tōtā acēstā mārīre, și ai prēdisū tōte *aceste* māriri. 20 Iehova! nimenea nu *este* asemenea ție, nici nu *este* Dumneḡeū afarā de tine, duple tōte cāte amū audītū cu urechile nōstre. Că 21 cine *este* ca poporulū teū, ca Israelū? Poporū unicū pe pāmēntū, pentru care s'a dusū Dumneḡeū, ca să-lū rescumpere sie-și de poporū, făcēndū-și nume mare și in- 22 fricoșatū, alungāndū popōrele de d'inain- tea poporului teū, pre care l'ai rescum- pēratū din Egiptū. Așa ai pusū popo- 23 rulū teū Israelū *să fie* ție poporū in eternū; și tu, Iehova, te-ai făcutū Dumneḡeulū lorū. Și acumū, Iehova! cuvēntulū, pre care l'ai 24 fāgādūtū tu servulū teū și casei sale, să stee statornicū până in eternū, și fā in ce chipū ai dīsū! Și statornicū să stee, și mare 24 să fie numele teū in eternū, ca să se dīcă: Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū și alū lui Israelū, *este* Dumneḡeū preste Israelū; și

n Deut. 27. 15. | p 1 Reg. 3. 4. | r Vers 34. | Ezra. 3. 11. | s 2 Sam. 6. 19, | Caputū 17. | b 2 Sam. 7. 14. | d 2 Sam. 7. 18.
o Cap. 21. 29. | q Exod. 29. 38. | 2 Cron. 5. 13. | Ier. 33. 11. | 20. | a 2 Sam. 7. 1, | 15. |
2 Cron. 1. 3. | Num. 28. 3. | & 7. 3. | etc. | c Luc. 1. 33. |

25 casa lui David, servul tău, *fie întemeiată înaintea ta*. Căci tu, Dumnezeu al meu, ai făgăduit servului tău, că ți vei zidi casă; de aceea a cutezat servul tău a se ruga înaintea ta. Și acum, Iehova! tu ești Dumnezeu, și ai făgăduit bunătățile acestor servului tău. Și acum învoiesc și bine-cuvântez casa servului tău, ca să fie în eternă înaintea ta; căci tu, Iehova, ai bine-cuvântat-o, și bine-cuvântată va fi în eternă.

Biruințele lui David asupra Filistenilor, Moabiților, Edomiților, și Sirienilor; diregătorii săi.

18 **D**UPĂ aceea "bătu David pre Filistenii, și-i supuse; și luă Gatul și cetățile sale din mâna Filistenilor.

2 Și el bătu pre Moabiți, și Moabiții se supuseră lui David, și aduseră daruri.

3 Și David bătu pre Hadarezer, regele din Toba, la Hamat, când mergea spre a-și întemeia domnia sa la fluviul Eufrat.

4 Și-i luă David o mie de caré, și șapte mii de călăreți, și douăzeci mii de oameni pedestri. Și David tăia vinele tuturor căilor de trăsuri, reținându din ei pentru o sută de caré.

5 Și veniră Sirienii de la Damasc lui Hadarezer, regele din Toba, în ajutoriu; și David ucise din Sirieni douăzeci și două mii de oameni. După aceea puse David garnisone în Siria Damascului, și Sirienii se făcură servi lui David, și aduseră daruri. Și Iehova ajută pre David ori-unde se ducea.

7 Și David luă scuturile de aur, cari erau la servii lui Hadarezer, și le aduse în Ierusalim. Și din Tibhat și Chun, cetăți ale lui Hadarezer, luă David aramă multă forte. Din acesta făcu Solomon marea cea de aramă, și stâlpii, și vasele de aramă.

9 Și auzind Tou, regele Hamatului, că David bătu totă oștea lui Hadarezer, regele din Toba; Trămesă pre Hadoram, fiul său, la regele David, ca să întrebe de sănătatea sa, și să-l feliciteze, pentru că s'a luptat cu Hadarezer și l'a bătut; (căci Tou era în certă cu Hadarezer); și cu d'insul tot felul de vase de aur și argint și aramă. Pre aceste consacrată și regele David lui Iehova, pe lângă argintul și aurul, pre care l'u luase de la toate popoarele acestea: De la Edom, de la Moab, de la fiii lui Ammon, de la Filistenii, și de la Amalekiți.

12 Și Abisai, fiul Teruiei, bătu din Edomiți în Valea Sarei opt spre-dece mii de oameni. Și el puse garnisone în Edom, și toți Edomiții se făcură servi lui David.

Si ajută Iehova pre David ori-unde se ducea.

Si David domnia preste tot Israelul, 14 și făcea judecată și dreptate la tot poporul său. Si Ioab, fiul Teruiei, era preste armată; și Iosafat, fiul lui Ahilud, era cancelariu; Si Zadok, fiul lui Ahitub, și Abimelech, fiul lui Abiatar, erau prești; și Șavș era scriitoriu; Si Banaia, fiul lui Iehoiada, era preste Cret și Plet; și fiii lui David erau cei d'antei pe lângă regele.

Insulta regelui din Ammon; Ammoniții și Sirienii bătui; impresurarea și luarea Rabbei; Filistenii bătui erau-și.

"FOST'a după aceea, că muri Nahaș, regele fiilor lui Ammon, și fiul său 19

domni în locul său. Atunci duse David: Voi face milă cu Hanun, fiul lui Nahaș, căci și părintele său a făcut milă cu mine. Si David trimese soli, spre a-l mângâia pentru părintele său. Si venind servii lui David în pământul fiilor lui Ammon, la Hanun, spre a-l mângâia, Atunci duseră cei mai mari ai fiilor lui Ammon către Hanun: Socotesc tu ore, că David pentru ca să onoreze pre părintele tău a trimesă la tine mângâiatori? Ore n'au venit servii tăi la tine, ca să cerceteze țera, și să o surpe, și să o iscodescă? Atunci luă Hanun pre servii lui David, si-i tunse, și tăia vestmintele lor pe jumătate până la ședutul lor, și li dădu drumul. Si ei se duseră; și spunându-se acesta lui David despre bărbați, el a trimesă întru întipinarea lor; căci bărbații erau rușinați forte; și regele duse: Rămâneți în Ierichon, până vi voru cresce barbe, și atunci ve veți întorce.

Si vedându fiii lui Ammon, că sunt în mirosu rău la David, trimeseră Hanun și fiii lui Ammon o mie talente de argint, spre a-și tocni caré și călăreți din Mesopotamia, din Siria-Maaca și din Toba. Si-și tocmiră trei-deci și două mii caré, și pre regele de Maaca cu poporul său; și ei veniră, și tăbărâră înaintea Madebei. Si fiii lui Ammon se adunară de prin cetățile lor, și veniră la luptă.

Si auzind acesta David, trimesă pre Ioab și pre totă oștea celor viteși. Si eșiră fiii lui Ammon, și se rînduiră de bătaia la intrarea cetății, și regii, cari veniseră, erau deosebi pe câmp. Si vedându Ioab, că lupta era întocmită asupra-i și din față și din dos, a ales din toți a-

Capit. 18. etc. c 1 Reg. 7. 15, 23. 15, 16. a 2 Sam. 8. 1, b 2 Sam. 8. 4. 2 Cron. 4. 12, d 2 Sam. 8. 13.

e 2 Sam. 8. 14, f 2 Sam. 8. 18. Capit. 19. etc. a 2 Sam. 10. 1, b Cap. 18. 5, 9.

leșii lui Israel, și se rîndui asupra Sirienilor. Și rămășița poporului o dădu suptu mîna lui Ahișai, fratele său, și-lu rîndui asupra fiilor lui Ammon; și dîse: De voru fi Sirienii mai tari decătă mine, tu vei fi mie întru ajutoriu; éru de voru fi fiii lui Ammon mai tari decătă tine, te voi ajuta eu pre tine: Fii tare, și să fimă puternici pentru poporul nostru și pentru cetățile Dumneșului nostru; și Iehova să facă *ce va fi bine* în ochii seî.

14 Și Ioab se apropiă cu poporul ce era cu elu la luptă asupra Sirienilor; și *aceștia* fugiră de d'îaintea lui. Și vedëndu fiii lui Ammon, că Sirienii fugiau, fugiră și ei de d'îaintea lui Ahișai, fratele său, și intrară în cetate. Și Ioab veni la Ierusalim.

16 Și Sirienii, vedëndu-se bătuti de Israel, trămeseră soli, și scoseră pre Sirienii de d'incolo de riū; și Șofah, mai marele ôștei lui Hadarezer, era în fruntea lor. Și spunëndu-se *aceștia* lui David, adună elu totu Israelul, trecu Iordanul, și ajungëndu-î, se rîndui de bătăia în contra lor. Și după ce David se rîndui de bătăia asupra Sirienilor, ei se luptară cu d'însul. Și fugiră Sirienii de d'îaintea lui Israel; și frânse David șapte mii cară de ale Sirienilor și patru-deci mii pedestri; și pre 19 Șofah, mai marele ôștei, lu ucise. Și vedëndu-se servii lui Hadarezer bătuti de Israel, făcură pace cu David, și-i se supuseră. Și *asa* Sirienii nu mai voiră să ajute pre fiii lui Ammon.

20 **S**împlinindu-se anul, pe timpul cându regii esu la *rebelu*, Ioab se duse cu puterea ôștei, și pustii pămîntul fiilor lui Ammon; și se înaintă și impresură Rabba. Éru David rămase în Ierusalim; și ¹Ioab bătă Rabba, și o sfărâmă. Și David luă corôna regelui lor de pe capul seî, și o găsi în greutatea unui talentu de aur; și într'însa *erau* petre prețioșe; și se puse pe capul lui David; și scose prădi din cetate multe forte. Și pre poporul din ea lu scose, și-lu ferestru cu ferestrele și cu saluri de feru, și cu topore. Așa făcu David tuturor cetăților fiilor lui Ammon. Atuncea se întorse David și totu poporul înapoi, la Ierusalim.

4 Și atuncea se născu o luptă în Ghezeru cu Filistenii, și bătă Sibbecai, Hușateul, pre Sippai, din fiii lui Rafa; și ei fură umiliți.

5 Și mai fu o luptă cu Filistenii; și bătă Elhanan, fiul lui Iairu, pre Lahmi, pre fratele lui Goliat, Gatitul; și cōda lancei sale era ca unu lemn de stativă.

6 Și mai fu o luptă în Gat, și fost'a unu bărbat înaltu forte, care *avea* șese degite la mîni, și șese la picîore, dūo-deci și patru; încă și elu era d'între fiii lui Rafa. Acesta batjocoriă pre Israel; și-lu ucise Ionatan, fiul lui Șimea, fratele lui David. Acestia se născură lui Rafa în Gat, și cădură prin mîna lui David, și prin mîna servilor seî.

Numerarea poporului; pedepsa lui prin cūmă, și depărtarea aceștia.

Si se sculă Satana asupra lui Israel, și ademeni pre David să numere pre Israel. Și David dîse cătră Ioab și cătră cei mai mari ai poporului: Mergeți, numerați pre Israel de la Beeru-Șeba până la Dan; și aduceți-mi numărul lor, ca să-lu cunosc. Și Ioab dîse: Iehova să facă pre poporul seî încă de o sută ori pre cātă este acuma! Domnul meu, rege, au nu sînt ei toți servii domnului meu? Pentru ce cere lucrul acesta domnului meu? Pentru ce să se facă *aceștia* întru păcatul lui Israel? Totuși cuvîntul regelui rămase tare în contra lui Ioab. Și eși Ioab, și merse prin totu Israel; și se întorse la Ierusalim. Și dădu Ioab lui David numărul poporului numerat, și erau în totu Israel o mie de mii și o sută mii bărbați, cari trăgeau sabia, și în Iuda *erau* patru sute șapte-deci mii bărbați, cari trăgeau sabia. Éru pre Levi și Beniamin nu-i numerase într'aceștia; căci cuvîntul regelui era urit lui Ioab.

7 Și fu rēu acestu lucru în ochii lui Dumneșu, și elu bătă pre Israel. Și dîse David cătră Dumneșu: Păcătuit'am forte, că am făcutu *aceștia*. Și acumu értă păcatul servului tēu; căci nebunesce forte am lucratu.

9 Și Iehova vorbi cătră Gad, vedătorul lui David, dicëndu: Du-te și spune lui David, dicëndu: Așa dîce Iehova: Trei pedepse punu înainte-ți, alege-ți una din ele, și face-voi ție. Și *asa* veni Gad la David, și dîse cătră d'însul: Așa dîce Iehova: Alege ție seî trei ani fōmete, seî în timpul de trei luni să fii nimicitu, *alungat* de neamicii tei, așa ca sabia neamicilor tei să te ajungă, seî trei zile sabia lui Iehova. Cūma în țeră, și pre āngerul lui Iehova ucigëndu în tōte hotarele lui Israel. Și acumu veđi ce respunsu să ducă aceluia care m'a trāmesu! Și dîse David cătră Gad: Eu în strimțore mare sūnt: să cadu eu în mîna lui Iehova; căci mare forte este îndurarea sa; dară să nu cadu în mîna omului!

Capul 20.
a 2 Sam. 11. 1.
b 2 Sam. 12. 26.

c 2 Sam. 12. 30.
d 2 Sam. 21. 18.

e Cap. 11. 29.
f 2 Sam. 21. 20.

Capul 21.
a 2 Sam. 24. 1.

etc.
b Cap. 27. 23.

c Cap. 27. 24.
d 2 Sam. 24. 10.

e 2 Sam. 12. 13.
f Veđi 1 Sam.

9. 9.
g 2 Sam. 24. 13.

- 14 Și trămes' a Iehova cîuma preste Israelū, și picarā din Israelū șapte-șeci mii de bār-
 15 bați. Și trămes' a Dumneșeu *ângerū la Ie-
 rusalimū, ca să-lū strice. Și stricāndū elū, vėdu Iehova, 'și-ī pāru rēu de acelu rēu, și
 16 ȕise cātrā ângerulū, carestrica: Destulū! opre-
 sce acumū māna ta. Și ângerulū lui Iehova
 17 sta lūngā aria lui Ornanū, Iebueseulū. Și
 rēdicā Davidū ochiī seī, și 'vėdu ângerulū
 lui Iehova stāndū între pāmēntū și între
 ceriū, și sabia sa trasā în māna sa, întinsā
 preste Ierusalimū. Atuncea cādurā Davidū
 și bētrāniī cu fața la pāmēntū, învėliți cu
 18 saci. Și Davidū ȕise cātrā Dumneșeu: Ore
 nu sînt eū acela, care amū ȕisū să se nu-
 mere poporulū? Eū sînt acela, care a pē-
 cātuitū și a făcutū rēu; darā aceste oi, ce
 19 aū făcutū ele? Iehova, Dumneșeuulū meū,
 rogu-te, să fie māna ta preste mine și preste
 casa pārintelui meū, darā nu preste popo-
 20 rulū teū, ca să-lū perđi.
 18 Și *ângerulū lui Iehova ȕise cātrā Gadū
 să spunā lui Davidū, ca Davidū să se sue,
 și să rēdice altarū lui Iehova în aria lui
 19 Ornanū, Iebuseulū. Și Davidū se sui dupre
 cuvēntulū lui Gadū, pre care l'a vorbitū în
 20 numele lui Iehova. Și întorcēndu-se Ornanū,
 și vėdēndū ângerulū, se ascunse elū și cei
 patru fiī ai seī, cari eraū cu elū. Și Or-
 21 nanū triera grāu. Și Davidū veni la Or-
 nanū; și Ornanū cāutā, și vėdu pre Davidū,
 și eși din ariā, și se prosternu lui Davidū
 22 cu fața la pāmēntū. Și Davidū ȕise cātrā
 Ornanū: Dā-mī loculū ariei, ca să zidescū
 acolo altarū lui Iehova. Pentru argintū de-
 23 plinū dāmi-lū, și să înceteze plagā de la po-
 porū. Și ȕise Ornanū cātrā Davidū: Iē-ȕi-lū
 și facā domnulū meū, regele, ce este bunū
 în ochiī lui. Ėccē, eū dāu boiī pentru oloca-
 24 ustū, și carēle de trierū pentru lemne, și grā-
 ulū pentru darulū de pāne; tōte le dāu. Și
 regele Davidū ȕise cātrā Ornanū: Ba nu! ci-lū
 voiū cumpēra pentru argintū deplinū, și
 nu voiū lua ce este alū teū pentru Iehova,
 nici 'ī voiū aduce olocauste lucrū de darū.
 25 Și așa 'dādu Davidū lui Ornanū pentru locū
 26 șese sute sicli de aurū cumpēniți. Și Da-
 vidū zidi acolo altarū lui Iehova, și aduse
 olocauste și sacrificiī de bucuriā; și elū se
 rugā lui Iehova, și "elū 'lū auđi prin focū
 27 din ceriū pe altarulū olocaustelorū; Și
 Iehova ordinā ângerulū, și elū virē sabia
 sa în tēca ei.
 28 Din timpulū acela, cāndū vėdu Davidū,
 cā Iehova 'lū auđise în aria lui Ornanū,

Iebeseulū, sacrifica elū acolo. *Cāci lōcașulū 29
 lui Iehova, pre care 'lū făcuse Moisi în
 pustiiū, și altarulū olocaustelorū eraū a-
 30 tuncea pe înălțime în Ghibeonū; °Darā Da-
 vidū nu putu să se ducā înaintea lōcașului,
 ca să întrebe pre Dumneșeu; căci elū se
 temu de sabia ângerului lui Iehova.

22 Și ȕise Davidū: "Acēsta este casa lui Dum-
 neșeu Iehova, și acesta este altarulū o-
 locaustelorū lui Israelū.

*Pregătirile lui Davidū pentru templu; Solomonū
 se hotăresce de succesorū alū seī.*

2 Și ordinā Davidū, ca să se adune *strā-
 iniī, cari eraū în pāmēntulū lui Israelū; și
 elū 'ī aședā cioplitori de petre, cari să
 tafe petre cioplite, ca să zidescā casa lui
 3 Dumneșeu. Și ferū în mulțime, pentru cuiē
 la aripele porțelorū și pentru scōbe, pregāti
 Davidū, și aramā multā, °fără mēsurā; Și
 4 lemne de cedru fără numărū; căci °Sidonienii
 și Tirienii aduserā lui Davidū lemne de ce-
 5 dru mulțime. Și Davidū ȕise: °Solomonū,
 fiulū meū, este tēnērū și gingașiū; și casa,
 care se va zidi lui Iehova, să fie mare fōrte,
 spre faimā și mărire în tōte țerele; eū voiū
 pregāti deci cele de trebuință spre zidirea ei.
 Așa pregāti Davidū în mulțime înaintea mor-
 ȕei lui.

6 Și elū chiāmā pre Solomonū, fiulū seū,
 și-ī ordinā ca să zidescā casā lui Iehova,
 Dumneșeuulū lui Israelū. Și Davidū ȕise
 7 cātrā Solomonū: Fiulū meū, 'fost'a în ān-
 ma mea să zidescū casā °numelui lui Iehova,
 Dumneșeuulū meū; Darā cuvēntulū lui Ie-
 8 hova a fostū cātrā mine, ȕicēndū: °Tu sânge
 multū ai vėrsatū și resbele mari ai pur-
 tatū; tu să nu zidesci casā: numelui meū;
 9 căci tu multū sânge ai vėrsatū pe pāmēntū
 înaintea mea. °Ėccē, fiū ȕi se va nasce;
 acesta va fi omū alū repausului; și-ī voiū
 da 'ī repausū înaintea tuturorū neamicilorū
 seī de jurū împrejurū; căci Solomonū (pace)
 va fi numele lui, și pace și linisce voiū da lui
 10 Israelū în ȕilele lui. °Acesta va zidi casā nu-
 melui meū; și 'elū 'mī va fi fiū, și eū 'ī voiū fi
 pārinte; și eū voiū întāri tronulū regatului seū
 preste Israelū în eternū. Acumū, fiulū meū!
 11 °Iehova fie cu tine, să prosperi, și casā lui Ie-
 hova, Dumneșeuulū teū, să zidesci, precumū
 a vorbitū elū de tine. Numai °sā-ȕi dee Ie-
 12 hova înțelepciune și minte, și să te punā
 preste Israelū, pentru-ca să păzesci legea
 lui Iehova, Dumneșeuulū teū. °Cā atuncea
 13 numai vei prospera, cāndū vei cāuta să faci

A 2 Sam. 24. 16.
 f Vedei Fac. 6. 6.
 j 2 Cron. 3. 1.
 k 2 Cron. 3. 1.
 l 2 Sam. 24. 24.
 m Lev. 9. 24.

2 Cron. 8. 1.
 & 7. 1.
 n Cap. 16. 39.
 o 1 Reg. 3. 4.
 Cap. 16. 39.
 2 Cron. 1. 3.

Capitulu 22.
 a Deut. 12. 5.
 b Sam. 24. 18.
 Cap. 21. 18.
 19, 26, 28.

2 Cron. 3. 1.
 b 1 Reg. 9. 21.
 c Vers 14.
 d 1 Reg. 7. 47.
 e 1 Reg. 5. 6.
 e Cap. 29. 1.

f 2 Sam. 7. 2.
 1 Reg. 8. 17.
 Cap. 17. 1. &
 28. 2.
 g Deut. 12. 5.
 11.

h 1 Reg. 5. 3.
 Cap. 28. 3.
 i Cap. 28. 5.
 j 1 Reg. 4. 25.
 & 5. 4.
 k 2 Sam. 7. 13.

l Reg. 5. 5.
 Cap. 17. 13.
 m Cap. 28. 6.
 n Ebr. 1. 5.
 m Vers 16.

n 1 Reg. 3. 9.
 13.
 o Ps. 72. 1.
 p Ios. 1. 7, 8.
 Cap. 29. 7.

legile și judecățele, pre cari Iehova le-a dat^u lui Moisi pentru Israelu. ^uIntăresce-te și îmbărbătează-te! nu te teme, și nu te spăimânta!

- 14 ^uEcce, cu totă neliniscă mea am^u pregătit^u pentru casa lui Iehova o sută mi^u talente de aur^u, și de o mie or^u de o mie talente de argint^u; aramă și fer^u ^ufără măsură, mult^u f^urt^u; și am^u pregătit^u lemne și petre; și tu li vei mai adăugi. Și cu tine ^{sunt} mult^u lucrători: cioplitori de petre, și petrari, și teslari, și maistri pentru totu felul^u de lucru; și aur^u, argint^u, aramă, și fer^u, fără număr^u. Scolă-te ^{dară}, și lucră^u, și ^uIehova fie cu tine.
- 17 Și David^u ordină tuturor^u mai marilor^u lui Israelă să ajute pre Solomon^u, fiul^u se^u,
18 ^{dicend^u}: A^u nu ^{este} Iehova, Dumne^udeul^u vostru, cu voi, si el^u a^u nu v'a dat^u repaus^u de jur^u imprejur^u? Că el^u a dat^u în mână mea pre locuitorii țerei, și țera s'a supus^u înaintea lui Iehova și înaintea poporului se^u. Acum^u ^{puneți} dec^u â^unima v^ustră și sufletul^u vostru, să caute pre Iehova, Dumne^udeul^u vostru. Sculați-v^u dec^u și zidiți sanctuarul^u lui Dumne^udeu, Iehova, ca să ^uaduceți chivotul^u legei lui Dumne^udeu și unelte^u cele sante ale lui Dumne^udeu, în casa, ce ^{este} a se zidi ^unumel^u lui Iehova.
- 23 ^SI înbetrânind^u David^u, și sâ^utul^u ^{fiind^u} de d^uile, făcu pre ^uSolomon^u, fiul^u se^u, rege preste Israelu.

Numerul^u și împărțirea Leviților.

- 2 Și adună pre toți cei mari ai lui Israelu,
3 și pre preuți, și pre Leviți. Și s'a^u numerat^u Leviți de la ^utrei-deci de ani și mai sus^u, și numerul lor era, duple capetele lor^u, trei-deci și opt^u mi^u de bărbați. D'între acestia d^uo^uă-deci și patru mi^u ^{erau} hotărâți să aibă supravighiarea preste lucrul^u la casa lui Iehova, și șese mi^u să fie ^udiregători și judecători. Fiii lui Laadan^u: Capul^u, Iehiel^u; apoi
9 Tetam^u, și Ioel^u, trei. Fiii lui Șimei: Selomit^u, Hazieli^u, și Haran^u, trei; acestia ^{erau} capi^u caselor^u părintesci ai lui Laadan^u.

Și fii^u lui Șimei: Iahat^u, Zina, Ieuș^u, și 10 Beria. Acesti patru ^{erau} fii^u lui Șimei. Iahat^u era cap^u, și Zita, al^u d^uoilea; dară Ieuș^u și Beria nu avură mult^u fii^u, pentru aceea s'a^u numerat^u drept^u o casă părintescă.

^uFiii lui Kehat^u ^{erau}: Amram^u, Ithar^u, 12 Hebron^u, și Uziel^u, patru. Fiii lui ^uAmram^u, 13 Aaron^u și Moisi. Și ^uAaron^u fu deosebit^u, ca să-și sântescă lucrurile pré sante, el^u și fii^u lui, în etern^u; ^usă tămăzieze înaintea lui Iehova; ^usă-și servescă, și ^usă bine-cuvânteze în numele se^u, în etern^u. Cât^u pentru Moisi, o- 14 mul^u lui Dumne^udeu, ^ufii^u lui s'a^u numit^u duple seminția lui Levi. ^uFiii^u lui Moisi ^{erau}: Gherșom^u și Eliezer^u. Din fii^u lui Gherșom^u: ^uSe- 16 buet^u ^{era} capul^u. Și fii^u lui Eliezer^u ^{erau}: 17 ^uRehabia, capul^u. Și Eliezer^u n'avea alți fii. Și fii^u lui Rehabia ^{erau} numeroși f^urt^u. Din 18 fii^u lui Ithar^u Selomit^u ^{era} capul^u. ^uDin fii^u 19 lui Hebron^u Ieria ^{era} capul^u; Amaria, al^u d^uoilea; Iehaziel^u, al^u treilea; și Iekamean^u, al^u patrulea. Din fii^u lui Uziel^u Mica ^{era} 20 capul^u, și Iișia, al^u d^uoilea.

^uFiii^u lui Merari ^{erau}: Mahli și Muși. Fii^u 21 lui Mahli: Eleazar^u și ^uKiș^u. Și muri Eleazar^u, și ^un'avea fi^u, ci fice; și le ^uluară de 22 ^{femei} fii^u lui Kiș^u, frați^u lor^u. ^uFiii^u lui Muși 23 ^{erau}: Mahli, și Eder^u, și Ieremot^u, trei.

Acestia ^{sunt} fii^u lui ^uLevi, duple casele 24 lor^u părintesci, capi^u părintilor^u, duple cum^u s'a^u numerat^u duple numărul^u numilor^u, duple capetele lor^u, toți cari implin^uau serviciul^u în casa lui Iehova, de la ^ud^uoă-deci de ani și mai sus^u. Căci David^u ^{dise}: Ie- 25 hova, Dumne^udeul^u lui Israelu, ^ua dat^u repaus^u poporului se^u, și va locui în Ierusalim^u în etern^u; Dec^u Leviți^u mai mult^u 26 nu vor^u ^upurta lăcașul^u, și t^ute unelte^u sale pentru serviciul^u se^u. Că, după cuvintele 27 cele din urmă ale lui David^u, se numerară fii^u lui Levi, de la d^uoă-deci de ani și mai 28 sus^u. Căci d^uetoria lor^u ^{era}, ca ei să stee a- lătura cu fii^u lui Aaron^u spre serviciu în casa lui Iehova, în curți și în cămări, și spre curățirea tuturor^u celor^u sante, și pentru implinirea serviciului^u în casa lui Dumne^udeu; Și 29 pentru ^upânile de punere-înainte, și pentru ^ufl^uorea făinei a darului de pâne, și pentru ^ualuatul^u nedospit^u, și pentru cele din tigăi, și pentru ^uprăjituri, și pentru totă ^umăsura și greutatea; Și ca să stee în totă demân^uța 30 și totă s^uera, să laude și să mărescă pre Iehova; Și ca să aducă lui Iehova t^ute olo- 31

^p Deut. 31. 7, 8.
Ios. 1. 6, 7, 9.
Cap. 28. 20.
^q Pecum vers 3.
^r Vers 11.
^s Deut. 12. 10.
Ios. 22. 4.
2 Sam. 7. 1.
Cap. 23. 25.

^u 2 Cron. 20. 3.
^v 1 Reg. 8. 6.
21.
^w 2 Cron. 5. 7.
^x & 6. 11.
^y Vers 7.
^z 1 Reg. 5. 3.

Capit^u 23.
^a 1 Reg. 1. 53—39.
Cap. 28. 5.
^b Num. 4. 3, 47.
^c Deut. 16. 18.
Cap. 26. 29.
2 Cron. 19. 8.
^d Veđi 2 Cron.

29. 25. 26.
Amos 6. 5.
^e Esod. 6. 16.
Num. 26. 57.
Cap. 6. 1. etc.
^f 2 Cron. 8. 14.
& 29. 25.
^g Cap. 26. 21.
^h Esod. 6. 18.

ⁱ Esod. 6. 20.
^j Esod. 28. 1.
Ebr. 5. 4.
^k Esod. 30. 7.
Num. 16. 40.
1 Sam. 2. 28.
^l Deut. 21. 5.
^m Num. 6. 23.
ⁿ Veđi Cap. 26.

23, 24, 25.
^o Esod. 2. 22. &
18. 3, 4.
^p Cap. 26. 24.
^q Cap. 26. 25.
^r Cap. 24. 23.
^s Cap. 24. 26.
^t Cap. 24. 29.
^u Cap. 24. 23.

^v Veđi Num. 36.
6. 8.
^w Cap. 24. 30.
^x Num. 10. 17.
21.
^y Vers 27.
^z Veđi Num. 1.
3. & 4. 3. &
8. 24.

Ezra. 3. 8.
^a Cap. 22. 18.
^b Num. 4. 5, etc.
^c Esod. 25. 30.
^d Lev. 6. 20.
Cap. 9. 29, etc.
^e Lev. 2. 4.
^f Lev. 2. 5, 7.
^g Lev. 19. 35.

caustele ^a la ziua sabbatului, la lună nouă și la ^bserbători, după numărul și legea lor, pururea înaintea lui Iehova; Și să ^cfacă paza cortului întrunirei, și paza sanctuarului, și ^dpaza fiilor lui Aaron, frații lor, la serviciul lor în casa lui Iehova.

Impărțirea preuților, și genealogia Leviților.

24 SI rîndurile fiilor lui Aaron erau acestea:

^aFiii lui Aaron erau: Nadab, Abihu, Eleazar, și Itamar. Și ^bNadab și Abihu muriră înaintea părintelui lor, și nu aveau fi; deci Eleazar și Itamar se făcuseră preuți.

³Și David ⁱîmpărți, adică pre Zadok din fiii lui Eleazar, și pre Ahimelec din fiii lui Itamar, după rîndurile lor în serviciul lor.

⁴Și se găsiră mai mulți capi între fiii lui Eleazar decât între fiii lui Itamar; deci ⁱîmpărți așa: din fiii lui Eleazar, șesprezece capi, după casele lor părintești, și din fiii lui Itamar opt, după casele lor părintești.

⁵Prin sorți ⁱîmpărți atît pre acestia cît pre aceia; cîci mai mari sanctuarului și mai mari casei lui Dumnezeu erau ei din fiii lui Eleazar și din fiii lui Itamar.

⁶Și Semaia, fiul lui Netaneel, scriitorul, unul din Leviți, ⁱînscrie înaintea regelui și a mai marilor și a lui Zadok, preutul, și a lui Ahimelec, fiul lui Abiatar, și a capilor părintești ai preuților și ai Leviților; câte o casă părintească era luată pentru Eleazar, și câte una era luată pentru Itamar.

⁷Și eși sortul întîi pentru Iehoiarib; pentru Iedaia, al dîoulea; Pentru Harim, al treilea; pentru Seorim, al patrulea; Pentru Malchia, al cincelea; pentru Miamin, al șeselea; Pentru Hakkoz, al șaptelea; pentru Abia, al optulea; Pentru Ieșua, al nouălea; pentru Șekania, al decelea; Pentru Eliașib, al unu-spre-decelea; pentru Iakim, al dîoi-spre-decelea; Pentru Huppa, al trei-spre-decelea; pentru Ieșebab, al patru-spre-decelea; Pentru Bilga, al cinci-spre-decelea; pentru Immer, al șese-spre-decelea; Pentru Hezir, al șapte-spre-decelea; pentru Appișet, al optu-spre-decelea; Pentru Petahia, al nouă-spre-decelea; pentru Iehzekel, al dîoș-decelea; Pentru Iachin, al dîoș-deci și unul; pentru Gamul, al dîoș-deci și dîoulea; Pentru Delaia, al dîoș-deci și treilea; pentru Maazia, al dîoș-deci și patrulea.

¹⁹Acasta era rînduila lor în serviciul lor, după care ^asă vină în casa lui Iehova,

după îndetoririle date lor prin Aaron, părintele lor, așa precum ⁱordinase Iehova, Dumnezeu lui Israel.

Și cei-l-alți fii ai lui Levi erau: din fii lui Amram: ^aȘubael; din fii lui Șubael, Iehdeia. Cât pentru Rehobia: din fii lui Rehobia, Ișia era capul; Din Ithariti, ^aȘelomot: din fii lui Șelomot, Iahat. Și fii lui ^bHebron: Ieria, întîiul; Amaria, al dîoulea; Iahaziel, al treilea; Iekameam, al patrulea. Fii lui Uziel: Mica; din fii lui Mica, Șamir; Fratele lui Mica, Ișia; din fii lui Ișia, Zecaria. Fii lui Merari: Mahli și Muș; fii lui Iazia: Beno, și Șoham, și Merari: din Iazia: Beno, și Șoham, și Zaccur, și Ibri; Din Mahli: Eleazar; și acesta nu avea fi. Cât pentru Kiș: Fiul lui Kiș: Ierahmeel. Și ^afii lui Muș: Mahli, Eder, și Ierimot. Acestia sînt fii Leviților, după casele lor părintești. Și acestia au aruncat sorți lungă frații lor, fii lui Aaron, înaintea lui David, regele, și a lui Zadok și a lui Ahimelec, și înaintea capilor caselor părintești ale preuților și ale Leviților, casa cea întîia părintească de o potrivă cu fratele se cel mai mic.

Așezarea și rînduirea cîntăreșilor și a muzicanților.

SI deosebiră David și cei mai mari ai ²⁵osteii spre serviciu din fii lui ^aAsaf, ai lui Heman și ai lui Iedutun, cari să cînte cîntări cu citare, cu harpe, și cu cimble. Și numărul omenilor de lucru spre serviciul lor era: Din fii lui Asaf: Zaccur, Iosef, Netania, și Asarel, ai lui Asaf; supt conducerea lui Asaf, care cînta cîntări supt conducerea regelui. Din Iedutun: pre fii lui Iedutun: Ghedalia, Zeri, Ieșia, Hașabia, și Matitia, șese, supt conducerea părintelui lor, Iedutun, care cînta cîntări cu citare, ca să laude și să mărească pre Iehova. Din Heman: pre fii lui Heman: Bukkia, Mattania, Uziel, Șebel, Ierimot, Hanania, Hanani, Eliata, Ghidalti, Romanti-Ezer, Ioșbekaș, Malloti, Hotir, și Mahaziot. Toți acestia erau fii lui Heman, vîdetorul regelui în cuvintele lui Dumnezeu; ca să-î înălțe cornul; cîci Dumnezeu dădu lui Heman patru-spre-dece fi și trei fice. Toți acestia stăteau supt conducerea părintelui lor la cîntare în casa lui Iehova, cu cimble, harpe și citare, pentru serviciu în casa lui Dumnezeu, după ordinul regelui, dat lui Asaf, lui Iedu-

^g Num. 10. 10.
Pa. 81. 3.
^a Lev. 23. 4.
ⁱ Num. 1. 53.

^j Num. 3. 6—9.
Capul 24.
^a Lev. 10. 1, 6.

Num. 26. 60.
^b Num. 3. 4. &
26. 61.
^c Neom. 12. 4.

17.
Luc. 1. 5.
^d Cap. 9. 25.
^e Cap. 23. 16.

^f Cap. 21. 17.
^g Cap. 21. 18.
^h Cap. 23. 19. &

26. 31.
ⁱ Esod. 6. 19.
Cap. 23. 21.

^j Cap. 23. 22.
^k Cap. 23. 23.

Capul 25.
^a Cap. 6. 33, 39
44.

7 tună și lui Hemanu. Și numărul lor cu
celu alu fraților lor, cari erau învățați în
cântările lui Iehova, toți încercați, erau:
dooe sute, optu-deci și optu.

8 Și aruncară sorți pentru rânduella lor,
pentru celu micu ca și pentru celu mare, pen-
9 tru invetătoru ca și pentru celu invetatu; Și
pentru Asafu eși anteuulu sorțiu lui Iosefu;
Ghedalia era alu dooilea, elu, frații sei și fiii
10 sei, dooi-spre-dece; Alu treilea, Zaccuru,
11 elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu
patrulea, Izri, elu, fiii sei și frații sei, dooi-
12 spre-dece; Alu cincelea, Netania, elu, fiii sei
13 și frații sei, dooi-spre-dece; Alu șeselea,
Bukkia, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-
14 dece; Alu șeptelea, Iesarela, elu, fiii sei și
15 frații sei, dooi-spre-dece; Alu optulea, Ie-
saia, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
16 Alu nouëlea, Matania, elu, fiii sei și frații sei,
17 dooi-spre-dece; Alu decelea, Șimei, elu, fiii
18 sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu unu-spre-
decelea, Azareel, elu, fiii sei și frații sei,
19 dooi-spre-dece; Alu dooi-spre-decelea, Ha-
șabia, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
20 Alu trei-spre-decelea, Șubael, elu, fiii sei
21 și frații sei, dooi-spre-dece; Alu patru-spre-
decelea, Matitia, elu, fiii sei și frații sei,
22 dooi-spre-dece; Alu cinci-spre-decelea, Ie-
rimotu, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-
23 dece; Alu șese-spre-decelea, Hanania, elu,
24 fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu
șapte-spre-decelea, Ioșbekasa, elu, fiii sei
25 și frații sei, dooi-spre-dece; Alu optu-spre-
decelea, Hanani, elu, fiii sei și frații sei,
26 dooi-spre-dece; Alu năoe-spre-decelea, Mal-
loti, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
27 Alu dooe-decelea, Iliata, elu, fiii sei și frații
28 sei, dooi-spre-dece; Alu dooe-deci și unul,
Hotiru, elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-
29 dece; Alu dooe-deci și dooilea, Ghiddalti,
elu, fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece;
30 Alu dooe-deci și treilea, Mohaziotu, elu,
31 fiii sei și frații sei, dooi-spre-dece; Alu dooe-
deci și patrulea, Romanti-Ezeru, elu, fiii sei
și frații sei, dooi-spre-dece.

*Ușieru și custodiu de proviziune în casa lui Dum-
neđu; diregătoru și judecătoru.*

26 **S**i rîndurile ușierilor: d'între Korahiți,
Meșelemia, fiulul lui Kore, din fiii lui
2 Asafu. Și fiii lui Meșelemia: Zecaria, an-
teiu-născutul; Iediael, alu dooilea; Zeba-
3 dia, alu treilea; Iatniel, alu patrulea; E-
lamu, alu cincelea; Iehohananu, alu șeselea;
4 Elionai, alu șeptelea. Fiii lui Obedu-Edom:
Șemaia, anteu-născutul; Iehozabadu, alu dooilea; Ioahu, alu treilea; Sa-

caru, alu patrulea; Netaneel, alu cincelea;
Ammiel, alu șeselea; Issacar, alu șeptelea;
Peulta, alu optulea; căci Dumneđu 'lu bi-
ne-cuvântă. Și lui Șemaia, fiulul seu, se
născură fii, cari domniră în casa părintelui
lor; că ei erau bărbați descepti. Fiii lui
Șemaia: Otni, Refael, și Obedu-Elzabad;
frații sei, bărbați descepti, Elihu și Șemakia.
Toți acestia erau din fiii lui Obedu-Edom;
ei, fiii lor și frații lor, bărbați descepti,
puternici pentru serviciu, șese-deci și dooi din
Obedu-Edom. Fiii și frații lui Meșelemia,
bărbați descepti, optu-spre-dece. Fiii lui
"Hoșa, d'între fiii lui Merari: Șimri, capul,
(de-și nu era anteu-născutul, dară părintele
seu 'lu puse capu); Hilkia, alu dooilea; Te-
balia, alu treilea; Zecaria, alu patrulea;
toți fiii și frații lui Hoșa, trei-spre-dece.

Acestea erau rîndurile ușierilor după
capii lor bărbătești, și aveau sarcină îm-
preună cu frații lor, de a servi în casa lui Ie-
hova. Și aruncară sorți, pentru celu micu ca
și pentru celu mare, după casele lor pă-
rințesci, pentru fie-care pîrtă. Și sortul
despre resăritu pică pe Șelemia; și arun-
cară sorți pentru Zecaria, fiulul seu, bār-
batu înțeleptu în sfulu; și sortul seu
eși spre mēdă-nôpte; Pentru Obedu-Edom
15 spre mēdă-đi, și pentru fiii sei casa de re-
servă; Pentru Șuppim și Hosa spre apus, 16
lîngă pîrtă Șallechetu, unde se urcă calea
în sus, așa încâtu urma custode după cus-
tode. Cătră resăritu erau șese Leviți; cătră
17 mēdă-nôpte, patru pe đ; cătră mēdă-đi
patru pe đ; și lîngă casa de rezervă câte
dooi; Lîngă Parbaru, cătră apus, patru 18
pe cale, și dooi lîngă Parbaru. Acestea 19
sunt rîndurile ușierilor din fiii lui Kore
și din fiii lui Merari.

Și din Leviți era Ahia preste tesaurele
casei lui Dumneđu și preste tesaurele cel-
lor consacrate. Cătu pentru fiii lui La-
adan, fii Gherșonitului Laadan, capii ca-
selor părințesci, adecă din Laadanu, Gher-
șonitulu, erau: Iehieli. Fiii lui Iehieli: Ze-
tam, și Ioel, fratele seu, cari erau preste
tesaurele casei lui Iehova. Din Amramiți
și din Ithariți, din Hebroniti, și din Uzi-
eliți, Era Șebuel, fiulul lui Gherșomu, fi-
24 ulul lui Moisi, mai marele preste tesaure.
Și frații sei din Eliezeru: Rehabia, fiulul
25 seu; Iesania, fiulul acestuia; Ioram, fiulul
acestuia; Zicri, fiulul acestuia; și Șelomit, 26
fiulul acestuia. Acestu Șelomit și frații
sei erau preste toate tesaurele celor con-
sacrate, pre cari regele David și capii ca-
selor părințesci, cei mai mari preste mii

și preste sute, și cei mari ai ôstei le consacraseră. Din prăda cęstigată în resbele consacraseră *aceste*, pentru zidirea casei lui Iehova, și totu ce consacrase Samuelu, vędătorul, și Saulu, fiulul lui Kișu, și Abneru, fiulul lui Neru, și Ioabü, fiulul Teruiei; *töte* cele consacrate *erau* suptü mäna lui Šelomitü și a fraților sei.

Din lthariți: Chenania și fii sei *erau* pentru trebele de dinafară preste Israelü, ca diregători și ca judecători. Din Hebroniți: Hošabia și frații sei, o mie șapte sute bărbați descepti *erau* puși preste Israelü dincoce de Iordanü cãtră apusü, la töte trebele lui Iehova și la serviciul regelui. Din Hebroniți Ieria *era* capulü, duple generațiunile Hebroniților și duple casele lorü pärințesci. (În alü patru-decelea anü alü domnirii lui Davidü fură ei căutați, și s'au găsitü între d'inșii ^a la Iazerü în Galaadü bărbați descepti). Și frații sei, bărbați descepti, *erau* dwoe-deci și patru mii, capii caselorü pärințesci; și Davidü regele ⁱ puse preste Rubeniți și Gadiți, și preste jumătatea seminției lui Manase, la töte trebele lui Dumeđeș și ⁱ ale regelui.

Rönduirea armatei; mai mari semințiilor; custoșii caselorü de rezervă ale regelui, și alți diregători.

SI fii lui Israelü duple numărul lorü, capii caselorü pärințesci, mai mari preste mii și sute, și ai lorü diregători, serviaș regelui în töte pe rënduri, cari intrau și eșiaș din lună în lună, în töte lunele anului; fie-care rëndü *avea* dwoe-deci și patru mii.

Preste rëndulü änteiü pentru luna äntëia *era* ^a Iašobeamü, fiulul lui Zabdielü; și la rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii.

Elü *era* din fii lui Perețü, capulü tuturorü mai marilorü ôstei pentru luna äntëia. Și preste rëndulü pentru luna a dwoa *era* Dodaï, Ahoheulü, și din rëndulü seü *era* Miklotü, de asemenea conducătorü; și în rëndulü seü

erau dwoe-deci și patru mii. Celü mai mare alü ôstei a treia pentru luna a treia *era* Benaia, fiulul lui Iehoiada, preutulü, capulü; și la rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru

mii. Acestü Benaia *era* unü ^b vitësü din cei trei-deci, și preste cei trei-deci; și la rëndulü seü *era* Ammizabadü, fiulul seü. Alü

patrulea, pentru luna a patra, *era* ^a Asahelü, fratele lui Ioabü, și Zebadia, fiulul seü, după d'insulü; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci

și patru mii. Alü cincelea, pentru luna a cincea, *era* mai mare Šamhutü, Ihraheulü;

și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii. Alü șeselea, pentru luna a șesea, *era*

^a Ira, fiulul lui Ikkeșü, Tekoeulü; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii. Alü

șeptelea, pentru luna a șeptea, *era* ^a Helețü, Peloneulü, din fii lui Efraimü; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii.

Alü optulea, pentru luna a opta, *era* ^a Sibbecai, Hušateulü, din Zarhiți; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii. Alü

noüelea, pentru luna a noüa, *era* ^a Abiezerü, Anetoteulü, din Beniaminiți; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii. Alü

decelea, pentru luna a decea, *era* ^a Maharai, Netofateulü, din Zarhiți; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii. Alü unü-spre

decelea, pentru luna a unü-spre-decea, *era* ^a Benaia, Piratoneulü, din fii lui Efraimü; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii. Alü dwoi-spre-decelea, pentru luna a

dwoe-spre-decea, *era* ^a Heldaï, Netofateulü, de la Otnielü; și în rëndulü seü *erau* dwoe-deci și patru mii.

Și preste semințiile lui Israelü *erau*: mai mare preste Rubeniți Eliezerü, fiulul lui Sicri; preste Simeoniți, Šefatia, fiulul Ma-

achei; Preste Leviți, ^a Hašabia, fiululü Ke-muelü; preste Aaroniți, Zadokü; Preste Iuda, ^a Elihu, din frații lui Davidü; preste Issacarü, Omri, fiulul lui Micaelü; Preste Zabulonü, Ișmaia, fiulul lui Obadia; preste Neftali, Ierimotü, fiulul lui Azrielü; Preste fii lui

Efraimü, Hoșea, fiulul lui Azazia; preste jumătatea seminției lui Manase, Ioelü, fiulul lui Pedaia; Preste jumătatea seminției

lui Manase în Galaadü, Iddo, fiulul lui Zecaria; preste Beniaminü, Iaasielü, fiulul lui Abnerü; Preste Danü, Azareelü, fiulul lui Ierohamü. Acestia *sunt* mai mari semințiilorü lui Israelü.

Numerulü Israeliților de dwoe-deci de ani și mai josü, nu i-a pusü Davidü; căci Iehova *disese*, că va immulți pre Israelü, ca stelele ceriului. Ioabü, fiulul Teruiei, începu

a numera, dară nu sfârși; căci ^m veni pentru acësta mänia lui Iehova preste Israelü; de aceea numerulü nu s'a primitü în istoria Cronicelorü regelui Davidü.

Și preste tesauzele regelui *era* Azmavetü, fiulul lui Adielü; și preste magazinele din câmpü, din cetăți, din sate și din turnuri,

era Ionatanü, fiulul lui Uzia. Și preste lucrătorii câmpului la lucrarea pământului *era* Ezri, fiulul lui Chelubü; Și preste vii

era Šimeï, Ramateulü; și preste magazinele de vinü din vii *era* Zabdi, Šifmeulü. Și

e 1 Sam. 9. 9.
f Cap. 23. 4.
g Cap. 23. 19.
h Veđi Ios. 21.

39.
i 2 Cron. 19. 11.

Capulü 27.
a 2 Sam. 23. 8.
Cap. 11. 11.

b 2 Sam. 23. 20.
23. 23.
Cap. 11. 22.
etc.

c 2 Sam. 23. 24.
Cap. 11. 26.
d Cap. 11. 28.
e Cap. 11. 27.

f 2 Sam. 21. 18.
Cap. 11. 29.
g Cap. 11. 28.
h 2 Sam. 23. 28.

Cap. 11. 30.
i Cap. 11. 31.
j Cap. 26. 30.
k 1 Sam. 16. 6.

l Fac. 15. 5.
m 2 Sam. 24. 15.
Cap. 21. 7.

preste oliv și sicomorii din vale era Baalü-
 29 Hananü, Ghedereulü; și preste magazinele
 de oleiü, Ioaşu. Și preste boii, cari pă-
 sceau în Şaronü, era Şitrai, Şaroneulü; și
 30 preste boii din văi era Şafatü, fiulü lui
 Adlai. Și preste cămile era Obilü, Işmae-
 31 litulü; și preste asini, Iehdeia, Meronoteulü.
 Și preste oi era Iazizü, Hagareulü. Toți a-
 cestia erau supravighiători preste avutulü
 32 regelui Davidü.

Și Ionatanü, unchiulü lui Davidü, era
 consiliarü, bărbatü cu minte și învățatü; și
 33 Iehielü, fiulü lui Hacmoni, era lungă fii
 regelui; și "Ahitofelü era consiliarü alü re-
 34 gelui; și "Huşai, Aracheulü, era amicü alü
 regelui; Și după Ahitofelü erau Iehoiada,
 fiulü lui Benaia, și "Abiatarü; și mai marele
 oștei regelui era "Ioabü.

*Davidü cuvântăză mai marilorü și lui Solomonü;
 darurile de bună-voină ale mai marilorü și ale po-
 porului pentru templu; mulțumirea și rugă-
 ciunea lui Davidü.*

28 **S**I adună Davidü pre toți mai marii lui
 Israelü, pre "mai marii semințielorü, și
 pre "mai marii rîndurilorü, cari serviau re-
 gelui, și pre mai mari preste mil, și pre mai
 mari preste sute, și pre "mai marii preste totü
 avutulü, preste turmele regelui și preste fii
 seî, împreună cu diregătorii și cu cei "viteşî,
 și pre toți bărbații tari, la Ierusalimü.

2 Și Davidü regele stătu în picioare, și
 dişe: Ascultați-mă, frații mei, și poporulü
 meu! "Fost'a în ânima mea să zidescü casă
 de repausü pentru chivotulü legei lui Iehova,
 și pentru "aşternutulü picioarelorü Dumneđe-
 ului nostru; și pregătiri făcut'amü pentru
 3 zidire. Dară Dumneđeü dişe către mine:
 "Tu să nu zidesci casă numelui meü; căci
 esci omü de resbelü, și ai vërsatü sânge.

4 Iehova, Dumneđeulü lui Israelü, "m'a alesü
 pre mine din totă casa părintelui meü, ca
 să fiü rege preste Israelü în eternü, căci
 pre "Iuda alesu-l'a conducătoriü; și din casa
 lui Iuda, "casa părintelui meü; și "d'între fii
 părintelui meü a bine-voitü intru mine, și
 5 m'ă făcu rege preste totü Israelulü. "Și
 d'între toți fii mei, (căci mulți fi mi-a
 datü Iehova,) "ales'a elü pre Solomonü, fiulü
 meü, ca să şedă pe tronulü regatului lui

6 Iehova, preste Israelü. Și elü dişe către
 mine: "Solomonü, fiulü teü, va zidi casa mea
 și curțile mele; căci eü mi l'amü alesü de
 7 fiü, și eü "i voiü fi părinte; Și voiü întări

regatulü seü în eternü, "de va fi statornicü
 în împlinirea ordinelorü mele și judecăte-
 lorü mele, ca și astă-đi. Și acumü înaintea 8
 întregului Israelü, adunarea lui Iehova, și
 înaintea urechielorü Dumneđeului nostru,
 păziți tôte ordinele lui Iehova, Dumneđeulü
 vostru, pentru-ca să rămâneți în stëpânirea
 acestui pământü bunü, și să-lü lăsați mo-
 scenire fiilorü vostri după voi în eternü.

Și tu, Solomonü, fiulü meü! "recunósce 9
 pre Dumneđeulü părintelui teü, și-i ser-
 vesce "cu totă ânima și cu bună-voință; căci
 "Iehova cercetëză tôte ânimele, și înțelege
 tôte inchipuirile cugetelorü. "De-lü vei căuta,
 elü se va lăsa să fie găsitü de tine; dară
 de-lü vei părăsi pre d'însulü, și elü te va
 lepëda pre tine în eternü. Caută acuma; 10
 "căci Iehova alesu-te-a, ca să zidesci casă
 pentru sanctuariü. Fii statornicü, și fă-o!

Și dădu Davidü lui Solomonü, fiulü seü, 11
 "forma porticului, și a caselorü sale, și a te-
 saurelorü sale, și a cămărelorü sale de susü,
 și a caselorü sale din lă-intru, și a casei pro-
 pițiătorului; Și forma tuturorü, cari erau în 12
 ânima lui, a curților casei lui Iehova, și a tu-
 turorü cămărelorü de jurü împrejurü, "a tesa-
 urelorü casei lui Dumneđeü, și a tesaurelorü
 celorü consacrate; Și pentru rîndurile preu- 13
 rilorü și ale Levițilorü, și pentru tôte lucruri
 serviciului casei lui Iehova, și pentru
 tôte uneltele serviciului în casa lui Iehova;
 Și trasulü în aurü alü tuturorü uneltelorü 14
 pentru fie-care serviciü, și trasulü tuturorü
 uneltelorü de argintü pentru tôte uneltele
 fie-cărui serviciü; Și trasulü policandrelorü 15
 de aurü, și a candelorü lorü de aurü,
 trasulü fie-cărui policandru, și alü cande-
 lelorü sale; și trasulü policandrelorü de ar-
 gintü, și alü policandruului și alü cande-
 lelorü sale, duple serviciulü fie-cărui poli-
 candru; Și trasulü în aurü pentru mesele 16
 pânei punerei-înainte, pentru fie-care mäsă,
 și trasulü în argintü pentru mesele de ar-
 gintü; Și pentru furci, cupe, și plăci, în 17
 aurü curatü, și pentru cupele de aurü, tra-
 sulü fie-cărei cupe, și în argintü pentru cu-
 pele de argintü, trasulü fie-cărei cupe; Și 18
 trasulü în aurü curatü pentru altarulü tămă-
 iărei; și forma carului "cherubimilorü de aurü,
 cari să se întindă și să acopere chivotulü
 19 legi lui Iehova. Tôte aceste, totü lucrulü
 formelorü, "le-a însemnatü și prin înscrisü,
 prin înțelepciune ce i-a datü Iehova.

n 2 Sam. 15. 12.

o 2 Sam. 15. 37.

& 16. 16.

p 1 Reg. 1. 7.

q Cap. 11. 6.

—

Capitul 28.

a Cap. 27. 16.

b Cap. 27. 1, 2.

c Cap. 27. 25.

d Cap. 11. 10.

e 2 Sam. 7. 2.

f Ps. 132. 3, 4.

5.

f Ps. 99. 5. &

132. 7.

g 2 Sam. 7. 5,

13.

1 Reg. 5. 3.

Cap. 17. 4. &

22. 8.

h 1 Sam. 16. 7—

13.

i Fac. 49. 8.

Cap. 5. 2.

Pa. 60. 7. &

78. 68.

j 1 Sam. 16. 1.

k 1 Sam. 16. 12,

13.

l Cap. 3. 1, etc.

& 23. 1.

m Cap. 22. 9.

n 2 Sam. 7. 13,

14.

Cap. 22. 9, 10.

2 Cron. 1. 9.

o Cap. 22. 13.

p Ier. 9. 24.

Osea 4. 1.

Ioan 17. 3.

q 2 Reg. 20. 3.

Ps. 101. 2.

r 1 Sam. 16. 7.

1 Reg. 8. 39.

Cap. 29. 17.

Ps. 7. 9. & 13.

9. 2.

Prov. 17. 3.

Ier. 11. 20. &

17. 10. & 20.

12.

Apoc. 2. 23.

s 2 Cron. 15. 2.

t Vers 6.

u Veđi Esod. 25.

40.

Vers 19.

v Cap. 26. 20.

x Esod. 25. 18

—22.

1 Sam. 4. 4.

1 Reg. 6. 23,

etc.

y Veđi Esod. 25.

44.

Vers 11, 12.

20 Și Davidu dîse lui Solomonu, fiulul său:
 *Întăresce-te, și îmbărbătează-te, și fă-o; nu
 te teme, și nu te spăimînta! căci Dum-
 neđeul, Iehova, Dumneđeulul meu, *este* cu
 tine! *Elu nu te va lăsa, nici nu te va pă-
 răsi, până nu vei sfârși totu lucrul pentru
 21 serviciul casei lui Iehova. Și eccc! aicea
sînt *rîndurile preuților și ale Leviților
 pentru totu serviciul casei lui Dumneđeul;
 și cu tine *sînt* pentru totu lucrul *totu
 felul de ômenî de bună-voință, iscusiți pen-
 tru totu felul de lucru, și mai marii și totu
 poporul la tôte ordinele tale.

29 **S**I regele Davidu dîse cătră întrîga adu-
 nare: Solomonu, fiulul meu, singurul,
 pre care l'a alesu Dumneđeul, *este* *tîneru
 și gingașu, și lucrul *este* mare; căci nu
 pentru ômenî *are a fi* palatulul, ci pentru
 2 Iehova, Dumneđeul. Și acumu, după tôte
 puterile mele făcut'amu pregătiri pentru casa
 Dumneđeului meu: aur pentru *cele* de aur,
 argint pentru *cele* de argint, aramă pen-
 tru *cele* de aramă, feru pentru *cele* de feru,
 și lemn pentru *cele* de lemn, petre de
 *onice, și petre de imfublatu, petre de im-
 podobire și de diferite colori, și totu felul
 de petre prețioase, și petre de marmoră, în
 3 mulțime. Și încă fiindu-că amu bine-voitu
 pentru casa Dumneđeului meu, și avendu
 tesauru de aur și de argint, da-le-voiu
 casei Dumneđeului meu, pe lîngă tôte, pre
 cari le-amu pregătitu pentru sânta casă:
 4 Trei mii talente de aur din aurul de *O-
 firu, și șapte mii talente de argint cură-
 țitu, pentru îmbrăcarea păreților caselor;
 5 și aur pentru *cele* de aur, și argint pen-
 tru *cele* de argint, și pentru tôte lucrurile
 maistrilor. Și cine este gata a consacra
 astă-qi serviciulul său lui Iehova?

6 Și aduseră de bună-voiă *capii caselor
 părințesci, și capii semințelor lui Israelu,
 și cei mai mari preste mii și preste sute,
 7 și *cei mai mari preste avutul regelui; Și
 dădură pentru lucrarea casei lui Dumneđeul,
 cinci mii talente de aur, și deșce mii dra-
 hme, și deșce mii talente de argint, și optu-
 spre-deșce mii talente de aramă, și o sută
 8 mii talente de feru. Și la cine s'au gă-
 situ petre prețioase, acela le-a datu la te-
 saurul casei lui Iehova, în mana lui Ie-
 hielu, Gherșonitul. Și poporul se bucură,
 9 căci le *aducea de bună-voiă; că din tôte
 ânima dăruiau lui Iehova; încă și Davidu
 regele se bucură cu bucuriă mare.

Și Davidu bine-cuvîntă pre Iehova i- 10
 naintea întregii adunări, și dîse: Bine-cu-
 vîntatū *să fi* tu, Iehova, Dumneđeulul lui
 Israelu, părintele nostru, din eternu și in e-
 ternu: *A ta, Iehova, *este* mărirea, și puterea, 11
 mărirea și biruința, și măreția; căci totul
 în ceriū și pe pămîntu *este* alu teu; a
 ta, Iehova, *este* împărăția, și tu esci înăl-
 țatū capu preste tôte. *Și averea și onôrea 12
 de la tine *vinu*; și tu esci domnu preste
 tôte, și în mâna ta *este* tăriă și putere, în
 mâna ta *stă* de a face totul mare și tare.
 Și acumu, Dumneđeulul nostru, *ți mulțu- 13
 mimu, și lăudămu numele teu celū stră-
 lucitu. Căci cine *sînt* eu, și *este* popo- 14
 rulul meu, ca să putemu dăruia atâtea? Căci
 de la tine *vine* totul, și din alu teu *ți-amu*
 datū noi; Căci *străini *sîntem* înaintea ta, 15
 și nemernici, ca toți părinții nostri; ca o
 umbră *sînt* *dilele nōstre pe pămîntu, și nu
este nici o rîmăneru. Iehova, Dumneđeulul 16
 nostru! acêstă întrîgă adunătură, ce amu
 pregătitu, spre a-ți zidi casă pentru numele
 teu celū sântu, din mâna ta *este* ea, și alu
 teu *este* totul. Sciū, Dumneđeulul meu, că 17
 *cerci ânima, și că *iubesci dreptul. Și eu
 cu ânima drêptă amu dăruitu tôte aceste,
 și pre poporul teu, care se află aicea, l'
 amu vîdutu cu bucuriă dăruindu-ți. Iehova, 18
 Dumneđeulul lui Abraamu, alu lui Isaacu și
 alu lui Israelu, părinții nostri! păstrează
 în eternu acêsta în închipuirea cugetelor
 ânimei poporului teu, și îndrêptă ânimele
 lorū cătră tine. Și *lui Solomonu, fiulul meu, 19
 dă-i ânimă desevarșită, ca să păzescă or-
 dinele tale, mărturie tale și legile tale,
 și să facă tôte *aceste* și să zidescă pala-
 tulul, pentru care *amu făcutu pregătirile.

Și Davidu dîse cătră tôte adunarea: Bine- 20
 cuvîntați pre Iehova, Dumneđeulul vostru.
 Și tôte adunarea bine-cuvîntă pre Iehova,
 Dumneđeulul părinților lorū, și se plecară,
 și se prosternură lui Iehova și regelui; Și 21
 junghiară sacrificiul lui Iehova, și aduseră a
 dîoa-qi lui Iehova olocaustu: o mie tauri,
 o mie berbeci, o mie mnei, cu libațiunile
 lorū, și *alte* sacrifici in mulțime, pentru totu
 Israelul. Și mîncară și bîură înaintea lui 22
 Iehova în aceeași qi cu bucuriă mare.

*Solomonu este aședatū pe tronū; Davidu mōre
 in pace și onōre.*

Și făcură pentru a dîoa dată pre So-
 lomonu, fiulul lui Davidu, rege, și-lu *unseră

^a Deut. 31. 7, 8.
^b Ios. 1. 6, 7, 9.
^c Cap. 22. 13.

^a Ios. 1. 5.
^b Cap. 24. & 25.
 & 26.

^c Esod. 35. 25.
 26. & 36. 1, 2.

^c Capul 29.
^a 1 Reg. 3. 7.

Cap. 22. 5
 Prov. 4. 3.

^b Veđi Isa. 54.
 11, 12.
 Apoc. 21. 18.
 etc.

^c 1 Reg. 9. 28.
^d Cap. 27. 1.

^e Cap. 27. 25,
 etc.
^f Cap. 26. 21.

^g 2 Cor. 9. 7.
^h Mat. 6. 13.

ⁱ Tim. 1. 17.
 Apoc. 5. 13.
ⁱ Rom. 11. 36.

^j Ps. 39. 13.
 Ebr. 11. 13.

^k 1 Pet. 2. 11.
^k Iov. 14. 2.
 Ps. 90. 9. &

102. 11. & 144.
 4.

^l 1 Sam. 16. 7.
 Cap. 28. 9.
^m Prov. 11. 30.

ⁿ Ps. 72. 1.
 o Vers. 2.

^p 1 Reg. 1. 35,
 39.

- lui Iehova *să fie* domn, și pre Zadokū *să fie* preutū.
- 23 Și Solomonū seșu pe tronulū lui Iehova ca rege în loculū lui Davidū, parintele seū; și elū prospera, și totū Israelulū 'lū asculta
- 24 pre elū. Și toți mai marii și viteșii și toți fiii regelui Davidū *se supuseră* lui Solomonū,
- 25 regele. Și Iehova făcu pre Solomonū mare forțe înainte a totū Israelulū, și-i *dădu* atâta strălucire regescă, că asemenea acesteia n'au nici unū rege preste Israelū mai *na-*
- 26 *ainte* de elū.
- 27 Așa Davidū, fiulū lui Ișai, domni preste totū Israelulū. *Și* dīlele câte a domnitū elū preste Israelū *fură* patru-deci ani. *La* Hebronū a domnitū șapte ani, și la Ierusalimū a domnitū trei-deci și trei ani. Și *28* "muri în bătrâneță fericită, *"sătulū* de dīle, de avere și de onóre; și Solomonū, fiulū seū, se făcu rege în loculū seū. Și faptele *29* lui Davidū, regele, cele d'antei și cele de pe urmă, *éccē, sūnt* scrise în cartea lui Samuelū, vedătorulū, și în cartea lui Natanū, profetulū, și în cartea lui Gadū, vedătorulū, împreună cu totă domnia lui și cu toate *30* faptele lui cele mari, *"și* cu timpurile, cari trecură preste d'insulū și preste Israelū și preste toate regatele țerelorū.

CARTEA A DOUA A CRONICELORŪ.

Sacrificiulū lui Solomonū la Ghibeonū; ruga sa pentru înțelepciune; și făgăduințele lui Dumneșeu către d'insulū.

- 1 **S**I "Solomonū, fiulū lui Davidū, se întări în regatulū seū; și "Iehova, Dumneșeu, seū, *era* cu d'insulū, și-lū *"făcu* mare forțe.
- 2 Și Solomonū vorbi către totū Israelulū, către *"mai* marii preste mii și preste sute, și către judecători, și către toți conducătorii a totū
- 3 Israelulū, capi ai caselorū părintești; Și Solomonū, și totă adunarea cu d'insulū, se duseră la înălțimea din "Ghibeonū; căci acolo era cortulū întrunirei lui Dumneșeu, pre carele Moisi, servulū lui Iehova, 'lū făcuse în pustiiū. *"Érū* chivotulū lui Dumneșeu 'lū adusesse Davidū de la Kiriātū-Iearimū în
- 4 *loculū, pre care i-lū* pregătise Davidū; căci 'i întinsese cortū la Ierusalimū. Dară *"altarulū* de aramă, pre care 'lū făcuse *"Bețaleelū*, fiulū lui Uri, fiulū lui Hurū, *era* acolo înainte locașulū lui Iehova; decī Solomonū
- 6 și *totă* adunarea pre acesta 'lū căutară. Și Solomonū se sui acolo înainte lui Iehova pe altarulū de aramă, care *era* înainte cortulū iutrunirei, și *"aduse* o mie de olocauste pe elū.
- 7 *"In* aceea-și noapte se arătă Dumneșeu lui Solomonū, și *disse* către d'insulū: Cere ce să-ți dau *ție?* Și Solomonū *disse* către Dumneșeu: Tu ai arătatū mare iubire lui Davidū, parintele meū, și *"m'ai* făcutū rege
- 9 în loculū seū; Acumū Iehova, Dumneșeu, fă să se adevărească cuvântulū teū, *datū* lui Davidū, parintele meū; *"căci* tu m'ai făcutū rege preste unū poporū numerosū forțe, ca
- pulberea pământulū. *"Dreptū* care dă-mi *10* înțelepciune și minte, ca să potū *"eși* și intra înainte acestū poporū; căci cine pôte judeca acestū poporū mare alū teū?
- "Și* a *disū* Dumneșeu către Solomonū: *11* Pentru-că acesta este în ânima ta, și tu n'ai cerutū avuția, tesaure și onóre, nici viēta neamicilorū tei, și n'ai cerutū dīle multe; ci ai cerutū *ție* înțelepciune și minte, ca să poți judeca poporulū meū, preste care
- te-amū făcutū rege; Decī date *ți sūnt* în- *12* telepciunea și mintea; și încă *ți* avere și tesaure și onóre *ți* voiū da, asemenea că-rora *"nu* avură regii, cari *aū* fostū înainte de tine, și nici unulū după tine nu le va avé.
- Și plecā Solomonū de la înălțimea din *13* Ghibeonū la Ierusalimū, înainte cortulū întrunirei, și domni preste Israelū.

Avuția și comerțulū lui Solomonū.

"Și Solomonū a adunatū carē și călăreți, *14* și avea o mie, patru sute de carē, și dūoēspre-dece mii de călăreți, pre cari *"i* aședā în întăririle pentru carē și aprōpe de rege, în Ierusalimū.

"Și regele făcu ca argintulū și aurulū *să* *15* *fie* în Ierusalimū ca petrele, și cedrii *să* *fie* ca sicomorii cei din vale, prin mulțimea lorū. *"Și* aduseră lui Solomonū cai și totū felulū *16* de marfă din Egiptū; negoțiătorii regelui cumpărau acestā marfă cu preții. Și ei a- *17* duseră din Egiptū unū carū pentru șese-

q Eccl. 8. 2.	i 2 Sam. 5. 5.	2 CRONICA.	d 1 Cron. 27. 1.	g Esod. 27. 1. 2.	l 1 Reg. 3. 7, 8.	p 1 Cron. 29. 25.	r 1 Reg. 10. 27,
r 1 Reg. 3. 13.	u Fac. 25. 8.	—	e 1 Reg. 3. 4.	& 38. 1, 2.	m 1 Reg. 3. 9.	Cap. 9. 22.	Cap. 9. 27.
2 Cron. 1. 12.	v Cap. 23. 1.	Capitū 1.	1 Cron. 16. 39.	h Esod. 31. 2.	n Num. 27. 17.	Eccl. 2. 9.	Iov 22. 24.
Eccl. 2. 9.	x Dan. 2. 21.	a 1 Reg. 2. 46.	& 21. 29.	i 1 Reg. 3. 4.	Deut. 31. 2.	q 1 Reg. 4. 26. &	1 Reg. 10. 28,
2 Sam. 5. 4.	—	b Fac. 39. 2.	f 2 Sam. 6. 2, 17.	j 1 Reg. 3. 5, 6.	o 1 Reg. 3. 11,	10. 26, etc.	29.
1 Reg. 2. 11.	—	c 1 Cron. 29. 25.	1 Cron. 15. 1.	k 1 Cron. 28. 5.	12, 13.	Cap. 9. 25.	Cap. 9. 28.

sute *sicli* de argint, și unu cală pentru o sută cinci-deci. Și așa se aduseră și pentru toți regii Heteilor și pentru regii Siriei prin mânele aceloră *neguțiatori*.

Intocmirile lui Solomon cu Huram, și alte pregătiri pentru zidirea templului.

- 2 **S**i Solomon „hotări să zidescă casă numelui lui Iehova, și o casă domnescă.
- 2 Și ^bSolomon numeră șapte-deci mii de purtători de greutate, și optu-deci de mii tăiatori pe munte, și trei mii, șese sute supravihiatori preste acestia.
- 3 Și Solomon trimese la Huram, regele Tirului, dicându: „Precum ai făcut lui David, părintele meu, adevă, i-ai trimesu cedri, ca să-și zidescă casă, ca să locuască într'nsa,
- 4 *fă și mie*. Ecce, ^azidesc o casă numelui lui Iehova, Dumnezeuul meu, ca să o sântescă lui, și ^csă tămăzez înaintea lui tămăia aromatică, și ^dsă pun în ea ^eîn perpetuu pănile punerei-înainte, și ^fsă aduc ^golocauste demănăta și sora, și la sabbate, și la lunea noie, și la serbătorile lui Iehova, Dumnezeuul nostru; că așa este îndetorit în eternă
- 5 Israel. Și casa, care o zidescă, *va fi mare*; căci ^amai mare este Dumnezeuul nostru decât
- 6 toți deii. „Dară cine ore pôte a-i zidi casă? Căci ceriurile și ceriurilor nu-l cuprind; și cine *sunt* eu, ca să-i zidescă casă, decât numai spre a tămăia înaintea lui?
- 7 Deci trimete-mi un bărbat, maistru în lucrarea aurului și a argintului și a aramei și a ferului și a purpurului și a carmesinului și a vânăului, și care să scia să facă sепături, și *care să ajute* pre maistrii ce am la mine în Iuda și în Ierusalim, pre ^jcari
- 8 David, părintele meu, i-a pregătit; ^kȘi-mi trimete de pe Liban lemn de cedru, de pin și de algummim; că știu, că servii tei se înțeleg în tăiatul lemnelor de pe Liban; și ecce, servii mei vor *fi* cu servii
- 9 tei. Și să-mi pregătescă lemn mult; căci casa, care o zidescă, *va fi mare și măreț*.
- 10 ^lȘi ecce, tăiatorilor, servilor tei, cari vor tăia lemnul, li voi da grău trierat, două-deci mii core, și orđu două-deci mii de core, și vinu două-deci mii de baturi, și olei două-deci mii de baturi.
- 11 Și Huram, regele Tirului, răspunse prin scrisoarea, pre care o trimese lui Solomon: „Fiindcă Iehova ^mși iubește poporul său,
- 12 de aceea te făcu rege preste d'insul. Huram mai *dis*: „Bine-cuvântat *fie* Iehova, Dumnezeuul lui Israel, ⁿcare a făcut ce-

riul și pământul, că dădu regelui David unu fiu înțelept, priceput și cu minte, care va zidi casă lui Iehova și casă domnescă pentru sine. Și acum *ecce*, trimet la tine un bărbat înțelept și cu minte, pre Huram-Abi, ^oFiul unei femei din ficele lui Dan, al cărui părinte *era* unu Tirian; că se înțelege în lucrarea aurului, a argintului, a aramei, a ferului, a petrelor, a lemnului, a purpurului, a vânăului, a inului supțire și a carmesinului, și la facerea a tot felul de sепatură, *care* și nascocesce tot felul de planuri, ce i se vor da, cu cei înțelepți ai tei, și cu cei înțelepți ai domnului meu David, părintele tei. Și acum

15 grăul, orđu, oleiul, și vinul, de cari ^pa vorbit domnul meu, să le trimetă servilor tei: ^qȘi vom tăia lemn de pe Liban, după totă trebuința ta, și ^rți-l vom aduce în plute pe mare la Ioppa, și tu ^slă vei sui la Ierusalim.

„Deci Solomon numeră pre toți străinii, ^tcari *era* în pământul lui Israel, după numerarea, cu care ^uDavid, părintele se, i numerase; și s'au găsit: o sută cinci-deci și trei de mii, șese sute. Din acestia făcu

18 el ^v„șapte-deci de mii purtători de greutate, și optu-deci de mii tăiatori pe munte, și trei mii șese sute supravihiatori, cari să îndemne pre popor la lucru.

Zidirea și pregătirea templului.

Si „Solomon începu a zidi casa lui Iehova în ^wIerusalim, pe muntele Moria, unde Domnul s'a arătat părintelui se David, pe acel loc, pre carele l'a pregătit David: în aria lui ^xOrnan, Iebuseul. Și începu a zidi în ^yziua a două a lunei a două, în alu patrula anu alu domniei sale.

Și acesta ^za fost ^{aa}planul lui Solomon pentru zidirea casei lui Dumnezeu; șese-deci coți lungimea și două-deci coți lărgimea, după măsura vechiă a ^{ab}coților. Și ^{ac}„porțicul, care cu lungul se *venia* în totul casei, avea două-deci coți, și o sută două-deci coți în înălțime.

Și pe din lă-întru o acoperi cu aur curat. Și ^{ad}„casa cea mare o îmbracă cu lemn de pin, și îmbracă pre acesta cu aur curat, și făcu asupra acestora palmieri și înălțituri; Și acoperi casa cu petre de preț spre frumuseță, și aurul *era* aur din Parvaim. Și îmbracă casa, grințele, pragurile, ^{ae}păreții ei și ușele ei cu aur; și sепă cherubim pre păreți.

Capit. 2.	e Esod. 30. 7.	i 1 Reg. 8. 27.	m 1 Reg. 10. 9.	8. & 136. 5, 6.	r 1 Reg. 5. 8, 9.	t 1 Cron. 22. 2.	b Fac. 22. 3, 14.
a 1 Reg. 5. 5.	f Esod. 25. 30.	Cap. 6. 18.	Cap. 9. 8.	Fapt. 4. 24. &	s Pecum vers. 2.	u Pecum vers. 2.	c 1 Cron. 21. 18.
b 1 Reg. 5. 15.	g Lev. 24. 8.	Iea. 66. 1.	n 1 Reg. 5. 7.	14. 15.	1 Reg. 5. 13.	—	& 22. 1.
Vers. 18.	h Num. 28. 3, 9.	j 1 Cron. 22. 15.	o Fac. 1. & 2.	Apoc. 10. 6.	15, 16. & 9.	Capit. 3.	d 1 Reg. 6. 2.
c 1 Cron. 14. 1.	11.	k 1 Reg. 5. 6.	p Ps. 33. 6. &	p 1 Reg. 7. 13, 14.	20, 21.	a 1 Reg. 6. 1,	e 1 Reg. 6. 3.
d Vers. 1.	h Ps. 135. 5.	l 1 Reg. 5. 11.	102. 25. & 124.	q Vers. 10.	Cap. 8. 7, 8.	etc.	f 1 Reg. 6. 17.

8 Și făcu casa sântei sântelor: lungimea ei, după lărgimea casei, două-deci de coți, și lărgimea ei, două-deci de coți; și o îmbracă
9 cu aur bun, șese sute de talente. Și greuta tea aurului pentru cui era de cinci-deci sicli. Și cămărele de sus le îmbracă cu aur.
10 Și în casa sântei sântelor făcu două cherubim, lucru de sепătoriu, și-i îmbracă cu
11 aur. Și lungimea aripelor cherubimilor erau de două-deci de coți; aripa unuia, de cinci coți, atingea păretele casei, și cea-l-altă aripă, totu de cinci coți, atinge aripa
12 celui-l-altu cherubim; Și o aripă a celui-l-altu cherubim, de cinci coți, atinge cea-l-altă părete alu casei, și aripa cea-l-altă a sa, totu de cinci coți, se lipia de aripa
13 celui d'antei cherubim; Așa că aripele acestor cherubim se întindeau în lungime de două-deci de coți. Și ei stăteau pe picioarele lor, și fețele lor erau îndreptate
14 spre casă. Și mai făcu o perdă de vênătu, de purpur, de carmesin, și de inu supțire, și lucră cherubim pe d'insa.
15 Și mai făcu înaintea casei două stâlpi, înalți de trei-deci și cinci decoți; și capitellurile, cari erau pe crescutul fie-cărui dintr'înșii,
16 înalte de cinci coți. Și făcu rețele, cu și în oracul, și le puse pe capetele stâlpilor; și făcu o sută de mere-granate, și le puse pe rețele.
17 Și aședă stâlpii înaintea templului, unul de a dreapta și unul de a stânga; și numi cel din dreapta Iachin (va întări), și numi cel din stânga Boaz (într'insul este putere).
4 SI făcu un altariu de aramă, două-deci de coți lungimea sa, două-deci coți lățimea sa, și de ce coți înălțimea sa.
2 După acesta făcu el marea versată, de ce coți de la o margine până la cea-l-altă margine, rotundă împrejur; și cinci coți înălțimea ei; și un fir de trei-deci coți aru fi încunjurat-o. Și erau suptu ea chipuri de boi de juru împrejur încunjurând-o; câte de ce la cotu încunjurau marea de juru împrejur; două rînduri de boi erau, turnați d'într-o vîrsătură cu marea. Ea sta pe două-spre-dece boi: trei priviau cătră mîdă-nopte, trei priviau cătră apus, trei priviau cătră mîdă-di, și trei priviau cătră resăritu; și marea ședea pe d'înșii, și toate dosurile lor erau întorse în lă-întru. Grosimea ei era de un latu de palmă, și marginea ei făcută ca marginea unei cupe, în chipul florei de crin; trei mi de baturi încăpea în ea.

6 Și mai făcu și de ce spălători, și puse cinci de a dreapta și cinci de a stânga, pentru spălarea în ele; pre cele junghiate pentru olocauste le spăla într'însele; și marea servia preuților, ca să se spale în ea.

7 Și mai făcu de ce policandre de aur, după forma ce trebuiau să aibă, și le puse în templu, cinci de a dreapta și cinci de a stânga.

8 Și făcu de ce mese, și le puse în templu, cinci de a dreapta și cinci de a stânga; și făcu o sută cupe de aur.

9 Și făcu curtea preuților, și curtea cea mare, și uși spre curte, și îmbracă ușele lor cu aramă. Și marea o aședă pe partea dreaptă, cătră resăritu-mîdă-di.

11 Și Hiram făcu olele și lopețele și cupele. Și așa Hiram sfârși de făcutu lucrul, pre care lă avea de făcutu regele Solomon pentru casa lui Dumnezeu: Două stâlpi, și sferele și capitellurile de pe capul celor două stâlpi, și cele două rețele, ca să acopere cele două sfere ale capitellurilor de pe capul stâlpilor; Și patru sute de mere-granate pentru cele două rețele, două rînduri de mere-granate pentru fie-care reț, ca să acopere cele două sfere ale capitellurilor de pe stâlpi. Și făcu și pedestalele, și spălătorile de pe pedestale. Marea și cei două-spre-dece boi de suptu ea; Olele, lopețele, furculițele, și toate uneltele lor le făcu Hiram-Abi regelui Solomon pentru casa lui Iehova din aramă lustruită. În șesul Iordanului le versă regele, în pământul argilos d'între Succot și Zeredata.

18 Și făcu Solomon toate aceste unelte multe forte, așa că nu se cercetă greutatea aramei. Și făcu Solomon toate uneltele casei lui Dumnezeu; altarul cel de aur, și mesele, deasupra cărora se puseră pânile punerei-înainte; Și policandrele și candelarele lor, ca să ardă, după datină, înaintea oraculului, de aur curat; Și florile, și candelarele, și mucările, de aur; aceste erau toate de aur ales: Și cuțitele, și cupele, lingurele, și tămăiatările, de aur curat, și pîrta casei, ușele sale din lă-întru spre sânta sântelor, și ușele casei templului, de aur.

5 SI sfârșindu-se totu lucrul, pre care-l făcu Solomon pentru casa lui Iehova, Solomon aduse într'insa toate cele consacrate de David, părintele se; argintul și aurul și toate uneltele le puse în tesaurile casei lui Dumnezeu.

g 1 Reg. 6. 23.
etc.
h Esod. 26. 31.
Mat. 27. 51.
Ebr. 9. 3.
i 1 Reg. 7. 15—
21.

Ier. 52. 21.
j 1 Reg. 7. 20.
k 1 Reg. 7. 21.
—
Ospul 4.
a Esod. 27. 1, 2.

2 Reg. 16. 14.
Exod. 43. 15,
16.
b 1 Reg. 7. 23.
c 1 Reg. 7. 24,
25, 26.
d Veđi 1 Reg. 7.

26.
e 1 Reg. 7. 38.
f 1 Reg. 7. 49.
g Esod. 25. 31,
40.
1 Cron. 28. 19,
19.

h 1 Reg. 7. 48.
i 1 Reg. 6. 36.
j 1 Reg. 7. 39.
k Veđi 1 Reg. 7.
40.
l 1 Reg. 7. 41.
m Veđi 1 Reg. 7.

20.
n 1 Reg. 7. 27,
43.
o 1 Reg. 7. 14,
45.
p 1 Reg. 7. 46.

g 1 Reg. 7. 47.
r 1 Reg. 7. 48.
41, 50.
s Esod. 25. 30.
t Esod. 27. 20,
21.

u Esod. 25. 31,
etc.
—
Ospul 5.
a 1 Reg. 7. 51

Chivotul se aduce și se pune în templu: rugăciunea și sacrificiul lui Solomon la consacrarea templului.

- 2 ^b Atuncea adună Solomon pre bătrânii lui Israel, și pre toți capi semințiilor, pre mai marii caselor părintești ale fiilor lui Israel, în Ierusalim, ca să aducă chivotul legii lui Iehova ^c din cetatea lui David, adică Sionul.
- 3 ^d Deci se adună la rege toți bărbații lui Israel ^e la serbătorea din luna a șaptea.
- 4 Și veni ră toți bătrânii lui Israel: și Leviții
- 5 rădicară chivotul. Și aduseră chivotul și cortul întrunirei și toate uneltele sacre, cari *erau* în cort; preuții și Leviții le duseră.
- 6 Și regele Solomon și totă comunitatea lui Israel, care se adunase la d'insul înaintea chivotului, sacrificară oi și boi, cari nu se puteau nici numera nici socoti pentru mulțimea lor.
- 7 Și așa preuții aduseră chivotul legii lui Iehova la locul se în oracul casei, în sânta sântelor, supt aripele cherubimilor; Și cherubimii întindeau aripele preste locul chivotului, și cherubimii acoperiau chivotul și pârghiile lui pe de asupra. Și așa de lungi erau pârghiile, că capetele pârghiilor se vedeau, *epite* din chivot, înaintea oraculului; dară nu se vedeau din afară; și se află acolo până în ziua de astăzi.
- 10 Nimic nu *era* în chivot, decât cele două table, pre cari Moisi ^f le puse *în lăntu* pe Horeb, unde Iehova încheiă *legământu* cu fiii lui Israel, cându au eșit din Egipt.
- 11 Și a fost, cându eșiau preuții din sanctuarii, (căci toți preuții, cari *erau* de față, se sântiră, că nu se mai păziră rîndurile,
- 12 ^g Încă și Leviții, toți cântăreții, *precum*: Asaf, Heman, Iedutun, și fiii lor, și frații lor, investmențați în inu suptire, statură cu cimbale și harpe și citare în partea de cătră resărită a altarului, ^h și lîngă d'înșii o sută, două-deci preuți, cari suflau din trîmbiță;)
- 13 Pre-cându acei, cari suflau din trîmbiți, și acei, cari cântau, făceau să resune, ca cu o singură *vocă*, laudă și mărire lui Iehova, și cându rădicau *vocă* din trîmbiți și cimbale și alte instrumente de musică, și cându lăudau pre Iehova, *cîntându*: 'Bun *este* el, că în etern *ține* îndurarea sa; atuncea unu năor
- 14 împlu casa, *anume* casa lui Iehova; Așa că preuții nu putură sta, ca să servescă, de năor; ⁱ căci mărirea lui Iehova împluse casa lui Dumneșu.

A TUNCEA ^a dîse Solomon: Iehova a *disu*, ^b că în ^b întunerec va locui. Dară zidit-am ^c ție casă de locuință, și locu, ca să locuiesc în etern. Și întorcîndu-și regele ^d făcă, bine-cuvîntă totă adunarea lui Israel; și totă adunarea lui Israel sta.

Și el ^e dîse: Bine-cuvîntat *fi* Iehova, Dumneșu lui Israel, care îndeplini prin mîna sa aceea, ce a promis cu gura sa lui David, părintele meu, dicîndu: Din ^f ziua, în care am ^g scos pre poporul meu din pămîntul Egiptului, n'am ales d'între toate semințiile lui Israel nici o cetate, în care să se zidescă casă, în care să fie numele meu, și n'am ales nici un bărbat, care să fie domn preste poporul meu Israel; ^h Ci Ierusalimul l'am ales, ca numele meu să fie acolo, și pre ⁱ David l'am ales, ca să fie preste poporul meu Israel. Și ^j era în ânima lui David, părintele meu, să zidescă casă numelui lui Iehova, Dumneșu lui Israel; Dară Iehova a *disu* lui David, părintele meu: Fiind-că este în ânima ta să zidescă casă numelui meu, bine faci, că este *acesta* în ânima ta; Dară tu ^k să nu zidescă casă; ci fiul tău, care va eșii din cîpsele tale, acela să zidescă casă numelui meu. Și Iehova îndeplini cuvîntul se, pre care l'a promis; că m'am rădicat eu în locul lui David, părintele meu, și șed pe tronul lui Israel, după cum a promis Iehova, și am zidit casă numelui lui Iehova, Dumneșu lui Israel; Și am pus acolo chivotul, ^l în care se află legământul lui Iehova, pre care l'u încheiă cu fiii lui Israel.

Și ^m stîndu înaintea altarului lui Iehova, înaintea întregii adunări a lui Israel, ⁿ și întinse mînele sale: Căci Solomon făcuse o trîptă de aramă, și o aședase în meșlocul curței *cele* mari; cinci coți era lungimea acesteia, și cinci coți lărgimea sa, și trei coți înălțimea sa; pe acesta el stătu, și îngenunchiă pe genunchiile sale înaintea întregii adunări a lui Israel, și-și întinse mînele sale cătră ceru. Și dîse: Iehova, Dumneșu lui Israel! ^o nu este Dumneșu asemenea ție în ceru și pe pămînt; tu carele păstrezi legământul și îndurarea cătră servii tăi, cari âmbli înaintea ta din totă ânima lor; ^p Care ai împlinit servul tău David, părintele meu, totu ce ai promis lui; cu gura ta ai promis, și cu mîna ta ai îndeplinit, cum *vede-se* în ziua de astăzi. Și acuma, Iehova, Dumne-

b 1 Reg. 8. 1, etc.
c 2 Sam. 6. 12.
d 1 Reg. 8. 2.
e Veđi cap. 7. 8, 9, 10.
f Deut. 10. 2, 5.
Cap. 6. 11.
g 1 Cron. 25. 1.
h 1 Cron. 15. 24.
Pa. 136.
i Veđi 1 Cron.

16. 34. 41.
j Esod. 40. 35.
Cap. 7. 2.

Capul 6.
a 1 Reg. 8. 12, etc.

b Lev. 16. 2.
c Cap. 12. 13.
d 1 Cron. 28. 4.
e 2 Sam. 7. 2.

1 Cron. 17. 1.
f 28. 2.
g 1 Reg. 8. 22.

h Esod. 15. 11.
Deut. 4. 39. &
7. 9
i 1 Cron 22. 9.

deul lui Israel, îndeplinește servului tău David, părintele meu, aceea ce ai promis lui, zicându: *„Nici odată nu va lipsi din tine bărbatul de dinaintea mea, ședător pe tronul lui Israel: „numai de voru lua aminte fiii sei la calea lor, ca să âmble în legea mea, cum ai âmblat tu înaintea mea. Și acum iehova, Dumnezeu lui Israel, să se adevărească cuvântul tău, pre care l'ai promis servului tău David! Că ore cu adevărat va locui Dumnezeu cu oameni pe pământ? „Eccé! ceriul și ceriurile ceriurilor nu te încap, cu cât mai puțin casa aceasta, pre care am zidit-o eu. Totuși privește la rugăciunea servului tău și la cererea lui, Iehova, Dumnezeu meu! Auzi strigarea și rugăciunea, cu care se rogă servul tău înaintea ta. Fie ochii tăi deschiși ziua și noaptea preste casa aceasta, preste locul, în carele mi-ai dă să puni numele tău acolo! Auzi rugăciunea, cu care se rogă servul tău în locul acesta. Și ascultă cererile servului tău și ale poporului tău Israel, cu cari se voru ruga în locul acesta; ascultă-i din locul șederei tale, din ceri; și ascultându-i, ertă-i.*

De va păcătui vre-unul asupra aprăpelui său, și i se va pune jurământ, și-l va face să jure, și jurământul va veni înaintea altarului tău în casa aceasta; Atuncea tu ascultă din ceri. și fă, și judecă pre servii tăi, condamnându pre cel vinovat, așa ca să se întorcă preste capul lui fapta lui; și îndreptându pre cel drept, și să-i faci lui duple dreptate lui.

Și cându poporul tău Israel va fi lovit de neamic, pentru-că a păcătuit ție, și se va întorcede cătră tine, și va mărturisi numele tău, și va aduce rugă și cereri ție în casa aceasta; Atuncea auzi-l din ceri, și ertă păcatul poporului tău Israel, și adă-i erta și în pământul, pre care l'ai dat lor și părinților lor.

Cându „cieriul se va închide, și nu va veni ploia, pentru-că au păcătuit ție, și se voru ruga în locul acesta, și voru mărturisi numele tău, și se voru întorcede de la păcatul lor, după ce i-ai umilit pre ei: Atuncea ascultă-i din ceri, și ertă păcatul servilor tăi și al poporului tău Israel, învățându-i calea cea bună, pe care să âmble; și dă ploia pe pământul tău, pre care l'ai dat poporului tău de moscenire.

„Fomete de va fi pe pământ, ciumă de va fi, arsură în grâu, pălitură, locustă au omidi de voru fi, sau dacă neamicul lor i va împresura pre ei în țera lor, în cetă-

țile lor, dacă vre-o plagă va fi, sau vre-o bătă; Atuncea totă rugăciunea și totă cererea, ce va face vre-un om sau între-gul tău popor Israel, cându va cunoște fie-care rana sa și durerea sa, și va întinde mânele sale cătră casa acesta; Atuncea auzi-i din ceri, din locul șederei tale, și ertă-i! și dă fie-căruia duple căile lui, tu care cunoști ânima lui; căci numai tu „cunoști ânima fiilor oamenilor; Ca să se tēmă de tine, să âmble în căile tale în toate zilele, câte voru trăi pe pământul, pre care l'ai dat părinților nostri.

Și pre străinul, „care nu este din poporul tău Israel, dară va veni din pământ depărtat, pentru numele tău cel mare și mâna ta cea tare și brațul tău cel întins, de va veni, și se va închina în casa aceasta; Atuncea auzi-l din ceri, din locul șederei tale, și fă toate pentru câte străinul va striga cătră tine; ca să cunoască toate popoarele pământului numele tău, și să se tēmă de tine, ca și poporul tău Israel; și să cunoască, că duple numele tău se numește casa aceasta, pre care eu am zidit-o.

Cându poporul tău va eși la luptă cu neamicul său pe calea, pe unde i vei trimete, și se voru ruga ție, privindu la cetatea aceasta, pre care ai ales-o, și spre casa, ce am zidit numelui tău: Atuncea ascultă din ceri rugăciunea lor și cererea lor, și fă-li dreptate.

Cându voru păcătui ție, (căci „nu este om, care să nu păcătuască,) și te vei mânia asupra lor, și-i vei da în mânele neamicului, și așa ca cei ce-i voru prinși duce prinși în pământ departe sau aproape; Și voru veni în sine și în pământul, unde fură duși prinși, și se voru întorcede, și se voru ruga ție în pământul acela cari i-au dus prinși, zicându: Am păcătuit, am nelegiuit, și am nedreptățit: Și se voru întorcede cătră tine din totă ânima lor și din totu sufletul lor în pământul neamicilor lor, cari i-au dus prinși, și se voru ruga, privindu cătră pământul lor, ce l'ai dat părinților lor, și cătră cetatea, pre care ai ales-o, și cătră casa, ce am zidit-o numelui tău; Atuncea ascultă din ceri, din locul șederei tale, rugăciunea lor și cererea lor, și fă-li dreptate; și ertă poporul tău cele ce a păcătuit ție.

Și acuma, Dumnezeu meu, deschiși fie ochii tăi, și urechile tale fie ascultătoare la rugăciunea din locul acesta! Și „acum rădică-te, Iehova, Dumnezeu, la locul tău

j 2 Sam. 7. 12, 16.
1 Reg. 2. 4. &

6. 12.
Cap. 7. 18.
Ps. 132. 13.

1 Cap. 2. 6.
Isa. 66. 1.
Fapt. 7. 49.

m 1 Reg. 17. 1.
n Cap. 20. 9.
o 1 Cron. 28. 9.

p Ioan 12. 20.
Fapt. 8. 27.
q Prov. 20. 9.

Ecl. 7. 20.
Iac. 3. 2.

1 Ioan 1. 8.
r Ps. 132. 8, 9.

10. 16.
s 1 Cron. 28. 2.

de repausă, tu și chivotul puterii tale! Fă ca preuții tei, Iehova, Dumne-deule, să fie îmbrăcați cu mîntuire, și sînții tei 'să se bucure întru bunătăți. Iehova, Dumne-deule! nu înturna unsului tei fața ta; "adă-ți aminte de milele tale către David, ser-vulul tei.

7 **S**I "după ce a sfârșit Solomon a se ruga, se pogori focul din ceri, și mistui o-locaustul și sacrificiele, și "mărirea lui Ie-hova împlu casa. "Și preuții nu putură în-tra în casa lui Iehova, pentru-că mărirea 3 lui Iehova împlu casa lui Iehova. Și cându toți fiii lui Israel vădura pogorîndu-se pe casă focul și mărirea lui Iehova, cădura cu fața la pământ pînă la pardosela pe-trei, se închină, și lăudă pre Iehova, "dicîndu: Bunu este el, și în eternu ține in-durarea sa!

4 "Atuncea regele și totu poporul adu-seră sacrificii înaintea lui Iehova. Și re-gele Solomon sacrifică două-deci și două mii de boi, și o sută două-deci mii de oi. Astu-feliu sînțiră regele și totu poporul 6 casa lui Dumne-deu. "Și preuții stătură la posturile lor, și Leviții cu instrumentele de cîntare lui Iehova, pre cari le făcuse Da-vid, regele, ca să laude pre Iehova, dicîndu: Că eternu ține îndurarea sa! cu cîntarea de laudă a lui David în mîna lor; și "preuții suflău în trîmbiți înaintea lor, și totu Israelul stătu. Și mai "sînți Solomon medilocul curței, care era înaintea casei lui Iehova; căci acolo aduse olocaustele și grăsimile sacrificielor de bucurie; căci al-tarul de aramă, pre care 'lu făcuse Solo-mon, nu putu cuprinde olocaustele și da-rul de pîne și grăsimile.

8 "În timpul acela serbă Solomon serbă-torea de șapte zile, și totu Israelul cu d'in-sulă, adunare mare forte, de la intrarea 9 Hamat, pînă la 'pêrului Egiptului. Și în ziua a opta făcură eșirea; căci sînțirea al-tarului o facură șapte zile, și serbătorea 10 șapte zile. Și în ziua a "doă-deci și treia a lunei a șaptea dădu el drumul popo-rului la corturile sale, bucurându-se și vo-ioși pentru bunătățile, pre cari le făcuse Iehova lui David, lui Solomon, și lui Is-rael, poporul se.

11 Așa "sfârși Solomon casa lui Iehova și casa regelui; și totu ce a fost în cugetul lui Solomon să facă în casa lui Iehova și în casa sa, 'i eși cu norocire.

Responsul lui Dumne-deu la rugăciunea lui Solomon.

Atuncea se arătă Iehova lui Solomon 12 noaptea, și-i duse: Audită-mă rugăciunea ta, și "amă alesu mie locul acesta dreptă casă de sacrificii. "De voi închide ceriul, și 13 nu va fi plîiă, și de voi dice locustelor să mănânce pământul, și de voi trâmeste cîmă preste poporul meu; De se va "umili po- 14 porul meu, care este numit duple numele meu, și de se vor ruga, și vor căuta fața mea, și se vor întorcede de la căile lor cele rele, "atuncea și eu voi asculta din ceri, și voi erta păcatele lor, și voi vindea pământul lor. Și "ochii mei vor fi de- 15 schiși, și urechile mele ascultătoare la rugă-ciunea, ce vor face din locul acesta. Și acumă "amă alesu, și amă sînțitu casa a- 16 cêta, ca numele meu în eternu să fie a-colo; și ochii mei și ânima mea vor fi a-colo în tôte zilele.

"Câtă pentru tine, de vei âmbia înaintea 17 mea, cumă a âmbiat David, părintele tei, și vei face totu ce amă ordinară ție, și vei ține legile mele și judecățele mele; Atun- 18 cea și eu voi întări tronul regatului tei, duple legămîntul ce l'amă încheiat cu David, părintele tei, dicîndu: "Nu va lipsi din tine bărbat domnitori în Israel.

"Dară de vă veți întorcede, și veți părăsi 19 legile mele și ordinele mele, pre cari le-amă pus înaintea voastră, și veți merge, și veți servi altor de, și vă veți închina lor; Atun- 20 cea și eu 'i voi stărpi din pământul meu ce l'amă dat lor; și acêstă casă, ce amă sînțit'o numelui meu, o voi arunca de la fața mea, și o voi face de proverb și de deridere între tôte poporele. Și casa 21 acêta, câtă de înaltă este, totu cel ce va trece pe lîngă ea, va remâne increminitu, și va dice: "Pentru ce făcu Iehova așa pămîntului acestuia și casei acesteia? Și se 22 va responde: Fiindă-că părăsit'au pre Iehova, Dumne-deul părinților lor, care l-a scos pre ei din pământul Egiptului, și se lipiră de alți de, și se închină lor, și serviră lor; de aceea aduse el totu reul acesta asupra-li.

Alte zidiri ale lui Solomon; diregătorii se și comerțului se; și întocmirile sale pentru serviciul templului.

SI "la sfârșitul celor două-deci de ani, 8 Sin cari Solomon a zidit casa lui Iehova

^t Neem. 9. 25.	^b Lev. 9. 24.	^e Ezec. 10. 3, 4	63.	^m 1 Reg. 8. 66.	^r Cap. 6. 27, 30.	^v Cap. 6. 16.	ⁱ Jer. 22. 8, 9.
^u Ps. 132. 1.	Jude. 6. 21.	^d Cap. 5. 14.	^A 1 Cron. 15. 16	ⁿ 1 Reg. 9. 1,	^s Cap. 6. 40.	^z Lev. 26. 14,	—
^{Isa.} 55. 3.	1 Reg. 18. 38.	^e Cap. 5. 13.	ⁱ Cap. 5. 12.	etc.	^t 1 Reg. 9. 3.	33.	Capul 8.
—	1 Cron. 21. 26.	^{Ps.} 136. 1.	^j 1 Reg. 8. 64.	^o Deut. 12. 5.	^{Cap.} 6. 6.	^{Deut.} 28. 15,	^a 1 Reg. 9. 10,
^{Capul} 7.	^c 1 Reg. 8. 10,	^f 1 Cron. 16. 41.	^k 1 Reg. 9. 65.	^p Cap. 6. 26, 28.	^u 1 Reg. 9. 4,	36, 37.	etc.
^a 1 Reg. 8. 54.	11.	^{Cap.} 20. 21.	^l Jos. 13. 3.	^q Iac. 4. 10.	etc.	^y Deut. 29. 24	
	^{Cap.} 5. 13, 14.	^g 1 Reg. 8. 62,					

- 2 și casa sa, Zidi Solomon și cetățile, pre
cari i le dădu Huram *înapoi*, și puse să
locuască într'însele pre fiii lui Israel.
- 3 Atuncea plecă Solomon la Hamat-*Toba*,
4 și a cuprins-o. Și ^bzidi Tadmorul în pus-
tii și toate întăririle pentru provisiune, pre
5 cari le zidi în Hamat. Și zidi Betu-Ho-
ronul de sus și Betu-Horonul de jos,
cetăți întărite cu ziduri, cu porți și cu ze-
6 vore; Și Baalatul, și toate întăririle pen-
tru provisiune, pre cari le avea Solomon,
și toate întăririle pentru cară, și întăririle
7 pentru călăreți, și ori-ce dori Solomon să
zidescă în Ierusalim și în Liban și în
totu pământul stăpânirii sale.
- 8 ^aCătu pentru totu poporul, ce rămăsese
din Hetei și Amorei, și Ferisei, și Hevei,
9 și Iebusei, cari nu erau din Israel: *Cătu*
pentru fiii acelu, ce rămaseseră în țera
după ei, și pre cari fiii lui Israel n'au pu-
tut a-i nimici, asupra acestora Solomon a
pus dăre de muncă până în ziua de astă-
10 ră. Dară din fiii lui Israel Solomon n'a pus
pre nimenea să servescă la lucrul său; căci
ei erau bărbați de rebelu, și mai marii ca-
pitenielor săi, mai marii preste carile sale,
și călăreții săi.
- 11 Și supravighiători mai mari, pre cari
i avea regele Solomon, *au fost* ^adăoș
sute și cinci-zeci, cari au stat preste
popor.
- 12 Și ^aaduse Solomon pre ficia lui Faraon
din cetatea lui David în casa ce o zidi
pentru ea; căci dișe: Femea nu-mi va locui
în casa lui David, regele lui Israel; căci
13 locuri sante sântu aceste, în cari chivotul
lui Iehova a intrat.
- 14 Atuncea Solomon adus-a lui Iehova olo-
causte pe altarul lui Iehova, pre care lă
zidise înainte porticului; Adecă duple mē-
sură hotărâtă sacrifică el ^ași ca și duple
legea lui Moisi, la sabbatele, la lunele noie,
și la serbătorile cele trei de preste an: la
serbătorea azimelor, la serbătorea septē-
mănelor, și la serbătorea corturilor. Și
15 aședă duple ordinul lui David, părinte-
le său, ^arândurile preuților la serviciul
lor, și pre ^aLeviți la posturile lor, ca să
laude, și să servescă înainte preuților, duple
trebuinta fie-cărei dila; și pre ^aușieri, duple
rândurile lor, la fie-care porța; căci așa
era ordinul lui David, omul lui Dumne-
16 de. Ei nu se abătură de la ordinul re-
gelui pentru preuți și Leviți, în cele ce pri-
16 viau ori-ce serviciu său tesaurele. Așa s'a
îngrijit totu lucrul lui Solomon, din ziua
- intemeierii casei lui Iehova, până ce sfârși
casa lui Iehova cu totul.
- Atuncea s'a dus Solomon la ^aEtion- 17
Gheber, și la Elot, pe termul mării în
pământul Edomului. ^aȘi Huram a trămesu 18
lui prin servii săi corăbii și servi, încercați
pe mare; acestia se duseră cu servii lui
Solomon la Ofir, și luară de acolo patru
sute și cinci-zeci talente de aur, și le a-
duseră la regele Solomon.
- Visita reginei din Seba.*
- SI ^aregina din Seba auzind de renumele 9
lui Solomon, veni la Ierusalim, ca să
încerce pre Solomon prin întrebări grele,
cu o srită mare forte, și cu cămile, încă-
cate cu aromate și aur pre mult și pe-
tre prețioase. Și venind la Solomon, a
vorbit cu el de toate ce erau în anima ei.
Și Solomon deslegă toate întrebările ei; nu
era nimic ascuns lui Solomon, care să
nu-i fi deslegat.
- Și vedend regina din Seba înțelepci- 3
nea lui Solomon, și casa ce o zidise, și
4 bucatele mesei lui, și locuința servilor lui,
și rânduella căsănilor săi, și vestimintele
lor, și cuparii lui, și vestimintele lor, și
trépta pe care se suia el în casa lui Ie-
hova, rămase în uimire. Și dișe regelui: 5
Adevărat era cuvântul, ce în țera mea am
auzit de lucrurile tale și de înțelepciunea
ta; Dară n'am credut acelor cuvinte, 6
până ce am venit și au vedut ochii mei,
și égce, nici jumătate nu mi s'a spus de
mărima înțelepciunii tale; tu întreci faima,
ce auziu. Fericiți sânt omeni tei, feri- 7
ciți acesti servi ai tei, ce pururea sta în
aintea ta, și ascultă înțelepciunea ta! Bine- 8
cuvântat fie Iehova, Dumnezeul te, care
a bine-voit întru tine, punendu-te pe
tronul său rege, pentru Iehova, Dumnezeul
teu! fiind-că Dumnezeul te iubesce
pre Israel, și voesce a-lu statornici în e-
tern, de aceea te făcu pre tine rege preste
d'inșii, ca să faci judecată și dreptate. Și 9
ea dădu regelui o sută și două-zeci talente
de aur, și aromate multe forte, și petre
prețioase; nici odată n'a mai fost aseme-
a celor regina din Seba dădu regelui
Solomon.
- Și servii lui Huram și servii lui Solo- 10
mon, ^acari aduseră aur de la Ofir, a-
duseră încă și lemn de ^aalgumin, și pe-
tre prețioase. Și regele făcu din lemnul 11
de algumin îngrădiri la casa lui Iehova și
la casa regelui; și citare și harpe pentru

b 1 Reg. 9. 17, etc.

d Vezi 1 Reg. 9. 23.

f Esod. 29. 38. Num. 28. 3, 9, 11, 28. & 29.

g Esod. 28. 14. Deut. 16. 16. h 1 Cron. 24. 1. i 1 Cron. 25. 1.

j 1 Cron. 9. 17. & 26. 1.

k 1 Reg. 9. 26. l 1 Reg. 9. 27.

Cap. 9. 10, 13. — Capul 9. a 1 Reg. 10. 1.

etc. Mat. 12. 42. Luc. 11. 31.

b Cap. 8. 18. c 1 Reg. 10. 11.

cântăreți; astă-feliu de lemn nu s'a vădutu până atunci în pământul lui Iuda.

- 12 Și regele Solomonu dădu reginei din Seba toate, câte ea le dori, și câte ea le ceru, afară de darul pentru cele ce ea adusese regelui. Și așa ea se înturnă, și se duse în pământul ei, ea și servii ei.

Avuția, înțelepciunea, mărirea și mórtea lui Solomonu.

- 13 Și greutatea aurului, ce venia la Solomonu pe fie-care an, era șese sute, șese-
14 deci și șese talente de aur, Afară de cel strinsu de la neguțiatorii cei mari și de la neguțiatorii cei mici, și de la toți regii Arabiei, și de la guvernătorii țerei, cari au adus aur și argintu lui Solomonu.

- 15 Și a făcutu regele Solomonu două sute scuturi de aur clocănit; șese sute sicli de
16 aur clocănit a pus de totu scutul; Și trei sute scuturi mici de aur clocănit; trei sute sicli de aur a pus de totu scutul. Și le aședă regele în casa numită: Pădurea Libanului.

- 17 Și mai făcu regele unu tron mare de
18 fildis, și-lu acoperi cu aur curat. Șese trepte avea tronul, și unu așternut pentru picioare, de aur, care era ținut de tron, și rădămător de o parte și de alta a scaunului de ședere; și două lei stăteau lângă rădămător; Și două-spre-dece lei de o parte și de alta stăteau pe acele șese trepte. Unu astă-feliu nu s'a mai făcut în nici unu
19 regat. Și toate vasele de bėutu ale regelui Solomonu erau de aur, și toate vasele casei, numită Pădurea Libanului, erau de aur curat, nimic de argint; argintul drept
21 nimic se socotia în ăile lui Solomonu. Că corăbiile regelui călătoriau la Tarșis cu servii lui Hiram; odată în trei ani veniau corăbiile de la Tarșis, și aduceau aur, argint, fildis, momiți și pănii.

- 22 Așa s'a maritu regele Solomonu în avere și în înțelepciune mai pre susu decât toți regii pământului. Și toți regii pământului căuta fața lui Solomonu, ca să audă înțelepciunea lui, pre care Dumnezeu o pusese în ănia lui. Și pe totu anul aducea fie-care darul se: vase de argint, vase de aur, vestminte, armatură și aromate, cai și cătări.

- 25 Și avea Solomonu patru mii de grajduri pentru cai și car, și două-spre-dece mii de călăreți; și-i aședă în întăririle pentru car, și aproape de rege, în Ierusalim.

- 26 Și domni Solomonu preste toți regii de la fluvi până în pământul Filistenilor,

și până la hotarul Egiptului. Și regele 27 făcu argintul să fie în Ierusalim ca petrele, și cedri să fie ca sicomorii văiei, prin mulțimea lor. Și aduseră cai pentru Solomonu din Egipt și din toate țerele.

29 Și cele-l-alte fapte ale lui Solomonu, cele d'ântei și cele de pe urmă, ore nu sunt scrise în istoria lui Natanu, profetulu, în profetia lui Ahia, Șilonitulu, și în visiunile lui Iddo, vėdătorulu, despre Ieroboamu, fiulu lui Nebatu? Și domni Solomonu în Ierusalim preste totu Israelulu patru-deci de ani. Și adormi Solomonu cu părinții se, și-lu immormentară în cetatea lui Davidu, părintele se. Și Rehoboamu, fiulu se, domni în locul se.

Rehoboamu urmėză lui Solomonu pe tron; cele de ce semini se rescoldu asupră-i.

SI a s'a dus Rehoboamu la Șechemu; că 10 la Șechemu venise totu Israelulu, ca să-lu facă rege.

Și cum audi aceta Ieroboamu, fiulu lui 2 Nebatu, (carele era încă în Egipt, unde fugise de regele Solomonu,) se'nturnă Ieroboamu din Egipt. Și ei trămeseră și-lu 3 chiamară, și veni Ieroboamu și totu Israelulu, și vorbiră cătră Rehoboamu, dicendū: Părintele te a îngreuiat jugul nostru; 4 deci tu ușurează acumu serviciulu cel aspru al părintelui te, și jugul se cel gre, ce el a pus asupra noastră; și-ți vom servi. 5 Er el li duse: După trei ăile veniți la mine! și poporul plecă.

Și se sfătui regele Rehoboamu cu bătrânii, cari stătuseră înaintea lui Solomonu, 6 părintele se, pre-când încă trăia, dicendū: Cumu sfătuiți voi, să respondu poporulu acestuia? Și ei i responderă, dicendū: Dacă 7 te vei arăta bun poporulu acestuia, și vei plăce lor, și li vei vorbi cuvinte bune, atuncea și ei vor fi servii tei în toate ăile.

Dar el părăsi sfatul ce bătrânii i-au 8 dat, și se sfătui cu tēnieri, cari crescuseră cu el, și cari stătură înaintea lui; Și a 9 dīs lor: Cumu sfătuiți voi, să respondem poporulu acestuia, care 'mi vorbi, dicendū: Ușurează jugul, pre care părintele te l'a pus asupra noastră? Și i-au respuns tē- 10 nieri, cari crescuseră cu el, dicendū: Așa vei vorbi poporulu acestuia, care ți-a vorbit, dicendū: Părintele te a îngreuiat jugul nostru, dară tu ușurează-ni-lu; așa vorbesce-li: Degetul meu cel mic va fi mai grosu decâtu cōpsele părintelui meu; Și acum părintele meu de a pus asupra-vi 11 jug gre, eu jugul vostru mai gre 'lu

d 1 Reg. 4. 26.	e 1 Reg. 4. 21.	g 1 Reg. 10. 27.	Cap. 1. 16.	k Cap. 12. 15. &	43.	Capul 10.	etc.
& 10. 26.	f Fac. 15. 18.	Cap. 1. 15.	i 1 Reg. 11. 41.	13. 22.	—	a 1 Reg. 12. 1.	b 1 Reg. 11. 40.
Cap. 1. 14.	Ps. 72. 8.	h 1 Reg. 10. 28.	j 1 Reg. 11. 29.	i 1 Reg. 11. 42.			

voiă face; și de v'a pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpiōne v^o voiă pedepsi.

12 Și a treia zi veni Ieroboam și totu poporul la Rehoboam, cumu ordinase regele, dicēdū: Întorceți-v^e la mine a treia zi. Și regele li respunse aspru; și părăsi regele Rehoboam sfatul bătrânilor; și li vorbi duple sfatul tēnērilor, dicēdū: Părintele meu de a îngreuțat jugul vostru, eu și mai greū lū voiă face; și de v'a pedepsit părintele meu cu bice, eu cu scorpiōne v^o voiă pedepsi.

15 Și nu ascultă regele pre popor; c^a căci așa s'a dat de la Dumneđeū, ca să adeverēscă Iehova cuvēntulū seū, ce l'a vorbit prin ^aAhia, Șilonitulū, lui Ieroboam, fiulū lui Nebatū. Și vedēdū totū Israelulū, că regele nu i-a ascultatū, poporulū respunse regelui, dicēdū: Ce parte avemū noi în Davidū? Nici o moscenire n'avemū în fiulū lui Ișai; fie-care la cortulū seū, Israele! Acumū, Davide, privesce la casa ta! și așa totū Israelulū se duse la corturile sale. Cātū pentru fiilū lui Israelū, ce locuiau în cetățile lui Iuda, preste acestia domni Rehoboamū.

18 Și trāmesce regele Rehoboamū pre Hadoramū, care era preste dări; și fiilū lui Israelū lū uciseră cu petre, de muri. Și se grābi regele Rehoboamū a se sui în carulū seū, ca să fugă la Ierusalimū. Așa s'a ruptū Israelū de la casa lui Davidū până în ziua de astă-zi.

11 SI ^avenindū Rehoboamū la Ierusalimū, a adunatū casa lui Iuda și a lui Beniaminū, o sută și optū-deci mi de bărbați, luptători aleși, ca să se lupte cu Israelū, spre a aduce regatulū ēră-și ^bsuptū stēpânirea lui Rehoboamū. Dară cuvēntulū lui Iehova a fostū cātră Șemaia, omulū lui Dumneđeū, dicēdū: Vorbesce cātră Rehoboamū, fiulū lui Solomonū, regele lui Iuda, și cātră totū Israelulū din Iuda și Beniaminū, dicēdū: Așa dice Iehova: Nu v^e suiți, nici v^e luptați cu frații voștri; întorceți-v^e fie-care la casa sa; căci de la mine se făcu lucrulū acesta. Și a ascultatū de cuvintele lui Iehova, și s'a întorsū de la oștirea cu Ieroboamū.

Măsurile lui Rehoboamū pentru întărirea regatului seū, și reușirea sa.

5 Și Rehoboamū seđu în Ierusalimū, și zidi cetăți spre întărire în Iuda. Elū zidi Betū-Lehemulū, Etamulū, Tekoa, Betū-Zurulū, Socoulū, Adullamulū, Gatulū, Mareșă, Zifulū, Adoraimulū, Lachișulū, Azeka, Zora,

Aialonulū, și Hebronulū, cari sūnt cetăți întărite în Iuda și Beniaminū. Și întări aceste cetăți, și puse în ele căpitani și provisiuni de bucate, de oleiū și de vinū; și în fie-care cetate a pusū scuturi și lănci, și le întări tare forte; și ai lui erau Iuda și Beniaminulū.

Și preuții și Leviții, cari erau în totū Israelulū, se uniră cu elū, venindū din tōte hotarele lorū. Căci Leviții părăsiră împrejurimile lorū și stēpânirile lorū, și se duseră la Iuda și la Ierusalimū: pentru-că Ieroboamū și fiilū seī i respinsera de la directoria preuției lui Iehova, c^a și-și aședase preuți pentru înălțimi, și pentru ^cciapii și ^dvițeii, pre cari-i făcuse. ^eȘi după ei urmară din tōte semințiile lui Israelū aceia cari și îndreptău ānima să caute pre Iehova, Dumneđeulū lui Israelū; și veniră la Ierusalimū, ca să sacrifice lui Iehova, Dumneđeulū părinților lorū. Așa ei ^fîntăriră regatulū lui Iuda, și făcură tare pre Rehoboamū, fiulū lui Solomonū, timpū de trei ani; căci trei ani a urmatū elū calea lui Davidū și a lui Solomonū.

Și-și luă Rehoboamū de femeă pre Mahalatū, fiica lui Ierimotū, fiulū lui Davidū; și pre Abihailū, fiica lui Eliabū, fiulū lui Ișai; Care și a născutū lui fi: pre Ieșū, Șemaria, și Zahamū. Și după acesta luă pre Maaca, fiica lui Absalomū; și ea i născu pre Abia, Attai, Ziza, și Șelomitū. Și Rehoboamū iubi pre Maaca, fiica lui Absalomū, mai multū decâtū pre tōte femeele sale și concubinele sale; căci luă optū-spre-dece femei și șese-deci de concubine, și făcu dūo-deci și optū de fi și șese-deci de fete. Și ^gpuse Rehoboamū pre Abija, fiulū Maachei, capū, adecă domnū, preste frații seī; căci cugeta să-lū facă rege. Și lucră cu minte, și împărți pre toți cei-l-alți fi ai seī în totū pământulū lui Iuda și alū lui Beniaminū, prin tōte cetățile cele întărite, și li dădu hrană multă forte. Si li căutā femeī multe.

Rehoboamū și poporulū seū, părăsindū legea lui Dumneđeū, se pedepsescū prin năvălirea lui Șisakū.

SI ^aîndată ce regatulū lui Rehoboamū s'a întăritū și elū se făcu tare, ^belū părăsi legea lui Iehova, și totū Israelulū cu d'insulū.

^cDe aceea în anulū alū cincelea alū regelui Rehoboamū, se sui Șisakū, regele Egiptulū, asupra Ierusalimulū; căci pēcătuiseră împotriva lui Iehova; și cu d'insulū

c 1 Sam. 2. 25.

d 1 Reg. 12. 15.

e 1 Reg. 11. 29.

f 1 Reg. 12. 19.

Capitūl 11.

a 1 Reg. 12. 21.

etc.

b Cap. 12. 15.

c Num. 35. 2.

d Cap. 13. 9.

e 1 Reg. 12. 31.

& 13. 33. &

14. 9.

Osea 13. 2.

f Lev. 17. 7.

1 Cor. 10. 20.

g 1 Reg. 12. 28.

h Veđi cap. 15.

i 9. & 30. 11. 18.

j Cap. 12. 1.

k 1 Reg. 15. 2.

l Veđi cap. 13. 2.

m Veđi Dent. 21.

15. 16. 17.

Capitūl 12.

a Cap. 11. 17.

b 1 Reg. 14. 22.

c 23. 24.

d 1 Reg. 14. 24.

e 25.

- o mie două sute de caré, și șese-deci mii de călăreți; și unu poporū fără numărū, care venia cu d'insulū din Egiptū: ^aLibienī, Sukiți, și Etiopienī. Și elū luă cetățile cele întărite ale lui Iuda, și ajunse până la Ierusalimū.
- 5 Și veni ^cȘemaia, profetulū, la Rehoboamū și la mai marii lui Iuda, cari se adunaseră la Ierusalimū de téma lui Șişakū, și dīse cătră d'inșii: Așa dīce Iehova: ^jVoi m'ați părăsitū, de aceea vē lasū și cū pre voi în mâna lui Șişakū. Decī ^ose umiliră mai marii lui Israelū și regele, și dīseră: ^aDreptū este Iehova.
- 7 Și Iehova vēdendū, că se umilescū, ⁱa fostū cuvântulū lui Iehova cătră Șemaia, dīcendū: S'aū umilitū; nu-ī voiū strica, ci preste puçinū ⁱvoiū mēntui; și mânia mea nu se va revērsa preste Ierusalimū prin mâna lui Șişakū. Dară ^jservi lui Șişakū vorū fi, ca să cunōscă *ce deosebire este* ^ka servi mie, și a servi regatelorū pământescī.
- 9 ⁱȘi se sui Șişakū, regele Egiptulū, în Ierusalimū, și luă tesaurele casei lui Iehova și tesaurele casei regelui: luă tōte; și luă scuturile de aurū, pre carile ^mfăcuse Solomonū. Și în loculū lorū făcu regele Rehoboamū scuturi de aramă, și le dădu ⁿin mânele capilorū alergătorilorū, cari custodīaū lūngă intrarea casei regelui. Și oricândū intra regele în casa lui Iehova, venīaū alergătorii, și le purtaū, și éra-și le puneau în camara alergătorilorū. Și pentru-că se umili, de aceea se întorse mânia lui Iehova de la d'insulū, și nu-lū strica cu totulū; căci era în Iuda ce-va bunū.
- 13 Și așa se întări regele Rehoboamū în Ierusalimū, și domni; ^ode patru-deci și unulū de ani *era* Rehoboamū, cândū se făcu rege, și șapte-spre-dece ani domni în Ierusalimū, în ^pcetatea, pre care Iehova a ales'o din tōte semīțiile lui Israelū, ca să-și pună numele seū acolo. Și numele mumei lui *era* Naama,
- 14 o Ammonită. Și elū făcu rele; căci nu-și îndreptă ânima sa să caute pre Iehova.
- 15 Și faptele lui Rehoboamū, cele d'ântēie și cele de pe urmă, ore nu *sunt* scrise în Cartea lui Șemaia, profetulū, ^qși a lui Iddo, vēdătorulū, în cartea genealogielorū? ^rȘi fu resbelū în tōte dīlele între Rehoboamū și
- 16 Ieroboamū. Și adormi Rehoboamū cu părinții seī, și se immormēntă în cetatea lui Davidū. Și ^sAbija, fiulū seū, domni în loculū seū.

Domnia lui Abija; biruința sa asupra lui Ieroboamū.

- I**N anulū alū optū-spre-decelea alū rege- **13**
lui Ieroboamū se făcu Abija rege preste Iuda. Trei ani domni elū în Ierusalimū; și **2**
numele mumei lui *era* ^bMicaia, fiica lui Urielū, din Ghibea.
- Și a fostū resbelū între Abija și între Ieroboamū. Și Abija incepu lupta cu oște **3**
de viteși în oștire, patru sute mii de bărbați aleși; și Ieroboamū iușirū de resbelū asupra lui optū sute mii de omeni aleși, bărbați viteși.
- Și se puse Abija pe muntele ^cTemaraimū, **4**
care *se află* pe muntele lui Efraimū, și dīse: Ieroboame, și întregū Israelū, ascultați-mē! Ore nu scieți, că Iehova, Dumneđeulū lui **5**
Israelū, ^da datū regatulū preste Israelū lui Davidū în eternū, lui și fiilorū lui, ^eprin legământulū de sare? Dară Ieroboamū, fiulū **6**
lui Nebatū, unū servū alū lui Solomonū, fiulū lui Davidū, se sculă, și ^fse rēdică asupra domnului seū. Și s'aū adunatū la d'insulū ^gomeni netrebniçi, înrēutātiți, și se o-
puseră lui Rehoboamū, fiulū lui Solomonū; cândū Rehoboamū era tēnērū și slabū la **8**
ânimă, și nu putu a li se împotrivi. Și acumū gāndiți, că vē veți împotrivi regatulū lui Iehova în mâna fiilorū lui Davidū, pen-
tru-că *sunteți* în mulțime mare, și *aveți* cu voi viței de aurū, pre cari Ieroboamū vi **9**
i-a ^hfăcutū deī. ⁱAū nu ați respinsū voi pre preuții lui Iehova, pre fiii lui Aaronū, și pre Leviți, și v'ați făcutū preuți, ca po-
porele *altorū țeri*? ^jTotū celū ce venīa cu unū boū tēnērū și cu șapte berbeci, ca să se consacre, *acela* se făcea preutū *celorū*
ce nu sunt Dumneđei. Cātū pentru noi, **10**
Iehova *este* Dumneđeulū nostru, și nu l'amū părăsitū; și preuții, cari *sunt* fiii lui Aaronū, sersescū lui Iehova, și Leviți *sunt* în dire-
gătoriā; ^kȘi ei facū să fumege lui Iehova **11**
olocauste în tōtă demāneța și în tōtă sēra, și tămāierī aromatice; și *punū* ^lpānile punerei-inainte pe mēsa cea curată, și poli-
candrulū de aurū cu candelēle sale, ^mca să ardă în tōtă sēra; căci noi pāzimū cele de pāzitū cătră Iehova, Dumneđeulū nostru; dară voi l'ați părăsitū. Și éccē, cu noi în **12**
frunte *este* Dumneđeū ⁿși preuții seī, și trimbițele resunātore, cari să resune în contra vōstră. Fii ai lui Israelū! ^onu vē luptați cu Iehova, Dumneđeulū părinților vōstri, căci nu vēți prospera.

d Cap. 16. 8. j Veđi Isa. 26. 17. 13. 22.
e Cap. 11. 2. k Deut. 28. 47. 13. 1 Reg. 14. 30.
f Cap. 15. 2. l 1 Reg. 14. 25. 24. 1 Reg. 14. 31.
g Iac. 4. 10. m 1 Reg. 10. 16.
h Esod. 9. 27. n 2. Sam. 8. 18. o 1 Reg. 14. 21.
i 1 Reg. 21. 28. 29. p Cap. 6. 6. q Cap. 9. 29. &

Capitula 13. d 2 Sam. 7. 12. & 14. 9. i Lev. 24. 6.
a 1 Reg. 15. 1. e Num. 18. 19. oca 8. 6. m Esod. 27. 20.
etc. f 1 Reg. 11. 26. i Cap. 11. 14. 21.
b Veđi cap. 11. & 13. 20. j Esod. 27. 35. Lev. 24. 2. 3.
20. g Jude. 9. 4. k Cap. 2. 4. n Num. 10. 8.
c 10s. 13. 22. h 1 Reg. 12. 28. o Fapt. 5. 39.

- 13 Dară Ieroboam pusesese pândași, cari să vină pe din dosul lor, așa că oștirea era în fața lui Iuda, și pândașii în dosul lor.
- 14 Și căutându-l Iuda, eecă, lupta era din față și din dos! Atuncea strigară către Iehova,
- 15 și preuții suflară din trimbiți. Și bărbații lui Iuda sunară; și a fost, când bărbații lui Iuda au sunat, că ^plovi Dumneșul pre Ieroboam și pre totu Israelului înaintea lui Abija și a lui Iuda. Și fiii lui Israel fugiră de d'înaintea lui Iuda, și Dumneșul
- 17 'i dădu în mâna lor. Și Abija și poporul se făcură ucide mare între ei, și cădură morți din Israel cinci sute mii de bărbați aleși.
- 18 Așa fură umiliți atuncea fiii lui Israel; și fiii lui Iuda se făcură tari; ^q căci s'au încredut în Iehova, Dumneșul părinților lor.
- 19 Și urmări Abija pre Ieroboam, și-l luă cetățile: Betu-Elul cu cetățile sale, Iesana cu cetățile sale, și ^r Efraimul cu cetățile sale. Și Ieroboam nu mai avu putere în zilele lui Abija; și Iehova ^s 'lă lovi, și 'el muri.
- 21 Și Abija se întări, și-si luă patru-spre-dece femei, și făcu două-deci și două de fii și șese-spre-dece fete.
- 22 Și celelalte fapte ale lui Abija, și căile sale, și vorbele sale, sunt scrise în scrierile
- 14 profetului "Ido. Și Abija adormi cu părinții se, și-lu înmormântară în cetatea lui David.

Domnia lui Asa; năvălirea și învingerea lui Zerah și a armatei sale.

Și ^a Asa, fiulul se, domni în locul se. In zilele lui țera avu de ce ani de pace.

- Și făcea Asa *ce* era bun și drept în ochii lui Iehova, Dumneșul se; și departă altarele *deilor* străini și ^b înălțimile, și ^c sfărâmă stâlpii, ^d și tăia Astarteele; și duse lui Iuda să caute pre Iehova, Dumneșul părinților lor, și să îndeplinească legea și ordinele. Și departă din toate cetățile lui Iuda înălțimile și chipurile sôrelui. Și regatul avu pace supt d'insul.
- 6 Și zidi cetăți întărite în Iuda; căci țera avea pace, și n'a fost nici un război asupra lui în acești ani; căci Iehova 'i dădu repaus.
- 7 Și elu duse către Iuda: Să zidim aceste cetăți, și să le încunjurăm cu ziduri, cu turnuri, porți și zăvoare. Țera mai este încă a noastră, pentru-că am căutat pre Iehova, Dumneșul nostru; noi l'am că-

utat, și elu ni-a dat repaus de jur împrejur. Deci zidiră și prosperară. Și avu 8 Asa o oște din Iuda, trei sute mii, purtători de scuturi și de lănci, și din Beniamin două sute opt-deci mii, purtători de scuturi, și întindători de arc; toți acestia erau bărbați viteși.

Și eși în contra lor Zerah, Etiopienul, cu o oște de o mie de mii, și trei sute caré; și veni până la Mareșă. Și eși 10 Asa înaintea lui, și se înșirui de bataia în valea Tefata, lângă Mareșă. Și ^g strigă Asa 11 către Iehova, Dumneșul se, și duse: Iehova, ^h nimic nu-ți este a ajuta pre cel puternic se pre cel fără putere. Ajută-ne Iehova, Dumneșul nostru! căci pe tine ne rădămăm, și 'în numele teu am venit asupra acestei mulțimi. Tu, Iehova, *esci* Dumneșul nostru; în contra ta omul nu poate nimica. Și ⁱ lovi Iehova pre Etiopienii înaintea lui Asa și a lui Iuda; și Etiopienii fugiră. Și Asa și poporul, care era cu d'insul, 'i urmariră până la ^k Gherar, și cădură 13 mulți d'între Etiopienii: că n'aveau meșlăce de trai; și fură sfărâmați înaintea lui Iehova și înaintea oștii sale. Și Iuda duse 14 cu sine o mulțime de pradă. Și bătură toate cetățile d'imprejurul Gherarului; căci 'spaima lui Iehova era preste d'înșii; și ei prădară toate cetățile; că pradă multă era în ele. Și loviră corturile vitelor, și duseră 15 cu sine o mulțime și cămile; și se întorseră la Ierusalim.

Cuvântul lui Dumneșul către Asa prin Azaria; reformele lui Asa; pacea și prosperitatea poporului.

Și a fost ^a spiritul lui Dumneșul preste 15 Azaria, fiulul lui Oded. Și elu eși înaintea lui Asa, și duse către d'insul: Ascultă-mă, tu Asa și totu Iuda și Beniaminul! ^b Iehova este cu voi, când voi sunteți cu d'insul; și ^c de-lu veți căuta, și elu se va lăsa să fie găsit de voi; ^d eră de-lu veți părăsi pre el, și elu vă va părăsi pre voi. ^e Multe 3 zile Israel a fost fără de adevăratul Dumneșul, și fără de ^f preut învătător, și fără de lege. Dară ^g se întorseră în strîmtoarea 4 loră către Iehova. Dumneșul lui Israel, și-lu căutară, și elu se lăsa să fie găsit de ei. ^h In acele timpuri nu era pace pentru 5 cel ce eșia și pentru cel ce intra; că mari turburări *veniră* preste toți locuitorii țerelor. ⁱ Unu popor fu încălcat de altă 6 popor, și o cetate de altă cetate; că Dum-

^p Cap. 14. 12.
^q 1 Cron. 5. 20.
^r Ps. 22. 5.
^s 1 Sam. 25. 38.
^t 1 Reg. 14. 20.
^u Cap. 12. 15.

Capitul 14.
^a 1 Reg. 15. 8.
etc.
^b Vezi 1 Reg. 15. 14.

Cap. 15. 17.
^c Esod. 34. 13.
^d 1 Reg. 11. 7.
^e Cap. 16. 8.
^f Ios. 15. 44.
^g Esod. 14. 10.

Cap. 13. 14.
^h Ps. 22. 5.
ⁱ 1 Sam. 14. 6.
^j 1 Sam. 17. 45.
Prov. 18. 10.
^k Cap. 13. 15.

^k Fac. 10. 19. & 20. 1.
^l Fac. 35. 5.
Cap. 17. 10.

Capitul 15.
^a Num. 24. 2.
^b Jude. 3. 10.
^c Cap. 30. 14.
& 24. 20.

^b Iac. 4. 8.
^c Vera. 4. 15.
^d 1 Cron. 28. 9.
^e Cap. 33. 12. 13.
^f Jer. 29. 13.
^g Mat. 7. 7.

^d Cap. 24. 20.
^e Osea 3. 4.
^f Lev. 10. 11.
^g Deut. 4. 29.
^h Jude. 5. 6.
ⁱ Mat. 24. 7.

nedeu 'i turbură cu totu felulū de strimto-
7 rări. Dară voi întăriți-vē, și să nu slăbescă
mănele vōstre! Căci este respătire pentru
lucrulū vōstru.

8 Și auzindū Asa aceste cuvinte și profe-
ția lui Oledū, profetulū, se întări, și de-
părtă uriciunile din totu pământulū lui Iuda
și alū lui Beniaminū, și din cetățile, pre
cari le luase în muntele lui Efraimū; și în-
9 noui altarulū lui Iehova, care sta înaintea
porticulū lui Iehova. Și adună pre totu
Iuda și Beniaminulū, și cu d'inșii pre *străinii
din Efraimū, din Manase și din Simeonū;
căci mulți din Israelū trecură la d'insulū,
10 vedēndū, că Iehova, Dumneđeulū seū, era cu
d'insulū. Și se adună la Ierusalimū în
luna a treia a anulū alū cinci-spre-decelea
11 alū domniei lui Asa; *Și sacrificară lui Ie-
hova în aceeași ȳi din *prēda, pre care o adu-
seseră, șapte sute de boi, și șapte mii de oi;
12 și *intrară în legământū, de a căuta pre Ie-
hova, Dumneđeulū părinților lorū, cu totă
13 ānima lorū și cu totu sufletulū lorū: °Ca fie-
care, ce nu arū căuta pre Iehova, Dum-
neđeulū lui Israelū, accla ° să se omōre, de
14 la micū până la mare, de la bărbatū până
la femeā. Și ei jurară lui Iehova cu vōce
tare și cu strigāte de bucuriā și cu trim-
15 biți și buciume. Și întregulū Iuda se bu-
curā de acestū jurământū; căci cu totă ā-
nima lorū juraseră, și ° cu totă voința lorū
l'au căutatū; și elū se lāsā să fie gāsītū de
ei. Și Iehova li dādu repausū jurū imprejurū.
16 Și pre °Maaca, muma lui Asa, regele, elū
o depărtā, ca sā nu fie reginā; fiindū-cā fă-
cuse unū chipū alū Astarteci. Și Asa taiā
chipulū ei, lū sfārāmā, și-lū arse lūngā pē-
17 rēulū Kedronū. Dară *înălțimile nu s'au de-
părtatū din Israelū; totuși ānima lui Asa
18 era întrēgā în tōte ȳilele sale. Și a adusū
în casa lui Dumneđeū pre cele consacrate
de părintele seū, și pre cele consacrate de
19 sine insu-și: argintū și aurū și unelte. Și
n'a mai fostū nici unū resbelū, până la alū
trei-ȳeci și cincelea anulū alū domniei lui Asa.

*Nāvūlirea lui Baaša în Iuda; Asa, căutāndū aju-
torulū Sirienilorū, se mustrā de unū profetū;
bōla și mōrtea lui Asa.*

16 **I**N anulū alū trei-ȳeci și șeselea alū dom-
niei lui Asa, se sui °Baaša, regele lui Is-
raelū, asupra lui Iuda, și zidi Rama; ° ca sā
nu lase pre nimenea sā ēsā seū sā intre la
2 Asa, regele lui Iuda. Atuncea luā Asa arg-
gintū și aurū din tesaurele casei lui Ie-
hova și ale casei regelū, și trāmese la

Benhadadū, regele Siriei, care locuia la
Damascū, ȳicēndū: *Sā fie legăturā între* 3
mine și între tine cumū a fostū între pă-
rintele meū și părintele teū; ēccē, 'ȳi trā-
metū argintū și aurū: mergi, desfā legāmē-
tulū teū cu Baaša, regele lui Israelū, ca sā
se tragā de la mine. Și ascultā Benhadadū 4
pre regele Asa, și trāmese pre mai marii
ostilorū sale asupra cetățilorū lui Israelū,
și băturā Ijonulū, și Danulū și Abelū-Mai-
mulū și tōte întāriri de provisiuni ale lui
Nestali.

Și cumū auzi Baaša de aceste, se opri de
la zidirea Ramei, și puse capētū lucrulū seū.
Dară Asa, regele, luā pre întregulū Iuda,
și rēdicară de la Rama petrele și lemnele
ei, cu cari zidise Baaša; și elū cu d'insele
zidi Gheba și Mispa.

În acelu timpū veni °Hanani, vedētorulū,
la Asa, regele lui Iuda, și ȳise cătrā d'in-
sulū: °Fiindū-cā te-ai rădāmātū pre regele Si-
riei, și nu te-ai rădāmātū pe Iehova, Dum-
neđeulū teū, pentru aceea a scăpatū ōstea
regelū Siriei din mână ta. Aū nu erau °E-
tiopienii și °Libienii ° ōste mare, cu multe
carē și călāreȳi? Dară fiindū-cā te-ai rădā-
matū pe Iehova, de aceea i-a datū în mână
ta. °Căci ochii lui Iehova vedū preste totū
9 pământulū, ca sā se arete tare cătrā aceia,
cari sūnt cu ānima întrēgā cătrā d'insulū.
°Tu nebunesce ai lucratū în acēsta; deci de
acumū înainte °vei avē resbele.

Și Asa se mânia asupra vedētorulū, ° și-lū
puse în închisōre; căci era infuriatū asupra
lui pentru acēsta. Și totū în acelu timpū
apēsā Asa pre unū din poporū.

*Și ēccē, faptele lui Asa, cele d'āntēie și 11
cele de pe urmă, ēccē, acestea sūnt scrise
în Cartea Regilorū lui Iuda și ai lui Israelū.

În alū trei-ȳeci și nouēlea anulū alū dom-
niei sale se °nbolnāvi Asa de piciorō, și bōla
sa se °ntāri; dară nici în bōla sa °nu căuta
pre Iehova, ci pre medicī. °Și adormi Asa
13 cu părinȳii seī, și muri în anulū alū patru-
ȳeci și unulea alū domniei sale. Și-lū im-
mormētarā în mormēntulū seū, pre care
și-lū sēpase în cetatea lui Davidū; și-lū
culcarā pe unū așternutū, pre care lū im-
pluse °cu aromate și cu totu felulū de un-
sorī, pregătite duple artea făcētorilorū de
mirū, și-i făcurā °o ardere mare forte.

Domnia cea bună și fericitā a lui Iosafatū.

SI °Iosafatū, fiulū seū, domni în loculū seū, 17
și se întări împotriva lui Israelū. Așēȳā 2

j Cap. 13. 19.
k Cap. 11. 16.
l Cap. 14. 15.
m Cap. 14. 13.
n 2 Reg. 23. 3.
Cap. 34. 31.

Noom. 10 29.
o Esod. 22 20.
p Deut. 13. 5.
q 9. 15.
r 1 Reg. 15. 13.

s Cap. 14. 3, 5.
1 Reg. 15. 14,
etc.
Capitulū 16.
a 1 Reg. 15. 17,
etc.

b Cap. 15. 9.
c 1 Reg. 16. 1.
Cap. 19. 2.
d Isa. 31. 1.
Ier. 17. 5.
e Cap. 11. 9.

f Cap. 12. 3.
g Iov. 34. 21.
Prov. 5. 21. &
15. 3.
Ier. 16. 17. &
32. 19.

Zech. 4. 10.
A 1 Sam. 13. 13.
Ier. 17. 5.
1 Reg. 15. 32.
f Cap. 18. 36.
Ier. 20. 2.
Mat. 14. 3.

k 1 Reg. 15. 23.
l Ier. 17. 5.
m 1 Reg. 15. 24.
n Fac. 50. 2.
Marc. 16. 1.
Ioan 19.39, 40.

o Cap. 21. 19.
Ier. 34. 5.
—
Capitulū 17.
a 1 Reg. 15. 24.

omeni de oște în toate cetățile întărite ale lui Iuda, și puse garnisone în pământul lui Iuda și în cetățile lui Efraim, pre cari Asa, 3 părintele său, le luase. Și Iehova era cu Iosafat; căci âmbra în căile cele d'antele ale lui David, părintele său, și nu căuta 4 pre Baali; Ci pre Dumnezeu părintelui său căuta el, și âmbra duple ordinele sale, 5 și nu duple faptele lui Israel. Și Iehova întări regatul în mâna lui, și întregul Iuda aduse daruri lui Iosafat, și el avu a- 6 vere și onoare multă. Și ânima lui se n- tări din ce în ce în căile lui Iehova; și depărtă chiar și înălțimile și Astarteele din Iuda.

7 Și în alu treilea an alu domniei sale trăsese pre cei mai mari ai sei: pre Ben- Hailu, pre Obadia, pre Zecaria, pre Neta- neel și pre Micaia, și să învețe în cetățile 8 lui Iuda; Și cu d'înșii pre Leviții: pre Șe- maia, pre Netania, pre Zebadia, pre Asa- helu, pre Șemiramotu, pre Ionatanu, pre A- donia, pre Tobia și pre Tobu-Adonia, Le- viți; și cu d'înșii pre Elișama și pre Ioram, 9 preuți. Și ei învățau în Iuda, și aveau la sine cartea legii lui Iehova, și merșeră prin toate cetățile lui Iuda, și învățau pre popor.

10 Și a fostu tema lui Iehova preste toate regatele țerelor, cele d'imprejurul lui Iuda, 11 și nu se luptau cu Iosafat. Și d'intre Fi- listeni aduseră unii daruri, și argintu dreptu dare, lui Iosafat. Și Arabii i aduseră oi, 12 șapte mii șapte sute de berbeci, și șapte mii șapte sute de căpi. Iosafat se făcu din ce în ce mai mare; și zidi palate în Iuda, și în- 13 țării pentru provisiuni. Și avea multă a- vere în cetățile lui Iuda, și omeni de res- belu, ostași viteși, în Ierusalimu.

14 Și acesta este numerarea lor duple ca- sele lor părintesci: Din Iuda erau mai mari preste mii: Adna, capul; elu avea trei sute 15 mii de bărbați viteși cu sine. Și după d'insul era Iohananu, mai marele; și avea două sute 16 și optu-deci de mii cu sine. Și după acesta era Amasia, fiulul lui Zicri, carele se dădu pe deplin lui Iehova, și avea cu sine două 17 sute mii de bărbați viteși. Și din Benia- minu: Eliada, bărbatu viteșu; și avea cu sine 18 două sute mii de bărbați, cari erau înarmați cu arcu și scutu. Și după d'insul Io- 19 zabadu; și elu avea cu sine o sută optu-deci de mii ostași înarmați. Acestia aveau serviciul pe lângă rege; afară de aceia, pre cari i-a pus rege prin cetățile întărite în totu pământul lui Iuda.

Legământul lui Iosafat cu Ahab; expedițiunea unită a lor contra Sirienilor; profeteile lui Micaia și ale lui Iehu.

SI^a avea Iosafat avere și onoare multă, și 18 se încuscri cu Ahab. Și după trecerea 2 catoru-va ani veni la Ahab în Samaria. Și Ahab i junghia lui și poporul, ce era cu d'insul, oi și boi mulți. Și elu lu ademeni să se sue cu elu asupra Ramotu-Galaadului. Că Ahabu, regele lui Israel, dișe cătră Io- 3 safatu, regele lui Iuda: Merge-vei cu mine asupra Ramotu-Galaadului? Și elu dișe că- 4 tră d'insul: Eu sunt ca și tine, poporul meu ca și poporul teu; vomu pleca cu tine la luptă.

Și Iosafat dișe cătră regele lui Israel: 4 Intrăbă, rogu-te, astă-ți cuvântul lui Ieho- 5 va. Deci adună regele lui Israel pre pro- feți, patru sute de bărbați, și dișe cătră d'in- 6 stră Iosafat: Merge-vomu la luptă asupra Ramotu- 7 Galaadului, seu ne vomu lăsa? Și ei dișeră: Sui-te; căci Dumnezeu lu va da în mâna regelui.

Și a dișu Iosafat: Ore nu mai este ai- 6 cea vre-unu profetu alu lui Iehova, ca să-lu 7 întrebăm? Și regele lui Israel dișe că- 8 tră Iosafat: Mai este unu bărbatu, prin ca- 9 rele putem să întrebăm pre Iehova; dară lu urăscu, căci nici odată nu-mi profetesce bine, ci totu-dé-una rău. Acesta este Mi- 10 caia, fiulul lui Jimla. Și Iosafat dișe: Să 11 nu dică așa regele.

Și chiamă regele lui Israel pre unu di- 8 regetoru, și dișe: Grăbesce-te a aduce pre 9 Micaia, fiulul lui Jimla. Și regele lui Is- 10 raelu și Iosafatu, regele lui Iuda, ședură fie- 11 care pe tronul seu, îmbrăcați cu vestminte regesci, în locu deschisu, la intrarea porței Samariei; și toți profeti profetiră inaintea 12 lor. Și Zedekia, fiulul lui Chenaana, și fă- 13 cuse corne de feru, și dișe: Așa dice Ie- 14 hova: Cu acestea vei împunge pre Sirieni, până i vei nimici. Și toți profeti profetiră 15 așa, dicendū: Sui-te la Ramotu-Galaadu, și prosperază; că Iehova lu va da în mâna regelui.

Și trăsese, care se dusesse să chiame 12 pre Micaia, vorbi cătră elu, dicendū: Ecce! 13 cuvintele profetiloru toate într-una spun bine pentru rege; rogu-te dară, fie cuvântul teu ca alu unuia d'intre ei, și vorhesce-ți de bine! 14 Eru Micaia dișe: Viu este Iehova! ce-mi va dice Dumnezeu meu, aceea voi vorbi.

Și venind la rege, dișe regele cătră d'in- 14 sul: Micaia, merge-vomu la luptă asupra Ramotu-Galaadului, seu ne vomu lăsa? Și

b Cap. 15. 8.

c 1 Reg. 12. 28.

d 1 Sam. 10. 27.

1 Reg. 10. 25.

e 1 Reg. 10. 27.

Cap. 18. 1.

f 1 Reg. 22. 43.

Cap. 15. 17. &

19. 3. & 20. 33.

g Cap. 15. 3.

h Cap. 35. 8.

Neem. 8. 7.

i Fac. 35. 5.

j 2 Sam. 8. 2.

k Jude. 5. 2, 9.

l Vers. 2.

Capul 18.

a Cap. 17. 5.

b 2 Reg. 8. 18.

c 1 Reg. 22. 2.

etc.

d 1 Sam. 23. 2.

4. 9.

2 Sam. 2. 1.

e Num. 22. 18.

20, 35. & 23.

12, 26. & 24.

13.

1 Reg. 22. 14.

elū respunse: Suiți-vă, și prosperați! căci
 15 se voru da în mâna voastră. Și regele a disū
 lui: De câte ori jura-te-voiū, ca să nu-mi
 spuī decâtū adevērulū în numele lui Ie-
 16 hova! Și elū a disū: Amū vēdūtū pre totū
 Israelulū imprāsciatū pe munți, ca oile ce
 nu aū păstorū. Și Iehova a disū: Acestia
 n'aū domnū; să se întōrcă fie-care la casa
 17 sa în pace. Și a disū regele lui Israelū
 cătrā Iosafatū: Nu ți-amū spusū ōre, că nu
 18 va profeți bine despre mine, ci rău? Și
Micaia mai disē: Ascultați decī cuvēntulū
 lui Iehova: Amū vēdūtū pre Iehova ședēndū
 pe tronulū seū, și totā oștirea ceriulū stāndū
 19 de a drēpta lui și de a stānga lui. Și Ie-
 hova a disū: Cine va amāgi pre Ahabū,
 pre regele lui Israelū, să se sue și să cadā
 în Ramotū-Galaadū? Și unulū dicea așa,
 20 și altulū dicea așa. Și eși unū /spiritū, și
 stātu înaintea lui Iehova, și disē: Eū 'lū
 21 voiū amāgi. Și Iehova disu-i-a: Cu ce? Și
 elū a respunsū: Voiū eși, și voiū fi spiritū
 mincinosū în gura tuturorū profeților lui.
 Și a disū Iehova: Tu 'lū vei amāgi, și vei
 22 și isbuti: eși decī, și fă așa. Și acumū eccē,
 Iehova a pusū spiritū mincinosū în gura
 acestorū profeți ai tei, și Iehova a vorbitū
 rele de tine.
 23 Atuncea se apropiā Zedekia, fiulū lui
 Chenaana, și ^h lovi pre *Micaia* preste față,
 și disē: Pe ce cale trecu spiritulū lui Iehova
 24 de la mine, spre a vorbi cu tine? Și *Mi-*
caia disē: Eccē, vei vedē în ȋiua aceea,
 cāndū vei intra în camara cea mai din lă-
 intru, ca să te ascundī.
 25 Și a disū regele lui Israelū: Luați pre *Mi-*
caia, și duceti-lū înapoi la Ammonū, guver-
 natorulū cetāței, și la Ioașū, fiulū regelui;
 26 Și diceți: Așa dice regele: 'Puneți pre ace-
 sta în închisōre, și hrāniți-lū cu pānea în-
 tristārei și cu apa în tristārei, până ce mă
 27 voiū întōrce în pace. Și a disū *Micaia*: Dacă
 adevēratū tu te vei re'ntōrce în pace,
 atuncea Iehova n'a vorbitū prin mine. Și
 adause: Ascultați voi, tōte popōrele!
 28 Decī se suirā regele lui Israelū și Iosafatū,
 29 regele lui Iuda, la Ramotū-Galaadū. Și re-
 gele lui Israelū disē cătrā Iosafatū: Eū 'mī
 voiū schimba vestmintele, și voiū pleca la
 luptā: ērū tu îmbracă vestmēntulū teū *de*
rege! Și regele lui Israelū 'și schimbā vest-
 30 mintele, și plecā la luptā. Eū regele Si-
 riei a fostū datū ordinū căpitenielorū carē-
 lorū sale, dicēndū: Nu vē luptați nici cu
 celū micū, nici cu celū mare, ci numai cu

regele lui Israelū. Și cumū vēdurā căpite- 31
 niele carēlorū pre Iosafatū, disērā: Acesta
este regele lui Israelū; și-lū impresurārā,
 ca să se lupte *cu d'insulū*; Și Iosafatū strigā,
 și Iehova 'lū ajutā, și Dumneđeū 'i întōrse
 pre ei de la d'insulū. Căci cāndū căpiteniele 32
 carēlorū vēdurā, că nu *era* regele lui Isra-
 elū, se întōrserā de la elū. Darā unū omū 33
 trāgēndū cu arculū din întēmplare, lovi
 pre regele lui Israelū între închieturele ar-
 mātūrei; și elū disē cătrā conducētorulū
 carulū seū: Intōrnā mâna ta, și scōte-mē
 din tabērā, căci sūnt rānitū. Și lupta s'a 34
 făcutū totū mai crāncenā în acea ȋi; și re-
 gele lui Israelū stātu pe carū în fața Sirie-
 nilorū până sērā; și la apusulū sōrelui muri.
 S I se întōrse Iosafatū, regele lui Iuda, în 19
 pace la casa sa la Ierusalimū. Și eși 2
 Iehu, fiulū lui Hanani, ^a vēdētorulū, înaintea
 lui, și disē cătrā regele Iosafatū: Cumū de
 ai ajutatū pre celū reū, și ^b ai iubitū pre cei
 ce urēscū pre Iehova! De aceea *va veni* preste
 tine ^c mânia lui Iehova. Darā totū se mai 3
 gāsesce ^d ce-va bunū în tine, fiindū-cā ai
 stērpitū Astarteele din țērā, și ^e ai îndrep-
 tatū ānima ta a căuta pre Dumneđeū.

*Guvernarea înțelēptā a lui Iosafatū, și mēsurele
 sale pentru administrarea dreptāței.*

Și Iosafatū locui în Ierusalimū, și eși 4
 érā-și *spre cercetarea* poporului, de la Beerū-
 șeba până la muntele lui Efraimū, și-lū în-
 tōrse érā-și la Iehova, Dumneđeulū pārinți-
 lorū lorū.

Și aședā judecātorī în țērā, în tōte ce- 5
 tățile întārite din Iuda, în fie-care cetate;
 Și disē cătrā judecātorī: Vedeți ce faceți! 6
 căci / nu judecați pentru ōmenī, ci pentru
 Iehova, ^g carele *este* cu voi la judecatā. Dreptū 7
 aceea fie în voi temerea de Iehova, luați
 aminte, și faceți-o! Căci ^h la Iehova, Dumne-
 đeulū nostru, nu *este* nici o nedreptate, nici
ⁱ căutare la față, nici primire de daruri.

Și în Ierusalimū ^j aședā Iosafatū Leviți 8
 și preuți, și capī *aī caselorū* pārințesci din
 Israelū, pentru judecāțele lui Iehova, și pen-
 tru certe. Și cāndū se întōrserā înapoi la
 Ierusalimū, Li ordinā, dicēndū: Lucrați ^k în 9
 frica lui Iehova, cu credință și ānimā în-
 trēgā: ^l La fie-care judecatā, ce va veni îna-
 10 intea vōstrā de la frații vōstri, cari locuescū
 în cetățile lorū, între sānge și sānge, între
 lege și ordinū, între statute și judecāți; să-
 i învățați să nu se facā vinovați înaintea lui
 Iehova, ca ^m mânia lui să nu vinā preste

f Iov 1. 6.
 g Iov 12. 16.
 Isa. 19. 14.
 Ezech. 14. 9.
 A Ier. 20. 2.

Marc. 14. 65.
 Fapt. 23. 2.
 i Cap. 16. 10.

Capitul 19.
 a 1 Sam. 9. 9.
 b Ps. 139. 21.
 c Cap. 32. 25.

d Cap. 17. 4. 6.
 Veți cap. 12.
 12.
 e Cap. 30. 19.
 Ezra 7. 10.

f Deut. 1. 17.
 g Ps. 82. 1.
 Eccl. 5. 8.
 h Deut. 32. 4.
 Rom. 9. 14.

i Deut. 10. 17.
 Iov 31. 19.
 Fapt. 10. 34.
 Rom. 2. 11.
 Gal. 2. 6.

Efes. 6. 9.
 Col. 3. 25.
 1 Pet. 1. 17.
 j Deut. 16. 18.

Cap. 17. 8.
 k 2 Sam. 23. 3.
 l Deut. 17. 8, etc.
 m Num. 16. 46.

"voi și preste frații vostri. Așa lucrați, și nu
11 veți fi vinovați. Și eecce, Amaria, arhierleul,
este preste voi ° în toate trebele lui Iehova, și
Zebadia, fiulul lui Ișmael, guvernătorul
preste casa lui Iuda în toate trebele rege-
lui; și Leviții *sunt* diregători înaintea vos-
tră. Intăriți-vă, și *astu-feliu* lucrați, și Iehova
va fi *p* cu cel bun.

*Năvălirea Moabiților și a altora; rugăciunea
lui Iosafat; profetia de mântuire a lui
Iehaziel, și îndeplinirea sa.*

20 **D**UPĂ aceste veniră fiii lui Moab, și fiii
lui Ammon, și cu d'inșii din Edomiți,
2 asupra lui Iosafat cu resbelu. Și veniră
unii și spuseră lui Iosafat, dicendū: Vine
asupra-ți mare mulțime de d'incolo de mare,
din Siria; și eecce, ei sunt ° la Hațaton-Ta-
mar, adecă ° Enghedi. Și se temu Iosafat,
și-și îndreptă fața sa, spre a ° căuta pre Ie-
hova. Și ° prochiāmă postu pentru întregul
4 Iuda. Și se adună Iuda să caute pre Ie-
hova; și chiaru din cetățile lui Iuda veniră
să caute pre Iehova.
5 Și stătu Iosafat în adunarea lui Iuda
și a Ierusalimului în casa lui Iehova, ina-
6 intea porticului celui nou, Și dīse: Iehova,
Dumneđeul părinților nostri! au nu *esci*
tu ° Dumneđeu în ceriū? *nu esci* tu ° domni-
torul preste toate regatele popórelor? și *nu*
este ° în mână ta tária și puterea, așa că ni-
7 menea nu ți se póte opune? Nu ° ai alun-
gatū tu, ° Dumneđeul nostru, pre locuitorii
acestei țeri de d'inaintea poporului teū I-
srael, și ai dat ° seminției lui Abraam,
8 care te ° iubi în eternū? Și ei au locuit
într'insa, și ți-au ziditū sanctuariū pentru
9 numele teū, dicendū: ° Dacă va veni nenoro-
cirea preste noi, sabia judecāței, seū cūma,
seū fometea, și vomū sta înaintea acestei
case, și înaintea feței tale, (cāci ° numele teū
este în acēstă casă,) și vomū striga la tine
în strimtorarea noastră, tu să ne ascuți și
10 să ne mēntui. Și acumū eecce, fiii lui Am-
mon, și Moabul, și cei de pe muntele Seir,
prin a cărora țeri ° nu îngāduși lui Israel
să trecā, cândū veniră din pāmēntul Egiptu-
lui, ci ° se abătură de la d'inșii, și nu-i ni-
11 micirā. Eecce, *cumū* ni respălătescū *acumū*,
° venindū, să ne gonēscā din stēpānirea ta,
pre care ni-ai dat ° noui de moscenire.
12 Dumneđeul nostru, au nu-i vei ° judeca pre
ei? Cāci noi nu avemū nici o putere ina-
intea acestei mari mulțimi, care vine asu-

pra noastră, și nu scimū ce să facemū, ° ci
° cātră tine *îndreptāmă* ochii nostri.

Și întregul Iuda sta înaintea lui Iehova, 13
chiaru și pruncii lor, femele lor și fiii
lor.

Și ° a fostū spiritul lui Iehova în medi- 14
locul adunării preste Iehaziel, fiulul lui
Zecharia, fiulul lui Benaia, fiulul lui Ieiel,
fiulul lui Mattania, Levitū din fiii lui Asaf;
Și dīse: Ascultați, totū Iuda, și voi, locui- 15
tori ai Ierusalimului, și tu, rege Iosafat!
așa dīce Iehova cātră voi: ° Nu vē temeți, și
nu vē înpāimētați înaintea acestei mari mul-
țimi: cāci lupta nu *este* a vótră, ci a lui Dum-
neđeu. Māne pogoriți-vē asuprā-li. Eecce, 16
ei se suiaū pe nālțimea Zizū, și voi ° veți
intēlni la capētul rīului în dreptul pustiu-
lui Ieruel. ° Nu veți *avē* a vē lupta în *lupta* 17
aceea; așēdați-vē, stați, și priviți mēntuirea
ce Iehova vī va *da*, Iuda și Ierusalime!
Nu vē temeți, și nu vē înpāimētați; māne
eșiți înaintea lor, și ° Iehova *va fi* cu voi.
Și Iosafat ° și ° plecā fața la pāmēntū, și 18
totū Iuda și locuitorii Ierusalimului cādūră
înaintea lui Iehova, ca să se închine lui Ie-
hova. Și Leviții d'intre fiii Kehatiților și 19
din fiii Korahiților se sculară, ca să laude
cu vóce tare pre Iehova, Dumneđeul lui
Israel.

Deci ei se sculară de demānēță, și eși- 20
ră spre pustiiul Tekoa; și cândū eșiāū,
stātu Iosafat, și dīse: Ascultați-mē, Iuda
și voi, locuitori ai Ierusalimului! ° Incredē-
ți-vē în Iehova, Dumneđeul vostru, și veți
fi siguri; incredēți-vē în profetii lui, și veți
prospera! Și se sfātui cu poporul, și a- 21
șēdā cāntāreți lui Iehova, ° cari cāntāū in
podóbe sacre, în timpū ce eșiāū înaintea cel-
lor înārmați, și dīse: ° Lāudați pre Iehova,
° cāci în eternū *ține* îndurarea sa.

Și în timpul acela, cândū începūră cu 22
cāntece și cu laudă, atuncea ° puse Iehova
pāndă asupra fiilor lui Ammon și ai lui
Moab, și asupra *celorū de pe* muntele Seir,
cari veniseră contra lui Iuda: și fură bā-
tuți. Cāci fiii lui Ammon și Moabul se pu- 23
seră împotrīvā locuitorilor muntelui Seir,
să-i stērpēscā pre ei, și să-i nimicēscā; și
după ce sfārșiră cu locuitorii de la Seir,
ajuta unul să nimicēscā pre cela-l-altū.

Și venindū Iuda până la custodia din 24
pustiiu, și cāutāndū la mulțime, eecce toți
eraū cadavre, cādute pe pāmēntū, și nici u-

° Ezech. 3. 18.
° 1 Cron. 26. 30.
p Cap. 15. 2.

Capitūl 20.

a Fac. 14. 7.
b Ios. 15. 62.
c Cap. 19. 3.

d Ezra 8. 21.
Ier. 36. 9.
Iona 3. 5.

e Deut. 4. 39.
Ios. 2. 11.
1 Reg. 8. 23.

Mat. 6. 9.
f Ps. 47. 2, 8.

Dan. 4. 17, 25.
32.
g 1 Cron. 29. 12.

Ps. 62. 11.
Mat. 6. 13.
h Ps. 44. 2.

Fac. 17. 7.
i Esod. 6. 7.

f Isa. 41. 8.
Iac. 2. 23.
k 1 Reg. 8. 33.

37.
Cap. 6. 28, 29.
30.

l Cap. 6. 20.
m Deut. 2. 4, 9.

19.
n Num. 20. 21.
o Ps. 63. 13.

p 1 Sam. 3. 13.
q Ps. 25. 15. &
121. 1, 2. &
123. 1, 2. &
141. 8.

r Num. 11. 25.
26. & 24. 2.
s Esod. 14. 13.
Cap. 15. 1. &
24. 20.

t Esod. 14. 13.
14.
u Num. 14. 9.
Cap. 15. 2. &
32. 8.

v Esod. 4. 31.
w Isa. 7. 9.

Cap. 32. 7.
t Esod. 14. 13.
14.

u Num. 14. 9.
Cap. 15. 2. &
32. 8.

v Esod. 4. 31.
w Isa. 7. 9.

y 1 Cron. 16. 29.
z 1 Cron. 16. 34.
1. Cron. 136. 1.

a 1 Cron. 16. 41.
Cap. 5. 13. &
7. 3, 6.

b Jude. 7. 22.
1 Sam. 14. 20.

25 nulă nu scăpase. Și venind Iosafat și poporul său, ca să facă pradă de la d'înșii, ei găsiră la d'înșii mulțime de avere și cadavre, și vase prețioase; și au pradat, până ce nu mai putură duce; trei zile au pradat, 26 *căci multă pradă era.* Și a patra zi se adunară în valea Berachia (*bine-cuvântărei*); *căci acolo bine-cuvântărea pre Iehova: pentru aceea au numit numele acestui loc: Valea Berachia, până în ziua de astăzi.*

27 Și plecară toți bărbații din Iuda și din Ierusalim, și Iosafat în fruntea lor, și se întorseră cu bucurie în Ierusalim; *căci Iehova li dădu bucurie asupra neamicilor lor.* Și intrară în Ierusalim în casa lui Iehova cu harpe, citare și trimbiți. Și veni 28 *tema de Dumnezeu preste toate regatele acestor țări, când auziră, că Iehova s'a luptat cu neamicii lui Israel.* Și regatul lui Iosafat avea pace; *căci Dumnezeu lăsa se dădu pace de jur împrejur.*

Characterul general al domniei lui Iosafat; legătura sa cu Ahazia, ce rămâne fără reușire.

31 Și Iosafat domni preste Iuda: de trei-deci și cinci de ani era el, când se făcu rege, și două-deci și cinci de ani domni în Ierusalim; și numele mamei lui era Azuba, 32 fiica lui Șilhi. Și el ambli pe calea lui Asa, părintele său; nu se abătu din ea, ci făcea cele drepte în ochii lui Iehova. Dară în 33 înălțimile nu le depărta; *căci poporul totu încă nu-și îndrepta înima sa către Dumnezeu părinților lor.*

34 Și celelalte fapte ale lui Iosafat, cele d'antete și cele de pe urmă, *ecce, sunt scrise în istoria lui Iehu, fiul lui Hanani, care este cuprins în Cartea Regilor lui Israel.*

35 Și după aceasta se uni Iosafat, regele lui Iuda, cu Ahazia, regele lui Israel, care 36 era păcătos în faptele sale. El se uni cu d'insul, și ei făcură corăbii, ca să meargă la Tarșiş; și făcură corăbii la Ețion-Gheber. Atuncea profeți Eliezer, fiul lui Dodova, de la Mareș, asupra lui Iosafat, 37 *dicându: Fiind-că te-ai unit cu Ahazia, de aceea Iehova a rupt lucrările tale.* Și corăbiile fură sfărâmate, și nu putură merge la Tarșiş.

21 **S** Iosafat adormi cu părinții săi, și fu înmormântat lângă părinții săi în cetatea lui David.

Domnia cea rea a lui Iehoram; rescularea Edomiților, și năvălirile Filistenilor și ale Arabilor.

Și Iehoram, fiul său, domni în locul

2 se. Și avea frați, fi ai lui Iosafat: A-

zaria, Iehiel, Zecaria, Azaria, Micael, și Șefatia; toți aceștia erau fiii lui Iosafat, regele lui Israel. Și părintele lor li-a 3 fost dat daruri multe în argint, în aur, și în lucruri prețioase, și cetăți întărite în Iuda; dară regatul lui dădu lui Iehoram; 4 *că el are întâi-născutul.* Și Iehoram ajungându la regatul părintelui său, și întărindu-se, ucise pre toți frații săi cu sabia, și încă *căți-va* din mai marii lui Israel.

⁵ De trei-deci și doi de ani era Iehoram, când se făcu rege, și opt ani domni la Ierusalim. Și ambli pe căile regilor lui Israel, după cum făcuse casa lui Ahab; 6 *că o fetă a lui Ahab i era femeie; și el făcu rele în ochii lui Iehova.* Dară Iehova 7 nu voi să perdea casa lui David, pentru legământul, pre care lă încheiasă cu David, și fiind-că dădese, că i va da candelă, lui și 8 *fiilor lui pentru totu-dea-una.*

⁹ În zilele lui se rumpse Edomul de supt stăpânirea lui Iuda, și puse rege preste sine. Și eși Iehoram cu mai marii oștilor sale, și toate carerele lui cu d'insul, și porni noaptea, și bătă pre Edomiți, cari lă incunjuraseră, și pre căpitenele carerilor lor. Totuși 10 Edomul se rumpse de supt stăpânirea lui Iuda până în ziua de astăzi. Totu în același timp se rumpse Libna de supt stăpânirea lui Iehoram; *căci el părăsise pre Iehova, Dumnezeu părinților săi.*

¹¹ Și făcu înălțimi pe munții lui Iuda, și trase pre locuitorii Ierusalimului în desfrânare, și amăgi pre Iuda. Și veni o scrisore de 12 la Ilie, profetul, către d'insul, dicându: Așa dăce Iehova, Dumnezeu lui David, părintele te: Fiind-că n'ai ambliat pe 13 căile lui Iosafat, părintele te, și pe căile lui Asa, regele din Iuda; Ci ai ambliat pe 14 căile regilor lui Israel, și ai tras pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimului în desfrânare, precum casa lui Ahab a tras în 15 desfrânare pre Israel; și pre frații tei, casa părintelui te, cari erau mai bun decât tine, i-ai ucis: Ecce, cu mare lovitură va 16 lovi Iehova pre poporul te, pre fiii tei, și pre femeile tale, și totă averea ta; Și 17 tu vei căde în bătă groa, în bătă de mănunchi, până-ce de bătă voru căde din tine mănunchiile și pe di.

Și descopă Iehova asupra lui Iehoram spiritul Filistenilor și al Arabilor, cari locuiau lângă Etiopieni. Și se suiră asupra 17 lui Iuda, și năvăliră asupra-i, și duseră cu ei totă averea ce se află în casa regelui,

c Noom. 12. 43.
d Cap. 17. 10.
e Cap. 15. 15.
f Iov 34. 29.
g 1 Reg. 22. 41,
etc.

g Veđic. 17. 6.
h Cap. 12. 14. &
19. 3.
i 1 Reg. 16. 1, 7.
j 1 Reg. 22. 48.

49.
k 1 Reg. 22. 48.
l Cap. 9. 21.
—

Capul 21.
a 1 Reg. 22. 50.
b 2 Reg. 8. 17,
etc.
c Cap. 22. 2.

d 2 Sam. 7. 12,
13.
1 Reg. 11. 36.
2 Reg. 8. 19.
Ps. 132. 11, etc.

e 2 Reg. 8. 20,
etc.
f Lev. 17. 7. &
20. 5.
Vers. 13.

g Vers. 11.
h Esod. 34. 15.
Dout. 31. 16.
i 1 Reg. 16. 31—
33.

j Reg. 9. 22.
k Vers. 4.
l Vers. 18, 19.
m 1 Reg. 11. 14,
23.

precum și pre "fiii lui și femeile lui, așa
că nu-i rămase nici un fiu, afară de Ioa-
18 haz, cel mai tînăr din fiii sei. Și in
urma tuturor acestor l'ă lovi pre el Ie-
hova "in mîntuțiile sale cu o bôlă fără de
19 lécu. Și a fost, că *strecurându-se* și cu
și, sfârșindu-se timpul de două ani de zile,
cădură mîntuțiile sale de bôla sa, și muri
de bôlă grea; dară poporul se nu-i făcu
arder, duple cum făcuse "părinților sei.
20 De trei-deci și două de ani *era* el, când se
făcu rege, și opt ani domni la Ierusalim.
Și muri fără să fie dorit; și l'au immor-
mentat în cetatea lui David, dară nu in
mormântul regilor.

*Domnia cea rea a lui Ahazia; Atalia perde fa-
milia regescă, dară Ioaș scapă.*

22 **S**I făcură locuitorii din Ierusalim pre "A-
hazia, fiulul se cel mai tînăr, rege
în locul se; căci pre toți cel^a mai mari in
vrěstă i ucise ceta, care venise cu Arabii,
in tabără. Așa se făcu Ahazia, fiulul lui Ie-
2 horam, rege lui Iuda. "De patru-deci și
doi de ani *era* Ahazia, când se făcu rege,
și un an domni el în Ierusalim. Și nu-
mele mamei lui *era* "Atalia, fiica lui Omri.
3 Încă și el ambli pe căile casei lui Ahab,
căci muma lui i era sfătuitoară la facere
4 de rele. Și făcu rele in ochii lui Iehova,
ca și casa lui Ahab; căci acestia erau sfă-
tuitoarii lui după mórtea părintelui se, spre
5 stricăciunea lui. Duple sfatul lor ambli
el; și "merse cu Ioram, fiulul lui Ahab;
regele lui Israel, la luptă asupra lui Ha-
zael, rogele Siriei, la Ramot-Galaad; și
6 Sirienii bătură pre Iehoram. "Și se întorse
înapoi, să se vindece la Ezreel de rânele,
pre cari le căpătase la Rama, când se lupta
cu Hazael, regele Siriei.

Și Ahazia, fiulul lui Iehoram, regele lui
Iuda, se pogori la Ezreel, ca să vedă pre
Ioram, fiulul lui Ahab; căci era bolnav.
7 Și "era de la Dumnele spre stricăciunea
lui Ahazia, că veni la Ioram; căci cum
veni, "eși el cu Ioram asupra lui Iehu, fi-
ulul lui Nimși, pre "care Iehova l'a uns,
8 ca să stêrpescă casa lui Ahab. Și a fost,
când Iehu "făcu judecată asupra casei lui
Ahab, că "găsi pre mai marii lui Iuda și
pre fiii fraților lui Ahazia, cari serviau lui
9 Ahazia, și-i ucise și pre ei. După aceea
"cântă el pre Ahazia, și-l prînză, de-și se
ascunsese in Samaria; și-l aduseră la Iehu;
și-l uciseră, și-l immormentară pre el;

căci dîseră: El *este* fiulul lui Iosafat,
"care a căutat pre Iehova cu totă anima sa.

Astă-feliu casa lui Ahazia nu avu putere
spre a se ține in regat. "Și vedîndu A- 10
talia, muma lui Ahazia, că fiulul ei era mort,
se sculă, și stêrpi totă semînța regescă a
casei lui Iuda. Dară "Iosabeat, feta rege- 11
lui, luă pre Ioaș, fiulul lui Ahazia, și-l
fură din medîlacul fiilor regelui, cari fu-
seseră uciși, și-l puseră pre el și pre doica
lui in camara paturilor; și-l ascunse Io-
sabeat, feta regelui Iehoram, femea lui
Iehoiada, preutul, (căci era sora lui Ahazia)
de d'întîia Ataliei, ca să nu-l omóre;
Și a fost ascuns la d'întîi, in casa lui 12
Iehova, șese ani; și Atalia domni preste țăr.

Ioaș se încoronă, și se aședă pe tron.

"IN alu șeptelea an se întări Iehoiada, și 23
luă cu sine și făcu legămînt cu sutași,
anume: pre Azaria, fiulul lui Ieroham,
pre Ișmael, fiulul lui Iohanam, pre Aza-
ria, fiulul lui Obed, pre Maaseia, fiulul lui
Adaia, și pre Elișafat, fiulul lui Zicri; 2
Și merseră preste totu locul in Iuda, și a-
dunară pre Leviții din tote cetățile lui Iuda,
și pre capi caselor părintesci din Israel,
și veniră la Ierusalim. Și totă adunarea 3
încheiă cu regele legămînt in casa lui Dum-
nele. Și elu dise cătră d'întîi: Ecce, fi-
ulul regelui va domni, duple cum a "pro-
misu Iehova fiilor lui David. Acesta *este* 4
lucrul, ce aveți a face; o treime din voi,
aceia "cari veți fi de șeptemână, atăt preuți
căt și Leviți, să fie ușieri; Și o treime să 5
fie in casa regelui, și o treime la pórta Ie-
sod, și totu poporul in curțile casei lui
Iehova. Dară nimenea să nu vină in casa 6
lui Iehova, decăt preuți și Leviți, "cari
sunt de serviciu; acestia să vină, căci *sunt*
sânti; și totu cela-l-altu popor să păzescă
cele de păzitu ale lui Iehova. Și Leviții 7
să incunjure pre rege de juru imprejur,
fie-carele cu armele lui in mână; și cine va
pătrunde in casă, acela să se omóre; și voi să
fiți pe lîngă rege, când intră și când eșe.

Și făcură Leviții și totu Iuda intocmai 8
duple cum ordină Iehoiada, preutul, și
luă fie-care omenii se cu sine, pre-cei cari
erau de șeptemână, și pre cei ce și-au făcut
șeptemână; căci Iehoiada, preutul, nu dădu
drumul "rîndurilor. Și Iehoiada, preutul, 9
dădu sutașilor lîncile și pavazele și scu-
turile regelui David, cari erau in casa lui
Dumnele; Și aședă totu poporul, pre 10

m Cap. 24. 7.	Capul 22.	Vers. 6.	etc.	i 2 Reg. 9. 6, 7.	n 2 Reg. 11. 1,	etc.	7. 18. & 21. 7.
n Vers. 15.	a 2 Reg. 8. 24,	b Cap. 21. 17.	f 2 Reg. 9. 15.	j 2 Reg. 10, 10,	o 2 Reg. 11. 2.	b 2 Sam. 7. 12.	c 1 Cron. 9. 25.
o Cap. 16. 14.	etc.	c Veți 2 Reg.	g Jude. 14. 4.	11.	—	1 Reg. 2. 4. &	d 1 Cron. 23. 28,
—	Veți Cap. 21.	8. 26.	1 Reg. 12. 15.	k 2 Reg. 10. 13, 14.	Capul 23.	9. 5.	29.
	17.	d Cap. 21. 6.	Cap. 10. 15.	l 2 Reg. 9. 27.	a 2 Reg. 11. 4,	Cap. 6. 16. &	e Veți. 1 Cron.
		e 2 Reg. 8. 28,	h 2 Reg. 9. 21.	m Cap. 17. 4.		24. & 25.	

- fie-care cu arma sa în mână, de la partea dreptă a casei până la stânga casei, delungul altarului și a casei, juru împrejurul regelui. Atuncea scoseră pre fiul regelui, și-i puseră corónă, și-i ¹ *dădură* mărturia, și-l făcură rege. Și Iehoiada și fiii sei ² *lū* unseră, și *diseră*: Să trăască regele.
- 12 Și auzindū Atalia strigătulū poporului, care alergă și lăudă pre rege, veni ea la
- 13 poporū în casa lui Iehova; Și se uită, și ecce! regele stătea la intrare, și cântăreții cu trîmbițele lîngă rege, și totū poporulū țerei era voiosū, și sună din trîmbiți, și cântăreții *cântau* din instrumente de musică, și ³ *intonau* cântări de laudă. Atunci Atalia și rumpse vestmintele sale, și *diseră*: Vîndare!
- 14 vîndare! Dară Iehoiada, preutulū, scose pre sutași, pre mai marii ostei, și *diseră* cătră d'inșii: Scoteți-o din șiruri, și cine o va urma, să se ucidă cu sabia. Căci preutulū *diseră*: Nu o ucideți în casa lui Iehova. Și-i făcură locū, și cândū ajunse prin intrarea
- 15 ⁴ *porței* cailorū la casa regelui, acolo o uciseră.
- 16 Și încheiă Iehoiada legămētū între sine și totū poporulū și rege, ca să fie poporulū
- 17 lui Iehova. Și totū poporulū merse la casa lui Baalū, și o dērimarā; și altarele sale și chipurile sale le sfărāmarā; și pre ⁵ *Matanū*, preutulū lui Baalū, ⁶ *lū* uciseră înaintea altarelorū.
- 18 Și Iehoiada încredință diregătoriele în casa lui Iehova preuților și Leviților, pre carile ⁷ *impărțise* Davidū preste casa lui Iehova, ca să aducă lui Iehova olocauste, duple cumū *era* scrisū în ⁸ *legea* lui Moisi, cu bucuriā și cu cântări, duple
- 19 rōnduēla lui Davidū. Și aședā ⁹ *ușierī* pe la porțele casei lui Iehova, pentru ca nici unū necuratū prin verī-ce lucru să nu intre. ¹⁰ *Și lūa* pre sutași, și pre cei mai însemnați, și pre guvernătorii poporului, și pre totū poporulū țerei, și pogori pre rege din casa lui Iehova; și intrarā prin pōrta de susū în casa regelui, și puserā pre rege pe
- 21 tronulū regatului. Și se bucurā totū poporulū țerei, și cetatea era liniscită; dară pre Atalia a ucis-o cu sabia.

Ioasă începe a domni bine, și direge templulū; dară cade în idololatriā, ucide pre profetū, Zecaria, și este pedepsitū prin năvălirea Sirienilorū.

- 24 **D**E ¹ *așapte* ani *era* Ioasă, cândū se făcu rege, și patru-deci de ani domni elū în Ierusalimū; și numele mumei lui *era* Tîbia
- 2 de la Beerū-Šeba. Și Ioasă ² *făcu* drepte în ochii lui Iehova în tōte dîilele lui Iehoiada,
- 3 preutulū. Și lūa Iehoiada pentru d'insulū dūoē femeī, și elū nāscu fii și fete.

Și după aceste fost'a în anima lui Ioasă, 4
să înnoiescă casa lui Iehova; Și adunā pre 5
preuți și Leviți, și *diseră* cătră d'inșii: Eșiți în cetățile lui Iuda, și ¹ *stringeți* bani de la totū Israelulū, pentru diregerea casei Dumneșului vostru, din anū în anū; și grăbiți-vē cu lucrulū. Dară Leviți nu se grăbirā.

² Atuncea chiāmā regele pre Iehoiada, capulū, și *diseră* cătră d'insulū: Pentru ce n'ai 6
luatū sēma de Leviți, ca să aducă din Iuda și din Ierusalimū darea lui ³ *Moisi*, servulū lui Iehova, și a adunārei lui Israelū, pentru ⁴ *cortulū* mărturiei? Căci ⁵ *fii* Ataliei, a pe- 7
cătōsei, sfărāmaserā casa lui Dumneșū, și tōte ⁶ *lucrurile* consacrate ale casei lui Iehova le întrebuintaserā pentru Baali.

Și ordinā regele, ¹ *să se facă* o ladă, și 8
să se pună afarā lîngă pōrta casei lui Iehova. Și se prochiāmā în Iuda și în Ieru- 9
salimū, să se aducă lui Iehova ² *darea*, pre care Moisi, servulū lui Dumneșū, o puse preste Israelū în pustiiū. Și se bucurarā toți 10
mai marii și totū poporulū, și aduserā, și aruncarā în ladă, până ce s'a implutū. Și 11
cândū Leviți aduceau lada din ordinulū regelui, *ceea ce făceau*, ³ *cândū* vedeau că *era* argintū multū în ea, atuncea venia scriitorulū regelui și diregătorulū archiereului, și deșertau lada, o rēdicau, și o duceau înapoi la loculū ei. Așa făceau în tōte dîilele, și strinserā argintū multū. Și regele și Iehoiada ⁴ *lū* dădeau lucrătorilorū zidirei casei lui Iehova; și acestia tocmaiū cioplitori de 12
petre și teslari, spre a înnoii casa lui Iehova, și lucrători de ferū și de aramă, pentru diregerea casei lui Iehova. Și lucrătorii 13
lucrau, și diregerea se sfărși prin mână lorū, și restatornicirā casa lui Dumneșū în starea ei, și o întărirā. Și după ce o sfărșirā, a 14
duserā argintulū rămasū înaintea regelui și a lui Iehoiada. Și ⁵ *elū* făcu din acesta unelte pentru casa lui Iehova, unelte pentru serviciū și pentru sacrificare, și lingure, și alte unelte de aurū și de argintū. Și ei aduserā în casa lui Iehova olocaustele în tōte dîilele lui Iehoiada.

Și Iehoiada se făcu bătrānū și sātulū de 15
dîile, și muri; de o sută trei-deci de ani *era* elū, cândū muri. Și fu înmormētatū în ce- 16
tatea lui Davidū lîngă regi; căci lucrase bine în Israelū și cătră Dumneșū și cătră casa sa.

Și după mōrtea lui Iehoiada venirā mai 17
marii lui Iuda, și se închinārā regelui; atuncea regele ¹ *ascultă*. Și părăsirā casa 18
lui Iehova, Dumneșulū părinților lorū, și serviau ² *Astarteelorū* și idolilorū; și veni

f Deut. 17. 18. j 1 Cron. 23. 6. etc.
g 1 Cron. 25. 8. 30, 31. & 34. 1. m 2 Reg. 11. 19.
h Neem. 3. 28. k Num. 28. 2. —

Capulū 24.
a 2 Reg. 11. 21.
& 12. 1, etc.

b Veđi cap. 26. 5. 13, 14, 16. h 2 Reg. 12. 4. i Veđi 2 Reg.
c 2 Reg. 12. 4. f Num. 1. 50. j 2 Reg. 12. 9. 13. 13.
d 2 Reg. 12. 7. fapt. 7. 44. k 2 Reg. 12. 10. m 1 Reg. 14. 23.
e Esod. 30. 12. g Cap. 21. 17.

* mânia lui Iehova preste Iuda și Ierusalim
19 pentru acesta vină a lor. Și o trimese pre
profeți la d'înșii, ca să-i întorcă la Iehova;
și li mărturisă; dară ei nu ascultară.

20 Și spiritul lui Dumnezeu îmbracă pre
Zecaria, fiulul lui Iehoiada, preutul, care
stătu de-asupra poporului, și dîse cătră d'înșii:
Așa dîce Dumnezeu: " Pentru ce călcați or-
dinele lui Iehova? căci nu veți prospera.
" Fiindcă voi ați părăsit pe Iehova, de
21 aceea și el v'a părăsit pe voi. Și ei se
jurară asupra lui, și-l uciseră cu petre,
dupre ordinul regelui, în curtea casei lui
22 Iehova. Așa regele Ioasă nu-și aminti de
bunătatea, pre care i o făcuse Iehoiada,
părintele lui, ci ucise pre fiulul acestuia. Și
când muri acesta, dîse: Veda Iehova, și cêră.

23 Și după trecerea anului, se sui asupră-i
o oște de Sirieni, și veniră la Iuda și la
Ierusalim, și stêrpîră pre toți mai marii
poporului d'între popor, și totă prêda lor
24 o trameseră la regele din Damasc. Căci
" cu pușînă numără de omeni veni oștea Si-
rienilor, dară Iehova " dădu în mîna lor
o oște mare forte, pentru-că au părăsit pe
Iehova, Dumnezeul părinților lor. Astu-
fel " făcură ei judecată asupra lui Ioasă.

25 Și după ce se duseră de la d'însul,
(căci l'au lasat pre el în bôlă grea), se
jurară asupră-i " servii se, pentru sângele
" fiilor lui Iehoiada, preutul, și-l uciseră
pe patul se, și muri; și-l înmormentară
în cetatea lui David; dară nu l'au înmor-
26 mîntat în mormîntul regilor. Și aceia,
cari s'au jurat asupră-i, erau: Zabadi,
fiulul Șimeatei, Ammonită; și Izabadi, fiulul
27 Șimritei, Moabită. Cât pentru fiii lui, și
mulțimea " profetilor în contra lui, și rein-
temoierea casei lui Dumnezeu, ecce acestea
sunt scrise în istoria Cărței Regilor. " Și A-
mazia, fiulul se, domni în locul se.

*Domnia lui Amazia; el bade pre Edomiți, dară
închinându-se ȳilor lor este învins de regele
lui Israel.*

25 **D**E " două-ȳeci și cinci de ani era Amazia,
când se făcu rege, și două-ȳeci și nouă
de ani domni în Ierusalim; și numele mumei
2 lui era Ioadan din Ierusalim. Și el făcu
drepte în ochii lui Iehova, " dară nu cu â-
3 nima întregă. " Și cum se întări regatul
se, ucise pre servii lui, cari au ucis pre
4 regele, părintele se. Dară pre fiii lor nu
i-a ucis: ci făcu precum este scris în
" lege, în cartea lui Moisi, unde ordină Ie-
hova, dîcînd: " Părinții să nu móră pentru

fii, și nici fiii să nu móră pentru părinți,
ci fie-care să móră pentru păcatul se.

5 Și adună Amazia pre Iuda, și-i puse pre
ei, dupre casele lor părintești, mai mari
preste mii și mai mari preste sute, preste
tot Iuda și Beniaminul; și-i numără " de la
dîoă-ȳeci de ani și mai sus, și-i găsi: trei
sute de mii aleși, cari puteau eși la oște,
și a purta lancea și scutul. Și tocmi din
6 Israel o sută de mii bărbați viteși pentru
o sută talente de argint.

7 Și veni cătră el un om al lui Dum-
neșu, și dîse: Rege! să nu mîrgă cu tine
oștea lui Israel; căci Iehova nu este cu I-
srael, cu toți fiii lui Efraim; Eru de vrei
8 să mergi, fă ce voesci, întăresc-te de luptă;
dară să știi că Dumnezeu te va face să ca-
dă înaintea neamicului; căci Dumnezeu are " pu-
terea de a ajuta, și de a face să cadă. Și
9 Amazia dîse cătră omul lui Dumnezeu: Ce
e de făcut cu cele o sută de talente, pre cari
le-am dat cetei lui Israel? Și omul lui
Dumneșu dîse: " În puterea lui Iehova este
a-ȳi da ȳie și mai mult de câtă acesta.
Atuncea doosebi Amazia ceta, care ve-
10 nise la d'însul de la Efraim, ca să mîrgă
la Ibcul ei. Și se aprinse forte mânia lor
preste Iuda, și se întorseră înapoi în mare
mânia la locul lor.

11 Și se întări Amazia, și conduse popo-
rul se, și merse în " Valea Sarei, și bātu
din fii lui Seir ȳeci mii. Și alte ȳeci
12 mii prinseră vîi fii lui Iuda, și-i duseră pe
vîrful unei stînci, și-i aruncară de pe vîr-
ful stînci, așa că toți se sdobiră.

13 Dară ceta, pre care o tramese Amazia
înapoi, ca să nu mîrgă cu d'însul la luptă,
se reslăți preste cetățile lui Iuda, de la Sa-
maria până la Betu-Horon, și bātu din-
tr'înșii trei mii înșii, și făcu mare prêdă.

14 Și cum se întorșe Amazia de la învin-
gerea Edomiților, " aduse pre ȳeii fiilor lui
Seir, și-șî aședă ȳeii " sie-șî, și se închină
lor, și li tămăia. Și se aprinse mânia
15 lui Iehova asupra lui Amazia, și tramese
profetă cătră d'însul, care i dîse: Pentru
ce cauți pre " ȳeii poporului, cari " n'au pu-
tut mîntui pre poporul lor din mîna
ta? Și cum vorbi el cătră d'însul, re-
gele i dîse: Făcutu-te-au pre tine sfătui-
torii al regelui? Lasă! Pentru ce să te
lovescă pre tine? Atuncea lăsă profetul,
dară dîse: Cunosc, că Dumnezeu " s'a sfătui-
tut să te pîrșă, pentru-că ai făcută a-
ceta, și n'ai ascultat de sfatul me.

n Jude. 5. 8.	25. 4.	Fapt. 7. 58. 59.	Dent. 28. 25.	2 Reg. 12. 21.	14. 4.	Ier. 31. 30.	i Veți cap. 28.
Cap. 19. 2. &	p Cap. 15. 1. &	2 Reg. 12. 17.	2 Cap. 22. 8.	—	Vers. 14.	Ezec. 18. 20.	23.
28. 13. & 29.	20. 14.	u Lev. 26. 8.	Isa. 10. 4.	Capitlu 25.	c 2 Reg. 14. 5,	e Num. 1. 3.	f Esod. 20. 3, 5.
8. & 32. 25.	q Num. 14. 41.	Dent. 33. 30.	y 2 Reg. 12. 20.	a 2 Reg. 14. 1,	etc.	g Cap. 20. 6.	h Ps. 96. 5.
o Cap. 36. 15.	r Cap. 15. 2.	Isa. 30. 17.	z Vers. 21.	etc.	d Dent. 24. 16.	g Prov. 10. 22.	i Vers. 11.
Ier. 7. 26, 26.	e Mat. 23. 35.	v Lev. 26. 25.	a 2 Reg. 12. 18.	b Veți 2 Reg.	2 Reg. 14. 6.	h 2 Reg. 14. 7.	m 1 Sam. 2. 25.

- 17 Și ^a se sfătui Amazia, regele lui Iuda, și trăsese către Ioasă, fiul lui Ioahază, fiul lui Iehu, regele lui Israel, dicându: Vină să ne uităm în față! Și Ioasă, regele lui Israel, trăsese către Amazia, regele lui Iuda, dicându: Spinul din Liban a trăsese către cedrul din Liban, dicându: Dă feta ta de femeă fiului meu. Dară o fêră din
- 19 Liban trecu, și călcă spinul. Ecce, tu dici, că ai bătut Edomul, și ânima ta te înalță, și tu te mândresci. Remăi mai bine a casă! De ce stêrnesci un rău, prin care
- 20 vei căde tu și Iuda cu tine? Dară Amazia nu ascultă, căci ^b era de la Dumneșu, ca să-i deo în mâna neamicilor lor, fiindu-că
- 21 ^a au căutat pre deii Edomului. Atuncea se sui Ioasă, regele lui Israel, și se nitară în față, el și Amazia, regele lui Iuda, la Betu-
- 22 Semeșului lui Iuda. Și Iuda fu bătut înaintea lui Israel, și fugiră, fie-carele la cortul său. Și pre Amazia, regele lui Iuda, pre fiul lui Ioasă, fiul lui ^c Ioahază, lău prins Ioasă, regele lui Israel, în Betu-
- 23 Semeș, și-l duse la Ierusalim; și dărîmă din zidul Ierusalimului de la pörta lui Efraim până la pörta colțului, patru sute
- 24 de coți; Și luă tot aurul și argintul, și tôte uneltele, cari s'au aflat în casa lui Dumneșu la Obedu-Edom, și tesaurele casei regelui, și ostateci, și se întörse în Samaria.
- 25 ^d Și Amazia, fiul lui Ioasă, regele lui Iuda, trăi după mörtea lui Ioasă, fiul lui Ioahază, regele lui Israel, cinci-spre-dece
- 26 ani. Și cele-l-alte fapte ale lui Amazia, cele d'ântöie și cele de pe urmă, au nu sînt scrise în Cartea Regilor lui Iuda și ai lui
- 27 Israel? Din timpul acela, când Amazia s'a abătut de la Iehova, se făcu o conjurare asupra lui în Ierusalim, și el fugi la Lachiș; dară trăsese după d'insulă la Lachiș, și-l uciseră acolo. Și l'au adus pre el pe ca, și l'au înmormântat lüngă părinții se în cetatea lui Iuda.

Domnia fericită a lui Uzia; sumeția lui cea de pe urmă, și pedepsa lui.

- 26 **A**TUNCEA totu poporul lui Iuda luă pre ^a Uzia, care era de șese-spre-dece ani, și-l făcu rege în locul părintelui se Amazia. El zidi Elotul, și-l aduse înapoi la Iuda, după ce adormi regele cu părinții se.
- 3 De șese-spre-dece ani era Uzia, când se făcu rege, și cinci-deci și ddoi de ani domni el în Ierusalim; și numele mumei

lui era Iecolia din Ierusalim. El făcu drepte în ochii lui Iehova, întocmai cum făcuse Amazia, părintele se. ^b El căută pre Dumneșu în zilele lui Zecaria, om ^c cu pricepere în visiunile lui Dumneșu; și cât a căutat pre Iehova, Dumneșu i-a dat fericire.

El eși, și ^d se luptă cu Filistenii, și sfărâmă zidul Gatului și zidul Iabnei și zidul Așdodului, și zidi cetăți în Așdod și între Filistenii. Și Dumneșu lău ajută asupra ^e Filistenilor și asupra Arabilor, cari locuiau în Gură-Baal, și asupra Meunilor. Și Ammoniții ^f dădură lui Uzia daruri; și renumele lui se răspândi până la intrarea Egiptului; căci se întărise forte.

Și Uzia zidi turnuri în Ierusalim deasupra ^g porței colțului, și deasupra porței văiei, și deasupra colțului zidului, și le întări. Și zidi turnuri în pustii, și sêpă fântâni multe; căci avea turme mari, atât în vale, cât și pe șes, plugari și vieri pe munți și pe câmpuri mănöse; căci iubia lucrarea pământului.

Și avea Uzia öste de ostași, cari eșiau la resbel în cete, duple numărul numărăci lor prin Ieiel, scriitorul, și prin Maaseia, căpitenia, supt conducerea lui Hania, unul din mai marii regelui. Totu numărul capilor caselor părințesci ale bărbăților viteși era: ddoi mii șese sute. Și supt conducerea lor era o putere înarmată, de trei sute șapte mii și cinci sute de ostași, puternici în ostire; ca să ajute pre rege asupra neamicului. Și Uzia pregăti pentru tötă östea scuturi și lănci și coifuri și platoșe și arcu și petre de prăști. Și făcu în Ierusalim mașine iscodite de maistru meșterugit, cari să fie aședate pe turnurile și colțurile zidurilor, ca să arunce săgeți și petre mari. Și renumele lui se răspândi departe; căci minunat a fost ajutat, până ce s'a întărit.

Dară ^h după ce s'a întărit, ⁱ se înalță ânima lui până la stricăciunea sa; căci elu pécătu contra lui Iehova, Dumneșu se, și ^j merse în templul lui Iehova, ca să ardă tămăie pe altarul tămăierei. Și ^k Azaria, preutul, mergea pe urma lui, și cu d'insul optu-deci de preuți ai lui Iehova, bărbăți viteși; Și se opuseră lui Uzia, regele, și diseră către d'insul: Nu-ți ^l e dat, Uzia, să tămăiezi înaintea lui Iehova, ci ^m preuților, filor lui Aaron, cari sînt consacrați să tămăieze. Eși din sanctuariu, căci pécă-

^a 2 Reg. 14. 8, 9, etc.
^b 1 Reg. 12. 15, Cap. 22. 7.
^c vers. 14.

^d Veđi Cap. 21. 17. & 22. 1, 6.
^e 2 Reg. 14. 17.

Capul 26.
^a 2 Reg. 14. 21, 22. & 15. 1, etc.
^b Veđi cap. 24. 2.

^c Fac. 41. 15. Dan. 1. 17. & 2. 19. & 10. 1.
^d Isa. 14. 29.

^e Cap. 21. 16. / 2 Sam. 8. 2.
^f Cap. 17. 11.
^g 2 Reg. 14. 13.

Neom. 3. 13, 19, 32.
^h Zech. 14. 10.
ⁱ Dent. 32. 15.

^j Dent. 8. 14. Cap. 25. 19.
^k Așa 2 Reg. 16. 12, 13.

^l 1 Cron. 6. 10. / Num. 16. 40. & 18. 7.
^m Esod. 30. 7, 8.

tuesci, și nu ți se va socoti spre onoare de către Iehova, Dumnezeu.

- 19 Atuncea se mâniă Uzia, și în mână-i era tămăitorea, spre a tămăia; și cum se mâniă prepreuți, resări pe fruntea lui ^alepra, înaintea ochilor preuților, în casa lui Iehova, înaintea altarului tămăierei. Și-lu priviră Azaria, archiercul, și toți preuții, și éccé, era leprosu pe fruntea lui; și-lu scoseră cu grăbire de acolo, și chiaru elu ^ose sili să éśă, fiindu-că Iehova 'lū lovisé. ²Și Uzia, regele, a fostu leprosu până în ziua morței sale, și locuia într'o ^acasă deosebită, fiindu-că era leprosu; căci a fostu depărtat de casa lui Iehova; și Iotamū, fiulū seū, era preste casa regelui, și judeca poporulū țerei.
- 22 Și cele-l-alte fapte ale lui Uzia, cele d'ântēie și cele de pe urmă, le-a scrisu ^rI-saia, fiulū lui Amozū, profetulū. ^aȘi adormi Uzia cu părinții seī, și-lū immormētară lūngă părinții seī pe câmpulū mormintelorū regilorū; căci dis'au; *A fostu leprosu. Și Iotamū, fiulū seū, domni în loculū seū.*

Domnia fericită a lui Iotamū; biruința sa asupra Ammoniților.

- 27 **D**E ^adūoē-deci și cinci de ani era Iotamū, cându se făcu rege, și șese-spre-dece ani domni elū în Ierusalimū; și numele mamei lui era Ieruşa, fiica lui Zadokū. Și făcu drepté în ochii lui Iehova, totmai cumū făcu Uzia, părintele seū; numai că nu merse în templulū lui Iehova; dară ^bpoporulū totū mai multū se strică. Elū zidi pōrta de susū a casei lui Iehova; și la zidulū Ofelū (turnū) zidi elū multe.
- 4 Și zidi cetăți în muntele lui Iuda; și în 5 pădurī zidi palate și turnuri. Și se luptă cu regele fiilorū lui Ammonū, și-lū învinse; și fiii lui Ammonū i dădură în același anū o sută talente de argintū, și dece miī core de grāū, și dece miī core de orđū. Acēsta i dădură fii lui Ammonū și în alū dūo-ilea și în alū treilea anū. Așa se făcu Iotamū tare, fiindu-că 'și îndreptă căile lui înaintea lui Iehova, Dumnezeu seū.
- 7 Și cele-l-alte fapte ale lui Iotamū, și tōte resbelele sale, și căile sale, éccé! acestea sūnt scrise în Cartea Regilorū lui Israelū 8 și ai lui Iuda. De dūoē-deci și cinci de ani era elū, cându se făcu rege, și șese-spre-dece ani domni elū în Ierusalimū. ^aȘi adormi Iotamū cu părinții seī, și-lū immormētară în cetatea lui Davidū. Și Ahazū, fiulū seū, domni în loculū seū.

Domnia lui Ahazū; răutatea sa; pedepsirea sa prin Sirieni, Israeliti, Edomiti și Filistenii.

DE ^adūoē-deci de ani era Ahazū, cându se făcu rege, și șese-spre-dece ani domni elū în Ierusalimū; și nu ficu drepté în ochii lui Iehova, ca Davidū, părintele seū; Ci āmblā pe căile regilorū lui Israelū, și făcu ² chipurī vērsate ^cBaalilorū: Și tămăia în ³ valea fiulū lui Hinnomū, și trecu pre ^afii seī prin focū, duple uriciunile popórelorū, pre cari le alungase Iehova de d'înaintea fiilorū lui Israelū. Și sacrifică și tămăia pe înălțimi și pe colini și suptū totū arborele verde.

Și ^rIehova, Dumnezeulū seū, 'lū dādu în mână regelui Siriei; și ei 'lū ^rloviră, și luară de la d'insulū mulți prinși, și-i duseră la Damascū. Ba și în mână regelui lui Israelū fu datū; și acesta 'lū lovi cu lovire mare. Căci ⁶Pekahū, fiulū lui Remalia, ucise în Iuda o sută și dūoē-deci de miī într'o đī, toți bărbați viteși; fiindu-că părăsiseră pre Iehova, Dumnezeulū părinților lorū. Și Zicri, unū vi-tésū din Efraimū, omori pre Maaseia, fiulū regelui, pre Azrikamū, mai marele casei, și pre Elkēna, alū dūo-ilea după rege. Și fii lui Israelū luară prinși de la ⁸frații lorū dūoē-sute de miī femei, fiī și fete; și luară mare pradă de la d'insii, și aduseră pradă la Samaria.

Dară era acolo unū profetū alū lui Iehova, alū cărui nume era Odedū; elū eși înaintea óstei, care venia la Samaria, și di-se către d'insa: Éccé! ^rfiindu-că Iehova, Dumnezeulū părinților vostri, s'a mâniațu pre Iuda, de aceea datu-i-a în mânele vōstre, și vōi ați ucisū între d'insii cu o furiă, ce ¹⁰până la ceriū a ajunsū. Și acumū óre socotiți vōi, a vī supune pre fii lui Iuda și ai Ierusalimulū ^rservi și serve? Aū nu sūnt i între vōi pēcate asupra lui Iehova, Dumnezeulū vostru? Și acumū ascultați-mē, și tră-meteți înapoi pre prinși, pre cari i-ați prinsū de la frații vostri; ¹¹căci mânia lui Iehova s'a aprinsū asupra-vi. Atuncea se sculară ¹²căfi-va bărbați d'între capii fiilorū lui Efraimū: Azaria, fiulū lui Iohanānū; Berechia, fiulū lui Meșillemotū; Hezekia, fiulū lui Șallumū, și Amasa, fiulū lui Hadlai, asupra celorū ce se înturnāu din luptă; Și di-seră ¹³cătră d'insii: Vōi sē nu aduceți aicea pre prinși; *destulū* de vinovați sūntemū lui Iehova, și vōi mai căutați a adāugi încă la pēcatele nōstre și la vina nōstră! căci mare este vina nōstră, și mânia mare este asupra lui Israelū. Decī lāsarā ostași pre cei ¹⁴prinși și pradă înaintea celorū mai mari și

^a Num. 12. 10.
^b Reg. 5. 27.
^c Pecuu Est. 6. 12.
^d 2 Reg. 15. 5.
^e Lev. 13. 46

Num. 5. 2.
^r Isa. 1. 1.
^s 2 Reg. 15. 7.
^t Isa. 6. 1.

Capitulū 27.
^a 2 Reg. 15. 32.
^b etc.
^c 2 Reg. 15. 35.

^c 2 Reg. 15. 38.
Capitulū 28.
^a 2 Reg. 16. 2.
^b Esod. 34. 17.
^c Lev. 19. 4.

^c Judec. 2. 11.
^d 2 Reg. 23. 10.
^e Lev. 18. 21.
^f 2 Reg. 16. 3.
^g Cap. 33. 6.
^h Isa. 7. 1.

^g 2 Reg. 16. 5, 6.
^h 2 Reg. 15. 27.
ⁱ Cap. 11. 4.
^j Ps. 69. 26.
^k Isa. 10. 5. &

47. 6.
Ezec. 25. 12.
15. & 26. 2.
Obad. 10, etc.
Zech. 1. 15.

^k Ezra 9. 6.
Apoc. 18. 5.
^l Lev. 25. 39.
43, 44, 46.
^m Iac. 2. 13.

15 a totă adunarea. Și se sculară bărbații, cari fură numiți cu nume, și luară pre cei prinși, și pre toți, cari d'intr'înșii erau goli, i îmbrăcară din prédă, și li dădură de îmbrăcat, de încălțat, de mâncat și de beut; și-i unseră, și duseră pre toți, cari erau slabi, pe asini, și-i aduseră la Ierichon, cetatea palmierilor, la frații lor; și apoi s' întorseră în Samaria.

16 "In acelașu timp trămise regele Ahaz
17 la regii Asiriei, ca să-i ajute. Că érá-și veniseră Edomiții, și bătură pre Iuda, și duseră cu sine prinși. Și Filistenii se relătiră preste cetățile din șes și de la mēdădi a lui Iuda, și cuprinsă Betu-Semeșul, Aialonul, Ghederotul, și Șocoul cu cetățile sale, și Timna cu cetățile sale, și Ghimzoul cu cetățile sale; și locuiră acolo.
19 Căci Iehova umili pre Iuda, pentru Ahaz, regele lui Israel; căci elu a trasu pre Iuda în desfrânare, și a păcătuit foarte asupra lui Iehova. Și veni Tiglatu-Pilneser, regele Asiriei, la d'insul, și-lu strimtori, în locu de a-lu ajuta. Căci Ahaz luă o parte a tesaurelor casei lui Iehova și ale casei regelui și ale mai marilor, și o dădu regelui Asiriei; dară elu nu-lu ajută.

22 Și în timpul acela, cându lu strimtori, păcătui elu și mai mult asupra lui Iehova: acestu rege Ahaz! Căci "sacrifică deilor din Damasc, cari lu bătuseră, și dīse: Intr'adeveru! deii regilor Siriei i ajută pre ei; li voi sacrifică, și ei mă vor ajuta. Dară fost'a acesta spre căderea lui și a totu Israelul. Și luă Ahaz uneltele casei lui Dumnezeu la unu loc, și sfărâmă uneltele casei lui Dumnezeu, și închise ușele casei lui Iehova, și-și făcu altare în fie-care colț în Ierusalim. Și în toate cetățile lui Iuda făcu înălțimi, ca să tămăzeze altor de; și întărită mânia lui Iehova, Dumnezeu părinților sei.

26 "Și cele-l-alte fapte ale lui, și toate căile sale, cele d'ântei și cele de pe urmă, éccé, acestea sūnt scrise în Cartea Regilor lui Iuda și ai lui Israel. Și adormi Ahaz cu părinții sei, și-lu immormentară în cetate, adevă în Ierusalim; dară nu l'a adus în mormintele regilor lui Israel. Și Hezekia, fiulul seu, domni în locul seu.

Hezekia urmēză părintelui seu; restatornicesce cultul lui Dumnezeu, și aduce sacrificii mari de espiare.

29 HEZEKIA "se făcu rege, cându era de douăzeci și cinci de ani, și douăzeci și nouă

de ani domni în Ierusalim; și numele mumei lui era Abia, fiica lui Zecaria. Și făcu drepte în ochii lui Iehova, întocmai cumu a făcutu David, părintele seu.

In anul ăntēiu alu domniei sale, în luna ăntēia, deschise ușele casei lui Iehova, și le direse. Și ordină să vină preuții și Leviții, și-i adună pe locul deschis spre resărit; Și dīse către d'înșii: Ascultați-mē, voi Leviților! Sântiți-vē acum, și sântiți casa lui Iehova, Dumnezeul părinților vostri, și scōteți din sanctuariu necurătenia. Căci părinții nostri au păcătuit, și au făcut rele în ochii lui Iehova, Dumnezeul nostru, și l'a părăsit, și făca lor o-ăntorsu de la locașul lui Iehova, și i-ăntorsu spatele, Ba, ei au închis și ușele porticului, și au stins candelile, și n'au tămăiatu tămiă, nici n'au adus olocauste Dumnezeului lui Israel în sanctuariu. Pentru aceea "veni mânia lui Iehova preste Iuda și Ierusalim, și elu i-a făcut de grōză și de spaimă și de bătăi de joc, precumu vedeți cu ochii vostri. Éccé, pentru aceea au cădutu părinții nostri de sabia, și fii nostri și fetele nostre și femeele nostre sūnt în captivitate. Acum este în ănima mea, să închei "legământu cu Iehova, Dumnezeul lui Israel, ca să se întorcă de la noi aprinderea mănēi sale. Nu întârđiați deci, fii mei! căci pre voi "v'a alesu Iehova, să stați ănainte lui, să-i serviți, să fiți servii sei, și să-i tămăiați.

Atuncea se sculară Leviții: Mahat, fiulul lui Amasai, și Ioel, fiulul lui Azaria, d'entre fii Kehatiților; și d'entre fii Merariților: Kișu, fiulul lui Abdi, și Azaria, fiulul lui Iehaleleli; și d'entre Gherșoniți: Ioah, fiulul lui Zimma, și Eden, fiulul lui Ioah; Și d'entre fii lui Elizafan: Șimri și Ieiel; și d'entre fii lui Asaf: Zecaria și Mattania; Și d'entre fii lui Ieman: Iehiel și Șime; și d'entre fii lui Iedutun: Șemaia și Uziel. Și adună pre frații lor, și se sântiră, și merșeră, duple ordinul regelui, în lucrul lui Iehova, "ca să curăț casa lui Iehova. Și intră preuții în ăintrul casei lui Iehova, să o curăț, și scōseră toate necurăteniele, pre cari le-au găsit în templul lui Iehova, în curtea casei lui Iehova; și Leviții le adună, spre a le scōte afară la pēreul Kedron. Și ei începură a sânti în ăntēia ăntēia a unei ăntēie; și în a opta ăi a unei veniră la porticul lui Iehova, și sântiră casa lui Iehova în optu ăile; și în

u Vers. 12.
o 2 Reg. 6. 22.
Prov. 25. 21, 22.
Luc. 6. 27.
Rom. 12. 20.
p Dent. 31. 3.

Jude. 1. 16.
q 2 Reg. 16. 7.
r Ezech. 16. 27.
57.
s Cap. 21. 2.
t Esod. 32. 25.

u 2 Reg. 15. 29.
& 16. 7, 8, 9.
v Veđi cap. 25.
14.
w Ier. 44. 17, 18.
y Veđi cap. 29.

3, 7.
z 2 Reg. 16. 19.
20.
—
Capitlu 29.
a 2 Reg. 18. 1.

b Cap. 26. 5.
c Veđi. Cap. 28.
24.
Vers. 7.
d 1 Cron. 15. 13.
Cap. 35. 6.

e Ier. 2. 27.
Ezech. 8. 16.
f Cap. 28. 24.
g Cap. 24. 18.
h 1 Reg. 9. 8.
Ier. 18. 16. &

19. 8.
& 25. 9, 18. &
29. 18.
i Cap. 28. 5, 6,
8, 17.

j Cap. 15. 12.
k Num. 3. 6. &
8. 14. & 18. 2, 6.
l Vers. 5.
m Cron. 1. 23, 28.

- diua a șese-spre-decea a lunei întâie crau gata.
- 18 Și merșeră în lă-intrulă la regele Hezekia, și diseră: Amă curățitū tōtă casa lui Iehova, și altarulū de olocauste, și tōte unelte sale, și mēsa pānilorū de punere-înainte, și tōte unelte sale. Și tōte acele unelte, pre cari le " depārtase regele Ahazū, în timpulū domniei sale în nelegiuirile sale, le-amū gātītū și sântītū; și ecce, *sunt* înaintea altarulū lui Iehova.
- 20 Și Hezekia, regele, se sculă demānētă, și adună pre mai marii cetātei, și se sui în casa lui Iehova. Și aduseră șapte boi, șapte berbeci, șapte mnei și șapte căpi pentru " sacrificiulū de păcatū, pentru regatū și pentru sanctuariū și pentru Iuda. Și elū ordină filorū lui Aaronū, preuților, ca să-ș sacrifice *pre ei* pe altarulū lui Iehova. Și ei junghiară boiū, și preuții luară sângele, și-lū " stropiră preste altariū; și junghiară berbeci, și stropiră sângele preste altariū; și junghiară mnei, și stropiră sângele preste altariū. Și duseră cāpii sacrificiulū pentru păcatū înaintea regelui și a adunārei, și a-cestia puseră " mānele lorū pe d'înșii: Și-ș junghiară preuții, și curățiră altarulū cu sângele lorū, " ca să facă espiare pentru totū Israelulū; căci pentru totū Israelulū ordinasă regele acestū olocaustū și sacrificiulū pentru păcatū. " Și puse pre Leviți în casa lui Iehova cu cimbale, harpe și citare, " duple rōnduēla lui Davidū și a lui " Gadū, vędetorulū regelui, și a lui Natanū, profetulū; " căci *astū-feliū* era ordinarū de la Iehova prin profetii sei. Și Leviții stătură cu instrumentele lui " Davidū, și preuții cu " trîmbițele. Și Hezekia ordină să se aducă olocaustulū pe altariū; și în același timpū, cândū se începu olocaustulū, " începu și cāntarea lui Iehova cu trîmbițele și instrumentele lui Davidū, regele lui Israelū. Și tōtă adunarea se închină, și cāntareții cāntară, și trîmbițașii sunară; aceste tōte *ținurā* până ce se sfārși olocaustulū. Și sfārșindu-se olocaustulū, se prosternură " regele și toți, cāti se aflau cu elū, și se închinară. Și regele Hezekia și mai marii diseră Leviților, să laude pre Iehova cu cuvintele lui Davidū și ale lui Asafū, vędetorulū; și-lū lāudarā cu bucuriā, se prosternurā, și se închinară.
- 31 Și Hezekia cuvētă, și dīse: Acuma v'ați sântītū lui Iehova; apropiati-vē, și aduceți sacrificii și laude în casa lui Iehova! Și adunarea aduse sacrificii și " laude; și fie-care,

pre care l'a indemnatū ānima, *aduse* olocaustū. Și numerulū olocaustelorū, pre cari le 32 aduse adunarea, era: șapte-deci de boi, o sută de berbeci, dūoē sute de mnei; olocaustū lui Iehova *eraū* tōte aceste. Și lucrurile consa- 33 crate *eraū*: șese sute de boi și trei mii de oi. Dară preuții *eraū* pučini fōrte, și nu puturā 34 despoia tōte olocaustele; decī " i ajutorā " frații lorū, Leviții, până ce s'a sfārșitū lucrulū, și până ce s'aū sântītū preuții; " căci Leviții mai din tōtă ānima decātū preuții se sântirā. *Eraū* multe fōrte și olocauste, cu " grā- 35 simile sacrificiilor de bucuriā, și cu " libațiunile olocaustelorū. Astū-feliū se întocmi serviciulū casei lui Iehova. Și se bucurară 36 Hezekia și totū poporulū, că Dumneđeū pregāti pre poporū; căci pe neasceptate se făcu lucrulū *acesta*.

Hezekia face să se serbeze pasci mari pentru totū Israelulū și Iuda, și să se nimicēscā toți idolii și înălțimile.

S'I trāmese Hezekia cātră totū Israelulū 30 și Iuda, și scrise epistole și cātră Efraimū și Manase, ca să vinā la casa lui Iehova în Ierusalimū, să facā pasca lui Iehova, Dumneđeulū lui Israelū. Și se sfātui 2 regele cu mai marii sei și cu tōtă adunarea în Ierusalimū, să facā pasca în a dūoa " lunā. Cā nu o puteau face " în acelu timpū: 3 " că nu se sântiserā îndestui preuți, și poporulū nu se adunase încă la Ierusalimū. Și lucrulū era dreptū în ochii regelui și în ochii a tōtă adunarea. Așa se hotārirā să facā 5 prochiāmare în totū Israelulū, de la Beerū-Seba până la Danū, ca să vinā, să facā lui Iehova, Dumneđeulū lui Israelū, pasca la Ierusalimū: căci nu o făcuserā de demultū duple cumū era ordinarū.

Și merșeră alergătorii cu scrisorile regelui și ale mai marilor sei în totū Israelulū și Iuda, și diceau duple ordinulū regelui: Voi filii lui Israelū, " întorceți-vē cātră Iehova, Dumneđeulū lui Abraamū, alū lui Isaacū, și alū lui Israelū, ca și elū să se întorcā la rēmāșița, ce a mai rēmasū din voi de māna " regilorū Asiriei. Și nu fiți " ca părinții 7 vostri, și ca frații vostri, cari aū păcātuitū asupra lui Iehova, Dumneđeulū părinților lorū, *care* de aceea " i-a datū pustierei, precumū vedeți. Decī nu fiți " tari la cerbice 8 ca părinții vostri; dedați-vē lui Iehova, și veniți la sanctuarulū seū, pre care l'a consacratū în eternū, și serviți lui Iehova, Dumneđeulū vostru, " ca să se întorcā de la voi

n Cap. 28. 24.
o Lev. 4. 3, 14.
p Lev. 8. 14, 15, 19, 24.
q Lev. 9. 21.
r Lev. 4. 15, 24.

r Lev. 14. 20.
s 1 Cron. 16. 4.
t 25. 6.
u 1 Cron. 23. 5.
v 25. 1.

Cap. 8. 14.
w 2 Sam. 24. 11.
x Cap. 30. 12.
y 1 Cron. 23. 5.
z Amos 6. 5.

y Num. 10. 8, 10.
1 Cron. 15. 24.
z 16. 6.
a Cap. 23. 18.
b Cap. 20. 18.

b Lev. 7. 12.
c Cap. 35. 11.
d Cap. 30. 3.
e Lev. 3. 16.
f Num. 15. 5, 7.

10. —
Capulū 30.
a Num. 9. 10, 11.

b Esod. 12. 6, 18.
c Cap. 29. 34.
d Ier. 4. 1.
e 2 Reg. 15. 19.

29.
f Ezec. 20. 18.
g Cap. 29. 8.
h Deut. 10. 16.
i Cap. 29. 10.

9 aprinderea mâinii sale. Căci cându ve veți întorče la Iehova, atunce și frații voștri și fiii voștri voru afla ^jcompătîmire înaintea aceloră, cari ⁱținū prinși, și se voru întorče în țera acēsta; căci ^kmilosū și îndurătorū este Iehova, Dumneḡeulū vostru, și nu-și va înturna fața sa de la voi, dacă ^lve veți întorče la elū.

10 Și trecură alegătorii din cetate în cetate prin pământulū lui Efraimū și alū lui Manase, și până la Zabulonū; dară ei ^mriseră de d'înșii, și-și bătură jocū de d'înșii. Erū ⁿunū din bărbații din Asserū și din Manase și din Zabulonū se umiliră, și veniră la Ierusalimū. Și preste Iuda a fostū ^omāna lui Dumneḡeū, și li dādu o ānimă, ca să împlinēscă ordinulū regelū și alū mai marilorū ^pîn lucrulū lui Iehova.

13 Așa se adună poporū multū la Ierusalimū, ca să serbeze serbătōrea azimelorū în a dūoa lună, o adunare mare fōrte. Și se sculară, și depārtarā ^qaltarele, cari erāu în Ierusalimū, și tōte altarele de tāmāiere le depārtarā, și le aruncarā în pēreulū Kedronū: 15 Și junghiarā pasca în a patru-spre-decea a lunei a dūoa; și preuții și Leviții ^rse rușinarā, și se sântirā, și aduserā olocauste în casa lui Iehova. Și se aședarā în loculū lorū, duple datina lorū, duple legea lui Moisi, omulū lui Dumneḡeū. Preuții stropirā sângele, ^sce-lū primirā din māna Levițilorū.

17 Căci mulți erāu în adunare, cari nu se sântiserā; ^tpentru aceea Leviții luarā asuprā-și junghierea pascei pentru toți, cari nu erāu curāți, spre a-și sânti lui Iehova. Căci mulți din poporū, ^umulți din Efraimū, din Manase, din Isacarū și din Zabulonū nu se curățiserā; ^vcăci māncarā pasca altū-feliū, decâtū precumū era scrisū; dară Hezekia se rugā pentru d'înșii, dicēndū: Iehova celū 19 bunū să erte fie-căruia, ^wCare ^xși-a îndreptatū ānima, spre a căuta pre Dumneḡeū Iehova, Dumneḡeulū părințilorū sei, de-și nu 20 se curāți duple curățirea sanctuarului. Și Iehova ascultā pre Hezekia, și vindecā pre poporū.

21 Și așa serbarā fiii lui Israelū, cari se aflāu în Ierusalimū, ^yserbătōrea azimelorū șapte ḡile cu bucuriā mare; și Leviții și preuții lāudāu pre Iehova din ḡi în ḡi, ^zcāntāndū 22 lui Iehova cu instrumente puternice. Și Hezekia vorbi la ānima tuturorū Levițilorū, ^{aa}cari aveāu pricepere bunā în lucrurile lui Iehova; și ei māncarā în timpulū serbārei acelorū șapte ḡile, aducēndū sacrificii de bu-

curiā, și ^{ab}mārturisirā lui Iehova, Dumneḡeulū părințilorū lorū.

Și tōtā adunarea se sfātui a mai serba 23 ^{ac}alte șapte ḡile: și serbarā ^{ad}incā șapte ḡile cu bucuriā. Căci Hezekia, regele lui Iuda, ^{ae}dādu 24 adunārei o mie de boi și șapte miū de oi; și mai marii dādurā adunārei o mie de boi și de ce miū de oi; și ^{af}se sântirā preuți mulți fōrte. Și se bucurā tōtā adunarea lui Iuda, și pre- 25 uții, și Leviții, și tōtā adunarea acelorā, ^{ag}cari veniserā din Israelū, și străinii, cari veniserā din pământulū lui Israelū, și ^{ah}aceia cari locuirā în Iuda. Și era bucuriā mare în 26 Ierusalimū, asemenea căreia nu fusese în Ierusalimū din ḡilele lui Solomonū, fiulū lui Davidū, regele lui Israelū. Atunce se scu- 27 larā preuții și Leviții, și ^{ai}bine-cuvēntarā pre poporū; și vōcea lorū fu auditā, și rugăciunea lorū veni până la locuința sa cea sântā, la ceriū.

SI sfârșindu-se tōte acestea, eși totū Is- 31 raelulū, cāți se aflaserā în cetățile lui Iuda, și ^{aj}sfārāmarā stālpīi, și tăiarā Astarteele, și surparā înălțimile și altarele din totū Iuda și Benjaminulū, din Efraimū și Manase, până ce le nimicirā cu toții. Atunce se ^{ak}ntōrserā toți fiii lui Israelū, fie-carele la stēpānirea sa, în cetățile lorū.

Hezekia restatornicesce serviciulū în templu.

Și aședā Hezekia ^{al}rōndurile preuțilorū 2 și ale Levițilorū, duple rōndurile lorū, pre fie-carele duple serviciulū seū, ^{am}duple celū alū preuțilorū, și alū Levițilorū ^{an}pentru olocauste și sacrificiele de bucuriā, spre servire și spre mārīre și spre lauda, pe la porțele taberelorū lui Iehova. Și ^{ao}hotāri par- 3 teae regelū din averea sa pentru olocaustele, ^{ap}adecā pentru olocaustele de demānētā și de sērā, și pentru olocauste ale sabbatelorū și ale lunelorū noūe și ale serbātorilorū, duple cumū ^{aq}este scrisū în ^{ar}legea lui Iehova.

Și ordinā poporului, carele locuia în Ierusalimū, să dea preuțilorū și Levițilorū 4 ^{as}partea lorū, pentru ca să se întārēscā în ^{at}legea lui Iehova. Și eșindū ordinulū, adu- 5 serā fiii lui Israelū în mulțime ^{au}prinōsele grāuluī, ale mustului, și ale oleiului și ale mīereī, și ale tuturorū veniturilorū câmpuluī; și aduserā ḡecimea de la tōte în mul- 6 țime. Și fiii lui Israelū și ai lui Iuda, cari locuiāu în cetățile lui Iuda, aduserā și ei ḡeci- mea din boi și oi, și ^{av}ḡecimea din lucrurile sante, cari erāu consacrate lui Iehova, Dumneḡeulū lorū, și puserā grāmāḡi lūngā grā-

j Ps. 106. 46.
k Esod. 34. 6.
l Isa. 55. 7.
m Cap. 36. 16.
n Așa cap. 11. 16.
Vers. 18, 21.

o Filip. 2. 13.
p Cap. 29. 25.
q Cap. 28. 24.
r Cap. 29. 34.
s Cap. 29. 34.
t Vers. 11.

u Esod. 12. 43.
etc.
v Cap. 19. 3.
w Esod. 12. 15.
& 13. 6.
y Deut. 23. 10.

Cap. 17. 9. &
35. 3.
z Ezra 10. 11.
a Veḡi 1 Reg. 8.
65.

b Cap. 35. 7, 8.
c Cap. 29. 34.
d Vers. 11, 18.
e Num. 6. 23.

Capitlū 31.
a 2 Reg. 18. 4.
b 1 Cron. 23. 6.
& 24. 1.

c 1 Cron. 23. 30,
31.
d Num. 28. & 29.
e Num. 18. 8, etc.
Neem. 13. 10.

f Mal. 2. 7.
g Esod. 22. 29.
Neem. 13. 12.
h Lev. 27. 30.
Deut. 14. 28.

- 7 mǎdi. In luna a treia începură a pune
8 grămădele, și în a șaptea lună le sfârșiră. Și
venindū Hezekia și mai marii, și vedēndū
grămădele, ei bine-cuvēntară pre Iehova și
9 pre poporulū seū Israelū. Atuncea Hezekia
întrebă pre preuți și pre Leviți în privirea
10 grămădelorū. Și-i respunse Azaria, archie-
reulū, din casa lui Zadokū, și diše: 'De cândū
s'a început a se aduce darulū rēdicatū în
casa lui Iehova, noi amū mâncațū, ne-amū
îndestulatū, și a rēmasū și mulțime; căci Ie-
hova a bine-cuvēntatū pre poporulū seū; și
ce a mai rēmasū este grāmada acēsta.
- 11 Și ordină Hezekia, ca să gătēscă cămări
12 în casa lui Iehova; și le gătiră. Și aduseră
darulū rēditū a se aduce darulū lucrurile
con-
sacrate cu credință; și 'mai mare asupra a-
cestora era Cononia, Levitulū, și Șimeī, fra-
13 tele seū, era alū dūoilea. Și Iehielū, Aza-
zia, Nohatū, Asaelū, Ierimotū, Iozabadū, E-
lielū, Ismachia, Mahatū, și Benaia, erau vi-
ghiatori supț Cononia și Șimeī, fratele seū,
dupre ordinulū lui Hezekia, regele, și alū
lui Azaria, mai marele casei lui Dumneḡeulū.
- 14 Și Kore, fiulū lui Imna, Levitulū, ușierulū
de cătră resăritū, era preste darurile de
bună-voia ale lui Dumneḡeulū, a împărți da-
rulū rēdicatū alū lui Iehova și lucrurile cele
15 pre sante. Și supț d'insulū erau Edenū,
Miniaminū, Iequa, Șemaia, Amaria, și Șe-
cancia, în * cetățile preuților, cu îndetorire
statornică, să le împartă fraților lorū du-
pre rōnduri, celui mare precumū și celui
16 micū. Pe lūngă acestora, împărțiră celorū
d'între d'înșii, cari erau înscriși în cartea
nascerilor de parte bărbătēscă, de trei ani
și mai susū, a tuturorū acelor cari intraū
în casa lui Iehova, cele de trebuință pentru
fie-care ḡi duple serviciulū lorū în cele de
17 păzitū ale lorū duple rōndurile lorū; Și a
preuților cei înscriși duple casele lorū pă-
rințesci, și a Leviților 'de la dūoē-deci de
ani și mai susū, în cele de păzitū ale lorū,
18 duple rōndurile lorū; Și a tuturorū prun-
cilorū lorū, a femeelorū lorū și filorū lorū,
și fetelorū lorū, cei înscriși din tōtă adu-
narea; căci cu îndetorire statornică fură
19 sântiți pentru lucrurile cele sante. Și pen-
tru fii lui Aaronū, preuți, în * câmpiele îm-
prejurimilorū cetățilorū lorū, erau în fie-care
cetate bărbaiți, cari * anume erau numiți, spre
a împărți partea tuturorū celorū de partea
bărbătēscă d'între preuți, și la totī înscriși
d'între Leviți.
- 20 Și așa făcu Hezekia în totū Iuda; și * făcu
ce era bunū, dreptū și adevēratū înaintea

lui Iehova, Dumneḡeulū seū. Și în totū 21
lucrulū, pre care l'a începutū în serviciulū
casei lui Dumneḡeulū, alū legēi, și alū ordi-
nului, spre a căuta pre Dumneḡeulū seū, lu-
cră cu tōtă ânima sa, și prosperă.

*Năvălirea lui Senacheribū și impresurarea Ierusa-
limului; nimicirea armatei sale.*

DUPĂ "aceste lucruri și acēstă statornici- 32
re, veni Senacheribū, regele Asiriei,
intră în Iuda, și tăberă asupra cetățilorū
întărite, și se hotări a-și le lua.

Și vedēndū Hezekia, că veni Senache- 2
ribū, și că țintia să se lupte asupra Ieru-
salmului, Se sfătui cu mai marii seī și cu 3
viteșii seī, ca să astupe apels isvōrelorū,
cele din afară de cetate; și ei 'lū ajutară.
Și s'a strinsū poporū multū, și astupă tōte 4
isvōrele și pērēulū, care curge prin meḡi-
loculū țerei, ḡicēndū: Pentru ce să vină
regiū Asiriei, și să găsēscă apă multă? Și 5
'elū se întări, * și zidi totū zidiulū, care era
stricatū, și înălță turnurile, și zidi pre din
afară unū altū zidiū, și întări 'Millo în ce-
tatea lui Davidū, și făcu arme și scuturi
mulțime; Și puse mai mari de resbelū 6
preste poporū, și-i adună la sine în loculū
deschisū la pōrta cetăței, și li vorbi la â-
nimă, ḡicēndū: 'Fiți tari, și îmbărbătați-vē;
'nu vē temeți, și nu vē înspăimēnțați înaintea
regelui Asiriei, nici de tōtă mulțimea ce
este cu d'insulū; căci 'cu noi sūnt mai mulți
decătū cu d'insulū. Cu d'insulū este unū 9
'brațū de carne, dară 'cu noi este Iehova,
Dumneḡeulū nostru, ca să ne ajute, și să
pōrte resbelele nōstre. Și poporulū se ră-
ḡămă pe cuvintele lui Hezekia, regele lui Iuda.

'După acēsta trāmese Senacheribū, re- 9
gele Asiriei, pre servi seī la Ierusalimū,
(elū însu-și impresură Lachișulū, și tōtă pu-
terea lui cu d'insulū), cătră Hezekia, regele
lui Iuda, și cătră totū Iuda care era în Ie-
rusalmū, ḡicēndū: *Așa ḡice Senacheribū, 10
regele Asiriei: In ce vē încredeți voi, de
stați impresurați în Ierusalimū? Au nu vē 11
amăgesce Hezekia, ca să vē dee morței prin
fōmete și sete, cândū ḡice: 'Iehova, Dumne-
ḡeulū nostru, ne va mēntui din mâna rege-
lui Asiriei? *Aū nu acela-și Hezekia depărtă 12
înălțimile sale și altarele sale, și a ordinațū
lui Iuda și Ierusalimulū, ḡicēndū: Numai
înaintea unui altariū să vē închinați, și numai
pe d'insulū să tămăiați? Nu scieți ce amū 13
făcutū eū și părinții mei tuturorū popōre-
lorū țerelorū? *Putut'ău mēntui ḡei popō-
relorū țerelorū acelorū pământulū lorū din

i Mal. 3. 10. 27.
j Neem. 13. 13. * Lev. 25. 34.
k Jos. 21. 9. Num. 35. 2.

14. 15.
o 2 Reg. 20. 3.

Capulū 32.
a 2 Reg. 18. 13, etc.
Isa. 36. 1, etc.
b Isa. 22. 9, 10.

c Cap. 25. 28.
d 2 Sam. 5. 9.
1 Reg. 9. 24.
e Deut. 31. 6.

f Cap. 20. 15.
g 2 Reg. 6. 16.
h Ier. 17. 5.
i Ioan. 4. 4.

i Cap. 13. 12.
Rom. 8. 31.
j 2 Reg. 18. 17.
k 2 Reg. 18. 19.

l 2 Reg. 19. 30.
m 2 Reg. 18. 22.
n 2 Reg. 18. 33.
34, 35.

14 mâna mea? Care d'între toți deii acelor
popore, pre cari părinții mei le perdură,
a putut mântui pre poporul său din mâna
mea, așa ca și Dumneșul vostru să vă potă
15 mântui din mâna mea? Și acum, " să nu vă
incele Hezekia, și să nu vă amăgescă în chi-
pulă acesta! să nu vă încredeți în el! Căci
nici un deș ală vre-unui popor se regat
n'a putut mântui pre poporul său din mâna
mea și din mâna părinților mei; și cu a-
tât mai puțin Dumneșul vostru vă va
16 pute mântui din mâna mea! Și altele mai
vorbiră servii seî asupra lui Iehova Dumne-
șul, și asupra lui Hezekia, servul seî.

17 " Și el scris o epistolă, blăstemându pre
Iehova, Dumneșul lui Israel, și vorbind
în contra lui, dicend: " Precum nici deii
poporelor *celor-l-alte* țeri nu mântuiră
pre poporul lor din mâna mea, așa nici
Dumneșul lui Hezekia nu va mântui pre po-
18 poporul seî din mâna mea. " Și strigară cu
vôce tare în limba Iudaică către poporul
din Ierusalim, " care era pre zidiu, spre
z-i spăimânta, și a-i turbura, ca să potă
19 lua cetatea; " Și vorbiră asupra Dumneșu-
lui Ierusalimului, ca asupra deilor popo-
relor pământului, *cari sînt* " făptura măn-
lor omenesci.

20 " Și asupra acestora se rugară Hezekia,
regele, și " Isaia, fiul lui Amoz, profetul,
21 și strigară către ceri. " Și trăsese Iehova
pre un ōnger, care nimici pre toți bār-
bații viteși și pre căpitenii și pre mai mari
în tabăra regelui Asiriei; și așa el " și
întorse cu rușine fața înapoi în țera sa,
și mersese în casa deului seî; și-l uci-
seră cu sabia cei ce eșiseră din cōpsele
22 sale. Așa mântui Iehova pre Hezekia și pre
locuitorii Ierusalimului din mâna lui Sena-
cherib, regele Asiriei, și din mâna tuturor
23 *celor-l-alți*, și-i apără din tōte părțile. Și
mulți aduseră daruri lui Iehova la Ierusa-
lim, și lui Hezekia, regele lui Iuda, " lucruri
scumpe; și el " se înălță după acesta în o-
chiul tuturor poporelor.

*Bōla lui Hezekia; pēcatul seî în lucrul solilor
din Babilon; averea și fericirea sa.*

24 " In țilele acele Hezekia se'nbolnăvi de
mōrte, și se rugă către Iehova; și el
25 vorbi către d'însul, și-i dădu semn. Dară
Hezekia " nu respălă duple bunetatea, *ce i se
arătă*, ci " ânima lui se înălță; " de aceea veni
mânia preste d'însul și preste Iuda și Ie-

rusalim. " Dară Hezekia se umili pentru 26
înălțarea ânimei sale, el și locuitorii Ie-
rusalimului, și mânia lui Iehova nu veni
preste d'însi " în dille lui Hezekia.

Hezekia avu avere mare fōrte și onōre, 27
și-si făcu tesaure pentru argint și aur,
pentru petre prețioase, aromate și scuturi,
și pentru tot feliul de unelte prețioase;
și case de rezervă pentru venitul grăului, 28
al mustului și al oleiului, și staule pentru
tot feliul de vite, și cēcuri pentru turme.
Și-si zidi cetăți, și avea turme de oi și boi 29
multime; căci " Dumneșul " i dăduse avere
multă fōrte.

" Totă acestă Hezekia a astupat și gura 30
de sus a apei Ghion, și a dus-o în jos
pe la partea despre apus a cetăței lui Da-
vid. Si Hezekia prosperă în tōte lucrările
sale. Numai în privința solilor mai ma- 31
rilor din Babilon, cari " trāmeseră la d'însul,
ca să întrebe despre minunea, ce
s'a întēplat în țēră, " lă părăsi Dumneșul,
ca " să-l încerce, și să cunoscă totă *ce era*
în ânima lui.

Și cele-l-alte fapte ale lui Hezekia, și 32
lucrările sale cele bune, ecce, acestea sînt
scrise în " viziunea lui Isaia, profetul, fiul
lui Amoz, în " Cartea Regilor lui Iuda și
ai lui Israel. " Și adormi Hezekia cu pā- 33
rinții seî, și-l îmmormentară în cel mai
bun d'între mormintele fiilor lui David;
și la mōrtea lui " lă " onorară totă Iuda și
locuitorii Ierusalimului. Și Manaso, fiul
seî, domni în locul seî.

*Domnia cea rea a lui Manase; captivitatea, po-
cāința și îndreptarea sa.*

DE " dūoi-spre-dece ani era Manase, cānd 33
se făcu rege, și cinci-deci și cinci de ani
domni el în Ierusalim. Și făcu rele în 2
ochii lui Iehova, după " uriciunile poporelor,
pre cari Iehova le alungase de d'îaintea
fiilor lui Israel. Și zidi éra-și înălțimile, 3
pre cari le " sfărāmase Hezekia, părintele seî,
și rădică altare pentru Baal, și " făcu As-
tartei, și se închină îaintea a " tōtă oștirea
ceriului, și-i servi. Și zidi altare în casa 4
lui Iehova, despre care dīsese Iehova: " In
Ierusalim fi-va numele meū în etern. Și 5
zidi altare la tōtă oștirea ceriului " în amîn-
dūo porticele casei lui Iehova. " Și trecu 6
pre fii seî prin foc în valea fiului lui Hin-
nom, " și întrebuiță descāntece și fermē-
cātorii, și " avea cu sine necromanți și magi:

o 2 Reg. 18. 29. v 2 Reg. 19. 2. 4. c Cap. 26. 16. i 2 Reg. 20. 12.
p 2 Reg. 19. 9. x 2 Reg. 19. 35. d Abac. 2. 4. Isa. 39. 1.
q 2 Reg. 19. 12. etc. d Cap. 24. 18. j Deut. 8. 2.
r 2 Reg. 18. 28. y Cap. 17. 5. e Ier. 26. 18. 19. k Isa. 36. & 37.
s 2 Reg. 18. 26. z Cap. 1. 1. f 2 Reg. 20. 19. l Isa. 38. & 39.
27. 28. a 2 Reg. 20. 1. g 1 Cron. 29. 12. i 2 Reg. 18. etc.
t 2 Reg. 19. 18. Isa. 58. 1. h Isa. 22. 9, 11. 19. & 20.
u 2 Reg. 19. 15. b Ps. 118. 12.

m 2 Reg. 20. 21. 2 Cron. 28. 3.
n Prov. 10. 7. c 2 Reg. 18. 4.
Cap. 30. 14. &
31. 1. & 32. 12.
d Deut. 16. 21.
e Deut. 17. 5.
f Deut. 12. 11.

Capit. 33.
a 2 Reg. 21. 1, etc.
b Deut. 18. 9.

1 Reg. 8. 29.
& 9. 3.
Cap. 6. 6. &
7. 16.
g Cap. 4. 9.
h Lev. 18. 21.
Deut. 18. 10.

2 Reg. 28. 10.
Cap. 26. 3.
Ezech. 23. 37.
38.
i Deut. 18. 10.
11.
j 2 Reg. 21. 6

elū făcu multe rele în ochii lui Iehova, întări-
 7 tându-lū. ^a Și ^a puse unū chipū cioplitū, idolulū, pre care elū l'a făcutū, în casa lui Dumneḡeu, despre care disese Dumneḡeu lui Davidū și lui Solomonū, fiulū seū: In ^a această casă și în Ierusalimū, pre care l'amū alesū din toate semințiile lui Israelū, voiū pune numele meū
 8 în eternū; ^a Și piciorū din Israelū nu voiū mai strămuta din pământulū, pre care l'amū datū părinților vostri; numai dacă vorū lua sēma sǎ facǎ totū, ce li-amū ordinarū prin Moisi, duple totǎ legea și aședǎmintele și judecǎțele.

9 Și Manase ademeni pre Iuda și pre locuitorii Ierusalimulū, așǎ cǎ făceaū mai rău, decâtū poporele, pre cari le nimicise Iehova de d'înaintea fiilorū lui Israelū. Și Iehova desceptǎ pre Manase și pre poporulū
 10 seū; darǎ nu voiaū sǎ asculte. ^a Decī Iehova aduse preste d'înșii pre mai marii oștilorū regelū Asiriei, și acestia prinserǎ pre Manase cu lațuri, ^a lū legarǎ cu lanțuri, și-lū
 12 duserǎ la Babilonū. Și cândū era în strimtorare, se rugǎ lui Iehova, Dumneḡeulū seū, și ^a se umili forțe înaintea Dumneḡeulū părinților seū. Și rugǎndu-se elū la d'însulū, elū l'a ^a auditū, și ascultǎ rugǎciunea lui, și-lū
 13 duse înapoi la Ierusalimū în regatulū seū; și Manase ^a cunoscu, cǎ Iehova este Dumneḡeu.

14 Și după acēsta zidi unū zidiū pe d'înfără, *împrejurulū* cetǎței lui Davidū, pe partea despre apusū *alū apeī* ^a Ghihonū, în vale, până la pōrta pescilorū; și-lū duse ^a împrejurulū Ofelulū, (*turnulū*), și-lū făcu înaltū
 15 forțe; și aședǎ mai mari de resbelū în tōte cetǎțile întǎrite ale lui Iuda. Și depǎrtǎ pre ^a deii străini și idolulū din casa lui Iehova, și tōte altarele, pre cari le zidise pe muntele casei lui Iehova și în Ierusalimū, și le
 16 aruncǎ afarǎ din cetate. Și direse altarulū lui Iehova, și sacrificǎ pe elū sacrificiū de bucuriǎ și ^a de laudǎ, și ordinǎ lui Iuda sǎ servescǎ lui Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū.

17 ^a Darǎ poporulū totū sacrificǎ pe înălțimi, darǎ numai lui Iehova, Dumneḡeulū lorū.

18 Și cele-lalte fapte ale lui Manase și ruga sa cǎtrǎ Dumneḡeulū seū, și cuvintele ^a vǎdǎtorilorū, cari ^a i vorbiaū în numele lui Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū, ecēcē, acestea sūnt scrise în istoria regilorū lui Israelū.

19 Și ruga sa, și cumū Dumneḡeu ^a lū ascultǎ, și tōte pǎcatele sale și nelegiuirile sale și locurile, pe unde a ziditū înălțimi și a aședǎtū Astartei și chipuri cioplite, înainte de a fi umilitū, ecēcē, acestea sūnt scrise în di-

cerile vǎdǎtorilorū. ^a Și adormi Manase cu 20
 părinții seū, și-lū immormētarǎ în casa lui. Și Amonū, fiulū seū, domni în loculū seū.

Domnia cea rea a lui Amonū.

^a De dūoē-deci și dūoi de ani *era* Amonū, 21
 cândū se făcu rege, și dūoi ani domni elū în Ierusalimū. Și făcu rele în ochii lui 22
 Iehova, precumū făcuse Manase, părintele seū; cǎ Amonū sacrificǎ tuturorū chipurilorū cioplite, pre cari le făcuse Manase, părintele seū; și servi lorū. Și nu se umili 23
 înaintea lui Iehova, ^a precumū se umilise Manase, părintele seū; ci Amonū mai adause la vinǎ. ^a Și se jurarǎ asuprǎ-i servii seū, 24
 și-lū uciserǎ în casa sa. Darǎ poporulū 25
 țerei ucise pre toți, cari se juraserǎ asuprǎ regelū Amonū; și poporulū țerei făcu pre Iosia, fiulū seū, rege în loculū seū.

Domnia cea bunǎ a lui Iosia; diregerea templulū; gǎsirea cǎrței de lege.

DE ^a optū ani *era* Iosia, cândū se făcu rege, 34
 și trei-deci și unul de ani domni în Ierusalimū. Și făcu drepte în ochii lui Iehova, și âmbilǎ pe cǎile lui Davidū, părintele seū, și nu se abātu *nicī* la drēpta *nicī* la stânga. Cǎci în anulū alū optulea alū 3
 domniei sale, tēnērū încǎ fiindū, începu a ^a căuta pre Dumneḡeulū lui Davidū, părintele seū, și în alū dūoi-spre-decelea anū începu ^a a curǎți Iuda și Ierusalimulū ^a de înălțimi, de Astartei și de chipuri cioplite și vǎrsate. ^a Și ei sfǎrǎmarǎ înaintea fe- 4
 țeī lui altarele Baalilorū, și tăiarǎ stǎlpii sōrelū, cari *se aflǎu* de asuprǎ lorū, și Astarteele; și stricarǎ și prefăcurǎ în pulbere chipurile cioplite și vǎrsate, și le împrǎsciarǎ pe mormintele acelora, cari le sacrificaserǎ; și ^a arse ósele preuților de asuprǎ 5
 altarelorū lorū, și curǎți Iuda și Ierusalimū. *Acēsta făcurǎ* și în cetǎțile lui Manase, ale lui Efraimū și ale lui Simeonū până la Neftali, cu topórele lorū jurū împrejurū. Elū sfǎrǎmǎ altarele și Astarteele, și chipurile cioplite le stricǎ, și le ^a prefăcu în pulbere, și tăiǎ stǎlpii sōrelū în totū pământulū lui Israelū. Și se întorse la Ierusalimū.

Și ^a în alū optū-spre-decelea anū alū domniei sale, după ce curǎți țera și casa, trǎmese pre Șafanū, fiulū lui Azalia, pre Maa-seia, guvernǎtorulū cetǎței, și pre Ioahū, fiulū lui Ioahazū, cancelarulū, ca sǎ dirēgǎ casa lui Iehova, Dumneḡeulū seū. Și ei 9
 merserǎ la Hilkia, archiereulū, și dǎdurǎ ^a ar-

k 2 Reg. 21. 7.
 l Ps. 132. 14.
 m 2 Sam. 7. 10.
 n Deut. 28. 36.
 o Iov 36. 8.

p 1 Pet. 5. 6.
 q 1 Cron. 5. 20.
 r Ps. 9. 16.

s 1 Reg. 1. 31.
 t Cap. 17. 3.
 u Vers. 3, 5, 7.
 v Lev. 7. 12.

x Cap. 32. 12.
 y 1 Sam. 9. 9.
 z 2 Reg. 21. 18.
 a 2 Reg. 21. 19.
 etc.

b Vers. 12.
 c 2 Reg. 21. 23.
 24.

Capitul 34.
 a 2 Reg. 22. 1.
 etc.
 b Cap. 15. 2.

c 1 Reg. 13. 2.
 d Cap. 33. 17, 22.
 e Lev. 26. 30.
 f 2 Reg. 23. 4.
 g 2 Reg. 23. 6.

h 1 Reg. 13. 2.
 i Deut. 9. 21.
 j 2 Reg. 23. 3.
 k Veḡi 2 Reg. 12. 4. etc.

gintulă, care s'a adusă în casa lui Dumne-
deu, și pre care-lă strinseseră Leviții, ușierii,
de la Manase și Efraimă, și de la totă ră-
mășița lui Israelă și de la totă Iuda și Benia-
minulă și de la locuitorii Ierusalimului; Și ei
10 'lă dădură în mână meseriașiloră, cari aveau
supra-vighiarea preste casa lui Iehova; și
acestia 'lă dădură lucrătoriloră, cari făceau
lucrările în casa lui Iehova, spre întocmirea și
11 dirigerea casei. Ei 'lă dădură teslariloră și pe-
trariloră, ca să cumpere petre cioplite și lemnă
pentru grândi, spre a pune grândi preste
12 casele, pre cari le stricară regii lui Iuda. Și
oméni făcură lucrulă cu credință; și preste
ei erau rânduiri lahată și Obadia, Leviți,
d'între fiili lui Merari, și Zecaria și Me-
șallamă, d'între fiili Kehațiloră, ca să gră-
bescă lucrulă; și toți Leviții, cari cunos-
13 ceau instrumentele de cântare. Și ei erau
preste purtătorii de povori, și erau îndem-
nători la lucru preste toți meseriași a totă
lucrulă; * d'între Leviți erau și scriitorii, di-
regătorii și ușierii.
14 Și scoțându ei argintulă, care fusese
adusă în casa lui Iehova, găsi Hilkia, preu-
tulă, cartea legelă lui Iehova dată prin Moisi.
15 Și Hilkia luându cuvântulă, dișe cătră Șa-
fană, scriitorulă: Cartea legelă amă găsită
în casa lui Iehova! Și Hilkia dădu lui Șa-
fană cartea. Și Șafană aduse cartea la rege,
și spuse regelui, dicându: Totă, ce a fostă or-
16 diuată serviloră tei, s'a făcută. Aă versată
argintulă, care se găsi în casa lui Iehova,
și l'a dată în mână supravighiătoriloră și
18 în mână lucrătoriloră. Apoi spuse Șafană,
scriitorulă, regelui, dicându: O carte m'a
dată Hilkia, preutulă. Și Șafană ceti in-
19 trînsa înaintea regelui. Și cumă audi re-
gele cuvintele legelă, și rumpse vestmintele
20 sale. Și ordină regele lui Hilkia și lui A-
hikamă, fiulă lui Șafană, lui Abdonă, fiulă
lui Mica, lui Șafană, scriitorulă, și lui A-
saia, servulă regelui, dicându: Mergeți, in-
21 trebați pre Iehova pentru mine și pentru
rămășița din Israelă și din Iuda asupra
cuvinteloră cărței, care s'a găsită; căci
mare este mânia lui Iehova, care s'a ver-
sată preste noi, fiindă-că părinții nostri
n'aă ținută cuvântulă lui Iehova, ca să facă
în totulă ce este scrisă în această carte.
22 Deci se duseră Hilkia și trămeșii regelui
la Hulda, profetesa, femea lui Șallumă, fiulă
lui * Tikehată, fiulă lui Hasra, păzitorulă
vestminteloră; (și ea locuia la Ierusalimă
în despărțirea Mișne); și vorbiră în chipulă
23 acela cătră ea. Și ea dișe cătră d'însii:
Așa dișe Iehova, Dumneșulă lui Israelă:

Spuneți bărbatulă, care v'a trămesă la
mine: Așa dișe Iehova: Éccă, voiă aduce 24
nenorocire preste acestă locă și preste lo-
citorii sei: tôte blăstemele cari sântă scrise
în cartea, care s'a cetită înaintea regelui
lui Iuda; Fiindă-că m'aă părăsită, și aă 25
tămăiată altoră dei, întăritându-mă cu tôte
lucrările mâneloră loră; și mania mea s'a
versată preste acestă locă, și nu se va stinge.
Dară cătră regele lui Iuda, care v'a tră- 26
mesă să întrebați pre Iehova, așa să-i di-
ceți: Așa dișe Iehova, Dumneșulă lui Is-
raelă: Cuvintele, ce le-ai audită, se voră
implini. Dară fiindă-că ânima ta s'a îndu- 27
șoită, și tu te-ai umilită înaintea lui Dum-
neșulă, cândă ai audită cuvintele sale asu-
pra locului acestuia și asupra locuitoriloră
sei, și te-ai umilită înaintea mea, rumpendu
vestmintele tale și plângendu înaintea mea:
de aceea și eu te-amă audită, dișe Iehova.
Éccă, te voiă adăugi la părinții tei, și tu 28
vei fi strinsă în mormântulă tei în pace,
și ochii tei nu voră vedé tôte nenorocirea,
pre care o voiă aduce preste acestă locă
și preste locuitorii sei. Și ei aduseră re-
gelă respunsulă.

"Atuncea trămese regele, și adună pre 29
toți bătrânii din Iuda și din Ierusalimă. Și 30
regele se sui în casa lui Iehova, și cu d'în-
sulă toți bărbații lui Iuda și locuitorii Ie-
rusalimului, preuții și Leviții și toți po-
porulă, de la mare până la mică; și elă ceti
înaintea urechiloră loră tôte cuvintele cărței
legământului, care s'a găsită în casa lui Ie-
hova. Și stătu regele la loculă seă, și în- 31
cheiă legământă înaintea lui Iehova, să âm-
ble după Iehova, și să țină ordinele sale,
mărturiile sale și legile sale cu tôte ânima
loră și cu totă sufletulă loră, și să impli-
nescă cuvintele legământului, cari sânt scrise
în această carte. Și făcu ca toți, cari se 32
găsiă în Ierusalimă și în Beniamină, să stee
în legământă: și locuitorii Ierusalimului fă-
cură după legământulă lui Dumneșulă, Dum-
neșulă părințiloră loră.

Și Iosia depărtă tôte * uriciunile din tôte 33
țerele fiiloră lui Israelă, și făcu ca toți,
cari se află în Israelă, să servescă lui Ie-
hova, Dumneșulă loră; * tôte dîilele lui nu
se abătură de la Iehova, Dumneșulă pă-
rințiloră loră.

Iosia serbeză pasă mară; se opune regelui Egi-
ptului, și este ucisă în luptă.

Și * făcu Iosia în Ierusalimă pasă lui Ie- 35
șova, și ei junghiară pasă în a patru-
spre-șecă di a lunei ântăie. Și aședă elă 2

k 1 Cron. 23. 4, 5. m 2 Reg. 22. 14. o 2 Reg. 11. 14. Cap. 6. 13.
l 2 Reg. 22. 8. n 2 Reg. 23. 1. & 21. 3. p 1 Reg. 11. 5.
etc. etc.

q Ier. 3. 10.

Capulă 85.

22.

Exra. 6. 19.

a 2 Reg. 23. 21.

b Esod. 12. 6.

pre preuți în "rînduecele lor, și-i "încuragîă
 3 la serviciul casei lui Iehova. Și cătră Le-
 viți, "cari învățau pre toți Israeliți, și cari e-
 raū sântiți lui Iehova, dîse: Aședăți chi-
 votul celū sântū 'în casa, pre care a zidit'o
 Solomonū, fiulū lui Davidū, regele lui Israelū.
 "Ea nu va mai fi sarcină pe umerii voștri;
 acumū serviți lui Iehova, Dumneđeulū vos-
 4 tru, și poporului seū, Israelū; Și pregătiți-vē
 duple "casele vōstre pîrîntesci și duple rōn-
 durile vōstre, duple 'scrierea lui Davidū, re-
 gele lui Israelū, și duple 'scrierea lui So-
 5 lomonū, fiulū seū; Și "stați în sanctuariū
 pentru rōndurile caselorū pîrîntesci ale fra-
 țilorū voștri, ale fiilorū poporului, și pentru
 rōndurile caselorū pîrîntesci ale Leviților;
 6 Și junghiați pasca, și 'sântiți-vē, și o pregătiți
 pentru frații voștri, ca să facă duple cu-
 vîntulū lui Iehova datū prin Moisi.
 7 Și Iosia "dădu fiilorū poporului mnei și
 eđi, tōte pentru pasca tuturorū, cari se a-
 flaū, duple numărū trei-deci de mi, și boi trei
 8 mi; acestia erau din averea regelui. Și mai
 marii sei dădură de bună-voiă poporului,
 preuților și Leviților; și Hilkia, Zecaria
 și Iehielū, capi casei lui Dumneđeū, dădură
 preuților pentru pasca dūoē mi și șese
 9 sute de mnei și trei sute de boi. Și Conania,
 Semaia și Netaneelū, frații sei, și Hașabia,
 Ieielū și Iozabadū, mai marii Leviților, dă-
 dură Leviților pentru pasca cinci mi de
 mnei și cinci sute de boi.
 10 Așa se pregăti serviciulū, și preuții "se
 aședară la loculū lor, și Leviții duple rōn-
 11 durile lor, duple ordinulū regelui. Și jun-
 ghia ră pasca; și preuții "stropiră sîngele din
 12 mânele lor; și Leviții "despoiară pelea. Și
 depărtară olocastulū, ca să-lū de rōndu-
 rilorū caselorū pîrîntesci ale fiilorū popo-
 rului, ca să-lū aducă lui Iehova, precumū
 este scrisū 'în cartea lui Moisi; și totū așa
 13 făcură și cu boii. Și "aū friptū pasca cu focū,
 duple prescriere; și cele sante "le-aū fertū
 în ole, căldări și tigăi; și le intinseră tutu-
 rorū fiilorū poporului.
 14 După acēsta pregătiră pentru sine și
 pentru preuți; căci preuții, fiilū lui Aaronū,
 erau cuprinși până în nōpte cu aducerea
 olocastelorū și a grăsimilorū; de aceea
 Leviții aū pregătitū pentru sine și pen-
 15 tru preuți, fiilū lui Aaronū. Și cîntăreți,
 fiilū lui Asafū, stăteau la loculū lor, duple
 "rōnduēla lui Davidū, a lui Asafū, a lui He-
 manū, și a lui Iedutunū, vēdătorulū rege-
 lui; și ușierii "la fie-care pōrtă: nu trebuiaū

să se depărteze din serviciulū lor, căci
 frații lor, Leviții, pregătiaū pentru d'însii.
 Așa s'a pregătitū în acea dî totū serviciulū
 16 lui Iehova, ca să serbeze pasci, și să aducă
 olocastele pe altarulū lui Iehova, duple or-
 dinulū regelui Iosia. Și fiilū lui Israelū, cari
 17 se aflaū acolo, serbară în același timpū pasci
 și serbătōrea "azimelorū, șapte dîle.

Și "n'aū fostū pasci ca acestea serbate
 18 în Israelū din dîlele lui Samaelū, profetulū;
 și nici unū rege alū lui Israelū nu serbase așa
 pasci, cumū le serbară Iosia, preuții, Leviții
 și totū Iuda și Israelulū, ce era de facă, și
 locuitorii Ierusalimulū. În alū optū-spre-
 19 decelea anū alū domniei lui Iosia fură ser-
 bate pascele aceste.

"După tōte acestea, după ce Iosia intocmi
 20 casa, se sui Neco, regele Egiptului, să se lupte
 asupra Carchemișului, la Eufrațū; și Iosia
 eși intru intimpinarea lui. Și acela trāmesa
 21 soli la d'însulū, dicēndū: Ce este mie și ție,
 rege alū lui Iuda? Nu vinū acumū asupa-
 ta, ci asupra casei, care are resbelū cu mine;
 și Dumneđeū mi-a ordinarū să mē gră-
 bescū. Lasă-te de a te împotrii lui Dumne-
 đeū, care este cu mine, ca să nu te strice.
 Dară Iosia nu-și întōrse fața sa de la d'in-
 22 sulū, ci "se grăbi să se lupte cu elū; nu as-
 cultă cuvintele lui Neco din gura lui Dum-
 neđeū, ci se duse, ca să se lupte în valea
 Meghiddo. Și traseră săgetătorii asupra re-
 23 gelui Iosia; și regele dîse cătră servii sei:
 Duceți-mē de aicea, căci sînt rānitū fōrte.
 Atuncea "lū duseră servii sei din acelū carū,
 24 și-lū aședară pe alū dūoilea carū alū seū,
 și-lū duseră la Ierusalimū. Și elū muri, și fu
 immormēntatū în mormintele pîrîntilorū
 sei; și "totū Iuda și Ierusalimulū jălira pre
 Iosia. Și Ieremia "cāntă plāngerī pentru Io-
 25 sia; și toți cāntăreții și tōte cāntărețele vorbiră
 în plāngerile lorū de Iosia, până în dîia de
 astă-dî, și "ele făcutu-s'aū dreptū datinā în
 Israelū; și ecce, ele sînt scrise în plāngerī.

Și cele-l-alte fapte ale lui Iosia și lucrările
 26 sale cele bune, duple cele scrise în legea
 lui Iehova, Și istoria sa, cea āntēia și cea
 27 de pe urmă, ecce, acestea sînt scrise în
 Cartea Regilorū lui Israelū și ai lui Iuda.

Domnia lui Ioahazū, a lui Ioakimā, a lui Ioia-
 chinū și a lui Zedekia; nimicirea templulū și a
 cetăței; strāmūtarea poporului la Babilonū, și
 pustiirea țerei.

SI "poporulū țerei luā pre Ioahazū, fiulū
 36 lui Iosia, și-lū făcu rege în Ierusalimū
 în loculū pîrintelū seū. De dūoē-deci și 2

c Cap. 23. 18.
Ezra 6. 18.
d Cap. 29. 5, 11.
e Deut. 33. 10.
f Cap. 30. 22.
Mal. 2. 7.

f Cap. 5. 7.
g 1 Cron. 23. 26.
h 1 Cron. 9. 10.
i 1 Cron. 23. &
24. & 25. & 26.
j Cap. 8. 14.

k Ps. 134. 1.
l Cap. 29. 5, 15.
m Cap. 30. 24.
n Ezra 6. 18.

o Cap. 29. 22.
p Veđi cap. 29.
34.
q Lev. 3. 3.
r Esod. 12. 8, 9.
Deut. 16. 7.

s 1 Sam. 2. 13,
14, 15.
t 1 Cron. 25. 1,
etc.
u 1 Cron. 9. 17,
18. & 26. 14,

etc.
v Esod. 12. 15.
& 13. 6.
Cap. 30. 21.
x 2 Reg. 23. 22,
23.

y 2 Reg. 23. 29.
Ier. 46. 2.
z Așa 1 Reg. 22.
30.
a 2 Reg. 23. 30.
b Zec. 12. 11.

c Plān. 4. 20.
d Ier. 22. 20.
Capitul 36.
a 2 Reg. 23. 30,
etc.

- trei de ani era Ioahazü, cândü se făcu rege,
 3 și trei luni domni elü in Ierusalimü. Dară
 regele Egiptului 'lū detronă in Ierusalimü,
 și a pusü preste țēră unü tributü de o sută
 talente de argintü și unü talentü de aurü.
 4 Și regele Egiptului făcu pre Eliakimü, fra-
 tele aceluia, rege preste Iuda și Ierusalimü,
 și schimbă numele lui in Ioiakimü; și pre
 Ioahazü, fratele seü, 'lū luă Neco, și-lū duse
 in Egiptü.
 5 ^b De două-deci și cincî de ani *era* Ioi-
 akimü, cândü se făcu rege, și unü-spre-dece
 ani domni elü in Ierusalimü; și făcu rele
 6 in ochii lui Iehova, Dumneșul seü. ^c In
 contra lui se sui Nebucodonozorü, regele
 Babilonului, și-lū legă cu lanțuri, ca ^d să-lū
 7 ducă la Babilonü. ^e Și din uneltele casei lui
 Iehova aduse Nebucodonozorü la Babilonü,
 și le aședă in templulü seü in Babilonü.
 8 ^f Și cele-l-alte fapte ale lui Ioiakimü, și
 uriciunile sale, cari le-a făcutü, și ce s'au
 găsitu asupra-î, éccē, acestea *sunt* scrise in
 Cartea Regilorü lui Israelü și ai lui Iuda.
 Și Ioiachinü, fiulü seü, se făcu rege in lo-
 culü seü.
 9 ^g De optü ani *era* Ioiachinü, când se făcu
 rege, și trei luni și dece zile domni elü
 in Ierusalimü; și făcu rele in ochii lui Iehova.
 10 Și după trecerea anului, ^h trămesse regele Ne-
 bucodonozorü, și-lū aduse la Babilonü, ⁱ im-
 preună cu uneltele prețioșe ale casei lui
 Iehova; și făcu pre ^j Zedekia, fratele seü,
 rege preste Iuda și Ierusalimü.
 11 ^k De două-deci și unulü de ani *era* Zede-
 kia, cândü se făcu rege, și unü-spre-dece
 12 ani domni in Ierusalimü. Și făcu rele in
 ochii lui Iehova, Dumneșul seü, și nu se
 umili inaintea lui Ieremia, profetulü, *care*
 13 *vorbia* duple cuvântulü lui Iehova; Ci ^l se
 sculă in contra regelü Nebucodonozorü, care
 'lū pusesse să jure pe Dumneșul, și ^m întări
 cerbicea lui, și-si învërtoși ânima, așa că
 nu s'a întorsü la Iehova, Dumneșulü lui
 Israelü.
 14 ⁿ Și cei mai mari ai preușilorü și popo-
 rulü nelegiură forțe, duple tôte uriciunile
 popórelorü, și spurcară casa lui Iehova, pre

care elü o consacrase in Ierusalimü. ^o Și
 Iehova, Dumneșulü părintilorü lorü, tră-
 mese prin solii seî cătră d'inșii, sculându-
 se de demănătă și trămetându-i; căci i se
 făcu milă de poporulü seü și de locașulü seü.
 Dară ^p ei batjocoriră pre trămeșii lui Dum-
 neșul, ^q și desprețuiră cuvintele lui, și ^r ținu-
 ră de amăgitori pre profetii lui, până ce is-
 bucni ^s mânia lui Iehova preste poporulü seü,
 de nu mai *fu* vindecare.

^t Căci lăsă să se sue in contra lorü re-
 17 gele Chaldeilorü, care ^u ucise pre fecioriü lorü
 cu sabia in casa sanctuaruluiü lorü, și nu
 cruță nici pre feciorü, nici pre fecioră, nici
 pre bătrânü, nici pre celü care se pleca
 de bătrânețe: totulü dădu in mâna lui. ^v Și
 18 tôte uneltele casei lui Dumneșul, cele mari
 și cele mici, tesaurele casei lui Iehova, și
 tesaurele regelü și ale mai marilorü seî,
 totulü duse la Babilonü. ^w Și arseră ei casa
 19 lui Dumneșul, și stricară zidilü Ierusalim-
 ulü, și arseră tôte palaturile sale cu
 focü, și nimiciră tôte uneltele sale cele pre-
 20 țioșe. Și ^x pre cei ce mai rămaseră de sabiă
^y i strămută la Babilonü, ^z și ei ^{aa} i fură servi,
 lui și fiilorü lui, până la domnia Persi-
 21 lorü: Ca să se împlinescă cuvântulü lui
 Iehova prin gura lui ^{ab} Ieremia, până cândü păm-
 entulü ^{ac} se bucură de sabatele sale; *căci*
 pe câtü timpü elü a statü pustiitü, ^{ad} a ți-
 nutü sabatü, până la împlinirea a șapte-deci
 de ani.

*Prochiāmarea lui Cirü ce dă voia Iudeilorü a se
 întorče in țēra lorü.*

^{ae} Dară in anteilü anulü alü lui Cirü, regele
 22 Persilorü, desceptă Iehova spiritulü lui ^{af} Cirü,
 regele Persilorü, ca să se împlinescă cu-
 vântulü lui Iehova prin gura lui ^{ag} Ieremia;
 și elü făcu prochiāmare in tōtă împărăția
 sa, încă și cu scrisóre, ^{ah} dicendü: ^{ai} Așa dīce
 23 Cirü, regele Persilorü: Tôte regatele pāmēn-
 tulü mi le-a datü Iehova, Dumneșulü ce-
 riului, și mi-a ordinarü să-i zidescü casă
 in Ierusalimulü din Iuda. Cine între voi
^{aj} este din totü poporulü seü? Iehova Dum-
 neșulü seü *jie* cu d'inșulü, și să se sue.

b 2 Reg. 23. 36,
37.
c 2 Reg. 24. 1.
d Voia 2 Reg.
24. 6.
e Jer. 22. 18, 19.
& 36. 30.
f 2 Reg. 24. 13.

Dan. 1. 1, 2.
& 5. 2.
g 2 Reg. 24. 8.
h 2 Reg. 24. 10 -
17.
i Dan. 1. 1, 2.
& 5. 2.
j Jer. 37. 1.

j 2 Reg. 24. 18.
k Jer. 52. 1, etc.
l Esec. 17. 15,
18.
m 2 Reg. 17. 14.
n Jer. 25. 3, 4.
& 35. 15. &

44. 4.
o Jer. 5. 12, 13.
p Prov. 1. 25, 30.
q Jer. 32. 3. &
38. 6.
r Mat. 23. 34.
s Ps. 74. 1. &
79. 5.

r Deut. 28. 49.
2 Reg. 25. 1,
etc.
s Ezra 9. 7.
t Ps. 74. 20. &
79. 2, 3.
u 2 Reg. 25. 13,
etc.

u 2 Reg. 25. 9.
v Ps. 74. 6, 7. &
79. 1, 7.
w 2 Reg. 25. 11.
x Jer. 27. 7.
y Jer. 25. 9, 11,
12.
z 26. 6. 7. &

29. 10.
aa Lev. 26. 34, 35,
43.
ab Dan. 9. 2.
ac Lev. 25. 4, 5.
ad Ezra 1. 1.
ae Jer. 25. 12, 13.

& 29. 10.
& 33. 10, 11.
14.
af Isa. 44. 28.
ag Ezra 4. 1, 2, 3.

CARTEA LUI EZRA.

Prochiământarea lui Cirü, ce dă voia Iudeilorü a se întorçe și a rezidi templulü.

- 1 **I**N ânteilü anü alü lui Cirü, regele Perșilorü, desceptă Iehova spiritulü lui Cirü, regele Perșilorü, ca să se împlinască cuvântulü lui Iehova "prin gura lui Ieremia; și ^b elü făcu prochiământare in totă împărăția sa, încă și cu scrisóre, dicëndü:
- 2 Așa dice Cirü, regele Perșilorü: Tóte regatele pământulü mi le-a datü Iehova, Dumneđeulü ceriulü, și ^c mi-a ordinațü să-ı zidescü casă in Ierusalimulü din Iuda: Cine între voi *este* din totü poporulü seü? Dumneđeulü seü fie cu d'insulü, și să se sue la Ierusalimulü din Iuda, să zidescă casa lui Iehova, Dumneđeulü lui Israelü! ^d (Elü *este*
- 4 Dumneđeü, celü ce *este* in Ierusalimü) Și toți căți vorü rămâne, ori-unde elü arü petrece, să-lü ajute ómenii loculü seü cu argintü, cu aurü, cu avere și cu vite, pe lângă darurile de bună-voia pentru casa lui Dumneđeü, care *este* in Ierusalimü.
- 5 Atuncea se sculară capiü caselorü părințesci ale lui Iuda și ale lui Beniaminü, și preuțiü și Levițiü, cu toți aceia, a căroră spiritü ^e l'a desceptatü Dumneđeü, ca să se sue, și să zidescă casa lui Iehova, care *este* in Ierusalimü. Și toți, cari *eraü* împrejurulü lorü, întărira mânele lorü cu vase de argintü, cu aurü, cu avere, cu vite și cu lucruri prețiose, pe lângă acelea ce aducea *fie-care* de bună-voia.
- 7 ^f Și scóse regele Cirü vasele casei lui Iehova, pre ^g cari le scosese Nebucodonosorü din Ierusalimü, și le puse in casa deilorü seü.
- 8 Pre aceste le scóse Cirü, regele Perșilorü, prin Mitridatü, tesaurarulü, și le numeră lui ^h Șeșbatarü, mai marele lui Iuda.
- 9 Și acesta *este* numerulü lorü: trei-deci blide de aurü, o mie blide de argintü, două-deci și noüe de cuțite, Trei-deci cupe de aurü, patru sute de ce cupe de argintü de alü două-lea rónđu, și alte vase o mie. Tóte vasele de aurü și de argintü *eraü* cinci miü și patru sute. Pre tóte acestea le sui Șeșbatarü cu cę din captivitate, cari s'aü suitü din Babilonü la Ierusalimü.

Lista anticiei cete a Iudeilorü, cari se întorserü cu Zerubabelü.

- 2 **A**CESTIA sânt fiü provinciei, cari s'aü suitü din captivitate, d'entre aceia, ce

aü fostü strămutați, pre ^b cari Nebucodonosorü, regele Babilonulü, ⁱ strămută la Babilonü, și cari se întorserü la Ierusalimü și in Iuda, fie-care la cetatea sa; Cari aü venitü cu Zerubabelü: Ieșua, Neemia, Seraia, Reelaia, Mordocheu, Bilšanü, Mițparü, Bigvai, Rehumü, și Baana.

Numerulü bărbațilorü poporulü lui Israelü *a fostü acesta*: Fiiü lui Paroșü: două 3 miü o sută șapte-deci și două; Fiiü lui Șefatia, trei sute șapte-deci și două; Fiiü 4 lui Arahü, ^c șapte sute șapte-deci și cinci; Fiiü lui ^d Pahatü-Moabü, din fiü lui Ieșua și ai 6 lui Ioabu: două miü optü sute două-spre-dece; Fiiü lui Elamü: o mie două sute 7 cinci-deci și patru; Fiiü lui Zattu, noüe 8 sute patru-deci și cinci; Fiiü lui Zaccai; 9 șapte sute șese-deci; Fiiü lui Bani: șese 10 sute patru-deci și două; Fiiü lui Bebai: 11 șese sute două-deci și trei; Fiiü lui Azgadü: o mie două sute două-deci și două; 12 Fiiü lui Adonikamü: șese sute șese-deci și 13 șese; Fiiü lui Bigvai: două miü cinci-deci 14 și șese; Fiiü lui Adinü: patru sute cinci-deci și patru; Fiiü lui Aterü, din ai lui Hezekia: noüe-deci și optü; Fiiü lui Betai: 17 trei sute două-deci și trei; Fiiü lui Iorahü: 18 o sută două-spre-dece. Fiiü lui Hașumü: 19 două sute două-deci și trei; Fiiü lui Ghibbarü: noüe-deci și cinci; Fiiü Betü-Lehe- 20 mulü: o sută două-deci și trei; Bărbațiü 21 din Netofa: cinci-deci și șese; Bărbațiü din Anototü: o sută două-deci și optü; Fiiü 22 lui Azmavetü: patru-deci și două; Fiiü Kiriatiü-Arimulü, ai Chefirei și ai Beerotulü: 23 șapte sute patru-deci și trei; Fiiü Ramei și ai Gabei: șese sute două-deci și unul; 24 Bărbațiü din Micmasü: o sută două-deci și 25 două. Bărbațiü din Betü-Elü și din Aiü: 26 două sute două-deci și trei; Fiiü lui Nebo: 27 cinci-deci și două; Fiiü lui Magbișü: o sută 28 cinci-deci și șese; Fiiü celui-l-altü ^e Elamü: 29 o mie două sute cinci-deci și patru; Fiiü 30 lui Harimü: trei sute și două-deci; Fiiü lui Lodü, ai lui Hadidü și ai lui Ano: șapte 31 sute două-deci și cinci; Fiiü Ierichonulü: 32 trei sute patru-deci și cinci; Fiiü lui Senaa: 33 trei miü șese sute și trei-deci.

Preuțiü: fiü lui Iedaia, din casa lui Ieșua; 36

EZRA.	25.	c Isa. 44. 29. &	f Cap. 5. 14. &	h Veđi cap. 5. 14.	etc.	i Cron. 36. 20.	d Neem. 7. 11.
Capitulu 1.	Ier. 25. 12. &	45. 1. 13.	6. 5.	Capitulu 2.	b 2 Reg. 24. 14.	e Veđi Neem. 7.	e Veđi vers. 7.
a 2 Cron. 36. 22.	20. 10.	d Dan. 6. 26.	g 2 Reg. 24. 13.	a Neem. 7. 6,	15, 16. & 25. 11.	10.	f 1 Cron. 24. 7.
	b Cap. 5. 13. 14.	e Filip. 2. 13.	2 Cron. 36. 7.				

37 noüe sute, şapte-deci şi trei; Fiii lui Im-
38 merü: o mie cinci-deci şi două; Fiii lui
39 Paşhurü: o mie două sute patru-deci şi
şapte; Fiii lui Harimü: o mie şi şapte-
spre-dece.

40 Leviții: fiii lui Ieşua şi ai lui Kadmielü,
din fiii lui Hodavia: şapte-deci şi patru.
41 Cântăreții: fiii lui Asafü: o sută două-deci
42 şi optü; Fiii uşierilorü: fiii lui Şallumü, fii
lui Aterü, fiii lui Talmonü, fiii lui Akkubü,
fiii lui Hatita, fiii lui Şobaï, toți: o sută
trei-deci şi noüe.

43 Servii templului: fiii lui Tiha, fii lui
44 Hasufa, fii lui Tabaoü, Fiii lui Kerosü,
45 fii lui Siaba, fii lui Padonü, Fiii lui Le-
46 bana, fii lui Hagaba, fii lui Akkubü, Fii
lui Hagabü, fii lui Şamlai, fii lui Hananü,
47 Fii lui Ghiddelü, fii lui Gaharü, fii lui
48 Reaia, Fii lui Reünü, fii lui Nekoda, fii
49 lui Gazamü, Fii lui Uzza, fii lui Paseahü,
50 fii lui Besaï, Fii lui Asna, fii lui Meunimü,
51 fii lui Nefusimü, Fii lui Bakkukü, fii lui
52 Hacufa, fii lui Harhurü, Fii lui Başlutü,
53 fii lui Mehida, fii lui Harşa, Fii lui Bar-
54 kosü, fii lui Sisera, fii lui Tamahü, Fii
55 lui Neşiahü, fii lui Hatifa; Fii *servi-
lorü lui Solomonü: fii lui Sotai, fii lui
56 Soferetü, fii lui Peruda, Fii lui Iaala, fii
57 lui Darconü, fii lui Ghiddelü, Fii lui Şe-
fatia, fii lui Hattilü, fii lui Pocheretü-Ha-
58 ţebaimü, fii lui Ami: Toți *servii templului
şi fii *servilorü lui Solomonü erau: trei sute
nūoe-deci şi două.

59 Şi acestia sînt aceia, cari se suiră de
la Telü-Melahü: Telü-Harşa, Cherubü, Ad-
donü, şi Immerü; dară nu putură arăta casa
lorü părintescă şi seminţia lorü, că arü fi
60 din Israelü: Fii lui Delaia, fii lui Iobia,
fii lui Necoda: şese sute cinci-deci şi două.
61 Şi d'între fii preuţilor: fii lui Habaia, fii
lui Koşü, fii lui Barzillai, care a luatü de fe-
meă pre o fétă a lui *Barzillai, Galaaditulü;
62 şi se numiau duple numele ei. Acestia 'şi
căutară însemnarea lorü în cărţile născeri-
lorü, dară nu o găsiră; ° de aceea aü fostü
63 alungați din preuții; Şi dis'a lorü guver-
nătorulü, că ° nu potü mânca din cele sante,
până nuse va redica unü preutü cu *Urimü
şi Tummimü.

64 Tótă adunarea era: patru-deci şi două
65 miî trei sute şese-deci, Fără de servii lorü
şi servele lorü, cari erau: şapte miî trei sute
trei-deci şi şapte. Aveau şi cântăreți şi
66 cântăreţe două sute. Caii lorü erau: şapte
sute trei-deci şi şese; cătării lorü: două

sute patru-deci şi cinci; Cămilele lorü: 67
patru sute trei-deci şi cinci; şi asinii lorü:
şese miî şapte sute două-deci.

*Şi unü din mai marii caselorü părintesci, 68
cândü aü ajunsü la casa lui Iehova, care
este in Ierusalimü, dădură daruri de bună-
voiă pentru casa lui Dumneđeü, spre a o
întocmi la loculü ei. Duple putinţa lorü dă- 69
dură la 'tesaurulü lucrulü, şese-deci şi una
miî drachme de aurü, cinci miî mine de ar-
gintü, şi o sută de vestiminte preuţesci.

Şi *aşa preuții şi Leviții, şi cei din po- 70
porü, şi cântăreții şi uşierii şi servii tem-
plului locuiră in cetăţile lorü, şi totü Isra-
elulü in cetăţile sale.

*Altarulü se aşedă, şi sacrificiele şi serbătorile se
păzescü; rezidirea templului se începe.*

SI sosindü luna a şaptea, şi fii lui Israelü 3
sindü prin cetăţile lorü, se adună po-
porulü ca unü singurü omü la Ierusalimü.
Atuncea se sculară Ieşua, fiulü lui Ioşadakü, 2
şi frații sei, preuții, şi Zerubabelü, fiulü lui
*Şealtielü, şi frații sei, şi zidiră altarulü Dum-
neđeuluiü lui Israelü, ca să aducă pe d'in-
sulü olocauste, duple cumü *scrisü este in
legea lui Moisi, omulü lui Dumneđeü.

Şi aşedară altarulü pe pedestalele sale; 3
căci spaimă li era de popóarele țerei, şi a-
duseră pe d'insulü olocauste lui Iehova, ° o-
locauste de demănétă şi de séră. *Şi ser- 4
bărbă serbătórea corturilorü, ° duple cumü
scrisü este; şi *aduseră olocauste şi cu şi
duple numărü şi duple datină, duple tre- 5
buintă fie-cărei dîle; Şi după aceea ° olo-
caustulü perpetuü, şi cele de lunele noüe,
şi cele de tóte serbătorile cele sante lui 6
Iehova, şi acelea ce fie-care de bună-voiă
aducea lui Iehova. Din ziua ántóia a lu-
nei a şaptea începură a aduce olocauste lui 7
Iehova, de-şi încă nu se pusese temelia tem-
pluluiü lui Iehova. Şi dădură argintü cio-
plitorilorü de petre şi teslarilorü, şi *lucate, 8
băntură şi oleiü Sidoneilorü şi Tirienilorü,
ca să aducă de pe Libanü lemne de cedru
pe marea la 'Ioppa; Şi duple învoirea, dată
lorü de Cirü, regele Perşilorü.

Şi in anulü alü douăilea de la sosirea in 8
casa lui Dumneđeü la Ierusalimü, in a două
lună, începură Zerubabelü, fiulü lui Şealtielü,
Ieşua, fiulü lui Ioşadakü, şi cei-l-alti frați
ai lorü, preuții, şi Leviții, şi toți cari din
captivitate veniseră la Ierusalimü, *şi aşedară
pre Leviții de două-deci de ani şi mai susü,
ca să aibă supravăghierea preste lucrulü

g 1 Cron. 24. 14. 1 Cron. 9. 2. q Esod. 28. 30. u Cap. 6. 16, 17.
h 1 Cron. 9. 12. m 1 Reg. 9. 21. Num. 27. 21. Neem. 7. 73.
i 1 Cron. 24. 8. n 2 Sam. 17. 27. r Neem. 7. 68. —
j 1 Cron. 9. 2. o Num. 8. 10. etc. Capulü 3.
k 1 Reg. 9. 21. p Lev. 22. 2, 10, s Neem. 7. 70. a Mat. 1. 12.
l Ios. 9. 21, 27. 15, 16. t 1 Cron. 26. 20.

& Luc. 3. 27. 17.
b Daut. 12. 5. e Esod. 23. 16.
c Num. 28. 3, 4. f Num. 29. 12. A 1 Reg. 6. 6, 9. j Cap. 6. 3.
d Neem. 8. 14, 17. g Esod. 29. 38. 2 Cron. 2. 10. k 1 Cron. 23. 24, 27.
Zech. 14. 16, Num. 28. 3, Fapt. 12. 20.

- 9 casei lui Iehova. Și stătură ¹ Iesua, fiii sei, frații sei, și Kadmiel și fiii sei, fiii lui Iuda, cu toți supravighiatorii preste lucrătorii în casa lui Dumnezeu; fiii lui Henadad, fiii lor, și frații lor, Leviți.
- 10 Și pre-când zidarii puneau temelia templului lui Iehova, ² așezat-au pre preuți în vestimentele lor cu trîmbiți, și pre Leviți, fiii lui Asaf, cu cimbale, ca să laude pre Iehova după ³ rîndu-ela lui David, regele lui Israel. ⁴ Și ei cântară, lăudându și mărind pre Iehova: ⁵ Căci bun este el, ⁶ că eternă ⁷ fine îndurarea sa preste Israel. Și totu poporul strigă cu strigare mare, lăudându pre Iehova, căci se întemeia casa lui Iehova. ⁸ Dară mulți d'între preuți și Leviți și d'între capii caselor părintești, bătrânii, cari văduseră casa cea d'întăia, plânseseră forte, când se puse temelia acestei case înaintea ochilor lor; și mulți înălțau ⁹ vócea lor cu strigare de bucurie. Așa încât poporul nu putea deosebi vócea celor ce strigau de bucurie de vócea de plângere a poporului; că poporul înălța strigare de bucurie, și strigarea se auzea de departe.

Opunerea Samaritenilor, și amânarea zidirei templului.

- 4 SI auzind ¹ neamicii lui Iuda și ai lui Beniamin, cum că fiii captivității zidesc templu lui Iehova, Dumnezeu lui Israel, 2 Se apropiară de Zerubabel și de capii caselor părintești, și dîseră către d'înșii: Lăsați-ne și pre noi să zidim cu voi; căci noi căutăm, ca și voi, pre Dumnezeu vostru; și noi ² i sacrificăm ³ din dîile lui Asarhaddon, regele Asiriei, care ne-a adus pre noi aicea. Dară Zerubabel și Iesua și cei-l-afți capii ai caselor părintești ale lui Israel li răspuseră: ⁴ Ce este voui și noii, ca să zidiți casa Dumnezeului nostru; ci noi singuri vom zidi-o Dumnezeului lui Israel, precum ⁵ ni-a ordonat regele Cir, regele Persilor. 4 Atuncea ⁶ poporul țerei slăbi mânele poporului lui Iuda, și-i turbură la zidire; Și mituiră pre consilieri în contra lor, ca să zădarnicescă sfatul lor în toate dîile lui Cir, regele Persilor, până la împărăția lui Dariu, regele Persilor. 6 Și suptă împărăția lui Ahasveru, la începutul domniei sale, scriseră pîră asupra locuitorilor lui Iuda și ai Ierusalimului. Și în dîile lui Artaxerxe scriseră Bișlam, Mitridat, Tabeel și cei-l-afți soți ai lor către Artaxerxe, regele Persilor; și scrisorea epistolei *era* cu litere siriene și în limba

siriene. Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, scriseră epistolă asupra Ierusalimului către Artaxerxe, regele, în chipul următoriu: Rehum, cancelarul, și Șimșai, scriitorul, și cei-l-afți soți ai lor, ¹ Dinai, Afarsatchei, Tarpelei, Afarsei, Archevei, Babilonienii, Susanchei, Dehavei, Elamei; Și cele-l-alte popore, pre cari le-a strămutat marele și măritul Asnappar, și le-a pus în cetățile Samariei, și cele-l-alte de d'încóce de fluviu, și așa mai departe.

Acesta este cuprinsul epistolei, pre care a trames-o către d'însul, către Artaxerxe, regele: Servii tei, bărbații de d'încóce de fluviu, și așa mai departe: Sciut să fie regelui, că Iudeii, cari s'au suit de la tine la noi, au venit la Ierusalim, zidind ¹ această cetate resvrătitore și rea, și zidurile le întăresc, și temeliile le încheie. Deci sciut să fie regelui, că, dacă cetatea aceasta se va zidi și zidurile se vor întări, ei nu vor mai da ² bir, dări și drumuri, și acesta va fi spre pagubă tesaurului regilor. Și fiindcă ³ mîncăm sarea palatului, și nu ni șede bine să privim paguba regelui, pentru aceea am tramesu, și am adus ⁴ această la cunoștința regelui; Ca să se caute în cartea cronicelor părinților tei, și tu vei găsi în cartea cronicelor, și vei ști, că cetatea aceasta este resvrătitore și vătămătoare regilor și țerelor, și cum că, în timpuri tre-tute ei făcîndu resvrătiri în ea, pentru aceea această cetate a fostu nimicită. Deci facem sciut regelui, că, dacă această cetate se va zidi și zidurile sale se vor întări, tu pentru aceasta nu vei mai avé partea de d'încóce de fluviu.

Atuncea tramesu regele răspuns către Rehum, cancelarul, către Șimșai, scriitorul, și către cei-l-afți soți ai lor, cari locuiau în Samaria, și către cei-l-afți de d'încóce de fluviu: Pace, și așa mai departe: Epistola, pre care ați tramesu către noi, mi s'a cetit lămurit. Și datu-s'a ordin de către mine, și s'a căutat, și s'a găsit, că această cetate din vechime s'a rădicat asupra regilor, și s'a făcut în ea rescólă și resvrătire; Și că au fost regi puternici în Ierusalim, cari au ¹ domnit preste totu cuprinsul de d'încóce de fluviu, și li s'a dat bir, dări și drumuri. Deci dați ordin, să oprescă pre acești ómeni, și cetatea aceea să nu mai fie zidită, până ce se va da ordin de mine. Luați aminte, să nu vă abateți de la această; ca să nu crească reul spre paguba regilor.

¹ Cap. 2. 40.

² 1 Cron. 16. 5.

³ 6. 42.

⁴ 1 Cron. 6. 31.

⁵ 16. 4. & 25. 1.

⁶ Esod. 15. 21.

⁷ 2 Cron. 7. 3.

Neom. 12. 24.

⁸ 1 Cron. 16. 34.

⁹ Pa. 136. 1.

¹⁰ 1 Cron. 16. 41.

Ier. 33. 11.

¹¹ Veđi Hag. 2. 3.

Cap. 4.

¹² Veđi vers. 7.

¹³ 8. 9.

¹⁴ 2. Reg. 17. 24.

¹⁵ 32. 33. & 19. 37.

Vers. 10.

¹⁶ c Neom. 2. 20.

¹⁷ d Cap. 1. 1, 2, 3.

¹⁸ e Cap. 3. 8.

¹⁹ f 2 Reg. 17. 30.

²⁰ 31.

²¹ g Cap. 7. 24.

²² h 1 Reg. 4. 21.

Ps. 72. 8.

²³ i Fac. 15. 18.

Ios. 1. 4.

—

23 Deci cetindu-se cuprinsul epistolei lui Artaxerxe, regele, înaintea lui Rehum și a lui Șimșai, scriitorul, și a soților lor, merseră ei în grabă la Ierusalim la ludei, și-i opriră cu silă și cu putere. După aceasta se opri lucrul casei lui Dumneșeu, care este în Ierusalim; și se opri până în anul al doilea al domniei lui Dariu, regele Persilor.

Zidirea templului începe era-și; visita și cercetarea guvernătorului; scrisoarea la curtea Persană; decretul lui Dariu; sfârșirea și consacrarea templului.

5 **A** TUNCEA profetii, "Hagai, profetul, și ^bZecaria, fiul lui Iddo, profetira ludeilor, cari erau în Iuda și în Ierusalim, în numele Dumneșeuului lui Israel. Și atunci se sculară "Zerubabel, fiul lui Șealtiel, și Ieșua, fiul lui Ioșadak, și începură a zidi casa lui Dumneșeu, care este în Ierusalim, și cu d'înșii profetii lui Dumneșeu, cari i ajută.

3 În același timp veniră la d'înșii "Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai și soții lor, și diseră așa către d'înșii: "Cine v'a dat ordin să zidiți această casă, și să întăriți zidul acesta? "Și li mai diseră: Cari sunt numele bărbaților, cari zidesc aceste ziduri? Dară "ochiul Dumneșeuului lor era asupra bătrânilor ludeilor, și nu i-au oprit, până ce scirea despre acesta nu veni la Dariu, și nu ^hs'a trimes ordinul său pentru acesta.

4 Cuprinsul epistolei, pre care a trimis Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai și soții sei, Afarsachei, cari erau d'incă de fluviu, către Dariu, regele. Ei trimeseră epistolă către d'insul, și în ea era scrisă așa:

6 Lui Dariu, regele, pace întru toate! Sciut să fie regelui, că am mers în provincia lui Iuda, la casa Dumneșeuului celui mare, care se zidesc cu petre mari, și lemn se pune în pereți; și lucrul sporesce cu zel, și prosperă supt mânele lor. Atunci noi am întrebat pre cei bătrâni, și am vorbit astu-feliu către d'înșii: "Cine v'a dat ordin, să zidiți casa aceasta, și să întăriți zidul acesta? Și de numele lor i-am întrebat, ca să îi le spunem, ca să scrim numele bărbaților, cari sunt în fruntea lor.

7 Și ei ni dădură acest răspuns, dicend: Noi suntem servii Dumneșeuului cerului și al pământului, și rezidim casa, care s'a zidit cu mulți ani mai înainte, și pre care a zidit-o și ^ka sfârșit-o un mare rege alu

lui Israel. Dară ⁱdupă ce părinții nostri 12 au mînat pre Dumneșeuul cerului, el i dădu în mâna lui "Nebucodonosor, regele Babilonului, Chaldeal, care nimici casa aceasta, și strămută poporul la Babilon. Dară în anul întâiu al lui "Cir, regele 13 Babilonului, dădu ordin acestu rege Cir, de a zidi această casă a lui Dumneșeu; și 14 chiar și ^ovasele de aur și de argint ale casei lui Dumneșeu, pre cari le scosese Nebucodonosor din templul din Ierusalim, și le adusesse în templul din Babilon, le scose regele Cir din templul din Babilon, și le dădu unuia, ^pa cărui nume era Șeșbatar, pre care l'a așezat guvernător; și duse către d'insul: Ié aceste vase; 15 mergi, du-le în templul din Ierusalim; și casa lui Dumneșeu să fie zidită pe locul ei. Atunci veni acel Șeșbatar, și ^qpuse 16 temelia casei lui Dumneșeu din Ierusalim; și din timpul acela până acum se zidesc, și ^rîncă nu s'a sfârșit. Și acum de va 17 bine-plăce regelui, ^ssă se caute în casa tesarului regelui, care este acolo în Babilon, dacă în adevăr s'a dat ordin de către regele Cir, să se zidescă această casă a lui Dumneșeu în Ierusalim; și voința regelui asupra acestui lucru bine-voescă a ni-o trimete.

A TUNCEA dădu ordin regele Dariu, și ^as'a căutat în casa archivei, unde se păstrău tesaurile în Babilon; și s'a găsit 2 în Acmeta, în palatul, care se află în provincia Media, un tui, în care este scrisă aducere-aminte;

3 În anul întâiu al regelui Cir dădu ordin acel rege Cir pentru casa lui Dumneșeu din Ierusalim: Să se zidescă casă, locul unde se aduc sacrificii, și temeliele ei să se întărescă forte, înălțimea ei să fie de șese-deci coți, și lățimea ei de șese-deci coți; ^bCu trei rânduri de petre mari, și un rând de lemn nou; și cheltueile să se dea din casa regelui. Și ^cvasele cele de aur și argint ale casei lui Dumneșeu, pre cari le scose Nebucodonosor din templul, care este în Ierusalim, și le aduse la Babilon, să se dea înapoi, și ele să vină la locul lor, în templul, care este în Ierusalim, și să se așeze în casa lui Dumneșeu. ^dDeci depărtați-vă de 6 acolo, tu Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai, și voi soți ai lor, voi Afarsachei, cari sunteți d'incă de fluviu, Lăsați în pace lucrul acelei case a lui Dumneșeu; guvernătorul ludeilor și cei be-

Cap. 5.	d Vers. 6.	g, 28.	k 1 Reg. 6. 1.
a Hag. 1. 1.	Cap. 6. 6.	Ps. 33. 18.	l 2 Cron. 36. 16.
b Zech. 1. 1.	e Vers. 9.	h Cap. 6. 6.	17.
c Cap. 5. 2.	f Vers. 10.	i Cap. 4. 9.	m 2 Reg. 24. 2.
	g Vezi cap. 7.	j Vers. 3. 4.	& 25. 8, 9, 11.

n Cap. 1. 1.	q Cap. 3. 8, 10.	Cap. 6.	c Cap. 1. 7, 8.
o Cap. 1. 7, 8.	r Cap. 6. 15.	a Cap. 5. 17.	d Cap. 5. 8.
& 6. 5.	s Cap. 6. 1, 2.	b 1 Reg. 6. 36.	
p Hag. 1. 14. &			
2. 21.			

- trâni ai Iudeilor să zidescă acea casă a lui Dumnezeu pe locul ei. Încă și ordină dau pentru cele ce aveți a face bătrânilor Iudeilor spre serviciul la zidirea acelei case a lui Dumnezeu; ca din tesaurele regelui, din dările de d'incolo de fluviu, să se dea bărbaților acelora îndată cheltuețele, pentru-ca să nu fie împedecați. Și ce este de trebuință, *adecă*: junci, berbeci și mnei pentru olocaustele pentru Dumnezeu ceriului, grâu, sare, vin și olei, după cererea preuților, cari sunt în Ierusalim, să li se dea și cu di, așa încât să nu fie nici o lipsă.
- 10 Pentru-ca să aducă mirosuri plăcute Dumnezeului ceriului, și să se roge pentru viața regelui și a fiilor sei. Încă și ordină dau, ca, ori-cine aru călca acestu ordin, să se scotă din casa lui o grândă, și el să fie rădicat și spânzurat pe ea, și casa lui pentru-acă să se prefacă în grămadă de gunoi.
- 12 Și Dumnezeu, care a pus numele se să locuiescă acolo, să restorne pre totu regele și poporul, care va întinde mâna sa să calce *ordinul*, și să nimicescă acea casă a lui Dumnezeu, care este în Ierusalim. Eu, Dariu, am dat ordinul; cu grăbire să fie făcut.
- 13 Atunci îndeplini Tatnai, guvernătorul de d'incă de fluviu, Șetar-Boznai, și soții lor, cu grăbire acelea, ce ordinas Dariu, regele.
- 14 Și bătrânii Iudeilor zidiră, și prosperă prin îndemnarea lui Haggai, profetul, și a lui Zecharia, fiul lui Iddo; și ei o zidiră, și o sfârșiră după ordinul Dumnezeului lui Israel, și după ordinul lui Cir, al lui Dariu, și al lui Artaxerxe, regele Persilor.
- 15 Și se sfârși casa acăsta în ziua a treia a unei Adar, care era anul al șaselea al domniei regelui Dariu.
- 16 Și serbară cu bucurie fiii lui Israel, preuții, și Leviții, și cei-l-alți fiii ai captivității consacrați casei acesteia a lui Dumnezeu; și aduseră pentru consacrarea acestei case a lui Dumnezeu o sută de boi, două sute de berbeci, patru sute de mnei; și pentru sacrificii de păcat pentru întregul Israel: douăspre-dece ciapi, după numărul semințelor lui Israel. Și aședară pre preuți după rîndurile lor, și pre Leviți după rîndurile lor, la serviciul lui Dumnezeu, care este în Ierusalim, după cele scrise în cartea lui Moisi.
- 19 Și serbară fiii captivității pasci în a pa-

tru-spre-dece di a unei întâie. Căci preuții și Leviți se curățiseră cu toții; toți erau curați; și tăiară pasca pentru toți fiii captivității și pentru frații lor, preuții, și pentru sine-și. Și mâncară fiii lui Israel, cari se întorsese din captivitate, și toți, cari s'au deosebită cătră d'însii din necurătenia popórelor țerei, spre a căuta pre Iehova, Dumnezeul lui Israel. Și serbară cu bucurie serbarea azimelor șapte zile; căci Iehova i bucurase, și întorsese înima regelui Asiriei cătră d'însii, întărind mânele lor la lucrul casei lui Dumnezeu, Dumnezeul lui Israel.

Ezra plecă la Ierusalim cu însărcinare de la rege, și duce cu d'însul o mare cetă de Iudei.

DUPĂ acestea, suptu domnia lui Artaxerxe, regele Persilor, se sui Ezra, fiul lui Seraia, fiul lui Azaria, fiul lui Hilchia, fiul lui Șallum, fiul lui Zaddok, fiul lui Ahitub, fiul lui Amaria, fiul lui Azaria, fiul lui Meraiot, fiul lui Zeraia, fiul lui Uzi, fiul lui Bukki, fiul lui Abişua, fiul lui Fineas, fiul lui Eleazar, fiul lui Aaron, arhierul; Acestu Ezra se sui din Babilon; și el era cărturariu iscusit în legea lui Moisi, pre care a dat-o Iehova, Dumnezeul lui Israel; și regele i împlini totă cererea lui, fiindcă mâna lui Iehova, Dumnezeul se, era preste d'însul. Și se suiră cu d'însul la Ierusalim d'între fiii lui Israel, d'între preuți, d'între Leviți, d'între cântăreți, d'între uşieri, și d'între servii templului în anul al șaptelea al lui Artaxerxe, regele. Și el veni la Ierusalim în luna a cincea din anul al șaptelea al regelui. Că în ziua întâia a unei întâia începu a se sui din Babilon, și în ziua întâia a unei a cincea veni la Ierusalim; fiindcă mâna cea bună a Dumnezeului se era preste d'însul. Că Ezra și pregăti înima, spre a căuta legea lui Iehova, și a face, și a învăța în Israel legile și judecățele.

Acesta este cuprinsul epistolei, pre care a dat-o Artaxerxe lui Ezra, preutul, cărturarul, *adecă* cărturariu în cuvintele ordinelor lui Iehova și ale legilor lui pentru Israel:

Artaxerxe, regele regilor, cătră Ezra, preutul, cărturarul în legea Dumnezeului ceriului, deplină pace, și așa mai departe: Ordină dau, ca fie-care din regatul meu, 13

e Cap. 2. 23.
Jer. 29. 7.
f 1 Tim. 2. 1, 2.
g Dan. 2. 5. &
3. 29.
h 1 Reg. 9. 3.
i Cap. 5. 1, 2.

j Cap. 1. 1. &
5. 13.
Vers. 3.
k Cap. 4. 24.
l Cap. 7. 1.
m 1 Reg. 8. 68.
n Cron. 7. 6.

o Cap. 8. 35.
p 1 Cron. 24. 1.
q Num. 3. 6. &
8. 9.
r Esod. 12. 6.
s 2 Cron. 30. 15.

t 2 Cron. 35. 11.
u Cap. 9. 11.
v Esod. 12. 15.
w 13. 6.
x 2 Cron. 30. 31.
y 35. 17.
z Prov. 21. 1.

1 Reg. 23. 29.
2 Cron. 33. 11.
Cap. 1. 1.
& vers. 6, etc.
—
Capul 7.
a Neem. 2. 1.

b 1 Cron. 6. 14
c Vers 11, 12, 31.
d Vers. 9.
e Cap. 8. 23, 31.
f Vers. 8. 1.
g Vers. Cap. 8.

15, etc.
h Cap. 2. 43. &
8. 30.
i Vers. 6.
j Neem. 2. 8, 18.
k Ps. 119. 45.

l Vers. 6, 25.
m Dcut. 33. 10.
n Neem. 8. 1-8.
o Mal. 2. 7.
p Ezech. 26. 7.
q Dan. 2. 37.

ce voesce se mérgă la Ierusalimū de bună-voia d'între poporulū lui Israelū, d'între preuții sei și Leviții sei, pôte să mérgă cu tine; Tu esci trămesū de rege și de coi
 14 'șapte consiliari ai lui, să cercetezi despre Iuda și Ierusalimū dupre legea, Dumneḡeului
 15 teū, carea *este* în mâna ta; Și să duci acolo argintulū și aurulū, pre care l'au datū
 16 regele și consiliarii lui cu bună-voia Dumneḡeului lui Israelū, alū cărui lăcaș *este* în Ierusalimū; Și totū argintulū și aurulū,
 pre care lū veți găsi în totā provincia Babiloniei pe lūngă darurile de bună-voia, pre
 cari o le va da poporulū și preuții pentru casa
 17 Dumneḡeului lorū, ce *este* în Ierusalimū; Ca să cumperi pe datū din argintulū acesta
 18 vițe, berbeci, mnei, cu darurile lorū de pâne și cu libațiunile lorū, și să le aduci pe altarulū
 19 casei Dumneḡeului vostru, ce *este* în Ierusalimū. Și ce se va păre bine ție și fraților
 20 tei, ca să faceți cu rămășița argintulū și a aurulū, faceți dupre voia Dumneḡeului vostru.
 21 Și vasele, cari ți s'au datū pentru serviciulū casei Dumneḡeului teū,
 22 pune-le înaintea lui Dumneḡeū în Ierusalimū. Și ce va mai fi de trebuință pentru
 casa Dumneḡeului teū, cea ce va trebui să mai cheltuesci încă, *aceea* veți lua din casa
 23 tesaurilorū regelui. Și ordinū dau, eū Artaxerxe, regele, cătră toți pāzitorii tesarulū,
 24 cari sūnt d'incolo de fluviū, ca totū ce va cere de la voi Ezra, preutulū, cărturarulū
 25 în legea Dumneḡeului ceriulū, cu grābirū să se îndeplinescă, Până la o sută talente
 26 de argintū, și o sută core de grāu, și o sută baturi de vinū, și o sută baturi de oleiū,
 și sare fără măsură. Totū, ce *este* voia Dumneḡeului ceriulū, să se îndeplinescă
 27 întocmai pentru casa Dumneḡeului ceriulū; căci pentru ce să vină mânia sa preste
 regatulū regelui și alū fiilorū sei. Și vī facemū sciutū, că, asupra tuturorū
 28 preuților, Leviților, cântăreților, ușierilor, servilorū templulū și servilorū
 29 acesti, case a lui Dumneḡeū, nu aveți nici o putere a pune birū, dare și drumuri.
 30 Și tu, Ezra, pune, dupre înțelepciunea Dumneḡeului teū, carea *este* în tine, judecatori
 și diregători, cari să judece totū poporulū, ce *este* d'incolo de fluviū, pre toți,
 31 cari cunoscū legile Dumneḡeului teū; și cari nu le cunoscū, pre
 32 aceia învęțați-i. Și fie-care, ce nu va îndeplini legea Dumneḡeului teū
 și legea regelui, să fie pe datū condamnatū seū la mōrte, seū la esiliū,
 seū la glōbă, seū la închisōre.

'Bine-cuvęntatū *fie* Iehova, Dumneḡeulū 27
 părinților nostri, "care a pusū una ca acesta în ânima regelui, pentru-ca să mă-
 28 rēscă casa lui Iehova, ce *este* în Ierusalimū; Și "a întorsū spre mine îndurarea
 29 regelui, a consiliarilorū sei și a tuturorū mai marilorū, puternicilorū regelui. Și m'amū
 30 întăritū; căci "mâna lui Iehova, Dumneḡeulū meū, *era* preste mine; și amū
 31 adunatū capii lui Israelū, ca să se sue cu mine.

ACESTIA sūnt capii caselorū părintesci și 8
 cartea nascerei aceloră, cari s'au suitū cu mine din Babilonū, suptū domnia lui
 9 Artaxerxe, regele: Din fiii lui Fineasū, Gerșomū; din fiii lui Itamarū,
 10 Danielū; din fiii lui Davidū, "Hattușū; Din fii lui Șecania, din
 11 fiii lui "Parosū, Zecaria, și cu d'insulū scriși in cartea nascerilorū
 12 o sută cinci-ḡeci de bărbați. Din fii lui Pahatū-Moabū: Elieonai,
 13 fiulū lui Zerahia, și cu d'insulū dūoē sute de bărbați. Din fii
 14 lui Șecania, fiulū lui Iahazielū, și cu d'insulū trei sute de bărbați.
 15 Și din fii lui Adinū, Ebedū, fiulū lui Ionatanū, și cu d'insulū
 16 cinci-ḡeci de bărbați. Și din fii lui Elamū, Ieșaiā, fiulū Ataliei,
 17 și cu d'insulū șapte-ḡeci de bărbați. Și din fii lui Șefatia,
 18 Zebadia, fiulū lui Micaelū, și cu d'insulū optū-ḡeci de bărbați.
 19 Din fii lui Ioabū; Obadia, fiulū lui Iehielū, și cu d'insulū
 20 dūoē sute optū-spre-ḡeci de bărbați. Și din fii lui Șelomitū,
 21 fiulū lui Iosifia, și cu d'insulū o sută șese-ḡeci de bărbați.
 22 Și din fii lui Bebai, Zecaria, fiulū lui Bebai, și cu d'insulū
 23 dūoē-ḡeci și optū de bărbați. Și din fii lui Ațgadū: Iohanānū,
 24 fiulū lui Hakkatanū, și cu d'insulū o sută ḡeci de bărbați.
 25 Și din fii cei de pe urmă ai lui Adonikamū, ale cărora numi
 26 erau aceste: Elifeletū, Ieielū, și Șemaia, și cu d'insulū
 27 șese-ḡeci de bărbați. Și din fii lui Bigvai: Utai și Zabbudū,
 28 și cu d'insulū șapte-ḡeci de bărbați.

Și-i adunaiū la pērēlū ce curge la A- 15
 hava; și noi rămaserāmū acolo trei ḡile; și eū căutaiū
 16 între poporū și între preuți, și nu găsiū nici pre unulū
 17 din "fii lui Levi. Atuncea trāmesēiū la Eliezerū, la Azielū,
 18 la Șemaia, la Elnatanū, la Iaribū, la Elnatanū, la Natanū,
 19 la Zecaria, și la Meșullumū, capii; și la Ioiaribū, și la
 20 Elnatanū, bărbați înțelepți; Și i-amū trāmesū cătră
 21 Iddo, capulū din loculū Casifia; și amū pusū în gura lorū
 22 cuvintele, ce trebuie să se vorbēscă cătră Iddo și
 23 cătră frații sei, servii templulū, la loculū Casifia,
 24 ca se ni aducă servi pentru casa Dumneḡeului nostru.
 25 Și ei ni adu-

1 Est 1. 14. 2 Cron. 29. 6, 9. 3 Esod. 18. 21, 22. 4 Mal. 2. 7. 5 Cap. 6. 22. 6 Cap. 9. 9. 7 Veji Cap. 5.5. 8 1 Cron. 29. 10. 9 1 Cron. 29. 10. 10 1 Cron. 29. 10. 11 1 Cron. 29. 10. 12 1 Cron. 29. 10. 13 1 Cron. 29. 10. 14 1 Cron. 29. 10. 15 1 Cron. 29. 10. 16 1 Cron. 29. 10. 17 1 Cron. 29. 10. 18 1 Cron. 29. 10. 19 1 Cron. 29. 10. 20 1 Cron. 29. 10. 21 1 Cron. 29. 10. 22 1 Cron. 29. 10. 23 1 Cron. 29. 10. 24 1 Cron. 29. 10. 25 1 Cron. 29. 10.

16 1 Cron. 29. 10. 17 1 Cron. 29. 10. 18 1 Cron. 29. 10. 19 1 Cron. 29. 10. 20 1 Cron. 29. 10. 21 1 Cron. 29. 10. 22 1 Cron. 29. 10. 23 1 Cron. 29. 10. 24 1 Cron. 29. 10. 25 1 Cron. 29. 10. 26 1 Cron. 29. 10. 27 1 Cron. 29. 10. 28 1 Cron. 29. 10. 29 1 Cron. 29. 10. 30 1 Cron. 29. 10. 31 1 Cron. 29. 10. 32 1 Cron. 29. 10. 33 1 Cron. 29. 10. 34 1 Cron. 29. 10. 35 1 Cron. 29. 10. 36 1 Cron. 29. 10. 37 1 Cron. 29. 10. 38 1 Cron. 29. 10. 39 1 Cron. 29. 10. 40 1 Cron. 29. 10. 41 1 Cron. 29. 10. 42 1 Cron. 29. 10. 43 1 Cron. 29. 10. 44 1 Cron. 29. 10. 45 1 Cron. 29. 10. 46 1 Cron. 29. 10. 47 1 Cron. 29. 10. 48 1 Cron. 29. 10. 49 1 Cron. 29. 10. 50 1 Cron. 29. 10. 51 1 Cron. 29. 10. 52 1 Cron. 29. 10. 53 1 Cron. 29. 10. 54 1 Cron. 29. 10. 55 1 Cron. 29. 10. 56 1 Cron. 29. 10. 57 1 Cron. 29. 10. 58 1 Cron. 29. 10. 59 1 Cron. 29. 10. 60 1 Cron. 29. 10. 61 1 Cron. 29. 10. 62 1 Cron. 29. 10. 63 1 Cron. 29. 10. 64 1 Cron. 29. 10. 65 1 Cron. 29. 10. 66 1 Cron. 29. 10. 67 1 Cron. 29. 10. 68 1 Cron. 29. 10. 69 1 Cron. 29. 10. 70 1 Cron. 29. 10. 71 1 Cron. 29. 10. 72 1 Cron. 29. 10. 73 1 Cron. 29. 10. 74 1 Cron. 29. 10. 75 1 Cron. 29. 10. 76 1 Cron. 29. 10. 77 1 Cron. 29. 10. 78 1 Cron. 29. 10. 79 1 Cron. 29. 10. 80 1 Cron. 29. 10. 81 1 Cron. 29. 10. 82 1 Cron. 29. 10. 83 1 Cron. 29. 10. 84 1 Cron. 29. 10. 85 1 Cron. 29. 10. 86 1 Cron. 29. 10. 87 1 Cron. 29. 10. 88 1 Cron. 29. 10. 89 1 Cron. 29. 10. 90 1 Cron. 29. 10. 91 1 Cron. 29. 10. 92 1 Cron. 29. 10. 93 1 Cron. 29. 10. 94 1 Cron. 29. 10. 95 1 Cron. 29. 10. 96 1 Cron. 29. 10. 97 1 Cron. 29. 10. 98 1 Cron. 29. 10. 99 1 Cron. 29. 10. 100 1 Cron. 29. 10.

- seră, fiindu-că mâna cea bună a Dumne-
deului nostru *era* preste noi, pre un bă-
batu cu minte din fiii lui Mahli, fiul lui
Levi, fiul lui Israelu; și pre Șerebia. pre
19 fiii sei și pre frații sei, optu-spre-dece; Și
pre Hașabia, și cu d'insul pre Ieșaia, din
fiii lui Merari, pre frații sei și pre fiii lor.
20 d'ă-deci; * Și d'între servii templului, pre
cari i-a datu Davidu și cei mai mari pen-
tru servirea Leviților, d'ăde sute și d'ăde-
deci de servi ai templului; ei toți au fostu
anume numiți.
- 21 Și /prochiămau acolo, la pârul Ahava,
postu, ca să ne umilim înaintea Dumne-
deului nostru, ca să ni dea ^a cale bună pen-
tru noi, pentru copiii nostri și pentru totu
22 avutulu nostru. Căci 'mi era rușine, să ceru
de la rege ôste și călăreți, ca să ni ajute
pe cale in contra neamicului, fiindu-că dî-
seserăm cătră rege: 'Mâna Dumne-deului
nostru *este* preste toți, cari 'lu caută, spre
^k bine, dară puterea și mâna lui 'preste toți
23 cei ce-lu "părăsesc. Deci pentru acêsta
amă postitu, și amă rugatu pre Dumne-deulu
nostru, și elu ne-a "ascultat.
- 24 Atunci amă despărțitu d'între mai marii
preuților d'ă-spre-dece: pre Șerebia, pre
Hașabia, și cu d'înșii dece d'între frații lor;
25 Și li-amă cumpenitu ^o argintulu, aurulu și va-
sele, darul pentru casa Dumne-deului no-
stru, pre care l'au dăruitu regele și consi-
liarii sei, mai marii sei și toți israeliții, cari
26 *erau* de făcă. Si li-amă cumpenitu pe mâna
loru șese sute și cinci-deci de talente de
argintu, și vase de argintu de o sută ta-
lente, și vase de aur de o sută talente;
27 Și d'ăde-deci de cupe de aur, câte o mie
de drachme, și d'ăde vase de aramă bună,
28 strălucitoare, scumpă ca și aurulu. Și dîsu-
li-amă: Voi *sînteți* ^p sântiți lui Iehova, și va-
sele *sînt* ^q consacrate; și argintulu și aurulu
este darul de bună-voia pentru Iehova, Dum-
ne-deulu părinților vostri. Fiți descepiți,
29 și luați sēma *asupra-li*, până ce le veți cum-
pēni inaintea mai marilor preuților și ai
Leviților, și *inaintea* capilor *caselor* pă-
rințesci ale lui Israelu in Ierusalimu, in că-
mărele casei lui Iehova. Așa luă preuții
30 și Leviții greutatea argintului, a aurului și
a vaselor, ca să le ducă la Ierusalimu in
casa Dumne-deului nostru.
- 31 Și noi plecărăm de la riulu Ahava in
a d'ăde-decea *di* a lunei întēia, ca să mer-
gemu la Ierusalimu; și ^r mâna Dumne-deului
- nostru *era* preste noi, și ne scăpă din mâna
neamicului și a pânditorilor pe cale. Și 32
^s venirăm la Ierusalimu, și rămaserăm a-
colo trei zile. Și in ziua a patra s'au ^t cum-
33 penitu argintulu, aurulu și vasele in casa
Dumne-deului nostru in mâna lui Meremotū,
fiul lui Uzia, preutul; și cu d'insul *era*
Eleazerū, fiul lui Fineasū; și cu ei Iota-
badū, fiul lui Ieșua, și Noadia, fiul lui
Binnui, Leviți. Dupre numerulu și greutatea 34
fie-căruia; și totă greutatea se însemnă a-
tuncea.
- Și fiii celor strămutați, cei ce se in- 35
tórseră din captivitate, "aduseră olocauste
Dumne-deului lui Israelu, d'ă-spre-dece vite
pentru totu Israelulu, nouă-deci și șese de
berbeci, șapte-deci și șapte de mnei și d'ă-spre-
dece ciapi dreptu sacrificiu pentru pe-
catu: tôte acêste *erau* olocauste lui Iehova.
Și dădură ^u ordinele regelui satrapilor rege- 36
lui și guvernătorilor de d'incôce de fluviu;
și acēstia ajutară pre poporū și casa lui
Dumne-dei.

*Incuscrirea Iudeilor cu Păgânii; durerea și ru-
găciunea lui Ezra; cînta și îndreptarea Iudeilor.*

DUPĂ ce se sfârși acêsta, se apropiară 9
lui mai marii de mine, și dîseră: Poporul
lui Israelu, preuții și Leviții nu s'au ^a deo-
sebitu de poporul pămîntului, (^b făcîndu tôte
uriciunile lor), de Cananei, Hetei, Ferizei,
Iebusei, Ammoniți, Moabiți, Egipteni și A-
morei. Căci au ^c luat d'între fetele lor ^d
2 *femei* pentru sine și pentru fiii lor, și au
^e amestecat ^f semēta sacră cu poporele
acēstori țeri, și mâna mai marilor și a căpi-
tenielor mai întēiu a fostu in fără-de-le-
gea acêsta. Și auzîndu acēstea, ^g amă ruptu
3 vestmēntul meu și mantia mea, și amă
smulsu din pērul capului meu și din barba
mea, și amă cădutu ^h uimitu. Atuncea se a-
4 dunară la mine toți, cari se ⁱ temeau de
cuvintele Dumne-deului lui Israelu, pentru
fără-de-legea. celor din captivitate, și eu
amă ședutu uimitu până la ^j sacrificiul de
sēră.

Și mă sculaiu la sacrificiul de sēră din 5
umilirea mea, și cu vestmēntul și mantia
mea rupte plecatăm genunchiele, și amă
^k întinsu mînele mele cătră Iehova, Dumne-
deulu meu;

Și dîs'amă: Dumne-deulu meu! ^l 'mi este 6
rușine, și mă roșesc, a rēdica ochii mei că-
tră tine, Dumne-deule; că ^m fără-de-legile nō-

e Vedicap. 2.43.	15.	n 1 Cron 5. 20.	Num. 4. 1, 15,	v Cap. 7. 21.	b Dent. 12. 30,	22. 31.	h Cap. 10. 3.
f 2 Cron. 20. 3.	j Cap. 7. 6, 9, 28.	2 Cron. 33. 13.	19, 20.	—	c Esod. 34. 16.	Dent. 7. 6. &	Isa. 66. 2.
g Lev. 16. 29.	k Ps. 33. 18, 19.	Isa. 13. 22.	r Cap. 7. 6, 9, 28.	Capitulu 9.	d Dent. 7. 3.	14. 2.	i Esod. 29. 39.
& 23. 29.	l Ps. 34. 15, 22.	o Cap. 7. 15, 16.	s Neem. 2. 11.	a Cap. 6. 21.	e 2 Cor. 6. 14.	f Iov 1. 30.	j Esod. 9. 29, 33.
Isa. 58. 3, 5.	m Rom. 8. 28.	p Lev. 21. 6, 7, 8.	t Vers. 26. 30.	Neem. 9. 2.	d Esod. 19. 6. &	g Ps. 143. 4.	k Dan. 9. 7, 8.
h Ps. 5. 8.	l Ps. 34. 16.	q Dent. 33. 3.	u Așa cap. 6.				l Ps. 38. 4.
i Așa 1 Cor. 9.	m 2 Cron. 15. 2.	q Lev. 22. 2, 2, 3.	17.				

stre s'au înmulțit preste capitele *noștre*, și
 7 vina noastră s'a ^m măriut până la ceriū. Din
 dăilele părinților noștri ^s sîntem în mare vină
 până în ziua de astăzi, și pentru păcatele
 noastre ^a am fost dați noi, regiū noștri și
 preuții noștri în mîna regilor țerelor, la sa-
 biă, la captivitate, la prădă, și la ^r rușinea
 8 feței, precum se vede astăzi. Și acum
 puçintelū s'a îndurată spre noi Iehova, Dum-
 neșeulū nostru, ca să ni se lase mîntuire,
 și să ni se dea întemeiere în loculū seū
 celū sântū; ca Dumneșeulū nostru să ni ^l lu-
 mineze ochii, și să ni dea puçină resuflare
 9 în servitutea noastră. ^c Căci servi eramū noi;
^d dară Dumneșeulū nostru nu ne-a părăsitū
 în servitutea noastră, ci ^e ne-a făcutū să gā-
 simū charū înaintea regelū Persilorū, dān-
 du-ni resuflare, ca să rēdicāmū casa Dum-
 neșeulū nostru, și să diregemū ruinele ei,
 și dādu-ni ^m zidiū în Iuda și în Ierusalimū.
 10 Ce decī să mai dicemū noi, Dumneșeulū
 nostru, după *tōte* acestea? că noi amū pā-
 rāsītū ordinele tale, Pre cari le-ai datū prin
 11 mîna servilorū tei, a profețilorū, dicēdū:
 Pāmēntulū, în care întrați, ca să-lū stēpā-
 niți, *este* pāmēntū necuratū, ^m mājītū de po-
 pōrele țerelorū prin uricūnile lorū, cu cari
 l-au īmplutū de la unū capētū până la cēla-
 12 l-altū cu necurățeniile lorū. Voi decī ^s să
 nu dați fetele vōstre fiilorū lorū, și să nu
 luați fetele lorū pentru fiūi vōstri, și în e-
 ternū ^v să nu căutați pacea și binele lorū; ca
 să fiți tari, și să măncați binele pāmēntu-
 lui, și să-lū ^p păstrați de moscenire pentru
 13 fiūi vōstri în eternū. Și după *tōtă* cāte au
 venitū asupra noastră prin faptele noastre cele
 rele, și pentru păcatulū nostru celū mare,
 și pentru-că tu, Dumneșeulū nostru, ^a ne-ai
 pedepsītū mai puçinū, decātū duple fără-de-
 legea noastră, și ni-ai datū mēntuirea acēsta,
 14 *Se cuvīne ore* să călcāmū ^b ērā-și ordinele tale,
 și să ^c ne încuscrimū cu popōrele acestorū
 uricūni? Nu ^d te vei mânia ore asupra nōs-
 trā până la nimicire, așa că nu *va rēmānē*
 15 nici o rēmāșiță și nici o mēntuire? Iehova,
 Dumneșeulū lui Israelū! ^t tu ești dreptū; căci
 noi amū rēmasū mēntuiți, precum *se vede*
 astăzi; *ēccē, sîntemū* ^f înaintea ta ^g cu vina
 noastră; că nu putemū ^h sta pentru acēsta în-
 aintea ta.

10 **S** ⁱ după ce Ezra, plāngēndūși *stāndū* pro-
 sternutū ^b înaintea casei lui Dumneșeū,
 se rugă, și mărturisī *păcatele*, se adunā la elū
 o mulțime mare fōrte de bărbați, de femei

și de copii din Israelū; și poporulū plāngea
 fōrte. Și luā cuvēntulū Secania, fiulū lui 2
 Iehielū, *unulū* din fiūi lui Elamū, și dīse cătrā
 Ezra: Noi amū ^c pēcătuitū contra Dumneșe-
 lui nostru, că amū luatū femeī străine din
 popār-le țereī; dară totuși este *īncă* ce-va
 speranță pentru Israelū īntru acēsta. Dreptū 3
 aceea, să īncheiāmū ^d legāmēntū cu Dumne-
 șeulū nostru, că vomū scōte tōte femeele, și
 totū ce s'a nāscutū din ele, duple sfatulū dom-
 nulū meū și alū acelora, cari ^e se temū de ^f or-
 dinulū Dumneșeulū nostru; și facā-se duple
 lege. Scōlā-tel căci a ta *este* trēba acēsta; 4
 și noi vomū ^g fi cu tine. ^h Fii tare, și lucrēzā.

Atuncea se sculā Ezra, și puse să ^a jure
 pre cei mai mari ai preuțilorū, ai Levițilorū,
 și ai totū Israelulū, să facā duple cuvēntulū
 acēsta; și ei jurārā. Atuncea se sculā Ezra 6
 de d'īnaintea casei lui Dumneșeū, și merse
 în camara lui Iohananū, fiulū lui Eliașibū;
 și īntrāndū acolo, ⁱ nu mănca pāne, și nici
 nu bea apă; căci elū bocia pentru păcatele
 celorlū din captivitate. Și ei prochiāmārā 7
 în Iuda și în Ierusalimū cătrā toți fiūi cap-
 tivitatei, ca să se adune la Ierusalimū; Și 8
 că averea fie-cāruia, care nu va veni până
 în trei dīle, duple sfatulū mai marilorū și
 alū bētrānilorū, să fie anatema; și să se de-
 osebēscā din adunarea celorlū din captivitate.

Atuncea se adunārā toți bărbații din Iuda 9
 și din Beniaminū la Ierusalimū în trei dīle;
 acēsta ^a fostū în luna a noia, în a dūoē-
 decea ^b dī a lunei; și ^c totū poporulū ședea pe
 loculū deschisū înaintea casei lui Dumneșeū,
 tremurāndū pentru acēsta și de plōiā. Și 10
 Ezra, preutulū, se sculā, și dīse cătrā d'īnși:
 Voi ați pēcătuitū, că ați luatū femeī străine,
 ca să adaugiți preste păcatulū lui Israelū.
 Decī ^d dați mărturisire lui Iehova, Dumneșe- 11
 ulū părinților vōstri, și faceți voia lui, și
^e deosebiți-vē de popōrele pāmēntulū și de fe-
 meele străine.

Și respunse *tōtă* adunarea, și dīse cu vōce 12
 tare: Precumū ai dīsū, așa trebue să facemū.
 Dară poporulū *este* multū, și *este* timpū ploiosū 13
 tare, și nu putemū sta afarā; și *acēsta* nici
 nu *este* lucru de una seū de dūoē dīle; căci
 noi sîntemū mulți, cari amū pēcătuitū în a-
 cēsta. Decī să se așede mai marii din *tōtă* 14
 adunarea, și toți, cāti au luatū femeī străine
 în cetățile noastre, să vinā la timpuri hotā-
 rite, și cu d'īnși cei bētrāni ai fie-cārei ce-
 tăți și judecātorii ei, până ce se va întorce
 de la noi ^m aprinderea māniei Dumneșeulū

m 2 Cron. 28. 9. p Dan. 9. 7. 8. v Cap. 6. 21. a Ps. 103. 10.
 Apoc. 18. 5. q Ps. 13. 1. & z Exod. 23. 32. b Ioan. 5. 14.
 Ps. 106. 6. 34. 5. & 34. 16. f Rom. 3. 19. g 1 Cor. 15. 17.
 Dan. 9. 5, 6, 8. r Neem. 9. 36. y Deut. 23. 6. c Vers. 2. h Neem. 13. 23.
 Deut. 28. 36. s Ps. 138. 23. t Cap. 7. 28. i Deut. 9. 18. j Vezi 1 Sam.
 64. Neem. 9. 30. u Isa. 5. 2. & 30. 7. d Deut. 9. 8.

e Neem. 9. 33. Dan. 9. 14. f Rom. 3. 19. g 1 Cor. 15. 17. h Ps. 130. 3.

Capitlū 10. a Dan. 9. 20. b 2 Cron. 20. 9. c Neem. 13. 27. d 2 Cron. 34. 31.

e Cap. 9. 4. f Deut. 7. 2, 3. g 1 Cron. 28. 10. h Neem. 5. 12. i Deut. 9. 18. j Vezi 1 Sam. 12. 18. k Jos. 7. 19. l Vers. 3. m 2 Cron. 30. 8.

- 15 nostru pentru acesta. Și Ionatanu, fiulul lui Asaelu, și Iahazia, fiulul lui Tikva, fură puși preste lucrul acesta; și Meşullam și Şabta, 16 Levitulul, i ajutară. Asemene făcură și fiii captivităţii.
- Și se aleseră Ezra, preutul, și bărbații, capii părintesci, duple casele lor părintesci, și toți acestia, duple numile lor, fură puși în ziua întâia a lunii a deca, ca să cercezeze lucrul. Și în ziua întâia din luna 17 întâia sfârșiră cu toți bărbații, cari luaseră 18 femeile străine. Și se găsiră d'între fiii preuților, cari au luat femeile străine: d'între fiii lui Ieşua, fiulul lui Ioşadak, și d'între frații sei: Maaseia, Eliezeru, Iaribu, și Ghe- 19 dalia. Și ei dădură mâna lor, că voru scote pre femeile lor; și cei vinovați aduseră un 20 berbec din turmă pentru vina lor. Și d'in- 21 tre fiii lui Immer: Hanani și Zebadia. Și d'între fiii lui Harimu: Maaseia, Elia, Şe- 22 maia, Iehiel și Uzia. Și d'între fiii lui Paşhur: Elioenai, Maaseia, Işmael, Neta- 23 neel, Iozabad și Elasa. Și d'între Leviți: Iozabad, și Şimeî, și Kelaia, (acesta este Ke- 24 lita), Petahia, Iuda și Eliezeru. Și d'între cântăreți: Eliaşib; și d'între ușieri: Şallumu, Telem și Uri. Și din Israel: d'între fii 25 lui Paroş: Ramia, Iezia, Malchia, Meaminu, Eleazaru, Malchia și Benaia. Și d'între 26 fii lui Elamu: Mattania, Zecaria, Iehielu, Abdi, Ieremotu și Elia. Și d'între fii 27 lui Zattu: Elioenai, Eliaşib, Mattania, Ieremotu, Zabad și Aziza. Și d'între fii lui 28 Bebai: Iohananu, Hanania, Zabbai și Atlai. Și d'între fii lui Bani: Meşullam, Mallucu, 29 Adaia, Iaşub, Şeal și Ramotu. Și d'între 30 fii lui Pahatu-Moabu: Adna și Chelalu, Benaia, Maaseia, Mattania, Beşaleel, Binnui și Manase. Și d'între fii lui Harimu: Elie- 31 zeru, Işia, Malchia, Şemaia, Simeonu, Benia- 32 minu, Mallucu și Şemaria. D'între fii lui Ha- 33 sumu: Matenai, Matata, Zabad, Elifelet, Ieremai, Manase și Şimeî. D'între fii lui 34 Bani: Maada, Amramu, Uelu, Banaia, Be- 35 deia, Chellu, Vania, Meremotu, Eliaşib, 36 Mattania, Matnai, Iaşa, Bani, Binnui, Şi- 37 mei, Şelemia, Natanu, Adaia, Macnabai, Şa- 38 şai, Şarai, Azarelu, Şelemia, Şemaria, Şalum, 39 40 Amaria și Iosef. D'între fii lui Nebo: Ieiel, 41 42 Matitia, Zabad, Zebina, Iaddai, Ioelu și Benaia. Toți acestia luaseră femeile străine, și unii 44 d'intr'înși au aveau copii de la femeile acestea.

CARTEA LUI NEEMIA.

Neemia primesce sciri despre compatrioții săi; durerea și rugăciunea sa.

- 1 **C**UVINTELE lui "Neemia, fiulul lui Acalia. In luna Chisleu, in anul alu două-de-
celea alu domniei lui Artaxerxe, când eram
2 in Şuşan, cetatea palatului, Veni Hanani, u-
nulu d'între frații mei, elu și născu bărbați din
Iuda, și i-amu întreatu despre Iudei cei scă-
pați, cari rămaseră din captivitate, și despre
3 Ierusalimu. Și ei mi dăseră: Rămășița ce
a mai rămasu din captivitate acolo in pro-
vincia, este in superare mare și in ocară; și
4 zidulu Ierusalimului este ruinat și por-
țele lui s'au ars cu focu.
- 4 Și cumu amu auditu cuvintele acestea, amu
ședutu, și amu plânsu, și m'amu bociu căte-
va zile, amu postitu, și m'amu rugatu înain-
5 tea Dumneșului cerului; Și amu disu: Rogu-
te, Iehova, Dumneșulu cerului! Dumne-
șulu celu mare și inficoșatu, care păzescu
legământulu și mila către cei ce-lu iubesc
6 și păzescu ordinele lui; Rogu-te, fie urechia
ta ascultătoare și ochii tăi deschiși, ca să
audă rugăciunea servulu tău, ce eu mă rog

înaintea ta ziua și noptea pentru fii lui
Israelu, servii tăi, și mărturisescu păcatele
fiiloru lui Israelu, ce noi ți-amu păcătuitu;
eu și casa părintelui meu amu păcătuitu;
7 "Förte ți-amu nelegiuitu, și n'amu păzitu or-
dinele, legile și judecățele, ce ai ordinau ser-
vulu tău Moisi. Amintescu-ți, rogu-te, de
8 cuvântulu, ce ai ordinau servulu tău Moisi,
dicându: "De veți nelegiui, eu vă voi im-
prăscia pr'între popore. "Dară de vă veți re-
9 ntörce la mine, și veți păzi ordinele mele,
și le veți face, chiaru de aru fi aruncați
unui d'între voi până la marginea cerului,
10 încă și de acolo i voi aduna, și-i voi adu-
ce in loculu, ce l'amu alesu, ca să facu
să locuască numele meu acolo. "Și acestia
11 sunt servii tăi și poporul tău, pre care l'ai
rescumpăratu cu puterea ta cea mare și cu
mâna ta cea tare. Rogu-te, Iehova, fie ure-
chia ta ascultătoare la rugăciunea servulu
tău și la rugăciunea serviloru tăi, cărora o li
place a se teme de numele tău; și fă, ro-

ⁿ 2 Reg. 10. 15.
1 Cron. 29. 24.
2 Cron. 30. 8.

NEEMIA.

Capitulu 1.

a Cap. 10. 1.

b Cap. 2. 17.
c 2 Reg. 25. 10.
d Dan. 9. 4.
e Esod. 20. 6.
f 1 Reg. 8. 28,

99.
2 Cron. 6. 40.
Dan. 9. 17, 18.
g Dan. 9. 20.

h Pa. 106. 6.
Dan. 9. 5.
i Deut. 28. 15.
j Lev. 26. 33.

Dent. 4. 25, 26,
27. & 28. 64.
k Lev. 26. 39,
etc.

Dent. 4. 29.
30, 31. & 30. 2.
l Deut. 30. 4.
m Deut. 9. 29.

Dan. 9. 15.
n Vera. 6.
o Isa. 26. 8.
Ebr. 13. 18.

Neemia, primindû însărcinare de la rege, merge la Ierusalimû, şi încuragază pre poporû a rezidi templulû.

Digitized by Google

- 6 Și 'pórta cea vechă o direseră Iehoiađa, fiulul lui Paseahü, și Meşullamü, fiulul lui Besodia; acestia o imbrăcară cu scënduri, și puseră uşele sale, încuetőrele sale, și zăvórele sale. Și lúngă ei direseră Melatia, Ghibeonitulü, și Iadanü, Meroniteulü, bărbați din Ghibeonü și din Miţpa, până la 'trónulü guvernătorului celorü de d'incóce de 7 fluviü. Lúngă ei direse Uzielü, fiulul lui Harhaia, d'entre argintari; și lúngă elü direse Anania, fiulul *unuia d'entre* făcători de mirü; și ei întăriră Ierusalimulü până la zidulü 'celü latü. Și lúngă ei direse Refaia, fiulul lui Urü, mai marele preste jumătate 10 din ținutulü Ierusalimulü; Și lúngă elü direse Iedaia, fiulul lui Harumafü, pe d'inaintea casei sale; și lúngă elü direse Hattuşü, fiulul lui Haşabnia. Malchia, fiulul lui Haremü, și Aşubü, fiulul lui Pahatü-Moabü, direseră cea-l-altă bucată 'și turnulü cuptó- 12 lorü. Și lúngă elü direse Şallumü, fiulul lui Haloheşü, mai marele preste jumătate din ținutulü Ierusalimulü, elü și ficele sale. 13 "Pórta văiei o direseră Hanunü și locuitorii din Zanoa; acestia o zidiră, și puseră uşele sale, încuetőrele sale și zăvórele sale; și *făcură* o mie de coți din zidiü până la 14 "pórta gunoifulü. Și pórta gunoifulü o direse Malchia, fiulul lui Recabü, mai marele preste ținutulü Betü-Haccheremulü; acesta o zidi; și puse uşele sale, încuetőrele sale și zăvó- 15 rele sale. Și 'pórta fântănei o direse Şallumü, fiulul lui Colü-Oze, mai marele preste ținutulü Miţpa; acesta o zidi, și o acoperi, și puse uşele sale, încuetőrele sale și zăvó- 16 rele sale, *încă* și zidiulü ézulü "Siloa de lúngă grădina regelui, și până la treptele de pogorire din cetatea lui Davidü. 17 După elü direse Neemia, fiulul lui Azbucü, mai marele preste jumătate din ținutulü Betü-Zurü, până in fața mormintelorü lui Davidü și până la 'ézulü celü făcutü, și pana la casa 18 celorü tari. După elü direseră Leviții: Reumü, fiulul lui Bani; și lúngă elü direse Asabia, mai marele preste ținutulü Cheila, din 19 ținutulü seü. După elü direseră frații lorü: Bavaï, fiulul lui Enadadü, mai marele preste 20 cea-l-altă jumătate din ținutulü Cheila. Și lúngă elü direse Ezerü, fiulul lui Iesua, mai marele preste Miţpa, o bucată din dreptulü 21 suişului la arsenalulü 'din unghiü. După elü Barucü, fiulul lui Zabaï, direse cu ardóre cea-l-altă bucată, din unghiü până la intrarea 22 casei lui Eliaşibü, arhiereulü. După elü direse Meremotü, fiulul lui Uria, fiulul lui 23 Hacozü, o altă bucată, de la pórta casei lui Eliaşibü până la sfârşitulü casei lui Eliaşibü. Și după elü direseră preuții, bărbații impre- 24 jurimilorü. După ei direseră Beniaminü și 25 Haşubü in fața caselorü lorü. După ei direseră Azaria, fiulul lui Maaseia, fiulul lui Anania, lúngă casa sa. După elü direse Binui, fiulul 26 lui Enadadü, altă bucată, de la casa lui Azaria până la 'cotitură, și chiarü până la unghiü. Palalü, fiulul lui Uzai, *direse* inain- 27 tea cotitureri și a turnulü, care ese din casa cea înaltă a regelui, ce *este* lúngă 'curtea în- 28 chisórei; după elü Pedaia, fiulul lui Paroşü. 29 Și "servii templului locuiau in "Ofelü, și 30 *direseră* până d'inaintea "porței apelorü spre resăritü, și până la turnulü ce ese afară. 31 După ei direseră Tekoitii o altă bucată, 32 din dreptulü turnulü celui mare ce ese in afară, și până la zidiulü lui Ofelü. 33 De de-asupra "porței cailorü direseră pre- 34 uții, fie-care pe d'inaintea casei sale. După 35 ei direse Zadokü, fiulul lui Immerü, pe d'inaintea casei sale; și după elü direse Şemaia, fiulul lui Şecania, păzitorulü porței 36 despre resăritü. După elü direse Hanania, 37 fiulul lui Şelemia, și Hanunü, alü şeselea fiu alü lui Zalafü, o altă bucată; după elü direse Meşullamü, fiulul lui Berechia, pe d'in- 38 naintea cămărei sale. După elü direse Mal- 39 chia, fiulul argintarului, până la casa servi- 40 lorü templului și a neguțiatorilorü, pe d'in- 41 naintea porței Mifkadü, și până la suişulü unghiului. Și între suişulü unghiului și pór- 42 ta oilorü direseră argintarii și neguțiatorii.

Opunerea neamicilorü, și măsurerile prevădători luate in contra lorü.

SI "cumü auđi Sanballatü, că noi zidimü 4 zidiulü, se mâniă, și se aprinse fórté, și rise de Iudei; Și vorbi inaintea frațilorü sei 2 și a óstei Samariei, și dize: Ce facü *acești* Iudei neputincioși? Óre lăsa-se-vorü să urmeze? Óre sacrifica vorü? Óre sfârși-vorü într'o singură ăi? Din grămăđi de molozü, și încă arse, vorü face diredeturele? Și lúngă 3 elü *era* ^bTobia, Ammonitulü, care dize: Chiarü de l'arü zidi, o vulpe suindu-se, arü dërima zidiulü lorü de petre. 4 "Ascultă, Dumneđeulü nostru! căci sün- 5 temü batjocoriți; și "dintórcé ocarä lorü asu- 6 pra capulü lorü, și dă-i spre prédă in pământulü captivităței; Și "să nu acoperi ne- 7 legiuirea lorü, și păcatulü lorü să nu se stergă de d'inaintea ta; căci năcăjiră pre 8 cei ce zidescü.

i Cap. 12. 39.
j Cap. 2. 8.
k Cap. 12. 38.
l Cap. 12. 38.
m Cap. 2. 15.

n Cap. 2. 13.
o Cap. 2. 14.
p Ioan 9. 7.
q 2 Reg. 20. 20.
r Isa. 22. 11.

s 2 Cron. 26. 9.
t Vers. 19.
u Jer. 32. 2. &
v 1. & 37.

w 21.
x Ezra 2. 43.
y Cap. 11. 21.
z 2 Cron. 27. 3.

a Cap. 8. 1, 3.
& 12. 37.
y 2 Reg. 11. 16.
z Cron. 23. 15.

Jer. 31. 40.
—
Capitulu 4.
a Cap. 2. 10, 19.

b Cap. 2. 10, 19.
c Ps. 123. 3, 4.
d Ps. 79. 12.
Prov. 3. 34.

e Ps. 69. 97, 98.
& 109. 14, 15.
f Jer. 18. 21.

- 6 Aşa amă zidit zidul; şi se încheia zidul până la jumătatea sa; căci poporul avea animă la lucru.
- 7 Dară, cândă auădă Sanballat şi Tobia şi Arabii şi Ammoniţii şi Asdodenii, că zidurile Ierusalimului se diregă, şi că spărturile încep a se astupa, se mâniară forte;
- 8 Şi se jurară toţi împreună, ca să vină, să se lupte asupra Ierusalimului, şi să-l facă stricăciuni. Eră noi ne-amă rugat Dumneşul nostru, şi amă pusă custodiă pentru ei diăa şi năpă, de tēma loră. Şi Iuda diăse: Puterea purtătorilor de povă slăbeşte, şi molozul este mult, şi nu putemă să zidim zidul. Şi neamicii nostri dişeră: Nu voră sci, nici nu voră vedă ce-va, până cândă vomă veni în meşlocul loră, şi-i vomă uide, şi vomă face să inceteze lucrul.
- 12 Şi cândă veniră Iudeii, cari locuiau aproape de ei, ni spusera de dece ori: *păziţi tōte locurile, prin cari comunicaţi cu noi!*
- 13 De aceea amă şi pusă în locurile cele mai de jos pe d'inaoia zidului, în locuri tari, pre popor, duple nēmurile sale, cu săbiele loră, cu lăncile loră şi cu arcurile loră. Şi amă vedut, şi m'amă sculat, şi amă dişă cătră mai mari şi cătră diregători şi cătră celălaltă popor: 'Nu vă temeţi de d'insii; amintiţi-vă de Domnul cel mare şi înfricoşat, şi luptaţi-vă pentru fraţii vostri, fiii vostri, fetele vōstre, femeile vōstre şi casele vōstre.
- 15 Şi cândă neamicii nostri auădă, că sfatul loră se făcuse cunoscut nouă, şi că-lă zădarnice Dumneşul, ne-amă întorsă cu toţi la zidiu, fie-care la lucrul se. Şi din diăa aceea, jumătate din ómenii mei lucra la lucru, şi cea-laltă jumătate din ei ţinea lăncea, scuturile, arcurile şi plătosele; şi d'inaoia loră erau căpitaniile a tōtă casa lui Iuda. Şi cei ce zidia zidul, şi cei ce încăra pre purtătorii de povă, cu o mână lucra, şi cu cea-laltă ţinea arma. Căci petarii, fie-care avea sabia sa încinsă pre cōpsele sale, şi aşa zidia; şi suflătorul din trimbiţă era lăngă mine. Şi amă dişă mai marilor, diregătorilor şi celălaltă popor: *Locul unde lucrăm este mare şi lat, şi noi sūtemă imprăsciaţi pe zidiu, departe unul de altul; Decă în ce loc vă audi sunetul trimbiţei, acolo să vă adunaţi la noi; şi Dumneşul nostru se va lupta pentru noi.*
- 21 Aşa făceamă lucrul, şi jumătate din ei

ţinea lăncile din dīorul dīlei până la eşirea stelelor. Şi în acelaşi timp amă dişă poporului: Fie-care cu servul se să mână năpă în meşlocul Ierusalimului, ca năpă de pază să ni fie, şi diăa de lucru. Şi nici eu, nici fraţii mei, nici veii mei, nici custodii ce me urmau, nime-nă d'între noi nu se desbracă de vestmintele sale; şi fie-care cu arma sa 'şi aducea apă.

Neemia întocmesce plāngerile saracilor.

SI fu a strigare mare în popor şi între femeile loră asupra Iudeilor, fraţii loră. Căci erau unii, cari diceau: Noi, fiii nostri şi fetele nōstre sūtemă mulţi; dreptă care să luămă grău, ca să mănăcăm şi să trăim. Şi erau unii, cari diceau: Noi amă pusă amanetă ţerānele nōstre, viele nōstre şi casele nōstre, ca să luămă grău în fōmete. Şi mai erau unii, cari diceau: Noi pe ţerānele nōstre şi viele nōstre ne-amă imprumutată cu argintă pentru birul regelui. Şi acumă carnea nōstră este ca şi carnea fraţilor nostri, şi copiii nostri ca copiii loră; şi ecce, noi a supunemă servituţei pre fii nostri şi pre fetele nōstre, ca să fie servi; şi unele din fetele nōstre chiară sūnt şi supuse, şi nu este în puterea nōstră a le rescumpăra; că a altora sūnt ţerānele şi viele nōstre.

Şi m'amă mănăiată forte, auădă strigare loră şi cuvintele acestea. Şi m'amă sfătuită în ānima mea, şi amă muştrată pre mai mari şi pre diregători, şi li-amă dişă: 'Voi luaţi fie-care camată unul de la altul. Şi amă chiamată asupra-li o adunare mare. Şi li-amă dişă: Noi duple puterea nōstră amă rescumpărată pre fraţii nostri, Iudeii, cari erau vënduţi popōreloră, şi voi însi-vă veţi vinde pre fraţii vostri? Ōre cade-se, ca ei să ni fie vënduţi? Eră ei tăceau, şi n'au găsită respunsă. Şi amă mai dişă: Nu este bună *fapta*, ce voi faceţi. Ōre nu trebuie să āmbiaţi în temerea Dumneşului nostru, a că nu fimă spre ocară popōreloră, neamicii nostri? Eă, fraţii mei şi servii mei încă i-amă imprumutată cu argintă şi cu grău, dară să li lăsămă, rogu-vă, dētorā acēsta. Intōrceţi-li dară, rogu-vă, astă-dī ţerānele loră, viele loră, olivii loră şi casele loră, şi o sūtime din argintulă şi grăulă, din vinulă şi oleulă, ce cereţi de la d'insii.

Atuncea dişeră ei: Vomă întōrce, şi nu vomă cere nimica de la ei; cumă dīci, aşa vomă face. Atunci amă chiamată pre preuţi, şi-i făcură să jure, că voră face acēsta. Amă

f Vers. 1.
g Ps. 83. 3, 4, 5.
h Ps. 50. 15.
i Num. 14. 9.
Deut. 1. 29.

j Deut. 10. 17.
k 2 Sam. 10. 12.
l Iov. 5. 12.
m Esod. 14. 14, 25.

Deut. 1. 30. & 3. 22. & 20. 4.
Ios. 23. 10.
— .

Capit. 5.
a Isa. 5. 7.
b Lev. 25. 35, 36, 37.
Deut. 15. 7.

c Isa. 58. 7.
d Esod. 21. 7.
Lev. 25. 39.
e Esod. 22. 25.

Lev. 25. 36.
Exec. 22. 12.
f Lev. 25. 48.
g Lev. 25. 36.

h 2 Sam. 12. 14.
Rom. 2. 24.
i Pet. 2. 12.
j Ezra 10. 5.

Ier. 34. 8, 9.
j Mat. 10. 14.
Fapt. 13. 51.
& 18. 6.

scuturată și pôlele mele, și amă disu: Așa să scuture Dumnezeu pre totu omul din casa sa și de la munca sa, care nu va întâri cuvântul acesta; și așa să fie scuturată și deșertată. Și totă adunarea dise, Aminu, și laudă pre Iehova. *Și poporul făcu duple cuvântul acesta.

- 14 Și din ziua, in care amă fostu pusă guvernătoru alu lor in pământul lui Iuda, de la anul alu două-decelea 'până la anul alu trei-deci și douăle alu regelui Artaxerxe, *adece* două-spre-dece ani, eu și frații mei n'amă mîncat pîne de guvernătoru.
- 15 Eru guvernătorii de mai 'nainte, cari *fura* înainte de mine, însărcinau poporul, și lua de la elu pîne și vinu, afară de cei patru-deci sicli de argintu; încă și servii lor domniau preste popor; dară eu n'amă făcut astu-feliu, ° temendu-mă de Dumnezeu.
- 16 Și m'amă datu la lucrul zidiului, acestuia, și țerănă n'amă cumpăratu; și toți servii mei erau adunați acolo la lucru. Ba încă ° la mēsa mea *erau* o sută cinci-deci de bărbați din Iudei și din diregători, afară de cei ce veniau la noi de la poporele din jurul nostru. Și *ceea* ° ce se pregătia fie-care *qi* pentru mine *era*: unu bou și șese oi alese; și păseri se pregătiau pentru mine; și o dată in dece zile *era* mulțime de totu felulu de vinu; și cu toate acestea ° n'amă cerut pînea de guvernătoru; căci lucrul apēsă greu asupra poporului acestuia.
- 19 Dumnezeuu meu, ° adă-ți aminte de mine spre bine, *duple* toate câte amă făcutu pentru poporul acesta.

Comploturi făcute asupra lui Neemia; credința și statormicia sa.

- 6 SI ° cumă auđiră Sanballatū, Tobia și Gheșemū, Arabulū, și cei-l-alti neamici ai nostri, că eu zidisem zidiulū, și că nu mai rămăsese spărtură la d'insulū, (° de-și până la acelū timp ușele încă nu le pusesem la portă), Sanballatū și Gheșemū ° trameseră la mine, dicēndu: Veniți, să ne întel-nimū împreună in *unulū* din satele din Valea ° Ono; căci ° cugetau a-mi face reu. Și li-amă tramesu soli, dicēndu: Amū unu lucru mare de făcutu, și nu potū să mă pogorū; de ce să înceteze lucrulū, lăsādu-lū, și pogorīndu-mă la voi?
- 4 Și ei trameseră la mine de patru ori totu in chipul acesta; și eu li-amă respuns totu in chipul acesta.
- 5 Atuncea tramese Sanballatū la mine pre

servulū seū, totu in chipulū acesta, a cincea 6
 oră, cu o epistolă deschisă in mână sa; In care *era* scris: S'a auđitū intre popore, și Gașmu o dice, ° că tu și Iudeii cugetați, să vō resculati; după aceste vorbe, de aceea zidesci zidiulū, ca să ajungi regele lorū. Și 7
 ai pusū încă și profeți, ca să te prochiāme in Ierusalimū, dicēndu: Este rege in Iuda; și acumū se va da in scire regelū duple lucrurile acestea; și acumū vino, și să ne sfātuimū împreună.

Atunci amū tramesu la elū, dicēndu: 8
 Ceea ce dici nu este, ci de la tine o născocesci. Căci toți acestia voiaū a ne înspăimēnta, dicēndu: Mānele lorū vorū slābi de la lucru, și nu se va sfārși. Și acumū, *Dumnezeule*, întăresce-mi mānele!

Și amū intratū in casa lui Șemaia, fiulū 10
 lui Delaia, fiulū lui Mehetabeelū, care se închisese pre sine; și elū dise: Să ne întel-nimū împreună in casa lui Dumnezeu, in lă-intrulū templulū, și să închidemū ușele templulū; căci ei vinū să te ucidă; chiarū nōptea vinū să te ucidă! Da- 11
 ră eu amū respuns: Unu omū ca mine fugi-va ore? Și cine, ca mine, arū intra in templu, ca să-și crute vieța sa! Nu voiū intra. Și ecce, amū cunoscutū, că Dum- 12
 nezeu nu-lū tramesese, ° ca să cuvēnteze profeția acēsta in contra mea; ci Tobia și Sanballatū lū tocmiseră. De aceea *era* tocmi- 13
 tū de ei, ca să mă înspăimēnte, să facū așa, și să păcătuescū, și să-mi facū la ei nume reu, și să mă ocărăscă.

° Dumnezeuu meu! amintescē-ți de Tobia 14
 și Sanballatū duple faptele lorū, și de ° profetēsa Noadia, și de cei-l-alti profeți, cari voiaū să mă înspăimēnte.

Așa se sfārși zidiulū in a două-deci și 15
 cincea *qi* a lunei Elulū, in cinci-deci și două de zile. Și ° cāndū auđiră toți neamicii nostri, atuncea se temurā toate poporele din jurul nostru, și cădurā forțe in ochii lorū; căci ° cunoscură, că de la Dumnezeuu nostru se făcu lucrulū acesta.

Și in zilele acelea mulți din mai marii 17
 lui Iuda trāmeteau epistole, ce se duceau lui Tobia, și epistole de la Tobia sosiaū la ei. Căci *erau* in Iuda mulți legați cu d'insulū 18
 prin jurāmētū, că *era* ginere alū lui Șecania, fiulū lui Arahū; și Iohanānū, fiulū seū, luase de femeă fēta lui Meșullamū, fiulū lui Berechia. Și încă istorisīau ina- 19
 intea mea și bine-facerile lui, și-i spuneau cuvintele mele. Și Tobia trāmetea epistole, ca să mă înspăimēnte.

k 2 Reg. 23. 3.
 l Cap. 13. 6.
 m 1 Cor. 9. 4, 15.
 n 2 Cor. 11. 9.

o 19. 13.
 p Vers. 9.
 q 2 Sam. 9. 7.
 r Reg. 18. 19.

q 1 Reg. 4. 22.
 r Vers. 14, 15.
 s Cap. 13. 22.

Capitulū 6.
 a Cap. 2. 10, 19.
 & 4. 1, 7.

b Cap. 3. 1, 3.
 c Prov. 26. 24, 25.
 d 1 Cron. 8. 12.

Cap. 11. 35.
 e Ps. 37. 12, 32.
 f Cap. 2. 19.
 g Exec. 13. 22.

h Cap. 13. 29.
 i Exec. 13. 17.
 j Cap. 2. 10. &

4. 1, 7. & 6. 1
 k Ps. 126. 2.

Măsurile luate pentru siguranța cetății; lista strămutaților ce s'au întors mai întâiu de la Babilon.

- 7 **S**I după ce se zidi zidiul, și ^a aședaiu ușele, și fură puși ușierii, cântăreții și
 2 Leviții, Amu aședat pre Hanani, fratele meu, și pre Hanania, mai marele preste palat, asupra Ierusalimului; (căci el ^a era om credincios, și se ^b temea de Dumnezeu mai
 3 mult de cât mulți); Și li-amu disu: Să nu se deschidă porțile Ierusalimului, până se va încălzi soarele; și pre-când ei erau încă acolo, porțile se închiseră bine; și custoși se rînduiră din locuitorii Ierusalimului, fie-care la custodia sa, și fie-care d'inaintea casei sale.
 4 Și cetatea ^a era largă și mare, dară poporul puțin ^a forte in ea, și case nu erau zidite.
 5 Și puse Dumnezeu-lui meu în înima mea, să adun pre mai mari, pre deregetori, și pre popor, ca să-i inscriu în cartea născerilor. Și amu aflatu cartea născerilor acelor, cari ^a suiseră mai întâiu; și amu aflatu scrisu în ea:
 6 ^a Aceștia sînt fiii provinciei, ce se suiră din captivitate, din cei ce fură strămutați, pre cari i-a strămutat Nebucodonosor, regele Babilonului, și cari s'au întors la Ierusalim și in Iuda, fie-care la cetatea sa;
 7 Cari au venit cu Zerubabelu: Iesua, Nemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Mordacheu, Bilșan, Mizperet, Bigvai, Nehum, Baana. Numerul bărbatilor poporului lui Israel ^a era acesta:
 8 Fiii lui Parașu, două mii o sută șapte-deci și două; Fii lui Șefatia, trei sute șapte-deci și două; Fii lui Arah, șese sute cinci-deci și două; Fii lui Pahat-Moab din fii lui Iesua și ai lui Ioab, două mii opt sute opt-spre-dece; Fii lui Elam, o mie două sute cinci-deci și patru;
 13 Fii lui Zattu, opt sute patru-deci și cinci;
 14 15 Fii lui Zaccai, șapte sute șese-deci; Fii lui Binnui, șese sute patru-deci și opt;
 16 Fii lui Bebai, șese sute două-deci și opt;
 17 Fii lui Azgad, două mii trei sute două-deci și două. Fii lui Adonikam, șese sute șese-deci și șapte; Fii lui Bigvai, două mii șese-deci și șapte; Fii lui Adin, șese sute cinci-deci și cinci; Fii lui Ateru de la
 22 Hezekia, nouă-deci și opt; Fii lui Hașum, trei sute două-deci și opt; Fii lui Beza, trei sute opt-deci și patru; Fii lui Harif, o sută două-spre-dece; Fii lui Ghi-beon, nouă-deci și cinci; Bărbați din Betu-Lehem și Netofa, o sută opt-deci și opt.
 27 Bărbați de la Anatot, o sută două-deci și

opt; Bărbați din Betu-Azmavet, patru-deci și două. Bărbați din Kariat-Iearim, din Kefira și din Berot, șapte sute patru-deci și trei. Bărbați din Rama și Gaba, șese sute două-deci și unul; Bărbați din Micmas, o sută două-deci și două; Bărbați din Betu-Elu și Ai, o sută două-deci și trei; Bărbați celui-l-altu Nebo, cinci-deci și două; Fii celui-l-altu ^a Elam, o mie două sute cinci-deci și patru. Fii lui Harim, trei sute și două-deci; Fii Ierichonului, trei sute patru-deci și cinci. Fii lui Lod, lui Hadid și lui Ono, șapte sute două-deci și unul; Fii din Senaa, trei mii nouă sute și trei-deci.

Preuți: Fii lui ^a Iedaia, din casa lui Iesua, nouă sute șapte-deci și trei; Fii lui Immer, o mie cinci-deci și două; Fii lui Pașhur, o mie două sute patru-deci și șapte; Fii lui ^a Harim, o mie și șapte-spre-dece. Leviți: Fii lui Iesua, din Kadmiel, din fii lui Hodava, șapte-deci și patru. Cântăreți: Fii lui Asaf, o sută patru-deci și opt.

Ușierii: Fii lui Șallum, fii lui Ateru, fii lui Talmon, fii lui Akkub, fii lui Hattai, fii lui Șobai, o sută trei-deci și opt.

Servii templului: Fii lui Ziha, fii lui Hașufa, fii lui Tabaot, fii lui Keros, fii lui Sia, fii lui Padon, fii lui Lebana, fii lui Hagaba, fii lui Șalma, fii lui Hanan, fii lui Ghidel, fii lui Gaar, fii lui Reaia, fii lui Rezin, fii lui Nekoda, fii lui Ghazam, fii lui Uzza, fii lui Paseah, fii lui Besai, fii lui Meunim, fii lui Neșeșim, fii lui Bakbuk, fii lui Akufa, fii lui Harhur, fii lui Bazlit, fii lui Mehida, fii lui Harsa, fii lui Barkos, fii lui Sisera, fii lui Tamah, fii lui Neția, fii lui Hatifa. Fii servilor lui Solomon: Fii lui Sotai, fii lui Soferet, fii lui Perida; fii lui Iaala, fii lui Darhon, fii lui Ghidel, fii lui Șefatia, fii lui Hattil, fii lui Pocheret de la Iebaim, fii lui Amon: Toți servii templului și fii servilor lui Solomon erau: trei sute nouă-deci și două.

^a Și aceștia sînt aceia ce se suiră de la Telu-Melah, și Telu-Hareș, Cherub, Adon, și Immer; dară nu putură arăta casa lor părintească, nici seminția lor, de ^a sunt din Israel: Fii lui Delaia, fii lui Tobia, fii lui Nekoda, șese sute patru-deci și două.

Si d'entre preuți: Fii lui Habaia, fii lui Hakoz, fii lui Barzilai, care și-a luat femea din fetele lui Barzilai, Galaaditul, și s'a numit după numele lor. Aceștia

Cap. 7. ^a Cap. 6. 1. ^b Esod. 18. 21. ^c Ezra 2. 1, etc. ^d Vezi vers. 12. ^e 1 Cron. 24. 14.

^f Vezi 1. Cron. 9. 12. & 24. 9. ^g 1 Cron. 24. 8. ^h Ezra 2. 59.

65 'și căutară cartea nascerilor lor, dară n'o găsiră; pentru care s'au respinsu din preuțiă; Și Tirșata dis'a lor, să nu mânânce din cele prę sântę, până ce nu se va rędica unu preutü cu Urimü și Tummimü.

66 Tótă adunarea împreună era patru-deci
67 și dūoș miü trei sute șese-deci; Afară de servii lorü și de servele lorü, cari erau șapte miü trei sute trei deci și șapte; și pe lüngă acestia, dūoș sute patru-deci și cinci de cân-
68 tereti și cântereș; Caii lorü, șapte sute trei-deci și șese; cätării lorü, dūoș sute pa-
69 tru-deci și cinci; Cămilele lorü, patru sute trei-deci și cinci, și asinii lorü, șese miü șep-
te sute dūoș-deci.

70 Și unii din capii caselorü pärințesci dă-
ruiră la lucrulü templului; i Tirșata dărui la
71 tesaurü o mie drachme de aurü, cinci-deci de cupe, cinci sute trei-deci de vestminte
72 preutesci. Și unii din capii caselorü pärin-
tesci dărui la tesaurulü lucrului * dūoș-deci
miü drachme de aurü, și dūoș miü dūoș sute
72 mine de argintü. Și ce dărui celü-la-altü
poporü fu: dūoș-deci miü drachme de aurü,
dūoș miü mine de argintü, și șese-deci și șep-
te de vestminte preutesci.

*Cetirea și esplicarea de față a legei; serbarea ser-
bătorei corturilor.*

73 Așa preuții, Leviți, ușierii, cântereții, u-
nii din poporü, servii templului și totü Is-
raelulü locuiră în cetățile lorü; și cândü veni
a șeptea lună, fiii lui Israelü erau în cetă-
țile lorü.

8 Si totü "poporulü s'a adunatü, ca unü sin-
gurü omü, în pięta de ^b d'inaintea porței
apelorü, și dișe lui Ezra, "cärturarulü, să
aducă cartea legei lui Moisi, pre care a or-
dinat'o Iehova lui Israelü. Și ^a în diüa ân-
tęia a lunę a șeptea aduse Ezra, preutulü,
"legea înaintea bărbațilorü, a femeilorü și
a tuturorü, cari putură aüdi cu înțelegere.

3 Și ceti în ea în pięta cea de d'inaintea porței
apelorü, de demânętä până la mędă-đi, înain-
tea bărbațilorü, a femeilorü și a celorä
cari putură înțelegere; și urechile întregului
poporü erau cu luare a-minte spre cartea

4 legei. Și Ezra, cărturarulü, sta pe o înăl-
țatură de lemnü, ce o făcuseră inadinsü; și
aprobe de elü stăteaü la drępta lui: Mati-
tia, Șema, Anaia, Uria, Hilkia, și Maaseia;
și la stânga lui: Pedaia, Mișaelü, Malchia,
Hașumü, Hașbadana, Zecaria, și Meșullamü.

5 Și Ezra deschise cartea înaintea a totü po-
porulü, (căci era mai susü de totü poporulü),
și cândü o deschise, totü poporulü se ^j sculă.
Și Ezra bine-cuvęnă pre Iehova, Dumne-
deulü celü mare; și totü poporulü ^j respunse,
Aminü, aminü; și ^a rędicândü mânele lorü și
^j plecându-se, s'au prosternutü lui Iehova cu
faça la pământü. Și Iesua, Bani, Șerebia,
Iaminü, Akkubü, Șabbetai, Hodija, Maaseia,
Kelita, Azaria, Ioțabadü, Hananü, Pelaia și
Leviții ^j esplicau poporulü legea; și popo-
rulü ^j sta la loculü seü. Și așa cetiră lămu-
ritü în cartea legei lui Dumneđeü, și arę-
taü însemnarea legei, și esplicau cele cetite.

* Și Neemia, (acesta este Tirșata), și Ezra,
preutulü, cărturarulü, ^j și Leviții, cari espli-
cau poporulü, dișeră cätără totü poporulü:
"Diüa acesta este ^{đi} sântă lui Iehova, Dumne-
deulü vostru, nu ^b bociți, nici plângeți. Căci
totü poporulü plânse, cumü aüdi cuvintele
legei. Și a dișu cätără ei: Mergeți, mâncați
bucate grase, și beți din bęturi dulci, și
trămeteți părți la cei ce nu aü nimicü pre-
gătitü; căci diüa acesta este ^{đi} sântă Dom-
nului nostru; și nu vę intristați; căci bu-
curia lui Iehova este puterea vóstră. Așa
făcură Leviții ca să tacă totü poporulü, di-
cëndü: Linisciți-vę, căci acesta este ^{đi} sântă,
și nu vę intristați. Și așa se duse totü po-
porulü, ca să mânânce și să bea, și să ^j tră-
metă părți, și să facă desfătare mare; căci
^j înțeleseră cuvintele, ce li se cetiră.

Și a dūoa ^{đi} se adună capii caselorü
pärințesci din totü poporulü, preuții și Le-
viții, la Ezra, cărturarulü, ca să înveșe din
cuvintele legei. Și aflară scrisü în legea,
pre care Iehova a dat'o prin Moisi, ca să
locuęscă fiii lui Israelü în ^j corturi la serbă-
torea lunę a șeptea. Și acesta se ^j prochiă-
mă, și se dădu în tóte cetățile lorü și în
^j Ierusalimü, dicëndü: Eșiți la munte, ^j și adu-
ceți ramuri de olivü, și ramuri de pinü, și
ramuri de mirtü, și ramuri de palmieri, și
ramuri de arbori tufoš, ca să faceți colibi,
dupre cele scrise. Decü eșindü poporulü,
le-aü adusü, și și-aü făcutü colibi, fie-care
pe ^j acoperimęntulü casei sale, în curțile sale,
și în curțile casei lui Dumneđeü, și în pięta
^j porței apelorü, și ^j în pięta porței lui Efraimü.
Și tótă adunarea celorü ce se întorseseră din
captivitate, ^j și făcu colibi, și locui în colibi;
căci din dılele lui Iosua, fiulü lui Nunü,
până în acea ^{đi}, fiii lui Israelü nu făcuseră
astü-feliü. Și se făcu ^j bucuriă mare förte.

* Și în tótă diüa, de la cea ânțęia ^{đi} pã-
18

j Cap. 8. 9.	b Cap. 3. 26.	h Plân. 3. 41.	z Cron. 17. 7.	i z Cron. 35. 3.	Eccl. 3. 4.	z Cap. 12. 37.
k Așa Ezra 2.	c Ezra 7. 6.	1 Tim. 2. 8.	8. 9.	Vers. 8.	o Est. 9. 19, 22.	y z Reg. 14. 13.
69.	d Deut. 31. 11.	i Esod. 4. 31. &	Mal. 2. 7.	m Lev. 25. 24.	Apoc. 11. 10.	Cap. 12. 39.
l Ezra 3. 1.	12.	12. 27.	k Ezra 2. 63.	Num. 29. 1.	p Vers. 10.	z 2 Cron. 30. 21.
—	e Lev. 23. 34.	j Cron. 20. 18.	Cap. 7. 65. &	n Deut. 16. 14.	q Vers. 7. 8.	a Deut. 31. 10.
Opulü 8.	f Judc. 3. 20.	j Lev. 10. 11.	10. 1.	15.	r Lev. 23. 31.	etc.
a Ezra 3. 1.	g 1 Cor. 14. 16.	Deut. 33. 10.				

nă la cea de pe urmă și, ceti în cartea legii lui Dumnezeu. Și au făcut serbătoare șapte zile, erau a opta și fu eșirea din serbătoare, ^b după cele ordinate.

Unu postu naționalu; mărturisirea păcatelor și rugăciune; cânta și legământul serbătorescu alu poporului.

- 9 **S**I în a două-zeci și patra și a ^a acesteia luni se adunară fiii lui Israel cu postu, cu saci ^b și cu cenușă pe capul lor. Și ^c s'a despărțit seminția lui Israel de toți străinii; și stându și-au mărturisit păcatele lor și nelegiuirile părinților lor. Și stându la locul lor, ^d cetiră în cartea legii lui Iehova, Dumnezeul lor, a patra parte de și; și ^e altă a patra parte mărturisiră, și se închinară lui Iehova, Dumnezeul lor. Atuncea se suiră pe înălțatură, *ce se făcuse*, d'între Leviți: Ieșua, și Bani, Kadmiel, Șebania, Bunni, Șerebia, Bani și Chenani, și strigară cu voce tare către Iehova, Dumnezeul lor.
- 5 Și Leviți: Ieșua, Kadmiel, Bani, Hașabnia, Șerebia, Hodia, Șebania și Petahia, diseră:

Sculați-vă, bine-cuvântați pre Iehova, Dumnezeul vostru, din eternu în eternu; și bine-cuvântați fie ^a măritul său nume, celu înălțat preste totă bine-cuvântarea și lauda:

6 ^f Tu singur *esci* Iehova, tu ^g ai făcut ceriul, ^h ceriurile ceriurilor, și ⁱ totă oștirea lor, pământul și totă cele de de-asupra lui, mările și toate cele d'intr'însele, și tu ^j păstrezi pre toate; și ție se închină oștile ceriurilor.

- 7 Tu *esci* Iehova, Dumnezeul, care ai alesu pre ^k Abram, și l'ai scos din Uruk Chaldeilor, și ^l Abrahău ai pus numele lui; și ai aflatu ânima sa ^m credincioasă înaintea ta, și ai încheiatu cu elu ⁿ legământu, că-i vei da pământul Chananeilor, alu Heiteilor, alu Amoreilor, alu Ferizeilor, alu Iebuseilor, și alu Ghergheseilor, că-lu vei da, *dicu*, seminției sale; și ^o ai împlinitu cuvintele tale, căci tu *esci* dreptu; ^p și ai vedutu strimtorarea părinților nostri în Egiptu, și ^q ai auditu strigarea lor la Marea Roșă; și ^r ai arătat semne și minuni asupra lui Faraonu și asupra tuturor serviciilor se, și asupra a totu poporul pământului se; căci ai cunoscutu, că ^s s'au sumețitu asupra lor. Și ^t așa ți-ai făcutu nume, cum

se vede astă-dî. ^u Și ai despăcatu marea înaintea lor, de au trecut pe uscatu prin meșlocul mării; erau pre cei ce-i urmăriau, i-ai aruncat în adâncuri, ^v ca petra în ape puternice. Și i-ai ^w condusu diu în stălp de 12 nădă și noptea în stălp de foc, ca să li luminezi calea, pe care erau să meargă.

^x Și te-ai pogorit pe muntele Sinai, și ai vorbitu cu d'înșii din ceru, și li-ai datu ^y judecări drepte și legi adevărate, aședămintele bune, și ordini; și li-ai făcutu cunoscutu ^z s'abatul te celu sântu, și li-ai datu ordini, aședămintele și legi prin mâna lui Moisi, servul te; și ^{aa} pâne din ceru li-ai datu în fîmea lor, și ^{ab} apa din stâncă li-ai scos la setea lor; și ai ordinaru lor să ^{ac} între, ca să stăpănescă pământul, ce cu jurământu l'ai promis că-lu vei da lor.

^{ad} Dară ei și părinții nostri s'au sumețitu, și ^{ae} și-au întăritu cerbicea, și n'au ascultat de ordinele tale: Și n'au voit să asculte, și ^{af} nu și-au amintit de minunile tale, ce ai făcutu pentru ei; ci și-au întăritu cerbicea, și în resvrătirea lor și-au pus ^{ag} capu, ca să se întorcă în servitutea lor; dară tu *esci* Dumnezeu ertătoru, ^{ah} milos și îndurătoru, târziu la mânia și plin de bunătate, și nu i-ai părăsit. Mai cu sémă ^{ai} cându și-au făcutu vițelă versat, și au disu: Acesta ^{aj} este Dumnezeul te, care te-a scos din Egiptu, și au făcutu mari hule. Dară tu cu ^{ak} îndurarea ta cea mare nu i-ai părăsit în pustii; ^{al} stălpul de nădă nu s'a depărtat de la ei diu, ca să-i conducă în cale, nici stălpul de foc noptea, ca să li lumineze calea, pe care erau să meargă.

Și li-ai datu ^{am} spiritul te celu bun, spre a-i înțelepti; și n'ai trasu ^{an} manna ta din gura lor, și ^{ao} apă li-ai datu la setea lor. Și ^{ap} patru-șeci de ani i-ai nutritu în pustii, nimic nu li-a lipsit; ^{aq} vestimintele lor nu s'au învechit, și piciorile lor nu s'au imflăt. Și li-ai datu regate și popore, și i-ai împărțit în ținuturi; și au luat în stăpânire pământul lui ^{ar} Sihon, adică pământul regelui Heșbonului, și pământul lui Og, regele Basanului. ^{as} Și ai îmulțit pre fii lor ca stelele ceriului; și i-ai adus în pământul, în care ai disu părinților lor să între, ca să-lu ție în stăpânire. Și au ^{at} intrat fii lor, și ^{au} au stăpănit pământul, și tu ai

^b Lev. 23. 36.
Num. 29. 35.
—
Capul 9.
^a Cap. 8. 2.
^b Ios. 7. 6.
^c Sam. 4. 12.
^d Sam. 1. 2.
^e Iov. 2. 12.
^f Ezra 10. 11.
Cap. 13. 30.

^d Cap. 8. 7, 8.
^e 1 Cron. 29. 13.
^f 2 Reg. 19. 15.
19.
^g Ps. 86. 10.
^h Isa. 37. 16, 20.
ⁱ Fac. 1. 1.
^j Esod. 20. 11.
^k Apoc. 14. 7.
^l Deut. 10. 14.
^m 1 Reg. 8. 27.
ⁿ Fac. 2. 1.

^j Ps. 36. 6.
^k Fac. 11. 31. & 12. 1.
^l Fac. 17. 5.
^m Fac. 15. 6.
ⁿ Fac. 12. 7. & 15. 18. & 17. 7, 8.
^o Ios. 23. 14.
^p Esod. 2. 25. & 5. 7.
^q Esod. 14. 10.

^r Esod. 7. 8, 9, 10, 12, 14, cap. 10.
^s Esod. 18. 11.
^t Esod. 9. 16.
^u Isa. 63. 12, 14.
^v Ier. 32. 20.
^w Dan. 9. 15.
^x Esod. 14. 21, 22, 27, 28.
^y Ps. 78. 13.
^z Esod. 15. 5, 10.

^{aa} Esod. 13. 21.
^{ab} Esod. 19. 20. & 20. 1.
^{ac} Ps. 19. 8, 9.
^{ad} Rom. 7. 12.
^{ae} Fac. 2. 3.
^{af} Esod. 20. 8, 11.
^{ag} Esod. 16. 14, 15.
^{ah} Ios. 6. 31.
^{ai} Esod. 17. 6.

^{aj} Num. 20. 9, etc.
^{ak} Deut. 1. 8.
^{al} Vers. 29.
^{am} Ps. 106. 6.
^{an} Deut. 31. 27.
^{ao} 2 Reg. 17. 14.
^{ap} 2 Cron. 30. 8.
^{aq} Ier. 19. 15.
^{ar} Ps. 78. 11, 42, 43.
^{as} Ios. 6. 31.
^{at} Esod. 17. 6.

^{au} Esod. 34. 6.
^{av} Num. 14. 18.
^{aw} Ps. 86. 5, 15.
^{ax} Ios. 5. 12.
^{ay} Esod. 17. 6.
^{az} Deut. 2. 7.
^{ba} Deut. 8. 4. & 29. 5.
^{bb} Num. 21. 21.
^{bc} etc.
^{bd} Num. 14. 14.
^{be} 1 Cor. 10. 1.
^{bf} Num. 11. 17.

^{bg} Isa. 63. 11.
^{bh} Esod. 16. 15.
^{bi} Ios. 5. 12.
^{bj} Esod. 17. 6.
^{bk} Deut. 2. 7.
^{bl} Deut. 8. 4. & 29. 5.
^{bm} Num. 21. 21.
^{bn} etc.
^{bo} Fac. 23. 17.
^{bp} 1 Ios. 1. 2, etc.
^{bq} Ps. 44. 2, 3.

- supusă loră pre locuitorii pământului, pre Chananeii; și i-ai dată in mânele loră pre d'înșii, pre regii loră și pre poporele pământului, ca să facă cu ei duple voia loră. Și au cuprinsă cetăți tari și pământă grasă, și au luată in stăpânire case pline cu tôte bunătățile, puturi sēpate, vie, olivă, și pomi roditori cu prisosință; și au mâncat, s'au sāturate, s'au îngrășat și s'au desfătut din marea ta bunătate.
- 26 Totușă s'au resvrētīt, și s'au resculată asupră-ți, și au aruncată legea ta înapoia dosurilor loră, și au ucisă pre profetii tei, cari au mărturisit in contra loră, ca să-î întorcă la tine; și au făcută hule mari.
- 27 De aceea datu-i-ai in mâna neamicilor loră, cari i strimtorară; și in timpul strimtorăii loră strigat'au cătră tine, și tu i-ai audit din ceri; și in îndurarea ta cea mare datu-li-ai mēntuitori, cari i-ai mēntuit din mâna neamicilor loră. Dară, îndată ce aflară repausă, eră-și făcură rele înaintea ta; de aceea i-ai lăsată in mâna neamicilor loră, cari i-ai stăpânit; și eră-și au strigat cătră tine, și tu i-ai audit din ceri, și de multe ori i-ai mēntuit duple
- 29 îndurarea ta. Și ai mărturisit in contra loră, ca să-î re'ntorci la legea ta, dară s'au sumetīt, și n'au ascultat de ordinele tale, ci au pēcătuit in contra judecătelor tale, (pre cari de le va face omul, viū va fi într'insele), și cerbicea loră și-au învērtoșat, și n'au ascultat. Și totuși mulți ani i-ai îngăduit, și i-ai mărturisit prin spiritul teū, prin profetii tei, dară n'au ascultat; pentru acēsta i-ai dată in mâna poporeloră țereloră. Dară in îndurarea ta cea mare nu i-ai nimicit, nici i-ai părăsit; căci *esci* Dumnedeū milosă și îndurător.
- 32 Și acum Dumnedeul nostru, celū mare, celū puternic, celū înfricoșat, celū ce pāzesci legământul și îndurarea! Să nu se pară mică înaintea ta tōtă strimtorarea, ce a venită asupra noastră, asupra regilor nostri, a mai marilor nostri, a preuților nostri, a profetilor nostri, a părinților nostri, și a totū poporului teū, din dīlele regiloră Asiriei până in dīia de astă-đi. Dară tu *esci* drept in tōte cāte au venită asupra noastră; căci tu ai făcută adevărul, dară noi am pēcătuit. Și regii nostri, mai marii nostri, preuții nostri și părinții nostri n'au

pāzit legea ta, și n'au dată ascultare la ordinele tale și la mărturiile tale, cu cari ai mărturisit in contra loră. Căci ei, in timpul regilor loră, și in marea ta bunătate, ce li-ai arētat, și in pământul celū lat și gras ce l'ai dat loră, nu ți-au servit, nici s'au întors de la faptele loră celele. Ecce, servi *sūntem* in dīia acēsta, și in pământul, ce ai dată părinților nostri, spre a mânca fructul lui și bunătățile lui, ecce, servi *sūntem* într'insul. Și elū dă venită mare regiloră, pre cari i-ai pusă asupra noastră pentru pēcatele nostre; și ei domnesc preste corpurile nostre și preste vitele nostre duple placul loră; erū noi *sūntem* in strimtorare mare.

De aceea, pentru tōte acestea, noi am încheiată *legământ* statornic, și l'am scris, și mai marii nostri, Leviții nostri, și preuții nostri l'au sigilat.

SI acestia fură cei ce l'au sigilat: Nemia, Tirșata, fiulul lui Hachalia, și Zedekia, Seraia, Azaria, Ieremia, Pașhur, A-2 3 maria, Malchia, Hattuş, Şebania, Malluc, 4 Harim, Meremot, Obadia, Daniel, Ghinea 5 6 ton, Baruc, Meşullam, Abia, Miamin, Ma- 7 azia, Bilgai, Şemaia: acestia fură d'entre preuți. 8 Erū d'entre Leviți: Ieşua, fiulul lui Aza- 9 nia, Binnui, din fiii lui Henadad, Kadmiel, Şi frații lor: Şebania, Hodia, Kelita, Pelaia, 10 Hanan, Mica, Rehob, Haşabia, Zaccur, 11 12 Şerebia, Şebania, Hodia, Bani și Beninu. 13 Capii poporului: Paroş, Pahat-Moab, 14 Elam, Zattu, Bani, Bunni, Azgad, Bebai, 15 Adonia, Bigvai, Adin, Ater, Hizkia, A- 16 17 zur, Hodia, Haşum, Bezai, Harif, Anot, 18 19 Nebai, Magpiaz, Meşullam, Hezir, 20 Meşezabeel, Zadok, Iadua, Pelatia, Hanan, Anaia, Hoşea, Hanania, Haşub, 21 22 Haloheş, Peleha, Şobek, Rehum, Haşabna, Maaseia, Ahia, Hanan, Anan, Mal- 23 24 25 luc, Harim, și Baana. 26 27

Și cēla-l-altū popor, preuții, Leviții, ușiēri, cāntăreți, servii templului, și toți cari se deosebiseră de poporele țereloră, ca să facă legea lui Dumnedeū, femeile loră, fiii loră, și fetele loră, totū celū ce avea cunoscință și înțelegere, S'au lipit de frații loră, mai marii, și au intrat sub blăstemul și jurământul, că voră âmbra in legea lui Dumnedeū, cea dată prin Moisi, servul lui Dumnedeū, și că voră păzi și voră face tōte

v Vers. 35.	Ps. 50. 17.	f Jude. 2. 18. &	Gal. 3. 12.	n Ier. 4. 27. &	u Vers. 25.	Cap. 10. 29.	e Ebra 2. 36—
Num. 13. 27.	c 1 Reg. 18. 4.	3. 9.	k 3 Reg. 17. 13.	5. 10. 18.	v Vers. 25.	6 Cap. 10. 1.	43.
Deut. 8. 7. 8.	& 19. 10.	g Aşa Jude. 3.	2 Cron. 36. 15.	o Vers. 17.	x Deut. 28. 48.	—	f Ebra 9. 1. &
Ezec. 30. 6.	2 Cron. 34. 20.	11, 12, 30. &	Ier. 7. 25. &	p Esod. 34. 6, 7.	Ebra 9. 9.	Capul 10.	10. 11, 12, 19.
Deut. 6. 11.	21.	4. 1. & 5. 31.	25. 4.	q Cap. 1. 5.	y Deut. 28. 33.	a Cap. 8. 9.	Cap. 13. 3.
y Deut. 33. 15.	Mat. 23. 37.	& 6. 1.	i Veđi Fapt. 7.	2 Reg. 17. 3.	51.	b Cap. 1. 1.	g Deut. 29. 12,
z Osea 3. 5.	Fapt. 7. 52.	h Ps. 106. 43.	51.	r Dan. 119. 127.	z Deut. 28. 48.	c Veđi Cap. 12.	14.
a Jude. 2. 11.	d Jude. 2. 14. &	i Vers. 16.	1 Pet. 1. 11.	Dan. 9. 14.	a 3 Reg. 23. 3.	1—21.	Cap. 5. 12, 13.
12.	3. 8. etc.	j Lev. 18. 5.	2 Pet. 1. 21.	e Ps. 106. 6.	2 Cron. 29. 10.	d Veđi Ebra 2.	f 119. 106.
Ezec. 30. 21.	Ps. 106. 41, 42.	k Ezec. 20. 11.	m Isa. 5. 5. &	Dan. 9. 5, 6, 8.	& 34. 31.	3, etc.	h 3 Reg. 23. 3.
b 1 Reg. 14. 9.	Ps. 106. 44.	Rom. 10. 5.	42. 24.	i Deut. 28. 47.	Ebra 10. 3.	Cap. 7. 8. etc.	2 Cron. 34. 31.

ordinele lui Iehova, Domnul nostru, jude-
 30 cătele lui și legile lui: Și că nu vom da
 fetele noastre la poporul țerei, și fetele lor
 31 nu le vom lua pentru fiii nostri; ¹ Și dacă
 poporul țerei va aduce mărfuri și totu fel-
 ul de grâne, ca să le vîndă în ziua sa-
 batului, nu vom cumpăra *acestea* de la ei
 in sabat și in zile sante; și că vom lăsa in
 anul alu ²șeptele cererea a totă datoria.
 32 Și ni-am impus lege, a ne însărcina
 in totu anul cu o treime de siclu pentru
 33 serviciul casei Dumneșului nostru. Pen-
 tru ³pânile punere-înainte, și pentru ⁴darul
 de pâne celu perpetu, și pentru olocas-
 tul celu perpetu alu sabatelor, alu lu-
 nelor noue, alu serbătorilor, și pentru cele
 sante, și pentru sacrificiile pentru păcat,
 spre a face espiare pentru Israel, și pentru
 ori-ce lucru in casa Dumneșului nostru.
 34 Și am aruncat sorți între preuți, Le-
 viți și popor pentru ⁵darul lemnelor, de
 adus in casa Dumneșului nostru, duple
 casele noastre părintesci, in timpuri hotărite
 din an in an, ca să ardă pe altarul lui
 Iehova, Dumneșul nostru, duple ⁶cele scrise
 in lege; Și să ⁷aducem din an in an in
 casa lui Iehova prinosele pământului nostru și
 prinosele tuturor fructelor din totu pomul;
 36 Și înteu-născuții fiilor nostri și ai vitelor
 noastre, duple cele scrise ⁸in lege, și înteu-
 născuții boilor nostri și ai turmelor nô-
 stre, să-⁹aducem in casa Dumneșului no-
 stru preuților, cari servesc in casa Dum-
 neșului nostru; ¹⁰Și să aducem prinosul
 aluatului nostru și darurile nôtre rădicate,
 și fructele din totu pomul, din must și
 din olei preuților, la cămărele casei Dum-
 neșului nostru; și ¹¹decimile pământului no-
 stru Leviților, ca și Leviți să iee decimile
 38 din tôte cetățile arătorei nôtre. Și preu-
 tul, fiul lui Aaron, va fi cu Leviți, ¹²când
 Leviți vor lua decimile; și Leviți vor a-
 duce decimele decimilor in casa Dumneșu-
 lui nostru, in ¹³cămărele casei tesaurului. Căci
 fii lui Israel și fii lui Levi ¹⁴vor aduce
 darurile rădicate din grâu, din must și din
 olei in cămărele, unde ¹⁵sunt unelte sanc-
 tuarului, și preuți, cari servesc, și ușerii
 și cântăreți; și nu ¹⁶vom părăsi casa Dum-
 neșului nostru.

*Impărțirea poporului in Ierusalim și in alte
 cetăți.*

11 SI capii poporului locuiră in Ierusalim;
 și ceta-l-altu popor aruncă sorți, ca să

aducă pre unul din dece să locuască in
 Ierusalim, ¹cetatea sântă, și cele-l-alte nouă
 părți, in ²alte cetăți. Și a bine-cuvântat
 poporul pre totu ômenii, cari ³de bună-voia
 se înfăcișară să locuască in Ierusalim.

⁴Acestia ⁵sunt capii provinciei, ce locuiră
 in Ierusalim: êrî in cetățile lui Iuda a lo-
 cuitu fie-care la moșia sa, in cetățile lor:
adece Israel, preuți și Leviți și ⁶servii tem-
 plului și ⁷fii servilor lui Solomon. ⁸Și in
 Ierusalim au locuit ⁹unîa din fii lui Iuda
 și din fii lui Benjamin;

Din fii lui Iuda: Ataia, fiul lui Uzia,
 fiul lui Zecaria, fiul lui Amaria, fiul
 lui Șefatia, fiul lui Mahalaleel, din fii
 lui ¹Pereț; Și Maaseia, fiul lui Baruc,
 fiul lui Colu-Hoze, fiul lui Hazaia, fiul
 lui Adaia, fiul lui Ioarib, fiul lui Ze-
 caria, fiul lui Șiloni; Toți fii lui Pereț,
 cari locuiră in Ierusalim, ²erau patru sute
 șese-³zeci și opt bărbai viteși.

Și fii lui Benjamin ⁴sunt acestia: Sallu,
 fiul lui Meșullam, fiul lui Ioedu, fiul
 lui Pedaia, fiul lui Kolaia, fiul lui Ma-
 aseia, fiul lui Itiel, fiul lui Ieșia; Și
 cu d'insul: Gabai, Sala, nouă sute două-⁵zeci
 și opt; Și Ioel, fiul lui Zicri, ⁶era su-
 pravihiătorul lor; și Iuda, fiul lui Se-
 nua, ⁷era alu douăle asupra cetăței.

⁸D'ntre preuți: Iedaia, fiul lui Ioarib,
 Iachin. Seraia, fiul lui Hilkia, fiul lui
 Meșullam, fiul lui Zadok, fiul lui Me-
 raïot, fiul lui Ahitub, ⁹era capul casei
 lui Dumneșu. Și frații lor, cari făceau
 serviciul casei, ¹⁰erau opt sute două-¹¹zeci și
 două; și Adaia, fiul lui Ieroham, fiul lui
 Pelalia, fiul lui Amzi, fiul lui Zecaria,
 fiul lui Pașhur, fiul lui Malchia, ¹²Și fra-
 ții lui, capii ai ¹³caselor părintesci: două sute,
 patru-¹⁴zeci și două; și Amașai, fiul lui A-
 zareel, fiul lui Ahazai, fiul lui Meșile-
 mot, fiul lui Immer, ¹⁵Și frații lor, bărbai
 viteși, o sută două-¹⁶zeci și opt; și supra-
 vihiătorul lor ¹⁷era Zabdiel, fiul lui Ghe-
 dolim.

Și din Leviți: Șemaia, fiul lui Hașub, fiul
 lui Azrikam, fiul lui Hașabia, fiul
 lui Bunni. Și Șabetai și Iozabad, d'ntre
 capii Leviților, ¹erau asupra lucrărilor de
 din afară ale casei lui Dumneșu. Și Mat-
 tania, fiul lui Mica, fiul lui Zabdi, fiul
 lui Asaf, ²era conducătorul cântărilor de
 rugăciune; și Bakhukia, alu douăle între fra-
 ții sei, și Abda, fiul lui Șammua, fiul lui

i Esod. 34. 16. Deut. 7. 3. Ezra 9. 13, 14. j Esod. 30. 10. Lev. 23. 8. Deut. 5. 12. Cap. 13. 15, etc.	k Esod. 23. 10, 11. Lev. 25. 4. i Deut. 15. 1, 2. Cap. 5. 12. m Lev. 24. 5, etc. 2 Cron. 2. 4. n Vezi Num. 28.	o 29. Cap. 13. 31. Isa. 40. 16. p Lev. 6. 12. q Esod. 25. 19. și 34. 28. Lev. 19. 25. Num. 18. 13.	Deut. 26. 2. r Esod. 13. 2, 13, 15. Lev. 27. 26, 27. Num. 18. 15, 16. s Lev. 23. 17.	Num. 15. 19. t 18. 12, etc. Deut. 18. 4. & 26. 2. i Lev. 27. 30. Num. 18. 21, etc. u Num. 18. 26.	v 1 Cron. 9. 26. 2 Cron. 31. 11. w Deut. 12. 6, 11. 2 Cron. 31. 12. Cap. 13. 12. y Cap. 13. 10, 11.	Capitul 11. a Vers. 18. Mat. 4. 5. & 27. 53. b Judc. 5. 9. c 1 Cron. 9. 2. 3. d Ezra 2. 43.	e Ezra 2. 55. f 1 Cron. 9. 3, etc. g Fac. 28. 29. h 1 Cron. 9. 10, etc. i 1 Cron. 26. 29.
---	---	---	---	--	---	---	---

- 18 Galalü, fiulul lui Iedutunü. Toți Leviții în
sânta cetate erau două sute optzeci și
patru.
- 19 Și ușierii, Akkubü, Talmonü, și frații lorü,
cari păziau la porți erau o sută șapte-
zeci și două.
- 20 Și rămășița lui Israelü, a preuților și
a Leviților erau în toate cetățile lui Iuda,
fie-care la moscenirea sa.
- 21 *Erau servii templului locuiau în Ofelü;
și Ziha și Ghispa erau preste servii tem-
plului.
- 22 Și supravighiătorul Leviților în Ieru-
salimü era Uzi, fiulul lui Bani, fiulul lui A-
șabia, fiulul lui Mattania, fiulul lui Mica.
Din fiii lui Asafü cântăreții erau asupra
serviciului casei lui Dumnezeu. Căci ¹era
unü ordinü alü regelui pentru ei, și o porțiu-
ne hotărâtă pe totă ziua cântăreților.
- 24 Și Petatia, fiulul lui Meșezabeelü, d'in-
tre fiii lui ²Zera, fiulul lui Iuda, era ³comi-
sarü alü regelui pentru toate afacerile cu
poporulü.
- 25 Câtü pentru satele cu câmpiele lorü, u-
niü din fiii lui Iuda locuiră în ⁴Kiriätü-Arba
și în satele sale, în Dibonü și în satele sale,
26 în Iekabzeelü și în satele sale; În Ieșua,
27 în Molada, în Betü-Feletü, În Hazarü-Šu-
alü, în Beerü-Šeba și în satele sale, În Tık-
29 lagü, și în Mekona și în satele sale, În
30 Enü-Rimmonü, în Zarea, în Iarmutü, Și în
Zanoahü, în Adullamü și în satele lorü, în
Lachișü și în câmpiele sale, în Azeka și în
satele sale. Și au locuitü de la Beerü-Še-
ba până la valea lui Hinnomü.
- 31 Și fiii lui Beniaminü locuiră de la Ghe-
ba în Micmașü, în Aiü, și în Betü-Elü și
32 în satele lorü, În Anatotü, în Nobü, în A-
33 nania, În Hazorü, în Rama, în Ghittaimü,
34 35 În Hadidü, în Zeboimü, în Nebalatü, În Lodü,
și în Ono, ⁵la valea teslarilorü.
- 36 Și uniü din Leviți locuiră în părțile lui
Iuda și ale lui Beniaminü.

*Lista preuților și a Leviților, cari s'au întorsü
de la Babilonü.*

- 12 **S**I acestia sunt ^apreuții și Leviții, cari s'au
suitü cu Zerubabelü, fiulul lui Șealtielü,
2 și cu Ieșua: ^bSeraia, Ieremia, Ezra, Ama-
3 ria, Malucü, Hattuşü, Șecania, Rehumü, Me-
4 5 remotü, Iddo, Ghineto, ^cAbiia, Miaminü, Ma-
6 6 adia, Bilga, Șemaia, și Ioaribü, Iedaia,
7 Sallu, Amokü, Hilkia, Iedaia; acestia erau
capii preuților și ai fraților lorü în dılele
lui ^dIeșua.

Și din Leviți: Ieșua, Binnui, Kadmielü, 8
Șerebia, Iuda, și Mattania, ^ecelü asupra cân-
tărilorü, elü și frații lui. Și Bakkukia și 9
Uni, frații lorü, erau față cu d'ınșii preste
custoși.

Și Ieșua născu pre Ioiakimü, și Ioiakimü 10
născu pre Eliașibü, și Eliașibü născu pre
Ioiađa, Și Ioiađa născu pre Ionatanü, și Io- 11
natanü născu pre Iadua.

Și în dılele lui Ioiakimü erau preuți, ca- 12
pii caselorü părintesci: celü alü casei lui Seraia,
Meraia; celü alü lui Ieremia, Anania; A lui 13
Ezra, Meșullamü; a lui Amaria, Iohananiü;
A lui Melicu, Ionatanü; a lui Șebania, Io- 14
sef; A lui Harimü, Adna; a lui Meraiotü, 15
Helka; A lui Iddo, Zecaria; a lui Ghine- 16
tanü, Meșullamü; A lui Abiia, Zicri; a lui 17
Meniaminü și a lui Moadia, Piltai; A lui
Bilga, Șamua; a lui Șemaia, Ionatanü; a 18
lui Ioaribü, Mattana; a lui Iedaia, Uzi; 19
A lui Salaı, Kalaı; a lui Amokü, Eberü; 20
A lui Hilkia, Hașabia; a lui Iedaia, Ne- 21
taneelü.

Leviții în dılele lui Eliașibü, Ioiađa, Io- 22
hananü, și Iadua, ^ffură înscrși capi ai ca-
selorü părintesci; și preuții ^gfură înscrși suptü
domnia lui Dariü, Persulü. Fiii lui Levi, 23
capii caselorü părintesci, ^hfură înscrși în car-
tea ⁱcronicelorü până în dılele lui Iohananiü,
fiulul lui Eliașibü. Și capii Leviților: Ha- 24
șabia, Șerebia, și Ieșua, fiulul lui Kadmielü,
și frații lorü, erau față cu d'ınșii, ca să lau-
de și să aducă mulțumiri lui Dumnezeu ^jdupre
ordinulü lui Davidü, omulü lui Dumnezeu,
^kröndü pe röndü. Mattania, Bakkukia, O- 25
badia, Meșullamü, Talmonü, și Akkubü, ^lfură
ușieri, făcendü pază la pragurile porțelorü.
Ei ^mfură în dılele lui Ioiakimü, fiulul lui Ie- 26
șua, fiulul lui Ioıadokü, și în dılele lui Ne-
emia, ⁿguvernătorulü, și ale preutului Ezra,
^ocărturarulü.

Sânțirea zidiurilorü cetăței.

Și la ^psânțirea zidiurilorü Ierusalimului 27
au căutatü pre Leviți din toate locurile lorü,
ca să-i aducă la Ierusalimü, ca să facă sân-
țirea cu bucuria, ^qmulțumindü și cântandü
în cimbale, psaltiri și citare. Și s'au adu- 28
natü fiii cântărețilorü și din ținutulü din ju-
rulü Ierusalimului și din satele Netofatului,
Incă și din casa Ghilgalului, și din câm- 29
piele Geba și Azmavetü; căci cântăreții ^rși
zidiseră sate în jurulü Ierusalimului. Și se 30
curățiră preuții și Leviții, și au curățitü pre
poporü, porțele și zidulü.

j Vers. 1. etc.
k Veđi Cap. 3. m Fac. 38. 30.
26. n 1 Cron. 18. 17.
l Veđi Ezra 6. & 23. 28.
8. 9. & 7. 20. o Ios. 11. 15.

p 1 Cron. 4. 14.
Capulü 12.
a Ezra 2. 1, 2.

b Veđi Cap. 10.
2-8.
c Luc. 1. 5.
d Ezra 3. 2.

Hag 1. 1.
Zech. 3. 1.
e Cap. 11. 17.
f 1 Cron. 9. 14.

etc.
g 1 Cron. 23. &
25. & 26.
h Ezra 3. 11.

i Cap. 8. 9.
j Ezra 7. 6, 11.
k Deut. 20. 5.
Ps. 30. udu.

l 1 Cron. 25. 6.
2 Cron. 5. 13.
& 7. 6.

31 Atunci amă suită pre capii lui Iuda pe
zidiu, și amă rînduită dîoș mari coruri
de cîntăreți; ^m unul mergea la dreapta, pe
32 zidiul ⁿ d'inspre pîrta gunoîului; Și in ur-
ma lor mergea Oșai și jumătate din ca-
33 pii lui Iuda, încă și Azaria, Ezra, Meșullam,
34 35 Iuda, Beniamin, Șemaia, și Ieremia; Și
unii din fiii preuților erau ^o cu trîmbiți:
Zecaria, fiul lui Ionatan, fiul lui Șemaia,
36 fiul lui Mattania, fiul lui Micaia, fiul
lui Zaccur, fiul lui Asaf; Și frații sei:
Șemaia, și Azrael, Milalai, Ghilalai, Maai,
Netaneel, Iuda și Hanani, cu ^p instrumen-
tele de cîntări ale lui David, omul lui
37 Dumneșu, și Ezra, cîntărarul, înain-
tea lor. ^q Și la pîrta fîntînei celei din
față cu ei s'au suită pe ^r treptele cetăței lui
David, pe rîdicătura zidiului, de-asupra ca-
sei lui David și până la ^s pîrta apelor de
spre resăritu.

38 ^t Și celălaltă coră ală cîntăreților mer-
gea de cea-laltă parte, și eă in urma lor,
și jumătate de popor pe zidiul de de-asu-
pra ^u turnului cuptorilor și până la ^v zidiul
39 celălalt, Și ^w pe de-asupra pîrtei lui Efraim,
și pe de-asupra ^x pîrtei celei vechi, și pe de-
asupra ^y pîrtei pescilor, a ^z turnului Hana-
neel și a turnului Mea, și până la ^{aa} pîrta
turmelor; și au stată la ^{ab} pîrta închisorei.

40 ^{ac} Și așa au stată amînduș corurile cîntă-
reților in casa lui Dumneșu, și eă, și
41 jumătate din diregători cu mine; Și pre-
uții, Eliakim, Maaseia, Miniamin, Micaia,
Elieonai, Zecaria și Hanania cu trîmbiți;
42 Și Maaseia, Șemaia, Eleazar, Uzzi, Ie-
hohanai, Malchia, Elam, și Ezer; și
cîntăreții înălțară vîocea lor, cu Iezraia,
43 conducătorul lor. Și au adus in acea
di sacrificii mari, și s'au bucurat; căci
Dumneșu i bucurase cu bucuria mare. Și
chiar femeele și copii s'au bucurat, încât
bucuria Ierusalimului se auzi până departe.

*Aședarea diregătorilor templului; indreptarea fe-
luritelor abuzuri.*

44 ^a In diăa aceea s'au rînduită ômeni asu-
pra cămărelor tesaurelor, pentru darurile
rîdecate, pentru prinose, și pentru decimi,
ca să adune in ele din țărănele cetăților
părțile ^b otărite de lege pentru preuți și Le-
viți; căci Iuda avu bucuria de preuții și de
Leviții cei ce erau de față. Căci ei pî-
zîră cele de pîzitu ale Dumneșului lor,

și cele de pîzitu pentru curățire. Și s'au 45
mai ^c pusă cîntăreți și ușeri ^d duple rînduēla
lui David și a lui Solomon, fiul seă.
Căci din vechi, din diălele lui David și ale 46
lui Asaf, s'au ^e pusă capi preste cîntăreți,
și preste cîntările de laudă și imnurile pen-
tru Dumneșu. Și totu Israelu in diălele 47
lui Zerubabel și in diălele lui Neemia dădu
părțile hotărite cîntăreților și ușierilor
pe totă diăa; ^f și consacră Leviților, ^g și
Leviții consacră fiilor lui Aaron.

IN diăa aceea ^h se ceti in cartea lui Moisi in 13
auzul poporului, și s'a aflată scrisu intr'-
insa, ⁱ că Ammoniții și Moabiții nu se că-
deaă a intra in adunarea lui Dumneșu nici
odată; Pentru-că n'au întîmpinată pre fii 2
lui Israel cu pîne și cu apă, ci ^j tocmiră
pre Balaam contra lor, spre a-i blăstema;
^k dară Dumneșu nostru a prefăcută blăste-
mulu in bine-cuvîntare. Și cumă aușiră 3
legea, ^l au deosebită din Israelu totă ames-
tecătura.

Eră mai nainte de acestea Eliașib, preu- 4
tulu, care era preste cămărele casei Dumneșu-
lui nostru, era rudă cu Tobia; Și făcuse 5
pentru el o camară mare, unde mai nainte
se puneau darurile de pîne, tămăia, uneltele
și decimile de grău, de mustu și de oleiū,
părțile ^m hotărite pentru Leviți, cîntăreți, și uși-
eri, și darurile rîdecate ale preuților. Și la tî-
teacestea eă nu eram in Ierusalim; ⁿ căci in 6
anul ală trei-deci și dîoilea ală lui Ar-
taxerxe, regele Babilonului, amă venită la
rege, și după cîte-va diăle m'amă cerută de
la rege. Și amă venită la Ierusalim, și 7
amă vedută rēul, ce făcuse Eliașib pentru
Tobia, ^o făcēdu-i o camară in curțile ca-
sei lui Dumneșu. Și mi-a pîrută reu fōrte; 8
și amă aruncată afară din locașu tōte unel-
tele de casă ale lui Tobia. Și amă ordinată, 9
și ^p s'au curățită cămărele, și amă readusă a-
colo ueltele casei lui Dumneșu și daru-
rile de pîne și tămăia.

Și amă aflată, că părțile Leviților ^q nu 10
li se dădură; și că Leviți și cîntăreți, cari
făceau serviciulu, fugiseră fie-care la ^r țărăna
sa. Și ^s m'amă certată cu diregătorii, și li 11
amă disu: ^t Pentru-ce s'a pîrăsită casa lui
Dumneșu? Și i-amă adunată, și i-amă re-
aședată la locul lor. ^u Atuncea totu Iuda 12
începu a aduce in tesaure decimea de grău
și de mustu și de oleiū. ^v Și amă aședată 13
tesaurari preste tesaure: pre Șelemia, pre-

^m Vedî vers. 38.
ⁿ Cap. 2. 13. &
3. 13.
^o Num. 10. 2, 8.
^p 1 Cron. 23. 5.
^q Cap. 2. 14 &
3. 15.
^r Cap. 3. 15.
^s Cap. 3. 26. &

8. 1, 3, 16.
^t Vedî vers. 31.
^u Cap. 3. 11.
^v Cap. 3. 8.
^w 2 Reg. 14. 13.
^x Cap. 8. 16.
^y Cap. 3. 6.
^z Cap. 3. 3.

^a Cap. 3. 1.
^b Cap. 3. 32.
^c Ier. 32. 2.
^d 2 Cron. 31. 11.
12.
Cap. 13. 5, 12,
18.
^e 1 Cron. 25. &

26.
^f 1 Cron. 25. 1,
etc.
^g 2 Cron. 29. 30.
^h Num. 18. 21,
24.
ⁱ Num. 18. 26.

Capitulu 13.
^a Deut. 31. 11,
12.
^b Reg. 23. 2.
Cap. 8. 3, 8.
& 9. 3.
Ier. 34. 16.

^b Deut. 28. 3, 4.
^c Num. 22. 5.
Ios. 24. 9, 10.
^d Num. 23. 11.
& 24. 10.
Deut. 23. 5.
^e Cap. 9. 2. &
10. 28.

^f Cap. 12. 44.
^g Num. 18. 21,
24.
^h Cap. 5. 14.
ⁱ Vers. 1, 5.
^j 2 Cron. 29. 5,
15, 16, 18.
^k Mal. 3. 8.

^l Num. 35. 2.
^m Vers. 17, 25.
Prov. 28. 4.
ⁿ Cap. 10. 39.
^o Cap. 10. 38,
39. & 12. 44.
^p 2 Cron. 31. 12.
Cap. 12. 44.

- utulă, și pre Zadokū, cărturarulū, și d'între Leviți, pre Pedaia; și pre lîngă d'însii pre Hananū, fiulū lui Zaccurū, fiulū lui Mattania; căci erau socotiți credincioși, și însărcinarea lorū era să împărtășcă fraților lorū.
- 14 * Amintesc-te de mine, Dumneșeulū meu, despre acēsta, și să nu stergi mīlele mele, ce le amū făcutū cātră casa Dumneșeulū meu și la serviciulū ei.
- 15 In dīlele acele amū vĕdūtū in Iuda pre unīa, cari călcaū la tēscū in sabatū, și aduceau snopi, și încărcau asinulū cu vinū, cu struguri și cu smochine, și cu ori-ce feliū de sarcini, pre cari le aduceau la Ierusalimū in dīua de sabatū; și amū mĕrturisitū in contra lorū in dīua cāndū vindeau bucate.
- 16 Și Tirienii, cari locuiau acolo, aduceau pesci și totū felulū de mĕrfuri, și le vindeau in sabatū la fiii lui Iuda și in Ierusalimū.
- 17 * Și m'amū certatū cu mai marii lui Iuda, și li-amū dīsū: Ce este acēstă faptă rea, ce voi faceți, profanāndū dīua sabatului? * N'aū făcutū totū ast-feliū pĕrîntii vostri, și n'a adusū ore Dumneșeulū nostru tōte relele acestea asupra nōstră și asupra cetăței acesteia? Și voi mai adăugiți mânia asupra lui Israelū, profanāndū sabatulū!
- 19 Și cāndū sōrele incepu să se întunece in părțile Ierusalimului înainte de sabatū, amū ordinarū, și s'aū închisū porțele, și amū dīsū, să nu se deschidă pānă după sabatū; și la porți amū aședatū pre unii din servii mei, ca să nu se aducă nici o greutate in dīua sabatului. Și așa neguțiatorii și vĕndetorii de ori-ce marfă aū masū nōptea afară din
- 20 Ierusalimū o dată și de dūoē ori. Atunci amū mĕrturisitū asupră-li, și li-amū dīsū: Pentru-ce mĕneți nōptea d'înainte zidiului? De veți mai face acesta, voiū pune mĕna pe voi. De atuncea n'aū mai venitū in sabatū.
- Și ordinaui Leviților * să se curățescă, 22 și să vină să păzescă porțele, pentru a sĕnți dīua sabatului.
- * Amintesc-te de mine, Dumneșeulū meu, și despre acēsta, și cruțā-mē dupre mĕrimea îndurārei tale!
- Pe lîngă acestea in dīlele acelea amū 23 vĕdūtū Iudei, cari luaseră femeī, Așdodiene, Ammonite și Moabite; Și copiii lorū vor- 24 biau jumătate limba Așdodului, și nu sciau să vorbescă limba Iudeilorū, ci limba acestui sēu a aceluī poporū. Și i-amū cer- 25 tatū, și i-amū blăstematū, și amū și bătutū pre unii din ei, și amū smulsū pĕrulū lorū, și i-amū juratū pe Dumneșeū, dīcēndū: Să nu dați fetele vōstre fiilor lorū, și să nu luați din fetele lorū pentru fiii vōstri sēu pentru voi inși-vē. Aū n'a pĕcătuitū in 26 aceste Solomonū, regele lui Israelū? De-și pr'între multe popōre nu era rege aseme-nea lui, care să fi fostū iubitū de Dumneșeulū sēu, și să-lū fi pusū Dumneșeū rege preste totū Israelulū; dară și pre elū femele străine l'aū trasū in pĕcatū. Decī vomū 27 îngădui ore, să faceți totū acestū reū mare, să nelegiuiți in contra lui Dumneșeū, luāndū femeī străine?
- Și unulū din fiii lui Iehoīada, fiulū lui 28 Eliasibū, archiereulū, era ginere lui Sanballatū, Horoneulū; pentru care l'amū alungatū de d'îainte mea. * Amintesc-te de d'însii, 29 Dumneșeulū meu, căci aū profanatū preuția și legământulū preuției și alū Leviților.
- * Astū-feliū i-amū curățitū de toți străinii, 30 și amū reasēdatū rōndurile preuților și ale Leviților, pre fie-care in serviciulū sēu; Și pentru darurile de lemne, in timpuri ho- 31 tărite, și pentru prinōsele lorū.
- Dumneșeulū meu, * amintesc-te de mine spre bine.

CARTEA ESTEREI.

Ospĕțulū celū mare datū de Ahasverū. Vaști depusă din demnitatea de regină.

- 1 IN dīlele lui Ahasverū, (acēstū Ahasverū domni de la India pānă la Etiopia, preste o sută dūoē-deci și șapte provincii;) In dīlele acelea, cāndū regele Ahasverū a sēdūtū pe tronulū regatului sēu in Șusanū, cetatea palatului, In anulū alū treilea alū domniei sale, făcut'a elū unū ospĕțū tuturorū mai marilorū sei și servilorū sei; așa cā totā
- puterea Persiei și a Mediei, guvernătorii și mai marii provinciilorū aū statū inainte 4 lui. Și atuncea arĕtatū-li-a elū avuția mĕrrei regatului sēu, și pompa mĕrrei strălucirii sale in multe dīle: o sută opt-deci de dīle.
- Și sfârșindu-se dīlele acelea, făcut'a re- 5 gele ospĕțū poporului întregū, ce se afla in Șusanū, cetatea palatului, de la mare pānă

q Cap. 7. 2.	Jer. 17. 21, 22.	s Cap. 12. 30.	Cap. 10. 29.	g 2 Sam. 12. 24.	Mal. 2. 4, 11,	ESTERA.	c Dan. 6. 1.
1 Cor. 4. 2.	u Vers. 11.	a Vers. 11, 31.	30.	h 1 Reg. 11. 4,	12.	—	d 1 Reg. 1. 46.
r Vers. 22, 31.	v Jer. 17. 21, 22,	b Ezra 9. 2.	e 1 Reg. 11. 1,	etc.	m Cap. 10. 30.	Ospĕțulū 1.	e Neem. 1. 1.
Cap. 5. 19.	23.	c Vers. 11.	etc.	i Ezra 10. 2.	n Cap. 10. 34.	a Ezra 4. 6.	f Fac. 40. 20.
s Esod. 20. 10	x Lev. 23. 32.	Prov. 28. 4.	f 1 Reg. 3. 13.	j Cap. 12. 10, 22.	o Vers. 14, 22.	Dan. 1. 1.	Cap. 2. 18.
t Cap. 10. 31.	y Jer. 17. 21, 22.	d Ezra 10. 5.	2 Cron. 1. 12.	k Cap. 6. 14.	—	b Cap. 8. 9.	Marc. 6. 21.

la mică, șapte zile, în curtea grădinei palatului domnescu, *Ce era împodobit cu covore albe, verzi și vênate, întinse pe funii de in subțire și de purpură, pe vergi de argint, și pe stâlpi de marmură; 9 paturi de aur și de argint erau pe podela de marmură roșie, vênată, albă și neagră. Și turnau în pahare de aur, (și paharele erau de deosebite forme), și vinul regelui cu prisosință, după bogăția regelui. Și chipul de a bé fost așa; cum se ordina, nimenea nu era silit; căci așa rânduise regele tuturor iconimilor palatului său, ca să facă după voia fie-cărui. Și Vasti, regina, a făcut femeelor un ospet în casa domnescă a regelui Ahasveru.*

10 Și în ziua a șaptea, veselă de vin fiindu regele, a ordinară lui Mehumanu, lui Bițta, lui Harbona, lui Bigta, lui Abagta, lui Zetaru și lui Carcasu, celor șapte eunuchi, să aducă pre regina Vasti înaintea regelui cu diadema domnescă, ca să arete frumusețea ei poporului și mai marilor; căci era frumoasă de vedut. Dară regina Vasti nu voi să vină după ordinul regelui, *ce i s'a tramesu prin unul d'între eunuchi; de aceea regele se mâniă forte, și urgia lui se aprinse în el.*

13 Și diase regele către 7 înțelepți, cari cunoscău datina țerei, (căci așa era chipul regelui cu toți cei ce sciau legea și dreptul: Și aproape de el erau: Carșena, Șetaru, Admata, Tarșiu, Meresu, Marsena, și Memucanu, cei 7 șapte mai mari ai Persiei și ai Mediei, cari vedeau fața regelui, și ședeau cei d'antei în regat.) Ce se va face reginei Vasti după lege, pentru-că nu a făcut ordinul regelui Ahasveru *ce l'a tramesu prin eunuchi?*

16 Și răspunse Memucanu înaintea regelui și a mai marilor: Regina Vasti n'a nedreptățit numai pre rege, ci și pre toți mai marii și pre toate popoarele din toate provinciile regelui Ahasveru. Căci fapta reginei se va răspândi între toate femeile, și ele 'și voru desprețui bărbații în față, când se va spune, că regele Ahasveru a ordinară, ca să se aducă înaintea sa regina Vasti, și că ea n'a venit. Și astă-zi domnele Persiei și ale Mediei, câte voru auzi fapta reginei, voru vorbi totu așa către toți mai marii regelui; și va veni desprețu și mâniă mare. Decă de este plăcut regelui, să eșă un edict domnescu de la el, și să se scrie între legile Perșilor și ale Medilor, ca să nu se schim-

be: Ca să nu mai vină Vasti înaintea regelui Ahasveru; și regele să dea titlul ei de regină la alta mai bună decât d'însa. Și cându edictul, ce regele l'u va face, se va prochiama în totu regatul său, (că elu este mare), toate femeile voru da onore bărbaților lor, de la mare până la mică.

Și cuvântul plăcu regelui și mai marilor; și regele făcu după sfatul lui Memucanu; Că tramese scrisori la toate provinciile regelui, în 2 fie-care provincie după chipul scrierei sale, și la fie-care popor după limba sa, pentru-ca fie-care bărbat să fie domn în casa sa; și s'a prochiamat în limba fie-cărui popor alu său.

Estera se alege regină.

DUPĂ întâmplările acestea, liniscindu-se 2 mâniă regelui Ahasveru, și aduse aminte de Vasti, și de ceea ce făcuse ea, și ce s'a hotărât asupra-i. Atuncea servii regelui, cari 2 i serviau, diseră: Să se caute pentru rege feciore tănere, frumoase la chip; Și să 3 așeze regele dirigători în toate provinciile regatului său, și să adune în Șusanu, cetatea palatului, la casa femeelor, pre toate feciorele tănere, frumoase la chip, suptu paza lui Heghe, eunuchul regelui, păzitorul femeelor, și să li se dea dresuri. Și tănăra, care va plăce regelui, să fie regină în locul Vastei. Și cuvântul a plăcut regelui, și elu așa a făcut.

În Șusanu, cetatea palatului, era un om, 5 Iudeu, numit Mordacheu, fiul lui Iairu, fiul lui Șimeș, fiul lui Kișu, Beniaminitu, Care a fost dus prinsu din Ierusalim cu 6 cei prinși și duși cu Iconia, regele lui Iuda, pre cari Nebucodonosoru, regele Babilonului, i-a dusu prinși. Și acesta crescă pre Hadasa, adică Estera, fiica unchiului său; căci ea nu avea nici părinte, nici muma; și tănăra era frumoasă la chip și plăcută la vedere; și Mordacheu, după ce părintele și muma ei muriră, și-o înfiă.

Și cum se auzi edictul regelui și ordinul său, și după ce 8 se adunaseră în Șusanu, cetatea palatului, multe feciore suptu paza lui Heghe, a fostu dusă Estera în casa regelui suptu paza lui Heghe, păzitorul femeelor. Și feciōra i plăcu, și află charu înaintea 9 lui, și elu se grăbi a-i da dresurile ei și părțile ei, și a-i da și șapte tănere, alese din casa regelui; și o strămută pre ea și pre tănerele ei în camara cea mai bună în casa femeelor. Și Estera nu-și arătă nici po- 10 porul său nici rudele sale; căci Mordacheu

9 Veđi Cap. 7. 8.
Ezec. 23. 41.
Amos 6. 4.
A 2 Sam. 13. 28.

i Cap. 7. 9.
j Ier. 10. 7.
Dan. 2. 12.
Mat. 2. 1.

k 1 Cron. 12. 32.
l Ezra 7. 14.
m 2 Reg. 25. 19.
n Efe. 5. 33.

o Efe. 5. 33.
Col. 3. 18.
1 Pet. 3. 1.
p Cap. 8. 9.

q Efe. 5. 22, 23, 24.
1 Tim. 2. 12.

Capitlu 2.
a Cap. 1. 19, 20.
b 2 Reg. 24. 14.

15.
2 Cron. 26. 10.
20.
Ier. 24. 1.

c Vers. 15.
d Vers. 3.
e Vers. 3, 12.
f Vers. 20.

11 'i ordinase, să nu le arete. Și in fie-care
 12 di se preâmbila Mordacheu pe d'inaintea
 curței casei femeelor, ca să cerceteze cum
 se află Estera, și ce se face cu ea.

12 Și atunci venia rîndul de intrare la
 regele Ahasveru a fie-cărei feciôre, după ce
 stăteau dîoș-spre-șase luni, spre a face cele
 ce erau rînduite femeelor, (căci așa se în-
 deplinău dîlele dresului lor: șese luni se
 ungeau cu olei de mir, și șese luni cu

13 aromate și cu alte dresuri femeesci); Așa
 intra feciôra la rege; și totu ce cerea, ca
 să iee cu sine din casa femeelor in

14 casa regelui, i se da. Sêra intra, și demă-
 neta se înturna in a dîoa casă a femeelor,
 care era suptu paza lui Șașgaz, eunuchiul
 regelui, care păzia concubinele și nu
 mai intra la rege, fără numai dacă regele
 nu avea plăcere de ea, și nu o chiama a
 nume.

15 Și venind rîndul să intre la rege și la
 Estera, feta lui Abihaelu, unchiul lui Mor-
 dacheu, care și-o infiasă, ea nu ceru nimic,
 decâtu cele ce-i rînduise Heghe, eunuchiul
 regelui, pazorul femeelor, și Estera afla

16 charu in ochii tuturor, cari o căuta. Și
 așa Estera fu dusă la regele Ahasveru, la
 casa sa domnescă, in luna a șecă, adică luna
 Tebetu, in alu șeptelea an alu domniei sale.

17 Și regele iubi pre Estera mai multu decâtu
 pre tôte femeele, și ea află charu și iubi-
 re inaintea lui mai multu decâtu tôte fe-
 ciôrele; deci puse diadema domnescă pe
 capul ei, și o făcu regină in locul Vaștei.

18 Atuncea a făcu regele unu ospetu mare la toți
 mai marii sei și la servii sei, ospetulu Es-
 terei, și ușură sarcinele provinciilor, și dădu
 daruri duple bogăția regelui.

19 Și pre-cand stringeau unu alu dîoilea
 rîndu de feciôre, Mordacheu ședea la pór-
 20 ta regelui. Și Estera nu-și arătase rudele
 sale, nici poporul se, cumu i ordinase
 Mordacheu; căci ea făcea și acumu cea ce-i
 ordina Mordacheu, ca și atunci candu cres-
 cea lîngă d'insul.

*Mordacheu descopere o conjurare in contra
 regelui.*

21 In una din dîle, pre-cand Mordacheu ședea
 in pórta regelui, dîoi din eunuchii regelui,
 Bigtanu și Tereșu, din custodii pragului, se
 aprinseră, și căuta să pună mîna pe regele
 22 Ahasveru. Și Mordacheu înțelegend lu-
 crul, lu spuse Esterei, regina, și Estera lu
 23 spuse regelui in numele lui Mordacheu. Și
 luandu-se in cercetare lucrul, se află așa;

deci aminduo fură spîndurați pe lemn, și
 se scrise in cartea cronicelor inaintea re-
 gelui.

*Hamanu, mîniandu-se, cîștigă unu decretu pentru
 stîrpirea Iudeilor.*

DUPĂ întemplările acestea regele Ahas-
 veru mări pre Hamanu, fiul lui Ham-
 medata, Agagheulu, și-lu înaltă, și puse sca-
 nul se mai susu de cătu alu tuturor
 2 mai marilor de pe lîngă elu. Și toți servii
 regelui, cari erau la pórta regelui, se ple-
 cau și se închinau lui Hamanu; că așa or-
 dinase regele pentru elu. Dară Mordacheu
 3 nu se plecă, nici nu se închină lui. Atun-
 cea dîseră servii regelui, cari erau la pór-
 ta regelui, cătră Mordacheu; Pentru ce calci
 4 ordinul regelui?

Și ei in tôte dîlele i diceau acesta, dară
 elu nu ascultă de ei; și ei spuseră lui Ha-
 manu, ca să vedă, dacă Mordacheu va fi sta-
 tornicu in hotărîrea sa, căci elu li-a fostu
 spus, că este Iudeu. Și Hamanu vedend,
 că Mordacheu nu se plecă, și nu se închină
 lui, Hamanu se implu de mânia; Și credu
 6 pre pučinu pentru elu de a pune mîna nu-
 mai pe Mordacheu; căci i se spusese po-
 porul lui Mordacheu; de aceea caută Ha-
 manu să nimicească pre toți Iudeii, cari
 erau in totu regatul lui Ahasveru, anume
 pre poporul lui Mordacheu.

In luna ânteia, care era luna Nisanu, in
 anul alu dîoi-spre-șecă alu regelui A-
 hasveru, se aruncă Puru, adică sortiu, in-
 ainta lui Hamanu, din di in di, și din lu-
 nă in lună, și a cădutu sortulu pe luna a
 dîoș-spre-șecă, adică luna Adaru. Și Ha-
 manu dîse cătră regele Ahasveru: Este unu
 popor imprăsciatu și respitu pr'intre po-
 pórele din tôte provinciile regatului te; și
 8 legile lui se deosebesc de legile tuturor
 popórelor, și nu ține legile regelui; deci
 nu este in folosul regelui, ca să-i sufere.
 De place regelui, atunci să se scriă, ca ei
 9 să fie nimiciți; și eu voi cumpeni șecă mi
 de talente de argintu in mînele celor in-
 sârčinați cu lucrul, ca să le aducă in te-
 saurele regelui. Și scotend regele a nelul
 10 se din mîna sa, lu dădu lui Hamanu, fi-
 iul lui Hammedata, Agagheulu, neamicul
 Iudeilor. Și regele dîse cătră Hamanu: 11
 Argintul ține-ți-lu, și cu poporul fă cum
 ți va plăce.

Deci se chiamă scriitorii regelui in a 12
 trei-spre-șecă di a lunei ântiei, și se scrise
 in totul, cumu dîse Hamanu, cătră satrapii

g Vers. 7.
 h Cap. 1. 3.
 i Vers. 21.
 Cap. 3. 2.

j Vers. 10.
 k Cap. 6. 2.
 l Cap. 6. 1.

Capit. 3.
 a Num. 24. 7.

1 Sam. 15. 8.
 b Cap. 2. 19.
 c Vers. 5.

Ps. 15. 4.
 d Vers. 2.
 e Vers. 2.

Cap. 5. 9.
 f Dan. 3. 19.
 g Ps. 83. 4.

h Cap. 9. 24.
 i Ezra 4. 13.
 fapt. 16. 20.

j Fac. 41. 43.
 k Cap. 8. 2, 8.
 l Cap. 8. 9.

regelui și către guvernătorii fie-cărei provincii, și către mai marii fie-cărui popor din fie-care provincie, "dupre chipul scrierei lui și către fie-care popor în limba sa; " în numele regelui Ahasveru se scrisese, și se sigilă cu ânелul regelui. Și o se trămeseră scrisori cu alergători în toate provinciile regelui, ca să nimicescă, să omore și să părădă pre toți Iudeii, tângeri și bătrâni, copii și femei, pre toți într'o ȳi, în a trei-spredecea ȳi a lunei a două-spre-decea, adică luna Adar, "și să prăde averile lor. " Câte o copie de pe scrisore s'a trăsese în totă provincia, ca să prochiame ca edictă către toate popoarele, ca ele să fie gata în acea ȳi.

15 Alergătorii, grăbiți de ordinul regelui, eșiră, și edictul se prochiama și în Șusan, cetatea palatului. Și regele și Haman se puseră la bătă; erau cetatea Șusan era în neliniste.

Mordacheu se îndreptăză către Estera, care se încercă a împăca pre rege.

4 SI Mordacheu înțelegându toate ce se făcuse, Mordacheu și "rumpse vestmintele sale, și se îmbracă în sac și "cenușă, și eși în meșlocul cetății, și "strigă strigăt tare și amar; Și veni dinaintea porții regelui: că nimenea nu putea intra în porța regelui îmbrăcat în sac. Și în ori-ce provincie, unde sosia ordinul regelui și edictul său, era între Iudei bocet mare, post, plângere și strigăt; și mulți se culcară în sac și cenușă.

4 Și intrară tângerele Esterei și eunuchii ei, și-i spuseră acesta. Și regina se speria foarte, și trăsese vestminte, ca să îmbrace pre Mordacheu, și să iee de pe el sacul; dară el nu le primi. Atuncea Estera chemă pre Hatacu, unul din eunuchii regelui, ce era rânduie spre serviciul ei, și-lu trăsese la Mordacheu, ca să afle ce este, și pentru ce se poartă astu-feliu. Deci eși Hatacu către Mordacheu în pieța cetății, ce era în fața porții regelui. Și Mordacheu i spuse toate, ce i se întâmplase, și "suma banilor, ce Haman a promis că va cumpeni în tesaurile regelui, ca să părădă pre Iudei. Și-i dădu o "copie de pe scrisorea edictului, ce se prochiama în Șusan, pentru nimicirea lor, ca să o arete Esterei, să-i spună, și să o îndemne, ca să intre la rege, să-lu rōge, și să stăruască la el pentru poporul ei.

9 Și veni Hatacu, și spuse Esterei cuvin-

tele lui Mordacheu. Și Estera ȳise că-10 tră Hatacu, trămetându-lu ȳră-și la Mordacheu: Toți servii regelui și poporul provinciilor regelui știu, că ori-ce bărbat ori femeie, care aru intra la rege în curtea cea mai din lă-întru, fără a fi chemat, o lege este a-i omori, afară de acela, "cărui va întinde regele sceptrul său cel de aur, ca să trăsască; și eu de trei-deci de ȳile n'am fost chemată, ca să intra la rege. Și se spuseră lui Mordacheu cuvintele Esterei. 12

Atuncea Mordacheu ȳise, răspundând 13 Esterei: Nu-ți inchipui, că tu singură vei scăpa d'între toți Iudeii, pentru-că ești în casa regelui. Căci dacă tu vei tăce cu totul în timpul acesta, va veni de alurea ușurare și mântuire Iudeilor; ȳră tu și casa părintelui te ȳ se va perde; și cine știe, dacă tu n'ai venit la regat pentru un timp ca acesta?

Atuncea ȳise Estera să răspundă lui Mordacheu: Mergi, adună pre toți Iudeii afla-16 tori în Șusan, și poștiți pentru mine, și nici să mâncați nici să beți "trei ȳile, noptea și ȳiua; și eu și tângerele mele vom post de asemenea; după aceea voi intra astu-feliu la rege, de-și acesta nu este duple; dară de este să per, voi peri. Și ducându-se Mordacheu, făcu în toate duple cum i-a ordonat Estera.

SI a "treia-ȳi, îmbrăcându-se Estera cu 5 vestmentul ei de regină, stătu în porticul "cel din lă-întrul palatului regelui; și regele ședea pe tronul său de rege în palatul său domnesc, în fața intrării palatului. Și cum vȳdu regele pre regina Estera stând în curte, "ea află chiar înainte sa; și "regele întinse Esterei sceptrul de aur, ce era în mâna sa; deci se apropiă Estera, și atinse vârful sceptrului. Și regele ȳise către ea: Ce-ți este, regină 3 Estera, și care este cererea ta? cere! "și până la jumătatea regatului meu ȳi se va da. Și Estera răspunse: Dacă i place regelui, să vină regele și Haman astă-ȳi la ospetul, ce l'am pregătit pentru el. Și regele 5 ȳise: Cu grabă chemați pre Haman, ca să facă duple cuvântul Esterei; și aȳa veni regele și Haman la ospetul, ce-lu pregătise Estera.

Și la bătă de vin ȳise regele către 6 Estera: "Care este rugăciunea ta? și ȳi se va da; și care este cererea ta? cere și până la jumătatea regatului, și ȳi se va face. Și 7 răspundând Estera, ȳise: Rugăciunea și ce-

m Cap. 1. 22. & 8. 9.	p Cap. 8. 12. etc. q Cap. 8. 11.	Prov. 29. 2.	h Ios. 7. 6. Exec. 27. 30.	f Cap. 5. 1. g Dan. 3. 9.	j Veđi Fac. 43. 14.	17.	8. 4.
n 1 Reg. 21. 8	r Cap. 8. 13, 14.	—	c Fac. 27. 34.	h Cap. 5. 2. & 8. 4.	—	b Veđi Cap. 4. 11. & 6. 4	e Aȳ Marc. 6. 23.
o Cap. 8. 8. "o.	s Veđi Cap. 8. 15.	Capitlu 4.	d Cap. 3. 9.	i Veđi Cap. 5. 1.	Capitlu 5.	c Prov. 21. 1.	f Cap. 7. 2.
Cap. 8. 10.	—	a 2 Sam. 1. 11.	e C. p. 3. 14, 15.	—	a Veđi Cap. 4.	d Cap. 4. 11. &	g Cap. 9. 13.

8 rerea mea este: De amă aflatu charu înaintea regelui, și dacă va plăce regelui să facă rugăciunea mea, și să îndeplinească cererea mea, să vină regele și Hamanū la ospetulu ce-lu voi pregăti pentru ei; și mâne voi face dupre cuvântul regelui.

Planul lui Hamanū pentru perderea lui Mordacheu; onorarea lui Mordacheu.

9 Și eși Hamanū in acea di voiosu și veselū; dară, vâdendū Hamanū pre Mordacheu in pōrta regelui, ^a că nu s'a sculatū, nici s'a mișcatū pentru elū, s'a implutū de mânia asupra lui Mordacheu. Totuși se stēpāni Hamanū; și intrândū in casa sa, a trāmesū, și a chiāmatū pre amicii sei și pre Zereșū, femea sa. Și spus'a lorū Hamanū mărirea averilorū sale și mulțimea copiilorū sei, și cumū regele l'a mărītū, și cumū l'a ^a înălțatū mai pe susu de toți mai marii și servii regelui. Și dis'a Hamanū: Chiārū regina Estera n'a chiāmatū împreună cu regele la ospetulu ce-lu pregăti, decâtū pre mine; și încă și mâne sūnt chiāmatū la d'insa împreună cu regele; Dară tōte acestea nu-mī vorū folosi nimicū, pe cātū timpū voiū vedē pre Mordacheu, Iudeulū, ședendū in pōrta regelui. Și disui-a Zereșū, femea sa, și toți amicii sei; Să se facă o spēndurātore, înaltă de cincideci coți, și mâne cere de la rege, ca Mordacheu să fie spēnduratū pe ea; și du-te apoi voiosu cu regele la ospetū. Și a plăcutū acēsta lui Hamanū, și a făcutū spēndurātore.

6 **I**N acea nōpte somnulū fugi de la rege; și elū ordinā să se aducā "cartea de amintire, cronicile; și se ceti înaintea regelui. Și s'a aflatū scrisū, că Mordacheu dăduse scire, că Bigtanū și Tereșū, dūoi din eunuchii regelui, d'entre pāzitorii pragului, cāntaserā să punā mânia pe regele Ahasverū.

3 Și dis'a regele: Ce onōre și mărire s'a făcutū lui Mordacheu pentru acēsta? Atuncea tēnerii, cari serviaū regelui, diserā: Nimicū nu i s'a făcutū. Și regele disē: Cine este in curte? Erū Hamanū venise in curtea ^b din afarā a casei regelui, ^c ca să cērā de la rege punerea lui Mordacheu la spēndurātore, ce o pregătise pentru d'insulū.

5 Și tēnerii regelui i diserā: Eccē, Hamanū este in curte! Și regele a disū: Să intre.

6 Și cumū intrā Hamanū, dis'a lui regele: Ce se cade să se facā omulū, pre care regele voesce a-lū onora? Erū Hamanū cugetā in ānima sa: Pre cine altulū voesce regele

a-lū onora, decâtū pre mine? Și Hamanū 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535
 536
 537
 538
 539
 540
 541
 542
 543
 544
 545
 546
 547
 548
 549
 550
 551
 552
 553
 554
 555
 556
 557
 558
 559
 560
 561
 562
 563
 564
 565
 566
 567
 568
 569
 570
 571
 572
 573
 574
 575
 576
 577
 578
 579
 580
 581
 582
 583
 584
 585
 586
 587
 588
 589
 590
 591
 592
 593
 594
 595
 596
 597
 598
 599
 600
 601
 602
 603
 604
 605
 606
 607
 608
 609
 610
 611
 612
 613
 614
 615
 616
 617
 618
 619
 620
 621
 622
 623
 624
 625
 626
 627
 628
 629
 630
 631
 632
 633
 634
 635
 636
 637
 638
 639
 640
 641
 642
 643
 644
 645
 646
 647
 648
 649
 650
 651
 652
 653
 654
 655
 656
 657
 658
 659
 660
 661
 662
 663
 664
 665
 666
 667
 668
 669
 670
 671
 672
 673
 674
 675
 676
 677
 678
 679
 680
 681
 682
 683
 684
 685
 686
 687
 688
 689
 690
 691
 692
 693
 694
 695
 696
 697
 698
 699
 700
 701
 702
 703
 704
 705
 706
 707
 708
 709
 710
 711
 712
 713
 714
 715
 716
 717
 718
 719
 720
 721
 722
 723
 724
 725
 726
 727
 728
 729
 730
 731
 732
 733
 734
 735
 736
 737
 738
 739
 740
 741
 742
 743
 744
 745
 746
 747
 748
 749
 750
 751
 752
 753
 754
 755
 756
 757
 758
 759
 760
 761
 762
 763
 764
 765
 766
 767
 768
 769
 770
 771
 772
 773
 774
 775
 776
 777
 778
 779
 780
 781
 782
 783
 784
 785
 786
 787
 788
 789
 790
 791
 792
 793
 794
 795
 796
 797
 798
 799
 800
 801
 802
 803
 804
 805
 806
 807
 808
 809
 810
 811
 812
 813
 814
 815
 816
 817
 818
 819
 820
 821
 822
 823
 824
 825
 826
 827
 828
 829
 830
 831
 832
 833
 834
 835
 836
 837
 838
 839
 840
 841
 842
 843
 844
 845
 846
 847
 848
 849
 850
 851
 852
 853
 854
 855
 856
 857
 858
 859
 860
 861
 862
 863
 864
 865
 866
 867
 868
 869
 870
 871
 872
 873
 874
 875
 876
 877
 878
 879
 880
 881
 882
 883
 884
 885
 886
 887
 888
 889
 890
 891
 892
 893
 894
 895
 896
 897
 898
 899
 900
 901
 902
 903
 904
 905
 906
 907
 908
 909
 910
 911
 912
 913
 914
 915
 916
 917
 918
 919
 920
 921
 922
 923
 924
 925
 926
 927
 928
 929
 930
 931
 932
 933
 934
 935
 936
 937
 938
 939
 940
 941
 942
 943
 944
 945
 946
 947
 948
 949
 950
 951
 952
 953
 954
 955
 956
 957
 958
 959
 960
 961
 962
 963
 964
 965
 966
 967
 968
 969
 970
 971
 972
 973
 974
 975
 976
 977
 978
 979
 980
 981
 982
 983
 984
 985
 986
 987
 988
 989
 990
 991
 992
 993
 994
 995
 996
 997
 998
 999
 1000

Și dis'a regele cătră Hamanū: Grăbesce, 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Deci luā Hamanū vestmētulū și calulū, 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Și s'a întorsū Mordacheu la pōrta re- 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

Estera se îndreptēsă cătrū rege, care-î implinesce cererea; Hamanū este ucisū și Mordacheu înălțatū.

Și pre-cândū vorbīaū cu elū, venirā eu- 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

SI așa venirā regele și Hamanū, să ospē- 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81

dis'a cătră Estera, regina: Cine este el, și unde este acela, care s'a sumețit să facă 6 acesta? Și Estera dîse: Apăsătorul și neamicul *este* acestu înreutățit Haman.

Atuncea se înspăimîntă Haman înaintea regelui și a reginei. Și sculându-se regele de la bîntura de vin în urgia sa, *se duse* în grădina palatului; *eră* Haman stătu, ca să cêră vieța sa de la regina Estera; căci a vădutu, că regele era hotărît a-lu perde.

8 Și întorcîndu-se regele din grădina palatului în camara ospetului, *éccé*, Haman era aruncat pe *patul*, pe care *ședea* Estera. Și dis'a regele: *Cum*, *caută* chiar a sili și pre regina în fața mea, în casa mea? Și cum eși vorba din gura regelui, *i* și *a* coperiră fața. Și dîse *Harbona*, unul d'între eunuchi, înaintea regelui: *Éccé*, și o *spîndurătoare* înaltă de cinci-*zeci* de coți, pre care Haman a făcut'o pentru Mordacheu, care a vorbitu spre binele regelui, este în casa lui Haman! Și regele dîse: Spîndurați-lu la ea. Decî *spîndurără* pre Haman la spîndurătorea, ce o pregătise pentru Mordacheu. Și *așa* se linisci mânia regelui.

8 ÎN *ziua* aceea regele Ahasveru dădu reginei Estera casa lui Haman, neamicul Iudeilor. Și veni Mordacheu înaintea regelui; căci Estera *i* spusese *ce-i era* el. 2 Și scoțîndu regele *ânelul*u se, pre care l'a luat de la Haman, *l'u* dădu lui Mordacheu. Și Estera puse pre Mordacheu asupra casei lui Haman.

Estera cîștigă unu decretu în favorea Iudeilor.

3 Și *eră-și* vorbi Estera cătră rege, și cădu la picîroale lui, și-lu rugă cu lacrimi, să se intîmpine rîutatea lui Haman, Agagheulu, și uneltirea, ce elu uneltise Iudeilor. Și *intîns'a* regele sceptrulu de aur cătră Estera. Și Estera se sculă, și stătu înaintea regelui; Și dîse: De va plăce regelui, și de amu aflatu charu înaintea lui, și lucrulu *se va păre* dreptu regelui, și eu *sînt* plăcută în ochii lui, să se scriă, ca să destînteze scrisorile cele uneltite de Haman, fiulu lui Hammedata, Agagheulu, pre cari le scrise, ca să nimicească pre Iudei din tôte provinciile regelui; Căci cumu *ași* puté vedé *reul*u, ce aru cādé preste poporul meu? Séu cumu *ași* puté să vedu perderea rudelor mele?

Atuncea dis'a regele Ahasveru cătră rege 7 Estera, și cătră Mordacheu, Iudeulu: *Éccé*, *am*u datu Esterei casa lui Haman, și pre elu l'a *spîndurat*u la spîndurătore; pentru-că a intînsu mîna sa asupra Iudeilor. Decî scrieți pentru Iudei, cumu 8 vi se va *păre* mai bine, în numele regelui, și sigilați cu *ânelul*u regelui; căci scrisorea scrisă în numele regelui, și sigilată cu *ânelul*u regelui, *nu* se desființază.

9 Și *chiămară* atuncea pre scriitorii regelui în luna a treia, adecă luna Sivanu, în a *dūo-zeci* și treia *di* a ei, și se scrise în totulu, duple cumu ordină Mordacheu cătră Iudei și cătră satrapî și guvernători și mai marii provinciilor, *a* de la Indea până la Etiopia, o sută *dūo-zeci* și șapte de provincii, la fie-care provincie *a* *duple* chipulu scrierei sale, și la totu poporul în limba sa, și cătră Iudei duple scrierea lor și în limba lor.

10 Și scrise scrisori în numele regelui Ahasveru, și le sigilă cu *ânelul*u regelui, și le trăsese prin alergători călări, cari călăriau pe cai iuți și pe cătări din epe: *Scri* 11 *sori*, în cari regele învoia Iudeilor din orice cetate, să se adune, și să-și apere vieța lor, să *pêrdă*, să omoră, și se nimicească ori-ce putere a poporulu și a provinciei, ce i-aru apesa, *stêrpind*u copiii și femeile, și *prêdênd*u averile lor, *intr'o* *di*, în 12 tôte provinciile regelui Ahasveru, *adecă* în a trei-spre-decea a lunei a *dūo-spre-decea*, luna Adaru.

13 Câte o copîă de pe *acéstă* scrisore s'a datu ca edictu, și s'a prochiămatu în fie-care provincie cătră tôte poporele, *ordinăndu* Iudeilor a fi gata în *ziua* aceea, ca să-și resbune de neamicii lor. Și *așa* *esiră* a 14 *alergătorii*, călărindu pe cai iuți și pe cătări, grăbiți și siliți fiindu din ordinulu regelui. Și edictulu se prochiămă și în Șusanu, *cetatea* palatulu.

15 *Eră* Mordacheu eși de d'întea regelui în vestmêntu de rege vînatu și alb, și cu coronă mare de aur și mantia de in supțire și de purpur; și *cetatea* Șusanu se bucură, și se veseli. Și pentru Iudei fu o lu- 16 mină, veselie, bucurie și onore. Și în ori-ce provincie și cetate, unde sosi ordinulu regelui și edictulu se, bucurie și veselie, ospetare și *di* bună era Iudeilor. Și mulți din poporul țerei *se* făcură Iudei; căci *frica* de Iudei căduse preste ei.

c Cap. 1. 6.
d 1ov 9. 34.
e Cap. 1. 10.
f Cap. 5. 14.
Ps. 7. 16.
Prov. 11. 5, 6.

g Ps. 37. 35, 36.
Dan. 6. 24.
—
Capulu 8.
a Cap. 2. 7.

b Cap. 3. 10.
c Cap. 4. 11. &
5. 2.
d Neem. 2. 3.
Cap. 7. 4.
e Vers. 1.

Prov. 13. 22.
f Veđi cap. 1. 19.
Dan. 6. 8, 12,
15.
g Cap. 3. 12.
h Cap. 1. 1.

i Cap. 1. 22. &
3. 12.
j 1 Reg. 21. 8.
Cap. 3. 12, 13.
k Veđi cap. 9.

10, 15. 16.
l Cap. 3. 13. etc.
& 9. 1.
m Cap. 3. 14, 15.
n Veđi cap. 3.
15.

Prov. 29. 2.
o Ps. 97. 11.
p 1 Sam. 25. 8.
Cap. 9. 19, 22.
q Ps. 18. 43.

r Fac. 35. 5.
Esod. 15. 16.
Deut. 2. 25. &
11. 25.
Cap. 9. 2.

Iudeii se opun neamicilor lor, și-i înving.

- 9 **S** I " in luna a douăspre-decea, luna Adar, în a trei-spre-decea zi a ei, ^b cându ordinul regelui și edictul său erau aproape să fie îndeplinite, în ziua în care neamicii Iudeilor sperau să domnescă asupra lor, (deși s'a întors lucrul, căci Iudeii " dominau asupra celor ce-i uriau), ^d Se adunau Iudeii în cetățile lor, în toate provinciile regelui Ahasveru, ca să pună mâna pe cei ce " căuta nenorocirea lor; și nimenia nu putu a li sta înaintea, căci " frica de d'înșii căduse preste toate popoarele. Și toți mai marii provinciilor și satrapii și guvernatorii și economii regelui ajutară pre Iudei; căci frica de Mordacheu căduse preste ei. Căci Mordacheu *era* mare în casa regelui, și faima lui străbătuse în toate provinciile; că omul acesta, Mordacheu " mergea mărindu-se.
- 5 Si loviră Iudei pre toți neamicii lor cu lovitură de sabie, și cu ucidere și cu nimicire; și făcură cu neamicii lor după voia lor. Chiar și în Șusan, cetatea palatului, Iudeii ucisă și stăpîră cinci sute de bărbați. Și pre Parșandata, Dalfon, Aspata, Pre Porata, Adalia, Aridata, Pre Parmașta, Arisa, Arida, și Vaezata: " Pre cei de ce fii ai lui Haman, fiul lui Hammedata, neamicul Iudeilor, *pre toți* " i ucisă; " dară nu au întins mîna lor spre pradă.
- 11 Si se spuse regelui în acea zi numărul celor uciși în Șusan, *cetatea palatului*. Și regele di se către Estera, regina: În Șusan, *cetatea palatului*, Iudeii au ucis și au stăpîrit cinci sute de bărbați, și pre cei de ce fii ai lui Haman; ce voru fi făcut în celelalte provincii ale regelui? Si acum " care este rugăciunea ta? *cere*, și ți se va da; și care este cererea ta? și ți se va face.
- 13 Si Estera di se; De va plăce regelui, să învoască Iudeilor din Șusan să facă și mîne " după edictul de astăzi; și pre cei de ce fii ai lui Haman " să-i spîndure la spînduratori. Deci ordina regele, ca să se facă așa; și prochiama edict în Șusan; și spîndură pre cei de ce fii ai lui Haman. Si " se adună Iudeii din Șusan și în ziua a patru-spre-decea a lunii Adar, și ucisă trei sute de bărbați în Șusan; " dară nu au întins mîna lor spre pradă.
- 16 Si Iudeii din celelalte provincii ale regelui " se adună, și-i apără viața lor, și căpătară repaus din partea neamicilor

lor, și ucisă din neamicii lor șapte-deci și cinci de mii; " (dară nu au întins mîna lor spre pradă). *Fostă acesta în ziua a* 17 *trei-spre-decea a lunii Adar; eru în ziua a patru-spre-decea se repausă, și o făcură și de ospetă și de veselie. Dară Iudeii cei din Șusan se adună " în a trei-spre-decea zi a acestei luni, și în a patru-spre-decea; și în a cinci-spre-decea zi a ei se repausă, și o făcură și de ospetă și de desfătare. Pentru acesta Iudeii din sate,* 19 *cari locuiau în cetăți neîntărite, făcură a patru-spre-decea zi a lunii Adar " și de desfătare și de ospetare " și și bună, și de " trâmeters de daruri unul altuia.*

Instituirea serbării Purim; mărirea lui Mordacheu.

Si a scris Mordacheu lucrurile aceste, 20 și a tramesă scrisori către toți Iudeii din toate provinciile regelui Ahasveru, către cei din apropiare și către cei din depărtare, Ordinându-li, ca să păzescă ziua a patru-spre-decea a lunii Adar și a cinci-spre-decea zi a acesteia, pe fie-care an: Dilele, 22 în cari Iudeii s'au repausat de neamicii lor; și luna, în care amăriciunea lor s'a " prefăcută în bucurie, și bocetul în și bună; ca să le facă zile de ospetare și de veselie, și de " trâmeters de daruri unul altuia, și de daruri saracilor. Si Iudeii primiră să 23 facă ceea ce au început, și ceea ce li-a scris Mordacheu. Căci Haman, fiul lui Hammedata, Agagheul, neamicul tuturor Iudeilor, " uneltise asupra Iudeilor, ca să-i perdă, și aruncase Puru, adică sortiu, ca să-i perdă și ca să-i nimicescă; Dară " cum 25 a venit *Estera* înaintea regelui, a ordinar prin epistole, să se " întorcă asupra capului lui uneltirea lui cea rea, ce a uneltit asupra Iudeilor, și spîndurată pre el și pre fii lui în spînduratori. Pentru acesta 26 au numit zilele acestea Purim, de la numele Puru. De aceea după toate întemplierile " scrisorei acesteia, și *ale celor* ce ei au vîdut în lucrul acesta, și *dupre* cele ce s'au întemplat lor, Au aședat Iudeii și au 27 luat asupra lor și asupra semînției lor, și asupra tuturor celor ce s'au " unit cu ei, să nu lipsescă vre-odată de a păzi aceste două zile, după cele scrise și în timpul lor, în fie-care an; Si zilele acestea să 28 se amintescă și să se păzescă în totă generațiunea, în totă familia, în totă provincia,

Capit. 9.
a Cap. 8. 12
b Cap. 3. 13.
c 2 Sam. 22. 41.
d Cap. 8. 11. & vers. 16.
e Ps. 71. 13, 24.

f Cap. 8. 17.
g 2 Sam. 3. 1.
1 Cron. 11. 9.
Prov. 4. 18.
h Cap. 5. 11.
Iov. 19. 19. &

27. 13. 14. 15.
Ps. 21. 10.
i Vezi Cap. 8. 11.
j Cap. 5. 6. & 7. 2.

k Cap. 8. 11.
l 2 Sam. 21. 6.
9.
m Vers. 2 & cap. 8. 11.
n Vers. 10.

o Vers. 2. & cap. 8. 11.
p Vezi cap. 8. 11.
q Vers. 11. 15.
r Deut. 16. 11.

14.
s Cap. 8. 17.
t Vers. 22.
u Neem. 8. 10.
12.
v Ps. 30. 11

v Vers. 19.
Neem. 8. 10.
z Cap. 3. 6, 7.
y Vers. 13, 14.
1 ap. 7. 5, etc.
& 8. 3, etc.

z Cap. 7. 10.
Pa. 7. 16.
a Vers. 20.
b 1 ap. 8. 17.
Isa. 56. 3, 6.
Zech. 2. 11.

și în totă cetatea; și zilele acestea, Purim, să nu lipsescă din meșlocul Iudeilor, și să nu înceteze amintirea lor din seminția lor.

29 Atuncea Estera, regina, ^c feta lui Abihail, și Mordacheu, Iudeul, au scris a doua oră în totă puterea, ca să întărescă

30 ^d cele scrise pentru Purim. Și au trimis scrisori către toți Iudeii în ^e cele o sută douăzeci și șapte provincii ale regatului lui Ahasveru; cuvinte de pace și de adevăr:

31 Ca să întărescă zilele acestea, Purim, în timpurile lor, cum li-a hotărât lor și Mordacheu, Iudeul, și Estera, regina, și cum li-a hotărât lor și seminției lor,

adăugându ^f post și rugăciune. Și edictul 32 Esterei a întărit hotărârea acesta a Purimului, și s'a scris în carte.

SI a pus regele Ahasveru dare asupra 10 pământului și asupra ^a insulelor mării. Și toate faptele puterii lui și ale tăriei lui, 2 și descrierea mării lui Mordacheu, ^b la care l'a rădicat regele, ore nu sunt scrise în Cartea Cronichelor regilor Mediei și ai Persiei? Căci Mordacheu, Iudeul, era ^c al 3 douăilea după regele Ahasveru, și mare între Iudei, și plăcut mulțimei fraților sei, ^d căutându binele poporului sei, și vorbindu de pace pentru totă seminția sa.

CARTEA LUI IOVU.

Proșperitatea lui Iov, durerea sa, și răbdarea sa.

1 FOST'A ^a în pământul Uz, un bărbat, al cărui nume era ^b Iov; și bărbatul acesta era ^c fără prihană și drept, și ^d temerios de Dumnezeu, și se ferea de tot lucrul rău. Și i se născură șapte fii și trei 2 fete. Și erau vitele lui șapte mii de oi și trei mii de cămile, cinci sute părechi de 3 boi, și ciuci sute de asine, cu mulțime mare de servi. Și așa bărbatul acesta era cel mai mare între toți fiii resăritului.

4 Și mergeau fiii lui unul la altul, și dădeau ospete, fie-care în casa sa în ziua sa; și trimeteau și chemau pre toate-trei 5 surorile lor, să mănânce și să bea cu dinșii. Și cându rându ospetelor lor trecea, trimetea Iov, ca să-i sântescă; și se 6 scula de demăneta forte, și ^e aducea olocaște după numărul tuturor. Căci dăcea Iov: Pote, au păcătuit fiii mei, și ^f s'au despărțit de Dumnezeu în ânima lor. Așa 7 făcea Iov totu-dé-una.

8 Și ^g fost'a într'o zi, ^h că venind fii lui Dumnezeu, spre a se înfăcișa înaintea lui Iehova, veni și Satana în meșlocul lor.

9 Și dăse Iehova către Satana: De unde vii? Și Satana răspunse lui Iehova, și dăse: ⁱ Din cutrierarea pe pământ și din preâmbierea pe el. Și Iehova dăse către Satana: ^j Cautat'ai spre servul meu, Iov? Nimenea nu este ca d'insul pe pământ, bărbat ^k fără prihană și drept, temerios de Dumnezeu, și care se ferește de tot lucrul rău. Re-

spuns'a Satana lui Iehova, și dăse: Ore în 10 zadar se teme Iov de Dumnezeu? ^l Au nu l'ai îngăditu pre el și casa lui și toate ce sunt ale lui, de juru împrejur? ^m Lucrul mânelor lui ai bine-cuvântat, și vitele lui le-ai înmulțit pe pământ. ⁿ Dară intinde 11 acum mâna ta, și lovesce toate ce sunt ale lui, și ^o vedem, de nu te va ^p blăstema în față? Și Iehova dăse către Satana: Eccé, 12 toate ale lui fie în mâna ta; numai asupra-i nu intinde mâna ta. Și eși Satana din fața lui Iehova.

Si fost'a într'o zi, ^q că fiii lui și fetele lui 13 mâncau și beau vin în casa fratelui lor celu întâiu-născut. Și veni unu trimesu 14 către Iov, și dăse: Boii arau, și asinele păseau lungă dinșii, Și se aruncară Se- 15 beii, și-i luară cu sine, și uciseră pre servii tei cu ascuțitul săbiei; și numai eu, eu singur, am scăpat, spre a-ți da de scire. Și încă vorbindu acesta, veni și unu altul, 16 și dăse: Focul lui Dumnezeu pică din ceru, și arse oile și servii tei, și-i mistui; și numai eu, eu singur, am scăpat, spre a-ți da de scire. Și încă vorbindu acesta, veni 17 și unu altul, și dăse: Chaldei, făcându-se trei cete, se aruncară asupra cămiloror, și le luară cu sine, și uciseră pre servii tei cu ascuțitul săbiei; și numai eu, eu singur, am scăpat, spre a-ți da de scire. Și încă 18 vorbindu acesta, veni unu alu treilea, și dăse: ^r Fiii tei și fetele tale mâncau și beau

^c Cap. 2. 15.
^d Vedi cap. 8.
10. & vers. 20.
^e Cap. 1. 1.
^f Cap. 4. 3, 16.

Capitulu 10.
^a Fac. 10. 5.
Pa. 72. 10.
Isa. 24. 15.
^b Cap. 8. 15. &
9. 14.

^c Fac. 41. 40.
2 Cron. 28. 7.
^d Neem. 2. 10.
Pa. 122. 8, 9.

IOVU.
—
Capitulu 1.
^a Fac. 22. 20, 21.
^b Ezech. 14. 14.
Iac. 5. 11.

^c Fac. 6. 9. &
17. 1.
Cap. 2. 3.
^d Prov. 8. 13. &
16. 6.
^e Fac. 8. 20.
Cap. 42. 8.

^f 1 Reg. 21. 10.
13.
^g Cap. 2. 1.
^h 1 Reg. 22. 19.
Cap. 38. 7.
ⁱ Cap. 2. 2.
Mat. 12. 43.

1 Pet. 5. 8.
^j Cap. 2. 3.
^k Vers. 1.
^l Ps. 34. 7.
Isa. 5. 2.
^m Ps. 128. 1, 2.
Prov. 10. 22.

ⁿ Cap. 2. 5. &
19. 21.
^o Isa. 8. 21.
Mal. 3. 13, 14.
^p Eccl. 9. 12.
^q Vers. 4. 13.

- vinu in casa fratelui loru celu antoiu-născutu;
 19 Și ecce, veni vântu puternicu d'inspre pustiiu,
 și lovi cele patru colțuri ale casei; și ea că-
 du preste tănəri, și ei periră; și numai eu, eu
 singuru, amu scăpatu, spre a-ți da de scire.
 20 Atuncea se rădică Iovū, * rumpse man-
 tia sa, și-și tunse capulū seū; * cădu pe pă-
 21 mēntū, și se prosternu; Și dīse: 'Golū amū
 eșitū din mitra mumei mele, și golū me
 voiū întorče acolo; Iehova * a datū, și Iehova
 * a luatū; * bine-cuvēntatū fie numele lui Ie-
 22 hova! * In tōte acestea Iovū nu pēcātui; și
 n'a însușitū nici o prostiā lui Dumneḡeū.
 2 **S**I * fost' a intr-o ȳi, cāndū veniră fiiū lui
 Dumneḡeū, spre a se infăciāsa înaintea
 lui Iehova, că veni Satana in meḡilocolū lorū,
 spre a se infăciāsa și elū înaintea lui Iehova.
 2 Și dīse Iehova cătră Satana: De unde vii?
 Și * respunse Satana lui Iehova, și dīse: Din
 cutrierarea pe pāmēntū și din preāmbilarea
 3 pe elū. Și Iehova dīse cătră Satana: Cāu-
 tat'ai spre servulū meū, Iovū? Nimenea nu
este ca d'insulū pe pāmēntū, bărbatū * fără
 prihană și dreptū, temētōriū de Dumneḡeū,
 și care se feresce de totū lucrulū rēu; ecce,
 elū este * statornicu in neprihānirea sa, de și
 m'ai imbolditū asupră-i, * spre a-lū perde in
 4 zădarū. Și respunse Satana lui Iehova, și
 dīse: Pele pentru pele! tōte, ce are omulū,
 5 le va da pentru viațā sa. * Inse întinde mână
 ta acumū, și lovesce * oșele lui și carnea lui,
 și *să vedemū, de nu te va blāstema in fačā.*
 6 * Și dīse Iehova cătră Satana: Ecce, elū *fie*
 in mână ta; numai de viațā lui păzesc-te.
 7 Și așa se duse Satana din fača lui Ie-
 hova, și lovi pre Iovū cu ulcere mari, * de la
 talpa piciorului seū până la crescutul seū.
 8 Și-și luā unū hīrbū, și se scārpina cu elū, * și
 seḡu in cenușā.
 9 Atuncea dīse femea sa cătră d'insulū,
 * Mai esci încă * statornicu in neprihānirea ta?
 10 Blāstemā pre Dumneḡeū, și mori! Darā elū
 dīse cătră ea: Cumū vorbescū cele proște,
 așa vorbesci și tu; ce! * să primimū noi de la
 Dumneḡeū bunulū, și rēulū să nu-lū primimū?
 * In tōte acestea Iovū * nu pēcātui cu
 buzele sale.
 11 Și trei * amici ai lui Iovū, Elifazū, * Tema-
 neulū, și Bildadū, * Suheulū, și Zofarū, Naa-
 mateulū, auḡindū tōte nenorocirile ce veni-
 serā preste elū, plecarā fie-care de la loculū
 unde era, și se vorbiră între ei, să vinā,
 12 spre * a-lū compātimi și a-lū māngāia. Și

rēdicāndū de departe ochiū lorū, nu l'au cu-
 noscutū; și înālțāndū vōcea lorū, plānsērā,
 și rumpserā fie-care mantia sa, și au * arun-
 catū pāmēntū preste capetele lorū spre ceriū;
 Și seḡurā lūngā d'insulū pe pāmēntū * șapte 13
 ȳile și șapte nopți, și nici unulū nu vorbi
 unū cuvēntū cătră d'insulū; căci vedeau, că
 durerea sa era mare forte.

Plāngerea lui Iovū.

- D**UPĂ aceste deschise Iovū gura sa, și blā- 3
 stemā ȳiua sa.
 Și Iovū începu, și dīse: 2
 * Pērā ȳiua, in care m'amū născutū; 3
 Și nōptea, care a ȳisū: S'a conceputū unū
 Acea ȳi să nu fie *decātū* întunerecū; [omū! 4
 Dumneḡeū să nu o caute de susū;
 Și lumina să nu o lumineze;
 Întunereculū și * umbra morței să și-o cērā; 5
 Nūori groși să jacā preste ea;
 Eclipsulū să o înspāimēnte!
 Acea nōpte întunereculū să o răpēscā, 6
 Să nu se numere între ȳilele anulū,
 Să nu vinā in numărulū lunelorū!
 Ecce, acea nōpte să fie stērpā; 7
 Nici o bucuriā să nu aibā locū intr'insa!
 Să o blāsteme cei ce afurisescū ȳilele, 8
 Cei * ce cu iscusințā descēptā Leviatanulū.
 Să se intunece stelele amurgului ei, 9
 Să ascepte lumina, și ea să nu vinā,
 Da, să nu vēdā genele ȳiorilorū!
 Căci numi-a închisū porțele mitrei mumei; 10
 Și n'a ascunsū nēcasulū înaintea ochilorū mei!
 * De ce n'amū muritū in mitra mumei? 11
 Eșindū din pāntece de ce n'amū espiratū?
 Pentru ce m'au primitū genunchiele? 12
 Și pentru ce m'au primitū ȳițele, să le sugū?
 Căci acumū așī jacē, și așī avē pace; 13
 Așī dormi, și așī avē repausū,
 Cu regii și cu guvernatorii pāmēntului, 14
 Cari și * zidirā piramidī;
 Seū cu cei mari, cari aveau aurū, 15
 Și împleau casele lorū cu argintū.
 Seū de ce nu sūnt ca * o lepēdăturā ingropatā; 16
 Ca pruncii, cari n'au vēḡutū lumina!
 Acolo reii încetēzā de a turbura, 17
 Și cei osteniți se repausēzā.
 Acolo cei in lanțuri cu toții aflā repausū; 18
 Și * nu audū vōcea celui ce-i imboldesce.
 Acolo sūnt și cei mici și cei mari, 19
 Și servulū * liberū de domnulū seū.
 * Pentru ce dā elū lumina celui mișelū, 20
 Și viațā celorū * amāriți la sufletū?

r Fac. 37. 29.
 Ezra 9. 3.
 1 Pot. 5. 6.
 1 Ps. 49. 17.
 Eccl. 5. 15.
 1 Tim. 4. 7.
 1 Eccl. 5. 19.
 1 Iac. 1. 17.
 1 Mat. 20. 15

x Efes. 5. 20.
 1 Thes. 5. 18
 y Cap. 2. 10.
 —
 Capitul 2.
 a Cap. 1. 6.
 b Cap. 1. 7.
 c Cap. 1. 1, 8.

d Cap. 27. 5, 6.
 e Cap. 9. 17.
 f Cap. 1. 11.
 g Cap. 19. 20.
 h Cap. 1. 12.
 i Isa. 1. 6.
 j 2 Sam. 13. 19.
 k Cap. 42. 6.
 l Ezeo. 27. 30

Mat. 11. 21.
 k Cap. 21. 15.
 l Vera. 3.
 m Cap. 1. 21.
 n Rom. 12. 12.
 o Iac. 5. 10, 11.
 p Cap. 1. 22.
 q Pa. 39. 1.
 r Prov. 17. 17.

q Fac. 38. 11.
 1 Ier. 49. 7.
 r Fac. 25. 2.
 s Cap. 42. 11.
 t Rom. 12. 15.
 u Neom. 9. 1.
 v Plān. 2. 10.
 w Ezeo. 27. 30.
 x Fac. 50. 10.

Capitul 3.
 a Cap. 10. 18, 19.
 1 Ier. 15. 10. &
 20. 14.
 b Cap. 10. 21, 22.
 c 16. 16. &
 28. 3.
 Pa. 23. 4. &

44. 19 & 107.
 10. 14.
 1 Ier. 13. 16.
 Amos 5. 8.
 c 1 Ier. 9. 17, 18.
 d Cap. 10. 18.
 e Fac. 30. 3.
 Isa. 66. 12.

f Cap. 15. 28.
 g Pa. 68. 8.
 h Cap. 39. 7.
 i 1 Ier. 20. 18.
 j 1 Sam. 1. 10.
 k Reg. 4. 27.
 l Prov. 31. 6.

- 21 Cari * ascéptă mórtea, și ea nu vine,
De și o caută mai mult, decât pre 'tesa-
urele cele ascunse;
22 Cari se bucură fórte,
Se veselesc, cându găsesc morméntul;
23 Pentru ce se dă lumină omului, căruia 'i este
ascunsă calea sa,
* Și pre care Dumneđeū l'a îngrădit?
24 Da, înaintea mîncărei 'mî vine suspinul;
Și oftatul meu se revêrsă ca apa.
25 Ecce, de ce m'amă temut, aceea m'a lovit;
De ce m'amă înspăimîntat, aceea m'a ajuns;
26 N'amă nici linisce, nici pace, nici repaus,
Și vijelia a venit preste mine.

Vorba întēia a lui Elifaz.

- 4 SI începū Elifaz, Temaneul, și dîse:
2 De amă căuta să-ți vorbim, ore mânia-
Și cine pôte opri cuvîntul? [te-vei?
3 Ecce, pre mulți 'i-ai învățat tu,
Și * mîni slabe ai întărit;
4 Pre cel ce șiovia cuvintele tale l'a rădicat,
Și genunchiele cele ce se pleacă le-ai întărit;
5 Și acum, cându 'ți se întēplă acēsta, te
mîni?
Cându te-a ajuns 'rēul, tu te spăimēnți?
6 Aū nu * cuvîșia ta a fost 'speranța ta?
Și nu neprăhănirea căilor tale a fost in-
crederea ta?
7 Amintesc-ți, rogu-te, * cine nevinovat fiind
Și drept fiind s'a stēpit?
8 Amă vēdut totu-dē-una, că / cei ce aū aratū
nedreptatea,
Și aū semēnat fără-de-legea, aū și secerat'o:
9 Perindū de suflarea lui Dumneđeū,
Și mistuindu-se de strănutul nărilor lui.
10 Elū inăbușește mugetul leului, și strigătul
Și sdrebesce 'dintii leilor tēnēri. [leōiei,
11 * Leul bētrānū pere din lipsă de prēdă,
Și puil leōiei se împrăscia.
12 Unū cuvēntū mi se furișă;
Și urechia mea aūdi șōpta lui,
13 'In gāndurile visurilor de nōpte,
Cāndu somnul adūncū cade preste ōmeni,
14 Tēmă și / cutremurū m'a intimpinat,
Și făcu să se cutremure tōte ōsele mele;
15 Și unū spiritū trecu pe d'înaintea mea,
Și pērul mi se sburli pe corpū.
16 Elū stātu, dară nu cunosciū fața sa,
Unū chipū era înaintea ochilor mei;
Și amă aūditū o vōce slabă;
17 "Ore * fi-va omul mai drept decât Dum-
neđeū?

- "Fi-va omul mai drept decât cel ce l'a
făcut?
"Ecce, elū 'nu se încrede servilorū sei, 18
"Și găsește greșeli în āngeriū sei,
"Cu * cātū mai mult elū nu se va încrede ce- 19
lorū ce locuescū in * case de lut,
"Cu temelia in țērānă,
"Ce se strivescū la întēlnirea molielor?
"Ei * de demānēță pānă in sēră sūnt nimiciți, 20
"Pe nesimțite perū pentru totu-dē-una.
"Ecce, 'se răpesc tōtă prē-puterea lorū; 21
"Morū fără întēlepciune.
STRIGĂ acum, fi-va ore cine să-ți răspundă? 5
"Și ore la care din sânti te vei îndrepta?
Căci mânia ucide pre nebunū, 2
Și rivna omōră pre celū prostū.
"Vēdut'amū unū nebunū, care prindea ră- 3
dēcini,
Dară pe dată amū numitū blāstematū lō-
cașulū seū.
"Fiiū sei, departe de a fi in siguranță, 4
Sūnt striviți in judecată,
"Fără ca nimenia să-i apere.
Hāmisitulū mānāncă secerișulū seū, 5
Pre care-lū scōte chīarū și din spini;
Și * hoțulū inghite averile sale.
Căci nēcasilū din pulbere nu resare, 6
Și truda nu incolțesce din pāmēntū,
Ci omul * se nasce pentru trudă, 7
Precumū fiiū fulgerulū se rădică, spre a
sbura.
De aceea in locu-ți ași căuta spre celū 8
A-totū-puternicū,
Ași îndrepta cuvintele mele cātă Dumneđeū;
"Care face lucruri mari, necuprinse, 9
Lucruri minunate și fără numerū;
"Care dă plōia pe pāmēntū, 10
Și trāmete apă preste cāmpuri;
"Care înalță pre cei umiliți, 11
Și rădică la mēntuire pre cei ce plāngū;
"Care zādārnicesce sfaturile celorū vicleni, 12
Pentru ca mānele lorū să nu îndeplinēscă
cugetele lorū;
"Care prinde pre cei iscusiți in viclenia lorū, 13
Și sfatulū celorū stricați se restōrnă;
"Diūa 'i intimpină intunereculū, 14
Și in a-mēdă-și pipāescū ca nōptea;
Și așā 'elū scapă pre sermanū de sabia lorū, 15
Din gura lorū, și de māna celū puternicū;
Și * astū-feliū rămāne speranță saraculū, 16
Și nedreptatea amușesce.
"Ecce, fericitū este omulū, pre care Dum- 17
neđeū 'lū cērtă;

k Apoc. 9. 6.	d Prov. 3. 26.	j Hab. 3. 16.	p Ps. 39. 11. &
l Prov. 2. 4.	e Ps. 37. 25.	k Cap. 9. 2.	49. 14.
m Cap. 19. 8.	f Ps. 7. 17.	l Cap. 15. 15. &	q Cap. 36. 12.
Plan. 3. 7.	g Prov. 22. 8.	25. 5.	
	h Osea 10. 13.	2 Pet. 2. 4.	
Capitūl 4.	i Gal. 6. 7. 8.	m Cap. 15. 16.	Capitūl 5.
n Isa. 35. 3.	j Ps. 58. 6.	n 2 Cor. 4. 7. &	a Ps. 37. 85. 36.
o Isa. 35. 3.	k Ps. 34. 10.	5. 1.	1er. 12. 2. 3.
p Cap. 1. 1.	l Cap. 33. 15.	o Ps. 90. 5. 6.	b Ps. 119. 155.

& 127. 5.	72. 18. & 145.	h 1 Sam. 2. 7.	Amos 8. 9.
c Ps. 109. 12.	3.	Pa. 113. 7.	i Ps. 35. 10.
d Cap. 18. 9.	Rom. 11. 39.	j Neem. 4. 15.	Sam. 2. 9.
e Fac. 3. 17, 18.	g Cap. 28. 26.	Pa. 33. 10.	n Ps. 107. 42.
19.	Pa. 65. 9. 10.	Isa. 8. 10.	o Ps. 94. 12.
1 Cor. 10. 12.	& 147. 8.	j Ps. 9. 15.	Prov. 3. 11, 12.
f Cap. 9. 10. &	1er. 5. 24. &	k Cor. 3. 19.	Ebr. 12. 5.
37. 5.	10. 13. & 51. 16.	l Deut. 28. 29.	1ac. 1. 12.
Ps. 40. 5. &	Fapt. 14. 17.	Isa. 59. 10.	Apoc. 3. 19.

- Deci nu respinge mustrarea celui A-totû-puternicû;
- 18 °Căci elû rânesc, şi elû légă;
Elû lovesce, şi totû mânele lui vindecă.
- 19 °Căci din nevoi de şese ori te va scôte,
Şi in a şeptea nenorocirea totû nu te va a-
- 20 °In fómete, de mórte te va scăpa, [junge;
Şi in resbelû, de sabiă;
- 21 °De biciulû limbei te va ascunde,
Şi de pustiiri viitoare nu te vei teme.
- 22 In pustiiri şi in fómete tu vei ride,
Şi °de fêrele pământului nu te vei teme;
- 23 Până şi °cu petrele câmpului vei fi in înţe-
Şi vei fi in pace cu fêrele; [legere,
- 24 Şi pace vei afla in cortulû teû;
Şi cercetândû staulele tale, nimicû nu-ţi va lipsi.
- 25 Tu vei vedé °seminţa ta adăugindu-se,
Şi odraslele tale crescendû °ca érba pământu-
- 26 °Coptû vei intra in morméntû, [lui;
Ca snopulû strînsû la timpulû seû.
- 27 Ecce, aceste sînt cele ce amû °cercetatû,
Auđi-le, şi cunósce, că sînt spre folosulû teû.

Respunsulû lui Iovû.

- 6 SI Iovû respunse, şi dîse:
- 2 O, de s'arû fi cumpénitû supêrarea mea!
Şi de s'arû fi pusû in aceeşi cumpênâ cu suferinţele mele!
- 3 Să se vedă că mai grele sînt °de câtû nê-
sipulû mărilorû;
De aceea cuvintele mele sînt aspre.
- 4 °Căci săgetele A-totû puternicului sînt in mine,
Şi veninulû lorû bea spiritulû meû;
°Spaimelû lui Dumneđeû se înarméză asu-
pră-mi!
- 5 Ore sbiérâ asinulû sêlbaticû, cândû are ver-
Sêû rage boulû, cândû are nutreţû? [dêta?
- 6 Se pôte mânca ce este fără gustû seû nesăratû?
Ore zêrulû este gustosû?
- 7 Lucrulû, de care sufletulû meû nu se atîngea,
S'a făcutû pânea desgustului meû.
- 8 De s'arû încuviinţa cererea mea!
De arû împlini Dumneđeû speranţa mea!
- 9 °De arû plăcé lui Dumneđeû să mē sfărâme!
Să întindă mâna sa, şi să mē stêrpescă!
- 10 Aşî avē incaltea acéstâ mângâiere,
De care m'aşî veseli in durerea cea mai crudă:
Că °nu m'amû lepêdatû de cuvintele °celui
Pré-sântû.
- 11 Dară care este tăria mea, pentru ca să mai
potû spera,
Şi care este sfârşitulû meû, pentru ca să
potû suferi in rêbdare?
- Tăria mea este ore ca tăria petrelorû? 12
Sêû carnea mea este ea ore de aramă?
Ore nu sînt fără ajutorû? 13
Aû n'a fugitû mēntuirea de la mine?
°Nenorocitulû se cuvîne compătîmire de 14
la amiculû seû,
Chiarû de părăsesce téma de A-totû-pu-
terniculû.
°Fraţiî mei sînt necredincioşi ca unû pêrêû, 15
Şi °ca cursulû pêrêilorû, ce trecû;
Pre cari o brumă le usucă, 16
Şi pe cari se îngrămădesce omêtulû.
Cândû vine căldura, ele lipsescû; 17
Căci, cumû simtû căldura, disparû,
Şi se scurgû din loculû lorû, 18
Şerpuindû pe drumurile scurgerei lorû,
Până se nimicescû şi perû.
Caravanele din °Tema le caută, 19
Şi cetele din °Şeba le ascêptă;
Dară ele se °ruşîneză de speranţa lorû, 20
Ajungendû la d'insele, roşescû.
Aşa °sînteţi şi voi pentru mine; 21
Aţi vedutû nenorocirea mea, şi °v'aţi îngro-
Disu-v'amû ore: °Daţi-mi ce-va"? [zitû. 22
Sêû: °Dăruiţi-mi din avutulû vostru"?
Sêû: °Mēntuiţi-mē din mâna neamicului"? 23
Sêû: °Rescumpêraţi-mē din miâna hoţilorrû"?
Învêtaţi-mē, şi voiû tăcé; 24
Şi arêtaţi-mi in ce amû greşitû!
Câtû de tari sînt cuvintele drepte! 25
Dară la ce sînt bune mustrările vóstre?
Ore n'aveţi cuvinte, de câtû spre a mē mustra? 26
Şi ce sînt pentru voi cuvintele unui omû
desperatû, de câtû vêntû?
Voi v'aţi arunca chiarû şi asupra orfanului, 27
De ore-ce °sêpaţi grópâ amicului vostru.
Şi acumû căutaţi, rogu-vê, spre mine, 28
Si vedeţi, de minţescû înainte-vi!
°Întôrceţi-vê in voi înşi-vê, rogu-vê, ca să 29
nu fie nedreptate;
Întôrceţi-vê, căci dreptulû este in partea mea.
Ore să fie nedreptate in limba mea! 30
Ore gustulû meû nu pôte deosebi între rêutăţi?
A U nu este omulû pe pământû °totû in luptă? 7
Aû nu sînt ãilele lui ca ãilele unui năimitû?
Ca unû sclavû doresce după umbră, 2
Ca unû năimitû ascêptă simbria sa.
Aşa mi s'aû datû °lunî de durere, 3
Şi mi s'aû numeratû nopţi pline de trudă:
De mē culcû, dicû: 4
°Cândû mē voiû scula, şi cândû ore nóptea
°şi va încheia mēsură sa"?
Şi sînt sätulû de neodihná până la resă-
ritulû ãiorilorû.

o Deut. 32. 39.	1 Cor. 10. 13.	Exec. 34. 25.	z Ps. 111. 2.	e Fapt. 20. 20.	i Ier. 15. 18.	m Cap. 13. 4.	14.
1 Sam. 2. 6.	q Ps. 91. 10.	u Ps. 91. 12.	—	f Lev. 19. 2.	j Fac. 25. 15.	n Ps. 38. 11.	Ps. 39. 4.
Isa. 30. 26.	r Ps. 33. 19. &	osea 2. 18.	Capitulu 6.	Isa. 57. 15.	k 1 Reg. 10. 1.	o Ps. 57. 6.	b Veđi cap. 29.
Osea 6. 1.	37. 19.	v Ps. 112. 2.	a Prov. 27. 3.	Osea 11. 9.	Pa. 72. 10.	p Cap. 17. 10.	2.
p Ps. 34. 19. &	e Ps. 31. 20.	x Ps. 72. 16.	b Ps. 38. 2.	q Prov. 17. 17.	Exec. 27. 22,	—	c Deut. 28. 67.
91. 3.	t Isa. 11. 3. &	y Prov. 9. 11. &	c Ps. 88. 15. 16.	h Ps. 38. 11. &	23.	Capitulu 7.	Cap. 17. 12.
Prov. 24. 16.	35. 9. & 65. 25.	10. 27.	d 1 Reg. 19. 4.	41. 9.	i Ier. 14. 3.	a Cap. 14. 5, 13,	

- 5 Carnea mea este ^a acoperită de vermi și de mârșavia pulberii, Pelea mea crêpă și puruiează.
- 6 ^a Țilele mele trecu mai răpede decât mormorul țesetorului, Și se perdă fără speranță.
- 7 Amintesc-ți, că ⁱ viața mea nu este decât o suflare, Și că ochiul meu nu va mai vedea fericirea;
- 8 ^a Ochiul celor ce mă privesc nu mă va mai vedea, Ochiul tău voru căuta spre mine, și eu nu voi mai fi.
- 9 Ca nădăd, ce se împrăscie și trece, Așa și ^a cel ce se pogoră în mormânt nu se va mai scula;
- 10 Nu se va mai întorci la casa sa; Și ⁱ locul său nu-l va mai recunoște.
- 11 De aceea ⁱ nu voi mai stăpâni gura mea, Voi vorbi în strimtorarea spiritului meu; Mă voi ^a tângui în amărăciunea sufletului meu.
- 12 Oare sunt o mare, sau un bălaur, De m'ai îngredit astă-feliu?
- 13 Dacă ⁱ dăci: Patul mă va mângâia, Culcușul ⁱ mi va alina durerea mea;
- 14 Atuncea tu mă spăimîntă prin visuri, Și mă tulburi cu vederi;
- 15 De aceea sufletul meu dorește zugrumarea, Mai bine morțea, de câtă oșe ca ale mele!
- 16 "Mă trecu, nu voi trăi în eternă!" Lăsa-mă; căci ^a țilele mele sunt o suflare!
- 17 Oare ^a ce este omul, de-l măresc atâtea, Și ție sîmă de d'insul?
- 18 De-l cercetezi în totă demâneta, Și-l cerci pe fie-care clipela?
- 19 Până când nu te vei depărta de la mine, Și nu mă vei lăsa măcar ca să inghită scuipatul meu?
- 20 De am păcătuit, ce ți-am făcut, ^a păzitorule de omeni? De ce ^a m'ai făcut să-ți fiu țință, Și să fiu mie însumi de povoră?
- 21 Și pentru ce nu rădici păcatul meu, Și nu faci să trecă nedreptatea mea? Căci preste pucini voi adormi în pulbere, Și mă vei căuta, dară eu nu voi mai fi.

Vorba antea a lui Bildad.

- 8 SI Bildad, Șuheul, răspuse, și duse:
- 2 Până când vei mai vorbi astă-feliu, Și cuvintele gurei tale voru fi ca un vînt puternic?
- 3 Oare ^a va resturna Dumnezeu dreptul?

- Sau va resturna A-totă-puternicul dreptatea? De ^a au păcătuit fiii tăi împotriva lui, Și el ⁱ a dat în mîna fără-de-legei lor;
- 5 De vei căuta pre Dumnezeu, Și te vei ruga la A-totă-puternicul; De esci curat și onest:
- 6 Atuncea de sigur el va veghea preste tine, Și va fericii coliba dreptății tale; De a fost mic începutul tău;
- 7 Sfârșitul tău va fi mare forțe.
- 8 "Da, întreabă, rogu-te, generațiunile trecute, Și îndreptă-te pe urma părinților lor; (Căci ^a noi sîntem de ieri, și nu scim nimic, Pentru-că țilele noastre pe pămînt sînt o umbră;)
- 10 Și ei te vor învăța, ți vor spune, Și din înțelepciunea lor voru scote cuvintele: "Oare odrăslesce papura fără de baltă? Oare crește trîstia fără de apă? Verde ⁱ fîndu, fără să se taie.
- 12 "Se usucă înaintea tuturor erburilor." "Așa este cursul tuturor celor, ce uită pre-Dumnezeu,
- 13 "Așa se perde ^a speranța nelegiuitului! Speranța lui se va curma,
- 14 "Și încrederea lui ^a fi ca o țesetură de pînă; El ^a se va rădăma de casa sa, dară ea nu va sta,
- 15 "El se va ține de d'insa, dară ea nu va ține. El la lucirea soarelui, încărat de suc, 16 "Ca un arbore și întinde ramurile sale preste grădina sa,
- 17 "Impletesc rădăcinile sale în dreptul is-vorelor,
- 18 "Și îmbrăcișeză temeliele clădirilor; Dară ⁱ de-l va scote care-va din locul său,
- 19 "Acesta nu-l va mai cunoște, ci va dăci: "Eu nu te-am vădut nici o-dată. Astă-feliu este mersul său cel voios! 19 "Și ⁱ din aceeași pulbere va odrăsi un altul."

Așa Dumnezeu nu lăpădă pre cel drept, 20 Și nici ajută pre cei rei. Și, de ^a fi tu drept, ară împli cu ris gura ta, 21 Și buzele tale cu strigăte de bucurie; Cei ce te urăsc s'ară ^a acoperi cu rușine; 22 Dară cortul celor rei se va nimici.

Răspunsul lui Iov.

- A TUNCEA Iov răspuse, și duse: 9
- Cu adevărat știu, că așa este; 2
- Căci cum ^a s'ară îndrepta omul înaintea lui Dumnezeu?

d Isa. 14. 11.	f Ps. 78. 39. & 89. 47.	k 1 Sam. 1. 10.	144. 3.	Dent. 32. 4.	d Dent. 4. 32. & 32. 7.	f Ps. 129. 6.	Ps. 37. 36.
e Cap. 9. 25. & 16. 22. & 17. 11.	g Cap. 20. 9.	l Cap. 10. 1.	Ebr. 2. 6.	2 Cron. 19. 7.	e Cap. 15. 18.	g Ier. 17. 6.	j Ps. 113. 7.
Ps. 90. 6. & 102. 11. & 103. 15. & 144. 4.	h 2 Sam. 12. 23.	m Cap. 10. 1.	q Ps. 36. 6.	Cap. 34. 13. 17.	Cap. 47. 9.	h Cap. 11. 20. & 18. 14. & 27. 8.	k Ps. 35. 26. & 109. 29.
Isa. 38. 12. & 40. 6.	i Cap. 8. 13. & 20. 9.	n Cap. 10. 20. & 14. 6.	r Cap. 16. 12.	Dan. 9. 14.	1 Cron. 29. 18.	Ps. 112. 10.	—
Luc. 4. 14.	j Ps. 103. 16.	o Ps. 39. 13.	Plân. 3. 12.	Rom. 3. 5.	Cap. 1. 5. 18.	Prov. 10. 28.	Capitul. 9.
	k Ps. 89. 1. 9. & 40. 9.	p Ps. 62. 9.	Capitul. 8.	b Cap. 5. 9. & 11. 13. & 22. 23. etc.	Cap. 7. 6.	h Cap. 27. 18.	a Ps. 143. 2.
		q Ps. 8. 4. &	a Fac. 18. 25.		102. 11. & 144. 4.	i Cap. 7. 10. & 20. 9.	Rom. 3. 20.

3 De arŭ voi să se judece cu d'însulŭ,
Din o mie la nici una nu arŭ puté să-i re-
spundă;
4 *Lui*, ^b*celui* înțeleptŭ la ânimă și tare la putere,
Cine i s'a împotrivitŭ, și a rămasŭ în pace?
5 Elŭ fără veste strămută munții,
Î restornă în mânia sa;
6 Elŭ ^czgudue pământulŭ din loculŭ seŭ,
De se cutremură ^dstâlpii seî;
7 Elŭ dice sôrelui, să nu resară,
Și ține stelele suptŭ sigilulŭ seŭ.
8 Elŭ, ^eelŭ numai plécă cerulŭ,
Și păscesce pe înălțimile mării;
9 ^fElŭ făcu Ursulŭ, Orionulŭ și Pleiadele,
Și cămărele de cătră mēdă-đi.
10 ^gElŭ face lucruri mari, nepētrundătoare,
Și minunate, fără număr.
11 ^hÉccē, de vine asupră-mi, eŭ nu-lŭ vėdŭ;
De trece înainte-mi, eŭ nu-lŭ đărescŭ.
12 ⁱÉccē, de apucă, cine-lŭ opresce?
Cine-î dice: Ce faci?
13 De nu rechiamă Dumneđeŭ mânia sa,
Se plécă suptŭ d'însulŭ chiarŭ ^jajutătorii în-
dērētnici;
14 Cu câtŭ mai pučînŭ să-î răspundŭ eŭ,
Și să alegŭ eŭ cuvinte, *ca să-î răspundŭ!*
15 ^kChiarŭ de așî fi în dreptŭ, nu i-așî răspunde,
Ci arŭ trebui să mă rogŭ judecătorului meŭ!
16 De așî striga, și elŭ mi-arŭ răspunde,
*Totŭ n'așî crede, că elŭ a luatŭ sémă la vó-
cea mea!*
17 Elŭ, care în fortună mă sdrumică,
Și îmulțesce ranele mele ^lfără cuvēntŭ;
18 Care nu mă lasă să respirŭ,
Ci mă satură de amăriciunŭ.
19 De *este vorba* de putere, éccē, elŭ puternicŭ
este!
De *este* de judecată, cine mă va apēra?
20 Dreptŭ de așî fi, chiarŭ gura mea m'arŭ
condemna;
Nevinovatŭ *de așî fi*, elŭ m'arŭ învinováți.
21 Sânt dreptŭ; ce-mi pēsă că trăescŭ!
Sânt desgustatŭ de viēța mea!
22 Totulŭ *vine la aceeași*; de aceea amŭ đisŭ:
"Ori nevinovatŭ ori nelegiuitŭ este cine-va,
Elŭ *totŭ* 'lŭ nimicesce!
23 Dacă biculŭ ucide dintr'una,
Elŭ ^mși ride de suferințele celorŭ nevinovați;
24 Pământulŭ este datŭ în mânele nelegiuitŭlorŭ;
ⁿElŭ astupă vederile judecătorilorŭ seî;
De nu *elŭ*, *apoi* cine altulŭ?
25 ^oĐilele mele trecŭ mai răpede decâtŭ unŭ
alergătorŭ,
Ele trecŭ, fără de a vedé fericirea;

Trecŭ înainte, ca corăbiile cele iuți, 26
^pPrecumŭ vulturulŭ se răpede asupra prēđei.
^qCândŭ đicŭ: Voiŭ uita plângerea mea, 27
^rMi voiŭ lăsa întristarea, și voiŭ fi voiosŭ:
^sAtuncea chiarŭ ^tmă spăimēntă durerile mele, 28
Sciŭ, că ^unevinovatŭ nu mă vei ținē;
^vDeja sânt condamnatŭ; 29
Deci pentru ce să mă ostenescŭ în zădarŭ?
^wChiarŭ ^xde m'așî scālda în apă de omētŭ, 30
Chiarŭ cu leșiă de mi-așî curăți mânele,
Totuși m'ai afunda în noroiŭ, 31
Ca să mă uréscă chiarŭ vestmintele mele.
In adevērŭ, ^yelŭ nu *este* unŭ omŭ ca mine, 32
ca să-î răspundŭ,
^zȘi să ne ducemŭ împreună înaintea judecāței;
^{aa}Între noi nu este arbitru, 33
Care să pună mâna preste amindŭoi.
^{ab}Depărteze elŭ vėrga lui de dé-supra mea, 34
Și spaîma lui să nu mă turbure;
^{ac}Atunci ^{ad}î voiŭ vorbi, fără să mă temŭ de 35
d'însulŭ;
Dară în starea mea de acumŭ, eŭ nu *sînt*
în sine-mi.

MÎ-e ^{ae}desgustŭ de viēță; 10
Cursŭ liberŭ voiŭ da plângerei mele;
^{af}Voiŭ vorbi în amăriciunea sufletului meŭ.
Voiŭ spune lui Dumneđeŭ: Nu mă condamna; 2
^{ag}Đă-mē să sciŭ pentru ce te cerți cu mine!
Óre ^{ah}ți place să apeși, 3
Să desprețuesci făptura mânelorŭ tale,
Și să strălucesci în sfaturile celorŭ rei!
Ai tu ochi de carne? 4
Séu ^{ai}veđi tu cumŭ vede omulŭ?
^{aj}Sînt đilele tale ca đilele omului? 5
^{ak}Și anii tei ca đilele omului?
Ca să cercetezi greșelele mele, 6
Și să spionezi păcatulŭ meŭ;
De și ^{al}sciŭ, că n'amŭ păcătuitŭ, 7
Și că nimenea nu pôte să scape din mâna ta?
^{am}Mănele tale m'aŭ făcutŭ, 8
Ele aŭ rōnduitŭ tóte părțile corpului meŭ;
și tu să mă perđi!
Amintesce-ți, rogu-te, că ^{an}tu m'ai făcutŭ din 9
Și óre să mă prefaci în pulbere? [lutŭ;
^{ao}Aŭ nu ca laptele m'ai mulsŭ? 10
Și ca pre unŭ cașŭ m'ai închiăgatŭ?
M'ai îmbrăcatŭ cu pele și cu carne, 11
Cu óse și cu mușchi m'ai împletitŭ?
Viēță și iubire mi-aŭ arētatŭ, 12
Și îngrijirea ta a păzitŭ spiritulŭ meŭ;
Și ^{ap}éccē ce ascundeai în ânima ta! 13
Acumŭ sciŭ care-ți *era* gândulŭ.
De amŭ păcătuitŭ, ^{aq}tu m'ai pânditŭ, 14
Și nu mi-aŭ ertatŭ păcatulŭ;

^b Cap. 36. 5.
^c Isa. 2. 19, 21.
^d Hag. 2. 6, 21.
^e Ebr. 12. 26.
^f Cap. 26. 11.
^g Fac. 1. 6.
^h Ps. 104. 2, 3.
ⁱ Fac. 1. 16.
^j Cap. 38. 31.
^k Amos. 5. 8.
^l Cap. 5. 9.
^m Ps. 71. 15.
ⁿ Cap. 23. 8, 9.
^o & 35. 14.
^p Isa. 45. 9.
^q Jer. 18. 6.
^r Rom. 9. 20.
^s Cap. 26. 12.
^t Isa. 30. 7.
^u Cap. 10. 15.
^v Cap. 2. 3. &
34. 6.
^w Eccl. 9. 2, 3.
^x Ezech. 21. 3.
^y 2 Sam. 15. 30.
^z & 19. 4.
^{aa} Jer. 14. 4.
^{ab} Cap. 7. 6, 7.
^{ac} Hab. 1. 8.

^{ad} Cap. 7. 13.
^{ae} Ps. 119. 120.
^{af} Esod. 20. 7.
^{ag} Jer. 2. 22.
^{ah} Eccl. 6. 10.
^{ai} Isa. 45. 9.
^{aj} Jer. 49. 19.
^{ak} Rom. 9. 20.
^{al} Vers. 19.
^{am} 1 Sam. 2. 25.
^{an} Cap. 13. 20.
^{ao} 21, 22. & 33. 7.
^{ap} Ps. 39. 10.
^{aq} —
^{ar} Cap. 10.
^{as} 1 Reg. 19. 4.
^{at} Cap. 7. 16.
^{au} Iona 4. 3, 8.
^{av} Cap. 7. 11.
^{aw} 1 Sam. 16. 7.
^{ax} Ps. 139. 1, 2.
^{ay} Ps. 119. 73.
^{az} Fac. 2. 7. &
3. 19.
^{ba} Isa. 64. 8.
^{bb} Ps. 139. 14,
15, 16.
^{bc} Ps. 139. 1.

- 15 De amă greșită, 'vai mie,
 Dreptu de ași fi, totu nu m'ași rēdica capulū,
 Sātulū fiindu de ocară, și *vēdēndu mișelia
 16 Ea totu cresce; mea.
 'Tu mă urmărești ca unū leū,
 Și te arești totu mai infuriatū asupră-mī.
 17 Tu-mi dai lovituri nūoē,
 Și îmulțesci furiele tale asupră-mī;
 Oste după oste le trāmești asupră-mī.
 18 "Pentru ce ore m'ai scosū din mitră!
 O, de ași fi muritū, și ochiulū nu m'arū fi
 vēdūtū!
 19 De ași fi, ca și cumū n'ași fi fostū,
 Din mitră mumei dūșu in mormētū!
 20 "Aū dīlele mele nu sūnt puține?
 "Lasă-mē, și *īndepārtēzā-te de mine, ca să
 resufu pučinū,
 21 Înainte de a mă duce acolo, de unde nu mă
 voiū întorče:
 In 'pāmētulū īntunereculū 'și alū umbrei
 morței,
 22 In pāmētulū īntunecimei, celū asemenea
 umbrelorū
 Negre ale morței, unde nu este nici o rōnduelā,
 Și unde lumina cea mai strălucitoare este īn-
 tunereculū.

Vorba antēia a lui Zofarū.

- 11 **A**TUNCEA respunse Zofarū, Naamateulū,
 și dīse:
 2 Să rămānā fără respunsū atātea cuvinte!
 Și să cređā limbutulū, că are dreptate!
 3 Aū dōrā vorbele tale deșerte să amuțescā
 pre ōmenī!
 Aū dōrā 'ți vei ride de alții, fără ca nime-
 nea să te rușineze!
 4 Căci "ai dīșū: Drēptā este īnvēțatura mea,
 Și dreptū sūnt in ochiī tei.
 5 O de arū vorbi Dumneđeū,
 De arū deschide buzele sale cătrā tine,
 6 Și 'ți-arū descoperi tainele īnțelepciunei sale,
 Care este de dūoē orī mai mare de câtū cea
 descoperită:
 Atunci ai cunōsce, că "Dumneđeū 'ți ertā
 parte din nedreptatea ta.
 7 "Aū poți să pătrunđi taina Dumneđeirei?
 Să descoperi fundulū īnțelepciunei celui A-
 totū-puternicū?
 8 Înaltā ca ceriurile este! Ce poți face?
 Mai adūncā de câtū infernulū! Ce poți cu-
 nōsce?
 9 Mēsurā sa este mai lungā de câtū pāmētulū,
 Și mai latā de câtū marea!

- "Dacă elū apucā, īnchide, și chīamā la judo- 10
 catā, cine-lū pōte opri?
 Căci "elū cunōsce pre făcētorī de rele, 11
 Și vede pānā și fără-de-legea cea nepre-
 supusā;
 Darā ei nu vinū la cunoscīnță.
 "Vinā darā omulū celū deșertū la minte, 12
 Și mānzulū asinulū sēlbaticū prefacā-se in
 omū!
 Erū "de-ți vei "pregāti ānima, 13
 Și vei "īntinde mānele tale cătrā d'insulū,
 Fără-de-legea de o vei depārta din māna ta, 14
 Și "nici o nedreptate nu va locui in cortulū teū:
 "Atuncea 'ți vei rēdica fruntea fără patā; 15
 Vei fi tare, și nu te vei teme de nimicū;
 Atuncea vei "uīta ostenelele tale, 16
 Amintīndu-ți de ele ca de apa cea stre-
 curatā;
 "Mai seninā de câtū mēdā-đi ți se va rēdica 17
 vieța;
 Și īntunereculū de acumū se va preface in
 demānētā;
 Plīnū de īncredere și de speranță vei fi, 18
 Și căutāndū in jurulū teū, "vei repausa fără
 temere;
 Te vei culca, și nimenea nu te va spāi- 19
 mēnta,
 Și mulți vorū căuta fața ta.
 Darā "ochiī celorū rei se vorū perde; 20
 Scāparea va peri pentru ei,
 Și "speranța lorū va fi—darea sufletulū.

Respunsulū lui Iovū.

- S**I Iovū respunse, și dīse: 12
 "Cu adevēratū, sīntești unū poporū īntregū! 2
 Și īnțelepciunea va muri cu voi!
 "Amū și eū minte, ca voi; 3
 Și decātū voi nu sūnt mai pe josū;
 Și cine nu scie acestea!
 "Sūnt ca celū batjocoritū de cătrā amiculū seū, 4
 Care "chīamā pre Dumneđeū, și elū 'lū aude;
 Celū dreptū și neprihānitū este de batjocurā.
 Desprețū nenorocitulū, ce este aprōpe 5
 A aluneca cu piciorulū! așā cugetā noro-
 citulū.
 "Liniscite sūnt corturile hoților; 6
 In siguranță sūnt cei ce īntāritā pre Dum-
 neđeū,
 Cei ce pōrtā pre Dumneđeulū lorū in māna
 lorū!
 Darā īntrebā, rogu-te, de animale, și ele te 7
 vorū īnvēta,
 Și de pāserile ceriului, ele 'ți vorū spune;

i Isa. 3. 11.	Ps. 39. 5.	10. 7.	11.	i Ps. 88. 9. &	m Ps. 37. 6. &	18. 14.	21. 3. & 30. 1.
f Cap. 9. 12, 15,	o Ps. 39. 13.	b Ezra 9. 13.	f Ps. 73. 22. &	143. 6.	112. 4.	Prov. 11. 7.	c Ps. 91. 15.
20, 21.	p Cap. 7. 16, 19.	c Eccl. 3. 11.	92. 6.	j Ps. 101. 3.	Isa. 58. 8, 10.	—	d Cap. 21. 7.
k Ps. 25. 18.	q Ps. 88. 12.	Rom. 11. 38.	Eccl. 3. 18.	k Veđi Fac. 4.	n Lev. 26. 5, 6.	Capulū 12.	Ps. 37. 1, 35.
l Isa. 38. 18.	r Ps. 23. 4.	d Cap. 9. 12. &	Rom. 1. 22.	5, 6.	Ps. 3. 5. & 4. 8.	& 73. 11, 12.	& 92. 7.
Plān. 3. 10.	—	14. 14.	g Cap. 5. 8. &	Cap. 22. 26.	Prov. 3. 24.	a Cap. 13. 2.	Jer. 12. 1.
m Cap. 3. 11.	Capulū 11.	Apoc. 3. 7.	22. 21.	Ps. 119. 6.	o Lev. 26. 16.	b Cap. 16. 10.	Mal. 3. 15.
n Veđi Cap. 7.	—	e Ps. 10. 11, 14.	h 1 Sam. 7. 3.	1 Ioan 3. 21.	Deut. 28. 65.	& 17. 2, 6. &	—
6, 16. & 9. 9.	a Cap. 6. 10. &	& 35. 22. & 34.	Ps. 78. 8.	i Isa. 65. 16.	p Cap. 8. 14. &	—	—

- 8 S^{eu} vorbește pământului, și el^u te va învăța;
Chiar^u și pescii mării ți le vor^u istorisi.
- 9 Cine nu cunoște toate acestea,
 Și că mâna lui Iehova le-a făcut^u?
- 10 *În a cărui mână este sufletul a totă vietatea,*
și suflarea tuturor^u muritorilor.
- 11 *A^u d^oră urechia să nu cerceteze cuvintele,*
Cum^u gura gustă bucatele!
- 12 *Înțelepciunea este la bătrâni,*
Și înțelegerea în lungimea vieții;
- 13 *La Dumne^u este înțelepciunea și tăria;*
La d^unsul sfatului și înțelegerea.
- 14 *Ecce, ceea ce el^u surpă, nimenea nu o va*
pute rezidi,
Pre cine-l^u l^ugă el^u, nimenea nu-l^u va pu-
t^u scăpa.
- 15 *Ecce, el^u opresce apele, și ele sécă;*
El^u li dă drumul^u, și ele pustiesc^u pământul.
- 16 *La d^unsul este puterea și înțelepciunea,*
Supt^u d^unsul s^unt și rătăciturile și rătăci-
torul^u;
- 17 El^u duce cu sine pre consiliari ca prédă,
 Și i^uea mintea judecătorilor;
- 18 El^u desprinde pre cei legați de regi;
 Și pune cingătoare în jurul cōpselor lor^u.
- 19 El^u duce cu sine pre preuți ca prédă,
 Și restornă pre cei puternici;
- 20 *El^u i^uea vorba celor^u elocuenți,*
Și i^uea mintea bătrânilor^u;
- 21 *El^u rev^uersă desprețul^u preste cei mai mari,*
Și slăbește briul^u celor^u puternici;
- 22 *El^u descopere adâncimile întunecului;*
Și aduce la lumină umbra morții;
- 23 *El^u imultășce națiunile, și le st^urpesce;*
El^u reslășesce poporele, și érá-ș^u le măr-
ginesce.
- 24 El^u i^uea mintea capilor^u popórelor^u pământului,
 Și-i l^uasă să rătăcescă prin deșerturi fără căi,
- 25 *Unde ei pipăi^u prin întunec^u fără lumină;*
Și-i l^uasă să se poticn^uască ca cei beți.
- 13 **E**ACCÉ, pre toate le v^uđu ochiul^u meu,
 Urechia mea le a^uđi, și le înțelese.
- 2 *C^uea ce voi sciți, sci^u și eu;*
 Decât^u voi nu s^unt mai pe jos^u.
- 3 Dară ^b cu A-tot^u-puternicul^u aș^u voi să vorbesc^u.
 Și cu Dumne^u aș^u dori să mă judec^u;
- 4 Căci voi nu s^unteți de cât^u născocitori de minciuni,
Nu s^unteți cu toți de cât^u nisce medici ne-
folositori.
- O, de ați fi tăcut^u!
- Câtă ^a înțelepciune ați fi ar^uetată!
- Ascultați întimpinarea mea,
- Și luați s^umă la ap^uerarea buzelor^u mele!
- Se cuvine óre să vorbiți nedrepte pentru Dumne^u?
- Și să spuneți minciuni pentru el^u?
- Se cuvine óre să fiți părtinitori pentru d^unsul,
- Și să v^u certăți pentru Dumne^u?
- Óre bine v^u va fi, dacă v^u va cerceta?
- Óre puteți voi să-l^u amăgiți, cum^u se amăgesce omul^u?
- De sigur^u el^u v^u va mustra,
- Dacă în ascuns^u i veți fi părtinitori.
- Mărirea sa a^u nu v^u înspăim^uentă?
- Și temerea de d^unsul a^u nu cade preste voi?
- Proverbele v^ustre s^unt vorbe de cenușă,
- Și argumentele v^ustre s^unt t^uriă de lut^u.
- Tăceți înainte-mi,
- Și eu voi^u vorbi, ori-ce va put^u să-mi se întem-
- Căci mi-am^u l^uuat carnea în dinți, [ple; 14
- Și mi-am^u pus^u vieța în mână.
- Ecce, ^a să mă omóre, să nu mai am^u nimic^u
- de sperat^u,
- Și tot^u voi^u ap^uera urmările mele înainte lui.
- Numai acesta mă p^ute m^untui;
- Căci făc^uarnicul^u nu p^ute sta în fața sa.
- Ascultați cuv^untul^u meu,
- Și vorbirea mea să între în urechile v^ustre!
- Ecce, mi-am^u r^unduit^u judecata mea,
- Sci^u, că voi^u fi îndreptat^u.
- ⁱ De este cine să mă p^uerescă, arete-se;
- De voi^u tăce, am^u să mor^u.
- Numai d^uoă lucruri de nu-mi veți face,
- Atuncea nu mă voi^u ascunde de d^unsul
 feței tale:
- ^a Ține departe mâna ta de la mine,
- Și spaima ta să nu mă înspăim^uente.
- Atuncea chiamă-mă, și eu voi^u respunde;
- S^{eu} l^uasă-mă să vorbesc^u, și tu să-mi răspun^uđi.
- Spune-mi, câte s^unt greșelele și p^uca-
- tele mele?
- Fă-mă să cunosc^u nelegiuirile și p^ucate-
- le mele!
- ⁱ Pentru ce ți ascun^uđi ast^u-feli^uu fața,
- Și mă ții de neamicul^u t^u?
- Óre esci deprins^u a înspăim^uenta frun^uda pur-
- tat^u de v^unturi,
- Și a urmări miriscea sécă?
- De ordinez^u ast^u-feli^uu de asprimi împotriva
- mea,
- Și ^a mă faci să moscenesc^u p^ucatele t^unește-
- ^a Pui picior^ule mele în butuc^u, [lor^u mele; 27

^e Num. 16. 22.
 Dan. 5. 23.
 Eapt. 17. 28.
^f Cap. 34. 5.
^g Cap. 32. 7.
^h Cap. 9. 4. &
 36. 5.
ⁱ Cap. 11. 10.
^j Isa. 22. 22.

Apoc. 3. 7.
^k 1 Reg. 8. 35.
 & 17. 1.
^l Fac. 7. 11, etc.
^m Vers. 13.
ⁿ 2 Sam. 15. 31.
 & 17. 14, 23.
 Isa. 19. 12. &
 29. 14.

1 Cor. 1. 19.
^o Cap. 32. 9.
 Isa. 5. 1, 4, 8.
^p Ps. 107. 40.
 Dan. 2. 21.
^q Dan. 9. 22.
 Mat. 10. 26.
 1 Cor. 4. 5.

^r Ps. 107. 38.
 Isa. 9. 3. & 26.
 15.
^s Ps. 107. 4, 40.
^t Deut. 28. 29.
 Cap. 5. 14.
^u Ps. 107. 27.

Capit^u 12.
^a Cap. 12. 3.
^b Cap. 25. 3. &
 31. 35.
^c Cap. 6. 21. &
 16. 2.
^d Prov. 17. 28.
^e Cap. 18. 4.

^f 1 Sam. 28. 21.
 Ps. 119. 109.
^g Ps. 33. 4.
 Prov. 14. 32.
^h Cap. 27. 5.
ⁱ Cap. 33. 6.
 Isa. 50. 8.
^j Cap. 9. 34. &

33. 7.
^k 1's 39. 10.
^l Deut. 32. 30.
 Ps. 13. 1. & 44.
 24. & 88. 14.
 Isa. 8. 17.
^m Deut. 29. 42.
 Rut 1. 21.

Cap. 16. 9. &
 19. 11. & 23.
 10.
 Pl^un. 2. 5.
ⁿ Isa. 43. 3.
^o Cap. 20. 11.
 Ps. 25. 7.
^p Cap. 33. 11.

Pândesci toate urmările mele,
Faci gropă în jurul talpelor și piciorilor mele;
28 Și faci ca acest corp să treacă ca mucigașul,
Ca un vestiment, pe care-l mănâncă molia.

14 OMUL, născut din femeă,
Are puține zile, dară multe necasuri;

2 Resare ca o floare, și se tăie,
Fuge ca umbra, și nu rămâne.

3 Și tu îți îndrepti ochii tei asupra unuia ca
acesta!

Și mă tragi la judecată cu tine?

4 Cine poate scote un lucru curat din cel
Nimenea! [necurat!

5 Dacă zilele lui sunt hotărâte,

Numerul lunelor lui este în mâna ta,
Și i-ai pus margine, preste care să nu treacă:

6 Atunci întorțe privirea ta de la d'insulă, ca
să se resufte puțin,

Până ce va sfârși ziua sa ca un năimit.

7 Căci arborele are speranță;

De va fi tăiat, să odrăslescă era-și,
Și mlădițele lui să nu înceteze a crește.

8 De îmbetrânesce în pământ rădăcina sa,
Seu de pere în țărână trunchiul său,

9 De mirosul apei înflorește,
Și dă ramuri, ca o plantă nouă.

10 Dară omul, cându moare, rămâne întins;
Când omul dă sufletul, unde mai este?

11 Cum se perd apele din lacuri,
Și riul seacă și usucă,

12 Așa și omul se culcă, și nu se mai scoldă;
Cât va fi ceriul, nu se voru descepa,
Și nu se voru scula din somnul lor.

13 O, de m'ai ascunde în mormânt,
De m'ai acoperi, până ce-ți va trece mânia;
De mi-ai pune un termen, după care să-ți
amintesci era-și de mine!

14 Dară de moare omul, re'nvia-va ore?
În toate zilele luptei mele așa ascepta,
Până mi-ar veni schimbarea.

15 Atuncea m'ai chîama, și eu ți-ai răspunde;
Căci ai dori de făptura mânelor tale.

16 Dară acum numeri pașii mei;
Și pândesci păcatul meu;

17 Greșelele mele în sacu le sigilezi,
Și încă nascocesci păcate asupra-mi.

18 Cum se prebușește și se desface un
Și o stîncă se mută din locul ei; [munte,

19 Cum apa se pătrunde petrele:

Cum valurile duc cu sine pulberea pământului,

Așa nimicesc speranța omului:

Tu lă urmăresc ne'ncetat, până ce pere; 20
Și-l trameți, după ce ai schimbat fața lui.
De ajung fiii se la onoare, el nu o scie; 21
De sunt înjosiți, el nimic nu știe de acesta;
Carnea sa simte numai durerile sale, 22
Sufletul său se chinuesce numai pentru sine.

Vorba a doua a lui Elifaz.

SI Elifaz, Temaneul, răspunde, și dise: 15
Căde-se ore ca înțeleptul să răspundă
cu înțelepciune deșertă;

Și să-și împle peptul cu vînt de resărit?

Să se apere cu cuvinte, cari nu ajută nimic, 3

Seu cu vorbe, cari nu folosesc nici de cum?

Tu nimicesc temerea de Dumnezeu, 4

Și desfiinzezi rugăciunea către Dumnezeu;

Căci gura ta arată vina ta, 5

De și alegi limba viclenilor.

Gura ta te condamnă, și nu eu; 6

Da, buzele tale mărturisesc impotri ta.

Au tu ești omul celă întîi-născut? 7

Și a ai ești făcut mai înainte de munți?

Au dora audiat sfatul lui Dumnezeu? 8

Și din el ți-ai însușit înțelepciunea?

Ce știi, ce noi nu știm? 9

Ce înțelegi, ce noi nu înțelegem?

Intre noi sunt bătrani și cărunți, 10

Mai avuți de zile decât părintele te.

Mîngăerile lui Dumnezeu ore erau pre pu- 11
cine pentru tine?

Și cuvîntul său celă atît de blîndă că-

In cotro te trage ânima ta? [tră tine? 12

Și in cotro se ațintă ochii tei?

De-ți întorci in contra lui Dumnezeu su- 13
flarea ta?

Și de scoți din gura ta cuvinte ca aceste?

Ce este omul, ca să fie curat; 14

Ca să fie drept celă născut din femeă?

Ecce, in sînții se el nu se încrede, 15

Și ceriurile nu sînt curate in ochii se,

Cu cît este mai uricos și mai necurat 16

Care bé nedreptatea ca apa. [omul,

Voi să te învîț, ascultă-mă; 17

Și ce am vădută, voi să-ți spun:

Ceea ce înțelepții, cunoscînd de la părinții 18
lor, au spus,

Și n'au ascuns; nîmă curat,

Căroră singuri li s'a dat pământul lor, 19

Și in a căroră meșlocu nici un străin n'a
străbătută;

Omul cel rău in toate zilele sale este ca 20
in dureri de facere,

Capit. 14.	Iac. 1. 10, 11 & 4. 14.	f Cap. 7. i. g Cap. 7. 16, 19.	Rom. 8. 20. 2 Pet. 3. 7, 10, 11.
a Cap. 5. 7.	1 Pet. 1. 24.	h Cap. 7. 1.	Apoc. 20. 11.
b Cap. 8. 23.	c Ps. 143. 3.	i Vers. 14.	& 21. 1.
c Cap. 9. 9.	d Ps. 143. 2.	j Ps. 103. 26.	k Cap. 13. 15.
d Ps. 90. 5, 6.	e Fac. 5. 3.	l Vers. 7.	l Vers. 7.
e Ps. 102. 11.	f Ps. 51. 5.	m Cap. 13. 21.	n Cap. 10. 6, 14.
f Ps. 103. 15. & 144. 4.	g Ps. 51. 6.	o Cap. 13. 21.	& 13. 27. & 31.
Isa. 40. 6.	h Rom. 5. 12.	p Cap. 13. 21.	
	i Efez. 2. 8.	q Cap. 13. 21.	

4. & 34. 21.	Capit. 15.	f 1 Reg. 8. 46.	25. 5.
Ps. 56. 8. & 139. 1, 2, 3.	a Luc. 19. 22.	g Cron. 6. 36.	h Cap. 4. 19.
Prov. 5. 21.	b Ps. 90. 2.	Cap. 14. 4.	Ps. 14. 3. & 55. 3.
Ier. 33. 19.	c Prov. 8. 25.	Prov. 20. 9.	i Cap. 34. 7.
o Deut. 32. 34.	d Rom. 11. 34.	Eccl. 7. 20.	j Cap. 19. 28.
oza 13. 12.	e 1 Cor. 2. 11.	1 Ioan. 1. 8.	k Cap. 8. 8.
p Eccl. 9. 5.	f Cap. 13. 2.	10.	l Ioel 3. 17.
Isa. 63. 16.	g Cap. 32. 6, 7.		

- „Și numai ' unu micu număr de ani este păstrat pentru celū aprigū ;
 21 „Țipete de spaimă *resună* in urechiile sale,
 „In meșilocolū păcei *crede*, că se aruncă asupra lui pustiitorulū ;
 22 „Elū nu speră, că va scăpa de întunerecū,
 „Și se crede păstratū pentru sabiă.
 23 „Alergă *pretutindinea* după pâne, *dicēndū* :
 Unde-î ?
 „Scie, că ° dīlele întunerecului 'sunt pregătite.
 24 „Mișelia și strimtorarea 'lū spăimēntū ;
 „Ele 'lū cuprindū, ca unū rege înarmatū la luptă.
 25 „Căci elū a întinsū mână sa asupra lui Dumneđeū ;
 „Și s'a încumățitū asupra celui A-totū-puter-nicū.
 26 „Elū alergă asupră-î cu gūtulū *intinsū*,
 „Cu partea cea mai tare a scuturilor sale ;
 27 „Căci grāsimea i-a acoperitū fața,
 „Și a depusū sūp pe cōpsele *sale*.
 28 „Pentru aceea locuiesc in cetăți pustiite *de*
 „In case nelocuite, [d'insulū.
 „Cari sūnt hotărite spre dērimare.
 29 „Elū nu se va mai înavuți, și avutulū seū
 nu va ținē ;
 „Averea sa nu se va lăți pe pāmēntū.
 30 „Elū nu va eși din întunerecū,
 „Mlădițele sale le va arde flacăra,
 „Și elū va despărē ' la suflarea gurei sale.
 31 „Elū, încelatulū, să nu se ' încrēdă in deșertăciune ;
 „Căci deșertăciunea 'i va fi resplata.
 32 „Inainte de timpū se va împlini diūa sa ;
 „Și ramurele sale nu vorū inverđi.
 33 Ca și butuculū de viă va arunca strugurulū seū
 „Și ca olivulū va lepēda flōrea sa. [necoptū,
 34 „Căci neroditorū *este* nēmulū nelegiuitulū,
 „Și foculū mistuesc cortulū mituirei ;
 35 „Concepe amăriciune, și nasce nenorocire ;
 „Și sinulū seū pregătesc inelăciune.“

Responsulū lui Iovū.

- 16 **A**TUNCEA Iovū respunse, și dise :
 2 De acestea multe amū auditū ;
 Toți *sūnteți* nisce ° mângăiatori supērăcioși.
 3 Sfârșit'ai ore cu vorbele seci ?
 Și ce te îmboldesc să respunđi ?
 4 Ore eū ași vorbi ca voi,
 De ați fi voi in loculū meū ?
 Ore m'ași lega de voi cu cuvinte,
 Și ași ° clătina din capū la voi ?
 5 Nu ! ci v'ași incuragiā cu gura mea,
 Și compătimirea buzelorū mele arū alina
durerea vōstră.

- De vorbescū, durerea mea nu se alinā ; 6
 Și *de* încetezū, ore se depărtēzā măcarū ce-
 va de mine ?
 Dară acumū puterile mī-au slăbitū ; 7
 Tu ai pustiitū tōte ale mele ;
 Tu m'ai apucatū *ca pre unū vinovatū* ; 8
 Dovēdă este slăbiciunea mea,
 Care se rēdicā, și mē mărturisesce in fața.
 ° Mânia lui mē sfășciā și mē urmăresce ; 9
 Elū din dinții seī scrășnesce la mine ;
 ° Neamiculū meū 'și ascute cātătaturele sale
 in contra mea.
 ° Cască gura lorū asupră-mī, 10
 Cu ocarā ° lovescū obrajiū meī ;
 Cu toții ° se adunā asupră-mī.
 Dumneđeū ° m'a trădatū nedreptilorū, 11
 Și m'a aruncatū in mânele reilorū.
 Liniscitū eramū, și elū mē nimici ; 12
 Mē apucā de cerbice, și mē sfărāmā,
 Și mē 'luā dreptū țintă.
 Arcașii seī mē încunjurārā ; 13
 Elū despēcā rērunchii meī fără cruțare ;
 Elū versā pe pāmēntū ferea mea.
 Mē frānse bucăți bucăți, 14
 Și se aruncā asupră-mī ca unū vitēsū.
 Amū cusutū unū sacū de plângere preste 15
 pelea mea,
 Și amū ° vēritū cornulū meū in colbū ;
 Fața mea este roșită de plānsū, 16
 Și pe genele mele *este culcatū* umbra morței ;
 De și nu *este* nici o nedreptate in mânele 17
 Și rugăciunea mea *este* curată. [mele,
 Pāmēntule, nu acoperi sângele meū, 18
 Și ° țipetulū meū să nu afle margine !
 Și acumū ēccē, chiarū ° marturulū meū in 19
 Și in susū respunđitorulū meū ! [ceriū,
 Ridu-și de mine amicii meī, 20
 Cătrā Dumneđeū *in susū* lacrimā ochiulū meū.
 ° Ahū, de ași putē să mē judecū cu Dumneđeū, 21
 Ca fiulū omulū cu aprōpele seū !
 Căci puçiniū meī ani trecū, 22
 Și eū ° plecū pe calea, *pe care* nu mē voiū
 mai întōrce.
SPIRITULŪ mi se frānge, 17
 ° Dilele mele se stingū ;
 ° Mormēntulū mē ascēptā.
 In juru-mī nu vēdū *decātū* deridētorī, 2
 Și ochiulū meū nu vede *decātū* ° certele lorū.
 Depune, rogu-te, dā cauciune pentru mine, 3
 Căci cine *altulū* 'mī ° va da mână ?
 Căci ai ascunsū înțelepciunea din ānima lorū ; 4
 Pentru aceea nu-î veī lāsa să învingā.
 Cine dā spre prēdā pre amicii seī, 5
 Ochiū fiulū aceluia se vorū topi.
 Elū m'a făcutū de ° proverbū popōrelorū ; 6

l Ps. 90. 12.	g Isa. 59. 4.	Capulū 16.	c Cap. 10. ° 16,	g Ps. 35. 15.	Ps. 66. 18. 19.	n Eccl. 12. 5.	b 1 Sam. 1. 6. 7.
m 1 Thea. 5. 3.	r Cap. 22. 16.		17.	h Cap. 1. 15. 17.	l Rom. 1. 9.	—	c Prov. 6. 1. &
n Ps. 59. 15. &	Ps. 55. 23.	a Cap. 13. 4.	d Cap. 13. 24.	i Cap. 7. 20.	m Cap. 31. 35.	Capulū 17.	17. 18. & 22.
109. 10.	s Ps. 7. 14.	b Ps. 22. 7. &	e Ps. 22. 13.	j Cap. 30. 19.	o Eccl. 6. 10.	26.	d Cap. 30. 9.
o Cap. 18. 12.	Isa. 59. 4.	109. 25.	f Plān. 3. 30.	Ps. 7. 5.	Isa. 45. 9.	a Ps. 88. 3. 4.	
p Cap. 4. 9.	Osea 10. 13.	Plān. 2. 15.	Mic. 5. 1.	k Cap. 27. 9.	Rom. 9. 20.		

- Da, sînt ca unu scuipatî în faţă.
 7 *Ochiulî meu se întunecă de întristare,
 Şi membrele mele tôte sînt ca o umbră.
 8 Ceî dreptî se vorî uîmi de acêsta,
 Şi nevinovatulî se va aprinde asupra ne-
 legiuitulî.
 9 Dară dreptulî va urma calea sa,
 Şi celî cu ⁷mănele curate va cresce în putere.
 10 ⁸Inturnaţi-vă, şi veniţi cu toţiî,
 Şi ⁹vî voiî arêta, că între voi nici unulî nu e în-
 11 ¹⁰pilele mele se trecî, [ţeleptî.
 S'au nimicitî planurile mele,
 Pre cari cu iubire le nutria ânima mea.
 12 Ei prefacî nôptea în dî;
 Şi lumina ¹¹vôstră sêmîna întunereculî.
 13 Să sperî? Mormêntulî e casa mea;
 În întunerecî 'mî aşternî culcuşulî meu;
 14 Strigî mormêntulî: Tu ¹²escî părintele meu,
 Vermelî: Tu ¹³escî muma mea, sora mea!
 15 Unde este dară speranţa mea?
 Speranţa mea cine o vede?
 16 S'a pogoritî ¹⁴supt zăvôrele infernului,
 De ¹⁵este ¹⁶repausî măcarî în pulbere.

Vorba a dîoa a lui Bildadî.

- 18 **S**I Bildadî, Şuheulî, răspuse, şi dîse:
 2 Cândî ôre vei pune capetî vorbelorî tale?
 Vină-ţi în minte, şi apoi vomî vorbi?
 3 Pentru ce ne socoţi ¹atâtî de ²dobitoci?
 Şi sîntemî în ochii tei ³atâtî de despreţuiţi?
 4 Ôre pentru tine, ⁴care singurî te sfîşciî în
 mânia ta,
 Să se părăsescă pămêntulî,
 Şi să se strămute stîncă din loculî ei?
 5 Da, ⁵lumina rēului se va stinge,
 Şi nu va luci flacără foculî seî;
 6 Lumina se va întuneca în cortulî seî;
 Şi ⁶candela sa se va stinge de de-asupra lui;
 7 Se vorî strîmta paşî seî ceî puternici,
 Şi chiarî ⁷sfatulî seî se va resturna.
 8 Căci ⁸elî va fi trasî în cursă de chîarî pi-
 ciôrele sale,
 Şi va păşi pe reţe;
 9 Laţulî ⁹i va apuca călcăiulî,
 Şi ¹⁰arcanulî ¹¹lî va prinde;
 10 Căpcana, în care se va prinde, stă ascunsă în
 pămêntî,
 Şi prindetôrea în calea sa.
 11 De jurî împrejurî ¹²lî ¹³împresură spaîmele,
 Şi-lî urmărescî din pasî în pasî.
 12 Puterea-î se perde de fôme,
 Şi ¹⁴nenorocirea priveghiēză la côstele sale;
 13 Ea va mistui membrele sale,
 Ântēiî-născutulî morţei va rôde ôsele sale:

- Aşa va ¹fi smulsî din cortulî, în care re- 14
 pausa încrederea sa;
 Şi-lî va mâna spre regele spaîmelorî.
 Străiniî vorî locui în cortulî seî, 15
 Şi vorî presera puciôsă în locuinţa sa;
¹⁶Josî se vorî usca rădēcinele lui, 16
 Şi susî vorî vesteji ramurele lui.
¹⁷Amintirea lui va peri de pe pămêntî, 17
 Şi în pieţi nu se va ¹⁸maî vorbi de numele lui.
 Va fi împinsî din lumină la întunerecî, 18
 Şi se va goni din lume.
¹⁹Nu-î va rēmânē în poporulî seî nici fiî 19
 nici nepotî,
 Nici vr'ô remăşişă în locuinţa sa.
 Urmăşiî lui se vorî uîmi de ²⁰sôrta lui, 20
 Şi pre străbuniî ²¹i va cuprinde grôza.
 Da, aşa vorî fi locuinţele pēcătôsului, 21
 Şi loculî ²²aceluia, care ²³n'a cunoscutî pre
 Dumneđeu.

Responsulî lui Iovî.

- A**TUNCEA Iovî răspuse, şi dîse: 19
 2 Până cândî veţi întrista sufletulî meu, 2
 Şi mă veţi sdrumica cu cuvintele ³vôstre?
 Până acumî de ⁴dece ôri m'aţi înfruntatî, 3
 Şi fără de ruşine m'aţi condamnatî.
 Căci dacă cu adevêratî amî greşitî, 4
 Greşela mea pre mine mă apēsă.
 5 Êrî de ⁵vē ⁶rēdicaţi asupra-mî,
 Ca să-mî imputaţi suferinţele mele:
 Atuncea să sciţi, că Dumneđeu m'a ne-
 dreptătitî, 6
 Şi m'a învêluitî în cursele sale.
 7 Êccē, eî tipî asupra silniciei, şi nu sînt 7
 auditî;
 Strigî, şi totuşi nu ⁸mi se face dreptate.
⁹Calea mî-a ingrăditî, ca să nu potî trece, 8
 Şi întunereculî l'a pusî în cărările mele.
 9 Onôrea mî-a lunt'ô, 9
 Şi corôna ¹⁰de pe capulî meu a răpit'ô.
 10 Êlî în tôte m'a sfărămatî, şi eî perî;
 Ca pre unî arbore a smulsî speranţa mea;
 11 Aprinsu-s'a asupra-mî mânia lui, 11
 Şi ¹²ca pre unî neamicî mă privesce.
 Cetele sale într'una înaintēză, 12
 Şi-şi ¹³facî calea cătră mine,
 Şi tăbērēscî în jurulî cortulî meu.
 13 ¹⁴Pre fraţiî mei i-a depărtatî de mine, 13
 Şi pre cunoscuţiî mei i-a îustrăinatî de mine;
 14 Rudele mele m'au părăsitî,
 Şi cunoscuţiî mei m'au uitatî;
 15 Casniciî mei, chîarî servele mele, 15
 Ca pre unî străinî mă privescî;
 Sînt nimernicî în ochii lorî.

e Pa. 6. 7. & 31. 9.	Capitlî 18.	Pa. 18. 28.	Ier. 6. 25. &	k Cap. 29. 19.	m Isa. 14. 22.	Capitlî 19.	d Pa. 89. 44.
f Pa. 24. 4.	a Pa. 73. 22.	e Cap. 5. 13.	20. 3. & 46. 5.	Isa. 5. 24.	Ier. 22. 30.	e Cap. 13. 24.	e Cap. 13. 24.
g Cap. 6. 29	b Cap. 13. 14.	f Cap. 32. 10.	& 49. 29.	Amos 3. 9.	n Pa. 37. 13.	f Plân. 2. 5.	f Plân. 2. 5.
h Cap. 7. 6. &	c Prov. 13. 9. &	Pa. 9. 15. &	i Cap. 15. 23.	Mal. 4. 1.	o Ier. 9. 3. &	g Cap. 30. 12.	g Cap. 30. 12.
9. 25.	20. 20 & 24.	85. 8.	j Cap. 8. 14. &	i Pa. 34. 16. &	10. 25.	h Pa. 31. 11. &	h Pa. 31. 11. &
i Cap. 18. 13.	20. 20 & 24.	g Cap. 5. 5.	11. 20.	109. 13.	1 Thea. 4. 5.	i Cap. 3. 23.	i Cap. 3. 23.
j Cap. 3. 17. 18.	d Cap. 21. 17.	h Cap. 15. 21. &	Pa. 112. 10.	Prov. 9. 22. &	2 Thea. 1. 8.	Pa. 88. 8.	j Pa. 88. 8.
19.		20. 25.	Prov. 10. 28	10. 7.	Tît 1. 16.		k & 88, 8, 18.

- 16 De chiamă pre servulū meū, elū nu-mi re-
spunde:
De și 'lū rogū cu chiarū gura mea.
- 17 Sufierea mea a ajunsū a fi nesuferită fe-
mei mele,
Si chiarū fiilorū corpului meū trebuie să mă
- 18 Încă și *copiūi mă desprețuescū; [rogū.
Cândū mă scolū, ei mă vorbescū de rău.
- 19 'Toți amicii mei mă urescū;
Chiarū și cei, pre cari i-amū iubitū, s'au
întorsū asupra-mi.
- 20 De pele și carne mi se ținū oșele,
Și buzele mele abie acoperū dinții mei.
- 21 Îndurați-vē de mine, îndurați-vē, amicii mei!
*Căci mâna lui Dumneḡeū m'a lovitū.
- 22 Pentru ce mă 'urmăriți, ca și Dumneḡeū,
Și nu vē saturați de carnea mea?
- 23 O, de arū fi scrise cuvintele mele;
In carte de arū fi sēpate!
- 24 Cu condeiū de ferū de arū fi tăiate,
In plumbū, in stāncă, in eternū!
- 25 Dară sciū, cā resbunătorulū meū trăesce,
Și de va fi celū de pe urmă, totū se va arēta
pe pāmētū;
- 26 Și de și acēstā pele este spērcuitā,
Totū voiū privi in carne pre Dumneḡeū,
- 27 Pre d'insulū 'lū voiū privi, spre binele meū;
Ochii mei 'lū vorū vedē, și nu ai altuia;
De acēstū dorū se consumā rērunchiū mei in
sinulū meū.
- 28 Atunci veți dice:
*Pentru ce l'amū urmăritū,
Și se va vēdi rădēcina cuvintelorū mele.
- 29 Temeți-vē de sabiā;
Căci mânia lui Dumneḡeū vē va pedepsi
prin sabiā,
*Ca să sciți cā este o judecatā.
- Vorba a dūoa a lui Zofariū.
- 20 SI Zofarū, Naamateulū, respunse, și dīse:
2 Tocmai d'aceea gāndurile mele mă si-
lescū să răspundū,
Și de aceea mă grābescū:
3 Amū auḡitū îndreptāndu-mi-se mustrare ru-
șinōsā,
Dară din adūnculū consciinței mele spiritulū
'mi respunde.
4 Nu scii acēstā?
Ceea ce a fostū din eternū,
De cândū omulū este pe pāmētū:
5 *Cā scurtū este triumfulū rēului,
Și cā bucuria făcārniceilorū nu ține decātū
o clipelā?
6 *Dacă înālțarea sa s'arū rēdica până la ceriū,
- Si capulū seū arū atinge nūoriū,
Elū totū va peri *ca lepēdātura sa in eternū, 7
Și cei, cari l'au vēḡutū, vorū dice: Unde
este elū?
*Ca unū visū va peri, și nu se va mai găsi; 8
Va fugi ca o arētare a nopței,
*Ochiulū, care l'a vēḡutū, nu-lū va mai vedē; 9
Pre d'insulū nu-lū va mai ḡiāri loculū seū;
Fiii seī vorū impāca pre sermanī, 10
Și mânele lorū vorū înapoi érā-și averea
rāpitā a lorū,
Oșele sale, pline de *pēcatele tēnereței sale, 11
*Vorū repausa cu d'insulū in pulbere.
De și rēutatea e dulce in gura sa, 12
O ascunde suptū limba sa,
Se desmērdā cu d'insa, și nu o lasā, 13
Ci o reține in gura sa:
Totuși hrana sa se va preface in mēnuntā- 14
iele sale;
Veninū de șerpe va fi in lā-intrulū seū.
Tesaurele, pre cari le-a înghițitū, érā-și le va 15
vērsa,
Din pāntecelē lui le va scōte Dumneḡeū.
Veninū de viperā va sugē; 16
Și-lū va ucidē limba nopārcei,
Nici o datā nu va vedē 'pērēie, fluvii, 17
Riuri de miere și lapte!
Cele cēștigatē le va da înapoi, 18
Fără să fi gustatū din ele ce-va;
După averea sa va fi și ceea ce elū va în- 19
apoi, și de ea nu se va bucura.
Fiindū-cā apēsā, și pārasi pre sermanī, 20
Prēdā case, pre cari nu le-a ziditū;
*Fiindū-cā nici odatā n'a creḡutū îndestulatū 21
pāntecelē seū;
Poștei lui nimicū nu scāpā;
Nimicū nu scāpā de lācomia sa:
Pentru aceea fericirea sa nu va tinē, 22
Lipsitū va fi in plinā îndestulare,
Și vorū cādē preste elū tōte lovirile nevoiei.
Voindū să împlē pāntecelē seū, 23
Dumneḡeū va trāmēta asupra-i aprinderea
māniei sale,
Și o va ploūa de-asupra-i 'dreptū māncare.
*Va fugi de d'inaintea armei de ferū, 24
Și-lū va strāpunge arculū de aramā;
Sāgēta abie va eși din corpulū seū, 25
Și *oțelulū scēnteitorū va strāpunge ferea sa;
*Grōzele morței vorū cādē preste d'insulū.
Întunereculū se va ascunde in lā-intrulū seū, 26
*Unū focū de sine ațiatū 'lū va mistui;
Nenorocitū va fi celū rēmasū in cortulū seū.
Ceriulū va descoperi fără-de-legea sa, 27
Și pāmētulū se va rēdica asupra-i;

h 2 Reg. 2. 23.
i Ps. 41. 9. &
55. 13, 14, 20.
j Cap. 30. 30.
Ps. 102. 5.
Plān. 4. 8.

k Cap. 1. 11.
Ps. 38. 2.
l Ps. 69. 26.
m Ps. 17. 15.
n 1 Cor. 13. 12.
1 Ioan 3. 2.

o Vers. 22.
p Ps. 58. 10, 11.
q —
r Capulū 20.
s Ps. 37. 35, 36.

t Isa. 14. 13, 14.
Obad. 3, 4.
u Ps. 83. 10.
v Ps. 73. 20. &
90. 5.

w Cap. 7. 8, 10.
x 8. 18.
y Ps. 37. 36. &
103. 16.
z Vers. 18.

aa Cap. 13. 26.
ab Ps. 25. 7.
ac Cap. 21. 26.
ad Ps. 36. 9.
ae Ier. 17. 6.

af Vers. 10, 15.
ag Eccl. 5. 13, 14.
ah Num. 11. 33.
ai Ps. 78. 30, 31.
aj Isa. 24. 18.

ak Ier. 48. 43.
al Amos 5. 19.
am Cap. 16. 13.
an Cap. 18. 11.
ap Ps. 21. 9.

- 28 Avere a casei sale se va perde;
Totul va peri in ziua mâniei sale.
 29 *Acésta este de la Dumnezeu sorta omului rău,*
și moscenirea hotărâtă pentru el de la A-
totu-puternicul.

Responsul lui Iov.

- 21 **S**I Iovă răspunde, și dîse:
 2 Luați aminte la cuvîntul meu!
 Acésta sã fie mîngăierea vîstră!
 3 Îngăduiți-mă să vorbesc,
 Și după vorbirea mea veți pute să mă "rideți!
 4 *Este ore tînguirea mea asupra vre-unui om?*
 Și chiar dacă așa ar fi, pentru ce să nu
 fiu nerăbdătoriu?
 5 Căutați la mine, și veți uimiți,
 Și puneți mîna la gură!
 6 Da, cîndu' mî amintesc, mă cutremur,
 Și carnea mea se cuprinde de grîză!
 7 Pentru ce reii trîesc,
 Îmbetrînesc, sporesc în putere?
 8 Semînța lorî crește cu ei împreună,
 Și odrîsla lorî înaintea ochilor lorî;
 9 Casele lorî sînt în pace, fără tîmă,
 Și "vîrga lui Dumnezeu nu vine preste d'înșii;
 10 Taurul lorî generează, și nu-și pierde semînța,
 Vaca lorî fîță, și "nu lîpedă;
 11 Ei răspîndesc pruncii lorî ca pre o turmă,
 Și copiii lorî saltă in juru-li,
 12 Ei se desfîță cu timpane și citare,
 Și se bucură la resunetul bicîmului;
 13 Ei "și "petrecu dîlele in fericire,
 Și într'o clipelă se pogorî in mormîntu:
 14 De și au dîsî lui Dumnezeu: „Depărtéază-te
 de la noi;
 „Căci cunoscînța căilor tale nu o dorim!
 15 „Ce este A-totu-puternicul, ca să-î servim?
 „Ce ni folosese, de ne vomî ruga lui?“
 16 Au nu stă in mîna lorî fericirea lorî?
 („Sfatul reilor departe fie de mine!)
 17 Ore adesea se stinge cîndela reilor,
 Adesea vine asupra-li stricăciunea,
 Și sorturile lorî le "imparte ore Dumnezeu
 in mânia sa?
 18 Ore adesea sînt "ca paiele in fața vîntului,
 Și ca pléva spulberată de furtună?
 19 *Dice-veți: „Dumnezeu păstrează " pentru fii
 sei pedépsa sa.“*
 Răsplătéscă-și o lui însu-și, ca elî să o simtă,
 20 Cu chiarî ochii sei să vedă stricăciunea sa,
 "Bee singurî din mânia A-totu-puternicului!
 21 Căci ce-î pîsă de casa sa in urma sa,
 Cîndu numărul lunelor sale i s'a împlinit?

- "Cine va învăța minte pre Dumnezeu? 22
Pre d'însul, care judecă pre cei mari?
 Unul mîre in meîlocul prosperității sale, 23
 Cu totul fericit și liniscit;
 Vinele sale sînt pline de suc, 24
 Și adăpată este mîduva ôselorî sale;
 Altul mîre cu sufletulî intristat, 25
 Fără să fi gustat din bine vre-o dată.
 D'impreună sînt "culcați in pulbere, 26
 Și vermi acoperî pre amînduoi.
 Ecce, eu cunosc gîndurile vîstre, 27
 Și hotărîrile, cu cari mă nedreptățiți:
 Căci dîceți: "Unde este casa apăsătorului? 28
 „Și unde cortul, in care locuiesc cei rei?“
 De ce n'ați întreatu de călători? 29
 Nu nesocotiți mărturiile lorî:
 „Celî rău, dîceți, este păstrat pentru ziua 30
 perderei,
 „Elî se va aduce in ziua mâniei.“
 Dară cine va cuteza a-î spune "in fața urmări- 31
 le sale?
 Și cine i va răsplăti cele ce a făcutu?
 Lî ducă afară la mormînte, 32
 Și semînă, că-și priveghiează mausoleul;
 Lî jacă asupra-î brazdele vîlei, 33
 Și elî trage după sine o "lume întregă,
 Așa cumî l'a precedatî o mulțime nenu-
 merată.
 Decî, nu-mî dați decât mîngăieri deșerte, 34
 Căci întîmpinările vîstre nu sînt decât o
 minciună.

Vorba a treia a lui Elifaz.

- S**I Elifaz, Temaneul, răspunde, și dîse: 22
 "Pote omul să foloséscă pre Dumnezeu? 2
 Nu, ci pre sine folosese înțeleptul.
 Este ore spre binele celui A-totu-puternic, 3
 de escî drept?
 Sîu spre cîștigulî seî, de urmezî fără vi-
 novățiă căile tale?
 De frică de tine certa-se-va cu tine? 4
 Sîu merge-va cu tine la judecată?
 Aî doră răutatea ta nu este mare? 5
 Și fără capétu fără-de-legile tale?
 Căci ai "luatî amanetî fără temeiî de la 6
 frațiî teî,
 Și ai despoiatu pre cei goi de vestmintele lorî;
 N'ai datî apă de bîutî celui ostenitî,
 Și ai "opritî pînea ta celui flămîndî.
 Dară tu puternicî fîndî, ai stîpînitî pă- 8
 mîntulî întregî,
 Și însemnatî fîndî, ai locuitî singurî in-
 tr'însulî.

q Cap. 27. 13. & 31. 3, 3.	40. 4. Ps. 39. 9.	f Cap. 36. 11. g Cap. 22. 17.	k Cap. 18. 6. l Luc. 12. 46.	Isa. 51. 17. Ier. 25. 15.	Ecc. 9. 2. r Cap. 20. 7.	Ps. 16. 2. Luc. 17. 10.	e Voî Cap. 31
—	c Cap. 12. 6. Ps. 17. 10, 14.	h Esod. 5. 2. i Cap. 31. 9.	m Ps. 1. 4. & 35. 5.	Apoc. 14. 10 & 19. 15.	s Prov. 16. 4. 2 Pet. 2. 9.	b Esod. 22. 26, 27.	Dent. 15. 7, etc.
Capitulu 21.	& 73. 3, 12. Ier. 12. 1.	j Cap. 35. 8. k Mal. 3. 14.	Isa. 17. 13. & 29. 5.	p Isa. 40. 13. & 45. 9.	t Gal. 2. 11. u Ebr. 9. 27.	Dent. 24. 10, etc.	Isa. 58. 7. Ezec. 18. 7, 16.
a Cap. 16. 10. & 17. 2.	Hab. 1. 16.	j Cap. 23. 18. Ps. 1. 1.	Osea 13. 3. n Esod. 20. 5.	1 Cor. 2. 16.	Capitulu 22.	Cap. 24. 3, 9. Esod. 18. 12.	Mat. 25. 42.
b Jude. 18. 19. Cap. 29. 9. &	d Ps. 73. 5. e Esod. 23. 26	Prov. 1. 10.	o Ps. 75. 8.	q Cap. 20. 11.	a Cap. 35. 7.		

- 9 Pre veduve le-ai dat^u afară cu mânele deșerte,
Și brațul^u orfanilor^u l'ai frânt^u.
- 10 Pentru acésta esci^u 'incunjurat^u de curse,
Și spaîma te uimesce de odată.
- 11 Aû nu veđi întunerecul^u,
Și mulțimea^u 'apei, care te acopere?
- 12 Aû nu este Dumneđe^u in înălțimea ce-
riului?
Privesce înălțimea stelelor^u, cât^u sunt de
înalte!
- 13 Și tu ȑici: „Ce pôte să sciă Dumneđe^u?
„Cum^u pôte să judece din dosul^u întunere-
cului de nûori?
- 14 „Nûorii deși^u 'l^u ascund^u, și-l^u opresc^u a
„Cutrieră cercul^u ceriului.“ [vedé;
- 15 Ôre voesci să urmez^u calea cea vechiă,
Pe care aû âmblat^u ômenii stricăciunei,
- 16 Cari^u 'aû fost^u răpiți înainte de timp^u,
Și preste a căror^u temeliă s'a vërsat^u po-
17 Cari ȑiseră cătră Dumneđe^u: [topul^u;
„Depărtéză-te de noi!
„Căci^u *ce ni pôte face A-tot^u-puternicul^u?“
- 18 De și implusesse casele lor^u cu bunătăți;
Dară departe fie de mine^u 'sfatul^u celor^u reî!
- 19 „Acésta o vëd^u drept^u, și se bucură;
Și cel^u nevinovat^u 'și ride de d'înșii:
- 20 „Eccé, va ȑice acesta, neamicul^u nostru este
stërpit^u,
„Și averea lui mistuită de foc^u!“
- 21 Fă-te cunoscut^u cu d'însul^u, și-ȑi^u „va fi bine,
Și fericirea prin acésta ȑă-ȑi^u 'ȑi va veni;
- 22 Primesce învëțătura din gura lui,
Și 'lé in ânimă cuvintele lui.
- 23 „De te vei întôrce cătră A-tot^u-puternicul^u,
ȑă-ȑi te vei restatornici;
Depărtéză deci nedreptatea din corturile tale;
- 24 „Aruncă aurul^u in pulbere,
In pruntul^u përeilor^u aruncă aurul^u din Ofir^u:
- 25 Atunci A-tot^u-puternicul^u va fi aurul^u te^u,
Și argintul^u te^u cel^u strălucitor^u;
- 26 Atuncea cu adevërat^u te vei^u 'bucura de A-
tot^u-puternicul^u,
Și 'vei rëdica fața ta cătră Dumneđe^u;
- 27 'Te vei ruga cătră d'însul^u, și el^u te va as-
și-ȑi^u vei îndeplini votul^u; [cultă,
- 28 In tot^u ce vei întreprinde, vei isbuti,
Și pe căile tale va luci lumină.
- 29 Apësaților^u vei spune: Înălțați-vë;
Căci^u „pre cel^u cu ochii plecați Dumneđe^u 'l^u
va scăpa.
- 30 Mëntui-va chiar^u pre cel^u vinovat^u;
Da, și acesta se va mëntui prin curățenia
mânelor^u tale.

Răspunsul lui Iov^u.

- A** TUNCEA Iov^u răspunse, și ȑise: **23**
Astă-ȑi amară este plângerea mea;
Și totuși suspinurile mele nu sânt de o potri-
va cu suferințele mele.
- O, „de ași sci, unde l'ai pute găsi!
Și să pot^u veni la tronul^u se^u!
Ași rëndui judecata mea înaintea lui,
Și gura mea ași împlé-o cu doveđi.
- Atunci ași sci cuvintele, ce mî-ar^u răspunde,
Și ași a^uđi ce ar^u vorbi cătră mine.
- Ôre 'certa-se-ar^u cu a-tot^u-putința sa inpotri-
Nu, ci ar^u lua aminte la mine. [va mea?
- Atuncea drept^u fiind^u, m'ai^u judeca cu el^u,
Și ași scăpa pentru tot^u-de-una de judecă-
torul^u me^u.
- „Eccé, 'l^u caut^u înainte, dară el^u nu este acolo,
Și îndărët^u nu-l^u ȑiăresc^u;
'L^u caut^u la stânga, unde lucréză,
Dară nu-l^u vëd^u;
La drépta de asemenea se ascunde,
Și nu-l^u descoper^u.
- Dară el^u „cunósce calea mea,
„Cerce-më el^u, ca aurul^u voi^u eși.
- 'De urma lui se ținu piciorul^u me^u,
Pe calea lui am^u urmat^u, și de la ea nu
m'am^u abătut^u.
- Ordinele buzelor^u lui nu le-am^u călcat^u,
„Mai mult^u decât^u hotăririle mele am^u pă-
zit^u cuvintele buzelor^u sale.
- Dară el^u ține de una, „cine-l^u pôte opri?
Ce 'voesce, aceea face.
- Deci va împlini cele^u 'hotărîte cu mine,
Și multe ca aceste are la în-de-mână.
- De aceea tremur^u înaintea lui,
Când^u cuget^u la acésta, më înspăimënt^u de el^u.
- Da, Dumneđe^u a „muit^u ânimă mea;
Și A-tot^u-puternicul^u m'a înspăimëntat^u.
- O, de ce n'am^u fost^u răpit^u de d'inaintea
acestui^u întunerec^u!
- Și nu mî-a fost^u ascunsă acésta întunecime!
PENTRU „ce timpurile de judecată nu sânt
păzite de A-tot^u-puternicul^u? **24**
Pentru ce cei, ce-l^u cunosc^u, nu vëd^u ȑi-
lele lui de pedepsă?
- Unia strămută^u „hotarele,
Răpesc^u turme, și le pasc^u;
Asinul^u orfanilor^u 'l^u gonesc^u,
Și 'boul^u veduvei^u 'l^u iéu amanet^u;
- Pre cei sermani^u 'abat^u din calea lor^u,
Si „saracii din țëră sânt siliți a se ascunde.
- Eccé, acestia ca și asinii sëlbatici es^u in
Căutând^u cu muncă hrana; [pusti^u,

d Cap. 31. 21.
Isa. 10. 2.
Ezec. 23. 7.
Cap. 18. 8, 9,
10. & 19. 6.
f Ps. 69. 1, 2.
& 124. 4.
Plân. 3. 54.
g Ps. 10. 11. &

59. 7. & 73. 11.
& 94. 7.
h Ps. 139. 11, 12.
i Cap. 15. 39.
Ps. 55. 23. &
102. 24.
Eccl. 7. 17.
j Cap. 21. 14.
k Ps. 4. 6.

l Cap. 21. 16.
m Ps. 58. 10. &
107. 42.
n Isa. 27. 5.
o Ps. 119. 11.
p Cap. 8. 5, 6.
& 11. 13, 14.
q 2 Cron. 1. 15.
r Cap. 27. 10.

Isa. 58. 14.
s Cap. 11. 15.
t Ps. 50. 14, 15.
Isa. 58. 9.
u Prov. 29. 23.
Iac. 4. 6.
1 Pet. 5. 5.

Capul 23.
a Cap. 13. 3. &
16. 21.
b Isa. 27. 4, 8.
& 57. 16.
c Cap. 9. 11.
d Ps. 139. 1, 2,
3.

e Ps. 17. 3. & 66.
10.
Iac. 1. 12.
f Ps. 44. 18.
g Ioan. 4. 32, 34.
& 57. 16.
h Cap. 9. 12, 13.
& 12. 14.
Rom. 9. 19.

i Ps. 115. 3.
j 1 Thes. 3. 3.
k Ps. 22. 14.
—
Capul 24.
a Fapt. 1. 7.
b Deut. 19. 14.

& 27. 17.
Prov. 22. 28.
& 23. 10.
Osea 5. 10.
c Deut. 24. 6, 10,
12, 17.
Cap. 22. 6.
d Prov. 28. 28.

- Deșertulū *trebuie să li dee* mâncare pentru copii *lorū* !
- 6 De pe câmpū 'și adună nutrețiulū,
Și pândescū bobîteritulū viei celui rău.
- 7 'I cuprinde 'nóptea goi, fără vestimente,
Fără învêlitóre in contra frigului;
- 8 Sînt muiați de ploiele munților,
Și ncavêndū *altū* adăpostū, 'îmbrăciășeză stânca.
- 9 Aceia smulgū de la peptulū *mumei* pre orfanū,
Și iēu amanetū *totū ce are* saraculū asupră-și.
- 10 Acestia âmblă goi, fără vestimente,
Și flămândi adună snopii,
- 11 Storcū oleiulū din îngrăditurile *acelora*,
Calcă tesculū, și suferū de sete;
- 12 Din cetăți se aude gemetulū murinșilorū,
Și strigătulū celorū râniți de mórte;
Și Dumneđeū nu ascultă rugăciunea *lorū*.
- 13 Alții sînt neamicii luminei,
Nu cunoscū căile sale,
Și nu staū in căile ei:
- 14 'In ȋiorulū demăneței plēcă ucigașulū,
Omóre pre celū saracū și lipsitū,
Și nóptea este ca și hoțulū.
- 15 'Ochiulū celui adulteriū pândesce amurgulū,
'Dicêndū: „Nici unū ochiū nu mă va vedé;”
Și-și învêlesce fața.
- 16 Cândū e întunerecū, spargū casele;
Ȋiua se închidū in lă-întu;
'Lumina nu o cunoscū macarū.
- 17 Căci *lumina* demăneței *este* umbra morței
pentru ei,
Și cândū o vèdū, *simțescū* spaîmele umbrei
morței.
- 18 Dacă moscenirea lorū e blăstemată pe pămêntū,
Și nu mai potū apuca calea vielorū,
Se arētă iscusiți pe fața apelorū.
- 19 In secetă și in căldură prèdă,
In apele omêtilū adîncului pécătuescū.
- 20 Mitra *mumei* 'lū va uita;
Va fi de ospêțū vermilorū;
'Nu se va mai aminti,
Ci ca unū arbore se va smulge celū nedreptū.
- 21 Elū apesa pre femea stèrpă care nu născu.
Și vèduvei *nici o odată* nu-i-a făcutū bine;
- 22 Ba chiarū pre cei puternici 'i trage cu puterea sa;
Cândū se scólă, *nimenia* nu este sigurū de
vieța sa;
- 23 Și unula ca acestuia dă Dumneđeū siguranță,
'lū sprijinesce,
Și 'ochii sei *sînt așintiți* asupra urmărilor
sale.

- Sînt mari; o clipelă, și nu mai sînt; 24
Cadū, morū, ca toți *cei-l-alti*;
Ca spicele còpte sînt secerati.
Aū nu *este așa*? 25
Cine mē dă de minciună,
Și va nimici cuvêntulū mēu?

Vorba a treia a lui Bildadū.

- A**TUNCEA Bildadū, Șuheulū, respunse, 25
și dîse:
La d'însulū *sînt* domnia și temerea, 2
Elū păzesce pacea in înălțimile sale.
Ôre se potū numera oștile lui? 3
Și preste cine nu resare 'lumina sa?
'Cumū decī va putē omulū să se îndrepteze 4
înaintea lui Dumneđeū?
Și cumū va fi curatū celū născutū din femeă?
Ecce, in ochii sei chiarū luna nu luminēză, 5
Și nici stelele nu sînt curate;
Cu câtū mai puținū omulū, 'molia, 6
Și fiulū omulū, vermele!

Respunsulū lui Iovū.

- S**I Iovū respunse, și dîse: 26
Cumū ai ajutatū pre celū neputernicū, 2
Și ai sprijinitū brațiulū celui fără tăria?
Cumū *decī* ai datū sfatū celui nesciutorū, 3
Și ai obscitū înțelepciunea cu îmbelșugare?
Cu a cui *ajutorū* ai vorbitū? 4
Și a cui suflare eși din tine?
Titanii se cutremură suptū apa 5
Și locuitorii ei;
'Golū *este* infernulū înaintea lui, 6
Și fără acoperișū adînculū.
'Elū a întinsū mēdă-noptea asupra chaosului, 7
Și a spēnduratū pămêntulū de-asupra ni-
miculū;
'Elū a legatū apa in nūorii sei, 8
Fără ca nūorii să se spargă suptū *greutatea* ei;
Elū a acoperitū fața tronului seū, 9
Și a întinsū preste d'însulū nūorii sei cei deși;
'Elū a descrisū boltă de dé-supra apei, 10
Până la hotarele luminei și ale întunerecului;
Stâlpii ceriului se cutremură, 11
Și se spăimêntă la amenințarea lui.
Prin tăria sa elū 'turbură marea, 12
Și prin înțelepciunea sa frînge furia ei.
'Prin adierea sa înseninează cerulū; 13
Mâna sa a creatū 'dragonulū sburătoriū.
Ecce acestea *sînt* începuturile căilorū sale, 14
abiēde amū auđitū murmurulū linū *alū lu-*
crărilorū sale,
Dară tunetulū tăriei sale, cine-lū *pôte* cu-
prinde?

• Esod. 22. 26.
27.
Dent. 24. 12.
13.
Cap. 22. 6.
f Plān. 4. 5.

g Ps. 10. 8.
h Prov. 7. 9.
i Ps. 10. 11.
j Ioan 3. 20.
k Prov. 10. 7.
l Ps. 11. 4.

Prov. 15. 3.
—
Capulū 25.
a Iac. 1. 17.
b Cap. 4. 17, etc.

& 15. 14, etc.
Ps. 130. 3. &
143. 2.
c Ps. 22. 6.

Capulū 26.
a Ps. 139. 8, 11.
Prov. 15. 11.
Ebr. 4. 13.
b Cap. 9. 8.

Ps. 24. 2. &
104. 2, etc.
c Prov. 30. 4.
d Cap. 38. 8.
Ps. 33. 7. &

104. 9.
Prov. 8. 29.
Ier. 5. 22.
• Esod. 14. 21.
Ps. 74. 13.

Isa. 51. 15.
Ier. 31. 35.
f Ps. 23. 6.
g Isa. 27. 1.
—

Urmarea vorbei celei de pe urmă a lui Iovŭ.

- 27 **S**I Iovŭ urmă cuvântulŭ său poeticŭ, și dîse:
 2 *Jurŭ* pe Dumneșeu celŭ viu, ^a care în-
 lătură dreptulŭ meu,
 Și pe A-totŭ-puterniculŭ, care-mi amăresce
 viața,
 3 Că până va fi sufletŭ in mine,
 Și suflarea lui Dumneșeu in nările mele:
 4 Buzele mele nu vorŭ vorbi nedreptăți,
 Nicî limba mea nu va spune încelăciune!
 5 Să mă păzescă Dumneșeu a vi da dreptate!
 Până voiŭ muri, ^b nu mi se va lăsa nevino-
 văția mea.
 6 ^c Ținŭ tare la dreptatea mea, și nu o lasŭ;
^d Conștiința mea nu condamnă nicî una din
 dîilele mele.
 7 Întempe-se neamiculŭ meu, cumŭ se în-
 tēplă celui rău,
 Și împotrivorulŭ meu, cumŭ se întēplă
 celui nelegiuitŭ!
 8 ^e Căci care va fi asceptarea făcarniculŭ,
 Cândŭ Dumneșeu va tăia, va trage la d'in-
 sulŭ firulŭ vieții sale?
 9 Ore ^f va asculta Dumneșeu rugăciunea lui,
 Cândŭ strîmtoarea va veni preste elŭ?
 10 ^g Va putē elŭ să se bucure de A-totŭ-puter-
 niculŭ?
 Să chîame pre Dumneșeu in totŭ timpulŭ?
 11 Vē voiŭ înveta ce este in mâna lui Dum-
 neșeu;
 Cele ce sînt la A-totŭ puterniculŭ nu le voiŭ
 ascunde.
 12 Ecce, voi toți le-ați vedutŭ,
 De ce deci adăugiți deșertăciune preste de-
 șertăciune?
 13 *Diceți:* ^h „Acēsta este sôrtea omulŭ celui rău
 de la Dumneșeu,
 „Și partea de moscenire a apēsătorilorŭ,
 „Pre care o primescŭ de la A-totŭ-puterniculŭ:
 14 ⁱ „De se îmulțescŭ fiilŭ seî, pentru sabiă se
 îmulțescŭ;
 „Și urmașii lui nu vorŭ avē pâne cu indes-
 tulare;
 15 Rēmășița lui va afla prin cîumă mormen-
 tulŭ seŭ,
 „Și ^j veduvele sale nu vorŭ plînge;
 16 „De va aduna argintŭ ca pulberea,
 „Și va pregăti vestminte ca lutulŭ:
 17 „Elŭ le va pregăti, dară ^k dreptulŭ le va îm-
 brăca,
 „Și celŭ nevinovatŭ va împărți argintulŭ seŭ;
 18 „Casa, ce-și va zidi, va fi ca a moliei,
 „Ca coliba, ce și-o face păzitorulŭ țerânei.
 19 „Se va culca bogatŭ, dară pentru cea din
 urmă dată;

- „Căci” și va deschide ochii seî, și nu va mai fi.
 „Ca valurile ’lŭ vorŭ ajunge spaimele, 20
 „Fortuna ’lŭ va răpi in timpulŭ nopței;
 „Lŭ va rēdica vântulŭ de resăritŭ, ’lŭ va duce, 21
 „Și-lŭ va spulbera din loculŭ seŭ;
 „Dumneșeu va arunca fără cruțare săgeți a- 22
 supră-i.
 „Și urmăritŭ de mâna lui, nu va înceta de
 a fugi.
 „Toți vorŭ bate in palme la elŭ, 23
 „Și din loculŭ seŭ ’lŭ vorŭ șuera.”
ARGINTULŭ are vena sa, 28
 Aurulŭ unŭ locŭ, pe unde se strecoră;
 Ferulŭ din pămēntŭ se scôte, 2
 Și topindu-se pētra, ese arama.
 Omulŭ pune capētŭ întuneculŭ, 3
 Și cercetēză până in adîncurile cele mai
 de josŭ,
 Până la pētra întuneculŭ și a umbrei
 morței.
 Elŭ sēpă, departe de drumurile bătute, 4
 șanturi,
 Pre cari piciorulŭ nu le-a cunoscutŭ,
 Se acăță și se clatină, departe de locuința
 ômenilorŭ.
 Pămēntulŭ, din care resare pânea, 5
 Pe de desuptŭ se surpă ca de focŭ;
 Petrișulŭ seŭ este loculŭ safirulŭ, 6
 Acolo se găsește și pulberea de aurŭ;
 Vulturulŭ nu cunósce calea acēsta, 7
 Și ochiulŭ nu o diăresce.
 Fērele sēlbaticē nu o calcă, 8
 Și leulŭ nicî o dată n’a trecutŭ pe ea.
 Omulŭ pune mâna sa pe stânca de cremine, 9
 Și restörnă munții din rădēcina lorŭ.
 Elŭ sēpă canaluri in stânci, 10
 Și ochiulŭ seŭ vede tôte tesaurele lorŭ;
 Elŭ ezcesc riurile, ca să nu curgă, 11
 Și scôte la lumină cele ascunse.
 „Dară înțelepciunea, unde se va afla? 12
 Și unde este loculŭ priceperii?
 Omulŭ nu cunósce ^l prețulŭ ei; 13
 Ea nu se află in pămēntulŭ celorŭ vii;
 „Adînculŭ dîce: „Nu este in mine“, 14
 „Și marea dîce: „Nu se află la mine“.
 Ea ^m nu se dă pentru aurulŭ celŭ mai bunŭ, 15
 Și nicî argintulŭ nu se cumpēnesce dreptŭ
 prețŭ pentru ea;
 Ea nu se schimbă nicî cu aurulŭ din Ofirŭ, 16
 Nicî cu onichiulŭ celŭ prețiosŭ, nicî cu sa-
 firulŭ;
 Nimicŭ n’o egalēză, nicî aurulŭ, nicî dia- 17
 mantulŭ;
 Ea nu se schimbă pentru vase de aurŭ.
 Nu mai amintescŭ de mărghenŭ și de cristalŭ; 18

Cap. 27.	d Fapt. 24. 16.	Prov. 1. 28. &	Ioan 9. 31.	Est. 9. 10.	Plân. 2. 6.	Ecl. 7. 24.	d Prov. 3. 13, 14,
a Cap. 34. 5.	e Mat. 16. 26.	28. 9.	Iac. 4. 3.	Osea 9. 13.	m Cap. 18. 11.	b Prov. 3. 15.	15.
b Cap. 2. 9. &	f Luc. 12. 20.	Isa. 1. 15.	g Veți Cap. 22.	j Ps. 78. 64.	—	c Vers. 22.	& 8. 10, 11, 19.
13. 15.	f Cap. 35. 12.	Ier. 14. 12.	26. 27.	k Prov. 28. 8.	Cap. 28.	Rom. 11. 33.	& 16. 16.
c Cap. 2. 3.	Ps. 18. 41. &	Ezec. 8. 18.	h Cap. 20. 29.	l Ecl. 2. 26.	a Vers. 20.	34	
	109. 7.	Mic. 3. 4.	i Deut. 28. 41.	l Isa. 1. 8.			

- Prețul înțelepciunii întrece cu mult pre
al mărgărintarului ;
- 19 Ei nu se asemănă topasul Etiopiei ;
Cu aurul cel mai curat nu se schimbă.
- 20 "De unde vine deci înțelepciunea ?
Și unde este locul priceperei ?
- 21 De se ascunde de ochii tuturor celor vii,
Și se tănuiesc de păsările cerului.
- 22 "Abisul și mórtea dicu :
"Cu urechile noastre auđirăm faima ei".
- 23 Dumneđeu *singur* scie calea către d'nsa,
Și cunoște locul ei.
- 24 Căci el vede până la marginile pământu-
lui,
Și "pătrunde totu ce este suptu ceriú.
- 25 "Cândú dădu greutate vântului,
Și cumpêni apele cu măsură ;
- 26 Cândú "dădu legi plóiei,
Și îndrumă fulgerul tunetelor :
- 27 Atunci o vedu, și o descoperi,
O pregăti, și o pătrunse ;
- 28 Și dise către omú ; Éccé,
"Temerea Domnului este înțelepciune,
Și ferirea de rele este priceperea !

Sfârșitul vorbeii celei de pe urmă a lui Iovú.

- 29 **S**I Iovú urmă cuvântul seú poeticú, și dise :
2 O, de ași fi "ca in lunele trecute,
Ca in dîlele, cândú mă păzia Dumneđeu :
3 "Pre-cândú încă candela lui lucia asupra ca-
pului meú,
Și eú cu lumina lui âmblamú in întunecú !
4 De ași fi ca in dîlele prosperității mele,
Cândú "amiciția lui Dumneđeu era in cor-
tulu meú ;
5 Cândú A-totu-puterniculú era încă cu mine,
Și in jurul meú copii mei ;
6 Cândú "pașii mei se scaldău in lapte,
Și "stâncă 'mî revêrsă pêrêie de oleiú.
7 Atuncea de eșiamú la pórtă cea de d'
înainte a cetăței,
Și de-mî aședamú scaunul meú in písță,
8 Tênerii vedêndu-mă, se trăgeau înapoi,
Și bêtrânii se sculaú, și rămăneau in picioré ;
9 Cei mai mari 'și opriau vorba,
Și "puneau mâna pe gura lorú ;
10 Vócea fruntașilorú amúția,
Și "limba lorú se lipia de ceriulú gurei lorú ;
11 Urechia celui ce mă auđia, mă fericia ;
Și ochiulú acelu ce mă vedea, mărturisia
pentru mine.
12 Căci "mêntulamú pre saraciú, cari strigaú,
Pre orfanú și pre celú fără ajutoriú ;
13 Bine-cuvântarea celui ce era să pêrá venia
preste mine,

- Și ânima vêduvei o învesellamú ;
"Cu dreptatea eramú îmbrăcatú, și ea 'mî 14
servia de vestmêntú ;
Mantiă și diademă 'mî era neprihânirea ;
"Orbulú eramú ochiú, 15
Și ologulú piciorú ;
Celorú saraci părinte, 16
Și "judecata celui necunoscutú o apêramú ;
Sfărâmamú "dinții celui nedreptú, 17
Și din gura lui scoteamú prêda ;
Și-mî diceamú : "In cuibulú meú voiú muri, 18
Și ca nêsipulú mării 'mî voiú immulți dîlele.
"Rădêcina mea se va întinde "in apă, 19
Și roúa va sta tótă nóptea pe ramurele mele ;
Mărirea mea se va re'nnoi, 20
Și "arculú meú se va întări in mâna mea.
Ei mă ascultaú și asceptau, 21
Și tăceau, ca să audă sfatulú meú ;
Dupre cuvântarea mea nimenea nu mai vorbea, 22
Și asupra lorú ca roúa picaú cuvintele mele ;
Mă asceptau, ca pre plóia, 23
Și la vorbele mele căscaú gura lorú, ca la
"plóia târđia ;
De li surideamú, nu li venia a o crede ; 24
Cu lâcomiă căutaú lumina feței mele.
De mergeamú cu ei, sedeamú in fruntea lorú, 25
Și tronamú, ca unú rege in međiloculú
armatei,
Ca mângâiatorú alú celorú trîști.

- E**rú acumú ridú de mine cei mai ténerei 30
decâtú mine,
Pre ai cărorú părinți nu-î socotiamú vred-
nicí a fi puși alătura cu câni turmei mele.
Și ce-mî folosia puterea mânelorú lorú, 2
Din cari a peritú tótă puterea ?
Sfrigiți de lipsă și fóme, 3
Rodeau in pământuri stórse, de demultú
secătuite și pustiite ;
Tăiau loboda tufărișului, 4
Și rădêcina de jeniperú era pânea lorú ;
Din međiloculú ómenilorú erau alungați, 5
Și se striga la ei, ca la unú furú ;
Locuiaú in văi spăimêntátóre, 6
In pescerile pământului și ale stâncelorú ;
Sbieraú in tufărișuri, 7
Și se adăpostiaú in spinișuri ;
Fiii celorú fără minte și ai celorú neo- 8
nești,
Cu lovituri de bice au fostú alungați din or-
ce pământú locuiú.
"Și acumú amú ajunsú a fi de cânteculú lorú, 9
Și de vorba lorú ;
Cu uriciune se depártéză de mine, 10
Și nu se sfiescú "a-mî scuipa in față ;
Deslegându-mî chinga, mă chinuescú, 11

e Vers. 12.
f Vers. 14.
g Prov. 15. 3.
h Ps. 135. 7.
i Cap. 58. 25.
j Deut. 4. 6.

Ps. 111. 10.
Prov. 1. 7. &
9. 10.
Ecl. 12. 13.

Capitul 29.
a Veđi cap. 7. 3.
b Cap. 18. 6.
c Ps. 25. 14.
d Fac. 49. 11.
Deut. 32. 13.

& 33. 24.
Cap. 20. 17.
e Ps. 81. 16.
f Cap. 21. 5.
g Ps. 137. 6.
h Ps. 72. 12.

Prov. 21. 13.
& 24. 11.
i Deut. 24. 13.
Ps. 132. 9.
Isa. 59. 17. &
61. 10.

Efes. 6. 14. etc.
1 Thes. 5. 8.
j Num. 10. 31.
k Prov. 29. 7.
l Ps. 56. 6.
Prov. 30. 14.

m Ps. 30. 6.
n Cap. 18. 18.
o Ps. 1. 3.
p Fac. 49. 24.
q Zech. 10. 1.

Capitul 30.
a Cap. 17. 6.
b Ps. 35. 16. &
69. 12.
c Plân. 3. 14, 68.
d Num. 12. 14.
28*

- Și frêlul 'lă lasă asupra-mi;
 12 O ploditură se rēdică la drēpta mea,
 Și cērcă să depărteze piclōrele mele,
 Și 'deschidū asupra-mi căile stricăciunei
 13 Cārarea mea o închidū, [lorū;
 Peirea mea o gătēscū,
 Ei, cei fără nici o putere!
 14 Ca *printr'o* spārtură mare străbatū,
 Cu vuetū se rostogolescū aci;
 15 Spaimele mă incunjură,
 Ca de furtună s'a spulberatū prosperitatea
 mea,
 Și ca nūorulū a trecutū fericirea mea.
 16 'Și acumū se topesce in mine sufletulū meu,
 Dile de intristare m'au cuprinsū:
 17 Nōptea mi se străpungū ōsele,
 Și *relele* ce mă rodū n'au astēmpērū;
 18 *Ele*, prin puterea *lorū*, s'au făcutū vesmēn-
 tulū meu,
 19 Și mă stringū, ca gulerulū vestmētului meu.
 Elū m'a aruncatū in tină,
 Și amū ajunsū pulbere și cenușă.
 20 Eū strigū cătră tine, și tu nu mă audī;
 Staū *înainte-ți*, și nu mă veđi;
 21 Crudū te-ai făcutū pentru mine,
 Cu *tōtă* tāră mānei tale mă urmărescī;
 22 M'ai rēdicatū, m'ai datū vēntului,
 Cu suflarea furtunei mă topescī:
 23 O sciū, *la* mōrte mă duci,
 Loculū, 'unde se vorū intruni toți cei vii.
 24 Dară ōre celū strīmtoratū nu va întinde
 māna sa?
 Celū in peire nu va striga: Scāpare?
 25 ōre 'n'amū plānsū pre celū amāritū?
 Pentru saracū aū nu mi-amū intristatū su-
 fletulū?
 26 Și *ēccē*, 'cāndū asceptamū fericirea, 'mī ve-
 ni nefericirea;
 Asceptat'amū lumina, și întunereculū cađu
 asupra-mi.
 27 Mēnuntaiele mele ferbū in mine fără in-
 cetare;
 Dilele suferinței m'au cuprinsū;
 28 'Amblu inegritū, *dară* nu de sōre,
 De mă scolū in adunare, strigū de dureri;
 29 'M'amū făcutū frate șacalilorū,
 Și soçiū struților;
 30 'Pelea mi s'a inegritū,
 Și 'ōsele mi s'au uscatū de arsură;
 31 De aceea in jale *întorsu-s'a* citara mea,
 Și harpa mea in cāntare de plāngere.
 31 **F**ĂCUT'AMŪ legāmētū cu 'ochiī mei;
 Decī cumū *ași fi cutezatū* să cautū la
 vre-o faciōră?
- Dară ce 'sortiū de la Dumneđu din susū! 2
 Ce moscenire de la A-totū-puterniculū din
 înălțime!
 Aū nu celū fără de Dumneđu *se cuvine* 3
 stricăciune,
 Și peire făcētorilorū de rele?
 Aū 'n'a vēdūtū elū căile mele, 4
 Și aū n'a numeratū elū toți pașiī mei?
 De amū āmblatū cāndū-va cu minciună, 5
 Și a alergatū piciorulū meū spre incēlătură,
 (Cumpēnescă-mē cu cumpēnă drēptă, 6
 Și Dumneđu va recunōsce nevinovāția mea!)
 De a părăsitū piciorulū meū calea, 7
 Pre ochiī mei 'de i-a urmatū ānima mea,
 Și de s'a lipitū vr'o pată de mānele mele:
 Atuncea 'ceea ce amū semēnatū eū, mānānce 8
 unū altulū;
 Ce amū sādītū, desrādēcineze-se!
 De s'a amāgitū ānima mea de vr'o femeă, 9
 Sēu de amū pānditū la ușa aprōpelui meū,
 Atuncea pentru unū 'altulū să mācine fe- 10
 mea mea,
 Și alțiī să se plece preste ea!
 Cāci faptă de rușine *arū fi* acēsta, 11
 O 'fără-de-lege, *pedepsitā* de judecātori;
 Ea *este* focū ce arū mistui până la stricăciune, 12
 Și arū perde totū venitulū meū.
 De ași fi nesocotitū dreptulū servului meū, 13
 Sēu alū servei mele, cāndū se certaū cu mine,
 Ce ași putē face, dacă 's'arū rēdica Dum- 14
 neđu?
 Și de *mī*-arū cere sēmă, ce i-ași respunde?
 Aū 'nu l'a făcutū și pre d'insulū acela, care 15
 m'a făcutū pre mine, in mitra *mumei*?
 Și nu ne-a pregătītū *tōtū* unulū in mitră?
 De amū respinsū doringā sermanilorū; 16
 Sēu ochiī vēduvelorū de amū lāsātū să lān-
 cedēscă;
 De amū māncatū singurū bucata mea, 17
 Și din acēsta n'a māncatū și orfanulū;
 (Da din tēnēreța mea a crescutū elū cu mine, 18
 ca *la* unū pārinte;
 Și din mitra mumei mele l'amū condusū);
 De amū vēdūtū pre cine-va perindū din lip- 19
 să de vestminte,
 Și fără învēlișū pre celū sermanū;
 De nu m'au 'bine-cuvēntatū cōpsele lui, 20
 Și de nu s'a încălđitū elū de lāna mneilorū mei;
 De amū rēdicatū māna mea 'asupra orfanu- 21
 Sciindu-mē sigurū la judecată: [lui,
 Atuncea să-mi pice umeriī din spete, 22
 Și braçiulū să mi se rumpā din incheiātura sa.
 Dară 'temutū m'amū de pedēpsa lui Dumne- 23
 Și n'amū putut' o face de mārēția sa. [deū,

Deut. 25. 9.	Ebr. 9. 27.	Mic. 1. 8.	Capulū 31.	Prov. 5. 21. &	Mat. 5. 29.	Lev. 20. 10.	Mal. 2. 10.
Isa. 50. 6.	f Ps. 35. 13. 14.	j Ps. 119. 83.	a Mat. 5. 28.	15. 3.	e Lev. 26. 16.	Deut. 22. 22.	j Veđi Deut. 24.
Mat. 26. 67. &	Rom. 12. 15.	Plān. 4. 8. &	b Cap. 20. 29.	Ier. 32. 19.	Deut. 28. 30.	Veđi vers. 28.	13.
27. 30.	g Ier. 8. 15.	5. 10.	c Cap. 27. 13.	d Veđi Num. 15.	38. etc.	h Ps. 44. 21.	k Cap. 22. 9.
c Cap. 19. 12.	h Ps. 38. 6. &	k Ps. 102. 3.	e 2 Cron. 16. 9.	f 2 Sam. 12. 11.	f 2 Sam. 12. 11.	i Cap. 34. 19.	l Isa. 13. 6.
d Ps. 42. 4.	42. 9. & 43. 2.	—	Cap. 34. 21.	Eccl. 11. 9.	Ier. 8. 10.	Prov. 14. 31.	Tool 1. 15.
e Ps. 42. 4.	i Ps. 102. 6.			Ezec. 6. 9.	g Fac. 38. 24.	& 22. 2.	

- 24 *De amă pusă încrederea mea în aur, Său de amă disă aurului celui mai curat: *Tu ești încrederea mea!*
- 25 *De m'amă îngâmfat, pentru-că mare 'mi era averea, Pentru-că multă a cęstigat mânia mea;
- 26 *De m'amă uitat la sore, pentru-că luminează, Și la lună, pentru-că mărețu trece;
- 27 De s'a încelat în ascunsă ânima mea, Și, *privindu-le*, gura mea mâna mea a sărutat;
- 28 (Și acēsta încă *este* o *fără-de-lege, *pedep-sită* de judecatori, Căci m'ași fi lepădat de Dumnezeu din înălțimi).
- 29 *De m'amă bucurat de nenorocirea neami-cului meu, Și de m'amă veselit, cându relele l'au lovit:
- 30 (Dară *n'amă dat voiă gurei mele să pę-cătuască, Cerëndu cu blăstemă sufletul se) De n'au întreat omēni cortului meu:
- 31 „Mai este vre-unul, care nu s'a săturat de „pănea lui!“
- 32 (Nici odată *străinul n'a inoptat pe drum, Fără ca să deschidă călătorului ușele mele;)
- 33 De amă ascunsă 'dupre obiceiul omēnilor greșelele mele, Și de amă îndosit în sină vina mea;
- 34 Dacă neindrăsnind de a mę aręta înaintea unei *mari mulțimi, Său temēdu-mę de desprețul neamicilor, M'amă ținut închis, fără sa cueză a trece pragul porței mele:—
- 35 Dară *cine-mi va fi auditoriu? Ecce apărarea mea! *A-tot-puternicul re-spondă-mi, Și pęrișul meu să-mi scriă acuzarea;
- 36 Ași purta-o pe umerii mei, Și mi-ași lega-o ca o diademă.
- 37 Sămă i-ași da de tôte urmările mele, Măndru ca un domn, m'ași apropia de el:—
- 38 De a strigat asupra-mi ogorul meu, Și de s'au plânsu brazdele sale;
- 39 De *amă mâncat fructele sale fără plată, Și *de amă chinuit sufletul stępanului se:
- 40 Atuncea să-mi resară *spini în loc de grău, Și neghină în loc de orđ!
- Sfârșite sânt cuvintele lui Iov.
- 32 SI cei trei bărbați încetară de a mai re-spunde lui Iov, căci în ochii lui el totu *drept se socotia.

Vorba lui Elihu.

- 2 Atuncea se aprinse mânia lui Elihu, fiulul lui Barachelu, *Buzeul, din nēmul lui Ram;

asupra lui Iov se aprinse mânia lui, fiind-că s'a judecat pre sine mai drept decăt pre Dumnezeu; Și încă și asupra celor 3
trei amici ai se se aprinse mânia lui, pen-tru-că nu găsiră ce să răspundă, și totuși
condemnară pre Iov. Și Elihu încă nu 4
răspunsese lui Iov; căci aceia *erau* mai
betrâni de zile decăt el. Dară vędēndu 5
Elihu, că răspuns nu *era* în gura celor
trei bărbați, dec se aprinse mânia lui. Și 6
Elihu, fiulul lui Barachelu, Buzeul, res-pun-se și dise:

Tēnērū sânt de zile, *și voi betrâni,
De aceea m'amă temut,
Și m'amă ferit, a vi spune părerea mea.
Disu-mi-am: Zilele să vorbescă, 7
Și mulțimea anilor să facă cunoscută în-țelegciunea.

Dară înțelegciunea este un spirit pus în 8
omēni,

Și *suflarea A-tot-puternicului, care-i face
înțelegători.

*Cei neînaintați în zile pot fi înțelepți; 9
Și cei, cari nu sânt betrâni, pot sci ce
este drept.

Drept aceea dicu: Ascultați-mę, 10
Și eu vi voi spune părerea mea.

Ecce, asceptat'amă cuvintele vōstre; 11
Ascultat'amă dovețele vōstre,
Până ce v'au lipsit cuvintele.

Luatu-v'amă sēmă; 12
Dară ecce, nimenea din voi n'a fost, care
să fi convins pre Iov;

Nici unul din voi, care să fi răspuns cu-
vintelor lui.

*Să nu diceți: „Găsit'amă în el înțelegci- 13
nea însă-și,

„Dumneșu numai 'lă pōte birui, erū o-
mul nu“!

Nu asupra mea și-a îndreptat el cuvēntarea, 14
Și nici eu nu-i voi răspunde cu cuvin-
tele vōstre.

Ei s'au uimit; nu mai răspund; 15
Cuvēntul depărtatu-s'a de ei.

Asceptat'amă, până ce nu mai vorbiră, 16
Până ce încetară de a mai răspunde.

Atuncea disu-mi-am: Voi răspunde din 17
parte-mi,

Și vi voi spune părerea mea. 18
Căci sânt plin de cuvinte,

Și spiritul în lă-întrul meu mę apēsă. 19
Ecce, lă-întrul meu este ca vinul fără re-
suflare;

Gata a erumpe, ca un fole nou. 20
Voi vorbi deci, și mę voi ușura;

m Marc. 10. 34. 17 3. * Fac. 19. 2, 3. i Fac. 3. 8, 12.
1 Tim. 6. 17. Exec. 8. 16. Jude. 19. 20, 21. Prov. 28. 13.
n Pa. 62. 10. p Vers. 11. Osea 6. 7.
Prov. 11. 28. q Prov. 17. 5. Rom. 12. 13. u Esod. 23. 2.
o Deut. 4. 19. r Mat. 5. 44. Ebr. 13. 2. v Cap. 33. 6.
& 11. 16. & Rom. 12. 14. 1 Pet. 4. 9. a Cap. 13. 22.

y Iac. 5. 4. b Fac. 22. 21. 38. 36. Mat. 11. 25.
z 1 Reg. 21. 19. c Cap. 15. 10. Prov. 2. 6. Iac. 1. 5.
a Fac. 3. 18. d 1 Reg. 3. 12. Eccl. 2. 26. e 1 Cor. 1. 26.
— f Ier. 9. 23.
Cap. 33. 9. Cap. 35. 11. k 2. 21. 1 Cor. 1. 29.

Voiŭ deschide buzele mele, și voiŭ răspunde;

21 „Faça nici unuiŭ nu voiŭ căuta,
Și pre nici unulŭ nu voiŭ linguși;

22 Căci nu știu linguși;
Altŭ-feliŭ într'o clipelă m'arŭ răpi Făc-
torulŭ meu!

33 **D**ECI Iovŭ, rogu-te, ascultă vorbele mele,
Ié in urechi tóte cuvintele mele.

2 Ecce, deschis'amŭ gura mea;
Limba început'a a vorbi in gura mea;

3 Cuvintele mele vorŭ aréta dreptatea âni-
mei mele;
Și buzele mele vorŭ mărturisi învătătură
adeverată.

4 „Spiritulŭ lui Dumnezeu m'a făcutŭ,
Și suflarea A-totŭ-puterniculuiŭ mi-a datŭ

5 De poți, răspunde-mi; [vieță;
Rînduesce-te asupra-mi, fi gata!

6 „Ecce, ca și tine *sînt* eu înaintea lui Dumne-
Din lutŭ sînt făcutŭ și eu. [deu,

7 „Ecce, frica de mine nu te va spăimênta,
Nici mâna mea nu va apesa preste tine.

8 Da, ăis'ai in auzulŭ meu,
Și auđit'amŭ vócea cuvintelorŭ tale:

9 „Sînt curatŭ, fără păcatŭ,
„Sînt fără prihană, și nici o vină nu este in

10 „Ecce, elŭ caută cuvinte asupra-mi, [mine.
„Și „mă socóte neamicŭ alŭ seŭ;

11 „In butucŭ pus'a picíórele mele,
„Și pândesce toți pașii mei.“

12 Ecce, ți răspundŭ; *intr'acésta n'ai dreptate;*
Căci Dumnezeu mai mare este decâtŭ omulŭ.

13 De ce te „cerți cu d'insulŭ?
Căci elŭ nu dă sémŭ *nimeniŭ* de faptele sale.

14 „Dumnezeŭ vorbesce o-dată, și de două ori,
De n'a luatŭ sémă *omulŭ la* ântéia-óră;

15 „In visŭ, in vedere de nópte,
Cândŭ somnulŭ aduncŭ vine preste ómenii,
și sînt adormiți in paturile lorŭ,

16 „Atuncea elŭ deschide urechia ómenilorŭ,
Și li întipăresce învățatura;

17 Ca să întórcă pre omŭ *de la* făptuirea sa,
Ca să scape pre omŭ de trufiă;

18 Ca să opréscă sufletulŭ seŭ de la pierdere,
Și ca vieța lui să nu péră de sabiă.

19 Elŭ se chinuesce cu durere pe patulŭ seŭ,
Și tóte ósele lui cu *sufărinți* mari,

20 „Sufletulŭ seŭ urése pânea,
Și pofta lui mănecarea cea mai alésă;

21 Carnea lui pere vedêndŭ *cu ochiŭ*,
Și ósele lui, *cari abie* se ăiariaŭ, se arétă;

22 Sufletulŭ seŭ se apropiă de mormêntŭ,
Și vieța lui de *ângerulŭ* perđetoriŭ.

Dară de se află la d'insulŭ unŭ tramesŭ, 23
unŭ tâlcuitoriŭ,

Unulŭ din miile *osteŭ ceresci*, care să spună
omulŭ dētoría sa,

Și elŭ se îndură de d'insulŭ, și ăice: 24
„Apără-lŭ, să nu se pogóre in mormêntŭ,

„Amŭ găsitŭ cu cale a-lŭ erta“:

Atuncea carnea lui re'nfloréscé mai multŭ 25
decătŭ in copilăria,

Și elŭ se re'ntórcé in ăilele tēnereteŭ sale;
Se rógă lui Dumnezeu, și elŭ 'i este cu milă, 26

„I lasă să-i privescă cu veselie fața,
Și re'ntórcé omulŭ nevinováția sa.

Atuncea *acestŭ omŭ* cântă între ómenii, și ăice: 27
Pecătuit'amŭ, și dreptulŭ strimbătăit'amŭ,

Dară nu mi s'a „resplătítŭ *dupre* făptuirea mea.

Elŭ „apérat'a sufletulŭ meu, să nu se pogóre 28
in mormêntŭ,

Și vieța mea vede lumina. 29
Ecce tóte *acestea*

Le face Dumnezeu de două, de trei ori o-
„Ca să-lŭ opréscă de la peire, [mulŭ, 30

Și să-lŭ lumineze cu lumina vieței.
Ié aminte, Iovŭ, ascultă-mă! 31

Taci! și voiŭ vorbi.
Dară de ai ceva de spusŭ, răspunde-mi, 32

Vorbesce! căci dorescŭ să te îndreptezi;
Eru de nu, „ascultă-mă; 33

Taci! și înțelepciune te voiŭ învăța.

Urmarea vorbeŭ lui Elihu.

SI Elihu urmă, și ăise: 34
Ascultați, voi înțelepțilorŭ, cuvintele mele, 2

și, voi sciitorilorŭ, audiți-mă!
„Căci urechia cercetéză cuvintele, 3

Precumŭ gura gustă bucatele.
Să alegemŭ ce este dreptŭ, 4

Și să vedemŭ între noi ce este bunŭ!
Căci Iovŭ a ăisŭ: „Sîntŭ nevinovatŭ, 5

„Și „Dumnezeŭ „mi íea dreptulŭ meu.
„*Pentru-că* apérŭ dreptulŭ meu, să trecŭ óre 6

de minciunosŭ!
„Rana „mi este fără vindecare, *de și sînt* fără

„Ce omŭ este acestŭ Iovŭ, [vină.“ 7
„Care bea blăstemulŭ ca apa;

Care se însoăcesce cu făcători de rele, 8
Și âmbălă cu ómenii cei rei!

Căci „a ăisŭ: „Nimicŭ nu folosescé omulŭ 9
„De a plăcé lui Dumnezeu.“

Deci ascultați-mă, voi bărbați ai price- 10
pereŭ:

„Departé de Dumnezeu este réulŭ,
Și *de* A-totŭ-puterniculŭ, nedreptatea.

9 Lev. 19. 15.
Deut. 1. 17. &
16. 19.
Prov. 24. 23.
Mat. 22. 16.

Capitul 38.
a Fac. 2. 7.
b Cap. 9. 34, 35.
& 18. 20, 21.
& 31. 35.

c Cap. 9. 34. &
13. 21.

d Cap. 9. 17. &
10. 7. & 11. 4.
& 16. 17. & 23.
10. 11. & 27.

e 5. & 29. 14. &
31. 1.
f Cap. 13. 24. &
16. 9. & 19. 11.

f Cap. 13. 27. &
14. 16. & 31. 4.
g Isa. 45. 9.
h Cap. 40. 5.

i Ps. 62. 11.
j Num. 12. 6.
k Cap. 4. 13.
l Cap. 26. 10.

15.
k Ps. 107. 18.
l 2 Sam. 12. 13.
Prov. 28. 13.

m Luc. 15. 21.
n Ioan. 1. 9.
o Rom. 6. 21.
p Isa. 38. 17.

o Vers. 28.
Ps. 56. 13.
c Cap. 27. 2.
p Ps. 34. 11.

Capitul 34.
a Cap. 6. 30. &
12. 11.

b Cap. 33. 9.
c Cap. 27. 2.
d Cap. 9. 17.
e Cap. 15. 16.

f Cap. 9. 32, 33.
30. & 35. 3.
Mal. 3. 14.

g Fac. 18. 23.
Deut. 32. 4.
2 Cron. 19. 7.
Cap. 8. 3. &
36. 23.

h Ps. 92. 15.
Rom. 9. 14.

- 11 ^a Căci *dupre* fapta omului elⁱ 'i dă,
Și *dupre* purtarea fie-căruia 'i respălătesce;
12 Nu, nu! Dumnezeu nu condamnă *pre nime-
nea pentru nimică*,
Și A-tot^u-puternicul^u nu 'strimbătășesce pre
cel^u drept^u.
13 Cine i-a dat^u stăpânirea asupra pământului?
Și cine i-a încredințat^u universul?
14 De ar^u lua sēmă numai la sine,
Și ar^u 'stringe la sine suflarea și respirarea,
dată făpturilor,
15 Atuncea ^k tot^u ce e carne ar^u peri,
Și omul^u in pulbere s'ar^u re'ntôrce.
16 De ai pricepere, ascultă acēsta,
Iē sēmă la vōcea cuvintelor^u mele!
17 'Pōte să domnescă cel^u ce ursece dreptul?
Condemna-vei pre cel^u Prē-drept?
Pre cel^u A-tot^u-puternic^u?
18 ^m Care dice cătră regi: Netrebnicilor^u!
Cătră domni: Înreutățiilor^u!
19 Care nu ⁿ caută la fața mai marilor^u,
Și nu prețuesce pre bogat^u mai mult^u de-
cât^u pre sarae^u;
Căci ^o făpturi ale mânelor^u sale *sunt* și unul^u
și altul^u.
20 *Cei tarⁱ într'o clipelă*, ^p in meșlocul^u nopței,
Poporul^u se scōlă și trece; [mor^u,
Fără silnicia despare cel^u tare.
21 ^a Căci ochii lui Dumnezeu *sunt îndreptați* pe
căile omului,
Și el^u vede tot^u pașii seⁱ.
22 ⁿ Nu *este* nici întunerec^u, nici umbră a morței,
In care să se ascundă făcătorul^u de rele.
23 El^u n'are *trebuință* să privescă de dūoă ori
pre om^u,
Spre a-l^u trage înaintea sa la judecată.
24 ^e El^u sd robesce pre cei puternici fără cercetare,
Și aședă pre alții in locul^u lor^u;
25 Căci el^u cunōsce faptele lor^u,
'I restōrnă nōptea, și-ⁱ sd robesce;
26 'I lovesce, ca pre făcători de rele,
In fața tuturor^u;
27 Fiind^u-că s'a^u 'abătut^u de la el^u,
Și ⁿ a^u băgat^u in sēmă căile sale,
28 Așa că a^u 'lasat^u să vină înaintea lui stri-
garea saracilor^u;
Și ^a aude strigarea celor^u apăsati.
29 De dă el^u linisce, cine pōte a o turbura?
De-și ascunde fața sa, cine o pōte vedē?
De o ascunde, fie de un^u popor^u, fie de un^u sin-
30 Ca să *impedece* domnia celui rēu, [gur^u om^u;
Și ^a amăgirea poporului.

- Ore dis'a Iov^u cătră Dumne^ude^u: 31
^a Suferit^u am^u, dară nu voi^u mai pēcătui!
ⁿ Ce nu înțeleg^u, învătă-mē;
32 De am^u făcut^u nedreptate, nu voi^u mai face.
Bine! Respălătescă-ți el^u dupre părerea ta; 33
Dacă o vei respinge sēu o vei primi, *el^u o va*
Deci spune ce cugeți! [respălăți, și nu e^u:
Bărbații cu înțelegere 'mⁱ vor^u dice, 34
Și tot^u omul^u înțelept^u va conveni:
^a Iov^u n'a vorbit^u cu înțelepciune, 35
Și cuvintele sale *sunt* fără înțeles^u;
Ei bine: Iov^u fie încercat^u cu dese^uvârșire, 36
Căci a respuns^u ca un^u făcător^u de rele;
El^u a adaus^u pēcat^u cătră pēcat^u; 37
'Și ride *de noⁱ* in fața nōstră,
Și înmulțesce cuvintele sale asupra lui Dum-
ne^ude^u.

Urmarea vorbei lui Elihu.

- S I Elihu urmă, și dise: 35
Socoți drept^u acēsta, când^u dici: 2
ⁿ S^unt mai drept^u decât^u Dumne^ude^u?
Când^u ^a dici: „Ce-ți folosesce *dreptatea*? 3
„Ce cēștig^u e^u mai mult^u *făcēnd'o*, decât^u
când^u ași pēcătui?”
Voi^u respunde *și la acēsta* tie 4
Și ^b amicilor^u tei cu tine.
^c Caută spre ceri^u și vedⁱ! 5
Uită-te la nūori, *și vedⁱ, cât^u mai înalți*
sunt ei, decât^u tine!
De pēcătuesci, ce-ⁱ faci ^a lui? 6
Sēu de vor^u fi fără-de-legile tale încă pe atāt^u
de multe, ce-ⁱ faci?
^e De esci drept^u, ce-ⁱ dai? 7
Sēu ce primesce el^u din mâna ta?
Numai pre om^u, asemēnul^u te^u, *pōte se stri-
ce* rēutatea ta, 8
Numai fiul^u omului *pōte folosi* dreptatea ta.
^f Cei *împilați* strig^u pentru mulțimea apē- 9
sărilor^u,
Se tânguesc^u de asuprirea celor^u puternici;
Dară nici unul^u nu dice: 10
^g Unde *este* Dumne^ude^u, făcătorul^u me^u?
^h Care dăruesce *pre ai seⁱ cu cântece* nōptea;
ⁱ Care 'nⁱ-a dat^u pricepere mai multă decât^u 11
vitelor^u pământului;
^j Și nⁱ-a dat^u înțelepciune mai multă decât^u
păserilor^u ceriului^u.
^k Ei strigă pentru îngâmfarea celor^u reⁱ, 12
Dară nimenia nu li respunde.
^l Da, Dumne^ude^u nu ascultă desertăciunea, 13
Și A-tot^u-puternicul^u nu caută la ea.

A Ps. 62. 12.	j Ps. 104. 29.	Gal. 2. 6.	Prov. 5. 21. &
Prov. 24. 12.	k Fac. 3. 19	Efes. 6. 9.	15. 3.
Ier. 32. 19.	l Eccl. 12. 7.	Col. 3. 25.	Ier. 16. 17. &
Esod. 31. 20.	m Sam. 18. 25.	n Pet. 1. 17.	32. 19.
Mat. 16. 27.	o Sam. 23. 3.	p Cap. 31. 15.	r Ps. 139. 12.
Rom. 2. 6.	q Esod. 22. 28.	s Esod. 12. 29.	t Amos 9. 2, 3.
2 Cor. 5. 10.	u Deut. 10. 17.	v Esod. 30.	w Ebr. 4. 13.
1 Pet. 1. 17.	x Cron. 19. 7.	y 2 Cron. 16. 9.	z Dan. 2. 21.
Apoc. 22. 12.	F. pt. 10. 34.	Cap. 31. 4.	aa Sam. 15. 11.
Cap. 8. 3.	Rom. 2. 11.	Ps. 34. 15.	u Ps. 28. 5.

Isa. 5. 12.	a Cap. 35. 16.	Ier. 7. 19.	77. 6. & 149.
v Cap. 35. 9.	—	e Cap. 22. 2, 3.	5.
Isa. 5. 4.	Capit ^u 35.	f Ps. 16. 2.	g Fapt. 16. 25.
x Esod. 22. 23.	a Cap. 21. 15. &	h Prov. 9. 12.	i Ps. 94. 12.
y 1 Reg. 12. 28.	34. 9.	j Rom. 11. 35.	k Prov. 1. 28.
80.	b Cap. 34. 8.	l Esod. 2. 23.	m Cap. 27. 9.
2 Reg. 21. 9.	c Cap. 22. 12.	n Cap. 34. 28.	o Prov. 15. 29.
z Dan. 9. 7—	d Prov. 8. 36.	g Isa. 51. 13.	p Isa. 1. 15.
14.	—	h Ps. 42. 8. &	q Ier. 11. 11.

- 14 'Cu atât mai puțin cându' dici, că nu-ți
pésă de el; *Judecata ta este înaintea lui,*
"Ascéptă-lu'!
- 15 Dară, fiindu-că mânia sa nu "pedepsește pe
dată;
Și el nu iese sémă la fără-de-legea lui,
16 °De aceea Iovū deschide gura cu deșer-
tăciune;
Și vorbesce atâtea cuvinte fără înțelesu.
Sfârșitul vorbei lui Elihu.
- 36 **S**I Elihu urmă, și dîse:
2 Ascéptă puțin, și eu 'ți voi arăta;
Căci multe amî încă de vorbitu pentru Dum-
neđu.
3 De departe 'mi voi aduce dovețele mele,
Și voi îndreptăți pre Făcătorul meu.
4 Și fî sigur, fără încelăciune voru fi cuvin-
tele mele;
Căci cu sciință deplină este cel ce-ți vor-
besce.
5 Eccě, Dumneđu este mare, și nu despre-
țuesce pre nimenea,
"Este mare prin tăria înțelepciunei sale.
6 Elu pre cel rău nu-lă lasă să trăescă,
Și celorl apăsăți li face dreptate;
7 °Elu nu-și trage ochii sei de la cel dreptu,
Ci-i pune pe tronū °cu regii;
Da, elu 'i pune pentru totu-dé-una, și-i
înaltă;
8 Și °cându sînt ferecați cu lanțuri,
Prinși in funiele mișeliei,
9 Li pune înainte faptele lorū,
Și fără-de-legile lorū, cu cari s'au sumețitū;
10 °Li deschide urechia spre îndreptare;
Și li dîce, să se întorcă de la rele.
11 De ascultă și se supună,
'Și °sfârșescū dîlele lorū cu fericire,
Și anii lorū cu bucuriă;
12 Erū de nu ascultă, cadū de sabiă,
Și morū prin nepricepere;
13 Da, cei nelegiuiți °ingrămădescū asupră-li
mânia sa,
Nu se rógă, cându elu 'i ferecă;
14 °Morū de tēneri,
Și petrecū viēta între cei desfrēnați.
15 Pre celū suferindū 'lū scapă prin sufe-
rința sa;
Prin apēsare deschide urechia sa.
16 Pre tine chiarū te-arū fi scosū din gura a-
pēsarei
'La locū largū, unde nu este nevoiă,
Și 'mēsa ta arū fi încarcată cu °grāsime.

- Dară tu ai făcutu pe deplin lucrul răului; 17
Deci judecata și dreptatea te-au apucatū.
Și nu te mǎguli, că vei amāgi mânia sa, 18
Și speranța 'unei mari rescumpărări să nu te
rătăcescă!
Căci "lua-va ore elu in sémă avuția ta! 19
Nu! nici aurulū, nici tôte tesaurele avuției!
Nu-ți dori nōptea, 20
Nōptea popórelorū din infernū!
Păzesce-te de a te mai "întorce la aceste 21
cugete păcătose,
Cari te-au făcutū să °alegi mai bine mōrtea
decătū suferința.
Eccě, Dumneđu este mǎrețu in puterea sa; 22
°Cine dă invēțatură ca elu?
°Cine-i prescrie calea sa? 23
Și °cine-i pōte dîce:
"Tu faci nedreptate?"
Mai bine gāndesce-te a °înaltă faptele lui, 24
Pre cari ómenii le dīarescū,
Toți ómenii le védū, 25
Fie-care le privesce de departe.
Eccě, Dumneđu este mare, și nu-lū putemū 26
°pricepe,
"Numerulū anilorū sei este preste tōtă pē-
trunderea.
Elu °trage in susū picătorele apelorū, 27
Cari respādescū plōia aborului seū;
°Nūorii o strecorū, 28
Și o picurā asupră ómenilorū cu îmbel-
șugare.
Cine pōte pricepe rumperea nūorilorū, 29
Și bubuitulū cortului seū?
Eccě, acumū °respāndesce in juru-i lumina sa, 30
Acumū ascunde fundulū mǎrilorū.
Da, °printr'insii judecă pre popóre; 31
Și °printr'insii °dă de mǎncare cu îmbelșugū.
Elū ascunde in mǎnele sale fulgerulū, 32
Și-lū aruncă asupră celui, ce-i stă impotrivă.
°Tunetulū seū 'lū dă de scire, 33
Pānă și turmele presintū apropierea fortunei.
DA, la audirea acesteia se cutremurā āni- 37
ma mea,
Și sare din loculū ei.
Ascultați trāsnetulū tunetului seū, 2
Și resunetulū, ce ese din gura lui!
Prin tôte ceriurile duce fulgerulū seū, 3
Și-lū duce pānă la marginile pāmēntului.
In urmă-i se aude °unū bubuitū; 4
Elū tună din mǎreța sa vōce;
Și fulgerele nu le opresce, îndatā ce resună
vōcea sa.
Dumneđu tună din minunata sa vōce, 5

l Cap. 9. 11.	12. 13. 16. &	° Cap. 33. 16,	Ps. 55. 23.	n Ps. 66. 18.	r Cap. 34. 10.	v Ps. 147. 8.	b 1 Reg. 18. 41,
m Ps. 37. 5. 6.	37. 23.	23.	i Ps. 18. 19. &	o Veđi Ebr. 11	° Ps. 92. 5.	z Prov. 3. 20.	45.
n Ps. 89. 32.	Ps. 99. 4.	f Cap. 21. 13.	i Ps. 8. & 118. 5.	25.	Apoc. 15. 3.	y Cap. 37. 3.	--
o Cap. 34. 35.	b Ps. 33. 18. &	Isa. 1. 19. 20.	j Ps. 23. 5.	p Isa. 40. 13. 14.	t 1 Cor. 13. 12.	s Cap. 37. 13. &	Capitulū 37.
37. & 38. 2.	34. 15.	g Rom. 2. 5.	k Ps. 36. 8.	q Rom. 11. 34.	u Ps. 90. 2. &	38. 23.	Cap. 29. 3. &
—	c Ps. 113. 8.	h Cap. 15. 32. &	l Ps. 49. 7.	1 Cor. 2. 16.	102. 24. 27.	a Ps. 136. 25.	68. 33.
Capitulū 36.	d Ps. 107. 10.	22. 16.	m Prov. 11. 4.	q Cap. 34. 13.	Ebr. 1. 12.	Fapt. 14. 17.	
a Cap. 9. 4. &							

- Elu face ^b lucruri mari, nepetrunse de noi:
 6 ^c Elu dice omētului: „Fii *pe* pământu!”
 Aşa şi burei şi plôielorū mari ale puterei sale;
 7 Legându *astu-feliu* mâna omului,
^a Ca toţi să recunoscă lucrulū seū.
 8 Chiarū ferele ^c se tragū in pescerea lorū.
 Şi se ascundū in culcuşulū lorū.
 9 Dintr'o camară vine furtuna,
 Şi de la mēdă-nôpte frigulū.
 10 Prin suflarea lui Dumneḃeū se face ghiaça,
 Şi apele cele mai late se strîngū.
 11 Elū stôrce nūorii prin scurgerea lorū;
 Şi impresciă negura *prin* lumina sa.
 12 Ei se ducū dintr'o parte in alta, suptū con-
 ducerea sa,
 Ca să ^aimplinescă tôte, câte li-a ordinatū,
 Preste tâtă faça pământului:
 13 ^a Cândū spre biciū asupra ^a făpturelorū sale,
 Cândū ^c spre îndurare le întrebuinteză.
 14 Iovū, ascultă acēsta!
 Stă, şi ^alea aminte la minunile lui Dumneḃeū!
 15 Ore scii, cumū Dumneḃeū rōnduesce nūorii,
 Şi face să strălucescă din ei fulgerulū seū?
 16 ^c Ore cunosci cumpênirea nūorilorū,
 Minunile ^a celui Desevârşitū in înţelepciune?
 17 Sēū cumū se înferbintă vestmintele tale,
 Cândū se înaduşă pământulū de *vântulū de*
mēdă-ḃi?
 18 Poţi tu ^a întinde ca d'insulū ceriulū,
 Celū tare ca o oglindă turnată?
 19 Înveḃă-ne ce i-amū putē spune?
 Căci nu putemū rosti *nimicu* din nesciinṭa
nōstră.
 20 Cine-i va spune cele ce vorbescū?
 Care e omulū, ce doreşte perderea sa?
 21 Şi acumū *ōmenii* nu vedū lumina cea cu-
 rată, cea *ascunsă* in ceriū;
 Dară *eccē*, unū vântū trece, şi-lū curăṭe.
 22 De la mēdă-nôpte *nī* vine aurora;
 O măreṭiā inspăimēntătorē a lui Dumneḃeū!
 23 Pre A-totū-puterniculū ^a noi nu-lū cuprin-
^a Măreṭū in putere şi judecată, [demū,
 Şi plinū de dreptate, elū nu răspunde *nimeniū*.
 24 De aceea, *ōmenilorū*, ^a temeṭi-vē de d'insulū,
^a Înţelepṭii, toṭi *împreună*, nu-lū potū vedē.

Cuvēntarea lui Iehova cătră Iovū.

- 38 **A** TUNCEA Iehova raspunde lui Iovū ^a din
 fortună, şi ḃise:
 2 ^b Cine este celū ce întunecă sfatulū
^a Prin cuvinte fără sciinṭă?
 3 *Scōlă-te*, ^a încinge cōpsele tale ca unū bărbatū;
 Eū să te întrebū, şi tu să mē inveṭi!

- ^a Unde erai, cândū amū întemeiatū pă- 4
 Spune, de ai pricepere! [mēntulū?
 Cine a hotăritū mēsurele lui, de scii? 5
 Sēū cine a trasū mēsură lui?
 Pe ce sūnt aşedate temeliele sale? 6
 Sēū cine a pusū pétra lui ānghiulară,
 Atuncea cândū stelele demāneṭei cāntă in 7
 chorū,
 Şi toṭi ^c fiūi lui Dumneḃeū aruncaū strigăte
 de bucuriā?
^a Cine a închisū marea cu porṭi, 8
 Atuncea cândū, spārgēndū mitra *mumei* se
 arētă?
 Cândū ^c i dăduiū nūorii de vestmēntū,
 Şi întunereculū dreptū faşă;
 Cândū ^c i ^a hotăriiū hotarele, 10
 Şi i-amū pusū porṭi şi zāvore,
 Şi amū ḃisū: Până aicea să vii, şi mai de- 11
 parte nu,
 Şi aicea ^c frāngă-se sumeṭirea valurilorū tale.
^a Ordinat'ai tu cândū-va demāneṭei? 12
 Sēū insemnat'ai tu aurorei loculū ei?
 Ca să apuce de ariplele pământului, 13
 Şi să scuture ^a reiī de pe elū;
 Prefăcēndū *pământulū*, ca sigilulū *pe* lutū, 14
 Şi *cele de pe elū* făcēndu-i-se vestmēntū;
 Ca să oprescă celorū rei ^c lumina lorū, 15
 Şi să se frāngă *totū* ^a braçulū rēdicatū *spre*
^a Ajuns'ai până la isvōrele mării, [rēū. 16
 Sēū āmblat'ai pe fundulū adūnculū?
 Deschisū-ṭi-s'au ^a porṭele morṭei? 17
 Şi vēḃut'ai porṭele umbrei morṭei?
 Cuprins'ai întinsulū pământului? 18
 Spune-mi, căci tôte le scii!
 Unde este calea cătră lōcaşulū luminei? 19
 Şi unde-ṣi are loculū întunereculū?
 Ca să le mări la hotarele lorū; 20
 De sigurū, cărările *cătră* casa lorū le cunosci:
 Tu le cunosci, căci atunci erai *deja* născutū, 21
 Şi mare este numărulū ḃilelorū tale?
 Venit'ai până la ^a cămărele omētului? 22
 Şi vēḃut'ai cămărele grāndinei?
^a Pre carile amū păstratū pentru timpulū strim- 23
 torărei,
 Pentru ḃiūu de luptă şi de resbelū.
 Pe care cale se imparte lumina? 24
 Se împrăsciă vântulū de resăritū preste pă-
 mēntū?
 Cine ^a deschide scurgerile torentului *de plōiā*, 25
 Şi calea fulgerului?
 Ca să plōue preste pământulū nelocuitū, 26
 Preste deşertulū, lipsitū de *ōmeni*;
^a Ca să sature sēlbătăciunea cea uscată, 27

^b Cap. 5. 9. &
 9. 10. & 36. 26.
 Apoc. 15. 3.
^c Ps. 147. 16. 17.
^d Ps. 109. 27.
^e Ps. 104. 23
^f Cap. 38. 29,
 30.
 Ps. 147. 17. 18.

^g Ps. 148. 8.
^h Esod. 9. 18, 23.
 1 Sam. 12. 18,
 19.
 Ezra 10. 9.
 Cap. 36. 31.
ⁱ Cap. 38. 26,
 27.
 j 2 Sam. 21. 10.

1 Reg. 18. 45.
 k Ps. 111. 2.
 l Cap. 36. 29.
 m Cap. 36. 4.
 n Fac. 1. 6.
 Isa. 44. 24.
 o 1 Tim. 6. 16.
 p Cap. 36. 5.
 q Mat. 10. 28.

r Mat. 11. 25.
 1 Cor. 1. 26.
 —
 Capulū 38.
 a Aşa Esod. 19.
 16, 18
 1 Reg. 19. 11.
 Exec. 1. 4.

Nah. 1. 3.
^b Cap. 34. 35. &
 42. 3.
^c 1 Tim. 1. 7.
^d Cap. 40. 7.
^e Ps. 104. 5.
 Prov. 8. 29 &
 30. 4.
^f Cap. 1. 6.

^g Fac. 1. 9.
 Ps. 33. 7. &
 104. 9.
 Prov. 8. 29.
 Ier. 5. 22.
^h Cap. 26. 10.
ⁱ Ps. 89. 9. &
 93. 4.

j Ps. 74. 16. &
 148. 5.
 k Ps. 104. 35.
 l Cap. 18. 5.
 m Ps. 10. 15.
 n Ps. 77. 19.
 o Ps. 9. 13.
 p Ps. 135. 7.

q Esod. 9. 18.
 Isa. 10. 11.
 Isa. 30. 30.
 Ezech. 13. 11,
 13.
 Apoc. 16. 21.
 r Cap. 28. 26.
 s Ps. 107. 35.

- Și să facă să resară colțul erbei.
 28 'Cine *este* părintele ploiei?
 Său cine a născut picăturile roșii?
 29 Din alui cui sinu a eșitu ghiaça?
 Său "bruma ceriului cine a născut'o?
 30 După care se ascunde apa, *prefăcându-se*
 in pētra,
 Și fața adâncului se "légă.
 31 Prins'ai tu legăturile "Pleiadelorū?
 Său desprins'ai tu lanțurile Orionului?
 32 Aū tu faci să eșă zodiacul la timpul seū,
 Și Ursa Mica cu fiii sei tu o conduci?
 33 Cunosci tu "aședămintele ceriului?
 Hotărit'ai tu domnia sa preste pământū?
 34 Rēdica-vei tu vōcea ta cătră nūrū,
 Ca să te acopere mulțimea apeī?
 35 Aū tu trāmeți fulgerii, ca ei plecându,
 Să-ți dīcă: Eccē-ne!
 36 "Cine pune înțelepciune in rērunchi?
 Său cine dă pricepere ānimei?
 37 Cine numeră nūrūi prin înțelepciunea sa?
 Și foi ceriului, cine-i revērsă?
 38 De se adună pulbere și se inhleā,
 Și brazdele se prindū.
 39 "Tu ōre vēnezī leōiei prēda sa?
 Său aū dōrā tu alinī fōmea leilorū tēneri?
 40 Cāndū staū culcați in vizuinile lorū,
 Și o ascēptă, pāndindū in tufări.
 41 "Cine dă corbului hrana sa,
 Cāndū puī sei strigă cătră Dumneḃeū,
 Rātācindū fără māncare?
 39 S CII tu timpulū nascerei caprelorū sēl-
 baticē?
 Pāzit'ai tu "fētatulū cerbōicelorū;
 2 Numerat'ai tu lunele ingrecārei lorū,
 Său scii tu timpulū fētatulū lorū?
 3 Ele ingenunchiēz. fētā puī lorū,
 Și se ușurēzā de durerile lorū.
 4 Puī lorū se ingrașā, crescū suptū ceriū,
 Se ducū, și nu se mai întorcū la d'insele.
 5 Cine a lāsātū liberū onagrulū?
 Și cine a deslegatū frēnele asinului sēl-
 baticū?
 6 "Cāruia i-amū datū deșertulū dreptū casā,
 Și sārātura dreptū locuințā?
 7 Elū "și ride de vuetulū cetățilorū,
 Și nu aude strigārea mănătorului;
 8 Ce-și găsește in munți *este* hrana sa,
 Și-și cautā pășunea ori-unde.
 9 Ōre 'ți va lucra "rinocerulū de bună-voīā?
 Pune-se-va elū la eslele tale?
 10 Putē-vei lega la brazdā rinocerulū cu funiā?
 Grapa-va elū vāile in urma ta?
 11 Încrede-te-vei lui, fiindū-cā mare *este* pu-
 terea lui?

- Și lāsa-vei lui lucrulū *cāmpului* teū?
 Lāsa-te-vei pe elū pentru cāratulū semē- 12
 nātūrei tale,
 Și o va aduce elū in aria ta?
 Aripa struțului bate fără încetare, 13
 Dară totuși are ea ōre aripa sēu pāna cocos-
 tērcului?
 Elū incredințēzā pāmēntului ōuele sale, 14
 Și lasā să se încăldēscā in nēsipū;
 Și uitā, cā piciorulū le pōte strivi, 15
 Și cā fērele cāmpului le potū călca.
 Este "crudū cu puī sei, *ca și cumū* nici n'arū 16
 fi ai sei;
 Deșertā-i *este* ostenēla, nu pōrtā nici o grijā
 de ei;
 Cāci Dumneḃeū l'a lipsitū de înțelepciune, 17
 Și nu-i-a "datū pricepere.
 Eccē-lū! cumū se rēdicā, 18
 Ride de calū și de cālērețulū seū.
 Tu dat'ai putere calului, 19
 Tu îmbrăcat'ai gūtulū seū cu cōmā mândrā?
 Tu-lū faci să sarā ca locusta?
 Cātū de mārēțū și inspāimēntătorū e ne-
 chezatulū seū!
 Bātēndū pāmēntulū, și veselū de puterea sa, 21
 Se rāpede asupra celorū inarmați;
 Și ride de temere, și nu tremurā, 22
 Nu dā îndērēptū inaintea sābiei;
 Cāndū sāgețele șuerā deasupra lui, 23
 Și sulita și lancea lucescū,
 Nechezā puternicū, sēpā pāmēntulū cu furiā, 24
 Și nu are astēmpērū, de îndatā ce resunā
 trîmbița;
 La sunetulū trîmbiței *pare* a dīce: Haide! 25
 Din depārtare mirosā lupta,
 Frēmetulū cāpitenielorū și strigātulū *armatei*.
 Aū prin înțelepciunea ta sbōrā uliulū, 26
 Și-și întinde aripa sa cătră mēdā-qi?
 Ōre din ordinulū teū se rēdicā vulturulū, 27
 Și-și "face cuibulū seū pe înālțimi?
 Elū locuesce și māne pe stānci, 28
 In dințātura stāncelorū și pe locuri tarī;
 D'aci descopere elū prēda;
 Pre care ochii sei o vēdū de departe;
 Puī sei "i sorbū sāngēle, 30
 Și "unde sūnt uciși, acolo *este* și elū.

Supunerea lui Iovū la muștrarea lui Dumneḃeū.

- S I urmă Iehova, și dīse lui Iovū: 40
 Mai voesci să te "judeci cu A-totū-pu-
 terniculū, tu pēritorulū seū? 2
 Muștrătorule de Dumneḃeū, *mai ai* ce res-
 punde?
 Atuncea respunse Iovū lui Iehova, și dīse: 3
 "Eccē, sūnt prē micū; ce să-ți respundū? 4

f Ps. 147. 8.
 Ier. 11. 22.
 Ps. 147. 16.
 v Cap. 37. 10.
 z Cap. 9. 9.

Amos 5. 8.
 y Ier. 31. 35.
 z Cap. 32. 8.
 Ps. 51. 6.
 Eccl. 2. 26.

a Ps. 104. 21. &
 145. 15.
 b Ps. 147. 9.
 Mat. 6. 26.

Capulū 39.
 a Ps. 29. 9.
 b Cap. 24. 5.
 Ier. 2. 14.

Osea 8. 9.
 c Num. 23. 22.
 Deut. 33. 11.
 d Plān. 4. 3.
 e Cap. 35. 11.

f Ier. 8. 6.
 g Ier. 49. 16.
 Obad. 4.
 h Mat. 24. 28.

Luc. 17. 37.
 —
 Capulū 40.
 a Cap. 33. 13.

b Ezra 9. 6.
 Cap. 42. 6.
 Ps. 51. 4.

Maî bine ^a voiû pune mâna mea la gura mea!
5 Vorbi' amû odată, dară nu voiû *maî* res-
punde,
Ba de dūoē ori, dară nu voiû *maî* adăugi.

Cuvântarea a dūoa a lui Iehova.

6 ^a Şi Iehova respunse lui Iovû din fortună,
şi dise:
7 *Scolă-te*, ^a încinge cōpsele tale ca unû bărbatû,
^j Eu să te întrebû, şi tu să mă înveţi!
8 ^a Aû dōră voesci să frângi dreptatea mea;
Condemna-mē-vei, spre a te îndrepta?
9 Ai tu braçiû ca alû lui Dumneđeû;
Sēû detuni tu cu ^a vōcea ca d'insulû?
10 *De este astû-feliû*, ^a împodobesce-te cu mărire
şi măreţiă,
Şi îmbracă-te cu strălucire şi pompă!
11 Reversă valurile mâniei tale;
Privesce pre toţi mândrii, şi-i dobōră;
12 Privesce pre toţi ^j mândrii, şi-i umileşte,
Şi sfărâmă pe locû pre cei rei!
13 Ascunde-i pre toţi in pulbere;
Faça lorû înviesce-o cu întunereculû!
14 Atuncea voiû mărturisi şi eû in lauda ta,
Că drēpta ta pōte să te mēntuēscă.
15 Ecce Behemotulû, pre care ca şi pre tine
eû l'amû făcutû,
Ce mânâncă érbă ca şi boulû.
16 Enû veđi, *ce* putere in cōpsele sale,
Şi *ce* târiă e in muşchii vintrelui seû!
17 Elû mişcă cōda sa ca unû cedru,
Şi nervii cōpselorû sale sînt întreşesuţi;
18 Osele sale sînt ţevi de aramă,
Şi osiōorele sale drugî de ferû;
19 Elû *este* capo-d'opera lui Dumneđeû;
Făcētorulû seû i-a dăruitû sabia sa;
20 Munţi ⁱ *a* aducû hrana sa,
Şi tōte fērele câmpului jōcă in juru-i;
21 Suptû desişulû lotului se repausēză,
Ascunsû in trestia şi mocirlă.
22 Desişulû lotului ^l acopere *cu* umbra sa,
Salciele pērēului ^l ascundû.
23 Ecce, *de* se âmple riulû, elû nu se spăimēntă,
Arû sta liniscitû, chiarû dacă Iordanulû până
la gura sa s'arû rēdica.
24 *Cine* se va încumăta să-lû atace in faţă!
Cu laţulû să-i străpungă nasulû!
41 **T**RAGE-vei ^a Leviatanulû cu undiţă?
Sēû prinde-vei limba lui cu funiă?
2 Petrece-vei papura prin nările lui,
Sēû străpunge-vei cu cârligulû fâlcile sale?
3 ^l *Ti* va face ôre multe rugăminti?
^l *Ti* va vorbi ôre *cu* blândeţă?
4 Încheia-va legămentû cu tine,
Ca să-lû îei servû pentru totû-dē-una?
5 Juca-te-vei cu elû ca *cu* o pasere?

Sēû lega-vei pre elû *cu unû firû*, spre pe-
trecerea copilelorû tale?
Soçi face-vorû din elû prândurile lorû? 6
Neguţiătorii potû ôre a-lû împărţi intre d'înşii?
Împle-vei pelea lui cu ţepuşe, 7
Sēû capulû seû cu ostia pēscarilorû?
Pune mâna ta pe d'insulû: 8
Veî ţinē o minte, şi nu te veî *maî* încerca
să innoūesci lupta!
Ecce, acceptarea *d'a-lû prinde* este amăgită! 9
Cađi *număi* la privirea lui!
Cine *este atātû de* sumeţû, ca să-lû întărite, 10
Deci cine va putē sta inaintea mea?
^b Cine m'a îndētoritû, ca să-i resplătescû? 11
^c *Totû ce este* suptû întregulû ceriû *este* alû meû!
Nu voiû tăcē de membrele sale, nici de pu- 12
terea sa,
Şi nici de frumeseţea armătorei sale.
Cine pōte desvêli pōla vestmēntului seû, 13
Cine se pōte apropia de îndūoita sa din-
tătură?
Cine pōte descleştă canaturile gurei sale? 14
Şirurile dinţilorû sei,
Cātû sînt de înspăimēntătōre!
Minunatele părţi ale zalelorû sale, 15
Striusû legate, ca *suptû* sigilû,
Se ţinû una da alta, 16
Aşa că aerulû nu le străbate;
Una de alta lipite, 17
Sînt prinse intre d'insele, şi nu se desprindû.
Strănutatulû lui face să lucescă fulgerulû, 18
Şi ochiî lui *sînt* ca gêna dīorilorû;
Din gura lui izbucnescû flacări, 19
Şi esû scântei de focû.
Din nările lui ese fumû, 20
Ca *dintr'* unû vasû, ca *dintr'o* căldare ferbinte.
Sufierea lui aprinde cărbunii, 21
Şi flacări esû din gura lui;
In cerbicea lui locuesce târia, 22
Şi fiorulû păşesce inaintea sa.
Muşchii sei cărnoşi, bine încordaţi, 23
Staû ca turnaţi pe d'insulû, neclântiţi.
Ânima lui este tare ca pētra, 24
Da, tare ca pētra stătătōre de mōră.
Cândû elû se rēdică, viteşiî tremură, 25
De spaimă esû din simţi.
Cată *cine-va* a-lû lovi cu sabiă? 26
Ea nu-lû prinde, *nici* lancea, *nici* săgēta,
nici pavēza.
Pentru d'insulû ferulû paiû este, 27
Şi arama, lemnû putredû.
Săgēta nu-lû face să fugă; 28
In plēvă se prefacă inainte-i petrele pră-
scielorû.
Plēvă pentru d'insulû este ghiōga; 29
Şi de sgomotulû lăncilorû ^l şi ride.

^a Cap. 29. 9.
^b s. 29. 9.
^c Cap. 38. 1.

^e Cap. 38. 3.
^f Cap. 42. 4.
^g Ps. 51. 4.

Rom. 3. 4.
^h Cap. 37. 4.
Ps. 29. 3, 4.

ⁱ Ps. 93. 1. &
104. 1.
^j Isa. 2. 12.

Dan. 4. 37.
^k Ps. 104. 14.

Capulû sî.
^a Ps. 104. 26.

Isa. 27. 1.
^b Isa. 37. 29.

^c Rom. 11. 35.

- 30 *Portă țesturi ascuțite suptă d'insulă,*
Ce lasă urme ca grapa în glodă.
31 Ca o olă face să se clocotască adânculă,
Și prefăce marea într'ună amestecă de miră.
32 Elă face să strălucască urma lui după d'insulă,
Și adânculă să pară căruntă de bătrânețe.
33 Nimică nu i se asemănă pe pământă;
Este făcută, să nu cunoscă frica;
34 Privește cu despreț pre toate ferele cele
puternice,
Este regele tuturor răpitorilor.

Iovă se mărturisese de păcătos.

- 42 **A** TUNCEA Iovă răspuse lui Iehova, și
2 Sciă, că "tote le poți, [dise:
Și că hotărârei tale nimenea nu se pôte împotrivi.
3 „Cine este celă ce întunecă sfatulă cu nepricepere?"
Da, vorbiamă de cele ce nu înțelegeamă,
"Lucruri mai înalte decâtă mine, pre cari
nu le puteamă pătrunde.
4 Ascultă, rogu-te, și să vorbescă;
„Te voiă întreba, și tu învăță-mă!
5 Cu auzulă urechieloră mele auăisemă de tine,
Dară acumă și ochiulă meu te vede;
6 De aceea 'mă 'ntorcă cuvântulă,
Și mă căescă în pulbere și cenușă.

Sfârșitul istoriei lui Iovă.

- 7 Și după ce vorbi Iehova aceste cuvinte
cătră Iovă, dise Iehova cătră Elifaz, Temaneulă:
Aprinsu-s'a mânia mea asupra ta
și asupra celoră două amici ai tei; căci voi
n'atți vorbită așa de dreptă de mine, ca servulă
meu Iovă. Și acumă luați-vi șapte

tauri și șapte berbeci, și 'mergeți la servulă
meu Iovă, și aduceți-i olocauste pentru voi;
și servulă meu, Iovă, se va 'ruga pentru voi,
căci eu 'lă voiă primi, ca să nu vi facă du-
pre neînțelepciunea voastră; căci voi n'atți
vorbită dreptă de mine, ca servulă meu Iovă.

Deci se duseră Elifază, Temaneulă, și 9
Bildadă, Șuheulă, și Zofară, Naamateulă, și
făcură precumă li disese Iehova; și Iehova
bine-primi pre Iovă.

Și Iehova scose pre Iovă din mișelia sa, 10
după ce se rugă pentru amicii sei; și Iehova
redădu 'nduioită lui Iovă toate câte avusesese.
Atuncea veniră la d'insulă 'toți frații sei, 11
tote surorile lui și toți cunoscuții sei de mai 'nainte,
și mâncară cu d'insulă pâinea în casa lui,
și compătimiră pentru d'insulă, și-lă mângăiară de toate relele,
pre cari Iehova le adusesese preste elă; și-lă dădu-
ră fie-care câte o kesită (o monedă de argintă),
și fie-care câte ună ânelă de aură.

Așa Iehova bine-cuvântă mai multă 'starea 12
de pe urmă a lui Iovă, decâtă cea d'ântăiă,
și elă avu 'patru-spre-dece mii de oi, șese
mii de cămile, și o mie de părechii de boi,
și o mie de asine. "Și avu șapte fii și trei 13
fete; Și chîmă numele uneia, Iemima; 14
și numele celei a două, Kezia; și numele
celei a treia, Kerenū-Happucū. Și nu se 15
află în totă pământulă acela nici o femeă
așa de frumoasă ca fetele lui Iovă; și părin-
tele loră li dădu mosceniri între frații loră.

Și Iovă 'trăi după această o sută patru- 16
zeci de ani, și veldu pre fiii sei și pre fiii
fiiloră sei, patru generațiuni. Și muri Iovă 17
bătrân și 'sătulă de zile.

CARTEA-PSALMIORU.

PSALMULŪ I.

- 1 **F**ERICITŪ "bărbatulă, care nu âmbă în
sfatulă nelegiuităloră,
și în calea păcătoșiloră nu stă,
și 'în scaunulă deridătoriloră nu șede:
2 Ci în legea lui Iehova este 'plăcerea lui,
"Și în legea lui cugetă ziua și noaptea.
3 Acela este ca pomulă 'sădită lîngă curge-
rile apeloră,
Care fructulă seă 'lă dă la timpulă seă,

Și a căruia frunză nu vestejesce,
Și totă ce elă face 'prosperază.

Nu așa sînt nelegiuită, 4

Ci 'ca plăva, pre care o spulberă vîntulă.
De aceea nelegiuită nu se voră pută ține 5
la judecată,

Nici păcătoșii în adunarea dreptiloră;
Căci 'Iehova cunoscă calea dreptiloră, 6
Dară calea nelegiuităloră va peri.

d Esod. 19. 6.
Deut. 10. 14.
Ps. 24. 1. &
50. 12.
1 Cor. 10 26,
28.
—
Capulă 42.
a Fac. 18. 14.

Mat. 19. 36.
Marc. 10. 27.
& 14. 36.
Luc. 18. 27.
b Cap. 38. 2.
c Ps. 40. 5. &
131. 1. & 139.
6.
d Cap. 38. 3. &

40. 7.
e Esra 9. 6.
Cap. 40. 4.
f Num. 23. 1.
g Mat. 5. 24.
h Fac. 30. 17.
Iac. 5. 15. 16.
1 Ioan. 5. 16.
i Ps. 14. 7. &

126. 1.
j Isa. 40. 9.
k Veđi Cap. 19.
13.
l Cap. 8 7.
Iac. 5. 11.
m Veđi Cap 1. 3.
n Cap. 1. 2.
o Cap. 5. 26.

Prov. 3. 16.
p Fac. 25. 8.
—
PSALMIL.
—
Ps. 1.
a Prov. 4. 14,

15.
b Ps. 26. 4.
Ier. 15. 17.
c Ps. 119. 35, 47,
92.
d Ios. 1. 8.
Ps. 119. 1, 97.
e Ier. 17. 8.

Exec. 47. 12.
f Fac. 39. 3, 23.
Ps. 138. 2.
Isa. 2. 10.
g Iov 21. 18.
Ps. 35. 5.
Isa. 17. 13. &

29. 5.
Osea 13. 3.
h Ps. 37. 18.
Nah. 1. 7.
Ioan 10. 14.
2 Tim. 2. 19.

PSALMUL II.

- 1 **D**E ce "s'au înfuriat popóarele,
 Și națiunile cugetă deșerte?
 2 Regii pământului s'au resculat,
 Și mai marii împreună se sfătuesc,
 Asupra lui Iehova și asupra "Unului seú,
dicéndu :
 3 "Să rumpem legăturile lor,
 Și să lepédăm de la noi funiele lor!
 4 "Celú ce locuesce in ceriú "ride,
 Domnul "și bate jocú de d'inșii;
 5 Atuncea va vorbi cátră d'inșii in mânia sa,
 Și in aprinderea sa "i va spăiménta :
 6 "Uns'amú, *dice-va-elú*, pre regele meú
 "In Sionú, "muntele meú celú sântú."
 7 Voiú proclháma aședáméntulú seú;
 Iehova a dísu cátră mine :
 "Tu *esci* fiulú meú,
 "Astă-đi te-amú născutú.
 8 "Cere de la mine;
 „Și-đi voiú da popóarele *dreptú* moscenire,
 „Și marginile pământului *dreptú* stépánire :
 9 "Tu cu sceptru de ferú "i vei sdrobi,
 "Ca vasele olarului "i vei sfărâma."
 10 "Și acumú, regilorú, înțelepțiți-vé,
 Învețați-vé, judecători ai pământului !
 11 "Serviți lui Iehova cu frică,
 Și bucurați-vé "cu cutremurú !
 12 "Sărutați pre fiú, ca să nu se mánie,
 Și să nu periti in cale;
 Căci "mânia lui curéndú se aprinde;
 "Ferice de toți, cari se încredú intr'insulú !

PSALMUL III.

*Unú psalmú alú lui Davidú, compusú cândú fugi
 de d'inaintea lui Absalomú, fiulú seú.*

- 1 **I**EHOVA, "cátú de mulți sânt neamicii mei!
 Mulți se rescólă asupra-mí.
 2 Mulți dicú de sufletulú meú :
 "Pentru d'insulú nu e nici unú ajutorú la
 Dumneđu. Sela."
 3 Dará tu, Iehova, *esci* "scutú in jurulú meú,
 Mărirea mea, și "înălțătorulú capulú meú.
 4 Cu vócea mea amú strigatú cátra Iehova,
 Si "elú m'á respunsú din "muntele seú celú
 sântú. Sela.
 5 "Eú m'amú culcatú, și amú adormitú;
 Desceptatu-m'amú, căci Iehova mé sprijí-
 nesce.
 6 "Nu mé temú de miriadele poporului,

Cari, s'au rónduitú asupra-mí de jurú im-
 prejurú.

- Scólă-te, Iehova, ajută-mé, Dumneđuulú 7
 meú,
 "Căci tu ai bătutú *preste* fálci pre toți neamicii
 Dinții nelegiuiților i-ai sdrobitú. [mei;
 "La Iehoya *este* méntuire, 8
 Preste poporulú teú *este* bine-cuvéntarea ta.
 Sela.

PSALMUL IV.

*Maistrului de cântare pe corde. Unú psalmú alú
 lui Davidú.*

- R**ESPUNDE-mí, cândú strigú, Dumneđuulú 1
 dreptáței mele!
 Din strimtorare la locú largú m'ai scosu;
 Indură-te de mine, și ascultá ruga mea!
 O voi, fiii ómenilorú ! până cândú mă- 2
 rirea mea *va fi* spre batjocură?
 Până cândú veți iubi deșertáciunea, și veți
 căuta minciuna ? Sela.
 Aflăți deci, că "Iehova și-a alesú pre celú 3
 cuviosú;
 Iehova aude, cândú strigú cátră d'insulú.
 "Cutremurați-vé, și nu păcătuiți, 4
 "Cugetați in ânimele vóstre
 Pe patulú vostru, și tăceți. Sela.
 Sacrificați "sacrificii de dreptate, 5
 Și "încredeți-vé in Iehova.
 Mulți dicú : "Cine ni va aréta fericirea? 6
 "Înălță *preste* noi lumina feței tale, Iehova !
 Tu ai datú "veseliá in anima mea, 7
 Mai mare decâtú in timpulú, cândú grâulú
 și mustulú lorú erau cu îmbelșugare.
 "In pace mé voiú culca, și voiú dormi; 8
 "Căci numai tu, Iehova, mé faci să locuescú
 in siguranță.

PSALMUL V.

*Maistrului de cântare in flaute. Unú psalmú alú
 lui Davidú.*

- A**SCULTĂ, Iehova, cuvintele mele, și ie a- 1
 minte la gândirea mea.
 Ascultá "vócea strigărei mele, regele meú și 2
 Căci "rogu-mé ție; [Dumneđuulú meú!
 Iehova, de demánétă vei auzi "vócea mea;
 De demánétă mé voiú îndrepta cátră tine, și 3
 te voiú pândi.
 Căci tu nu *esci* unú Dumneđu, căruia să-i 4
 placă nedreptatea,
 Celú rău cu tine nu va locui;

Ps. 2.	g Fapt. 13. 33. Ebr. 1. 5. & 5. 5.	i Fac. 41. 40. 1 Sam. 10. 1. Ioan 5. 23.	1 Pet. 2. 6.	f Ps. 2. 6. & 43. 3. & 99. 9.	Ier. 3. 23. Osea 13. 4.	2 Cor. 13. 5.	Pa. 3. 5.
a Ps. 46. 6.	h Ps. 22. 27. & 72. 8. & 89. 27.	m Apoc. 6. 16, 17.	Ps. 3.	g Lev. 26. 6.	Iona 2. 9.	d Deut. 33. 19.	i Lev. 25. 18, 19. & 26. 5.
b Ps. 45. 7.	Dan. 7. 13, 14.	n Ps. 34. 8. & 84. 12.	a 2 Sam. 15. & 16. & 17. & 18.	Ps. 4. 8.	Apoc. 7. 10. & 19. 1.	Pa. 50. 14. & 51. 19.	Deut. 12. 10.
c Ier. 5. 5.	Vedí Ioan 17.	o Ps. 71. 11.	b 2 Sam. 16. 8.	Prov. 3. 24.	—	2 Sam. 15. 12.	—
d Ps. 11. 4.	4, 5. & 19. 15.	c Fac. 15. 1.	Ps. 71. 11.	i Iov. 16. 10. & 29. 17.	Ps. 4.	e Ps. 37. 3. & 62. 8.	Pa. 6.
e Ps. 37. 13. & 50. 8.	i Ps. 89. 23.	Isa. 30. 18.	Ps. 28. 8. & 119. 114.	Ps. 58. 6.	a 2 Tim. 2. 19.	f Num. 6. 26.	a Ps. 3. 4.
f 2 Sam. 5. 7.	j Ebr. 12. 28.	Ier. 17. 7.	d Ps. 27. 6.	Plân. 3. 30.	2 Pet. 2. 9.	Ps. 80. 3, 7, 19. & 119. 135.	b Ps. 65. 2.
	k Filip. 2. 12.	Rom. 9. 39. & 10. 11.	e Ps. 34. 4.	j Prov. 21. 31. Isa. 43. 11.	b Efes. 4. 26.	g Isa. 9. 3.	c Ps. 30. 5. & 88. 13. & 130. 6.
					c Ps. 77. 6.	h Iov. 11. 18, 19.	

- 5 ^aSmintitii nu voru pute sta inaintea ochiloru tei;
Tu pre toti facetorii de rele i uresci;
6 ^aTu pre cei ce vorbescu minciuni i perdi,
^bBărbatul sângiuriloru și celu încelătoriu u-
riciosu este lui Iehova.
7 Erū eu intru mulțimea îndurarei tale voiū
intra in casa ta,
Și mē voiū inchina ^a in sântulū teū templu
intru frica ta.
8 Iehova, ^acondu-mē prin dreptatea ta; pen-
tru cei ce mē pândescū,
^aÎndrēptă inaintea mea calea ta;
9 Căci in gura lorū nu este adevērū,
Lă-intrulū lorū este însăși rēutatea,
^aGūtulejulū lorū unū mormētū deschisū,
^aLimbele lorū lingușescū.
10 O Dumneḏeule, judecă-ī,
Ca ^asă cadă prin plānuirile lorū;
Pentru mulțimea fără-de-legilorū lorū alun-
Căci s'aū resculatū asupră-ți. [gă-ī,
11 Dară să se ^abucure toți cei, ce se încredū
in tine,
In eternū să se veselēscă, și tu să-ī aperi,
Și să se laude intru tine cei ce iubesū nu-
mele teū.
12 Căci tu, Iehova, ^abine-cuvēntezi pre celū
dreptū,
Ca cu unū scutū ^alū acoperi cu bună-voința ta.

PSALMULŮ VI.

*Maistrulū de cântare pe cōrde, pe unū instru-
mentū cu optū cōrde. Unū psalmū alū lui Davidū.*

- 1 ^aIEHOVA, nu mē mostra in mânia ta,
Și nici nu mē pedepsi in urgia ta.
2 ^aÎndurā-te de mine, Iehova, căci slabū sūnt;
^aVindecă-mē, Iehova, căci cutremuratu-s'aū
ōsele mele.
3 Chiarū și sufletulū mē s'a cutremuratū fōrte;
Și tu Iehova, ^apână cândū?
4 Re'tōrce-te, Iehova, mēntue sufletulū mē;
Ajutā-mē pentru îndurarea ta.
5 ^aCăci in mōrte nu este aducere-aminte de tine,
In infernū cine te va lăuda?
6 Obosit'amū de suspinare,
In tōtā nōptea scaldū patulū mē,
In lacrimile mele moiū așternutulū mē;
7 ^aOchii mei se topecū de măhnire,
Îmbētrānescū din cauza tuturorū neamici-
lorū mei.
8 ^aDepărtați-vē de la mine, toți facetorii
de rele!
Căci Iehova a ^aauditū vōcea plāngerei mele.

- Iehova a auditū cererea mea, 9
Iehova primesce ruga mea.
Să se rușineze și să se spăimēnte fōrte toți 10
neamicii mei,
Intr'o clipă să se întōrcă rușinați.

PSALMULŮ VII.

*Siggaionū alū lui Davidū, pre care-lū cântă lui
Iehova pentru cuvintele lui Cușū, Beniaminitulū.*

- IEHOVA, Dumneḏeulū mē, încredū-mē ție, 1
^aMēntui-mē de toți cei ce mē urmărescū, și
scapā-mē;
^aCa să nu răpescă ca unū leū sufletulū mē, 2
^aSfășciāndu-lū, fără să fie cine să mē scape.
Iehova, Dumneḏeulū mē, ^ade amū făcutū 3
acēta,
De este ^anedreptate in mânele mele,
De amū resplătitū cu rēū celū ce trăia in 4
pace cu mine,
De ^aamū prădatū pre neamiculū mē fără
cuvēntū:
Neamiculū mē să urmărescā sufletulū mē, 5
și să-lū ajungā,
Să calce la pāmētū viēta mea,
Și sufletulū mē in pulbere să-lū tragā. Sela.
Rēdicā-te, Iehova, in mânia ta, 6
^aÎnālță-te impotriva furiei neamicilorū mē,
Și ^ascōlā-te pentru mine, ordinēzā judecatā.
Și adunarea popōrelorū să te încunjure, 7
Și pune-te desuprā-ī in înālțime.
Iehova, judecă popōrele: 8
Judecă-mē, Iehova, ^aduple dreptatea mea,
Și duple neprihānirea mea.
Punā-se capētū relelorū celorū nelegiuiți, 9
Și întāresce pre celū dreptū:
^aCăci cercătorū alū ānimelorū și alū rērūn-
chilorū este Dumneḏeulū celū dreptū. 10
Scutulū mē este la Dumneḏē,
Ajutătorulū celorū ^adrepti la ānimā.
Dumneḏē este judecātorū dreptū, 11
Și Dumneḏē, ce se mânia pe tōtā ḏiua asu-
pra celorū nelegiuiți.
De nu se cāesce, elū ^aascute sabia sa, 12
Arculū seū ^alū întinde, și-lū îndrēptā;
Și asupra lui îndrēptā armele mōrtei, 13
^aSăgețele sale, pre cari le-a făcutū ardētōre.
^aEcce, nelegiuitulū concepe nedreptate, 14
Āmblā îngrecatū cu rēutate,
Și nasce deșertāciunea;
A sēpatū grōpā, și a adūncit'o: 15
^aDarā va cadē in grōpa ce a făcutū.
^aÎntōrce-se va rēutatea lui pe capulū seū însuși, 16

d Hab. 1. 18.	j Luc. 11. 44.	Ier. 10. 24. &	38. 10. & 88.	b Isa. 38. 18.	35. 24.	m Deut. 32. 23.	10. 2. & 35. 8.
e Apoc. 21. 8.	Rom. 3. 13.	46. 18.	9.	c Ps. 50. 22.	j 1 Sam. 16. 7.	42.	& 94. 23. &
f Is. 65. 23.	k Ps. 62. 4.	b Ps. 41. 4.	Plān. 5. 17.	d 2 Sam. 16. 7.	1 Cron. 28. 9.	Ps. 64. 7.	141. 10.
g 1 Reg. 8. 29.	l 2 Sam. 15. 31.	c Osea 6. 1.	g Ps. 119. 115.	8.	Ps. 139. 1.	n Iov 15. 35.	Prov. 5. 22. &
30. 35. 38.	& 17. 14. 23.	d Ps. 90. 13.	Mat. 7. 23. &	e 1 Sam. 24. 11.	Ier. 11. 20. &	Isa. 33. 11. &	26. 27.
Ps. 25. 2. &	m Isa. 65. 13.	e Ps. 30. 9. &	25. 41.	f 1 Sam. 24. 7.	17. 10. & 20.	59. 4.	Eccl. 10. 8.
132. 7. & 138.	n Ps. 115. 13.	88. 11. & 115.	Luc. 13. 27.	& 26. 9.	12.	Iac. 1. 15.	p 1 Reg. 2. 32.
2.	—	17. & 118. 17.	h Ps. 3. 4.	g Ps. 94. 2.	Apoc. 2. 23.	o Est. 7. 10.	Est. 9. 25.
h Ps. 25. 5.	Ps. 6.	Isa. 38. 18.	—	h Ps. 44. 23.	k Ps. 125. 4.	Iov 4. 8.	—
i Ps. 25. 4. &	a Ps. 38. 1.	f Iov 17. 7.	Ps. 7.	i Ps. 18. 20. &	l Deut. 32. 41.	Ps. 9. 15. &	—
27. 11.	—	Ps. 31. 9. &	a Ps. 31. 15.	—	—	—	—

- Și pe chiaru crescetului lui pogori-se-vorū silniciile sale.
- 17 Lăuda-voiū pre Iehova duple dreapta-tea lui,
Și voiū cânta numelui lui Iehova, celui Pré-înaltū.

PSALMULŮ VIII.

Maistrului de cântare pe Ghittitū. Unū psalmū alū lui Davidū.

- 1 **I** EHOVA, Domnulū nostru !
Cătū de ^a mărățū *este* numele teū in totū pământulū;
Tu celū ce ^b ai pusū mărăția ta preste ceriū !
- 2 ^c Din gura pruncilorū și a sugătorilorū
Ti-ai întemeiatū puterea,
Pentru neamicii tei,
Ca să amuțesci pre ^d neamicū și resbunătorū.
- 3 Cândū ^e privescū ceriurile tale, lucrulū de-
getelorū tale,
Luna și stelele, pre cari tu le-ai aședatū :
- 4 ^f Ce *este* omulū, de-ți amintesci de d'insulū,
Și fiulū omulū, de iei sēmă la elū ?
- 5 Cu puținū m-ai micū decâtū āngerii l'ai făcutū,
Cu onōre și cu mārire l'ai încoronatū ;
- 6 ^g L'ai făcutū domnū preste lucrurile mănē-
lorū tale,
^h Tōte le-ai pusū suptū piclōrele lui :
- 7 Tōte oile și toți boii,
Ba și fērele câmpulū ;
- 8 Pāserile ceriului și pescii mării,
Totū ce strābate cārările mării.
- 9 ⁱ Iehova, Domnulū nostru !
Cătū de mărățū *este* numele teū in totū pā-
mēntulū ?

PSALMULŮ IX.

Maistrului de cântare duple Mutū-Labenū. Unū psalmū alū lui Davidū.

- 1 **L** ĀUDA-VOIŮ pre Iehova din tōtā ānima
mea,
Spune-voiū tōte minunile tale ;
- 2 Mē voiū bucura și mē voiū ^a lāuda intru tine,
Voiū cânta numelui teū, ^b Pré-înalte !
- 3 Pentru-cā neamicii mei se întorserā in-
dērēptū,
Cādurā și perirā inaintea feței tale.
- 4 Cāci tu ai apēratū dreptulū meū și jude-
cata mea,
Ședēndū pre scaunū, ca unū judecatorū alū
dreptāței.
- 5 Muștrat'ai popōrele,
Perdut'ai pre cei nelegiuiti,
Numele lorū ^c l'ai stinsū in eternū și perpetuū.

- In ruinā eternā sfārșitu-s'a neamiculū, 6
Și cetățile *sale* le-ai dērīmatū ;
Perit'a amintirea lorū.
- ^d Darā Iehova va trona in eternū, 7
Pus'a scaunulū seū spre judecatā ;
Și ^e elū lumea cu dreptate va judeca, 8
Cu ecitate va judeca popōrele.
- Da, Iehova este scāpare celū apēsātū, 9
Scāpare in timpū de strīmtorare :
In tine se încredū cei ce ^f cunoscū numele teū ; 10
Cāci tu nu părășesci pre cei ce te cautā,
O Iehova.
- Cātați lui Iehova, ce locuesce in Sionū, 11
^g Dați in scire intre popōre de faptele sale !
^h Cāci elū, resbunătorulū sāngelui, și aduce 12
aminte de ei,
Nu uitā strigarea sermanilorū.
- Îndurā-te de mine, Iehova ! 13
Privesce mișelia mea din *partea* celorū ce
mē urēscū,
Tu, care mē rēdicī din porțele morței ;
Pentru-ca să spunū tōte laudele tale in por- 14
țele fiicei Sionulū,
- Ca să mē ⁱ bucurū de ajutorulū teū.

- ^j Popōre s'au cufundatū in grōpa, *ce* ele 15
aū făcut'o ;
In cursa, pre care aū ascuns'o, s'a prinsū
piciorulū lorū.
- Făcutu-s'a ^k cunoscutū Iehova, făcēndū ju- 16
decatā ;
Împletindū pre celū rēū in chiarū lucrulū
mānelorū sale. ^l Higgaiōnū, Sela.
- Iu mormēntū se vorū re'ntōrce nelegiuiti, 17
Tōte popōrele ^m ce uitā pre Dumneđeū.
- ⁿ Cāci nu pentru totū-dē-unava fi uitatū sa- 18
raculū,
Nici in eternū se va perde ^o speranța ser-
manilorū.

- Scōlā-te, Iehova, ca să nu se îndērēpt- 19
nicēscā muritorulū ;
Ca popōrele să fie judecate inaintea feței
Însufla, Iehova, in ei temerea : [tale. 20
Ca să cunōscā popōrele, *cā nu sūnt decâtū*
ōmenī ! Sela.

PSALMULŮ X.

- D** E ce, Iehova, stai departe, 1
Te ascundī in timpurile de strīmtorare ?
Nelegiuitulū in mândria *sa* urmăresce pre 2
celū sermanū ;
O ! ^a de s'arū prinde ei īnsiși in planurile,
pre cari le-aū nāscocitū !
- Cāci nelegiuitulū se ^b fālesce in dorințele su- 3
fletulū seū,

<i>Ps. 8.</i>	<i>e Ps. 111. 2.</i>	<i>i Vers. 1.</i>	<i>Prov. 10. 7.</i>	<i>37. 39. & 46.</i>	<i>k Ps. 7. 15. 16.</i>	<i>m Ps. 19. 14. &</i>	<i>& 24. 14.</i>
<i>a Ps. 149. 13.</i>	<i>f Iov. 7. 17.</i>	<i>Ps. 9.</i>	<i>d Ps. 103. 13.</i>	<i>1. & 91. 2.</i>	<i>& 35. 8. & 57.</i>	<i>n Iov. 8. 13.</i>	<i>Ps. 10.</i>
<i>b Ps. 113. 4.</i>	<i>Ps. 144. 3.</i>	<i>Ebr. 1. 11.</i>	<i>26.</i>	<i>g Ps. 91. 14.</i>	<i>6. & 94. 23.</i>	<i>o Ps. 50. 22.</i>	<i>a Ps. 7. 16. &</i>
<i>c Veđi Mat. 11.</i>	<i>Ebr. 2. 6.</i>	<i>e Ps. 96. 13. &</i>	<i>Ebr. 1. 11.</i>	<i>h Ps. 107. 22.</i>	<i>Prov. 5. 22. &</i>	<i>Ps. 12. 5.</i>	<i>9. 15. 16.</i>
<i>25. & 21. 16.</i>	<i>g Fac. 1. 26. 28.</i>	<i>83. 18.</i>	<i>e Ps. 96. 13. &</i>	<i>i Fac. 9. 5.</i>	<i>22. 8. & 26. 27.</i>	<i>o Vers. 12.</i>	<i>Prov. 5. 22.</i>
<i>1 Cor. 1. 27.</i>	<i>h 1 Cor. 15. 27.</i>	<i>83. 18.</i>	<i>98. 9.</i>	<i>j Ps. 13. 5. &</i>	<i>i Esod. 7. 5. &</i>	<i>Ps. 12. 5.</i>	<i>b Ps. 94. 4.</i>
<i>d Ps. 41. 16.</i>	<i>Ebr. 2. 8.</i>	<i>c Deut. 9. 14.</i>	<i>f Ps. 32. 7. &</i>	<i>20. 5. & 35. 9.</i>	<i>14. 4. 10. 31.</i>	<i>g Prov. 23. 18.</i>	

- Si "sgărcitulă blastemă și defaimă pre Iehova.
- 4 Nelegiuitulă in mândria sa *dice*:
"Elu nu pedepsește;"
"Nu este Dumnezeu," *aceste sînt* toate "cuge-
tările lui.
- 5 Căile sale prosperază in totu timpul,
Departate *sînt* judecățele tale de d'insulă;
Pre toți neamicii sei "îi suflă.
- 6 Elu *dice* in ânima sa:
"Nu mă voi clăti,
"Voiu *reînă* din generațiune in generațiune,
"Și nici o dată nu voi fi in nevoia."
- 7 Gura sa este plină de blăstemu, de vicleșugă
și de amărăciune,
"Suptu limba sa este răutate și nedreptate.
- 8 Elu șede in pândă prin curți,
"In locuri ascunse ucide pre celă nevinovată,
"Ochii sei pândescă pre celă nefericită.
- 9 Elu pândescă in locă ascunsă, ca ună leu
in tufariu;
Pândescă, ca să prindă pre celă sermană;
Elu prinde pre celă sermană, trăgându-lă
in cursa sa.
- 10 Elu se tupileză, se plécă,
Și nefericiti cadă suptu laba lui.
- 11 Elu *dice* in ânima sa: "Dumnezeu uită;
"Elu ascunde fața sa, nu vede nici o dată."
- 12 Scólă-te, Iehova! Dumnezeule, "rădică
mâna ta!
Nu uită pre cei sermani!
- 13 Pentru ce defaimă nelegiuitulă pre Dum-
Și *dice* in ânima sa: [neđu,
"Tu nu pedepsești?"
- 14 Tu veđi *acesta*:
Căci tu privești amărăciunea și întristarea,
spre a le păstra in mânele tale:
Tie și se "încredințază nefericitulă;
"Orfanului tu "iesci ajutoru.
- 15 "Sfărămă braçulă nelegiuitului și ală rēului,
Pedepsește răutatea sa, ca să péră de d'i-
naintea ta.
- 16 "Iehova este rege din eternă și in eternă,
Peri-voră poporele din pământulă se.
- 17 Dorința celor sermani ai ascultat'o Iehova!
Tu "întărescă ânima loră, și faci să asculte
urechia ta,
- 18 Ca să "faci dreptate celă orfană și celă
apăsatu,
Ca omulă de pe pământă să nu mai adaugă
a apesa.

PSALMUL XI.

Maistrului de cântare. Unu psalmă ală lui Davidu.

- "IN Iehova mă încredă;
"Cum de *diceți* sufletului meu:
"Sbora in munți vostri, ca paserea?"
Căci ecce, "nelegiuită întindă arculă,
"Aședă săgețele loră pe córdă,
Ca să săgeteze in întunecă pre cei drepti
cu ânimă.
- Căci "temeliele de se surpă,
Dreptulă ce pôte să facă?
"Iehova in sântulă seü templu,
Iehova, ală căruia "tronă este in ceriă,
"Ochii sei privescă, pleópele sale cêrcă pre
fii ómeniloră.
- Iehova "cêrcă pre celă dreptă,
Eru pre celă nelegiuită și pre celă ce iu-
besce silnicia, urêscă sufletulă seü:
"Elu va face să ploăă preste cei nelegiuiti
Fulgere, focă și puciósă;
Vântu arđetoră "va fi partea paharului loră.
Căci dreptă este Iehova, "dreptate iubescă elă,
Drepti vedă "fața lui.

PSALMUL XII.

Maistrului de cântare pe unu instrumentă cu optă
córdă. Unu psalmă ală lui Davidu.

- AJUTĂ, Iehova, căci "cuvioșii se împuținază,
"Cei credincioși se sfărșescă d'între fii
ómeniloră.
- "Deșerte vorbescă unulă altuă,
"Cu buze lingușitoare, cu ânimă făcarnică
vorbescă.
- Stêrpesce, Iehova, toate buzele lingușitoare,
Limba celoră ce vorbescă "cu sumetiă;
Cari dică: "Prin limbele nóstre sîntemă
puternici,
Buzele nóstre *sînt* cu noi: cine ni este domnă?
Pentru apesarea saraciloră, pentru sus-
pinulă lipsițiloră,
- "Mă voi scula acumă, *dice* Iehova,
"Voiu mēntui de cei ce-î "suflă.
Cuvintele lui Iehova *sînt* "cuvinte curate,
Argintă curătită in cuptoriu de pământă,
curătită de șapte ori.
- Tu, Iehova, "îi vei păzi,
"Îi vei apăra de generațiunea *acesta* in eternă.
Căci nelegiuită âmbă pretutindinea,
Cândă mișelia se înalță *între* fii ómeniloră.

c Prov. 28. 4.	k Iov 20. 12.	r 2 Tim. 1. 12.	1 Tim. 1. 17.	e Ps. 82. 5.	lac. 1. 12.	31. 15.	d 1 Sam. 2. 3.
Rom. 1. 32.	l Ps. 12. 2.	1 Pet. 4. 19.	v 1 Cron. 29. 18	f Hab. 2. 20.	j Fac. 19. 24.	1 Pet. 3. 12.	Ps. 17. 10.
d Ps. 14. 2.	m Hab. 3. 14.	s Ps. 68. 5.	z Ps. 82. 3.	g Ps. 2. 4.	Ezec. 38. 22.	—	Dan. 7. 8, 25.
e Ps. 14. 1. &	n Ps. 17. 11.	o Ps. 17. 12.	Isa. 11. 4.	h Ps. 66. 1.	k Veđi Fac. 43.	Ps. 12.	e Esod. 3. 7, 8.
53. 1.	o Ps. 17. 12.	t Ps. 37. 17.	—	Mat. 5. 34. &	34.	—	Isa. 33. 10.
f Prov. 24. 7.	p Iov 22. 13.	u Ps. 29. 10. &	Ps. 11.	23. 22.	1 Sam. 1. 4.	a Isa. 57. 1.	f Ps. 10. 5.
Isa. 26. 11.	q Iov 22. 13.	145. 13. & 146.	a Ps. 56. 11.	Fapt. 7. 49.	& 9. 23.	Mic. 7. 2.	g 2 Sam. 23. 31.
g Ps. 12. 5.	Ps. 73. 11. &	10.	b Veđi 1 Sam.	Apoc. 4. 2.	Ps. 75. 8.	b Ps. 10. 7.	Ps. 18. 30. &
h Ps. 30. 6.	94. 7.	Ier. 10. 10.	26. 19, 20.	h Ps. 33. 13. &	l Ps. 45. 7. &	c 1 Ps. 28. 3. &	19. 8. & 119
Ecel. 8. 11.	Ezec. 8. 12. &	Plân. 5. 19.	c Ps. 64. 3, 4.	34. 15, 16. &	146. 8.	62. 4.	140.
Isa. 56. 12.	9. 9.	Dan. 4. 34. &	d Ps. 21. 12.	6. 7.	m Iov 36. 7.	Ier. 9. 8.	Prov. 30. 5.
i Apoc. 18. 7.	q Mic. 5. 9.	6. 26.	—	t Fac. 22. 1.	Ps. 33. 18. &	Rom. 16. 18.	—
j Rom. 3. 14.	—	—	—	—	—	—	—

PSALMULŪ XIII.

Maistrului de cântare. Unŭ psalmŭ alŭ lui Davidŭ.

- 1 **P**ÂNĂ cândŭ, Iehova, de totŭ mă vei uita?
 "Până cândŭ vei ascunde fața ta de la mine?
 2 Până cândŭ voiŭ pune sfaturi in sufletulŭ meu,
 Dureri in animă, diŭa și nóptea?
 Până cândŭ se va înălța neamiculŭ meu asupra-mi?
 3 O privesce-mă, răspunde-mi, Iehova, Dumne-deulŭ meu!
 "Luminéază ochii mei, "ca să nu dormŭ som-nulŭ morței;
 4 "Ca să nu dică neamiculŭ meu:
 "L'amŭ învinsŭ,"
 Nici să se bucure apăsătorii mei, că mă clătescŭ.
 5 Erŭ eu "in îndurarea ta m'amŭ încredutŭ;
 Veseli-se-va deci anima mea de ajutorulŭ teŭ;
 Cânta-voiŭ lui Iehova,
 Căci "mă-a făcutŭ bine!

PSALMULŪ XIV.

Maistrului de cântare. Unŭ psalmŭ alŭ lui Davidŭ.

- 1 **N**EBUNULŪ dice in anima sa: "Nu este Dumne-deu!"
 "Stricați, urii sunt in lucrările lorŭ,
 Nici unulŭ nu face bine.
 2 "Iehova din ceriŭ se uită preste fii omenilorŭ,
 Să vedă, de este vre-unŭ înțeleptŭ,
 Care caută pre Dumne-deu:
 3 "Toți s'aŭ abătutŭ,
 S'aŭ stricatŭ de totŭ,
 Nimenea nu face bine, nici unulŭ chiarŭ.
 4 Aŭ n'aŭ pricepere toți făcătorii de rele,
 Toți câți "mânâncă pre poporulŭ meu,
 Precumŭ arŭ mânca pâne? "Lui Iehova nu s'aŭ rugatŭ:
 5 Deci cutremurŭ i-a cuprinsŭ;
 Căci Dumne-deu este cu generațiunea celui dreptŭ.
 6 Ați rușinatŭ sfatulŭ celui saracŭ;
 Dară Iehova este "scăparea sa.
 7 "O, de arŭ veni din Sionŭ mântuirea lui Israelŭ!
 "Cândŭ Iehova va întorče captivii poporu-lui seŭ,
 Bucura-se-va Iacobŭ, veseli-se-va Israelŭ.

PSALMULŪ XV.

Unŭ psalmŭ alŭ lui Davidŭ.

- I**EHOVA, "cine va locui in cortulŭ teŭ?
 Cine va petrece in "muntele teŭ celŭ sântŭ?
 "Celŭ ce âmblă cu neprihănire și face drepta-
 "Și "vorbesce adevărŭ in ânima sa; [te,
 "Nu clevitesce cu limba sa,
 Nu face rău aprôpelui seŭ,
 Și "nu aduce rușinare asupra amicului seŭ;
 "In ochii căruia celŭ vrednicŭ de desprețŭ
 este uritŭ,
 Și pre cei ce se temŭ de Iehova "i onoréză,
 Acela, de s'a "jurarŭ, chiarŭ și in paguba sa,
 nu-și schimbă cuvântulŭ;
 "Bani seŭ nu-i dă cu camătă,
 "Și mită in contra celui nevinovatŭ nu iewa:
 Celŭ ce face aceste in eternŭ "nu se va clăti.

PSALMULŪ XVI.

O cântare de aurŭ a lui Davidŭ.

- P**ĂZESCE-mă, Dumne-deule;
 "Căci ție mă încredŭ.
 Dis'amŭ lui Iehova: "Tu esci Domnulŭ meu!
 "Afară de tine nu aflu fericire:
 Și sântilorŭ, ce sunt pe pământŭ,
 "Voi sântei cei aleși, in cari aflu totă plă-cerea mea".
 Durerile "și imulțescŭ cei ce alergă după
 unŭ altŭ deŭ:
 Eu nu voiŭ aduce libațiunile lorŭ de sânge,
 "Și nici voiŭ lua numele lorŭ pe buzele mele.
 "Iehova este partea moscenirei mele și "paha-rulŭ meu,
 Tu susții sortulŭ meu.
 Moscenirea mi-a cădutŭ in locuri plăcute,
 Da, plăcută mi-i moscenirea.
 Bine-cuvîntezŭ pre Iehova, care mi-a datŭ
 sfatŭ,
 Încă și nóptea mă îndemnă "rărunchii mei.
 "Pururea punŭ pre Iehova înaintea mea,
 "Elŭ "mi stă de a drépta, "nu mă voiŭ clăti.
 De aceea bucură-se anima mea, și "velesce-se sufletulŭ meu,
 Și in siguranță locuesce corpulŭ meu.
 "Căci tu nu vei lăsa infernului "sufletulŭ meu,
 Nici nu vei lăsa pre cuviosulŭ teŭ să vedă mormântulŭ;
 Tu-mi faci cunoscută "calea vieței:
 Plinitatea bucurielorŭ "de d'înaintea feței tale;
 Căci "la drépta ta sunt desfătări fără capetŭ.

Ps. 13.	f Ps. 116. 7. & 119. 17.	e Ier. 10. 25.	Ps. 15.	i Esod. 22. 25.	b Iov 22. 3. & 35. 7, 8.	Plân. 3. 34.	& 13. 35.
a Dent 31. 17.	—	a Ps. 24. 3. etc.	a Ps. 24. 3. etc.	Lev. 25. 36.	e Ps. 11. 6.	i Lev. 19. 28.	i Lev. 19. 28.
Iov 13. 24.	—	b Ps. 2. 6. & 3. 4.	b Ps. 2. 6. & 3. 4.	Dent. 23. 19.	f Ps. 17. 3.	Num. 6. 6.	Num. 6. 6.
Ps. 44. 24. & 88. 14 & 89. 46.	Ps. 14.	f Ps. 79. 6.	f Ps. 79. 6.	Ezec. 18. 8. & 22. 13.	g Fapt. 2. 25.	a Mat. 7. 14.	a Mat. 7. 14.
Iaa. 59. 2.	a Ps. 10. 4. & 53. 1. etc.	g Ps. 9. 9. & 142. 5.	g Ps. 9. 9. & 142. 5.	j Esod. 23. 8.	h Ps. 73. 23. & 110. 5. & 121. 5.	a Mat. 5. 8.	a Mat. 5. 8.
b Ezra 9. 8.	b Fac. 6. 11. 12.	h Ps. 53. 6.	h Ps. 53. 6.	Dent. 16. 19.	i Ps. 15. 5.	1 Cor. 13. 12.	1 Cor. 13. 12.
c Ier. 51. 39.	c Ps. 33. 13. & 102. 19.	i Iov 43. 10.	i Iov 43. 10.	k Ps. 16. 8.	j Ps. 30. 12. & 57. 8.	o Ps. 36. 8.	o Ps. 36. 8.
d Ps. 25. 2. & 35. 19. & 38. 16.	d Rom. 3. 10, 11, 12.	Ps. 126. 1.	Ps. 126. 1.	f Esod. 23. 1.	k Ps. 49. 15.	—	—
e Ps. 33. 21.	—	—	—	g Est. 3. 2.	l Ier. 10. 16.	—	—
—	—	—	—	h Jude. 11. 85.	a Ps. 25. 20.	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—

PSALMUL XVII.

O rugăciune a lui David.

- 1 **A** SCULTĂ, Iehova, nevinovăția,
 Ié în urechi ruga mea din buze fără viclenia.
 2 **E**să dreptul meu din fața ta;
 Ochi tei vâdă dreptatea.
 3 Tu ai cercat anima mea,
 * Cercat'o-ai noaptea;
 * Cercetatu-m'ai, și n'ai aflat nimic:
 Cugetarea rea n'a trecut prin gura mea.
 4 În faptele omenilor, după cuvântul bu-
 zelor tale,
 Feritu-m'am de cărările celui fără-de-lege,
 5 * Întărind pașii mei în căile tale;
 Picioarele mele nu s'au clătuit.
 6 * Chiamu-te, Dumnezeu; căci tu te-ai de-
 prins a mă auzi;
 Placă urechia ta către mine, ascultă cuvên-
 7 * Minunate fă îndurările tale, [tul meu;
 Tu, cel ce măntuesci cu drépta ta
 Pre cei ce se încred în tine de cei ce stau
 în potriua ta!
 8 * Păzesc-mă ca lumina ochiului,
 * Supt umbra aripelor tale ascunde-mă,
 9 De nelegiuții, cari m'au surprins,
 De neamicii mei de mörte, cari mă încunjură.
 10 * Închis'au anima lor,
 Cu gura lor vorbesc sumeții.
 11 Acum, la totu pasul ce facem ne * încun-
 și * caută să ne dea la pământ, [jură,
 12 Asemenea leului, lacom de pradă,
 Și puilui de leu, ce șede ascuns.
 13 Școlă-te! Iehova, întimpină-l! dobără-l!
 Scapă sufletul meu de cel nelegiuit prin
 sabia ta,
 14 De omeni aceștia prin mâna ta, Iehova,
 De omeni lumei aceștia: * în viața de toate zile-
 le au ei partea lor;
 Și cu avuțiile tale ai implut pânțele lor;
 Ei sunt avuți de fii, și prisosul lor lă-
 lasă copiilor lor.
 15 Dară eu numai prin dreptate * vâd fața ta;
 Când mă descept, * mă satur de chipul teu.

PSALMUL XVIII.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David, servul lui Iehova, care a vorbit către Iehova cuvintele cântărei aceștia, în ziua când l'a măntuit Iehova din mâna tuturor neamicilor săi și din mâna lui Saul, și a dăsu:

- 1 **I**UBESCU-te, Iehova, tăria mea!
 2 Iehova este stânca mea, cetatea mea și
 măntuitorul meu,

- Dumnezeul meu, stânca mea, * la care voi
 cânta adăpostu,
 Scutul meu și cornul măntuirii mele, tur-
 nul meu înalt.
 * Pre cel vrednic de laudă, pre Iehova, l'am
 3 chămat,
 Și de neamicii mei m'am măntuit.
 Pre mine incunjuratu-m'au * legăturile
 4 morței,
 Și torente fără-de-lege mă înspăimântă.
 Legăturile infernului mă învăluiau,
 5 Preste mine cădură lațurile morței:
 În strimtorarea mea chămau pre Iehova,
 6 și strigai către Dumnezeu: *
 Și el auzi din templul său vócea mea,
 Și strigatul meu veni la urechile sale.
 * Atuncea s'a sguduit și s'a cutremurat
 7 pământul,
 Și temeliele munților s'au mișcat, și se
 clătiră,
 Că el s'a mâniat:
 Fum se ridică din nările lui,
 8 Și foc ce mistui din gura lui,
 Cărbuni se aprinseră dintr'insul.
 * El plecă ceriurile, și se pogori,
 9 Și întunerecul era supt picioarele sale.
 * El călări pe un cherubim, și sbura,
 10 Și * plutia pe aripele vântului.
 Drept acoperimânt pus a întunecim,
 11 Drept cort în juru-i,
 Adunătură de apă, nouri deș.
 * De strălucirea cea dinaintea lui trecu
 12 prin nouri săi,
 Grândină și cărbuni de foc.
 Și Iehova tună din cer,
 13 Și cel Pre-întăl făcu să audă * vócea sa:
 Grândină și cărbuni de foc.
 * Aruncă săgețile sale, și-i imprăscia,
 14 Fulgere multe, și-i-a răspit.
 * Și fundurile apelor se vedură,
 15 Și temeliele pământului se descoperiră,
 De certarea ta, Iehova!
 De suflarea vântului nărilor tale!
 * El întinse mâna sa din înălțime, mă
 16 apucă,
 Mă scose din ape puternice:
 El mă scapă de puternicul meu neamic,
 17 Și de cei ce mă uriau,
 Când era mai tar de cât mine.
 Surprinsu-m'au în ziua necasului meu,
 18 Dară Iehova mi-a fost sprijin,
 * Și m'a scos la larg;
 19 Măntuitu-m'a, pentru-că a bine-voit pen-
 tru mine.

Ps. 17.	1 Pet. 1. 7	57. 1. x 61. 4.	119. 70.	m Ps. 73. 12.	Ps. 18.	f Ps. 144. 5.	Ps. 144. 6.
a Ps. 18. 7.	c Ps. 119. 133.	& 63. 7. & 91.	i 1 Sam. 2. 3.	Luc. 16. 25.	a Ps. 144. 1.	g Ps. 99. 1.	Isa. 30. 30.
b Iov 23. 10.	d Ps. 116. 2.	1. 4.	Ps. 31. 18.	Iac. 5. 5.	b Ebr. v. 13.	h Ps. 104. 3.	m Esod. 15. 8.
Ps. 26. 2. &	e Ps. 31. 31.	Mat. 23. 37.	j 1 Sam. 23. 26.	n 1 Ioan 3. 2.	c Ps. 78. 4.	i Ps. 97. 2.	Ps. 106. 9.
66.10. & 139. 2.	f Deut. 32. 10.	k Deut. 32. 15.	k Ps. 10. 8, 9.	o Ps. 4. 6, 7. &	d Ps. 116. 3.	j Ps. 97. 3.	n Ps. 144. 7.
Zec. 13. 9.	g Rut 2. 12.	Iov 15. 27.	10.	16. 11. & 65. 4.	e Ps. 116. 3.	k Ps. 29. 3.	o Ps. 31. 8. &
Mal. 3. 2, 3.	h Ps. 36. 7. &	Ps. 73. 7. &	i Isa. 10. 5.	—	f Ps. 116. 3.	l Ios. 10. 10.	118. 5.
					e Ps. 116. 3.		

- 20 ^aResplătitu-mi-a Iehova după dreapta-
tea mea,
Dupre curăţenia mânelor mele m'a întorsu.
21 Căci căile lui Iehova am păzit,
Şi nu am păcătuit Dumnezeului meu.
22 Căci toate judecăţile lui înaintea mea au
fostu,
Şi aşedămintele lui nu le-am depărtat de
la mine;
23 Fost'am nevinovat înaintea lui,
Şi de fără-de-lege păzitu-m'am.
24 ^aDe aceea Iehova resplătitu-mi-a după drep-
tatea mea,
Dupre curăţenia mânelor mele înaintea o-
chilor seî.
25 ^aCătră cel bun, bun te-ai arătat;
Cătră bărbatul integru, integru te-ai a-
rătat;
26 Cătră cel curat, curat te-ai arătat.
Şi ^acu cel strîmb, strîmb te-ai luptat:
27 Şi pre popor în necasul seî l'ai mîntuit,
Şi ^aochii cei mândri i'ai umilit.
28 ^aCăci tu faci să lumineze candela mea,
Iehova, Dumnezeul meu, luminează întu-
nerecul meu.
29 Că cu tine alergu asupra mulţimei,
Cu Dumnezeul meu saru preste zidiu.
30 ^aDesevârşită este calea lui Dumnezeu;
^aCurat este cuvîntul lui Iehova,
Scut este el ^apentru toţi, cari se încred
într'însul.
31 ^aCăci cine este Dumnezeu, afară de Iehova?
Şi cine este stîncă, afară de Dumnezeul
nostru?
32 Dumnezeu, cel ce mă ^aîncinge cu putere,
Desevârşită face calea mea;
33 ^aElu piciorile mele ca ale cerbilor le făcu,
Şi ^ape înălţimile mele m'a pus;
34 ^aElu a deprinsu mânele mele la luptă,
Ca braţele mele să întindă arcul de aramă.
35 Tu-mi dăduşi scutul mîntuirii tale,
Drepta ta m'a sprijinit,
Şi mila ta m'a rădicat.
36 Tu ai lărgit paşii mei supu mine,
Şi ^aglesnele mele nu s'au clătit.
37 Urmărit'am pre neamicii mei, i-am ajuns,
Şi nu m'am întors, până ce n'au fost
nimici;
38 Stăramatu-i-am, de nu s'au mai rădicat;
Cădu't'am supu piciorile mele.
39 Încinsu-m'ai cu putere spre luptă;
Repus'ai pre neamicii mei supu mine;
40 Şi întors'ai spre mine spetele neamici-
lor mei,

Şi ale celor ce mă uriau, ca să-i nimicesc.
Ei strigară, dară nu afluă nici un mî- 41
titoru,
^aCătră Iehova, dară nu-i aflu:
Atuncea ca pulberea, *spulberată de vîntu*, 42
tocatu-i-am,
^aCa tina de pe uliţi i-am călcat.
^aMîntuitu-m'ai din certele poporului; 43
^aPusu-m'ai capu popórelor;
^aPopóre, ce nu am cunoscut, ^ami servesc;
Numai aflu de mine, mi s'au supus; 44
^aFiii celor străini mă ^alinguşesc;
Fiii străinilor veştejesc, 45
Şi tremură în întăririle lor.
Viū este Iehova, bine-cuvîntată este stî- 46
ca mea,
Pré-îaltu este Dumnezeul mîntuirii mele;
Dumnezeul, care m'a resbunat, 47
^aŞi popórele mi-a supus;
Din *meşlocul* neamicilor mei m'a smuls, 48
Da, ^adin *meşlocul* împotrivorilor mei m'a
De apăsători m'ai mîntuit. [rădicat],
^aDe aceea te laud, Iehova, între popóre, 49
Şi cântu numelu te;
^aCare măresce mîntuirea regelui seî, 50
Şi arătă milă unsului seî,
Lui Davidu şi seminţiei sale ^aîn eternu!

PSALMUL XIX.

Maistrului de cîntare. Unu Psalm al lui
Davidu.

- ^aCERÎURILE prochiămă mărirea lui Dum- 1
nezeu,
Şi lucrul mânelor sale ^ală arătă întinsul.
Dilele una alteia revîrsă ordinu, 2
Şi nopţile una alteia dau scire,
Fără vorbe şi fără cuvinte; 3
Neauđită este vócea lor.
^aIn totu pămîntul ese sunetul lor, 4
Şi până la marginile lumii dîsele lor.
Între ele aşedat'a cortu sórelui;
Şi acesta ca unu mire ce ese din camara 5
sa de nuntă,
^aSe bucură ca unu vitésu, făcendu-şi cursul seî.
De la o margine a ceriului plécă, 6
Şi drumul seî se ^ancheiă la cea-l-altă mar-
gine a lui,
Şi nimic nu se ascunde de căldura sa.
^aDesevârşită este legea lui Iehova; ea re- 7
însufleţesce sufletul;
Credincioasă este marturia lui Iehova; ea în-
ţelepţesce pre cei simpli;
Drepte sînt aşedămintele lui Iehova; ele în- 8
veslescă ânima;

p 1 Sam. 24. 19.	s Iov 13. 6.	s Deut. 32. 31.	c Deut. 32. 13 &	Ier. 11. 11. &	i 2 Sam. 8.	s Ps. 59. 1.	Isa. 40. 22.
q 1 Sam. 26. 23.	v Deut. 32. 4.	39.	33. 29.	14. 12.	f Isa. 52. 15. &	o Rom. 15. 9.	Rom. 1. 12. 20.
r 1 Reg. 8. 32.	Dan. 4. 37.	1 Sam. 2. 2.	d Ps. 144. 1.	Ezec. 8. 18.	g Ps. 55. 5.	p Ps. 144. 10.	b Rom. 10. 18.
e Lev. 26. 23.	Apoc. 15. 3.	Ps. 86. 8.	e Prov. 4. 12.	Mic. 3. 4.	k Deut. 33. 29.	q 2 Sam. 7. 13.	c Eccl. 1. 5.
24. 27. 28.	a Ps. 12. 6. &	Isa. 45. 5.	f Iov 37. 9. &	Zech. 7. 13.	Ps. 66. 3. &	—	d Ps. 111. 7.
Prov. 3. 34.	119. 140.	a Ps. 91. 2.	35. 12.	g Zech. 10. 5.	81. 15.	Ps. 19.	
e Ps. 101. 5.	Prov. 30. 5.	b 2 Sam. 2. 18.	Prov. 1. 23.	h 2 Sam. 2. 9.	i Mic. 7. 17.	e Fac. 1. 6.	
Prov. 6. 17.	y Ps. 17. 7.	Hab. 3. 19.	Isa. 1. 15.	10. & 3. 1.	m Ps. 47. 3.		

- *Luminate *sunt* ordinele lui Iehova; ele *lumi-*
nază ochii;
9 Curată *este* frica de Iehova; ea rămâne în
eternă;
Adevărate *sunt* judecățile lui Iehova, în to-
tul dreptă;
10 Mai de dorit decât aurul, *da*, decât mult
aur curat;
Și *a* mai dulce decât miera și fagurul;
11 Și de ele se luminează servul tău;
In păzirea lor mare resplătește.
12 Greșelele cele din nesciință cine le cu-
nósce?
De cele ascunse curătesce-mă.
13 Feresce încă pre servul tău de *păcatul*
mândriei,
Ca ea să nu mă stăpânească:
Atuncea voi fi nevinovat,
Și curat de mari păcate.
14 Fie bine-plăcute cuvintele gurei mele,
Și cugetarea animei mele înaintea ta,
O, Iehova, stânca mea și *mântuitorul* meu!

PSALMUL XX.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- 1 **A**UDĂ-TE Iehova în ziua strimtorărei,
Scutescă-te *a* numele Dumneșului lui
Iacob;
2 Trămetă-ți ajutorul tău din *b* sanctuar,
Și din Sion sprijinească-te;
3 Amintescă-și de toate darurile tale de pâine.
Și olocaustul tău fie bine-primit. Sela.
4 Dece-ți duple anima ta,
Și totu sfatul tău să-lu împlinescă.
5 Fie ca să ne *a* bucurăm de mântuirea ta,
Și *a* în numele Dumneșului nostru să redi-
căm stégul;
Împlinescă Iehova toate cererile tale.
6 Acum cunosc, că Iehova ajută pre *a* un-
sul se;
Elu *i* va răspunde din cerul se cel
sânt,
Prin A-totu-puternicul ajutor al drep-
te sale.
7 Acestia *se* redă în car, și aceia în
cailor;
Dar noi ni amintim de numele lui Iehova,
Dumneșul nostru;
8 Ei s-au plecat, și au cădută;
Dar noi stăturăm și ne ținurăm.
9 Iehova, ajută pre rege;
Răspunde-ni în ziua în care *te* vom chăma.

e Ps. 12. 6.	k Ps. 90. 8.	14. 6. & 47. 4	d Ps. 9. 14.	Ps. 21.	45. 7.	Iov 18. 16, 17,	Mare 15. 34.
f Ps. 13. 3.	l Luv. 4. 2. etc	1 Ties. 1. 10.	e Esod. 17. 15.	a Ps. 20. 5, 6.	fap. 2. 28.	19.	b Ebr. 5. 7.
g Ps. 119. 72,	m Fac. 20. 6.	—	f Ps. 60. 4.	b Ps. 20. 4. 5.	g Ps. 16. 8.	Ps. 37. 28. &	c Dcut. 10. 21.
127.	n Sam. 25. 32,	Ps. 20.	g Ps. 2. 2.	c 2 Sam. 12. 30.	h 1 Sam. 31. 3.	109. 13.	d Ps. 25. 2, 3.
Prov. 8. 10, 11,	33, 34, 39.	a Prov. 18. 10.	g Ps. 33. 16, 17.	1 Cron. 20. 2.	i Mal. 4. 1.	Isa. 14. 20.	e 31. 1. & 71. 1.
19.	n Ps. 119. 133.	b 1 Reg. 6. 16.	Prov. 21. 31.	d Ps. 61. 5, 6.	j Ps. 56. 1, 2.	Isa. 49. 23.	f Rom. 9. 33.
h Ps. 119. 103.	o Ps. 51. 15.	2. Cron. 20. 8.	Isa. 31. 1.	e 2 Sam. 7. 19.	k Ps. 18. 8.	—	g Iov 25. 6.
i Prov. 29. 18.	—	Ps. 73. 17.	h 2 Cron. 32. 8.	Ps. 91. 16.	Isa. 26. 11.	Ps. 22.	h Isa. 41. 14.
j Ps. 40. 12.	p Isa. 43. 14. &	c Ps. 21. 2.	—	f Ps. 16. 11. &	l 1 Reg. 13. 34.	a Mat. 27. 46.	—

PSALMUL XXI.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- I**EHOVA, bucare-se regele de puterea ta, 1
Și multă veselăcă-se de *a* ajutorul tău:
Tu dorința animei sale ai făcut-o, 2
Și cererea buzilor lui nu ai respins-o. Sela.
Căci întimpinatu-l-ai cu bine-cuvântările fe- 3
riciei,
*Pu*s-ai pe capul lui cunună de aur.
*Vi*etă a cerut de la tine, și i-ai dat 4
Lungime de zile în eternă și perpetuă.
Mare *este* mărirea lui prin ajutorul tău, 5
Strălucire și măreț pus-ai preste d'insulă.
Căci tu pusu-l-ai *drept* bine-cuvântare în 6
eternă,
*Veseli*tu-l-ai cu bucuria înaintea ta.
Căci regele se încrede în Iehova, 7
Și prin îndurarea celui Pre-înalț *a* nu se va
clăti.
*A*junge-va mâna ta pre toți neamicii tei, 8
Ajunge-va drépta ta pre cei ce te urăsc.
In cuptoriu de foc preface-i-vei în timpul 9
măniei tale:
Iehova în urgia sa *a* nimici-va pre ei,
Și foc *i* va mistui.
Perde-vei fructul lor de pe pământ, 10
Și seminția lor d'între fiil ămenilor.
Căci au uneltit rele asupra-ți, 11
Cugetat'au vicleșug, *dar* nu vor isbui.
Căci tu *i* vei face să întorcă dosul, 12
Cu săgețele tale *i* vei țintui în față.
Înalță-te, Iehova, în puterea ta; 13
Cânta-vom și vom psalmodia puterea ta.

PSALMUL XXII.

Maistrului de cântare după Aieletu-Sahar.
Un psalm al lui David.

- D**UMNEȘUL meu! Dumneșul meu! 1
de ce m'ai părăsit?
Depart de ajutorul meu *sunt* *b* cuvintele
strigărei mele.
Dumneșul meu! strigă ziua, și tu nu mă 2
auzi,
Strigă și nóptea, și nu află repaus!
Totuși tu sântu *esci*, 3
Tronându preste *a* laudele lui Israel.
In tine s-au încredut părinții nostri; 4
S-au încredut, și tu i-ai mântuit;
Cătră tine au strigat, și au fost scăpați: 5
In tine s-au încredut, și n-au fost rușinați.
Dară eu *e* verme *sunt*, și nu om, 6

- De rușine ómenilor și de desprețu poporului;
 7 ^a Toți câți mă vedu și batú jocu de mine,
 Deschidú buzele, ^a clatină din capú, *dicéndu* :
 8 „Încredă-se in Iehova, scape-lú elú,
 „Měntuěscă-lú, de are plăcere asupră-í“
 9 ^a Dară tu *esci* celú ce m'ai scosú din mitră,
 Care ai îngrijitú de mine la țitele mumei
 mele;
 10 La tine m'amú aruncatú din sinulú mumei;
^a Din mitra mumei mele tu *esci* Dumne-
 deulú meú.
 11 Nu te departa de la mine, căci strím-
 torarea este aprópe,
 Și nu *este* nici unú ajutorú.
 12 Incunjuratu-m'au ^a tauri mulți,
 Tauri puternici din Basanú m'au ocolitú;
 13 ^a Deschis'au la mine gura lorú,
 Ca unú leú ce sfăscia și mugesce.
 14 Ca apa m'amú versatú,
^o Și s'au rěsipitú tóte ósele mele;
^a Anima mea făcutu-s'a ca cěrá,
 Topitu-s'a in mēnuntaiele mele;
 15 ^a Secat'a ca unú hîrbú puterea mea,
 Și ^a limba mea lipitu-s'a de cerulú gurei mele,
 Și in țărâna morței m'ai pusú.
 16 Că m'au incunjuratú ^a câni mulți,
 Adunarea celorú rěi m'a cuprinsú,
^a Străpuns'au măneler mele și piciorerele mele.
 17 Potú numera tóte ósele mele;
^a Ei caută la mine și mă privescú.
 18 ^a Împărțit'au vestmintele mele între ei,
 Și pentru mantia mea au aruncatú sortí.
 19 Dară tu, Iehova, ^a nu te depărta!
 Tăria mea, grăbesce-te intru ajutorulú meú!
 20 Měntue de sabiă sufletulú meú,
^a in mână ^a cānelú pre ^a uniculú meú;
 21 ^a Scapă-mě din gura leului,
^a Audí-mě, și *mě scóte* din cornele rinocerului!
 22 ^a Spune-voiú numele teú ^a fraților mei,
 In međiloculú adunărei te voiú lăuda.
 23 ^a Ceí ce vė temeți de Iehova, lăudați-lú,
 Tótă seminția lui Iacobú, măriți-lú,
 Și temeți-vė de elú, tótă seminția lui Israelú!
 24 Căci elú n'a desprețuitú, și nici n'a uritú
 apēsarea celui intristatú,
 Nici n'a ascunsú fața sa de la elú,
 Ci ^a cândú a strigatú cătră d'insulú, l'a as-
 cultatú.
 25 ^a De la tine va *fi* lauda mea in adunare mare;

- ^a Votulú meú 'lú voiú indeplini înaintea ce-
 lorú ce se temú de elú.
^a Mánca-vorú saracii, și se vorú sătura; 26
 Lăuda-vorú pre Iehova cei ce-lú caută;
^a Viețui-vă ánima vóstră in eternú.
 Aduce-și-vorú aminte, și se vorú întórce că- 27
 tră Iehova ^a tóte marginile pământulú,
 Și se vorú închina înaintea ta ^a tóte nēmu-
 rile popórelorú.
^a Căci a lui Iehova *este* împěráția, 28
 Și elú domnesce preste popóre.
 Mánca-vorú și se vorú închina ^a toți cei grași 29
 ai pământulú;
 Înaintea lui vorú pleca genunchilú ^a toți cei
 ce se coború in țărână,
 Și celú ce nu-și póte întreținé vieța.
 Seminția ce-í va servi, 30
^a Socoti-se-va dreptú neámú Domnului :
^a Veni-va ea, și va prochiăma dreptatea sa 31
 Poporului ce se va nasce, că elú a făcutú
acésta.

PSALMUL XXIII.

Unú psalmú alú lui Davidú.

- I** EHOVA *este* ^a păstorulú meú; 1
^a Nimicú nu-mí va lipsi:
^a Pe păscúni erbóse mă face să odihnescú; 2
^a La apele odihnei mă conduce;
 Sufletulú meú 'lú întăresce; 3
^a Elú mă conduce pe cărări drepte, pentru nu-
 mele seú.
 De și ámblu in valea ^a umbrelorú morței, 4
^a De nici unú rěu nu mă temú; ^a căci tu cu
 mine *esci*;
 Toégulú teú și sprijinulú teú, ele mă mângăia.
^a Tu gătesci mēsa înaintea mea in fața neamici- 5
 Cu oleiú ^a uns'al capulú meú, [lorú mei,
 Și paharulú meú plinú *este* preste mēsură.
 Numai fericirea și îndurarea urmări-mě-vorú 6
 tóte zilele vieței mele,
 Și locui-voiú in casa lui Iehova ^a zile inde-
 lungate.

PSALMUL XXIV.

Unú psalmú alú lui Davidú.

- A** LÚ lui Iehova *este* ^a pământulú și plinita- 1
 tea lui,
 Lumea și cei ce locuescú într'insa;
^a Căci elú l'a întemeiatú pe mări, 2

(Isa. 53. 3. n Iov 16. 10. Ioan 19. 23. Rom. 8. 29. 11. & 86. 9. Isa. 60. 3. d Apoc. 7. 17. Ps. 24.
 g Mat. 27. 39. Ps. 35. 21. 37. & 30. 25. e Ps. 135. 19.20. e Ps. 5. 8. & e Esod. 9. 29. &
 Marc. 15. 29. Plân. 2. 16. & u Luc. 23. 27.35. f Ebr. 5. 7. i Isa. 49. 6. a Ps. 31. 3. a Esod. 9. 29. &
 Luc. 23. 35. 3. 46. v Luc. 23. 34. g Ps. 35. 18. & i Ps. 96. 7. Prov. 8. 20. 19. 5.
 h Iov 16. 4. o Dan. 5. 6. p Ios. 7. 5. a Ps. 47. 8. / Iov 3. 5. & 10. 14.
 Ps. 109. 25. p Ios. 23. 16. q Prov. 17. 22. m Ps. 47. 8. 21. 22. & 24. Iov 41. 11.
 i Mat. 27. 43. r Iov 29. 10. s Ps. 36. 17. n Ps. 45. 12. / Iov 3. 5. & 10. 14.
 j Ps. 91. 14. t Iov 29. 10. s Ps. 36. 17. n Ps. 45. 12. / Iov 3. 5. & 10. 14.
 k Ps. 71. 6. u Plân. 4. 4. o Ps. 36. 17. n Ps. 45. 12. / Iov 3. 5. & 10. 14.
 l Isa. 46. 3. & 40. 1. v Plân. 4. 4. o Ps. 36. 17. n Ps. 45. 12. / Iov 3. 5. & 10. 14.
 m Deut. 32. 14. s Apoc. 22. 15. t Mat. 27. 35. i Ps. 104. 15. f Pa. 104. 5. &
 Ps. 68. 30. e Esec. 39. 18. Marc. 15. 24. Luc. 23. 33. d Ioan 20. 17. k Ps. 2. 8. & 72. 18. c Esec. 34. 14.

- Și pe fluviu l'a întăritu.
 3 ^c Cine se va sui in muntele lui Iehova?
 Și cine va sta in loculul său celu sântu?
 4 ^d Celu nevinovat cu mânele, și celu curatu
 la ânimă,
 Celu ce nu-și aplică sufletul la deșertăciune,
 și nu se jură cu viclenia:
 5 Elu va lua bine-cuvântare de la Iehova,
 Și resplată de la Dumneșeul mântuirii lui.
 6 Acesta este nêmulu celoru ce-lu cercetază,
 Cari caută fața ta, Dumneșeul lui Iacobu.
 Sela.
 7 Rêdicați, porțelorū, capetele vōstre;
 Rêdicați-vē, porțelorū eterne!
 Ca să între regele mării.
 8 Cine este acestu rege alu mării?
 Iehova celu tare și puternicu,
 Iehova celu puternicu in resbelu.
 9 Rêdicați, porțelorū, capetele vōstre,
 Rêdicați-vē, porțelorū eterne!
 Ca să între regele mării.
 10 Cine este acestu rege alu mării?
 Iehova, D-șeulū oștirilorū, elu este regele
 mării. Sela.

PSALMULŪ XXV.

Unu psalmū alu lui Davidū.

- 1 CĂTRA ^a tine, Iehova, înalțu sufletulū meu.
 2 Dumneșeulū meu, in tine mă ^b încredū:
 Nu lăsa să fiu rușinatū;
 Să nu se laude neamiciū mei asupra-mi.
 3 Da, toți cei ce speră in tine nu se vorū
 rușina,
 Rușineze-se cei ce viclenescū fără cuvântū.
 4 Căile tale, Iehova, arătă-mi,
 Cărările tale învăță-mē;
 5 Condu-mē in adevērulū teū, și învăță-mē;
 Căci tu ești Dumneșeulū mântuirii mele,
 In tine sperū in tōte zilele.
 6 Adă-ți aminte de ^c îndurările tale, Iehova, și
 de milele tale;
 Căci din eternū sūnt ele.
 7 Pēcatele tēnerețelorū mele și abaterile mele
 nu le aminti,
 Dupre îndurarea ta adă-ți aminte de mine,
 Pentru bunătatea ta, Iehova!
 8 Bunū și dreptū este Iehova,
 De aceea elu arătă pēcătoșilorū calea.
 9 Elu conduce pe cei umiliți in dreptate,
 Și învăță pre cei umiliți calea lui.
 10 Tōte cărările lui Iehova sūnt îndurare și a-
 devērū,

- Pentru cei ce păzescū legământulū său și
 mărturiile sale.
^a Pentru numele teū, Iehova, ertă-mi fără-de- 11
 Căci mare este. [legea mea,
 Cine este omulū, care se teme de Iehova, 12
 Lui i arătă calea, ce trebuie să alégă;
 Sufletulū său intru bunătăți va locui, 13
 Și seminția sa va mosceni pământulū.
 Lă-intrulū său deschide Iehova celorū ce se 14
 temū de d'insulū,
 Și elu i învăț legământulū său.
 Ochiū mei sūnt pururea cătră Iehova; 15
 Căci elu va scōte din cursă piciorēle mele.
 Întor-te spre mine, și îndurā-te de mine; 16
 Căci singurū și întristatū sūnt.
 Nevoiele ânimei mele se lătescū; 17
 Din strimtorarea mea scōte-mē:
 Privește sārăcia mea și munca mea, 18
 Și ertă-mi tōte pēcatele mele;
 Privește pre neamiciū mei, căci mulți sūnt, 19
 Și cu ură turbată mē urēscū.
 Păzesce sufletulū meū și mēntui-mē, 20
 Nu lăsa să fiu rușinatū, căci in tine mē în-
 credū.
 Neprihănirea și dreptatea mea să mē păzēscă, 21
 Căci in tine amū speratū.
 Scapă, Dumneșeule, pre Israelū din tōte 22
 nevoiele sale.

PSALMULŪ XXVI.

Unu psalmū alu lui Davidū.

- JUDECĂ. ^a mē, Iehova! 1
 Căci in neprihănirea mea amū ^b âmblatū,
 Și in Iehova ^c m'amū încredutū: nu mē voiū
 clăti!
 Cērcă-mē, Iehova, și cercetēză-mē, 2
 Cērcă rērunchiū mei și ânima mea.
 Căci îndurarea ta este înainte ochilorū mei, 3
 Și ^d amū âmblatū in adevērulū teū.
 Cu ômeni deșertū n'amū ședutū, 4
 Și cu cei vicleni n'amū âmblatū;
 Urēscū adunarea făcătorilorū de rele, 5
 Și cu cei neleguiți nu ședū.
 In nevinovăția spēla-voiū mânele mele, 6
 Și așa voiū incunjura altarulū teū, Iehova!
 Ca să facū să se audă vōcea mulțumirei, 7
 Și să prochiāmū tōte minunile tale.
 Iehova, i iubescū lōcașulū casei tale, 8
 Și loculū, in care locuesce mărirea ta.
 Nu răpi sufletulū meū cu pēcătoșii, 9
 Nici viēta mea cu vērșătorii de sânge;
 In ale cărorū mări este rēutate, 10

^c Ps. 15. 1. ^d Isa. 33. 15, 16. ^e Iov 17. 9. ^f Tim. 2. 8. ^g Mat. 5. 8. ^h Ps. 15. 4. ⁱ Ps. 27. 8. & 105. 4. ^j Isa. 36. 2. ^k Ps. 97. 6. ^l Hag. 2. 7.	Mal. 3. 1. 1 Cor. 2. 8. — Ps. 25. ^a Ps. 86. 4. & 143. 8. Plân. 3. 41. ^b Ps. 22. 5. & 31. 1. & 24. 8. Isa. 38. 16. &	49. 23. Rom. 10. 11. ^c Ps. 13. 4. ^d Esod. 33. 13. Ps. 5. 8. & 37. 11. & 86. 11. & 119. & 143. 8. 10. ^e Ps. 103. 17. & 106. 1. & 107. 1. Isa. 63. 15.	Ier. 33. 11. ^f Iov 13. 26. & 30. 11. Ier. 3. 25. ^g Ps. 51. 1. ^h Ps. 31. 3. & 79. 9. & 109. 21. & 143. 11. ⁱ Veđi Rom. 5. 20. ^j Ps. 27. 23.	^k Prov. 19. 23. ^l Ps. 37. 11, 22, 29. ^m Prov. 3. 32. Veđi Ioan 7. 17. & 15. 15. ⁿ Ps. 141. 8. ^o Ps. 69. 16. & 86. 16. ^p 2 Sam. 16. 19.	^q Vers. 2. Ps. 130. 8 — Ps. 26. ^a Ps. 7. 8. ^b Vers. 11. ^c Reg. 20. 3. ^d Prov. 30. 7. ^e Ps. 28. 7. &	31. 14. Prov. 29. 25. ^d Ps. 7. 9. & 17. 3. & 66. 10. & 139. 23. Zech. 13. 9. ^e 2 Reg. 20. 3. ^f Ps. 1. 1. Ier. 15. 17. ^g Ps. 31. 6. &	139. 21. 22. ^h Ps. 1. 1. ⁱ Veđi Esod. 30. 19. 20. Ps. 73. 13. 1 Tim. 2. 8. ^j Ps. 27. 4. ^k Veđi 1 Sam. 25. 29. Ps. 28. 3.
--	--	---	---	---	---	---	---

- Si drépta cărora este plină de 'mituire.
 11 Erū eū in neprihănirea mea voiū "âmbla;
 Mântui-mă, și îndură-te de mine.
 12 "Piciorul meu stă pe "calea cea dréptă;
 "In adunări voiū bine-cuvânta pre Iehova.

PSALMUL XXVII.

Ună psalmă ală lui David.

- 1 **I**EHOVA este "lumina mea și "mântuirea
 De cine să mă temū? [mea;
 "Iehova este scutulū vieței mele:
 De cine să mă înfricoșezū?
 2 De se apropiară de mine făcători de rele,
 "Spre a mânca carnea mea,
 Apăsătorii mei și neamicii mei:
 Ei se poticniră și cădură.
 3 "De tăbără asupra-mi o ôste chîiarū,
 Ânima mea nu se temu;
 De se rădică asupra-mi resbelulū,
 Totuși sigurū amū fostū.
 4 "Una cerū lui Iehova,
 Acêsta o cautū:
 Să "locuescū in casa lui Iehova tôte dîilele
 vieței mele,
 Ca să vëdū "frumuseța lui Iehova,
 Și să cercetezū templulū seū.
 5 Căci elū mă va ascunde in coliba sa "in dîia
 nefericirei,
 Elū mă va acoperi cu acoperimētulū cor-
 "Po stâncă mă va înălța. [tulū seū;
 6 Și acumū se va înălța "capulū meu asupra
 neamicilorū mei din jurulū meu,
 Și voiū aduce in cortulū seū sacrificii de
 bucurii;
 Voiū cânta și psalmodia lui Iehova.
 7 Ascultă, Iehova, vócea mea,
 Eū strigū; îndură-te de mine, și răspunde-mi.
 8 *Tu dîseși:* "Căutați fața mea!
 Anima mea și-a responsū:
 "Fața ta, Iehova, voiū căuta."
 9 "Nu ascunde fața ta de la mine,
 Nu lepêda in mânia pre servulū teū;
 Tu, care ai fostū ajutorulū meu, nu me lăsa,
 Nici nu mă părăsi, Dumneđeulū mântuirei
 mele!
 10 "Căci părintele meu și muma mea m'aū pă-
 Dară Iehova mă primesce. [răsitū;
 11 "Arêtă-mi, Iehova, calea ta, și condu-mă in
 calea cea dréptă,
 De téma neamicilorū mei;
 12 "Nu mă lăsa in voia apăsătorilorū mei;

Căci asupra-mi rădică-se "marturii minciunoși,
 Și celū ce nu "respiră de câtū silniciă.
 Ași fi perduto, de n'asî crede, că voiū vedé 13
 bunătățile lui Iehova
 "In pământulū celorū vii; "speră in Iehova,
 Întăresce-te, și îmbărbătează ânima ta;
 Da, speră in Iehova!

PSALMUL XXVIII.

Ună psalmă ală lui David.

- C**ĂTRĂ tine, Iehova, strigū! stâncă mea, 1
 să "nu-mi tacî!
 "Ca nu, tăcēdu-mi, să mă asemenū cu cei
 ce se pogorū in grópă.
 Ascultă vócea cererei mele, cândū strigū 2
 cătră tine,
 "Cândū rădicū mânele mele "cătră sântulū
 teū oraculū.
 "Nu mă răpi cu nelegiuiti și cu făcătorii 3
 de rele,
 "Cari cuvēntēză pacea aprópelui lorū,
 Și rēutatea este in anima lorū.
 "Dă-li duple faptele lorū, 4
 Duple rēutatea lucrărilor lorū;
 Duple lucrulū mânelorū lorū dă-li;
 Dă-li plata lorū.
 Căci "ei nu iéu aminte la faptele lui Iehova, 5
 Nici la lucrulū mânelorū sale;
 Surpă-î, și nu-î rezidi.
 Bine-cuvēntatū fie Iehova, 6
 Pentru-că a ascultatū vócea cererei mele.
 Iehova este "puterea mea și scutulū meu; 7
 In elū 's'a încređutū ânima mea, și amū fostū
 ajutatū;
 Veseli-se-va decî fôrte ânima mea,
 Și prin cântarea mea "voiū mulțumi.
 Iehova este puterea poporului, 8
 Și "tăria mântuirei unsului seū este elū.
 Ajută pre poporulū teū, și bine-cuvēn- 9
 tēză "moscenirea ta,
 Păstoresce-î, "și înalță-î până in eternū.

PSALMUL XXIX.

Ună psalmă ală lui David.

- D**AȚI lui Iehova, fii celorū puternici! 1
 Dați lui Iehova mărire și putere!
 Dați lui Iehova mărirea cuvenită numelui seū, 2
 Închinați-vē înaintea lui Iehova in "podóbă
 sântă!
 Vócea lui Iehova este preste ape: 3
 "Dumneđeulū mărirei tună,

1 Esod. 23. 8. Deut. 16. 19. 1 Sam. 8. 3. Isa. 33. 15. m Vers. 1. n Ps. 40. 2. o Ps. 27. 11. p Ps. 32. 22. 107. 32. & 111. 1.	Ps. 37. a Ps. 84. 11. Isa. 60. 19. 20. Mic. 7. 8. b Esod. 15. 3. c Ps. 62. 2. 6. & 118. 14. 21. Isa. 12. 2. d Ps. 14. 4. e Ps. 3. 6.	f Ps. 26. 8. g Ps. 65. 4. Luc. 2. 37. h Ps. 90. 17. i Ps. 31. 20. & 83. 8. & 91. 1. Isa. 4. 6. j Ps. 40. 2. k Ps. 3. 3. l Ps. 24. 6. & 105. 4.	m Ps. 69. 17. & 143. 7. n Isa. 49. 15. o Ps. 25. 4. & 86. 11. & 119. p Ps. 35. 25. q 1 Sam. 23. 9. r Sam. 16. 7. 8. Ps. 35. 11. r Eapt. 9. 1. s Ps. 66. 18. &	116. 9. & 143. 5. Ier. 11. 19. Ezec. 26. 20. t Ps. 31. 24. & 62. 1. 5. & 130. 5. Isa. 25. 9. Hab. 2. 3. Ps. 28. a Ps. 83. 1.	b Ps. 88. 4. & 143. 7. c 1 Reg. 6. 22. 23. & 8. 23. 29. d Ps. 5. 7. e Ps. 138. 2. f Ps. 26. 9. g Ps. 12. 2. & 55. 21. & 62. 4. Ier. 9. 8. g 2 Tim. 4. 14.	Apoc. 18. 6. h Iov 34. 27. Isa. 5. 19. i Ps. 18. 2. j Ps. 13. 5. & 22. 4. k Ps. 20. 6. l Deut. 9. 29. 1 Reg. 8. 51. 58.	m Ezra 1. 4. Ps. 28. a 1 Cron. 16. 28. 29. b Ps. 96. 7. 8. 9. c 2 Cron. 20. 21. d Iov 37. 4. 5.
--	---	--	---	---	---	--	---

- Iehova *ce şede pe ape multe*;
 4 Vócea lui Iehova *este puternică*,
 Vócea lui Iehova *este mărêţă*.
 5 Vócea lui Iehova sfărâmă cedrii,
 Da, Iehova sfărâmă ^acedrii Libanului,
 6 ^cŞi-î face să salte ca un viţel,
 Pre Liban şi pre ^fSirion ca pre un rino-
 ceru tîneru.
 7 Vócea lui Iehova vîrsă flacări de foc;
 8 Vócea lui Iehova cutremură deşertul,
 Iehova cutremură deşertul ^gKadeşu.
 9 Vócea lui Iehova face ^hcerbóicele să nască,
 Şi desgolesce pădurile,
 Şi in templul se totulă *dice: Mărire!*
 10 Iehova a ⁱpreşedut prestes diluviu,
 Şi ca un rege va preşede Iehova ^jin eternu.
 11 ^kIehova va da putere poporului se,
 Iehova va bine-cuvînta pre poporul se
 cu pace.

PSALMUL XXX.

*Unu psalmu, o cântare compusă la sînfîrea
 casei lui Davidu.*

- 1 **T**E voi înălţa, Iehova; căci ^am'ai mîntuitu,
 Şi n'ai lăsat pre neamicii mei să se
^bbucure de mine.
 2 Iehova, Dumneşul meu, strîgat'amă că-
 tră tine,
 Şi m'ai ^cvindecatu.
 3 Iehova, ^dscos'ai din infern sufletul meu,
 Păstratu-mi-ai viaţă, ca să nu mă ^ecobor
 in grópă.
 4 ^fCîntaţi lui Iehova, cei cuvioşi ai se!
 Şi lăudaţi amintirea sa cea sîntă;
 5 Căci o ^gclipă *şine* mânia sa.
^hO viaţă bună-voinţa sa;
 De cu sêra mîne plîngerea,
 Demăneta *scolă* bucuria.
 6 Dară eu ⁱşis'am ^jin fericirea mea:
 „Nu mă voi clăti in eternu.”
 7 Iehova, prin bună-voinţa ta dat'ai tării
 muntelui meu:
^kAscuns'ai faţa ta, şi am fostu înspăi-
 mîntat.
 8 Cătră tine, Iehova, am strigatu,
 Şi pre tine, Iehova, te-am rugatu:
 9 „Ce folos *este* de sângele meu,
 „De mă voi pogori in grópă?
 „Aş ^lpulbereate pôte lăuda, pôte da in scire
 de adevărul te?”
 10 Ascultă, Iehova, şi îndură-te de mine;
 Iehova, fii ajutătorul meu!
 11 ^mSchimbat'ai plîngerea mea in choru,

Deslegat'ai sacul meu, şi m'ai încinsu cu
 bucuria,
 Ca să-ţi cânte sufletul meu, şi să nu tacă: 12
 Iehova, Dumneşul meu, in eternu te voi
 lăuda.

PSALMUL XXXI.

*Maistrului de cântare. Unu psalmu al
 lui Davidu.*

- I**N ^atine, Iehova, mă încred, 1
 Nu lăsa să fiu ruşinat nici o dată;
^bIntru dreptatea ta scapă-mă.
^cPlcă spre mine urechia ta; 2
 Grabnicu scapă-mă, fii mie stîncă tare,
 Cetate, ca să mă mîntui.
^dCăci stîncă mea şi cetatea mea *esci*; 3
 Deci ^epentru numele te indrăptă-mă, şi mă
 condu;
 Scóte-mă din cursa, ce in ascunsu ei m'ai 4
 întinsu;
 Căci tu *esci* întărirea mea.
^fMîne tale încredinţezu spiritul meu: 5
 Tu m'ai mîntuitu, Iehova, Dumneşul ade-
 verului!
 Urşcu pre cei ^gce se dedau deşertăciuni- 6
 loră amăgitore;
 Şi in Iehova mă încred.
 Fă să mă veselesc şi să mă bucur de in- 7
 durarea ta;
 Căci ai vedutu mişelia mea;
 Tu in strîmtorare ^hcăutat'ai spre sufletul meu,
 Şi nu m'ai ⁱdatu in mîna neamicului; 8
^jPiciorul meu pusu-l'ai in largu.
 Îndură-te de mine, Iehova, că sînt in 9
 strîmtorare;
^kTopitu de întristare este ochiul meu,
 Sufletul meu şi corpul meu.
 Căci viaţa mea se trece in necas, 10
 Şi anii mei in suspinuri:
 Slăbită de suferinţă este puterea mea, din
 vină de fără-de-legea mea,
 Şi ^lósele mele se topesc.
 Din cauza tuturor apăsătorilor mei ^ma- 11
 juns'am de ocară
ⁿVecinilor mei fórte,
 Şi spaîma cunoscuţilor mei;
^oCei ce mă vedură afară
 Fugiră de d'înaintea mea. 12
^pDin amintirea tuturor, ca un mortu, sînt
 uitatu,
 Ajuns'am ca vasul cel stricatu.
^qCăci audit'am pre mulţi defăimându-mă, 13
 Cuprînsu-m'a ^rspaîma din tóte părţile;

d Isa. 3. 13.	Ps. 30.	f 1 Cron. 16. 4.	f Iov 29. 18.	Ier. 31. 4.	c Ps. 71. 2.	1 Sam. 17. 46.	s Iov 19. 13.
e Ps. 114. 4.	a Ps. 28. 9.	Ps. 97. 12.	k Ps. 104. 29.	—	d Ps. 18. 2.	& 24. 18.	Ps. 38. 11. &
f Deut. 3. 9.	b Ps. 25. 2. &	g Ps. 103. 9.	l Ps. 6. 5. &	Ps. 81.	e Ps. 23. 3. & 25.	j Ps. 4. 1. & 18.	88. 8. 18.
g Num. 13. 26.	35. 19. 24.	Isa. 26. 20. &	88. 11. & 115.	a Ps. 22. 5. &	11.	19.	o Ps. 64. 8.
h Iov 39. 1, 3, 5.	c Ps. 6. 2. &	54. 7. 8.	17. & 118. 17.	25. 2. & 71. 1.	f Luc. 23. 46.	k Ps. 6. 7.	p Ps. 88. 4. 5.
i Fac. 6. 17.	103. 3.	2 Cor. 4. 17.	Isa. 38. 18.	Isa. 49. 23.	Fact. 7. 59.	l Ps. 32. 3. &	q Ier. 20. 10.
j Ps. 10. 18.	d Ps. 86. 13.	h Ps. 63. 3.	m 2 Sam. 6. 14.	b Ps. 143. 1.	g Iona 3. 8.	102. 3.	r Ier. 6. 25. &
k Ps. 28. 8.	e Ps. 28. 1.	i Ps. 136. 5.	Isa. 61. 3.		h Ioan 10. 27.	m Ps. 41. 8.	20. 3.
					i Deut. 32. 30.	Isa. 53. 4.	1 Ian. 2. 22.

- Căci se ^asfătuiesc la unu locu asupra-mi;
Cugetându să-mi răpescă viața.
- 14 Erū eū in tine încredându-mă, Iehova,
Dis'amū: „Tu *esci* Dumneșeulū meu.”
- 15 In mâna ta *sunt* timpurile mele,
Mêntui-mă din mâna neamicilorū mei,
Și de cei ce mă urmărescū.
- 16 Fă să lumineze fața ta asupra servului teū,
Ajută-mă intru îndurarea ta.
- 17 Iehova! „nu lăsa să fiu rușinatū, căci pre
tine te chiāmū;
Rușineze-se nelegiuiti, ^a tacă in infernū.
- 18 ^a Amuțescă buzele minciunei,
Cari ^a vorbescū asupra dreptului nerușinatū
Cu mândria și desprețū!
- 19 ^a Câtū de mare *este* bunătatea ta,
Pre care ai păstrat'o celorū ce se temū
de tine,
Pre care ai făcut'o celorū ce se încredū in
tine înainte fiilorū omului!
- 20 ^a Tu-i acoperi cu acoperimêntulū feței tale
de conjurările ômenilorū,
^b Tu-i ascunđi in cortulū teū de cêrta limbelorū.
- 21 Bine-cuvêntatū *fi* Iehova;
Că ^a in chipū minunatū prefăcutū-mi-a indu-
^a Intr'o cetate tare. [rarea sa
- 22 Și ^a in cutezarea mea dis'amū:
„^a Răpitū sunt de d'inainte ochilorū tei;“
Dară tu auđit'ai vócea rugăminței mele,
Cândū amū strigatū cătră tine.
- 23 ^a Iubiți pre Iehova, toți cuviosoși sei!
Pre cei credincioși ⁱ păzesce Iehova,
Și resplătesce cu prisosū celorū ce lucrăză
mândria.
- 24 ^a Întăriți-vă, și îmbărbăteze-se ânima vóstră,
Toți cei ce acceptați pre Iehova!

PSALMULŪ XXXII.

De la Davidū o învțătură.

- 1 FERICITŪ bărbatulū, căruia ^a s'a ertatū
abaterile,
Alū căruī păcatū *este* acoperitū.
- 2 Fericitū omulū, căruia Iehova nu-i ^b socotesce
păcatulū,
^a In alū căruī spiritū nu *este* vicleniă.
- 3 Tăcêndū, topitu-s'aū ôsele mele
Prin strigarea mea de tótă ȃiua.
- 4 Căci ȃiua și nóptea ^a mâna ta s'a îngreuetū
asupra-mi,
Vlaga mea prefăcutu-s'a in uscăciuni de
vără. Sela.

- Pecatele mele și le-amū mărturisitū, 5
Și fără-de-legea mea nu amū acoperit'o;
^a dis'amū:
„Mărturisi-voiū abaterile mele lui Iehova,
Și tu vina păcatelorū mele ai ertatū. Sela.
- 6 Pentru acêsta ^a róge-se cătră tine
Totū cuviosulū in timpulū cuvenitū;
Cu adevêratū, de se vorū revêrsa ape multe,
Pre elū nu-lū vorū ajunge.
- 7 Tu-mi *esci* scăpare,
De apêsare tu m'ai păzitū,
Cu ^a cântări de mênuire m'ai incunjuratū.
Sela.
- 8 Învêța-te-voiū, și-ți voiū arêta calea, in
care să âmbli,
Cu ochiulū meū te voiū învăța;
9 Nu fiți ca calulū,
Ca cătărulū, ^a fără înțelegere;
Cu frêū și cu zabală, podóba lorū,
Se înblândescū;
Altū-feliū ei nu se apropiă de tine.
- 10 Multe dureri *cuprindū* pre celū nelegiuitū;
Erū pre celū ^a ce speră in Iehova cu indu-
rare lū incunjuri.
- 11 Bucurați-vă in Iehova, și veseliți-vă, drep-
țilorū!
Și cântați cu bucuriă, toți cei drepti ^a ânimă?

PSALMULŪ XXXIII.

- BUCURAȚI-VÊ, dreptilorū, ^a in Iehova; 1
^b Celorū drepti se cuvine laudă.
- 2 Mulțumiți lui Iehova din citară,
Din harpă ^a cu ȃce strune cântați-i.
- 3 Cântați-i cântare nouă,
Cântați-i cu măistriă, cu strigăte!
- 4 Căci dreptū *este* cuvêntulū lui Iehova,
Și tóte faptele sale *sunt* cu credință;
- 5 Elū iubescce dreptatea și judecata;
De îndurarea lui Iehova pământulū este plinū.
- 6 Prin cuvêntulū lui Iehova ceriulū s'a
făcutū,
Și ^a prin suflarea gurei sale ^a tótă oștirea lui.
- 7 Elū adună in grămădi apele mării,
Și pune adâncurile in cămări.
- 8 Têmă-se de Iehova totū pământulū,
Cutremure-se de elū toți locuitorii lumei!
- 9 Căci ^a elū a ȃisū, și s'a făcutū,
Elū a ordinatū, și s'a ziditū.
- 10 Iehova nimicesce sfaturile popórelorū,
Cugetările națiunilorū le zădărnicesce.
- 11 Sfatulū lui Iehova rămâne in eternū,

^a Mat. 27. 1.
^b Num. 6. 25.
Ps. 4. 6. &
67. 1.
^a Ps. 25. 2.
^b 1 Sam. 2. 9.
Ps. 115. 17.
^a Ps. 12. 3.
^b 1 Sam. 2. 3.
Ps. 94. 4.

Iuda 15.
^a Isa. 64. 4.
1 Cor. 2. 9.
^a Ps. 27. 5. &
32. 7.
^b Iov 5. 21.
^c Ps. 17. 7.
^d 1 Sam. 23. 7.
^e 1 Sam. 23. 26.
Ps. 116. 11.
^f Isa. 38. 11. 12.

Plân. 3. 54.
Iona 2. 4.
g Ps. 34. 9.
h Ps. 27. 14.
—
Ps. 32.
a Ps. 85. 2.
Rom. 4. 6, 7, 8.
b 2 Cor. 5. 19.
c Ioan 1. 47.

d 1 Sam. 5. 6,
11.
Iov 33. 7.
Ps. 35. 2.
e Prov. 28. 13.
Isa. 65. 24.
Luc. 15. 18,
21. etc.
1 Ioan 1. 9.
f 1 Tim. 1. 16.
g Isa. 55. 6.
Ioan 7. 34.

h Ps. 9. 9. &
27. 5. & 31.
90. & 119. 114.
i Esod. 15. 1.
Jude. 5. 1.
2 Sam. 22. 1.
j Prov. 26. 3.
Iac. 3. 3.
k Iov 35. 11.
l Prov. 18. 21.
Rom. 2. 9.
m Ps. 34. 8. &

84. 12.
Prov. 16. 20.
Ier. 17. 7.
n Ps. 64. 10. &
68. 3.
—
Ps. 33.
a Ps. 32. 11. &
97. 12.
b Ps. 147. 1.
c Ps. 92. 3. &

144. 9.
d Ps. 96. 1. &
98. 1. & 144.
9. & 149. 1.
Isa. 42. 10.
Apoc. 5. 9.
e Ps. 11. 7. &
45. 7.
f Ps. 119. 64.
g Fac. 1. 6, 7.
Ebr. 11. 3.
2 Pet. 3. 5.

h Iov 26. 18.
i Fac. 2. 1.
j Fac. 1. 9.
Iov 26. 10. &
38. 8.
k Fac. 1. 3.
l Isa. 5. 10. &
19. 3.
m Iov 23. 18.
Prov. 19. 21.
Isa. 46. 10.

- Cugetările animei sale din generațiune în generațiune.
- 12 * Fericită poporul, ală cărui Dumnezeu este Iehova,
Și națiunea, pre care și-a ales-o de mosce-
- 13 * Din ceriū caută Iehova, [nire!
Vede pre toți fiii oamenilor.
- 14 Din locul șederei sale se uită
Preste toți locuitorii pământului,
- 15 Celū ce a făcută anima lorū,
Celū ce cunósce tóte faptele lorū.
- 16 * Regele nu prin mulțimea oștinei învinge,
Viteșulū nu prin mărimea puterei scapă.
- 17 * Zădarnicū este calulū pentru biruință,
Și prin marea sa putere călărețulū nu va scăpa.
- 18 * Ecce, ochiulū lui Iehova este * preste cei ce se temū de d'insulū,
Preste cei ce ascéptă îndurarea sa;
19 Ca să scape de mórte sufletele lorū,
* Intreținându-i in fómete.
- 20 * Sufletulū nostru a speratū in Iehova,
* Elū este ajutorulū nostru și scutulū nostru.
- 21 Într'insulū se va bucura * anima noastră,
Căci in sântulū seū nume ne-amū încredutū.
- 22 Fie îndurarea ta, Iehova, preste noi,
Dupre cum ne-amū încredutū in tine.

PSALMUL XXXIV.

Unū psalmū alū lui Davidū, compusū cândū 'și prefăcu mîntea înaintea lui Abimelecū, care-lū alungă, și elū se duse.

- 1 * **B**INE-CUVENTA-VOIŪ pre Iehova in totū timpulū;
Pururea fie lauda lui in gura mea.
- 2 In Iehova b laude-se sufletulū meū;
Audi-vorū c cei saraci, și se vorū bucura.
- 3 d Măriți pre Iehova cu mine,
Și să înălțamū împreună numele seū!
- 4 e Căutat'amū pre Iehova, și elū mī-a respunsū,
Și de tóte tamerile mele m'a scăpatū.
- 5 Ei căutară spre elū, și erau plini de bu-
Și fața lorū nu se roși. [curiā,
- 6 f Saraculū acesta a strigatū, și Iehova l'a auditū,
Și g din tóte nevoiele lui l'a mēntuitū.
- 7 h Ōngerulū lui Iehova i tăbērēse in jurulū celorū ce se temū de d'insulū,
Si-i mēntue.

- i Gustati, și vedeți câtū de bunū este Iehova, 8
* Fericitū bărbatulū, ce se încrede in elū.
- k Temeți-vē de Iehova, voi sântii seī, 9
Căci nimicu nu lipsesce celorū ce se temū de d'insulū,
- l Leii tēneri suferū lipsă și flămāndescū, 10
* Erū cei ce caută pre Iehova nu ducū lipsă
Veniti, filorū, ascultați-mē, [de bine. 11
Temerea de Iehova vē o voiū invēta.
- m Cine este omulū, ce dorește viēta, 12
Și iubesce dīle multe, să vēdă binele?
Feresce limba ta de reū, 13
Și buzele tale n de a vorbi violenā;
- n Depărtēzā-te de rēutate, și fă bine, 14
* Caută pace, și urmēzā-o,
Ochiū lui Iehova sūnt spre cei drepti, 15
Și urechiile lui spre * strigarea lorū;
* Fața lui Iehova este impotriva făcătorilorū 16
de rele,
- o Ca să pērdā de pe pāmēntū amintirea lorū.
Drepti strigă, și p Iehova aude, 17
Și din tóte nevoile lorū i scapā.
- p Aprópe este Iehova a celorū cu anima sdro- 18
Și pre cei cu spiritū umilitū i ajutā. [bitā,
q Multe sūnt durerile dreptilorū, 19
r Darā din tóte i scapā Iehova,
Celū ce pāzesce tóte ósele lui, 20
Ca s nici unulū din ele să nu se frāngā.
- s Pre celū rău lū ucide nefericirea, 21
Și cei ce urēscū pre celū dreptū se vorū pedepsi.
- t Iehova u mēntue viēta servilorū seī, 22
Și toți cei ce se încredū in elū nu se vorū pedepsi.

PSALMUL XXXV.

Unū psalmū alū lui Davidū.

- * **C**ERTĂ, Iehova, pre cei ce se cērtā cu 1
mine;
b Luptā-te cu cei ce se luptā cu mine.
- c Iē pavēza și scutulū, 2
Și scólā-te in ajutorulū meū.
- d Intinde lancea, 3
Și închide calea celorū ce mē urmărescū;
Di sufletulū meū: „Ajutorulū teū eū sūnt.“
- e Rușinați și roșiți fie, 4
Cei ce caută sufletulū meū;
Fie fugariti și rușinați
Cei ce cugetā nefericirea mea;
f Fie ca plēva înaintea vātulū, 5

a Ps. 65. 4. & 144. 15.	Prov. 21. 31.	Psa. 84.	Luc. 11. 9.
o Esod. 19. 5.	i Iov 36. 7.	a Efas. 5. 20.	f Ps. 3. 4.
Deut. 7. 6.	Pa. 34. 15.	1 Thes. 5. 18.	g Vers. 17. 19.
p 2 Cron. 16. 9.	1 Pet. 3. 19.	2 Thes. 1. 3.	h Sam. 22. 1.
Iov 28. 24.	u Ps. 147. 11.	2 Thes. 1. 3.	i Dan. 6. 22.
Ps. 11. 4. & 14. 2.	v Iov 5. 20.	2 Thes. 1. 3.	j Ebr. 1. 14.
Prov. 15. 3.	z Ps. 37. 19.	b Ier. 9. 24.	k Veți Fac. 32.
q Iov 34. 21.	aa Ps. 62. 1, 5.	1 Cor. 1. 31.	l 1. 3.
Ier. 32. 19.	ab 130. 6.	2 Cor. 10. 17.	m Reg. 6. 17.
r Ps. 44. 6.	y Ps. 115. 9. 10.	c Ps. 119. 74. & 142. 7.	n Zech. 9. 8.
s Ps. 20. 7. & 147. 10.	z Ps. 13. 5.	d Ps. 69. 30.	o 1 Pet. 2. 8.
	aa Zech. 10. 7.	e Luc. 1. 46.	p Ps. 2. 12.
	Ioan 16. 22.	f Mat. 7. 7.	q Ps. 31. 23.
			r Iov 4. 10. 11.

a Ps. 84. 11.	v Lev. 17. 10.	12.	119. 154.
o Ps. 32. 8.	1er. 44. 11.	c Vers. 6. 17.	Plān. 3. 58.
p 1 Pet. 3. 10.	Amos 9. 4.	d Ioan 19. 36.	b Esod. 14. 25.
q 1 Pet. 2. 22.	z Ps. 94. 23.	e Ps. 94. 23.	c Isa. 42. 13.
r Ps. 37. 27.	1 Reg. 1. 29.	f 2 Sam. 4. 9.	d Vers. 26.
sa. 1. 16. 17.	Pa. 11. 23. & 103. 4.	g Reg. 1. 29.	e Ps. 40. 14. 15.
s Rom. 13. 18.	Pa. 15. 17.	h Ps. 145. 18.	f Ps. 70. 2. 3.
t Ebr. 12. 14.	Isa. 57. 15. & 61. 1. & 66. 2.	i Ps. 145. 18.	g Ps. 129. 5.
u Iov 36. 7.	Plān. 3. 58.	j Ps. 51. 17.	h Iov 21. 18.
Ps. 33. 18.	—	k Ps. 51. 17.	i Ps. 1. 4. & 83. 13.
1 Pet. 3. 12.	b Prov. 24. 16.	l Ps. 33. 18.	j Isa. 29. 5.
m Vers. 6. 17.	2 Tim. 3. 11.	o Ps. 43. 1. & 45. 1.	k Osea 13. 3.

- Și ângerul lui Iehova să-î urmărească;
 6 Fie calea lor ^o întunecată și lunecă; și
 Și ângerul lui Iehova să-î gonască.
 7 Căci fără cuvântu ^{mî} ^a puseră în grăpă la-
 țul lor,
 Fără cuvântu separe ^{grăpă} vieței mele.
 8 ^o Vie preste d'insul pe neaseptate ruina,
 Și ^o lațul se, pre care în ascunsu l'a întinsu,
 Cadă elu în ruina sa. [să-lu prindă;
 9 Erū sufletul meu să se veselă în Iehova,
^a Să se bucure de mēntuirea lui.
 10 ^o Tote ôsele mele să dică:
 „Iehova, ^a cine este ca tine?
 „Care scapă pre celū sermanū de celū ce este
 mai tare decâtu d'insulū,
 „Da, pre celū apesatū și pre celū saracū de
 prădătorul seū.“
 11 ^a Marturî nedrepti se scōlă;
 De cele ce nu sciamū m'au întebatū;
 12 ^o Resplătitu-mi-au reū pentru bine,
 Văduvindu sufletul meu.
 13 Erū ei, ^o cându ei erau bolnavi,
 Îmbrăcatu-m'amū cu sacū,
 Amărit'amū sufletul meu cu ajunare,
 Și ^o rugatu-m'amū cu capulū plecatū la sinū.
 14 Ca cu unū amicū, ca cu unū frate m'amū
 purtatū, ca celū ce plānge pre mumă-sa,
 Plinū de durere, cu capulū plecatū.
 15 Erū ei se bucurară de căderea mea, și se
 adunară;
 Se adunară asupră-mi cu ^o ômenî de nimicu și
 necunoscuți,
 Mē ^o defăimără, și nu încetăză;
 16 Cu caraghiosii ospetelorū
^o Crâșnescū dinții lorū asupră-mi.
 17 Dōmne, până cându vei ^o privi ^a acesta?
 Scapă sufletul meu din stricăciunea lorū,
 De puî leului pre ^o uniculū meu!
 18 ^a Lăuda-te-voi în adunare mare,
 În poporū numerosū te voiū mări.
 19 O, ^a să nuse bucare de mine neamicii cei fără
 cuvântu ai mei,
^a Cei ce mē urēcū fără temeii ^a să nu-și facă
 20 De pace ei nu vorbescū, [cu ochiulū.
 Și impotriva celorū linisciți ai pământului
 cugetă cuvinte amăgitore.
 21 Și-au ^a lărgitū gura asupră-mi, dicēndū;
^o Ha, ha! A vēdūtū ochiulū nostru ^a împlinirea
 dorinței nōstre.
 22 ^a Vēdūtū ai ^a acesta, Iehova; ^a nu tăcé, Dōmne!
 Nu te ^o depărta de la mine!

- ^o Scōlă-te, și descēptă-te pentru dreptatea mea, 23
 Dumneđeul meu și Domnul meu, pentru
 cērtă mea!
^a Judecă-mē ^a dupre dreptatea ta, Iehova, Dum- 24
 neđeul meu,
 Ca ei ^o să nu se bucure de mine;
^a Să nu dică în ânima lorū: 25
 „Ha, dorința nōstră ^a împlinită!“
 Să nu dică: „^o Înghițitu-l'amū!“
^a Rușineze-se și roșescă de la o-l-altă 26
 Cei ce se bucură de nefericirea mea;
^a Îmbrace-se cu rușine și ocară
 Cei ce se ^o îngâmfă asupră-mi.
^a Să se bucure, și să se veselă 27
 Cei ce dorescū fericirea mea:
 Și să ^o dică pururea:
 „Mare este Iehova,
 „^o Care voesce pacea servului seū.“
^a Și limba mea va spune fericirea ta, 28
 Tótă dīua lauda ta.

PSALMUL XXXVI.

Maistrului de cântare. Unū psalmū alū lui Da-
 vidū, servulū lui Iehova.

- F**ĂRĂ-DE-LEGILE nelegiuitului dicū in 1
 ânima mea:
^a Nu este temere de Dumneđeū înaintea ochi-
 lorū seî.
 Căci ^a fără-de-legea ^o i ^a măgulesce vederea 2
 Cu nedescoperirea și nepedepsirea nelegiui-
 irei sale.
 Cuvintele gurei sale ^a sūnt rēutate si ^o viclesugū, 3
 Lăsatu-s'a de a fi înțeleptū, de a face bine.
^a Rēutate cugetă pe patulū seū, 4
 Pusu-s'a ^o pe o cale, ce nu este bună;
 Rēulū nu-lū urēsce.
^a Iehova, ^a până la ceriū se întinde îndurarea 5
 Credincioșia ta până la nūori. [ta,
 Dreptatea ta este ca munții cei înalți, 6
^a Judecățele tale ca adūnculū celū mare;
 Pre ^o ômenî și vite ajuți, Iehova!
^a Cātū de prețioșe ^a sūnt îndurările tale, Dum- 7
 neđeule!
 Și fiii ômenilorū ^a se tragū suptū umbra ari-
 pelorū tale.
^a Ei se satură din grāsimea casei tale, 8
 Si cu ^a torentulū ^a desfētărilor tale ^o i adăpi.
^a Căci la tine este isvorulū vieței; 9
^a În lumina ta vedemū lumină.
 Urmēză cu îndurarea ta ^a cătră cei ce te 10
 cunoscū,

g Ps. 73. 18. o Ps. 38. 20. & Pîan. 2. 16. a Iov 15. 12.
 Ier. 23. 12. 109. 3, 4, 5. u Hab. 1. 13. Prov. 6. 13. &
 a Ps. 9. 15. Ier. 18. 30. v Ps. 22. 20. 10. 10.
 i 1 The. 5. 3. Ioan 10. 32. z Ps. 22. 25, 31. b Ps. 22. 13.
 j Ps. 7. 15, 16. p Iov 30. 25. & 40. 9, 10, & c Ps. 40. 15 &
 & 57. 6. & p Ps. 69. 10, 11. 111. 1. 54. 7. & 70. 3.
 141. 9, 10. q Mat. 10. 13. y Ps. 13. 4. & d Esod. 3. 7.
 Prov. 5. 22. Luc. 10. 6. 25. 2. & 38. 16. e Ps. 28. 1. &
 k Ps. 13. 5. r Iov 30. 1, 8. s Ps. 69. 4. & 83. 1.
 l Vēdū Ps. 61. 8. 12. u Hab. 1. 13. 109. 3. & 119. f Ps. 10. 1. &
 m Esod. 15. 11. s Iov 16. 9. 161. 22. 11, 19. &
 n Ps. 71. 19. t Iov 16. 9. Pîan. 8. 52. 38. 31. & 71. 12.
 o Ps. 27. 12. Ps. 37. 12. Ioan 15. 25.

g Ps. 44. 23. & p Rom. 12. 15. 49. 18. i Tim. 4. 10.
 80. 2. 1 Cor. 12. 26. c Ps. 12. 2. j Ps. 31. 19.
 h Ps. 26. 1. q Ps. 70. 4. d Ier. 4. 22. k Rut. 2. 12.
 i 2 The. 1. 6. r Ps. 149. 4. e Prov. 4. 16. l Ps. 17. 8. &
 j Vers. 19. s Ps. 50. 15. & Mica. 2. 1. 91. 4.
 k Ps. 27. 12. & 51. 14. & 71. f Isa. 65. 2. l Ps. 65. 4.
 l Pîan. 2. 16. 24. g Ps. 57. 10. & m Iov 20. 17.
 m Vers. 4. — 108. 4. Apoc. 22. 1.
 n Ps. 40. 14. Ps. 77. 19. h Iov 11. 8. n Ps. 16. 11.
 o Ps. 109. 29. & a Rom. 3. 18. o Ier. 2. 13. o Ier. 4. 10, 14.
 152. 18. b Deut. 29. 19. i Iov 7. 20. p 1 Pet. 2. 9.
 o Ps. 58. 16. Ps. 10. 3. & Ps. 145. 9. q Ier. 22. 16.

- Și cu dreptatea ta către cei "drepti cu inimă.
 11 Să nu mă calce piciorul mândriei,
 Și mâna nelegiuitilor să nu mă alunge!
 12 Acolo cădura făcătorii de rele,
 Ei fură resturnați, "și nu putură să se scôle.

PSALMUL XXXVII.

Unu psalmu alu lui Davidu.

- 1 "NU te aprinde cu făcătorii de rele,
 Nu râvniți pre cei ce facu nelegiuire.
 2 Căci curându se voru cosi ^b ca fânul,
 Si ea érba verde voru vesteji.
 3 Încrede-te in Iehova, și fă bine,
 Locuesce pământul, și pasce adevărul;
 4 "Desfătază-te in Iehova:
 Si elu 'ți va da dorințele animei tale.
 5 "Încredințază lui Iehova calea ta,
 Și increde-te in elu, și elu va face *acesta* :
 6 "Va scôte, ca lumina, dreptatea ta,
 Și judecata ta, ca mătă-dîia.
 7 "Fii linisčită inaintea lui Iehova, "și ascép-
 tă-lu;
 "Nu te aprinde asupra celui ce sporesce in
 'calea sa,
 Asupra omului, ce aduce intru îndeplinire
 planurile sale.
 8 Lasă-te de mânia, și părăsesce furia;
 "Nu te aprinde spre facere de rău.
 9 "Căci făcătorii de rele se voru stérpi;
 Dară cei ce speră in Iehova, aceia voru
 "mosceni pământul.
 10 "Încă puçin, și nelegiuitul nu va mai fi,
 Și de "vei căuta spre locul se, elu nu va
 mai fi.
 11 "Dară cei blândi voru mosceni pământul,
 Și se voru desfeta intru belșugul păcei.
 12 Nelegiuitul urdesce asupra celui dreptu,
 "Și crășnesce la d'insul din dinții se:
 13 "Domnul rîde de elu,
 Căci vede, că vine "dîia lui.
 14 Nelegiuitul scotă sabia, și-și intindă arculu,
 Ca se dobore pre cel sormanu și saracu,
 Ca să junghie pre cei ce âmbă pe calea
 cea dréptă;
 15 Dară "sabia loră va intra in ânima loră,
 Si arcurile loră se voru sfărâma.
 16 "Mai bunu este puçinul celui dreptu,
 Decât prisosul multor nelegiuiti.
 17 Căci "brațele nelegiuitilor se voru sfărâma;
 Dară pre cei drepti "i sprijine Iehova.
 18 Iehova "scie dîile celor fără prihană,

- Și moscenirea loră va fi "in eternu;
 Ei nu voru fi rușinați in timpul nefericirei, 19
 Și "in dîile fometei se voru sătura.
 Eră nelegiuiti voru peri, 20
 Și neamicii lui Iehova, ca grăsimia mneilor,
 Se voru stinge, "in fum se voru stinge.
 Nelegiuitul imprumută, și nu plătesce; 21
 Eră "dreptul este îndurătoru și dă:
 "Căci cei bine-cuvântați de elu voru mosceni 22
 pământul,
 Și cei blăstemați de elu ^b se voru stérpi.
 "De Iehova se îndréptă pașii omului celui 23
 dreptu,
 Căci calea sa e bine-plăcută lui.
 Chiaru ^d de va căde, nu se va struncina, 24
 Căci Iehova sprijine mâna lui.
 Têneru amă fostu, și amă îmbetrănit, 25
 Și n'amă vèdutu pre cel dreptu părăsit,
 Seu seminția lui "cerendu pâne.
 "In totu timpul este îndurătoru, și impru- 26
 Și seminția lui este bine-cuvântată. [mută,
 "Depărtază-te de rău, și fă bine, 27
 Și vei rămâne in eternu;
 Căci Iehova ^a iubesc dreptatea, 28
 Și nu va părăsi pre cuvioșii se;
 In eternu voru fi păziți;
 "Dară seminția nelegiuitului se va stérpi.
 "Cei drepti voru mosceni pământul, 29
 Și voru locui intr'insul in eternu.
 "Gura dreptului grăesc înțelepciune, 30
 Și limba lui vorbesce dreptate.
 "Legea Dumneșului se este in ânima sa, 31
 Și pașii se nu se voru clăti.
 Nelegiuitul "pândesc pre cel dreptu, 32
 Și caută a-lu omori.
 Iehova "nu-lu va lăsa in mâna lui, 33
 Și nu-lu va "lăsa să fie condamnat, cându
 "lu voru judeca.
 "Speră in Iehova, și păzesce calea lui, 34
 Și elu te va înălța, ca se moscenesce pă-
 mântul;
 "Stêrpirea nelegiuitilor o vei vedé.
 "Vèdutu amă un nelegiuit cutezătoru, 35
 Întindendu-se ca un arbore verde pământenu!
 Totuși "peri, și ecôc, n'a mai fostu, 36
 Căutatu-l amă, și nu se putu afla.
 Ié sémă la cel nevinovat, și caută la cel 37
 Căci "omul păcei are viitoru. [dreptu:
 "Eră făcătorii de rele de la o-l-altă se stêr- 38
 pescu,
 Viitorul nelegiuitilor se nimicesce.

Ps. 7. 10. &
94. 15. & 97.
11.
Ps. 1. 5.
—
Pr. 37.
a Vers. 7.
Ps. 73. 3.
Prov. 23. 17.
& 24. 1. 19.
b Ps. 90. 5. 6.
c Isa. 58. 14.

d Ps. 55. 22.
Prov. 16. 3.
Mat. 6. 25.
Luc. 12. 22.
1 Pet. 5. 7.
e Iov. 11. 17.
Mica. 7. 9.
f Ps. 82. 1.
g Isa. 30. 15.
Plân. 3. 36.
h Vers. 1. 8.
i Ier. 12. 1.

j Pr. 73. 8.
Efes. 4. 26.
j Iov. 27. 13, 14.
k Vers. 11, 22,
29.
Isa. 57. 18.
l Ebr. 10. 36,
37.
m Iov. 7. 10. &
20. 9.
n Mat. 5. 5.
o Ps. 35. 16.

p Ps. 2. 4.
q 1 Sam. 26. 10.
r Mica. 5. 6.
s Prov. 15. 16. &
16. 8.
t Tim. 6. 6.
u Iov. 38. 15.
Ps. 10. 15.
v Esec. 30. 21,
etc.
w Ps. 1. 6.
x Isa. 60. 21.

y Iov. 5. 20.
z Ps. 83. 19.
3 Cor. 4. 9.
y Ps. 102. 3.
z Ps. 112. 5. 9.
a Prov. 3. 33.
b Vers. 9.
c 1 Sam. 2. 9.
Prov. 16. 9.
d Ps. 34. 12, 20.
& 40. 2. & 91.
12.
Prov. 24. 16.

Mica. 7. 8.
3 Cor. 4. 9.
e Iov. 15. 23.
f Ps. 59. 15. &
109. 10.
g Deut. 15. 8,
10.
h Ps. 112. 5, 9.
i Ps. 34. 14.
Isa. 1. 16, 17.
h Ps. 11. 7.
i Ps. 21. 10.

Prov. 2. 22.
Isa. 14. 20.
j Prov. 2. 21.
k Mat. 12. 35.
l Deut. 6. 6
m Ps. 40. 8. &
119. 98.
n Isa. 51. 7.
o Ps. 10. 8.
p 3 Pet. 2. 9.
q Ps. 109. 31.

r Vers. 9.
Ps. 27. 14.
Prov. 20. 22.
q Ps. 58. 5, 6.
& 91. 8.
r Iov. 5. 3.
s Iov. 30. 5, etc.
t Isa. 32. 17. &
57. 3.
u Ps. 1. 4. &
52. 5.

- 39 Dară *ajutorul celor drepti vine de la Iehova,
Elu este tăriia lor * in timp de nevoia.
40 Căci *pre ei 'i ajută Iehova, și-i scapă;
'i scapă de cei nelegiuți, și-i mântue,
* Fiindă-că se încredă in elu.

PSALMUL XXXVIII.

Unu psalmu alu lui Davidu spre aducere-aminte.

- 1 **I**EHOVA, nu mă mustra in mânia ta,
Și nici nu mă pedepsi in urgia ta.
2 Căci * săgețele tale s'au înfiptu in mine,
Și * mâna ta mă apăsă.
3 Nimicu nu este sănătosu in carnea mea,
De mânia ta; * nici o linisce in oșele mele,
De păcatul meu.
4 Căci * nedreptățile mele au covârșitu ca-
pul meu;
Ca o sarcină grea 's'au îngreuetu preste mine.
5 Împuțite, puruiate sunt ranele mele;
Din nebunia mea.
6 Încovăiatu, * gârbovită sunt forte;
Tota diua * âmbliu plinu de durere.
7 Căci cōpșele mele sunt pline de * arsură,
Și 'nimicu nu este sănătosu in carnea mea.
8 Înțepenitū, sfărămatū sunt forte,
* Mugescū de nelinisea ânimei mele.
9 O Dōmne, înaintea ta este totu dorulū meu,
Si suspinulū meu de tine nu este ascunsū;
10 Ânima mea bate tare, părăsitu-m'a pute-
rea mea,
Și 'lumina ochilorū mei, nici ea nu este
cu mine.
11 * Iubiții mei și amicii mei * staū departe de
rana mea,
Și rudele mele * s'au aședatū departe.
12 Căci o * cursă 'm'i întinseră cei ce caută su-
fletulū meu,
Și cei ce caută nefericirea mea au * hotăritū
ruina mea,
Și * cugetă vicleșugū totă diua.
13 Dară * eu, ca unū surdū, nu audū;
'Sunt ca unū mutū, ce nu-și deschide gura sa:
14 Sunt ca unū omū, ce nu aude,
Și in a căruī gură nu este răspunsū.
15 Căci pre tine, Iehova, * te asceptū;
Tu vei răspunde, Dōmne, Dumneđeulū meu!
16 Căci dis'amū: *Ascultă-mē,*
Căci * altū-feliū ei se vorū bucura de mine!
Cândū * piciorulū meu se clătesce, ei se
* înalță asupră-mi.
17 Căci apōpe de cāderea sūnt,

- Si durerea mea este pururea înaintea mea.
Căci eu * mărturisescū fără-de-legea mea, 18
Mă * întristezū de păcatulū meu.
Dară neamicii mei sunt vii, sunt tari, 19
Și mulți sunt cei ce * fără cuvētū mă urēcū,
Și * resplătindū cu rēu pentru bine, 20
Mă urēcū, * pentru că urmezū binele.
Nu mă părăsi, Iehova, Dumneđeulū meu! 21
* Nu te depărta de la mine.
Grăbesce-te spre ajutorulū meu, 22
Dōmne, 'mēntuirea mea.

PSALMUL XXXIX

Maistrului de cântare, lui Iedutunū. Unu
psalmu alu lui Davidu.

- D**IS'AMŪ: * Păzi-voiū căile mele, 1
Ca să nu pēcătuescū cu limba mea;
Pune-voiū frēu * gurei mele,
* Cătū va sta nelegiuitulū înaintea mea.
* Amuțit'amū in tăcere, 2
Tăcut'amū chiarū de binele;
Dară durerea mea totū s'a așitātū.
Ânima mea inferbintatu-s'a in lă-întrulū meu, 3
Și cugetândū eu, * focū a cuprins'o;
Atuncea vorbit'amū cu limba mea:
'Fă-mi cunoscutū, Iehova, sfărșitulū meu, 4
Și mēsură țilelorū mele, cătū este,
Ca să sciū, cătū de trecătorū sūnt.
Ecce, pe degete urdit'ai țilele mele, 5
Și * viēța mea o nimică este înaintea ta:
* Da, o suflare este totū omulū, orī cătū de
tare arū sta. Sela.
Da, ca 'o arētare âmbli omulū, 6
In zădarū se nelinisește:
'Adună avușū, și nu scie cine le va stringe.
Și acumū ce se asceptū, Dōmne? 7
* Speranța mea este in tine!
De tōte fără-de-legile mele scapă-mē; 8
Nu mă face de * rușine nebunulū.
* Tăcut'amū, gura mea n'amū deschisū, 9
Căci * tu ai făcutū acēsta.
* Depărtēzā de la mine rana ta, 10
Căci perū de lovirea mânei tale.
Cândū mustri pre omū, și-lū pedepsesci 11
pentru păcatulū seū,
Tu faci * să se mistue, ca molia, cele mai dori-
te ale lui;
Da, * numai o suflare este totū omulū. Sela.
Ascultă ruga mea, Iehova! 12
Și iē in urechi strigare mea;
La lacrimile mele nu tăcē:

v Ps. 3. 8. d Ps. 6. 2. Isa. 59. 11. i Ps. 39. 2. 9. u 2 Sam. 16. 12.
x Ps. 9. 9. e Ezra 9. 6. i Ps. 6. 7. & 88. 9. u 2 Sam. 16. 12.
y Isa. 31. 5. e Ps. 40. 12. m Ps. 31. 11. Ps. 39. 7. i Ioan 3. 12.
z 1 Cron. 5. 20. f Mat. 11. 23. n Luc. 10. 31. v Ps. 13. 4. e Ps. 35. 22.
Dan. 3. 17. 28. g Ps. 35. 14. o Luc. 23. 49. x Deut. 32. 35. f Ps. 27. 1. &
& 6. 23. h Iov 30. 28. p 2 Sam. 17. 1, 2, 3. y Ps. 35. 26. i Ps. 27. 1. &
— Ps. 43. 9. & 43. 2. z Ps. 32. 5. s Ps. 32. 5. Isa. 12. 2.
Ps. 38. i Iov 7. 5. q 2 Sam. 16. 7, 8. a 2 Cor. 7. 9. —
a Ps. 6. 1. j Vers. 3. r Ps. 35. 20. b Ps. 35. 19. Ps. 39.
b Iov 6. 4. k Iov 3. 24. s Veđi 2 Sam. c Ps. 35. 12. a 1 Reg. 2. 4.
c Ps. 32. 4. Ps. 22. 1. 16. 10. o Ps. 35. 12.

d Veđi 1 Pet. 3. 13. & 2 Reg. 10. 31. 144. 4. i Iov 40. 4. 5. Ps. 38. 13.
13. & b Ps. 141. 3. i 1 Cor. 7. 31. i 1 Cor. 7. 31.
1 Ioan 3. 12. iac. 3. 2. iac. 4. 14. n 2 Sam. 16. 10.
e Ps. 35. 22. c Col. 4. 5. j Iov 27. 17. o Iov 2. 10.
f Ps. 27. 1. & d Ps. 38. 13. Eccl. 2. 18, 21. o Iov 9. 34. &
62. 2, 6. a Ier. 20. 9. Luc. 12. 20, 21. p Iov 4. 19. &
Isa. 12. 2. f Ps. 90. 12. & 119. 84. k Ps. 38. 15. Isa. 50. 9.
— g Ps. 90. 4. i Ps. 44. 13. & 79. 4. Osea. 5. 12.
Ps. 39. h Vers. 11. m Lev. 10. 3. q Vers. 5.
a 1 Reg. 2. 4. b Ps. 62. 9. & m Lev. 10. 3. q Vers. 5.

- * Căci străin *sunt* la tine,
Nimernic, * ca toți părinții mei.
13 'Întorce-te de la mine, ca să mai fiu voiosu,
Mai 'nainte de a mă duce și * a nu mai fi.

PSALMUL X.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- 1 **S**PERAT'AMŪ in Iehova,
Și elu se plecâ cătră mine, și auzi strigarea mea.
2 Și mă scose din grôpa stricăciunei,
Din * tina tăului;
Și * puse pe o stâncă picîorele mele,
Intăcindu pașii mei;
3 * Și puse in gura mea o cântare nouă,
Lauda Dumneșului nostru,
Mulți o voru vedé, și se voru teme,
Și se voru încrede in Iehova.
4 * Fericitu bărbatul, ce pune speranța sa in Iehova,
Și * nu caută spre cei îngâmfăți și * amici ai minciunei!
5 Iehova, Dumneșul meu, * mari *sunt* minunile tale, pre cari le-ai făcutu;
Și * cugetările tale, *pre cari le areți* noii ție nu *este* cine să se asemenea;
Voiu spune, și voiu vorbi *de d'insele*,
De și nu se potū numera.
6 * Sacrificii și daruri nu voesci,
Urechile mi-ai bortalitū,
Olocaustele și sacrificiele pentru păcatu n'ai
7 Atuncea dis'amū; Eccé, vinū; [cerutū.
In tuiul cărței * scrisū *este* pentru mine;
8 * 'Mi place să facū voia ta, Dumneșul meu,
Și legea ta *este* o in lă-intrul meu;
9 * Predicat'amū dreptatea ta in adunare mare;
Eccé, * buzele mele nule-amū opritū, Iehova,
* tu o scii.
10 Dreptatea ta * n'amū ascuns'o in ânima mea,
Credința ta și mēntuirea ta amū prochiămatū.
N'amū ascunsū îndurarea ta și adevărul teu in adunare mare.
11 Tu, Iehova, nu vei opri îndurarea ta de la mine,
* Mila ta și adevărul teu pururea mă voru păzi.
12 Căci incunjuratu-m'au nefericiri nenumerate,
* Ajunsu-m'au fără-de-legile mele,
De nu potū vedé;
Mai numeroșe sūnt de câtū pērul capulu meu,
Si * bărbăția 'mī, lipsesce.

- O, * bine-voesce, Iehova, a mă mēntui, 13
Iehova, spre ajutorul meu grăbesce-te!
* Rușineze-se și roșescă toți 14
Ceī ce caută sufletul meu, ca să-lū pērdă;
Dee inăpoi și rușineze-se
Ceī ce dorescū nefericirea mea.
* Să se pērdă, și * să aibă rușinea de resplată 15
Ceī ce-mī dīcū: Ha! ha!
Dară * bucare-se și veselēscă-se in tine 16
Toți ceī ce te caută;
Să * dīcā pururea: „Mare este Iehova!”
Ceī ce iubescū ajutorul teu.
* De și *sunt* sermanū și saracū, 17
Dară * Domnul va ingriji de mine;
Ajutătorul meu și mēntuitorul meu tu *esci*;
Dumneșul meu, nu intărdia!

PSALMUL XLI.

Maistrului de cântare. Un psalm al lui David.

- F**ERICITŪ * celū, ce iē aminte celui saracū! 1
In diūa nefericirēi 'lū va scăpa Iehova.
Iehova 'lū va păzi, și-lū va ține in viēță, 2
Și va fi bine-cuvētatū pe pāmēntū;
* Tu nu-lū veī da in voia neamiciloru seī.
Iehova 'lū va sprijini pe patulū dureriloru; 3
Tu veī face totū așternutulū seū in bôla sa.
Eū amū dīsū: „Iehova, îndurā-te de mine, 4
* Vindecă sufletulū meu; căci amū pēcatuitū ție.”
Neamicii mei vorbescū reū de mine, 5
„Cândū va muri și va peri numele lui?”
Și cândū *vre-unulū* vine, să mă vedă, 6
* Vorbesce făcarnicū, ânima sa adună gân-
Elū ese afară, și o spune. [durī rele;
Împreună șoptescū asupra-mī ceī ce mă 7
Cugetă stricăciunea mea; [urēscū;
* Bôlă rea se ține de d'insulū, 8
* Și celū ce jace nu se va mai rēdica!“
* Chiārū și omulū, cu care eramū in pace, 9
in care mă încredeamū,
* Care mânca pânea mea, rēdicat'a cālcăiulū
asupră-mī.
Dară tu, Iehova, îndurā-te de mine, 10
Și rēdică-mē, ca să li resplătescū!
In acēsta voiū cunoșce că ai plăcere de mine: 11
Că neamiculū meu nu se va veseli de mine.
Căci pre mine in neprihânirea mea tu m'ai 12
sprijinitū,
Și * m'ai pusū inaintea feței tale in eternū.
* Bine-cuvētatū *fie* Iehova, Dumneșulū lui 13
Din eternū și in eternū! [Israelū,
Aminū și Aminū.

r Lev. 25. 23. 1 Cron. 29. 15. Ps. 119. 19. 2 Cor. 5. 6. Ebr. 11. 13. 1 1 Pet. 1. 11. & 2. 11. * Fac. 47. 9. * Iov 10. 30. 31. * 14. 5. 6. * Iov 14. 10, 11.	12. Ps. 40. a Ps. 27. 14. & 37. 7. b Ps. 69. 2. 14. c Ps. 27. 5. d Ps. 37. 23. - e Ps. 33. 3. f Ps. 52. 6. g Ps. 34. 8. Ier. 17. 7.	a Ps. 101. 3. 7. i Ps. 125. 5. j Esod. 15. 11. Iov 5. 9. & 9. 10. Ps. 71. 15. & 92. 5. & 139. 6. 17. k Isa. 55. 8. l 1 Sam. 15. 22. Ps. 56. 8. & 51. 16.	Isa. 1. 11. & 66. 3. Osea. 6. 6. Mat. 9. 13. & 12. 7. Ebr. 10. 5. m Luc. 21. 44. n Ps. 119. 16, 24, 47, 92. Ioan 4. 34. Rom. 7. 22.	o Ps. 37. 31. Ier. 31. 33. 2 Cor. 3. 3. p Ps. 22. 22, 25. & 35. 18. q Ps. 119. 13. r Ps. 139. 2. s Fapt. 20. 20, 27. t Ps. 43. 3. & 57. 8. & 61. 7.	u Ps. 38. 4. v Ps. 73. 26. x Ps. 70. 1. etc. y Ps. 35. 4. & 26. & 70. 2. 3. & 71. 13. z Ps. 70. 3. a Ps. 73. 19. b Ps. 70. 4. c Ps. 35. 27. d Ps. 70. 5.	e 1 Pet. 5. 7. — Ps. 41. a Prov. 14. 21. b Ps. 27. 12. c 2 Cron. 30. 20. Ps. 6. 2. & 147. 3. d Ps. 12. 2. Prov. 26. 24, 25, 26.	e 2 Sam. 15. 12. Iov 19. 19. Ps. 55. 12, 13, 20. Ier. 20. 10. f Obad. 7. Ioan 13. 18. & g Iov 26. 7. Ps. 34. 15. h Ps. 106. 43.
--	---	--	---	---	--	---	--

PSALMUL XLI.

Maistrului de cântare. O învățătură de la fiii lui Korah.

- 1 **C**UMŪ cerbulă doresce după isvorul de apă,
Așa doresce sufletul meu după tine,
Dumnezeule!
- 2 ^a Sufletul meu insetează după Dumnezeu,
după Dumnezeul ^b celui viu:
„Cândă voi veni și mă voi arăta înaintea
lui Dumnezeu?”
- 3 ^c Lacrimile mele făcuto-s-au pâinea mea ziua
și noaptea,
Cândă ^d în toate zilele mi se dicea:
„Unde este Dumnezeul tău?”
- 4 De aceste aminteam, ^e revărsându în mine
sufletul meu:
Cândă mergeam cu glăta, cândă ^f mă du-
ceam la casa lui Dumnezeu
Cu strigăte de bucurie și de laudă,
Cu mulțime ce serbătoră.
- 5 ^g Ce ești întristat, suflete al meu?
Și ce suspini în mine?
^h Ascăptă pre Dumnezeu, căci încă ⁱ lă voi
Pentru ajutorul feței sale. [lauda.
- 6 Dumnezeul meu, sufletul meu este
întristat în mine:
De aceea ^j mi amintesc de tine din pămên-
tul Iordanului și al Hermonului,
Din muntele Mizar.
- 7 ^k Adâncul pre adâncă chiamă, la vuetul
sghiaburilor tale,
^l Tote undele tale și valurile tale au trecut
preste mine.
- 8 Iehova ziua ^m ordineză îndurarea sa,
Și ⁿ noaptea cântarea lui este cu mine,
Și ruga mea către Dumnezeul vieții mele.
- 9 Voi dice către Dumnezeu, stâncă mea:
„Pentru ce m'ai uitat?”
„De ce trebuie să âmbli plin de durere
suptă apăsarea neamicului?”
- 10 Cândă sdrobite erau ôsele mele, batjoco-
ritu-m'ai apăsătorii mei,
- 11 ^o Pe totă ziua, dicându-mi:
„Unde este Dumnezeul tău?”
- 12 ^p Ce ești întristat, suflete al meu,
Și ce suspini în mine?
Ascăptă pre Dumnezeu, căci încă ^q lă voi
lauda,
Ajutorul feței mele, și Dumnezeul meu!

PSALMUL XLII.

- 1 **J**UDECĂ-ME, Dumnezeule, și ^a apără cauza
Dinprotiva unui popor necuvios; [mea,

- De omul vicleniei și ală nedreptăței scăpă-mă.
Căci tu ești Dumnezeul meu ^b scutitor! 2
Pentru ce m'ai lepădat?
- ^c De ce trebuie să âmbli plin de durere suptă
apăsarea neamicului?
- ^d Trămete lumina ta și adevărul tău, 3
Ca să mă conducă,
Ca să mă ducă la ^e muntele tău celui sântu
și la locuințele tale;
Ca să vină la altarul lui Dumnezeu, 4
La Dumnezeu, bucuria mea cea mare,
Și să te laudă din citară, Dumnezeule, Dum-
nezeul meu!
- ^f Ce ești întristat, suflete al meu. 5
Și ce suspini în mine?
Ascăptă pre Dumnezeu, căci încă ^g lă voi
lauda,
Ajutorul feței mele și Dumnezeul meu!

PSALMUL XLIV.

Maistrului de cântare. O învățătură de la fiii lui Korah.

- D**UMNEDEULE, cu urechile noastre am 1
^a Părinții nostri ni-au spus [auzitu:
Faptele, ce le-ai făcut în zilele lor,
In zilele trecute.
- ^b Tu prin mâna ta alungat'ai națiuni, 2
Eru pre d'inșii i-ai plântat;
Perdut'ai popore,
Eru pre ei i-ai lătit.
- Că ^c nu prin sabia lor luat'ai pământul 3
acesta în stăpânire,
Și nu brațul lor ajutat-i-a pre ei;
Ci drépta ta și brațul tău și lumina feței
^d Căci i-ai iubit. [tale;
- ^e Tu ești regele meu, Dumnezeule! 4
Fă mântuire lui Iacob.
- Prin tine ^f vom împunge pre apăsătorii nostri, 5
In numele tău călca-vom în picior pre
impotrivorii nostri.
- Căci ^g nu în arcul meu mă voi încrede, 6
Și sabia mea nu mă va ajuta:
Ci tu ajutat-ne-ai impotriva apăsătorilor 7
Și ^h pre cei ce ne urăscă ai rușinat. [nostri,
- Pre ⁱ Dumnezeu laudăm totă ziua, 8
Și numele tău lă mărturisim în eternă. Sela.
- Dară ^j acumă ^k lepădat-ne-ai, și ne-ai ru- 9
Și nu ești cu oștirile noastre: [șinat,
- Tu ne-ai făcut să ne ^l întorcem îndereptu 10
de d'inaintea neamicilor nostri,
- Și cei ce ne urăscă ne și-au făcut preda lor.
^m Făcutu-ne-ai ca oile hotărâte spre mâncare, 11
Și ⁿ între popore ne-ai împrăsciat.

Ps. 42.	115. 2.	Iona 2. 3.	Ioel 2. 17.	c Ps. 28. 7.	27.	e Ps. 74. 12.	14. & 89. 38.
a Ps. 63. 1. &	e Iov 30. 16.	k Lev. 25. 31.	Mic. 7. 10.	d Ps. 42. 9.	Ps. 78. 3.	f Dan. 8. 4.	& 108. 11.
84. 2.	Ps. 62. 8.	Dent. 28. 8.	o Vers. 5.	e Ps. 40. 11. &	b Esod. 15. 17.	g Ps. 33. 16.	k Lev. 28. 17.
Ioan 7. 37.	f Isa. 30. 29.	Ps. 133. 3.	Ps. 43. 5.	57. 3.	Dent. 7. 1.	Osea 1. 7.	Dent. 28. 25.
b 1 Thea. 1. 9.	g Vers. 11.	l Iov 35. 10.	—	f Ps. 3. 4.	Ps. 78. 55. &	h Ps. 40. 14.	los. 7. 8, 12.
c Ps. 80. 5. &	h Ps. 43. 5.	Ps. 83. 7. &	Ps. 43.	g Ps. 42. 5. 11.	80. 8.	i Ps. 34. 2.	l Rom. 8. 36.
102. 9.	h Plân. 3. 24	6. 6. & 149. 5.	a Ps. 26. 1. &	—	e Dent. 8. 17.	ier. 9. 24.	m Dent. 4. 27. &
d Vers. 10.	i Ier. 4. 20.	m Ps. 38. 6. &	35. 24.	Ps. 44.	los. 24. 12.	Rom. 2. 17.	28. 64.
Ps. 79. 10. &	j Ps. 88. 7.	n Vers. 3.	b Ps. 35. 1.	a Esod. 12. 26,	d Dent. 4. 37. &	j Ps. 60. 1, 10.	Ps. 60. 1.
					7, 7, 8.	& 74. 1. & 88.	

- 12 * Vândut'ai pentru puțin poporul tău,
Și n'ai suit prețul vândărei lor.
- 13 ° Făcutu-ne-ai de rușine vecinilor noștri,
De risă și de batjocură celor d'imprejurul
nostru.
- 14 ° Făcutu-ne-ai de proverb între popore,
° De clătire cu capul între națiuni.
- 15 În totă ziua rușinarea mea stă înainte-mi,
Și fața mea de rușine s'a acoperit,
- 16 La auzul voci înjurătorului și a batjoco-
rătorului,
° La vederea neamicului și a celui lacom
de resbunare.
- 17 ° Venit'au toate acestea preste noi,
Dară noi nu te-am uitat,
Nici n'am fost necredincioși legământu-
lui tău;
- 18 Ânima noastră nu s'a întorsă îndereptă,
Și ° pasul nostru nu s'a abătut din calea ta:
- 19 De și ° ca pre dragoni ne-ai zdrobit,
Și ne-ai acoperit ° cu umbrele morții.
- 20 De am fi uitat numele Dumneșului nostru,
Și de am fi ° întins mânele noastre către un
deu străin:
- 21 ° Aă nu ară cerceta Dumneșu acesta?
Căci el cunoscă ascunsurile ânimei.
- 22 ° Da, în toate zilele sântem uciși pentru tine,
Socotiți ca oile hotărâte la junghiere.
- 23 ° Scôlă-te! pentru ce dormi, Dômne?
Descăptă-te! ° nu ne lepăda pentru totu-dé-
- 24 ° De ce ascunzi fața ta? [una.
De ce uii mișelia și apăsarea noastră?
- 25 Căci ° plecatu spre pulbere este sufletul no-
stru, Corpul nostru lipit de pământ. [stru,
- 26 Scôlă-te întru ajutorul nostru,
Și mântui-ne pentru îndurarea ta.

PSALMUL XLV.

*Maistrului de cântare, pe Șoganim. O înveță-
tură seă o cântare de la fii lui Korah
despre iubire.*

- 1 **A**NIMA mea ferbe de o cântare frumoasă;
Eu închin regelu lucrarea mea,
Limba mea este condeiul unui scriitor
iscusit!
- 2 Tu ești mai frumos de cât fii ômenilor,
° Charul este vârsat pe buzele tale:
De aceea Dumneșu bine-cuvântatu-te-a în
etern.
- 3 ° Vîtésule! Încinge la cósă ° sabia ta,
Mărire ta și strălucirea ta;
- 4 ° Prosperă în strălucirea ta,

- Înaintează pentru apărarea adevărului și a
dreptății strămbătite,
Și drepta ta te va învăța lucruri înfricoșate!
Ascutescă-se săgețele tale, străpungă âni-
mele neamicilor regelui;
- Supt pașii tăi cadă poporele.
- ° Tronul tău, Dumneșule, stă în etern
și perpetuu,
Sceptrul dreptății este sceptrul împără-
ției tale.
- ° Tu iubesci dreptatea, și uresci nelegiuirea;
De aceea ° unsu-te-a ° Dumneșu, Dumne-
șul tău,
Cu oleul ° bucuriei mai mult de cât pre
soții tăi.
- ° Smirnă și aloë și casie sânt toate vestmin-
tele tale;
În palaturi de fildeș cu cântări de organe
te-ai veselit.
- ° Fete de regi sânt între scumpele tale,
° Regina stă la dreapta ta în aur de Ofir.
- Ascultă, fică, și veđi, și plăcă urechia ta: 10
° Uită pre poporul tău și casa părintelui tău.
Atuncea va pofti regele frumuseța ta; 11
° Căci elu este domnul tău, și închină-te lui,
Și cu daruri, fică a Tirului, 12
Vorū saluta ° avuții poporului făca ta.
- ° Îngăși măreția este feta regelui în camera 13
Țesetură de aur este vestmentul ei. [sa,
° În vestimente pestrițe ea se aduce la rege, 14
În urmă feciôrele, amicele ei,
Se aducă la tine:
Se aducă cu bucuria și veselie, 15
Întră în palatul regelui.
- În locul părinților tăi vorū fi fii tăi, 16
Pre ° cari-î vei pune domni preste totă țera.
° Voi face să se amintescă numele tău din 17
generațiune în generațiune,
Și poporele te vorū lăuda în etern și per-
petuu.

PSALMUL XLVI.

*Maistrului de cântare. O învețătură de la fii
lui Korah, pe Alamot.*

- D**UMNEȘU ni este ° scăpare și putere, 1
° Ajutor cercat în nevoi.
De aceea nu ne temem, 2
Chiar când pământul s'ar resturna,
Când munții s'ar muta în ânimele mării;
° Când apele sale ar vî și ar spuma, 3
Și munții s'ar clădi de urgia ei. Sela.
Elu este ° fluviul, 4

n Isa. 52. 3. 4.	s Dan. 9. 13.	Ps. 139. 1	d Ps. 119. 25.
Ier. 15. 13.	t Iov 23. 11.	Ier. 17. 10.	—
o Deut. 1. 28. 37.	Ps. 119. 51.	s Rôm. 8. 36.	Ps. 46.
Ps. 79. 4. &	157.	a Ps. 7. 6. & 35.	
80. 6.	u Isa. 34. 13. &	23. & 59. 4. 5.	a Luc. 4. 22.
p Ier. 24. 9.	35. 7.	& 78. 65.	b Isa. 9. 6.
q 2 Reg. 19. 21.	v Ps. 23. 4.	b Vers. 9.	c Isa. 49. 2.
Iov 16. 4.	z Iov 11. 13.	c Iov 13. 24.	d Ebr. 4. 12.
Ps. 22. 7.	Ps. 68. 31.	Ps. 13. 1. &	Apoc. 1. 16. &
r Ps. 8. 2.	y Iov 31. 14.	88. 14.	

19. 15.	j Cânt. 1. 3.	72. 10.	Ps. 46.
d Apoc. 6. 2.	k Cânt. 6. 8.	Isa. 49. 23. &	a Ps. 62. 7. 8. &
e Ps. 93. 2.	l Veđi I Reg. 2.	60. 3.	91. 2. & 142. 5.
Ebr. 1. 8.	19.	p Apoc. 7. 8.	b Deut. 4. 7.
f Ps. 33. 5.	m Veđi Deut. 21.	q Cânt. 1. 4.	Ps. 145. 18.
g I Reg. 1. 39.	13.	r 1 Pet. 2. 9.	c Ps. 93. 3. 4.
40.	n Ps. 95. 6.	Apoc. 1. 6. &	Ier. 5. 22.
h Isa. 61. 1.	Isa. 54. 5.	5. 10. & 20. 6.	Mat. 7. 25.
i Ps. 21. 6.	o Ps. 22. 29. &	s Mal. 1. 11.	d Veđi Isa. 8. 7.

Ale cărui pârreie desfătează *cetatea lui Dumne-
ne-
Sanctuarulū locuințelorū celui Pré-înaltū.
5 Dumne-*este* / in meșilocolū ei,
Nu se va clăti;
Dumne-*o* va ajuta la revărsatulū ȃiorilorū.
6 *Popóre aū vuitū, regate s'aū clătitū;
Elū sună cu vócea sa, *pămēntulū se topesce.*
7 'Iehova, *Dumne-*oștirilorū, este* cu noi,*
Scăparea noastră *este* Dumne-*deulū* lui Iacobū.
Sela.
8 'Veniți, priviți lucrurile lui Iehova,
Celū ce pustiiri a făcutū pe pămēntū!
9 *Elū până la marginile pămēntulū pune ca-
pētū resbeleurū;
'Rumpe arculū și sfărāmă lancea,
"Cu focū arde carēle.
10 Fiți linisciți, și recunoșceți că eū *sunt* Dum-
ne-*înaltū* intre popóre, [ne-*deu*,
înaltū pe pămēntū!
11 *Iehova, *Dumne-*oștirilorū, este* cu noi,*
Scăparea noastră *este* Dumne-*deulū* lui Iacobū.
Sela.

PSALMULŪ XLVII.

*Maistrulū de cântare. Unū psalmū de la fiū
lui Korahū.*

1 **P**OPÓRELORŪ tóte, *bateți in palme;
Strigați lui Dumne-*cu vóce* de bucuriāl
2 Căci Iehova, celū Pré-înaltū, *infricoșatū este,*
*Rege mare preste totū pămēntulū.
3 *Elū supusu-ni-a popórele,
Și națiunile suptū piciórele nóstre;
4 Alesu-ni-a *moscenirea nóstră,
Fala lui Iacobū, pre care l'a iubitū. Sela.
5 'Suitu-s'a Dumne-*cu strigări* de bu-
Iehova cu vóce de trîmbiță. [curiā,
6 Cântați lui Dumne-*deu*, cântați-*și*,
Cântați regelū nostru, cântați-*și*!
7 *Căci rege preste totū pămēntulū *este* Dumne-
*Cântați-*și* cântare! [deu,
8 'Dumne-*deu* domnesce preste popóre,
Dumne-*deu* șede pe sântulū seū tronū.
9 Domni popórelorū s'aū adunatū,
'Poporulū Dumne-*deulū* lui Abraamū:
*Căci ale lui Dumne-*deu* *sunt* scuturile pā-
Elū este înaltū fórte. [mēntulū:

PSALMULŪ XLVIII.

O cântare seū unū psalmū de la fiū lui Korahū.

1 **M**ARE *este* Iehova, și vrednicū de laudă,
*In cetatea Dumne-*deulū* nostru, pe
*muntele seū celū sântū.

*Frumósă înălțime, *bucuria a totū pāmēn- 2
tulū *este* muntele Sionū;
*In laturile de cătră mēdi-nópte *este* / ceta-
tea regelū celui mare.
Dumne-*deu*, in palaturile ei, este cunoscutū 3
ca o întărire înaltă.
Căci éccē, *regii s'aū adunatū, 4
Trecut'aū de la o-l-altă.
O vėdură; și se uimirá, 5
Se spăimēntară, și fugirá răpede.
Tremurū i-a *cuprinsū* acolo, 6
'Dureri, ca pre femeā in facere.
'Prin vėntulū de resăritū *ai sfărāmatū 7
Corābiele Tarșișulū.
Dupre cumū amū aūditū, așa amū și vėdutū 8
In cetatea lui Iehova, *Dumne-*deulū* oștiri-*
lorū, in cetatea Dumne-*deulū* nostru;
Dumne-*deu* o va *intări in eternū. Sela.
Cugetat'amū, Dumne-*deule*, la *indurarea 9
In templulū teū. [ta,
Cumū *este* *numele teū, Dumne-*deule*! 10
Așa *este* și lauda ta până la marginile pāmēn-
tulū:

De dreptate este plină drépta ta.
Muntele Sionū se veselesce, 11
Și ficele lui Iuda se bucură pentru jude-
cātele tale.
Incunjurați Sionulū, și-lū ocoliți, 12
Numerați turnurile sale;
Luați sēmă la zidiulū seū, priviți palatu- 13
rile lui,
Ca să spuneți *de ele* generațiuneī viitoare.
Căci acestū Dumne-*deu* *este* Dumne-*deulū* no- 14
stru in eternū și perpetuū,
Și elū până la mórte *ni va fi conducătoriū.

PSALMULŪ XLIX.

*Maistrulū de cântare. Unū psalmū de la fiū lui
Korahū.*

ASCULTAȚI aceste, tóte popórele, 1
Luați in urechiā, toți locuitoriī lumeī!
Celū *micū, ca și celū mare, 2
Avutulū și saraculū împreună.
Înțelepciune *vi* va vorbi gura mea, 3
Și cugetarea ānimei mele *va fi* cu pricepere.
*Pleca-voiū urechiā mea in parabolā, 4
Cu citară descoperi-voiū adūnca mea sciință.
De ce să mă temū in ȃilele de nefericire, 5
Cāndū mă incujurā *rėutatea celorū ce mă
pādescū,
Celorū ce se *incredū in avuția lorū, 6
Și se fālescū in mulțimea averei lorū?

c Ps. 48. 1. 8. a Ios. 2. 9. 24. Ps. 47. a 1 Cor. 14. 15, 16.
f Deut. 23. 14. i Vers. 11. Num. 14. 9. a Isa. 55. 12. i 1 Cron. 16. 31.
Isa. 12. 6. 2 Cron. 13. 12. b Deut. 7. 21. Ps. 93. 1. & Ps. 93. 1. & 95. 10. & 97. 1. & 99. 1.
Ezec. 43. 7. 9. j Pa. 66. 5. Neom. 1. 5. c Mal. 1. 14. Apoc. 19. 6.
Osea 11. 9. k Isa. 2. 4. Pa. 76. 12. d Pa. 18. 47. f Rom. 4. 11, 12.
Ioel 2. 27. l Pa. 76. 8. e 1 Pet. 1. 4. g Pa. 68. 24. 25. k Ps. 89. 18.
Zef. 3. 15. m Ezech. 39. 9. f Pa. 68. 24. 25. k Ps. 89. 18.
Zech. 2. 5, 10, 11. & 8. 3. o Vers. 7. g Zech. 14. 9. —

Ps. 48. 11. 16. m Isa. 2. 2. Ps. 49. a Ps. 48. 4. & d Ezech. 20. 6. Mic. 4. 1. a Ps. 62. 9. 87. 3. e Isa. 14. 13. n Pa. 26. 3. & b Pa. 78. 3. b Isa. 2. 2. 3. f Mat. 5. 35. 40. 10. o Deut. 28. 58. c Pa. 38. 4. Mic. 4. 1. g 2 Sam. 10. 6. d Iov 31. 24. 25. Zech. 8. 3. h Esod. 15. 15. Pa. 113. 8. e Pa. 52. 7. & c Pa. 50. 2. i Osea 13. 13. Mal. 1. 11, 14. d Iov 31. 24. 25. Ier. 3. 19. j Ier. 18. 17. p Isa. 58. 11. Marc. 10. 24. 1 Tim. 6. 17. Ps. 48. 2. 15. k Ezech. 27. 26. i Vers. 1. 2.

- 7 Fratele pre frate nu p^ote rescump^{er}a de m^orte,
Nu p^ote * da lui Dumne^de^u pre^{ti}lul rescum-
p^{er}arei sale;
8 (Pr^e scump^a este / rescump^{er}area vie^{ti}ei lor^u,
Si in etern^u nu se p^ote face;)
9 Adec^a, s^a tr^aesc^a in etern^u,
* S^a nu ved^a el^u morm^{en}tul^u.
10 Da, el^u 'l^u va ved^e; chⁱar^u * in^{te}leptⁱi mor^u,
Si cu d'in^{si}i pere ^{si} nebunul^u si prostul^u,
' Si las^a altora avere^a lor^u.
11 L^a-intrul^u lor^u se m^agulesce, c^a casele lor^u
vor^u sta in etern^u,
Si locuⁱⁿtele lor^u din genera^{ti}une in gene-
ra^{ti}une;
Si * numesc^u inc^a cu numele lor^u p^am^{en}-
turile lor^u.
12 Totu^{si} * in m^arire omul^u nu se p^ote tin^e,
Ci asemenea vitelor^u pere.
13 Ac^esta este calea lor^u, ' nebunia lor^u;
Si pre d'in^{si}i ' i urm^ez^a cei, c^aror^a li plac^u
cuvintele lor^u. Sela.
14 Ca oile in infern^u vor^u fi pusⁱ,
M^ortea ' i va pasce;
Si * in dem^ane^{ta} aceea vor^u domni preste
d'in^{si}i cei dreptⁱ,
Si * mutra lor^u o va m^anc^a infernul^u, locas^u
nu vor^u mai av^e.
15 Dar^a Dumne^de^u * va rescum^{er}a sufletul^u
me^u din puterea infernul^u,
Si m^e va prinⁱ. Sela.
16 Nu te teme, cand^u se inavu^{tes}ce care-va,
Cand^u se inmult^{es}ce m^arirea casei sale:
17 * C^aci nimic^u va lua cu sine la m^ortea sa,
M^arirea lui nu se va pogorⁱ dup^a d'in^{su}l^u.
18 Cu to^{te} c^a a * indestulat^u sufletul^u se^u in
vie^{ta} sa,
(Si escⁱ laudat^u, cand^u ' ti lucrezⁱ bunurⁱ),
19 El^u * se va duce la genera^{ti}unea parin^{ti}lor^u
Cari in etern^u nu ved^u * lumina. [seⁱ,
20 * Omul^u in m^arire si far^a de mⁱnte
"Asemenea vitelor^u va peri.

PSALMUL^U L.Un^u psalm^u al^u lui Asaf^u.

- 1 * **A**-TOT^U-PUTERNICUL^U Dumne^de^u, Ie-
Si chⁱam^a p^am^{en}tul^u [hova, vorbesce,
De la res^aritul^u s^orelui p^an^a la apusul^u lui.
2 Din Sion^u, * desev^ar^{si}rea frumuse^{ti}ei,
* Dumne^de^u str^aluc^esc^e.
3 Dumne^de^ul^u nostru vine, si nu tace;

- * Focul^u mistue inaintea lui,
Si in jurul^u se^u vifor^u cumplit^u.
* El^u chⁱam^a cerul^u de sus^u si p^am^{en}tul^u, 4
Ca s^a judece pre poporul^u se^u:
* Aduna^{ti}-mi pre / cuviosⁱ mei, 5
* Cari a^u incheiat^u leg^am^{en}tul^u cu mine priu
sacrifici^u.
Si * ceriurile prochⁱam^a dreptatea lui, 6
C^aci ' Dumne^de^u este cel^u ce judec^a. Sela.
* Ascult^a, poporul^u me^u, si-ti voi^u vorbi, 7
* Ascult^a, Israele, c^a voi^u m^ar^turisⁱ asupr^a-ti;
* Dumne^de^u, Dumne^de^ul^u te^u, e^u s^{un}t. 8
* Nu pentru sacrifici^ele tale * te voi^u mustra, 8
* Nici pentru olocaustele tale, ce pur^erea
s^{un}t inaintea mea.
* Nu voi^u lua din casa ta taurⁱ, 9
* Nici din staulele tale cⁱapi;
* C^aci ale mele s^{un}t to^{te} f^erele padurei, 10
* Si vitele ce pasc^u in mⁱ de mun^{ti};
* Cunoscu^u to^{te} paserile mun^{ti}lor^u, 11
* Si tot^u ce se misca pe camp^u ' mi este
cunoscut^u.
* De a^{si} fi fl^am^and^u, nu ti-a^{si} spune; 12
* C^aci a mea este lumca si plinitatea ei.
* A^u m^an^anc^u e^u carnea taurilor^u, 13
* Si be^u s^angele cⁱapilor^u?
* Sacrific^a lui Dumne^de^u mul^tumire, 14
* Si * pl^atesce celui Pre-inalt^u voturile tale;
* Si * chⁱam^a-m^e in dⁱua nevoiei: 15
* E^u te voi^u m^{en}tui, si tu * m^e vei m^ari.
Dar^a celui nelegiut^u ' i dice Dumne^de^u: 16
* Ce ai tu s^a prochⁱamⁱ a^{se}d^amintele mele?
* Si in gura ta s^a ieⁱ leg^am^{en}tul^u me^u?
* C^aci ur^escⁱ inv^eta^{re}, 17
* Si * lepe^{di} cuvintele mele inapoia ta.
* De vedⁱ un^u fur^u, escⁱ * amic^u cu el^u, 18
* Si * cu adulteriul^u este partea ta.
* Gura ta impins^al spre rele, 19
* Si * limba ta urdesce vicle^{su}g^u.
* Sedⁱ si vorbesci asupra fratelui te^u, 20
* Pre fiul^u mumei tale ' lu innegresci.
* Acestea ai facut^u, * si e^u am^u tacut^u, 21
* * Socotit^al p^ote, c^a e^u ca tine s^{un}t:
* Dar^a * te voi^u mustra, si voi^u pune to^{te} in-
aintea ochilor^u tei.
* Lu^ati deci s^em^a de ac^esta, cei ce * uita^{ti} 22
pre Dumne^de^u!
* Ca s^a nu sf^asciu, far^a s^a fie cine s^a v^e scape. 23
* Cine sacrific^a laud^a, m^e onorez^a; 23
* Si * celui ce ie aminte la calea sa,
* ' i voi^u ar^eta m^{en}tuirea lui Dumne^de^u.
"

Mat. 16. 26.	Dan. 7. 22.	Luc. 13. 19.	b Ps. 48. 2.	Isa. 13. 3.	Deut. 10. 14.	Ps. 91. 15. &	Isa. 26. 10. &
1 Cor. 15. 19.	Mal. 4. 3.	r Fac. 15. 15.	c Deut. 33. 2.	g Exod. 24. 7.	1 Cor. 10. 26.	107. 6, 13, 19,	57. 11.
Ps. 89. 48.	Luc. 22. 30.	s 1 Cor. 15. 30.	d Ps. 80. 1.	h Ps. 97. 6.	Ps. 24. 1.	28.	a Vede Rom. 2. 4.
h Eccl. 2. 16.	1 Cor. 6. 2.	Ps. 56. 13.	e Lev. 10. 2.	i Ps. 75. 7.	1 Cor. 10. 26.	Zech. 13. 9.	b Ps. 90. 8.
i Prov. 11. 4.	Apoc. 2. 28. &	t Vers. 12.	f Num. 16. 35.	j Ps. 81. 8.	28.	s Vers. 23.	c 1 Cor. 8. 13.
Eccl. 2. 18, 21.	20. 4.	u Eccl. 3. 19.	g Ps. 97. 3.	k Exod. 20. 2.	p Osea 14. 3.	Ps. 22. 23.	Ps. 9. 17.
j Fac. 4. 17.	n 1 Cor. 4. 21.	—	h Dan. 7. 10.	l Osea 6. 6.	Ebr. 13. 15.	t Rom. 2. 21, 22.	Isa. 51. 13.
k Vers. 20.	o Ps. 39. 11.	Ps. 50.	c Deut. 4. 26. &	m Isa. 1. 11.	q Deut. 23. 21.	u Neom. 9. 26.	d Ps. 27. 6.
Ps. 39. 5. &	o Ps. 56. 13.	a Neom. 9. 32.	St. 28. & 32. 1.	l Ier. 7. 22.	l Rom. 1. 32.	v Rom. 1. 32.	Rom. 12. 1.
82. 7.	o Osea 13. 14.	Isa. 9. 6.	Isa. 1. 2.	n Mic. 6. 6.	Isa. 78. 11.	z 1 Tim. 5. 22.	e Gal. 6. 16.
l Luc. 12. 30.	p 1 Cor. 27. 19.	Isa. 9. 6.	Mic. 6. 1, 2.	fapt. 17. 25.	Eccl. 5. 4, 5.	y Ps. 52. 2.	—
m Ps. 47. 3.	q Deut. 29. 19.	l Ier. 32. 48.	f Deut. 31. 3.	o Exod. 19. 5.	r 1 Cor. 10. 27.	s Eccl. 8. 11, 12.	

PSALMULŢ LI.

Maistrului de cântare. Unu psalmu alu lui Davidu, compusă cându veni la d'insulă profetulu Natanu, după ce a intrat la Batu-Seba.

- 1 **M**ILUESCE-mă, Dumneđeule,
Dupre mila ta;
Dupre mulţimea îndurărilor tale,
“Sterge fără-de-legea mea.
2 ^bSpală-mă de totu de fără-de-legea mea,
Şi de păcatul meu curătesce-mă.
3 Căci “fără-de-legea mea o cunoscă,
Şi păcatul meu este pururea înaintea mea.
4 ^dNumai ție unuia amă greşitū,
Şi acestū rău “înaintea ta amă făcutū,
“Ca să te îndreptezi întru cuvintele tale,
Şi să fii curatū in judecăţele tale.
5 Că “eccē, întru fără-de-legi m'amă născutū,
“Şi in păcate m'a conceputū muma mea.
6 Că eccē, adevărulū iubesci “in lă-intrulū omulū,
Şi înţelepciunea ta m'ai învăţatū in ascunsulū ânimei mele.
7 ^jStropi-mă-vei cu isopū, şi mă voiū curăţi,
Spăla-mă-vei, şi mai tare decâtū omētulū
“mă voiū albi.
8 Auzulū meu dă bucuriă şi veselîă,
Ca “să se bucure ôsele, ce le-ai sfărămatū.
9 “Întôrce faţa ta de la păcatele mele,
“Sterge tôte fără-de-legile mele.
10 “Ânima curată zidesce intru mine, Dumneđeule,
Şi spiritū dreptū innoşesce in lă-intrulū meu.
11 Nu mă lepăda “de la faţa ta,
Şi “spiritulū teu celū sântū nu-lū lua de la
12 Dă-mi “erăşi bucuria mēntuirēi tale, [mine,
Şi cu “spiritū bine-voitorū sprijinesce-mă.
13 Atuncea învêţa-voiū pre cei fără-de-lege
căile tale,
Şi cei păcătoşi la tine se vorū întôrce.
14 Scapă-mă de “sânguri,
Dumneđeule, Dumneđeulū mēntuirēi mele,
Şi “bucura-se-va limba mea de dreptatea ta.
15 Dómne, deschide buzele mele,
Şi gura mea va cuvēnta lauda ta.
16 Căci “sacrificiū de aī fi bine-voitū, aī fi datū;
Olocauste nu ceri.
17 “Sacrificiele lui Dumneđeū sūnt unū spiritū
sdrobitū,
O ânimă înfrântă şi sdrobită nu vei urgisi,
Dumneđeule.
18 Fă bine întru bună-voinţa ta Sionulū,

Zidesce zidiurile Ierusalimulū.

Atuncea vei bine-primi “sacrificiele dreptăţei, 19
Olocaustele şi arderile de totū;
Şi atuncea vorū aduce pe altarulū teu tauri.

PSALMULŢ LII.

Maistrului de cântare. O învăţatură a lui Davidu, compusă cându Doegū, Edomitulū, veni, şi înscă înfă pre Saulū, şi-i dise: Davidū a venitū in casa lui Ahimelecū.

- D**E ce te fălescî întru răutate, “puternice? 1
Îndurarea lui Dumneđeū pe tótă şiia se
“Limba ta nedreptate vorbesce, [arētă. 2
“Ca unū briciū ascuţitū, uneltindū vicleniă.
Tu iubesci răulū mai multū decâtū binele, 3
“A vorbi minciuna mai multū decâtū adevărulū. Sela.
Iubesci tôte cuvintele ruinătore, 4
Limbă viclenă!
De aceea Dumneđeū te va sfărăma pen- 5
tru totū-dé-una,
Te va răpi, şi te va smulge din cortū,
Şi te va “desrădăcina din pământulū celorū 6
viī. Sela.
“Cei drepti vorū vedē acēsta, şi se vorū teme, 6
“Şi vorū ride de elū, dī-ēndū:
“Eccē omulū, care n'a luatū pre Dumneđeū 7
de scutū alū seū,
“Ci “s'a încredutū in mulţimea avuţiei sale,
“Şi s'a rădămatū pe răutatea sa! 8
“Erū eū “ca unū olivū verde sūnt in casa 8
lui Dumneđeū!
Mă încredū in îndurarea lui Dumneđeū in
eternū şi perpetuū.
Te voiū lăuda in eternū, pentru-că aī făcutū 9
Şi voiū spera in numele teu, [acesta,
“Căci elū este bunū cuviosilorū teu.

PSALMULŢ LIII.

Maistrului de cântare, pe Mahalatū. O învăţatură a lui Davidū.

- N**EBUNULŢ dīce in ânimă sa: “Nu este 1
Dumneđeū.
Stricaţi şi uriţi sūnt in fără-de-legile lorū,
“Nici unulū nu face bine.
Dumneđeū din ceriū “privesce la filiī ômeni- 2
Să vedă, de este vre-unū înţeleptū, [lorū,
Care “caută pre Dumneđeū:
Toţi s'aū abătutū, S'aū stricatū de totū; 3
Nemine nu face bine, chiarū nici unulū.
Aū “n'aū sciintă făcătorii de rele, 4
Ceri mânâncă pre poporulū meu,

Ps. 51.	d Fac. 20. 6. & 39. 9.	Efes. 2. 3.	o Fapt. 15. 9.	u Num. 15. 27.	z Ps. 4. 5.	f Iov. 22. 19.	Ps. 53.
a Vers. 9.	Lev. 5. 19. & 6. 2	h Iov. 14. 4.	Efes. 2. 10.	Ps. 40. 6. & 50. 8.	Mal. 3. 3.	l Ps. 37. 34. & 40. 3. & 64. 9.	a Ps. 10. 4. & 14. 1, etc.
Isa. 43. 25. & 44. 22.	2 Sam. 12. 13.	i Iov. 38. 36.	p Fac. 4. 14.	2 Reg. 18. 23.	Ps. 53.	Mal. 1. 5.	b Rom. 3. 10.
Col. 2. 14.	c Luc. 15. 21.	j Lev. 14. 4, 6, & 49.	q Rom. 8. 9.	Isa. 1. 11.	a 1 Sam. 21. 7.	g Ps. 58. 10.	c Ps. 33. 13
b Ebr. 9. 14.	f Rom. 3. 4.	Num. 19. 18.	r 2 Cor. 3. 17.	Ier. 7. 22.	b Ps. 50. 19.	h Ps. 49. 6.	d 2. cor. 15. 2.
1 Ioan. 1. 7, 9.	g Iov. 14. 1.	Ebr. 9. 19.	s 2 Sam. 11. 17.	Osea 6. 6.	c Ps. 57. 4. & 59. 7. & 64. 3.	i Ier. 11. 16.	e Ier. 4. 22.
Apoc. 1. 5.	h Ps. 53. 8.	k Isa. 1. 18.	t Mat. 5. 4.	Ps. 34. 18.	d Ier. 9. 4, 5.	j Ps. 54. 6.	
c Ps. 32. 5. & 38. 18.	i Ioan. 3. 6.	m Ier. 16. 17.	u Ps. 35. 28.	Isa. 57. 15. & 66. 2.	e Prov. 2. 22.		
	Rom. 5. 12.	n Yera. 1.					

Cum ară mânca pâinea? Lui Dumnezeu nu s'a rugat.

- 5 /Deci cutremur i-a cuprinsu, unde frica nu încăpea;
Căci Dumnezeu a ^aîmprăsciatu oșele apăsătoriloru tei:
Făcutu-i-ai de rușine, pentru-că Dumnezeu i-a lepădatu.
6 ^aO! de ară veni din Sionu mântuirea lui Israelu!
Cându Dumnezeu va întorče pre captivii poporulu seū,
Bucura-se-va Iacobu, veseli-se-va Israelu.

PSALMUL LIV.

Maistrului de cântare pe corde. O învățătură a lui Davidu, compusă, cându Zifei veniră, și dăseră lui Saulu: Ecce, Davidu este ascunsu la noi.

- 1 DUMNEDEULE, mēntui-mē prin numele teū,
Și prin puterea ta apără dreptulū meu!
2 Dumnedeule, ascultă ruga mea,
Iē in urechiā cuvintele gurei mele.
3 Căci ^astrăiniū s'a sculatū asupră-mi,
Și omeni cumpliti caută viēta mea,
Cari nu punū pre Dumnedeū inaintea lorū.
Sela.
4 Ecce, Dumnedeū 'mi este ajutorū,
^bDomnulū este între cei ce sprijinescū viēta mea.
5 Rēutatea lorū o va întorče asupră împotrivitorilorū mei;
^cIntru adevērulū teū nimicesce-i.
6 'Ti voiū sacrifica cu spiritū bine-voitorū,
Voiū lāuda numele teū, Iehova; ^dcăci este
7 Căci din totā nevoia elū m'a scăpatū, [bunū.
^eȘi asupră neamicilorū mei ochiulū meu a vēdutu împlinirea dorinței sale.

PSALMUL LV.

Maistrului de cântare pe corde. O învățătură a lui Davidu.

- 1 Iē in urechi, Dumnedeule, ruga mea,
Și nu te ascunde de cererea mea!
2 Ascultă-mē, și răspunde-mi;
^aÂmbli rătăcindū in întristarea mea, și sus-
3 De vōcea neamiculū, [pinū,
De apăsarea nelegiuitulū;
^bCăci ei aruncă preste mine nefericire,
Si cu mânia mē urēcū.
4 ^cÂnimea mea tremurā in mine,
Și spaiame de morțe aū cădutu preste mine.
5 Temere și cutremurū aū venitū preste mine,
Și grōză m'a acoperitū.

Dis'amū atunci: „Cine 'mi va da aripī, ca 6
de porumbū?

„Să sborū, și să găsescū repausū.
„Ecce, departe ași sbura, 7
„In pustiiū m'ași opri; Sela;
„M'ași grăbi să scapū 8
„De d'inaintea vântuluī aprigū, de d'inainte-
tea fortunei.“

Nimicesce-i, Dōmne, împarte limbele lorū, 9
Căci vēdū ^asilnicia și cērtā in cetate:
Diūa și nōptea ocolescū zidiurile ei, 10
Și nēcassulū și neliniscea sūnt in međilo-
culū ei;

Rēutatea este in lă-intrulū ei; 11
Apăsarea și vicleșugulū nu se depărtēză din
ulițele ei.

^cCă nu unū neamicū m'a batjocoritū; 12
Ași fi suferitū acēsta;

Nu celū ce mē uria s'a /sculatū asupră-mi;
M'ași fi ascunsū de elū;

Ci tu, omule, core erai de o potrivā mie, 13
^aAmiculū meū și cunoscutulū meū;

Avut'amū dulci intrevorbiri, 14
Împreună mers'amū in casa lui Dumnedeū
cu mulțimea.

Surprindā-i mōrtea! 15
^cCobōrā-se de vii in infernū!

Căci rēutate este in locuința lorū, in lă-in-
trulū lorū.

Striga-voiū cătră Dumnedeū, 16
Și Iehova mē va mēntui.

Sēra și demānēta și la amēdā mē voiū tăn- 17
Și voiū suspina; [gui,

Și elū va asculta vōcea mea.
Scuti-va cu pace viēta mea in lupta, ce mi 18
se face;

Căci ^amulți vinū asupră-mi.
Dumnedeū va asculta, și-i va umili, 19
Elū, 'care tronēză din vechime: Sela:

Pre ei, pentru cari nu este speranță de
schimbare,

Pre cei ce nu se temū de Dumnedeū.
^aPus'aū mânele lorū pe cei ce ^aeraū in 20
pace cu ei,

Și aū frântū legēmēntulū făcutū cu ei.
^cCuvintele gurei orī-căruia din ei sūnt mai 21
alunicōse decâtū untulū,

Darā resbelulū este in ânima sa;
Cuvintele sale sūnt mai moi decâtū oleiulū,
Darā ele sūnt totū atâtea sâbii.

^aAruncă lui Iehova sarcina ta, 22
Și elū te va ușura;

^cNu va lăsa in eternū ca celū dreptū să se
clatine.

f Lev. 26. 17, 36.	Ps. 54.	92. 11.	c Ps. 116. 3.	Ps. 41. 9.	Fapt. 3. 1. &	m Fapt. 12. 1.	& 12. 18.
Prov. 28. 1.	a Ps. 96. 14.	—	d Ier. 6. 7.	ler. 9. 4.	10. 3, 9, 30.	n Ps. 7. 4.	p Ps. 37. 6.
Ezec. 6. 5.	b Ps. 118. 7.	Ps. 55.	e Ps. 41. 9.	h Ps. 42. 4.	1 The. 5. 17.	o Ps. 28. 3. &	q Mat. 6. 25.
Ps. 14. 7.	c Ps. 89. 49.	a Isa. 38. 14.	f Ps. 35. 26. &	i Num. 16. 30.	k 2 Cron. 32.	p Ps. 57. 4. & 63. 4.	r Luc. 12. 22.
—	d Ps. 62. 9.	b 2 Sam. 16. 7.	g 2 Sam. 15. 12.	j Dan. 6. 10.	l 7. 8.	s & 64. 3.	t 1 Pet. 5. 7.
	e Ps. 59. 10. &	8. & 19. 19.	& 16. 23.	Luc. 18. 1.	i Deut. 33. 27.	u Prov. 6. 3, 4.	v q Ps. 37. 34.

23 Ci pre ei Dumneșeu 'i va coborî in adînculî mormîntulî,
 ' Bărbații sîngiurilorî și ai vicieșugulî ' nu vorî ajunge nicî la jumătatea șilelorî lorî ;
 Dară eș, eș mă încredî in tine.

PSALMULŮ LVI.

Maistrulî de cîntare, după Ionatî-elemî-rehokimî. O cîntare de aurî a lui Davidî, compusă cîndî Filistenî 'lî prinseră in Gatî.

1 **I**NDURĂ-te de mine, Dumneșeule !
 Căci unî muritorî fornăesce la mine,
 Tôtă diîa luptîndu-se, mă asupresce ;
 2 Tôtă diîa ' fornăescî neamicî mei ;
 Că mulți sînt cei ce se luptă cu mine din
 3 In diîa cîndî mă voiî teme, [înălțime.
 Încrede-mă-voiî in tine.
 4 ' In tine, Dumneșeule, alî căruî cuvîntî laudî,
 In Dumneșeu încrede-mă-voiî : ' nu mă voiî
 Ce-mî pôte face carnea ? [teme ;
 5 In totî timpulî ei strîmbătășescî cu-
 vinte me,le,
 Asupră-mî sînt îndreptate spre rîu tôte gân-
 durile lorî.
 6 ' Se adună, se ascundî,
 Pîndescî călcăiulî meî ;
 ' Căci cantă sufletulî meî.
 7 Aș dîră întrî rîutatea vorî scăpa ?
 Dumneșeule, cu mânia ta sfărîmă poporele
 aceste.
 8 Tu ai numeratî pasurile me ;
 In foî ai pusî lacrimile me ;
 ' Ore nu sînt ele in cartea ta ?
 9 Orî in ce di te voiî chîîma, întîrce-se-vorî
 înapoi neamicî mei ;
 Acesta o sciî, căci ' cu mine este Dumneșeu.
 10 ' In Dumneșeu, alî căruî cuvîntî laudî,
 In Iehova, alî căruî cuvîntî laudî,
 11 In Dumneșeu mă încredî : nu mă temî ;
 Ce-mî pôte face omulî ?
 12 Preste mine Dumneșeule, sînt voturile
 tale,
 Sacrificî de bucurî 'ți voiî plăti.
 13 Căci ' de mîrte ai mîntuitî sufletulî meî,
 De alunecare picîroale me ;
 Ca să âmbli înaintea lui Dumneșeu in ' lu-
 mina vieșei.

PSALMULŮ LVII.

Maistrulî de cîntare, după Alî-tașetî. O cîntare de aurî a lui Davidî, compusă cîndî fugi de d'îaintea lui Saulî in pesceră.

1 **I**NDURĂ-te de mine, Dumneșeule, îndură-te de mine,

Căci in tine se încrede sufletulî meî,
 Și ' supțî umbra aripelorî tale cautî adă-
 ' Pîna va trece fortuna. [postî,
 Striga-voiî cătră Dumneșeulî celî Prê- 2
 înaltî,
 Cătră Dumneșeu, ' care tôte mî-a împlinitî.
 ' Elî va trîmete din cerî, și mă va ajuta ; 3
 Va batjocori pre celî ce ' fornăesce la mine.
 Sela.
 Dumneșeu ' va trîmete îndurarea sa și ade-
 vîrulî seî,
 Să scape sufletulî meî din meșîloculî leilorî, 4
 Ce jacî aprinși in jurî-mî,
 De fiiî ômenilorî, ' ai cărorî dinți sînt lîncî
 și sîgeșî,
 Și ' limba lorî sabiă ascușî.
 ' Înaltă-te mai susî de cerîuri, Dumneșeule ! 5
 Preste totî pîmîntulî fie mîrîrea ta !
 ' Ei pregătîscî cursă pașilorî mei, 6
 Sufletulî meî se încovîî ;
 Grîpă sêpă înaintea mea ;
 Să cadă ei îngîșî in ea. Sela.
 ' Gata este ânîma mea, Dumneșeule, gata este 7
 ânîma mea,
 Voiî cînta și voiî psalmodia.
 Descêptă-te, ' suflete alî meî, descêptă-te, 8
 harpă și citară !
 Să descêptî đîorile.
 ' Lîuda-te-voiî între popore, Dumneșeule, 9
 Cînta-te-voiî între nașîuni.
 ' Căci mare pîna la cerî este îndurarea ta, 10
 Și pîna la nîori adevîrulî teî.
 ' Înaltă-te mai susî de cerîuri, Dumneșeule ! 11
 Preste totî pîmîntulî fie mîrîrea ta !

PSALMULŮ LVIII.

Maistrulî de cîntare, după Alî-tașetî. O cîntare de aurî a lui Davidî.

ADECĂ adevîrî, dreptate, vorbișî, judeca- 1
 torilorî ?
 Judecașî ore cu ecitate, voi fiî ai ômenilorî ?
 Dară in ânîmă uneltîșî rîutate, 2
 Și cu mânele vîstre ' cumpînișî silniciă pe
 pîmîntî.
 ' Din mitra mumeî lorî se abatî de la lege 3
 cei nelegîuișî,
 Din sinulî ei se rătăcescî cei ce vorbescî
 minciunî.
 ' Veninî este într'îngîșî, ca și veninulî de șerpî, 4
 Sînt ca ' vipera cea surdă, ce-șî astupă ure-
 chele sale ;
 Ce nu ascultă de vîcea încîntătorilorî, 5
 De a fermecătorulî celî mai iscusitî.

r Ps. 5. 6.
 s Iov 15. 32.
 Prov. 10. 37.
 Eccl. 7. 17.
 —
 Ps. 56.
 s Ps. 57. 1.

b Ps. 57. 3.
 c Vers. 10. 11.
 d Ps. 118. 6.
 Isa. 31. 3.
 Ebr. 13. 6.
 e Ps. 59. 3. &
 140. 2.
 f Ps. 71. 10.

g Mal. 3. 16.
 h Rom. 8. 31.
 i Vers. 4.
 j Ps. 118. 8.
 k Iov 33. 30.
 —
 Ps. 14.
 a Ps. 56. 1.

b Ps. 17. 8. &
 63. 7.
 c Isa. 26. 20.
 d Ps. 133. 8.
 e Ps. 144. 5. 7.
 f Ps. 56. 1.
 g Ps. 40. 11. &

43. 3. & 61. 7.
 h Prov. 30. 14.
 i Ps. 55. 21. &
 64. 3.
 j Vers. 11.
 k Ps. 108. 5.
 l Ps. 7. 15. 16.

& 9. 15.
 m Ps. 108. 1. etc.
 n Ps. 16. 9. &
 30. 12. & 108.
 1. 2.
 o Ps. 108. 3.
 p Ps. 36. 5. &

71. 19. & 103.
 11. & 108. 4.
 —
 Ps. 58.
 a Ps. 94. 20.

Isa. 10. 1.
 b Ps. 51. 5.
 Isa. 48. 8.
 c Ps. 140. 3.
 Eccl. 10. 11.
 d Ier. 8. 17.

- 6 Dumneșule, *sfărâmă dinții lor în gura lor;
Dinții măslari ai leilor celor tineri sdobesce-î, Iehova.
- 7 Topescă-se ca apa, ce se scurge;
Întindă-și săgețile lui până se voru timp.
- 8 Pără ca culbecul, care tărându-se, se topește;
*Ca abortul femeii, să nu vedă sora.
- 9 Mai înainte de ce oțele vostre să vedă focul de spin, Pre cel verde, ca și pre cel uscat *lă va spulbera.
- 10 Cel drept se va bucura, că va vedea răbunarea sa;
Picioarele sale le va spăla în sângele nelegiuitorilor.
- 11 *Și omul va zice: [giuitului];
„Da, este răsplătire pentru cel drept,
„Da, este un Dumneșeu, care judecă pământul.

PSALMUL LIX.

Maistrului de cântare, după Alu-tăgătu. O cântare de aur a lui David, compusă când Saulu trăsese, și-i pândiră casa, ca să-l omorâ.

- 1 MĂNTUI- *mă de neamicii mei, Dumneșule meu!
Aperă-mă de cei ce se scolară asupra-mi.
- 2 Măntui-mă de făcătorii de rele,
Și ajută-mă împotriva bărbaților sângiuri.
- 3 Căci ecce, pândesc sufletul meu, [loru].
Asupra-mi se adună *cei puternici,
*Fără vinovat să fiu, și fără să fiu greșit, Iehova!
- 4 Fără să am vină, alergă, și se pregătesc;
*Descăptă-te să mă ajuți, și privesce.
- 5 Tu, Iehova, Dumneșule oștirilor, Dumneșule lui Israelu,
Descăptă-te, să pedepsești toate popoarele;
Nu te îndura de toți acești nelegiuitori vicleni. Sela.
- 6 *Ei se întorcă seara, urlă ca câinele,
Și încunjură cetatea.
- 7 Ecce, ei vârsă cuvinte cu gura lor;
*Săbii sunt în buzele lor;
Căci dicu: „Cine aude acesta?”
- 8 Dară *tu, Iehova, ți riști de d'înșii,
Ți bați joc de toate popoarele.
- 9 Puterea mea, pre tine te aseptă;
*Căci Dumneșeu este scăparea mea.
- 10 Dumneșule îndurării mele mă va preîntimpina,
Dumneșeu *mă va face să vedă împlinirea dorinței mele asupra neamicilor mei;

- *Nu-l ucide, ca poporul meu să nu uite 11
acesta;
Sgudui-î prin puterea ta, și surpă-î,
Scutul nostru, o Dămine!
- *Totu cuvântul gurei lor și ală buzelor 12
loru este păcat;
Prindă-se deci în mândria lor,
Pentru blăstemul și minciuna ce vorbesc.
- *Nimicesce-î în mânia ta, nimicesce-î, ca să 13
nu mai fie,
*Ca să știe, că Dumneșeu domnește în Iacobu,
Până la marginile pământului. Sela.
- Ei se întorc seara, urlă ca câinele, 14
Și încunjură cetatea;
Ei mergu din locu în locu după mănăncare; 15
Și mărăesc de nesățu.
- Dară eu voi cânta puterea ta, 16
Demăneșă voi lauda îndurarea ta;
Căci tu mi-ai fost tăria și scăpare în ziua strimtorării mele.
- *Puterea mea, ție-ți voi psalmodia; 17
*Căci Dumneșeu este tăria mea, Dumneșule îndurării mele.

PSALMUL LX.

Maistrului de cântare după Șugan-Edutu. O cântare de aur a lui David spre învățatură, compusă, cându cuceri Aram-Nahuraimulu și Aram-Zoba, și loabă se întorse și bātu din Edomu în Valea Sarei douăsprezece mii de înși.

- DUMNEȘULE, *tu ne-ai lepădat și ne- 1
ai răpădit,
Te-ai mâniau; întorțe-te éra-și spre noi.
Cutremurat-ai pământul, l-ai despăcat: 2
*Vindecă stricăciunile lui, căci se clatină.
*Făcut-ai pre poporul teu să vedă asprimea. 3
*Adăpatu ne-ai cu vinu îmbătătoru;
Dură pe urmă *dat-ai celor ce se temu de 4
tine stégă,
Ca să-l înalțe pentru biruința adevărului.
*Ca să se mântuască iubii tei, [Sela. 5
Ajută cu drépta ta, și răspunde-mi.
- Dumneșeu a *promis în sântenia sa; 6
Bucura-mă-voiu, *împărțindu-vi Sicheumul,
Și *vinea Succotulu măsurând-o;
Ală meu este Galaadulu și ală meu Manasse, 7
*Efraimulu este tăria capulu meu, Iuda legislatorulu meu:
- *Moabulu este lighénulu meu, 8
*Asupra Edomulu aruncă încălciăminte;
*Filistio! bucură-te de mine. [mea
Cine mă va duce la cetatea cea întărită? 9
Cine mă va duce la Edomu?
Aă nu tu, Dumneșule, cel ce ne-ai lepădat? 10

e lov 4. 10. Pa. 3. 7. f lov. 7. 5. Pa. 112. 10. g lov 3. 16. Eccl. 3. 3. h Prov. 10. 25. i Pa. 52. 6. & 64. 10. & 107.	42. f Pa. 68. 23. k Pa. 92. 15. l Pa. 67. 4. & 96. 13. & 98. 9. — Pa. 69. a Pa. 13. 48.	b Pa. 58. 6. c i Sam. 24. 11. d Pa. 35. 23. & 44. 23. e Vers. 14. f Pa. 57. 4. Prov. 12. 18. g Pa. 10. 11. 13. & 64. 5. & 73.	11. & 94. 7. h i Sam. 19. 16. Pa. 3. 4. i Vers. 17. Pa. 62. 3. j Pa. 21. 3. k Pa. 54. 7. & 92. 11. & 112. 8. l Aps Fac. 4.	12. 15. m Prov. 12. 13. & 18. 7. n Pa. 7. 9. o Pa. 83. 18. p Vers. 6. q lov 15. 23. Pa. 109. 10. r Pa. 18. 1.	a Vers. 9. 10. — Pa. 60. a Pa. 44. 9. b 2 Cron. 7. 14. c Pa. 71. 20. d Is. 51. 17. 22. Ier. 25. 15.	e Pa. 20. 5. f Pa. 108. 6. etc. g Pa. 89. 35. h Is. 1. 6. i Fac. 12. 6. j Is. 13. 27. k Veđi Deut. 33. 17.	l Fac. 49. 10. m 2 Sam. 8. 2. n 2 Sam. 8. 14. Pa. 108. 9. o 2 Sam. 8. 1. p Vers. 1. Pa. 44. 9. & 108. 11.
---	--	---	--	---	--	---	--

Și aș nu tu, Dumneșule, *celu ce* *n'ăi eșitū
cu oștirile nōstre ?

- 11 Dă-ni ajutorū, *ca să scăpămū* din strimtorare,
Căci *amăgitorū *este* ajutorulū omulū.
12 Cu Dumneșū *face-vomū lucruri măreți,
Și elū va *călca in piciorē pre neamicii nostri.

PSALMULŪ LXI.

*Maistrulū de cântare, pe cōrde. Unū psalmū
alū lui Davidū.*

- 1 **A** SCULTĂ, Dumneșule, strigarea mea,
Ié sēmă la ruga mea !
2 De la marginea pământulū strigū cătră tine,
In lănceșirea âniei mele ;
Du-mē pe stâncă, *că este* pré înaltă pen-
tru mine.
3 Căci tu ai fostū adăpostulū meū,
*Turnulū meū celū tare înaintea neamiculū.
4 *Fă-mē să locuescū in cortulū teū pururea,
*Să aflū adăpostū suptū scutulū aripelor tale.
Sela.
5 Căci tu, Dumneșule, ai ascultatū votu-
rile mele,
Mi-ai datū moscenirea celorū ce se temū de
numele teū,
6 *Adaage șile la șilele regelū,
Anii sei *fiē* ca șirulū generațiunilorū ;
7 Să troneze in eterulū înaintea lui Dumneșū,
Fă ca să-lū păzescă mila *și adevērulū teū,
8 Așa voiū cânta numelū teū pururea ;
Ca să plătescū voturile mele in fie-care di.

PSALMULŪ LXII.

*Maistrulū de cântare, lui Iedutnū : Unū
psalmū alū lui Davidū.*

- 1 **N**UMAI *in Dumneșū este liniscitū sufle-
tulū meū ;
De la d'insulū *vine* ajutorulū meū.
2 *Numai elū *este* stâncă mea și ajutorulū meū,
Scăparea mea : *cu totulū nu mă voiū clăti.
3 Până cândū vē vēți răpeși asupra unū sin-
veți năvali toți *asupră-i*, [gurū omū ?]
*Ca la unū pārete, gata a cădē,
Ca pe unū zidiū, gata a se surpa ?
4 Da, se sfătuescū să-lū restōrne din înălțimea
sa, iubescū minciună ;
*Cu gura lorū bine-cuvēntēză, și in ânima
lorū blāstemă. Sela.
5 *Numai in Dumneșū este liniscitū sufletulū
meū ;
Căci de la d'insulū *vine* speranța mea.
6 Numai elū *este* stâncă mea și ajutorulū meū,

Adăpostulū meū : nu mă voiū clăti.

- *In Dumneșū *este* ajutorulū meū și onōrea 7
mea ;
Stânca puterei mele, adăpostulū meū *este* in
Dumneșū.
Încrede-te in elū in totū timpulū, poporule, 8
*Vērsați înaintea lui ânima vōstră ;
Dumneșū *este* *adăpostulū nostru. Sela.
*O suflare numai *sunt* cei mici, minciună 9
cei mari,
Puși in cumpēnă, cu toții *sunt* mai ușori
decătū suflarea.
Nu sperați in apēsare seū in răpire ; nu 10
fiți deșerți ;
*De sporesce avuția vōstră, nu vē alipiți âni-
ma de ea.
*Odată vorbi Dumneșū, de dūoē ori amū 11
aușitū acēsta :
Că *puterea *este* a lui Dumneșū.
Și a ta, Dōmne, *este* *îndurarea ; 12
Căci *tu respălătesci omulū dupre fapta lui.

PSALMULŪ LXIII.

*Unū psalmū alū lui Davidū, compusū cândū era
in deșertulū lui Iuda.*

- D**UMNEȘULE, Dumneșulū meū tu *esci* ; 1
pre tine te cautū ;
*Sufletulū meū însetēză după tine, carnea
mea lănceșesce după tine
Intr'unū pământū secū, uscatū și fără apă ;
Ca să vēdū *puterea ta și mărirea ta, 2
Așa precumū te-amū vēdūtū in sanctuarū.
*Căci mai bună *este* îndurarea ta decâtū 3
viēta ;
Buzele mele te vorū lauda ;
Așa te voiū bine-cuvēnta *in viēta mea ; 4
In numele teū voiū rēdica mânele mele.
Sufletulū meū *se satură de mēduvă și de 5
grāsime,
Și gura mea te laudă cu buze de bucuriā :
Cândū 'mī *ăducū aminte de tine in așter- 6
nutulū meū,
In veghārile noștei cugetū la tine.
Căci tu ai fostū ajutorulū meū, 7
și *suptū umbra aripelorū tale voiū căuta
adăpostū.
Sufletulū meū este lipitū de tine, 8
Drēpta ta mă sprijine.
Dară cei ce caută să pērdă viēta mea, 9
Vorū intra in adūncurile pământulū ;
*Vorū cădē de sabiā, 10
Vorū fi partea șacalilorū.

q Ios. 7. 12.	b Ps. 27. 4.	b Vers. 6.	i Ps. 18. 2.	m Apoc. 19. 1.	Mat. 16. 27.	Ps. 63.	e Ps. 30. 5.
r Ps. 118. 8. & 146. 3	c Ps. 17. 8. & 57. 1. & 91. 4.	c Ps. 37. 24.	j Ps. 39. 5. 11.	n Ps. 86. 15. & 109. 8.	Rom. 2. 6.	a Ps. 42. 2. & 84. 2. & 143. 6.	d Ps. 104. 33.
s Num. 24. 18.	d Ps. 21. 4.	d Isa. 30. 13.	l Isa. 40. 15. 17.	Dan. 9. 9.	1 Cor. 3. 8.	b Ps. 36. 8.	e Ps. 146. 2.
1 Cron. 12. 13.	e Ps. 28. 3.	e Ps. 28. 3.	m Rom. 3. 4.	2 Cor. 5. 10.	2 Cor. 5. 10.	f Ps. 42. 8. & 119.	f Ps. 36. 8.
t Isa. 63. 3.	f Vers. 1, 2.	f Vers. 1, 2.	k Iov. 31. 35.	o Iov. 34. 11.	Efes. 6. 8.	g Ps. 42. 8. & 119.	g Ps. 42. 8. & 119.
	g Ier. 3. 23.	g Ier. 3. 23.	l Luc. 12. 15.	Prov. 24. 12.	Col. 3. 25.	h Ps. 42. 8. & 119.	h Ps. 42. 8. & 119.
	h 1 Sam. 1. 15.	h 1 Sam. 1. 15.	m Ps. 57. 7.	Ier. 39. 19.	1 Pet. 1. 17.	i Cron. 16. 11.	i Cron. 16. 11.
Ps. 61.	Ps. 42. 4.	Ps. 42. 4.	n 1 Tim. 6. 17.	Ezec. 7. 27. & 33. 20.	Ps. 27. 4. & Apoc. 22. 12.	j Ps. 27. 4. & 78. 61.	j Ps. 27. 4. & 78. 61.
a Prov. 18. 10.	a Ps. 33. 20.	Plān. 2. 19.	i Iov. 33. 14.				k Exec. 35. 5.

- 11 Veseli-se-va regele in Dumnezeu;
Laude-se 'totu' celu' ce se jură in numele seü:
Căci astupa-se-va gura celoru' ce vorbescū
minciună.

PSALMULŮ LXIV.

Maistrului de cântare. Unu' psalmu' alu' lui Davidu'.

- 1 **A**SCULTĂ, Dumnezeule, vócea mea in plân-
gerea mea;
De spaîna neamicului păzesce vieța mea.
2 Ascunde-mă de adunarea celoru' nelegiuiți,
De ceta' făcătoriloru' de rele;
3 "Cari' ascutu', ca o sabiă, limba lorū,
"Aruncă, ca pre săgeți, cuvintele lorū amare;
4 Ca să săgeteze intru ascunsu' pre celū fără
prihană;
De o dată 'lū săgeteză, și nu se temū.
5 "Se întărescū in planulū celū rău,
Punū la cale, ca să întindă curse;
"Dicu': "Cine va vedé?"
6 Uneltescū rele:
Sunt gata la planulū uneltitū!
Lă-intrulū fie-căruia și ânima lui sînt adūnci.
7 "Dară Dumnezeū 'i va lovi de o dată cu
săgeta.
Și rânele lorū se vorū ivi.
8 "Și inse-și limbele lorū 'i vorū resturna;
"Clăti-va cu capulū totū celū ce-i va privi.
9 "Si se vorū teme toți ómenii, și 'i vorū da in
scire fapta lui Dumnezeū,
Si vorū înțelege lucrarea sa.
10 "Celū dreptū bucura-se-va in Iehova, și se
va încrede in elū,
Si se vorū lăuda toți cei drepti' cu ânimă.

PSALMULŮ LXV.

*Maistrului de cântare. Unu' psalmu' seü o cân-
tare a lui Davidu'.*

- 1 **T**IE, Dumnezeule, cuvine-se laudă in Sionū,
Si și se va plăti votulū.
2 Tu celū ce asculti' rugăciunea,
"Cătră tine alérgă tótă ființa.
3 "Învinsu-m'au fără-de-legile;
Tu "erți abaterile nóstre.
4 "Fericitū bărbatulū, pre care tu-lū "alegi,
Si-lū lași să se apropie, ca să locuésca in
curțile tale!
"Sătura-ne-vomū de bunurile casei tale,
Templulū teū celū sântū.
5 Tu ni respunđi, făcēndū lucruri infrico-
șate cu dreptate,
Dumnezeulū mēntuirei nóstre,

- Speranța "tuturorū celorū ce locuescū până la
marginile pământului,
Și ale mării celei mai îndepărtate:
Tu celū ce întăresci munții prin puterea ta. 6
Tu "celū ce eaci' incinsū cu tăria;
"Care alină mugetulū mărilorū, 7
Mugetulū valurilorū și "frémētulū popórelorū,
Și cei ce locuescū chiarū la marginile pā- 8
mētului se temū de semnele tale.
Eșirile demăneței și ale serei tu le faci
să cante de bucuria:
"Cercetezi pământulū, și-lū "adăpi; 9
Și-lū impli de avuți.
(Plinū de apă este "pêrēlū lui Dumnezeū;)
Tu pregătesci grăulū lorū;
Așa 'lū pregătesci: 10
Brazdele sale adăpi,
Bulgurii seî 'i asemeni,
Cu plóia "i moî,
Și bine-cuvētezi fructele sale;
Incununi anulū cu bunurile tale, 11
Și dira carului teū stropesce grāsime.
Stropesce chiarū și păsciunile pustiiului; 12
Și colinele se împodobescū;
Cu turme se îmbracă câmpiele, 13
Și "văile in grău se invēlescū:
Se îmândrescū, și cāntă.

PSALMULŮ LXVI.

Maistrului de cântare. O cântare seü unu' psalmu'.

- T**ERELE tóte, "strigați de bucuria lui Dum- 1
neđeū,
Cântați mării rei numelū seü. 2
Dați-i mărire și laudă;
Diceți lui Dumnezeū: "Cātu' de "infricoșate 3
sunt faptele tale!
"De mărirea puterei tale neamicii tei te
lingușescū.
"Totū pământulū și se prosterne, și-ți "cāntă, 4
"Cāntă numelū teū." Sela.
"Veniți, și vedeți lucrurile lui Dumnezeū; 5
Infricoșate este elū in faptele sale asupra fi-
lorū ómenilorū:
"Prefăcut'a marea in uscatū, 6
"Prin fluviū trecură pe josū;
Acolo ne-amū bucuratū de d'insulū.
Elū domnesce prin puterea sa in eternū, 7
"Ochi' seî privescū popórele,
Ca să nu se înalțe resculătorii. Sela.
Bine-cuvētați, popórelorū, pre Dumne- 8
deulū nostru,
Și faceți să se audă vócea laudei sale,
A celui ce a păstratū in vieța sufletulū nostru, 9

i Deut. 6. 13. Isa. 45. 23. & 65. 16. Zef. 1. 5. — Ps. 64. a Ps. 11. 2. & 57. 4.	b Ps. 58. 7. Ier. 9. 3. c Veđi Prov. 1. 11. d Ps. 10. 11. & 59. 7. e Ps. 7. 12, 13. f Prov. 12. 13. & 18. 7.	g Ps. 31. 11. & 53. 6. h Ps. 40. 8. i Ier. 50. 28. & 51. 10. j Ps. 33. 11. & 58. 10. & 68. 3. —	Ps. 65. a Isa. 68. 23. b Ps. 38. 4. & 40. 12. c Ps. 51. 2. & 79. 9. Isa. 6. 7.	Ebr. 9. 14. 1 Ioan. 1. 7, 9. d Ps. 33. 12. & 84. 4. e Ps. 4. 8. f Ps. 38. 8. g Ps. 22. 27. h Ps. 93. 1.	i Ps. 89. 9. & 107. 29. Mat. 8. 28. j Ps. 16. 10. Isa. 17. 12, 13. k Deut. 11. 12. l Ps. 68. 9, 10. & 104. 18.	Ier. 5. 24. m Ps. 46. 4. n Isa. 55. 12. — Ps. 66. a Ps. 100. 1. b Ps. 65. 5.	c Ps. 18. 44. d Ps. 22. 27. & 67. 3 & 117. 1. e Ps. 96. 1, 2. f Ps. 46. 8. g Esod. 14. 31. h Ios. 3. 14, 16. i Ps. 11. 4.
---	--	--	--	--	---	--	--

PSALMULŢ LXVIII.

Maistrului de cântare. Unŷ psalmŷ sŷu o cântare a lui Davidŷ.

- 10 Că *tu, Dumneŷeule, ne-ai cercatŷ pre noi,
 'Ne-ai curăŷitŷ, cumŷ se curăŷe argintulŷ.
 11 *Dusu-ne-ai in cursă;
 Pus'ai sarcină grea pe cŷpsele nŷstre;
 12 *Lăsat'ai pre ŷmeni să incalece pe capulŷ
 nostru;
 *Trecut'amŷ prin focŷ şi prin apă:
 Şi scosu-ne-ai la locŷ îmbeşugatŷ.
 13 *Veni-voiŷ in casa ta cu olocauste,
 Şi-ŷi *voiŷ plăti voturile mele,
 14 Pre cari le-ai cuvŷntatŷ buzele mele,
 Şi le-a vorbitŷ gura mea in strimtorarea mea.
 15 Olocauste de vite grase 'ŷi voiŷ aduce, cu
 grăşimea berbecelui;
 Sacrifica-voiŷ ŷie boi şi ŷiapŷ. Sela.
 16 *Veniŷi şi ascultaŷi, toŷi cei ce vŷ temeŷi
 de Dumneŷeŷ!
 Căci voiŷ spune ceea ce a făcutŷ sufle-
 tulŷ meŷ:
 17 Cătră d'insulŷ amŷ strigatŷ cu gura mea,
 Şi cântare de laudă a fostŷ suptŷ limba mea.
 18 *De aŷi fi cugetatŷ rele intru ânima mea,
 Domnulŷ nu m'iarŷ fi ascultatŷ;
 19 Dară cu adevăratŷ! Dumneŷeŷ 'a ascultatŷ,
 A luatŷ aminte la vŷcea rugăŷiunei mele.
 20 Bine-cuvŷntatŷ fie Dumneŷeŷ,
 Care n'a respinsŷ rugăŷiunea mea, şi n'a în-
 depărtatŷ de la mine îndurarea sa.

PSALMULŢ LXVII.

Maistrului de cântare, pe cŷrde. Unŷ psalmŷ sŷu o cântare.

- 1 **M**ILUESCE-NE, Dumneŷeule, şi ne bine-
 cuvŷnteză;
 *Fă să lucescă faŷa sa preste noi. Sela.
 2 Ca să se cunŷscă pe pământŷ 'calea ta,
 Intre tŷte popŷrele 'mŷntuirea ta.
 3 *Să te laude pre tine, Dumneŷeule!
 Să te laude pre tine tŷte popŷrele!
 4 Popŷrele să se bucure şi să-ŷi cante de bu-
 curiă;
 Căci *popŷrele cu dreptate le judeci,
 Şi conducŷ naŷiunile pe pământŷ. Sela.
 5 Pre tine să te laude popŷrele, Dumneŷeule!
 Pre tine să te laude tŷte popŷrele!
 6 'Pământulŷ să dea fructele sale;
 Bine-cuvŷnteze-ne Dumneŷeŷ, Dumneŷeulŷ
 nostru;
 7 Bine-cuvŷnteze-ne Dumneŷeŷ,
 Şi 'să se témă de elŷ tŷte marginile pă-
 mântuluiŷ.

- *SCŷOLE-SE Dumneŷeŷ, rŷsipescă-se nea- 1
 micŷi seŷ,
 Şi să fugă de d'inaintea lui cei ce-lŷ urŷescŷ!
 *Cumŷ se spulberă fumulŷ, aŷa să-ŷi spulberŷ; 2
 *Cumŷ se topesce cŷra inaintea foculuiŷ,
 Aŷa pŷră nelegiuitŷii de d'inaintea lui Dum-
 Erŷ 'cei dreptŷi să se bucure, [neŷeŷ! 3
 Şi să se laude inaintea lui Dumneŷeŷ,
 Să se veselŷcă in desfŷtare!
 *Cântaŷi lui Dumneŷeŷ, psalmodiaŷi nume- 4
 lui luiŷ,
 'Faceŷi calea celui ce călătoreşte prin deşer-
 turiŷ;
 *Iahŷ este numele luiŷ, şi bucuraŷi-vŷ inain-
 tea luiŷ.
 *Părinte alŷ orfanilorŷ şi judecătorŷ alŷ vŷ- 5
 duvelorŷ
 Este Dumneŷeŷ in sântulŷ seŷ locaşŷ.
 'Dumneŷeŷ aşedă pre cei singuratici in fami- 6
 'Scŷote pre cei încătuşaŷi la fericire; [liŷ,
 Erŷ *cei ce se abatŷ locuescŷ pământŷ sterpŷ.
 Dumneŷeule, 'cândŷ ai eŷitŷ inaintea po- 7
 poruluiŷ teŷ,
 Cândŷ ai păşitŷ in pustiiŷ, Sela:
 *Cutremuratŷ-s'a pământulŷ, 8
 Ceriurile inseŷi vŷrsatu-s'aŷ in ape inaintea
 luiŷ Dumneŷeŷ,
 Chiarŷ şi Sinaiulŷ tremuratŷ'a inaintea luiŷ
 Dumneŷeŷ, Dumneŷeulŷ lui Israelŷ.
 *Cu plŷiă îmbeşugată stropit'aiŷ, Dumne- 9
 ŷeule, moscenirea ta;
 Şi slabă fiindŷ, ai întăritŷ'o.
 Turma ta locui inŷr'insaŷ; 10
 Dară *turmeŷi apŷesate tu pregătit'aiŷ bunurile
 tale, Dumneŷeule!
 Domnulŷ dă cuvŷntŷ, 11
 Mare este oŷtirea vestitŷorelorŷ luiŷ.
 La auzulŷ luiŷ 'regiŷi oŷtirilorŷ fugŷ.
 Şi dŷmnă a-casă imparte prŷda lorŷ,
 'Cândŷ repausat'aiŷ in staulele vŷstre, 13
 *Strălucindŷ ai fostŷ ca aripele argintŷii ale
 porumbuluiŷ,
 Şi ca penişulŷ seŷ, ce bate in verde şi aurŷi.
 Atuncea *cândŷ A-totŷ puterniculŷ împrăş- 14
 ciă pre regiŷi din meŷi-loculŷ eiŷ,
 Albŷ ca omŷtulŷ de ŷele lorŷ a fostŷ mun-
 teale Zalmonŷ.
 Munte înaltŷ este muntele Basanuluiŷ, 15

j Ps. 121. 3.	19.	Ps. 67.	e Ps. 96. 10. 13.
k Ps. 17. 3.	q Eccl. 5. 4.	a Num. 6. 25.	& 98. 9.
l Isa. 48. 10.	r Ps. 34. 11.	Ps. 4. 6. & 31.	f Lev. 26. 4.
m Zech. 13. 9.	s Iov. 37. 9.	16. & 80. 3, 7.	Ps. 85. 12.
n 1 Pet. 1. 6, 7.	t Prov. 15. 29.	19. & 119. 135.	Esac. 34. 27.
o Plân. 1. 13.	u & 28. 9.	b Fapt. 18. 25.	g Ps. 22. 27.
p Isa. 51. 23.	v Isa. 1. 15.	c Luc. 2. 30, 31.	Ps. 68.
q Isa. 43. 2.	w Ioan. 9. 31.	Tit. 2. 11.	a Num. 10. 35.
r Ps. 100. 4. &	x Iac. 4. 3.	d Ps. 66. 4.	
116. 14, 17, 18.	y Ps. 116. 1, 2.		

Isa. 33. 3.	vers. 31.	k Ps. 107. 34, 40.	Ps. 74. 19.
b Isa. 9. 18.	g Esod. 6. 3.	l Esod. 13. 21.	p Num. 31. 3,
c Osea 13. 3.	h Ps. 10. 14, 18.	m Judc. 4. 14.	9, 54.
d Ps. 97. 5.	& 146. 9.	n Hab. 3. 13.	los. 10. 16. &
e Mic. 1. 4.	i 1 Sam. 2. 5.	o Esod. 19. 16, 18.	12. 8.
f Ps. 82. 11. &	Ps. 113. 9.	p Judc. 5. 4.	q Ps. 81. 6.
58. 10. & 64.	j Ps. 107. 10, 14.	r Isa. 64. 1, 3.	s Ps. 105. 37.
10.	& 146. 7.	t Deut. 11. 11, 12.	u Num. 21. 3.
c Ps. 66. 4.	Fapt. 12. 6.	v Esac. 34. 26.	x Ios. 10. 10. &
f Deut. 35. 26.	etc.	o Deut. 26. 5, 9.	12. 1, etc.

- Munte cu piscări multe *este* muntele Basanului.
- 16 'De ce priviți cu pismă, munților cu piscări multe,
"La muntele, *pre care* alesu-l'a Dumneșu
sie-și spre locuința sa?
Da, Iehova va locui *pe el* în eternă.
- 17 "Carere lui Dumneșu *se* *numără* cu mii
de mii,
In meșilocul lor *este* Domnul; Sinai a
ajuns Sionul în sânteniă.
- 18 "Suitu-te-ai pe înălțime, 'luat-ai captivi,
'Primit-ai daruri de la ómenii,
Chiar și de la cei 'ce s-au abătut, 'ca să
troneze acolo Iehova, Dumneșu.
- 19 Bine-cuvântat *fie* Domnul în tóte ȝilele;
Sarcine de se punu asupra-ni, Dumneșu
este ajutorul nostru. Sela.
- 20 Dumneșul nostru *este* Dumneșu al
mântuirii,
Și 'ale lui Iehova, Domnul, *sunt* eșirile din
mórte.
- 21 Dară 'Dumneșu va sfărâma capul neami-
cilor se,
'Crescetul përosu alu aceluia, ce pururea
âmbă in pëcatele sale.
- 22 Domnul a ȝis: „Din Basan 'i voi 'în-
tórce,
"I voi întórce 'din adâncurile mării;
23 "Ca piciorul te, sfărâmându-i, *să* *calce* in
sângele lor;
"Și limba cânilor tei să aibă parte de ne-
amicii.
- 24 *Eccă*, ei vëdă ducerea ta, Dumneșule,
Ducerea Dumneșului me, Regelu me, in sanctuar.
- 25 Înainte *mergă* 'cântăreții, in urmă cei ce joc
din citără,
In meșiloc feciórele ce cântă din timpane.
- 26 Bine-cuvântați in adunări pre Dumneșu,
Pre Domnul, *voi* cei din 'isvórele lui Israel!
- 27 Acolo *este* Beniaminul, 'celu mai ténér, domn
lor,
Mai marii lui Iuda, ceta lor,
Mai marii lui Zabulon, mai marii lui
Neftali.
- 28 Dumneșul te a "rônduit puterea ta:
Întăresce, Dumneșule, ceea ce ai făcut
pentru noi.
- 29 Pentru templul te cel din Ierusalim,
'Aducă-ți regii daruri.
- 30 Muștră fëra trestiei, 'mulțimea taurilor cu
vițeii popórelor,

- Ca să se 'supună cu plăci de argint.
Elu a rësipit popórele, ce iubesc resbelul.
- 31 "Mai marii Egiptului vin,
'Etiopia 'intinde iute mânele sale cătră Dum-
neșu.
- Regate ale pământului, cântați lui Dum- 32
Psalmodiati Domnului, Sela: [neșu,
Lui, celui 'ce călăresce pe ceriurile ceriuri- 33
lor din vechime!
Eccă, 'el face să resune vócea sa, vócea
puternică.
- 34 "Dați putere lui Dumneșu;
Preste Israel *este* mărirea lui,
Și puterea lui in nouri.
- 35 "Infricoșat *esc*, Dumneșule, din sanctua-
rele tale:
Dumneșul lui Israel dă putere și tăriă
poporului se,
Bine-cuvântat *fie* Dumneșu.

PSALMUL LXIX.

*Maistrului de cântare, după Șoaninu. Un
psalm al lui David.*

- A**JUTĂ-mă, Dumneșule! 1
Căci 'apele au străbătut până la su-
fletul me.
- 2 "Afundat sunt in nómolu adâncu, unde nu
este loc de stătu;
Am dat de adâncimile apelor, și valu-
rile m'au inundat.
- 3 "Obosit sunt de strigare mea, uscat este
gâtul me,
4 "Slăbesc ochii mei, asceptându pre Dumne-
șul me.
- 4 Mai mulți decâtu përul capulu me,
Sunt cei ce mă 'urësc fără cuvânt;
Tari *sunt* cei ce caută a mă perde, pe ne-
dreptul neamici ai mei;
Ceea ce n'am răpit, apucat *sunt* să plă-
tesc.
- 5 Dumneșule, tu scii nebunia mea,
Și greșelele mele nu sunt ascunse de tine.
- 6 Să nu se rușineze prin mine
Cei ce speră in tine, Iehova, Domnul oști-
rilor!
- 7 Să nu se rușineze prin mine
Cei ce caută pre Dumneșul lui Israel!
Căci pentru tine suferu ocară,
- 8 Rușinea acopere fața mea.
'Ajuns-am străinu fraților mei,
- 9 Da, străinu filor numel mele.
'Căci rêvna pentru casa ta m'a perdut;

t Ps. 114. 4, 6.	Apoc. 9. 16.	20. 1.	& 15. 16.	Ps. 72. 10. &	Fapt. 8. 27.	Ps. 69.	Isa. 38. 14.
u Deut. 12. 5, 11.	z Fapt. 1. 9.	d Ps. 110. 6.	Ps. 47. 5.	76. 11.	s Ps. 41. 20.	a Vers. 2. 14,	e Ps. 85. 19.
1 Reg. 9. 3.	Efez. 4. 3.	Hab. 3. 13.	k Deut. 33. 28.	Isa. 60. 16, 17.	t Ps. 18. 10. &	f Ps. 31. 11.	Isa. 15. 25.
Ps. 87. 1, 2.	y Jude. 5. 12.	e Ps. 55. 23.	Isa. 48. 1.	o Ps. 22. 12.	104. 3 vers. 4.	g Ps. 31. 11.	Isa. 53. 3.
& 131. 13, 14.	z Fapt. 2. 4, 33	f Num. 21. 33.	l 1 Sam. 9. 21.	p 2 Sam. 8. 2, 6.	u Ps. 29. 3, etc.	h Ps. 40. 2.	Isa. 1. 11. &
v Deut. 33. 2.	a 1 Tim. 1. 13.	g Esod. 14. 21.	m Aps Ps. 42. 8.	q Isa. 19. 19, 21.	v Ps. 29. 1.	i Ps. 6. 6.	Isa. 1. 11. &
2 Reg. 6. 16,	b Ps. 78. 60.	h Ps. 58. 10.	n 1 Reg. 10. 10,	r Ps. 72. 9.	z Ps. 45. 4. &	j Ps. 119. 82,	Isa. 1. 11. &
17.	c Deut. 32. 39.	i 1 Reg. 31. 19.	24, 25.	Isa. 45. 14.	65. 5 & 66. 5.	k Ps. 119. 82,	Isa. 1. 11. &
Dan. 7. 10.	Prov. 4. 23.	j 1 Cron. 13. 8.	2 Cron. 32. 23.	Zef. 3. 10.	& 76. 12.	l Ps. 119. 82,	Isa. 1. 11. &
Ebr. 12. 22.	Apoc. 1. 18. &					123.	Isa. 1. 11. &

- * Si defaima celor ce te defaimă, cădută'au preste mine.
- 10 'Și de amă plânsu, cu ajunū *umilindū* sufletul meu:
Chiarū și acēsta 'mī fu de defaimă.
- 11 Și mī-amū luatū sacū dreptū vestmētū,
'Și fost'amū lorū de proverbū.
- 12 De mine vorbescū cei ce ședū in pōrtă,
* Și de cāntecū *sūnt* bețivilorū.
- 13 Dară eū *îndreptat'amū* la tine ruga mea,
Dōmne 'in timpulū bine-voinței tale;
După mulțimea îndurării tale, Dumneḃeule,
răspunde-mī cu adevērulū ajutorulū teū.
- 14 Scōte-mē din nōmolū, ca să nu mē afundū,
" Ca să scāpū de cei ce mē urēcū și din
" adūncimile apelorū;
- 15 Ca să nu mē inunde valurile apelorū,
Și să nu mē inghiță adūnculū,
Și puțulū să nu-și^o iuchidā asupra-mī gura sa.
- 16 Răspunde-mī, Iehova,^p căci bună *este* îndurarea ta,
Dupre mulțimea milei tale ' întōrce-te spre mine.
- 17 Și nu 'ascunde fața ta' de la servulū teū,
Căci strimtoratū sūnt; iute răspunde-mī!
- 18 Apropia-te de sufletulū meu, scapā-lū,
Făcā cu neamicī mei mētui-mē.
- 19 Tu cunoscī ' ocară mea, rușinea mea și defaima mea,
Înainte ta *sūnt* toți apēsătorī mei.
- 20 Ocară mi-a frāntū ānima, și bolnavū de mōrte amū fostū;
Și 'compātīmire amū asceptatū:
Dară n'amū *gāsītū*:
Și " mângāiătorī: și n'amū aflatū.
- 21 De māncare datu-mi-aū fiere,
Și " in setea mea cu oțetū m'aū adāpatū.
- 22 In " cursā prefacă-se mēsa lorū înainte
Și in lațū celorū fără de grijā; [lorū,
- 23 'Intunece-se ochī lorū, ca se nu vedā,
Și fă ca cōpsele lorū pururea să se clatine!
- 24 'Vērsā preste d'īnșī mānuia ta,
Și aprinderea mānei tale apuce-ī!
- 25 'Pustiēcā-se curțile lorū,
In corturile lorū să nu fie locuitorī!
- 26 Căci^b *pre celū* ce tu l'ai lovitū, " ei 'lū *mai* urmărescū,
Și-și facū o basmā din durerea celorū rāniți
- 27 'Adaage-li vinā preste vinā, [de tine.
'Și să nu între in dreptatea ta!
- 28 'Stērgā-se din cartea celorū vii,
'Și cu cei drepti să nu se înscrī!

- Dară pre mine, care *sūnt* saracū și in su- 29
ferinți,
Ajutorulū teū, Dumneḃeule, mē va înālța.
- * Lāuda-voiū numele lui Dumneḃeū in cāntare, 30
'lū voiū mări in laude;
'Mai plăcutū va fi lui Iehova *acēsta*, decâtū 31
Cu cōrne și copite. [tauri tineri
Vedē-vorū *acēsta* ' cei saraci, și se vorū bu- 32
cura;
Cei ce căutați pre Dumneḃeū, * reīnsuflețes-
cā-se ānima vōstrā.
- Căci Iehova ascultā pre cei lipsiți, 33
Și nu desprețuesce pre cei ' încātușāți ai sei.
" Lāuda-vorū pre elū cerilū și pāmētulū, 34
Māriile " și totū ce se mișcā într'īnsele.
- * Căci Dumneḃeū va mētui Sionulū, și va 35
rezidi cetățile lui Iuda,
Și într'īnsele vorū locui, și le vorū stēpāni;
"Și semintia servilorū sei le va mosceni, 36
Și cei ce iūbescū numele lui vorū locui într'īnsele.

PSALMUL LXX.

Maistrulū de cāntare. Unū psalmū alū lui Davidū, spre amintire.

- * DUMNEḃEULE, spre mētuirea mea, 1
Iehova, spre ajutorarea mea, grābesce-te.
- * Rușineze-se și roșēcā cei ce cautā sufletulū meu; 2
" Întōrcā-se îndēreptū plinī de ocarā 3
Cei ce dorescū nefericirea mea,
Cei ce dicū: „Ha! Ha!”
Dară bucore-se, și veselēcā-se in tine 4
Toți cei ce te cautā; dicā pururea:
„Mare *este* Dumneḃeū!” cei ce iūbescū ajuto-
" Ērū eū *sūnt* saracū și lipsitū; [rulū teū. 5
Dumneḃeule, " grābesce-te cătrā mine;
Ajutorulū meu și mētuitorulū meu tu *esci*.
Iehova, nu întārđia.

PSALMUL LXXI.

- L A " tine, Iehova, cautū adāpostū; 1
Nu mē lāsa să fiū rușinatū nici odatā.
In dreptatea ta " mētui-mē și mē scapā; 2
" Plēcā urechiā tī cătrā mine, și ajutā-mē.
" Fii-mī stāncā de adāpostire, la care totū- 3
dē-una să ālergū;
" Decretēzā mētuirea mea,
Căci stānca mea și întārirea mea tu *esci*.
Dumneḃeulū meu, 'scapā-mē din māna ue- 4
legiuitulū,
Din palma celui rēū și asupritoriū.

A Vede Ps. 89.	Am Ps. 141. 7.	Ps. 142. 4.	Rom. 11. 10.
50. 51.	n Vers 1, 2, 15.	Isa 63. 5.	2 Cor. 3. 14.
Rom. 15. 3.	o Num. 16. 33.	m Iov 16. 2.	s 1 Thea. 2. 16.
i Ps. 35. 13, 14.	p Ps. 69. 6.	v Mat. 27. 34.	a Mat. 23. 88.
j 1 Reg. 9. 7.	q Ps. 25. 16. &	48.	Fapt. 1. 20.
1er. 24. 9.	r Ps. 27. 9. &	Mare. 15. 23.	b Isa. 53. 4.
k Iov 30. 9.	102. 2.	Iern 19. 20.	c Vede 2 Cron.
s Ps. 35. 15, 16.	s Ps. 22. 6. 7	x Rom. 11. 9, 10.	28. 9.
l Isa. 49. 8. &	Isa 53. 3.	y Isa. 4. 9, 10.	Zech. 1. 15.
55. 6	Ebr. 12. 2.	Ioa. 12. 39.	d Rom. 1. 28.
3 Cor. 6. 2.		40.	e Isa. 26. 10.

Rom. 9. 31.	j Ps. 34. 2.	Ps. 70.	Ps. 71.
f Exod. 32. 32.	k Ps. 22. 26.	a Ps. 40. 13, etc.	a Ps. 25. 2, 3.
g Filp. 4. 3.	l Efes. 3. 1.	& 71. 12.	& 31. 1.
h Apoc. 3. 5. &	m Ps. 96. 11. &	b Ps. 35. 4, 26.	b Ps. 31. 1.
13. 8.	148. 1.	& 71. 13.	c Ps. 17. 6.
i Ezech. 13. 9.	Isa. 44. 23. &	c Ps. 40. 15.	d Ps. 31. 2, 3.
j Luc. 10. 20.	49. 13.	d Ps. 40. 17.	e Ps. 44. 4.
kbr. 12. 23.	n Isa. 55. 12.	e Ps. 141. 1.	f Ps. 140. 1, 4.
l Ps. 28. 7.	o Ps. 51. 18.		
m Ps. 50. 13, 14.	Isa. 41. 26.		
23.	p Ps. 102. 28.		

- 5 Căci tu *esci* ^o speranța mea, Dómnne, Iehova;
In tine mă încredú din ténerețele mele.
- 6 ^a Pe tine mă sprijinú din sinulú *mumei*,
Din mitra mumei mele tu *esci* îngrijitorulú
In tine pururea *este* lauda mea. [meu;
- 7 ⁱ Ca o arétare sânt pentru multí;
Dară tu *esci* scáparea mea cea tare.
- 8 De lauda ta *este* plină ⁱ gura mea,
De mărirea ta totă *điú*a.
- 9 ^a Nu mă lepăda in timpulú bétrânețelorú,
Nu mă lăsa in despărerea puterei mele;
- 10 Căci neamicii mei vorbescú de mine,
Și cei ce pândescú sufletulú meu ⁱ se sfátu-
escú între ei,
- 11 *Đicendú*: „Dumneđeú l'a părăsitú, urmări-
ți-lú, și-lú apucați;
„Căci nu *este* nici unú mântuitorú *pentru elú*.”
- 12 ^a Dumneđeule, nu fii departe de mine,
Dumneđeulú meu, ^a grăbesce-te intru ajuto-
13 ^o Rușineze-se, pėrdă-se, [rulú meu.
Cei ce urėscú sufletulú meu;
Învėlėscă-se cu ocară și rușine,
Cei ce caută nefericirea mea.
- 14 Dară eú pururea voiú ascepta,
Și totú mai multú te voiú lăuda.
- 15 ^a Gura mea va spune dreptatea ta,
Totă *điú*a ajutorulú teú;
Căci nu ^a le potú numera.
- 16 Voiú veni cu faptele cele mari ale lui Ie-
hova, Domnulú,
Voiú aminti dreptatea ta, *da*, numai a ta.
- 17 Dumneđeule, tu ai fostú învėtătorulú meu
din ténerețele mele,
Și până acumú prochiámú minunile tale;
18 Și *le voiú prochiáma* încă ^a până la bétrânețá
și căruntețá;
Dumneđeule, nu mă părăsi,
Până voiú da in scire puterea ta genera-
țiunei *acesteia*,
Tăria ta tuturorú *celorú ce vorú veni*.
- 19 Până in înălțime *este* ^a dreptatea ta, Dumne-
đeule,
Care ai făcutú lucruri mari; ⁱ Dumneđeule,
cine *este* ca tine?
- 20 ^a Tu, care ne-ai făcutú să vedemú multe și
Érá-și ne vei ^a reinsufleți, [grele nevoi,
Și din adúncimile páméntului érá-și ne vei
- 21 Vei immulți mărirea mea, [scóte.
Și te vei întórce, ca să mă mângái.
- 22 Decí érá-și te voiú lăuda ^a in harpá,
Pentru credincioșia ta, Dumneđeulú meu!
ⁱ Ti voiú psalmodia in citará,
Tie, ^a sántulú lui Israelú!

Buzele mele să se bucure, 28
Cândú 'ți cântú,
Și ^a sufletulú meu, pre care l'ai mēntuitú.
Și ^a limba mea va vorbi totă *điú*a de drep- 24
tatea ta;
Căci ^b rușinați, căci roșiți sânt cei ce caută
nefericirea mea.

PSALMULŮ LXXII.

Unú psalmú alú lui Solomonú.

DUMNEĐEULE, dá judecățele tale regelú, 1
Și dreptatea ta fiului regelú;
Ca ^a să judece pre ^a poporulú teú cu dreptate, 2
Și pre saracii tei cu ecitate.

^b Munții să aducá pace poporului, 3
Și colinele imbelșugare.

^c Să judece pre saracii poporului, 4
Să ajute pe fii saracului,
Și să sfărâme pre celú apėsătorú.

Să se témă de tine, ^a câtú va luci sórele, 5
și luna se va aréta,
In tóte generațiunile.

^a Să se cobóre ca plóia pe érba cosită, 6
Ca picătorele póiei *ce adapá páméntulú*;
Înflorėscă in *đilele* lui celú dreptú, 7
ⁱ Și belșugulú păcei, până nu va mai fi lună;

^a Domnescă de la mare până la mare, 8
Și de la riú până la marginile páméntului;
Plece-i-se înainte ^a locuitorii deșerturilorú, 9
ⁱ Și neamicii seí să guste pulbere;

ⁱ Regii Tarșișului și alți ^a termurilorú să-i adu- 10
că tributú,
Regii din Šeba și Seba să-i aducá daruri;
Și ^a prostérná-i-se toți regii, 11
Tóte popórele servėscă-i.

Căci elú ⁱ va scápa pre celú saracú, care 12
strigá *dupá ajutorú*,
Și pre celú apėsatú, care n'are nici unú
ajutătorú.

Va cruța pre celú nebagatú in sémă și pre 13
celú saracú,
Și sufletele lipsițilorú le va mēntui;
De apėsare și asupra pe scápa sufletele lorú, 14
Și ^a scumpú va fi sângele lorú in ochii seí.

Și ei vorú trăi, și elú li va da din aurulú 15
Šebeí,
Și ei se vorú ruga pentru d'insulú pururea,
Totă *điú*a 'lú vorú bine-cuvēnta.

Belșugú de gráu va fi pe páméntú, pe vēr- 16
furile munțilorú,
Foșni-vorú ca Libanulú fructele sale,
Și ^a ómenú din catate ca érba páméntului vorú
înflori.

g Ier. 17. 7, 17.
h Ps. 32. 9, 10.
i Isa. 46. 3.
j Isa. 8. 18.
k Zech. 8. 8.
l 1 Cor. 4. 9.
m Ps. 35. 28.
n Vers. 18.
o Sam. 17. 1.

Mat. 27. 1.
p Ps. 32. 11, 19.
q 35. 22. &
r 38. 21, 22.
s Ps. 70. 1.
t Vers. 24.
u Ps. 35. 4, 26.
v 40. 14. &
w 70. 2.

p Vers. 8, 24.
q Ps. 35. 28.
r Ps. 40. 5. &
s 139. 17, 18.
t Vers. 9.
u Ps. 57. 10.
v Ps. 35. 10. &
w 36. 8. & 89.
x 6, 8.

u Ps. 60. 3.
v Osea 6. 1, 2.
x Ps. 92. 1, 2.
y 3. & 150. 3.
z 2 Reg. 19. 22.
aa Isa. 60. 9.
ab Ps. 103. 4.
ac Vers. 8, 15.
ad Ver. 13.

Ps. 72.
a Isa. 11. 2, 3,
b 4. & 32. 1.
c Isa. 85. 10.
d Isa. 32. 17. &
e 53. 7.
f Isa. 11. 4.
g Vers. 7. 17.

Ps. 89. 36, 37.
h 2 Sam. 23. 4.
i Osea 6. 3.
j Isa. 2. 4.
k Dan. 2. 44.
l Luc. 1. 33.
m Veđi Eod. 23.
n 31.
o Reg. 4. 21.

24.
p Ps. 2. 8. & 80.
q 11. & 89. 25.
r Zech. 9. 10.
s Ps. 74. 14.
t Isa. 49. 23.
u Mic. 7. 17.
v 2 Cron. 9. 21.

Ps. 45. 12. &
68. 29.
Isa. 49. 7. &
60. 6, 9.
k Isa. 49. 22, 23.
l Iov. 29. 12.
m Ps. 116. 15.
n 1 Reg. 4. 20.

- 17 * Numele lui va fi în eternă: câtă va luci
sorele, numele lui se va lăți;
Și * se vor bine-cuvânta într'însul
* Tote poporele, și-l vor ferici.
18 * Bine-cuvântată fie Iehova, Dumneșeu, Dum-
neșeu lui Israel,
* Care singur face minuni!
19 * Și bine-cuvântată fie mărețul se nume în
eternă,
* Și implă-se tot pământul de mărirea lui,
Amin și Amin!
20 Sfârșitu-s'au rugăciunile lui David, fiul
lui Ișai.

PSALMUL LXXIII.

Un psalm al lui Asaf.

- 1 **D**A, bun este Dumneșeu către Israel,
Cătră cei cu inimă curată.
2 Dară mie piciorul mai mi-s'au clătit,
Pașii mei puțin a lipsit să alunece.
3 * Căci pismuiam pre cei mândri,
Vedându fericierea nelegiuitorilor.
4 Căci morțea li este fără chin,
Și grasă este corpul lor.
5 * În necasurile omilor nu sunt,
Și nu sunt loviți ca alți omi.
6 De aceea podoba gâtului lor este mândria,
Asuprirea 'i învâlesce * ca un vestiment.
7 * Ochii lor se bulbucă de grăsimă,
Ei covârșesc pofta animei lor;
8 * Batjocuresc și vorbesc cu răutate de asu-
prire;
* Vorbesc cu mândrie;
9 Înaltă gura lor până la ceri,
Și limba lor cutieră pământului.
10 Pentru aceea întorce-se spre ei poporul
* Și s'adapă cu belsug apele lor, [lor,
11 Dicându: „Ore scie Dumneșeu,
* Și cel Pre-înalt are ore știință de acesta?
12 Ecce, acestia sunt cei nelegiuți,
Și pururea * fiind fără grijă, adună avuții.
13 * Da, în zădăru am lămurit anima mea,
Și am spălat în nevinovăția mânele mele;
14 În toate zilele am fost chinuit,
Și pedepsit în totă demăne.
15 De ași fi dis: „Voi vorbi așa,
Ecce, ași fi fost necredincios către gene-
rațiunea fiilor tei.
16 * Totuși gândit-am a înțelege acesta;
Dară mi s'a părut cu anevioa forte,
17 Până ce am intrat în sanctuarul lui
Dumneșeu,

- Și am înțeles * sfârșitul lor:
* Pus-i-ai numai în locuri lunecose, 18
Lăsat-i-ai să cadă în prăpastie.
Cum se pustiiră într'o clipă! 19
Se perdură, periră de spaimă!
* Ca un vis după desceptare, 20
Dă-mne, * la trezirea ta, ai desprețuit chi-
pul lor.

- Cândă anima mea astu-feliu * se frământa, 21
Și până în rărunchii mei mă junghia,
* Nebun eram și fără înțelegere; 22
Ca un dobitoc eram înaintea ta.
Totuși sunt pururea cu tine, 23
Tu ai apucat drépta mea.
* Prin sfatul tei condu-mă, 24
Și în mărire primesc-mă,
* Pre cine am în ceri afară de tine? 25
Și lungă tine nu cer nimic pe pământ.
* Carne mea și anima mea se topesc; 26
Dară Dumneșeu este stânca animei mele și
* partea mea în eternă.

- Căci ecce, * cei ce sunt depărtați de la 27
tine per, Tu per pre totu cel ce * desfrână de
la tine.
Eru eu, fericierea mea este a mă * apropia de 28
Dumneșeu;
Caut în Iehova, Domnului, adăpostul meu,
Ca să spunu toate faptele tale.

PSALMUL LXXIV.

O învățătură a lui Asaf.

- P**ENTRU ce, Dumneșeu, ne-ai * lepădat 1
pentru totu-dé-una,
* Fumegă mânia ta preste * turma păscuinei tale?
Adu-ți aminte de comunitatea ta, * pre care 2
din vechime și-ai câștigat-o,
De * seminția moscenirei tale, pre care tu ai
rescumpărat-o,
De muntele Sion, pre care l'ai locuit.
Rădică pașii tei spre ruinele eterne; 3
Neamicul tute strică în sanctuar.
* Mugit-au neamicii tei în locașul tei, 4
* Rădicat-au semnele lor dreptu semne.
Era la privire, ca cei ce rădică în sus 5
Securile în desișul pădurei;
Așa sfărâmă ei acum tute * sепăturile lui 6
Cu topore și ciocane.
* Foc aruncă în sanctuarul tei, 7
Profanat-au locașul numelui tei totu până
la pământ.
* Disu și-au în anima lor; 8

o Ps. 89. 36.	i Neem. 9. 5.	18.	j Iov 22. 15.	q Ps. 35.	y Ps. 84. 2. &	Ps. 74.	Dout. 9. 29.
p Fac. 12. 3. &	u Num. 14. 21.	d Iov 15. 27.	Ps. 10. 11. &	r Iov 20. 8.	119. 81.	a Ps. 44. 9. 23.	e Deut. 32. 9.
22. 18.	Zech. 14. 9.	Ps. 17. 10. &	94. 7.	Ps. 90. 5. 6.	s Ps. 16. 5. &	& 60. 1, 10. &	f Ier. 10. 16.
Ier. 4. 2.	—	119. 70.	k Vers. 3.	Isa. 29. 7. 8.	119. 57.	77. 7.	g Plân. 2. 7.
q Luc. 1. 48.	Ps. 87.	Ier. 5. 28.	l Iov 21. 15. &	s Ps. 78. 65.	a Ps. 119. 155.	b Esod. 34. 15.	h Dan. 6. 27.
r 1. Cron. 29. 10.	a Iov 21. 7.	e Ps. 53. 1.	34. 9. & 35. 3.	t Vers. 3.	b Esod. 34. 15.	Num. 15. 39.	i 1 Reg. 6. 18.
Ps. 41. 13. &	Ps. 37. 1.	f Osea. 7. 16.	Mal. 3. 14.	u Ps. 92. 6.	33. 24.	Iac. 4. 4.	j 2 Reg. 25. 9.
106. 48.	Ier. 12. 1.	g 2 Pet. 2. 18.	m Ps. 26. 6.	v Ps. 32. 8.	c Ebr. 10. 22.	d Ps. 107. 22. &	k Ps. 89. 39.
e Esod. 15. 11.	b Iov 21. 9.	n Eccl. 8. 17.	o Ps. 77. 13.	Isa. 58. 8.	d Ps. 107. 22. &	118. 17.	l Ps. 83. 4.
Ps. 77. 14. &	c Așa Ps. 109.	i Ps. 75. 8.	p Ps. 37. 38.	z Filip. 3. 8.			
136. 4.							

- "I vomă nimici cu totul;"
 Ars'aū tôte lăcașurile lui Dumnezeu in țără.
 9 Semnele năstre nu le mai vedem;
 'Nu mai este nici un profet,
 Și cu noi nu este nimenea care să scia, până
 cându va *finé* *acésta*.
 10 Până cându, Dumnezeu, neamiculă să-și
 bată jocu,
 Să blăsteme neamiculă numele teū pururea?
 11 "Pentru ce-ți retragi mâna ta și drepta ta?
Scôte-o din sinulū teū, nimicesce-î!
 12 Căci din vechime *este* "Dumnezeu regele meū,
 Care a făcutū mēntuire pe pământū:
 13 "Despicat'ai marea prin puterea ta,
 "Sfărămat'ai pe ape capitele crocodililor;
 14 Sdrobit'ai capulū Leviatanulū,
 Datu-l'ai "de mâncare" unū poporū, locuitorī
 ai deșerturilor;
 15 "Rumpt'ai isvōre și pērie,
 "Secat'ai riuri pururea-curgătore.
 16 A ta *este* diūa și a ta nōptea,
 "Tu ai pregătītū lumina și sōrele;
 17 Tu ai "aședatū tôte marginile pământulū,
 "Vēra și iērna tu le-ai făcutū,
 18 "Adu-ți aminte de *acésta*, că neamiculū și-
 a bătut jocū de Iehova,
 Și că "unū poporū nebunū a blăstematū nu-
 mele teū.
 19 Nu da fērelorū lacome "turturica ta,
 Viēta saracilorū nu o "uita pentru totū-
 dé-una;
 20 "Caută legământulū, căci s'a împlutū de lo-
 cuințele asuprirei
Chiarū și locurile cele mai îndosite ale
 țerei.
 21 Celū înpilatū să nu se întōrcă rușinatū,
 Celū saracū și lipsitū să laude numele teū.
 22 Scōlă-te, Dumnezeu, apēră dreptulū meū,
 "Adu-ți aminte de ocară asupră-ți a celui
 nebunū totū-dé-una.
 23 Nu uita strigătulū neamicilorū tei, sgomotulū
 împotrivorilorū tei,
 Cari pururea se rēdică asupră-ți.

PSALMULŪ LXXV.

*Maistrulū de cântare, după A'ū-tașetū. Unū
 psalmū sēū o cântare a lui Asafū.*

- 1 **T**IE-ți mulțumimū, Dumnezeu!
Ție-ți mulțumimū, și aprōpe este numele
 Minunile tale istorisescū *acésta*. [teū:
 2 Cândū voiū lua timpū cuvenitū,
 Atuncea cu dreptate voiū judeca:

- Țēra se topīa, și toți locuitorii ei;
 Dară eū întărit'amū stălpīi sei. Sela.
 Dis'amū cătră cei îngâmfați:
 "Nu fiți îngâmfați;"
 Și cătră cei nelegiuiți:
 "Nu înălțați cornulū;
 "Nu înălțați in susū cornulū vostru,
 "Nu vorbiți cū gātulū dărjū!"
 Căci nu de la resăritū, nici de la apusū,
 Și nici din deșertū nu *vine* înălțare!
 Căci "Dumnezeu *este* judecătorū:
 "Elū umilește pre unulū, și pre altulū înălță.
 Căci "o cupă *este* in mâna lui Iehova,
 Și vinulū spumegă in ea, "de amestecătură
 Și elū tōrnă diutr'insa: *este* plinū;
 Cu adevēratū, toți nelegiuiți pământulū vorū
 suge din ea "drojdiele, și le vorū bé.
 Dară eū pururea voiū istorisi,
 Voiū psalmodia Dumnezeulū lui Iacobū.
 Și "tōte cōrnele nelegiuiților se vorū sdrobi; 10
 Dară "cōrnele celui dreptū se vorū înălța.

PSALMULŪ LXXVI.

*Maistrulū de cântare, pe cōrde. Unū psalmū
 sēū o cântare a lui Asafū.*

- C**UNOSCUȚŪ *este* Dumnezeu in "Iuda,
 In Israelū mare *este* numele lui;
 Fost'a in Salem cortulū seū,
 Și in Sionū locuința sa.
 "Acolo sfărămat'a elū fulgerele arcuлуй,
 Scuturi, săbii și tōte ale resbelulū. Sela.
 Strălucitū, mărețū te-ai arētatū,
 "Pe *acești* munți ai prādei,
 Despoiatsu-s'au "cei tari la ânimă,
 "Dormū somnulū lorū,
 Și toți viteșii nu mai au putere in mânele lorū.
 "De muștrarea ta, Dumnezeulū lui Iacobū!
 Cufundatu-s'au in somnū adūncū carū și calū.
 Tu, tu numai *esci* înfricoșatū!
 Și "cine pōte sta inaintea ta, cândū te mâuii?
 Din ceriū "ai făcutū să se audă judecata;
 "Îngrozitu-s'a pământulū, și tăcu,
 Cândū Dumnezeu "se sculă la judecată,
 Ca se scape pre toți cei apesați ai țerei. Sela.
 Căci "furia omulū te laudă,
 Și cu rēmășița furiei te încingi.
 "Faceți și plătiți voturi lui Iehova, Dumne- 11
 deulū vostru;
 "Toți cei de prin prejurulū lui, aduceți daruri
 celui înfricoșatū.
 Elū taiā suflarea domnilorū,
 "Înfricoșatū *este* elū regilorū pământulū. 12

1 Sam. 3. 1.	Esod. 17. 5, 6.	Ps. 39. 8.	Ps. 75.	Apoc. 14. 10.	Ps. 76.	21.	* Veđi Esod. 9.
Amos 8. 11.	Num. 20. 11.	a Cânt. 2. 14.	a Zech. 1. 21.	& 16. 19.	a Ps. 48. 1, etc.	Ezec. 39. 20.	16. & 18. 11.
m Plān. 2. 3.	Ps. 105. 41.	b Ps. 68. 10.	b Ps. 50. 6. &	e Prov. 23. 30.	b Ps. 46. 9.	Nah. 2. 13.	Ps. 65. 7.
n Ps. 44. 4.	Isa. 48. 21.	c Fac. 17. 7, 8.	58. 11.	f Ps. 73. 10.	Ezec. 39. 9.	Zech. 12. 4.	l Eccl. 5. 4, 5, 6.
o Esod. 14. 21.	l Jos. 3. 13, etc.	Lev. 26. 44-45.	c 1 Sam. 2. 7.	g Ps. 101. 8.	c Ezech. 38. 12.	g Nah. 1. 6.	m 2 Cron. 32. 22.
p Isa. 51. 9, 10.	u Fac. 1. 14, etc.	Ps. 106. 45.	Dan. 2. 21.	h Ps. 48. 25.	13. & 39. 4.	h Ezech. 38. 20.	23.
Ezec. 29. 3, 4.	v Ezech. 17. 26.	Jer. 33. 21.	d Iov 31. 20.	i Ps. 89. 17. &	d Isa. 46. 12.	i 2 Cron. 20. 29.	n Ps. 68. 29. &
:32. 2.	z Fac. 8. 22.	d Vers. 18.	Ps. 60. 3.	148. 14.	e Ps. 13. 3.	30.	89. 7.
q Num. 14. 9.	y Vers. 22.	Ps. 89. 51.	—	—	Jer. 51. 39.	j Ps. 9. 7, 8, 9.	o Ps. 68. 85.
r Ps. 72. 9.	Apoc. 16. 19.	—	Jer. 25. 15.	—	f Esod. 15. 1,	& 72. 4.	—

PSALMUL LXXVII.

Maistrului de cântare, lui Iedutunū. Ună
psalm al lui Asaf.

- 1 **I**NDREPTAT'AMŪ cătră Dumneđeū vócea mea, și amū strigatū;
Indreptat'amū cătră Dumneđeū vócea mea, și elū m'a ascultatū.
- 2 **I**n ȕiua strimtorărei mele *căutat'amū pre Domnulū;
Măna mea *la elū* era întinsă nóptea fără încetare,
Sufletulū meū nu voia să fie mângăiatū.
- 3 De Dumneđeū 'mī amintiamū, și suspinamū,
Cugetamū, și *spiritulū meū lănceđia. Sela.
- 4 Deschise țineaī pleópele ochilorū mei,
Eramū neliniscitū, și nu puteamū vorbi.
- 5 *Gândiamū la ȕilele din vechime,
La anii seculilorū *trecuți*;
- 6 *Mī aduceamū aminte de /cântarea nóptei,
*Cugetamū în ânima mea,
Și spiritulū meū se'ntreba:
- 7 **"**Óre lepėdatu-m'a Domnulū pentru totū-dė-una?
"Óre 'maī multū nu *mă* va milui?
- 8 **"**Sfărșit'a pentru totū-dė-una îndurarea sa?
"Incetat'a /făgăduința sa din generațiune în generațiune?
- 9 **"***Uitat'a Dumneđeū, de a fi înduratū?
"Óre închis'a în mânia îndurarea sa?" Sela.
- 10 **"**Și-mī ȕiceamū:
"Acėsta-ī 'slăbiciunea mea,
"A crede schimbăciósă drėpta celui Pré-inaltū".
- 11 **Dară** "amintitu-mi-amū de faptele lui Iehova,
Da, amintitu-mi-amū de minunile tale din vechime;
- 12 Gândit'amū asupra tuturorū faptelorū tale,
Și cugetat'amū asupra lucrărilorū tale.
- 13 Dumneđeule, în sântėniā este *calea ta;
"Ce ȕeu este atātū de mare ca Dumneđeū?
- 14 **Tu esci** Dumneđeulū, care faci minuī:
Tu ai arėtatū popólorulū puterea ta;
- 15 **Rescumpėrat'ai** cu braȕiū tare pre poporulū teū,
Pre fiiū lui Iacobū și ai lui Iosefū. Sela.
- 16 **Vėdu-te-aū** apele, Dumneđeule,
Vėdu-te-aū apele, și se cutremurără,
Și adũncurile tremurără.
- 17 **Nũorii vėrsarė** apă,
Ceriulū facu să resune vócea sa,
"Și săgețele tale sburără încóce și încolo.

- În vėrtejuri era vócea tunetului teū, 18
"Fulgerele tale luminără lumea;
"Se cutremurără și se clăti pământulū.
"Prin *medilocolū* mării fu calea ta, 19
Și cărarea ta prin *medilocolū* apelorū puternice,
"Și urmele tale nu se cunoscūră.
"Conduș'ai, ca pre o turmă, pre poporulū teū 20
Prin Moisi și Aaronū.

PSALMUL LXXVIII.

O învėfătură a lui Asaf.

- A** SCULTĂ, poporulū meū, învėtătura mea, 1
Plecați urechia vóstră la cuvintele gurei mele.
- 2 Deschide-voiū în parabole gura mea,
Descoperi-voiū cele tainuite din timpii trecuți;
- 3 Cele ce noi amū auȕitū și amū aflatū,
Și părinții nostri nī-au istorisitū.
- 4 Nu voimū a le ascunde de la fiiū lorū,
Pentru ca și ei *să spună lauda lui Iehova generațiunei viitoare,
Puterea lui și minunile lui, ce le-a făcutū.
- 5 Căci /elū a așėdatū mărturiā în Iacobū,
Și a pusū lege în Israelū,
Ordināndū părințilorū nostri,
- 6 Ca să le facă cunoscute fiilorū lorū;
"Ca să le cunóscă generațiunea viitoare,
Fii, ce se vorū nasce;
Ca aceștia să se scóle și să le spună fiilorū lorū:
- 7 Să pună în Dumneđeū speranța lorū,
Și să nu uīte faptele lui Dumneđeū,
Și ordinele lui sa le păzėscă;
- 8 Și /să nu ajungă cā părinții lorū:
"O generațiune neascultătóre și rescultătóre,
O generațiune, *ce nu și-a pregătitū ânima,
Și alū cārei spiritū nu era credinciosū cătră Dumneđeū.
- 9 Fiiū lui Efraimū, arcași înarmați,
Se întórseră îndėrėptū în ȕiua luptei.
- 10 Nu ținură legământulū lui Dumneđeū,
Și nu voiră să âmble în legea lui;
- 11 Și *uitară faptele sale,
Și minunile sale, pre cari le-a arėtatū lorū.
- 12 Înaintea părințilorū lorū a făcutū *minuni,
În pământulū Egiptului, *în câmpia Zoanu-
"Despică marea, și-i trecu, [lui: 13
"Făcu să stee apele ca o grămadă.
"I conduse ȕiua întru nũorū, 14
Și tótă nóptea întru lumină de focū.
"Despică stânci în pustiiū, 15

Ps. 77.	g Ps. 4. 4.	q Esod. 14. 21.	& 14. 19.	e Ps. 44. 1.	h Ps. 102. 18.	i 2 Reg. 17. 15.	p Esod. 14. 21.
a Ps. 3. 4.	h Ps. 74. 1.	los. 3. 15. 16.	Ps. 78. 52. &	d Deut. 4. 9. &	i 2 Reg. 17. 14.	m Ps. 106. 13.	q Esod. 15. 8.
b Ps. 50. 15.	i Ps. 85. 1.	Ps. 114. 3.	80. 1.	e 6. 7.	Exec. 20. 18.	n Esod. 7. & 8.	r Esod. 15. 8.
c Isa. 26. 9. 16.	j Rom. 9. 6.	Hab. 3. 8. etc.	Isa. 63. 11. 12.	f Isod. 1. 3.	j Esod. 32. 9. &	& 9. & 10. &	s Esod. 18. 21.
d Ps. 142. 3. &	k Isa. 49. 15.	r 2 Sam. 22. 15.	Osea 12. 13.	g Esod. 12. 26.	33. 3. & 34. 9.	11. & 12.	t Esod. 14. 24.
143. 4.	l Ps. 51. 22.	Hab. 3. 11.	—	27. & 13. 8.	Deut. 9. 6. 13.	o Fac. 32. 3.	u Esod. 17. 6.
e Deut. 32. 7.	m Ps. 143. 5.	s Ps. 97. 4.	Ps. 78.	14.	& 31. 27.	Num. 13. 22.	v Esod. 17. 6.
Ps. 143. 5.	n 1's. 73. 17.	t 2 Sam. 22. 8.	a Isa. 51. 4.	los. 4. 6. 7.	Pe. 68. 6.	Vers. 43.	Num. 20. 11.
Isa. 51. 9.	o Esod. 15. 11.	u Hab. 3. 15.	b Ps. 49. 4.	f Ps. 147. 19.	k Vers. 37.	Isa. 19. 11. 12.	Ps. 105. 41.
Ps. 42. 8.	p Esod. 6. 6.	v Esod. 14. 28.	Mat. 13. 35.	g Deut. 4. 9. &	2 Cron. 20. 33.	Exec. 30. 14.	1 Cor. 10. 4.
	Deut. 9. 29.	w Esod. 13. 21.		6. 7. & 11. 19.			

- Si-i adăpă, ca *din* adâncurile cele mari ;
 16 Scôse 'din stâncă riuri,
 Făcu să curgă apă ca fluviu.
 17 Dară ei totu urmară a păcătui asupră-î,
 "Rescându-se asupra celui Pré-înlăt în
 deșertu.
 18 Și 'ispitiră pre Dumneđeū in ânima lorū,
 Cerëndu mănăre duple pofta lorū.
 19 "Și vorbiră asupra lui Dumneđeū, ȕicëndu :
 "Dumneđeū puté-va ôre să pregătéscă mész
 in pustiiu ?"
 20 "Eccé, elū lovi stânca, și apele curseră,
 Și pêrêie se revêrsară ;
 "Puté-va încă și pâne să dee ?
 "Pregăti-va ôre carne pentru poporulū seū ?"
 21 Dreptu aceea auȕindū Iehova *acésta*, "se mâ-
 Și se aprinse focu in Iacobū, [niâ ;
 Și urgiă se rêdică in Israelū.
 22 Căci nu "cređură in Dumneđeū,
 Și nu se încređură in ajutorulū lui.
 23 Totuși elū a ordinațu nūorilorū celorū de
 "Și deschise porțele ceriului ; [susū,
 24 "Și ploūă preste d'înșii manna spre mănăre,
 Și datu-li-a grânele ceriului.
 25 Pânea celorū puternici mănă fie-care,
 Hrană tramesu-li-a spre îndestulare.
 26 "Elū porni in ceriū vēntulū de resăritū,
 Și conduse prin puterea sa pre celū de mé-
 dă-ȕi.
 27 Și ploūă carne preste d'înșii ca pulberea,
 Și păseri aripate ca nēsipulū mării ;
 28 Și le făcu să cadă in meȕiloculū taberei lorū,
 In jurulū locuințelorū lorū.
 29 "Și ei mănăcā și pré se sățurărā ;
 Că dorința lorū li o împlini.
 30 Ei încă nu-și perduseră pofta,
 "Măncarea lorū era încă in gura lorū :
 31 Cândū mânia lui Dumneđeū se rêdică asu-
 Și ucise intre grașii lorū, [pră-li,
 Și dobori pre tēneriū lui Israelū.
 32 Cu tôte aceste "ei măi păcătuiră,
 "Și nu cređură in minunile lui.
 33 "Deci elū lăsă să pēră ca suflarea ȕilele lorū,
 Și aniȕ lorū cu spaimă.
 34 "Cândū 'i ucidea, atunci întrebaū de elū,
 Și se întorceaū și căutaū pre Dumneđeū ;
 35 Și-și aduceaū aminte, că "Dumneđeū este stân-
 ca lorū,
 Și Dumneđeū celū Pré-înlătū, 'mēntuito-
 rulū lorū.
 36 Dară 'lū "imblândiaū cu gura lorū,
 Și cu limba lorū "î mințiau ;
- Căci "ânama lorū nu era statornică cu d'în- 37
 sulū,
 Și nu erau credincioși legământului seū.
 "Totuși elū îndurătorū *fîndū*, 38
 Ierta fără-de-legile lorū, și nu-î perdea :
 Ci adese ori 'și "întorcea mânia sa,
 "Și nu descepta tótă urgia sa.
 Căci "și amintia, "că nu sūnt decâtū carne, 39
 "Unū vēntū, ce trece și nu se măi întôrce.
 De câte ori sculatu-s'aū asupră-î in pus- 40
 "Amăritu-l-aū in deșertū ! [tiū,
 Și "ispiti'aū din nou pre Dumneđeū, 41
 Și "desonorat'aū pre Sântulū lui Israelū !
 Neamintindu-și de mâna lui, 42
 De ȕiūa, cândū l'a mēntuitū de neamicū ;
 Cândū "a făcutū in Egiptū semnele sale, 43
 Și minunile sale in câmpia Zoanului ;
 "Cândū a prefăcutū in sânge fluviile lorū, 44
 Și ei *din* isvôrele lorū nu putără bé ;
 Cândū "a tramesū asupră-li totū felulū de 45
 insecte, cari-î mănăcā,
 Și "brôsce, ce li aduceaū stricăciune ;
 "Și venitulū lorū l'a datū omiȕelorū, 46
 Și lucrulū lorū locustelorū ;
 Cândū "a bătutū cu grândină viele lorū, 47
 Și sicomorele lorū cu plôia de pētră ;
 "Dândū grândinei vitele lorū, 48
 Și fulgerelorū turmele lorū ;
 Trămetēndū asupră-li aprinderea mâniei 49
 sale, urgia,
 Furia și strîmtorarea ;
 O soliă de ângerī ai nefericirei.
 Gătit'a cale mâniei sale, 50
 Necrutândū de môrte suflele lorū,
 Ci viēța lorū dând'o ciūmei.
 "Și a bătutū pre totū ântēiū-născutulū in 51
 Egiptū,
 Începutulū puterei in "corturile lui Hamū.
 Și "a pornitū pre poporulū seū ca pre oi, 52
 Și i-a dusū in pustiiū ca pre o turmă.
 Și i-a "dusū in siguranță, așa că nu s'a te- 53
 mutū de nimicu ;
 Êrū "pre neamicii lorū marea i-a acoperitū.
 "I-a adusū in "sântulū seū ȕinutū, in acestū 54
 "Pre care l'a dobēnditū drēpta sa. [munte,
 Și "alungă de d'inaintea lorū popôrele, 55
 Și "li însemnă sorțurile moscenirei lorū,
 Și făcu să locuēscă in corturile lorū semin-
 țiele lui Israelū.
 "Dară ei ispitiră pre Pré-înlătulū Dum- 56
 neđeū, și se resculară asupră-î,
 Și mărturiile sale nu le păziră ;

d Deut. 9. 21.	Iuda 5.	& 17.	Isa. 41. 14. &	Iac. 4. 14.	Pa. 105. 27. etc.	25.	20.
Pa. 105. 41.	b Fac. 7. 11.	a Vers. 22.	44 6. & 61. 9.	u Vers. 17.	s Esod. 7. 20.	Pa. 105. 33.	j Esod. 14. 27.
u Deut. 9. 22.	Mal. 3. 10.	i Num. 14. 29.	m Exec. 35. 31.	Pa. 95. 9. 10.	Pa. 105. 29.	e Esod. 9. 23.	28. & 15. 10.
Pa. 95. 8.	o Esod. 16. 4, 14.	35. & 26. 64.	n Vers. 8.	Isa. 7. 13. &	a Esod. 8. 24.	24, 25.	k Esod. 15. 17.
Ebr. 3. 16.	Pa. 105. 40.	65.	o Num. 14. 18, 20.	63. 10.	Pa. 105. 31.	Pa. 105. 32.	l Pa. 44. 3.
v Esod. 16. 2.	Ioan 6. 31.	j Veȕi Osea 5.	p Isa. 48. 9.	Efes. 4. 30.	b Esod. 8. 6.	f Esod. 12. 29.	m Pa. 44. 2.
u Num. 11. 4.	1 Cor. 10. 3.	15.	q 1 Reg. 21. 29.	Ebr. 3. 16, 17.	Pa. 105. 30.	Pa. 105. 36. &	n Ios. 13. 7. &
y Esod. 17. 6.	d Num. 11. 31.	k Deut. 32. 4, 15.	r Pa. 103. 14, 16.	v Num. 14. 22.	c Esod. 10. 13.	136. 10.	19. 51.
u Num. 20. 11.	e Num. 11. 30.	31.	s Fac. 6. 3.	Deut. 6. 16.	15.	g Pa. 106. 22.	Pa. 136. 21, 22.
u Num. 11. 1, 10.	f Num. 11. 33.	i Esod. 15. 13.	t Ioan 3. 6.	u Vers. 20.	Pa. 105. 34, 35.	h Pa. 77. 20.	o Iudo. 2. 11, 12.
e Ebr. 3. 18.	g Num. 14. & 16.	Deut. 7. 8.	t Iov 7. 7, 16.	y Vers. 12.	d Esod. 9. 23.	i Esod. 14. 19.	

57 ^p Se abătură și se făcură necredincioși, ca și
părinții lor,
Se întorseră, ^a ca unu arcu amăgitoru.
58 ^r Lă mânia ră cu ^a înălțimile lor,
Și cu idoli lor l'au întărită.
59 Auzi Dumneșeu *acesta*, și se mânia,
Și luă in ură forte pre Israelu;
60 ^a Și părăsi locașul din Silo,
Cortul, *ce* și-lu pusesse între omeni.
61 ^a Și dădu in captivitate puterea sa,
Și mărirea sa in mâna neamicului;
62 ^a Și dădu săbiei pre poporul se, și
Și asupra moscenirei sale se mânia;
63 Pre tinerii sei ⁱ mistui focul, și
Și ^a fecișorele sale nu fură lăudate *cu cântări*
de nuntă;
64 ^a Preuții sei cădură de sabie,
Și ^a vedușele lor nu plâneră.
65 Atuncea ^a se descéptă Domnul ca din
somn,
^a Ca unu vitézú veselú de vin;
66 ^a Și lovi pre neamicii sei la spate,
Și puse rușine perpetuă preste d'inșii.
67 Și lepédă cortulú lui Iosefú,
Și nu alese seminția lui Efraimú.
68 Ci alese seminția lui Iuda, pre muntele Sionú,
^a Pre care-lú iubi.
69 ^a Și zidi sanctuarulú se înaltú ca ceriulú,
Aședatu-l'a ca pământulú, pre care l'a în-
meiatú pentru eternú.
70 ^a Și alese pre Davidú, servulú se,
Și-lú luă de la turmele oilorú;
71 Din urma ^a oilorú neintercate luatu-l'a,
Ca ^a să pască pre Iacobú, poporulú se,
Și pre Israelú, moscenirea sa. [le,
72 Șielú ⁱ păstori intru ^a neprihânirea ânimei sa-
Și cu iscusința mânelorú sale i-a condusú.

PSALMUL LXXIX.

Unú psalmú alú lui Asafú.

1 **D**UMNEȘULE, popóre venit'au in ^a mos-
cenirea ta,
Intinat'au ^a sântulú teú templu,
^a In ruini prefăcut'au Ierusalimulú.
2 Dat'au ^a stêrverile servilorú tei
Mâncare páserilorú ceriulú,
Carnea curioșilorú tei
Férelorú pământulú.
3 Vêrsat'au sângele lorú ca apa in jurulú Ie-
rusalimulú,
^a Și nimenea nu-î immormentă.

De ocară ajuns'amú vecinilorú nostri, 4
De risú și de batjocură celorú din jurulú
nostru.
^a Până cândú, Iehova, te vei mânia? 5
Óre pururea ca foculú ^a va arde rêvna ta?
^a Vêrsă mânia ta preste popórele, *ce* ^a nu te 6
cunoscú,
Și preste regatele, *ce* nu ^a chiamú numele teú;
Căci inghițiră pre Iacobú, 7
Și pustuiră locuințele sale.
^a Nu-ți aminti asupra-ni fără-de-legile stră- 8
moșilorú nostri;
Iute să ne intimpine îndurarea ta;
Căci ^a înjosiți forte sântemú.
^a Ajută-ne, Dumneșeu, mântuirei nóstre, 9
Pentru mărirea numelú teú;
Scapă-ne, și curătesce păcatele nóstre,
^a Pentru numele teú.
^a De ce să đică popórele: „Unde este Dum- 10
neșeu, lorú?”
Facă-se cunoscută între popóre înaintea
ochilorú nostri
Resbunarea sângelui vêrsatú alú servilorú tei!
^a Vină înaintea ta suspinulú celui încătușatú; 11
Păzesce, prin puterea ta cea mare, pre cei
ce sânt hotăriți morței;
Și întorče vecinilorú nostri 12
^a De șapte orí in sinulú lorú
^a Defaima, cu care te-au defăimatú, Dómne!
^a Dară noi, poporulú teú și oile pásčiunei 13
Ti vomú mulțumi in eternú; [tale,
Din generațiune in generațiune ^a vomú pro-
chiama lauda ta.

PSALMUL LXXX.

Măistrulú de cântare, după Șoșanimú-Edutú.
Unú psalmú alú lui Asafú.

PĂSTORULE a lui Israelú! ié in urechi; 1
tu celú ce conducí pre Iosefú ^a ca pre
o turmă,
^a Tu celú ce ședí între cherubimí, ^a fă să lu-
cêscă strălucirea ta.
Descéptă puterea ta ^a înaintea lui Efraimú, a 2
lui Beniaminú și a lui Manase,
Și vino intr'ajutorulú nostru.
Dumneșule! ^a re'ntorče-ne érá-și, 3
^a Și fă să lucêscă față ta, ca să fimú mântuiți.
Iehova, Dumneșeu, oștirilorú! 4
Până cândú te vei mânia la ruga poporu-
lú teú?

^p Vers. 41. & 26. 6. 9. d Ps. 87. 2. Ps. 79. 16. 4.
Ezec. 20. 27. u Judc. 18. 30. e 1 Reg. 6. Apoc. 11. 9.
28. v 1 Sam. 4. 10. f 1 Sam. 16. 11. a Esod. 15. 17. f Ps. 44. 13. &
g Osea 7. 16. w Ier. 7. 34. & 12. Ps. 74. 2. 80. 6.
Deut. 32. 16. y 1 Sam. 4. 11. g Fac. 35. 13. b Ps. 74. 7. y Ps. 74. 1. 9.
21. z Iov 27. 15. h 2 Sam. 5. 2. c 2 Reg. 24. 9. 10. & 35. 5. &
Judc. 2. 12. 20. & 22. 18. i 1 Cron. 11. 2. d Ier. 7. 33. & 89. 46.
Ezec. 20. 28. a Ps. 44. 23. e Ps. 141. 7. h Zef. 1. 18. &
1 Reg. 11. 7. b Isa. 42. 13. f Ier. 14. 16. & 3. 8.
& 12. 31. c 1 Sam. 5. 6. g Ier. 14. 16. & 3. 8.
1 Sam. 4. 11. d Ier. 14. 16. & 3. 8.

16. 4. k Ps. 51. 4. Luc. 6. 38. 2 Sam. 6. 2.
Apoc. 11. 9. l Isa. 64. 9. a Ps. 74. 18. 22. Ps. 99. 1.
f Ps. 44. 13. & 80. 6. m Deut. 28. 43. t Ps. 74. 1. & c Deut. 33. 2.
80. 6. Ps. 142. 6. 95. 7. & 100. 3. Ps. 50. 2. &
y Ps. 74. 1. 9. n 2 Cron. 14. 11. u Isa. 43. 21. 94. 1.
10. & 35. 5. & o Ier. 14. 7. 21. d Num. 2. 18—
89. 46. p Ps. 42. 10. & 115. 2. 23.
h Zef. 1. 18. & 3. 8. q Ps. 102. 20. e Vers. 7. 19.
i Ier. 10. 25. r Fac. 4. 15. b Esod. 25. 30. f Num. 6. 25.
Apoc. 16. 1. Isa. 65. 6. 7. Ps. 4. 6. &
j Isa. 45. 4. 5. Ier. 33. 18. 1 Sam. 4. 4. 67. 1.
2 Thes. 1. 8.

- 5 ^a Datu-li-ai de mâncare pâne de lacrimi,
Și adăpatu-i-ai de lacrimi cu plină măsură;
6 ^a Pusu-ne-ai de certă vecinilor nostri,
Și neamicii nostri 'și ridu de noi.
7 Dumneșeul oștirilor! ^a re'ntorce-ne érá-și,
Și fă să lucéscă fața ta, ca să fim mên-
tuiti.
8 ^a Unu butuc de viă strămutat'ai din E-
giptu,
^a Goni'ai popóarele, și l'ai săditu;
9 Locu ^a făcut'ai înaintea lui,
De a prinsu rădăcină, și a împlutu țera;
10 Munții acoperitu-s'au de umbra lui,
Și ramurile lui erau ca cedrii cei înalți;
11 Intinse vițele sale până la mare,
Și ^a până la fluviu odraslele sale.
12 De ce dară ^a ai surpatu gardurile lui,
De-lu smulgú toți trecătorii pe drumu?
13 Verulú sélbategu 'lu rimă,
Și ferele câmpului 'lu pascu.
14 Dumneșeul oștirilor! rugămu-te, în-
torce-te,
^a Caută din ceriú, uită-te, și cercetéză via
acésta.
15 Și sprijine sadulú ce a săditu drépta ta,
Și vița ce ^a ți-ai întăritu.
16 Arsă de focu, tăiată este,
^a De mustrarea feței tale pere.
17 ^a Fii mâna ta pe bărbatul dreptei tale,
Pe fiulú omulú, pre care ți l'ai întăritu.
18 Și așa nu ne vomu abate de la tine;
Re'nviéză-ne, și numele teú 'lu vomu chiăma.
19 Iehova, Dumneșeul oștirilor! ^a re'ntorce-
ne érá-și,
Fă să lucéscă fața ta, ca să fim mên-
tuiti.

PSALMUL LXXXI.

Maistrulú de cântare, după Ghittitú. Unú
psalmú alú lui Asafú.

- 1 CÂNTAȚI lui Dumneșeú, puterea nóstră,
Strigați cu bucuriă Dumneșeulú lui
Iacobú!
2 Sunați cântare, bateți timpana,
Citara cea plăcută cu harpa împreună.
3 Sunați din trîmbiță la lună nouă,
La lună plină, în ziua serbărei nóstre.
4 Căci pentru Israelú ^a aședămentu este a-
césta,
Lege a Dumneșeulú lui Iacobú,
5 Pre care a pus-o dreptú mărturiă in Iosefú,
Căndu eși asupra pământulú Egiptulú.
^a Vocea unui poporú necunoscutú amú auditú.

- ^a Depărtat'amú de suptú sarcină umerii seí, 6
Mănele sale scutitu-s'au de ^a coșniță.
In strîmtorare ^a strigat'ai, și te-amú mên-
tuitu,
^a Răspunsu-ți-amú in loculú ascunsú alú tu-
netulú,
^a Cercatu-te-amú la apa Meriba (cértă). Sela.
^a Ascultă, poporulú meu, și voiú mărturisi 8
asuprá-ți:
De m'ai fi ascultatú, Israele,
^a Să nu fie in tine nici unú ^a deú străinú, 9
Și să nu te închini vre-unui deú străinú;
^a Eú Iehova, Dumneșeulú teú, 10
Care te-amú scosú din pământulú Egiptulú,
ți-ași fi disú:
^a „Lărgesce gura ta, și o voiú împlé.”
Dară poporulú meu nu ascultă de vocea mea, 11
Și Israelú ^a nu mă voi:
^a De aceea lăsatu-i-amú in invértoșarea ani- 12
mei lorú,
Și ei âmblară in sfaturile lorú.
^a O! de m'arú asculta poporulú meu! 13
De arú âmbla Israelú in căile mele!
Indată ași umili pre neamicii lorú, 14
Și asupra apăsătorilorú lorú ași întorce
mâna mea;
^a Cei ce uréscu pre Iehova l'arú linguși, 15
Érú dílele lorú arú fi in eternú.
^a Eú i-arú da de mâncare din grăsiméa 16
grăulú,
Și cu mîere ^a din stâncă te-ași satura.

PSALMUL LXXXII.

Unú psalmú alú lui Asafú.

- DUMNEȘEÚ ^a stă in adunarea sa, 1
In meșiloculú ^a deilorú judecă. 2
Până cândú veți judeca strîmbú?
Și veți fi ^a pãrtinitori ai celorú nelegiuiți? Sela.
Judecați pre celú saracú și pre celú orfanú; 3
^a Celú apésatú și celú sermanú faceți drep-
tate;
^a Scăpați pre celú saracú și pre celú lipsitú, 4
Mêntuiți-i din mâna celorú nelegiuiți.
Ei ^a nu cunoscú, nici nu înțelegú, 5
Âmblă in întunecú;
^a Tóte temeliele pământulú se clătescú.
^a Dis'amú: Sînteți deí, 6
Și fi ai celú Pre-înalțú sînteți voi toți.
Da ca totú omulú ^a veți muri, 7
Și ca unulú din mai mari veți cădé.
^a Scolă-te, Dumneșeule, judecă pământulú, 8
^a Căci tu ești stêpănulú tuturorú popórelorú.

g Ps. 42. 3. &
102. 9.
Isa. 30. 20.
h Ps. 44. 13. &
79. 4.
i Vers. 3. 19.
j Isa. 5. 1. 7.
Ier. 2. 21.
Ezec. 15. 6. &
17. 6. & 19. 10.
k Ps. 44. 2. &

78. 55.
l Esod. 23. 28.
Ios. 24. 12.
m Ps. 72. 8.
n Ps. 89. 40. 41.
Isa. 5. 5.
Nah. 2. 2.
o Isa. 63. 15.
p Isa. 49. 5.
q Ps. 39. 11. &
76. 7.

r Ps. 89. 21.
s Vers. 3. 7.
—
Ps. 81.
a Lev. 23. 24.
Num. 10. 10.
b Ps. 111. 1.
c Isa. 9. 4. & 10.
27.
d Esod. 1. 14.

e Esod. 2. 23. &
14. 10.
f Esod. 19. 19.
g Esod. 17. 6. 7.
Num. 20. 13.
h Ps. 50. 7.
i Esod. 20. 3. 5.
j Dent. 32. 12.
Isa. 43. 13.
k Esod. 20. 2.

l Ps. 37. 3. 4.
Ioan. 15. 7.
Efes. 3. 20.
m Esod. 32. 1.
Dent. 32. 15.
18.
n Fapt. 7. 42. &
14. 16.
o Rom. 1. 24. 26.
Dent. 5. 29. &
10. 12. 13. &

32. 29.
Isa. 43. 18.
p Ps. 18. 45.
Rom. 1. 30.
q Dent. 32. 13.
14.
r Ps. 147. 14.
Iov. 39. 6.
—
Ps. 82.
a 2 Cron. 19. 6.

Ecc. 5. 8.
b Esod. 21. 6. &
22. 28.
c Dent. 1. 17.
2 Cron. 19. 7.
Prov. 15. 5.
d Ier. 22. 3.
e Iov. 29. 12.
Prov. 24. 11.
f Mic. 3. 1.
g Ps. 11. 3. &

75. 3.
h Esod. 22. 9. 28.
Vers. 1.
Ioan. 10. 34.
i Iov. 21. 32.
Ps. 49. 12.
Ezec. 31. 14.
j Mic. 7. 2. 7.
k Ps. 2. 8.
Apoc. 11. 15.
—

PSALMULŮ LXXXIII.

O cântare seü unü psalmü alü lui Asafü.

- 1 **D**UMNEDEULE, "nu tăcé:
Nu tăcé, nici te odihni, Dumneđeule!
2 Căci éccé, ^bneamicii tei facü sgomotü,
Şi cei ce "te uréscü rădică capulü.
Asupra poporului teü uneltescü planuri vi-
cene,
3 Şi se sfătuescü ^dasupra ocrotişilorü tei,
4 Dicëndü: „Haideţi! "să-î stêrpimü din nu-
merulü popórelorü,
"Ca să nu se mai amintéscă numele lui Is-
5 Căci sfătuitu-s'au toţi într'una, [raelü!
Asupra ta făcut'au legături:
6 Corturile Edomului şi İsmaeliţiü,
Moabulü şi Agoriţiü,
7 Ghebalulü, Ammonulü şi Amalekulü,
Filistia cu locuitorii Tirului;
8 Chiarü şi Asiria s'a unitü cu d'ınşii,
Ajutândü pre fiii lui Lotü. Sela.
9 Fă-li ca "Madianului, ca lui ^aSisera,
Ca lui Iabinü la pêrêulü Kişonü;
10 Cari fură nimiciţi in Enü-Dorü,
"Se făcură gunoiulü pământului.
11 Fă pre ei, pre domniü lorü, ca pre ^jOrebü
şi pre Zeebü;
Ca pre ^kZebahü şi pre Zalmuna pre toţi un-
şii lorü.
12 Căci 'şi diseră: „Să luămü in stêpânire pen-
tru noi
„Lôcaşurile lui Dumneđeü."
13 "Dumneđeulü meu! fă-î ca vârtejulü,
"Ca mirescea înaintea vântului,
14 Ca foculü, ce mistue pădurea,
Şi ca flacăra, ce "aprinde munţiü;
15 Aşa urmăresce-î "cu furtuna ta,
Şi spăimêntă-î cu vijelia ta;
16 "Imple faşa lorü cu ruşine,
Ca să caute numele teü, Iehova!
17 Ruşineze-se şi spăimênte-se pentru totü-dé-
Roşéscă şi péră. [una,
18 "Şi să cunóscă, că tu, alü căruî "nume este
Iehova, tu numai
Esci celü "Pré-înalţu preste totü pământulü.

PSALMULŮ LXXXIV.

Maistrului de cântare, după Ghittitü. Unü psalmü de la fiiü lui Korahü.

- 1 **C**ĂTÜ de "iubite sânt lôcaşurile tale, Ie-
hova, *D-şeu*lü oştirilorü!
2 ^bSufletulü meu doresce, lăncedésece,
După curţile lui Iehova;

- Animea mea şi carnea mea strigă
Cătră viulü Dumneđeü.
Da, paserea a aflatü casă, rundinica cuibü 3
Unde aü depusü puîi lorü;
Şi eü altarele tale, Iehova, *D-şeu*lü oştirilorü,
Regele meu şi Dumneđeulü meu!
"Fericiţi sânt cei ce locuescü in casa ta, 4
Ce pururea te laudă! Sela.
Ferice bărbatulü, a căruî putere este in tine, 5
Care iubesce călătoriele sante;
Trecëndü prin valea ^dplângerei, in isvorü o 6
prefacăü,
Şi cu bine-cuvêntări o acopere plôia.
Ei mergü "din putere in putere, 7
"Se arétă înaintea lui Dumneđeü in Sionü.
Iehova, Dumneđeulü oştirilorü! ascultă 8
ruga mea!
Ié in urechi, Dumneđeulü lui Iacobü. Sela.
Privesce, "Dumneđeule, tu scutulü nostru, 9
Şi caută spre faşa unsului teü.
Căci mai bună este o şi in curţile tale, de- 10
cătü o mie aiurea;
Mai bucorosü voiü păzi pragulü in casa
Dumneđeului meu,
Decătü să locuescü in corturile celorü ne-
legitiüi.
Căci ^asóre şi "scutü este Iehova, Dumneđeü; 11
Charü şi mărire dă Iehova:
Nu va opri "nici unü bunü
De la cei ce âmbă in neprihânire.
Iehova, *D-şeu*lü oştirilorü, "fericitü este bär- 12
Ce se increde in tine. [batulü,

PSALMULŮ LXXXV.

Maistrului de cântare. Unü psalmü de la fiiü lui Korahü.

- B**INE-VOIT'AI, Iehova, pământulü teü, 1
"Adus'ai înderéptü captiviü lui Iacobü;
"Ertat'ai fără-de-legea poporului teü, 2
Acoperit'ai tôte păcatele lorü. Sela.
İnderéptü tras'ai tótă mânia ta, 3
Potolitu-te-ai de la aprinderea mâniei tale.
"Re'ntôrce-ne érá-şî, 4
Dumneđeulü mântuirei nôt're!
Fă să înceteze mânia ta asupra nôt're.
"Aü dóră in eternü te vei mânia asupră-ni? 5
Prelungi-vei mânia ta din generaţiune in ge-
Aü nu ne vei "re'nsufleşi érá-şî, [neraţiune? 6
Ca poporulü teü să se bucure in tine?
Arétă-ni, Iehova, îndurarea ta, 7
Şi dă-ni mântuirea ta.
"Voiü asculta cele ce va cuvênta Dum- 8
neđeü, Iehova;

Ps. 83.	e Veđi Est. 3.	& 5. 21.	p Ps. 35. 4, 26.
a Ps. 28. 1. & 35.	6, 9.	i 2 Reg. 9. 37.	q Ps. 59. 13.
28. & 109. 1.	Ier. 11. 19. &	Zef. 1. 17.	r Esod. 6. 3.
b Ps. 2. 1.	31. 36.	j Jude. 7. 25.	s Ps. 99. 8.
fapt. 4. 25.	f Veđi 2. Cron.	k Jude. 8. 12, 21.	
c Ps. 81. 15.	20. 1, 10, 11.	l İsa. 17. 13, 14.	Ps. 84.
d Ps. 27. 5. &	g Num. 31. 7.	m Ps. 35. 5.	a Ps. 27. 4.
31. 20.	h Jude. 7. 22.	n Dent. 32. 22.	b Ps. 43. 1, 2, &
	i Jude. 4. 15, 24.	o İov 9. 17.	63. 1. & 78. 26.

& 119. 20.	Vers. 11.	k Ps. 2. 12.	Esod. 39. 25.
e Ps. 65. 4.	h İsa. 60. 19.	—	İoel 3. 1.
d 2 Sam. 5. 22,	i Fac. 15. 1.	Ps. 85.	b Ps. 52. 1.
23.	Vers. 9.	a İkra 1. 11. &	c Ps. 80. 7.
e Prov. 4. 18.	Ps. 115. 9, 10,	2. 1.	d Ps. 74. 1. &
2 Cor. 3. 18.	11. & 119. 114.	Ps. 14. 7.	79. 5. & 80. 4.
f Dent. 16. 16.	Prov. 2. 7.	Ier. 30. 18. &	e Hab. 3. 2.
g Zech. 14. 16.	j Ps. 34. 9, 10.	31. 23.	f Hab. 3. 1.
h Fac. 15. 1.			

Căci ^o elu cuvânteză pace poporului seü și
cuvioșiloru seü;

Numai câtü ^h să nu se mai întorcă la nebu-
nia lorü.

9 Da, ⁱ apröpe de cei ce se temü de d'insulü
este ajutorulü seü,

^j Ca érá-și să locuască mărirea in pământulü
nostru.

10 Indurarea și adevêrulü se vorü intimpina,

^k Dreptatea și pacea *se* vorü sâruta;

11 ⁱ Adevêrulü din pământü va resări,

Dreptatea va căuta din ceriü;

12 ^m Da, Iehova va da bunuri,

Și ⁿ pământulü nostru va da fructulü seü;

13 ^o Dreptatea va âmbra înaintea lui,

Si va urma pe calea pașiloru seü.

PSALMULÜ LXXXVI.

O rugăciune a lui Davidü.

1 **P**LECĂ, Iehova, urechia ta, răspunde-mi,
Căci saracü și lipsitü sânt.

2 Păzesce sufletulü meü, căci ^o civosü sânt,
Ajută, Dumneșeulü meü, pre servulü teü,

^a carele in tine se încrede.

3 ^b Indură-te de mine, Dómnne!

Căci cătră tine strigü tótă ziua.

4 Veselesce sufletulü servulü teü;

^c Căci cătră tine, Dómnne, rădicü sufletulü meü.

5 ^d Căci tu, Dómnne, *esci* bunü și ertătorü,
Plinü de îndurare cătră toți cei ce te
chiamă.

6 ^e Îé in urechi, Iehova, ruga mea,

Și ascultă vocea cererilorü mele.

7 ^f In ziua strimtorărei mele te chiamü,

Căci tu mă vei auzi.

8 Nimenea nu *este* ca tine ^g între dei, Dómnne,
Și ^h nimicü ca faptele tale.

9 ⁱ Tóte popóarele, pre cari le-ai făcutü,

Vorü veni, și se vorü închina înaintea ta,
Dómnne!

Și vorü mări numele teü.

10 Căci mare *esci* tu și ^j făcëtorü de minuni,

^k Numai tu *esci* Dumneșeü.

11 ^l Învêță-mé, Iehova, calea ta,

Să âmbli in adevêrulü teü;

Unesce ânima mea, ca să se témă de nu-
mele teü.

12 Pre tine te voiü lăuda, Dómnne, Dumneșeulü
meü, din tótă ânima mea,

Și voiü mări numele teü in eternü.

13 Căci îndurarea ta asupra-mi *este* mare,

Și tu ai ^m mênuitü sufletulü meü din infer-
nulü celü mai de josü.

Dumneșeule! cei ⁿ îngâmfați resculatu- 14
s'aü asupră-mi,

Și ceta asupritorilorü căutat'aü sufletulü
meü,

Și nu te-aü pusü pre tine înaintea lorü.

^o Dară tu, Dómnne, Dumneșeü îndurătorü și 15
milosü *esci*,

Tărdiü la mâniă și plinü de îndurare și
adevêr.

^p Întorce-te *decî* cătră mine, și îndură-te de 16
Dă tăriă ta servulü teü, [mine;

Și ajută pre ^q fiulü servei tale.

Arêță-mi unü semnü spre bine,

Ca să-lü védă cei ce mé urêscü, și să se 17
rușineze;

Căci tu, Iehova, m'ai ajutatü, și m'ai mân-
găiatü.

PSALMULÜ LXXXVII.

Unü psalmü seü o cântare de la fiü lui Korahü.

INTEMEIATÜ ^a pe munți sânti *este* Sionulü; 1

^b Iehova iubescce porțele lui mai multă de- 2
câtü tóte locuințele lui Iacobü.

^c Mărețe se spunü de tine, 3

Tu cetate a lui Dumneșeü. Sela.

Amintescu-mi ^d Rahabulü și Babilonulü, ca 4
pre cunoscüții mei;

Eccé *încă* și Filistia, Tirulü și Etiopia,

Și dicü: „Acesta acolo s'a născutü.“

Erü *despre totü insulü* din Sionü *dice-se-va*: 5

„Elü s'a născutü într'insulü!“

Căci însu-și celü Pré-înalț l'a întăritü.

^e Iehova ^f înscriindü popóarele, va numera: 6

Acesta acolo s'a născutü. Sela.

Chiarü cântăreți și dântuitorü *dice-vorü*: 7

Tóte cugetările mele spre tine *sünt*.

PSALMULÜ LXXXVIII.

*O cântare seü unü psalmü de la fiü lui Korahü.
Maistrulü de cântare, pe Mahalatu-Leanotü. O
învêfătură a lui Hemanü, Ezraheulü.*

IEHOVA, ^a Dumneșeulü mênuiturei mele! 1

^b Ziua și nóptea strigat'amü înaintea ta.

Vile *decî* înaintea ta ruga mea, 2

Plécă urechiă ta spre strigarea mea.

Căci sätulü de rele *este* sufletulü meü, 3

^c Și viêta mea se apropiă de infern.

^d Âsemênatü sânt celorü cese coborü in mor- 4

^e Sânt ca omulü fără putere. [mêntü;

Între morți *este* culcușulü meü cu cei uciși, 5

Ce jacü in mormântü,

De cari nu-ți mai aduci aminte,

g Zech. 9. 10.	m Ps. 81. 11.	c Ps. 25. 1. &	h Ps. 22. 31. &	41. 6.	n Esod. 34. 6.	p Ps. 116. 16.	f Ezech. 13. 9.
h 2 Pet. 2. 20.	lac. 1. 17.	143. 8.	102. 18.	Marc. 12. 29.	Num. 14. 18.	—	—
21.	n Ps. 67. 6.	d Vers. 15.	Isa. 43. 7.	1 Cor. 8. 4.	Neem. 9. 17.	Ps. 87.	Ps. 88.
i Isa. 46. 13.	o Ps. 89. 14.	Ps. 130. 7. &	Apoc. 15. 4.	Efes. 4. 6.	Vers. 5.	—	—
j Zech. 2. 5.	—	145. 9.	i Esod. 15. 11.	k Ps. 25. 4. &	Ps. 103. 8. &	a Ps. 48. 1.	a Ps. 27. 9. &
l an 1. 11.	Ps. 86.	Ioel 2. 13.	Ps. 72. 18. &	27. 11. & 119.	111. 4. & 180.	b Ps. 78. 67. 68.	51. 14.
k Ps. 72. 8.	—	e Ps. 50. 15.	77. 14.	53. & 143. 8.	4. 7. & 145. 8.	c Veđi Isa. 60.	b Luc. 18. 7.
l Isa. 32. 17.	a Isa. 26. 3.	f Esod. 15. 11.	j Deut. 6. 4. &	i Ps. 56. 13. &	Ioel 2. 18.	d Ps. 89. 10.	c Ps. 107. 18.
Luc. 9. 14.	b Ps. 58. 1. &	Ps. 89. 6.	32. 39.	116. 8.	o Ps. 25. 16. &	Isa. 51. 9.	d Ps. 28. 1.
l Isa. 45. 8.	57. 1.	g Deut. 3. 24.	Isa. 37. 16. &	m Ps. 54. 3.	69. 16.	e Ps. 22. 30.	e Ps. 31. 12.

- Și cari s'au ruptu / de suptu mâna ta.
 6 Pusu-m'ai în grôpă cea mai de josu,
 În întunecû, în adâncime.
 7 Asupra mea jace mânia ta,
 Și 'cu tôte valurile tale mă apeși. Sela.
 8 'Depărtat'ai pre cunoscuții mei de la mine,
 Facutu-m'ai uriciune lorû;
 'Inchisû sînt, și nu potû eși.
 9 'Ochiulû meu lănceďesce de mișeliă;
 * Chiămu-te pre tine;
 Iehova, pe tătă ăiua
 'Intindû cătră tine mânele mele.
 10 * 'Ôre morțilorû li vei face minunî?
 Scula-se-vorû umbrele, ca să te laude? Sela.
 11 Ôre spune-vorû în mormêntû de îndurarea
 De credincioșia ta în peire? [ta?
 12 * Cunôșce-se-vorû în întunecû minunile tale,
 * Și dreptatea ta în pămêntulû uitărei?
 13 Și eû cătră tine, Iehova, strigat'amû,
 * Și demănêta ruga mea te-a preintimpinătû.
 14 'De ce, Iehova, lepeđi sufletulû meu?
 'Ascunđi fața ta de la mine?
 15 Din tēnêrețā în suferinți sînt și aprôpe de
 môrte,
 * Rēbdû spăimele tale, nu sciû unde sînt:
 16 Asupră-mî trecû mâniele tale,
 Infricoșările tale mă perdû;
 17 Ca o apă pe tătă ăiua 'mă incunjură,
 Tôte maû cuprinsû.
 18 * Depărtat'ai de la mine amicû și soçiû,
 Cunoscuții mei sînt în întunecû.

PSALMUL 88, 89.

O învățătură a lui Etanû, Ezraheulû.

- 1 **I**N eternû 'cânta-voiû îndurările lui Iehova,
 Din generațiune în generațiune voiû pro-
 chiăma cu gura mea 'credincioșia ta.
 2 Căci ăis'amû; În eternû îndurarea sa se va
 întemeia,
 Întări-vei credincioșia ta chiarû și în ceriû.
 3 'Incheiat'amû legăuêntû cu alesulû meu;
 'Jurat'amû lui Davidû, servulû meu:
 4 În eternû voiû întări 'seminția ta,
 Voiû întemeia / din generațiune în generațiune
 tronulû teû. Sela.
 5 Și 'ceriurile laudă minunile tale, Iehova!
 Și credincioșia ta în adunarea 'sânțilorû.
 6 Căci 'cine în ceriû sēmēnă cu Iehova?
 'Cine este asemenea lui Iehova între fiil ăeilorû?
 7 'Dumneďeû este prô-mărețû în sfatulû sân-
 țilorû,

- Infricoșatû este preste toți cei din jurulû lui!
 Iehova, Dumneďeulû oștirilorû! cine este pu- 8
 * tēnicû ca tine, Iehova?
 Și credincioșia ta este în jurulû teû.
 'Tu stēpānesci îngāmfarea mărei; 9
 Cândû valurile ei se rēdicû, tu le alinî.
 * Tu ai sfărāmatû, ca pre cei uciși, Rahabulû, 10
 Cu braciulû teû celû tare ai rēsipitû pre ne-
 amicî tei.
 * Alû teû este ceriulû, alû teû pāmēntulû, 11
 Lumea și plinitatea ei tu le-ai întemeiatû.
 * Mēda-nôptea și mēda-ăiua tu le-ai făcutû, 12
 'Taborulû și 'Hermonulû se bucură în numele
 Braçiû puternicû ai, [teû. 13
 Tare este mâna ta, înaltă drēpta ta.
 * Dreptatea și judecata sînt temeliele tronu- 14
 lui teû,
 * Îndurarea și adevērulû mergû înaintea ta.
 Fericitû poporulû, ce cunôșce 'sunetulû 15
 trîmbiței,
 Ce āmbļă în 'lumina feței tale, Iehova!
 Elû se bucură în numele teû tătă ăiua, 16
 Și se înaltă prin mēntuirea ta;
 Căci tu ești podôba puterei lorû; 17
 * În bună-voința ta înalți cornulû nostru;
 Căci Iehova este scutulû nostru, 18
 Și sântulû lui Israelû regele nostru.
 În visiune cuvētat'ai o dată cătră cu- 19
 viosulû teû,
 Și ai ăisû: Dat'amû ajutorû celui vitēsû,
 Înaltat'amû unû * tēnērû din poporû:
 'Aflat'amû pre Davidû, servulû meu, 20
 Cu oleiulû meu celû sântû unsu-l'amû;
 * Cu elû pururea va fi mâna mea, 21
 Și braçiulû meu 'lû va întări.
 * Neamiculû nu-lû va strîmtora, 22
 Și fiulû rēutăței nu-lû va apăsa;
 * Voiû sfărāma înaintea lui pre neamicî seî, 23
 Și voiû bate pre cei ce-lû urēscû.
 * Credincioșia mea și îndurarea mea vorû / cu 24
 d'insulû,
 * Și în numele meu se va înaltă cornulû seû.
 * Māna lui o voiû pune asupra mărei, 25
 Și asupra fluviilor drēpta sa.
 Elû va striga cătră mine: Tu ești 'Pāriatele 26
 meu,
 Dumneďeulû meu, și 'stānca mēntuirei
 mele!
 Da, eû 'lû voiû face 'āntēiû-nāscutulû meu, 27
 'Înaltû preste regiî pāmēntulû.
 În eternû 'lû voiû păstra / îndurarea mea, 28

f Isa. 53. 8.	Isa. 38. 18.	i Ps. 22. 16.	etc.
g Ps. 43. 7.	n Iov 10. 21.	u Iov 19. 13.	Veđ Ier. 30. 9.
h Iov 19. 13, 19.	Ps. 143. 3.	Ps. 31. 11. &	Exec. 34. 23.
Ps. 31. 11. &	o Ps. 31. 12.	38. 11.	Osea 3. 5.
142. 4.	Vers. 5.	—	e Vers. 29. 36.
i Plān. 3. 7.	Eccl. 8. 10. &	Ps. 89.	f Veđi vers. 1.
j Ps. 38. 10.	9. 5.	a Ps. 101. 1.	Luc. 1. 33, 33.
k Ps. 86. 3.	p Ps. 5. 3. & 119.	b Ps. 119. 89.	g Ps. 19. 1. &
l Iov 11. 13.	147.	c 1. Reg. 8. 16.	97. 6.
Ps. 143. 6.	q Ps. 43. 2.	Isa. 42. 1.	Apoc. 7. 10.
m Ps. 6. 5. & 30.	r Iov 13. 24.	d 3 Sam. 7. 11,	11, 12.
9. & 115. 17.	Ps. 13. 1.	etc.	h Vers. 7.
& 118. 17.	s Iov 6. 4.	1 Cron. 17. 10,	i Ps. 40. 5. &

71. 19. & 86.	Isa. 30. 7. &	Ps. 98. 6.	b 3 Sam. 7. 9.
8. & 113. 5.	51. 9.	u Ps. 4. 6. &	c Ps. 61. 7.
j Ps. 76. 7, 11.	n Fac. 1. 1.	44. 3.	d Vers. 17.
k Esod. 15. 11.	1 Cron. 29. 11.	v Vers. 24.	e Ps. 72. 8. &
1 Sam. 2. 9.	Ps. 24. 1, 2.	Ps. 75. 10. &	80. 11.
Ps. 35. 10. &	& 50. 12.	92. 10. & 132.	f 3 Sam. 7. 14.
71. 19.	o Iov 26. 7.	17.	1. Cron. 22. 10.
l Ps. 65. 7. &	p Ios. 19. 22.	z Vers. 3.	g 3 Sam. 22. 47.
93. 3, 4. & 107.	q Ios. 12. 1.	1 Reg. 11. 34.	h Ps. 2. 7.
29.	r Ps. 97. 2.	y 1 Sam. 16. 1,	Col. 1. 15, 18.
m Esod. 14. 26,	s Ps. 85. 13.	12.	i Num. 24. 7.
27, 28.	t Num. 10. 10.	z Ps. 80. 17.	j Isa. 55. 3.
Ps. 87. 4.	& 23. 21.	a 3 Sam. 7. 13.	

- Și *legământul meu cu d'insulă va fi sta-
tornic.
- 29 'Seminția sa o voi face să fiă în eternă,
"Tronul său "ca ȋlele cerurilor.
- 30 "Fiii sei de voră "părăsi legea mea,
Și in judecările mele nu voră ămbla;
- 31 De voră profana aședăminte mele,
Și ordinele mele nu le voră păzi:
- 32 'Pedepsi-voi cu toăgă abaterile loră,
Cu batai fără-de-legile loră.
- 33 'Dară nu voiă retrace îndurarea mea de la
d'insulă,
Nici nu voiă minți credincioșiei mele.
- 34 Legământul meu nu-lă voiă strica,
Nici ceea ce a eșit din buzele mele nu
voiă schimba.
- 35 'Una amă jurat pe sântenia mea, și nu voiă
minți lui Davidă:
- 36 'Seminția sa va fi în eternă,
Tronul său "ca sôrele înaintea mea;
- 37 Ca luna va sta în eternă,
Și ca martorul celă credincios în năori.
Sela.
- 38 "Totuși lepădatu-l'ai, și l'ai "desprețuită,
Măniatu-te-ai asupra unsului teă,
- 39 Lepădat'ai legământulă servului teă,
"Spurcat'ai corôna lui, la pământă aruncând'o;
- 40 "Surpat'ai tôte îngrădirile lui,
In ruini prefăcut'ai întăririle lui.
- 41 Predatu-l'au toți trecătorii pe drumă;
De "ocară ajuns'a veciniloră sei;
- 42 Înălțat'ai drăpta celoră ce-lă strimtoră,
Veselit'ai pre toți neamicii sei;
- 43 Tocit'ai ascuțitulă săbiei sale,
Și făcutu-l'ai la luptă să nu pôtă sta.
- 44 Pus'ai capetă strălucirei sale,
"Tronul său datu-l'ai la pământă;
- 45 Scurtat'ai ȋlele tănărețeloră sale,
Acoperitu-l'ai cu rușine. Sela.
- 46 "Până cândă Iehova, te vei ascunde?
"Ôre pururea ca foculă va arde mânia ta?
- 47 "Adă-ȋi aminte, că trecătorii sânt;
Aă dôră in deșertă să fi făcută tu pre toți
fiii ômeniloră?
- 48 'Care este omulă, ce va trăi, și môrtea "nu va
vedé?
Care va scăpa sufletulă său de infernă? Sela.
- 49 Unde sânt îndurările tale cele de mai 'na-
inte, Dômnă!
- Pre cari le-ai "juraț lui Davidă 'pe credin-
cioșia ta?
- 50 Adă-ȋi aminte, Dômnă, de ocară servi-
loră teă,

'Pre care o portă in sinulă meu de la tôte
aceste multe popôre;
Prin care neamicii tei mă defaimă, Iehova, 51
'Prin care defaimă urmele unsului teă.
'Bine-cuvântată fie Iehova in eteruă. A- 52
mină și Amină.

PSALMUL 90.

Rugăctunea lui Moisi, omulă lui Dumnezeu.

DÔMNĂ, "fostu-ni-ai adăpostă din gene- 1
rațiune in generațiune;
'Mai 'nainte de ce munții să se fi născută, 2
Său să se fi făcută pământulă și lumea,
Din eternă și in eternă tu ești, Dumnezeule!
In ȋrână prefăci pre omă, 3
Și ȋdici: Fii ai ômeniloră, in pământă "re'ntur-
naȋ-vă.
'Căci o mie de ani in ochii tei 4
Sânt ca ȋiua de eră, care a trecută,
Ca o strajă de nôpte.
Ca ună și voiă 'i răsăpescă; "ună visă sânt; 5
Demănăta 'sânt ca ȋrba, ce crește,
Ce "demănăta înflorește, și crește, 6
Dară sêra veștejesce și sēcă!
Că perduți sântemă prin mânia ta, 7
Îngroză de urgia ta;
'Pus'ai fără-de-legile nôstre înaintea ta, 8
'Cele ascunse ale nôstre înaintea luminei fe-
cei tale.
Că tôte ȋlele nôstre peră înaintea mâniei 9
Ca gândulă petrecemă anii nostri. [tale;
ȋlele aniloră nostri sânt șapte-deci de ani, 10
Și de sânt puternice fôrte, optă-deci de ani;
Și cea mai mândră din ele nu-ă decât mun-
că și trudă;
Căci iute trecă, și noi desparemă. 11
Cine cunôsce puterea mâniei tale?
Căci duple temerea de tine este și mânia ta.
'Învăȋ-ne a numera ȋlele nôstre, 12
Să căpătămă o animă înțelăptă.
Îtôră-te, Iehova! până cândă te vei mânia? 13
'Fie-ȋi milă de servii tei.
Satură-ne demănăta de îndurarea ta, 14
'Ca să ne bucurămă și să ne veselimă in
tôte ȋlele nôstre.
Bucură-ne atâtea ȋle, pe câte ne-ai apăsătu, 15
Atăȋia ani, in căȋi vedurămă nefericirea.
Arete-se serviloră tei "faptele tale, 16
Și mărirea ta filoră loră.
'Bună-voinȋa lui Iehova, Dumnezeulă nostru, 17
fie asupră-ni,
Și "întăresce preste noi fapta mâneloră nôstre;
Da, fapta mâneloră nôstre întăresce-o!

k Vers. 34.	q 2 Sam. 7. 14.	Ier. 33. 20.	a Ps. 44. 13. &	f Ps. 49. 9.	Ps. 90.	f Ps. 103. 15.	k Deut. 32. 36.
l Vers. 4, 6.	1 Reg. 11. 51.	v 1 Cron. 28. 9.	79. 4.	g Ebr. 11. 5.		Isa. 40. 6.	Isa. 135. 14.
m Vers. 4.	r 2 Sam. 7. 15.	Ps. 44. 9. &	b Vers. 39.	h 2 Sam. 7. 15.	a Deut. 33. 27.	g Iov. 14. 2.	l Ps. 85. 6. &
Isa. 9. 7.	s Amos 4. 2.	60. 1, 10.	c Ps. 79. 5.	Isa. 55. 3.	Exec. 11. 15.	Ps. 12. 7.	149. 2.
Ier. 33. 17.	t 2 Sam. 7. 16.	a Deut. 32. 19.	d Ps. 78. 63.	i Ps. 54. 5.	b Prov. 8. 25, 26.	h Ps. 50. 21.	m Hab. 3. 2.
n Deut. 11. 21.	Luc. 1. 33.	Ps. 78. 59.	e Iov. 7. 7. & 10.	j Ps. 69. 9, 19.	c Fac. 8. 19.	Ier. 16. 17.	n Ps. 27. 4.
o 2 Sam. 7. 14.	Ioan. 12. 34.	y Ps. 74. 7.	9. & 14. 1.	k Ps. 74. 22.	d Eccl. 12. 7.	i Ps. 19. 12.	o Isa. 26. 12.
p Ps. 119. 53.	Vers. 4, 39.	Ps. 74. 16.	Ps. 39. 5. &	l Ps. 41. 15.	d 2 Pet. 3. 8.	j Ps. 39. 4.	
Ier. 9. 18.	u Ps. 72. 5, 17.	s Ps. 80. 12.	119. 84.		e Ps. 73. 20.		

PSALMULŮ XCI.

- 1 **C**ELŮ ^ace locuesce suptu adăpostulū celui
pré-inaltū,
^bSuptu umbra A-totū-puterniculū va *și* mâné.
2 ^cDice-voiū cătră Iehova: *Tu esci* adăpostulū
meū *și* cetățuea mea,
Dumneḡeulū meū, in care mă încredū.
3 Că ^delū te va mēntui de lațiulū pāserarului,
De ciūma perḡetóre.
4 ^eCu aripele sale te va acoperi,
Și suptu penișulū seū te vei adăposti;
Scutū *și* pavéză *și* va *fi* adevērulū seū.
5 ^fNu te vei teme de ceea ce inspăimēntă
De sǎgēta, ce ḡiūa sbóră, [nóptea,
6 De ciūma, ce āmbă prin întunecū,
De bóla melipsitóre, ce pustiesce in me-
ḡiulū ḡilei:
7 Căde-va o mie de alătura ta, *și* ḡece mii
de a drēpta ta;
Dară nu se va apropia de tine.
8 Numai ^gvei privi cu ochii tei,
Și vei vedē respălătirea celorū nelegiuiți;
9 Căci pre Iehova, ^hadăpostulū meū,
Pre celū Pré-inaltū făcutu-l'ai ⁱlōcașulū teū;
10 De aceea ^jnici unū reū nu *ți* se va întēpla,
Nici o plagă nu se va apropia de cor-
tulū teū.
11 ^kCăci ordinū va da pentru tine āngerilorū seī,
Ca in tōte căile tale să te pǎzescă;
12 Pe mǎni te vorū purta,
^lCa de pétra să nu lovesci piciorulū teū.
13 Pe leū *și* viperă vei pǎși,
Leī tēnēri *și* balauri cu piciorole vei călca.
14 Fiindū-că in mine pus'a iūbirea sa, *ḡice*
Domnulū,
De aceea ^mlū voiū scāpa, *și*-lū voiū înălta;
Căci ⁿcunósce numele meū.
15 ^oElū mă va chīāma, *și* eū ^pi voiū respunde,
In strimtorare ^qcu d'insulū voiū fi;
^rLū voiū mēntui, *și*-lū ^svoiū mǎri.
16 Cu ḡile îndelungate ^tlū voiū sātura,
^uȘi-i voiū arēta mēntuirea mea.

PSALMULŮ XCII.

Unū psalmū seū o cāntare pentru ḡiūa sabbatului.

- 1 **B**INE este a mulțumi lui Iehova,
^aȘi a cānta numelū teū, Pré-inalte;
2 Demānēta a ^bspune îndurarea ta,
^cȘi noḡtile credincioșia ta,
3 ^dPe instrumente cu ḡece strune *și* pe harpă,
^ePe higgaiōnū *și* pe citară.

- Că tu, Iehova, desfētatu-m'ai intru lucruri-
le tale,
Bucura-mē-voiū intru lucrurile mǎnelorū tale.
4 Cătu de mari sūntū lucrurile tale, Iehova!
5 ^aAdūnci fōrte sūnt cuḡtările tale.
^bOmulū tēmpitū nu cunósce,
6 Nebunulū nu înțelege acēsta:
Că ^ccei nelegiuiți ca érba resarū,
7 ^dȘi toți făcētorii de rele inflorescū,
Ca să se stērpescă pentru totū-dē-una;
8 Dară tu, Iehova, in eternū tronezi in înălțime!
Căci éccē, neamicii tei, Iehova,
9 Căci éccē, neamicii tei vorū peri;
10 Rēsipi-se-vorū toți făcētorii de rele.
Dară tu înălțat'ai ^ecornulū meū ca pre alū
rinocerulū;
^fCu oleiū próspectū sūnt unsū.
11 ^gȘi ^hochiulū meū va vedē *implinirea dorinței*
Asupra celorū ce mă pāndescū, [sale
ⁱȘi urechiā mea va aūdi *ceea ce dorește*
Asupra celorū ce se scólă asupră-mi.
12 ^jCa palmierulū vorū înflori cei drepti,
Cresce-vorū, ca cedrulū pe Libanū.
13 Săḡiți in casa lui Iehova,
14 ^kIn curțile Dumneḡeului nostru vorū înflori;
Chiarū in bētrānețā vorū rodi,
15 Plini de vlagă *și* verdēțā vorū fi:
Ca să arete, că dreptū *este* Iehova, ^lstānca mea,
Și că ^mnu *este* într'insulū nici o nedreptate.

PSALMULŮ XCIII.

- I**EHOVA domnesce, ^acu mărețiā este im-
brăcatū,
1 Imbrăcatu-s'a Iehova, cu tǎriā ^bincinsu-s'a:
^cIntemeiatu-s'a lumea, *și* nu se va clāti;
2 ^dD'atunci întāritu-s'a *și* tronulū teū;
Din eternū esci.
3 Iehova, înălțat'au fluviele,
Înălțat'au fluviele vócea lorū,
Înălțat'au fluviele valurile lorū.
4 Din vócele apelorū celorū multe,
Din valurile puternice ale mǎrei *se aude*:
^eIehova *este* puternicū in înălțime.
5 Mǎrturiile tale sūnt sigure fōrte,
Casei tale, Iehova, cuvine-se sǎnșire in lun-
gulū ḡilelorū.

PSALMULŮ XCIV.

- I**EHOVA, Dumneḡeulū ^aresbunārei,
1 Dumneḡeulū resbunārei, arētă-te!
2 ^bInălță-te, ^cjudecātorū alū pāmēntului,

Ps. 91. a Ps. 27. 5. & 31. 30. & 32. 7. b Ps. 17. 8. c Ps. 142. 5. d Ps. 124. 7. e Ps. 17. 8. & 57. 1. & 61. 4. f Iov. 5. 19. etc. Ps. 113. 7. & 121. 6. Prov. 3. 23, 24. Isa. 43. 2. Mal. 1. 5. h Vers. 2. i Ps. 71. 3. & 90. 1. j Prov. 12. 21. k Ps. 34. 7. & 71. 3. Mat. 4. 6. Luc. 4. 10. 11. Ebr. 1. 14. l Iov. 5. 23. Ps. 87. 24. m Ps. 9. 10. n Ps. 50. 15. o Isa. 43. 2. p I Sam. 2. 30. Ps. 92. a Ps. 147. 1. b Ps. 89. 1. c I Cron. 23. 5. Ps. 33. 2. d Ps. 40. 5. & 139. 17. e Isa. 28. 29. Rom. 11. 33, 34. f Ps. 78. 22. &

94. 8. g Iov. 12. 6. & 21. 7. Ps. 37. 1, 2, 35, 38. Ier. 12. 1, 2. Mal. 3. 15. h Ps. 56. 2. & 83. 18. i Ps. 68. 1. & 89. 10. j Ps. 89. 17, 24. k Ps. 23. 5. l Ps. 54. 7. & 59. 10. & 113. 8. m Ps. 52. 8. Isa. 65. 22. Osea 14. 5, 6. n Ps. 100. 4. & 135. 2. o Deut. 32. 4. p Rom. 9. 14. Ps. 98. a Ps. 98. 10. & 97. 1. & 99. 1. Isa. 52. 7. Apoc. 19. 6. b Ps. 104. 1. c Ps. 65. 6. d Ps. 98. 10. e Ps. 45. 6. Prov. 8. 22, etc. f Ps. 65. 7. & 89. 9. Ps. 94. a Deut. 32. 25. Nah. 1. 2. b Ps. 7. 6. c Fac. 18. 25.

Dă respălătire celor mândri!

- 3 ^a Până cându cei nelegiuți, Iehova,
Până cându cei nelegiuți să trăsalte!
- 4 Ei ^a rostesc, vorbesc cu îngâmfare,
Toți făcătorii de rele se laudă.
- 5 Pre poporul te, Iehova, 'lă calcă *in picioare*,
Și moscenirea ta o apăsă.
- 6 Pre veduve și pre străini zugrumă,
Și pre orfani 'i ucidu,
- 7 ^a Și dicu: Iehova nu vede *acesta*,
Nici nu lea aminte *acesta* Dumneșul lui Iacobu.
- 8 ^a Înțelepțiți-vă o dată voi cei tîmpi din popor,
Și voi nebulilor, cându vă veți face cuminți?
- 9 ^a Celu ce a săditu urechiă, a nu aude?
Celu ce a făcutu ochiul, a nu vede?
- 10 Celu ce înțelepțesce poporele,
Celu ce 'învătă pre omeni sciință, să nu mus-
- 11 ^a Iehova cunșce cugetele omenilor, [tre!
Că deșertăciune *sunt*.
- 12 ^a Fericitu *este* bărbatul, pre care tu-l
înțelepțesci, Iehova,
Și din legea ta 'lă înveți!
- 13 Ca să-l linișcesci de dăile de nefericire,
Până se va sêpa grôpa celui nelegiuitu.
- 14 ^a Căci Iehova nu va lepêda pre poporul se, Și moscenirea sa nu o va pârasi;
- 15 Căci la dreptate se va re'ntôrce judecata,
Și pre d'insa o voru urma toți cei drepti cu animă.
- 16 Cine se va scula cu mine asupra celor rei?
Cine se va înfăcișă cu mine asupra făcătorilor de rele?
- 17 ^a De n'arū fi fostu mie întru ajutoru Iehova,
Pușin și sufletul meu arū fi jăcutu in locul tăcerei.
- 18 De amū disu: ^a Se clatină piciorul meu,
Pe dată îndurarea ta, Iehova, m'a sprijinitu.
- 19 In mulțimea grijelor mele in lă-întrul meu
Menturile tale desfătău sufletul meu.
- 20 Ôre are cu tine împărtaşire ^a tronul ră-
utăței,
^a Căre botăresce nedreptate prin lege?
- 21 ^a Ei se adună ceta asupra sufletului celui
Și ^a condamnă sânge nevinovat. [dreptu,
- 22 Dară Iehova 'mi este 'turnu înaltu,
Și Dumneșul meu 'mă este stâncă de adăpostire.
- 23 ^a Elu va întôrce asupră-li chîră uneltirea lor,
Și prin reutatea lor 'i va stêrpi;
'I va sterpi Iehova, Dumneșul nostru.

PSALMUL XCV.

- VENIȚI, să cântăm lui Iehova, 1
^a Să strigăm cu bucuriă ^b stâncei mên-
tuirii nôstre!
- Cu laude să venim înaintea lui, 2
Cu cântări de bucuriă să-i strigăm!
- ^a Căci Iehova *este* Dumneșu mare, 3
Și rege mare preste toți dei.
- In mâna lui *sunt* locurile cele mai de jos 4
ale pămîntului,
Ale lui *sunt* înălțimile munților.
- A lui *este* ^a marea, și elu a făcut-o, 5
Și totu mânele sale a făcutu și uscatul.
- Veniți, să ne prosternem și să ne plecăm, 6
Să ^a ingenunchiăm înaintea lui Iehova, Fă-
cătorul nostru;
- Căci elu *este* Dumneșul nostru, 7
Și noi poporul pasciunei sale, și turma
mânei sale.
- Chîră și ^a astă-đi, de veți asculta vócea lui:
Nu învêrșoșiți ânima vóstră, ca la ^a Meriba, 8
Ca *in* đia ispitei in pustiui;
- Unde ^a părinți vostri mă ispitiră, 9
Mé cercară, de și ^a veduseră lucrurile mele.
- ^a Patru-đeci de ani uritu-m'am cu genera- 10
țiunea *aceea*, și đis'am:
- Popor cu ânimă rătăcită *sunt* ei,
Și n'au cunoscutu căile mele;
- De *aceea* ^a jurat'am in mânia mea, 11
Că nu voru intra in rapausul meu.

PSALMUL XCVI.

- ^a CANTAȚI lui Iehova cântare nouă, 1
^a Să cânte lui Iehova totu pămîntul!
- Cantați lui Iehova, bine-cuvêntați numele lui, 2
Đi pe đi prochiămați ajutorul se!
- Spuneți între popore mărirea lui, 3
Între tóte națiunile minunile sale!
- Căci ^a mare *este* Iehova, și ^a forte de lăudat, 4
^a Infurcșut *este* elu preste toți dei.
- Căci ^a toți dei popórelor idoli *sunt*; 5
^a Dară Iehova facut'a ceriul.
- Măreția și strălucirea înaintea lui *sunt*, 6
^a Tăria și podoba in sanctuarul se.
- ^a Dați lui Iehova, voi nêmurile popórelor, 7
Dați lui Iehova mărirea și putere!
- Dați lui Iehova mărirea cuvenită numelui se, 8
Aduceți daruri, și veniți in curțile sale!
- Inchinați-vă lui Iehova ^a din podoba sântă; 9
Tremure înaintea lui totu pămîntul!
- Cuvêntați între popore: ^a Iehova domnesce! 10

d lov 90. 5.	Isa. 28. 26.	o Amos 4. 8.	5. 22.	e 1 Cor. 6. 20.	56.	Ps. 96.	f Ps. 115. 15.
e Ps. 81. 18.	j 1 Cor. 3. 20.	p Ps. 58. 2.	—	f Ps. 79. 13. &	1 Cor. 10. 9.	a 1 Cron. 16.	Isa. 42. 5.
Iuda 15.	k lov 5. 17.	Isa. 10. 1.	Ps. 95.	80. 1. & 100. 3.	j Num. 14. 23.	23—35.	g Ps. 23. 2.
f Ps. 10. 11, 13.	l Prov. 3. 11.	q Mat. 27. 1.	—	g Ebr. 3. 7, 15.	k 1-br. 3. 10, 17.	h Ps. 29. 1, 2.	i Ps. 29. 2. &
& 59. 7.	1 Cor. 11. 32.	r Exod. 25. 7.	a Ps. 100. 1.	& 4. 7.	l Num. 14. 25.	i Ps. 29. 2. &	110. 3.
g Ps. 73. 22. &	Ebr. 12. 5, etc.	s Ps. 59. 9. &	b Deut. 32. 15.	h Exod. 17. 2, 7.	28. 30.	b Ps. 145. 3.	j Ps. 93. 1. &
92. 6.	t 1 Sam. 12. 22.	e Ps. 59. 9. &	2 Sam. 22. 47.	Num. 14. 22.	Ebr. 3. 11, 18.	c Ps. 13. 3.	97. 1.
h Exod. 4. 11.	Rom. 11. 1, 2.	f Ps. 7. 16.	c Ps. 96. 1. &	etc & 20. 13.	& 4. 3, 5	d Ps. 95. 3.	Apoc. 11. 15.
Prov. 20. 12.	m Ps. 124. 1, 2.	g Ps. 7. 16.	97. 9. & 135. 5.	Deut. 6. 16.	—	e Veđi Ier. 10.	& 19. 6.
i lov 85. 11.	n Ps. 88. 16.	h Ps. 7. 16.	Prov. 22. 22. &	d Fac. 1. 9, 10.	—	11, 12.	—

Intemeiatu-s'a lumea, și nu se va clăti.

Elu * popóarele cu dreptate le judecă.

11 'Bucure-se cerulul, și veselăscă-se pământul;
* Mugăscă marea și toate ce o împlu! [tulul,

12 Trăsulte câmpia și totu ce este pe ea,
Veselăscă-se toți arborii pădurei

13 Înaintea lui Iehova; căci vine;

Vine să judece pământul;

* Va judeca lumea cu dreptate,

Și popóarele cu adevărul se.

PSALMUL XCVII.

1 'IEHOVA domnesce! veselăscă-se pământul;
* Bucure-se insulele cele multe! [tulul!

2 'Nöorü și negură sunt in jurul lui,

* Dreptatea și judecata sunt temelia tronului

3 * Focu merge înaintea lui, [seu.

Și cu flacări mistuesce din toate părțile pre neamicii se.

4 'Fulgerale sale luminează lumea,

Pământul vede, și se cutremură:

5 'Munții ca cêra se topesc înaintea lui Iehova,
Înaintea Domnului a totu pământul.

6 'Cerîurile prochiâmă dreptatea lui,

Și toate popóarele vedü mărirea sa.

7 'Ruşineze-se toți cei ce servesc la chipuri
Cei ce se fălesc în idoli. [cioplite,

* Închinați-vé lui, toți deii!

8 Sionul a ascultat acêsta, și se bucură,

Și ficele lui Iuda se veseliră,

Pentru judecățele tale, Iehova!

9 Căci tu, Iehova, esci * prē înaltu preste totu

* Prē-înălțatü preste toți deii. [pământul,

10 * Cei ce iubiți pre Iehova, urîți rēul!

* Elü păzesce sufletele cuvioșilor se;

* Din mâna celor nelegiuiți i scapă.

11 * Pentru celü dreptü semēnatu-s'a lumina,

Și pentru cei neprihăniți in animă, bucuriă.

12 * Dreptilorü, bucurați-vé in Iehova,

* Și serbați amintirea sânteniei sale.

PSALMUL XCVIII.

Unü psalmü.

1 'CÂNTAȚI lui Iehova cântare nouă;

* Căci * minuni a făcutü;

Ajutatu-l'a pre elü

* Drepta sa și sântulü se braçiü.

2 'Iehova arētat'a mēntuirea sa;

Înaintea ochilorü popórelorü

* Descoperit'a fericirea sa.

'Adușu-și-a aminte de îndurarea sa și de cre- 3
Cătră casa lui Israelü; [dincioșia sa

* Tóte marginile pământului vēdüt'au mēntu-
irea Dumneșcului nostru.

* Strige de bucuriă lui Iehova, totü pă- 4
Chiuiți, strigați și cântați. [mēntulü!

Cântați lui Iehova cu citară,

Cu citară și cu cātecü din gură;

* Cu trimbiță și sunetü de cornü

Cântați de bucuriă înaintea lui Iehova, regele.

* Mugăscă marea și totü ce o împle, 7

Lumea și cei ce locuesc într'insa;

* Bată in palme fluviile, 8

Munții cāte de bucuriă cu toți împreună

Înaintea lui Iehova; * căci vine să judece pă- 9

Va judeca lumea cu dreptate, [mēntulü;

Și popóarele cu ecitate.

PSALMUL XCIX.

'IEHOVA domnesce; cutremure-se popóarele! 1

* Elü tronază într- cherubimî, clătēscă-se

Iehova mare este in Sionü, [pământulü! 2

Și * înălțatü preste toate popóarele.

Laude-se numele teü, * celü mare și iufri- 3

* Căci sântü este elü: [coșatü;

* Lăudați * puterea regelui, că dreptatea iu- 4

Intemeiat'ă ecitatea; [besce;

Judecată și dreptate făcut'ă in Iacobü.

* Înălțați pre Iehova, Dumneșculü nostru; 5

Proșterneți-vé înaintea * așternutului picio-

* Căci * sântü este elü. [relorü sale;

* Moisi și Aaronü fost'ă d'ntre preuții se,

Și Samuelü d'ntre cei ce chiamă numele se;

Ei * chiamară pre Iehova, și elü li-a respunsü.

* In stălpü de nöorü li vorbi; 7

Ei păziră mărturiile sale,

Și aședămintele ce li-a fostü datü.

Iehova, Dumneșculü nostru! respunsu-li-ă;

* Dumneșcū ertătoriü fostu-li-ă,

Și * resbunătoriü faptelorü lorü.

* Înălțați pre Iehova, Dumneșculü nostru; 9

Proșterneți-vé in muntele celü sânt alü se!

* Căci sântü este Iehova, Dumneșculü nostru.

PSALMUL C.

Unü psalmü de mulțumire.

'STRIGE * de bucuriă lui Iehova totü pă- 1

Servitiü lui Iehova cu veselie! [mēntulü! 2

Cu cântare veniți înaintea lui!

z Vers. 13.	e Ps. 18. 8. &	j Ebr. 1. 6.	Ps. 112. 4.	Isa. 59. 16. &	100. 1.	d Deut. 28. 58.	Zef. 3. 7.
Ps. 67. 4. &	50. 3.	k Ps. 83. 18.	Prov. 4. 18.	63. 5.	i Num. 10. 10.	Apoc. 15. 4.	m Veđi Esod. 32.
98. 9.	Dan. 7. 10.	l Esod. 18. 11.	q Ps. 33. 1.	d Isa. 52. 10.	1 Cron. 15. 28.	e Iov. 36. 5, 6, 7.	2. etc.
l Ps. 69. 34.	Hab. 3. 5.	Ps. 95. 3. &	r Ps. 30. 4.	Luc. 2. 30. 31.	2 Cron. 29. 27.	f Vers. 9.	Num. 20. 12.
m Ps. 98. 7. etc.	f Esod. 19. 18.	96. 4.	—	e Isa. 62. 2.	j Ps. 96. 11. etc.	g 1 Cron. 28. 2.	24.
n Ps. 67. 4.	Ps. 77. 18. &	m Ps. 34. 14. &	Ps. 98.	Rom. 3. 25, 26.	k Isa. 55. 12.	Ps. 132. 7.	Deut. 9. 20.
Apoc. 19. 11.	104. 32.	37. 27. & 101. 3.	a Ps. 33. 3. &	f Luc. 1. 54, 55.	l Ps. 96. 10, 13.	h Lev. 19. 2.	n Vers. 5.
—	g Judec. 5. 5.	Amos 5. 15.	96. 1.	72.	—	i Ier. 15. 1.	Esod. 15. 2.
Ps. 97.	Mic. 1. 4.	Rom. 12. 9.	Isa. 42. 10.	g Isa. 49. 6. &	Ps. 99.	j Esod. 14. 15.	Ps. 34. 3. &
a Ps. 98. 10.	Nah. 1. 5.	n Ps. 31. 23. &	b Esod. 15. 11.	52. 10.	a Ps. Ps. 93. 1.	k Esod. 14. 15.	118. 28.
b Isa. 60. 2.	Ps. 19. 1. &	37. 28. & 145.	Ps. 77. 14. &	Luc. 2. 80, 31.	b Esod. 25. 22.	l Sam. 7. 9.	—
c 1 Reg. 8. 12.	50. 6.	o Ps. 37. 28, 40.	86. 10. & 105.	& 3. 6.	Ps. 18. 10. &	m Esod. 33. 9.	Ps. 100.
Ps. 18. 11.	i Esod. 20. 4.	Dan. 3. 23 &	5. & 156. 1. &	Fapt. 13. 47.	80. 1.	n Num. 14. 20.	a Ps. 95. 1. &
d Ps. 89. 14.	Lev. 26. 1.	6. 22, 27.	139. 14.	s 28. 28.	h Ps. 95. 1. &	l Ier. 46. 28.	98. 4.
	Deut. 5. 8. &	p Iov. 22. 28.	e Esod. 15. 6.	h Ps. 95. 1. &	c Ps. 97. 9.		
	27. 15.						

- 3 Aflați, că Iehova *este* Dumnezeu;
^b Elu ne-a făcutu, și nu noi înși-ne;
^c Poporul se *sîntem*, și turma pasciunei sale.
 4 ^d Intrați în porțile lui cu *cântări de mulțumire*,
 În curțile sale cu *cântări de laudă*:
 Mulțumiți-î, și bine-cuvântați numele se.
 5 Căci bun *este* Iehova, ^e în eternă îndurarea sa,
 Din generațiune în generațiune *ține* credin-
 cioșia sa.

PSALMULŢI CI.

Unu psalmu alu lui Davidu.

- 1 **M**ILĂ și judecată ^a voiu cânta,
^b Ție, Iehova, ^c ți voiu cânta.
 2 ^d Voiu lua aminte la calea neprihănirei;
 Cându vei veni la mine?
 Voiu ^e âmbra în nevinovăția ânimei mele
 În lă-intrul casei mele.
 3 Nu voiu pune înaintea ochiloru mei nici
 unu reu,
^d Urescu lucrarea celoru ce ^e se abat; ^f
 Nu se va lipi de mine;
 4 Animă îndereptnică de mine departe fie,
^g Răutatea nu voiu cunósce.
 5 Pre celu ce vorbesce de reu într'ascunsu de
^h Lă voiu stérpi; [aprópele se,
 Pre ⁱ celu ce are ochi mândri și animă în-
 Nu-lă voiu suferi. [gâmfatá,
 6 Ochii mei voru ^j spre cei credincioși ai țe-
 rei, ca ei să locuésca cu mine;
 Celu ce âmbă pe calea neprihănirei, acela
 numai ^k 'mă va servi.
 7 Celu ce vicleșugu lucrăză, nu va locui în lă-
 intrul casei mele,
 Celu ce minciuni spune, înaintea ochiloru
 mei nu va sta.
 8 ^l In tóte demănețele voiu stérpi pre toți ne-
 legiuiți țe rei,
 Nimicind ^m 'din cetatea lui Iehova pre toți
 făcătorii de rele.

PSALMULŢI CII.

*Rugăciunea unu apăsatu, cându este în neli-
 nisce și revérșă înaintea lui Iehova plângerea sa.*

- 1 **I**EHOVA, ascultă ruga mea,
 Și strigare mea ^a vițe până la tine.
 2 ^b Nu ascunde fața ta de mine în ziua ne-
 voiei mele,
^c Plécă urechia ta cătră mine în ziua cându
 Grăbesce-te a-mi răspunde. [strigă,
 3 ^d Căci dîlele mele peră, ca fumulu,

- Si ^e ósele mele ca tăciune ard;
 Lovită este ânima mea, și s'a ^f uscatu ca érba; 4
 Căci uitat'amă a mánca pânea mea.
 De vócea suspinulu meu 5
^g Ósele mele se lipsesc de carnea mea;
^h Ajuns'amă ca și ⁱ pelicanulu pustiulu,
 Sânt ca buhna între ruini. 6
^j Veghieză, și sânt ca paserea ^k singuratică 7
 pe acoperiméntu.
 Tótă ziua mă batjocoresc neamicii mei; 8
 Cei ce se ^l infuriă asupră-mi ^m pe mine se jură.
 Căci dreptu pâne máncat'amă cenușă, 9
 Și ⁿ béutura mea cu lacrimi amă amestecatú,
 De mânia ta și urgia ta; 10
 Căci tu ^o m'ai rădicatú, și m'ai asvêrlitú.
^p Ca o umbră întinsă ^q sânt dîlele mele, 11
 Și eă ca érba mă usucă.
^r Dară tu, Iehova, în eternă tronezi, 12
 Și ^s amintirea ta ține din generațiune în ge-
 nerațiune.
 Scula-te-vei, ^t îndura-te-vei de Sionu, 13
 Căci timpú *este* să te înduri de elú;
 Căci sosit'a ^u timpulú hotăritú.
 Căci serviloru tei li place de ^v petrele sale, 14
 Și iubescú pulberea lui.
 Și ^w tema-se-vorú popórele de numele lui Ie- 15
 hova,
 Și toți regi pământulu de mărirea ta.
 Căci Iehova a reziditú Sionulú, 16
^x In mărirea sa arétatu-s'a.
^y La rugăciunea celui nemângăiatú plecatu-s'a, 17
 Și cererea lorú n'a nesocotitú.
^z Scri-se-va acésta pentru generațiunea viitoare, 18
 Ca ^a poporul renăscutú să laude pre Iehova.
 Căci elú ^b privit'a din sânta sa înălțime, 19
 Iehova din ceriú s'a uitatú pe pământú:
^c Ca să audă suspinulu celui încătușatú, 20
 Ca să scape pre cei hotăriți la mórte;
 Ca ei să ^d prochiáme in Sionu numele lui 21
 Și lauda lui in Ierusalimú, [Iehova,
 Cându se vorú aduna împreună popórele 22
 Si regatele, ca să servescă lui Iehova.
 Pe cale elú a slăbitú puterea mea, 23
 A ^e scurtatú dîlele mele.
^f Disu-mi-amú: Dumnezeuľu meu! nu mă răpi 24
 la jumătatea dîleloru mele;
 Din generațiune în generațiune ^g sânt ^h anii tei;
ⁱ Din vechime întemeiat'ai pământulú, 25
 Și ceriulú lucrulú mânelorú tale *este*.
^j Ele vorú peri, dară ^k tu vei rămăné, 26
 Da, ca unú vestméntú ele tóte se vorú învechi,

b Ps. 119. 78. &
 139. 13. etc. &
 149. 2.
 c Ps. 95. 7.
 Ezec. 34. 30.
 31.
 d Ps. 66. 8. &
 116. 17, 18, 19.
 e Ps. 136. 1, etc.
 f Ps. 101.
 a Ps. 89. 1.

b 1 Sam. 18. 14.
 c 1 Reg. 9. 4. &
 11. 4.
 d Ps. 97. 10.
 e Ios. 23. 6.
 1 Sam. 12. 20.
 21.
 f Ps. 40. 4. &
 135. 5.
 g Mat. 7. 23.
 2 Tim. 2. 19.
 h Ps. 18. 27.
 Prov. 6. 17.

h Ps. 75. 10.
 Ier. 21. 12.
 i Ps. 48. 2, 8.
 —
 j Ps. 102.
 a Esod. 2. 23.
 1 Sam. 9. 16.
 Ps. 18. 6.
 b Ps. 27. 9. &
 69. 17.
 c Ps. 71. 2. &
 88. 2.

d Ps. 119. 83.
 Iac. 4. 14.
 e Iov. 30. 30.
 Ps. 31. 10.
 f Ps. 37. 2.
 Vers. 11.
 g Iov. 19. 20.
 Plân. 4. 8.
 h Iov. 30. 29.
 i Isa. 34. 11.
 Zef. 3. 14.
 j Ps. 77. 4.

k Ps. 38. 11.
 l Fapt. 26. 11.
 m Fapt. 23. 12.
 n Ps. 42. 3. &
 80. 5.
 o Ps. 30. 7.
 p Iov. 14. 2.
 Ps. 109. 23. &
 144. 4.
 q Eccl. 6. 12.
 r Vers. 4.
 Isa. 40. 6, 7, 8.
 Iac. 1. 10.

r Vers. 26.
 Ps. 9. 7.
 Plân. 5. 19.
 s Ps. 135. 13.
 t Isa. 60. 10.
 u Zech. 1. 12.
 v Isa. 40. 2.
 w Ps. 79. 1.
 x 1 Reg. 8. 43.
 y Ps. 138. 4.
 z Isa. 60. 3.
 y Isa. 60. 1, 2.
 z Neom. 1. 6, 11.

& 2. 8.
 a Rom. 15. 4.
 1 Cor. 10. 11.
 b Ps. 22. 31.
 Isa. 43. 21.
 c Deut. 26. 15.
 Ps. 14. 2. &
 33. 13, 14.
 d Ps. 79. 11.
 e Ps. 22. 22.
 f Iov. 21. 21.
 g Isa. 38. 10.

h Ps. 90. 2.
 Hab. 1. 12.
 i Fac. 1. 1. &
 2. 1.
 j Ebr. 1. 10.
 k Isa. 34. 4. &
 51. 6 & 65.
 l 17. & 66. 22.
 m Rom. 8. 30.
 n 2 Pet. 3. 7, 10,
 11, 12.
 o Vers. 12.

- Ca ună vestmântu le vei schimba, și se voru
 27 Dară 'tu totu același vei fi, [schimba.
 Si anii tei nu se voru sfârși.
 28 "Fiii serviloru tei locui-vorū,
 Si semința lorū întări-se-va înaintea ta.

PSALMULŪ CHII

Unu psalmū alū lui Davidū.

- 1 **B**INE-CUVÎNTEZĂ, suflete alū meu, " pre
 Iehova!
 Și toate cele din lă-întrulū meu numele celū
 sântū alū seū!
 2 Bine-cuvînteză, suflete alū meu, pre Iehova;
 Și nu uita toate bine-facerile lui:
 3 " Celū ce ertă toate fără-de-legile tale,
 Celū ce "vindecă toate dolele tale!
 4 Celū ce "scapă de mormântū viēta ta,
 Celū ce te "incununază cu milă și îndurare!
 5 Celū ce împle de bunătăți sufletulū teū,
 Așa că 'se înnoiescū, ca ale vulturulū, tănē-
 rețele tale.
 6 "Dreptate și judecată face Iehova
 Tuturorū celorū apesați.
 7 "Făcut'a cunoscute lui Moisi căile sale,
 Fiilorū lui Israelū faptele sale.
 8 "Induratū și milosū este Iehova,
 Târdiū la mânia și plinū de îndurare;
 9 "Nu va mostra in eternū,
 Nici pururea va ține mânia sa;
 10 "Dupre păcatele nōstre nu nī-a făcutū,
 Nici dupre fără-de-legile nōstre nu nī-a res-
 plătitū.
 11 "Căci, pe câtū este înaltū ceriulū preste pā-
 mēntū,
 Înălțatu-s'a mila sa spre cei ce se temū de
 d'insulū;
 12 Pe câtū de departe este resăritulū de la apusū,
 "Depărtat'a de la noi fără-de-legile nōstre.
 13 "In ce chipū miluesce părintele pre fii,
 Miluesce Iehova pre cei ce se temū de d'in-
 14 Căci cunōsce zidirea nōstră, [sulū.
 "Aduce-și aminte, că "țērānă sūntemū.
 15 Omulū, ca ērba sūnt "dilele lui,
 "Ca flōrea câmpulū, așa va înflori;
 16 Unū vēntū trece dē-asuprā-i, și nu mai este,
 Și "loculū seū nu se mai cunōsce.
 17 Dară mila lui Iehova ține din eternū și in
 eternū spre cei ce se temū de d'insulū,
 Și mēntuirea sa "spre fiii fiilorū,
 18 "Ce păzescū legāmēntulū seū,

Și-și aducū aminte de ordinele lui, ca să
 le facă.

- Iehova gătīt'a in ceriū "tronulū seū, 19
 Și "impērāția sa preste tōte domnesce.
 "Bine-cuvēntați pre Iehova, voi āngerii seī, 20
 Ceī țaricu puterea, și cari "faceți ordinulū seū,
 Ascultāndū de vōcea cuvēntulū seū!
 "Bine-cuvēntați pre Iehova, tōte oștirile lui, 21
 "Servii lui, cari faceți voia lui!
 "Bine-cuvēntați pre Iehova, tōte lucrurile lui, 22
 In tōte locurile stēpānirēi lui!
 "Bine-cuvinteză, suflete alū meu, pre Iehova!

PSALMULŪ CIV

- B**INE-cuvînteză, suflete alū meu, " pre Ie- 1
 hova!
 Iehova, Dumneșeulū meu, măritu-te-ai fōrte.
 In măreția și strălucire "te-ai îmbrăcatū.
 "Celū ce cu lumina, ca cu o mantiā, te-ai 2
 invēlitū,
 "Celū ce ai întinsū ceriulū ca unū covorū!
 "Celū ce cu ape zidit'a cămārele lui cele 3
 mai de susū;
 "Celū ce din nūori face carulū seū;
 "Celū ce āmblă pe aripele vēntulū;
 "Celū ce face vēnturile trāmeșii seī, 4
 "Flacārele de focū servii seī.
 "Intemeiat'ai pāmēntulū pe temeliele sale, 5
 Ca in eternū și perpetuū să nu se clătescā.
 "Cu adūnculū, ca cu unū vestmēntū, l'ai aco- 6
 Apele preste munți stātut'āū. peritū;
 "Fugit'āū de muștrarea ta, 7
 La vōcea tunetului teū luat'āū iute fugā,
 " (Munții rēdicāndu-se, vāile plecāndu-se,) 8
 Spre "loculū, in care tu le-ai întemeiatū.
 "Margini pusu-li-ai, preste cari să nu trecā, 9
 "Sā nu se întōrcā, ca să acoperā pāmēntulū.
 Trāmes'a isvōre in vāi, 10
 Pr'ntre munți strecuratu-s'āū apele.
 Din ele adapā-se tōte fērele câmpiei, 11
 Asinii sēlbaticī 'și potolescū setea lorū.
 Aprōpe de ele locuescū pāsērele ceriulū, 12
 Cari facū să resune vōcea lorū d'ntre
 ramuri.
 "Elū adapā munții din cămārele sale, 13
 Din "fructulū lucrurilor tale "saturī pāmēn-
 "Elū face să resarā ērbā pentru vitā, [tulū. 14
 Și verdētā pentru trebuința omulū;
 Elū scōte "pāne din pāmēntū,
 Și "vinulū, ce veselesce ānima omulū, 15

l Mal. 3. 6.
 Ebr. 13. 3.
 Iac. 1. 17.
 m Ps. 69. 36.
 —
 Ps. 108.
 a Vers. 22.
 Ps. 104. 1. &
 146. 1.
 b Ps. 180. 8.
 Isa. 33. 24.
 Mat. 9. 2, 6.
 Marc. 2. 5, 10,

11.
 Luc. 7. 47.
 c Esod. 15. 26.
 Ps. 147. 3.
 Ier. 17. 14.
 d Ps. 34. 22. &
 56. 13.
 e Ps. 5. 12.
 f Isa. 40. 31.
 g Ps. 146. 7.
 h Ps. 147. 19.
 i Esod. 34. 6, 7.
 Num. 14. 18.
 Deut. 5. 10.

Neem. 9. 17.
 Ps. 86. 15.
 Ier. 32. 18.
 j Ps. 30. 5.
 Isa. 57. 16.
 Ier. 3. 5.
 Mic. 7. 18.
 k Ezra 9. 13.
 l Ps. 57. 10.
 m Esod. 3. 18.
 n Isa. 43. 25.
 Mic. 7. 18.
 o Mal. 3. 17.
 Ps. 78. 39.

p Fac. 3. 19.
 Eccl. 12. 7.
 q Ps. 90. 5, 6.
 1 Pet. 1. 24.
 r Iov 14. 1, 2.
 Iac. 1. 10, 11.
 s Iov 7. 10. &
 90. 9.
 t Esod. 20. 6.
 u Deut. 7. 9.
 v Ps. 11. 4.
 z Ps. 47. 2.
 Dan. 4. 25, 34,

35.
 y Ps. 148. 2.
 z Mat. 6. 10.
 Ebr. 1. 14.
 a Fac. 32. 2.
 Ios. 5. 14.
 b Ps. 68. 17.
 c Dan. 7. 9, 10.
 Ebr. 1. 14.
 d Ps. 145. 10.
 d Vers. 1.

Ps. 104.
 a Ps. 103. 1.
 Vers. 35.
 b Ps. 93. 1.
 c Dan. 7. 9.
 d Isa. 40. 22. &
 45. 12.
 e Amos 9. 6.
 f Isa. 19. 1.
 g Ps. 18. 10.
 h Ebr. 1. 7.
 i 2 Reg. 2. 11.
 & 6. 17.

j Iov 26. 7. &
 38. 4, 6.
 k Ps. 24. 2. &
 136. 6.
 l Eccl. 1. 4.
 m Fac. 7. 19.
 n Fac. 8. 1.
 o Fac. 8. 5.
 p Iov 38. 10, 11.
 q Iov 26. 10.
 r Ps. 33. 7.
 Ier. 5. 22.
 p Fac. 9. 11, 15.

q Ps. 147. 8.
 r Ps. 65. 9, 10.
 s Ier. 10. 13. &
 14. 22.
 t Fac. 1. 29, 30.
 & 3. 18. & 9. 3.
 u Ps. 147. 8.
 v Iov 28. 5.
 w Iov 36. 25. &
 147. 9.
 x Judc. 9. 13.
 Ps. 25. 5.
 Prov. 31. 6, 7.

- Și face să strălucescă fața lui mai mult
decât oleul;
- Și pânea ce întăresce ânima omului.
- 16 Arborii lui Iehova se satură,
Cedrii Libanului, pre^a cari elⁱ i-a sădit;
- 17 In cari paserea și face cuibul^u se^u:
Cocostêrcului brații sânt locuință;
- 18 Capriorelor^u, munții cei înalți,
Șoricelului de munte stâncele i sânt adă-
postu.
- 19 Făcut^a ai luna pentru timpuri,
Sorele^a cunõe *timpul*u apusului se^u.
- 20 Făcut^a ai întunerecul^u, ca să fie nôte,
In care să se misce tôte fêrele pădurei;
- 21 Puii de leu, ce mugesc după prédă,
Căutându de la Dumneđu măncarea lor^u.
- 22 Sorele resare: ei se retrag^u,
Și in vizuniile lor^u se culcă.
- 23 Omul^u ese la^a lucrul^u se^u
Și la munca sa până in séră.
- 24 Cât^u de multe sânt lucrările tale,
Iehova!
- Tôte cu înțelepciune le-ai făcut^u;
Plin^u este pământul^u de bunurile tale.
- 25 Așa și marea acêsta, întinsă și largă;
In ea sânt târêtoare fără număr^u,
Animale mici și mari.
- 26 Pe ea plutesc corăbiⁱ,
Și Leviatanul^u, pre care l^a ai făcut^u,
Ca să se jõe într^ainsa.
- 27 Tôte pre tine te ascêptă,
Ca să li dai măncarea la timpul^u lor^u.
- 28 Li dai, ele adună;
Deschiđi mâna ta, ele se satură de bunuri;
- 29 Ascunđi fața ta, ele se neliniscesc^u,
Leⁱ suflarea lor^u, ele per^u, și in pulbere se
re^antorc^u.
- 30 Trameți spiritul^u te^u, ele din nou se fac^u,
Și așa tu înnoești fața pământului.
- 31 Fie mărirea lui Iehova in etern^u;
Iehova să se bucure de lucrurile sale!
- 32 Privește spre pământ^u, și acesta se cu-
tremură,
Atinge munții, și ei fumegă.
- 33 Voi^u cânta lui Iehova tótă viêta mea,
Voi^u psalmodia Dumneđuului me^u, cât^u voi^u
- 34 Fie i plăcută gândirea mea! [fi.
Căci mă bucur^u in Iehova.
- 35 Pêră păcătoșii de pe pământ^u,
Și cei nelegiuiți să nu mai fie!
- 36 Dară, suflète al^u me^u, bine-cuvênteză pre
Iehova!
- Toți, lăudați pre Iehova!

PSALMULŮ CV.

- LĂUDAȚI pre Iehova, chiămați numele lui! 1
Intre popôre^a faceți cunoscute faptele lui! 2
Cântați-i, psalmodiați-i, 2
Vorbiți de tôte minunile lui! 3
Lăudați-vê in sântul^u se^u nume! 3
Bucure-se ânima celor^u ce caută pre Iehova! 4
Căutați pre Iehova și puterea lui, 4
Căutați pururea fața lui. 5
Amintiți-vê de minunile lui, pre cari le-a 5
făcut^u,
De semnele lui și de judecățele gurei sale, 6
Voi seminția lui Abraam^u, servul^u se^u, 6
Fiii lui Iacob^u, aleșii sei! 7
El^u, Iehova, este Dumneđuul^u nostru, 7
Preste tot^u pământul^u sânt^u judecățele sale. 8
El^u pururea și aduce aminte de legă-
mântul^u se^u,
De cuvântul^u, ce l^a ordinat^u la mii de genera-
Pre care l^a încheiat^u cu Abraam^u, [tiun: 9
Și de jurământul^u se^u cătră Isaac^u,
Și pre care l^a întărit^u aședământ^u lui Iacob^u, 10
Legământ^u etern^u lui Israel^u,
Dicend^u: 'Tie'ți voi^u da pământul^u Canaan^u, 11
De sortii al^u moscenirei vôt^{re}.
Când^u erau încă puçini la număr^u, 12
Puçini fôrte, și străini acolo;
Când^u merseră din popor^u in popor^u, 13
Din regat^u in alt^u popor^u;
Nelăsând^u pre nimenea să-i apese, 14
Și pre regi pedepsindu-i pentru d'inșii,
dicend^u:
De unșii mei nu vê atingeți, 15
Și profeților mei nici un^u re^u nu li faceți!
Chiămă și fometea asupra pământului, 16
Sfărâmând^u sprijinul^u vieții, pânea.
Trămesse înaint^u li un^u bărbat^u, 17
Pre Iosef^u cel^u vëndut^u ca sclav^u.
In cătușe strins^u au picior^uele lui, 18
Ferul^u străpuns^u a sufletul^u se^u;
Până la timpul^u, când^u se implini cuvên- 19
tul^u se^u,
Cuvântul^u lui Iehova, care l^a cercat^u.
Trămesse a regele, de l^a au deslegat^u, 20
Domnul^u popôrelor^u, de l^a pus^u in libertate.
Făcutu-l^a domn^u preste casa sa, 21
Și stêpân^u preste tótă averea sa:
Ca să lege pre mai marii sei duple voia sa, 22
Pre bătrânii sei să-i înțeleptescă.
Și veni Israelul^u in Egipt^u, 23
Și Iacob^u se opri in pământul^u lui Ham^u.
Și el^u îmmulți fôrte pre poporul^u se^u, 24
Lă făcu mai tare decât apêsătorii sei.

x Num. 24. 6.
y Prov. 30. 26.
z Fac. 1. 14.
a Iov 38. 12.
b Isa. 45. 7.
c Iov 38. 39.
d Fac. 3. 19.
e Prov. 3. 19.

f Iov 41. 1.
g Ps. 136. 25.
h Ps. 145. 15. &
i Iov 34. 14, 15.
j Ps. 146. 4.
k Eccl. 12. 7.
l Isa. 32. 15.
m Ezech. 37. 9.

n Fac. 1. 31.
o Hab. 3. 10.
p Ps. 144. 5.
q Ps. 63. 4. &
r Ps. 146. 2.
s Ps. 37. 38.
t Prov. 2. 22.
u Vers. 1.

Ps. 105.
a 1 Cron. 16.
b 8-22.
c Isa. 12. 4.
d Ps. 145. 4, 5.
e 11.
f Ps. 77. 12. &
g 119. 27.

d Ps. 27. 8.
e Ps. 77. 11.
f Isa. 26. 9.
g Luc. 1. 72.
h Fac. 17. 2. &
i 22. 16, etc. &
j Ps. 3. & 28.
k 13. & 35. 11.
l Luc. 1. 73.

Ebr. 6. 17.
i Fac. 13. 15. &
j 15. 18.
k Fac. 34. 30.
l Deut. 7. 7. &
m 26. 5.
n Ebr. 11. 9.
o Fac. 35. 5.
p Fac. 12. 17.

& 20. 3, 7.
n Fac. 41. 54.
o Lev. 26. 26.
p Isa. 3. 1.
q Ezech. 4. 16.
r Fac. 45. 5. &
s 50. 20.
t Fac. 37. 28.
u 36.

r Fac. 39. 20. &
s 40. 15.
t Fac. 41. 25.
u Fac. 41. 14.
v Fac. 41. 40.
w Fac. 46. 6.
x Ps. 78. 51. &
y 106. 23.
z Ezech. 1. 7.

25 *Întorse âmina loră, ca să urască pre poporul seă,
Să facă viclesugă serviloră seă.
26 *Trămese pre Moisi, servulă seă,
Pre Aaronă, ^bpre care l'a alesă;
27 *Ei făcură între d'înșii semnele lui,
^dȘi minună în pământulă lui Hamă.
28 *Elă trămese întunecime, și se făcu întunecă,
Și nimică ^fnu se împotrivi cuvinteloră lui.
29 *Prefăcu apele loră în sânge,
Și omoră pescii loră.
30 *Pământulă loră foi de brôsce,
Până în cămărele regiloră loră.
31 *Dise, și musca-cânelui veni,
Musce rele în totă cuprinsulă loră.
32 *În locă de plôia li dădu grândină,
Flacări de focă în pământulă loră;
33 *Bātu viele loră și smochinii loră,
Și sfărâmă arborii cuprinsulă loră.
34 *Eră-și dise; și locusta veni,
Și omidi fără numără;
35 Cari mănăcă totă verdăța pământulă loră,
Și înghițără fructulă țerânei loră.
36 *Elă bătu pre totă ântăiă-născutulă în pământ-
*Prinosulă a totă puterea loră. [tulă loră,
37 *Scosu-i-a cu argintă și cu aură,
Și în semințiile sale nu era nici unulă, care
să șiovăască;
38 *Egiptulă bucuratu-s'a de plecarea loră,
Căci frica de d'înșii căduse preste ei.
39 *Elă întinse năoră dreptă acoperimentă,
Și focă, spre a-li lumina nôptea.
40 *Ei cerură, și elă aduse prepelițe,
Și *cu pânea ceriului ⁱși satură.
41 *Deschise stânca, și se versă apă,
Ce, ca ună pără, a cursă prin locuri secetose.
42 Căci amintitu-și-a de *cuvântulă seă celă
De Abraamă, servulă seă; [sântă,
43 Și scose pre poporulă seă în bucură,
În cântări de veselă pre aleșii seă.
44 *Și li dădu țerele națiuniloră,
Și stăpâniră *fructulă* lucrulă popóreloră;
45 *Ca să păzescă aședămintele lui,
Și legile lui să le țină.
Lăudați pre Iehova.

PSALMULĂ CVI.

1 LĂUDAȚI pre Iehova!

*Mulțumiți ^blui Iehova, căci bună este,
Și în eternă *ține* îndurarea sa.

*Cine pôte spune faptele cele mărețe ale lui Iehova?
Cine va face să resune totă lauda sa?
Fericii cei ce se țină de judecată,
Și ^adreptate făcū în ^ctotă timpulă!
^fAdă-ți aminte de mine, Iehova, întră bună-
voința, *ce porți* poporului teă,
Cercetază-mă cu ajutorulă teă:
Ca să vedă fericirea aleșiloră tei;
Să mă bucură de bucură poporului teă,
Și să mă laudă cu moscenirea ta.
^gPecătuit'amă și noi și părinții nostri,
Strîmbătate lucrat'amă, nelegiuit'amă:
În Egiptă părinții nostri nu ținură sémă de
minunile tale,
Nu-și amintiră de mulțimea îndurăriloră tale;
^hCi resculatu-s'ău la marea, la Marea Roșă.
Totuși elă ⁱși mēntui ^jpentru numele seă,
^kCa să facă cunoscută puterea sa.
^lCertat'a Marea Roșă, și ea a secătă,
Și ^mtrecutu-i-a prin adâncuri, ca prin pustii.
ⁿMēntuitu-i-a din mâna celui ce-^oî uria,
Și ^pi-a scăpată din mâna neamicului.
^qȘi apele acoperiră pe apăsătorii loră,
Nici unulă dintr'înșii nu rămase.
^rAtuncea creșură în cuvintele sale,
Cântară lauda lui.
Dară ^spute uitără faptele sale,
Nu asceptară sfatulă seă;
^tȘi se cuprinsă de poftă în pustii,
Isptiră pre Dumneșă în *medilocolă* deșert-
^uȘi elă li dădu cererea loră, [tulă.
Dară ^vtrămese uscăciune în corpurile loră.
^wȘi pismuiră și pre Moisi în taberă,
Pre Aaronă, sântulă lui Iehova.
De aceea ^xdeschisu-s'a pământulă, și înghiți
Și acoperi ceta lui Abiramă; [pre Datană,
^yȘi foculă aprinsu-s'a în ceta loră,
Și flăcările mistuiră pre cei nelegiuiți.
^zUnă vițelă ^{aa}și făcură în Horebă,
Și se închină la ună chipă versată;
^{ab}Schimbândă mărirea loră
Cu chipulă unui taură, ce mănâncă erbă.
^{ac}Uitară pre Dumneșă, mēntuitorulă loră,
Care făcuse mărețe în Egiptă,
Minunate în ^{ad}pământulă lui Hamă,
Infrișate la Marea-Roșă.
^{ae}Dreptă aceea ^{af}șis'a elă: ^{ag}Î voiă stărpi;
Dară Moisi, alesulă seă, ^{ah}stătut'a la spărtură
înainteă lui,
Ca să înlătore mânia lui de a-^{ai}și nimici.

a Esod. 1. 8, etc.	Pa. 78. 44.	m Esod. 12. 29.	Pa. 78. 15, 16.	118. 1. & 136. 1.	Pa. 18. 15.	q Num. 11. 4.	x Esod. 32. 4.
a Esod. 3. 10. &	h Esod. 8. 6.	Pa. 78. 51.	1 Cor. 10. 4.	c Pa. 40. 5.	Nah. 1. 4.	g Ier. 2. 11.	y Ier. 2. 11.
4. 12, 14.	h Esod. 8. 6.	n Fac. 49. 3.	u Fac. 15. 14.	d Pa. 15. 2.	i Isa. 63. 11, 12.	Pa. 78. 18.	Rom. 1. 23.
b Num. 16. 5. &	i Esod. 8. 17,	o Esod. 12. 35.	v Deut. 6. 10, 11.	e Fapt. 24. 16.	13. 14.	1 Cor. 10. 6.	a Pa. 78. 11.
17. 5.	24.	p Esod. 12. 33.	w Ios. 13. 7, etc.	f Gal. 6. 9.	m Esod. 14. 30.	r Num. 11. 31.	a Pa. 78. 51. &
c Esod. 7. & 8,	Pa. 78. 45.	q Esod. 13. 21.	Pa. 78. 65.	g Lev. 26. 40.	n Esod. 14. 27,	Pa. 78. 29.	106. 23, 27.
& 9, & 10, &	j Esod. 9. 23,	r Neom. 9. 12.	x Deut. 4. 1, 40.	h Reg. 8. 47.	o Esod. 14. 31.	e Isa. 10. 16.	b Esod. 32. 10,
11, & 12.	25.	s Esod. 16. 12,	& 6. 21-25.	Dan. 9. 5.	& 15. 1.	i Num. 16. 1.	11, 32.
Pa. 78. 43, etc.	Pa. 78. 48.	etc.	Pa. 78. 18, 27.	h Esod. 14. 11, 12.	p Esod. 15. 24.	u Num. 16. 31,	Deut. 9. 19,
d Pa. 106. 23.	k Pa. 78. 47.	Pa. 78. 24, 25.	a 1 Cron. 16. 34.	i Esod. 14. 11, 12.	& 16. 2. &	32.	25. & 10. 10.
e Esod. 10. 23.	l Esod. 10. 4, 13,	s Esod. 17. 6.	b Pa. 107. 1. &	j Esod. 9. 16.	Pa. 78. 18.	Deut. 11. 6.	Exec. 20. 13.
f Pa. 99. 7.	14.	Num. 20. 11.		k Esod. 14. 21.		c Esod. 13. 5. &	22. 30.
g Esod. 7. 20.	Pa. 78. 46.						

- 24 Și defăimară ^a pământul celū doritū,
^a Nu creșură in cuvântulū seū;
 25 Ci murmurară in corturile lorū,
 Nu ascultară de vócea lui Iehova.
 26 ^a Atuncea ^a rădicat'a elū asupră-li mâna sa,
Jurândū, că-ī va surpa in pustiiū,
 27 Și că va arunca seminția lorū intre popóre,
 Și că-ī va răsipi prin țeri,
 28 Și ei se alipiră de Baalū-Peorū,
 Și mâncară sacrificiele *idolilorū* fără viêtă.
 29 Și întăritară *pre Dumnezeu* prin faptele lorū,
 Și plagă isbucni intre d'inșii.
 30 ^a Atuncea se sculă Fineasū, și făcu judecată,
 Și plaga contenī.
 31 Acésta ¹ spre dreptate i se socoti,
 Din generațiune in generațiune până in eternū.
 32 ^a Și ei ¹ lū mânia ră la apa Meriba (*cértă*),
^a Și ajunse rēulū *incă* și pre Moisi pentru ei;
 33 ^a Căci amăriră spiritulū seū,
 Până cuvētă nesocotite cu buzele sale.
 34 Și ^a nu stērpiră popórele,
^a Pre cări li-a dīsū Iehova;
 35 Ci se amestecară cu popórele,
 Și învățară faptele lorū;
 36 Și ^a serviră idolilorū lorū;
 Cari li fură spre cursă;
 37 Și ^a sacrificară pre fiū lorū
 Și pre fetele lorū ^a demonilorū;
 38 Vērsară sänge nevinovatū:
 Sängele fiilorū lorū și alū fetelorū lorū,
 Pre cari-ī sacrificară idolilorū Canaanulū;
 Și ^a pământulū cu sänge s'a pângăritū.
 39 Și așa se ^a mânjiră prin faptele lorū,
 Și ^a desfrēnară prin apucătorele lorū.
 40 Atunci ^a aprinsu-s'a mânia lui Iehova asupra
 poporului seū,
 Și avu in ură ^a moscenirea sa;
 41 Și ^a datu-i-a in mânele popórelorū,
 De aū domnitū preste ei cei ce-ī uriaū;
 42 Și neamicii lorū apēsatu-i-aū,
 Și umiliți fură supțū mânele lorū.
 43 De multe ori elū i-a scăpatū,
 Dară ei *totū* ¹ lū amăriră cu sfatulū lorū,
 Și impilatū-s'aū prin fără-de-legea lorū.
 44 Totuși elū căutat'a la nevoia lorū,
 Cândū ^a aūdi strigătulū lorū.
 45 Și-și aduse aminte de legământulū seū pen-
 tru ei,

Și ^a se îndură ^a duple mulțimea îndurarei sale.
 Și-ī făcu să aște milă 46
 Înaintea tuturorū celorū ce i-aū luatū prinși.
 Mēntui-ne, Iehova, Dumnezeuulū nostru, 47
 Și adună-ne d'intre popóre,
 Ca să mulțumimū sântului teū nume,
 Ca să ne fālimū in lauda ta.
 Bine-cuvētātū *je* Iehova, Dumnezeuulū lui 48
 Din eternū și in eternū; [Israelu,
 Și totū poporulū să dică: Aminū!
 Lăudați pre Iehova!

PSALMULŪ CVII.

MULTUMIȚI lui Iehova, că ^a bunū *este*, 1
 Și in eternū *ține* îndurarea sa.
 Așa dică cei mēntuiți de Iehova, 2
 Pre cari i-a mēntuitū din mâna apēsătorului;
 Și ^a din țeri i-a adunatū: 3
 De la resăritū și de la apusū,
 De la mēdă-nópte și de la mēdă-di.
 In ^a pustiiū ¹ se rătăciaū, in cale neāmblată, 4
 Cetate de locuitū nu aflăū;
 Flămānđi și setoși,
 Suflētulū lorū in ei lānceđia. 5
 Atuncea strigară cătră Iehova in nevoia lorū, 6
 Și elū din strimtorările lorū ¹ scăpă;
 Și-ī conduse pe ^a cale drēptă, 7
 Ca să ajungă la cetate de locuitū.
 Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui, 8
 Pentru minunile lui cătră fiū omenilorū;
 Căci ¹ saturat'a suflētulū lānceđitū, 9
 Și implut'a de bunētăți suflētulū flāmāndū.
 Cei ce ^a ședeau in întunerecū și in um- 10
 bra morței,
 Incātușati in apēsare și ferū;
 Pentru-că ^a se împotriviseră cuvintelorū lui 11
 Dumnezeu,
 Și ^a sfatulū celui Pré-înaltū ¹ lū nesocotiseră;
 De aceea umilit'a suflētulū lorū prin muncă; 12
 Căđut'aū, și nu *era* ^a cine să li ajute.
 Atuncea strigară cătră Iehova in nevo- 13
 ia lorū,
 Și elū din strimtorările lorū i-a ajutatū;
 Scosu-i-a din întunerecū și din umbra mor- 14
 Și rupt'a lanțurile lorū. [țel,
 Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui, 15
 Pentru minunile lui cătră fiū omenilorū;
 Că elū a ^a sfărāmatu porțele de aramă, 16
 Și zăvórele de ferū le-a tăiatū.

d Deut. 8. 19. Ier. 3. 19. Ezec. 20. 16. Ebr. 3. 18. Num. 14. 2. 27. g Num. 14. 28. etc. Pa. 95. 11. Ezec. 20. 15. Ebr. 3. 11. 18. h Esod. 6. 8. Deut. 32. 40. i Lev. 26. 33. Pa. 44. 11. Ezec. 20. 23.	j Num. 25. 2. 5. & 31. 16. Deut. 4. 3. & 32. 17. Osea 9. 10. Apoc. 2. 14. k Num. 25. 7. 8. i Num. 25. 11. 12. 13. m Num. 20. 3. 13. Pa. 81. 7. n Num. 20. 12. Deut. 1. 37. & 3. 26. o Num. 20. 10.	p Jude. 1. 21. 27. 28, 29, etc. q Deut. 7. 2, 16. Jude. 2. 2. r Jude. 2. 2. & 3. 5, 6. Isa. 2. 6. 1 Cor. 5. 6. s Jude. 2. 12, 13. 17. 19. & 3. 6, 7. t Esod. 23. 33. Deut. 7. 16. Jude. 2. 3, 14. 15. u 2 Reg. 16. 3.	Isa. 57. 5. Ezec. 16. 20. & 20. 26. v Lev. 17. 7. Deut. 32. 17. 2 Cron. 11. 15. 1 Cor. 10. 20. z Num. 35. 33. y Ezech. 20. 18. 30, 31. z Lev. 17. 7. Num. 15. 39. Ezech. 20. 30. a Jude. 2. 14. etc. Pa. 78. 59, 62.	b Deut. 9. 29. c Jude. 2. 14. Neem. 9. 27. etc. d Jude. 2. 16. Neem. 9. 27. etc. e Jude. 3. 9. & 4. 3. & 6. 7. & 10. 10. Neem. 9. 27. etc. f Lev. 26. 41. 42. g Jude. 2. 18. h Ps. 51. 1. &	69. 16. Isa. 63. 7. Plān. 3. 32. i Ezra 9. 9. Ier. 42. 12. j 1 Cron. 16. 35. 36. k Ps. 41. 13. — Pa. 107. a Ps. 106. 1. & 118. 1. & 136. 1. b Ps. 119. 68. Mat. 19. 17. c Ps. 108. 10. d Ps. 108. 47.	Isa. 43. 5, 6. Ier. 29. 14. & 31. 8, 10. Ezec. 39. 27. 28. e Vers. 40. f Deut. 32. 10. g Vers. 13, 19. 28. Pa. 50. 15. Osea 5. 15. h Ezra 8. 21. i Vers. 15. 21. 31. j Ps. 44. 10. Luc. 1. 58.	k Luc. 1. 79. i Iov. 26. 8. m Plān. 3. 42. n Pa. 73. 24. & 119. 24. Luc. 7. 30. p Vers. 6, 19, 28. q Ps. 68. 6. & 146. 7. r Fapt. 12. 7, etc. & 16. 26, etc. s Vers. 8, 21, 31. t Isa. 45. 2.
--	---	--	---	--	--	---	---

- 17 Nebunii apăsatu-s'au 'pentru calea lor
Pentru fără-de-legea lor, [păcătoasă,
18 *Până în atâta că* "sufletul lor urî ori-ce
măncare,
Și "până la porțile morții ajunseră.
19 "Atuncea strigară către Iehova în nevo-
ia lor,
Și el din strimtorările lor i-a ajutat.
20 "Trămise cuvântul său, ca "să-i vindece,
Și "să-i scape din grăpele lor.
21 "Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui,
Pentru minunile lui către fiii oamenilor;
22 "Să sacrifice sacrificii de laudă,
Și "să proclame faptele lui cu cântări de
bucuri.
23 Cei ce în corăbii se pogoră pe mare,
Cari facu negoțu pe ape puternice:
24 Acestia vedu faptele lui Iehova,
Și minunile lui în adâncuri.
25 Căci elu dice, și "se ridică furtuna,
Care înalță valurile mării;
26 La ceru se ridică,
In adâncuri se pogoră,
"Sufletul lor se topește în necasă:
27 Se clătină și șovăescă ca elu betu,
Și totă înțelepciunea lor se perde.
28 "Atunci ei strigă către Iehova în nevoia lor,
Și elu din strimtorările lor i scote.
29 "Opresce furtuna, în adiere o *preface*,
Și valurile se alină.
30 Atunci ei se bucură, că s'au liniscit,
Și elu i conduce la limanul dorit de ei.
31 "Mulțumescă lui Iehova *pentru* îndurarea lui,
Pentru minunile lui către fiii oamenilor;
32 Să-lu înalțe "in adunarea poporului,
Și să-lu laude pe scaunul celor bătrâni.
33 Elu "preface riurile în deșert,
Și isvórele de apă în uscăciune;
34 "Pământul roditor în pământ sărătos,
Pentru răutatea locuitorilor lui;
35 "Preface deșertul în ezer de apă,
Și pământul uscat în isvóre de apă;
36 Lăsându să locuască acolo pe cei flămânți,
Să întemeieze cetate de locuit;
37 Și să semene câmpia, și să sâdescă vii,
Cari să producă fructu pe totu anul.
38 Și "elu i bine-cuvântază, și ei "se înmul-
țescă forte,
Și nu lasă să se împuțineze vitele lor.
39 De sunt "împuținați și umiliți
De apăsarea nefericirii și întristării,
40 "Elu vârsă desprețul asupra mai marilor,

In deșerturi fără căi "face să se rătăcescă.
"Dară elu ridică pre elu lipsit din apăsare, 41
Și ca pre turme "îmulțescă nămurile lor;
"Cei drepti vedu *acesta*, și se bucură, 42
Și totă "răutatea "și închide gura ei.
"Totu înțeleptul vedă *acesta*, 43
Și pricepă îndurările lui Iehova.

PSALMUL CUVIII.

O cântare seă unu psalmu alu lui David.

GATA este ânima mea, Dumneșule! 1
Voiu cânta, și voi psalmodia;
Așa și sufletul meu.
"Descéptă-te, harpă și citară, 2
Ca să desceplu aurora.
Te voiu lauda între popore, o Iehova, 3
"Ti voi psalmodia între națiuni.
Căci mare preste ceriuri este îndurarea ta, 4
Și până la nouri adevărul te.
"Inalță-te preste ceruri, Dumneșule, 5
Preste totu pământul mărirea ta;
"Ca să fie mântuiți iubiții tei, 6
Ajută cu drépta ta, și respunde-mi;
Dumneșule a promis în sântenia sa:
Bucura-mă-voiu, împărțindu-vi Sicheumul, 7
Și valea Succotului măsurând'o;
Alu meu este Galaadul, și alu meu Manasse, 8
Efraimul este taria capului meu, "Iuda le-
gislatorul meu;
Moabul este lighenul meu, 9
Asupra Edomului voi arunca încălțămin-
Asupra Filistiei voi birui. [tea mea,
"Cine mă va duce la cetatea cea întărită? 10
Cine mă va duce la Edom?
Aă nu tu ore, Dumneșule, *celu ce* ne-ai le- 11
pedat?
Și aă nu tu, Dumneșule, *celu ce* n'ai eșit
cu oștirile nostre?
Dă-ni ajutoru, *ca să scăpăm* din strimtorare, 12
Căci amăgitoru este ajutorul omului.
"Cu Dumneșule vom lucra fapte măreți, 13
Și elu va călca în picioare pre neamicii nostri.

PSALMUL CIX.

Maistrului de cântare. Unu psalmu alu lui David.

DUMNEȘULE laudei mele, "nu tăcé; 1
Căci gura nelegiuitului și gura vicle- 2
niei s'au deschisă asupra-mi;
Vorbit'au cu mine cu limba minciunei.
Cu cuvinte de ură m'au încunjurat, 3
Și "fără cuvântu se luptară cu mine.

i Plân. 3. 39.	103. 3.	d Ps. 9. 11. &	Mat. 8. 26.	Isa. 41. 18.	i Iov 22. 19.	Osea 14. 9.	f Ps. 60. 9.
u Iov 33. 20.	a Iov 33. 28, 30.	73. 28. & 118.	i Ver. 8. 15. 21.	n Fac. 12. 2. &	Ps. 52. 6. &	—	g Ps. 60. 12.
v Iov 33. 22.	Ps. 30. 3. &	17.	j Ps. 22. 22, 25.	17. 16, 20.	58. 10.	—	—
Ps. 9. 13. &	49. 15. & 56.	e Iona 1. 4.	& 111. 1.	o Esod. 1. 7.	u Iov 5. 16.	Ps. 108.	Ps. 109.
88. 3.	13. & 103. 4.	f Ps. 2. 14. &	k 1 Reg. 17. 1, 7.	p 2 Reg. 10. 32.	Ps. 63. 11.	a Ps. 57. 7.	a Ps. 83. 1.
z Vers. 6, 13, 28.	b Vers. 8, 15, 31.	119. 28.	i Fac. 13. 10. &	q Iov 12. 21, 24.	Prov. 10. 11.	b Ps. 57. 8—11.	b Ps. 83. 1.
y 2 Reg. 20. 4, 5.	c Lev. 7. 12.	Nah. 2. 10.	14. 3. & 19.	r 1 Sam. 2. 8.	Rom. 3. 19.	c Ps. 57. 5, 11.	d Ps. 35. 7. &
Ps. 147. 15, 18.	d Ps. 50. 14. &	g Vers. 6, 13, 19.	25.	s Ps. 113. 7, 8.	v Ps. 64. 9.	d Ps. 60. 5, etc.	e Ps. 69. 4.
Mat. 8. 8.	118. 17.	h Ps. 89. 9.	m Ps. 114. 8.	e Ps. 78. 52.	Ier. 9. 12.	e Fac. 49. 10.	Ioan 15. 25.
s Ps. 30. 2. &	Ebr. 13. 15.						

- 4 Pentru iubirea mea ei mă pârăscu;
Dară eă, eă m'amă rugatū *pentru ei*.
5 Și ei pentru bine cu rău mi-au respălitū,
Cu ură pentru iubirea mea.
6 Pune preste d'insulū pre celū nelegiuitū,
Și pârătorulū să stee de a drēpta lui;
7 Cândū va fi judecatū, fă să ăsă vinovatū,
Și ruga lui ca păcatū să se socotēscă!
8 Puține fie dīlele sale,
Diregētoria sa / altulū să o ăee!
9 Orfanī fie fiilū seī, Și femea sa vėduvā!
10 Rătăcēscă-se fiilū seī și să cersitorēscă,
Să caute pāne in afara ruinelorū lorū!
11 Imprumutătorulū răpēscă tōte ce sūnt ale
Și străiniilū să prede munca sa! [lui,
12 Să nu aibă pre nimenea, care să întindă in-
durare asupră-ī,
Nimenea să nu fie, care să aibă milă de
orfanī seī!
13 Stērpēscă-se urmașii seī, [lorū!
In generațiunea viitoare fie stersū / numele
14 Vina pârîntilorū lui amintēscă-se înaintea
lui Iehova,
Păcatulū mumei sale să nu se stērgă!
15 Pururea fie înaintea lui Iehova,
Ca elū să stērpēscă de pe pāmēntū amin-
tirea lorū.
16 Fiindū-că nu-și aduce aminte a face milă,
Ci urmăresce pre celū saracū și lipsitū,
Pre celū cu animă sdrobită până la mōrte.
17 Iubit'a blāstemulū, decī cadă asupră-ī!
Bine-cuvēntarea n'a iubitū, decī fie depar-
te de d'insulū!
18 Cu blāstemulū, ca cu unū vestmēntū, s'a im-
brăcatū,
Decī să între ca apa in lă-intrulū seū,
Ca oleiulū in oșele lui!
19 Fie-ī blāstemulū ca vestmēntulū, *cu care se*
invēlesce,
Ca cingētoarea, cu care se incinge totū-dē-una!
20 Acēsta *ie* plata pârătorilorū mei de la Iehova,
A acelorū ce vorbescū de rău asupră-mī!
21 Dară tu lucrezā pentru mine, Dōmne,
Pentru numele teū: [Iehova,
Căci bună *este* îndurarea ta, scapă-mē.
22 Căci saracū și lipsitū sūnt,
Și anima mea rānită in lă-intrulū meū.
23 Ca o umbră, ce se întinde, perū,
Alungatū sūnt ca locustele.
24 Genunchiele mele se clatină de ajunare,
Și carnea mea s'a scursū de grāsime;
25 Așa că amū ajunsū a lī fi de ocarā;

Cândū mă vėdū, 'clatină din capū.
Ajută-mē, Iehova, Dumneđeulū meū! 26
Mēntui-mē dupre îndurarea ta;
'Ca ei să cunōscă, că acēsta *este* māna ta, 27
Că tu Iehova ai făcut'o.
'Blāsteme ei, dară tu bine-cuvēntēzā, 28
De se vorū scula, rușineze-se;
Dară servulū teū să se bucure.
'Pârătorii mei cu rușine să se imbrace, 29
In rușinea lorū să se invēlescă, ca cu o mantiā.
Mulțumi-voiū fōrte lui Iehova cu gura mea, 30
In međilocolū multora 'lū voiū lāuda.
Căci elū stă de a drēpta celui lipsitū, 31
Ca să-lu scape de cei ce condēmnā sufle-
tulū seū.

PSALMULŪ CX.

Unū psalmū alū lui Davidū.

DIS'A Iehova Domnului meū, 1
„Seđi de a drēpta mea,
„Până voiū pune pre neamicilū tei așternutū
piciorilorū tale“.
Toēgulū puterei tale 'lū va trāmete Iehova 2
din Sionū;
Să domnesci in međilocolū neamicilorū tei.
'Poporulū teū va aduce daruri de bună-voiā 3
in dīua puterei tale,
'In podōbă sântă; ca din sinulū aurorei,
'Ți va fi atuncea roūa tēnerețelorū tale.
Iehova a juratū, și nu se va căi; 4
'„Tu ești preutū in eternū dupre chipulū lui
Melchisedekū.“
Domnulū / de a drēpta ta va sfărāma 5
Pre regi, in dīua māniei sale.
Elū va judeca între națiuni; 6
De stērvuri le va implē,
'Va sfărāma pre capilū multorū țeri.
Pe drumuri 'din pērēu va bé, 7
'De aceea 'și va rēdica capulū.

PSALMULŪ CXI.

LĂUDAȚI pre Iehova! 1
'Lāuda-voiū pre Iehova din tōtă anima,
In societatea celorū drepti și in adunarea
'Mari sūnt faptele lui Iehova, [lorū. 2
'Căutate de toți cei ce se placū într'insulū.
'Mārețiā și strālucire *este* fapta sa, 3
Și dreptatea sa ține in eternū.
'Vrednice de amintire făcut'a minunile sale; 4
'Milosū și înduratū *este* Iehova.
'Hrană dă celorū ce se temū de d'insulū, 5
'Și amintesce in eternū de legāmēntulū seū.

c Ps. 35. 7, 12.
& 38. 20.
d Zech. 3. 1.
e Prov. 28. 9.
f Fapt. 1. 20.
g Esod. 22. 24.
h Iov 5. 5. &
18. 9.
i Iov 18. 19.
Ps. 37. 28.
j Prov. 10. 7.

k Esod. 20. 5.
l Neem. 4. 5.
m Iov 18. 17.
n Ps. 34. 16.
o Prov. 14. 14.
p Num. 5. 22.
q Ps. 109. 11. &
144. 4.

r Ebr. 12. 12.
s Ps. 22. 6, 7.
t Mat. 27. 39.
u 2 Sam. 16. 11,
12.
x Isa. 65. 14.
y Ps. 35. 26. &
132. 18.
z Ps. 35. 18. &
111. 1.

a Ps. 16. 8. &
73. 23. & 110.
5. & 121. 5.
—
Ps. 110.
a Mat. 22. 44.
Marc. 12. 36.
Luc. 20. 42.
Fapt. 2. 34.
1 Cor. 15. 25.

Ebr. 1. 13.
1 Pet. 3. 22.
Veđi Ps. 45.
6, 7.
b Jude. 5. 2.
c Ps. 96. 9.
d Num. 23. 19.
e Ebr. 5. 6. &
6. 20. & 7.
17, 21.

Veđi Zech. 6.
13.
f Ps. 16. 8.
g Ps. 2. 5, 12.
Rom. 2. 5.
Apoc. 11. 18.
h Ps. 68. 21.
Hab. 3. 13.
i Jude. 7. 5, 6.
j Isa. 53. 12.

Ps. 111.
a Ps. 35. 18. &
89. 5. & 107.
32. & 109. 30.
& 149. 1.
b Iov 38. & 39.
& 40. & 41.
Ps. 92. 5. &

139. 14.
Apoc. 15. 3.
c Ps. 143. 5.
d Ps. 145. 4, 5,
10.
e Ps. 86. 5. &
103. 8.
f Mat. 6. 26, 33.

- 6 Puterea faptelor sale descoperit'a popo-
rului său,
Dându-i moscenirea popórelor.
7 Faptele mânelor sale *sunt* adevăr și drep-
tate; *Sigure sunt* toate ordinele sale, [tate;
8 Intărite în etern și perpetu,
Făcute cu adevăr și dreptate.
9 Rescumpărare a trămesu poporului său,
Datu-i-a în etern legământul său;
Sântu și înfricoșat este numele lui.
10 Inceputul înțelepciunii este temerea de Ie-
hova;
Buni de minte *sunt* toți cei ce fac *ordine*-
Lauda lui fie în etern. [le lui;

PSALMULŢ CXII.

- 1 LAUDAȚI pre Iehova!
a Fericită este bărbatul, ce se teme de
Ce se place forte în ordinele lui! [Iehova,
2 Puternic pe pământ va fi seminția sa;
Generațiunea celor drepti va fi bine-cu-
3 Bunuri și avuții *sunt* în casa sa, [vântată.
Și dreptatea sa în etern ține.
4 Lumină a resăritu în întunecă pentru cei
onesti:
Ei *sunt* miloși, îndurați și drepti.
5 Fericită este bărbatul, ce dăruiesc și îm-
prumută;
Elu îngrijesce afacerile sale cu cuviință.
6 Căci în etern nu se va clăti;
Spre amintire eternă va fi cel drept.
7 De o scire rea nu se va teme,
Tare este *â*anima sa, încredându-se în Ieho-
8 Intărită *â*anima sa, nu se va teme, [va;
Până ce *â*va vedé *î*împlinirea dorinței sale a-
supra neamicilor sei.
9 A împărțit, a dat saracilor,
Dreptatea sa în etern ține,
Cornul său se va înălța în mărire.
10 Nelegiuitul vede *acésta*, și se măhnesce,
Dinți și crâșnesce, și se topesce:
Pofta nelegiuitoru va peri.

PSALMULŢ CXIII.

- 1 LAUDAȚI pre Iehova!
a Lăudați, voi servi lui Iehova,
Lăudați numele lui Iehova.
2 Fie numele lui Iehova bine-cuvântat,
De acum și până în etern.
3 De la resăritul sôrelui până la apusul lui,
Fie numele lui Iehova lăudat.

- a Înalt preste toate popórele este Iehova, 4
Preste ceriuri mărirea sa.
Cine este ca Iehova, Dumnezeuul nostru? 5
Care tronază în înălțime,
Care se înjosesce, spre a privi 6
La ceriuri și pe pământ;
Care ridică pre cel sarac din pulbere, 7
Care din tină înaltă pre cel lipsit:
Ca să-l pună alătura cu cei mai mari, 8
Alătura cu mai marii poporului său;
Care face ca stérpa casei să ajungă 9
Mumă voiósă de copii.
Lăudați pre Iehova!

PSALMULŢ CXIV.

- CÂNDU a eși din Egipt Israel, 1
Casa lui Iacobu din meșilocul unui
popor străin,
Iuda făcutu-s'a sanctuarul său, 2
Israelu stăpânirea sa.
Marea vedu, și fugi, 3
Iordanul se întorse înderept;
Munții săltară ca berbeci, 4
Colinele ca mnei.
Ce-ți este ție, mare, de fugi? 5
Tie, Iordanule, de te întorci înderept?
Voii, munților, de săltați ca berbeci, 6
Voii, colinelor, ca mnei?
Înainte Dumnezeuului cutremură-te, pă-
mântule! 7
Înainte Dumnezeuului lui Iacob;
Care preface stânca în eză de apă, 8
Și cremenea în isvor de apă.

PSALMULŢ CXV.

- NU a noii, Iehova, nu noii, 1
Ci numelui te dă-i mărire,
Pentru îndurarea ta, pentru adevărul te!
Pentru ce să dică popórele: 2
b Unde este Dumnezeuul lor?
c Dară Dumnezeuul nostru este în ceriuri, 3
Toate câte i-au plăcut, le-a făcut.
Idolii lor *sunt* argint și aur, 4
Lucru de mâni omenesci.
Gură a, și nu vorbesc; 5
Ochi a, și nu ved; 6
Urechii a, și nu aud;
Nas a, și nu mirós; 7
Mâni a, și nu pipăesc,
Picioare a, și nu amblă;
Nu dau nici sunet prin gâtlejul lor.

g Apoc. 15. 3.	Ecel. 12. 13.	f Ps. 37. 26.	p Deut. 24. 13.	b Dan. 2. 20.	j 1 Sam. 2. 5.	d Esod. 14. 21.	11.
h Ps. 19. 7.	—	Luc. 6. 35.	Vers. 8.	c Isa. 59. 19.	Ps. 68. 6.	Ps. 77. 16.	Esod. 36. 32.
i Isa. 40. 8.	Ps. 112.	g Efez. 5. 15.	q Ps. 75. 10.	Mal. 1. 11.	Isa. 54. 1.	e Ios. 3. 13. 16.	b Ps. 42. 3. 10.
Mat. 5. 18.	—	Col. 4. 5.	r Veđi Luc. 13. 28.	d Ps. 79. 9. & 99. 2.	Gal. 4. 27.	f Ps. 29. 6. & 68. 16.	& 79. 10.
j Ps. 19. 9.	a Ps. 128. 1.	h Ps. 15. 5.	s Ps. 37. 12.	e Ps. 8. 1.	—	g Hab. 3. 6.	c 1 Cron. 16. 28.
Apoc. 15. 3.	b Ps. 119. 16. 35.	i Prov. 10. 7.	t Ps. 58. 7. 8.	f Ps. 89. 6.	Ps. 114.	h Esod. 17. 6.	Ps. 135. 6.
k Mat. 1. 21.	47. 70. 143.	j Prov. 1. 33.	u Prov. 10. 28.	g Ps. 11. 4. & 138. 6.	a Esod. 13. 3.	Num. 20. 11.	Dan. 4. 35.
Luc. 1. 68.	c Ps. 25. 13. & 37. 26. & 102. 28.	k Ps. 57. 7.	& 11. 7.	h 1 Sam. 2. 8.	b Ps. 81. 5.	Ps. 107. 35.	d Deut. 4. 28.
l Luc. 1. 49.	d Mat. 6. 33.	l Ps. 64. 10.	—	Ps. 107. 41.	c Esod. 6. 7. & 19. 6. & 25. 8. & 29. 45. 48.	—	Ps. 135. 15. 16. 17.
m Deut. 4. 6.	e Iov 11. 17.	m Prov. 1. 33.	Ps. 113.	i Iov 36. 7.	Deut. 27. 9.	Ps. 115.	Ier. 10. 8. etc.
n Iov 28. 28.	f Ps. 97. 11.	n Ps. 59. 10. & 118. 7.	a Ps. 135. 1.			a Veđi Isa. 48.	
o Prov. 1. 7. & 9. 10.		o 2 Cor. 9. 9.					

- 8 * Ceî ce-î facu sînt ca d'înşii,
Totu celû ce se încrede în ei.
9 ¹Israele, încrede-te în Iehova!
²Ajutorulû lorû şi scutulû lorû elû *este*.
10 Casă a lui Aaronû, încredeţi-vă în Iehova,
Ajutorulû lorû şi scutulû lorû elû *este*.
11 Ceî ce vè temeţi de Iehova, încredeţi-vă în
Iehova,
Ajutorulû lorû şi scutulû lorû elû *este*.
12 Iehova celû ce şi-a adusă aminte de
noi, va bine-cuvênta:
Va bine-cuvênta casa lui Israelû,
Va bine-cuvênta casa lui Aaronû;
13 ¹Va bine-cuvênta pre ceî ce se temû de
Pre ceî mici şi pre ceî mari. [Iehova,
14 Iehova să vi adaugă,
Voiû şi filorû vostri.
15 ¹Bine-cuvêntaţi *fiţi* de Iehova,
²Celû ce făcu ceriul şi pămîntulû.
16 Ceriurile *sînt* ceriurile lui Iehova,
Şi pămîntulû l'a datû filorû ômenilorû.
17 ¹Nu morţiî laudă pre Iehova,
Nici toţi ceî pogoriţi în loculû tăcereî;
18 ¹Ci noi vomû bine-cuvênta pre Iehova
De acumû şi până în eternû.
Lăudaţi pre Iehova?

PSALMULŮ CXVI.

- 1 ¹TUBESCŮ pre Iehova; căci a auđitû
Vôcea mea, plîngerea mea.
2 Căci a plecatû urechia sa cătră mine,
In *tôte* ôilele mele l'û voiû chiâma.
3 ¹Funiele morţei mē încunjuraseră,
Strîmtorările infernului m'aflaseră,
Nevoia şi întristare întimpinasemû;
4 Atuncea chiâmat'amû numele lui Iehova,
„Ah, Iehova, scapă sufletulû meu!”
5 ¹Milosû şi ²dreptû *este* Iehova,
Înduratû Dumneđeulû nostru.
6 Iehova păzescce pre ceî simpli;
Eramû slabû, şi m'a ajutatû.
7 Întôrce-te, suflete alû meu, la ¹repausulû teû,
Căci ²Iehova ū-a făcutû bine.
8 ¹Căci tu ai scăpatû sufletulû meu de morţe,
Ochiulû meu de lacrimi, şi piciorulû meu
de cădere.
9 Voiû âmbლა inaintea lui Iehova
²In pămîntulû celorû vii.
10 ¹Cređut'amû; de aceea amû vorbitû;
Apesatû forţe amû fostû.
11 ¹Dis'amû în uimirea mea:
²„Toţi ômenii mintû“.

- Cumû să resplătescû lui Iehova 12
Tôte bine-facerile lui cătră mine?
Paharulû mēntuirei voiû lua, 13
Şi voiû chiâma numele lui Iehova.
¹Voturile mele le voiû plăti lui Iehova 14
Înaintea întregulû seû poporû.
²Scumpă este în ochiû lui Iehova 15
Môrtea cuvioşilorû seî.
Ahû, Iehova, în adevărû ²servulû teû sînt, 16
Servulû teû, ¹fiulû servei tale;
Tu ai deslegatû legăturile mele.
Tie-ţi voiû sacrifica ²sacrificiî de mulţumire, 17
Şi voiû chiâma numele lui Iehova.
²Voturile mele le voiû plăti lui Iehova 18
Înaintea întregulû seû poporû,
In ¹curţile casei lui Iehova, 19
In međilocolû teû, Ierusalime!
Lăudaţi pre Iehova!

PSALMULU CXVII.

- ¹LĂUDAŢI pre Iehova, tôte popórele! 1
²Serbaţi-lû, tôte naţiunile!
Căci mare este îndurarea lui spre noi, 2
Şi ²adeverulû lui Iehova în eternû.
Lăudaţi pre Iehova!

PSALMULŮ CXVIII.

- ¹MULTUMIŢI lui Iehova; că bunû *este*, 1
Şi în eternû *ţine* îndurarea sa.
²Şi Israelû dică: 2
Că în eternû *ţine* îndurarea sa.
Şi casa lui Aaronû dică: 3
Că în eternû *ţine* îndurarea sa.
Ceî ce se temû de Iehova dică: 4
„Că în eternû *ţine* îndurarea sa.
¹Din strîmtorare chiâmat'amû pre Iehova; 5
Iehova mî-a răspunsû, şi ²la locû largû m'a
scosû.
¹Iehova *este* pentru mine; nu mē temû; 6
Ce-mî pôte face omulû?
²Iehova *este* pentru mine, între ajutătorii mei, 7
Şi ²voiû vedē *împlinirea dorinţei mele* asupra
celorû ce mē urescû.
¹Mai bine *este* a se încrede în Iehova, 8
De câtû a-şi pune încrederea în ômeni.
²Mai bine *este* a se încrede în Iehova, 9
De câtû a-şi pune încrederea în ceî mari.
Tôte popórele m'aî încunjuratû; 10
In numele lui Iehova le-amû stērpitû;
¹Încunjuratu-m'aî, da, m'aî încunjuratû, 11
In numele lui Iehova le-amû stērpitû.
M'aî încunjuratû ²ca albinele, 12

e Ps. 135. 18.
Isa. 44. 9, 10,
11.
Iona 2. 8.
Hab. 2. 18, 19.
f Veđi Ps. 118,
2, 3, 4. & 135.
19, 30.
g Ps. 33. 30.
Prov. 30. 5.

h Ps. 138. 1, 4.
i Fac. 14. 19.
j Fac. 1. 1.
k Ps. 96. 5.
l Ps. 6. 5. & 88.
10, 11, 12.
Isa. 38. 18.
m Ps. 113. 2.
Dan. 9. 20.
—

Ps. 116.
a Ps. 18. 1.
b Ps. 18. 4, 5, 6.
c Ps. 103. 8.
d Ezra 9. 15.
Neom. 9. 8.
e Ps. 119. 137.
f 145. 17.
g Ier. 6. 16.

Mat. 11. 29.
f Ps. 13. 6. &
119. 17.
g Ps. 56. 13.
h Ps. 27. 13.
i 2 Cor. 4. 13.
j Ps. 31. 22.
k Rom. 3. 4.
l Vers. 18.
Ps. 22. 25.

Iona 2. 9.
m Ps. 72. 14.
n Ps. 119. 135.
o Ps. 86. 16.
p Lev. 7. 12.
q Ps. 50. 14. &
107. 22.
r Vers. 14.
7 Ps. 96. 8. &

100. 4. & 135. 2.
—
Ps. 117.
a Rom. 15. 11.
b Ps. 100. 5.
—
Ps. 118.
c 1 Cron. 16. 8.

34.
Ps. 106. 1. &
107. 1. & 136. 1.
b Veđi Ps. 115.
9, etc.
c Ps. 120. 1.
d Ps. 18. 19.
e Ps. 27. 1. &
56. 4, 11. &
146. 5.

Isa. 51. 12.
Ebr. 13. 6.
f Ps. 54. 4.
g Ps. 59. 10.
h Ps. 40. 4. &
62. 8. 9.
Ier. 17. 5, 7.
i Ps. 146. 3.
j Ps. 88. 17.
k Deut. 1. 44.

- Se stinseră 'ca focul din spinii:
In numele lui Iehova le-amu stêrpit.
13 Îmbrâncitu-m'au fôrte, ca să cadu,
Dară Iehova m'a ajutat.
14 "Tăria mea și cântarea mea *este* Iehova,
Și fostu-mi-a de ajutor.
15 Vócea cântărei de bucuria și de mênuire
este in corturile celor drepți:
"Drépta lui Iehová face fapte mari".
16 "Drépta lui Iehova înaltă,
Drépta lui Iehova face fapte mari.
17 "Nu voiuri muri, ci voiuri trăi,
Și "voiuri spune faptele lui Iehova.
18 Iehova m'a "muștratu;
Dară nu m'a datú morței.
19 "Deschideți-mi porțele dreptăței;
Voiuri intra printr'insele, voiuri lăuda pre Ie-
20 "Acésta *este* pórtă lui Iehova, [hova.
Ce drepți intră ' printr'insa.
21 Lăuda-te-voiuri, că "m'ăi respunsu;
Și "m'ăi fostu spre mênuire.
22 "Pétra, *pre care* zidarii au lepédato,
Pétra ânghiului s'a făcut.
23 De la Iehova s'a făcutú acésta;
Minunatu *este* acésta in ochii nostri.
24 Acésta *este* diúă, pre care Iehova a făcut'o,
Să ne bucurămú și să ne veselimú intr'insa.
25 Ahú, Iehova, ajutá, rogu-te;
Ahú, Iehova, trâmète, rogu-te, prosperitate.
26 "Bine-cuvéntatu *fi* celú ce vine in numele
lui Iehova;
Bine-cuvéntamu-vé pre voi cei din casa lui
Iehova.
27 Iehova *este* Dumneđu, și ne "luminéză;
Legati sacrificiul cu funii până la córnel
altarului.
28 Dumneđu meu tu *esci*, și eú te voiuri lăuda;
"Dumneđu meu, te voiuri înalța.
29 "Mulțumiți lui Iehova, că bunú *este*,
Că in eternú *fi*ne îndurarea sa.

PSALMULŮ CXIX.

Alefú.

- 1 **F**ERICIȚI *sunt* cei fără prihană in cale,
"Cari âmbă in legea lui Iehova.
2 Fericiți cei ce păzescú mărturiile sale,
Și-lú caută din totă ânima;
3 "Cei ce nu facú nici o fără-de-lege,
Ci âmbă in căile sale.
4 Tu n'ăi ordinatú, ordinele tale
Să le păzimú cu îngrijire.

- Ahú, de s'arú întări căile mele, 5
În păzirea aședămintelorú tale.
"Atuncea nu m'ășu rușina, 6
Cândú așu privi la tóte ordinele tale.
"Lăuda-te-voiuri in curătenia ânimei, 7
Învétându-mé judecățele dreptăței tale.
Aședămintele tale voiuri ținé; 8
Nu mé parási de totú!

Betú.

- În ce chipú ténérulú calea sa curatá va ținé? 9
Cândú o va ținé duple cuvéntulú teú.
Cu totă ânima mea "te-amú căutatú; 10
Nu mé lăsa să "rătăcescu de la ordinele tale.
"În ânima mea ascuns'amú cuvéntulú teú, 11
Ca să nu-ți pécătuescu.
Bine-cuvéntatu *fi*, Iehova! 12
"Învétă-me aședămintele tale.
Cu buzele mele "spus'amú 13
Tóte judecățele gurei tale.
De calea mărturiilorú tale mé bucurú, 14
Ca de tóte avuțiile.
"Cugeta-voiuri la ordinele tale, 15
Și căuta-voiuri căile tale.
"Desfêta-mé-voiuri in aședămintele tale; 16
Cuvéntulú teú nu voiuri uita.

Ghimelú.

- "Fă bine servulú teú, ca să trăescú; 17
Și voiuri păzi cuvéntulú teú.
Deschide ochii mei, 18
Ca să védú minunile legei tale.
"Străinú *sunt* pe pământú, 19
Nu ascunde de la mine ordinele tale.
"Sdrobitú este sufletulú meú 20
De dorulú judecătelorú tale in totú timpulú.
Muștrat'ai pre cei mândri, cei blăstemați, 21
Cari "s'au rătăcitú de la ordinele tale.
"Rêdică de de-asupra mea ocară și despre- 22
Căci mărturiile tale le-amú păzitú. [tulú;
Chiarú și cei mai mari au ședutú, și au 23
vorbitú asupra-mi;
Dară servulú teú la aședămintele tale "cugetă.
Și "mărturiile tale *sunt* desfêtările mele, 24
Sfátuitorii mei.

Daletú.

- "Lipitu-s'a de țerână sufletulú meú; 25
"Reinsuflețesce-mé duple cuvéntulú teú.
Spus'amú căile mele, și tu m'ăi respunsú; 26
"Învétă-mé aședămintele tale.
Calea ordinelorú tale fă-mé să înțelegú, 27

l Eocl. 7. 6.	s Ps. 24. 7.	Efes. 2. 20.	Isa. 25. 1.	d Vers. 171.	j Ps. 1. 2.	Pa. 39. 12.	q Vers. 15.
Nah. 1. 10.	t Isa. 35. 8.	1 Pet. 2. 4. 7.	b Vers. 1.	e 2 Cron. 15. 15.	Vers. 23. 48.	2 Cor. 5. 6.	r Vers. 77. 92.
m Esod. 15. 2.	u Apoc. 21. 27.	y Mat. 21. 9. &		f Vers. 21. 118.	78.	Ebr. 11. 13.	s Ps. 44. 25.
Isa. 12. 2.	& 32. 14. 15.	23. 39.	Ps. 119.	g Ps. 37. 31.	k Ps. 1. 2.	n Ps. 42. 1. 2. &	t Vers. 40.
n Esod. 15. 6.	u Ps. 116. 1.	Marc. 11. 9.	a Ps. 128. 1.	h Luc. 2. 19. 51.	Vers. 35. 47.	63. 1. & 84. 2.	u Vers. 12.
o Ps. 6. 5.	v Vers. 14.	Luc. 19. 38.	b 1 Ioan 3. 9. &	i Luc. 26. 33.	70. 77.	Vers. 40. 131.	" Vers. 12.
Hab. 1. 12.	z Mat. 21. 42.	Vedí Zec. 4. 7.	5. 18.	l Ps. 116. 7.	o Vers. 10. 110.	Ps. 25. 4. &	27. 11. & 86.
p Ps. 73. 28.	1 Marc. 12. 10.	1 Pet. 2. 9.	c Iov 22. 26.	m Fac. 47. 9.	118.	27. 11. & 86.	11.
q 2 Cor. 6. 9.	Luc. 20. 17.	a Esod. 15. 2.	1 Ioan 2. 28.	n Ps. 25. 4.	1 Cron. 29. 15.	p Ps. 39. 8.	
r Isa. 26. 2.	Fapt. 4. 11.			t Ps. 34. 11.			

- Și * voiû cugeta la minunile tale.
 28 * Sufletulû meu lăcriméază de întristare;
 Rêdică-mê dupre cuvântulû teu.
 29 Calea minciunei depărtéază de la mine;
 Cu legea ta miluesce-mê.
 30 Calea credincioșiei ales'amû,
 Judecățele tale pus'amû *înaintea mea*.
 31 Lipitû sânt de mărturiile tale;
 Iehova! nu lăsa să fiû rușinatû.
 32 Pe calea ordinelorû tale voiû alerga;
 Căci * la largû vei scôte ânima mea.

He.

- 33 * Învéță-mê, Iehova, calea aședămintelorû ta-
 Și o voiû păzi * *până* în sfârșitû. [Ie,
 34 * Dă-mi înțelepciune, ca să păzescu legea ta,
 Și să o ținû cu totă ânima.
 35 Fă-mê să âmbliu în calea ordinelorû tale,
 Căci în ea * aflû plăcere.
 36 Plécă ânima mea la mărturiile tale,
 Si nu la * sgârbeniâ.
 37 * Întorce ochii mei de la / căutarea de deșer-
 * Reinsufleșce-mê în calea ta. [tăciune;
 38 * Îndeplinesce servulû teu cuvântulû teu,
 Ce *l'ai promisû celorû ce se temû de tine*.
 39 Depărtéază ocara mea, de care mē temû;
 Căci judecățele tale bune *sunt*.
 40 Ecce, * ducû dorulû ordinelorû tale;
 Întru dreptatea ta / reinsufleșce-mê.

Vafû.

- 41 Și * vino preste mine îndurările tale, Iehova,
 Mēntuirea ta, dupre cuvântulû teu;
 42 Și voiû răspunde celui ce mē defăimă;
 Că în cuvântulû teu mē încredû.
 43 Și nu lua de totû din gura mea cuvântulû
 adevêrului;
 Căci judecățele tale amû asceptatû.
 44 Si voiû păzi legea ta pururea
 În eternû și perpetuû.
 45 Și în largû voiû âmbli; /
 Căci ordinele tale le cautû.
 46 * Voiû vorbi de mărturiile tale înaintea re-
 Și nu mē voiû rușina. [gilorû,
 47 Și mē voiû * desfêta în ordinele tale,
 Pre cari le iubescû.
 48 Voiû rêdica mânele mele spre ordinele tale,
 pre cari le iubescû,
 Și voiû * cugeta la aședămintele tale.

Za inû.

- 49 Adă-ți aminte de cuvântulû teu cătră ser-
 vulû teu,

- Pre care m'ai făcutû să-lû * asceptû.
 Acésta *este* * mângăierea mea în apăsarea mea; 50
 Căci cuvântulû teu m'a reinsufleșitû.
 Ceî mândri fôrte și-au * risû de mine; 51
 De legea ta nu m'amû * depărtatû.
 Adusu-mi-amû aminte de judecățele tale din 52
 eternû, Iehova,
 Și m'amû mângăiatû.
 * Fîori cuprinsu-m'au pentru cei nelegiuiți, 53
 Cari părăsescu legea ta.
 Cântări fostu-mi-au aședămintele tale 54
 În casa nimernicieî mele.
 Nóptea * adusu-mi amû aminte de numele teu, 55
 Și amû păzitû legea ta. [Iehova,
 Acésta mi s'a făcutû: 56
 Căci ordinele tale le-amû păzitû.

Hetû.

- * „Partea mea *tu esci*, Iehova!“ 57
 Dis'amû, ca să păzescû cuvintele tale.
 Din totă ânima rugatu-m'amû tie; 58
 Îndurâ-te de mine * dupre cuvântulû teu.
 De *d'inainte* * cugetat'amû la căile mele, 59
 Și amû întorsû picîoșele mele cătră mărturiile tale.
 Grăbitu-m'amû, și n'amû întârziatû, 60
 A păzi ordinele tale.
 Cetele celorû nelegiuiți încunjuratu-m'au; 61
 Legea ta nu amû uitatû.
 * La meulû nopței scolu-mê, spre a-ți mul- 62
 Pentru judecățele dreptăței tale. [țumi,
 Soçiû *sunt* tuturorû celorû ce se temû de tine, 63
 Și celora ce ținû ordinele tale.
 * De îndurarea ta, Iehova, este plinû pă- 64
 mēntulû;
 * Învéță-mê aședămintele tale.

Tetû.

- Făcut'ai bine servulû teu, Iehova, 65
 Dupre cuvântulû teu.
 Înțelegere bună și cunoscînță învéță-mê; 66
 Căci credû ordinelorû tale.
 * Mai 'nainte de ce să fi fostû umilitû, gre- 67
 șit'amû;
 Dară acumû cuvântulû teu 'lû păzescû.
 * Bunû *esci* și bine-făcêtorû; 68
 * Învéță-mê aședămintele tale.
 Minciună aû * neltitû asupră-mi cei mândri; 69
 Êrû eû cu totă ânima păzescû ordinele tale.
 * Grasă ca sîulû este ânima lorû; 70
 Êrû eû * în legea ta mē desfêtezû.
 * Spre bine *fostu-mi-a*, că amû fostû umilitû: 71
 Ca să învéțû aședămintele tale.

v Ps. 145. 5, 6.	b Vers. 73.	e Isa. 33. 15.	Vers. 77.	p Rom. 15. 4.	Ier. 10. 16.	b Vers. 71.	Ps. 109. 2.
z Ps. 107. 26.	Prov. 2. 6.	f Prov. 23. 5.	i Ps. 138. 1.	q Ier. 20. 7.	Plân. 3. 24.	Ier. 31. 18, 19.	f Ps. 17. 10.
y 1 Reg. 4. 29.	Isa. 1. 5.	g Vers. 40.	Mat. 10. 18, 19.	r Iov. 23. 11.	v Vers. 41.	Ebr. 12. 11.	Isa. 6. 10.
Isa. 80. 5.	c Vers. 16.	h 2 Sam. 7. 25.	Fapt. 20. 1, 2.	s Ps. 44. 18.	z Luc. 15. 17.	c Ps. 106. 1. &	Fapt. 26. 27.
2 Cor. 6. 11.	d Ezech. 23. 31.	i Vers. 20.	m Vers. 16.	Vers. 157.	18.	107. 1.	g Vers. 35.
z Vers. 12.	Marco. 7. 21, 22.	j Vers. 25, 37.	n Vers. 15.	s Ebra 9. 5.	y Fapt. 16. 25.	Mat. 19. 17.	h Vers. 67.
a Vers. 112.	Luc. 12. 15.	88, 107, 149.	o Vers. 74, 81,	t Ps. 63. 6.	z Ps. 33. 5.	d Vers. 12, 26.	Ebr. 12. 10.
Mat. 10. 22.	1 Tim. 6. 10.	156, 169.	147.	u Ps. 16. 5.	a Vers. 12, 26.	e Iov. 13. 4.	II.
Apoc. 2. 26.	Ebr. 13. 5.	k Ps. 108. 4.					

72 'Mai bună 'mî *este* legea gurei tale,
Decâtū mîi *de bucăți* de aurū și de argintū.

I o d ū.

73 'Mănele tale m'aū făcutū, și m'aū ziditū;
*Înțelepțesce-mă, ca să învățū ordinele tale.

74 'Ceî ce se temū de tine mă vorū vedé, și
se vorū bucura;

Căci *cuvēntulū teū amū asceptatū.

75 Sciū, Iehova, că drepte *sînt* judecățele tale,
Și *cā cu credincioșā m'ai umilitū.

76 Fie, rogu-te, îndurarea ta spre mângăia-
rea mea,

Dupre cuvēntulū teū cătră servulū teū.

77 'Vie asupră-mî mila ta, ca să trăescū;

Căci *legea ta *este* desfătarea mea.

78 'Rușineze-se cei mândri; *căci fără cuvēntū
aū nelegiuitū asupră-mî;

Cā eū la ordinele tale *cugetū.

79 Întorcă-se spre mine cei ce se temū de tine,
Și cei ce cunoscū mărturiile tale.

80 Fie ânima mea fără prihană in aședămin-
tele tale,

Ca să nu mă rușinezū.

C a f ū.

81 'Lânțedește sufletulū meū după ajutorulū
*Cuvēntulū teū amū asceptatū. [teū;

82 'Lânțedește ochiî meî după cuvēntulū teū,
Dicēndū: „Cândū mă vei mângăia?”

83 Căci *ajuns'amū ca unū fōle in fumū;
Aședămintele tale nu le-amū uitatū.

84 'Câte *sînt* dīlele servulū teū?

*Cândū vei face judecată celorū ce mă ur-
mărescū?

85 Gropî sēpatu-mi-aū *ceî mândri,
Ceî ce nu *sînt* dupre legea ta.

86 Tōte ordinele tale cu credincioșā *sînt*;

*Fără cuvēntū ei mă *urmărescū; ajutā-mē!

87 Puținū lipsit'a să mă stērgă de pe pāmēntū;
Dară eū ordinele tale n'amū părăsitū.

88 Dupre îndurarea ta *reinsuflețesce-mă,
Și voiū ținē mărturia gurei tale.

L a m e d ū

89 'În eternū, Iehova,
Stă cuvēntulū teū in ceriuri,

90 Din generațiune in generațiune credincioșā
Intemeiat'ai pāmēntulū, și elū stă. [ta;

91 *Totulū* dupre /rōnduēla ta stă *până* astă-đi;
Căci tōte serve ale tale *sînt*.

92 De nu *era* *legea ta desfătarea mea,
Așū fi peritū întru nēcasulū meū.

93 Nicî o dată nu voiū uita ordinele tale;

Căci printr'insele m'ai reinsuflețitū.

Alū teū *sînt*; mēntui-mē; 94

Căci ordinele tale amū căutatū.

Nelegiuitū mă asceptū, ca să mă pērdă; 95

Dară eū iōū aminte la mărturiile tale.

*La tōtă desevărgirea vēdūt'amū *marginē*; 96

Dară ordinulū teū nemărginitū *este*.

M e m ū.

Cătū iūbescū legea ta! 97

Tōtā đīua *cugetarea mea ea *este*.

Mai multū de cātū pre neamicîi meî inē 98

*Înțelepțescî prin ordinele tale;

Căci in eternū *sînt* cu mine.

De cātū învățatorîi meî mai înțeleptū amū 99

*Căci mărturiile tale *sînt* cugetarea mea.

De cātū bētrāniū 'mai cu minte sūnt; 100

Căci ordinele tale amū pāzitū.

*Oprit'amū piciorulū meū de la orî-ce cale 101

Ca să păzescū cuvēntulū teū. [rea,

De judecățele tale nu m'amū depārtatū, 102

Căci tu m'ai învățatū.

*Cātū de dulci *sînt* ceriulū gurei mele cu- 103

vintele tale!

Da, *mai dulci sînt* gurei mele de cātă mie-

Din ordinele tale mă cumintescū; [rea. 104

De aceea *urēscū tōtă calea minciunei.

N u n ū

*Candelă piciorulū meū *este* cuvēntulū teū, 105

Și lumină cărārei mele.

*Juratu-m'amū, și amū ținutū 106

Paza judecătelorū dreptăței tale.

Măhnitū fōrte sūnt, Iehova! 107

*Reinsuflețesce-mă dupre cuvēntulū teū.

*Darurile de bună-voiă ale gurei mele pri- 108

mesce-le, Iehova,

Și judecățele tale *învēțā-mē.

*Sufletulū meū pururea *este* in mână mea, 109

Și legea ta nu amū uitatū.

*Întinsu-mi-aū cursă nelegiuitū; 110

Dară de la ordinele tale *nu m'amū rātăcitū.

*Moscenire in eternū luat'amū mărturie- 111

le tale;

Căci *ele *sînt* bucuria ânimei mele.

Plecat'amū ânima mea la împlinirea așe- 112

đămintelorū tale

În eternū, *până in sfârșitū.

S a m e c h ū

Urēscū pre cei nestatornicî, 113

Dară iūbescū legea ta.

*Scăparea mea și scutulū meū tu *escî*; 114

i Vers. 127.
Pa. 19. 10.
Prov. 8.10, 11,
19.
j Iov 10. 8.
Pa. 100. 3. &
138 8. & 139.
14.

k Vers. 34. 144.
l Ps. 34. 3.
m Vers. 49. 147.
n Ebr. 12. 10.
o Vers. 41.
p Vers. 24. 47.
q Pa. 25. 3.

r Vers. 88.
s Vers. 23.
t Pa. 73. 26. &
84. 2.
u Vers. 74. 114
v Vers. 123.
Pa. 69. 3.
x Iov 30. 30.

y Ps. 39. 4.
z Apoc. 6. 10.
a Ps. 35. 7.
b Prov. 16. 27.
c Pa. 35. 19. &
38. 19.
d Vers. 78.
e Vers. 40.

f Ps. 89. 2.
Mat. 24. 34. 35.
1 Pet. 1. 25.
j Ier. 33. 25.
g Vers. 24.
h Mat. 5. 18. &
24. 35.
i Pa. 1. 2.

j Deut. 4. 6. 8.
k 2 Tim. 3. 15.
l Iov 32. 7. 8. 9.
m Prov. 1. 15.
n Pa. 19. 10.
o Prov. 8. 11.
p Vers. 128.
q Prov. 6. 23.

r Neem. 10. 29.
s Vers. 88.
t Osea 14. 2.
u Ebr. 13. 15.
v Vers. 12. 26.
w Iov 13. 14.
x Pa. 140. 5. &
141. 9.

y Vers. 10. 21.
z Deut. 32. 4.
a Vers. 77. 92.
b Vers. 174.
c Vers. 23.
d Pa. 32. 7. &
91. 1.

- * Cuvântul tău 'lă ascepu.
- 115 ^aDepărtați-vă de la mine, făcători de rele,
Ca să păzesc ordinele Dumnezeului meu.
- 116 Sprijinesc-mă după cuvântul tău, ca să
trăiesc,
Și nu lăsa să 'fiu rușinat în speranța mea.
- 117 Sprijinesc-mă, ca să fiu mântuit,
Ca să caut pururea spre aședămintele tale.
- 118 Tu calci pre toți cei ce se 'abat de la a-
ședămintele tale;
Căci minciuna *este unelta* vicleniei lor.
- 119 ^aCa sigură înlăturat'ai pre toți nelegiuiții
pământului;
De aceea iubesc mărturiile tale.
- 120 ^aCarnea mea se spăimântă de temerea ta,
Și de judecățile tale mă tem.

A i n ũ.

- 121 Făcut'amă judecată și dreptate;
Nu mă lăsa în puterea apăsătorilor mei.
- 122 ^aAsigurăză binele servului tău,
Nu lăsa pre cei mândri să mă apese.
- 123 ^aOchii mei lănceDESC după ajutorul tău,
Și după cuvântul dreptății tale,
- 124 Fă cu servul tău după îndurarea ta;
Și aședămintele tale ^aînvătă-mă.
- 125 ^aServul tău *sunt*, înțelepțesc-mă,
Ca să cunosc mărturiile tale.
- 126 *Este* timpul, ca tu să lucrezi, Iehova;
Ei stricat'a legea ta.
- 127 ^aDe aceea iubesc ordinele tale, mai mult
de cât aurul,
Ca, de cât aurul curat.
- 128 De aceea socotit'amă drepte toate ordinele
Tota calea minciunei amă ^aurit. [tale;

P e

- 129 Minunate *sunt* mărturiile tale,
De aceea le-a păzit sufletul meu.
- 130 Descoperirea cuvintelor tale luminează;
Pre cei simpli ^aînțelepțesc.
- 131 Gura mea amă deschisă, și amă sorbit;
Căci după preceptele tale ^aamă dorit.
- 132 ^aÎntorce-te către mine, și îndură-te de mine,
^aCum obicinuesc către cei ce iubesc nu-
mele tău.
- 133 Pașii mei ^aîntăresc-î prin cuvântul tău,
Și 'nu lăsa să domnescă preste mine fără-
de-legea.
- 134 ^aDe apăsarea omenilor scapă-mă,
Ca să păzesc ordinele tale.
- 135 ^aFăca ta fă să lucască preste servul tău,
Și ^aînvătă-mă aședămintele tale.

- ^aRiuri de apă curgă din ochii mei;
Căci nu se păzesc legea ta.

T a d i.

- ^aDreptă *esci*, Iehova, 137
Și drepte *sunt* judecățile tale.
- Drepte *sunt* ^amărturiile ce tu ai dată, 138
Si sigure forte.
- ^aZelul meu m'a surpată, 139
Căci apăsătorii mei au uitată cuvintele tale.
- ^aLămurit forte *este* cuvântul tău, 140
Și servul tău 'lă iubesc.
- Mică *sunt* și desprețuită; 141
Dară ordinele tale n'amă uitată.
- Dreptatea ta *este* dreptate eternă, 142
Și legea ta ^aadeveră.
- Nevoia și strimtorare au dată preste mine; 143
Totu-și ordinele tale *sunt* ^adesfătarea mea.
- Dreptatea mărturiilor tale *este* în eternă; 144
^aÎnțelepțesc-mă, ca să trăiesc.

K o f ũ

- Din totă ânima strigă; răspunde-mi, Iehova! 145
Aședămintele tale voi păzi.
- Te chiamă; ajută-mă; 146
Și voi păzi mărturiile tale.
- ^aÎntrecut'amă diorile, și amă strigată, 147
^aAsceptândă cuvintele tale.
- ^aÎntrecut'au ochii mei străjele *noptei*, 148
Ca să cugetă la cuvântul tău.
- Ascultă vócea mea după îndurarea ta; 149
Iehova, după judecățile tale ^areinsufleșce-
ce-mă.
- Apropiatu-s'au cei ce urmăresc planuri 150
viclene,
Depărtatu-s'au de legea ta.
- ^aAprópe *esci*, Iehova, 151
^aȘi toate ordinele tale *sunt* adevăr.
- De de multă cunoscut'amă din mărturiile 152
Că ^aîn eternă le-ai întemeiată. [tale,

R e ș ũ.

- ^aPrivesc apăsarea mea, și scapă-mă; 153
Căci legea ta nu amă uitată.
- ^aApără dreptul meu, și mântui-mă; 154
^aReinsufleșce-mă după cuvântul tău.
- ^aDepartă *este* mântuirea ta de cei nelegiuiți; 155
Căci aședămintele tale nu le caută.
- Mare *este* îndurarea ta, Iehova! 156
Dupa judecățile tale ^areinsufleșce-mă.
- Mulți *sunt* următori mei și apăsătorii mei; 157
Dară de la mărturiile tale ^anu m'amă
plecată.

e Vers. 81.	A Hab. 3. 16.	o Ps. 19. 7.	u Luc. 1. 74.	Neem. 9. 33.	Prov. 30. 5.	88. 13. & 130. 6.	o 1 Sam. 24. 15.
d Ps. 6. 3. &	i Ebr. 7. 22.	Prov. 1. 4.	v Ps. 4. 6.	Ier. 12. 1.	d Vers. 151.	A Vers. 74.	Pa. 35. 1.
139. 19.	j Vers. 81, 82.	p Vers. 20.	x Vers. 13, 26.	Dan. 9. 7.	Ps. 19. 9.	i Ps. 63. 1. 6.	Mic. 7. 9.
Mat. 7. 23.	k Vers. 12.	q Ps. 106. 4.	y Ier. 9. 1. &	a Ps. 19. 7, 8, 9.	Ioan 17. 17.	j Vers. 40, 154.	p Vers. 40.
e Ps. 25. 3.	l Ps. 116. 16.	r 2 Thea. 1. 6, 7.	14. 17.	b Ps. 69. 9.	e Vers. 77.	k Ps. 145. 18.	q Iov 5. 4.
Rom. 5. 5. &	m Vers. 72.	s Ps. 17. 5.	Veđi Esec. 9.	Ioan 2. 17.	f Vers. 34, 73,	l Vers. 142.	r Vers. 149.
9. 33. & 10. 11.	n Vers. 10.	t Ps. 19. 13.	4.	c Ps. 12. 6. &	169.	m Luc. 21. 33.	s Ps. 44. 18.
f Vers. 21.	Prov. 8. 11.	Rom. 6. 12.	z Ezra 9. 15.	18. 30. & 19. 8.	g Ps. 5. 3. &	n Plân. 5. 1.	Vers. 51.
g Esec. 22. 18.	n Vers. 104.						

- 158 Văduț'amă călcători de lege, și 'm'amă în-
greșoșatū;
Căci cuvântul tău n'au păzitū.
159 Veđi, câtū iubescū ordinele tale!
Iehova, după îndurarea ta "reinsufleșe-
ce-mă.
160 Temelia cuvântului tău este adevărulū,
Și in eternū tătă judecata dreptăței tale.

Șinū.

- 161 "Ceī mai mari fără cuvântū urmăritu-m'au,
Dară ânima mea tremurat'a număi înain-
tea cuvântului tău.
162 Veselescu-mă de cuvântul tău,
Ca celū ce găsește prădă mare.
163 Mincīuna urăscū, și in ură o amū,
Legea ta iubescū.
164 De șapte ori pe ți te laudū,
Pentru judecățele dreptăței tale.
165 "Multă pace au cei ce iubescū legea ta,
Și preste nici o pedecă nu dau.
166 "Sperat'amū in ajutorulū tău, Iehova,
Și ordinele tale făcut'amū.
167 Sufletulū meu păzesc mărturiile tale,
Și le iubesc forte.
168 Păzit'amū ordinele și mărturiile tale,
"Căci tôte căile mele sūnt înaintea ta.

Tavū.

- 169 Apropie-se tânguirea mea înaintea ta, Ie-
hova,
Dupre cuvântul tău "înțelepșesce-mă.
170 Viie cererea mea înaintea ta;
Dupre cuvântul tău scapă-mă,
171 Ca "buzele mele să isvorască laudă;
Căci tu mă înveți aședămintele tale.
172 Vorbescă limba mea de cuvântul tău;
Căci tôte ordinele tale sūnt dreptate.
173 Fie mâna ta in ajutorulū meu;
Căci ordinele tale "amū alesū.
174 "Dorescū după ajutorulū tău, Iehova,
Și "legea ta este desfătarea mea.
175 Trăescă sufletulū meu, și laude-te,
Și judecățele tale ajute-mă.
176 "Rătăcitū sūnt, ca oīea perdută; caută pre
servulū tău;
Căci ordinele tale nu le-amū uitatū.

PSALMULŮ CXX.

O cântare de suire.

- 1 STRIGAT'AMŮ cătră Iehova in "strimto-
rarea mea,
Și elū mi-a răspunsū.

- Iehova, scapă sufletulū meu de buzele min- 2
De limba vicleună. [cîunose,
Ce-ți dă ție, 3
Ce-ți adauge limba vicleună?
Ele sūnt ca săgețele ascuțite ale celui vitésū, 4
Ca cărbunii de jeniperū.
Vai mie, că nimernicescū in "Meșecū, 5
"Că locuescū in corturile Kedarului!
Multū fôrte locuit'a sufletulū meu 6
Cu celū ce urăște pacea.
Pace eū iubescū; dară cândū de ea vorbescū, 7
Ei se gătescū de resbelū.

PSALMULŮ CXXI.

O cântare de suire.

- RĖDICŮ ochiī mei spre munți, 1
De unde vine ajutorulū meu.
"Ajutorulū meu vine de la Iehova, 2
Care a făcutū ceriulū și pământulū.
"Nu va lăsa să se clatine piciorulū tău, 3
"Nu dôrme păzitorulū tău.
Ėccē, nu dôrme, 4
Nici nu dormiteză păzitorulū lui Israelū.
Iehova este păzitorulū tău, 5
Iehova "umbra ta "la drepta ta.
Ȣiua / sôrele nu te va lovi, 6
Nici luna nôptea.
Iehova te va păzi de totū rēulū, 7
Va "păzi sufletulū tău.
Iehova va "păzi eșirea ta și întrarea ta, 8
De acumū și până in eternū.

PSALMULŮ CXXII.

O cântare de suire a lui Davidū.

- BU CURATU-M'AMŮ, cândū mī-aū Ȣisū: 1
"Să mergemū la casa lui Iehova!"
Piciôrele nôstre staū 2
În porțele tale, Ierusalime!
Ierusalimulū este ziditū, 3
Ca o cetate "bine-încheiată.
"Unde se suiū semințiele, 4
Semințiele lui Iehova, după "rônduēla dată
lui Israelū,
Ca să mulțumescă numelui lui Iehova.
"Că acolo sūnt aședate scaunele de judecată, 5
Scaunele casei lui Davidū.
"Rugați-vē pentru pacea Ierusalimului, 6
Să prospereze cei ce te iubescū!
Pace fie in lă-intrulū zidiurilorū tale, 7
Prosperitate in palaturile tale.
Pentru frații și amicii mei voiū Ȣice: 8
"Pace ție."
Pentru casa lui Iehova, Dumnezeuulū nostru, 9
Voiū căuta "fericirea ta.

z Vers. 136.
Ezec. 9. 4.
u Vers. 88.
v 1 Sam. 24. 11.
14. & 26. 18.
Vers. 23.
z Prov. 3. 2.
Isa. 32. 17.
y Fac. 49. 18.

Vers 174.
z Prov. 5. 21.
a Vers. 144.
b Vers. 7.
c Isa. 24. 22.
Prov. 1. 29.
Luc. 10. 42.
d Vers. 166.
e Vers. 16, 24.

47, 77, 111.
f Isa. 53. 6.
Luc. 15. 4, etc.
1 Pet. 2. 25.
—
Ps. 130.
a Ps. 118. 5.
Iona 2. 2.

b Fac. 10. 9.
Ezec. 27. 13.
c Fac. 25. 13.
1 Sam. 25. 1.
Ier. 49. 28, 29.
—
Ps. 121.
a Ps. 124. 8.

b 1 Sam. 2. 9.
Prov. 3. 23, 26.
c Ps. 127. 1.
Isa. 27. 3.
d Isa. 25. 4.
e Ps. 16. 8. &
109. 31.
f Ps. 91. 5.

Isa. 49. 10.
Apoc. 7. 16.
g Ps. 41. 2. &
97. 10. & 145.
20.
h Deut. 28. 6.
Prov. 2. 8. &
3. 6.

Ps. 122.
a Isa. 2. 3.
Zech. 8. 21.
b Veđi 2 Sam.
5. 9.
c Esod. 23. 17.

Deut. 16. 16.
d Esod. 16. 34.
e Deut. 17. 8.
f Cron. 19. 8.
f Ps. 51. 18.
g Neem. 2. 10.
—

PSALMULŮ CXXIII.

O cântare de suire.

- 1 **C**ĂTRĂ tine ^aamă rădicată ochii mei,
Celū ce ^blocuiești in ceriuri.
- 2 **E**cce, precumū ochii servilorū *sunt îndrep-
tați* către mâna stăpânului lorū,
Precumū ochii servei către mâna stăpânei
sale,
Așa ochii nostri *sunt îndreptați* către Ieho-
va, Dumneșeulū nostru,
Până se va îndura de noi.
- 3 **I**ndură-te de noi, Iehova, îndură-te de noi;
Căci sātui forte sūntemū de desprețū;
4 De ajunsū este sāturațū sufletulū nostru
De batjocura celorū fără de griji,
De desprețulū celorū mândri.

PSALMULŮ CXXIV.

O cântare de suire a lui Davidū.

- 1 **D**E n'arū fi fostū pentru noi Iehova,
^aȚică acumū Israelū;
2 De n'arū fi fostū pentru noi Iehova,
Cândū ómenii s'au sculatū asuprā-ni,
3 Atuncea de vii ^bne-arū fi înghițitū
În aprinderea mâniei lorū asuprā-ni;
4 Atunci apele preste noi s'arū fi revērsatū,
Pērēū arū fi trecutū preste sufletulū nostru;
5 Atunci apele înflata arū fi trecutū preste
sufletulū nostru.
- 6 Bine-cuvēntatū *fi* Iehova,
Că nu ne-a datū prēda dinților lorū.
- 7 Sufletulū nostru a scăpatū, ^cca o pasere din
lațulū pāserarilorū;
Lațulū s'a ruptū, și noi scăpați sūntemū.
- 8 ^dAjutorulū nostru *este* in numele lui Iehova,
^eCelū ce a făcutū ceriulū și pāmēntulū.

PSALMULŮ CXXV.

O cântare de suire.

- 1 **C**EI ce se incredū in Iehova *sunt* ca mun-
tele Sionū,
Ce nu se clătesce, *ci* stă in eternū.
- 2 *Cumū sunt* munții in jurulū Ierusalimulū,
Așa *este* Iehova in jurulū poporului seū,
De acumū și până in eternū.
- 3 Căci ^asceptrulū rēutāței nu va repausa pe
sortilulū celorū drepti,
Ca sǎ nu întindǎ cei drepti mânele lorū la
fără-de-lege.
- 4 Fǎ bine, Iehova, celorū buni
Și celorū drepti in ānima lorū.
- 5 Erū pre cei ce se abatū in ^bcǎi sucite,
Iehova ⁱva face sǎ mērgǎ cu făcētorii de
^cPace preste Israelū! [rele.]

PSALMULŮ CXXVI.

O cântare de suire.

- C**ÂNDŮ a întorsū Iehova captivitatea Si-
onului,
^aCa cei in visuri eramū.
- Atuncea ^bgura noastră de risū era plină,
Și limba noastră de cântare;
Atuncea se ȃcea între popóre:
„Lucruri mari făcut'a Iehova cu acestia!”
Da, lucruri mari făcut'a Iehova cu noi: e-
ramū veseli.
- Intórce, Iehova, captivitatea noastră,
Ca pre pērēie într'unū pāmēntū secū.
- ^cCei ce au semēnatū in lacrimi,
Secera-vorū in bucuriǎ.
- Ei mergū și plāngū, aruncāndū semīnța;
Darǎ veni-vorū cu bucuriǎ, purtāndū sno-
pii lorū.

PSALMULŮ CXXVII.

O cântare de suire a lui Solomonū.

- D**E n'arū zidi Iehova casa,
În zadarū s'arū osteni cei ce o zidescū;
De ^an'arū pǎzi Iehova cetatea,
În zadarū arū veghiǎ pǎzitorulū.
- În zadarū vē sculați demānēța, și priveghiați
pānǎ tǎrdiū,
^bMāncāndū pānea durerilorū:
Elū in somnū dǎ *acēsta* iubitulū seū.
- Eccē, ^cfii *sunt* moscenire de la Iehova,
- ^dFruptulū mitrei o resplātire *este*.
- Ca sāgețele in mâna vitēsului,
Așa *sunt* fii tēnērețelorū.
- Fericitū bărbatulū, care implut'a cu ele
tolba!
- ^eUnii *ca acestia* nu se vorū rușina,
Ci pre neamici ⁱvorū nimici in pōrtǎ.

PSALMULŮ CXXVIII.

O cântare de suire.

- F**ERICITŮ ^a*este* totū celū, ce se tēme de
Iehova,
Celū ce āmblǎ in cǎile lui.
- ^bCăci tu vei mânca munca mǎnelorū tale,
Fericitū *esci*, și bine ⁱți va fi:
- Femea ta va fi ^cca butuculū de viǎǎ rodi-
torii in lǎ-intrulū casei tale,
- Fii tei ^dca ramurele de oliv in jurulū me-
sei tale.
- Eccē! așa va fi bine-cuvēntatū bărbatulū,
Ce se tēme de Iehova.
- ^eBine-cuvēnteze-te Iehova din Sionū,

Ps. 123.
a Ps. 121. 1. &
141. 8.
b Ps. 3. 4. & 11.
4. & 115. 3.

Ps. 124.
a Ps. 129. 1.
b Ps. 56. 1, 2.
c 57. 3.
Prov. 1. 12.
c Ps. 91. 3.

Prov. 6. 5.
d Ps. 121. 2.
e Fac. 1. 1.
Ps. 124. 3.
—
Ps. 125.
a Prov. 22. 3.

Isa. 14. 5.
b Prov. 3. 15.
c Ps. 128. 6.
Gal. 6. 16.
—
Ps. 126.
a Fapt. 12. 9.

b Iov 8. 21.
c Veđi Ier. 31.
9, etc.
—
Ps. 127.
a Ps. 121. 3, 4, 5.

b Fac. 3. 17, 19.
c Fac. 33. 5. &
48. 4.
Isa. 24. 3, 4.
d Deut. 28. 4.
e Veđi Iov 5. 4.

Prov. 27. 11.
—
Ps. 128.
a Ps. 112. 1. &
115. 13. & 119.

1.
b Isa. 3. 10.
c Esec. 19. 10.
d Ps. 52. 8. &
144. 12.
e Ps. 134. 3.

- Să vezi fericirea Ierusalimului în toate zilele vieții tale;
 6 Să vezi pre fiii fiiloru tei;
 * Pace preste Israelu.

PSALMUL CXXIX.

O cântare de suire.

- 1 **M**ULTŪ m'au strimtoratŭ ei din tînere-
 țele mele,
 * Dică acumŭ Israelu;
 2 Multŭ m'au strimtoratŭ din tînerețele mele;
 Dară nu m'au biruitŭ.
 3 Pe spinarea mea plugari au aratŭ,
 Făcut'au brasde lungi.
 4 Iehova este dreptŭ,
 Tăiat'a funia nelegiuitorŭ.
 5 Rușineze-se, și întorcă-se îndereptŭ,
 Toți cei ce urăscŭ Sionulŭ;
 6 Fie ca * erba de pe acoperimētŭ,
 Ce se usucă, înainte de a se smulge:
 7 Cu care nu-și imple secerătorulŭ mâna sa,
 Nici legătorulŭ de smopi brațulŭ seŭ.
 8 Și trecătorii nu li dicŭ:
 * Bine-cuvēntarea lui Iehova preste voi!
 „Vē bine-cuvēntămŭ în numele lui Iehova!“

PSALMUL CXXX.

O cântare de suire.

- 1 **D**IN * adâncuri te chiamŭ, Iehova!
 2 Dōmne, ascultă vōcea mea,
 Ascultătōre fie urechile tale la vōcea cere-
 reii mele!
 3 Iehova, * de vei lua aminte la fără-de-legile
 Dōmne, cine va mai sta? [nōstre,
 4 Dară cu tine este * ertarea,
 Ca * temutŭ s'ă fi.
 5 * Asceptŭ pre Iehova, sufletulŭ meŭ 'lŭ
 Și 'in cuvēntulŭ seŭ sperŭ. [asceptă,
 6 * Sufletulŭ meŭ asceptă pre Domnulŭ,
 Mai multŭ de câtŭ străjerii demănēta,
 Da, mai multŭ de câtŭ străjerii demănēta.
 7 * Asceptă, Israele, pre Iehova;
 Căci 'in Iehova este îndurare,
 Și cu d'insulŭ este multă mēntuire;
 8 Și 'elŭ va mântui pre Israelu
 Din tōte fără-de-legile lui.

PSALMUL CXXXI.

O cântare de suire a lui Davidŭ.

- 1 **I**EHOVA, ânima mea nu s'a îngămfatŭ,
 Nici ochii mei nu s'au înălțatŭ,
 * Nici amŭ âmblatŭ intru cele pre mari,

- Nici intru cele pré înalte pentru mine;
 Ci domolit'amŭ, și tăcerei supus'amŭ sufle-
 tulŭ meŭ;
 * Ca celŭ întercatŭ lîngă muma sa,
 Ca unŭ întercatŭ este în mine sufletulŭ meŭ.
 * Asceptă, Israele, pre Iehova,
 De acumŭ și până în eternŭ.

PSALMUL CXXXII.

O cântare de suire.

- A**DĂ-ȚI aminte, Iehova, de Davidŭ
 Și de tōte suferințele lui;
 Care jură lui Iehova,
 * Făcu votŭ * Puterniculŭ lui Iacobŭ:
 „Nu voiŭ intra în cortulŭ casei mele,
 „Nici nu mă voiŭ sui pe patulŭ, în care mă
 culcŭ;
 * „Nu voiŭ da somnŭ ochilorŭ mei,
 „Nici pleōpelorŭ mele dormitare:
 „Până voiŭ * afla unŭ locŭ pentru Iehova,
 „Lōcașŭ Puterniculŭ lui Iacobŭ.“
 Ecce, noi audirămŭ de acēsta * în Efrata,
 * În câmpiele pădurei o * aflarămŭ.
 Să intrămŭ în lōcașulŭ seŭ,
 * Să ne prosternemŭ înaintea așternutului pi-
 ciōrelorŭ lui.
 * Scōlă-te, Iehova, și vină la repausulŭ teŭ,
 Tu și * chivotulŭ puterei tale.
 Preușii tei * îmbrace-se cu dreptate,
 Și cuvioșii tei bucure-se.
 Pentru Davidŭ, servulŭ teŭ,
 Nu întorče fața ta de la unsulŭ teŭ.
 * Iehova a juratŭ lui Davidŭ adevērŭ,
 Nu se va întorče de la acēsta:
 * „Din fructulŭ cōpselorŭ tale pune-voiŭ pe
 tronulŭ teŭ.
 „De vorŭ păzi fiii tei legămētulŭ meŭ,
 „Și mărturiile mele, pre cari le învățŭ,
 „Atuncea și fiii lorŭ vorŭ ședē pururea pe
 tronulŭ teŭ.
 * Căci Iehova a alesŭ Sionulŭ,
 Poftitu-l'a de scaunŭ alŭ seŭ.
 * „Acesta este loculŭ meŭ de repausŭ în eternŭ,
 „Aci voiŭ locui; căci de acesta amŭ poftitŭ.
 „Hrana sa * o voiŭ bine-cuvēnta,
 „Pre lipsiții seŭ de pâne 'i voiŭ satura.
 „Pre preușii seŭ * cu mēntuire 'i voiŭ îmbrăca,
 „Și cuvioșii seŭ cânta-vorŭ de bucuriă.
 * „Acolo face-voiŭ să crească cornulŭ lui Da-
 Candelă * pregătit' amŭ unsulŭ meŭ. (vidŭ,
 „Îmbrăca-voiŭ pre neamicii seŭ cu rușine,
 „Dară corōna luiŭ pe elŭ va înflori.

f Fac. 50. 23. g Iov 42. 16. Ps. 125. 5.	c Ps. 37. 2. d Rut 2. 4. Ps. 118. 26.	e Esod. 34. 7. d 1 Reg. 8. 40. Ps. 2. 11. Ier. 33. 8. 9. e Ps. 27. 14. & 33. 20. & 40. 1. Isa. 8. 17. & 36. 8. & 30. 18.	119. 147. h Ps. 131. 3. i Ps. 86. 5. 15. Isa. 55. 7. j Ps. 103. 3. 4. Mat. 1. 21.	1 Cor. 14. 20. c Ps. 130. 7.	h Ps. 5. 7. & 99. 5. i Num. 10. 35. 2 Cron. 6. 41, 42.	4. m 2 Sam. 7. 12. 1 Reg. 8. 25. 2 Cron. 6. 16. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.	Ps. 149. 4. r Osea 11. 12. s Ezech. 29. 21. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.
Ps. 129. a Vezi Ezech. 23. 3. Osea 2. 15. & 11. 1. b Ps. 124. 1.	Ps. 130. a Plân. 3. 55. Iona 2. 2. b Ps. 143. 2. Rom. 3. 20, 23, 24.	f Ps. 119. 91. g Ps. 63. 6. &	Ps. 131. a Rom. 12. 16. b Mat. 18. 3.	Ps. 132. a Ps. 65. 1. b Fac. 49. 24. c Prov. 6. 4. d Fapt. 7. 45. e 1 Sam. 17. 12. f 1 Cron. 13. 5. g 1 Sam. 7. 1.	j Ps. 78. 61. k Iov 29. 14. Vers. 16. Isa. 61. 10. l Ps. 89. 3. 4. 33, etc. & 110.	2 Sam. 7. 12. 1 Reg. 8. 25. 2 Cron. 6. 16. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.	Ps. 149. 4. r Osea 11. 12. s Ezech. 29. 21. Luc. 1. 69. t Vezi 1 Reg. 4. 36. & 15. 4. 2 Cron. 21. 7. u Ps. 35. 26. & 109. 29.

PSALMULŢ CXXXIII.

O cântare de suire a lui David.

- 1 **E**CCĒ, câtă de frumosă şi câtă de plăcută
Cândă "fraţii locuesc în unire ! (este,
2 *Acăsta-i ca* "mirul celă bună turnat pe capă,
Ce curge pe barbă, pe barba lui Aaronă,
Şi se scurge pe marginile vestmintelor sale.
3 Ca rouă "Hermonului,
Ce cade pe munţii Sionului;
Căci "acolo a aşedat Iehova bine-cuvânta-
Viţă până în eternă. (rea,

PSALMULŢ CXXXIV.

O cântare de suire.

- 1 **E**CCĒ, bine-cuvântaţi pre Iehova,
"Toţi servii lui Iehova,
"Cari staţi năptea în casa lui Iehova !
2 "Rădicaţi mânele văstre în sanctuariu,
Şi bine-cuvântaţi pre Iehova !
3 "Din Sionă să te bine-cuvănteze Iehova,
"Care a făcut cerul şi pământul.

PSALMULŢ CXXXV.

- 1 **L**ĂUDAŢI pre Iehova !
"Lăudaţi numele lui Iehova !
"Lăudaţi-l, voi servii lui Iehova:
2 "Ceî ce staţi în casa lui Iehova,
În "curţile casei Dumneului nostru !
3 Lăudaţi pre Iehova; căci "bună este Iehova;
Psalmodiaţi numelui lui; "căci este plăcut.
4 Căci pre "Iacobă Iehova şi-a alesă,
Pre Israelă de moscenire a sa.
5 Căci sciă, că "mare este Iehova,
Şi Domnul nostru mai pe susă de toţi dei.
6 "Tote câte i-a plăcută le-a făcută Iehova
În ceruri şi pe pământ,
În mări şi în toate adăncurile:
7 "Elă rădică năorii de pe marginea pământului,
"Elă face fulgerele pentru plăia,
Şi scote vântul din "cămărele sale.
8 "Celă ce bătu pre "ântăi-născuţi Egiptului,
De la omă până la animală;
9 "Trănese semne şi minuni în meşloculă teu,
Egiptule !
"Asupra lui Faraonă şi asupra tuturor ser-
viloră sei;
10 "Celă ce bătu popăre multe,
Şi ucise regi puternici:
11 Pre Sihonă, regele Amoreiloră,
Pre Ogă, regele Basanului,
Şi "tote regatele Canaanului;

- "Şi dădu pământul loră spre moscenire, 12
Spre moscenire lui Israelă, poporulă seă.
Iehova, "numele teă este în eternă; 13
Iehova, amintirea ta din generaţiune în ge-
neraţiune.
"Căci Iehova apără dreptulă poporului seă, 14
Şi de servii sei se îndură.
"Idolii popăreiloră sânt argintă şi aură, 15
Lucru de mână omenescă.
Gură aă, şi nu vorbescă; 16
Ochi aă, şi nu vedă;
Urechă aă, şi nu audă: 17
Şi nici o suflare nu este în gura loră.
Ceî ce-i facă sânt ca d'înşă, 18
Totă celă ce se încrede în ei.
Casă a lui Israelă, "bine-cuvântaţi pre 19
Iehova !
Casă a lui Aaronă, bine-cuvântaţi pre Iehova !
Casă a lui Levi, bine-cuvântaţi pre Iehova ! 20
Ceî ce vă temeţi de Iehova, bine-cuvântaţi
pre Iehova !
Bine-cuvântată fie Iehova "din Sionă, 21
Celă ce locuesce în Ierusalimă.
Lăudaţi pre Iehova !

PSALMULŢ CXXXVI.

- "**M**ULTUMIŢI lui Iehova, că bună este, 1
"Şi în eternă ţine îndurarea lui.
Multumiţi "Dumneului deiloră, 2
Căci în eternă ţine îndurarea lui.
Multumiţi Domnului domniloră, 3
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
Celui "ce singură a făcută minună mari, 4
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Celui ce a făcută cerurile cu înţelepciune, 5
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Celui ce a întinsă pământulă preste ape, 6
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Celui ce a făcută pre luminătorii cei mari: 7
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Sorele, ca se guverneze ziua, 8
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
Luna şi stelele, ca să guverneze năptea, 9
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Celui ce bătu pre Egiptă în "ântăi-născu- 10
Căci în eternă ţine îndurarea lui; [şi sei,
"Şi scose pre Israelă din meşloculă loră, 11
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Cu mână tare şi cu braţiă întinsă, 12
Căci în eternă ţine îndurarea lui;
"Celui ce împărţi Marea-Roşă în două, 13

Psa. 133.	Psa. 134.	134. 1.	h Ps. 115. 3.	m Esod. 7. & 8.	v Esod. 3. 15.	1.	Ier. 10. 12.
a Fac. 13. 8.	a Ps. 135. 1. &	b Luc. 2. 37.	i Ier. 10. 13. &	& 9. & 10. &	Ps. 109. 12.	b 1 Cron. 16. 34.	g Fac. 1. 14.
Ebr. 13. 1.	b 1 Cron. 9. 33.	c Ps. 92. 13. &	51. 16.	14.	a Deut. 32. 36.	41.	h Fac. 1. 16.
b Esod. 30. 25.	c 1 Tim. 2. 8.	96. 8. & 116.	j Iov 28. 25. &	n Ps. 136. 15.	t Ps. 115. 4, 5,	2 Cron. 20. 21.	i Esod. 12. 29.
30.	d Ps. 124. 8.	10.	& 38. 24. etc.	o Num. 21. 24.	6, 7, 8.	c Deut. 10. 17.	Pa. 135. 8.
c Deut. 4. 48.	e Ps. 128. 5. &	d Ps. 119. 68.	Zech. 10. 1.	25, 26, 34, 35.	u Ps. 115. 9. etc.	d Ps. 72. 18.	j Esod. 12. 51.
d Lev. 25. 21.	f Esod. 19. 5.	e Ps. 147. 1.	k Iov 38. 32.	Ps. 136. 17.	v Ps. 134. 3.	e Fac. 1. 1.	& 13. 3, 17.
Ps. 42. 8.	—	f Esod. 12. 12.	29.	etc.	Ps. 136. 1.	Prov. 3. 19.	k Esod. 6. 6.
—	Psa. 135.	Deut. 7. 6, 7.	Pa. 78. 51. &	p Ios. 12. 7.	107. 1. & 118.	Ier. 51. 15.	l Esod. 14. 21.
—	a Ps. 113. 1. &	& 10. 15.	136. 10.	q Ps. 78. 55. &	—	f Fac. 1. 8.	Pa. 78. 13.
—	—	g Ps. 95. 3. &	—	136. 21, 22.	—	Pa. 24. 2.	—

- Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 14 Și trecu pre Israelu prin meșlocul ei,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 15 "Și aruncă pre Faraonu și oștirea lui în
 Marea-Roșia,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 16 "Celui ce conduse pre poporul său prin
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui; [pustiū;
 17 "Celui ce bătu regi mari,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 18 "Și ucise regi puternici:
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 19 Pre "Sihonū, regele Amoreilor,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 20 Pre "Ogū, regele Basanului,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 21 "Și dădu pământul lor spre moscenire,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 22 Spre moscenire lui Israelu, servul său,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 23 Celui ce în înjosirea noastră "adusu-și-a
 aminte de noi,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 24 Și ne-a mântuit de apăsătorii nostri,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 25 "Celui ce dă hrană la totă carnea,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui;
 26 Mulțumiți Dumnezeului ceriurilor,
 Căci în eternă *ține* îndurarea lui.

PSALMULŢ CXXXVII.

- 1 **L**ŪNGĂ fluviile Babilonului, acolo se-
 dut'amū, și plânerămū,
 Cândū adusu-ni-amū aminte de Sionū.
 2 Pe sâlcie, ce *eraū* acolo, spēndurat'amū
 harpele noastre;
 3 Căci acolo cântări cerutu-ni-aū cei ce ne-aū
 dusū prinși,
 Și bucuriā, cei ce ne-aū "despoiatū:
 "Cântați-ni din cântecele Sionului."
 4 Cumū să cântāmū cântarea lui Iehova
 Pe pământū străinū?
 5 De te voiū uita, Ierusalime!
 Uite drēpta mea *iscușința ei*;
 6 Lipescă-se *limba mea* de ceriul gurei mele,
 De nu-mi voiū aduce aminte de tine,
 De nu voiū pune Ierusalimulū în culmea bu-
 curiei mele.
 7 Adā aminte, Iehova, "fiilorū Edomului,
 În diūa Ierusalimului,
 Cari dis'aū: "Surpați-lū,
 "Surpați-lū până la temelie lui."
 8 Fētā a Babilonului, "cea pustiitā,

Fericitū *este* celū "ce ți-a resplătitū
 Plata ta, cu care ni-ai plătitū.
 Fericitū *este* acela,
 9 Ce a apucatū pre prunciū tei, și de pétă
 "i-a sdrobotū.

PSALMULŢ CXXXVIII.

Unū psalmū alū lui Davidū.

- L**ĂUDA-te-voiū din totā ānima mea, 1
 "Înaintea deilorū "ți voiū psalmodia;
 "Înaintea sântului teū templu "mē voiū pro- 2
 șterne,
 Și voiū lāuda numele teū pentru îndurarea
 ta și adevērul teū;
 Căci "mărit'ai fāgāduința ta preste totū nu-
 mele teū.
 În diūa, cândū amū strigatū, respunsu-mi-ai, 3
 incuragiātu-m'ai;
 În sufletulū meū *este o nouă* putere.
 Laude-te, Iehova, "toți regiū pământului; 4
 Căci auđit'aū cuvintele gurei tale.
 Și să cânte căile lui Iehova, 5
 Căci mare *este* mărirea lui Iehova.
 "Deși înaltū *este* Iehova, totu-și "caută spre 6
 celū umilitū,
 Și de departe cunōsce pre celū mândru.
 "De āmbli în strimtorare, tu mē reinsufleșci, 7
 Asupra māniei neamicilorū mei întinđi māna
 Și drēpta ta mē ajută. [ta, 8
 "Iehova sfārși-va pentru mine *ceea ce a în-*
 Iehova, îndurarea ta *este* în eternū; [ceputū;
 Lucrările mānelorū tale "nu le părăsi.

PSALMULŢ CXXXIX.

Maistrulū de cântare. Unū psalmū alū lui Davidū.

- I**EHOVA, "cercatu-m'ai, și mē cunosci; 1
 "Cunoscī șederea mea și scularea mea; 2
 Tu de departe "pricepi cugetele mele:
 Āmbarea mea și culcarea mea "cercetat'ai, 3
 Și tōte căile mele le cunoscī.
 Cuvēntulū nu *este încă* pe limba mea, 4
 Și ēccē, Iehova, "tu în totulū "lū scii.
 Impresuratu-m'ai din dērēptū și din fačā, 5
 Și psi'ai māna ta pe mine.
 "O sciință ca *acesta* e pré minunată pen- 6
 tru mine,
 Și *așa* de înaltā, în câtū nu o potū *ajunge*.
 "Unde să mē ducū de d'înaintea spiritului teū? 7
 Și unde să fugū de d'înaintea fecei tale?
 "De mē voiū sui în ceriū: tu acolo *esci*; 8
 Și "de mē voiū culca în infernū: ēccē, tu și
 Āripele aurorei de voiū lua, [acolo *esci*; 9
 Și la marginile mării de mē voiū *aședa*:

m Esod. 14. 27. Ps. 135. 9.	n Esod. 13. 18. & 15. 22. Deut. 8. 15. o Ps. 135. 10. 11. p Deut. 29. 7. q Num. 21. 21.	r Num. 21. 33. e Ios. 12. 1, etc. Ps. 135. 12. f Ps. 8. 1. Deut. 32. 36. Ps. 113. 7. u Ps. 104. 27. & 145. 15. & 147. 9.	Ps. 137. a Ps. 79. 1. b Ezech. 3. 26. c Ier. 49. 7. etc. Plān. 4. 22. Ezech. 25. 12. Obad. 10, etc. d Isa. 13. 1, 6,	etc. & 47. 1. Jer. 25. 12. & 50. 9. e Ier. 50. 15, 29. Apoc. 18. 6. f Isa. 13. 16. — Ps. 138. a Ps. 119. 46.	b 1 Reg. 8. 29, 30. Ps. 5. 7. c Ps. 23. 2. d Isa. 42. 21. e Ps. 102. 15, 22. f Ps. 113. 5, 6. Isa. 57. 15. g Prov. 3. 34.	Iac. 4. 6. 1 Pet. 5. 5. h Ps. 23. 3, 4. i Ps. 57. 2. Filp. 1. 6. j Veđi Iov. 10. 3, 8. & 14. 15.	Ps. 139. a Ps. 17. 3. Ier. 12. 3. b 2 Reg. 19. 27. c Mat. 9. 4. Ioan. 2. 24, 25. d Iov 31. 4. e Ebr. 4. 13.	f Iov 42. 3. Ps. 40. 5. & 131. 1. g Ier. 23. 24. Iona 1. 3. h Amos. 9. 2, 3, 4. i Iov 26. 6. Prov. 15. 11.
--------------------------------	---	--	---	--	---	--	--	--

- 10 Și acolo mâna ta mă va conduce,
Și dreapta ta mă va apuca.
- 11 De voiți dice: Ca întunerecul să mă aco-
peră,
Și noapte se fie lumina din jurul meu:
- 12 ¹Intunerecul nu va întuneca înaintea ta,
Ci noaptea ca ziua va lumina;
De o potrivă-²și sunt întunerecul și lumina.
- 13 Căci tu ai făcut rărunchiile mele,
M'ai acoperit în mitra mumei mele.
- 14 Mulțumescu-³ți, că sunt făcut într'un chip
atât de înfricoșat și minunat;
Minunate sunt faptele tale,
Și sufletul meu bine forte scie ⁴acesta.
- 15 ⁵Înteserea oșelor mele nu ți s'a ascuns,
Când în ascuns am fost făcut,
Și cu măistrie împletit în cele mai de jos
ale pământului.
- 16 Ochii tei vedut-au ființa mea, când era ca
un bănuțiu,
Și scrisu-s'au toate în cartea ta,
Dilele, câte-mi fură sortite, când încă nu
era nici una din ele.
- 17 O, ⁶cât de prețioase 'mi sunt cugetările
tale, Dumnezeule!
Cât de mare este totul lor!
- 18 De ași voi să le număr:
Mai numeroase sunt de cât năsipul;
Când mă descept, cu tine sunt încă.
- 19 Dumnezeule, o de ai ⁷ucide pre cel ne-
legiuit!
Deci ⁸depărtați-vă de la mine, bărbații sân-
giurilor!
- 20 Căci ⁹vorbescu cu răutate asupra-¹⁰ți,
Neamicii tei ieu în deșert ¹¹numele tei.
- 21 ¹²Au nu voi uri, Iehova, pre cei ce te urăsc?
Și să nu am ¹³desgust de cei ce se scoldă
- 22 Cu ură desevarșită 'i urăscu, [asupra-¹⁴ți.
Neamicii ai mei făcutu-mi-s'au.
- 23 ¹⁵Cercă-mă, Dumnezeule, și cunósce ¹⁶âmba
mea,
Cercetăză-mă, și cunósce cugetele mele,
- 24 Veđi, de ¹⁷este cale rea în mine,
Și ¹⁸du-mă în calea cea eternă.

PSALMUL CXL.

*Maistrului de cântare. Un psalm al lui
David.*

- 1 **M**ÊNTUI-MÊ, Iehova, de omul reu,
De omul aprig ¹păzesc-mă;
2 Care cugetă răutate în ²âmba loră,
Și ³tótă ziua așă resbelul.
- 3 Ca șerpele ascut limba loră;
Venin de ⁴viperă este supt buzele loră. Sela.

- ⁵Feresce-mă, Iehova, de mânele celui nele- 4
De omul aprig ⁶păzesc-mă, [giuită,
Care cugetă, să restorne picioarele mele.
- ⁷Cei mândri cursă și lațuri ascunsu-mi-au, 5
Curse întins'au în calea mea,
Pusu-mi-au capcane. Sela.
- ⁸Dis'amă cătră Iehova: „Tu ești Dumne- 6
deul meu;
„Iea în urechi vócea rugăciunei mele.
„Iehova, Dómnă, puterea mântuirii mele! 7
„Acopere capul meu în ziua bătaiei.
„Nu fă, Iehova, dorințele nelegiuitului, 8
„Nu lăsa să se împlinescă cugetarea lui;
„Căci s'arú sumeți.“ Sela.
- ⁹¹Acoperi-va răutatea buzelor loră 9
Capetele celor ce mă impresură.
¹⁰Cărbuni căde-vorú asupra-li, 10
În focu 'i va arunca,
În gropi adânci, ca să nu se mai scóle.
Vorbitorul de reu nu se va întări pe pă- 11
mânt;
Pre cel aprig nenorocirea 'lă va goni
până la peire.
- Sciu, că Iehova va ¹²apera cauza celui apesat, 12
Dreptul celor lipsiți.
Da, cei drepti vorú mulțumi numelui tei, 13
Cei fără prihană vorú ședé înaintea ta.

PSALMUL CXXI.

*Maistrului de cântare. Un psalm al lui
David.*

- I**EHOVA, strigat'amă cătră tine; ¹grăbesce 1
a veni la mine,
Iea aminte vócea mea, când strig cătră tine.
- Îndrepte-se ²rugăciunea mea ³ca tămăia în- 2
aintea ta,
⁴Rădicarea mânelor mele ⁵ca sacrificiul de
Pune, Iehova, strajă gurei mele, [seră. 3
Păzesc ușa buzelor mele.
- Nu abate âmba mea la lucruri rele, 4
Ca să nu facu fapte rele din răutate, cu
ómenii făcători de rele;
⁶Și să nu mânâncu din cele mai gustóse mân-
cări ale loră.
- ⁷Cel dreptú lovescă-mă: milă 'mi va fi a- 5
Mustre-mă: [ceta;
Oleii pentru capul meu va fi acesta,
Capul meu nu o va respinge;
Ci chiarú ruga-mă-voiú în nenorocirile loră.
- Când de pe stânci arunca-se vorú ju- 6
decătorii loră,
Atuncea vorú asculta de cuvintele mele, și
li vorú fi plăcute.
- Cum se brăduesc și se spintecă pământul, 7

j Iov. 26. 6. & m Isa. 11. 4. r Ps. 5. 8. & e Ps. 58. 4.
34. 22. n Ps. 119. 115. 143. 10. Rom. 3. 13.
Dan. 2. 22. o Iuda 15. d Ps. 71. 4.
Ebr. 4. 15. p 2 Cron. 19. 2. e Vers. 1.
k Iov. 10. 8. 9. Ps. 119. 158. f Ps. 35. 7. &
Ecl. 11. 5. q Iov. 31. 6. 57. 6. & 119.
l Ps. 40. 5. Ps. 26. 2. b Ps. 56. 6. 110. & 141. 9.

Ier. 18. 22. i Ps. 11. 6. b Apoc. 5. 8. & f Prov. 23. 6.
g Deut. 32. 27. j 1 Reg. 8. 45. 8. 3. 4. g Prov. 9. 8. &
h Ps. 7. 16. & Ps. 9. 4. e Apoc. 8. 3. 19. 25. & 25.
94. 23. d Ps. 134. 2. 12.
Prov. 12. 13. 1 Tim. 2. 8. Gal. 6. 1.
& 18. 7. a Ps. 70. 5. e Eod. 29. 29.

Așa răsipescu-se ósele noastre ^a la gura mormântului.

8 De aceea cătră tine, Iehova, Dómnne, ⁱ îndreptă ochii mei,

La tine caută adăpostu: nu vërșă viéța mea.

9 Păzesc-mă de ^j cursa, *ce ei mi-au întinsu,*
Și de prinsóřile făcătorilor de rele.

10 ^k Cadă în mrejele lor *toți* cei nelegiuiți,
Până ce voiți trece.

PSALMUL CXLII.

O învătătură a lui David. O rugăciune, făcută cându era în pesceră.

1 **C**U vócea mea strigă cătră Iehova,
Cu vócea mea rogu-mă lui Iehova.

2 ^a Vërșu înaintea lui plângerea mea,
Spunú înaintea lui strimtorarea mea.

3 ^b Cândú spiritulú meu lánceďesce în mine,
Tu cunoscí calea mea;

^c În calea, în care âmblu,
Ei mi-au ascunsú cursă.

4 ^d Caută la drépta, și veďi:

^e Nimenea nu mă cunóșce,
Scăparea perit'a de la mine,
Nimenea nu se îngrijesce de sufletulú meu.

5 Strigă cătră tine, Iehova,

Și dicú: ^f „Tu *esci* adăpostulú meu,

^g „Partea mea ^h în pământulú celorú vii.

6 „Iea aminte la strigarea mea; căci sânt ⁱ a-
pésatú fóřte;

„Scapă-mă de cei ce mă urmărescú,

„Căci mai tari de câtú mine sânt ei.

7 „Scóte sufletulú meu din închisóre,

„Ca să laude numele teú;

„Incunjura-mă-vorú dreptú,

^k „Că mi-ai făcutú bine.“

PSALMUL CXLIII.

Unú psalmú alú lui David.

1 **I**EHOVA, ascultă rugăciunea mea,

Iea în urechí cererea mea;

Respunde-mi ^a în credincioșia ta, în dreptatea ta.

2 Și ^b nu intra în judecată cu servulú teú,
Căci nici unú omú viú nu póte fi dreptú
^c făcă cu ține.

3 Căci neamiculú urmăresce sufletulú meu,
Calcă pe pământú viéța mea,

Pusu-m'a la întunerecú,

Ca pre cei de multú morți;

4 ^d Și spiritulú meu lánceďesce în mine,
Și ánima mea este nemângăiată în lă-
intrulú meu.

^e Aducu-mi aminte de ăilele de demultú; 5
Gândescu-mă la tóte faptele tale;

La lucrulú mânelorú tale cugetú;

^f Întindú mânele mele cătră tine, 6

^g Sufletulú meu după tine *înseteză*, ca unú pământú insetatú. Sela.

Iute respunde-mi, Iehova; *căci* se perde 7
sufletulú meu;

Nu ascunde făca ta de la mine,

^h În câtú să nu séménú cu cei ce se coború
în morméntú.

Fă-mă să audú ⁱ demănéța îndurarea ta, 8

Căci în tine mă încredú;

^j Fă-mi cunoscută calea, în care să âmblu,

Căci cătră tine ^k înaltú sufletulú meu.

Scapă-mă de neamicii mei, Iehova; 9

În tine mă încredú.

^l Învéță-mă să facú voia ta, 10

Căci tu *esci* Dumneďeulú meu;

^m Spiritulú teú celú bunú învețe-mă ⁿ calea
cea dréptă.

Pentru numele teú, Iehova, ^o reinsuflețesce-mă, 11

Întru dreptatea ta scóte din strimtorare sufletulú meu.

Și întru îndurarea ta ^p nimicesce pre nea- 12
micii mei,

Și perde pre toți apésătorii sufletulú meu;

Căci ^q eu sânt servulú teú.

PSALMUL CXLIV.

Unú psalmú alú lui David.

BINE este cuvéntatú Iehova, stânca mea, 1

^a Celú ce deprinde mânele mele la oștire,
Degetele mele la resbelú.

^b Îndurarea mea și cetățuea mea, 2

Turnulú meu celú înaltú și méntuitorulú meu,

Scutulú meu, în care mă încredú,

Celú ce supune poporulú meu suptú mine.

^c Iehova! ce este omulú, că tu-lú cunoscí? 3

^d Său fiulú omulú, că íei sémă la elú?

^e Omulú, suflărei se aseménă, 4

^f ăilele lui ca umbra trecú.

Iehova, ^g plécă ceriurile tale, și te cobóră, 5

^h Atinge-te de munți, și vorú fumeđa.

ⁱ Fulgeră fulgere, și-í răsipesce, 6

Trămete săgețele tale, și-í învâlmășesce.

^j Întinde mâna ta din înălțime, 7

^k Méntui-mă, și scapă-mă de apele puternice:

Din mâna ^l filorú celorú străini,

A cărorú gură ^m deșertăciune vorbesce, 8

Și a cărorú dréptă este drépta amăgiri.

Dumneďeule, ⁿ cântare nouă ^o țí voiú cânta, 9

^a 2 Cor. 1. 9.

Ioa. 26. 16.

Plân. 3. 24.

^c Esod. 34. 7.

11.

ⁿ Isa. 26. 10.

^c Iov. 7. 17.

^h Ps. 18. 13. 14.

ⁱ 2 Cron. 20. 12.

^b Ps. 143. 4.

^h Ps. 27. 13.

Iov. 4. 17. &

^f Ps. 88. 9.

^o Ps. 119. 25.

^h Ps. 8. 4.

ⁱ Ps. 18. 16.

Pa. 25. 15. &

^c Ps. 140. 5.

ⁱ Ps. 116. 6.

9. 2. & 15. 14.

^g Ps. 63. 1.

37. 40. etc.

^h Ps. 28. 1.

^j Vers. 11.

123. 1. &

^d Ps. 69. 20.

^j Ps. 34. 2.

& 25. 4.

ⁱ Ps. 28. 1.

^p Ps. 54. 5.

^d Iov. 4. 19. &

Pa. 69. 1. &

^j Ps. 119. 110.

^c Ps. 31. 11. &

^k Ps. 13. 6. &

Ps. 130. 3.

ⁱ Veďi Ps. 46.

^q Ps. 116. 16.

14. 2.

Pa. 39. 5. &

& 140. 5. &

^f Ps. 46. 1. &

—

Ecel. 7. 20.

5.

^{Ps. 144.}

^a 2 Sam. 22. 35.

^k Ps. 54. 3.

142. 3.

^g Ps. 91. 2.

^{Ps. 143.}

Rom. 3. 20.

^j Ps. 5. 3.

^a 2 Sam. 22. 35.

^{Ps. 102. 11.}

^l Ps. 12. 2.

^k Ps. 35. 8.

^g Ps. 16. 5. &

^a Ps. 31. 1.

^d Ps. 77. 3. &

142. 3.

^b 2 Sam. 22. 3.

^f Ps. 18. 9.

^m Ps. 33. 2. &

^{Ps. 143.}

73. 26. & 119.

^b Iov. 14. 3.

^e Ps. 77. 5, 10,

^m Neom. 9. 20.

^b 2 Sam. 22. 3.

^g Ps. 104. 32.

^h Ps. 18. 13. 14.

- În harpă cu de ce strune 'ți voiî psalmodia :
- 10 " Celui ce a datî regilorî biruință,
Celui ce a mîntuitî pre Davidî, servulî teî,
de sabia nenorocireî.
- 11 " Mîntui-mî și scapă-mî din mîna filorî ce-
lorî străini,
A cărorî gură vorbesce deșertăciune,
Și a cărorî dréptă este drépta amăgireî.
- 12 Ca fiîi nostri să fie " ca plînte,le,
Ce crescî în tînerete,le lorî,
Fetele nîstre ca petrele de ânghiî,
Tăiate pentru podôba unui palatî;
- 13 Grînele nîstre pline,
Dândî totî felulî de bucate;
Oile nîstre înmulțescă-se cu miile,
Cu decele de miî în câmpie,le nîstre;
- 14 Boîi nostri fie încarcați de grăsi,me;
Nici o daună, nici o perdere,
Nici o strigare se nu fie în tîrgur,ile nîstre.
- 15 O, " fericitî este poporîlî, căruia-î va merge
astî-feliî;
Fericitî este poporîlî, alî căruî Dumneđu
este Iehova.

PSALMULŮ CXLV.

O " cîntare de laudă a lui Davidî.

- 1 ÎNĂLȚA-TE-VOIŮ, Dumneđuulî meî, o rege,
Și voiî bine-cuvînta numele teî în eternî
și perpetuî.
- 2 În totă ziua te voiî bine-cuvînta,
Și voiî lăuda numele teî în eternî și per-
petuî.
- 3 " Mare este Iehova, și lăudatî fôrte,
Și " mărirea sa nepîtrunsă.
- 4 Lăuda-va " o generațiune cătră altă lucrur,ile
Și va spune faptele tale cele mari. [tale,
- 5 De strălucirea mărirei măreției tale
Și de minunile tale voiî vorbi.
- 6 Și se va istorisi puterea înfricoșatelorî tale
Și de mărirea ta voiî cuvînta. [fapte,
- 7 Respîndi-va amintirea marei tale bunătăți,
Și bucura-se-vorî de dreptatea ta.
- 8 " Induratî și milosî este Iehova,
Târduî la mîniă și mare în îndurare.
- 9 " Bunî este Iehova cătră toți,
Și îndurarea sa preste tôte lucrur,ile sale.
- 10 Laude-te, Iehova, " tôte lucrur,ile tale,
Și cuvioșii teî bine-cuvînteze-te.
- 11 Vorbi-vorî de mărirea împărăției tale,
Și istorisi-vorî de puterea ta;
- 12 Ca să facă cunoscute faptele sale cele mari
filorî ômenilorî,
Și mărirea mărétă a împărăției sale.

- " Împărăția ta este împărăția eternă, 13
Și domnia ta în tôte generațiunile.
- Iehova sprijine pre toți cei căduți, 14
Și " îndréptă pre toți cei încovăiați.
- " Ochii tuturorî pre tine te ascéptă, 15
Si " tu li dai hrană la timpulî cuvenitî.
- Deschiëndî mîna ta, 16
" Și sâturândî dorința a totî ce este viu.
- Dreptî este Iehova în tôte căile sale, 17
Și înduratî în tôte lucrur,ile sale.
- " Aprôpe este Iehova tuturorî celorî ce-lî 18
chiamă,
- Tuturorî celorî ce-lî chiamă " într'adevărî. 19
Dorința celorî ce se temî de d'însulî o îm-
plinesce,
- Strigare,le lorî o aude, și-î ajută.
- " Iehova păzesce pre toți cei ce-lî iubescî, 20
Dară pre toți nelegiuiții " nimicesce.
- Lauda lui Iehova să spuî gura mea, 21
Și numele lui celî sântî să-lî bine-cuvînte-
ze tótă carnea în eternî și perpetuî.

PSALMULŮ CXLVI.

- LĂUDAȚÎ pre Iehova ! 1
" Laudă, suflete alî meî, pre Iehova !
Voiî lăuda pre Iehova, " câtî voiî trăi, 2
Voiî psalmodia Dumneđuului meî, câtî
voiî fi.
- " Nu vî încredeți în cei mari, în fiulî omului, 3
La care nu este ajutorî.
- " Eși-va spiritulî seî, și în țărână se va 4
întôrce,
- Si în ziua aceea vorî peri " planur,ile lui.
- " Fericitî este acela, alî căruî ajutorî este 5
Dumneđuulî lui Iacobî,
- A căruî speranță este în Iehova, Dumne-
đuulî seî;
- " Celî ce a făcutî cerulî și pămîntulî, 6
Marea și tôte cele dintr'însa;
- " Celî ce păstrează adevărulî în eternî; 7
Celî ce face dreptate celorî apăsăți,
- " Celî ce dă pâne celorî flămânzi;
" Iehova deslégă pre cei încătușați.
- " Iehova orbilorî dă vedere; 8
" Iehova îndréptă pre cei încovăiați,
- Iehova iubesc pre cei dreptî !
" Iehova păzesce pre cei străini, 9
Pre orfanî și pre veduvă ține;
- " Dară calea nelegiuițilorî o strâmbetășcesc.
- " Domni-va în eternî Iehova, 10
Dumneđuulî teî, Siône, din generațiune în
generațiune.
- Lăudați pre Iehova !

n Ps. 18. 50.

o Vers. 7, 8.

p Ps. 128. 3.

q Deut 33. 29.

r Ps. 33. 12. &

65. 4. & 146.

5.

Ps. 145.

a Ps. 100. titlu.

b Ps. 96. 4. &

147. 5.

c Iov 5. 9. & 9.

10.

d Rom. 11. 35.

e Isa. 38. 19.

e Esod. 34. 6, 7.

Num. 14. 18.

f Ps. 86. 5, 15.

g Ps. 103. 8.

h Ps. 100. 5.

i Nah. 1. 7.

j Ps. 19. 1.

k Ps. 146. 10.

l Tim. 1. 17.

i Ps. 148. 8.

j Ps. 104. 27.

k Ps. 136. 25.

l Ps. 104. 21. &

147. 9.

m Deut. 4. 7.

n Ioan 4. 24.

o Ps. 31. 23. &

97. 10.

Ps. 146.

a Ps. 103. 1.

b Ps. 104. 33.

c Ps. 118. 8, 9.

d Isa. 2. 22.

e Ps. 104. 29.

f Eccl. 12. 7.

Isa. 2. 22.

g Veđi 1 Cor.

2. 6.

h Ps. 144. 15.

i Ier. 17. 7.

j Fac. 1. 1.

k Apoc. 14. 7.

l Ps. 103. 6.

i Ps. 107. 9.

j Ps. 68. 6. &

107. 10, 14.

k Mat. 9. 30.

l Ioan 9. 7—32.

m Ps. 145. 14. &

147. 6.

n Luc. 13. 13.

m Deut. 10. 18

Ps. 68. 5.

n Ps. 147. 6.

o Esod. 15. 18.

Ps. 10. 16. &

145. 13.

Apoc. 11. 15.

—

PSALMULŢ CXLVII.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova!
 Căci ^a bine este a psalmodia Dumneșeu-
 lui nostru;
^b Căci frumoasă și plăcută este ^c cântarea de
 2 Iehova ^d zidesce Ierusalimul, [laudă.
 Pre cei răsiți ai lui Israelu ⁱ adună;
 3 Vindecă âmele sdrobite,
 Și legă rânele lor;
 4 Numerul stelelor numeră,
 Pre toate pe nume le numește.
 5 Mare este Domnul nostru și ^e multă puter-
 6 Intelepciunea lui este nemărginită; [nicu,
 Iehova ține pre cei apăsați,
 Dară la pământ aruncă pre cei nelegiuți.
 7 Intonați lui Iehova cântare de mulțumire,
 Psalmodiați în citară Dumneșeuului nostru!
 8 Celui ce îmbracă ceriul cu nouri,
 Celui ce gătește pământului plôia,
 Celui ce resare în munți erbă,
 9 Celui ce dă vitei hrana ei,
 Puilor de corbă, când strigă.
 10 Nu de puterea calului se bucură,
 Nici bine-voește omului ușor la picior.
 11 Bine-voi-va Iehova celor ce se tem de d'in-
 12 Celor ce asceptă îndurarea sa. [sulă,
 Laudă, Ierusalime, pre Iehova!
 Laudă pre Dumneșeuul teș, Sioane!
 13 Căci elă a întărită zăvoarele porțelor tale,
 A bine-cuvântat pre fii tei în meșiloculă
 14 Elă dă pace hotarelor tale, [teș.
 Cu grăsimă grăului te satură;
 15 Elă trimete cuvântul seș pe pământ,
 lute forte alergă cuvântul seș;
 16 Elă aruncă omătul ca fulgi de lână,
 Și presură bruma ca pre cenușă;
 17 Elă asvârle în josă ghiăsa sa în bucăți,
 Înaintea gerului seș cine pôte sta?
 18 Elă trimete cuvântul seș, și le topesce,
 Face să adie vântul seș, și apele curgă.
 19 Elă face cunoscută lui Iacobă cuvântul seș,
 Aședămintele și judecățele sale lui Israelă.
 20 Nu așa a făcută popórelor;
 Și ele nu au cunoscută judecățele lui.
 Lăudați pre Iehova!

PSALMULŢ CXLVIII.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova!
 Lăudați pre Iehova în ceriuri!
 Lăudați-lă în înălțime!

- ^a Lăudați-lă, toți ângerii seși! 2
 Lăudați-lă, toate oștirile lui!
 Lăudați-lă, sóre și lună! 3
 Lăudați-lă, toate stelele luminei!
 Lăudați-lă, ^b ceriurile ceriurilor!
 Și ^c apele, ce ^{sunt} preste ceriuri!
 Să laude numele lui Iehova;
 Căci ^d elă a disă, și s'a făcută,
 Și ^e le-a aședat în eternă și perpetuă;
 6 Lege impusu-li-a, ce nu se calcă.
 Să laude pre Iehova de pe pământă,
 7 Bălauri și toate adâncurile!
 Foculă și grândina, omătulă și negura,
 8 Furtuna ^g ce împlinesce cuvântul lui!
 Munți și toate colinele!
 9 Pomii roditori și toți cedrii!
 Férele și toate vitele,
 10 Tăritórele și păsările aripate!
 Regii pământului și toate popórele,
 11 Mai marii și toți judecătorii pământului!
 Têneri și feciórele,
 12 Bêtrâni și prunci,
 Să laude numele lui Iehova;
 13 Căci numai ⁱ numele lui este înaltă,
 Măreția sa este preste pământă și ceri;
 14 Si elă înaltă cornulă poporului seș,
 Lăuda tuturoră cuviosiloră seși, fii lui Israelă,
 Poporulă, ce este aprópe de elă;
 Lăudați pre Iehova.

PSALMULŢ CXLIX.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova;
^a Cântați lui Iehova cântare nouă,
 Lăuda lui în adunarea cuviosiloră.
 2 Bucure-se Israelă de ^b Făcétorulă seș,
 Fii Sionului veselăscă-se întru ^c regele loră.
 3 Laude numele lui în choră,
 În timpane și în citare să-i psalmodieze.
 4 Căci Iehova bine-voește pentru poporulă seș,
 Impodobesce pre cei saraciă cu ajutorulă seș.
 5 Tressalte cuviosi cu mărire,
^d Cântă de bucuriă pe paturile loră!
 6 Înălțările lui Dumneșeu ^e fie în gura loră,
 Și ^f sabia cu dăoe tăisuri în mâna loră;
 7 Ca să facă resbunări între popóre,
 Mustărări între națiuni;
 8 Ca în cătușă să lege pre regii loră,
 Și pre cei măriți ai loră cu lanțuri de feră;
 9 Ca să facă între ele judecata cea scrisă:
 Acestă mărireă au toți cuviosi seși.
 Lăudați pre Iehova!

Ps. 147.	Isa. 40. 26.	145. 15.	Veđi Iov 37.
a Ps. 92. 1.	h 1 Cron. 16. 25.	n Iov 38. 41.	10.
b Ps. 135. 3.	Pa. 48. 1. &	Mat. 6. 26.	n Deut. 33. 2.
c Ps. 33. 1.	96. 4. & 145. 3.	o Ps. 33. 16, 17,	3. 4.
d Ps. 102. 16.	i Nah. 1. 3.	18.	Pa. 76. 1. &
e Deut. 30. 3.	j Isa. 40. 28.	Osea 1. 7.	78. 5. & 103. 7.
f Ps. 51. 17.	k Pa. 146. 8, 9.	p Isa. 60. 17, 18.	v Mal. 4. 4.
g Veđi Ps. 15. &	l Iov 38. 26, 27.	q Pa. 132. 15.	z Veđi Deut. 4.
61. 1.	m Iov 104. 13, 14.	r Iov 37. 12.	32, 33, 34.
Luc. 4. 18.	n Iov 38. 41.	s Pa. 107. 20.	Rom. 3. 1, 2.
g Veđi Ps. 15. 5.	o Iov 104. 27, 28.	t Iov 37. 8.	—
	& 136. 25. &	i Vers. 15.	

Ps. 148.	& 35. 25.	i Ps. 149. 9.	e Zech. 9. 9.
a Ps. 103. 20, 21.	f Isa. 43. 20.	m Efea. 2. 17.	Mat. 21. 5.
b 1 Reg. 8. 27.	g Ps. 147. 15 -	—	d Ps. 81. 2. &
2 Cor. 12. 2.	18.	Ps. 149.	150. 4.
c Fac. 1. 7.	h Isa. 44. 23. &	a Ps. 33. 3.	e Ps. 35. 27.
d Fac. 1. 1, 6, 7.	49. 13. & 55.	Isa. 42. 10.	f Ps. 132. 16.
Pa. 33. 6, 9.	i Pa. 8. 1.	b Veđi Iov 35.	g Iov 35. 10.
e Ps. 89. 37. &	Isa. 12. 4.	10.	h Ebr. 4. 12.
119. 90, 91.	j Pa. 113. 4.	Pa. 100. 3.	i Apoc. 1. 16.
Ier. 31. 35, 36.	k Pa. 75. 10.	Isa. 54. 5.	j Deut. 7. 1, 2,
			j Pa. 148. 14.

PSALMŪ CL.

- 1 **L**ĂUDAȚI pre Iehova!
 Lăudați pre Dumnezeu in sanctuarulū
 Lăudați-lū in tǎria puterei lui! [seu,
 2 "Lăudați-lū pentru faptele sale cele mari!
 Lăudați-lū dupre mǎrimea ^b mǎrireⁱ sale!
 3 Lăudați-lū in sunetū de trîmbiță;

- Lăudați-lū in harpe și citare;
 Lăudați-lū ^a in timpane și in chorū! 4
 Lăudați-lū ^c in strune și flaute!
 Lăudați-lū ^d in cimbale bine-resunătore, 5
 Lăudați-lū in cimbale de alarmă!
 Tótă suflarea laude pre Iehova! 6
 Lăudați pre Iehova!

PROVERBIELE LUI SOLOMONU.

Introducerea generală.

- 1 **P**ROVERBIELE lui Solomonū, fiulū lui
 Davidū, regele lui Israelū;
 2 Pentru ca să se cunoscă înțelepciunea și
 învățătura,
 Pentru ca să se pricepă cuvintele priceperei,
 3 Pentru ca să ^b capete învățătura prevederei,
 Dreptăței, judecăței *sănătoșe* și ecităței;
 4 Pentru a da agerime de minte ^c celorū proști,
 Cunoscință și prevedere celorū tēnēri;
 5 Ca ^a auzindu-le înțeleptulū, mai învățatū să
 se facă,
 Și celū cu pricepere cârmuire *de sine* să
 cēștīge;
 6 Și să pricepă proverbulū și vorbirea adūncă,
 Cuvintele înțeleptilorū și ^e enigmele lorū.

Indemnări și desceptări.

- 7 ^f Inceputulū sciinței *este* temerea de Iehova,
 Dară nebunū înțelepciunea și învățătura le
 nesocotescū.
 8 Ascultă, ^g fiule, învățătura părintelui teū,
 Și nu pǎrasi ceea ce te-a învățatū muma ta.
 9 Căci ^h cunună plăcută ele *vorū* ⁱ *n* pentru ca-
 pulū teū,
 Și lanțū prețiosū in jurulū gâtului teū.
 10 Fiule, de *vorū căuta* pēcătoșii să te a-
 demenescă, ^j tu nu te'nvoi;
 11 De vorū *dice*: „Vino cu noi; să ^k pândimū
 sânge;
 „Să întindemū curse fără cuvēntū celui ne-
 vinovatū;
 12 „Să-l înghițimū de vii, ca infernulū,
 „Si pre cei întregi, ^l ca pre cei ce se po-
 gorū in mormēntū;
 13 „Să găsimū averi scumpe de totū feliulū,
 „Si să ĩmplemū casele nōstre de prēdi:
 14 „Pune sorțulū teū cu noi,

- „Si o pungă va fi pentru noi toți.“
 Fiule, ^m pe unū drumū cu ei să nu āmbli, 15
 Ci ⁿ opresce piciorulū teū de la cărarea lorū!
 „Că picioarele lorū la rēutate alērgă, 16
 Și grabnice sūnt a vōrsa sânge.
 Nu in zădarū se întinde lațulū 17
 In fačă a totū ce are aripī;
 Așa pāndescū acestia sângele acelora, 18
 Și întindū curse *chiarū* asupra vieței lorū;
 „Așa *sūnt* căile tuturorū celorū ce caută unū 19
 cēștigū nedreptū;
 Posesorulū lui ^o ĩ ăa vieța.

Chiāmarea și desceptarea înțelepciunei.

- „Erū ^p înțelepciunea in locuri deschise țipă, 20
 In uliți face să se audă vōcea ei;
 Ea strigă in respēntii, 21
 In ĩnrarea porțelorū, in cetate, *dice* cu-
 vintele aceste:
 „Până cândū, proștilorū, veți ĩubi prostia? 22
 „Si batjocoritorii se vorū plăcé in batjocură,
 „Si nebunii vorū urī cumiņtia?
 „Intōrceți-vē la ĩndemnulū meū; 23
 „Ėccē, ^q vi voiū revērsa spiritulū meū,
 „Vē voiū face să cunōsceți cuvintele mele.
 „De ore ce strigat'amū, și n'atī voitū a auzi, 24
 „Si amū ĩntinsū mǎna mea, și nimenea nu
 a ascultatū;
 „Ci ^r atī lepēdatū orī-ce sfatū alū meū, 25
 „Si n'atī voitū de ĩndemnulū meū: [tră.
 „De aceea ^s și eū voiū rīde de nenorocirea vōs- 26
 „Si-mī voiū bate jocū, când va ajunge frica
 vōstră.
 „Cândū ^t ca unū vērtejū *vē* va nǎvăli frica 27
 vōstră,
 „Si ca o furtună va sosi nenorocirea vōstră,
 „Cândū vorū veni preste voi lipsă și strim-
 torare;

Ps. 160.	99. 3. & 144. 9. Isa. 38. 20.	PROVERB.	Eccl. 12. 9.	Eccl. 12. 13.	j Ier. 5. 26.	Rom. 3. 15.	66. 4.
a Ps. 145. 5. 6.	f 1 Cron. 15. 16.	—	b Cap. 2. 1. 9.	g Cap. 4. 1. & 6. 20.	k Ps. 38. 1. & 143. 7.	o Cap. 15. 27.	Ier. 7. 13.
b Deut. 8. 24.	19. 28. & 16.	Capitūl 1.	c Cap. 9. 4.	h Cap. 3. 22.	l Ps. 1. 1.	p Cap. 8. 1. etc.	Zech. 7. 11.
c Ps. 81. 2. & 149. 3.	5. & 25. 1. 6.	a 1 Reg. 4. 32.	d Cap. 9. 9.	i Fac. 39. 7, etc.	m Cap. 4. 14.	q Cap. 9. 3.	Ps. 107. 11.
d Esod. 15. 20.	—	Cap. 10. 1. & 25. 1.	e Ps. 78. 2.	Ps. 1. 1.	n Ps. 119. 101.	r Ioan. 7. 37.	Luc. 7. 30.
e Ps. 33. 2. &	—	—	f Iov. 28. 28.	Esas. 5. 11.	o Isa. 59. 7.	s Ioan. 2. 28.	t Ps. 2. 4.
			g Ps. 111. 10.			u Isa. 65. 12. &	u Cap. 10. 24.
			Cap. 9. 10.				

- 28 „Atuncea mă voru chiâma, dară eu nu voi răspunde,
 „Mă voru căuta, dară nu mă voru afla:
 29 „Fiindă-că „aū uritū sciința,
 „Si frica lui Iehova nu „aū ales'o;
 30 „Sfatulū meu „nu l'aū voitū,
 „Si aū desprețuitū ori-ce îndemnū alū meu;
 31 „Mânânce decī fructulū urmărei lorū,
 „Si sature-se din sfaturile lorū.
 32 „Căci pre cei proști însă-și fără-de-legea 'i omorā,
 „Si pre nebunū însă-și nepesarea lorū 'i perde.
 33 „Dară celū „ce pre mine mă ascultă va locui in siguranță,
 „Si „liniscitū, fără frică de ori-ce rău.

Valoarea și folosul înțelepciunii.

- 2 **F**IIULE, de vei primi cuvintele mele,
 „Si vei „ascunde la tine dișele mele;
 2 De va asculta urechiā ta de înțelepciune,
 „Si ānima ta o vei pleca înțelegerei;
 3 Da, de vei chiâma la tine priceperea,
 „Si vei indrepta vōcea ta înțelegerei;
 4 „De o vei căuta ca argintulū,
 „Si ca pre unū tesaurū o vei cerceta:
 5 Atuncea vei pricepe frica de Iehova,
 „Si vei găsi cunoscința lui Dumnezeu.
 6 „Căci Iehova dă înțelepciunea,
 Din gura lui esū sciința și înțelegerea;
 7 Elū păstrează ajutorū celorū onești,
 „Este scutū celorū ce āmblā in neprihānire;
 8 Elū păzescē cārările dreptăței,
 „Si „vegheiază asupra cāei cuvioșilorū sei.
 9 Atuncea vei cunoscē dreptulū și dreptatea
 „Si ecitatea, tōtā calea cea bună.
 10 De va intra înțelepciunea in ānima ta,
 „Si sciința va fi plăcutā sufletulū teū;
 11 Atuncea prevederea va veghea preste tine,
 „Cumintia te va păzi:
 12 Ca să te scape de calea celui rău,
 De omulū ce vorbesce rēutāți,
 13 De cei ce aū părăsitū cāile neprihānrei,
 Ca să „āmble in cāile întunereculū;
 14 De cei ce „se bucurā a face rele,
 „Si „se veselescū in rēutāțile celorū rei;
 15 „Ale cărorā cārări sūnt sucite,
 Si cari sūnt înrēutāți in cāile lorū.
 16 Ea te va scăpa de „femea aluia,
 „De străina, care ademenesce cu vorbe ei,
 17 „Care părăsesce pre conducătorulū junetei
 „Si uitā legământulū Dumnezeulū seū. [sale,

- Căci spre mōrte se afundă „casa ei, 18
 „Si spre umbre cāile ei. [torcū,
 Toți cei ce mergū la d'insa nu se mai in- 19
 „Si nu mai ajungū pe cārările vieței.
 „Āmblā decī pe calea celorū bunī,
 20 „Si păstrează cārările celorū drepti!
 „Căci cei onești vorū locui pământulū, 21
 Si cei fără prihanā vorū rămāne pe elū.
 „Erū nelegiuitū se vorū stērpi de pe pământū, 22
 „Si cei fără-de-lege desrādēcina-se-vorū din-tr'insulū.

Indemnări a cultiva virtuțile cuvioșiei.

- F**IIULE, nu uita învățătura mea, 3
 „Si ānima ta păzescā sfaturile mele;
 Căci vietā lungā, anī fericitī și „pace 'i 2
 vorū adāugi.
 Mila și adevērulū să nu te părăsescā: 3
 „Lēgā-le in jurulū gūtului teū;
 „Scrie-le pe tabla ānimei tale!
 „Si „vei afla charū și bună reușitā 4
 In ochiī lui Dumnezeu și ai omulū.
 Din tōtā ānima ta „încrede-te in Iehova, 5
 „Si nu te sprijini pe priceperea ta!
 „In tōte cāile tale recunōsce-lū, 6
 „Si elū va „face drepte cārările tale.
 „Nu fii înțeleptū in ochiī tei;
 7 „Teme-te de Iehova, și depārtēzā-te de reū.
 Acēsta va fi vindecare corpului teū, 8
 „Si „mēduvā ōselorū tale.
 „Onorā pre Iehova din avutulū teū, 9
 „Si din prinōsele a totū venitulū teū;
 „Si se vorū împlē grānārele tale cu belsugū, 10
 „Si tēsurile tale vorū rēversa mustulū.
 Învețătura lui Iehova, „fiile, nu o des- 11
 prețui,
 „Si nici să-ți fie greū de mustarea lui;
 Căci Iehova muștrā pre cine iubesce, 12
 „Si-i bine-voesce, „ca unū pārinte fiului seū.

Fericirea ce urmăzā înțelepciunei adevērate.

- „Fericitū este omulū, care a aflatū înțe- 13
 lepciunea,
 „Si omulū, care a cēștigatū înțelegere.
 „Căci cēștigurile ei mai bune sūnt de cātū 14
 cēștigurile argintulū,
 „Si venitulū ei de cātū alū aurulū;
 Mai prețioșā este de cātū mārğāritarele, 15
 „Si „tōte cele de doritū nu se asēmenā ei:
 In drepta ei este „lungimea șilelorū, 16
 In stānga ei avuțiile și onōrea;

v lov 27. 9. & 35. 12. Isa. 1. 15. Ier. 11. 11. & 14. 12. Ezec. 8. 18. Mic. 3. 4. Zech. 7. 13. Iac. 4. 3. s lov 21. 14. Vera. 22. y Ps. 119. 178. s Vera. 25.	Ps. 81. 11. a lov 4. 8. Cap. 14. 14. & 22. 8. Isa. 3. 11. Ier. 6. 19. b Ps. 25. 12. 13. c Ps. 112. 7.	Capulū 2. a Cap. 4. 21. & 7. 1. b Cap. 3. 14. Mat. 13. 44. c 1. Reg. 3. 9. 12. Iac. 1. 5. d Ps. 84. 11. Cap. 30. 5. e 1 Sam. 2. 9. Ps. 66. 9.	f Cap. 6. 22. g Ioan 3. 19. 30. h Cap. 10. 23. Ier. 11. 35. i Rom. 1. 32. j Ps. 125. 5. k Cap. 5. 20. l Cap. 5. 3. & 6. 24. & 7. 5. m Veđi Mal. 2. 14. 15. n Cap. 7. 27. o Ps. 37. 29.
---	--	--	--

p lov 15. 17. Ps. 37. 28. & 104. 35. — Capulū 8. a Deut. 8. 1. & 90. 16. 20. b Ps. 119. 165. c Esod. 13. 9. Deut. 6. 8. d Cap. 6. 21. & 7. 3.	d Ier. 17. 1. 2 Cor. 3. 3. e Ps. 111. 10. Veđi 1 Sam. 2. 26. Luc. 2. 52. Fapt. 2. 47. Rom. 14. 18. f Ps. 37. 3. 5. g Ier. 9. 23. h 1 Cron. 28. 9. i Ier. 10. 23. j Rom. 12. 16.	k lov 1. 1. Cap. 16. 6. l lov 21. 24. m Esod. 22. 29. n 23. 19. & 34. 26. Deut. 26. 2. etc. Mal. 3. 10. etc. Luc. 14. 13. o Deut. 28. 8. p lov 5. 17. Ps. 94. 12.	q Ebr. 12. 5. 6. Apoc. 3. 19. r Deut. 8. 5. s Cap. 8. 34. 35. t lov 28. 13. etc. u Ps. 19. 10. v Cap. 2. 4 & 8. 11. 19. & 16. 16. w Mat. 13. 44. x Cap. 8. 18. y 1 Tim. 4. 8.
--	--	---	--

- 17 "Căile ei *sunt* căi plăcute,
Și *tote* cărările ei *sunt* pace:
18 "Pomul alui vieții *este* pentru cei ce o îm-
brăciășează,
Și cei ce o cuprind *sunt* fericiți.
19 "Iehova prin înțelepciune a întemeiat
pământul,
Cu înțelegere a întărit ceriul.
20 "Prin știința lui despicatu-s'au adâncurile,
Și "năvăli picură rouă.
21 Fiule, să nu se depărteze aceste de d'i-
naintea ochilor tăi,
Păzescă drăpna cunoscință și prevederea:
22 Și ele vor fi vietea pentru sufletul tău,
Și "podobă pentru gâtul tău.
23 "Atuncea vei merge cu siguranță în calea ta,
Și piciorul tău nu se va lovi.
24 "De te vei culca, nu te vei teme,
Și culcatu de vei fi, dulce va fi somnul tău.
25 "De spaima neprasnică nu te vei teme,
Nici de ruina celor nelegiuți, cându 'i va
26 Căci Iehova va fi speranța ta, [năvăli.
Și va feri piciorul tău d'a fi prinsu.

Desceptări asupra nedreptății și a lipsei de bunătate.

- 27 "Nu opri bine-facerea celui ce se cuvine,
De stă în puterea mâinei tale a o face.
28 "Nu ție cătră aproapele tău: „Du-te, și mai
vino!
„Măne-ți voi da," cându ai cu tine.
29 Nu născoci vre-unu reu asupra aproape-
lui tău,
De ore ce fără temere locuesce cu tine.
30 "Nu avé judecată cu nimeni fără cuvântu,
Dacă nu ți-a făcutu nici unu reu.
31 Pre bărbatul aprigü "nu-lu pismui,
Și nici alege vre-una din căile sale.
32 Căci uriciune *este* lui Iehova celü inrăutățitu,
"Dară elü celor drepti *este* amicü.
33 "Blăstemulü lui Iehova *este* în casa celui ne-
legiutu,
Dară "elü bine-cuvântază coliba dreptilorü.
34 De și "și bate jocu de batjocoritori,
Dă inse charü celor umiliți.
35 Cei înțelepți vorü mosceni mărire,
Dară rușinea va răpi pre cei nebuni.

*Valoarea înțelepciunii, desceptări asupra societă-
ții rele și a desfrănării.*

- 4 **A** SCULTAȚI, "filorü, învățatura părintelui,
Și luați sémă să învățați minte.
2 Căci vi dau bună învățatură;
Deci nu părăsiți cele ce vë învățu.

- Căci și eu amü fostü fiü alü unui părinte, 3
"Gingașü și unicü la muma mea,
"Care mă învăța, și-mi dicea: 4
"Anima ta cuprindă cuvintele mele,
"Păzescă sfaturile mele, și vei trăi."
"Căstigă înțelepciune, căstigă pricepere; 5
Nu uita, și nu te abate de la cuvintele gu-
rei mele.
Nu o părăsi, și ea te va păzi; 6
"Iubesc-o, și te va păzi.
"Acesta-i începutul înțelepciunii: căstigă-ți 7
înțelepciune,
Și întru toate câte 'ți vei căstiga, căstigă
pricepere.
"Înalță-o, și ea te va rădica, 8
La mărire te va duce, de o vei îmbrăciășa.
Ea pune-va pe capulü tău "cunună plăcută, 9
Coronă strălucită 'ți va da.
Ascultă, fiule, și primesc cuvintele mele, 10
"Ca mulți să-ți fie anii vieții.
Învătu-te calea înțelepciunii, 11
Conducu-te pe cărări drepte.
De vei âmbra *pe ele*, "nu se vorü strimta pașii 12
"Și de vei alerga, nu te vei clăti. [te],
Tine-te de învățatură, și nu o părăsi! 13
Păzesc-o, căci ea *este* vietea ta!
"Nu intra în cararea celor nelegiuți, 14
Și nu păși în calea celor rei.
Părăsesce-o, nici trece pe lângă ea, 15
Abate-te de la d'insa, și treci înainte!
"Căci ei n'arü dormi, de n'arü fi făcutü vre- 16
unü reu;
Și somnulü li s'arü fi luatü, de n'arü fi fă-
cutü *pre care-va* să cadă.
Căci pânea răutății mănâncă, 17
Și beü vinulü fără-de-legei.
"Dară cărarea celor drepti "este ca diorile 18
strălucitoare,
Cari totü mai multü luminează până *se face*
diua deplină. 19
"Calea celor nelegiuți *este* ca întunereculü;
Ei nu știu de ce se împedică. 20
Fiule, ié aminte la cuvintele mele,
Plcă urechiä ta dișelorü mele!
"Să nu se depărteze din ochii tăi, 21
"Păzesc-le în lă-întrulü ânimei tale!
Că vietea *sunt* pentru cei ce le află, 22
Și "vindecare a totü corpulü lorü.
Cu totă sirguința păzescă ânima ta!
Căci din ea *sunt* eșirile vieții.
Depărtază de la tine strîmbătatea gurei, 24
Și lepădă de la tine răutatea buzelorü.
Ochii tei dreptü înainte să caute, 25

u Mat. 11. 29.
30.
v Fac. 2. 9. &
3. 22.
z Ps. 104. 24. &
136. 5.
Cap. 8. 27.
Ier. 10. 12. &
51. 15.

y Fac. 1. 9.
z Iov. 38. 28.
a Cap. 1. 9.
b Ps. 37. 24. &
91. 11, 12.
Cap. 10. 9.
c Lev. 20. 6.
Ps. 3. 5. &

4. 8.
d Ps. 91. 5. &
112. 7.
e Rom. 13. 7.
Gal. 6. 10.
f Lev. 19. 13.
Deut. 24. 15.
g Rom. 12. 18.
h Ps. 37. 1. &

73. 3.
Cap. 24. 1.
i Ps. 25. 14.
j Lev. 26. 14.
etc.
k Ps. 37. 22.
Zech. 5. 4.
Mal. 2. 2.
l Ps. 1. 3.

l Iac. 4. 6.
1 Pet. 3. 5.
Opuiü 4.
a Ps. 34. 11.
Cap. 1. 8.
b 1 Cron. 29. 1.
c 1 Cron. 28. 9.
Efec. 6. 4.

d Cap. 7. 2.
e Cap. 2. 2, 3.
f 2 Thea. 3. 10.
g Mat. 18. 44.
Luc. 10. 42.
h 1 Sam. 2. 30.
i Cap. 1. 9. &
3. 22.
j Cap. 3. 2.

k Ps. 18. 36.
l Ps. 51. 11, 12.
m Ps. 1. 1.
Cap. 1. 10, 15.
n Ps. 36. 4.
o Mat. 5. 14, 45.
Filp. 2. 15.
p 2 Sam. 23. 4.

q 1 Sam. 2. 9.
Iov. 18. 5, 6.
Iac. 59. 9, 10.
Ier. 23. 12.
Ioan. 12. 35.
r Cap. 3. 2, 21.
s Cap. 2. 1.
t Cap. 3. 8. &
12. 18.

- Și pleópele tale să se îndrepte înaintea ta.
 26 Cumpênesce calea, *pe care calcă piciorul*,
 Și tóte căile tale vor fi temeinice. [teu,
 27 *Nu te abate *nici* la dreapta, *nici* la stânga!
 *Depărtéază piciorul tău de rele!
 5 **FIIULE**, Ié sémă la înțelepciunea mea,
 Și plécă urechia ta la mintea mea.
 2 Ca să fii cu prevedere,
 Și buzele tale să *păstreze sciință.
 3 *Căci *ca* din faguri strecóră-se mierea
 din buzele femeii străine,
 Și *mai netedă de câtă oleiulă *este* ceriul
 gurei sale;
 4 Dară *amară ca pelinul sunt urmările *cu ea*,
 *Străpungétóre, ca sabia cu două tășuri.
 5 /Picíórele ei ducă la mórte,
 Pașii sei esă la morméntu.
 6 Ca să nu cumpênesci calea vieței,
 Schimbăcióse sunt cărările ei, *ca se nu le*
 poți cunósce.
 7 Decí, fiiloră, ascultați-mă,
 Și nu vė abateți de la cuvintele gurei mele.
 8 Depărtéază calea ta de la d'insa,
 Și nu te apropia de ușa casei ei!
 9 Ca nu cumă-va să dai flórea *vieței* tale al-
 Și anii tei celui crud; [tóra,
 10 Ca să nu se sature străinul de puterea ta,
 Séu să *intre* ostenelele tale în casa altuia;
 11 Și tu pe urmă să *nu* gemi,
 Cândă carnea ta și corpul tău vor fi pe-
 rite;
 12 „Și să *nu* dici: „O, câtă amă *urítă învė-
 țătura,
 „Și ânima mea a *desprețuită indemnul;
 13 „N'amă ascultată de vócea învėțătorilor mei,
 „Și n'amă plecată urechia mea la cei ce
 mă învėțau;
 14 „Pučină a lipsit, să nu cadă în totă soifulă
 de rele,
 „Chiară în međiloculă adunării și a co-
 munităței.
 15 Bé apă *numai* din fântăna ta,
 Și din isvórele puțului tău;
 16 Ca să se respândescă departe fântănele tale,
Ca pėrėile de apă în uliți.
 17 Numai ale tale să fie,
 Nu și ale străinilor cu tine!
 18 Isvorul tău fie bine-cuvėntat,
 Și bucură-te de *femea tēnereței tale;
 19 /Cerbóică iubită, căprióră plăcută,
 Țițele ei îndestuleze-te totă-dé-una,
 Ți *numai* în iubirea ei să te totă îmbeți.
 20 Și de ce ai voi, fiule, să te îmbeți de la *o
 străină?

- Și să îmbrăciăsezi sinulă unei alteia?
 *Căci căile fie-căruia *sunt* înaintea ochilor 21
 lui Iehova,
 Și elă cumpênesce cărările lor.
 Pre celă nelegiuită *inse-și fără-de-legile sale 22
 'lu vėnéză,
 Și în inse-și funiele păcatelor sale se prinde;
 *Elă din lipsă de învėțătură va muri, 23
 Și se va rătăci în multa sa nebuniă.

Asupra chizeșiei, leneviei și încelăciunei.

- FIIULE**, *de ai dată chizeșă pentru ami- 6
 culă tău,
 Séu de ai bătută palma ta pentru ună străină,
 Tu te-ai înlățuită prin cuvintele gurei tale, 2
 Te-ai prinsă prin cuvintele gurei tale.
 Fiiule, fă decí acésta, și mēntui-te, 3
 Căci cădută ai în puterea amicului tău:
 Mergi, grăbesce-te, și silesce pre amiculă
 *Nu da somnă ochiloră tei, [teu! 4
 Nici adormire pleópeloră tale.
 Mēntui-te, ca o ciută din mâna *vėnătorului*, 5
 Și ca o pasere din mâna păsărarului.
 *Mergi la furnică, leneșule, 6
 Veđi căile ei, și fii înțeleptă:
 Care, neavendă nici căpiteniă, nici cine să 7
 o priveghieze, nici domnă,
 *Și gătesce de cu vėră hrana sa, 8
 Și odată cu secerișulă adună bucate.
 *Până cândă, leneșule, veđ jăcă? 9
 Cândă te veđ scula din somnulă tău?
 O lécă de somnă, o lécă de adormitare, 10
 O lécă de ședere cu mânele tologite,
 *Și sārăcia ta, ca ună hoță, te va ajunge, 11
 Și lipsa ta, ca ună haiducă.
 Omă de nimica, înrėutățită, 12
 Este celă ce âmbălă cu gură clevetitóre,
 /Celă ce clipește din ochii sei, 13
 Celă ce vorbesce cu picíórele sale,
 Celă ce arėtă cu degetele sale;
 Rėutate în ânima lui totă-dé-una *uneltesce, 14
 Și *sémēnă desbinări.
 De aceea peirea lui într'o clipă 'lă va a- 15
 junge,
 Fără de scire 'va fi lovită, și /vindecare nu
 va avé.
 Aceste șese urėsce Iehova, 16
 Ba, șapte *sunt lucrurile ce-î sunt* în uriciune:
 *Ochi mândri, /limbă minciunósă, 17
 Și *mâni ce vėrsă sânge nevinovată;
 *Anima ce uneltesce gânduri rele, 18
 *Picíórele cele grabnice a face reu;
 *Marturulă minciunosă, care resuflă minciuni, 19
 Și celă *ce sémēnă desbinări între frați.

a Deut. 5. 32.	b Cap. 2. 16. &	i 12. 1.	l Iov 31. 4. &	n Iov 4. 21. &	o 26. & 27. 13.	p Ps. 35. 19.	q Ps. 120. 2. 3
& 28. 14.	6. 24.	j Mal. 2. 14.	34. 21.	36. 12.	b Ps. 132. 4.	Cap. 10. 10.	m Isa. 1. 15.
Isa. 1. 7.	c Ps. 55. 21.	k Veđi Cânt. 2.	Cap. 15. 3.	—	c Iov 12. 7.	g Mic. 2. 1.	n Fac. 6. 5.
v Isa. 1. 16.	d Ecel. 7. 26.	9. & 4. 5. &	Ier. 16. 17. &	Capulă 6.	d Cap. 24. 33.	h Vers. 19.	o Isa. 59. 7.
Rom. 12. 9.	e Ebr. 4. 12.	7. 5.	32. 19.	Capulă 6.	34.	i Ier. 19. 11.	p Rom. 3. 15.
—	f Cap. 7. 27.	k Cap. 2. 16. &	Osea 7. 2.	a Cap. 11. 15.	e Cap. 10. 4. &	j 2 Cron. 36. 16.	q Ps. 27. 12.
Capulă 5.	g Cap. 1. 29.	7. 5.	Ebr. 4. 13.	& 17. 18.	13. 4. & 20. 4.	k Ps. 18. 27. &	r Cap. 19. 5.
a Mal. 2. 7.	h Cap. 1. 25. &	l 2 Cron. 16. 9.	m Ps. 9. 15.	20. 16. & 22.	f Iov 15. 12.	101. 5.	q Vers. 14.

Asupra adulterului.

- 20 Păzesc, ^afiule, sfatul părintelui te, și nu părăsi învățătura mamei tale!
- 21 ^aLăgă-le de a pururea de anima ta, și le prinde în jurul gâtului te!
- 22 Și când vei merge, te vor conduce; Când vei fi culcat, vor veghea asupra-ți; Când te vei descepa, vor vorbi cu tine.
- 23 Căci candelă este sfatul meu, și luminează învățătura, și muștrările spre învățatură sunt drumul.
- 24 Ca să te păzescă de femeă rea, [vieței: De limba lingusitoare a străineii.
- 25 Nu dori în anima ta frumusețea ei; Și nu lăsa să te prindă prin pleoapele ei.
- 26 Căci pentru femeă meretrice ajunge omul până la pâinea cea de pe urmă; Căci femeă aluia ^bvéneză însă-și vieța cea atâtu de scumpă omului.
- 27 Aș putea care-va lua focul în sinul se, Fără să-și ardă vestimintele sale?
- 28 Aș putea care-va să amble pe cărbuni aprinși, Fără să i se frigă picioarele?
- 29 Așa întemplă-se celui ce intră la femeă aprăpeli se;
- Totul însul, care o va atinge, nepedepsit nu
- 30 Furului nu se trece cu vedere, [va rămâne. Chiar de fur, ca să se sature, fome fiindu-i;
- 31 Căci, de se va aprinde, înșeptit va înapoia, Până și totă averea casei sale o va da.
- 32 Dară cel ce desfrânază cu femeă aluia este fără minte, și peirea sufletului se va câștiga.
- 33 Loviri și rușine va suferi, și ocară lui nu se va sterge.
- 34 Căci gelosia bărbatului este o furiă, și lui nu-i va fi milă de el în ziua resbunării.
- 35 El nu se va uita la nici o rescumpărare, și nu va primi ori-cât vei înmulți darurile.
- 7 FIULE, păzesc cuvintele mele, și ^apăstrează cu tine sfaturile mele!
- 2 Sfaturile mele ^bpăzesc-le, și vei trăi, și învățătura mea ca lumina ochiului te.
- 3 ^aÎnfășură-le în jurul degetelor tale, Scrie-le pe tabla animei tale!
- 4 Di înțelepciunei: „Fii sora mea!” și chiamă „amică” mintea:
- 5 Ca să te ferescă de femeă aluia, De străina, care lingusește cu cuvintele ei.
- 6 Căci prin ferestra casei mele, Prin gratiele mele privit-am;
- 7 Și căutat-am între cei proști, Vădut-am între tângeri pre un tânger fără de minte.

- Trecea pe uliță, pe la colțul casei unei a- 8
semenea,
- și aținea drunul ce duce la casa ei:
- 9 In amurg, în sera zilei,
- In noptea neagră și întunecată:
- 10 Și eocce, o femeă ⁱepi înainte,
- Ca o meretrice îmbrăcată și cu anima și- [rătă; 11
- Bună de gură și fără astempăr,
- 12 Și ⁱpicioarele în casă nu-i stăteau;
- Când în uliță, când în drum,
- 13 Și la toate colțurile pândindu.
- Ea ⁱlă cuprinse, și-lă sărută,
- 14 Și cu frunte nerușinată ⁱdișe:
- „Daruri de bucuria amă asupra-mi,
- 15 „Astă-ți plătit-am voturile mele.
- „De aceea eșitu-ți-am înainte,
- 16 „Să te caut, și te-am găsit!
- „Cu gâteli împodobit-am patul meu,
- 17 „Cu așternut de ⁱpânzuri de Egipt.
- „Stropit-am patul meu
- 18 „Cu smirnă, aloe, și scortșoră!
- „Vino, să ne îmbetăm cu iubire până de- 18
- „Cu iubire să ne desfetăm; [mănetă,
- 19 „Căci bărbatul meu nu-i a casă,
- „S'a dus în cale îndelungată;
- 20 „Punga cu argint luând în mâna sa,
- „D'abie înainte de luna plină se va înturna a casă.”
- 21 Și l'a atras cu ^avorbele ei măgulitoare,
- L'a ademenit ⁱcu buzele ei lingusitoare.
- 22 El de grabă a mers după ea,
- Cum merge boul la junghiare,
- 23 Și ca nebunul, legat în lanțuri, la pedepsă.
- Până săgeta ⁱva străpunge ficatul,
- 24 „Cum paserea ce se grăbesce la laț,
- Nesciind, că este întinsă asupra vieții sale.
- 25 Și acum, fiilor, ascultați-mă,
- 26 Și fiți luători-aminte la cuvintele gurei mele:
- Nici o dată anima ta să nu se abată în ca- 25
- Să nu te rătăcesc în cărările ei; [lea ei;
- 26 Căci ea a făcut pre mulți să cadă raniți
- 27 „Și mulți a ucis ea. [de mörte,
- Calea spre infern este o casa ei,
- Ducătoare la cămărele morții.
- Înțelepciunea descrisă; fagăduințele și desceptările ei.
- 8 AȘ ^aînțelepciunea nu strigă?
- 9 Și mintea nu face să se audă vöcea ei?
- 2 Pe verful înălțimilor, pe drum,
- În respentii stă.
- 3 Ea strigă la porți, la intrarea cetății,
- La intrarea în porți:
- 4 „Cătră voi, bărbatilor, strig,
- „Si vöcea mea se îndreptă la fiil ömenilor:

^r Cap. 1. 8.
^e Efes. 6. 1.
^a Cap. 3. 3. &
7. 3.
ⁱ Cap. 3. 25. 24.
ⁿ Cap. 2. 11.

^v Ps. 19. 8. &
119. 105.
^x Cap. 2. 16. &
5. 3. & 7. 5.
^y Mat. 5. 28.
^z Cap. 29. 3.

^a Fac. 39. 14
^b Eze. 13. 18.
^c Ezech. 22. 1. 4.
^d Cap. 7. 7.

Capit. 7.
^a Cap. 2. 1.
^b Lev. 18. 5.
^c Cap. 4. 4.
Isa. 55. 3.
^e Deut. 32. 10.

^d Deut. 6. 8. &
11. 18.
Cap. 3. 3. &
6. 21.
^e Cap. 2. 16. &
5. 3. & 6. 24.

^f Cap. 6. 32. &
9. 4. 16.
^g Iov. 24. 15.
^h Cap. 9. 13.
ⁱ 1 Tim. 5. 13.
^j Tit. 2. 5.

^j Isa. 19. 9.
^k Cap. 5. 3.
^l Ps. 12. 3.
^m Eccl. 9. 12.
ⁿ Neem. 13. 26.
^o Cap. 2. 18. &

5. 5. & 9. 18.
Capit. 8.
^a Cap. 1. 20. &
9. 3.

5 „Învățați, proștilor, minte;
 „Nebunilor, faceți-vă înțelegători cu inimă!
 6 „Ascultați-mă, căci ^b lucruri mărețe voiți vorbi,
 „Și din buzele mele dreptate voiți scoate.
 7 „Căci gura mea adevărul va vorbi,
 „Și fără-de-legea în uriciune *va fi* buze-
 lor mele.
 8 „Cu dreptate *vor fi* toate cuvintele gurei mele,
 „Și nimic resucitu se strâmbă în ele nu
va fi;
 9 „Toate *vor fi* netede celui cu pricepere,
 „Și drepte celor ce au câștigat știință;
 10 „Primiți învățătura mea, și nu argintu,
 „Și știința mai bine decât aurul alesu!
 11 „Căci înțelepciunea mai bună *este* de cât
 mărgăritarele,
 „Și toate cele de dorit cu ea nu pot să
 se asemene.
 12 „Eu, înțelepciunea, cu mintea locuesc,
 „Și planurile cele mai iscusite descoperu.
 13 „^d Temerea de Iehova *este* a urî răului;
 „^e Mândria și sumetia,
 „Reia purtare și ^f gura rea le urăscu.
 14 „Alu meu *este* sfatul și iscusința;
 „Eu *sunt* mintea, ^g la mine *este* puterea.
 15 „^a Prin mine domnescu regii;
 „Și domni proclămă dreptatea;
 16 „Prin mine domnescu domnitorii,
 „Și cei mari: toți judecătorii pământului;
 17 „Eu iubesc pre cei ce mă iubesc,
 „Și ^j cei ce mă caută de timpuriu, mă găsesc;
 18 „La mine *sunt* ^k a avea și onorea,
 „Bunurile statornice și fericirea.
 19 „Mai bun *este* ^l fructul meu decât aurul
 cel mai curat,
 „Și câștigul meu *mai bun este* de cât
 argintul cel mai alesu.
 20 „Pe cărarea dreptății âmbli,
 „În calea judecății;
 21 „Ca să dau în moscenire bunuri statornice
 celor ce mă iubesc,
 „Și să li împlu tesaurele lor.
 22 „^m Iehova m'a zidit începutu căilor sale,
 „Înainte lucrurilor sale, de demult.
 23 „Din eternu dămnă am fostu,
 „Din începutu, înainte de a fi pământul.
 24 „Născută am fostu, cându adâncurile încă
 nu erau,
 „Nici isvórele încărcate cu apă.
 25 „ⁿ Mai înainte de ce s'a înfiptu munți,
 „Înainte de colini am fostu născută;
 26 „Cându încă nu făcuse pământul și câm-
 „Nici începutul pulberei lumei. [piele,

„Când elu gătia ceriurile, acolo *eram*, 27
 „Când trăgea cercul în jurul adânc-
 curilor;
 „Cându întăria năorii de susu, 28
 „Și întărituri făcea adâncului:
 „^p Cându punea mării aședământu, 29
 „Ca apele ei să nu trecă preste termurile ei,
 „^q Și tari făcea temeliele pământului;
 „^r Atuncea lîngă elu eram, *ca unu înfiat* 30
al se,
 „^s Bucuria *sa* de toate dăile, veselindu-mă pu-
 rura înainte feței sale.
 „Și mă plăceam în lumea pământului se, 31
 „Și ^t plăcerile mele *erau* cu filii ómenilor.
 „Și acum, filor, ascultați-mă, 32
 „Căci ^u fericiți *vor fi* cei ce vor păzi căi-
 le mele!
 „Ascultați învățătura, și fiți înțelepți, 33
 „Și n'o lepădați.
 „^v Fericit *este* omul, care ascultă de mine, 34
 „Veghiându la ușele mele în toate zilele,
 „Păzind pragurile ușelor mele.
 „Căci cel ce mă găsește, viață găsește, 35
 „Și ^w bună-voința lui Iehova câștigă;
 „Dar cel ce pécătuesce asupra-mi, ^x nea- 36
 junsu sufletului se face:
 „Toți cei ce mă urăscu, iubesc mórtea.
 „**Z**IDIT'A înțelepciunea casa sa, 9
 Tăiat'a cei șapte stâlpi ai ei;
 „Junghiat'a vitele sale, 2
 „^y Dres'a vinul ei, și întins'a mēsa sa;
 Servele ei ^z trāmes'a; 3
 „Ea strigă de pe culmile locurilor înalte
 ale cetății, ^{aa} *dicēdu*:
 „^{ab} Celu neînțeleptu abată-se aicea!“ 4
 Celor fără de minte *dice*:
 „^{ac} Veniți, mâncați din pânea mea, 5
 „Și beți din vinul dresu de mine;
 „Lăsați neînțelepciunea, și veți trăi, 6
 „Și âmblați pe calea minții.“
 Celu ce învătă pre luătorul în risu, ru- 7
 șine și câștigă,
 „Și cel ce muștră pre cel nelegiuitu, pată.
 „Nu muștră pre luătorul în risu, ca să nu 8
 te urască;
 „Muștră pre cel înțeleptu, și elu te va iubi.
 Dă ^{ad} *sfat* celui înțeleptu, și mai înțeleptu 9
 se va face;
 „Arătă celui dreptu, ^{ae} și va adăugi a învăța.
 „Începutul înțelepciunei *este* temere de Ieho- 10
 „Și știința celui Sântu *este* priceperea; [va,
 „Căci prin mine zilele tale se vor înmulți, 11
 „Și și se vor adăugi ani de viață.

b Cap. 22. 20.
 c Iov 28. 15,
 etc.
 d Ps. 19. 10. &
 119. 127.
 e Cap. 8. 14, 15.
 & 4. 5, 7. &
 16. 16.
 f Cap. 16. 6.

g Cap. 6. 17.
 h Cap. 4. 24.
 i Ecl. 7. 19.
 j Dan. 2. 21.
 k Rom. 13. 1.
 l 1 Sam. 2. 30.
 m Ps. 91. 14.
 n Ioan 14. 21.
 o Iac. 1. 5.

p Cap. 3. 16.
 q Mat. 6. 33.
 r Cap. 3. 14.
 s Vers. 10.
 t Cap. 3. 19.
 u Ioan 1. 1.
 v Ps. 2. 6.
 w Iov 15. 7, 8.
 x Mat. 3. 17.
 y Fac. 1. 9, 10.

z Iov 38. 10, 11.
 aa Ps. 35. 7, &
 104. 9.
 ab Ier. 5. 22.
 ac Iov 38. 4.
 ad Ioan 1. 1, 2,
 18.
 ae Mat. 3. 17.
 af Col. 1. 13.

ag Ps. 16. 5.
 ah Ps. 119. 1, 2.
 ai & 128. 1, 2.
 aj Luc. 11. 28.
 ak Cap. 3. 13, 18.
 al Cap. 12. 2.
 am Cap. 20. 2.

an Copul 9.
 ao Mat. 16. 18.
 ap Efes. 2. 10, 21,
 22.
 aqu 1 Pet. 2. 5.
 ar Mat. 22. 5, etc.
 as Vers. 5.
 at Cap. 23. 30.

au Rom. 10. 15.
 av Cap. 8. 1, 2.
 aw Vers. 14.
 ax Vers. 16.
 ay Cap. 6. 32.
 az Mat. 11. 25.
 ba Vers. 2.
 bb Cant. 5. 1.
 bc Isa. 55. 1.

bd Ioan 6. 27.
 be Mat. 7. 6.
 bf Ps. 141. 5.
 bg Mat. 13. 12.
 bh Iov 28. 28.
 bi Ps. 111. 10.
 bj Cap. 1. 7.
 bk Cap. 3. 2, 16.
 bl & 10. 27.

- 12 "De esci înțeleptu, pentru tine însu-ți înțeleptu esci,
Și de esci deridătoru, singurū vei suferi.
13 "Femea nebună, cea bună de gură,
E fără înțelegere, și nu scie nimicū.
14 Ea s'aședă în ușa casei sale,
Pe scaunū, în locurile înalte ale cetăței:
15 Ca să chîame pre trecătorii de pe drumū,
Cari mergū dreptū în drumulū lorū, *dicēn-*
16 "Celū prostū abată-se aicea;" [du-li:
Și celui fără de minte 'i dīce:
17 "Dulce este apa furată,
"Și pânea *luată* pe ascunsū plăcută."
18 Și elū nici scie, că acolo *sunt* umbrele morței,
Și că cei chîimați de ea *sunt* în adînculū mormēntulū.

Sfătuirē morale și religiōse, maxime și dīceri scurte.

10 PROVERBELE lui Solomonū:

- "Fiulū înțeleptū face bucuriā părinte-lui *seū*,
Erū fiulū nerodū este întristare mumei sale.
2 "Nimicū nu folosescū tesaurele nedrepte,
"Darā dreptatea mēntuesce de mōrte.
3 "Iehova nu lasă să flămāndēscă sufletulū celui dreptū,
Darā respinge pofta celorū rei.
4 "Māna leneșā sārăcesce,
Erū māna celorū harnici se înavușesce.
5 Fiulū înțeleptū adunā de cu vērā,
Erū celū ce dōrme pe *timpulū* culesulū este "fiū aducătorū de rușine.
6 Bine-cuvēntārī *sunt* pe capulū celui dreptū,
Erū "gura celorū nelegiuiți ascunde nedreptate.
7 "Amintirea dreptulū *rēmāne* în bine-cuvēntare
Erū numele celorū nelegiuiți va putreși.
8 Celū cu ānima înțeleptā primesce sfaturile,
"Erū celū cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncā.
9 "Celū ce merge în neprihānire, în siguranță āmblā,
Erū celū ce strāmbētātesce căile sale se va vēdi.
10 "Celū ce face din ochiū, aduce scārbā,
"Și celū cu buze nesocotite *în nenorocire* se aruncā.
11 "Gura dreptulū *este* izvorulū vieței,
Erū "gura celorū nelegiuiți ascunde nedreptate.
12 Ura scornesce sfadā, [tate.
Erū "iubirea tāinuesce tōte pēcatele.

- Înțelepciunea se găsește în buzele celui cu 13
minte,
Darā "vērga *este* pentru spinarea celui lipsitū de minte.
Înțeleptii ascundū sciința lorū, 14
Erū "gura celui nesocotitū *este* o ruinā apropiată.
"Averea avutului *este* cetatea cea tare a sa; 15
Ruina saracilorū *este* sārăcia lorū.
Lucrarea dreptulū *duce* la vieță, 16
Erū cēștigulū celui reū la pēcatū.
Pe calea vieței *āmblā* celū ce păzesce în- 17
vēțatura,
Erū celū ce nesocotesce muștrarea, se rātăcesce.
Celū ce tāinuesce ura, are buze minciunose, 18
Și "celū ce respāndesce vorbirea de reū *este* nebunū.
"În vorba multā greșelele nu lipsescū, 19
Erū "celū ce-și stēpānesce buzele sale, *este* înțeleptū.
Limba celui dreptū *este* ca argintulū celū 20
mai alesū,
Erū ānima celorū nelegiuiți pučinū *lucru este*.
Buzele dreptulū pre mulți 'i pascū, 21
Erū cei nesocotiți morū din lipsă de minte.
"Bine-cuvēntarea lui Iehova, ea înavușesce, 22
Și grija nimicū nu adauge la ea.
Precumū "nesocotitulū 'i *este* bucuriā a fa- 23
ce rele,
Așa *este* înțelepciunea celui cu minte.
"De ce se teme rēulū, i se va întēmpla, 24
Darā "dreptilorū *Dumneđeu* dorința lorū o împlinesce.
Precumū trece furtuna, "așa celū nelegiuitū 25
nu va mai fi,
Darā "celū dreptū *este* pe temeliā eternā.
Precumū dințilorū očetulū și ochilorū fumulū, 26
Așa *este* leneșulū pentru cei ce-lū trāmetū.
"Temerea de Iehova *immuștesce* dīlele, 27
Erū "aniī celorū nelegiuiți se scurtēzā.
"Asceptarea dreptilorū *este* bucuriā, 28
Erū speranța nelegiuiților va peri.
Calea lui Iehova *este* scāpare celui fără de 29
"Darā ruinā făcētorilorū de rele. [prihanā,
"Dreptulū nici odineorā nu se va clāti, 30
Erū nelegiuiții nu vorū locui pāmēntulū.
"Gura dreptulū scōte înțelepciune, 31
Erū limba resvrātitoare se va stērpi.
Buzele celui dreptū cunoscū bună-voința, 32
Erū gura nelegiuiților *nu-i de cătū* resvrātitoare.

n Iov 35. 6, 7.
Cap. 16. 26.
o Cap. 7. 11.
p Vers. 3.
q Vers. 4.
r Cap. 20. 17.
s Cap. 2. 18. &
7. 27.
—
Capitulū 10.
a Cap. 15. 30.

& 17. 21, 25.
& 19. 15. &
29. 3. 15.
b Pa. 49. 6, etc.
Cap. 11. 4.
Luc. 12. 19.
20.
c Dan. 4. 27.
d Pa. 10. 14. &
24. 9, 10. &
37. 25.

e Cap. 12. 24.
& 19. 15.
f Cap. 13. 4. &
21. 5.
g Cap. 12. 4. &
17. 2. & 19. 26.
h Vers. 11.
Est. 7. 8.
i Pa. 9. 5, 6. &
112. 6.
Eccl. 8. 10.

j Vers. 10.
k Ps. 28. 4.
Cap. 28. 18.
Isa. 33. 15, 16.
l Cap. 6. 13.
m Vers. 8.
n Ps. 37. 30.
Cap. 13. 14. &
18. 4.
o Pa. 107. 42.
Vers. 6.

p Cap. 17. 9.
1 Cor. 13. 4.
1 Pet. 4. 8.
q Cap. 26. 3.
r Cap. 18. 7. &
21. 23.
s Iov 31. 24.
Pa. 53. 7.
Cap. 18. 11.
1 Tim. 6. 17.
i Pa. 15. 3.

u Eccl. 5. 3.
v Jac. 3. 2.
w Fac. 24. 35. &
26. 12.
x Pa. 37. 22.
y Cap. 14. 9. &
15. 21.
z Iov 15. 21.
a Pa. 145. 19.
Mat. 5. 6.
1 Ioan. 5. 14.

15.
b Pa. 37. 9, 10.
c Pa. 15. 5.
Vers. 30.
Mat. 7. 24, 25.
& 16. 18.
d Cap. 9. 11.
e Iov 15. 32, 38.
& 22. 16.
Pa. 55. 23.
Eccl. 7. 17.

f Iov 8. 13. &
11. 30.
Pa. 112. 10.
Cap. 11. 7.
g Pa. 1. 6. & 37.
20.
h Pa. 37. 22, 29.
& 125. 1.
Vers. 25.
i Pa. 37. 30.
—

- 11** * **C**UMPENA amăgitoare este uriciune lui Iehova,
 Erū greutățile depline 'i sunt plăcute.
 2 ^b De vine înmăndrirea, vine și rușinea,
 Erū cu cei modesti este înțelepciunea.
 3 * Neprihânirea celorl onestî, ea 'i conduce,
 Erū viclenia celorl vîndători 'i strică.
 4 ^a Nimicū nu folosește avuția în diua mîniei,
 Erū * dreptatea mîntue de mörte.
 5 Dreptatea celui fără prihană dréptă face
 calea lui,
 Erū ' nelegiuitulū în chîarū nelegiuirea sa
 va cădé.
 6 Dreptatea celorl onestî 'i mîntue,
 Erū cei vîndători chîarū în lăcomia lorū se
 prindū.
 7 ^a Cu mörtea omulū rēu perde 'i accepta-
 rea sa,
 Și speranța făcătorilor de rele va peri.
 8 ^a Dreptulū se mîntue din nevoi,
 Și nelegiuitulū vine în loculū seū.
 9 ^a Făcarniculū perde pre aprópele seū cu gu-
 ra sa,
 Dară scăpa-vorū de ea prin înțelepciunea
 lorū cei dreptî.
 10 ^j De fericirea dreptilorū se bucură cetatea,
 Și la peirea nelegiuiților se facū cântări
 de bucuriă.
 11 ^a Cetatea se înalță prin bine-cuvîntarea ce-
 lorl onestî,
 Dară se surpă prin gura celorl nelegiuiți.
 12 Celū ce defaimă pre aprópele seū este fără
 de minte,
 Erū cumintele tace.
 13 ^a Vorbitorulū de rēu descopere secretele,
 Erū celū cu minte credincîosă ascunde lu-
 crulū.
 14 ^a Unde nu este conducere, poporulū cade,
 Erū mîntuirea vine de la mulțimea celorl
 cu bună sfatū.
 15 ^a Rēu fôrte ajunge celū ce se pune chizeșū
 pentru unū străinū,
 Erū celū ce urêște darea de mână, este in
 siguranță.
 16 ^a Femea plăcută capetă onóre,
 Și cei puternici capetă averi.
 17 ^a Omulū milosū sie-și 'și face bine,
 Erū celū crudū carnea sa însă-și o chinu-
 esce.
 18 Nelegiuitulū 'și dobîndesce cêștigū amăgi-
 torū,
 Erū ^a celū ce sémênă dreptate, plată sigură.

- Precumū dreptatea duce la vietă, 19
 Așa celū ce urmăresce rēulū merge la mörte.
 Uriciuni sunt lui Iehova cei cu animă in- 20
 reutătîță,
 Dară bine-plăcuți 'i sunt cei ce amblă in
 neprihânire.
^a Din nēmū in nēmū celū rēu nu va rēmâné 21
 nepedepsitū,
 Erū ^a sémênța celorl dreptî se va mîntui.
 Anelū de aurū in rôtulū porculū, 22
 Este femea frumósă fără de minte.
 Dorința dreptilorū nu este de câtū bună, 23
 Asceptarea reilorū, 'mânia.
 Unulū ^a împarte, și mai avutū încă se face, 24
 Altulū opresce mai multū de câtū se cuvine,
 dară numai spre lipsa sa.
^a Sufletulū bine-făcătorū se ingrașă, 25
^a Și celū ce adapă, însu-și se va adăpa.
^a Celū ce opresce grânele, pre acela 'lū blă- 26
 stemă poporulū,
 Dară ^a bine-cuvîntare este pe capulū celui ce
 le vinde.
 Celū ce caută cele bune, bună-voință capetă, 27
^a Erū celū ce caută rele, rēu i se va întembla.
^a Celū ce se încrede in avuția sa, cădé-va, 28
 Dară ^a ca frunza vorū înverdi cei dreptî.
 Celū ce chinuesce casa sa, ^a vîntū va stēpāni, 29
 Și celū nesocotitū va ajunge servulū celui
 înțeleptū cu anima.
 Fructulū dreptulū este pomū alū vieței, 30
 Și ^a celū ce cêștigă animele, înțeleptū este.
^j Eccē, dreptulū i se va resplāti pe pāmēntū, 31
 Cu câtū mai multū încă nelegiuitulū și pē-
 cātosulū.

- C**ELŪ ce iubesce învățatura, iubesce sci- 12
 înța,
 Erū celū ce urêște mustrarea, prostū rēmāne.
^a Celū bunū află bună-voință de la Iehova, 2
 Erū pre omulū uneltitorū de rele 'lū con-
 demnă.
 Nimenea nu se va întări prin nelegiuire, 3
 Dară ^a rădēcina dreptilorū nu se va clāti.
^a Femea virtuosă este coróna bărbatului seū, 4
 Erū cea aducătoare de rușine este ^a ca putre-
 gaulū in ósele lui.
 Gândurile dreptilorū țintescū la dreptate, 5
 Erū sfaturile nelegiuiților la încelăciune.
^a Vorbele nelegiuiților sunt la pānda sân- 6
 gelui,
^j Erū gura celorl onestî 'i va scăpa.
^a Nelegiuiții se restörnă, și nu mai sint, 7
 Erū casa dreptilorū va sta.

Capitul 11.	Dan. 4. 30, 31.	j Est. 8. 15.	o Cap. 31. 30.	v 2 Cor. 9. 6,	Ps. 53. 7.	1 Cor. 9. 19,	b Cap. 10. 25.
a Lev. 19. 35,	c Cap. 13. 6.	Cap. 28. 12,	p Mat. 5. 7. &	7, 8, 9, 10.	Marc. 10. 24.	etc.	c Cap. 31. 28.
36.	d Cap. 10. 2.	28.	35. 34, etc.	z Mat. 5. 7.	Luc. 12. 21.	Iac. 5. 20.	1 Cor. 11. 7.
Deut. 25. 13—	Ezec. 7. 19.	k Cap. 29. 8.	q Osea 10. 12.	y Amos 8. 5, 6.	1 Tim. 6. 17.	f Ier. 25. 29.	d Cap. 14. 30.
16.	Zef. 1. 18.	l Lev. 19. 16.	Gal. 6. 8, 9.	z Iov 29. 13.	c Ps. 1. 3. & 52.	1 Pet. 4. 17,	e Cap. 1. 11, 18.
Cap. 16. 11. &	f Fac. 7. 1.	Cap. 20. 19.	Iac. 3. 18.	a Est. 7. 10.	8. & 92. 12,	18.	f Cap. 14. 3.
20. 10, 23.	g Cap. 5. 22.	m 1 Reg. 12. 1,	r Cap. 16. 5.	Ps. 7. 15, 16.	etc.	—	g Ps. 37. 36, 37.
b Cap. 15. 33.	Eccl. 10. 8.	etc.	s Cap. 112. 2.	9. 15, 16. &	Ier. 17. 8.	Capitul 12.	h Ps. 11. 21.
& 16. 18. &	h Cap. 10. 28.	Cap. 15. 22.	t Rom. 2. 8, 9.	10. 2. & 57. 6.	d Eccl. 5. 16.	a Cap. 8. 35.	Mat. 7. 24, 25.
18. 12.	i Cap. 21. 18.	& 24. 6.	u Ps. 112. 9.	b Iov 31. 24.	e Dan. 12. 3.		26, 27.
	i Iov 8. 13.	n Cap. 6. 1.					

- 8 Dupre a sa minte se laudă bărbatul,
 *Eru celū ce are animă înrăutățită, spre des-
 prețu va fi.
- 9 *Mai bună este acela, ce nu se fălesce, și are
 servū,
 *Decâtū celū ce face pre mândru, și n'are
 pâne.
- 10 *Dreptulū scie până și trebuințele animale-
 lorū sale,
 Eru anima nelegiuitilorū este crudă.
- 11 *Celū ce lucrăză ogorulū seū, se va sătura
 de pâne;
 Eru celū ce âmbă după deșertăciuni, este
 lipsitū de minte.
- 12 Nelegiuitulū dorește întărirea reilorū,
 Eru rădăcinele dreptilorū dau acestora tă-
 ria lorū.
- 13 *Este o cursă rea in păcatulū buzelorū,
 *Eru dreptulū va eși din strîmtorare.
- 14 *Sătura-se-va omulū de bunuri cu însu-și
 fructulū gurei sale,
 *Și da-se-va omulū plata mânelorū sale.
- 15 *In ochii nebulului dreptă este calea sa,
 Dară celū ce ascultă sfatulū, este înțeleptū.
- 16 *Nesocotitulū pe dată 'și vėdesce mânia sa,
 Eru celū cu minte ascultă ocară.
- 17 *Celū ce mărturisește adevėrulū, dă mărturiū
 drepte,
 Eru marturulū minciunosū încelăciune.
- 18 *Vorbele unora sūnt ca loviturile de sabiă,
 Eru limba înțeleptilorū este vindecare:
- 19 Buza adevėrului in eternū se va întări,
 *Eru limba minciunei numai o clipă.
- 20 Încelăciune aū in animă cei ce urdescū
 rele,
 Eru cei ce sfătuescū la pace, simiū bucuriă.
- 21 Celui dreptū nici unū rēu nu i se va in-
 tēpla,
 Eru cei nelegiuiți se vorū covėrși de nen-
 rociri.
- 22 *Urıcıune sūnt lui Iehova buzele minciunose,
 Eru aceia ce lucrăză cu credincioșiā, sūnt
 plăcerea lui.
- 23 *Omulū cu minte ascunde sciința,
 Eru anima nebulilorū prochiāmă nebulia
 lorū.
- 24 *Mâna celorū harnici domnesce,
 Eru cea leneșā plătesce dare.
- 25 *Intristare in animă plēcă pre omū,
 Și *cuvēntulū bunū 'lū veselesce.
- 26 Celū dreptū conduce și pre aprōpele lui,
 Eru calea nelegiuitilorū 'i rătăcesce.
- 27 Leneșulū nici nu frige ceea ce a vėnatū;
 Bunū scumpū omulū este hărnicia.
- Pe cărarea dreptăței este viēța, 28
 Și calea cărarei sale nu duce la mōrte.
- F**IIUL celū înțeleptū ascultă învățatura 13
 părintelui,
 *Eru celū deriđetorū nici muștrări nu as-
 cultă.
- *Celū bunū mânāncă din fruptele gurei sale, 2
 Eru sufletulū celorū fără credincioșiā, sil-
 niciā.
- *Celū ce-și păzesce gura sa, viēța 'și păzesce, 3
 Eru celū ce cască pré tare buzele sale, dē-
 răpinare 'și pregătesce.
- *Sufletulū leneșului dorește, dară nimicū nu 4
 capēta,
 Eru sufletulū celorū harnici se satură.
- Cuvēntulū minciunei 'lū urēște celū dreptū, 5
 Eru celū nelegiuitū cășunēzā rușine și ocară.
- *Dreptatea păzesce pre celū fără prihană 6
 in calea sa,
 Eru rēutatea perde pre celū păcătoșū.
- *Cutare se dă de avutū, nimica avēndū, 7
 Și cutare se dă de saracū, averi mari avēndū.
- Unora averea lorū nu li servește de câtū 8
 spre rescumpėrarea viēței,
 In timpū ce saraculū nici aude amenințări.
- Lumina dreptilorū arde bine, 9
 *Eru candelā celorū nelegiuiți se va stinge.
- Mândria n'aduce de câtū certe, 10
 Eru cu cei ce primescū sfaturi este înțe-
 lepciunea.
- *Averea cu încelăciune cēptigatā scade, 11
 Eru celū ce o adunā cu mâna sa, o va îmmulți.
- Asceptarea îndelungatā îmbolnăvesce anima, 12
 Eru dorința împlinitā este pomū alū vieței.
- Celū ce 'nu bagā in sēmā cuvēntulū, ruina- 13
 se-va,
 Eru celū ce se teme de ordinū, resplăti-se-va.
- *Învēțatura înțeleptului este unū isvorū alū vie- 14
 Ce-lū depărtēzā de la 'laturile mōrței. [ței,
 Înțelegerea bunā face pre omū plăcutū, 15
 Dară calea celorū fără credincioșiā este a-
- *Tōte le face cumintele cu sciință, [sprā. 16
 Eru nebululū dă de golū nebulia sa.
- Trămesulū fără-de-lege cădē-va in nenorocire, 17
 Eru *solulū credinciosū aduce vindecare.
- Sărăcia și ocară vorū lovi pre celū ce lē- 18
 pēdā învățatura,
 Eru *celū ce se folosește de muștrări se
 va mări.
- Tōtā *pofta împlinitā este dulce sufletului, 19
 Deci uritū este nebulilorū de a se lăsa de rele.
- Celū ce âmbă cu înțelepti, înțeleptū va fi, 20
 Eru celū ce se însocește cu nebunii, nebulū
- *Pre păcătoși 'i urmărește rēulū, [va fi. 21

h 1 Sam. 25. 17.	n 2 Pet. 2. 9.	s Cap. 14. 5.	Apoc. 22. 15.
i Cap. 13. 7.	o Cap. 18. 2. &	t Ps. 57. 4. &	z Cap. 13. 16.
j Deut. 25. 4.	18. 30.	59. 7. & 64. 3.	& 15. 3.
k Fac. 8. 19.	p Isa. 3. 10, 11.	u Ps. 52. 5.	y Cap. 10. 4.
l Cap. 28. 19.	q Cap. 3. 7.	v Cap. 19. 9.	z Cap. 15. 13.
m Cap. 6. 32.	Luc. 18. 11.	v Cap. 6. 17. &	a Isa. 50. 4.
n Cap. 18. 7.	r Cap. 29. 11.	11. 20.	—
d Cap. 10. 4.	e Cap. 11. 3, 5, 6.	i Vers. 19.	m Cap. 12. 23.
f Cap. 12. 9.	j 2 Cron. 36. 16.	k Cap. 10. 11. &	n Cap. 25. 13.
g Iov. 18. 5, 6	h Cap. 10. 11. &	l 27. & 16	o Cap. 15. 5, 31.
i Ps. 39. 1.	Cap. 24. 20.	22.	p Vers. 12.
Cap. 21. 23.	luc. 3. 2.	h Cap. 10. 2. &	q Ps. 32. 10.
20. 21.	i Vers. 19.	j 2 Sam. 22. 6.	

- Erū pre drepti i respătesce binele. (seî,
 22 Celū bunū lăsa-va moscenirea fiilorū fiilorū
 Erū a avea pēcătusulū păstra-se-va pentru
 celū dreptū.
 23 *Bucate multe sînt in țērāna saracilorū,
 Darā răpescse-se avuția prin nedreptate.
 24 'Celū ce cruță vērğa sa, urēscse pre fiulū seū,
 Erū celū ce-lū iubescse, lū cērtā de timpuriū.
 25 *Celū dreptū mănāncā pānā la sāturarea su-
 fletulū seū,
 Darā lipsā va suferi pāntecele celorū ne-
 legiuiti.
 14 **T**OTĀ *femea înțelptā bidezce casa sa,
 Erū cea nebunā o surpā cu in-se-și mā-
 nele sale. [va,
 2 Celū ce cu dreptate se pōrtā, teme-se de leho-
 *Erū celū, ale cāruiā cāi strāmbe sînt, ne-
 socotesce-lū.
 3 Chiarū gura nesocotitulū este vērğā pentru
 mândria sa,
 *Erū buzele înțelptilorū i pāzescū.
 4 Unde nu sînt boi, eslele curate sînt,
 Darā multū cēstīgū se scōte din puterea boulū.
 5 *Marturulū credinciosū nu mințescse,
 Darā marturulū minciunosū minciunī spune.
 6 Deridētorulū cautā înțelpciunea, darā nu
 o gāsesce,
 Erū celū cu sciintā la îndemānā i este.
 7 Depārtēzā-te de nebunū,
 Cāci nu vei afla la d'insulū buzele sciintēi.
 8 Înțelpciunea celū cu minte este d'a înțelegē
 calea sa,
 Erū nebunia nebunilorū i amāgesce.
 9 *Ceī nesocotiți glumescū cu pēcatele,
 Darā între ceī onești este bunā-voință.
 10 Ānima singurā scie întristarea sa,
 Și in bucuria ei nu se amestecā unū strāinū.
 11 *Casa celorū nelegiuiti dērīma-se-va,
 Darā cortulū celorū drepti va înflori.
 12 'Sînt cāi ce drepte se parū omulū cā sînt,
 Erū la urmā arētā-se cāi conducētoare la mōrte.
 13 Chiarū in meșilocolū rīsulū se māhnescse
 ānima,
 Și *sfārșitulū acelei bucurii fi-va întristarea.
 14 Celū cu ānimā abātutā de la Domnulū 'sā-
 tura-se-va de cāile lui,
 Și omulū celū bunū din ceea ce este in elū.
 15 Prostulū crede tōte vorbele,
 Erū celū cuminte iē sēmā la pașii seī.
 16 *Înțelptulū se teme, și se depārtēzā de răū,
 Darā nebunulū se îngāmfezā, și este fārā te-
 17 Celū iute la māniā face prostiī, [mere.

- Și bārbatulū viclēnū este uritū.
 Ceī prosti moscenescū prostiī, 18
 Darā ceī cuminti se cununā cu sciintā.
 Reī se plēcā celorū buni, [dreptū. 19
 Și ceī nelegiuiti înaintea porțelorū celui
 *Saraculū uritū este chiarū și aprōpelū seū, 20
 Darā numeroși sînt amicii celū avutū.
 Celū ce desprețuesce pre aprōpele seū pē- 21
 cātuesce,
 *Erū acela cese îndurā de ceī saraci este fericitū.
 Aū nu se rātādescū ceī ce urdescū rele? 22
 Darā iubire și credincioșiā este partea ce-
 lorū ce se gādescū de bine.
 În totū lucrulū este cēstīgū, 23
 Darā bolborosēla buzelorū aduce numāi lipsā.
 Cununa înțelptilorū este avuția lorū, 24
 Darā nebunia nebunilorū nebuniā rēmāne.
 *Marturulū adevēratū mēntue suflete, 25
 Darā celū minciunosū minciunī spune.
 În temere de Iehova este siguranță tare, 26
 Și fiilorū seī fi-va elū adāpostū.
 *Temerea de Iehova este isvorulū vieței, 27
 Ce depārtēzā pre omū de lațurile mōrței.
 Māreția regelū stā in mulțimea poporului, 28
 Și peirea domnilorū in lipsā de poporū.
 *Celū tārđiū la māniā cu multā minte este, 29
 Erū celū iute la māniā înaltā nebunia.
 Ānima sāmētōsā este vieța corpului, 30
 Darā *pisma putredirea ōselorū.
 *Celū ce apēsā pre saracū, batjocuresce pre 31
 *Fācētorulū seū,
 Darā celū ce se îndurā de celū lipsitū,
 lū māresce.
 În in-sā-și rēutatea sa va fi aruncatū celū 32
 nelegiuitū,
 Darā *dreptulū avē-va speranță chiarū și la
 mōrtea sa.
 În ānima celū priceputū jace înțelpciunea, 33
 Darā *ce este in peptulū nebunulū se va obsci.
 Dreptatea rēdicā pre poporū, 34
 Darā pēcatulū este rușinea națiunilorū.
 *Bunā-voința regelū partea servulū cu- 35
 minte este,
 Darā asupra celū ce face rușine, māniā sa.
RESPUNSUL bāndū inlātūrā māniā, 15
 Erū b cūvēntulū aspru intāritā māniā.
 Limba înțelptilorū plăcutā face sciintā, 2
 *Darā din gura nebunilorū nebunia isvoresce.
 *In totū loculū sînt ochiī lui Iehova, 3
 Vēdēndū pre ceī reī și pre ceī buni.
 Limba iubitōre de pace este unū pomū alū 4
 vieței.

r Iov 27. 16, 17.
 Cap. 28. 8.
 Eccl. 2. 26.
 * Cap. 12. 11.
 * Cap. 19. 18.
 & 22. 15 &
 23. 13. & 29.
 15, 17.
 * Ps. 34. 10. &
 27. 3.

Capulū 14.
 a Cap. 24. 3.
 b Rut. 4. 11.
 c Iov 12. 4.
 d Cap. 12. 6.
 e Esod. 20. 16.
 & 23. 1.
 Cap. 6. 19. &

12. 17.
 Vers. 25.
 f Cap. 8. 9. &
 17. 24.
 g Cap. 10. 23.
 h Iov 8. 15.
 i Cap. 16. 25.
 j Rom. 6. 21.
 k Cap. 5. 4.

Eccl. 2. 2.
 l Cap. 1. 31. &
 12. 14.
 m Cap. 32. 3.
 n Cap. 19. 7.
 o Ps. 41. 1. &
 112. 9.
 p Vers. 5.
 q Cap. 13. 14.

r Cap. 16. 32.
 Iac. 1. 19.
 s Ps. 112. 10.
 t Cap. 12. 4.
 u Cap. 17. 5.
 Mat. 25. 49, 45.
 v Vēdī Iov 31.
 15, 16.
 Cap. 22. 2.

z Iov 18. 15. &
 19. 26.
 Ps. 23. 4. &
 37. 37.
 2 Cor. 1. 9. &
 5. 8.
 2 Tim. 4. 18.
 y Cap. 12. 16. &
 29. 11.

z Mat. 24. 45, 47.
 —
 Capulū 15.
 a Jude. 8. 1, 2, 3.
 Cap. 25. 15.
 b 1 Sam. 25. 10.
 etc.
 1 Reg. 12. 13,

14. 16.
 c Vers. 23.
 Cap. 12. 23. &
 13. 16.
 d Iov 34. 21.
 Cap. 5. 21.
 Ier. 16. 17. &
 32. 19.
 Ebr. 4. 13.

- 5 *Ērū răutatea în ea face spărtură sufletului.*
 6 *În casa dreptului este un mare tezaur,*
 7 *Dară în venitul celui nelegiuit este neodihnă.*
 8 *Sacrificiul celor nelegiuiți este uriciune*
 9 *lui Iehova,*
 10 *Dară ruga celor drepti plăcere sa.*
 11 *Uriciune este lui Iehova calea nelegiuitului,*
 12 *Dară pre cel ce urmăzează dreptatea 'lă iubesc.*
 13 *Grea se pare pedepsa pentru cel ce pără-*
 14 *sesce calea cea dreaptă,*
 15 *Și 'celu ce ursece mustrarea va muri.*
 16 *Înfernul și adâncul sunt înaintea lui Iehova,*
 17 *Cu cât mai multă 'ânimele fiilor omenilor!*
 18 *Deridătorul nu iubesc să fie mustrat,*
 19 *Cu cei înțelepți el nu merge.*
 20 *Animă voioasă înveselesce fața,*
 21 *Dară prin tristețea 'ânimei se frânge sufle-*
 22 *ta*
 23 *Animă înțelegătoare caută știință,*
 24 *Dară gura nebunilor pasce nebunia.*
 25 *Tote zilele apăsătorului sunt rele,*
 26 *Dară o animă voioasă este un ospetău neîn-*
 27 *trerupt.*
 28 *Maî bine este puçinul cu temerea lui Iehova,*
 29 *De cât multe tesaure și neodihnă cu d'însele.*
 30 *Maî bun este un prânz de legume cu*
 31 *iubire,*
 32 *De cât un boi îngrășat, și ură cu*
 33 *d'insul.*
 34 *Omul mândru întărită sfeșele,*
 35 *Dară cel târziu la mânia potolesce cërta.*
 36 *Drumul leneșului este ca un gard de spini,*
 37 *Ēră cărarea celor drepti ca calea bătută.*
 38 *Fiful înțelept înveselesce pre pârintele se,*
 39 *Ēră omul nebun nesocotesce pre muma sa.*
 40 *Nebunia este bucuria celui fără de minte,*
 41 *Dară bărbatul cuminte merge dreptu pe*
 42 *drumul se.*
 43 *Unde nu este sfat, planurile se nimicesc,*
 44 *Dară prin multa sfătuire se întăresc.*
 45 *Omul are bucuria de răspunsul gurei sale,*
 46 *Și un cuvânt la timpul se, cât de*
 47 *bun este!*
 48 *Calea vieței merge totu în sus pentru cel*
 49 *înțelept,*
 50 *Ca să se depărteze de infernul de jos.*
 51 *Casa mândrilor o surpă Iehova,*
 52 *Dară hotarul veduve 'lă întăresce.*
 53 *Cugetele celui rău sunt uriciune lui Iehova,*
 54 *Dară sacrificiile cele mai curate sunt cu-*
 55 *vinte plăcute.*
 56 *Ēl cel ce capetă cęstig nedrept, turbură*
 57 *casa sa,*
 58 *Ēră cel ce ursece mituirea va trăi.*
 59 *Animă dreptului gândește ce are să răspundă,*
 60 *Dară din gura nelegiuitului isvoresc cele*
 61 *departe este Iehova de cei nelegiuiți, [rele. 29*
 62 *Dară 'ruga celor drepti o ascultă.*
 63 *Lumina ochilor înveselesce 'ânima;*
 64 *Și scirea bună îngrășă oșele.*
 65 *Urechia ce ascultă mustrarea dătătoare de*
 66 *înțelepți va petrece. [vietă,*
 67 *Ēl cel căpătă înțelegătoare ursece sufletul se,*
 68 *Ēră cel ce ascultă mustrări capetă minte.*
 69 *Temerea de Iehova este o învățatură a în-*
 70 *țelepciunei,*
 71 *Și 'înainte de mărire este umilint.*
 72 *Plecările 'ânimei ale omului sunt,*
 73 *Dară de la Iehova vine răspunsul limbei.*
 74 *În ochi omului toate căile sale sunt curate,*
 75 *Dară Iehova cumpenesce spiritele.*
 76 *Trebele tale încrede-le lui Iehova,*
 77 *Și astu-feliu planurile tale tari voru fi.*
 78 *Iehova toate le-a făcutu așa, ca să răspundă*
 79 *una alteia,*
 80 *Și chiaru pre cel nelegiuit pentru diuă*
 81 *de nenorocire.*
 82 *Uriciune este lui Iehova totu cel ce are 'âni-*
 83 *mă îngâmfată,*
 84 *Din nemu în nemu nu voru rămâne nepe-*
 85 *deșiți.*
 86 *Prin iubire și adevăr se espieză vinovăția,*
 87 *Și temerea de Iehova este fîirea de rău.*
 88 *Iehova de are plăcere de căile unui om,*
 89 *Elu și pre neamicii se 'i împacă cu d'insul.*
 90 *Maî bun este puçinul cu dreptate,*
 91 *De cât multul cęstig cu nedrept.*
 92 *Animă omului cugetă la căile sale,*
 93 *Dară Iehova îndreptă pașii se.*
 94 *Hotărare dumnezească fie pe buzele regelui,*
 95 *Și la judecată gura sa să nu păcătuască.*
 96 *Cântarul și cumpena dreptă ale lui Ieho-*
 97 *va sunt,*
 98 *Tote greutățile lucrul se sunt.*
 99 *Uriciune fie regilor a face nelegiuire,*
 100 *Căci prin dreptate se întăresc tronul.*
 101 *Buzele drepte fie plăcere regilor,*

e Cap. 10. 1. j Cap. 5. 12. & o Cap. 12. 25. x Efos. 5. 15.
 f Cap. 13. 18. k Iov. 26. 6. p Cap. 17. 22. y Cap. 11. 14. &
 Vora. 31. 32. l P. 139. 8. q Ps. 37. 16. 20. 18.
 g Cap. 21. 27. & 28. 9. l 2 Cron. 6. 30. s Cap. 25. 11.
 Isa. 1. 11. & P. 7. 9. & 41. r Cap. 17. 1. a Filip. 3. 20.
 61. 8. & 66. 3. 21. s Cap. 26. 21. & Col. 3. 1. 2.
 Ier. 6. 20. & Ioan. 2. 24. 25. 29. 22. b Cap. 13. 7. & 14. 11.
 7. 22. & 21. 17. t Cap. 22. 5. c Ps. 68. 5. 6.
 Amos 5. 22. Fapt. 1. 24. u Cap. 10. 1. & 148. 9.
 a Cap. 21. 21. m Amos 5. 10. 29. 3. d Cap. 6. 18. 18.
 1 Tim. 6. 11. n Tim. 4. 3. v Cap. 10. 29. e Ps. 37. 30.
 i Reg. 22. 8. o Cap. 17. 22.

f Cap. 11. 19. Cap. 19. 21. & f Isa. 43. 7. m Vers. 1.
 Isa. 5. 8. 20. 24. Rom. 11. 36. Cap. 19. 21.
 Ier. 17. 11. 21. 23. Iov. 21. 30. n Ps. 37. 23.
 g 1 Pet. 3. 15. b Mat. 10. 20. g Rom. 9. 22. Prov. 20. 24.
 h Ps. 10. 1. & c Cap. 21. 2. h Cap. 6. 17. & Ier. 10. 23.
 34. 16. d 1 Sam. 16. 7. i Cap. 11. 21. o Lev. 19. 36.
 i Ps. 145. 18. 19. e Ps. 37. 5. j Dan. 4. 27. p Cap. 25. 5. &
 j Vers. 5. 55. 22. k Luc. 11. 41. q Cap. 25. 5. &
 k Cap. 1. 7. Luc. 12. 22. l Ps. 37. 16. 29. 14.
 l Cap. 18. 12. 1 Pet. 5. 7. Cap. 15. 16. q Cap. 14. 35. &
 22. 11.
 Caput. 16.
 a Vers. 9.

- Si pre celū ce vorbesce dreptū să-lū iūbescă.
 14 Mânia regelui este tramesul morței,
 Dară omulū înțeleptū o va împăca.
 15 În lumina feței regelui este vieță,
 Și 'bună-voința lui 'ca unū nūorū de plōiā
 târziā.
 16 Cēstigarea înțelepciunei cu câtū este mai
 bună de câtū a aurului,
 Și cēstigarea înțelegerei mai bună de câtū
 a argintului!
 17 Calea bătută a celorū drepti este, a se în-
 tōrce de la rēū;
 Acela 'și păzesce sufletulū seū, care iē a-
 minte la calea sa.
 18 Mândria merge înaintea dērăpinārei,
 Și mārētia înaintea cāderei.
 19 Mai bine este a fi umilitū cu cei saraci,
 De câtū a împārți prēda cu cei mândri.
 20 Celū ce-și iē sēmā la vorbā, aflā bine,
 Și celū ce se 'increde în Iehova, fericitū va fi.
 21 Celū înțeleptū cu ānima cuminte se numesce,
 Și vorbele plăcute īmmulțescū invēțatura.
 22 Mîntea este unū isvorū alū vieței pentru
 stēpānulū ei,
 Darā nebunia pedēpsā este pentru nebunī.
 23 Ānima înțeleptului face cuminte gura sa,
 Și īmmulțesce invēțatura pe buzele lui.
 24 Fagurū de miere sūnt vorbele plăcute,
 Dulci pentru sufletū, și tāmāduire ōselorū.
 25 Sūnt cāi ce se parū omului drepte cā sūnt,
 Ērū la urmā arētā-se cāi conducētōre la mōrte.
 26 Celū ce lucrēzā, pentru elū lucrēzā,
 Cāci gura lui 'lū silesce la lucru.
 27 Omulū de nimicu nenorocirea 'și sēpā,
 Și pe buzele lui este ca unū focū arđetorū.
 28 Omulū resvrētitorū sēmēnā sfadā;
 Și limbutulū desbinā pre amici.
 29 Omulū silnicū amāgesce pre amiculū seū,
 Și-lū duce pe o cale ce nu este bună.
 30 Elū închide ochiū seī, ca să cugete res-
 turnāri,
 Mișcāndu-și buzele, sevārșesce nenorociri.
 31 Pērulū cāruntū este cununā de onōre;
 Ea gāsi-se-va pe calea dreptāței.
 32 Celū tārziū la māniā este mai mare de câtū
 unū vitēsū,
 Și celū ce scie a stēpāni sufletulū seū de-
 câtū celū ce iē o cetate.
 33 În sinū se aruncā sortulū,
 Darā de la Iehova vine tōtā hotārirea lui.
 17 **M**AI bună este o 'bucată de pāne sēcā
 în pace,
 Decātū o casā plină de cārnuri pregătite,
 cu cērtā.

- Servulū cuminte va domni preste 'fiulū a- 2
 ducetōriū de rușine,
 Și cu frații acestuia va împārți moscenirea.
 Tigaiā este pentru lāmurierea argintului, și 3
 cuptorulū pentru a aurului,
 Darā Iehova cercetēzā ānimele.
 Făcētōrulū de rele plēcā urechiā la buze 4
 nedrepte,
 Și mincinosulū ascultā limba dērăpinārei.
 Celū ce rīde de celū saracū 'și bate jocū 5
 de Făcētōrulū seū,
 Celū ce se bucurā de nenorocirea altuia,
 nu va rămānē nepedepsitū.
 Cununa bētrānilorū sūnt fiū fiilorū lorū, 6
 Și fala fiilorū pārințiilor lorū.
 Cuvintele alese nu se potrivescū în gura 7
 nebunului,
 Cu câtū mai puçinū vorbele minciunōse în
 gura celorū mai mari ai poporului.
 Ca o pētrā scumpā este darulū în ochiū ce- 8
 lui ce-lū primesce,
 Ori-unde se īndrēptā, isbutesce.
 Celū ce tainuesce greșelele altora, cautā 9
 iūbire,
 Ērū celū ce istorisesce lucrulū, desbinā
 pre amici.
 Mustrea pētrunde mai adūncū pre celū 10
 cuminte,
 Decātū o sutā de lovituri pre celū nebunū.
 Celū rēū cautā numai rescōlā, 11
 Darā trāmēte-se-va asupra-i unū solū crudū.
 Mai bine să intimpine pre omū o ursōicā, 12
 lipsitā de puii ei,
 De câtū unū nebunū în nebunia lui.
 Celū ce 'resplātesce binele cu rēū, 13
 De la casa acelufa rēulū nu se va depārta.
 Începtulū sfeței este ca și cāndū s'arū da 14
 drumu apelorū,
 De aceea 'pārāsesce cērtā, înainte de a se
 aprinde.
 Celū ce īndreptātesce pre celū nelegiuitū, 15
 și celū ce condēmnā pre celū dreptū,
 Amīnduoi uriciune sūnt lui Iehova.
 La ce servesce prețulū în māna nebunului, 16
 să-și cumpere înțelepciune?
 Darā 'i lipsesce mîntea!
 Amiculū iūbesce în totū timpulū, 17
 Și la nevoiā frate se face.
 Lipsitū de mîntea este celū ce dā māna, 18
 Celū ce chizesluesce pentru aprōpele seū.
 Celū ce iūbesce cērtā, pēcatulū iūbesce, 19
 Celū ce-și zidesce pōrtā sa prē īnaltā, ru-
 inā cautā.
 Celū ce este rēū de ānimā bine nu aflā, 20

r Cap. 19. 12. & 12.
 20. 2. a Ps. 2. 12. &
 Cap. 19. 12. 34. 8. & 135. 1.
 i Iov 29. 23. Isa. 30. 18.
 Zech. 10. 1. Ier. 17. 7.
 u Cap. 8. 11, 19. y Cap. 13. 14. &
 v Cap. 11. 2. & 14. 27.
 17. 19. & 18. s Ps. 37. 30.

Mat. 12. 34. a Cap. 14. 12.
 b Veđi cap. 9. 12. Eccl. 6. 7.
 c Cap. 6. 14, 19. & 15. 18. & 26.
 21. & 29. 22. d Cap. 17. 9.
 e Cap. 1. 10, etc. f Cap. 20. 29.
 g Cap. 19. 11. —
 Capulū 17. a Cap. 15. 17.
 b Cap. 10. 5. &

19. 26. f Ps. 127. 3. &
 o Ps. 26. 2. 128. 3. Ier. 18. 20. Cap. 24. 24.
 Cap. 27. 21. g Cap. 18. 16. & 17. Veđi Rom. 12. Isa. 5. 23.
 Ier. 17. 10. 19. 6. 1 The. 5. 15. o Rut. 1. 16.
 Mai. 3. 3. h Cap. 10. 12. i Pet. 3. 9. p Cap. 18. 34.
 d Cap. 14. 31. i Cap. 16. 28. l Cap. 20. 3. p Cap. 6. 1. &
 e Iov 31. 29. j Osea 13. 8. 1 The. 4. 11. 11. 15.
 Obad. 12. k Ps. 109. 4, 5. m Esod. 23. 7. q Cap. 16. 18.

- Și celū ce are ' limbă sucită in nenorocire cade.
- 21 * Celū ce nasce pre nebunū, supărare cu elū va avé,
Și nici o bncuriă nu va avé părintele nebunului.
- 22 * Animă veselă dă sănătate corpului,
* Erū sufletulū frântū sécă oșele.
- 23 Mituirea din sinū o ié celū nelegiuitū,
Ca să *sucéscă căile judecăței.
- 24 * Înțelepciunea se cetesce in fața celui cumințe,
Erū ochiū nebunului caută la marginile pământului.
- 25 * Supărare părintelui seū este fiulū nebunū,
Și amăriune celei ce l'a născutū.
- 26 Nu e bine a *pedepsi pre celū dreptū,
Nici a bate pre cei mari pentru dreptate.
- 27 * Celū cu sciință înfrénză cuvintele sale,
Și celū cu sânge rece este unū omū cumințe.
- 28 * Chiarū cândū nebunulū tace, se socotesce înțeleptū,
Și priceputū, cândū închise ține buzele sale.
- 18 **O** MULŪ hursuzū caută plăcerea lui,
Sfădindu-se in tôte trebele.
- 2 Celū nebunū nu-î place cuminția,
Ci numai descoperirea ânimei sale.
- 3 Cândū vine celū nelegiuitū, vine și despre-
Și cu fapta de rușine vine ocara. [țulū,
- 4 * Ape adūnci sūnt cuvintele gurei unū omū;
* Părēu curgătorū este isvorulū înțelepciunei.
- 5 * Nu este bine a căuta in fața unū nelegiuitū,
Ca să înfrāngi pre celū dreptū la judecată.
- 6 Buzele nebunului vinū in cértă,
Și gura lui chiamă loviturile.
- 7 * Gura nebunului este ruina lui,
Și buzele sale sūnt lațulū vieței sale.
- 8 * Cuvintele cleveitorului sūnt ca māncările cele alese;
Ele se coborū in lă-intrulū pāntecelui.
- 9 Celū leneșū la lucrulū seū
Este ' frate cu rēsipitorulū.
- 10 * Turnulū celū mai tare este numele lui Iehova:
Într'insulū va alerga celū dreptū, și va fi ocrotitū.
- 11 * Avuția avutului 'i este cetatea sa cea tare,
Și ca unū zidiū înaltū in inchipuirea sa.
- 12 * Înainte de cădere se înaltă ânima omului,
Și înainte de mārire este umilința.
- 13 Celū ce răspunde, ' înainte de a asculta,
Acēsta nebuniă și rușine 'i este.
- 14 Spiritulū omului 'lū sustine in neputința sa,
- Darā pre unū sufletū sdrobotū cine-lū pôte susținé?
- Ânima celui înțelegătorū cēstīgă sciință, 15
Și urechiā înțeleptilorū caută sciință.
- * Darulū omului 'i face locū, 16
Și-lū aduce înaintea celorū mari.
- Dreptū pare-se la judecată celū ce vine mai 17
ântēiū,
- Darā vine cela-l-altū, și-lū discōse.
- Sorțulū face să continēscă certele, 18
Elū chiarū și între cei puternici hotăresce.
- Unū frate înjuratū este mai greū de redobēn- 19
ditū de câtū o cetate tare,
- Și certele lorū sūnt ca zāvōrele unei întă-
riturī.
- * Din fructulū gurei sale se satură corpulū 20
fie-căruia,
- Din venitulū buzelorū lui se satură.
- * Mōrtea și vieța sūnt in puterea limbei, 21
De aceea cei ce o iubesclū, vorū mānca din
fruptele sale.
- * Celū ce a gāsītū o femeā vrednică, gāsīt'a 22
bunuri,
- Și bună-voință de la Iehova a cēstīgātū.
- Cu cereri vorbesce saraculū, 23
Darā * cu asprime răspunde avutulū.
- Celū ce iubesce mulți soți, se va ruina, 24
* Darā amiculū adevēratū mai tare de câtū
fratele se lipese de tine.
- M** AI bunū * este saraculū, care āmblă in 19
neprihānirea sa,
- Decātū celū cu buze înrētātite și nebunū.
- Ca sufletulū să fie fără prevedere nu este bine, 2
Și celū ce se grābesce cu piclórele, face
greșū.
- Nebunia omului strāmbētātesce calea sa, 3
Și * ânima lui se aprinde asupra lui Iehova.
- * Avuția îmulțesce numerulū amicilorū, 4
Darā saraculū se desparte chiarū și de a-
miculū seū.
- * Marturulū minciunosū nu rămāne nepedep- 5
sitū,
- Și celū ce spune minciunī nu va scăpa.
- * Mulți lingușescū fața celui darnicū, 6
Și ' fie-cine este amiculū celuiia ce dă daruri.
- * Toți frații saracului 'lū urēscū, 7
Cu câtū mai multū * se depārtēză de d'in-
sulū amicū seī!
- Elū urmāresce fāgāduințele lorū, darā ele
nu însemnā nimicū.
- Celū ce-și dobēndesce minte, iubesce sufle- 8
tulū seū,

r Iac. 3. 8.	8. 1.	Capulū 18.	d Cap. 10. 14. &	144. 2.	i Cap. 12. 14. &	Capulū 19.	Cap. 6. 19. &
e Cap. 10. 1. &	y Cap. 10. 1. &	a Cap. 10. 11. &	12. 13. & 13. 3.	h Cap. 10. 15	13. 2.	a Cap. 28. 6.	21. 28.
19. 13.	15. 20. & 19.	20. 5	Ecol. 10. 13.	i Cap. 11. 2. &	m Veđi Mat. 12.	b Ps. 37. 7.	e Cap. 29. 26.
Vers. 25.	13.	b Ps. 78. 2.	e Cap. 12. 18. &	15. 33. & 16.	37.	c Cap. 14. 20.	f Cap. 17. 8. &
i Cap. 12. 25. &	Vers. 21.	c Lev. 19. 15.	26. 22.	18.	n Cap. 19. 14.	d Vers. 9.	18. 16. & 21.
15. 18. 15.	s Vers. 15.	d Deut. 1. 17. &	f Cap. 28. 24.	j Ioan 7. 51.	& 31. 10.	eod. 23. 1.	14.
u Ps. 22. 15.	Cap. 18. 5.	16. 19.	g Sam. 22. 3, 51.	k Fac. 32. 20.	o Iac. 2. 3.	Deut. 19. 16.	g Cap. 14. 20.
v Ecod. 23. 8.	a Iac. 1. 19.	Cap. 24. 22. &	Ps. 18. 2. &	1 Sam. 25. 27.	p Cap. 17. 17.	h Ps. 38. 11.	h Ps. 38. 11.
w Cap. 14. 6.	b Iov 13. 5.	28. 21.	27. 1. & 61. 3.	Cap. 17. 8. &	—		
Ecol. 2. 24. &	—		4. & 91. 2. &	21. 14.			

- Celū ce păzesc cuminția, 'află bunuri.
- 9 'Marturulū minciunosū nu rămâne nepedep-
Și celū ce spune minciună va peri. [sitū,
- 10 Nebunulū nu-î șede resfățarea,
Cu câtū mai pučînū * servulū, a domni pre-
ste mai mari.
- 11 'Mintea omulū 'lū face tărđiū la mânia,
'Și fala lui *este* a trece cu vederea greșelele.
- 12 'Ca mugetulū leului *este* mânia regelū,
Dară 'ca roūa pe erbă bună-voința sa.
- 13 'Fiulū nebunū nenorocire *este* părintelū seū,
'Și certe femeelū o picurătură neîntreruptă.
- 14 'Casă și avere *sunt* mosceniri de la părinți,
Dară 'o femeă cu minte *este* de la Iehova.
- 15 'Lenea te face a cădē in adormire,
Și sufletulū leneșū * va flămândi.
- 16 'Celū ce păzesc ordinulū viēța 'și păzesc,
Dară celū ce nu iē sēma la căile sale va muri.
- 17 'Celū ce pre saraci miluesce, împrumutā pre Iehova,
Și elū 'i va respłati fapta sa.
- 18 'Pedepsesce pre fiulū teū, cândū încă *este* speranță,
Și sufletulū teū să nu poftēscā mórtea sa.
- 19 Celū ce se lasā să cadā in mânia mare, 'și va purta pedēpsa,
Și de vei căuta să-lū scoți *din ea*, încă și mai multū vei mări *mânia lui*.
- 20 Ascultā sfatulū, și primesce învățatura,
Ca 'la sfārșitulū teū înțeleptū se ajungī.
- 21 'Multe *sunt* gāndurile in ānima omulū,
Dară *numai* hotārīrea lui Iehova se îndeplinesce.
- 22 După plăcerea omulū *este* și mila sa,
Și mai bunū *este* saraculū de câtū omulū minciunosū.
- 23 'Temerea de Iehova *duce* la viēța,
Și celū ce o are, sātulū va petrece; de rele nu va fi bātutū.
- 24 'Lenegulū pune mânia sa in strachinā,
Dară nici nu o aduce la gura sa.
- 25 'Bate pre batjocoritoriū, și încă și celū prostū * se va face cumințe,
Și 'muștrā pre celū cumințe, și elū va veni la înțelegere.
- 26 'Fiulū aducētoriū de rușine și ocarā
Prédā pre părinte, alungā pre mumā.
- 27 Păzesc-te, fiule, a asculta învățaturī,
Cari abatū de la cuvintele înțelepciunei.

- Marturulū de nimicū 'și rīde de dreptate, 28
Și 'gura celorū nelegiuiti înghite nedreptatea.
- Pregătite *sunt* judecātele pentru pedepsirea 29
batjocoritorilorū,
Și 'loviturele pentru spinarea nebunilorū.
- B**ATJOCORITORIŪ * *este* vinulū, și sgomo- 20
tōsā bēutura înbētātore,
Și celū ce se întrecē in ele nu *este* înțeleptū.
- Ca mugetulū leului *este* spaīma de rege, 2
Celū ce se aprinde asuprā-i, 'pēcătuesce asupra sa chīarū.
- Mārire *este* bărbatulū a se lāsa de certe, 3
Dară totū nebunulū se vērā *într'însele*.
- De téma frigulū leneșulū nearāndū, 4
'Cerșetoresce pe la secerișū, darā in zădarū.
- Ca o apă adūncā *este* sfatulū in ānima o- 5
mulū,
Dară omulū cu minte 'lū scōte *din elū*.
- Cei mai mulți ōmenī se laudā cu bunētatea 6
lorū,
Dară cine va afla pre 'bărbatulū credinciosū?
- În neprihānirea sa āmblā celū dreptū, 7
'Fericiti *fi-vorū* după d'insulū fii seī.
- Regele ședēndū pe tronulū judecātei, 8
Cu *simplā* privirea sa rēsipesce totū rēulū.
- Cine pōte dice: „Curățitu-mi-amū ānima; 9
„Curățitū *sunt* de pēcatulū meū?”
- Greutatea mare și micā, mēsurā mare și 10
micā,
Amindūoē uriciunī *sunt* lui Iehova.
- Cunōsce-se copilulū chīarū *din* jocurile sale, 11
De are a fi cu purtare curatā și drēptā.
- Auđulū urechiei și vēđulū ochiulū, 12
Iehova pre amindūoē le-a făcutū.
- Nu iubi somnulū, ca să nu sārăcesci, 13
Deschide-ți ochiī tei, și vei avē pāne de ajunsū.
- Rēū, rēū! dice celū ce cumpērā, 14
Dară cumū se duce, se laudā *cu cumpēratura sa*.
- Este aurū, și mārğaritarie multe *sunt*, 15
Dară 'scula cea mai scupā *sunt* buzele în-telepte.
- Îē-ī vestmēntulū, căci a chizeșluitū *pentru* 16
unū străinū,
Și *pentru* femea străinā împlinesce-lū.
- Dulce *este* bărbatulū pānea încelāciunei, 17
Darā la urmă cu prundișū împle-se gura lui.
- Prin consfāturi se întāresc planurile. 18

i Cap. 16. 20.
j Vers. 5.
k Cap. 30. 22.
l Eccl. 10. 6, 7.
m Iac. 1. 19.
n Cap. 16. 32.
o Cap. 16. 14.
p Cap. 16. 14.
q Cap. 16. 14.
r 2 Cor. 12. 14.
s Cap. 18. 22.
t Cap. 6. 9.
u Cap. 10. 4. &
v Luc. 10. 28. &
w Cap. 28. 27.
x Eccl. 11. 1.
y Mat. 10. 42. &
z 25. 40.

2 Cor. 9. 6.
7. 8.
Ebr. 6. 10.
y Cap. 13. 24. &
z Ps. 37. 37.
a Iov. 23. 13.
b Ps. 39. 10, 11.
c Cap. 16. 1, 9.
d Iac. 14. 26, 27.
e 46. 10.
f Cap. 5. 39.
g Ebr. 6. 17.

1 Tim. 4. 8.
e Cap. 15. 19. &
26. 13, 15.
d Cap. 21. 11.
e Deut. 13. 11.
f Cap. 9. 8.
g Cap. 17. 2.
h Iov. 15. 16. &
20. 12, 13. &
34. 7.
i Cap. 10. 13. &
26. 3.
—

Capulū 20.
a Fac. 9. 21.
b Cap. 23. 29, 30.
c Iac. 28. 7.
d Osea 4. 11.
e Cap. 16. 14. &
19. 12.
f Cap. 8. 36.
g Cap. 17. 14.
h Cap. 10. 4. &
19. 24.
i Cap. 19. 15.

g Cap. 18. 4.
h Cap. 25. 14.
i Mat. 6. 2.
j Luc. 18. 11.
k Ps. 12. 1.
l Luc. 18. 8.
m 2 Cor. 1. 12.
n Ps. 37. 26. &
112. 2.
o Vers. 26.
p 1 Reg. 8. 46.
q 2 Cron. 6. 36.
r Iov. 14. 4.

Ps. 51. 5.
Eccl. 7. 20.
1 Cor. 4. 4.
1 Ioan 1. 8.
Deut. 25. 13, etc.
Vers. 23.
Cap. 11. 1. &
16. 11.
Mic. 6. 10, 11.
o Mat. 7. 16.
p Esod. 4. 11.
q Ps. 94. 9.

q Cap. 6. 9. &
12. 11. & 19.
15.
Rom. 12. 11.
r Iov. 28. 12, 16, 17, 13, 19.
s Cap. 3. 15. & 23.
t Cap. 22. 26, 27.
u 27. 13.
v Cap. 9. 17.
w Cap. 15. 22. &
24. 6.

- * De aceea începe resbelul cu chibzuință.
 19 * Vorbitorul de rău descopere secretele;
 Cu cel 9 limbută deci nu ămbra.
 20 * Cel 9 ce blăstemă pre părintele se9, se9 pre
 muma sa,
 1 Lumina aceluia stinge-se-va in întunerecul
 cel 9 mai negru.
 21 * Moscenirea, pentru care cine-va s'a pré gră-
 bită la începută,
 1 La urmă nu se va bine-cuvânta.
 22 * Nu 9ice: „Cu rău voiă respălăti!“
 1 Ascăptă pre Iehova, și el 9 te va ajuta!
 23 1 Uriciune este lui Iehova greutatea mare și
 mică,
 Și cumpăna încelătore nu este bună.
 24 1 De Iehova sunt îndreptați pașii omului,
 Căci omul 9, ce înțelege el 9 din calea sa?
 25 Laț 9 este pentru om 9 a 9ice cu înțelă!
 „Sante sunt!“
 Și 1 apoi a cerceta voturile.
 26 1 Regele înțelept 9 resipesc pre cei nelegiuiți,
 Și pōrtă rōtă preste ei.
 27 1 Lumină a lui Iehova este sufletul 9 omului,
 Ea cercă tōte cămărele cele din lă-întrul 9
 ăniei.
 28 1 Iubirea și adevărul 9 ocrotesc pre rege,
 Și prin iubire 9 și sprijine tronul 9 se9.
 29 Fala tēnărilor 9 este puterea lor 9,
 Și 1 podōba bătrānilor 9 pērul 9 cārunt 9.
 30 Meșlōcele de vindecare pentru cel 9 rău
 sunt bățăile, și vānătăile până la rană.
 21 C A pēriele de apă este ănima regelui in
 mâna lui Iehova,
 O îndrēptă ori-unde voesc.
 2 1 In ochii omului tōte căile sale drepte sunt,
 1 Dară Iehova cumpēnesc ăniele.
 3 1 A face dreptate și judecată
 Mai plăcut 9 este lui Iehova de cât 9 sacri-
 ficie.
 4 1 Privire sumetă și ănima îngâmfată,
 Și candelă celor 9 nelegiuiți pēcate sunt.
 5 1 Gândurile celor 9 harnici numai îndestulare
 aduc 9,
 Dară acelu 9 pré grabnic 9, lipsă numai.
 6 1 Cēstigare de tesaure cu limba încelăciunei,
 Nu-î de cât 9 o desertăciune, pre care o vē-
 nēză cei ce caută mōrtea.
 7 Pre cei nelegiuiți însă-și prădăciunea lor 9
 1 răpesc,
 Căci nu voesc 9 a face dreptate.
 8 Sucit 9 este drumul 9 cel 9 îngreuiat 9 de pē-
 cate,
 Dară drēpta este munca cel 9 curat 9.
 1 Mai bine este a locui in colțul 9 unui aco- 9
 perimēt 9,
 De cât 9 într'o casă mare cu o femeă sfă-
 diciōsă.
 1 Sufletul 9 nelegiuitului rele poftesc;
 10 Chīar 9 și amicul 9 se9 nu află char 9 in o-
 chi 9 lui.
 1 De se va pedepsi cel 9 batjocoritori 9, atun- 11
 cea 9 și prostul 9 se va face înțelept 9;
 De se va înălța cel 9 drept 9, atuncea 9 și sci-
 ința va crește.
 1 Cel 9 Pré-drept 9 iē sēmă la casa nelegiui- 12
 tului,
 Și aruncă pre nelegiuiți in nenorocire.
 Cel 9 ce-și astupă urechia la strigătul 9 sa- 13
 racului,
 Va chiăma și el 9, și nu va fi ascultat 9.
 1 Darul 9 in ascuns 9 îmblāndesc mânia, 14
 Și mituirea in sin 9, furia cea mai mare.
 Bucuriă este dreptului 9 de a face drept 9, 15
 1 Dară perdere făcētorilor 9 de rele.
 Omul 9 ce se rătăcesce din calea înțelep- 16
 ciunei,
 Repausa-se-va in adunarea umbrelor 9.
 Cel 9 ce iubesc petrecerile, om 9 al 9 lipsei 17
 va fi,
 Cel 9 ce iubesc vinul 9 și oleiul 9 nu se va
 înavuți.
 1 Rescumpărare va fi cel 9 nelegiuit 9 pentru 18
 cel 9 drept 9,
 Și vindētorul 9 pentru cei onești.
 1 Mai bine este a locui in pământ 9 pustii 9, 19
 De cât 9 cu o femeă sfădiciōsă și supērătōriă.
 1 Tesaure prețioase și olei 9 mult 9 sunt in casa 20
 înțeleptului,
 Dară omul 9 nebun 9 le resipesc.
 1 Cel 9 ce urmăză dreptatea și iubirea . 21
 Află viētă, fericire și onōre.
 1 In cetatea celor 9 tari întră înțeleptul 9, 22
 Și surpă tăria încrederei lor 9.
 1 Cel 9 ce-și păzesc gura sa și limba sa, 23
 Păzesc și sufletul 9 se9 de strimtorări.
 Deridētori 9 și mândru și îngâmfat 9 este nu- 24
 mele aceluia,
 Ce lucrăză cu aprindere de mânia.
 1 Pre leneș 9 l 9 omor 9 poftele sale, 25
 Căci mănle lui 9 nu voesc 9 a lucra.
 Cel 9 lacom 9 tōtă 9iia numai in poftē o duce, 26
 Dară 1 cel 9 drept 9 dă, și nu cruță.
 1 Sacrificiul 9 celor 9 nelegiuiți uriciune este, 27
 Cu cât 9 mai vērtos 9 de-l 9 aduc 9 cu gând 9 rău?

v Luc. 14. 31.
 x Cap. 11. 18.
 y Rom. 16. 18.
 z Eccl. 21. 17.
 Lev. 20. 9.
 Mat. 15. 4.
 a Iov. 18. 5, 6.
 Cap. 24. 20.
 b Cap. 28. 30.
 c Hab. 2. 6.

d Deut. 32. 35.
 Cap. 17. 13. &
 24. 29.
 Rom. 12. 17.
 19.
 1 Thes. 5. 15.
 1 Pot. 3. 9.
 2 Sam. 16. 12.
 f Vers. 10.
 g Ps. 37. 23.

Cap. 16. 9.
 Ier. 10. 23.
 h Eccl. 5. 4, 5.
 i Ps. 101. 5, etc.
 Vers. 8.
 j 1 Cor. 2. 11.
 k Ps. 101. 1.
 Cap. 29. 14.
 l Cap. 16. 31.

Capitul 21.
 a Cap. 16. 2.
 b Cap. 24. 12.
 Luc. 16. 15.
 c 1 Sam. 15. 22.
 Ps. 50. 8.
 Cap. 15. 8.
 Isa. 1. 11, etc.
 Osea 6. 6.

Mic. 6. 7, 8.
 d Cap. 6. 17.
 e Cap. 10. 4. &
 13. 4.
 f Cap. 10. 2. &
 13. 11. & 20.
 21.
 g Pet. 2. 3.
 Vers. 19.
 Cap. 19. 18. &

25. 24. & 27.
 15.
 h Iac. 4. 5.
 i Cap. 19. 25.
 j Mat. 7. 2. &
 18. 30, etc.
 Iac. 2. 13.
 k Cap. 17. 8, 23.
 & 18. 16.
 l Cap. 10. 29.

m Cap. 11. 8.
 Isa. 43. 3, 4.
 n Vers. 9.
 o Ps. 112. 3.
 p Cap. 15. 9.
 Cap. 15. 6.
 q Eccl. 9. 14, etc.
 r Cap. 12. 13.
 & 13. 3. & 18.

91.
 Iac. 3. 2.
 s Cap. 13. 4.
 t Ps. 37. 26. &
 112. 9.
 u Ps. 50. 9.
 Cap. 15. 8.
 Isa. 66. 3.
 Ier. 6. 20.
 Amos 5. 23.

- 28 * Marturulă mincinosă va peri,
Dară celū ce vorbeste numai ceea ce aude,
vorbeste cu isbândă.
- 29 Omulū nelegiuitū are căutătură obraznică,
Dară celū onestū iē aminte la cărările sale.
- 30 * Nicī o înțelepciune, nici o minte,
Nicī unū sfatū nu isbutesc asupra lui Iehova.
- 31 * Calulū pōte fi cātū de bine pregătitū pen-
tru diūa de luptă,
Dară * biruința vine de la Iehova.
- 22 **M**AI de alesū este unū * nume bunū de cātū
avuțiā mare,
Și bună-voința de cātū argintulū și aurulū.
- 2 * Avutulū și saraculū se întēnescū unulū cu
altulū,
* Iehova i-a făcutū pre toți.
- 3 * Celū cu minte vede rēulū, și se ascunde,
Dară cei proști trecū înainte, și suferū.
- 4 * Resplata umilinței și a temerei de Iehova
Avuțiā și onōrea și viēta. [este:
- 5 * Spini și lațuri sūnt in calea celui strāmbū,
Dară * celū ce voescea-și păstra viēta, să se
depărteze de d'însele.
- 6 * Învețā pre copilū calea, pe care trebuie să
āmble,
Și cândū va îmbetrāni, nu se va abate de
la ea.
- 7 * Avutulū domnesce preste saraci,
Și celū ce se împrumutā, se face servulū cre-
ditorului seū.
- 8 * Celū ce sēmēnā nedreptate, nenorocire va
culege,
- 9 * Și însu-și pregătesce vērگا pedepsei sale.
* Ochiulū bine-voitoriū bine-cuvētatū va fi,
- 10 Căci din pânea sa dā saracilorū.
* Gonesce pre batjocoritoriū, și cu d'însulū și
sfada va eși,
Și cērta și ocara vorū înceta.
- 11 * Celū ce iubesce curățenia ānimei
Și buze plăcute, amiculū aceleuia rege va fi.
- 12 Ochiū lui Iehova apērā sciința,
Dară surpā cuvintele vēndētorului.
- 13 * Leneșulū dīce: „Leulū este afarā,
„Voiū fi zugrumatū in uliță.”
- 14 * Gura femeelorū strāine este o grōpā adūncā,
* Acela cade in ea, pre care-lū māniā Iehova.
- 15 Nebunia este legatā de ānima copilului,
Dară * vērگا pedepsitōre o va scōte din elū.
- 16 Celū ce apēsā pre celū saracū, ca să se
inavutēsca,
Și dā celui avutū, numai lipsā va suferi.
- 17 Plēcā urechiā ta, și ascultā cuvintele înțe-
leptilorū,

- Și îndrēptā-ți ānima ta cātrā înțelepciū-
nea mea.
- Căci sūnt plăcute, de le vei păstra in lă- 18
întrulū teū,
- De se vorū întări pe buzele tale.
- Pentru ca încrederea ta să fie in Iehova, 19
De aceea astā-dī învētatu-te-amū pre tine.
- Aū nu ți-amū prescriș de demultū 20
* Sfatulū și sciința?
- * Ca să te învēțū adevērulū, cuvintele cre- 21
dinciose,
- * Ca să respunđi cu cuvintele adevērulū ce-
lorū ce te trāmetū.
- * Nu despoia pre celū saracū, pentru-cā ne- 22
putinciosū este,
- * Nicī nu apēsa pre celū saracū la pōrtā.
- * Căci Iehova apērā dreptulū lorū, 23
Și prēdā viēta celora ce-i prēdā.
- Nu te însoçi cu bărbatulū iute la māniā, 24
Și nu petrece cu omulū furiosū;
- Ca să nu înveți deprinderile lui, 25
Și să nu iei lațuri in sufletulū teū.
- * Să nu fii unulū d'între cei ce dāū māna, 26
D'între cei ce dāū chizeșiā pentru dētorii.
- Cândū n'āi nimicū, cu ce plăti, 27
De ce * să-ți iee patulū teū de suptū tine?
- * Nu muta pētra de hotarū cea vechiā, pre 28
care aū pus'o părinții tei.
- Veđi tu unū bărbatū iscusitū in trebele sale? 29
Sā sciū, că va sta înaintea regilorū,
Și nu va sta înaintea omenilorū de josū.
- C**ÂNDŪ seđi la mēsa unū domnū, 23
Cautā numai la cele ce și se punū
înainte;
- Ți-ai pune cuțitulū la gūtū, 2
De te vei arēta omū lacomū.
- Nu pofti duple māncārile lui cele alese, 3
Căci pâne amāgitōre sūnt ele.
- * Nu te osteni să te inavutēsci, 4
Ci * lasā-te de acēsta hotārire a ta.
- Aū ți vei pune ochii tei pe cea ce in cu- 5
rēndū nu va mai fi?
- Căci ea aripī și va face,
Și asemenea vulturului va sbura la ceriū.
- * Nu mānca din pânea * celui pismātorețū, 6
Și nu pofti māncārile lui cele alese:
- Căci precumū nepotrivire este in sufletulū 7
seū, așa este și elū:
- „Mānāncā și bē,” * ți dīce,
Dară ānima sa nu este cu tine.
- Bucata, ce āi māncat'o, o vei vērگا, 8
Și astū-feliū perdute ți vorū fi vorbele fru-
mōse ale tale.

v Cap. 19. 5. 9.
= Isa. 8. 9. 10.
Ier. 9. 23.
Fapt. 5. 39.
y Ps. 20. 7. &
33. 17.
Isa. 31. 1.
z Ps. 3. 8.

Capitulu 22.

a Ecl. 7. 1.
b Cap. 29. 13.
c Iov 31. 15.
d Cap. 14. 31.
e Cap. 14. 16. &
27. 12.

* Ps. 112. 3.
Mat. 6. 33.

f Cap. 15. 19.
g 1 Ioan 5. 18.
h Ieoa. 6. 4.
i Tim. 3. 15.
j Iac. 2. 6.
k Iov 4. 8.
l Osea 10. 13.

k 2 Cor. 9. 6.
l Fac. 31. 9. 10.

m Ps. 101. 5.
n Cap. 16. 13.
o Cap. 26. 13.
p Cap. 2. 16. &
5. 3. & 7. 5.
q 23. 27.

r Ecl. 7. 26.
s Cap. 13. 24. &
18. 18. & 23.

t 13. 14. & 29.
u 15. 17.
v Cap. 8. 6.
w Luc. 1. 3. 4.
x 1 Pet. 3. 15.
y Ecod. 23. 6.

Iov 31. 16. 21.
z Zech. 7. 10.

aa Mal. 3. 5.
ab 1 Sam. 24. 13.
ac & 25. 39.
ad Ps. 12. 5. &
35. 1. 10. & 68.
ae 5. & 140. 12.
af Cap. 23. 11.

Ier. 51. 36.
y Cap. 6. 1. &
11. 15.

z Cap. 20. 16.
aa Deut. 19. 14.
ab & 27. 17.
ac Cap. 23. 10.

Capitulu 23.

a Cap. 28. 20.
b 1 Tim. 6. 3. 10.
c Cap. 3. 5.
d Rom. 12. 18.
e Ps. 141. 4.
f Deut. 15. 9.
g Ps. 12. 2.

- 9 ¹ În urechile nebunului nu vorbi,
Căci el vorbește tale, ori cât de înțelepte,
le nesocotesce.
- 10 ² Nu muta pétra de hotarü cea vechiä,
Și nu intra în câmpul orfanilor;
- 11 ³ Căci resbunătorul lorü *este* puternicü,
Elü va apëra dreptul lorü în contra ta.
- 12 Plécä äanima ta la învățaturä,
Și urechile tale la cuvintele sciinței.
- 13 ⁴ Nu cruța copilului mustrare,
Căci, *de-lü* vei bate cu vërga, nu va muri.
- 14 Bate-lü cu vërga,
⁵ Ca să scäpi sufletulü seü de peire.
- 15 Fiule, ⁶ de va fi înțeleptä äanima ta,
Bucura-se-va äanima mea, da, eü însu-și;
- 16 Si rërunchii mei se vorü veseli, cândü bu-
zele tale vorü vorbi *ce este* dreptü.
- 17 ⁷ Äanima ta să nu pismuëscä pre cei pëcătoși,
Ci ⁸ *tötä* diüa *fii* cu temere de Iehova.
- 18 ⁹ Căci cu adevëratü bunü viitorü vei avé,
Și speranța ta nu se va stinge.
- 19 Ascultä, fiule, și fii înțeleptü,
Și ¹⁰ îndreptä äanima ta pe calea *cea bună*.
- 20 ¹¹ Nu petrece cu bëutoriä de vinü,
Nici cu nesäțioși de cärnuri.
- 21 Căci bețivulü și nesäțiosulü de cärnuri să-
răcesce,
Și ¹² *beția* în sdrențe îmbracä pre celü som-
norosü.
- 22 ¹³ Ascultä pre părintele teü, care te-a născutü,
Și nu desprețui pre zauma ta, cândü ea va
îmbëträni.
- 23 ¹⁴ Cumpërä adevërulü, și nu-lü vinde,
Înțelepciune, învățaturä și minte.
- 24 ¹⁵ Părintele celui dreptü se va bucura,
Și celü ce a născutü pre celü înțeleptü, va
avé bucuriä de elü.
- 25 Părintele teü și muma ta se vorü bucura,
Și aceea, care te-a născutü, se va veseli.
- 26 Dä-mi, fiule, äanima ta,
Și ochii tei, să îee sémä la căile mele.
- 27 ¹⁶ Căci o gröpä aduncä *este* meretricea,
Și unü puțü strimțü *femea* străinä.
- 28 ¹⁷ Ea pändesce ca unü hoțü,
Și face pre mulți bărbați necredincioși.
- 29 ¹⁸ A cui *sunt* vaetele? A cui *sunt* oftările?
A cui *sunt* sfețele? A cui *sunt* plängerile?
A cui *sunt* sdrobirile în zădarü?
A cui *sunt* ochii släbiți?
- 30 ¹⁹ *Aü* nu ²⁰ a acelora, ce se întârziä la vinü?
A acelorü ce mergü să caute ²¹ *vinurile* drese?
- Nu te uita la vinü, cândü e roșiü,
Și sclicesce în paharü, cândü alunecä ușorü.
- Căci la urmă mușcă ca unü șerpe,
Și împunge ca o viperä;
Și ochii tei vorü căuta la femeä străine,
Și äanima ta va vorbi prostii;
Și vei fi ca celü ce dörme în meșiloculü
märei,
Și ca celü ce dörme pe capëtulü cärmei;
Și ²² *vei* ²³ *dice*: „Bätutu-m'aü, și durere nu amü
simțitü,
„Lovitu-m'aü, și ²⁴ *nici* n'amü sciutü *măcarü*;
„Cândü öre më voiü descepta, érä-și să-lü
NU ²⁵ *pismui* pre ömenii reä, [cautü. 24
²⁶ *Nici* nu pofti a fi cu öi:
²⁷ Căci stricäciune cugetä äanima lorü,
Și buzele lorü nenorocire vorbescü.
Cu înțelepciune se zidesce o casä,
Și cu cumințiä se întäresce.
Și cu sciință se împlu cämărele
Cu töte tesaurele cele scumpe și plăcute.
²⁸ Bärbatulü înțeleptü *este* puternicü,
Și bärbatulü sciinței întäresce puterea.
²⁹ Căci cu sfaturi bune poți să-ți faci resbelulü,
Și biruința *atërnä* de la multa sfätuire.
³⁰ Pré înaltä *este* nebunulü înțelepciunea,
La judecatä nu-și deschide gura sa.
Celü ce ³¹ *se* gândesce a face rele,
Chiäma-se-va uneltitoriü de rëutäți.
Cugetarea nebunä *este* pëcatü,
Și deridëtorulü uriciune *este* omulü.
³² De perđi curagiulü în diüa nevoiei,
Puterea și se va micșura.
³³ Scapä pre cei ce se ducü la mörte,
Și pre cei ce *sunt* apröpe de a fi uciși,
Ö, opresce *mörtea* lorü; [ca *acësta*,
Cä, de ³⁴ *vei* ³⁵ *dice*: „Eccë, n'amü sciutü de una
Aü dörä ³⁶ *celü* ce cumpënesce äanimele n'a
luatü sémä?
Și ³⁷ *nu* scie celü ce păströzä sufletulü teü?
Și ³⁸ *nu* va respläti fie-cäruia ³⁹ *dupre* fapta sa?
⁴⁰ Mänäncä, fiule, miere, că plăcutä *este*,
Și fagurulü celü dulce ceriului gurei tale.
⁴¹ Darä ⁴² *totü* äșa învëță înțelepciunea pre su-
fletulü teü;
Cä de ⁴³ *vei* afla-ö, ⁴⁴ *bunü* viitorü vei avé,
Și speranța ta nu se va stinge. [dreptü,
Tu, nelegiuitule, ⁴⁵ *nu* pändi locuința celui
Și nu despoia coliba sa cea liniscitä;
⁴⁶ Căci de șapte öri va cädé celü dreptü, și
érä-și se va scula;

f Cap. 9. 8. Mat. 7. 6. g Deut. 19. 14. & 27. 17. Cap. 22. 28. h Iov 31. 21. Cap. 22. 23. i Cap. 13. 24. & 19. 18. & 22. 15. & 29. 15. 17. j 1 Cor. 5. 5.	k Vers. 24. 25. Cap. 29. 3. l Ps. 37. 1. & 73. 3. Cap. 3. 31. & 24. 1. m Cap. 28. 14. n Ps. 37. 37. o Cap. 34. Luc. 16. 25. o Cap. 4. 23.	p Isa. 5. 22. Mat. 24. 49. Luc. 21. 34. Rom. 13. 18. Efes. 5. 18. q Cap. 19. 15. r Cap. 1. 8. & 30. 17. Efes. 6. 1. 2. s Cap. 4. 5. 7. Mat. 13. 44.	t Cap. 10. 1. & 15. 20. Vers. 15. u Cap. 22. 14. v Cap. 7. 12. Eccl. 7. 26. z Isa. 5. 11, 32. y Fac. 49. 12. z Cap. 20. 1. Efes. 5. 18. a Ps. 75. 8.	Cap. 9. 2. b Cap. 27. 22. Ier. 5. 3. c Efes. 4. 19. d Veđi Deut. 29. 19. Isa. 58. 12. — Capulü 24. a Ps. 37. 1, etc.	& 73. 3. Cap. 3. 31. & 23. 17. Vers. 19. b Cap. 1. 15. c Ps. 10. 7. d Cap. 21. 22. Eccl. 9. 16. e Cap. 11. 14. & 15. 23. & 20. 18. Luc. 14. 31.	f Ps. 10. 5. Cap. 14. 6. g Rom. 1. 30. h Ps. 82. 4. Isa. 58. 6, 7. i Ioan 3. 16. j Cap. 21. 2. k Iov 34. 11. l Ps. 69. 12. Ier. 32. 19. Rom. 2. 6.	Apoc. 2. 23. & 22. 12. k Cânt. 5. 1. l Ps. 19. 10. & 119. 103. m Cap. 23. 18. n Ps. 10. 9, 10. o Iov 5. 19. p Ps. 34. 12. 37. 24. Mic. 7. 8.
--	---	---	--	---	---	--	--

- ¹⁷ ^a Dară nelegiuții se aruncă în nenorocire.
¹⁷ ^a De cade neamicul tău, nu te bucura,
 Și de se clătesce, să nu se veselască ânima ta:
¹⁸ Ca să nu vedă Iehova, și să fie *facta ta* ne-
 plăcută în ochii sei,
 Și să-și întorcă mânia sa de la d'însul!
¹⁹ ^a Nu te aprinde asupra făcătorilor de rele,
 Nici nu pismui pre cei nelegiuți;
²⁰ ^a Căci pentru cel reu nu va fi viitoriu *bun*;
 Candela nelegiuților se va stinge.
²¹ ^a Teme-te de Iehova, fiule, și de rege;
 Și cu resturnătorii nu te însoți;
²² Căci într-o clipă resare ruina lor;
 Și nenorocirea de la amînduoi cine o pôte
 prevedé?

Alte diceri ale înțelepților.

- ²³ Încă și aceste le *avem* de la cei înțelepți:
^a Nu este bine a căuta în față la judecată.
²⁴ ^a Celu ce dîce nelegiuitului: „Dreptu ești,”
 Pre acela 'lă voru blăstema popórele, și na-
 ționile în ură 'lă voru avé.
²⁵ Dară cei ce-lă mustră, bine li va fi, [bun].
 Și preste ei va veni bine-cuvéntarea celor
²⁶ Celu ce răspunde cu dreptate *cui*-va,
 'I dă o sărutare cu buzele.
²⁷ ^a Méntue afară lucrul tău,
 Și îngrijesce-ți câmpul tău,
 Și apoi *apucă-te* de-ți zidesce casa.
²⁸ ^a Fără cuvéntu nu fii marturú asupra apró-
 pelui tău;
 Căci poți să amăgesci *dreptatea* cu buzele tale.
²⁹ ^a Nu dîce: „Precumú mi-a făcutú, așa 'i voiú
 face și eu,
 Voiú respălăti *acestu* omú duple *facta* sa.”
³⁰ Trecut'amú pe lîngă tărâna unui omú leneșú,
 Și pe lîngă viaa unui omú fără de minte:
³¹ Și éccé, ^a *erau* în totulu numai scai înalți,
 Ș pini li acoperiseră întinsulu lorú,
 Și îngrădirea lorú de pétră era surpată.
³² Vedut'amú *acestea*, și le-amú luatú în âni-
 ma mea,
 Amú căutatú, și amú trasú *acéstă* învătătură:
³³ ^a O lécă de somnú, o lécă de dormitare,
 O lécă de ședere cu mânele culcate,
³⁴ Și sárăcia, ca unú hoțú, te va ajunge,
 Și lipsa, ca unú haiducú.

Sfaturi morali și religioase, și diceri proverbiale.

- ²⁵ ÎNCĂ și ^a *acestea sînt* proverbie de ale lui
 Solomonú,
 Pre cari le-au adunatú bărbații lui Hezekia,
 regele lui Iuda:

- ^a Mărirea lui Dumnezeu *stă* în a ascunde 2
 unú lucru,
 Dară mărirea regilorú în ^a a cerceta unú
 lucru.
 Ceriulú pentru înălțimea *sa*, și păméntulú 3
 pentru adîncimea *sa*,
 Și ânima regilorú nepétrundétóre *sînt*.
^a Scóte sgura din argintú, 4
 Și va eși argintarulú unú vasú *alesú*.
^a Depártéză pre celú nelegiuitú *de* d'inaintea 5
 regelui,
 Și ^a tronulú seú prin dreptate se va întări.
 Nu te sumeți înaintea regelui,
 Și nu sta în loculú celorú mari;
^a Căci mai bine este să-ți dîcă: „Sui-te aicea!” 7
 De câtú să te pogóri de fața celui mai mare,
 După ce l'au vedutú ochii tei.
^a Nu fii grabnicú a eși la judecată, 8
 De témă ca nu la urmă să faci ceva reu,
 Dacă potrivniculú teú te va repune.
^a Așa pórtă-te în neînțelegerea cu aprópe- 9
 le teú,
 Încátú să nu descoperi taina altuia;
 Ca să nu te defaimé celú ce-o va aúdi, 10
 Și să nu-ți atragí unú nume reu, *care* nu se
 va duce *de la tine*.
^a Mere de aurú în pániere de argintú 11
 Este cuvéntulú *disú* la timpú.
 Cercelú de aurú și podóbă de aurú alesú 12
 Este înțeleptulú, ce mustră, pentru o urechiă
 ascultátóre.
^a Ca ométulú recoritoriú în timpulú culesului, 13
 Este solulú credinciosú pentru cei ce-lú
 trămetú;
 Căci elú reînsufleșesce sufletulú domnului seú.
 Ca ^a nûorii și véntulú fără plóia, 14
 Este bărbatulú ^a ce se fâlesce cu unú darú
 minciunosú.
^a Prin îndelungă-rébdare se înduplecă celú 15
 Și limba móle frânge ósele. [puternicú,
^a De găsesci miere, mánâncă numai câtú-ți 16
 este destulú,
 Ca să nu te pré saturi de ea, și să o verși.
 Pune rarú piciorulú teú în casa amicului teú, 17
 Ca să nu se desguste de tine, și să te uréscă.
^a Celú ce vorbesce mărturiă minciunosă asu- 18
 pra aprópelui seú
 Este ca unú fusceiú, ca o sabiă și o să-
 gétă ascuțită.
 Încrederea *ce se pune* în timpú de nevoiă 19
 într'unú necredinciosú,
 Este ca dintele ruptú și piciorulú ologú.
 Celú ce cântă cântări unei ânimei triste 20

^p Est. 7. 10. ^q Amos 5. 2. & 8. 14. ^r Apoc. 18. 21. ^s Iov 9. 39. ^t Ps. 35. 15, 19. ^u Cap. 17. 5. ^v Obad. 12. ^w Ps. 37. 1. &	^x 73. 3. Cap. 28. 17. Vers. 1. ^y Ps. 11. 6. ^z Iov 18. 5, 6. ^{aa} & 21. 17. ^{ab} Cap. 19. 9. & 20. 20. ^{ac} Rom. 13. 7.	^{ad} 1 Pet. 2. 17. ^{ae} Lev. 19. 15. ^{af} Deut. 1. 17. & 16. 19. ^{ag} Cap. 18. 5. & 28. 21. ^{ah} Ioan 7. 24. ^{ai} Cap. 17. 15. ^{aj} Isa. 5. 23.	^{ak} y 1. Reg. 5. 17. 18. Luc. 14. 28. ^{al} & Efes. 4. 25. ^{am} a Cap. 20. 22. ^{an} Mat. 5. 39, 44. ^{ao} Rom. 12. 17. 19. ^{ap} b Fac. 3. 18.	^{aq} c Cap. 6. 9, etc. — Capitul 25. ^{ar} a 1 Reg. 4. 32. ^{as} b Deut. 29. 29. ^{at} Rom. 11. 33. ^{au} c Iov 29. 16. ^{av} d 2 Tim. 2. 21.	^{aw} e Cap. 20. 8. ^{ax} f Cap. 16. 12. & 29. 14. ^{ay} g Luc. 14. 8, 9, 10. ^{az} h Cap. 17. 14. ^{ba} Mat. 5. 25. ^{bb} i Mat. 5. 25.	^{bc} j 18. 15. ^{bd} k Cap. 15. 23. Isa. 50. 4. ^{be} l Cap. 13. 17. ^{bf} m Iuda 12. ^{bg} n Cap. 20. 6. ^{bh} o Fac. 32. 4. etc.	^{bi} 1 Sam. 25. 24. etc. Cap. 15. 1. & 18. 14. ^{bj} p Ps. 57. 4. & 190. 3, 4. Cap. 12. 18.
---	--	--	--	---	---	--	--

- Este ca și celū ce se desbracă de vestminte
Și ca oțetulū pe nitru. [intr'o și rece,*
- 21 *"De este flămândū neamiculū teū, satură-lū cu pâne,
Și de este însetatū, adapă-lū cu apă:*
- 22 *"Căci astū-feliū făcendū, cărbuni de focū a-
dunī pe capulū lui,
"Și Iehova 'ți va resplăti.*
- 23 *"Vēntulū de mēdă-nōpte nasce plōiā,
Și "limba cea clevețitōre o fačă scārbītā.*
- 24 *"Mai bine este a locui in colțulū unū aco-
perimēntū,
De cātū intr'o casă mare cu o femeā sfādicīō-*
- 25 *O scire bunā din țērā depārtatā [sā.
Este ca apa recoritōre pentru sufletulū in-
setatū.*
- 26 *Dreptulū, ce se clatinā înaintea celū nele-
giuitū,
Este ca o fōntānā turbure, și ca unū isvorū
stricatū.*
- 27 *"Nu este bine a mânca pré multā mīere,
Și nu este de laudā 'a alerga după mārīre.*
- 28 *Ca o cetate surpatā, fără zidiuri, este celū,
"Ce nu-și stēpānesce sufletulū seū.*
- 26 **P**RECUMŪ omētulū vērā, "și plōiā la culesū,
Așa nu se cade mārīre celū nebunū.
- 2 Precumū paserea, cândū sare ici și colea,
Precumū rōndunica, cândū sborā;
Așa "blāstemulū celū nemeritatū
Nu cade pe capulū nimeniū.
- 3 "Biciulū este pentru calū, frēlū pentru asinū,
Și vērga pentru spinarea nebunilorū.
- 4 Nu răspunde nebunulū duple nebunia sa,
Ca să nu te faci asemenea lui.
- 5 "Răspunde nebunulū duple nebunia lui,
Ca să nu fie înțeleptū in ochiī seī.
- 6 Celū ce trāmete scire printr'unū nebunū
*Este ca celū ce-și taiā picīōrele, ca celū ce
bea durerī.*
- 7 Picīōrele ologulū sūnt slabe,
Așa este proverbulū in gura nebunilorū.
- 8 Ca celū ce lēgā pētra in prașciā,
Așa este și celū ce dā mārīre celū nebunū.
- 9 Ca unū toēgū de spinī, încāputū in māna
celūi bētū,
Așa este proverbulū in gura nebunilorū.
- 10 Ca arcașulū ce țintescē in tōte,
Așa este celū ce-și nāimesce nebunī, celū ce-și
nāimesce trecētōrī.
- 11 "Cumū se întōrce cānele la vērșatura sa,
"Așa nebunulū se întōrce la nebunia sa.
- 12 "Vēdūt'ai pre care-va, cā înțeleptū se crede?
Mai multā speranță pentru unū nebunū este
de cātū pentru d'insulū.
- "Leneșulū ȳice: Leulū stā la drumū!* 13
Leulū stā pe uliți!
Cumū ușa se învērtesce in țīținele ei, 14
Așa și leneșulū in patulū seū.
"Leneșulū pune māna in strachinā, 15
Darā cu anevoiā o duce la gurā.
Leneșulū mai înțeleptū este in ochiī seī, 16
De cātū șapte ōmeni gata la totū respunsulū.
Celū ce in trecētū se amestecā cu aprin- 17
dere intr'o cērtā, ce nu-lū privesce,
Acela apucā de urechi unū cāne.
Ca nebunulū ce aruncā torciī aprinse, sā- 18
geți și mōrte,
Așa este celū ce încelā pre amiculū seū, 19
Și apoi ȳice: "Aū n'amū glumitū?
Unde lemne nu mai sūnt, foculū se stinge, 20
Și "unde clevețitoriū nu mai este, cērtā in-
cetēzā.
"Cumū cărbunīl adaugū la jāraticū, și lem- 21
nele la focū,
Așa sfādicīosulū la ačīțarea cētei.
"Cuvintele clevețitorulū sūnt ca māncārile 22
cele alese,
Și se coborū in lā-intrulū pāntecelū.
Argintū plinū de sgurā, turnatū preste vasū 23
de lutū,
Sūnt buzele arđētōre și o ānimā rea.
Neamiculū cu buzele se preface, 24
Și pāstrēzā încelāciunea in lā-intrulū seū;
"De-ți vorbesce plăcutū, nu-lū crede, 25
Căci șapte uri sūnt in ānima sa:
Ura sa se ascunde suptū amāgire, 26
Totu-și rēutatea sa se va da pe fačă in a-
dunare.
"Celū ce sēpā grōpā, insu-și cādē-va in ea, 27
Și pētra cādē-va asupra celū ce o rosto-
golesce.
Limba minciunōsā urēsce pre cei ce i-aū 28
doborītū,
Și gura lingușitōre aduce stricāciune.
NU te lāuda cu ȳiūa de māne; 27
"Căci nu scii ce pōte aduce o ȳi.
"Altulū să te laude, érū nu gura ta, 2
Strāinulū, érū nu buzele tale.
Grea este pētra, și greū este nēsīpulū, 3
Darā mānia celūi nebunū mai grea este de
cātū amīndūōē.
Crudā este mānia, și ca o inundare este furia, 4
Darā "cine pōte sta înaintea gelosiei?
Mai bunā este "muștrarea pe fačă de cātū 5
ȳubirea in ascunsū.
"Rānele făcute de amicū cu bunā credin- 6
ță sūnt,
Darā amāgitōre sūnt sārūtārile neamiculū.

g Dan. 6. 18. Rom. 12. 15. " Esod. 23. 4, 5. Mat. 5. 41. Rom. 12. 20. " 2 Sam. 16. 12. " Iov 37. 22.	u Ps. 101. 5. " Cap. 19. 13. & 21. 9, 19. " Vers. 16. y Cap. 37. 2. z Cap. 16. 32.	Capulū 26. a 1 Sam. 12. 17. b Num. 23. 8. Deut. 23. 5. c Ps. 32. 9. Cap. 10. 18.	d Mat. 16. 1—4 & 21. 24—27. e 2 Pet. 2. 22. f Esod. 8. 15. g Cap. 29. 20. Luc. 18. 11. Rom. 12. 16.	Apoc. 3. 17. h Cap. 22. 13. i Cap. 19. 24. j Efes. 5. 4. k Cap. 22. 10. l Cap. 15. 18. & 29. 22.	m Cap. 18. 8. n Ps. 28. 3. Ier. 9. 8. o Ps. 7. 15, 16. & 9. 15. & 10. 2. & 57. 6. Cap. 28. 10.	Eccl. 10. 8. — Capulū 27. a Luc. 12. 19, 20.	Iac. 4. 13. etc b Cap. 25. 27. c 1 Ioan 3. 12. d Cap. 28. 23. Gal. 2. 14. e Ps. 141. 5.
--	---	---	---	--	--	--	--

- 7 Celu sätulü calcă în picîore fagurulu;
Dară 'celuî flămändü tôte amărăciunile dulci
i se parü.
- 8 Ca paserea alungată din cuibulü ei,
Aşa este bărbatulü gonitü din loculü seü.
- 9 Oleiulü şi tāmăia veselescü ânima,
Aşa şi dulcēta amiculuî, *venită* dintr'unü
sfatü din ânimă.
- 10 Pre amiculü teü şi pre amiculü părintelü
teü nu-i părăsi,
Şi în casa fratelü teü să nu întrî în diüa
necasulü;
"Mai bunü *este* unü vecinü în apropiare, de
cätü unü frate în depărtare.
- 11 Fii înțeleptü, "fiule, şi inveselesce âni-
ma mea;
'Ca să potü da respunsü celui ce mă defaimă.
- 12 'Celu cu minte vede rēlulü, şi se ascunde;
Dară cei proşti trecü înainte, şi suferü.
- 13 "Lé-i vestmētulü! căci a chizeşlütü pentru
unü străinü,
Şi pentru femea străină împlinesce-lă.
- 14 Celü ce bine-cuvēntă pre amiculü seü cu
vócea tare de de-demănētă,
Dreptü blăstemü i se va socoti.
- 15 'O picurătură neîntreruptă în di de plōia,
Şi o femea sfădiciosă una sūnt;
- 16 Celü ce caută să o oprēscă *este* ca şi cumü
arü căuta să oprēscă vētulü,
Şi să fină oleiulü în drēpta sa.
- 17 Ferulü cu ferü se ascute,
Aşa şi vederea amiculuî ascute pre amicü.
- 18 "Celü ce păzesce smochinulü va mânca din
fructele sale,
Şi celü ce păzesce pre domnulü seü va fi
onoratü.
- 19 Precumü în apă facă *respunde* la facă,
Aşa şi ânima unü omü la ânima altuia.
- 20 Precumü "infernulü şi adunculü nu se satură,
Aşa nu se satură nici "ochiü omuluî.
- 21 "Precumü tigaia *este* pentru lămurirea argin-
tuluî, şi cuptorulü pentru a auruluî,
Aşa să cercă omulü prin gura celorü ce'lü laudă.
- 22 Pre nebuñ "chiarü în piüă de-lü vei sdrobi
la unü locü cu grăunțele suptü pilugü,
Dintr'insulü totü nu se va duce nebuñia.
- 23 Îngrijesc-te bine de oile tale,
Şi ie sēmă la turmele tale;
- 24 Căci avuția în eternü nu ține,
Nici coróna din generațiune în generațiune.
- 25 "Fēnulü se stringe, şi otava se arētă,
Şi erburile din munți se adună;
- 26 Mneü 'şi sūnt pentru a te îmbrăca,

- Şi berbeciî sūnt prețilü ogoruluî teü;
Şi laptele îmbelşugatü alü caprei *este* pentru 27
hrana ta,
Pontru hrana casei tale,
Şi medilöcü de traiü pentru servele tale.
- CELÜ "nelegiuitü fuge, fără ca nimenea să- 28
lū gonēscă,
Dară curagiöşi ca leulü sūnt cei drepti.
- Pentru pēcatele unei țeri sūnt mulți domni 2
în ea,
Dară printr'unü omü înțeleptü şi cu minte
ea capētă stabilitate.
- "Omulü saracü, care apēsă pre cei lipsiți, 3
Este ca şivoiulü de plōia, ce aduce lipsă
de pâne.
- "Cei ce părăsescü legea, laudă pre nelegiuiti; 4
"Dară cei ce păzescü legea se cērtă cu d'înşii.
- "Omenii rei nu sciü ce *este* dreptü, 5
Dară 'cei ce caută pre Iehova tôte le înțelegü.
- "Mai bunü *este* saraculü, ce âmblă în nepri- 6
hănirea sa,
De cätü celü făcarnicü în căile sale, şi
este avutü.
- "Celü ce păzesce legea *este* unü fiü cuminte, 7
Dară celü ce âmblă cu cei lacomi, ruşine
face părintelü seü.
- "Celü ce îmulțesce averea sa prin camătă 8
şi prin dobēndi,
O adună pentru celü ce miluesce pre cei
saraci.
- "Celü ce-şi întörnă urechiä sa, ca să nu au- 9
dă legea,
"Chiarü şi rugăciunea lui uriciune *este*.
- "Celü ce pe căi rele rătăcesce pre cei oneşti, 10
Căde-va în însă-şi grōpa sa;
- "Dară cei fără prihană cele bune mosce-
ni-vorü.
- Omulü avutü *trece* de înțeleptü în ochiî seî, 11
Dară saraculü celü cuminte 'lū va cerceta.
- "Cändü biruescü cei drepti, multă mărire 12
se face;
Dară cändü se scōlă cei nelegiuiti, toți se
ascundü.
- "Celü ce ascunde fără-de-legile sale nu va 13
prospera,
Dară celü ce le mărturisesce şi le părăsesce
va afla îndurare.
- Fericitü *este* celü "ce totü-dē-una se teme, 14
"Dară celü ce-şi învērtoşeză ânima în necazü
- "Leü mugitorü şi ursü flămändü [va căde. 15
"Este domnulü reü preste unü poporü saracü.
- Domnulü lipsitü de minte mare *este* în apē- 16
sările sale,

f Iov 6. 7.
g Cap. 17. 17. &
18. 24.
Veđi cap. 19. 7.
h Cap. 10. 1. &
23. 15, 24.
i Ps. 127. 5.
j Cap. 23. 3.
k Veđi Esod. 22.

26.
Cap. 20. 16.
l Cap. 19. 13.
m 1 Cor. 9. 7, 13.
n Cap. 30. 16.
Hab. 2. 5.
o Ecl. 1. 8. &
6. 7.
p Cap. 17. 3.

q Cap. 23. 35.
Isa. 1. 5.
Ier. 5. 3.
r Ps. 104. 14.
—
Caputü 28.
s Lev. 26. 17.
36.

Ps. 53. 5.
b Mat. 18. 28.
c Ps. 10. 3. &
49. 18.
Rom. 1. 32.
d 1 Reg. 18. 18.
21.
Mat. 3. 7. &
14. 4.

Efes. 5. 11.
e Ps. 92. 6.
f Iov 7. 17.
1 Cor. 2. 15.
1 Iov 2. 20.
27.
g Cap. 19. 1.
Vers. 18.
h Cap. 29. 3.

i Iov 27. 16, 17.
Cap. 13. 22.
Ecl. 2. 26.
j Zech. 7. 11.
k Ps. 66. 18. &
109. 7.
Cap. 15. 8.
l Cap. 26. 27.

m Mat. 6. 33.
n Vers. 28.
Cap. 11. 10.
& 29. 3.
Ecl. 10. 6.
o Ps. 32. 3, 5.
1 Iov 1. 8,
9, 10.

p Ps. 16. 8.
Cap. 23. 17.
q Rom. 2. 5. &
11. 20.
r 1 Pet. 5. 8.
s Esod. 1. 14,
16, 22.
Mat. 2. 16.

- Dară* celū ce urêscē sgârcenia prelungește dīlele *sale*.
- 17 *Omūlū* impovoratū cu sânge de omū, Fugariū va fi până la mormēntū, nimenēa apucându-lū.
- 18 *Celū* ce âmbă în neprihânirea vā fi mēntuitū;
Dară *celū* făcarnicū în căile *sale* pe datā va cădē.
- 19 *Celū* ce lucrēză țērâna sa, sātura-se-va de pâne;
Dară celū ce se iē după *omeni* deșertī, de sārăciā se va sātura.
- 20 Bărbatulū cu credincioșiā bogatū va fi ir bine-cuvēntări;
Dară celū ce pré se grăbesce să se înavutēscā, nu va fi nevinovatū.
- 21 Nu *este* bine *a* cănta la fața *cui-va*, Căci *a* pentru o bucatā de pâne elū, *pôte*, va
- 22 *Celū* pismașū alērgā după avere, [pēcătui. Și nu scie, că lipsa 'lū va lovi.
- 23 *Celū* ce muștrā pre *omeni*, Afla-va în urmă mai multū charū, De câtū celū ce linguește cu limba *sa*.
- 24 Celū ce prédā pre pārintele seū seū pre mu-Și dīce: „Nu-ī pēcătū acēsta,” [ma *sa*, *Sočiū este* cu hoțulū.
- 25 *Trufașulū* acițā sfada;
Dară celū ce se încrede în Iehova se va îngrāșa.
- 26 Celū ce se încrede în ânima sa, nebunū este;
Dară celū ce âmbă cu înțelepciune va scăpa.
- 27 *Celū* ce dā seraculū, lipsā nu va suferi;
Dară celū ce închide ochiū seī, bogatū va fi în blāsteme.
- 28 *Cândū* cei nelegiuiți se scōlā, *omeni* se ascundū,
Dară cândū perū, drepti se înmulțescū.
- 29 *C*ELŪ ce cu *tote* muștrările rămāne tare la cerbice, Sfārâma-se-va într'o clipā, fără vindecare.
- 2 *Cândū* drepti se înmulțescū, se bucurā poporulū;
Dară cândū celū nelegiuitū domnesce, *a* poporulū geme.
- 3 *Celū* ce iubesce înțelepciunea înveselesce pre pārintele seū;
Erū celū ce este sociulū meretricilorū rēsipesce averea.
- 4 Regele țēra prin dreptate o stēpānesce,
Dară celū ce rēdicā dāri, o surpā.
- Omūlū ce linguește pre aprōpele seū, 5
Întinde *cursā* pașilorū lui.
În fāră-de-legea celū reū *este* latulū seū; 6
Dară celū dreptū va cānta, și se va bucura.
Celū dreptū cautā judecata saracilorū, 7
Dară celū nelegiuitū nici nu voiesce să scie de ea.
- 8 Cei batjocoritori scōlā cetatea;
Dară înțelepti *a* împacā furia ei.
- 9 Celū înțeleptū, *cândū* cu nebunulū se cērtā,
Sēu de se mânia seū de rīde, pace *totū n'are*.
- 10 Bărbați sângiurilorū urēscu pre celū fāră
Și cāntā viēta celorū onești. [prihanā,
- 11 Nebunulū *și* arētā tōtā mânia sa,
Dară înțeleptulū o stēpānesce.
- 12 Cândū domnūlū dā ascultare cuvintelorū minciunōse,
Toți servii seī *sunt* nelegiuiți.
- 13 Saraculū și apēsătorulū *se* întēlnescū;
Iehova ochiū amīndurora *î* luminēză.
- 14 Regele ce *a* cu credincioșiā judecă pre saraci,
Tronulū aceluia în eternū se va întări.
- 15 Vērga și muștrarea înțelepciune dā,
Dară *a* copilulū, lāsātū în voia *sa*, rușine va aduce mumei *sale*.
- 16 Cândū nelegiuiți se înmulțescū, înmulțescu-se și pēcatele;
Dară cei drepti vorū vedē perirea lorū.
- 17 *Îndrēptā* pre fiulū teū, și elū repausū *î* va dā,
Da, bucuriā va aduce sufletulū teū.
- 18 Unde visiuneā *dumnezească* lipsesce, poporulū este desfrēnatū;
Dară celū ce păzesce legea *este* fericitū.
- 19 Cu cuvinte *numai* nu se îndrēptā servulū,
Cândū pricepe, că nimenēa nu-*lū* va pedepsi.
- 20 Veđi pre care-va, *cā* se pré grăbesce în cuvintele *sale*?
- 21 *Mai* multā speranță pentru unū nebunū de cāt pentru d'insulū este.
Celū ce desmērdā pre servulū seū din tē-
nereța *sa*,
- 22 Până la urmă de fiū *lū* va avē.
Celū māniosū acițā sfada;
- 23 Și celū ce iute se aprinde multe pēcate face.
Trufia înjosesce pre omū,
- 24 *Dară* celū cu spiritulū umilitū capētā onōre.
Celū ce împārtesce cu furulū urēscē sufletulū seū;
- 25 *Elū* aude blāstemulū, și nu-*lū* spune.
Celū cu *a* tēmā de *omeni* curse *și* întinde;

† Fac. 9. 6.	a Exec. 15. 19.	i Iov 24. 4.	15. 20. & 27. 11.	i Mat. 11. 17.	p Vers. 17.	Amos. 8. 11,	Dan. 4. 30, 31,
Esod. 21. 14.	b Vers. 20.			j Fac. 4. 5, 8.	q Cap. 10. 1. & 12.	12.	etc.
u Cap. 10. 9, 25.	c Cap. 27. 5. 6.	Capulū 29.	a Cap. 5. 9, 10. & 6. 26. & 28. 7.	1 Ioan 3. 12.	r Ps. 37. 36. & 17. 21, 25.	u Ioan 13. 17.	Mat. 23. 12.
v Vers. 6.	d Cap. 18. 9.			k Judc. 16. 17.	s Cap. 13. 24. & 58. 10. & 91. 8. & 92. 11.	x Iac. 1. 25.	Luc. 14. 11. & 18. 14.
z Cap. 12. 11.	e Cap. 13. 10.	a 1 Sam. 2. 25.	2 Cron. 36. 16.	Cap. 13. 16. & 14. 33.	t Cap. 22. 2.	y Cap. 26. 12.	Fapt. 12. 23.
y Cap. 13. 11. & 20. 21. & 23. 4.	f 1 Tim. 6. 6.	2 Cron. 36. 16.	Cap. 1. 24-27.	l Cap. 22. 2.	u Mat. 5. 45.	z Cap. 15. 18.	Iac. 4. 6, 10.
Vers. 22.	g Deut. 15. 7, etc.	b Est. 8. 15.	Cap. 11. 10.	m Mat. 20. 28.	n Cap. 20. 28.	y Iov 22. 29.	1 Pet. 5. 6.
1 Tim. 6. 9.	h Vers. 12.	c Est. 3. 15.	d Cap. 10. 1. & 11. 11.	o Ps. 72. 2. 4, 13, 14.	p Vers. 15.	z Lev. 5. 1.	a Fac. 12. 12.
Cap. 13. 5. & 24. 23.	i Vers. 2.	d Cap. 10. 1. & 11. 11.	h Esec. 22. 30.			Isa. 66. 2.	& 20. 2, 11.

Dară celū ce se încrede in Iehova va fi scăpatū.

- 26 ^b Mulți caută fața domnitorului,
Dară de la Iehova vine judecata fie-căruia.
27 Nelegiuitulū in uriciune este celorū drepti,
Și uriciune este celui nelegiuitū celū onestū
in calea sa.

Cuvintele lui Agarū.

- 30 **C**UVINTELE lui Agarū, fiulū lui Iake,
^a Învățătura, pre care a cuvântat^o acestū
bărbatū cătră Itielū,
Cătră Itielū și Ucalū:
2 ^b Cu adevăratū mai timpū sūnt de câtū ori-
Și mintea omenilorū nu o amū. [cine,
3 Înțelepciune n'amū învățatū,
Nici sciința celorū sânti n'amū. [ritū?
4 ^c Cine s'a suitū in ceriuri, și inapoī s'a pogo-
^d Cine a adunatū vântulū in pumnii sei?
Cine a legatū apa in vestmētulū seū?
Cine a întăritū tōte marginile pāmētulū?
Care este numele seū? care numele fiulū
seū? spune, de scii?
5 ^e Lămurite sūnt tōte cuvintele lui Dum-
neđeū?
^f Scutū este acelora ce se încredū într'insulū.
6 ^g Nu adăugi nimicu la cuvintele lui,
Ca să nu te certe, și să nu te găsescă min-
ciunosū.
7 Pentru dūoē lucruri te rogū:
Nu mi le opri, înainte de ce voiū muri:
8 Deșertăciunea și cuvētulū minciunosū de-
părtează-le de la mine;
Nu-mi da nici sarăciā nici avuțiā;
^h Hrănesce-mē din pānea ce mi se cuvine:
9 ⁱ Ca nu pré săturāndu-mē, să te lepedū,
Și să dīcū: „Cine este Iehova?”
Sēū pré saracū ajungēndū, să furū,
Și să iēū in deșertū numele Dumneđeului meū!
10 Nu cleveti pre servū la domnulū seū,
Ca să nu te blăsteme, și să nu fii vinovatū.
11 Este unū nēmū de omenī, cari blăstēmā pre
pārintele lorū,
Și nu bine-cuvētēză pre muma lorū.
12 Este unū nēmū de omenī, ^j cari sūnt curați in
ochiū lorū,
Și totu-și nu sūnt spălați de mārșăvia lorū.
13 Este unū nēmū de omenī, cari sūnt ^k sumeți
fōrte in ochiū lorū,
Și înalți in pleōpele lorū.
14 ^l Este unū nēmū, ai carora dinți sūnt săbii,
Și maselele lorū cuțițe;
^m Ca să mănānce pre cei saraci din țērā,
Și pre cei lipsiți d'īntre omenī.

- Lipitōrea dūoē fete are, ce dīcū: „Adā, adā.” 15
Treī lucruri sūnt, ce nu se mai saturā,
Da patru, ce nu dīcū: Destulū:
ⁿ Infernulū, mitra stērpā, 16
Pāmētulū neadāpatū de apă,
Și foculū, ce nici o datā nu dīce: Destulū.
^o Ochiulū, ce-și bate jocū de pārintele seū, 17
Și desprețuesce a asculta pre muma sa,
Să-lū scobescā pre elū corbiū,
Și să-lū mănānce puii de vulturū!
Treī lucruri sūnt pré grele pentru mine, 18
Ba încă patru, pre cari nu le cunoscū:
Calea vulturulū in aerū, 19
Calea șerpelū pe stāncā,
Calea corābiei in međulū mării,
Și calea bărbatului cu feciōrā.
Așa este calea femeī adultere; 20
Ea mănāncā, 'și sterge gura,
Și dīce: „N'amū făcutū nici unū rău.”
De treī lucruri se clatinā pāmētulū, 21
Ba încă de patru, pre cari nu le pōte suferi:
^p De servū, cândū ajunge rege, 22
Și de nebunū, cândū se saturā de hrānā;
De o femeā uritā, cândū se mārītā; 23
Și de o servā, cândū moscenesce pre stē-
pāna sa.
Patru lucruri sūnt mici pe pāmētū, 24
Dară cu multā înțelepciune:
^q Furnicele, poporū neputernicū, 25
Ce-și pregătescū de cu vērā hrānā lorū;
^r Șōreciī de munte, poporū neputiņciosū, 26
Ce-și facū prin stānci casele lorū;
Locustele, poporū fără de rege, 27
Ce mergū in cete;
Pāingenulū, care cu mānele se apucā, 28
Și totu-și gēde in palaturile regelū.
Treī lucruri sūnt, ce sūnt mārēțe in pa- 29
șiū lorū,
Ba încă patru sūnt cele ce mergū frumosū:
Leulū, celū mai puternicū īntre animale, 30
Care nu se întōrce d'inaintea nici unuia;
Calulū incinsū la cōpse, și berbecelē, 31
Și regele cu poporulū seū lūngā d'insulū.
De ai lucratū cu nebuniā, sumețiindu-țe, 32
Și de ai gānditū reū,
^s Pune-și māna pe gurā.
Cāci din bātutulū laptelui se scōte untulū, 33
Din scārpīnatulū nasulū se scōte sānge,
Și din lovirea in furiā se scōte cērtā.

Sfaturi date lui Lemuelū de muma sa.

- C**UVINTELE regelū Lemuelū, 31
^a Învățătura, pre care l'a învățatū muma
O fiule, ^b fructulū mitrei mele, [sa. 2

^b Veđi Ps. 20. 9. Cap. 19. 6.	^d Iov 38. 4. etc. Ps. 104. 3. etc. Isa. 40. 12, etc.	84. 11. & 115. 9, 10, 11. Deut. 4. 2. & 12. 32. Apoc. 22. 18, 19.	14, 17. & 31. 20. & 32. 15. Neem. 9. 25. 26. Iov 31. 24, 25, 28. Osea 13. 6.	^j Luc. 18. 11. k Ps. 131. 1. Cap. 6. 17. l Iov 29. 17. Ps. 52. 2. & 57. 4. Cap. 12. 18.	^m Ps. 14. 4. Amos 8. 4. n Cap. 27. 20. Hab. 2. 5. o Fac. 9. 22. Lev. 30. 9. Cap. 20. 20.	^p Cap. 19. 10. Eccl. 10. 7. q Cap. 6. 5. etc. r Ps. 104. 18. s Iov 21. 5. & 40. 4.	Eccl. 8. 3. Mfc. 7. 16. — Capulū 31. a Cap. 30. 1. b Isa. 49. 15.
---	--	--	--	--	---	--	--

- O tu, fiulū voturilor mele:
- 3 ^a Nu da tăria ta femeelorū,
Nici căile tale ^a celorū ce strică pre regi.
- 4 ^a Nu se cade regilorū, o Lemuele,
Nu se cade regilorū a bé vinū,
Nici domnitorilorū *aplecarea spre* bēuturi im-
bētătore.
- 5 ^a Ca nu bēndū să-și uite legea,
Și să frângă dreptulū tuturorū saracilorū.
- 6 ^a Dați bēuturi imbētătore celui aprôpe de pei-
Și vinū celui cu sufletū amăritū. [re,
- 7 Acesta să bee, ca să uite sārăcia sa,
Și să nu-și mai amintescă necasulū seū.
- 8 ^a Deschide-ți gura pentru celū mutū,
^a Pentru judecata tuturorū orfanilorū.
- 9 Deschide-ți gura, ^a judecă in dreptate,
Și ^a apără pre celū apēsătū și lipsitū.
- Femea bună descrisă și lăudată.*
- 10 ^a Femeă virtuosă cine pôte găsi?
Căci prețulū ei covērșese cu multū pre alū
mărgăritarilorū.
- 11 În ea se încrede ânima bărbatului ei,
Și cēstigulū nu-i lipsește.
- 12 Ea ^a i arētă binele, și nici o dată rēulū,
In tôte dīlele vieței sale.
- 13 Ea caută de lână și inū,
Și lucrēză cu mânele sale sirguitore.
- 14 Ea este ca și corabia neguțiatorului,
Ce de departe ^a și aduce hrana sa.
- 15 ^a Se scōlă, cândū încă-i nōpte,
Și ^a dă de mănăcare casnicilorū ei,
Și ^a împarte lucrulū de preste și servilorū ei.
- 16 Ea ^a și pune in gândū unū câmpū, și-lū cumpără;
- Din munca mânelorū ei sădesce viă.
Cu putere ^a și încinge cōpsele ei, 17
Și-și întăresce brațiele sale *la lucru*.
Ea simte, că bunū *este* cēstigulū ei; 18
Luminarea sa nu se stinge nici *in puterea*
Ea pune mânele pe furcă, [nopteī. 19
Și degetele sale apucă fusulū.
^a Ea întinde mâna sa saracului, 20
Da, ea întinde mânele sale celui lipsitū.
Ea nu are tēmă de omētū pentru casnicii seī, 21
Căci toți casnicii seī au vestminte de lă-
nă roșă.
Singurā ^a și face invēlitorile de patū; 22
In inū subțire și in purpură *este* îmbrăcată.
^a Bărbatulū ei este cunoscutū in pōrtă, 23
Căci șede alătura cu bētrânii țerei.
Face cămeși, și le vinde, 24
Și cingētori dă neguțiatorului.
Intru putere și mărețā se îmbracă, 25
Și-și rīde de diūa ce vine.
Cu socotēlă ^a și deschide gura, 26
Și legea bunētăței *este* pe limba ei.
Ea veghiēză purtareā casnicilorū seī, 27
Și nu mănāncă *din* pânea lenevirei.
Fiilū ei se scōlă, fericitā o numescū, 28
Bărbatulū ei o laudă, *dicēndū*:
„Multe fete au lucratū cu virtute, 29
„Dară tu pre tôte le-ai întrecutū.“
Nurii *sunt* amăgitori, și frumuseța o deșer- 30
tăciune;
Dară femea *ce* se teme de Iehova, aceea
se va lăuda.
Dați-i din fruptele mânelorū ei; 31
Și să o mārēscă in pōrți in-se-și faptele ei.

ECCLESIASTULU.

Cuprinsulū și scopulū cărței.

- 1 CUVINTELE ^a ecclesiastului, fiulū lui Da-
vidū, regele in Ierusalimū.
- 2 ^a Deșertăciunea deșertăciunilorū! ^a dice ec-
clesiastulū; deșertăciunea deșertăciunilorū!
- 3 ^a tôte *sunt* deșertăciune! ^a Ce folosū are omulū
din tōtă truda sa, cu care se trudesce suptū
- 4 sōre? O generațiune trece, și *altă* generațiune
- 5 vine; ^a dară pāmēntulū rămāne in eternū. ^a Sō-
rele resare, și sōrele apune; și grābindu-se
- 6 la loculū seū, resare acolo. ^a Vēntulū bate spre
mēdă-di, și se întōrnă la mēdă-nōpte; vēn-
tulū totū se întōrnă și se întōrnă in cer-
- urile sale. ^a Tôte riurile curgū in mare, și 7
marea nu se mai împle; la loculū, de unde
aū venitū riurile, acolo *eră-și* se întorcū.
Tôte lucrurile *sunt* in trudă, mai multū de 8
cātū pôte spune omulū: ^a ochiulū nu se sa-
tură de privire, și urechiā nu se mai împle
de auzire. Tôte ^a cele ce aū fostū, *acele* 9
eră-și vorū fi; și cele ce s'aū făcutū, *acele é-*
ră-și se vorū face; da, *nimicū* nu *este* noū suptū
sōre. Aū este ce-va, de care s'arū putē dice? 10
„Éccē, acēsta *este* noū!“ acēsta a fostū deja
in timpulū de demultū, ce a fostū înaintea

^a Cap. 5. 9.

^d Deut. 17. 17.

Nem. 13. 26.

Cap. 7. 26.

Osea 4. 11.

^e Eccl. 10. 17.

^f Osea 4. 11.

^g Ps. 104. 15.

^h Veđi Iov 29.

15. 16.

ⁱ 1 Sam. 19. 4.

Est. 4. 16.

^j Lev. 19. 15.

Deut. 1. 16.

^k Iov 29. 12.

Ioa. 1. 17.

Ier. 22. 16.

^l Cap. 12. 4. &

18. 22. & 19.

14.

^m Rom. 12. 11.

ⁿ Luc. 12. 42.

^o Efes. 4. 28.

Ebr. 13. 16.

^p Cap. 12. 4.

ECCLESIAST.

Capulū 1.

^a Vers. 12.

Cap. 7. 27. &

12. 8. 9. 10.

^b Ps. 39. 5. 6. &

62. 9. & 144. 4.

Cap. 12. 8.

^c Rom. 8. 20.

^d Cap. 2. 22. &

3. 9.

^e Ps. 104. 5. &

119. 90.

^f Ps. 19. 5. 6.

^g Ioan 3. 8.

^h Iov 38. 10.

ⁱ Ps. 104. 8. 9.

^j Prov. 27. 20.

^k Cap. 3. 15.

11 de noi. *Cum* nu este nici o aducere-amin-
te de lucrurile trecute, așa nu va fi nici o
aducere-aminte de lucrurile, ce voru fi, la
cei ce voru veni in urma lor.

Experiența autorului în căutarea fericirii.

12 *Fă eclesiastul fost'amă rege preste Isra-
13 elu în Ierusalim. Și îndreptatu-mi-amă âni-
ma in a cerceta și a adâncu cu înțelep-
ciune toate ce se facu suptu ceri; 'acastă
trudă grea dat'o-a Dumneșu fiiloru ôme-
nilor, ca să se muncescă cu ea.

14 Privit'amă toate ce se făceau suptu sôre; și
15 êccê, tôte erau deșertăciune și vênare de
vântu! "Ce este strâmbu nimenea nu pôte în-
drepta; și lipsurile nici unulu a le numera.

16 Vorbit'amă cu ânima mea, dicendû: Êccê,
eu amă "mai mare și mai multă înțelepci-
une de câtu toți cei ce au fostu înainte de
mine in Ierusalim: da, ânima mea a v-
17 dût multă înțelepciune și sciință. "Și în-
dreptatu-mi-amă ânima mea, ca să cunosc
înțelepciunea, și să cunosc nebunia și ne-
socotința; și aflat'amă, că și acesta este v-
18 nare de vântu. Căci "unde este multă în-
țelepciune, acolo este și multă scârbă; și cel
ce îmulsește sciința, îmulsește durerea.

2 "DIS'AMŪ in ânima mea: Haide! să te in-
cercu cu bucuriă; decî gustă binele;
și êccê, "și acesta totu deșertăciune este.
2 "Dis'amă risului: Esci nebun! și bucuriei:
Ce folosesci?

3 "Cugetat'amă in ânima mea cu vinu să
deprindu corpul meu, și totu-și ânima mea
să se dede la înțelepciune, și să înțeleg
nebunia, până voi vedea, ce este mai bun
14 pentru fii ômenilor d'intre toate câte facu
suptu ceri in toate dillele vieței lor.

4 Făcutu-mi-amă lucruri mari: ziditu-mi-
5 amă palaturi; săditu-mi-amă vii; Făcutu-mi-
amă grădini și rauri; și săditu-mi-amă
intr'insele totu felul de pomi roditori;

6 Făcutu-mi-amă ezuri de apă, să adapu
7 din ele pădurea de pomi; Cumpăratu-mi-
amă servi și serve; și avut'amă servi nă-
scuți in casă; și avut'amă o turmă de vite
mari și mici, mai numerosă de câtu toți
cei ce au fostu înainte de mine in Ierusa-

8 lim; "Adunatu-mi-amă și argintu și aur
și tesauzele cele scumpe ale regilor și a-
le provinciilor; ținutu-mi-amă cântareși și
cântărețe, și desfătările fiiloru ômenilor:

9 femei multe. Astu-feliu 'fost'amă mai mare
și mai avut decatu toți cei ce au fostu in-
ainte de mine in Ierusalim; și înțelepci-
nea mea cu mine a rămasă. Și toate cele

10 ce ochii mei au cerut, nu le-amă îndepăr-
tat de la ei; n'amă oprit ânima mea de
la nici o mulțumire; căci ânima mea s'a bu-
curat din totă truda mea; "și acesta a fostu
11 totă partea mea din totă truda mea. Și apoi

12 privit'amă la toate lucrurile, pre cari le-au lu-
crat mânele mele, și la truda mea, cu care
m'amă trudit, ca să le fac; și êccê, toate
erau "deșertăciune și vênare de vântu; și in
ele n'amă găsit nici un folos suptu sôre.

Intorsu-m'amă decî să privesc înțelepci-
nea și "nebunia și prostia; căci ce pôte face
acela, care va urma pre rege? cele ce s'au
13 făcut deja. Și vedut'amă, că înțelepci-
nea cu atâta mai de folos este de câtu
nebunia, pe câtu lumina este mai de folos
de câtu întunerecul. 'Înțeleptul in capul
14 se au ochii se, dară nebunul âmbă in
întunerec; dară ă-și amă cunoscut, că "a-
ceea-și întemplan se întemplan la toți.

15 Și dis'amă in ânima mea: Cî, întemplan-
se va ca și celui nebun? Decî pentru ce să fi
mai înțelept? Atuncea dis'amă in ânima
mea: Și acesta este deșertăciune. Căci nu
16 este aducere-aminte de cel înțelept, cum
nu este nici de cel nebun, in etern; căci
tote cele din trecut se voru uita in dille
ce voru veni. Și înțeleptul mōre întocmai
ca și cel nebun!

De aceea urit'amă vieța; căci mi s'a fă-
17 cutu desgust de totu ce se face suptu sôre;
căci toate sînt deșertăciune și vênare de
vântu. Și urit'amă toate trudele mele, cu

18 cari m'amă trudit suptu sôre; fiind-că
'trebuie să le las celui ce va fi după mine.
Și cine pôte sci, de va fi înțeleptu se ne-
19 bun? Totu-și el va stăpâni totu lucrul
meu, cu care m'amă trudit și cu care

m'amă înțeleptit suptu sôre; decî și a-
câsta este o deșertăciune. Și ajuns'amă
20 in atâta, că ânima mea a perdut totu cu-
ragiul pentru totu lucrul meu, cu care
m'amă trudit suptu sôre. Căci sînt ô-

21 meni, cari au lucrat cu înțelepciune, cu
sciință și cu iscusință, și cari totu-și au lă-
sat totul celor ce n'au lucrat, ca să fie
partea lor; decî și acesta este o deșertă-

22 ciune și un rău mare. "Căci ce are omul
de totă truda sa, și de poștele ânimei sale,
cu cari s'a trudit suptu sôre? Căci toate
23 dille lui nu sînt de câtu "durere, și ostine-
lele lui de câtu scârbă; nici nōptea ânima
lui nu are repaus; decî și acesta este o
deșertăciune.

k Vers. 1. 13. & 4. 30. & 1 Thea. 5. 21. b Isa. 50. 11. & 10. 10, 14. h Cap. 1. 3, 14. i Ps. 49. 10. m Cap. 1. 3. &
l Fac. 3. 19. 10. 7, 23. p Cap. 12. 12. c Prov. 14. 13. f Cap. 1. 16. i Cap. 1. 17. & Cap. 9. 2, 3, 3. 9.
m Cap. 7. 13. o Cap. 2. 3, 12. Cap. 7. 6. j Prov. 17. 24. l Ps. 49. 10. n Iov. 5. 7. &
n 1 Reg. 3. 12. & 7. 25, 25. a Luc. 12. 19. e 1 Reg. 9. 28. g Cap. 3. 22. & 5. 18. & 9. 9. k Cap. 8. 1. i Ps. 49. 10. l Ps. 49. 10. m Iov. 5. 7. &
14. 1.

*Necesitatea de a se supune rîndurilor pro-
videnței.*

- 24 °Nu stă în puterea omului să mîncance și să bea, și să-și bucure ănimă de lucrul său. Și vîdută'mă, că și acesta vine de la mîna lui Dumnezeu. Căci cine a mîncat și s'a desfătut mai mult de cîtă mine?
- 26 Căci elū dă celui bunū înaintea sa înțelepciune, știință și bucuriă; dară celui păcătoșu i lasă ostenela d'a strînge și a aduna, ca să p'dee celui bunū înaintea lui Dumnezeu; decî și acesta este o deșertăciune și vîenare de vîentū.
- 3 **T**ÔTE aū timpulū lorū, și °pentru totū lucrulū suptū ceriū este timpū:
- 2 Timpū este de a se nasce, și °timpū de a muri;
Timpū de a sadi, și timpū de a smulge cele sadi;
- 3 Timpū de a ucide, și timpū de a vindeca;
Timpū de a surpa, și timpū de a zidi;
Timpū de a plînge, și timpū de a rîde;
- 4 Timpū de a jali, și timpū de a juca;
Timpū de a arunca petre, și timpū de a culege petre;
- 5 Timpū de a îmbrăciăsa, și °timpū de a se depărta de îmbrăciășare;
- 6 Timpū de a cîștiga, și timpū de a perde;
Timpū de a ține, și timpū de a lepăda;
- 7 Timpū de a rumpe, și timpū de a cîșe;
°Timpū de a tăce, și timpū de a vorbi;
- 8 Timpū de a iubi, și timpū de a °uri;
Timpū de resbelū, și timpū de pace.
- 9 Ce folosū are celū ce lucrēzā de lucrulū, cu care se ostenesce?
- 10 °Vedut'amū munca, pre care a dat'o Dumneđu filorū ămenilorū, ca să se chinuēscā cu ea. Pe tôte făcū-le-a frumose la timpulū lorū; și pus'a înțelegerea în ănimă lorū, °fără ca omulū să-potā înțelegē, din începutū până în sfârșitū, lucrulū, pre care l'a făcutū Dumneđu.
- 12 °Cunoscūt'amū, că într'aceste nimicū nu este bunū, decătū a se bucura și de a se veseli în viēta lorū. Și chiarū i'a mîncā și a bē și a gusta totū omulū din bunurile ostenelelorū sale, încă și acesta este unū darū de la Dumneđu.
- 14 Sciū bine, că totū ce face Dumneđu, se face pentru totū-dē-una; °nimicū nu se pōte adāugi la acesta, și nimicū nu i se pōte lua; și Dumneđu face acesta, ca omulū să se tēmā de elū.
- 15 Ceea ce este, a fostū deja; și ceea ce va fi, a fostū de demultū; și Dumneđu rechiamā trecutū.

Observațiuni asupra purtărei ămenilor în societate.

- Și mai °vedut'amū suptū sōre, că în loculū 16 de judecatā, tocmai acolo era nedreptate; în loculū, unde trebuē să se facā dreptate, tocmai acolo era nedreptate. Și dīs'amū 17 în ănimă mea: °Dumneđu va judeca pre celū dreptū și pre celū nelegiuitū; căci este °timpū pentru totū lucrulū, și elū ie sēmā la tōtā fapta. Asupra vorbeī filorū ămenilorū, că Dumneđu mai deosebitū de cātū tōte i-a făcutū, gāndit'amū în ănimă mea, și vedut'amū, că ei între ei ca vitele sūnt.
- °Căci sōrtea filorū ămenilorū este ca și sōrtea 19 vitelorū; a amîndurora totū aceea-și sōrtā este: cumū unulū mōre, așa mōre, și celū i-altū unū sufletū aū toți; și nimicū mai multū n'are omulū de cātū vita; căci și unulū și altulū deșertăciune sūnt. Toți la acela-și 20 locū se ducū: °toți sūnt din pulbere, și toți se întorcū în pulbere. °Cine scie, dacă 21 sufletulū filorū ămenilorū se sue în susū, și dacă sufletulū vitelorū se pogōre în josū la pāmētū? °De aceea vedut'amū, că nimicū 22 nu este mai bunū, decătū ca omulū să se bucare de lucrurile sale; căci °acesta este partea sa; °căci cine-lū pōte aduce la aceea, ca să se bucare de cele, ce vorū fi în urma lui?
- Si vedut'amū ērā-și tōte °apēsările, ce se 4 facū suptū sōre; și ēccē, lacrimile celorlū apēsati, celorlū ce n'aū nici unū mângaiatorū! și puterea este pe partea apēsătorilorū lorū; dară aceia n'aū nici unū mângaiatorū. °Atuncea amū fericitū pre cei morți, 2 pre cei ce deja aū muritū, mai multū de cātū pre cei vii, pre cei ce trāescū încă.
- °Erū mai norocitū de cātū amînduoi este celū 3 ce încă n'a fostū, care încă n'a vedutū reu-tățile ce se facū suptū sōre.
- Vedut'amū de asemenea tōtā ostenela și 4 iscusința maistrilorū, că ea nu-i decătū pisma unuia asupra altuia. Decî și acesta este o deșertăciune și vîenare de vîentū.
- °Nebunulū incrucișēzā mînele sale, și mā- 5 nāncā însă-și carnea sa.
- °Mai bine este o mână plină în pace de cātū 6 amînduoi pumnii cu ostenelā și vîenare de vîentū.
- Și vedut'amū încă și acestā deșertăciune 7 suptū sōre; anume: Este unulū, ce nu are 8 pre nimenea, chiarū fiū sōu frate nu are, și totu-și munca lui n'are sfârșitū, și °ochiulū seū nu se saturā de avuți; °și nu dice nici cumū în ănimă sa: „Pentru cine mē oste-

o Cap. 3. 12, 13, 22. & 5. 18. & 8. 15.
p Iov 27. 16, 17.
Prov. 28. 8.

Capitlū 3.
a Vers. 17.
Cap. 8. 6.
b Ebr. 9. 27.
c Ios 2. 16.
1 Cor. 7. 5.
d Amos 5. 13.

e Luc. 14. 26.
f Cap. 1. 3.
g Cap. 1. 18.
h Cap. 8. 17.
Rom. 11. 33.
i Vers. 22.
j Cap. 2. 24.

k Iac. 1. 17.
l Cap. 1. 9.
m Cap. 5. 8.
n Rom. 2. 6, 7, 8.
o Cor. 5. 10.
p Thes. 1. 6, 7.
q Vers. 1.

p Ps. 49. 12, 20.
& 73. 22.
Cap. 2. 16.
q Fac. 3. 19.
r Cap. 13. 7.
s Vers. 18.
Cap. 2. 24. &

5. 18. & 11. 9.
t Cap. 2. 10.
u Cap. 6. 12. & 8. 7. & 10. 14.
v Cap. 13. 7.
w Vers. 18.
Cap. 2. 24. &

5. 8.
b Iov 3. 17, etc.
c Iov 3. 11, 16, 21.
Cap. 6. 3.
d Prov. 6. 10. & 24. 23.

e Prov. 15. 16, 17. & 16. 8.
f Prov. 27. 20.
1 Ioan 2. 16.
g Ps. 59. 6.

nescă, și lipsescă de bunătăți sufletul meu? Și acesta este o deșertăciune și lucru reu.

9 Mai bine două de cât unu! căci mai bună plată au pentru munca lor. Căci de cadă, unul pre altul se rădica; dară vai de acela, ce este singur, când cade, și nu este cine să-l rădice! Chiar de dormu împreună două, li este cald; dară unul singur cum se va încălzi? Apoi și dacă pre d'insul singur l'ar pute birui care-va, dară două ar pute să-i stee împotrivă; și un fir, pus în trei, nu se rumpe curându.

13 Mai bun este un ténér sarac și înțelept, decât un rege bătrân, și nebun, care nu suferă să mai fie învățat. Căci, precum acela poate eși din închisore, ca să domnescă, așa și cel ce s'a născut rege poate săraci. Vădutăm pre toți viețuitoarii, ce amblă supt sóre, în jurul celui ténér, care i urmă, și care i luă locul. 16 Poporul, înaintea căruia a stat, era fără număr; totu-și cei ce vor veni mai pe urmă, nu se vor bucura de d'insul; cu adevărat, că și acesta este deșertăciune și vênare de vânt.

Sfătuiri practice.

5 PĂZESCE "piciorul tău, când mergi în casa lui Dumnezeu; și apropiă-te mai bine spre a asculta, decât să aduci sacrificiile nebunilor; căci cei ce astă-fel se vor purta nu vor pute făptui rele. Nu te grăbi cu gura ta, și nici ânima ta să nu se pră grăbescă a cuvânta înaintea lui Dumnezeu; căci Dumnezeu este în ceruri și tu pe pământ; pentru acesta puține fie cuvintele tale! Căci cu mulțimea grijelor visul vine, și vocea nebunului cunosc-se din mulțimea cuvintelor. De ai făcut votul lui Dumnezeu, să nu întârzi a-l implini; căci el nu se place cu nebunii; ceea ce ai votat, plătesc. Mai bine este, să nu faci vot, decât să faci vot, și să nu plătești. Nu învoi gurei tale să te tragă în păcat; și nu ție înaintea trămesului lui Dumnezeu: „Că greșelă a fost;” pentru ce să se mănânce Dumnezeu de vorba ta, și să perdă lucrul mânelor tale. Căci cum în mulțimea visurilor sunt multe deșertăciuni, așa și în vorbele mele; deci teme-te de Dumnezeu. 8 Când vei vedea apăsarea celui sarac și siluirea dreptului și a dreptății într-o provincie, să nu te înspăimânti de acesta;

căci unu mai înalt veghează preste cel înalt, și alții mai înalți preste acestia. Și în toate este unu folos pentru țară: Regele dădatu lucrurilor țerei.

Observațiuni pentru cei egoistici și sgârșici.

Cel ce iubesc argintul, de argint nu se satură; nici cel ce iubesc averea, de venituri; acesta ție și este o deșertăciune. Când se înmulțesc bunurile, înmulțesc-se și cei ce le mănâncă; și ce folos are stăpânul lor, decât că le privește cu ochii sei? Dulce este somnul lucrătorului, de mănâncă multu său pușin; dară pre avut nu-l lasă să dormă îmbelșugarea sa. Mai este unu mare reu, pre care vădutăm am supt sóre: averea păstrată chiar spre reul celui ce o stăpânesce. Căci prede-se această averea prin o întâmplare rea; și de a născut el unu fiu, nimic din ea nu rămâne în mâna lui; Precum a eșit din mitra mamei, gol se va și întorci, cum a venit; și nimic din totu cștigul său nu va lua să ducă cu d'insul. Da, și acesta i unu mare reu: așa, cum a venit, așa se și va duce; și ce folos are, că s'a ostenit în vânt? Da, toate țiile lui a mănătu în întunecă, și a avut multă durere, grijă și scârbă.

Eccă, vădutăm acesta, că este bun și plăcut pentru om a mânca, și a be, și a gusta bunurile din ostenela, cu care se ostenesc supt sóre, în țiile vieței sale puține, câte i-a dat Dumnezeu; căci acesta este partea sa. Căci dacă unu om i-a dat Dumnezeu averea și bunuri, și i-a dat putere să mănânce din ele, și să-și ție partea sa, ca să se bucure de ostenela sa; acesta unu dar este de la Dumnezeu. Căci el nu-și ie multu sémă la țiile vieței sale; căci Dumnezeu l'ă îndestulează prin bucuria cea de față a ânimei sale.

MAI vădutăm și altu reu supt sóre, și care desu se întelnesce între omeni: Sunt omeni, cărora li-a dat Dumnezeu averii, bunuri, și onore, și nimic nu li lipsesc din toate câte doresc; dară Dumnezeu nu li-a dat putere să guste dintr'însele, ci altul mănâncă din ele; și acesta este o deșertăciune și unu mare reu. De aru nasce unu din acestia o sută de copii, și aru trăi ani mulți, ori cât s'ar prelungi țiile vieței sale, dară sufletul său nu s'ar satura de bunătăți; și chiar nici immortentare n'ar ave; dicu: „Mai norocit de-

Capitulu 5.	21. 27.	22. 23.	i Cap. 12. 13.	1 Tim. 6. 7.	1 Tim. 6. 17.	Capitulu 6.	d 2 Reg. 9. 35.
a Vede Eod. 5. 5.	Osea 6. 6.	Ps. 50. 14. &	j Cap. 3. 16.	n Cap. 1. 3.	r Cap. 2. 10. &	a Cap. 5. 13.	Isa. 14. 19. 30.
Isa. 1. 12. etc.	c Prov. 10. 19.	76. 11.	k Ps. 12. 5. &	o Prov. 11. 29.	3. 22.	b Iov 21. 10. etc.	Ier. 32. 19.
b 1 Sam. 15. 22.	d Mat. 6. 7.	f Ps. 66. 13. 14.	l Ps. 11. & 82. 1.	p Ps. 137. 2.	s Cap. 2. 24. &	Ps. 17. 14. &	c Iov 3. 16.
Ps. 50. 8.	e Prov. 10. 19.	g Prov. 20. 25.	m Iov 1. 21.	q Cap. 2. 24. &	3. 13. & 6. 2.	73. 7.	Ps. 58. 8.
Prov. 15. 8. &	f Num. 30. 2.	h Fapt. 5. 4.	n Iov 1. 21.	s 13. 13. 22.	—	c Luc. 12. 20.	Cap. 4. 3.
	Deut. 33. 21.	A 1 Cor. 11. 10.	Ps. 49. 17.	& 9. 7. & 11. 9.			

câtă d'însulă *este* celū născutū înainte de
4 timpū. Căci *acesta* în deșertū a venitū, și
în întunerecū s'a dusū, și în întunerecū
5 s'a acoperitū numele seū. Chiarū sōrele
nu l'a vĕdūtū, și nu l'a cunoscutū; *acesta*
mai multū repausū are decătū acela. Și
6 chiarū de arū mai trăi de dūoē ori o mie
de ani, și totu-și bunătăți nu va vedē; aū
nu toți se ducū la același locū?
7 'Tōtă ostenēla omulū *este* pentru gura sa,
8 și totu-și dorința sa nu se satură. Cu câtū
decī *este* mai multū celū înțeleptū decătū celū
nebuñū? Cu câtū mai bine *este* celū sa-
racū, care scie a āmbła înaintea celorū vii?
9 Mai bună *este* lumina ochilorū de câtū rătă-
cirea dorințelorū; și *acēsta decī este* deșertă-
ciune și vĕnare de vĕntū.
10 Ceea ce *este*, de multū s'a chīamatū cu
numele seū; și ce *este* omulū, se cunōsce;
și 'nici se pōte să se judece cu celū ce *este*
11 mai puternicū de câtū d'însulū. Căci de
sūnt multe lucruri, cari īmulțescū deșertă-
ciune, ce folosū are omulū? Căci cine
12 scie ce *este* mai bunū pentru omū în viēță
în dīlele cele puține ale vieței sale, pre care
o petrece ca 'o umbră? Căci 'cine va spune
omulū ce va fi după d'însulū suptū sōre?

Folosulū suferințelorū, rēbdăreī și înțelepciuneī.

7 **M**AI bunū *este* unū "nume bunū de câtū
oleiulū de prețū,
și dīua morței de câtū dīua născereī.
2 Mai bine *este* a merge în case de jale,
decătū a merge în case de ospete;
Căci *aceea este* sfârșitulū fie-cărui omū,
și totū muritorulū se gāndesce la elū.
3 Mai bună *este* mahnirea decătū risulū;
'Căci prin mahnirea feței ānima mai bunū
se face.
4 Ānima înțeleptulū *este* în casă de jale,
Ērū ānima celū nebuñū în casă de veselīā.
5 'Mai bine *este* a asculta mustrarea în-
leptulū,
Decătū a asculta cāntarea celorū nebunī.
6 'Căci ca fāsiitulū spinilorū suptū cāldare,
Așa *este* și risulū nebuñulū: și *acēsta este*
o deșertăciune.
7 Apēsarea chiarū și pre înțeleptū 'lū scōte
din minte,
'și mituirea strică ānima.
8 Mai bunū *este* sfârșitulū unū lucru decătū
īnceputulū seū;
Mai bunū *este* 'celū cu sufletū rēbdātorū,
decătū celū cu sufletū īngāmfatū.

'Nu te grābi să te māniī în sufletulū teū; 9
Căci mānia *numai* în sinulū nebuñilorū se
odihnesce.

Nu dīce: „Ore cumū se face *acēsta*, că 10
dīlele trecute mai bune erāū decātū cele
de acumū?

Căci nu cu înțelepciune īntrebī de una ca
acēsta.

Bună *este* înțelepciunea la unū locū cu 11
moscenirea,

și 'ceī ce vĕdū sōrele se folosescū *de ele*.

Căci de adāpostū *este* înțelepciunea, de a- 12
dāpostū sūnt banīi;

Totu-și folosulū sciinței *este*: că înțelepciū-
nea păstrează viēța celorū ce o aū.

Privesce lucrulū lūi Dumneđeū! 13

'Cine pōte īndrepta ceea ce a strīmbatū elū?

Fīi veselū 'în dīua fericireī, 14

și păzesce-te în dīua nenorocireī;

Căci Dumneđeū a pus'o făcă cu cea-l-altă,
Ca omulū să nu afe nimicū *de dīsu* în urma ei.

Tōte le-amū vĕdūtū în dīlele deșertăciū- 15
nei mele: 'gāsescu-se ōmenī dreptī, ce perū

cu *tōtă* dreptatea lorū; și sūnt nelegiuitī,
ce trāescū mai multū în rēutatea lorū. 'Nu 16

fīi pré dreptū, 'și nu te face pré înțeleptū!
pentru ce să te perđi īnsu-ți? Nu fīi pré 17

reū, și nu fīi nebuñū! "pentru ce să morī
īnainte de timpulū teū? Bine *este*, să te 18

ții de *acēsta*, și să nu neīngrijesci de *aceea*;
căci celū ce se teme de Dumneđeū din tōte
scapā.

'Înțelepciunea dā înțeleptulū mai multă 19
tăriā decātū dece domnī puternicī. 'Nici 20
unū omū nu *este* pe pāmēntū *atātū* de dreptū,
īncātū să făcă *numai* binele și să nu greșescā.

Nu lua sēmā la *tōtă* vorba ce se vor- 21
besce, ca să nu aūđi, că servulū teū te blās-
temā; Căci ānima ta scie, că și tu ai blās- 22
tematū de multe ori pre alții.

Tōte *aceste* cercatu-le-amū cu înțelep- 23
ciune, și 'amū dīsū: Mē voiū înțeleptī! Darā

acēsta departe era de mine; 'Departē a rē- 24
masū ceea ce *departe* era, și 'adūncū ceea

ce adūncū *era*, cine le pōte gāsi? 'Īndrep- 25
tatu-m'amū pre mine și ānima mea īntru a

cunōsce, și a cerceta, și a cāuta înțelepciū-
nea și mintea, și a cunōsce rēutatea nebu-
nieī și prostia necuminției. "Și aflat'amū 26

mai amarā decātū mōrtea pre femeā; lațū
este ea, și o rețē ānima ei, și cātușe mā-
nele ei; celū ce *este* bunū īnainte lūi

Dumneđeū, acela va scăpa de d'īusa; ērū
pēcātosulū va fi prinsū de ea. Ēccē, afla- 27

f Prov. 16. 26.
g Iov 9. 32.
Isa. 45. 9.
Ier. 49. 19
h Ps. 102. 11. &
109. 23. &
144. 4.

Iac. 4. 14.
i Ps. 39. 6.
Cap. 8. 7.
—
Capitulu 7
a Prov. 15. 30.

& 22. 1.
b 2 Cor. 7. 10.
c Veđi Ps. 14. 15.
Prov. 13. 18.
& 15. 31. 32.
d Ps. 118. 12.
Cap. 2. 2.

e Eisd. 23. 8.
Deut. 16. 19.
f Prov. 14. 29.
g Prov. 14. 17.
& 16. 32.
Iac. 1. 19.
h Cap. 11. 7.

i Veđi Iov 12.
14.
Cap. 1. 15.
Isa. 14. 27.
j Cap. 3. 4.
Deut. 28. 47.
h Cap. 8. 14.

i Prov. 25. 16.
m Rom. 12. 3.
n Iov 15. 32.
Ps. 55. 23.
Prov. 10. 27.
o Prov. 21. 22.
& 24. 5.

Cap. 9. 16. 18.
p 1 Reg. 8. 46.
2 Cron. 6. 36.
Prov. 20. 9.
Rom. 3. 23.
1 Ioan 1. 8.
q Rom. 1. 22.

r Iov 28. 12. 30.
1 Tim. 6. 16.
s Rom. 11. 33.
t Cap. 1. 17. &
2. 12.
u Prov. 5. 3. 4.
& 22. 14.

t'amă acésta, dice "ecclesiastulă, *cercetându* toate una după alta, ca să afu socotéla loră;
 28 Ceea ce caută âmina mea, dară n'a aflată este acésta; "unū bărbatū dintr'o mie amă aflată; dară o femeă din toate aceste n'amă
 29 aflată. Ecce, numai acésta amă aflată: "că Dumneđeu a făcută pre omū fără prihană, dară "ei caută totū felulă de uneltiri.

Alte esemple de valôrea înțelepciunei.

- 8 **C**INE este ca celū înțeleptū? și cine pricepe înțelesulū unui lucru? "Înțelepciunea omulū face să strălucescă fața sa; și "asprimea feței sale se schimbă înainte-î.
 2 "Păzesc, *dicu-șă*, cuvântulū regelui, și "cuvântulū jurământulū lui Dumneđeu. "Nu te grăbi de a te depărta de la fața lui; nu intra în punere de rele la cale; căci toate
 4 câte le voiesce, le face; Că puternicū este cuvântulū regelui, și "cine-î va dice: Ce faci?
 5 Celū ce păzesc ordinulū, nici unū reū nu va suferi; și âmina celui înțeleptū scie timpulū și chipulū *seu*. Căci totū lucrulū și are timpulū *seu* și chipulū *seu*; căci nefericirea omulū este mare preste elū. "Căci nu scie ceea ce se va întâmpla; și cum se va întâmpla, cine "î va spune?
 8 *Precumū* "unū omū nu este stăpânū "pe vântū, și nu pôte opri vântulū; și *precumū* nimenea nu este stăpânū pe diūa morței, și *precumū* nici o scăpare nu este în resbelū; așa nici răutatea nu va scăpa pre cei ce o facū.
 9 Toate aceste vĕdutu-le-amū, și îndreptatu-mi-amū âmina mea la totū lucrulū, ce se face suptū sôre; este unū timpū, cândū
 10 rocierea sa însă-și. Și mai vĕdut'amū pre cei nelegiuiti immormentați și veniti la mărrire, erū pre cei ce lucrară dreptū vĕdutu-i-amū depărtați de la loculū sântū și uitați în cetate; și acésta este o deșertăciune.
 11 "Fiindū-că hotărîrea pentru fapta rea nu se îndeplinește pe dată, de aceea âmina fiilorū ômenilor este plină de facere de rele.
 12 "Facă păcătosulū chiarū de o sută de ori reū, și rabde-lū ori câtū de îndelungū va voi Dumneđeu; dară totu-și sciū, că "acelora va fi bine, căroră li e temă de Dumneđeu, și aū frică de d'însulū; Dară bine nu va fi celui nelegiuitū, și dîilele nu i se vorū prelungi; ci va *peri* ca o umbră, pentru-că nu s'a temutū de Dumneđeu.
 14 Mai este o deșertăciune ce se întâmplă pe pământū: că sūnt drepti, căroră "li se

întemplă după faptele celorū nelegiuiti; și sūnt nelegiuiti, căroră li se întemplă după faptele celorū drepti; deci dis'amū, că și acésta este o deșertăciune. "Atuncea lăuda-
 15 t'amū bucuria; că nimicū mai bunū are omulū suptū sôre decâtū a mânca, și a bé, și a se bucura; da, aceste "lū însoțescū în ostenelele lui în dîilele vieței sale, câte i le-a datū Dumneđeu suptū sôre.

Cândū mi-amū îndreptatū âmina mea, 16 ca să cunoscū înțelepciunea, și să vĕdū lucrurile ce se facū pe pământū: (căci sūnt unū ce nu vĕdū somnū în ochii lorū nici diūa nici nôtea); Atuncea vĕdut'amū totū 17 lucrulū lui Dumneđeu, că "omulū nu pôte afla lucrurile ce se facū suptū sôre; căci de și s'arū osteni omulū să le caute, dară totu-și nu le va afla; și chiarū de va dice celū înțeleptū, că le scie, "totu-și nu le pôte afla.

DA, pusu-mi-amū în ânimă toate aceste, 9 ca să cercetezū toate aceste: "cumū drepti și înțelepti și faptele lorū sūnt în mâna lui Dumneđeu: nici iubirea nici ura omulū nu le scie; toate aū fostū hotărîte înainte de ei. "Și unulū și altulū totū o sôrtă aū; o 2 sôrtă are celū dreptū ca și celū nelegiuitū; celū bunū și celū curatū, ca și celū necuratū; celū ce sacrifică, ca și celū ce nu sacrifică *nici odată*; celū bunū, ca și celū păcătosū; celū ce jură, ca și celū ce se teme de jurământū. Da, este și acésta unū 3 rău pe lîngă toate cele-lalte ce se facū suptū sôre, că toți totū o sôrtă aū; pentru aceea și âmina fiilorū ômenilor este plină de rele, și nebulia este în âmina lorū în viața lorū, și apoi se ducū la cei morți. Aū face-se 4 or'o scutire de la acésta cui-va? Pentru toți cei ce trăescū este o speranță; și unū căne viu este mai bunū decâtū unū leū mortū. Cei ce trăescū celū puçinū sciū, că vorū muri; 5 dară "cei morți nu sciū nimicū, și nu aū nici o respătire; căci chiarū și "amintirea lorū se uită. Și iubirea lorū, și ura lorū, și zelulū lorū, acumū a peritū; și ei nu mai aū parte pentru totū-dé-una din toate câte se facū suptū sôre.

Du-te deci, "mănâncă în bucuria pânea 7 ta, și bé cu ânimă veselă vinulū teū, de are Dumneđeu plăcere de lucrările tale de demultū. Totū-dé-una vestmintele tale să fie 8 albe, și pe capulū teū să nu lipsescă oleilū. Gustă viața cu femea ce o iubești, în toate 9 dîilele vieței tale celei deșerte, pre cari și

o Cap. 1. 1, 2.
 z Iov 33. 23.
 Pe. 12. 1.
 y Fac. 1. 27.
 z Fac. 3. 6, 7.
 —
 Capulū 8.
 a Prov. 4. 8, 9.

& 17. 24.
 Vĕd Fapt. 6.
 15.
 b Deut. 28. 50.
 c 1 Cron. 29. 24.
 Exec. 17. 18.
 Rom. 13. 5.
 d Cap. 10. 4.

e Iov 34. 18.
 f Cap. 3. 1.
 g Prov. 24. 22.
 h Cap. 6. 12, &
 9, 12, & 10. 14.
 i Pa. 49. 6, 7.
 j Iov. 14. 5.
 k Pa. 10. 6, &

50. 31.
 Isa. 26. 10.
 k Isa. 65. 20.
 Rom 2. 5.
 l Ps. 37. 11, 18.
 19.
 Prov. 1. 32.

35.
 Isa. 3. 10, 11.
 Mat. 25. 34, 41.
 m Ps. 73. 14.
 Cap. 2. 14, &
 7. 15, & 9. 1,

2. J.
 n Cap. 2. 24, &
 5. 12, 22, & 5.
 18, & 9. 7.
 o Iov 5. 9.
 Cap. 3. 11.
 Rom. 11. 33.

p Ps. 73. 16.
 —
 Capulū 9.
 a Cap. 8. 14.
 b Iov 31. 7, etc.
 Pa. 73. 3, 12,

13.
 Mal. 3. 15.
 c Iov 14. 21.
 Isa. 63. 16.
 d Iov 7. 8, 9, 10.
 Isa. 26. 14.
 e Cap. 8. 15.

le-a datū suptū sóre în ȃilele deșertăciunei tale; ¹căci *acesta este partea ta în viétă și în ostenelele tale, cu cari te ostenesci suptū*
 10 sóre. Tóte câte-ți sânt la îndemână, fă-le cu tótă puterea ta; ²căci nu *este* nici lucru, nici minte, nici sciință, nici înțelepciune în mormântū, unde te duci.

Intrebuințarea înțelepciunei la feliurite împrejurări ale vieței.

11 ³Văduț'amū încă suptū sóre, că nu a celorū iuți *este* alergarea, nu a puternicilorū resbelulū, nu a înțelepțilorū pânea, și nu a celorū cu minte avuția, și nu a celorū înțelegători charulū; ci pre toți 'i află timpulū și întemplantarea. Căci ⁴nici omulū nu-și cunósce timpulū seū; cumū se prindū păsereii în lațū, așa ⁵'se prindū fii omului în óra cea rea, cândū vine fără de scire asupra-li.

12 Văduț'amū și acéstă înțelepciune suptū sóre, și mare mī-a pārutū: ⁶*'Era o cetate mică, și în ea puçini ómenī; și veni asupra-i unū rege mare, și a încunjurat'o, și a rădicatū asupra-i valuri mari. Dară s'a găsitū în ea unū omū saracū, înse înțeleptū; și acesta scāpā cetatea cu înțelepciunea sa, de și nimenea nu gândise la acestū omū saracū.*
 13 ⁷Dīs'amū atuncia: Mai bună *este* înțelepciunea decâtū tǎria; chiarū de *arū fi* desprețuită ⁸'înțelepciunea celui sermanū, și *arū rămāné* neascultate cuvintele lui.

14 Mai bune sânt cuvintele înțelepțilorū ce se ascultū în tăcere, De câtū strigătulū celui mai mare între nebunī.

15 ⁹'Mai bună *este* înțelepciunea, decâtū armele resbelului; Dară ¹⁰'unū singurū pēcātosū multe bunuri strică.

16 **P**RECUMŪ muscele mórte facū să se impuțescā și să dospescā oleiulū amestecătorului de mirū; Așa face și o lēcā de nebuliā cu celū însemnatū prin înțelepciune și onóre.

2 Ānima înțeleptului stā de a drēpta sa, Dară ānima nebulului de a stānga sa.

3 Chiarū dacā celū nebulū merge pe cale, ¹'lipsesce mintea sa, ²'și spune tuturorū, că *este* nebulū.

4 De se va rădica asupra-ți mânia dom- ³Nu pǎrasi loculū teū; [nitorului, Căci ⁴'liniscea alinā multe greșeli.

5 *Este* și acestū lucru reū ce l'amū văduțū suptū sóre;

Greșelā eșindū de la domnitoriū:

⁵Nebunia pusā în locuri înalte, 6

Și cei avuți ședēndū în locuri de josū; 7

Văduț'amū servii ⁶'pe cai, 7

Și pre mai mari mergēndū pe josū ca servii.

⁷Celū ce *altuia* sēpā grópā, însu-și va că- 8

dē în ea,

Și celū ce bortilește zidiulū, șerpele 'lū va mușca.

Celū ce rostogolesce petre, singurū 'și va 9

face dureri cu ele;

Celū ce taiā lemne, însu-și se primejduesce cu ele.

Ferulū de este tēmpū și nu se ascute 10

tāișulū seū,

Mai multā putere trebue să se punā.

Deci înțelepciunea de folosū *este* pentru o

bună reușită.

Cândū mușcă șerpele, fiindū-cā ⁸'nu s'a 11

descāntatū,

Atuncia descāntătorulū nu-i de nici unū folosū.

⁹Cuvintele din gura înțeleptului sânt *aducē-* 12

tóre de charū,

Ērū ¹⁰'buzele nebulului pre elū însu-și 'lū perdū;

Chiarū începutulū cuvintelorū gurei sale *este* 13

proștiā,

Ērū sfārsitulū cuvēntārei sale *este* o nebu-

¹¹'Nebunulū spune multe; [niā perđētóre. 14

Darā omulū nu scie ce se va face;

Căci cine-i pōte spune ¹²'ce se va face după

aceea?

Pre nebunī ostenelele lorū nu facū decâtū 15

a-i osteni;

Căci între ei unulū măcarū nu scie drumulū

de mersū în cetate.

¹³'Vai de tine, țērā! cândū regele teū *este* 16

copilū,

Și cândū mai marii tei se îndopā demāneța.

Ferice de tine, țērā! cândū regele teū *este* 17

fiiū de nēmū alesū,

Și cândū ¹⁴'mai marii tei mănāncā la timpulū

cuvēnitū,

Ca să se întārescā, ērū nu ca să se imbete.

Prin multā lene se afundā clādirea, 18

Și din lenevirea mānelorū plōū în casā.

Pentru petrecere se pregātescū māncārire, 19

și ¹⁵'vinulū pre toți inveselesce;

Ērū argintulū *este* pentru tóte.

Nici chiarū în gândulū teū ¹⁶'nu vorbi de reū 20

pre rege,

Nici chiarū în cămārele tale de dormire nu

vorbi de reū pre celū avutū;

Căci o pasere a ceriului va duce vócea ta,

Și o înaripatā va spune acēsta.

f Cap. 2. 10, 24.

g 3. 13, 22. &

5. 18.

g Amos 2. 11,

15.

ier. 9. 23.

h Cap. 8. 7.

i Prov. 29. 6.

Luc. 12. 30,

39. & 17. 26,

etc.

i Thes. 5. 3.

j Veđi 2 Sam.

20. 16—22.

k Prov. 21. 22.

& 24. 5.

Cap. 7. 19.

Vers. 18.

l Marc. 6. 2, 3.

m Vers. 16.

n Ios. 7. 1, 11,

12.

—

Capulū 10.

a Prov. 18. 16.

& 18. 2.

b Cap. 8. 3.

c 1 Sam. 25. 24,

etc.

Prov. 25. 15.

d Est. 3. 1.

e Prov. 19. 10.

& 30. 22.

f Ps. 7. 15.

Prov. 26. 27.

g Ps. 58. 4, 5.

ier. 8. 17.

h Prov. 19. 22.

& 12. 13.

i Prov. 10. 14.

& 18. 7.

j Prov. 15. 2.

k Cap. 3. 22. &

6. 19. & 8. 7.

l Isa. 3. 4, 5, 12.

& 5. 11.

m Prov. 31. 4.

n Ps. 104. 15.

o Esod. 23. 26.

p Ept. 23. 5.

- 11** **A** ¹Și după pâinea ta ²in zlotă,
² ³Și după multe ȃile o vei afla ⁴eră-și.
² ⁵Imparte-o ⁶in șapte, ⁷ba și in optă părți,
⁸ ⁹Căci nu scii ce nenorocire va căde preste
pământu.
³ Cândū nūorii s'au împutu, ei revêrsă *plôia*
pe pământu,
Și cândū cade arborele spre mēdă-qi sēu
spre mēdă-nôpte,
În cotro cade arborele, acolo rămâne.
⁴ Celū ce se uită la vântū nu va semēna,
Și celū ce caută la nūori, nu va secera.
⁵ Cumū ⁶nu scii, care *este* calea vântuluī,
⁷ ⁸Nici cumū *se facū* ôsele in mitra celei in-
greunate,
Așa nu scii lucrările lui Dumneđeū, care pre
tôte le-a făcutu.
⁶ Demănēta sēmănă-ți semīna,
Nici sēra nu lăsa să se odihnescă mânele
tale;
Căci nu scii, care va reuși, acēsta sēu
aceea,
Sēu dacă amindūoē vorū fi de o potrivă bune.
Folosulū înțelepciunei in pregătirea omulū pentru
bētrânețā, mōrte și judecatā.
⁷ Dulce *este* lumina,
Și plăcutū *este* ochilorū ⁸a vedē sōrele.
⁸ De arū trăi omulū orī-cătū de mulți ani,
totū să se bucure de tôte;
Și să-și amintescă ȃilele întunereculū,
Cari multe vorū fi;
Totulū ce are să vină, deșertăciune *va fi*.
⁹ Bucură-te, tēnere, in copilăria ta,
Și ânima ta să se veselēscă in ȃilele tēnē-
reței tale,
¹⁰ ¹¹Și âmbilă in cāile ânimei tale,
Și in căutările ochilorū tei:
Dară să scii că pentru tôte aceste,
¹² ¹³Dumneđeū te va duce la judecatā.
¹⁰ ¹¹Depărtēzā deci scārba din ânima ta,
Și înlăturēzā durerea din corpulū teū;
¹² ¹³Căci și copilăria și tēnērețele deșertă-
ciuni *sunt*.
¹² **D**ARĂ ¹adu-ți aminte de Făcētorilū teū
in ȃilele tēnereței tale;
Înainte de ce să vină ȃilele cele rele,
Și să sosēscă anii,
² ³De cari ai să ȃici: Nu amū plăcere de ei;
² Înainte de ce să se întunece sōrele și lumina,
Și luna și stelele, [plôia.

Și de ce să se întōrne nūorii *îndată* după
Înainte de ce pāzitorii casei, (*mānele*), să 3
tremure,
Și să se incovōie cele tarī, (*picīōrele*),
Și *înainte de ce* cei ce măcină, (*dinții*) să în-
ceteze, fiindu-că s'au împușinatū,
Și *înainte de ce* cei ce caută prin ferestre,
(*ochii*), să se întunece.
Și *înainte de ce* ușele, (*buzele*), de din afară 4
să se închidă,
Cândū vōcea macinătorilorū slăbesce,
Și se redică la vōcea unei paseri;
Și se plēcă tôte ⁵fițele cāntārei, (*sunetele*);
Și *înainte de ce* să-ți fie tēmă de orī-ce înălțime, 5
Și să te spāimēnți pe cale.
Înainte de a-ți înflori migdalulū cu perī albi,
Și să ți se facă supārătōre locusta;
Și *înainte de ce* să-ți trecā poftele;
Căci omulū pāșesce spre ⁶casa sa eternă,
Și ⁷bocitorii ⁸lū incunjură in afară.
Înainte de ce să se rumpă funia de argintū, 6
Și să se sfarāme vasulū de aurū;
Și ulciorulū să se strice la fōntānă,
Și rōta puțului să se sfarāme;
Și ⁷să se întōrcă acēstā pulbere in pământū,
precumū a fostū,
⁸Și sufletulū să se întōrne înapoi la Dum-
neđeū, ⁹a care l'a datū.

Conclusiunea trasă din totū argumentulū.

¹Deșertăciunea deșertăciunilorū, ȃice eccle- 8
siastulū, tôte *sunt* deșertăciuni!
Și afară de acēsta, ecclesiastulū fiindū în- 9
țeleptū, mai invēta pre poporulū sciintā, cer-
ceta și cānta, și ¹⁰făcu proverbie multe. Ec-
clesiastulū caută să găsēscă cuvinte plăcute,
și *ceea ce s'a scrisū era adevēratū*: cuvīn-
tele adevērului. Cuvintele înțeleptilorū *sunt* 11
nisce ghimpī, și ca nisce pirōne înfpte. *Ele*
aū fostū date de unū invēțatorū *pentru* ô-
menii adunārei. Și afară de acēsta, fiule, 12
pāzesce-te; facerea multorū cārți nu are
sfârșitū, și ¹³a pré multă cetire *este* obosire
corpulū.

Să ascultāmū sfârșitulū a totū lucrulū: 13
¹Teme-te de Dumneđeū, și pāzesce ordinēte
lui! căci acēsta *este* tōtă dētorīa omulū.
Căci ¹⁴a tōtă fapta o va aduce Dumneđeū îna-
întea judecāței, cu tôte cele ascunse, fie bu-
ne sēu rele.

Capitūl 11.	Gal. 6. 9. 10.	f Ioan 3. 8.	i Ps. 39. 5.	19. 35.	g Cap. 3. 21.	Cap. 1. 2.	Fapt. 17. 30.
a Veđi Isa. 83.	Ebr. 6. 10.	g Ps. 139. 14. 15.	—	e 2 Sam. 19. 35.	h Num. 16. 22.	j 1 Reg. 4. 32.	31.
20.	c Ps. 112. 9.	A Cap. 7. 11.	Capitūl 12.	d Iov 17. 13.	& 27. 16.	k Cap. 1. 18.	Rom. 2. 16.
b Deut. 15. 10.	Luc. 6. 30.	i Num. 15. 39.	a Prov. 23. 6.	e Ier. 9. 17.	Iov 34. 14.	l Deut. 6. 2. &	& 14. 10. 12.
Prov. 19. 17.	1 Tim. 6. 18.	j Cap. 12. 14.	Piān. 5. 27.	f Fac. 3. 19.	Iov 57. 16.	10. 12.	1 Cor. 4. 5.
Mat. 10. 42.	d Mic. 5. 5.	k 2 Cor. 7. 1.	b Veđi 2 Sam.	Iov 34. 15.	Zech. 12. 1.	m Cap. 11. 9.	2 Cor. 5. 10.
2 Cor. 9. 8.	c Efez. 5. 16.	2 Tim. 2. 22.		Ps. 90. 8.	i Ps. 62. 9.	Mat. 12. 36.	—

CÂNTAREA CÂNTĂRILORŪ.

Dorulū miresei după mirulū ei.

- 1 * CÂNTAREA cântărilor lui Solomonū.
 2 Să mă sărute cu sărutările gurei sale!
 3 Căci mai plăcute *sunt* desmerdările tale de câtū vinulū.
 3 Plăcute *sunt* mirosulū aromele tale;
 Aromă revărsată *este* numele teū;
 De aceea feciōrele te iubescū.
 4 Trage-mă după tine! *să alergămū!
 *Dusu-m'a regele in cămărele sale;
 Dară ne vomū veseli și ne vomū bucura
 numai in tine;
 Aminti-ni-vomū desmerdările tale *cele mai dulci* de câtū vinulū;
 Tōte cu dreptate te iubescū.
 5 Negră *sunt*, dară plăcută, ficeilorū Ierusalimulū!
 Negră ca corturile Kedarulū, *frumōsă* ca covōrele lui Solomonū.
 6 Nu vē uitați, că *sunt* negră;
 Căci sōrele m'a privitū;
 Māniatu-s'au pre mine fii mumei mele;
 Pusu-m'au păzitōre preste vii;
 Dară viia *frumuseței mele* n'amū păzitū.
 7 Spune-mi, tu, pre care iubescē sufletulū meū,
 unde pășunezi,
 Unde poposesci *țighele tale* la amēdă?
 Căci de ce să rătăcescū pe la turmele so-
 cilorū tei?
 8 De nu scii tu, /cea mai frumōsă d'între
 Eși pe urmele oilorū, [femei,
 Și pasce-ți eșii apōrpe de colibele păstori-
 9 Te asemēnū, /scumpa mea, [lorū!
 *Cu caii carulū lui Faraonū!
 10 Cātū de frumoși *sunt* 'obrajii tei cu lānțuțele,
 Și gātulū teū cu șiruri de mărgaritare!
 11 Ți vomū face deci lānțuțele de aurū,
 Cu stropituri de argintū.
 12 Cāndū regele stă la mēsă,
 Nardulū meū 'și respāndesce mirosulū seū.
 13 Iubitulū meū *plăcutū* 'mi *este*, ca săculețulū
 de mirū
 Ce se odihnesce pe sinulū meū.
 14 Iubitulū meū *plăcutū* 'mi *este*, ca strugurele
 de cipru
 Din viile Enū-Ghedei.
- 15 /Eccē, frumōsă esci, scumpa mea,
 Eccē, frumōsă esci *cu ochii tei* de porumbiță.
 16 Eccē, frumosū și plăcutū esci, iubitulū
 Verdēța *este* așternutulū nostru, [meū!
 17 Cedrii *sunt* bārnele casei nōstre,
 Și brađii bolțele nōstre.
 2 ROSA Șaronulū,
 2 Crinulū vāilorū *sunt* eū.
 2 Ca crinulū între spinī,
 3 Este scumpa mea între feciōre.
 3 Ca mērulū între arborii pădurei,
 Este iubitulū meū între cei tēneri;
 'Mi place umbra lui, suptū ea petrecū;
 'Si dulce *este* *fructulū seū ceriulū gurei mele.
 4 Dusu-m'a in casă de ospēțū,
 5 Și iubirea sa a *fastū* o flamură preste mine.
 5 Întăriți-mē cu mustū de struguri;
 Recoriți-mē *cu mustū* de mere!
 Căci *sunt* bolnavă de iubirea lui.
 6 Stānga lui *fi* suptū capulū meū!
 6 Și drepta sa să mē îmbrăciāseze!
 7 Fete ale Ierusalimulū, *vē jurū
 7 Pe gazele și pe căpriōrele cāmpulū,
 Nu treziți și nu desceptați iubirea; căci de
 sine va veni.
 8 Audū vōcea iubitulū meū!
 8 Eccē, elū vine sārindū preste munți,
 Sāltāndū pe colini!
 9 Ca gazela, ca puilū de cerbū *este* iubi-
 tulū meū;
 9 Eccē-lū! stă in dosulū zidiulū nostru,
 Prin ferēstră se uită, pr'între gratii caută:
 10 Iubitulū meū luat'a cuvēntulū, și mī-a ăisul
 *„Scōlă-te, amica mea, frumōsa mea, și vino!
 11 „Căci *eccē*, iērna a trecutū,
 11 „Trecut'au, trecut'au cu totulū ploiele;
 12 „Pe cāmpū s'au arētatū florile,
 12 „Timpulū cāntărei *pāserilorū* a sositū,
 „Și vōcea turturiceī se aude in țērāna nōstră;
 13 „Smochinulū imple cu aromă smochinele
 13 sale încă verđi;
 Vița infloresce, și respāndesce mirosulū seū;
 „Scōlă-te, amica mea, frumōsa mea, și vino!
 14 „Porumbița mea, *ce stă* in crēpăturile stān-
 14 „In adūnciturele prăpāstielorū, [celoru,

CANTAREA.	b Cap. 4. 10.	13. 14.	6. 1.	15.	12. 13.	Cepulū 2.	8. 4.
—	c Osea 11. 4.	c Ps. 45. 14. 15.	g Cap. 2. 2. 10.	h 2 Cron. 1. 16.	j Cap. 4. 1. &	a Apoc. 22. 1. 2.	d Vers. 17.
Cepul 1.	Ioan 6. 44. &	Joan 14. 2.	13. & 4. 1. 7.	17.	5. 12.	b Cap. 8. 3.	e Vers. 13.
a i Reg. 4. 32.	d Filip. 3. 12.	Efes. 2. 6.	& 5. 2. & 6. 4.	i Ezech. 16. 11,	—	c Cap. 3. 5. &	f Vers. 10.
		/ Cap. 5. 9. &	Ioan 15. 14,				

„Lasă-mă să vedu fața ta, lasă-mă să aud
vocea ta;
Căci dulce *este* vocea ta și plăcută *este* fa-
ța ta.

15 Prindeți-ne ^a vulpele, vulpele cele mici, ce
strică viile,
Căci viile noastre înfloresc.

16 Alu meu *este* iubitul meu, și eu a lui *sunt*,
Elu pasce pr'ntre criu.
Până la recorea Țilei, când umbrele fugu,
Intorce-te, iubitul meu, alérgă ^a ca gazela,
ca puilul de cerb,
Preste munții despărtirei.

3 **I**N patul meu ^a noptea [meu,
Căutat-am pre cel ce iubesc sufletul
Căutat-am, dară nu l-am găsit.

2 Deci sculatu-m'am,
Și am cutrierat cetatea,
Stradele și ulițele,
Și am căutat pre cel ce iubesc sufletul
meu;
Căutat-l'am, dară nu l'am aflat.

3 Aflatu-m'au ^b păzitorii, ce amblă prin cetate,
și i-am întrebat:
N'ați vădutu pre cel ce iubesc sufletul
meu?

4 Și abie am trecut pe lângă ei,
Și am aflat pre cel ce iubesc sufletul
Apucatu-l'am, și nu l'am lăsat, [meu,
Până ce *nu* l'am dus în casa mumei mele,
In camara celei ce m'a născut.

5 Fete alo Ierusalimului, ^c v' juru
Pe gazele și pe căprioarele câmpului,
Nu treziți, și nu desceptați iubirea; căci de
sine va veni.

Sosirea regelui Solomon cu mare pompă.

6 ^a Ce *este* acesta ce se rădică din deșert?
Acesti stâlpi de fum,
Parfumați cu mir și tămăia,
Și cu toate dresurile neguțătorilor de arome?

7 Ecce, pătașca lui Solomon!
Șese-deci de viteși 'lu încunjură din cei mai
tari ai lui Israel;

8 Toți închinși cu săbii, deprinși la resbelu,
Fie-care cu sabia sa la cósă, de téma noptei.

9 Făcutu-și-a regele Solomon *acesta* pătașca
din lemnul Libanului;

10 Stâlpii ei făcutu-i-a de argintu,
Acoperimentul ei de aur, și ședătoarea ei
de purpură,
Lă-intrul ei frumos împodobit de fetele
Ierusalimului.

11 Esiți, fetele Sionului, și priviți la regele
Solomon,

Cu cununa, cu care l'a încununat muma-sa,
In ziua cununiei sale,
Și in ziua înveselirei ânimei lui.

Regele Solomon caută o dobândi mirésa.

ECCÊ, ^a frumósă *esci*, amica mea, ecce, fru- 4
mósă *esci*!

Ochii *tei* suptu vélul tu *sunt* ca ochii de
porumbiță;

Pêrul tu *este* ca o ^b turmă de capre,
Ce poposesc pe muntele Galaad;

^c Dinții *tei* ca o turmă de oi tunse, 2
Ce esu din scaldătoare,

Cari toate nascu gemeni,
Și între cari nici o stêrpă *nu se găsește*.

Ca firul de purpură *sunt* buzele tale, 3
Și gura ta plină de dulceta;

Ca bucățele de mere-grânate *arătă-se* ^d obra-
ji *tei* suptu vélul tu;

^e Gâtul tu ca turnul de marmură al lui 4
David, zidit pentru ^f paza armelor sale,

De care atâră o mie de scuturi,
Toate scuturi de viteși.

^g Cele două țite ale tale *sunt* ca două pu de 5
gemeni ai unei gazele,

De pascu între crini. 6
^h Cătră recorea Țilei, când umbrele fugu,

Veni-voi *la tine*, munte de mir, și colină
de tămăia!

ⁱ De totu frumósă *esci*, amica mea, 7
Și nici un defectu *nu este* în tine.

De pe Liban vino cu mine, mirésa mea, 8
Cu mine de pe Liban!

Caută de pe vârful *montelui* Amans,
De pe vârful *montelui* Șenir și Hermon,

Din vizuniile leilor și din munții pante-
rilor!

Răpitu-mi-ai ânima, sora mea, mirésa mea! 9
Răpitu-mi-ai ânima *numai* cu o căutătură a

ochilor *tei*,
Numai cu un lanțujel alu gâtului tu!

Cât de dulci *sunt* desmerdările tale, sora 10
mea, mirésa mea!

^k Cu cât mai plăcute de cât vinul *sunt* des-
merdările tale!

Și mirosul parfumurilor tale de cât toate
aromele!

Mirésa mea, fagurii picură *din* buzele tale, 11
^l Miere și lapte *este* suptu limba ta,

Și mirosul vestmintelor tale ^m ca mirosul
Libanului.

Grădină închisă *esci*, sora mea, mirésa mea! 12
Esci unu isvor închis, o fântână sigilată.

Vlăstările tale *sunt* o grădină de mere-gră- 13
nate cu fructe plăcute:

^a Cap. 8. 13.
^b Ps. 80. 13.
^c Ezech. 13. 4.
^d Luc. 13. 32.
^e Cap. 6. 3. &

7. 10.
^f Cap. 4. 6.
^g Vera. 9.
Cap. 8. 14.
—

Capitulu 3.
^a Isa. 26. 9.
^b Cap. 5. 7.
^c Cap. 2. 7. &
8. 4.

^d Cap. 8. 5.
—
Capitulu 4.
^a Cap. 1. 15. &
5. 12.

^b Cap. 6. 5.
^c Cap. 6. 6.
^d Cap. 6. 7.
^e Cap. 7. 4.
^f Neem. 3. 19.

^g Vezi Prov. 5.
19.
Cap. 7. 3.
^h Cap. 2. 17.

ⁱ Efes. 5. 27.
^j Deut. 3. 9.
^k Cap. 1. 2.
^l Prov. 24. 13.

14.
Cap. 5. 1.
^m Fac. 27. 27.
Osea 14. 6, 7.

- 14 Chiparoși și narde, narde și șofrană,
Trestia mirositoare și scorțișoră, cu totu so-
iul de tufări și tămăia,
Miru și aloe, cu toate aromele cele alese:
15 Fântâna a grădinei, isvoru de apă viă,
Ce curge din Libanū.

Respunsul miresii.

- 16 **D**ESCÉPTĂ-TE, crivețule! și rădică-te,
vênțele de mēdă-đi!
Aburesce grădina mea,
Ca să curgă aromele sale!
Vie iubitul meu în grădina sa,
Să mănânce fruptele sale cele plăcute.

Respunsul lui Solomonū.

- 5 **V**ENIT'AMŪ in grădina mea, sora mea,
mirēsa mea,
Smuls'amū smirna mea cu plântele mele
mirositoare.
Māncat'amū fagurii mei și mierea mea,
Bēut'amū vinul meu cu laptele meu;
Māncat'i, amicilorū, și beți; și îmbētați-vē,
iubiților!

O cercetare a mirelui.

- 2 **D**ORMIT'AMŪ, dară ânima mea veghă;
Vócea iubitului! elū bate, și đice:
„Deschide-mi, sora mea, amica mea, porum-
bița mea, neprihănită mea!
„Căci capulū 'mī este plinū de roūă,
„Buclele mele pline de picurătorele nopței,
3 Dară m'amū despoiatū de vestminte, đice ea,
Cumū să mă îmbracū éră-și?
Spălat'amū picioarele mele;
Cumū să le fesculescū éră-și? [māna sa,
4 Intins'a iubitulū meu prin crēpătura ușei
Și totū lă-intrulū meu s'a miscatū pentru
d'insulū.
5 Sculatu-m'amū, să deschidū iubitulū meu,
Și picurat'aū smirnă mânele mele,
Și degetele mele smirna cea plăcută pe mā-
nerulū zăvorulū.
6 Deschis'amū iubitulū meu;
Dară iubitulū meu se dusesse, fugise.
Sufletulū meu se topia, cândū elū vorbia.
Căntatu-l'amū, dară nu l'amū aflatū,
Chiamatu-l'amū, dară nu mī-a respunsū.
7 Aflatu-m'aū pāzitorii, ce cutrieraū cetatea,
Bātutu-m'aū, și m'aū rānitū,
Pāzitorii zidiurilorū vėlulū mī-aū ruptū.
8 Fete ale Ierusalimulū, vē jurū,
De veți afla pre iubitulū meu, spuneți-i,
Că sūnt bolnavă de iubire.
9 Ce, óre iubitulū teū este mai multū de-
cātū unū altulū?

- O tu cea mai frumoasă d'între femeii!
Ce, óre iubitulū teū este mai multū decâtū
unū altulū,
De ne jurī ast-feliū?
Albū și rumēnū este iubitulū meu, 10
Alesū între đeci de mii!
Capulū seū este ca aurulū celū mai curatū, 11
Buclele sale ca ramurele de palmieri, ne-
gre ca corbulū;
Ochiū seī sūnt ca porumbii la curgerile ape- 12
Scāldați in lapte, puși in ferecături; [lorū,
Obrajiū lūi sūnt ca straturile de flori miro- 13
sitore, ca tufarii înalți, plini de aromă;
Buzele sale ca crini, ce picură smirna ce
se revērsă;
Mānele sale ca unū sulū de aurū, ferecatū cu 14
crisolitū.
Corpulū lūi ca unū chipū de fildeșū acoperitū
cu safirū;
Selele lūi ca stālpi de marmură, puși pe 15
pedestalū de aurū curatū;
Privirea sa ca Libanulū, unū tēnērū aseme-
nea cedrulū;
Dulce de totū este gura sa, cu totulū plă- 16
cutū este elū;
Așa este iubitulū meu,
Așa este amiculū meu,
Fete ale Ierusalimulū!
UNDE s'a dusū iubitulū teū, 6
O tu, cea mai frumoasă d'între femeii?
In cotro s'a înturnatū iubitulū teū?
Ca să-lū căutāmū cu tine.
Pogoritu-s'a in grădina sa iubitulū meu, 2
La straturile de flori mirositoare,
Să pască in grădinī, și se culégă crini.
A iubitulū meu sūnt eū, și iubitulū meu 3
alū meu este,
Elū pasce între crini.
Solomonū caută a dūoa órū a dobēndi mirēsa.
Frumoasă esci, iubita mea, ca Tirza, 4
Plăcută ca Ierusalimulū, și cumplită ca cei
ce se adunū in jurulū stēgurilorū!
Întórce ochii tei de la mine, 5
Căci ei mă turburā;
Pērulū teū este ca o turmă de capre,
Ce poposesce pe Galaadū;
Dinții tei ca o turmă de mieiore, 6
Ce esū din scāldatōre;
Ce tōte nascū gemeni,
Și între cari nici o stērpă nu este.
Ca bucāțele de mere-granate arētă-se obra- 7
jiū tei suptū vėlulū teū.
Șese-đeci de regine și optū-đeci de concu- 8
bine amū,
Și feciōre nenumērate;

a Ioan 4. 10. &
7. 38.
o Cap. 5. 1.

Capulū 5.
a Cap. 4. 16.
b Cap. 4. 11.

c Luc. 15. 7, 10.
Ioan 8. 29. &
15. 14.
d Apoc. 3. 20.

e Cap. 3. 1.
f Cap. 3. 3.
g Cap. 1. 8.

h Cap. 1. 15. &
4. 1.
—

Capulū 6.
a Cap. 1. 8.

b Cap. 2. 16. &
7. 10.
c Vers. 10.

d Cap. 4. 1.
e Cap. 4. 2.
f Cap. 4. 3.

- 9 Dară numai *acésta este* porumbața mea, neprihănită mea;
 Una *este* la mumă-sa,
 Cea mai alésă a celei ce a născut'o.
 10 Fecioresle au *vêdut'o*, și au fericit'o;
 Reginele și concubinele au *vêdut'o*, și au lăudat'o, *dicendû*:
 Cine-î *acésta*, ce se arătă ca o auroră,
 Frumósă ca luna, curată ca sórele,
 Și *cumplită* ca cei ce se adună în jurul stégurilor?
 11 Mă pogorisem în grădina cu nuci,
 Ca să *vêdû* florile din vale;
 Să *vêdû*, de înverdesce via,
 Și de înfloresc mere-granatele;
 12 Și fără să știu, iubirea mea m'a prefăcut
 ca pre caréle lui Aminadab.
 Intórce-te, intórce-te, Șulamito!
 13 Intórce-te, intórce-te, să te vedem!

Vorba miresei.

A U dóră veți privi la mine, Șulamita, ca la fecioresle ce dănțuesc în chor?

Urmarea pețirei regelui.

- 7 **C**ÂTŪ de frumoși sânt pașii tei cu încălțămintele tale, *"fecioră alésă!*
 Rotundul cóspselor tale *este* ca colanul,
 Lucru de mână de meșter;
 2 Buricul tei *este* ca o cupă rotundă,
Căreia nu-î lipsesc nici o dată vinul;
 Pântecel tei ca un snop de grâu,
 Încins cu crini;
 3 Cele două țite ale tale,
 Ca două pui gemeni de gazelă;
 4 Gâtul tei *este* ca un turn de fildeș;
 Ochii tei ca ézurile din Heșbon, lângă pórta Batu-Rabbimului;
 Nasul tei, ca turnul Libanului, ce caută spre Damasc;
 5 Capul tei pe tine ca Carmelul,
 Pêrul capului tei ca purpura;
 Un rege *este* încătușat în bucele tale!
 6 Cât de frumósă și cât de plăcută ești tu, iubito, în nuri!
 7 Statura ta sémênă cu palmierul,
 Țitele tale cu strugurii.
 8 Gândit'am: O, de m'așu puté sui în pal-Să apucă ramurele sale, [mieru!
 Și fire-ar Țitele tale ca strugurii viței!
 Mirosul respiraței tale *este* ca de măr,
 9 Ceriul gurei tale ca vinul plăcut,
 Ce lunecă ușor

Vorba miresei.

în gâtul iubitului meu,

Și face să vorbescă buzele celor adormiți.

- 10 *"Eú sânt* a iubitului meu;

- "Și elú de mine doresce.*
 Haide, iubitul meu, să eșim la câmp, 11
 Să petrecem în sat!
 Demăneta ne vom duce la viă, 12
 Să vedem, de a înflorit vița,
 De s'aú deschis florile, și de aú înflorit mere-granatele.
 Acolo ți voi da desmerdările mele.
 Mandragorele respândesc mirosul lor, 13
 Și la ușa noastră *este* tot felul de fructe alese, nouă și vechi,
 Ce eú, iubitul meu, ți-am păstrat.
O de ai fi fratele meu, 8
 Care a supt Țita mumei mele!
 În uliță de te-așu găsi, te-așu săruta,
 Și nimenea nu m'arú ține de rău;
 Te-aș duce și te-aș aduce în casa mumei 2
 mele;
 Care m'arú învăța, să te adăpă cu vin a-romat,
 Și cu mustul din mere-granatele mele.
 O, de arú fi stânga lui supt capul meu, 3
 Și drépta lui m'arú îmbrăcișa!
 O fete ale Ierusalimului, *"vê juru!* 4
 Nu treziți, și nu desceptați iubirea, căci de sine va veni.

Sfârșitul. Iubirea cea tare și nestrămutată a miresei.

- C**INE-î *acésta*, ce se urcă din deșert? 5
 Rădămată pe iubitul ei? *dicendû*:
 Deșteptatu-te-am de supt mărul,
 Unde te născu mumă-ta,
 Unde te-a făcut ceea ce te-a născut.
 Pune-mă ca un sigil pe ânima ta, 6
 Ca un sigil pe brațul tei;
 Căci tare ca mórtea *este* iubirea;
 Puternică *că* infernul gelosia ei;
 Jăratecul ei un foc, o flacără a lui Dumnezeu.
 Ape puternice nu pot stinge iubirea, 7
 Nici torente a o înneca;
 De arú da cine-va și tot avutul casei sale pentru iubire,
 Nimenea nu i-arú ține socotélă.
 Mică este sora noastră, *diseseră* frații ei, 8
 Țitele încă-î lipsesc;
 Ce vom face cu sora noastră,
 În ziua, când voru peți-o?
 De arú fi zidiu, am zidi un palat de 9
 argint pe ea;
 De arú fi ușă, am închide-o cu scânduri de cedru.
 Sânt zidiu, și țitele mele ca turnurile; 10
 De aceea fost'am în ochii sei ca una ce află charu.

g Vers. 4.
h Cap. 7. 12.

Capitlu 7.
a Ps. 44. 18.
b Cap. 4. 5.

c Cap. 4. 4.
d Cap. 2. 16. &
e Ps. 45. 11.

f Cap. 6. 11.
g Fac. 30. 14.
h Mat. 13. 52.

Capitlu 8.
a Prov. 9. 2.

b Cap. 2. 6.
c Cap. 2. 7. &
3. 5.

d Cap. 3. 6.
e Isa. 49. 16.
f Ier. 22. 24.

Hag. 2. 23.
f Prov. 6. 35.
g Esac. 23. 35.

- 11 Solomonu avea o viă la Baalū-Hamonū; Și dūoē sute celora ce păzescū rōdele ei!
 *Dat'a pāzitorilorū viăa, O, tu, cea ce locuesci in grădinī! 13
 Ca fie-care să-ī aducă pentru rōdele ei o
 mie de arginți.
 X 12/ Viăa mea este a mea pentru mine: Soții ascēptă vōcea ta;
 Ale tale, Solomōne, fie cele una mie de 'Lasă-mē s'o audū!
 arginți, 'Pornesce răpede, iubitulū meu, 14
*Iute ca gazela, ca puilū de cerbū pe mun-
ții de aromate!

CARTEA LUÎ ISAIA.

Păcatele și suferințele lui Israelū; sfaturi și făgăduinți.

- 1 * **V**ISIUNEA lui Isaia, fiulū lui Amozū, pre
 care o vēdū despre Iuda și Ierusalimū
 in zilele lui Uzia, ale lui Iotamū, ale lui
 Ahazū și ale lui Hezekia, regi ai lui Iuda.
- 2 * **A**udiți, ceriurilorū, și ascultă, pământule!
 Căci Iehova vorbesce, *dicēdū*:
 *Fii amū hrānitū și amū crescutū,
 Dară ei necredincioși mī-au fostū.
- 3 * **B**oulū cunōsce pre stēpānulū seū,
 Și asinulū eslele domnului seū,
Erū Israelū 'nu m'a cunoscutū,
 Poporulū meū 'nu iē aminte la mine,
- 4 **V**ai, națiune păcătōsă, poporū încărcatū de
 nedreptăți,
 *Semīnță de făcători de rele, fii stricați!
 Aū părăsitū pre Iehova,
 Aū desprețuitū pre Sântulū lui Israelū,
 S'au întorsū îndereptū.
- 5 * **P**e ce parte vē va mai bate?
 Voi și mai multū vē veți rescula;
 Totū capulū este bolnavū, tōtă ānima mo-
 leșită;
- 6 **D**e la talpa piciorului pānă la capū nu este
 într'insulū nimicū întregū,
Numai rāni, vinētāi, și plāgi prōspete,
Ce încă 'nici s'au storsū, nici s'au legatū,
 Nici s'au mulatū cu oleiū.
- 7 * **P**ământulū vostru este pustiitū,
 Cetățile vōstre arse de focū;
 Pământulū vostru vi-lū mănāncă străinii in
Este pustiitū, stricatū de străini. [față,
- 8 **Ș**i fēta Sionului a rēmasū *ca o colibă in viăa,
 Ca unū pātulū într'unū câmpū de curcubete,
 'Ca o cetate impresurată.
- 9 * **D**e nu nī-arū fi lāsātū Iehova, *D-zeulū os-*
 tirilorū, o mică rēmāșiță,
- Amū fi ca *Sodoma,
 Ne-amū asemena cu Gomorra.
 Ascultați cuvēntulū lui Iehova, domnū *ai 10
 Sodomei!
 Luați in urechi legea Dumnezeului nostru,
 poporū alū Gomorreī!
 Ce-mī *trebue* mulțimea *sacrificielorū vōstre? 11
 dice Iehova:
 Sātulū sūnt de olocaustele de berbeci și
 de grāsimea ingrășatelorū;
 Și nu mai vōiescū sāngele taurilorū, alū
 mneilorū și alū ȕiapilorū.
- Cândū veniți *să vē arētați înainte-mī, 12
 Cine cere acēsta de la voi,
 Ca să călcați curțile mele?
 Să nu-mī mai aduceți *daruri deșerte; 13
In uriciune-mī este tāmāia,
 Luna nouă și sabbatulū și *zilele sante;
 Nu potū suferi fără-de-legea și serbătorirea.
 'Lunele vōstre cele noue și *serbătorile vōs- 14
 tre le urēsce sufletulū meū:
 Făcutu-mi-s'au sarcinā;
 *Nu mai potū a le purta.
- De aceea, *cândū veți intinde mānele vōstre, 15
 Ascunde-voiū ochii mei de la voi;
 *Chiarū de veți face multe rugăciuni, nu le
 voiū asculta:
 Căci mānele vōstre sūnt pline de *sānge.
- *Spălați-vē decī, și curățiți-vē, 16
 Depărtați rēutatea faptelorū vōstre de d'i-
 naintea ochilorū mei;
 *Încetați de a face reū;
 Învēțați-vē a face bine; 17
 *Căutați dreptatea, ajutați pre celū apēsātū,
 Faceți dreptate orfanului, și apērați drep-
 tulū vēduvei.

h Mat. 21. 35.
i Cap. 2. 14.
j Veđi Apoc. 22.
17, 30.
k Cap. 2. 17.
—
ISAIA
—
Capitulū 1.
a Num. 12. 6.

b Deut. 32. 1.
Ier. 2. 12. &
6. 19. & 22. 29.
Ezec. 36. 4.
Mic. 1. 2. &
6. 1. 2.
c Cap. 5. 1, 2.
d Ier. 8. 7.
e Ier. 9. 3, 6.
f Cap. 5. 12.

g Cap. 57. 3, 4.
Mat. 3. 7.
h Cap. 9. 13.
i Ier. 2. 30. &
5. 3.
j Ier. 8. 22.
j Deut. 28. 51,
52.
k Iov 27. 18.
Plān. 2. 6.

l Ier. 4. 17.
m Plān. 3. 22.
Rom. 9. 29.
n Fac. 19. 24.
o Deut. 32. 32.
Ezec. 16. 46.
p 1 Sam. 15. 22.
Ps. 40. 8, 9. &
51. 16.

Prov. 15. 8. &
21. 27.
Cap. 66. 3.
Ier. 6. 20. &
7. 21.
Amos 5. 21, 22.
Mic. 6. 7.
q Esod. 23. 17.
& 34. 23.

r Mat. 15. 9.
s Ioel 1. 14. &
2. 15.
t Num. 28. 11.
u Lev. 23. 2.
etc.
Plān. 2. 6.
v Cap. 43. 24.
w Iov 27. 9.

Ps. 134. 2.
Prov. 1. 28.
Cap. 59. 2.
Ier. 14. 12.
Mic. 3. 4.
y Ps. 69. 18.
1 Tim. 2. 8.
s Cap. 59. 3.
a Ier. 4. 14.

b Ps. 31. 14. &
37. 27.
Amos 5. 15.
Rom. 12. 9.
1 Pet. 3. 11.
c Ier. 22. 3, 16.
Mic. 6. 8.
Zech. 7. 9. &
8. 16.

18 Veniți acum, ^asă ne judecăm, ^adice Iehova;
De vor fi păcatele voastre ^aroșii ca carme-
zinul, ^aface-se-vor albe ca omătul;
Și de vor fi roșii ca stacoșii, vor ajun-
ge albe ca lăna.

19 De veți voi, și ^amă veți asculta,
Veți mânca bunătățile pământului ^avostru.

20 Eru de nu veți voi, ci ^avă veți împotrivi,
De sabia veți fi înghițiți;

^aCăci gura lui Iehova ^avorbită ^aacesta.

21 ^aCetatea cea credincioasă, cum s'a făcut
Era plină de drept; [meretrice!
Dreptatea locuia într'insa; ^aeru acum uciga-

22 ^aArgintul te în sgură prefăcutu-s'a, [și.
Vinul te amestecatu-s'a cu apă.

23 ^aMai marii tei ^asunt resculători, ^apărtași fu-
rilor:

^aFie-care iubesce mita, și ^aâmbă după plată,

^aOrfanului dreptate nu fac,

Și judecata văduvei nici nu ajunge până la ei.

24 De aceea ^adice Iehova, Domnul ^aostiri-
Atot-puternicul lui Israel: [lor,

Vai! ^apedepsi-voi pre împotrivorii mei,

Și resbuna-mă-voi asupra neamicilor mei;

25 Și voi întorce mâna mea asupra ta,

^aȘi voi curăți, ca ^acu leși, sgura ta,

Și voi depărta ^adin tine totă arama ta:

26 Voi restatornici judecării tei, ^aca mai ^ana-
Și consiliarii tei, ca și la început; [inte,

Și apoi ^ate vei numi,

Cetatea Dreptății, Cetății Credincioasă.

27 Sionul se va rescumpă prin judecată,

Și cei reîntorși ai lui prin dreptate.

28 Dară ^adărimarea celor fără de lege și ^aa
păcătoșilor totu atuncea ^ase va face,

Și cei ce ^aau părăsit pre Iehova se vor

nimici.

29 Căci ^avă veți rușina de ^adumbravele de stejari,

pre cari ^aacum le iubiți,

^aȘi ^avă veți ruși de grădinele, pre cari ^aacum

vi le alegeți.

30 Că veți fi ca stejarul, care-și lepădă frun-

Și ca grădina, în care nu este apă. [dele,

31 Și ^acel ^amai tare va ajunge ^aca călțul,

Și lucrul se ^aca scintei;

Și amândoi vor arde împreună,

Și nu va fi cine să-și stingă.

^aMărirea Sionului în zilele de pe urmă; judecăfele

ce vor preceda zilele acelea.

2 CUVENTULU, pre care-l vădu Isaia, fiul
lui Amoz, despre Iuda și Ierusalim:

^aSe va întâmpla ^ain zilele de pe urmă, 2

^aCă muntele casei lui Iehova

Se va întemeia pe vârful muntilor,

Și se va înălța preste colini;

^aȘi vor curge la d'insul toate națiunile.

Multe popore se vor duce, și vor ^adice: 3

^aVeniți, să ne suim pe muntele lui Iehova,

^aLa casa Dumnezeuului lui Iacob;

^aȘi ne va învăța căile lui, și vom ^aâmbă

în cărările lui.

^aCăci din Sion va eși legea,

Și cuvântul lui Iehova din Ierusalim.

Și el va judeca între națiuni, 4

Și va hotărî între popore multe;

Și-și ^avor fauri săbiele lor în fere de plug,

Și lăncile lor în cosore;

Popor asupra altui popor nu-și va mai

redica sabia sa,

^aNici se vor mai deda resbelului.

Casă a lui Iacob, veniți!

Să ^aâmbăm în lumina lui Iehova! 5

Căci ^aai părăsit pre poporul te, pre casa 6

lui Iacob,

Pentru-că s'au implut ^ade idololatria resă-

ritului,

Și ^asunt predicatori de timp, ca Filistenii,

^aȘi s'au unit cu fiii străinilor.

^aImplut este pământul lor de argint și 7

Și tesauzele lor n'au sfârșit; [de aur,

Și implut este pământul lor de ca,

Și n'au sfârșit carele lor;

Și ^aimplut este pământul lor de idoli, 8

S'au închinat la lucrul mânelor lor,

La ceea ce făcure degetele lor.

Deci omul se plăcă, 9

Și bărbatul se umilește,

Și tu nu-ți ierți pe ei.

^aÎntră în stâncă, și ascunde-te în pulbere, 10

De arătarea înfricoșată a lui Iehova și de

mărirea măreției sale;

Căci ^aochii cei mândri ai omului se vor umi- 11

Și trufia bărbaților se va pleca; [li,

Și Iehova singur se va înălța ^ain ziua aceea.

Căci ziua lui Iehova, ^aD-zeul ostirilor, 12

va fi acesta,

Preste totu cel mândru și înalt,

Preste totu cel falnic; și el se va umili;

Și preste toți cedrii Libanului, cei înalți și 13

falnici,

Și preste toți stejarii din Basan;

^aPreste toți munții cei înalți, 14

d Cap. 43. 26.
Mic. 6. 3.
e Ps. 51. 7.
Apoc. 7. 14.
f Num. 23. 19.
Tit 1. 2.
g Ier. 2. 30. 21.
h Ier. 6. 23. 30.
Ezec. 23. 18.
i Osea 9. 15.
j Prov. 29. 24.

k Ier. 22. 17.
Ezec. 22. 12.
Osea 4. 13.
Mic. 3. 11. &
7. 3.
l Ier. 5. 28.
Zech. 7. 10.
m Deut. 28. 63.
Ezec. 5. 13.
n Ier. 6. 29. &
9. 7.
Mal. 3. 3.

o Ier. 33. 7.
p Zech. 8. 3.
q Iov 31. 3.
Ps. 1. 6. & 5.
6. & 73. 27. &
92. 9. & 104.
35.
r Cap. 57. 5.
s Cap. 65. 3. &
66. 17.
t Ezech. 32. 21.
u Cap. 43. 17.

Capitul 2.
a Mic. 4. 1. etc.
b Fac. 49. 1.
c Ier. 23. 30.
d Ps. 68. 15. 16.
e Ps. 72. 8.
f Cap. 27. 13.
g Ier. 31. 6. &
50. 5.
h Zech. 8. 21. 23.

i Luc. 24. 47.
j Ps. 46. 9.
k Osea 2. 18.
l Zech. 9. 10.
m Ps. 72. 3. 7.
n Efec. 5. 8.
o Num. 23. 7.
p Deut. 18. 14.
q Ps. 106. 35.
r Ier. 10. 3.
s Deut. 17. 16. 17.

t Ier. 2. 28.
u Vers. 19. 21.
v Apoc. 6. 15.
w Vers 17.
x Cap. 5. 15. 16.
y & 13. 11.
z Cap. 4. 1. &
11. 10. 11. &
12. 1. 4. & 24.
aa & 25. 9. &
26. 1. & 27. 1.

2. 13. 13. & 28.
5. & 29. 18. &
30. 23. & 52. 6.
Ier. 30. 7. 8.
Ezec. 38. 14.
19. & 39. 11.
22.
Osea 2. 16. 18.
21.
Ier. 3. 18.
Amos 9. 11.

Obad. 8.
Mic. 4. 6. &
5. 10. & 7. 11.
12.
Zef. 3. 11. 16.
Zech. 9. 16.
r Cap. 14. 8. &
37. 24.
Ezec. 31. 3.
Zech. 11. 1. 2.
s Cap. 30. 25.

Și preste toate colinele cele falnice ;
 15 Preste totu turnul înaltu,
 Și preste totu zidul întăritu ;
 16 Preste toate corăbiile Tarșului,
 Și preste toate lucrurile de plăcere.
 17 Mândria omului se va pleca,
 Trufia bărbaților se va umili,
 Și Iehova singur se va înălța în ziua aceea.
 18 Și idoli 'i va perde Iehova de totu.
 19 Și voru intra în pescerile stâncelor,
 Și în crepăturile pământului,
 De arătarea înfricoșată a lui Iehova și de
 mărirea măreției sale,
 Cându se va scula, ca să înspăimînte pămîntul.
 20 În ziua aceea omul va arunca idoli se
 de argintu și idoli se de aur,
 Pre cari i-a făcutu, ca să li se închine,
 La cârtițe și la lilieci :
 21 Ca să între în găurele stâncelor,
 Și în crepăturile petrelor,
 De arătarea înfricoșată a lui Iehova și de
 mărirea măreției lui, [mîntul.
 Cându se va scula, ca să înspăimînte pămîntul.
 22 Lăsați deci pre omu, în ale cărui nări
 este suflare ;
 Căci în ce se pôte ține socotelă de elu ?
 3 CĂCI, eccc, Iehova, Domnul oștirilor,
 Va depărta Ierusalimul și Iuda
 Din totă susținerea și sprijinul,
 Sustinerea de pâne, și susținerea de apă :
 2 Pre cei viteși și pre bărbați de resbelu,
 Pre judecătoru, pre profetu, pre divinatoru
 și pre bătrănu,
 3 Pre mai marele preste cinci-deci și pre totu
 omul cu însemnătate,
 Pre consiliaru, pre celu cunoscătoru în vrăjbi,
 și pre descântătorul iscusitu ;
 4 Și li voi da, *dice Iehova*, tîneri dreptu gu-
 vernatori,
 Și copiii voru domni preste d'înșii.
 5 Și poporul va fi apăsatu,
 Omu de cătră omu, și fie-care de apró-
 pele se ;
 Celu tîneru se va sumeți asupra bătrănu,
 Și celu desprețuitu asupra celu onoratu.
 6 Că se va apuca omul de fratele se, din
 casa părintelui se, *dicendu* :
 „Tu ai vestmîntu, deci fii domn preste noi,
 „și ruina acésta fie suptu mîna ta !“
 7 Dară elu se va jura în ziua aceea, *dicendu* :
 „Nu voi să fiu lecuitor ;
 „Că în casa mea nu este nici pâne nici
 vestmîntu ;
 „Nu mă fă deci domn preste popor !“

Căci Ierusalimul este ruinat, și Iuda 8
 este cădutu,
 Pentru-că limba lor, și faptele lor *sunt*
 împotriva lui Iehova,
 Întăritându ochii mării lui.
 Însă-și privirea feței lor mărturisesce asu- 9
 pră-li :
 Și vedescu păcatul lor ca Sodoma ; nu-l
 ascundă.
 Vai de sufletul lor ! căci ei lor înși-și 'și
 facu rău.
 Spuneți celui dreptu, că bine 'i va fi ; 10
 Căci voru mânca fructele faptelor lor.
 Vai de celu nelegiuitu ! rău 'i va fi ; 11
 Căci resplătirea mînelor lui i se va face.
 Cătu pentru poporul me, copiii *sunt* ap- 12
 sătorii se,
 Și femeile domnescu preste elu.
 Poporul me ! conducătorii tci te rătăcescu,
 Și strică urmele căilor tale.
 Iehova s'a pus 'să pîrască, 13
 Și stă să judece poporele.
 Iehova va intra în judecată 14
 Cu bătrăni poporului se și cu mai mari
 Căci voi ați mîncatu viia, [se ;
 Și ceea ce ați răpit de la celu saracu *este*
 în casele vóstre.
 Ce socotiți, de sdrobiți pre poporul me, 15
 Și rășniți fața saracilor ?
 Dice Iehova, Domnul oștirilor.
 Iehova mai dice încă : 16
 Fiind-că fetele Sionului s'a mândritu,
 Și amblă cu gîtul intinsu,
 Și facu *semne* cu ochii,
 Amblă mînuntel,
 Și cu glesnele lor facu să sune verigele
 De aceea Domnul va pleșuvi [lor ; 17
 Crescutul fetelor Sionului,
 Și Iehova va goli rușinea lor.
 În ziua aceea Domnul li va rădica podó- 18
 bele verigelor glesnelor lor,
 Sorișorii și lunișorele, 19
 Cercei, brațarele și vîlurile ;
 Legăturile de cap, lăntușele și briiele, 20
 Cutiele de parfumu și amuletele,
 Ânele și cercei de nasu ; 21
 Vestmintele de serbători și eșarpele, 22
 Mantiele și pungele ;
 Oglindele și cămășele, 23
 Tiarele și vîlurile lungi.
 Atunce va fi, că în locu de mirosu plăcutu 24
 va fi putore ;
 În locu de cingătoare, funiă ;
 În locu de pîr încrîțitu, pleșuviă ;
 În locu de vestmîntu largu, sac ;

† 1 Reg. 10. 22.
 ‡ Vers. 11.
 § Vers. 10.
 ¶ Osea 10. 8.
 † Luc. 22. 20.

Apoc. 6. 16. &
 9. 6.
 2 Thea. 1. 9.
 3 Cap. 30. 32.
 Hag. 2. 6. 21.
 Ebr. 12. 26.

a Cap. 30. 22. &
 31. 7.
 b Vers. 19.
 c Vers. 10. 19.
 d Pa. 146. 3.
 Ier. 17. 5.

e Iov 27. 3.
 —
 Capu 3.
 a Ier. 37. 21. &
 38. 9.
 b Lev. 26. 26.

c Vođi 2 Reg.
 24. 4.
 d Eccl. 10. 16.
 e Mic. 3. 12.
 f Fac. 13. 13. & 18.
 20, 21. & 19. 5.

g Eccl. 8. 13.
 h Ps. 128. 2.
 i Ps. 11. 6.
 j Eccl. 8. 13.
 k Vers. 4.
 l Cap. 9. 16.

l Mic. 6. 2.
 m Cap. 5. 7.
 n Mat. 21. 33.
 o Cap. 58. 4.
 p Mic. 3. 2. 3.
 q Dent. 28. 27.

r Cap. 47. 2. 3.
 Ier. 13. 22.
 Nah. 3. 5.
 q Jude. 8. 21.
 r Cap. 22. 12.
 Mic. 1. 16.

- Și inferarea în locu de frumuseță.
 25 Bărbații tei voru căde de sabiă,
 Și puterea ta, în resbelu.
 26 Și "porțile *ficei* Sionului voru plânge, și
 voru jăli,
 Și singuratică *findu*, " va sedé pe pământu.
 4 **S**I " în diua aceea șapte femei se voru apuca
 de unu singurú bărbatú, dicéndu :
 "Vomú " mânca pânea noastră,
 "Și ne vomú îmbrăca cu vestmintele năstre:
 "Numai să fimú numiți dupre numele teú ;
 "Depărtéză " ocară noastră."
 2 În diua aceea " odrasla lui Iehova va fi
 întru frumuseță și mărire,
 Și fructulú pământului întru mărețiá și stră-
 lucire,
 Pentru cei scăpați ai lui Israelú.
 3 Și va fi, *că* celú lăsatú în Sionú,
 Și celú rémasú în Ierusalimú,
 "Se va numi sântú,
 Fie-care 'scrisú spre viétă în Ierusalimú :
 4 Cândú " Domnulú va spála péta fetelorú Sio-
 nulú,
 Și va stórce sângele Ierusalimului din međi-
 loculú lui,
 Prin spiritulú judecáței și prin spiritulú stri-
 cáciunei.
 5 Atunci Iehova va crea preste tótă întinde-
 rea muntului Sionú,
 Și preste adunările lui,
 "Núorú și fumú diua,
 Și "lucire de focú inflăcărátú nóptea ;
 Căci preste tótă mărirea *va fi* adăpostire.
 6 Și diua *va fi* o colibă de adumbrire în con-
 tra căldurei,
 De "adăpostú și scăpare din vijeliá și plóiá.

Parabola cu viia ; și însemnarea ei.

- 5 **C**ANTA-voiú acumú iubitulú meu
 Cântarea iubitulú meu de " viia sa.
 Viia avea iubitulú meu
 Pe o câmpia mánosă fórte ;
 2 Elú a sépat'o, de petre a curățit'o,
 Și a sădit'o cu vițele cele mai alese ;
 Zidit'a și turnú în međiloculú ei,
 Și téscú sépat'a într'insa ;
 "Atunci a aseptatú să facă struguri ;
 Dară ea făcut'a struguri sélbatici.
 3 Și acumú, locuitorilorú Ierusalimului și bār-
 bațilorú lui Iuda !
 " Judecăți, rogu-vé, *dice* Iehova, între mine și
 viia mea :
 4 Ce puteamú să mai facú pentru viia mea,
 Și *ce* nu i-amú făcutú ?

- De *ce dară*, cândú mă aseptamú să facă
 A făcutú struguri sélbatici ? [struguri,
 Și acumú să ví spunú 5
 Ce voiú face viiei mele :
 " Lua-voiú gardulú ei, și se va păsciuna ;
 Surpa-voiú zidilú ei, și va fi călcatá ;
 Și o voiú pustii, 6
 Și va fi netăiată și nesepatá :
 Ca să resară în ea scai și spiní ;
 Și voiú ordina núorilorú
 Să nu reverse plóiá preste ea.
 Căci viia lui Iehova, *D-đeulú* oștirilorú, *este* 7
 casa lui Israelú,
 Și bărbații lui Israelú plánta cea plăcutá a sa ;
 Și elú ascepta judecatá, dară éccé apésarea !
 Aseptá dreptatea, dară éccé strigarea !
 Vai de cei ce înșirá " casá lúngá casá, 8
 Și lipescú câmpú cátră câmpú,
 Până ce nu mai *rémâne* locú,
 Și ajungeți *de a fi* singuri locuitori ai țerei.
 " În auđulú meu *dis'a* Iehova, *D-đeulú* oști- 9
 rilorú :
 Cu adevératú multe case vorú *rémâne* pustii,
 Case mari și frumoșe, fără locuitori ;
 Da, *đece* pogóne de viia vorú da *numai* 10
 unú " batú,
 Și unú homerú de semintá va da *numai* o efá.
 "Vai de cei cari, sculându-se de demá- 11
 néță, alérgá după béuturi îmbetátore,
 De cei ce sedú până tárđiú nóptea, *până*
 ce-i imferbentá vinulú ;
 " Și citara și harpa, timpana și flautulú, și 12
 vinulú sânt la ospétele lorú ;
 Érú "lucrarea lui Iehova nu privescú,
 Și la lucrulú mánelorú lui nu iéú sémá.
 " De aceea poporulú meu este dusú în cap- 13
 vitate, " pentru lipsa de cunoscínță :
 Fruntașii lui suferú de fóme,
 Și mulțimea lui se topesce de sete.
 De aceea se lărgesce infernulú, 14
 Și deschide gura sa cea fără de margini ;
 Și mărirea lorú, mulțimea lorú, și vuetulú
 lorú,
 Și cei ce s'au desfétatú se coború într-in-
 așa " se va pleca omulú, [sulú. 15
 Bărbatulú se va umili,
 Și ochii celorú mândri se vorú umili ;
 Dară Iehova, *D-đeulú* oștirilorú, se va iuál- 16
 ța prin judecatá,
 Și sântulú Dumneđeú se va sânti prin dreptate.
 Și éccé, mnei vorú pasce ca *din* păsciú- 17
 nea lorú,
 Și străinii se vorú hráni *din* locurile pustiite
 ale " avuților.

• Ier. 14. 2.
 Plân. 1. 4.
 • Plân. 2. 10.
 —
 Capulú 4.
 • Cap. 2. 11, 17.

• 2 Thes. 3. 12.
 c Luc. 1. 25.
 d Ier. 23. 5.
 e Zech. 3. 8. &
 6. 12.
 e Cap. 60. 21.
 f Filip. 4. 5.

Apoc. 3. 5.
 g Mal. 3. 2, 3.
 h Esod. 13. 21.
 i Zech. 9. 5.
 j Cap. 25. 4.

Capulú 5.
 a Pa. 80. 8.
 Cânt. 8. 12.
 Cap. 27. 2.
 Ier. 2. 21.

Mat. 21. 33.
 Marc. 12. 1.
 Luc. 20. 9.
 b Deut. 32. 6.
 Cap. 1. 2, 3.
 c Rom. 3. 4.

d Ps. 80. 12.
 e Mic. 2. 2.
 f Cap. 23. 14.
 g Veđi Esod. 45.
 11.
 h Prov. 23. 29.

30.
 Eccl. 10. 16.
 Vers. 29.
 i Amos 6. 5, 6.
 j Iov 34. 27.
 Ps. 28. 5.

k Orea 4. 6.
 l Cap. 1. 3.
 Luc. 19. 44.
 m Cap. 2. 9, 11.
 17.
 n Cap. 10. 16.

- 18 Vai de cei ce tragă nedreptatea cu furi-
niile minciunei,
Și păcatul, ca cu frânghie de cară!
- 19 ° Ce ȋdic: Să se grăbescă el, să facă ȋte
lucrul se, „Ca să-l^u vedem^u;
„Și hotărîrea Sântului lui Israel^u apropie-se,
și să viie,
„Ca să o aflăm^u.
- 20 Vai de cei ce reul^u ȋdică bun^u, și bine-
l^u reu^u,
Ce fac^u întunecul^u lumină, și lumina în-
tunec^u,
Ce fac^u amarul^u dulc^uă, și dulc^uă amar^u!
- 21 Vai de cei ce s^unt ° înțelep^uți în ochii lor^u,
Și cumin^uți număi în părerea lor^u!
- 22 ° Vai de cei tari la b^utul^u de vin^u,
Și de bărba^uți viteși la amestecarea b^utu-
relor^u îmb^utătore!
- 23 Cari ° indreptătesc^u pre cel^u nelegiuit^u pen-
tru daruri,
Și dreptatea cel^ui drept^u o răpesc^u de
la el^u.
- 24 De aceea, ° precum^u focul^u mistue mirescea,
Și flacăra mistue pafele,
Așa ° răd^ucina lor^u ca putrediciunea va fi,
Și fl^urea lor^u se va r^udica ca pulberea;
Fiind^u-că a^u lepădat^u legea lui Iehova,
D-deul^u oștirilor^u,
Și a^u desprețuit^u cuv^untul^u Sântului lui
Israel^u.
- 25 ° De aceea mânia lui Iehova s'a aprins^u a-
supra poporului se,
Și a întins^u mâna sa asupra lui;
Și l'a lovit^u, de ° s'a^u cutremurat^u mun^uți,
Și st^urvurile lui s'a^u prefăcut^u ca tînă în
uliță.
° Și totuși mânia sa nu se întor^uce,
Și mâna lui tot^u întinsă stă.
- 26 ° Și va r^udica st^ug^u pop^uorilor^u îndepărtate,
Și li va ° fluera de la ° marginea pământului,
Și ec^uă, ° vor^u veni jute, în pripă;
- 27 Nici unul^u d'intr'înșii nu va fi obosit^u, nici
unul^u șovăind^u:
Nimen^uea nu va dormi, și nici va dormita,
Nici nu-și va deslega ° cing^ut^urea c^upse-
lor^u sale,
Nici ° și va rumpe cur^uăa încăl^ușăminte-
lor^u sale.
- 28 ° Săgetele lor^u s^unt ascu^uțite,
Și t^ute arcurile lor^u întinse;
C^upitele cailor^u lor^u asemenea cu p^utră,
Și r^utele car^ulor^u lor^u, ca furtuna.

Mugetul^u lor^u este ca a leului,
Da, mugesc^u ca pui de leu;
Mugesc^u, și prind^u pr^uda,
O i^u cu d'inșii, și nimen^uea nu scapă.
În ȋi^u aceea vor^u mugi asupra-li, ca mu-
getul^u m^urei;
Vor^u ° căuta la pământ^u, și ec^uă întunec^u
și strimtorare,
Și lumina se va întuneca în n^uori tris^uti.

Visiunea lui Isaia și misiunea sa ca profet^u.

ÎN anul^u mor^utei ° regel^uui Uzia ° v^udu^ut'am^u 6
pre Domnul^u șed^und^u pe un^u tron^u înalt^u
și r^udicat^u, și p^ulele lui împlură templul^u.
Serafimii stătea^u d^usupra lui; câte șese a-
rip^u avea fie-care; cu d^uo^u ° și acoperia fa^uca
sa, cu d^uo^u ° și ° acoperia picior^uele sale, și
cu d^uo^u sbura. Și striga unul^u cătră al-
tul^u, și ȋcea:

° „Sânt^u, sânt^u, sânt^u este Iehova, D-deul^u
oștirilor^u;

° „Tot^u pământul^u este plin^u de m^uria lui.“

Și se cutremur^uă ușor^ui ușei de v^ucea 4
cel^ui ce striga, și ° casa se împlu de fum^u.

° Atuncea ȋs'am^u: Vai mie, căci s^unt per-
dut^u; căci s^unt om^u necurat^u la buze, și

locuesc^u în me^uȋlocul^u un^ui popor^u necu-
rat^u la buze; căci ochii mei a^u v^udu^ut pre

Iehova, regele oștirilor^u. Atuncea sbură 6
spre mine unul^u din serafimi, av^und^u în

mâna sa un^u c^urbune aprins^u, ce-l^u luase 7
cu clescele de pe ° altari^u. Și-l^u ° atinse de

gura mea, și ȋse: Ec^uă, ating^udu-se a-
cesta de buzele tale, nedreptatea ta s'a de-
părtat^u, și împăcat^u-s'a păcatul^u te^u.

Și au^uȋt'am^u v^ucea Domnului, ce ȋcea: 8
Pre cine să tr^umet^u? și cine va merge pen-
tru ° noi? Și ȋs'am^u: Ec^uă-m^u, tr^umete-m^u.

Și el^u ȋse:

Du-te și spune poporului acestuia; 9
° Au^uȋți, dară nu în^uteleg^uti;
Și vede^uti, dară nu cun^ușce^uti.

Îngrașă ° ânima poporului acestuia, 10
Îngrașă urechi^ule lor^u, și orbesce ochii

lor^u:

° Ca se nu v^udă cu ochii lor^u, nici se audă
cu urechi^ule lor^u,

Nici să în^utel^ugă cu ânima lor^u;
Ca să nu se întor^ucă, și să nu se însân^utoșeze.

Atuncea ȋs'am^u: D^umne, până când^u? 11
Și el^u a respuns^u:

° Până se vor^u pustii cetă^uțile, r^umân^und^u fără
locuitori,

o Cap. 69. 5.   & 24. 24.
Ier. 17. 15.   & Esod. 15. 7.
Amos 5. 18.   & Iov. 18. 16.
° Pet. 3. 3. 4.   & Osea 9. 16.
° Prov. 3. 7.   & Amos 2. 9.
Rom. 1. 22. &   & 2 Reg. 22. 13.
12. 16.   & 17.
° Ier. 4. 24.
° Prov. 17. 15.   & Lev. 26. 14.

etc.
Cap. 9. 13. 17.
21. & 10. 4.
° Cap. 11. 12.
° Cap. 7. 18.
° Deut. 28. 49.
Ps. 73. 8.
Mal. 1. 11.

b Ier. 2. 7.
c Dan. 5. 6.
d Ier. 5. 16.
° Cap. 8. 22.
Ier. 4. 23.
Plân. 3. 2.
Ezec. 32. 7. 8.

Capit^ul 6.
a 2 Reg. 15. 7.
b 1 Reg. 22. 19.
Ioan. 12. 41.
Apoc. 4. 2.
c Esoc. 1. 11.
d Apoc. 4. 8.

e Ps. 73. 19.
f Esod. 40. 34.
1 Reg. 8. 10.
g Esod. 4. 10. &
6. 30.
Jude. 6. 22. &
13. 22.
Ier. 1. 6.

h Apoc. 8. 3.
i Ve^uȋ Ier. 1. 9.
Dan. 10. 16.
j Fac. 1. 36. &
3. 22. & 11. 7.
k Cap. 43. 8.
Mat. 13. 14.
Marco. 4. 12.

Luc. 8. 10.
Ioan. 12. 40.
Fapt. 28. 26.
Rom. 11. 8.
l Ps. 119. 70.
Cap. 63. 17.
m Ier. 5. 21.
n Mic. 3. 12.

- Și casele fără ómeni,
Și pământul se va pustii cu totul;
12 °Și Iehova va depărta pre omū de pe d'-
insulū,
Și pustiere mare va fi in țéră.
13 Și de va rămâne într'insa chiarū numai a
decea parte,
Éră-și se va pustii;
Dară precumū terebinteī și stejarulū la tă-
iare li rămâne tulpina,
Așa și tulpina ei ^p semintă sântă va fi.

*Profeșū despre mēntuirea lui Iuda de la năvălirea
Sirienilorū și a lui Israelū, și despre pedepsirea
lui după acesta prin Asirienī; cu făgăduință de-
spre împērăția lui Mesia.*

- 7 **S**I in ȃilele lui ° Ahazū, fiulū lui Iotamū,
fiulū lui Uzia, regele lui Iuda, se sui
Rezinū, regele Siriei, și Pekahū, fiulū lui
Remalia, regele lui Israelū, asupra Ierusa-
limulū, ca să-lū bată; dară nu putură să-lū
2 invingă. Și s'a spusū casei lui Davidū, ȃi-
cēndū: Siria s'a unitū cu Efraimū. Atun-
cea se cutremurā ānima lui Ahazū și ānima
poporului seū, cumū se clatinā arboriī pā-
durei inaintea vēntulū.
3 Și ȃise Iehova cātrā Isaia: Eși spre in-
timpinarea lui Ahazū, tu și ° Șearū-lașubū,
fiulū teū, la marginea ° apāductulū ēzului
4 de susū, pe calea țērānei albitorulū; Și ȃi-ȃ:
Ié sēmā, și fiī liniscitū; nu te teme, și ā-
nima ta să nu se immōie de cele dūoē coȃi
ale acestorū tȃciunī fumēgātorī, de aprin-
derea māniei lui Rezinū și a Siriei și a
5 fiulū lui Remalia. Fiindū-cā Siria, Efraimū
și fiulū lui Remalia aū sfātuitū rele a-
6 supra ta, ȃicēndū: Sā ne suimū asupra
lui Iuda, și să-lū strīmtorimū, să-lū spar-
gemū, și să ni-lū luāmū, și să punem rege in
7 elū pre fiulū lui Tabealū; De aceea așa
ȃice Iehova, Domnulū:
° Acēsta nu va sta, nici va fi;
8 ° Cāci capulū Siriei este Damasculū,
și capulū Damasculū, Rezinū;
Și in șese-ȃeci și cincī de anī de acumū
Efraimū se va sfārāma așa, cā nu va mai
fi unū poporū;
9 Și capulū lui Efraimū este Samaria,
și capulū Samariei este fiulū lui Remalia;
De nu creȃeȃi acēsta, cu adevēratū voi nu
vē veȃi intāri.
10 Și Iehova adause a vorbi cātrā Ahazū,
ȃicēndū:
11 ° Cere-ȃi unū semnū de la Iehova, Dumne-
ȃeulū teū;

- Cere-lū in adūncime, orī susū in înālȃime.
Darā Ahazū ȃise: Nu voiu cere, nici voiu is- 12
piti pre Iehova.
Și elū ȃise: Ascultā darā, casā a lui Davidū: 13
Aū pre puȃinū vī este a obosi pre ómeni,
De obosiȃi și pre Dumneȃeulū meū?
De aceea Domnulū insu-și vī dā unū semnū: 14
Éccē, ° feciōra este grea, și va nasce ° unū fiū,
Și va ȃiāma numele lui, ° Emmanuelū (Dum-
neȃeū este cu noi);
Untū și miere va mānca, 15
Pānā cāndū va sci să lepede rēulū și se a-
légā binele.
° Cāci inaintē de ce va sci copilulū, 16
Sā lepede rēulū și să alégā binele,
Va fi pārsitū pāmēntulū,
De āi cārui ° dūoī regī te īngrozescī.
° Iehova va aduce asupra ta, 17
Și asupra poporului teū, și asupra casei pā-
rintelū teū,
ȃile, asemenea cārora n'aū fostū,
Din ȃiūa aceea, cāndū ° s'a ruptū Efraimū
de Iuda:
Regele Asiriei.
Și in ȃiūa aceea Iehova va °fluera 18
Muscei, ce este la marginea fluvielorū Egipt-
tulū,
Și albinei, ce este in pāmēntulū Asiriei;
Și vorū veni, și ele tōte se vorū așēȃa 19
In vāi deșerteși in ° crēpāturele stāncelorū,
Pe tōte mārācinile și pre tōte pāșciunile.
In ȃiūa aceea Domnulū va rade cu °briciulū, 20
Tocmitū din d'incolo de fluviū,
Cu regele Asiriei,
Capulū și pērulū piciorulū;
Și barba o va lua.
Și in ȃiūa aceea, 21
Va nutri unū omu o juncā și dūoē oī;
Și din belșugulū laptelū ce vorū da, elū va 22
mānca untū;
Cā untū și miere va mānca totū celū ce va
fi rēmasū in țérā.
Și in ȃiūa aceea, veri-ce locū, 23
In care se dā acumū o mie de viȃe pentru
o mie de sicli de argintū,
° Se va preface in spinī și scai.
Cu sāȃeȃi și arcuři vorū veni într'acolo; 24
Cāci in spinī și scai se va preface tōtā țérā.
Și in toȃi munȃi, ce cu securea se curāȃescū, 25
Nu te veī mai duce, de tēma de spinī și
de scai;
Cā se vorū preface in pāșciunea pentru boi,
Și in bātăturā de oī.
8 **S**I Iehova ȃise cātrā mine:
° Ié-ȃi o tablā mare, și ° scrie pe d'insa cu

o 2 Reg. 25. 21.
p Ezra 9. 2
Mal. 2. 15.
Rom. 11. 5.

Capulū 7.
a 2 Reg. 16. 5.
2 Cron. 29. 5, 6.
b Cap. 10. 21.
c 2 Reg. 18. 17.

Cap. 36. 2.
d Prov. 21. 30.
Cap. 8. 10.
e 2 Sam. 8. 6.
f Veȃi 2 Cron.

20. 20.
g Jude. 6. 36.
etc.
Mat. 12. 38.
h Mat. 1. 23.

Luc. 1. 31, 34.
i Cap. 9. 6.
j Cap. 8. 8.
k Veȃi Cap. 8. 4.
l 2 Reg. 15. 30.

16. 9.
m 2 Cron. 28. 19.
n 1 Reg. 12. 16.
o Cap. 5. 36.
p Cap. 2. 19.

Ier. 16. 16.
q 2 Reg. 16. 7, 8.
2 Cron. 28.
20, 21.
Veȃi Esec. 5. 1.

r Cap. 5. 6.
Capulū 8.
s Cap. 30. 8.
Hab. 2. 2.

- condeiū de omu: Maherū-Šalalū, Haşū-Bazū.
 2 (Grăbesce-te, *prădă*; *lute, răpire*). Şi mî-amū
 luatū marturī credincioşi, pre preutulū ^aUria, şi
 3 pre Zecaria, fiulū lui Ieberechia. Şi m'amū a-
 propriatū de profetesa, care concepu şi născu
 unū fiu; şi Iehova dīse cătră mine: Chia-
 mă numele lui: Maherū-Šalalu, Haşū-Bazū.
 4 "Căci înainte de a sci copilulū să strige:
 Tatălū meū! şi mumă-mea! se vorū purta
^aavuŃiele Damasculū şi prēdele Samariei in-
 teea regelū Asiriei.
 5 Şi Iehova mai vorbi cătră mine, dīcēndū:
 6 Fiindū-că poporulū acesta despreŃuesce a-
 pele cele linū-curgētore ale ^aŠiloahului,
 Şi se bucură ^ade Rezinū şi de fiulū lui Re-
 malia;
 7 De aceea, *éccē*, Domnulū va face să viŃe
 preste d'înşii
 Apele cele puternice şi multe ale fluviului,
 Pre ^aregele Asiriei cu tōtă oştirăa lui;
 Acesta se va sui preste tōte albiele *riu-*
rilorū,
 Şi va eşi din tōte malurile sale;
 8 Şi va străbate până la Iuda;
 Va înunda, şi se va revērsa,
^aVa ajunge până la gūtū;
 Şi aripele sale cele întinse
 Vorū împle lărgimea pământului teū, ^aEm-
 manuele!
 9 ^aInfuriaŃi-vē, *cătū veŃi voi*, popōrelorū!
 voi totū vē veŃi descuragia;
 AscultaŃi voi toŃi, *până la marginile pămēn-*
tului!
 ÎncingeŃi-vē! voi totū vē veŃi descuragia;
 ÎncingeŃi-vē! voi totū vē veŃi descuragia.
 10 ^aSfătuiŃi-vē! *sfatulū* totū se va zădarnici;
 VorbiŃi vorbe! ^aele nu vorū sta;
^aCăci cu noi *este* DumneŃeū.
 11 Căci aşa dīs'a Iehova cătră mine în pu-
 terea inspiraŃiunei,
 ÎnvēŃându-mē să nu âmbli în calea popo-
 ruluiū acestuia,
 12 Dīcēndū: Nu numiŃi conjurare
 Tote cele ce ^apoporulū acesta le numesce
 conjurare;
^aŞi de ceea, de care elū se teme, voi să nu
 vē temeŃi, nici nu vē înfricoşaŃi.
 13 ^aPre Iehova, *D-Ńeulū* oştirilorū, pre d'însulū
 să-lū sântiŃi;
^aElū *Ńie* temerea vōstră, elū înfricoşarea vōstră.
 14 Şi aşa ^aelū *vi* va fi sanctuariū;
Va fi şi ^apētră de potecnire şi stâncă de
 struncinare,
 Pentru amînduō casele lui Israelū,
- Cursă şi laŃū pentru totū locuitorulū Ieru-
 salimului;
 Şi mulŃi d'într'înşii ^ase vorū struncina, şi 15
 vorū căde,
 Se vorū sfărāma, vorū da în cursă,
 Şi se vorū prinde.
 Lēgă *acēsta* mărturiā, 16
 Sigilezā *acēstā* învēŃăturā între discipuliī mei;
 Şi eū asceptū pre Iehova, 17
 Care ^aascunde faŃa sa de la casa lui Iacobū,
 Şi ^asperū în elū.
^aÉccē, eū şi copiii mei, pre cari mi i-a datū 18
 Iehova,
^aSînt semne şi minuni în Israelū
 De la Iehova, *D-Ńeulū* oştirilorū, ce locu-
 esce pe muntele Sionū.
 Şi cāndū vi vorū dīce: 19
^a„ÎntrebaŃi pre necromanŃi şi pre magi,
^a„Ce ciripescū şi murmurā:
 „Să nu întrebe unū poporū pre Dumne-
 Ńeulū seū?
^aCade-se să întrebe ^apre cei morŃi pentru
 cei vii?“
^aLa lege şi mărturiā! 20
 Căci *pentru cei ce* nu vorbescū duple cu-
 vēntulū acesta,
^aNu li va *resăi* nici o luminā;
 Ci vorū cutriera în acestū *pământū* greū a- 21
 pēsāŃi şi flāmāndi;
 Şi cāndū vorū flāmāndi, se vorū infuria,
 Şi vorū ^ablăstema pre regele lorū şi pre Ńe-
 ulū lorū;
 Şi de vorū căuta în susū,
 Séu de ^avorū privi pre pământū, 22
 Éccē, nevoiā şi întunerecū; —
 Darā ^aîntunereculū apēsărei şi alū noŃtei *se*
 va rēsipi.
 CĂ nu va mai fi ^aîntunerecū pentru celū 9
 apēsātū.
 În timpulū ^ade demultū elū a desonoratū
 Pământulū lui Zabulonū şi pământulū lui
 Neftali;
 Darā ^aîn cele din urmă a onoratū
 Partea cea de lūngă mare, d'încolo de Ior-
 danū, Galilea naŃiunilorū.
^aPoporulū ce âmbli în întunerecū, vede a- 2
 cumū o luminā mare,
 Asupra celorū ce şedeau în pământulū um-
 brelorū morŃei, strălucesce lumina.
 Tu îmulŃeŃi poporulū, 3
 Şi măresci bucuria sa;
 Se bucurā înaintea ta ca cu bucuria sece-
 rişului,
 Cumū se bucurā, ^acāndū împărŃescū *prēda*.

b 2 Reg. 16. 10.
 c VeŃi cap. 7.
 d 2 Reg. 15. 29.
 e 16. 9.
 f Cap. 17. 8.
 g Neem. 8. 15.
 h Ioan 9. 7.

f Cap. 7. 1, 2. 6.
 g Cap. 10. 12.
 h Cap. 30. 28.
 i Cap. 7. 14.
 j Ioel 3. 9, 11.
 k Iov 5. 12.
 l Cap. 7. 7.

m Cap. 7. 14.
 n Ept. 5. 35, 39.
 o Rom. 8. 31.
 p Cap. 7. 2.
 q 1 Pet. 3. 14, 15.
 r Num. 20. 12.
 s Ps. 76. 7.

t Luc. 12. 5.
 u Ezech. 11. 16.
 v Cap. 23. 16.
 w Luc. 2. 34.
 x Rom. 9. 33.
 y 1 Pet. 2. 8.
 z Mat. 21. 44.

Luc. 20. 18.
 Rom. 9. 33.
 & 11. 25.
 u Cap. 54. 8.
 v Hab. 2. 3.
 w Luc. 2. 25, 38.
 x Ebr. 2. 13.

y Ps. 71. 7.
 z Zech. 3. 8.
 & 1 Sam. 28. 8.
 a Cap. 19. 3.
 b Cap. 29. 4.
 c Ps. 108. 28.
 d Luc. 16. 29.
 e Mic. 8. 6.

f Apoc. 16. 11.
 g Cap. 9. 1.
 —
 Capitul 9.
 a Cap. 8. 22.
 b 2 Reg. 15. 29.

2 Cron. 18. 4.
 c Lev. 26. 24.
 d Reg. 17. 5. 6.
 e 1 Cron. 5. 26.
 f Mat. 4. 16.
 g Efes. 5. 8, 14.
 h Jude. 5. 30.

- 4 Căci jugul celî împovăratu alu seû,
Şi / toégulû de pe spinarea lui,
Şi biciulû apăsătorului seû,
Le-ai sfărâmatu, ca în ziua " Madianului.
- 5 Căci totă armătura resbeluitorului în învêl-
măşagû,
Şi ori-ce vestmêntu tăvalitû în sânge,
" Se va arde, şi va fi mâncare focului.
- 6 " Căci unû copilû ni s'a născutû,
Unû / fiû ni s'a datû,
Şi " domniă este pusă pe umerii seî;
Şi se va chiâma numele lui:
" Minune, Sfătuitorû, " Dumnedeş Puternicû,
Părinte Eternû, " Domnû alû Păceî;
- 7 Crescerea domnirii lui şi a păcei sale " nu
va avê capêtu
Pe tronulû lui Davidû şi în împêrăția sa;
Ca să o întărescă şi să-o sprijinască
Cu dreptû şi cu dreptate,
De acumû şi până în eternû.
" Zelulû lui Iehova, D-şeuî oştirilorû, va face
acêta.

Pedepse reiterate preşise pentru Israelû.

- 8 Cuvêntu trames'a Domnulû asupra lui
Şi a cădûtû asupra lui Israelû. [Iacobû,
- 9 Şi să cunoscă acêta totû poporulû,
Efraimû şi locuitorii Samariei,
Cari vorbescû cum mândria şi trufia ânimei lorû:
- 10 " Cărâmiđi au cădûtû, dară noi vomû zidi
cu petre cioplite;
" Sicomori s'au tăiatû, dară noi 'i vomû
schimba în cedri."
- 11 Ecce pentru ce Iehova va rădica pre mai
mariî lui Rezinû asupra lui;
Şi pre neamicii seî 'i va întărita:
- 12 Pre Sirieniî din faţă, şi pre Filistenî din dosû,
Cari vorû înghiţi pre Israelû cu totă gura;
" Şi totu-şi mânia sa nu se întorçe,
Şi mâna sa totû întinsă stă.
- 13 Dară " poporulû nu se întorçe spre celû
ce-lû lovesce,
Şi nu caută pre Iehova, D-şeuî oştirilorû.
- 14 De aceea Iehova va stêrpi din Israelû şi
capû şi coddă,
Finiculû şi rogozulû, " într'o ăi.
- 15 Bêtrânulû şi fruntaşulû, acesta e capulû,
Şi profetulû ce învêţă minciuni, acesta e coddă.
- 16 Căci " conducătorii poporului acestuia 'lû rătă-
tăcescû,
Şi cei conduşi de d'inşii se perdû.
- 17 Deaceade " tēnerii lui nu se bucură Domnulû,
Şi de orfanii seî şi de vèduvele sale nu se
îndură;

Pentru-că " toţi sînt făcarnici şi făcători de
rele,
Şi totă gura vorbesce nebuniî.

" Şi totu-şi mânia sa nu se întorçe,
Şi mâna lui totû întinsă stă.

Căci nelegiurea " arde ca foculû, 18
Mistue scaî şi spinî,
Şi aprinde desişulû pădurei,
De se înalţă stâlpi de fumû.
De mânia lui Iehova, D-şeuî oştirilorû, " se 19
aprinde pământulû acesta,
Şi poporulû se face mâncare focului;
" Nimenea nu se îndură de altulû:
Răpesc în drêpta, şi totû flămândesce, 20
Înghite în stânga, " şi totû nu se satură;
" Fie-care mănâncă carnea braçului seû:
Manase se rădică asupra lui Efraimû, şi E- 21
fraimû asupra lui Manase,
Şi amindûoi împreună asupra lui Iuda;
" Şi totu-şi mânia sa nu se întorçe,
Şi mâna sa totû întinsă stă.

VAl de cei ce " hotărescû hotăririle ne- 10
dreptătei,
Şi de scriitorii, ce scriû nefericirea;
Ca să depărteze pre saracû de la dreptate, 2
Şi să răpescă dreptulû lipsişilorû poporului
Ca să facă vèduvele prèda lorû, [meû,
Şi să despóie pre orfanî.
Şi " ce veţi face în " ăiua pedepsei, 3
Şi a peirei ce vine de departe?
La cine veţi fugi pentru ajutorû?
Şi unde veţi lăsa mărirea vóastră?
Părăsiţi de mine, vorû ingenunchia între 4
Vorû căde între ucişi. [prinşi,
" Şi totu-şi mânia sa nu se va întorçe,
Şi mâna lui totû întinsă stă.

Perderea Asiriei.

Vai de Asirienu, " toégulû mâniei mele! 5
Biciulû din mâna lui este urgia mea.
Asupra unei / naţiuni nelegiuite l'amû tramesû, 6
Şi asupra poporului mâniei mele " l'amû datû
ordinî,
Ca să prède prèđi, şi să răpescă răpiri,
Şi să-lû calce, ca pre tina de pe uliţă.

" Dară elû nu cugetă aşa, 7
Şi ânima sa nu gândesce astû-feliû;
Ci în ânima lui este să pérđă,
Şi să stêrpescă nu puçine naţiuni.
" Căci dice: " Őre toţi mai mariî mei nu 8
sînt regi?
" Au nu este " Calnoulû " ca şi Carchemişulû? 9
" Au nu este Hamatulû ca şi Arpadulû?
" Au nu este Samaria " ca şi Damasculû!

f Cap. 10. 6. & 14. 5.	Luc. 2. 11. j Ioan 3. 16.	Luc. 1. 32, 33. p 2 Reg. 19. 31.	e Cap. 10. 17. Apoc. 18. 8.
g Jude. 7. 32. Ps. 83. 9.	k Mat. 28. 18. 1 Cor. 15. 25. 1 Jude. 13. 18.	q Cap. 5. 25. & 10. 4.	i Cap. 3. 13. u Ps. 147. 10, 11.
h Cap. 10. 26. a Cap. 66. 15, 16.	m Tit. 2. 13. n Ffes. 2. 14. o Dan. 2. 44.	r Ier. 4. 8. s Ier. 5. 3.	v Mic. 7. 2. w Vers. 12. 21.
i Cap. 7. 14.		Osea 7. 10.	x Cap. 5. 25. & 10. 4.

y Cap. 10. 17. Mal. 4. 1.	Cap. 5. 25. & 10. 4.	o Osea 9. 7. Luc. 19. 44.	Mic. 4. 13. i 2 Reg. 18. 24.
a Cap. 8. 22. b Mic. 7. 2, 6.	c Lev. 26. 26. d Cap. 49. 26.	e Ier. 51. 20. f Cap. 9. 17.	g 2 Cron. 35. 20. h 2 Reg. 16. 9.
c Ier. 19. 9. d Vers 12, 17.	e Ps. 58. 2. & 94. 20.	f Ier. 34. 22. g Fac. 50. 20.	
	b Iov 31. 14.		

- 10 „Precumă mâna mea a lovită împărățiile i-
doliloră,
„Ale căroră chipuricioplate erau mai multe
de câtă ale Ierusalimului și ale Samariei;
11 „Precumă amă făcută Samariei și idoli-
loră sei,
„Aă nu totă astă-feliă voiă face și Ierusa-
limului și chipuriloră sale?“
12 De aceea după ce Domnulă va sfârși
totă lucrulă seă
„În muntele Sionă și în Ierusalimă,
„Voiă pedepsi gândurile îngâmfatei ânimi a
regelui Asiriei,
Și trufia sumetiloră sei ochi.
13 „Fiindă-că a disă:
„Prin puterea mânei mele amă făcută *acesta*,
„Și prin înțelepciunea mea; căci sânt cu
minte;
„Amă strămutată hotarele popóreloră,
„Și tesaurele loră le-amă predată;
„Amă surpată, ca ună vitésă, locuitorii *loră*;
14 „Și ^o mâna mea a găsită, ca pre ună cuibă,
avuția popóreloră:
„Și precumă se stringă oăele părăsite,
„Aă amă strinsă eă totă pământulă;
„Și nimenea n'a fostă, care să bată din aripă,
„Să deschidă gura, seă să căriescă.“
15 Aă ^o fălesce-se securea asupra celui ce taiă
cu d'insa?
Aă mândresce-se ferestreulă asupra celui
ce-lă mișcă?
Ca și cândă toégulă ară mișca pre cei ce-
lă rădică!
Ca și cândă bățulă ară rădica pre omă!
16 De aceea Domnulă, Domnulă oștiriloră, va
trămete
Uscăciune ^o celoră grași ai sei,
Și suptă mărirea lui va arde arșită,
Ca arșita foculă.
17 Și lumina lui Israelă în focă se va preface,
Și Sântulă seă în flacăra,
„Ce va aprinde și va înghiți spinii sei
Și scaii sei *totă* într'o ăi.
18 Și va nimici mărirea pădurei sale și a 'mă-
nósei sale câmpii,
De la suftetă până la carne,
De va fi ca și peirea bolnavulă.
19 Și rămășița arboriloră pădurei sale va fi
pučină,
Aă, că ună copilă va puté-o scrie.
20 „Și în ăiăa aceea
„Nu se va mai rădăma rămășița lui Israelă,
Și cei scăpați ai casei lui Iacobă,
Pe celă, ce i-a lovită;
Ci se voră rădăma pe Iehova,
- Sântulă lui Israelă, cu încredere.
^o Rămășița se va întorce, 21
Rămășița lui Iacobă, cătră puterniculă Dum-
neđeă.
„Căci chiară de ară fi poporulă teă Israelă 22
ca nésipulă mărei,
^o Număi o rămășiță din ei se va întorce;
Căci ^o nimicirea este hotărită, revărsătore de
dreptate.
„Căci nimicire, da, *nimicire* hotărită, va face 23
Iehova, Domnulă oștiriloră,
În međiloculă țerei întregi.
De aceea aăa ăice Iehova, Domnulă oști- 24
riloră:
^o Nu te teme, poporulă meă, cela ce locuesă
Sionulă, de Asiriénulă,
Care te lovesce cu toégă,
Și *care* rădică biciulă seă asupra ta, după
chipulă ^o Egiptulă.
^o Căci, încă forte pučină, ^o și urgia mea va 25
înceta,
Și mânia mea *se va indrepta* spre nimici-
rea loră.
Și va rădica Iehova, *D-đeulă* oștiriloră, / bi- 26
ciculă asupra lui,
Ca în bătaia ^o Madianului la stânca Horebă;
Și ^o toégulă seă 'lă va înălța preste mare,
Dupre chipulă Egiptulă.
Și în ăiăa aceea 27
^o Se va depărta sarcina sa de pe umă-
rulă teă,
Și jugulă seă de pe grumazulă teă,
Și se va sfărâma jugulă de multă ^o grăsimă.
Elă a venită la Aiată; a trecută prin 28
Migronă,
A lăsată în Micmașă unelte sale;
A trecută ^o trecătoreă, 29
A masă în Gheba;
Rama se cutremură,
^o Ghibeă a lui Saulă fuge.
Înălță vócea ta, fică ^o a Gallimului! 30
Ascultă, ^o Laișo!
^o Sermane Anathotă!
^o Madmena fuge, 31
Locuitorii Gebimului fugă grămadă.
Astă-ăi se mai opresce ^o în Nobă; 32
Elă ^o rădică *deja* mânasa *asupra* muntelui 'fi-
cei Sionulă,
Asupra colinei Ierusalimulă.
Éccă, Iehova, Domnulă oștiriloră, 33
Va rumpe ramurele cu putere cumplită,
Și 'cei înalți la statură se voră tăia,
Și se voră umili cei sumeți.
Cu feră va tăia desimea pădurei, 34
Și Libanulă va căde de mână puternică.

^o 2 Reg. 19. 31.
n Ier. 18.
o Isa. 37. 24.
Exec. 28. 4.
etc.
Dan. 4. 30.

p Iov 31. 25.
q Ier. 51. 30.
r Cap. 5. 17.
s Cap. 9. 18. &
27. 4.
t 2 Reg. 19. 23.

u Veđi 2 Reg. 16.
7.
2 Cron. 28. 20.
v Cap. 7. 8.
w Rom. 9. 27.
x Cap. 6. 13.

z Cap. 28. 22.
a Cap. 28. 22.
Dan. 9. 27.
Rom. 9. 28.
b Cap. 37. 6.
c Esod. 14.

d Cap. 54. 7.
e Dan. 11. 36.
f 2 Reg. 19. 35.
g Jude. 7. 25.
Cap. 9. 4.
h Esod. 14. 26.

i Cap. 14. 25.
j Pa. 105. 15.
Dan. 9. 24.
1 Ioan 3. 20.
k 1 Sam. 13. 23.

l 1 Sam. 11. 4.
m 1 Sam. 25. 44.
n Jude. 18. 7.
o Ios. 21. 18.
p Ios. 15. 31.
q 1 Sam. 21. 1.

& 22. 19.
Neem. 11. 32.
r Cap. 13. 2.
s Cap. 37. 22.
t Veđi Amos 2. 9.

*Domnia cea plină de pace și de prosperitate
a lui Mesia.*

- 11 **A** TUNCEA ^a va eși o odraslă din tulpina
lui ^b Ișai,
Și ^c o ramură va crește din rădăcinele lui;
2 Și se va repausa pe el ^d spiritul lui Iehova,
Spiritul înțelepciunii și al priceperii,
Spiritul sfatului și al puterii,
Spiritul științei și al temerei de Iehova.
3 Și plăcerea lui va fi în temerea de Iehova,
Și nu va judeca după părerea ochilor săi,
Nici nu va hotărî după auzirea urechie-
lor sale;
4 Ci ^e va judeca pre cei saraci cu dreptate,
Și va hotărî cu ecitate pentru cei sermani
ai țerei;
Va ^f lovi pământul cu vîrga gurei sale,
Și cu suflarea buzelor sale va ucide pre
cei nelegiuîți.
5 ^g Dreptatea va fi cîngătorea cîpselor sale,
Și credincioșia cîngătorea șelelor sale.
6 Atuncea ^h va locui lupul la un loc cu
mnelul,
Și leopardul se va odihni împreună cu e-
dul;
Vițelul și puful leului și vitele îngrășate
vor ⁱ fi la un loc,
Și un copil mic le va mîna.
7 Vaca și ursocia vor ^j paște,
Împreună se vor odihni puil lor;
Leul va mîncă paiu, ca și bou;
8 Și pruncul sugător se va juca la gura
bortei viperei,
Și în vizunia basilicului va băga mîna sa
copilul ^k d'abie intercatu.
9 Nu vor ^l face nici un rău nici o derăpănare
pe tot muntele meu cel sântu;
Căci ^m plin va fi pământul de știința lui
Iehova,
Precum apele acoperă ⁿ fundul mării.
10 ^o Și în ziua aceea ^p rădăcina lui Ișai,
Ce va sta drept steg al popórelor,
O vor ^q căuta ^r națiunile;
Și ^s locul ei de repaus va fi mărirea.
11 Și ^t în ziua aceea se va întempla,
Că Domnul ^u érá-și va întinde mîna sa, de
a două órá,
Ca să redobîndescă ^v rămășița poporului său,
Ce va fi ^w rămasă, ^x de la Asiria și de la Egiptu,
De la Patrosu, de la Etiopia, și de la Elamu,
De la Șinaru, de la Hamatu, și de la insu-
lele mării.

- Și va înălța ^y steg națiunilor,
12 Și va aduna pre cei împrăsciați ai lui Is-
raelu,
Și va strînge pre ^z cei răspîndiți ai lui Iuda
Din cele patru colțuri ale pământului.
Atuncea ^{aa} pisma lui Efraim se va depărta, 13
Și neamicia lui Iuda va înceta;
Efraim nu va ^{ab} mai pismui pre Iuda,
Și Iuda nu va ^{ac} mai dușmăni pre Efraim;
Ci vor ^{ad} sbura pe spinarea Filistenilor că- 14
tră apus;
Vor ^{ae} prăda împreună pre fiii resăritului;
^{af} Asupra Edomului și Moabului vor ^{ag} întinde
mîna lor,
Și fiii lui Ammon ^{ah} vor ^{ai} asculta de ei.
Și Iehova ^{aj} va despica limba mării Egiptului, 15
Și va mișca mîna sa asupra Eufatelui în
aprinerea mîniei sale,
Și-lu va lovi ^{ak} în șapte riuri,
Și ^{al} vor ^{am} pași preste ^{an} d'insul cu încălciăminte.
Și ^{ao} va fi o cale pentru rămășița poporului său, 16
Ce va fi rămasă, de la Asiria;
^{ap} Precum a fost pentru Israelu în ziua,
Cîndu a eșit din pământul Egiptului.
S I vei ^{aq} dice ^{ar} în ziua aceea: 12
^{as} „Ție-ți mulțumesc, Iehova;
„Că mîniindu-te pre mine, mînia ta s'a în-
torsu ^{at} de la mine,
„Și m'ai mîngăiatu.
„Eccé, Dumneđu ^{au} m' ^{av} este mîntuirea mea, 2
„In elu ^{aw} mă încred, și nu mă tem;
„Căci ^{ax} tăria mea și lauda mea ^{ay} este Iahú,
^{az} Iehova;
„Și elu s'a făcutu mie spre mîntuire.
Și cu veselie veți ^{ba} scóte ^{bb} apă de isvórele mên- 3
Și în ziua aceea veți ^{bc} dice: [tuirei. 4
^{bd} „Mulțumiți lui Iehova,
^{be} „Chîmăți numele lui,
^{bf} „Faceți cunoscute faptele lui între popóre;
^{bg} „Lăudați-lu, căci ^{bh} înălțat este numele lui.
^{bi} „Cîntați lui Iehova, căci fapte mari a făcutu, 5
^{bj} „Cunoscute ^{bk} fie acestea pe tot pământul;
^{bl} „Saltă, și bucură-te, locuitoare a Sionului, 6
^{bm} „Căci mare ^{bn} este în meșlocul teú ^{bo} Sántul
lui Israelu.“

Profeția asupra Babilonului.

- P**ROFEȚIA împoverătoare asupra Babilo- 13
nului, pre care o vėdu Isaia, fiul lui
Amozu:
^a Rēdicați steg ^b pe muntele pleșu! 2
Înălțați spre ei vócea, ^c faceți cu mîna!

Cap. 11.	Ios. 1. 32, 33.	a Cap. 65. 25.	n Ebr. 4. 1, etc.
a Cap. 53. 2.	& 3. 31.	b Zec. 31. 25.	o Cap. 2. 11.
Zech. 6. 12.	e Ps. 72. 2, 4.	c Osea 2. 18.	p Zech. 10. 10.
Apoc. 5. 5.	f Apoc. 19. 11.	d Iov 5. 23.	q Ioan 7. 35.
b Fapt. 13. 23.	g Iov 4. 9.	e Cap. 2. 4. &	r Iac. 1. 1.
Vers. 10.	h Mal. 4. 6.	f 35. 9.	s Ier. 3. 18.
c Cap. 4. 2.	i 2 Thes. 2. 8.	g Hab. 2. 14.	t Ezec. 37. 16, 17.
Ier. 23. 5.	j Apoc. 1. 16. &	h Cap. 2. 11.	u Osea 1. 11.
d Cap. 61. 1.	k 2. 16. & 19. 15.	i Vers. 1.	v Dan. 11. 41.
Mat. 3. 16.	l Veđi Efec. 6. 14.	m Rom. 15. 10.	w Cap. 60. 14.

u Zech. 10. 11.	b Esod. 15. 2.	Pa. 68. 32. &	Cap. 13.
v Apoc. 16. 12.	c Ps. 83. 18.	98. 1.	a Cap. 21. 1. &
x Cap. 19. 23.	d Ps. 118. 14.	i Cap. 54. 1.	47. 1.
y Esod. 14. 29.	e Ioan 4. 10. 14.	j Zef. 3. 14.	Ier. 50. & 51.
z Cap. 51. 10. &	f 7. 37, 38.	k Ps. 71. 22. &	b Cap. 5. 20. &
63. 12, 13.	g 1 Cron. 14. 16.	l 89. 18.	18. 3.
—	h Ps. 105. 1.	m Cap. 41. 14, 16.	Ier. 50. 21.
Cap. 12.	n Ps. 145. 4, 5, 6.	—	o Ier. 51. 25.
a Cap. 2. 11.	o Ps. 34. 3.	—	p Cap. 10. 32.
—	q Esod. 15. 1, 21.	—	—

- Ca să între în porțile puternicilor *Babilonului*!
- 3 Da't amă ordină celor înșarcinați de mine;
Chiămat'amă pentru îndeplinirea mâniei mele
pre viteșii mei,
Pre cei voioși și falnici ai mei.
- 4 *Eccē!* vóce de mulțime pe munți, ca și cea
a unui popor numeros;
Vócea vuetului popórelor, adunate din mul-
te țeri:
Iehova, *D-zeul* oștirilor cercetază óstea
gata de rebelă.
- 5 Ei vină din pământ de departe,
De la marginea ceriurilor,
Iehova și uneltele mâniei sale;
Ca să strice totă țera.
- 6 Urlați, că aproape *este* ziua lui Iehova;
Ea vine ca o dărâpânare de la Atotpu-
ternicul.
- 7 De aceea toate mânele slăbesc,
Și ânima a totu omul se topesce;
- 8 Ei s'însăpăimântă,
Dureri și chinuri i cuprindă;
Sunt în durere, ca o femeă în facere;
Cu încremenire se uită unul la altul;
Fețe de flacăra sunt fețele lor.
- 9 *Eccē!* ziua lui Iehova vine,
Plină de gróză, de urgiă, și de aprinderea
mâniei;
Ca să prefacă pământul acela în pustii,
Și să sterpască de pe el p'cătoșii lui.
- 10 Căci stelele ceriurilor și constelațiunile lor,
Nu-și voru da lumina lor;
Sórele se va întuneca la resăritul său,
Și luna nu va răspândi lumina sa.
- 11 Și voiă pedepsi lumea pentru răutatea ei,
Și pre cei nelegiuiți pentru nedreptatea lor;
Voiă face să inceteze trufia celor sumeți,
Și voiă umili îngâmfarea celor puternici.
- 12 Mai rar voiă face pre bărbat de câtă au-
ră curată,
Și pre om decătă aurul de Ofir.
- 13 De aceea voiă cutremura ceriurile,
Și se va clăti pământul din locul său,
La urgia lui Iehova, *D-zeul* oștirilor,
Și în ziua aprinderii mâniei lui.
- 14 Și ca o căprioară v'nată,
Ca oie, pre cari nu le adună nimenea,
Se va întorče fie-care cătră poporul său,
Și va fugi fie-care cătră pământul său.
- 15 Cine din ei se va găsi, va fi străpuns,
Și voru căde toți cei uniți cu ei de sabă;
16 Copiilor lor voru fi zdrobiți înaintea ochilor
lor.
- Casele lor prădate, și femeile lor siluite.
Eccē! voiă descepa asupra lor pre Meșii, 17
Ce nu prețuesc argintul,
Și nu au plăcere de aur.
Arcurile lor voru sdrobi pre t'neri, 18
Și de fructul mitrei nu se voru îndura;
Ochii lor nu va cruța nici ch'ar pre copii.
Așa Babilonul, podoba împărățiilor; 19
Mândria falnică a Chaldeilor, va ajunge,
Ca Sodoma și Gomorra, pre cari Dumneđu
le-a nimitit.
În eternă, nu va trona, 20
Nu va fi locuită din generațiune în gene-
rațiune;
Nu-și va întinde acolo Arabul cortul său,
Nici păstori voru poposi acolo turmele lor.
Ci f'erele s'elbatice ale deșerturilor se voru 21
odihni acolo,
Și buhne voru implé casele lor;
Acolo voru locui struții,
Și caprele p'roșe acolo voru juca.
Și șacalii voru urla în palaturile lor, 22
Și dragonii în casele lor de plăcere;
Că aproape este să vină timpul lui,
Și zilele lui nu se voru îndelungi.
- CĂ se va îndura Iehova de Iacob, 14
Și b'ără-și va alege pre Israel,
Și-i va aședa în pământul lor;
Și străinii se voru însoți cu d'înșii,
Și se voru lipi de casa lui Iacob.
Popórele i voru lua, și-i voru aduce la lo- 2
cul lor;
Dară casa lui Israel în moscenire i va lua
în pământul lui Iehova,
Ca servi și serve;
Și voru ține robii pre cei ce i-au robit,
Și voru st'epâni pre apăsătorii lor.
- Și în ziua, când Iehova i va da repaus 3
de necasul său, de turburarea sa, și de
servitutea sa cea grea, la care ai fost
supus, R'edica-vei acestă cuvântă batjo- 4
coritoră asupra regelui Babilonului; și vei
dice:
Eccē cum repausăză cel ce apăsa!
Eccē, cum repausăză cel l'acom de aur!
Iehova a sfărâmată toégul nelegiuiților, 5
Sceptrul domnitorilor!
Ceeu ce a bătut popóre cu urgiă, 6
Cu bătăi fără de încetare;
Ceea ce a domnit cu mânia preste națiuni,
Ea însă și este acum prigonită fără contenire.
Tot pământul se odihnesce, este liniscit, 7
Și erumpe în strigări de bucuria.
Și ridă de tine pini, 8

e Ioel 3. 11.
f Ps. 149. 3, 5, 6.
g Zef. 1. 7.
Apoc. 6. 17.
h Iov 31. 23.
Ioel 1. 15.
i Ps. 48. 6.
Cap. 31. 3.

j Mal. 4. 1.
k Ps. 104. 35.
l Prov. 2. 22.
m Cap. 24. 21, 23.
n Esec. 32. 7.
Ioel 2. 31. &
3. 15.
Mat. 24. 29.

Marc. 13. 24.
Luc. 21. 25.
n Cap. 2. 17.
o Hag. 2. 6.
p Ps. 110. 5.
Plân 1. 13.
q Ier. 50. 16. &
51. 9.

q Ps. 137. 9.
Nah. 3. 10.
Zeoh. 4. 2.
r Cap. 21. 2.
s Ier. 51. 11, 28.
Dan. 5. 28, 31.
t Cap. 14. 4, 22.
u Fac. 19. 24.

25.
Deut. 29. 23.
Ier. 49. 18. &
50. 40.
v Ier. 50. 3, 39.
& 51. 29, 62.
w Cap. 34. 11, 15.
Apoc. 18. 2.

x Ier. 51. 33.
—
Opulă 14.
a Ps. 102. 13.
b Zeoh. 1. 17.
& 2. 12.

c Cap. 60. 4, 5, 10.
Efes. 2. 12, 13, etc.
d Cap. 49. 23.
e 60. 9. & 66. 20.

f Cap. 60. 14.
g Cap. 13. 19.
Hab. 2. 6.
h Apoc. 18. 16.
i Ps. 125. 3.
j Cap. 55. 12.
Esac. 31. 16.

- „Și cedrii Libanului, *dicându* :
 „De când tu dormi,
 „Tăiaătoru nu s'a sculatū preste noi.”
- 9 „Infernulū de desuptū s'a cutremuratū pentru tine,
 Ca să te întimpine la venirea ta ;
 Pentru tine elū a desceptatū umbrele
 • Tuturorū mai marilorū pământului ;
 Elū a sculatū de pe tronurile lorū
 Pre toți regii popórelorū.
- 10 Toți acestia iéu cuvântulū, și dicū cătră tine ;
 „Cumū ! făcutu-te-ai și tu neputinciosū ca noi !
 „Făcutu-te-ai și tu asemenea noui !”
- 11 În infernū pogoritu-s'a fula ta,
 Sunetulū harpelorū talo ;
 Vermele 'ți este așternutū suptū tine, și ver-
 miū te acoperū.
- 12 „Cumū ai cădūtū din ceriū,
 Lucifer, fiū alū aurorei !
 Ecce-te aruncatū la pământū,
 Călcătorule alū popórelorū !
- 13 Căci tu diceai în ānima ta :
 „Sui-mē-voiū în ceriū,
 „Inālta-voiū tronulū meū mai pe susū de-
 câtū stelele lui Dumneđeū ;
 „Și voiū ședē pe muntele intrunirei *deilorū*,
 „Pe nordulū celū mai depārtatū ;
- 14 „Sui-mē-voiū pe inālțimile nūorilorū,
 „Voiū fi asemenea celui Prē-inālțū.”
- 15 Darā „în infernū ecce-te aruncatū,
 În grópa cea mai adūncā !
- 16 Ceī ce te vėdū, căutāndū la tine, aștintin-
 du-te vorū *dice* :
 „Ecce omulū care făcu să se cutremure pā-
 mēntulū !
 „Care făcu să se clatine impērații !
- 17 „Care prefācu lumea într'unū pustiiū,
 „Și nimici cetāțile ei !
 „Care nu dādea drumu prinșilorū sei.”
- 18 Toți regii popórelorū, da, toți
 Se repausēzā în mārire, fie-care în lōca-
 șulū seū.
- 19 Ėrū tu jaci asvērliť fārā mormēntū,
 Ca o ramurā putređitā,
 Avēndū de vestmēntū pre cei uciși, pre cei
 strāpunși de sabiā,
 Ce se pogorā la petrele mormēntului ;
 Esci ca stērvulū ce se calcā în picióre.
- 20 Nu te vei uni cu d'inșiī întrū immormēntare ;
 Căci ai pustiiť *chiarū* pāmēntulū teū,
 Și ai ucisū *chiarū* pre poporulū teū ;
 „Semīnța celorū făcētorī de rele renume nu
 póte dobēndi.
- 21 Pregātiťi injunghiarea copiilorū lui,
 „Pentru nedreptatea pārințilorū lorū ;

Ca să nu se scóle, nici să moscenēscā pā-
 mēntulū :
 Nici să *mai* imple fața lūmei de turburātorī.

Căci *și* eū mē voiū scula asupra lorū, 22
 Dice Iehova, *D-deulū* oștirilorū,
 „Și voiū stērpi din Babilonū * numele și 'rē-
 „Fiulū și nepotulū, dice Iehova. [māșița,
 „Lū voiū preface în moscenire ariciulū, și 23
 în bālți de ape,
 Și-lū voiū mātura cu mātura nimicirei, dice
 Iehova, *D-deulū* oștirilorū.

Jurat'a Iehova, *D-deulū* oștirilorū, di- 24
 cēndū :
 Da, cumū amū gānditū, așa se va face,
 Și precumū amū hotāritū, așa va rēmāné :
 Cā voiū sfārāma pre Asiriēni în pāmēntulū 25
 meū,
 Și-lū voiū cālca în picióre pe munții mei ;
 Atuncea „jugulū seū se va depārta de pe ei,
 Și sarcina lui se va lua de pe umeri lorū.
 Acēsta *este* hotārirea, hotāritā asupra a totū 26
 pāmēntulū,
 Și acēsta *este* māna cea întinsā asupra po-
 pórelorū.

Căci Iehova, *D-deulū* oștirilorū, a * hotāritū, 27
 și cine va zādarnici ?
 Māna lui s'a întinsū, și cine o va întórce ?

Profețiā asupra Filistiei.

În anulū, în care a muritū *regele Ahazū, 28
 fost'a acēstā profețiā impovērātórē.

Nu te bucura, tu, totū *pāmēntulū* Filis- 29
 tenilorū,
 „Cā s'a sfārāmatū toégulū celui ce te-a lovitū ;
 Căci din códa șerpelui va eși basilisculū,
 „Și fructulū seū va fi șerpe sburātoriiū.

Darā āntēiū-nāscuții saracilorū vorū pasce, 30
 Și lipsiții vorū repausa în siguranță ;
 Darā voiū omori rādēcina ta cu fōme,
 Și se va ucide rēmāșița ta.

Urlā, pórtā ! țipā, cetate ! 31
 Tu, întregule *pāmēntū* alū Filistenilorū, te
 vei topi ;
 Căci fumū vine de la mēđā-nópte,
 Și nici unū omū nu rēmāne singurū de ce-
 tele sale.

Și ce se va responde solilorū acestui poporū ? 32
 Cā * Iehova a întemeiatū Sionulū,
 Și în elū vorū afla adāpostū * saracii popo-
 rulū seū.

Cāderea Moabului pređisā.

„PROFEȚIA impovērātóre Moabului. 15
 Da, nópteā s'a prēdatū * Arulū Moabului,
 și a peritū ;

j Ezech. 32. 21.
 k Cap. 34. 4.
 l Mat. 11. 28.
 m Dan. 8. 10.
 n Ps. 48. 2.
 o Cap. 47. 8.

2 Thea. 2. 4.
 p Mat. 11. 28.
 q Iov 18. 19.
 r Ps. 21. 10. &
 37 28. & 109.
 13.

r Esod 20. 5.
 Mat. 23. 35.
 s Prov. 10. 7.
 t Ier. 51. 62.
 u 1 Reg. 14. 10.

v Iov 18. 19.
 w Cap. 34. 11.
 x Zef. 2. 14.
 y Cap. 10. 27.
 z 2 Cron. 20. 6.

Iov 9. 12. &
 23. 13.
 Ps. 33. 11.
 Prov. 19. 21.
 & 21. 30.

Cap. 43. 13.
 Dan. 4. 21. 35.
 s 2 Reg. 16. 20.
 a 2 Cron. 26. 6.
 b 2 Reg. 18. 8.

c Ps. 87. 1. 5.
 & 102. 16.
 d Zef. 3. 12.
 Zeach. 11. 11.
 ...

Capitulū 16.
 a Ier. 48. 1. etc.
 Ezech. 35. 8-11.
 Amos 2. 1.
 b Num. 21. 28.

- Da, noptea s'a predată Kirulă Moabului, și a peritū.
- 2 Poporulū s'a suitū în casa idolilorū, și Dibonulū pe înălțimi, ca să plângă; Urla-va Moabulū pentru *perderea* Neboului și a Medibei;
"Tote capetele sūnt pleșuve, Tôtă barba este tăiată.
- 3 În ulițe se încingū cu saci; Cu toții urlă pe acoperimintele lorū și în u-Topindu-se de plânsū. [lițele lorū,
- 4 Se vaetă Heșbonulū, și Elealulū; Vaetulū lorū se aude până la Iaazū; Pentru aceste se bocescū cei înarmați ai și este amăritū sufletulū lorū. [Moabului,
- 5 "Anima mea jălesce pentru Moabū, Ai căruia fugari *alergă* până la Zoarū, până la alū treilea Eglatū;
 Căci la suigulū Luhitulū plângendū se suiū, Și în calea Horonaimulū înalță strigare de
- 6 Apele Nimrimiei s'au pustiitū, [nimitire. Și érba s'a uscatū, verdéta s'a dusū, Nu mai este nimicū verde.
- 7 De aceea bunurile, pre cari le-au cêștigatū, și *averea* ce au păstratū, Ei le ducū d'incolo de pêreulū sălcielorū.
- 8 Strigarea lorū a incunjuratū cuprinsulū Moa-Urletulū seū până la Eglaimū, [bului, Și urletulū seū până la Beerū-Elimū;
- 9 Căci apele Dimoniei se împlu de sânge; Căci asupra Dimoniei aducū cete noūe:
 "Lei asupra celui scăpatū din Moabū, Și asupra rêmășiței țerei.
- 16 **T**RAMETETI mnelulū domnitorulū țerei, "De la Sela prin deșertū Cătră muntele ficei Sionulū!
- 2 Căci, ca paserea ce se rătăcesce, Gonitā *fîndū* din cuibulū ei, Așa sūnt ficele Moabulū, Cari stândū la trecătorile Arnonulū, *dicū* :
 "Sfătuesce-te, lucréză dreptū;
 "Ca noptea cea mai adîncă fă-ți umbra ta în améda țilei;
 "Ascunde pre cei goniți,
 "Nu da față pre cei fugari;
- 4 "Cei goniți ai mei din Moabū rêmână la tine, "Să fii lorū locū de scăpare de fața predătorulū:
 "Până va înceta apēsarea,
 "Va trece dērăpēnarea,
 "Și va peri celū încalcătorū din țerā :
 "Căci prin iubire s'a întemeiatū tronulū teū, "Și șede pe elū cu credincioșiā în cortulū lui Davidū,
- "Unū judecătorū, ce caută judecata, și se silesce la dreptate.
 Auđit'amū mândria Moabulū, (că mândru 6 fôrte este),
 De fala lui, îngâmfarea lui și mânia lui;
 "Dară de nici unū rađamū nu mai sūnt minciunile lui.
 Pentru acésta Moabulū urlă pentru sine; 7
 Urlă cu toții;
 Suspiniū pentru struguriū Kiru-Haresetulū, Întristați cu totulū.
 Căci câmpiele Heșbonulū lănceđescū, 8
 "Viia Sibmei se usucă;
 Domniū popólorolū i-a nimititū vițele cele mai alese,
 Cari ajungeau până la Gazerū, Rătăciaū prin pustiiū,
 Și ale cărei ramuri se întinseră, trecuse-
 ră marea.
 De aceea cu plânsulū Iazerei te plângū și eū, 9
 viia Sibmei;
 Și te adapū cu lacrimile mele, "Heșbonule și Elealule;
 Căci asupra culesulū fruptelorū tale și asupra secerișulū teū
 A răpeđitū strigătū de resbelū.
 "S'a luatū bucuria și veselīa din mânósele 10
 tale câmpii,
 Și în viiele tale nu se mai cîntă cîntări de bucuriā, nici se mai chiuiesce;
 Călcătorulū nu va călca vinū în linuri;
 Strigătulū culesulū teū făcutu-l'amū să înceteze.
 De aceea mēnuntaiele mele facū vuetū, ca 11
 citara, pentru Moabū,
 Și lă-intrulū meū pentru Kirū-Hareșū.
 Și *eccē*, Moabulū, după ce s'a arētatū, 12
 Și s'a obositū pe înălțimi,
 Vine în sanctuarulū seū, ca să se róge;
 Dară nu isbutesce.
 Acesta este cuvēntulū, pre care l'a vor- 13
 bitū Iehova despre Moabū de demultū;
 Dară acumū Iehova vorbesce, *dicēndū* : 14
 "In trei ani, cumū sūnt anii unui năimitū,
 "Mărirea Moabulū se va injosi,
 "Cu tótă marea mulțime a lui;
 "Și rêmășița lui va fi pučină, de totū ne-
 băgatā în sémă.
- Profețiū asupra Siriei, a lui Efraimū și a Asirienilorū.*
- P**ROFETIA împovērătoare Damasculū. 17
 "Eccē, Damasculū se iea d'între cetăți,
 Și va fi grămadă de ruini.

c Cap. 16. 12.
 d Veđi Lev. 21. 5.
 e Cap. 3. 24. &
 22. 12.
 f Ier. 47. 5. &
 48. 1, 37, 38.
 Exec. 7. 18.

e Ier. 48. 38.
 f Cap. 16. 9.
 g Cap. 16. 11.
 Ier. 48. 31.
 h Cap. 16. 14.
 Ier. 48. 34.

i Ier. 48. 5.
 j Num. 32. 36.
 k 2 Reg. 17. 25.
 —
 Capulū 16.
 a 2 Reg. 3. 4.

b 2 Reg. 14. 7.
 c Num. 21. 13.
 d Dan. 7. 14.
 27.
 Mio. 4. 7.
 Luc. 1. 35.

e Ps. 72. 2. &
 96. 13. & 98. 9.
 f Ier. 48. 29.
 Zef. 2. 10.
 g Cap. 28. 15.
 h Ier. 48. 20.

i 2 Reg. 3. 25.
 j Cap. 24. 7.
 k Vers. 9.
 l Ier. 48. 32.
 m Cap. 15. 4.
 n Cap. 24. 8.

o Cap. 15. 5. &
 63. 15.
 Ier. 49. 36.
 p Cap. 15. 2.
 q Cap. 21. 16.

Capulū 17.
 a Ier. 49. 23.
 Amos 1. 3.
 Zech. 9. 1.

- 2 Cetățile Aroerului se voru părăsi;
Vorū fi de pascăune turmelorū,
Ce se voru odihni pe loculū lorū, și ^b nu va
fi cine să le sparie.
- 3 Lipsi-va și lui Efraimū ^c întăriturile sale,
Și Damascului regatulū seū; și rămășița Siriei
Va fi ca și mărirea fiilorū lui Israelū,
Dice Iehova, *D-deulū* oștirilorū.
- 4 Și in diūa aceea mărirea lui Iacobū se va
micșura,
Și ^d grăsimia corpului seū se va usca:
^e Li va fi, ca și secerătorului *ce* culege grăulū,
Și seceră spicele cu braçulū seū;
5 Și ^f li se va întempla, ca și celui *ce* adună
spice in valea Refaimului;
6 Dară li va rămâne bobițatură, cumū *rămâne*
la scuturatulū olivului,
Dūoi seū trei simburī pe vērfulū cracului
celui mai înaltū,
Patru seū cinci pe crengelē sale cele mai
rodite,
Dice Iehova, Dumneḡeulū lui Israelū.
- 7 In diūa aceea omulū ^g privi-va cătră Fă-
cētorulū seū,
Și ochii lui se voru uita spre Sântulū lui
Israelū;
- 8 Nu va mai privi cătră altarele, lucrulū mă-
nelorū sale,
Nici nu se va uita la *aceea* ce au făcutū
degetele lui,
Nici la Astarteele, nici la chipurile sōrelui.
- 9 In diūa aceea vorū fi cetățile cele întărite
ale sale ca o pădure părăginită,
Și ca vērfulū muntelui,
Pre care *Amoreii și Eveii* l'au părăsitū de
faça fiilorū lui Israelū;
Și va fi pustiire.
- 10 Pentru-că ai uitatū pre ^h Dumneḡeulū mēn-
tuirē tale,
Și nu ți-ai adusū-aminte de stânca pute-
rei tale,
De aceea tu poți plāta plānte *păcute*,
Și poți sădi vlăstare străine:
- 11 Te poți trudi diūa, să crēcā plānta ta,
Și te poți sili demānēța să n'florēcā se-
mința ta;
Dară secerișulū se va perde in diūa durerei,
Și a mahnirei descurăgiātore.
- 12 Ah! vuetulū multorū popōre!
Ce vuescū, ⁱ ca vuetulū mării;
Și mugetulū națiunilorū!
Ce mugescū, ca mugetulū apelorū puternice.
- 13 Mugescū popōrele, ca mugetulū multorū ape;
Dară *Dumneḡeū* le va ^j muștra, și vorū fugi
departe;

* Vorū fi gonite, ca plēva munțilorū înaintea
vântului,
Și ca pulberea vērtejuluiū înaintea furtunei.
In-de-sērā *totulū* va fi turburatū, 14
Și mai 'nainte de aurorā nu vorū mai fi;
Acesta e partea celorū ce ne-au prēdatū,
Și sorțulū celorū ce ne-au răpitū.

O tu, ^k pāmēntū cu umbrā înduōitā, 18
Celū de preste riurile Etiopiei!
Celū ce trāmeți soli pe mare, 2
Și in vase de papurā pe ape!
Mergeți, trāmeși iuți, la ^l poporulū *acela*, celū
înaltū la staturā și strălucitorū,
La *acelū* poporū groznicū din începutulū
seū și până acumū,
Poporū ce mēsūrā cu frānghia, și incalcā *totū*,
Pre alū cărui pāmēntū 'lū inundā fluviile.
Toți locuitorii lumēi, și cāti locuiți *acestū* 3
pāmēntū,
Luați sēmā, ^m cândū se va înālța stēgulū pe
munți!
Ascultați, cândū se va sufla din trîmbiță!
Căci așa a ⁿ disū Iehova cătră mine: 4
Cu linisce privi'amū
Din lōcașulū meū,
Ca arșița strălucitōrē pe erbā verde,
Ca nūorulū de rouā in arșița secerișului;
Dară mai 'nainte de secerișū, după ce s'a 5
trecutū flōrea,
Și flōrea s'a făcutū aguridā,
Atuncea tăiatu-s'au ramurele cu cosorulū,
Și s'au îndepārtatū vițele, tăiāndu-se;
S'au lāsātū tōte pentru pāsērele răpitōre ale 6
Și pentru fērele pāmēntului; [munțilorū,
Ca să vēreze in ele pāsērele răpitōre,
Și să ierneze intr'însele tōte fērele pāmēntului.
In timpulū *acela* ^o aduce-se-va darū lui Iehova, 7
D-deulū oștirilorū,
De la poporulū celū înaltū la staturā și stră-
lucitorū,
De la poporulū groznicū din începutulū seū
și până acumū,
Poporū ce mēsūrā cu frānghia și incalcā *tōte*,
Pre alū cărui pāmēntū 'lū inundā fluviile,
In loculū numelui lui Iehova, *D-deulū* oști-
rilorū, in muntele Sionū.

*Preḡiceri de judecāți asupra Egiptului, cu sḡg-
duinți de îndurare.*

PROFETIĂ apēsātore Egiptului. 19
Eccē, Iehova ^p călăresce pe unū nūorū
ușorū,
Și va intra in Egiptū:
Și ^q idolii Egiptului se vorū clāti d'înaintea lui,
Și ānima Egiptului se va topi in elū.

b Ier. 7. 33.
c Cap. 7. 16. &
8. 4.
d Cap. 10. 16.
e Ier. 51. 33.

f Cap. 24. 13.
g Mic. 7. 7.
h Ps. 68. 19.
i Ier. 6. 23.
j Ps. 9. 5.

k Ps. 89. 13.
l Osea 13. 8.
—
m Capulū 18.
n Cap. 30. 4, 5.

o Exec. 30. 4,
5. 9.
p Zef. 2. 12. &
3. 10.

q Vers. 7.
r Cap. 3. 26.
s Voici Ps. 68.
31. & 72. 10.

t Cap. 16. 1.
u Zef. 3. 10.
v Mal. 1. 11.

w Capulū 19.
x Ier. 46. 13
y Exec. 29. & 30.

z Ps. 18. 10. &
104. 3.
aa Exod. 12. 12.
ab Ier. 43. 12.

- 2 Că voi^o întărita pre Egipteni asupra Egiptenilor;
Se vor^u bate unul^u cu altul^u,
Și fie-care cu aprópele se^u,
Cetate cu cetate,
Regat^u cu regat^u.
- 3 Și va peri spiritul^u Egiptului din me^uilocul^u
Și voi^u resturna sfatul^u se^u. [se^u,
Puté-vor^u atunci să se sfātuéscă cu idolii
și cu fermecătorii lor^u,
Cu necromanții lor^u și cu magii lor^u!
- 4 Dară voi^u da pre Egipteni în mâna unui
domn^u crud^u,
Și un^u rege aspru^u i va domni,
Dice Iehova, Domnul^u oștirilor^u.
- 5 Apele vor^u seca din mări,
Și riul^u va peri, și se va usca:
- 6 Fluviele vor^u seca:
Riurile ^aMazorului se vor^u deșerta, și se vor^u
Trestia și papura se vor^u vesteji. [usca,
7 Live^uele din lungul^u fluviului, de la gura
fluviului,
Și totă seménătura din lungul^u fluviului,
Se vor^u usca, se vor^u spulbera, și nu vor^u
- 8 Și pescarii se vor^u bocii, [mai fi.
Toți cei ce aruncă cu undi^uta în fluviu vor^u
plânge,
Și cei ce întind^u mreje asupra apelor vor^u
- 9 Cei ce lucréză inul^u pestri^uț, [lânce^udi.
Și cei ce împletesc^u lése, vor^u fi de bat-
jocură.
- 10 Stâlp^uii țerei se vor^u sdrobi,
Și toți cei ce lucréză pentru simbr^uia vor^u
fi cu ânima întristată.
- 11 Cu adevérat^u înnebunit^u au^u mai marii
^aZoanului,
Sfatul^u înțeleptilor^u consiliari ai lui Faraon^u
s'a improstit^u:
Cum^u mai dicit^u dec^u lui Faraon^u;
„Noi s^untem^u fiii înțeleptilor^u,
„Fiii vechilor^u regi?”
- 12 Dară unde s^unt înțelepții tei, Faraone?
Spune-ți de sci^u și ei singuri,
Ce a hotăr^uit Iehova, D-^uleul^u oștirilor^u,
asupra Egiptului!
- 13 Mai marii Zoanului au^u înnebunit^u,
„Mai marii Nofului s'au amăgit^u;
Au^u rătăcit^u Egiptul^u cap^uii semin^uțelor^u sale.
- 14 Iehova a turnat^u într'insul^u un^u spirit^u de
turburare,
Și au^u rătăcit^u Egiptul^u în tóte faptele lui,
Cum^u se clatină cel^uu bét^u în v^uersătura sa:
- 15 Și nimicu^u nu va ajuta pre Egipt^u
Din tóte câte le va puté face capul^u se^uu c^uda,
ramura se^uu papura.
- În ziua aceea Egiptenii vor^u fi ca femeele, 16
Se vor^u înspăim^uenta și se vor^u teme
De mișcarea mânei lui Iehova, D-^uleul^u oș-
tirilor^u,
Pre care o va mișca asupra lor^u.
Și pământul^u lui Iuda va fi spăimă Egipt- 17
tenilor^u;
Fie-care, aducându-și aminte de el^u, se va
înfricoșă,
Pentru sfatul^u lui Iehova, D-^uleul^u oștirilor^u,
Pre care l'a hotăr^uit asupra lor^u.
În ziua aceea cinci cetăți vor^u fi în pă- 18
mântul^u Egiptului,
„Vorbind^u limba Canaanului,
Și jurându pe Iehova, D-^uleul^u oștirilor^u;
Una se va numi: Heliopolia, (cetatea s^urelui.)
În ziua aceea va fi altar^u lui Iehova 19
În pământul^u Egiptului;
Și un^u stâlp^u la hotarele lui pentru Iehova:
Și va fi drept^uu semn^u și mărturiă 20
Pentru Iehova, D-^uleul^u oștirilor^u, în pămên-
tul^u Egiptului:
Căci strigându ei cătră Iehova de reul^u apé-
sătorilor^u,
El^u li va trâm^uete un^u m^untuitor^u mare,
Și-i va m^untui.
Și se va cunósce Iehova la Egipteni: 21
Și Egiptenii vor^u cunósce pre Iehova în
ziua aceea,
Și-l^u vor^u servi cu sacrifici^u și cu dar^u de
Vor^u face voturi lui Iehova, [pâne,
Și le vor^u împlini.
Lovi-va Iehova Egiptul^u; l^u va lovi, și-l^u va 22
Și se vor^u întórce la Iehova, [m^untui;
Căre se va pleca la ru^ugele lor^u, și-i va vin-
deca.
În ziua aceea va fi cale mare de la E- 23
gipt^u la Asiria:
Asirienii vor^u veni în Egipt^u,
Și Egiptenii în Asiria:
Și Egiptenii vor^u servi cu Asirienii lui Iehova.
În ziua aceea Israel^u va fi al^uu treilea 24
Cu Egiptul^u și cu Asiria,
O bine-cuv^uentare pe pământ^u:
Pre cari Iehova, D-^uleul^u oștirilor^u, i-a bine- 25
cuv^uentat^u, d^uic^und^u:
Fie bine-cuv^uentat^u Egiptul^u, poporul^u me^u,
Și Asiria, lucrul^u mânelor^u mele,
Și Israel^u, moscenirea mea.
- Profesiă simbolică despre învingerea și captivita-
tea Egiptenilor și a Etiopienilor.
- ÎN anul^u, când^u a venit^u Tartan^u în Aș- 20
dod^u, (când^u l'a trâm^ues^u Sargon^u, rege-
le Asiriei,) și s'a luptat^u asupra Așdodului,

d Jude. 7. 22.
1 Sam. 14. 16.
2 Cron. 20.
23.

e Cap. 8. 19. &
47. 12.
f Cap. 20. 4.
Ier. 46. 36.
Ezec. 29. 19.

g Ier. 51. 36.
Ezec. 30. 12.
h 2 Reg. 19. 24.
i 1 Reg. 10. 28.
Prov. 7. 16.

j Num. 13. 22.
k 1 Cor. 1. 20.
l Ier. 2. 16.
m 1 Reg. 22. 22.
Cap. 29. 10.

n Cap. 9. 14.
o Ier. 51. 30.
Nah. 3. 13.
p Cap. 11. 15.
q Zef. 3. 9.

r Fac. 28. 18.
Esod. 24. 4.
Ios. 22. 10, 26.
27.
s Ve^udi Ios. 4.

20. & 23. 27.
t Mal. 1. 11.
u Cap. 11. 16.
v I's. 100. 3.
Cap. 29. 28.

Osea 3. 23.
Efes. 2. 10.
—
Capit^u 20.
a 2 Reg. 18. 17.

2 și l'a luat; Totu' în acelă timp a vorbitu' Iehova prin Isaia, fiulul lui Amozu, dicendu': Du-te și deslégă ^b sacul de la cóspsa ta, și scóte-ți încălțămintele tale din piclórele tale. Și a făcutu' așa, ^c âmblandu' gol și desculțu'.
3 Și a ăisă Iehova: Precumă servulă meă I-saia âmbă gol și desculțu', ^d dreptu' semnă și simbolu' *pentru cele ce se voru' face în trei*
4 ani asupra Egiptulu' și asupra Etiopiei; Așa regele Asiriei va duce pre Egipteniă captivi și pre Etiopieniă prinși, pre tēneri și bētrāni, gol și desculți, ^e chiaru' și cu ședutulă gol, spre rușinea Egiptulu'. ^f Și se voru' înspăimēnta, și se voru' rușina *locuitorii din As-dodă* de Etiopia, încrederea lor, și de Egiptu', fala lor. Și locuitorii acestui țermu' voru' dice în diăa aceea: Éccē ce *este* încrederea noastră! la care amă fugitū întru ajutoru', ca să ne mēntuim de regele Asiriei; și cumă ne vomă mēntui!

Pređicēri asupra Babilonulu', a Dumei și a Arabiei.

21 PROFETIA apēsătore deșertulu' de lângă mare.

Cumă ^a vērtejele de amēdă-đi, *ce* cutrieră deșertulu',
Așa vine elū din grozniculă *seu* pāmēntu'!
2 Groznică visiune mi s'a arētātū:
^b Prēdătorulă prēdă, și rāpitorulă rāpescē;
^c „Urcă-te, Elame! impresură, Media!
„Éccē, facu' să înceteze tóte suspinurile lor.”
3 De aceea ^d cóspele mele s'au împutu' de dureri;
Și ^e chinuri m'au cuprinsu', ca chinurile feme-ei în facere;
Sunt apēsātū, de nu potū ađi;
Mē turburū, de nu potū vedē.
4 Ânima mi se rātăcesce,
Gróza mē înspăimēntă,
Nóptea desfētărei mele mi s'a schimbatū în frică.
5 „Ei pregătescū mēsa, punū fața pe ea, mănāncă și beū;
Șculăți-vē, mai marilorū! ungeți scuturile!
6 Căci Domnulă așa a ăisă cătră mine:
„Du-te, pune strajā,
„Ca să spună ce va vedē.”
7 ^a Și a vēdutu' cālăreți, cālărindū dūoi căte dūoi,
Cālăreți pe asini, cālăreți pe cămile.
8 Și a ascultatū cu luare-aminte, cu multă luare-aminte,
Și a strigatū *ca* unū leū:
„Dómne, ^b de strajā staū mereū diăa,
„Și la strajā amă statū tóte noptile;

„Și éccē, într'acóce vinū barbați cālăreți, 9
„dūoi căte dūoi!”

Și *profetulu'* a respunsū, și a ăisū:
„A cădutu', a cădutu' Babilonulu'!

„Și ^a tóte chipurile cioplite ale ăeilorū sei *ău* cădutu', sfărāmate la pāmēntu'.

^b O, *poporulă* meă strivitū și cālcātū în piclóre! 10
Ceea ce amă ađitū de la Iehova,
Dumneđeulū oștirilorū și alū lui Israelū,
Făcutu-ți-amă cunoscutū.

^c Profētia apēsătore Dumei.

Cătră mine *se* strigă din Seirū: 11

Păzitorule, cătū *mai* *este* din nópte?

Păzitorule, cătū *mai* *este* din nópte?

Și păzitorulă ăise: 12
„Éccē, sosescē demānéța, dară *întunecōsă* *ca* nóptea,

„De voiți să întrebați, întrebați;

„Și érá-și veniți.

^c Profētia apēsătore Arabiei.

În pădurea Arabiei înopțati, 13

Caravane ale ^d Dedaneilorū!

Aduceți apă în întimpinarea celui setosū, 14

Locuitorī ai pāmēntulu' Temanū!

Și reintimpinați cu pāni pre celū fugariū;

Căci fugū de sabiă, 15

De sabiă scósă,

De arculū celū întinsū,

Și de greutatea resbelulu'.

Căci așa a ăisū Domnulū cătră mine: 16

Încă unū anū, ^e precumă sunt anii unui năimitū,

Și va peri tótă mărirea ^f Kedarei;

Și rămășița numerulu' arcurilorū celorū pu- 17

ternici ai fiilorū Kedarei se va inpučina;

Căci Iehova, Dumneđeulū lui Israelū, *o* ăice.

*Descriere profetică a impresurarei Ierusalimulu';
înjosirea lui Șebna, și înălțarea lui Eliakimū.*

PROFETIA apēsătore vāiei visiunei. 22

Ce-ți este,
De se sue totū *poporulă* pe învilitorī?

Tu cea plină de vuetū, 2

Cetatea sgomotósă, ^a cetate vuiósă!

Uciși tei n'au *fosťu* uciși de sabiă,

Nici n'au muritū în resbelū.

Toți mai marii tei au fugitū împreună, 3

De arcurile *neamicilorū* sunt închisi;

Toți cei ce se află în tine cu toți sunt in-

chisi,

Cari din departare fugiseră la tine.

De aceea amă ăisū: 4

Întorțeți-vi *privirea* de la mine; ^b voiū plân-

ge cu amarū;

Nu vē *mai* osteniți a mē mângāia pentru
dērāpēnarea fiicei *poporulu'* meă.

^b Zech. 13. 4.   Ier. 13. 22. 26.   Capulū 21.   ^d Cap. 15. 5. &
^c 1 Sam. 19. 24.   Mic. 1. 11.   16. 11.   16. 11.
^e Mic. 1. 8. 11.   ^f 2 Reg. 18. 21.   ^a Zech. 9. 14.   ^e Cap. 13. 8.
^d Cap. 8. 13.   Cap. 30. 3, 5,   ^b Cap. 33. 1.   ^f Deut. 28. 67.
^e 2 Sam. 10. 4.   7. & 26. 6.   ^g Cap. 13. 17.   ^g Dan. 5. 5.
Cap. 3. 17.   —   Ier. 49. 34.   ^h Vers. 9.

ⁱ Hab. 2. 1.   51. 44.   ⁿ Ier. 49. 28.   Capulū 22.
^j Ier. 51. 8.   ^l Ier. 51. 33.   ^o 1 Cron. 1. 9,   ^a Cap. 32. 13.
Apoc. 14. 8.   ^m 1 Cron. 1. 30.   39.   ^b Ier. 4. 19. &
^k 18. 2.   ^p Cap. 16. 14.   9. 1.
^k Cap. 46. 1.   ^q Ps. 120. 5.   ^p Cap. 60. 7.
Ier. 50. 2. &   Obad. 1.

- 5 * Că *este* ziua de turbare, de strivire și de pustiire
A văiei visiunei, ^a de la Iehova, Dumnezeuul
oștirilor;
Ziua surpărei zidiurilor
și a strigărei, *ce resbate* până la munți.
- 6 * Și Elamul p^ortă tolba
Cu cete de bărbați și de călăreți,
Și / Kirul^u desv^elesce scutul^u.
7 Văile tale cele alese s'au împlut^u de car^e,
Și călăreții s'au aședat^u la porțile tale.
8 Atuncea s'a rădicat^u v^elul^u de pe ochi^u lui Iuda:
Și te-ai uitat^u în ziua aceea la armele ^a din casa pădurei;
9 Și ^a ai v^eduț^u, că spărturile cetăței lui David^u sunt multe;
Și ai adunat^u apele ézului de jos^u;
10 Ai numerat^u casele Ierusalimului,
Și ai stricat^u casele, ca să întăriți zidiul^u;
11 Și ^a ai făcut^u între cele două ziduri șanț^u,
Ca să cuprindă apele ézului celui vechi^u;
Dară nu v'ai uitat^u la / Făcătorul acestora,
Nici nu v'ai uitat^u la cel^u ce din vechime
a pregăt^uit acestea.
12 În ziua aceea Iehova, Domnul^u oștirilor^u,
v'a ^a chiamat^u
La plâns^u și la bocet^u,
"La pleșuviă și la încingere cu sac^u;
13 Dară éccé! bucuria și veselia,
Înjunghiarea boilor^u și tăierea oilor^u,
Măncarea cărnei și berea vinului!
"Să mâncăm^u, și să bem^u,
"Căci mâne vom^u muri."
14 * Și s'a descoperit^u urechilor^u mele prin Iehova,
D-deul^u oștirilor^u:
Cu adev^erat^u, nedreptatea acésta ^a nu vi se
va ierta până la m^ortea voastră,
Dice Iehova, Domnul^u oștirilor^u.
15 Așa dice Iehova, Domnul^u oștirilor^u,
Du-te, întră la acest^u tesarar^u,
La / Șebna, ^a mai marele preste palat^u,
16 Și *zi*: „Ce ai aci? și pre cine ai aci?
„Că aci ți-ai s^epat^u morm^entul^u te^u“;
"Morm^ent^u înalt^u și s^epă,
În p^etră scobesce l^ocașul^u se^u.
17 Éccé, Iehova te va arunca d'într'o aruncă-
tură, omule,
"Apucându-te cu putere;
18 Ca pre un^u ghem^u te va inv^erti,
Și ca pre o minge te va av^erti într'un^u pă-
Acolo vei muri, [m^ent^u întins^u;
Și acolo vor^u fi car^ele tale cele frum^ose,
O tu, rușinea casei domnului te^u.
19 Te voi^u alunga din starea ta,
- Și el^u te va smulge din postul^u te^u.
Și în ziua aceea,
Voi^u chiam^ua pre servul^u me^u 'Eliakim^u, pre
fiul^u lui Hilchia:
"L^u voi^u îmbrăca cu vestm^entul^u te^u,
Și-l^u voi^u încinge cu cing^et^orea ta;
Domnia ta o voi^u da-o în mâna lui,
Și va fi părinte locuitorilor^u Ierusalimului,
Și casei lui Iuda.
Și voi^u pune pe umerul^u se^u cheia casei
lui David^u;
Și va ^a deschide, și nimenea nu va închide,
Și va închide, și nimenea nu va deschide.
"L^u voi^u întări, ca pre ^a un^u drug^u pe loc^u tare;
Și va fi ca un^u scaun^u de măr^ere la casa
părintelui se^u;
Și pe d'însul^u vor^u atârna t^otă măr^erea ca-
sei părintelui se^u,
Pre copii^u și nepoți^u se^u,
T^ote vasele cele mic^u, de la vasul^u cupelor^u
până la vasul^u ulci^olor^u.
În ziua aceea, dice Iehova, *D-deul^u oștirilor^u*,
Drugul^u, înșepenit^u pe locul^u tare, se va
Se va tăia, și va căd^e; [depărta,
Și sarcina d^esupra lui va peri;
Căci Iehova o dice.
- Căderea Tirului, și restatornicirea sa după aceea.*
- * PROFETIA apăsătoare Tirului. 23
Urlați, corăbii ale Tarșișului,
Căci *Tirul^u* s'a pustiit^u,
De nu va mai fi într'însul^u nici casă nici
întrare;
Din pământul^u Chitteilor^u vi se va desco-
peri *acésta*.
Amuțiți, locuitori ai țermului,
Pre care-l^u împlură neguțiatorii Sidonului,
Ce trec^u pe fața mării;
Ale cărui venituri *erau* semînța Sihorului,
De ^a se făcu țergul^u popórelor^u.
Ruşineză-te, Sidone! căci marea a vorbit^u,
Cetatea mării, dⁱc^end^u:
„Nu mai sunt în dureri de facere, nici nu
mai nasc^u copii,
„Nici nu mai nutresc^u t^eneri, nici nu mai
cresc^u feci^ore.“
Când^u va veni scire Egiptului,
Scire despre Tir^u, se vor^u cutremura.
Treceți la Tarșiș!
Urlați, locuitori ai țermului!
A^u nu *este* el^u ^a cetatea voastră cea sgomot^osă,
Al^u cărui început^u *este* din zilele vechi?
Éccé acum^u picior^uele ei o duc^u, să locués-
că departe!

c Cap. 37. 3.	& 10. 17.	26.	1 Cor. 15. 32.	q 1 Reg. 4. 6.	u Iov. 12. 14.	Capul 23.	Amos 1. 9.
d Plân. 1. 5. & 2.	A 2 Reg. 20. 20	k Ioel 1. 13.	* Cap. 5. 9.	r Vedei 2 Sam. 18. 18.	Apoc. 3. 7.	a Ier. 25. 22. & 47. 4.	Zech. 9. 2. & 4.
e Ier. 49. 35.	2 Cron. 32. 4.	l Vedei Ezra 9. 3.	o 1 Sam. 3. 14.	Mat. 27. 60.	v Ezra 9. 8.	b Vers. 12.	c Ezech. 27. 3.
f Cap. 15. 1.	5. 80.	Cap. 15. 2.	Exec. 24. 13.	* Mat. 7. 8.	—	Ezech. 26. & 27. & 28.	d Cap. 19. 16.
g 1 Reg. 7. 2.	i Neem. 3. 16.	Mic 1. 16.	p 2 Reg. 18. 37.	t 2 Reg. 18. 18.			e Cap. 22. 2.
	j Vedei cap. 37.	m Cap. 56. 12.	Cap. 36. 3.				

- 8 Cine a hotărîtu acesta asupra Tirului,
Care împărția cununii,
Al cărui târgoveți erau cei mai mari,
Și al cărui neguțiatori erau cei mai de
sămă ai pământului?
- 9 Iehova, D-*deu*lă oștirilor, a hotărîtu acesta;
Ca să rușineze mândria a totă mărirea,
Ca să înjosescă pre toți cei mai de sămă
ai pământului.
- 10 Fătă a Tarșîșului, străbate pământul teū,
Cingătorea nu mai este. [ca unū fluviū,
11 Întins'a mîna sa asupra mării,
Clătît'a regatele;
Iehova dat'a ordinū împotriva acestorū Ca-
Ca să se strice cetățile lorū. [naneî,
12 Și a dîsū: „Nu te vei mai bucura,
„Fecioră siluită, fătă a Sidonului;
Scolă-te, treci la Chittei;
Nici acolo nu vei avé repausū.
13 Ecce pământul Chaldeilorū!
Poporulū acesta nu era nimicū;
Asirienulū l'a întemeiatū pentru 'cei ce lo-
cuescū deșertulū;
Și el rēdicarā valurī asupra Tirului,
Șurparā palaturile lui,
Si-lū prefăcurā în ruini.
14 Urați, corăbiī ale Tarșîșului;
Că pustiitu-s'a cetatea vōstră.
15 Și în diūa aceea,
Tirulū va rămānū în uitare șapte-*zeci* de anī,
Cātū *ținū* dīlele unū rege:
Și la sfârșitulū celorū șapte-*zeci* de anī se
va cānta de Tirū ca de o meretrice:
16 „Ié-ți citară, āmblă priu cetate,
„Meretrice uitată;
„Jocă bine, cāntă cāntări multe,
„Pentru ca să-și aducā aminte de tine.“
17 Darā sfârșitulū celorū șapte-*zeci* de anī,
Iehova 'și va aminti de Tirū,
Și elū se va întorče éra-și la cēștigulū seū,
Și 'va sta în legătură cu tōte regatele lumei
de pe pāmēntū.
18 Darā cēștigulū lui și plata lui 'se vorū con-
sacra lui Iehova:
Nu se vorū păstra, și nu se vorū strīnge;
Ci cēștigulū lui va fi pentru cei ce locuescū
înaintea lui Iehova,
Ca să mănānce, să se sature, și să aibā vest-
minte trānice.
- Pređicerī despre pedepsirea Iudeilorū și efectulū
fericitū alū acest-ia; fāgăduinși de mēntuire și re-
statornicire viitoare, și de nimicirea neamicilorū lorū;
cāntări de laudā pentru mila lui Dumneđeu.*
- 24 ECCE, Iehova deșertā țera, și o pustiesce,
O restōrnā, și rēsipesce pre locuitorii seī!
- Și va fi poporulū, ca și a preutului;
Servulū, ca și domnului seū;
Servei, ca și dōmnei sale;
Cumpărătorulū, ca și vēndătorulū;
Împrumutătorulū, ca și celui împrumutatū;
Creditorulū, ca și dētorniculū.
Se deșertā țera, și se prēdā:
Căci Iehova a dîsū cuvēntulū acesta.
Țera jālesce, și se veștejesce;
Lumea lānceđesce, și se veștejesce;
Mai marii poporului țerei lānceđescū.
Că a țera s'a pāngăritū prin locuitorii seī:
Căci aū călcatū legile, aū schimbatū așe-
dāmēntulū,
Aū frāntū eternulū legāmēntū.
Pentru acēsta a blāstemulū a inghițitū țera,
Și locuitorii din ea s'au pedepsitū;
Pentru acēsta datu-s'a focū locuitorilorū țe-
Și numai fōrte puçinī ómenī aū rēmasū. [rei,
Mustulū bocescce, viā lānceđesce,
Toți cei cu ānima voiōsā suspinū.
Desfētarea timpanelorū a încetatū;
Vuetulū celorū ce se veselescū a contenitū;
A încetatū desfētarea citarei.
Nu mai béu vinū cu cāntece:
Bēutura cea îmbētătoare amarā este celorū
ce o béu.
Cetatea cea deșertā s'a sfărāmatū;
Tōte casele s'au închisū aș, că nimene nu
mai intrā într'īnsele.
O strigare este în tōte părțile pentru vinū;
Trecut'a ori-ce veselīā, bucuria țerei a fu-
Pustiirea a rēmasū în cetate, [gitū.
Și pōrta cu ruini s'a lovitū.
Căci face-se-va țerei și semințielorū sale,
Ca la scuturatulū olivilorū,
Ca la bobităturā după sfārșitulū culesulū;
Puçinū acestia ce vorū rămāné
Vorū înālța vōcea lorū, vorū cānta de bucuriā,
Și cei de cătrā mare vorū lauda māreția lui
Iehova.
De aceea măriți pre Iehova, cei de la resăritū,
Numele lui Iehova, Dumneđeuulū lui Israelū,
cei din īnsulele mării!
Din marginea pāmēntului audīt'amū noi cān-
„Mārire Dreptului.“ [tările:
Darā eū dîs'amū:
Mē stingū, mē stingū, vai mie!
Prēdătorii prēdā,
Da, prēdătorii prēdā fōrte.
Grozā și grōpā și cursā
Sūnt asupra ta, locuitorule alū țerei.
Și va fi, că celū ce va fugi de vuetulū grō-
zei, va cădē în grōpā;
Și celū ce se va rēdica din grōpā,

f Vezi Ezech. 28.
2, 12.
g Apoc. 18. 22.
h Vers. 1.
i Ps. 79. 9.

j Vers. 1.
Ezech. 27. 25,
30.
k Apoc. 17. 2.
l Zech. 14. 20,

21. —
Opusul 24.
a Osea 4. 9

b Ezech. 7. 12,
13.
c Fac. 8. 17.
Num. 85. 33.

d Mal. 4. 6.
e Cap. 16. 8, 9.
f Ier. 1. 10, 12.
g Ier. 7. 34. &

16. 9. & 25. 10.
Ezech. 26. 13.
Osea 2. 11.
Apoc. 18. 22.

g Cap. 17. 5, 6.
h Mal. 1. 11.
i Ier. 5. 11.
f Vezi 1 Reg.

19. 17.
Ier. 48. 43, 44.
Amos 5. 19.

- Se va prinde în cursă :
Căci *stavilele ceriului s'au deschisă,
Și 'temeliile pământului se clătesc.
- 19 "Pământul s'a sfărâmată,
Pământul s'a îmbucătită,
Pământul s'a smâncită *din locul său* ;
- 20 Pământul "se clatină încóce și încolo, ca
celu bétu,
Și se mișcă *în toate părțile* ca unu légână
spândurată ;
Că nelegiuirea lui este grea preste elu :
Cade, și nu se va mai rēdică.
- 21 Și în ȕiua aceea,
Iehova va pedepsi oștirea celoră înalți întru
înălțime,
Și pre °regii pământului de pe pământu ;
- 22 Și se voru aduna,
Cum se adună încătușății la grópă,
Și voru fi închiși la închisóre ;
Și după ȕile multe voru fi pedepsiți.
- 23 Atuncea °luna va roși, și sórele se va rușina,
Căci Iehova, *D-ȕeul* oștirilor, va °domni pe
"muntele Sionu,
Și în Ierusalimă, și înainte bētrâniloră sei
în mărire.
- 25 I EHOVA, tu *esci* Dumneȕeulă meă ;
Pre tine °te înalțu, și laudă numele teă ;
°Că tu ai făcută *lucruri* minunate,
Și °sfaturile tale cele de demultă *arētatu-s'au*
credincioșe și adevērate.
- 2 Căci făcut'ai °din cetăți movile *de petre,*
Și ruini din cetățile întărite,
Palaturile neamiciloră, *așa* că ele cetăți nu
mai sânt,
Și nici odată nu se voru rezidi.
- 3 De aceea te voru °mări popórele puternice,
Și cetățile națiuniloră celoră dētătóre de
gróză se voru teme de tine ;
- 4 Căci tu tăriă ai fostu saraciloră,
Tăriă celoră neavuți în strimtorarea loră,
°Locu de scăpare în contra fortunei, umbră
în contra arșiței :
Căci suflarea *măniei* grozniciloră *neamici este*
ca furtuna pentru zidiuri.
- 5 Cum se domolesce arșița în uscăciune,
Ai umilită fala grozniciloră *neamici* ;
Ca pre arșița prin umbra nōrului,
Așa ai umilită fala grozniciloră *neamici*.
- 6 Și °Iehova, *D-ȕeul* oștirilor, va face pe
°acestă munte °tuturoră popóreloră
Ospēte de vite grase, ospēte de vinuri pe
drojdiele loră,
De vite grase, pline de mēduvă, de vinuri
bine limpedite pe drojdiele loră.
- Și în muntele acesta elu va depărta 7
Acoperimēntulă, ce acopere tóte popórele,
Și °vélulă ce invēlesce tóte națiunile.
Va °inghiți mórtea pentru eternu ; 8
Și Iehova, Domnulă, va °sterge lacrimile de
pe tóte feȕele,
Și va depărta ocara poporului seă de pe totu
Căci Iehova a vorbitu. [pământulă ;
Și în ȕiua aceea voru ȕice : 9
"Eccē, acesta *este* Dumneȕculă nostru,
"°Lă asceptămă, ca să ne mēntuă ;
"Acesta *este* Iehova ;
"°Lă asceptămă ;
"°Ne vomă bucura și ne vomă desfēta în
mēntuirea lui." Căci în muntele acesta mâna lui Iehova 10
va repausa,
Și Moabulă va fi călcată suptu d'insulă,
Cum se calcă paiele din bălegariu.
Și va întinde mânele sale asupra lui, 11
Cum întinde *mânele sale* înnotătorulă, ca
să innóte ;
Și va umili mândria lui
Prin încovăirea mâneloră sale.
Și °inaltele tării ale zidiuriloră tale le va 12
pleca,
Le va înjosi, le va arunca la pământu, în
țerănă.
- ÎN °ȕiua aceea în pământulă lui Iuda se 26
va cāta cāntarea acēta :
Cetate tare avemă,
Și Dumneȕulă pus'a *în ea* °mēntuirea sa dreptă
zidiu și vală.
°Deschideți porȕele, 2
Și va intra în ele poporulă dreptă, ce pă-
zesce credincioșia sa.
- Pre celă cu cugetare statornică 3
°Lă vei păzi în pace desevarșită ;
Căci în tine se încrede.
Încredeți-vē în Iehova pururea, 4
°Căci stāncă eternă *este* în Iahă, Iehova.
Căci elu înjosesce pre cei ce locuescū întru 5
Elu plēcă °cetatea cea înaltă ; [înălțime :
Până la pământu o plēcă,
Aruncând'o în pulbere.
- Piciorulă o calcă, 6
Piciorole saracului, pașiilor celoră neavuți.
Netedă *este* calea dreptului ; 7
°Calea dreptului tu o neteȕesci.
Și °în calea judecāȕeloră tale, Iehova, te-amă 8
asceptatū :
Dorinȕa sufletului nostru a fostu în numele
teu și în amintirea ta.
- °Din sufletă nóptea te-amă doritū ; 9

k Fac. 7. 11.
l Pa. 18. 7.
m Ier. 4. 23.
n Cap. 19. 14.
o Pa. 76. 12.
p Cap. 13. 10. &
60. 19.

Exec. 32. 7.
Ioel 2. 31. &
3. 15.
q Apoc. 19. 4. 6.
r Ebr. 12. 22.

Capitulu 25.
a Eod. 15. 2.
b Pa. 118. 28.
c Num. 23. 19.
d Cap. 21. 9. &

23. 13.
Ier. 51. 37.
e Apoc. 11. 13.
f Cap. 4. 6.
g Prov. 9. 2.
Mat. 22. 4.
h Cap. 2. 2. &

i Dan. 7. 14.
Mat. 8. 11.
j 2 Cor. 3. 15.
k Efas. 4. 18.
l Osea 13. 14.
m Cor. 15. 54.
Apoc. 20. 14.

& 21. 4.
l Apoc. 7. 17.
& 21. 4.
m Fac. 49. 18.
n Pa. 20. 5.
o Cap. 26. 5.

Capitulu 26.
a Cap. 2. 11.
b Cap. 60. 18.
c Pa. 118. 19. 20.
d Cap. 45. 17.

e Cap. 25. 12.
& 32. 19.
f Pa. 37. 23.
g Cap. 64. 5.
h Pa. 63. 6.
Cânt. 3. 1.

- Da, cu spiritulū meu în lă-intrulū meu te-amū căutatū;
Căci, cândū judecățele tale *sunt* pe pământū, Locuitorii lūmei învătă dreptatea.
- 10 'Cu celū nelegiuitū *chiarū* milă de se va face, Elu *totū* nu va înveta dreptatea;
'Ci în 'pământulū dreptăței va nedreptăți, Și nu va căuta la măreția lui Iehova.
- 11 Mâna ta, Iehova, înalță-se, *dară* * ei nu o vedū;
Darā vorū vedē zelulū *teū* pentru poporūl *teū*,
Foculū mâniei, ce mistue pre neamicii *tei*;
Și se vorū rușina.
- 12 Iehova, tu ni vei da pacea;
Căci tōte lucrurile *marī*, ce ni s'au făcutū, tu le-ai lucratū.
- 13 Iehova, Dumneḡulū nostru, 'alți domnī a-fară de tine au domnitū preste noi;
Darā acumū numai pre tine singurū
Și numele *teū* vomū lăuda.
- 14 Ei *sunt* morți; nu vorū reinvia;
Sunt umbră; nu se vorū scula;
Căci tu i-ai pedepsitū, i-ai stēpitū,
Și ai nimicitū tōtū amintirea lorū.
- 15 Immulțit' ai poporūl *teū*, Iehova,
Immulțit' ai poporūl *teū*, te-ai măritū;
Ai lărgitū tōte marginile țerei *lui*.
- 16 "În strimtorarea *lorū* pre tine te căutară, Iehova,
Spre tine revērsarā ruga *lorū*, cândū pedēpsa ta *era* asupra lorū.
- 17 Ca o "ingrecată, aproape de facere,
Ce este în dureri de facere, și în durerile sale strigă,
Așa eramū noi înainte ta, Iehova:
- 18 Eramū ingrecați, eramū în dureri de facere;
Darā ce amū născutū, vântū *era*;
Nici o mēntuire n'amū făcutū pentru țēră,
Nici nu căḡurā "locuitorii lūmei.
- 19 "Morții *tei* vorū trăi,
Mōrtele mele corpuri se vorū scula.
'Sculați-vē și cântați, voi locuitorii ai pulberei!
Căci roūa ta *este* ca roūa erbarilorū,
Și pământulū va arunca afară pre cei morți.
- 20 Vino, poporūl meu, 'intrā în cămărele
Și inchide ușele tale după tine; [tale,
Ascunde-te 'pentru puḡinū timpū, până să trecă mânia *mea*.
- 21 Căci, ecce, Iehova 'ese din loculū seū,
Ca să pedepsescă pre locuitorii pământulū
pentru nedreptatea lorū;
Și pământulū va descoperi sângiurile lui,
Și nu va mai acoperi pre ucișii seī.

- ÎN ḡiūa aceea va pedepsi Iehova cu sabia 27
sa cea grea și mare și tare,
Pre Leviatanū, pre șerpele celū răpede,
Da, pre "Leviatanū, pre șerpele celu ānelatū;
Și va ucide pre "crocodilulū din mare.
În ḡiūa aceea să "cântați viaa "cea plă- 2
"Eū, Iehova, o păzescū; [cută: 3
"În tōtā clipa o udū;
"Ca *nimenea* "să nu o vėtame,
"Nōptea-ḡiūa o păzescū.
"Urgia nu *mai este* în mine; 4
"O de s'arū lupta 'spiniți și scaii ei cu mine!
"M'ași răpeḡi asupra-li, pre toți i-ași arde.
"Darā *mai bine* apuce-se 'de mine, tăria *lorū*, 5
"Facă pace cu mine;
"Pace facă cu mine."
În ḡilele viitoare Iacobū 'va prinde rădē- 6
Israelū va imboboci, va înflori, [cină,
Și va implē fața lūmei de frupte.
Aū dōrā lovitū-l'a pre elū, cumū a lovitū 7
pre cei ce-lū lovirā pre d'insulū?
Sēū fost'a elū ucisū cu uciderea celorū uciși
pentru d'insulū?
Nu, ci 'cu stēmpărare te lupti cu elū, 8
'Lū "alungī *ca* cu vântū puternicū
În ḡiūa vântulū de resăritū.
Deci cu acēsta *pedepsire* se va împăca ne- 9
dreptatea lui Iacobū;
Și acēsta *va fi* fructulū ei: îndepărtarea a
totū păcatulū seū:
Că va sfărāma tōte petrele altarulū *idoli-*
lorū, ca petrele de varū,
Și Astarteele și chipurile sōrelui nu se vorū
mai rēdica.
Darā cetatea cea întărită *va fi* singuratică, 10
Ca o locuință lāsātā și părăsitā în pustiiū;
'Pe loculū ei vorū pasce viḡei, se vorū re-
pausa într'insa,
Și vorū mânca ramurele *arborilorū crescūți*
în ea.
Cândū ramurele ei se usucă, se vorū rupe; 11
Femeele venindū, le vorū aprinde;
Că "fără de minte *este* poporūl *acesta*:
De aceea Făcētorulū seū nu se îndurā de
d'insulū,
Și "Creatorulū seū nu-lū miluesce. 12
Și în ḡiūa aceea,
Iehova va scutura *fruptele*
De la canalulū Eufuratulū până la rīulū E-
giptulū,
Și voi vē veți aduna unulū cāte unulū, voi
fii lui Israelū.
'Și *totū* în acea ḡi 'se va sufla din trīmbița 13
cea mare,

i Ecl. 8. 12.
Rom. 2. 4.
j Ps. 143. 10.
k Iov 34. 27.
Ps. 28. 5.
Cap. 6. 13.
l 2 Cron. 19. 8.
m Osea 5. 15.

n Cap. 13. 8.
Ioan 16. 21.
o Ps. 17. 14.
p Esec. 37. 1.
etc.
q Dan. 12. 2.
r Esec. 12. 22.
23.

s Ps. 30. 5.
Cap. 54. 7, 8.
2 Cor. 4. 17.
t Mic. 1. 3.
Iuda 14.

Capulū 27.
a Ps. 74. 13, 14.
b Cap. 51. 9.
Esec. 29. 3. &
32. 2.
c Cap. 5. 1.
d Ps. 80. 8.

e Ier. 2. 21.
f Ps. 121. 4, 5.
g 2 Sam. 23. 6.
Cap. 9. 18.
h Iov 22. 31.
i Cap. 37. 31.

j Osea 14. 5, 6.
Iov 23. 6.
Ps. 6. 1.
Ier. 10. 24. &
30. 11. & 46.
28.
1 Cor. 10. 13.

k Ps. 78. 38.
l Vedī cap. 17.
2. & 32. 14.
m Deut. 32. 28.
Cap. 1. 8.
Ier. 8. 7.
n Deut. 32. 18.

Cap. 43. 1, 7.
& 44. 2, 21.
24.
o Cap. 2. 11.
p Mat. 24. 31.
Apoc. 11. 15.

Și voru veni cei gata de peire în pământul Asiriei,
Și cei răsipiți în pământul Egiptului;
Și se voru închina înaintea lui Iehova, pe
muntele celui sântu, în Ierusalim.

*Pedépsa celorlă dece seminții, și a celorlă din Iuda
ce nu se pocădescu.*

28 **V**AI de cununa cea mândră a bețivilor
lui Efraim.

A căroru ^a mărēță frumuseță este ca o flōre
veștejită,
De pe colinele mânōsei văi a celorlă învinși
de vin.

2 **Éccē**, Iehova are la *în-de-mână* unū omū
tare și puternicū,

^a Care, ca plōia, ca grândina, ca furtuna cea
stricaciōsă,

Ca curgerile cele puternice ale apelorlă ce
inundă,

O va surpa la pământū cu mână sa.

3 **A** Cununa cea mândră a bețivilorlă lui Efraimū
Va fi călcată în piciorē.

4 **Și** flōrea cea veștejită a ^a mărēței lorū frumu-
De pe colinele mânōsei lorū văi, [sețe
Va fi ca unū fruptū timpuriū, coptū înain-
tea verei;

Pre care cine-va n'apucă bine a-lū vedē,
Și a-lū avē în mână, și-lū și înghite.

5 **În** diūa aceea Iehova, *D-deulū* oștirilorū,
va fi cunună frumōsă,
Și diademă mărēță pentru rēmășița popo-
rului seū,

6 **Și** spiritū de judecată pentru celū ce șede
la judecată,
Și tăriă la cei ce împingū resbelulū până
la porți.

7 **Darā** și acestia ^a se rătăcescū de vinū,
Și se clatină de bēutura îmbetătore;
^a Preutulū și profetulū se rătăcescū de bēu-
tura îmbetătore;

Sunt stēpāniți de vinū,
Se clatină de bēutura îmbetătore;
Se rătăcescū, cândū profetescū,
Se poticnescū, cândū judecă.

8 **Căci** tōte mesele sunt pline de vērșatură
scārbōsă;
Nici unū locū nu este curatū.

9 **Ei dicū:** „^a Pre cine voiesce elū să învețe sciintă?
„Și pre cine caută să facă să înțelēgă în-
țelepciune?

„Ore pre cei întercați de la țitā?
„De ni dă ordinū preste ordinū, ordinū pre-
ste ordinū,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

„Puținū aci, puținū acolo.“

De aceea cu ^a buze gāngave, și cu limbă 11
Va vorbi cătră acestū poporū [străinā,

Celū ce a dīsū: **Éccē** repausulū! dați repa- 12
usū celorlă osteniți;

Și **éccē** recorirea!

Darā ei nu voră să asculte.

De aceea cuvēntulū lui Iehova va fi cătră ei: 13
Ordinū preste ordinū, ordinū preste ordinū,

Învētatură preste învētatură, învētatură pre-
ste învētatură,

Puținū aci, puținū acolo,

Cumū să āmble, și cumū să cadă pe spate,

Cumū să se sfarāde, cumū să se încurce, și

cumū să se prindă.

Pentru acēsta ascultați cuvēntulū lui Ie- 14
hova, ōmeni batjocoritori,

Cari cārmuiți poporulū acesta din Ierusalimū!

Pentru că ați dīsū:

„Noi amū încheiatū legāmēntū cu mōrtea,

„Și cu infernulū amū făcutū învoēlā;

„Cândū biciulū inundārei va trece, elū nu va
ajunge la noi;

„Căci ni-amū făcutū minciunā loculū nostru
de scāpare,

„Și suptū mințire ne vomū ascunde“:

Pentru acēsta, așa dīce Iehova, Domnulū: 16
Éccē, punū în Sionū ^a pétrā,

Pétrā cercată, prețioasă, pétrā ungulariā, te-
meliā puternică:

Celū ce crede să nu se témā!
Și voiū pune judecata în liniā,

Și dreptatea în cumpēnā;

Și grândina va mătura ^a loculū de scāpare
alū minciunei,

Și apele vorū inunda loculū de ascundere;
Și legāmēntulū vostru cu mōrte se va rumpe,

Și învoēla vōstră cu infernulū nu va sta;

Și cândū biciulū inundārei va trece,

Veți fi striviți de d'insulū.

De cāte ori va trece, vē va răpi:

Căci pe fie-care demānēță va trece,

Diūa și nōptea;

Și numai scirea *despre venirea lui* va fi o
spaīmā grozavā.

Căci *împlini-se-vr proverbulū*: În patulū 20
scurtū nu te poți întinde;

Și cu acoperimēntulū āngustū nu te poți
înfășura.

Căci Iehova se va scula, ca în muntele ^a Pe- 21
razimū,

Se va răpedi, ca în valea ^a Ghibeonulū;

Ca să facă lucrarea sa, lucrarea cea străinā;
Și să îndeplinēscā fapta sa, ^a fapta cea strā-
inā firei lui.

Și acumū nu batjocoriți,

22

Capulū 28.	a Cap. 30. 30.	f Prov. 20. 1.	h Ier. 6. 10.	Pa. 118. 22.	10. 11.	i Vers. 15.	2 Sam. 5. 25.
a Vers. 2.	Esac. 13. 11.	Oseā 4. 11.	i 1 Cor. 14. 21.	Mat. 21. 42.	Efesa. 2. 20.	m 2 Sam. 5. 20.	1 Cron. 14. 16.
b Vers. 4.	d Vers. 1.	g Cap. 56. 10.	j Amos 2. 4.	Fapt. 4. 11.	1 Pet. 2. 6.	n 1 Cron. 14. 11.	o Plān. 3. 33.
	e Vers. 1.	13.	k Fac. 49. 24.	Rom. 9. 33. &	7. 8.	n Ios. 10. 10, 12.	

- Ca să nu se facă mai tari lanțurile vóstre;
Căci auđit'amă de la Iehova, Domnulă oș-
tiriloră,
Că s'a ^p hotărîtă nimicare preste tótă țera.
- 23 Luați in urechiă, și auđiți vócea mea;
Ascultați, și auđiți cuvântulă meu!
- 24 Aă dóră plugarulă ară in tóte ăilele, ca să
sémene?
Aă dóră elă *neconținut* brăzdăză, și grăpé-
ză țérana sa?
- 25 Aă dóră, după ce a neteđită fața ei,
Nu va arunca măzerica, și nu va presera
chiminulă:
Și nu va pune grăulă in rónđuri,
Și nu va sémăna orđulă la loculă seú,
Și alaculă împrejurulă acestuia?
- 26 Dumneđeulă seú 'I arétă ce trebuie să facă,
Și-lă învătă așa.
- 27 Măzerica nu se trieră in lésă,
Nici róta carului nu se învêrtesce asupra
chiminului;
Ci cu bățulă se bate măzerica, și chimi-
nulă cu âmblecigulă.
- 28 Grăulă pentru pâne se mênuntesce;
Căci trierătorulă nu vrea să-lă triere ne-
conținută;
Nici cu róta carului se sfărămă,
Nici cu caii nu se mênuntesce,
- 29 Și acésta a eșit de la Iehova, *D-đeulă* oș-
' Celă minunată in sfatú, [tiriloră,
Și mare in fapte.
- Amenințări reiterate asupra lui Iuda: cu decep-
tări și făgăduinți de îndurări mari.*
- 29 **V**AI de "Arielă, de Arielă,
De cetatea ^b in care a tăbărătă Davidă;
Adăugiți ană preste ană;
Întórne-se serbătorile in cercú:
2 Totă voiă strimtori Arielulă,
Și va fi ună bocetă și vaetă:
Și-mă va fi ună Arielă *adevêrată* (altară de
sacrificii).
3 Și voiă tăbără in jurulă teú,
Te voiă strimtori cu vală,
Și voiă rēdica întăritură asupra ta;
4 Așa vei fi înjosită, vei vorbi ca din pămēntă,
Și vorba ta va fi slabă, ca și cumă ară eși
din pulbere,
Și vócea ta va fi ca a necromantului, eșindă
" din pămēntă,
Și cuvēntarea ta va fi ca o șóptă din țérănă.
5 Dară ca pulberea cea mênuntă va fi mul-
țimea "neamiciloră tei,
Și mulțimea celoră groznică "ca pléva spul-
berată:
- Și acésta se va 'face într'o clipă, de o dată.
" Ea va fi pedepsită de cătră Iehova, *D-đeulă* 6
oștiriloră,
Cu tunetă, cu cutremură și cu vuetă mare,
Cu viforă și furtună,
Și cu vulvóre de focă mistuitoră.
Da, ^a mulțimea tuturoră popóreloră, 7
Ce se voră lupta asupra Arieluluiă,
Tóte căte se voră lupta asupra lui și asu-
pra întăririloră lui, și-lă voră strimtori,
Voră fi 'ca visulă ce se vede nóptea; 8
'Va fi, cumă e visulă celui flămândă, căruia
'i pare că mănâncă,
Dară éccă, se descéptă, și fómea lui este
neînduplecată;
Séu, cumă e visulă celui însetată, căruia 'i
pare că bea,
Dară éccă, se descéptă, și este slabă, și se-
tea lui este neastēmpêrată;
Așa va fi mulțimea tuturoră popóreloră,
Ce se voră lupta asupra muntelui Sionă.
Împroștiți-vē, și fiți proști, *fii ai lui Iuda!* 9
Orbiți-vē, și fiți orbi,
Voi ce "sunteți beți, 'dară nu de vină,
Voi ce vē clătinați, dară nu de beătură im-
bêtătoare;
Căci "Iehova a vêrsată asupra vóstră spi- 10
rită de somnă aduncă,
Și a "închisă ochii vóstri;
Preste profetii și preste capi vóstri, preste
"vêdetori, a pusă vëlă;
Așa că tótă visiunea este pentru voi, 11
Ca cuvintele unei cărți "sigilate,
Ce se dă cui-va, ce scie carte,
Dicēdu-i-se: Cetesce acésta, rogu-te;
'Și elă respunde:
Nu potă, că este sigilată;
Apoi se dă cartea celui ce nu scie carte, 12
Dicēdu-i-se: Cetesce acésta, rogu-te;
Și elă respunde: Nu sciă carte.
De aceea đice Domnulă: 13
'Fiindă-că poporulă acesta se apropiă de
mine cu gura sa,
Și mă onoréză cu buzele sale;
Dară ânima lui este departe de mine,
Și temerea lui de mine este ca ună ordină
'învētată de la ómenă:
'De aceea, éccă, lucruri din ce in ce mai 14
minunate voiă sevârși asupra poporului a-
cestuia,
Minunate și strașnice:
'Că înțelepciunea înțeleptiloră lui va peri,
Și cuminția cumințiiloră sei se va ascunde.
'Vai de cei ce-și ascundă aduncă planu- 15
rile loră de Iehova,

p Cap. 10, 22.	Cap. 29.	c Cap. 8. 19.	g Cap. 28. 2. &	k Ved. Cap. 28.	Cap. 6. 10.	9. & 6. 1.	t Hab. 1. 5.
23.		d Cap. 26. 5.	30. 30.	7. 8.	o 1 Sam. 9. 9.	r Ezech. 33. 31.	u Ier. 49. 7.
Dan. 9. 27.	a Ezech. 43. 15,	e Iov 21. 18.	h Cap. 37. 36.	i Cap. 51. 21.	p Cap. 8. 16.	Mat. 15. 8. 9.	v Obad. 8.
q Ps. 92. 5.	16	f Cap. 17. 13.	i Iov. 20. 8.	m Rom. 11. 8.	z Dan. 12. 4, 9.	Marc. 7. 6, 7.	1 Cor. 1. 19.
Ier. 32. 19.	b & Sam. 5. 9.	j Cap. 30. 13.	j Ps. 73. 30.	n Ps. 69. 23.	Apoc. 5. 1-5.	Col. 2. 22.	v Cap. 30. 1.

- Și faptele cărora sînt de întunerecî;
 Și ^adicu: Cine ore ne va vedé?
 Și cine ore ne va lua sémă?
 16 O, înrîutătirea vóstră!
 Aũ dóră să se socóte olarulú ca lutulú?
 Aũ dóră va díce ^bzidirea de celú ce a zidit'o:
 Nu elú m'a ziditú?
 Sėu va díce făptura de celú ce a făcut'o,
 Că nu se pricepe?
 17 Aũ nu încă pré puçinú timpú,
 Și ^aLibanulú se va schimba în câmpia ro-
 ditóre,
 Și câmpia roditóre se va socoti ca o pădure.
 18 Și ^ain diúaa aceea surdii vorú aũdi cuvintele
 cártei,
 Și ochii orbilorú vorú vedé din cétă și din
 întunerecî;
 19 Și ^bcei blândi vorú immulți bucuria lorú in
 Iehova,
 Și ^ccei lipsiți între ómení se vorú desfėta in
 sântulú lui Israelú.
 20 Căci celú groznici se va sfărși, și ^dcelú bat-
 jocatorú va peri,
 Și ^etoți cei ce ^fvegھی nedreptatea, se vorú
 stérpi:
 21 Cei ce condėmnă pre omú la judecată,
 Și ^gpunú cursă celú ce muștră la pórtă,
 Și ^hprin încelăciune strică pre celú dreptú.
 22 De aceea Iehova, ⁱcare a mēntuit pre Ab-
 raamú, așa díce despre casa lui Iacobú:
 Iacobú nu se va mai rușina,
 Și faça lui nu se va mai îngălbėni.
 23 Căci, cândú vorú vedé pre copiii lorú, ^jlu-
 crulú mănelerú mele,
 In meșilocolú lorú, vorú sánți numele meú,
 Vorú sánți pre Sântulú lui Iacobú,
 Și se vorú teme de Dumneșeulú lui Israelú.
 24 Și cei ^krătăciți cu spiritulú vorú învăța pri-
 ceperea,
 Și cei îndereptnici vorú primi învățatură.
 30 **V**AI de fiii neascultători, díce Iehova,
^aCarí iėu sfatulú, dară nu de la mine;
 Și cari facú legăminte, dară nu prin spiri-
 tulú meú,
^bCa să adaugă păcatú preste păcatú;
 2 ^cCarí se pogóră in Egiptú,
^dFără să întrebe gura mea;
 Ca să se întărescă cu puterea lui Faraonú,
 Și să se încredă in umbra Egiptului!
 3 ^eDe aceea puterea lui Faraonú va fi ruș-
 nea vóstră,
 Și încrederea in umbra Egiptului ocară vóstră.
 4 Căci mai marii lorú fură ^ftrămėși in ^gZoanú,
 Și solii lorú aũ ajunsú până in Hanesú.
- ^hToți se vorú rușina de unú poporú, ce nu
 putu să li folosescă,
 Ce nu póte ajuta nici folosi,
 Dară ⁱli va fi de rușine și de ocară.
 Ecce ^jvitele încárcate și gata de mersú
 spre međa-di,
 In pământulú întristărei și alú strimtorărei,
 Unde se află leulú celú tare și leulú bătrănú,
 Vipera, și șerpele sburătorii celú văpăiosú;
 Acolo aducú avuțiile lorú pe spinarea asi-
 nilorú,
 Și tesaurele lorú pe ghebulú cămilororú,
 La unú poporú, ce nu li va folosi.
 Căci Egiptenii in deșertú și fără folosú vorú
 ajuta;
 De aceea numescú pre acesta:
^kRahavú Hemú Șavetú, (plinú de fală, dară
 fără ispravă.)
 Acumú du-te, ^lscrie acésta inaintea lorú
 însemnă-o in carte, [pe tabla,
 Ca să fie pentru dílele viitoare in eternú și
 perpetuú:
 Că ^macesta este poporú resculătorú, fii min-
 ciunoși,
 Fii, cari nu vorú să audă legea lui Iehova;
ⁿCari dicú cătră vedători:
 „Nu vedeți;” Și cătră profeți:
 „Nu profețiți pentru noi cele drepte;
 „Cuvētați-ni lucruri plăcute,
 „Profețiți ^oprofeții măgulitoare:
 „Depărtați-vé din cale,
 „Dați-vé in lături din cărare,
 „Luați de d'inaintea noastră pre Sântulú lui
 Israelú.”
 De aceea așa díce Sântulú lui Israelú:
 Fiindú-că nesocotiți cuvēntulú acesta,
 Și vé incredeți in apăsare și viclenii,
 Și vé rădămați pe ele:
 De aceea fi-va pentru voi acestú păcatú ^pca
 spărtura unú zidiú înaltú,
 Care spărgēndu-se, amenință să cadă,
 Și a cărú prăbușire ^qse face de o dată,
 Și-lú ^rva sfărăma, [ințr'o clipă.
 Cumú se sfărămă vasulú olarulú,
 Ce se sfărămă fără milă,
 De nu se mai găsește nici unú hărbú in
 sfărămăturile lui,
 Cu ce să se eie focú din vatră,
 Sėu să se scótă apă din puțin.
 Căci așa díce Iehova, Domnulú, Sântulú
 lui Israelú:
 Prin întórcere și repausú ați fi fostú mēntuiți;
 In linisce și in încredere arú fi fostú pute-
 rea vóstră; ^sdară n'ați voitú;

x Ps. 94. 7.	22.	21.	b Deut. 29. 19.	e Cap. 20. 5.	i Deut. 8. 15.	Vers. 1.	p Ps. 62. 3.
y Cap. 45. 9.	e Mic. 2. 1.	e Efes. 2. 10.	c Cap. 31. 1.	f Ier. 37. 5, 7.	j Ier. 37. 7.	n Ier. 11. 21.	q Cap. 29. 5.
Rom. 9. 20.	f Amos. 5. 10.	j Cap. 28. 7.	d Num. 27. 21.	g Cap. 19. 11.	k Vers. 15.	o Amos 2. 12. &	r Ps. 2. 9.
s Cap. 32. 15.	12.	—	l Ios. 9. 14.	h Ier. 2. 36.	Cap. 7. 4.	7. 13.	Ier. 19. 11.
a Cap. 35. 5.	g Prov. 28. 21.	Capulú 30.	i Reg. 22. 7.	i Cap. 57. 9.	l Hab. 2. 2.	Mic. 2. 6.	s Vers. 7.
b Cap. 61. 1.	h Ios. 24. 3.	a Cap. 29. 15.	j Ier. 31. 9. &	o Ios. 8. 9. &	m Deut. 32. 20.	o I Reg. 22. 13.	t Cap. 7. 4.
c Iac. 2. 6.	i Cap. 19. 25. &		42. 9, 20.	12. 1.	n Cap. 1. 4.	Mic. 2. 11.	u Mat. 23. 37.
d Cap. 38. 14.	45. 11. & 60.						

- 16 Ci ați *disu*: Nu; căci vom fugi pe cai;
De aceea veți fugi;
Și *eră-și ați disu*: Vom încăleca pe cai iuți;
De aceea gonașii vostri vor fi iuți:
- 17 "O mie *va fugi* înaintea amenințării unuia,
Și voi toți de amenințările a cinci veți fugi,
Până când veți rămâne ca un stâlp pe
vârful unui munte,
Și ca un steg *redicatu* pe o colină.
- 18 Totu-și va accepta Iehova, ca să vă mi-
luască,
Și totu-și se va înălța, ca să se indure de voi;
Pentru că Iehova *este* Dumnezeu al judecăței;
"Fericiți toți aceia, cari-lu ascéptă.
- 19 Căci, poporele din Sion, tu cel *ce* locu-
ești în Ierusalim,
Să nu mai plângi;
Că el *te* va milui la *vócea* strigărei tale:
Când *te* va auzi, 'ți va răspunde.
- 20 Și Domnul 'ți va da
"Pâne în strimtorare și apă în intristare,
Și "învățătorii *tei* nu se vor mai ascunde:
Ci ochii *tei* vor vedea pre învățătorii *tei*;
21 Și urechile tale vor auzi cuvântul înapoia
ta, *dicându*:
„Acésta *este* calea, âmblați în ea;
Ori de *vă* veți "îndruma la drépta,
Ori de *vă* veți îndruma la stânga.
- 22 "Și veți socoti de pângărire
Vélul chipurilor *vóstre ferecate* cu argint,
Și chipurile *idolilor* vostri îmbrăcate în aur;
Și le veți lepăda, ca pre o strămtă necurată,
"Dicându-li: „Afară“.
- 23 "Atuncea el *va* da plóia pentru semința ta,
Cu care veți fi semănat *țérana* ta;
Și pânea venitului pământului *teu*
Va fi grasă și hrănitore;
În *diua* aceea vitele tale vor pasce în păs-
ciuni întinse.
- 24 Și boii și asinele *tale*, cari lucrăză pământul,
Vor mânca paie curate,
Cernute prin ciur și priu vânturătoare.
- 25 Și se vor ivi "pe tot *muutele* înalt,
Și pe tot *colina* redicată,
Fluvii și riuri de apă:
Fi-vor aceste în *diua* învingerei celei mari
a *Asirienilor*,
Când *turnurile* vor căde.
- 26 Atuncea /lumina *lunei* va fi ca lumina *sórelui*,
Și lumina *sórelui* va fi de șapte ori pe a-
tăta, ca lumina a șapte zile,
În *diua* în care Iehova va dregé spărtura
poporului *seu*.
- 27 Éccé, numele lui Iehova vine de departe!

Aprinsă *este* mânia lui, și flacăra grea;
Buzele lui sunt pline de furie,
Și limba lui ca focul mistuitoriu.
Și "sufierea lui ca riul înundătoriu, 28
Ce "ajunge până la grumază:
Ca să cernă națiunile în sita peirei,
Și să *pună* pe fâlcele popórelor "un fréu
al rățacirei.

Dară pentru voi va fi cântare, ca și în nóp- 29
tea "serbătorirei unei serbări,
Și bucuria a *ânimei*, ca și a celui ce mer-
ge cu fluere,
Ca să vină la "muntele lui Iehova, cătră
stânca lui Israel.

"Și va face Iehova să se audă *vócea* sa cea 30
măreță,
Și va arăta coborirea brațului *seu*,
Cu aprinderea urgiei *lui*, și cu flacăra de
foc mistuitoriu, [dină.
Cu furtună, și cu plóia și cu "petre de grân-
Căci "prin *vócea* lui Iehova se va dărma 31
Asiria,
Pre "care o va bate cu toégul *seu*.
Și totă trecerea toégului *seu* celui hotărit, 32
Pre care Iehova 'lu va lăsa să stee asupra ei,
Cu timpane și citare se va însemna:
Căci cu vuetul "resbelelor se va lupta cu
d'insa.

Căci "Tofetul *ei* este de mult pregătit, 33
Da, pentru regele *ei* este pregătit,
Dumnezeu l'a făcut adunc și lat;
Rugă *gătit* focului cu lemn îndestul,
Pre care suflarea lui Iehova ca un ri de
puciosă 'lu va aprinde.

VAl de cei "ce se coboră în Egipt pen- 31
tru ajutor,
Și se "rădămă pe cai,
Și se încred în car, pentru că *sunt* multe,
Și în călăreți, pentru că sunt puternici forte:
Și nu se uită la Sântul lui Israel, "nici
pre Iehova nu-lu caută.

Și totu-și el *este* cel *ce* este înțelept, 2
El *este* cel *ce* a adus relele, și care "nu
întorce cuvintele sale;
Ci se scólă asupra casei făcătorilor de rele,
Și asupra ajutorului celor *ce* fac ne-
dreptatea.

Dară Egiptenii *sunt* "ómen, și nu Dumne- 3
Și caii lor *cărnuri*, și nu spirit; [deu,
Când Iehova întinde mâna sa,
Atuncea cel *ce* ajută se poticnesce, și cel
ajutat cade,
Și aminduo per *impună*.
Căci așa a *disu* Iehova cătră mine: 4

u Lev. 26. 8.	ier. 17. 7.	b 3 Cron. 31. 1.	& 41. 3.	j Ps. 42. 4.	p Cap. 11. 15. &	Cap. 36. 9.
Deut. 28. 25.	x Cap. 65. 9.	Cap. 2. 30. &	f Cap. 60. 19.	k Cap. 2. 8.	19. 16.	c Dan. 9. 13.
& 32. 30.	y 1 Reg. 22. 27.	31. 7.	20.	l Cap. 29. 6.	q Ier. 7. 31. &	d Osea 7. 7.
Ios. 23. 10.	Ps. 127. 2.	c Osea 14. 8.	g Cap. 11. 4.	m Cap. 28. 2. &	18. 6. etc.	e Num. 23. 19.
v Ps. 2. 12. &	s Ps. 74. 9.	d Mat. 6. 33.	2 Thes. 2. 8.	32. 19.	a Cap. 30. 2. &	e Ps. 146. 3. b.
34. 8.	Amos 8. 11.	1 Tim. 4. 8.	h Cap. 5. 8.	n Cap. 37. 36.	36. 6.	
Prov. 16. 20.	a Ios. 1. 7.	e Cap. 2. 14. 15.	i Cap. 37. 29.	o Cap. 10. 5, 24.	Esac. 17. 15.	
					b Ps. 20. 7.	

- ^f Dupre cumu leulū sēu puilū de leū mugesce asupra prēdei,
 Și *chiarū* de s'a adunatū asupră-ī mulțime
 Nu se teme de vōcea lorū, [de păstori,
 Nici nu se umilește la strigarea lorū:
^g Așa Iehova, *D-đeulū* oștirilorū, se va coborî, ca să se lupte
 Pe muntele Sionū și pe colinele lui.
 5 ^a Ca păserele sburătoare *pe puī lorū*,
 Așa Iehova, *D-đeulū* oștirilorū, va apēra Ie-
 'Apērându-lū 'lū va mēntui, [Iusalimulū,
 Cruțându-lū 'lū va scăpa.
 6 Inturnați-vē la acela,
De la care voi, fii ai lui Israelū, atāta v'ati
abătutū.
 7 Căci în *điūa* aceea, *cândū* fie-care va ^a lepēda
 Idoliī seī de argintū și idoliī seī de aurū,
 Pre cari mānele vōstre cele 'pēcātose vi i-au
 făcutū:
 8 Atunci Asiria va ^a cădē de sabiā, nu de omū,
 Și o sabiā nu de omū, o va sfāșcia:
 Și va fugi de sabiā,
 Și tēnerii ei se vorū robi;
 9 Și de tēmā ^a va trece pe d'inaientea cetātei ei,
 Și mai marii seī, spāimēntāndu-se, vorū pā-
 rāsi stēgulū,
 Dice Iehova, alū căruī focū *este* in Sionū,
 Și cuptorulū seū in Ierusalimū.
 32 **E**CCĒ, ^a regele va domni cu dreptate,
 Și mai marii vorū guvernā duple dreptū;
 2 Și fie-care va fi ca unū adāpostū impotriva
 vēntului,
 Și ca ^a unū locū de scăpare impotriva furtunei,
 Ca pērēie de apă in locuri secetōse,
 Ca umbra unei stānci mari pe unū pāmēntū
 insetatū.
 3 ^a Ochii celorū ce vēdū nu vorū fi intunecați,
 Și urechiile celorū ce audū vorū fi ascultătoare.
 4 Și ānima nesocotiților va cunōsce înțelep-
 ciunea,
 Și limba gāngavilorū se va grāhi să vor-
 bescā curatū.
 5 Prostulū nu se va mai numi nobilū,
 Nici sgārcitulū nu se va mai numi darnicū;
 6 Căci prostulū spune prostiī, și ānima lui lu-
 crezā nedreptatea,
 Fāptuindū rēutate, și prochiāmāndū rātāci-
 re impotriva lui Iehova;
 Așa cā face să lānceđescā sufletulū celui
 flāmāndū,
 Și să lipescā adāparea la celū insetatū.
 7 Și unelte sgārcitulū *sunt* rele:
 Elū cugetā vicieniī,
 Ca să pērdā pre cei saraci cu cuvinte min-
 ciunōse,
- Chiarū și atunciā cândū cei saraci cerū drep-
 tulū lorū.*
 Ērū nobilulū cugetā *fapte* nobile, 8
 Și prin *fapte* nobile trāesce.
 Sculați, femei ^a fără grijā! 9
 Audiți vōcea mea, fete fără tēmā!
 Luați in urechiā cuvintele mele!
 Multe đile și mulți ani veți fi neliniscite, 10
 voi cele fără tēmā;
 Căci culesulū *viīelorū* a peritū, și secerea nu va
 Tremurați, cele fără de grijā! [mai veni. 11
 Turburați-vē, cele fără de tēmā!
 Desbrācați-vē și desgoliți-vē,
 Și încingeți *cu sacū* cōpsele
 Și țitele vōstre; plāngēndū cāmpiele cele 12
 Viīele cele roditōre; [plācute,
 Căci ^a pe pāmēntulū poporului meū spini și 13
 scai vorū resări,
 Da, pe tōte casele bucuriei *din* cetatea cea
 sgomotōsā.
 Căci pārași-se vorū palaturile, 14
 Sgomotulū cetātei va înceta;
 Întăriturile și turnurile vorū fi totū atātea
 spelunci in eternū,
 Locuri de desfētare pentru asiniī sōlbatici,
 de pāsciune turmelorū:
 Până cândū ^a spiritulū din înālțime se va re- 15
 vērșa asupra nōstrā,
 Și ^a deșertulū se va preface in cāmpiā ro-
 ditōre,
 Și cāmpia roditōre pādure se va socoti.
 Atunciā judecata se va așēda in pustiiū, 16
 Și dreptatea va locui in cāmpia cea ro-
 ditōre:
 Și lucrarea dreptātei va fi pacea, 17
 Și fructulū dreptātei linisceā și asigurarea
 in eternū.
 Și poporulū meū va locui in colibā pacinicā, 18
 In locuințe liniscite și in locuri fără grijā;
 Și ^a cetatea se va întinde până la ^a pōlele 19
 pādurei,
 Și până in vulea cea adūncā va fi locuitā.
 Fericiți voi cei ce veți semēna tōte acele 20
 locuri adāpate de apă,
 Și veți da drumu ^a boului și asinului.
- Resbunarea lui Dumneđeu asupra Asirienilorū și
 celorū pēcātoși đin Sionū; fericirea și înālțarea
 cuvișilorū đin Sionū.*
- V**AI ție, ^a pustiitorule, care *singurū* n'ai 33
 fostū pustiitū!
 Și ție, prēdătorule, care *singurū* n'ai fostū
 prēdatū!
 Cândū vei înceta de a pustii, vei fi pustiitū;
 Cândū vei sfārși de a prēda, vei fi prēdatū.

^f Osea 11. 10.
 Amos 3. 8.
^g Cap. 42. 13.
 Dent. 32. 11
 Ps. 91. 4.
 i Ps. 37. 40.

^j Osea 9. 9.
 k Cap. 2. 20. &
 30. 22.
 l 1 Reg. 12. 30.
 m Veđi 2 Reg.
 19. 35, 36.

Cap. 37. 36.
 n Cap. 37. 37.
 —
 Capulū 32.
 a Ps. 45. 1, etc.

Ier. 23. 5.
 Osea. 3. 5.
 Zech. 9. 9.
 b Cap. 4. 6. &
 25. 4.
 c Cap. 29. 18. &

35. 5, 6.
 d Amos. 6. 1.
 e Cap. 34. 13.
 Osea 9. 6.
 f Cap. 22. 2.

^g Cap. 37. 10.
 h Ps. 104. 30.
 i Joel 2. 28.
 j Cap. 29. 17. &
 35. 2.

j Iac. 3. 18.
 k Cap. 30. 30.
 l Zech. 11. 2.
 m Cap. 30. 24.
 —

Capulū 33.
 a Cap. 21. 2.
 Hab. 2. 8.
 b Apoc. 13. 10.

- 2 Iehova, miluesce-ne; pre tine *te asceptămă,
Fii ajutorulū *poporului teū* in tôte demâneștele,
Și mēntuirea noastră in timpū de strimtorare.
- 3 De vócea *ta* cea gróznică fugit'aū popóarele;
Cândū tu te-ai sculatū, imprăsciatu-s'aū na-
țiunile.
- 4 Și *préda* vóstra, *Asirienilorū*! se culege,
cumū culege mușită,
Și sare preste ea, cumū sare locusta ici și
- 5 ^a Iehova s'a înălțatū, [colo.
Tronéză in înălțime,
Implut'a Sionulū de judecată și dreptate.
- 6 Și înțelepciunea și sciința sūnt întărirea tim-
purilorū tale, *Israele*!
Puterea mēntuirii:
Temerea de Iehova *este* tesaurulū lui.
- 7 Éccă, viteșii seī strigă afară,
*Solii păcei plāngū cu amarū;
8 ^c Căile sūnt deșerte;
Călătorii încetéză;
*Elū a ruptū legământulū *de pace*, a despre-
țuit cetățile,
Nesocotesce pre omū.
- 9 ^a Pământulū jālesce, lānceďesce,
Libanulū se rușinėză, veștejesce;
Șaronulū sēmēnă a pustiiū;
Și Basanulū și Carmelulū s'aū desbrăcatū
cu totulū *de frunțe*.
- 10 ^a Acumū scolu-mē, ăice Iehova;
Acumū mē înaltū, acumū mē rēdicū!
- 11 ^c Sūnteți ingrecați cu fēnū, *Asirienilorū*! nas-
ceți miresce:
Sufierea vóstră *este* unū focū *ce* vē mistue;
- 12 Așa că *poporulū vostru* arde ca varulū;
*Ca spinii tăiați se ardū cu focū.
- 13 ^c Cei de departe, audiți *ce* amū făcutū!
Și voi cei de aproape, recunósceți puterea mea!
- 14 Pēcătoșii in Sionū se înfricoșéză;
Gróză cuprinde pre cei nelegiuiți, *și ei ăicū*:
„Cine d'ntre noi póte locui cu foculū mis-
tuitoriū?”
„Cine d'ntre noi póte locui in flacări eterne?”
- 15 Celū *ce* *a âmblatū in dreptate, și celū *ce*
a vorbitū dreptate,
Celū *ce* a desprețuitū cēștigulū prin asupriri,
Celū *ce* și-a scuturatū mânele *sale*, ca să nu
íee mită,
Celū *ce* și-a astupatū urechia, ca să nu audă
de *vērsarea* de sânge,
Și celū *ce și-a închisū ochii, ca să nu védă
- 16 Acela locuesce pe înălțimi; [reulū:
Tăriele stāncelorū *sūnt* scăparea sa;
Pānea sa i se dă,
Apa lui *este* sigură.
- 17 Ochii tei védū pre rege in frumuseța lui,

Vedū o *țéră* întindēdu-se in departare.
Și acumū ānima *ta* cugetă la gróza trecută, 18
și ăice:

„Unde este celū *ce* impunea tributū?
„Unde este celū *ce*-lū cumpēnia?
„Unde este celū *ce* numēra turnurile?”
*Poporulū celū sēlbatecū nu-lū *mai* veđi, 19
*Poporulū cu limbă încālcită, *de* n'o puteai
înțelege,

Cu limba gāngavă, *de* n'o puteai pricepe.
Erū acumū *veđi Sionulū, cetatea serbă- 20
torilorū nóstre;

Ochii tei védū *Ierusalimulū, lócașū liniscitū,
Cortū *care* nu se va desface;
*Drugii *cāruia nu se vorū strāmuta nici o
dată,

Și nici una din funiele lui nu se va rumpe;
Ci Iehova A-totū-puterniculū *este* acolo pen- 21
tru noi;

Elū *ține* loculū fluvielorū și riurilorū late,
In cari totu-și nu întră corābii cu vēsle,
Nici nu trece o naiā puternică.

Căci Iehova *este* judecātorulū nostru; 22
Iehova *este* *legiuitorulū nostru;

*Iehova *este* regele nostru; elū ne-a mēntuitū.
Funiele tale s'aū lāsātū, 23

Nu *mai* apucă *puternicū* de catargulū lorū,
Nu *mai* întindū pānzele;

De aceea *préda* se împarte in așa mulțime,
Că și ologii se împārțānescū din *préda*.

Și *nici unulū* din locuitorii *Sionului* nu 24
mai ăice: Sūnt bolnavū;

*Poporulū *ce* locuesce într'insulū, 'i se iértă
pēcātulū seū.

***A** PROPIAȚI-vē, popórelorū, ca să audiți; 34
Și națiunilorū, ca să ascultați.

*Audă pământulū și pīnitaea lui,
Lumea și tôte făpturile dintr'insa!

Căci mânia lui Iehova *este* preste tôte na- 2
țiunile,

Și *urgia lui* preste tôte oștirile lorū;
Cu desevarșire le-a nimicitū,

Le-a datū junghiārei.
Și ucișii lorū și cadavrele lorū se aruncă, 3

*Pútorea lorū se rēdică,
Și munții se topescū de sângele lorū.

*Tótă oștirea ceriulū pere, 4
Ceriurile *se înfășură ca o carte;

*Și tótă oștirea lorū cade,
Cumū cade frunđa de viță,

Și ca *frunđa veștejită din smochinū.
Căci *sabia mea s'a adăpatū in ceriuri; 5

Éccē, asupra Edomulū *se cobóră,
Și asupra *poporului* blāstemulū meū, la ju-
decată.

c Cap. 25. 9.
d Ps. 97. 9.
e 2 Reg. 18. 18.
f Jude. 5. 6.
g 2 Reg. 18. 14.

15, 16, 17.
A Cap. 24. 4.
i Ps. 12. 5.
j Ps. 7. 14.
Cap. 59. 4.
k Cap. 9. 18.

l Cap. 40. 1.
m Ps. 15. 2. &
24. 4.
n Ps. 119. 37.
o 1 Cor. 1. 20.
p 2 Reg. 19. 32.

q Deut. 28. 49.
50.
r Ps. 15.
s Ps. 48. 12.
t Ps. 46. 5. &
125. 1. 2.

u Cap. 37. 33.
v Cap. 54. 2.
w Iac. 4. 12.
x Ps. 89. 18.
y Ier. 50. 30.

Capulū 34.
a Ps. 49. 1.
b Deut. 32. 1.
c Ier. 2. 20.
d Ps. 102. 26.

Esec. 32. 7. 8.
Ioel 2. 31. &
3. 15.
Mat. 24. 29.
e Ier. 2. 10.
f Apoc. 6. 14.

g Cap. 14. 13.
h Apoc. 6. 13.
i Ier. 46. 10.
j Ier. 49. 7. etc.
Mal. 1. 4.

- 6 Sabia lui Iehova este plină de sânge,
S'a îngroșat cu grăsime,
Cu sângele mneilor și alu ȋapilor;
Cu grăsimea rărunchilor berbecilor;
Fiind-că ¹ Iehova are sacrificii în Bozra,
Și junghiare mare în pământul Edomului.
- 7 Și la unu locu cu rinocerii se coborū
Viței și tauri;
Și pământul lorū se adapă de sânge,
Și țărana lorū se îngroșă de grăsime.
- 8 Căci *este* diūa ² resbunării lui Iehova,
Anulă resplătirilor luptei Sionului.
- 9 ³ Și riurile lui se prefacă în smolă,
Și țărana lui în puciosă;
Și țera lui se face smolă ce arde;
- 10 Și nu se va stinge nici năptea, nici diūa;
⁴ Fumulū ei se va sui în eternū,
⁵ Din generațiune în generațiune va rămâne
deșertă;
Nimenoa nu va trece prin ea în eternū și
perpetuū.
- 11 ⁶ Ci pelicanulū și ariciulū o vorū mosceni,
Si buhna și corbulū vorū locui în ea;
Și ⁷ Iehova va întinde preste ea funiă de peire,
Și cumpēna deșertăciunei.
- 12 Chiāma-vorū la regatū pre fruntașii sei,
Dară nu *se va găsi* nici unulū;
Că toți mai marii ei în nimicū s'au prefăcutū.
- 13 Și ⁸ spinii vorū resări în palaturile ei,
Urzici și scai în tările ei,
Și ⁹ ea va fi locașulū șacalilorū,
Curtea struțilorū.
- 14 Și fērele deșerturilor se vorū întelui *intr'-*
īnsa cu sacaliū;
Și satirulū va striga cătră soțulū seū.
- 15 În ea se va adăposti și năluca nopței,
Găsindu-și locū de repausū.
În ea va cuibări corbulū de năpte, se
va oia,
Va cloci, și-și va aduna *puii* suptū umbra sa:
Acolo se vorū īnoși vulturii,
Unulū cu altulū.
- 16 Căutați în ¹⁰ cartea lui Iehova, și cetiți:
Nici una din aceste nu va lipsi,
Nici una din ele nu va da greșū;
Căci acesta a ordinațū gura mea, și suflarea
sa le-a adunatū.
- 17 Și elū li-a aruncatū sortulū,
Și mână lui li-a împărțitū cu măsurătōrea
acestū *pământū*;
Și-lū vorū mosceni în eternū,
Din generațiune în generațiune vorū locui
intr'īnsulū.

PUSTIULŪ și uscatulū se vorū bucura, **35**
Deșertulū se va veseli, și va īnflori ca
¹ Va īnflori, și se va veseli; [rosa; 2
Da, se va veseli, și va cāta de bucuriā;
Da-se-va lui mărirea Libanului,
Mărirea Carmelului și a Șaronului;
Aceste vedē-vorū mărirea lui Iehova,
Mărirea Dumneđeului nostru.

³ Imputerniciți mānele slabe,
Și intăriți genunchiele cele șovăitoare!
Spuneți cătră cei slabi de ānimā:
⁴ „Fiți tari, nu vē temeți;
„Eccē, Dumneđeulū vostru vine cu resbunare,
„Dumneđeū *vine* cu resplătire,
„Elū vine, și vē mēntue.”

Atunci ⁵ ochii orbilorū se vorū deschide,
Și ⁶ urechiele surđilorū se vorū destupa.
Atunci ⁷ ologulū va sări ca cerbulū,
Și ⁸ limba mutului va cāta;
Căci în pustiiuri vorū ⁹ īsbucni ape,
Și riuri în deșertū.

Marea de nēsipū în lacū se va preface,
Și pământulū īnsetatū în fōntāni de apă;
Loculū ⁷ unde locuescū șacalii,
Va fi loculū trestiei și alū papurei.

Și fi-va acolo o cale și unū drumū,
Ce se va numi; Drumulū Sāntū:
⁸ Celū necuratū printr'īnsulū nu va trece, ci
fi-va elū *numai* pentru cei *mēntuiți*;
Cālcătoriū, chiarū și cei ce nu cunoscū ca-
lea, nu se vorū rātāci.

⁹ Leū acolo nu va fi,
Nici fēra sēlbaticā nu se va sui pe d'īnsulū;
Nu se va afla pe elū;
Ci ¹⁰ cei mēntuiți vorū āmbra *pe d'īnsulū*.
Și cei mēntuiți ai lui Iehova se vorū īnturna;
Vorū veni cu cāntare de bucuriā în Sionū,
Cu bucuria eternā pe capulū lorū;
Veseliā și bucuriā vorū dobēndi,
Erū ¹¹ pāsulū și suspinulū vorū fugi.

*Nāvālirea lui Senacheribū în Iuda; rugăciunea
lui Hezekia, și respunsulū seū adusū prin Isaia;
nimicirea armatei Asiriene.*

IN alū patru-spre-decelea anulū alū lui He- **36**
zekia, regele, Senacheribū, regele Asiriei,
se sui asupra tuturorū cetățilorū intārite
ale lui Iuda, și le luā.

Și trāmese regele Asiriei pre Rabșake
din Lachișū la Ierusalimū cătră regele He-
zekia cu putere mare. Și stātu lūngā apă-
ductulū ēzulū de susū în calea cea mare
a țăranei albitorului. Și eșirā la elū Elia-
kimū, fiulū lui Hilkia, care *era* preste casā,

j Cap. 63. 1. Jer. 49. 13. Zef. 1. 7.	n Mal. 1. 4. o Cap. 14. 23. Zef. 2. 14.	etc. s Mal. 3. 16.	d Cap. 29. 18. & 32. 3, 4. & 42. 7.	Marc. 7. 32, etc.	g Cap. 32. 4. Mat. 9. 32, 33. & 13. 22. &	Ioel 3. 17. Apoc. 21. 27.	Apoc. 7. 17. & 21. 4.
k Cap. 63. 4. l Veđi Deut. 29. 23.	p 2 Reg. 21. 13. Plān. 2. 8.	Capulū 85.	Mat. 9. 27, etc. & 11. 5. & 12. 22. & 20. 30. etc. & 21. 14.	f Mat. 11. 5. & 15. 30. & 21. 14. Ioan 5. 8, 9. Fapt. 3. 2, etc. & 8. 7. & 14. 8, etc.	h Cap. 41. 18. & 43. 19. Ioan 7. 38, 39. i Cap. 34. 13.	k Lev. 26. 6. Cap. 11. 9. Ezec. 34. 25. l Cap. 51. 11.	Capulū 86. a 2 Reg. 18. 13, 17. 2 Cron. 32. 1.
m Apoc. 14. 11. & 18. 18. & 19. 3.	q Cap. 32. 13. Osea 9. 6. r Cap. 13. 21,	a Cap. 55. 12. b Cap. 32. 15. c Iov. 4. 3, 4. Ebr. 12. 12.	e Mat. 11. 5.		j Cap. 52. 1.	m Cap. 25. 8. & 65. 19.	

Şebna, secretarul, şi Ioahū, fiul lui Asafū, cancelarul.

- 4 ^b Şi dîse cîtră ei Rabshake: Spuneţi, rogu-vă, lui Hezekia: Aşa dîce regele celū mare, regele Asiriei: Care *este* încrederea acêsta, pe care te încredeşi? Eū dîcū, *dîci tu*, (dară *aceste nu sînt* decătū vorbe): Sfatulū şi puterea *sînt de trebuinţă* la rebelū; acumū în cine te încredeşi, de te-ai resculatū asu-
6 pră-mi. Ecce, te încredeşi în *acelū toégū* de trestia frîntă, în Egiptū; pe care de se va rădăma cine-va, 'şi va înţepa mîna sa, şi o va străpunge; *asa este* Faraonū, regele Egiptului, cîtră toţi cei ce se încredū în elū.
7 Erū de-mi vei dîce: În Iehova, Dumneđulū nostru, ne încredemū; ore nu *este* elū acela, ale cîrui înălţimi şi altare le depărtă Hezekia, şi dîse lui Iuda şi Ierusalimulū:
8 Înaintea acestui altarū vē veţi inchina? Şi acumū dă ostategi domnului meū, regelui Asiriei, şi eū 'ţi voiū da dūoē miī de cai, dară poţi din partea ta să dai *atîţia* calăreţi, *spre a-i încăleca*. Şi cumū vei întorče îndereptū faţa unui guvernatorū d'între cei mai mici servi ai domnului meū, şi te vei încrede în Egiptū pentru carē şi calăreţi? Şi
10 acumū, ore fără Iehova m'amū suitū eū asupra pămîntului acestuia, ca să-lū stricū? Iehova 'mī dîse: Sui-te asupra pămîntului acestuia, şi-lū strică."
11 Atuncea dîseră Eliakimū şi Şebna şi Ioahū cîtră Rabshake: „Rugămu-te, vorbesce cîtră servii tei în limba Siriană, căci o înţelegemū; şi nu ni vorbi în limba Iudeilorū, în urechile poporului de pe zidiū.” Dară Rabshake dîse: „Ore domnului meū m'a trămesū cîtră domnulū teū şi cîtră tine, ca să vorbescū cuvintele aceste? Ore nu *m'a trămesū* cîtră barbaţi, cari şedū pe zidiū, ca să mînânce balega lorū, şi să beē chiarū udulū lorū cu voi.
13 Şi a statū Rabshake, şi striga în limba Iudeilorū cu vóce tare, şi dîse: „Ascultaţi cuvintele regelui celū mare, ale regelui Asiriei: Aşa dîce regele: Să nu vē încele Hezekia; căci nu va putē să vē scape. Şi
14 să nu vē mîngăie Hezekia cu Iehova, dîcēdū: Iehova ne va scăpa; şi cetatea acēstă nu se va da în mîna regelui Asiriei.” Să nu ascultaţi de Hezekia; căci *asa* dîce regele Asiriei: „Faceţi cu mine împăcăciune, eşiţi la mine, ^a şi mîncăţi fiecare din viţa sa de vii, şi fie-care din smochinulū seū, şi beţi fie-care *din* apele cisternei sale; Până ce voiū veni, şi vē voiū lua într'unū pămîntū asemenea cu pămîntulū vostru, pămîntulū grăului, şi alū musulū, pămîntulū pînei şi alū viei. Să nu

vē amăgēscă Hezekia, dîcēdū: „Iehova ne va scăpa.” Deii cîrui poporū scăpatu-şi-aū pămîntulū lorū din mîna regelui Asiriei? Unde *sînt* deii Hamatului şi ai Arpadului? 19 Unde *sînt* deii Sefarvaimului? Ore scăpat-aū Samaria din mîna mea? Cine d'in- 20 tre toţi deii ţerelorū acelora a scăpatū ţera sa din mîna mea, ca Iehova să scape Ierusalimulū din mîna mea?”

Dară ei tăcură, şi nu-i responderă nici 21 unū cuvēntū; căci ordinulū regelui era, dîcēdū: „Să nu-i respondeţi.”

Atunci Eliakimū, fiulū lui Hilkia, care 22 *era* preste casă, Şebna, secretarul, şi Ioahū, fiulū lui Asafū, cancelarul, veniră la Hezekia cu vestiminte rupte, şi-i spuseră cuvintele lui Rabshake.

SI *regele* Hezekia auđindū, 'şi rumpse vest- 37 mîntele sale, se acoperi cu sacū, şi intră în casa lui Iehova. Şi trămesē pre Eliakimū, care *era* preste casă, pre Şebna, secretarul, şi pre cei mai bătrîni d'între pretui, acoperiţi cu saci, la Isaia, profetulū, fiulū lui Amozū; Şi-i dîseră: Aşa dîce Hezekia: „Ţi de strîmtorare, de cercetare, şi de blăstemū *este* diūa acēsta; căci prunciū aū ajunsū până la nascere, şi nu *este* putere, ca să nasca. Póte, va auđi Iehova, Dumneđulū teū, cuvintele lui Rabshake, pre care regele Asiriei, domnulū seū, l'a trămesū să blăsteme pre viulū Dumneđū, şi să-lū ocărăscă cu cuvintele, ce le auđi Iehova, Dumneđulū teū; de aceea înalţă rugăciunea ta pentru rămăşiţa ce a *mai* rămasū.

Şi *asa* veniră servii regelui Hezekia la 5 Isaia. Şi li dîse Isaia: „Aşa veţi dîce domnului vostru: Aşa dîce Iehova: Nu te teme de cuvintele, ce le-ai auđitū, cu cari servii regelui Asiriei mă blăstemară. Ecce, eū 7 voiū despune spiritulū seū, ca elū auđindū scire, să se întorcă în ţera sa; şi-lū voiū face să cadă de sabia în ţera sa.”

Şi Rabshake se întorse, şi află pre regele 8 Asiriei luptāndu-se asupra Libnei; căci elū auđise, că *regele* a purcesū din Lachişū. Şi *regele*, cumū auđi dîcēdū-se despre Tirhaka, regele Etiopiei: Ecce, elū eşi, ca să se lupte cu tine, Auđindū *acēsta*, trămesē 10 *eră-şi* solī cîtră Hezekia, dîcēdū: „Aşa veţi spune lui Hezekia, regele lui Iuda, dîcēdū: Dumneđulū teū, în care te încredeşi, să nu te încele, dîcēdū: Ierusalimulū nu se va da în mîna regelui Asiriei. Ecce, tu 11 ai auđitū, ce aū făcutū regii Asiriei tuturorū ţerelorū, pre cari le-aū stricatū; şi ore tu veī scăpa? Ore deii popórelorū scăpară pre 12 aceia, pre cari părinţi mei le stricară: Gozanulū, Haranulū, Rezefulū şi pre fii Ede-

- 13 nului din Thelassarü? Unde *este* regele
 Hamatului, regele Arpadului, și regele ce-
 tăților Sefarvaimü, Hena și Iva? 28
- 14 Și luându Hezekia epistola din mâna so-
 lilorü, o ceti; și se sui Hezekia în casa lui
 15 Iehova, și o întinse înaintea lui Iehova. Și
 16 se rugă Hezekia lui Iehova, dicându: „Ie-
 hova, Dumneșeu! oștirilorü și alü lui Isra-
 elü, celü ce ședü *între* cherubimü, tu singurü
esci Dumneșeu alü tuturorü regatelorü pă-
 mântului; tu ai făcutü cerilü și pământulü.
 17 Iehova, plăcă-ți urechia, și ascultă; deschi-
 de-ți, Iehova, ochii, și veđi; și ascultă toate
 cuvintele lui Senacheribü, care a trămesü, ca
 18 să blăsteme pre Dumneșeu celü viu. În ade-
 verü, Iehova, regii Asiriei nimiciră toate popó-
 rele și țerele lorü; Și aruncară în focü pre
 19 ȕei lorü; pentru că nu *erau* ȕei, ci făptura
 mânelorü ómenilorü, lemne și petre; pentru
 20 acesta le nimiciră. Și acumü, Iehova, Dum-
 neșeu! nostru! mântui-ne din mâna lui, ca
 să cunoscă toate regatele pământului, că tu
esci Iehova, numai tu singurü.”
- 21 Atuncea trămese Isaia, fiulü lui Amozü,
 cătră Hezekia, dicendu: Așa ȕice Iehova,
 Dumneșeu! lui Israelü: Câte te-ai rugatü
 mie asupra lui Senacheribü, regele Asiriei,
 22 *le-amü auđitu*. Acesta *este* cuvântulü, ce Ie-
 hova a ȕisü pentru d'insulü:
 Fecioră, fiica Sionului, te desprețuesce,
 Și ride de tine:
 Fiica Ierusalimului clătesce din capü d'ina-
 poia ta.
- 23 Pre cine ai înjuratü și ai blăstematü?
 Asupra cui ai înălțatü vócea?
 Și ai rădicatü susü ochii tei?
 Asupra Sântului lui Israelü.
- 24 Ai înjuratü pre Domnulü prin servii tei, și
 ai ȕisü:
 „Cu mulțimea carëlorü mele m'amü suitü
 „Pe înălțimea munțilorü, pe cóstele Libanului,
 „Și amü tăiatü cedrii seı cei înalți și piniü
 seı cei aleși;
 „Intrat'amü până la înălțimile sale cele mai
 îndepărtate în pădurea Carmelului seü.
- 25 „Eu amü sêpatü și amü bêtütü ape *străine*,
 „Și cu talpele piciorilorü mele amü secatü
 toate fluviile Egiptului.”
- 26 N'ai auđitü, că eu de demultü amü făcutü
 Și că din vechiü amü voit'o? [acêsta,
 Acumü amü făcut'o,
 Ca să fii spre prefacerea cetățilorü întărite
 în grămădi de ruini.
- 27 De aceea au slăbitü locuitorii lorü,
 S'au înspăimântatü, și s'au rușinatü;
 S'au făcutü *ca* érba câmpului, *ca* verdêța,
 Ca érba de pe acoperiminte,
- Și *ca* grăulu celü pêrlitü înainte de înspicare.
 Dară amü cunoscutü șederea ta, eșirea ta, 28
 intrarea ta,
 Și infuriarea ta asupra-mi. 29
 Fiindü-că furia ta asupra mea, și mândria
 ta au ajunsü la urechile mele,
 De aceea *a* voiü pune verigamea în nările tale,
 Și zabalele mele în buzele tale,
 Și te voi întórce pe calea, pe care ai venitü. 30
 Și acêsta *va* fi ȕie semnü:
 Anulü *acêsta* veți mânca ori-ce cresce sin-
 gurü de la sine;
 Și în alü dũoilea anü ori-ce va resări din
 acêsta:
 Și în alü treilea anü să semênați și să se-
 cerați,
 Să sãdiți vii, și să mâncați fructulü lorü.
 Și rămășița casei lui Iuda, câtü a *mai* 31
 rămasü,
 Êră-și va prinde rădêcinü de desuptü,
 Și de-asupra va da fructü.
 Căci din Ierusalimü va eși o rămășiță, 32
 Și din muntele Sionü *toți* cei ce vorü scãpa:
 „Rêvna lui Iehova, *D-șeu* oștirilorü, va face
 acêsta.
- Pentru acêsta așa ȕice Iehova de re- 33
 gele Asiriei:
 Nu va intra în cetatea acêsta,
 Nicü va săgeta în ea săgêta,
 Nicü va sta înaintea ei cu scutulü,
 Nicü va rêdica valü asupra ei.
 Pe calea, pe care a venitü, pe aceea se va 34
 întórce;
 Și în cetatea acêsta nu va intra, ȕice Iehova.
 Căci eu voiü *a* përa cetatea acêstă, ca să o 35
 mântuescü,
 Pentru mine, și pentru servulü meü Davidü.
- Atunci a eșitü *a* ângerulü lui Iehova, și 36
 ncise în tabëra Asirienilorü o sută optü-ȕeci
 și cinci de mi; și cândü *locuitorii* s'au scu-
 latü demânêța, êccê, *toți* jăceau corpuri mór-
 te. Și a plecatü Senacheribü, regele Asi- 37
 rieı, se duse, și se întórse; și locui în Ni-
 nive. Și a fostü, pe cândü se închina în 38
 casa lui Nisrocü, ȕeulü seü, Adramelecü și
 Șarezeru, fiü seı, 'lũ loviră cu sabia; și
 fugiră în pământulü Armeniei; și în loculü
 seü domni Esahaddonü, fiulü seü.
- Bóla și însănêtoșirea minunată a lui Hezekia; și
 psalmulü seü de mulțumire.*
- I**N *a* ȕilele acele Hezekia se 'nbolnăvi de mór- 38
 te; și veni la elü Isaia, profetulü, fiulü
 lui Amozü, și-i ȕise: Așa ȕice Iehova: *a* „Re-
 gulêză-ți casa: căci vei muri, și nu vei trăi.”
 Atuncea 'și întórse Hezekia fața la pãrete, 2
 și se ruga lui Iehova, și ȕise: „O Iehova, 3

b Ier. 49. 23.
c Dan. 9. 18.

d Cap. 30. 28.
Exec. 38. 4.

e 2 Reg. 19. 31.
Cap. 9. 7.

f 2 Reg. 20. 6.
Cap. 38. 6.

g 2 Reg. 19. 35.
—

Capitulü 38.
a 2 Reg. 20. 1.

etc.
b Cron. 33. 24.

d 2 Sam. 17. 23.

- * amintesc-te-ți acum, rogu-te, că am ămbatlat înaintea ta cu credință și cu încredință, și am făcut *ce este* plăcut în ochii tăi. Și a plâns Hezekia plângere mare.
- 4 Atuncea veni cuvântul lui Iehova către
5 Isaia, dicându: Mergi și ți lui Hezekia: Așa ăice Iehova, Dumnezeuul lui David, părintele tău; Auăit'amă rugăciunea ta, văduț'amă lacrimile tale; ăccă, voiă adăugi
6 la ăile tale cincispredece ani; Și te voiă scăpa pre tine și cetatea ăcăta din mâna regelui Asiriei, și voiă apăra cetatea
7 ăcăta. Și ăcăta va fi ăie *semnul de la Iehova, că va face Iehova lucrul, ce a promis: ăccă, voiă întoră inapoă cu ăce trepte umbra treptelor, care se pogorise în cadranul lui Ahaz; și s'a întorsă sorele ăce trepte, pe treptele pe cari se pogorise
9 Scrisorea lui Hezekia, regele lui Iuda, când s'a înbolnăvit, și s'a vindecă din bôla sa:
10 Dis'amă pe la mēă-ăia ăilelor mele: Mă voiă duce la porăle infernului, Lipsi-mă-voiă de rămăăa anilor mei.
11 Dis'amă: Nu voiă mă vedă pre Iehova, Pre Iehova în pământul celoră vii; Nu voiă mă vedă pre ômeni, locuitorii lumii.
12 Lăcașul mi se rupe și se mută de la mine, ca ună cortă de păstori: Tăia-se-va viăta mea, ca țesătura țesătorului; Tăia-mă-va din ite;
13 De demăneă până în sēră 'mă va pune capetă. Decă acceptat'amă până demăneă, spre a vedă, De-mă va sfărăma, ca ună leu, tôte ôsele mele; De demăneă până în sēră de-mă va pune capetă.
14 Ca rōndunica, ca cocorul, așa ciripiamă; Mă văitamă ca turturica; Ochii mei lănceăiă, ăpintindu-se în sus; Iehova, sânt în strimțorare, scapă-mă.
15 Ce să ăică? Elă mă-a promis, și a făcut; Duce-mă-voiă în tōă anii mei în lăcașul seă, Cândă sufletulă meă va fi amărit.
16 Iehova, în ăce trăsăcă ômenii, Și în tôte ăce se află viăta sufletului meă; Căci tu m'ăi întărit, și m'ăi vindecă.
17 ăccă, amăriciunea mea cea mare s'a prefăcută în pace, Și tu în iubire ăi scăpată sufletulă meă din grôpa stricăciunei; Căci ăi aruncă la dosu-ăi tôte pēcatele mele.
18 Căci nu infernul te va lăda, Nică mōrtea te va mări;

Nică cei ce se coboră în grôpă voră asceptă credincioăia ta.
"Ci celă ce trăsăce, celă ce trăsăce te va 19 lăda, precumă facă eă în ăia ăcăta; "Părintele va da în scirea filoră seă credincioăia ta.
"Iehova a venită să mă mēntuăscă; 20 "De ăcea vomă cântă cântarea mea în instrumente pe strune
"În tôte ăile vieăi nōstre, în casa lui Iehova."
Căci 'ăisă-ă Isaia, ca eă să iăe o turtă de smochine, și să o pună ca blestură pe înflătura, și se va vindecă. Și 'ăisă Hezekia: 22 Care este semnul, că eă mă voiă sui în casa lui Iehova?

Solia din Babilonă.

ÎN "ăcelă timpă Merodac-Baladană, regele 39 Babilonului, trăsăse epistole și dară lui Hezekia; căci auăise, că a fostă bolnavă, și s'a vindecă. Și s'a bucură de ăce Hezekia, și li-a arătă casa lucrurilor celoră preăose ale sale: argintulă, aurulă, aromatele, și mirurile cele preăose, și întrăga casă de arme, și tōă ce se află în tesăurele sale; n'a fostă nimică în casa lui, nică în regatulă seă, pre care Hezekia să nu li fi arătă.
Atuncea veni Isaia, profetulă, către regele Hezekia, și-i ăise: Ce auă spusă ômenii ăcestia? Și de unde auă venită la tine? Și Hezekia ăise: Din pământă depărtă auă venită eă la mine, de la Babilonă. Și elă 4 ăise: Ce vădură în casa ta? Și Hezekia respunse: Vădură tōă ce este în casa mea; nimică nu este în tesăurele mele, care eă să nu li fi arătă.
Atuncea ăise Isaia către Hezekia: Ascultă cuvântulă lui Iehova, Dumnezeuul oăstirilor: ăccă, vină ăile, în "cari tōă ce este în casa ta, și tōă ce părinăi tăă auă adună până în ăia de astă-ă, se va duce la Babilonă; nu va rămăne nimică, ăice Iehova. Și din filii tăă ce voră eă din tine, ce-i vă nasce, se voră lua, și se voră face eunuchi în palatulă regelui Babilonului.
Atuncea ăise Hezekia către Isaia: "Bună 8 este cuvântulă lui Iehova, pre care l'ăi vorbită. Și mă ăise: Aă nu este așa, dacă va fi pace și sigurană în ăile mele.
Israelă mângăiată prin făăduină de o arătare nouă a lui Iehova ca Mēntuitoră.
MÂNGĂIAȚI, mângăiaă pre poporulă meă, 40 ăice Dumnezeulă vostră.

c Neem. 13. 14.	Cap. 7. 11.	h Cap. 59. 11.	30. 9. & 88. 11.	6. 7.	Capulă 39.	etc.	d 1 Sam. 3. 18.
d Cap. 37. 35.	f Ps. 27. 13. &	i Iov 7. 11. &	& 115. 17.	Pa. 78. 3. 4.	a 2 Reg. 20. 12,	h 2 Cron. 32. 31.	—
e 2 Reg. 20. 8.	g Iov 7. 6.	j Ps. 6. 5. &	Eccl. 9. 10.	l 2 Reg. 20. 7.	c Ier. 20. 5.		
etc.			k Dout. 4. 9. &	m 2 Reg. 20. 8.			

- 2 Vorbiți la ânsima Ierusalimului, și strigați că-
tră d'însulă,
Că timpulă oștirei lui s'a împlinită,
Că iertatu-s'a păcatul lui;
"Căci a luat din mâna lui Iehova
Îndoită *pedepsă* pentru toate păcatele lui.
- 3 "O voce strigă în pustii:
"Gătiți calea lui Iehova;
"Dréptă faceți calea în deșertu Dumneșeului
nostru.
- 4 Înalte-se totă valea,
Umilăscă-se totu muntele și totă colina,
"Dréptă facă-se ori-ce cotitură,
Și neteșcă-se locurile cele sgrebulose:
- 5 Ca să se arete mărirea lui Iehova,
Și totă carnea la unu locu să o védă:
Căci gura lui Iehova a vorbitu.
- 6 Dis'a vócea: Strigă; și elu a disu: Ce să
strigă?
"Totă carnea *este* érbă,
"Si totu nurulă seă ca flórea câmpului.
- 7 "Érba se usucă, flórea veștejesce,
"Pentru că vântulă lui Iehova a suflatu
preste ea;
"Cu adevăratu érbă *este* poporul;
- 8 "Érba se usucă, flórea veștejesce,
"Dară vântulă Dumneșeului nostru ră-
mâne în eternă.
- 9 Tu, celă ce aduci în Sionu sciri bune,
Urcă-te pe muntele celă înaltu;
Tu celă ce aduci sciri bune la Ierusalimă,
Înaltă puternic vócea ta;
Înaltă-o, nu te teme;
Di cetățiloră lui Iuda;
"Éccă, Dumneșeulă vostru!"
- 10 Éccă, Iehova, Dumneșeulă, va veni cu putere,
Si brațulă seă va stăpăni pentru elu:
Éccă, plata lui *este* cu d'însulă,
Și respătirea lui înaintea lui.
- 11 Va pasce turma sa ca unu păstoru,
Va stringe mnei în brațulă seă,
Și-î va purta în sinulă seă;
Și va conduce blându pre cei ce sugă.
*Dumneșeirea unică a lui Iehova dovedită prin lu-
crurile sale ca Creatoru, Păzitoru și Domnu alu
tuturoră, și ca protectorulă lui Israelu.*
- 12 "Cine a măsuratú apele în deșertulă mânei
sale,
Și a măsuratú ceriurile cu palma sa,
Și a cuprinsu într'o singură măsură țărâna
pământulă,
A cântăritu munții cu cântăriulă,
Și colinele cu balanța?
- 13 "Cine a îndreptatú spiritulă lui Iehova?
- Séu fiindu consiliarulă seă l'a învățatú?
Cu cine s'a sfătuitu, și i-a datú înțelegerea, 14
Și l'a învățatú calea dreptulă;
Și l'a învățatú cunoscerea,
Și i-a arătatú calea înțelepciunei?
Éccă, popóarele sânt socotite ca picătorele 15
Ca prafulă din balanță; [din vadră,
Éccă, elu rădică insulele, ca prafulă.
Libanulă nu *este* în deajunsu pentru *pregă-* 16
tirea foculă.
Nici animalele lui nu sânt destule pentru
olocaustele sale.
Tóte popóarele o "nimică sânt înaintea sa, 17
"Mai pușinú decâtú nimiculă, și decâtú de-
șertăciunea socotescu-se de d'însulă.
Cu cine dară veți asemăna pre Dum- 18
neșeu?
Séu cu ce asemănare l'ă veți asemăna?
"Celú meșterú vérsă unu chipu, 19
Și aurariulă l'ă îmbracă cu aură,
Și-î tórnă lanțuri de argintă.
Celú pré saracú pentru aceste alege unu 20
lemnú ce nu putreșce,
Și-și caută unu meșterú iscusiță, "ca să-î
facă unu chipu, care să nu se clatine.
"Nu cunósceți? n'ați auđitú? 21
Nu vi s'a datú în scire de la începutú?
N'ați înțelesu de la întemeerea pământulă?
Acesta este celú ce șede de asupra cerculă 22
pământulă,
Și locuitorii lui sânt ca locustele;
Celú ce 'întinde ceriurile ca unu vélă,
Și le lășese cu unu cortú spre locuință;
Celú ce prefăce în nimică pre "domni, 23
Și face în nimică pre judecătorii pământu-
De abie s'aú săditú; [lu.
De abie s'aú semănatú;
De abie s'a înrădăcinatú în pământú tul- 24
pina loră;
Elu suflă preste ei, și se usucă,
Și vêtejulă 'î smulge ca pre o plévă.
"Cu cine dară mă veți asemăna, 25
Ca să fimă de o potrivă?
Dice celú Sântu.
Rădicați în susu ochii voștri, și vedeți! 26
Cine a făcutú aceste?
Scoténdu oștireă loră duple numărú;
"Chiámândú tóte cu numile loră;
Înainteă mării puterei sale, și a mării
Nimică nu lipsește. [sale tărie,
De ce dicit, Iacóbe, și vorbesci, Israele: 27
Calea mea este ascunsă de la Iehova,
Și judecata mea se nesocotesce de Dum-
neșeulă meă?

Cap. 40.	Ioan. 1. 23.	15.	Apoc. 22. 13.	p Vers. 25.	Jer. 10. 4.	44. 24. & 51.
a Veđi Iov 43.	c Mal. 3. 1.	Iac. 1. 10.	k Cap. 49. 10.	q Cap. 46. 5.	e Pa. 19. 1.	13.
10.	d Pa. 68. 4.	1 Pet. 1. 24.	l Ezec. 34. 23.	r Fapt. 17. 29.	f Pa. 14. 17.	Ier. 10. 13.
Cap. 61. 7.	e Cap. 49. 11.	g Pa. 103. 16.	m Iov 31. 23. &	s Cap. 41. 6. 7.	h Iov 9. 8.	u Iov 12. 21.
b Mat. 3. 3.	f Iov 14. 2.	h Ioan 13. 34.	n Rom. 11. 34.	t & 44. 12. etc.	i Iov 9. 8.	v Pa. 107. 40.
Marco. 1. 3.	g Pa. 90. 5. &	i 1 Pet. 1. 25.	o Ebr. 13. 20.	u Ier. 10. 3. etc.	j Pa. 104. 2.	w Vers. 18.
Luc. 3. 4.	h 102. 11. & 103.	j Cap. 63. 11.	p 1 Pet. 2. 25.	v Dan. 4. 35.	k Cap. 41. 7.	x Deut. 4. 15. etc.
			q 5. 4.			

- 28 Nu o cunoscî tu? n'ai auditu?
Dumnezeul cel ă eternă, Iehova,
Făcătorul marginilor pământului,
El ă nu ostenește, nici nu se obosesc;
Înțelepciunea lui nu se pôte cuprinde.
- 29 El ă dă tăriă celor ă osteniți,
Și cresco puterea celor ă neputincioși;
- 30 Căci copiii ostenesc și se obosesc,
Și chiar ă tinerii potinesc;
- 31 Dară cei ce ascăptă pre Iehova ă înnoiesc
puterea lor ă,
Înălță aripele lor ă, ca vulturii;
Alergă, și nu se obosesc;
Ămblă, și nu ostenesc.

*Dumnezeirea unică a lui Iehova dovedită prin pre-
facerile sale și prin lucrurile sale de mântuire.*

- 41 **T**ĂCETÎ înaintea mea, țeri depărtate,
Și poporele înnoiesc-ă puterea;
Apropie-se, și vorbescă;
Să venim ă împreună la judecată!
- 2 Cine a sculat ă pre învingătorul ă de la
resăritu?
Cine l'a chiămat ă, ca să-l ă urmeze pasu
cu pasu?
Cine a ă supus ă poporele înaintea lui,
Și l'a făcut ă domn ă preste regi?
Prefăcend ă în praf ă sabia lor ă,
Și arcurile lor ă ca paiele purtate de vânt.
- 3 El ă i-a urmărit ă, și a trecut ă în siguranță,
Pe o cale, pre care nu călcaseră piciorile
- 4 ă Cine a lucrat ă și a făcut ă acăsta, [sale.
Chiămănd ă generațiunile de la început ă?
Eu, Iehova, ă cel ă ăntăiu,
Și cu cei din urmă; eu sânt.
- 5 ă Termurile îndepărtate vedură, și se te-
mură,
Marginile pământului se cutremurără,
Se apropiără, și veniră.
- 6 ă A ajutat ă fie-care pre aprăpele se ă,
Și a ă dis ă unul ă cătră altul ă:
Fii tare!
- 7 ă Lemnarul ă îmbărbăta pre argintar ă,
Și cel ă ce bătea cu ciocanul ă pre cel ă ce
bătea cu ilăul ă pe nicovală,
Dicend ă de îmbinare: Bună este;
Și apoi ă și cu cuile întărit ă ă idolul ă, ă ca să
nu se clatine.
- 8 Dară tu, Israele, servul ă meu,
Iacóbe, pre care te-am ă ales ă,
Semînța lui Abraam ă, ă amicul ă meu;
- 9 Tu, pre care te-am ă luat ă din marginile pă-
mântului,
Și te-am ă chiămat ă de la hotarele lui,

- Și ă-ăm ă dis ă: Tu esc ă servul ă meu;
Eu pre tine te-am ă ales ă, și nu te voi ă lepăda.
- 10 ă Nu te teme; căci eu cu tine sânt;
Nu te înspăimăntă; ă căci eu sânt Dumnezeul ă
Eu te voi ă întări, și te voi ă ajuta, [te ă,
Te voi ă scuti cu drăpta mea cea învingătoare.
- 11 Éccă, toți cei ce s'ău mănăiat ă asupra ta,
Se vor ă rușina și vor ă roși;
Vor ă fi nimiciți;
Și cei ce ă și se vor ă împotrivi vor ă peri.
- 12 Tu-i vei căuta, dară nu-i vei găsi,
Pre cei ce s'ău certat ă cu tine;
Cei ce s'ău luptat ă asupra ta
Vor ă fi nimiciți, perduți.
- 13 Căci eu, Iehova, Dumnezeul ă te ă, sânt cel ă
ce ține drăpta ta,
Dicend ă cătră tine: ă Nu te teme, eu te voi ă
ajuta.
- 14 Nu te teme, verme alu lui Iacob ă, grămădi ă
ă lui Israel ă!
Eu te voi ă ajuta, ăce Iehova,
Rescumpărătorul ă te ă, Sântul ă lui Israel ă.
- 15 Éccă, ă eu te voi ă face trierătoare ascuțită,
nouă, cu multe tălăsur ă;
Vei triera munții, și-i vei mărunți,
Și vei face colinele ca plăva.
- 16 Le vei ă vântura, și vântul ă le va duce,
Și vârtejul ă le va răsipi;
Er ă tu te vei bucura în Iehova,
ă Te vei fali în Sântul ă lui Israel ă.
- 17 Când ă saracii și neavuții tei vor ă căuta.
ăpă, și negăsind ă o,
Limba lor ă se va usca de sete,
Eu Iehova ă voi ă asculta,
Eu Dumnezeul ă lui Israel ă nu-i voi ă părăsi.
- 18 Voi ă deschide ă fluvii pe înălțimi,
Și fântăni în văi;
Voi ă face ă deșertul ă baltă de apă,
Și pământul ă uscat ă isvóre de apă;
Sădi-voi ă în pustii cedrul ă, acația,
- 19 Mirul ă și olivul ă;
Voi ă pune în deșert ă ciparosul ă
La un ă loc ă cu pinul ă și cu bradul ă;
- 20 ă Ca să vedă, și să cunoscă,
ă Ca să precăpă, și să înțelăgă cu toții,
Că mână lui Iehova a făcut ă acăsta,
Și că Sântul ă lui Israel ă a creat ă acăsta.
- 21 Aduceți judecata văstră, ăce Iehova;
Apropiați-vă ă cu dovețele văstre, ăce regele
lui Iacob ă.
- 22 ă Apropie-se, și spună-ni ce se va întempla;
Spună cele ce ă fost ă mai ă nainte,
Ca să ne gândim ă la ele, și ca să price-
pem ă eșirea lor ă;

α Ps. 147. 4.
y Ps. 147. 5.
Rom. 11. 33.
z Ps. 103. 5

Caput 41.
a Zech. 2. 13.
b Cap. 46. 11.
c Veđi Fac. 14.
14, etc.
Vers. 25.

Cap. 45. 1.
d Vers. 26.
Cap. 44. 7. &
46. 10.
e Cap. 43. 10. &
44. 6. & 48.
12.

Apoc. 1. 17.
& 22. 13.
f Cap. 40. 19.
& 44. 12.
g Cap. 40. 19.
h Cap. 40. 20.
i Deut. 7. 6. &

10.15. & 14. 2.
Ps. 135. 4.
Cap. 43. 1. &
44. 1.
j 2. Cron. 20. 7.
Iac. 2. 23.

k Vers. 13. 14.
Cap. 43. 5.
l Deut. 31. 6. 8.
m Éscd. 23. 22.
Cap. 45. 24.
& 60. 12.

Zech. 12. 3.
n Vers. 10.
o Mic. 4. 13.
2 Cor. 10. 4. 5.
p Ier. 51. 2.
q Cap. 45. 25.

r Cap. 35. 6. 7.
& 43. 19. &
44. 3.
s Ps. 107. 35.
t Iov. 12. 9.
u Cap. 45. 21.

- Séu facă-ne să auzim cele viitoare.
- 23 ^aSpuneți cele ce se vor întâmpla la urmă,
Ca să cunoșcem, că *sunteți* deși;
Da, ^afaceți bine séu faceți rău,
Ca să ne mirăm și să vedem cu toții.
- 24 *Eccé, ^asunteți* nimic, și lucrul vostru *mai puțin* decât nimicul;
Uriciune este cel ce v'a ales.
- 25 Sculatu-l'am de la mătă-nopte, și el a venit,
De la resăritul sôrelui ^aa chemat numele meu,
^aȘi a călcat preste domni, ca pe lut,
Cum calcă olarul lutul.
- 26 ^bCine nă-a spus aceste de la început, ca să le cunoșcem,
Și mai înainte de a se întâmpla, ca să dicem: „Drept?”
Nimenia n'a fost, care să li fi spus,
Da, nimenia n'a fost, care să li fi dat în scire,
Nimenia n'a fost, care să fi auzit cuvintele vóstre.
- 27 ^c*Eú sunt* cel d' anteu, ^dcare spun Sionului:
Eccé, eccé aceste!
Și dau Ierusalimului un spunetoriu de scire bună.
- 28 ^eCăci m'am uitat, și nu era nimenia,
Da, între d'înși nu era nici unul, care să sfătuescă,
Care să fi răspuns un cuvânt, când i-am
- 29 ^fEccé, toți sunt deșertăciune, [întrebat.
Lucrurile loru nimic;
Chipurile cele cioplite ale lor sunt vânt și deșertăciune.
- 42 ^gECCÉ ^hservul meu, pre care-lu sprijin,
Alesul meu, *întru care* ⁱbine-voiesce sufletul meu;
^jPus'am spiritul meu preste d'insul;
Va răspândi dreptul între națiuni.
- 2 Nu va striga, nici nu va rădica vócea sa,
Nici nu va face să o audă pe uliță.
- 3 Trestia zdrobită nu o va sfărâma,
Nici nu va stinge mucul ce se trece;
Va răspândi dreptul duple adevăr;
- 4 Nu va obosi, nici va slăbi,
Până ce va întemeia dreptul pe pământ,
Până și a țerele depărtate vor accepta invă-
- 5 Așa dice Iehova, Dumne-deu, [tătura lui.
^kCel ce a creat ceriurile, și le-a întins;
^lCel ce a lăpătat pământul cu făpturile lui,
^mCel ce dă suflare poporului de pe d'insul,
Și spiritul la cei ce amblă pe el:
- 6 ⁿEú Iehova chemat-te-am spre mântuire,

- Și voi sprijini mâna ta;
Te voi păstra, și te voi face legământ
Lumină națiunilor; [poporului,
^oCa se deschidă ochii celor orbi,
^pCa se scoți din închisore pre cei legați,
Pre cei ce sed în ^qîntunecul din prinsore.
- Eú sunt Iehova; acesta este numele meu;
Și nu voi da ^rmărirea mea altuia,
Nici lauda mea chipurilor cioplite.
Eccé, s'a implinit cele d'anteu,
Și altele nouă vi dau în scire;
Înainte de ce ele să se arete, vi le dau în
^sCântați lui Iehova cântare nouă, [scire.
- 10 Lauda lui, voi cei de la marginea pământului,
^tVoi, ce vă coboriți pe mare, și cele d'într-
Teri îndepărtate și locuitorii lor; [însa,
Pustiiul și cetățile lor rădicesc-vócea,
11 Cătunele, pre cari locuiesc Kedarul;
Să cânte locuitorii stânței,
Răcnescă din vârful munților;
Dee mărirea lui Iehova,
12 Și spuie lauda sa în țeri îndepărtate.
- Iehova ese ca un vitésu,
13 Descéptă rêvna lor, ca un luptător;
Strigă ^uși mugesc,
Biruesce pre neamicii sei.
14 Multu timp tăcut'am,
Stătu'am în tăcere,
Și m'am stăpânit!
- Acum voi striga, ca femea în facere;
Voi sfărâma, și voi înghiți la-o-l-altă;
15 Voi pustii munții și colinele,
Și voi usca erburile lor;
Voi preface fluviile în pământ uscat,
Și bălțile le voi usca.
- Și voi conduce pre orbi pe o cale, ce nu o 16
sciau,
^vI voi îndrepta în cărări, pre cari nu le
cunoscă;
Întunecul lumină 'lu voi face înainte
Și cele strimbe drepte; [loru,
Acele le voi face pentru ei, și nu-i voi
părăsi.
- ^wÎnturna-se-vor înapoi, rușina-se-vor,
17 Cei ce se încred în chipuri cioplite,
Cei ce dic chipurilor turnate:
„Voi *sunteți* deși nostri.”
- Unica dumnezeire a lui Iehova mai dovedită prin
muștrarea și curățirea poporului său, și prin pe-
depsirea neamicilor sei.
- Ascultați, surdilor!
18 Și căutați, orbilor! ca să vedeți.
- ^xCine este orb, afară de servul meu? 19

v Cap. 42. 9. & 44. 7. 8. & 45. 3.
z Ebra 1. 2.
a Vers. 2.
b Cap. 43. 9.
c Vers. 4.
d Cap. 40. 9.
e Cap. 63. 5.

f Vers. 24.
Cap. 42.
a Cap. 43. 10. & 49. 3. 6. & 52.
13. & 53. 11.
Mat. 12. 18.

19. 30.
Filip. 2. 7.
b Mat. 3. 17. & 17. 5.
Efes. 1. 6.
c Cap. 11. 9.
Ioan 3. 34.

d Fac. 49. 10.
e Cap. 44. 24.
Zech. 13. 1.
f Ps. 136. 6.
g Fapt. 17. 25.
h Cap. 43. 1.
i Cap. 49. 8.

j Cap. 49. 6.
Luc. 2. 32.
Fapt. 13. 47.
k Cap. 35. 5.
l Cap. 61. 1.
Luc. 4. 18.
m Tim. 2. 26.

Ebra. 2. 14. 15.
n Cap. 9. 2.
o Cap. 48. 11.
p Ps. 33. 3. & 40. 3. & 98. 1.
q Ps. 107. 23.
r Cap. 31. 4.

r Ps. 97. 7.
Cap. 1. 29. & 44. 11. & 45. 16.
s Cap. 43. 8.
Ezec. 12. 2.
Ved. Ioan. 9. 39, 41.

Séu surdă, ca solul meu *pre care l'amă* trăsese?
 Cine *este* orbă, ca celă ascultătoră?
 Și cine *este* orbă, ca servul lui Iehova?
 20 Vezi multe, dară nu îți sémă la ele,
 Deschiși urechile, dară nu auzi.
 21 Plăcutu-i-a lui Iehova, din mila sa,
 Ca legea să se mărescă, și măreț să fie.
 22 Dară acesta *este* un popor jăfuit și
 răpitu;
 Ei toți *sunt* prinși în spelunci,
 Si ascunși în închisori;
 Ei sunt de pradă fără mântuitoră,
 De jăfă, și nimenea nu *dice*: Dă înapoi.
 23 Care din voi va lua acesta în urechi?
 Va asculta, și va auzi pentru viitori?
 24 Cine a dat pre Iacobul jăfului,
 Si pre Israelul predătorilor?
 Aă nu Iehova, asupra căruia noi amă pē-
 cătuită?
 Căci în căile lui n'au voit să âmbles,
 Și de învățătura lui n'au ascultat.
 25 De aceea a revărsat el asupra lor
 Aprinderea mâniei sale și puterea resbelului;
 "L'a aprinsu de jură împrejur;
 "Dară el n'a înțeles;
 L'a ars, dară el n'a luat la ânimă.
 43 **S**I acum așa *dice* Iehova,
 "Creatorul teă, Iacóbe,
 "Și Făcătorul teă, Israele:
 Nu te teme: "căci eu te-amă mântuită,
 "Te-am chiamătu pe numele teă; ală meu *esci*.
 2 "Cândă vei trece prin ape, "cu tine *voiă fi*;
 Și prin fluvii, nu te voră acoperi;
 Cândă vei "âmbles prin foc, nu te vei frige,
 Nici nu te va arde flacăra;
 3 Căci eu, Iehova, Dumneșeul teă,
 Sântul lui Israel, *sunt* Mântuitorul teă:
 "Pentru rescumpărarea ta dat'amă Egiptul
 Pentru tine dat'amă Etiopia și Šeba.
 4 Fiindă-că *esci* scumpă în ochii mei,
 Fiindă-că *esci* onorată, și te-amă iubită;
 De aceea dat'amă omni mulți pentru tine,
 Și popore pentru vieța ta.
 5 "Nu te teme; căci eu *sunt* cu tine;
 De la resărită voiă aduce seminția ta,
 Și de la apusuri te voiă aduna;
 6 *Dice*-voiă cătră mēdă-nópte: Dă;
 Și cătră mēdă-đi: Nu-lă opri;
 Adă pre fii mei din depărtare,
 Și pre fetele mele de la marginile pā-
 mēntului;
 7 Pre totă celă ce se "chiamă cu numele meu,

Pre celă ce "l'amă creată pentru mărirea mea,
 pre care "l'amă formată,
 Și l'amă făcută.
 "Scóte pre poporul celă orbă, ce are 8
 Și pre celă surdă, ce are urechi; [ochi,
 Adună-se tóte națiunile, 9
 Și strîngă-se tóte popórele!
 "Care d'între ele póte să ni spună acesta?
 Să ni deă în scire cele de mai 'nainte?
 Aducă pre marturii lor, ca să se îndrepteze,
 Ca să se audă, și să se *dică*: Cu adevărat!
 "Voi *sunteți* marturii mei, *dice* Iehova, 10
 "Și servul meu, pre care l'amă ales:
 Ca se cunósceți, și să credeți în mine,
 Și să înțelegeți că eu *sunt*;
 "Înainte de mine nici un Dumneșeu n'a
 Nici va fi după mine. [fostă, 11
 Eu, eu "sunt Iehova;
 Și afară de mine mēntuitoră nu *este*.
 Eu amă pređisă, și amă mēntuită, 12
 Și dată-v'amă în scire, pre-cândă "đeu stră-
 ină încă nu era între voi;
 "De aceea voi *sunteți* marturii mei, *dice* Ie-
 Că eu sunt Dumneșeu. [hova, 13
 "De la începerea ăilor sunt,
 Și nu *este* cine să mēntuască din mâna mea:
 Lucreză, și cine *mă* va "împedeca?
 14 Așa *dice* Iehova,
 Rescumpărătorul vostru, Sântul lui Israel:
 Pentru voi amă trăsese la Babilon,
 Și amă dată josă tóte zăvórele lui;
 Și cântarea de bucuriă a Chaldeilor în sus-
 pinuri amă prefăcută.
 Eu *sunt* Iehova, Sântul vostru, 15
 Făcătorul lui Israel, Regele vostru.
 16 Așa *dice* Iehova,
 Care "a făcută drumă prin mare,
 Și "cărare în apele cele puternice;
 Celă ce "a scosă cară și căi, armată și 17
 putere;
 Toți la un loc stău întinși josă, nu se
 voră mai scula,
 Trecutu-s'au, stinsu-s'au, ca mukulă.
 "Să nu vî aduceți aminte de cele de mai 18
 'nainte?
 Și să nu vē gândiți la cele din vechime? 19
 Eccé! facă "ună lucră nouă;
 Curēndă se va ivi; nu-lă cunósceți?
 Da, "facă drumă în pustii,
 Fluvii în locuri secetóse. 20
 Férele câmpului,
 Șacalii și struții onora-mē-voră;
 Pentru că "daă ape în pustii,

† Rom. 2. 21.	24.	h Prov. 11. 8. &	Cap. 29. 23.	22. 26.	Ps. 81. 9.	Ps. 77. 19.	Apoc. 21. 5.
2 Reg. 25. 9.	c Cap. 44. 6.	21. 18.	Ioan 3. 3. 5.	o Cap. 44. 8.	† Cap. 44. 8.	Cap. 51. 10.	c Esod. 17. 6.
v Osea 7. 9.	d Cap. 42. 6. &	i Cap. 41. 10.	2 Cor. 5. 17.	p Cap. 42. 1. &	† Ios. 3. 13. 16.	y Ios. 3. 13. 16.	Num. 20. 11.
—	45. 4.	14. & 44. 2.	Efes. 2. 10.	55. 4.	u Ps. 90. 2.	z Esod. 14. 4-9.	Dout. 8. 15.
Capitul 43.	e Ps. 66. 12. &	Ier. 30. 10. 11.	† Vers. 1.	q Cap. 41. 4. &	u Ioan 8. 58.	25.	Ps. 73. 16.
a Vers. 7.	f Dan. 3. 6. 8.	& 46. 27. 28.	m Cap. 6. 9. &	44. 6.	v Iov 9. 12.	a Ier. 16. 14. &	Cap. 35. 6. &
b Vers. 21.	g Dan. 3. 25.	j Cap. 68. 19.	42. 19.	r Cap. 45. 21.	Cap. 14. 27.	23. 7.	41. 18.
Cap. 44. 2, 21.	27.	k Ps. 100. 3.	n Cap. 41. 21.	s Osea 13. 4.	z Esod. 14. 16.	b 2 Cor. 5. 17	d Cap. 48. 21.
				t Deut. 32. 16.	22.		

- Fluvii în locuri secetose :
 Ca să adăpă poporul cel ales al meu,
 21 *Pre poporul, pre care mi l'am format;
 Elu să prochiame lauda mea!
 22 Dară tu, Iacóbe, nu m'ai invocat,
 / Obositu-te-ai de mine, Israele;
 23 *Tu nu mi-ai adus mnei olocaustelor tale,
 Nicl m'ai onorat cu sacrificiele tale;
 Nicl nu te-am ingreuiețu cu darurile de
 pâne;
 Nicl nu te-am obosit, *aducându-mi tu tă-*
măiere;
 24 Tu pentru mine cu argint trestia mirosi-
 tore n'ai cumpărat,
 Nicl m'ai îndestulat din grăsimia sacrifi-
 cilor tale;
 Ci ingreuiețu-m'ai cu păcatele tale,
 / Obositu-m'ai cu fără-de-legile tale.
 25 Eu, eu *sunt* cel ce 'sterge fără-de-legile tale,
 / pentru mine,
 / Și păcatele tale nu mi le voi aminti.
 26 Adă-mi aminte, să ne judecăm împreună;
 Vorbesce, ca să te îndreptezi :
 27 Archiereul te a păcătuit,
 Și profeții tei au nelegiuit împotriva mea :
 28 Pentru aceea 'profanat'am pre mai marii
 sanctuarului,
 / Și am dat pre Iacob blăstemului,
 Și pre Israel ocărei.
 44 **D**ARĂ acum, ascultă, servul meu, / Iacóbe,
 Și Israele, pre care te-am ales;
 2 Așa dice Iehova, care te-a făcut,
 / Și te-a format din mitră, care te va ajuta :
 Nu te teme, servul meu, Iacóbe,
 Și tu / Ieșurune, pre care te-am ales;
 3 Căci / răspândi-voi apă pe locurile seci,
 Și fluvii pe uscat;
 Răspândi-voi spiritul meu preste semin-
 ția ta,
 Și bine-cuvântarea mea preste urmașii tei :
 4 Voru resări / ca firele din érbă,
 Ca salcia lîngă pârșele de apă.
 5 Unul dice-va :
 Eu *sunt* al lui Iehova :
 Și altul numi-se-va cu numele lui Iacob :
 Și un altul scrie-va / cu mâna sa : / *A lui*
Iehova sunt, /
 Și se va numi cu nume lui Israel.
 6 Așa dice Iehova, regele lui Israel,
 / Și rescumpărătorul lui, Iehova, / *D-deul*
oștirilor :
 / Eu sunt cel d'antăi și cel din urmă,
 Și afară de mine nu este Dumnezeu.
 7 / Și cine pôte dice, / *că este asemenea cu mine ?*

* Ps. 102. 18.
 Vers. 1. 7.
 Luc. 1. 74. 75
 Efes. 1. 5. 6
 / Mal. 1. 13.
 / Amos 5. 25.
 / Cap. 1. 14.
 Mal. 2. 17.

i Cap. 44. 22. &
 48. 9.
 Ier. 50. 20.
 Fapt. 3. 19.
 j Ezech. 36. 22.
 etc.
 k Cap. 1. 18.
 Ier. 31. 34.

l Cap. 47. 6.
 Plân. 2. 2. 6. 7.
 m Ps. 79. 4.
 Ier. 21. 9.
 Dan. 9. 11.
 Zech. 8. 13.

Capul 44.
 a Vers. 21.
 Cap. 41. 8. &
 43. 1.
 Ier. 30. 10. &
 46. 27. 28.
 b Cap. 43. 1. 7.
 c Deut. 32. 15.

d Cap. 55. 7.
 Ioc. 2. 28.
 Ioan. 7. 38.
 Fapt. 2. 18.
 e Vers. 24.
 Cap. 43. 1. 14.
 f Cap. 41. 4. &
 48. 12.

Apoc. 1. 8. 17.
 & 22. 13.
 g Cap. 41. 4. 22.
 & 45. 21.
 h Cap. 41. 22.
 i Cap. 43. 10.
 12.
 j Deut. 4. 35.

39. & 32. 39.
 1 Sam. 2. 2.
 2 Sam. 22. 31.
 Cap. 45. 5.
 k Cap. 41. 24.
 29.
 l Ps. 115. 4. etc.
 m Ier. 10. 5.

Hab. 2. 18.
 n Ps. 97. 7.
 Cap. 1. 29. &
 42. 17. & 45.
 16.
 o Cap. 40. 19.
 & 41. 6.
 Ier. 10. 3. etc.

Prochiame-se, și spuă, și să înșire tôte câte
s'au întemplat !

Apoi să spună cele viitoare,
 Cele ce au să fie !

Nu te teme, nici te înspăimēnta !

8

Au nu ți-am dat în scire din început, și
 au nu ți-am spus *aceste ;*

/ Voi *sunteți* marturii mei,

Că nu este alt Dumnezeu afară de mine,

/ Nicl altă stâncă :

Unul ca acesta nu-l cunosc.

* Făcătorii de idoli toți *sunt* deșertăciune,

9

Și lucrurile lor cele mai frumoase nu fo-
 losesce :

Și apoi ei înșiși mărturisesc asupra-li, spre
 rușinea lor ;

Căci / nu vedu, nici nu înțeleg.

Cine a format un de,

10

Seu a turnat un chip cioplit, / *ce de nici*
 un folos nu este ?

Éccé ! toți soții lui / *roșesc de d'insul !*

11

Căci înșiși măiestrii sei sunt ómen ;

Se adună toți împreună, se stea,

Se temu, și se rușinează la un loc.

o *Unul taia o bucată de feru cu maiul,*

12

Lucră cu cărbuni, și cu ciocanele / *î dă*
 formă ;

O lucră cu brațul seu cel tare,

Și flămândind, slăbesce ;

Nebând apă, obosesce.

Altul lucră lemne, întinde dreptarul, / *lă* 13
 însemnează cu condeiul ;

/ *Lă neteșce cu oblul ;*

/ *Lă însemnează cu compasul,*

Și-lă face duple chipul unui om,

Duple frumuseța omenescă ;

Ca să rămân în casă.

/ Și taia cedri,

14

/ Și ié ciparoslul și stejarul,

Pre cari și-i alege din arborii pădurei ;

Elu sădesce pinul, și plôia / *lă ajută să*
 crască.

Și pe urmă servește omului de ars ;

15

Elu ié dintr'insul, și se încăldește ;

Arde dintr'insul, și cōce pâne ;

Și apoi / și mai face și un de, și se în-
 chină lui ;

/ *Lă face chipul cioplit, și ingenunchiează*
 înaintea lui !

O parte dintr'insul a ars'o cu foc ;

16

Cu cea-l-altă parte mănâncă carnea ;

Frige friptură, și se satură ;

Și se încăldește, dicend :

„M'am încălđit, vedut'am focul ;“

- 17 Și rămășița din elu o face deșu, chipu cîo-
plitu,
Îngenunchiază înaintea lui, și i se prosterne,
i se rîgă, și dîce:
„Scapă-mă, căci tu ești deșu meu!”
- 18 „Ei nu cunoscū, și nu înțelegū:
Căci elu a tencuitu ochii lorū, ca să nu vedă,
Și ânimelile lorū, ca să nu înțelegă.
- 19 Și nu s'au socotitū cu sine,
Nici nu este cunoscînță și înțelegere intr-
înșii, ca să dîcā:
„Ars'amū o parte dintr'insulū în focū,
„Copt'amū pâne pe cărbunii lui,
„Fript'amū carne, și amū mâncat'o,
„Și rămășița din elu să o facū uriciune,
„Îngenunchia-voiū la butuculū de lemnū.”
- 20 Pasce cenușă; „ânimă lui amăgită l'a rătăcitū,
Ca să nu-și pôtă mîntui sufletulū, nici
să dîcā:
„La drépta mea ore nu este minciună?

*Dumneșeirea lui Iehova arătată în orînduirea și
isbîndele lui Cirū, dîndū cutezare tuturorū a
cînta să se mîntuiescā de elū.*

- 21 Ține minte aceste, Iacóbe și Israele!
Căci „servū alū meu ești:
Eū te-amū formatū; servū alū meu ești;
Israele, nu vei fi uitatū de mine.
- 22 „Făcut'amū să pără, ca aburiū, fără-de-le-
gile tale,
Și ca pre unū nūorū, păcatele tale;
Întorce-te la mine, că „eū te-amū rescum-
păratū.
- 23 „Cîntați, ceriurilor! căci Iehova a făcutū
Strigați, cele de supțu pămîntū! [acēsta;
Scóteți cîntare de bucuriā, voi munților!
Pădurilorū, și toți arborii din ele!
Căci Iehova a rescumpăratū pre Iacobū,
Și s'a mărîtū întru Israelū.
- 24 Așa dîce Iehova, „Rescumpăratulū teū,
Și „care te-a formatū din mitra mumei:
Eū sînt Iehova, care a făcutū tóte;
„Care singurū a întinsū ceriurile;
Care de la sine a lătitū pămîntulū;
- 25 Care „zădărnicesce semnele „vorbitorilorū
de minciuni,
Și dă de smintelā pre divinători;
Care întórnă îndereptū pre cei înțelepți,
„Și improstesce sciînța lorū;
- 26 „Care întăresce cuvîntulū servulū seū,
Și împlinesce sfatulū solilorū seī;
Care dîce cătră Ierusalimū:
„Vei fi locuitū;“

Și cătră cetățile lui Iuda:

- „Vē veți rezidi,
„Și voiū rēdica ruinele lui;“
- 27 „Care dîce cătră adîncime:
„Usucă-te,
„Seca-voiū fluviile tale;“
- 28 „Care dîce cătră Cirū:
„Acesta este păstorulū meū,
„Care va îndeplini tótă voia mea;“
Și care dîce cătră Ierusalimū:
„Te vei rezidi:“
Și cătră templu:
„Se vorū așeđa temeliele tale.”

A ȘA dîce Iehova cătră unsulū seū, **45**
Cătră Cirū, pre care l'amū ținutū la
„dréptā;

- „Ca să supunū popórele înaintea lui;
Ca să deslegū cóspele regilorū;
Ca să deschidū ușele înaintea lui;
Și porțele să nu se închidā:
Eū merge-voiū înaintea ta, **2**
„Și neteđi-voiū înălțimile cele mărețe:
„Sfărama-voiū ușele de aramă,
Și tăia-voiū zăvórele de ferū;
Și-ți voiū da tesauzele întunerecului, **3**
Și avuțiile ascunse:
„Ca să cunoscī, că eū Iehova,
Care „pe nume te chiāmū,
Sînt Dumneșeulū lui Israelū.
Pentru „Iacobū, servulū meū, **4**
Și pentru Israelū, alesulū meū,
Te-amū chiāmatū pe numele teū;
Te-amū numitū, de și „nu m'ai cunoscutū.
Eū „sînt Iehova, „și altū Dumneșeū nu este, **5**
Afarā de mine nu este altū Dumneșeū;
„Eū te-amū încinsū, de și nu m'ai cunoscutū;
„Ca să cunoscā de la resăritulū sórelui, **6**
Și de la apusū, că afarā de mine nu este
nimenea;
Eū sînt Iehova, și nu este altulū;
Celū ce face lumina, și creéză întune- **7**
reculū;
Celū ce face pacea, și „creéză reulū:
Eū Iehova facū tóte aceste.
„Picurați de susū, ceriurilor!
Și nūorilorū, faceți să curgā fericirea!
Deschidā-se pămîntulū, și nascā mîntuirea,
Și dreptatea resară impreună!
Eū Iehova amū făcutū acēsta.
- Vai celui, care se cértă cu „Făcătorulū seū, **9**
Unū hîrbu d'între hîrburile țerānei:
„Lutulū să dîcā ore cătră formatorulū seū:
„Ce faci?“

p Cap. 45. 20.	48. 20.	Apoc. 18. 20.	b Cap. 47. 13.	Ezra 1. 1, etc.	d Ps. 107. 16.	39. & 32. 39.	Mal. 1. 11.
q 2 Thes. 2. 11.	1 Cor. 6. 20.	y Cap. 43. 14.	c Ier. 50. 36.	Cap. 45. 13.	e Cap. 41. 23.	Cap. 44. 8. &	m Amos 3. 6.
r Cap. 46. 8.	1 Pot. 1. 18.	Vers. 6.	d 1 Cor. 1. 20.	—	f Esod. 33. 12.	46. 9.	n Ps. 72. 8. &
s Osea 4. 13.	19.	z Cap. 43. 1.	e Zech. 1. 6.	Capul 45.	17.	j Vers. 14. 18.	85. 11.
t Rom. 1. 21.	x Ps. 69. 34. &	a Iov 9. 8.	f Veđi Ier. 50.	a Cap. 41. 13.	Cap. 43. 1. &	21. 22.	o Cap. 64. 8.
u 2 Thes. 2. 11.	96. 11, 12.	Ps. 104. 2.	38. & 51. 32.	b Cap. 41. 2.	49. 1.	k Ps. 18. 32, 39.	p Cap. 29. 16.
v Vers. 1. 2.	Cap. 42. 10.	Cap. 40. 22.	36.	Dan. 5. 30.	g Cap. 44. 1.	l Ps. 102. 15.	q Ier. 18. 6.
u Cap. 43. 25.	& 49. 13.	s 42. 6. & 45.	g 2 Cron. 36. 22.	c Cap. 40. 4.	h 1 Thes. 4. 5.	Cap. 37. 20.	Rom. 9. 30.
v Cap. 43. 1. &	Ier. 51. 48.	12. & 51. 13.	23.		i Deut. 4. 35.		

- Séu făptura ta:
„Elu n'are mâni?”
10 Vai celui ce ăice părintelui său:
„Ce nasci?”
Séu cătră femeă:
„La ce ai dureri de facere?”
11 Așa ăice Iehova,
Sântulū lui Israelū și Făcătorulū său:
Aū dóră întreba-mă-veți de cele viitoare de
„fii mei?”
Și da-mi-veți ordinū pentru „lucrulū mânelorū
mele?”
12 „Eū amū făcutū pământulū,
Și „amū creatū omulū de pe d'insulū;
Eū cu mânele mele amū întinsū ceriurile,
Și amū datū ordinū la „tótă oștirea lorū.
13 „Eū amū sculatū pre acela spre mēntuire,
Și voiū face dreptē tóte căile lui;
Elu va „zidi cetatea mea, și va da drumu
captivilorū mei,
„Nu pentru prețū, nici pentru darurī,
Đice Iehova, *Dumneđeulū* oștirilorū.
14 Așa ăice Iehova:
„Cēștigulū Egiptulū și comerčulū Etiopiei,
Și alū Sabeilorū, bărbați mari de corpū,
Vorū trece la tine, *Ierusalimule*, și ale tale
vorū fi; [trece,
Din dērēptū te vorū urma; „cu lanțurī vorū
Ți se vorū prosterne, și se vorū inchina in-
aintea ta,
Đicēndū: „Numai in tine *este* Dumneđeū,
„Nu *este* altū Dumneđeū afară de d'insulū!
15 Cu adevēratū tu *esci* Dumneđeū, tu celū „ce
te ascundī,
Dumneđeū alū lui Israelū, Mēntuitorulū!
16 Se vorū rușina și vorū roși cu toți,
Vorū ajunge de rușine la unū locū
Toți „făcătorī de idoli.
17 „Dară Israelū se va mēntui prin Iehova
cu mēntuire eternă;
Nu vē veți rușina nici veți roși in eternū
și perpetuū.
18 Căci așa ăice Iehova, celū „ce a creatū ce-
riurile,
Acestū Dumneđeū care a formatū pāmēn-
tulū, l'a făcutū,
Și l'a întemeiētu;
Nu in zădarū elū l'a creatū, *ci* l'a formatū
ca să se locuēscă:
„Eū *sunt* Iehova, și unū altulū nu *este*.
19 N'amū vorbitū „in ascunsū, in vre-unū locū
întunecosū alū pământulū;

- N'amū ăisū cătră seminția lui Iacobū
Căutați-mē in zădarū;
„Eū, Iehova, vorbescū dreptatea, spunū cele
drepte.
Adunați-vē, și veniți!
20 Apropiati-vē impreună, voi cei scăpați ai
popórelorū!
„Sunt fără pricepere *toți căți* pórtă lemnū de
chipū cioplitū,
Și se rógă cătră unū đeu *ce* nu-ī póte mēntui.
Spuneți-*li*, și aduceți-ī incóce; 21
Și sfātuēscă-se:
Aū dóră „cine a datū in scire acēsta din ve-
chime?
Sēu cine a spus'o de atuncea?
Aū nu eū, Iehova?
„Nu *este* altū Dumneđeū afară de mine:
Dumneđeū dreptū și mēntuitorū; afară de
mine unū altulū nu *este*.
„Căutați la mine, și mēntuiți-vē, tóte margi- 22
nile pământulū!
Căci eū *sunt* Dumneđeū, și altulū nu *este*.
„Pe mine insu-mī m'amū juratu; 23
Mēntuirea a eșitū din gura mea,
Unū cuvēntū, *ce* nu se va înturna:
Că „totū genunchiulū se va pleca înainte
„Tótă limba „mī va jura; [mea, 24
Și-mī vorū ăice:
„Numai in *tine*, Iehova, *este* „mēntuirea și
La elū vorū veni, [puterea;“
Și se vorū rușina „toți cei ce se mânia asu-
pra lui:
„In Iehova se va îndrepta, și „se va fāli, 25
Tótă seminția lui Israelū.

*Dumneđeirea lui Iehova arētatā in resturnarea ido-
lilorū și a idolatorilorū din Babilonū.*

- B**ELŪ „cădūt'a pe genunchi, incovăiatu-s'a 46
Nebo,
Idoli seī pusu-s'aū pe animale și pe vite;
Idoli, pre cari erați deprinși inși-și a-ī pur-
ta, *le-aū* impovoratū;
„Ei *sunt* o sarcină pentru *animalulū* ostenitū.
Ei se incovăiā, cadū pe genunchi, 2
Nu potū scăpa sarcina;
„Și ei inșiși sūnt duși in captivitate.
Ascultați-mē, casā a lui Iacobū, 3
Și tótă rămāșița casei lui Israelū,
Voī, „cu cari m'amū însărcinatū din mitra
mumei,
Voī *toți*, pre cari i-amū purtatū din sinulū ei!
Până la bētrānețele *vóstre* „eū acela-și voiū fi; 4

q Ier. 31. 9.	Cap. 44. 28.	23.	Rom. 11. 26.	Rom. 1. 22, 23	n Ps. 22. 27. &	r Ier. 23. 5.	51. 44.
r Ier. 29. 23.	y Cap. 52. 3.	a Ps. 149. 8.	g Cap. 42. 5.	l Cap. 41. 22.	65. 5.	1 Cor. 1. 30.	b Ier. 10. 5.
s Cap. 42. 5.	Veđi Rom. 3.	b 1 Cor. 14. 25.	h Vers. 5.	& 43. 9. & 44.	o Fac. 32. 16.	s Cap. 41. 11.	c Ier. 48. 7.
Ier. 27. 5.	24.	c Vers. 5.	i Deut. 30. 11.	7. & 46. 10.	Ebr. 6. 13.	t Vers. 17.	d Esod. 17. 4.
t Fac. 1. 26, 27.	z Ps. 68. 31. &	d Ps. 41. 24.	j Ps. 19. 8. &	& 48. 14.	p Rom. 14. 11.	u 1 Cor. 1. 31.	e Deut. 1. 31.
u Fac. 2. 1.	72. 10. 11.	Cap. 8. 17. &	119. 137. 138.	18.	q Fac. 31. 53.	—	& 32. 11.
v Cap. 41. 2.	Cap. 49. 23 &	57. 17.	k Cap. 44. 17.	m Vers. 5. 14,	Deut. 6. 13.	Capitū 46.	f Ps. 71. 6.
w Cron. 36. 22,	60. 9, 10, 14,	e Cap. 44. 11.	19. 19. & 46.	Cap. 44. 8 &	Ps. 63. 11.	a Cap. 21. 9.	g Ps. 102. 27.
28.	16.	f Cap. 26. 4.	7. & 48. 7.	46. 9. & 48.	Cap. 65. 16.	Ier. 50. 2. &	h Mal. 3. 6.
„Ezra 1. 1, etc.	Zech. 8. 22,	Vers. 25.		3, etc.			

- Până la perii cărunți / eu *ve* voiî purta ;
 Eu *v* amî făcutî, și eu *ve* voiî duce,
 Da, *ve* voiî duce, și *ve* voiî scăpa.
- 5 " Cu cine mă veți asemăna și *mă* veți po-
 trivi ?
 Cu cine asemănându-mă, de o potrivă vom fi ?
- 6 " Ei vîrsă aurulî din sacî,
 Și cumpînescî argintî cu balanță ;
 Năînescî pre argintariî, ca să-lî prefacă
 în deî ;
 Și apoi ingenunchîeză, și se închină *lui* :
- 7 " Lî rîdicî pe umeri, lî aducî,
 Și-lî aședă la loculî seî, ca să stee ;
 Din loculî seî nu se mai mișcă ;
 Și / de strigă *care-va* cătră elî, elî nu pîte
 respunde ;
 Din nevoia sa nu pîte să-lî mîntuîscă.
- 8 " Țineți minte acêsta, și arêtați-vê bărbați,
 " Luați-o la animă, voi cei fără-de-lege ;
- 9 " Țineți minte cele de mai 'nainte, din ve-
 chime :
 Căci eu *sînt* Dumne-deî, și " altulî nu *este* ;
 Eu sînt Dumne-deî, și nimenea asemenea mie ;
- 10 " Care din începutî spunî sfîrșitulî,
 Și de mai 'nainte cele neîntîmplate,
 Dicîndu : " Sfatulî meî va sta,
 " Și voiî împlini tîtă vîința mea : "
- 11 Chîmîndî paserea rîpîtoî de la resărituri,
 Pre bărbatulî " sfatului meî din țeră inde-
 pîrtată ;
 Da, " amî dîs'o, și o voiî face să vină,
 Amî cugetat'o, și o voiî și face.
- 12 Ascultați-mê, voi " cei tari de animă,
 " Cei depîrtați de la mîntuire !
- 13 " Amî apropiatî fericirea mea ; nu *mai* este
 departe,
 Și mîntuirea mea " nu va întîrîdia ;
 Voiî da Sionului " mîntuirea,
 Pentru Israelî, mîrirea mea.
- 47 " COBÔRĂ-te, și " ședî în țerîna, fecîoră,
 fêta a Babilonului,
 Ședî pe pîmîntî,
 Fără tronî, fêta a Chaldeilor !
 Căci nu te vei mai numi mîle și gingașă.
- 2 " Lé rîșnița, și macină făînă !
 Rîdică vîlulî, suflecă-ți pîlele !
 Desgolește-ți șoldurile, trecî riurile !
- 3 " Golăciunea ta se va desgoli,
 Da, rușinea ta se va vedê ;
 " Resbunare voiî lua,
 Și nu voiî cruța pre nimenea.
- 4 Cătî pentru / resbunătorulî nostru,

- Iehova, *D-deulî* oștirilorî, *este* numele lui,
 Sîntulî lui Israelî.
- Ședî " tăcîndă, și intră în întunecî, fêta 5
 a Chaldeilor !
- " Căci nu te vei mai numi regina regatelorî.
 " Mîniatu-m'amî asupra poporului meî, 6
 " Profanat'amî moscenirea mea,
 Și i-amî datî în mîna ta ;
 Dară tu nu li-ai arêtatî îndurare :
 " Ai îngreuîetî fîrte jugulî teî *chîarî* și a-
 supra bîtrînului.
- Și ai dîsî : " În eternî voiî fi " regină " : 7
 " Și n'ai " gînditî acêsta în anima ta,
 " Nicî ți-ai adusî amînte de cele de pe urmă.
 Acumî dară ascultă acêsta, tu cea dedată 8
 plăcerilorî,
 Ceea ce locuesci fără grijă,
 Ceea ce dîci în anima ta ;
 " Eu *sînt*, și afară de mine alta nu *este* ;
 " Nu voiî ședê vîduvă.
 " Și nu voiî cunîsce pierderea de copii. "
- Dară " amînduîe aceste vorî veni asupra-ți 9
 " de o dată, într'o dî :
 Pierderea de copii și vîduvia ;
 Vorî veni preste tine în *toșă* plinitatea lorî,
 " Pentru mulțimea farmecelorî tale,
 " Și pentru multa imbeljugare a descînte-
 celorî tale.
- " Și ai fostî sigură în rîutatea ta ; 10
 " Ai dîsî : " Nu mă vede nimenea ",
 Întelepciunea ta și sciința ta te-au amăgitî ;
 " Și ai dîsî în anima ta :
 " Eu *sînt*, și afară de mine alta nu *este*. "
- Pentru aceea va veni nefericirea preste tine, 11
 Fără să o poți abate prin încîntările *tale* ;
 Și nevoia va cădê preste tine,
 Fără să poți a o împăca ;
 Și " peirea va veni preste tine de o dată, pe
 neasceptate.
- Opresce-te acumî cu descîntecetele tale, 12
 Și cu mulțimea farmecelorî tale,
 Cu cari te-ai muncitî din tîneretele tale ;
 Pîte, vei trage *din ele* vre-unî folosî,
 Pîte, vei reuși !
 Ôre " obositu-te-ai în mulțimea sfaturilorî 13
 tale ?
 Scîle-se acumî și să te ajute " cei ce im-
 partî cerîulî, privitorî stelelorî,
 Cei ce predîcî pe tîtă luna
 De cele ce se vorî întîmpla !
 Êccê, ei vorî fi " ca mirescea, 14
 Pre care foculî o arde :

f Ps. 48. 14. & 71. 18.	k Cap. 44. 19. & 47. 7.	p Cap. 41. 2. 25. q Cap. 44. 28. & 45. 13.	x Cap. 62. 11. —	20. 4. Ier. 13. 23. 26. Nah. 3. 5.	i Veî 2. Sam. 24. 14.	n Deut. 32. 29. o Vers. 10.	z Eze. 8. 12. & 9. 9.
g Cap. 40. 18. 25.	l Deut. 32. 7. m Cap. 45. 5. 21.	r Num. 23. 19. s Ps. 76. 5.	Capitî 47.	e Rom. 12. 19.	2 Oron. 28. 9.	p Apoc. 18. 7.	v Vers. 8.
h Cap. 40. 19. & 41. 6. & 44. 12. 19.	n Cap. 45. 21. o Ps. 33. 11.	t Rom. 10. 3. u Cap. 51. 5.	a Ier. 48. 18.	f Cap. 43. 3. 14.	j Cap. 45. 28.	q Cap. 51. 19.	y Cap. 57. 10.
Ier. 10. 3.	& 21. 30.	z Rom. 1. 17.	b Cap. 3. 26.	Ier. 50. 34.	k Deut. 28. 50.	r 1 The. 5. 3.	z Cap. 44. 25.
j Cap. 45. 20.	Fapt. 5. 39.	& 3. 21.	c Esod. 11. 5.	g 1 Sam. 2. 9.	l Vers. 5.	s Nah. 3. 4.	Dan. 2. 2.
	Ebr. 6. 17.	v Hab. 2. 3.	d Cap. 3. 17. &	Cap. 13. 19.	Apoc. 18. 7.	t Ps. 52. 7.	a Nah. 1. 10.
				Dan. 2. 37.	m Cap. 46. 8.	n Cap. 29. 15.	Mal. 4. 1.

Ei nu vorü puté să se mēntuēscă de pute-
rea flacărei,
*Care cu adevēratū nu va fi ca cărbunele, cu
care să se pōtă încălđi care-va,*
Nici ca jăriticulū, ca să stee care-va ina-
inta lui.
15 Așa 'ți vorü faceia, cu cari te-ai ostenitū,
° Cu cari ai avutū a face din tēnerețele tale;
Fie-care se va trage la o parte;
Nimenea nu te va mēntui.

Mustărri, indemnări și făgăduinți lui Israelū.

- 48 **A** SCULTĂ acēsta, casă a lui Iacobū,
Voi cei ce vē chiāmați cu numele lui
Israelū,
Și voi ° cei eșiți din isvōrele lui Iuda;
° Cei ce jurați in numele lui Iehova,
Și mărturisiți pre Dumneđeulū lui Israelū,
° Dară nu cu adevērū, nici in dreptate.
2 Căci ei 'și iēu numele ° de la cetatea cea sântă,
Și ° se rađamă pe Dumneđeulū lui Israelū,
Pe Iehova, alū cărui nume este D-đeulū oști-
rilorū.
3 'Spus'amū de demultū cele de d'inainte;
Eși't'au din gura mea, și le-amū datū in scire;
Pe neasceptate făcutu-le-amū, ° și s'au intēm-
4 *Pentru că sciamū, că ești indēreptnicū, [platū.*
° Grumazulū teū vēnă de ferū,
Și fruntea ta de aramă:
5 'De aceea spusu-ți-amū de demultū *aceste;*
Până a nu se face, datu-ți-le-amū in scire,
Ca să nu ȑici: Idolulū meū le-a făcutū,
Și chipulū meū celū ȑiplitū și chipulū meū
celū vērșatū le-au ordinatū.
6 *Le-ai auditū; deci veđi-le tōte;*
Aū nu le veți mărturisi?
Și acumū eccc! 'ți daū in scire lucruri nouē
Și ascunse, pre cari nu le sciai.
7 Acumū se făcură, nu de demultū,
*Inaintea ȑilei *acesteia* n'audiși de d'insele;*
Ca să nu ȑici: Eccc, le sciamū!
8 Nici audiși, nici sciuseși,
Nici de demultū nu se deschisese urechia ta;
Căci sciamū, că cu necredincioșia te porți,
*Și că ° din mitra *mumei* neasculătorū te chiāmi.*
9 ° Pentru numele meū ° amānū mânia mea,
Și pentru lauda mea mē stēpānescū,
Să nu te stēpescū. [gintū;
10 Eccc, ° topitu-te-amū, dară n amū *ajlatū* ar-
Alesu-te-amū in cuptorulū strīntorarei.
11 ° Pentru mine, pentru mine făcut'amū *acēsta;*

Căci *altū-feliū ° câtū de multū nu s'arū fi pro-*
fanatū numele meū!

Dară ° nu daū altuia mărirea mea.

Ascultă-mē, Iacōbe, 12

Și tu, Israele, pre care te-amū chiāmatū,
° Eū sūnt: eū sūnt ° celū d'antēiū și celū din
urmă;

° Māna mea intemeiat'a chiārū și pāmēntulū, 13
Drēpta mea intins'a și ceriurile;

Cāndū ° le chiāmū, tōte se infăciășeză.

° Adunați-vē, voi tōți, și ascultați: 14

Care din ei pređisu-v'a aceste?

° Iehova l'a iubitū: *deci ° va face voia lui asu-*
pra Babilonulū,

Și braȑiulū seū va fi preste Chaldei.

Eū, eū amū vorbitū; da, ° eū l'amū chiāmātū, 15
L'amū adusū, și calea sa a prosperatū.

Apropiati-vē de mine, ascultați acēsta: 16

De la începutū ° n'amū vorbitū pe ascunsū;

Cāndū vre-unū *lucru* s'a hotăritū, acolo eramū.

Și acumū ° Iehova Domnulū m'a trāmesū pre
mine și pre Spiritulū seū.

Așa ȑice ° Iehova, 17

Rescumpēratorulū teū, Sāntulū lui Israelū;

Eū sūnt Iehova, Dumneđeulū teū, celū ce te
învēță pentru folosulū teū,

° Celū ce te conduce pe calea, *pe care să mergi:*

° Ahū, de ai fi ascultatū de ordinele mele! 18

° Atuncea pacea ta arū fi fostū ca unū fluviū,
Și fericirea ta ca valurile mārōi;

° Seminȑia ta arū fi fostū ca nēsipulū, 19

Și urmașii māruntaielorū tale ca prundișulū ei;
Numele lui nu s'arū fi stērpitū nici s'arū fi

stersū de d'inainte mea!

° Eșiți din Babilonū! 20

Fugiți de Chaldei!

Cu vōce de cāntare spuneți, dați in scire acēsta,

Respāndiți acēsta până la marginile pāmēn-

tulū;

Spuneți: ° Iehova a ° rescumpērātū pre ser-
vulū seū Iacobū!

Și ei ° nu insetară, *cāndū ° i conducea prin* 21
deșerturi;

° Făcut'a să curgă pentru d'insii ape din stānca
Despicat'a stānca, și apele aū cursū.

° Pace nu este pentru cei nelegiuiți, ȑice Ie- 22

A UDITI-mē, ° țerelorū! [hova. 49

° Și ascultați, popōre indepārtate;
° Iehova m'a chiāmātū din mitră,

Din sinulū mumei mele a amintitū numele meu;
Și a făcutū ° gura mea ca sabiā ascuȑită; 2

Apoc. 18. 11.	Rom. 2. 17.	106. 8.	q Deut. 32. 39.	x Cap. 44. 28.	Ps. 81. 13.	Cap. 44. 22, 23.	b Vers. 5.
—	f Cap. 41. 22.	Cap. 43. 25.	r Cap. 41. 4. &	y Cap. 45. 1, 2,	e Ps. 119. 165.	i Veđi cap. 41.	Ier. 1. 5.
Capulū 48.	& 43. 9. & 45.	Vers. 11.	44. 6.	etc.	f Fac. 22. 17.	j Veđi 18.	Mal. 1. 20, 24.
a Ps. 68. 26.	9 & 44. 7, 8.	Exec. 20. 9, 14,	Apoc. 1. 17. &	s Cap. 45. 19.	g Osea 1. 10.	j Esod. 17. 6.	Luo. 1. 15, 31.
b Deut. 6. 13.	& 45. 21. &	23, 44.	22. 13.	a Cap. 61. 1. 24	g Cap. 52. 11.	Num. 20. 11.	Ioan 10. 36.
Cap. 65. 16.	46. 9, 10.	l Ps. 78. 38.	s Ps. 102. 25.	Zech. 2. 8, 9,	Ier. 50. 8. &	Ps. 105. 41.	Gal. 1. 15.
c Ier. 4. 2. &	g Ios. 21. 45.	m Ps. 66. 10.	t Cap. 40. 26.	11.	51. 6, 45.	c Cap. 57. 21.	e Cap. 11. 1. &
5. 2.	h Esod. 32. 9.	n Vers. 9.	u Cap. 41. 22	b Cap. 43. 14. &	Zech. 2. 6, 7.	—	51. 16.
d Cap. 52. 1.	i Deut. 31. 27.	o Veđi Deut. 32.	& 43. 9. & 44.	44. 6, 24.	Apoc. 18. 4.	Capulū 49.	Osea 6. 5.
e Mic. 3. 11.	j Ps. 58. 8.	26, 27.	7. & 45. 20,	Vers. 20.	h Esod. 19. 4,	a Cap. 41. 1.	Ebr. 4. 12.
	k Ps. 79. 9. &	Exec. 20. 9.	21.	c Ps. 82. 8.	5, 6.		Apoc. 1. 18.
		p Cap. 42. 8.	v Cap. 45. 1.	d Deut. 32. 29.			

- ^a Suptu umbra mânei sale m'a ascunsu,
 Și m'a făcutu *ca* ° o săgétă poleită;
 În tolba sa m'a închisū;
 3 Și a disū cătră mine:
 „Tu *esci* servulū meu,
 „Israel, ° in care mă voiū mări.“
 4 ^a Erū eū dis'amū: „In zădarū m'amū ostenitū,
 „In deșertū și fără folosū m'amū rēsipitū pu-
 „Dară dreptulū meu *este* cu Iehova, [terea;
 „Și respălătirea mea cu Dumneḡeulū meu.“
 5 Si acumū, ḡice Iehova,
 „Care m'a făcutū din mitră, *să-î fiū* servū,
 Ca să întorcū la elū pre Iacobū:
 „De și Israelū ° nu se *mai* stringe:
 „Totu-și voiū fi mărețū in ochiū lui Iehova,
 „Și Dumneḡeulū meu va fi puterea mea.“
 6 Și a disū: „Este *lucru* puḡinū, să fiū servulū
 „Ca să rēdicī seminṡiele lui Iacobū, [meū;
 „Și să întorcī pre cei scāpaṡi ai lui Israelū:
 „Te voiū face și °lumină popōrelorū,
 „Ca să fiū mēntuirea mea până la marginea
 7 Așa ḡice Iehova. [pāmēntulūi.“
 Rescumpēratorulū lui Israelū, Sāntulū seū,
 „Cātră acela, pre care fie-cine °lū despre-
 ṡuesce,
 Cātră acela, pre care-lū defaimă poporulū,
 Cātră servulū domnilorū:
 „°Regiū te vorū privi, și se vorū scula,
 „Și domnū; și se vorū inchina ṡie,
 „Pentru Iehova, care este credinciosū,
 „Pentru Sāntulū lui Israelū, care te-a alesū.“
 8 Așa ḡice Iehova:
 „In timpulū îndurārei te-amū ascultatū,
 Și in ḡiūa mēntuiri te-amū ajutatū,
 Și te voiū păzi, °și te voiū da de legāmēntū
 poporului:
 Ca să reintocmesṡi tēra, și să faci să mo-
 scenēsṡă moscenirile pustiite;
 9 Ca să ḡici °celorū inṡiṡi: „Eṡiṡi!“
 Celorū din întunecū:
 „Arētaṡi-vē.“
 Vorū pasce pe lūngă cāi,
 Și pāscūnile lorū vorū fi pe tōte înālṡimile;
 10 Nu vorū °flāmāṡi, nicī nu vorū înseta,
 „Nu-î va lovi nicī arṡiṡa, nicī sōrele;
 Cāci celū ce-î miluesce °î va conduce,
 Și pe lūngă isvōrele de apă °î va purta.
 11 „Și voiū face toṡi munṡii mei cāi,
 Și cāile mele se vorū înālṡa.
 12 Ecṡē! „acestia vinū de departe,
 Și ecṡē! acestia de la mēḡlā-nōṡte și de la
 apusū,
 Și acestia din pāmēntulū Sinimulū!

- ° Cāntaṡi, ceriurilorū! și bucurā-te, pă- 13
 Scōteṡi cāntāri, munṡilorū! [mēntule!
 Cāci Iehova a māngāiatū pre poporulū seū,
 Și pre cei strīmtoraṡi ai seī °i-a miluitū.
 „Dis'a Sionulū: 14
 Iehova m'a pārāsītū,
 Și domnulū meu m'a uītātū.
 Aū dōrā °putē-va femea să uite *până la a-* 15
tāta pre sugētorulū ei,
Incātū să n'aibā nicī milā de fiulū mitrei ei?
 Și chiarū de va uita ea,
 „Dară eū pre tine nu te voiū uita.
 Ecṡē °pe palmele mele te-amū sēpatū, 16
 Zidiurile tale totū-dē-una *sunt* înaintea mea!
 Fiii teī alērgā; 17
 Dară °cei ce te-aū surpatu și te-aū pustiitū
 se ducū de la tine.
 „Inālṡā in jurū ochiū tei, și veḡi: 18
 Toṡi acestia se adunā, vinū cătră tine!
 Viū *sunt*! ḡice Iehova,
 Cutoṡi acestia, °ca cu o podóbā, te vei îmbrāca,
 Și cu ei te vei incinge, ca o mirēsā *sculele ei*.
 Cāci deșerturile tale, și locurile cele pus- 19
 tiite ale tale, și pāmēntulū teū celū stricatū,
 °Vorū fi acumū pré strimte pentru locuito-
 riū lui;
 Erū cei ce te înāncāu se vorū îndepārta
 de tine.
 „Fiil, pre cari °i vei cāpēta, °după perderea 20
 ta de cei-l-alṡi,
 Vorū ḡice încă la urechēle tale:
 „Strīmtū *este* loculū pentru mine;
 „Fā-mī locū să locuescū.“
 Atuncea veḡi ḡice in ānima ta; 21
 Cine-mī nāscu pre acestia?
 Eramū fără de copii și stērpā,
 „Rōbā și inṡrāinatā: cine decī a crescutū
 pre acestia?
 „Ecṡē, rēmāsesemū singurā; unde *eraū* ei?
 „Așa ḡice Iehova, Domnulū: 22
 Ecṡē, inālṡa-voiū māna mea cătră naṡiunī,
 Și rēdica-voiū stēgulū meu cătră popōre:
 Și vorū aduce pro fiū tei in braṡie,
 Și pre fetele tale le vorū duce pe umeri;
 „Și regiū vorū fi hrānitorii *copiilorū tei*, 23
 Și reginele lorū doicele tale,
 Inchina-se-vorū ṡie cu faṡa la pāmēntū,
 Și vorū °linge ṡerāna piciorilorū tale!
 Și vei cunōsce, cā eū *sunt* Iehova,
 Și cā °cei ce mē ascēptā nu se vorū ruṡina.
 „Pōte-se lua prēda de la celū tare, 24
 Sēū celū prinsū să scape de la învingētorū?
 Erū Iehova așa ḡice:

^a Cap. 51. 16.
^e Ps. 45. 5.
^f Cap. 43. 1.
^g Cap. 44. 23.
^h Ioan 13. 31. &
 15. 8.
ⁱ Eṡeā. 1. 6.
^h Eṡeā. 3. 19.

ⁱ Vers. 1.
^j Mat. 23. 37.
^k Cap. 42. 6. &
 60. 3.
^l Luc. 2. 32.
^m Fapt. 13. 47.
 & 26. 18.
ⁿ Cap. 53. 3.
 Mat. 26. 67.

^m Ps. 72. 10, 11.
 Vers. 23.
ⁿ Veḡi Ps. 69.
 13.
^o 3 Cor. 6. 2.
^p Cap. 42. 6.
^q Cap. 42. 7.
 Zech. 9. 12.
 Apoc. 7. 16.

^r Ps. 121. 6.
^s Ps. 23. 2.
^t Cap. 40. 4.
^u Cap. 43. 5, 6
^v Cap. 44. 23.
^w Veḡi Cap. 40.
 27.
^y Veḡi Ps. 103.

13.
^z Mal. 3. 17.
^z Mat. 7. 11.
^z Rom. 11. 29.
^a Veḡi Eṡod. 13. 9.
^b Cāut. 8. 6.
^b Veḡi 19.
^c Cap. 60. 4.

^d Prov. 17. 6.
^e Veḡi Cap. 54.
 1, 2.
^f Zech. 2. 4. &
 10. 10.
^g Cap. 60. 4.
^g Mat. 3. 9.
 Rom. 11. 11,

12, etc.
^h Cap. 60. 4. &
 66. 20.
ⁱ Ps. 72. 11.
 Vers. 7.
^j Cap. 52. 15.
 & 60. 16.
^j Ps. 72. 9.

Mic. 7. 17.
^k Ps. 34. 22.
 Rom. 5. 5. &
 9. 23. & 10.
 11.
^l Mat. 12. 29.
 Luc. 11. 21,
 22.

- 25 Chiaru și celu prinsu lua-se-va de la celu tare,
Și preda scăpa-se-va de la celu puternicu;
Căci eu mă voiu certa cu cei ce se cêrtă cu tine,
Și voiu mântui pre fiu tei.
- 26 Dară pre cei ce te-au apăsatu "voiu face să-și mânânce însă-și carnea loră,
Și se voru îmbeta, ca de mustu, cu însu-și "sângele loră:
Și "va cunósce totă carnea,
Că eu, Iehova, *sunt* Mântuitorulă teă și Rescumpărătorulă teă,
Puterniculă lui Iacobu.
- 50 **A** ȘA dice Iehova:
Unde este "cartea de despărțeniă a mu-meii vóstre,
Pre care amă lepădat'o?
Séu cine *este* d'între "împrumutătorii mei, la care v'amă vëndut?
Éccé! pentru nedreptățile vóstre "v'ați vëndut,
Și pentru fără-de-legile vóstre este lepădată muma vóstră!
- 2 Pentru ce, cându amă venit, nu *era* nimenea?
"Cându amă chiămatu, nu *era* nimenea, ca să respundă?
"Mâna mea este ea atât de scurtă, încâtă să nu pótă rescumpăra?
Séu n'amă putere de a mântui?
Éccé, eu "cu mustrarea mea "usucă marea,
Și "fluviele în deșerturi le prefacă,
"Pescii loră se împușesc de lipsa de apă,
Și de sete moră;
- 3 "Eă ceriurile cu întunecă le îmbracă,
"Și sacă li pună dreptu învelișu.
- 4 "Iehova, Dumneșeu, mî-a dată o limbă iscusită,
Ca să sciă, cumă să vorbescă cuvântulă la timpă cătră "celu obositu;
"Mî descéptă în totă demănăța, "mî descéptă urechiă,
Ca să ascultă, ca unu discipulă, *învățatura lui*.
- 5 Iehova, Domnulă, "mî-a deschisă urechiă,
Și eu n'amă fostu "neascultătoră,
Nici nu m'amă dată înapoi.
- 6 "Dosulă meă datu-l'amă celoră ce mă băteău,
Și "fâlcele mele celoră ce mă smulgeău;
Batjocurei și scuipatului n'amă ascunsă făcă
- 7 Dară Iehova, Domnulă, m'a ajutat; [mea.
De aceea nu m'amă rușinat;
- De aceea "făcutu-mi-amă făcă, ca pre o cre-Și sciă, că nu mă voiă rușina. [mene,
"Aprópe *este celă ce* mă va îndreptăți; 8
Cine se va judeca cu mine? să stămă împreună!
Care *este* potrivniculă meă? apropié-se de Éccé, Iehova, Domnulă, mă ajută! [mine! 9
Cine mă va coudemna?
"Éccé, toți acestia se voră învechi, ca unu "Molia "i va mânca. [vestmētū; 10
Cine între voi se teme de Iehova,
Și ascultă de vócea servului lui?
Acela, chiară și "în întunecă de va âmbla, și lumineă de nu va avé,
Totu-și "să se încrédă în numele lui Iehova, Și să se radăme în Dumneșeu seă. 11
Éccé! voi toți, cei ce ați ațit foculă,
Și puneți tăciuni,
Âmblați în lumina focului vostru,
Și în tăciunii, *pre cari* i-ați aprinsu;
"Din mâna mea vi se trage acésta, ca să jăceți "în dureri.
- Chiămare la luare-aminte și cuvântări cătră Iehova și cătră poporulă seă.*
- "**A** SCULTATI-mă, "voi cei ce urmăriti drep- 51
Cei ce căutați pre Iehova; [tatea,
Căutați la stânca, din care sînteți cîopliți,
Și la gaura grópei, din care v'ați trasu.
"Căutați la Abraamă, părintele vostru, 2
Și la Sara, care v'a născut;
"Căci eu l'amă chiămatu, *pre-cândă* singură *era*;
"L'amă bine-cuvântatū, și l'amă îmulțitū.
Căci Iehova "va mângăia Sionulă; 3
Va mângăia tóte ruinele lui;
Va face pustiitulă lui asemenea Edenulă,
Și deșertulă lui "asemenea grădinei lui Iehova;
Afla-se-voră într'însulă bucuriă și veselă,
Mulțumire și vóce de cântare.
Ascultă-mă, poporulă meă, 4
Și ié în urechiă, națiunea mea!
"Căci lege va eși de la mine,
Și voiă pune judecata mea "pentru lumineă popóreloră.
"Mentuirea mea aprópe *este*; fericirea mea a 5
eșitū,
"Și brațele mele voră face dreptate popó-
"Terele depărtate mă ascéptă, [reloră;
Și speră "în bračilă meă.
"Înălțați ochii vostri la ceriuri, 6
Și căutați la pământă josă;

m Cap. 9. 20.	b Vedei 2 Reg.	Cap. 59. 1.	m Mat. 11. 28.	r Ezeo. 3. 8. 9.	y Ioan 9. 39.	12.	42. 4.
n Apoc. 14. 20.	4. 1.	f Ps. 106. 9.	n Ps. 40. 6. 7. 8.	s Rom. "8. 32.	z Ps. 16. 4.	d Fac. 12. 1. 2.	i Cap. 42. 6.
o Ps. 6.	Mat. 18. 25.	Nah. 1. 4.	o Mat. 26. 39.	33. 34.	—	e Fac. 24. 1. 35.	j Cap. 45. 13. &
p Ps. 9. 16.	e Cap. 52. 3.	g Esod. 14. 21.	Ioan 14. 31.	t Iov 13. 28.	Ospulă 51.	f Ps. 102. 13.	56. 1.
Cap. 60. 16.	d Prov. 1. 24.	h Ios. 3. 16.	Filp. 2. 8.	u Cap. 51. 6.	Cap. 40. 1. &	Cap. 40. 1. &	Rom. 1. 16. 17.
—	Cap. 45. 12.	i Esod. 7. 18.	Ebr. 10. 5. etc	u Cap. 51. 8.	a Vera. 7.	52. 9.	k Ps. 67. 4. &
Capitulă 90.	& 66. 4.	21.	p Mat. 26. 67. &	b Rom. 9. 30.	Vera. 12.	Vera. 12.	98. 9.
a Deut. 24. 1.	Jer. 7. 18. &	j Esod. 10. 21.	27. 26.	v Ps. 23. 4.	31. 32.	g Fac. 13. 10.	l Cap. 60. 9.
Jer. 3. 8.	35. 15.	k Apoc. 6. 12.	Ioan 18. 22.	z Cron. 20. 20.	Ioel 2. 3.	Ioel 2. 3.	m Rom. 1. 16.
Osee 2. 2.	e Num. 11. 23.	l Esod. 4. 11.	q Plân. 3. 30.	Ps. 20. 7.	c Rom. 4. 1. 16.	h Cap. 2. 3. &	n Cap. 40. 26.
					Ebr. 11. 11.		

- Căci ° ceriurile, ca fumulu, voru despăre,
 * Și pământul se va învechi, ca un vest-
 mântu,
 Și cei ce locuesc într'insul voru muri, ca
 muscele;
 Dară mântuirea mea va fi în eternu,
 Și fericirea mea nu se va frânge.
- 7 ° Ascultați-mă, voi ce cunósceți dreptatea:
 Tu poporule, ° în ânima căruia este legea mea,
 ° Nu vë temeți de ocara ómeniloru,
 Nici vë înspăimântați de batjocurile lorü ;
- 8 Căci ° I va mânca molia, ca pre unü vest-
 mântu,
 ° I va mânca vermele, ca pre lână ;
 Dară mântuirea mea va fi în eternu,
 Și fericirea mea din generațiune în gene-
 rațiune.
- 9 ° Scólă-te, scólă-te, ° îmbracă-te cu putere,
 tu brațiul lui Iehova !
 Scólă-te, ° ca în ȕilele din vechime, ca în ge-
 nerațiunile trecute !
 ° Aũ nu esci tu celü ce ai tăiatu ° Raabulü,
 Care ai rânitu ° crocodilulü ?
- 10 Aũ nu esci tu celü ce ai ° uscatu marea,
 Apele adâncului celui mare ?
 Celü ce ai făcutu adâncurile mării cale de
 trecutü celorü rescumpărați ?
- 11 Astü-feliü ° cei rescumpărați ai lui Iehova
 se vorü inturna,
 Vorü veni în cântare de bucuriã în Sionü,
 Și bucuriã eternã va fi pe capulü lorü ;
 Veseliã și bucuriã vorü dobândi,
 Și intristarea și suspinulü vorü fugi.
- 12 Eũ, eũ sũnt ° mângâiatorulü vostru,
 Tu, cine esci, că te temi ° de unü omü mur-
 ritorü,
 Și de fiulü omului, care ajunge ca ° érba ?
- 13 Și uilți pre Iehova, Făcëtorulü teũ,
 ° Pre celü ce a întinsu ceriurile, și a înteme-
 iã pământulü ;
 Și te temi în tóte ȕilele totü-dé-una
 De ° urgia apăsătorului,
 Ca și cumü arü fi gata să te pérdã.
 ° Și aũ unspe este urgia apăsătorului ?
- 14 Celü ap ăutü curëndü va fi deslegatü,
 ° Și nu ° a muri în grópã,
 Nici nu-î va lipsi pânea sa ;
- 15 Căci eũ sũnt Iehova, Dumneȕeulü teũ,
 ° Celü ce stêrnescũ marea,
 Și facü să vuescã valurile ei ;
 Iehova, D-ȕeulü oștirilorü, este numele lui.
- 16 ° Amü pusü și cuvintele mele în gura ta.
- Și ° te-amü acoperitü cu umbra mânei mele,
 ° Ca să plantezü cerilü, și să întemeiezü pă-
 mântulü,
 Și să ȕicü câtrã *poporulü* Sionului:
 ° Tu esci *poporulü* meu ?
 ° Scólă-te, scólă-te, descéptã-te, Ierusalime, 17
 Tu, care ° ai bëutü din mâna lui Iehova cupa
 mânei sale,
 ° Bëut'ai, deșertat'ai cupa cea mare a ame-
 Nu este cine să-lü conducã [ȕelei! 18
 Din toți fiilü, pre cari °-a nãscutü :
 Din toți fiilü, pre cari °-a crescutü, nici ü-
 nulü nu este,
 Care să-lü iec de mânã.
 ° Venit'aũ aceste dũoe asupra ta ; 19
 Cine te va milui ?
 Dêrãpênarea cu sfãrãmarea, și fómetea și
 ° Prin cine să te mângâiü ? [sabia, 20
 ° Fiilü tei s'aũ lãnceditü,
 Jacü la respântiele tuturorü căilorü, ca unü
 taurü sêlbaticü prinsü în lațuri :
 Sũnt plinü de mânã lui Iehova,
 De mustrarea Dumneȕeului teũ.
 Decü, ascultã acêsta, tu ce esci întristatü, 21
 Și îmbêtatü, ° darã nu de vinü :
 Așa ȕice Domnulü teũ, Iehova, 22
 Și Dumneȕeulü teũ, ° care aperã dreptulü po-
 porulü seũ :
 Ecce ! luat'amü din mânele tale cupa ame-
 Cupa cea mare a urgiei mele : [ȕelei,
 Mai multü nu vei bé din ea :
 Ci ° o voiü pune în mâna apăsătorilorü tei, 23
 ° Cari ȕis'aũ sufletulü teũ :
 ° Plécã-te ; căci vomü trece ;
 Și tu ai făcutü corpulü teũ una cu pãmên-
 Ca o ulițã pentru trecëtorü. [tulü,
 SCOLĂ-te, ° scólă-te, îmbracă-te cu puterea 52
 ta, Sióne :
 Imbracă vestmintele tale cele mãreȕe, Ieru-
 salime, ° cetate sãntã ;
 Căci ° mai multü nu va întra la tine
 Celü necircumcisü, ° nici celü necuratü.
 ° Scuturã-ȕi țerãna ! 2
 Șeȕi dreptü, Ierusalime !
 ° Deslégã legãturele de la grumazulü teũ,
 Fiicã captivã a Sionului !
 Căci așa ȕice Iehova : 3
 Precumü ° pe nimica aȕi fostü vënduti,
 Așa și rescumpărați veȕi fi fãrã argintü.
 Căci așa ȕice Iehova, Domnulü : 4
 Poporulü meu coboritu-s'a o datã în ° Egiptü,
 Ca să petrecã acolo ;

o Ps. 102. 26.	Cap. 52. 1.	Cap. 43. 16.	24.	& 66. 22.	Apoc. 14. 10.	Capulü 52.	d Apoc. 21. 27.
Mat. 24. 35.	o Ps. 93. 1.	c Cap. 35. 10.	h Iov. 20. 7.	o Cap. 52. 1.	q Cap. 47. 9.	a Cap. 51. 9. 17.	e Veȕi cap. 3.
2 Pet. 3. 10.	Apoc. 11. 17.	d Vers. 3.	i Zech. 9. 11.	o Iov. 21. 20.	r Amos. 7. 2.	b Neom. 11. 1.	f Zech. 2. 7.
12.	z Ps. 44. 1.	e Cor. 1. 3.	j Iov. 26. 12.	Ier. 25. 15, 16.	s Plãn. 2. 11, 12.	c Cap. 48. 2.	g Ps. 44. 12.
p Cap. 50. 9.	y Iov. 26. 12.	e Ps. 118. 6.	k Ps. 71. 13.	p Veȕi Deut. 28.	t Veȕi vers. 17.	d Mat. 4. 5.	h Cap. 45. 13.
q Vers. 1.	z Ps. 87. 4. &	f Cap. 40. 6.	l Ier. 31. 35.	28, 34.	u Plãn. 3. 15.	e Apoc. 21. 2.	i Ier. 15. 13.
r Ps. 37. 31.	89. 10.	i Pet. 1. 24.	m Dcut. 18. 18.	Ps. 60. 3. &	v Ier. 50. 34.	f Cap. 85. 8. &	j Fac. 46. 6.
s Mat. 10. 28.	a Ps. 74. 13, 14.	g Iov. 9. 8.	n Cap. 59. 21.	75. 8.	w Ier. 25. 17, 26.	g Nah. 1. 15.	k Fapt. 7. 14.
t Fapt. 5. 41.	Cap. 27. 1.	h Ps. 104. 2.	o Ioan. 3. 34.	Ezec. 23. 32.	28.		
u Cap. 50. 9.	Ezec. 29. 3.	i Cap. 40. 22.	p Cap. 49. 2.	53, 34.	Zech. 12. 2.		
v Ps. 44. 23.	b Esod. 14. 21.	k & 42. 5. & 44.	m Cap. 65. 17.	Zech. 12. 2.	o Ps. 68. 11, 12.		

- Aşa şi Asirienii fără cuvântu i-a apăsătu.
- 5 Şi acum ce-mi este aicea, *dice Iehova*,
Că poporul meu pe nimicu a fostu luat?
Cei ce-lu stăpânescu, urlă *la elu*, *dice Iehova*,
Şi numele meu se blastemă totu-dé-una în
tote Țilele.
- 6 De aceea poporul meu va cunósce nume-
Cunósce-va în Țiia aceea, [le meu,
Că eu *sunt* celu ce cuvântezu; éccé, eu.
- 7 Cătu de frumoşe sunt pe munți
Picioarele celu ce dă în scire binele, celu
ce face să se audă pacea,
Celu ce dă în scire binele, celu ce face
să se audă mântuirea,
Celu ce *dice* cătră Sion:
*Dumneđeul tu domnesce!
- 8 Vócea custodiloru tei! ei înaltă vócea,
Ei cântă cu toți;
Căci vedu, ochiul cătră ochiul,
Că Iehova s'a întorsu în Sionu.
- 9 Tresaltați, cântați cu toate,
Voi, ruine ale Ierusalimului:
Căci Iehova a mângăiatu poporul seu, *a
rescumpăratu Ierusalimulu.
- 10 Iehova a desgolitu sântulu seu brațu
Înaintea ochiloru tuturoru popóreloru;
Şi *tote marginile pământulu
Vedu mântuirea Dumneđeulu nostru.
- 11 Depărtați-vé! depărtați-vé! eșiți d'acolo!
Şi de necuratu să nu vé atingeți!
Eșiți din međiloculu lui!
*Curățiți-vé, voi toți, cari purtați uneltele lui
- 12 Căci *nu veți eși cu iuțelă, [Iehova!
Nici cu fugă veți merge:
*Căci Iehova merge înaintea vóstră,
*Şi Dumneđeulu lui Israelu *este* códa-armiei
vóstră.
- Profeția despre servulu celu dreptu alu lui Iehova;
arătarea, suferințele și resplătirea sa.*
- 13 Éccé, "servulu meu va prospera,
*Se va rédica, și se va înălța, și va fi înaltu
fórté!
- 14 Precumu mulți îngrozitu-s'au de tine,
(Atăta era *fața lui stricată mai multu de-
cātu la oricare,
Şi chipulu seu mai multu decâtu alu fiiloru
ómeniloru;)
- 15 *Aşa trage-va la sine popóre multe;
*Regi voru astupa gurele lorú asuprá-i;
Că voru vedé *ceea ce încă nu li se spusese,
Şi voru înțelegé ceea ce încă nu auđiseră.

i Ezech. 36. 20,
23.
Rom. 2. 24.
j Nah. 1. 15.
Rom. 10. 15.
k Ps. 93. 1. &
96. 10. & 97. 1.
l Cap. 51. 3.
m Cap. 48. 20.
n Ps. 98. 2, 3.
o Luc. 3. 6.

p Cap. 48. 20.
Ier. 50. 8. &
51. 6, 45.
q Zech. 2. 6, 7.
2 Cor. 6. 17.
r Apoc. 18. 4.
s Lev. 22. 2, etc.
t Veđi Ezech. 12.
33, 39.
u Mic. 2. 13.
v Num. 10. 25.

Cap. 58. 8.
Veđi Ezech. 14.
19.
u Cap. 42. 1.
v Filip. 2. 9.
w Ps. 22. 6, 7.
x Cap. 53. 2, 3.
y Ezech. 36. 25.
z Ezech. 36. 25.
Ebr. 9. 13, 14.
a Cap. 49. 7, 23.

a Cap. 55. 5.
Rom. 15. 21.
& 16. 25, 26.
Efes. 3. 5, 9.
—
Capitul 53.
a Ioan 12. 38.
Rom. 10. 16.
b Cap. 51. 9.
Rom. 1. 16.

1 Cor. 1. 18.
c Cap. 11. 1.
d Cap. 52. 14.
Marc. 9. 12.
e Ps. 22. 6.
f Cap. 49. 7.
g Ebr. 4. 15.
h Ioan 1. 10, 11.
i Mat. 8. 17.
Ebr. 9. 28.

1 Pet. 2. 24.
i Rom. 4. 25.
1 Cor. 15. 3.
1 Pet. 3. 18.
j 1 Pet. 2. 14.
k Ps. 119. 27.
l 1 Pet. 2. 25.
m Mat. 26. 63.
n 27. 12, 14.
Marc. 14. 61.

& 15. 5.
1 Pet. 2. 23.
o Fapt. 8. 32.
n Dan. 9. 26.
o Mat. 27. 57,
58, 60.
p 1 Pet. 2. 22.
q Ioan 3. 5.
r 2 Cor. 5. 21.
1 Pet. 2. 24.

r Rom. 6. 9.
s Efes. 1. 5, 9.
t Thea. 1. 11.
u Ioan 17. 3.
v 2 Pet. 1. 3.
w Cap. 42. 1. &
49. 3.
x 1 Ioan 2. 1.
y Rom. 5. 18, 19.
z Vers. 4. 5.

CINE *cređut'a în scirea noastră?

53

- Şi *brațul lui Iehova cui s'a desco-
peritu?
- Căci *crescut'a înaintea lui ca o odraslă fra-
Ca o rădăcină din pământu uscatu; [getă,
*N'avea nici chipu nici frumuseță;
Şi noi vedendu-lu,
Arétosu nu era, ca să-lu dorim.
- *Fu desprețuitu și celu mai din urmă între
ómenu,
- Omulu dureriloru și / cunoscutu cu păsuru;
Fu ca și celu ce-și ascunde fața lui de noi;
Desprețuitu-l'amu, și *nu l'amu socotitu.
- Dară *elu a purtatú păsurile nóstre,
Şi cu durerile nóstre s'a încărcatu;
Dară noi socotirămú, că de la Dumneđeu
este bătutu, lovitú și chinuitú.
- Dară elu *rânitu-s'a pentru fără-de-legile
nóstre,
Sdrobitu-s'a pentru nelegiuirile nóstre;
Pedépsă, *aducétore* noui de pace, era azu-
pra lui,
- Şi prin / rânele lui noi ne-amu vindecatu.
*Noi toți rătăcitu-ne-amu, ca oile,
Înturnatu-ne-amu fie-care în calea sa;
Éru Iehova lăsat'a să-lu nimeréscă fără-de-
legea noastră a tuturoru.
- Elu apăsatu și chiuuitu era,
Şi totu-și 'n'a deschisú gura sa;
*Adusu-s'a ca unu mnelu spre junghiare;
Şi ca ólea mută înaintea tunđetóru ei,
N'a deschisú gura sa.
- Răpitu a fostu de apăsare și judecată;
Dară generațiunea lui cine o va spune?
Căci *stêrpitu-s'a din pământulu celoru vii;
Lovitu a fostu pentru fără-de-legea popo-
lulu meu.
- *Şi s'a făcutu morméntulu seu cu nelegiuitu,
Şi cu celu avutú a fostu immorméntarea lui;
De și nedreptate n'a făcutu,
Nici s'a *ăflatu* *vicleşugú în gura lui.
- Dară plăcutu-i-a lui Iehova să-lu lovéscă,
Să-lu întristeze;
- Dară după ce sufletulu seu se va aduce
*sacrificiú pentru vină,
Vedé-va urmași, *îndelungi-se-vorú Țilele lui,
Şi *voința lui Iehova va prospera în mâna lui.
Vedé-va *fruptele* dureréi sufletulu seu, și se
va sătura;
- *Prin cunósccerea lui "servulu "meu celu
dreptu pre mulți va "îndrepta;
*Căci purtat'a fără-de-legile lorú.

- 12 * De aceea parte 'i voiî da între cei mari,
 * Şi cu cei puternici 'şi va împărţi prâda;
 Căci dat'a la mörte sufletulü seü,
 Şi * număratu-s'a cu cei fără-de-lege,
 A purtatü păcatele multora,
 * Şi s'a rugatü pentru cei fără-de-lege.

Mângâierea şi lăţirea Sionului.

- 54 **B**UCURĂ-te, "cea stêrpă, tu care nu născăi!
 Scöte cântare de bucuriä, şi strigă, tu
 care n'aveai dureri de facere!
 Căci * mai mulţi vorü fi copiii celei părăsite,
 Decätü copiii celei căsătorite, ăice Iehova.
 2 * Lărgesce loculü cortului teü,
 Şi întindă-se covorele locaşurilorü tale;
 Nu te opri; lungesce funiele tale,
 Şi întăresce ţeruşii tei.
 3 Căci te vei întinde la dréptă şi la stângă,
 * Şi seminţia ta va mosceni popóarele,
 Şi va face să se locuască cetăţile cele pustiite.
 4 Nu-ţi fie témă; căci nu te vei ruşina,
 Nici nu vei roşi; căci ruşine nu ţi se va face;
 Că vei uita ruşinea ténereţelorü tale,
 Şi nu-ţi vei mai aminti de ocara věduviei
 tale.
 5 * Căci Făcătorulü teü este bărbatulü teü,
 'Iehova, D-şleulü oştirilorü, este numele lui,
 Şi Rescumpărătorulü teü este Sântulü lui
 Israelü;
 Elü se va numi ' Dumneşleulü a totü pă-
 mântulü.
 6 Căci Iehova * te-a chiămatü, ca pre o femeä
 părăsită şi întristată la sufletü,
 Da, pre tine, femea ténereţei, de şi fuşi le-
 pedată, ăice Dumneşleulü teü.
 7 'Pentru puçinü timpü te-amü părăsitü,
 Dară cu îndurare mare te voiü readuna.
 8 În pornirea mâniei ascuns'amü faça mea de
 la tine pentru o clipélă;
 'Dară cu milă eternă te voiü milui,
 ăice Iehova, Rescumpărătorulü teü.
 9 Căci acesta-mi este ca apele lui * Noe;
 Că precumü amü juratü,
 Că apele lui Noe nu vorü mai trece asu-
 Aşa smü juratü, [pra pământului;
 Că nu më voiü mânia mai multü asupra ta,
 nici te voiü mustra.
 10 Căci 'muta-se-vorü munţi,
 Şi clătina-se-vorü colinele;
 * Dară mila mea nu se va strămuta de la tine,
 Nici legământulü păcei mele nu se va clatina,
 ăice Iehova, celü ce se îndură de tine.
 11 O tu cea strimtorată, tu cea aruncată de

fortună, cea nemângăiată!

Éccé, aşterne-voiü în * rubinuri petrele tale,
 Şi pune-voiü safirulü dreptü temeliele tale;
 Voiü face crestele tale de agatii, 12
 Porţele tale de carbunculü,
 Şi tóte hotarele tale de petre scumpe.
 Şi toţi fiilü tei vorü fi ' discipuliü lui Iehova, 13
 Şi * mare va fi pacea filorü tei.
 Prin dreptate te vei întări; 14
 Fi-vei departe despăimântare, căci nu vei avé
 a te teme de ea;
 Şi de frică, căci nu se va apropia de tine.
 Éccé! potü să se mânie neamiciü tei; dară 15
 nu de la mine va veni acesta!
 Câţi se vorü mânia asupra ta, mai pe urmă
 vorü trece la tine.
 Éccé! eü amü făcutü pre făurarü, 16
 Pre celü, ce suflă cărbuniü în focü,
 Şi scöte unélta pentru lucrulü seü;
 Şi eü amü făcutü pre pustiitorü, ca să ni-
 micască.
 Nici o armă gătită asupra ta nu va prospera, 17
 Şi tótă limba, ce se va rădica asupra ta,
 tu o vei condamna la judecată.
 Acesta este moscenirea servilorü lui Iehova,
 * Şi îndreptarea lorü de mine, ăice Iehova.

*Bine-cuvântările împărăţiei lui Mesia; tótă lumea
 chiămată a căuta mēntuire în elü.*

O * VOI toţi cei însetaţi, 55
 Veniţi la ape;
 Şi cei ce n'aü argintü, * veniţi, cumpăraţi, şi
 mâncaţi;
 Da, veniţi, cumpăraţi vinü şi lapte
 Fără argintü şi fără preţü.
 De ce cumpēniţi argintulü pentru ceea ce nu 2
 este pâne?
 Şi cēştigulü vostru pentru ceea ce nu satură?
 Ascultaţi-mē, şi veţi mânca bunētaţi,
 Şi sufletulü vostru se va desfēta în grāsime.
 Plecaţi urechiä vóstră, şi * veniţi la mine; 3
 Ascultaţi, şi sufletulü vostru va trăi,
 * Şi voiü încheia cu voi legământü eternü,
 * Îndurările cele adevērate ale lui Davidü.
 Éccé! l'amü datü de 'marturü popórelorü, 4
 * Conducătorü şi căpitenä popórelorü!
 * Éccé! vei chiăma unü poporü, pre care n'ai 5
 cunoscutü;
 'I popóre, cari nu te cunosceaü, vorü a-
 lerga la tine,
 Pentru Iehova, Dumneşleulü teü,
 Şi pentru Sântulü lui Israelü; 'căci te-a
 măritü.

z Pa. 2. 8.	Capitulu 64.	g Zech. 14. 9.	9. 11.	etc.	Capitulu 55.	d Cap. 54. 8 &	g Ier. 30. 9.
Fillip. 2. 9.		Rom. 3. 29.	Cap. 55. 11.	o Cap. 11. 9.		61. 8.	Esac. 34. 23.
a Col. 2. 15.	a Zef. 3. 14.	h Cap. 62. 4.	Veşti Ier. 31.	Ier. 31. 34.	a Ioan 4. 14. &	Ier. 32. 40.	Dan. 9. 25.
b Marc. 15. 28.	Gal. 4. 27.	i Pa. 30. 5.	35. 36.	Ioan 6. 45.	7. 37.	e 2 Sam. 7. 18,	Osea 3. 5.
c Luc. 23. 37.	b 1 Sam. 2. 5.	Cap. 26. 20. &	z Pa. 46. 2.	1 Cor. 2. 10.	Apoc. 21. 6.	etc.	h Cap. 52. 15.
Luc. 23. 34.	c Cap. 49. 19. 20.	80. 10.	Cap. 51. 6.	1 Thea. 4. 9.	& 22. 17.	Pa. 89. 28.	Efes. 2. 11, 12.
Rom. 8. 34.	d Cap. 55. 5. &	2 Cor. 4. 17.	Mat. 6. 18.	1 Ioan 2. 20.	b Mat. 13. 44,	f Apt. 13. 34.	i Cap. 60. 5.
Ebr. 7. 25. &	61. 9.	j Cap. 55. 3.	m Ps. 89. 33. 34.	p Pa. 119. 165.	46.	f Ioan 18. 37.	j Cap. 60. 9.
9. 24.	e Ier. 3. 14.	Ier. 31. 3.	n 1 Cron. 29. 2.	q Cap. 45. 24,	Apoc. 3. 18.	Apoc. 1. 5.	f Apt. 3. 13.
1 Ioan 2. 1.	Luc. 1. 32.	k Fac. 8. 21. &	Apoc. 21. 18,	25.	c Mat. 11. 28.		

- 6 * Căutați pre Iehova, câtă încă se p^ote afla,
Chiamați-lă, câtă încă este apr^op^e;
7 ¹ Părăsescă nelegiuitulă calea sa,
Și nedreptul^u "cugetările sale,
Și înt^orne-se la Iehova, "și-lă va milui,
Și la Dumneșeu^l nostru, că multe "i va
ier^{ta}.
8 ² Căci cugetările mele nu s^unt cugetările v^ostre,
Nici căile v^ostre căile mele, d^{ice} Iehova.
9 Ci ³ câtă este înaltă ceriulă de la pământulă,
Așa s^unt de înalte căile mele de căile v^ostre,
Și cugetările mele de cugetările v^ostre.
10 Că ⁴ precumă se pog^ora pl^oia și om^otulă din
Și nu se re^ont^orce; [ceriulă,
Ci adapă pământulă,
Și-lă face să rod^oscă și să odrăsl^oscă,
Ca să de^e semin^oță celui ce s^em^onă, și pâne
celui ce mănâncă;
11 ⁵ Așa va fi cuv^ontulă meu, care ese din gu-
ra mea;
Nu se va înt^orce la mine deșertulă,
Ci va împlini t^ote căte am^ou voit^o,
Și va prospera în t^ote căte l'am^ou trămes^u.
12 ⁶ Căci cu bucuriă veți eși,
Și veți fi conduși în pace;
Munții și colinele vor^u 'resuna cu cântări
înaintea v^ostră,
Și ⁷ toți arborii câmpului vor^u bate în mână.
13 ⁸ In loculă "spiniloră va resări ciparosulă,
Și în loculă urd^oicei va resări mirtulă;
Și acesta va fi la Iehova ⁹ spre nume,
Spre semn^u eternă, care nu va lipsi.

*Urmarea profeției de împ^oerăția lui Mesia; în-
demnările cele de pe urmă.*

- 56 **A** ȘA d^{ice} Iehova:
Păziți judecată, și faceți dreptate;
¹ Că apr^op^e este să vină m^ontuirea mea,
Și fericirea mea să se descopere.
2 Fericit^u bărbatulă, ce face ac^osta,
Și fiulă omului, ce ține tare de ac^osta:
³ Celă ce păzește sabatulă, ca să nu-lă pro-
faneze,
Și-și st^opănesce mâna, ca să nu facă nici
un^u rău.
3 Și ⁴ fiulă străinului, celă ce s'a lipit^u că-
tră Iehova, să nu spună,
Dic^ond^u: Iehova m'a despărțit^u de popo-
rulă se^u,
Nici eunuchulă să nu dică: Éccă, eu s^unt ar-
bore uscat^u.
4 Căci așa d^{ice} Iehova cătră eunuchi,

- Căți păzesc^u sabatele mele,
Și aleg^u cele plăcute mie,
Și țin^u tare de legământulă meu:
Da-li-voi^u în ⁵ casa mea,
Și în lă-întrulă zid^ouriloră mele, loc^u și ⁶ nume,
Mai bună decât^u al^u fecioriloră și al^u fe-
Da-li-voi^u nume eternă, [ci^olororă;
Care nu se va sting^o.
Și pentru fiilă străinului, cari se lipesc^u că-
tră Iehova,
Ca să-și serv^oscă, și să i^ubescă numele lui
Ca să fie serv^o lui; [Iehova,
Căți păzesc^u sabatulă, neprofanându-lă,
Și țin^u tare de legământulă meu;
⁷ I voi^u ⁸ aduce la sântulă meu munte,
Și-și voi^u desf^ota în casa mea de rugăciune;
⁹ Olocaustele loră și sacrificiele loră vor^u fi
bine-primate pe altarulă meu;
Căci ¹⁰ casa mea se va numi: Casă de rugă-
ciune ¹¹ pentru t^ote pop^orele.
Așa d^{ice} Iehova, Dumneșeu^l, ¹² celă ce adună
pre cei respândiți ai lui Israel^u:
¹³ Voi^u aduna încă și pre al^uți la d'înșii,
Afară de cei se s^unt acum^u adunați.

*Israelulă celă vechi^u; p^ocatele și pedepsele sale, cu
făgăduin^o de îndurare cătră cei ce se pocăesc^u.*

- Veniți, mâncați, ¹ t^ote vitele câmpului! 9
T^ote f^orele pădur^o!
² Orb^u s^unt custodi^u se^u; toți s^unt fără înț^o- 10
legere;
³ Toți câni muți, neput^ond^u să latre;
Vis^oză, dorm^u, i^ubesc^u a dormita.
Da, s^unt ⁴ câni lacomi, ce ⁵ nu cunosc^u sațulă, 11
Și s^unt păstor^u, ce nu înț^oleg^u nimic^u;
Toți s'a^u întors^u în calea loră,
Fie-care în partea sa pentru c^oștigulă se^u.
Veniți, d^{ice} fie-cine, aduce-voi^u vină, 12
Și să ne îmb^otăm^u cu be^otură îmb^otătore;
³ Și di^ua de mână să fie ca și ac^osta,
Și încă și mai mare.
PERE dreptulă, și nimenea nu i^oea amin- 57
te ac^osta,
Răpesc^u-se ² bărbății cuvioși, și nimenea nu
se socotesce,
Că celă drept^u se răpesc^u de d'înaintea
nefericirei, ce are să vină.
Întră în pace; se repaus^oză în ³ paturile loră, 2
Cei ce a^u âmblat^u fie-care în dreptatea lui.
Dară voi apropiati-v^o aci, ⁴ fii ferme- 3
cătoresei,
Semin^oția a adulterului și a meretrice^u!

k Ps. 32. 6. Mat. 5. 25. & 35. 11. Ioan 7. 34. & 8. 21. 2 Cor. 6. 1, 2. Ebr. 3. 13. i Cap. 1. 16. m Zech. 8. 17. n Ps. 130. 7.	Ier. 3. 12. o 2 Sam. 7. 19. p Ps. 103. 11. q Deut. 32. 2. r Cap. 54. 9. s Cap. 35. 10. & 65. 13, 14. t Pa. 96. 12. & 98. 8. Cap. 14. 8. &	35. 1, 2. & 42. 11. u 1 Cron. 16. 33. v Cap. 41. 19. x Mic. 7. 4. y Ier. 13. 11. — Capulă 56. a Cap. 46. 13.	Mat. 3. 2. & 4. 17. Rom. 13. 11, 12. b Cap. 58. 13. c Veđi Deut. 23. 1, 2, 3. Fapt. 8. 27. & 10. 1, 2, 34. & 17. 4. & 18. 7.	1 Pet. 1. 1. d 1 Tim. 3. 15. e Ioan 1. 12. f Ioan 3. 1. Cap. 2. 2. 1 Pet. 1. 1, 2. g Rom. 12. 1. Ebr. 13. 15. 1 Pet. 2. 5. h Mat. 21. 13.	Marc. 11. 17. Luc. 19. 46. i Mal. 1. 11. j Pa. 147. 2. Cap. 11. 12. k Ioan 10. 16. Efes. 1. 10. & 2. 14, 15, 16. l Ier. 12. 9. m Mat. 15. 14.	& 23. 16. n Filip. 3. 2. o Mic. 3. 11. p Ezech. 34. 2, 3. q Ps. 10. 6. Prov. 23. 35. Cap. 22. 13. Luc. 12. 19. 1. Cor. 15. 32. —	Capulă 57. a Ps. 12. 1. Mic. 7. 2. b 1 Reg. 14. 13. Veđi 2 Reg. 22. 20. c 2 Cron. 16. 14. d Mat. 16. 4.
---	--	--	---	--	--	---	--

- 4 De cine vă bateți joc?
 Asupra cui lărgiți gura,
 Și scöteți limba?
 Aă nu *sunteți* fii ai fără-de-legei, semînța min-
- 5 Cei ce vă aprindeți după idoli [ciunei?
 * Suptu totu arborele verde;
 / Cei ce înjunghiați pre fii *vostri* în văi,
 În cröpătorele stâncelor?
- 6 Partea ta *este* între *petrele* netede ale văii,
 Aceste, aceste *sunt* moscenirea ta;
 Și acestora ai vërsat libațiune,
 Ai adus daru de pâne;
 Aă să nu mă resbun pentru acestea!
- 7 Pusu-ți-ai *patul* ^a pe muntele înalt și rē-
 dicat;
 Acolo te-ai urcat, ca să aduci sacrificiu;
 8 Și în dosul uşelor și a uşorilor pus-ai
 amintirea ta;
 Că desgolitu-te-ai *altuia* decât mine;
 Suitu-te-ai, și fi-ai lărgit patul tu,
 Și te-ai unitu cu aceia;
 ⁱ Iubit-ai patul lor, cătat-ai locu *inde-*
 mānaticu.
- 9 ^j Dusu-te-ai chiaru la rege cu oleiuri *scumpe*,
 Și ai înmulțit mirurile tale;
 Ai trāmesu soli de departe,
 Și te-ai umilit până la înfernū.
- 10 Ostenitu-te-ai în drumul tu colu inde-
 lungat;
 ^k Dară n-ai disu: „În deşert”;
 Aflat-ai *incă* putere în mâna ta;
 De aceea nu te întristezi.
- 11 Și ^l de cine te-ai sfîit, seă te-ai temut,
 Ca să ajungi necredinciosă,
 Și să nu-ți aduci aminte de mine, nici să-ți
 iei *acesta* la animă?
 Aă dora pentru că ^m eu îndelungu am tăcut,
 De aceea nu te-ai temut de mine?
- 12 Eă datu-ți-am în scire fericirea, dară fap-
 tele tale nu te folosesc.
- 13 Când vei striga, să te scape mulțimile tale
 de idoli!
 Dară ventul ⁿ i va răpi pre toți,
 O suflare ^o i va lua;
 Dară celū ce se încrede în mine
 Va mosceni țera,
 Și va stēpani sântulū meu munte;
- 14 Și va dice: „Înălțați, înălțați, pregătiți calea,
 Scöteți afară pedicele din calea poporu-
 lui meu.
- 15 Căci așa dice celū Pré-înalt și Înălțatū,
 Celū ce tronēză în eternū,
 ^o Numele căruia *este* Sântulū:

- ^p Eu locuescū întru înălțime, și în locū sântū,
 Dară și ^q cu celū sdrobotū și umilitū la sufletū,
 ^r Spre a re'nsufleți sufletulū celorū umiliți,
 Spre a re'nsufleți ānima celorū sdroboti.
- * Căci nu voiū certa în eternū, 16
 Nici voiū fi totū-dē-una mānios;
 Fiindū-că arū lipsi d'inaimea mea spiritulū,
 Și sufletele ^s ce le-amū făcutū.
- Pentru nedreptatea ^t sgārceniei sale m'amū 17
 māniatū, și l'amū lovitū;
 ^u M'amū ascunsū, și m'amū māniatū;
 ^v Atuncē elū a urmatū cu neascultare dru-
 mulū ānimei sale.
- Amū vēdutū căile lui, și-lū ^w voiū vindeca, 18
 ^x Lū voiū conduce, și-i voiū da ērā-și măn-
 gāleri,
 Lui și ^y plāngētorilorū lui.
- Eă *sunt* celū ce facū ^z fruptulū buzelorū; 19
 Pace, pace ^a celū depāratū și celū de aprōpe,
 Dice Iehova; și-lū voiū vindeca.
 ^b Dară nelegiuiți *sunt* ca marea turburatā, 20
 Cândū nu se pōte linisci,
 Și valurile ei aruncā afarā tinā și lutū.
- ^c Pacea nu *este* cu nelegiuiți, dice Dumne- 21
 deulū meu.
- S**TRIGĂ cu gurā mare, nu te opri, 58
 Ca o trîmbiță înaltā vōcea ta,
 Și spune poporului meu fără-de-legile lui,
 Și casei lui Iacobū pēcatele sale.
- În tōte zilele mă cautū, 2
 Li place să afle căile mele,
 Ca unū poporū, ce lucrēză dreptatea,
 Și n'a părăsitū ordinulū Dumne-deului seū;
 Cerū de la mine hotārii drepte,
 Li place să se apropie de Dumne-deū.
- ^d Cumū postimū, *dicū ei*, și tu nu veđi? 3
 ^e Chinuimū sufletulū nostru, și tu nu ții sēmā?
 Eăcē, *pentru-că* în zilele posturilorū vōstre
 vi găsiți plăcerile vōstre,
 Și necăjiți pre toți servi vōstri!
- ^f Eăcē, postiți spre cērtā și sfadā, 4
 Și bateți cu pumnulū nelegiuirei:
 Nu postiți cumū se *cade* în *acea* ți,
 Ca să se audā susū vōcea vōstrā.
- Ōre ^g acesta este postulū, pre care l'amū alesū? 5
 Să-și chinuēscā omulū sufletulū ^h o ți!
 Să-și plece capulū ca papura,
 Și *suptū d'insulū* ⁱ să-și așternā sacū și cenușā
 Postū vei numi acesta și ți bine-primitā
 lui Iehova!
- Aă nu *este* acesta postulū, pre care l'amū 6
 alesū?
 Să deslegi lanțurile nelegiuirei,

e 2 Reg. 16. 4.	20. 26.	Osea 7. 11. &	Luc. 1. 49.
& 17. 10.	g Esec. 23. 41.	12. 1.	p Ps. 68. 4.
Ier. 2. 30.	h Esec. 16. 16.	k Ier. 2. 25.	q Zech. 2. 13.
f Lev. 18. 21. &	25.	l Cap. 51. 12,	r Ps. 34. 18. &
20. 2.	i Esec. 16. 26.	13.	51. 17. & 138. 6.
2 Reg. 16. 3.	28. & 23. 2-70.	m Ps. 50. 21.	Cap. 66. 2.
& 23. 10.	j Cap. 30. 6.	n Cap. 40. 3. &	r Ps. 147. 3.
Ier. 7. 31.	Esec. 16. 23.	62. 10.	s Cap. 61. 1.
Esec. 16. 20.	& 23. 16.	o Iov. 6. 10.	s Ps. 85. 5. &

109. 9.	x Cap. 9. 13.	Prov. 4. 16.	c 1 Reg. 21. 9,
Mic. 7. 18.	y Ier. 3. 22.	d Cap. 48. 22.	12. 13.
t Num. 16. 22.	z Cap. 61. 2.	—	d Zech. 7. 5.
Iov. 34. 14.	a Ebr. 13. 15.	Capulū 58.	e Lev. 16. 29.
Ebr. 12. 9.	b Fapt. 2. 39.	a Mal. 3. 14.	f Est. 4. 3.
u Ier. 6. 13.	Efec. 2. 17.	b Lev. 16. 29,	Iov. 2. 8.
v Cap. 8. 17. &	c Iov. 15. 20,	31. & 23. 27.	Dan. 9. 3.
45. 15.	etc.		Iona 3. 6.

- ^g Să desfăci legăturile jugului,
^h Să lași liberu pre cei apesați,
 Și să sfărâmi ori-ce jug?
 7 Aă nu *este*, ca ⁱ să împarți pâinea ta celui
 flămând,
 Și să duci în casa ta pre saracii cei fără
 adăpost?
^j Cândă veți pre celă golă, să-lă îmbraci,
 Și să nu te ascunzi ^k de însă-și carnea ta?
 8 *De va face acesta,*
^l Atuncea lumina ta va resări ca ȋiorile,
 Și sănătatea ta ȋute va cresce;
 Fericirea ta va merge ȋnainte ta,
 Și ^m mărirea lui Iehova va fi cōda-armiei tale.
 Atuncea vei chiăma, și Iehova va raspunde,
 9 Vei striga, și elă va ȋdice: Ecce-mă!
 De vei depărta din meȋloculă teă jugulă,
 Arătarea cu degetulă și ⁿ vorbirea nelegiuriei;
 10 De vei ȋntinde sufletulă teă cătră celă flă-
 mând,
 Și vei sătura sufletulă ȋntristată;
 Atuncea lumina ta va resări ȋn ȋntunecă,
 Și ȋntuneculă teă va fi ca meȋdă-ȋiă;
 11 Și Iehova te va conduce pururea,
 Va sătura sufletulă teă ȋn secetă,
 Și va ȋntări ôsele tale;
 Și vei fi ca o grădină adăpată, și ca ună isvoră
 Apele căruia nu lipsesc. [de apă,
 Și cei de la tine ^o voră rezidi ruinele cele vechi;
 12 Vei rēdica temeliele murtoră generaȋiunii;
 Și te vei numi: ȋntocmitorulă stricăciuniloră,
 Restatornicitorulă căiloră de locuire.
 13 De ^p vei trage piciorulă teă din sabatū,
 Nefăcēndū plăcerea ta ȋn sânta mea ȋi;
 Și de vei numi desfētăciune sabatulă,
 ȋi sântă, onorată a lui Iehova;
 Și de o vei onora, neurmândū căile tale,
 Nefăcēndū plăcerea ta,
 Nici bolborisindū vorbe *deșerte*:
 14 ^q Atuncea te vei desfēta ȋntru Iehova;
 Și eă te voiă face ^r să te sui pe ȋnălțimile
 pământulă,
 Și te voiă face să guști moscenirea pārin-
 telă teă, Iacobū;
 • Căci gura lui Iehova a cuvētatū.
 59 **E**CCĒ, mână lui Iehova nu ^s a scurtatū,
 Ca să nu vē pōtă mēntui;
 Nici urechiă lui nu s'a ȋngreuiatū, ca să nu
 pōtă aȋdi;
 2 Ci fără-de-legile vōstre aă pusū despārțiri
 ȋntre voi și ȋntre Dumneȋeulă vostru;
 Și pēcatele vōstre aă ascunsū fața lui de
 la voi, ca să nu audă.
 3 Căci ^b mânele vōstre sânt pāngărite cu sânge,
 Și degetele vōstre cu nedreptate;

- Buzele vōstre vorbescū minciună;
 Limba vōstră spune nedreptate.
 Nimenia nu strigă după dreptatea, nime- 4
 nea nu se judecă ȋntr'adevăr;
 Se ȋncredū ȋn deșertăciune, și vorbescū min-
 ciună,
 • Concepū rēutate, și nascū nefericire.
 Clocescū oă de basiliscū, 5
 Și țesū pânză de pāingēnū;
 Cine mânăncă din oăele loră mōre,
 Și de se calcă *vre-unulă*, ese din elă vipere.
 ȋȋseturile loră nu sânt *bune* de vestminte, 6
 Nici se voră acoperi din lucrurile loră;
 Lucrurile loră sânt lucrurile rēutatei.
 Și fapta silniciei *este* ȋn mânele loră.
 • Piciōrele loră alērgă spre rēu, 7
 Și se grăbescū să verse sânge nevinovatū;
 Cugetările loră sânt cugetările rēutatei;
 Dērăpēnarea și nimicirea sânt ȋn căile loră.
 Călea pācei ei n'o cunoscū, 8
 Și nu *este* dreptate ȋn pașii loră,
 Și ^s suescū cărările loră;
 Celă ce âmbălă ȋntr'ȋnsele nu va cunōsce pace.
 De aceea mēntuirea este departe de noi, 9
 Și fericirea nu ne ajunge;
 • Sperămū lumina, dară ecce ȋntunecă,
 Lucirea, dară âmbălămū ȋn ȋntunecime.
 • Pipăimū zidiulă, ca orbii, 10
 Da, pipăimū, ca cei ce n'au ochi;
 ȋn amēdă ne ȋmpedicămū, ca ȋn amurgū,
 Ca morȋi ȋn ȋntunecime.
 Toȋi mornăimă, ca urșii, 11
 Și ^t ne văitămū, ca turturelele;
 Fericirea asceptămū, dară nu *este*;
 Mēntuirea, dară este departe de noi.
 Căci fără-de-legile nōstre s'aă ȋmmulțitū 12
 ȋnainte ta,
 Și pēcatele nōstre mărturisescū asupra nō-
 stră;
 Căci sânt cu noi fără-de-legile nōstre,
 Și noi cunōscēmū nedreptățile nōstre.
 Pēcătuirămū și mințirămū lui Iehova, 13
 Și ne depărtărămū de la Dumneȋeulă nostru,
 Cuvēntărămū apēsare și neascultare;
 Concepēndū și cugetândū ^v din ânimă cuvinte
 de minciună.
 Deci mēntuirea s'a ȋntorsū ȋndērēptū, 14
 Și fericirea stă departe;
 Căci adevērulă a poticnitū ȋn cale,
 Și dreptatea nu pōte să ȋntre.
 Da, lipsesce adevērulă, 15
 Și celă ce se lēpēdă de rēu se ține de nebuună.
 Și a vēdūtū Iehovă,
 Și nu ȋ-a plăcutū, că nu *era* mēntuire;
 • Și a vēdūtū, că nu *este* omū, 16

g Neem. 5. 10.
 11. 12.
 h Ier. 34. 9.
 i Ezech. 18. 7, 17.
 Mat. 25. 35.
 j Iov 31. 19.

k Fac. 29. 14.
 Neem. 5. 5.
 l Iov 11. 17.
 m Esod. 14. 19.
 Cap. 52. 12.

n Ps. 12. 2.
 o Cap. 61. 4.
 p Cap. 56. 2.
 q Iov 22. 26.
 r Deut. 32. 13.

s 33. 29.
 Cap. 1. 20. &
 40. 5.
 Mic. 4. 4.

Capulă 59.
 a Num. 11. 35.
 Cap. 50. 2.
 b Cap. 1. 15.

c Iov 15. 35.
 Ps. 7. 14.
 d Iov 8. 14, 15.
 e Prov. 1. 16.
 Rom. 3. 15.

f Ps. 125. 5.
 Prov. 2. 15.
 g Ier. 8. 15.
 h Deut. 28. 29.
 Iov 5. 14.

Amos 8. 9.
 i Cap. 88. 14.
 Ezech. 7. 16.
 j Mat. 12. 34.
 k Ezech. 22. 30.

- Și 's'a mirat, că nu *este* cine să se pună la meșiloc;
 * De aceea ajutatu-l'a brațul se,
 Și mântuirea lui, ea l'a sprijinit.
 17 * Și s'a îmbrăcat cu mântuirea, ca cu o po-
 Și a pus pe cap coiful fericirei; [vază,
 S'a îmbrăcat, ca cu un strai, cu vestmin-
 tele resbunărei,
 Si, ca într'o manta, s'a înfășurat cu zelul.
 18 * Dupre faptele lor, așa va resplăti,
 Urgă împotrivoritorilor se, resplăta neami-
 cilor se:
 Face-va resplăta țerelor depărtate.
 19 * Atuncea teme-se vor de numele lui Iehova
 cei de la apus,
 Și de mărirea lui cei de la resăritul sôrelui;
 Când neamicul va năvăli ca un fluviu,
 Spiritul lui Iehova 'lă va pune în fugă;
 20 * Și Rescumpărătorul va veni în Sion,
 Și către acei din Iacob, ce se vor întor-
 de la fără-de-legile lor, ȳice Iehova.
 21 * Cătu pentru minc, acesta *este* legământul
 meu cu d'înșii, ȳice Iehova:
 Spiritul meu cel de de-asupra ta,
 Și cuvintele mele, pre cari le-am pus în
 gura ta,
 Nu se vor depărta din gura ta,
 Nică din gura seminției tale,
 Nică din gura semenției seminției tale, ȳice
 De acum și până în etern. [Iehova,

*Israelul cel adevărat; crescerea, fericirea și mă-
 rirea lui.*

- 60 **S**COLĂ-te! a lumină! căci lumina ta a
 venit,
 Și mărirea lui Iehova a resărită asupra ta.
 2 Căci eccc! întunerecul va acoperi pămên-
 Și un năor desu pre popore; [tul,
 Dară asupra ta va resări Iehova,
 Și mărirea lui se va arăta asupra ta.
 3 Și poporele vor veni la lumina ta,
 Și regi la strălucirea ta cea resărindă.
 4 Rădică împrejur ochii tei, și veđi!
 Toți acestia se adună, vin la tine;
 Fiii tei vin de departe,
 Și ficele tale se pōrtă pe brație.
 5 Atuncea, făcându-se acesta, vei vedé, și te vei
 bucura,
 Și ânima ta va bate, și se va lărgi;
 Pentru-că plinitatea mării se va înturna
 spre tine,
 Averile popórelor vor veni la tine.
 6 Multe de cămile te vor acoperi,
 Dromadirele Madianului și ale Efei,

- Toți cei de la Șeba vor veni;
 Aur și tāmăi vor aduce,
 Și vor prochiâma laudele lui Iehova.
 Tóte oile Kedarului se vor aduna la tine; 7
 Berbecii Nebaotului vor fi pentru trebu-
 ința ta;
 Aducându-se pe altarul meu, vor fi bine-
 primiți,
 Și eă voi mări casa mărire mele.
 Cine sânt acestia ce sboră ca năorii, 8
 Și ca porumbii în hulubăriile lor?
 Da, țeri îndepărtate mă voru ascepta, 9
 Și mai ântăi corăbiele tarsice,
 Ca să aducă de departe pre fii tei,
 Argintul lor și aurul lor cu d'înșii,
 Pentru numele lui Iehova, Dumneđeul te,
 Și pentru Sântul lui Israel; căci te
 măresce.
 Și fii celor străini vor rezidi zidău- 10
 Și regi lor 'ți vor servi; [rile tale,
 Căci în mânia te-am lovit;
 Dară în mila mea mă voi îndura de tine.
 Și porțele tale vor fi totu-dé-una deschise, 11
 Nu se vor închide ȳiua și năptea,
 Ca să se ducă la tine averile popórelor,
 Și ca pre prinși pre regi lor.
 Căci poporul și regatul, 12
 Ce nu vor voi să-ți servescă, vor peri;
 Da, poporele acele de totu se vor stérpi.
 Mărirea Libanului va veni la tine, 13
 Ciparosul, pinul și bradul împreună,
 Că să împodobescă locul sanctuarului meu;
 Și voi mări locul piciorilor mele.
 Și fii celor ce te-au strimtorat vor veni, 14
 închinându-se ȳie;
 Și toți cei ce te-au desprețuit se vor
 arunca la talpele piciorilor tale;
 Și te vor numi: Cetatea lui Iehova,
 Sionul Sântului lui Israel.
 Și de unde ai fost părăsită și urită, 15
 Incătu nimenea nu trecea prin tine,
 Te voi face mărire eternă,
 Bucuria multor generațiuni.
 Și vei suge laptele popórelor, 16
 Da, vei suge țitele regilor;
 Și vei cunósce, că eă, Iehova, sânt Mântui-
 torul te,
 Și rescumpărătorul te, cel puternic al
 lui Iacob.
 În loc de aramă voi aduce aur, 17
 În loc de feră voi aduce argint,
 Și în loc de lemn, aramă,
 Și în loc de petre, feră;
 Și voi face pacea pre diregătorii tei,

l Marc. 6. 6. Mal. 1. 11. d Mal. 4. 2. g Fac. 25. 4.
 m Ps. 98. 1. q Apoc. 12. 15. c Cap. 49. 6, 23. h Ps. 73. 10.
 Cap. 63. 5. r Rom. 11. 28. i Cap. 21. 24. i Cap. 61. 6.
 n Efes. 6. 14. s Ebr. 8. 10. & d Cap. 49. 18. Mat. 2. 11.
 17. 10. 16. e Cap. 49. 20. j Fac. 25. 13.
 1 Thes. 5. 8. — 21, 22. & 66. k Hag. 2. 7. 9.
 o Cap. 63. 6. Cap. 60. l Ps. 73. 10.
 p Ps. 113. 5. a Efes. 5. 14. f Rom. 11. 25. Cap. 42. 4. &

51. 5. r Cap. 49. 23. Mat. 21. 44. Apoc. 3. 9.
 m Gal. 4. 26. Apoc. 21. 24. s Cap. 35. 2. & a Ebr. 12. 22.
 n Ps. 68. 30. e Cap. 57. 17. 41. 19. Apoc. 14. 1.
 Zech. 14. 14. t Cap. 64. 7, 8. y Veđi 1 Cron. b Cap. 49. 23.
 o Ier. 3. 17. u Apoc. 21. 25. 28. 2. & 61. 6. & 66.
 p Cap. 55. 5. v Zech. 14. 17, Ps. 132. 7. 11, 12.
 q Zech. 6. 15. 19. s Cap. 49. 23. e Cap. 43. 3.

- Și dreptatea pre judecătorii tei.
- 18 Nu se va mai auzi silnicia în pământul tău,
Dărăpănarea și nimicirea în hotarele tale;
Ci vei numi ^a zidiurile tale: Mântuire,
Și porțile tale: Laudă.
- 19 Nu ^a va mai fi în tine sôrele lumina ăilei,
Nici luna prin lucirea ei nu te va lumina;
Ci Iehova va fi ție lumină eternă,
Și ^a Dumneșeul tău măreția ta.
- 20 ^a Sôrele tei nu va mai apune,
Nici nu se va trage luna ta de la tine;
Căci Iehova va fi eterna ta lumină,
Și ăilele plângerei tale vor fi sfârșite.
- 21 Și ^a poporul tău vor ^a fi toți drepti,
^a Vor ^a mosceni pământul în eternă,
^a Odrasla sădinei mele,
^a Lucrul mânelor mele, ca să mă măresc.
- 22 Cel mic mie se va face,
Și pușinul, popor tare;
Eu, Iehova, voi ^a grăbi acesta în timpul se.

*Israelul cel adevărat: profetul, meșlocitorul
și restatornicitorul se.*

- 61 **S**PIRITUL lui Iehova, Domnul, este asu-
pra mea,
Fiind-că Iehova ^a m'a uns,
Ca să bine-vestesc celor sermani:
M'a trăsese ca să ^a vindec pre cei sdrobiți
la inimă;
Ca să prochiăm ^a libertate celor prinși,
Și deschiderea închisorei celor încătușați;
- 2 ^a Ca să prochiăm anul îndurării lui Iehova,
Și ^a diia resbunării Dumneșeului nostru;
^a Ca să mângâi pre toți, cari plâng;
- 3 Ca să pun în inainte celor plâng în Sion:
Căci ^a li se va da podoba în locul cenușei,
Oleul bucuriei în locul plângerei,
Și vestmântul laudei în locul sufletului in-
tristat;
- Ca să se numescă: Arbori ai dreptăței,
^a Sădire a lui Iehova; ^a ca să se mărescă.
- 4 Și vor ^a rezidi ruinele cele vechi;
Vor ^a redica pustiirile de mai nainte;
Și vor ^a neînnoi cetățile pustiite,
Cele ruinate de multe generațiuni.
- 5 Și ^a străinii vor sta, și vor ^a pășciuna turmele
vostre,
Și fiii străinilor vor ^a fi plugarii vostri, și
vierii vostri;
- 6 ^a Eră voi ^a veți numi: Preuți ai lui Iehova;
Servii Dumneșeului vostru vi vor ^a dice;
^a Veți mânca bunurile popórelor,

- Și în mărirea lor ^a veți fali. [nôre;
^a In locul rușinei vóstre veți ^a ave înduioță o- 7
Și în locul ocărei se vor ^a veseli în mos-
cenirea lor:
- Deci în pământul lor vor ^a mosceni înduioți;
Eternă bucuria vor ^a ave.
- Căci ^a eu Iehova iubesc dreptatea, 8
^a Urăsc răpirea și nedreptatea;
Deci li voi da plata lor în credință,
^a Și voi ^a încheia cu d'înșii un legământ
etern.
- Și seminția lor va fi cu nume între popóre, 9
Și urmașii lor între națiuni:
Toți, vedându-i, vor ^a cunoște,
^a Că ^a sunt seminția, pre care Iehova a bine-
^a Mă bucur în Iehova, [cuvântat'o. 10
Sufletul meu este vesel în Dumneșeul meu;
Căci ^a m'a îmbrăcat cu vestmântul mên-
M'a învățat cu mantia fericirii, [tuirei,
^a Ca pre un mire, ce-și pune podoba,
Și ca pre o mirésă, ce se împodobesce cu
suclele ei.
- Căci precum pământul face să resară vlăs- 11
tarul se,
Și precum grădina face să crească semê-
naturele sale,
Așa Iehova, Domnul, va face ^a fericirea și
^a lauda
- Să resară înaintea tuturor popórelor.
- 62 **P**ENTRU Sion nu voi ^a tăce,
Și pentru Ierusalim nu voi ^a înceta;
Până când fericirea lui va eși ca lucirea,
Și mântuirea lui ca făclia ce arde.
- ^a Și vor ^a vedé popórele fericirea ta; 2
Și toți regii mărirea ta;
^a Și te vei numi cu nume nouă,
Pre care-lă va numi gura lui Iehova.
- Și vei fi ^a cunună măreță în mâna lui Iehova, 3
Și diademă regescă în palma Dumneșeului
^a Nu te vei mai numi: ^a Părăsită; [teu. 4
Nici țera ta nu se va mai numi; ^a Deșertă;
Ci te vei numi: Hefziba (*plăcerea mea este
într'insa*);
- Și țera ta: Beula (*măritată*);
Căci Iehova are plăcere în tine, și țera ta
va fi măritată.
- Căci precum ténérul se însoră cu o feciôră, 5
Așa fiii tei se vor ^a însura cu tine;
Și precum mirele se bucură de mirésă,
^a Așa Dumneșeul tău se va bucura de tine.
- Pe zidiurile tale, Ierusalime, ^a amă aședat 6
păzitori,

d Cap. 26. 1.	Mat. 15. 18.	Luc. 4. 18.	14.	Ezec. 36. 33-	o Cap. 40. 2.	z Ps. 72. 3. &	Cap. 65. 15.
e Apoc. 21. 23.	Ioan 15. 2.	Ioan 1. 32. &	Mal. 4. 1, 3.	36.	Zech. 9. 12.	85. 11.	c Zech. 9. 16.
& 22. 5.	k Cap. 29. 23. &	3. 34.	2 Thes. 1. 7,	l Efes. 2. 12.	p Ps. 11. 7.	y Cap. 60. 18.	d Osea 1. 10.
f Zech. 2. 5.	45. 11.	b Pa. 45. 7.	8, 9.	m Esod. 19. 6.	q Cap. 1. 11, 13.	& 62. 7.	1 Pet. 2. 10.
g Veđi Amos 8.	Efes. 2. 10.	c Pa. 147. 3.	g Cap. 57. 18.	Cap. 60. 17. &	r Cap. 55. 3.	—	e Cap. 49. 14. &
9.	Mat. 13. 31,	Cap. 57. 15.	Mat. 5. 4.	66. 21.	s Cap. 65. 22.	Capul 62.	54. 6, 7.
h Cap. 52. 1.	32.	d Cap. 42. 7.	h Pa. 30. 11.	1 Pet. 2. 5, 9.	t Hab. 3. 18.	a Cap. 60. 3.	f Cap. 54. 1.
Apoc. 21. 27.	—	e Veđi Ier. 34. 8.	i Cap. 60. 21.	Apoc. 1. 6. &	u Pa. 132. 9, 16.	b Veđi vers. 4,	g Cap. 65. 19.
i Pa. 37. 11, 22.	Capul 61.	f Cap. 34. 8. &	j Ioan 15. 8.	5. 10.	v Cap. 49. 18.	12.	h Ezech. 3. 17.
Mat. 5. 5.	a Cap. 11. 2.	63. 4. & 66.	k Cap. 49. 8. &	n Cap. 60. 5, 11,	Apoc. 21. 2.		& 33. 7.
j Cap. 61. 3.			58. 12.	16.			

- Cari* nici o dată nu voru tăcé, nici ziua
nici nóptea;
- 7 Căți chiămați pre Iehova nu ve odihniți,
Și nu-i dați repaus,
Până cându va întemeia Ierusalimul, și-lu va
face 'de laudă pe pământu.
- 8 Iehova a jurat pe drépta sa, și pe bra-
çulul său celú puternicú:
Nu voiú mai 'da grăulú teú
Hrană neamicilorú tei,
Nici fii străinului nu voru mai bé vinulú teú,
Pentru care tu te-ai ostenitú;
- 9 Ci cei ce l'au adunatú 'lu voru mânca,
Și voru lauda pre Iehova;
Și culegători de vii 'lu voru bé
* In curțile mele cele sante.
- 10 Treceți, treceți prin porți!
'Pregătiți drumulú poporului!
Înălțați, înălțați calea!
Scóteți afară petrele!
* Înălțați stégú popórelorú!
- 11 Éccé! Iehova a prochiămatú până la mar-
ginile pământului:
* Spuneți ficei Sionului:
* Éccé mēntuirea ta vine;
Éccé, plata lui este cu d'insulú, și resplă-
tirea lui înainteá lui!
- 12 Și-i voru numi: Poporú sântú,
Rescumpérații lui Iehova;
Și tu te vei numi: Căutatá,
* Cetate nepărăsitá.
- 63 **C**INE este acesta, ce vine din Edomú?
În vestminte roșie, din Bozra?
Acestú omú mărețú în vestmēntulú său,
Âmblandú în plinitatea puterei sale?
'Eú celú ce vorbescú de fericire,
'Celú ce amú putere, ca să mēntuiú."
- 2 De ce "sunt aceste pete roșie în vestmēn-
tulú teú?
De ce sunt haínele tale ca ale călcătorului în
- 3 "Călcát'amú singurú în linú, [linú?
'Și nimenea din poporú nu era cu mine;
'I-amú strivitú în mânia mea,
'Și i-amú călcátú în furia mea;
'Sângele lorú a stropitú vestmēntele mele,
'Și amú mánjitú tótá înbrăcămíntea mea.
- 4 "Căci 'diúa resbunărei era în ânima mea,
'Și sosise anulú celorú rescumpérați ai mei.
- 5 "Și uitându-mé împrejurú, * nu era nici
unú ajutătoríú:
'Și m'amú miratú, că nu era cine să mé
sprijine;

"Deci numai 'braçulú meú a lucratú mēntuire
pentru mine,
"Și numai urgia mea m'a sprijinitú.
"Amú călcátú poporulú în mânia mea, 6
"L'amú îmbetátú cu urgia mea,
"Și amú vērsatú la pământú sângele lorú."

*Laudă pentru mēntuirile de mai 'nainte, și rugă
pentru împlinirea făgăduințelorú lui Dumneđeu.*

Voiú aminti îndurările lui Iehova, 7
Laudele lui Iehova,
Dure toate bunătățile, câte nă-a făcutú Ie-
hova,
Și bunetatea sa cea mare cătră casa lui
Israelú,
Pre care a făcut'o pentru ei duple îndu-
rarea sa,
Și duple multa sa milă.
Căci a disú: Da, poporulú meú sunt acestia, 8
Sunt fii, nu-mi voru fi necredincioși;
Și elú a fostú mēntuitorulú lorú.
* În tótá strimtorarea lorú fost'a ei elú în 9
strimtorare,
'Și ângerulú feței lui i-a mēntuitú,
'Întru iubirea sa și mila sa i-a rescumpēratú,
* I-a rădicatú, și i-a purtatú în tóte ȕilele
din vechime.
Dară ei 'furá neascultători, * și supērară sân- 10
tulú seú Spiritú;
"Deci schimbatu-s'a în neamicú pentru ei,
Și a luptatú singurú asupra lorú.
Atuncea și-a adusú aminte de poporulú 11
seú, și de ȕilele din vechime, ale lui Moisi:
Cumú i-a 'scosú din mare,
Cu păstorulú turmei sale;
* Cumú a pusú pre sântulú seú Spiritú în
medilocolú lorú;
Conducēndu-i la drépta lui Moisi 'cu märe- 12
tulú seú braçú;
* Despiciändú apele înainteá lorú,
Pentru ca să-și facă nume eternú:
* Conducēndu-i prin adâncuri, 13
Ca unú calú pe drumú netedú; așa nu se
poticniră.
Ca pre o vită, ce se cobóră în vale, 14
Așa spiritulú lui Iehova l'a odihnitú;
Așa ai condusú tu pre poporulú teú,
'Ca să-ți faci nume măritú.
"Caută din ceriú, 15
Și veđi "din lócașulú teú celú sântú și măritú!
Unde este zelulú teú și puterea ta,
"Mila ta și îndurarea ta?

i Cap. 61. 11.	57. 14.	Capitulú 63.	e Ioan 16. 32.	& 33. 14.	Num. 14. 11.	Num. 14. 13.	r Esod. 14. 21.
Zef. 3. 20.	m Cap. 11. 12.	a Apoc. 19. 13.	f Ps. 98. 1.	Mal. 3. 1.	Pa. 78. 56. &	14. etc.	Ios. 3. 16.
j Deut. 28. 31.	n Zech. 9. 9.	b Plân. 1. 15.	g Apoc. 16. 6.	Fapt. 12. 11.	95. 9.	Ier. 2. 6.	s Ps. 106. 9.
etc.	Mat. 21. 5.	c Plân. 1. 15.	h Apoc. 16. 6.	j Deut. 7. 7, 8.	m Ps. 78. 40.	p Num. 11, 17,	t 2 Sam. 7. 23.
Ier. 5. 17.	o Cap. 40. 10.	d Apoc. 14. 19.	i Judc. 10. 16.	k Esod. 19. 4.	Fapt. 7. 51.	25.	u Deut. 26. 15.
k Veđi Deut. 12.	p Apoc. 23. 12.	e Cap. 34. 8. &	j Zech. 2. 8.	l Esod. 1. 31.	Efes. 4. 30.	Neem. 9. 20.	v Ps. 80. 14.
12. & 14. 23.	q Vers. 4.	f Cap. 61. 2.	k Esod. 14. 19.	l Esod. 11. 12.	n Esod. 23. 21.	Dan. 4. 8.	w Ps. 33. 14.
26. & 16. 11.		g Cap. 41. 28.	m Esod. 15. 24.	Cap. 40. 3, 4.	o Esod. 14. 30.	Hag. 2. 5.	x Ier. 31. 20.
14.		h Esod. 15. 24.		Esod. 15. 24.	& 32. 11, 13.	q Esod. 15. 6.	y Osea 11. 8.
i Cap. 40. 3. &							

- Opritu-s'au pentru mine ?
 16 ^v Da, tu *esci* părintele nostru :
 Chiaru de ^a nu ne scie Abraamă,
 Și Israelu nu ne cunoște;
 Tu, Iehova, *esci* părintele nostru, rescum-
 pătorul nostru,
 Din eternitate *este* numele teū.
 17 De ce, Iehova, ^a lăsatu-ne-ai să rătăcimū de
 la căile tale,
 Și să *se* ^b învërtoșeze ânima noastră, încâtū
 să nu ne tememū de tine ?
^c Întornă-te pentru servii tei,
 Semințiile moscenirei tale.
 18 ^d Poporulū teū celū sântū puçinū a fostū în
 moscenirea *sa*,
^e Neamicii nostri aū călcatū în piciorē sanc-
 tuarulū teū;
 19 Ajuns'amū *ca aceia*, asupra cărora nici o-
 dată n'ai domnitū,
 Nici nu s'au chîamatū dupre numele teū.
 64 **A** H! de ^a ai despica ceriurile, și te-ai
^b pogori,
^c Munții s'arū topi înaintea ta,
 2 Ca de unū focū, ce mistue vrēscurile,
Ca de unū focū, ce face să clocotēscă apa ;
 Ca să faci numele teū cunoscutū la impo-
 trivitorii tei,
Ca să se spăimēnte popórele înaintea ta !
 3 Cândū ^a făceaī lucrurile înfricoșate, *ce nu le*
 acceptamū,
 Te-ai coborîtū, și munții s'au topitū înain-
 tea ta.
 4 Căci din eternū ^a nu s'a pomenitū,
 Nici cu urechla nu s'a auđitū,
 Nici ochiulū n'a vęđutū *altū* Dumneđeū
 afară de tine,
Care să fi făcutū unele ca acestea la cei ce
sperū într'insulū.
 5 Întimpinat'ai pre cei ce erau în bucuriā, ^a lu-
 crândū cele drepte,
^b *Cari-și aduceaū aminte de tine în căile tale ;*
 Eccē, mânaiu-te-ai, pentru că ^c îndelungū
 pęcătuirāmū în contra lorū ;
 Și totu-și vomū fi mēntuiți.
 6 Făcutu-ne-amū cu toții necurați :
 Și tóte ^a dreptățile nóstre ca cărpa celei ce
 are la fire ;
 De aceea ^b veștejitu-ne-amū cu toții ca frunđa,
 Și fără-de-legile nóstre, ca vęntulū, ne-aū
 răpitū.
 7 Și ^c nimenea nu chîamă numele teū,
 Nici se scólă, ca să ție de tine,

Căci ți-ai ascunsū fața ta de la noi,
 Și ne-ai făcutū să perimū prin fără-de-legile
 nóstre.
^a Și acumū, Iehova, tu *esci* părintele nostru, 8
 Noi *sintemū* lutulū, ^b și tu olariulū nostru ;
 Toți sintemū ^c lucrulū mânelorū tale.
 Nu te ^d mânia tare, Iehova, 9
 Nici nu ținē minte în eternū fără-de-legea
 nóstră ;
 Eccē! uită-te, ^e noi poporulū teū *sintemū* toți.
 Santele tale cetăți în pustiiū prefăcutu-s'au, 10
 Sionulū este unū pustiiū, ^f Ierusalimulū o pus-
^g *Santa și frumoșă noastră casă,* [tietate ; 11
 În care părinții nostri te lăudaū,
 S'a arsū cu focū,
 Și tóte ^h cele plăcute ale nóstre s'au pustiiitū.
 După ⁱ tóte aceste, ^j opri-te vei, Iehova ? 12
^k Tăce-vei încă, și ne vei strimtora atăta ?

Respunsulū lui Iehova la acea rugăciune.

A JUNS'AMŪ ^a căutatū de *cei ce* nu întrebăū 65
^b de mine ;
 Aflatu-m'au *cei ce* nu mă căutaū ;
 Dis'amū : Eccē-mē, eccē-mē !
 Unui poporū, ^c *ce* ^d nu se numia dupre nume-
 le meū.
^e Întins'amū mânele mele tótă ȕiua 2
 Unui poporū neascultătorū,
 Care âmbliā în o cale, ^f *ce nu e bună,*
 Duple cugetările lorū :
 Unū poporū ^g *ce* mă întărită totū-dé-una 3
 chîarū în fața mea ;
^h Care sacrifică în dumbravi,
 Și tāmâiēză pe acoperiminte ;
ⁱ Care șede în morminte, 4
 Și noptēză în pesceri,
^j Māncāndū carne de porcū,
 Și ^k în vasele sale *are* zēmă de animale
 uricióse ;
^l Cari ȕicū : Retrage-te, nu mă atinge ; 5
 Că sūnt mai sântū decâtū tine.
 Fumū ^m *sūnt* acestia în nările mele,
 Focū ⁿ *ce arde* tótă ȕiua.
 Eccē! ^o *scrisū este* înaintea mea, 6
^p Nu voiū tăcé, ^q *ci* voiū respłăti,
 Da, li voiū respłăti în sinulū lorū
 Fără-de-legile vóstre, ȕice Iehova, și ^r *fără-* 7
 de-legile părinților vostri a tuturorū ;
^s Căți aū tāmâiatū pe munți,
 Și ^t *m'au* desonoratū pe coline :
 Pentru aceea voiū respłăti în sinurile lorū
 fapta lorū cea d'antēiū.

^y Deut. 32. 6.	^{Pa.} 90. 13.	^{Mic.} 1. 4.	ⁱ ^{Pa.} 90. 5. 6.	^o ^{Pa.} 79. 13.	^{Ceputū} 65.	^{Veđl.} Lev. 17.	ⁱ Deut. 32. 34.
¹ Cron. 29. 10.	^d Deut. 7. 6. &	^c Exod. 34. 10.	^j Osea 7. 7.	^p ^{Pa.} 79. 1.	^a Rom. 9. 24.	^{5.}	^{Mal.} 3. 16.
^{Cap.} 64. 8.	^{26.} 19.	^{Judc.} 5. 4. 5.	^k ^{Cap.} 63. 16.	^q ² Reg. 25. 9.	^{25, 26, 30. &}	^f Deut. 18. 11.	^j ^{Pa.} 50. 3.
^s ^{Iov.} 14. 21.	^{Cap.} 62. 12.	^{Pa.} 68. 8.	^l ^{Cap.} 29. 16.	² ^{Cron.} 36. 19.	^{10. 20}	^g ^{Cap.} 66. 17.	^k ^{Pa.} 79. 12.
^{Eccl.} 9. 5.	^{Dan.} 8. 24.	^{Hab.} 3. 3. 6.	⁴ & 45. 9.	^{Pa.} 71. 7.	^{10. 20}	^{Veđl.} Lev. 11.	^{Jer.} 16. 18.
^a ^{Pa.} 119. 10.	^e ^{Pa.} 74. 7.	^d ^{Pa.} 31. 19.	^{Jer.} 18. 6.	^r ^{Ezec.} 24. 21,	^{Efes.} 2. 12, 13.	⁷	^{Ezec.} 11. 21.
^b ^{Veđl.} ^{cap.} 6.	—	¹ ^{Cor.} 2. 9.	^{Rom.} 9. 20,	^{25.}	^b ^{Cap.} 63. 19.	^h ^{Veđl.} ^{Mat.} 9.	ⁱ ^{Exod.} 20. 5.
^{10.} ^{cu} ^{Ioan.} 12.	^{Capitulū} 64.	^e ^{Fapt.} 10. 35.	^{21.}	^e ^{Cap.} 42. 14.	^c ^{Rom.} 10. 21.	^{11.}	^m ^{Ezec.} 18. 6.
^{40.}	^a ^{Pa.} 144. 5.	^f ^{Cap.} 26. 6.	^m ^{Efes.} 2. 10.	ⁱ ^{Pa.} 83. 1.	^d ^{Deut.} 32. 21.	^{Luc.} 5. 30. &	ⁿ ^{Ezec.} 20. 27,
⁹ ^{Num.} 10. 26.	^b ^{Judc.} 5. 5	^g ^{Mal.} 3. 6.	ⁿ ^{Ps.} 74. 1, 2.	—	^e ^{Cap.} 1. 29. &	^{18. 11.}	^{28.}
		^h ^{Filip.} 3. 9.	^{&} ^{79.} 8.		^{66. 17.}	^{Iuda.} 19.	

- 8 Aşa dăce Iehova :
Precum, *când* se află mustu în strugure,
Dăce-se: Nu-lu strica, căci *este* o bine-cuvântare în elu :
Aşa voiă face pentru servi mei, ca să nu-i perdă pre toţi.
- 9 Voiă scôte o seminţia din Iacobu,
Şi unu moscenitoriu alu munţilor mei din
Şi *aleşii* mei voru mosceni pre ei, [Iuda ;
Şi servi mei voru locui acolo.
- 10 Şi *Şaronul* va fi stina turmelor, Şi *valca Achorului* locu de odihnă pentru oi,
Pentru poporul meu, care mă caută.
- 11 Dară pre voi, cei ce părăsiţi pre Iehova,
Cari uitaţi *o* sântul meu munte,
Cari pregătiţi *o* înesă lui Gadă (*Norocul*),
Şi cari faceţi libaţiune lui Meni (*Destinul*),
- 12 Vă voiă hotări săbiei,
Şi toţi vă veţi pleca spre junghiere ;
Pentru că chiămamă, şi nu răspundeţi ;
Cuvântamă, şi nu auđiaţi ;
Ci făceaţi rău în ochii mei,
Şi alegeaţi *lucruri*, de cari nu amă plăcere.
- 13 Decă, aşă dăce Iehova, Domnul :
Eccă! servi mei voru mânca ;
Dară voi veţi fi flămânđi ;
Eccă! servi mei voru bé ;
Dară voi veţi înseta ;
Eccă! servi mei se voru bucura ;
Dară voi vă veţi ruşina ;
- 14 Eccă! servi mei voru cânta în veselia ânimei ;
Dară voi veţi striga în durerea ânimei,
Şi *o* veţi urla de sdrobirea sufletului.
- 15 Şi veţi lăsa numele vostru la *o* aleşii mei
o dreptu blăstem ;
Căci Iehova, Domnul, te va omori,
Şi *o* cu altu nume va numi pre servi sei ;
- 16 *o* Ca cine se bine-cuvântăză pre sine pe pământu, să se bine-cuvânteze în Dumne-deul credincioşiei ;
Şi *o* cine se jură pe pământu să se jure pe Dumne-deul credincioşiei :
Că strimtorările cele de mai nainte s'au
Şi s'au ascunsu de la ochii mei. [uitat,
- 17 Căci eccă! crează *o* ceriuri noie şi unu pământu nou,
Aşa că nu se voru aminti cele de mai nainte,
Nici nu voru veni în minte.
- 18 Ci vă veţi bucura şi vă veţi veseli în eternu
De cele ce crează ;
Căci, eccă! eu facu Ierusalimul spre bucu-
Şi pre poporul lui spre desfătare. [ria,

- Şi *o* mă voiă bucura de Ierusalim ; 19
Şi mă voiă veseli de poporul meu,
Şi *o* nu se va mai auđi în elu vóce de plân-
Nici vóce de jale. [gere,
Nu va mai fi acolo pruncu cu dăle puçine, 20
Nici bătrână care să nu împlinescă dălele lui ;
Căci, ca unu copil, va muri *celu* de o sută
de ani,
Şi *celu* ce *móre* de o sută de ani va fi blăs-
temat *ca* unu păcătoşu.
- o* Voru zidi case, şi voru locui *în ele*, 21
Voru sădi vii, şi voru mânca fructul lor ;
Nu voru zidi ei, şi altul să locuască, 22
Nu voru sădi ei, şi altul să mânânce ;
Căci *o* dălele poporului meu voru fi ca dălele
arborelui,
Şi *o* aleşii mei voru gusta multu timp lucrul
Nu voru munci în deşertu, [mânelor lor. 23
Nici nu voru nasce spre mórte grabnică ;
Căci *o* sunt seminţia celor bine-cuvântaţi ai
Şi urmaşii lor cu ei. [lui Iehova,
Şi *o* până a nu mă chiăma ei, eu voiă re- 24
Şi încă ei vorbindu, *o* voiă auđi. [spunde,
o Lupul şi mnelul voru pasce împreună ; 25
Şi leul va mânca paie, ca bou ;
Şi *o* pânea şerpelui va fi ţerâna :
În totu Sântul meu munte nu voru dauna,
Dăce Iehova. [nici strica,

*Sfârşitul. Starea cea vechiă a lucrurilor înlocu-
tită de cea nouă ; Israelul celu adevăratu gustă de-
sevărită pace şi fericire ; dară nelegiuşii sunt
dedaşi pedepsei eterne.*

- AŞA dăce Iehova : 66
o Căci celu este tronul meu,
Şi pământul, aşternutul piciorilor mele ;
Ce casă decă veţi zidi pentru mine ?
Şi ce locu veţi găsi pentru repausul meu ?
Căci mâna mea a făcutu tóte acestea, 2
Ca tóte acestea să fie, dăce Iehova ;
o Şi la acesta mă uită,
o La celu sermanu şi la celu sdrobitu cu su-
Care *o* tremură de cuvântul meu. [fletul,
o Celu ce înjunghia unu bou, este ca celu
ce ucide pre unu om ;
Celu ce sacrifică unu mnelu, ca celu ce *o* taiă
gutul cânelui ;
Celu ce aduce daru de pâne, ca şi celu ce
aduce sânge de porc ;
Celu ce arde tămâia, ca celu ce bine-cuvân-
tăză pre unu idolu.
- Precum şi-au alesu ei căile lor,
Şi sufletul lor se bucură de uricunile lor,

o Ioel 2. 14.	Vers. 25.	Mat. 21. 34—	a Ps. 72. 17.	Apoc. 21. 1.	Cap. 62. 8.	9.	b Cap. 57. 15. &
p Vers. 15. 22.	t Ezec. 33. 41.	43.	Jer. 4. 2.	d Cap. 62. 5.	Amos 9. 14.	a Fac. 3. 14.	61. 1.
Mat. 24. 22.	1 Cor. 10. 21.	1 Cor. 8. 12.	b Deut. 6. 13.	e Cap. 35. 10.	a Ps. 92. 12.	—	c Ps. 34. 18. &
Rom. 11. 5. 7.	u 2 Cron. 36. 15,	Luc. 13. 28.	Ps. 63. 11.	& 51. 11.	i Vers. 9. 15.	Capitul 66.	51. 17.
q Cap. 33. 9. &	16.	x Vers. 9. 22.	Cap. 19. 18. &	Apoc. 7. 17.	j Deut. 28. 41.	Capitul 66.	d Ezra 9. 4. &
35. 2.	Prov. 1. 24,	y Veđi Jer. 29.	45. 23.	& 21. 4.	o Osea 9. 12.	a 1 Reg. 8. 27.	10. 3.
r Ios. 7. 24. 26.	etc.	22.	Zef. 1. 5.	f Eccl. 8. 12.	k Cap. 61. 9.	2 Cron. 6. 18.	Prov. 28. 14.
Osea 2. 15.	Cap. 66. 4.	Zech. 8. 13.	c Cap. 51. 16.	g Veđi Lev. 26.	l Ps. 32. 5.	Mat. 5. 34. 35.	Vers. 5.
s Cap. 56. 7. &	Jer. 7. 12.	s Cap. 62. 2	& 66. 22.	16.	dan. 9. 21.	Fapt. 7. 45.	e Cap. 1. 11.
57. 13.	Zech. 7. 7.	Fapt. 11. 26.	2 Pet. 3. 13.	Deut. 28. 30.	m Cap. 11. 6, 7,	49. & 17. 24.	f Deut. 28. 13.

- 4 Așa și eu voi alege nefericirea lor,
Și voi aduce asupra lor *tote* acele, de cari se tem:
* Pentru-că chiămamă, și nimenea nu re-
cuvântamă, și nu auđia; [spundea,
Ci făceau reu în ochii mei,
Și alegeau *lucruri*, de cari n'aveamă plăcere.
- 5 Ascultați cuvântul lui Iehova,
* Voi cei ce tremurați de cuvântul se:u:
Frații vostri, cari v'ur'escă,
Și v'lep'edă pentru numele me:u, au ăis:u:
* Mărescă-se Iehova;
Dară 'el:u se va ar'eta spre bucuria v:ost:ă,
și aceia se vor:u rușina.
- 6 V:oce din vet:u din cetate!
V:oce din templu!
V:oce lui Iehova, care resplătesce neami-
cilor:u se:!
- 7 Mai 'nainte de a suferi dureri de facere, a
făcut:u,
Până a nu-:i veni durerile, s'a ușurat:u de
copil:u!
- 8 Cine a auđit:u asemenea lucruri?
Cine a v'edut:u asemenea lucruri?
P:ote o ț'eră av' dureri de facere într'o ăi?
Se:u o națiune a se nasce de o dată?
Căci *fiica* Sionului, îndată ce av:u durerea de
facere, a și născut:u pre fi:ii se:!
- 9 A:u d:oră deschide-voi:u mitra, și nu voi:u face
să se nască? ăice Iehova;
A:u d:oră face-voi:u să se nască, și *in nascere*
voi:u închide *mitra*? ăice Dumneăeul:u te:u.
- 10 Bucurați-v' cu Ierusalim:u,
Și veseliți-v' cu d'insul:u, toți cei ce-l:u iubiți.
Bucurați-v' cu bucuria cu d'insul:u,
Toți cei ce a:u plâns:u pentru d'insul:u;
- 11 Ca să sugeți, și să v' saturați din ț'itele
mângăierilor:u lui,
Ca să sugeți, și să v' desf'etați din plini-
tatea mării:u lui.
- 12 Căci așa ăice Iehova:
Ecc'e! * face-voi:u să curgă în el:u pacea, ca
pre un:u ri:u,
Și avuția pop:orelor:u, ca un:u p'eri:u ce se
Atunce:u veți 'suge, [rev'ersă;
Veți fi * purtați pe braăie,
Și veți fi desmerdați pe genunchi.
- 13 Ca un:u *copil:u*, pre care-l:u mângăia mu-
Așa eu v' voi:u mângăia; [mă-sa,
Da, v' veți mângăia în Ierusalim:u.
- 14 Și veți ved' *ac'esta*, și ânima v:ost:ă se va
bucura,
Și * o:sele v:ostre vor:u înflori, ca érba;
- Și mâna lui Iehova se va cun:osce la servii
Dară mânia lui la neamici:u lui. [sei, 15
* Căci ecc'e! Iehova vine cu foc:u,
Și cu car'e:le lui, ca un:u v'ertej:u,
Ca să verse urgia sa cu v:ăpaiă,
Și mustrarea sa cu flacără de foc:u;
Căci cu focul:u și cu * sabia lui 16
Va judeca Iehova totă carnea;
Și mulți vor:u fi cei uciși de Iehova.
* Cei ce se sântesc:u și se curăte în dumbrăvi, 17
Amblând:u unul:u după altul:u,
Cari mânâncă carne de porc:u și uric:uni
și ș:oreci,
Vor:u peri împreună, ăice Iehova;
Căci eu voi:u *pedepsi* faptele lor:u și cuge- 18
tele lor:u.
Dară va veni *timpul:u*, când:u voi:u a-
duna tot'e pop:orele și limbele;
Și vor:u veni, și vor:u ved' mării:u mea;
* Și voi:u pune semn:u între d'înșii; 19
Și pre cei scăpați dintr'înșii voi:u trâm'ete
la pop:ore:
La Tarșiș:u, Pul:u și Lud:u, cari întind:u arcul:u,
La Tubal:u, Iavan:u, și la însulele depărtate,
Cari nu auđiră faima mea,
Nici nu v'edură mării:u mea;
* Și vor:u da în scire mării:u mea între pop:ore.
Și vor:u aduce pre toți frații vostri din tot'e 20
* Ca un:u dar:u, la Iehova, [pop:orele,
Pe cai, în car'e și pe pătasci,
Pe catări și pre dromadir:u,
La sântul:u me:u munte, Ierusalimul:u, ăice
Iehova,
Precum:u fi:ii lui Israel:u aduc:u daruri
În vase curate în casa lui Iehova.
Și dintr'ac'estia voi:u lua, 21
Ca să *fi'e* * preuți și Leviți, ăice Iehova.
Căci, precum:u * ceriurile cele no:ue și pă- 22
m'entul:u cel:u no:u,
Pre cari le voi:u face,
Se vor:u statornici înaintea mea, ăice Iehova,
Așa va sta statornic:u seminția v:ost:ă și nu-
mele vostru.
Și * se va întem'pla, de la o lună no:ă până 23
la cea-l-altă,
Și de la un:u sabațu până la cel:u-l-alt:u,
Că * va veni totă carnea, ca să se închine
ăice Iehova. [înaintea mea,
Și vor:u eși, și vor:u ved' * cadavrele ômenilor:u, 24
Cari a:u nelegiuit:u asupra mea;
Căci * vermele lor:u nu va muri,
Nici focul:u lor:u nu se va sting'e;
Și vor:u fi ură la totă carnea.

g Prov. 1. 24.	j 2 Thes. 1. 10.	m Cap. 49. 22. &	o Cap. 9. 5.	r Luc. 2. 34.	Cap. 61. 6.	z Pet. 3. 13.	z Vers. 16.
Cap. 65. 12.	Tit. 2. 13.	60. 4.	2 Thes. 1. 8.	Mal. 1. 11.	1 Pet. 2. 9.	Apoc. 21. 1.	a Marc. 9. 44.
Ier. 7. 13.	k Cap. 48. 18.	n Veđi Ezech. 37.	p Cap. 27. 1.	i Rom. 15. 16.	Apoc. 1. 6.	x Zech. 14. 16.	46. 48.
h Vers. 2.	& 60. 5.	1, etc.	q Cap. 65. 3, 4.	u Esod. 19. 6.	v Cap. 65. 17.	y Ps. 65. 2.	-
i Cap. 5. 19.	t Cap. 60. 16.						

CARTEA LUÎ IEREMIA.

Chiămarea lui Ieremia și misiunea sa de profet; și două viziuni simbolice.

- 1 **C**UVINTELE lui Ieremia, fiulul lui Hilkia, unul d'între preuții, cari erau ^a în Ana-
- 2 totu în pământul lui Beniamin: Cătră care a fostu cuvântul lui Iehova în dîilele lui Iosia, fiulul lui Amon, regele lui Iuda, ^b în anulul alu trei-spre-decelea alu domniei acestuia. Asemenea a fostu și în dîilele lui Iehoiakim, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda, ^c până la sfârșitul anulul alu unu-spre-decelea alu lui Zedekia, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda; ^d adevă, ^e până la strămutarea Ierusalimului ^f în luna a cincea.
- 4 Atunce cuvântul lui Iehova a fostu cătră mine, dîcîndu:
- 5 Mai 'nainte de a te 'forma în mitra mamei, ^g eu te-amu cunoscutu;
- 6 Mai 'nainte de a eși tu din matrice, eu te-amu sântitu,
- 7 Și te-amu hotăritu profetă popórelor.
- 8 Atunciamu respunsu: 'O Iehova, Dómnne! Éccé, eu nu sciú să vorbescú, că ténérú sînt.
- 9 Și Iehova a dîsú cătră mine: Nu dîce: Ténérú sînt;
- 10 Că tu vei merge cătră toți acei la cari te voiú trâmète,
- 11 Și li vei vorbi 'tóte câte 'ți voiú ordina.
- 12 'Nu te teme de d'înșii, că 'eu cu tine sînt, Ca să te scăpú, dîce Iehova.
- 13 Atunci 'întins'a Iehova mîna sa, și atinse gura mea; și Iehova a dîsú cătră mine: Éccé, 'pus'amú cuvintele mele în gura ta.
- 14 'Vedí, eu astă-dî pusu-te-amú preste popóre și preste regate, ca să 'smulgi și să strici, ca să nimicesci și să surpi, ca să zidesci și să sădesci.
- 15 Cuvântul lui Iehova fost'a érá-și cătră mine, dîcîndu: Ce veđi, Ieremia? Și amú respunsu: 'Vedú unú toégú de migdalú (veghiatoriú).^a 'Și a dîsú Iehova cătră mine: Bine ai vedutú; căci eu veghezú, ca să implinescú cuvântul meu.
- 16 'Și fost'a cuvântul lui Iehova cătră mine a dîoa órá, dîcîndu: Ce veđi? Și amú respunsu: 'Vedú unú 'cazanú ferbêndú, și

faça lui întorsă cătră mēdă-nópte.^a 'Și Iehova a dîsú cătră mine:

De la 'mēdă-nópte se va vērsa rēul Preste toți locuitorii țerei;

Căci éccé, eu voiú 'chiăma tóte némurile regatelor de la mēdă-nópte,

Dîce Iehova; și vorú veni,

Și va 'pune fie-care tronulú seú

La intrarea porțelor Ierusalimului,

Și împrejurulú tuturor zidiurilor lui,

Și a tuturor cetăților lui Iuda.

Și voiú 'prochiăma judecātele mele asupra locuitorilor lorú pentru tótă réutatea lorú;

'Fiindú-că mē lāsará, și tāmāiará dēilorú străini,

Și se inchinará înaintea faptelor mănecilor lorú.

Tu decí 'îcinge cópsele tale, și scólă-te,

Și spune-li tóte câte li ordinezú;

'Nu te teme de d'înșii,

Ca să nu te sfărāmú înaintea lorú.

Căci éccé, eu te-amú făcutú astă-dî cetate întărită și stălpú de ferú,

Și zidiú de aramă preste țera întregă,

Preste regii lui Iuda și preste mai marii lui,

Preste preuții lui, și preste poporulú țerei.

Și se vorú lupta asupra ta;

Darú nu te vorú învinge;

'Căci eu sînt cu tine, dîce Iehova,

Ca să te scapú.

Ieremia se trâmète la Ierusalimú, ca să se judece cu poporulú pentru pécatele lorú.

SI CUVÂNTUL lui Iehova fost'a cătră mine, dîcîndu: Du-te, și strigá în urechile Ierusalimului, dîcîndu: Așa dîce Iehova:

Adusu-mi-amú aminte de tine,

De credincioșia ta ^a în ténereța ta,

De iubirea din timpulú logodirei tale,

'Cândú ai venitú după mine în pustiiú,

Într'unú pământú nesemenatú.

'Israelú era atunce sântú lui Iehova,

'Prinósele veniturilorú sale;

'Toți căți voiáu să-lú înghită, au fostú pedepsiți;

IEREMIA.	15.	j Num. 22. 20.	Fapt. 26. 17.	7. & 24. 3.	v 1 Reg. 18. 46.	y Isa. 50. 7.	3. 8. 19.
—	e 2 Reg. 25. 8.	38.	Ebr. 13. 6.	r Cap. 4. 6. &	2 Reg. 4. 29.	Cap. 6. 27. &	Osea 2. 15.
Capul 1.	f Isa. 49. 1. 5.	Mat. 23. 30.	m Isa. 6. 7.	6. 1.	& 9. 1.	15. 30.	b Deut. 2. 7.
a Ios. 21. 18.	g Esod. 33. 12.	k Ezech. 2. 6. &	n Isa. 51. 16.	r Cap. 5. 15. &	Iov 38. 3.	s Vers. 8.	c Esod. 19. 5. 6.
1 Cron. 6. 60.	h Luc. 1. 15. 41.	3. 9.	o 1 Reg. 19. 17.	6. 22. & 10. 22.	Luc. 12. 35.	—	d Iac. 1. 18.
Cap. 32. 7. 8. 9.	i Gal. 1. 15. 16.	Vers. 17.	p Cap. 18. 7.	& 25. 9.	1 Pet. 1. 13.	Capul 2.	e Apoc. 14. 4.
b Cap. 25. 3.	j Esod. 4. 10. &	l Esod. 3. 12.	q Cor. 10. 4.	r Cap. 39. 3. &	s Esod. 3. 12.	a Ezech. 16. 8.	f Cap. 12. 14.
c Cap. 39. 2.	6. 12. 30.	Deut. 31. 6. 8.	5.	43. 10.	Vers. 8.	22. 60. & 23.	g Veđi cap. 50.
d Cap. 52. 12.	Isa. 6. 6.	l Ios. 1. 5.	q Ezech. 11. 3.	u Deut. 28. 30.	Ezech. 2. 6.		7.
		Cap. 15. 20.		Cap. 17. 13.			

- Răul a venit preste d'înșii,
Dice Iehova!
- 4 Ascultă cuvântul lui Iehova, casă a lui Iacob!
- Și voi, toate nămurile casei lui Israel!
- 5 Așa dice Iehova:
Ce nedreptate aflară în mine părinții vostri,
De se depărtară de la mine,
Și amblară după deșertăciune, și se făcură deșerti?
- 6 Și nu diseră: Unde este Iehova?
Care ne-a scos din pământul Egiptului,
Care ne-a condus prin pustii,
Prin pământul deșerturilor și ală prăpăstielor,
Prin pământul secetei și ală umbrei morței,
Prin pământul, prin care nu trecuse nici un
Și unde nimenea nu locuise. [omă]
- 7 Și v'amădusă într'un pământ roditor,
Ca să mâncați fructele lui și bunurile lui;
Dară după ce ați intrat, ați necurățit pământul meu,
Și ați prefăcută moscenirea mea în uriciune;
- 8 Preuții nu mai diseră: Unde este Iehova?
Și cei ce se țin de lege nu mă cunoscă;
Păstorii se resculară asupra mea,
Și profetii profetiră pentru Baal,
Și amblară după lucruri fără de folos.
- 9 Pentru acesta mă voiu certa cu voi, dice Iehova,
Și cu fiii filor vostri mă voiu certa.
- 10 Căci treceți în insulele Chittim, și vedeți;
Și trameți la Kedar, și luați sémă bine;
Și vedeți, dacă se întâmplă ce-va asemenea?
- 11 Schimbată vre-un popor pre dei sei, de și acestia nu sunt dei?
Dară poporul meu a schimbată mărirea sa cu un lucru fără de folos.
- 12 Spăimântați-vă, cerurilor, de acesta,
Și înfricoșați-vă!
Cutremurați-vă foarte! dice Iehova.
- 13 Căci poporul meu făcu două rele:
Mă lăsă pre mine, isvorul apelor vii,
Și-și sēpă sie-și cisterne, cisterne crepate,
Cari nu pot ține apă.
- 14 Ore este Israel sclav, seii fii de sclav?
De ce a ajunsă pradă?
- 15 Pui de leu mugit-au asupra-î, rădicatu-și-au vócea,
Și făcut-au pământul seii un deșert;
Cetățile sale arsu-său, și au rămasă fără locuitori.
- Chiar și fii Nofului și ai Tahapanesului ți vor pasce crescutul capului.
- Au nu ți-ai făcut singur acesta, 17
Părăsind pre Iehova, Dumneșul te, Pre-când el te conducea pe cale?
Și acum ce ai a face în calea Egiptului, 18
Ca să bei din apa Nilului?
Seu ce ai a face în calea Asiriei,
Ca să bei din apa Eufratului?
Răutatea ta are să te pedepsescă, 19
Și abaterile tale au să te mustre;
Cunósce dară și vești,
Cât de rău și amar este,
Că ai lăsat pre Iehova, Dumneșul te,
Și că nu este frica de mine în tine,
Dice Iehova, Domnul oștirilor.
- Căci de demult ai sfărămată jugul te, 20
Ai ruptă legăturile tale;
Și ai dísu: Nu voi mai asculta.
Căci pe totă colina înaltă,
Și suptă totă arborele verde,
Te-ai culcată, ca o meretrice.
- Dară eu te sădisem viță alésă, 21
Din sadă cu totul curată;
Deci cum te-ai prefăcută înaintea mea într-o córdă de viță sēlbatică?
Căci și cu nitru do te vei spăla, 22
Și săponă multă ți vei lua,
Pecatul te totă va rămăne scris înain-
Dice Iehova, Dumneșul. [tea mea,
- Cum poți dice: Nu m'amă necurățit, 23
N'amă urmată Baalilor?
Vești calea ta în valea fiului lui Hinnom,
Cunósce ce ai făcut;
Dromadiră ușoră esci, ce bate toate drumurile, 24
Asină sēlbatică deprinsă în pustii,
Ce în aprinderea sa inghite vântul;
Pofta sa, cine o pôte indetula?
Toți câți o caută nu trebue să se ostenescă;
În luna ei o voră află.
- Feresce piciorul te, să nu amble desculț, 25
Și gutul te de la sete;
Dară tu ai dísu: „În zădar, nu!
„Căci iubit-amă dei străini,
„Și în urma lor voi merge.“
Precum furul se rușinează, când se prinde, 26
Așa se va rușina casa lui Israel,
Ei, regiilor lor, mării lor,
Preuții lor și profetii lor;
Cari dică lemnului: 27
„Tu esci părintele meu;“
Și Petrei: „Tu m'ai născut;“

Isa. 5. 4.	Deut. 8. 7, 8.	Rom. 2. 20.	Isa. 37. 19.	z Veđi Esod. 4.	Osea 5. 5.	Ps. 44. 2. &	Deut. 32. 34.
Mic. 6. 8.	9.	Cap. 23. 13.	Cap. 16. 20.	29.	Esod. 19. 8.	80. 8.	Iov 14. 17.
2 Reg. 17. 15.	Lev. 18. 25.	Cap. 11.	Ps. 106. 20.	y Isa. 1. 7.	Ios. 24. 18.	Isa. 5. 1. etc.	Osea 13. 12.
Iona 2. 8.	27. 28.	Hab. 2. 18.	Rom. 1. 23.	Cap. 4. 7.	Jud. 10. 16.	& 60. 21.	Prov. 30. 12.
Isa. 63. 9, 11.	Num. 35. 33.	Esod. 30. 35.	Vers. 8.	z Cap. 43. 7, 8.	1 Sam. 12. 10.	Mat. 21. 33.	Cap. 7. 31.
13.	34.	36.	Isa. 1. 2.	9.	Deut. 12. 2.	Marc. 12. 1.	Iov 39. 5-8.
Osea 13. 4.	Ps. 78. 58, 59.	Mic. 6. 2.	Cap. 6. 19.	a Cap. 4. 18.	Isa. 57. 5, 7.	Luc. 20. 9.	Cap. 14. 6.
Deut. 8. 15. &	& 106. 38.	Esod. 20. 5.	Ps. 86. 9.	b Deut. 32. 10.	Cap. 3. 15.	Deut. 32. 32.	Cap. 18. 19.
32. 10.	Cap. 3. 1. &	Lev. 20. 5.	Cap. 17. 13. &	c Isa. 30. 1, 2.	Esod. 34. 16.	Isa. 1. 21. &	Deut. 32. 16.
Num. 13. 27.	16. 18.	Mic. 4. 6.	18. 14.	d Ios. 18. 3.	16.	5. 4.	Cap. 3. 13.
& 14. 7, 8.	Mal. 2. 6, 7.	Ps. 116. 4.	Ioan. 4. 14.	e Isa. 3. 9.	Esod. 15. 17.	Iov 9. 30.	

Căci au întorsu spre mine dosul, și nu făcă;
Dară în timpul nenorocirei loră dăcă:
Scolă-te, și mēntui-ne!

28 Dară unde sūnt deii tei, pre cari ți i-ai
făcutu?

Ei să se scolē, de potū să te mēntuā în tim-
pul nenorocirei tale:

Căci pe câte sūnt cetățile tale, pe atăția sūnt
deii tei, o Iuda.

29 Pentru ce vē certăți cu mine?

Voi toți v'atī resculatū asupră-mi, dăce Iehova.

30 În zădarū amū lovitū pre fii vostri;

N'au primitū îndreptare;

Sabia vōstră a sfāsciatū pre profeții vostri,

Ca unū leu perđetoriū.

31 O voi generațiune de astă-zi!

Socotiți cuvēntulū lui Iehova, care dăce:

„Ore fost'amū unū pustiiū lui Israelū?

„Unū pāmēntū alū întunerecului?

„De ce dăce poporulū meū;

„Sūntemū domni preste noi,

„Nu vomū mai veni la tine?”

32 Aū pōte feciōră să uīte podōbele sale, seū
mirēsa gātēla sa?

Totu-și poporulū meū m'a uītātū de dīle
nenumerate.

33 Cātū ți imbunătățesci calea ta, căutāndū
iubire!

Cu adevēratū chīarū pre cele mai rele le-ai
învēțātū căile tale.

34 Și în pōlele tale aflatu-s-a sāngele suflete-
lorū sermanilorū nevinovați,

Pre cari nu i-ai prinsū spārgēndū zidiulū;

35 Și totuși tu dăci: „Sūnt nevinovați,

„Cu dreptū cuvēntū mânia lui se va întorče
de la mine.”

Éccē, eū mē voiū judeca cu tine,

Fiindū-că dăci: N'amū pēcătuitū.

36 De ce alergī atātū de multū, schimbāndu-ți
Ruşina-te-vei de Egiptū, [drumurile?

Cumū te-ai ruşinatū de Asiria;

37 Da, tu vei eşi de aicea

Cu mânele tale pe capulū teū;

Fiindū-că Iehova a lepēdatū pre cei în cari
și nu vei prospera cu d'înșii. [te încređi,

3 **D**ICE-se: Dacă cine-va lasă pre femea sa,
și ea se duce de la d'insulū, și se face
femea altui bărbatū,

„Mai pōte acela să se întorče la d'insa?

Aū pāmēntulū acela nu arū fi cu totulū
necuratū?

Éccē, desfrēnat'ai cu mulți iubiți:

Si tu mai gāndesci a te re'nturna la mine,
dăce Iehova,

Rēdică ochiī tei spre locurile înalte,

Și caută, unde nu te-ai necinstitū;

Atinutu-li-ai calea,

Cumū Arabulū aține cālētorulū pustiiulū;

Si ai necurățitū țēra

Cu desfrēnările tale și cu relele tale.

De aceea opritu-s'au plōiele,

Si nici măcarū plōiā tardīā nu s'a datū;

Frunte de meretrice s'a făcutū fruntea ta,

Nici ruşine n'ai voitū să ai.

Aū nu este așa: și acumū să mai strigī că-
tră mine:

„Părintele meū, tu esci conducētorulū tē-
nēreței mele!

„Aū ținē-va mânia sa pentru totū-dē-una?

„Până în eternū o va păzi?”

Éccē, așa ai vorbitū, și totū ai făcutū rele,
cātū ai pututū.

Amenințări asupra lui Iuda și asupra lui Israelū;
cu mustrări, chīāmări mīlostive, si fāgăduinși.

Iehova érá-și a dīsū cătră mine în dīlele
regelū Iosia: Vēđut'ai ce a făcutū fīca lui

Israelū cea neascultătore? Dusu-s'a pe tōtā
colina înaltă, și suptū totū arborele verde,

și a desfrēnatū acolo. Si după ce a făcutū
tōte acestea, dīsū-i-amū: Întorče-te cătră

mine; dară nu s'a întorsū. Si vēđut'a acela
sōrā-sa cea necredinciosă, fīca lui Iuda. Si

amū vēđutū, că, de și amū lāsātū pre fīca
lui Israelū cea neascultătore, pentru adul-

terulū seū, și i-amū datū carte de despăr-
țeniā, Iuda, sōrā-sa cea necredinciosă, nu

s'a temutū; ci s'a dusū, și a desfrēnatū. Si
prin desfrēnarea nesocotită a ei a necu-

ratitū țēra, și a făcutū adulterii cu petrele
și cu lemnele. Si pe lūngă tōte acestea,

Iuda, sora sa cea necredinciosă, nu s'a in-
torsū cătră mine din tōtā ānima sa, ci cu

minciuni, dăce Iehova.

Si Iehova a dīsū cătră mine: Fīca lui
Israelū cea neascultătore s'a îndreptātū ina-

intea mea mai multū de cātū Iuda celū ne-
credinciosū. Mergī și prochiāmă cuvintele

acestea spre inēdā-nōpte, și dī:

Întorče-te, Israele neascultătoriū, dăce
Iehova,

Si nu voiū face ca să cadă mânia mea pre-
ste voi;

r Jude. 10. 10.
Pa. 78. 34.
Isa. 26. 16.
Deut. 32. 37.
Jude. 10. 14.
Isa. 45. 20.
u Cap. 11. 13.
v Vers. 23. 35.
w Isa. 1. 5. &
9. 15.
Cap. 5. 8.
y 2 Cron. 36. 16.

Neem. 9. 26.
Mat. 23. 29.
etc.
Fapt. 7. 53.
1 Thea. 3. 15.
z Vers. 5.
a Pa. 12. 4.
b Deut. 32. 15.
c Pa. 106. 21.
d Pa. 13. 25.
Osea 3. 14.
e Pa. 106. 38.

Cap. 19. 4.
e Vers. 33. 29.
f Vers. 9.
g Prov. 28. 13.
i Ioan. 1. 8. 10.
h Vers. 18.
Cap. 31. 29.
Osea 5. 13. &
12. 1.
i Isa. 30. 3.
Cap. 37. 7.
j 2 Cron. 28. 16.

30. 21.
k 2 Sam. 13. 19.
—
Capulū 3.
a Deut. 24. 4.
b Cap. 2. 7.
c Cap. 2. 20.
d Exec. 16. 26.
28. 29.
e Cap. 4. 1.
Zeoh. 1. 3.

e Vēđi Deut. 12.
2.
Cap. 2. 20.
f Pa. 38. 14.
Prov. 23. 28.
Exec. 16. 24.
25.
g Cap. 2. 7.
Vers. 9.
h Lev. 26. 19.
Deut. 28. 28.

31.
Cap. 9. 12. &
14. 4.
i Cap. 5. 8. &
6. 15. & 8. 12.
Exec. 8. 7.
Zof. 3. 5.
j Prov. 3. 17.
k Cap. 2. 2.
l Pa. 77. 7. etc.

& 103. 9.
Isa. 57. 16.
Vers. 13.
m Vers. 11. 14.
Cap. 7. 24.
n Cap. 9. 20.
o 2 Reg. 17. 13.
p Exec. 16. 46.
q Exec. 23. 9.
r 2 Reg. 17. 6.

18.
s Exec. 23. 11.
etc.
t Cap. 2. 7.
Vers. 2.
u Cap. 2. 27.
v 2 Cron. 34. 33.
Osea 7. 14.
w Exec. 16. 61.
& 23. 11.
y 2 Reg. 17. 6.

- Căci sînt ^a milosă, ^b ȳice Iehova ;
 Și nu voiă mai ȳinē ^c mânia pentru totă-dē-una.
- 13 ^a Numai cunōsce-ȳi pēcatulū teū,
 Că ai pēcătuită împotriva lui Iehova, Dumne-
 neȳeulū teū,
 Și ai ^b rēsipitū urmările tale la ^c ȳleii străini,
^d Suptū totū arborele verde ;
 Și n'aȳi ascultatū de vōcea mea, ^e ȳice Iehova.
- 14 ^a Întōrceȳi-vē, fii neascultători,
 ȳice Iehova ;
^b Căci eū amū dreptulū soȳiului asupra vōstră ;
 Și vē voiū lua ^c cāte unulū din cetate și cāte
 dūoi din nēmū,
 Și vē voiū duce la Sionū ;
- 15 Și vī voiū da ^a pāstori duple ānima mea,
 Cāri vē vorū ^b pasce cu sciinȳă și cu minte.
- 16 Și cāndū vē veȳi immulȳi, și veȳi cresce în
 În ȳilele acele, ^c ȳice Iehova, [ȳeră,
 Nu vorū mai ȳice : Chivotulū legei lui Iehova,
 'Nici lē va veni în gāndū,
 Nici 'și vorū aduce aminte de elū ; nici 'lū
 Nici nu se va mai face. [vorū cerceta ;
- 17 În timpurile acele vorū numi Ierusalimulū :
 Tronulū lui Iehova,
 Și tōte popōrele se vorū aduna cātră d'insulū,
 'La numele lui Iehova, la Ierusalimū ;
 Și nu vorū mai ^a urma învērtoșirei ānimei
 lorū celei rele.
- 18 În ȳilele acele 'casa lui Iuda va āmbra cū
 casa lui Israelū,
 Și vorū veni împreună din pāmēntulū de la
^a mēdă-nōpte
 În ^b pāmēntulū, pre care eū l'amū datū de
 moscenire pārinȳilorū vōstri.
- 19 Dară eū ȳisesemū : Cumū să te punū între
 Și să-ȳi daū ^a pāmēntulū plăcutū, [fiii mēi,
 Moscenirea, podōbă între podōbele popō-
 relorū !
 Dară gāndit'amū : 'Tu mē vei numi ^b pārinte,
 Si nu te vei mai întōrce de la mine.
- 20 Cu adevēratū, ^a precumū o femeă este necre-
 dincioșă iubitului seū,
 Așa ^b v'aȳi făcutū necredincioși și voi mie,
 Casă a lui Israelū, ^c ȳice Iehova.
- 21 O vōce s'a auditū din ^a locurile înalte,
 Plāngerea și rugăciunea fiilorū lui Israelū ;
 Pentru că suciseră calea lorū,
 Uitaseră pre Iehova, Dumneȳeulū lorū.
- 22 ^a Întōrceȳi-vē, fii abātuȳi,
 Și ^b voiū vindeca abaterile vōstre.
 'Ėccē, noi venimū la tine ;
 'Pentru că tu ^c eșci Iehova, Dumneȳeulū nostru.

- " Cu adevēratū, în deșertū se ^a ascēptă mēn- 23
 tuire de la înălȳimi,
 "Și de la mulȳimea munȳilorū ;
 " Numai la Iehova, Dumneȳeulū nostru, este
 mēntuirea lui Israelū.
- " Da, ^a idolii, ^b rușinea nōstră, aū māncatū din tē- 24
 nēreȳa nōstră cēstigulū pārinȳilorū nōstri,
 "Oile lorū și boii lorū,
 "Pre fiii lorū și pre fetele lorū.
 "În rușinea nōstră jăcemū, 25
 "Și necinstea nōstră ne acopere ;
 " Căci amū pēcătuitū împotriva lui Iehova,
 Dumneȳeulū nostru,
 "Noi și pārinȳii nōstri din tēnēreȳa nōstră,
 pāna în ȳiua de astă-ȳi,
 "Și n'amū ascultatū de vōcea lui Iehova,
 Dumneȳeulū nostru."
- ISRAELE, de te vei întōrce, 4
 ȳice Iehova, de te vei ^a întōrce cātră mine ;
 Și de vei depārta de d'inaintea mea uriciu-
 Și nu vei mai rātăci ; [nile tale, 2
 "Și de te vei jura :
 Viū este Iehova !
 " În adevērū, în dreptū și în dreptate :
 Atuncea ^a popōrele se vorū bine-cuvēnta in-
 tr'insulū,
 Și ^b se vorū lāuda într'insulū.
 Căci așa ȳice Iehova 3
 Cātră bārbaȳii lui Iuda și ai Ierusalimulū :
 'Araȳi pāmēntulū vostru celū înȳelenitū,
 Și ^a nu semēnaȳi în spinī !
 Voi bārbaȳi ai lui Iuda și locuitori ai Ie- 4
 rusalimulū,
 "Circumcideȳi-vē lui Iehova,
 Și depārtaȳi preputulū ānimei vōstre ;
 Ca nu cumū-va să isbucnēscă mânia mea,
 ca unū focū,
 Și sā ardă, și nimenea sā nu pōtă sā o stingă,
 De rēutatea faptelorū vōstre.
 Spuneȳi ^a acēsta în Iuda, 5
 Și o proȳiāmaȳi în Ierusalimū, și cuvēntaȳi,
 Suflaȳi în trimbicȳă în tōtă ȳeră ;
 Ștrigaȳi cu vōce tare, și ȳiceȳi :
 "Stringeȳi-vē, și sā întrāmū în cetăȳile cele
 Înălȳaȳi stēgulū spre Sionū ; [intārīte" 6
 Fugiȳi, nu staȳi :
 Că aducū rēulū de la ^a mēdă-nōpte,
 Și nenorocire mare.
 "Leulū s'a rēdicatū din tufariulū seū, 7
 Și ^b perȳetorulū popōrelorū a plecatū ;
 A eșitū din loculū seū, ca sā ^c prefacă pā-
 mēntulū teū în pustiiū ;

z Ps. 86. 15. &
 108. 8. 9.
 Vers. 5.
 a Lev. 26. 40.
 etc.
 Deut. 30. 1, 2.
 etc.
 Prov. 28. 13.
 b Vers. 2.
 Ezech. 16. 15.

24. 25.
 c Cap. 2. 25.
 d Deut. 12. 2.
 e Cap. 31. 32.
 f Osea 2. 19, 20.
 g Rom. 11. 5.
 h Ezech. 34. 23.
 Ezech. 4. 11.
 i Ezech. 16. 15.

i Isa. 65. 17.
 j Isa. 60. 9.
 k Cap. 11. 8.
 l Veȳi Isa. 11.
 13.
 m Ezech. 37. 16—
 22.
 n Osea 1. 11.
 Vers. 18.
 o Cap. 31. 8.

n Amos 9. 15.
 o Ps. 108. 24.
 Ezech. 20. 6.
 Dan. 8. 9. &
 11. 16, 41, 45.
 p Isa. 63. 16.
 q Isa. 48. 8.
 r Cap. 5. 11.
 s Isa. 15. 2.
 t Vers. 14.

Osea 14. 1.
 t Osea 6. 1. &
 14. 4.
 u Ps. 191. 1, 2.
 v Ps. 3. 8.
 w Cap. 11. 13.
 x Osea 9. 10.
 y Ezra 9. 7.
 z Cap. 22. 21.

Capitul 4.
 a Cap. 3. 1, 22.
 b Deut. 10. 20.
 c Isa. 45. 23. &
 65. 16.
 d Veȳi cap. 5. 2.
 e Isa. 48. 1.
 f Zech. 8. 8.
 g Fac. 22. 18.

Ps. 72. 17.
 Gal. 3. 8.
 e Isa. 45. 25.
 1 Cor. 1. 31.
 f Osea 10. 12.
 g Mat. 13. 7, 23.
 h Deut. 10. 16.
 i 30. 6.
 j Cap. 9. 26.
 k Rom. 2. 28, 29.

Col. 2. 11.
 i Cap. 8. 14.
 j Cap. 1. 13, 14.
 15. & 6. 1, 22.
 k 2 Reg. 24. 1.
 l Dan. 7. 4.
 m Cap. 25. 9.
 n Isa. 1. 7.
 o Cap. 2. 15.

- Și cetățile tale se voru nimici din lipsă de locuitori.
- 8 De aceea "încingeți-vă cu saci, plângeți și urlați;
Pentru că mânia cea înfocată a lui Iehova nu s'a întorsu de la noi.
- 9 Și în ziua aceea, țice Iehova,
Ânima regelui și ânima mai marilor se va perde,
Și preuții se voru spăimēnta, și profeții se voru îngrozi.
- 10 Atunci amă ȃisū: O Iehova, Dōmne!
Da, ° aī amăgitū pre poporul acesta și Ierusalimulū,
° Dīcēndū: Veți avē pace;
De ore-ce sabia a ajunsū până la sufletū.
- 11 In timpulū acela se va țice popoului acestuia și Ierusalimulū:
° „Unū vēntū arȃdetoriū *sufļă de pe* locurile înalte din deșertū;
„Cătră fēta poporului meī, nu ca sū vēnture, nici ca sū curăță“:
- 12 Da, unū vēntū puternicū vine din *locurile* acestea de la mine;
Și acumū ° voiū prochiāma hotārirea mea asupra lorū.
- 13 Ėccē, elū se înalță, ca nūoriī,
Și ° carēle lui, ca unū vērteȃjū;
° Caii lui sūnt mai iuți decătū vulturī;
Vai de noi, căci sūntemū prēdați!
- 14 Ierusalime, ° spalā ânima ta de rēutate,
Ca sā te mēntui;
Până cândū vorū locui in meȃilocolū teū cugetārile tale cele rele?
- 15 Căci o vōce spune ° de la Danū,
Și dā in scire nenorocirea de la muntele lui Efraimū.
- 16 Amintiți *acēsta* popōrelorū,
Ėccē! publicați Ierusalimulū,
Cā impresurātorīi sosescū ° din o țērā inde-pārȃtatā,
Și strigā asupra cetățilorū lui Iuda.
- 17 Așēdatu-s'au in jurulū lui, ° ca pāzitorīi de țērāne;
Pentru că s'au resculatū asupra mea, țice Iehova.
- 18 ° Purtarea ta și faptele tale țī-aūadusū acēsta, Nenorocirea ta cea atātū de amarā,
Care a ajunsū până la ânima ta.
- 19 ° Mēnuntafele mele! mēnuntafele mele!
Mi se cutremurū până in zidīurile ânimei mele;
Ânima mea se turburā in mine: nu potū sā tacū:
- Pentru că aī auȃitū, suflete alū meū,
Sunetulū trīmbiței, alarma resbelului.
° Sfārāmare preste sfārāmare! unū țipetu! 20
Căci tōtā țēra este pustiitā;
Pustiitu-s'au ° corturile mele de o datā,
Covōrele mele intr'o clipā.
Până cândū voiū vedē stēgulū, 21
Și voiū auȃi sunetulū trīmbiței?
„Pentru că poporulū meū *este* fārā de minte; 22
„Nu m'a cunoscutū;
„Sūnt fīi nebunī,
„Și n'au minte;
„Sūnt înȃleptī in a face rēulū,
„Darā a face bine nu sciū.“
° Mē uītū preste țērā, și Ėccē, ea *este* ° fārā 23
formā și deșertā;
Și la ceriuri, și Ėccē, nu aū lumina lorū!
° Mē uītū la munți, și Ėccē ei tremurā, 24
Și tōte colinele se cutremurā!
Mē uītū, și Ėccē, nu *este* nici unū omū, 25
Și ° tōte pāserile cerilui aū fugitū!
Mē uītū, și Ėccē, Carmelulū *este* deșertū, 26
Și tōte cetățile lui sūnt ruinate,
De fața lui Iehova,
Din aprinderea mâniei lui!
Căci așa țice Iehova: 27
Tōtā țēra va ajunge unū pustiiū;
° Totu-și nu o voiū nimici cu totulū.
De aceea ° pāmēntulū este in jale, 28
Și ° ceriulū de dé-asupra se întunecā,
Pentru că eū amū ȃisū, amū hotārītū,
Și ° nu-mī va pārē rēū, nici mē voiū întōrce
de la acēsta.
Tōtā cetatea fuge, 29
De vuetulū călăreȃilorū și alū arcașilorū;
Întrā in tufari,
Și se acatā pe stāncī;
Tōtā cetatea *este* pārāsītā,
Și nici unū omū nu locuesce intr'insa.
Și tu, cea pustiitā, ce vei face? 30
De te vei îmbrāca cu purpurā,
De te vei împodobi cu podōbe da aurū,
° De-ȃi vei boi ochiī cu dresuri,
In zādarū te vei împodobi;
Căci ° iubiȃi tei te despreȃescū,
Ei cautā viēȃa ta.
Căci audū o vōce, ca a unei femeī in fa- 31
cere,
Unū suspinū, ca acelei ce nasce pre ântēiū-nāscutulū seū:
Vōcea ficeī Sionului;
Suspina, ° întindēndū mânele sale, și *ȃicēndū*:
„Vai de mine!
„Căci sufletulū meū se stinge de ucigași.“

n Isa. 22. 12.	Ecce. 11. 17.	Hab. 1. 8.	z Ps. 107. 17.	Veȃi Luc. 19.	f Fac. 1. 2.	j Osea 4. 3.	n Cap. 22. 20.
Cap. 6. 26.	Osea 13. 15.	Isa. 1. 16.	Isa. 50. 1.	42.	g Isa. 5. 25.	k Isa. 5. 30. &	22.
o Ecce. 14. 9.	r Cap. 1. 16.	Iac. 4. 8.	Cap. 2. 17. 19.	b Ps. 12. 7.	h Ecce. 38. 20.	50. 3.	Plān. 1. 2, 19.
2 Thes. 2. 11.	s Isa. 5. 28.	v Cap. 8. 16.	a Isa. 15. 5. &	c Ecce. 7. 26.	i Zef. 1. 3.	l Num. 23. 19.	o Isa. 1. 15.
p Cap. 5. 12. &	t Deut. 28. 49.	x Cap. 5. 15.	16. 11. & 21.	d Cap. 10. 20.	j Cap. 5. 10, 18.	Cap. 7. 16.	Plān. 1. 17.
14. 13.	Plān. 4. 19.	y 2 Reg. 25. 1.	3. & 22. 4.	e Rom. 16. 19.	k 30. 11. & 46.	m 2 Reg. 9. 30.	—
q Cap. 51. 1.	Osea 8. 1.	4.	Cap. 9. 1, 10.	e Isa. 24. 19.	28.	Ecce. 23. 40.	

- 5 **C**UTRIERAȚI ulițele Ierusalimului,
 Și uitați-vă, și cunoșteți, și cercetați în
 piețele lui,
 * De puteți afla în el un om,
 * De este vre-unul, care să facă dreptatea,
 Care să caute adevărul; * și-l voi ierta.
- 2 * De și dicu ei: * Viu este Iehova!
 Totu-și jură minciunos.
- 3 Iehova, * ochii tei au nu caută spre adevăr?
 Tu i-ai lovit, dară ei n-au simțit;
 I-ai nimicit, dară n-au voit să se in-
 drepte;
 Împetritu-s'au fețele lor mai mult decât
 stânca,
 N'au voit să se întorne.
- 4 Atunci amă disu: Acestia sunt nisce saraci,
 sunt proști,
 Ce nu cunosc calea lui Iehova,
 Judecata Dumneșului lor.
- 5 Mă voi duce cătră cei mari,
 Și voi vorbi cătră ei:
 Căci * acestia cunosc calea lui Iehova,
 Judecata Dumneșului lor;
 Dară acestia au sfărămat cu totul jugul,
 Și au rupt legăturile.
- 6 De aceea * leul din pădure i va lovi,
 * Lupul deșertului i va pustii,
 * Leopardul va pândi cetățile lor;
 Totu cel ce va eși din ele va fi sfășiat;
 Pentru că s'au înmulțit păcatele lor,
 Și s'au mărit abaterile lor.
- 7 Cum! să te iertu pentru acesta?
 Fiii tei m'au lăsat,
 Și jură pe cei * ce nu sunt zei:
 * După ce i-am îndestulat, apoi au sevâr-
 șit adulteriu,
 Și se adună în casa meretrice.
- 8 * Sunt ca nisce cai sătui și cotoioși,
 * Necheză fie-care după femea aprăpelui se.
- 9 * Să nu pedepsesc pentru acesta? dice Ie-
 hova;
 * Și sufletul meu să nu se resbune asupra
 unui așa popor?
- 10 * Suiți-vă pe zidurile lui, și le sfărămați;
 * Dară să nu le nimiciți cu totul,
 Smulgeți curpenii lui;
 Că nu sunt ai lui Iehova.
- 11 Căci * casa lui Israel și casa lui Iuda,
 S'au purtat cătră mine cu necredință, dice
 Iehova.
- 12 * Se lepădară de Iehova,
 Și au disu: * „Elu nu este,
 „Și nici nu va veni asupra-ni vre-un rău,
- * „Nici vom vedea nici sabiă, nici fomete;
 „Și profeții se voru prefăce în vânt,
 „Și cuvântul lui Iehova nu este într'înșii.“ 13
 Așa li se va întâmpla lor înși-și.
 De aceea așa dice Iehova, Dumneșul oș- 14
 tirilor:
 Fiindcă voi cuvântați aceste cuvinte;
 * „Eccă, eu voi face vorbele mele să fie ca
 focul în gura ta,
 Și pre poporul acesta să fie ca lemnele,
 și-i va mistui.
- O casă a lui Israel, dice Iehova: 15
 Eccă, aduc asupra-vi un * popor de de-
 parte;
 Popor puternic, un popor vechi,
 Un popor, a căruia limbă nu o cunosc,
 Nici înțelegi ce vorbesce;
 Tolba lui este ca un mormânt deschis, 16
 Toți sunt viteși.
 Voru mânca * secerișul tei și pâinea ta, 17
 Pre cari fii tei și fetele tale trebuiau să le
 mănânce;
 Voru mânca oile tale și turmele tale;
 Voru mânca viile tale și smochinii tei;
 Și voru nimici prin sabiă cetățile tale cele
 întărite,
 În cari te încreși.
- Dară cu toate acestea, dice Iehova, în zile- 18
 le acele
 * Nu ve voi nimici cu totul.
 Și va fi, cându veți dice: 19
 „Pentru ce ni-ai făcut Iehova, Dumneșul
 nostru, toate acestea?
 Atuncea li vei responde:
 Precum m'ăți lăsat,
 Și ați servit pre zei străini în pământul
 vostru:
 Așa * veți servi pre străini într'un pământ,
 care nu este al vostru.
- Spuneți acestea casei lui Iacob, 20
 Și dați în scire acestea în Iuda, dicându:
 „O popor nebun și fără de minte, ascultă 21
 acum acestea:
 Voi, cari aveți ochi, și nu vedeți;
 Cari aveți urechi, și nu auziți;
 „A nu ve temeți de mine? dice Iehova, 22
 Și nu tremurați înaintea mea?
 Celu ce am pus năsipul * hotar mării,
 Dupre un ordin perpetuu, preste care nu
 poate trece;
 Se muncesc valurile ei, dară nu-lu pot
 birui;
 Ele mugesc, dară nu-lu pot trece.

Cap. 5.	f Cap. 7. 9.	i Ps. 2. 3.	Gal. 4. 8.	Vers. 18.	Cap. 1. 15. &	etc.	Ioan. 12. 40.
a Exec. 22. 30.	g 2 Cron. 16. 9.	m Cap. 4. 7.	r Deut. 32. 15.	s Cap. 3. 20.	1 Isa. 39. 3.	1 Reg. 9. 8. 9.	Fapt. 28. 26.
b Fac. 18. 23.	h Isa. 1. 5. & 9.	n Ps. 104. 20.	s Exec. 22. 11.	a 2 Cron. 36. 16.	Cap. 23. 22. &	Rom. 11. 8.	m Apoc. 15. 4.
etc.	13.	Hab. 1. 8.	t Cap. 13. 27.	Cap. 4. 10.	Cap. 4. 16.	16. 10.	n Iov. 26. 10. &
Ps. 12. 1.	i Cap. 2. 30.	Zef. 3. 3. 7.	u Vers. 29.	b Isa. 28. 15.	Lev. 26. 16.	j Cap. 2. 13.	38. 10. 11.
c Fac. 18. 26.	t Cap. 7. 28.	o Osea 13. 7.	v Cap. 9. 9.	c Cap. 14. 13.	Deut. 28. 31.	k Deut. 28. 48.	Ps. 104. 9.
d Tit. 1. 16.	z Cap. 8. 7.	p Ios. 23. 7.	w Cap. 44. 22.	d Cap. 1. 9.	33.	l Isa. 6. 9.	Prov. 8. 29.
e Cap. 4. 2.	k Mic. 3. 1.	q Deut. 32. 21.	y Cap. 4. 27.	e Deut. 28. 49.	h Cap. 4. 27.	z Ezech. 12. 9.	
				Isa. 5. 26.	i Deut. 29. 24.	Mat. 13. 14.	

- 23 Dară acestu poporū are o animă dărjă și îndărăptnică;
S'au resculatū, și s'au dusū;
- 24 Și nu dicū în ânima lorū: Să ne tememū de Iehova, Dumneḡeulū nostru,
Care dă plōiā timpuriā și plōiā târḡiā, la timpulū seū;
Și păzescē pentru noi septēmānele hotărīte ale culesulū.
- 25 Nedreptăṭile vōstre le-au îndepărtatū,
Și pēcatele vōstre au opritū *aceste* bunetăṭi de la voi.
- 26 Căci află-se în poporulū meū nelegiuiṭi,
Ce se punū la pândā, cumū se plēcā pāsērari; Aședā reṭēua, prindū pre ômeni.
- 27 Precumū cușca este plină de pāsēri,
Așa și casele lorū sūnt pline de încelăciune;
Prin ea s'au măritū și s'au înavuṭitū;
- 28 S'au îngrășatū, s'au făcutū tari,
Și trecū cu vederea faptele celorū rei;
Nu facū judecatā,
Judecata orfanulū, ca să prospereze;
Nici dreptatea saracilorū nu o facū.
- 29 Să nu pedepsescū pentru *acestea*? ḡice Iehova;
Și sufletulū meū să nu se resbune asupra unū așa poporū?
- 30 *Lucruri* înspăimēntătoare și cumplite se întēplā în tērā:
- 31 Profeṭii profetescū minciuni,
Și preuṭii domnescū cu ajutorulū lorū:
Și poporulū meū i place acēsta:
Și ce veṭi mai face până în sfârșitū?
- 6 **F**ii ai lui Beniaminū, fugiṭi
Din meḡiloculū Ierusalimulū,
Și trimbiṭaṭi în Tekoa,
Și rēdicaṭi unū semnū de focū în Betu-Haccheremū:
Căci rēulū se apropiā de la mēdā-nōpte,
Și o ruinā mare.
- 2 Pre cea frumōsā și gingașā,
Pre fēta Sionulū, o voiū dērīma.
- 3 Păstorii și turmele lorū vinū la d'īnsa;
Aședā corturi în jurulū ei;
Fie-care pasce pe partea lui.
- 4 Pregătiṭi resbelulū asupra ei;
Sculaṭi-vē, și să ne suimū cātrā mēdā-ḡi;
Pēcatū pentru noi, că ḡiua se plēcā,
Că se întindū umbrele de sērā.
- 5 Darā sculaṭi-vē, și ne vomū sui nōpteā,
Și vomū ruina palaturile sale.
- 6 Căci așa ḡice Iehova, D-ḡeulū oștirilorū:
Tăiaṭi arbori,
- Și faceṭi unū valū asupra Ierusalimulū;
Acēsta *este* cetatea de pedēpsā,
Într'īnsa nu *este* decâtū apēsare.
- 7 Precumū fōntāna isvoresce apa sa,
Așa isvoresce ea rēutatea ei;
Silnicia și răpirea se audū într'īnsa;
Înaintea mea ne'ncetātū se *înfăṭișēzā* suferinṭi
Înṭelepṭescē-te, Ierusalime! [și plāngerī.
- 8 Ca nu cumū-va să se tragā sufletulū meū de la tine;
Ca nu cumū-va să te prefacū într'unū deșertū, într'unū pāmēntū nelocuitū.
- 9 Așa ḡice Iehova, Dumneḡeulū oștirilorū;
Vorū culege, ca pre o viiā, rēmāșiṭele lui Israelū;
Mai întinde-ṭi māna, ca și culegētorulū cu panierulū seū!
- 10 Cātrā cine voiū vorbi?
Sēu pre cine voiū descepta, să mē asculte?
Ecce urechiā lorū nu *este* circumcisā,
Și nu potū să audā;
Ecce, cuvēntulū lui Iehova li *este* de batjocurā,
Nu aū plăcere de d'īnsulū.
- 11 De aceea eū sūnt plinū de mānia lui Iehova;
Sūnt sātulū de a o mai purta:
O voiū vērsa asupra pruncilorū pe cale,
Și asupra adunārei tēnērilorū;
Căci prinde-se vorū și bărbatulū și femeā,
Și bētrānulū și celū sātulū de ḡile.
- 12 Și casele lorū vorū trece în stēpānirea altora;
Cu ṭērānele și femeele lorū împreună;
Căci voiū întinde māna mea
Asupra locuitorilorū pāmēntulū acestuia,
ḡice Iehova.
- 13 Căci de la celū mai micū alū lorū până la celū mai mare alū lorū,
Fie-care s'a dedatū sḡārceniei;
Și de la profetū până la preuṭū,
Fie-care lucrēzā încelāciune.
- 14 Și vindecā cu ușurinṭā rānele *fetei* poporului meū,
ḡicēndū: Pace, pace!
Și pacea nu *este*.
- 15 Ore rușinatu-s'au, cândū aū făcutū uriciune?
Nu, nici decumū nu s'au rușinatū,
Nici nu cunoscū *ce este* rușinea:
De aceea vorū cādē unulū preste altulū;
Cândū i voiū pedepsi, vorū cādē, ḡice Iehova.
- 16 Așa ḡice Iehova:
Staṭi în drumuri, și căutaṭi,
Și întrebaṭi de cărările cele vechi,

o Ps. 147. 8.	17. 18.	Mal. 3. 5.	Capulū 6.	Ioel 3. 9.	Osea 9. 12.	Cap. 8. 10.	14. 13. & 23.
Cap. 14. 22.	Hab. 1. 15.	y Cap. 23. 14.		e Cap. 15. 8.	i Cap. 7. 26.	n Isa. 56. 11.	17.
Mat. 5. 45.	t Dcut. 32. 15.	Osea 6. 10.	a Neem. 3. 14.	f Isa. 57. 20.	Cap. 7. 51.	Cap. 8. 10. &	q Cap. 3. 3. &
Fapt. 14. 17.	u Isa. 1. 23.	s Cap. 14. 14.	b Cap. 1. 14. &	g Ps. 55. 9, 10,	Vedī Esod. 6.	14. 18. & 23.	8. 12.
p Dent. 11. 14.	z Ezech. 7. 10.	& 23. 25, 26.	4. 6.	11.	12.	11.	r Isa. 8. 20.
Ioel 2. 23.	v Iov. 12. 6.	Ezech. 13. 6.	c 2 Reg. 25. 1,	Cap. 20. 8.	j Cap. 20. 8.	Mic. 3. 6, 11.	Cap. 18. 15.
q Fac. 8. 22.	Pe. 73. 12.	a Mic. 2. 11.	4.	Ezech. 7. 11,	k Cap. 20. 9.	o Cap. 8. 11.	Mal. 4. 4.
r Cap. 3. 8.	Cap. 12. 1.	—	Cap. 4. 17.	23.	l Cap. 9. 21.	Ezech. 13. 10.	Luc. 16. 29.
s Prov. 1. 11,	a Vera. 9.		d Cap. 51. 27.	h Ezech. 23. 18.	m Dent. 28. 30.	p Cap. 4. 10. &	

- Care *este* calea cea bună; și âmblați pe d'însa;
Și *așa* veți afla 'repaus pentru sufletele
vostre.
Dară ei au *disu*:
"Nu voim să âmbălăm *pe ea*."
17 Pus'amă încă și 'custoși preste voi,
Cari să *dică*: „Ascultați sunetul trîmbeței;”
Dară ei au *disu*:
"Nu voim să *auzim*."
18 De aceea ascultați, popórelor! și tu,
comunitate, cunósce,
Ce se petrece între acestia.
19 "Ascultă, pămîntule!
Éccé, eú voiú aduce asupra poporului aces-
tuia nenorocire,
'Fruptulú cugetárilorú lorú;
Pentru că n'au ascultatú de cuvintele mele,
Nici de legea mea; ci au lepédát'o.
20 "La ce-mí *folosesce* tîmáia adusă 'din Șeba?
Și trestia aromatică din pămîntú depártatú?
'Olocaustele vóstre nu-mí *sînt* bine-primate,
Și sacrificiile vóstre nu-mí placú.
21 De aceea, *așa* *dice* Iehova:
Éccé, eú voiú pune petre de poticnire po-
porului acestuia,
De cari și pîrîntíi și fiíi lui se vorú poticni;
Vecinulú și amiculú lui vorú peri.
22 *Așa* *dice* Iehova;
Éccé, vine unú poporú din pămîntulú de
cátră "méďă-nópte,
Și o națiune mare se rēdică de la mar-
ginea pămîntulú;
23 Arcú și lance are în mîni;
Sînt cruđi și fără de milă;
Vócea lorú 'mugesce, ca marea,
Și vinú călare pe cai,
Înșirați, ca bărbați de resbelú
Asuprá-ți, fíică a Sionulú.
24 Noi *auđit'amú* faíma lorú;
Slăbit'au mînele nóstre;
'Agoniă ne-a cuprinsú,
Și chinuri, ca ale unei femei în facere.
25 Nu eșiți la cîmpú, nici nu âmblați pe cale;
Căci sabia neamiculú și gróza *de elú este*
pretutindenea.
26 Fétă a poporului méu, 'încinge-te cu sacú,
'Și culcă-te în cenușă,
'Fă-ți jale, *ca pentru fiulú* unulú-născutú,
Și plîngerí amare;
Că pustiitorulú a venitú fără de scire asu-
pra nóstră.
27 Ca unú 'topitoríu de aurú te-amú pusú în
međiloculú poporului méu,
Ca să cunoscí și să cercetezi urmările lorú.
- ^h Toți *sînt* neascultători, 'vorbitori de rău, 28
^j Aramă și ferú; cu toți *sînt* stricați. 29
Foile s'au arsú;
Plumbulú s'a mistuitú de focú;
Topitoríulú topesce în zădarú,
Căci reií nu s'au despártítú.
^k Argintú lepédátú se vorú numi, 30
Pentru că Iehova i-a lepédátú.
*Mustări și amenințări îndreptate cátră poporú
în templu.*
CUVÎNTULÚ, care a fostú de la Iehova 7
cátră Ieremia, 'dicēdú: Stă în pórtă 2
casei lui Iehova, și prochiámă acolo cuvên-
tulú acesta, și *đi*:
Auđiți cuvēntulú lui Iehova, toți *ómenă*
lui Iuda,
Căți întrați prin porțele acestea, ca să vé
închinați lui Iehova!
Așa *dice* Iehova, Dumneđeulú oștirilorú și 3
alú lui Israelú:
^b Îndreptați urmările vóstre și faptele vóstre,
Și vé voiú lăsa să locuiți în loculú acesta.
^c Nu vé încredeți în cuvinte minciunóse, *đi*- 4
cēdú:
"Templulú lui Iehova,
"Templulú lui Iehova,
"Templulú lui Iehova *sînt* acestia!"
Căci de veți îndrepta urmările vóstre și fap- 5
tele vóstre;
De veți 'face judecată între omú și apró-
pele seú;
De nu veți asupri pre străinú, pre orfanú 6
și pre veduvă,
Și nu veți vērса sânge nevinovatú în loculú
acesta,
'Nici nu veți urma pre *đei* străiní spre dau-
na vóstră;
^j Atuncia vé voiú lăsa să locuiți în loculú 7
acesta,
În 'pămēntulú, pre care l'amú datú pîrînti-
lorú vóstri, în eternú și perpetuú.
Éccé, ^h voi vé încredeți în 'cuvinte minciu- 8
nóse, ce nu folosescú nimicú.
Cumú! ^j furați, ucideți și sevârșiți adulteriú, 9
Jurați strâmbú, și tîmáiați lui Baalú,
Și ^k urmați altorú *đei*, pre cari nu-i cunósceți,
'Și apoi veniți și stați înaintea mea în casa 10
acēsta,
^m Care se numesce duple numele méu,
Și *diceți*: „Sûntemú scăpați!" și *eră-și* faceți
tóte aceste uriciuni!
ⁿ Casa acēsta, care se numesce duple numele 11
méu,

^s Mat. 11. 29.	^x Ps. 40. 6. &	^a Cap. 1. 15. &	^d Cap. 4. 8.	^j Ezech. 22. 13.	^c Mic. 3. 11.	^h Vers. 4.	Vers. 6.
^t Isa. 21. 11. &	50. 7, 8, 9.	5. 15. & 10.	^e Cap. 25. 34.	^k Isa. 1. 32.	^d Cap. 22. 3.	ⁱ Cap. 5. 31. &	^l Ezech. 23. 39.
58. 1.	Isa. 1. 11. &	22. & 50. 41,	Mic. 1. 10.	—	^e Deut. 6. 14,	14. 13, 14.	^m Vers. 11, 14,
Cap. 25. 4.	66. 3.	42, 43.	^f Zech. 12. 10.	Capulú 7.	15. & 8. 19. &	^j 1 Reg. 18. 21.	30.
Ezech. 3. 17.	Amos 5. 21.	^b Isa. 5. 30.	^g Cap. 1. 18. &	^a Cap. 26. 2.	11. 28.	Osea 4. 1, 2.	Cap. 32. 34. &
Hab. 2. 1.	Mic. 6. 6, etc.	^c Cap. 4. 31. &	15. 20.	^b Cap. 18. 11.	Cap. 13. 10.	Zef. 1. 5.	34. 15.
^u Isa. 1. 2.	^y Isa. 60. 6.	13. 21. & 49.	^h Cap. 5. 23.	& 26. 13.	^f Deut. 4. 40.	^k Esod. 20. 5.	ⁿ Isa. 56. 7.
^v Prov. 1. 31.	^z Cap. 7. 21.	24. & 50. 43.	ⁱ Cap. 9. 4.		^g Cap. 3. 18.		

- Au dóră făcutu-s'a în ochii vostri ° pesceră de tâlhari?
 Éccé, eu însu-mi amú vechitú *acestea*, dice Iehova.
- 12 Dară duceți-vé acumú la ° loculú meu, care *era* în Šilo,
 ° Unde amú pusú numele meu la începutú,
 Și vedeți ° ce i-amú făcutú,
 Pentru réutatea poporului meu Israelú!
- 13 Și acumú, fiindú-că ați făcutú tóte aceste fapte, dice Iehova,
 Și v'amú vorbitú,
 ° Sculându-mé de demănétă, și vorbindú,
 Dară n'ati auditú;
 Și ° v'amú strigatú, dară n'ati respunsú:
- 14 Pentru ácéta voiú face casei, care se numesce duple numele meu,
 În care vé incredeți,
 Și loculú, pre care l'amú datú voiú și părinților vostri,
 Precumú amú făcutú ° Šiloulú:
- 15 Vé voiú arunca de la fața mea,
 ° Precumú amú aruncatú pre toți frații vostri,
 ° Pre tótă seminția lui Éfraimú.
- 16 De aceea ° nu te ruga pentru poporulú acesta,
 Nicí nu rēdica cerere seú rugăciune pentru d'insulú,
 Nicí nu meșiloci cătră mine;
 ° Că nu te voiú asculta.
- 17 Nu veđi ce facú ei în cetățile lui Iuda,
 Și în ulițele Ierusalimului?
- 18 ° Fiii culegú lemne, și părinții aprindú foculú,
 Și femeele fremētă aluatulú,
 Ca să facă turte reginei cerului,
 Și să ° verse libațiunii deilorú străini,
 Ca să mé întărite.
- 19 ° Óre pre mine mé întărită? dice Iehova;
 Óre nu pre ei insi-și, spre rușinea fecelorú lorú?
- 20 De aceea, așa dice Iehova, Domnulú:
 Éccé, mânia mea și furia mea se va vērša asupra loculú acestuia,
 Asupra omului, și asupra animalului;
 Asupra arborilorú câmpului,
 Și asupra fructelorú pământului;
 Și va arde, și nu se va stinge.
- 21 Așa dice Iehova, Dumneđeulú oștirilorú și alú lui Israelú:
 ° Adăugiți olocaustele vóstre și sacrificiele vóstre,
 Și mâncați *din* carnea lorú.
- ° Caci n'amú vorbitú cu părinții vostri, nicí 22
 li-amú datú ordinú,
 În ziua, în care i-amú scosú din pământulú Egiptului,
 Pentru olocauste și sacrificii;
 Ci cuvēntulú acesta li-amú ordinarú, dicēndú: 23
 ° Ascultați de vócea mea,
 Și ° eú vi voiú fi Dumneđeú,
 Și voi °mí veți fi poporú:
 Și ámbలాți pe tóte căile, câte vi le punú
 Ca să vi fie bine. [înainte,
 ° Dară n'aú ascultatú, nicí nu și-aú plecatú 24
 urechia;
 Ci ° aú ámbలాtú duple sfaturile și invētoșirea
 ánimei lorú celei rele;
 ° S'aú datú înapoi, și n'aú *mersú* înainte.
 Din ziua în care aú eșitú părinții vostri din 25
 pământulú Egiptului,
 Până în ziua de astă-đi.
 Amú ° trāmesú la voi pre toți servii mei,
 pre profeți,
 ° Sculându-mé în fie-care demănétă, și trā-
 mețēndú-í :
 ° Totu-și nu m'aú ascultatú, nicí nu și-aú 26
 plecatú urechia:
 Și ° aú îndărjitú cerbicea lorú.
 ° Aú făcutú mai reú decátú părinții lorú.
 Și chiarú ° de li veți vorbi tóte aceste cuvinte, 27
 Nu te vorú asculta;
 Și de veți striga la d'iusii,
 Nu-ți vorú responde.
 De aceea đi-li lorú: 28
 Acesta *este* unú poporú, care nu ascultă de
 vócea lui Iehova, Dumneđeulú seú,
 ° Nicí nu primesce invēțături; [lorú.
 ° Adeverulú a peritú și s'a stinsú din gura
 ° Tunde-ți pērulú teú, *Ierusalime!* și-lú 29
 lepēdă,
 Și scóte bocetú pe locurile înalte!
 Că Iehova a lepēdatú și a părăsitú gene-
 rațiunea ácéta a mániei sale.
 Căci fii lui Iuda aú făcutú rele înainte-mí, 30
 dice Iehova:
 ° Aú pusú uriciunile lorú în casa,
 Care se numesce duple numele meu,
 Ca să o necurățescă;
 Și aú ziditú ° înălțimile Tofetului, 31
 Care *este* în valea fiului lui Hinnomú,
 Ca să ° ardă pre fii lorú și pre fetele lorú
 în focú;
 ° Ceea ce n'amú ordinarú, și în cugetú nu
 mi-a intratú.

o Mat. 21. 13.	Vers. 25.	y Esod. 32. 10.	Amos 5. 21.	h Pa. 81. 11.	m Vers. 24.	r Cap. 9. 3.	& 32. 34.
Marco. 11. 13.	Cap. 11. 7.	Cap. 11. 14. & 13.	Veđi Osea 8. 13.	Cap. 11. 8.	Cap. 11. 8. & 17. 23. & 25.	s Iov. 1. 20.	Ezec. 7. 20. & 8. 5, 6, etc.
Luc. 19. 46.	Prov. 1. 24.	Cap. 15. 1.	1 Sam. 15. 22.	Deut. 29. 19.	Pa. 81. 12.	Isa. 15. 2.	Dan. 9. 27.
p Ios. 18. 1.	Isa. 65. 12. & 66. 4.	a Cap. 44. 17.	Ps. 51. 16, 17.	Cap. 2. 27. & 33. 33.	Neom. 9. 17, 29.	2 Reg. 23. 10.	Cap. 19. 5. & 32. 35.
Jude. 18. 31.	1 Sam. 4. 10, 11.	b Cap. 19. 13.	Osea 6. 6.	Osea 4. 16.	Cap. 19. 15.	Mic. 1. 16.	Cap. 19. 5. & 32. 35.
q Deut. 12. 11.	Ps. 78. 60.	c Deut. 32. 16, 21.	f Esod. 15. 26.	2 Cron. 36. 15.	o Cap. 16. 12.	2 Reg. 21. 4, 7.	v Ps. 106. 38.
r 1 Sam. 4. 10, 11.	Cap. 26. 6.	d Isa. 1. 11.	Deut. 6. 3.	Cap. 25. 4. & 29. 19.	p Ezech. 2. 7.	2 Cron. 33. 4, 5, 7.	x Veđi Deut. 17. 3.
Ps. 78. 60.	2 Reg. 17. 23.	e 1 Sam. 15. 22.	Cap. 11. 4, 7.	z Vers. 13.	q Cap. 6. 3. & 32. 33.	Cap. 23. 11.	
Cap. 26. 6.	Ps. 78. 67, 68.	Cap. 6. 20.	Lev. 26. 12.				
2 Cron. 36. 15.							

- 32 De aceea éccă, * vină dîilele, dîce Iehova,
În cari nu se va numi, Tofetû,
Nici, Valea Fiului lui Hinnomû,
Ci, Valea Tâierei;
* Căci vorû immormênta în Tofetû, ne mai
fiindû *aiurea* locû.
- 33 Şi * cadavrele acestui poporû se vorû face
hrană
Păserilorû cerîului şi férelorû pămêntului;
Şi nu *va fi* cine să le sperie.
- 34 Şi voiû face să * înceteze din cetăţile lui
Iuda,
Şi din uliţele Ierusalimului,
Vócea bucuriei şi vócea veseliei,
Vócea mirelui, şi vócea miresei;
Căci * pămêntulû *acesta* în pustii se va pre-
face.
- 8 ÎN timpulû acela, dîce Iehova, vorû scóte
ósele regilorû lui Iuda, şi ósele mai ma-
rilorû lui,
Ósele preuţilor, şi ósele profeţilor,
Şi ósele locuitorilorû Ierusalimului, din mor-
mintele lorû;
2 Şi le vorû întinde în faţa sórelui şi a lunei,
Şi în faţa tuturorû oştirilorû ceresci, pre
cari le-au iubitû,
Pre cari le-au servitû, şi pre cari le-au ur-
matû,
Pre cari le-au căutatû, şi * căroră s'au în-
chinatû.
Nu se vorû *mai* aduna, * nici nu se vorû
immormênta;
Ci se vorû face * gunoiû pe faţa pămêntului.
3 Şi * mórtea va fi mai dorită decâtû viéşa
De totă rămăşiţa celorû ce vorû fi rămaşi
din acea generaţiune rea,
Ce va fi rămasă în tóte locurile, unde-i voiû
fi alungatû,
Dîce Iehova, *Dumneşleulû* oştirilorû.
- Neascultarea Iudeilorû, care se face totû mai rea,
şi neupêrata ei pedépsă.*
- 4 Şi érá-şi di cătră ei:
Aşa dîce Iehova:
De cade *cine-va*, aû nu se scólă?
De rătăcesce *cine-va*, aû nu se întórce?
5 De ce *decî* poporulû acesta alû Ierusalimului
a * rătăcitû,
Cu rătăcire perpetuă?
* Ei ţinû tare la încelăciune,
Şi * nu voiescû să se întorcă.
6 * I-amû ascultatû, şi i-amû auđitû;
Nu vorbescû dreptû;

- Nu *este* nimenea, *căruia* să-i pară rău de
rêutatea sa,
Séu să dîcă: Ce amû făcutû?
Fie-care se întórce la alergătura sa,
Ca calulû *ce* se aruncă în luptă.
Chiarû şi * cocostârculû de suptû ceriû cu- 7
nósce timpulû seû;
* Turturica, rîndunica, şi cocóra păzescû tim-
pulû venirei lorû;
Dară * poporulû meû nu cunosce dreptulû lui
Iehova.
Cumû dîceţi: Sîntemû înţelepţi, 8
* Şi legea lui Iehova *este* cu noi?
Cu adevêratû, în zădarû ea s'a făcutû:
Péna scriitorilorû *o-au prefăcutû* în minciună.
* Înţelepţi sînt ruşinaţi, 9
Se spăimêntă şi sînt prinşi;
Éccă, ei lepêdară cuvêntulû lui Iehova;
Ce înţelepciune decî *este* într'înşii?
De aceea * voiû da femeele lorû altora, 10
Şi ţerânele lorû *altorû* stêpâni;
Pentru că fie-care, de la celû mai micû până
la celû mai mare,
Se dedaû * sgârceniei;
De la profetû până la preutû,
Fie-care lucrêză încelăciune,
Şi * vindecă cu uşurinţă rânele ficei popo- 11
rului meû,
Dîcêndû: * Pace! pace!
Şi pacea nu *este*.
Óre * ruşinatu-s'au, cândû aû făcutû urîciuni? 12
Nu, nici decumû nu s'au ruşinatû,
Nici nu cunoscû ce *este* ruşinea;
De aceea vorû cădé unulû preste altulû;
Cândû 'i voiû pedepsi, vorû cădé,
Dîce Iehova.
Cu totulû 'i voiû mistui, dîce Iehova; 13
Nu *se vorû afla* strugurî * în viîă,
Nici smochine pe * smochini;
Si frunđa va veşteji;
Şi *bunurile*, pre cari li-amû datû, se vorû
duce de la d'înşii.
De ce şedemû? 14
* Adunaţi-vê, să întrămû în cetăţile întărite,
Şi să tăcemû acolo;
Căci Iehova, Dumneşleulû nostru, ne-a adusû
la tăcere,
Si ne-a adăpatû * cu fiere;
Că lui Iehova amû păcătuitû.
* Aceptat'amû pace, dară nici unû bine nu 15
nî-a venitû:
Timpû de vindecare, şi éccă! spăimă.
Fornaitulû cailorû lui s'a auđitû de la * Danû; 16

y Cap. 19. 6.
z 2 Reg. 23. 10.
Cap. 19. 11.
Ezec. 6. 5.
a Deut. 28. 26.
Pa. 79. 2.
Cap. 12. 9. &
16. 4. & 24.

20.
b Isa. 24. 7. &
Cap. 16. 9. &
25. 10. & 33.
11.
Ezec. 26. 13.
Osea 7. 11.
Apoc. 18. 23.

c Lev. 26. 23.
Isa. 1. 7. & 3.
26.
—
Capitû 8.
a 2 Reg. 23. 5.
Ezec. 8. 16.

b Cap. 22. 19.
c 2 Reg. 9. 36.
Pa. 83. 10.
Cap. 9. 22. &
16. 4.
d Iov 3. 21, 22.
& 7. 15, 16.
Apoc. 9. 6.

e Cap. 7. 24.
f Cap. 9. 6.
g Cap. 5. 3.
h 2 Pet. 3. 9.
i Isa. 1. 3.
j Cant. 2. 12.
k Cap. 5. 4, 5.

l Rom. 2. 17.
m Cap. 6. 15.
n Deut. 28. 30.
Cap. 6. 12.
Amos 5. 11.
Zef. 1. 13.
o Isa. 56. 11.

p Cap. 6. 13.
q Ezech. 13. 10.
r Cap. 3. 3. &
6. 15.
s Isa. 5. 1, etc.
Ioel 1. 7.

t Mat. 21. 19.
Luc. 13. 6. etc.
u Cap. 4. 5.
v Cap. 9. 15. &
25. 15.
w Cap. 14. 19.
y Cap. 4. 15.

Totû pământul s'a mișcatu,
De sunetul nechezătorei *cailor* lui * celor
puternici;
Căci veniră, și mistuiră țera și totu ce era
Cetatea și locuitorii ei. [intr'însa,
17 Și *éccé* mai trămetu *asupra-vi* șerpî, basiliscî,
Pentru cari * nu *este* nici unû descântecû
Și ei vë vorû mușca, *ține* Iehova.
18 Unde să aflu vre-o mângăiere in întristarea
Anima mea *este* bolnavă in mine. [mea!
19 Éccé, vócea de strigare a ficeî poporului
meu din * pământu îndepărtatû!
„Aû nu *este* Iehova in Sionû?
„Regele lui aû nu *este* într'însulû?
„De ce m'aû * întăritatû prin chipurile lorû
„Prin *deșertăciuni* străine? [cioplite?
20 „Trecutu-s'a secerișulû, sfârșitu-s'a vëra,
„Și noi *încă* nu sîntemû *mentuiți*.“
21 * Eû sîntû rânitû pentru rana ficeî popo-
rului meu,
* Sînt in jale, spaîma m'a cuprinsû!
22 Óre nu *este* * balsamû in Galaadû?
Óre nu *este* acolo vre-unû medicû?
De ce óre fîca poporului meu nu se vindecă?
9 **A** HÛ, * de s'arû prefăce capulû meu in apă,
Și ochiî mei intr'unû isvorû de lăcrimî,
Ca să plângû *diîa* și *nóptea*
Pre ucișî ficeî poporului meu!
2 O de așî avé o colibă de călătorû in pustiiû!
Mi-așî lăsa poporulû meu, și m'așî duce de
Căci * toți *sînt* adulteri, [la elû;
O adunătură de făcători de rele;
3 * Intindû limba lorû, arculû lorû de minciună,
Și in pământulû lorû nu biruescû prin adevëru;
Ci trecû din rëntate in rëntate,
Și * de mine nu sciû, *ține* Iehova.
4 * Păziți-vë totû însulû de aprópele seû,
Și nu vë încredeți in nici unû frate;
Căci până și frate *pre* frate încelă,
Și totû amiculû se pórtă ca * unû vorbi-
torî de rëu.
5 Da, totû însulû încelă *pre* aprópele seû,
Și nu vorbescû adevërulû;
Aû deprinsû limba lorû ca să vorbescă min-
ciună,
Și se ostinescû într'a face rele.
6 Lócașulû teû *este* in međilocolû încelăciunei,
Și prin încelăciune nu voiescû să mă cunoscă,
ține Iehova.
7 De aceea, așa *ține* Iehova, *D-đoulû* oștirilorû:
Éccé, * i voiû topi, și-i voiû cerca;
* Căci ce *alta* să facû pentru fîca poporului
meu?

Limba lorû *este* ca o săgétă uciđetóre; 8
Ea vorbesce * amăgire;
Fie-care vorbesce * de pace cu gura lui cătră
aprópele seû,
Dară in ânimă * i pune pândă.
* Să nu-i pedepsescû pentru acestea? *ține* Ie- 9
hova;
Și sufletulû meu să nu-și resbune *asupra*
unui așa poporû?
(Pentru munți voiû scóte plângerî și țipete, 10
Și * pentru păsăciunile deșertului, bocire;
Căci pustiuu-s'aû, încâtû nici unû omû nu
póte să trecă *preste* eî,
Nici nu se aude vócea de turme *in* eî;
Fugit'aû * păsările ceriului și animalele,
Depărtatu-s'aû.)
Și voiû prefăce Ierusalimulû in * grămăđi, in 11
* locuință de șacali,
Și cetățile lui Iuda le voiû face unû deșertû,
fără locuitorî.
* Cine este omulû celû înțeleptû, care póte 12
să înțelegă *acésta*?
Și cătră cine a cuvântatû gura lui Iehova,
ca să spună,
Pentru ce țera s'a perdutû,
Și s'a pustitû ca unû pustiiû, încâtû nimenia
nu póte să trecă *prin* ea?
Iehova a mai đisû: 13
Pentru că lăsară legea mea,
Pre care li-amû pus'o înainte,
Și nu ascultară de vócea mea,
Nici nu âmblară *dupre* d'însa;
Ci aû * âmblatû *dupre* învërtoșarea animeî 14
lorû,
Și *dupre* Baaliî, * pre cari i-aû învățatû pă-
rințiî lorû:
De aceea așa *ține* Iehova, *Dumneđeulû* oș- 15
tirilorû și alû lui Israelû:
Éccé, eû * i voiû * hrâni, *pre* *acéstû* poporû
alû meu, * cu pelinû,
Și-i voiû adăpa cu apă de fîere;
Și-i voiû * imprăscia pr'între popórele,
Pre cari nici eî nici părințiî lorû nu le cu- 16
noscură;
* Și voiû trămete sabiă in urma lorû,
Până cândû * i voiû nimici.
Așa *ține* Iehova, *Dumneđeulû* oștirilorû: 17
Căutați și chîămați * plângetórele, ca să vină;
Și trămeteți *după* cele deprinse a *jăli*, ca
să vină;
Să se grăbescă, și să rēdice plângere pen- 18
Ca * ochiî nostri să lase lăcrimî, [tru noi;
Și pleópele nóstre să isvorēscă apă.

z Jude. 5. 22.
Cap. 47. 3.
a Ps. 58. 4. 5.
Ecl. 10. 11.
b Isa. 39. 3.
c Deut. 32. 21.
Isa. 1. 4.
d Cap. 4. 19. &
9. 1. & 14. 17.

e Ioel 2. 6.
Nah. 2. 10.
f Fac. 37. 25. &
43. 11.
Cap. 46. 11. &
51. 8.
—
Cap. 9.
a Isa. 22. 4.

Cap. 4. 19. &
13. 17. & 14.
17.
e Cap. 12. 6.
Plân. 2. 11.
& 3. 48.
f Cap. 5. 7. 8.
c Ps. 64. 3.
Isa. 59. 4, 13,
15.

d 1 Sam. 2. 12.
Osea 4. 1.
e Cap. 12. 6.
Mic. 7. 5, 6.
f Cap. 0. 28.
g Isa. 1. 25.
Mal. 3. 3.
h Osea 11. 8.
i Ps. 12. 2. &

120. 3.
Vers. 3.
j Ps. 28. 3. &
34. 13.
55. 21.
k Cap. 5. 9, 29
l Cap. 12. 4. &
25. 10.
Osea 4. 3.
m Cap. 4. 25.

n Isa. 25. 2.
o Isa. 13. 22. &
34. 13.
Cap. 10. 22.
p Ps. 107. 43.
Osea 14. 9.
q Cap. 3. 17. &
7. 24.
r Gal. 1. 14.

s Ps. 80. 5.
t Cap. 8. 14. &
23. 15.
Plân. 3. 15,
19.
u Lev. 26. 33.
Deut. 28. 64.
v Lev. 26. 33.

Cap. 44. 27.
Ezec. 5. 2. 12.
w 2 Cron. 35. 25.
Iov 8. 8.
Ecl. 12. 5.
Amos 5. 16.
Mat. 9. 23.
y Cap. 14. 17.

- 19 Căci * vóce de jale se aude din Sion:
„Cătū sūntemū de nimiciți! sūntemū rușinați
„Căci trebuie să părăsimū țera; [fórtē!
„Căci aū surpatū locuințele nóstre.“
- 20 Ascultați deci, femei! cuvēntulū lui Iehova,
Și să primescă urechiă vóstră cuvēntulū gu-
rei sale,
Și invēțați pre ficele vóstre plângere,
Și *tótă* femea pre vecina sa cāntarea de jale.
- 21 Căci mórtea se sue prin ferestrele nóstre,
Intră in palaturile nóstre,
Ca să stēpescă pre * prunci in uliță,
Și pre tēneri in piețe.
- 22 Di, așa dice Iehova:
Cadavrele ómenilorū vorū cādē, * ca gunoifulū
pe fața pāmēntulū,
Și ca mánunchiulū in urma secerătorulū,
Și *pre care* nime nu-lū culege.
- 23 Așa dice Iehova:
* Să nu se laude înțeleptulū cu înțelepciū-
nea sa,
Să nu se laude puterniculū cu puterea sa,
Să nu se laude avutulū cu avuția sa;
- 24 Ci * celū ce se laudă să se laude cu *acēsta*,
Că *mē* înțelege, și *mē* cunósce,
Că eū *sūnt* Iehova, celū ce face milă,
Dreptulū și dreptatea pe pāmēntū;
* Căci in *acēsta* mē placū, dice Iehova.
- 25 Ecce, vinū *đilele*, dice Iehova,
Cāndū / voiū pedepsi pre toți, și pre circum-
ciși și pre necircumciși:
- 26 Pre Egiptū, pre Iuda și pre Edomū,
Pre fiū lui Ammonū și pre Moabū,
Și pre toți cāți * *taia* marginile *pērulū* ca-
Cari locuescū in pustii; [pului lorū,
Căci *tóte acēste* popóre *sūnt* necircumcise,
Și *tótă* casa lui Israelū *este* *h* necircumcisă
la ánimă.

*Desceptări asupra idolatriei; încelăciunea și ne-
bunia ei descrisă.*

- 10 **A** SCULTAȚI cuvēntulū, pre care vi-lū dice
Iehova, casă a lui Israelū!
- 2 Așa dice Iehova:
* Nu vē deprindeți in urmările págánilorū,
Și nu vē spăimēntați de semnele ceriulū,
De și págáni se spariă de ele.
- 3 Căci datinele págánilorū *sūnt* deșertăciuni;
Căci *b* ei *taia* unū lemnū din pădure,
Mānele de meșterū 'lū lucrēză cu *secura*;
4 'Lū împodobescū cu argintū și cu aurū;
'Lū * *intărescū* cu cuie și cu ciocane,

- Ca să nu se clatine.
Stău ca unū *stălpū* de palmierū, lucratu in 5
* Dară nu vorbescū; [strugū;
* Se portū *de cātră* alți;
Căci nu potū să *ámble*.
Nu vē temeți de d'inșii; că / *rēu* nu potū să
Nici a face bine nu potū. [facă,
Nimenea nu *este* * asemenea *ție*, Iehova! 6
Esci mare, și numele *teu este* mare in
putere.
* Cine să nu se *tēmă* de tine, Rege alū po- 7
Căci *acēsta* *ți* se cuvine; [pórelorū!
Căci 'intre toți înțelepțiī popórelorū,
Și între *tóte* regatele lorū, nu *este* nimenea
asemenea *ție*.
Ci cu toțiī sūnt / *proști* și nebuni, 8
Chiarū lemnulū *ínsu-și este* musttrarea deșe-
tăciunei lorū.
Argintū *ciocānitū* se aduce din Tarșișū, 9
Și * aurū din Ufazū,
Lucru de maiestru,
Și de mână de argintariū:
Vestmēntulū lorū *este* *vēnătū* și *purpurū*;
Tóte acēste sūnt / lucruri de *ómenī* iscusiți.
Dară Iehova *este* Dumneđeulū celū *adevērātū*, 10
Este *m* Dumneđeulū celū *viū*, și *n* regele eternū,
De *mānia* lui pāmēntulū se cutremurā,
Și popórele nu potū să *pórtē* *urgia* lui.
(Așa veți vorbi cātră ei: 11
* *Deiī*, cari n'aū *făcutū* ceriulū și pāmēntulū,
* *Vorū* peri de pe fața pāmēntulū și de
suptū ceriulū *acēsta*.)
Elū *făcu* pāmēntulū cu puterea sa, 12
* *Intemeiā* lumea cu înțelepciunea sa,
Și * *intinse* ceriurile cu *mintea* sa.
'La vuetulū *ce se face*, cāndū elū pune mul- 13
țimea apelorū in ceriuri,
Și * *rēdicā* *nūorii* de la marginile pāmēntulū,
Intórna fulgerele in *plóia*,
Și scóte vēntulū din tesaurele sale;
Atunci * omulū se *arētā* *cātū este* de * *prostū* 14
cu *sciința* sa;
Și *v* totū argintarulū *rēmāne* rușinatū de chi-
purile sale cele *cioplite*;
* Căci chipulū seū *turnatū este* o minciună,
Și nici o suflare nu *este* in *tr'insulū*.
Sūnt deșertăciuni, lucru de amăgire, 15
La timpulū *pedepsēi* lorū * *vorū* peri.
* Moscenirea lui Iacobi nu *este* ca *acēstia*, 16
Căci elū *este* *Făcētorulū* a *tóte*;
Și * Israelū *este* *seminția* moscenirei lui;
* Numele lui *este* Iehova, *D-deulū* oștirilorū.

z Lev. 18. 28.
z 20. 29.
a Cap. 6. 11.
b Cap. 8. 2. &
16. 4.
c Eccl. 9. 11.
d 1 Cor. 1. 31.
e 2 Cor. 10. 17.
f Mic. 6. 8. &
7. 18.
g Rom. 2. 8, 9.

g Cap. 25. 23. &
49. 32.
h Lev. 26. 41.
Ezec. 44. 7.
Rom. 2. 28,
29.
—
Capitulū 10.
a Lev. 18. 3. &
20. 23.

b Isa. 40. 19, 20.
& 44. 9, 10.
etc. & 45. 20.
c Isa. 41. 7. &
46. 7.
d Ps. 115. 5. &
135. 16.
Hab. 2. 19.
1 Cor. 12. 2.
e Ps. 115. 7.
Isa. 46. 1, 7.

f Isa. 41. 23.
g Esod. 15. 11.
Pa. 86. 8, 10.
h Apoc. 15. 4.
i Ps. 89. 6.
j Ps. 115. 8.
Isa. 41. 29.
Hab. 2. 18.
Zech. 10. 2.
Rom. 1. 21,
22.

k Dan. 10. 5.
l Ps. 115. 4.
m 1 Tim. 6. 17.
n Pa. 10. 16.
o Veđl Ps. 96.
5.
p Vers. 15.
Isa. 2. 18.
Zech. 13. 2.
q Fac. 1. 1, 6,

9.
Ps. 136. 5, 6.
Cap. 51. 15,
etc.
r Ps. 93. 1.
s Iov 9. 8.
t Ps. 104. 2.
Isa. 40. 22.
u Iov 38. 34.
v Ps. 135. 7.

v Cap. 51. 17,
18.
x Prov. 30. 2.
y Isa. 42. 17. &
44. 11. & 45.
16.
z Hab. 3. 18.
a Vers. 11.
b Ps. 16. 5. &
73. 26. & 119.

57.
Cap. 51. 19.
Plān. 3. 24.
c Deut. 32. 9.
Ps. 74. 2.
d Isa. 47. 4. &
51. 15. & 54. 5.
Cap. 31. 35. &
32. 18. & 50.
34.

Strămutarea cea de aproape dată în scire poporului.

- 17 *Adună de pe pământul lucrurile tale,
Tu, celū ce locuiești în împresurare!
- 18 Căci așa dīce Iehova:
Éccē, eū de astă dată voiū / asvērli *departe*
pre locuitorii țerei;
Căci i-amū închisū din strîmtū, *ca să-ī
19 ^a Văi mie de durerea mea! [găsescū.
Rana mea este mare; și amū ȑisū:
ⁱ „Ori cumū, acēsta-ī o bōlă, ^j *ce trebuie să o*
suferū, și o voiū suferi;
20 * „Cortulū meū s'a pustiitū, și tōte funiele
mele s'au ruptū;
„Fiii mei s'au dusū de la mine, și nu mai sūnt,
„Nu *este* cine să mai întindă cortulū meū,
„Sēū să rēdice covōrele mele.“
21 Căci păstorii s'au improstitū,
Și n'au căutatū pre Iehova;
Pentru acēsta nu prosperēzā,
Și tōte turmele lorū s'au rēsipitū.
22 Vōcea vestei, éccē, vine!
Și mișcare mare din ⁱ pământulū de la mēdā-
nōpte;
Pentru ca să prefacă cetățile lui Iuda în-
tr'unū deșertū,
În ^m locuință pentru șacali.
23 Iehova, cunoscū, că nu a omulū *este*
^m calea sa,
Că nu *est* în ⁱ puterea omulū ce âmbă, de
a-și înd. pta pașii sei.
24 Iehova ^m depesce-mē, dară cu astempērū;
Nu cu mânia ta, ca să nu mē nimicesci.
25 ^p Vērsă mânia ta asupra popōrelorū, ^a cari
nu te cunoscū,
Și asupra nēmurilorū, cari nu chīamā nu-
mele teū;
Căci aū māncatū pre Iacobū,
^r L'aū māncatū, l'aū nimicitū,
Și aū pustiitū locuința lui.

*Poporulū și mai marī sei cālândū legāmētulū
lui Dumneḑeū, trebuie să se pedepsēscā aspru.*

- 11 CUVĖNTULŪ, care a fostū cātră Ieremia
de la Iehova, dīcēndū:
2 Ascultați cuvintele legāmētulū acestuia,
și spune bărbatilorū lui Iuda și locuitorii
3 lorū Ierusalimulū; Și ȑi cātră ei: Așa dīce
Iehova, Dumneḑeulū lui Israelū:
^a Blāstematū *fi* omulū, care nu ascultă
de cuvintele legāmētulū acestuia,
4 Pre care l'amū datū părințilorū vostri,
În ȑiua *în care* i-amū scosū din pământulū
Egiptulū,
^b Din cuptorulū de ferū, dīcēndū:

- * Ascultați de vōcea mea, și faceți
Tōte cāte vi ordinezū;
Așa *ca* să-mi fiți poporū,
Și eū să vi fiū Dumneḑeū;
Ca să împlinescū ^a jurāmētulū, ce l'amū ju- 5
ratū părințilorū vostri,
De a li da unū pământū, în care curge lapte
și miere,
Precumū *se vede* în ȑiua de astă-ȑi.
Atunci eū amū respunsū, și amū ȑisū:
Așa să fie, Iehova.
Iehova a mai ȑisū cātră mine: 6
Prochiamă tōte cuvintele acestea în cetățile
lui Iuda,
Și pe ulițele Ierusalimulū, dīcēndū:
Ascultați cuvintele legāmētulū acestuia,
^a Și faceți-le
Căci amū mărturisitū pre părinții vostri, 7
În ȑiua *în care* i-amū scosū din pământulū
Egiptulū până în ȑiua de astă-ȑi,
^r Sculāndu-mē de demānētā, desceptāndu-ī,
și dīcēndū:
Ascultați vōcea mea.
^a Dară n'au aȑditū, și nu și-aū plecatū urechia; 8
Ci aū ^a âmblatū fie-care duple învērtoșarea
ânimei lorū celei rele;
Pentru acēsta voiū aduce asupra lorū *cu-*
prinsulū tuturorū cuvintelorū legāmētulū
acestuia,
Pre cari *le*-amū ordinatū de a *le* face, dară
nu *le*-aū făcutū.
Și Iehova ȑise cātră mine: 9
Între bărbatii lui Iuda,
Și între locuitorii Ierusalimulū este ⁱ o con-
jurare;
S'aū reñtorsū la ^r fāră-de-legile strămoși- 10
lorū lorū,
Cari nu voiră să audă de cuvintele mele,
Și aū urmatū după alți ȑei, ca să li servēscā;
Casa lui Israelū și casa lui Iuda aū ruptū
legāmētulū meū,
Pre care l'amū făcutū cu părinții lorū.
De aceea așa dīce Iehova: 11
Éccē, voiū aduce preste ei nenorocirea,
De care nu vorū putē scāpa;
Și ^a vorū striga cātră mine,
Dară nu voiū asculta;
Ci mērgă cetățile lui Iuda și locuitorii Ie- 12
rusalimulū,
Și ⁱ strige cātră ȑei, cārora li tāmāiară;
Dară ei nu vorū putē să-ī scāpe,
În timpulū nenorocirei lorū.
Căci pre cāte *sūnt* ^m cetățile tale, pre atăția 13
sūnt ^{și} ȑei tei, o Iuda!

^e Veđi Cap. 6 1. i Ps. 77. 10.
Exec. 12. 3. j Mic. 7. 9.
etc. k Cap. 4. 20.
^f 1 Sam. 25. 29. l Cap. 1. 15. &
Cap. 16. 13. 4. 6. & 5. 15.
g Exec. 6. 10. & 6. 22.
h Cap. 4. 19. & m Cap. 9. 11.
8. 21. & 9. 1

n Prov. 16. 1. & 20. 24.
o Ps. 6. 1. & 38. 1.
p Ps. 30. 11.
q Ps. 79. 6.
r Iov 18. 21.

—
Ospulū 11.

a Deut. 27. 26.

Gal. 3. 10. b Deut. 4. 20. c Rom. 2. 13. d Deut. 7. 12, 13.
1 Reg. 8. 51. e Lev. 26. 3, 12. & 35. 15.
f Cap. 7. 13, 25. & 35. 15. g Cap. 7. 26. h Cap. 3. 17. &
Ps. 105. 9. 10. i Exec. 22. 25. j Exec. 20. 18. k Ps. 18. 41. l Isa. 1. 15.
7. 24. & 9. 14. m Cap. 2. 26.

- Și pre câte *sunt* ulițele Ierusalimului,
Ați ridicat^u altare pentru *acelu* lucru ru-
Altare de tămăiere lui Baalū. [șinosū,
14 Și acum^u " nu te ruga pentru poporul acesta,
Nici nu ridica cerere, nici rugăciune pen-
tru d'iuși;
Căci nu-ți voiⁱ asculta, când^u vor^u striga
Din nenorocirea lor^u.]cătră mine
15 " Ce va face iubita mea în casa mea,
De ore ce atăția^u " severșesc^u desfrânarea lor^u
acolo,
Și s'a luat^u de la tine " carnea cea sântă?
Căci când^u faci răul^u, atuncea " te bucuri.
16 Iehova te-a numit^u:
" Oliv^u pururea-verde, frumos^u, cu fructe
mărețe;
Dară cu vóce de alarmă mare s'a aprins^u
focul^u preste d'insul^u,
Și ramurele lui s'a^u rupt^u.
17 Căci Iehova, *D-đeul^u* oștirilor^u, " care te-a
Ți-a cuvântat^u nenorocire, [sădit^u,
Pentru răutatea casei lui Israel^u și a casei
Pre care ei a^u făcut^u o, [lui Iuda,
Întăritându-mă, și tămăind^u lui Baal^u.
18 Și Iehova m'a dat^u în scire, ca să o
cunosc^u;
De demult^u arătatu-mi-a faptele lor^u.
19 Dară e^u eram^u ca un^u mnel^u desmădat^u,
pre care-l^u duc^u spre junghiare;
Și n'am^u înțeles^u, că ei a^u " făcut^u uneltiri
asupră-mi, *dicēndū*:
" Să nimicim^u pomul^u și fructul^u lui,
" Și să-l^u stērpim^u din " pământul^u celor^u vii,
" Ca nici numele lui să nu se mai amintescă."
20 Dară o Iehova, *D-đeul^u* oștirilor^u, cel^u ce
judeci drept^u,
Cel^u ce " cerci^u rēnchi^u și ânima,
Fă ca să ved^u resbunarea ta asupra acestora;
Pentru că ție ți-am^u incredințat^u cauza mea.
21 De aceea așa *dice* Iehova
De bărbații din Anatot^u, " cari caută după
vieța ta, și dic^u:
" Să nu profetesc^u în numele lui Iehova,
Ca să nu mori de mânele nōstre;
22 De aceea așa *dice* Iehova, *D-đeul^u* oștirilor^u:
Ecce, e^u " voiⁱ pedepsi:
Tēnerii vor^u muri de sabiă;
Fiii lor^u și fetele lor^u vor^u muri de fōme;
23 Și nu va fi nici o rămășiță din ei;
Căci voiⁱ aduce rele preste bărbații din
Anatot^u,
Adecă, " anul^u pedepsei lor^u.
- DREPT^u** " esci, Iehova, când^u mă judec^u 12
cu tine;
Totu-și te întreb^u de judecātele tale:
" De ce calea reilor^u prosperēză?
De ce s^unt fericiti toți cei ce se pōrtă cu
necredincioși?
Săditu-i-ai, și a^u prins^u rădēcină;
2 Cresc^u, și încă și fructul^u da^u;
" Tu *esci* aprōpe de gura lor^u,
Dară departe de rēnchi^u lor^u.
Dară tu, Iehova, " mă cunosc^u;
3 M'ai ved^ut^u, și ai " cercat^u ânima mea cătră
Trage-i ca pre o^u la junghiare, [tine;
Și pregătesce-i pentru " di^ua junghiarei!
4 Până când^u " țera va jăli,
Și érba se va usca de pe totă țērāna,
" De răutatea locuitorilor ei?
" Vitele și pāserele s'a^u stērpit^u; [tru.
Căci *dis'a^u* ei: Iehova nu vede viitorul^u nos-
5 Dacă fugind^u cu cei pedestri te făcură
să ostenes^u,
Atuncea cum^u te vei întrece cu caii?
Si de n'ai siguranță într'un^u pământ^u de pace,
Atuncea ce vei face la " îmflarea Iordanului?
6 Căci și " frații tei și casa părintelui te^u,
Și acestia s'a^u purtat^u cu necredincioși
cătră tine;
Da, acestia a^u strigat^u în urma ta cu vóce tare.
" Nu te încrede în ei,
Chiar^u de vor^u vorbi cu tine cuvinte plăcute.
7 Părăsit^u am^u casa mea,
Lăsat^u am^u moscenirea mea,
Dat^u am^u pre iubita sufletului me^u în mâne-
le neamicilor ei.
Moscenirea mea făcutu-s'a pentru mine ca 8
un^u le^u în pădure;
Dat^u a asupră-mi vócea sa;
De aceea e^u am^u urit^u o.
Moscenirea mea făcutu-s'a pentru mine o 9
pasere răpitoră pestriță;
Păseri răpitoare *dec^u* fi-vor^u în jurul^u ei;
" Veniți, adunați-vē, tōte fērele câmpului,
Veniți să o măncați.
Mulți " păstori stricat^u a^u " viaa mea, 10
A^u " călcat^u în picior^u partea mea,
Prefăcut^u a^u partea mea cea atāt^u de plăcută
într'un^u pustii^u deșert^u.
11 Prefăcut^u o-a^u într'o pustietate;
Și pustii^u *fiind^u*, " ea jălesce în juru-mi.
Tōtă țera s'a pustii^u,
Pentru că nu este " nimenea, care să o ție la
ânimă.

n Esod. 22. 10. Cap. 7. 16. & 14. 11. 1 Ioan 5. 16. o Ps. 50. 16. Isa. 1. 11, etc. p Exec. 16. 25, etc. q Hag. 2. 12, 13, 14.	Tit 1. 15. r Prov. 2. 14. s Ps. 52. 8. Rom 11. 17. t Isa. 5. 2. Cap. 2. 21. u Cap. 18. 18. v Ps. 83. 4. z Ps. 27. 13. & 116. 9. & 142.	5. y 1 Sam. 16. 7. 1 Cron. 28. 9. Ps. 7. 9. Cap. 17. 10. & 20. 12. Apoc. 2. 23. z Cap. 12. 5, 6. a Isa. 30. 10. Amos 2. 12.	& 7. 13, 16. Mic. 2. 6. b Cap. 23. 12. & 46. 21. & 48. 44. & 50. 27. Luc. 19. 44. —	Capit ^u 12. a Ps. 51. 4. b Iov. 12. 6. & 21. 7. Ps. 37. 1, 25. & 73. 3, etc. Cap. 5. 28. Hab. 1. 4. Mal. 3. 15.	c Isa. 29. 13. Mat. 15. 8. Marc. 7. 6. d Ps. 17. 8. & 139. 1. e Cap. 11. 20. f Iac. 5. 5. g Cap. 28. 10. Osea 4. 3.	h Ps. 107. 34. i Cap. 4. 25. & 7. 20. & 9. 10. Osea 4. 8. j Ios. 3. 15. 1 Cron. 12. 15. Cap. 49. 19. & 50. 44. k Cap. 9. 4. &	11. 19. 21. l Prov. 26. 25. m Isa. 56. 9. Cap. 7. 33. n Cap. 6. 3. o Isa. 5. 1, 5. p Isa. 63. 18. q Vera. 4. r Isa. 42. 25.
--	---	--	--	--	---	---	---

- 12 Pe toate înălțimile în pustii veni ră pre-
dătorii;
Căci sabia lui Iehova mistue
De la o margine a țerei până la cea-l-altă;
Nici un muritoriu n'are pace.
- 13 * Semănat'au grâu, dară voru secera spinii;
Ostenitu-s'au, dară nici un folos nu voru
Vă veți rușina de venitulă vostru, [avé;
Pentru aprinderea mâniei lui Iehova.
- 14 Așa dăce Iehova
Asupra tuturoră veciniloră mei celoră rei,
Cari 'se atingă de moscenirea, ce amă dat'o
în stăpânire poporului meu Israelu:
Eccă, 'i voiă * smulge de pe pământulă loră,
Și voiă smulge casa lui Israelu din meș-
loculă loră.
- 15 * Și va fi, după ce 'i voiă smulge,
Că érá-și 'i voiă milui, * și voiă întorce
Pre fie-care la moscenirea sa, și pre fie-
care la pământulă seă.
- 16 Și va fi, de voră învăța căile poporului meu,
Și ' voră jura pe numele meu:
Viă este Iehova!
Cumă învățat'au poporulă meu să jure pe
Baal;
Atuncea ei voră fi * întăriți în meșloculă
poporului meu;
- 17 Dară de nu voră * asculta,
Voiă smulge pre aceste popóre, smulgân-
du-le și nimicindu-le,
Dice Iehova.
- 13 Așa a disă Iehova cătră mine: Du-te, și
cumpără-ți o cingătoare de ină, pune-o
în jurulă cōpseloră tale, dară să nu o dai
la apă. Decă cumpărat'amă cingătoare, du-
pre cuvântulă lui Iehova, și amă pus'o în
jurulă cōpseloră mele.
- 3 Și a fostă cătră mine cuvântulă lui Ie-
hova de a dăoa órá, dăcendă: Ié cingető-
rea ce ți-ai cumpărată, și care este în ju-
rulă cōpseloră tale, și sculându-te, mergi la
Eufratū, și o ascunde în crăpătura vre-unei
stânci. Decă dusu-m'amă, și amă ascuns'o
lângă Eufratū, precumă Iehova mî-a ordi-
natū.
- 6 Și după trecerea a mai multoră zile, a
disă Iehova cătră mine: Scólă-te, mergi la
Eufratū, și ié de acolo cingetőrea, de care
7 ți-amă ordinară, ca să o ascunđi acolo. At-
uncea dusu-m'amă la Eufratū, sēpat'amă,
și amă luată cingetőrea din loculă, în care
o ascunsesemă; și éccă, cingetőrea era stri-
cată, și nu era bună de nimicū. Atuncea
cuvântulă lui Iehova a fostă cătră mine, dă-
cendă:

- Așa dăce Iehova: 9
Astū-feliū * voiă strica mândria lui Iuda,
Și mândria cea mare a Ierusalimului.
Acestū poporū reū, care nu voiesce să asculte 10
de cuvintele mele,
Ci * âmbă duple învătoșarea ânimei loră,
Și mergū după alți deī,
Ca să li servescă și să li se închine:
Preface-se-vorū ca cingetőrea acēsta, ce nu
este bună de nimicū.
Căci, precumă cingetőrea este lipită de 11
cōpselă omulă,
Așa și eū amă lipitū de mine tótă casa lui
Israelū,
Și tótă casa lui Iuda, dăce Iehova;
Ca să-mī * fie mie poporū
Și * renume, laudă și mărire;
Dară n'au voitū să asculte.
- De aceea li veī dăce cuvântulă acesta: 12
Așa dăce Iehova, Dumneđeulă lui Israelū:
Totū burdumulă se împle de vină;
Și de-ți voră dăce:
Da, nu scimū că totū burdumulă se împle
de vină?
- Atuncea li veī dăce: Așa dăce Iehova: 13
Eccă, voiă împle * de bețiă pre toți locuitorii
pământulă acestulă,
Pre regii, cari ședū pe tronulă lui Davidū,
Pre preuții, pre profeti,
Și pre toți locuitorii Ierusalimului.
- Și-i ' voiă ciocni pre ei unii de alții, 14
Pre părinți și pre fi la unū locū, dăce Iehova;
Nu mă voiă îndura, nici nu-i voiă cruța,
nici nu-i voiă milui,
Ci-i voiă nimici.
- Audiți și ascultați, și nu vă îngâmfăți, 15
Căci Iehova a vorbitū;
* Dați mărire lui Iehova, Dumneđeulă vostru, 16
Mai 'nainte de a aduce elū * întunereculă,
Și mai 'nainte de ce să se împedecă picio-
rele vōstre pe munți întunecoși,
Și voi * asceptândū lumina,
Elū o va schimba în ' umbră de mōrte,
Și o va prefăce în întunecū desū. 17
Eru de nu veți asculta acēsta,
Sufletulă meu va plānge în ascunsū pentru
sumetirea vōstră;
Și * ochii mei voră plānge amară, și voră
scōte lacrimi;
Că turma lui Iehova se va duce în captivitate.
Spuneți ' regelui și reginei: 18
Umiliți-vē, înjosiți-vē:
Căci de pe capetele vōstre este cădută
Corónă vōstră cea mărēță.
Cetățile de la meșă-đi sūnt închise, 19

Lev. 26. 16.	u Dent. 30. 3.	z Efes 2. 20, 21.	Capulă 13.	c Esod. 19. 5.	& 51. 7.	Amos 8. 9.	Plân. 1. 2, 16*
Dent. 28. 38.	Cap. 32. 37.	1 Pet. 2. 5.	a Lev. 26. 19.	d Cap. 33. 9.	f Ps. 2. 9.	i Isa. 59. 9.	& 2. 18.
Mic. 6. 15.	v Ezech. 38. 25.	a Isa. 60. 12.	b Cap. 9. 14. &	e Isa. 51. 17, 21.	g Ios. 7. 19.	j Ps. 44. 19.	i Veđi 2. Reg.
Eg. 1. 6.	z Amos 9. 14.	—	11. 8. & 16.	& 63. 6.	h Isa. 6. 30. &	k Cap. 9. 1. &	24. 12.
z Zech. 2. 8.	y Cap. 4. 2.	—	12.	Cap. 25. 27.	8. 22.	14. 17.	Cap. 22. 26.

- Și nu *este* cine să le deschidă;
Totu Iuda se duce în captivitate,
Se face captiv cu totul.
- 20 Rădicați ochii vostri, și uitați-vă la cei ^m ce
vinu de la mēdă-nōpte;
- 21 Unde *este* turma dată ție, frumoșa ta turmă?
Și ce vei dice, cându *acești străini* te voru
pedepsi?
Căci tu i-ai deprinsu să *fie* mai mari și capi
preste tine.
Aū dōră nu te voru cuprinde ^a dureri, ca
pre o femeă în facere?
- 22 Și de vei dice în ânima ta:
De ce mi s'a întēplatū *acēsta*? *Respundū:*
Pentru mulțimea fără-de-legilorū tale s'aū
descoperitū ^p pōlele tale,
S'aū desgolitū cu silniciă călcăiele tale.
- 23 Pōte Etiopēnulū să schimbe pelea lui, sēu
pantera petele sale?
Atuncea veți putē și voi să faceți bine, voi
cei ce sūnteți deprinși a face rēulū.
- 24 De aceea ⁱ voiū împrașcia, ^a ca pre paiele,
Ce se ducū de vēntulū deșertului.
- 25 ^r Acēsta *este* sōrtea ta, partea ta cea hotărită
de mine, dice Iehova;
Căci m'ai uitatū, și te-ai încređutū în ^a min-
ciună.
- 26 De aceea ⁱ voiū desgoli pōlele tale, și le voiū
resufleca pe fața ta,
Și se va arēta rușinea ta.
- 27 Vēđut'amū adulteriele tale și ^a nechezărilor tale,
Desfrēnarea ta cea rea,
Și uriciunile tale,
^a Pe dēluri și pe cāmpuri;
Vai de tine, Ierusalime!
Totū nu te curățesci, ahū până cândū!
- Profetulū se rōgă pentru poporū, dară în zădărū.*
- 14 CUVĖNTULŪ lui Iehova, care a fostū că-
tră Ieremia despre secetă:
- 2 Iuda jālesce, și ^a porțele Ierusalimulū sūnt
^b Jacū în jale pe pāmēntū; [lānceđite;
Și ^c se sue la ceriuri strigātulū Ierusalimulū.
- 3 Și cei puternici ai lorū trāmetū pre supu-
și lorū după apă;
Ei vinū la fōntānă, și apă nu găsescū,
Se întorcū cu vasele lorū deșerte;
^a Se rușineză, și roșescū,
^a Și-și invēlescū capetele.
- 4 Căci pāmēntulū a crēpatū,
Pentru că n'a plōuatū pe pāmēntū;
Plugarii s'aū rușinatū,
Invēlitu-și-aū capetele.
- 5 Chiarū cerbōica pe cāmpū,
- Nāscēndū *pre puii sei*, ⁱ părăsesce, căci nu
este erbă;
Și ⁱ asinii sēlbatici stāū pe locurile înalte, 6
ⁱ Și tragū suflarea, ca șacalii;
Ochii lorū se întunecă, căci nu *este* erbă.
- Iehova, de și fără-de-legile nōstre mār- 7
turisescū asupra nōstră,
Fă totu-și ^a pentru nume teū;
Da, abaterile nōstre sūnt multe;
Pēcātuitu-ți-amū.
- ^a Speranță a lui Israelū, mēntuitorulū seū la 8
timpū de strimtorare!
De ce esci ca unū străinū în țēră,
Și ca unū călētōrū ce se abate, ca să māie?
De ce esci ca unū omū surprinsū, 9
Ca unū vitēsū, ⁱ ce nu pōte să ajute?
Dară tu, Iehova, ⁱ esci în međiloculū nostru,
Și noi ne numimū duple numele teū;
Nu ne lāsa.
- Așa dice Iehova cătră poporulū acesta: 10
^a Fiindū-că li-a plăcutū a rātăci,
Și n'aū opritū picidōrele lorū;
De aceea Iehova n'are plăcere de d'inșii;
ⁱ Acumū ⁱ aduce aminte de fără-de legea
Și pedepsește pēcatele lorū. [lorū, 11
Și Iehova a đisū cătră mine:
^m Nu te ruga pentru poporulū acesta spre
binele lui.
- ^a De vorū posti, nu voiū asculta strigarea lorū, 12
Și ^a de vorū aduce olocauste și daruri de
pāne, nu le voiū primi;
Ci-i ^p voiū nimici prin sabiă,
Prin fōmete și prin ciumă.
^a Atuncea đis'amū: O Iehova, Dōmne! 13
Eccē, profetiū li đicū:
„Nu veți vedē sabiă, nici veți avē fōmete;
„Ci vi voiū da pace adevērată, *dice Iehova*, în
loculū acesta“.
- Și Iehova a đisū cătră mine: 14
^r Profetiū profetescū minciunū în numele meū;
^a Eū nu i-amū trāmesū, nici nu li-amū ordi-
Nici n'amū vorbitū cu d'inșii; [natū,
Ei vī profetescū visiunile minciunōse, gici-
turele,
Deșertăciunea și încelăciunea ânimei lorū.
- De aceea așa dice Iehova: 15
Cātū pentru profetiū ce profetescū în nu-
mele meū, pre cari eū nu i-amū trāmesū,
ⁱ Și cari đicū: „Sabiă și fōmete nu vorū fi în
pāmēntulū acesta“;
Prin sabiă și fōmete se vorū nimici profē-
țiū acestia;
Și poporulū, căruia ei profetescū, 16
Vorū fi aruncați pe ulițele Ierusalimulū,

m Cap. 6. 22.	38, 39.	Plân. 1. 8.	Ezec. 6. 13.	e 2 Sam. 15. 30.	12.	n Prov. 1. 28.	7. 21, 22.
n Cap. 6. 24.	Nah. 3. 5.	Ezec. 16. 37.	—	f Cap. 2. 24.	Isa. 1. 15. &	p Cap. 9. 16.	p Cap. 9. 16.
o Cap. 5. 19. &	q Ps. 1. 4.	& 23. 29.	Capulū 14.	g Ps. 25. 11.	23, 24, 25.	58. 3.	q Cap. 4. 10.
16. 10.	r Osea 13. 3.	Osea 2. 10.	a Isa. 3. 36.	h Cap. 17. 13.	i Osea 8. 13. &	Cap. 11. 11.	r Cap. 27. 10.
p Isa. 3. 17. &	s Iov 20. 29.	u Cap. 5. 8.	b Cap. 8. 21.	i Isa. 59. 1.	9. 9.	Ezec. 8. 18.	s Cap. 23. 21.
47. 3, 3.	t Ps. 11. 6.	v Isa. 65. 7.	c Veđi 1 Sam.	j Ecod. 29. 45.	m Ecod. 29. 10.	Mic. 3. 4.	t & 27. 15. &
Vers. 28.	e Cap. 10. 14.	Cap. 2. 20. &	5. 12.	46.	Cap. 7. 16. &	Zech. 7. 13.	29. 8, 9.
Ezec. 16. 37.	i Vers. 22.	3. 2, 6.	d Ps. 40. 14.	Lev. 26. 11.	11. 14.	o Cap. 6. 20. &	i Cap. 5. 12, 13.

- D'inaintea fómetei şi a săbiei;
 * Şi nu va fi cine să-î înmormente,
 Pre ei, pre femeele lor, pre fiul lor şi pre
 ficele lor;
 Aşa voi, vèrsa preste d'inşii *pedèpsa* rêu-
 tăţei lor.
- 17 De aceea spune-li cuvintele acestea:
 * Ochii mei vèrsă lacrimi nóptea şi ziua,
 Şi nu încetéză:
 * Căci fecióra, fiica poporului meu, cu sdro-
 bire mare
 S'a sdrobit, şi cu rană duíosă fórte.
- 18 De esú în * câmp,ú,
 Éccé, cei ucişi de sabiă!
 Şi de intru în cetate,
 Éccé, cei ce morú de bólele fómetei!
 Chiar şi profetulú şi preutulú
 Cutrieră pământulú, şi nu sciú *ce să facă*.
- 19 * Lepèdat'ai óre pre Iuda?
 Sufletulú teú îngrăţosatú-s'a de Sionú?
 De ce ne-ai lovitú întrú atáta, * de nu este
 nici vindecare pentru noi?
 * Asceptat'amú pace, dară nici unú bine nu
 ni-a venitú;
 Timpulú vindecărei, şi éccé nelinisce!
- 20 Cunóscemú, Iehova, réutatea nóstră,
 Şi fără-de-legea părinţilor nostri;
 Căci * ţi-amú pècătuitú.
- 21 Pentru numele teú nu ne lepèda;
 Nu lása de batjocură scaunulú mării tale:
 * Adă-ţi aminte de legământulú teú cu noi,
 şi nu-lú rumpe.
- 22 * Aú este între * idolii popórelorú vre-unulú,
 care să pótă da plóia?
 Séu óre ceriurile de sine dau plóia?
 * Óre nu esci tu acela, O Iehova, Dumneşulú
 De aceea sperámú în tine; [nostru?
 Căci tu faci tóte acestea.
- 15 **S**I érá-şi a disú Iehova cătră mine:
 * Chiarú * Moisi * şi Samuelú de arú sta
 inaintea mea,
 Sufletulú meu n'arú fi pentru poporulú a-
 cesta;
 Alungă-î de la faţa mea, ca să se ducă.
- 2 Şi va fi, de-ţi vorú dice: Unde să ne du-
 cemú?
 Atuncea li vei responde: Aşa dice Iehova:
 * Căţi súnť hotărîţi spre mórte, la mórte:
 Şi căţi spre sabiă, la sabiă;
 Şi căţi spre fómete, la fómete;
 Şi căţi spre captivitate, la captivitate.
- 3 Căci * hotărít'amú asupra lorú patru némuri
 de *pedepse*, dice Iehova:
 Sabiă, ca să ucidă; şi câni, ca să sfâşcie;

- * Păserile cerului şi férele pământului,
 Ca să mânânce şi să strice.
- Şi-î voiú da * apèsărei tuturorú regatelorú 4
 pământului,
 Pentru * Manase, fiulú lui Hezekia, regele
 lui Iuda,
 Pentru câte a făcutú în Ierusalimú.
- Căci 'cui 'i va fi milă de tine, Ierusalime? 5
 Séu cine va jăli pentru tine?
 Şi cine se va întórce, ca să te întrebe de
 sănătate!
- * Tu m'ai părăsitú, dice Iehova, 6
 Ai * mersú îndèrèptú;
 De aceea voiú întinde mâna mea asupra ta,
 şi te voiú strica;
 Căci 'súnt sätulú de a milui.
- Şi-î voiú vèntura cu vènturátóre în por- 7
 ţele ţerei,
 I voiú lipsi de copii, şi voiú nimici pre po-
 porulú meu;
 Că * nu se întorcú de la căile lorú.
- Vèduvele lorú s'aú înmulţitú *deja* inaintea 8
 mea mai multú decâtú nésipulú mării;
 Adus'amú asupra lorú, asupra mumei tènè-
 rilorú lorú,
 Unú prèdătorú în amèdă-di;
 Făcut'amú să cadă asupra-li de o dată cu-
 tremurú şi spaimă.
- * Ceea ce născuse şapte, acumú lăncedesc, 9
 * Şi dă sufletulú,
 * I apune sórele, încă ziua findú,
 Ruşinatu-s'a, şi a roşitú;
 Şi rămăşiţa lorú o voiú da săbiei
 Inaintea neamicilorú lorú, dice Iehova.
- * Vai de mine, muma mea, 10
 Că m'ai născutú, ca să fiú bărbatú de cèrtă,
 Şi bărbatú de sfadă ţerei întregi!
 Nici amú împrumutatú *pre cine-va*, nici
 m'amú împrumutatú de la elú,
 Şi totu-şi toţi mă blăstemă.
- Dis'a Iehova: 11
 Cu adevèratú, te voiú mèntui spre binele teú,
 Face-voiú ca * neamiculú să te cruce
 În timpulú nenorocirei şi alú strîmtorării.
- Óre frânge-va ferulú pre ferulú de la mèdă- 12
 nópţe şi arama?
 Avutulú teú şi tesauzele tale le voiú da 13
 * prèdă, fără preţú;
 Şi acestea pentru tóte pècatele tale şi în
 tóte hotarele tale.
- Şi te voiú duce cu neamicii tei 14
 * Într'unú pământú, *pre care* tu nu-lú cunoscí;
 Pentru că * foculú mâniei mele a isbucnitú,
 şi s'a aprinsú asupra vóstră.

u Ps. 79. 3.
 v Cap. 9. 1. &
 13. 17.
 Plân. 1. 16. &
 2. 18.
 x Cap. 8. 21.
 y Ezech. 7. 15.
 z Plân. 5. 22.

a Cap. 15. 18.
 b Cap. 8. 15.
 c Ps. 106. 6.
 Dan. 9. 8.
 d Ps. 74. 2. 20.
 e 106. 45.
 e Zech. 10. 1, 2.
 f Deut. 32. 21.

g Ps. 135. 7. &
 147. 8.
 Isa. 30. 23.
 Cap. 5. 24. &
 10. 13.

Capitul 15.
 a Ezech. 14. 14.
 etc.
 b Esod. 32. 11,
 12.
 Ps. 99. 6.
 c 1 Sam. 7. 9.

d Cap. 43. 11.
 Ezech. 5. 2, 12.
 Zech. 1. 9.
 e Lev. 26. 16,
 etc.
 f Deut. 28. 26.
 Cap. 7. 23.
 g Deut. 28. 25.

Cap. 24. 9.
 Ezech. 23. 46.
 h 2 Reg. 21. 11,
 etc. & 23. 26.
 i 24. 3, 4.
 j Isa. 51. 19.
 k Cap. 2. 13.
 l Cap. 7. 24.

l Osea 13. 14.
 m Isa. 9. 13.
 Cap. 5. 3.
 n Amos 4. 10, 11.
 o 1 Sam. 2. 5.
 p Amos 8. 9.
 q Iov 3. 1, etc.
 r Cap. 20. 14.

q Cap. 39. 11,
 12. & 40. 4, 5.
 r Ps. 44. 12.
 s Cap. 17. 3.
 t Cap. 16. 13.
 u 17. 4.
 v Deut. 32. 22.

- 15 Tu, Iehova, "o scii; adă-ți aminte de mine,
Și caută la mine, și "mă resbună de cei ce
mă urmăresc;
Cu îndelunga ta răbdare nu mă răpi;
Cunósce, că "pentru tine ocară amă suferitū.
16 Cumă au ajunsă cuvintele tale, "sorbitu-
le-amă;
Și "cuvântulū teū fost'a mie bucuria și ve-
selia ânimei mele!
Căci eū mă numescū duple mumele teū,
Iehova, Dumneđeulū oștirilorū!
17 "În adunarea celorū veselī n'amă ședutū, nici
m'amă veselitū *cu ei*;
Ședut'amă singurū pentru inspirațiunea ta;
Căci tu m'ai implutū de mânia ta.
18 De ce "durerea mea este perpetuă,
Și rana mea atâtū de grea, că nu pôte a
se vindeca?
Aū fi-vei pentru mine "ca *isvorulū* celū amă-
"Ca apele ce nu ținū? [gitoriū?
19 De aceea așa ȃice Iehova:
"Dacă te vei întórce, eū te voiū reaședa,
Și vei 'sta înaintea mea;
Și de vei "deosebi ce *este* de prețū și ce *este*,
fără prețū,
Vei fi ca gura mea;
Ei să se întórca la tine,
Dară tu să nu te întorci la ei.
20 Și te voiū face *să fii* cătră acestū poporū
"zidiū tare de aramă;
Se vorū lupta cu tine, dară "nu te vorū birui;
Căci eū *sunt* cu tine, ca să te mēntuiū,
Și să te scāpū, ȃice Iehova.
21 Da, te voiū scāpa din mâna celorū rei,
Și te voiū mēntui din mâna celorū ce te
ingrozescū.

Strămutarea și re'ntórcerea Iudeilorū pređisă.

- 16 **S**I cuvēntulū lui Iehova a fostū cătră mine,
ȃicēndū:
2 Femeă să nu-ți ieī,
Nici să nu ai fi nici fete în loculū acesta.
3 Căci așa ȃice Iehova
De fiii și fetele nāscuți în acestū locū,
Și de mumele lorū, cari i-aū nāscutū,
Și de părinți lorū, cari i-aū făcutū în pā-
mēntulū acesta:
4 Ei vorū muri de "bólă grea;
Nu vorū fi "plānși, nici immormēntați;
Vorū ajunge "ca gunoīulū pe fața pāmēntulū;
Și se vorū nimici de sabiā și de fóme;
Și "cadavrele lorū vorū ajunge de hrană
Pāserilorū ceriulū și fērelorū pāmēntulū.

- Căci așa ȃice Iehova:
"Să nu intri în casă de jale,
Nici să te duci să jālescī, seū să plāngi pen-
tru d'inșiū;
Căci tras'amū de la poporulū acesta pa-
cea mea,
Bunēitatea și îndurarea mea, ȃice Iehova.
Muri-vorū și cei mari și cei mici în pāmēn-
tulū acesta;
Nu vorū fi immormēntați, "nici plānși;
Nici "vorū face tăiāri în *corpurile lorū*,
Nici "se vorū pleșuvi pentru d'inșiū;
Nici li va împārți *care-va pāne* în timpulū
jālirei,
Ca să-i mângāie pentru celū mortū;
Nici "i va "adāpa cu paharulū mângāiarei
Pentru părintele lorū seū pentru muma lorū.
Să nu intri în casă de ospēțū,
Ca să ședī cu d'inșiū māncāndū și bēndū.
Căci așa ȃice Iehova, Dumneđeulū oștirilorū
și alū lui Israelū:
Eccē, "voiū face ca să înceteze din loculū
acesta
Înaintea ochilorū vostri și în ȃilele vóstre,
Vócea bucuriei și vócea veseliei,
Vócea de mire și vócea de mirēsă.
Și va fi, cândū vei spune poporului aces-
tuia tóte cuvintele acestea, și-ți vorū ȃice:
"De ce Iehova a cuvēntatū tótă nenorocirea
acēsta mare asuprā-ni? și care *este* fără-
de-legea nóstră? și care *este* pēcatulū nos-
tru, cu care amū pēcātuitū asupra lui Iē-
hova, Dumneđeulū nostru? Atuncea să li
respunđi:
"Pentru că m'aū părăsitū părințiū vostri,
ȃice Iehova,
Și aū urmatū după alți ȃei,
Li-aū servitū, și li s'aū închinatū,
Dară pre mine părăsiti-m'aū, și n'aū pāzitū
legea mea;
Și voi ați făcutū "mai rele decâtū părințiū
vostri;
Și eccē, "fie-care din voi āmblā duple invē-
toșarea ânimei sale celei rele,
Nevoindū să mai ascultați de mine;
"De aceea vē voiū arunca din pāmēntulū
acesta
"Într'unū pāmēntū, pre care nu l'ați cunos-
cutū, *nici* voi nici părințiū vostri;
Și acolo veți servi altorū ȃei ȃiūa și nótea;
Căci nu voiescū a vi face îndurare.
De aceea eccē, "veni-vorū ȃilele, ȃice 14
Iehova,

u Cap. 12. 3.
v Cap. 11. 20.
w Ps. 69. 7.
y Eze. 3. 1, 3.
Apoc. 10. 9.
z Iov 23. 12.
Ps. 119. 72.

111.
a Ps. 1. 1. &
26. 4, 5.
b Cap. 30. 15.
c Veđi Cap. 1.
18, 19.
d Iov 6. 15, etc.
e Zech. 3. 7.
f Vers. 1.

g Eze. 22. 26.
& 44. 23.
h Cap. 1. 18. &
6. 27.
i Cap. 20. 11,
12.
—

Capitū 16.
a Cap. 15. 2.
b Cap. 22. 18,
19. & 25. 33.
c Ps. 83. 10.
Cap. 8. 2. &
9. 22.
d Ps. 79. 2.

Cap. 7. 33. &
34. 20.
e Eze. 24. 17,
22, 23.
f Cap. 22. 18.
g Lev. 19. 28.
Deut. 14. 1.
Cap. 41. 5. &

47. 5.
h Isa. 22. 12.
Cap. 7. 29.
i Prov. 31. 6, 7.
j Isa. 24. 7, 8.
Cap. 7. 34. &
35. 10.
Eze. 26. 15.

Osea 2. 11.
Apoc. 18. 23.
k Deut. 29. 24.
Cap. 5. 19. &
13. 22. & 22.
8.
l Deut. 29. 25.
Cap. 22. 9.

m Cap. 7. 26.
n Cap. 13. 10.
o Deut. 4. 26,
27, 28. & 23.
36, 63, 64, 65.
p Cap. 15. 14.
q Isa. 43. 18.
Cap. 23. 7, 8.

- Cândă nu se va mai *dice* :
Viū este Iehova!
 Care a scosă pre fiū lūi Israelū din pământulū Egiptulū;
 15 Ci: *Viū este Iehova!*
 Care a scosă pre fiū lūi Israelū din pământulū de la mēdă-nōpte,
 Și din tōte țerele, unde i-a alungatū;
 Căci " i voiū întorče éră-și in pământulū lorū,
 Pre care l'amū datū părinților lorū.
 16 Éccē, trāmete-voiū " pescarī mulți, *dice Iehova,*
 Cari-i vorū pescui;
 Și după aceea trāmete-voiū vênători mulți,
 Cari-i vorū vēna de pe toți munții,
 De pe tōte colinele și din tōte crēpătorele stāncelorū.
 17 Căci " ochiī mei *sunt îndreptați* in spre tōte căile lorū;
 Ele nu sūnt ascunse de la fața mea,
 Nici fără-de-legea lorū nu este ascunsă de d'inaientea ochilorū mei.
 18 Dară mai āntēiū respălăi-voiū " îndūoitū fără-de-legea lorū și pēcatulū lorū,
 Pentru că " aū profanatū pământulū meū;
 Cu uriciunile și spurcāciunile lorū cele fără de viēță
 Aū implutū moscenirea mea.
 19 Iehova, " puterea mea, cetatea mea,
 Și " scăparea mea in ți de strimtorare!
 La tine veni-vorū popōrele de la marginile
 Și vorū *dice*: [pământulū,
 Cu adevēratū, părinții nostri aū moscenitū minciunā,
 Deșertāciune, și lucruri " fără de folosū.
 20 Aū omulū *cade-se* să-și facā *dei*
 Pre " cei ce nu *sunt* *dei*?
 21 De aceea éccē, " i voiū face de astă-datā să cunōscā,
 " i voiū face să cunōscā māna mea și puterea mea;
 Și vorū cunōsce, că " numele meū *este Iehova.*
 17 **P**ECATULŪ lūi Iuda scrisū *este* cu " condeiū de ferū,
 Cu muchiā de diamantū;
Este " sēpatū pe tabla ānimei lorū,
 Și pe cōrnele altarelorū vōstre.
 2 Ca amintirea filorū lorū, *așa li sunt și* altarele și " Astarteele lorū,
 De lūngā arboriī verđi, pe colinele inalte.
 3 *Ierusalime,* munte cu câmpū *cu totū!*
 " Da-voiū prēdei avutulū teū și tōte tesau-rele tale,
 Și înălțimile tale, pentru pēcatulū *ce l'ai făcutū* in tōte cuprinsurile tale.
 Și tu pentru pēcatulū teū vei lăsa in repausū 4
 Moscenirea ta, pre care eū ți-amū dat'o;
 Și te voiū face să servesci pre neamicīl tei
 Intr'unū " pământū, pre care nu l'ai cunoscutū;
 Căci " focū ați aprinsū in mânia mea,
 Care va arde in eternū.
 Așa *dice Iehova* : 5
 " Blāstematū *fie* omulū ce se încrede in omū,
 Și-și face " din carne sprijinulū seū,
 Și ānima cārula se depārtēzā de Iehova.
 Fi-va elū " ca unū *arbore* secū intr'unū deșertū, 6
 Și " nu va vedē venirea binelui;
 Ci locui-va in locuri uscate in deșertū,
 " Intr'unū pământū sārātū și nelocuitū.
 " Bine-cuvēntatū *este* omulū ce se încrede in 7
 Iehova,
 Și a cārui speranță *este* Iehova;
 Fi-va elū " ca unū arbore sādītū lūngā ape, 8
 Ce întinde rădēcinele sale până la riū,
 Și nu simte venirea arșiței;
 De aceea verde " este frunđa,
 Și nu se teme de anulū de secetā,
 Nici nu încetēzā de a face frupte.
 Ānima mai încelātore decâtū totulū *este,* 9
 Și stricatā fōrte; cine pōte să o cunōscā?
 Eū, Iehova, " cercetezū ānima, 10
 Cercū rērunchiī,
 " Ca să daū fie-cāruiā dupre urmārile sale,
 Și dupre fruptulū faptelorū sale.
 Precumū poternichea cresce *puī,* pre cari 11
 nu i-a nāscutū,
 Așa și celū ce adunā cu nedreptulū avuțiī
 " Le va lăsa in međiloculū *đilelorū* sale,
 Și la sfārșitulū seū va fi " unū nebulū.
 Loculū sanctuarulū nostru *este* 12
 Unū scaunū de mārire, *înălțatū* de la in-Iehova, " speranța lūi Israelū! [ceputū. 13
 " Toți cei ce te părăsescū se vorū rușina,
 Și cei ce se abatū *de la tine* vorū fi " scriși in țērānā;
 Pentru că aū părăsitū pre Iehova, " isvorū de apă viā.
 Iehova, vindecā-mē, și voiū fi vindecatū; 14
 Mēntui-mē, și voiū fi mēntuitū;
 Căci " tu *esci* lauda mea.
 Éccē, acestia *đicū* cātrā mine: 15
 " Unde *este* cuvēntulū lūi Iehova?
 Sā vinā acumū!
 Dară eū " nu m'amū datū îndērēptū de a te 16
 urma, ca unū păstorū,

Cap. 24. 6. & 30. 3. & 32. 37.
 Amos 4. 2.
 Hab. 1. 15.
 Iov 34. 31.
 Prov. 5. 21. & 15. 8.
 Cap. 32. 19.
 Isa. 40. 2.
 Cap. 17. 18.

Exec. 43. 7. 9.
 Ps. 18. 2.
 Cap. 17. 17.
 Isa. 44. 10.
 Cap. 2. 11. & 10. 5.
 Isa. 37. 19.
 Cap. 2. 11.
 Gal. 4. 8.
 Exod. 15. 8.

Cap. 33. 3.
 Amos 5. 8.
 —
 Capulū 17.
 a Iov 19. 24.
 b Prov. 3. 3.
 c Cor. 3. 3.
 d Jude. 3. 7.
 e Cron. 24. 18.

& 33. 3. 19.
 Isa. 1. 29. & 17. 8.
 Cap. 2. 20.
 d Cap. 15. 13.
 e Cap. 16. 13.
 f Cap. 15. 14.
 g Isa. 30. 1, 2. & 31. 1.
 h Veđi Isa. 31.

3.
 i Cap. 48. 6.
 j Iov 30. 17.
 k Deut. 29. 23.
 l Ps. 2. 12. & 34. 8. & 125. 1. & 146. 5.
 m Prov. 16. 30.
 Isa. 30. 18.
 n Iov 8. 16.

Ps. 1. 3.
 n 1 Sam. 16. 7.
 1 Cron. 28. 9.
 Ps. 7. 9 & 139. 23. 24.
 Prov. 17. 8.
 Cap. 11. 20. & 20. 12.
 Rom. 8. 27.
 Apoc. 2. 23.

o Ps. 62. 12.
 Cap. 22. 19.
 Rom. 2. 6.
 p Ps. 55. 23.
 q Luc. 12. 20.
 r Cap. 14. 8.
 s Ps. 75. 27.
 Isa. 1. 28.
 t Veđi Luc. 10. 20.

u Cap. 2. 13.
 v Deut. 10. 21.
 Ps. 109. 1. & 148. 14.
 z Isa. 5. 19.
 Exec. 12. 22.
 Amos 5. 18.
 2 Pet. 3. 4.
 y Cap. 1. 4. & 9.

Nici n'amă doritū diūa nenorocirei;
Tu bine o scii;
Cele eșite din buzele mele sūnt *drepte* în-
aintea ta.

- 17 Nu-mi fi de spaimă,
* Tu, speranța mea în di de nenorocire!
18 * Rușineze-se cei ce mă urmărescū,
Dară ^b nu eū să mă rușinezū;
Spăimēnte-se ei,
Dară nu eū să mă spăimēntū;
Adă asupră-li diūa nenorocirei,
Și ^c sdrobescē-i cu sdrobire înduioită.

Păzirea sabatului ordinată.

- 19 Așa dice Iehova către mine: Mergi și
stă în pōrta fiilorū poporului, prin care în-
tră și prin care esū regii lui Iuda, și în
20 tōte porțele Ierusalimului; Și di către d'in-
șii: ^a Ascultați cuvēntulū lui Iehova, regi
ai lui Iuda, și totū Iuda, precumū și toți
locuitorii Ierusalimului, cari intrați prin por-
21 țele acestea! Așa dice Iehova: ^c Luați sēmă
asupră-vi, și să nu purtați sarcină în diūa
sabatului, nici să ^o aduceți prin porțele Ie-
22 rusalimului; Nici să scōteți sarcină din ca-
sele vōstre în diūa sabatului, și nici o mun-
că să nu faceți; ci sântiți diūa sabatului,
precumū amū ^f ordinațū părinților vōstri.
23 ^g Dară ei n'aū ascultatū, nici n'aū plecatū
urechia lorū, ci și-aū întăritū cerbicea lorū,
ca să nu audă, și să nu primescă înv-
țătură.
24 Și va fi, de mă veți asculta, dice Iehova,
neaducēndū sarcină prin porțele cetăței ace-
steia în diūa sabatului; și de veți sânti diūa
25 sabatului, nefăcēndū nici unū lucru într'in-
sa: ^h Atuncea vorū intra prin porțele cetăței
acesteia regi și mai mari, ședēndū pe tro-
nulu lui Davidū, trași în trăsuri, și călări,
ei și mai marii lorū, omenii lui Iuda și lo-
cutorii Ierusalimului; și cetatea acēsta va
26 fi locuită în eternū. Și vorū veni din cetă-
țile lui Iuda, și din ⁱ împrejurimile Ierusalimu-
lui, și din pământulū lui Beniaminū, de la
^j șesū, de la munți și de la ^k mēdă-di, adu-
cēndū olocauste și sacrificii, daruri de pâne
și tămăiări, și aducēndū ^l sacrificii de mul-
țumire în casa lui Iehova.
27 Dară de nu mă veți asculta, ca să sân-
țiți diūa sabatului, și să nu purtați sarcină,
și să ^m intrați prin porțele Ierusalimului
în diūa sabatului; atuncea ⁿ voiū aprinde focū
în porțele lui, ^o care va arde palaturile Ie-
rusalimului, și nu se va stinge.

*Urmările lui Dumnezeu către poporulul său ar-
tate prin esemplulū unui olariū. Includerea
lui Ieremia.*

CUVĖNTULŪ ce a fostū către Ieremia de 18
la Iehova, dicēndū: Scōlă-te, și pogō- 2
ră-te în casa olarului, și acolo voiū face
să auđi cuvintele mele. Decī pogoritu- 3
m'amū în casa olarului; și éccē, lucra cu
rōta. Și s'a stricatū în mânele olarului va- 4
sulū din lutū, pre care-lū făcuse; și făcu
unū altū vasū, așa cumū ⁱ plăcu olarului
să-lū facă.

Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova că- 5
tră mine, dicēndū:

Casă a lui Israelū! ^a Aū nu potū eū să 6
vī facū,

Precumū acestū olariū? dice Iehova.

Éccē, ^b precumū lutulū în mânele olarului,
Așa ^c sūnteți și voi, casă a lui Israelū, în
mâna mea.

În clipa, în care voiū dice de unū poporū 7
sēu de unū regatū,

Că-lū voiū ^d smulge, și-lū voiū surpa, și-lū
voiū nimici;

^e Dacă acelu poporū, de care amū vorbitū, 8
Se va întōrce de la răutatea lui:

Atuncea și ^f eū mă voiū căi de răulū, ce amū
voitū să-i facū.

Și în clipa, în care voiū dice de unū poporū 9
sēu de unū regatū,

Că-lū voiū zidi, și-lū voiū sădi;

Dacă va face rău înaintea mea, și nu va 10
asculta de vōcea mea:

Atuncea și eū mă voiū căi de binele, ce amū
dișū că-i voiū face.

Și acumū spune bărbațilorū lui Iuda 11
Și locuitorilorū Ierusalimului, dicēndū:

Așa dice Iehova:

Éccē, eū pregătescū rele asupră-vi,

Și uneltescū planū în contra vōstră;

^g Întōrceți-vē decī fie-care de la calea sa
cea rea,

Și îndreptați urmările vōstre și faptele vōstre.

Dară ei aū dișū: ^h În zădarū;

Căci vomū urma cugetelorū nōstre, 12

Și fie-care va face *dupre* învērtoșarea ani-
mei sale celei rele.

De aceea așa dice Iehova:

ⁱ Întrebați acumū popōrele, 13

Cine a auditū unele ca acestea?

Feciōra lui Israelū a făcutū ^j unū lucru gro-
zavū fōrte.

Lăsa-va ore care-va pentru locuri stāncōse 14
unū câmpū *udatū* de omētele Libanului?

^a Cap. 16. 19.
^b Ps. 35. 4. &
40. 14. & 70. 2.
^c Ps. 35. 2.
^d Cap. 11. 20.
^e Cap. 19. 3. &
22. 2.

^f Num. 15. 32.
etc.
Neem. 13. 19.
^g Esod. 20. 8. &
28. 12. & 31.
13.
Ezec. 20. 12.

^h Cap. 7. 24. 26.
& 11. 10.
ⁱ Cap. 22. 4.
^j Cap. 32. 44. &
33. 13.
^k Zech. 7. 7.
Zech. 7. 7.

^l Ps. 107. 22. &
116. 17.
^m Cap. 21. 14. &
49. 27.
Plān. 4. 11.
Amos 1. 4, 7.

10. 12. & 2. 2.
5.
ⁿ 2 Reg. 25. 9.
Cap. 52. 13.
—

Capulū 18.
^o Isa. 45. 9.
Rom. 9. 20.
21.
^p Isa. 64. 8.
^q Cap. 1. 10.

^r Ezech. 18. 21.
& 35. 11.
^s Cap. 26. 3.
Iona 3. 10.
^t 2 Reg. 17. 13.
Cap. 7. 3. &

25. 5. & 26.
13. & 35. 15.
^u Cap. 2. 25.
^v Cap. 2. 10.
1 Cor. 5. 1.
^w Cap. 5. 20.

- Au lăsa-va *care-va*, pentru ape depărtate, să se usuce apele cele reci ce curgă din *fântâna sa*?
- 15 Totu-și poporul meu ¹m'a uitat, a tămăiat ²desertăciunii,
și s'a abătut din calea lor, din ¹căile cele vechi;
Au âmblat pe cărări, pe căi nebatute;
- 16 Punând pământul lor în ²pustiire, într'o ²batjocorire perpetuă;
Totu' insulă ce trece printr'insulă rămâne uimit, și clatină din capul se.
- 17 ¹Imprăscia-voiu pre ei de d'înaintea neamicului, ²ca cu vântul de resărit;
- 18 Arăta-li-voiu dosul și nu făcă în *diuane*.
Atuncea *dis'a*: [norocirei lor].
¹Veniți, și să facem unelări asupra lui Ieremia;
²Căci legea nu va peri de la preut, Nici sfatul de la înțelept, Nici cuvântul de la profet:
Haideți, și să-lu lovim cu limba, Și să nu luăm sémă la cuvintele lui!
- 19 Ié sémă la mine, Iehova,
Și auđi vócea celor ce se cértă cu mine.
- 20 ¹Au cu rău se resplătesc binele?
Căci ²aú sėpatú grópă pentru viéța mea. Adă-ți aminte, cumú amú statú înaintea ta, ca să vorbesc de bine pentru d'înșii, Ca să întorc mânia ta de la d'înșii.
- 21 De aceea ²dă pre fii lorú fómetei, Și pre ei dá-i sábiei;
Femeele lorú să fie lipsite de copii și să *ajungă* veduve;
Bărbați lorú să fie loviți de mórte, Și ténerii lorú să fie bátuți de sábiă în luptă.
- 22 Aúđă-se strigătú din casele lorú, Cândú cetele aduse de tine vorú *căde* de o dată asuprá-li;
Căci ²aú sėpatú grópă, ca să mă prindă, Și aú ascunsú curse pentru picíórele mele.
- 23 Tu, Iehova, *celú ce cunosci* tóte sfaturile lorú împotriva mea, pentru uciderea mea,
²Nu li ierta fără-de-legea, Și păcatul lorú să nu-lú stergí de d'înaintea Fie resturnați înaintea ta; [ta;
Lucrézá împotriva lorú în timpul mániei tale.
- 19 **A**SA *dice* Iehova: Du-te, și cumpără-ți unú vasú de lutú de olariú, și *ie cu tine* cáfi-va din bėtránii poporului și din cei mai bėtráni ai preuților; Și eși în ²Valea Fiului lui Hinnom, care *este* la intrarea porței

olarilor, și *prochiámă* acolo cuvintele, ce-ți voiú spune, ²Și *di*:

Ascultați cuvântul lui Iehova, regi ai lui Iuda, și locuitori ai Ierusalimului! Așa *dice* Iehova, Dumneđeulú oștirilor și alú lui Israelú: Éccé, eú voiú aduce asupra locului acestuia nenorociri, de cari totú celú ce le va auđi, i vorú ²șipa urechile. Pentru că ²m'aú părăsitú, aú profanatú locul acesta, și aú tămăiatú aici altorú *dei*, pre cari nu-í cunoscuseră, nici ei, nici părinții lorú, nici regii lui Iuda; și aú împutú locul acesta de ²sângele nevinovaților; Și ²aú ziditú înălțimi lui Baalú, ca să ardă pre fii lorú în focú, *dreptú* olocauste lui Baalú; ²aceea ce n'amú ordinarú, nici n'amú vorbitú, și nici în gândú nu mi-a venitú; De aceea éccé, veni-vorú *șilele*, *dice* Iehova, cândú locul acesta nu se va mai numi Tofetú, nici, ²Valea Fiului lui Hinnomú, ci, Valea Taiárei. Și voiú nimici în locul acesta sfatulú lui Iuda și alú Ierusalimului; ²și-í voiú face să cadă de sábiă înaintea neamicului lorú, și de mânia celorú ce caută viéța lorú; și ²cadavrele lorú le voiú da spre mánca păsărilor cerului și fėrelorú pământului; Și voiú prefăce acéstă cetate într'unú ²desertú și în batjocurá: totú celú ce va trece pe lúngă ea va rămáne îngrozitú, și *batjocorind-o* va fluera pentru tóte rânele ei. Și voiú face, ca să mánance ²carnea fiilorú lorú și carnea fetelorú lorú; și va mánca fie-care carnea amicului seú în *timpulú* impresurării și alú strimtorării, cu care neamicii lorú și cei ce caută viéța lorú ²i vorú strimtora.

Atuncea să strici vasulú înaintea ochilorú ómenilorú, ce vorú eși cu tine; Și să *dicí* cátră ei: Așa *dice* Iehova, Dumneđeulú oștirilor: "Așa voiú sfărâma pre acestú poporú și acéstă cetate, precumú sfărâmă *care-va* vasulú olarului, ce nu se mai póte drege; și vorú ²immorménta în Tofetú, ne mai *fiindú* locú de immorméntare *aiurea*. Așa voiú face loculú acestuia, *dice* Iehova, și locuitorilorú lui, și voiú face cetatea acésta asemenea Tofetului. Și casele Ierusalimului și casele regilorú lui Iuda vorú fi necurate, ²ca loculú Tofetului, cu tóte casele, pe ²acopereméntulú cărora tămăiară tuturorú oștirilorú ceresci, și ²vėrsară libațiuni altorú *dei*.

Atuncea s'a întorsú Ieremia din Tofetú, unde Iehova l'a tramesú să profetėscă; și

j Cap. 2. 13, 32. & 3. 21. & 13. 25. & 17. 13. k Cap. 10. 15. & 16. 19. l Cap. 6. 16. m Cap. 19. 8. & 49. 13. & 50. 13. n 1 Reg. 9. 8.

Plân. 2. 15. Mic. 6. 16. o Cap. 13. 24. p Ps. 43. 7. q Veđi Cap. 2. 27. r Cap. 11. 19. s Lev. 10. 11. Mal. 2. 7. Ioan 7. 48, 49.

i Ps. 109. 4. 5. u Ps. 35. 7. & 57. 6. Vers. 22. v Ps. 109. 9, 10. x Vers. 20. y Ps. 35. 4. & 109. 14. Cap. 11. 20. & 15. 15. — Capulú 19. a los. 15. 8. 2 Reg. 23. 10. Cap. 7. 31. b Cap. 17. 20. c 1 Sam. 8. 11.

2 Reg. 21. 12. d Deut. 28. 20. Isa. 65. 11. Cap. 2. 13, 17. 19. & 15. 6. & 17. 13. e 2 Reg. 21. 16. Cap. 2. 34. f Cap. 7. 31, 32.

g 32. 35. h Lev. 18. 21. i Lev. 15. 8. j Lev. 26. 17. Deut. 28. 25. k Ps. 79. 2. l Cap. 7. 33. & 16. 4. & 34. 20.

k Cap. 18. 16. & 49. 113. & 50. 13. l Lev. 26. 29. Deut. 28. 53. m Ps. 9. 20. Plân. 4. 10. n Așa Cap. 51. 63, 64.

n Ps. 2. 9. Isa. 30. 14. Plân. 4. 2. o Cap. 7. 32. p 2 Reg. 23. 10. q 2 Reg. 23. 13. Cap. 32. 29. Zef. 1. 5. r Cap. 7. 18.

stându 'în curtea casei lui Iehova, dis'a că-
15 tră totu poporolū: Așa dīce Iehova, Dum-
neḡeulū oștirilorū și alū lui Israelū: Ecccē,
voiū aduce asupra cetăței și asupra tuturorū
orașelorū ei tōte nenorocirile, căte amū ho-
taritū asupră-i; pentru că 'și-aū întăritū cer-
bicea lorū, neascultāndū cuvintele mele.

20 **D**ARĂ Pașurū, fiulū lui 'Immerū, preutulū,
care *era* și supraveghiătorū in casa lui
Iehova, auḡindū pre Ieremia profetindū lu-
2 crurile acestea; Atuncea Pașurū lovi pre Ie-
remia, profetulū, și l'a pusū in butuculū din
pōrta de susū a lui Beniaminū, in casa lui
Iehova.

3 Și a dūoa ḡi a scosū Pașurū pre Ieremia
din butucū; și Ieremia a disū cătră elū:
Iehova nu te-a chiāmatū Pașurū, (*Norocū*
din tōte părțile), ci, Magorū-Misabibū (*spai-*
mă din tōte părțile). Căci așa dīce Ieho-

4 va: Ecccē, eu te voiū face de spaimă ṭie și
tuturorū amicilorū ṭei; și vorū cădē de sa-
bia neamicilorū lorū, și ochii ṭei vorū vedē
acēsta; și voiū da pre totū Iuda in mână
regelui Babilonului, care 'i va duce prinși

5 la Babilonū, și-i va ucide cu sabiā. 'Și voiū
da tōtā averea cetăței acēsteia, și totū cēs-
tigulū ei, și tōte cele de preṭū ale ei, și
tōte tesaurile regilorū lui Iuda, in mână ne-
amicilorū lorū, cari-i vorū prēda, 'i vorū lua,

6 și-i vorū duce la Babilonū. Și tu, Pașure,
și toṭi cei ce locuescū in casa ta, veṭi merge
in captivitate; și tu veṭi veni la Babilonū,
acolo veṭi muri, și acolo te vorū immormēta
pre tine și pre toṭi amicii ṭei, cărorā li-ai
'profeṭitū minciunī.

7 Iehova, amāgitu-m'ai, și m'amū amāgitū:
'Tu ai fostū mai tare decâtū mine, și ai bi-
ruitū,

'Ajuns'amū de risū in tōte ḡilele:

Fie-care mē batjocuresce.

Căci, de căte ori vorbescū,

8 'Ṭipū *pentru* silnicia, și strigū *pentru* deră-
pēnarea *ce mi se face*.

Căci cuvēntulū lui Iehova mi s'a făcutū

Spre rușine și batjocură in tōte ḡilele.

9 Decī ḡisu-mi-amū:

Nu voiū aminti de Iehova,

Nici nu voiū mai vorbi in numele lui;

Darā *cuvēntulū seū* era in ānima mea ca unū
'focū aprinsū, închisū in oșele mele;

Ostenitu-m'amū purtāndu-le, și 'nu mai potū.

10 'Căci amū auditū ocāri de la mulṭi; frică din
tōte părțile;

Ei *ḡicu*: Pēriṭi-lū; 'lū vomū pēri;

'Toṭi căṭi erau in pace cu mine pāndit'au
greșelele mele, *ḡicēndu-ṭi*:

Pōte, se va amāgi, și-lū vomū birui,

Și ne vomū resbuna de d'insulū.

Darā 'Iehova *este* cu mine, ca unū viṭesū pu- 11
ternicū;

De aceea cei ce mē urmărescū vorū cădē,
și nu vorū 'birui;

Se vorū rușina fōrte, că nu vorū isbuti,

Cu 'rușine eternă, ce nu se va mai uita.

Da, Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū, celū ce 12
'incercī pre celū dreptū,

Celū ce veḡi rērunchiū și ānima,

'Lasā-mē să vēdū resbunarea ta asupra lorū;

Căci ṭie ṭi-amū incredinṭatū judecata mea.

Cātaṭi lui Iehova, lāudaṭi pre Iehova, 13

Căci 'a mēntuitū viēṭa saracului din mână
celorū reī.

'Blāstematā *fie* ḡiūa, in care m'amū nāscutū; 14

Acea ḡi, in care muma mea m'a nāscutū,

sā nu fie bine-cuvēntatā.

Blāstematū *fie* omulū, care a datū de scire 15
pārintelui mēu,

ḡicēndū: Ṭi s'a nāscutū unū fiū,

Bucurāndu-lū fōrte.

Omulū acela *fie* ca cetăṭile, 16

Pre cari Iehova le-a 'stricatū, și fără indurare;

'Sā se audā demānēṭa strigātulū seū,

Și la amēḡā-ḡi urletele sale.

'De ce n'amū fostū ucisū din mitra *mumei* 17
mele,

De ce muma mea n'a fostū mormēntulū mēu,

Sēu *de ce* mitra ei n'a rēmasū pururea in-
grecatā *de mine*?

'De ce amū eșitū din mitrā, 18

'Ca să vēdū ostenēla și intristarea,

Sā se sfārșescā ḡilele mele cu rușine?

Zedekia se îndreptēzā cătră profetū: răspunsulū
lui Dumneḡeū.

CUVĒNTULŪ ce a fostū de la Iehova că- 21

tră Ieremia, cāndū a trāmesū la d'in-

sulū regele Zedekia pre 'Pașurū, fiulū lui

Melchia, și pre 'Zefania, fiulū lui Maaseia,

preutulū, ḡicēndū: 'Întrebā, rogu-te, pre Ie- 2

hova pentru noi; căci Nebucodonosorū,

regele Babilonului, se luptā cu noi; pōte

cā Iehova va lucra pentru noi dupre tōte

minunile sale, ca acela să se ducā de

la noi.

Și Ieremia li-a răspunsū: Așa să spuneṭi 3

lui Zedekia: Așa dīce Iehova, Dumneḡeulū 4

lui Israelū: Ecccē, armele de resbelū, ce *sunt*

in mānele vōstre, cu cari vē luptaṭi asupra

* Veḡi 2 Cron.

20. 6.

* Cap. 7. 26. &

17. 23.

—

Ospulū 20.

* 1 Cron. 24. 14.

* 2 Reg. * 0. 17.

* 24. 12-16. &

25. 12. etc.

Cap. 3. 24.

* Cap. 14. 13.

14. & 28. 15.

* 29. 21.

* Cap. 1. 6, 7

* Plān. 3. 14.

* Cap. 6. 7

* 1ov 32. 18, 19.

Ps. 39. 3.

* 1ov 32. 18.

* 29. 21.

* Cap. 1. 6, 7

* Plān. 3. 14.

* Cap. 6. 7

* 1ov 32. 18, 19.

Luc. 11. 53,

54.

* Cap. 1. 8, 19.

* Cap. 15. 20.

* 17. 18.

* Cap. 23. 40.

* Cap. 11. 20.

& 17. 10.

* Ps. 54. 7. &

59. 10.

* Ps. 35. 9, 10.

* 109. 30, 31.

* 1ov 3. 3.

* Cap. 15. 10.

* Fac. 19. 25.

* Cap. 18. 22.

* 1ov 3. 10, 11.

* 1ov 3. 20.

* Plān. 3. 1.

—

—

Ospulū 21.

* Cap. 38. 1.

* 2 Reg. 25. 18.

* Cap. 29. 25.

* 37. 3.

* Cap. 37. 3, 7.

- regelui Babilonului și a Chaldeilor, ce vă impresură, le voi întorče de din afara zidurilor *vostre*, și le voi stringe în mediul cetății acesteia; Și mă voi lupta asupra *vostă* cu *mână* întinsă și cu braț puternic, cu mână și furie și cu aprinde mare. Și voi lovi pre locuitorii cetății acesteia, și omii și vite; și vor muri de ciumă mare. Și după acestea, *dice* Iehova, voi da pre Zedekia, regele lui Iuda, pre servii sei, pre popor, și pre cei ce vor fi rămași în cetatea *acesta*, după ciumă, sabie și fomete, în mâna lui Nebucodonosor, regele Babilonului, și în mâna neamicilor lor, în mânele celor ce caută viața lor; și el îi va lovi cu ascuțitul sabiei; *nu-i* va cruța, nici nu va compătimi *cu d'inșii*, și nici nu se va îndura *de d'inșii*.
- 8 Și poporului acestuia să *dică*: Așa *dice* Iehova: Ecce, *e*u vi pun înaintea calea vieții și calea morții: Cine *va* rămâne în cetatea *acesta* va muri de sabie, de fomete, sau de ciumă; *er*u cine va eși, și va trece la Chaldeii ce vă impresură, va trăi, și *vi*etă lui *i* va fi dreptă *predă*. Căci *pus*amă fața mea preste cetatea *acesta* spre rău, dară nu spre bine, *dice* Iehova; și *se* va da în mânele regelui Babilonului, care *cu* foc *o* va arde.
- 11 Și *cătră* casa regelui lui Iuda *voi* *dice*: Ascultați cuvântul lui Iehova, *Voi* din casa lui David! Așa *dice* Iehova: Judecați drept *demăneta*, și *măntuiți* pre cel *predat* din mânele apăsătorului; ca nu cumă-va mânia mea să izbucnescă, ca un foc, și să ardă, fără ca să fie cine să *o* stingă, pentru răutatea faptelor *vostre*. Ecce, *sunt* și *impozitivă*-ți, tu cel *ce* jaci în vale, tu stâncă câmpului, *dice* Iehova: *sunt* *impozitivă*-ți, tu cel *ce* *dică*: Cine se va pogori asupra-mi? și cine va intra în locuințele noastre? Dară *e*u vă voi pedepsi după *fructul* faptelor *vostre*, *dice* Iehova; căci voi aprinde foc în pădurile lui, *care* va mistui *tote* *imprejurimile* lui.

Mustări și amenințări îndreptate cătră mai mulți regi ai lui Iuda; cu o făgăduință despre Mesia.

- 22 AȘA *dice* Iehova: Pogoră-te în casa regelui lui Iuda, și vorbesce acolo cuvântul *acesta*, și *di*: Ascultă cuvântul lui Iehova, rege al lui Iuda! tu cel *ce* *șed*i pe tronul lui David, tu, servii tei și poporul tei, cari intrați prin porțile *acestea*. Așa *dice* Iehova:

d Isa. 15. 4.	i Cap. 38. 2, 17.	m Cap. 34. 2, 22.	p Exec. 18. 8.
e Esod. 6. 8.	18.	& 37. 10. &	q Cap. 49. 4.
f Cap. 37. 17.	j Cap. 39. 18.	38. 18, 23. &	r Prov. 1. 31.
g 39. 5. & 12.	& 45. 5.	52. 13.	s Isa. 8. 10, 11.
h Deut. 28. 50.	k Lev. 17. 10.	n Cap. 22. 3.	t 2 Cron. 36. 19.
i 2 Cron. 36. 17.	Cap. 44. 11.	Zecl. 7. 9.	u Cap. 52. 13.
j Deut. 30. 19.	l Cap. 38. 3.	o Ps. 101. 8.	—

- Faceți* drept și dreptate, și scăpați pre cel *predat* din mânele apăsătorului; Și *nu* nedreptățiți, nici *nu* siluiți Pre străin, pre orfan și pre veduvă; Și *nu* versați în locul *acesta* sânge nevinovat. Căci de *veți* face *acesta*, *novat*. 4
- Atuncea* vor intra prin porțile *acestea* Regi ce *șed*u pe tronul lui David, Trași de trăsuri, și călări, Ei, servii lor și poporul lor. Dară de *nu* *veți* asculta cuvintele *acestea*, 5
- Mă* jur pe mine însu-mi, *dice* Iehova, Că casa *acesta* se va prefăce în ruini. Căci așa *dice* Iehova de casa regelui lui Iuda: 6
- Tu-mi *esci* mie ca Galaadul, și ca un vârf al Libanului; Dară te voi prefăce în pustiu, În cetăți nelocuite.
- 7 Și voi pregăti asupra-ți perdetori, Pre *fie-care* cu armele sale, Și vor tăia cedrii tei cei aleși, *Și-i* vor arunca în foc.
- 8 Și popore multe trecând pe d'inaintea *acestei* cetăți, Vor *dice* unul cătră altul: *De* ce Iehova a făcut astă-feliu *acestei* cetăți mari?
- 9 Și vor răspunde: Pentru că părăsiră legământul lui Iehova, Dumnezeul lor, Și se închină la alți *dei*, și li serviră.
- 10 Nu plângeți pre cel mort, Și *nu* *ve* purtați în negru pentru d'insul! Plângeți mai bine *pre* cel dus; Căci *nu* se va mai întorče, Și *nu* va mai vedé pământul *nascere*i sale.
- 11 Căci așa *dice* Iehova De Șallum, fiul lui Iosia, regele lui Iuda, Care domni în locul lui Iosia, părintele sei, Și *care* a eșit din locul *acesta*: Aicea *nu* se va mai întorče; Ci va muri în locul, 12
- În care l'a dus prins; Și *nu* va mai vedé pământul *acesta*.
- 13 *Vai* de cel *ce* zidesce casa sa pe nedreptate, Și cămărele sale pe nedrept; *Cel* *ce* se servește de aproapele sei pe nimic, Și *nu-i* dă *plată*; Cel *ce* *dice*: „Mi voi zidi casă mare 14
- Și cămări intinse;

Cap. 22.	f Isa. 37. 24.	j 2 Reg. 22. 20.	Vers. 18.
a Cap. 17. 20.	g Cap. 21. 14.	k Vers. 11.	o Lev. 19. 15.
b Cap. 21. 12.	h Deut. 29. 24.	l Vecl. 1 Cron. 3. 15, cu	p Deut. 24. 14.
c Vecl. vers. 17.	1 Reg. 9. 8, 9.	m 2 Reg. 23. 30.	q Mic. 3. 10.
d Cap. 17. 25.	i 2 Reg. 22. 17.	n 2 Reg. 23. 34.	r Hab. 2. 9.
e Ebr. 6. 13, 17.	2 Cron. 34. 25.	2 Reg. 23. 35.	s Iac. 5. 4.

- Și-i face ferestre,
 Și o acopere cu cedru, și o vâpsește cu roșu.
- 15 Oare rege ești, ca să te întreci cu cedrii?
 * Aă părintele teă nu mânca și bea și elă?
 Și cândă făcea dreptă și dreptate,
 Atuncea prospera.
- 16 Cândă apăra dreptul saracului și ală lipsi-
 Atuncea prospera: [tului,
 Aă acésta nu este a mă cunósce? ăice Iehova.
- 17 * Dară ochii tei și ănima ta nu sânt îndreptați
 decâtă cătră sgărzenia ta,
 Și la vėrsarea de sânge nevinovată,
 Și cătră facerea apėsărei și a silniciei.
- 18 De aceea așa ăice Iehova
 De Iehoiakimă, fiulă lui Iosia, regele lui Iuda:
 * Nu-lă voră plănge, ăicendă:
 * Vai de fratele meă, și vai de soră-meă!
 Nu-lă voră plănge, ăicendă:
 Vai, dómne! și vai măreția sa!
- 19 Că se va înmormenta cu înmormentare de
 asină,
 Tėrită și aruncată d'incolo de porțele Ieru-
 salimului.
- 20 Sui-te, Ierusalime, în Libană,
 Și strigă,
 Rėdică vócea ta din Basană,
 Și strigă din Abarimă!
 Pentru că aă perită toți iubiți tei.
- 21 Vorbită-mă cu tine în timpulă prosperităței
 tale;
 Dară ai ăisă: Nu voiescă să ascultă.
 * Acésta a fostă purtarea ta din tēnerețele tale,
 Că n'ai ascultată de vócea mea.
- 22 Vėntulă va pasce pre toți *păstori tei,
 Și iubiți tei voră merge în captivitate;
 Atuncea te vei rușina, și vei roși,
 Pentru totă rėutatea ta.
- 23 Tu care locuiesc în lemnă din Libană,
 Care faci cuibulă teă în cedri,
 Cătă ai se fi vrednică de plānsă, cândă voră
 veni durerile asupră-ți,
 * Chinulă, ca ală unei femei în facere!
- 24 Viă sânt! ăice Iehova,
 Și * dacă tu, Conia, fiulă lui Iehoiakimă, re-
 gele lui Iuda,
 * Ai fi ună sigilă pe mână mea cea drėptă,
 Chiară și de acolo te-ași smulge.
- 25 Da, * da-te-voiă în mână celoră, ce cantă vī-
 ęta ta,
 Și în măneler aceloră de a căroră fece te
 temă,
 În măneler lui Nebucodonosoră, regele Ba-
 bilonului,
- * Și în mână Chaldeiloră.
 Și te voiă arunca, pre tine,
 Și pre muma ta, care te-a născută,
 Într'ună pământă străină, în care nu v'ăți
 născută:
 Și acolo veiă muri;
 Dară în pământulă, unde dorescă să se în- 27
 Acolo nu se voră întorce. [tórca,
 Acestă omă Conia, este elă ore ună vasă des- 28
 prețuită și sfărămată?
 O * uneltă de nică o trėbă?
 De ce s'au asvėrlit elă și semința lui,
 Și s'au aruncată într'ună pământă, pre ca-
 re nu-lă cunoscă?
 O / pământelă pământelă! pământelă ascultă cu- 29
 vėntulă lui Iehova.
 Așa ăice Iehova: 30
 Scrieți pe omulă acesta * fără copii,
 Ună omă ce nu va prospera în ăilele lui;
 Căci nu va prospera din semința lui nică
 ună omă,
 * Care să ședă pe tronulă lui Davidă,
 Și să domnėscă încă în Iuda.
- VAI * de păstori, ce strică și rėsipescă oile 23
 pasciunei mele,
 ăice Iehova.
 De aceea, așa ăice Iehova, Dumneđulă lui 2
 Israelă,
 De păstori ce păstorescă pre poporulă meă:
 Voi ați înprăsciată oile mele, și le-ați a-
 lungată,
 Și n'ăți luată sémă de d'insele;
 * Ecce, eă vă voiă pedepsi
 Pentru rėutatea fapteloră vóstre, ăice Iehova.
- 3 Și * voiă aduna rėmășița oiloră mele
 Din tóte țerele, unde le-amă alungată,
 Și le voiă aduce ęră-și la staulele loră,
 Și voră cresce, și se voră înmulți.
 Și voiă rėdica * păstori preste d'insele, cari 4
 le voră păstori:
 Și nu se voră mai teme, nică se voră înspăi-
 menta,
 Și nică unulă d'intr'înșă nu va lipsi, ăice Ie-
 hova.
- 5 Ecce, * vină ăile, ăice Iehova,
 Că voiă rėdica lui Davidă odrėslă drėptă,
 Și rege va domni, și va prospera,
 Și va face dreptă și dreptate pe pământă.
- 6 * În ăilele sale Iuda se va mēntui,
 Și Israelă * va locui în siguranță;
 Și * acesta este numele lui, cu care se va numi:
 Iehova, Mēntuirea Nóstră.
- 7 De aceea ecce, * vină ăile, ăice Iehova,

p 2 Reg. 23. 25.
 q Ps. 138. 2.
 Isa. 3. 10.
 r Ezech. 19. 6.
 s Cap. 16. 4. 6.
 t Veđi 1 Reg. 13. 30.
 u 2 Cron. 36. 6.
 Cap. 36. 30.

v Cap. 3. 25. &
 7. 23, etc.
 x Cap. 23. 1.
 y Vers. 20.
 z Cap. 6. 24.
 a Veđi 2 Reg. 24. 6. 8.
 1 Cron. 3. 16.
 Cap. 37. 1.

b Cânt. 8. 6.
 Hag. 2. 23.
 c Cap. 34. 20.
 d 2 Reg. 24. 15.
 e Cron. 36. 10.
 f Ps. 31. 12.
 Cap. 48. 38.
 Osea 8. 8.

g Deut. 32. 1.
 Isa. 1. 2. &
 34. 1.
 Mic. 1. 2.
 h Veđi 1 Cron. 5. 16. 17.
 Mat. 1. 12.
 i Cap. 38. 30.

Ocapulă 23.
 a Cap. 10. 21. &
 22. 22.
 b Ezech. 34. 2.
 c Ezech. 32. 34.
 Cap. 32. 37.
 Ezech. 34. 13.

eto.
 d Cap. 3. 15.
 Ezech. 34. 23.
 eto.
 e Isa. 4. 2. &
 11. 1. & 40.
 10. 11.
 Cap. 33. 14.

15. 16.
 Dan. 9. 24.
 Zech. 3. 8. &
 6. 12.
 Ioan. 1. 45.
 f Ps. 72. 2.
 Isa. 9. 7. &
 33. 1. 18.

g Deut. 33. 28.
 Zech. 14. 11.
 h Cap. 32. 37.
 i Cap. 33. 16.
 j 1 Cor. 1. 30.
 k Cap. 16. 14.
 15.

- Că nu voru mai dice : Viu *este* Iehova,
Care a scos pre fiii lui Israelu din pământul Egiptului;
- 8 Ci: Viu *este* Iehova,
Care a scos și care a adus seminția casei lui Israelu
Din pământul de la mēdă-nópte *și din toate țerele, unde 'i alungasemū;
Și voru locui in pământul lorū.
- Mustări și amenințări îndreptate către profetii cei minciunoși.*
- 9 Cătră profetii. Ânima mea se sfărâmă în mine,
Tremură 'tôte ôsele mele;
Sunt ca omul celū bētu,
Și ca omul repus de vinū,
De téma lui Iehova,
Și de téma cuvintelor celor sante ale lui.
- 10 Căci "pământul *acesta* este plin de adulteri;
"Pentru blăsteme jălesce țera,
Și "pășciunile pustiului s'aū uscatū;
Purtarea lorū *este* răutatea, și puterea lorū cu nedreptate.
- 11 Căci "și profetul și preutul aū nelegiuitū;
Chiarū și "in casa mea eū amū aflatū răutățile lorū, *dice* Iehova.
- 12 "De aceea calea lorū va ajunge pentru ei,
Ca *locurile* alunecose in întunecū;
Vorū fi împinși, și vorū căde într'însa;
Căci "voiū aduce asupra lorū rele:
Anulū pedepsei lorū, *dice* Iehova.
- 13 Vēdūt'amū prostia și in profetii Samariei;
'Aū profetitū in *numele lui* Baalū, și "aū amăgitū pre poporulū meū Israelū.
- 14 Și chiarū intre profetii Ierusalimului amū vēdūtū unū lucru infricoșatū:
"Facū adulteriū, "âmbă cu minciuni,
Și "împuternicescū mânele reilorū,
Așa că nici unulū nu se întorče de la răutatea sa;
Toți acestia ajuns'aū inaintea mea ca "Sodoma,
Și locuitorii lui ca ai Gomorei.
- 15 De aceea așa *dice* Iehova, *D-zeulū* oștirilorū, de profetii:
Eccē, eū 'i voiū nutri cu "pelinū,
Și-i voiū adăpa cu apă de fiere;
Căci de la profetii Ierusalimului
Eși nelegiuirea preste totū pământulū *acesta*.
- 16 Așa *dice* Iehova, *D-zeulū* oștirilorū;
Nu ascultăi cuvintele profetilorū cari vī profetescū;
Acestia vē ademenescū la deșertăciune,
"Vorbindū visiuni din ânima lorū,
- Și nu din gura lui Iehova.
Ei dicū celorū ce mă desprețuescū; 17
Așa *dice* Iehova: "Pace veți avē;
Și *mai* dicū cătră totū celū ce âmbă duple
învētoșarea ânimei sale:
"Nu va veni rēlulū asupra vōstră."
Dară "cine a fostū de față la sfātuirea lui 18
Iehova,
Incătū să fi priceputū și să fi audītū cuvēntulū seū?
Cine a ascultatū cuvēntulū seū, incătū să-lu
fi audītū?
Eccē, "fortuna lui Iehova, furia sa, ese, 19
Și unū vērtejū puternicū,
Care va invēlui capulū celorū nelegiuiți.
"Mânia lui Iehova nu se va întorče, 20
Până ce nu se va face, și până ce nu va
întări cugetările ânimei sale;
"În țilele de apoi veți înțelege acēstă pe
deplinū.
"N'amū trāmesū eū pre acēstii profetii, totu-și 21
ei aū alergatū;
Nu li-amū vorbitū, totu-și ei profetescū.
Căci de arū fi "fostū la sfātuirea mea, 22
Atuncea arū fi făcutū pre poporulū meū să
audă cuvintele mele,
Și "i-arū fi întorsū de la calea lorū cea rea
Și de la răutatea faptelorū lorū.
Ôre *numai* de aproape *sunt* Dumneđeū, 23
dice Iehova,
Și nu *sunt* și de departe Dumneđeū?
De "se ascunde cine-va in locuri ascunse, 24
Aū dōră nu potū eū să-lū vēdū? *dice* Iehova;
"Aū nu împlu ceriulū și pământulū? *dice* Iehova.
Audīt'amū ce dicū profetii, 25
Ceī ce profetescū in numele meū minciună,
Dicēndū: Amū visatū! amū visatū!
Până cândū va fi *acēsta* in ânimele profetii- 26
lorū, ce profetescū minciuna?
Ale celorū ce profetescū *numai* încelăciunile
ânimei lorū;
Ei cugetă să facă pre poporulū meū 27
Să uite numele meū prin visurile lorū,
Pre cari le spune unulū altuia,
"Precumū uită ră părintii lorū numele meū
pentru Baalū.
Profetulū, care visēză, să spună visulū seū; 28
Și acela ce are cuvēntulū meū, să prochiā-
me cuvēntulū meū într'adevērū.
Ce *are a face* paiele cu grālulū? *dice* Iehova.
Aū nu *este* ca unū focū cuvēntulū meū? *dice* 29
Iehova,
Și ca unū ciocanū, ce sfărâmă stânca?

z Isa. 43. 5, 6.	o Cap. 9. 10. & 12. 4.	34. Ezech. 8. 11. & 23. 39.	t Cap. 2. 8. u Isa. 9. 16.	a Cap. 8. 14. & 9. 15.	Zech. 10. 2. d Mic. 3. 11.	g Cap. 30. 24. h Fac. 49. 1.	i Ps. 139. 7, etc.
z Vers. 3.	p Cap. 6. 13. & 8. 10.	r Ps. 35. 6.	v Cap. 29. 23.	b Cap. 14. 14. Vers. 31.	e Iov. 15. 8.	i Cap. 14. 14. & 27. 15. & 29. 9.	m 1 Reg. 8. 27. Ps. 139. 7.
z Ved. Hab. 3. 16.	q Cap. 7. 30. & 11. 15. & 32.	s Cap. 13. 16.	x Vers. 26.	c Cap. 6. 14. & 8. 11.	f Cap. 25. 32. & 30. 23.	j Vers. 18.	n Iuda. 3. 7. & 8. 33, 34.
z Cap. 5. 7, 8. & 9. 2.			y Ezech. 13. 22.				
z Osea 4. 2, 3.			z Deut. 32. 32.				
			z Isa. 1. 9, 10.				

- 30 De aceea éccă, ^oeu *sunt* împotriva profeților, ¹dice Iehova,
Cari fură cuvintele mele, unul de la altul.
- 31 Éccă eu *sunt* împotriva profeților, ²dice Iehova,
Cari deprindă limba lor, ca să ³dică: *Iehova* ⁴dice.
- 32 Éccă, eu *sunt* împotriva celor, ce profețesc
visuri minciunose, ⁵dice Iehova,
Și le spun, și amăgesc pre poporul meu
Cu minciunile lor și cu ⁶șumeția lor;
Și totu-și nu i-am trăsese, nici li-am ordina-
tă;
Și nici nu folosesc poporul acestuia,
⁷Dice Iehova.
- 33 Și dacă poporul acesta, seü profetul, seü
Te vor întreba, ⁸dicându: [preutul,
„Care *este* sarcina lui Iehova?”
Atuncea li vei răspunde:
„Care *este* ‘sarcina’? *Acesta*:
„⁹Volesc să vă părăsesc, ¹⁰dice Iehova.”
- 34 *Cătu pentru* profetul seü preutul seü po-
porul,
Care ar ¹¹dice: „Sarcina lui Iehova!”
Eu voi pedepsi pre unul ca acesta și casa
35 Așa să vorbiți unul cătră altul, [lui.
Și fie-care cătră fratele seü:
„Ce a răspuns Iehova?”
Seü: „Ce a ¹²dis Iehova?”
- 36 Dară să nu mai vorbiți de „sarcina lui Iehova”;
Căci cuvântul unuia ca acestuia va fi sar-
cina sa;
Fiind-că suciți cuvintele Dumneșului ce-
lui viu,
Ale lui Iehova, Dumneșul oștirilor și al
37 Așa să ¹³diceți profetului: [nostru.
„Ce ¹⁴ți-a răspuns Iehova?”
Seü: „Ce a ¹⁵dis Iehova?”
- 38 Dară fiind-că ¹⁶diceți: „Sarcina lui Iehova,”
De aceea așa ¹⁷dice Iehova:
Fiind-că spuneți cuvântul acesta:
„Sarcina lui Iehova,”
Și eu am trăsese cătră voi, ¹⁸dicându:
Să nu ¹⁹diceți: „Sarcina lui Iehova;”
- 39 De aceea éccă, eu ²⁰‘vă voi alunga,
Si ²¹‘vă voi lepăda de la fața mea,
Și cetatea ce vi-am dat voi și părinților
vostri;
40 Și voi aduce asupra voastră ocară perpetuă,
Și rușine eternă, care nu se va uita.

*Sorta celor două clase diferite ale poporului a-
rătată prin emblema a două paniere.*

24 ¹**I**EOVA mă făcu să ved, și éccă, două
paniere de smochine erau puse înaintea

templului lui Iehova, după ce strămutase Ne-
bucodonosor, ²regele Babilonului, din Ieru-
salim pre ³Ieconia, fiul lui Iehoiakim,
regele lui Iuda, pre mai marii lui Iuda, pre
teslari și pre ferari, și i-a dus la Babilon.
Un panier ⁴avea smochine bune forte, ca
smochinele cele antei, dară celălalt pa-
niera ⁵avea smochine rele de tot, cari, de
rele ce erau, nu puteau fi mâncate. Atun-
cea m'a întrebat Iehova, ⁶dicându: Ce veți,
Ieremia? și am răspuns: Smochine; smo-
chine bune, bune forte; și rele, rele forte,
de nu pot fi mâncate, de rele ce sunt.

Și a fost cuvântul lui Iehova cătră mi-
ne, ⁷dicându:

Așa ⁸dice Iehova, Dumneșul lui Israel:
Precum pre aceste smochine bune,
Așa voi recunoște pre cei strămutați din
Iuda,

Pre cari i-am trăsese din locul acesta
În pământul Chaldeilor, spre binele lor:
Căci voi îndrepta asupra lor ochii mei
spre bine,

Și i ⁹‘voi întorce în pământul acesta,
Și i ¹⁰‘voi zidi, și nu i voi surpa,
Și i voi sădi, și nu i voi desrădăcina.
Și li voi da ¹¹‘animă, ca să mă cunoscă,
Că eu ¹²sunt Iehova;

Și ei ¹³‘mă vor fi popor,
Și eu li voi fi Dumneș;
Căci se vor întorce cătră ¹⁴‘mine din tot
ânda lor.

Și precum ¹⁵‘smochine rele nu pot fi
mâncate, de rele ce sunt,

Așa ¹⁶dice Iehova:
Astă-feli voi da pre Zedekia, regele lui Iuda,
Pre mai marii lui,
Pre rămașii Ierusalimului, care rămâne în
pământul acesta,

Și ¹⁷pre cei ce locuiesc în pământul Egiptului,
Și voi da tuturor regatelor pământului,
Ca să fie ¹⁸‘de apăsare, de nenorocire, ¹⁹‘de ru-
șine,

Și de proverb, de ris și ²⁰‘de blăstem,
În toate locurile, unde ²¹‘i voi alunga.
Și voi trimete asupra-li sabie, fomete și
ciumă,

Pără ce se vor nimici de pe pământul, pre
care l'am dat lor și părinților lor.

*Președeri despre captivitate și de durata ei; jude-
cări asupra popoarelor, neamicii Iudeilor.*

CUVÂNTUL care a fost cătră Ieremia 25
despre tot poporul lui Iuda, în ¹‘anul
al patrulea al domniei lui Iehoiakim, fi-

^o Deut. 18. 20.
Cap. 14. 14, 15.
^p Zef. 3. 4.
^q Mal. 1. 1.
^r Vers. 29.
^s Osea 4. 6.

^t Vers. 33.
^u Cap. 20. 11.
—
Cap. 24.
Amos 7. 1, 4.

^v 8. 1.
^w 2 Reg. 24. 12,
etc.
^x Cron. 36. 10.
^y Vezi cap. 22.
24, etc. & 29.

^z 2.
^a Cap. 12. 15. &
29. 10.
^b Cap. 32. 41. &
33. 7. & 42. 10.
^c Deut. 30. 6.

Cap. 32. 39.
Ezec. 11. 19.
& 36. 26, 27.
^d Cap. 39. 22. &
31. 35. & 32.
38.

^e Cap. 29. 13.
^f Cap. 29. 17.
^g Vezi cap. 43.
& 44.
^h Deut. 28. 25.
37.

ⁱ Reg. 9. 7.
^j Cron. 7. 20.
Cap. 15. 4. &
29. 18. & 34.
17.
^k Ps. 44. 13, 14.

^l Cap. 29. 18.
32.
—
Cap. 25.
^m Cap. 36. 1.

- 1 Iulă lui Iosia, regele lui Iuda, care a fost
anulă întâi ală lui Nebucodonosor, rege-
2 le Babilonului: Pre care Ieremia profetul
l'a vorbită cătră totă poporulă lui Iuda, și
cătră toți locuitorii Ierusalimului, dîcîndu:
3 *De la anulă ală trei-spre-decelea ală lui*
Iosia, fiulă lui Amon, regele lui Iuda, până
in diăa acēsta, care *este* anulă ală dūo-
decî și treilea, cuvîntulă lui Iehova a fostă
cătră mine, și eu v'amă vorbită, sculându-
mă de demănēță și vorbindă: *dară n'ați as-*
4 *cultată.* Și a trāmesă Iehova cătră voi pre
toți servii sei, pre profeti, *sculându-se de de-*
mānēță și trāmetîndu-i; dară n'ați ascultă-
tă, nici ați plectatū urechia vōstră, ca să
5 audiți. Ei au dîsū: *Intorceți-vē fire-care de*
la calea sa cea rea și de la rēutatea fap-
telorū sale, și locuiți pe pāmēntulă, ce Ie-
hova v'a datū vōi și pārinților vōstri, in
6 eternū și perpetuū: *Și nu urmați după alți*
dei, ca să li serviți și să vē închinăți lorū;
și nu mē întărități prin lucrurile mānelorū
vōstre; și *atuncea* nu vî vōiū face nici unū
7 rēu. Dară n'ați ascultatū de mine, dîce Ie-
hova: *așa că m'ați întăritatū prin lucrurile*
mānelorū vōstre, spre dauna vōstră.
8 De aceea așa dîce Iehova, *Dumne-deulă*
oștirilorū: Fiindū-că n'ați ascultatū de cu-
9 vintele mele; Ecce, eu vōiū trāmete, și vōiū
aduna *tōte* nemurile de la mēdă-nōpte, dîce
Iehova, și pre Nebucodonosor, regele Ba-
bilonului, *servulă meū, și le vōiū aduce asu-*
pra pāmēntulă acestuia, asupra locuitorilorū
lui, și asupra tuturorū popōrelorū acestora
de jurū împrejurū, și le vōiū nimici; le vōiū
face de grōză, de despretū și de ruină e-
10 ternă. Și vōiū face să inceteze d'între d'însii
vōcea bucuriei și vōcea veseliei, vōcea de
mire și vōcea de mirēsă, *vuetulă petrei de*
mōră și lumina de candelă. Și totū pāmēn-
tūlă acesta va fi *prefăcutū in ruină și pu-*
stietate; și popōrele aceste vorū servi pre
regele Babilonulū șapte-decî de anī.
12 Dară *la* împlinirea celorū șapte-decî de
anī, vōiū pedepsi, dîce Iehova, pre regele
Babilonulū și pre poporulă acela pentru
nelegiuirea lorū, și pre pāmēntulă Chaldei-
lorū, pre *care-lū vōiū prefăce* într'o pustie-
tate eternă. Și vōiū face să vină asupra
pāmēntulă aceluia tōte cuvintele mele, pre
cari le-amă vorbitū asupra lui, *adecă totū*

ce este scrisū in cartea acēsta, ce Ieremia
a profetitū asupra tuturorū popōrelorū. *Că-*
ci multe popōre și *regi mari* le vorū *supu-*
ne și pre d'însule; și li vōiū resplăti duple
faptele lorū și duple fāpturele mānelorū lorū.

Căci așa dîce cătră mine Iehova, Dum-
ne-deulă lui Israelū; Iē acēstă *cupă de vinū*
a māniei *mele* din māna mea, și adapă din
ea pre tōte popōrele, cătră cari te vōiū trā-
mete. *Vorū bē, vorū șovăi, și se vorū in-*
furia de fața sābiei, pre care o vōiū trā-
mete între ele.

Atuncea amă luatū cupa din māna lui Ie-
hova, și amă adăpatū tōte popōrele, la cari
Iehova m'a trāmesă; *Adecă:* Ierusalimulū, și
cetățile lui Iuda, pre regiū lui și pre mai
marii lui, ca să-i aducă *in* pustiire, in grō-
ză, in batjocură și *in* blāstemū, precumū
sunt astă-đi; Pre *Faraonū, regele Egiptulū,*
pre servii lui, pre mai marii lui, și pre totū
poporulă seū; Și pre totū *poporulă celū a-*
mestecatū, și pre toți regiū *pāmēntulū Uzū,*
și pre *toți regiū pāmēntulū Filistenilorū, și*
Așkalonulū, și pre Gaza, și Ekronulū, și
remășița Așdodulū; Edomulū, și Moabulū,
și pre fiū lui *Ammonū; Pre toți regiū Ti-*
rului, și pre toți regiū Sidonulū, și pre re-
giū insulelorū, cari *se află d'incolo de mare;*
Dedanulū și Tema, și Buzulū, și pre toți
cei ce taiă *marginile pērului capulū;* Și
pre *toți regiū Arabiei, și pre toți regiū*
popōrelorū amestecate, cari locuescū in pus-
tiiū: Pre toți regiū Zimrei, pre toți regiū
Elamulū, și pre toți regiū Međilorū: Pre
toți regiū de la mēdă-nōpte, pre cei de de-
parte și *pre cei de aprōpe, unulū cu altulū,*
și pre tōte regatele țelororū. *ce se află pe*
suprafața pāmēntulū; și regele Șeșaculū
(Babilonulū) va bē după d'însii.

Și li vē dîce: Așa dîce Iehova, Dum-
ne-deulă oștirilorū și ală lui Israelū: *Beți,*
până *ce vē veți îmbēta, veți vērșă și veți*
cādē, așa ca să nu vē mai sculați, de fața
sābiei, pre care o vōiū trāmete între voi. Și
de nu vorū voi să iee cupa din māna ta,
ca să bee, atuncea să li dîci: Așa dîce Ie-
hova, *Dumne-deulă oștirilorū: Totū veți bē;*
Căci ecce, *eu începū a aduce rēulū asupra*
cetăței *ce se numesce duple numele meū,*
și voi veți rēmānē ore nepedepsiți? nu veți
rēmānē nepedepsiți; că *eu vōiū chiāma sa-*

b Cap. 1. 2.
c Cap. 7. 13. &
11. 7, 8, 10. &
12. 10, 11. &
16. 12. & 17.
22. & 18. 12 &
19. 15. & 22.
21.
d Cap. 7. 13. 25.
& 26. 5. & 29.
19.
e Reg. 17. 13.

Cap. 18. 11. &
35. 15.
Iona 3. 8.
Deut. 32. 21.
Cap. 7. 19. &
32. 30.
g Cap. 1. 15.
h Cap. 27. 1. &
43. 10.
Veđi Isa. 44.
28. & 45. 1.
Cap. 40. 2.

i Cap. 18. 16.
j Isa. 24. 7.
Cap. 2. 24. &
15. 9.
Esoc. 26. 13.
Osoc. 2. 11.
Apoc. 18. 23.
h Eccl. 12. 4.
i 2 Cron. 36. 21.
22.
Esra 1. 1.
Cap. 29. 10.

Dan. 9. 2.
m Isa. 13. 19. &
14. 23. & 21.
1. etc. & 47. 1.
Cap. 50. 3, 13.
23, 39, 40, 45.
& 51. 25, 30.
n Cap. 50. 9. &
51. 27, 28.
o Cap. 50. 41. &
51. 27.

p Cap. 27. 7.
q Cap. 50. 29. &
51. 6, 24.
r Iov 21. 30.
Pa. 75. 8.
Isa. 51. 17.
Apoc. 44. 10.
s Cap. 51. 7.
Esoc. 28. 34.
Nah. 3. 11.
t Vers. 9, 11.

u Cap. 24. 9.
v Cap. 46. 2, 25.
x Vers. 24.
y Iov 1. 1.
z Cap. 47. 1, 5.
7.
a Veđi Isa. 20.
1.
b Cap. 49. 7. etc.
c Cap. 48. 1.
d Cap. 48. 1.

e Cap. 47. 4.
f Cap. 49. 23.
g Cap. 49. 8.
h 2 Cron. 9. 11.
i Veđi vers. 20.
Cap. 49. 31. &
50. 37.
Esoc. 30. 5.
j Cap. 49. 34.
k Cap. 50. 9.
l Cap. 51. 41.

m Hab. 2. 16.
n Isa. 51. 21. &
63. 6.
o Prov. 11. 31.
Cap. 49. 13.
Esoc. 9. 6.
Obad. 16.
Lac. 23. 31.
1. Pet. 4. 17.
p Dan. 9. 13, 19.
q Esoc. 58. 21.

- bia asupra tuturor locuitorilor pământului, *dice Iehova, Dumnezeu al oştirilor.*
- 30 De aceea tu profeșce asupra-li toate cuvintele acestea, și li *și*:
Iehova *va* tună din înălțime,
Și face să resune *vó*cea lui din *l*ocașul său cel *s*ânt; *și*
Tună puternic asupra *colibe* sale;
Scóte *și* strigăte, ca ale călătorilor *de vin*,
Asupra tuturor locuitorilor pământului.
- 31 Vuetul *și* pîtrunde până la marginile pământului;
Căci Iehova *va* se va judeca cu popóarele;
El a prochiămat hotărîrea sa asupra tuturor muritorilor,
Și va da *să*biei pre toți nelegiuiții,
Duce Iehova.
- 32 Așa *dice* Iehova, *D*-*ș*eul oştirilor:
Eccé, *r*eu es de la popor la popor,
Și *va* un *v*ertej mare se *r*edica
De la marginile pământului.
- 33 Și în *ș*iia aceea *va* ucisii de Iehova vor *ja*cé
De la *o* margine a pământului până la *cea*-
laltă margine a lui;
Nu vor *fi* *pl*ânși, *și* nici strînși, nici *ch*iar
îmmormențați;
Vor *fi* ca gunoii pe fața pământului.
- 34 *U*rlați, păstorilor, și strigați!
Tăviliți-vă *în pulbere*, conducători ai turmei!
Căci au venit *ș*ilele sfașciării vóstre și ale
împrăscierii vóstre:
Și veți *c*ăde pe pământ, ca un *vas* de
pret.
- 35 Și păstorii nu vor *ave* nici o scăpare;
Și conducătorii turmei nu vor *ave* nici un
adăpost.
- 36 Resună strigarea păstorilor,
Și urletul conducătorilor turmei;
Căci Iehova a pustiiu pasciunea lor.
- 37 Și colibele cele pacinice amușesc,
De aprinderea mâniei lui Iehova.
- 38 El *a* părăsit *ș*ufarilul său, ca un *leu*;
Căci pământul lor s'a prefăcut într'o
pustietate,
Înainte furiei *să*biei perdetóre,
Și înainte aprinderei mâniei sale.
- Ieremia predice nimicirea templului; și cu anevouă scapă de la mórte.*
- 26 **L**A începutul domniei lui Iehoiakim,
fiul lui Iosia, regele lui Iuda, a fost
cuvîntul acesta de la Iehova *cătră* Ieremia,
2 *d*icînd: Așa *dice* Iehova: Stă în *o* portu-
cul casei lui Iehova, și vorbește tuturor
cetăților lui Iuda, cari vin să se închine
- în casa lui Iehova, *și* toate cuvintele, ce-ți voi
ordina să li vorbești; *nu* lăsa nici un
cuvînt. *Pó*te, *c*ă vor *au*di, și se vor
în-
tórce fie-care de la calea sa cea rea, și mie
*m*i va *pare* *r*eu de *r*eu, ce am *în* gînd
să li fac *pentru* *r*eutatea faptelor lor.
Și spune-li: Așa *dice* Iehova: *De* nu mă
veți asculta, ca să *am*blați duple legea mea,
ce v'am pus *o* înainte, *și* ca să ascultați
de cuvintele servilor mei, profeților, pre
va cari-i trămetu *cătră* voi, sculându-mă de
demăneta și trămetendu-*și*; *de* nu mă veți
asculta: Atuncea voi face casa *ac*esta ca
*ș*iloul, și pre cetatea *ac*esta o voi face *de*
blăstem tuturor popórelor pământului.
- Și au *au*ditu preuții și profeții și totu
poporul pre Ieremia vorbindu cuvintele a-
cestea în casa lui Iehova.
- Și după ce Ieremia a încetat de a vorbi
toate *c*âte *va* ordonat Iehova să vorbească
cătră totu poporul, preuții și profeții și
totu poporul l'au prinsu, *d*icînd: Trebuie
să mori. Pentru ce ai profețitu în numele
lui Iehova, *d*icînd: Casa *ac*esta va ajunge
ca *ș*iloul, și cetatea *ac*esta se va pustii,
asa *c*ă nu va *fi* cine să locuască *într*'*nsa*?
Și totu poporul s'a adunatu asupra lui Ie-
remia în casa lui Iehova.
- Și *au*diundu mai marii lui Iuda aceste
lucruri, s'au suitu din casa regelui în casa
lui Iehova, și au *ș*edutu la intrarea porței celei
noue a casei lui Iehova. Atuncea preuții
și profeții au vorbitu *cătră* mai mari și *cătră*
totu poporul, *d*icînd; Pedepsă de
mórte se *cur*ine omului *ac*estui, *și* pentru că
a profețitu *rele* asupra cetăței *ac*esteia,
cum cu urechile vóstre ați *au*ditu.
- Atuncea Ieremia vorbi *cătră* toți mai marii
și *cătră* totu poporul, *d*icînd: Iehova m'a
trămesu, ca să profeșesc asupra casei
*ac*esteia și asupra cetăței *ac*esteia toate cu-
vintele, pre cari le-ați *au*ditu. Și acum
*î*ndreptați urmările vóstre și faptele vóstre,
și ascultați de *vó*cea lui Iehova, Dumnezeu al
vostru; și lui Iehova *va* *pare* *r*eu de *r*eu,
ce a prochiămatu asupra-vi. Dară *eu* *s*unt
în mânele vóstre; faceți cu mine cum
este bine și drept în ochii vóstri. Dară să scii,
că, de mă veți omori, veți aduce sânger
nevinovat asupra vóstră, asupra cetăței
*ac*esteia și asupra locuitorilor ei; căci Ie-
hova cu adevăratu m'a trămesu *cătră* voi,
ca să vorbești în urechile vóstre toate cu-
vintele *ac*este.
- Atuncea *ș*iseră mai marii și totu popo-

^r Isa. 43. 13.
Isa. 3. 16.
Amos 1. 2.
^s Ps. 11. 4.
Cap. 17. 19.
^t 1 Reg. 9. 3.

^u Ps. 132. 14.
Isa. 16. 9.
Cap. 48. 33.
^v Osea 4. 1.
Mic. 6. 2.
^w Isa. 66. 16.

^y Isa. 3. 2.
Cap. 23. 19. &
30. 23.
^z Isa. 66. 16.
Cap. 16. 4. 6.
^b Ps. 79. 3.

^a Cap. 8. 2.
Apoc. 11. 9.
^c Cap. 4. 8. & 6.
26.
^d Ps. 76. 2.

Capitul 26.
^a Cap. 19. 14.
^b Ezec. 3. 10.
Mat. 28. 20.
^c Fapt. 20. 27.
^d Cap. 36. 3.

^e Cap. 18. 8.
Iona 3. 8. 9.
^f Lev. 26. 14.
etc.
^g Deut. 28. 15.
Cap. 7. 13, 25.

^h 11. 7. & 25. 3.
4.
ⁱ 1 Sam. 4. 10.
11.
^j Ps. 78. 60.
Cap. 7. 13, 14.

^k Isa. 65. 15.
Cap. 24. 9.
^l Cap. 38. 4.
^m Cap. 7. 3.
ⁿ Ver. 3. 19.
^o Cap. 38. 5.

rulă către preuți și către profeți : Pedepsă de moarte nu se cuvine omului acestuia; că a vorbită către noi în numele lui Iehova, Dumnezeuul nostru.

- 17 "Atuncea s'a rădicatū ore-cari din bētrānii țerei, și aū vorbitū către totā adunarea poporului, dicēndū: "Micha, Morașteneulū, profeți în ȋilele lui Hezekia, regele lui Iuda, și vorbi către totū poporulū lui Iuda, dicēndū: Așa ȋice Iehova, *Dumnezeulū* oștirilorū: "Sionulū se va ara ca unū ogorū, și Ierusalimulū va ajunge o grāmadă de petre, și muntele templului se va face ca locurile înalte ale unei păduri. Ore Hezekia, regele lui Iuda, și totū Iuda l'a omorītū? "Aū nu s'a temutū de Iehova, și aū nu a rugatū pre Iehova, și lui Iehova "i-a pārutū rēu de rēulū ce a cuvētatū asuprā-li? "Noi amū face decī unū rēu mare sufletelorū nōstre.

- 20 S'a sculatū încă și unū omū, care profeți în numele lui Iehova, *adeacă*, Urija, fiulū lui Șemaia, din Kiriatu-Iearimū, și profeți asupra cetāței acesteia și asupra pāmēntulū acestuia, duple tōte cuvintele lui Ieremia; Și cāndū a auȋitū regele Iehoiakimū, și toȋi puternicīi lui, și toȋi mai marii lui, cuvintele lui, regele a cāutatū sǎ-lū omōrǎ; darā cāndū auȋi Urija, se temu, și fugi, și se duse în Egiptū; Și regele Iehoiakimū trāmesa omeni în Egiptū: pre Elnatanū, fiulū lui Achorū, și cāȋi-va cu d'insulū în Egiptū; Și scōserǎ pre Urija din Egiptū, 'lū aduserǎ cǎtrǎ regele Iehoiakimū, care-lū ucise cu sabiǎ, și aruncǎ corpulū seū mortū în mormintele fiilorū poporului de rōndū.

- 24 Darā "māna lui Ahikamū, fiulū lui Șafanu, era cu Ieremia, ca sǎ nu-lū dee în mānele poporului, ca sǎ-lū omōrǎ.

Profetulū sfătuesce pre Iudei și pre popōrele din vecinitate de a se supune lui Nebucodonosorū; profetulū celū minciunosū Hanania, opunēndu-se lui Ieremia, se muștrǎ și se pedepsece.

- 27 **L**A începutulū domniei lui Iehoiakimū, fiulū lui Iosia, "regele lui Iuda, a fostū acestū cuvēntū de la Iehova cǎtrǎ Ieremia, 2 dicēndū: Așa ȋice Iehova cǎtrǎ mine: Fǎ-ȋi legături și juguri, "și le pune pe grumazulū 3 teū; Și le trāmete regelū Edomului, regelū Moabului, regelū fiilorū lui Ammonū, regelū Tirului, și regelū Sidonului, prin mānele solilorū, cari aū sǎ vinǎ la Ierusalimū cǎtrǎ Zedekia, regele lui Iuda; Și

ordinēzǎ-li sǎ ȋicǎ domnilorū lorū: Așa ȋice Iehova, Dumnezeuulū oștirilorū și alū lui Israelū; așa veȋi ȋice domnilorū vostri: "Eū amū făcutū pāmēntulū, *ȋice Iehova*, pre omū, și animalele de pe faȋa pāmēntului, cu puterea mea cea mare, și cu braȋulū meū celū întinsū; și "l'amū datū cui mǎ-a plăcutū. "Și acumū eū amū datū tōte aceste ȋeri în māna lui Nebucodonosorū, regele Babilonului, "servulū meū; și cħiārū și pre "fērele cāmpului datu-i-le-amū, ca sǎ-i servēasca. "Și tōte popōrele 'lū vorū servi, pre elū și pre fiulū seū, și pre fiulū fiului seū, "pānǎ cāndū va veni și timpulū pāmēntului seū; "și atuncea popōre multe și regi mari 'lū vorū supune și pre d'insulū. Și pre poporulū și pre regatulū, care nu va servi pre Nebucodonosorū, regele Babilonului, și care nu va voi sǎ punǎ grumazulū seū supțū jugulū regelū Babilonului, pre poporulū acela 'lū voiū pedepsi, ȋice Iehova, cu sabiǎ, cu fōmete și cu ciumǎ, pānǎ cāndū 'lū voiū nimici prin māna aceluia.

Darā voi sǎ nu ascultaȋi de profeȋii vostri, nici de gȋcitorīi vostri, nici de visătorīi vostri, nici de prognosticătorīi vostri de timpū, nici de fermecătorīi vostri, cari vorbescū cǎtrǎ voi, dicēndū: Nu veȋi servi pre regele Babilonului; "Cāci ei vī profetescū minciunǎ, ca sǎ vē depārteze din pāmēntulū vostru, sǎ vē alungū, și ca voi sǎ periȋi. Darā pre poporulū, care va pune grumazulū seū supțū jugulū regelū Babilonului, și-lū va servi, pre acela 'lū voiū lǎsa sǎ rēmānǎ încă în pāmēntulū seū, ȋice Iehova; 'lū va lucra, și va locui în elū.

Vorbit'amū și lui "Zedekia, regele lui Iuda, 12 duple tōte cuvintele aceste, dicēndū: Puneȋi grumajīi vostri supțū jugulū regelū Babilonului, și-lū serviȋi, pre elū și pre poporulū seū; și veȋi trǎi. "De ce sǎ muriȋi, tu și poporulū teū, de sabiǎ, de fōmete și de ciumǎ, precumū Iehova a ȋis de poporulū, ce nu va servi pre regele Babilonului? De aceea sǎ nu ascultaȋi de cuvintele profetilorū, cari vī vorbescū, dicēndū: Nu veȋi servi pre regele Babilonului; cāci ei vī profetescū "minciunǎ. Cāci eū nu i-amū trāmesū, 15 ȋice Iehova; darā ei profetescū minciunǎ în numele meū, ca sǎ vē alungū, și ca sǎ periȋi voi și profeȋii, cari profetescū cǎtrǎ voi.

Vorbit'amū și preuȋilorū și la totū poporulū acesta, dicēndū: Așa ȋice Iehova: Sǎ nu ascultaȋi de cuvintele profetilorū vostri,

n Veȋi Fapt. 5, 34, etc.
o Mic. 1. 1.
p Mic. 3. 12.
q 2 Cron. 32. 26.
r Esod. 32. 14.

2 Sam. 24. 16.
s Fapt. 5. 39.
t 2 Reg. 22. 12, 14.
Cap. 39. 14.

Capitulū 27.
a Veȋi vers. 3, 12, 20.
Cap. 28. 1.
b Cap. 28. 10,

12.
Așa Exec. 4. 1. & 12. 3. & 24. 3, etc.
c Pa. 115. 15. & 146. 6.

Isa. 45. 12.
d Pa. 115. 16.
Dan. 4. 17, 25, 31.
e Cap. 28. 14.
f Cap. 25. 9. &

43. 10.
Exec. 29. 18, 20.
g Cap. 28. 14.
Dan. 2. 28.
h 2 Cron. 36. 20.

i Cap. 25. 12. & 50. 27.
Dan. 5. 26.
j Cap. 25. 14.
k Vers. 14.
l Cap. 28. 1. &

28. 17.
m Exec. 18. 31.
n Cap. 14. 14. & 23. 21. & 29. 8, 9.

cari vi profetescă, dicându: *Ecce, o vasele casei lui Iehova se voru aduce înderăptu în curându din Babilon; căci ei vi profetescă minciună. Nu-i ascultați; serviți pre regele Babilonului, și veți trăi; de ce această cetate să se prefacă în ruine? De sunt profeti, și cuvântul lui Iehova de este cu d'insii, să se roge acum lui Iehova, Dumneșul oștirilor, ca să nu fie duse la Babilon vasele, cari au rămas în casa lui Iehova și în casa regelui lui Iuda și în Ierusalim. Căci așa dăce Iehova, Dumneșul oștirilor, pentru stâlpii, pentru marea, pentru pedestalele și pentru cele-lalte vase, ce au mai rămas în cetatea această; Pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, nu le-a luat, cându a strămutat din Ierusalim în Babilon pre Ieonia, fiulul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre fruntașii lui Iuda și ai Ierusalimului: Da, așa dăce Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Israel, pentru vasele ce au mai rămas în casa lui Iehova și în casa regelui lui Iuda și în Ierusalim; Ele voru fi duse în Babilon, și voru rămâne acolo până în ziua, în care mi voi aduce aminte de ele, dăce Iehova; atunci le voi sui era-și, și le voi aduce înderăptu în loculă acesta.*

Si în același an, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, *adecă pe la anul alu patrilea, în luna a cincea, Hanania, fiulul lui Azur, profetul, care era din Ghibeon, a vorbită cătră mine în casa lui Iehova înaintea preuților și a totu poporului, dicendu: „Așa spune Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Israel, dicendu: Sfarămat'amă jugul regelui Babilonului. Până în două ani de zile voi aduce înderăptu în loculă acesta toate vasele casei lui Iehova, pre cari Nebucodonosor, regele Babilonului, le-a luat din loculă acesta, și le-a dus în Babilon. Și voi aduce înderăptu în loculă acesta, dăce Iehova, pre Ieonia, fiulul lui Iehoiakim, regele lui Iuda, și pre toți prinșii lui Iuda, cari s'au dus în Babilon; căci voi sfărâma jugul regelui Babilonului.“*

Atunci a disu Ieremia, profetul, cătră profetul Hanania înaintea preuților, și înaintea a totu poporului, cari stăteau în casa lui Iehova; A disu profetul Ieremia: *„Amin; Iehova să facă așa; Iehova împlinască cuvintele tale, pre cari tu le-ai profetit, să aducă înderăptu din Babilon în loculă acesta vasele casei lui Iehova și pre*

toți prinșii. Dară, rogu-mă, ascultă cuvântulă acesta, pre care-lu spun eu la aușulă teă și la aușulă a totu poporul: Profeti, cari erau înainte de mine și înainte de tine din vechime, au profetit multor țeri și regatelor mari, de resbelu, rele și ciună. Profetulă care profetescă pace, cându cuvântulă profetului se va întâmpla, atunci se va cunoște profetulă, că în adevărul Iehova l'a trăsese.

Atuncea Hanania, profetul, a luată jugulă de pe grumazul profetului Ieremia, și l'a sfărâmat. Și a vorbită Hanania înaintea a totu poporului, dicendu: *Așa dăce Iehova: Astu-feliu voi sfărâma jugulă lui Nebucodonosor, regele Babilonului, de pe grumazulă tuturor poporului până în două ani de zile. Și profetulă Ieremia s'a dus în calea sa.*

Și a fostă cuvântulă lui Iehova cătră Ieremia, după ce Hanania, profetul, a sfărâmată jugulă de pe grumazul profetului Ieremia, dicendu: *Du-te și spune lui Hanania, dicendu: Așa dăce Iehova: Tu ai sfărâmată jugurile de lemn; dară în loculă acestora vei face juguri de feră. Căci așa dăce Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Israel: Jugă de feră pus'amă pe grumazulă tuturor acestor popore, ca să servescă pre Nebucodonosor, regele Babilonului; și-lu vor servi; și chiar și pre ferele câmpului datu-i-le-am.*

Atunci a disu Ieremia, profetul, cătră Hanania, profetul: *„Ascultă, rogu-mă, Hanania: Iehova nu te-a trăsese; ci tu faci pre poporulă acesta să se încredă în minciună. De aceea așa dăce Iehova: Ecce, arunca-te-voi de pe fața pământului: în anulă acesta vei muri; că ai cuvântată resculare asupra lui Iehova. Și a murit Hanania în anulă acela, în luna a șeptea.*

Scrisore cătră Iudei cei captivi din Babilon, cu amenințări asupra profetilor mincinoși.

Acestea sunt cuvintele scrisorei, ce Ieremia, profetul, a trăsese din Ierusalimă cătră rămășița bătrânilor din captivitate, cătră preuți, cătră profeti, și cătră totu poporul, pre care Nebucodonosor l'a luat prinsu din Ierusalimă în Babilon; (După ce Ieonia, regele, și regina, și eunuchii, mai marii lui Iuda și ai Ierusalimului, teslarii, și ferarii, au eșit din Ierusalim; Prin Elasa, fiulul lui Șafan, și prin Ghe-maria, fiulul lui Hilkia, (pre cari Zedekia,

o 2 Cron. 36. 7, 10. Cap. 23. 3. Dan. 1. 2. 2 Reg. 16. 13, etc. Cap. 52. 17, 20, 21. 2 Reg. 24. 14, 15. Cap. 24. 1. 2 Reg. 25. 13. 2 Cron. 36. 18. 2 Cron. 36. 21. Cap. 29. 10. & 32. 5. Ezra 1. 7. & 7. a Cap. 27. 1.

b Cap. 27. 12. c Cap. 27. 16. d 1 Reg. 1. 36. e Deut. 18. 22. f Cap. 27. 2. g Cap. 27. 7. h Deut. 28. 43. i Cap. 27. 6. j Cap. 29. 31. Ezec. 13. 22. k Deut. 13. 5. Cap. 29. 32. — Cap. 29. 29. a 2 Reg. 24. 12, etc. Cap. 22. 26. & 28. 4.

regele lui Iuda, 'i trăsesese în Babilonū cătră Nebucodonosorū, regele Babilonului), dîcîndū :

- 4 Așa dîce Iehova, Dumneșeulū oștirilorū și alū lui Israelū, cătră toți cei din captivitate, pre cari i-amū strămutatū din Ierusalimū în Babilonū :
- 5 ^b Zidiți case, și ^c le locuiți ; sădiți grădinī, și mîncati fructulū lorū ; Luați femeī, și nasceți fii și fete ; luați femeī pentru fiii vostri, și dați pre fetele vōstre după bărbati, să nască fii și fete ; și vē immulțiți acolo, și nu vē împuținați. Și căutați pacea cetăței, în care v'amū strămutatū, ^d și vē rugați lui Iehova pentru d'insa ; căci în pacea ei vēți avē și voi pace.
- 8 Căci așa dîce Iehova, Dumneșeulū oștirilorū și alū lui Israelū : Să nu vē ^e incelel profetiī vostri, cari ^f *se află* în meșilocolū vōstru, și găcitorī vostri ; și nu luați sēmă la visurile vōstre, pre cari le faceți să se viseze : ^g Căci vi profetescū minciunā în numele meū ; eū nu-i-amū trāmesū. Căci așa dîce Iehova : După ce se vorū împlini ^h șep-te-deci de ani pentru Babilonū, 'mī voiū aduce aminte de voi, și voiū întări pentru voi cuvēntulū meū celū bunū, că vē voiū
- 11 re'ntōrce în loculū acesta. Căci eū cunoscut, dîce Iehova, cugetele ce eū cugetū pentru voi, cugete de pace, și nu de rău ; ca să vi dau sfârșitulū, ⁱ pre care-lū doriți. Atuncea mē vēți ^j chiāma, vēți veni, și vē vēți
- 13 închina mie, și eū vē voiū asculta. ^k Mē vēți căuta, și mē vēți afla ; căci mē vēți căuta
- 14 'din totā ānima vōstrā. Și ^l mē voiū lāsa să fiū găsitū de voi, dîce Iehova ; voiū re'ntōrce pre prinșii vostri, și ^m vē voiū aduna d'între tōte popōrele și din tōte locurile, unde v'amū alungatū, dîce Iehova ; și vē voiū re'ntōrce în loculū de unde v'amū strāmutatū.
- 15 Fiindū-că ați dīsū : Iehova a sculatū pen-tru noi profeti în Babilonū ; ⁿ De aceea cunosceți, că așa dîce Iehova de regele, ce șede pe tronulū lui Davidū, și de totū poporulū, ce locuesce în cetatea acēsta, de frații vostri, cari n'aū mersū cu voi în captivitate ; Așa dîce Iehova, Dumneșeulū oștirilorū : Ecce, eū voiū trāmete asupra lorū
- 17 'sabiā, fōmete și ciumā, și-i voiū face ca 'smochinele stricate, cari, de rele ce sūnt, nu potū fi māncate ; Și-i ^o voiū urmări cu sabiā, cu fōmete și cu ciumā ; și-i voiū da tutu-rorū regatelorū pāmēntulū, ca să fie de a-

pēsare, ^p de blāstemū, de grōzā, de desprețū și de ocarā tuturorū popōrelorū, unde i voiū alunga ; Pentru că n'aū ascultatū de cuvintele mele, dîce Iehova, cāndū ^q amū trāmesū la d'înșii pre serviī mei, profetiī, sculāndū-mē de deminētā și trāmetēndū-i ; și n'ați ascultatū, dîce Iehova.

Ascultați deci cuvēntulū lui Iehova, voi toți cei strāmutați, pre cari i-amū trāmesū din Ierusalimū în Babilonū : Așa dîce Iehova, Dumneșeulū oștirilorū și alū lui Israelū, de Ahabū, fiulū lui Kolaia, și de Zedekia, fiulū lui Maaseia, cari vi profetescū minciunī în numele meū : Ecce, eū 'i voiū da în māna lui Nebucodonosorū, regele Babilonului, care 'i va ucide înaintea ochilorū vostri. ^r Și din *numile* lorū se va lua blāstemū între toți prinșii lui Iuda, cari ^s *se află* în Babilonū, dîcēndū : Iehova să te facā ca pre Zedekia și ca pre Ahabū, pre ^t cari regele Babilonului i-a friptū în focū ; Pentru că ^u făcurā lucruri de rușine în Israelū, sevārșindū adulteriū cu femeele aprōpilorū lorū, și vorbindū cuvinte minciunōse în numele meū ; ceea ce eū nu li-amū ordinatū ; da, eū sciū și ^v sūnt marturū, dîce Iehova.

Veī vorbi și lui Șemaia, Nehelameulū, dîcēndū : Așa vorbesce Iehova, Dumneșeulū oștirilorū și alū lui Israelū, dîcēndū : Fiindū-că tu ai trāmesū scrisori în numele teū cătră totū poporulū din Ierusalimū, ^w și cătră Zefania, fiulū lui Maaseia, preutū, și cătră toți preuții, dîcēndū : „Iehova te-a pus preutū în loculū lui Iehoiada, preutulū, ca să fiī ^x supraveghiātorū în casa lui Iehova preste totū omulū, ce *este* ^y nebunū și care profetescē, și să-lū ^z punā în butucū și în lanțuri : Și acumū de ce n'ai muștratū pre Ieremia din Anatotū, care profetiā cătră voi ? Căci de aceea elū a trāmesū cătră noi în Babilonū, dîcēndū : *Captivitatea acēsta va fi lungā ;* ^{aa} zidiți case, și locuiți *în ele* ; și sădiți grădinī, și māncati fructulū lorū.“ Și Zefania, preutulū, ceti scrisōrea acēsta în aululū profetului Ieremia.

Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova cătră Ieremia, dîcēndū : Trāmete cătră toți cei din captivitate, dîcēndū : Așa dîce Iehova de Șemaia, Nehelameulū : Fiindū-că Șemaia a profetitū cătră voi, ^{ab} *fără* ca eū să-lū fi trāmesū, și v'a făcutū să vē încredeți în minciunā ; De aceea așa dîce Iehova : Ecce, eū voiū pedepsi pre Șemaia, Nehelameulū, și semīnța sa ; elū nu va avē

b Vers. 28.
c Exra 6. 10.
1 Tim. 2. 2.
d Cap. 14. 14. & 23. 21. & 27. 14, 15.
Eze. 5. 6.

e Vers. 31.
f 2 Cron. 36. 21, 22.
Exra 1. 1.
Cap. 25. 12. & 27. 22.
Dan. 9. 2.

g Dan. 9. 3, etc.
h Lev. 26. 39, 40, etc.
Deut. 30. 1. etc.
i Cap. 24. 7.

j Deut. 4. 7.
Ps. 32. 6. & 46. 1.
Isa. 55. 6.
k Cap. 25. 3, 8. & 50. 3. & 52.

l Cap. 24. 10.
m Cap. 24. 6.
n Deut. 28. 25.
o 2 Cron. 29. 8.
Cap. 15. 4. &

24. 9. & 34. 17.
o Cap. 26. 6.
Cap. 41. 18.
p Cap. 25. 4. & 32. 35.
q Veți Fac. 48.

20.
Isa. 65. 15.
r Dan. 3. 6.
s Cap. 23. 14.
t 2 Reg. 25. 18.
Cap. 21. 1.

u Cap. 30. 1.
v 2 Reg. 9. 11.
Fapt. 26. 24.
x Cap. 20. 2.
y Vers. 5.
z Cap. 28. 15.

nicî unŭ omŭ, care să locuască în meşloculŭ
poporului acestuia, nicî va vedea binele, ce
eu voiŭ face poporului meu, ŭice Iehova;
* pentru că elŭ a cuvîntatŭ rescularea asu-
pra lui Iehova.

*Făgăduinŭ de mîntuire şi restornicire a lui Israelŭ;
şi de unŭ nouŭ legămintŭ spiritualŭ şi eternŭ.*

30 CUVÎNTULŬ ce a fostŭ cătră Ieremia de
2 la Iehova, dicîndŭ: Aşa vorbesce Ieho-
va, Dumneşleulŭ lui Israelŭ, dicîndŭ:

3 Scrie-ŭi în carte tôte cuvintele, ce le-amŭ
vorbitŭ cătră tine; Căci ecce, vinŭ ŭilele,
ŭice Iehova, cîndŭ * voiŭ întorŭce pre cei prinşi
ai poporului meu, pre Israelŭ şi Iuda, ŭice
Iehova; * şi-i voiŭ re'ntorŭce în pămîntulŭ,
pre care l'amŭ datŭ părinşilorŭ lorŭ, şi-lŭ
4 vorŭ lua *eră-şî* în stăpînire. Şi acestea
sînt cuvintele, ce a vorbitŭ Iehova de Isra-
elŭ şi de Iuda.

5 Aşa ŭice Iehova:

Audŭt-amŭ noiŭ vóce de spaimă
Şi de frică; şi nu *este* pace.

6 Întrebaŭ, şi vedeŭi:

Aŭ are bărbatulŭ dureri de facere?

De ce *dară* vedŭ pre totŭ bărbatulŭ cu mâ-
nele pe cóssele sale,

* Ca pre o femeă în facere,

Şi tôte feşele lorŭ îngălbînite?

7 * Vailŭ căci mare *este* ŭiŭa aceea;

* Asemenea eiŭ n'a fostŭ;

Este timpulŭ strîmtoareiŭ lui Iacobŭ;

Totu-şî elŭ va scăpa din ea.

8 Şi în ŭiŭa aceea, ŭice Iehova, *D-şleulŭ*
oştirilorŭ,

Voiŭ sfărăma jugulŭ seŭ de pe grumazulŭ teŭ,

Şi voiŭ rumpe legăt看rele tale *aşa*,

Că străiniŭ nu-lŭ vorŭ mai supune;

9 Ci vorŭ servi pre Iehova, Dumneşleulŭ lorŭ,
Şi pre *Davidŭ*, regele lorŭ, pre care-lŭ voiŭ
* scula lorŭ.

10 Decî tu, servulŭ meuŭ, Iacóbe, * nu te teme,
ŭice Iehova:

Nicî nu te înspăimînta, Israele;

Căci ecce, euŭ te voiŭ mîntui din *şerî* de-
părtate,

Şi semînŭia ta * din pămîntulŭ captivităŭei
Şi Iacobŭ se va re'ntorŭce, [lorŭ;

Şi va fi în repausŭ şi liniscitŭ;

Şi neminea nu-lŭ va înspăimînta.

11 Căci euŭ sînt cu tine, ŭice Iehova, ca să te
mîntuiŭ;

Şi * de şî voiŭ nimici pre tôte popórele, între
cari te-amŭ imprasciatŭ,

* Pre tine înse nu te voiŭ nimici,

Ci te voiŭ mustra * duple dreptate,

Şi nu te voiŭ lăsa cu totulŭ nepedepsitŭ.

Căci *aşa* ŭice Iehova:

12

* Lovitura ta *este* fără de vindecare,

Şi rana ta *este* dureróşă.

Nu *este* cine să apere dreptulŭ teŭ, ca să 13
te vindecî;

* Pentru tine nu *se găşescŭ* lécuri de tēmă-

* Toŭi iubiŭii teŭ te-aŭ uitatŭ; [duire. 14

Nu te caută;

Căci euŭ te-amŭ lovitŭ cu lovitură * de ne-

Cu o pedépsă * crudă, [amicŭ,

Pentru mulŭimea fără-de-legilorŭ tale,

* Pécatele tale cele multe.

De ce *dară* * strigî pentru rana ta? 15

Durerea ta *este* fără vindecare pentru mul-

ŭimea fără-de-legilorŭ tale;

Şi pentru pécatele tale cele multe ŭi-amŭ
făcutŭ acestea.

Totu-şî toŭi cei ce te mînăncă * vorŭ fi 16
mîncaŭi;

Şi toŭi neamicŭii teŭ cu toŭii vorŭ fi duşi prinşi;

Şi cei ce te despóiaŭ vorŭ fi despoiaŭi,

Şi toŭi cei ce te prédă * voiŭ trăda preŭei.

* Căci voiŭ pune blésturi pe tine,

17

Şi te voiŭ vindeca de rânele tale, ŭice Ie-
hova;

De şî eiŭ te-aŭ numitŭ „Celŭ alungatŭ“, ŭi-
cîndŭ:

„Acesta *este* Sionulŭ, de care nimenea nu
întrebă“.

Aşa ŭice Iehova:

18

Ecce, * euŭ voiŭ re'ntorŭce pre prinşii cortu-
rilorŭ lui Iacobŭ,

Şi * mē voiŭ milui de locuinşele lui;

Şi cetatea se va rezidi pe ruinele sale,

Şi palatulŭ va fi locuitŭ, ca şî mai 'nainte.

Şi * din *gura* lorŭ va eşi laudă,

19

Şi vócea celorŭ ce se bucură;

* Şi-i voiŭ immulŭi, Şi nu se vorŭ împuŭina: 20

Şi-i voiŭ mări, Şi nu se vorŭ înjosi.

Şi copiii lorŭ vorŭ fi * ca mai 'nainte,

Şi adunarea lorŭ se va întări înaintea mea, 21

Şi voiŭ pedepsi pre toŭi apēsătorii lorŭ.

Şi mai marele lorŭ va fi d'între d'înşii,

* Şi guvernătorulŭ lorŭ va eşi din meşloculŭ
lorŭ;

Şi-lŭ voiŭ * pleca, ca să se apropie de mine.

Căci cine óre 'şî plécă ânima, ca să se apro-
pie de mine?

Dice Iehova.

Şi veŭi fi * mie poporŭ,

22

Şi euŭ vi voiŭ fi Dumneşleulŭ.

a Cap. 28. 16. b Cap. 16. 15. Ecce. 34. 23. & Cap. 46. 27. 28.
Cap. 30. 1. c Cap. 4. 31. & 37. 24. i Cap. 3. 18.
a Vers. 18. 6. 24. j Amos 9. 8.
Cap. 32. 44. d Ioel 2. 11, 31. g Luc. 1. 69. k Cap. 4. 27.
Ecce. 39. 25. Amos 5. 18. Zef. 1. 14, etc. f Pa. 6. 1. l Isa. 27. 8.
Amos 9. 14, 15. e Dan. 12. 1. h Isa. 41. 13. & Cap. 10. 24. &
f Isa. 55. 3, 4. 43. 5. & 44. 2. 46. 28.

m 2 Cron. 36. 16. n Cap. 15. 18. o Cap. 15. 18. p Ioel 13. 24. & q Iov 30. 21. r Cap. 5. 6. s Cap. 15. 18. t Esod. 23. 22. u Isa. 33. 1. & v Psa. 1. 2. w Iov 13. 24. & x Psa. 102. 13. y Isa. 35. 10. & z Psa. 51. 11. aa Cap. 31. 4, 13, 13. & 33. 10, 11. ab Zech. 10. 8. ac Isa. 1. 26. ad Num. 16. 5. ae Cap. 24. 7. & af 31. 1, 33. & 39. 25. ag Esce. 11. 20. ah 36. 28. & 37. 27.

- 23 Ecccé, * furtuna lui Iehova, furia sa, ese,
Și unu vërtejü cumplitü; elü se va invälui
preste capulü celorü nelegiuiți.
- 24 Aprinderea mânicii lui Iehova nu se va în-
törce, până ce nu va face,
Și nu va implini cugetele ânimeî sale.
In dîlele de apoi veți înțelege acêsta.
- 31 **I**N * timpulü acela, dice Iehova,
* Fi-voiü Dumneđeulü tuturorü nêmurilorü
Și ei 'mî vorü fi poporü. [lui Israelü,
2 Așa dice Iehova:
Poporulü celü scăpatü de sabiä aflat'a charü
in pustiiü,
Israelü, cândü * se ducea in pämêntulü de
repausü.
- 3 De departe arêtatü-mi-s'a Iehova, *dicêndü*:
* Iubitu-te-amü cu * iubire eternä;
De aceea / prelungit'amü mila mea cãtră tine.
- 4 * Eü te voiü rezidi,
Și vei fi reziditã, feciörã a lui Israelü!
Te vei împodobi êrã-și cu * timpanele tale,
Și vei eși êrã-și in međilocolü chorului ce-
lorü ce jocã.
- 5 * Vei sãdi êrã-și vii pe munții Samariei:
Sãditorii vorü sãdi, și vorü mânca *fructulü*
- 6 Cãci va fi o ñi, [lorü.
In care custodii vorü striga pe muntele lui
Efraimü:
„Sculati-vë, să ne suimü in Sionü,
„La Iehova, Dumneđeulü nostru!“
- 7 Cãci așa dice Iehova:
* Cântați cântãri de bucuriä pentru Iacobü,
Si chiuiți in fruntea națiunilorü;
Dați in scire, lãudați, și diceți:
Mêntue, Iehova, pre poporulü teü, pre rë-
mãșița lui Israelü.
- 8 Ecccé, eü 'i voiü aduce 'din pämêntulü de
međã-nöpte,
'I voiü * aduna de la marginile pämêntului,
Și cu d'inșii și pre orbulü și pre schiopulü,
Pre femea cea grea, și pre ceea ce nasce,
Adunare mare se va întörce aci.
- 9 * Vorü veni cu plãnsü,
Și-i voiü aduce in rugi;
'I voiü conduce * pe lüngã isvörele apelorü,
Pe cale netedã, in care nu se vorü poticni;
Cãci eü sînt pãrinte lui Israelü,
Și Efraimü *este* * ântëiü-nãscutulü meü.
- 10 Ascultați, popóre, cuvêntulü lui Iehova!
Și spuneți țerelorü îndepãrtate, și diceți:
Celü ce a împrãsciatü pre Israelü, * êrã-și 'lũ
va aduna,
Și-lũ va pãzi, ca pãstorulü pre turma sa.
- 11 Cãci * Iehova a mênuitü pre Iacobü,

- Și 'l'a rescumpêratü * din mâna celui mai tare
decãtũ d'insulü.
- Vorü veni, și vorü cânta pe 'înãlțimea Sio- 12
nului,
Si vorü alerga la * bine-cuvêntarea lui Iehova
In grãu, in mustü și in oleiü,
In oi și in boi;
Și sufletulü lorü va fi ca o * grãdinã udatã;
* Și nu se vorü mai întrista.
- Atuncea feciöra se va bucura in jocuri, 13
Și cu d'insa tënërii și bêtânii;
Cãci voiü schimba jalea lorü in bucuriä;
'I voiü mângãia, și-i voiü înveseli, *scãpân-
du-i* din întristare.
- Și voiü sãtura sufletulü preuțilorü de grã- 14
simi;
Și poporulü meü se va sãtura de bunulü meü,
Dice Iehova.
- Așa dice Iehova: 15
* O vöce s'a auđitü in * Rama,
Bocetü și plângere amarã:
Rahela plângêndü pre fiii sei,
Nu voiesce a fi mângãiatã pentru fiii ei, cãci
- Așa dice Iehova: [* nu mai sînt. 16
Oprește-ți vöcea de la plãnsü,
Și ochii tei de la lãcrimi;
Cãci fapta ta va fi respãtitã, dice Iehova;
Și * se vorü re'ntörce din pämêntulü nea-
miculü.
- Și este speranță pentru viitorulü teü, dice 17
Iehova;
Și fiii tei se vorü re'ntörce in cuprinsulü lorü.
- Auđit'amü pre Efraimü plângêndu-se: 18
„Tu m'ai invêtatü, și m'amü invêtatü,
„Ca unü juncü nedeprinsü *la jugü*:
„* Întörce-më, și më voiü întörce;
„Cãci tu *esci* Iehova, Dumneđeulü meü:
„Și cu adevêratü, * dupã ce m'amü întorsü, 19
„m'amü cãitü;
„Și dupã ce m'amü invêtatü, cöpsa m'amü
„Rușinatu-m'amü și roșit'amü; lovitu;
„Cãci purtat'amü ocara tënêrețelorü mele.“
- Efraimü *nu-mi este* öre unü fiiü scumpü? 20
Unü copilü plãcutü?
Cãci de câte ori vorbescü de d'insulü,
Cu *gingãșiä* 'mi aducü aminte de elü;
* De aceea mëruntațele mele se mișcã pen-
* Și më miluescü asupra lui, [tru elü,
Dice Iehova.
- Pune-ți semne pe cale, 21
Fã-ți stãlpi de petre;
* Ațintesce ânima ta spre calea cea bătutã,
Spre calea, pe care te-ai dusü:
Întörce-te, feciörã a lui Israelü!

c Cap. 23. 19, 20.
& 25. 32.

f Fac. 49. 1.

Capulü 31.

a Cap. 30. 24.

b Cap. 30. 22.

c Num. 10. 33.

d Deut. 1. 33.

e Ps. 95. 11.

f Isa. 63. 14.

g Mal. 1. 2.

h Rom. 11. 28.

i Osea 11. 4.

j Cap. 33. 7.

k Esod. 15. 20.

l Jude. 11. 34.

m Ps. 149. 3.

n Isa. 65. 21.

o Amos 9. 14.

p Isa. 2. 3.

q Mic. 4. 2.

r Isa. 12. 5, 6.

s Cap. 3. 12, 18.

t & 23. 8.

u Ezec. 20. 34.

v 41. & 34. 13.

w Ps. 126. 5, 6.

x Cap. 50. 4.

y Isa. 35. 8. &

z 43. 19. & 49.

aa 10. 11.

ab Esod. 4. 22.

ac Isa. 40. 11.

ad Ezec. 34. 12.

ae 13. 14.

af Isa. 44. 23. &

ag 48. 20.

ah Isa. 49. 24, 25.

ai Ezec. 17. 23.

aj & 20. 40.

ak Osea 3. 5.

al Isa. 58. 11.

am Isa. 35. 10.

an & 65. 19.

ao Apoc. 21. 4.

ap Mat. 2. 17, 18.

aq Isa. 18. 25.

ar Fac. 42. 13.

as Vers. 4. 5.

at Ezra 1. 5.

au Osea 1. 11.

av Plãn. 5. 21.

aw Osea 14. 4.

ax Deut. 30. 2.

ay Deut. 32. 36.

az Isa. 63. 15.

ba Osea 11. 8.

bb Isa. 57. 18.

bc Osea 14. 4.

bd Cap. 50. 5.

- Întorce-te în aceste cetăți ale tale.
- 22 Până cându ^a vei rătăci, ^b fiică neascultătoră,
Căci Iehova a făcutu unu ce nou pe pământu;
Femea va peți pre bărbatu.
- 23 Așa dīce Iehova, Dumneḏeulū oștirilorū
și alū lui Israelū :
Vorū dīce încă și cuvēntulū acesta
În pământulū lui Iuda, și în cetățile lui,
Cândū voiū re'ntorce pre prinșii lorū :
^c Iehova să te bine-cuvēnteze, lōcașū alū drep-
^d Munte sântū ! [tăței,
- 24 Și va locui într'insulū Iuda,
Și ^e în tōte cetățile lui cu d'insulū
Plugarii și cei ce pornescū cu turmele.
- 25 Căci voiū adăpa pre totū sufletulū obositū,
Și voiū îndestala pre totū sufletulū intristatū.
- 26 La acestea m'amū descepatū, și m'amū
uitatū;
Și dulce mi-a fostū somnulū.
- 27 Eccē, vinū ḏilele, dīce Iehova,
Cândū ^f voiū semēna casa lui Israelū și casa
lui Iuda
Cu semīnță de omū și cu semīnță de vite :
28 Și precumū amū ^g veghiatū asupra lorū,
^h Ca să-ī desrădēcinezū, să-ī sfărāmū, să-ī
Să-ī perdū, și să li facū rău; [surpū,
Așa voiū veghia asupra lorū,
ⁱ Ca să-ī zidescū, și să-ī sădescū,
Dīce Iehova.
- 29 ^j În ḏilele acele nu vorū mai dīce :
Părinții aū mīncatū aguridā,
Și dinții filorū s'au strepezitū;
- 30 ^k Ci fie-care va muri pentru fără-de-legea sa,
Și totū omulū, care va mânca aguridā,
- 31 Ai seī dinți se vorū strepezi.
Eccē, ^l vinū ḏilele, dīce Iehova,
Cândū voiū încheia legāmētū nou
Cu casa lui Israelū, și cu casa lui Iuda;
- 32 Nu ca legāmētulū, ce l'amu încheiatū cu
părinții lorū,
În ḏiūa, în care ^m i-amū luatū de mână,
Ca să-ī scotū din pământulū Egiptulū;
Legāmētū, pre care l'au frântū,
De și aveamū dreptulū soțului asupra lorū,
Dīce Iehova.
- 33 ⁿ Ci acesta este legāmētulū,
Pre care-lū voiū încheia cu casa lui Israelū :
După ḏilele acele, dīce Iehova,
^o Voiū pune legea mea în lă'ntrulū lorū,
Și o voiū scri în ânimele lorū;
^p Și li voiū fi Dumneḏū;
Și ei ^q mi vorū fi poporū.
- Și nu vorū mai învăța fie-care pre aprópele 34
seū, și fie-care pre fratele seū,
Dicēndū: „Cunósceți pre Iehova“ :
Căci toți ^r mă vorū cunósce
De la celū mai micū alū lorū până la celū
mai mare alū lorū, dīce Iehova ;
Căci ^s voiū ierta fără-de-legile lorū,
Și nu-mi voiū mai aminti de păcatulū lorū.
Așa dīce Iehova, 35
^t Celū ce dă sórele spre lumina ḏilei,
Și aședāminte leunei și ale stelelorū spre
lumina nopței,
Celū ce mișcă ^u marea, ca valurile ei să mugescă;
^v Iehova, *D-deulū* oștirilorū, este numele lui :
^w Aceste aședāminte de voru peri de d'ina- 36
ntea mea, dīce Iehova,
Atuncea semīnția lui Israelū va înceta de a
fi poporū înainte mea pentru totū-dé-una.
Așa dīce Iehova : 37
^x Dacă susū ceriulū se póte mēsurā,
Și josū temeliele pământulū a se cerceta,
Atuncea și eū voiū lepēda tótā semīnția lui
Israelū,
Pentru tōte câte a făcutū, dīce Iehova.
Eccē, vinū ḏilele, dīce Iehova, 38
Cândū cetatea se va rezidi lui Iehova,
^y De la turnulū lui Hananeelū până la pórtā
de la ānghiū:
Și ^z frānghia de mēsurā va trece încă prin 39
Preste colina Garebū, [dreptulū ei
Și se va întorce spre Gaatū.
Și tótā vaea ca dăvrelorū și a cenușei, 40
Și tōte ogórele până la riulū Kedronū,
Și ^{aa} până la ānghiulū porței cailorū spre re-
^{ab} Vorū fi sante lui Iehova; [săritū,
Nu se vorū mai smulge,
Nici nu se voru mai surpa în eternū.
*Făgăduinși de re'ntórcerea Iudeilorū din Babilonū,
și de bine-cuvēntări spiriṭuali ale timpului viitorū.*
CUVĒNTULŪ ce a fostū de la Iehova 32
cātrā Ieremia ^{ac} în anulū alū ḏecelea alū
lui Zedekia, regele lui Iuda, care este anulū alū
optū-spre-ḏecelea alū lui Nebucodonosorū.
Atunci óstea regelū Babilonulū împe- 2
surā Ierusalimulū; și profetulū Ieremia era
închisū ^{ad} în curtea închisorei, ce se afla în
casa regelū lui Iuda. Căci Zedekia, re- 3
gele lui Iuda, lū închisese, dicēndū: Pentru
ce profetesci și ḏici: „Așa dīce Iehova: ^{ae} Eccē,
eū voiū da cetatea acēsta în mânele rege-
lui Babilonulū, care o va cuprinde; Și Ze- 4
dekia, regele lui Iuda, ^{af} nu va scăpa de mână

A Cap. 2. 18, 23, 26.	m Ezech. 36. 9, 10. 11.	a Cap. 32. 40. & 33. 14.	27.	50. 20.	b Isa. 51. 15.	Zech. 2. 1.	Cap. 39. 1.
4 Cap. 3. 6, 8, 11, 12, 14, 22.	Osea 2. 23.	Ezech. 37. 26.	2 Oor. 3. 3.	Mic. 7. 18.	c Cap. 10. 16.	a 2 Cron. 23. 15.	b Neom. 3. 25.
j Ps. 122. 6, 7, 8.	Zech. 10. 9.	Ebr. 8. 8-12.	a Cap. 24. 7. & 30. 22. & 32. 38.	Fapt. 10. 43. & 13. 39.	d Ps. 148. 6.	Neom. 3. 28.	Cap. 33. 1. & 37. 21. & 38. 6. & 39. 14.
Isa. 1. 26.	n Cap. 44. 27.	& 10. 16, 17.	y Isa. 54. 13.	Rom. 11. 27.	Isa. 54. 9, 10.	i Ioel 3. 17.	c Cap. 34. 2.
k Zech. 8. 3.	o Cap. 1. 10. & 18. 7.	i Deut. 1. 31.	Ioan 6. 45.	a Fac. 1. 16.	Cap. 33. 22.	Capul 32.	d Cap. 34. 2. & 38. 18, 23. & 39. 5. & 52. 9.
l Cap. 33. 12, 13.	p Cap. 24. 6.	u Cap. 32. 40.	1 Cor. 2. 10.	Ps. 72. 5, 17.	f Neom. 3. 1.	Capul 32.	
	q Ezech. 18. 2, 3.	v Ps. 40. 8.	1 Ioan 2. 20.	& 89. 2, 36.	Zech. 14. 10.	a 2 Reg. 25. 1, 2.	
	r Gal. 6. 5, 7.	Ezech. 11. 19, 20. & 36. 26.	z Cap. 33. 8. & 37. & 119. 91.	g Ezech. 40. 8.			

- 33 rusalimului; Și au întorsu ^jspatele spre mine, și nu făca; de și i-amu învătătu, ^ksculându-mă de demăneță și învățându-i; dară n'au
34 ascultatū, ca să primescă învățatură. Ci au ^lpusu uriciunile lorū în casa, ce se numesce duple numele meu, ca să o necurătescă;
35 Și au ziditu înălțimi lui Baalū, din Valea Fiului lui Hinnomū, ca să ^mtrecă prin focū pre fiii lorū și pre fetele lorū lui ⁿMolocū; ^oceea ce eu nu li-amu ordinațu, nici în gându nu m'ia venitū, ca ei să facă uriciunea acēsta, și să tragă pre Iuda în păcatū.
36 Și totu-și așa ȳice Iehova, Dumneȳeulū lui Israelū, despre cetatea acēsta, de care voi ȳiceți, ^pcă se va da în mânele regelui Babilonului prin sabiā, fōmete și ciumă;
37 Ecce, eu i voiū ^qaduna din tōte țerele, unde i-amu alungatū în mânia mea și în furia mea, și în aprinderea mea cea mare: i voiū întorče în loculū acesta, și-i voiū face ^rsă locuescă în siguranță; Și ei ^s'm' vorū fi poporū, și ei li voiū fi Dumneȳeu; Și li voiū ^tda o animă și o urmare, ca să se tēmă de mine în tōte țilele, pentru binele lorū și alū filorū
40 lorū după d'înșii. Și ^uvoiū încheia cu ei legământū eternū, că eu nu mē voiū întorče îndereptū de la d'înșii, ^vincetându de a li face bine; și ^wvoiū pune frica mea în ânima lorū, ca să nu se abatā de la mine. ^xMē voiū bucura de d'înșii, ca să li facū bine; și i voiū sadi în pământulū acesta intr'adeverū, din tōtā ânima mea și din totū sufletulū meu.
42 Căci așa ȳice Iehova: ^yPrecumū amū adusū asupra poporului acestuia tōte aceste rele mari, așa voiū aduce asupra lorū tōte bunurile, ce eu li-amu promisū. Și ^zse vorū cumpēra ogōre în pământulū acesta, ^ade care ȳiceți: „Este deșertū, fără de omū și fără de vită, este datū în mânele Chaldeilor.”
44 Vorū cumpēra ogōre pentru argintū, vorū subscire contracte, și le vorū sigila, și vorū lua marturi în ^bpământulū lui Beniaminū, în împrejurimile Ierusalimului, în cetățile lui Iuda, în cetățile muntelui și în cetățile șesului, și în cetățile despre mēdă-ȳi; căci ^cvoiū re'ntorče pre prinșii lorū, ȳice Iehova.
33 **S**I a fostū cuvēntulū lui Iehova de a dūoa ^dorā cătră Ieremia, pre-cândū era ^eînchisū în curtea închisorei, ȳicēndū:
2 Așa ȳice Iehova, ^fcelū ce va face acēsta, Iehova, celū ce o va desevarși, întemeiānd^o; ^gIehova este numele lui.
- ^aStrigă cătră mine, și-ți voiū responde, 3
Și-ți voiū da în scire lucruri mari și nepre cari tu nu le cunosci. [trunse,
Căci așa ȳice Iehova, Dumneȳeulū lui Israelū, 4
Pentru casele cetăței acesteia,
Și pentru casele regilorū lui Iuda,
Cari se sfărāmārā prin ^hvaluri și prin sabiā: ⁱFîndū-că locuitorii ei ^jse luptă cu Chaldeiū, 5
Ea se imple de cadavrele ōmenilorū,
Pre cari-i lovescū în mânia mea și aprinderea mea,
Și pentru reūtatea cărora eu amū ascunsū fața mea de la cetatea acēsta:
Ecce, ^ki voiū da sănătate și însănētoșare, și-i 6
voiū vindeca,
Și-i voiū face să vēdā indestulare de pace și de adevērū.
^lVoiū re'ntorče pre cei prinși ai lui Iuda, 7
Și pre cei prinși ai lui Israelū,
Și-i voiū rezidi, ^mca mai 'nainte.
I voiū ⁿcurăți de tōte fără-de-legile lorū, 8
Cu cari au păcătuitū asupra-mi,
Și voiū ^oierța tōte fără-de-legile lorū,
Cu cari au păcătuitū,
Și prin cari s'au ruptū de la mine.
^pȘi cetatea acēsta ^q'm' va fi mie unū nume de 9
bucuriā,
De laudā și mārīre înaintea tuturorū popōrelorū pământulū,
Cari vorū aȳi totū binele, ce-i voiū face; și se vorū ^rspāimēnta și se vorū cutremura de totū binele,
Și de tōtā prosperitatea, ce-i voiū aduce.
Așa ȳice Iehova: 10
Ėrā-și se va aȳi în loculū acesta,
^sDe care voi ȳiceți:
„Este deșertū, fără de omū și fără de vită,”
In cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului,
Cari sūnt deșerte, fără de ōmeni,
Și fără de locuitori, și fără de vite:
^tVōcea de bucuriā și vōcea de veselīā, 11
Vōcea de mire și vōcea de mirēsā,
Vōcea celorū ce ȳicū:
^u„Lăudați pre Iehova, D-ȳeulū oștirilorū,
„Căci bunū este Iehova,
„Căci în eternū ține îndurarea lui,”
Și vōcea celorū ce aducū ^vsacrificii de mulțumire în casa lui Iehova:
Căci ^wvoiū întorče pre cei prinși ai pământulū acestuia,
Ca să fie ca mai 'nainte, ȳice Iehova.

j Cap. 2. 27. & 7. 24.
k Cap. 7. 13.
l Cap. 7. 30, 31. & 23. 11.
m Ecce. 8. 5, 6.
n Cap. 7. 31. & 19. 5.
o Lev. 18. 21.
1 Reg. 11. 33.
p Cap. 7. 31.

q Vers. 24.
r Deut. 30. 3.
s Cap. 23. 3. & 22. 14. & 31. 10.
t Ecce. 37. 21.
u Cap. 23. 6. & 33. 16.
v Cap. 24. 7. & 30. 22. & 31. 33.

f Cap. 24. 7.
g Ecce. 11. 19, 20.
h Isa. 55. 8.
i Cap. 31. 51.
j Cap. 31. 33.
k Zef. 3. 17.
l Dent. 30. 9.
m Cap. 24. 6. & 31. 28.
n Amos 9. 15.

z Cap. 31. 28.
a Vers. 15.
b Cap. 33. 10.
c Cap. 17. 26.
d Cap. 33. 7, 11, 26.
e —
f Capulū 33.
g Cap. 32. 2, 3.

h Isa. 37. 26.
i Esod. 15. 3.
j Amos 5. 8. & 9. 6.
k Ps. 91. 15.
l Cap. 29. 12.
m Cap. 32. 24.
n Cap. 32. 5.
o Cap. 30. 17.
p Cap. 30. 3. &

q 32. 44.
r Vers. 11.
s Isa. 1. 26.
t Cap. 24. 6. & 30. 20. & 31. 4. 28. & 42.
u Cap. 32. 43.
v Cap. 7. 24. & 16. 9. & 25. 10.
w Apoc. 18. 23.
x 1 Cron. 16. 8,

y Cap. 31. 34.
z Mic. 7. 18.
a Isa. 62. 7.
b Cap. 13. 11.
c Isa. 60. 5.
d Cap. 32. 43.
e Cap. 7. 24. & 16. 9. & 25. 10.
f Apoc. 18. 23.
g 1 Cron. 16. 8,

h 34.
i 2 Cron. 5. 13.
j & 7. 3.
k Ezra 3. 11.
l Ps. 136. 1.
m Isa. 12. 4.
n Lev. 7. 12.
o Ps. 107. 22. & 116. 17.
p Vers. 7.

- 12 Aşa dice Iehova, *D-zeul* oştirilor:
 * În locul acesta, care *este* deşert,
 Fără de om şi fără de vită,
 Şi în toate cetăţile lui,
 Eră-şi vor fi colibi de păstori,
 Cari vor face să poposască turmele lor.
- 13 În cetăţile muntelui şi în cetăţile şesului,
 În cetăţile de la mătă-şi, şi în pământul
 lui Benjamin,
 În împrejurimile Ierusalimului şi în cetăţile
 Voru "trece eră-şi turme [lui Iuda,
 Prin mânele celui ce le numeră, *dice* Iehova.
- 14 "Eccă, vinu dăilele, *dice* Iehova,
 Cându "voi întări cuvântul cel bun, pre
 care l'amă promis
 Casei lui Israel şi casei lui Iuda.
- 15 În dăilele acele şi în timpul acela
 Voi face să resară lui David o "odreslă
 dréptă,
 Şi va face drept şi dreptate pe pământ.
- 16 "In dăilele acele Iuda va fi mântuit,
 Şi Ierusalimul va locui în siguranţă:
 Şi acesta *este* numele, cu care cetatea se va
 Iehova, Mântuirea Noastră. [numi:
- 17 Căci aşa *dice* Iehova:
 "Nu va lipsi lui David bărbat,
 Care să şedă pe tronul casei lui Israel:
- 18 Nici d'ntre preuţi, Leviţi, nu va lipsi bărbat
 înaintea mea,
 Care "să aducă olocauste, să facă să fumege
 darurile pe pâne,
 Şi să facă sacrificii în totă ziua.
- 19 Şi a mai fost cuvântul lui Iehova că-
 tră Ieremia, *dicându*:
- 20 Aşa *dice* Iehova:
 "De puteţi să rumpeţi legământul meu de di,
 Şi legământul meu de nopte,
 Aşa ca nici ziua, nici noptea să nu mai fie
 la timpul se:
- 21 Atuncea se va rumpe şi "legământul meu cu
 David, servul meu,
 În câtă să nu aibă fiu, care să domnescă
 pe tronul se,
- Seu cu Leviţi, preuţi, cari mă servesc.
- 22 Precum "oştirea cerului nu se póte numera,
 Nici năşipul mării a se măsura,
 Aşa voi înmulţi seminţia lui David, servul
 Şi pre Leviţi, cari mă servesc. [meu,
- 23 Şi a mai fost cuvântul lui Iehova că-
 tră Ieremia, *dicându*:
- 24 Aş dora n'ai luat sémă ce a vorbit po-
 porul acesta, *dicându*:
 "Cele două nemuri, pre cari Iehova le-a a-
 "Elu le-a lepădat?" [lesu,

Intru atăta aş despreţuit pre poporul meu,
 Încât nu li mai este popor.

Aşa *dice* Iehova: 25
 De n'amă făcut "legământul dăilei şi al
 noptei,
 Şi de n'amă "întemciat aşedămintele ceru-
 lui şi ale pământului:
 "Atuncea voi lepăda seminţia lui Iacob şi 26
 a lui David, servul meu,
 Încât să nu ieu d'ntre urmaşii se domni
 Preste seminţia lui Abraam, a lui Isaac
 şi a lui Iacob;
 Căci "re'ntorce-voi pre prinşii lor, şi me
 voi îndura de d'înşii.

*Pređiceri de strămutar, mórtea şi immorménta-
 rea lui Zedekia.*

CUVÂNTUL ce a fost cătră Ieremia de 34
 la Iehova, "când Nebucodonosor, re-
 gele Babilonului, şi totă óstea lui, şi "tote
 regatele pământului de supt stăpânirca mânei
 sale, şi toate popórele, se luptară asupra Ie-
 rusalimului şi asupra tuturor cetăţilor sale,
dicându:

Aşa *dice* Iehova, Dumnezeu lui Isra- 2
 el: Mergi, şi vorbeşte lui Zedekia, regele
 lui Iuda, şi-i di: Aşa *dice* Iehova: Eccă, "eu
 voi da cetatea acasta în mânele regelui
 Babilonului, "care o va arde cu foc; Şi "tu 3
 nu vei scăpa din mâna lui, ci vei fi prins,
 şi vei fi dat în mâna lui; ochii tei vor
 vedé ochii regelui Babilonului, şi gura ta va
 vorbi cu gura lui, şi vei merge la Babilon.

Totu-şi tu, Zedekia, rege al lui Iuda, 4
 ascultă cuvântul lui Iehova: Aşa *dice* Ie-
 hova de tine: Nu vei muri de sabiă; Vei
 muri în pace; şi cu "tote "arderile de aromate
 făcute părinţilor tei, regilor de mai 'na- 5
 into, cari aş domni mai 'nainte de tine, "totu
 cu aceste "ţi vor face arderi, şi "te vor
 plange, *dicându*: Vai, domne! căci eu am
 cuvântat "acestă cuvânt, *dice* Iehova.

Şi a vorbit profetul Ieremia cătră Ze- 6
 dekia, regele lui Iuda, toate cuvintele ace-
 stea în Ierusalim. Şi óstea regelui Babilo- 7
 nului se lupta asupra Ierusalimului şi asupra
 tuturor cetăţilor lui Iuda, cari rămăse-
 seră neluate: Lachişul şi Azeka; "căci a-
 ceste cetăţi întărite mai rămăseseră neluate
 între cetăţile lui Iuda.

*Ameninţări re'nnoite pentru asuprairea scrivilor
 şi a scrvelor.*

Acesta este cuvântul, ce a fost cătră 8
 Ieremia de la Iehova, după ce regele Ze-

s Isa. 65. 10. Cap. 31. 24. & 50. 19.	z Cap. 29. 10. y Isa. 4. 2. & 11. 1.	Luc. 1. 32, 33. b Rom. 12. 1. & 15. 16.	Vers. 25. d Ps. 89. 34.	h Ps. 74. 16, 17. & 104. 19.	Cap. 34. a 2 Reg. 25. 1, eto.	32. 3, 28. d Cap. 32. 29. Vers. 22.	g Dan. 2. 46. h Veđi cap. 29. 18.
t Cap. 17. 26. & 32. 44.	Cap. 23. 5. z Cap. 25. 6.	1 Pot. 2. 5, 9. Apoc. 1. 6.	e Fac. 13. 10. & 15. 5. & 22. 17.	i Cap. 31. 37. j Vers. 7, 11.	Cap. 39. 1. & 52. 4.	e Cap. 32. 4. f Veđi 2 Cron. 16. 14. & 21. 19.	i 2 Reg. 18. 13. & 19. 8. 2 Cron. 11. 5, 9.
u Lev. 27. 32. v Cap. 23. 5. & 31. 27, 31.	a 2 Sam. 7. 16. 1 Reg. 2. 4. Ps. 89. 29, 36.	c Ps. 89. 37. Isa. 54. 9. Cap. 31. 36.	f Vers. 21, 22. g Vers. 20. h Fac. 8. 22.	—	b Cap. 1. 15. c Cap. 21. 10. &		

dekia a încheiat legământ cu totu popo-
 9 rulū ce *se afla* în Ierusalimū, ca să pro-
 chiāme *libertate* între d'înșii; *Anume*, ² ca
 fie-care să lase liberū pre servulū seū, și fie-
 care pre serva sa, Ebreū seū Ebreā; ¹ ca ne-
 menea să nu se servescă de vre-unū Iudeū,
 10 fratele seū, ca sclavū; Și cândū auḏirā toṭi
 mai marii și totū poporulū, care intra în le-
 gământū, ca fie-care să lase liberū pre ser-
 vulū seū, și fie-care pre serva sa, ca să nu
 se servescă de ei *ca sclavi*, atunci au ascu-
 11 tatū, și i-au lāsātū. Darā ² după aceea 'și
 schimbarā gândulū, și aduserā îndereptū pre
 servii și servele, pre cari-i lāsaserā liberi,
 și-i silirā *să fie* servi și serve.
 12 Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova cătrā
 13 Ieremia de la Iehova, dicēndū: Așa dice
 Iehova, Dumneḏeulū lui Israelū: Încheiat'amū
 legământū cu părinṭii vostri, în ḏiua in care
 i-amū scosū din pāmēntulū Egiptulū, din
 14 casa șerbiei, dicēndū: La sfârșitulū a ⁷ șapte
 ani fie-care să lase pre fratele seū, Ebreū,
 care s'a vëndutū ṭie, și ṭi-a servitū șese ani,
 atuncea să-lū lași liberū de la tine; darā
 15 părinṭii vostri nu m'au ascultatū, nici nu
 au plectatū urechia lorū. Și acumū v'aṭi
 întorsū, și aṭi făcutū cele drepte înainte
 mea, prochiāmāndū fie-care libertate aprō-
 pelū seū: și aṭi ⁶ încheiatū legământū inain-
 tea mea ² în casa, ce se numesce duple nu-
 16 mele meū; Darā *pe datā* v'aṭi schimbatū
 gândulū, aṭi ⁷ profanatū numele meū, și aṭi
 adusū îndereptū fie-care pre servulū seū,
 și fie-care pre serva sa, pre cari i-aṭi fostū
 lāsātū liberi la voia lorū, și i-aṭi silitū, ca
 să vi fie *erā-și* servi și serve.
 17 De aceea așa dice Iehova: Voi nu m'aṭi
 ascultatū, ca să prochiāmaṭi fie-care liber-
 tate fratelū seū, și fie-care aprōpelū seū,
 și eḑcē, dice Iehova, ⁸ eu prochiāmū asupra
 voastră libertate ⁹ sâbiei, ciumei și fōmetei;
 și vē voiū da spre ¹⁰ apēsare tuturorū rega-
 18 telorū pāmēntulū. Și voiū da pre ōmenii,
 cari au cālcātū legământulū meū, și cari
 n'au implinitū cuvintele legământulū, ce au
 încheiatū înainte mea, ¹¹ cândū au tăiatū vi-
 ṭelulū în două, și au trecutū prin bucāțele
 19 lui: Pre mai marii lui Iuda, și pre mai
 marii Ierusalimulū, pre eunuchi, și pre pre-
 uṭi și pre totū poporulū țerei, care a tre-
 20 cutū pr'între bucāțele viṭelulū, ¹² i voiū da
 în mânele neamicilor lorū, și în mânele cel-
 ororū ce cautā sufletulū lorū: și ¹³ cadavrele
 lorū vorū fi spre māncare pāserilorū ceriu-

lui și fērelorū pāmēntulū. Și pre Zedekia, 21
 regele lui Iuda, și pre mai marii lui ¹⁴ i voiū
 da în mânele neamicilor lorū: în mâne-
 le celororū ce cautā viēta lorū, și în mânele
 ōstei regelū Babilonulū, ¹⁵ care s'a dusū de
 la voi. ¹⁶ Eccē, voiū ordina, dice Iehova, și-i 22
 voiū aduce erā-și la cetatea acēsta; și ei o
 vorū bate, ¹⁷ o vorū cuprinde, și o vorū arde
 cu focū; și ¹⁸ voiū prefăce cetāṭile lui Iuda
 într'unū deșertū, fără locuitori.

*Ieremia arētā Iudeilorū pre Rechabiṭi dreptū e-
 semplu de ascultare și de respălțirea ei.*

CUVĒNTULŪ ce a fostū de la Iehova 35
 cătrā Ieremia în ḏilele lui Iehoiakimū,
 fiulū lui Iosia, regele lui Iuda, dicēndū:
 Du-te la casa ¹ Rechabiṭilorū, și vorbesce cu 2
 ei, și adā-i în casa lui Iehova, în una din
² cămări; și dā-li vinū să bea.

Atunci amū luatū pre Jazania, fiulū lui 3
 Ieremia, fiulū lui Habazinia, pre fraṭii seī,
 pre toṭi fiī seī, și pre totā casa Rechabi- 4
 ṭilorū; Și i-amū adusū în casa lui Iehova,
 în camara fiilorū lui Hananū, fiulū lui Ig- 5
 dalia, omulū lui Dumneḏeū, *ce este* aprōpo
 de camara mai marilorū, de asupra cămā-
 rei lui Maaseia, fiulū lui Șallumū, ⁶ ușierulū.
 Și amū pusū înainte fiilorū casei Recha- 7
 biṭilorū vase pline de viuū, și cupe; și li-
 amū ḏisū: „Beṭi vinū!”

Darā ei au respunsū: „Noi nu vomū bé 6
 vinū: căci ¹ Ionadabū, fiulū lui Rechabū, pă-
 rinṭele nostru, ni-a ordinarū, dicēndū: Să nu
 beṭi vinū, *nici* voi *nici* fiī vostri în eternū;
 Nici să zidiṭi casā, nici să semēnaṭi se- 7
 minṭā, nici să sādiṭi vii, nici să *le* aveṭi;
 ci în corturi să locuiṭi în tōte ḏilele vōstre, ⁸ ca
 să trăiṭi multū timpū pe pāmēntulū, în care
 petreceṭi. Și noi ascultāmū de vōcea lui 8
 Ionadabū, fiulū lui Rechabū, părinṭele no-
 stru, în totā aceea ce ni-a ordinarū, ca să
 nu bemū vinū în tōte ḏilele nōstre, noi, fe-
 meele nōstre, fiī nostri, și fetele nōstre;
 Nici să zidimū case, ca să le locuimū; și 9
 nici să avemū viiā, au ṭērānā, au seminṭā;
 Ci locuimū în corturi, și amū ascultatū, și 10
 amū făcutū duple tōte ce ni-a ordinarū
 Ionadabū, părinṭele nostru. Darā cândū 11
 Nebucodonosorū, regele Babilonulū, s'a suitū
 în *acestū* pāmēntū, amū ḏisū: Veniṭi, să
 mergemū în Ierusalimū de d'înainte ōstei
 Chaldeilorū și a ōstei Sirienilorū; așa lo-
 cuimū în Ierusalimū.

Atunci a fostū cuvēntulū lui Iehova că- 12

j Esod. 21. 2.
 Lev. 25. 10.
 Vers. 14.
 k Neem. 5. 11.
 l Lev. 25. 39—
 48.
 m Veḏi vers. 21.

Cap. 37. 5.
 n Esod. 21. 2. &
 23. 10.
 o Deut. 15. 12.
 p Așa 2 Reg. 23.
 3.

Neem. 10. 39.
 p Cap. 7. 10.
 q Esod. 20. 7.
 r Lev. 19. 12.
 s Mat. 7. 2.
 Gal. 6. 7.

Iac. 2. 13.
 t Cap. 32. 24, 36.
 u Deut. 28. 25,
 64.
 v Cap. 39. 18.
 w Veḏi Fac. 15.

10, 17.
 v Cap. 7. 33. &
 39. 1, 2, 8 &
 18. 4. & 19. 7.
 x Veḏi cap. 37.
 5, 11.
 y Cap. 37. 8, 10.

z Cap. 38. 3. &
 39. 1, 2, 8 &
 52. 7, 13.
 a Cap. 9. 11. &
 44. 2, 6.

Caputū 35.
 a 2 Reg. 10. 15.
 b 1 Cron. 2. 55.
 c 2 Reg. 12. 9.

& 25. 18.
 d 1 Cron. 9. 18,
 19.
 e 2 Reg. 10. 15.
 f Esod. 20. 13.
 g Efec. 6. 2, 3.

- tră Ieremia, dicându: Așa dice Iehova, Dumne-
 13 neșeul oștirilor și alu lui Israelu: Mergi, și vorbesce omenilor lui Iuda, și locuitorilor Ierusalimului: Oare nu veți primi în-
 14 vătătură, ca să ascultați de cuvintele mele? dice Iehova. Cuvintele lui Ionadab, fiulul lui Rechab, care a ordinaru fiiloru sei, să nu bea vinu, se îndeplinesc; căci până în ziua de astăzi nu beu, ci ascultă de ordinul părintelui lor. Dară eu v'amă cuvântat, sculându-mă de demănătă și vorbindu; și totu-și nu m'ați ascultat. Și amă tramesu la voi pre toți servii mei, pre profeți, sculându-mă de demănătă, și tramețându-i, ca să vi vorbescă: 'Întorceți-vă fiecare de la calea sa cea rea, și îndreptați-vi faptele, și nu urmați după alți dei, ca să li serviți; și atunci veți locui în pământul, pre care l'amă datu voui și părinților vostri; dară n'ați plecatu urechii vós-
 16 tră, și nu m'ați ascultat. Pentru-că fiul lui Ionadab, fiulul lui Rechab, îndeplinesc ordinul, ce părintele lor l'a ordinaru lor, dară poporul acesta nu m'a ascultat; De aceea așa dice Iehova, Dumneșeul oștirilor și alu lui Israelu: Eccă, eu voi aduce asupra lui Iuda și asupra tuturor locuitorilor Ierusalimului toate relele cele-amă cuvântat asupra lor; *pentru că li-amă cuvântat, dară ei nu m'au ascultat; și amă strigat cătră d'înșii, dară ei nu m'au răspuns.
- 18 Și a cuvântat Ieremia cătră casa Rechabților: Așa dice Iehova, Dumneșeul oștirilor și alu lui Israelu; Fiind-că ați ascultat de ordinul lui Ionadab, părintele vostru, și ați păzit totu ordinele lui, și ați făcutu duple toate cele ce v'a ordinaru el; De aceea așa dice Iehova, Dumneșeul oștirilor și alu lui Israelu: Nu va lipsi lui Ionadab, fiulul lui Rechab, bărbat, care să stea înaintea mea în eternu.

Profețiile lui Ieremia cetite în templu și înaintea regelui, care arde tuful, în care ele erau scrise.

- 36 **S**I în anul alu patrulea alu lui Iehoa-
 kim, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda, a fostu cătră Ieremia cuvântul acesta de
 2 la Iehova, dicându: Ié-ți unu "tui de carte, și *scrie într'insul toate cuvintele, ce ți-amă cuvântat asupra lui Israelu și asupra lui Iuda, și asupra tuturor popórelor, din ziua în care amă vorbitu cătră tine, din
 3 zilele lui Iosia, până în ziua acésta; *Póte, că va auzi casa lui Iuda toate relele, ce eu

amă de gându să-i facu, pentru ca să se întorcă fie-care de la calea sa cea rea, și eu să iertu fără-de-legea lor și păcatul lor.

Atunci a *chămatu Ieremia pre Baruc, fiulul lui Neria; și *Baruc a scris în tuiul de carte, din gura lui Ieremia, toate cuvintele lui Iehova, ce le-a vorbitu cătră d'insul.

Și a ordinaru Ieremia lui Baruc, dicându: Eu sînt închis, nu pot să intru în casa lui Iehova; Deci intră tu, și cetesce de pe tui în auzul poporului cuvintele lui Iehova ce le-ai scris din gura mea, în casa lui Iehova, în 'di de postu; și cetesce acésta și în auzul întregului Iuda, la toți căți voru veni din cetățile lor. *Póte, că rugăciunea lor va ajunge înaintea lui Iehova, și că se va întorče fie-care de la calea sa cea rea; căci mare este mânia și furia, ce Iehova a cuvântat asupra acestui popor.

Și a făcutu Baruc, fiulul lui Neria, duple toate cele ce l-a ordinaru Ieremia, profetul, cetind de pe carte cuvintele lui Iehova în casa lui Iehova.

Și în anul alu cincelea alu lui Iehoa-
 kim, fiulul lui Iosia, regele lui Iuda, în luna a nouă, s'a prochiămatu postu înaintea lui Iehova, pentru totu poporul din Ierusalim, și pentru totu poporul, ce venia de prin cetățile lui Iuda în Ierusalim. Și a cetit Baruc de pe carte, în auzul
 10 a totu poporul, cuvintele lui Ieremia în casa lui Iehova, în camera lui Ghemaria, fiulul lui Șafan, secretarul, în curtea de sus, la *intrarea porței celei noie a casei lui Iehova.

Și a audit Micaia, fiulul lui Ghemaria, fiulul lui Șafan, toate cuvintele lui Iehova din cartea acésta. Și s'a pogorit spre casa regelui în camera secretarului; și ecă, toți mai marii ședeau acolo; adecă: Elișama, secretarul; Delaia, fiulul lui Șemaia; Elnatan, fiulul lui Achor; Ghemaria, fiulul lui Șafan, și Zedekia, fiulul lui Hanannia; toți mai marii. Și li-a spus Micaia toate cuvintele, pre cari le-a audit, cându Baruc cetia din cartea în auzul poporului.

Și au tramesu toți mai marii cătră Baruc pre Iehudi, fiulul lui Netania, fiulul lui Șelemia, fiulul lui Cuși, dicându: Tuiul, ce ai cetit în auzul poporului, ié-lu în mânele tale, și vino. Deci a luat Baruc, fiulul lui Neria, tuiul în mânele sale, și a venit la d'înșii. Și ei i-au disu: Acumă ședi

f Cap. 32. 33.
 g 2 Cron 36. 15.
 h Cap. 7. 13. &
 25. 3.
 i Cap. 7. 25. &

25. 4.
 j Cap. 18. 11. &
 25. 5. 6.
 k Prov. 1. 24.
 l Isa. 65. 12. &

66. 4.
 Cap. 7. 13.
 l Cap. 15. 19.

Capul 36.
 a Isa. 8. 1.
 Ezech. 2. 9.
 Zech. 5. 1.

b Cap. 30. 2.
 c Cap. 25. 15.
 etc.
 d Cap. 25. 3.

e Vers. 7.
 Cap. 26. 3.
 f Cap. 18. 8.
 Iona 3. 8.

g Cap. 32. 12.
 h Vezi cap. 45.
 1.
 i Lev. 16. 29. &

25. 27—29.
 fapt. 27. 9.
 j Vers. 3.
 k Cap. 25. 10.

- și cetece-lă în auzul nostru; și a cetit¹ Baruc² în auzul lor³.
- 16 Și cum⁴ au⁵ auzit⁶ toate cuvintele, s'au uitat⁷ înspăimântați unul⁸ la altul⁹, și au¹⁰ dis¹¹ cătră Baruc¹²: Vom¹³ spune regelui¹⁴ toate cuvintele¹⁵ acestea. Și au¹⁶ întreat¹⁷ pre Baruc¹⁸, dicend¹⁹: Spune-ni²⁰ acum²¹ cum²² ai scris²³ toate cuvintele²⁴ acestea din gura²⁵ lui? Și li-a²⁶ respuns²⁷ Baruc²⁸: Din gură²⁹ mi-a³⁰ spus³¹ toate cuvintele³² acestea, și c³³ le-am³⁴ scris³⁵ cu negră³⁶ în carte. Și au³⁷ dis³⁸ lui Baruc³⁹ mai marii⁴⁰: Du-te, și te ascunde, tu și Ieremia; și să nu⁴¹ sciă nimenea unde⁴² v⁴³ aflați.
- 20 Și au⁴⁴ intrat⁴⁵ la regele⁴⁶ în curte; dară au⁴⁷ lăsat⁴⁸ tuiul⁴⁹ în camara⁵⁰ lui Elișama, secretarul⁵¹; și au⁵² spus⁵³ în auzul⁵⁴ regelui⁵⁵ toate cuvintele⁵⁶. Deci a⁵⁷ trăs⁵⁸ regele⁵⁹ pre Iehudi să⁶⁰ iee tuiul⁶¹; și l'a⁶² luat⁶³ din camara⁶⁴ lui Elișama, secretarul⁶⁵. Și l'a⁶⁶ cetit⁶⁷ Iehudi în auzul⁶⁸ regelui⁶⁹ și în auzul⁷⁰ tuturor⁷¹ mai mariilor⁷², cari stătea⁷³ împrejurul⁷⁴ regelui⁷⁵. Dară regele⁷⁶ ședea⁷⁷ în casă⁷⁸ de iernă, în luna⁷⁹ a noia, și era⁸⁰ înaintea⁸¹ lui un⁸² foc⁸³ de cărbuni⁸⁴ aprinși. Și îndată⁸⁵ ce Iehudi cetia⁸⁶ trei⁸⁷ s⁸⁸eu patru fece, regele⁸⁹ le tăia⁹⁰ cu cuțitaș⁹¹ de condee, și le arunca⁹² în focul⁹³ de pe cămin⁹⁴, până când⁹⁵ s'a mistuit⁹⁶ tot⁹⁷ tuiul⁹⁸ în focul⁹⁹ de pe cămin¹⁰⁰. Dară nu s'au spăimântat¹⁰¹, nici și-au¹⁰² rumpt¹⁰³ vestmintele¹⁰⁴ lor¹⁰⁵, nici regele, nici servii¹⁰⁶ lui, cari au¹⁰⁷ ascultat¹⁰⁸ cuvintele¹⁰⁹ acestea. Dară Elnatan¹¹⁰ și Delaia și Ghemaria se rugaseră¹¹¹ de rege, ca să nu¹¹² ardă tuiul¹¹³; dară el¹¹⁴ nu i-a¹¹⁵ ascultat¹¹⁶. Și a ordonat¹¹⁷ regele¹¹⁸ lui Ierameel¹¹⁹, fiul¹²⁰ lui Hamelec¹²¹, lui Seraia, fiul¹²² lui Azriel¹²³, și lui Șelemia, fiul¹²⁴ lui Abdeel¹²⁵, să prindă¹²⁶ pre Baruc¹²⁷, cărturarul¹²⁸, și pre Ieremia, profetul¹²⁹. Dară Iehova i-a¹³⁰ ascuns¹³¹.
- 27 Și a fost¹³² cuvântul¹³³ lui Iehova cătră Ieremia, după¹³⁴ ce regele a ars¹³⁵ tuiul¹³⁶, și cuvintele¹³⁷ pre cari le-a¹³⁸ scris¹³⁹ Baruc¹⁴⁰ din gura¹⁴¹ lui Ieremia, dicend¹⁴²: Ié-ți un¹⁴³ alt¹⁴⁴ tui¹⁴⁵, și scrie¹⁴⁶ într'insul¹⁴⁷ toate cuvintele¹⁴⁸ de mai nainte, cari au¹⁴⁹ fost¹⁵⁰ scrise¹⁵¹ în tuiul¹⁵² antei¹⁵³, ce l'a¹⁵⁴ ars¹⁵⁵ Iehoiakim¹⁵⁶, regele¹⁵⁷ lui Iuda: 29 Și lui Iehoiakim¹⁵⁸, regele¹⁵⁹ lui Iuda, să-i spu¹⁶⁰: Așa¹⁶¹ dice Iehova: Tu ai ars¹⁶² tuiul¹⁶³ acesta, dicend¹⁶⁴: De ce ai scris¹⁶⁵ într'insul¹⁶⁶, dicend¹⁶⁷: Regele Babilonului¹⁶⁸ va veni, și va strica¹⁶⁹ pământul¹⁷⁰ acesta, și va stărpi¹⁷¹ de pe el¹⁷² omeni¹⁷³ și vite? De aceea așa¹⁷⁴ dice Iehova de Iehoiakim¹⁷⁵, regele¹⁷⁶ lui Iuda: 30 Nu va avé¹⁷⁷ pre nimenea, care să ședă¹⁷⁸ pe tronul¹⁷⁹ lui David¹⁸⁰; și cadavrul¹⁸¹ lui se va lepăda¹⁸² la căldura¹⁸³ dila¹⁸⁴ și la frigul¹⁸⁵ nopței; 31 Și-l¹⁸⁶ voi¹⁸⁷ pedepsi, pre el¹⁸⁸, pre urmașii¹⁸⁹ sei,

și pre servii¹⁹⁰ sei pentru fără-de-legea¹⁹¹ lor¹⁹², și voi¹⁹³ aduce¹⁹⁴ asupra¹⁹⁵ lor¹⁹⁶, și asupra locuitorilor¹⁹⁷ Ierusalimului¹⁹⁸, și asupra¹⁹⁹ omienilor²⁰⁰ lui Iuda, toate²⁰¹ relele, ce le-am²⁰² vorbit²⁰³ pentru ei, și pre cari²⁰⁴ nu le-au²⁰⁵ ascultat²⁰⁶.

Și a luat²⁰⁷ Ieremia un²⁰⁸ alt²⁰⁹ tui²¹⁰, și l'a²¹¹ dat²¹² 32 lui Baruc²¹³, fiul²¹⁴ lui Neria, cărturarul²¹⁵, care a scris²¹⁶ în el²¹⁷ din gura²¹⁸ lui Ieremia toate cuvintele²¹⁹ cărței, pre care a ars²²⁰ o Iehoiakim²²¹, regele²²² lui Iude, în foc²²³; și s'au²²⁴ adaus²²⁵ încă²²⁶ și alte asemenea²²⁷ cuvinte.

Relațiunile lui Ieremia cu regele, și cum²²⁸ s'a pus²²⁹ de multe ori²³⁰ în închisore.

SI în locul²³¹ lui Conia, fiul²³² lui Iehoiakim²³³, se făcu²³⁴ rege²³⁵ 37 Zedekia, fiul²³⁶ lui Iosia, pre care Nebucodonosor²³⁷, regele Babilonului²³⁸, l'au²³⁹ făcu²⁴⁰ rege în pământul²⁴¹ lui Iuda. Dară²⁴² nici el²⁴³, nici servii²⁴⁴ lui, nici poporul²⁴⁵ țerei, nu ascultară²⁴⁶ cuvintele, pre cari Iehova li-a²⁴⁷ vorbit²⁴⁸ prin Ieremia, profetul²⁴⁹. 2 Și a trăs²⁵⁰ regele Zedekia pre Iehucal²⁵¹, fiul²⁵² lui Șelemia, și pre Zefania, fiul²⁵³ lui Maaseia, preutul²⁵⁴, cătră profetul²⁵⁵ Ieremia, dicend²⁵⁶: Roga-te²⁵⁷ pentru noi²⁵⁸ lui Iehova, Dumnezeul²⁵⁹ nostru. Și Ieremia intra²⁶⁰ și e-șia²⁶¹ prin popor²⁶²; căci nu-l²⁶³ puseseră²⁶⁴ încă²⁶⁵ în închisore. 3 Și a eșit²⁶⁶ 4 oște²⁶⁷ a lui Faraon²⁶⁸ din Egipt²⁶⁹; și când²⁷⁰ Chaldei²⁷¹, cari impresurau²⁷² Ierusalimul²⁷³, au²⁷⁴ auzit²⁷⁵ de scirea²⁷⁶ lor²⁷⁷, s'au²⁷⁸ depărtat²⁷⁹ de Ierusalim²⁸⁰.

Și a fost²⁸¹ cuvântul²⁸² lui Iehova cătră Ieremia, profetul²⁸³, dicend²⁸⁴: Așa²⁸⁵ dice Iehova, Dumnezeul²⁸⁶ lui Israel²⁸⁷: Așa²⁸⁸ să spuneți²⁸⁹ regelui²⁹⁰ lui Iuda, care v'a²⁹¹ trăs²⁹² la mine, ca să mă întreați²⁹³: Ecce²⁹⁴, oște²⁹⁵ a lui Faraon²⁹⁶, care a eșit²⁹⁷ spre ajutorul²⁹⁸ vostru, se va întorce²⁹⁹ în pământul³⁰⁰ s³⁰¹eu, în Egipt³⁰². 8 Și Chaldei³⁰³ érá-și vor³⁰⁴ veni, și vor³⁰⁵ bate ceta-tea³⁰⁶ acésta, o vor³⁰⁷ cuprinde, și o vor³⁰⁸ arde cu foc³⁰⁹. Așa³¹⁰ dice Iehova: Nu v³¹¹ încelați, 9 dicend³¹²: Chaldei³¹³ se vor³¹⁴ depărta de la noi; căci nu se vor³¹⁵ depărta. 10 Căci³¹⁶ chiar³¹⁷ de ați³¹⁸ fi bătut³¹⁹ totă³²⁰ oște³²¹ Chaldeilor³²², cari se bat³²³ cu voi, și ar³²⁴ fi rămas³²⁵ din ei numai³²⁶ bărbați³²⁷ râniți, tot³²⁸ s'ar³²⁹ scula³³⁰ acestia fiecare³³¹ în cortul³³² s³³³eu, și ar³³⁴ arde cetatea³³⁵ acésta cu foc³³⁶.

Și când³³⁷ oște³³⁸ Chaldeilor³³⁹ s'a depărtat³⁴⁰ 11 de Ierusalim³⁴¹ de frica³⁴² oștei³⁴³ lui Faraon³⁴⁴, Atunci³⁴⁵ a eșit³⁴⁶ Ieremia din Ierusalim³⁴⁷, ca să se ducă³⁴⁸ în pământul³⁴⁹ lui Beniamin³⁵⁰, ca să iee³⁵¹ moscenirea³⁵² sa în meșlocul³⁵³ poporului³⁵⁴; 12 Și sosind³⁵⁵ el³⁵⁶ în p³⁵⁷orta³⁵⁸ lui Beniamin³⁵⁹, aflatu-s'a³⁶⁰ acolo căpitenia³⁶¹ străjei, și numele ei³⁶² era Iriia, fiul³⁶³ lui Șelemia, fiul³⁶⁴ lui Ana-

¹ Vedi Amos. 3.

¹⁵

² Reg. 22. 11.

^{1a} 36. 22. &

³⁷ 1.

^a Cap. 22. 30.

^o Cap. 22. 19.

—

Capit³⁷.

^a 2 Reg. 24. 17.

² Cron. 36. 10.

Cap. 22. 24.

^b 2 Cron. 36. 12.

14.

^c Cap. 21. 1, 2.

& 29. 25. & 52.

24.

^d Vedi 2 Reg.

24. 7.

Exoc. 17. 15

^e Vers. 11.

Cap. 34. 21.

^f Cap. 21. 2.

^g Cap. 34. 21.

^h Cap. 21. 4, 5.

ⁱ Vers. 5.

nia; și elu a prinsu pre profetulū Ieremia,
14 dicendū: Tu treci la Chaldei. Și a răspunsū
Ieremia: Minciuni; nu treci la Chaldei: 'dară
nu l'a ascultatū; decī Iriia apucă pre Iere-
15 mia, și l'a dusu la mai mari. Și mai marii
se măriară asupra lui Ieremia, și bătendu-lū,
'lū puseră în închisore, în casa lui Ionatanū,
secretarulū, căci din ea aū fostū făcutū
prinsore.

16 Ieremia intrandū în * închisore și în grópă,
17 și ședendū Ieremia acolo dīle multe, Tră-
mes'a Zedekia, regele, și l'a scosū; și l'a
întrebatū regele în ascunsū în casa sa, și a
disū: Este vre-unū cuvēntū de la Iehova?
și Ieremia a răspunsū: Este; și a adausū:
Vei fi datū în mânele regelui Babilonului.
18 Și a disū Ieremia regelui Zedekia: Ce amū
gresitū înaintea ta, seū înaintea servilorū
tei, seū înaintea poporului acestuia, de m'atī
19 pusū în închisore? Și unde sīnt profetii
vostri, cei ce v'aū profetitū, dicendū: Re-
gele Babilonului nu va veni asupra vōstră și
20 asupra pământului acestuia? De aceea ascultă
acumū, rogu-te, domnulū meū rege, și fie
primită înaintea ta, rogu-te, rugăciunea mea:
să nu mē trāmeți eră-și în casa lui Ionatanū,
21 secretarulū, ca să nu morū acolo. Atuncea
a ordonatū regele Zedekia, de aū închisū
pre Ieremia 'în curtea închisorei, și-i dădea
acolo pe totă dīia o pâne din ulița pitarilorū,
'până cândū s'a sfârșitū totă pânea din ce-
tate. Așa a rămasū Ieremia în curtea în-
chisorei.

38 **S**I aū auditū Șefatia, fiulū lui Mattanū,
Ghedalia, fiulū lui Pașuru, Iucalū, fiulū
lui Șelemia, și Pașurū, fiulū lui Malchia,
cuvēntulū ce Ieremia a cuvēntatū la totū
2 poporulū, dicendū: „Așa dīce Iehova: „Cine
va rămānē în cetatea acēsta va muri de
sabiā, de fōmete și de ciumā; dară cine
va eși la Chaldei va trăi, și viēta lui 'i va
3 fi de prēdā, și va trăi“; Și: „Așa dīce Iehova:
'Cetatea acēsta se va da în mânele ōstei re-
gelui Babilonului, care o va cuprinde.“
4 Decī aū disū mai marii cătrā rege: „Să
se omōre omulū acesta; căci prin acesta se
moleșēzā mânele bărbaților de resbelū,
cari aū rămasū în cetatea acēsta, și mā-
nele a totū poporulū, cuvēntāndu-li elū astū-
feliū de cuvinte; căci omulū acesta nu caută
5 binele poporului acestuia, ci rēulū. Și a
răspunsū Zedekia, regele: Ecce elū este în
mānele vōstre; căci regele nu pōte nimicū
6 împotriva vōstră. „Atunci aū luatū pre Ie-
remia, și l'a aruncatū în grōpa lui Malchia,
fiulū lui Hamelecū, care se afla în curtea

închisorei; și aū pogoritū pre Ieremia acolo cu
funiele; și în grōpā nu era apă, ci numai
tinā; și Ieremia s'a afundatū în tinā.

7 ^aȘi cândū Etiopēnulū Ebedū-Melecū, unulū
d'între eunuchii ce se aflaū în casa regelui,
a auditū, că aū pusū pre Ieremia în grōpā,
pre-cândū regele ședea în pōrta lui Ben-
iaminū, A eșitū Ebedū-Melecū din casa re-
8 gelui, și a vorbitū regelui, dicendū: Dom-
9 nulū meū rege, ōmenii acestia aū făcutū
rēū în tōte cāte aū făcutū profetulū Iere-
mia, pre care l'aū aruncatū în grōpā; și
elu totū arū fi muritū de fōme în loculū
unde era; căci nu mai este pâne în cetate.
Și a ordonatū regele lui Ebedū-Melecū, E-
10 tiopēnulū, dicendū: Iē de aicea trei-deci
de ōmeni cu tine, și scōte pre profetulū
Ieremia din grōpā, mai 'nainte de a muri.

Decī a luatū Ebedū-Melecū ōmeni cu sine,
11 și a intratū în casa regelui de desubtulū
tesaurulū, și a luatū de acolo petice și
stremțe vechi, și le-a pogoritū cu funiele
în grōpā la Ieremia. Și a disū Ebedū-Me-
12 lecū, Etiopēnulū, lui Ieremia: Pune acumū
stremțele și peticele cele rupte suptū suō-
rele tale, și preste funie: și a făcutū Ie-
remia așa. 'Și aū trasū pre Ieremia cu fu-
13 niele, și l'aū scosū din grōpā; și a rămasū
Ieremia 'în curtea închisorei.

Și a trāmesū Zedekia, regele, și aū a-
14 dusū pre Ieremia profetulū la d'însulū în
întrearea a treia, care se afla în casa lui Ie-
hova; și a disū regele lui Ieremia: Amū
să te întrebū ce-va; să nu ascunđi nimicū
de mine. Și a răspunsū Ieremia lui Ze-
15 dekia: De-ți voiū spune, aū nu mē vei o-
morī? și de te voiū sfātui, totū nu mē vei
asculta. Și a juratū în ascunsū Zedekia,
16 regele, lui Ieremia, dicendū: Viū este Ie-
hova, * care nī-a datū acestū sufletū, că nu
te voiū omorī, nici nu te voiū da în mā-
nele ōmenilorū acestora, cari caută viēta ta.

Atuncea Ieremia dīse lui Zedekia: Așa
17 dīce Iehova, Dumneđeulū oștirilorū, Dum-
neđeulū lui Israelū: De vei 'eși * cătrā mai
marii regelui Babilonului, sufletulū teū va
trăi, și cetatea acēsta nu se va arde cu focū;
vei trăi și tu și casa ta; Dară de nu vei
18 eși cătrā mai marii regelui Babilonului, a-
tuncea cetatea acēsta se va da în mânele
Chaldeilorū, cari o vorū arde cu focū, și * tu
nu vei scāpa din mânele lorū.

Și a disū Zedekia regele cătrā Ieremia: 19
Mē temū de Iudei, cari aū trecutū la
Chaldei, ca nu cumū-va să mē dee în mā-
nele lorū, și * să-și batā jocū de mine.

f Cap. 38. 26.
k Cap. 38. 6.
l Cap. 38. 2. &
38. 13, 28.

m Cap. 38. 9. &
52. 6.
—

Capitulū 38.
a Cap. 21. 1.
b Cap. 21. 8.

c Cap. 37. 8.
d Cap. 21. 9.
e Cap. 21. 10. &
32. 3.

f Veđi cap. 26.
11.
g Cap. 37. 21.

h Cap. 39. 16.
i Vers. 6.
j Cap. 37. 21.
k Isa. 57. 16.

l 2 Reg. 24. 12.
m Cap. 39. 3.
n Cap. 32. 4. &

34. 3.
Vers. 23.
o 1 Sam. 31. 4.

20 Atuncea Ieremia a răspunsu: Nu te voru da. Ascultă vócea lui Iehova în cele ce-ți vorbesc; și-ți va fi bine, și sufletul teú va trăi. Dară de nu vei voi să eși, acesta este
21 cuvântul de Iehova mi-a arătat: Eccé, toate femeele, ce au rămasu în casa regelui lui Iuda, se voru scóte cátră mai marii regelui Babilonului, și ele voru díce:

Amicii tei te încelară, și te repuseră; Picíórele tale se afundară, și au datú înderéptu.

23 Și toate femeele tale și toți copiii tei se voru lua de Chaldei, și tu nu vei scăpa din mânele lorú, ci vei fi prinsu de regele Babilonului; și vei face ca cetatea acésta să fie arsă cu focu.

24 Și a dísu Zedekia cátră Ieremia: Să nu scia nimenea cuvintele acestea, și atuncea nu vei muri. Dară de voru aúdi mai marii, că amú vorbitú cu tine, și voru veni la tine, și-ți voru díce: „Spune-ni ce ai vorbitú cu regele; nu ascunde acésta de noi; și nu te vomú omori; și ce ți-a răspunsú regele”; Atuncea răspunde-li: „Eú amú înfăciășatú cererea mea înaintea regelui, să nu mé re'ntórcă în casa lui Ionatanú, spre a muri acolo.

27 Venit'au deci toți mai marii la Ieremia, și l'au întreatú; și li-a spusú duple toate aceste cuvinte, ce i-a ordinarú regele; și ei au încetatú de a-lú mai întreba; căci lucrulú nu li se făcu cunoscutú. Și a rămasú Ieremia în curtea închisorei până în diúa în care s'a cuprinsú Ierusalimulú; și a fostú acolo, cândú Ierusalimulú s'a cuprinsú.

Ierusalimulú cuprinsú de Nebucodonosorú; Ieremia pusú în libertate: Ebedú-Melecú păstratú în viétú.

39 **I**N anulú alú nouélea alú lui Zedekia, regele lui Iuda, în luna a decea, a venitú Nebucodonosorú, regele Babilonului, și totá óstea lui asupra Ierusalimulú, și l'a împresuratú.

2 Și în anulú alú unú-spre-decelea alú lui Zedekia, în luna a patra, la noué a lunéi, s'a spartú cetatea. Și toți mai marii regelui Babilonului au intratú, și au sedutú în pórtá de meilócú: adecă, Nergalú-Şarezorú, Şamgarú-Nebo, Sarsecimú, mai marele eunuchilorú, și Nergalú-Şarezú, mai marele magilorú, și cei-l-alti mai mari ai regelui Babilonului.

4 Și cumú i-a vedutú Zedekia, regele lui Iuda, și toți bărbații de resbelú, au fugitú, și au eșitú nóptea din cetate pe calea gră-

dinei regelui, prin pórtá d'între dwoé zidiuri, și regele apucá drumulú pe sesú. Dară óstea Chaldeilorú i-a urmăritú; și a ajunsú pre Zedekia în sesurile din Iericho, l'a prinsú, și l'a dusú la Nebucodonosorú, regele Babilonului, în Ribla din pământulú Hamatului, care l'a și condamnatú. Și a tăiatú regele Babilonului pre fii lui Zedekia în Ribla înaintea ochilorú lui; și a tăiatú regele Babilonului pre toți mai marii lui Iuda. Și a scosú ochii lui Zedekia, și l'a legatú cu dwoé lanțuri de aramă, ca să-lú ducă în Babilonú. Și Chaldei au arsú cu focú casa regelui și casele poporului, și au stricatú zidiurile Ierusalimulú.

Dară rămășița poporului, care a rămasú în cetate, și pre cei ce au trecutú la d'insulú, pre totá rămășița poporului ce a mai rămasú, a dus'o prinsá în Babilonú Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci. Dară din poporú, pre cei saraci, cari n'aveau nimicú, i-a lăsatú Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci, în pământulú lui Iuda, și li-a datú vii și țérane în diúa aceea.

Și a datú ordinú Nebucodonosorú, regele Babilonului, lui Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci, pentru Ieremia, dicéndú: Lé pre acesta, să aibi ochii asupra lui, și să nu-i faci vre-unú rău; ci cumú ți va díce, așa să-i faci. Și au tramesú Nebuzarú-Adanú, capulú gardei domnesci, și Nebuşaşbanú, mai marele eunuchilorú, și Nergalú-Şarezorú, mai marele magilorú, și toți mai marii regelui Babilonului; Au tramesú, și au luatú pre Ieremia din curtea închisorei, și l'au datú lui Ghedalia, fiulú lui Ahikamú, fiulú lui Şafanú, ca să-lú ducă în casa lui; și a locuitú în meilóculú poporului.

Și a fostú cuvântulú lui Iehova cátră Ieremia, pre-cândú era închisú în curtea închisorei, dicéndú: Du-te, și vorbește lui Ebedú-Melecú, Etiopénulú, dicéndú:

Așa díce Iehova, Dumneđeulú oștirilorú și alú lui Israelú:

Eccé, eu voiú împlini cuvintele mele asupra cetătei acesteia

Spre rău, și nu spre bine;

Și se vorú întempla înaintea ta în diúa aceea.

Dară pre tine te voiú scăpa în diúa aceea, díce Iehova;

Și nu vei fi datú în mânele ómenilorú, De cari te temí;

Căci te voiú scăpa,

p Cap. 39. 6. & 41. 10.
q Vers. 18.
r Cap. 37. 20.
s Cap. 37. 15.

t Cap. 37. 21. & 39. 14.
—
Capitulú 39.
a 2 Reg. 25. 1-

4.
Cap. 52. 4-7
b Cap. 38. 17.
c 2 Reg. 25. 4.
etc.

Cap. 52. 7.
etc.
d Cap. 32. 4. & 38. 18, 23.

e 2 Reg. 23. 23.
f Exec. 12. 13.
comparat cu cap. 32. 4.

g 2 Reg. 25. 9.
Cap. 38. 18. & 52. 13.
h 2 Reg. 25. 11.

etc.
Cap. 52. 15.
etc.
i Cap. 38. 28.

j Cap. 40. 5.
k Cap. 26. 24.
l Cap. 38. 7, 12.
m Dan. 9. 13.

Și nu vei căde de sabiă;
 Ci *viéța ta 'ți va fi dreptu prédă;
 * Pentru că te-ai încredut în mine, dice Iehova.

Punerea în libertate a lui Ieremia; omorirea lui Ghedalia; și fugirea Iudeilor în Egipt împotriva ordinului lui Dumnezeu.

40 CUVENTULU ce a fostu de la Iehova către Ieremia, * după ce Nebuzarû-Adanû, capul gardei domnesci, l'a lăsat liberu din Rama, după ce l'a fostu luat, pre-cându era legat în lanțuri împreună cu toți cei strămutați din Ierusalim și din pământul lui Iuda, cari au fostu duși prinși la Babilon.

2 Și a luat capul gardei domnesci pre Ieremia, și ^b i-a dîsu: Iehova, Dumnezeuul te u cuventatú tóte relele acestea asupra

3 locului acestuia. Iehova deci a adusú aceste, și a făcutu precum a dîsu; * pentru că ați păcătuit înaintea lui Iehova, și n'ați ascultat de vocea lui, pentru acesta vi s'au

4 întemplatú acestea: Și acumú éccé, eu te deslegu de lanțurile, cari se află pe mânele tale: și ^a de-ți place să mergi cu mine în Babilon, vino; și eu voiu avé ochii asupra-ți; dară de-ți desplace a merge cu mine în Babilon, lasă-te; éccé, * tótă téra este

5 înaintea ta! unde vei socoti că este bine și dreptu să mergi, acolo du-te. Și pre-cându se învîrtia cu gândul, dîsu-i-a: Întorce-te deci la Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, pre care regele Babilonului l'a pusú preste cetățile lui Iuda, și locuesce cu d'insul în meșlocul poporului; se u du-te unde 'ți place să mergi. Și i-a datú capul

6 gardei domnesci merinde și daruri, și i dădu drumul. * Deci s'a dusú Ieremia la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în ^a Mizpa, și a locuit cu d'insul în meșlocul poporului ce rămăsese în téra.

7 Dară auzindú tóte căpiteniele oștirilor ce se află în câmp, ei și bărbații lor, că regele Babilonului a pusú pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, preste téra, și că i-a încredințatú pre bărbații, femeile și copiii, și d'între ^j saracii țerei pre acei ce nu se

8 strămutaseră în Babilon; A venitú la Ghedalia în Mizpa ^a Ișmael, fiul lui Netania, Iohanân și Ionatan, fiii lui Kareah, și Seraia, fiul lui Tanhumet, și fii lui Efai, Netofateul, și Iezania, fiu alú unu Ma-acatén, ei și bărbații lor.

9 Și a juratú lor și bărbaților lor Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan,

dicendú: Nu vă temeți a fi servi Chaldeilor; locuiți în téra, și serviți regelui Babilonului, și vi va fi bine. Dară éccé, eu voiú locui în Mizpa, ca să primescú pre Chaldei, ce vorú veni la noi; și voi adunați vinul, fructele și oleul, și le puneți în vasele vóstre; și locuiți în cetățile vóstre, pre cari le stăpâniți.

Așa și toți Iudeii ce se află în Moab, **11** și între fii lui Ammon, și în Edom, și în cele-l-alte țeri, cându au audítú că regele Babilonului a lăsatú o rămășiță în Iuda, și că preste d'însii a pusú pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan; Atuncea **12** s'au întorsú toți Iudeii din tóte locurile, unde erau imprăsciați, și au venitú în pământul lui Iuda către Ghedalia în Mizpa, și au culesú vinul și fructe multe fórte.

Dară Iohanân, fiul lui Kareah, și **13** tóte căpiteniele oștirilor, ce se află în câmp, au venitú la Ghedalia în Mizpa, și i-au dîsu: Sci, că ^b Baalis, regele fiilor **14** lui Ammon, a trăsésú pre Ișmael, fiul lui Netania, ca să te omóre? Dară Ghedalia, fiul lui Ahikam, nu-i-a cređut. Atunci Iohanân, fiul lui Kareah, a vorbit în ascunsú lui Ghedalia în Mizpa, dicendú; Să mă ducú, rogu-te, și să ucidú pre Ișmael, fiul lui Netania, fără ca nimenea să sci; de ce să te ucidă, și așa toți Iudeii, cari sînt adunați în jurul te u să se imprăscie, și rămășița lui Iuda să pérá? Dară **16** Ghedalia, fiul lui Ahikam, a respunsú lui Iohanân, fiul lui Kareah: Să nu faci lucrul acesta; căci vorbesci minciuni de Ișmael.

SI în luna a șeptea * veniră Ișmael, fiul **41** lui Netania, fiul lui Elișama, din nemul regelui, avendú cu sine mai marii regelui, dece bărbați, la Ghedalia, fiul lui Ahikam, în Mizpa, și ei au mîncatú pâne împreună în Mizpa. Atuncea s'au sculatú **2** Ișmael, fiul lui Netania, și cei dece bărbați ce erau cu d'insul, și ^b au lovitú pre Ghedalia, fiul lui Ahikam, fiul lui Șafan, cu sabiă; au omoritú pre acela, pre care regele Babilonului l'u pusese preste téra. Și a mai omoritú Ișmael pre toți Iudeii, ce erau cu d'insul, cu Ghedalia, în Mizpa, și pre Chaldei ce se află acolo, bărbați de resbelu.

Și a dăoa și după ce au omoritú pre Ghedalia, fără ca nimenea să sci, Veniră bărbați din Sechem, din Șilo, și din Samaria, optú-deci de bărbați, * avendú barbele rase și vestmintele sfășciate și cu tălări, *pinendú*

^a Cap. 21. 9. & 45. 5.
^o 1 Cron. 5. 20. Pa. 37. 40.

Capit. 40.
^a Cap. 39. 14.
^b Cap. 50. 7.

^c Deut. 29. 24, 25.
^d Dan. 9. 11
^d Cap. 39. 12.

^e Fac. 20. 15.
^f 2 Reg. 25. 23, etc.
^g Cap. 39. 14.

^h Iudc. 20. 1.
ⁱ 2 Reg. 25. 23, etc.
^j Cap. 39. 10.

^k Cap. 41. 1.
^l Veđi cap. 41. 10.
 —

Capit. 41.
^a 2 Reg. 25. 25.
 Cap. 40. 6, 8.

^b 2 Reg. 25. 25.
^c Lev. 19. 27, 28.
 Deut. 14. 1.
 Isa. 15. 2.

- in mânele lor^u daruri de pâne, și tămâia,
6 ca să le aducă in ^a casa lui Iehova. Și a
eșit Ișmael^u, fiul^u lui Netania, spre in-
timpinarea lor^u din Mizpa, și mergend^u plân-
gea; și când^u i-a întel^unit^u, li-a ^ușis^u; În-
7 trați la Ghedalia, fiul^u lui Ahikam^u. Și
când^u au venit^u in me^udiolocul cetăței, i
tăia Ișmael^u, fiul^u lui Netania, el^u și băr-
bații ce *erau* cu d'insul^u; și i-a *aruncat*
8 in gr^upă. Dară aflat^u-s'au in^ure acestia ^uce
bărbați, cari *diseră* lui Ișmael^u: Nu ne o-
mori; căci noi avem^u in câmp^u tesaure de
grău, or^uđ^u, olei^u, și de m^uiere. Dec^u i-a lă-
sat^u, și nu i-a ucis^u cu frații lor^u.
9 Și gr^upa, in care Ișmael^u a aruncat^u
t^ute cadavrele ^uomenilor, pre cari i-a ucis^u
pe lângă Ghedalia, *era* aceea, ^ace o făcuse
regele Asa pent^uru Baaša, regele lui Israel^u;
pre ac^usta Ișmael^u, fiul^u lui Netania, a îm-
plut^u o cu cei uciși.
10 Și Ișmael^u a dus^u prinsă t^ută r^umășița
poporului, *r^umasă* in Mizpa, ^apre fetele re-
gelui și pre tot^u poporul^u, ce r^umasese in
Mizpa, ^apre cari Nebuzar^u-Adan^u, capul^u
gardei *domnesc^u*, i încredin^uțase lui Gheda-
lia, fiul^u lui Ahikam^u; și i-a dus^u prinși
Ișmael^u, fiul^u lui Netania, și s'a dus^u, ca
să trecă la ^afiil^u lui Ammon^u.
11 Dară când^u a aud^uit^u Iohan^uan^u, fiul^u lui
Kareah^u, și t^ute ^acăpiteniele oștilor^u, ce
erau cu d'insul^u, t^ute relele ce a făcut^u Iș-
mael^u, fiul^u lui Netania, Au luat^u pre toți
12 ^uomenii lor^u, și s'au dus^u să se lupte cu Iș-
mael^u, fiul^u lui Netania, și l'au aflat^u a-
pr^upe de ^aapele cele mari, ce *se află* in Ghi-
beon^u. Și cum^u a v^uđut^u tot^u poporul^u
ce *era* cu Ișmael^u pre Iohan^uan^u, fiul^u lui
Kareah^u, și pre t^ute căpiteniele oștilor^u ce
14 *erau* cu d'insul^u, s'au bucurat^u. Și tot^u
poporul^u, pre care-l^u duse^u prins^u Ișma-
el^u din Mizpa, s'a întors^u, s'a înturnat^u,
și s'a dus^u la Iohan^uan^u, fiul^u lui Kareah^u.
15 Dară Ișmael^u, fiul^u lui Netania, a fugit^u
de Iohan^uan^u cu opt^u ^uomeni, și s'a dus^u la
fiil^u lui Ammon^u.
16 Și a luat^u Iohan^uan^u, fiul^u lui Kareah^u,
și t^ute căpiteniele oștilor^u, cari *erau* cu d'insul^u,
pre t^ută r^umășița poporului, pre care
a adus^u o înapoi de la Ișmael^u, fiul^u lui
Netania, din Mizpa, după ce *acesta* ucise
pre Ghedalia, fiul^u lui Ahikam^u, *adecă*, pre
bărbații de resbel^u, pre feme^u, pre copii
și pre enunchi, pre cari i-a adus^u înapoi din
17 Ghibeon^u. Și s'au dus^u, și au locuit^u in
^aGherut^u-Chimham^u, ce vine apr^upe de Bet^u-

Lehem^u, ca să se ducă in Egipt^u, De frica 18
Chaldeilor^u; căci se temeau^u de d'insii, pen-
tru că Ișmael^u, fiul^u lui Netania, a ucis^u
pre Ghedalia, fiul^u lui Ahikam^u, ^apre care
regele Babilonului l^u pusese asupra țerei.

ATUNCEA se apropiară t^ute căpitenie- 42
le oștilor^u, ^ași Iohan^uan^u, fiul^u lui Ka-
reah^u, și Iezania, fiul^u lui Hoșaia, și tot^u
poporul^u, de la mic^u până la mare, Și au 2
șis^u profetului Ieremia: Să fie, rugămu-ne,
primită ruga n^uștră de tine, și ^br^ugă-te pen-
tru noi lui Iehova, Dumne^uđeul^u te^u, pen-
tru t^ută r^umășița ac^usta; căci ^adin mulți am^u
r^umas^u pu^ucin^u, precum^u ne v^uđu ochii tei;
Ca să ni arete Iehova, Dumne^uđeul^u te^u, ^aca-
lea, pe care trebue să ^amb^ulăm^u, și lucrul^u
ce trebue să facem^u.

Atuncea li-a respuns^u profetul^u Ieremia: 4
Aud^uit^u am^u; ^aec^uce m^ue voi^u ruga lui Iehova,
Dumne^uđeul^u vostru, duple cuvintele v^uștre; și
^aori-ce cuv^unt^u vi va respunde Iehova, e^u vi-l^u
voi^u spune; nu voi^u ^aascunde nimic^u de voi.

Și ei au șis^u lui Ieremia: ^aIehova să fie 5
in^ure noi martur^u adev^urat^u și credincios^u,
că noi vom^u face duple cuvintele, pent^uru
cari Iehova, Dumne^uđeul^u te^u, te tr^umete la
noi; S^u bine s^u r^uđ^u, vom^u asculta de v^u-
cea lui Iehova, Dumne^uđeul^u nostru, cătră
care noi te trametem^u, ^aca să ni fie bine,
de vom^u asculta de v^ucea lui Iehova, Dum-
ne^uđeul^u nostru.

Și după ^uce ^uile cuv^untul^u lui Iehova 7
a fost^u cătră Ieremia. Și a chiămat^u pre
Iohan^uan^u, fiul^u lui Kareah^u, și pre t^ute că-
piteniele oștilor^u ce *erau* cu d'insul^u, și pre
tot^u poporul^u, de la mic^u până la mare;
Și li-a șis^u: Așa ^uice Iehova, Dumne^uđeul^u 9
lui Israel^u, cătră care voi m'ați tr^umes^u,
ca să-i înfăciăse^uz^u cererea v^uștră: De veți
urma să locuiți in p^um^untul^u ac^usta, atun-
cea ^av^u voi^u zidi, și nu ^av^u voi^u surpa, ^av^u
voi^u sădi, și nu ^av^u voi^u smulge; căci ^ar^uđ^u
'm^u pare de nenorocirea ce v'am^u făcut^u.
Nu ^av^u temeți de regele Babilonului, de care 11
acum^u ^av^u temeți; nu ^av^u temeți de d'insul^u,
șice Iehova; ^acăci e^u s^unt cu voi, ca să v^u
m^untui^u, și să v^u sc^up^u din mânele lui.
Și ^av^u voi^u ar^uta milă, ca el^u să se milu^uescă 12
de voi, și să v^u re^unt^urcă in p^um^untul^u vostru.
Dară de ^aveți ^uice: Nu voim^u să locuim^u in 13
p^um^untul^u ac^usta, neascult^und^u de v^ucea lui
Iehova, Dumne^uđeul^u vostru, ^uic^und^u: Nul 14
ci vom^u merge in p^um^untul^u Egiptului, unde
nu vom^u ved^u resbel^u, nici nu vom^u aud^u
v^uce de tr^umbiță, nici nu vom^u av^u lipsă de

d Veđi 1 Sam 1.

7.

2 Reg. 25. 9.

e 1 Reg. 15. 22.

2 Cron. 16. 6.

f Cap. 43. 6.

g Cap. 40. 7.

h Cap. 40. 14.

i Cap. 40. 7, 8.

13.

j 2 Sam. 2. 13.

k 2 Sam. 19. 37.

38.

l Cap. 40. 5.

—

Copul^u 42.

a Cap. 40. 8, 13.

& 41. 11.

b 1 Sam. 7. 8. &

12. 19.

Iac. 37. 4.

Iac. 5. 16.

c Lev. 26. 22.

d Ezra 8. 21.

e 1 Reg. 22. 14.

f 1 Sam. 3. 18.

Fapt. 20. 20.

g Fac. 31. 50.

h Deut. 6. 3.

Cap. 7. 23.

i Cap. 24. 6. &

31. 28. & 33. 7.

j Deut. 32. 36.

Cap. 18. 8.

k Isa. 43. 5.

Rom 8. 31.

l Ps. 106. 45.

46.

m Cap. 44. 16.

15 pâne; și vomă locui acolo. Ascultați deci cuvântul lui Iehova, voi rămășița din Iuda: Așa dice Iehova, Dumneșul oștirilor și ală lui Israel: De "vê veți îndrepta °fețele voștre, ca să mergeți în Egipt, și să vă duceți, ca să petreceți acolo, Atuncea sabia, 2 de care vă temeți, vă va ajunge acolo în pământul Egiptului; și fometea, de care vă spăimântați, se va lipi de voi acolo în Egipt, și veți muri acolo; Și toți ómenii, câți 'și voră îndrepta fețele, ca să se ducă în Egipt, să petrecă acolo, voră muri 'de sabiă, de fomete și de ciună; și 'nimenea din ei nu va rămâne, nici va scăpa de relele ce voiă aduce asupra loră. Căci așa dice Iehova, Dumneșul oștirilor și ală lui Israel: Precumă mânia mea și aprinderea mea 's'au vërsată asupra locuitorilor Ierusalimului, așa se va vërsa mânia mea asupra voștră, de veți intra în Egipt; și 'veți fi spre blăstemă și spre gröză, spre esecrațiune și spre ocară; și nu veți mai vedé loculă acesta.

19 Iehova a đisă despre voi, rămășița din Iuda: "Nu vă duceți în Egipt; deci să știți, 20 că astă-đi amă mărturisită asupră-vi. Căci înși-vă v'ați încelată, cândă m'ați tramesă la Iehova, Dumneșul vostru, đicendă: "Rógăte lui Iehova, Dumneșul nostru, pentru noi, și spune-ni totă ce va đice Iehova, 21 Dumneșul nostru; și noi vomă face." Și acumă astă-đi spusă-v'amă; dară voi nu ați ascultată de vócea lui Iehova, Dumneșul vostru, nici de cele pentru cari elă m'a tramesă 22 mesă la voi. Și acumă să știți, că "veți muri de sabiă, de fomete și de ciună, în loculă unde vi place a merge ca să petreceți.

43 S I încetândă Ieremia de a spune cătră totă 1 poporulă tóte cuvintele lui Iehova, Dumneșul loră, pentru cari Iehova, Dumneșul loră, 'lă tramesese la d'înși, adecă 2 tóte cuvintele acestea, "Atunci a vorbită Azaria, fiulă lui Hoșaiă, și Iohană, fiulă lui Kareah, și toți bărbați cei sumeți, đicendă lui Ieremia: Minciună spu! Iehova, Dumneșul nostru, nu te-a tramesă să spu: "Nu vă duceți în Egipt, ca să petreceți 3 acolo"; Ci Barucă, fiulă lui Neria te ađită asupră-ni, ca să ne đai în mânele Chaldeilor, să ne omoră și să ne ducă prinși în 4 Babilon. Decă n'au ascultată Iohană, fiulă lui Kareah, și tóte căpiteniele oștirilor, și totă poporulă, de vócea lui Iehova, să locuască în pământulă lui Iuda.

Ci Iohană, fiulă lui Kareah, și tóte 5 căpiteniele oștiriloră au luată 'pre tótă rămășița lui Iuda, care se întorsese de prin tóte popórele, unde se imprăsciasă, ca să petrecă în pământulă lui Iuda, Pre bărbați, 6 pre femei, pre copii, 'pre fetele regelui și 'pre totă însulă, ce Nebuzar-Adană, capulă gardei domnesci, lăsase cu Ghedalia, fiulă lui Ahikamă, fiulă lui Șafană, și pre profetulă Ieremia, precumă și pre Barucă, fiulă lui Neria; Și au intrată în pământulă 7 Egiptului; căci n'au ascultată de vócea lui Iehova; și au venită până la 'Tahpanes.

Sciri dumneșesci la Iudei din Egipt.

Și a fostă cuvântulă lui Iehova cătră 8 Ieremia în Tahpanes, đicendă: Ié în mânele tale petre mari, și ascunde-le inaintea ochiloră bărbațiloră lui Iuda în lutulă cup- 9 torului de cărămidă, ce se află la intrarea casei lui Faraonă din Tahpanes. Și đi 10 cătră ei: Așa dice Iehova, Dumneșul oștiriloră și ală lui Israel: :

Éccă, voiă trămete, și voiă lua pre Nebucodonosoră, regele Babilonului, 'servulă 11 meă, și voiă pune tronulă seă de asupra acestoră petre, pre cari le-amă ascunsă; și va întinde cortulă seă de asupra loră. 'Și 12 va veni, și va lovi pământulă Egiptului, și va đă 'pre cei hotăriți morței la mórte; pre cei hotăriți pentru captivitate, captivitatei; și pre cei pentru sabiă, sábiei. Și voiă aprinde 12 focă în casele 'đeiloră Egiptului; și casele le va arde, și pre đei 'i va duce prinși; și se va imbrăca cu pământulă Egiptului, cumă se imbracă păstorulă cu vestmântulă seă; și va eși de acolo cu pace. Și va sfărâma 13 colónele din Betú-Semeș (casa sórelui), ce se află în pământulă Egiptului; și casele đeiloră Egipteni le va arde cu focă.

CUVÂNTULĂ ce a fostă cătră Ieremia a- 44 supra tuturoră Iudeiloră, cari locuiau în pământulă Egiptului, locuindă în " Migdolă, în 'Tahpanes, în " Nofă și în pământulă Patros, đicendă:

Așa dice Iehova, Dumneșul oștiriloră 2 și ală lui Israel: Voi ađi vedută tóte relele, ce amă adusă asupra Ierusalimului și asupra tuturoră cetățiloră lui Iuda; și éccă, ele astă-đi sânt o 'ruină, și nu este cine să locuască într'insele: Pentru răutățile, ce au 3 făcută, întăritându-mă, ducându-se 'să tămăleze, și 'să servescă altoră đei, pre cari nu i-au cunoscută, nici ei, nici voi, nici pă-

a Deut. 17. 16.
Cap. 44. 12, 13, 14.
o Luc. 9. 51.
p Ezech. 11. 8.
q Cap. 24. 10.
Vers. 22.

r Veđi cap. 44. 14. 28.
s Cap. 7. 30.
t Cap. 18. 16. & 24. 9. & 26. 6. & 29. 18, 22. & 44. 12.

z Ezech. 8. 13.
u Deut. 17. 16.
v Vers. 2.
x Vers. 17.
Ezech. 6. 11.

Capulă 43.
a Cap. 42. 1.
b Cap. 40. 11, 12.
c Cap. 41. 10.
d Cap. 39. 10. &

40. 7.
e Cap. 2. 16. &
44. 1.
f Cap. 25. 9. &
27. 6.
Veđi Ezech. 29. 18, 20.

g Cap. 44. 13. &
46. 13.
h Cap. 15. 2.
Zech. 11. 9.
i Cap. 46. 25.

Capulă 44.
a Esod. 14. 2.
Cap. 46. 14.
b Cap. 43. 7.
c Isa. 19. 13.

d Cap. 9. 11. &
24. 22.
e Cap. 19. 4.
f Deut. 15. 6. &
22. 17.

- 4 rinții vostri. Și ^o amă tramesă la voi pre toți servii mei, pre profeți, sculându-mă de demănătă și tramețându-i, *ca să vi* dică: Nu faceți această uriciune, pre care o urăscu.
- 5 Dară n'au ascultat, nici au plecat urechiă lor, ca să se întorcă de la răutatea lor,
- 6 în câtă să nu tămăizeze altorū deî. De aceea ^hs'a versat aprinderea mea și mânia mea, și s'a aprins în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, de s'au prefăcut ele în ruină și pustuire, cum *se vede* în ziua acesta.
- 7 Și acum așa dăce Iehova, Dumneșeul oștirilor, Dumneșeul lui Israel: De ce faceți *acest* rău mare ⁱsufletului vostru, ca să se stêrpescă d'între voi, din meșlocul lui Iuda, bărbat și femeă, copil și prunc,
- 8 și ca să nu vi se lase nici o rămășiță? ^jÎntăritându-mă prin făpturile mânelor vōstre, și tămăiind altorū deî, în pământul Egiptului, unde ați venit să petreceți, în câtă să vă stêrpescă, și să ajungeți ^kde blăstem și de ocară la tōte popōrele pământului. Aă dōră uitat'ați relele părinților vostri, relele regilor lui Iuda, relele femelelor lor, relele vōstre, și relele femelelor vōstre, pre cari le-ați făcut în pământul lui Iuda și în ulițele Ierusalimului? Nu s'au umilit până în ziua de astă-đi, nici ^ls'au temut, nici n'au âmblat în legea mea și în aședămintele mele, pre care eu vi le-am dat vōi și părinților vostri.
- 11 De aceea așa dăce Iehova, Dumneșeul oștirilor și al lui Israel: Ecce, ^meu îndreptă fața mea cătră voi spre rău, ca să stêrpesă pre tot Iuda. Și vōi lua rămășița lui Iuda, care și-a îndreptat fețele, ca să mērgă în pământul Egiptului, spre a petrece acolo, și ⁿse vor nimici toți în pământul Egiptului, vor căde de sabiă, și se vor nimici de fōmete: vor muri, de la mică până la mare, de sabiă și de fōmete; și ^o vor ajunge de blăstem, de grōză, de esecrațiune și de ocară. ^pȘi vōi pedepsi pre cei ce locuesc în pământul Egiptului, cum am pedepsit Ierusalimul, prin sabiă, fōmete și ciumă; Și nimenea din rămășița lui Iuda, care s'a dus în pământul Egiptului, ca să petrecă acolo, nu va scăpa, nici nu va rămăne, ca să se întorcă în pământul lui Iuda, unde doresce sufletul lor ca să se întorcă și să locuesc acolo; căci ^qnu se vor întorče, decât *pușini* ce vor scăpa.
- 15 Atuncea toți bărbații, cari cunoscă că femele lor aș tămăiat altorū deî, și tōte

femele ce erau de față, adunare mare, a-nume, tot poporul, ce locuia în pământul Egiptului, în Patros, a răspuns lui Ieremia, dicendū:

^rNu-ți vom asculta cuvântul, ce ni-ai 16 vorbit în numele lui Iehova; Ci vom face 17 ^stotu ce a eșit din gura noastră, tămăiind ^treginei cerului, și vērșându-i libațiuni, cum făceam noi, părinții nostri, regi nostri și mai marii nostri, în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului; căci *atunci* eram sātul de pâne, ne aflam bine, și nu vērșam nici un rău. Dară de când am încetat să tămăiăm reginei cerului, și să-i vērșăm libațiuni, ne-am lipsit de tōte, și am fost nimiciți de sabiă și de fōmete. ^uȘi când noi tămăiăm reginei cerului, și-i 19 vērșăm libațiuni, aă dōră fără de bărbații nostri ^vi făceam turte, *în cari* o închipuim, și-i vērșăm libațiuni?

Și a răspuns Ieremia cătră tot poporul, cătră bărbați și femei, cătră tot poporul, care-i dăduse acest răspuns, dicendū: Aă nu de tămăiările ce ați făcut 21 în cetățile lui Iuda și în ulițele Ierusalimului, voi și părinții vostri, regi vostri, mai marii vostri, și poporul țerei, și-a adus aminte Iehova, și aă nu acesta i s'a suit la ^wanimă? De nu mai putu Iehova a vērș 22 gādui, pentru răutatea faptelor vōstre și pentru uriciunile ce ați făcut; pentru cari pământul vostru a ajuns ^xpustiu, de grōză, și de blăstem, fără locuitori, ^ycum *se vede* astă-đi. Pentru că ați tămăiat, și pentru 23 că ați păcătuit împotriva lui Iehova, și n'ați ascultat de vōcea lui Iehova, și n'ați âmblat în legea lui, în aședămintele lui, și în mărturiile lui, ^zde aceea vi s'a întemplat nenorocirea acesta, ce *se vede* astă-đi.

Și a dis Ieremia cătră tot poporul 24 și cătră tōte femele: Ascultați cuvântul lui Iehova, toți Iudei, ^{aa}ce *se află* în pământul Egiptului! Așa vorbește Iehova, Dumneșeul oștirilor și al lui Israel, dicendū: 25 ^{ab}Voi și femele vōstre ați vorbit cu gura vōastră, și ați împlinit cu mânele vōstre *cele* ce ați dis: „Vom ține vōturile nōstre, pre cari le-am făcut, tămăiind reginei cerului, și vērșându-i libațiuni“; împliniți deci votul vostru, și faceți cele votate. Deci 26 ascultați cuvântul lui Iehova, toți Iudei, căți locuiți în pământul Egiptului: Ecce, ^{ac}eu m'm jurat pe numele meu cel mare, dăce Iehova, că ^{ad}numele meu nu se va mai chîama de gura a nici unui om din Iuda

g 2 Cron. 36. 15.
Cap. 7. 25. &
25. 4. & 26. 5.
& 29. 19.
h Cap. 42. 18.

i Num. 16. 38.
Cap. 7. 19.
j Cap. 25. 6, 7.
k Cap. 42. 18.
Vers. 12.

l Prov. 28. 14.
m Lev. 17. 10. &
20. 5, 6.
n Cap. 21. 10.
Amos 9. 4.

o Cap. 42. 15,
16, 17, 22.
p Cap. 42. 18.
q Cap. 43. 11.
Vers. 28.

r Așa cap. 6. 16.
s Num. 30. 12.
Deut. 23. 23.
Judo. 11. 36.

Veđl vers. 25.
t Cap. 7. 18.
u Cap. 7. 18.
v Cap. 25. 11, 18.

38.
w Vers. 6.
x Dan. 9. 11, 12.
y Cap. 43. 7.

Vers. 15.
aa Vers. 15, etc.
ab Fac. 22. 16.
ac Esec. 20. 39.

in totu pământul Egiptului, dicendū: Viu
 27 *este* Iehova, Domnul! ^d Ecce, eu voi vechia
 asupra lor spre rău, și nu spre bine; și
 toți bărbații lui Iuda, ce *sunt* în pământul
 Egiptului, ^e se voru nimici de sabiă și de fô-
 28 mete, până ce cu totul voru peri. ^f Eră cei
 ce voru scăpa de sabiă, pușini la număr,
 se voru întorče din pământul Egiptului în
 pământul lui Iuda; și totă rămășița lui
 Iuda ce s'a dus în pământul Egiptului,
 ca să petrecă acolo, voru cunósce alu cui
^g cuvântu se va întări, alu meu séu alu lor.
 29 Și acésta *vi va fi* semnū, dice Iehova,
 că eu vë voi pedepsi în locul acesta, ca
 să cunósceți, că cuvintele mele se voru ^h în-
 30 tări asupra vóstră spre rău; Așa dice Ie-
 hova: Ecce, ⁱ voi da pre Faraonū-Hofra,
 regele Egiptului, în mânele neamicilor sei,
 și în mânele celor ce caută vieța sa, cum
 am datū pre ^j Zedekia, regele lui Iuda, în
 mânele lui Nebucodonosorū, regele Babilo-
 nului, neamicului séu, celui ce căuta vieța sa.

Mângăiare îndreptată lui Barucū.

45 ^a CUVĖNTULŪ, pre care profetul Ieremia
 l'a vorbitū lui Barucū, fiulū lui Neria,
 cândū *acesta* a scrisū cuvintele acestea în
 carte din gura lui Ieremia, în anulū alū pa-
 trulea alū lui Iehoiakimū, fiulū lui Iosia,
 2 regele lui Iuda, dicendū: Așa dice Iehova,
 Dumneđeulū lui Israelū, despre tine, Baruce:
 3 Dis'ai: Vai mie!
 Că Iehova a adausū întristare preste durerea
 Ostenit'amū în suspinurile mele, [mea;
 Și nu aflu repausū.
 4 Decī *đi* cătră elū:
 Așa dice Iehova:
 Ecce, ^b ceea ce amū ziditū voi ruina:
 Și ceea ce amū săditū voi smulge;
 Adecă, totū pământulū acesta.
 5 Și tu ceri ore pentru tine lucruri mari!
 Nu cere!
 Căci ^c ecce, eu voi aduce rele asupră a totă
 carnea, dice Iehova;
 Dară *ție* ^d *ți* voi da vieța ta ^e spre prédă,
 Ori-unde vei merge.

*Profeșū despre popóarele Neideice. Năvălirea și
 cuprinderea Egiptului.*

46 CUVĖNTULŪ lui Iehova, care a fostū că-
 tră Ieremia profetulū asupra ^a popórelorū:
 2 Asupra Egiptului, ^b asupra óstei lui Faraonū-
 Neco, regele Egiptului, care era aprópe de
 fluviulū Eufuratū în Charchemișū, pre care

Nebucodonosorū, regele Babilonului, a bă-
 tut'o în anulū alū patrulea alu lui Iehoi-
 kimū, fiulū lui Iosia, regele lui Iuda.

^c Pregătiți scutulū și pavēza, 3
 Și apropiati-vē de luptă!
 Înhamati caii, și încălecati, călăreșilorū! 4
 Înșirați-vē cu coifuri!
 Ascuțiți lăncile, îmbrăcați zalele!
 De ce ^d *ți* vėdū înspăimētați, *și* dāndū dosulū? 5
 Da, viteșii lorū sūnt sfășiați,
 Și fugū, fără să caute înderēptū;
^e Fricase *respādesce* în tóte părțile, dice Ie-
 Celū Iute nu va putē fugi, [hova. 6
 Și cei viteși nu vorū scăpa;
^f Vorū poticni, și vorū cădē,
 Spre mēdă-nópte lūngă fluviulū Eufuratū.
 Cine *este* acesta, *care* se sue ^g ca unū fluviū,
 7 Ale căruia ape se rostogolescū, ca *apele* flu-
 vielorū?

Egiptulū se sue ca unū fluviū, 8
 Și *apele lui* se rostogolescū, ca *apele* fluvi-
 elorū;
 Și *dice*: „Mē voiū sui, voiū acoperi țera,
 „Voiū nimici cetățile și pre locuitorii lorū!“
 Suiți-vē, cailorū! alergați cu furiă, carșilorū! 9
 Și *esē* viteșii,
 Cei din Etiopia și din Lidia, cari mănuescū
 scutulū,

Și Nubienii ^h cari mănuescū și întindū arculū!
 Căci acéstă ⁱ *đi este* pentru Iehova, Dumne-
 10 deulū oștirilorū,
^j *Đi* de resbunare, ca să-și resbune asupra
 neamicilor sei:

Ca ^k *sabia* să-*i* mănānce,
 Ca să se sature, și să se îmbete de sângele
 lorū;
 Căci Iehova, Dumneđeulū oștirilorū ^l *ține* unū
 sacrificiū

În pământulū despre mēdă-nópte, lūngă flu-
 viulū Eufuratū.

^m Sui-te în Galaadū, și iē balsamū, 11
ⁿ Fecioră, fică a Egiptului!
 În zădarū întrebunțezi lécuri multe;
 Căci ^o *vindecare* nu *este* pentru tine.
 Popóarele audū rușinea ta, 12
 Și strigătulū teū împle *tótă* țera,
 Căci viteșii se poticescū unulū de altulū,
 Aminduoī cadū împreună.

Cuvēntulū ce a vorbitū Iehova profetulū 13
 Ieremia, cândū era să viă Nebucodonosorū,
 regele Babilonului, ca să ^p *lovescă* pământulū
 Egiptului.

Spuneți în Egiptū, și dați în scire în 14
 Migdolū,

^d Cap. 1. 10. &
 31. 28.
^e Vers. 12.
^f Vers. 14.
^g Isa. 27. 13
^h Vers. 17, 26,
 28.

ⁱ Ps. 33. 11.
^j Cap. 46. 25, 26.
^k Ezech. 29. 3,
 etc. & 30. 21,
 etc.
^l Cap. 29. 5.

Capul 45.
^a Cap. 36. 1, 4,
 32.
^b Isa. 5. 5.
^c Cap. 25. 26.
^d Cap. 21. 9. &
 38. 2. & 39. 13.

Capul 46.
^a Cap. 25. 15,
 etc.
^b 2 Reg. 23. 29.
^c Oron. 35. 20.
^e Așa cap. 51.
 11, 12.

Nah. 2. 1. & 3.
 14.
^d Cap. 6. 25. &
 49. 29.
^e Dan. 11. 19.
^f Veđi Isa. 8. 7,
 8.

Cap. 47. 2.
 Dan. 11. 22.
^g Isa. 66. 19.
^h Isa. 13. 6.
 Ioel 1. 15. &
 2. 1.
ⁱ Deut. 32. 42.

Isa. 34. 6.
^j Isa. 34. 6.
 Zef. 1. 7.
 Veđi Ezech. 39.
 17.
^k Cap. 8. 22. &
 51. 8.

^l Isa. 47. 1.
^m Ezech. 30. 21.
ⁿ Isa. 19. 1.
 Cap. 48. 10,
 11.
 Ezech. 29. & 30,
 & 32.

Și dați în scire în Nof și Tahpanesă;
 Diceți: "Însiră-te, și te pregătește!
 Căci ^osabia va mânca *pre cei* din prejurul
 15 De ce și s'au răpit viteșii tei? [teu:
 Nu s'au împotrivit, pentru că Iehova i-a
 gonit;
 16 A făcut pre mulți să se poticnescă,
 Da, ^osă cadă unul preste altul;
 Acumă dicu ei: Sculați-vă! și să ne înturnăm
 la poporul nostru,
 Și in pământul născerei noastre,
 De d'inaintea săbiei perdetore.
 17 Ei strigă acolo: Faraon, regele Egiptului,
 este perdut,
 "A lăsat să trecă timpul potrivit!"
 18 Viu *sunt*, dice Regele,
 "Alu cărui nume este Iehova, Dumneșul
 oștirilor,
 Cumă este Taborul între munți,
 Și Carmelul lungă mare, așa neamicul vine.
 19 "Locuitoare, fetă a Egiptului!
 Pregătește-ți "unelte captivității;
 Că Noful se va pustii,
 Și va ajunge un deșert, fără locuitori.
 20 "Juncă pre frumósă, Egiptule!
 Junghiatorii tei vin, vin ^ode la mēdă-nópte!
 21 Nălmīții lui in meșlocul lui *sunt* ca viței
 cei ingrășați;
 Căci și acestia întorc *dosul*,
 Fugă cu toții, nu se opresc;
 Căci ^odiuș perderei lor a venit preste ei,
 Timpul pedepsirei lor.
 22 "Vócea lui fășie, ca *vócea* unui șerpe;
 Căci ei se apropiă cu putere de óste,
 Și vin cu topóre asupra lui,
 Ca tăiatori de lemne.
 23 Voră ^otăia, dice Iehova, pădurea lui;
 De și este fără capetă;
 Sunt mai numeroși decât ^olocustele,
 Da, *sunt* fără număr.
 24 Rușina-se va fice Egiptului;
 Da-se va in mânele ^opoporului de mēdă-nópte.
 25 Iehova, Dumneșul oștirilor și alu lui Is-
 rael, dice:
 Éccē, voiū pedepsi pre Amon, *șeul* din ^oNo,
 Pre Faraon și Egiptul,
^oPre *șei* lor și pre regi lor,
 Da, pre Faraon și pre cei ce se incredū
 in el;
 26 "Și-i voiū da in mânele celor ce caută viēta
 lor,
 În mânele lui Nebucodonosor, regele Ba-
 și in mânele servilor lui; [bilonului,

Și / apoi va fi locuit,
 Ca și mai 'nainte, dice Iehova.
^oDară tu, servul meu, Iacóbe! nute teme, 27
 Nici nu te înspăimēta, Israele!
 Căci éccē, te voiū mēntui din *șeri* depărtate,
 Și pre seminția ta din pământul captivi-
 tăței ei,
 Și Iacob se va re'ntórce, va avē linisce
 Și repaus, și nu va fi cine să-lū înspăimēte.
 Nu te teme, servul meu, Iacóbe! 28
 Căci eū *sunt* cu tine, dice Iehova;
 Căci și de voiū nimici de totū pre tóte po-
 pórele,
 Între cari te-amū imprăsciat,
 Dară pre tine ^onu te voiū nimici, de totū;
 Ci te voiū mustra duple dreptate,
 Și nu te voiū lăsa cu totul nepedepsit.

Supunerea Filisteniloră preșisă.

CUVĖNTULŪ lui Iehova, care a fost 47
 către profetul Ieremia ^oasupra Filiste-
 nilor, ^omai 'nainte de ce Faraon a lovit
 Gaza:
 Așa dice Iehova: 2
 Éccē, ^oape se rădică ^ode la mēdă-nópte,
 Și se fac fluiū ce vērșă,
 Și inundă tēra și totul de pe ea,
 Cetatea și locuitorii sei;
 Și ómeni vorū striga,
 Și toți locuitorii țerei vorū urla, 3
 "De tropoitul copitelor puternicilor sei *ca*,
 De uritul carelor sale,
 Și de scărțitul roțelor sale;
 Părinții nu se vorū întórce spre copiii lor,
 În atata *li* se vorū moloși mânele, 4
 Din diu ce vine,
 Să prēde pre toți Filistenii,
 Să stērpescă din / Tir și din Sidon
 Totū ajutorul, ce *li*-a mai rēmas;
 Căci Iehova va nimici pre Filistenii,
^oRēmășița insulei ^oCastor.
 Pre Gaza a și ajuns ^opleșuvia, 5
 Așkelonul cu rēmășița vāiei sale a amu-
 titū in tăcere!
 Până cândū ^oți vei face tăiări?
 O 'sabiă a lui Iehova! 6
 Până cândū nu vei înceta?
 Întră in tēca ta,
 Liniscesce-te, și amūtesce!
 Dară cumă să înceteze? 7
 Cândū Iehova ^oi-a dat ordin
 Asupra Așkelonului și țermului mării?
 Într'acolo ^oa îndreptat.

o Vers. 3, 4.
 p Vers. 10.
 q Lev. 26. 87.
 r Isa. 47. 4.
 s Cap. 48. 15.
 t Veđi cap. 48.
 u Isa. 20. 4.

u Așa Osea. 10.
 v Cap. 1. 14. &
 w Vers. 6, 10.
 x Ps. 37. 13.
 y Veđi. Isa. 29.
 4.

s Isa. 10. 34.
 a Jude. 6. 5.
 b Cap. 1. 15.
 c Ezech. 30. 14.
 15, 16.
 d Cap. 43. 13.
 13.
 Ezech. 30. 13.

e Cap. 44. 30.
 f Ezech. 29. 11,
 13, 14.
 g Isa. 41. 13, 14.
 & 43. 5, & 44.
 2.
 Cap. 30. 10,
 11.

h Cap. 10. 24. &
 30. 11.
 —
 Capitul 47.
 a Cap. 25. 20.
 Ezech. 25. 15,
 16.
 Zef. 2. 4, 5.

b Amos 1. 6, 7,
 8.
 c Isa. 8. 7.
 Cap. 46. 7, 8.
 d Cap. 1. 11. &
 46. 20.
 e Cap. 8. 16.
 Nah. 3. 2.
 f Cap. 25. 22.

g Ezech. 25. 16.
 Amos 1. 8. &
 9. 7.
 h Fac. 10. 14.
 i Amos 1. 7.
 Mic. 1. 16.
 Zef. 2. 4, 7.
 Zech. 9. 5.
 j Cap. 25. 20.

k Cap. 16. 6. &
 41. 5. & 48. 37.
 l Deut. 32. 41.
 Ezech. 21. 3, 4,
 5.
 m Ezech. 14. 17.
 n Mic. 6. 9.
 —

Pustiirea Moabului preîșă.

- 48 **A** SUPRA ^a Moabului.
 Așa dice Iehova, Dumneșeul oștirilor și alu lui Israelu:
 Vai de ^b Nebo! căci este pustiit,
 Rușinatu-s'a ^c Kiriataimul, cuprinsu-s'a;
 Misgabul rușinatu-s'a, și s'a sfărâmat!
 2 ^d Sfârșitu-s'a mărirea Moabului;
 În ^e Heșbonu (*gândire*) gânditu-s'a relele asupra lui:
 „Haideți! să-lu stêrpim, că să nu mai fie unu popor!”
 Și tu, Madmenule (*ruină*) vei fi ruinat,
 Urmări-te-va șabia.
 3 Unu strigăt se aude din Horonaimu,
 „Dărăpănare și nimicire mare.”
 4 Moabul s'a sfărâmat!
 Micu sei scotu strigăte;
 5 ^f Căci la sușul Luhitului,
 Înalță-se vaețu preste vaețu;
 6 Căci la coborișul Horonaimului,
 Chiar neamicii aud strigătul lor de
^g Fugiți, scăpați-vi viețu! [nimicire.
 Și faceți-vi ca ^h ciritel singuraticu ai pustiului!
 7 Pentru că te-ai încreștut în întăririle tale
 și în tesaurele tale,
 Vei fi cuprins;
 Și ⁱ Chemoșu va fi dusu în captivitate,
 8 ^j Preuți sei, și mai marii sei cu toți.
 Și va veni ^k prădătorul în tota cetatea;
 Nici o cetate nu va scăpa:
 Și valea va peri,
 Și șesul se va nimici,
 Cumu a ^l disu Iehova.
 9 ^m Dați aripă Moabului,
 Ca să sbore, și să fugă!
 Căci cetățile sale se voru prefăce într'unu
 deșertu,
 Și nu va fi cine să locuască într'insele.
 10 ⁿ Blăstemat fie cel ce va face cu lenevire
 acestu lucru alu lui Iehova,
 Și blăstemat fie cel ce va împedea șabia
 sa de la ^o vîrsarea sîngelui
 11 Din tînereta sa Moabul rēmas'a liniscit,
 Și ^p stat'a nemișcatu pe drojdiele sale,
 N'a fostu turnat d'intr'unu vasu în altul,
 Nici n'a fostu dusu în captivitate;
 De aceea gustul se a rēmasu într'insul,
 Și mirosul se nu s'a schimbatu.
 12 De aceea, ecce, vinu d'ilele, dice Iehova.
 Cîndu voi trāmete la d'insul rēdicători,
 și-lu voru rēdica;

- Și voru vîrsa vasele lui, și voru strica fîlurile lui;
 Și Moabul se va rușina pentru ^q Chemoșu, 13
 Cumu ^r s'a rușinat casa lui Israelu pentru
^s Betu-Elu, încrederea lor.
 Cumu ^t diceți: „Sîntem viteși,
 Și bărbați voinici în resbelu?”
 Moabul s'a prădatu, cetățile lui s'a arsu, 15
 Și tînerii lui cei aleși ^u s'a plecatu junghierei,
 dice ^v Regele,
 Alu cărui nume este Iehova, Dumneșeul
 oștirilor.
 Perderea Moabului este aprōpe să vină, 16
 Și nenorocirea lui se grăbesce fōrte.
 Toți cei ce-lu încunjurați, cănați-lu! 17
 Și toți cei ce cunōșceți numele lui, ^w diceți:
 „Cumu s'a sfărâmatu sceptorul se celu puternicu,
 Toēgul se celu mărățu!”
 Pogōră-te din mărirea ta, și ședî în secete, 18
 Tu locuitoare, fîcă a ^x Dibonului!
 Căci ^y nimictorul Moabului se sue deasupra ta,
 Sfărāmāndu întăririle tale.
 Stă lūngă cale, și uită-te, 19
 Locuitoare a ^z Aroerului!
 Intrēbă pre fugari și pre cea scăpată,
 Di: „Ce s'a făcutu?”
 Rușinatu-s'a Moabul, pustiitu-s'a; 20
 Văitați-vē și strigați,
 Spuneți o în ^{aa} Arnonu, că Moabul s'a pustiit.
 Și judecata a sositu în pāmēntul șesului 21
 Asupra Holonului, asupra Iazei și asupra
 Mefaatului,
 Asupra Dibonului, asupra Neboului, și a- 22
 supra Betu-Diblataimului,
 Și asupra Kiriataimului, asupra Betgamului 23
 și asupra Betu-Meonului,
 Asupra ^{ab} Kiriotului și asupra Bozrei, 24
 Și asupra tuturor cetăților pāmēntului
 Moabului, cele de departe, și cele de aprōpe.
 Frāntu-s'a ^{ac} cornul Moabului, 25
 Și sfărāmātu-s'a ^{ad} braçul se, dice Iehova.
 Imbēțați-lu! 26
 Căci ^{ae} s'a sumețitu asupra lui Iehova,
 Ca să se tăvālēcă Moabul în vērșatura sa,
 Și să ajungă și elu de deridere.
 Au Israelu nu țî-a fostu de deridere? 27
 Au fost'a elu prinsu cu furii?
 De clatini din capu, de cāte ori vorbesci
 de d'insul.
 Locuitori ai Moabului! 28

Capitlu 48.	Isa. 15. 2.	Jude. 11. 24.	Vers. 28.
a Isa. 15. & 16.	c Num. 32. 37.	Veđi Isa. 46.	n Veđi Jude. 5
Cap. 26. 21. &	d Isa. 16. 14.	1. 2.	23.
27. 3.	e Isa. 15. 4.	Cap. 48. 12.	1 Sam. 15. 3.
Ezec. 26. 9.	f Vers. 5.	k Cap. 49. 3.	9.
Amos 2. 1, 2.	g Isa. 15. 5.	l Cap. 6. 26.	1 Reg. 30. 42.
b Num. 32. 38. &	h Cap. 51. 6.	l Vers. 18.	o Zef. 1. 12.
33. 47.	i Cap. 17. 6.	m Ps. 55. 6.	p Jude. 11. 24.
	j Num. 21. 29.		

1 Reg. 11. 7.	x Veđi Isa. 9. 4.	c 1 Sam. 4. 13,	h Ps. 75. 10.
q Osea 10. 6.	& 14. 4, 5.	16.	i Veđi Ezech. 30.
r 1 Reg. 12. 29.	y Isa. 47. 1.	d Isa. 16. 7.	21.
s Isa. 16. 2.	Cap. 46. 19.	e Veđi Num. 21.	j Cap. 25. 15,
t Vers. 8, 9, 18.	z Num. 21. 30.	13.	27.
u Cap. 50. 27.	Isa. 15. 2.	f Vers. 8.	k Zef. 2. 8.
v Cap. 46. 18. &	a Vers. 8.	g Vers. 41.	l Veđi cap. 2.
51. 57.	b Deut. 2. 36.	Amos 2. 2.	26.

- Lăsați cetățile, și locuiți în stânci,
Și faceți-vă ca porumba,
Ce-și face cuibul său pe la laturile gure
crepăturii stâncelor.
- 29 Auziți-amă mândria Moabului, (este mândru
forțe.)
De înălțarea lui și de înmândrirea lui,
De sumetirea și îngâmfaarea ânimei lui.
- 30 Cunoscuți furia ta, ȳice Iehova:
Minciunose sînt cuvintele lui,
Minciunose faptele lui.
- 31 De aceea eu mă vaită pentru Moab ,
Da, strig  pentru tot  Moabul ,
Suspina-se pentru  menii din Kir -Heres .
- 32 O vii  din Sibma!
Pl ng  pentru tine mai mult  de c t  am 
pl ns  pentru Iazer :
Curpenii tei au trecut  preste mări,
Ajuns'au p n  la marea Iazerului;
Pred torul  c d t'  asupra fruptelor  tale
de v r   i asupra culesului te .
- 33 Bucuria  i mulțumirea au perit 
Din c mpul  cel  m nos   i din p m ntul 
Moabului.
 i am  f cut  să lips c  vinul  din t esc .
 i nimenea nu-l  va c lca in strig te de
cules ;
Strig t  de resbel , nu de cules !
- 34 De la Heșbon  resun  strig tul  p n  la
Eleade,
P n  la Iahaz  se r dic  v cea lor ,
De la Zoar  p n  la Horonaim , p n  la
alŭ treilea Eglat ;
Căci  i apele Nimrimului in deșerturi s'au
pref cut .
- 35  i voi  face să p r  din Moab , ȳice Iehova,
Cel  ce se sue pe in lțimi,
 i pre cel  ce t m i z  ȳeilor  sei.
- 36 De aceea   nima mea bocesc  pentru Moab 
ca fluerele,
Da, ca fluerele bocesc   nima mea pentru
bărbații din Kir -Heres :
Pentru că t te bunurile c știg te de d'in-
sul  au perit .
- 37 Pe tot  capul   i-va pleșuviă,
 i rasă va fi t t  barba;
Pe t te m nele  i-vor  tări,
 i  s ci pe c pse.
- 38 Pe t te acoperimintele Moabului  i pe uli-
tele lui,
Num i un  bocet ;
Căci sf r mat'am  Moabul ,
Ca pre un  vas  nepl cut , ȳice Iehova.
- 39 C t  e de sf r mat ! url ți!
- C t  de tare a  ntors  Moabul  dosul ,  i
s'a rușinat !
Da, Moabul  s'a f cut  de r s ,
 i de  nfrișoare pentru tot i cei ce-l  in-
cunjur .
- Căci  sa ȳice Iehova:
 cc , neamicul  sb r  ca un  vultur ,
 i    tinde aripele sale asupra Moabului;
Cetățile sale s'au aprins ,  i  nt ririile sale
s'au luat ;
 i   nimele viteșilor  Moabului fi-vor  in ȳi a.
Ca  nima femeii in facere. [aceea,
 i Moabul  se va d rima, ca să nu mai  ie
popor ,
Pentru-că s'a sumet t  impotriva lui Iehova.
Frică, gr p   i curs  vin  asupra ta,
Locuitorule al  Moabului, ȳice Iehova.
Cel  ce va fugi de frică va c d  in gr p ,
 i cel  ce va eș  din gr p  va fi prins  in
curs ;
Căci eu aduc  asupra- i, asupra Moabului,
Anul  pedepsei lui, ȳice Iehova.
La umbra Heșbonului se vor  opri
Fără putere fugarii;
Dar  foc  va izbucni din Heșbon ,
 i flac r  din meșilocol  Sihonului,
 i va mistui unghiurile Moabului,
 i craniul  celor  ce se f lesc .
V i de tine, Moabe,
Poporul  din Chemos  va fi perdut ;
Căci fii  tei vor  fi prinși,
 i ficele tale prinse.
Dar  eu voi  re'nturna pre prinșii Moabului
In ȳilele cele de pe urmă, ȳice Iehova.
P n  aicea merge judecata Moabului.
- Pedepsa Ammoniților pentru purtarea lor  c tr 
Israel ; cu o făgăduință de re'nt rcere.
- DE  fii lui Ammon .
-  sa ȳice Iehova:
A  Israel  nu are fii?
Nu are moscenitori?
De ce dec  Milcam  a moscenit  pre Gad ,
 i poporul  se  locuesce in cetățile acestuia?
De aceea  cc , vin  ȳilele, ȳice Iehova,
C nd  voi  face să se audă strigare de
resbel 
In Rabba a fiilor  lui Ammon ;
In gr m đi de ruine se va prefăce,
 i cetățile ei se vor  arde cu foc ;
Atunci Israel  va mosceni pre cei ce au
moscenit  pre d'insul , ȳice Iehova.
V it , Heșbone! căci Aiul  se va pustii,
Strig ți, fice ale Rabbei!

m Ps. 55. 6, 7.	16. 7, 11.	v Isa. 15. 2. &	a Fac. 37. 34.	d Isa. 8. 8.	80.	j Num. 21. 28.	& 25. 2.
Vers. 9.	r Isa. 16. 8, 9.	16. 12.	b Cap. 22. 28.	e Vers. 24.	Mic. 4. 9.	k Num. 24. 17.	Amos 1. 13.
n C�nt. 2. 14.	s Isa. 16. 10.	w Isa. 15. 5. &	c Deut. 28. 49.	f Isa. 13. 8. &	g Ps. 83. 4.	l Num. 21. 29.	Zef. 2. 8, 9.
o Isa. 16. 6, etc.	t Ioel 1. 12.	16. 11.	d Cap. 49. 22.	21. 3.	h Isa. 7. 8.	m Cap. 49. 6, 39.	b Amos 1. 13.
p Isa. 16. 6.	u Isa. 15. 4, 5, 6.	y Isa. 15. 7.	Don. 7. 4.	Cap. 30. 6. &	i Isa. 24. 17, 18.	—	c Ezech. 25. 5.
q Cap. 50. 38.	u Isa. 15. 5, 6.	z Isa. 15. 2, 3.	Osea 8. 1.	49. 22, 24. &	h Veđi cap. 11.	Capitul� 49.	Amos 1. 14.
r Isa. 15. 5. &	Vers. 5.	Cap. 47. 6.	Hab. 1. 8.	50. 43. & 51.	23.	a Ezech. 21. 28.	

- 4^a Încingeți-vă cu saci;
Jăliți, și âmblați în jurul zidurilor!
Căci Milcamă se va duce prinsă,
Cu^a preuții și cu mai marii sei.
4 De ce te îngâmfezi cu văile tale?
Valea ta se va scurge, / fîcă neascultătoare!
Ce se încrede în tesaurele sale, / *dicîndu*: Cine
va veni asupra-mi?
5 Ecce, eu voi aduce asupra ta frică,
Dice Iehova, Dumneșeul oștirilor,
De la toți vecinii tei;
Și ve veți împrăscia fie-care drept înaintea sa,
Și nu va fi cine să adune pre fugari.
6 Dară^a după aceea voi reîntorče pre cei
prinși ai fiilor lui Ammon,
Dice Iehova.

Pustiirea Edomului preșisă.

- 7 De Edom.
Așa dice Iehova, Dumneșeul oștirilor:
/ Aă nu mai este înțelepciune în Teman?
/ Perit'a sfatul de la cei cu minte?
Răpitu-li-s'a înțelepciunea?
8 Fugiți, locuitori ai^a Dedanului! întorčeți^a do-
surile, faceți gropi de locuire!
Căci voi aduce asupra Edomului nenorocire,
Timpul, în care-lă voi pedepsi.
9 De fi-ară veni^a culegători,
Aă nu fi-ară lăsa bobitături?
De fi-ară veni^a nôptea furi, strica-voră mai
multă decătă până s'ară indestula?
10 Dară voiă desgoli pre Esaă,
Voiă descoperi locurile sale ascunse,
Ca să nu se mai pôtă ascunde;
Seminția lui va fi nimicită, cu frații sei și
vecinii sei,
Și^a nu va mai fi cine să *dică*:
11 Lasă pre orfanii tei, eu^a / voiă ține;
/ Și veduvele tale să se încredă în mine.
12 Căci așa dice Iehova:
Ecce^a aceea, căroră nu li se cădea să bee din
cupă, aă băt'o;
Și tu, tu să rămăi nepedepsit!
Nu vei rămăne nepedepsit, ci o vei bă.
13 Căci^a juratu-m'amă pe mine însu-mi, dice
Iehova,
Că^a Bozra va fi dată pustiirei,
Și tôte cetățile ei se voră preface într'o ru-
ină perpetuă.
14 Audi'amă^a scire de la Iehova,
Și solă trămesu-s'a la popóre, *să dică*:
/ Adunați-vă, și mergeți asupra-i,
/ Și sculați-vă la luptă!^a

- Căci ecce, te voiă face mică între popóre, 15
Și desprețuită între ómenî.
Frica de tine, îmândrirea ânimei tale, 16
Te-aă amăgită, tu ceea ce locuesci în crê-
păturile stâncelor,
Celă ce stêpânesci înălțimea munților.
Și^a "chiară de-ți vei înălța" cuibulă teă, ca
vulturulă,
Încă și^a "de acolo te voiă coborî, dice Iehova;
Și Edomulă va ajunge pustiiă, 17
/ Totă celă ce va trece pe lîngă elă, se va
îngrozi,
Și va bătjocori pentru tôte plăgele lui.
/ Precumă Sodoma și Gomorra și vecinită- 18
țile loră
S'aă surpată, dice Iehova,
Aă nu va locui nici ună omă acolo,
Nici fiit de omă nu va petrece acolo.
/ Ecce, neamiculă se rădică, 19
Ca ună leă la^a vêrsarea Iordanului,
Cătră locurile tari ale tale;
Dară în curêndă te voiă face să fugi și de
acolo;
Și asupra-i voiă pune pre alesulă meă;
Căci^a "cine este de o pôtivă cu mine?
Și cine mă va chîama la judecată?
Și^a "cine este păstorulă, care să pôtă sta în-
aintea mea?
/ De aceea ascultați hotărîrea lui Iehova, 20
Ce elă a luat'o asupra Edomului,
Și gâdurile lui, pre cari le-a gândită a-
supra locuitoriloră Temanului:
Cu adevêrată^a / voră răpi, ca pre cei mici
ai turmei;
Cu adevêrată staulele loră surpa-se-voră
cu ei împreună.
De sunetulă căderei loră / se va clăti pă- 21
mêntulă,
Vôcea bocetului ei se va aădi până la Ma-
rea Roșiă.
Ecce, / se va înălța, și va sbura ca ună vultură, 22
Și va întinde aripele sale asupra Bozrei;
Și în diăa aceea ânima viteșiloră Edomului
Va fi ca ânima femeii în facere.

Preșicere despre nimicirea Damascului.

- De Damască. 23
Ruginatu-s'a Hamatulă și Arpadulă,
Aădit'aă scire rea, și s'aă topită;
/ Lîngă mare este turburare,
Nu pôte să se liniscescă.
Damasculă a slăbită, 24
S'aă întorsă pe fugă,
Și tremură l'a cuprinsă;

d Isa. 32. 11.	g Cap. 21. 13.	11.	Obad. 16.	i Obad. 1. 2, 3.	s Fac. 19. 25.	b Cap. 12. 5.	48. 40. 41.
Cap. 4. 8. & 6.	A Aă vers. 29.	i Vers. 30.	r Fac. 22. 16.	c Obad. 4.	Deut. 29. 23.	c Esod. 15. 11.	A Isa. 17. 1. &
26.	& cap. 48. 47.	m Cap. 25. 23.	Isa. 45. 23.	v Iov 39. 37.	Cap. 50. 40.	d Iov 41. 10.	37. 13.
e Cap. 48. 7.	i Ezech. 25. 12.	n Obad. 5.	Amos 6. 8.	s Amos 9. 2.	Amos 4. 11.	e Cap. 50. 45.	Amos 1. 3.
f Amos 1. 15.	j Amos 1. 11.	o Mal. 1. 3.	s Isa. 84. 6. &	y Cap. 18. 16. &	a Cap. 50. 44.	f Cap. 50. 48.	Zech. 2. 1. 2.
Cap. 3. 14. &	j Obad. 8.	p Isa. 17. 14.	63. 1.	50. 13.	etc.	g Cap. 4. 13. &	i Isa. 57. 20.
7. 24.	k Voă Isa. 19.	q Cap. 25. 29.					

- ^j Chinuri și dureri l'au apucat,
Ca pre o femeă în facere.
25 Cumă de n'a fostă cruțată *cetatea cea frumósă,
Cetatea bucuriei mele!
26 Da, 'tânerii sei voră căde pe ulițele ei,
Și toți bărbații de resbelă voră fi nimiciți
în ziua aceea,
Dice Iehova, *Dumneșeulă* oștiriloră.
27 Și voiă aprinde *focă în zidiurile Damascului,
Care va arde palaturile lui Benū-Hadadū.

Judecări asupra Kedarului și a Hazorului preșise.

- 28 De *Kedarū și de regatele Hazorului, pre cari le-a bătut Nebucodonosorū, regele Babilonului,
Așa dice Iehova:
Sculați-vă, și vă suiți asupra Kedarului,
Și predați pre °fiii resăritului!
29 *Corturile lorū și turmele lorū se voră lua,
Voră lua pentru d'înșii chioscurile lorū,
Tôte vasele lorū și cămilele lorū;
Și voră striga cătră d'înșii:
^q „Frică din tote părțile.”
30 *Fugiți, duceți-vă departe,
Faceți gropi adânci de locuire, locuitori ai Hazorului, dice Iehova;
Căci Nebucodonosorū, regele Babilonului, sfătuesce planuri asupra-vi,
Și a luat hotărîre asupra vóstră.
31 Sculați-vă, și vă suiți la *poporul celū lîniscitū,
Ce locuesce în siguranță, dice Iehova;
Cari n'au nici porți nici zăvóre,
Cari 'locuesc singuri.
32 Și cămilele lorū voră fi spre prădă,
Și mulțimea vitelor lorū de despoiare,
Și-i voiă *împrăscia în tote vânturile, °pre cei ce au pērulă capului tăiatū;
Și li voiă aduce nenorocirea
Din tote părțile lorū, dice Iehova.
33 Și Hazorulū °va ajunge lăcașū șacalilorū,
Unū deșert eternū;
°Omū acolo nu va locui, nici va petrece în-tr'insulū fiiū de omū.

Preșcere despre surparea și împrăscierea Elamului, cu o făgăduință de re'ntorcere viitoare.

- 34 Cuvēntulū lui Iehova care o fostă cătră Ieremia, profetulū, asupra °Elamului, la începutul domniei lui Zedekia, regele lui Iuda, dicēndū:
35 Așa dice Iehova, *Dumneșeulă* oștiriloră:
Ecce, eū voiă frânge °arculū Elamului,

Puterea lorū cea mai mare.
Și voiă aduce asupra Elamului cele patru 36
vânturi,
De la cele patru margini ale ceriului,
Și-i °voiă împrăscia la tote aceste vânturi;
Și nu va fi nici unū poporū,
La cari alungații Elamului să nu mērgă.
Și voiă face să tremure Elamulū înainte 37
neamicilorū sei,
Și înainte celorū ce caută vieța lui;
Și voiă aduce rele asupra-i,
Aprinderea mâniei mele, dice Iehova;
°Și voiă trāmete sabia pe urma lorū,
Până cândū 'i voiă nimici.
Și voiă °aședa tronulū meū în Elamū, 38
Și voiă stērpi de acolo
Pre rege și pre mai mari, dice Iehova.
°Dară în zilele de pe urmă, 39
Voiă re'ntorce pre prinșii Elamului, dice Iehova.

Profeșă despre nimicirea Babilonului, și despre scăparea și re'ntorcerea lui Israelū.

CUVĒNTULŪ ce Iehova a cuvētatū °a- 50
supra Babilonului, asupra pāmēntului Chaldeilorū prin Ieremia, profetulū:

Spuneți între popóre, 2
Dați în scire, și rēdicați stēgulū!
Dați în scire, nu ascundeți!
Diceți: „Babilonulū s'a cuprinsū!”
°Belū este rușinatū,
„Merodaculū este sfărāmatū!”
°Rușinatū-s'au idolii sei,
Și chipurile sale sfărāmatū-s'au!
°Căci de la mēdā-nópte se sue unū °poporū 3
asupra-i,
Care va preface pāmēntulū seū într'unū deșertū,
Și nu va fi cine să locuēscă în elū;
De la omū până la vită,
Strāmuta-se-vorū, fugi-vorū.
În zilele acele și în timpulū acela, dice 4
Iehova,
Veni-vorū fiiū lui Israelū,
°Ei și fiiū lui Iuda împreună,
°Mergēndū și plāngēndū;
Āmbra-vorū, °și vorū căuta pre Iehova, Dumneșeulū lorū.
Întreba-vorū de calea Sionului, 5
Și întorcēndū fețele lorū într'acolo, dice-vorū:
„Veniți, și să ne lipim de Iehova
°Cu °legāmēntū eternū, care nu se va uita.”
Ajuns'a poporulū meū ca °oile perdute; 6
Pāstoriū lorū i-au rātācitū,

^j Isa. 18. 8.   ^m 51. 4.   ^r Vers. 8.   ^z 25. 25.
Cap. 4. 31. &   ⁿ Amos 1. 4.   ^s Exec. 38. 11.   ^a Cap. 9. 11. &
6. 24. & 30. 6.   ^o Isa. 31. 13.   ^t Num. 23. 9.   10. 22.
& 48. 41.   ^p Jude. 6. 3.   ^u Deut. 33. 28.   Mal. 1. 3.
Vers. 22.   ^q Iov 1. 3.   ^v Mic. 7. 14.   ^y Vers. 18.
^k Cap. 33. 9. &   ^r Ps. 130. 5.   ^w Vers. 36.   ^z Cap. 25. 25.
51. 41.   ^s Cap. 6. 25. &   ^x Exec. 5. 10.   ^a Vođi Isa. 22. 6.
^t Cap. 50. 30. &   46. 5.   ^v Cap. 9. 26. &

^b Vers. 32.   ^d Cap. 51. 48.   ^h Zech. 12. 10.
^c Cap. 9. 16. &   ^e Isa. 13. 17, 18,   ⁱ Osea 3. 5.
48. 2.   20.   ^j Cap. 31. 31.
^d Vođi cap. 43.   ^f Vers. 39. 40.   etc. & 32. 40.
10.   ^g Osea 1. 11.   ^j Isa. 53. 6.
^e Cap. 48. 47.   ^h Cap. 51. 44.   ^k Ezra 3. 12, 13.   Vers. 17.
Vers. 6.   ^c Vođi cap. 43.   ^l Ps. 136. 5, 6.   1 Pet. 2. 25.
—   12, 13.   ^m Cap. 31. 9.

- Și i-au făcut să cutiere * munții;
Trecut-au de pe munte pe colină,
Uitat-au bățetura lor.
- 7 Toți câți i-au gasit, ' sfășciatu-i-au,
Și " neamicii lor au disu:
" Nu sântem vinovați;
" Căci păcătuit-au asupra lui Iehova in o lă-
cașul mântuirii,
" Da, asupra lui Iehova, " speranța părinților
lor.
- 8 " Fugiți din Babilon!
Și eșiți din pământul Chaldeilor!
Și fiți ca șaia înaintea turmelor!
- 9 " Că ecce, voi scula,
Și voi aduce asupra Babilonului,
O adunătură de popore mari din pământul
de la mătă-nópte,
Și " se vor înșira asupră-i;
Și apoi va fi cuprinsu.
Săgețele lor fi-vor ca ale vitésului bi-
ruitor;
- " Nu se vor întorcedeșerte.
- 10 Și Chaldea va ajunge o prădă,
Și " toți prădătorii ei se vor îndestula, ȳice
Iehova.
- 11 " Pentru că v'ați bucurat și v'ați veselit,
Prădători ai moscenirei mele,
Pentru că ați sburdat, " ca junca în meȳilo-
cul verdeȳei,
Și ați nechezat, ca nisce cai;
12 De aceea muma vóstră rușinatu-s'a fórte,
Și născetőrea vóstră a roșit;
Ecce, ea va fi între popore cea mai de pe
urmă,
Pustiă, pământu sterp și deșertu.
- 13 Din mânia lui Iehova fi-va nelocuită,
" Preface-se-va cu totul într-unu deșert;
" Totu cel ce va trece pe lângă Babilon va
rămăne îngrozit,
Și-lu va batjocuri pentru tóte plăgele lui.
- 14 " Înșirați-vă asupra Babilonului de juru im-
prejur,
Toți cei " ce întindeți arcurile!
Săgetați asupră-i, nu cruțați săgețele!
Căci a păcătuit asupra lui Iehova.
- 15 Strigați asupră-i din tóte părțile!
Elu " întinde mânele,
Temeliele lui cadu,
" Zidiurile sale se surpă;
Căci " acesta-i resbunarea lui Iehova;
Resbunați-vă asupră-i;
" Cumu elu a făcut, faceți-i.
- 16 Stărpiți din Babilon pre semănătoru,

- Și pre celu ce ține secere în timpul se-
cerișului!
De d'înaintea săbiei perȳetőre,
" Întorcede-se-va fie-care la poporul se,
- Și va fugi fie-care la pământul se.
- Israelu este ca " oia cea rătăcită; 17
- " Leii au gonit'o;
Mai întăiu a sdrobot'o " regele Asiriei,
Și după aceea acestu " Nebucodonosoru, re-
gele Babilonului, i-a sfărămatu ósele.
De aceea așa ȳice Iehova, Dumneȳeul o- 18
știrilor și alu lui Israelu:
Ecce, eu voi pedepsi pre regele Babilonu-
lui și pământul se,
- Cumu amu pedepsit pre regele Asiriei;
" Și voi re'ntorcede pre Israelu la lăcașul se,
- 19 Și va pasce pe Carmelu și pe Basanu,
Și sufletul lui se va îndestula
Pe muntele lui Efraim și pe Galaad.
În ȳilele acele și în timpul acela, ȳice Ie- 20
hova,
" Fără-de-legea lui Israelu se va căuta, și nu
va fi,
Și păcatele lui Iuda, și nu se vor afla;
Căci ierta-voi pre cei " ce voi fi lăsat re-
mășit.
- Asupra pământului înduotei resculări. 21
Sui-te asupră-i și asupra locuitorilor pă-
mântului " pedepsei!
Pustiesce și nimicesce în urmă-li, ȳice Ie-
hova,
Și fă întocmai " cumu ȳi-amu ordinaru.
- " Vóce de resbelu în țără, 22
Și nimicire mare!
Cumu s'a ruptu și s'a sfărămatu " clocanul 23
a totu pământul,
Cumu a ajunsu Babilonul de gróză tuturor
popórelor!
- Întinsu-ȳi-amu cursu, și te-ai prinsu în ea, 24
Babilonule! " fără să prind de scire,
Aflatu-te-ai, și te-ai prinsu;
Căci te-ai sculat asupra lui Iehova.
- Iehova deschis'a tesaurlu se,
- 25 Și a scos " armele mâniei sale:
Căci Iehova, Dumneȳeul oștirilor, are de
lucru,
Asupra pământului Chaldeilor.
- Veniți asupră-i de la marginile pământului; 26
Deschideți grânarele sale;
Puneți-lu în grămăȳi, și-lu sfărămați,
Și să nu-i rămăne nici o rămășit!
- Jinghiați toți " taurii se; 27
Pogóre-se la junghiare!

k Cap. 2. 20. & 3. 6, 23.
l Ps. 79. 7.
m Zech. 40. 2, 3.
n Veȳi cap. 2. 3.
o Ps. 90. 1. & 91. 1.

p Ps. 22. 4.
q Isa. 48. 20.
r Cap. 51. 6, 45.
s Zech. 2. 6, 7.
t Apoc. 18. 4.
u Cap. 25. 14. & 51. 27.
v Vers. 3. 41.
w Vers. 14, 29.

x 2 Sam. 1. 22.
y Apoc. 17. 16.
z Isa. 47. 6.
a Osea. 10. 11.
b Cap. 25. 12.
c Cap. 49. 17.
d Vers. 9.
e Cap. 51. 2.
f Cap. 49. 35.

Vers. 29.
g 1 Cron. 29. 24.
h 1 Cron. 30. 8.
i Plân. 5. 6.
j Ezech. 17. 18.
k Cap. 51. 58.
l Cap. 51. 6, 11.
m Ps. 137. 8.
n Vers. 29.

Apoc. 18. 6.
g Isa. 13. 14.
h Cap. 51. 9.
i Vers. 6.
j Cap. 2. 15.
k 2 Reg. 17. 6.
l 2 Reg. 24. 10, 14.

l Isa. 65. 10.
m Cap. 33. 12.
n Ezech. 34. 13, 14.
o Cap. 31. 34.
p Isa. 1. 9.
q Ezech. 23. 23.
r Veȳi 2 Sam.

16. 11.
s Reg. 18. 15.
t Cron. 36. 23.
u Isa. 10. 6. & 44. 28 & 48. 14.
v Cap. 34. 22.
w Cap. 51. 54.
x Isa. 14. 6.

Cap. 51. 20.
y Cap. 51. 8, 31, 39, 57.
z Dan. 5. 30, 31.
a Isa. 13. 5.
b Ps. 22. 12.
c Isa. 34. 7.
d Cap. 48. 21.

- Vai de ei! că venitu-li-a ziua,
Timpul * pedepsei lor.
- 28 Văceea fugarilor și a celor scăpați din pământul Babilonului,
* Ca să proclăme în Sionă resbunarea lui Iehova, Dumneșeul nostru,
Resbunarea templului său!
- 29 Adunați-vă asupra Babilonului, arcașilor!
* Toți cei ce încordați arcu, Tăbărați asupra-i juru împrejur!
Să nu scape nimenea din locuitorii sei;
* Resplătiți-i după faptele sale,
Dupre câte elu a făcut, faceți-i;
* Căci s'a sumețit asupra lui Iehova, Asupra Sântului lui Israel.
- 30 * De aceea tinerii sei cădă-vor pe ulițele sale,
Și toți bărbații sei de resbelu fi-vor nimitiți în ziua aceea, dice Iehova.
- 31 Eccc, eu *sunt* asupra-ți, sumetule!
Dice Iehova, Dumneșeul oștirilor;
Căci venit'a * ziua ta, timpul în care te voi pedepsi.
- 32 Celu sumețu poticni-se-va, și va cădă,
Și nu va fi cine să-lu rădice;
Și * voi aprinde focu în cetățile lui,
Care va arde toate împrejurimile lui.
- 33 Așa dice Iehova, *D-zeul* oștirilor:
Fiii lui Israel și fiii lui Iuda *fost'au* împreună apesați,
Și toți cei ce i-au luat prinși, ținutu-i-au strinsu,
Și n'au voit a li da drumul.
- 34 Dară * Mântuitorul lor *este* puternic;
Numele lui *este* Iehova, *D-zeul* oștirilor;
Elu va apăra dreptul lor;
Și ca să liniscă pământul,
Elu va turbura pre locuitorii Babilonului.
- 35 Săbiu asupra Chaldeilor! dice Iehova,
Asupra locuitorilor Babilonului!
* Asupra mai marilor sei și asupra * înțelepților sei!
- 36 Săbiu asupra amăgitorilor sei, ca să înnebunescă!
Săbiu asupra viteșilor sei, ca să se spaimente!
- 37 Săbiu asupra cailor sei și asupra cărelor sale,
Și asupra * amestecăturii lui, ce se află în meșlocul lui,
Ca * să ajungă ca femeele!
Săbiu asupra tesaurelor lui, ca să se răpescă!
- 38 * Uscăciune asupra apelor lui, ca să se usuce
- Căci *este* pământul * chipurilor coplete,
Și locuitorii lui *au* neunitu cu idolii lor!
* De aceea ferele sălbatice ale deșertului, 39
Și șacalii voru locui acolo,
Și struții voru locui într'insul;
* În eternu nu va fi locuit,
Nimenea nu va locui într'insul din generațiune în generațiune.
- * Cum a surpatu Dumneșu Sodoma și Gomora
Și vecinătățile lor, dice Iehova,
Așa nici un om nu va locui acolo,
Nici un fiu de om nu va petrece într'insul.
- * Eccc, un popor vine de la mază-nopte, 41
și o națiune mare;
Și regi mulți se scólă de la marginile pământului!
- * Apucă arcu și sulița; 42
* *Sunt* cruși și fără de milă;
* Văceea lor resună ca marea,
Ei încălecă pe cai,
Și *sunt* înșirați, ca bărbați de resbelu,
Asupra-ți, fică a Babilonului!
Regele Babilonului aud' a scirea de d'înșii, 43
Și mânele sale s'au moleșit;
* O agoniă l'a cuprinsu,
Dureri, ca ale femeii în facere.
- * Eccc, *neamicul* se rădică, 44
Ca un leu la revărsarea Iordanului,
Cătră locurile țării *ale tale*;
Dară în curându te voi face să fugi și de acolo.
Și asupra-i voi pune pre alesul meu.
Căci cine *este* de o potrivă cu mine? și cine mă va chîama la judecată?
Și * cine *este* păstorul, care să potă sta înaintea mea?
- De aceea ascultați * hotărîrea lui Iehova. 45
Ce a luat elu asupra Babilonului,
Și gândurile lui, pre cari le-a gândit asupra pământului Chaldeilor:
Cu adevăratu * voru răpi ca pre cei mici ai turmei,
Cu adevăratu stăulele lor surpa-se-vor cu ei împreună.
- * De strigătul: „Babilonul s'a coprinsu“ se 46
va clăti pământul,
Și bocetul lor aud-se-va între popore.
- 51
Așa dice Iehova:
Eccc, voi scula asupra Babilonului,
Și asupra celor ce locuesc în meșlocul împotrivorilor mei,
* Unu vântu stricătoriu;

v Cap. 48. 44.
Vers. 31.
* Cap. 51. 10.
11.
y Vers. 14.
z Vers. 15.
Cap. 51. 56.
Apoc. 18. 6.

a Isa. 47. 10.
b Cap. 49. 28.
& 51. 4.
c Vers. 27.
d Cap. 21. 14.
e Apoc. 18. 8.
f Isa. 47. 4.
g Dan. 5. 30.

h Isa. 47. 13.
i Isa. 44. 25.
Cap. 48. 30.
j Cap. 25. 20, 24.
Ezec. 30. 5.
k Cap. 51. 30.
Nah. 3. 13.
l Isa. 44. 27.

Cap. 51. 32, 36.
Apoc. 16. 19.
m Vers. 2.
Cap. 51. 44, 47.
52.
n Isa. 13. 21, 22.
& 34. 14.
Cap. 51. 37.

Apoc. 18. 2.
o Isa. 13. 20.
Cap. 25. 13.
p Fac. 19. 25.
Isa. 13. 19.
Cap. 49. 18.
51. 26.

q Vers. 9.
r Cap. 6. 22. &
25. 14. & 51.
27.
Apoc. 17. 16.
r Cap. 6. 23.
s Isa. 13. 18.

t Isa. 5. 30.
u Cap. 49. 24.
v Cap. 49. 19.
etc.
w Iov 41. 10.
x Cap. 49. 19.
y Isa. 14. 24, etc.

Cap. 51. 11.
z Apoc. 18. 9.
—
Cap. 51.
a 3 Reg. 19. 7.
Cap. 4. 11.

- 2 Și voiî trâmète asupra Babilonului ^b vîntu-
rători,
Cari-lî vorî vîntura, și vorî deșerta pî-
mîntulî seî;
* Căci în ^c dîia nenorocirei de jurî împrejurî
vorî sta asuprî-î!
- 3 ^{Vino, arcașule!} asupra ^d celî ce întinde arculî,
Și asupra celî ce se îngîmfîză în zaîa sa!
Nu cruțaî pre tînerî seî;
* Nimiciî tîtî ôstea sa;
- 4 Ca să cadă rîniî de mîrte în pîmîntulî Chal-
* Și strîpunșî pe ulîțele lorî. [deilorî,
5 Căci Israelî nu *este* lîsatî,
Nici Iuda, de Dumneșeulî seî, de Iehova,
D-deulî oștirilorî,
De Sîntulî lui Israelî; căci pîmîntulî a-
celora împlutu-s'a de pîcate.
- 6 * Fugiî din Babilonî!
Și mîntuiî-vî fie-care vîeîa;
Ca să nu perîî pentru fîrî-de-legea lui;
Căci ^e acesta *este* timpulî resbunîrei lui Ie-
hova;
^f Elî ^g î respîtesce pentru cele ce elî a făcutî.
- 7 ^h Babilonulî *fost* a o cupă de aurî în mînele
lui Iehova,
Care îmbîta totî pîmîntulî;
ⁱ Din vinulî lui bîutîaî popórele;
De aceea popórele ^j aî nebunitî.
- 8 De o datî ^k căduîa Babilonulî, și s'a sfî-
* Vîitaî-lî! [rîmatî!
^l Luaî balsamî pentru durerea lui,
Pîte că se va vindeca.
- 9 Căutat'amî să vindecîmî Babilonulî,
Darî nu s'a vindecatî;
^m Pîrîsiî-lî, și ⁿ să ne ducemî fie-care la pî-
mîntulî seî!
^o Căci judecata lui ajunge pînî la cerî,
Se înalî pînî la nîori.
- 10 Iehova a ^p scosî mîntuirea nîstrî: Haîdeî!
Și să ^q spunemî în Sionî fapta lui Iehova,
Dumneșeulî nostru.
- 11 ^r Ascuiî săgeîele, apucaî pavezele!
^s Iehova a descepatî spiritulî regilorî Me-
dilorî;
^t Căci gîndulî seî *este* asupra Babilonulî,
ca să-lî strice;
Căci *este* ^u resbunarea lui Iehova,
Resbunarea templulî seî.
- 12 ^v Rîdicaî stîgî pe zidiurile Babilonulî,
Întîriî pazî, puneî custođî,
Pregîtiî pîndașî!
Căci Iehova a gînditî și a făcutî
Ceea ce a cuvîtatî asupra locuitorilorî
Babilonulî.
- * O tu, celî ce locuesî pe ape multe, celî 13
ce escî avutî în tesaure,
Venit'a sfîrșitulî teî, mîsura lîcomiei tale.
^w Iehova, *D-deulî* oștirilorî, juratu-s'a pe 14
sine, dîcîndî:
Cu adevîratî, împlî-te-voiî de ômenî, ^x ca
de locuste;
Și voiî ^y rîdica asuprî-î strigîtî de resbelî.
^z Elî a fîcutî pîmîntulî cu puterea sa, 15
Intemeîa lumea cu întelegîiunea sa,
Și ^a a întînsî cerîurile cu mintea sa.
^b La vuetulî *ce se face*, cîndî elî pune mul- 16
tîimea apelorî în cerîuri,
Și ^c rîdicî nîori de la marginile pîmîntulî,
Și întîrnî fulgerele cu plîiî,
Și scîte vîntulî din tesaurele sale,
^d Atunci ^e totî omulî se arîtî *cîtî este* de prostî 17
cu sciînta sa,
Și totî argintîrîlî rîmîne rușinatî de chi-
purile *sale* cîoplite;
^f Căci chipulî seî turnatî *nu-î decîtî* min-
Și nici o suflare nu *este* întîrînsulî. [cîunî,
^g Sînt deșertîciunî, lucru de amîgire; 18
La timpulî pedepsei lorî vorî peri.
^h Moscenirea lui Iacobî nu *este* ca acestia 19
Căci elî *este* fîcîtorulî a tîte,
Și Israelî *este* semînîia mosceniei lui;
Numele lui *este* Iehova, *D-deulî* oștirilorî.
ⁱ Tu *aî fostî* cîocanulî meî, armele *mele* 20
de resbelî;
Prin tine amî sfîrîmatî popóre,
Și prin tine amî stricatî regate;
Prin tine amî sfîrîmatî pre calî și cîlîre- 21
tulî seî;
Prin tine amî sfîrîmatî carulî și condu-
cîtorulî lui;
Prin tine amî sfîrîmatî pre bîrbatî și pre 22
femeî;
Prin tine amî sfîrîmatî pre ^j bîtrînî și pre
tînerî;
Prin tine amî sfîrîmatî pre fecîorî și pre
fecîorî.
Prin tine amî sfîrîmatî pre pîstorî și tur- 23
ma sa;
Prin tine amî sfîrîmatî pre plugariî și pî-
rechîa lui de boî,
Și prin tine amî sfîrîmatî pre guvernîtori
și cîpitenîi.
^k Și voiî respîti Babilonulî, 24
Și tuturorî locuitorilorî Chaldeeî,
Tîtî rîutatea lorî ce aî fîcutî în Sionî,
Înainte ochilorî vostri, dîce Iehova.
Ecîce, eî *sînt* asuprî-î, ^l munte stricîtorî, 25
dîce Iehova,

b Cap. 15. 7.	h Cap. 50. 15.	l Ps. 37. 6.	y Nah. 3. 1. &	c Cap. 50. 15.	f Cap. 10. 13.	m Cap. 50. 23.
c Cap. 50. 14.	28.	n Cap. 48. 20.	z Ps. 14.	d Fac. 1. 1. 6.	g Ps. 135. 7.	o Aps. 2. Oron.
d Cap. 50. 14.	i Cap. 25. 14.	o Apoc. 18. 9.	a Apoc. 17. 1.	e Cap. 10. 12.	h Cap. 10. 14.	p Aps. 2. 17.
e Cap. 50. 21.	j Apoc. 17. 4.	11, 19.	b Apoc. 15. 15.	f etc.	i Cap. 50. 2.	q Cap. 50. 15.
f Cap. 49. 26. &	k Apoc. 14. 8.	o Cap. 48. 11.	c Cap. 49. 13.	g Iov 9. 8.	j Cap. 10. 15.	r Cap. 50. 29.
50. 30. 37.	l Cap. 25. 16.	p Isa. 25. 14.	d Amos 6. 8.	h Ps. 104. 2.	k Cap. 10. 16.	s Isa. 13. 2.
g Cap. 50. 8.	m Isa. 21. 9.	p Cap. 50. 16.	e Nah. 3. 15.	i Isa. 40. 22.	l Isa. 10. 5, 15.	t Zech. 4. 7.
Apoc. 18. 4.	Apoc. 14. 8. &	q Apoc. 18. 5.				

- Care ai stricat tot pământul;
 Voiu intinde mâna mea asupra-ți,
 Te voiu rostogoli de pe stânci,
 * Și te voiu preface în munte mâncat de foc.
 26 Din tine petra de unghiu nu se va lua,
 Nici petra de temelie;
 * Ci fi-vei prefăcut într'unu deșert etern,
 dice Iehova.
 27 * Rădicați stégă în țără;
 Sunați din trîmbiță între popore!
 * Pregătiți poporele asupra-i!
 Chiămați asupra-i regatele Araratului, ale
 Minniului și ale Așchenazului!
 Puneți asupra-i căpitenii,
 Incălecați pe cai, ca locustele sburlite!
 28 Pregătiți asupra-i pre popore, pre regii
 Mediei,
 Pre guvernătorii sei, pre căpiteniile sale,
 Și pre totu pământul stăpânirii sale!
 29 Pământul să se clătască, și să tremure!
 Căci totu gândul lui Iehova se va sevârși
 asupra Babilonului,
 * De a preface pământul Babilonului într'-
 unu deșert,
 Fără de locuitori.
 30 Viteșii Babilonului încetază de a se mai
 bate;
 Ei stau în întăriturile lor;
 A peritu puterea lor;
 * Ajuns'au ca femeile;
 Ardă locuințele lui,
 * S'au rupt zăvôrele porțelor lui.
 31 * Unu curieru întimpină pre altul,
 Și unu vestitoriu întimpină pre altul,
 Ca să spună regelui Babilonului,
 Că cetatea lui s'a cuprinsu din toate părțile;
 32 Și că vadrurile sînt luate,
 Și că s'a arsu cu focu trestiișul,
 Și că bărbații de resbelu s'au îngrozit.
 33 Căci așa dice Iehova, Dumnezeuul oști-
 rilor și alu lui Israelu:
 Fiica Babilonului este ca o ariă,
 * În timpul trierării ei;
 Încă puçin, și va veni timpul secerișu-
 lui ei.
 34 Nebucodonosoru, regele Babilonului, * m'a
 M'a sdrobotit, [mâncat,
 M'a făcut unu vasu deșertu,
 Înghițitu-m'a ca unu șacal,
 Și a împlut pântecese se din dulceturile
 M'a alungat. [mele,
 35 Silnicia făcută asupra mea și asupra cor-
 pului meu să vină asupra Babilonului!
 Voru dice locuitorii Sionului;
 Și sângele meu să fie asupra locuitorilor
 din Chaldea!
 Va dice Ierusalimul.
 De aceea așa dice Iehova: 36
 Ecce, / voi apăra dreptul tu, și voi re-
 sbuna resbunarea ta;
 Dară * voi preface marea lui în uscat, și
 voi usca isvôrele lui.
 * Și Babilonul se va face în grămădi, 37
 În locașu alu șacalilor,
 În lucru de grôză și de batjocură,
 Fără de locuitorii.
 Mugi-vor toți, ca lei,
 Striga-vor, ca pui de leu. 38
 Când vor fi inferbentați cu vinu, pregăti- 39
 li-voi oște,
 Și-i / voi îmbăta, ca să se inveselescă,
 Și să dormă unu somn etern, și să nu se
 Dice Iehova. [mai descepte,
 'I voi pogori, ca pre mnei la junghiare, 40
 Ca pre berbeci și çiap.
 Cumu s'a luat * Șesacul! 41
 Și cumu s'a prinsu cel ce era 'fala a totu
 pământul!
 Cumu a ajuns Babilonul de grôză popo-
 relor!
 * Înaltatu-s'a marea preste Babilon;
 Acoperitu-s'a de mulțimea valurilor ei. 42
 * Cetățile sale ajuns'au unu pustiu,
 Pământu sec și deșertu, 43
 Pământu, în care nu locuesce nici unu om,
 Nici fiu de om nu trece prin el.
 * Și voi pedepsi pre Belu în Babilon, 44
 Și voi scôte din gura lui câte a înghițit;
 Și poporele nu se vor mai aduna la d'in-
 sul;
 Și zidiul Babilonului va căde.
 * Poporul meu, ești dintr'insul! 45
 Și mîntuiți-vi fie-care vieța
 De aprinderea mâniei lui Iehova!
 Ca nu ânima voastră să se moie, 46
 Și să vă temeți de scirea ce se va auzi în
 totă țera;
 Că veni-va scirea acésta în anul acesta,
 Și după aceea altă scire în anul următoriu,
 Și fi-va silnicia în țără, domn asupra dom-
 De aceea ecce, vinu d'ilele, [nului. 47
 Când * voi face judecată chipurilor cîo-
 plite ale Babilonului;
 Și totu pământul se va fi rușinat,
 Și toți rânii sei vor căde în medilocul lui.
 Atuncea 'ceriul și pământul și cele d'in- 48
 tr'insele vor cânta de bucuria asupra Ba-
 bilonului,

p Apoc. 8. 8.
 q Cap. 50. 40.
 r Isa. 13. 2.
 s Cap. 25. 14.
 t Cap. 50. 41.
 u Vers. 11.
 v Cap. 50. 13.

39, 40.
 Vers. 43.
 z Isa. 19. 16.
 Cap. 48. 41. &
 50. 37.
 y Flân. 2. 9.
 Amos 1. 5.

Nah. 3. 13.
 z Cap. 50. 24.
 a Cap. 50. 38.
 b Isa. 21. 10.
 Amos 1. 3.
 Mic. 4. 13.
 c Isa. 41. 15.

Hab. 3. 13.
 d Isa. 17. 5. etc.
 Osea 6. 11.
 Ioel 3. 13.
 Apoc. 14. 15.
 18.
 e Cap. 50. 17.

f Cap. 50. 34.
 g Cap. 50. 38.
 h Isa. 13. 22.
 Cap. 50. 39.
 Apoc. 18. 2.
 i Cap. 25. 9, 18.
 j Vers. 57.

k Cap. 25. 26.
 l Isa. 13. 19.
 Cap. 49. 25.
 Dan. 4. 30.
 m Vezi Isa. 8. 7.
 n Cap. 50. 39.

40.
 Vers. 29.
 o Isa. 46. 1.
 Cap. 50. 2.
 p Vers. 58.
 q Vers. 6.
 Cap. 50. 8.

Apoc. 18. 4.
 r 2 Reg. 19. 7.
 s Cap. 50. 2.
 Vers. 52.
 t Isa. 44. 23. &
 49. 13.
 Apoc. 18. 20.

- Căci "pustiitorii vor veni asupra-i de la
mădă-nopte, *dice Iehova.*
- 49 Și Babilonul va căde, ucișilor ai lui Is-
raelul!
Și cu Babilonul căde-vor râniți a totu
pământul.
- 50 "Ceii ce ați scăpatu de sabiă, fugiți!
Nu stați!
Aduceți-vi aminte de departe de Iehova,
Și Ierusalimul să se suie în gândul vostru.
- 51 "Ruginatu-ne-amă, căci ocară amă auditu;
Rușinea acoperit'a fața noastră;
Căci au intratu străinii în sanctuarele casei
lui Iehova.
- 52 De aceea, *ecce*, vinu *șilele*, *dice Iehova,*
"Cându 'mă voi face judecată chipurilor sael
cioplite,
Și preste totu pământul se vor geme
râniți.
- 53 Că "Babilonul și până la ceri de s'arū
înălța,
Și chiaru de arū întări înălțimile întărilor
sale;
Și acolo vor veni asupra-i de la mine stri-
cători, *dice Iehova.*
- 54 "Voce de strigare din Babilon,
Și o sfărâmare mare din pământul Chal-
deilor!
- 55 Căci Iehova a pustiitu Babilonul,
Și nimicesce din meșilocolu seū sgomotulū
celū mare.
Căci valurile lui mugesă, ca ape puternice;
Aude-se vuetulū vócei lui.
- 56 Căci stricatorii au venitū asupra-i,
Asupra Babilonulū;
Viteșii lui sūnt prinși,
Tóte arcurile lorū s'au frântū;
"Căci Iehova, Dumneșeulū respălăte, 'i res-
plătesce.
- 57 "Voiū îmbăta pre mai marii seī și pre în-
țeleptii seī,
Pre guvernătorii seī, pre căpiteniele sale și
pre viteșii seī;
Și vorū dormi unū somnū eternū, și nu se
vorū mai decepta,
Dice "Regele, alū cărui nume *este Iehova,*
D-șeulū oștirilorū.
- 58 Așa *dice Iehova, D-șeulū oștirilorū:*
"Zidiurile cele late ale Babilonulū se vorū
strica cu totulū,
Și porțele lui cele înalte se vorū arde cu focū,
Așa / că în zădarū s'au ostenitū popórele,
Și națiunile pentru focū s'au obositū.
- 59 Ordinulū, ce profetulū Ieremia a datū
lui Seraia, fiulū lui Neria, fiulū lui Maaseia,
cândū elū a mersū la Babilonū cu Zedekia,

regele lui Iuda, în anulū alū patrulea alū
domnirii sale. Erū Seraia *era* cămărașulū
celū mai mare. Și a scrisū Ieremia intr'o 60
carte tóte relele, ce erau să vină asupra
Babilonulū: tóte aceste cuvinte, cari sūnt
scrise asupra Babilonulū. Și a *șisu* Iere- 61
mia lui Seraia: Cândū vei veni la Babilonū,
să te uiți, și să cetesci tóte cuvintele ace-
tea. Atuncea să *șici*: Iehova, tu ai vorbitū 62
asupra loculū acestuia, că-lū vei strica așa,
incătu *să* "nu *fie* cine să locuască intr'insulū,
de la omū până la vită; ci să fie unū de-
șertū eternū. Și după ce vei sfârși de ce- 63
titū cartea acēsta, *h*să o legi de o pētră, și
să o arunci în meșilocolū Eufратului; Și să 64
șici: Așa să se cufunde Babilonulū, și să
nu se scóle din relele, ce eū voiū aduce
asupra lui; "și *Babilonenii* vorū ajunge ne-
putincioși.

Până aicea *sūnt* cuvintele lui Ieremia.

*Impresurarea a doia a Ierusalimulū de cătră Ne-
bucodonosorū; cuprinderea și surparea sa; jăfui-
rea templulū, și strămatarea multora din poporū.*

D E "dūoē-deci și unulū de ani *era Zede-* 52
kia, cândū se făcu rege; și domni unū-
spre-șepte ani în Ierusalimū; și numele mu-
mei sale *era* Hamutalū, fēta lui Ieremia din
Libna. Și făcu rele în ochii lui Iehova, în to- 2
tulū cumū făcu Iehoiakimū. Căci din mânia 3
lui Iehova asupra Ierusalimulū și a lui
Iuda, ca să-i alunge de la fața sa, s'a fă-
cutū, că Zedekia se resculă asupra regelū
Babilonulū.

Și în "annlū alū noșlea alū domniei sale, 4
în luna a șecea, în *șiu*a a șecea a lunei,
veni Nebucodonosorū, regele Babilonulū,
elū și tótă óstea lui asupra Ierusalimulū,
și tábērāră asupra-i, și a rēdicatū valū a-
suprā-i de jurū imprejurū. Și cetatea fu 5
impresurată până în anulū alū unū-spre-
șecelea alū regelū Zedekia.

În a noūa *șii* a lunei a patra fómetea 6
crescu în cetate, așa că nu era pâne pen-
tru poporulū țerei. Și se sparse ceta- 7
tea, și toți bărbații de resbelū fugiră, și
aū eșitū din cetate nóptea pe calea porței,
celeī d'ntre dūoē zidiuri, aprópe de grădina
regelū; și apucară calea câmpulū; (erū 8
Chaldeii *erau* imprejurulū cetăței;) Dară
óstea Chaldeilorū urmări pre rege, și ajunse
pre Zedekia în șesurile Ierichonulū; și
tótă óstea lui se imprășcia de la elū. "Și a 9
prinsū pre rege, și l'a dusū la regele Ba-
bilonulū în Ribla, *ce se află* în pământulū
Hamatulū; și l'a condamnatū. "Și a jun- 10
ghiatū regele Babilonulū pre fiū lui Zede-

u Cap. 50. 3, 41.
v Cap. 44. 28.
w Ps. 44. 15, 16.
& 79. 4.

y Vers. 47.
z Cap. 49. 16.
a Amos 9. 2.
Obad. 4.

a Cap. 50. 22.
b Ps. 94. 1.
c Cap. 50. 29.
Vers. 24.

c Vers. 39.
d Cap. 46. 18. &
48. 15.
e Vers. 44.

f Hab. 2. 18.
g Cap. 50. 3, 39.
Vers. 29.
h Veđi Apoc. 18.

21.
i Vers. 58.

Capitulū 52.
a 2 Reg. 24. 18.
b 2 Reg. 25. 1—
27.

Cap. 39. 1.
Zech. 8. 19.
c Cap. 32. 4.
d Ezech. 12. 13.

- 11 *lia înaintea ochiloru seî; a junghiatu încă în Ribla şi pre toţi mai marii lui Iuda. Şi regele Babilonului a orbitu ochii lui Zedekia, şi legându-lu, cu lanţuri de aramă, l'a dusu în Babilon şi l'a ținutu în casa închisorei până la ziua morţei sale.*
- 12 *Şi în luna a cincea, la decea lunei, în anul alu nouă-spre-decelea alu lui Nebucodonosor, regele Babilonului, veni asupra Ierusalimului Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, care servia pre regele Babilonului. Şi arse casa lui Iehova şi casa regelui; şi toate casele din Ierusalim şi toate casele bărbaţilor mari le aprinse cu focu. Şi totă oštea Chaldeilor, cea de desuptu capulu gardei domnesci, a dărimatu toate zidurile Ierusalimului de juru împrejur.*
- 13 *Şi Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, strămutat-a în Babilon d'ntre cei saraci ai poporului, şi pre rămăşiţa poporului ce rămăsese în cetate, şi pre fugarii, cari treceau la regele Babilonului, şi pre rămăşiţa poporului. Dară din alţi saraci ai ţerei Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, lăsa, ca să fie lucrători de viţă şi lucrători de pământu. Şi stâlpii de uramă din casa lui Iehova, şi pedestalele, şi marea de aramă din casa lui Iehova, le-au sfărămatu Chal-deii; şi totă arama loră au dus'o în Babilon. Luat'au şi olele şi lopeţele, şi fôrfecele, şi cupele, şi lingurele şi toate vasele cele de aramă, cu cari se făcea serviciul.*
- 14 *Luat'a încă capulu gardei domnesci şi strachinele, şi tămălătorile, şi cupele, şi olele, şi policandrele, şi lingurele, şi buţile, şi totu ce era de aur şi de argintu: Cei două stâlpi, o mare, şi cei două-spre-dece viţei de aramă, cari erau suptu pedestalele lor, pre cari-i făcuse regele Solomon pentru casa lui Iehova: arama tuturor vaselor*
- 15 *acestora nu era de cumpănit. Şi câtă pentru stâlpi, înălţimea unui stâlp era de optu-spre-dece coţi, şi unu firu de două-spre-dece coţi; l'arū fi încunjurat; şi grosimea lui era de patru degete; şi era de şertu. Şi capitelulu de pe stâlp era de aramă; înălţimea unui capitelu era de cinci coţi; şi reţeaua şi merele-grânate de prin prejurul capitelului erau toate de aramă; toate acelea aveau şi stâlpulu alu douăile*
- 16 *şi merele-grânate. Şi erau nouă-deci şi 23 şese de mere-grânate pe toate părţile; şi toate merele-grânate din jurul unei reţele erau o sută.*
- 17 *Şi capulu gardei luă pre Seraia,ântă-lulū preutū, şi pre Zefania, alū dūoilea preutū, şi pre cei trei uşieri. Şi luă din cetate unu diregătorū, care avea priveghiarea asupra bărbaţilor de resbelū; şi şapte bărbaţi din acei ce erau totū-de-una înaintea regelui, cari se aflau în cetate; şi pre secretarulū mai marelui oştei, care scriea la oşte pre poporulū ţerei, şi şese-deci de bărbaţi din poporulū ţerei, cari se aflau în cetate. Şi luându-i Nebuzar-Adan, capulu gardei domnesci, i duse la regele Babilonului, în Ribla. Şi i lovi regele Babilonului, şi i omori în Ribla în pământulū Hamatulū. Aşa se strămută Iuda din pământulū seū.*
- 18 *Acesta este poporulū, pre care l'a strămutatū Nebucodonosorū; în anulū alū şeptelea elū a strămutatū trei mii şi două-deci şi trei de Iudei; Erū în anulū alū optu-spre-decelea alū lui Nebucodonosorū a strămutatū din Ierusalimū optū sute trei-deci şi două de suflete; În anulū alū două-deci şi treilea alū lui Nebucodonosorū, Nebuzar-Adan, capulu gardei, a strămutat ate d'ntre Iudei şapte sute patru-deci şi cinci ūde suflete; toate sufletele au fostū preste totū patru mii şi şese sute.*
- 19 *Captivitatea lui Iehoiachin se uşurăsă de Evilū-Merodacū.*
- 20 *Erū în anulū alū trei-deci şi şeptelea alū strămutarei lui Iehoiachin, regele lui Iuda, în a două-spre-decea lună, la două-deci şi cinci a lunei, Evilū-Merodacū, regele Babilonului, în anulū ce incepu a domni, înalţă capulu lui Iehoiachin, regele lui Iuda, şi l'a scosū din casa închisorei. Şi cu bunăvoinţă l'a vorbitū, şi a pusū scaunulū seū desupra scaunului regilorū ce erau cu d'insulū în Babilon. Şi a schimbatū vestimintele cele de închisore; şi elū mânca pâne înaintea lui totū-de-una în toate zilele vieţei sale. Şi hrana lui, hrană necurmată, se dădu din partea regelui Babilonului pe fie-care şi până la ziua morţei lui, în toate zilele vieţei sale.*

e Zech. 7. 5. & 8. 19. f Veđi vers. 29. g Cap. 39. 9. h Cap. 39. 9. i Cap. 27. 19. j Veđi 1 Reg. 7. 15, 23, 27, 50. k Esod. 27. 3. l Reg. 25. 14, 15, 16. m 1 Reg. 7. 15. n Reg. 25. 17. o 2 Cron. 3. 15. p Veđi 1 Reg. 7.

20. o 2 Reg. 25. 18. p Cap. 31. 1. & 29. 25.

q 2 Reg. 24. 1. r Veđi 2 Reg. 24. 13. s Veđi 2 Reg. 24.

14. t Veđi vers. 12. u Cap. 39. 9. v 2 Reg. 25. 27.

28, 29, 30. v Fac. 40. 13, 20. z 2 Sam. 9. 13.

PLÂNGERILE LUÎ IEREMIA.

Elegia 1^a. Înjosirea Ierusalimului, și păcatele și suferințele poporului.

1 CUMŪ șede singuratică cetatea cea avută de popóre!

^a Ajuns'a ca o vėduvă, cea mare între popóre!

^b Dómna țerelorű făcutu-s'a birnică!

2 Chیارű și ^c nóptea ^d plânge, și lacrimile ei cadű pe obrajiű ei,

Și ^e nu este cine să o mângăie ^f din căți o iubiăű;

Toți amicii ei cu necredincioșiș, purtatu-s'au cu ea; făcutu-i-s'au neamici.

3 Din locű in locű ^g strămută-se Iuda, pentru suferință și servire grea;

^h Elű locuesce pr'între popóre, nu află repausű;

Toți căți ⁱ lű urmăriăű, ajunsu-l'au in strimtorile lű.

4 Căile Sionului bocescű, căci nu este nime-nea care să vină la serbători;

Tóte pórțele lű sűnt pustiite; preuțiű seű suspinű,

Feciórele lű sűnt întristate, și elű însu-și este plinű de amăriciune.

5 Protivnicii lű ^j ajuns'au capii lű, neamicii lű prosperéză;

Căci Iehova l'a întristatű ^k pentru mulțimea fără-de-legilorű lű;

^l Pruncii seű dusu-s'au prinși inaintea neamicului.

6 Și luat-s'a de la fiica Sionului tótă mărirea ei:

Mai marii seű ajuns'au asemenea cerbilorű, cari nu află păsćiune,

Și fugű fără de putere inaintea gonașului.

7 Ierusalimulű in ȃilele lű de suferință și de ticăloșiș aduce-și aminte

De tóte cele plăcute, ce erau in ȃilele cele de mai nainte.

Cândű a cădűtű poporulű seű in mâna neamicului, și nu era cine să-lű ajute,

Vėdutu-l'au neamicii, și ris'au de peirea lű.

8 ^m Pēcătuit'a greű Ierusalimulű; de aceea ajuns'a de ură;

Desprețuitu-l'au toți căți l'au onoratű, căci ⁿ au vėdűtű golicuinea lű;

Elű însu-și suspină, și se întórce înděrėptű.

9 Necurățenia lű lăsat'o-ăű in pólele lű;

^o Nu și-a adusű aminte de sfărșitulű seű;

De aceea s'a înjositű până in atăta, și ^p nu este cine să-lű mângăie.

Veđi, o Iehova, suferința mea; căci neamiculű se îngămfeză.

Întins'a neamiculű mâna sa preste ^q tóte cele 10 mai plăcute ale lű:

Da, vėđut'a pre ^r popóre intrândű in sanc-tuarulű seű,

De cari tu ai ȃisű, ^s să nu intre in aduna-rea ta.

Suspină totű poporulű seű, ^t căutându-și pânea, 11

Datu-și-ăű cele prețioșe ale lorű pentru hrană, ca să prindă la sufletű.

Caută, Iehova, și veđi cătű de desprețuitű amű ajunsű.

Aű nu vű ^u pesă nimică, voolű tuturora căți tre- 12 ceți ^v pe cale?

Căutați și vedeți, ^w de este durere asemenea cu durerea mea, care mi s'a făcutű,

Cu care m'a întristatű Iehova in ȃiua a-prinderii mâniei sale.

Aruncat'a din înălțime focű in ósele mele, 13 care le-a cuprinsű;

^x Întins'a mreje piciorilorű mele, întorsu-m'a înděrėptű;

Făcutu-m'a nemângăiatű, bolnavű tótă ȃiua.

^y Jugulű fără-de-legilorű mele strinsu-s'a cu 14 mâna sa; împletitu-s'ăű;

Și pusu-s'ăű pe grumazulű meű; scăđut'a puterea mea,

Datu-m'a Domnulű in mâni, ^z din cari nu potű să scapű:

Resturnat'a Domnulű pre toți puternicii mei 15 in međiloculű meű;

Chiămat'a asupră-mi o adunare, care să sfa-răme pre ténėrii mei;

^{aa} Călcăt'a, ca in təcű, Domnulű pre fecióra, fiica lű Iuda.

De aceea plângű; ^{ab} ochii mei, ochii mei is-vorescű lacrimi;

Căci departe de mine este ^{ac} mângăiatorulű, care să recorėscă sufletulű meű;

Fii mei sűnt nemângăiați, căci neamiculű a învinsű.

^{ad} Sionulű întinde mânele sale, și ^{ae} nu este cine 17 să-lű mângăie;

PLÂNGERILE.

Capulű 1.

a Isa. 47. 7, 8.

b Ebra 4. 20.

c Ier. 12. 17.

d Iov 7. 3.

e Pa. 6. 6.

f Ier. 4. 30. &

g Vers. 19.

h Vers. 9, 16, 17,

i 21.

j Ier. 52. 27.

k Deut. 28. 64,

l 65.

m Cap. 2. 9.

n Deut. 28. 48,

o 44.

p Ier. 20. 14, 15.

q Dan. 9. 7, 16.

r Ier. 52. 28.

s I Reg. 8. 46.

t Ier. 13. 22, 26.

u Ezech. 16. 37.

v & 23. 29.

w Osea 2. 10.

x Deut. 32. 29.

y Isa. 47. 7.

z Vers. 2, 17, 21.

aa Vers. 7.

ab Ier. 51. 51.

ac Deut. 22. 8.

ad Deut. 32. 9.

ae Ier. 38. 9. &

af 52. 6.

ag Cap. 2. 12. &

ah 4. 4.

ai Dan. 9. 12.

aj Ezech. 12. 15.

ak & 17. 20.

al Deut. 28. 48.

am Isa. 63. 3.

an Apoc. 14. 19,

ao & 19. 16.

ap Ier. 13. 17. &

aq 14. 17.

ar Cap. 2. 18.

as Vers. 3. 9.

at Ier. 4. 31.

au Vers. 2. 9.

- Iehova chiămat'a asupra lui Iacobu pre ne-amicii sei de juru împrejură ;
De ură ajuns'a Ierusalimul între ei.
- 18 ^c Dreptu este Iehova, căci ^d resculatu-m'amă împotriva cuvântului seü.
Ascultați, popórelorú tóte, și vedeți durerea mea !
Feciórele mele și tēnerii mei dusu-s'au prinși.
- 19 Strigat'amă pre iubiții mei, *dară* ^e ei m'au amăgitu ;
Murit'au in cetate preuții mei și bētrānii mei,
^f De și li s'a căutatú hrană, ca să prindă la sufletu.
- 20 Caută, Iehova ! căci sūnt in strimtorare ; ^g ardū mēnuntaiele mele :
Ānima mea se bate in mine, căci amū fostū resculătoriu.
^h Afară mē ucide sabia, in casă cūma.
- 21 Aude-se, cumū suspinū, *dară* ⁱ nu este cine să mē mângăie ;
Toți neamicii mei audit'au nenorocirea mea, și s'au bucuratū, că tu ai făcutū *acēsta*.
Fă să viă ^j diūa, *in care* tu ai prochiămatū ca ei să fie asemenea mie.
- 22 ^k Să viă înaintea ta tóta rēutatea lorū ;
Și fă-li cumū ai făcutū și mie pentru tóte fără-de-legile mele ;
Căci multe *sūnt* suspinurile mele, și ^l bolnavă este ānima mea.
- Elegia II-a. Impresurarea și fómetea, cuprinderea și surparea Ierusalimului.*
- 2 **C**UMŪ Domnulū in mânia sa a acoperitū ^m cu nūorū pre fīca Sionului !
ⁿ Cumū a aruncatū din ceriū pe pāmēntū ^o mārīrea lui Israelū,
Și nu și-a adusū aminte in diūa māniei sale de ^p āsternutulū piciórelorū sale !
- 2 Domnulū a perdutū tóte lócașurile lui Iacobū, și ^q nu le-a crutatū ;
Surpat'a in mânia sa tóte întārīrile fīcei lui Iuda ;
Aruncatu-le-a la pāmēntū, ^r profanat'a regatulū și pre mai mārīi lui.
- 3 Frānt'a in aprinderea māniei sale tótā puterea lui Israelū :
^s Īntors'a îndērēptū drēpta sa de d'inaaintea neamiculū ;
^t Și s'a aprinsū asupra lui Iacobū, ca para foculū, *care* mistue de juru împrejurū.
- 4 ^u Īntins'a arculū seü ca unū neamicū, încordatu-s'a drēpta sa ca unū protivnicū,
- Și a ucisū ^v totū *ce era* plăcutū ochilorū in cortulū fīcei Sionului ;
Vērsat'a mânia sa ca unū focū.
- ^w Făcutu-s'a Domnulū ca unū neamicū, perdut'a pre Israelū,
^x Perdut'a tóte palaturile sale ; stricat'a întārīrile sale,
Și a înmulțitū fīcei lui Iuda suspinulū și gemetulū.
- A ^y resturnatū și ingrādīrea sa, ^z ca pre a unei grādīni, stricat'a loculū întrunirilorū sale ;
^{aa} Făcut'a Iehova să se uite in Sionū serbătórea și sabatulū ;
In urgia māniei sale lepēdat'a și pre rege și pre preutū.
- Lepēdat'a *de la sine* Domnulū altarulū seü, ^{ab} urit'a sanctuarulū seü ;
Dat'a in mānele neamicilorū zidiurile palaturilorū sale ;
^{ac} Scos'au strīgāte in casa lui Iehova, ca in diūa serbătorei :
- Iehova hotārītu-s'a să strice zidiulū fīcei Sionului,
^{ad} Īntins'a funiā, māna nu și-a trasū de la perderea ei ;
A făcutū să bocēscā zidiulū de d'inafarā și zidiulū *din* lă-īntru ; amīnduoē s'au nimicitū.
- Cufundatu-s'au porțele lui in pāmēntū ; nimicit'a și a ^{ae} sfārāmatū zāvórele lui ;
^{af} Regele lui și mai mārīi sei *sūnt* între popóre,
^{ag} Legea nu *mai* este, nici ^{ah} 'profeții lui nu *mai* vedū visiuni de la Iehova.
- Bētrānii fīcei Sionului ^{ai} 'ședū la pāmēntū in tēcere ;
^{aj} Presurat'au cenușā pe capulū lorū, ^{ak} 'incinsu-s'au cu saci ;
Feciórele Ierusalimului plecat'au capetele lorū spre pāmēntū.
- ^{al} Ochii mei perū de lăcrimi, ^{am} mēnuntaiele mele ardū, și ^{an} 'maulū meū vērsatu-s'a la pāmēntū,
De sfārāmarea fīcei poporului meū ;
Căci ^{ao} 'copiū și sugētorii leșinat'au in ulițele cetāței.
- Dis'au cătrā mumele lorū :
^{ap} „Unde este grāulū și vinulū ?“
Cāndū aū leșinatū in ulițele cetāței, ca rāniții,
Cāndū vērsaū sufletulū lorū in sinulū mūmelorū lorū.
- Cumū să-ți mărturisescū de bine ?
^{aq} Cu ce să te asemēnū, fīcă a Ierusalimului ?
Cu cine să te alăturezū, ca să te mângăiū, feciōrā, fīca Sionului ?

c Neem. 9. 33.	48. 36.	Cap. 2. 11.	α Mat. 11. 23.	e Ps. 89. 39.	Ier. 52. 13.	Isa. 34. 11.	Ezec. 7. 26.	Cap. 3. 48, etc.
d 1 Sam. 12. 14.	15.	Osea 11. 8.	β 2 Sam. 1. 19.	f Ps. 74. 11.	i Ps. 80. 12. &	q Ier. 51. 30.	u Iov. 2. 13.	z Cap. 1. 20.
e Vers. 2.	1er. 30. 14.	h Deut. 32. 25.	γ 1 Cron. 28. 2.	g Ps. 89. 46.	89. 40.	r Deut. 28. 36.	Isa. 3. 26.	α Iov. 16. 13.
f Vers. 11.	j Iov. 30. 27.	i Ezech. 7. 15.	δ Vers. 17. 21.	h Isa. 63. 10.	Isa. 5. 5.	s Reg. 24. 15.	Cap. 3. 28.	Pa. 22. 14.
g Iov. 30. 27.	Isa. 16. 11.	j Vers. 2.	k Ps. 109. 15.	i Vers. 5.	m Isa. 1. 8.	t 25. 7.	v Iov. 2. 12.	b Vers. 19.
h Ier. 4. 19. &	i Cap. 5. 17.	k Ps. 13. etc.	l Cap. 3. 43.	j Vers. 4.	n Cap. 1. 4.	u Cap. 1. 3. &	w Isa. 15. 3.	c Cap. 4. 4.
		m Ier. 46. etc.		k 2 Reg. 25. 9.	o Ps. 74. 4.	x 4. 30.	Ezec. 7. 18. &	d Cap. 1. 12.
		n Ps. 109. 15.			p 2 Reg. 21. 13.	y 3 Cron. 15. 3.	z 27. 31.	e Dan. 9. 12.
		o Cap. 5. 17.				t Ps. 74. 9.	y Ps. 6. 7.	

Căci sfărămarea ta *este* mare, ca marea; cine poate să te vindece?

- 14 "Profeții tei vădutău pentru tine *visiuni* deșerte și amăgitoare, și n'au "descoperit'ă fără-de-legea ta, ca să oprască strămutarea ta; Ci vădutău pentru tine *visiuni* deșerte și amăgitoare.

- 15 "Toți trecătorii pe cale "bătutu-și-au în palme, Șuerat'au, și "dat'au din capete fiicei Sionului, *dicându* :

"Acésta-î cetatea, care se numia :
"Desevârșirea frumuseței, bucuria a tot'ă pământul'ă !

- 16 "Deschisu-și-au asupra-ți gura lor'ă toți neamicii tei, Șuerat'au, și scrâșnit'au din dinți, *dicându* :

"Am'ă înghițit'o :
"Cu adevărat'ă acésta-î di'ă, pre care am'ă asceptat'o, am'ă aflat'o, "am'ă vădut'o."

- 17 Iehova a făcut'ă ce el'ă a "hotărit'ă ; a împlinit'ă cuvântul'ă se'ă, pre care din vechime l'a ordinar'ă,

"Nimicit'a și n'a cruțat'ă, și făcut'a pre neamic'ă "să se bucure de tine ;
Rădicat'a puterea apăsătorilor'ă tei.

- 18 Ânima lor'ă strigat'a către Domnul'ă :

"O zidiu'ă al'ă fiicei Sionului !
"Să verși lacrimi di'ă și no'p'ea, ca un'ă p'ereu ;
Repaus'ă să nu afli, lumina ochilor'ă tei să nu înceteze *de a plânge* !

- 19 Scôlă-te, "strigă no'p'ea, când'ă străjele încep'ă ;
"Vérșă ânima ta, ca o apă, înaintea feței Domnul'ă ;

Rădică spre d'insul'ă mânele tale pentru vi'etă pruncilor'ă tei,

"Cari lăncedesc'ă de fôme "prin ânghîiurile tuturor'ă ulițelor'ă.

- 20 Căută, Iehova ! și ve'ăi cui ai făcut'ă ast'ă-feliu ;
"Să mânânce femeile fructul'ă *mîrei* lor'ă, pre prunci din fașa lor'ă ?

"Să fie uciși în sanctuarul'ă lui Dumne'ă preuț'ă și profet'ă ?

- 21 "Copilul'ă și bătrânul'ă jac'ă la pământ'ă pe uliță ;
Feciórele mele și t'enerii mei au căd'ut'ă de sabiă ;

"Ucisu-î-ai în di'ă m'âniei tale, junghiatu-î-ai fără cruțare.

- 22 Chi'ămat'ăi pre "apăsătorii mei din tôte părțile, ca într'o di de serbătore.

Și nimenea n'a fost'ă m'entuit'ă, nici n'a scăpat'ă în di'ă m'âniei lui Iehova ;

^b Pre acei ce î-am'ă înfășat'ă și î-am'ă crescut'ă nimicitu-i-a neamicul'ă me'ă.

Elegia III^a. Durerile lui Ieremia pentru suferințele sale și ale poporului se'ă.

SUNT omul'ă, *care* a vădut'ă suferința supt'ă 3
v'erga m'âniei sale :

Condusu-m'a, și m'a făcut'ă să âmbli în în- 2
tunere'ă, și nu în lumină ;

Cu adevărat'ă, el'ă întorsu-s'a asupra-mi ; în- 3
tins'a *asupra-mi* mâna sa pe tótă di'ă.

"Învechit'a carnea mea și pelea mea ; ^b sfă- 4
rămat'a ôsele mele.

Zidit'a val'ă în juru-mi, încunjuratu-m'a cu 5
amăriciune și suferință ;

"Pusu-m'a în întunere'ă, ca pre cei morți de 6
demult'ă.

"Îngrăditu-m'a, ca să nu mai es'ă ; îngreuiat'a 7
lanțul'ă me'ă.

Chiar'ă "când'ă strig'ă și mă rog'ă, opresce 8
ruga mea.

Astupat'a cu petre cioplite căile mele, strâm- 9
bat'a cărărilor'ă mele.

"Făcutu-s'a mie, ca ursul'ă la pândă, și ca 10
leul'ă în ascun'ătorile sale.

Abătut'a căile mele, și "m'a sfâșiat'ă, fă- 11
cutu-m'a nemângăiat'ă.

Întins'a arcul'ă se'ă, și "pusu-m'a de țintă să- 12
geței.

Înfipt'a în rărunchii mei "săgețele tolbei sale. 13
Ajuns'am'ă "de ris'ă la tot'ă poporul'ă me'ă, 14

și "de cântecul'ă lor'ă tótă di'ă.

"Săturatu-m'a de amăriciune, îmbătatu-m'a 15
cu pelin'ă ;

Și sdrobotu-mi-a dinți "cu petre ; acoperitu- 16
m'a cu cenușă.

Și sufletul'ă me'ă este departe de pace, ui- 17
tat'am'ă fericirea.

"Și di'su-mi-am'ă : Perdutu-s'a încrederea mea 18
și speranța mea în Iehova.

Aducerea-aminte de strimtorarea mea și de 19
mișelia mea *este* ca "pelinul'ă și fiera !

Aduce-și aminte sufletul'ă me'ă *de ele*, și el'ă 20
este sdrobot'ă în lă-întrul'ă me'ă.

Atâta mai am'ă la ânimă, de aceea și sper'ă. 21
"Îndurarea lui Iehova *este*, că m'am'ă fost'ă 22

stins'ă de tot'ă, că mila sa încă nu s'a scurs'ă.

Ea se înno'uesce "pe tótă demănăța ; mare 23
este credincioșia ta.

Iehova *este* "moscenirea mea, di'su-și-a sufle- 24
tul'ă me'ă ; de aceea voi'ă spera într'insul'ă.

d Ier. 2. 8. & 5.
31. & 14. 14.
& 23. 16. & 27.
14. & 29. 8. 9.
Ezec. 13. 2.
e Isa. 58. 1.
f 1 Reg. 9. 8.
Ier. 18. 16.
Nah. 3. 19.
g Ezech. 25. 6.
h 2 Reg. 19. 21.

Ps. 44. 14.
i Ps. 43. 2. & 50.
2.
j Iov. 16. 9. 10.
Ps. 22. 13.
k Ps. 58. 2.
l Ps. 35. 21.
m Lev. 26. 16.
etc.
Deut. 28. 15.

ect.
n Vers. 2.
o Ps. 38. 16. &
89. 42.
p Vers. 8.
q Ier. 14. 17.
Cap. 1. 16.
r Ps. 119. 147.
s Ps. 62. 8.
t Vers. 11.
u Isa. 51. 20.

Cap. 4. 1.
Nah. 3. 10.
v Lev. 26. 29.
Deut. 28. 53.
Ier. 19. 9.
Cap. 4. 10.
Ezec. 5. 10.
x Cap. 3. 13. 16.
y 2 Cron. 36. 17.
z Cap. 3. 43.
a Ps. 31. 13.

Ier. 6. 25. &
46. 5.
b Osea 9. 12. 13.
—
Capitul'ă 8.
a Iov. 16. 8.
b Ps. 51. 8.
Isa. 38. 13.
Ier. 50. 17.

c Ps. 38. 5. 6. &
143. 3.
d Iov. 3. 23. &
19. 8.
Osea 2. 6.
e Iov. 30. 20.
Ps. 22. 2.
f Iov. 10. 16.
Isa. 38. 13.
Osea 5. 14 &

13. 7. 8.
g Osea 6. 1.
h Iov. 7. 20. &
16. 12.
Ps. 38. 2.
i Iov. 6. 4.
j Iov. 20. 7.
k Iov. 30. 9.
Ps. 69. 12.
Vers. 63.

l Ier. 9. 15.
m Prov. 20. 17.
n Ps. 31. 22.
o Ier. 9. 15.
p Mal. 3. 6.
q Isa. 33. 2.
r Ps. 16. 5. &
78. 26. & 119.
57.
Ier. 10. 16.

- 25 Bună *eset* Iehova pentru cei "ce-lă ascéptă, pentru sufletulă *ce-lă* caută.
- 26 Bine *este* a spera "și a ascepta in linisce mēntuirea lui Iehova.
- 27 "Bine *este* pentru omă, să pórte jugulă in tēnerețā sa;
- 28 "Să ședă și să tacă, căci i l'a pusă *D-șe*;
- 29 "Să pună gura sa in țerānă, de este vr'o speranță;
- 30 "Să-și dee obrazulă la celă ce-lă lovesce; să se îndestuleze de ocară.
- 31 "Căci Iehova nu lepădă pentru totă-dé-una;
- 32 Ci de întristeză, apoi și miluesce duple mulțimea îndurării sale.
- 33 Căci "nici strimtoréză nici întristeză bucurosă pre fiă 6meniloră.
- 34 Cândă se calcă in picioră toți cei încātușăți ai pământulă;
- 35 Cândă se strâmbățătesce dreptulă omulă inaintea fecei celă Pré-înaltă;
- 36 Cândă se nedreptătesce ună omă in judecată; ^b Iehova aă nu vede *acestea*?
- 37 Cine ^a dice: "Să se facă", fără ca Iehova să nu ordineză?
- 38 Aă ^a răulă și binele nu esă din gura celă Pré-înaltă?
- 39 "De ce *decă* ară murmura omulă ce trăesce, / omulă pentru pedépsa păcateloră sale?
- 40 Să căutămă căile năstre, să le cercetămă, și să ne întorcemă la Iehova.
- 41 "Să înălțămă ânimele cu mânele *năstre* spre Dumneșe in ceriă, *dicendă*:
- 42 ^a Păcătuitămă, resculatu-ne-amă; și nu ne-ai iertatū.
- 43 Învelitu-te-ai cu mânia și ne-ai urmărită; / omoritu-ne-ai fără cruțare.
- 44 Învelitu-te-ai cu năori, / ca să nu străbată la tine rugăciunea *năstră*.
- 45 Făcutu-ne-ai ca ^a gunoiă și lepădatură între popóre.
- 46 "Toți neamicăi năstri deschisău gura loră asupră-ni.
- 47 "Frica și cursa, "pustiirea și nimicirea venitău asupră-ni.
- 48 "Răuri de apă vérsă ochiulă meă pentru nimicirea fiicei poporului meă.
- 49 "Ochiulă meă lăcriméză, și nu se opresce, și nu află repausă,
- 50 Până cândă Iehova din ceriă "se va uita și va privi.
- 51 Ochiu-mă meă întristeză pentru tôte fiicele cetăței mele.

- Urmărescu-mă neamicăi meă "fără cuvēntă, 52 ca pre o pasere.
- Nimicitău viéta mea "in grópă, "aruncândă 53 cu petre asupră-mă.
- "Revērsatu-său apele preste capulă meă; 54 "dis'amă: "Sunt perdută!"
- "Eă chiāmă numele teă, Iehova, din grópa 55 cea măi adūncă.
- "Audi vócea meă, nu ascunde urechiă ta de 56 la chiāmarea meă, de la strigarea meă.
- In diăa, in care te chiāmă, "apropiă-te; di: 57 "Nu te teme."
- "Apără, Iehova, dreptatea meă; ^b mēntue 58 viéta meă.
- Veđi, Iehova, nedreptatea, ce mi se face; "ju- 59 decă judecata meă.
- Veđi tôte resbunările loră, tôte ^a uneltirile 60 loră asupră-mă.
- Audi, Iehova, ocărele loră, tôte uneltirile 61 loră asupră-mă:
- Cuvintele celoră ce s'aă sculată asupră-mă, 62 și planurile loră asupră-mă in tótă diăa.
- Caută, cândă ei "ședă și cândă se scólă, / eă 63 sânt de cânteculă loră.
- "Resplatesce-li, Iehova, duple lucrulă mâne- 64 loră loră.
- Dă-li învērtoșare de ânimă, blăstemulă teă 65 asupră-li!
- Urmăresce-i cu mâniă, și stērpesce-i ^a de supț 66 "ceriurile lui Iehova.

Elegia IV^a. Miseria feliuriteloră clase ale poporului.

- CUMĂ s'a întunecată aurulă! cumă s'a 4 schimbată aurulă celă fină!
- Cumă petrele sanctuarulă s'aă imprăsciată "prin colțurile uliteloră!
- Cumă fiăi cei scumpă ai Sionului, cari ca aurulă celă măi curată oraă prețuiți,
- S'aă socotită ^b ca vasele de lută, lucru ală mâneloră olarului!
- Chiără și balaură aplécă țitele, și alăptéză 3 puă loră;
- Dără fiica poporului meă *făcutu-s'a* crudă "ca struțiă deșertului.
- "Limba sugătorului de sete lipitu-s'a de ce- 4 riulă gurei sale!
- "Cerutău pâne prunciă, *dără* nu era nici cine să li o rupă.
- Cei ce mâncaă bucate alese, peritău pe ulițe; 5 Cei crescuți in purpură / îmbrăciășatău grămădele de gunoiă.

^a Ps. 130. 6.
Isa. 30. 18.
Mic. 7. 7.
^t Ps. 37. 7.
^u Ps. 94. 12. &
119. 71.
^v Ier. 15. 17.
Cap. 2. 10.
^y Iov. 42. 6.
Isa. 50. 6.
Mat. 5. 39.

^s Ps. 94. 14.
^a Ezech. 33. 11.
Ebr. 13. 10.
^b Hab. 1. 13.
^c Ps. 33. 9.
^d Iov. 3. 10.
Isa. 45. 7.
Amos. 3. 6.
^e Prov. 19. 3.
^f Mic. 7. 9.
^g Ps. 86. 4.

^h Dan. 9. 5.
ⁱ Cap. 2. 2, 17, 21.
^j Vers. 8.
^k 1 Cor. 4. 13.
^l Cap. 2. 16.
^m Isa. 24. 17.
Ier. 48. 43.
ⁿ Isa. 51. 19.
^o Ier. 4. 19. &

9. 1. & 14. 17.
Cap. 3. 11.
^p Ps. 77. 3.
Cap. 1. 16.
^q Isa. 63. 15.
^r Ps. 35. 7, 19.
& 69. 4. & 109.
3. & 119. 161.
^s Ier. 37. 16. &
38. 6, 9, 10.

^t Dan. 6. 17.
^u Ps. 69. 2. &
124. 4, 5.
^v Ps. 31. 22.
Isa. 38. 10, 11.
Vers. 18.
^w Ps. 130. 1.
Iona. 2. 2.
^y Ps. 3. 4. & 6.
8. & 18. 6. &

66. 19. & 116.
1.
^z Iac. 4. 8.
^a Ps. 35. 1.
Ier. 51. 36.
^b Ps. 71. 23.
^c Ps. 9. 4. & 35.
23.
^d Ier. 11. 19.
^e Ps. 139. 2.

^f Vers. 14.
^g Ps. 38. 4.
Veđi Ier. 11.
30.
^h Tim. 4. 14.
ⁱ Deut. 25. 19.
Ier. 10. 11.
^j Ps. 8. 3.

^k Cap. 2. 19.
^l Isa. 30. 14.
Ier. 19. 11.
^m 2 Cor. 4. 7.
ⁿ Iov. 39. 14, 16.
^o Ps. 22. 15.
^p Veđi cap. 2.
11, 12.
^q Iov. 24. 8.

- 6 Și pedépsa fără-de-legei fiicei poporului meu
mai mare este de câtă pedépsa păcatului
Sodomei,
Care ^asurpatu-s'a într'o clipă, fără ca mână
de om să se fi ostenit pentru acesta.
- 7 Mai marii sei mai curați erau de câtă o-
mătulă, mai albi de câtă laptele,
Mai strălucitori cu chipul decâtă mǎrgé-
nulă, și fața loră decâtă safirulă;
8 Dară ^aacumă ^bintunecatu-s'a fața loră mai
multă decâtă negrăla; pe uliță nu se mai
cunoscă;
^cLipitu-s'a pelea loră de ósele loră; usca-
tu-s'a, ajuns'a ca lemnulă.
- 9 Cei uciși de sabiă mai norociți sânt decâtă
cei uciși de fómé;
Căci acestia perit'au încetul cu încetul,
străpunși de lipsa ródeloră câmpului.
- 10 ^dMănele femeeloră ^eceloră doióse fert'au pre
copiul loră;
Fostu-li-au ^fspre mǎncare in *timpulă* sfără-
mărei fiicei poporului meu!
- 11 Iehova îndestulatu-și-a mânia, ^gvěrsat'a a-
prinderea mǎniei sale,
Și in Sionă ^haprins'a focă, ce a mistuită te-
meliele lui.
- 12 Nu aă cređută regilă pământului, și toți lo-
cutorilă lumei,
Că va intra apăsătorulă și neamiculă in por-
țele Ierusalimului.
- 13 *Întemplatu-s'a acesta* ⁱpentru păcatele profe-
ților sei, și pentru fără-de-legile preuți-
loră sei,
^jCari věrsaă sângele celoră drepti in međi-
loculă lui.
- 14 Rătăcitu-s'au ^kca orbii in ulițe, ^lmânjitu-s'au
cu sânge,
^mÎncătă nimenea nu mai putu să se atingă
de vestimintele loră.
- 15 „Dați-vě înděrpătă, ⁿnecurațiloră!“ strigău
cătră d'înșii: dați-vě înděrpătă, dați-vě in-
děrpătă! nu vě atingeți ^ode noi!
Și cândă fugiaă și rătăciaă, đisu-s'a între
popóre:
^p„Să nu mai locuěscă *cu noi*“.
- 16 Mânia lui Iehova i-a împrăsciată, și elă nu
mai caută spre d'înșii;
^qNu caută la fața preuțiloră, nu miluescă
pre cei bătrânii.
- 17 Și pre cândă încă eramă, ^rochii nostri lân-
cedit'au duple zădarniculă nostru aju-
tătoră;

- Pre cândă încă speranță aveamă, speramă
într'ună poporă, ^sce nu putea să ne mântuie.
^tEi pândescă pașilă nostri, ca să nu ămblămă 18
pe ulițele nóstre;
Apropiatu-s'a sfârșitulă nostru, đilele nóstre
s'au împlinită, da, ^uvenit'a sfârșitulă nostru.
Următorii nostri sânt ^vmai ușori decâtă vul- 19
turiilă ceriului;
Urmăritu-ne-aă prin munți, pânditu-ne-aă
in pustiiu.
^wSufierea năriloră nóstre, unsulă lui Iehova, 20
^xprinsu-s'a in grópele loră,
Acela de care diceamă:
„Suptă umbra lui vomă trăi între popóre.“
^yBucură-te și desfătěză-te, fiica Edomului, 21
cea ce locuescă in pământulă Uză!
Trece-va și la tine ^zcupa; îmběta-te-vei, și
te vei desgoli.
Fiică a Sionului! ^{aa}pedépsa fără-de-legei tale 22
împlinitu-s'a, elă nu te va mai strămuta;
Dară ^{ab}va pedepsi fără-de-legea ta, fiică a
Edomului, descoperi-va păcatele tale.

*Elegia Va. Poporulă plânge păcatele și suferin-
țele sale, și se rógă pentru îndurare.*

- ^{ac}**A** DĂ-ți aminte, Iehova, de cele ce s'au 5
făcută cu noi;
Caută, și veđi ^{ad}o cara nóstă.
^{ae}Moscenirea nóstă întorsu-s'a la alții, 2
Casele nóstre la străini.
Ajuns'amă orfanii, fără de părinți, 3
Mumele nóstre, věduve.
Pe bani běut'amă apa nóstă; 4
Cumpěratu-ni-amă lemnele nóstre.
^{af}Până la grumază ne urmărescă; 5
Ne ostenimă, și nu avemă repausă.
^{ag}Întins'amă mâna nóstă ^{ah}la Egipteni, 6
La Asirieni, ca să ne îndestulămă de pâne.
^{ai}Pěcătit'au părinții nostri, și ^{aj}nu mai sânt, 7
Și noi purtămă fără-de-legile loră.
^{ak}Servii stěpănescă asupra-ni; 8
Nu este cine să ne răpěscă din mâna loră.
Ni aducemă pânea ^{al}cu prețulă vieței nóstre, 9
De téma sǎbiei pustiiului.
Ca ună cuptoră arde ^{am}pelea pe noi, 10
De aprinderea fóméi,
^{an}Silit'au femeele nóstre in Sionă, 11
Și feciórele in cetățile lui Iuda.
Mai marii nostri spěnduratu-s'au de ei, 12
^{ao}Fețele bătrăniloră n'au onorată.
Těnerii fost'au puși ^{ap}să răpěscă, 13
Și copii aă căđută supă ^{aq}popóra lemneloră.

g Fac. 19. 25.	a Deut. 32. 22.	37.	Ezec. 29. 16.	Cap. 2. 9.	d Isa. 40. 2.	d Deut. 28. 48.	i Neh. 5. 15.
h Cap. 5. 10.	ler. 21. 14.	q Ier. 2. 34.	v 2 Reg. 25. 4.	a Ier. 52. 6.	e Ps. 137. 7.	j Iov. 30. 30.	j Iov. 30. 30.
i Ier. 5. 31. &	o Ier. 5. 31. &	r Num. 19. 16.	5.	Ezec. 12. 13.	—	k Ps. 119. 83.	k Ps. 119. 83.
Nah. 2. 10.	6. 13. & 14. 14.	s Lev. 13. 45.	z Ezech. 7. 2, 3,	& 19. 4, 8.	Cap. 5.	l Cap. 4. 8.	l Cap. 4. 8.
j Ps. 102. 5.	& 23. 11, 21.	t Cap. 5. 12.	6.	b Aseme. Eccl.	f Osea 12. 1.	m Isa. 13. 16.	m Isa. 13. 16.
k Cap. 2. 20.	Ezec. 22. 26,	u 2 Reg. 24. 7.	Amos 8. 2.	11. 9.	g Ier. 31. 29.	n Zech. 14. 2.	n Zech. 14. 2.
l Isa. 49. 15.	28.	Isa. 20. 5. &	y Deut. 28. 49.	c Ier. 25. 15, 16,	h Ps. 89. 50, 51.	o Isa. 47. 6.	o Isa. 47. 6.
i Deut. 28. 57.	Zef. 3. 4.	30. 6, 7.	Ier. 4. 13.	21.	i Ps. 79. 4.	p Cap. 4. 16.	p Cap. 4. 16.
2 Reg. 6. 29.	p Mat. 23. 31,	Ier. 37. 7.	s Fac. 2. 7.	Obad. 10.	j Cap. 2. 15.	q Zech. 1. 5.	q Zech. 1. 5.
m Ier. 7. 20.					k Ps. 79. 1.	r Iud. 16. 21.	r Iud. 16. 21.

- 14 Bétrâniî încetat'a'au *de a ședé* in judecată,
Și tēneriî de a mai cânta.
- 15 Încetat'a bucuria ânimelorū nōstre;
Danțurile nōstre prefăcutu-s'au in bocetū.
- 16 Cădūt'a * cununa *de pe* capulū nostru;
Vai de noi! căci amū pēcătuitū.
- 17 De aceea ° bolnavă este ânima nōstră,
° De aceea ochiî nostri s'au întunecatū,
- 18 Pentru muntele Sionului, ce este pustiiū;
Preâmbălă-se vulpie in elū.
- Iehova, tu ° tronezi in eternū : 19
° Tronulū teū *este* din generațiune in gene-
rațiune.
° De ce să ne uiți pentru totū-dé-una ? 20
Să ne părăsesci atâta timpū?
° Întorce-ne, Iehova, la tine, 21
Și ne vomū întorce; innoūesce țilele nōstre,
ca mai 'nainte.
Lepēdatu-ne-ai cu totulū : 22
Mâniātu-te-ai asupra-ni fōrte.

CARTEA LUÎ EZEKIELŪ.

Visiunea dumnezească de Ezekielū; și misiunea sa și dētoriele sale de profetū; și îmbărbăfări.

- 1 **I**N anulū alū trei-decelea, in luna a patra,
la cinci a lunei, pre-cândū eramū cu
cei prinși °lângă riulū Chebarū, ° deschisu-s'a
ceriulū, și amū vēdūtū ° visiuni dumnezeesci.
- 2 In *știua* a cincea a lunei, care *era* anulū
alū cincelea alū ° captivității regelui Iehoia-
chinū, A fostū cuvēntulū lui Iehova cătră
Ezekielū, preutulū, fiulū lui Buzi, in pā-
mēntulū Chaldeilorū, lângă riulū Chebarū,
și acolo ° mâna lui Iehova a fostū asupra-î.
- 4 Amū vēdūtū, și ecce, ° unū vērtejū venia
° de la mēdă-nōpte, unū nōorū mare, și fo-
culū inlāntuindu-se; și in jurulū nōorului *era*
strălucire, și in mēdilocolū foculū ca colō-
rea aramei de aurū.
- 5 ° Și in mēdilocolū lui *se vedea* chipulū a
patru animale. Și ° acesta *era* privirea lorū:
6 aveaū ° chipū de omū. Și fie-care avea pa-
7 tru fețe, și fie-care avea patru aripi. Și
piciorēle lorū *eraū* piciorē drepte; și talpa
piciorēlorū lorū *semēna* cu talpa copitei
vițelului; și scānteiaū ° ca colōrea aramei
8 strălucitōre. ° Și *aveaū* mână de omū suptū
aripele lorū la *tōte* patru părțile lorū; și
9 *tōte* patru aveaū fețe și aripi. ° Aripele
lorū se prindeaū una de alta; și ° mergēndū
nu se înturnaū, ci fie-care mergea dreptū
10 înainte. Cātū pentru ° chipulū fețelorū lorū,
tōte patru ° aveaū *câte* o față de omū; ° și *a-*
veaū *câte* o față de leū la drēpta; ° și *tōte*
11 patru aveaū *câte* o față de vulturū. Așa
eraū fețele lorū; și aripele lorū *eraū* întinse
- in susū; *câte* dūoē la fie-care se prindeaū
una de alta, și ° *câte* dūoē acoperiaū corpu-
rile lorū. Și ° mergeaū fie-care dreptū îna- 12
inte; ° in cotro *li* *era* datū să mērgă, mer-
geaū; și ° mergēndū nu se înturnaū. Cātū 13
pentru chipulū animalelorū, privirea lorū
era asemenea cărbunilorū de focū aprinși,
° ca privirea făclielorū; foculū se purta pr'in-
tre animale; și strălucia, și fulgerū eșia
din focū. Și animalele, ° alergāndū și întor- 14
cēndu-se, ° *eraū* la privire ca fulgerulū.
- Amū mai vēdūtū animalele, și ecce, *era* 15
și ° o rōtă pe pāmēntū aprōpe de animale
la *tōte* patru fețele lorū. ° Privirea rōtelorū 16
și lucrulū lorū *era* ° ca colōrea de crisolitū;
tōte patru unū chipū aveaū; și privirea lorū
și lucrulū lorū *eraū* ca și cumū arū fi rōtă
in rōtă. Cāndū voiaū să mērgă, putură să 17
mērgă in *tōte* patru laturile lorū; ° și mer-
gēndū nu se învērțiaū. Erū obezele lorū 18
eraū așa de înalte, că făceaū spaimă; și
obezele a *tōte* patru rotele *eraū* de jurū îm-
prejurū ° pline de ochi.
- Și ° cāndū animalele mergeaū, mergeaū și 19
rōtele lângă d'insele: și cāndū animalele se
înălțaū de la pāmēntū, se înălțaū și rōtele.
° Unde li *era* datū să mērgă, ele *acolo* mer- 20
geaū; *că* într' *acolo* li *era* datū să mērgă;
și rōtele se înălțaū împreună cu ele; ° căci
spiritulū animalelorū *era* in rōți. ° Cāndū mer- 21
geaū acele, mergeaū și *acestea*; și cāndū a-
celea stăteaū, stăteaū și *acestea*; și cāndū
acelea se înălțaū de la pāmēntū, și rōtele

° Iov 19. 9.
Ps. 89. 39.
° Cap. 1. 23.
° Ps. 6. 7.
Cap. 3. 11.
° Ps. 9. 7. & 10.
16. & 29. 10.
& 90. 3. & 102.
13. 26. 27. &
145. 13.

Hab. 1. 12.
° Ps. 45. 6.
° Ps. 13. 1.
° Ps. 30. 3, 7, 19.
Ier. 31. 13.
—
EZEKIEL.
—
Capitulū 1.
° Vers. 3.

Cap. 3. 15, 23.
& 10. 15, 20.
22. & 43. 3.
° Așa. Mat. 3.
16.
Eapt. 7. 56. &
10. 11.
Apoc. 19. 11.
° Cap. 8. 3.
° 2 Reg. 24. 12,

15.
° 1 Reg. 18. 46.
2 Reg. 3. 15.
Cap. 3. 14, 22.
& 8. 1. & 40.
1.
° Ier. 23. 19. &
25. 32.
° Ier. 1. 14. &

4. 6. & 6. 1.
° Apoc. 4. 6, etc.
° Cap. 10. 8, etc.
° Vers. 10.
Cap. 10. 14, 21.
° Dan. 10. 6.
Apoc. 1. 15.
° Cap. 10. 8, 21.
° Vers. 11.

° Vers. 12.
Cap. 10. 11.
° Vedî Apoc. 4.
7.
° Vers. 10.
° Num. 2. 10.
° Num. 2. 3.
° Num. 2. 18.
° Num. 2. 25.
° Isa. 6. 2.

° Vers. 9.
Cap. 10. 22.
° Vers. 20.
° Vers. 9, 17.
° Apoc. 4. 5.
° Zech. 4. 10.
° Mat. 24. 27.
° Cap. 10. 9.
° Cap. 10. 9, 10.

° Dan. 10. 6.
° Vers. 12.
° Cap. 10. 12.
Zech. 4. 10.
° Cap. 10. 16, 17.
° Vers. 12.
° Cap. 10. 17.
° Vers. 19, 20.
Cap. 10. 17.

se înălțau împreună cu ele; căci spiritul animalelor *era* în roți.

22 * Și chipul de boltă *era* de asupra capetelor animalelor, ca colorea cristalului strălucitor, întinsă pe desupra capetelor lor.

23 Și de desuptul bolței aripele *erau*, îndreptate una către cea-l-altă; fie-care avea câte

24 două aripi, cari li acoperiau corpurile. * Și cându âmbiau, auđiamu bătaia aripelor lor, "ca sunetul de ape puternice, ca "tunetul celui A-tot-puternic; și vócea vorbeii lor *era* ca sgomotulú óstei; și cându stăteau, lăsaú în josú aripele lor.

25 Și o vóce resuna de deasupra bolței, ce *era* preste capulú lor; cându ele stăteau, lăsaú în josú aripele lor.

26 ° Și desupra bolței, ce *era* preste capulú lor, se vedea chipul de tron, * asemenea petrei de safir, și pe chipul de tron se vedea altú chip, asemenea unui om ce ședea pe tron.

27 * Și am vedutú ca colórea de a-ramă de aur, asemenea unui foc, în lă-intru și împrejur; de la chipulú cópselorú omului în susú, și de la chipulú cópselorú lui în josú vedutú amú chipulú de foc, ce strălucia de jurú împrejur. Și *era* privirea acestei străluciri de jurú împrejur * asemenea curcubeulú, care se face în nórú intr'o ți de plóia.

* Privirea chipului mării lui Iehova *era* acésta. Și vedend'o, ' căđut'amú pe fața mea. Și amú ai ăitú vócea vorbindú:

2 SI ăis'a către mine: Fiulú omului, " stă pe piclórele tale, și voiú vorbi cu tine.

2 Și cumú a vorbitú cu mine, * intrat'a în mine spiritulú, și pusu-m'a pe piclórele mele; și amú audítú pre celú ce vorbía cu mine.

3 Și ăis'a către mine: Fiulú omului, eú te trămetú la fiiú lui Israelú, către poporulú resculătoriú, care s'a resculatú asupră-mi; * ei și părinții lorú ruptu-s'au de mine până în ăiua de astă-đi; * Sút fi obraznici și cu ăimă îndereptnică. Eú te trămetú la d'insii, și vei ăice către ei: Așa

5 ăice Iehova, Domnulú; * Și ei, seú de te vorú asculta, seú de se vorú lăsa, (căci sút o casă resculătoare), ' vorú sci, că unú profetú a fostú între ei.

6 Și tu, fiulú omului, * nu te teme de d'insii, și nu te spăimēta de cuvintele lorú, de și fi-vorú pentru tine * pălămiđi și spini, și vei sta între ei ca scorpiele; ' nu te teme de cuvintele lorú, nici de fața lorú să nu te

inspăimēnti, ' de și ei sút o casă neascultătoare. * Și spune-li cuvintele mele, 'seú de te vorú asculta, seú de se vorú lăsa; căci sút neascultători.

8 Eru tu, fiulú omului, ascultă aceea ce eú 'ți ăicú: Nu fi neascultătorú ca acésta casă neascultătoare; deschide gura ta, "și mănăncă aceea ce-ți daú. Și amú vedutú, și 9 éccé, "o mână întinsă spre mine, care ținea " unú tuiú de carte. Și l'a desfășuratú înaintea mea, și *era* scrisú și în lă-intru și în afară; și în elú *erau* scrise bociri, plângerí și văitări.

SI ăis'a către mine: Fiulú omului, mănăncă aceea ce ađi; * mănăncă acestú tuiú; și mergi, și vorbește casei lui Israelú. Deci amú deschisú gura mea, și-mi dádu să mănăncú acelú tuiú. Și ăis'a către mine: Fiulú omului, fă să mănănce pântecetele teú, și imple mēnuntaiele tale cu acestú tuiú, ce-ți daú. Și l'amú măncatú, și *era* în gura mea dulce " ca mierea.

Si ăis'a către mine: Fiulú omului, mergi de te du la casa lui Israelú, și vorbește cuvintele mele către d'insii. Căci nu escú trămesú către unú poporú adăncú la cuvēntú și greú la limbă, ci către casa lui Israelú; Nu către popóre multe, adănci la cuvēntú și grele la limbă, a căroră cuvinte nu le înțelegi. Cu adevēratú, ' de te așú trămete către acestea, ele te-arú asculta. Dară casa lui Israelú nu va voi să te asculte, * căci pre mine nu voiescú să mă asculte; ' căci tótá casa lui Israelú este sfruntată și cu ănimă îndereptnică. Éccé, imputerit'amú obraznicia ta asupra obrăsnicieii lorú, și sfruntarea ta asupra sfruntărei lorú; Și făcut'amú fruntea ta " ca unú diamantú, mai tare decâtú cremenea; " nu te teme de d'insii, și nu te spăimēta de fața lorú, de și sút o casă neascultătoare.

Si ăis'a către mine: Fiulú omului, ie în ănima ta, și ascultă cu urechile tale tóte cuvintele mele, pre cari 'ți le voiú ăice. Mergi și te du la cei din captivitate, la fiiú poporului teú, și li vorbește, și li spune: Așa ăice Iehova, Domnulú; seú de te vorú asculta, seú de se vorú lăsa.

Si 'm'a rădicatú spiritulú, și amú audítú d'inapoia mea vuetú de cutremurú mare, care ăicea: "Bine-cuvēntată fie mărirea lui Iehova din loculú seú." Si amú audítú bătaia aripelorú, animalelorú cari se loviau una

k Cap. 10. 1.
l Cap. 10. 5.
m Cap. 43. 2.
Dan. 10. 6.
Apoc. 1. 15.
n Iov 37. 4, 5.
Ps. 29. 3, 4, 5.
68. 33.
o Cap. 10. 1.

p Esod. 24. 10.
q Cap. 8. 2.
r Apoc. 4. 3. &
10. 1.
s Cap. 3. 23. &
8. 4.
t Cap. 3. 23.
Dan. 8. 17.
Fapt. 9. 4.

Apoc. 1. 17.
Capitul 2.
a Dan. 10. 11.
b Cap. 3. 24.
c Ier. 3. 25.
Cap. 20. 18.
21. 30.
d Cap. 3. 7.

e Cap. 3. 11, 26, 27.
f Cap. 33. 33.
g Ier. 1. 8, 17.
Luc. 12. 4.
h Isa. 9. 15.
Ier. 6. 28.
Mic. 7. 4.
i Cap. 3. 9.

1 Pet. 3. 14.
j Cap. 3. 9, 26, 27.
k Ier. 1. 7, 17.
l Vers. 5.
m Apoc. 10. 9.
n Cap. 8. 3.
Ier. 1. 9.
o Cap. 8. 1.

Capitul 3.
a Cap. 2. 8, 9.
b Apoc. 10. 9.
Veđi Ier. 15.
16.
c Ps. 19. 10. &
119. 105.
d Mat. 11. 21.

23.
e Ioan 15. 20.
f Cap. 2. 4.
g Isa. 50. 7.
Ier. 1. 18. &
15. 20.
Mic. 3. 8.
h Ier. 1. 8, 17.
Cap. 2. 6.

i Cap. 2. 5, 7.
Vers. 27.
j Vers. 14.
Cap. 8. 3.
Veđi Reg. 18.
12.
2 Reg. 2. 16.
Fapt. 8. 39.

de alta și duruitul rôtelor în același timp,
14 și vuetă de cutremur mare. Și *m'a rădicat
spiritul, și m'a luat; și am mers cu amări-
ciune, în aprinderea spiritului meu; și 'mâna
lui Iehova era tare preste mine.

*Mai multe învățături date profetului, ca să-lu pre-
gătescă a vorbi către popor, și predici de necă-
surile, cari au să vină asupra Iudeilor.*

15 Atunci am venit la cei din captivitate
la Telu-Abib, cari locuiau lângă riul Che-
bar, și am ședut și eu acolo, unde se-
deau ei, și am rămas acolo între d'înșii
îngrozit șapte zile.

16 Și la sfârșitul celor șapte zile, cuvên-
tul lui Iehova a fost către mine, dicându;
17 "Fiul omului, pusu-te-am °păzitor preste
casa lui Israel; ascultă deci cuvântul din

18 gura mea, și descéptă-i de la mine. Când
dicu celui nelegiuit: „Veî muri,“ și tu nu-l
vei descepta, și nu vei vorbi desceptându-
l, ca cel nelegiuit să se întorcă de la ca-
lea sa cea nelegiuită, ca să-și mênțuie viața,
acelu nelegiuit °muri-va în fără-de-legea sa;
dară din mâna ta voi cere sângele său.

19 Eră de vei descepta pre cel nelegiuit, și
el nu se va întorcede de la nelegiuirea sa
și de la calea sa nelegiuită, el muri-va în
fără-de-legea sa; dară tu 'ți vei scăpa su-
fletul.

20 Așa și dacă °celu drept se va abate de
la dreptatea sa și va face fără-de-lege, pu-
ne-voiu pētră de poticnire înaintea lui, și
el va muri; pentru că nu l'ai desceptat,
el va muri în păcatul său; nu se voru a-
minti dreptățile, pre cari le-a făcut; dară

21 din mâna ta voiu cere sângele său. Dară
dacă tu vei descepta pre cel drept, ca
celu drept să nu păcătuescă, și el nu va
păcătui; el va trăi, pentru-că a fost des-
ceptat; și tu 'ți vei scăpa sufletul.

22 "Și a fost acolo mâna lui Iehova asu-
pră-mi, și dis'a către mine: Scólă-te, 'eși la
vare, și acolo voi vorbi cu tine. Deci m'am
sculat și am eșit la vare; și éccé "mărirea
lui Iehova sta acolo, ca mărirea, pre care
"am vădut o lângă riul Chebar; și am

24 cădut pe fața mea. Și 'a intrat Spiritul
în mine, m'a pus pe piclórele mele, și a
vorbit către mine, și a dis' către mine:
Mergi de te închide în lă-intrul casei tale.

25 Și tu, fiul omului, éccé "pune-te-vor în fu-
ni, și te vor lega cu d'insele, ca să nu eși
26 între ei. "Și voi lipi limba ta de ceriul
gurei tale, vei fi mut, și nu vei fi pentru

d'înșii om mustrător; °căci sunt o casă
neascultătoare. "Dară când voi vorbi către 27
tine, deschide-voiu gura ta, și li vei dice:
"Așa dice Iehova, Domnul: Celu ce aude,
să audă; și celu ce se lasă, să se lase; °căci
sunt o casă neascultătoare.

SI tu, fiul omului, ié-ți o cărămidă, și 4
pune-o înaintea ta, și sēpă pe d'insa o
cetate, Ierusalimul. Și pune impresurare în 2
în juru-i, zidesce întărituri împotriva ei, și
rēdică val în jurul ei; atunci pune ta-
beră împotriva ei, și rēdică berbeci asupră-i
3 de juru împrejur. Și ié-ți o placă de fer,
și o pune ca zidiu de fer între tine și ce-
tate, și îndrēptă fața ta spre ea, ca ea să
fie impresurată, și așa o vei impresura.
"Semnă va fi acesta pentru casa lui Israel.

Și tu culcă-te pe cōsta stângă, și pune 4
fără-de-legea casei lui Israel preste ea;
dupre numărul zilelor, ce vei sta culcat
pe ea, vei purta fără-de-legea lor. Căci pune-
5 voi preste tine anii fără-de-legei lor, du-
pre numărul zilelor, trei sute nouă-deci
de zile; și °asa vei purta fără-de-legea ca-
sei lui Israel. Și după ce vei fi implinită 6
aceste zile, culcă-te apoi pe cōsta drēptă;
și vei purta fără-de-legea casei lui Iuda pa-
tru-deci de zile; eșu pusu-ți-am pentru un
an diu.

Și-ți vei întorcede fața spre impresurarea 7
Ierusalimului, și brațul tău va fi gol, și
vei profeti asupră-i. "Și éccé pune-te-voiu în 8
funi, și nu te vei întorcede de pe o cōstă pe

alta, până nu vei sfârși zilele impresurarei.
Și ié-ți grâu, orz, bob, linte, mei, și alac, 9
și le pune într'un vas, și fă-ți din acestea
pâni; dupre numărul zilelor, ce vei sta
culcat pe cōstă-ți, trei sute nouă-deci de 10
zile, vei mânca din ele. Și mâncarea, ce

vei mânca, va fi cu măsură, două-deci de 11
sicli pe di: din când în când vei mânca
din ele. Și apă vei bé cu măsură, o șesi-
me de hin; și vei bé din când în când.
Și o vei mânca, ca pre turte de orz, pre 12
cari le vei cōce în balega lepēdăturii omu-
lui înaintea ochilor lor.

Și a dis' Iehova: Așa "vor mânca fii 13
lui Israel pânea lor, spurcată, între popórele
pr'între cari 'i voi împrăscia.

Și am dis': "Ah! Iehova, Dōmne, éccé 14
sufletul meu nu s'a spurcat încă; căci
din tēnereța mea până acum n'am mân-
cată nici mortăciune seú sfăsciată; și nici a
intrat în gura mea carne de uriciune.

Și dis'a către mine: Éccé, 'ți dau bale- 15

k Vers. 13.
Cap. 8. 3.
1 2 Reg. 3. 15.
Cap. 1. 3. &
8. 1. & 37. 1.
m Iov 2. 13.

Ps. 137. 1.
n Cap. 33. 7, 8,
9.
o Isa. 52. 8. &
58. 10. & 69. 6.
Ier. 6. 17.

p Cap. 33. 6.
Ioan 8. 31. 24.
q Isa. 49. 4. 5.
Fapt. 20. 26.
r Cap. 18. 24. &
33. 12, 13.

s Vers. 14.
Cap. 1. 3.
t Cap. 8. 4.
u Cap. 1. 28.
v Cap. 1. 1.
w Cap. 1. 28.

y Cap. 2. 2.
z Cap. 4. 8.
a Cap. 24. 27.
Luc. 1. 20, 22.
b Cap. 2. 5, 6,
7.

c Cap. 24. 27. &
33. 27.
d Vers. 11.
e Vers. 9. 26.
Cap. 12. 2, 3.
—

Capitul 4.
a Cap. 12. 6, 11.
& 24. 24, 27.
b Num. 14. 34.
c Cap. 3. 25.
d Osea 9. 3.

e Fapt. 10. 14.
f Eod. 22. 31.
Lev. 11. 40. &
17. 15.
g Deut. 14. 3.
Isa. 65. 4.

- gă de boi în loc de lepădătura omului, și cu acesta vei coci pâinea ta.
- 16 Și ^{dis}a către mine: Fiul omului, ^{éccé}, eu voi sfărâma în Ierusalim ^{toégul}pânei; și vor ^{mânca} pâne cu cumpenă și cu grijă; și vor ^{bé} apă cu măsură și cu încremenire. Căci vor duce lipsă de pâne și de apă; și vor căuta unul la altul cu încremenire, și vor ^{peri} prin fără-de-legea lor.
- 5 **S**I tu, fiul omului, ^{ie-ți} un ^{cuțit} as-cuțit, brieu de bărbier ^{să-ți} ^{iei}, ^{și} trece-ți-lu pe cap și pe barbă; și ^{ie-ți} o cumpenă cu talgere, și ^{imparte} ^{pêrul}; ^o treime să ^{arzi} în foc în ^{meșlocul} ^{ce-tăței}, când se vor ^{împlini} ^{dilele} ^{impresurării}, și o treime să o ^{iei}, și să o ^{ta} cu ^{cuțitul} ^{împrejur}; și o treime să o ^{imprăscii} în vânt: și eu voi scote după ea sabie. ^{și} să ^{iei} ^{pucini} ^{peri}, și-i ^{legă} la ^{polele} tale. Atuncea din acestia să ^{mai} ^{iei}, să-i ^{arunci} în ^{meșlocul} ^{focului}, și să-i ^{arzi} cu foc; va ^{ei} din ei foc în ^{tota} casa lui Israel.
- 5 Așa ^{dice} Iehova, Domnul: Acesta ^{este} Ierusalimul; ^{éccé} l'am pus în ^{meșlocul} ^{popórelor} și ^{țerelor} din jurul lui.
- 6 Dară el ^{rescultau-s'a} ^{împotriva} ^{judecățelor} mele, cu ^{mai} ^{rea} ^{înreutățire} de cât a ^{popórelor}, și ^{împotriva} ^{aseșămintelor} mele ^{mai} ^{mult} de cât ^{țerele} din jurul se. Căci au ^{lepădat} ^{judecățele} mele și ^{aseșămintele} mele; N'au ^{amblat} într'însele.
- 7 De aceea așa ^{dice} Iehova, Domnul: Pentru că ^{vați} ^{înfuriat} ^{mai} ^{mult} de cât ^{popórele} din jurul vostru, Neamblând în ^{aseșămintele} mele, și n'ați ^{făcut} ^{judecățele} mele; și ^{nici} ^{măcar} ^{duple} ^{datinele} ^{popórelor} din jurul vostru n'ați ^{făcut}.
- 8 De aceea așa ^{dice} Iehova, Domnul: ^{éccé} și eu ^{sunt} ^{împotriva} ta, și voi ^{face} ^{judecăți} în ^{meșlocul} ^{teu}, înaintea ^{popórelor}.
- 9 ^{ti} voi ^{face} ^{ceea} ce n'am ^{mai} ^{făcut}, și asemenea ^{căruia} nu voi ^{mai} ^{face}, Pentru ^{tote} ^{uriciunile} tale.
- 10 Căci în tine ^{părinți} vor ^{mânca} ^{pre} ^{fii} ^{lor}; și ^{fii} vor ^{mânca} ^{pre} ^{părinți} ^{lor};

Așa ^{ti} voi ^{face} ^{judecăți}:

și ^{pre} ^{reșăși} ta o voi ^{imprăscia} în ^{tote} ^{vânturile}.

De aceea, ^{viu} ^{sunt}, ^{dice} Iehova, Domnul; 11

Cu adevărat, fiindcă tu ai ^{pângărit} ^{sanc-tuarul} meu cu ^{toți} ^{idolii} ^{tei},

și cu ^{tote} ^{uriciunile} tale;

Deci și eu ^{te} voi ^{împușina},

și ^{ochiul} meu nu ^{te} va ^{cruța},

Nici nu ^{mé} voi ^{mai} ^{indura} ^{de} ^{tine}:

o treime din tine va ^{muri} de ^{ciumă}, 12

și va ^{peri} de ^{fome} în ^{meșlocul} ^{teu};

o treime va ^{căde} de ^{sabiă} în ^{jurul} ^{teu};

și o treime o voi ^{imprăscia} în ^{tote} ^{vên-}

și ^{voi} ^{scote} ^{sabiă} după ea. [turile, 13

Așa ^{se} va ^{împlini} ^{mânia} mea,

și voi ^{odihni} ^{furia} mea pe ei,

și ^{mé} voi ^{resbuna}:

și vor ^{cunósce}, că eu Iehova am ^{dis} ^{acesta} în ^{rêvna} mea.

Când voi ^{împlini} ^{mânia} mea ^{asupra} ^{lor},

Te voi ^{preface} într'un ^{deșert}, 14

și de ocară între ^{popórele} din jurul ^{teu},

în ^{ochii} a ^{tot} ^{trecătorul}.

și ^{pământul} ^{teu} va ^{ajunge} ^{de} ocară și de 15

De ^{învătătură} și de ^{gróză} [batjocură,

Popórelor din jurul ^{teu},

Când ^{ti} voi ^{face} ^{judecăți}

în ^{mânia} și ^{aprinde} și în ^{mustre} ^{furiei};

Eu Iehova am ^{dis}.

Când ^{voi} ^{trămete} ^{asupra}-li ^{săgețele} cele 16

rele ale ^{fometei},

Cele ^{stricătore},

Pre cari le voi ^{trămete}, ca să ^{vă} ^{nimicéscă},

Atuncea voi ^{grămădi} ^{fometea} ^{asupra}-vi,

și ^{vi} voi ^{sfărâma} ^{toégul} ^{pânei}.

Voi ^{trămete} ^{asupra}-vi ^{fomete} și ^{fere} ^{rele}, 17

Cari ^{te} vor ^{lipsi} de ^{copii};

și ^{ciumă} și ^{omorul} voi ^{trece} prin tine;

și voi ^{aduce} ^{sabiă} ^{asupra}-ți;

Eu Iehova am ^{dis}.

Aceleași amenințări reiterate.

SI a fost ^{cuvântul} lui Iehova ^{cătră} ^{mi-} 6

ne, ^{dicându}: Fiul omului, ^{îndreptă} ^{fața} 2

ta spre ^{munții} lui Israel, și ^{profetește} ^{asupra}-li, și ^{di}: 3

Munți ai lui Israel, ^{ascultați} ^{cuvântul} lui

Iehova, Domnul;

Așa ^{dice} Iehova, Domnul, ^{cătră} ^{munți} și ^{că-}

^{cătră} ^{pêrei} și ^{cătră} ^{văi}: [tră ^{déluri},

h Lev. 26. 26. Ps. 105. 16. Isa. 3. 1. Cap. 5. 16. & 14. 13. i Vers. 10. j Vers. 12. 19. k Vers. 11. l Lev. 26. 29. Cap. 24. 28.	Capul 5. a Veți Lev. 21. 5. Isa. 7. 30. Cap. 44. 20. b Vers. 12. c Cap. 4. 1. d Cap. 4. 3, 9. e Jer. 40. 6. & 52. 16. f Jer. 41. 1, 2,	etc. & 44. 14. g Jer. 2. 10, 11. Cap. 16. 47. h Plân. 4. 6. Dan. 9. 12. Amos 3. 2. i Jer. 26. 29. Deut. 28. 53. j Reg. 6. 29. Jer. 19. 2. Plân. 2. 20. & 4. 10.	j Lev. 26. 33. Deut. 28. 64. Vers. 12. Cap. 12. 14. Zech. 2. 6. k 2 Cron. 36. 14. Cap. 7. 20. & 8. 5, etc. & 23. 33. l Cap. 11. 21. m Cap. 7. 4, 9. & 8. 18. & 9. 10.
---	--	--	--

n Veți vers. 2. Jer. 15. 2. & 21. 9. o Cap. 6. 12. Jer. 9. 16. Vers. 2, 10. Cap. 6. 8. p Lev. 26. 33. Vers. 2. Cap. 12. 14. q Plân. 4. 11.	Cap. 6. 12. & 7. 8. r Cap. 21. 17. s Deut. 32. 36. Isa. 1. 24. t Cap. 36. 6. & 38. 19. u Lev. 26. 31. 33. Neem. 2. 17. v Deut. 28. 37.	1 Reg. 9. 7. Ps. 79. 4. Jer. 24. 9. Plân. 2. 15. z Cap. 25. 17. y Deut. 32. 23, 24. z Lev. 26. 26. Cap. 4. 16. & 14. 18. a Lev. 26. 22.	Deut. 32. 24. Cap. 14. 21. & 32. 27. & 34. 25. b Cap. 38. 22. — Capul 6. c Cap. 20. 46. & 21. 2. & 25. 2. d Cap. 36. 1.
--	--	--	--

- Ecce, voiŭ aduce asupra-vi sabia,
 Si voiŭ ^c nimici înălțimile vōstre.
 4 Si altarele vōstre se vorŭ pustii,
 Si chipurile sōrelui vōstru se vorŭ sfărāma;
 Si ^a voiŭ face sǎ cadǎ ucișii vōstri înaintea
 idolilor vōstri;
 5 Si voiŭ așterne cadavrele fiilorŭ lui Israelŭ
 înaintea idolilorŭ lorŭ;
 Si voiŭ împrăscia ôsele vōstre
 În jurulŭ altarelorŭ vōstre.
 6 În tōte locuințele vōstre, cetățile vorŭ a-
 junge deșerturi,
 Si înălțimile se vorŭ pustii,
 Așa cǎ altarele vōstre se vorŭ pustii, și se
 vorŭ nimici,
 Si idoliŭ vōstri se vorŭ sfărāma, și vorŭ în-
 ceta,
 Si chipurile sōrelui vōstru se vorŭ tăia,
 Si făpturile *mānelorŭ* vōstre vorŭ peri.
 7 Si vorŭ cǎdē în meșloculŭ vōstru ucișii;
 Si ^e veți cunōsce, cǎ eŭ *sunt* Iehova.
 8 Darǎ voiŭ lǎsa o rēmășiță,
 Ca sǎ scape *uniia* d'între voi de sabiǎ între
 popōre,
 Cāndŭ vē veți împrăscia prin țeri.
 9 Si acesti scǎpați ai vōstri ^{și} vorŭ aduce a-
 minte de mine
 Între popōrele, unde vorŭ fi duși prinși.
 Căci ^f frānge-voiŭ ānima lorŭ cea desfrēnatǎ,
 Care se abātea de la mine,
 Si pre ^a ochii lorŭ, cari desfrēnaŭ dupǎ idoliŭ
 lorŭ;
 Si ⁱ se vorŭ desgusta de relele, cǎte aŭ fă-
 în tōte uriciunile lorŭ. [cutŭ
 10 Si vorŭ cunōsce, cǎ eŭ *sunt* Iehova,
 Si cǎ nu în zadarŭ amŭ ȑisŭ, cǎ voiŭ a-
 duce asupra-li aceste rele.
 11 Așa ȑice Iehova, Domnulŭ:
 Bate ^j cu mǎnele *în cōpse*,
 Si lovesce cu piciorulŭ teŭ, și ȑi:
 Vai! pentru tōte uriciunile cele cūplite ale
 casei lui Israelŭ!
^a Căci va cǎdē de sabiǎ, de fōmete și de ciumǎ.
 12 Celŭ ce va fi departe va muri de ciumǎ,
 Si celŭ ce va fi aprōpe va cǎdē de sabiǎ;
 Si celŭ ce va fi cruțatŭ și va fi împresuratŭ
 va muri de fōmete:
ⁱ Așa voiŭ împlini asupra-li furia mea.
 13 Si ^m veți cunōsce, cǎ eŭ *sunt* Iehova,
 Cāndŭ cei uciși d'între d'înșii vorŭ jǎcē
 p'între idoliŭ lorŭ în jurulŭ altarelorŭ a-
 cestora,
ⁿ Pe totŭ dēlulŭ înaltŭ ^o și pe tōte vērfulile
 munțilorŭ,
^r Suptŭ totŭ arborele verde și suptŭ totŭ ste-
 jarulŭ tufosŭ,
 Locuri, unde aduceaŭ mirosuri plăcute tu-
 turorŭ idolilorŭ lorŭ.
 Si voiŭ *mai* ^a întinde mǎna mea asupra-li, 14
 Si voiŭ preface pāmēntulŭ *lorŭ* într'unŭ de-
 șertŭ,
 Mai deșertŭ decătŭ deșertulŭ ^r Diblatei,
 În tōte locuințele lorŭ;
 Si vorŭ cunōsce, cǎ eŭ *sunt* Iehova.
 SI a fostŭ cǎtrǎ mine cuvēntulŭ lui Iehova, 7
 ȑicēndŭ: Si tu, fiulŭ omului, *ascultǎ*; 2
 așa ȑice Iehova, Domnulŭ, de pāmēntulŭ lui
 Israelŭ:
^a Sfârșitŭ! venit'a sfârșitulŭ
 Preste cele patru colțuri ale țerei.
 Acuma *va veni* sfârșitulŭ asupra-ȑi: 3
 Voiŭ trāmete asupra-ȑi mǎnia mea,
 Si ^b te voiŭ judeca dupre urmǎrile tale,
 Si-ȑi voiŭ resplăti pentru tōte uriciunile tale. 4
^c Ochiulŭ meŭ nu te va cruța,
 Si nu mē voiŭ îndura:
 Ci-ȑi voiŭ resplăti pentru urmǎrile tale,
 Si uriciunile tale se vorŭ vēdi în meșlo-
 culŭ teŭ;
^d Si veți cunōsce, cǎ eŭ *sunt* Iehova. 5
 Așa ȑice Iehova, Domnulŭ:
 Ecce reulŭ! vine reulŭ!
 Vine sfârșitulŭ, vine sfârșitulŭ!
 Sculatu-s'a asupra-ȑi! ecce, vine!
^e Nenorocirea vine asupra-ȑi, locuitorŭ alŭ 7
 țerei!
^f Vine timpulŭ, s'apropiǎ ȑiŭa învēmășagulŭ,
 Ērŭ nu a strigǎriei de bucuriǎ pe munți!
 Acumŭ pe datǎ voiŭ ^g vērșa furia mea asu- 8
 prǎ-ȑi,
 Voiŭ împlini mǎnia mea asupra ta;
^h Si te voiŭ judeca dupre urmǎrile tale,
 Si-ȑi voiŭ resplăti pentru tōte uriciunile tale. 9
ⁱ Ochiulŭ meŭ nu te va cruța,
 Si nici nu mē voiŭ îndura:
 Dupre urmǎrile tale ^j ȑi voiŭ resplăti,
 Si uriciunile tale se vorŭ vēdi în meșlo-
 culŭ teŭ;
^k Si veți cunōsce, cǎ eŭ *sunt* Iehova, care vē
 lovescŭ.
 Ecce ȑiŭa, ecce vine! 10
^l Nenorocirea ivesce-se!
 Toēgulŭ înflorește, sumeȑia odrāslesce!
^m Silnicia a crescutŭ în toēgŭ alŭ fǎrǎ-de-legei! 11
Nu va rēmāne nimicŭ, nici din ei, nici din
 mulțimea lorŭ, nici din sgomotulŭ lorŭ,
ⁿ Si nici nu se va face plāngere pentru ei.
^o Vine timpulŭ, apropiǎ-se ȑiŭa! 12

c Lev. 26. 30.	Cap. 5. 2, 12.	A Num. 15. 39.	k Cap. 5. 12.	r Num. 33. 46.	Mat. 24. 6, 13.	Cap. 6. 7. &	i Vers. 4.
d Lev. 26. 30.	& 12. 16. & 14.	Cap. 20. 7, 24.	l Cap. 5. 13.	ier. 48. 32.	14.	12. 20.	j Vers. 4.
e Vers. 13.	22.	i ev. 26. 39.	m Vers. 7.	—	b Vers. 8, 9.	c Vers. 10.	k Vers. 7.
Cap. 7. 4, 9.	g Ps. 78. 40.	Iov. 42. 6.	n Ier. 2. 30.	Capul 7.	c Vers. 9.	f Vers. 12.	l Ier. 6. 7.
& 11. 10, 12.	isa. 7. 13. &	Cap. 20. 43. &	o Osea. 4. 13.	a Vers. 3, 6.	Cap. 5. 11. &	Zef. 1. 14, 15.	m Ier. 16. 5, 6.
& 12. 15.	43. 24. & 63.	36. 31.	p Isa. 57. 5.	Amos 8. 2.	8. 18. & 9. 10.	g Cap. 20. 8, 21.	n Cap. 24. 16, 22.
f Ier. 44. 28.	10.	j Cap. 21. 14.	q Isa. 5. 25.		d Vers. 27.	h Vers. 3.	o Vers. 7.

- Să nu se bucure celū ce cumpără *țărâna*,
și să nu plângă celū ce o vinde!
Căci *mânia vine* preste *tótă mulțimea lorū*.
13 Căci celū ce vinde nu se va mai întorče la
țărâna vëndută,
Chiarū de va fi între cei vii;
Căci *visiunea este* pentru *tótă mulțimea lorū*;
Nimeneu nu se va mai întorče,
Și *nimenea*, care trăesce în *fără-de-legea sa*,
Nu se va întări.
14 Ei sună din *trîmbiță*, și *tóte se gătescū*;
Dară *nimenea* nu se va duce la luptă;
Căci *mânia mea vine* preste *tótă mulțimea*
lorū.
15 *Afară va fi* *sabiă*, și în *lă-întu cîumă* și *fó-*
mete;
Celū ce *va fi* la *câmpū* va *muri* de *sabiă*:
Erū pre celū din *cetate* 'lū vorū *mânca* *fó-*
metea și *cîuma*.
16 Și *fugari* lorū *de și* vorū *scăpa*,
Dară vorū fi pe *munți*, ca *porumbii vailorū*,
Toți *văitându-se*, *fie-care* pentru *fără-de-le-*
17 *Tóte* *mânele* vorū *slăbi*, [gea sa.
Și *tóte genunchiele* ca *apa* vorū *ajunge*.
18 Cu *saci* *se vorū încinge*,
Și *gróză* 'i va *acoperi*;
Ruşine va fi pe *tótă fața*,
Și pe *tóte capetele* lorū *preșuviă*.
19 *Lepêda-vorū* pe *uliți* *argintulū* lorū,
Și *aurulū* lorū *ajunge-va* ca *necurățenia*;
Argintulū și *aurulū* lorū nu va *puté să-i*
In *diūa mănii* lui *Iehova*; [scape
Nu vorū *puté* să *sature* *sufletele* lorū, și nu
vorū *puté* să *imple* *corpulū* lorū;
Căci ele au *fostū* *causa* *fără-de-legei* lorū.
20 Și *acéstă* *podóbă* *frumósă* a *lorū* *prefacut*
o-au în *sumețîă*,
Și *facut* au din ea *chipurile uriciunilorū* lorū
și a *idolilorū* lorū;
De *aceea* și *eū* o *voiū* face să *ajungă* în
necurățenia pentru ei.
21 Și o *voiū* da în *mâna străinilorū* spre *răpire*,
Și spre *prédă* *nelegiuitilorū* *pămêntulū*;
Și o *voiū* *profana*.
22 Și *voiū* întorče *fața* mea de la *d'însii*;
Și *prédătorii* vorū *profana* *sanctuarulū* meū;
Vorū *înta* *înt'însulū*, și-lū vorū *profana*.
23 Fă *lanțū*;
Căci *pămêntulū* este *plinū* de *vină* de *sânge*,
Și *cetatea* este *plină* de *silniciă*.
24 De *aceea* *voiū* aduce *popórele* cele mai *rele*,
Și vorū *stêpâni* *casele* lorū;
Și *voiū* face să *înceteze* *sumețîa* celorū *pu-*
ternici,
Si *sânțele* lorū *locuri* vorū fi *profanate*.

- Nimicirea vine! 25
Vorū *căuta* *pace*, dară nu *va fi*.
Nenorocire preste *nenorocire* va *veni*, și *sci-* 26
re preste *scire* va fi:
Atuncea vorū *cere* *visiune* de la *profetū*;
Dară *peritā* va fi *legea* de la *preutū*,
Și *sfatulū* de la *cei bătrâni*.
Regele va *jăli*, 27
Și mai *marele* se va *îmbrăca* cu *plângerea*,
Și *mânele* *poporului* *țerei* se vorū *înțepeni*.
Dupre *urmărilor* lorū li *voiū* face,
Și *duple* *judecățele* lorū 'i *voiū* *judeca*;
Și vorū *cunósce*, că *eū sînt* *Iehova*.

O *visiune arătându* *păcatele* cele *cumplete* *făcute*
în *Ierusalimū*, și *judecățele* *dumnezeesce* *hotărîte*
poporului.

- SI in anulū alū șeselea, in a cincea *di* a 8
lunei a șesea, *precându* *ședeamū* in
casa mea, și *bătrâni* lui *Iuda* *ședeau* *îna-*
întea mea, *mâna* lui *Iehova*, *Domnului*, *cădūt'a*
acolo preste mine. *Și* amū *vêdūtū*, și *éccē* 2
unū *chipū*, ca *asemênarea* *focului*! De la *a-*
senênarea *cópselorū* lui in *josū* *spre* *focū*;
și de la *cópsale* lui in *susū* *era* ca *privirea*
luminei, *ca* *colórea* *arămei* *aurului*. Și a 3
întinsū *chipulū* unei *mâni*, și *m'a* *apucatū* de
zulufū *capulū* meū, și *rêdicându-mē* *Spiri-*
tulū *între* *pămêntū* și *ceriū*, *adusu-m'a* in
visiunile lui *Dumneđeū* la *Ierusalimū*, la *ușa*
porței de din *lă-întu*, ce *caută* *spre* *mêđă-*
nópte, unde *era* *scaunulū* *idolului* *gelosiei*,
care întărită la *gelosia*. Și *éccē*, *mărirea* 4
Dumneđeului lui *Israelū* *era* *acolo*, ca in *vi-*
siunea ce *amū* *vêdūt'o* in *vale*.
Și *dis'a* *cătră* mine: *Fiiulū* *omului*, *rê-* 5
dică *ochiū* *tei spre* *calea* *despre* *mêđă-nópte*.
Și *amū* *rêdicatū* *ochiū* mei *spre* *calea* *des-*
pre *mêđă-nópte*, și la *mêđă-nópte* in *pórta*
altarului *era* *idolulū* *acesta* *alū* *gelosiei* la
întrearea *altarului*.
Atuncea *dis'a* *cătră* mine: *Fiiulū* *omului*, 6
veđi tu ce *facū* *acestia*? *uriciunile* cele *marī*,
ce *casa* lui *Israelū* *face* *acolo*, ca să *mē* *de-*
părteze de *sanctuarulū* meū? Dară *uriciunī*
și *mai* *marī* *vei vedē*.
Și *m'a* *adusū* in *pórta* *curței*, și *amū* *vê-* 7
đūtū, și *éccē*, o *bortă* in *părete*! Și *dis'a* 8
cătră mine: *Fiiulū* *omului*, *sêpă* in *părete*:
și *amū* *sêpatū* in *părete*, și *éccē* o *ușă*. Și 9
dis'a *cătră* mine: *Întă*, și *veđi* *uriciunile*
cele *cumplete* ce *acestia* *facū* *aceea*. Și *amū* 10
întatū și *amū* *vêđūtū*: și *éccē*, *tóte* *chi-*
purile de *tărêtóre* și de *animale* *uricióse*,
și *toți* *idoli* *casei* lui *Israelū* *eraū* *sêpați* pe

o Deut. 32. 25.
Plân. 1. 20.
Cap. 5. 12.
p Cap. 6. 8.
q Isa. 13. 7.
Ier. 6. 24.

Cap. 21. 7.
r Isa. 5. 24. &
15. 2. 3.
Ier. 48. 37.
Amos 8. 10.
s Ps. 55. 5.

t Prov. 11. 4.
Zef. 1. 18.
u Cap. 14. 3, 4.
& 44. 12.
v Ier. 7. 30.
z Reg. 21. 16.

Cap. 9. 9. &
11. 6.
y Deut. 32. 23.
Ier. 4. 20.
z Ps. 74. 9.
Plân. 2. 9.

Cap. 20. 1, 3.
a Vers. 4.
—
Capitul 8.
a Cap. 14. 1. &

20. 1. & 33. 31.
b Cap. 1. 3. &
3. 22.
c Cap. 1. 26, 27.
d Cap. 1. 4.
e Dan. 5. 5.

f Cap. 8. 14.
g Cap. 11. 1, 24.
& 40. 2.
h Ier. 7. 30. &
32. 34.

Cap. 5. 11.
i Deut. 32. 16,
21.
j Cap. 1. 28. &
3. 22, 23.

- 11 pǎreți de jurǔ imprejurǔ. Și stǎteau înaintea lorǔ șapte-deci bărbați din bătrânii casei lui Israelǔ, éru în meșiloculǔ lorǔ sta Jaazania, fiulǔ lui Șafanǔ; și ȕinea fie-care în mâna sa tǎmǎiǎtoarea sa; și se sui în susǔ unǔ nǔorǔ desǔ de tǎmǎiǎ.
- 12 Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Fiulǔ omulǔ, vȕđut'ai ce facǔ la întunerecǔ bătrânii casei lui Israelǔ, fie-care în cǎmǎrele chipurilorǔ sale? Cǎci ȕicǔ: ^k „Iehova nu ne vede; Iehova a pǎrǎsitǔ țera.” Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Darǎ uriciunǔ și mai mari vei vedȕ cǎ facǔ.
- 13 Și m'a dusǔ la intrarea porȕei casei lui Iehova, ce cautǎ spre mȕďǎ-nȕpte, și éccȕ, acolo ședeau femeii, ce plȕngeau pentru Tamuzǔ.
- 14 Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Vȕđut'ai, fiulǔ omulǔ? darǎ uriciunǔ și mai mari decǎtǔ aceste vei vedȕ.
- 15 Și m'a dusǔ în curtea cea din lǎ-întǔ a casei lui Iehova: și éccȕ, în ușa templulǔ lui Iehova, ^l între porticǔ și altarǔ, ^m ca la dȕoȕ-deci și cinci de bărbați, ⁿ cu dosurile lorǔ spre templulǔ lui Iehova, și cu feȕele lorǔ spre resǎritǔ; se închinau ^o sȕrelui spre resǎritǔ.
- 16 Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Vȕđut'ai, fiulǔ omulǔ? Aǔ micǔ este *acȕsta* pentru casa lui Iuda, ca sǎ facǎ uriciunile, ce acestia facǔ aicea? ^p Împlȕndǔ de silniciǎ tȕtǎ țera, și totǔ mai multǔ mȕniȕndu-mȕ; și éccȕ ei punǔ în nǎrile lorǔ ramurǎ *sǎntǎ*! ^q De aceea și eu voiǔ lucra cu furiǎ; ^r ochiulǔ meǔ nu-ȕ va cruȕa, nici mȕ voiǔ îndura; și cȕndǔ vorǔ ^s striga în aȕdulǔ meǔ cu vȕce tare, nu-ȕ voiǔ asculta.
- 9 SI a strigatǔ în aȕdulǔ meǔ cu vȕce tare, ȕicȕndǔ: Sǎ se apropie supraveȕhiȕtorii cetȕtei, fie-care cu arma sa de stricȕciune
- 2 în mâna sa. Și éccȕ, șese bărbați veniau de pe calea porȕei celei de susǔ, ce cautǎ spre mȕďǎ-nȕpte, *avȕndǔ* fie-care în mâna sa arma sa de nimicire; și ^t unulǔ din ei, omǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, *avea* la cȕpsele sale o cǎlǎmare de scriitorǔ; și intrȕndǔ, a stȕtutǔ
- 3 aprȕpe de altarulǔ de aramǎ. Atuncea ^u mȕrirea Dumneȕeului lui Israelǔ se înȕlȕďȕ deșupra cherubimului, deșupra cȕruiȕa ea era, cǎtrǎ pragulǔ casei.
- Și a strigatǔ cǎtrǎ bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, care *avea* la cȕpsele sale cǎlǎmarea de
- 4 scriitorǔ; Și a ȕisǔ Iehova cǎtrǎ d'insulǔ: Treci prin cetate, prin Ierusalimǔ, și fȕ ^v semnǔ pe frunȕile bărbatilorǔ, cari ^w gemǔ și sus-

pinǎ pentru tȕte uriciunile, ce se facǔ în meșiloculǔ lui. Érǔ cǎtrǎ cei-lȕlȕi a ȕisǔ în aȕdulǔ meǔ: Treceti în urma acestuia prin cetate, și loviȕi; ^x sǎ nu cruȕe ochiulǔ vostru, și nici sǎ nu vȕ înduraȕi; ^y Uciȕeȕi, pȕnǎ veȕi nimici pre bătrȕni, tȕneri, feciȕre, prunci și femei; darǎ ^z nu vȕ apropiaȕi de totǔ omulǔ, pe care *este* semnulǔ; ^a și începeȕi de la sanctuarulǔ meǔ.

^b Deci ei aǔ începutǔ de la bărbatii cei bătrȕni, cari *se aflaǔ* înaintea casei. Și li-a ȕisǔ: Necurȕȕiȕi casa, și împleȕi curȕile de *ȕmenȕ* uciȕi: eșȕiȕ! Și aǔ eșȕitǔ, și aǔ uciȕǔ prin cetate.

Și cȕndǔ acestia ^c i uciȕeau, rȕmȕnȕndǔ eu singurǔ *acolo*, ^d cȕđut'amǔ pe faȕa mea, strigat'amǔ, și amǔ ȕisǔ: ^e Ah! Iehova, Dȕmnel! Vei stȕrpi ȕre pre tȕtǎ rȕmȕșȕta lui Israelǔ, vȕrsȕndǔ mȕnia ta asupra Ierusalimulǔ?

Și ȕis'a cǎtrǎ mine: Fȕrǎ-de-legea casei lui Israelǔ și a lui Iuda *este* mare fȕrte, și ^f țera este plinǎ de sȕnge, și cetatea plinǎ de nedreptate; cȕci ei ȕicǔ: ^g „Iehova a pǎrǎsitǔ țera, și ^h Iehova nu vede *nimicǔ*.” De aceea ⁱ ochiulǔ meǔ nu-ȕ va cruȕa, și nici nu mȕ voiǔ îndura; ^j ci voiǔ resplȕti preste capulǔ lorǔ urmȕrile lorǔ.

Și éccȕ, bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, care ^k purta cǎlǎmarea la cȕpsele sale, adus'a responsǔ, ȕicȕndǔ: Fȕcut'amǔ, precumǔ mȕ-ȕi ordinarǔ.

A TUNCI amǔ vȕđutǔ, și éccȕ, pe ^l „bolta cea de pe capulǔ cherubimilorǔ se vedea deșupra lorǔ ca o pȕtrǎ de safirǔ, și la privire asemenea unui tron.” ^m Și a vorbitǔ bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, și ⁿ i-a ȕisǔ: Întrǎ între rȕtele de suptǔ cherubimi, și împle-ȕi mâna cu ^o cȕrbunilorǔ de focǔ din meșiloculǔ cherubimilorǔ, și ^p i ^q împrȕscȕi preste cetate. Și a intratǔ înaintea ochilorǔ mei.

Și cherubimii stȕteau la drȕpta casei, cȕndǔ omulǔ intrǎ; și nȕorulǔ a împlutǔ curtea cea din lǎ-întǔ. ^r Și mȕrirea lui Iehova s'a înȕlȕtatǔ deșupra cherubimului spre pragulǔ casei: și ^s s'a împlutǔ ca de nȕorǔ, și curtea s'a împlutǔ de strȕlucirea mȕrirei lui Iehova. ^t Și bȕtaia aripelorǔ cherubimilorǔ se aȕȕia pȕnǎ în curtea de dinafȕrǎ, ca ^u vȕcea lui Dumneȕeȕ celui A-totǔ-putericǔ, cȕndǔ vorbesce.

Și cȕndǔ a ordinarǔ bărbatulǔ îmbrȕcatǔ în inǔ, ȕicȕndǔ: „Iȕ focǔ d'între rȕtele,

k Cap. 9. 9.	p Cap. 9. 9.	14. 19.	b Veȕi cap. 3.	Ier. 13. 17.	16.	o Cap. 5. 11. &	5.
l Ier. 2. 17.	q Cap. 5. 13. &	Mic. 3. 4.	23. & 8. 4. &	2 Cor. 12. 21.	j Num. 14. 5. &	7. 4. & 8. 18.	e Veȕi vers. 18.
m Cap. 11. 1.	16. 42. & 24.	Zech. 7. 13.	10. 4. 18. & 11.	2. Pet. 2. 8.	16. 4. 24. 45.	p Cap. 11. 21.	Cap. 1. 28. &
n Ier. 2. 27. &	13.	—	22. 23.	e Vers. 10.	Ios. 7. 6.	—	9. 3.
32. 33.	r Cap. 5. 11. &	Capitul 9.	o Esod. 12. 7.	Cap. 5. 11.	k Cap. 11. 13.	Capitul 10.	f 1 Reg. 8. 10.
o Dent. 4. 19.	7. 4. 9. & 9. 5.	a Lev. 16. 4.	Apoc. 7. 3. &	2 Cron. 36. 17.	l 2 Reg. 21. 16.	a Cap. 1. 22. 26.	Cap. 43. 5.
2 Reg. 23. 5.	10.	Cap. 10. 2. 6.	9. 4. & 13. 16.	g Apoc. 9. 4.	Cap. 8. 17.	b Cap. 9. 2. 3.	Cap. 1. 24.
11.	s Prov. 1. 28.	7.	17. & 20. 4.	h Ier. 25. 29.	m Cap. 8. 12.	c Cap. 1. 13.	g Ps. 29. 3, etc.
Iov 31. 26.	Ios. 1. 15.	d Ps. 119. 53.	d Ps. 119. 53.	i 1 Pet. 4. 17.	n Ps. 10. 11.	d Veȕi Apoc. 8.	
Ier. 44. 17.	Ier. 11. 11. &	Apoc. 15. 6.	136.	i Cap. 8. 11, 13.	Ios. 29. 15.		

d'între cherubimî, "atunci elu intră, și stătu
7 lîngă roți. Și unu cherubimū a întinsu
mîna sa d'între cherubimî cîtră focul, ce
era între cherubimî, și luându din elu, l'a
pusu în mînele bărbatului îmbrăcatu în inu:
8 și elu luându-lu a eșitu. "Și se vîdu ase-
mênare de mîna de omū la cherubimî suptu
aripele lorū.
9 "Și amū vîdutu, și éccé, patru roți lîngă
cherubimî: câte o rotă lîngă fie-care che-
rubimū: și asemênarea rôtelorū era ca co-
10 lórea petrei de *crisolitu. Și cîtu pentru pri-
virea lorū, tóte patru aveau același chipū,
11 ca și cându era o rotă în rotă. Și 'cândū
mergeau, mergeau pe tóte patru laturile lorū;
și cândū mergeau, nu se învîrtiau: ci în-
12 cōtro mergea capulū, intr'acolo 'lu urmau;
nu se învîrtiau, cândū mergeau. Și totū
corpulū cherubimilorū, spetele lorū, mînele
lorū, și aripele lorū, și "rótele, tóte patru
rótale lorū, erau pline de ochi de jurū îm-
13 prejurū. Și s'a strigatū rôtelorū în au-
14 dūlū meū: „Galgalū“ (rotă uşorā). "Și totū
animalulū avea patru fece; fața unuā era
față de cherubū, și a celui alū dūoilea, față
de omū: a celui alū treilea față de leū, și
15 a celui alū patrulea față de vulturū. At-
tuncea cherubimii s'au înălțatū; acesta este
o animalulū, ce l'amū vîdutu lîngă riulū
Chebarū.
16 "Și cândū âmbiau cherubimii, âmbiau și
rótele lîngă ei; și cândū cherubimii rēdicaū
aripele lorū, ca să se înalțe de la pămēntū,
17 rôtale nu se depărtaū de ei. Și 'cândū ei
stăteaū, stăteaū și ele; și cândū se înălțaū
ei, se înălțaū și rôtale cu d'inșii; căci spi-
ritulū animalelorū era în roți.
18 Atuncea "mărirea lui Iehova a *eșitu de
désupra pragulū casei, și a statū désupra
19 cherubimilorū. Și 'cherubimii au rēdicatū
aripele lorū, și s'au înălțatū de la pămēntū
înainteā mea; cândū eșiau ei, eșiau și rō-
tele lîngă ei; și fie-care din ei a statū în
ușa porței despre resăritū a casei lui Ie-
hova; și mărirea Dumneđeului lui Israelū
20 era désupra lorū. "Acesta este animalulū, ce
l'amū vîdutu suptū Dumneđeulū lui Israelū
"lîngă riulū Chebarū: și amū cunoscutū, că
21 erau cherubimî. "Fie-care avea câte patru
fece, și fie-care câte patru aripi; "și erau ase-
mênări de mîni de omū suptū aripele lorū.
22 Și cîtu pentru *chipulū fečelorū lorū, erau
fečele ce le-amū vîdutu lîngă riulū Che-

barū, chipulū lorū și ele înse-și totū aceleași
erau; și "fie-care mergea dreptū înainte.

SI érá-și "m'a rēdicatū spiritulū, și m'a a- 11
dusū în porța *despre resăritū a casei
lui Iehova, ce caută spre resăritū; și éccé,
"în ușa porței dūoē-deci și cinci de băbati,
și între acestia amū vîdutu pre Iazania,
fiulū lui Azurū, și pre Pelatia, fiulū lui
Benaia, mai mari ai poporului. Și đis'a cātră 2
mine: Fiulū omulū, acestia sūnt ómenii,
ce uneltescū nedreptatea, și cei ce dau sfa-
turile cele rele în cetatea acēsta: Cei ce 3
dicū: „Timpulū încă nu *s'a apropiatū, ca
să zidimū case nouē; "cetatea acēsta este ca
óla, și noi carnea.“ De aceea profetesce 4
asuprā-li, profetesce, fiulū omulū! "Și Spi-
ritulū lui Iehova a căđutū asuprā-mi, și 5
mi-a đisū: Vorbesce:

Așa dice Iehova:

Așa ați đisū, casă a lui Israelū!

Căci eu știu ce vi vine în minte.

"Ați omoritu pre mulți în cetatea acēsta, 6

Și ați împlutū ulițele ei de uciși.

De aceea așa dice Iehova, Domnulū:

"Ucișiți vostri, pre cari i-ați pusū în međi-
loculū cetăței,

Acestia sūnt earnea, și ea óla:

"Dară pre voi vē voiū scóte din međiloculū ei.

Vē temeți de sabiā,

Și sabia voiū aduce asuprā-vi, dice Iehova,
Domnulū;

Și vē voiū scóte din međiloculū cetăței,

Și vē voiū da în manele străinilorū;

Și "voiū împlini asuprā-vi judecățele mele:

"Căde-veți de sabiā;

Și vē voiū judeca la "hotarele lui Israelū;

"Și veți cunósce, ca eu sūnt Iehova.

"Cetatea acēsta nu va mai fi pentru voi ólā; 11

Nici voi nu veți fi carnea din ea;

La hotarele lui Israelū vē voiū judeca;

Și "veți cunósce, că eu sūnt Iehova;

Pentru-că n'ați âmbiatū în aședămintele mele, 12

Nici n'ați făcutū judecățele mele;

Ci "ați făcutū duple datinele popórelorū, ce
sūnt în jurulū vostru.

Și pre-cândū profetiāmū, murit'a "Pela- 13

tia, fiulū lui Benaia. Atuncea "căđut'amū

pe fața mea, și strigat'amū cu vóce tare,

și amū đisū: Vai, Iehova, Dómnē, au nimici-
vei cu totulū rēmășița lui Israelū? Și a 14

mai fostū cātră mine cuvēntulū lui Iehova,

dicēndū: Fiulū omulū, frații tei, frații tei, 15

bărbati rudeniei tale, și tótā casa lui Is-

i Cap. 1. 8.	q Cap. 1. 12, 20.	Vers. 14.	& 8. 3.
Vers. 21.	21.	y Cap. 1. 8.	Vers. 24.
j Cap. 1. 15.	r Vers. 4.	Vers. 8.	b Cap. 10. 19.
k Cap. 1. 16.	s Osea 9. 12.	s Cap. 1. 10.	c Vedī cap. 8.
l Cap. 1. 17.	t Cap. 11. 22.	a Cap. 1. 12.	16.
m Cap. 1. 18.	u Cap. 1. 22.	—	d Cap. 12. 22,
n Cap. 1. 6, 10.	v Vers. 15.	Capulū 11.	27.
o Cap. 1. 5.	w Cap. 1. 1.	Cap. 8. 12, 14.	3 Pet. 3. 4.
p Cap. 1. 19.	x Cap. 1. 6.		

e Vedī Ier. 1. 13.	Mic. 3. 3.	2 Reg. 14. 25.	etc.
Cap. 24. 3, etc.	i Vers. 9.	m Ps. 9. 16.	Deut. 12. 30,
f Cap. 2. 2. &	j Cap. 5. 8.	Cap. 6. 7. &	31.
3. 34.	k 2 Reg. 25. 19,	13. 9, 14, 21,	Cap. 8. 10, 14
g Cap. 7. 23. &	20, 21.	23.	16.
22. 3, 4.	Ier. 39. 6. &	n Vedī vers. 8.	q Vers. 1.
h Cap. 24. 3, 6,	52. 10.	o Vers. 10.	Fapt. 5. 5.
10, 11.	i 1 Reg. 8. 66.	p Lev. 18. 3, 24,	r Cap. 9. 3.

- raelū, ei *sunt* acei cătră cari *dis*'au locuitorii Ierusalimului: „Depărtați-vă de la Iehova, datu-ni-s'a pământulū acesta de moscenire.
- 16 De aceea *di*:
Așa *dice* Iehova, Domnulū:
De și depărtatu-i-amū între popóre,
De și imprăsciātu-i-amū prin țeri,
* Dară fi-voiū pentru ei unū sanctuariū micū
În țerele, unde au venitū.
- 17 De aceea *di*:
Așa *dice* Iehova, Domnulū:
* Vă voiū aduna d'între popóre,
Și vă voiū stringe din țerele, în cari sūn-
teți imprăsciați,
Și vi voiū da pământulū lui Israelū.
- 18 Și venindū acolo,
* Vorū depărta din elū toți idoliū lui și tôte uriciunile lui.
- 19 Și * li voiū da animă neîmpărțită;
Și voiū pune în voi * unū spiritū nou;
Și voiū lua din corpulū lorū * anima cea de pētră,
Și li voiū da animă de carne;
- 20 * Ca să âmble în aședămintele mele,
Ca să păzescă judecățele mele, și să le facă;
* Și-mi vorū fi poporū, și eu li voiū fi Dumne-
neđu.
- 21 *Ėrū pentru aceia*, a căroră anima âmblă
După anima idolilorū lorū și după uriciu-
nile lorū,
* Eū voiū resplăti asupra capulū lorū ur-
mările lorū,
Dice Iehova, Domnulū.
- 22 Atuncea cherubimii * și * rădicară aripele,
și rôtele împreună cu ei; și mărirea Dum-
neđuului lui Israelū *era* susū dēsupra lorū.
- 23 Și * mărirea lui Iehova s'a suitū din međi-
loculū cetăței, și a statū * pe muntele / celū
de cătră resăritulū cetăței.
- 24 Și *eră* și * m'a rădicatū spiritulū, și m'a
dusū în visiune prin Spiritulū lui Dumneđu
în Chaldea, la cei din captivitate. Atuncea
visiunea ce amū vėđut'o, s'a suitū de la
- 25 mine. Și amū spusū celorū din captivitate
tôte lucrurile, câte mi-a arėtatū Iehova.
- Apropiarea suferințelorū și a captivităței poporului.*
- 12 **S**I a fostū cătră mine cuvėntulū lui Ie-
2 hova, *dicėndū*: Fiulū omulū, tu lo-
cuesci în međiloculū * unei caseneascultătore,
care are *b* ochi să vėdă, și nu vede; are urechi
să audă, și nu aude; * *căci este* casă neascu-
- tătore. De aceea tu, fiulū omulū, pregă-
tesce-ți unelte de fugă, și fugi *điua* înain-
tea ochilorū lorū; fugi înaintea ochilorū
lorū d'intr'unū locū într'altū locū; pôte,
că vorū cunósce, că sūnt casă neasculta-
tore. Și scóte unelte tale *điua* înaintea
ochilorū lorū, ca unelte de fugă; și eși sėra
înaintea ochilorū lorū, ca cei ce esū cāndū
fugū. Înaintea ochilorū lorū sėpă-ți *bortă*
în zidiū, și scóte-le prin ea. Înaintea ochi-
lorū lorū du-le pe umeri, și scóte-le în in-
tunerecū; acopere fața ta, ca să nu veđi
pământulū; * *căci* pusu-te-amū *dreptū* semnū
casei lui Israelū.
- Și amū făcutū așa, cumū mi s'a ordi-
natū; scos'amū afară unelte mele *điua*,
ca pre unelte de fugă, și sėra sėpat'amū
în zidiū *bortă* cu mână; și le-amū scosū în
intunerecū, ducėndu-le înaintea ochilorū lorū
pe umeri.
- Și demănėța fost'a cătră mine cuvėntulū
lui Iehova, *dicėndū*: Fiulū omulū, casa
lui Israelū, * casa cea neascultătore, *de te va*
întreba: / Ce faci? Răspunde-li: Așa *dice*
Iehova, Domnulū: * Sarcina acėsta *privesce*
și pre domnū în Ierusalimū, și pre tótă casa
lui Israelū, în care *sūnt* elū și *mai mari* lui.
- Di*: * Eū *sūnt* semnulū vostru;
Cumū amū făcutū eū, așa și cu ei se va face;
* Mergē-vorū prinși în captivitate.
Și / domnulū, ce *este* în međiloculū lorū, va
duce *unelte sale* pe umeri
În intunerecū, și se va duce;
Sėpa-vorū zidiulū, ca să scótă prin elū *unel-
tele sale*;
Acoperi-va fața sa, ca să nu vėdă pre pā-
mėntū cu ochii *sei*.
Dară voiū întinde * mreja mea preste d'in-
sulū, și se va prinde în firele maele;
Și-lū / voiū duce în Babilonū, în pământulū
Chaldeilorū,
Dară nu-lū va vedé, de și va muri acolo.
Și * voiū imprăscia în tôte vėnturile
Pre toți cei ce-lū încunjură, ca să-lū ajute,
și tôte ostile lui;
Și * voiū scóte sabia în urmă-li.
* Și vorū cunósce, că eū *sūnt* Iehova,
Cāndū / voiū imprăscia pr'între popóre,
Si-i voiū presera prin țeri.
* Dară lăsa-voiū pučini din ei,
Cari să *scape* de sabiă, de fómete și de ciumă,
Ca să arete tôte uriciunile lorū

s Ps. 90. 1. & 27.
91. 9. Veđi Zef. 3. 9.
Isa. 8. 14. z Ps. 51. 10.
t Ier. 34. 5. Ier. 31. 38. &
Cap. 28. 25. 32. 39.
& 34. 13. & 36. 24.
u Cap. 37. 23. y Zech. 7. 12.
v Ier. 32. 39. z Ps. 105. 45.
Cap. 36. 26. a Ier. 24. 7.
Cap. 14. 11. &

36. 28. & 37. 27.
b Cap. 9. 10. & 32. 31.
c Cap. 1. 19. & 10. 19.
d Cap. 8. 4. & 9. 3. & 10. 4.
18. & 43. 4.

e Veđi Zech. 14. 4.
f Cap. 43. 2.
g Cap. 8. 3.
—
Capitulū 13.
a Cap. 2. 3, 6, 7, 8. & 3. 26.

27.
b Isa. 6. 9. & 42. 20.
Ier. 5. 21.
Mat. 13. 13, 14.
c Cap. 2. 5.
d Isa. 8. 18.
Cap. 4. 3. &

24. 24.
Vers. 11.
e Cap. 2. 5.
f Cap. 17. 12. & 24. 19.
g Mal. 1. 1.
h Vers. 6.
i 2. Reg. 25. 4.
5. 7.

j Ier. 39. 4.
k Iov 19. 6.
Ier. 52. 9.
Plān. 1. 13.
Cap. 17. 20.
l 2. Reg. 25. 7.
Ier. 52. 11.
Cap. 17. 16.
m 2. Reg. 25. 4.

5.
Cap. 5. 10.
n Cap. 5. 2, 12.
o Ps. 9. 16.
Cap. 6. 7, 14.
& 11. 10.
Vers. 16, 20.
p Cap. 6. 8, 9, 10.

- Popórelorǔ, unde se ducǔ,
 Și să cunóscǎ, că eǔ *sunt* Iehova.
- 17 Și a *mai* fostǔ cǎtrǎ mine cuvéntulǔ lui Iehova đicéndǔ :
- 18 Fiǔlǔ omulǔ, ^a mǎnǎncǎ pǎnea ta cu cutremurǔ,
 Și bé apa ta cu fricǎ și cu întristare ;
- 19 Și vorbesce poporului țerei :
 Așa đice Iehova, Domnulǔ, de locuitorǔ Ierusalimului și de pǎméntulǔ lui Israelǔ :
 Mǎnca-vorǔ pǎnea lorǔ cu întristare,
 Și bé-vorǔ apa lorǔ cu grózǎ,
 Cǎci pǎméntulǔ lorǔ se ^a va pustii, *lipsindu-se* de plinitatea sa,
 • Pentru silnicia tuturorǔ celorǔ ce locuescǔ in elǔ.
- 20 Cetǎțile cele locuite se vorǔ pustii,
 Și pǎméntulǔ in deșertǔ se va preface ;
 Și veți cunósce, că eǔ *sunt* Iehova.
- 21 Și a fostǔ cuvéntulǔ lui Iehova cǎtrǎ mine, đicéndǔ : Fiǔlǔ omulǔ, ce *este* proverbulǔ, *ce* aveți in pǎméntulǔ lui Israelǔ, đicéndǔ : ^a Dilele se îndelungescǔ, și visiunea
- 22 *totǔ* nu se ímplinesce. De aceea đicǎ cǎtrǎ ei :
 Așa đice Iehova, Domnulǔ :
 Face-voiǔ să înceteze proverbulǔ acesta,
 Și nu-lǔ vorǔ mai întrebuița in Israelǔ ;
 Ci đicǎ : ^a Apropǎ-se đilele
 Și ímplinirea tuturorǔ visiunilorǔ.
- 24 Cǎci ^a nu va *mai* fi nici o ^a visiune minciúnósǎ,
 Nici giciturǎ lingușitoare in casa lui Israelǔ.
- 25 Cǎci eǔ, Iehova, o đicǔ,
 Și ^a cuvéntulǔ, ce eǔ đicǔ, se va face,
 Și nu va *mai* întârđia ;
 Ci in đilele vóstre,
 O casǎ neascultǎtore, voiǔ spune cuvéntulǔ,
 Și-lǔ voiǔ ímplini, đice Iehova, Domnulǔ.
- 26 Și a *mai* fostǔ cǎtrǎ mine cuvéntulǔ lui Iehova, đicéndǔ :
- 27 ^a Fiǔlǔ omulǔ, éccǎ, casa lui Israelǔ đice :
 Visiunea, ce acesta vede, *este* ^a pentru đile multe,
 Și elǔ profetesce pentru timpurǔ depǎrtate.
- 28 ^b De aceea đicǎ cǎtrǎ ei :
 Așa đice Iehova, Domnulǔ :
 Nici unǔ cuvéntǔ alǔ meǔ nu se va îndelungi,
 Ci cuvéntulǔ ce amǔ đisǔ, ímplini-se-va,
 Đice Iehova, Domnulǔ.

Sorta hotǎritǎ profetilorǔ minciúnóși.

- 13 **S** ¹ a fostǔ cǎtrǎ mine cuvéntulǔ lui Iehova,
 2 đicéndǔ : Fiǔlǔ omulǔ, profetesce asupra profetilorǔ lui Israelǔ, cari profetescǔ, și đicǎ ^a celorǔ ce profetescǔ *numai* din ^b ǎnima lorǔ :

g Cap. 4. 16.
 r Zech. 7. 14.
 e Ps. 107. 34.
 f Vers. 27.
 Cap. 11. 3.
 Amos 6. 8.

2 Pet. 3. 4.
 u Ioel 2. 1.
 Zef. 1. 14.
 v Cap. 13. 23.
 a Plǎn. 2. 14.

y Isa. 55. 11.
 Vers. 28.
 Dan. 9. 12.
 Luc. 21. 33.
 s Vers. 22.

a 2 Pet. 3. 4.
 b Vers. 23, 25.
 —
 Capulǔ 13.
 a Vers. 17.

- Ascultați cuvéntulǔ lui Iehova !
 Așa đice Iehova, Domnulǔ : 3
 Vai de profetǔi nebunǔ,
 Cari ǎmblǎ dupre spiritulǔ lorǔ, și n'aǔ vǎđutǔ nimicǔ !
 Israele, profetǔi teǔ sǔnt ^a ca vulpile in deșertǔ. 4
 Nu ^a v'ați suitǔ pe spǎrturile *zidiurǔlorǔ*, 5
 Nici n'ați rǎdicatǔ zidiuri in jurul caseǔ lui Israelǔ,
 Ca să pótǎ sta la luptǎ in điuǎ lui Iehova.
 • Vǎđut'aǔ *visiuni* deșerte și giciturǔ minciúnóse ; și đicǔ :
 „Iehova đice“ ; și Iehova nu í-a trǎmesǔ ;
 Și *singuri* aǔ ajunsǔ să crǎdǎ,
 Cǎ cuvéntulǔ *lorǔ* se va ímplini.
 Aǔ dórǎ nu visiunǔ deșerte ați vǎđutǔ ? 7
 Și nu giciturǔ minciúnóse ați vorbitǔ ?
 Totu-și điceți : „Iehova a đisǔ“,
 Érǔ eǔ nici de cumǔ n'amǔ vorbitǔ.
 De aceea așa đice Iehova, Domnulǔ : 8
 Pentru cǎ vorbiți deșertǎciuni, și vedeți minciunǔ,
 De aceea éccǎ, sǔnt ímpotriva vóstrǎ,
 Đice Iehova, Domnulǔ.
 Și mǎna mea va fi asupra profetilorǔ, 9
 Cari vǎđǔ deșertǎciunǔ, și gicescǔ minciunǔ :
 Ei in adunarea poporului meǔ nu vorǔ *mai* fi,
^a Și in cartea caseǔ lui Israelǔ nu se vorǔ *mai* ínscri,
^b Și nici vorǔ íntǎ in pǎméntulǔ lui Israelǔ ;
^c Și veți cunósce, că eǔ *sunt* Iehova, Domnulǔ.
 Pentru cǎ, da, pentru cǎ aǔ amǎgitǔ pre 10
 poporulǔ meǔ,
 Đicéndǔ : ^a Pace ; și pacea nu *era* ;
 Și unulǔ a ziditǔ unǔ zidiǔ ;
 Și éccǎ, alții l'aǔ ^a tencuitǔ cu albélǎ.
 Spune celorǔ ce l'aǔ tencuitǔ cu albélǎ, cǎ 11
 va cǎdǎ ;
^a Fi-va o plóǎ revǎrsǎtore,
 Și voi, petrelorǔ de grǎndinǎ, veți cǎdǎ,
 Și unǔ vǎntǔ cu viforǔ va nǎvǎli.
 Éccǎ, dupǎ ce zidiulǔ va fi cǎđutǔ, aǔ nu 12
 vi se va đice :
 Unde *este* albélǎ, cu care l'ați tencuitǔ ?
 De aceea așa đice Iehova, Domnulǔ : 13
 Rǎpedǔ-voiǔ in mǎnia mea unǔ vǎntǔ cu viforǔ :
 Și in furia mea va fi o plóǎ revǎrsǎtore,
 Și in aprinderea mea *cǎdǎ-vorǔ* petre de grǎndinǎ, ca să-lǔ nimicǎscǎ.
 Și voiǔ surpa zidiulǔ, 14
 Pre care cu albélǎ l'ați tencuitǔ ;
 Lǔ voiǔ arunca la pǎméntǔ,
 Și se vorǔ descoperi temeliele lui ;
 Va cǎdǎ, și voi veți fi nimiciti suptǔ d'insulǔ ;

b Ier. 14. 14. &
 23. 16, 26.
 c Cǎnt. 2. 15.
 d Ps. 106. 23.
 30.

Cap. 22. 30.
 e Vers. 23.
 Cap. 12. 24.
 & 22. 28.
 f Ezra 2. 59, 62.

Neem. 7. 5.
 Ps. 69. 28.
 g Cap. 20. 38.
 h Cap. 11. 10,
 12.

i Ier. 6. 14. &
 8. 11.
 j Cap. 22. 28.
 k Cap. 33. 22.

- ¹ Și veți cunoște, că eu *sunt* Iehova.
- 15 Așa voiți împlini mânia mea asupra zidului,
Și asupra celor ce cu albăla l'au tencuit;
Și vi voiți dice: Zidul nu mai este, nici
cei ce l'au tencuit!
- 16 Adecă, profetii lui Israel, cari profetesc
pentru Ierusalim,
Și cei ce vedu visiuni de pace pentru d'insul,
Și pacea nu este, dice Iehova, Domnul.
- 17 Și tu, fiul omului,
" Îndrăpă-ți fața spre fiicele poporului tei,
" Cari profetesc din anima lor;
- 18 Profetesc împotriva lor, și di:
Așa dice Iehova, Domnul:
Vai de acele ce cósă perine pentru cotele
mânelor,
Și facu legături pentru capetele de totă mă-
rimea, ca să veneze suflete!
Au dóră sufletele poporului meu ² veți vena,
Și sufletele voștre veți păstra în viață?
- 19 Căci mă profanați cătră poporul meu
³ Pentru mâni pline de orđu și bucate de
pâne,
Dicendū, că voru muri acela, cari nu voru muri,
Și că voru trăi suflete, cari nu voru trăi,
Spunendū minciuni poporului meu, ce as-
cultă minciunile voștre.
- 20 De aceea așa dice Iehova, Domnul;
Eccē, eu *sunt* asupra perinelor voștre,
Cu cari venați sufletele, ca pre păseri;
Și le voi rumpe din brațele voștre,
Și voi lăsa sufletele să fugă,
Sufletele pre cari voi le venați, că pre pă-
- 21 Voi rumpe legăturile voștre. [seri.
Și voi scăpa poporul meu din mânele
voștre,
Și nu voru mai fi în mânele voștre spre vênare;
⁴ Și veți cunoște, că eu *sunt* Iehova.
- 22 Pentru că cu minciuni ați intristat sufle-
tul celui drept,
Pre care eu nici odată nu l'am intristat;
Și ⁵ ați întărit mânele celui nelegiuit,
Așa că nu s'a mai întors de la calea sa
Făgăduindu-i viața: [cea rea,
- 23 De aceea ⁶ nu veți mai vedé deșertăciune,
și nu veți mai gici gicituri;
Căci voi scăpa pre poporul meu din mâ-
nele voștre;
⁷ Și veți cunoște, că eu *sunt* Iehova.

Poporul se mustră pentru făcarnicia sa, și se a-
menință cu judecăți, de cari nu este nici o scăpare.

- 14 **A** TUNCEA ⁸ venit'au la mine uniia din bē-
trâni lui Israel, și au ședut înaintea

mea. Și a fost cătră mine cuvântul lui
Iehova, dicendū: Fiul omului, bărbați a-
cestia rădicatu-și-au idoli în âmele lor,
și pusu-și-au înaintea lor ⁹ pētra de potec-
nire a nedreptăței lor; și ¹⁰ lăsa-mē-voiu să
fiu întreat de d'insii? De aceea vorbesce
cătră ei, și di-li: Așa dice Iehova, Dom-
nul: Totu omul din casa lui Israel, care
¹¹ și va rădica idoli în ânima sa, și-și va pu-
ne pētra de potecnire a nedreptăței sale
înaintea feței sale, și va veni la profetul,
eu Iehova respunde-voiu aceluia duple *fă-
ră-de-legea* sa și duple mulțimea idolilor sei;
Ca să prindă casa lui Israel prin însă-și
ânima lor; căci toți s'au înstrăinat de la
mine prin idoli lor.

De aceea di casei lui Israel: Așa dice
Iehova, Domnul: Căiți-vē, și întorceți-vē de
la idoli voștri, și întorceți-vi fețele voștre
de la tôte uriciunile voștre. Căci la totu
omul din casa lui Israel, și d'între străi-
ni, ce locuesc în Israel, care se va de-
părta de la mine, și-și va rădica idoli în
ânima sa, și-și va pune pētra de potecnire
a nedreptăței sale înaintea feței sale, și va
veni la profet, ca să-l întrebe de mine;
eu, Iehova, singur ¹² i voi răspunde pen-
tru mine. Și ¹³ voi îndrepta fața mea îm-
potriva omului aceluia, și-l voi face *spre*
¹⁴ semn și *spre*, proverb și-l voi stēpi
din poporul meu; ¹⁵ și veți cunoște, că eu
sunt Iehova.

Și de se va amăgi profetul, vorbind
vr'unu cuvânt, eu Iehova ¹⁶ amăgit'am
pre profetul acela: și voi întinde mâna mea
asupra-i, și-l voi nimici din poporul meu
Israel. Și vor primi pedēpsa fără-de-le-
gei lor; pedēpsa profetului va fi ca și pe-
dēpsa celui ce-l întreabă; Pentru ca casa
lui Israel să nu se mai ¹⁷ abată de la mine,
și să nu se mai pângărescă în tôte fără-de-
legile lor; ¹⁸ ci să-mi fie popor, și eu să
li fiu Dumnezeu, dice Iehova, Domnul.

Și a mai fost cătră mine cuvântul lui
Iehova, dicendū: Fiul omului, cându o
tēră ¹⁹ mi va pēcătui, făptuind fără-de-lege,
și-mi voi întinde mâna asupra-i, și voi
sărâma ²⁰ toēgul pânei ei, trāmetendū asu-
pră-i fōmetea, și stēpind și om și ani-
mal din ea: Atuncea ²¹ de arū fi acesti trei
bărbați, Noe, Daniel și Iov în ea, acestia
și-arū mēntui numai sufletele lor ²² prin drep-
tatea lor, dice Iehova, Domnul.

De voi face să trecă prin tēră ²³ fēre rele, 15

¹ Vers. 9, 21,

23.

Cap. 14. 8.

^m Ier. 6. 14. &

28. 9.

ⁿ Cap. 20. 46.

& 21. 2.

^o Vers. 2.

^p 2 Pet. 2. 14.

^q Veđi Prov. 23.

21.

Mic. 3. 5.

^r Vers. 9.

^s Ier. 28. 14.

^t Vers. 6, etc.

Cap. 12. 24.

Mic. 3. 6.

^u Vers. 9.

Cap. 14. 8. &

15. 7.

—

Capitū 14.

^a Cap. 8. 1. &

20. 1. & 33.

31.

^b Cap. 7. 19.

Vers. 4. 7.

^c 2 Reg. 3. 13.

^d Lev. 17. 10.

& 20. 3, 5, 6.

Ier. 44. 11.

Cap. 15. 7.

^e Num. 26. 10.

Deut. 28. 37.

Cap. 5. 15.

^f Cap. 6. 7.

^g 1 Reg. 22. 23.

Iov 12. 16.

Ier. 4. 10.

² Thea. 3. 11.

^h 2 Pet. 2. 15.

ⁱ Cap. 11. 20. &

37. 27.

^j Lev. 26. 26.

Isa. 3. 1.

Cap. 4. 16. &

5. 16.

^k Ier. 15. 1.

Vers. 16, 18,

20.

Veđi Ier. 7. 16.

& 11. 14. & 14.

11

^l Prov. 11. 4.

^m Lev. 26. 22.

ca să o despăie de popor, și să ajungă pustii, încât nimenea să nu potă trece prin ea de fere; *De ar fi* acești trei bărbați în ea, vii sunt, *dice* Iehova, Domnul, ei nici pre fi nici pre fete n'arū mēntui; ci numai pre d'înșii s'arū mēntui, dară țera se va pustii.

17 Sēu de *o* voiū aduce sabia asupra țerei aceleia, și voiū *dice* să trecă sabia prin țera, și voiū *sterpi* din ea omū și vită; *De arū fi* acești trei bărbați în ea, vii sunt, *dice* Iehova, Domnul, ei nici pre fi nici pre fete n'arū mēntui; ci numai pre d'înșii s'arū mēntui.

19 Sēu de voiū trāmete *cūmă* asupra țerei aceleia, și voiū *vērsa* asupra-ī mânia mea cu sânge, ca să stērpescū din ea omū și vite;

20 *De arū fi* în ea Noe, Danielū și Iovū, vii sunt, *dice* Iehova, Domnul, ei nici pre fi nici pre fete n'arū mēntui; ci numai pre d'înșii singuri s'arū mēntui prin dreptatea lorū.

21 Căci așa *dice* Iehova, Domnul: Cu atăta mai multū, cândū *o* voiū trāmete asupra Ierusalimului cele patru judecāți cūplite ale mele: sabia, fōmetea, fērele rele, și cūma, ca să stērpescū din elū omū și vită!

22 *Dară* ecce, va rēmānē in elū o rēmāșiță, care se va scōte: fi și fete; ecce, acestia vorū eși la voi, și *veți* vedē urmāriile lorū și faptele lorū; și *vē* veți mângāia pentru *tōte* relele, ce le-amū adusū asupra Ierusalimului, pentru *tōte* căte amū adusū asupra-ī.

23 Și acestia *vē* vorū mângāia, cândū *veți* vedē urmāriile lorū și faptele lorū; și *veți* cunōsce, că eū n'amū făcutū *o* fără cuvēntū *tōte* căte i-amū făcutū, *dice* Iehova, Domnul.

Judecāțele lui Dumnezeu arētate, că sūnt drepte.

15 FOST'A cătră mine cuvēntulū lui Iehova, dicēndū:

2 Fiulū omulū, ce *prețū* are lemnulū de viiā mai multū decâtū altū lemnū?

Vițele de viiā *mai multū decâtū* acele ce sūnt între lemnele pădurei?

3 Aū lua-se-va din elū lemnū, bunū de lucru? Aū lua-se-va din elū unū cārligū, ca să fie de aninatū in elū vr'o unēltă?

4 Ecce, *elū* se dă foculū, *să-i* fie de māncare: Foculū mānāncă amindūoē capetele lui, și meșloculū lui se pārlesce; Aū este acesta de *vr'unū* folosū?

5 Ecce, cândū era întregū, nu era bunū de lucru,

Cu cātū mai puținū va mai fi bunū de lucru,

Cândū foculū l'a māncatū, și s'a pārlitū!

De aceea așa *dice* Iehova, Domnul: 6

Cumū *este* lemnulū viiei între lemnele pădurei, Pre care l'amū datū de māncare foculū, Așa face-voiū locuitorilorū Ierusalimului:

o Voiū îndrepta fața mea asupra-li: 7

De *o* vorū scāpa dintr'unū focū,

Unū altū focū *ī* va māncă;

Și, cândū voiū îndrepta fața mea asupra-li,

Veți cunōsce, că eū *sūnt* Iehova.

Și voiū prefăce țera intr'unū deșertū; 8

Căci aū făptuitū fără-de-lege, *dice* Iehova, Domnul.

Nemulțumirea și necredințioșia lui Israelū cătră Dumnezeu, pedēpsa și rușinea sa in urmarea acestorū pēcate; cu făgăduinși de restatornicire.

FOST'A cătră mine cuvēntulū lui Iehova, dicēndū: Fiulū omulū, *o* fă pre Ierusalimū să cunōscă uriciunile sale, și *di*: 2

Așa *dice* Iehova, Domnul, cătră Ierusalimū: 3

Oberșia ta și *o* nascerea ta *tragu-se* din pământulū Chanaanulū;

o Pārintele teū *foș'a* Amoreū, și mumă-ta He-Și la nascerea ta, [teia. 4

o In diūa, in care te-ai nāscutū, buriculū teū nu s'a tăiatū,

Și in apă nu te-ai scāldatū spre curățire;

Cu sare nu te-ai sārātū; și in pelincī nu te-ai infășatū.

Nici unū ochiū nu s'a înduratū de tine, să-ți 5

facă ce-va din acestea,

Din milă cătră tine;

Ci aruncatā ai fōstū pe cāmpū, din scārbăciune cătră tine,

In diūa in care te-ai nāscutū.

Atuncea trecut'amū pe lūngă tine, și *vē* 6

du-tu-te-amū tăvălitā in sângele teū, Și *disu-ți-amū, fiindū tu încă* in sângele teū:

Trāesce!

Da, *disu-ți-amū, fiindū tu încă* in sângele teū: Trāesce!

o Făcutu-te-amū spre miī de miī, ca pre érba 7

Și ai crescutū, te-ai mārītū, [cāmpulū; Și ai ajunsū la culmea frumuseței;

Rēdicatu-ți-s'au țitele, și perii-ți-au crescutū; Dară erai golā și fără vestminte.

Atuncea trecut'amū pe lūngă tine, și te-amū vēdu-tū,

Ecce, vrēsta ta *era* vrēsta iubirei;

Și întindēndu-mī pōlele asupra-ți, acoperi-t'amū golicīunea ta,

Și juratu-m'amū ție, și amū intratū in legāmēntū cu tine,

^a Vers. 14, 18, 20.

^b Cap. 25. 13.

^c Cap. 7. 8.

^d Vers. 14.

^e Cap. 6. 8.

^f Cap. 20. 43.

^g Ier. 22. 8, 9.

^h Cap. 21. 30.

ⁱ Vers. 45.

^j Lev. 26. 25.

^k Zef. 1. 3.

^l Vers. 14.

^m Cap. 5. 17.

ⁿ Cap. 27.

^o Cap. 15. 6.

^p Lev. 17. 10.

^q Cap. 14. 8.

^r Isa. 24. 18.

^s Cap. 5. 12.

^t 2 Sam. 24. 15.

^u Cap. 2. 3.

^v Ezech. 1. 7.

^w Rut 3. 9.

^x Cap. 20. 4.

^y 20. 38, 42.

^z 22. 2. & 33. 7.

^{aa} 8, 9.

- Dice Iehova, Domnulū; și 'ajuns'ai a mea.
- 9 Și te-amū scăldatū in apă,
Amū spălatū sângele teū de pe tine,
Și te-amū unsū cu oleiū;
- 10 Și te-amū îmbrăcatū cu vestminte înpestrițite,
Te-amū încălțatū cu sandali de pele de vi-
țelū de mare,
Te-amū încinsū cu inū subțire,
Te-amū îmbrăcatū cu mătăasă;
- 11 Și te-amū împodobitū cu scule,
Pus'amū brațele pe mânele tale,
Și 'salbă pe grumazulū teū;
- 12 Pus'amū ânelū in narea ta,
Și cercei in urechiile tale,
Și cunună frumôsă pe capulū teū.
- 13 Așa ai fostū împodobitā cu aurū și argintū;
Și vestmintele tale *eraū* de inū subțire, de
mătăasă, și vestminte înpestrițite;
Mâncat'ai flōrea făinei, miere și oleiū;
Și făcutu-te-ai * frumôsū fōrte, fōrte,
Și ai ajunsū a fi dōmnā.
- 14 Și 'numele teū străbătut'a intre popōre pen-
tru frumuseța ta;
Căci *era* desevarșită in podōbele,
Ce le-amū pusū pe tine, dice Iehova, Dom-
nulū.
- 15 * Darā tu încredutu-te-ai in frumuseța ta,
* Și desfrēnat'ai din cauza renumelūi teū,
Și reversat'ai desfrēnările tale la totū tre-
cētorulū, făcēdu-te a lui.
- 16 ° Și ai luatū din vestmintele tale,
Și ți-ai făcutū înălțimi înpestrițite,
Și ai desfrēnatū pe d'insele,
Așa cumū nici o datā nu s'a vēdūtū, nici se
va mai vedō.
- 17 Și ai luatū sculele tale cele mărețe,
Făcute din aurulū și argintulū meū, ce eū
ți-amū datū,
Și ai făcutū chipuri de bărbatū,
Și ai desfrēnatū cu d'insele;
- 18 Și ai luatū vestmintele tale cele pestrițe, și
acoperitu-le-ai *cu ele*;
Și pusu-li-ai înainte oleiulū meū, tāmāia mea,
- 19 * Și pânea mea, ce eū ți-amū dat'o,
Flōrea făinei, oleiulū și mīerea, *cu care* te-
amū hrānitū.
Pre acestea pusu-le-ai înaintea lorū spre
mirosū plăcutū;
- Așa s'a întēplatū, dice Iehova, Domnulū.*
- 20 ° Și luat'ai pre fii tei și pre fiicele tale,
Pre cari mi i-ai nāscutū,
Și i-ai sacrificatū lorū spre mīncare.
Aū dōrā pré puçinū lucru *era* desfrēnarea ta,
- 21 De ai junghiatū și pre fii mei, și i-ai datū,
- Ca să-i treci *prin focū* pentru d'insele?
Și in tōte uriciunile tale și desfrēnările tale 22
Nu ți-ai adusū aminte de ȕilele * tēnerețe-
lorū tale,
Cândū erai gōla și fără vestminte, tăvălin-
du-te in sângele teū. .
Și după tōtā rēutatea ta, 23
(Vaī, vaī de tine! dice Iehova, Domnulū),
'Ziditu-ți-ai movili, 24
Și * făcutu-ți-ai înălțimi in tōte ulițele;
'In capētulū a totū drumulū ziditu-ți-ai înăl- 25
țimi,
Și făcut'ai scārbōsā frumuseța ta,
Și crācitu-ți-ai piciorēle la totū trecēto-
rulū,
Immulțindū desfrēnările tale.
Și ai desfrēnatū cu * Egipteniī, veciniī tei, 26
Ceī mari la corpū;
Multū desfrēnat'ai, ca să mă māniī.
De aceea ēccē, intins'amū māna mea spre 27
tine,
Și împuçinatū-ți-amū hrānele cele hotārite,
Și te-amū lāsātū in voia celorū ce te uriaū,
'Fiicelorū Filistenilorū, cari se rușinaū de
calea ta cea desfrēnatā.
* Ai desfrēnatū și cu Asirieniī; 28
Căci esci nesățiosā;
Da, desfrēnat'ai cu ei,
Și totū nu te-ai săturatū.
Și ai immulțitū desfrēnarea ta 29
In pāmēntulū Canaanulū * până la Chaldea;
Și nici cu acēsta nu te-ai săturatū.
Cātū este de desfrēnatā ânima ta, dice 30
Iehova, Domnulū,
De faci tōte acestea!
Lucruri, ca ale celei mai nerușinate mere-
tricī!
Căci * ziditu-ți-ai movili la capētulū a totū 31
drumulū,
Și făcutu-ți-ai înălțimi in tōtā ulița;
Darā nici ca o meretrice n'ai fostū; căci ai
desprețuitu plata;
Ci ai fostū ca o femeā adulterā, 32
Ce primesce pre străini in loculū bărbatu-
lui ei.
Tuturorū meretricilorū se dā platā, 33
Darā * tu dat'ai platā tuturorū iubițilorū tei,
Și dāruitu-i-ai, ca să intre la tine din tōte
pārțile,
Să desfreneze cu tine.
Așa desfrēnarea ta a fostū altū-feliū *decātū* 34
la *alte* femeī:
Căci după tine nimenea nu s'a luatū să
desfrēneze;

g Beod. 19. 5.
Ier. 2. 2.
h Fac. 24. 22,
47.
i Prov. 1. 9.
j Deut. 22. 13,
14.
k Ps. 48. 2.

i Pīan. 2. 15.
m Veđi Deut. 22.
15.
Ier. 7. 4.
Mīa. 3. 11.
n Isa. 1. 21. &
57. 8.

Ier. 2. 20. &
3. 3, 6, 20.
Cap. 23. 3, 8,
11, 12.
Osea 1. 2.
o 2 Reg. 23. 7.
Cap. 7. 20.

Osea 2. 8.
p Osea 2. 8.
q 2 Reg. 16. 3.
Ps. 106. 37, 38.
Isa. 57. 5.
Ier. 7. 31. &
32. 35.

Cap. 20. 26. &
23. 37.
r Ier. 2. 2.
Vers. 43, 60.
Osea 11. 1.
s Vers. 4, 5, 6.
t Vers. 31.

u Isa. 57. 5, 7.
Ier. 2. 20. &
3. 2.
v Prov. 9. 14.
w Cap. 8. 10, 14.
x 30. 7, 8. &
23. 19, 20, 21.

y 2 Cron. 28. 18,
19.
Vers. 57.
z 2 Reg. 16. 7,
10.
2 Cron. 28. 23.
Ier. 2. 18, 26.

Cap. 23. 12,
etc.
a Cap. 23. 14,
etc.
b Vers. 24, 29.
c Isa. 30. 6.
Osea 8. 9.

- Ci tu datu-li-ai plată, și ei plată nu ți-au dat; 45
Deci fost'a cu tine cu totul altă-feliu.
- 35 De aceea ascultă, meretrice, cuvântul lui Iehova;
- 36 Așa dice Iehova, Domnul: Fiindă-că cazanul tău s'a revărsat, Și goliciunea ta s'a descoperit în desfrânările tale cu iubiții tăi, Și cu toți idolii tăi cei scârboși, Și în sângele fiilor tăi, ce datu-i-ai lor; 46
- 37 De aceea, eecce, voi aduna pre toți iubiții tăi, Cu cari te-ai desmerdat, Și pre toți, câți i-ai iubit, Împreună cu toți aceia, pre cari i-ai urit; Voi aduna împotriva-ți din toate părțile, Voi descoperi goliciunea ta înaintea lor, Și vor vedea totă goliciunea ta.
- 38 Și te voi judeca După judecățile adulterelor și a acelor care vârsă sânge; Și voi aduce asupra-ți sângele mâniei și al gelosiei!
- 39 Și te voi da în mânele lor: Vor dărma movilele tale, Și vor nimici înălțimile tale; De vestmintele tale te vor desbrăca, și-ți vor lua sculele tale cele mărețe.
- 40 Și vor aduce asupra-ți mulțimea, Care cu petre te va ucide, Și te vor străpunge cu săbiile lor.
- 41 Cu foc vor arde casele tale, Și vor îndeplini asupra-ți aceste judecăți înaintea multor femei; Așa te voi face să încetezi de a fi meretrice, Și plată nu vei mai da.
- 42 Și așa voi pune capăt mâniei mele asupra-ți, Și gelosia mea se va depărta de la tine; Și mă voi liniști, și nu mă voi mai mânia.
- 43 Pentru că nu ți-ai adus aminte de zilele tănărețelor tale, Ci te-ai infuriat asupra-mi în toate aceste lucruri, De aceea eecce, și eu voi resplăti urmările tale asupra capului tău, Dice Iehova, Domnul; Și nu vei mai face după desfrânarea aceasta în toate uriciunile tale.
- 44 Eecce, totu omul, care se servește de proverbe, face-va acestu proverb asupra-ți, Dicându: „Cum este muma, așa și feta ei.”
- Tu ești feta mumei tale, Care s'a desgustat de bărbatul ei și de copiii săi; Și ești sora surorilor tale, Cari s'au desgustat de bărbații lor și de copiii lor; Muma ta a fost Heteia, și părintele tău Amoreu.
- Soră-ta cea mai mare este Samaria, Ea și fetele ei ce locuiesc la stânga ta; Și soră-ta cea mai tânără, ce locuiește la dreapta ta, Este Sodoma și fetele ei.
- Dară tu n'ai amblat numai în căile lor, Și n'ai făcut după uriciunile lor; Ci, ca și cum ar fi fost acestea lucruri pre mic, Făcutu-te-ai mai stricată de cât d'insele în toate căile tale.
- Viu sunt, dice Iehova, Domnul: Soră-ta, Sodoma, n'a făcut, nici ea și nici fetele ei, Cum ai făcut tu și fetele tale.
- Eecce, acesta a fost fără de legea surorii tale, Sodoma: Îngâmfarea, indestularea de pâine și lipsă de grijă Aveau ea și fetele ei; Dară pre cel sarac și pre cel neavut nu-l ajuta: Ci se îngâmfau, și făceau uriciuni înaintea mea; Și acestea vedându-le eu, le-am depărtat. Așa și Samaria n'a păcătuit nici cu jumătate din păcatele tale; Ci tu făcut-ai mai multe uriciuni decât aceea; Și așa ai îndreptătit pre surorile tale prin toate uriciunile câte le-ai făcut.
- Deci poartă rușinea, pre care ai imputat o surorilor tale, Pentru păcatele tale, cu cari te-ai făcut mai urită decât d'insele: Decât tine ele mai drepte sunt.
- Deci rușinează-te și tu, și poartă rușinea ta; Căci ai îndreptătit pre surorile tale. Și voi întorce pre prinșii lor, Pre prinșii Sodomei și ai fetelor sale, Și pre prinșii Samariei și ai fetelor ei; Și cu ei întorce-voi și pre prinșii captivității tale, Ca să poartă rușinea ta.
- Ca să te rușinezi pentru toate câte ai făcut, Și să li fii de mângâiere.

d Vers. 20.	8. 10.	Vezi vers. 20,	k Ioan 8. 5, 7.	n Cap. 23. 27.	r Vers. 8.	11. 24.	Mat. 12. 41, 42.
e Ier. 13. 23, 26.	f Lev. 20. 10.	36.	l Deut. 13. 16.	o Cap. 5. 13.	s Deut. 32. 32.	v Fac. 13. 10.	a Vezi Isa. 1. 9.
f Plân. 1. 8.	g Deut. 22. 22.	37.	m Reg. 25. 9.	p Ps. 78. 42.	t Isa. 1. 10.	w Fac. 13. 13. &	b Ier. 20. 16.
g Cap. 23. 9, 10, 22, 29.	h Cap. 23. 45.	i Cap. 23. 26.	n Ier. 39. 8. &	q Cap. 9. 10. &	u Reg. 21. 9.	x 18. 20. & 19. 5.	c Cap. 14. 22,
Osea 2. 10. &	o Fac. 9. 6.	j Osea 2. 3.	o 52. 13.	r 11. 21. & 22.	v Cap. 5. 6, 7.	y Fac. 19. 24.	d 23.
	p Ezech. 21. 12.	k Osea 2. 3.	q Cap. 5. 8. &	s 31.	u Vers. 48, 51.	z Ier. 3. 11.	
		l Cap. 23. 46,	t 23. 10, 48.				
		47.					

55 Cândă soră-ta Sodoma și fetele ei se vorū întorce in starea lorū de mai 'nainte,
Și Samaria și fetele ei se vorū întorce in starea lorū de mai 'nainte;
Atuncea tu și fetele tale vē veți întorce in starea vōstră de mai 'nainte.

56 De și in gura ta nu s'a auditū de soră-ta Sodoma
În ȃilele îngâmfărei tale,

57 Mai 'nainte de ce s'a vēdūtū rēutatea ta :
Cumū *se vēdise*, cândă ^a te-au ocăritū fetele Siriei,

Și tōte cele ce o încunjură, 'fetele Filistelorū,

Cari te urēscū din tōte părȃile.

58 Așa 'ai purtatū *pedēpsa* desfrēnărei tale
Și a uricūnitorū tale, ȃice Iehova.

59 Căci așa ȃice Iehova, Domnulū :
După ce 'ți voiū fi făcutū, cumū ai făcutū tu,
Care ai 'desprețuitū ^a jurāmētulū, călcândū legāmētulū,

60 'Mi 'voiū aduce aminte de legāmētulū meū
cu tine,

Ce l'amū încheiatū in ȃilele tēnereȃelorū tale;
Și voiū întări cu tine unū ' legāmētū eternū.

61 Și atuncī 'ți 'vei aduce aminte de urmărire tale,
și te vei rușina,

Cândū vei primi *la tine* pre surorile tale,
pre cele mai mari și pre cele mai mici;

Și ȃi le voiū da ' de fice,

^m Dară nu duple legāmētulū, ce făcuși *o-datā* cu ele.

62 'Și voiū întări legāmētulū meū cu tine,
Și vei cunōsce, că eū *sūnt* Iehova;

63 Ca să-ȃi 'aducī aminte, și să te rușinezi,
^p Și să nu-ȃi mai deschiȃi gura de rușine,
Cândū 'ȃi voiū ierta tōte cāte ai făcutū,
ȃice Iehova, Domnulū.

Judecāȃ asupra casei domnesci a lui Iuda, cu o fāgăduinȃă despre Mesia.

17 **F**OST'A cătră mine cuvēntulū lui Iehova, ȃicēndū : Fiulū omulū, pune o cimiliturā, și spune parabola *acēsta* casei lui
3 Israelū, Și ȃi : Așa ȃice Iehova :

^a Unū vulturū mare cu aripī mari,
Cu aripī lungi, plinū de pene pestriȃe,
Venit'a in Libanū, și ^b a rāpitū din cedru ramura cea mai de susū :

Rupt'a vērfurile vlāstărilorū lui,

4 Și dusu-le-a într'o țēră de negoȃū;
Pusu-le-a într'o țēră de negoȃiātorī.

5 Atuncī a luatū din semēȃa țerei,
Și a pus'o 'in țērānă de semēnăturā :

A dus'o lūngă ape multe, sādīt'o-a ^a ca pre
o salce.

Și ea a crescutū, și s'a făcutū butucū de
viā, puternicū, dară 'micū;

Viȃele sale se îndreptāū spre d'insulū, și
rādēcinele sale suptū d'insulū;

Așa a ajunsū butucū de viā,

A făcutū viȃe, și a datū botāși.

Și mai era unū vulturū mare, cu aripī mari
și cu pene multe;

Și ēccē, 'butuculū de viā și-a plecatū rādēcinele sale spre d'insulū,

Și și-a întinsū viȃele sale spre elū.

Pentru ca să o adāpe in straturile sādirei sale;

De și era sādītă in pāmēntū bunū, lūngă
ape multe,

Ca să facă viȃe,

Și să dee fruptū,

Și așa să ajungă o viā alēsă.

ȃi : Așa ȃice Iehova, Domnulū ; isbuti-va?
Vulturulū celū d'āntēiū ' aū nu va rumpe rādēcinele ei,

Și nu va tăia fruptulū ei, ca ele să se usuce,
Și să sece tōte frunȃele odraslelorū sale,

Fără *să fie nevoiā* de o putere mare seū de
unū poporū multū, ca să o scōȃă din rādēcinele ei?

Ēccē este sādītă! dară ore isbuti-va?
^a Aū nu se va usca, *ca și* cumū unū vēntū

de resāritū s'arū atinge de ea?

Usca-se-va in straturile, unde cresce.

Și a mai fostū cătră mine cuvēntulū lui
Iehova, ȃicēndū :

ȃi acumū 'casei celei neascultātore :
Aū nu sciȃi ce *īnsēmā* acestea?

ȃi-lī : Ēccē, 'regele Babilonulū a venitū in
Ierusalimū,

A luatū pre regele lui și pre mai marii lui,
Și i-a adusū la sine in Babilonū :

^a Și a luatū *pre unulū* din nēmūlū regelū, a
īncheiatū legāmētū cu elū,

ⁱ Și l'a pusū să jure,

Luāndū cu sine și pre cei fruntași ai țerei;
Ca regatulū ^m să se umilēsă,

Și să nu se mai rēdice;

Ci numai pāzindū legāmētulū seū să pōȃă sta.
Dară 'elū resculatu-s'a, trāmeȃēndū solī seī

in Egiptū,

^o Ca să-i dee cāi și poporū multū.

^p Isbuti-va ore? Scāpa-va celū ce face
acēstea?

Ore călcāndū legāmētulū, mēntui-se-va?

Viū sūnt, ȃice Iehova, Domnulū ;

d 2 Reg. 16. 5.
2 Cron. 28. 18.
Isa. 7. 1. & 14.
28.
e Vers. 27.
f Cap. 28. 49.
g Cap. 17. 13.

16.
h Deut. 29. 12.
14.
i Ps. 106. 45.
j Ier. 32. 40. &
50. 5.
k Cap. 20. 43.

l Isa. 64. 1. &
60. 4.
Gal. 4. 26. etc.
m Ier. 31. 31. etc.
n Osea 2. 19, 20.
o Vers. 61.

p Rom. 3. 19.
—
Capulū 17.
a Veȃi vers. 12.
etc.

b 2 Reg. 24. 12.
c Deut. 8. 7, 8,
9.
d Isa. 44. 4.
e Vers. 14.
f Vers. 15.

g 2 Reg. 25. 7.
h Cap. 19. 12.
i Osea 12. 15.
j Cap. 2. 5. &
12. 9.
j Vers. 3.

2 Reg. 24. 11—
16.
k 2 Reg. 24. 17.
l 2 Cron. 36. 13.
m Vers. 6.
Cap. 29. 14.

n 2 Reg. 24. 20.
2 Cron. 36. 13.
o Deut. 17. 16.
Isa. 31. 1, 2.
p Vers. 9.

- „Unde locuiesce regele, care l'a pusă pre d'insulă rege,
Ală cărui jurământul l'a desprețuit, și a cărui legământul l'a călcat,
Acolo cu d'insulă va muri, în Babilonă.
- 17 „Și Faraonă, cu totă oștea lui cea puternică și cu mulțimea lui cea mare, nu va face pentru d'insulă nimic în resbelă,
Cândă neamiculă va înălța valuri și va zidi întăriri, ca să stêrpescă suflete multe.
- 18 Căci a desprețuit jurământul, călcând legământul;
Și ecce, după ce l'a dată mâna sa, A făcută toate acestea; elă nu va scăpa.
- 19 De aceea așa dăce Iehova, Domnulă: Viă sânt, pre jurământulă meu, ce l'a desprețuită,
Și pre legământulă meu, pre care l'a călcată,
Le voiă respălă pe capulă lui.
- 20 Voiă „întinde mreja mea asupra-î, Și se va prinde în firele aspre;
Lă voiă aduce în Babilonă,
Și acolo „mă voiă judeca cu d'insulă pentru abaterea lui,
Cu care s'a abătută de la mine.
- 21 Și „toți fugarii lui și toate cetelă voră căde de sabiă,
Și cei rămași voră fi împrăsciați în toate vânturile;
Și veți cunósce, că eă Iehova amă vorbită.
- 22 Așa dăce Iehova, Domnulă: Voiă lua din ramura cea mai de susă a cedrului celă înaltă, și o voiă sădi;
Voiă tăia din mlădițele lui cele ténere „o mlădiță fragedă,
Și „o voiă sădi pe ună munte înaltă și rădicată;
- 23 Pe muntele celă înaltă ală lui Israelă o voiă sădi;
Și va face mlădițe, va da fructă, și se va face ună cedru mare;
Suptă d'insulă va locui totă felulă de sburătore și totă paserea;
La umbra ramureloră sale voră locui.
- 24 Și toți arborii câmpului voră cunósce, Că eă Iehova „amă umilită pre arborele celă înaltă, și amă înălțată pre arborele celă mică,
Uscat'amă pre arborele celă verde, și făcut'amă să înverdescă arborele celă uscată;
Eă, Iehova, amă vorbită, și amă făcută.

Purtarea cea dréptă a lui Dumnezeu cătră fie-care omă; pe acesta se întemeiază o chiămare la căință.

SI a mai fostă cătră mine cuvântulă lui Iehova, dăcendă: Ce este voiă, că dăceți de pământulă lui Israelă proverbulă acesta: „Părinții aă măncată aguride, și dinții filoră s'aă strepețită?

Viă sânt, dăce Iehova, Domnulă: Nu viă va mai fi locă a vă servi de proverbulă acesta în Israelă.

Ecce toate sufletele sânt ale mele; Precumă sufletulă părintelă, așa și sufletulă fiului ală meu este;

Omă ce păcătuesce, acela va muri. Dară de este ună omă dréptă, Care face dréptă și dreptate:

„Nu mănăncă pe munți, Nu-și rădică ochii cătră idolii casei lui Israelă, Nu „pângăresce pre femeă aprópelă seă, Și nu se apropiă de femeă, „ce este în ne-curățenia ei;

Nu încelă pre nimenea, Ci întorče dătorniculă „amanetă seă; Nu face nici o răpire,

Ci „dă pâne celă flămândă, Și îmbracă cu vestiminte pre celă golă; Nu dă cu „dobândă,

Și nu ié mai multă decâtă a dată; Și întorče mâna de la nedreptate, Și „face judecată dréptă între omă și omă;

Amblă în aședămintele mele, Și păzesce judecățele mele, în adevără făcându-le:

Acela este dréptă; va „trăi, dăce Iehova, Domnulă.

Dară de nasce ună fiuă nelegiuită, „vêrsă-toră de sânge,

Și care face vre-unulă din aceste păcate, Și nu face nici una din acele dătorii;

Ci și pe munți mănăncă, Și pre femeă aprópelă seă pângăresce, Pre celă saracă și lipsită „lă încelă,

Și face răpiră, Amanetă nu-lă întorče, Și-și rădică ochii cătră idolă,

„Făcendă uriciună; Dă cu dobândă,

Și ié mai multă decâtă a dată: Trăi-va unulă ca acesta?

Nu va trăi; Făcut'a toate uriciunile acestea; va muri;

„Sângele seă va fi asupra lui. Ecce, de nasce acesta ună fiuă,

q Ier. 32. 5. & 34. 3. & 52. 11. Cap. 12. 13. r Ier. 37. 7. s Ier. 52. 4. t 1 Cron. 29. 24. Plan. 5. 6. u Cap. 12. 13. &

32. 3. v Cap. 20. 36. x Cap. 12. 14. y Isa. 11. 1. z Ier. 23. 5. 3. Zech. 3. 8. 2. Isa. 53. 2. a Ps. 2. 6.

b Isa. 2. 2, 3. Cap. 20. 40. Mic. 4. 1. c Veđi cap. 31. 6 Dan. 4. 12. d Luc. 1. 52. e Cap. 22. 14. &

24. 14. — Capulă 18. a Ier. 31. 29. Plân. 5. 7. b Vers. 20. Rom. 6. 23.

c Cap. 22. 9. d Lev. 18. 20. & 20. 10. e Lev. 18. 19. & 20. 18. f Esod. 22. 21. Lev. 19. 15. & 25. 14.

g Esod. 22. 26. Deut. 24. 12. 13. h Deut. 15. 7, 8. Isa. 58. 7. Mat. 25. 35, 36. Esod. 22. 25. Lev. 25. 36, 37.

Deut. 23. 19. Neam. 5. 7. Pa. 15. 5. j Deut. 1. 16. Zech. 8. 16. k Cap. 20. 11. Amos 5. 4. l Fac. 9. 6.

Esod. 21. 12. Num. 35. 34. m Cap. 8. 6, 17. n Lev. 20. 9, 11, 12, 13, 16, 27. Oap. 3. 18. & 33. 4. Fapt. 18. 6.

- Care, vedëndü tôte pécatele, ce le-a făcutü
părintele seü,
Ié sémă, și nu face unele ca acestea:
- 15 ° Pe munți nu mânâncă,
Și nu-și rēdică ochii cătră idoli casei lui
Israelü,
Nu pângăresce pre femea aprópelui seü,
- 16 Nu incēlă pre nimenea,
Amanetulü nu-lü opresce,
Și nu face răpire;
Ci dă pâne celui flămândü,
Cu vestimentü acopere pre celü golü,
- 17 Și întorče mâna de la nedreptățirea celui
saracü,
Și dobēndi seü mai multü decâtü a datü
nu ié;
Ci face judecățele mele, și âmbă in aședă-
mintele mele:
Acesta nu va muri pentru fără-de-legea pă-
rintelui seü: ci va trăi.
- 18 Părintele seü, fiindü-că apesa förte,
Făcea răpiri de la frate-seü,
Și făcea in meșilocolü poporului seü ceea
ce nu era bine:
Eccă, ° acesta va muri in fără-de-legea sa.
- 19 Dară voi diceți: Ce? ° Aü döră fiulü
nu pórtă fără-de-legea părintelui seü?
Cândü fiulü face dreptü și dreptate,
Și păzese tôte aședămintele mele, și le face,
Elü va trăi.
- 20 ° Omulü ce păcătuesce, acela va muri.
° Fiulü nu va purta fără-de-legea părintelui,
Nici părintele nu va purta fără-de-legea
fiului;
° Dreptatea celui dreptü va fi asupra lui,
° Și fără-de-legea celui nelegiuitü va fi a-
supra lui.
- 21 Dară ° de se va întorče celü nelegiuitü de
la tôte pécatele ce le-a făcutü,
Și va păzi tôte aședămintele mele, și va face
dreptü și dreptatea,
Atuncea va trăi, nu va muri.
- 22 ° Tôte fără-de-legile, câte le-a făcutü,
Nu i se vorü aminti;
Elü va trăi in dreptatea, ce a făcutü.
- 23 ° Aü döră placu-mē in mórtea celui nele-
Dice Iehova, Domnulü, [giuitü?
Și nu in întórcerea lui de la căile sale, ca
să trăescă.
- 24 Dară ° cândü celü dreptü se va întorče de
la dreptatea lui,
Și va făptui nedreptatea,
Și va face după tôte uriciunile câte le face
celü nelegiuitü,
- Elü trăi-va óre?
° Tótă nedreptatea ce a făcut'o, nu i se va
aminti;
In fără-de-legea, in care a nelegiuitü,
Și in păcatulü, in care a păcătuitü,
In ele va muri.
- Dară voi diceți: 25
° Urmarea Domnului nu este dréptă.
° Și acumü ascultă, casă a lui Israelü!
Urmarea mea aü nu este dréptă?
Aü nu urmările vóstre sânt nedrepte?
° Cândü celü dreptü se abate de la drepta- 26
tea lui,
Și face nedreptate, și móre intr'insa,
Elü móre pentru nedreptatea, pre care a
făcutü;
Și ° cândü celü fără-de-lege se întorče 27
De la fără-de-legea, ce a făcutü,
Și face dreptü și dreptate,
Elü se ține in viétă;
Fiindü-că ° a luatü sémă, 28
Și s'a întorsü de la tôte fără-de-legile, câte
le-a făcutü,
Va trăi, nu va muri.
- ° Dară casa lui Israelü dice: 29
° Urmarea Domnului nu este dréptă!
Casă a lui Israelü, urmarea mea aü nu este
dréptă?
Aü nu urmările vóstre sânt nedrepte?
° De aceea, casă a lui Israelü, vē voiü judeca, 30
Pre fie-care duple urmările sale, dice Ie-
hova, Domnulü:
° Căiți-vē, și întórceți-vē de la tôte fără-
de-legile vóstre;
Și atuncea nedreptatea vóstră nu va fi spre
ruina vóstră.
- ° Lepedați de la voi tôte fără-de-legile, câte 31
le-ați făcutü,
Și faceți-vi o ° animă nouă și unü spiritü nou;
De ce să muriți, casă a lui Israelü?
Căci ° eü nu mē placü in mórtea celui ce 32
móre,
Dice Iehova, Domnulü; de aceea întórceți-vē,
și trăiți.
- Plângeri asupra sórtei casei domnesci a lui Iuda.
- EARÜ tu ° rēdică plângere pentru mai ma- 19
rii lui Israelü, Și di:
Ce a fostü mumă-ta? ° leoiă;
Ea ședea cu leiü,
Și a crescutü pre puii seü între puii de leü.
Și a rēdicatü pre unulü din puii seü, 3
Până ° s'a făcutü leuțü,
Și s'a deprinsü a răpi prēđi, și a mânca ómeni.

o Vers. 6, etc.
p Cap. 3. 18.
q Esod. 30. 5.
Deut. 5. 9.
r Reg. 23. 26.
& 24. 3. 4.
r Vers. 4.

s Deut. 24. 16.
2 Reg. 14. 6.
3 Cron. 25. 4.
Ier. 31. 29, 30.
t Isa. 5. 10, 11.
u Rom. 2. 9.
v Vers. 27.

Cap. 33. 12,
19.
w Cap. 33. 16.
y Vers. 32.
Cap. 33. 11.
1 Tim. 3. 4.
2 Pet. 2. 9.

z Cap. 3. 20. &
33. 12, 13, 18.
a 2 Pet. 2. 20.
b Vers. 29.
Cap. 33. 17,
20.

c Vers. 24.
d Vers. 21.
e Vers. 14.
f Vers. 25.
g Cap. 7. 3. &
33. 20.

h Mat. 3. 2.
Apoc. 2. 6.
i Efes. 4. 22, 23.
j Ier. 32. 39.
Cap. 11. 19.
& 36. 26.

k Plân. 3. 33.
Vers. 23.
Cap. 33. 11.
2 Pet. 2. 9.
—

l Oseu 19. &
Cap. 26. 17.
27. 2.
m Vers. 6.
2 Reg. 23. 31,
32.

- 4 Și auzind popóarele de d'insulă,
L'au prinsă în grópa loră,
Și l'au adus în lanțuri în pământul 'Egip-
5 Și leóia asceptându-lă, [tului.
Vedëndu, că deșertă era asceptarea ei,
Luatu-și-a 'altă puiă,
Și l'a făcută leuțu;
6 'Căci âmblându cu leiă,
'Făcutu-s'a leuțu,
Și s'a deprinsă a răpi prēdi, și a mânca
7 A năvălită în palaturile loră, [ómeni;
Și a pustit cetațile loră;
Așa că s'a spaímēntatú acelu pământú și tóte
De mugetul răcnitului lui. [din elú
8 'Atuncea popóarele din țerele din jurul lui
pusu-s'au asupră-i,
Íntinsu-i-au mrejele loră,
Și 'prinsu-l'au în grópa loră.
9 Și l'au pus în pușcă cu lanțuri,
'Și l'au dus înaintea regelui Babilonului;
Punēdu-lă în întăriri,
Ca să nu se mai audă vócea lui
Pe 'munții lui Israelú.
10 Mumă-ta era, — 'đi în parabola ta, — ca
o viiă sădită lūngă ape;
Ajungea 'roditóre și plină de mlădițe, de
mulțimea apeloră;
11 Și se făcea din ea toege tară, ce servia
de scepte domniloră;
Și 'tulpina ei se înălța în međilocul mlă-
dițeloră tufóse,
Așa că se însemna prin înălțimea ei și prin
mulțimea ramureloră ei.
12 Dară fost'a cu furiă smulsă,
Și aruncată la pământú;
Unú 'vēntú de resărită a uscată fruptele ei,
Și toegele cele tară ruptu-s'au, s'au uscatú,
Și focul le-a mistuit.
13 Și acum ea este sădită în pustiiú,
Ínt'unú pământú secú și uscatú.
14 'Si isbucnindú foculú din o mlădiță a ramu-
Mistuit'a fruptulú ei, [relorú sale,
Și în ea nu mai este nici unú toégú tare,
ce arú servi de sceptu domniloră.
'Acésta-í plângere, și plângere va fi.

*Reiterarea păcateloră lui Israelú în istoria lui cea
trecută; și făgăduinși de îndurare în viitorú. Ni-
micirea cea de vorópe a Ierusalimului.*

- 20 **I**N anulú alú șeptelea, în luna a cincea,
la dece a lunéi venit'au 'bētrānií lui Is-
raelú, ca să întrebe pre Iehova, și au șe-

đutú înaintea mea. Și a fostú cătră mine 2
cuvēntulú lui Iehova, đicēndú: Fiulú omu- 3
lui, vorbesce bētrānilorú lui Israelú, și đili:
Așa đice Iehova, Domnulú: Aú dóră ve-
nit'ați să mă întrebați? Viú sūnt, đice Ie- 4
hova, Domnulú, 'nu voiú fi întrebatú de voi.
Să nu te 'judeci cu ei? fiulú omului, să nu
te judeci? 'Fă-í să sciă uriciunile părinților 5
lorú; Și đili: Așa đice Iehova, Domnulú:
Ín điuă, în care 'amú alesú pre Israelú,
Și amú rēdicatú mână mea spre seminția
casei lui Iacobú,
Și m'amú făcutú lorú 'cunoscutú în pāmēn-
tulú Egiptului,
Cândú amú rēdicatú mână mea spre d'inșii,
đicēndú:
'Eú sūnt Iehova, Dumneđeulú vostru;
Ín điuă aceea înălțat'amú mână mea spre 6
d'inșii,
'Că-í voiú scóte din pāmēntulú Egiptului
La unú pāmēntú, pre care l'amú descoperi-
ritú pentru ei,
Unú pāmēntú, în care curge mīere și lapte,
'Celú mai frumosú din tóte pāmēnturile: 7
Atuncea đis'amú cătră ei:
'Să lepēdați fie-care 'uriciunile ochilorú sei,
Și să nu vē spurcați cu 'idolií Egiptului;
Eú sūnt Iehova, Dumneđeulú vostru.
Dară ei s'au resculatú asupră-mi, 8
Și n'au voitú să mă asculte;
Nici unulú n'a lepēdatú uriciunile ochilorú
Și n'a părăsitú idolií Egiptului. [sei,
Atuncea đisu-mi-amú: 'Vērsa-voiú furia mea
asupră-í,
Să ímplinescú mânia mea asupră-í
Ín pāmēntulú Egiptului.
'Decātu pentru numele meú, 9
Ca să nu se profaneze înaintea popórelorú,
Íntre cari ei se aflaú,
Și înaintea căroră m'amú făcutú lorú cu-
noscutú,
Lucrat'amú, scoțēdu-í din pāmēntulú E-
giptului.
Í-amú 'scosú din pāmēntulú Egiptului, 10
Și í-amú adusú în pustiiú;
'Datu-li-amú așēđāmintele mele, 11
Și făcutu-li-amú cunoscute judecățele mele,
'Pre cari, de le va face omulú, va trăi prin ele;
Și datu-li-amú încă și 'sabatele mele, 12
Ca să fie spre semnú íntre mine și d'inșii;
Și să cunóscă, că eú sūnt Iehova, celú ce-í
sāntesce.

e 2 Reg. 23. 33.
2 Cron. 36. 4.
Ier. 22. 11, 12.
2 Reg. 23. 34.
e Ier. 22. 13—
17.
f Vers. 3.
g 2 Reg. 24. 2.
h Vers. 4.
i 2 Cron. 36. 6.

Ier. 22. 18.
j Cap. 6. 2.
k Cap. 17. 6.
l Deut. 8. 7, 8.
m Așa cap. 31.
n Dan. 4. 11.
o Cap. 17. 10.
p Ose. 13. 15.

o Jude. 9. 15.
2 Reg. 24. 20.
Cap. 17. 18.
p Plān. 4. 20.
—
Cap. 20.
a Cap. 8. 1. &
14. 1.
b Vers. 31.

Cap. 14. 3.
c Cap. 22. 2. &
23. 36.
d Cap. 16. 2.
e Esod. 6. 7.
f Deut. 7. 6.
g Esod. 3. 8. &
4. 31.
Deut. 4. 34.
h Esod. 20. 2.

h Esod. 3. 8, 17.
Deut. 8. 7, 8.
9.
Ier. 22. 22.
i Ps. 48. 2.
Vers. 15.
Dan. 8. 9. &
11. 16, 41.
Zech. 7. 14.
j Cap. 18. 31.

k 2 Cron. 15. 8.
l Lev. 17. 7. &
18. 3.
Deut. 29. 16,
17, 18.
Ios. 24. 14.
m Cap. 7. 8.
Vers. 13, 21.
n Vēđi Esod. 32.
12.

Num. 14. 13,
etc.
Deut. 9. 28.
Vers. 14, 22.
Cap. 36. 21.
22.
o Esod. 13. 18.
p Deut. 4. 8.
Neem. 9. 13,
14.

Ps. 147. 19, 20.
q Lev. 18. 5.
Vers. 13, 21.
Rom. 10. 5.
Gal. 3. 12.
r Esod. 20. 8. &
31. 13, etc. &
35. 2.
Deut. 5. 12.
Neem. 9. 14.

- 13 Dară casa lui Israelū * sculatu-s'a in pustiiū
asupră-mi:
În aședămintele mele n'a âmblatū,
Ci a 'desprețuitū judecățele mele,
Pre cari, *de le va face omulū, va trăi prin ele;*
Și sabatele mele le-a " profanatū fôrte;
Atuncea *disu-mi-amū:* Vêrsa-voiū mânia mea
asupră-li in " pustiiū,
Ca să-i nimicescū.
- 14 " Decătū, lucrat'amū pentru numele meū,
Ca să nu se profaneze înaintea popórelorū,
Înaintea cărora i-amū scosū.
- 15 Și éră-și " rēdicat'amū mâna mea asupră-li
in pustiiū,
Jurându-mē, că nu-i voiū aduce in pămēn-
tulū, pre cari *li-amū* fostū datū,
In care curge mîere și lapte,
" Celū mai frumosū din tóte pămēnturile;
16 " Pentru-că aū desprețuitū judecățele mele,
Și n'aū âmblatū in aședămintele mele, și aū
profanatū sabatele mele;
Căci " ânimele lorū âmblaū după idolii lorū.
17 " Totu-și ochiulū meū cruțatu-i-a, ca să nu-i
stricū,
Și nu i-amū nimicitū in pustiiū;
18 Ci *dis'amū* filorū lorū in pustiiū:
Nu âmblați in aședămintele părinților vostri,
Și nu păziți judecățele lorū,
Și nu vē spurcați cu idolii lorū;
19 Eū *sūnt* Iehova, Domnulū vostru;
" In aședămintele mele să âmblați, și jude-
cățele mele să păziți,
Și se le faceți;
20 " Și sântiți sabatele mele,
Și ele să fie între mine și voi spre semnū,
Și să cunósceți, ca eū *sūnt* Iehova, Dum-
neđeulū vostru.
- 21 Dară și / fii s'aū sculatū asupră-mi;
N'aū âmblatū in aședămintele mele,
Și n'aū căutatū să facă judecățele mele,
" Pre cari, *de le va face omulū, va trăi prin*
ele;
Ci aū profanatū sabatele mele;
Atuncea *disu-mi-amū:* " Vêrsa-voiū furia mea
asupră-li,
Să împlinescū mânia mea asupra-li in pustiiū.
- 22 " Totu-și oprit'amū mâna mea,
Și / lucrat'amū pentru numele meū,
Ca să nu se profaneze înaintea popórelorū,
Înaintea cărora i-amū scosū.
- 23 Rēdicat'amū asupră-li éră-și mâna mea in
pustiiū,
Ca " să-i împrăsciū pr'între popóre,
Și să-i rēsipescū prin țeri;
- " Pentru-că judecățele mele n'aū făcutū, 24
Ci aū desprețuitū aședămintele mele,
Aū profanatū sabatele mele,
Și " ochii lorū aū fostū după idolii părinți-
lorū lorū.
De aceea " datu-li-amū și eū aședămintē, *ce* 25
nu *eraū* bune,
Și judecați, prin cari nu putură trăi.
Și i-amū lăsatū să se spurce cu inse-și da- 26
rurile lorū,
Trecēndū ei " prin focū pre toți antăiū-năs-
Ca eū să-i pustiescū; [cuții lorū;
Ca " să cunósacă, că eū *sūnt* Iehova.
De aceea, fiulū omulū, vorbesce casei 27
lui Israelū, și ȕi-li:
Așa ȕice Iehova, Domnulū:
Și părinții vostri in acēsta " m'aū batjocoritū:
Făcēndū și *acēsta* fără-de-lege împotriva mea,
Că, după ce dusu-i-amū in pămēntulū, 28
Pentru care rēdicat'amū mâna, *jurāndū* că-lū
voiū da lorū,
" Ei aū căutatū la tótă înălțimea și la totū
arborele tufosū;
Acolo aū sacrificatū sacrificiele lorū,
Acolo aū pusū darurile lorū aducētóre de
mânia,
Acolo aū pusū " mirosurile lorū cele plăcute,
Și acolo aū vērșatū libațiunile lorū.
Deci ȕis'amū cătră ei: 29
Ce " *nsēmna* înălțimea la care mergeți?
Și numele ei a rēmasū Bama (*înălțime*) până
astă-ȕi.
De aceea ȕi casei lui Israelū: 30
Așa ȕice Iehova, Domnulū:
Cumū! vē spurcați in căile părinților vostri,
Și desfrēnați duple uricūnele lorū,
Și vē spurcați cu toți idolii vostri până 31
astă-ȕi,
Aducēndū " darurile vóstre,
Și trecēndū pre fii vostri prin focū:
Și " eū să *mai* fiū întreatū de voi, casă a
lui Israelū!
Viū sūnt, ȕice Iehova, Domnulū, nu voiū
mai fi întreatū de voi.
Și " ce vi vine in gāndū, 32
Că ȕiceți: Voimū a fi ca popórele,
Ca nēmurile țerelorū, servindū lemnelorū și
Nu se va face. [petrelorū;
Viū sūnt, ȕice Iehova, Domnulū, 33
Cu mână puternică, și " cu brațiū intinsū,
Și cu mânia revērsată, voiū domni preste
Vē voiū scóte d'între popórele, [voi: 34
Și vē voiū aduna din țerele, unde sūnteți
împrăsciați,

Num. 14. 22. Ps. 78. 40. & 95. 8, 9, 10. Prov. 1. 25. Vers. 16, 24. Esod. 16. 27. Num. 14. 29. & 26. 65.	Ps. 106. 23. Vers. 9, 22. Num. 14. 28. Ps. 95. 11. & 106. 26. Vers. 6. Vers. 13. 24. Num. 15. 39.	Ps. 78. 37. Amos 5. 25, 26. Ez. 7. 42, 43. Ps. 78. 38. Dent. 5. 32. 35. & 6, & 7, & 8, & 10, & 11, & 12.	Ier. 17. 22. Vers. 12. Num. 25. 1, 2. Dent. 9. 23. 24. & 31. 27. Vers. 11. 13. Vers. 8, 18. Ps. 78. 38.	Vers. 17. Vers. 9, 14. Lev. 26. 33. Dent. 28. 64. Ps. 106. 27. Ier. 15. 4. Vers. 13. 16. Ved. cap. 6. 9.	Ved. Ps. 81. 12. Vers. 89. Rom. 1. 24. 2 Thes. 2. 11. 2 Reg. 17. 17. & 21. 6.	2 Cron. 28. 3. & 33. 6. Ier. 32. 35. Cap. 16. 20. 21. Cap. 6. 7. Rom. 2. 24.	Isa. 57. 5, etc. Cap. 6. 13. Cap. 16. 19. Vers. 26. Vers. 3. Cap. 11. 5. Ier. 21. 5.
---	--	---	--	---	---	--	--

- Cu mână puternică, cu brațiu întinsu,
 Și cu mânia revărsată.
- 35 Și vă voi duce în pustiiul popórelor,
 Și acolo ^o judeca-mă-voiu cu voi față în față.
- 36 Cum ^o m'am judecatu cu părinții vostri în
 pustiiul pământului Egiptului,
 Așa mă voi judeca cu voi, ^o dice Iehova,
 Domnul:
- 37 Vă voi ^o trece pe supțu toégă,
 Și vă voi aduce în legăturile legământului.
- 38 Voi deosebi d'între voi pre cei rescălători,
 Și pre cei ce se abată de la mine;
 Pre acestia ^o voi scóte din pământul, în
 care locuesc,
 Și ^o nu voru re'nta în pământul lui Israel;
 Și ^o veți cunósce, că eu ^{sunt} Iehova.
- 39 Și voi, casă a lui Israel, așa ^o dice Ie-
 hova, Domnul:
 Mergeți de serviți fie-care pre idolií sei,
 Și de acum înainte, de nu voiți să mă
 ascultați!
 Dară nu mai profanați numele meu cel
 sântu
 Cu darurile vóstre și cu idolií vostri.
- 40 Căci ^o pe muntele meu cel sântu,
 Pe muntele înălțimeí lui Israel, ^o dice Iehova,
 Domnul,
 Acolo mă va servi ^o totă casa lui Israel în
 Acolo ^o mă voi plăce întru ei, [térá,
 Și acolo voi cere darurile vóstre,
 Și prinósele darurilor vóstre cu ^o tóte lu-
 crurile cele sante ale vóstre.
- 41 Plăce-mă-voiu întru voi, ^o ca întru ^o mirósele
 cele plăcute ale vóstre,
 Cândú vă voi scóte d'între popórele,
 Și vă voi aduna din țerele, în cari sún-
 teți împrașciați;
 Și mă voi sânti în voi înainte popórelor.
- 42 Și veți cunósce că eu ^{sunt} Iehova,
 Cândú vă voi aduce în pământul lui Is-
 rael,
 În pământul, ^o pentru care am rădicat
 mâna mea,
 Jurându-mă, că-lú voi da părinților vostri.
- 43 Și ^o acolo vi veți aduce aminte de urmările
 vóstre,
 Și de ^o tóte faptele cu cari v'ați spurcat;
 Și ^o veți desgusta de voi înși-vă
 Pentru ^o tóte relele, câte le-ați făcut.
- 44 Și veți cunósce, că eu ^{sunt} Iehova,
 Cândú vi voi face ^o acesta ^o pentru numele meu,
 Nu duple urmările vóstre cele rele, nici
 duple faptele vóstre cele stricate,
 Casă a lui Israel, ^o dice Iehova, Domnul.

Nimicirea cea d'aprópe a Ierusalimului.

- Și a fostă cătră mine cuvântul lui Ie- 45
 hova, ^o dicendú:
 Fiulú omulú, îndreptă-ți fața spre mēdă-đi, 46
 Și picură-ți ^o cuvântul spre mēdă-đi,
 Și profetesce asupra pădurei din câmpulú
 de mēdă-đi:
 Și ^o đi pădurei de cătră mēdă-đi: 47
 Ascultă cuvântul lui Iehova!
 Așa ^o dice Iehova, Domnul:
 Éccă, ^o voi aprinde focú în tine,
 Care va mistui în tine ^o totú arborele verde,
 Și totú arborele uscatú;
 Flacărea arđetóre nu se va stinge;
 Ci ^o totă fața pământului ^o de la mēdă-đi și
 până la mēdă-nópte se va arde de ea.
 Și ^o totă carnea va vedé, că eu Iehova amú 48
 Nu se va stinge. [aprius'o;
 Atuncea ^o dis'amú: Vai, Iehova, Dóme! 49
 Ei ^o m'í đicú: Omulú acesta aú nu vorbesce
 în parabole?
- FOST'A cătră mine cuvântul lui Ieho- 21
 va, ^o dicendú:
 Fiulú omulú, îndreptă-ți fața spre Ie- 2
 rusalimú,
 Și ^o picură-ți ^o cuvântul spre locurile cele sante,
 Și profetesce asupra pământului lui Israel.
 Đi pământului lui Israel: Așa ^o dice Iehova; 3
 Éccă, eu ^{sunt} împotriva-ți,
 Și voi scóte sabia mea din téca ei,
 Și voi stérpi din tine și ^o pre celú dreptú și
 pre celú nelegiuitú.
 Fiindú-că voiescú să stérpescú din tine și 4
 pre celú dreptú și pre celú nelegiuitú,
 De aceea sabia mea va fi scósă din téca ei
 Împotriva a ^o totă carnea ^o de la mēdă-đi și
 până la mēdă-nópte.
 Și va cunósce ^o totă carnea, 5
 Că eu, Iehova, amú scosú sabia mea din
 téca ei;
 Ea ^o nu se va mai întórce într'insa.
 De aceea tu, fiulú omulú, 6
 Suspina, până se vorú sparge rēnunchií in
 Suspina cu amarú înainte lorú. [tine;
 Și cândú ^o ți vorú đice: „De ce tu suspini?” 7
 Veí respunde: „Pentru scirea; căci vine,
 „Și ^o totă ánima se va topi, ^o tóte mânele se
 vorú muía,
 „Tóte spiritele se vorú întuneca, și ^o tóte ge-
 nunchiiele vorú ajunge ^o apă;
 „Éccă, vine, și se face! ^o dice Iehova, Dom-
 nulú.”
- Și a fostă cătră mine cuvântul lui Ie- 8
 hova, ^o dicendú:

y Ier. 2. 9, 35.
 Cap. 17. 20.
 z Ved. Num. 14.
 21, 22, 23, 28,
 30.
 a Lev. 27. 32.
 Ier. 33. 13.
 b Cap. 34. 17, 20.

Mat. 25. 32, 33.
 c Ier. 44. 14.
 d Cap. 6. 7. &
 15. 7. & 23. 49.
 e Jude. 10. 14.
 Ps. 81. 13.
 Amos 4. 4.
 f Isa. 1. 13.

Cap. 23. 38, 39.
 g Isa. 2. 2, 3.
 Cap. 17. 23.
 Mic. 4. 1.
 h Isa. 56. 7. &
 60. 7.
 Zech. 8. 20,
 etc.

Mal. 3. 4.
 Rom. 19. 1.
 i Efes. 5. 2.
 Filip. 4. 18.
 j Vers. 38. 44.
 Cap. 36. 23. &
 38. 23.

k Cap. 11. 17. &
 34. 13. & 36.
 34.
 l Cap. 16. 61.
 m Lev. 26. 39.
 Cap. 6. 9.
 Osea 5. 15.

n Vers. 38.
 Cap. 24. 24.
 o Cap. 36. 22.
 p Cap. 6. 2. &
 21. 2.
 q Ier. 21. 14.
 r Luc. 23. 31.

s Cap. 21. 4.
 —
 Capulú 21.
 a Cap. 20. 46.
 b Dent. 32. 2.
 Amos 7. 16.

Mic. 2. 6, 11.
 c Iov 9. 22.
 d Cap. 30. 47.
 e Aja. Isa. 45.
 23. & 55. 11.
 f Isa. 22. 4.
 g Cap. 7. 17.

- 9 Fiulul omului, profetește, și ȋi: Așa ȋice Iehova:
ȋi: ^a Sabia, sabia ascute-se, și se oȋeșce;
10 Ascute-se spre junghiere,
Oȋeșce-se, ca să lucescă;
Unu gemetū ce scanteieșă,
Unu biciu cu vaitare, ce desprețuesce totū lemnulū!
- 11 Și Iehova a dat'o să se oȋeșcă, ca să se ȋee în mână;
Ascuțitu-s'a și oȋelitu-s'a sabia acēsta,
Pentru a o pune în mână ' celui ce va ucide.
- 12 Strigă, și vaită-te, fiulul omului!
Căci asupra poporului meu este ea,
Asupra tuturorū mai marilorū lui Israelū;
Grōzele săbiei *acesteia* cuprinde-vorū pre poporulū meu,
De aceea ' bate-te preste șolduri.
- 13 Căci spre ^a cercare se trāmete;
Și ce, dacă scepțrulū, celū a-totū-despre-tuitorū,
' Va peri, ȋice Iehova, Domnulū?
- 14 De aceea tu, fiulul omului, profetește,
Și ' lovesce cu o mână în cea-l-altă,
Și înduoescē sabia, și întreiesce sabia celorū ucișū;
Acēsta-ȋ sabia ucisului celui mare,
Care va străbate până în ' mēnunțalele lorū.
- 15 Pus'amū sfāșciare de sabiā în tōte porȋele lorū,
Ca să se secātuescă *tōtā* ānima, și să se ȋmultescă ruinele;
Vai, ' făcutu-s'a să fulgere,
Ascuțitu-s'a pentru ucidere.
- 16 ' Intāresce-te, *sabiā*!
Lovesce în drēpta, în stānga,
Orī-unde se va îndrepta ascuțitulū teū.
- 17 Și eū voiū ' lovi cu o mână în cea-l-altă,
Și-mī ' voiū sevārși mânia mea;
Eū, Iehova, amū vorbitū.
- 18 Și a fostū cătrā mine cuvēntulū lui Iehova, ȋicēndū:
- 19 Și tu, fiulul omului, fă-ȋi dūoē cāi,
Prin cari să străbatā sabia regelui Babilonului;
Amindūoē *cāile* să plece din o țērā.
Și fă-ȋi unū semnū;
Fă-lū la intrarea căiei cătrā cetate.
- 20 Fă-ȋi o cale, prin care să vinā sabia la ' Rabba a fiilorū lui Ammonū,
Și *alta* în Iuda asupra Ierusalimului celui întāritū.
- 21 Căci regele Babilonului stā la respēntia cāilorū,
- La capetulū amindurorū cāilorū, făcēndū gā-Elū scuterā sāgeȋele, [citorī;
ȋntrebā pre terafimī,
Și cautā maiulū.
- La drēpta-ȋ stā sorȋulū pentru Ierusalimū, 22
Ca să îndrepteze *asupra-ȋ* berbeciū,
Sā ȋmbārbāteze la ucidere,
Sā ' rēdice strigātulū de alarmā,
Sā ' îndrepteze berbeciū asupra porȋelorū,
Sā rēdice valuri, și să zidescā intārirī.
- Darā acēsta fi-va o gācitoriā deșertā în 23 ochiū
- Acelora, cari aū ' juratū jurāmintē *minciunōse*;
Darā elū *li* va aduce aminte de necredincioșia lorū,
Ca să fie prinși.
- De aceea așa ȋice Iehova, Domnulū: 24
Pentru-cā v'a amintitū necredincioșia vōstrā,
Descoperindū fārā-de-legile vōstre,
De s'aū vēditū pēcatele vōstre în tōte faptele vōstre;
Pentru-cā v'a adusū a minte, *ȋicū*,
Fi-veȋi prinși cu mână.
- Și tu, ' domnū fārā-de-lege și nelegiuitū 25
alū lui Israelū, ' a căruia ȋi a sositū,
Fiindū-cā fārā-de-legea *ta* ajuns'a la culmea ei,
- Așa ȋice Iehova, Domnulū: 26
Sā ' se scōtā diadema, și să ' se ȋee corōnā!
Acēsta nu va mai fi, cumū a fostū;
' Înaltā pre celū umilitū, și umilește pre celū ȋnaltatū;
O voiū resturna, o voiū resturna, o voiū res- 27 turna,
- Și ' nu va mai sta, până ce nu va veni *acela* a căruia este dreptulū;
Și *acestuiā* o voiū da.
- Și tu, fiulul omului, profetește, și ȋi: 28
Așa ȋice Iehova, Domnulū, ' de fiū lui Am-
Și de batjocura lorū; da, ȋi: [monū
' Sabia, sabia este scōșā,
' Oȋelitā pentru sfāșciare,
Ca să nimicescā, fulgerāndū.
- Pre-cāndū ei ' vēdū pentru tine gācitorī de- 29 șerte,
Pre-cāndū ei daū în scire pentru tine gācitorī minciunōse,
Eȋi, sabiā, de te pune pe grumazulū celorū ucișū,
Acelorū fārā-de-lege, ' cărorā lī-a venitū ȋiua;
Căci fārā-de-legea lorū a ajunsū la culme.
- ' Ore voiū întōrce-o în tēca ei? 30
' Te voiū judeca în loculū, unde ai fostū fă-
' În pāmēntulū obērșiei tale; [cutū,

^a Deut. 32. 41.
Vers. 15, 28.
ⁱ Vers. 19.
^j Ier. 31. 19.
^k Iov 9. 25.
^l Cor. 8. 2.
^m Vers. 27.

ⁿ Num. 24. 10.
Vers. 17.
Cap. 6. 11.
^o 1 Reg. 20. 30.
& 22. 25.
^p Vers. 10, 28.
^q Cap. 14. 17.

^r Vers. 14.
Cap. 22. 13.
^s Cap. 5. 13.
^t Ier. 49. 2.
Cap. 25. 5.
Amos 1. 14.

^u Ier. 51. 14.
^v Cap. 4. 2.
^w Cap. 17. 13,
15, 16, 18.
^x Cron. 36. 13.
Ier. 52. 2.

Cap. 17. 19.
^y Vers. 29.
Cap. 35. 5.
^z Cap. 17. 24.
Luc. 1. 52.
^{aa} Fac. 49. 10.

Vers. 13.
Luc. 1. 32, 33.
Ioan 1. 49.
^b Ier. 49. 1.
Cap. 25. 2, 8,
6.

Zef. 2. 8, 9,
10.
^c Vers. 9, 10.
^d Cap. 12. 24.
& 22. 28.
^e Vers. 25.

Iov 18. 20.
Ps. 37. 13.
^f Ier. 47. 6, 7.
^g Fac. 15. 14.
Cap. 16. 28.
^h Cap. 16. 2.

- 31 Și voiî 'vêrsa asupra-ți mânia mea ;
Voiî 'sufia asupra-ți focul aprinderii mele,
Și te voiî da în mâni de ômeni infuriați,
maîstri în stricăciune.
- 32 Vei ajunge de hrană focului ;
Sângele teî se va vêrsa pe pământü,
Și *nu-și vorü maî aduce aminte de tine ;
Căci eü, Iehova, amü vorbitü.

Pecatele și pedêpsa Ierusalimului și a lui Iuda.

- 22 FOST'a cãtră mine cuvântulü lui Iehova,
dicëndü :

- 2 Și tu, fiulü omului, "aü döră nu te vei
judeca ?

Aü nu te vei judeca cu 'cetatea sângiurilorü ?
Deci fă-o să sciă tôte uriciunile ei ;

- 3 Și di: Așa dîce Iehova, Domnulü :
Cetate, ce verși sânge în meîloculü teü,
grăbindu-ți timpulü,

Și care faci idolî, spurcându-te ;

- 4 Făcutu-te-ai vinovată prin sângele, ce ai
'vêrsatü ;

Spurcatu-te-ai cu idolî teî, ce i-ai făcutü ;
Apropiat'ai sfârșitulü ðilelorü tale,

Și ai ajunsü până la capetulü anilorü teî ;

*De aceea făcutu-te-amü de ocară popórelorü,
Și de batjocură tuturorü țerelorü.

- 5 Și cele aprópe și cele departe de tine 'și
vorü bate jocü de tine,
Cea spurcată cu numele și plină de turburare.

- 6 Eccë, 'maî marii lui Ísraelü
Fost'aü în tine, ca să verse sânge, fie-care
dupre puterea sa ;

- 7 În tine 'desprețuescu-se și părintele și muma ;
În meîloculü teü 'se facü asuprî străinului ;
În tine încelă-se și orfanulü și vêduva.

- 8 Tu 'desprețuesci lucrurile mele cele sante,
Și 'profanezi sabbatele mele ;

- 9 În tine sînt 'bărbați vorbitori de rău, spre
vêrsare de sânge ;

*În tine se mânâncă în munți ;

În meîloculü teü se facü desfrênări ;

- 10 În tine 'se desvêlesce golicîunea părintelü ;
În tine umilescü pre cea "necurată prin fi-
rea ei ;

- 11 Unulü face uriciuni "cu femea aprópelü seü,
Și celü-l-altü "spurcă cu desfrênare pre
nora sa ;

Unü altulü umilește în tine pre "sóră-sa, pre
fîica părintelü seü ;

- 12 În tine "se îe daruri pentru vêrsare de sânge ;
"Se îe dobêndă și maî multü decâtü s'a datü,

Și tu cauți cêștigü de la aprópele teü, a-
pêsându-lü,

Și 'uiți pre mine, dîce Iehova, Domnulü.

Eccë, de aceea 'bătut'amü din mâni 13

Pentru cêștigulü teü celü nedreptü, ce ți-ai
făcutü,

Și pentru sângiurile ce sînt în meîlo-
culü teü.

"Ânima ta putê-va să se țină ? fi-vorü tari 14
mânele tale,

În ðilele, în cari voiü lucra împotrîvă-ți ?

"Eü, Iehova, amü vorbitü, și voiü face.

"Te voiü împrăscîa pr'între popóre, 15

Și te voiü rêsîpi prin țeri,

Și 'voiü mistui din tine necurățenia ta.

Și te vei profana pre tine însu-ți înaintea 16
popórelorü ;

Și 'vei cunósce, că eü sînt Iehova.

Și a fostü cãtră mine cuvântulü lui Ie- 17
hova, dicëndü :

Fiulü omului, "ajuns'a pentru mine casa 18
lui Ísraelü ca sgură ;

Toți sînt aramă și cositorü, ferü și plumbü
Sînt sgură de argintü. [în topitóre ;

De aceea așa dîce Iehova, Domnulü : 19

Pentru-că voi toți ați ajunsü sgură,
Eccë, de aceea vê voiü aduna în meîlo-
culü Ierusalimului.

Precumü se adună în topitóre argintulü, a- 20
rama, ferulü, plumbulü și cositorulü,

Ca să sufle foculü asupra-i, să le topescă ;
Așa în mânia mea și în aprinderea mea vê

voiü aduna,

Vê voiü pune acolo, și vê voiü topi ;

Da, vê voiü aduna, și voiü 'sufia asupra vós- 21
tră cu foculü mâniei mele,

Și vê veți topi într'însulü.

Precumü argintulü se topește în topitóre, 22

Așa vê veți topi într'însulü ;

Și veți cunósce, ca eü Iehova amü 'vêrsatü
mânia mea asupra vóstră.

Și a maî fostü cãtră mine cuvântulü lui 23
Iehova, dicëndü :

Fiulü omului, ði-i :

Tu esci unü pământü, ce nu s'a curățitü,
Și preste care n'a plóuatü în ðiua mâniei.

În elü "este o conjurare de profeți ; 25

Ei sînt ca unü leü, ce mugescce și sfâscîa

Ei "aü înghițitü suflete, [predă ;

"Aü luatü avuți și lucruri prețioase,

Și aü immulțitü vêduvele lui în meîlo-
culü lui.

i Cap. 7. 8. &
14. 19. & 22.

j Cap. 22. 20,
21.

k Cap. 25. 10.

Capulü 22.

a Cap. 20. 4. &

23. 36.
b Cap. 24. 6, 9.

Nah. 3. 1.
c 2 Reg. 21. 16.

d Deut. 28. 37.

1 Reg. 9. 7.

Cap. 5. 14.

Dan. 9. 16.

e Isa. 1. 23.

f Mic. 3. 1, 2,

3.
Zef. 3. 3.

f Deut. 27. 16.

g Esod. 22. 21,

22.

h Vers. 26.

i Lev. 19. 80.

Cap. 23. 58.

j Esod. 23. 1.

Lev. 19. 16.

k Cap. 18. 6, 11.

l Lev. 18. 7, 8.

& 20. 11.

1 Cor. 5. 1.

m Lev. 18. 19. &

20. 18.

Cap. 18. 6.

n Lev. 18. 20. &

20. 10.

Deut. 22. 22.

l Lev. 18. 7, 8.

o Lev. 18. 15. &

20. 12.

p Lev. 18. 9. &

20. 17.

q Esod. 23. 8.

Deut. 18. 19.

& 27. 25.

r Esod. 22. 25.

Lev. 25. 36.

Deut. 23. 19.

Cap. 18. 13.

Deut. 32. 18.

l Lev. 3. 21.

Cap. 23. 35.

t Cap. 21. 17.

u Veîl cap. 21.

7.

v Cap. 17. 24.

x Deut. 4. 27.

& 28. 25, 64.

y Cap. 23. 27. 48.

z Ps. 9. 16.

Cap. 6. 7.

a Isa. 1. 22.

l Lev. 6. 28, etc.

Veîl Ps. 119.

b Cap. 21. 31.

c Cap. 20. 8, 38.

Vers. 31.

d Osea 6. 9.

e Mat. 23. 14.

f Mic. 3. 11.

Zef. 3. 3, 4.

- 26 * Preuții lui au silnicitu legea mea,
Și au ^a profanatu lucrurile mele cele sante;
N'au facutu 'deosebire intre santu și profanu,
Și intre curatu și necuratu ei deosebire
n'au facutu;
Și și-au ascunsu ochii loru de la saba-
tele mele;
Așa m'au profanatu in medfloculu loru.
- 27 * Mai marii lui sunt in medfloculu lui ca nisce
lupi, ce sfascia preda,
Ca sa verse sange, și sa perdă suflete,
Ca sa cęstige cęstiguri nedrepte.
- 28 Și * profeti ei tencuitu-i-au cu albelă,
'Vedendū visiuni deșerte, și gacindu-li min-
ciuni, dicendū:
Așa dice Iehova, Domnulū; și Iehova n'a
vorbitū.
- 29 * Poporulū țerei face apėsări și sevărșesce
răpiri,
Încelă pre celū saracū și pre celū lipsitu,
Și pre celū străinū * lū asuprescū fără dreptū.
- 30 * Și amū căutatū intre ei pre unū bărbatū,
Care sa * drégă zidūurile,
Și sa * stee in spărturele lorū inaintea mea
Pentru țeră, ca sa nu o stricū;
Dară n'amū aflatū.
- 31 De aceea amū * vęrsatū mânia mea asupră-li;
Eū i-amū mistuitū in foculū mâniai mele;
Și amū resplătitū * urmărilor lorū asupra ca-
petelor lorū,
Dice Iehova, Domnulū.

*Fără-de-legile lui Israelū și ale lui Iuda, și ni-
micirea lorū in urmarea acestora.*

- 23 **F**OSTA cătră mine cuvęntulū lui Iehova,
dicendū:
2 Fiulū omulū, eraū * dūoē femeī,
Fete ale aceleiași mume:
3 Si ^b au desfręnatū in Egiptū;
Au desfręnatū in * tēnereța lorū:
Acolo au fostū strınse țitele lorū,
Și acolo a fostū atinsū sinulū lorū feciorescū.
- 4 Numile lorū eraū: a celei mai mari, Ahola,
și a surorei ei, Aholiba;
'Fost'au ale mele, și au născutū fiī și fiice.
Și numile lorū: Ahola este Samaria, și Aho-
liba, Ierusalimulū.
- 5 Și Ahola a desfręnatū, fiindū a mea,
Și nebunia după iubiții ei, după * Asirieni,
vecinii sei,
- 6 Cari eraū imbrăcați in vęnatū, și eraū gu-
vernători și diregători,
Toți tēneri plăcuți, cālereți, cālęrindū pe cai.
7 Și a facutu desfręnările sale cu d'inșii,

- Cari eraū toți cei mai aleși ai Asirienilorū;
Și cu toți aceia, după cari nebunia,
Se spurca cu toți idoli lorū.
Nici n'a părăsitū desfręnările sale / din Egiptū; 8
Căci cu ea s'au culcatū ei din tēnereța ei,
Și i atinseră sinulū seū celū feciorescū,
Și vęrsaū desfręnarea lorū preste d'insa.
De aceea amū dat' o in mânia iubiților sei, 9
In mânia * Asirienilorū, după cari nebunia.
Acestia ^a desvilit'au golicijunea ei, 10
Luat'au pre fiī sei și pre fetele sale, și pre
d'insa o-au ucisū cu sabiā;
Așa rēmas'a cu nume intre femeī;
Căci facut'au judecāți asupră-i.
Și cāndū soră-sa Aholiba a vędutū acēsta, 11
'Stricatu-s'a in nebunia ei și mai multū de-
cātū ea,
Și in desfręnările ei mai multū decātū so-
ră-sa in desfręnările ei:
Nebunit'a după * Asirieni, vecinii sei, 12
'Guvernători și diregători, frumosū imbrăcați,
Cālereți, cālęrindū pre cai,
Toți tēneri plăcuți.
Și vędut'o-amū spurcāndu-se, 13
Amindūoē unū drumū avęndū.
Dară ea immulția din ce in ce desfręnă- 14
rile ei;
Căci, cumū vedea bărbați zugrăviți pe pāreți,
Chipuri de ale Chaldeilorū, zugrăviți cu roșū,
Încinși cu brāie preste cōpsele lorū, 15
Purtāndū pe capetele lorū cununī de felu-
rite colorī,
Și cā toți semēnaū a fi fruntași,
Dupre chipulū Babilonenilorū din Chaldea,
pāmęntulū nascereī lorū;
'İndatā ce-i zōria cu ochii sei, ea se inne- 16
bunfa după d'inșii,
Și indruma după ei trāmeși in Chaldea.
Și Babiloneniū au venitū la d'insa in patulū 17
de iubire,
Și au spurcat'o cu desfręnările lorū,
Și ea se spurca cu ei; și după aceea * sufle-
tulū ei se inștrăina de d'inșii.
Cāndū a vęditū desfręnările ei, și a des- 18
vilitū golicijunea ei,
Atuncea * sufletulū meū s'a inștrăinatū de ea,
Cumū se inștrăinase sufletulū meū de so-
ră-sa.
Totu-și ea a immulțitū desfręnările ei, 19
Amintindu-și de țilele tēnereței ei,
'Cāndū făcea desfręnare in pāmęntulū E-
giptulū.
Căci ea totū se innebunia după iubiții ei, 20
'După cei cu vęnă, ca vęna de mągari,

Mal. 2. 8.	Mic. 3. 2, 3,	Cap. 18. 12.	r Vers. 22.	10.	& 16. 7. & 17.	i Ier. 3. 8.	Cap. 16. 28.
Lev. 22. 2, etc.	9, 10, 11.	n Esod. 22. 21.	* Cap. 9. 10. &	Cap. 16. 46.	3.	i Ier. 3. 11.	i Vers. 6, 23.
1 Sam. 2. 29.	Zef. 3. 3.	& 23. 9.	11. 21. & 16.	b Lev. 17. 7.	Osea 8. 9.	Cap. 16. 47.	m 2 Reg. 24. 1.
Lev. 10. 10.	k Cap. 13. 10.	Lev. 19. 33.	43.	ios. 24. 14.	f Vers. 3.	51.	Cap. 16. 29.
Ier. 15. 19.	i Cap. 13. 6, 7.	Cap. 22. 7.	—	Cap. 20. 8.	g 2 Reg. 17. 3.	k 2 Reg. 16. 7.	n Vers. 23, 28.
Cap. 44. 23.	& 31. 29.	o Ier. 5. 1.	Capulū 23.	c Cap. 16. 22.	4, 5, 6, 23. &	10.	o Ier. 6. 8.
Iua. 1. 23.	m Ier. 5. 26, 27,	p Cap. 13. 5.	a Ier. 3. 7, 8,	d Cap. 16. 8, 20.	18. 9, 10, 11.	3 Cron. 28.	p Vers. 3.
Cap. 22. 6.	28.	q Pa. 106. 23.		e 2 Reg. 15. 19.	k Cap. 16. 37, 41.	16—23.	q Cap. 16. 26.

- Și cu curgerea, ca curgerea de harnasari.
- 21 Așa adusu-ți-ai aminte *fără încetare* de desfrânările tănereței tale, Cându se atingeau Egiptenii de sinul tău, Pentru țitele tale fecioresci.
- 22 De aceea, Aholibo, așa dice Iehova, Domnul: "Eccé, voi scula asupra-ți pre iubiții tei, De cari s'a înstrăinat sufletul tău, Și-i voi aduce asupra-ți din toate părțile:
- 23 Pre Babilonenii, și pre toți Chaldeenii, "Pekodulă, Șoa și Koa, și pre toți Asirienii cu d'insii, "Toți tănerei plăcuți, Guvernători și diregători, fruntași și mai Toți călărești pe cal. [mari,
- 24 Și vor veni asupra-ți cu cară, căruțe și Și cu mulțime de popor; [roți, Cari vor rânduia asupra-ți scuturi, paveze și coifuri; Și da-li-voi judecata, Și te vor judeca duple legile lor.
- 25 Și voi întorci gelosia mea împotriva-ți, Și se vor purta cu tine în furiă; "Ți vor tăia nasul și urechile; Și ce va rămâne din tine va căde de sabie; Ei vor lua pre fiul tei și pre fiicele tale; Și ce va rămâne din tine se va mistui în foc.
- 26 "Te vor desbrăca și de vestmintele tale, Și-ți vor lua sculele tale cele de preț.
- 27 Așa "voi face să înceteze din tine desfrânarea ta, Și "desfrânul tău adus din pământul Egiptului; Și nu-ți vei mai aduce aminte de Egipt.
- 28 Căci așa dice Iehova, Domnul; Eccé, te voi da în mânele *acelora*, "pre cari tu "î urăști, În mâna *acelora*, "de cari s'a înstrăinat sufletul tău;
- 29 Și se vor purta cu tine cu ură: Vor lua totu cęstigul tău, "Te vor lăsa golă și fără vestminte, Și se va desveli goliciumea rușinei tale, Desfrânarea ta și desfrânul tău.
- 30 Aceste "ți voi face, Pentru că ai "desfrănat după popore, Cu ai căroru idoli te-ai spurcat.
- 31 Fiindă-că ai amblat în urmele surorii tale, De aceea voi pune în mâna ta "cupa ei.
- 32 Așa dice Iehova, Domnul: Cupa surorii tale vei bé, *cupă* aduncă și Ca să cuprindă multe; [largă, Și "vei fi de risu și de batjocură;
- 33 Împlé-te-vei de îmbetare și de intristare,
- Béndu din *acéstă* cupă de gróză și uimire, Din cupa surorii tale, Samaria.
- Da, vei "bé din ea, o vei suge, 34 Vei rode hirburile ei, Și-ți vei rupe țitele; Căci eu am vorbit, dice Iehova, Domnul. De aceea așa dice Iehova, Domnul: 35 Pentru că "m'ai uitat, și "m'ai aruncat la dosu-ți, De aceea pórta și tu *pedépsa* desfrânării tale și a desfrăurilor tale.
- Și dísu-mi-a Iehova: 36 Fiul omului, au nu "te vei judeca cu Ahola și Aholiba? Decí "fă-le să sciă uriciunile lor: Căci au făcut adulteriu, și *este* "sânge pe 37 mânele lor, Au făcut adulteriu cu idoli lor, Și pre fiu lor, "pre cari ele mi i-au născut, Trecutu-i-au lor *prin foc*, spre mâncare. Făcutu-mi-au încă și *acéstă*: 38 În aceeași di spurcat'au și sanctuarul meu, Și "au profanat sabbatele mele. Căci, cându au junghiat pre fiu lor ido- 39 lilor lor, Atuncea în aceeași di intrară în sanctuarul meu, ca să-l profaneze; Eccé, "așa făceau în casa mea. Da, trames'au chiaru bărbați, cari veniră 40 de departe, Cătră cei, "după cari îndrumară trameși, și éccé, au venit; Pentru acestia "scăldatu-te-ai, "Vépsitu-ți-ai ochii, și înfrumusețatu-te-ai cu podóbe. Și ședut'ai pe unu "patu măreț, și înainte 41 lui *sta* mеса gata, "Pe care ai pusu tămăia mea și oleul meu. Și vócea de multe veselă *era* în juru-i, 42 Și cu ómenii de róndu intrau Șabeenii din deșert; Și pusu-și-au *amindúoé* brație pe mânele lor, Și cununii frumóse pe capetele lor. Atuncea dísu'amú de cea îmbetrănită în a- 43 dulterii: "Au voru mai face desfrânări cu ea, fiind ea Totu-și ei intrau la d'insa; [astú-feliú" 44 Precumú intra *cine-va* la o femeă meretrice, Așa intrau la Ahola și la Aholiba, femeele cele desfrămate. De aceea bărbații drepti o voru "judeca du- 45 pre legile adulterelor, Și duple legea femeelor, ce vérsă sângele; Căci *súnt* adultere, și "sânge *este* pe mânele Căci așa dice Iehova, Domnul: [loru. 46

r Cap. 16. 37.
Vers. 28.
s Ier. 50. 21.
t Vers. 12.
u Cap. 16. 39.
v Cap. 16. 41. &

22. 15.
w Vers. 3. 19.
y Cap. 16. 37.
z Vers. 17.
a Cap. 16. 39.
Vers. 26.

b Cap. 6. 9.
c Ier. 25. 15. etc.
d Cap. 22. 4. 5.
e Pa. 75. 8.
f Isa. 51. 17.
g Ier. 2. 32. &

3. 21. & 13. 25.
Cap. 22. 13.
h 1 Reg. 14. 9.
i Neem. 9. 26.
j Cap. 20. 4. &
22. 2.

k Isa. 58. 1.
l Cap. 16. 38.
m Vers. 45.
n Cap. 16. 30.
o 21. 36. 45. &
p 20. 26. 31.

q Cap. 22. 8.
r 2 Reg. 21. 4.
s Isa. 57. 9.
t Rut 3. 3.
u 2 Reg. 9. 30.
v Ier. 4. 30.

w Est. 1. 6.
x Isa. 57. 7.
y Amos 2. 8. &
z 6. 4.
a Prov. 7. 17.

Cap. 16. 18.
19.
b Osea 2. 8.
c Cap. 16. 38.
d Vers. 37.

- * Voiū aduce asupra-li o mulțime de omeni,
 Și le voiū da apăsărei și răpirei.
 47 * Și mulțimea le va ucide cu petre,
 Și le va tăia cu săbiele;
 * Va ucide pre fiii și pre ficele lorū,
 Și casele lorū le va arde cu focū.
 48 Așa * voiū face să înceteze desfrânarea din
 țeră:
 * Ca să se învețe toate femeele, să nu facă
 duple desfrânările vōstre.
 49 Vi se vorū respălăi desfrânările vōstre,
 Și veți * purta păcatele idolilorū vostri;
 * Și veți cunōsce, că eu sūnt Iehova, Domnulū.

Căderea cea de aproape a Ierusalimului.

- 24 **I**N anulū alū noūlelea, în luna a decea, la
 dece a lunei, a fostū cătră mine cuvên-
 2 tulū lui Iehova, dicēndū: Fiulū omulū,
 scrie-ți numele dīlei, a dīlei acesteia; *căci*
 * în acēstă dī regele Babilonului s'a îndrep-
 3 tatū asupra Ierusalimului. * Și pune înainte
 casei neascultătore o parabolă, și dī-i:
 Așa dīce Iehova, Domnulū: * Pune óla,
 Pune-o, și tórnă apă în ea;
 4 Stringe în ea bucățele ei,
 Tóte bucățele cele bune, șoldulū si umerulū;
 Și imple-o cu ciolanele cele mai alese.
 5 Ié și din cele mai alese ale turmei, și suptū
 ólă fă o grămadă din ciolanele cele prōste,
 Ferbe bine, ca să fērbă în ea și ciolanele
 din ea.
 6 Căci așa dīce Iehova, Domnulū:
 Vai de * cetatea sângiurilorū,
 De óla, a cărei rugină este în ea, și a cărei
 rugină n'a eșitū din ea!
 Scóte bucățele ei una după alta, să nu se
 arunce * sorțiū preste d'insele.
 7 Căci sângele ei este în meșiloculū ei,
 Pusu-l'a pe petró uscată;
 8 / Nu l'a vērșatū pe pământū, ca să-lū aco-
 pere cu țerănă;
 * Pus'amū și eu sângele ei pe petró uscată,
 Ca să rămână descoperitū,
 Pentru ca să aște mânia spre lucru de
 resbunare.
 9 De aceea așa dīce Iehova, Domnulū:
 * Vai de cetatea sângiurilorū! mări-voiū ru-
 gulū ei.
 10 Îngrămădesce lemne, aprinde foculū,
 Mistue carnea, și amestecă bine, ca să se
 ardă și ciolanele.
 11 Și apoi pune-o deșertă pe cărbuni, să se
 inferbēnte arama ei, și să ardă,
 Ca * să se topēscă în ea necurătenia ei,

- Și să se ducă rugina ei.
 Zădarnică este ostēnēla;
 Căci rugina ei, cea mare n'a eșitū dintr'nsa;
 Rugina *nici* cu foculū n'a scōrū.
 Este cumplită necurătenia ta;
 13 Căci amū voitū să te curățū de necurăte-
 nia ta, totū nu te-ai curățitū,
 Nici nu te vei mai curățū,
 / Până ce voiū face se repauseze mânia mea
 asupra-ți.
 * Eū, Iehova, amū dīsū:
 14 Pedēpsa vine, și eu o facū;
 Nu mă voiū întorce, / nu vē voiū cruța, nici
 nu mă voiū căi;
 Te voiū judeca duple urmările tale și du-
 pre faptele tale,
 Dīce Iehova, Domnulū.
 Și a mai fostū cătră mine cuvēntulū lui 15
 Iehova, dicēndū:
 Fiulū omulū, éccē eu voiū lua de la tine 16
 plăcerea ochilorū tei dintr'o lovire;
 Totu-și să nu jălesc, să nu plângi,
 Și să nu curgă lăcrimele tale.
 Opresce-te de la suspinū, și * nu plānge ca 17
 la morți,
 * Incinge cu turbanū capulū teū, și * pune
 în piciorēle tale încălțămintele tale,
 Nu * acoperi buzele tale, și pânea ómenilorū
 în jale n'o mânca.
 Decī amū vorbitū poporulū demānēta, și 18
 sēra a muritū femea mea; și a dūoa dī de-
 mānēta amū făcutū, cumū mi s'a ordinarū.
 Și dīsū-mi-a poporulū: * Aū nu ni vei spune 19
 ce *însēmna* pentru noi ceea ce faci? Și li- 20
 amū respunsū: Cuvēntulū lui Iehova a fostū
 cătră mine, dicēndū: Spune casei lui Israelū: 21
 Așa dīce Iehova, Domnulū:
 Éccē, * eu voiū profana sanctuarulū meū,
 fala puterei vōstre,
 * Atātū de plăcutū ochilorū vostri,
 Atātū de doritū de sufletele vōstre!
 * Și fiii vostri și ficele vōstre, ce i-ați lāsātū,
 vorū cādē de sabiā.
 Și veți face voi, cumū amū făcutū eu: 22
 * Nu veți acoperi buzele vōstre, și nu veți
 mânca pânea ómenilorū în jale.
 Și turbanele vōstre vorū *fi* pe capetele 23
 vōstre,
 Și încălțămintele vōstre în piciorēle vōstre;
 * Nu veți jăli, nici veți plānge;
 Ci * veți lānceđi pentru fără-de legile vōstre,
 Și veți suspina unulū cătră altulū;
 Și / Ezekielū *vi* este semnū: 24
 Tóte câte a făcutū elū, veți face și voi;

u Cap. 16. 40.
 v Cap. 16. 40.
 z 2 Cron. 36. 17.
 19.
 Cap. 24. 21.
 y Cap. 22. 15.
 Vers. 27.
 s Deut. 13. 11.

2 Pet. 2. 6.
 a Vers. 35.
 b Cap. 30. 38.
 43, 44. & 25. 5.
 —
 Capulū 24.
 2 Reg. 25. 1.

Ier. 39. 1. &
 52. 4.
 b Cap. 17. 12.
 c Veđi Ier. 1. 13.
 Cap. 11. 3.
 d Cap. 22. 8. &
 25. 37.
 Vers. 9.

e Veđi 2 Sam. 8.
 2.
 Joel 3. 3.
 Obad. 11.
 Nah. 3. 10.
 f Lev. 17. 13.
 Deut. 12. 16,
 24.

g Mat. 7. 3.
 h Vers. 6.
 Nah. 3. 1.
 Hab. 2. 12.
 i Cap. 22. 15.
 j Cap. 5. 12. &
 8. 18. & 16. 42.
 k 1 Sam. 15. 29.

l Cap. 5. 11.
 m Ier. 16. 5, 6,
 7.
 n Veđi Lev. 10.
 6. & 21. 10.
 o 2 Sam. 15. 30.
 p Mic. 3. 7.
 q Cap. 12. 9. &

37. 18.
 r Ier. 7. 14.
 Cap. 7. 20, 21,
 22.
 s Pa. 27. 4.
 t Cap. 23. 47.
 u Ier. 16. 6, 7.
 Vers. 17.

v Iov 27. 15.
 Pa. 78. 64.
 z Lev. 26. 39.
 Cap. 33. 10.
 y Isa. 20. 3.
 Cap. 4. 3. &
 12. 6, 11.

- * Și cândă acēsta se vă întēpla,
 * Veți cunōsce, că eū *sunt* Iehova, Domnulū.
 25 Cătū pentru tine, fiulū omulū,
 In ȕiūa aceea, cândū voiū lua de la d'înșii
 ȕ puterea lorū,
 Bucuria mărireī lorū, plăcerea ochilorū lorū,
 Și dorinȕa sufletelorū lorū:
 Pre fiū lorū și pre ficele lorū;
 26 In ȕiūa aceea va veni la tine * unū scăpatū,
 Ca să facă să audă urechiēle tale.
 27 * In ȕiūa aceea gura ȕa se va deschide că-
 tră celū scăpatū,
 Și veī vorbi, și nu veī mai fi mutū:
 Și * veī fi pentru d'înșii semnū;
 Și vorū cunōsce, că eū *sunt* Iehova.

*Judecāfi preȕise asupra Ammoniȕilorū, Moabiȕilorū,
 Edomiȕilorū și Filistenilorū.*

- 25 FOST'a cătră mine cuvēntulū lui Ieho-
 2 va, ȕicēndū: Fiulū omulū, * indrēptă-ȕi
 faȕa ȕ cătră fiū lui Ammonū, și profeȕesce a-
 3 supără-li; Și spune fiilorū lui Ammonū;
 Ascultaȕi cuvēntulū lui Iehova, Domnulū;
 Așa ȕice Iehova, Domnulū:
 * Pentru că ai ȕisū:
 Ha! ha! sanctuarulū meū, că s'a profanatū,
 Și pāmēntulū lui Israelū, că s'a pustiitū,
 Și caseī lui Iuda, că s'a dusū in captivitate;
 4 De aceea ēccē, eū te voiū da de moscenire
 popórelorū resăritulū,
 Și ei vorū aȕeȕa staulēle lorū in tine,
 Și vorū face locuinȕele lorū in tine;
 Vorū mânca fruptele tale, și vorū bé lap-
 tele teū;
 5 Și voiū face din * Rabba * staulū de cămile,
 Și din pāmēntulū fiilorū lui Ammonū stinā de oi:
 Și veți cunōsce, că eū *sunt* Iehova.
 6 Căci așa ȕice Iehova, Domnulū:
 Pentru-că * ai bătutū in mână, și ai lovitū cu
 piciorulū,
 Și * te-ai bucuratū cu totū despreȕulū sufle-
 tulū teū de pāmēntulū lui Israelū:
 7 De aceea ēccē, voiū * intinde mână mea asu-
 pră-ȕi,
 Și te voiū da de răpire popórelorū,
 Te voiū stērpi d'intro popóre,
 Și te voiū perde d'entre ȕerī;
 Te voiū nimici; și veī cunōsce, că eū *sunt*
 8 Așa ȕice Iehova, Domnulū: [Iehova.
 Pentru-că * Moabulū și * Seirulū ȕicū:
 Éccē, casa lui Iuda *este* ca și tóte popórele;
 9 De aceea ēccē, eū voiū deschide laturea
 Moabulū dinspre cetăȕile,

- Dinspre cetăȕile lui de pe hotarele lui, fala
 ȕerei,
Dinspre Betū-Ieșimotū, Baalū-Meonū, și Ki-
 riātū-Aimū:
 * Popórelorū resăritulū, *ce vinū* asupra fiilorū 10
 lui Ammonū;
 Și le voiū da lorū de moscenire,
 Ca * să nu se mai amintēscă fiū lui Ammonū
 intre popóre.
 Voiū face judecāȕi asupra Moabulū; 11
 Și vorū cunōsce, că eū *sunt* Iehova.
 Așa ȕice Iehova, Domnulū: 12
 * Pentru că Edomulū s'a purtatū cu resbu-
 nare cătră casa lui Iuda,
 Și s'a făcūtū vinovatū, și s'a resbunatū a-
 supără-li;
 De aceea așa ȕice Iehova, Domnulū: 13
 Voiū intinde mână mea asupra Edomulū,
 Și voiū stērpi de pe elū omū și vitā,
 Și-lū voiū preface intr'unū deșertū, de la
 Temanū până la Dedanū;
 Vorū căde de sabiā.
 Și * voiū implini resbunarea mea asupra E- 14
 domulū prin mână poporului meū Israelū,
 Și vorū face Edomulū duple mânia mea și
 duple furia mea,
 Și vorū cunōsce resbunarea mea,
 ȕice Iehova, Domnulū.
 Așa ȕice Iehova, Domnulū: 15
 * Pentru-că * Filistenii s'au purtatū cu res-
 bunare,
 Și s'au resbunatū cu despreȕū in sufletū,
 Ca să-lū nimicēscă, din neamicia lorū cea
 vechiā;
 De aceea așa ȕice Iehova, Domnulū: 16
 Éccē * eū voiū intinde mână mea asupra Fi-
 și voiū stērpi pre * Cretī, [listenilorū,
 * Și voiū perde rēmășiȕa malurilorū mărei;
 Și voiū * implini asupără-li prin muștrări fu- 17
 riōse o resbunare mare;
 * Și vorū cunōsce, că eū *sunt* Iehova,
 Cândū voiū implini asupără-li resbunarea mea.

*Profeȕi asupra Tirulū și a Sidonulū; cu o fă-
 găduinȕă de restatornicire pentru Israelū.*

- IN anulū alū unū-spre-ȕecelea, in ȕiūa ân- 26
 tēia a luneī, a fostū cătră mine cuvēn-
 tulū lui Iehova, ȕicēndu-mī:
 Fiulū omulū, * pentru-că Tirulū a ȕisū 2
 asupra Ierusalimulū:
 * Ha, ha! *cea care era* pórtă popórelorū s'a
 sfărāmatū,
 * Acēsta a trecutū la mine;

a Ier. 17. 15.	& 29. 21. & 23.	Cap. 21. 28.	f Cap. 24. 24. &
Ioan 13. 19. &	22.	Amos 1. 13.	26. 6. & 35. 9.
14. 29.	e Vers. 24.	Zef. 2. 9.	g Iov 27. 28.
a Cap. 6. 7. &	—	e Prov. 17. 5.	Plān. 2. 15.
25. 5.	Capitul 25.	Cap. 26. 2.	Zef. 2. 15.
b Vers. 21.	Capitul 25.	d Cap. 21. 20.	h Cap. 36. 5.
c Cap. 33. 21,	a Cap. 6. 2. &	e Isa. 17. 2. &	Zef. 2. 8. 10.
23.	35. 2.	32. 14.	i Cap. 35. 3.
d Cap. 3. 26, 27.	b Ier. 49. 1, etc.	Zef. 2. 14, 15.	j Isa. 15. & 16.

Ier. 48. 1, etc.	etc.	Isa. 2. 4, etc.	Capitul 26.
Amos 2. 1.	Cap. 35. 2, etc.	Amos 1. 6.	a Isa. 23.
k Cap. 35. 2, 5.	Amos 1. 11.	g 2 Cron. 28. 18.	Ier. 25. 22. &
12.	Obad. 10, etc.	r Zef. 2. 4, etc.	47. 4.
l Vers. 4.	o Veȕi Isa. 11.	e 1 Sam. 30. 14.	Amos 1. 9.
m Cap. 21. 32.	14.	f Ier. 47. 4.	Zech. 9. 2.
n 2 Cron. 28. 17.	Ier. 49. 2.	u Cap. 5. 15.	b Cap. 25. 3. &
Ps. 137. 7.	p Ier. 25. 30. &	v Ps. 9. 16.	36. 2.
Ier. 49. 7, 8,	47. 1, etc.	—	

- „Eū mē voiū implē, *căci* ea a ajunsū unū deșertū;“
- 3 De aceea așa *dice* Iehova, Domnulū:
Éccē eū *sunt* asupră-ți, Tirule!
Și voiū rēdica asupră-ți popóre multe,
Precumū marea rēdică valurile sale.
- 4 Acestea vorū strica zidiurile Tirului,
Și vorū surpa turnurile lui;
Eū voiū rade pulberea lui de pe d'insulū,
Și-lū *voiū* preface în stâncă sēcă;
- 5 Și va fi loculū de unde să se întindă mrejele *in* meșiloculū mării;
Căci eū amū vorbitū, *dice* Iehova, Domnulū:
Și va ajunge de prēdă popórelorū.
- 6 Și cetățile lui cele din câmpū se vorū nimici de sabiă;
• Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.
- 7 Căci așa *dice* Iehova, Domnulū:
Éccē, eū voiū aduce asupra Tirului
Pre Nebucodonosorū, regele Babilonului,
Regele regilorū, de la mēdă-nópte,
Cu cai și cu carē,
Cu călăreți și cu adunătură de multe popóre:
- 8 Elū va nimici cu sabia cetățile tale cele din câmpū;
Va *clădi* intariri asupră-ți,
Va rēdica valuri asupră-ți,
Și va înălța paveze împotrīvă-ți.
- 9 Va da bătaī de berbeci zidiurilorū tale,
Și cu securile sale va dērīma turnurile tale.
- 10 Pulberea de la mulțimea cailorū sei te va acoperi;
Zidiurile tale vorū tremura de vuetulū călărețilorū,
A rōtelorū și a carēlorū,
Cândū va intra în porțele tale,
Cumū intră ómenii intr'o cetate stricată.
- 11 Cu copitele cailorū lui va călca tóte ulițele tale;
Pre poporulū teū *lū* va omori cu sabiă,
- 12 Și stălpīi tei cei tari vorū fi trântiți la pământū.
Apoi vorū prēda ele avuți tale,
Vorū răpi mărfurile tale,
Vorū dērīma zidiurile tale,
Vorū ruina casele tale cele frumoșe,
Și vorū arunca petrele tale, lemnele tale și pulberea ta,
În meșiloculū apeī.
- 13 *•* Voiū face să inceteze vuetulū *•* cântărilorū tale,
Și nu se va mai aūdi sunetulū citarelorū
- 14 *•* Te voiū preface în stâncă sēcă; [tale;
Veī ajunge unū locū de unde să se întindă mrejele;
- Și nu te vei mai rezidi;
Căci eū Iehova amū vorbitū, *dice* Iehova, Domnulū.
Așa *dice* Iehova, Domnulū, cătră Tirū: 15
Aū nu vorū *•* tremura țermurile la vuetulū căderei tale,
Cândū rāniții tei vorū geme,
Cândū uciderea va fi în meșiloculū teū?
Atuncea toți *•* mai marii mării *•* se vorū pogori de pe tronurile lorū,
Se vorū desbrăca de mantiele lorū, și se vorū desbrăca de vestmintele lorū cele brodate,
Și se vorū imbrăca cu spaīma;
• Vorū ședē la pământū,
Vorū *•* tremura în tótă clipa;
Și *•* se vorū ingrozi de tine;
Și vorū rēdica *•* plângere asupră-ți, și-ți vorū 17 *dice*:
„Cumū ai peritū tu, *celū ce* erai locuitū de cei ce se ducū pe mări,
Cetate renumită, care erai *•* tare pe mare,
Tu și locuitorii tei,
Cari insuflau spaīmă la toți, câți locuiau lūngă d'insulū:
Acumū *•* țermurile tremurā în ziua căderei 18 tale,
Da, țermurile din marea sūnt incremenite de peirea ta.“
- Căci așa *dice* Iehova, Domnulū: 19
Cândū te voiū preface în cetate deșertă,
Ca pre cetățile nelocuite:
Cândū voiū aduce asupră-ți adūnculū,
Și ape multe te vorū acoperi;
Cândū te voiū pogori 20
Cu cei ce se pogorā în grópă, la poporulū străvechiū,
Și te voiū pune în cele de desuptū ale pământului, în locurile deșerte din vechime,
Cu cei ce se pogorā în grópă, ca să nu mai fii locuitū;
Și cândū voiū pune mărirea mea *•* în pământulū celorū vii:
• Intr'o clipă te voiū perde, ca să nu mai fii; 21
• Vei fi căutatū, și nu vei mai fi aflatū în eternū,
Dice Iehova, Domnulū.
- S**I a fostū cătră mine cuvēntulū lui Iehova, 27
dicēdū: Și tu, fiulū omului, *•* rēdică 2
plângere asupra Tirului; Și *•* di Tirului: 3
• Tu celū ce ședī la intrările mării,
Celū *•* ce faci negoțiū cu popórele multorū țermuri,
Așa *dice* Iehova, Domnulū:
Tirule, tu ai *•* dișū:

c Vers. 14.	h Isa. 14. 11. &	Apoc. 18. 22.	i 31. 16.	p Cap. 27. 35.	t Cap. 32. 18.	28. 19.	26. 17. & 28.
d Cap. 27. 32.	24. 8.	j Vers. 4. 5.	l Isa. 23. 8.	q Cap. 27. 32.	24.	z Ps. 37. 36.	12. & 32. 2.
e Cap. 25. 5.	Jer. 7. 34. &	k Jer. 49. 21.	m Iona 3. 6.	r Apoc. 18. 9.	u Cap. 32. 23.	—	b Cap. 28. 2.
f Esra 7. 12.	16. 9. & 25. 10.	l Vers. 18.	n Iov 2. 13.	s Isa. 23. 4.	v 26. 27. 32.	Capitul 27.	c Isa. 23. 3.
g Dan. 2. 37.	i Isa. 28. 16.	Cap. 27. 28. &	o Cap. 32. 10.	e Vers. 15.	v Cap. 27. 36. &	a Cap. 19. 1. &	
h Cap. 21. 22.	Cap. 28. 13.						

- ^a „Ei sînt desevarșitî in frumuseță.”
- 4 Hotarele tale sînt in meșlocul mării, Ziditorii tei aŭ desevarșitî frumuseță ta :
- 5 Aŭ ziditî tôte laturile corăbiilor tale de ciparosu din * Senirî ;
Aŭ luatî cedri din Libanî, ca să facă catarcurile tale ;
- 6 Din stejarii Basanului aŭ făcutî veselele tale,
Și lăilele tale le-aŭ făcutî din fildeșu,
Incadrate in tisă, adusă din * insulele Chittimilor.
- 7 Pânzele tale erau din ină subțire cu broderii de Egiptî, și-ți erau spre stegî ;
Vânătî și purpură din insulele Elișei
Era cortul tei.
- 8 Locuitorii Sidonului și ai Arvadului erau vėslaşii tei,
Ceî mai iscusiti din tine, Tirule, aceștia erau cîrmaci tei.
- 9 Bătrânii * Ghebalului și cei mai iscusiti ai lui erau cei ce dregeau spărturile tale ;
Tôte corăbiile mării și marinarii lorî erau in tine, spre a face negoțulu tei.
- 10 Persii și Lidii și * Putii erau in ôstea ta, bărbații tei de resbelî ;
Ei spînduraŭ in tine pavezele și coifurile ;
Aceștia făceau mareșia ta !
- 11 Bărbații Arvadului erau cu ôstea ta pe zidurile tale de jurî imprejurî,
Și bărbații viteșî in turnurile tale ;
Ei spînduraŭ pe zidurile tale de jurî imprejurî pavezele lorî ;
Aceștia desevarșiau * frumuseță ta.
- 12 * Tarșisulu făcea negoțu cu tine cu totî felulu de avuții ;
Veniau la tîrgulu tei cu argintî, cu ferî, cu cositorî și cu plumbî.
- 13 * Iavanulu, Tubanulu și Meșeculu erau negoțitorii tei ;
Făceau cu tine negoțu cu * ômeni și vase de aramă.
- 14 Ceî din casa * Togarmei aduceau la tîrgulu tei cai, călăreți și cătări.
- 15 Bărbații din * Dedanî erau negoțitorii tei ;
Termuri multe luaŭ mărfurile tale ;
Aduceau la tine bucăți de fildeșu și abanosî in schimbî.
- 16 Siria făcea negoțu cu tine cu mulțimea lucrurilor făcute de tine :
Cu smaragdî, purpurî și broderii ;
Cu ină subțire, mîrgenî și agatî veniau al tîrgulu tei.
- 17 Iuda și pămîntulu lui Israelî erau negoțitorii tei ;

Cu * grău de * Minitî și cu turte,
Cu miere, cu oleiî și cu * balsamî, veniau la tîrgulu tei.

Damasculu era negoțitorulu tei cu mulțimea lucrurilor făcute de tine,
Cu totî felulu de avuții,
Pentru vinulu de Elbonî și lăna albă.

Danulu, Iavanulu și Moselulu veniau la tîrgulu tei
Cu ferî lucratî, casî și trestî ;
Cu acestea negoțiau cu tine.

* Dedanulu negoția cu tine cu pînzături - le de prețî pentru carî.

Arabia și toți mai marii * Kedarulu erau negoțitorii tei,
Cari negoțiau cu tine
Cu mnei, berbeci și çiapî.

Negoțitorii din * Șeba și din Raama negoțiau cu tine
Cu miruri alese ;
Cu totî felulu de petre scumpe și cu aurî veniau la tîrgulu tei.

* Haranulu, Cannehelu și Edenulu,
Negoțitorii * Șebel, ai Assurulu și ai Chilmadulu negoțiau cu tine ;
Negoțiau cu tine in totî felulu de lucruri :
Cu vestminte in vîntî și brodate,
Și cu lădi cu adamescî, legate cu funii, și făcute din cedru,
La tîrgulu tei.

* Corăbiile Tarșisulu erau caravanele negoțulu tei ;
Așa erai implutî,
Și ajunseseși mîrețî forte * in meșlocul mării.

Vėslaşii tei te duceau pe ape mari ;
Dară * vîntulu de resăritî te-a sfărîmatî in meșlocul mării.

* Avuțiile tale și tîrgurile tale,
Negoțulu tei, marinarii tei și cîrmaci tei,
Ceî ce dregeau spărturile tale, și cei ce făceau negoțulu tei,
Și toți bărbații tei de resbelî, ce erau in tine,
Și tîta mulțimea din tine,
Căduťau in meșlocul mării, in dița căderei tale.

Ținuturile tale * s'aŭ cutremuratî
La vuetulu strigătulu cîrmacilor tei ;
Și * toți vėslaşii,
Marinari și toți cîrmaci mării,
Pogorîndu-se din corăbiile lorî,
Se punî pe pămîntî ;
Strigă cu vîcea lorî asupra-ți,
Și se plîngî cu amarî,

d Cap. 28. 12.
e Deut. 2. 9.
f Ier. 2. 10.
g 1 Reg. 6. 18.
h Ps. 53. 7.
i Ier. 46. 9.

Cap. 20. 5. &
28. 5.
i Vers. 3.
j Fac. 10. 4.
k 2 Cron. 20. 26.
l Fac. 10. 2.

1 Apoc. 18. 12.
m Fac. 10. 3.
n Cap. 28. 6.
o Fac. 10. 7.
p 1 Reg. 5. 9. 11.
q Eze. 8. 7.

Rapt. 12. 20.
p Jude. 11. 23.
q Ier. 8. 21.
r Fac. 25. 3.
s Fac. 25. 13.
t Isa. 60. 7.

1 Fac. 10. 7.
1 Reg. 10. 1.
2.
3.
4. 72. 10. 15.
Isa. 60. 6.
u Fac. 11. 31.

2 Reg. 19. 12.
v Fac. 25. 2.
w Ps. 43. 7.
x Isa. 2. 16. &
28. 14.

y Vers. 4.
z Ps. 43. 7.
a Prov. 11. 4.
b Vers. 24.
c Apoc. 18. 9.

etc.
d Cap. 26. 15.
18.
e Apoc. 18. 17.
etc.

- „Preseră pulbere pe capetele lorū,
 Și * se tăvălescū în cenușă;
 31 / Se radū *până* la pleșuviă pentru tine,
 Se îmbracă în saci,
 Și te plângū cu amărăciunea sufletului, cu
 plângere amară.
 32 În vaetulū lorū / rădică plângere pentru tine,
 Și te plângū, *dicendū* :
 „Cine *mai este* ca Tirulū,
 „Celū amuțitū în marea?“
 33 / Cândū nărfurile tale treceau mările,
 Tu săturai popóre multe;
 Cu mulțimea averilorū tale și a negoțuluiū teū
 Ai înavuțitū pre regil pământului.
 34 Și acumū *cândū* / ești sfărămatū de mări, în
 adâncurile apelorū,
 * Negoțulū teū și tōtă mulțimea ta a cădūtū
 cu tine!
 35 / Toți locuitorii țermurilor se îngrozescū de
 Și regii lorū se înfioră, [tine,
 Fețele lorū se turbură.
 36 Neguțiatorii popórelorū * fluera asupra-ți;
 „Intr'o clipă te-ai perdutū, și în eternū nu
 vei mai fi.
 28 / **A** mai fostū cătră mine cuvântulū lui
 Iehova, *dicendū* :
 2 Fiiulū omului, vorbește cătră Domnulū
 Tirulū:
 Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 Pentru-că ânima ta s'a înălțatū, și „ai *disū* :
 „Eū *sunt* Dumneđeū,
 „Și *ședū* pe scaunulū lui Dumneđeū * în
 međiloculū mărilorū;“
 * De și ești omū și nu Dumneđeū;
 Și-ți înalți ânima, ca și *cumū arū fi* ânima
 de Dumneđeū;
 3 Éccē-te / mai înțeleptū decâtū Danielū!
 Nici o taină nu te dobóră;
 4 Cu înțelepciunea ta și cu mintea ta făcu-
 tu-ți-ai avere,
 Și ai adunatū în tesaurele tale aurū și ar-
 gintū:
 5 * Cu desevarșirea înțelepciunei tale immulți-
 tu-ți-ai avuțiele tale cu negoțulū teū;
 Deci de avuție înălțatu-ți-ai ânima:
 6 De aceea așa *dice* Iehova, Domnulū:
 Pentru-că ți-ai înălțatū ânima, ca și *cumū*
 arū fi ânima de Dumneđeū,
 7 Éccē, de aceea voiū aduce asupra-ți pre
 străinī,
 Pre / cele mai grozave d'ntre popóre,
 Și vorū scóte săbiele lorū asupra frumuse-
 ței înțelepciunei tale,
 Și vorū pângări strălucirea ta.
 8 În grópă te vei pogorī.

Și vei muri cu mórtea celorū uciși în međi-
 loculū mărilorū.
 Aū mai / *dice*-vei: „Sunt Dumneđeū“ celui 9
 ce te va ucide?
 Căci omū și nu Dumneđeū *vei fi*
 În mânele celui ce te va rāni de mórte.
 Muri-vei de mâna străinilorū, cu mórtea 10
 celorū / necircumciși;
 Căci eū amū vorbitū, *dice* Iehova, Domnulū.
 Și a *mai* fostū cătră mine cuvântulū lui 11
 Iehova, *dicendū* :
 Fiiulū omului, / înalță plângere asupra 12
 regelui Tirulū,
 Și-i *đi*: Așa *dice* Iehova, Domnulū:
 Ajuns'ai până la desevarșirea cea mai înaltă,
 Ești / plinū de înțelepciune, și desevarșitū în
 frumuseță.
 Fost'ai în * Edenū, grădina lui Dumneđeū; 13
 Totū *feliulū* de petre preciose te-aū aco-
 peritū :
 Sardoniculū, topasulū și adamantulū,
 Crisolitulū, oniculū și berilulū,
 Safirulū, smaragdulū, carbuncululū și aurulū.
 Acordulū / tamburelorū tale și a flautelorū
 tale era pregătitū pentru tine,
 Pentru *điūa* născerei tale.
 Erai unū * cherubimū cu *aripi* întinse și a- 14
 coperitóre,
 Și pusu-te-amū pe * muntele celū sântū alū
 lui Dumneđeū;
 Âmblat'ai în međiloculū petrelorū infocate.
 Fost'ai desevarșitū în căile tale din *điūa* 15
 născerei tale,
 Până cândū s'a aflatū nedreptate în tine.
 De mărimea negoțuluiū teū, 16
 Îmblutu-s'a lă-intrulū teū de silniciă, și ai
 pécătuītū;
 De aceea te voiū arunca de pe muntele lui
 Dumneđeū, ca pre unū *lucru* spurcatū;
 Și te voiū nimici, * cherubimule acoperitorū,
 din međiloculū petrelorū infocate.
 De frumseță-ți / înălțatu-ți-s'a ânima; 17
 Stricatu-ți-ai înțelepciunea prin strălucirea
 Dară te voiū arunca la pământū; [ta;
 Și te voiū da înaintea regilorū, ca să fii
 de privesce.
 Prin mulțimea fără-de-legilorū tale, prin ne- 18
 dreptatea negoțuluiū teū,
 Pângărit'ai sanctuarele tale;
 De aceea voiū scóte focū din tine,
 Care te va mistui, și în cenușă te voiū pre-
 face pe pământū
 Înaintea tuturorū celorū ce te privescū.
 Toți căți te cunoscū între popóre se vorū 19
 îngrozi de tine;

d Iov 2. 12.   Mic. 1. 16.   k Vers. 27.   e Ps. 62. 10.   g Vers. 2.   f Cap. 27. 3.
 Apoc. 18. 19.   g Cap. 26. 17.   l Cap. 26. 15,   Zech. 9. 3.   h Cap. 31. 18 &   Vers. 3.
 e Est. 4. 1. 3.   Vers. 2.   16.   f Cap. 30. 11. &   32. 19, 21, 25,   k Cap. 31. 8, 9.
 Ier. 6. 26.   h Apoc. 18. 18.   m Ier. 18. 16.   27.   l Cap. 26. 13.   o Vers. 14.
 f Ier. 16. 6. &   i Apoc. 18. 19.   n Cap. 26. 21.   12.   i Cap. 27. 2.   m Veđi Esod. 25.   p Vers. 2, 5.
 47. 5.   j Cap. 26. 19.   —   d Zech. 9. 3.

* Intr-o clipă vei fi perdată, și în eternă nu vei mai fi.

20 Și a mai fostă cătră mine cuvântul lui Iehova, dicendū: Fiulū omului, * îndreptă-ți fața * cătră Sidonū, și profetește asupra-i,

22 Și di:

Așa dice Iehova, Domnulū:

* Éccē eū *sunt* împotriva-ți, Sidonule,

Și mă voiū mări în meșloculū teū;

Și * vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova,

Cândū voiū face judecățele mele într'insulū,

Și mă voiū * sânti în elū.

23 * Căci voiū trāmete asupra-i cūmă, și sānge pe ulițele lui,

Și cei de mórte rāniți vorū căde în meșloculū seū

De sabia, *ce va veni* asupra-i din tóte părțile;

Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.

24 Și nu va mai fi pentru casa lui Israelū Nici unū * spinū împungătorū, și nici unū scaiū aducătorū de dureri

Din partea celorū ce-lū incunjură, și-lū desprețuescū;

Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova, Dom-

25 Așa dice Iehova, Domnulū: [nulū.

Cândū voiū * aduna casa lui Israelū d'ntre

Intre cari sūnt imprāsciați, [popórele,

Și mă voiū * sânti între ei înaintea popórelorū;

Atuncea vorū locui în pāmēntulū lorū, pre care l'amū datū servulū meū Iacobū.

26 Vorū * locui într'insulū în siguranță,

Vorū * zidi case, și vorū * sādī vii;

Da, vorū locui în siguranță,

Cândū voiū sevârși judecățele mele asupra tuturorū celorū de prin prejurū, cari-i desprețuescū;

Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova, Dumneșeulū lorū.

Profeți asupra Egiptulū; cu făgăduinți de restatornicire pentru Israelū.

29 **I**N anulū alū deceler, în luna a decea, la dūoē-spre-dece a lunēi, a fostă cătră mine

2 cuvēntulū lui Iehova, dicendū: Fiulū omului, * îndreptă-ți fața împotriva lui Faraonū,

regele Egiptulū, și profetește asupra-i și 3 * asupra a totū Egiptulū; Vorbesce, și di:

Așa dice Iehova, Domnulū:

* Éccē, eū *sunt* împotriva-ți, Faraóne, rege alū Egiptulū!

* Crocodilulū celū mare, ce șede culcatū în meșloculū fluviei lorū sale;

* Care a dișū: „Fluviulū acesta *este* alū meū, și eū pentru mine l'amū făcutū.”

Darā / voiū pune cărligulū în fālcele tale, 4
Și voiū lipi de solđii tei pre pescii fluviei lorū teū,

Și te voiū scóte din meșloculū fluviei lorū tale

Cu toți pescii fluviei lorū tale ce sūnt lipiți de solđii tei.

Și te voiū arunca în pustiiū,

Pre tine și pre toți pescii fluviei lorū tale;

Vei căde pe fața câmpulū;

* Nu te vei aduna, nici vei fi strinsū;

* Te voiū da spre māncare

Férelorū pāmēntulū și páserilorū ceriulū;

Și toți locuitorii Egiptulū 6

Vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova;

Pentru-că ei aū fostū *ca* unū * toégū de trestia pentru casa lui Israelū.

* Cândū ei s'aū acățatū cu māna de tine, 7

Tu te-ai ruptū, și li-ai strāpunsū totū umerulū lorū;

Și cândū ei s'aū rădāmatū de tine,

Te-ai ruptū, și ai sclāntitū șoldurile lorū.

De aceea, așa dice Iehova, Domnulū: 8

Eccē, eū voiū aduce asupra-ți * sabiā,

Și voiū stārpi din tine omū și vitā;

Și pāmēntulū Egiptulū va ajunge pustiiū 9 și deșertū;

Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova;

Pentru-că elū a dișū:

„Fluviulū *este* alū meū, și eū l'amū făcutū.”

De aceea, éccē, eū *sunt* împotriva ta și im- 10 potri va fluviei lorū tale;

* Și voiū face pāmēntulū Egiptulū cu totulū deșertū și pustiiū,

* De la Migdolū până la Siene și până la hotarulū Etiopiei.

* Piciorū de omū nu va trece printr'insulū, 11

Nici piciorū de vitā nu va trece printr'insulū,

Și nici va fi locuitū patru-deci de anī.

* Căci voiū prefăce pāmēntulū Egiptulū în- 12 tr'unū pustiiū

În meșloculū țerelorū deșerte,

Și cetățile lui vorū fi prefăcute într'unū deșertū în meșloculū cetățilorū pustiite, patru-deci de anī:

Și voiū imprāscia pre Egipteni între popóre, Și-i voiū resipi prin țeri.

Totu-și așa dice Iehova, Domnulū: 13

La * sfārșitulū celorū patru-deci de anī voiū aduna pre Egipteni

D'ntre popórele, între cari aū fostū imprāsciați;

Voiū întórce pre prinși Egiptulū, 14

q Cap. 26. 21. & 27. 36. r Cap. 6. 2. & 25. 2. & 29. 2. s Isa. 23. 4. 12. Ier. 25. 22. & 27. 3. Cap. 32. 30. t Eeod. 14. 4. 17. Cap. 39. 13. u Ps. 9. 16. v Cap. 20. 41. & 36. 23. Vers. 25. w Cap. 38. 22. y Num. 33. 55. Ios. 23. 13. s Isa. 11. 12. Cap. 11. 17. & 20. 41. & 34. 13. & 37. 21. z Vers. 22. a Vers. 22. b Ier. 23. 6. c Isa. 65. 21. Amos. 9. 14. d Ier. 31. 5. — Capitulū 29. a Cap. 28. 21.

b Isa. 19. 1. Ier. 25. 19. & 46. 2. 25. c Ier. 44. 30. Cap. 28. 22. Vers. 10. d Ps. 74. 13. 14. Isa. 27. 1. & 51. 9. Cap. 32. 2. e Veđi cap. 28. 2. f Isa. 37. 29. Cap. 38. 4. g Ier. 8. 2. & 16. 4. & 25. 33. h Ier. 7. 33. & 34. 20. i 2 Reg. 18. 21. Isa. 36. 6. j Ier. 37. 5. 7. 11. k Cap. 17. 17. l Cap. 14. 17. m Cap. 30. 12. n Cap. 30. 6. o Cap. 32. 13. p Cap. 30. 7. 26. q Isa. 19. 23. Ier. 46. 26.

- Si-i voiŭ aduce  r - i *in* p m ntul  Patros ,
 In p m ntul  ob r iei lor ;
 Si acolo vor  ajunge un  *regat * umilit .
 15 Va fi mai umilit  dec t  *t te* regatele,
 Si nu se va mai  n l ta preste pop re;
 Căci e  * * voi  micșura, ca să nu mai dom-
 nescă preste pop re.
 16 Si el  nu va mai fi casei lui Israel  * * spre
  ncredere,
 Amintindu-  fără-de-legea  i, *ce a f cut o*,
 Pre-c nd  c uta  la el ;
 Si vor  cun sce, c  e  *s nt* Iehova, Domnul .
 17 Si în anul  al  d o -dec  si  eptelea,
  n luna  nt ia, în * iua*  nt ia a lunei, a
 fost  c tr  mine cuv ntul  lui Iehova,  i-
 c nd :
 18 Fiul  omului, * * Nebucodonosor , regele
 Babilonului, a f cut  pre  stea sa
 Să servesc  servici  mare asupra Tirului;
 Tot  capul  a ple uvit , si tot  umerul 
 s'a jupit ,
 Dar  n'a luată de la Tir , nici el  nici  s-
 tea lui, plată,
 Pentru serviciul  ce a f cut  asupra- .
 19 De aceea a a  ice Iehova, Domnul ;
  cc  e  da  p m ntul  Egiptului lui Ne-
 bucodonosor , regele Babilonului,
 Care va lua mul imea lui,
 Va răpi pr da lui, si-l  va j fui;
 Si ac sta va fi plata  stei lui.
 20 Că o plată a sa, pentru care a * * servit , da-
 tu-i-am  p m ntul  Egiptului,
 Pentru-că a lucrat  pentru mine,  ice Ie-
 hova, Domnul .
 21  n  iua aceea * * voi  face se  nflor sc  cor-
 nul  casei lui Israel ,
 Si- i voi  da * * deschiderea gurei în me ilo-
 cul  lor ;
 Si vor  cun sce, c  e  *s nt* Iehova.
 30 **S**I a mai fost  c tr  mine cuv ntul  lui
 Iehova,  ic nd :
 2 Fiul  omului, profeteșce, si  i:
 Așa  ice Iehova, Domnul :
   Văitați-v : * * V i de  iua !
 3 Căci * *  prope *este*  iua,
 Da,  iua lui Iehova *este*  prope;
  i *pl n * de n ori va fi timpul  *sf r itului*
 pop relor .
 4 Căci va veni asupra Egiptului sabia,
 Si va fi cutremur  mare în Etiopia,
 C nd  cei de m rte r ni i vor  c d  în
 Egipt ,
 Si * * se va lua mul imea lui,
 Si se vor  surpa * * temeliele lui:
 5 Etiopia  i Libia  i Lidia,
 Si * * tot  poporul  cel  amestecat , si Chubul ,
 Si fi i  ere  aliate,
 Vor  c d  cu d' n ii de sabia.
 A a  ice Iehova:
 Vor  c d  si cei ce sprijinesc  pre Egipt ;
 Si  ng mfarea în puterea sa se va înjosi;
 De la Migdol  p n  la Siene vor  c d  în-
 tr' nsul  de sabia,
  ice Iehova, Domnul .
   Si se vor  pustii în me ilocul   erelor 
 7 pustii e,
 Si cet  ile lui vor  fi în me ilocul  cet  i-
 lor  pustii e.
 Si vor  cun sce, c  e  *s nt* Iehova,
 C nd  voi  pune foc  în Egipt ,
 Si c nd  se vor  sf r ma to i cei ce-l  ajuta .
  n  iua aceea * * vor  e i de la mine soli în
 9 cor bi ,
 Ca să sp im nte pe Etiopeni  cei fără te-
 mere;
 Si va veni asupra-li cutremur  mare, ca în
  iua Egiptului;
 Căci  cc , vine!
 A a  ice Iehova, Domnul :
 10 * * Voi  face să inceteze mul imea Egiptului
 Prin m na lui Nebucodonosor , regele Ba-
 bilonului.
 El  si poporul  se  cu d' nsul , * * cei mai
 11 groznic  d'între pop re
 Vor  fi adu i să strice  era,
 Si vor  sc te s biele lor  asupra Egiptului,
 Si vor   mpl   era de uci i;
 Si * * e  voi  seca r urile,
 12 Si voi  * * da  era în m nele reilor ;
 Si voi  pustii  era si tot  ce este într' nsa
 Prin m nele str inilor ;
 E  Iehova am  vorbit .
 A a  ice Iehova, Domnul :
 13 Voi  * * nimici si idol i,
 Si voi  face să inceteze chipurile din Nof ;
   Si nu va mai fi domn  din p m ntul  E-
 giptului;
   Si voi  resp ndi temere în p m ntul  E-
 Si voi  pustii * * Patrosul , [giptului,
 14 Si voi  pune foc  * *  n Zoan , * * si voi  se-
 v r i judec  i în No;
 Si voi  v rsa m nia mea asupra Sinului,
 15 (*Pelusi *), cet  ea Egiptului,
 Si * * voi  st rpi mul imea din No.
 Si voi  * * pune foc  în Egipt ;
 16 Chinurile vor  cuprinde Sinul ,
 Noul  se va despica,
 Si Noful  de neamic ,  iua *mare*.
 T ner i Avenului si ai Pibesetului vor  c -
 17 dă de sabia,

q Cap. 17. 6, 14.

r Isa. 30. 2, 3.

s 26. 4, 6.

t Ier. 27. 6.

u Cap. 26. 7, 8.

  Ier. 25. 9.

w Pa. 132. 17.

v Cap. 24. 27.

—

Capitul  30.

a Isa. 13. 6.

b Cap. 7. 7, 13.

c Ier. 51. 30, 34.

d Ier. 50. 15.

e Ier. 51. 30, 34.

f Cap. 29. 10.

Zef. 1. 7.

g Cap. 29. 19.

h Ier. 50. 15.

i Ier. 51. 30, 34.

j Cap. 29. 10.

k Isa. 19. 5, 6.

q Cap. 29. 13.

r Isa. 18. 1, 2.

s Cap. 29. 19.

t Cap. 28. 7.

u Isa. 19. 5, 6.

  Isa. 19. 4.

w Isa. 19. 1.

x Ier. 43. 12, 2.

y 46. 25.

z Ier. 13. 2.

  Zech. 10. 11.

o Isa. 19. 16.

p Cap. 29. 14.

q Ps. 78. 12, 43.

r Nab. 3. 8, 9.

s Ier. 46. 25.

t Vers. 8.

- Și se voru duce prinși.
 18 În * Tafnesu se va întunece ziua,
 Când voi sfărâma acolo zăvoarele Egiptului;
 Și îngâmfarea în puterea sa va înceta într'-
 insul;
 Năoră 'lă va acoperi,
 Și fiicele sale se voru duce prinse.
 19 Așa voi severși judecățile mele asupra E-
 giptului;
 Și voru cunósce, că eu *sunt* Iehova.
 20 Și în anulă ală unū-spre-decelea, în luna
 întâia, la șapte a lunei, a fostă cătră mi-
 ne cuvântul lui Iehova, dicendū:
 21 Fiulul omului, eu amū * sfărâmatū bra-
 ȋulul lui Faraonū, regele Egiptului;
 Și ecce, * nu i se voru face legături, ca să
 se tēmăduescă,
 Ca nu înfășurându-se cu legături să capete
 puterē, spre a ținē *sabia*.
 22 De aceea așa dice Iehova, Domnulū;
 Ecce, eu *sunt* împotriva lui Faraonū, regelo
 Egiptului,
 Și-i voiū * frānge *amindūoē* braȋele sale, pre
 celū tare și pre celū frāntū;
 Și voiū face ca să cadă *sabia* din mână lui.
 23 * Și voiū imprāscia pre Egipteni între popóre,
 Și-i voiū rēsipi prin țeri.
 24 Și voiū întări braȋele regelui Babilonului,
 Și voiū pune în mână sa *sabia* mea;
 Dară braȋele lui Faraonū le voiū sfărâma,
 Și va suspina înaintea lui cu suspinele ce-
 lui rānitū de mórte.
 25 Dară braȋele regelui Babilonului le voiū
 întări;
 Și braȋele lui Faraonū voru cădē;
 Și * voru cunósce, că eu *sunt* Iehova,
 Când voiū pune *sabia* mea în mână rege-
 lui Babilonului,
 Și o va întinde asupra pământului Egiptului,
 26 * Și când voiū imprāscia pre Egipteni între
 popóre,
 Și-i voiū rēsipi prin țeri;
 Și voru cunósce, că eu *sunt* Iehova.
 31 **I**N anulū ală unū-spre-decelea, în luna
 a treia, la *ziua* întâia a lunei, a fostū
 cătră mine cuvântul lui Iehova, dicendū:
 2 Fiulul omului, ȋi lui Faraonū, regele Egipt-
 ului, și mulțimeī sale:
 * Cu cine te asemeni în mărirea ta?
 3 * Ecce, Asiriēnulū *era* ca cedrulū Libanului
 celū cu crengi frumóse,
 Cu pālcuri adumbritóre și înalte;
 Până la vērfulū seū *era* tufosū.
 4 * Apele 'lū hrāniāū, adūnculū 'lū crescea
 Cu riurile sale curgēndū în jurulū rădēci-
 nelorū lui,

Și trāmetēndū pērēile sale la toȋi *cei-l-alȋ*
 arbori ală câmpului.
 De aceea * înălțimea lui s'a rēdicatū mai pe 5
 susū de toȋi arborii câmpului,
 Crengelē lui s'aū immulțitū, și ramurele lui
 s'aū lungitū,
 Înținēndū-se de mulțimea apelorū.
 Tóte * pāsērele ceriului în ramurele lui 'și 6
 făceaū cuiburile lorū;
 Tóte fērele câmpului fētaū suptū craciī seī,
 Și la umbra lui ședeaū tóte popórele cele mari.
 Era decī frumosū prin mărirea sa, 7
 Prin lungimea craciilor seī;
 Căci rădēcinele lui erau lūngă ape mari.
 Nici unū cedru din 'grādina lui Dumneđeū 8
 nu-lū întrecea:
 Ciparoșii nu se asemenaū nici cu craciī seī,
 Și castanii nu erau nici ca ramurele lui;
 Nici unū arbore în grādina lui Dumneđeū
 nu-i semēna în frumusefā.
 Făcutu-l'amū frumosū prin mulțimea ramu- 9
 relorū sale,
 Încātū toȋi arborii Edenului, ce *se aflaū* în
 grādina lui Dumneđeū 'lū pismuiāū.
 De aceea așa dice Iehova, Domnulū: 10
 Pentru-că te-ai înălțatū cu statura,
 Și ai făcutū ca și acela alū căruia și vērfulū
 era între tufișii,
 Și * și-a înălțatū ānima sa pe înălțarea sa:
 De aceea l'amū datū în mānele celui mai 11
 tare d'ntre popóre,
 Care s'a purtatū cu d'insulū duple rēuta-
 tea sa:
 L'amū alungatū.
 Și străinii, popórele * cele mai cumplite, l'aū 12
 tălatū,
 Și l'aū părăsitū;
 Căđut'aū craciī seī 'pe munȋ și în tóte vāile,
 Și ramurele lui ruptu-s'aū de tóte pērēile
 pământului;
 Și tóte popórele pământului s'aū trasū de
 la umbra lui,
 Și l'aū părăsitū.
 Pe d'insulū, *acuma* căđutū, ședū tóte pāse- 13
 rile ceriului,
 Și tóte fērele câmpului sūnt pe ramurele lui;
 Ca nici unū arbore *adāpatū* de apă să nu 14
 se înalțe pentru statura sa,
 Și să nu-și facā vērfulū între tufișii;
 Și pentru ca nici unulū din toȋi arborii a-
 dāpaȋi de apă,
 Să nu se încumāteze întru înălțimea sa;
 Căci * toȋi sūnt datī morȋei, 'celorū mai de
 desuptū ale pământului,
 Între fiīi ómenilorū,
 Cu cei ce se pogórā în grópā.

u Ier. 2. 16.
v Ier. 48. 25.
x Ier. 46. 11.
y Ps. 37. 17.

z Vers. 26.
Cap. 29. 12.
a Ps. 9. 16.
b Vers. 23.

Cap. 29. 12.
—
Caputū 31.
a Vers. 18.

b Dan. 4. 10.
c Ier. 51. 36.
d Dan. 4. 11.
e Cap. 17. 23.

Dan. 4. 12.
f Fac. 2. 8. &
13. 10.

Cap. 28. 13.
g Dan. 5. 20.
h Cap. 28. 7.

i Cap. 39. 5. &
35. 8.
j Isa. 18. 6.

Cap. 39. 4.
k Ps. 82. 7.
l Cap. 32. 18.

- 15 Așa ȃice Iehova, Domnulŭ :
 În ȃiŭa, în care s'a pogoritŭ în infernŭ, fă-
 cut'amŭ să plângă *pentru d'insulŭ* ;
 Amŭ acoperitŭ adŭnculŭ pentru elŭ ;
 Amŭ opritŭ fluviile lui, și opritu-s'aŭ apele
 cele mari *ale lui* ;
 Și amŭ făcutŭ ca Libanulŭ să pŕorte jale
 pentru d'insulŭ,
 Și toȃi arborii câmpului lăncedit'aŭ pen-
 tru elŭ.
- 16 Făcut'amŭ să se "înpăimēnte popŕorele de
 vuetulŭ căderei sale,
 Cândŭ "lamŭ pogoritŭ în infernŭ cu cei ce
 se pogŕră în grŕpă ;
 Și "toȃi arborii Edenului, cei aleși și frumoși
 ai Libanului, toȃi cȃȃi sŭnt adăpaȃi de apă,
 "S'aŭ mângăiatŭ în cele de desuptŭ ale pȃ-
 mēntului!
- 17 Și acestia s'aŭ pogoritŭ cu d'insulŭ în în-
 la cei uciși de sabiă ; [fernŭ
 Și ajutătorii lui, *cari* "locuiaŭ suptŭ umbra
 în meȃilocolŭ popŕorelorŭ. [lui
- 18 "Cu cine te asemeni decŭ tu în mȃrire
 Și în mȃrime întene arborii Edenului ?
 Totu-și te vei pogori cu arborii Edenului
 În cele mai de desuptŭ ale pȃmēntului ;
 "Culca-te-vei între cei necircumciși,
 Cu cei uciși de sabiă ;
 Da, elŭ, Faraonŭ, și tŕtȃ mulȃimea lui,
 ȃice Iehova, Domnulŭ.
- 32 **S**I în anulŭ alŭ dŭoi-spre-decelea, în luna
 a dŭoŕ-spre-decea, în ȃiŭa ântȃia a lu-
 nei, a fostŭ cȃtrȃ mine cuvēntulŭ lui Iehova,
 ȃicēndŭ: Fiulŭ omului, "rȃdicȃ plângere
 pentru Faraonŭ, regele Egiptului, și-i ȃi :
 "Tu sēmeni între popŕe cu leulŭ tȃnērŭ,
 "Și escŭ ca crocodilulŭ în mȃri ;
 Ai plecatŭ cȃtrȃ fluviile tale,
 Ai turburatŭ apele cu piciŕele tale, și ai
 "cȃlcatŭ fluviile lorŭ.
- 3 Așa ȃice Iehova, Domnulŭ :
 De aceea eŭ, cu adunȃturȃ de multe po-
 pŕe, voiŭ "întinde mreȃele mele preste tine,
 Și te vorŭ trȃge în laȃulŭ meŭ ;
- 4 "Te voiŭ arunca pe pȃmēntŭ,
 Te voiŭ asvērli pe faȃa câmpului ;
 "Voiŭ face să stee pe tine tŕte pȃserile ce-
 riului ;
 Voiŭ sȃtura din tine fȃrele a totŭ pȃmēn-
 5 Voiŭ pune carnea ta "pe munȃi, [tulŭ ;
 Și voiŭ împlȃ vȃile cu stȃrvulŭ teŭ ;
- 6 Voiŭ adȃpa cu sȃngele teŭ pȃmēntulŭ, unde
 Pȃnȃ la munȃi ; [tu plutesci,
 Și pȃrȃle se vorŭ împlȃ de tine.
- Și cȃndŭ te vei stinge,
 "Voiŭ acoperi ceriulŭ, și voiŭ întuneca ste-
 lele lui ;
 Voiŭ învȃli cu nŭori sŕrele, și luna nu va
 luci cu lumina sa.
- Pentru tine voiŭ face să se întunece toȃi 8
 luminătorii cei strȃluciȃi ai ceriului,
 Și voiŭ pune întunecŭ preste pȃmēntulŭ
 teŭ, ȃice Iehova, Domnulŭ.
- Și voiŭ face ca să se înpȃimēnte ânima 9
 multorŭ popŕe,
 Cândŭ voiŭ aduce *scirea* sfȃrȃmȃrei tale în-
 tre popŕele
 Din țerele, ce tu nu le-ai cunoscutŭ.
- Și voiŭ face ca multe popŕe "sȃ se îngro- 10
 zȃscȃ de tine,
 Și regilorŭ lorŭ li se va sburli pȃrulŭ asu-
 prȃ-ȃi,
 Cândŭ mi voiŭ mișca sabia pe d'inainte a lorŭ :
 Și pe *totȃ* clipa "vorŭ tremura
 Fie-care pentru sine, în ȃiŭa cȃderei tale.
- "Cȃci așa ȃice Iehova, Domnulŭ : 11
 Sabia regelui Babilonului va veni asupra-ȃi ;
 Voiŭ face să cadȃ mulȃimea ta prin sȃbiele 12
 celorŭ viteși,
 Cari toȃi sŭnt "cei mai cumpliȃi ai popŕ-
 relorŭ ;
- "Vorŭ resturna mȃndria Egiptului,
 Și tŕtȃ mulȃimea lui se va nimici.
- Și voiŭ face să pȃrȃ tŕte vitele lui de lŭngȃ 13
 apele cele mari,
 Și "piciŕŭ de omŭ nu va mai turbura a-
 ceste *ape*,
 Și nici copite de vitȃ nu le vorŭ mai turbura.
- Atuncea voiŭ face să se liniscȃscȃ apele lorŭ, 14
 ȃice Iehova, Domnulŭ.
- Cȃndŭ voiŭ face pȃmēntulŭ Egiptului pustiiŭ, 15
 Și țȃra o voiŭ deșȃta de *totŭ* ce *este* în-
 trȃnsȃ,
 Cândŭ voiŭ lovi pre toȃi cei ce locuescŭ în ea,
 "Atuncea vorŭ cunŕoce, cȃ eŭ *sŭnt* Iehova.
- Și acȃsta *este* "plângerea, ce vorŭ cȃntȃ ; 16
 Fiicele popŕorelorŭ o vorŭ cȃntȃ ;
 O vorŭ cȃntȃ pentru Egiptŭ
 Și pentru tŕtȃ mulȃimea lui, ȃice Iehova,
 Domnulŭ.
- Și în anulŭ alŭ dŭoi-spre-decelea, în a ciuci- 17
 spre-decea ȃi a lunei, a fostŭ cȃtrȃ mine
 cuvēntulŭ lui Iehova, ȃicēndŭ :
 Fiulŭ omului, suspinȃ pentru mulȃimea 18
 Egiptului, și spune cumŭ "se va pogori
 Și elŭ și fetele popŕorelorŭ celorŭ mȃreȃe,
 În cele mai de desuptŭ ale pȃmēntului cu
 cei pogoriȃi în grŕpȃ.

m Cap. 26. 15.
 n Isa. 14. 15.
 o Isa. 14. 6.
 p Cap. 22. 31.
 q Plȃn. 4. 20.
 r Vers. 2.
 Cap. 22. 19.

s Cap. 28. 10. &
 22. 19, 21, 24,
 etc.
 —
 Capitulŭ 22.
 a Cap. 27. 2.

Vers. 16.
 b Cap. 19. 3, 6.
 & 28. 13.
 c Cap. 29. 3.
 d Cap. 34. 18
 e Cap. 12. 13. &

17. 20.
 Osea. 7. 12.
 f Cap. 29. 5.
 g Cap. 31. 13.
 h Cap. 31. 13.
 i Isa. 13. 10.

Ioel 2. 31. &
 3. 15.
 Amos 8. 9.
 Mat. 24. 29.
 Apoc. 6. 12,
 13.

j Cap. 27. 35.
 k Cap. 26. 16.
 l Ier. 46. 26.
 .Cap. 30. 4.
 m Cap. 28. 7.
 n Cap. 29. 19.

o Cap. 29. 11.
 p Esod. 7. 5. &
 14. 4, 18.
 Ps. 9. 16.
 Cap. 6. 7.
 q 2 Sam. 1. 17.

2 Cron. 25. 25.
 Cap. 26. 17.
 Vers. 2.
 r Cap. 26. 20. &
 31. 14.

- 19 * De câtă cine esci tu mai frumosă ?
 * Pogorâ-te, și culcă-te între cei necircumciși !
- 20 Căde-vorū în meșiloculū celorū uciși de sabiă;
 Sabia s'a și datū *neamiculū* !
 Trageți-lū în *mormētū*, *pre elū* și *pre tōtā* mulțimea lui.
- 21 * Cei mai puternici d'între viteși de d'însulū vorū vorbi,
 Din meșiloculū infernului, și de cei ce l'au ajutatū ;
 * Pogoritu-s'au și culcatu-s'au necircumciși uciși de sabiă.
- 22 Acolo *este* * Asiriēnulū și tōtă cēta lui ; mormintele ei *staū* în juru-i ;
 Toți *sunt* uciși, căduți de sabiă ;
- 23 * Mormintele lorū pusu-s'au în loculū celū mai adūncū alū gropei,
 Și mormintele cetei lui *staū* în juru-i ;
 Toți *sunt* uciși, căduți de sabiă ;
 Cei ce *respândiaū tēmă în pământulū celorū vii.
- 24 Acolo *este* * Elamulū și tōtă mulțimea lui în jurulū mormētului seū ;
 Toți *sunt* uciși, căduți de sabiă,
 * Pogoriți necircumciși în cele de desuptū ale pământului,
 * Cei ce respândiaū tēma de ei în pământulū celorū vii ;
 Și ducū rușinea lorū cu cei pogoriți în grōpă.
- 25 Pusu-i-s'a patulū, lui și mulțimei sale,
 În meșiloculū celorū morți ; și mormintele lorū *staū* în juru-i,
 Acesti toți necircumciși, uciși de sabiă ;
 De și frica de ei era respândită în pământulū celorū vii,
 Totu-și ducū rușinea lorū la cei pogoriți în grōpă,
 Și se punū la unū locū cu cei uciși.
- 26 Acolo *este* * Meșechiēnulū, Tubaliēnulū și tōtă mulțimea lui ; și mormintele lorū *staū* în juru-li ;
 Acestia toți *sunt* * necircumciși, uciși de sabiă,
 De și frica de ei era respândită în pământulū celorū vii.
- 27 / Să nu se culce cu cei mai viteși d'între necircumciși cari *aū* căduți ?
 Cari s'au pogoritu în infernū cu armele lorū de resbelū,
 Și cari *aū* pusū săbiele lorū suptū capetele lorū,
 Și *unelte*le fără-de-legilorū lorū pe ôsele lorū ;
 De și *eraū* frica celorū puternici în pământulū celorū vii.
- 28 Da, sfărâma-te-vei și tu și cei necircumciși,
 Și te vei culca cu cei uciși de sabiă.

Acolo *este* * Edomulū, regiū seī și toți mai 29 marii seī,
 Cari cu *tōtă* puterea lorū ședū *acuma* între cei uciși de sabiă ;
 Culcatu-s'au cu cei necircumciși
 Și cu cei pogoriți în grōpă.
 * Acolo *sunt* domniū de la mēdă-nōpte ; toți 30 acestia
 Și toți * Sidonienii s'au pogoritu cu cei uciși,
 Cu *tōtă* tēma, ce respândiaū prin puterea lorū, *sunt* rușinați,
 Și s'au culcatū necircumciși cu cei uciși de sabiă,
 Și ducū rușinea lorū cu cei pogoriți în Pre acestia 'i va vedē Faraonū, [grōpă. 31
 Și 'se va mângâia pentru tōtă mulțimea lui, Faraonū și tōtă ostea lui, cei uciși de sabiă, *dice* Iehova, Domnulū.
 De și amū și respânditū tēma de d'însulū în 32 pământulū celorū vii ;
 Totu-și elū se va culca cu cei necircumciși, Cu cei uciși de sabiă,
 Faraonū și tōtă mulțimea lui, *dice* Iehova, Domnulū.

O misiune nouă și ordinī nouē date profetului pentru Israelū cu desceptări pentru poporū.

FOSTA cătră mine cuvētulū lui Iehova, 33 dicēndū :

Fiulū omului, vorbesce * fiilorū poporū 2 ruluī teū, și *di*-li :

* Cândū voiū aduce sabia asupra *vre*-unei țeri,

Și poporulū acesteī țeri va lua unū omū ôre-care din meșiloculū seū,

Și și-lū va pune * păzitorū ;

Și acesta vēdēndū sabia venindū asupra țerei, 3 Va sufla din trîmbiță, și va descepta pre poporū ;

Atuncea celū ce a auditū vōcea trîmbiței, 4 și nu se va feri,

Și sabia venindū, 'lū va răpi,

* Sângele aceluia fi-va pe capulū seū.

A auditū vōcea trîmbiței, și nu s'a feritū ; 5 Sângele lui va fi asupra lui ;

Dară cine se va feri, 'și va mētui viēșă.

Ėrū dacă păzitorulū, vēdēndū că sabia vine, 6 Nu va sufla din trîmbiță, și poporulū nu se va feri,

Și sabia venindū, va răpi pre *vre*-unulū din ei ;

* Pentru fără-de-legea sa răpi-se-va acesta, Dară sângele seū 'lū voiū cere din mâna pă-

și tu, fiulū omului ! [zitorulū. 7

Eū te-amū pusū păzitorū preste casa lui Israelū ;

* Cap. 31. 2, 18.
 t Vers. 21, 24.
 etc.
 Cap. 28. 10.
 u Isa. 1. 31. &
 14. 9, 10.

Vers. 27.
 v Vers. 19, 25.
 etc.
 x Vers. 24, 26,
 29, 30.
 y Isa. 14. 15.

x Cap. 26. 17.
 Vers. 24, 25,
 26, 27, 32.
 a Ier. 49. 34,
 etc.
 b Vers. 21.

c Vers. 23.
 d Fac. 10. 2.
 Cap. 27. 13. &
 38. 2.
 e Vers. 19, 20,
 etc.

f Vers. 21.
 Isa. 14. 18, 19.
 g Cap. 25. 12,
 etc.
 4 Cap. 28. 6, 15,
 & 39. 2.

i Cap. 28. 21.
 j Cap. 31. 16.
 —
 Capitulū 33.
 a Cap. 3. 11.

b Cap. 14. 17.
 c 2 Sam. 18. 24,
 25.
 2 Reg. 9. 17.
 Vers. 7.

Osea 9. 8.
 d Cap. 18. 13.
 e Vers. 8.
 f Cap. 3. 17,
 etc.

- Ascultă deci cuvântul din gura mea, și-i descéptă din partea mea.
- 8 Cândū dicitū celui nelegiuitū:
Nelegiuitule, vei muri;
Și tu nu vei vorbi, ca să descepti pre celū nelegiuitū de la calea sa,
Acestū nelegiuitū muri-va pentru fără-de-legea sa,
Dară din mâna ta voiū cere sângele seū.
- 9 Êrū dacă tu vei descepta pre celū nelegiuitū, ca să se întorcă de la calea sa,
Și elū nu se va întorce de la calea sa,
Elū va muri pentru fără-de-legea sa,
Dară tu 'ți vei mēntui viēta.
- 10 De aceea tu, fiulū omulū, și casei lui
Voi așa vorbiți și dicitēi: [Israelū:
„Dacă fără-de-legile nōstre și pēcatele nōstre sūnt asupra nōstră, și noi pentru d'insele 'perimū,
„Atuncea 'cumū de mai trăimū“?
- 11 Ți-li: Viū sūnt, Țice Iehova, Domnulū,
'Nu mē placū in mōrtea celui nelegiuitū,
Ci să se întorcă celū nelegiuitū de la calea sa, și să trăescă;
Intōrceți-vē intōrceți-vē de la căile vōstre cele rele!
Căci 'de ce să muriți, casă a lui Israelū?
- 12 De aceea tu, fiulū omulū, și fiilorū poporului teū:
'Dreptatea celui dreptū nu-lū va mēntui
In Țiūa nelegiuitūi lui;
Nici celū nelegiuitū 'nu va muri pentru nelegiuitura sa
In Țiūa, in care se va întorce de la ea;
Nici celū dreptū nu va trăi pentru dreptatea sa
In Țiūa, in care va pēcătui.
- 13 Cândū voiū dicitū celui dreptū,
Că va trăi,
Și elū, 'incredēndu-se in dreptatea sa, va face nedreptate;
Tótă dreptatea lui nu se va mai aminti,
Ci va muri in nedreptatea, ce a făcut'o.
- 14 Și 'cândū voiū dicitū celui nelegiuitū: Vei muri;
Dară elū, intorcēndu-se de la pēcatul seū, va face dreptū și dreptate:
Dacă celū nelegiuitū va 'inapoi amanetulū;
Va 'intorce lucrulū răpitū;
Va âmbra in 'aședămintele vieței, nefăcēndū nedreptatea:
Elū va trăi, nu va muri;
- 16 'Tōte pēcatele lui ce a făcutū, nu i se vorū mai aminti;
A făcutū dreptū și dreptate; va trăi.
- 'Dară fiil poporului teū dicitū: 17
„Calea Domnului nu este dréptă;“
Dară calea lorū nu este dréptă.
'Cândū celū dreptū se va întorce de la drep- 18
Și va face nedreptate, [tatea lui,
In ea va muri.
Și cândū celū nelegiuitū se va întorce de 19
la nelegiuitura sa,
Și va face dreptū și dreptate,
In ele va trăi.
Dară voi dicitēi: „Calea Domnului nu este 20
dréptă;“
Casă a lui Israelū, judeca-vē-voiū pre fiecare duple căile sale.
- Scire despre rēmășița și despre cei prinși
ai lui Iuda.
- Și in anulū alū dūoi-spre-Țecalea 'alū 21
strămutărei nōstre, in luna a Țecalea, la cincī a lunei, a venitū la mine 'unū scăpatū din Ierusalimū, dicitēndū: 'Cetatea este bătută.
Și 'mâna lui Iehova a fostū asupra mea 22
séra, mai 'nainte de a veni scăpatulū acela, și mi-a deschisū gura, înainte de a veni acela la mine demânēta; și 'amū deschisū gura mea, și n'amū mai tăcutū. Și a fostū 23
cătră mine cuvântulū lui Iehova, dicitēndū: Fiulū omulū, 'cei ce locuescū 'ruinele a- 24
cele in pământulū lui Israelū vorbescū și dicitū: 'Abraamū numai unulū a fostū, și a moscenitū acelu pământū, 'dară noi sūntemū mulți, cu atâtū mai multū datu-ni-s'a pământulū spre moscenire: De aceea Ți-li: 25
Așa dicitū Iehova, Domnulū:
'Voi mâncați carne cu sânge,
Și 'rēdicați ochiil vōstri spre idoliil vōstri, și 'vērșati sânge:
Și să mosceniți pământulū acela!
Vē incredeți in sabia vōstră, 26
Faceți uriciunī, și 'pângăriți fie-care pre femea aprópelui seū;
Și să mosceniți pământulū acela!
Vorbesce astū-feliū cătră ei: 27
Așa dicitū Iehova, Domnulū:
Viū sūnt! 'cei ce ședū in ruini de sabiā vorū cădē;
Și pre celū ce șede in câmpū, 'lū 'voiū da fērelorū spre mâncare;
Și cei ce ședū in întărituri și 'in pesceri vorū muri de ciună.
'Căci voiū face pământulū vostru pustiiū și 28
deșertū,
Și 'mândria puterei lui va înceta;

g Cap. 24. 23.	k Cap. 3. 20. &	Lev. 6. 2, 4,	Cap. 18. 25,	y 3 Rog. 25. 4.	e Vești Mic. 3.	Dent. 12. 16.	1 Sam. 12. 6.
h Așa Isa. 49.	18. 24, 26, 27.	5.	29.	z Cap. 1. 3.	g Cap. 18. 6.	m Ier. 44. 2, 6,	22.
Cap. 37. 11.	m Cap. 3. 20. &	Num. 5. 6, 7.	t Cap. 18. 26,	a Cap. 24. 27.	h Cap. 22. 6, 9.	Cap. 36. 34,	35.
i 2 Sam. 14. 14.	18. 24.	Luc. 19. 8.	27.	b Cap. 34. 2.	i Cap. 18. 6. &	Cap. 7. 24. &	24. 21. & 30.
Cap. 18. 23,	n Cap. 3. 18, 19.	q Lev. 18. 5.	u Vers. 17.	c Vers. 27.	j Vers. 21.	Cap. 29. 4.	6, 7.
3 Pet. 3. 9.	& 18. 27.	Cap. 20. 11,	Cap. 18. 25,	d Isa. 51. 2.	Lev. 3. 17. &	i Jude. 6. 2.	
j Cap. 18. 31.	o Cap. 18. 7.	13, 21.	29.	e Fapt. 7. 5.	7. 26. & 17. 10.		
	p Ecol. 22. 2, 4.	r Cap. 18. 22.	v Cap. 1. 2.		& 19. 26.		
		s Vers. 20.	z Cap. 21. 26.				

Și °munții lui Israelu voru rămâne deșert, fără să fie cine să treacă prin ei.

29 Și voru cunósce, că eu *sunt* Iehova, Cându voiú face pământulú lorú pustiiú și deșertú,

Pentru tóte uriciunile, câte le-aú făcutú.

30 Și tu, fiulú omului!

Éccé, fiií poporului teú vorbescú de tine Pe la zidiuri și din pragurile caselorú, Și ^pvorbescú unulú cătră altulú, Și fie-care cătră fratele seú, dicéndú: Veniți, și audiți cuvéntulú, Ce a eșitú de la Iehova;

31 Și ^vviuú cătră tine, cumú vine poporulú, Și poporulú meú ^rstă înaintea ta, Și ascultă cívintele tale, dară nu le facú; ^cCăci ei facú *dintr'insele* o cântare plăcută gurei lorú,

Dară ^aánima lorú ámbilă după cêștigú ne-dreptú.

32 Și éccé, tu *esci* pentru d'inșii ca o cântare A unú omú cu vóce frumósă, [plăcută Séu care cântă frumosú de instrumente; Căci ei ascultă cuvintele tale, dară nu le facú.

33 ^aDară cândú va veni *scirea*, (și *éccé*, se a-propia.)

Atuncea ^vvorú cunósce, că a fostú unú profetú în međiloculú lorú.

Judecări asupra domnilorú rei; fágăduinți de îndurare pentru poporú suptú Mesia, păstorulú lorú.

34 **P**OSTA cătră mine cuvéntulú lui Iehova, ²dicéndú: Fiulú omului, profetésece împotriva ^apăstorilorú lui Israelú, profetésece, și di-li:

Așa dice Iehova, Domnulú, păstorilorú:

^vVai de păstorii lui Israelú, ce se păstorescú pre sine inși-și!

Aú păstorii nu trebue să păstorească turmele?

3 ^vVoi mâncați grásimea, și vó imbrăcați cu lâna,

^aJunghiați oile cele îngărășate, dară pre turmă n'o păstoriți:

4 ^vPre cele slabe nu le întăriți,

Și pre cele bolnave nu le vindecați,

Pre cele *cu picíorele* frânte nu le legați,

Pre cele fugărite nu le întorceți,

Și nici nu ^rcăutați pre cele rătăcite;

Ci le stépăniți cu ^ssilă și cu asprime.

5 ^aȘi ele se ^vimprăscú, căci *n'aú* păstorú;

^jȘi ajungú de mâncare tuturorú férelorú câmpului, și se imprăscú.

6 Oile mele rătăcescú pe toți munții și pe totú delulú înaltú;

Da, pe tótă fața pământului s'aú imprăsciatú oile mele,

Și nu *este* cine să întrebe de d'insele, și să le caute.

De aceea ascultați, păstorilorú, cuvéntulú lui Iehova;

Viú sânt, dice Iehova, Domnulú:

Cu adevératú, fiindú-că oile mele aú ajunsú de prédă,

Și turma mea ^aa ajunsú de mâncare tuturorú férelorú câmpului,

Fiindú-că n'aú păstorú, și păstorii mei nu caută oile mele;

^cCi păstorii *numai* pre sine se păstorescú, dară oile mele nu le păstorescú;

De aceea ascultați, păstorilorú, cuvéntulú lui Iehova;

Așa dice Iehova, Domnulú:

Éccé, eu *sunt* împotriva păstorilorú!

Și ^vvoiú cere oile mele din mânele lorú,

Și-í voiú face să înceteze de a *mai* păstori oile mele;

Și nu se vorú *mai* ^apăstori păstorii pre sine inși-și;

Căci eu voiú mântui din gura lorú oile mele, Și nu li vorú *mai* fi de mâncare.

Căci așa dice Iehova, Domnulú:

Éccé, eu voiú cerceta de oile mele, și le voiú căuta;

Ca păstorulú, care, fiindú în međiloculú tur-meí sale,

Caută oile sale cele imprăsciate;

Așa voiú căuta oile mele,

Și le voiú mântui din tóte locurile,

În cari s'aú imprăsciatú în *đuia* ^aplină de nouri și întunecósă.

^vLe voiú scóte d'între popóre,

Le voiú aduna d'între ferí,

Și le voiú aduce în pământulú lorú;

Și le voiú păstori pe munții lui Israelú,

În vâi și în tóte locurile locuite ale pământulú lorú.

^vLe voiú păstori în pasciune bună,

Și stâna lorú va fi pe munții înălțimeí lui Israelú;

^aAcolo se vorú repausa în staulú bunú, Și vorú fi păstorige în pasciuni grase în munții lui Israelú.

Eú voiú păstori oile mele, și le voiú face să se repauseze,

Dice Iehova, Domnulú.

^vVoiú căuta cele rătăcite,

Voiú întorce pre cele fugărite,

Voiú lega pre cele *cu picíorele* frânte,

o Cap. 6. 3, 6.

p Isa. 29. 13.

q Cap. 14. 1. & 20. 1, etc.

r Cap. 8. 1.

s Ps. 78. 36, 37.

Isa. 29. 13.

u 1 Sam. 8. 20.

v Cap. 2. 5.

Caputú 84.

a Cap. 33. 24.

b Ier. 23. 1.

c Zech. 11. 17.

e Isa. 56. 11.

d Cap. 33. 25.

Mic. 3. 1, 2,

3. Zech. 11. 5.

e Vers. 16.

f Zech. 11. 16.

g Luc. 15. 4.

h 1 Pot. 5. 3.

i Cap. 33. 21,

28. i 1 Reg. 22. 17.

Mat. 9. 36.

j Isa. 56. 9.

Jer. 12. 9.

Vers. 8.

k Vers. 5, 6.

l Vers. 2, 10.

m Cap. 3. 18.

n Ebr. 13. 17.

o Vers. 2, 8.

p Cap. 30. 3.

q Pa. 23. 2.

r Ier. 33. 12.

Ier. 23. 3.

Cap. 28. 25. & 36. 24. & 37.

21, 22.

q Pa. 23. 2.

r Ier. 33. 12.

s Ier. 33. 12.

t Ier. 33. 12.

u Veđi vers. 4.

Isa. 40. 11.

Mic. 4. 6.

Mat. 18. 11.

Marc. 2. 17.

Luc. 5. 33.

- Și voiți întări pre cele slabe;
Voiți nimici pre 'cele grase și tari;
Dură pre cele-l-alte le voiți "păstori cu drep-
tate.
- 17 Și voi, turma mea, așa ȳice Iehova, Dom-
nulŭ:
"Eccă, eŭ voiŭ judeca între oia și oia, între
berbeci și ȳiapŭ.
- 18 Aŭ pentru voi puȳinŭ lucru este, că păs-ci-
nați păs-ciunea cea bună,
Erŭ rēmășiȳa păs-ciunei vōstre o cālcați în
și că beți apă curată, [piciōre?
Erŭ pre cea-l-altă o turburați cu piciōrele
vōstre;
- 19 Așa că oile mele păs-ciunēză cele cālcate de
piciōrele vōstre,
Și beŭ cele turburate de piciōrele vōstre!
- 20 De aceea așa ȳice Iehova, Domnulŭ, de
d'insele:
"Eccă, eŭ, eŭ voiŭ judeca între oia cea
grasă și oia cea slabă.
- 21 Pentru-că împingeți din cōste și din umeri,
Și împingeți cu cōrnele vōstre pre tōte oile
Până ce le goniți afară; [cele slabe,
- 22 De aceea eŭ voiŭ mēntui oile mele, și nu
vorŭ mai fi de prēdă;
Și "voiŭ judeca între oia și oia.
- 23 Și li voiŭ rēdica "păstorŭ, care le va pasce,
"Pre sērvulŭ meŭ Davidŭ;
Elŭ le va pasce, și li va fi păstorŭ.
- 24 "Eŭ, Iehova, li voiŭ fi Dumneȳeŭ,
Și sērvulŭ meŭ Davidŭ va fi "domnŭ în me-
ȳiloculŭ lorŭ;
Eŭ, Iehova, amŭ vorbitŭ.
- 25 "Voiŭ încheia cu d'insele legămēntŭ de pace;
Și "voiŭ face să înceteze de pe pământŭ
fērele cele rele;
"În siguranȳă vorŭ locui ȳhiarŭ și în pustiiŭ,
și vorŭ dormi în pāduri.
- 26 Voiŭ face pre acestea și împrejurimile "co-
linei mele "bine-cuvēntare,
Și voiŭ "face să cadă plōia la timpŭ;
"Plōia bine-cuvēntarei va fi.
- 27 "Arborele câmpului 'și va da fructulŭ seŭ,
Și pământulŭ 'și va da venitulŭ seŭ,
Și vorŭ fi siguri în pământulŭ lorŭ;
Și vorŭ cunōsce, că eŭ sŭnt Iehova,
Cândŭ voiŭ 'sfărāma legătūrele jugului lorŭ,
Și-i voiŭ scāpa din mānele celorŭ ce "s'au
servitŭ de d'inșii.
- 28 Nu vorŭ mai "fi de prēdă popōrelorŭ,
- Și fērele pământului nu-i vorŭ mai mānca;
Ci "vorŭ locui în siguranȳă, și nu va fi cine
să-i spāimēnte.
- Și li voiŭ rēdica o "odreslă cu renume, 29
Și nu vorŭ mai fi răpiți de fōme în țēră,
Și "nu vorŭ mai purta rușinea popōrelorŭ;
Și vorŭ cunōsce, că "eŭ Iehova, Dumneȳeulŭ 30
lorŭ, sŭnt cu d'inșii,
Și că ei, casa lui Israelŭ, sŭnt poporulŭ meŭ,
ȳice Iehova, Domnulŭ.
- Și voi, "oile mele, oile păs-ciunei mele, voi 31
ōmeni sŭnteți,
Și eŭ sŭnt Dumneȳeulŭ vostru, ȳice Iehova,
Domnulŭ.
- Nimicirea Edomului, neamiculŭ lui Israelŭ; și re-
statornicirea lui Israelŭ.
- POST'A cātră mine cuvēntulŭ lui Iehova, 35
ȳicēndŭ: Fiulŭ omului, "îndrēptă-ȳi fa- 2
cā cātră "muntele Seirŭ, și "profeșce îm-
potrivă-i, și-i ȳi: 3
- Așa ȳice Iehova, Domnulŭ:
Eccă, munte alŭ Seirului, eŭ sŭnt împotrivă-ȳi,
Și "voiŭ întinde māna mea asupră-ȳi,
Și te voiŭ face pustiiŭ și deșertŭ.
"Cetățile tale în ruine le voiŭ preface, și vei 4
fi pustiiŭ,
Și vei cunōsce, că eŭ sŭnt Iehova!
"Pentru-că din vechiŭ ai purtatŭ ură, 5
Și ai datŭ sābiei pre fiilŭ lui Israelŭ în tim-
pulŭ nenorocirei lui,
"Cândŭ fāră-de-legea lui a ajunsŭ la culme:
De aceea viŭ sŭnt, ȳice Iehova, Domnulŭ, 6
Te voiŭ preface într'unŭ lacŭ de sānge, și
sāngele te va urmări;
"Fiindŭ-că n'ai uritŭ vērșarea de sānge, de
aceea sāngele te va goni.
Și voiŭ preface muntele Seirŭ în pustiiŭ și 7
deșertŭ;
Voiŭ stēpi dintr'insulŭ și "pre celŭ ce se
duce și pre celŭ ce se întōrce.
"Și voiŭ împlē munții lui de ucișii lui; 8
Și vorŭ cadē cei uciși de sābiă
În munții tei, în văile tale și în tōte riurile
tale.
"Te voiŭ preface într'unŭ deșertŭ eternŭ, și 9
cetățile tale nu se vorŭ mai locui;
"Și veți cunōsce, că eŭ sŭnt Iehova.
Pentru-că ai ȳisŭ: 10
Ale mele vorŭ fi cele dŭoē popōre și cele
Și noi le vomŭ "mosceni, [dŭoē țeri,

i Isa. 10. 16.	Ioan 10. 11.	Luc. 1. 32, 33.	Zech. 8. 13.	o Ier. 30. 10. &	Ospulŭ 25.	Obad. 10.	k Ier. 48. 17, 18.
Amos 4. 1.	Ebr. 13. 20.	d Cap. 37. 26.	i Lev. 26. 4.	46. 27.	Vers. 25.	g Ps. 137. 7.	Vers. 4.
u Ier. 10. 24.	1 Pet. 2. 25. &	e Lev. 26. 6.	j Ps. 68. 9.	Vers. 25.	a Cap. 6. 2.	Cap. 21. 25,	Cap. 25. 13.
v Cap. 20. 37,	5. 4.	Isa. 11. 6-9.	Mal. 3. 10.	p Isa. 11. 1.	b Deut. 2. 5.	29.	Mal. 1. 3. 4.
38.	a Ier. 30. 9.	& 35. 9.	k Lev. 26. 4.	Ier. 23. 5.	c Ier. 49. 7. 8.	Dan. 9. 24.	i Cap. 6. 7. &
Vers. 20. 22.	Cap. 37. 24,	Osca. 2. 18.	Pa. 85. 12.	q Cap. 36. 3, 6,	Cap. 25. 12.	Obad. 11.	7. 4. 9. & 36.
Zech. 10. 3.	25.	f Ier. 23. 6.	Isa. 4. 2.	15.	Amos 1. 11.	h Pa. 109. 17.	11.
Mat. 25. 32, 33.	Osca. 3. 5.	Vers. 28.	l Lev. 26. 13.	r Vers. 24.	Obad. 10. etc.	i Jude. 5. 6.	m Ps. 83. 4. 12.
x Vers. 17.	b Esod. 29. 45.	g Isa. 56. 7.	Ier. 2. 20.	Cap. 37. 27.	d Cap. 6. 14.	Cap. 29. 11.	Cap. 36. 5.
y Vers. 17.	Vers. 30.	Cap. 20. 40.	n Ier. 25. 14.	s Pa. 100. 3.	e Vers. 9.	j Cap. 31. 12. &	Obad. 13.
z Isa. 40. 11.	Cap. 37. 27.	h Fac. 12. 2.	u Veȳi vers. 8.	Ioan 10. 11.	f Cap. 25. 12.	32. 5.	
Ier. 23. 4, 5.	c Cap. 37. 22.	Isa. 19. 24.	Cap. 36. 4.				

- De și ⁿ Iehova era acolo:
- 11 De aceea vii sunt, ⁿ ȋce Iehova, Domnul^u,
Mă voi^u purta *cu tine* ^o duple mânia ta și
duple gelosia ta,
Cu care te-ai purtat^u din ură cătră ei;
Și mă voi^u face lor^u cunoscut^u, când^u te
voi^u judeca;
- 12 ^p Și vei cunósce, că e^u Iehova am^u audít^u
tóte blástemele,
Ce le-ai spus^u asupra munților lui Israel^u,
Ȋdicend^u: „Ajuns'au pusti^u, datu-ni-s'au spre
mâncare“.
- 13 Și ^a cu gurele vóstre v'ați fálit^u asuprá-mi,
Și ați îmmltít^u cuvintele vóstre asupra mea;
e^u le-am^u audít^u.
- 14 Așa ȋce Iehova, Domnul^u:
^r Când^u tot^u páméntul^u se va bucura, *atun-*
cea pre tine te voi^u preface in pustiú.
- 15 ^a Cum^u te-ai bucurat^u de moscenirea casei
lui Israel^u,
Fiind^u-că ea se pustiise;
Așa ^{ti} voi^u face ȋe:
^v Ve^u ajunge pustiú, munte alú Seirului, și
tot^u Edomul^u, da, tot^u;
Și vor^u cunósce, că e^u *sunt* Iehova.
- 36 ^S I tu fiul^u omul^u, profeteșce ^a munților^u
lui Israel^u:
Munți ai lui Israel^u, ascultați cuvéntul^u lui
Iehova!
- 2 Așa ȋce Iehova, Domnul^u:
Pentru-că ^b neamicul^u a ȋis^u de voi:
Ha, ha! ^o până și înáltimile cele eterne au
ajuns^u ^a moscenire noú;
De aceea profeteșce, și ȋi:
3 Așa ȋce Iehova, Domnul^u:
Fiind^u-că, *da*, fiind^u-că v'au prefăcut^u in
deșert^u, și v'au înghițit^u cei din jurul^u
vostru,
Ca să ajungeți moscenirea celor^u-l-alte po-
póre,
^o Și v'ați făcut^u de batjocurá limbei,
Și de ocará popórelor^u;
- 4 De aceea munți ai lui Israel^u, ascultați cu-
véntul^u lui Iehova, Domnul^u;
Așa ȋce Iehova, Domnul^u, munților^u și
délurilor^u,
Riurilor^u și váilor^u,
Ruinelor^u pustiite și cetăților^u părăsite,
Cari ^r au ajuns^u de prédă și ^a de batjocurá
Celor^u-l-alte popóre de prin prejur^u;
- 5 *Da*, de aceea așa ȋce Iehova, Domnul^u:
^a Cu adeverat^u in focul^u gelosiei mele am^u
vorbit^u
De cele-l-alte popóre și de tot^u Edomul^u,

- ^v Cari și-au însușit^u páméntul^u me^u
Cu tótă bucuria ánimei lor^u
Și cu desprețul^u sufletul^u, ca să-l^u dee
prédei;
De aceea profeteșce de páméntul^u lui Is- 6
rael^u,
Și spune munților^u și délurilor^u,
Riurilor^u și váilor^u:
Așa ȋce Iehova, Domnul^u:
Eccé, in gelosia mea și in mânia mea am^u
vorbit^u:
Pentru-că ați ^r purtat^u ocară popórelor^u,
De aceea așa ȋce Iehova, Domnul^u: 7
E^u am^u ^a rēdicat^u mâna mea,
Jurându-mē, ca popórele din jurul^u vostru
vor^u purta rușinea lor^u.
Dară voi, munți ai lui Israel^u, veți da crengi, 8
Și veți purta fructe pentru poporul^u me^u
Căci vor^u veni curēnd^u. [Israel^u;
Căci éccé, e^u s^unt pentru voi, și mă voi^u 9
intórce spre voi,
Și veți fi lucrati și semēnati.
Și voi^u îmmlti ómenii in voi, 10
Pre tótă casa lui Israel^u, *da*, pre tótă;
Și cetățile se vor^u locui, și ^r ruinele se vor^u
rezidi.
^a Voi^u îmmlti in voi ómenii și vitele, 11
Și se vor^u îmmlti, și vor^u aduce fruct^u;
Vē voi^u face să fiți locuiți ca mai 'nainte,
Și *vi* voi^u face bine mai mult^u decât^u la
inceputul^u vostru;
^a Și veți cunósce, că e^u s^unt Iehova.
Da, voi^u face ca să ámbles in voi ómenii, 12
anume poporul^u me^u Israel^u;
^o Și vē vor^u stēpáni, și li veți fi de moscenire,
Și de acum^u nu-ⁱ veți mai ^p lipsi *de popor^u*.
Așa ȋce Iehova, Domnul^u: 13
Pentru-că v'au ȋis^u:
^a Tu *esci un^u pámént^u*, care mânânci pre ó-
menii, și stērpesci popórele tale;
De aceea nu vei mai mânca ómenii, 14
Nici vei mai stērpi popórele tale, ȋce Ie-
hova, Domnul^u:
Și ^r nu voi^u mai face să se audă in tine de- 15
faíma popórelor^u,
Și nu vei mai purta ocară popórelor^u,
Și nu vei mai face sterpe pre popórele tale,
ȋce Iehova, Domnul^u.
- Indurările cele nemeritate ale lui Dumneȋe^u, arē-*
tate in bine-cuvéntările sale cătră Israel^u.
- Și a fost^u cătră mine cuvéntul^u lui Ie- 16
hova, ȋicend^u: Fiiul^u omul^u, când^u casa 17
lui Israel^u a locuit^u in páméntul^u lor^u ^a ei

ⁿ Ps. 48. 1, 3. &
132. 13, 14.
^o Cap. 48. 35.
^o Mat. 7. 2.
Iac. 2. 13.
^p Ps. 9. 16.
Cap. 6. 7.

^q 1 Sam. 2. 3.
Apoc. 18. 6.
^r Ioa. 6. 13, 14.
^s Obad. 12, 15.
^t Vers. 3, 4.

Capitul 36.
^a Cap. 6. 2, 3.
^b Cap. 25. 3. &
26. 2.
^c Deut. 32. 13.
^d Cap. 35. 10.

^e Deut. 28. 37.
1 Reg. 9. 7.
Plān. 2. 15.
Dan. 9. 16.
^f Cap. 34. 28.
^g Ps. 79. 4.

^h Deut. 4. 24.
Cap. 38. 19.
ⁱ Cap. 35. 10,
12.
^j Ps. 133. 3, 4.
Cap. 34. 29.

Vers. 15.
^k Cap. 30. 5.
^l Isa. 58. 12. &
61. 4.
Vers. 33.
Amos 9. 14.

^m Ier. 31. 27. &
33. 12.
ⁿ Cap. 35. 9. &
37. 6, 13.
^o Obad. 17, etc.
^p Vođi Ier. 15.

^q Num. 13. 32.
^r Cap. 34. 29.
^s Lev. 18. 25, 27,
28.
Ier. 2. 7.

- aū pângărit'o prin urmările lorū și prin faptele lorū;
Urmarea lorū era înaintea mea ca 'necurătenia unei femei în fire;
- 18 De aceea amū vĕrsatū asupră-li mânia mea
"Pentru sângele ce aū vĕrsatū pe pământū,
Și pentru idoliū lorū, *cu cari* l'aū pângăritū;
- 19 I-amū 'rĕsipitū între popóre,
Și aū fostū imprăsciați prin țeri:
I-amū judecatū "dupre urmările lorū și dupre faptele lorū.
- 20 Și ajungēndū la popórele, în međiloculū cārora aū venitū,
Aū 'profanatū numele meū celū sântū;
Căci se dicea de d'înșii,
„Acestia *sunt* poporulū lui Iehova, cari aū eșitū din pământulū seū.”
- 21 Dară m'amū înduratū "de numele meū celū sântū, pre care l'a profanatū casa lui Israelū
Între popórele, în međiloculū cārora aū venitū.
- 22 De aceea și casei lui Israelū:
Așa dice Iehova, Domnulū:
Nu pentru voi, casă a lui Israelū, facū *acēsta*,
"Ci pentru numele meū celū sântū, pre care l'ați profanatū
Între popórele, în međiloculū cārora ați venitū.
- 23 Căci voiū sânti numele meū celū mare, care s'a profanatū între popóre,
Pre care l'ați profanatū în međiloculū lorū;
Și vorū cunósce popórele, că eū *sunt* Iehova,
Dice Iehova, Domnulū,
Cândū mă voiū 'sânti între voi înaintea ochilorū lorū.
- 24 Căci "vĕ voiū lua d'între popóre,
Și vĕ voiū aduna din tóte țerele,
Și vĕ voiū aduce în pământulū vostru;
- 25 "Și voiū stropi preste voi apa curată, și veți fi curați;
"Vĕ voiū curăți de tóte necurățeniile vóstre
Și de toți idoliū vostri;
- 26 "Vi voiū da o ânîmă nouă,
Și voiū pune în voi unū spiritū nou;
Voiū depărta din corpulū vostru ânîma cea de pĕtră,
Și vi voiū da ânîmă de carne:
- 27 Voiū pune în voi 'spiritulū meū,
Și voiū face să âmbლაți în așĕđămintele mele,
Șă păziți judecāțele mele, și să le faceți.
- 28 "Și veți locui în pământulū, pre care l'amū datū părinților vostri,
"Și-mi veți fi poporū, și eū vĕ voiū fi Dumneđeū.

Și 'vĕ voiū mĕntui de tóte necurățeniile 29
vóstre;

"Voiū chĭâma grăulū, și-lū voiū immulți,
Și 'nu voiū mai aduce asupră-vi fómete.

"Și voiū immulți fructulū arborilorū și venitulū câmpulū,

Ca să nu mai purtați între popóre ocară fómetei.

Atuncea "vi voiū aduce aminte de urmările 31
vóstre cele rele

Și de faptele vóstre cele rele,

Și "veți fi desgustați de voi înși-vĕ

Pentru fără-de-legile vóstre și pentru uriciunile vóstre.

"Nu pentru voi voiū face *acēsta*, dice Iehova, 32
Sciutū să vi fie; [Domnulū,

Rușinați-vĕ și roșiți pentru urmările vóstre,
casă a lui Israelū!

Așa dice Iehova, Domnulū: 33

În ziua, în care vĕ voiū curăți de tóte fără-de-legile vóstre,

Atuncea voiū face și cetățile să fie locuite,

"Și ruinele să se rezidēscă.

Și pământulū celū deșertū se va lucra, 34

De unde era pustiiū în ochii a totū trecē-

Și vorū dice: [torulū. 35

Pământulū acesta, care a fostū pustiiū, ajuns'a ca grădina 'Edenului,

Și cetățile cele ruinate, pustiiite și surpate,
S'aū întăritū, și s'aū locuitū.

Și popórele, cari vorū rămânē în juru-vĕ, 36
vorū cunósce,

Că eū Iehova amū ziditū cele surpate și amū săditū cele pustiiite;

"Eū Iehova amū vorbitū, și voiū face.

Așa dice Iehova, Domnulū: 37

"Și încă *va trebui* să fiū căutatū de casa lui Israelū, spre a li face *acēsta*:

"I voiū "immulți în ómenī, ca pre turma:

"Ca turma cea sântă, ca turma Ierusalimu- 38
lui în serbătorile lui,

Așa cetățile cele pustiiite vorū ajunge pline de turme de ómenī;

Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.

Re'ntórcerea lui Israelū cătră Dumneđeū și restatornicirea sa suptū Mesia.

FOST'A asupră-mī "māna lui Iehova, și m'a 37
scosū Iehova "în spiritū, și m'a pusū în međiloculū unei vāi, plină de óse, Și m'a 2
făcutū să trecū pe lūngă d'insele de jurū împrejurū; și éccē, ele multe fórtē *eraū* pe fața vāiei, și éccē, *eraū* uscate fórtē.

Și đisu-mī-a: Fiilū omulū, aū putē-vorū 3

i Lev. 15. 19. etc.	g Isa. 52. 5. Rom. 2. 21.	d Isa. 52. 15. Ebr. 10. 22.	A Cap. 23. 25. & 37. 25.	k Veđi Ps. 105. 16.	Cap. 6. 9. & 20. 43.	Iool 2. 3. Cap. 17. 24. & 22. 14. & 37.	Capul 37.
n Cap. 16. 36. 38. & 37.	s Cap. 20. 9. 11. a Ps. 106. 8.	e Ier. 33. 8. f Ier. 33. 39.	i Ier. 30. 22. Cap. 11. 20. & 37. 27.	l Cap. 34. 29. m Cap. 34. 27.	p Dout. 9. 5. Vers. 22.	q Vers. 10.	a Cap. 1. 3. b Cap. 3. 14. & 8. 5. & 11. 24. Luc. 4. 1.
o Cap. 22. 15.	b Cap. 20. 41. t 28. 22.	g Cap. 11. 19. & 37. 14.	j Mat. 1. 21. Rom. 11. 26.	n Cap. 16. 61. 63.	r Isa. 51. 3. Cap. 23. 13.	t Veđi cap. 14. 3. & 20. 3, 31.	
u Cap. 7. 3. & 18. 30. & 39. 24.	c Cap. 34. 13. & 37. 21.			o Lev. 26. 39.		u Vers. 10.	

- invia oșele acestea? și amău răspunsu: Iehova, Dómnne, "tu scii.
- 4 Și disu-mi-a: Profetesce óselorú acestora, și li ǎi: Óse uscate, ascultați cuvéntulú lui
- 5 Iehova! Așa ǎice Iehova, Domnulú, óselorú acestora: Éccé, eú voiú "face să intre în voi
- 6 suflare, și veți invia; Și înșira-voiú vinele pe voi, și voiú face să créscă carne pe voi, și vè voiú acoperi cu pele, și voiú pune în voi suflare, și veți invia; "și veți cunoște, că eú sùnt Iehova.
- 7 Și amău profetiú, cumú mi s'a ordinatú: și cândú amău profetiú, s'a făcutú unú vuetú, și éccé unú foșnetú, și ósele s'aú împreunatú la locú, osú la osú. Și amău vedútu, și éccé, vine și carne a crescutú pe d'insele, și pelea le-a acoperitú de asupra; dară suflarea nu era într'insele.
- 9 Și disu-mi-a: Profetesce suflárei, profetesce, fiulú omulú, și ǎi suflárei: Așa ǎice Iehova, Domnulú: Sufiare, "vino din cele patru vènturi, și suflá asupra acestorú morți, ca să invie.
- 10 Decí amău profetiú, cumú mi s'a ordinatú, "și suflarea a intratú într'inșii; și aú inviatú, și aú státutú pe picióarele lorú, o óste mare fórte, fórte.
- 11 Și disu-mi-a: Fiulú omulú, aceste óse sùnt tótá casa lui Israelú; éccé, ei ǎicú: "Ósele nóstre s'aú uscatú, și speranța nóstrá
- 12 s'a nimicitú; noi sùntemú perduți. De aceea profetesce, și li ǎi:
- Așa ǎice Iehova, Domnulú: Éccé, "poporule alú meú, eú voiú deschide mormintele vóstre, și vè voiú scóte din mormintele vóstre, și vè voiú "aduce în pámèntulú lui Israelú.
- 13 Și veți cunoște, că eú sùnt Iehova, Cândú, poporule alú meú, voiú deschide mormintele vóstre, și vè voiú scóte din mormintele vóstre;
- 14 Cândú "voiú pune suflarea mea în voi, ca să inviatú, și vè voiú aședá în pámèntulú vostru; Átuncea veți cunoște, că eú Iehova amú vorbitú și amú făcutú, ǎice Iehova.
- 15 Și a mai fostú cátrá mine cuvéntulú lui Iehova, ǎicèndú: Și tu, fiulú omulú, "ié-ți unú toégú, și scrie pe d'insulú: „Pentru Iuda și pentru "fii lui Israelú, soții sei; "apoi ié-ți unú altú toégú, și scrie pe d'insulú:
- „Pentru Iosefú (toégulú lui Efraimú) și pentru tótá casa lui Israelú, soții sei." Și "im- 17 preună-le unulú cu altulú într'unú toégú, ca să fie numai unulú în mâna ta.
- Și cândú fii poporului teú te vorú întreba, ǎicèndú: "Aú nu ni vei spune ce în- 18 semnă acestea? "Raspunde-li: Așa ǎice Iehova, Domnulú: Éccé, eú voiú lua "toégulú lui Iosefú, ce se aflá în mâna lui Efraimú, și a semințielorú lui Israelú, soții sei; și-lú voiú pune preste d'insulú, adecá, preste to- 19 égulú lui Iuda; și voiú face d'intr'insele unú toégú, și vorú fi unulú în mâna mea. Și to- 20 egele, pe cari tu ai scrisú, vorú fi "înaintea ochilorú lorú în mâna ta. Și li ǎi: 21
- Așa ǎice Iehova, Domnulú: Éccé, "eú voiú lua pre fii lui Israelú D'intre popóarele, unde s'aú dusú; I voiú aduna din tóte părțile, Și-i voiú aduce în pámèntulú lorú; Și "voiú face din ei unú singurú poporú în 22 tэрá, în munții lui Israelú; Și "urú singurú rege va domni preste d'inșii Nu vorú mai fi dúoé popóre, [toți: Nicí nu vorú mai fi despărțiți în dúoé regate; "Și nu se vorú mai spurca cu idolii lorú, 23 Nicí cu uriciunile lorú, Nicí cu tóte fără-de-legile lorú; Ci-i "voiú scóte din tóte locuințele lorú, în cari Și-i voiú curáti; [aú pécátuitú, Ei "mí vorú fi poporú, și eú li voiú fi Dumne- 24 neđeú; Și "Davidú, servulú meú, va fi rege preste d'inșii; Și "va fi pentru d'inșii toți unú păstorú; "Vorú ámbra în judecățele mele, Vorú pázi aședámintele mele, și le vorú face; "Și vorú locui în pámèntulú, pre care l'amú 25 datú servulú meú Iacobú, Unde aú locuitú părinții vostri; Vorú locui într'insulú, Ei, fii lorú și fii fiilor lorú, "in eternú; Și Davidú, "servulú meú, li va fi domnú în eternú.
- Și voiú încheia cu d'inșii "legámèntú de pace, 26 Legámèntú eternú va fi cu ei; Și-i voiú aședá, și-i voiú "ímmulți; Și voiú pune "sanctuarulú meú în međiloculú lorú în eternú.
- Și "lócáșulú meú va fi în međiloculú lorú; 27 Și eú "li voiú fi Dumneđeú, și ei "mí vorú fi poporú.

o Dent. 32. 29.	2. 17.	z Cap. 36. 27.	p Zech. 10. 6.	24.	Cap. 34. 23,	Ioel 3. 20.	37.
1 Sam. 2. 6.	f Pa. 104. 30.	1 Veđi Num. 17.	q Vers. 16. 17.	Ioan 10. 16.	34.	Amos 9. 15.	2 Cor. 6. 16.
Ioan 5. 31.	Vers. 5.	2.	r Cap. 12. 3.	o Cap. 36. 25.	Osea 3. 5.	d Vers. 24.	g Lev. 26. 11,
Rom. 4. 17.	g Apoc. 11. 11.	3 Cron. 11. 12.	s Cap. 36. 24.	o Cap. 36. 25.	Luc. 1. 52.	Ioan 12. 34.	13.
2 Cor. 1. 9.	h Pa. 141. 7.	13. 16. & 15. 9.	t Isa. 11. 13.	y Cap. 36. 28.	s Vers. 23.	e Pa. 89. 3.	Cap. 43. 7.
d Pa. 104. 30.	h Isa. 49. 14.	4 30. 11. 18.	t Ier. 3. 18. &	29.	Ioan 10. 16.	Isa. 55. 2.	Ioan 1. 14.
Vers. 9.	i Isa. 28. 19.	a Veđi vers. 23.	50. 4.	Isa. 40. 11.	a Cap. 36. 27.	Ier. 32. 40.	i Cap. 11. 30. &
o Cap. 6. 7. &	j Osea 13. 14.	24.	Osea 1. 11.	Ier. 23. 5. &	b Cap. 36. 28.	Cap. 34. 25.	14. 11. & 36.
35. 12.	j Cap. 36. 24.	o Cap. 12. 9. &	s Cap. 34. 23,	30. 9.	c Isa. 60. 21.	f Cap. 36. 10.	28.
Ioel 2. 27. &	Vers. 25.	24. 19.					

28 ¹ *Și voru cunósce popórele, că eú Iehova súnť celú ce ^a sánťescú pre Israelú, Cândú sanctuarulú meú va fi în međilocolú lorú în eternú.*

Biruínța lui Israelú acumú rescumpératú asupra tuturorú neamicilorú sei.

38 **F**OST'a cătră mine cuvéntulú lui Iehova, ² *dicéndú: "Fiiulú omului, ^b îndréptă-ți fața cătră ^c Gogú, din páméntulú Magogului, și domnú preste Roșú, ^d Meșecú și Tubalú; ³ profetescé împotrívă-i; Și ^{đi}: Așa ^{đice} Iehova, Domnulú:*

Éccé, eú súnť împotriva ta, o Goge, Domnulú Roșulú, alú Meșecului și alú Tubalú;

⁴ "Te voiú ademeni, [lulú!]

Și voiú pune cărlige în fálcele tale, și te voiú scóte, pre tine

Și pre tótă óstea ta, cai și călăreți,

¹ Toți frumosú îmbrăcați,

Adunătură mare, înármată cu scuturú și cu Cari toți mánuescú sabia; [paveze,

⁵ Cu d'ínși pre Persia, Etiopia și Libia,

Toți înármăți cu scuturú și cu coifurú:

⁶ "Gomerulú și tóte cetele lui, Pre casa ^a Togarmei din fundulú méđă-nopței, și tóte cetele sale,

Și pre alte multe popóre cu tine:

⁷ "Fii gata, și pregátesc-te,

Tu și tótă mulțimea adunată la tine,

Și li fi conducătorú!

⁸ "După multe ^a ^{đile} ^a vei fi aședatú conducătorú;

În snii cei de pe urmă vei năvăli în páméntulú celorú scăpați de sabiá,

¹ Și adunați d'între multe popóre,

În ^a munții lui Israelú, cari aú fostú deșerti îndelungú;

Dară cari acumú súnť scoși d'între popóre, Și ^a locuescú toți în siguranță.

⁹ Te vei sui și vei năvăli, ^c ca o furtună;

Vei seména ^p cu unú nûorú ^{ce} acopere páméntulú,

Tu, tóte cetele tale, și alte popóre multe

¹⁰ Așa ^{đice} Iehova, Domnulú: [cu tine.

În ^{đi}ua aceea multe lucrurú 'ți vorú veni în mînte,

Și planurú rele vei unelti;

¹¹ Și vei ^{đice}: Sui-mé-voiú în páméntulú cetățilorú deschise;

^a Năvăli-voiú asupra celorú linisciti, asupra ^c celorú ^{ce} locuescú în siguranță,

Asupra tuturorú celorú ^{ce} locuescú în cetăți deschise, și care n'aú nici zăvóre nici porți;

Ca să ^{iei} jafurú și să faci prédăcînni, ¹² Ca să pui mána ta pe ^a deșerturile astă-đi locuite,

¹ Și pe poporulú acumú adunatú d'între popóre,

Céstigándú-și vite și bunurú, locuindú pe locurile înalte din ^țerá.

^a Șeba, ^b Dedanulú și neguțiátorii ^a Tarșișului, ¹³

Și toți ^a leii lorú cei ténéri 'ți vorú ^{đice}:

Aú dóră venit'ai să faci jafuri?

Adunat'ai mulțimea ta ca să prédi?

Ca să răpesci argintú și aurú,

Ca să ^{iei} vite și bunurú, ca să faci prédă mare?

De aceea fiiulú omului, profetescé, și ^{đi} ¹⁴ lui Gogú:

Așa ^{đice} Iehova, Domnulú:

^a În ^{đi}ua aceea, cândú poporulú meú Israelú

^a va locui în siguranță,

Tu vei afla acésta,

^b Și vei veni din loculú teú din fundulú mé-¹⁵ đă-nopței,

Tu ^a și popóre multe cu tine, toți călărindú pe cai,

Adunătură mare și óste puternică;

^a Te vei sui asupra poporului meú Israelú, ¹⁶ ca unú nûorú,

Acoperindú páméntulú;

^c În ^{đilele} cele din urmă se va întémpla acésta;

^c Ca te voiú aduce asupra páméntului meú,

¹ Ca să mă cunósca popórele, cândú mă voiú sánți prin tine,

O Goge, înaiutea lorú.

Așa ^{đice} Iehova, Domnulú: ¹⁷

Aú nu ^{esci} tu acela, de care amú vorbitú în ^{đilele} de mai 'nainte

Prin servii mei, profetiți lui Israelú,

Cari aú profetițú în ^{đilele} acelea aní mulți,

Că te voiú aduce asupra-li?

Și în ^{đi}ua aceea, în ^{đi}ua, ¹⁸

În care Gogú va năvăli asupra páméntului

lui Israelú, ^{đice} Iehova, Domnulú,

Mânia mea se va sui în nările mele.

Căci ^a în gelosia mea, ^a în mânia mea cea ¹⁹ înfocată, amú vorbitú:

¹ Cu adevératú în ^{đi}ua aceea va fi unú cutremurú mare în páméntulú lui Israelú.

¹ Pescii mării și páserile cerului, ²⁰

Și ferele câmpului, și tóte tărétórule, ce se tărésću pe páméntú,

Și toți ómenii de pe fața páméntului,

Se vorú cutremura înaintea mea;

Și ^a munții se vorú prăbuși,

Stáncele se vorú surpa,

^f Cap. 36. 23.

^h Cap. 20. 12.

Capitulú 38.

^a Cap. 39. 1.

^b Cap. 35. 2, 3.

^c Apoc. 20. P.

^d Cap. 32. 26.

^e 2 Reg. 19. 28.

Cap. 29. 4. &

39. 2.

^f Cap. 23. 12.

^g Fac. 10. 2.

^h Cap. 27. 14.

ⁱ Aseméne Isa.

8. 9. 10.

Ier. 46. 3. 4.

14. & 51. 12.

^j Fac. 49. 1.

Deut. 4. 30.

Vers. 16.

^k Isa. 29. 8.

^l Vers. 12.

Cap. 34. 13.

^m Cap. 36. 1, 4.

8.

ⁿ Ier. 23. 6.

Cap. 28. 26. &

34. 25, 28.

Vers. 11.

^o Isa. 28. 2.

^p Ier. 4. 13.

Vers. 16.

^q Ier. 49. 31.

^r Vers. 8.

^s Cap. 36. 34.

35.

^t Vers. 8.

^u Cap. 27. 22.

23.

^v Cap. 27. 15.

20.

^x Cap. 27. 12.

^y Veți cap. 19.

3. 6.

^z Isa. 4. 1.

^a Vers. 8.

^b Cap. 39. 2.

^c Vers. 6.

^d Vers. 9.

^e Vers. 8.

^f Esod. 14. 4.

Cap. 36. 23. &

39. 21.

^g Cap. 36. 5, 6.

& 39. 25.

^h 1a. 89. 46.

ⁱ Hag. 2. 6, 7.

Apoc. 16. 18.

^j Osea 4. 3.

^k Ier. 4. 24.

^l Nah. 1. 5, 6.

- Și totu zidiulă va cădă la pământu.
- 21 Și voiū 'chiāma asupra-ī "sabiā
In toți munții mei, dīce Iehova, Domnulū;
"Sabiā a totū omulū va fi *īndreptată* asupra
fratelui seū.
- 22 Și o me voiū judeca cu d'insulū prin p cūmā
și sange;
Și o voiū ploūa asupra-ī, asupra cetelorū sale,
Și asupra popórelorū celorū multe ce *sunt*
cu d'insulū,
O plóia inundátore cu r grādinā de pétrā,
cu focū și cu pucíósā.
- 23 Așa me voiū mări, și o me voiū sânti,
Și o me voiū face cunoscutū de popóre multe;
Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.
- 39 **S** I "tu, fiulū omului, profetesce împotriva
lui Gogū, și dī:
Așa dīce Iehova, Domnulū:
Éccē, eū *sunt* împotrivā-ți, Goge,
Domnū alū Roșului, alū Meșecului și alū
Tubalului!
- 2 Te voiū ademeni, și te voiū trage,
b Te voiū sui din fundulū mēdā-nopteī,
Și te voiū aduce in munții lui Israelū;
3 Voiū lovi arculū teū din stānga ta,
Și voiū face să cadā sāgețele tale - din
drépta ta.
- 4 Vei cădē in munții lui Israelū,
c Tu, tóte cetele tale, și popórele cari *vorū fi*
cu tine;
d Te voiū da páserilorū rāpitóre de totū fe-
liulū
Și férelorū câmpului, spre māncare;
5 Cădē-vei in câmpū;
Căci eū amū vorbitū, dīce Iehova, Domnulū.
- 6 o Și voiū trāmete focū asupra Magogului,
Și asupra celorū ce locuescū in siguranță
lūngā r termurī;
Și vorū cunósce, că eū *sunt* Iehova.
- 7 o Și voiū face cunoscutū numele meū celū
sāntū in međiloculū poporului meū Israelū;
Și nu-ī voiū mai lāsa să a profaneze numele
meū celū sāntū;
i Și vorū cunósce popórele, că eū *sunt* Ieho-
va, Sāntulū lui Israelū.
- 8 i Éccē, *acēsta* va fi, și se va face, dīce Ieho-
va, Domnulū;
Fi-va *acēsta* in diūa, k de care amū vorbitu.
- 9 Și cei ce locuescū cetățile lui Israelū
vorū eși,
Vorū pune in focū și vorū arde armele,
Pavezele și scuturile,
Arcurile și sāgețele, dardele și lāncile;
Șapte ani vorū hrāni foculū cu d'insele.

- Nu vorū lua lemne din câmpū, 10
Și nici le vorū tăia din păduri;
Căci vorū hrāni foculū cu armele *aceste*,
i Și vorū prēda pre cei ce i-au prēdatū,
Și vorū despoia pre cei ce i-au despoiatū,
Dīce Iehova, Domnulū.
- Și in diūa aceea voiū da lui Gogū locū 11
de immormēntare acolo in Israelū, *in valea*
prin care se trece spre resăritulū mării, și
va împedeca pre trecători; și acolo vorū
immormēnta pre Gogū și pre tótā mulțimea
lui, și o vorū numi: Valea Amonū-Gogului
(mulțimei lui Gogū). Și casa lui Israelū 12
șapte lunī i va immormēnta, "ca să curățā
pământulū. Da, toți locuitorii țerei i vorū 13
immormēnta: și va fi pentru d'inșiī renume
in diūa, in care o me voiū mări, dīce Iehova,
Domnulū. Și vorū rōndui ómenī, cari să nu 14
facā altā ce-va decâtū să cutriere țera, și
cari, împreună cu trecătoriī, să immormēn-
teze pre cei rēmași in țērā, "ca să-o curățā:
dupā sfārșitulū celorū șapte lunī vorū înce-
pe acestia să caute. Și trecătoriī ce trecū 15
prin țērā, vēdēndū unū osū de omū, vorū
pune unū semnū lūngā d'insulū, până ce
cioclii lū vorū immormēnta in Valea Amonū-
Gogului. Și chiarū numele cetăței *cele de* 16
aprópe va fi Amona (mulțimea). Așa vorū
p curățā țera.
- Și tu, fiulū omului, așa dīce Iehova, 17
Domnulū: o Di páserilorū de totū felulū și
tuturorū férelorū câmpului:
r Adunați-vē, și veniți,
Stringeți-vē din tóte părțile la ospēțulū meū,
pre care l'amū pregătītū pentru voi,
La ospēțulū mare o din munții lui Israelū,
Ca să māncati carne, și să beți sange!
i Māncati carnea celorū viteși, 18
Și beți sāngele domnilorū pământului,
Carnea și sāngele berbecilorū, a mneilorū,
a ciapilorū și a taurilorū,
Cari toți *sunt* vite u ingrășate de ale Basa-
nului;
Și māncati grāsime, până ce vē vēți satura, 19
Și beți sānge, până ce vē vēți imbēta,
Din ospēțulū meū, pre care l'amū pregătītū
pentru voi.
v Și saturați-vē la mēsa mea de caī și călā- 20
reți,
u De viteși și de ómenī de resbelū,
Dīce Iehova, Domnulū.
v Și voiū pune mārirea mea intre popóre, 21
Și tóte popórele vorū vedē judecata, pre
care voiū face-o,

i Ps. 105. 16.
m Cap. 14. 17.
n Jude. 7. 22.
o 1 Sam. 14. 20.
p Cron. 20. 23.
q Isa. 65. 16.
r Jer. 25. 31.
s Cap. 5. 17.

q Ps. 11. 6.
Isa. 39. 6. &
30. 30.
r Cap. 13. 11.
Apoc. 16. 21.
s Cap. 36. 23.
t Ps. 9. 16.

Cap. 37. 28. &
39. 7.
Vers. 16.
—
Capitulū 39.
u Cap. 38. 2, 3.

b Cap. 38. 15.
c Cap. 38. 21.
Vers. 17.
d Cap. 35. 27.
e Cap. 38. 22.
f Amos 1. 4.
f Ps. 72. 10.

g Vers. 22.
h Lev. 18. 21.
i Cap. 20. 39.
j Cap. 38. 16.
k Apoc. 16. 17.
& 21. 6.

k Cap. 38. 17.
l Isa. 14. 2.
m Dent. 21. 23.
Vers. 14, 16.
n Cap. 28. 22.
o Vers. 12.
p Vers. 12.

q Apoc. 19. 17.
r Isa. 18. 6. &
34. 6.
Jer. 19. 9.
Zef. 1. 7.
s Vers. 4.
t Apoc. 19. 18.

u Dent. 28. 14.
Pa. 22. 12.
v Ps. 76. 6.
Cap. 38. 4.
w Apoc. 19. 18.
y Cap. 38. 16.
23.

- Și * mâna mea, pre care o voiŭ pune preste ele.
- 22 ^a Și va cunósce casa lui Israelŭ, că eŭ *sunt* Iehova, Dumneđeulŭ lorŭ, Din diŭa aceea și de atunci înaintea.
- 23 ^b Și popórele vorŭ cunósce, că casa lui Israelŭ a fostŭ dusă prinsă pentru fără-de-lega sa :
- Pentru-că aŭ nelegiuitŭ, de aceea amŭ * ascunsŭ fața mea de la d'inșii,
- Și i-amŭ ^d datŭ în mâna neamicilorŭ lorŭ ;
- Și aŭ cădatŭ cu toți de sabiă.
- 24 Că eŭ li-amŭ făcutŭ * după necurațeniile lorŭ și după fără-de-legile lorŭ, Ascundendŭ de la d'inșii fața mea.
- 25 De aceea așa đice Iehova, Domnulŭ ;
- ^f Acumŭ voiŭ întórce pre cei prinși ai lui Iacobŭ,
- Și mă voiŭ îndura de * totă casa lui Israelŭ, Și voiŭ rivi pentru numele meŭ celŭ sântŭ.
- 26 ^h Și vorŭ purta rușinea lorŭ, Și tóte fără-de-legile, cu cari aŭ nelegiuitŭ asupră-mi,
- Cândŭ ⁱ locuiă în siguranță în pământulŭ lorŭ, și nu *era* cine să-i înspăimēnte.
- 27 ^j Cândŭ ^k i voiŭ întórce d'între popóre, Și-i voiŭ aduna din țerele neamicilorŭ lorŭ, Și * mă voiŭ sânti printr'inșii înaintea ochilorŭ multorŭ popóre ;
- 28 ^l Atuncea vorŭ cunósce că eŭ *sunt* Iehova, Dumneđeulŭ lorŭ ;
- După ce ^m i voiŭ fi dusŭ prinși între popóre, Și-i voiŭ fi adunatŭ în pământulŭ lorŭ, Și nu voiŭ mai lăsa acolo pre nici unulŭ dintr'inșii.
- 29 ⁿ Și nu voiŭ mai ascunde fața mea de d'inaintea lorŭ ;
- Căci amŭ ^o revērsatŭ spiritulŭ meŭ asupra casei lui Israelŭ,
- Đice Iehova, Domnulŭ.

Visiunea templului și a altarului. Urmarea visiunei ; legile sanctuarului nou și ale preuției noue.

- 40 **I**N anulŭ alŭ dŭoē-đeci și cincelea alŭ strămutărei nóstre, la începutulŭ anului, la đece a lunei, în anulŭ alŭ patru-spre-đecela după ^a luarea cetăței, tocmai în acea đii
- ^b mâna lu i Iehova a fostŭ asupră-mi, și dusu-m'a acolo. Adusu-m'a ^c în visiunea lui Dumneđeŭ în pământulŭ lui Israelŭ, ^d și m'a pusŭ pe munte înaltŭ fórte, în care *era*, în partea despre mēđă-đi, ca o clădire de cetate.
- 3 Dusu-m'a acolo, și éccē, unŭ omŭ, care la privire ^e semēna cu aramă, și *avea* în mâna

lui o ^f sfóră de inŭ ^g și o măsură de trestia ; și elŭ sta în pórtă. Și đisu-mi-a omulŭ *acela* : 4

^h Fiulŭ omului, privesce cu ochiŭ, Și ascultă cu urechiile, Și îndréptă-ți ánima spre tóte, câte ⁱ ți voiŭ arēta ;

Căci ca să-ți arētŭ *acestea*, *fost'ai* adusŭ aicea :

Deci ^j spune casei lui Israelŭ Totŭ ce veŭ vedē.

Și éccē, ^k unŭ zidiŭ *era* pe din afară casei de jurŭ împrejurŭ, și în mâna omului *era* o măsură de trestia de șese coți, *dară* cotulŭ de o palmă mai lungŭ *de câtŭ celŭ comunŭ* ; și măsurandŭ lărgimea clădirei, *era* de o trestia, și înălțimea ei *era érá-și* de o trestia.

Apoi a venitŭ la pórtă ce caută spre resăritŭ, s'a suitŭ pe treptele ei, și a măsuratŭ pragulŭ porței ; și lățimea *lui era* de o trestia ; și pragulŭ celŭ-l-altŭ, lățime *totŭ* o trestia *avea*. Și *fie-care* cămară *ere* lungă de o trestia, și lată de o trestia, și *șala* între cămări *era* de cinci coți ; și pragulŭ porței de lărgă porticulŭ porței din lă-între *era* de o trestia. Apoi a măsuratŭ porticulŭ porței din lă-între, și *era* de o trestia. Și a măsuratŭ porticulŭ porței, și *era* de opt coți, și stâlpii ei *erau* de câte dŭoi coți, și porticulŭ porței *era* pe din lă-între. Și cămărele porței despre resăritŭ *erau* trei d'incóce și trei d'incolo ; și tóte trei *erau* de aceeași măsură : și stâlpii *aveau* aceeași măsură și de o parte și de alta. Și a măsuratŭ lărgimea deschidēturii porței, și *era* de dŭoi coți, și lungimea porței *era* de trei-spre-đece coți. Și *era* înaintea cămărelorŭ 12

de o parte o deschidētură de unŭ cotŭ, și de cea-l-altă parte o deschidētură de unŭ cotŭ ; și cămărele *erau* *fie-care* de șese coți de o parte, și de șese coți de cea-l-altă parte. Apoi a măsuratŭ pórtă de la acoperimēntulŭ *unei* cămări până la acoperimēntulŭ celei-l-alte ; și lățimea ei *era* de dŭoē-đeci și cinci de coți, și *era* o ușă în fața *altei* uși. Și a făcutŭ stâlpii de șese-đeci de coți, și în jurulŭ stâlpilorŭ *era* curte cu porți de jurŭ împrejurŭ. Și de la 15

fața porței întrărei până la fața porticului porței de din lă-între *erau* cinci-đeci de coți. Și *erau* ^h ferestre îngrădite la cămări și la stâlpii lorŭ pe din lă-între porței de jurŭ împrejurŭ ; așa *era* și la brēiele stâlpilorŭ : ferestre *erau* și pe din lă-între de jurŭ împrejurŭ ; și pe *fie-care* stâlpŭ *erau* palmieri.

Și a măsuratŭ pórtă de la acoperimēntulŭ *unei* cămări până la acoperimēntulŭ celei-l-alte ; și lățimea ei *era* de dŭoē-đeci și cinci de coți, și *era* o ușă în fața *altei* uși. Și a făcutŭ stâlpii de șese-đeci de coți, și în jurulŭ stâlpilorŭ *era* curte cu porți de jurŭ împrejurŭ. Și de la 15

fața porței întrărei până la fața porticului porței de din lă-între *erau* cinci-đeci de coți. Și *erau* ^h ferestre îngrădite la cămări și la stâlpii lorŭ pe din lă-între porței de jurŭ împrejurŭ ; așa *era* și la brēiele stâlpilorŭ : ferestre *erau* și pe din lă-între de jurŭ împrejurŭ ; și pe *fie-care* stâlpŭ *erau* palmieri.

Și a măsuratŭ pórtă de la acoperimēntulŭ *unei* cămări până la acoperimēntulŭ celei-l-alte ; și lățimea ei *era* de dŭoē-đeci și cinci de coți, și *era* o ușă în fața *altei* uși. Și a făcutŭ stâlpii de șese-đeci de coți, și în jurulŭ stâlpilorŭ *era* curte cu porți de jurŭ împrejurŭ. Și de la 15

fața porței întrărei până la fața porticului porței de din lă-între *erau* cinci-đeci de coți. Și *erau* ^h ferestre îngrădite la cămări și la stâlpii lorŭ pe din lă-între porței de jurŭ împrejurŭ ; așa *era* și la brēiele stâlpilorŭ : ferestre *erau* și pe din lă-între de jurŭ împrejurŭ ; și pe *fie-care* stâlpŭ *erau* palmieri.

Și a măsuratŭ pórtă de la acoperimēntulŭ *unei* cămări până la acoperimēntulŭ celei-l-alte ; și lățimea ei *era* de dŭoē-đeci și cinci de coți, și *era* o ușă în fața *altei* uși. Și a făcutŭ stâlpii de șese-đeci de coți, și în jurulŭ stâlpilorŭ *era* curte cu porți de jurŭ împrejurŭ. Și de la 15

fața porței întrărei până la fața porticului porței de din lă-între *erau* cinci-đeci de coți. Și *erau* ^h ferestre îngrădite la cămări și la stâlpii lorŭ pe din lă-între porței de jurŭ împrejurŭ ; așa *era* și la brēiele stâlpilorŭ : ferestre *erau* și pe din lă-între de jurŭ împrejurŭ ; și pe *fie-care* stâlpŭ *erau* palmieri.

^z Ezech. 7. 4.
^a Vers. 7. 28.
^b Cap. 36. 18, 19, 20, 23.
^c Deut. 31. 17.
Isa. 59. 2.

^d Lev. 26. 25.
^e Cap. 36. 19.
^f Ier. 30. 8, 18
Cap. 34. 13. &
36. 24.

^g Cap. 20. 40.
Osea 1. 11.
^h Dan. 9. 16.
ⁱ Lev. 26. 6, 6.
^j Cap. 28. 25,

26.
^k Cap. 36. 23, 24. & 38. 16.
^l Cap. 34. 30.
Vers. 22.

^m Isa. 54. 8.
ⁿ Ioel 2. 28.
Zech. 13. 10.
Fapt. 2. 17
—

Capitul 40.
^a Cap. 33. 21.
^b Cap. 1. 3.
^c Cap. 8. 3.

^d Apoc. 21. 10.
^e Cap. 1. 7.
Dan. 10. 6.
^f Cap. 47. 8.
^g Apoc. 11. 1. &

21. 15.
^h Cap. 44. 5.
ⁱ Cap. 43. 10.
^j Cap. 43. 20.
^k 1 Reg. 6. 4.

17 Atuncea m'a dusu în ' curtea de din a-
fară, și éccé "cămări și pavé așternută în
18 de cămări la pavé. Și pavéua de pe laturile
portelor de a lungul portelor, *era pavéua*
19 de josu. Și a măsurat lățimea de d'inain-
tea porței de josu până în fața curței de
din lă-intru, și *avea* pe din afară o sută de
coți spre resăritu și spre mēdă-nópte.

20 Și a măsurat pórta curței de din afară,
ce caută spre mēdă-nópte, lungimea ei și
21 lățimea ei. Și cămărele ei *erau* trei d'in-
côce și trei d'incolo; și stâlpii ei *cum* și
brêiele lor *erau* după mēsură porței ân-
tâte; *adecă* lungimea ei *era* de cinci-
22 coți, și lățimea ei de două-deci și cinci de
coți. Și ferestrele lor și brêiele lor și
palmieri lor *erau* după mēsură porței ce
caută spre resăritu; și se suiau la d'insa pe
23 șapte trepte; și brêiele lor *erau* înaintea
lor. Și pórta curței de din lă-intru *era*
în fața porței despre mēdă-nópte și despre
resăritu; și a măsurat de la o pórta până
la altă pórta, și *erau* o sută de coți.

24 Și m'a dusu spre mēdă-đi, și éccé o pór-
tă *ce caută* spre mēdă-đi, și a măsurat stâl-
pii ei și brêiele ei, și *erau* după aceluși mē-
25 suri. Și *erau* ferestre la d'insa și la brêiele
ei de juru împrejur, cum *erau* și ferestre-
le cele-l-alte; și pórta *era* lungă de cinci-
26 deci de coți, și lată de două-deci și cinci
de coți. Și *erau* șapte trepte spre suire
pe d'insele, și brêiele ei *erau* înaintea lor;
și *erau* palmieri pe stâlpii ei, unul de o
27 parte și altul de altă parte. Și *era* pórta
în curtea de din lă-intru spre mēdă-đi; și
a măsurat de la o pórta la alta spre mē-
dă-đi o sută de coți.

28 Atuncea m'a dusu în curtea de din lă-
intru prin pórta despre mēdă-đi; și a mē-
surat pórta despre mēdă-đi după aceluși
29 mēsură. Și cămărele ei și stâlpii ei și brê-
iele ei *erau* după aceluși mēsură; și *erau*
ferestre la d'insa și la brêiele ei de juru im-
prejur, *cari erau* lungi de cinci-deci de
coți, și late de două-deci și cinci de coți.
30 Și brêiele de juru împrejur *erau* lungi de
" două-deci și cinci de coți, și late de cinci
31 coți. Și brêiele ei *erau* spre curtea de din
afară; și palmieri *erau* pe stâlpii ei; și ca
să te sui *erau* opt trepte.

32 Și m'a dusu la pórta de din lă-intru,
cea despre resăritu, și a măsurat-o după
33 aceluși mēsură; Și cămărele ei, stâlpii ei și
brêiele ei *erau* după aceluși mēsură; și *e-
rau* la d'insa ferestre și la brêiele ei de
juru împrejur, *cari erau* lungi de cinci-

34 deci de coți, și late de două-deci și cinci
de coți. Și brêiele ei *erau* spre curtea de din
afară, și palmieri pe stâlpii ei, de o parte și
de cea-l-altă; și ca să te sui *erau* opt trepte.

35 Și m'a dusu la pórta despre mēdă-nópte,
și a măsurat-o după aceluși mēsură; Cămă-
36 rele ei, stâlpii ei, brêiele ei, și ferestrele
ei de juru împrejur; și *era* lungă de cinci-
deci de coți, și lată de două-deci și cinci
de coți. Și stâlpii ei *erau* spre curtea de
37 din afară; și pe stâlpii ei *erau* palmieri de
o parte și de cea-l-altă; și ca să te sui *erau*
opt trepte.

38 Și *erau* acolo cămări, ale căroru intrări
erau între stâlpii portelor, unde se spălau
39 olocaustele. Și în porticul porței *erau* două
mese de o parte, și două mese de altă par-
te, pentru junghierea pe d'insele a olocaus-
telor, " a sacrificiului pentru păcat și " a
crificiului pentru vină. Și la laturea din
40 afară, cum te sui la intrarea porței de-
spre mēdă-nópte, *erau* două mese; și la la-
turea cea-l-altă, care *era* spre porticul por-
ței, *erau* alte două mese. Patru mese *erau*
41 de o parte, și patru mese de cea-l-altă par-
te la laturile porței; opt mese *erau*, dé-
supra cărora se junghia. Și patru mese
42 pentru olocauste de pētră cioplită, lungi de
un cot și jumătate, și late de un cot
și jumătate, și înalte de un cot: Și pe a-
cestea puneau uneltele, cu cari junghiau o-
locaustele și cele-l-alte sacrificii. Și pe din
43 lă-intru *erau* privazuri, late de o palmă,
puse de juru împrejur; și pe mese se pu-
nea carnea sacrificiului.

44 Și în partea de din afară a porței de
din lă-intru *erau* cămărele " cântăreților,
în curtea de din lă-intru, ce *era* pe laturile
porței despre mēdă-nópte; și fața lor *era*
spre mēdă-đi; și una *era* la laturea porței
despre resăritu, *care caută* spre mēdă-nópte.
45 Și disu-mi-a: Cămara acēsta ce caută spre
mēdă-đi, *este* pentru preuții " ce păzesc cele
de păzitu ale casei; Și cămara, ce caută
46 spre mēdă-nópte, *este* pentru preuții " ce pă-
zesc cele de păzitu ale altarului; acestia
sunt fiii lui " Zadok între fiii lui Levi, cari
se apropiă de Iehova, ca să-lu servescă.

47 Atunci a măsurat curtea, și *era* lungă
de o sută de coți, și lată de o sută de coți;
era pătrată; a măsurat și altarul cel de
d'inaintea casei.

48 Atuncea m'a dusu în porticul casei, și
a măsurat fie-care stâlp alu porticului,
cinci coți de o parte, și cinci coți de cea-
l-altă parte; și lățimea porței *era* de trei
coți pe o parte și de trei coți pe cea-l-altă

1 Apoc. 11. 2. o Veđi vers. 21. p Lev. 4. 2, 3. r 1 Cron. 6. 31.
m 1 Reg. 6. 5. 25, 26, 27, 28. q Lev. 5. 6. 26. s Lev. 8. 35.
n Cap. 45. 5. 36. 6. 7. 1. Num. 3. 27, 28.

32, 33, 34. 18. 5. Ps. 134. 1. Cap. 44. 15. Cap. 43. 19. 44.
1 Cron. 9. 23. t Num. 18. 5. u 1 Reg. 2. 35. 15, 16.
2 Cron. 13. 11.

49 parte. *Lungimea porticului era de douăspre-dece coți, și lățimea lui de unu-spre-dece coți; și se suiau pe d'insulă pe trepte: și erau pe lungă stâlpii acestia alți * stâlpi, unul de o parte, și altul de cea-l-altă parte.

41 **A**TUNCEA m'a dus în templu, și a măsurat stâlpii, și era lățimea lor de șese coți pe o parte, și de șese coți pe cea-l-altă parte, ca și lățimea cortului. Și lățimea intrării era de deuce coți, și canaturile intrării erau de cinci coți de o parte, și de cinci coți de cea-l-altă parte; și a măsurat lungimea templului, patru-deci de coți, și lățimea lui de două-deci de coți.

3 Atunci a intrat mai în fund, și a măsurat ușorii ușei, două coți, și ușa, șese coți, și lățimea ușei, șapte coți; Și stând înaintea templului, a măsurat lungimea lui de două-deci de coți, și lățimea lui totu de două-deci de coți; și ȋsu-mi-a: Acésta-ȋ Sânta Sântelor.

5 Și a măsurat zidul casei, șese coți: și lărgimea fie-cărei cămări despre latură din jurul casei din toate părțile, patru coți.

6 Și a cămărele de pe latură erau câte trei, cămară preste cămară, de trei-deci de ori; și ele erau aședate în zidul ce avea casa de juru împrejură pentru cămărele de pe latură, pentru ca ele să se redăme pe d'insulă, fără însă ca cămărele să se redăme

7 pe zidul casei. Și de ce te suiai în sus, cămărele de pe latură totu mai largi erau; căci lărgimea casei în sus din ce în ce creșcea de juru împrejurul casei; de aceea casa totu mai largă era în sus de la rōndul de jos la celu desupra prin medlocu; Și amu vedutu înălțimea casei de juru împrejură; și temeliele cămărelor de pe latură erau de o trestia întrégă, de șese coți mari.

9 Lărgimea zidului cămărelor de pe laturile de din afară era de cinci coți; și locul rēmasu deșertu era locul cămărelor de pe laturile de din lă-intru. Și locul d'între cămări era de două-deci de coți de juru împrejurul casei. Și ușele cămărelor de pe latură priviau cătră locul deșertu, o ușă spre mēdă-nōpte, și o ușă spre mēdă-ȋ; și lărgimea locului rēmasu deșertu era de cinci coți de juru împrejură.

12 Erū clădirea din fața locului despărțitu spre apus era largă de șapte-deci de coți; și zidul clădirei era largu de cinci coți de juru împrejură, și lungu de nou-deci coți.

13 Și a măsurat casa, o sută de coți lungime;

și locul despărțitu și clădirea cu zidurile sale erau lungi de o sută de coți; Și lățimea feței casei și a locului despărțitu spre resăritu era o sută de coți.

15 Și a măsurat lărgimea clădirei din fața locului despărțitu de d'napoia casei și a coridōrelor lui de pe o parte și de pe alta, o sută de coți; și într'insulă era templul din lă-intru și porticele curtei. Și a măsurat stâlpii porței, și ferestrele cele îngrădite și coridōrele de prin prejur din toate trei rōndurile lor din fața unei uși, cari toate erau de lemn de juru împrejură, și de la pământ până la ferestre; și ferestrele erau acoperite; Până desupra ușei și până la casa de mai din lă-intru și din afară, și totu zidul de juru împrejură, pe din lă-intru și pe din afară dupre aceleși măsuri.

18 Și era lucratu în cherubim și în palmieri, așa că un palmieru era făcutu între două cherubim; și fie-care cherubim avea două fețe: O față de om spre palmierul dintr'o parte, și o față de leu spre palmierul din cea-l-altă parte; și așa era făcută totă casa de juru împrejură. De la pământ până desupra ușei erau sēpați cherubim și palmieri în zidul templului. Ușorii templului erau pătrați ca și fața sanctuarului; și privirea lor era ca și privirea celor de mai înainte.

22 Altarul era de lemn, de trei coți înalt, și lungu de două coți; și cornele lui și mēsa lui cum și laturile lui erau de lemn; și ȋsu-mi-a: Acésta-ȋ mēsa de punere-înainte a lui Iehova.

23 Și templul cum și sanctuarul aveau câte două uși. Și canaturile aveau câte două pături, cari se întorceau una preste cea-l-altă; două pături la unu canatu și două pături la celu-l-altu. Și erau sēpați pe d'însule, pe ușele templului, cherubim și palmieri, cum erau sēpați și pe ziduri; și în fața porticului de din afară erau grind mari. Și erau ferestre îngrădite, și palmieri de o parte și de cea-l-altă, pe de laturile porticului, și la cămărele pe de laturile casei, și la grindele cele mari.

42 **A**TUNCEA m'a dus în curtea de din afară, pe drumul de cătră mēdă-nōpte; și m'a dus în cămărele din fața locului despărțitu și din fața clădirei despre mēdă-nōpte. Cu fața de o lungime de o sută de coți, și la intrarea despre mēdă-nōpte; dară lățimea era de cinci-deci de coți. În dreptul celor două-deci de coți ai curței de

* 1 Reg. 6. 3.
* 1 Reg. 7. 21.

Capitulu 41.

a 1 Reg. 6. 20.
2 Cron. 8. 8.

b 1 Reg. 6. 5. 6.
c 1 Reg. 6. 8.
d Cap. 40. 5.
e Cap. 40. 16.

Vers. 26.
f 1 Reg. 6. 29.
g Veȋ cap. 1.
10.

h Esod. 30. 1.
i Cap. 44. 16.
Mal. 1. 7. 12.
j Esod. 30. 8.

k 1 Reg. 6. 31—
35.
l Cap. 40. 16.

Vers. 16.

Capitulu 42.

a Cap. 41. 12,
15.

- din lă-întu, în dreptul pavelei curței de din afară *era* ^b coridore lungă coridore în trei 4 *rînduri*. Și în fața cămărelor *era* o trecătoare lungă de de ce coți în lă-întu, cu un drum de un cot; și ușele lor *erau* 5 spre mēdă-nōpte. Și cămărele din rîndul de sus *erau* mai strimte de cātū cămărele de jos și cele din meșlocū ale clădirei, fiindū-că coridorele imbucaū în ele. 6 Căci cămărele *erau* în trei rînduri, și n'aveaū stâlpi, ca stâlpii curților; de aceea se imbucaū la rîndul de jos și la celū din meșlocū.
- 7 Și zidiul de pe din afară din fața cămărelor, *ce ducea* la curtea de din afară în fața cămărelor, *era* lungă de cinci-deci coți. 8 Căci lungimea cămărelor curței de din afară *era* de cinci-deci coți; și ecce, în fața templului *erau* o sută de coți.
- 9 Și de desuptū intrarea la cămărele acestea *era* despre resăritū, cumū mergi spre d'însele de la curtea de din afară. Și cămărele *erau* de grosimea zidiul curței din spre resăritū, din fața locului despărțitū, 11 și din fața clădirei. Și *ducea* ^c un drum înaintea lor, ca și înaintea cămărelor despre mēdă-nōpte, de aceeași lărgime și de aceeași lățime; și tōte eșirile lor și tōte întocmirile lor și ușele lor totū astū-feliū 12 *erau*. Si totū așa *erau* ușele cămărelor despre mēdă-qi, o ușă la începutul drumului, a drumului pe unde se intră la drēpta în fața zidiurilor despre resăritū.
- 13 Și ȑisu-mi-a: Cămărele despre mēdă-nōpte, și cămărele despre mēdă-qi, *ce sūnt* în fața locului despărțitū, *sūnt* cămări sante, unde preuții, ce se apropiā de Iehova, ^d vorū mânca cele prē sante: acolo vorū pune cele prē sante și ^e darurile de pāne, sacrificiele pentru pēcatū și sacrificiele pentru vină; 14 căci sântū *este* loculū *acesta*. ^f Cāndū preuții vorū intra acolo, nu vorū eși din loculū sântū în curtea de din afară; ei vorū pune acolo vestmintele lor, în cari servescū; căci sante sūnt; și se vorū îmbrāca cu alte vestminte, și vorū intra în curtea pentru poporū.
- 15 Și sfārșindū mēsurile casei pe din lă-întu, scosu-m'a spre pōrta ce caută spre resăritū, și a mēsurat'o de jurū împrejurū. 16 A mēsuratū laturea despre resăritū cu mēsurā de trestii de jurū împrejurū, cinci 17 sute de trestii. Și a mēsuratū cu mēsurā de trestii de jurū împrejurū laturea despre

mēdă-nōpte cinci sute de trestii. Mēsurat'a 18 și laturea despre mēdă-qi cu mēsurā de trestii, cinci sute de trestii. Atuncea s'a 19 întorsū și spre laturea despre apusū, și a mēsuratū cu mēsurā de trestii cinci sute de trestii. Și a mēsuratū în tōte patru la- 20 turile ^g zidiurile acestea de jurū împrejurū lungimea de ^h cinci sute de trestii, și lărgimea, cinci sute, ca să facă despărțire între loculū celū sântū și celū nesântū.

A TUNCEA m'a dusū la pōrta, la pōrta 43 ^a ce caută spre resăritū: ^b Și ecce, mărirea 2 Dumneșului lui Israelū venia pe drumulū despre resăritū, și ^c vōcea sa *era* ca vuetulū de ape multe; și ^d strālucia pāmēntulū de mărirea lui. Și visiunea ce amū 3 vēdūt'o ^e semēna cu visiunea ce amū vēdūt'o, cāndū amū venitū ^f să sfārām cetatea; și aceste visiuni semēnaū cu visiunea ce amū vēdūt'o la ^g riulū Chebarū; și amū cādūtū preste fața mea.

^h Și mărirea lui Iehova a intratū în casă 4 pe drumulū porței ce caută spre resăritū. ⁱ Și m'a sculatū spiritulū, și m'a dusū în curtea din lă-întu; și ecce, ^j casa era plină de mărirea lui Iehova.

Și lamū auȑitū vorbindu-mi din casă, 6 și ^k unū omū sta lūngă mine. Și Iehova ȑis'a 7 cātră mine:

Fiulū omulū,
Acesta *este* ^l loculū tronulū meū.
Și ^m loculū talpelorū picidōrelorū mele,
ⁿ Unde voiū locui în meșloculū filorū lui Israelū în eternū;
Și pre numele meū celū sântū ^o nu-lū va mai pāngări casa lui Israelū,
Nici ei, nici regiū lorū cu desfrēnările lorū,
Nici prin ^p idolū cei morȑi ai regilorū de pe înālțimile lorū,
^q Punēndū pragurile acestora lūngă pragurile mele,
Și ușoriū lorū lūngă ușoriū mei,
Așa că *nu era decātū* unū zidiū între mine și ei;
Fiindū-că aū pāngăritū numele meū cel-sântū
Cu uriciunile, pre cari le-aū făcutū:
De aceea și eū i-amū mistuitū în mânia mea.
Dară acumū ei vorū depārta de la mine des- 9 frēnările lorū,
Și pre ^r idolū cei morȑi ai regilorū lorū,
^s Și eū voiū locui în meșloculū lorū în eternū.
Tu, fiulū omulū, ^t arētā templulū *acesta* casei 10 lui Israelū,

b Cap. 41. 16.
c Vers. 4.
d Lev. 6. 16, 26.
e ȑ4. 9.
f Lev. 2. 3, 10.
g 6. 14, 17.
h 29. & 7. 1.

i 10. 13, 14.
Num. 18. 9, 10.
j Cap. 44. 19.
k Cap. 40. 5.
l Cap. 45. 2.

Capitul 43.
a Cap. 10. 19. &
44. 1. & 46. 1.
b Cap. 11. 23.
c Cap. 1. 24.
d Apoc. 1. 15. &
14. 2. & 19. 1.

6.
d Cap. 10. 4.
Apoc. 18. 1.
e Cap. 1. 4, 28.
f 8. 4.
g Apoc. 1. 10.
h Cap. 1. 3. & 1.

8. 23.
i Veȑi cap. 10.
19. & 44. 2.
j Cap. 3. 12, 14.
k 8. 3.
l 1 Reg. 8. 10, 11.
Cap. 44. 4.

k Cap. 40. 3.
l Ps. 99. 1.
m 1 Cron. 28. 2.
n Cap. 39. 7.
o Cap. 39. 5.
p Esod. 29. 45.
q Pa. 68. 16. &
132. 14.

Ioel 3. 17.
Ioan 1. 14.
3 Cor. 6. 16.
o Cap. 39. 7.
p Lev. 26. 30.
q Vers. 7.
r Cap. 40. 4.

16. 14. & 21.
4, 5, 7.
Cap. 8. 3. &
23. 29. & 44. 7.
r Vers. 7.
s Cap. 40. 4.

- Ca să se rușineze de fără-de-legile lorū,
 Și să măsore *apa* planulū *clădirei* acesteia.
- 11 Și de se vorū rușina de tôte câte le-au
 făcutū,
 Arătă-li forma casei și întocmirea ei,
 Eșirile ei și intrările ei,
 Tôte formele ei și tôte aședămintele ei,
 Tôtă forma ei și tôte legile ei;
 Și scrie-o înaintea lorū,
 Ca să păzescă tôtă forma ei
 Și tôte aședămintele ei, și să le facă.
- 12 Acesta *este* legea casei: Totū cuprinsulū
templului acestuia, *care va fi* pe "vêrfulū mun-
 telui, *va fi* celū pré sântū. Éccē acesta *este*
 legea casei.
- 13 Și acestea *sunt* măsurerile altarului în coți;
 "cotulū de unū cotū și o palmă; érū gava-
 nulū *altarului* *va fi înaltū* de unū cotū, și
 largū de unū cotū; și gardina de pe mar-
 ginile lui de jurū împrejurū de o palmă;
 14 acesta-î umerulū altarului. Și de la gava-
 nulū dinspre pământū până la privasulū celū
 mai de josū *vorū fi* două coți, și lățimea,
 de unū cotū; și de la privasulū celū mai
 micū până la privasulū celū mai mare, patru
 15 coți, și lățimea, de unū cotū. Și altarulū
va fi patru coți *de înaltū*; érū de la altarū
 16 în susū *vorū fi* patru córne. Și altarulū *va*
fi de două-spre-dece coți de lungū, și de
 două-spre-dece coți de latū; pătratū *va fi*
 17 în tôte patru laturile lui. Și privasulū *va*
fi de patru-spre-dece coți în lungū, și de
 patru-spre-dece în latū din tôte patru laturile
 lui; și cingătorea lui de jurū împrejurū
 de o jumătate de cotū; și gavanulū lui de
 jurū împrejurū de unū cotū; și "treptele lui
 vorū căuta spre resăritū.
- 18 Și disu-mi-a: Fiulū omului, așa dīce Ie-
 hova, Domnulū: Acestea *sunt* aședămintele
 pentru altarū în ziua în care-lū vorū face,
 ca să aducă pe d'insulū olocauste, și să-lū
 19 "stropescă cu sânge. Și vei da "preuților,
 Leviților, ce sūnt din seminția lui Zadokū,
 cei ce se apropiă de mine ca să mă ser-
 vescă, dīce Iehova, Domnulū, unū "vițelū,
 20 dreptū sacrificiū pentru păcatū. Și vei lua
 din sângele lui, și-lū vei pune pe cele patru
 córne ale lui, și pe cele patru anghieri ale
 privasului, și pe margine de jurū împrejurū;
 așa vei curăți altarulū, și vei face espiare
 21 pentru d'insulū. Și vei lua vițelulū sacri-
 ficiului pentru păcatū, și-lū "vorū arde în-
 tr'unū locū hotărītū alū casei, "afară de sanc-
 22 tuarū. Și în ziua a două vei aduce dreptū

sacrificiū pentru păcatū unū ciapū din ca-
 pre fără defectū, și vorū curăți altarulū,
 cumū l'a curătitū cu vițelulū. Și sfârșindū 23
 curățirea, vei aduce unū vițelū fără defectū,
 și unū berbec din turmă fără defectū. Le 24
 vei aduce înaintea lui Iehova; "și preuții
 vorū arunca sare pe d'insele, și le vorū a-
 duce *dreptū* olocauste lui Iehova. "Șapte 25
 zile vei pregăti pe tótă ziua câte unū ciapū,
dreptū sacrificiū pentru păcatū; și vorū pre-
 găti câte unū vițelū și unū berbec din turmă
 fără defectū. Șapte zile vorū face espiare 26
 pentru altarū, lū vorū curăți, și-lū vorū
 consacra. "Și după ce vorū trece zilele a- 27
 ceste, de la ziua a opta și mai departe,
 preuții vorū aduce pe altarū olocaustele
 vōstre și sacrificiile vōstre de bucuriă; și
 eū vō voiū "primi, dīce Iehova, Domnulū.

A TUNCEA m'a dusū în drumulū către 44
 pórtă de din afară a sanctuarului, "ce
 caută spre resăritū, și ea *era* închisă. Și 2
 disu-mi-a Iehova: Pórtă acesta *va* sta în-
 chisă, și nu se *va* deschide, și nimenea nu
 va intra printr'insa; "căci Iehova, Dumne-
 deulū lui Israelū a intratū printr'insa; de
 aceea *va* sta închisă. *Ea va fi* pentru dom- 3
 nitoriū; domnitorulū *va* ședé într'insa, "ca
 să mânânce pâne înaintea lui Iehova; "elū
 va intra pe drumulū porticului portei *aces-*
teia, și totū pe acestū drumū *va* eși.

Atuncea m'a dusū în drumulū porței de 4
 către mēdă-nópte în fața casei: și amū vē-
 dutū, și "éccē, mărirea lui Iehova împlea casa
 lui Iehova: "și amū cădūtū preste fața mea.
 Și disu-mi-a Iehova: "Fiulū omului, ié sēmă, 5
 și uită-te cu ochii, și ascultă cu urechile
 tôte câte "ți voiū vorbi de tôte aședămin-
 tele casei lui Iehova și de tôte legile ei; și
 ié sēmă la intrarea casei și la tôte eșirile
 sanctuarului. Și vei dīce celorū "neascultă- 6
 tōrii, casei lui Israelū: Așa dīce Iehova,
 Domnulū: Casă a lui Israelū, "ajungă-vi *atâ-*
tea uriciunī: "Că ați adusū "străini, "necir- 7
 cumciși la animă și necircumciși la corpū,
 ca să stee în sanctuarulū meū, și să-lū pân-
 gărăscă pre elū, casa mea, cândū "mī adu-
 ceți "pânea mea, "grăsimea și sângele; așa
 aū călcatū legământulū meū prin tôte uri-
 ciunile vōstre. Și n'ați "păzitū cele de pă- 8
 zītū ale sântelorū mele; ci i-ați pusū pre
 aceia în loculū vostru ca să păzescă cele
 de păzitū în sanctuarulū meū.

Așa dīce Iehova, Domnulū: "Nici unū 9
 străinū, necircumcisū la animă și necircum-

a Cap. 40. 2.
 v Cap. 40. 5. &
 41. 8.
 w Veđi Esod. 20.
 26.
 y Lev. 1. 5.
 z Cap. 44. 15.

a Esod. 29. 10,
 12.
 Lev. 8. 14, 15.
 Cap. 45. 18,
 19.
 b Esod. 29. 14.
 c Ebr. 13. 11.

d Lev. 2. 13.
 e Esod. 29. 35,
 36.
 Lev. 8. 33.
 f Lev. 9. 1.
 g Iov 42. 8.
 Cap. 20. 40,

41.
 Rom. 12. 1.
 i Pet. 2. 5.
 —
 Capulū 44.
 a Cap. 43. 1.

b Cap. 43. 4.
 c Fac 31. 54.
 i Cor. 10. 18.
 d Cap. 46. 2. 8.
 e Cap. 5. 23. &
 43. 5.

f Cap. 1. 28.
 g Cap. 40. 4.
 h Cap. 2. 5.
 i Cap. 45. 9.
 j Pet. 4. 3.
 j Cap. 43. 8.

Vers. 9.
 k Fapt. 21. 23.
 l Lev. 22. 25.
 i Lev. 26. 41.
 Deut. 10. 16.
 Fapt. 7. 51.

m Lev. 21. 6, 8
 17. 21.
 n Lev. 3. 16. &
 17. 11.
 o Lev. 22. 2, etc.
 p Vers. 7.

cisă la corpă, nu va intra în sanctuarul meu, din toți străinii căți *se voră afla* între 10
 fiii lui Israel; "Ci Leviții, cari s'au depăr-
 tată de la mine, cându Israelă rătăcia, ră-
 tăcindu de la mine în urma idolilor lor, 11
 voră purta pedepă fără-de-legei lor; Și
 voră fi servi în sanctuarul meu, "custoși la
 porțile casei, și voră servi în casă; "ei voră
 junghia pentru popor olocaustele și alte 12
 sacrificii, și "voră sta înaintea *poporului*, ca
 să-l servescă. Căci ei "i serviau înaintea
 idolilor lui, și "erau cauza de cădere în
 păcat pentru casa lui Israel; de aceea
 "rădicatu-mi-am mână împotriva lor, dice
 Iehova, Domnul, *jurându-mă*, că voră purta 13
 pedepă fără-de-legei lor. "Nu se voră a-
 propia de mine, ca să-mi preuțescă, și nu
 se voră apropia de nimic din cele sante
 ale mele, din cele pră sante; ci voră "purta
 rușinea lor și *pedepă* pentru uriciunile, 14
 ce le-au făcut. Și-i voi pune "să păzescă
 cele de păzit ale casei pentru totu servi-
 ciul ei, și pentru totu ce se va face în ea.
 15 "Dară preuții, Leviți, "fiii lui Zadok, cei
 ce păziau cele de păzit ale sanctuarului
 meu, "cându fiii lui Israel se rătăciau de
 la mine, acestia se voră apropia de mine,
 ca să mă servescă, și "voră sta înaintea mea,
 ca să-mi aducă "grăsimea și sângele, dice
 Iehova, Domnul; Acestia voră intra în sanc-
 tuarul meu, și se voră apropia de "măsa
 mea, ca să mă servescă; și voră păzi cele
 17 de păzit ale mele. Și cându voră intra în
 porțile curței de din lă-întu, "se voră îm-
 brăca cu vestminte de in; și lână pe ei
 nu va fi, cându voră servi în porțile curței
 18 de din lă-întu și în templu. Și "voră avé
 pe capetele lor tiare de in, și pe cóspele
 lor pulpane de in; și nu se voră încinge
 19 cu lucruri aducătoare de sudóre. Și cându
 voră eși în curtea de din afară, în curtea
 de din afară la popor, "se voră desbrăca
 de vestmintele lor, cu cari au servit, le
 voră pune în cămărele sante, și se voră îm-
 brăca cu alte vestminte: ca să "nu sântescă
 20 poporul cu vestmintele lor. "Și nu-și voră
 rade capetele, și nici voră lăsa părul să
 crească lung; ci numai *cătu* "și voră tunde
 21 capetele. "Și nici un preut nu va bé vin, 22
 cându va intra în curtea de din lă-întu.
 Și nici nu-și voră lua de femeă "văduvă, seú
femeă despărțită; ci voră lua *de femeă fe-*

cioră diu seminția casei lui Israel, seú vė-
 duvă, rămasă veduvă unu preut. "Și voră 23
 învăța pre poporul meu *să deosebescă* între
 sântu și nesântu, și-i voră învăța *să deosebescă*
 între curat și necurat. Și "la cértă ei 24
 voră sedé să judece; și-i voră judeca du-
 pre judecățele mele; și voră păzi legile mele
 și aședămintele mele în tóte serbătorile
 mele; și "voră sânti sabbatele mele. Și nu 25
 voră intra la "omú mortu, ca să se spurce;
 afară numai pentru părinte seú mumă, pen-
 tru fiu seú fiică, pentru frate seú soră ne-
 măritată; numai *pentru acestia* se voră spur-
 ca. Și "după ce *celu spurcatu* se va cu- 26
 răți, "i se voră numera șapte zile.

Și în ziua ce va intra în sanctuar, "in 27
 curtea cea mai de din lă-întu, ca să ser-
 vescă în sanctuar, "va aduce sacrificiul seú
 pentru păcat, dice Iehova, Domnul. Și 28
ecce ce li va servi de moscenire: eú "sunt
 moscenirea lor; deci nici o stěpănire nu
 li veți da în Israel; eú sunt stěpănirea
 lor. "Voră mânca darul de pâne și sa- 29
 crificiul pentru păcat și sacrificiul pen-
 tru vină; și "tóte cele consacrate prin ana-
 temă din Israel ale lor voră fi. Și "tóte 30
 prinósele tuturor fructelor antei din tóte
 darurile rădicate, din tóte darurile rădicate
 ale vóstre, voră fi ale preuților; și "prino-
 sul aluatului vostru "lu veți da preutului,
 "ca să aducă bine-cuvěntare în casele vóstre.
 Preuți nu voră mânca din "mortăciuni seú 31
 din sfăsciate, nici păseri nici vite.

*Urmarea visiunei; darul celu sântu, partea dom-
 nului; sacrificiile și darurile.*

Și cându veți "impărți prin sorti pămēn- 45
 tul spre moscenire, veți "despărți o
 parte pentru Iehova, partea sântă a pā-
 mēntului; lungimea ei va fi lungime de două-
 decă și cinci de mii *de trestii*, și lățimea ei
 de dece mii; această parte va fi sântă în totu
 cuprinsul seú de jurú împrejur. Din a- 2
 cēta voră fi pentru sanctuar "cinci sute
de trestii în lungu și cinci sute *în latu*, un
 pătrat: și cinci-deci de coți împrejur pen-
 tru împrejurimile lui. Deci după această 3
 măsură să mēsură o lungime de două-deci
 și cinci de mii, și o lățime de dece mii: "și
 în acestu locu va fi sanctuarul, *locul celu*
 pră sântu. "Acestă parte sântă din pāmēntu 4
 va fi pentru preuți, cari servesc în sanc-

q Veđi 2 Reg. 23. 8. etc.
 2 Cron. 29. 4. 5.
 Cap. 48. 11.
 r 1 Cron. 28. 1.
 2 Cron. 29. 34.
 t Num. 16. 9.
 u Isa. 9. 16.
 Mal. 2. 8.
 v Ps. 106. 26.

z Num. 18. 3.
 2 Reg. 23. 9.
 y Cap. 32. 30. & 36. 7.
 z Num. 18. 4.
 1 Cron. 23. 28, 32.
 a Cap. 40. 46. & 43. 19.
 b 1 Sam. 2. 35.
 c Vers. 10.

d Deut. 10. 8.
 e Vers. 7.
 f Cap. 41. 22.
 g Esod. 28. 39, 40, 43. & 39.
 h Esod. 28. 40, 42. & 39. 28.
 i Cap. 42. 14.
 j Cap. 45. 20.
 Veđi Esod. 29.

37. & 30. 29.
 Lev. 6. 27.
 Mat. 23. 17, 19.
 k Lev. 21. 5.
 l Lev. 10. 9.
 m Lev. 21. 7, 13, 14.
 n Lev. 10. 10, 11.
 Cap. 22. 26.

Mal. 2. 7.
 o Deut. 17. 8, etc.
 2 Cron. 19. 8, 10.
 p Veđi Cap. 22. 26.
 q Lev. 21. 1, etc.
 r Num. 6. 10. & 19. 11, etc.
 s Vers. 17.

t Lev. 4. 3.
 u Num. 18. 30.
 Deut. 10. 9. & 18. 1, 2.
 Isa. 13. 14, 33.
 v Lev. 6. 18, 29. & 7. 6.
 z Lev. 27. 21, 28, comparat cu Num. 18. 14.

y Esod. 13. 2. & 22. 29, 30. & 23. 19.
 Num. 3. 13. & 18. 12, 13.
 z Num. 15. 20.
 Neom. 10. 37.
 a Prov. 9. 9, 10.
 Mal. 3. 10.
 b Esod. 22. 31.
 Lev. 22. 8.

Capul 45.
 a Cap. 47. 22.
 b Cap. 48. 8.
 c Cap. 49. 30.
 d Cap. 48. 10.
 e Vers. 1.
 Cap. 48. 10, etc.

tuară, și se apropie, ca să servescă pre Iehova; va fi locu pentru case, și locu sântu pentru sanctuaru.

5 ¹ Și două-deci și cinci de mi *de trestii* în lungu și de ce mi în latu voru fi pentru Leviți, servii casei, ca stăpânire a lor: ² două-deci de cămări.

6 ³ Și veți da *dreptu* stăpânire cetăței cinci mi *de trestii* în latu, și două-deci și cinci de mi în lungu, lîngă partea cea sântă: a-cēsta va fi pentru totă casa lui Israelu.

7 ⁴ Și veți da părți și domnului lîngă cele două părți, lîngă partea sântă și lîngă stăpânirea cetăței, în fața părței sante și în fața stăpânirei cetăței, de la apus spre apus și de la resărit spre resărit: și lungul lor va fi în fața fie-cărei din părți, de la marginea despre apus până la marginea despre resărit. *Acesta-i* va fi stăpânirea din pămîntul în Israelu: și ⁵ domni mei să nu mai asuprescă pre poporul meu: dară *remășița* pămîntului o voru da casei lui Israelu dupre semințiile lor.

8 ⁶ Așa dīce Iehova, Domnul: ⁷ Ajungă-vi, domni ai lui Israelu, ⁸ depărtați silnicia și răpirea, și faceți dreptu și dreptate: rădicați răpirile vōstre desupra poporului meu, dīce Iehova, Domnul. Să aveți ⁹ cumpenă

10 ¹⁰ drēptă, și efă drēptă, și batū dreptu. Efa și batulū să fie de o măsură, încātū batulū să cuprindă o decime d'īntr'unu omeru, și efa o decime d'īntr'unu omeru; ¹¹ mēsură și

12 ¹² *mindurora* să fie dupre omeru. Și ¹³ siclulū de două-deci de ghēre; și manechulū să-lū aveți *în bucăți* de două-deci de sicli, de două-deci și cinci de sicli, și de cinci-spre-dece sicli.

13 Darulū rēdicatū, ce-lū veți aduce, *să fie* acesta: o șesime de efă d'īntr'unu omeru de grāu; și să dați o șesime de efă d'īntr'unu

14 omeru de orđu. *Erū* cātū pentru cele hotărīte din oleiū, *dupre mēsură* batulū de oleiū, o decime de batū pentru corū, de ce baturī d'īntr'unu omeru; cāci de ce baturī *facū*

15 unū omeru; Și din turmă o oīă din două sute, din cele mai adăpate pasciuni ale lui Israelu, dreptū darū de pāne, dreptū olocaustū și dreptū sacrificii de bucuriă, ¹⁶ spre a face espiare cu d'īnsele, dīce Iehova, Domnul. Totū poporulū țerei va da acestū darū rēdicatū celui *ce va fi* domnū în Israelu.

17 Sarcina domnului va fi *să aducă* olocaustele, darurile de pāne, și libațiunile la serbători, la luni nouē, la sabbate și *în tōte cele-l-alte* serbători ale casei lui Israelu; elū

să pregătescă sacrificiulū pentru pēcatū, darurile de pāne, olocaustele, și sacrificiile de bucuriă, ca să facă espiare pentru casa lui Israelu.

Așa dīce Iehova, Domnul; ¹⁸ În luna întēia, la întēia a lunei, veți lua tu, *Domnule*, unū vițelū fără defectū, și veți ¹⁹ curăți sanctuarulū; ²⁰ Și preutulū va lua din sangele sacrificiulū pentru pēcatū, și-lū va pune pe ușorii casei, și pe cele patru ānghīuri ale privazului altarului, și pe ușorii porței curței de din lă-īntru. Așa veți face *în dīua* a șep-

tea a lunei ²¹ pentru totū celū ce a pēcātuitū din nesciintă, și pentru *totū omulū* fără pīcepere; așa veți face espiare pentru casă.

²² În luna întēia, la a patru-spre-decea di a lunei, va fi pasca vōstră, serbătore de șapte dīle; azimă să se mănānce. Și *în dīua* a-

ceea domnulū să pregătescă pentru sine și pentru totū poporulū țerei ²³ unū vițelū *dreptu* sacrificiū pentru pēcatū. Și *în* "cele șapte dīle ale serbătorei să pregătescă olocauste

lui Iehova: șapte tauri și șapte berbeci fără defectū, ²⁴ cātē unulū în fie-care di din cele șapte dīle, și *în* fie-care di cātē unū

ciapū *dreptu* sacrificiū pentru pēcatū. ²⁵ Și să pregătescă *dreptu* darū de pāne o efă pentru taurū, o efă pentru berbece, și unū hinū de oleiū de efă. În luna a șep-tea, *în dīua* a cinci-spre-decea a lunei, la ²⁶ serbătore, să pregătescă șapte dīle aceleași *lucruri*, aceleași sacrificiū pentru pēcatū, aceleași olocaustū, aceleași darū de pāne și aceleași oleiū.

AȘA dīce Iehova, Domnul: Pōrta curței ²⁷ de din lă-īntru, ce caută spre resăritū, ²⁸ închisă să stee în cele șese dīle de lucru; ²⁹ erū în dīua sabbatului deschisă să stee, și ³⁰ în dīua de lună nouă deschisă să stee. ³¹ Și domnulū să intre prin drumulū porticului porței de din afară, și să ste lîngă ușiorulū porței, și preuți să pregătescă olocaustulū seū și sacrificiile sale de bucuriă, și elū să se închine pe pragulū porței: și apoi să *ēsă*: dară pōrta să nu se închidă până în sēră. Să se închine și poporulū țerei în intrarea porței acesteia înaintea lui Iehova la sabbate și la luni nouē.

³² Erū olocaustulū, pre care ³³ domnulū 'lū va aduce lui Iehova *în dīua* sabbatului, *să fie*: șese mnei fără defectū și unū berbece fără defectū. ³⁴ Și darulū de pāne *să fie* o efă pentru berbece; și darulū de pāne pentru mnei *să fie* cātū 'i va da māna; și unū hinū de oleiū pentru o efă. Și *în dīua* de lună nouă ³⁵ să *fiē*: unū vițelū fără defectū, șese mnei și

f Cap. 48. 13.

g Veđi cap. 40.

17.

h Cap. 48. 15.

i Cap. 48. 21.

j Veđi Ier. 22.

17.

Cap. 22. 27. &

46. 18.

k Cap. 44. 6.

l Ier. 22. 3.

m Lev. 19. 35.

36.

Prov. 11. 1.

n Ecod. 30. 13.

o Lev. 27. 25.

p Num. 3. 47.

q Lev. 1. 4.

r Lev. 16. 16.

s Cap. 43. 30.

t Lev. 4. 27.

u Ecod. 12. 18.

v Lev. 23. 5. 6.

w Num. 9. 2, 3.

x 28. 16. 17.

y Deut. 16. 1,

etc.

z Lev. 4. 14.

aa Lev. 23. 8.

ab Veđi Num. 28.

ac 28. 16. 17.

ad 29. 5, 11, 16,

ae 19. etc.

af Cap. 46. 5. 7.

ag Lev. 23. 34.

ah Num. 28.

ai Num. 29. 12.

aj Deut. 16. 13.

ak —

al Cap. 46.

am Cap. 44. 8.

an Vers. 8.

ao Cap. 45. 17.

ap Cap. 45. 24.

aq Vers. 7, 11.

- 7 ună herbece; *tote* să fie fără defectă. Și să pregătescă daruri de pâne, o efă pentru tauru, și o efă pentru herbece; și pentru mnei câtă 'i va ajunge mâna; și ună hină de olei pentru o efă.
- 8 ^a Și domnul intrându, să intre prin drumul porticului porței, și să eșă pe același drum. Și cându poporul țerei va intra înaintea lui Iehova la serbători, celă ce va intra pe drumul porței de către mēdă-nopțe, ca să se închine, să eșă pe drumul porței de către mēdă-qi; și celă ce va intra pe drumul porței de către mēdă-qi, să eșă pe drumul porței de către mēdă-nopțe; și să nu se întorcă totu pe drumul prin care a intrat, ci să eșă drept înaintea. Și domnul, cându va intra poporul, să intre în meșilocolul lor; și cându voru eși ei, să eșă și elu.
- 11 Și la serbări și la serbători darul de pâne să fie o efă pentru tauru, și o efă pentru herbece; eru pentru mnei câtă 'i va da mâna; și ună hină de olei pentru o efă.
- 12 Dară cându domnul va aduce sacrifici de bună-voiă, seu sacrifici de bucuriă de bună-voiă, lui Iehova, atunci să-i se deschidă pōrta ce caută spre resăritu, și să aducă olocaustul seu și sacrificiile sale de bucuriă, cumă face în ziua sabbatului: și apoi să eșă; și după eșirea lui să se închidă pōrta.
- 13 Dară ^a să pregătesci pe totă ziua dreptu olocaustu lui Iehova unu mnelu de unu anu fără defectu; în tote zilele demăneta să-lu aduci. Și să aduci pentru d'insulu dreptu daru de pâne în tote zilele demăneta o șesime dintr'o efă, și olei o treime dintr'unu hinu, ca să moi făina; daru de pâne lui Iehova este acesta, aședământu perpetu în eternu. Așa să aducă mnelulu, și darul de pâne, și oleiulu, pe tote zilele demăneta, dreptu olocaustu perpetu.
- 16 Așa dice Iehova, Domnul; Dacă domnul va dăru unuia din fii sei din moscenirea sa, acestu daru va rămâne la fii sei; căci ei au dreptu de stăpânire prin moscenirea sa cuiva d'între servii sei, darul va rămâne acestuia până în anul liberărei; după aceea ăra-și se va întorče la domn; dară stăpânirea sa, dăruia fiilor sei, lor li va rămâne. Dară domnul să nu iee din stăpânirea poporulu, lipsindu-i prin apăsare de stăpânirea lor; ci să dea moscenirea fiilor sei din stăpânirea sa, ca să nu se alunge poporul meu din stăpânirea sa.

După aceea m'a dusu prin intrarea, ce era alături cu pōrta, în cămărele sante ale preuților, ce caută spre mēdă-nopțe: și ecce, acolo unu locu în partea spre apusu. Și disu-mi-a: Acesta este locul, unde preuții voru ferbe sacrificiulu pentru vină și sacrificiulu pentru păcatu, unde voru prăji darul de pâne, ca nu scoțendu-le în curtea de din afară, să sântescă pre popor.

Atuncea m'a scosu în curtea de din afară, și m'a făcutu să încunjuru cele patru anghiri ale curței; și ecce, era o curte în fie-care anghiu alu curței. În cele patru anghiri ale curței erau curți unite, lungi de patru-deci de coți, și largi de trei-deci; cele patru anghiri aceeși măsură aveau. Și era câte unu rōndu de clădiri în jurul lor, în jurul celor patru anghiri: și erau clădite bucătării de desuptul rōndurilor de juru împrejur. Și disu-mi-a: Acestea sânt cămărele bucătăriilor, unde servii casei voru ferbe sacrificiile poporulu.

Sfârșitul visiunei; pământul celu sântu și cetatea cea sântă.

ATUNCEA m'a dusu ăra-și la ușa casei: și ecce, apă eșia de suptu pragulu casei despre resăritu: căci fața casei era spre resăritu; și apa curgea pe de desuptu, de la laturea dreptă a casei spre partea de către mēdă-qi a altarulu. Și m'a scosu pe drumul porței despre mēdă-nopțe, și m'a dusu împrejur pe drumul de din afară până la pōrta de din afară, pe drumul ce caută spre resăritu; și ecce, apa curgea de la laturea dreptă.

Și omul, ce avea măsura în mână, eșindu spre resăritu, a măsurat o mie de coți, și m'a trecut prestu apă; apele mi veniau până la glesne. Și a măsurat încă o mie, și m'a trecut prestu apă; apele mi veniau până la genunchi. ăra-și a măsurat o mie, și m'a trecut; apele mi veniau până la cōpse. Apoi a măsurat încă o mie; și era unu pēreu, pre care nu puteam să-lu trecu; căci apa era aduncă, apă de innotat, pēreu ce nu se putea trece.

Și disu-mi-a: Vēdu'tai, fiulul omul? Atuncea m'a adusu, și m'a întorsu la malul pēreulu. Și cându m'am întorsu, ecce la malul pēreulu erau arbori mulți forte pe aminduo părțile. Și disu-mi-a: Apele acestea mergu spre ținutul de către resăritu, se pogorū în șes, și se vērșă în marea mōrtă; și vērșându-se în marea, apele ei se voru vindeca. Și totă viețuitorea ce

^d Vers. 2.
^e Esod. 25. 14—17.
Deut. 16. 16.

^f Vers. 5.
^g Cap. 44. 3.
Vers. 2.

^h Esod. 29. 38.
Num. 28. 3.
Lev. 25. 10.

ⁱ Cap. 45. 8.
^k 2 Cron. 35. 13.
Lev. 2. 4, 5, 7.

^m Cap. 44. 19.
ⁿ Vēdi vers. 20.
—

Capitulu 47.
^a Ioel 3. 18.

Zech. 13. 1. &
14. 8.
Apoc. 22. 1.

^b Cap. 40. 3.
^c Vers. 12.
Apoc. 22. 3.

- foiesce, ori pe unde va curge acestă pârău, va trăi; și va fi o mulțime mare de pesci, curgându pe acolo apele acestea; apele mării se vor vindeca; și vor trăi toate viețuitorile pe unde va curge pârăul. Și pescarii vor sta pe d'însa; de la Enū-gledi până la Enū-Eglaimu vor fi locuri de întinsu mrejele; și o mulțime mare forte de pesci de totu felulă vor fi acolo, ca pescii
- 11 ^a mării celei mari. Dară locurile mlăscinoșe și bortose ale ei nu se vor vindeca; vor fi pentru sare. Și ^a lîngă pârău, pe malulă seă de amînduoe părțile, vor crește arbori de totu felulă pentru hrană; ^f frunzele lor nu vor veșteji, și fructulă lor nu va lipsi; în totă luna va cōce fructe din nou; căci apele ce-lă hrănescu esū de suptu sanctuaru; fructulă lor va servi pentru hrană, și frunza lor pentru ^a vindecare.
- 13 Așa dīce Iehova, Domnulă: Acestea vor fi hotarele, între cari veți împărți pământulă celorlă dūoe-spre-dece seminții ale lui Israelu: ^a Iosefu va ave dūoe părți. Dară veți stēpani, unulă ca și altulă, pământulă acesta, pentru care ⁱ rēdicatu-mi-amū māna, jurāndu-mē, că-lă voiū da părințiloră vostri; pământulă acesta vī va ^j cādē în moscenire prin sortiu. Și acesta va fi hotarulă pământulă în laturea despre mēdă-nōpte, de la marea cea mare, ^k drumulă hotarulă la Hetlonu, cumū mergi la ^l Zedadu; ^m Hamatulă, ⁿ Berota, Sibraimulă, ce este între hotarulă Damascului și hotarulă Hamatulă; Hazarū-Hatticonulă, ce este lîngă hotarele Hauranulă. Decī hotarulă va fi: de la marea până la ^o Hazarū-Enanū, hotarulă despre mēdă-nōpte a Damascului și a Zefanulă, și hotarulă Hamatulă; acesta este hotarulă despre mēdă-nōpte. Și laturea despre resăritu o veți mēsură de la Hauranū și de la Damascū și de la Galaadū, și de la pământulă lui Israelū din d'incolo de Iordanū, de la hotarulă de cătră marea de la resăritu;
- 19 acesta va fi hotarulă spre resăritu. Erū laturea despre mēdă-đi, despre mēdă-đi de la Tamarū până la ^p apele certeī Kadeșulă, până la riulă, ce se vēsă în marea cea mare.
- 20 Acesta va fi hotarulă despre mēdă-đi. Și laturea de cătră apusū va fi marea cea mare, de la hotarulă laturei de cătră mēdă-đi până în dreptulă Hamatulă. Acesta va fi hotarulă de cătră apusū.
- 21 Așa veți împărți pământulă acesta între voi, între semințiele lui Israelū. Și va fi, cāndū ^llă veți împărți spre moscenire voiū și

^a străiniloră ce locuescū între voi, acei străini cari vorū nasce fi, ^r vī vorū fi ca și pământeni între fiilă lui Israelū; ei să aibă moscenire cu voi între semințiele lui Israelū. În seminția, în care străinulă va locui, în 23 ea să-i dați moscenirea, dīce Iehova, Domnulă.

ACESTE sūnt numile semințielorū: ^a de la 48 hotarulă de cătră mēdă-nōpte în lungulă drumulă cătră Hetlonū, cumū mergi cătră Hamatū până la Hazarū-Enanū, hotarulă Damascului spre mēdă-nōpte, lîngă Hamatū; căci acestea sūnt hotarele de la resăritu până la apusū; ^b partea lui Danū. Și alătura 2 rea cu hotarele lui Danu, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, ^c partea lui Asserū. Și alătura 3 cu hotarele lui Asserū, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, ^d partea lui Neftali. Și alătura 4 cu hotarele lui Neftali, de la laturea de cătră resăritu până la laturea cătră apusū, ^e partea lui Manase. Și alătura 5 cu hotarele lui Manase, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, ^f partea lui Efraimū. Și alătura 6 cu hotarele lui Efraimū, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, ^g partea lui Rubenū. Și alătura 7 cu hotarele lui Rubenū, de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū, ^h partea lui Iuda.

Și alătura cu hotarele lui Iuda, de la laturea de cătră apusū până la laturea de cătră resăritu, va fi ⁱ partea cea sântă, ce veți despărți, lată de dūoe-deci și cinci de mi de trestii, și lîngă ca ori-care din părțile semințielorū, ^j adevă de la laturea de cătră resăritu până la laturea de cătră apusū; și sanctuarulă va fi în meșilocolă seă. Partea ce o veți despărți lui Iehova va fi 9 de dūoe-deci și cinci de mi de trestii în lungū, și de dece mi in latū. Și ^kacestă 10 parte sântă va fi pentru acestia: pentru preuți, spre mēdă-nōpte dūoe-deci și cinci de mi de trestii in lungū, spre apusū dece mi in latū, spre resăritu dece mi in latū, și spre mēdă-đi dūoe-deci și cinci de mi in lungū; și sanctuarulă lui Iehova va fi în meșilocolă seă. ^lAcesta va fi pentru preuți cei consa- 11 crați din fiilă lui Zadokū, cei ce păzescū cele de păzitū ale mele, cei ce nu s'au rātăcitū în rātăcirea fiiloră lui Israelū, ^m precumū s'au rātăcitū Leviți. Și ⁿacestă parte din partea 12 cea sântă a pământulă va fi a lorū, pre sântă, lîngă hotarele Leviților.

^d Num. 34. 6.
ⁱ Ios. 23. 4.
Cap. 48. 28.
^e Vers. 7.
^f Iov 8. 16.
Ps. 1. 3.

^g Ier. 17. 8.
^h Apoc. 22. 2.
ⁱ Fac. 48. 5.
^j 1 Cron. 5. 1.
Cap. 48. 4, 5.
^k Fac. 12. 7. &

13. 15. & 15.
7. & 17. 8. &
28. 3. & 28. 13.
Cap. 20. 5, 6,
28, 42.

^l Cap. 48. 29.
^m Cap. 48. 1.
ⁿ Num. 34. 8.
^o Num. 34. 8.
^p 2 Sam. 8. 8.

^o Num. 34. 9.
Cap. 48. 1.
^p Num. 20. 13.
Deut. 32. 51.
Ps. 81. 7.

Cap. 48. 28.
^q Veți Efes. 3.
6.
Apoc. 7. 9, 10.
^r Rom. 10. 12.

Gal. 2. 28.
Col. 3. 11.
—
Cap. 48.
^a Cap. 47. 15.

etc.
^b Cap. 45. 1—6.
^c Cap. 44. 15.
^d Cap. 44. 10.

- 13 Și alătura cu hotarele preuților vor^u *avé* Leviții două-deci și cinci de mii de trestii in lung, și dece mii in lat; totă lungimea va fi de două-deci și cinci de mii, și
- 14 lățimea de dece mii. * Nu vor^u vinde dintr'însa, nici o vor^u schimba, nici vor^u înstrăina prinosele pământului; căci este sântă lui Iehova.
- 15 † Și cinci mii de trestii, ce rămân^u in lat înaintea celor două-deci și cinci de mii de trestii, vor^u fi o un^u loc^u nesânt^u pentru cetate, pentru locuință și pentru împrejurimi;
- 16 și cetatea va fi in meșilocul^u acestuia. Și acestea vor^u fi măsurile lor^u: laturea de cătră mēdă-nópte, patru mii și cinci sute; laturea de cătră mēdă-đi, patru mii și cinci sute; laturea de cătră resărit^u, patru mii și cinci sute; și laturea de cătră apus^u, patru mii și cinci sute. Și împrejurimile cetăței vor^u fi cătră mēdă-nópte, două sute cinci-deci; cătră mēdă-đi, două sute cinci-deci; cătră resărit^u, două sute cinci-deci; și cătră apus^u, două sute cinci-deci.
- 18 Și rămășița din lungimea părței de lūngă partea cea sântă: dece mii de trestii cătră resărit^u, și dece mii cătră apus^u, ce vine lūngă partea cea sântă; venitul^u lui va servi spre pâne lucrătorilor^u cetăței. † Și cei ce vor^u avé vre-un^u post^u in cetate din toate semințiile lui Israel^u 'lu vor^u lucra.
- 20 Totă partea sântă va fi de două-deci și cinci de mii de trestii in lung, cu două-deci și cinci de mii in lat; partea sântă, ce o veți consacra cu stēpânirea cetăței împreună,
- 21 va fi un^u pătrat^u. † Și rămășița va fi pentru domn^u, de aminduo^e laturile părței sante și a stēpânirei cetăței in fața celor două-deci și cinci de mii de trestii ale părței celei sante lūngă hotarele de cătră resărit^u, și la apus^u in fața celor două-deci și cinci de mii de trestii lūngă hotarele de cătră apus^u in dreptul^u părților semințiilor^u, a domnului va fi acesta. Așa va fi partea cea sântă, † și sanctuarul^u casei va fi
- 22 in meșilocul^u ei. Și stēpânirea Leviților, cum^u și stēpânirea cetăței, vor^u fi in meșil-

locul^u părților stēpânirei domnului; intre hotarele lui Iuda și hotarele lui Beniamin vor^u fi părțile aceste ale domnului.

Și pentru cele-l-alte seminții, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u va fi partea lui Beniamin. Și alătura cu hotarele lui Beniamin, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Simeon. Și alătura cu hotarele lui Simeon, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Isachar. Și alătura cu hotarele lui Isachar, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Zabulon. Și alătura cu hotarele lui Zabulon, de la laturea de cătră resărit^u până la laturea de cătră apus^u, partea lui Gad. Și alătura cu hotarele lui Gad până la laturea de cătră amēdă-đi hotarele vor^u fi de la Tamar^u până la apele certe^e Kadeșului, până la riul^u ce se vērșă in marea cea mare.

† Acesta este pământul^u, pre care-l^u veți împărți semințiilor^u lui Israel^u spre moșcenire, și acestea sânt părțile lor^u, dice Iehova, Domnul^u.

Și acesta este întinderea cetăței despre mēdă-nópte, patru mii și cinci sute măsur^u de trestii. † Și porțile cetăței vor^u fi dupre numile semințiilor^u lui Israel^u: trei porți spre mēdă-nópte: o portă a lui Ruben^u, o portă a lui Iuda, și o portă a lui Levi; Și la laturea de cătră resărit^u, patru mii și cinci sute de trestii, și trei porți: o portă a lui Iosef^u, o portă a lui Beniamin și o portă a lui Dan. Și la laturea de cătră mēdă-đi, patru mii cinci sute de măsur^u, și trei porți: o portă a lui Simeon^u, o portă a lui Isachar^u, și o portă a lui Zabulon. Și la laturea de cătră apus^u, patru mii și cinci sute de măsur^u; și porțile lor^u trei: o portă a lui Gad^u, o portă a lui Asser^u, și o portă a lui Neftali. Și jur^u-împrejurul^u cetăței va fi de opt^u-spre-dece mii de măsur^u.

† Și numele cetăței din ziua aceea va fi: O IEHOVA ESTE ACOLO.

o Esod. 22. 29. / Cap. 45. 6. i Cap. 45. 7. l Cap. 47. 14, etc.
 Lev. 27. 10, g Cap. 42. 20. j Vers. 8, 10. m Apoc. 21. 12, n Ier. 33. 16.

o Ier. 3. 17. Zech. 2. 10. 22. 3.
 Ioel 3. 21. Apoc. 21. 3. &

CARTEA LUÎ DANIELŪ.

Crescerea lui Danielŭ și a trei din soții sei în captivitate la curtea Babilonului.

- 1** **I**N alŭ treilea anŭ alŭ domniei lui Iehoiakimŭ, regele lui Iuda, ^a a venitŭ Nebucodonosorŭ, regele Babilonului, la Ierusalimŭ, **2** și l'a impresuratŭ. Și a datŭ Domnulŭ în mâna sa pre Iehoiakimŭ, regele lui Iuda și ^b parte din vasele casei lui Dumneșeu, pre cari elŭ le-a dusŭ ^c în pământulŭ Sinarŭ, în casa șeului sei; ^d și a dusŭ vasele în casa tesaurului șeului sei.
- 3** Și a șisŭ regele cătră Așpenazŭ, capulŭ eunuchilorŭ sei, să aducă din fiii lui Israelŭ și din seminția regelui și d'între fruntași, **4** Têneri, ^e în cari să nu fie defectŭ, frumoși la față, și învățați în totă înțelepciunea, și cunosători de sciinți, și plini de pricepere, și cari să fie în stare de a sta în palatulŭ regelui, și ^f să-i învețe pre ei cartea și limba **5** Chaldeilorŭ. Și li-a rînduitŭ regele o parte șilnică din mâncările regelui, și din vinulŭ ce însu-și bea; ^g ca astŭ-feliŭ hrânindu-i trei ani, să potă ^h sta la sfârșitulŭ lorŭ înaintea regelui.
- 6** Și între acestia erau din fiii lui Iuda: **7** Danielŭ, Anania, Mișaelŭ și Azaria; ⁱ Căroră capulŭ eunuchilorŭ li-a pusŭ numi; ^j pre Danielŭ l'a numitŭ, Belteșazzarŭ; pre Anania, Șadracŭ; pre Mișaelŭ, Meșacŭ; și pre Azaria, Abedŭ-Nego.
- 8** Dară Danielŭ și-a pusŭ în inimă, să nu se spurce ^k prin bucatele regelui, și prin vinulŭ ce bea elŭ; de aceea a rugatŭ pre capulŭ eunuchilorŭ să nu-lŭ silască să se spurce.
- 9** Și ^l a făcutŭ Dumneșeu, ca Danielŭ să afle charŭ și milă înaintea capului eunuchilorŭ.
- 10** Și a șisŭ capulŭ eunuchilorŭ cătră Danielŭ: Eŭ mă temŭ de domnulŭ meu regele, care a rînduitŭ mâncarea vōstră și bēutura vōstră, ca nu cumŭ-va să vedă fețele vōstre mai triste decâtŭ ale tēnerilorŭ de vrēsta vōstră, și să faceți vinovatŭ capulŭ meu înaintea regelui.
- 11** Și a șisŭ Danielŭ cătră îngrijitorulŭ, pre care capulŭ eunuchilorŭ l'ŭ rînduise preste
- 12** Danielŭ, Anania, Mișaelŭ și Azaria: Cērcă, rogu-dee, pre servii tei dece șile; și să ni se dee legume să mîncămŭ și apă să bemŭ;

Și apoi să fie vedute fețele nōstre de că- **13** tră tine, și fața tēnerilorŭ, cari mîncă din bucatele regelui; și cumŭ și se va părē, fă cu servii tei. Și li-a învoitŭ lucrulŭ a- **14** cesta, și-i a cercatŭ dece șile. Și după **15** sfârșitulŭ celorŭ dece șile, fețele lorŭ s'au vedutŭ mai frumoșe și mai grase la carne decâtŭ ale tuturorŭ tēnerilorŭ, cari mîncău bucatele regelui. Decī luatŭ-li-a îngri- **16** jitorulŭ mâncarea lorŭ, și vinulŭ ce trebuia să-lŭ bee, și li-a datŭ legume.

Și ^m dat'a Dumneșeu acestorŭ patru tē- **17** neri ⁿ pricepere și înțelegere în totă cartea și înțelepciunea; și a avutŭ Danielŭ ^o pricepere în tōte vederile și visurile.

Și la sfârșitulŭ șilelorŭ, pre cari le hotărise **18** pentru aducerea lorŭ, capulŭ eunuchilorŭ i-a dusŭ înaintea lui Nebucodonosorŭ. Și a **19** vorbitŭ cu ei regele; și pr'între toți nu se afla nici unulŭ asemenea lui Danielŭ, lui Anania, lui Mișaelŭ și lui Azaria; de aceea ^p aŭ statŭ ei înaintea regelui. ^q Și în totŭ **20** lucrulŭ de înțelepciune și de pricepere, de care ^r i întrebă regele, ^s i află îndecitŭ mai bunī decâtŭ pre toți magii și descântătorii, ce erau în totŭ regatulŭ sei.

^t Și a petrecutŭ Danielŭ acolo până la **21** anulŭ ântēiŭ alŭ regelui Cirŭ.

Visulŭ lui Nebucodonosorŭ despre chipulŭ de aurŭ, și tălcuirea lui; înălțarea lui Danielŭ si a celorŭ trei amici ai sei.

IN anulŭ alŭ dŭoilea alŭ domniei lui Ne- **2** bucodonosorŭ a visatŭ Nebucodonosorŭ visuri, și ^u i s'a turburatŭ spiritulŭ, și ^v somnulŭ fugi de la d'însulŭ. ^w Atunci a ordonatŭ **2** regele să i se chiāme magii, descântătorii, fermecătorii și Chaldei, ca să deslege re- **3** gelulŭ visurile sale. Decī ei aŭ venitŭ, și aŭ statŭ înaintea regelui. Și li-a șisŭ re- **4** gele: Visat'amŭ visŭ, și spiritulŭ meu este **3** în neodihna de a cunoșce visulŭ.

Și aŭ vorbitŭ Chaldei cătră regele si- **4** rienesce, ^x dicēndŭ: ^y Rege, în eternŭ să tră-esci! spune servilorŭ tei visulŭ, și noi vomŭ arēta deslegarea lui.

DANIELŪ.	o Fac. 10. 10. & 11. 2.	f Fapt. 7. 22.	5. 12.	Prov. 16. 7.	14. & 10. 1.	Esod. 7. 11.
—	Isa. 11. 11.	g Fac. 41. 46.	j Deut. 32. 38.	i 1 Reg. 3. 12.	o Fac. 41. 46.	Cap. 5. 7.
Capitulŭ 1.	Zech. 5. 11.	1 Reg. 10. 8.	Esod. 4. 18.	Iac. 1. 5, 17.	Vers. 5.	d 1 Reg. 1. 31.
a 2 Reg. 24. 1.	d 2 Cron. 36. 7.	Vers. 19.	Osea 9. 3.	m Fapt. 7. 22.	p 1 Reg. 10. 1.	Cap. 3. 9. &
2 Cron. 36. 6.	e Vești Lev. 24. 19, 20.	h Fac. 41. 45.	k Vești Fac. 39. 21.	n Num. 12. 6.	q Cap. 6. 28. & 10. 1.	5. 10. & 6. 6, 21.
1 Isr. 27. 19, 20.		i Cap. 4. 8. &	Ps. 106. 46.	2 Cron. 26. 5.	Cap. 6. 18.	
				Cap. 5. 11, 12.	o Fac. 41. 8.	

- 5 Respons'a regele, și a ȃisū Chaldeilorū: Scăpatu-mi-a din minte lucrulū; dară de nu-mi veți face cunoscutū visulū și deslegarea lui, veți fi * făcuți bucăți, și casele vōstre vorū ajunge bălegariū; ' Erū de-mi veți arēta visulū și deslegarea lui, veți lua de la mine daruri, respătiri și onōre mare; decī arētați-mi visulū și deslegarea lui.
- 7 Erū ei respons'aū de a dūoa oră, și aū ȃisū: Să spună regele visulū cătră servii sei, și noi 'i vomū arēta deslegarea lui.
- 8 Respons'a regele, și a ȃisū: Cu adevēratū vēdū, că voi căutați numai a cēstiga timpū, fiindū-că vedeți, că lucrulū mi-a scăpatū. Dară de nu-mi veți face cunoscutū visulū, ' o singurā hotărīre este asupră-vi; căci v'ați înțelesū să spuneți înaintea mea cuvinte minciunose și încelătore, până ce se va schimba timpulū; spuneți-mi decī visulū, și atuncea voiū cunōsce, că puteți a-mi arēta și deslegarea lui.
- 10 Respons'aū Chaldei regelui, și aū ȃisū: Nu este nici unū omū pe pământū, care să pōtă arēta lucrulū acesta regelui; precumū nu este nici unū rege, domnū sēu guvernatorū, care să cēră așa lucruri de la vre-unū magū, sēu descântătorū, sēu Chaldeū. Și lucrulū ce-lū cere regele este greū, și nu este nimenea în stare a-lū arēta regelui, * decătū ȃei, a cărorū locuință nu este între muritorī.
- 12 Decī māniatu-s'a regele, și s'a infuriatū fōrte, și a ordinatū să se pērdă toți înțeleptī Babilonulū. Decī a eșitū o hotărīre, ca să se omōre înțeleptī; și aū căutatū și pre Danielū și pre soții sei, ca să-i omōre.
- 14 Atunci a responsū Danielū cu minte și cu înțelepciune cătră Ariocū, capulū gardei domnesci, care eșise ca să omōre pre înțeleptī Babilonulū; Respons'a și a ȃisū cătră Ariocū, capulū gardei domnesci: Pentru ce acēstā hotărīre grăbitā din partea regelui? Atunci Ariocū a arētatū lui Danielū lucrulū. Decī a intratū Danielū, și a rugatū pre rege, ca să-i lase timpū, și elū va da regelui deslegarea visulū.
- 17 Apoi s'a dusū Danielū în casa sa, și a înaciințatū de acēstū lucru pre Anania, Mișaelū și Azaria, soții sei; ' Ca să cēră îndurarea de la Dumneȃulū cerilū pentru taīna acēsta, ca să nu fie perduți Danielū și soții sei d'impreună cu cei-l-alti înțelepti ai Babilonulū.
- 19 Atuncea descoperitu-s'a lui Danielū taīna prin o vedere de nōpte. Și a bine-cuvē-

tatū Danielū pre Dumneȃulū cerilū. Danielū decī luāndū cuvēntulū, a ȃisū:

* Fie bine-cuvēntatū numele lui Dumneȃu din eternū și în eternū; 20

' Căci a lui este înțelepciunea și puterea; Și elū schimbă * timpurile și anotimpurile; 21

* Elū dă josū pre regi, și rēdică pre regi.

* Dă înțeleptilorū înțelepciune, Și celorū cu pricepere sciință:

* Elū descopere cele adūnci și ascunse; 22

* Cunōsce cele din întunecū, Și * lumina cu d'insulū locuesce.

Tie, Dumneȃeule alū pārinților mei, 'ți mulțumescū, și te laudū, 23

Pre tine, care mi-ai datū înțelepciune și putere,

Și mi-ai făcutū cunoscutū ce noi amū * cerutū de la tine;

Căci tu ni-ai făcutū cunoscutū lucrulū regelui.

Decī Danielū a intratū cătră Ariocū, pre care regele 'lū rōnduise să pērdă pre înțeleptī Babilonulū: intrat'a, și ȃisu-i-a: Să nu perđi pre înțeleptī Babilonulū; du-mē înaintea regelui, și eū voiū arēta regelui deslegarea. Atunci a dusū Ariocū cu grabă 24

pre Danielū înaintea regelui, și a vorbitū cătră d'insulū așa: Amū aflatū unū bărbatū din prinșiilū lui Iuda, care va arēta regelui deslegarea visulū.

Și regele a responsū, și a ȃisū cătră Danielū, alū cărui nume era Belșazzarū: Aū eșci în stare să-mi areți visulū, ce amū vēȃutū, și deslegarea lui. 26

Și Danielū răspundēndū regelui, a ȃisū: Taīna, de care întrēbā regele, înțeleptī, descântătorī, magi, și gicitorī n'o potū să o arete regelui; ' Dară este unū Dumneȃu în 28

ceriū, care descopere taīnele, și face cunoscutū regelui Nebucodonosorū, " ce are să fie în ȃilele cele din urmă. Visulū teū și vederile capulū teū pe patulū teū acestea sūnt: 29

Rege, suitu-s'a în mintea ta pe patulū teū gāndirea despre ceea ce are să fie după acestea; " și descoperitorulū taīnelorū 'ți face cunoscutū ce are să se întēple. * Dară mie 30

taīna acēsta nu mi s'a descoperitū prin vre-o înțelepciune ce eū așū avē mai multū de cātū toți viețuitorī, ci ca să se arēte regelui deslegarea, și " ca să cunōsci cuȃetările ānimei tale.

Tu, rege, priviāi, și ēccē, unū chipū mare; 31 mare fōrte era acēlū chipū, și strălucirea lui mārētā; elū sta înaintea ta, și forma lui era înspāimēntātore. * De aurū curatū 32 era capulū acēlū chipū, peptulū și braȃele

• 2 Reg. 10. 27.
Ezra 6. 11.
Cap. 3. 29.
f Cap. 5. 16.
g Est. 4. 11.
h Vers. 23.

Cap. 5. 11.
i Mat. 13. 19.
j Num. 13. 6.
k Iov 33. 15. 16.
l Ps. 113. 2. &
115. 18.

i Ier. 33. 19.
m 1 Cron. 29. 30.
Est. 1. 13.
Cap. 7. 25. &
11. 6.

n Iov 12. 18.
Ps. 75. 6. 7.
Ier. 27. 5.
Cap. 4. 17.
o Iac. 1. 5.

p Iov 12. 22.
Ps. 25. 14.
Vers. 23. 29.
q Ps. 139. 11. 12.
Ebr. 4. 13.

r Cap. 5. 11. 14.
Iac. 1. 17.
s Vers. 18.
t Fac. 40. 8. &
41. 16.

Vers. 13. 47.
Amos 4. 13.
u Fac. 43. 1.
v Vers. 22. & 23.
z Așa. Fac. 41.

16.
Fapt. 3. 12.
y Vers. 47.
z Veȃi vers. 38,
etc.

lui de argintū, *erū* pântecelē și cōpsele sale
 33 de aramă: Fluerele lui de ferū, piciorēle lui
 34 parte de ferū și parte de lutū. Tu 'lū pri-
 viai, până ce ruptu-s'a *de sine*, *erū* " nu de
 mână *de omū*, o pētră, care a lovitū chipulū
 preste piciorēle sale cele de ferū și de lutū,
 35 și le-a sfărāmatū. Atuncea ferulū, lutulū,
 arama, argintulū și aurulū s'aū sdrumicatū
 la unū locū, și s'aū făcutū *ca plēva* din ariā
 în timpulū verei; și vēntulū le-a spulberatū,
 așa că nu s'a aflatū *urma* lorū; *erū* pētră,
 ce a lovitū chipulū, *se făcu* munte mare, *și*
 36 implu totū pāmēntulū. Acesta *este* visulū;
 și spune-vomū regelūi deslegarea.
 37 Tu, rege, *esci* regele regilorū; *și* căci
 Dumneḡeulū ceriulū datu-ți-a regatū, putere,
 38 tăriā și mārīre. *Și din* totū loculū, unde
 locuescū fiī ōmenilorū, fērele cāmpulū și
 pāsērele ceriulū, datu-le-a în mână ta, și
 te-a așēdatū domnū preste tōte acestea.
 39 Tu *esci* capulū celū de aurū. Și după tine
 se va rēdica *unū* altū regatū *mai* pe josū
 decâtū alū teū, și unū altū, alū treilea reg-
 40 atū, de aramă, care va domni preste totū
 pāmēntulū. Și *alū* patrūlea regatū va fi
 tare ca ferulū; ca ferulū care sfārāmā și
 mārūntesce tōte; adecā ca ferulū ce sdru-
 micā tōte, *așa* va sfārāma elū pre tōte a-
 41 cesteā, și *le* va sdrumica. *Erū* că ai vē-
 ḡutū " piciorēle și degetele parte de lutū de
 olariū și parte de ferū, *acēsta însemnā*, că
 regatulū va fi împārțitū; darā va rēmānē
ce-va într'insulū din puterea ferulū; cumū
 ai vēḡutū ferulū amestecatū cu lutū de ola-
 42 riū. Și cumū degetele piciorēlorū *eraū* parte
 de ferū și parte de lutū, *așa și* regatulū va
 43 fi în parte tare și în parte fragedū. Și cumū
 ai vēḡutū ferulū amestecatū cu lutū de ola-
 riū, *așa* se vorū amesteca cu seminția ōme-
 nilorū; darā nu se vorū lipi unulū de altulū,
 cumū ferulū nu se amestecā cu lutulū. Și în
 44 dīlele regilorū acestora va rēdica " Dum-
 neḡeulū ceriulū unū regatū, *care* în eternū
 nu se va nimici; și domnia *de la acesta* nu
 va trece la altū poporū; *elū* va sfārāma și
 va nimici tōte acele regate, darā elū va rē-
 45 mānē în eternū. *Erū* că ai vēḡutū, că din
 munte s'a ruptū o pētră *de sine*, fără mână
de omū, și a sfārāmatū ferulū, arama, lu-
 tulū, argintulū și aurulū;

Prin *acēsta* Dumneḡeulū celū mare face
 cunoscutū regelūi ceea ce are să fie după
 acestea; și adevērū *este* visulū, și sigurā des-
 legarea lui.

" Atuncea regele Nebucodonosorū a că- 46
 ḡutū pe fața sa, și s'a închinatū lui Da-
 nielū, și a ordinarū, să i se aducā sacri-
 ficii și " tāmāiārī bine-mirositōre. Și regele 47
 luāndū cuvēntulū, dis'a cātrā Danielū: Cu
 adevēratū, Dumneḡulū vostru *este* Dum-
 neḡulū alū ḡeilorū, și Domnulū regilorū, care
 " descopere taīnele; fiindū-cā ai pututū să
 descoperi taīna acēsta.

Atuncea regele a mārītū pre Danielū, 48
 " i-a datū mari *și* multe daruri, și l'a pusū gu-
 vernatorū preste tōtā provincia Babilonulū,
 și " capulū preșēdințilorū celorū preste toți
 înțelepții Babilonulū. Și a cerutū Danielū 49
 de la rege, " și a pusū pre Ṣadracū, Meșacū,
 și Abedū-Nego preste trebele provinciei Ba-
 bilonulū; *erū* Danielū *ședea* în pōrta regelūi.

*Ṣadracū, Meșacū și Abedū-Nego nevoindū a se în-
 china chipulū de aurū, sūnt aruncați în cupto-
 rulū de focū, unde sūnt păstrați în viețā într'unū
 chipū minunatū.*

REGELE Nebucodonosorū făcut'a unū 3
 chipū de aurū; înālțimea lui *era* de
 șese-deci de coți, și lățimea lui de șese coți;
 l'a înālțatū în cāmpia Dura, în provincia
 Babilonulū.

Și a trāmesū regele Nebucodonosorū să 2
 adune pre satrapī, direḡetōrī, guvernatorī,
 judecatorī, tāsaurarī, consiliari, legiuitōrī,
 și pre toți mai marii provinciilorū, să viā
 la sātțirea chipulū, pre care-lū înālțase re-
 gele Nebucodonosorū. Deci satrapīi, dire- 3
 ḡetōrīi, guvernatorīi, judecatorīi, tēsaurari,
 consiliariū, legiuitōrīi și toți mai marii pro-
 vinciilorū s'aū adunatū la sātțirea chipulū,
 pre care-lū înālțase regele Nebucodonosorū;
 și aū statū înaintea chipulū, pre care-lū
 înālțase Nebucodonosorū.

Și crāiniculū striga cu tăriā: " Popōrelorū, 4
 națiunilorū, și limbelorū! vi se ordinēzā:
 Cândū veți aūdi sunetulū trimbiței, alū naiū- 5
 lui, alū citarei, alū alautei și alū psalterei,
 alū simfoniei și a ori-ce feliū de musicā,
 să cădeți, și să vē închinați chipulū de
 aurū, pre care l'a înālțatū regele Nebuco-
 donosorū; Și celū ce nu va cădē, și nu i 6
 se va închina, va fi în aceeași ōrā *arun-*
 catū în cuptorulū ce arde cu focū. De a- 7
 ceeā, cumū aūḡirā tōte popōrele sunetulū
 trimbiței, alū naiulū, alū citarei, alū alautei,
 alū psalterei și a totū feliulū de mu-
 sicā, căḡēndū tōte popōrele, națiunile și lim-
 bele, se închinārā chipulū de aurū, pre
 care-lū înālțase regele Nebucodonosorū.

a Cap. 8. 25.
 Zech. 4. 6.
 2 Cor. 5. 1.
 Ebr. 9. 24.
 b Ps. 1. 4.
 Osea 13. 3.
 c Ps. 37. 10, 38.

d Isa. 2. 2, 3.
 e Ps. 80. 9.
 f Ezra 7. 12.
 Isa. 47. 5.
 Ier. 27. 6, 7.
 Ezech. 26. 7.
 Osea 8. 10.

g Ezra 1. 2.
 h Cap. 4. 21, 22.
 Ier. 27. 6.
 i Vers. 23.
 j Cap. 5. 28, 31.
 k Vers. 32.
 l Cap. 7. 7, 23.

m Vers. 33.
 n Vers. 28.
 o Cap. 4. 3, 34.
 p 6. 26. & 7.
 14, 27.
 Mio. 4. 7.

Luc. 1. 32, 33.
 p Ps. 2. 9.
 Isa. 60. 12.
 1 Cor. 15. 24.
 q Isa. 23. 16.
 Vers. 35.

r Veḡi Fapt. 10.
 25. & 14. 12.
 s 23. 6.
 t Ezra 6. 10.
 u Vers. 28.
 v Vers. 6.

w Cap. 4. 9. &
 5. 11.
 x Cap. 3. 12.
 y Est. 2. 19, 21.
 z 3. 2.
 —

Capitulū 3.
 a Cap. 4. 1. & 6.
 25.
 b Ier. 29. 22.
 Apoc. 13. 15.

- 8 Intre acestea ^a apropiatu-s'au ore-cari
9 Chaldei, și au përitu pre Iudei; Spunëndu
și dicëndu regelui Nebucodonosorü: ^a Rege,
10 în eternü sä trãesci! Tu, rege, dat'ai ordi-
nũ, ca totu omulũ ce va aũdi sunetulũ
trĩmbitei, alũ naiului, alũ citarei, alũ alau-
tei, alũ psalterei și alũ simfoniei, și a totũ
feliulũ de musicã, sä cadã, și sä se închine
11 chipului de aurũ; Și cã pre celũ ce nu
va cadẽ și nu i se va închina, sä se arunce
12 în cuptorulũ ce arde cu focũ. ^a Sũnt cãți-va
bãrbați Iudei, pre cari tu i-ai pusũ preste
trebele provinciei Babilonului: Šadracũ, Me-
șacũ și Abedũ-Nego; acesti ómeni, rege, n'au
fĩnutũ sãmã de tine; pre ãeii tei nu ser-
vescũ, și chipului de aurũ, pre care l'ai
ĩnãlțatũ, nu se închinã.
- 13 Atuncea Nebucodonosorũ cu mãniã și
urgĩã a ordinatũ sä aducã pre Šadracũ, Me-
șacũ și Abedũ-Nego. Și au adusũ pre óme-
nii acestia înainte regelui. Și Nebucodo-
14 nosorũ luãndũ cuvẽntulũ a ãisũ cãtrã d'ĩn-
șii: Aũ dorã cu adevãratũ, Šadrace, Meșace
și Abedũ-Nego, pre ãeii mei nu serviți, și
chipului de aurũ, pre care l'amũ inãlțatũ,
15 nu vẽ închinați? Acumũ deci de sũnteți
gata, cãndũ veți aũdi sunetulũ trĩmbitei, alũ
naiului, alũ citarei, alũ alautei, alũ psalte-
rei, alũ simfoniei și a totũ feliulũ de mu-
sicã, a cadẽ, și a vẽ închina chipului, pre
care l'amũ fãcutũ, ^b bine; ẽrũ de nu vẽ
veți închina, veți fi aruncați în aceeași
orã în cuptorulũ ce arde cu focũ; ^c și cine este
ãeulũ, care vẽ va scãpa din mãnele mele?
- 16 Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego respun-
dẽndũ, ãis'au regelui: Nebucodonosore, ^a noi
nu avemũ nevoiã sä-ți respondemũ asupra
17 acestui lucru. De este așã, Dumneãeulũ
nostru, pre care noi 'lũ servimũ, pôte sä ne
scape din cuptorulũ ce arde cu focũ; și
18 din mãna ta, rege, ne va scãpa. Și chiarũ
de nu, sciutũ sä-ți fie, rege, cã pre ãeii tei
nu-i vomũ servi, și chipului de aurũ, pre
care l'ai rãdicatũ, nu ne vomũ închina.
- 19 Atuncea Nebucodonosorũ s'a ĩmplutũ de
mãniã, și privirea feței lui s'a schimbatũ
asupra lui Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego;
și vorbindũ a ordinatũ sä ĩnferbinte cupto-
20 rulũ ĩnșeptitũ mai multũ decãtũ se obiçi-
nuia a se ĩnferbinta. Și a ordinatũ celorũ
mai puternici ai óstei sale, sä lege pre Ša-
dracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego, și sä-i arunce
21 în cuptorulũ ce ardea cu focũ. Atuncea
bãrbații aceia furã legați cu mantiele lorũ,
pulpanele lorũ, legãturele lorũ de capũ și
cu cele-l-alte vestminte ale lorũ, și furã a-

runcați în cuptorulũ ce ardea cu focũ. Și 22
fĩndũ-cã ordinulũ regelui fusese aspru, și
cuptorulũ se ĩnferbintase fõrte, para focu-
lulũ a omoritũ bãrbații aceia, cari rãdica-
serã pre Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego.
Èrũ acesti trei bãrbați, Šadracũ, Meșacũ și 23
Abedũ-Nego, aũ cãdutũ legați în meșilo-
culũ cuptorului ce ardea cu focũ.

Atuncea regele Nebucodonosorũ s'a mi- 24
nuntũ; și sculãndu-se cu grabã, a vorbitũ,
și a ãisũ cãtrã consiliarii sei: Aũ n'amũ
aruncatũ în focũ numai trei bãrbați legați?
Èrũ ei aũ respunsũ, și aũ ãisũ regelui: A-
devãratũ, rege! Și elũ respondẽndũ, a ãisũ: 25
Èccẽ, eũ vẽdũ patru bãrbați deslegați, ^a pre-
ãmblãndu-se în meșiloculũ focului, și nu aũ
nici o vãtãmare; și privirea celui de alũ
patrulea este ca a ^b unui fiũ de Dumneãeũ.

Atuncea apropiãndu-se Nebucodonosorũ 26
de gura cuptorului ce ardea cu focũ, a vor-
bitũ, și a ãisũ: Šadrace, Meșace și Abedũ-
Nego, servii Dumneãeului celui Prẽ-ĩnaltũ,
eșii și veniți.

Atuncea Šadracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego
aũ eșitũ din meșiloculũ focului. Și adu- 27
nãndu-se satrapii, diregẽtorii, guvernãtorii, și
consiliarii regelui, aũ vẽdutũ pre bãrbații
acestia, ^a preste corpurile cãrora foculũ n'a-
vusesese nici o putere, și nici unũ pẽrũ din
capulũ lorũ nu se pãrlise, și mantiele lorũ
nu se schimbaserã, nici mirosũ de focũ nu
se prinsese de ei.

Atunci a vorbitũ Nebucodonosorũ, și a 28
ãisũ: Bine-cuvẽntatũ ^a fĩe Dumneãeulũ lui Ša-
dracũ, alũ lui Meșacũ și alũ lui Abedũ-Nego,
care a trãmesũ pre ãngerulũ seũ, și a scãpatũ
pre servii sei, cari ^b sperãũ în elũ, și n'au as-
cultatũ de cuvẽntulũ regelui, și și-aũ datũ
corpurile lorũ, spre a nu se servi nici a se
închina altui ãeũ, fãrã numai Dumneãeului
lorũ. ^c De aceea dau ordinũ, cã ori-ce po- 29
porũ, națiune și limbã, care va vorbi de
rẽũ de Dumneãeulũ lui Šadracũ, alũ lui Me-
șacũ și alũ lui Abedũ-Nego, sä se ^a facã bu-
cãți, și casele lorũ sä ajungã bãlegariũ; ^b cãci
altũ ãeũ nu este, care sä pótã scãpa astũ-
feliũ. Atuncea regele a inãlțatũ pre Ša- 30
dracũ, Meșacũ și Abedũ-Nego în provincia
Babilonului.

Visulũ lui Nebucodonosorũ desprẽ arborele celũ ma-
re, cu tãlcuirea și ĩndeplinirea sa.

NEBUCODONOSORũ, regele, ^a tuturorũ 4
popórelorũ, națiunilorũ și limbelorũ, cãte
locuescũ în totũ pãmẽntulũ: pacea sä se ĩm-
mulțescã voui. Plãcutu-mi-a a vĩ da în sci- 2

c Cap. 6. 12. e Cap. 2. 49. g Esod. 5. 2. j Iov 1. 6. & 38.
d Cap. 2. 4. & f Pecum Esod. 2 Reg. 18. 35. k Ebr. 11. 34.
5. 10. & 6. 6. 52. 32. h Mat. 10. 15. l Ps. 34. 7.
21. Luc. 13. 9. i Isa. 43. 2.

Vers. 28. Ier. 17. 7. n Cap. 2. 5. Copulũ 4.
k Ebr. 11. 34. Cap. 6. 22, 23. o Cap. 6. 27. a Cap. 3. 4. &
l Ps. 34. 7. m Cap. 6. 26. 6. 25.

re semnele și minunile ^b ce mi le-a făcut
3 Dumnezeul celū Pré-înalț. ^c Câtū *sunt* de
marī semnele lui! și câtū de puternice mi-
nunile lui! regatulū lui *este* ^d unū regatū e-
ternū, și domnia lui din generațiune în ge-
nerațiune.

4 Eū, Nebucodonosorū, fiindū liniscitū in
5 casa mea, și înflorindū in palatulū meū, Vē-
dūt-amū unū visū, care m'a infricoșatū, și
gândurile, *ce mi-au venitū in patulū meū,*
^e și visiunile capulū meū, ^f m'au turburatū.

6 De aceea dat'amū ordinū, să se aducă in-
aintea mea toți înțelepții Babilonului, ca
7 să-mi arete deslegarea visulū. ^g Atunci aū
întreatū magii, descântătorii, Chaldei și fer-
mecătorii; și li-amū spusū visulū, dară nu
8 mi-aū arētatū deslegarea lui. Dară in urmă
a intratū înaintea mea Danielū, ^h alū cărui
nume *este* Belteșazzarū, duple numele deū-
lui meū, ⁱ și in care *se află* spiritulū deilor
celorū sânti; și pus'amū înaintea lui visulū,
dicēdū :

9 Belteșazzare, ^j mai marele magilorū, fi-
indū-că cunoscū, că spiritulū deilorū sânti
este in tine, și nici o taină ^k 'ți este pré grea,
spune-mi visiunile visulū meū, ce amū vē-
10 dūtū, și deslegarea lui. *Deci* visiunile ca-
pulū meū pe patulū meū așa *eraū* : privamū,
și éccē, ^l unū arbore in međiloculū pāmēn-
tului, și înălțimea lui *era* mare. Arborele
a crescutū, și s'a întăritū, și înălțimea lui
ajungea până la ceriū, și se vedea până la
12 marginile a totū pāmēntulū. Frunțele sale
eraū frumōse, și fructele sale mari, și într-
insulū *era de unde* să mânānce toți; ^m fērele
cāmpulū se puneau la umbrā suptū d'insulū,
și in ramurele sale locuia pāserile ceriū-
lui, și din ele se hrānia tōtā carnea. Vē-
13 dūt'amū in visiunile capulū meū pe patulū
meū, și éccē, ⁿ unū veghiătorū și ^o unū sântū
14 se pogoria din ceriū; Și a strigatū cu tā-
riā, și astū-feliū vorbi: ^p Tăiați arborele, și
smulgeți ramurele sale; scuturați frunțele
lui, și rēsipiți fructele lui; ^q să fugā fērele
de suptū d'insulū și pāserile de pe ramurele
15 lui; Dară tulpina cu rădēcinele ei să o lā-
sați in pāmēntū, și să se lege cu lanțuri de
ferū și de aramā in érba cea verde a cām-
pulū; și să se adape din roūa ceriulū, și
partea lui să fie cu fērele in érba pāmēn-
tului; ^r Ca ānima sa să se schimbe din ānimā
de omū, și să i se dee ānimā de fērā; și
17 șapte ^s timpuri să trecā preste d'insulū. A-
cēsta s'a rōnduit d'ordinulū *deilorū* ve-

ghiătorū, și hotārirea *este* prin cuvēntulū sânti-
lorū; ^t ca să cunoscā viețuitorii, ^u că celū
Pré-înalț domnesce asupra regatelorū ōme-
nilorū, și că elū le dā aceluia, căruiā 'i place,
și pune preste d'insele pre celū mai josū
din ōmeni. Acestū visū l'amū vēdūtū eū 18
Nebucodonosorū, regele; și tu, Belteșazzare,
spune deslegarea lui; ^v căci toți înțelepții
regatulū meū nu sūnt in stare să-mi arete
deslegarea; dară tu *esci* in stare; ^w căci spi-
ritulū deilorū sânti *este* in tine.

Atuncea Danielū, ^x a cărui nume *era* 19
Belteșazzarū, s'a îngrozitū camū o ōrā, și
gândurile sale l'au turburatū. Regele luāndū
cuvēntulū, ^y 'i diše: Belteșazzare, să nu te
turbure visulū și deslegarea lui. Belteșazzarū
a respunsū, și a dišū: Domnulū meū, ^z visulū
să fie asupra celorū ce te urēscū, și desle-
garea lui asupra neamicilorū tei! ^{aa} Arborele 20
ce l'ai vēdūtū crescēdū și întārindu-se, a
cărui înălțime ajungea până la ceriū, și se
vedea preste totū pāmēntulū; Ale cărui 21
frunțe *eraū* frumōse, ale cărui fructe *eraū*
mari, și in care *era de unde* să mânānce toți,
suptū care locuia fērele cāmpulū, și pe
ramurele căruiā locuia pāserile ceriulū:
^{ab} Tu, rege, *esci* arborele acesta, care ai cresa- 22
cutū și te-ai întăritū; căci înălțimea ta s'a
înălțatū, și a ajunsū până la ceriū, ^{ac} și dom-
nia ta până la marginile pāmēntului. ^{ad} Érū 23
că regele vēdū unū veghiătorū și unū sântū
pogorindu-se din ceriū, și dicēdū: Tăiați
arborele, și-lū dērimați, și numai tulpina
cu rădēcinele sale să o lāsați in pāmēntū,
dară *să se lege* cu lanțuri de ferū și de a-
ramā in érba cea verde a cāmpulū; să se
adape din roūa ceriulū, ^{ae} și cu fērele cām-
pulū *se fie* partea sa, până ce vorū trece
preste d'insulū șapte timpuri; Acēsta *este* 24
deslegarea, o rege, și acēsta *este* hotārirea
celui Pré-înalț, de ceea ce se va întâmpla
domnulū meū rege: Te vorū ^{af} alunga d'între 25
ōmeni, și cu fērele cāmpulū va fi locuința
ta, și te vorū ^{ag} hrāni cu érbā ca boii, și cu
roūa ceriulū te vorū adāpa; și șapte tim-
puri vorū trece preste tine, ^{ah} până ce vei cu-
nōsce, că celū Pré-înalț domnesce preste
regatele ōmenilorū, și că elū le ^{ai} dā aceluia
căruiā 'i place. Și că s'a ordonatū să se 26
lase tulpina cu rădēcinele arborelui: rega-
tulū teū érá-și 'i se vada, după ce vei cu-
nōsce, că ^{aj} ceriurile domnescū. De aceea, 27
rege, plēcā-ți sfatulū meū, și ^{ak} înlăturēză pē-
catele tale prin dreptate, și fără-de-legile

b Cap. 3. 26.
c Cap. 6. 27.
d Vers. 34.
e Cap. 2. 44. &
6. 26.
f Cap. 2. 28. 29.
g Cap. 2. 1.
h Cap. 2. 2.

i Isa. 63. 11.
j Vers. 18.
k Cap. 2. 11. &
5. 11, 14.
l Cap. 2. 48. &
5. 11.
m Exec. 31. 3,

n Vers. 20.
o Exec. 17. 23.
p 31. 6.
q Veđi Plān. 4.
r 20.
s Ps. 103. 20.
t Vers. 17, 23.

u Dcut. 33. 2.
v Cap. 8. 13.
w Zach. 14. 5.
x Iuda 14.
y Mat. 8. 10.
z P. Exec. 31. 12.
aa Cap. 11. 13. &

ab 12. 7.
ac Ps. 9. 16.
ad Cap. 2. 21. &
5. 21.
ae Vers. 25, 32.
af Fac. 41. 8, 15.
ag Cap. 5. 8, 15.

ah Vers. 8.
ai Vers. 8.
aj Veđi 2 Sam.
18. 32.
ak Ier. 29. 7.
al Vers. 10, 11,
12.

am Cap. 2. 38.
an Ier. 27. 6, 7,
8.
ao Vers. 13.
ap Cap. 5. 21.
aq Vers. 32.
ar Cap. 5. 21, etc.

as Ps. 106. 20.
at Ps. 82. 15.
au Vers. 17, 32.
av Ier. 27. 5.
aw Mat. 21. 25.
ax Luc. 16. 18, 21.
ay 1 Pet. 4. 8.

- tale prin îndurare cătră cei saraci; ¹ p^ote
că acesta ¹îi va ²prelungi prosperitatea.
- 28 T^ote acestea au venit¹ asupra lui Ne-
29 bucodonosor¹, regele. La sfârșitul¹ a două-
spre-zece luni, când¹ se preâmb¹la pe pala-
30 tul¹ domnescu al¹ Babilonului, ¹Regele vor-
bia și ¹dicea: A¹ nu este acesta Babilonul¹
cel¹ mare, pre care eu l'am¹ zidit¹, ca să
fie scaunul¹ regatului¹, prin puterea mea cea
31 mare, și spre on¹oarea mărire¹ mele? "Cuv¹-
t¹ul¹ era încă¹ in gura regelui¹, și căd¹u "o v¹o-
ce din ceri¹u, ¹dic¹end¹u: Ți se dă¹ in scire, rege
Nebucodonor¹, că regatul¹ s'a depărtat¹ de
32 la tine; "Te vor¹ alunga d'intre om¹en¹i, și
cu f¹er¹ele câmpului¹ va fi locuința¹ ta; cu
erbă¹ ca boi¹ te vor¹ hrăni, și șapte timpuri¹
vor¹ trece preste tine; până¹ ce vei cun¹oșce că
cel¹ Pre-înalt¹ domnesce preste regatele om¹-
nilor¹, și că el¹ le dă¹ aceluia, căruia ¹îi place.
- 33 Și chiar¹ in aceeași oră¹ s'a împlinit¹ cu-
v¹entul¹ asupra lui Nebucodonor¹: fu a-
lungat¹ d'intre om¹en¹i, mănă¹ erbă¹ ca boi¹,
și din roa¹ ceriului¹ se adăpă corpul¹ se¹,
până¹ ce peri¹ i-au crescut¹, ca ¹pen¹ele de vul-
tur¹, și ¹âng¹hie¹le lui, ca ¹ghiare¹le păs¹erilor¹.
- 34 Și ¹la sfârșitul¹ zilelor¹ eu Nebucodonor¹-
sor¹ am¹ rădicat¹ ochi¹ mei cătră ceri¹u, și
minte¹ mea s'a întors¹ in mine; am¹ bine-
cuv¹entat¹ pre cel¹ Pre-înalt¹, am¹ lădat¹
și am¹ mărit¹ pre cel¹ "ce in etern¹u trăs-
ce, a căru¹ domniă¹ este "o domniă eternă, și
al¹ căru¹ regat¹ este din generațiune in ge-
35 nerațiune; Și ¹toți locuitorii¹ pământului¹ in-
tru nimica se socotesc¹; și ¹d¹up¹e voința¹ sa
face t¹ote, atătu¹ in oștirile ceriului¹ cât¹ și cu
locuitorii¹ pământului¹; și "nu este cine să o-
36 pr¹escă mână¹ sa, se¹u să-i ¹dică¹: "Ce faci? In
acel¹u timp¹u minte¹ mea s'a re'ntors¹ in mi-
ne; și ¹spre mărirea¹ regatului¹ me¹u mi s'a
dat¹ ¹eră¹-și strălucirea¹ mea și măreția¹ mea;
consiliarii¹ mei și cei mai mari ai mei ¹din
nou¹ m'au căutat¹, m'au pus¹ in regatul¹
me¹u, și ¹mi s'a adaos¹ o mărire și mai mare.
- 37 Și acum¹ eu, Nebucodonor¹, lăud¹
și pre-înalt¹ și măresc¹ pre Regele ceri-
lui¹; "ale căru¹ fapte t¹ote s¹unt adev¹er¹u, și a-
le căru¹ căi s¹unt cele adev¹erate; "și care
pre cei ce âmb¹lă in mândriă ¹îi umilesece.

Osp¹et¹ul¹ lui Belșazzar¹; scrierea pe p¹arete, și t¹ân-
guirea sa prin Daniel¹.

5 REGELE Belșazzar¹ "a făcut¹u un¹u osp¹et¹
mare mai marilor¹ se¹i, o mie, și bea
2 vin¹u cu acest¹u o mie. Și in cheful¹ vinului¹

a ordinar¹u Belșazzar¹ să se aducă vasele
cele de aur¹ și de argint¹, pre ¹care Nebu-
codonor¹, părinte¹le se¹i, le aduses¹e din
templul¹ din Ierusalim¹, ca să be¹e cu d'in-
sele regele și mai mari¹ se¹i, femeele sale și
concubinele sale. Dec¹i s'au adus¹ vasele 3
de aur¹, cari se aduses¹eră din templul¹ ca-
se¹i Dumne¹deului¹ din Ierusalim¹; și be¹ură cu
d'insele regele și mai mari¹ se¹i, femeele sale
și concubinele sale. Be¹ură vin¹u, și ¹lăudară 4
pre ¹dei¹ lor¹u de aur¹ și de argint¹, de
aramă, de fer¹u, de lemn¹u și de p¹etră.

"In aceeași oră¹ au eșit¹u degete de mână 5
de om¹u, și au scris¹u in fața p¹olicandului¹
pe tencu¹ela zidului¹ palatului¹ regelui¹; și re-
gele vedea partea a¹ceea a mânei care scrie-
a. Atuncea fața regelui¹ s'a schimbat¹, și 6
gândurile ¹intru atăta¹ i s'au turburat¹, in
cât¹u închieturele c¹opselor¹ sale se desfă-
cea¹, și ¹genunchie¹le sale se lov¹iau unul¹u de
altul¹u. Și ¹a strigat¹u regele cu tăria¹, ca să 7
aducă pre ¹magi¹, pre Chaldei și pre descân-
tător¹i. Și regele luând¹u cuv¹entul¹, a ¹dis¹u
cătră înțelepții¹ Babilonului¹: Cine va ceti scri-
s¹oarea ac¹esta, și-m¹i va ar¹eta deslegarea¹ ei,
acela va fi îmbrăcat¹u cu purpură, și lanț¹u
de aur¹ se va pune pe grumazul¹ se¹i, ¹și ca 8
al¹u treilea va domni in regat¹u. Atunci au
intra¹u toți înțelepții¹ regelui¹; ¹dară nu pu-
tură să cetescă scrișoarea, nici să arete re-
gelui¹ deslegarea¹ ei. Și regele Belșazzar¹ 9
s'a ¹turburat¹u f¹orțe, și fața i s'a schimbat¹,
și mai mari¹ se¹i au încremenit¹u.

Și la răcnitele regelui¹ și a mai marilor¹ 10
se¹i a intra¹u regina in casa osp¹etului¹; și lu-
ând¹u cuv¹entul¹ regina, a ¹dis¹u: ¹Rege, să trăs-
esci in etern¹u! să nu se turbure gândurile
tale, și fața ta să nu se schimbe. ¹Este un¹u 11
om¹u in regatul¹ te¹u, in care este spiritul¹
deiilor¹ s¹anți; și in zilele părinte¹lui te¹u g¹-
s¹itu-s'a in el¹u lumină, pricepere și înțelep-
ciune, ca înțelepciunea deiilor¹; acela pre
care regele Nebucodonor¹, părinte¹le te¹u,
regele, ¹dic¹u, părinte¹le te¹u, l'a pus¹u "mai
mare preste magi, descântător¹i, Chaldei și făr-
măcător¹i. "Căci un¹u spirit¹u ales¹u, cunosc¹ință 12
și pricepere in tălcuirea visurilor¹, in spu-
nerea celor¹u ascunse și in deslegarea noduri-
lor¹, este in acel¹u Daniel¹, pre ¹care regele
l'a numit¹u Belșazzar¹: acum¹ dec¹i să se
chiăme Daniel¹, și-ți va ar¹eta deslegarea.

Atuncea Daniel¹ fu dus¹u înaintea re- 13
gelui¹. Și regele luând¹u cuv¹entul¹, a ¹dis¹u
cătră Daniel¹: A¹ tu ești¹u acel¹u Daniel¹, d'in-

f Ps. 41. 1. etc.
k 1 Reg. 31. 29.
l Prov. 16. 18.
m Cap. 5. 20.
n Cap. 5. 5.
o Luc. 19. 20.
p Vers. 24.

o Vers. 25.
p Vers. 26.
q Cap. 12. 7.
r Apoc. 4. 10.
s Ps. 10. 16.
t Cap. 2. 44. &
7. 14.

Mic. 4. 7.
Luc. 1. 33.
u Isa. 40. 15. 17.
v Ps. 115. 3. &
135. 6.
w Iov 34. 29.
x Iov 9. 13.

Isa. 45. 9.
Rom. 9. 20.
y Vers. 26.
z Iov 42. 12.
aa Prov. 22. 4.
ab Mat. 6. 33.
ac Ps. 33. 4.

Apoc. 15. 3. &
16. 7.
ad Esod. 18. 11.
ae Cap. 5. 20.
af Caput 5.
ag Est. 1. 5.

b Cap. 1. 2.
c Ier. 52. 19.
d Apoc. 9. 20.
e Cap. 4. 31.
f Cap. 2. 10.
g Cap. 2. 3. &
4. 6.

h Isa. 47. 13.
i Cap. 6. 2.
j Cap. 2. 27. &
4. 7.
k Cap. 2. 1.
l Cap. 2. 4. &

m 3. 9.
n Cap. 2. 48. &
4. 8, 9, 18.
o Cap. 4. 9.
p Cap. 6. 3.
q Cap. 1. 7.

- tre fiii celoră aduși prinși din Iuda, pre cari i-a adusă din Iudea regele, părintele meu?
- 14 Audī'tamū de tine, că ^pspiritulū deilorū *este* în tine, și că s'a găsitū în tine lumină, pri-
cepere și înțelepciune alēsă. Și acumū fost-
aū duși înaintea mea ^aînțelepții și descân-
tătorii, ca să cetescă scrisórea ácēsta, și
să-mi arete deslegarea ei; dară n'aū pututū
16 să arete deslegarea lucrului. Și eū amū
auditū de tine, că poți să tălcuesci și să
deslegi nodurile; ^rși acumū, de poți să ce-
tesci scrisórea, și să-mi areți deslegarea ei,
cu purpură vei fi îmbrăcatū, și lanțū de aurū
se va pune pe grumazulū teū, și ca alū treile-
lea vei domni în regatū.
- 17 Atunci a respunsū Danielū, și a dīsū în-
aintea regelū: Darurile tale rămānă-ți, și
dă altuia resplătirile tale; dară eū voiū ceti
regelū scrisórea, și-i voiū arēta deslegarea.
- 18 Tu, rege! ^aDumneđeulū celū Pré-înaltū a datū
lui Nebucodonosorū, părintele teū, regatū,
19 mărime, mărire și onóre; ^{și} de mărimea,
ce i-a datū, ^ttóte popóarele, națiunile și lim-
bele tremuraū și se înfricoșau înaintea lui;
pre cine voia, omoria; și pre cine voia, lăsa
să trăescă; și pre cine voia, înălța; și pre
20 cine voia, umilia. ^aDară cândū ānima lui s'a
înălțatū, și spiritulū seū s'a împetritū în
māndriā, și aruncatū din tronulū seū de
rege, și mārirea sa se depărtā de la d'ins-
21 sulū. Și fu ^aalungatū d'între fiii ómenilorū,
și ānima lui se făcu ca a férelorū, și lo-
cuinta lui *era* cu asinii sēlbatici; cu érbă
se hrānia, ca boii, și corpulū seū se adāpā
din roāa ceriului, ^apānā ce a cunoscutū, că
Dumneđeulū celū Pré-înaltū domnesce preste
regatele ómenilorū, și pune preste d'insele
22 pre cine voiesce. Érū tu, fiulū seū, Belșaz-
zarū, ^anu ți-ai umilitū ānima ta, de și cu-
nósceai tóte acestea; ^aDară te-ai rēdicatū a-
supra Domnului ceriului; și vasele casei sale
s'aū adusū înaintea ta, și ați bēutū vinū cu
d'insele, tu și mai marii tei, femeele tale și
concubinele tale, și ai lādatū pre deii cei
de argintū și de aurū, de aramā, de ferū,
de lemnū și de pétřā, ^acari nici nu vėdū,
nici nu audū, nici nu înțelegū; érū pre Dum-
neđeū, în māna căruiā *este* suflarea ta, ^bși în
puterea lui tóte căile tale, nu l'ai mārītū.
- 24 De aceea s'a trāmesū de d'insulū *acēstā* parte
de mână, și s'a scrisū scrisórea ácēsta.
- 25 Și *acēsta este* scrisórea, care s'a scrisū:
Mene, (*numeratū*), Mene, Tekelū (*cumpēnitū*),
26 Ufarsinī (*pārți*). Acēsta *este* deslegarea lu-
crului: Mene: a numeratū Dumneđeū re-

gatulū teū, și i-a pusū sfārșitū; Tekelū: 27
^aesci cumpēnitū în cumpēnā, și aflatū pré u-
sorū; Peresū: s'a despărțitū regatulū teū, și 28
s'a datū ^aMeđilorū și ^aPerșilorū.

Atuncea a ordinatū Balșazzarū, și aū 29
îmbrăcatū pre Danielū cu purpură, și aū
pusū lanțū de aurū pe grumazulū seū, și
prochiāmatu-s'a, ^acă elū va domni alū treilea
în regatū.

^aÎn aceeași nópte fu ucisū Belșazzarū, 30
regele Chaldeilorū.

^aȘi Dariū, Medulū, a luatū regatulū, *fi-* 31
indū ca de șese-deci și dūoi de ani.

*Conjurarea președinșilor și a mai marilor asu-
pra lui Danielū, care este aruncatū într'o pesceră
de lei, și păstratū în viēșă într'unū chipū minunatū.*

PLĂCUT'A lui Dariū să pună ^apreste re- 6
gatū o sută dūoē-deci de satrapī, ca să
fie preste totū regatulū. Și preste ei trei 2
guvernători (d'între cari unulū *era* Danielū),
ca să se dee sēmā acestorū satrapī, ca să
nu se facā nici o pagubā regelū. Atuncea 3
Danielū întrecu pre guvernători și pre sa-
trapī; ^bcăci într'insulū *era* unū spiritū alesū;
și regele cugetā să-lū punā preste totū re-
gatulū.

^aAtuncea guvernătorii și satrapīi căutarā 4
să afle ce-va asupra lui Danielū privitorū la
lucrurile regatulū; dară nu puturā afla ni-
micū, nici unū greșū; căci *era* credinciosū,
și nu se afla în elū nici vinā, nici greșū.
Atunci aū dīsū ómenii acestia: Nu vomū a- 5
fla nimicū asupra acestui Danielū, afarā dórā
de nu vomū afla *ce-va* asuprā-i făca cu le-
gea Dumneđeului seū.

Atuncea guvernătorii și satrapīi acestia 6
se adunarā la rege, și vorbirā așa cătrā elū:
^aRege Dariū, în eternū să trăesci! Toți gu- 7
vernătorii regatulū, diregătorii și satrapīi,
consiliarii și mai marii s'aū sfātuitū, să a-
șeđe o lege domnescā, și să dee o asprā o-
prire, că ori-cine va face rugăciune vre-u-
nui deū seū unui omū pānā în trei-deci de
zile, fără decâtū numai ție, rege, acela să
se arunce în grópa leilorū. Și acumū, rege, 8
pune oprire, și iscālesce scrisórea *acēsta*, ca
să nu se schimbe, duple ^alegea Međilorū și
a Perșilorū, care nu se póte desființa. Deci 9
regele Dariū a iscālītū scrisórea și oprirea.

Și Danielū, cumū a cunoscutū că s'a is- 10
cālītū scrisórea, a intratū în casa sa; și fe-
restrele cămārei sale din partea ^acātrā Ie-
rusalimū deschise fiindū, ingenunchiā pe
genunchiele sale ^ade trei ori pe ți, rugān-

p Vers. 11, 12.
q Vers. 7, 8.
r Vers. 7.
s Cap. 2, 37, 38.
t 4. 17, 22, 25.
u Ier. 37, 7.

Cap. 3. 4.
u Cap. 4. 30, 37.
v Cap. 4. 32, etc.
w Cap. 4. 17, 25.
y 2 Cron. 33. 21.
z 36. 12.

z Vers. 3, 4.
a Ps. 115. 5, 6.
b Ier. 10. 23.
c Iov. 31. 6.
Pa. 62. 2.
Ier. 6. 30.

d Isa. 21. 2.
Vers. 31.
Cap. 9. 1.
e Cap. 6. 28.
f Vers. 7.
g Ier. 51. 31, 39,

57.
h Cap. 9. 1.
—
Capitulū 6.
a Est. 1. 1.

b Cap. 5. 12.
c Eccl. 4. 4.
d Neem. 2. 3.
Vers. 21.
Cap. 2. 4.
e Est. 1. 19. & 8.

8.
Vers. 12, 15.
f 1 Reg. 8. 44,
48,
Ps. 5. 7.

Iona 2. 4.
g Ps. 55. 17.
Fapt. 2. 1, 2,
15. & 3. 1. &
10. 9.

du-se și mulțumindu Dumneșului său, cum făcea mai 'nainte.

- 11 Atunci ómenii aceia se adunară, aflară pre Danielū făcându rugăciune și cereri
12 Dumneșului său. ^a Atuncea se apropiară, și vorbiră înaintea regelui de oprirea lui, *dicēdū*: Aū n'ăi iscălitū o oprire, ca totū omulū, care arū face *rugăciune* vre-unui deū său unui omū până în trei-deci de zile, fără decâtū numai ție, rege, să se arunce în grópa leilorū! Regele respundēdū, *disē*: Adevēratū *este* cuvēntulū, ⁱ duple legea Meșilorū și a
13 Perșilorū, care nu se póte desființa Atunci aū respunsū, și aū *disū* regelui: Danielū, ^j celū din fiil celorū aduși prinși din Iuda, ^k n'a ținutū nicī o sēmă de tine, rege, nicī de oprirea ce tu aī iscălitū, ci-și face rugăciunea sa de trei ori pe zi.
14 Atuncea regele, cumū auđi *aceste* cuvinte, ^l s'a supēratū fórtē pre sine insu-și, și-și îndrepta gândulū la Danielū, ca să-lū scape; și până la apusul sōrelui stārui să-lū scape.
15 Atunci ómenii acestia se adunară la rege, și vorbiră regelui: Sciī, rege, că ^m legea Meșilorū și a Perșilorū *este*, că nicī o oprire sēu lege, ce o face regele, nu se póte desființa?
16 Atuncea regele a ordinarū, și aū dusū pre Danielū, și l'aū aruncatū în grópa leilorū. *Erū* regele a vorbitū, și a *disū* lui Danielū: Dumneșulū teū, pre care tu necurmatū 'lū
17 servesci, acela te va scăpa. ⁿ Și s'a adusū o pētră, și s'a pusū pe gura gropēi; ^o și regele a sigilat'o cu insu-și sigilulū sēu și cu sigilulū fruntașilorū sei, ca să nu se schimbe
18 nimicū în privința lui Danielū. Atuncea regele s'a dusū la palatulū sēu, și a petrecutū nóptea în ajunū, și nu i s'a adusū nicī o concubină: ^p și somnulū sēu a fugitū de la d'insulū.
19 *Erū* regele s'a sculatū în diarea demăneței, și s'a dusū în grabă la grópa leilorū.
20 Și cândū a sositū la grópa, a strigatū cu vóce plângētóre pre Danielū; ^q și regele luândū cuvēntulū, a *disū* lui Danielū: Daniele, servulū Dumneșului celui viū! ^r Dumneșulū teū, pre care tu necurmatū 'lū servesci, put'ă óre să te scape de lei? Atunci a vorbitū Danielū către rege: ^s Rege, în eternū să trāesci! ^t Dumneșulū meū a trāesū pre āngerulū sēu, și a ^u astupatū gura leilorū, încātū nu m'aū vētāmatū; căci în mine s'a aflatū înaintea lui revinovāțiā; și chiarū înaintea ta, o rege, n'amū făcutū nicī unū
23 greșū. Atuncea regele s'a bucuratū fórtē de elū, și a ordinarū să scótā pre Danielū

din grópa. Decī Danielū fu scosū din grópa, și nicī o vētāmăre nu s'a aflatū în elū, ^v pentru că avea credința în Dumneșulū sēu.

Atuncea regele a ordinarū, ^w și aū adusū 24 pre ómenii aceia, cari pēriserā pre Danielū, și i-aū aruncatū în grópa leilorū, pre d'insii, pre ^x copiii lorū și pre femeele lorū; și mai 'nainte de a ajunge ei la fundulū gropēi, leiū i-aū apucatū, și li-aū mēnunțitū tóte ósele lorū.

^y Atunci a scrisū regele Dariū către tóte 25 popórele, națiunile și limbele, ce locuiau preste totū pāmēntulū: Pacea să se immulțescā voui: ^z Se dā ordinū de la mine, ca în 26 tótā întinderea regatulū meū ^{aa} să tremure ómenii și să se tēmā de Dumneșulū lui Danielū; ^{ab} căci elū este Dumneșulū celui viū, și ^{ac} numai elū trāesce în eternū; regatulū sēu nu se va ^{ad} sfārāma, și domnia lui ^{ae} va fi până la sfārșitū. Elū scapā și mēntue, 27 ^{af} și face semne și minuni în ceriū și pe pāmēntū, elū care a scăpatū pre Danielū din puterea leilorū.

Așa a prosperatū Danielū în domnia lui 28 Dariū ^{ag} și în domnia lui ^{ah} Cirū, Persulū.

Visiune simbolică de cele patru fēre și de judecata lorū.

IN anulū āntēiū alū lui Belșazzarū, regele 7 Babilonulū, ^{ai} avut'a Danielū unū visū și ^{aj} visiuni ale capului sēu pe patulū sēu; și a scrisū visulū, și a istorisitū lucrurile cele mai însemnate.

Danielū a vorbitū, și a *disū*: Priviamū 2 în visiunea mea de nópte, și ^{ak} ecē, cele patru vēnturi ale ceriului aū nāvālitū ^{al} asupra mării celei mari; Și patru fēre mari, deosebite una de alta, ^{am} s'aū suitū din mare. Cea d'āntēia ^{an} era ^{ao} ca unū leū, și avea aripī de vulturū; o priviamū, până ce i s'aū smalsū aripele; și sculāndu-se de la pāmēntū, a statū pe piclóre, ca unū omū, și i s'a datū ^{ap} ānimā de omū. Și ^{aq} ecē, ^{ar} apoi a dūoa fērā, asemenea unū ursū, care s'a sculatū pe o cóstā, și ^{as} avea trei cóste în gura sa între dinții sei; și așa i se ^{at} dicea: Scólā-te, māmāncā cārnuri multe. După acēsta priviamū, 6 și ^{au} ecē alta, ca unū pardosū, avēndū pe spețele sale patru aripī de pasere; și fēra avea și ^{av} patru capete; și i se dādu domnia. După aceea priviamū în visiunile de nópte, 7 și ^{aw} ecē, ^{ax} o a patra fērā inspāimēntātóre, groznicā și tare fórtē; și avea dinți mari de ferū; māncā și sdrumica, și rēmāșița o cālca

^a Cap. 3. 8.
ⁱ Vers. 8.
^j Cap. 1. 6. &
5. 13.
^k Cap. 3. 12.
^l Așa Marc. 6.
26.

^m Vers. 8.
ⁿ Plān. 3. 53.
^o Așa Mat. 27.
66.
^p Cap. 2. 1.
^q Cap. 3. 15.
^r Cap. 2. 4.

^s Cap. 3. 28.
^t Ebr. 11. 33.
^u Ebr. 11. 33.
^v Deut. 19. 19.
^w Est. 9. 10.
Veđi Deut. 24.

16.
^x Reg. 14. 6.
^y Cap. 4. 1.
^z Cap. 3. 29.
^{aa} Ps 89. 1.
^{ab} Cap 4. 34.

^{ac} Cap. 2. 44. &
4. 3. 34. & 7.
14, 27.
Luc. 1. 83.
^{ad} Cap. 4. 3.
^{ae} Cap. 1. 21.

^{af} Ezra 1. 1, 2.
—
^{ag} Capulū 7.
^{ah} Num 12. 6.
Amos 3. 7.

^{ai} Cap. 2. 28.
^{aj} Apoc. 13. 1.
^{ak} Deut 28. 49.
^{al} Sam. 1. 23.
^{am} Ier 4. 7, 13.
& 48. 40.

^{an} Esac. 17. 8.
Hab. 1. 8.
^{ao} Cap. 2. 39.
^{ap} Cap. 8. 8, 22.
^{aq} Cap. 2. 40.
Vers. 19. 23.

în picioréle sale; și acésta *era* deosebită de
tôte férele cele de d'inaintea ei; ⁸ și avea
dece córne. Priviamŭ córnelé, și éccé, ⁸ unŭ
altŭ cornŭ micŭ a éșitŭ dintr'insele, de d'in-
aintea căruia trei din córnelé cele d'ântéi
se smulseră; și éccé, în cornulŭ acestŭ *erau*
ochi ca ochii ⁹ de omŭ, ⁹ și gură, care vorbia
lucruri sumețe.

⁹ 'Priviamŭ până ce s'aŭ aședatŭ tronurile,
și a ședutŭ ¹⁰ celŭ vechiŭ de d'ile, ¹⁰ alŭ căruia
vestmētŭ *era* albŭ ca omētulŭ, și periŭ ca-
pulŭ seŭ ca lăna cea curată; tronulŭ seŭ
era ca para focului, ¹¹ și rótele sale ca foculŭ
celŭ ardătorŭ. ¹¹ Fluvii de focŭ treceau și se
revérșau pe d'inaintea lui; ¹² mii de mii ¹² 'lŭ
serviaŭ, și miriade de miriade stăteaŭ in-
aintea lui; ¹³ judecata s'a ținutŭ, și cărțile s'aŭ
deschisŭ. Priviamŭ atuncea, pentru vuetulŭ
cuvintelorŭ sumețe, ce vorbia cornulŭ; ¹⁴ 'pri-
viamŭ până ce s'a ucisŭ féra, și corpulŭ ei
s'a perdutŭ, și s'a datŭ focului spre ardere.
¹⁵ Cătŭ pentru cele-l-alte fére, li s'a rēdicatŭ
domnia; dară vieța li s'a îndelungitŭ până
la unŭ timpŭ și anotimpŭ.

¹⁶ Vēdŭt'amŭ în visiunile de nópte, și éccé
¹⁷ 'unulŭ ca fiulŭ de omŭ venia pe nūorii
ceriului, și a ajunsŭ la ¹⁸ celŭ vechiŭ de d'ile,
și l'a dusŭ inaintea lui. ¹⁹ 'Și i s'a datŭ dom-
nia, mărirea și regatulŭ, ca să-lŭ servescă
tôte ²⁰ 'popórele, națiunile și limbele; domnia
lui *va fi* ²¹ 'domniă eternă, care nu va trece,
și regatulŭ lui nu se va sfărâma.

²² Eŭ Danielŭ ²³ 'intristatŭ-m'amŭ în sufletulŭ
meŭ în lă-intru corpulŭ meu, și visiunile ca-
pulŭ meu m'aŭ turburatŭ. Apropiatŭ-m'amŭ
de unulŭ din aceia, cari *erau* de față, și
căutamŭ de la elŭ deslegarea tuturorŭ aces-
tora. Și mi-a spusŭ, și mi-a făcutŭ sciutŭ
deslegarea lucrurilor: ²⁴ 'Aceste fére mari, cari
suntŭ patru, ²⁵ suntŭ patru regi, cari se vorŭ rē-
dica din pământŭ. ²⁶ 'Dară sântiŭ celui Pré-
inaltŭ vorŭ lua regatulŭ, și vorŭ stēpāni re-
gatulŭ în eternŭ, da, în eternŭ și perpetuŭ.
²⁷ Atuncea voit'amŭ să cunoscŭ însemna-
rea ²⁸ 'férei a patra, care *era* deosebită de tôte
cele-l-alte și preste măsură groznică, ai că-
rei dinți *erau* de ferŭ, și unghiéle ei *de* a-
ramă; mânca, sdrumica, și rămășițele le căl-
ca în picioréle sale; ²⁹ Și despre cele dece
córne ce *erau* în capulŭ ei, și *despre* celŭ-
l-altŭ, ce a éșitŭ, și d'inaintea căruia aŭ că-

đutŭ trei; ³⁰ de cornulŭ acela, ³¹ đică, ce avea
ochi, și gură care vorbia lucruri sumețe, a
cărui privire *era* mai gróznică decâtŭ a so-
cilorŭ sei. Priviamŭ, ³² și cornulŭ acela făcea
resbelŭ cu sântiŭ, și-i învingea; ³³ 'Până cea ven-
nitŭ celŭ vechiŭ de d'ile, și ³⁴ s'a datŭ judecata
la sântiŭ celui Pré-inaltŭ; și timpulŭ a sositŭ,
că sântiŭ aŭ luatŭ în stēpānire regatulŭ.

³⁵ Și a đisŭ: Féra a patra va fi ³⁶ 'alŭ pa-
trulea regatŭ pe pământŭ, care va fi deo-
sebitŭ de tôte regatele, și va sfāscă totŭ
pământulŭ, ³⁷ lŭ va călca, și-lŭ va sdrumica.
³⁸ 'Și cele dece córne ³⁹ suntŭ dece regi, cari se
vorŭ rēdica din regatulŭ acesta, și în urma
lorŭ altulŭ se va rēdica; și acesta se va
deosebi din cele d'ântéiŭ, și va supune trei
regi. ⁴⁰ 'Și va vorbi cuvinte asupra celui Pré-
inaltŭ, va ⁴¹ urmări pre sântiŭ celui Pré-inaltŭ,
și va ⁴² cugeta să schimbe timpurile și legile;
și ⁴³ 'sântiŭ se vorŭ da în mână lui ⁴⁴ 'până la
unŭ timpŭ, la timpuri și jumătate de timpŭ.
⁴⁵ 'Dară judecata se va ținé, și se va depărta
domnia lui, spre a se sfărâma și nimici, până
la sfârșitŭ. ⁴⁶ 'Și ⁴⁷ domnia, și puterea, și măre-
ția regatelorŭ de suptŭ totŭ ceriulŭ, se vorŭ
da poporului sântilorŭ celui Pré-inaltŭ, ⁴⁸ 'a
cărui domniă *va fi* domniă eternă, ⁴⁹ și tôte
puterile ⁵⁰ lŭ vorŭ servi, și-lŭ vorŭ asculta.

Până aici *este* sfârșitulŭ lucrului. Incătŭ
despre mine, Danielŭ, ⁵¹ 'gândurile mele multŭ
m'aŭ turburatŭ, și făca mi s'a schimbatŭ;
dară ⁵² 'păzit'amŭ lucrulŭ în ânima mea.

*Visiunea simbolică cu berbecele și ciapulŭ, și es-
plicarea ei.*

IN alŭ treilea anŭ alŭ domniei regelui Bel-
șazzarŭ o viziune mi s'a arētatŭ, mie, lui
Danielŭ, după aceea care mi s'a arētatŭ
mai ⁸ 'nainte.

Amŭ vēdŭtŭ în viziune, și cândŭ amŭ
vēdŭtŭ, eramŭ în ⁹ 'Șusanŭ, celatēu palatului,
din provincia Elamŭ; vēdŭt'amŭ în viziune,
și eramŭ lângă riulŭ Ulaŭ. ¹⁰ Și rēdicândŭ
ochiŭ mei, amŭ vēdŭtŭ, și éccé, sta inaintea
riului unŭ berbece cu ¹¹ două córne: și cór-
nele *erau* înalte, dară unulŭ mai înaltŭ de-
cătŭ celŭ-l-altŭ: și celŭ mai înaltŭ crescuse
mai pe urmă. ¹² Vēdŭt'amŭ berbecele im-
pungēndŭ ¹³ cu córnelé către apusŭ și mēdă-
nópte și mēdă-di; și nici o féra nu putea
să-i stee înainte, și nu *era* cine să scape

a Cap. 9. 41.	Apoc. 1. 14.	Mat. 24. 30. &	a Cap. 8. 4.	Vers. 22. 27.	e Vers. 9.	Apoc. 13. 5, 6.	Ioan. 12. 34.
Apoc. 15. 1.	o Eze. 1. 15, 16.	26. 64.	y Ps. 145. 13.	2 Tim. 2. 11,	f Vers. 18.	j Apoc. 17. 6. &	Apoc. 11. 15.
i Vers. 20, 21,	p Ps. 50. 3. &	Apoc. 1. 7, 13.	Cap. 2. 44.	13.	1 Cor. 6. 2.	k Vers. 24.	q Isa. 60. 12.
24.	97. 5.	& 14. 14.	Vers. 27.	Apoc. 2. 26, 27.	Apoc. 1. 6. &	l Cap. 2. 21.	r Vers. 15.
Cap. 8. 9.	Isa. 30. 33. &	u Vers. 9.	Mic. 4. 7.	& 3. 21. & 20.	5. 10. & 30. 4.	l Apoc. 13. 7.	r Cap. 8. 27. &
j Apoc. 9. 7.	66. 15.	v Ps. 9. 6, 7, 8.	Luc. 1. 33.	4.	g Cap. 2. 40.	m Cap. 12. 7.	10. 8, 16.
k Ps. 12. 8.	q 1 Reg. 22. 19.	w & 8. 6. & 110.	Ioan. 12. 34.	c Vers. 7.	h Vers. 7, 8, 20.	n Vers. 12. 14.	s Luc. 2. 19, 51.
Vers. 25.	Ps. 68. 17.	1, 2.	Ebr. 12. 28.	d Cap. 8. 12, 24.	Apoc. 17. 12.	o Vers. 10, 22.	—
Apoc. 13. 5.	Ebr. 12. 22.	Mat. 11. 27. &	s Vers. 28.	& 11. 31.	i Vers. 7, 28.	p Vers. 14, 18,	Capulŭ 8.
Apoc. 20. 4.	Apoc. 5. 11.	28. 12.	a Vers. 5.	Apoc. 11. 7. &	Cap. 8. 24, 25.	22.	a Cap. 7. 1.
m Ps. 90. 2.	r Apoc. 20. 4, 12.	Ioan. 3. 35.	b Isa. 60. 12, 13,	13. 7. & 17. 14.	& 11. 28, 30,	p Cap. 2. 44.	b Est. 1. 2.
Vers. 13, 22.	s Apoc. 19. 20.	1 Cor. 15. 27.	14.	& 19. 19.	31, 36.	Luc. 1. 33.	
n Ps. 104. 2.	t Eze. 1. 26.	Eze. 1. 22.					

din mâna sa; * ci făcea după voința sa, și s'a măritu.

- 5 *Éră cumă luamă sémă, éccé, unū ȋiapū* venia de la apusū preste fața a totū pământulū, și nu atingea pământulū; și ȋiapulū *avea* ^a unū cornū însemnatū între ochiū
6 sei. Și a venitū până la berbecele celū cu *dūoē* córne, pre care-lū vėdusemū stāndū lūngă riū, și s'a răpeditū asupra lui în furia
7 puterei sale. Și l'amū vėdūtū, *că s'a apropiatū* de berbece, s'a încruntatū asupră-i, a lovitū pre berbece, și i-a frāntū amīndūoē
8 córnelē: și nu era putere în berbece, ca să stee înaintea lui; ci *acesta* ^lu aruncă la pământū, și-lū cālcă *în piciorē*; și nu era
9 cine să scape pre berbece din mâna lui. Și ȋiapulū s'a măritū fōrte; și cumū s'a imputernicitū, i s'a frāntū cornulū celū mare; și în loculū lui aū crescutū *alte* ^a patru însemnate cătră cele patru vėnturi ale ceriulū.
10 ¹Și dintr'unulū din ele a eșitū unū cornū micū, ce s'a măritū fōrte ^a cătră mēdă-ȋi, cătră resăritū, și cătră ^a pământulū celū mărețū.
11 ¹Și s'a măritū până la ^o oștirea ceriulū; și ^a aruncatū la pământū *o parte* din oștire
12 din stele, și le-a cālcātū. ¹S'a măritū chiarū până la ^a mai marele oștirei; și ^a s'a desființatū *sacrificiulū* celū perpetuū ^a alū seū, și loculū sanctuarulū seū s'a aruncatū *la pământū*.
13 Și ^o oște împreună cu *sacrificiulū* celū perpetuū s'a datū celui nelegiuitū, care a aruncatū *la* ^a pământū adevėrulū; ^a încercatū *multe*, și a isbutitū.
14 Atunci amū aūdītū ^a unū sântū vorbindū, și unū altū sântū, *care* vorbia cătră celū nenumitū, ce vorbia: *Până cândū va ține* ^a visiunea *despre sacrificiulū* perpetuū, și *despre* nelegiuirea pustiitōre, și darea spre cālcare
15 a sanctuarulū și a oștirei? Și a ȋisū cătră mine: *Până la dūoē miū și trei sute ȋile-noptimi; atuncea* sanctuarulū va birui.
16 Și cândū eū Danielū vedeamū visiunea, și ^a cercetamū înțelesulū, atunci éccé, a statū înaintea mea ^a unū chipū de omū; Și amū aūdītū vōce de omū ^a în meȋiloculū *riulū* Ulaī, care striga și dicea: ^a Gabriele, fă pre *omulū*
17 acesta să înțelēgă visiunea. Și a venitū ^a aproape *de loculū* unde stamū; și cândū a venitū, m'amū înfricoșatū, ^a și amū cădūtū pe fața mea; *éră elū ȋis'a* cătră mine: *Ié aminte, fiulū omulū; căci* visiunea *este* pentru

timpulū sfărșitulū. ^a Și pre-cāndū vorbia cătră mine, cădūt'amū amețitū cu fața mea la pământū; ^a dară atinsu-m'a, și m'a făcutū să stāū *dreptū*. Și a ȋisū: *Éccé, eū te voiū* 19 *face să cunoscī* ceea ce se va întâmpla în mânia cea mai din urmă; ^a căci *ȋintesse* la timpulū hotăritū alū sfărșitulū.

^a Berbecele ce l'ai vėdūtū, care avea *dūoē* 20 *córne, sūnt* regiū Mediei și ai Persiei. ^a Și ȋiapulū celū pėrosū *este* regele Greciei; și cornulū celū mare d'între ochiū sei ^a este celū *ântēiū* rege. ¹Éră despre aceea, că s'a frāntū, 22 și aū crescutū patru în loculū seū, *arētă* ^a că patru regate se vorū rēdica din *acēstă* naȋiune, dară nu după puterea lui. Și în 23 timpurile cele din urmă ale domniei lorū, cândū nelegiuirile vorū fi pline, ^a se va scula unū rege ^a cumplitū la fața și priceputū în uneltiri. Și puterea lui va fi tare, ^a dară nu 24 prin chiarū puterea sa; și în chipū minunatū va strica, ^a va încerca *multe*, va isbuti, ^a și va nimici pre cei puternici și pre poporulū sântilorū. Și ^a prin măestriele sale va 25 face să isbutescă încelăȋiunea în mâna sa; ^a se va sumeȋi în ânima sa, și în pace va nimici pre mulȋ; ^a și se va rēdica chiarū asupra Mai-marelui marilorū; dară se va ^a frānge fără mână. ^a Și visiunea despre ȋile-noptimi, 26 ce ȋi s'a ȋisū, *este* adevėrată; ^a tu deci sigileză visiunea; ^a *se va împlini* după multe ȋile.

^a Și eū Danielū amū leșinatū, și amū fostū bolnavū *câte-va* ȋile; după aceea m'amū sculatū, ^a și făceamū lucrurile regelū; dară eramū uimitū de visiune, ^a și nu *era* cine să o pricēpă.

Rugămintea lui Danielū pentru re'ntōrcerea poporului seū, și descoperiri dumnezeesci, date lui dreptū respunsū.

ÎN anulū *ântēiū* ^a alū lui Dariū, fiulū lui 9 Ahasverū, din semintia Meȋilorū, ^a re și domni preste regatulū Chaldeilorū: În anulū d'ântēiū alū domniei sale, eū Danielū amū înțelesū din cărȋ numărulū anilorū, pentru cari cuvēntulū lui Iehova a fostū cătră ^a Ieremia, profetulū, că elū arū împlini șeptedeci de ani de pustiire a Ierusalimulū. ^a Și 3 amū îndreptatū fața mea cătră Domnulū, Dumneȋe, ^a ca să cautū prin rugăȋiune și cererī, prin *ajunare, prin îmbrăcare* în sacū și în cenușă; M'amū rugatū lui Iehova, Dumneȋulū meū, m'amū mărturisitū, și amū ȋisū: 4 ^a O ^a Dōmne, Dumneȋulū celū mare și în-

c Cap. 5. 19. & 11. 3, 16.	i Cap. 11. 28. & Apoc. 12. 4.	p Cap. 11. 31. & Ps. 119. 43.	u Exec. 1. 26. & Cap. 12. 6, 7.	Hab. 2. 3. & Vers. 3.	k Vers. 10. & Cap. 7. 25.	q Exec. 12. 27. & Cap. 10. 14. & 12. 4, 9.	s 31. & 6. 28. & 2 Cron. 36. 21.
d Vers. 21.	j Apoc. 12. 4. & Ier. 48. 26, 42.	q Ps. 119. 43. & Isa. 59. 14.	v Cap. 9. 21. & Luc. 1. 19, 26.	c Vers. 5. & Cap. 11. 3.	l Cap. 11. 21. & Apoc. 22. 10.	r Cap. 7. 28. & 10. 8, 16.	t Ier. 25. 11, 12. & 29. 10.
e Cap. 7. 6. & 11. 4.	k Apoc. 12. 4. & Ier. 48. 26, 42.	r Vers. 4. & Cap. 11. 28, 36.	y Exec. 1. 28. & Apoc. 1. 17.	f Vers. 8. & Cap. 11. 4.	m Vers. 11. & Cap. 11. 36.	s Cap. 6. 2, 3. & Ier. 29. 12, 13.	c Neem. 1. 4. & Ier. 29. 12, 13.
f Vers. 22. & Cap. 7. 8. & 11. 31.	l Ier. 48. 26, 42. & Cap. 11. 36.	s Cap. 4. 18. & 12. 6.	z Cap. 10. 9, 10. & Luc. 9. 32.	g Vers. 6. & Deut. 28. 50.	n Vers. 11. & Cap. 11. 36.	t Ier. 29. 12, 13. & Iac. 4. 8, 9, 10.	d Esod. 20. 6. & Deut. 7. 9.
g Cap. 11. 25. & Cap. 48. 2.	m (Cap. 11. 31. & 12. 11.)	1 Pet. 1. 12. & I. Vede cap. 12.	a Exec. 2. 2. & Cap. 9. 27. & 11. 27, 35, 36. & 12. 7.	i Apoc. 17. 13. & 17.	o Iov. 34. 20. & Plān. 4. 6.	u Ier. 29. 12, 13. & Iac. 4. 8, 9, 10.	e Esod. 20. 6. & Deut. 7. 9.
h Esod. 20. 6, 15. & Cap. 11. 16, 41, 45.	n Ios. 5. 14. & Esod. 29. 38.	i Vede cap. 12. & 1 Pet. 1. 10.		j Vers. 12. & Cap. 11. 36.	p Cap. 2. 34, 45. & Cap. 10. 1.	v Ier. 29. 12, 13. & Iac. 4. 8, 9, 10.	f Esod. 20. 6. & Deut. 7. 9.
	o Esod. 29. 38. & Num. 28. 3. & Esod. 46. 12.					w Ier. 29. 12, 13. & Iac. 4. 8, 9, 10.	g Esod. 20. 6. & Deut. 7. 9.

fricoșatū, celū ce păstrează legământulū și îndurarea cătrū cei ce-lū iubescū și păzescū
 5 ordinele sale: "Noi amū păcătuitū și amū făcutū fără-de-legi, amū nelegiuitū, ne-amū resculatū, și ne-amū depărtatū de la ordinele
 6 tale și de la judecățele tale; "Și n'amū ascultatū de servii tei, profeții, cari aū vorbitū în numele teū cătră regiū nostri, mai marii nostri și părinții nostri, și cătră totū poporulū țerei. A ta, Dómnne, "este dreptatea, éru noii
 7 rușinea feței, ca în diūa acésta, bărbaților lūi Iuda și locuitorilorū Ierusalimulū și a totū Israelulū, celorū de aproape și celorū de departe, în tóte țerele unde i-ai alungatū pentru abaterile lorū, cu cari s'au abătutū
 8 de la tine. Dómnne, noii ni este "rușinea feței, regilorū nostri, mai marilorū nostri și părinților nostri, fiindū-că ție ți-amū păcătuitū. "La Domnulū, Dumneđeulū nostru, sūnt îndurările și iertăciunile: căci ne-amū
 9 resculatū asupră-i; "Și n'amū ascultatū de vócea lūi Iehova, Dumneđeulū nostru, ca să amblāmū în legile lūi, pre cari ni le-a pusū
 10 înainte prin servii sei, profeții. Ci "totū Israelulū a călcatū legea ta, și s'a abătutū, neascultāndū de vócea ta; de aceea s'a vórsatū asupră noastră blāstemulū și jurământulū celū
 11 scrisū în "legea lūi Moisi, servulū lūi Dumneđeū: căci amū păcătuitū asupră-i. Și a "împlinitū cuvintele sale, pre cari le-a vorbitū asupră noastră și asupră judecătorilorū
 12 nostri, cari ne-aū judecatū, aducēndū asupră noastră nenorocire mare, "incātū nu s'a întēplatū suptū totū ceriulū ce s'a întēplatū în Ierusalimū. "Cumū este scrisū în
 13 legea lūi Moisi, tótā nenorocirea acésta a venitū asupră noastră; "cu tóte acestea nu ne-amū rugatū lūi Iehova, Dumneđeulū nostru, nici nu ne-amū întorsū de la fără-de-
 14 legile noastre, și nici nu amū luatū aminte la adevērulū teū. Decī Iehova a "veghiatū asupră nenorocirei, și a adus'o preste noi; căci "Iehova, Dumneđeulū nostru, este dreptū în tóte faptele sale, câte le face; "căci noi
 15 n'amū ascultatū de vócea sa. Și acumū, Dómnne, Dumneđeulū nostru, "celū ce ai scosū poporulū teū din pământulū Egiptulū cu mână tare, și ți-ai făcutū "nume, ca în diūa
 16 acésta, "păcătuit'amū și amū nelegiuitū. Dóm-

ne, "dupre tóte dreptățile tale să se întórcă, rogu-te, mânia ta și furia ta de la cetatea ta, Ierusalimulū, "muntele teū celū sântū; căci pentru păcatele nóstre "și pentru fără-de-legile părinților nostri "Ierusalimulū și poporulū teū "aū ajunsū de ocară tuturorū celorū d'imprejurulū nostru. Și acumū, ascultă, 17 Dumneđeulū nostru, rugăciunea servulū teū, și cererile sale, și "pentru tine, Dómnne, "fă să lucēscă fața ta asupra sanctuarulū teū "celū pustiitū. "Plēcă, Dumneđeulū meū, urechīa ta, și ascultă; deschide ochii tei, "și veđi pustiirile nóstre, și cetatea "care s'a numitū dupre numele teū; căci noi nu aducemū rugăciunile nóstre înaintea ta pentru dreptățile nóstre, ci pentru multele tale îndurări. Dómnne, ascultă, Dómnne, iértă; Dómnne, aūđi, 18 și fă; nu întârđia, "pentru tine, Dumneđeulū meū; căci dupre numele teū se numesce cetatea ta și poporulū teū.

"Și pre-cāndū încă vorblāmū, și mă rugamū, și mărturisāmū păcatulū meū și păcatulū poporului meū Israelū, și aduceāmū cererea mea înaintea lūi Iehova, Dumneđeulū meū, pentru muntele celū sântū alū Dumneđeulū meū; Da, pre-cāndū încă vorblāmū 20 în rugăciune, bărbatulū "Gabrielū, pre care-lū vedusemū în visiune mai 'nainte, lucindū în strălucire, 's'a atinsū de mine "camū pe la óra sacrificiulū de séră. Și m'a învățatū, 21 a vorbitū cu mine, și a dișit: Daniele, eșit'amū, ca să-ți daū pricepere. La începutulū 22 rugăciunilorū tale a eșitū cuvēntulū, și "eū amū venitū să "i-lū arētū; ("căci tu ești iubitū fórte); de aceea "înțelege cuvēntulū, și pricepe visiunea. Șapte-deci de septēmāni s'au 23 hotărītū asupră poporului teū, și asupră cetăței tale celei sante; pentru oprirea fără-de-legei, pentru nimicirea păcatelorū, "pentru espiarea nedreptăței "și introducerea dreptăței celei eterne; pentru sigilarea visiunei și a profetiei "și ungera Santei Sântelorū. "Cunósce deci și înțelege, că "de la 24 eșirea cuvēntulū pentru rezidirea Ierusalimulū până la "celū Unsū, "domnū, șapte septēmāni vorū fi; și șese-deci și dūoē de septēmāni vorū fi; rezidi-se-vorū și zidiurile, "și chiarū în timpuri de strimtorare. Și după 25 șese-deci și dūoē de septēmāni "celū Unsū

1 Reg. 8. 47, 48.
 Neem. 1. 6, 7.
 & 9. 33, 34.
 Ps. 106. 6.
 Isa. 64. 5, 6, 7.
 Ier. 14. 7.
 Vers. 15.
 2 Cron. 36. 15, 16.
 Vers. 10.
 Neem. 9. 33.
 Vers. 7.
 Neem. 9. 17.

Ps. 130. 4, 7.
 Vers. 6.
 Isa. 1. 4, 5, 6.
 Ier. 8. 5, 10.
 Lev. 26. 14, etc.
 Deut. 27. 15.
 etc. & 28. 15, etc. & 29. 30, etc. & 30. 17, 18. & 31. 17, etc. & 32. 19, etc.
 Plān. 9. 17.

Neem. 1. 12. & 2. 13.
 Ezec. 5. 9.
 Amos. 3. 2.
 Lev. 26. 14, etc.
 Deut. 28. 15.
 Plān. 2. 17.
 Isa. 9. 13.
 Ier. 2. 30. & 5. 3.
 Osea. 7. 7, 10.
 Ier. 31. 23. &

44. 27.
 Neem. 9. 33.
 Vers. 7.
 Vers. 10.
 Ezec. 6. 1, 6. & 32. 11.
 1 Reg. 8. 51.
 Neem. 1. 10.
 Ier. 32. 31.
 Ezec. 14. 18.
 Neem. 9. 10.
 Ier. 32. 20.
 Vers. 5.
 1 Sam. 12. 7.

Ps. 31. 1. & 71. 2.
 Mic. 6. 4, 5.
 Vers. 20.
 Zech. 8. 3.
 Ezec. 20. 5.
 Plān. 2. 15, 16.
 Ps. 44. 13, 14. & 79. 4.
 Plān. 5. 18.
 Vers. 19.
 Num. 6. 25.
 Ps. 67. 1. & 80. 3, 7, 19.

Ioan. 16. 24.
 Isa. 37. 17.
 Ezec. 8. 7.
 Ps. 80. 14, etc.
 Ier. 25. 29.
 Ps. 79. 9, 10. & 104. 15, 16.
 Ps. 32. 5.
 Isa. 65. 24.
 Ioan. 1. 41.
 Ebr. 9. 11.
 Vers. 23.
 Mat. 24. 15.
 n Cap. 10. 12.

o Cap. 10. 11, 19.
 p Mat. 24. 15.
 q Isa. 53. 10.
 r Isa. 53. 11.
 Ier. 23. 5, 6.
 Ebr. 9. 12.
 Apoc. 14. 6.
 Ps. 45. 7.
 Luc. 1. 35.
 Ioan. 1. 41.
 Ebr. 9. 11.
 Vers. 23.
 Mat. 24. 15.
 u Ezra 4. 24. &

6. 1, 15. & 7. 1. etc.
 Neem. 2. 1, 3, 5, 6, 8.
 Ioan. 1. 41. & 4. 25.
 Isa. 55. 4.
 Neem. 4. 3, 16, 17, 18. & 6. 15.
 Isa. 53. 8.
 Marc. 9. 12.
 Luc. 24. 26, 46.

va fi stérpitu; ^ași nici unu urmașu nu va avé;
^bși poporul domnului care va veni, ^cva ni-
 mici cetatea ^dși sanctuarul; ^eși sfârșitul ei
 va fi ca ^fcu potopul; și pustiirile sânt ho-
 27 tărâte până la sfârșitul resbelului. Și va
 face ^glegământu tare cu ^hmulți într'o septē-
 mână; și la medilocul septēmānei va face
 să înceteze sacrificiul și darul de pâne;
 și pe aripa templului va fi ⁱuriciunea pusti-
 tóre; ^jși până ce nimicirea hotărâtă se va
 revêrsa asupra celui pustiitoru.

*Visiunea lui Danielu cu ângerul și descoperiri
 date de d'însul.*

10 **I**N anul alu treilea alu lui Ciru, regele
 Persiei, unu cuvântu fu descoperit lui
 Danielu, ^aalū cărui nume era Belteșazzaru;
^bcuvântul ^cfu adevărat, ^dși a lupta ^efu mare;
 și a priceputu cuvântul, ^fși a înțelesu vi-
 2 siunea. În zilele acelea eū Danielu amū
 3 fostu în jale trei septēmāni de zile: Pâne
 plăcută n'amū mâncatū, și carne și vinu n'au
 intratū în gura mea, ^gnici m'amū unsu de
 locu, până la împlinirea celoru trei septē-
 māni de zile.
 4 Și in a două-deci și patra zi a lunei ân-
 tei, cându mă aflamū la malulū fluviului
 5 celui maro, anume ^fTigrulū, ^gRedicat'amū o-
 chil mei, și amū vădutu, și ^héccé, unu omū
 îmbrăcatū într'unu ⁱvestmētū de inu, și cōp-
 sele lui ^jincinse cu ^kauru curatū de Ufazū;
 6 Corpulū seū ^lca crisolitulū, fața sa ^mca pri-
 virea fulgerului, ⁿochiū seī ca făcli de focū,
 brațiele sale ^oși picidorele sale ca privirea a-
 ramei lustruite, ^pși sunetulū cuvintelorū sale
 ca vuetulū unei mulțimi.
 7 Și ^qnumai eū singurū Danielu amū vē-
 dutu visiunea; căci bărbații ce erau cu mine
 n'au vădutu visiunea, ci frică mare a cădutu
 8 preste d'însi, și au fugitu, ca să se ascundă.
 Deci rămas'amū singuri, și amū vădutu a-
 cestă mare visiune; ^rși n'a rămasū putere în
 mine; și ^sfrumoseța puterei mele se schimbă
 în sluteniă, și nu mi-au mai rămasū puteri.
 9 Căci auđisemū vōcea cuvintelorū sale; ^tși
 cându auđiū vōcea cuvintelorū sale, căduiū
 ametițu pe fața mea, atingēdu-se fața mea
 10 de pământ. ^uȘi éccé, o mână s'a atinsu de
 mine, care m'a pusū pe genunchiele mele
 11 și pe palmele mânelorū mele; Și a đisū că-
 tră mine: Daniele, ^v„bărbatū iubitū forte, ie

aminte la cuvintele, ce-ți voiū vorbi, și stăi
 dreptū; căci sânt tramesū acumū cătră tine.
 Și cându a vorbitū cu mine cuvēntulū a-
 cesta, amū statū tremurādu. Și mi-a đisū: 12
 „Nu te teme, Daniele, căci din điuā ânteia,
 de cându ți-ai îndreptatū ânima ta spre în-
 țelegerea acestorū lucruri, și a te umili în-
 ântea Dumneđului teū, ^wauđitu-s'au cūvin-
 tele tale, și eū amū venitū pentru cuvintele
 tale. ^xDarā patronulū regatului Persiei mi
 s'a împotrivitū două-deci și una de zile;
 darā éccé, ^yMihaelū, unulū din cei mai mari
 ângeri, a venitū să mă ajute; și eū amū ră-
 masū acolo lūngă regil Persiei; Și amū ve- 14
 nitū să te facū să înțelegi ceea ce se va
 întâmpla poporului teū ^zîn zilele de apoi:
^{aa}căci visiunea este încă pentru multe zile.

Și pre-cândū vorbīa aceste cuvinte că- 15
 tră mine, ^{ab}pus'amū fața mea la pământū, și
 amū amuțitū. Și éccé, ^{ac}unulū în chipulū fi- 16
 ilorū omului ^{ad}s'a atinsū de buzele mele: a-
 tuncea deschis'amū gura mea, și amū vorbitū;
 și amū đisū cătră celū ce sta înaintea mea:
 Domnulū meū, din cauza visiunei ^{ae}dureri veni-
 t'au asupră-mi, și nu mi-au mai rămasū
 puteri. Și cumū pōte servulū domnului meū 17
 să vorbescă cu unu astū-feliū de domnū?
 Și câtū pentru mine, de acumū n'a mai ră-
 masū în mine nici o putere; ba nici sufla-
 re n'a mai rămasū în mine.

Și érá-și s'a atinsū de mine celū ase- 18
 menea omului, și m'a imputernicitū; ^{af}Și a 19
 đisū: ^{ag}Nu te teme, bărbatū iubitū forte;
 pace ție; îmbărbătează-te, da, îmbărbătează-
 te! Și pre-cândū vorbīa cătră mine, m'amū
 întăritū, și amū đisū: Să vorbescă domnulū
 meū, căci m'ai întăritū.

Și a đisū: Scii ore de ce amū venitū la 20
 tine? și acumū mă voiū întorce să mă batū
^{ah}cu patronulū Persiei; și cândū voiū eși, éccé,
 patronulū Greciei va veni. Darā ^{ai}ți voiū da 21
 în scire ce este scrisū în Scriptura adevē-
 rului, și nu este nimenea care să mă ajute
 întru acestea ^{aj}fără numai Mihaelū, patronulū
 vostru.

SI ^{ak}în anulū ântēiū alu lui ^{al}Dariū, Medulū, 11
 stăteamū, ca să-lū întărescū, și să-lū îm-
 puternicescū.

Și acumū ^{am}ți voiū spune adevērulū: éccé, 2
 încă trei regi se vorū rēdica în Persia; și
 alū patrulēa va fi multū mai avutū decâtū

a 1 Pet. 2. 21. &
 3. 18.
 b Mat. 23. 7.
 c Luc. 19. 44.
 d 1. 24. 2.
 e Mat. 24. 6, 14.
 f Isa. 8. 7, 8.
 g Cap. 11. 10.
 h 22.
 i Mat. 1. 8.
 j Isa. 43. 6. &
 55. 8.

Ier. 31. 31.
 Esec. 16. 60,
 61, 62.
 k Isa. 53. 11.
 l Mat. 26. 28.
 m Rom. 5. 15, 19.
 n Ebr. 9. 28.
 o Mat. 24. 15.
 p Marc. 13. 14.
 q Luc. 21. 20.
 r Veđi Isa. 10.
 22, 23. & 28.

22.
 Cap. 11. 36.
 Luc. 21. 24.
 Rom. 11. 26.
 —
 Capitul 10.
 a Cap. 1. 7.
 b Cap. 8. 26.
 c Apoc. 19. 9.
 d Vers. 14.
 e Cap. 1. 17. &

8. 16.
 f Mat. 6. 17.
 g Fac. 2. 14.
 h Ios. 5. 18.
 i Cap. 12. 6, 7.
 j Apoc. 1. 13,
 14, 15. & 15. 6.
 k Ier. 10. 9.
 l Esec. 1. 16.
 m Esec. 1. 14.
 n Apoc. 1. 14. &
 19. 13.

o Esec. 1. 7.
 p Apoc. 1. 15.
 q Esec. 1. 24.
 r Apoc. 1. 15.
 s 3 Reg. 6. 17.
 t Fapt. 9. 7.
 u Cap. 8. 27.
 v Cap. 7. 28.
 w Cap. 8. 18.
 x Ier. 1. 9.
 y Cap. 9. 21.

Apoc. 1. 17.
 z Cap. 9. 23.
 aa Apoc. 1. 17.
 ab Cap. 9. 3, 4,
 22, 23.
 ac Fapt. 10. 4.
 ad Vers. 20.
 ae Vers. 21.
 af Cap. 12. 1.
 ag Iuda 9.
 ah Apoc. 12. 7.

ai Fac. 49. 1.
 aj Cap. 2. 26.
 ak Cap. 8. 26.
 al Vers. 1.
 am Hab. 2. 3.
 an Vers. 9.
 ao Cap. 8. 18.
 ap Cap. 8. 15.
 aqu Vers. 10.
 ar Ier. 1. 9.
 as Vers. 8.

at Vers. 11.
 au Jude. 6. 23.
 av Vers. 13.
 aw Vers. 13.
 ax Iuda 9.
 ay Apoc. 12. 7.
 —
 Capitul 11.
 az Cap. 9. 1.
 ba Cap. 5. 31.

- toți; și după ce se va întări prin averea sa, va rădica pre toți asupra regatului Greciei.
- 3 Și se va rădica unu rege vitésu, și va domni cu putere mare, și ^a va face după voia sa. Și cum se va întări, ^a regatul se va împărți în cele patru vânturi ale cerului; dară nu pentru urmașii se, nici după domnia ce el a domnit; căci regatul se va stărpi, și se va da altora afară de acestia.
- 5 Și regele de la mēdā-đi se va întări, și încă unul din mai marii se; și acesta va învinge pre acela, și va domni: și domnia sa va fi o domniă mare. Și după căți-va ani voru face legământu între ei; căci fiica regelui de la mēdā-đi va veni către regele de la mēdā-nópte, ca să facă învoire; dară ea nu va păstra puterea brațului, și nici elu nici puterea sa nu va sta; ci va fi dată ea și cei ce au adus-o, și cel născut din ea, și cel ce o sprijinia, în acele timpuri.
- 7 Dară se va rădica în locul aceluia o vlastare din rădăcinele ei, care venind cu putere, va năvăli în întăririle regelui de la mēdā-nópte, le va bate, și va birui; și va duce în Egiptu prinși chiar și pre ȋei lor cu chipurile cele vęrsate ale lor, cu vasele lor cele prețioase de argint și de aur; atunci elu va lăsa în pace căți-va ani pre regele de la mēdā-nópte. Erū acesta va intra în regatul regelui de la mēdā-đi; dară se va înturna în țera sa.
- 10 Erū fiii aceluia se voru scula la resbelu, și voru aduna mulțime de oști mari; și unul din ei va veni, ^a va potopi, și se va revęrsa: dară ęră-și va veni, și se va scula la resbelu până la întăririle lui. Atuncea regele de la mēdā-đi se va înfuria, va ęși, și se va bate cu elu, cu regele de la mēdā-nópte; acesta va rădica la bătăia o mulțime mare; dară mulțimea va fi dată în mână acestui de la mēdā-đi. Și după ce va lua mulțimea, ȋnima sa se va sumeți; și va stărpi ȋeci de mi; dară nu se va împuternici prin acesta; Căci regele de la mēdā-nópte ęră-și se va întorce, și va rădica o mulțime mai mare decât cea d'ȋnteiu, și va veni cu furiă după căți-va ani cu oște mare și cu avuția mare. Și în acele timpuri se voru scula mulți asupra regelui de la mēdā-đi; și din poporul teu se voru rădica cei aprigi, ca să împlinescă visiunea: dară voru căde. Așa regele de la mēdā-nópte va veni, va rădica valuri, și va cuprinde cetăți întărite; și puterile celui de mēdā-đi nu se voru mai împotrivi, nici mulțimea aleșilor se, și nu va fi putere de împotrivre. Dară cel ce va veni asupra-i va face după voia sa, și nu va fi cine să stee înaintea lui: și va sta în pământul cel marețu, care va fi cu totul în mânele sale. Și va îndrepta fața sa, ca să între cu puterea întregului se regat, și va face cu d'insul învoire; și-i va da feta unei din femeele sale, ca să strice țera; dară ea nu va sta în partea lui, nici va fi pentru elu. Apoi va întorce fața sa către insule, și va cuprinde multe; dară o căpitenia va face să înceteze ocara făcută lui; și afară de acesta i va resplăti ocara lui. Atuncea va întorce fața sa către întăririle țerei sale; dară se va potecni, va căde, și nu se va mai afla.
- 5 Și în locul se se va rădica unul, care va face să trecă unu stringătoru de daru prin podoba regatului; dară în puține ȋile se va nimici, dară nu în urgiă, nici în resbelu. Și în locul se se va rădica unu omu de desprețu, căruia nu s'a hotăritu onorea de rege; dară va veni cându totul va fi în pace, și va cuprinde regatul prin măguliri. Și oștile cutropitoare se voru cutropi de d'inaintea sa, și se voru frânge; și chiar și domnul în legământu cu d'insul. Și după legământul făcutu cu d'insul, elu va întrebuința viclenia; căci se va sui, și cu puțin popor va învinge. Va năvăli chiar asupra locurilor celor pacinice și grase ale provinciei; și va face ceea ce n'au făcutu părinții se, nici părinții părinților se: va împărți între d'ȋnșii predele și răpirile și averile; și va unelti uneltirile sale asupra întăririlor; și acesta pentru unu timp. Și va scula oștea sa și curagiu se asupra regelui de la mēdā-đi cu putere mare; și regele de la mēdā-đi se va rădica la resbelu cu oște mare și tare forte; dară nu va pute să stee, căci voru unelti uneltiri asupra-i. Și cei ce măncau mȋncările lui lă voru strica: și oștea sa va fi cotropită; și mulți voru căde uciși. Erū ȋnimele acestor dui regi nu voru căuta decât a-și face rău unul altuia, și la aceeași mēsa stȋndu voru vorbi minciuni; dară acesta nu va isbuti; căci sfârșitul va fi pentru unu timp hotăritu. Atuncea se va întorce în pământul se cu mare avuția; și ȋnima sa va fi îndreptată împotriva sȋntului legământu; și-și va împlini voia, și se va întorce ęră-și în pământul se. La unu timp hotăritu ęră-și va năvăli spre mēdā-đi; dară acēstă din urmă dată nu va fi ca cea d'ȋntea.

e Cap. 7. 6. & 8.
5.
d Cap. 8. 4.
Vers. 16, 26.

e Cap. 8. 8.
f Cap. 8. 22.
g Isa. 8. 8.
Cap. 9. 26.

h Vers. 7.
i Cap. 8. 4, 7.
Vers. 8, 26.
j Loc. 1. 5.

k 2 Cron 20. 5.
l Cap. 9. 26.
m Iov 20. 8.
Pa. 27. 26.

Exec. 26. 21.
n Cap. 7. 8. &
8. 9, 23, 25.
o Vers. 10.

p Cap. 8. 10, 11,
25.
q Cap. 8. 25.
r Vers. 10, 22.

s Vers. 29, 35,
40.
Cap. 8. 19.

t Vers. 22.
u Vers. 25.
v Vers. 23.

30 * Căci corăbiile Chitteilor vor veni asupra-î; și se va înspăimânta, și întorcându-se, se va infuria în contra sântului legământ; și-și va împlini voia; și întorcându-se, se va înțelege cu cei ce au părăsit legământul cel sânt.

31 Și oști trămesse de el vor sta, * și vor profana sanctuarul, întărirea, și vor desființa sacrificiul cel perpetuu, și vor rădica uriciunea pustiirii. Și pre cei ce nelegiuiesc asupra legământului și va strica cu măguliri; dară poporul, care cunoște pre Dumnezeu, va fi tare, și va face lucruri mari.

32 * Și înțelepții poporului vor învêta pre mulți; dară vor căde de sabiă și de flacăra, de captivitate și de răpire, pentru un timp.

33 Și când vor căde, vor fi ajutați cu puțin ajutor; și mulți se vor uni cu dînși cu făcarnicia. Și d'între înțelepți câți-va vor căde, pentru ca să fie încercați și curățiți și înălbiți până la timpul sfârșitului; căci acesta va fi numai pentru un timp hotărît.

34 Și regele va face duple voia sa, și se va înălța și sumeți preste ori-ce deș, și va vorbi lucruri de necredut împotriva Dumnezeului deilor, și va isbuti, până se va împlini urgia; căci cele hotărîte se vor face.

35 Și nu va ține sémă nici de deii părinților se, nici de dorința femeelor, nici nu va ține sémă de vre-un deș ore-care; ci se va sumeți preste toți. Dară va onora în pământul se pre deșul Mauzim (întăririlor), deș, pre care părinții se nu l'au cunoscut; l'ă va onora cu aur și argint.

36 cu petre prețioase și cu lucruri pe preț. Și va face voia sa întăririlor cele tari d'impreună cu deșul cel străin; cine l'ă va recunoște, aceluia și va da multă onoare, și va face să domnescă preste mulți, și țera li va împărți-o drept respală.

37 Astă-feliu în timpul din urmă regele de la mēdă-di se va împunge cu d'insul; și regele de la mēdă-nopțe va năvăli asupra-î ca un vîrtej, cu carē și cu călăreși, și cu corăbii multe; va năvăli și asupra altor țeri, le va potopi, și se va revêrsa; Va năvăli și în pământul cel mareș, și multe țeri vor căde; dară acestea vor scăpa din mâna sa: Edomul, Moabul, și fruntașii filor lui Ammon. Așa și va întinde mâna

preste țeri; și pământul Egiptului nu va scăpa. Va domni preste tesaurile de aur și de argint și de toate cele plăcute ale Egiptului: și Libienii și Etiopienii vor urma pașii se. Dară sciri de la resărit și de la mēdă-nopțe turburându-l, va eși cu mânia mare, ca să nimicēscă și să pērdă pre mulți. Și întindend corturile pavilionului se între mări cătră muntele cel mareș și sânt, va ajunge la sfârșitul se, și nu va fi cine să-l ajute.

CĂCI în timpul acela se va scula Michael, patronul cel mare, care stă pentru filii poporului te; și de și va fi timp de strimtorare, cumă nici o dată n'a fost, de când a stat popor până în timpul acela, totu-și în timpul acela va scăpa poporul te, totu ce se va afla scris în carte. Da, mulți din cei ce dormia, ca în țerana pământului, se vor scula: uni spre nemurire, erū alții spre ocară și rușine eternă. Și înțelepții vor străluci ca strălucirea bolței ceresci, și cei ce au întors pre mulți la dreptate ca stelele în etern și perpetuu.

* Și tu, Daniele, tănușce cuvintele, și sigilează cartea, până în timpul sfârșitului: atunci mulți vor cutriera, și cunoștința se va îmulți.

Și eș Danielu amă privit, și ecce, sta duoi alții, unul d'incōce pe malul riului, și unul d'incolo pe malul riului. Și așis unu cătră bărbatul cel îmbrăcat cu vestmēt de in, care era d'asupra apelor riului: Când va fi acest sfârșit al minunilor acestora? Și amă audit pre bărbatul cel îmbrăcat în in, care era d'asupra apelor riului, când și a înălțat drepta și stanga spre ceri, și a jurat pe cel vi în etern, că acesta va fi la un timp, în timpuri și jumătate de timp; și când se va împlini sfărămarea puterei poporului sânt, toate acestea se vor împlini.

Și eș amă audit, dară n'am înțeles; atunci amă șis: Domnul meu, care este sfârșitul acestora? Și șis-mi-a: Du-te, Daniele, căci cuvintele sînt ascunse și sigilate până la timpul sfârșitului. Mulți se vor curăți, se vor albi și se vor lămuri; dară nelegiuiții vor nelegiui, și nimeni din nelegiuiți nu va înțelege: ci înțelepții

z Num. 24. 24.
Ier. 2. 10.
y Vers. 28.
z Cap. 8. 11. &
12. 11.
a Mal. 2. 7.
b Ebr. 11. 35.
etc
c Cap. 12. 10.
1 Pet. 1. 7.
d Cap. 8. 17, 19.
Vers. 40.

e Vers. 29.
f Vers. 16.
g Cap. 7. 8, 25.
& 8. 25.
h Cap. 8. 11, 24.
25.
i Cap. 9. 27.
j 1 Tim. 14. 3.
k Isa. 14. 13.
l Thes. 2. 4.

m Vers. 35.
n Isa. 21. 1.
o Zech. 9. 14.
p Ezech. 38. 4, 15.
q Apoc. 9. 16.
r Vers. 10, 22.
s Isa. 11. 14.
t Ezech. 11. 8.
u Judec. 4. 10.
v Ps. 48. 2.
w Vers. 16. 41.
x Thes. 2. 4.

y 2 Thes. 2. 8.
Apoc. 19. 20.
—
Capit. 13.
a Cap. 10. 13.
21.
b Isa. 26. 20, 21.
Ier. 30. 7.
Mat. 24. 21.
Apoc. 16. 18.
c Rom. 11. 26.

d Esod. 32. 32.
Ps. 56. 8. &
69. 28.
Ezech. 13. 9.
Luc. 10. 20.
Filp. 4. 8.
Apoc. 3. 5. &
13. 8.
e Mat. 25. 46.
Ioan. 5. 28, 29.
Fapt. 24. 15.
f Isa. 66. 24.

g Rom. 9. 21.
h Cap. 11. 33.
35.
i Prov. 4. 18.
j 1 Cor. 15. 41.
43.
k Cap. 8. 26.
Vers. 9.
l Apoc. 10. 4. &
22. 10.

m Cap. 10. 1.
Vers. 9.
n Cap. 10. 4.
o Cap. 10. 5.
p Cap. 8. 13.
q Deut. 32. 40.
r Apoc. 10. 5, 6.
s Cap. 4. 34.
t Cap. 7. 25. &
11. 13.
u Apoc. 12. 14.
v Luc. 21. 24.

w Apoc. 10. 7.
x Cap. 8. 24.
y Vers. 4.
z Cap. 11. 35.
Apo. 13. 9.
B Apo. 9. 20. &
22. 11.
c Cap. 11. 33.
35.
d Ioan. 7. 17. &
8. 47. & 18. 37.

11 voră înțelege. Și din timpul ^a în care sa-
crificiul celă perpetuu se va desființa, și
uriciunea pustuirii se va rădica, ^{va fi} o mie
12 două sute și nouă-zeci de zile. Fericit
celă ce va accepta și va ajunge la o mie

trei sute trei-zeci și cinci de zile. Dară 13
tu, ^b du-te până la sfârșitul ^{teu}; ^c și te vei
repausa, ^d și vei rămâne în sorta ta până la
sfârșitul zilelor.

O S E A.

Dumnezeu mustră idololatria cea rușinosă a Israelitilor: dară li dă speranță de îndurare.

1 **C**UVENTULU lui Iehova ce a fostă cătră
Osea, fiulul lui Beer, în zilele lui Uzia,
ale lui Iotam, ale lui Ahaz, și ale lui He-
zekia, regi ai lui Iuda, și în zilele lui Iero-
boam, fiulul lui Ioas, regele lui Israel.
2 Inceputulă vorbirei lui Iehova prin Osea.
Iehova dîse lui Osea: ^a Mergi, ié-ți o fe-
meă desfrînată, și fă în desfrînarea cu ea
fii; căci ^b țera a desfrînată, ^{abătându-se} din
urma lui Iehova.
3 Decă a mersu, și a luat pre Gomera,
fîica lui Diblaim; și ea concepu, și-i născu
4 un fiu. Și Iehova a dîsu cătră d'insul:
Chiamă numele lui: Ezreel; căci încă pu-
cîn, ^c și voi resbuna sîngere Ezreelului a-
supra casei lui Iehu, ^d și voi face să ince-
5 teze regatul casei lui Israel. ^e Și în ziua
aceea voi frînge arcul lui Israel în va-
lea Ezreelului.
6 Și ea concepu încă, și născu o fîică. Și
Iehova a dîsu cătră d'insul: Chiamă nu-
mele ei: Lo-Ruhama (cea fără îndurare);
^f căci nu voi mai avé îndurare de casa lui
7 Israel, ci cu totul i voi răpi. ^g Eră de
casa lui Iuda mă voi îndura, și-i voi mên-
tui prin mine însu-mi, care sînt Iehova, Dum-
nezeul lor; ^h nu-i voi mênui prin arc,
nici prin sabie, nici prin resbel, nici prin
caș, nici prin călăreți.
8 Și după ce a întercat pre Lo-Ruhama,
9 ea concepu și născu alt fiu. Și a dîsu
Iehova: Chiamă numele lui: Lo-Ammi (nu-i
poporul meu); căci voi nu-mi sînteți popor,
10 și eu nu vî voi fi Dumnezeu. Totu-și i nu-
merulă fiilor lui Israel va fi ca năpădă
mărei, care nu se pôte măsura, nici numera;
ⁱ și în locul, unde li s'a dîsu: ^j Nu sînteți
poporul meu, acolo li se va dice: Voi sînteți
11 fii Dumnezeului celui viu. ^k Atuncea se vor
aduna la un loc fii lui Iuda și fii lui Is-

rael, și vor pune un cap, și se vor sui
din țera; căci mare va fi ziua Ezreelului.
2 **D**ICETI fraților vostri: Ammi (poporul
meu), și surorilor vîstre: Ruhama (cea
îndurată).

*Dumnezeu se judecă cu poporul său și-lî ame-
nință; dară sîgăduesce a-i ierta.*

Certați-vă cu muma vîstră, certați-vă! 2
Căci ^a ea nu este femeia mea,
și eu nu sînt bărbatul ei;
Ca să depărteze ^b desfrînarile ei de d'înaintea
și adulteriele sale din țitele sale; [ei,
Ca să nu o ^c desbracă până la golicune, 3
și să nu o pună ca în ^d ziua născerei sale,
și să nu o facă ^e ca un deșert,
și să nu o pună ca un pămînt sec,
și să nu o facă să móră de ^f sete.
Nu voi avé îndurare nici de fii ei, 4
fiindcă sînt ^g fii desfrînării.
^h Căci muma loră a desfrînată, 5
născătorea loră a făcut rușine;
Căci a dîsu: Voi merge după iubiții mei,
ⁱ Cari-mi dau pâinea mea și apa mea,
lîna mea și inul meu, oleul meu și bî-
uturile mele.

De aceea éccă, ^j eu voi îngrădi calea ei 6
și voi zidi un zidiu, [cu spin,
Ca să nu-și afle căile sale.
și de va aleră după iubiții ei, nu-i va a- 7
și de-i va căuta, nu-i va afla; [junge;
Atuncea va dice: ^k Voi merge, și mă voi
întorče cătră ^l bărbatul meu cel d'întăi;
Căci mai bine ^m mi era atuncea decătă acum.
și ea nu ⁿ cunoscă, că ^o eu i dădeam grăul, 8
mustul și oleul,
și că-i înmulțeam argintul și aurul,
Pre care-lî întrebuița pentru Baal.
De aceea și voi ^p lua înapoi grăul meu în 9
timpul său,

^a Cap. 8. 11. &
11. 31.
^b Vers. 9.
^c Isa. 57. 2.
^d Apoc. 14. 18.
^e Ps. 1. 5.

OSEA.

—

Capit. 1.

^a Așa cap. 3. 1.
^b Deut. 31. 16.
^c Ps. 78. 27.
^d Ier. 2. 13.
^e Eze. 23. 3.

etc.

^e 2 Reg. 10. 11.
^d 2 Reg. 15. 10,
12.

^e 2 Reg. 15. 29.

^f 2 Reg. 17. 6.

23.

^g 2 Reg. 19. 25.

^h Zech. 4. 6. &

9. 10.

ⁱ Fac. 32. 12.

^j Rom. 9. 27. 28.

^k 1. Pet. 2. 10.

^l Cap. 2. 23.

^m Ioan. 1. 12.

ⁿ Ioan. 3. 1.

^o Isa. 11. 12, 13.

Ier. 3. 18.

Eze. 34. 23.

& 37. 16—24.

—

Capit. 2.

^a Isa. 50. 1.

^b Eze. 16. 25.

^c Ier. 13. 23, 26.

Eze. 16. 37.

39.

^d Eze. 16. 4.

^e Eze. 19. 13.

^f Amos. 8. 11,

13.

^g Ioan. 8. 41.

^h Isa. 1. 21.

Ier. 3. 1, 6, 8,

9.

Eze. 16. 15,

16, etc.

ⁱ Ier. 44. 17.

^j Vers. 8, 12.

^k Iov. 3. 23. &

19. 8.

Plân. 3. 7, 9.

& Cap. 5. 15.

^l Luc. 15. 18.

^m Eze. 16. 8.

ⁿ Isa. 1. 8.

^o Eze. 16. 17,

18, 19.

^p Vers. 8.

- Și mustul meu în timpul se; și voi trage de la d'însa lăna mea și inul meu,
Pre cari i le dădusem, ca să-și acopere goliciunea ei.
- 10 Și acum voi descoperi rușinea ei înaintea iubiților ei,
Și nimenea nu o va scăpa din mâna mea;
- 11 Și voi face să înceteze totă desfătarea ei,
Și serbătorile ei, lunele cele noie ale ei, și sabatele ei,
Și toate serbările ei.
- 12 Voi nimici vițele ei și smochinii ei,
De cari a ținut: Acésta-î plata mea de meretrice,
Pre care mi-au dat-o iubiții mei;
Le voi preface într-o pădure,
Și ferele câmpului le vor mânca.
- 13 Și voi pedepsi asupra ei ȳilele Baalilor, în cari li tămăia,
Și se împodobia cu cerceii se și cu salbe. Și mergea după iubiții se; [le sale, Eră pre mine m'a uitată, ȳice Iehova.
- 14 De aceea éocé, eu o voi ademeni, Și o voi duce într'un deșert, Și-î voi vorbi la inimă.
- 15 Și dintr'insulă ȳ voi face vilă, Și valea strimtorărei pentru pórta speranței; Și va cânta acolo ca în ȳilele tănereței sale, Și ca în ȳiua suirei sale din pământul Egiptului.
- 16 Și în ȳiua aceea, ȳice Iehova, Mă vei chiama: Iși (bărbatul meu); Și nu mă vei mai chiama: Baali (domnul meu).
- 17 Căci voi depărta numele Baalilor din gura ei,
Și nu-și va mai aminti numele lor.
- 18 Și în ȳiua aceea voi încheia legământ pentru d'înși
Cu ferele câmpului,
Cu păsările cerului,
Și cu tărîtorile pământului;
Și arcu, și sabie, și resbelul le voi stărpi din țară,
Și voi face ca ei să locuască în siguranță.
- 19 Și mi te voi logodi în etern; Da, mi te voi logodi în drept și dreptate, în iubire și îndurare;
- 20 Da, mi te voi logodi în credință; Și ve cunósce pre Iehova.
- 21 Și în ȳiua aceea voi răspunde, ȳice Iehova,

Voi răspunde cererei cerîtorilor,
Și acestea vor răspunde cererei pământului,
Și pământul va răspunde cererei grăului, a 22 mustului și a oleiului;
Și acestea vor răspunde cererei Ezreelului.
Și o voi semăna pentru mine în țară, 23
Și me voi îndura de cea fără îndurare;
Și voi ȳice către nepoporul meu: Poporul meu esci,
Și el va ȳice: Dumnezeuul meu esci.

Pecatului lui Israel, și îndreptarea și ȳertarea lui de către Dumnezeu.

DIS'a Iehova către mine: "Mergi érá-și, 3
și iubesc o femeă, iubită de bărbatul se, dară adulteră; iubesc-o, cum iubesc Iehova pre fii lui Israel, dară cari caută la ȳei străini, și iubesc colacii de strafide ai idolilor. Deci mi-am nămit-o 2
cu cinci-spre-dece sicli de argint, cu un omer de orđ, și cu jumătate omer de orđ. Și i-am ȳis: Să locuiesc cu mine 3
ȳile multe; să nu desfrânezi, și să nu ai cu altul; și eu totă așa voi fi cu tine.
Căci fii lui Israel vor rămâne multe 4
ȳile fără rege, și fără domn, și fără sacrificiu, și fără idol, și fără efod și fără terafimi. După aceea fii lui Israel se vor 5
întorce, și vor căuta pre Iehova, Dumnezeuul lor, și pre David, regele lor, și vor alerga la Iehova și la bunătatea lui în ȳilele de apoi.

Nescința și nelegăuirea cumplită a poporului.

ASCULTAȳI cuvântul lui Iehova, fii ai 4
lui Israel!
Căci Iehova are certă cu locuitorii acestui pământ,
Căci nu este adevăr, nici iubire, nici cunoscință de Dumnezeu în acest pământ. 2
Jurarea strimbă, minciuna, și uciderea, Furtul și adulterul s'au răspândit, Și omorurile după omoruri într'una se fac. 3
De aceea este în plângere țara, Și tot locuitorul din ea lăncedesc, Și cu d'înși ferele câmpului și păsările ce- 4
da, chiar pescii mării per. [riului;
Dară nimenea să nu certe, nici să mustre pre altul;
Căci tot ce este de mustreat în poporul te, este și în preutul te. 5
De aceea, tu preutul, aluneci ȳiua,

p Ezech. 16. 37.	e Ezech. 20. 35.	z Ezech. 18. 2.	e Ier. 31. 33, 34.
& 23. 29.	e Ios. 7. 28.	b Iov 5. 23.	Ioan 17. 3.
q Amos 8. 10.	Isa. 65. 10.	Isa. 11. 6-9.	f Zech. 8. 12.
r 1 Reg. 12. 32.	y Ier. 2. 2.	Ezech. 34. 25.	g Cap. 1. 4.
s Amos 8. 5.	y Ezech. 16. 8, 22, 60.	c Ps. 46. 9.	h Ier. 31. 27.
t Vers. 5.	z Ezech. 15. 1.	Isa. 2. 4.	i Zech. 10. 9.
u Ps. 90. 12, 13.	e Ezech. 23. 13.	Ezech. 39. 9, 10.	j Cap. 1. 6.
v Isa. 5. 5.	Ios. 23. 7.	Zech. 9. 10.	k Cap. 1. 10.
w Ezech. 28. 40, 42.	Ps. 16. 4.	d Lev. 26. 5.	l Zech. 13. 9.
		Jer. 23. 6.	Rom. 9. 26.

1 Pet. 2. 10.	g Ier. 50. 4, 5.	Mic. 4. 1.	5. 4.
Capit. 3.	Cap. 5. 6.	—	e Ier. 4. 28. &
a Cap. 1. 2.	h Ier. 30. 9.	Capit. 4.	12. 4.
b Ier. 3. 20.	Ezech. 34. 23, 24. & 37. 22, 24.	a Isa. 1. 18. &	f Amos 5. 16. &
c Deut. 31. 13.	i Isa. 2. 2.	5. 18. 14.	g 8. 8.
d Cap. 10. 3.	Ier. 26. 31.	Cap. 12. 2.	h Zef. 1. 5.
e Ezech. 28. 5.	Ier. 30. 24.	Mic. 6. 2.	i Deut. 17. 12.
f Judc. 17. 5.	Ezech. 38. 8, 16.	b Ier. 4. 22. &	j Vezi Ier. 6. 4, 5. & 15. 8.
	Dan. 2. 28.		

- Și cu tine alunecă profetul năpasta;
Deci pre muma ta, națiunea întreagă, o voi
nimici.
- 6 * Poporul meu se nimicesce din lipsa de
știință;
Pentru că tu ai lepădat știința,
Și eu te voi lepăda pre tine de a-mi mai
preuți;
Pentru că ai uitat legea Dumnezeului tău,
Voi uita și eu pre fiii tăi.
- 7 * Pe cât s'au înmulțit, pe atâta au păc-
tuit asupra-mi;
Deci onora lor o voi schimba în rușine.
- 8 Ei se hrănesc din păcatele poporului meu,
Și doresc fără-de-legile lor.
- 9 De aceea fi-va / de preut ca și de popor:
/I voi pedepsi pentru urmările lor,
Și li voi răsplăti după faptele lor.
- 10 Căci / vor mânca, dară nu se vor sătura;
Vor desfrâna, dară nu se vor înmulți;
Pentru că s'au lăsat de a ține sémă de
Iehova.
- 11 Desfrânarea și vinul și mustul li-au / ră-
pită anima.
- 12 Poporul meu întreabă "lemnele sale,
Și toégul lui, ca să-i predică;
Căci "spiritul desfrânării i-a rătăcit,
Și el desfrânază, abătându-se de la Dum-
neșul său.
- 13 * Sacrifică pe vârurile munților,
Și tămiează pe coline,
Supt stejari, *supt* plop și *supt* terebinț,
Pentru că umbra lor este frumoasă:
De aceea și ficele vóstre desfrânază,
Și miresele vóstre sevârșesc adulterie.
- 14 Eu nu pedepsesc pre ficele vóstre, când
desfrânază,
Nici pre miresele vóstre, când sevârșesc
adulterie;
Căci ei inși-și se trag la o parte cu me-
și sacrifică cu sodomii; [retricile,
De aceea va căde acest popor / cel fără
de minte.
- 15 Dacă tu, Israele, desfrânezi,
Măcar Iuda să nu nelegiuască!
Deci nu mergeți la Ghilgal,
Nici vă suiți la / Betü-Avenü,
Nici vă jurați: "Viú este Iehova."
- 16 Căci Israel / s'a îndărătnicit, ca o juncă
indărătnică;
Și apoi Iehova să-i mai pască acum, ca
pre un miel în loc / rău!
- Efraim / s'a lipit de idoli;
/ Lăsați-l.
- Bătura lor este desfrânată,
Cu totul s'au dat desfrânării,
/ Mai mari lor iubesc ocara.
- 19 Vântul / i va strânge în aripele sale,
/ Și se vor rușina de sacrificiile lor.
- Ma / mari și preuți lui Israel și ai lui Iuda
muștrați și / chiamați la / cînă.
- ASCULTAȚI, preuților, acesta, 5
Și luați aminte, casă a lui Israel!
Și / ie în urechi, casă a regelui!
Căci asupra vóstră vine judecata;
Pentru că / erați un / lat la Mizpa,
Și o cursă întinsă la Tabor.
Și ca să ucidă, / ascunsu-s'au cei abătuți în 2
infundături;
Dară eu pre toți / i voi pedepsi.
- 3 Cunoscu pre Efraim,
Și Israel nu este ascuns de mine;
Și acum, Efraime, / tu desfrânezi,
Israel / s'a pângărit.
- 4 Faptele lor nu / lasă să se întorcă la Dum-
neșul lor;
Căci între ei este / spiritul desfrânării,
Și n'au cunoscut pre Iehova.
- 5 Și / mândria lui Israel se pléce înainte fe-
cei lui,
Deci Israel și Efraim vor căde în ne-
legiurea lor:
Ba chiar și Iuda va căde cu d'înșii.
- 6 Cu turmele lor și cu cireșele lor vor
merge să caute pre Iehova;
Dară nu-l vor afla;
S'a tras de la d'înșii.
- 7 Necredincios purtat-s'au către Iehova:
Căci au născut copii străini!
Dară acum / o lună va fi de ajuns, ca să-i
înghiță pre ei și moscenirile lor.
- 8 / Suflați din / trîmbiță în Ghibea,
Din / trîmbiță în Rama!
/ Sunați tare în / Betü-Avenü;
"Ecce-i" / în / dărăptul tău, Beniamine!"
- 9 Efraim va fi în / pustire în / ziua muștrării;
Între semînțele lui Israel / făcut'amă cu-
noscute cele sigure.
- 10 Mai mari lui Iuda sunt tot / atâția / stră-
mutători de hotare;
Vărsa-voi, ca apa, asupra lor / urgia mea.
- 11 Efraim este / asuprit și / sfărâmat prin ju-
decată;

g Isa. 5. 13.	i Isa. 28. 7.	20. 28.	Cap. 10. 5.	y Ier. 4. 11, 12.	c Amos 3. 2.	Ezec. 8. 18.	j Cap. 8. 1.
h Cap. 13. 6.	Vezi Eccl. 7.	p Amos 7. 17.	t Amos 8. 14.	z Isa. 1. 29.	d Ezech. 23. 5,	Mic. 3. 4.	Ioel 3. 1.
i 1 Sam. 2. 30.	7.	q Rom. 1. 28.	u Zef. 1. 5.	ler. 2. 36.	etc.	Ioan. 7. 34.	k Isa. 10. 30.
Mal. 2. 9.	m Ier. 2. 27.	r Vers. 1. 6.	v Ier. 3. 6. & 7.	—	Cap. 4. 17.	h Isa. 48. 8.	l Ios. 7. 2.
Filip. 3. 19.	n Hab. 2. 19.	s Cap. 9. 15. &	24. & 8. 5.	Capul 5.	Cap. 4. 12.	Ier. 3. 30. &	Cap. 4. 15.
j Isa. 24. 2.	o Isa. 44. 30.	12. 11.	zech. 7. 11.	a Cap. 6. 9.	f Cap. 7. 10.	5. 11.	m Jude. 5. 14.
Ier. 5. 31.	p Cap. 4. 5.	Amos. 4. 4. &	v Mat. 15. 14.	b Isa. 29. 15.	g Prov. 1. 28.	Cap. 6. 7.	n Daut. 19. 14.
k Lev. 26. 36.	q Isa. 1. 29. &	5. 5.	w Mic. 2. 11. &		Mal. 2. 11.	& 27. 17.	o Daut. 28. 23.
Mic. 6. 14.	r Hag. 1. 6.	s 1 Reg. 12. 29.	7. 8.		Ier. 11. 11.	t Zech. 11. 8.	
Hag. 1. 6.	Ezec. 6. 12. &						

- Căci de voiă a mersu în ² calea uriciunei.
- 12 De aceea *foșt'amū* lui Efraimū ca moliă,
Și casei lui Iuda ³ ca putrediciune.
- 13 A vedutū Efraimū bóla sa,
Și Iuda ⁴ rana sa:
Atunci a mersū Efraimū ⁵ în Asiria,
⁶ 'Și a trămesū cătră regele celū resboinicū;
Dară acesta n'a pututū să vē însănătoșeze,
Nici să vē vindece de rana vóstră.
- 14 Căci ⁷ "eū *sūnt* ca unū leū lui Efraimū,
Și ca unū puiū de leū casei lui Iuda;
⁸ "Eū, eū voiū sfăscia, și mă voiū depărta,
Voiū răpi, și nu *va fi* cine să scape.
- 15 Merge-voiū, și mă voiū întorče la lo-
culū meū,
Până ce ⁹ "vorū cunósce că sūnt vinovați, și
vorū căuta fața mea;
¹⁰ "În strimtorarea lorū mă vorū căuta.
- 6 **VENITȚI**, să ne întorcemū cătră Iehova,
Căci ¹¹ "elū a sfăsciatū, și *totū* ¹² "elū ne va
vindeca;
Elū a lovitū, și elū ni va lega *rana*;
2 "Elū într'o *đi*, dūoē, ne va vindeca;
A treia *đi* ne va scula,
Și vomū viețui înaintea lui.
- 3 ¹³ "Atuncea vomū cunósce, și vomū urma a cu-
nósce pre Iehova;
Luminosū ¹⁴ "ca aurora va resări elū,
Și ¹⁵ "va veni la noi ¹⁶ "ca o plóă,
Ca o plóă târđiă, *care* adapă pământulū.
- Nestatornicia, făcarnicia și necuvioșia lui Israelū.*
- 4 ¹⁷ "Ce să-ți facū, Efraime!
Ce să-ți facū, Iuda!
Căci bunătatea ta *este* ¹⁸ "ca nūorulū de de-
mânétă,
Și ca roūa de demânétă, *care* trece.
- 5 De aceea toporitu-i-amū ¹⁹ 'prin profeți,
Ucisu-i-amū prin ²⁰ "cuvintele gurei mele;
Și judecățele *versate* asupră-ți eșiră, *ca* lu-
mina.
- 6 Căci ²¹ "îndurare voiescū, și ²² "nu sacrificiū;
Și ²³ "cunoscința de Dumneđeū maī multū de-
cătū olocauste.
- 7 Dară ei ²⁴ "călcat'aū legământulū, ca orī-care
altū omū;
În elū ²⁵ "purtatu-s'aū necredinciosū cătră mine,
- 8 In ²⁶ "Galaadū, cetatea fucătorilorū de rele,
Plină de urme de sânge.
- 9 Și ca o órdă de hoți *ce* pândescū pre cine-va,
Așa ²⁷ "órda preuțilorū ucide pe drumulū la
Șechemū;

Făptuescū rele.

Veđut'amū ²⁸ "lucruri de gróză în casa lui Is- 10
raelū:Acolo *este* ²⁹ "desfrênarea lui Efraimū;
Israelū s'a pângăritū.Și pentru tine, Iuda, ³⁰ "hotăritu-s'a unū se- 11
cerișū.*Moravurile cele stricate ale curței și ale poporu-
lui mustrate și amenințate.*³¹ "Cândū voiāmū să întorcū prinșii poporu-
lui meū,**CÂNDŪ** voiāmū să vindecū pre Israelū, ³² 7
Atuncea se descoperi fără-de-legea lui
Efraimū,

Și rēutătīle Samariei;

Căci ³³ "ei facū încelăciunī;*În lă-intru* furulū întră,

Și hoții se lătescū pe afară.

Și ei nu cugetă în ânima lorū,

Că eū ³⁴ "ținū minte *tótă* nelegiuirea lorū. 2Acumū ³⁵ "faptele lorū 'i impresură:Ele sūnt ³⁶ "înaintea feței mele.

Desfētă pre rege cu rēutatea lorū,

Și pre cei mari ³⁷ "cu minciunile lorū; 3³⁸ "Toți *sūnt* adulteri,³⁹ "Sūnt ca cuptorulū celū aprinsū alū pitarului;*Celū ce açiță foculū se odihnesce numai de*
la frământarea aluatului

Până la dospirea lui.

Diūa regelui nostru *a venitū!* 5Mai marii aū slăbitū de aprinderea vinului,
Și elū insu-și a întinsū mâna sa batjocuri-
torilorū.

Gătescū ânima lorū, ca pre unū cuptorū,

Stândū la pândă: 6

Pitarulu lorū dórme *tótă* nóptea;*Ėrū* demânétă elū arde ca unū focū inflă-
cărătū.

Toți acestia sūnt aprinși ca unū cuptorū, 7

Și sfăscia pre judecătorii lorū;

⁴⁰ "Toți regii lorū ⁴¹ "aū căđutū:⁴² "Nu *se află* între d'inșii cine să strige cătră
mine.Efraimū ⁴³ "s'a amestecatū cu popórele, 8Efraimū *este* ⁴⁴ "ca o turtă neintórsă.⁴⁵ "Străinii aū măncatū puterea lui, și elū *nici* 9
n'a prinsū de scire;Da, perī albi s'aū ivitū ici-cole pe elū, și
elū n'a prinsū de scire.Și ⁴⁶ "mândria lui Israelū se plécă înaintea fe- 10
ței sale;

p 1 Reg. 12. 23.
Mic. 6. 16.
q Prov. 12. 4.
r Ier. 30. 12.
s 2 Reg. 15. 19.
Cap. 7. 11. &
12. 1.
t Cap. 10. 6.
u Plân. 3. 10.
Cap. 13. 7, 8.

v Ps. 50. 22.
w Lev. 26. 40,
41.
x Ier. 29. 12, 13.
Ezec. 6. 9. &
20. 43. & 36.
31.
y Ps. 78. 34.
—

Capitlū 6.
a Deut. 32. 29.
1. Sam. 2. 6.
b Iov. 5. 18.
Cap. 5. 14.
c Ier. 30. 17.
d 1 Cor. 15. 4.
e Isa. 54. 12.
f 2 Sam. 23. 4.

g Ps. 72. 6.
h Iov. 29. 23.
i Cap. 11. 8.
j Cap. 13. 3.
k Ier. 1. 19. &
5. 14.
l Ier. 23. 29.
m Ebr. 4. 12.
n 1 Sam. 15. 22.
o Ecl. 5. 1.

Mic. 6. 8.
Mat. 9. 13. &
12. 7.
p Ps. 50. 8, 9.
Prov. 21. 8.
Isa. 1. 11.
q Ier. 22. 16.
Ioan. 17. 3.
o Cap. 8. 1.
p Cap. 5. 7.

q Cap. 12. 11.
r Ier. 11. 9.
Ezec. 22. 25.
Cap. 5. 1, 2.
s Ier. 5. 30.
t Cap. 4. 12, 13,
17.
u Ier. 51. 33.
Ioel. 3. 13.
Apoc. 14. 15.

v Ps. 126. 1.
—
Capitlū 7.
w Cap. 5. 1. &
6. 10.
x Ier. 17. 1.
y Ps. 9. 16.
z Prov. 5. 22.
d Ps. 90. 8.

e Rom. 1. 23.
f Ier. 9. 2.
g Cap. 8. 4.
h 2 Reg. 15. 10,
14, 25, 30.
i Isa. 64. 7.
j Ps. 106. 35.
k Cap. 8. 7.
l Cap. 5. 5.

- Dară cu toate acestea "nu se întorcă către Iehova, Dumnezeuul lor, Nici 'lă caută.
- 11 "Efraimū este ca o columbă proastă, fără de minte,
• Ei chiamă Egiptulū, mergū în Asiria;
- 12 Cândū vorū merge, "voiū întinde asupra lorū lațulū meū,
"I voiū doborî, ca pre păserele cerului;
"I voiū pedepsi, "după cumū datu-s'a în sci-re adunării lorū.
- 13 Va! de d'înșii! căci aū fugitū de la mine: Perdere lorū! căci aū nelegiuitū asupră-mi:
"Eū voiamū să-l rescumperū,
Dară ei vorbiră minciunī asupra mea.
- 14 "Și nu aū strigatū cătră mine în ânima lorū, Ci urlaū pe paturile lorū:
Turbaū după grăū și mustū,
Și se depărtaū de la mine.
- 15 I-amū deprinsū, și amū întăritū brațele lorū,
Dara ei mi-aū socotit' o de rău.
- 16 "Se întorcū, dară nu cătră celū Pré-înaltū;
"Ajuns'aū ca unū arcū amăgitorū;
Mai marii lorū cadū de sabiă pentru "tur-barea limbei lorū:
Acēsta fi-va lorū spre batjocură "în pămên-tulū Egiptulū.
- 8 **L**A gura-ți "trimbița!
Neamiculū vine, "ca unū vulturū asupra casei lui Iehova,
Pentru-că "aū călcatū legământulū meū,
Și aū nelegiuitū asupra legei mele.
- 2 "Israelū striga-va cătră mine:
"Dumnezeulū meū, "te cunoscemū."
- 3 Israelū lepēdatu-s'a de bine;
Deci să-lū urmărescā neamiculū.
- 4 "Ei și-aū pusū regi, dară nu prin mine;
Aū aședatū mai mari, dară fără scirea mea:
"Din argintulū lorū și din aurulū lorū făcu-tu-și-aū idoli,
Ca să fie stērpiți.
- 5 Samario, vițelulū teū te-a alungatū,
Aprinsu-s'a asupră-li mânia mea;
"Până cândū nu vorū putē să se curățā!
- 6 Căci unulū din Israelū,
Unū maistru l'a făcutū;
De aceea nici este Dumnezeu;
Deci vițelulū Samariei fărîmī se va face.
- 7 Căci "aū semēnatū vântū,
Și vorū secera vērtejū:
- Holde nu vorū fi;
Și grânele nu vorū da făină;
Și de vorū da, "străinī o vorū înghiți.
- "Israelū înghiți-se-va;
Ajuns'a acumū între națiuni
"Ca unū vasū netrebnicū.
- Căci "s'aū suitū la Asiria,
Ei cari trebuiaū să trăsescā ca "asinulū sēlba-ticū, singurū;
Efraimū "împărțit'a daruri de iubire;
Și de și a împărțitū între popóre, pre ace-
tea totū "le voiū aduna;
Și în curēndū vorū tremura pentru tribu-tulū ce aū să dee "regelui domnilorū.
- Căci Efraimū a "îmmulțitū altarele spre 11
a păcătui,
Avut'a altare de păcătuire.
- Scrisu-i-amū "mărețiile legei mele,
Dară socotitu-s'aū ca lucru străinū.
- "Junghiat'aū olocaustele mele, ca să mânān-ce carnea lorū,
"De aceea Iehova nu le-a primitū;
"Acumū "și va aminti de fără-de-legile lorū,
și va pedepsi păcatele lorū;
"Ei se vorū întorce în Egiptū.
- "Căci Israelū a uitatū pre "Creatorulū seū, 14
și "zidesce palaturi;
Și Iuda a îmmulțitū cetățile întărite;
Dară "voiū trāmete focū în cetățile lui,
Care va mistui palaturile lui.
- Păcatele cele grele ale lui Israelū, și urmările lorū cele perqētore.*
- N**U te bucura, Israele, cu veselīă, ca ce-
le-l-ale popóre;
Căci "ai desfrenatū, abătēndu-te de la Dum-nezeulū teū;
Iubit'ai "plata de meretrice în toate ariele de grăū.
- "Aria și linulū nu-l va nutri;
Și mustulū li va lipsi:
Nu vorū rămānē în "pămēntulū lui Iehova;
"Ci Efraimū se va întorce în Egiptū;
Și "vorū mânca necurate "în Asiria.
- "Nu vorū aduce libapiuni de vinū lui Iehova, 4
"Nici "i vorū fi plăcute sacrificiele lorū;
"Li vorū fi ca pânea celorū ce jālescū;
Toți cei ce vorū mânca se vorū pāngări;
Căci sūnt bucate "pentru fōmea lorū;
Nu vorū intra în casa lui Iehova.
Ce veți face în "qiūa de serbătorire? 5

1. Isa. 9. 13.	18.	Capulū 8.	13. 2.	Cap. 10. 10.	4.	Amos 2. 5.	Cap. 8. 13. &
2. Cap. 11. 11.	1. Mic. 6. 4.	Cap. 5. 8.	1. Jer. 13. 37.	1. Isa. 10. 8.	1. Mos. 5. 22.	—	11. 5.
3. Veđi 2. Reg.	2. Lev. 25. 9, 10.	2. Deut. 28. 49.	2. Prov. 22. 8.	2. Esec. 26. 7.	2. Cap. 9. 9.	Capulū 9.	2. Esec. 4. 13.
4. 15. 19. & 17.	3. Ps. 78. 24.	3. Jer. 4. 13.	3. Cap. 10. 13.	3. Dan. 2. 37.	3. Amos 8. 7.	2. Deut. 28. 68.	3. Dan. 1. 8.
5. 4.	4. Jer. 8. 10.	4. Hab. 1. 8.	4. 13.	4. Cap. 12. 11.	4. Deut. 28. 68.	4. Cap. 9. 2, 6. &	4. 2. Reg. 17. 6.
6. Cap. 5. 13. &	5. Zech. 7. 5.	5. Cap. 6. 7.	5. 2. Reg. 17. 6.	5. Deut. 4. 6, 8.	5. Cap. 9. 2, 6. &	5. 11. 5.	5. Cap. 11. 11.
7. 9. 8. & 12. 1.	6. Cap. 11. 7.	6. Ps. 78. 24.	6. 1. Jer. 22. 28. &	6. Ps. 119. 18. &	6. 1. Jer. 44. 17.	6. 1. Jer. 44. 17.	6. Cap. 8. 4.
8. Esec. 12. 13.	7. Ps. 78. 57.	7. Cap. 5. 15.	7. 48. 38.	7. 147. 19, 20.	7. Deut. 32. 18.	7. Cap. 2. 13.	7. 1. Jer. 6. 20.
9. Lev. 26. 14.	8. Ps. 78. 9.	8. Tit. 1. 16.	8. 2. Reg. 15. 19.	8. 1. Jer. 7. 21.	8. 1. Isa. 29. 23.	8. Cap. 2. 9, 12.	8. Cap. 6. 13.
10. Deut. 28. 15.	9. Cap. 9. 2, 6.	9. 2. Reg. 16. 13.	9. 1. Jer. 2. 24.	9. 1. Jer. 14. 10, 13.	9. 1. Efec. 2. 10.	9. 1. Lev. 25. 23.	9. 2. Deut. 26. 14.
11. etc.	—	10. 17. 25.	10. 1. Isa. 80. 6.	10. Cap. 5. 6. & 9.	10. 1. 1. Reg. 13. 31.	10. 1. Jer. 2. 7. & 16.	10. 1. Lev. 17. 11.
12. 2. Reg. 17. 13.	—	11. Cap. 2. 8. &	11. 2. Reg. 16. 37.	11. 2. Reg. 16. 37.	11. 2. Jer. 17. 27.	11. 18.	11. 1. Cap. 2. 11.

- Și în ziua serbării lui Iehova ?
 6 Căci ecce, fugit'au de *multă* desfrânare;
 * Egiptul¹ 'i va aduna, și Memfisul² 'i va im-
 mormenta;
 Tesaurile lor³ de argint⁴ * le va mosceni ur-
 zica;
 Spinii vor⁵ *cresce* în corturile lor⁶.
 7 Venit'au *șilele* pedepsirei,
 Venit'au *șilele* respălătirei;
 Israel⁷ o va cunoște;
 Profetii⁸ *sunt* nebuni,
 * Cei inspirați *sunt* smintiți,
 Pentru mulțimea fără-de-legei tale și a urei
 celei mari.
 8 * Custodia lui Efraim⁹ pe lângă Dumnezeu¹⁰ lui
 meu,
 Profetul¹¹, era lațu de păserar¹² pe toate că-
 ile sale,
 Și de ură în casa Dumnezeu¹³ lui se.
 9 * Stricatu-s'au forte, ca în *șilele* * Ghibeei;
 * De aceea¹⁴ 'și va aminti fără-de-legea lor¹⁵,
 Va pedepsi *păcatele* lor¹⁶.
 10 Aflat'am¹⁷ pre Israel¹⁸ *plăcutu* ca un¹⁹ stru-
 gure în pusti²⁰ii;
 Vedut'am²¹ pre părinții²² vostri, ca * *ântăiele*
fructe ale smochinului²³ * în primăveră;
 Dară el²⁴ a mers²⁵ către * Baal²⁶-Peor²⁷,
 * S'a consacrat²⁸ * rușinei,
 * Și a ajuns²⁹ de uriciune, ca și *lucrulu* iubi-
 rei lor³⁰.
 11 Efraim³¹ — ca o pasere va sbura mărirea
 lui —
 Nic³² nascere, nic³³ îngrecare, nic³⁴ concepere
 mai multă nu va *avé*.
 12 Căci³⁵ * *chiaru* și de copii³⁶, ce li se vor³⁷ ră-
 dica,
 * I voi³⁸ lipsi, ca nic³⁹ unul⁴⁰ să nu *ajungă*
 bărbat⁴¹;
 Și * vai de ei, când⁴² * *mă* voi⁴³ trage de la
 d'înșii!
 13 Vedut'am⁴⁴ pre Efraim⁴⁵ * ca Tirul⁴⁶, sădit⁴⁷ în
 loc⁴⁸ plăcut⁴⁹;
 * Dară *acest⁵⁰u* Efraim⁵¹ scôte-va pre copii⁵² sei
 înaintea uci⁵³ătorului.
 14 Dă-li, Iehova!
 Dară ce li vei da?
 Dă-li * *mitră* stérpă și *țițe* seci.
 15 Tótă *réutatea* lor⁵⁴ * *este* în Ghilgal⁵⁵:
 Căci acolo învățatu-m'am⁵⁶ a-i ur⁵⁷;
 * Pentru *réutatea* faptelor⁵⁸ lor⁵⁹ 'i voi⁶⁰ goni
 din casa mea;

- Nu-i voi⁶¹ mai iubi;
 * Toți⁶² mai marii lor⁶³ *sunt* neascultători.
 Efraim⁶⁴ este bătut⁶⁵,
 Rădăcina lor⁶⁶ s'a uscat⁶⁷:
 Fruct⁶⁸u nu se va mai face;
 Și * *chiaru* de ar⁶⁹ nasce,
 Voi⁷⁰ omor⁷¹ *fructele* cele dorite ale mitrei
 Dumnezeu⁷² lui 'i va lepăda,
 lor⁷³.
 17 Căci nu l'au ascultat⁷⁴;
 Și se vor⁷⁵ * *rătăci* între popóre.
 10 ISRAEL⁷⁶ *este* ca * o vi⁷⁷ă buécă,
 Dat'a fructe;
 Dară cu cât⁷⁸ *u* fructele sale erau mai multe,
 cu atât⁷⁹ * a înmulțit⁸⁰ altarele sale;
 Cu cât⁸¹ *era* mai bun⁸² pământul⁸³ se⁸⁴, cu
 atât⁸⁵ * a făcut⁸⁶ stâlpi⁸⁷ mai frumoși.
 2 Anima lor⁸⁸ este * *lingușitoare*,
 Dec⁸⁹ se vor⁹⁰ pedepsi;
 El⁹¹ va resturna altarele lor⁹²,
 Va sfărâma stâlpii lor⁹³.
 3 * Căci acum⁹⁴ *dică*:
 Noi nu vom⁹⁵ *avé* rege, fiind⁹⁶ că nu ne te-
 mem⁹⁷ de Iehova;
 Și la ce póte folosi un⁹⁸ rege?
 Vorbia⁹⁹ vorbe,
 4 Jura¹⁰⁰ minciunos¹⁰¹, când¹⁰² *u* incheia¹⁰³ legămên-
 tul¹⁰⁴;
 De aceea¹⁰⁵ și judecata va resări¹⁰⁶ / ca cucuta în
 brazdele țerânei.
 Locuitorii Samariei vor¹⁰⁷ tremura pentru * vi-
 țelul¹⁰⁸ din * Bet¹⁰⁹-Aven¹¹⁰;
 Da, poporul¹¹¹ va jăli pentru el¹¹²;
 Și preuții¹¹³ lui vor¹¹⁴ tremura,
 Ca nu * *mărirea* lui să se strămute din el¹¹⁵.
 6 El¹¹⁶ va fi dus¹¹⁷ în Asiria,
 Ca un¹¹⁸ dar¹¹⁹ * *regelui* resboinic¹²⁰;
 Rușinea va cuprinde pre Efraim¹²¹,
 Și Israel¹²² se va rușina * de sfatul¹²³ se.
 7 * Peri-va regele Samariei,
 Ca spuma de pe fa¹²⁴ça ap¹²⁵.
 8 * Și înălțimile din Aven¹²⁶, * *păcatul* lui Is-
 rael¹²⁷, se vor¹²⁸ sfărâma,
 * Spinii și ciulinii vor¹²⁹ resări pe altarele lor¹³⁰:
 * Și vor¹³¹ *dice* munților¹³²: „Acoperiți-ne;“
 Și colinelor¹³³: „Cădeți preste noi.“
 9 * Israele, *păcătuit*'ai mai mult¹³⁴ decât¹³⁵ în *șile*
 le din Ghibea;
 Acolo *rădicatu-s'au* asupra celor¹³⁶ neleguiți;
 Dară un¹³⁷ * *resbelu* ca cel¹³⁸ din Ghibea n'ar¹³⁹
 put¹⁴⁰é ajunge pre acestia.
 10 * Dupre voia mea 'i voi¹⁴¹ muștra;

¹ Cap. 7. 16.
² Vers. 3.
³ Isa. 5. 6. & 32.
⁴ 13. & 34. 13.
⁵ Cap. 10. 8.
⁶ Ezech. 13. 3.
⁷ etc.
⁸ Mic. 2. 11.
⁹ Zef. 3. 4.
¹⁰ Ier. 6. 17. &
¹¹ 31. 6.
¹² Ezech. 3. 17. &

33. 7.
¹³ q Isa. 31. 6.
¹⁴ Cap. 10. 9.
¹⁵ r Jude. 19. 22.
¹⁶ s Cap. 8. 13.
¹⁷ t Isa. 28. 4.
¹⁸ Mic. 7. 1.
¹⁹ u Veđi cap. 2.
²⁰ 15.
²¹ v Num. 25. 3.
²² Ps. 106. 28.
²³ s Cap. 4. 14.

y Ier. 11. 13.
²⁴ Veđi Jude. 6.
²⁵ 33.
²⁶ z Ps. 81. 12.
²⁷ Ezech. 20. 8.
²⁸ Amos 4. 5.
²⁹ a Iov 27. 14.
³⁰ b Deut. 28. 41.
³¹ 62.
³² c Deut. 31. 17.
³³ d Reg. 17. 18.

Cap. 5. 6.
³⁴ d Veđi 1 Sam.
³⁵ 28. 15, 16.
³⁶ e Veđi Ezech. 26.
³⁷ & 27, s 28.
³⁸ f Vers. 16.
³⁹ g Cap. 13. 16.
⁴⁰ h Luc. 23. 29.
⁴¹ i Cap. 4. 15. &
⁴² 12. 11.
⁴³ j Cap. 1. 6.

j Isa. 1. 23.
⁴⁴ k Vers. 13.
⁴⁵ l Deut. 28. 64.
⁴⁶ 65.
⁴⁷ —
⁴⁸ Caput⁴⁹ 10.
⁴⁹ m Nah. 2. 2.
⁵⁰ n Cap. 8. 11. &
⁵¹ 12. 11.
⁵² o Cap. 8. 4.

d 1 Reg. 18. 21.
⁵³ p Mat. 6. 24.
⁵⁴ q Cap. 3. 4. &
⁵⁵ 11. 5.
⁵⁶ r Mic. 4. 9.
⁵⁷ Vers. 7.
⁵⁸ s Veđi Deut. 29.
⁵⁹ 18.
⁶⁰ t Amos 5. 7. &
⁶¹ 6. 12.
⁶² u Fapt. 3. 23.

Ebr. 12. 15.
⁶³ v 1 Reg. 12. 28.
⁶⁴ w 29.
⁶⁵ x Cap. 8. 5. 6.
⁶⁶ y Cap. 4. 15.
⁶⁷ z 1 Sam. 4. 21.
⁶⁸ 22.
⁶⁹ aa Cap. 9. 11.
⁷⁰ ab Cap. 5. 12.
⁷¹ ac Cap. 11. 6.
⁷² ad Vers. 3. 15.

m Cap. 4. 15.
⁷³ n Deut. 9. 21.
⁷⁴ o 1 Reg. 12. 30.
⁷⁵ p Cap. 9. 6.
⁷⁶ q Isa. 2. 19.
⁷⁷ r Luc. 23. 30.
⁷⁸ s & 9. 6.
⁷⁹ t Cap. 9. 9.
⁸⁰ u Veđi Jude. 20.
⁸¹ v Deut. 28. 63.

- ‘Si popóarele se voru aduna asupra lorú,
Cândú ‘i voiă lega pentru cele două uriciuni
ale lorú.
- 11 Efraimú este ‘juncă învătăată,
Ce iubesce a triera;
Deci voiú pune jugú pe grumazulú ei celú
frumosú;
Voiú înjuga pre Efraimú; Iuda va ara;
Iacobú va grăpa brazdele sale.
- 12 ‘Semenați pentru sine-vé pentru mântuire,
Secerați in îndurare,
‘Arați pământulú vostru celú înțelenitú;
Căci este timpulú de a căuta pre Iehova,
Până ce va veni, și va plóua mântuire pres-
te voi.
- 13 Dară ‘voi ați aratú nelegiuire, ați seceratú
răutate:
Ați mâncatú fructulú minciunei;
Căci te-ai încređutú in calea ta,
In mulțimea viteșilorú tei.
- 14 ‘De aceea perđare se va rēdica între semin-
țiile tale,
Și tóte întăririle tale se vorú secătui.
Cumú Șalmanú a secătuitú ‘Betú-Arbelulú
in ȕiua luptei,
In care ‘muma fu zdrobitá d’asupra copiilorú ei;
- 15 Așa vi va face voiú Betú-Elulú,
Pentru nelegiuirea vóastră cea fără de margini;
Intr’o demănétá ‘peri-va cu desevarșire re-
gele lui Israelú.

*Nerecunoscința lui Israelú pentru îndurarea cea fă-
ră încetare a lui Dumnezeu; amenințări și fágă-
duinși.*

- 11 PRE-cândú ‘Israelú era pruncú, eú l’amú
iubitú,
Și din Egiptú amú ‘chîamatú pre ‘fiulú meú.
- 2 Dară cu câtú profeti ‘i chîmau, cu atáta se
depărtaú de la d’inșil;
‘Sacrificau Baalilorú,
Și tāmăiaú chipurilorú cioplite.
- 3 ‘Eú amú datú lui Efraimú unú conducătorú,
care ‘i lua in brațiele sale;
Dară n’au cunoscutú, că eú ‘voi amú să-i in-
dreptú.
- 4 Trasu-i-amú cu funii de ómenia
Și cu legături de iubire;
Și ‘fostu-li-amú ca cei ce rēdică jugulú de pe
grumazú;
Și ‘pus’amú nutrețulú inaintea lorú.
- 5 ‘In pământulú Egiptulú nu se va mai
întórce;

- Căci Asirianulú este regele lui:
‘Căci n’a voitú să se întórca cătră mine.
- 6 Sabia căde-va preste cetățile lui,
Și va strica zăvóarele lui, și le va mistui,
‘Pentru sfaturile lorú.
- 7 Poporulú meú este pe povérnișulú ‘resculărei
împotriva mea;
Și ‘de și au fostú chîamați cătră celú Pré-
nimenea nu l’a înălțatú. [inaltú,
- 8 ‘Cumú să te datú, Efraime?
Cumú să te părăsescú, Israele?
Cumú să te facú ca ‘Adma?
Cumú să te punú ca Zeboimulú?
‘Anima mea s’a întorsú întru mine,
Compătimirea mea s’a aprinsú.
- 9 Nu voiú îndeplini aprinderea mániei mele,
Nu voiú mai strica Efraimulú;
‘Căci eú Dumnezeuú sînt, și nu omú,
Celú sântú in međiloculú teú;
Și nu voiú veni in mânia.
- 10 Vorú urma lui Iehova,
Cândú ‘va mugi ca leulú;
Da, elú va mugi;
Atuncea vorú alerga fii ‘de la apusú:
Vorú alerga din Egiptú, ca paserea,
- 11 ‘Și ca columba din pământulú Asiriei;
‘Și-i voiú reaseđa in casele lorú,
Đice Iehova.

Cérta lui Dumnezeuú cu Israelú și cu Iuda.

- ‘Efraimú încunjuratu-m’a cu minciuni,
- 12 Și casa lui Israelú cu încelăciuni;
Și Iuda se rătăcesce încă de la Dumnezeuú,
De la celú Sântú și Credinciosú.
- 12 E FRAIMÚ ‘pasce vėntú,
Și urméză după vėntulú de la resăritú;
Pe tótá ȕiua immulțesce minciunile și per-
darea,
- ‘Da, încheiá legături cu Asirienii,
Și se trámete ‘oleiú in Egiptú.
- 2 ‘Iehova are cėrtá și cu Iuda,
Și va pedepsi pre Iacobú dupre căile lui,
Dupre faptele lui ‘i va respłati.
- 3 Incă in mitra mumei fındú, a apucatú ‘căl-
căiulú fratelui seú,
Și in vrėsta sa bărbătėscă ‘s’a luptatú cu
Dumnezeú;
- 4 Da, s’a luptatú cu ángerulú, și l’a învinsú,
Ángerulú plánsu-s’a și s’a rugatú de elú;
In ‘Betú-Elú l’a aflatú, și acolo a vorbitú cu noi.
- 5 Da, Iehova este Dumnezeuú oștirilorú;
Iehova este ‘numele lui.

1 Ier. 16. 16.
Eze. 23. 46,
47.
Cap. 8. 10.
u Ier. 50. 11.
Mic. 4. 13.
v Prov. 11. 18.
w Ier. 4. 2.
x Iov 4. 8.
y Prov. 22. 8.
Cap. 8. 7.

Gal. 6. 7, 8.
z Cap. 13. 16.
a 2 Reg. 18. 34.
& 19. 13.
b Cap. 13. 16.
c Vcrs. 7.
—
Capitul 11.
a Cap. 2. 15.
b Mal. 2. 15.

c Esod. 4. 22.
23.
d 2 Reg. 17. 16.
(Cap. 2. 13. &
13. 2.
e Deut. 1. 31. &
32. 10, 11, 12.
Isa. 46. 3.
f Esod. 15. 26.
g Lev. 16. 13.
h Pa. 78. 25.

Cap. 2. 8.
i Veđi cap. 8.
13. & 9. 3.
j 2 Reg. 17. 13,
14.
k Cap. 10. 6.
l Ier. 9. 6. etc.
& 8. 5.
m Cap. 4. 16.
n Cap. 7. 16.

n Ier. 9. 7.
Cap. 6. 4.
o Fac. 14. 8. &
19. 24, 25.
Deut. 29. 23.
Amos 4. 11.
p Deut. 32. 36.
Isa. 63. 15.
Ier. 31. 20.
q Num. 23. 19.

Isa. 55. 8, 9.
Mal. 3. 6.
r Isa. 31. 4.
Isa. 31. 16.
Amos 1. 2.
s Zech. 8. 7.
t Isa. 60. 8.
Cap. 7. 11.
u Eze. 28. 25,
26. & 37. 21.

25.
v Cap. 12. 1.
—
Capitul 12.
a Cap. 8. 7.
b 2 Reg. 17. 4.
c Cap. 5. 13. &
7. 11.
d Isa. 30. 6. &

57. 9.
d Cap. 4. 1.
Mic. 6. 2.
e Fac. 25. 26.
f Fac. 32. 24,
etc.
g Fac. 28. 12,
19. & 35. 9, 10,
15.
h Esod. 3. 15.

- 6 De aceea întorcede-te către Dumnezeuul tău;
Păzește îndurarea și judecata,
Și sperăză în Dumnezeuul tău pururea.
- 7 Ca un neguțătoru,
În ale cărui mâni sunt *cumpene de înce-
și care iubește a încela, [lăciune,
8 Dice Efraimū: 'Cu adevărat în avușitu-m'amū,
Căstigatu-mi-amū avușii;
Dară în toate căstigurile mele nu se va găsi
în mine nici o nedreptate, nici un păcatu.
- 9 Dară, *eu Iehova, Dumnezeuul tău din pământul Egiptului,
"Te voi face eră-și să locuiești în corturi,
Ca în zilele de serbător.
- 10 "Cuvântat'amū și prin profeți,
Și amū immulțitū visiunile,
Și parable 'amū vorbitū prin profeți.—
- 11 Dară *în Galaadū se aflau deșertăciuni și
idoli minciunoși,
În *Ghilgalū sacrificau tauri,
Și *altarele lorū erau ca bulgării pe braz-
dele țerânei.—
- 12 Și Iacobū a *fugitū în pământul Siriei,
Și Israelū a *servitū pentru o femeă,
Și pentru o femeă a păzitū vite.
- 13 "Și prin profetū a suitū Iehova pre Israelū
din Egiptū,
Și prin profetū a fostū păstratū poporulū
acesta.
- 14 Dară *Efraimū întăritat'a pre Dumne-deu a-
marū forte:
De aceea va vërșă sângele lui asupra lui,
"Și *ocara lui o va întorcede Domnulū seū a-
supra lui.
- Pecatulū și pedepsa lui Israelū; chiāmări la că-
inșă, și fāgăduinșă.*
- 13 CÂNDŪ Efraimū vorbīa, era spaimă; era
înalțū forte în Israelū;
Dară *de cumū a păcătuitū prin Baalū, a
muritū.
- 2 Și acumū păcătuescū din ce în ce mai multū,
Și *și-aū făcutū lorū-și din argintulū lorū chi-
purī vërșate,
Idoli duple măestria lorū;
Tote acestea sunt lucruri de măistru;
Dicū ei de d'însele,
„Omēni ce voiescū să sacrifice, *să sărute
vișeii.“
- 3 De aceea vorū fi *ca unū nūrū de demănēță,
Și ca roūa de demănēță, ce trece,
- *Ca plēva, ce se spulberă de pe ariă,
Și ca fumulū în căminū.
Dară *eu Iehova sunt Dumnezeuul tău din
pământul Egiptului;
Și *altū deū afară de mine să nu cunoscī;
Căci nu este altū mēntuitorū afară de mine.
*Eū te-amū cunoscutū în pustiū,
*Într'unū pământū secū.
Dară *pāscēndū s'aū sāturatū,
S'aū sāturatū, și s'a înălțatū anima lorū,
De aceea *m'aū uitatū.
Dreptū care 'li voiū fi ca unū leū,
Și ca *unū leopardū voiū pāndi la drumū;
*I voiū întimpina *ca o ursōică lipsitā de pui,
Și voiū sfāscia îmbrăcămītea ānimei lorū,
Și acolo 'i voiū înghiți ca unū leū;
Fērele cāmpului 'i vorū sfāscia.
*Perdutu-te-ai, Israele,
*Dară în mine este ajutorulū tău.
Unde este deci regele tău?
*Să te mēntuīă acumū în toate cetățile tale!
Și unde sunt judecātorī tēi, de cari *ai dīsū:
Dă-mī rege și mai mari?
*Datu-ți-amū rege întru mânia mea,
Dară *lū voiū și lua în urgia mea.
*Fără-de-legea lui Efraimū este strīnsă,
Pecatulū seū s'a păstratū:
"Dureri de femeă în facere vorū veni asupra-ī,
Este *fiiū neînțeleptū;
Căci nu se *aține la timpū la spargerea nas-
cerei.
*Din mână infernului i-ași rescumpēra;
De mōrte i-ași mēntui;
Dară *haide, mōrte, cu ciuma ta!
Haide, infernule, cu mortăciunea ta!
*Compățimīrea fie ascunsă de ochiī mei!
Căci de și *este roditorū în cāmpū,
*Vēntulū de resăritū va veni;
Vēntulū lui Iehova se va rēdica din deșertū,
Și isvorulū lui va usca,
Și fōntāna lui se va seca;
Acesta va răpi tesaurulū tuturorū vaselorū
sale cele prețioșe.
Samaria se va nimici;
*Căci s'a resculatū asupra Dumnezeuului seū;
*Vorū cădē de sabiā;
Prunciī lorū cei sugētorī sdrobi-se-vorū,
Și ingrecatele lorū se vorū spinteca.
- ISRAELE, *întorcede-te către Iehova, Dum- 14
ne-deulū tău;
*Căci ai cădūtū prin fără-de-legea ta.

Cap. 14. 1.	Cap. 5. 1. & 6.	51. & 13. 3.	Cap. 11. 2.	32. 10.	Deut. 32. 38.	Prov. 22. 3.	Cap. 4. 19.
Mic. 6. 8.	8.	Ps. 77. 50.	Cap. 2. 8. &	Deut. 8. 12.	Cap. 10. 3.	2 Reg. 19. 3.	2 Reg. 18. 12.
Isa. 37. 7.	Cap. 4. 15. &	Isa. 63. 11.	8. 4.	14. & 32. 15.	Vers. 4.	Isa. 25. 8.	2 Reg. 8. 12.
Prov. 11. 1.	9. 15.	Mic. 6. 4.	1 Reg. 19. 18.	Cap. 8. 14.	1 Sam. 8. 5,	Exec. 37. 12.	& 15. 16.
Amos 8. 5.	Amos 4. 4. &	1 Reg. 17. 11—	Cap. 6. 4.	1 Plān. 3. 10.	19.	1 Cor. 15. 54.	Isa. 13. 18.
Zech. 11. 5.	5. 5.	18.	1 Dan. 2. 35.	Cap. 5. 14.	1 Sam. 8. 7. &	Cap. 10. 14, 15.	Amos 1. 13.
Apoc. 3. 17.	Cap. 8. 11. &	1 an. 11. 18.	Isa. 43. 11.	1 Jer. 5. 6.	10. 19. & 15.	Nah. 3. 10.	—
Cap. 13. 4.	10. 1.	Deut. 28. 37.	Cap. 12. 9.	2 Sam. 17. 8.	22, 23. & 16. 1.	—	Cap. 12. 6.
1 Lev. 23. 42,	* Fac. 28. 5.	—	Isa. 43. 11. &	Prov. 17. 12.	Cap. 10. 3.	b Veți Fac. 41.	Isa. 12. 6.
43.	Deut. 26. 5.	Copulū 18.	45. 31.	o Prov. 6. 52.	t Deut. 32. 34.	58. & 48. 19.	Isa. 12. 6.
Neem. 8. 17.	t Fac. 29. 20,	a 2 Reg. 17. 16,	h Deut. 2. 7. &	Cap. 14. 1.	10v 14. 17.	c Ier. 4. 11.	Isa. 12. 6.
Zech. 14. 16.	28.	18.	32. 10.	Mal. 1. 9.	u Isa. 13. 8.	Exec. 17. 10.	Isa. 12. 6.
o 2 Reg. 17. 18.	u Exod. 12. 50,	—	i Deut. 8. 15. &	p Vers. 4.	Jer. 30. 6.	& 19. 12.	b Cap. 13. 2.

- 2 Luați cu voi cuvinte, și întorceți-vă către
Diceți-I: [Iehova:
Rădica-ți totă fără-de-legea *nóstră*, și pri-
mesce-*ne* bine;
Așa vom plăti *v* vîitei buzelor *nóstre*.
3 *a* Asiria nu ne va mîntui;
a Nu vom călări pe cai;
a Și nu vom mai dice către lucrul mâne-
lor *nóstre*: Sînteți *dei* *nostri*;
a Căci întru tine va afla îndurare cel *orfan*.
4 Voi *vindeca* *a* neascultarea lor,
i Voi *iubi* *i* cu bună-voia;
Căci *mânia* mea s'a întorsu de la d'insul.
5 Voi *fi* lui Israel *ca* *i* roia:
Ca crinul el *va înflori*,
Și *va prinde* rădăcinele sale, *ca arborele* Li-
banului:
6 Ramurile lui se vor *întinde*,
a Mărirea lui *va fi* *ca a* olivului,

Și *i* mirosul lui *ca al* Libanului.
Se vor *întorce* *a* cei ce *ședeau* supt umbra 7
lui,
Vor *însica* *ca* grăul, și vor *înflori* *ca*
viia,
Mirosul lui *va fi* *ca al* vinului din Li-
ban.
Efraim *va dice*: *a* Ce mai am *a* face cu *i*- 8
doli?
a Auditu-l'am, și voi *privi* spre d'insul:
Fi-i-voi *ca un* brad verde:
a Fruptul te *va purcede* de la mine.
a Cine *este* înțelept, 9
Ca să *pricépa* acestea?
Cu minte,
Ca să *cunoscă* acestea?
Căci *a* drepte *sînt* căile lui Iehova,
Și cei *drepti* pe ele *âmbă*;
Eru cei *fără-de-lege* *cadu* pe ele.

IOELŪ.

Predicări despre judecări, ce au să vină, și îndemnări la căință și rugăciune.

- 1 CUVENTULŪ lui Iehova ce a fostu către
Ioel, fiul lui Petuel.
2 Ascultați *acésta*, bătrânlor!
Și luați în urechi, voi toți locuitorii țerei!
a Una *ca* *acésta* întemplat-u-s'a ore în zilele
Orî în zilele părinților *vostri*? [vostre,
3 *a* Spuneți de *acésta* fiilor *vostri*,
Și fiii *vostri* fiilor lor,
Și fiii *acestora* să *spună* urmașilor lor.
4 *a* Măncat'a locusta
Cele ce au rămasu de la omidă;
Și forfăcarul *măncat'a*
Cele rămase de la locustă;
Eru pre cele rămase de la forfăcaru
Măncatu-le-a mușța.
5 Desceptați-vă, bețivilor, și plângeți,
Și căinați-vă, toți bețitorii de vin,
Pentru must:
a Căci s'a răpit de la gura *vóstră*.
6 Căci *a* un *popor* s'a suitu asupra pămên-
tului meu,
Puternic și *fără* număr:
i Dinții lui *sînt* *ca* dinții de leu,
Și maselele le are, *ca* leul bătrân.
7 *a* Prefăcut'a viia mea într'unu deșertu,

Și a roditu smochinul meu:
L'a desgolitu cu totul, și l'a lepădatu:
Remas'au albe rămurele lui.
a Căinează-te, *ca o* logodnică, încinsă în sac 8
Pentru *bărbatul* tănăreței sale!
Răpitu-s'a *i* darul de pâne și libațiunea 9
Din casa lui Iehova;
Bocescu-se preuți, servii lui Iehova.
Câmpul s'a pustiit, 10
a Tărâna bocescu;
Căci grăul s'a pustiit,
i Mustul s'a storsu,
Oleul lipăsece.
a Rușinați-vă, plugarilor, 11
Căinați-vă, vierilor,
Pentru grău și pentru orđ:
Că sencerișul câmpului a perit;
a Viia s'a secătuit, și smochinul a perit, 12
Mărul-granat, palmierul și mărul,
Toți arborii câmpului s'au uscatu:
De aceea *a* încetat veselia între fiii ome-
nilor.
a Încingeți-vă, și plângeți, preuților, 13
Căinați-vă, servi ai altarului!
Veniți, petreceți *nópte* în saci,

e Ebr. 13. 15.	Vers. 8.	k Ps. 52. 8. &	Ier. 9. 12.	IOELŪ.	d Isa. 32. 10.	i Prov. 2. 17.	m Ier. 14. 3. 4.
d Ier. 31. 18. etc.	g Ps. 10. 14. &	128. 3.	Dan. 12. 10.	—	e Așa Prov. 30.	l Ier. 8. 4.	n Vers. 10.
Cap. 5. 18. &	68. 5.	l Fac. 37. 27.	Ioan. 8. 47. &	Capul 1.	25, 26, 27.	f Vers. 13.	o Isa. 24. 11.
12. 1.	k Ier. 5. 6. & 14.	Cânt. 4. 11.	18. 37.	a Cap. 2. 2.	Cap. 2. 2, 11.	g Ier. 48. 33.	p Ier. 48. 33.
e Deut. 17. 16.	7.	m Ps. 91. 1.	r Ier. 10. 29.	b Ps. 78. 4.	f Apoc. 9. 8.	k Ier. 12. 11. &	Vești Ps. 4. 7.
Ps. 33. 17.	Cap. 11. 7.	n Vers. 3.	Luc. 2. 34.	c Deut. 28. 38.	g Isa. 5. 6.	l Isa. 24. 7.	q Ier. 4. 8.
Isa. 30. 2. 16.	i Efes. 1. 6.	o Ier. 31. 18.	2 Cor. 2. 16.	d Cap. 2. 25.	h Isa. 22. 12.	Vers. 12.	Vers. 8.
& 31. 1.	j Iov. 29. 19.	p Iac. 1. 17.	1 Pet. 2. 7. 8.				
f Cap. 2. 17.	Prov. 19. 12.	q Ps. 107. 43.					

Servi ai Dumnezelui meu!
 Căci darul de pâine și libațiunea au con-
 tenit
 Din casa Dumnezelui vostru.
 14 Sântiți ajunare, prochiâmați și sântă,
 Adunați pre bețrâni și pre toți locuitorii țerei
 În casa lui Iehova, Dumnezelui vostru;
 Și strigați către Iehova.
 15 "Vai de ziua aceea!
 Căci ziua lui Iehova este aproape,
 Și va veni ca o perđare de la A-tot-pu-
 ternicul.
 16 Aș nu s'au răpitu mîncările de d'înaintea o-
 chilor nostri,
 "Desfătarea și bucuria din casa Dumneze-
 lui nostru?
 17 Semintele putredescă suptă brazdele lor,
 Grânarele s'au deșertat, hambarele s'au
 Căci grăul lipsește. [stricat;
 18 Cum s'abieră animalele!
 Rătăcesc-se cirețele de boi;
 Căci nu au păsciune,
 Da, turmele de oi au perit.
 19 Iehova, "cătră tine voi striga:
 Căci focul a mistuit păsciunile pustiului,
 Și flacăra a ars toți arborii câmpului.
 20 Chiară animalele câmpului doresc de tine;
 Căci a secată curgerile apelor,
 Și focul a mistuit păsciunile pustiului.
 2 SUFLAȚI din trîmbiță în Sion,
 "Și dați larmă în muntele cel sânt al
 meu;
 Să se cutremure toți locuitorii țerei;
 Că vine e ziua lui Iehova, căci se apropiă:
 2 "Di de întunerec și de întunecime,
 Di de nouri și de negură desă,
 Ca diorele lățite pe munți;
 "Un popor numeros și puternic,
 "Asemenea căruia n'a fost de la început,
 Și nici va mai fi după el,
 Până în anii multor generațiuni.
 3 "Focul mistue înaintea lui,
 Și flacăra arde înapoia lui;
 Pământul înaintea lui este ca grădina Ede-
 nului,
 "Și înapoia lui este ca un pusti deșert;
 Nimic nu scapă de el.
 4 "Chipul lor este ca chipul cailor;
 Și ca călăreții, așa alergă.
 5 "Ca vuetul de cară, sară pe vîrfurile mun-
 ților,

Ca sunetul flăcării de foc, care mistue
 mirescea,
 "Ca un popor puternic înșirată de bătaia.
 La vederea lui poporele tremură, 6
 "Tote fețele pălesc.
 Alergă ca viteșii; 7
 Ca bărbații de resbel se sui pe zidi,
 Și mergă fie-care în calea sa:
 Nu strică șirurile lor,
 Și unul pre altul nu se împingă; 8
 Fie-care merge în calea sa:
 Prin săbi se aruncă, și nu se rînesc;
 Grăbesc în cetate, 9
 Alergă pe ziduri, se sui pe case,
 "Intră prin ferestre, ca furul.
 "Pământul se cutremură înaintea lor; 10
 Cerurile tremură;
 "Sorele și luna se întunecă,
 Și stelele și trag lumina lor.
 "Și Iehova trimete vócea sa înaintea 11
 sale:
 Căci această tabără a sa este mare forte:
 "Puternic este împlinitorul cuvîntului său;
 Căci "ziua lui Iehova este mare și înfricoșă-
 tă forte;
 Și "cine o va puté suferi?
 Și acum, ăce Iehova: 12
 "Întorčeți-vă către mine din totă ânima vóstră
 În ajunare, în plângere și în jale:
 "Rumpeți-vi ânima, și nu vestmintele, 13
 Și întorčeți-vă către Iehova, Dumnezelui
 vostru;
 Că "milos și îndurător este el,
 Târdu la mânia, plin de îndurare,
 Și se căeșce de relele, pre cari le trimete.
 "Cine scie, de nu se va întorče, și nu se va 14
 căi,
 Și nu va lăsa bine-cuvîntare pe urmă-i,
 "Dar de pâine și libațiune lui Iehova, Dum-
 nezelui vostru?
 "Suflați din trîmbiță în Sion, 15
 "Sântiți ajunare,
 Prochiâmați și sântă;
 Adunați poporul, "sântiți adunarea, 16
 "Stringeți pre bețrâni;
 "Adunați pre copii și pre cei ce sugă țite;
 "Să éșă mirele din câmara sa,
 Și mirésă din așternutul ei!
 Plângă preții, servii lui Iehova, 17
 "Intre portic și altar,
 Și dică: "Cruță, Iehova, poporul teș,

g Vers. 9.	s Ps. 50. 15.	b Num. 10. 5, 9.	i Zech. 7. 14.	Vers. 31.	v Num. 24. 23.	l Iona 4. 2.	f Cap. 1. 14.
r 2 Cron. 20. 3.	a Ier. 9. 10.	c Cap. 1. 15.	j Apoc. 9. 7.	Cap. 3. 15.	b Ios. 14. 12.	g Esod. 19. 10,	g Esod. 19. 10,
4.	Cap. 2. 3.	Obad. 15.	k Apoc. 9. 9.	Mat. 24. 29.	2 Sam. 12. 22.	22.	22.
Cap. 2. 15, 16.	b Iov 38. 41.	Zef. 1. 14, 15.	l Vers. 2.	r Ier. 25. 30.	2 Rug. 19. 4.	h Cap. 1. 14.	h Cap. 1. 14.
Lev. 23. 36.	Ps. 104. 21. &	d Amos 5. 18,	m Ier. 8. 21.	Cap. 3. 16.	Amos 5. 15.	i 2 Cron. 20. 13.	i 2 Cron. 20. 13.
2 Cron. 20. 13.	145. 15.	20.	n Ier. 9. 21.	Amos 1. 2.	Iona 3. 9.	j 1 Cor. 7. 5.	j 1 Cor. 7. 5.
u Ier. 30. 7.	c 1 Reg. 17. 7.	e Cap. 1. 6.	o Ioan 10. 1.	e Vers. 25.	Zef. 2. 3.	k Esod. 8. 16.	k Esod. 8. 16.
v Isa. 13. 6, 9.	& 18. 5.	f Vers. 5, 11, 25.	p Ps. 18. 7.	t Ier. 50. 34.	c Isa. 65. 8.	l Esod. 23. 35.	l Esod. 23. 35.
Cap. 2. 1.	—	g Esod. 10. 14.	q Isa. 13. 10.	Apoc. 18. 8.	Hag. 2. 19.	12.	12.
u Ved. Dent. 12.	Capul 2.	h Fac. 1. 19, 30.	Exec. 32. 7.	u Ier. 30. 7.	d Cap. 1. 9, 13.	Deut. 9. 26—	Deut. 9. 26—
6, 7. & 16. 11,	a Ier. 4. 5.	h Fac. 2. 8. &		Amos 5. 18.	e Num. 10. 3.	29.	29.
14, 15.	Vers. 15.	13. 10		Zef. 1. 15.	Ps. 88. 5, 15.		
y Osea 4. 3.		Isa. 51. 3.					

Și nu da ocărei moscenirea ta,
Ca să-i stăpânească popórele;
"De ce să se ȋdică între popóre:
Unde este Dumneȋeulú lorú?

- 18 *Făcându-se acesta*, Iehova "a fostú gelosú de pământulú seú,
"Și se îndurá de poporulú seú.
19 Și Iehova respunse, și ȋlise poporului seú:
Eccé, eú vi voiú trámets "gráu, mustú și o-
Și vė veȋi sătura de ele, [leiú,
Și nu vė voiú mai face de ocară între
popóre.
20 "Voiú depărta de la voi *optirea* "de la mēdă-
nópte,
Și o voiú împinge în pământulú celú secú
și deșertú,
Cu fața sa "spre marea de cătră resăritú,
Erú cu dosulú seú "spre marea de la apusú;
Și putórea sa se va sui,
Și se va rēdica mirosulú seú celú reú;
Căci a făcutú lucruri mari!
21 Nu te teme, tēră! bucură-te, și te desfēteză!
Căci Iehova a făcutú lucruri mari.
22 Nu vė temeȋi, "vite ale câmpului;
Căci "păsciunile deșertului vorú incolȋi,
Căci arborele va purta fructulú seú,
Smochinulú și vîla vorú da puterea lorú.
23 Și voi, fiií Sionului, bucuraȋi-vė,
Și vė "desfētaȋi întru Iehova, Dumneȋeulú
vostru;
Căci vi "va da "plóia timpuriá cu îmbelșugare,
Și va face să cada plóia,
Cea timpuriá și cea tārȋia, ca mai 'nainte.
24 Și ariele se vorú implé de gráu,
Și tēscurile vorú revērsa de mustú și de
oleiú.
25 Și vi voiú resplăti anii, pre "cari i-aú māncatú
locusta,
Forfăcarulú, mușȋta și omida,
"Óstea mea cea mare, care amú trāmes'o a-
supră-vi.
26 Și veȋi "mānca îndestulú, și vė veȋi sătura,
Și veȋi lāuda numele lui Iehova, Dumneȋeulú
vostru,
Care a făcutú minuní cu voi;
Și poporulú meú nu se va rușina în eternú.
27 "Și veȋi cunósce că eú *sunt* "în meȋiloculú
lui Israelú,
Și că 'eú Iehova *sunt* Dumneȋeulú vostru, și
nu unú altulú;
Și poporulú meú nu se va rușina în eternú.

*Făgăduinȋi de mari bine-cuvēntări Sionului; și
ameninȋări asupra neamicilorú lui.*

- "Și după aceea 28
Voiú "revērsa spiritulú meú preste tótă carnea,
Și vorú profēti "fiií vostri și "ficele vóstre;
Bētrānií vostri vorú visa visurí,
Tēnerií vostri vorú vedé visiuní;
Și chiarú și preste "servi și serve 29
În ȋilele acelea voiú revērsa spiritulú meú;
Și "voiú arēta semne în ceriuri și pe pământú, 30
Sānge și focú și stālpí de fumú;
"Sórele se va schimba în intunerecú, 31
Și luna în sānge,
"Mai 'nainte de a veni ȋiúsa lui Iehova cea
mare și înfricoșată.
Și va fi, 32
Că "ori-cine va chīama numele lui Iehova va
fi scăpatú;
Căci "în muntele Sionului și în Ierusalimú va
Dupre cumú a ȋisú Iehova, [fi mēntuire,
Și la "rēmāșȋta, pre care o va chīama Iehova.
CĂCI eccé, "în ȋilele acelea și în timpulú 3
acela,
Cāndú voiú întorces pre prinșii lui Iuda și
ai Ierusalimului,
"Voiú aduna pre tóte popórele, 2
Și le voiú pogori în "valea lui Iosofatú;
Și "mē voiú judeca cu d'insele acolo
Pentru poporulú meú și moscenirea mea,
Israelú,
Pre care l'aú împrāsciatú între popóre,
Și *pentru că* și-aú împarȋitú *între ele* pāmēn-
tulú meú;
Și aú "aruncatú sortí pentru poporulú meú, 3
Și aú datú unú bāetú pentru o meretrice,
Și aú vēndutú fetele pentru vinú,
Ca să bee.
Și voi, ce aveȋi voi cu mine, tu 'Tirule, și 4
tu Sidonule?
Și voi, tóte hotarele Filistenilorú?
Aú dóră "voiȋi să vė resbunaȋi *asupră-mí*?
Și de voiȋi să vė resbunaȋi *asupră-mí*,
Atuncea fără întârȋiare, curēndú voiú întorces
asupra capului vostru fapta vóstră.
Căci aȋi luatú argintulú meú și aurulú meú, 5
Și sculele mele cele mai frumoșe le-aȋi dusú
în templele vóstre.
Erú pre fiií lui Iuda și pre fiií Ierusalimului, 6
I-aȋi vēndutú la fiií Greciei,
Trāmetēndú-i departe de hotarele lorú.
Eccé, "eú 'i voiú rēdica din loculú, 7

m Ps. 42. 10. & 79. 10. & 115. 2. Mic. 7. 10. n Zech. 1. 14. & 8. 2. o Deut. 32. 26. Isa. 60. 10. p Veȋi cap. 1. 10. Mal. 3. 10, 11, 12. q Veȋi Esod. 10.	r Ier. 1. 14. s Esoc. 47. 18. Zech. 14. 8. t Deut. 11. 24. u Cap. 1. 18, 20. v Zech. 8. 12. Veȋi cap. 1. 19. s Isa. 41. 16. & 61. 10. Hab. 3. 18.	y Lev. 26. 4. Deut. 11. 14. & 28. 12. s Iac. 5. 7. s Cap. 1. 4. t Vers. 11. c Lev. 26. 5. Pa. 22. 26. Veȋi Lev. 26. 26. Mic. 6. 14.	d Cap. 3. 17. e Lev. 26. 11. 12. Esoc. 37. 26, 27, 28. f Isa. 45. 5, 21, 22. Esoc. 39. 22, 28. g Isa. 44. 3. Esoc. 39. 29. Fapt. 2. 17. h Zech. 12. 10.	Isa. 7. 39. i Isa. 54. 13. j Fapt. 21. 9. k 1 Cor. 12. 13. Gal. 3. 28. Col. 3. 11. l Mat. 24. 29. Marc. 13. 24. Luc. 21. 11, 25. m Isa. 13. 9, 10. Cap. 3. 1, 15.	Vers. 10. Mat. 24. 29. Marc. 12. 24. Luc. 21. 25. Apoc. 6. 12. n Mal. 4. 5. o Rom. 10. 13. p Isa. 46. 13. & 59. 20. Obad. 17. Rom. 11. 26. q Isa. 11. 11, 16.	Ier. 31. 7. Mic. 4. 7. & 5. 3, 7, 8. Rom. 9. 27. & 11. 5, 7. — Capulú 8. r Ier. 30. 8. Esoc. 38. 14. s Zech. 14. 2, 3, 4.	c 2 Cron. 20. 26. Vers. 12. d Isa. 66. 16. Esoc. 38. 22. e Obad. 11. f Amos 1. 6, 9. g Esoc. 25. 15, 16, 17. h Isa. 48. 5, 6. i 49. 12. Ier. 23. 8.
---	---	---	--	--	--	---	---

- Unde i-ați vândutū,
Și voiū întorče asupra capului vostru fapta
voastră:
- 8 Voiū vinde pre fiil voștri și pre ficele vóstre
În mânele fiilorū lui Iuda;
Și-i vorū vinde la 'Sabeenī, la unū poporū
depărtatū:
Căci Iehova a ȃis'o.
- 9 *Prochiamați acésta între popóre!
Pregătiți resbelū, desceptați pre viteși!
Să se apropie și să se rēdice toți bărbații
de resbelū;
- 10 'Ferele vóstre de plugū bateți-le în săbiū,
Și cósele vóstre în lānci;
*Celū neputinciosū să ȃică: Sânt vitésū!
- 11 *Grăbiți, și veniți voi, tóte popórele de jurū
Și vē adunați! [împrejurū.
Acolo va repune Iehova *puterniciū tei.
- 12 Să se scóle popórele,
Și *să se-suli în valea lui Iosafatū;
Căci acolo voiū ședé, ca să *judecū tóte po-
pórele.
- 13 *Puneți la secere, căci *secerișulū este coptū;
Veniți, pogoriți-vē, căci 'linulū este plinū, și
cādele se vērșă;
Căci rēutatea lorū este mare.
- 14 Mulțimi, mulțimi
*In valea hotărīrei!
Căci aprópe este *ȃiua lui Iehova in valea
hotărīrei.

- *Sórele și luna se vorū întuneca, 15
Și stelele 'și vorū trage lumina lorū.
Erū Iehova va 'mugi din Sionū, 16
Și va resuna vócea sa din Ierusalimū;
Și *ceriurile și pāmēntulū se vorū cutremura;
*Darā Iehova va fi scāparea poporului seū,
Și adāpostulū filorū lui Israelū.
Așa 'veți cunósce, că eū Iehova sūnt Dum- 17
neđulū vostru,
Celū ce locuescū în Sionū, *muntele celū
sāntū alū meū.
Atuncea Ierusalimulū va fi sāntū;
Și 'strāini nu vorū mai trece prin elū.
Și în acea ȃi 18
Munți vorū *picura mustū,
Și colinele vorū curge lapte;
Și apele vorū curge din tóte pērēiele Indeei,
Și *unū isvorū va eși din casa lui Iehova,
Și va adāpa *valea Šittimulū.
'Egiptulū va fi unū deșertū, 19
Și 'Edomulū va ajunge unū pustiiū deșertū,
Pentru silnicia făcutā filorū lui Inda;
Căci au vērșatū sānge nevinovatū în pā-
mēntulū lorū.
Erū pāmēntulū lui Iuda va fi locuitū *in e- 20
ternū,
Și Ierusalimulū din generațiune în gene-
Și voiū 'curāți sāngele lorū, [rațiune. 21
Care nu l'amū curāțitū încă;
*Căci Iehova șede în Sionū.

A M O S Ū.

*Judecățele lui Dumnezeu asupra popórelorū păgāne de jurū împrejurū, și asupra lui Iuda și
lui Israelū.*

- 1 CUVINTELE lui Amosū, *care era d'între
păstorī din 'Tekoa, pre cari le-a vėdūtū
despre Israelū *in ȃilele lui Uzia, regele lui
Iuda și in ȃilele lui 'Ieroboamū, fiulū lui
Ioășū, regele lui Israelū, dūoi ani mai 'na-
inte de *cutremurū.
- 2 Și a ȃisū: Iehova va 'mugi din Sionū,
Și va resuna vócea sa din Ierusalimū:
Și lócașurile păstorilorū vorū boci,
Și vērfulū 'Carmelulū se va usca.
- 3 Așa ȃice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale 'Damascului, ba
incā pentru patru,

- Nu voiū întorče de la elū pedēpsa lui:
'Fiindū-cā a trieratū Galaadulū cu trierā-
tóre de ferū;
'De aceea trāmete-voiū focū în casa lui Ha- 4
zaelū,
Care va mistui palaturile lui Benū-Adadū.
Și voiū frānge *zāvórele Damascului, 5
Și voiū stērpi locuitorulū din valea idolului,
Și pre celū ce ține sceprulū din casa E-
denulū;
Și 'poporulū Širiei va fi dusū prinsū la *Kirū,
ȃice Iehova.
- Așa ȃice Iehova: 6

<p>1 Ezech. 23. 42. 2 Ier. 6. 30. 3 Veđi Isa. 8. 9, 10. Ier. 46. 3. 4. Ezech. 38. 7. 4 Veđi Isa. 2. 4. Mic. 4. 3. 5 Ezech. 12. 8. 6 Vers. 2. 7 Pa. 108. 20. 8 Isa. 13. 3.</p>	<p>9 Vers. 2. 10 Pa. 96. 13. & 11 98. 9. & 110. 12 6. 13 Isa. 2. 4. & 3. 14 Mic. 4. 3. 15 Mat. 13. 39. 16 Apoc. 14. 15. 17 Ier. 51. 33. 18 Osea 6. 11.</p>	<p>19 Isa. 63. 3. 20 Plān. 1. 15. 21 Apoc. 14. 19, 22 30. 23 Vers. 2. 24 Cap. 2. 1. 25 Cap. 2. 10, 31. 26 Ier. 25. 30. 27 Cap. 3. 11. 28 Amos 1. 2. 29 Hag. 2. 6. 30 Isa. 51. 5, 6.</p>	<p>31 Cap. 2. 27. 32 Dan. 11. 45. 33 Obad. 16. 34 Zech. 8. 3. 35 Isa. 35. 8. & 36 52. 1. 37 Nah. 1. 15. 38 Zech. 14. 21. 39 Apoc. 21. 27. 40 Amos 9. 13. 41 Isa. 30. 25. 42 Pa. 46. 4.</p>	<p>43 Ezech. 47. 1. 44 Zech. 14. 8. 45 Apoc. 22. 1. 46 Num. 25. 1. 47 Isa. 19. 1, etc. 48 Ier. 49. 17. 49 Ezech. 25. 13, 50 15. 51 Amos 1. 11. 52 Obad. 10. 53 Amos 9. 15. 54 Isa. 4. 4.</p>	<p>55 Ezech. 48. 35. 56 Vers. 17. 57 Apoc. 21. 3. 58 — 59 AMOSŪ. 60 — 61 Capulū 1. 62 Cap. 7. 14. 63 2 Sam. 14. 2.</p>	<p>64 2 Cron. 30. 20. 65 Osea 1. 1. 66 Cap. 7. 10. 67 Zech. 14. 5. 68 Ier. 25. 30. 69 Ier. 3. 16. 70 1 Sam. 25. 2. 71 Isa. 38. 9. 72 Isa. 8. 4. & 73 17. 1. 74 Ier. 49. 23.</p>	<p>75 Zech. 9. 1. 76 Reg. 10. 32. & 77 13. 7. 78 Ier. 17. 27. & 79 49. 27. 80 Vera. 7, 10, 19. 81 Cap. 2. 3, 5. 82 Ier. 51. 30. 83 Plān. 2. 9. 84 2 Reg. 16. 9. 85 Cap. 9. 7.</p>
---	--	---	--	--	--	---	---

- Pentru trei fără-de-legi ale *Gazei, ba încă
pentru patru,
Nu voiū întorče de la ea *pedépsa* ei:
Fiindū-că a adusū prinsū pre *poporulū meu*
în o captivitate deplină,
° Dându-*lū* Edomului:
7 ° De aceea trāmete-voiū focū preste zidiulū
Gazei,
Care va mistui palaturile ei.
8 Şi voiū stēpi pre locuitorulū ° din Aşdodū,
Şi pre celū ce ţine sceptrulū din Aşkelonū,
Şi voiū ° întorče mâna mea asupra Ekronului,
Şi ° rēmāşiţa Filistenilor va peri,
Dice Iehova, Domnulū.
9 Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °Tirului, ba încă
pentru patru,
Nu voiū întorče de la elū *pedépsa* lui;
° Fiindū-că a trădatū Edomului pre *poporulū*
meū în o deplină captivitate,
Şi nu şi-a amintitū de legāmēntulū frātescū;
10 ° De aceea trāmete-voiū focū preste zidiulū
Tirului,
Care va mistui palaturile lui.
11 Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °Edomului, ba
încă pentru patru,
Nu voiū întorče de la elū *pedépsa* lui;
Fiindū-că a urmăritū pre °fratele seū °cu sabiā,
Şi a lepēdatū tōtā compātīmirea,
° Şi mânia lui °lū sfascia necontentitū,
Şi urgia sa se ţinea pururea;
12 De aceea ° trāmete-voiū focū în Temanū,
Care va mistui palaturile Bozrei.
13 Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °fiilorū lui Am-
monū, ba încă pentru patru,
Nu voiū întorče de la ei *pedépsa* lorū;
Fiindū-că aū °spintecatū îngrecatele din Ga-
laadū,
° Ca să-şi lātēscă hotarulū lorū;
14 De aceea aprinde-voiū focū în zidiulū °Rabbei,
Care va mistui palaturile ei,
° Cu alarmă în di de bataiā,
Cu vērtejū în di de furtună.
15 Şi ° regele lorū va merge în captivitate,
Elū şi mai marii lui împreună,
Dice Iehova.
2 AŞA dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale °Moabului,
ba încă pentru patru,
- Nu voiū întorče de la elū *pedépsa* lui;
Fiindū-că a °arsū ōsele regelui Edomului
până la varū;
De aceea trāmete-voiū focū în Moabū,
Care va mistui palaturile °Kiriitolui;
Şi Moabulū va muri cu vuetū,
° Cu alarmă în sunetulū trîmbiţei.
Şi voiū stēpi °judecătorū dintr'insulū,
Şi voiū ucide pre toţi mai marii lui cu d'in-
Dice Iehova. [sulū împreună,
Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale lui Iuda, ba încă
pentru patru,
Nu voiū întorče de la elū *pedépsa* lui:
° Fiindū-că a despreţuitū legea lui Iehova,
Şi n'a păzitū aşedāmintele lui;
Şi °idoli lorū minciunoşi i-aū încelatū,
° După cari aū āmblatū părinţii lorū;
° De aceea trāmete-voiū focū în Iuda,
Care va mistui palaturile Ierusalimului.
Aşa dice Iehova:
Pentru trei fără-de-legi ale lui Israelū, ba
încă pentru patru,
Nu voiū întorče de la elū *pedépsa* lui;
Fiindū-că °a vëndutū pre celū dreptū pen-
tru argintū,
Şi pre celū lipsitū pentru o părechia de în-
cālciāminte;
Şi postesce până şi ţerāna pāmēntului de
pe capulū saracilorū,
Şi °strāmbētātesce calea celorū sermani;
Şi °fiulū şi părintele lui întrā la *aceeaşi* fētā,
° Profanāndū numele celū sântū alū meū;
Şi se culcă pe vestimente °luate amanetū,
° Lūngă ori-ce altarū;
Şi beū vinulū celorū condamnaţi
În casa ōeilorū lorū.
Darā eū amū stērpitū pre °Amoreū de d'in-
aintea lorū,
° A cărui înālţime *era* ca înālţimea cedrilorū,
Şi *care era* tare, ca stejarii;
Totu-şi amū °nimicitū fructulū lui de d'asupra,
Şi rădēcinele lui de desuptū.
Şi °v'amū scosū din pāmēntulū Egiptului,
Şi °v'amū condusū patru-ōeci de ani în pustiiū,
Ca să luaşi în stēpānire pāmēntulū Amo-
reilorū.
Şi amū rēdicatū din fiii vostri profeţi,
Şi d'intre tēnerii vostri °nazarei;
Aū nu *este* aşa, fiilorū lui Israelū?
Dice Iehova.

° 2 Cron. 28. 18.
Isa. 14. 29.
Ier. 47. 4. 5.
Ezec. 25. 15.
Zef. 3. 4.
° Vers. 9.
p Ier. 47. 1.
q Zef. 3. 4.
Zech. 9. 4.
r Ps. 81. 14.
s Ier. 47. 4.
Ezec. 25. 16.

i Isa. 23. 1.
Ier. 47. 4.
Ezec. 25. 15.
27. & 28.
Ioel 3. 4. 5.
u Vers. 6.
v Vers. 4, 7, etc.
° Isa. 21. 11. &
34. 5.
Ier. 49. 8, etc.
Ezec. 25. 12.
13, 14. & 35.

2, etc.
Ioel 3. 19.
Obad. 1, etc.
Mal. 1. 4.
y Fac. 27. 41.
Deut. 23. 7.
Mal. 1. 2.
z 2 Cron. 28. 17.
a Ezech. 35. 5.
b Obad. 9, 10.
c Ier. 49. 1, 3.
Ezec. 25. 2.

Zef. 2. 9.
d Osea 13. 16.
e Ier. 49. 1.
f Deut. 3. 11.
g Sam. 12. 26.
Ier. 49. 3.
Ezec. 35. 5.
q Cap. 2. 2.
h Ier. 49. 3.

Capulū 2.
a Isa. 15. & 16.
Ier. 48.
Ezec. 25. 8.
Zef. 2. 8.
b 2 Reg. 3. 27.
c Ier. 48. 41.
d Cap. 1. 14.
e Num. 24. 17.
Ier. 48. 7.
f Lev. 26. 14.

15.
Neem. 1. 7.
Dan. 9. 11.
g Isa. 23. 15.
Ier. 16. 19, 20.
Rom. 1. 25.
h Ezech. 30. 13.
16, 18, 24, 30.
i Ier. 17. 27.
Osea 8. 14.
j Isa. 29. 21.
Cap. 8. 6.

k Isa. 10. 2.
Cap. 5. 12.
l Ezech. 32. 11.
m Lev. 20. 3.
Ezech. 36. 20.
Rom. 2. 24.
n Ezech. 23. 26.
o Ezech. 23. 41.
1 Cor. 8. 10.
& 10. 21.
p Num. 21. 24.
Deut. 2. 31.

Isa. 24. 8.
q Num. 13. 28,
32, 33.
r Isa. 5. 24.
Mal. 4. 1.
s Ezech. 12. 51.
Mic. 6. 4.
t Deut. 2. 7. &
8. 2.
u Num. 6. 2.
Jude. 13. 5.

- 12 **Erū** voi ați adăpată pre nazarei cu vin;
 Și ați ordinați profeților,
 * Dicendū: Nu profețiți.
 13 * **Eccē**, și eu v^e voiū apesa în loculū vostru,
 Cumū apesa o căruță plină de snopi pre
 pământū;
 14 * Va lipsi celui între scăparea,
 Și celū tare nu se va folosi de puterea sa,
 * Și celū vitésu nu-și va putē mēntui viēța.
 15 Pre celū ce mănuesce arculū nu-lū va ținē
 loculū,
 Și celū între la piciorū nu va putē scăpa,
 * Și călărețul nu-și va mēntui viēța;
 16 Și celū mai cu curagiū între viteși
 Va fugi golū în acea ȃi,
 Dice Iehova.

Privilegiile și responsabilitatea lui Israelū; amenințări de pedepsă.

- 3 **A** SCULTAȚI cuvēntulū acesta, pre care
 l'a ȃisū Iehova asupra vōstră, filorū
 lui Israelū,
 Asupra a totū nēmulū, pre care l'amū scosū
 2 din pământulū Egiptulū, ȃicendū:
 * Numai pre voi v'amū cunoscutū din tōte
 nēmurile pământulū;
 * De aceea v^e voiū pedepsi pentru tōte
 fără-de-legile vōstre.
 3 Potū ore să âmble dūoi împreună,
 De nu se înțelegū?
 4 Aū dōră arū mugi leulū în pădure,
 De nu arū avē prēdă?
 Sēu arū resuna ore vōcea puilulū de leū în
 pescera sa,
 De nu arū fi prinsū nimicu?
 5 Sēu ore arū cădē paserea în lațū pe pă-
 De nu i s'arū fi întinsū cursă? [mēntū,
 Ore rēdică-se lațulū de pe pământū,
 Fără să se fi prinsū ce-va?
 6 Aū dōră pōte-se, ca trimbița să sune în cetate,
 Fără ca poporulū să nu se înspăimēnte?
 Sēu * să se întēple vre-o nenorocire în ce-
 Și să nu o fi făcutū Iehova? [tate,
 7 Da, Iehova, Domnulū, nimică nu face,
 Fără * să descopere taīna sa servilorū sei,
 profeților.
 8 * Leulū mugescē, cine nu se va teme?
 Iehova, Domnulū, a ȃisū; / cine nu va profeți?
 9 Prochiāmați-lū de pe palaturile din Aȃ-
 dodū,
 Și de pe palaturile din pământulū Egiptulū;
 Și ȃiceți: Adunați-vē pe munți Samariei,
 Și priviți turburările cele mari din meȃflo-
 Și asupririle din lă-intrulū ei. [culū ei,

- Că / nu se pricepū să lucreze dreptū, 10
 Dice Iehova,
 Cei ce adună silnicia și răpirea în palatu-
 rile lorū.
 De aceea așa ȃice Iehova, Domnulū: 11
 Eccē * neamiculū împrejurulū pământulū teū!
 Elū va pleca puterea ta,
 Și palaturile tale se vorū prēda.
 Așa ȃice Iehova: 12
 Cumū păstorulū scapā din gura leulū
 Numai vr'o dūoē bucāți de piciorū sēu unū
 vērū de urechiā,
 Așa vorū scăpa filii lui Israelū,
 Cei ce ședū în Samaria în colțulū patulū,
 Și pe așternutū de mătasa.
 Ascultați, și mărturisiți asupra casei lui 13
 Iacobū,
 Dice Iehova, Domnulū, Dumneȃeulū oști-
 rilorū,
 Că în ce ȃi voiū pedepsi fără-de-legile lui 14
 Israelū asupra lui,
 Voiū pedepsi și altarele din Betū-Elū:
 Și cōrnele altarulū se vorū tăia,
 Și vorū cădē la pământū;
 Voiū lovi / casa de ernā cu / casa de vērā, 15
 Și * casele cele de fildisū vorū peri,
 Da, casele cele mari se vorū nimici,
 Dice Iehova.

Mustarea mai marilor și a poporului pentru asuprire, idololatriā și necăință.

- A** SCULTAȚI cuvēntulū acesta, voi * vaci 4
 din Basanū,
 Cele din muntele Samariei,
 Cari apesați pre cei sermanī, și sfărămați
 pre cei lipsiți,
 Și cari ȃiceți cătrā domniī lorū:
 „ȃați-ne să bemū“
 * Iehova, Domnulū, a juratū pe sântēnia sa, 2
 Că eccē, vorū veni ȃile asupra vōstră,
 În cari / cu cărligele v^e vorū prinde,
 Și pre urmașiī vostri cu undiți de pescari.
 * Și veți eși prin spărturele zidūrilorū, 3
 Fie-care dreptū înaintea sa:
 Și v^e veți arunca de la întărire, ȃice Iehova.
 * Duceți-vē la Betū-Elū, și faceți fără- 4
 de-legi;
 Îmmulțiți neleguirile vōstre / în Ghilgalū,
 * Aduceți sacrificiele vōstre în tōtā demānéta,
 * Și ȃecimile vōstre la fie-care trei ani de ȃile;
 * Și aduceți sacrificiulū de mulțumire din pāne 5
 dospită,
 Și prochiāmați / darurile vōstre de bună-voiā;
 Prochiāmați-le,

v Isa. 30. 10.
 Ier. 11. 21.
 Cap. 7. 13, 13.
 Mic. 2. 6.
 Isa. 1. 14.
 Ier. 9. 23.
 Cap. 9. 1, etc.
 Ps. 23. 16.

a Ps. 33. 17.
 —
 Capulū 3.
 Deut. 7. 6. &
 10. 15.
 Ps. 147. 19.
 20.

b Veȃi Dan. 9.
 12.
 Mat. 11. 22.
 Luc. 12. 47.
 Rom. 3. 9.
 1 Pet. 4. 17.
 Isa. 45. 7.
 Fac. 6. 13. &

13. 17.
 Ps. 33. 14.
 Ioan. 15. 15.
 Cap. 1. 2.
 Fapt. 4. 20.
 5. 20, 29.
 1 Cor. 9. 16.

g Ier. 4. 22.
 2 Reg. 17. 3,
 6. & 18. 9, 10,
 11.
 Ier. 36. 32.
 Judo. 3. 20.
 1 Reg. 22. 39.

Capulū 4.
 a Ps. 22. 12.
 Ezech. 39. 18.
 b Ps. 39. 35.
 c Ier. 16. 16.
 Hab. 1. 15.

d Ezech. 12. 5,
 12.
 e Ezech. 30. 39.
 f Osea 4. 15. &
 12. 11.
 Cap. 5. 5.
 g Num. 23. 3, 4.

h Deut. 14. 26.
 i Lev. 7. 13. &
 23. 17.
 j Lev. 22. 18,
 21.
 Dent. 12. 6.

- * Că așa vi place, fiiloră lui Israelū,
Dice Iehova, Domnulū.
- 6 De aceea v'amū datū curățenia dinților
în toate cetățile vōstre,
Și lipsă de pâne în toate locurile vōstre;
'Dară nu v'ați întorsū cătră mine, dice Iehova.
- 7 Și amū opritū și plōia de la voi
Cu trei luni înainte de secerișū;
Și amū ploătatū preste o cetate,
Și preste alta n'amū ploătatū;
Într'unū ogorū a ploătatū,
Și ogorulū, în care n'a ploătatū, s'a uscatū:
- 8 Încâtū dūoē, trei cetăți se duceau la altă
cetate, ca să bea apă,
Și nu se săturaū;
'Dară nu v'ați întorsū cătră mine,
Dice Iehova.
- 9 *Bătutu-v'amū cu arsură în grău și cu gălbinares;
Mulțimea grădinelor vōstre, a vișelor vōstre,
A smochinilor vōstri și a olivilor vōstri,
'Māncat'o-a omida;
Dară nu v'ați întorsū cătră mine,
Dice Iehova.
- 10 Trāmes'amū asupra vōstră cūmă, *dupre felulū din Egiptū;
Pre tēneri vōstri ucisu-i-amū de sabiă,
Și luatu-v'amū caii vōstri;
Și amū rădicatū putōrea taberelor vōstre
până la nările vōstre:
'Dară nu v'ați întorsū cătră mine,
Dice Iehova.
- 11 Resturnatu-v'amū,
Cumū a resturnatū Dumneḡeḡ *Sodoma și Gomorra,
'Și ați ajunsū ca unū tăciune scosū din focū:
'Dară nu v'ați întorsū cătră mine,
Dice Iehova.
- 12 De aceea, așa 'ți voiū face, Israele,
Și fiindū-că 'ți voiū face așa,
*Gătesce-te să întimpinī pre Dumneḡeḡulū
teū, Israele.
- 13 Căci ēccē, celū ce a făcutū munții
Și a creatū vēntulū,
'Celū ce spune omulū până și gândurile lui,
'Celū ce face ȋiorele și întunereculū,
'Și āmbli pe înălțimile pāmēntulū,
'Iehova, Dumneḡeḡulū oștirilor, *este* numele lui.
- Plāngerī asupra lui Israelū; desceptări și indemnări.*
- 5 **A** SCULTAȚI cuvēntulū acesta, ce eū 'in-nalțū asupra vōstră,
- Acestā plāngere, casā a lui Israelū!*
Cădu't'a, și nu se va mai scula,
Feciōra lui Israelū:
Jace aruncatā la pāmēntū,
Și nu *este* cine să o scōle.
Căci așa dice Iehova, Domnulū:
Cetatea, din care eșiau o mie,
Va rămānē cu o sută:
Și din care eșiau o sută,
Va rămānē cu ȋeece,
În casa lui Israelū.
Căci așa dice Iehova cătră casa lui Israelū:
'Căutați-mē, *și veți trăi.
Și nu căutați *Betū-Elulū,
Și nu intrați în Ghilgalū,
Și nu treceți la *Beerū-Šeba;
Căci Ghilgalulū va fi dusū în captivitate,
Și / Betū-Elulū se va nimici.
'Căutați pre Iehova, și veți trăi;
Ca să nu isbucnēscā ca foculū în casa lui Iosefū,
Și să-o mistulū, și să nu *fie* nimenea în Betū-Elū, care să-lū stingā.
Voi cari *prefaceți judecata în pelinū,
Și aruncați la pāmēntū dreptatea,
Căutați pre celū ce a făcutū 'pleiadele și Orionulū,
Pre celū ce prefacă umbra morȋei în de-
'Și întunecā ȋiūa ca nōptea; [mānēȋ,
Pre celū ce *chiamā apele mării,
Și le vērsā preste pāmēntū;
'Iehova *este* numele lui!
Pre celū ce rădicā sfārāmarea asupra celū
puternicū,
Ca să între sfārāmarea în întărituri.
'Ei urēscū pre celū ce muștrā în pōrtā,
Și *se îngreșōșēzā de celū ce vorbesce fără prihanā;
De aceea, fiindū-că călcați pre saracū,
Și luați de la elū daruri de grāu:
De *ați ziditū case de pētrā cioplitā,
Totu-și nu veți locui în ele;
De ați săditū vii plăcute,
Totu-și nu veți bē vinulū lorū.
Căci cunoscū fără-de-legile vōstre cele multe,
Și pēcatele vōstre cele mari,
Alē vōstre, celorū *ce apēsați pre celū dreptū,
Și luați mitā,
Și *strimbați *dreptulū* celorū saraci în pōrtā.
De aceea *celū cu minte tace în timpulū
Căci *este* timpū rēū. [acesta;
Căutați binele și nu rēulū, pentru ca
să trăiți;

Ps. 81. 12.	o Ioc. 1. 4	Isa. 12. 19.	o Ps. 129. 2.	Cap. 5. 8. &	Ier. 29. 13.	i Iov. 9. 9. &	38. 39.
I. Isa. 26. 11.	2. 25.	Ier. 49. 18.	Dan. 2. 28.	9. 6.	Vers. 6.	38. 31.	Mic. 6. 15.
Vers. 5. 8.	p Esod. 9. 3, 6.	* Zech. 3. 2.	* Cap. 5. 8. &	—	o Isa. 55. 3.	j Ps. 104. 20.	Zef. 1. 13.
Hag. 2. 9.	& 12. 29.	Iuda 23.	8. 9.	Capul 5.	d Iov. 33. 31.	Hag. 1. 6.	Hag. 1. 6.
Hag. 2. 17.	Deut. 28. 27.	* Vers. 6.	y Deut. 32. 13.	o Cap. 8. 14.	e Cap. 9. 6.	Cap. 2. 6.	p Cap. 2. 6.
m Vers. 6. 10.	60.	* Veȋi Esod. 13.	& 33. 29.	f Osea 4. 15. &	i Cap. 4. 13.	i Isa. 29. 21.	q Isa. 29. 21.
11.	Ps. 78. 50.	5. & 27. 20.	Mic. 1. 3.	o Ier. 7. 29.	g Vers. 4.	m Isa. 29. 21.	r Cap. 2. 7.
n Deut. 28. 22.	q Vers. 6.	Luc. 14. 31.	s Isa. 47. 4.	Esod. 19. 1. &	h Cap. 6. 12.	n 1 Reg. 22. 8.	r Cap. 6. 10.
Hag. 2. 17.	r Fac. 19. 24, 25.	32.	Ier. 10. 16.	2 Cron. 15. 2.		o Deut. 28. 30.	

- Și așa Iehova, Dumneșul oștirilor, va
 Cumă dicesi. [fi cu voi,
 15 'Uriți reul, și iubiți binele,
 Și așezați dreptatea în poartă:
 *Pôte, Iehova, Dumneșul oștirilor, se va
 De rămășița lui Iosef. [indura
 16 De aceea Iehova, Dumneșul oștirilor,
 Domnului, așa dicesi:
 Plângere va fi în toate părțile;
 Și în toate ulițele voru dicesi: „Vai, vai!”
 Și voru striga pre plugari la plângere,
 Și *pre cei cu meșteșugul bocirei la bocire.
 17 Și în toate viile o bocire va fi;
 Căci *voiți trece prin meșlocul tei,
 Dice Iehova.

Siguranța neadeverată spusă și muștrată.

- 18 *Vai celor care dorescu diia lui Iehova!
 De ce folosă vi va fi diia lui Iehova?
 *Va fi de întunecă, și nu de lumină.
 19 Este *ca cumă aru fugi omul de d'inainte
 tea leului,
 Si l'aru întimpina unu ursu;
 Său aru intra în casă, și sprijinindu mână
 sa de părete,
 Unu șerpe l'aru mușca.
 20 Aș nu va fi de întunecă diia lui Iehova,
 și nu de lumină?
 Ba chiaru întunecime și fără lucră?
 21 *Urăscu și mă lepădu de serbătorile vós-
 tre,
 Și *nu-mi voru fi plăcute serbările vós-
 tre.
 22 *De-mi veți aduce olocauste și darurile vós-
 tre de pâne,
 Nu le voiți primi,
 Și nu voiți privi sacrificiul vostru de bu-
 curiă din cele îngrășate.
 23 Depărtăză de la mine vuetulă cântărilor
 tale,
 Și cântarea harpelor tale nu o voiți asculta.
 24 *Ci judecata să curgă ca apa,
 Și dreptatea ca unu părău puternic.
 25 /Aș dără m-ai adusă sacrificii și daruri de
 pâne,
 Casă a lui Israelu, patru-deci de ani în
 pustii?
 26 Dară ați purtată pre Sicutu, *Molocul vos-
 tru;
 Și pre Chiună, idoli vostri,
 Și pre Cocabă, deul vostru,
 Pre care voi vi l'ati făcutu.
 27 De aceea vă voiți duce prinși *d'incolo de
 Damascu,

Dice Iehova, 'ală cărui nume este Dumneș-
 ul oștirilor.

- Vai *voui, celor fără grijă în Sion, 6
 Și celor ce se încredă în muntele Sa-
 mariei,
 Locuri *renumite între cele mai de căpiteniă
 ale popórelor,
 Cătră cari se îndreptă casa lui Israelu!
 *Treceți la Calne, și vedeți; 2
 Și de acolo duceți-vă la Hamatulă cel
 mare:
 Și pogoriți-vă la Gatul Filistenilor;
 *Aș mai bune sânt acestea decât regatele
 vósre?
 Ori cuprinsul loră este mai mare decât
 cuprinsul vostru?
 Voi cari *credeți departe 'diia nenorocirei, 3
 Și /faceți să se apropie *intronarea silniciei;
 Voi, cei ce vă culcați pe paturi de fildisă, 4
 Și vă resfăciați în așternutele vósre,
 Și mâncați mnei din meșlocul turmei,
 Și vitei din locul loră de îngrășare;
 *Cari uniți vócea vósra cu a harpei, 5
 Și vi născociți instrumente de musică, *ca
 David;
 Voi ce beți vinulă în cupe, 6
 Și vă ungeți cu mirurile cele mai alese;
 *Dară de rânele lui Iosef nu vă întristați
 De aceea, acumă fi-veți duși prinși în 7
 fruntea celor care voru fi duși prinși,
 Și inceta-voră ospețele celor resfăciați.
 *Iehova, Domnulu, juratu-s'a pe sine; 8
 Iehova, Dumneșul oștirilor, dicesi:
 Luat'amă în ură *mândria lui Iacobu, și u-
 răscă palaturile lui;
 Deci da-voiți în mână neamicului cetatea și
 totu ce este într'insa.
 Și va fi, chiaru de voru rămăne de ce ómeni 9
 în vre-o casă,
 Ei voru muri.
 Și dacă pre unul din ei 'lă va rădica un- 10
 chifulă se, se celă ce arde morșă,
 Ca să-i scótă ósele din casă,
 Și va dicesi celui ce se va afla în lă-intrulă
 casei:
 „Mai este cine-va cu tine“?
 Și acesta va răspunde: Nu.
 Atuncea va dicesi: „Tac!“
 *Căci nu mai este timp de a aminti numele
 lui Iehova.
 Căci éccă, *Iehova ordinăză, 11
 Și va lovi casele cele mari cu ruinare,
 Și casele cele mici cu surpare.

* Mic. 3. 11.
 i Ps. 34. 14. &
 97. 10.
 Rom. 12. 9.
 u Esod. 32. 30.
 2 Reg. 19. 4.
 Ioel 2. 14.
 i Jer. 9. 17.
 e Esod. 12. 12.

Nah. 1. 12.
 y Isa. 5. 19.
 i Jer. 17. 16.
 Ezech. 12. 22,
 27.
 2 Pet. 3. 4.
 i Jer. 30. 7.
 Ioel 2. 2.
 Zef. 1. 15.

a Ier. 48. 44.
 b Prov. 31. 27.
 i Isa. 1. 11-16.
 i Jer. 6. 30.
 Osea 8. 13.
 c Lev. 26. 31.
 d Isa. 66. 3.
 Mic. 6. 6, 7.
 e Osea 6. 6.

Mic. 6. 8.
 f Deut. 32. 17.
 i Jer. 24. 14.
 Ezech. 20. 8,
 16, 24.
 Fapt. 7. 42,
 43.
 Vești Isa. 48.

23.
 g 1 Reg. 11. 33.
 h 2 Reg. 17. 6.
 i Cap. 4. 12.
 —
 Capitul 6.
 a Luc. 6. 24.

b Esod. 19. 4.
 c Ier. 2. 10.
 d Isa. 10. 9.
 e 2 Reg. 18. 34.
 f 2 Cron. 26. 6.
 g Nah. 3. 8.
 h Ezech. 12. 27.
 i Cap. 5. 18. &

9. 10.
 j Cap. 5. 12.
 Vers. 13.
 k Ps. 94. 20.
 l Isa. 5. 12.
 m 1 Cron. 23. 5.
 n Fac. 27. 25.
 o Ier. 51. 14.

Ebr. 6. 13, 17.
 p Ps. 47. 4.
 Ezech. 24. 12.
 Cap. 8. 7.
 q Cap. 5. 13.
 r Cap. 8. 3.
 s Isa. 55. 11.
 t Cap. 3. 15.

- 12 Alérgă cai pe stâncă?
Ară cine-va acolo cu boi?
Voi însă "prefaceți judecata în fiere,
Și fructul dreptății în pelin;
- 13 Voi, cari vă desfățați în lucruri de nimic,
Cari diceți: Aă nu ni-am câștigat corno
numai prin puterea noastră.

- 14 Dară éccé, "eü voiü scula unü poporü asu-
pra ta, casă a lui Israelü!
Dice Iehova, Dumneđeulü oștirilorü;
Și vă vorü apesa
De la "intrarea Hamatulü,
Până la pèrèulü deșertulü.

*Visiuni simbolice, arătându apropierea judecătelorü
dumneđesci pentru păcatele poporului.*

- 7 A ȘA mi-a arëtatü Iehova, Domnulü: și
éccé, a formatü locuste la începutulü
esirei otavei; și éccé, era otava după cosi-
2 rea regelü. Și după ce ele au sfârșitü de
măncatü érba pământulü, atunci amü đisü:
Iehova, Dómne, iértă, rogu-te;
"Cumü se va puté ținé Iacobü?
Căci este micü.

- 3 Iehova s'a căitü de acësta;
Nu va fi, đise Iehova.

- 4 Așa mi-a arëtatü Iehova, Domnulü: și
éccé, Iehova, Domnulü, chiamă la judecată
prin focü, și foculü a mistuitü adünculü celü
mare, și a mistuitü o parte a pământulü.

- 5 Atunci amü đisü:
Iehova, Dómne, continesce, rogu-te:
"Cumü se va puté ținé Iacobü?
Căci este micü.

- 6 Iehova s'a căitü de acësta:
Nici acësta nu va fi, đise Iehova, Domnulü.

- 7 Așa mi-a arëtatü: și éccé, Domnulü sta
pe unü zidiü făcutü la cumpenă, și avea în
8 mâna sa o cumpenă; Și đisu-mi-a Iehova:
Ce veđi tu, Amöse? Și amü đisü: Cumpenă.
Atunci a đisü Domnulü:

Éccé, "eü voiü pune cumpenă în međilö-
culü poporului meu Israelü;
Și "nu-i voiü mai ierta.

- 9 Inălțimile lui Isaacü se vorü ruina,
Și sanctuarele lui Israelü se vorü dërima,
Și "më voiü rëdica cu sabia asupra casei
lui Ieroboamü.

- 10 Atunci Amazia, "preutulü din Betü-Elü, a
trămesü cătră "Ieroboamü, regele lui Israelü,
dicëndü: Amosü a conjuratü asupra ta in
međiloculü casei lui Israelü; țera nu póte

- 11 suferi tóte cuvintele lui; Căci așa a đisü
Amosü: Ieroboamü de sabiă va muri, și Is-
raelü va fi dusü prinsü din pământulü seü.

Atunci a đisü Amazia cătră Amosü: Tu, 12
vedëtorule, mergi, fugi în pământulü lui
Iuda; acolo să mânânci pânea, și acolo să
profetesci; Érü 'in Betü-Elü să nu mai pro- 13
fetesci; "căci este sanctuarulü regelü, și este
casa regelü.

Și a respunsü Amosü, și a đisü cătră A- 14
mazia: Eü nu eramü profetü, nici 'fiü de
profetü, "ci eramü păstorü, și stringeamü
sicomore; Și Iehova m'a luatü din urma 15
turmei, și a đisü Iehova cătră mine: Du-te,
profetesece poporului meu Israelü. Și acumü 16
ascultă cuvëntulü lui Iehova; tu đici: Nu
profeti asupra lui Israelü, și "nu picura cu-
vëntulü asupra casei lui Isaacü. "Deci așa 17
dice Iehova:

"Femea ta va fi meretrice in cetate,
Și fiüi tei și fiicele tale de sabiă vorü căde,
Și pământulü teü cu funia va fi împărțitü.
Și tu vei muri in pământü necuratü;
Și Israelü va fi dusü din pământulü seü.

A ȘA mi-a arëtatü Iehova, Domnulü: și 8
éccé, unü panierü cu fructe de veră.
2 Și a đisü: Ce veđi tu, Amöse? și amü re-
spunsü: Unü panierü cu fructe de veră. A-
tunci a đisü Iehova cătră mine:

"Venit'a sfârșitulü asupra poporului meu
"Nu-i voiü mai ierta. [Israelü,

Și "cântările palatului se vorü prefăce în
bocete 3

În điuă aceea, dice Iehova, Domnulü:
Vorü fi multe cadavre,

"Ce se vorü arunca in tăcere in totü loculü.
Ascultați acësta, voi, cei ce "inghițiți pre cei 4

lipsiți,
Și stërpiți pre cei saraci ai țerei,
Dicëndü: „De arü trece mai curëndü acestă 5
"Ca să vindemü grăulü! [lună nouă,

"Și "sabatulü,
"Ca să deschidemü să vindemü bucatele!"
"Micșurändü efa, și măbindü siclulü,
Și strămbëtăindü balanțele cu încelăciune:

Ca să cumpërämü cu "argintü pre cei lipsiți, 6
Și pre cei saraci pentru o părechia de în-
călciăminte,
Și să vindemü codina de grău.

Iehova juratu-s'a pe "mândria lui Iacobü, 7
Dicëndü: 'In eternü nu voiü uita nici una
din faptele lorü.

"Aü döră pământulü să nu se cutremure de 8
acësta?

Și să nu plângă celü ce locuesce pe elü?
Să nu se reverse totulü ca unü fluviü?

Și să nu fie purtatü și înecatü,

u Osea 10. 4. Cap. 5. 7.	Vers. 5. Dent. 32. 36.	Isa. 28. 17. & 34. 11.	8. 14. g 2 Reg. 15. 10.	2 Reg. 2. 5. & 4. 38. & 6. 1.	12. & 29. 21. 25. 31. 32.	Capulü 8.	f Neem. 13. 15.
v Ier. 5. 15.	Vers. 6. Iona 3. 10.	Plân. 2. 8.	h 1 Reg. 12. 32.	m Cap. 1. 1.	p Isa. 13. 16.	a Eze. 7. 2.	g Mic. 6. 10. 11.
n Num. 34. 8.	Iac. 5. 16.	e Cap. 8. 2.	i 2 Reg. 14. 23.	n Eze. 21. 2.	q Osea 4. 13.	b Cap. 7. 2.	h Cap. 2. 6.
1 Reg. 8. 65.	e Vers. 2. 3.	f Fac. 26. 23.	j Cap. 2. 12.	n Mic. 2. 6.	r Zech. 14. 2.	c Cap. 5. 23.	i Cap. 6. 8.
Capulü 7.	d Veđi 2. Reg.	& 46. 1.	k 1 Reg. 12. 32.	e Veđi Ier. 28.	—	d Cap. 6. 9. 10.	j Osea 8. 12. & 9. 9.
a Isa. 51. 19.	21. 13.	Cap. 5. 5. &	l 1 Reg. 20. 35.			e Ps. 14. 4.	k Osea 4. 2.
						f Prov. 30. 14.	

- ¹ Ca *de* fluviulul Egiptului?
- 9 În *ziua* aceea, *dice* Iehova, Domnul,
² Voiți face ca *sorele* să apună la amăzi,
 Și voiți întuneca pământul în *ziua* mare.
- 10 Voiți preface serbătorile *vostre* în plângere,
 Și *tote* cântările *vostre* în bocire;
³ Voiți pune sacul pe *totă* cîpsa,
 Și pleșuviă pe *totul* capul;
⁴ Voiți face ca *țera* să plângă, cumă se plân-
 ge după un *fiu* unic,
 Și sfârșitul se *va* fi ca o *di* de amărăciune.
- 11 Ecce, vin *ziile*, *dice* Iehova, Domnul,
 Când voiți trâmète fîmete asupra *acestei* țeri;
 Nu fîmete de pîne, nici sete de apă,
 Ci ⁵ de auzirea cuvintelor lui Iehova.
- 12 Și vorți merge de la mare până la mare,
 Și se vorți duce de la *mădă-nöpte* până la re-
 Căutând cuvîntul lui Iehova, [săritu],
 Dară nu-l vorți afla.
- 13 În *ziua* aceea feciörele cele frumöse și tē-
 nerii se vorți topi de sete.
- 14 Cei ce ⁶ jură pe ⁷ pēcatul Samariei,
 Și *cari* *dicu*: Dane, vii *este* Dumneđu,
 Și vii *este* drumul *teu*, ⁸ Beeru-Şeba!
 Vorți căde, și nu se vorți mai scula.
- 9 VEDUTAMU pre Domnul ständu pe al-
 taru; și a *disu*:
 Lovesce pragul de susul alu porței, ca să
 se cutremure uşorii:
 Și-i ⁹ dărimă preste capul tuturor acestora:
 Erü *rămăşița* lorü cu *sabiä* o voiți ucide;
¹⁰ Nimenea din ei scăpändu, nu se va mēntui.
- 2 ¹¹ De vorți sēpa până în infernū,
 Și de acolo mēna mea ¹² *î* va lua:
¹³ Și până în ceriü de se vorți sui,
 Și de acolo ¹⁴ *î* voiți pogori:
- 3 Și până în vērful Carmelului de se vorți
 ascunde,
 Chiarü și acolo ¹⁵ *î* voiți căuta, și-i voiți lua;
 Și în fundul mării de se vorți ascunde
 de ochii mei,
¹⁶ Acolo voiți ordina șerpelui, și-i va musca.
- 4 Și de se vorți duce prinși de neamicii lorü,
 Acolo voiți ordina săbiei, și-i va omori;
 Și ¹⁷ voiți pune ochii mei preste ei spre rēu,
 Nu spre bine,
- 5 Căci Iehova, Domnul oştirilorü, *este* acela,
 Ce atinge pământul, și *acesta* ¹⁸ se topesce;
 Și ¹⁹ plângü toți cei ce-lu locuescū,
 Și se revērsă totul ca un *fluviu*,
 Și se înecă, ca *de* fluviulul Egiptului.
- 6 Elü *este* celü ce zidesce ²⁰ cāmărele sale cele
 de susü, în ceriü,

Și întemează bolta sa pe pământü;
 Celü ce ²¹ *î* chîamă apele mării,
 Și le vērșă pe fața pământului;
²² Iehova *este* numele lui.

Au nu-mi sînteți ca fiii Etiopienilorü, 7
 Voi fiii lui Israelü, *dice* Iehova?
 Au n'amü scosü pre Israelü din pământul
 Egiptului,
 Și pre ²³ Filistenü de la ²⁴ Caſtorü, și pre Sirienü
 de la ²⁵ Kirü?

Ecce, ²⁶ ochii lui Iehova, Domnul, *sînt* asu- 8
 pra regatului pēcatosü,
 Și-lü ²⁷ voiți nimici de pe fața pământului;
 Dară pre casa lui Iacobü nu voiți nimici-o
 Dice Iehova. [de totü,

Căci ecce, eü voiți ordina, 9
 Și voiți vēntura casa lui Israelü între *töte*
 popörele,
 Cumă se vēntură *grădul* în ciurü,
 Și nu va căde grăunte pe pământü.
 De *sabiä* vorți muri toți pēcatoșii poporu- 10
 lui meü,
²⁸ Cari *dicu*: Nu *ne* va atinge, nici *ne* va a-
 junge rēutatea.

Făgăduinți de restatornicire și de fericire.

²⁹ În *ziua* aceea voiți rēdica cortulü celü 11
 cădütü alü lui Davidü,
 Și voiți direge spärturile lui;
 Voiți rēdica ruinele lui,
 Și-lü voiți rezidi, ca în *ziile* din vechime;
³⁰ Ca să moscenescă acela *rămăşița* ³¹ Edo- 12
 mulü
 Și a tuturor popörelorü, cari se vorți numi
 dupre numele meü,
 Dice Iehova, celü ce face acestea.

Ecce ³² vin *ziile*, *dice* Iehova, 13
 Când plugarulü va ajunge pre secerătorü;
 Și călcătorulü de pōmă pre semēnătorulü
 de grāne;
 Cândü ³³ muntii vorți picura mustü,
 Și *töte* colinele se vorți revērsa *de* mustü.
 Și ³⁴ voiți întörce pre prinșii poporului meü 14
 Israelü,
 Și ³⁵ vorți rezidi cetățile cele ruinate, și vorți
 locui *în* ele;
 Vorți sădi vii, și vorți bé vinulü lorü;
 Și vorți face grădinü, și vorți mânca frup-
 tulü lorü.

Și-i voiți sădi pe pământulü lorü, 15
 Și ³⁶ nu vorți mai fi smulși de pe pământulü,
 pre care l'amü datü lorü,
 Dice Iehova, Dumneđuulü *teu*.

¹ Cap. 9. 5.	Exec. 7. 18. &	² Deut. 9. 21.	³ Iov. 30. 6.	⁴ Mic. 1. 4.	⁵ Cap. 1. 5.	⁶ Obad. 19.	Exec. 36. 33-
⁷ Iov. 5. 14.	27. 31.	⁸ Cap. 5. 5.	Ier. 51. 53.	⁹ Cap. 8. 8.	¹⁰ Vers. 4.	¹¹ Num. 24. 18.	36.
¹² Isa. 13. 10. &	¹³ Ier. 6. 26.	¹⁴ Cap. 9.	Obad. 4.	¹⁵ Ps. 104. 3, 13.	¹⁶ Ier. 20. 11. &	¹⁷ Lev. 26. 5.	¹⁸ Isa. 60. 21.
¹⁹ 59. 9, 10.	Zech. 12. 10.	²⁰ Ps. 68. 21.	²¹ Lev. 26. 33.	²² Cap. 6. 8.	²³ Ier. 30. 3.	²⁴ Ier. 30. 3.	²⁵ Ier. 32. 41.
²⁶ Ier. 15. 9.	²⁷ 1 Sam. 2. 1.	²⁸ Deut. 28. 65.	²⁹ Deut. 28. 65.	³⁰ Cap. 4. 13.	³¹ Obad. 16, 17.	³² Ier. 30. 3.	³³ Exec. 34. 28.
³⁴ Mic. 3. 6.	³⁵ Ps. 74. 9.	³⁶ Hab. 2. 13.	³⁷ Exec. 5. 12.	³⁸ Ier. 47. 4.	³⁹ Cap. 6. 3.	⁴⁰ Isa. 61. 4. &	⁴¹ Ier. 3. 20.
⁴² Isa. 15. 2, 3.	⁴³ Exec. 7. 26.	⁴⁴ Cap. 2. 14.	⁴⁵ Lev. 17. 10.	⁴⁶ Deut. 2. 23.	⁴⁷ Fapt. 15. 16,	⁴⁸ 65. 21.	
⁴⁹ Ier. 48. 37.	⁵⁰ Osea 4. 15.	⁵¹ Ps. 139. 8, etc.	⁵² Ier. 44. 11.	⁵³ Ier. 47. 4.	⁵⁴ 17.		

O B A D I A.

Păcatele și pedepșirea Edomului; și restatornicirea și fericirea viitoare a lui Israel.

- 1 **V**ISIUNEA lui Obadia.
Așa dice Iehova, Domnul, "despre Edom:
"Audit'amă scire de la Iehova,
Și solă trămesu-s'a între popóre:
Haideți, și să ne sculăm cu resbelu asupra lui!
- 2 Ecce, te-amă făcut mic între popóre;
Esci desprețuit foarte;
- 3 Sumeția animei tale te-a amăgit,
Tu cel ce locuiești în spărturile "stâncelor;
Fiind-că locuința ta este sus,
"Tu dicit în anima ta: Cine mă va pleca la pământ?
- 4 "De te vei înălța, ca și vulturul,
Și de vei pune cuibul tău între stele,
Și de acolo te voi pleca, dice Iehova.
- 5 De "ar fi intrat la tine fur
Său hoți de nopțe,
(Cât esci de pustiu!)
- Ore n'ar fi furat numai cele de ajuns pentru ei?
Său de ar fi intrat la tine culegător de vițe,
Ore "ei n'ar fi lăsat ce-va struguri?
- 6 Cât de cu amănuntul s'a cercetat Esa!
Și s'a descoperit tasurele lui!
- 7 Până la hotare te-au petrecut toți cei în legături cu tine;
"Cei ce erau în pace cu tine, te-au amăgit,
Și te-au întrecut:
Cei ce mâncau pâinea ta întins-au cursă supt
"Nu este într'insul înțelegere. [tine;
- 8 În ziua aceea, dice Iehova,
"A nu voi pierde din Edom chiar și pre înțelepți,
Și priceperea de pe muntele lui Esa?
- 9 Și "viteșii tei, "Temane! se vor spăimănta,
Ca așa să se stêrpescă prin junghiare tot omul din muntele lui Esa.
- 10 Pentru "silnicia ta cătră fratele tău Iacob
Te va acoperi rușinea, și "vei fi stêrpit pentru tot-dé-una.
- 11 În ziua, în care ai statut făcă,
În ziua în care străinii au dus prinsă oștea sa,
- Și cei de altă nămă au intrat în porțile lui;
Cândă au "apucat sorți asupra Ierusalimului,
Fost'ai și tu ca unul din ei.
Dară tu nu trebuia să te "veselesc în "ziua 12 necasului fratelui tău,
În ziua perderei lui;
Nici trebuia să te "bucuri asupra fiilor lui Iuda
În ziua peirei lor;
Nici trebuia să vorbești mândru în ziua strimtorării lor.
- Nu trebuia să intri în porța poporului meu 13
În ziua dărăpănării lor;
Nici trebuia să te bucuri de nenorocirea lor
În ziua dărăpănării lor;
Nici trebuia să pui mâna și tu pe averea lor
În ziua dărăpănării lor;
Nici nu trebuia să te ații la respântii, 14
Ca să stêrpești pre cei din ei, cari scăpaș,
Nici să trădași pre rămașii lor
În ziua strimtorării lor.
- "Căci aproape este ziua lui Iehova asupra tuturor popórelor;
"Cumă ai făcut, așa și se va face;
Faptele tale întorce-se-vor asupra capului tău.
"Căci precumă ai bătut cupa mănii, 16
Vo, cei de pe muntele cel sânt al meu,
Așa vor bé pururea toate popóarele;
Da, vor bé, și vor sorbi tot,
Și vor fi, ca cumă nici n'ar fi fost.
- "Dară pe muntele Sionului "va fi scăpare, 17
Și elu va fi sânt;
Și casa lui Iacob va stêpăni moscenirea lor.
Și casa lui Iacob "va fi focul, 18
Și casa lui Iosef flacăra,
Eră casa lui Esa mirescea;
Și se vor aprinde între ei, și-i vor mistui,
Și nu va rămâne nici o rămășiță "casei lui
Căci Iehova a vorbit. [Esa:
Și cei de la amădă-și "vor stêpăni muntele 19
lui Esa,

OBADIA.	Ioel 3. 19.	Ier. 49. 16. &	i Ier. 33. 22.	n Fac. 27. 41.	Nah. 3. 10.	Prov. 17. 5.	& 49. 12.
—	Mal. 1. 3.	51. 53.	f Isa. 19. 11, 12.	Pa. 137. 7.	q Pa. 22. 17. &	& 24. 17, 18.	Ioel 3. 17.
Opui 1.	b Ier. 49. 14, etc.	Amos 9. 2.	k Iov 5. 12, 13.	Ezec. 26. 12.	51. 7. & 59. 10.	Mic. 7. 8.	1 Pet. 4. 17.
a Isa. 31. 11. &	c 2 Reg. 14. 7.	f Hab. 2. 9.	Isa. 39. 14.	& 35. 5.	Mic. 4. 11. &	t Ezech. 30. 8.	x Ioel 2. 32.
34. 5.	d Isa. 14. 13.	g Ier. 49. 9.	Ier. 49. 7.	Amos 1. 11.	7. 10.	Ioel 3. 14.	y Amos 9. 8.
Ezech. 25. 12,	14, 15.	h Deut. 24. 21.	i Ps. 76. 5.	o Ezech. 35. 9.	r Pa. 37. 13. &	u Ezech. 35. 15.	z Isa. 10. 17.
19, 14.	Apoc. 18. 7.	Isa. 17. 8. &	Amos 2. 16.	Mal. 1. 4.	137. 7.	Hab. 2. 8.	z Zech. 12. 6.
	e Iov 20. 6.	24. 13.	m Ier. 49. 7.	p Ioel 3. 3.	s Iov 31. 29.	v Ier. 25. 28, 29.	a Amos 9. 12.

Și ^bcei din șesul pământului Filistenilor;
 Voru stăpâni câmpia lui Efraim și câmpia Samariei;
 Și Benjaminu va stăpâni Galaadul;
 20 Și cei prinși din oștea fiilor lui Israelu
 Voru stăpâni pământul Cananeilor până la Zarepta;

Și cei prinși ai Ierusalimului ce sînt în Sefarad
^aVoru stăpâni cetățile de la amedă-di.
 Și se voru sui ^cmentuitorii în muntele Sionului
 Ca să judece muntele lui Esau;
 Și ^dîmpărăția va fi a lui Iehova.

I O N A.

Iona, ordinară de a se duce la Niniva, se încercă a fugi la Tarșiş; este aruncată în mare, dară păstrată în viață într-unu chipu minunat.

1 Fost'a cuvîntul lui Iehova către ^aIona, fiulul lui Amittai, dicîndu: Scolă-te, mergi la Niniva, ^b cetatea cea mare, și strigă asupra ei; căci ^creîntatea locuitorilor s'a suită înaintea mea. Dară ^ds'a sculat Iona, ca să fugă în Tarșiş de d'inaintea lui Iehova, și s'a pogorît în ^eIafo; și aflîndu o corabiă mergîndu la Tarșiş, și-a plătit chiria sa, și a intrat în ea, ca să mîergă cu d'înșii în Tarșiş de d'inaintea lui Iehova.
 4 Dară ^fIehova a rădicat unu vîntu puternic pe mare, și se făcu furtună tare în mare, și corabia amenința sfărămare. Și s'a înspăimîntat corăbierii, și au strigat fie-care către deulul se; și au ^garuncat uneltele din corabiă în mare, ca s'o ușureze de ele; eră Iona se pogorise în lăintrul corăbiei, și se culcase; și dormia gre. Deci s'a apropiat de elu cărmaciul, și i-a ^hdis: Ce dormi? scolă-te, ⁱroga pre Dumneșeul tu: ^jpote, Dumneșeul și va aminti de noi, și nu vomu peri.
 7 Și a ^kdis unul către altul: Veniți, și să ^laruncăm sorți, ca să cunoșcem din vina cui ^ma venit asupra-ni această nenorocire. Deci au aruncat sorți, și a cădutu ⁿsorțea pe Iona. Atunci au ^odis către elu: ^pSpune-ni, din vina cui ^qa venit asupra-ni nenorocirea această? Care este meseria ta? și de unde vii? Care este pământul tu? și din ce popor ești? Și elu li-a răspuns: Eu sînt Ebreu; și mă temu de Iehova, Dumneșeul cerului, ^rcare a făcut marea și uscatul.
 10 Atuncea s'a înfricoșat omenii cu frică mare, și i-au ^sdis: Ce ai făcut? Căci cunoșeau omenii, că fugia de d'inaintea lui Iehova, fiindcă li-o spusese. Deci i-au

dis: Ce să-ți facem, ca marea să ni se linișcescă? Căci marea totu mai multu se infuria. Și a ^tdis către d'înșii: ^uRădicați-mă, și mă aruncați în mare, și marea se va liniși; căci cunosc, că din vina mea ^vveni asupra-vi această mare furtună.

Dară omenii văsliău puternic, ca să ^wîn-torcă corabia la uscat; ^xdară nu puteau: căci marea totu mai multu se infuria asupra lor. Dreptu care au strigat către Iehova, și au ^ydis: Rugămu-te, Iehova, rugămu-te, să nu perim pentru viața omului acestuia, și ^zsă nu pui asupra noastră sânge nevinovat; căci tu, Iehova, ^{aa}ai făcut cumu ai voit. Atunci au rădicat pre Iona, și ^{ab}l'au aruncat în mare; și ^{ac}marea s'a alinat din furia sa. Atunci omenii ^{ad}s'au temut de Iehova cu temere mare, și au adus sacrificii lui Iehova, și au făcut voturi.

Și gătise Iehova unu pește mare, care ^{ae}să înghită pre Iona; și ^{af}a fost Iona în pantecele pescelui trei zile și trei nopți.

Rugăciunea, mulțumirea și scăparea lui Iona.

SI s'a rugat Iona lui Iehova, Dumneșeul ^{ag}seu, din pantecele pescelui, și a ^{ah}dis: ^{ai}Strigat'am în strimtorarea mea către ^{aj}el, ^{ak}și elu m'a auditu; [Iehova, Din pantecele infernului am strigat, și tu ai auditu vocea mea.
^{al}Căci m'ai aruncat în adîncuri, In anima mării,
 Și șivoele m'au încunjurat:
^{am}Tote unele tale și valurile tale au trecut d'asupra mea.
^{an}Și eu am dis: Lepădatu sînt de d'inaintea ochiloru tei;

b Eze. 2. 7.
c 1 Reg. 17. 9, 10.
d Ier. 33. 44.
e 1 Tim. 4. 16.
f Iac. 5. 20.
g Ps. 32. 23.
h Dan. 2. 44. & 7. 14, 27.
i Zech. 14. 9.

Luc. 1. 33.
Apoc. 11. 15.
& 19. 6.
—
IONA
—
Capitlu 1.
a 2 Reg. 14. 25.

b Fac. 10. 11.
12.
c Cap. 2. 8, 9.
& 4. 11.
d Fac. 18. 20.
21.
e Ebra 9. 6.
Iac. 5. 4.
f Apoc. 18. 5.

d Cap. 4. 2.
e Ios. 19. 46.
f 3 Cron. 2. 16.
g Fapt. 9. 36.
h Fac. 4. 16.
i Iov. 1. 12. & 2. 7.
j Ps. 107. 25.
k Aps Fapt. 27.

18, 19, 33.
l 1 Sam. 24. 3.
m Ps. 107. 28.
n Ier. 9. 14.
o Ios. 7. 14, 16.
p 1 Sam. 10. 30.
q 21. & 14. 41.
r Prov. 16. 33.

Fapt. 1. 36.
s Ios. 7. 19.
t 1 Sam. 14. 48.
u Ps. 148. 6.
v Fapt. 17. 24.
w Ioan. 11. 50.
x Prov. 21. 30.
y Deut. 21. 8.
z Ps. 115. 3.

z Ps. 89. 9.
aa Luc. 8. 24.
ab Marc. 4. 41.
ac Fapt. 5. 11.
ad Mat. 12. 40.
ae & 16. 4.
af Luc. 11. 30.

Capitlu 2.
a Ps. 120. 1. & 130. 1. & 143. 1.
b Flân. 3. 55, 56.
c Ps. 65. 2.
d Ps. 88. 6.
e Ps. 43. 7.
f Ps. 31. 23.

Totu-și érá-și voiú privi / la templulú celú
sántu alú teú.

5 ^a Apele m'aú impresuratú până la sufletú;
Adúnculú m'a împrejuratú;
Papura s'a impletitú împrejurulú capulú
meú;

6 Pogoritu-m'amú până la temeliele munților;
Závórele páméntulú se trăsaserá după mine
pentru totú-dé-una;

Dará tu aí ródicatú víeța mea ^a din strică-
Iehova, Dumneđeulú meú! [cífune,

7 Pre-cándú lánceđia sufletulú meú în mine,
Adusu-mi-amú aminte de Iehova;
^a Și rugáciunea mea a intratú cátră tine,
La templulú celú sántu alú teú.

8 Cel ce se daú la / deșertáciunile minciúnóse,
^a Și părăsescú mila lorú.

9 Dará eú / și voiú ^a sacrifica cu vóce de laudá;
Voiú ímplini câte amú făgăduitú;
Căci / méntuirea este de la Iehova.

10 Și a ordinatú Iehova pescelú, și a vēr-
satú pre Iona pe uscatú.

*Trámeterea a dñoa a lui Iona în Niniva; și
cáința poporului.*

3 FOSTA cuvéntulú lui Iehova cátră Iona
2 a dñoa órá, dicéndú: Scólă-te, mergi în
Niniva, cetatea cea mare, și strigá asuprá-í
3 strigarea, ce-ți voiú spune. Decí s'a scu-
latú Iona, și a mersú la Niniva după cu-
véntulú lui Iehova.

Erú Niniva era cetate mare fórté, cale de
4 trei díle. Și a începutú Iona să între în ce-
tate cale de o dí, ^a a strigatú, și a díșú: Íncá
patru-deci de díle, și Niniva se va resturna.

5 Și bárbați din Niniva aú ^a cređutú lui
Dumneđeú, aú prochiámatú ajunare, și s'aú
ímbrăcatú în saci, de la celú mai mare alú

6 lorú până la celú mai micú alú lorú. Căci
cuvéntulú a fostú ajunsú cátră regele Nini-
vei, și s'a sculatú de pe tronulú seú, s'a
desbrăcatú de mantia sa, s'a acoperitú cu

7 sacú, și a ^a ședutú pe cenușá. ^a Și s'a pro-
chiámatú și s'a făcutú sciutú în Niniva prin
decretulú regelú și alú mai marilorú seí, di-
céndú: Ómenii și animalele, boii și oile, să

8 nu guste nimicú, nici să pascá, nici apă să
bee; Ci și omulú și animalulú să se aco-
pere cu saci, și să strige tare cátră Dum-
neđeú: și ^a să se întórcá fie-care din calea

sa cea rea, și de la / silnicia ce este în má-
9 nele lorú. ^a Cine scie de nu se va întórcé,

și nu se va cái Dumneđeú, și nu se va ín-
tórce de la aprinderea mániei sale, ca să
nu perimú?

^a Și a vėđutú Dumneđeú faptele lorú, că 10
s'aú întorsú de la calea lorú cea rea: și s'a
cáitú Dumneđeú de réulú, ce dísesé că li va
face; și nu l'a făcutú.

*Nemulțumirea lui Iona și muștrările lui Dum-
neđeú.*

S I s'a întristatú Iona cu întristare mare, 4
și s'a aprinsú de mánia; Și s'a ru- 2
gatú lui Iehova, și a díșú: O Iehova, aú nu
acésta era díceră mea, cândú íncá eramú
în páméntulú meú? de aceea amú căutatú
^a să fugú în Tarșișú; căci sciamú, că tu ^a esci
Dumneđeú ^a milosú și îndurátorú, tárdiú la
mánia, plínú de îndurare, și te cáesci de
réú. ^a Și acumú, Iehova, íé, rogu-te, víeța 3
mea de la mine; căci ^a / mí este mai bine să
morú decâtú să tráescú.

Și a díșú Iehova: Óre se cade să te 4
mánii?

Și a eșitú Iona din cetate, a ședutú spre 5
resáritulú cetáței, și acolo și-a făcutú o co-
libă, și ședea supțú d'insa la umbrá, până
să vėđá ce are să se întéple în cetate. 6
Și gáti Iehova Dumneđeú unú kikaionú, și
l'a făcutú să crească preste Iona, ca să fie
de umbrarú capulú seú, ca să-lú scape de
întristarea sa. Și s'a bucuratú Iona cu bu-
curiá mare de kikaionú.

Și a gátitú Dumneđeú unú verme, cumú 7
s'aú ivitú díorele demáneței urmátóre, care
a lovitú kikaionulú, și s'a uscatú. Și ín- 8
datá ce a resáritú sórele, a rėnduitú Dum-
neđeú unú vėntú de resáritú ardėtorú; și
lovía sórele capulú lui Iona; și lánceđi,
și poftia în sine să móră; și a díșú: ^a Mai
bine / mí este să morú decâtú să tráescú.

Și a díșú Dumneđeú cátră Iona: Óre 9
te superi fórté pentru kikaionú? Și a díșú:
Fórté mé supėrú, până la mórte.

Și a díșú Iehova: Te-ai îndurátú de ki- 10
kaionú, pentru care nu te-ai ostenitú, da,
nici l'a făcutú să crească, ce într'o nópte a
crescutú și într'o nópte a peritú: Și eú óre 11
nu trebuia să mé îndurú de Niniva, / cetatea
cea mare, în care sânt mai mulți decâtú o
sutá dñoă-deci míl de ómeni, ^a cari nu scíăș
a deosebi drėpta lorú de stánga lorú, afará
de ^a vite multe?

f 1 Reg. 8. 38.
g Ps. 69. 1.
Plán. 8. 54.
h Ps. 16. 10.
i Ps. 18. 6.
j 2 Reg. 17. 15.

Pa. 31. 6.
Ier. 10. 8. &
16. 19.
k Ps. 60. 14, 23.
& 116. 17, 18.
Osea 14. 3.

Ebr. 13. 15.
l Ps. 3. 8.
—
Capitlú 8.
a Veđi Deut. 18.

22.
b Mat. 19. 41.
Luc. 11. 32.
c Iov 2. 8.
d 2 Cron. 20. 3.
Ioel 2. 15.

e Isa. 58. 6.
f Isa. 59. 6.
g 2 Sam. 12. 22.
Ioel 2. 14.
h Ier. 18. 8.
Amos 7. 5, 6.

—
Capitlú 4.
a Cap. 1. 3.
b Exod. 34. 6.
Ps. 86. 6.

Ioel 2. 13.
c 1 Reg. 19. 4.
d Vers. 8.
e Vers. 3.
f Cap. 1. 2. &

3. 2, 3.
g Deut. 1. 33.
h Ps. 36. 6. &
145. 9.
—

M I C A.

Judecăţele ameninţându-l Samaria şi Ierusalimul.

- 1 **C**UVÉNTULŪ lui Iehova care a fostă cătră
 "Mica, Morastitulū, în ȕilele lui Iotamă,
 ale lui Ahazū şi ale lui Hezekia, regi ai lui
 Iuda, pre ^b care l'a vȕdută despre Samaria şi
 Ierusalimū.
- 2 Ascultaţi, popórelorū tóte!
 "Audi, pământule, şi tóte de pe d'insulū!
 Şi ^asă fie Iehova, Domnulū, marturū asupra
 vóstră,
 Domnulū din "templulū celū sântū alū seū.
- 3 Căci éccē, 'Iehova va eşi din "loculū seū,
 Se va pogorī, şi va călca preste ^aînălţimile
 pământulū:
- 4 Şi "munţi se vorū topi suptū d'insulū,
 Şi văile vorū crĕpa;
 Fi-vorū ca cĕra înainte foculū,
 Ca apele ce curgū prin ripi.
- 5 Pentru fără-de-legea lui Iacobū *se vorū*
face tóte acestea,
 Şi pentru pĕcatele casei lui Israelū.
 Ce este fără-de-legea lui Iacobū?
 Aū nu Samaria?
 Şi ce *sunt* înălţimile lui Iuda?
 Aū nu Ierusalimulū?
- 6 De aceea preface-voiū Samaria 'în grămăȕi
de petre pe câmpū,
 În sădire de viĕ:
 Voiū rostogoli petrele ei în vale,
 Şi voiū ^adescoperi temeliele ei.
- 7 Tóte chipurile ei cele cĕoplite se vorū sfă-
 răma,
 Şi tóte 'plăţele ei de meretrice cu focū se
 vorū arde,
 Şi toţi idolū ei 'i voiū stĕrpi;
 Căci din plăţele de meretrice i-a adunatū,
 Şi în plăţi de meretrice se vorū înturna.
- 8 Pentru acĕsta "voiū plānge, şi mă voi cāina;
 "Voiū āmbra desbrăcatū şi golū;
 "Voiū face plāngere ca de balaurū,
 Şi bocire ca de struţiū.
- 9 Căci rana sa este fără vindecare;
 Căci ^as'a întinsū până la Iuda;
 Neamiculū a ajunsū până la pórtā poporu-
 lui meū, până la Ierusalimū.

"Nu spuneţi *acĕsta* în Gatū, 10
 Nu plāngeţi;
 La Betū-Afra ^arostogolesce-te în ţĕrānā.
 Treci, locuitóre din Safirū, ^acu ruşinea ta 11
 descoperită:
 Locuitórea din Zanaanū nu ese;
 Bocirea Betū-Ezelulū 'lū opresce de a sta
 lūngă ţine.
 Căci locuitórea din Marotū este în chinuri 12
 pentru bunurile *sale*;
 Fiindū-că ^ase pogorī nenorocirea de la Ie-
 hova în pórtā Ierusalimulū.
 Locuitóre din "Lachisū, inhamă-ţi caii cei iuţi 13
 la carū,
 Tu, începutulū pĕcatulū fiĕcei Sionulū;
 Căci fără-de-legile lui Israelū in tine s'aū
 aflatū.
 De aceea vei ^ada hartiā de despărţeniā Mo- 14
 reşetū-Gatulū,
 Casele din "Aczibū (*incelăciune*) încelăciune
 vorū fi pentru regū lui Israelū.
 'Ţi voiū aduce şi stĕpānū, locuitóre din "Mo- 15
 reşa;
 Până la "Adullamū va ajunge mărirea lui
 Israelū.
 Fă-te "pleşuvū, şi tunde-te pentru ^bfiū tei cei 16
 gingaşi;
 Lăţesce-ţi pleşuvirea ta, ca vulturulū;
 Căci ei se ducū prinşi de la tine.

*Pĕcatele cari aū căşunatū pustiirea Ierusalimulū;
 fāgăduinţi de restatornicire viitoare.*

VAĪ celorū ce ^acugetă fără-de-lege, 2
 Şi ^bfacū rele in paturile lorū!
 Diorele abie lucescū, şi o fāptuescū,
 De li ^ceste la in-de-mānā.
 De poftescū ^aţĕrāne, le şi răpescū; 2
 Şi *de poftescū* case, le şi iĕū;
 Aşa asuprescū pre omū şi casa sa,
 Pre stĕpānū şi stĕpānirea lui.
 De aceea aşa ȕice Iehova: 3
 Éccē, gândescū asupra ^anĕmulū acestuia
 unū reū,
 Din care nu veţi scóte grumazii vostri,

MICA.	d Ps. 50. 7. Mal. 3. 5.	Amos 4. 13. Judc. 5. 5.	k Ezech. 13. 14. I Osea 2. 5, 12.	p 2 Reg. 18. 13. Isa. 8. 7, 8.	t Amos 3. 6. u 2 Reg. 18. 14, 17.	z 2 Cron. 11. 7. a Iov 1. 20.	—
—	e Ps. 11. 4. Iona 2. 7.	Pa. 97. 5. Isa. 61. 1, 2, 3.	m Isa. 31. 3. & 22. 4.	q 2 Sam. 1. 20. r Ier. 6. 26.	v 2 Sam. 8. 2. 2 Reg. 18. 14, 15, 16.	Isa. 15. 2. & 21. 12.	Capulū 2.
Capulū 1.	Hab. 2. 20. f Isa. 28. 21.	Amos 9. 5. Hab. 3. 6, 10, 4.	n Isa. 20. 2, 3, 4.	e Isa. 20. 4. & 47. 2, 3.	x Ios. 15. 44. y Ios. 15. 44.	Ier. 7. 29. & 18. 6. & 47. 5. & 48. 37.	a Osea 7. 6. b Pa. 38. 4.
a Ier. 28. 18. b Amos 1. 1. c Deut. 32. 2. Isa. 1. 2. 1.	g Ps. 115. 3. h Deut. 29. 13. & 33. 29.	j 2 Reg. 19. 25. Cap. 3. 12.	o Iov 30. 29. Ps. 104. 6.			c Fac. 31. 29. d Isa. 5. 8. e Ier. 8. 3.	

- Si nu veți mai merge cu capul sus;
Căci timpul acela va fi rău.
- 4 In ziua aceea s' rădica-se-va asupra voastră
proverbă,
Si s' se va plânge cu plângere bocitoare,
Dicându-se: „Săntem predați;
„Dat'a in schimb moscenirea poporului meu;
„Cum mi s'a luat!”
„Impărțesc țăranele noastre între păgân!”
- 5 De aceea pentru tine nu va fi cine s' să a-
runce funia pentru sortul tău
În adunarea lui Iehova.
- 6 „Nu profețiți”,
Dicu celor ce profetesc;
Voră profeți;
Că de nu voră profeți așa,
Nu se va depărta rușinea.
- 7 O tu cel ce te chiami casă a lui Iacob!
Ore scurtatu-s'a spiritul lui Iehova?
Ore acestea sânt faptele sale!
Ore cuvintele mele nu priesc celui ce âmb-
blă drept?
- 8 Dară de multă resculatu-s'a poporul meu
ca un neamic asupra mea;
Ați răpit și vestmânt și manta,
Pre cei ce se duc în siguranță și faceți fu-
gari din resbel.
- 9 Alungați femeile poporului meu din ca-
sele cele plăcute ale lor;
Ați smuls de la copiii lor mărirea mea
pentru totu-dé-una.
- 10 Sculați-vă, și plecați;
Căci nu este loc de repaos pentru voi
aicea;
Fiindcă s'a pângărit, se va stărpi,
Și încă cu stărpire crudă.
- 11 De va alerga cine-va după vânt, și va vor-
bi minciuni,
Dicându: „Ți voi profeți de vin și de beu-
tură îmbetătoare.”
Cu adevărat acesta va fi profetul popo-
rului acestuia.
- 12 Aduna-te-voi cu totul, Iacobe,
Stringe-voi rămașița lui Israel;
Și-i voi pune la un loc ca pre oile din
Bozra,
Ca turmă în staulul lor;
Voră foi de omeni.
- 13 Cel ce sfărâma pedecile se va sui înaintea
lor;
Voră sfărâma toate, și voră trece prin portă,
Și voră eși printr'însa;
Și regele lor va trece înaintea lor,
Iehova în fruntea lor.

*Crușimea și sgârcenia mării marilor și a dirigători-
lor, și stricăciunea profeților celor minciunoși:
nimicirea Ierusalimului și restatornicirea
sa după aceea.*

- A MŪ mai disu: Ascultați acum, capi ai
lui Iacob,
Și mai mari ai casei lui Israel!
„A nu vi se cade să cunoșteți judecata?
Cei ce urîți binele, și iubiți răul,
Cei ce smulgeți pelea de pe omeni,
Și carnea lor de pe oșele lor;
Și mâncați chiar carnea poporului meu,
Și jupiți pelea lor de pe ei,
Și sfărâmați oșele lor,
Și le bucați ca pentru olă,
Și ca carnea în câldare.”
Voră striga o dată către Iehova,
Dară nu-i va asculta;
Ba chiară va ascunde fața sa de la d'înșii
în timpul acela,
Dupre cumă au făcut rău în toate faptele
lor.
- Așa dice Iehova
De profeți ce rățăcesc poporul meu,
Cari, de au de mușcat cu dinții lor, strigă:
Pace;
Eru, de nu aruncă cine-va ce-va în gura lor,
Gătesc resbelă asupra-i.
- De aceea noptea vi va fi loc de visiune,
Și întunerecul loc de profeție.
Sorele va apune asupra profeților acestora,
Și ziua se va întineca preste d'înșii.
Atuncea se voră rușina vedătorii,
Și voră roși predicatorii;
Și toți acestia și voră acoperi buzele lor;
Căci nu va fi răspuns de la Dumneșu.
- Dară eu prin spiritul lui Iehova sânt plin
De judecată și de tărie, [de putere,
Ca să spun lui Iacob fără-de-legea sa,
Și lui Israel păcatul său.
- Deci ascultați acesta, capi ai casei lui
Iacob,
Și mai mari ai casei lui Israel!
Cari urîți judecata și resuciți totă dreptatea;
Cari zidiți Sionul în sânge,
Și Ierusalimul în fără-de-lege,
Capii sei judecă pentru daruri,
Preuții sei înveță pentru plată,
Și profeții sei predică pentru argint;
Și totu se redă în Iehova, dicându:
„A nu este Iehova în meșlocul nostru?
Deci nenorocirea nu va veni asupra noastră.”
De aceea Sionul pentru vina voastră se va
ara, ca un câmp,

f Amos 5. 13.	7. 16.	g Ezech. 36. 37.	b Ps. 14. 4.	e Isa. 56. 10, 11.	A Isa. 8. 20, 21.	i Ier. 22. 13.	Cap. 7. 3.
Efes. 5. 16.	i Deut. 12. 9.	r Osea 3. 5.	c Ezech. 11. 3, 7.	Ezech. 13. 10.	Ezech. 13. 23.	m Ezech. 22. 27.	o Ier. 6. 18.
g Hab. 2. 6.	m Lev. 18. 25,	s Isa. 52. 12.	d Ps. 18. 41.	& 22. 25.	Zech. 13. 4.	p Isa. 48. 2.	p Isa. 48. 2.
h 2 Sam. 1. 17.	38.	—	Prov. 1. 28.	f Cap. 2. 11.	Amos 8. 9.	Zef. 3. 3.	Ier. 7. 4.
i Cap. 1. 15.	Ier. 3. 2.	Capitul 8.	Isa. 1. 15.	Mat. 7. 15.	f Ps. 74. 8.	n Isa. 1. 23.	Rom. 2. 17.
j Deut. 32. 8, 9.	n Ezech. 13. 3.	a Ier. 5. 4, 5.	Ezech. 8. 18.	g Ezech. 13. 18,	Amos 8. 11.	Ezech. 22. 12.	q Ier. 26. 18.
k Isa. 30. 10.	o Cap. 4. 6, 7.		Zech. 7. 13.	19.	k Isa. 58. 1.	Osea 4. 18.	Cap. 1. 6.
Amos 2. 12. &	p Ier. 31. 10.						

- ^r Ierusalimul va ajunge grămădi de petre,
 Și muntele casei, ca înălțimile pădurei.
- 4 **D**ARĂ fi-va " în Țilele din urmă,
 Că muntele casei lui Iehova
 Se va întemeia pe vârful munților,
 Și se va înălța preste colini;
 Și popoarele voru curge la d'insulă.
- 2 Și multe națiuni se voru duce, și voru Țice:
 Veniți, să ne suimă pe muntele lui Iehova,
 La casa Dumneșului lui Iacob;
 Și ne va învăța căile lui,
 Și vomă âmbra în cărările lui;
 Căci din Sionă va eși legea,
 Și cuvântul lui Iehova din Ierusalim.
- 3 Și elă va judeca între multe popore,
 Și va hotări între națiuni puternice, până
 și între cele mai depărtate;
 Și-și voru fauri săbiele loră în fere de plugă,
 Și lăncile loră în cosore;
 Poporă asupra altui poporă nu-și va mai
 rēdica sabia,
 " Nică nu se voru mai deda resbelului.
- 4 " Ci va ședă fie-care supțu viia sa și supțu
 smochinulă se; și
 Și nu va fi cine să-î spăimēte;
 Căci gura lui Iehova, Dumneșulă oștiriloră
 a vorbită.
- 5 Căci " tōte poporele âmbă fie-care în
 numele șeului se;
 Eră / noi vomă âmbra în numele lui Iehova,
 Dumneșului nostru, în eternă și perpetuă.
- 6 În Țiia aceea, Țice Iehova,
 " Voiă stringe pre cea ce schiopăteză,
 " Și voiă aduna pre cea alungată,
 Pre cea pre care amă întristat' o;
 7 Și voiă face pre cea schiopă să ajungă o
 rēmășită,
 Și pre cea alungată o națiune tare:
 Și Iehova " va domni preste d'insă în muntele
 De acumă și până în eternă. [Sionă]
- 8 Și tu, turnule ală turmei,
 Întărirea fiicei Sionului,
 Va veni până la tine și domnia cea de mai
 'nainte,
 Da, regatulă va veni la fiica Ierusalimului.
- Predicări de suferință și de scăpări. Nascerea lui
 Mesia, și fericirea domniei sale.*
- 9 De ce strigă atâtă de tare acuma?
 " Nu este rege în tine?
 Perit' a ore sfătuitorulă teă,
 De 'te cuprindă dureră,

- Ca de o femeă în facere?
 Fii în durere, și te sbuciumă, fiică a Sionului, 10
 Ca o femeă în facere!
 Căci acumă vei eși din cetate,
 Vei locui în câmp,
 Și vei merge până la Babilon;
 Acolo vei fi mēntuită;
 Acolo te va rescumpăra Iehova din mână
 neamiciloră tei.
- " Dară acumă adunatu-s'ău asupra ta po- 11
 Cari Țicū: S'a pângărită, [pore multe,
 Și ochiulă nostru " vede împlinită dorința sa
 asupra Sionului.
- Dară ei nu cunoscă " cugetele lui Iehova, 12
 Nică înțelegă sfatulă se;
 Că 'i va aduna, " ca pre snopi în ariă.
- " Scōlă-te, și trieră, fiică a Sionului! 13
 Căci voiă face cornulă teă de feră,
 Și copitele tale le voiă face de aramă;
 Și vei " sfărâma popore multe;
 " Și voiă consacra prēdele loră lui Iehova,
 Și averea loră " Domnului a totă pământulă.
- A**CUMĂ stringe-te în cete, Sionă, fiică a 5
 ceteloră!
- Pus' a neamiculă asupra-ni impresurarea;
 " Lovescū pre judecătōrii lui Israelă cu vergi
 preste falcă.
- Dară tu, " Betlehemă-Efrata, 2
 De și mică escă " între " mile lui Iuda,
 Totu-și din tine va eși celă ce va fi " domnă
 în Israelă,
- " Eșirile căruia sūnt din vechime, din Țile
 Pentru acēsta 'i va lăsa, [vechi. 3
 Până în timpulă în care " născētōrea va nasce;
 Atuncea " rēmășita fraților se se va întorče
 cu fiilă lui Israelă.
- Și va sta, și " va pasce cu puterea lui Iehova, 4
 Cu măreția numelui lui Iehova, Dumneșulă
 se;
 Și voră rēmăné siguri;
 Căci acumă " se va mări până la marginile
 pământului.
- Și acesta " va fi pacea. 5
 După ce va veni Asiriēnulă în pământulă
 nostru,
 Și va călca în palaturile nōstre,
 Atuncea vomă rēdica asupra-l șapte păstōri
 Și optă bărbați unși.
- Acēstia voră pustii pământulă Asiriēi cu 6
 sabiă,
 Și pământulă lui " Nimrodă la întrările lui,
 Și " ne va mēntui de Asiriēnă,

^r Ps. 79. 1.	^c Ps. 72. 7.	ⁱ Cap. 2. 12. &	^{21.} 3.	^r Ier. 51. 31.	^{Mat.} 5. 29. &	^{Ioan} 1. 1.	^{Luc.} 1. 32.
^s Cap. 4. 2.	^d 1 Reg. 4. 25.	^{5.} 3, 7, 8. &	^{ier.} 30. 6. &	^r Dan. 2. 41.	^{27.} 30.	^g Cap. 4. 10.	^s Cap. 4. 2.
—	^{Zech.} 3. 10.	^{7.} 18.	^{50.} 43.	^s Isa. 18. 7. &	^b Mat. 2. 6.	^h Cap. 4. 7.	^s Ps. 72. 7.
^{Caput} 4.	^e Ier. 2. 11.	^j Isa. 9. 6. &	^m Plān. 2. 16.	^{23.} 18. & 60.	^{Ioan} 7. 43.	ⁱ Isa. 40. 11. &	^{Zech.} 9. 10.
^a Isa. 2. 2. etc.	^f Zech. 10. 12.	^{24.} 23.	ⁿ Obad. 12.	^{6.} 9.	^c 1 Sam. 23. 23.	^{49.} 10.	^{Luc.} 2. 14.
^{Exec.} 17. 22,	^g Exec. 34. 16.	^{Dan.} 7. 14, 27.	^{Cap.} 7. 10.	^t Zech. 4. 14. &	^d Exod. 18. 25.	^{Exec.} 34. 23.	^{Efec.} 2. 14.
^{73.}	^{Zef.} 3. 19.	^{Luc.} 1. 33.	^o Isa. 55. 8.	^{6.} 5.	^e Fac. 49. 10.	^{Cap.} 7. 14.	^t Fac. 10. 8, 10,
^b Isa. 2. 4.	^h Ps. 147. 2.	^{Apoc.} 11. 15.	^{Rom.} 11. 33.	—	^{Isa.} 9. 6.	^j Ps. 72. 8.	^{11.}
^{Ioel} 2. 10.	^{Exec.} 34. 18.	^h Ier. 8. 19.	^p Isa. 21. 10.	^{Caput} 5.	^f Ps. 90. 2.	^{Isa.} 52. 13.	^m Luc. 1. 71.
	^{&} 37. 21.	^t Isa. 13. 8. &	^q Isa. 41. 15, 16.	^a Plān. 3. 30.	^{Prov.} 8. 22, 23.	^{Zech.} 9. 10.	

- Dacă va veni în pământul nostru,
 Și dacă va călca hotarele noastre.
- 7 Și *rămășița lui Iacob va fi în meșilocul
 multor popore,
 °Ca roția de la Iehova,
 Ca plôia mênuntă pe érbă,
 Ce nu ascéptă pre omă,
 Nici întârziă pentru fii ómenilor.
- 8 Și rămășița lui Iacob va fi între popore,
 În meșilocul multor popore,
 Ca leul în meșilocul férelor sêlbaticé,
 Și ca puilul de leu în meșilocul turme-
 loră de oi,
 Care, cândă trece, calcă și sfăscă,
 Și nu este cine să mênuiă.
- 9 Mâna ta se va înălța asupra apăsătorilor
 tei,
 Și toți neamicii tei se voră stérpi.
- 10 °Și în ziua aceea, ȳce Iehova,
 Voiă stérpi caii tei din meșilocul teă,
 Și voiă perde caréle tale.
- 11 Și voiă stérpi cetățile întărite ale pămên-
 tului teă,
 Și voiă surpa tôte întăririle tale.
- 12 Voiă stérpi fermecătoriele din mâna ta,
 Și nu vei avé °predicători de timp.
- 13 °Voiă stérpi chipurile tale cele cioplite,
 Și stâlpii tei din meșilocul teă;
 °Și nu te vei mai închina făpturei mânelor
 tale;
- 14 Voiă smulge Astarteele tale din meșilocul
 teă;
 Și voiă surpa cetățile tale;
- 15 Și voiă °face resbunare cu mânia și cu ur-
 giă asupra popóreloră,
 Cari nu m'au ascultată.

*Cérta lui Dumneșeu cu Israelă; cererile sale înté-
 méiate pe rațiune.*

- 6 **A** SCULTAȚI acumă ce ȳce Iehova!
 Scólă-te, și te judecă înainte munț-
 loră,
 Și să audă colinele vócea ta.
- 2 °Ascultați, munțiloră, °cérta lui Iehova,
 Și voi, temeliele cele tară ale pămên-
 tului!
 Căci °Iehova are cértă cu poporulă seă,
 Și volesce să se judece cu Israelă.
- 3 Poporulă meă, °ce ȳ-amă făcută?
 Și cu ce te-amă ostenită?
 Răspunde-mă!
- 4 °Căci te-amă scosă din pămên-
 tului Egiptului,
 Și te-amă rescumpérată din casa șerbiei,

- Și amă trămesă înainte ta pre Moisi, pre
 Aaronă și pre Miriamă.
- Poporulă meă, amintese-ȳi ce a plănuită 5
 °Balakă, regele Moabului,
 Și ce i-a respunsă Balaamă, fiulă lui Beoră,
 De la °Sittimă până la Ghilgală,
 Ca să cunosci °îndurarea lui Iehova.
- Cu ce voiă întâmpina pre Iehova, 6
 Și cu ce mă voiă pleca înainte Pré-înaltu-
 lui Dumneșeu?
 Óre 'lă voiă întâmpina cu olocauste,
 Cu viței de ună ană?
- Dară °avé-va plăcere Iehova în miile de ber- 7
 becă,
 Său în ȳecile de miă de °riuri de oleiă?
 Său °i °voiă da pre întâiă-născutulă meă
 pentru fără-de-legea mea,
 Fruptulă corpului meă pentru păcatulă su-
 fletului meă?
- Elă °ȳi-a arêtată, omule, ce este bine; 8
 Și ce cere Iehova de la tine,
 Fără numai °de a face dreptatea, a iubi
 îndurarea,
 Și a âmbra umilită cu Dumneșeu teă.
- Vócea lui Iehova strigă cătră cetate, 9
 Și celă înțeleptă privesce numele teă;
 Ascultați vérga, și pre celă ce a rôn-
 duit'ó.
- Aă dóră mai află-se tesaurele nelegiurii în 10
 casa nelegiurului,
 Și efă slabă, °urită?
 Aă dóră socoti-voiă curată pre celă cu °cum- 11
 pene nedrepte,
 Și cu saculă cu petre încelătóre?
- Căci avuții țerei sânt plini de nedreptate, 12
 Și locuitorii ei aă vorbită minciună,
 Și °limba loră este încelătóre în gura loră.
- De aceea °lovitu-te-amă până la rană, 13
 Pustiitu-te-amă pentru păcatele tale.
 °Tu vei mânca, dară nu te vei sătura; 14
 Și fómea va fi în meșilocul teă,
 Vei scóte de d'îaintea neamicului;
 Dară nu vei scăpa nimicu;
 Și ce vei scăpa voiă da săbiei.
- Vei °semêna, dară nu vei secera; 15
 Vei călca olive, dară nu te vei unge cu oleiă,
 Și struguri, dară nu vei bé vină.
- Căci °s'au păzită aședămintele lui °Omri, 16
 Și tôte lucrurile casei lui °Ahabă,
 Și ați mersă în sfaturile loră;
 Ca eă să te daă °pustiirei,
 Și pre locuitorii tei batjocurei,
 Și să purtați °ocara poporului meă.

a Vers. 3.		d Ier. 2. 5. 31.	Apoc. 2. 14.	° 31. 6. & 23.	Isa. 1. 17.	r Lev. 28. 36.	v 1 Reg. 16. 30.
o Deut. 32. 2.		e Eiod. 12. 51.	g Num. 25. 1. &	10.	n Deut. 25. 13—	o Osea 4. 10.	etc. & 21. 25.
Pa. 72. 6. &	Capitlu 6.	& 14. 30. &	33. 49.	Ier. 7. 31. &	16.	o Deut. 28. 38.	26.
110. 3.		20. 2.	Ios. 4. 19. &	19. 5.	Prov. 11. 1. &	39. 40.	3 Reg. 21. 3.
p Zech. 9. 10.	a Deut. 32. 1.	Deut. 4. 20.	5. 10.	Ezec. 23. 37.	20. 10. 23.	Amos 5. 11.	o 1 Reg. 9. 8.
r Isa. 2. 6.	Pa. 50. 1. 4.	Amos 2. 10.	h Jude. 5. 11.	1 Deut. 10. 12.	o Osea 12. 7.	Zef. 1. 13.	1 Reg. 19. 8.
r Zech. 13. 2.	Isa. 1. 2.	f Num. 22. 5. &	i Pa. 50. 9. &	1 Sam. 15. 22.	p Ier. 9. 3. 5.	Hag. 1. 6.	y Isa. 25. 8.
s Isa. 2. 8.	b Osea 12. 9.	23. 7. & 24. 10.	51. 16.	Osea 6. 6. &	q Lev. 28. 16.	1 Reg. 16. 25.	y Isa. 51. 51.
t Pa. 149. 7.	o Isa. 1. 18. &	11.	Isa. 1. 11.	12. 6.	q Lev. 28. 16.	26.	Plan. 5. 1.
Vers. 8.	5. 3. 4. & 43.	Deut. 23. 4. 5.	j Iov 29. 6.	m Fac. 18. 19.	Ps. 107. 17. 18.	u Osea 5. 11.	—
2 Thea. 1. 8.	Osea 4. 1.	Ios. 21. 9. 10.	k 2 Reg. 16. 8.				

Iuda este cu totul stricată; dară Dumnezeu este scăparea și mântuitorul poporului său, și descăp-tă lauda lor.

- 7 **V**AI mie! căci sunt ca după adunatul fructelor de veră,
Ca "bobițatura după culesu;
Nu este strugur de mâncare,
Nici "fructele d'ântei, după cari doresce su-fletul meu.
- 2 "Cuviosii au perit din țără,
Și neprihăniți nu sunt între omeni;
Toți pâdesc sânge;
"Unul altuia 'și întind cursă.
- 3 Ca să țină de bună lucrul cel rău al mâ-nelor lor,
"Principele cere dară, 'și judecătorul ju-decă pentru plată;
Și cel mare nu vorbește decât de pofta cea rea a sufletului său:
Așa o sulesc.
- 4 Cel mai bun d'ntre d'inși "este ca spinul,
Cel fără prihană mai ghimpos decât gar-dul de spini;
Diina vedătorilor tăi, pedepsa ta, a sosit;
Acum va fi tulburarea lor.
- 5 "Nu ve încredeți în amic,
În soții credință să nu aveți;
Păzesc usele gurei tale de ceea ce dörme la sinul te.
- 6 Căci "fiul ține de nebun pre părintele său,
Fiica se scollă asupra mamei sale,
Nora asupra sócrei sale;
Neamicii omului sunt chiară omenii casei sale.
- 7 "Eru 'eu voi căuta în sus cătră Iehova;
Voi ascepta pre Dumnezeul mântuirii
Dumnezeul meu mă va auzi. [mele;
- 8 "Nu te bucura de mine, neamica mea;
'De și am cădută, mă voi scula,
De și am ședut la întunecă, "Iehova va fi lumina mea.
- 9 "Voi suferi mânia lui Iehova,
Căci am păcătuită asupra-î,
Până ce-mi va apăra dreptatea, și va face judecata pentru mine,
Și "mă va scote la lumină;
Voi vedă îndurarea lui.
- 10 Va vedă acesta neamica mea,

Și "rușinea o va acoperi pre ea, care mi-a disu:

"Unde este Iehova, Dumnezeul te?"

"Ochii mei vor vedă împlinirea dorinței lor;
Căci ea va fi călcată "ca tina din uliți.

În ce și "zidiurile tale se vor rezidi, 11

În cea și—(de și departe sunt cele hotă-rite), —

În cea și "vor veni până la tine de la 12

Și de la cetățile Egiptului, [Asiria,

De la Egipt până la Eufrați,

De la mare până la mare, și de la munte

până la munte;

După ce țera va ajunge în pustiire, 13

Din vina locuitorilor ei,

"Pentru fructul faptelor lor.

Pasce cu toégul te poporul te, 14

Turma moscenirei tale,

Care locuesce singuratică în "pădure pe Car-mel;

Ca să pască în Basan și Galaad, ca în di-
lele din vechime.

"Ca în țilele eșirei tale din pământul 15
Egiptului,

"I voi arăta lucruri minunate.

Poporele "vor vedă acesta, și se vor ruși- 16

na cu totă puterea lor;

"Pune-vor mâna pe gură,

Și urechile lor vor asurdi.

Linge-vor "șerâna, ca șerpii, 17

Ca țerătorile pământului "se vor înspăimên-
ta din închisările lor;

"Alerga-vor la Iehova, Dumnezeul nostru,

Și se vor teme de tine.

"Cine este Dumnezeu asemenea ție, 18

Care "să ierte fără-de-legea,

Și să trecă cu vederea fără-de-legea "rămă-
șiței moscenirei sale?

"Nu ține mânia sa de-apurarea, căci "î place

îndurare.

Elă eră-și se va îndura de noi, 19

Va învinge fără-de-legile noastre:

Și vei arunca toate păcatele lor în adâncu-
rile mării:

"Ve împlini lui Iacob adevărul, 20

Lui Abraam îndurarea,

"Precum ai jurat părinților nostri din di-
lele din vechime.

Cap. 7.	d Hab. 1. 15.	h Ier. 9. 4.	Plân. 4. 21.	115. 2.	27. 13.	29. 9.	g Cap. 4. 7. &
a Isa. 17. 6. &	e Ose. 4. 18.	i Eze. 22. 7.	i Ps. 37. 24.	Joel 2. 17.	Ose. 11. 11.	b Ps. 72. 9.	h Ps. 103. 9.
194. 13.	f Isa. 1. 23.	Mat. 10. 21.	Prov. 24. 16.	r Cap. 4. 11.	v Ier. 21. 14.	Isa. 49. 23.	Isa. 57. 16.
b Isa. 28. 4.	g 2 Sam. 23. 6.	35. 26.	m Ps. 97. 1.	e 2 Sam. 22. 43.	Cap. 3. 12.	c Ps. 13. 45.	Isa. 57. 16.
Ose. 9. 10.	7.	Luc. 12. 53. &	n Plân. 3. 39.	Zech. 10. 5.	s Isa. 37. 24.	d Ier. 33. 9.	Isa. 57. 16.
c Ps. 12. 1. &	Eze. 2. 6.	21. 16.	o Ps. 37. 6.	t Amos 9. 11.	y Ps. 68. 21. &	e Eze. 15. 11.	i Luc. 1. 72. 73.
14. 1. 3.	Ved. Isa. 55.	2 Tim. 3. 2. 3.	p Ps. 35. 26.	etc.	78. 12.	f Eze. 34. 6. 7.	j Ps. 105. 9, 10.
Isa. 57. 1.	13.	f Isa. 8. 17.	q Ps. 47. 3. 10.	u Isa. 11. 16. &	s Isa. 26. 11.	Ier. 50. 20.	—
		k Prov. 24. 17.	& 79. 10. &	19. 23. etc. &	a Iov. 21. 5. &		

N A U M Ū.

Dreptatea și îndurarea lui Dumnezeu arătată în nimicirea neamicilor săi și în mântuirea poporului său.

- 1 **P**ROFETIA *asupra Ninivei. Cartea visiu-
nei lui Naumū, Elkoșitulū.
- 2 ^b Gelosū este Dumnezeu, și *resbunătorū
Iehova,
Resbunătorū este Dumnezeu, și stēpānū alū
furiei;
Iehova 'și resbună asupra împotrivorilorū
seī,
Și ține mânia pentru neamicii seī.
- 3 Iehova este ^a tārđiū la mânia, dară *mare în
putere,
Și pre nelegiuitū nu-lū lasă nepedepsitū.
Calea lui Iehova este în furtună și vērtejurī,
Și nūorii sūnt pulberea piciorōlorū sale.
- 4 ^a Elū amenință marea, și o usucă,
Și face să sece toate fluviile;
^a Basanulū și Carmelulū se veștejescū,
Și flōrea Libanulū se veștejesce.
- 5 ^a Munții se cutremurā înainte-ī, și ^j colinele
se todescū,
^a Pāmēntulū se urcă înaintea lui,
Lumea și toți locuitorii seī.
- 6 Cine pōte sta înaintea māniei sale,
Și 'cine să se ținā înaintea aprinderii mā-
niei sale?
^a Furia sa se revērsā ca foculū,
Și stāncele crēpā înaintea lui.
- 7 ^a Bunū este Iehova, tăriā în ȃi de nevoiā,
^a Elū cunōsce pre cei ce se încredū în elū.
- 8 ^a Dară ca unū potopū ce trece elū va nimici
loculū Ninivei,
Și întunereculū va urmări pre neamicii seī.
- 9 ^a Ce mai plānuīți asupra lui Iehova?
^a Elū o va nimici cu totulū;
Nenorocirea nu va veni de dūoē ori.
- 10 Pre-cāndū vorū fi împleticiți *ca spinii,
'Și beți de bețiā,
Atuncea *se vorū mistui, ca o mirese cu to-
tulū uscatā.
- 11 Din tine, Siōne, s'a depārtatū deja acela,
^a Care a plānuitū rele asupra lui Iehova,
Și care a sfātuitū nelegiuirea.
- 12 Așa ȃice Iehova:

Ori-cātū de puternici și numeroși vorū fi,
Totu-și *vorū peri, și vorū *trece.
Siōne, de te-amū făcutū să suferi,
Nu vei mai suferi.
Și acumū voiū *sfārāma jugulū seū de pe tine, 13
Și voiū rumpe legăturile tale;
Dară despre tine, Asiriēnule, hotārīt'a Ie- 14
hova,
Că nu va mai fi moscenitoriū alū numelū
teū;
Din casa ȃeilorū tei,
Stērpi-voiū totū chipulū ȃioplitū și totū chi-
pulū vērsatū;
*Ți voiū gāti mormēntulū; căci 'mī esci uritū.

Impresurarea și luarea Ninivei preȃisā.

Ȗccē ^b pe munți 15
Piciorōle celui ce aduce scire bună, prochiā-
mātorū alū pācei!
Serbēzā, Iuda, serbātorile tale, împlinesce
voturile tale;
Căci prin tine *stricātorulū nu va mai trece;
^a Elū cu totulū este stērpitū.

SUITU-s'a asupra-ȃi, Ninivo, *celū ce sfa- 2
rāmā;
^b Pāzesce-ȃi întāririile, iē sēmā la drumū,
Încinge-ȃi cōpselle, adunā-ȃi tōte puterile;
^a Căci Iehova va reāșeȃa mārirea lui Iacobū, 2
Ca și mārirea lui Israelū;
Căci ^a pustiitu-i-a pustiitorulū,
Și a stricātū viȃele lorū.
Ȗcutulū viteșilorū seī este *roșū; 3
In purpurā sūnt îmbrāȃși bārbaȃii de res-
belū;
De foculū oȃelulū fulgerā carēle
In ȃiūa gātirei sale,
Și lāncile se mișcā.

Carēle duruescū în uliȃi, 4
Și se lovescū în pieȃi:
Privirea lorū este ca a făȃlielorū;
Alērgā ca fulgerele.
Elū chiamā pre viteșii seī, 5
Dară ei se poticnescū în calea lorū,

NAUMŪ.	Ios. 24. 19.	f Ps. 18. 7, etc.	f Iuda. 5. 5.	Plān. 3. 25.	t Cap. 3. 11.	30. 8.	Capitulū 2.
—	c Dent. 32. 35.	& 97. 2.	Ps. 97. 5.	a Ps. 1. 6.	a Mal. 4. 1.	a 2 Reg. 19. 37.	a Ier. 50. 23.
Capitulū 1.	Ps. 94. 1.	Hab. 3. 5, 11,	Mic. 1. 4.	2 Tim. 3. 19.	v 2 Reg. 19. 23,	b Isa. 52. 7.	b Ier. 51. 11, 12.
a Zef. 2. 13.	Isa. 59. 18.	12.	k 2 Pet. 3. 10.	p Dan. 9. 26. &	25.	Rom. 10. 15.	Cap. 2. 14.
b Esod. 20. 5. &	d Esod. 34. 6, 7.	g Ps. 106. 9.	l Mal. 3. 2.	11. 10, 22, 40.	x 2 Reg. 19. 25,	c Vers. 11, 12.	c Isa. 10. 12.
24. 14.	Neem. 9. 17.	Isa. 50. 2.	m Apoc. 16. 1.	q Ps. 2. 1.	87.	d Vers. 14.	Ier. 25. 29.
Deut. 4. 24.	Ps. 103. 8.	Mat. 8. 26.	n 1 Cron. 16. 34.	r 1 Sam. 3. 12.	y Isa. 8. 8.	—	d Ps. 80. 12.
	Iona 4. 2.	h Isa. 33. 9.	Ps. 100. 5.	s 2 Sam. 23. 6,	Dan. 11. 10.		Osea 10. 1.
	e Iov 9. 4.	i Ps. 63. 8.	Ier. 33. 11.	7.	s Ier. 2. 20. &		e Isa. 63. 2, 3.

- Ei se grăbesc spre zidiu;
 Si acoperişul de apărare se gătesce.
 6 Porţele fluviilor sunt deschise,
 Si palatul se răsipesc.
 7 Pre Uzzaba o ducă prinsă,
 O scotă;
 Si servele ei oftăză cu voce de porumbi,
 Si se bată în pepturile lor.
 8 Din timpurile vechi Niniva era ca un lac
 de apă;
 Dară acum locuitorii ei fugă:
 „Staţi, staţi;“ dară nimeni nu se întorce.
 9 Prădaţi argintă, prădaţi aură,
 Tesaurile sunt fără fundă,
 O mulţime de totă felulă de lucruri pre-
 tiöse.
 10 Ea este deşertă, şi pustiiă, storsă cu totul;
 Si „ânima se topeşte, „genunchiele tremură;
 „Durerea este în cõpsle tuturoră,
 „Si tôte feţele loră pălescă.
 11 Unde este culcuşulă „leiloră,
 Si pasciunea puiloră de lei?
 Incotro mergea leulă, leõica,
 Pufulă de leu, şi nu era cine să-i înspăi-
 mēte?
 12 Leulă răpia în de ajunsă pentru puilă sei,
 Si zugruma pentru leõicele sale,
 Si implea cu prădă vizuniile sale,
 Si cu prăda culcuşurile sale.
 13 „Eccă, eă vină asupră-ţi, ăice Iehova, Dum-
 neđeulă oştiriloră;
 Voiă aprinde carēle tale, şi se voră preface
 în fumă;
 Si pre puilă tei de leu sabia „va mistui;
 Prăda ta o voiă stēpi de pe pământă,
 Si nu se va mai aude vōcea „soliloră tei.
- Fără-de-legile Ninivē, şi pedēpsa cea sigură a ei.*
- 3 **V**AI de „cetatea sângiuriloră!
 Cea plină de minciună şi silniciă;
 Răpirea nu încetēza în ea.
 2 Pocnitulă biceloră, „vuetulă rōteloră tunătore,
 A cailoră tropăitoră şi a carēloră hurduitore;
 3 Călēreţi făcēndă să trepede caî loră,
 Săbiilă lucitore, şi lānci fulgerătore,
 O mulţime de uciişi,
 Grămădi de cadavre,
 Morţi fără numără,
 Cei vîi impedicāndu-se de morţi loră,
 4 Din vina mulţimeî desfrēnăriloră acesteî me-
 retrică,
 Ale acesteî pline de nură şi „iscusite,
 Care a vēndută popōrele prin desfrēnările ei,
 Si nēmurile prin farmecele ei.
- „Eccă, eă vină asupră-ţi, ăice Iehova, Dum-
 neđeulă oştiriloră!
 „Voiă descoperi pōlele tale preste faţa ta,
 „Si voiă arēta popōreloră goliciunea ta,
 Si regateloră ruşinea ta.
 Voiă arunca cu tină asupra ta,
 „Te voiă pângări,
 Si te voiă face de „privelisce.
 Ori-cine te va vedē „va fugi de tine,
 Si va ăice: „Nimicitu-s'a Niniva!
 „Cine o va boci?
 „Unde să-ţi caută mângăiatoră.
 „Aă esci mai bună decâtă „No-Amonulă, 8
 Care era pusă între fluviă,
 Incunjurată de apă,
 Ală cărui vală era ună fluviū,
 Si zidurile căruiă se redicauă din fluviū?
 Etiopia cea tare şi Egiptulă celă fără nu-
 meră,
 Putulă şi Libilă te ajută.
 Totu-şi şi ei aă fostă duşi
 În mişeliă şi în captivitate;
 „Si fiilă sei fură sdrumicaţi
 „In tôte respēntiele uliŃeloră;
 „Sorti s'aă aruncată preste fruntaşilă sei,
 Si toţi cei mari ai sei fură puşi în lanţuri.
 Tu „te vei îmbēta;
 Vei despărē,
 Si scăpare vei căuta de d'inaintea neami-
 culă.
 Tôte întăririle tale fi-voră ca „smochiniă cu 12
 fructele cele āntēi;
 Cândă „scutură, smochinele cadă în gură
 aceluia, ce caută să le mânānce.
 Eccă, „popōrele tale în međiloculă teă sūnt 13
 ca femeele;
 Porţele pământulă teă deschide-se-voră ina-
 intea neamiciloră tei;
 Si foculă va mistui „zāvōrele tale.
 Scōte-ţi apă pentru impresurare,
 „Īntăresce întăririle tale,
 Calcă pământă, şi frământă lută,
 Gătesce cuptorulă de cărāmidă!
 Acolo foculă te va mistui,
 Sabia te va stēpi;
 Te va mistui ca „forfăcarulă;
 Īmmulţesce-te, ca forfăcarulă,
 Īmmulţesce-te, ca locustele.
 NeguŃiatorilă tei fostă aă mai mulţi decâtă ste- 16
 lele cerulă;
 Forfăcarulă „şi întinde aripele, şi fuge
 „CoronaŃilă tei eraă ca locustele,
 Si mai marii tei ca o cetă de omidă,
 Cari în recōrea Ńilei se tăbērēscă;

f Isa. 38. 14. & 69. 11.	Exec. 19. 2-7. Isa. 29. 3. & 88. 3. & 39. 1.	Capulă 2. a Exec. 22. 2, 3. & 24. 6, 9.	Apoc. 18. 2, 3. d Cap. 2. 13.	f Hab. 2. 16. g Mal. 2. 9.	Exec. 30. 14- 16.	o Ioel 3. 3.	51. 30.
h Isa. 13. 7, 8.	Cap. 3. 5.	h Hab. 2. 12.	e Isa. 47. 2, 3.	i Ebr. 10. 39.	m Pa. 137. 9.	p Ier. 25. 17, 27.	a Pa. 147. 13.
i Dan. 5. 6.	m 2 Reg. 18. 17.	i Ier. 47. 3.	f Isa. 47. 2, 3.	j Apoc. 18. 10.	n Isa. 13. 16.	q Cap. 1. 10.	r Ier. 51. 30.
j Ier. 30. 6.	19. & 19. 9, 23.	j Ier. 47. 3.	g Ier. 47. 3.	k Ier. 15. 5.	o Ier. 13. 16.	s Ier. 60. 37. &	t Cap. 2. 1.
k Ioel 2. 6.	—	k Ier. 47. 3.	h Ier. 47. 3.	l Amos 6. 2.	a Plān. 2. 19.	u Ier. 60. 37. &	u Ioel 1. 4.
l Iov 4. 10, 11.	—	l Ier. 47. 3.	i Mic. 1. 11.	i Ier. 46. 25, 26.	—	—	v Apoc. 9. 7.

De resare sórele, fugă,
 Și locul unde a fost nu se mai cunoște.
 19 *Păstorii tei dormă, *rege al Asiriei;
 Puternicii tei se repausăză;
 Poporul tei este *imprăsciat pe munți,
 Și nu este cine să-l strângă.

Nu este nici o vindecare pentru rana ta, 19
 *Lovitura ta e fără lécă;
 *Toți câți vorău auzi de tine vorău bate în
 palme;
 Căci preste cine n'a trecut pururea rău-
 tatea ta?

HABAKUKŪ.

Pedepsirea Iudeilor prin Chaldei; resturnarea învingătorilor.

1 **P**ROFETIA pre care a vădută o profetul
 Habakukū.
 2 Până când, Iehova, voi striga, "și tu nu
 vei auzi?
*De silnicia tângui-mă-voi, și tu nu mă vei
 mântui?*
 3 De ce mă faci se vedă nefericirea, și-mă a-
 reți truda?
De ce stau înaintea mea pustiirea și silnicia?
De ce este certă, și se rădă gălcăvă?
 4 De aceea legea a slăbită,
 Și dreptatea nu e biruitoare:
 Căci *cel nelegiuit împleticesce pre cel
 drept:
De aceea dreptatea e strâmbă.
 5 *Căutați între popore, și vedeți!
 Minunați-vă, uimiți-vă!
Căci în zilele voastre voi sevăși unu lucru,
Pre care nu l'ați crede, de s'ar spune.
 6 Căci eecă, *eu voi scula pre Chaldei, un
 popor crud și iute,
 Care âmbă în latul pământului,
 Ca să îee în stăpânire locuinți, ce nu sânt
 ale lui.
 7 El este înspăimântător și groznic;
 Dintr'insul e dreptul lui și mărirea lui.
 8 Caii lui sânt mai iuți decât lupii de séră,
 Și mai răpedi decât *lupii de séră,
 Și călăreții sei se lătesc,
 Și călăreții sei vin de departe;
 *Ei sboră ca vulturul, când se răpede a-
 supra mănărei.
 9 Ei cu toți vin la răpire,
 Fețele lor caută tot înaintea,
 Și ca năsipul adună pre prinși.
 10 Pre regi în sēmă nu-l bagă;
 Mai mari li sânt de batjocură;
 *Și ridă de ori-ce întărire;
 Căci grămădesc pământ, și o supună.

Și apoi spiritul se sumeșce, 11
 El nelegiuesce, și se face vinovat,
 *Însușindu-și puterea dreptă Dumneșeu al
 se.
 *A nu esci tu, Iehova, din început 12
 Dumneșeuul meu, Sântul meu?
 Noi nu vom muri.
 Tu, Iehova, *hotăritu-l'ăi la judecată,
 Și tu, stânca mea, hotăritu-l'ăi la muștrare.
 *Ochi tei sânt pré curați, ca să vedă reul, 13
 Si la răutate tu nu poți căuta;
 *Cum ai pută tu să vezi pre cei necredin-
 cioși,
 Și să tacă, când cel nelegiuit înghite
 Pre cel mai drept decât d'insul?
 A dora voi-vei să faci pre omeni ca pesci 14
 mări,
 Ca tărătorul, ce nu are nici un domn
 preste d'insul?
 Pre toți *i scote cu undița, 15
 *I trage cu mreja sa,
 Și-i adună în năvodul se;
 De aceea se bucură, și se'nveseșce.
 De aceea *săcrifică mrejei sale, 16
 Și tāmăieză năvodul se;
 Căci prin ele partea sa este îngrășată,
 Și bucatele *sânt grase.
 Dară ore mreja se va tot deșerta? 17
 Și va zugruma poporele fără cruțare?
 *PUSU-m'amă la veghia mea, 2
 Stam pe turn,
 *Și cântăm, să vedă ce mi se va dice,
 Și ce să răspundă eu la acel îndemn al
 meu.
 Și Iehova *mă răspunde, și dise: 2
 *Scrie visiunea lămurită pe table,
 Așa că ori-cine, chiar fugind, să o potă
 ceti.
 Căci *visiunea este pentru un timp hotărit; 3

z Esod. 15. 16.
 Ps. 76. 6.
 y Ier. 50. 19.
 Ezec. 31. 3,
 etc.
 z 1 Reg. 22. 17.
 a Mic. 1. 9.

b Plân. 2. 15.
 Zef. 2. 15.
 Vezi Isa. 11.
 8, etc.

HABAKUKŪ
 —
 Capul 1.
 a Plân. 3. 8.
 b Iov 21. 7.

Ps. 94. 3, etc.
 Ier. 12. 1.
 c Isa. 29. 14.
 Fapt. 13. 41.
 d Deut. 28. 49,
 50.
 Ier. 5. 15.

e Ier. 5. 6.
 Zef. 3. 3.
 f Ier. 4. 18.
 g Dan. 5. 4.
 h Ps. 90. 2. &
 93. 2.
 Plân. 5. 19.

i 2 Reg. 19. 25.
 Ps. 17. 13.
 Isa. 10. 5, 6,
 7.
 J Ezech. 30. 25.
 k Ps. 5. 5.
 l Ier. 12. 1.

m Ier. 16. 16.
 Amos 4. 2.
 n Deut. 8. 17.
 Isa. 10. 13. &
 37. 24, 25.

Ocupul 2.
 a Isa. 21. 8, 11.
 b Ps. 85. 8.
 c Isa. 8. 1. &
 80. 8.
 d Dan. 10. 14.
 e 11. 27, 35.

- Ea se apropie de sevârşire, şi nu încelă; Şi chiar de va întârzi, ascéptă-o; Căci de sigur va veni, nu va lipsi.
- 4 Ecce, ânima sa se măreşte, ea nu este dréptă într'insul; Dară / celū dreptū prin credinţa sa va trăi.
- 5 Şi dacă hoţulū celū îmbetătū de vinū, Bărbatulū celū mândru, ce nu se pôte ţine liniscitū, Ce-şi întinde lăcomia sa / ca infernulū, Şi este nesăţiosū ca şi mórtea; Dacă 'şi adună tóte popórele la d'insulū, Şi strînge tóte naţiunile la sine;
- 6 Aū nu vorū rēdica toţi acestia unū pro-verbū asupra lui, Şi vorū spune cuvēntū batjocuritorū asupră-i, Şi vorū dice:
- „Vai celui ce a adunatū ce nu era a lui, „Până cândū va ingrămădi asupră-şi vina“?
- 7 Aū nu se vorū rēdica de o dată chinuitorii tei, Şi se vorū descepta strimtorătorii tei, Ca să li ajungī de prēdă?
- 8 'Fiindū-că tu ai prēdatū popóre multe, De aceea şi pre tine te va prēda tótă rē-măşiţa popórelorū, 'Pentru sângele ómenilorū şi pentru silnicia ta Asupra ţerei, asupra cetăţei acesteia şi asu-
pra tuturorū celorū ce locuescū in ea.
- 9 Vai celui, ce *a cēştigatū cēştigū reū pen-
tru casa sa,
Ca să-şi 'pună susū cuibulū seū,
Ca să scape de mâna reului!
- 10 Prin stērpire de popóre multe ai croitū ru-
şinea casei tale,
Şi ai pēcătuitū asupra sufletului teū!
- 11 Căci din pārete strigă pētră;
Şi ciotulū din grindă 'i respunde.
- 12 Vai celui ce şi-a ziditū cetatea cu *sânge,
Şi care şi-a întemeiatū oraşulū cu nedreptate!
- 13 Ecce, aū nu vine de la Iehova, Dumneḡeulū ostriliorū,
*Că s'aū ostenitū popórele pentru focū,
Şi naţiunile pentru nimicū aū obositū.
- 14 Căci plinū va fi pāmēntulū de *cunóscerea
mārirei lui Iehova,
Precumū apele acoperū fundulū mării.
- 15 Vai celui ce a datū de bēutū amicului seū,
Şi i-a turnatū / bēutură spumegāndă, şi l'a
ameţitū,
Spre / a-i vedē golicīunea!
- 16 Satură-te de ruşine in locū de mārire,
*Bé şi tu, şi-ţi arētă golicīunea ta!
Va ajunge şi la tine cupa dreptei lui Iehova,
Şi scuipirea ocārei asupra mārirei tale.

Căci silnicia ta asupra Libanului te va a- 17
coperi,
Şi stērpirea férelorū lui, pre cari tu le spāi-
mentai,
*Pentru sângele ómenilorū şi pentru apēsa-
rea ta
Asupra ţerei, asupra cetăţei acesteia, şi asu-
pra tuturorū celorū ce locuescū in ea.
'Ce folosesce chipulū cioplitū, că l'a cío- 18
plitū făcētorulū lui,
Chipulū vērşatū, *ce invēţă minciunī,
Pentru ca celū ce l'a făcutū să se încrēdă
in chipulū seū,
Şi să facă / idoli muţi?
Vai celui ce dice cătră lemaū: „Descéptă-te“! 19
Cătră pētra cea mută: „Scólă-te“:
Aū dóră ele 'lū vorū invēţa?
Ecce elū este suflatū cu aurū şi argintū,
Şi *intr'insulū nu este nici o suflare de viētă.
Dară / Iehova este in templulū seū celū sântū; 20
*Tacă totū pāmēntulū înaintea lui!

Psalmulū lui Habakukū de rugăciune şi laudă.

RUGA lui Habakukū, profetulū, *pe Şighi- 3
onotū.
Iehova, auḡit'amū chiāmarea ta, şi m'amū 2
temutū;
Iehova, / innoūesce lucrulū teū in meḡiloculū
anilorū!
In meḡiloculū anilorū fă-lū cunoscutū!
In mânia ta aminteste-ţi de îndurare!
Dumneḡeū vine de pe Temanū, 3
*Şi Sântulū de pe muntele Paranū, Sela:
Māreţia lui acopere ceriurile,
Şi plinū este pāmēntulū de lauda sa.
Strălucirea lui este ca a sórelui, 4
Raḡe esū din mâna sa:
Şi acolo este cortulū puterei lui.
Ciuma pāşesce înaintea feḡei sale, 5
Şi pe urmele lui āmblă *mórtea.
Elū se opresce, şi face pāmēntulū să se 6
clatine,
Elū caută împrejurū, şi face ca popórele să
se cutremure;
/ Munţii / eterni se rēsipeseū,
Şi colinele străvechi s'afundă:
Elū āmblă in căile eterne.
Eū vēdū corturile Cuşanului cuprinse de 7
gróză,
Şi colibele pāmēntului Madianului se sguduiū.
Aū asupra pērēielorū s'a māniatū Iehova? 8
Aprinsu-s'a mânia ta asupra fluviilorū,
Aprinderea ta asupra mării:
*De călăresci pe caii tei,

* Ebr. 10. 37.	h Mic. 2. 4.	Esec. 24. 9.	r Ier. 25. 36, 27.	Zech. 10. 2.	Zech. 2. 13.	c Dent. 33. 2.	g Fac. 49. 26.
/ Ioan. 3. 36.	i Isa. 33. 1.	Mic. 3. 10.	& 51. 57.	v Ps. 115. 5.	—	Judo. 5. 4.	h Dent. 33. 26,
Rom. 1. 17.	j Vers. 17.	Nah. 3. 1.	s Vers. 8.	1 Cor. 12. 2.	Capitūl 3.	Ps. 68. 7.	27.
Gal. 3. 11.	k Ier. 29. 12.	n Ier. 51. 58.	t Isa. 44. 9, 10.	s Ps. 135. 17.	a Ps. 7. titulu.	d Nah. 1. 3.	Ps. 68. 4. &
Ebr. 10. 38.	l Ier. 49. 16.	o Isa. 11. 9.	& 48. 2.	y Ps. 11. 4.	b Ps. 35. 6.	e Ps. 18. 8.	104. 3.
g Prov. 27. 20.	Obad. 4.	p Osea. 7. 5.	u Ier. 10. 8, 14.	s Zef. 1. 7.		f Nah. 1. 5.	Vers. 15.
& 30. 16.	m Ier. 22. 13.	q Fac. 9. 22.					

- In cară de biruință ?
- 9 Desvélitu-s'a arculu tei;
Ca șapte vergi pedepsitoare făcutu-s'a ordi-
nulu tei, Sela :
- 10 'Munții te vëdă, și se sguduie :
Vërsarea de apă cură :
Adânculu face să resune vócea sa,
Și *rëdică în susu mânele sale.
- 11 'Sórele și luna se oprescú în lócașul lorú,
Trasu-s'aú la lumina *săgețelorú tale,
Și la scripirea, lăncilorú tale strălucitoare.
- 12 Cu furiă pășesci preste pământu,
*Cu mâniă calci preste popóre.
- 13 Eșit'ai pentru mēntuirea poporulu tei,
Pentru mēntuirea unsulu tei;
*Sfărămat'ai acoperișulú din casa nelegiui-
tuluí,
Și ai desvélitú temelía sa până la grumazú,
Sela ;
- 14 Străpuns'ai capulú căpiteniei lorú cu înse-și
săgețele sale,
Cândú se răpeșiră, ca să mă rësipescă,
- Și tresaltară, ca și cumú arú voi să înghită
pre unú sermanú în loculú ascunderii sale;
*Mers'ai cu caii tei pe mare 15
Pe ape puternice în turbare.
Audi'amú, și *cele din lá-întrulu meu 16
s'aú cutremuratú;
Buzele mele tremuraú la auđulú vocei ;
Fierulú străbātu în ósele mele, și în loculú
meu mă cutremuráiú.
Fire-ași în repausú până în diúta strímtoareí,
Până se va sui celú ce va apesa pre poporú !
Căci smochinulú nu mai înfioresce, 17
Și fruptú nu mai este pe viță;
Lipsesce fruptulú olivuluí,
Și ogorulú nu mai dá bucate;
Óile lipsescú din tirlă,
Și nici unú boú nu mai este în grajdíuri.
*Dară eú mă *bucurú în Iehova, 18
Tresaltú în Dumneđeulú mēntuirei mele.
*Taria mea este Iehova, Domnulú, 19
Elú face picíórele mele ca *ale cerbuluí,
Și mă face să *mergú pe înălțimile mele.
Maestrulu de cântare pe neghinotú.

Z E F A N I A.

Judecări asupra Iudeilorú pentru idololatria și cele-l-alte pécate ale lorú.

- 1 CUVÉNTULÚ lui Iehova, care a fostú
cătră Zefania, fiulú lui Cuși, fiulú lui
Ghedalia, fiulú lui Amaria, fiulú lui Hizkia,
în dílele lui Iosia, fiulú lui Amonú, regele
lui Iuda :
- 2 Voiú face să péră totulú de pe pāmēn-
Dice Iehova: [tulú acesta,
- 3 *Voiú face să péră ómení și vite,
Voiú face să péră páserile ceríului și pescií
márei,
Și *petrele de potecnire o dată cu cei ne-
legiuiți;
Da, voiú stērpi de pe fața pāmēntuluí ace-
stú pre ómení, díce Iehova.
- 4 Íntinde-voiú mâna mea chiarú și asupra
lui Iuda,
Și asupra tuturorú locuitorilorú Ierusalí-
muluí;
Și *voiú stērpi din loculú acesta rēmășița
lui Baalú,
Numile *preuțilorú idololatrii ca și ale pre-
uțilorú adevărați,
- Și pre cei *ce se închină óștirei ceríului de 5
pe acoperișurile lorú,
*Și ce se închină, *jurându-se pe Iehova,
Și jurându-se pe *Malcamú;
Pre *cei ce s'aú abătutú de la Iehova, 6
Și cari 'nu cautú pre Iehova, și nu întrébă
de d'insulú.
*Tăcere înaintea lui Iehova, Domnulú! 7
*Căci aprópe este diúta lui Iehova;
Căci *Iehova a gătítú sacrificiú,
A sântítú pre cei chiámăți ai sel.
Și în diúta sacrificiuluí lui Iehova 8
Voiú pedepsi pre *mai mari și pre fiií regelú,
Și pre toți cáți se îmbracú în vestminte
stráine;
Și voiú pedepsi în acea dí pre toți cáți 9
sarú pragulú,
Și cari implu casa domnuluí lorú cu silni-
ciá și încelăciune.
Și în diúta aceea, díce Iehova, 10
Va resuna o strigare de tânguire de la *pór-
ta pescilorú,

i Ps. 78. 18. 16. & 106. 41.	Ios. 3. 16.	11. 8. 12.	i Ps. 27. 1.	ZEFANIA.	e 2 Reg. 23. 4.	Osea 4. 15.	Zech. 2. 13.
j Ezech. 19. 16.	l Ios. 10. 12. 18.	Pa. 68. 21.	u 2 Sam. 23. 24.	—	d Osea 10. 5.	l Ios. 23. 7.	i Isa. 13. 6.
16.	m Ios. 10. 11.	Pa. 77. 19.	Pa. 18. 23.	Capitlu 1.	e 2 Reg. 23. 12.	1 Reg. 11. 33.	m Isa. 34. 6.
Jude. 5. 4. 5.	Pa. 18. 14. &	Vera. 8.	v Deut. 22. 18.		l Ier. 19. 13.	i Isa. 1. 4.	l Ier. 46. 10.
Pa. 68. 8. &	77. 17. 18.	g Pa. 119. 120.	& 23. 29.	a Osea 4. 3.	f 1 Reg. 18. 21.	l Ier. 2. 12. 17.	Ezech. 39. 17.
77. 18. & 114.	n Ier. 51. 33.	l Ier. 23. 9.		b Ezech. 7. 19. &	2 Reg. 17. 33.	& 15. 6.	Apoc. 19. 17.
4.	Amos 1. 3.	r Iov 13. 15.		14. 3. 4. 7.	f Osea 7. 7.	l Ier. 39. 6.	n Ier. 39. 6.
k Ezech. 14. 22.	Mic. 4. 13.	e Isa. 41. 16. &		Mat. 13. 41.	g Isa. 48. 1.	& Hab. 2. 20.	e 2 Cron. 23. 14.
	o Ios. 10. 24. &	61. 10.					

- Și urlăte din despărțirea Mișne,
Și o plângere mare d'inspre coline.
- 11 ^aLocuitori din Makteșu, căinați-vă!
Căci totu poporul Canaanului va fi stêrpită;
Stêrpi-se-vorū toți, căți sânt încărcați cu
- 12 Și totu în acelū timpū, [argintū.
Voiū căuta în Ierusalimū cu fânarul;
Și voiū pedepsi pre ómenī ce ^aședū în droj-
Și ^acari dicū în ânima lorū: [diele lorū,
„Iehova nu face nicī bine, nicī nu face reū.“
- 13 De aceea averea lorū va ajunge de prédă,
Și casele lorū de pustiire;
Vorū zidi case, dară ^anu le vorū locui;
Și vorū sădi vii, dară ^avinulū lorū nu-lū vorū bé.
- 14 ^aAprópe este diūa cea mare a lui Iehova;
Aprópe este ea, și fórtē se grăbesce;
O strigare va resuna în diūa lui Iehova;
Cu amarū va striga atuncea vitésulū.
- 15 ^aDiūa aceea este di de furiā,
Di de strimtorare și de nevoiā,
Di de dērāpēnare și de pustiire,
Di de întunecū și de întunecime,
Di de nūrū și de negurā désă;
- 16 Di de ^atrîmbiță și de alarmă,
Pentru cetățile cele întărite și pentru tur-
nurile cele înalte.
- 17 Strimtora-voiū pre ómenī;
Și ca ^aorbii vorū âmbia;
Căci aū pécătuitū asupra lui Iehova;
Deci ^asângele lorū se va vērșa ca pulberea,
Și corpurile lorū ^aca tina.
- 18 ^aNici argintulū lorū și nici aurulū lorū nu-
i va puté mēntui
În diūa furiei lui Iehova;
De flacāra gelosiei sale va fi ^amistuitū totū
pāmēntulū acesta;
Căci ^atuturorū celorū ce locuescū acestū pā-
mēntū li va gāti unū sfârșitū grabnicū.
- 2 ^aVENIȚI-VĒ în sine;
Da, veniți-vē în sine, poporule nedoritū!
- 2 Înainte de a se nasce hotărirea, —
^aCa pléva trece timpulū, —
Înainte de a veni preste voi ^aapriinderea mā-
niei lui Iehova,
Înainte de a veni preste voi diūa māniei
lui Iehova.
- 3 ^aCăutați pre Iehova, ^atoți saracii pāmēntului,
Voi căți impliniți legea sa!
Căutați dreptatea, căutați umilința!
^aPóte, veți rămāné ascunși in diūa māniei
lui Iehova.

Judecāți asupra popórelorū păgāne din vecinitate:
asupra Filistenilorū, Moabițilorū, Ammonitilorū,
Cușilorū și Asirienilorū.

- Căci ^aGaza va fi părăsită, 4
Și Așkelonulū pustiitū,
Așdodulū isgoni-lu-vorū ^aîn amédă-di,
Și Ekronulū va fi desrădēcinatū.
- Vai voiū, cei ce locuiți ^amalulū mării, 5
Tu poporū alū Cretilorū!
Cuvēntulū lui Iehova preste voi,
Tu ^aCanaanule, pāmēntulū Filistenilorū!
Perde-te-voiū, până ce nicī unū locuitorū nu
va mai fi.
- Și malulū mării va ajunge locū de pāsciune, 6
Cisterne pentru păstorī,
Și ^atirle de oi.
- Și loculū acesta va fi alū ^arēmāșiței casei lui 7
Iuda,
Cari-lū vorū pasce,
Și sēra vorū repausa în casele Așkelonului!
Căci Iehova, Dumneđeulū lorū, ^ași va ^aamin-
ti de d'înșii,
Și va ^aîntórce pre prinșii lorū.
- ^aAudit'amū ocara Moabului, 8
Și ^abatjocurile fiilorū lui Ammonū,
Cu cari aū defăimatū pre poporulū meū,
Și ^as'aū întinsū preste hotarele lorū.
- De aceea viū sânt, dice Iehova, 9
Dumneđeulū oștirilorū și alū lui Israelū:
^aMoabulū va ajunge ca Sodoma,
Și ^afiii lui Ammonū ca Gomorra,
Locū acoperitū cu urđici, grópă de sare,
Și pustiilū eternū;
^aRēmāșița poporului meū ^ai va prēda,
Și cei rēmași ai poporului meū ^ai vorū stē-
pāni.
- Acēsta li se va face pentru ^asumēțirea lorū, 10
Pentru că defăimaū și se mārīaū
Asupra poporului lui Iehova, Dumneđeulū
oștirilorū.
- Înfričoșatū va fi Iehova asupra-li: 11
Căci pre toți đei pāmēntului acestuia ^ai va
face să péră;
Dară ^alui i se va închina
Fie-care din loculū seū:
Tóte ^atermurile popórelorū.
- Și voi, ^aEtiopienilorū, 12
Veți cādē de ^asabia mea.
- Și elū va tinde māna sa cătră mēđă- 13
nópte,
Și va ^aperde pre Asirienī,

p Iac. 5. 1.	Amos 5. 18.	d Vers. 2. 3.	f Ioel 2. 14.	k Veđi Isa. 17.	Ier. 29. 14.	i Fac. 19. 25.	y Fac. 10. 5.
q Ier. 48. 11.	Vers 18.	—	Amos. 5. 15.	2.	Cap. 3. 20.	Deut. 29. 23.	z Isa. 18. 1. &
r Amos 6. 1.	z Ier. 4. 19.	Capitū 2.	Ion. 3. 9.	Vers. 14.	o Ier. 48. 27.	Isa. 13. 19. &	20. 4.
s Ps. 94. 7.	y Deut. 28. 29.	a Ioel 2. 16.	g Ier. 47. 4. 5.	i Isa. 11. 11.	Exec. 25. 8.	34. 12.	Ier. 48. 9.
t Deut. 28. 30.	Isa. 59. 10.	b Iov 2. 18.	Exec. 25. 15.	l Mic. 4. 7. &	p Exec. 25. 3. 6.	Ier. 49. 18. &	Exec. 30. 9.
u Deut. 28. 30.	z Ps. 79. 3.	Ps. 1. 4.	Amos 1. 6. 7.	5. 7. 8.	q Ier. 49. 1.	50. 40.	a Ps. 17. 13.
v Amos 5. 11.	a Ps. 83. 10.	Isa. 17. 13.	8.	Hag. 1. 12. &	r Isa. 15.	u Vers. 7.	b Isa. 10. 12.
w Mic. 6. 15.	Ier. 9. 22. &	Osea 13. 3.	Zech. 9. 5. 6.	2. 2.	Ier. 48.	v Isa. 16. 6.	Exec. 31. 3.
x Ioel 2. 1. 11.	18. 4.	c 2 Reg. 23. 26.	h Ier. 6. 4. &	Vers. 9.	Exec. 25. 9.	w Ier. 48. 29.	2. 10. & 3. 15.
y Isa. 22. 5.	b Prov. 11. 4.	d Ps. 105. 4.	15. 8.	m Esod. 4. 31.	Amos 2. 1.	z Mal. 1. 11.	18.
z Ier. 30. 7.	Exec. 7. 19.	e Amos 5. 6.	i Exec. 25. 16.	Luc. 1. 68.	a Amos. 1. 13.	Ioan 4. 21.	
Ioel 2. 2. 11.	c Cap. 5. 8.	f Ps. 76. 9.	j Isa. 13. 8.	n Ps. 126. 1.			

- Și va prefăce Niniva într'o pustietate,
Sécă ca unū deșertū.
14 Și ' vorū repausa în meșilocolū ei turme
De ' animale de totū felulū;
Chiarū și ' pelicanulū și ariciulū vorū locui
pe capetele *stălpilor* sei:
În ferestre va resuna urlutulū lorū,
Pe praguri vorū fi ruini;
Căci ' tablele de cedru vorū fi desgolite.
15 Aū acēsta *este* cetatea cea voiōsă, ' care se
țineă sigură,
' Care 'și dicea în ânima ei: „Eū *sunt*, și a-
fară de mine nici una”!
Cumū s'a prefăcutu în pustiiū,
În culcușū férelorū!
Ori-cine trece pe lūngă ea, ' flueră,
Și ' scutură mânele.

*Mustarea pēcatelorū Iudeilorū, și fāgăduinși de
întōrcere cătră Dumneșeu și de restatornicire în-
tr'unū timpū viitorū.*

- 3 **V**AI cetăței acesteia îndereptnice și pē-
Celei apēsătore! [tate,
2 ' N'a ascultatū vōcea,
' N'a primitū învățatura,
Nu s'a încređutū în Iehova;
De Dumneșeu ei nu s'a apropiatū.
3 ' Mai mari ei în meșilocolū ei *sunt* lei ce
mugescū;
Judecătorii ei *sunt* ' lupi de séră,
Cari nu lasă nici unū ciolanū pe demănēțā;
4 ' Suneți și necredincioși *sunt* profeti ei,
Preuți ei profanēză sanctuarulū,
' Silnicescū legea.
5 Dară ' Iehova celū dreptū *este* în meșilo-
culū ei,
Nu va face nici o nedreptate:
Pe totă demănēțā scōte la lumină drepta-
tea sa;
Ea nici o-dată nu lipsesce;
Dară ' celū nedreptū nu scie de rușine.
6 Stērpit'amū națiuni,
Sfārāmatu-s'au turnurile lorū:
Pustiit'amū ulițele lorū, de nu *este* nici unū
trecētorū *prin* ele;
Nimicitu-s'au cetățile lorū, de nu a rămasū
nici unū omū,
Nici unū locuitorū.
7 ' Dis'amū: Teme-te deci de mine,
Primesce învățatura,
Ca să nu fie stērpitā locuința ei,
Ca nimicū să nu se întēple

- Din cele ce amū hotărītū asupră-i;
Dară s'au sculatū de demănēțā, ' ca să facă
tōte relele.
De aceea ' asceptați-mē, dice Iehova, 8
Până în diūa, în care mē voiū scula la prēdā;
Căci hotărīrea mea *este* de a ' aduna popō-
De a strīnge regatele, [rele,
Ca ele să verse asupră-li furia mea,
Tōtā aprinderea mâniei mele;
Căci de foculū gelosiei mele totū pāmēn-
tulū *acesta* ' va fi mistuitū.
Și atunci voiū prefăce buzele popōrelorū în 9
' buze curate,
Ca ele tōte să chīame numele lui Iehova,
Și să-i servescă într'unū gândū.
' De ceea parte a fluvielorū Etiopiei 10
' Mi vorū aduce pre închinătorii mei,
Pre fīca imprāsciațilorū mei,
Ca darū.
În diūa aceea nu te vei mai rușina 11
De tōte faptele tale,
Cu cari ai nelegiuitū împotriva mea;
Căci atuncea depărta-voiū din meșilocolū
teū pre ' mândrii tei batjocuritori;
Și nu te vei mai sumeți pe sântulū meū
munte.
Și voiū lăsa în meșilocolū teū unū ' poporū 12
saracū și lipsitū,
Care se va încrede în numele lui Iehova.
' Rēmāșita lui Israelū ' nu va mai face ne- 13
dreptăți,
' Și nici va mai spune minciuni,
Și în gura lorū nu se va mai afla limbă în-
celătore;
Căci ' ei vorū pasce, și se vorū culca; și nu
va fi cine să-i înspăimēnte.
' Cântă, fīcă a Sionului! 14
Strigă de bucuriā, Israele!
Bucură-te, și tresaltă din tōtā ânima,
Fīcă a Ierusalimului!
Depărtat'a Iehova judecățele tale, 15
Dat'a afară pre neamiculū teū;
' Regele lui Israelū, Iehova, ' *este* în meșil-
ocolū teū;
Nu vei mai vedē nici unū reū!
În diūa aceea ' dice-se-va Ierusalimului: „Nu 16
te teme;”
Și Sionului: ' „Să nu-ți slăbescă mânele”!
Iehova, Dumneșeu teū ' celū din meșilo- 17
culū teū *este* vitēsū,
Și te va apēra;
' Bucura-se-va cu bucuriā preste tine,

c Vers. 6. d Isa. 18. 21, 22. e Isa. 34. 11, 14. f Ier. 22. 14. g Isa. 47. 8. h Apoc. 18. 7. i Iov 27. 23. j Nah. 3. 19.	Capitlū 3. a Ier. 23. 31. b Ier. 5. 3. c Ezech. 22. 27. d Hab. 1. 8. e Ier. 23. 11. 32. f Plān. 2. 14.	Osea 9. 7. / Ezech. 22. 26. g Deut. 32. 4. h Vers. 15, 17. i Vers. 11. j Ier. 3. 3. & 6. k Ps. 68. 31. l Aps Ier. 8. 6.	k Fac. 6. 12. l Ps. 27. 14. & m Prov. 20. 22. n Ios. 3. 2. o Cap. 1. 18. p Isa. 19. 18. q Ps. 68. 31. r Isa. 18. 1, 7.	s 60. 4. etc. t Mal. 1. 11. u Fapt. 8. 27. v Ier. 7. 4. w Mic. 3. 11. x Mat. 3. 9. y Isa. 14. 22. z Zech. 11. 11. aa Mat. 5. 3.	1 Cor. 1. 27, 28. 2. 5. 3. 5. 4. 7. 5. 1. 6. 3. 7. 1. 8. 1. 9. 1. 10. 1. 11. 1. 12. 1. 13. 1. 14. 1. 15. 1. 16. 1. 17. 1.	Mic. 4. 4. & 7. 14. Isa. 12. 6. & 54. 1. Zech. 2. 10. & 9. 9. Ioan. 1. 49. Ezech. 48. 35. Vers. 5, 17.	Apoc. 7. 15. & 21. 3, 4. Isa. 35. 3, 4. Ebr. 12. 12. c Vers. 15. d Deut. 30. 9. Isa. 62. 5. & 65. 19. Ier. 32. 41.
---	--	--	---	---	--	--	--

- Tăcé-va în iubirea sa,
 Și se va veseli cu bucuria preste tine.
 18 Strînge-voiî dintr'al tei pre cei 'ce jălescă,
 Departe *findă* de loculă întrunirei,
Lua-voiî povôra ce este asupră-ți, ocară.
 19 Ecce, perde-voiî în timpulă acela pre toți,
 cari te apesă,
 Și voiî mēntui pre 'cea olôgă,
 Voiî aduna pre cea respinsă,

Și-l voiî face de laudă și de mărire
 În tôte țerele, unde aū fostă de rușine.
 Și totă în acelă timpă 'vê voiî aduce, 20
 În timpulă cândă vê voiî strînge;
 Căci vê voiî face de renume și de laudă
 Intre tôte popôrele pământului,
 Cândă voiî aduce pre prinșii vostri înapoi
 înaintea ochiloră vostri,
 Dice Iehova.

H A G G A Î.

Mustrearea poporului pentru lenevirea sa în zidirea templului; cu indemnări și îmbărbătări la harniciă.

- 1 ÎN 'anulă ală dūoilea ală regelui Dariū, în
 luna a șesea, la ântēia di a lunei, a fostă
 cuvēntulă lui Iehova prin Haggai, profetulă,
 cătră 'Zerubabelū, fiulū lui Șealtielū, gu-
 vernătorulū lui Iuda; și cătră 'Iosua, fiulū
 lui 'Iosadacū, archiereulū, dicēndū:
 2 Așa vorbesce Iehova, *Dumneḡeulū* oști-
 rilorū, dicēndū;
 Poporulă acesta ḡice: Timpulă încă nu a
 sositū,
 Timpulū pentru rezidirea casei lui Iehova.
 3 Atunci a fostă cuvēntulă lui Iehova 'prin
 Haggai, profetulă, dicēndū:
 4 Dară 'pentru voi este timpū, să locuiți
 în case îmbrăcate cu sēpături,
 Cândă casa acēsta este pustiiă?
 5 Și acumă așa ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oști-
 rilorū:
 'Luați aminte la urmările vōstre!
 6 Ați 'semēnatū multe, dară ați adunatū pu-
 mēncăți, dară nu până la sațiū; cîne;
 Beți, dară nu până la bețiă;
 Vē îmbrăcați, dară nu până la încăldire;
 Și 'cine cēștigă simbră, o cēștigă pentru o
 pungă spartă.
 7 Așa ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oștirilorū:
 Luați aminte la urmările vōstre!
 8 Suiți-vē pe munte, și aduceți lemne,
 Și zidiți casa mea;
 Și acēsta o voiî bine-primi,
 Și mē voiî mări, ḡice Iehova.
 9 'Căutat'ăți la multe, și ecce în puține s'au
 prefăcuti;
 Adus'ăți a casă, dară 'eū le suflamū.
 Pentru ce? ḡice Iehova, *Dumneḡeulū* oști-
 rilorū.

Pentru-că casa mea este pustiiă,
 Și fie-care din voi alērgă numai pentru casa
 De aceea 'ceriulū vî opresce roūa, [sa. 10
 Și pământulū opresce venitulū seū;
 'Amū chiămatū seceta 11
 Preste pământū și preste munți,
 Preste grăū, preste mustū
 Și preste oleiū, și preste totū ce duce pă-
 Preste ômeni și preste vite, [mēntulū,
 Și 'preste totū lucrulū cu mânele.
 'Atuncea Zerubabelū, fiulū lui Șealtielū, 12
 și Iosua, fiulū lui Iosadacū, archiereulū,
 și tōtă rēmășița poporului, ascultău de vō-
 cea lui Iehova, *Dumneḡeulū* lorū, și de cu-
 vintele lui Haggai, profetulă, după cumū
 l'a trāmesū Iehova, *Dumneḡeulū* lorū; și po-
 porulū se temea de Iehova.
 Atuncea Haggai, solulū lui Iehova, vor- 13
 bia în solia lui Iehova cătră poporū, dicēndū:
 'Eū sūnt cu voi, ḡice Iehova.
 Și 'Iehova descepta spiritulū lui Zeruba- 14
 belū, fiulū lui Șealtielū, 'guvernătorulū lui
 Iuda; și spiritulū lui Iosua, fiulū lui Io-
 sadacū, archiereulū; și spiritulū celui-l-altū
 poporū, 'ca să mērga, și să lucreze la casa
 lui Iehova, *Dumneḡeulū* lorū. În ḡiūa a 15
 dūoē-ḡeci și patru a lunei a șesea, în ală
 dūoilea anul ală regelui Dariū.

*Mărirea cea mai mare a templului ală dūoilea
 preḡisă.*

ÎN ḡiūa a dūoē-ḡeci și una a lunei a șep- 2
 tea a fostă cuvēntulă lui Iehova prin
 Haggai, profetulă, dicēndū: Vorbesce acumă 2
 lui Zerubabelū, fiulū lui Șealtielū, guver-
 nătorulū lui Iuda; și lui Iosua, fiulū lui Io-

e Plān. 2. 6.
f Hec. 34. 16.
Mic. 4. 6, 7.
g Isa. 11. 12. &
27. 12. & 56. 8.

Hec. 28. 25.
& 34. 13. &
37. 31.
Amos 9. 14.

HAGGAI.

Capitūl 1.

a Ezra 4. 21. &
5. 1.

Zech. 1. 1.
b 1 Cron. 3. 17.
19.
Ezra 3. 2.
Mat. 1. 12.
Luc. 3. 27.
c Ezra 3. 2. &

5. 2,
d 1 Cron. 6. 15.
e Ezra 5. 1.
f 3 Sam. 7. 2.
Ps. 133. 3, etc.
g Plān. 3. 40.
Vers. 7.

h Deut. 28. 38.
Osea 4. 10.
Mic. 6. 14, 15.
Cap. 2. 16.
i Zech. 8. 10.
j Cap. 2. 16.
k Cap. 2. 17.

l Lev. 26. 19.
Deut. 28. 23.
m 1 Reg. 8. 35.
n 1 Reg. 17. 1.
o Cap. 2. 17.
p Cap. 2. 17.

q Mat. 23. 30.
Rom. 8. 31.
r 2 Cron. 36. 23.
s Ezra 1. 1.
t Cap. 2. 21.
u Ezra 5. 2, 8.

sadacū, archiereulū; și celui-l-altū poporū; și ȋi:

- 3 "Cine a mai rămasū între voi,
Din cei ce au vȃduț casa acēsta în mȃrirea sa cea d'ântēiū?

Și cumū o vedeți acumū?

"Aū nu este acēsta ca o nimică în ochii voștri?

- 4 Dară "fii tare, Zerubabele! ȋice Iehova;
Și fii tare, Iosua, fiulū lui Iosadacū, archiereulū;

Și fii tare, întregule poporū alū țerei,
ȋice Iehova; și lucrați!

Căci eū sūnt cu voi, ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū;

- 5 "Dupre cuvēntulū legāmēntulū ce amū încheiatū cu voi,

Cândū ați eșitū din Egiptū;

Și "spiritulū meū totū stă în meȃiloculū vostru;
Nu vȃ temeți.

- 6 Căci așa ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū:

"Încă o-dată, și în puținū timpū,

"Voiū clăti cerilū și pāmēntulū,

Marea și uscatulū;

- 7 Și voiū clăti pre tȃte popȃrele,

"Și cele alese ale tuturorū popȃrelorū se vorū duce;

Și voiū împlē casa acēsta cu mȃrire,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū;

- 8 Alū meū este argintulū, și alū meū aurulū,
ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū.

- 9 "Mai mare va fi mȃrirea casei acesteia din urmă decâtū a acelei d'ântēiū,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū;

Și pune-voiū "pacea în acestū locū,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū.

Profetulū mustră pre poporū, și făgăduiesce prosperitate dreptū respȃlire de ascultare, cu o scire particulară lui Zerubabelū, asigurāndu-i protecțiunea și îndurarea lui Dumne-deu.

- 10 În ȋiūa a dūoē-ȋeci și patru a lunei a noia, în anulū alū dūoilea alū lui Dariū, a fostū cuvēntulū lui Iehova prin Haggaï, profetulū,

- 11 ȋicēndū: Așa ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū: "Întrebă acumū pre preuți de lege,

- 12 ȋicēndū: De pȃrtă cine-va în pȃla vestmēntulū seū carne sântitā, și se va atinge cu pȃla sa de pāne seū legume, seū vinū, seū oleiū, seū orī-ce feliū de bucate; atuncea sânti-se-va?

- 13 Și preuți răspunseră, și ȋiseră: Nu. Și Haggaï ȋise: Dacă unū omū "necuratū pentru unū mortū se va atinge de vre-una din aceste, fi-va necuratū? Și preuți răspunseră,

și ȋiseră: Va fi necuratū. Și Haggaï răspun- 14 se, și ȋise:

"Așa este acestū poporū, și așa națiunea acēsta, înaintea mea, ȋice Iehova;

Și așa este totū lucrulū mȃnelorū lorū;

Ceea ce ei aducū dreptū darū este necuratū!

Și acumū "luați aminte 15

Din ȋiūa acēsta și mai 'nainte:

Înainte de a se pune pētră pe pētră la templulū lui Iehova;

Înainte de a se face acēsta, 16

"Venindū la o grāmadă de grāū de dūoē-ȋeci de core,

Numai ȋece s'aū găsitū;

Venindū la unū tēscū, ca să scȃtă circi-ȋeci de baturi din cadă,

Numai dūoē-ȋeci s'aū găsitū.

"Lovitu-v'amū cu arsură în grāū, și cu pā- 17

litură, și cu grāndina,

"În totū lucrulū mȃnelorū vȃstre;

"Și cu tȃte acestea nu o'ați îndreptatū că-ȋice Iehova. [tră mine,

Luați aminte, din ȋiūa acēsta și mai de- 18

parte;

Da la dūoē-ȋeci și patru a lunei a noia, Din 'ȋiūa acēsta, cândū s'aū pusū temeliele templulū lui Iehova,

Luați aminte!

"Aū mai fost'a semință în ariă? 19

Da, fructele nu le-a datū nici viia, nici smochinulū,

Nici mȃrulū-grānatū, nici olivulū;

Dară din ȋiūa acēsta voiū da bine-cuvēntarea mea.

Și a fostū cuvēntulū lui Iehova a dūoa 20

oră cătră Haggaï în ȋiūa a dūoē-ȋeci și patru a lunei, ȋicēndū: Vorbesce lui Zeru- 21

babelū, "guvernȃtorulū lui Iuda, ȋicēndū:

"Clăti-voiū cerilū și pāmēntulū,

Și "voiū resturna tronurile regatelorū, 22

Voiū sfȃrȃma puterea împȃrȃțielorū popȃrelorū;

"Voiū resturna carēle și cȃlȃreții lorū,

Și se vorū prȃbuși cȃii și cȃlȃreții lorū,

Fie-care de sabia fratelū seū.

În ȋiūa aceea, ȋice Iehova, Dumne-deulū oș- 23

tirilorū,

Te voiū lua, Zerubabele, servulū meū, fiulū

ȋice Iehova, [lui Șealtielū,

"Și te voiū face ca unū ānelū de sigilare;

Căci "eū pre tine te-amū alesū,

ȋice Iehova, Dumne-deulū oștirilorū.

Capitūl 2.	46.	Mal. 3. 1.	Deut. 33. 10.	Zech. 8. 10.	r Ier. 5. 3.	v Vers. 6. 7.	9. 10.
a Ezra 5. 12.	e Neem. 9. 20.	i Ioan 1. 14.	Mal. 2. 7.	p Deut. 33. 22.	Amos 4. 6, 8,	Ebr. 12. 26.	s Cânt. 3. 6.
b Zech. 4. 10.	Isa. 63. 11.	j Ps. 35. 8, 9.	i Num. 19. 11.	1 Reg. 8. 37.	9. 10, 11.	a Dan. 2. 44.	t Ier. 22. 24.
c Zech. 8. 9.	f Vers. 31.	k Luc. 2. 14.	m Tit. 1. 15.	Amos 4. 9.	Zech. 8. 9.	Mat. 24. 7.	a Isa. 43. 1. &
d Esod. 29. 45.	g Ebr. 12. 26.	l Efas. 2. 14.	n Cap. 1. 5.	Cap. 1. 9.	i Zech. 8. 12.	y Mic. 5. 10.	43. 10.
	h Ier. 3. 16.	a Lev. 10. 10, 11.	o Cap. 1. 6, 9.	q Cap. 1. 11.	u Cap. 1. 14.	Zech. 4. 6. &	—
	i Fac. 49. 10.						

ZECHARIA.

Chiămare la căință dreptă introducere.

1 **I**N luna a opta, ^a în anul ală dăoilea ală lui Dariū, a fostă cuvântul lui Iehova ^b cătră profetul Zecharia, fiulul lui Berechia, fiulul lui Iddo, dicendū;

2 Măniatu-s'a Iehova pre părinții vostri cu

3 De aceea vei dice cătră ei: [măniă mare; Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū:

^a Întorceți-vă la mine, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū,

Și mă voiū întorce și eu la voi, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū.

4 Nu fiți ca părinții vostri,

^a Pre cari i-aū strigatū profetii de mai 'nainte, dicendū:

Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū:

^a Întorceți-vă de la căile vōstre cele rele,

Și de la faptele vōstre cele viclene;

Dară n'aū auditū,

Nici n'aū ascultatū de mine, dice Iehova.

5 Părinții vostri, unde sūnt?

Și profetii, aū în eternū trăescū ei?

6 Dară ore ^a cuvintele mele și hotăririle mele, Pre cari le-amū rōnduitū servirilorū mei, profetilorū,

N'aū apucatū ore pre părinții vostri?

Și atunci s'aū întorsū, și aū disū:

^a După cumū Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū, a gânditū să ni facă,

Dupre căile nōstre și dupre faptele nōstre,

Așa ni-a și făcutū.

Antăia viziune a lui Zecharia: ângerulū stândū în dăbrava de mirți, și cei patru căi; făgăduinți de restatornicire a Ierusalimulū.

7 În diūa a două-deci și patra a lunei a unū-spre-decea, care este luna Sebatū, în anul ală dăoilea ală lui Dariū, a fostă cuvântul lui Iehova cătră profetul Zecharia, fiulul lui Berechia, fiulul lui Iddo, dicendū:

8 Vădūt'amū nōptea, și éccē, ^a unū bărbatū călăria pe unū calū roșū, și stătu între mirții, ce eraū într'unū locū aduncū; și în

9 dosulū lui eraū 'caī roși, pagī și albi. Și amū disū: Ce sūnt acestia, dōmne? Și ângerulū, care vorbīa cu mine, 'mī dise: 'Ți

voiū arēta ce sūnt acestia. Și bărbatulū, 10 care stătea între mirți, luă cuvântulū, și dise: 'Acestia sūnt aceia, pre cari i-a trămesū Iehova, ca să cutriere pământulū. ^a Și 11 ei aū respunsū ângerulū lui Iehova, care sta între mirți, și aū disū: Cutrierat'amū pământulū, și éccē, totū pământulū este în pace și linisce.

Atuncea respunse ângerulū lui Iehova, 12 și dise: 'Iehovo, *Dumnezeule* alū oștirilorū,

până cândū nu te vei îndura de Ierusalimū și de cetățile lui Iuda, pre cari te-aī mănīatū

acumū ^a șapte-deci de ani? Și Iehova re- 13 spunse ângerulū, care vorbīa cu mine, cu

^a cuvinte bune și cuvinte mângăiatōre. Atun- 14 cea dise ângerulū, care vorbīa cu mine, cătră mine: Chīamă, și di:

Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū:

^a Rēvnescū cu rēvnă mare pentru Ierusalimū

Și pentru Sionū;

Și mănīatu-m'amū cu mânia mare pre aceste 15 popōre liniscite;

Căci ^a eu m'amū mănīatū pučinū,

Dară ei aū ajutatū rēulū.

De aceea așa dice Iehova:

^a Mă voiū întorce cu îndurarea cătră Ieru- 16 salimū;

Casa mea se va rezidi într'insulū, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū;

Și ^a funia de mēsorisce se va întinde preste Ierusalimū.

Și érá-și strigă, și di:

17 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilorū:

Cetățile mele érá-și se vorū revērsa întrū bunētăți;

^a Și Iehova érá-și va mângăia Sionulū,

Și ^a érá-și va alege Ierusalimulū.

Viziunea a dăoa: cele patru cōrne și cei patru fāurarī. Predicere despre scăparea Iudeilorū.

Atuncea rēdicat'amū ochii mei, și amū 18 vădūtū, și éccē patru cōrne. Și amū disū 19

cătră ângerulū, care vorbīa cu mine: Ce sūnt acestea? Și mī-a respunsū: 'Acestea sūnt cōrnele, cari aū rēsipitū pre Iuda, pre

Israelū și pre Ierusalimū.

ZECHARIA.	Mat. 23. 35.	d 2 Cron. 36. 15.	f Isa. 55. 1.	j Ebr. 1. 14.	19.	p Isa. 47. 6.	s Isa. 51. 3.
—	c Ier. 25. 6. &	16.	g Plān. 1. 18. &	k Pa. 108. 30.	Dan. 9. 2.	q Isa. 12. 1. &	t Isa. 14. 1.
Capulū 1.	35. 15.	e Isa. 31. 6.	2. 17.	31.	Cap. 7. 5.	54. 8.	Cap. 2. 12. &
a Ezra 4. 24.	Mic. 7. 19.	Ier. 3. 12. &	k Ios. 5. 12.	l Pa. 102. 13.	n Ier. 29. 10.	Cap. 2. 10. &	3. 2.
Hag. 1. 1.	Mal. 3. 7.	18. 11.	l Apoc. 6. 4.	Apoc. 6. 10.	o Ier. 2. 18.	8. 8.	m Ezra 4. 1. 4.
b Ezra 6. 1.	Luc. 15. 30.	Esec. 18. 30.	i Cap. 6. 2-7.	m Ier. 25. 11.	Cap. 8. 2.	r Cap. 2. 1. 2.	7. & 5. 3.
	Isa. 4. 8.	Osea 14. 1.					

20 Și mi-a arătată Iehova patru făurari?
 21 Și eu amă ădisu: Ce vină acestia să facă?
 și elă a respunsă, dicendū: Acelea sūnt
 córnele, cari aū rēsipitū pre Iuda, încatū
 nimenea nu a pututū rēdica capulū seū; și
 acestia aū venitū să înspăimēnte pre ace-
 lea, și să dee josū córnele acelorū popóre,
 cari aū rēdicatū cornulū împotriva pāmēn-
 tului lui Iuda, ca să-lū rēsipescă.

*Viziunea a treia: ângerulū cu funia de mēsorisce;
 făgăduință de protecțiune și de prosperitate pen-
 tru Ierusalimū.*

2 ERĂ-ȘI amă rēdicatū ochiū mei, și amă
 vėdutū, și ăccē unū bărbatū, și în mână
 2 lui o funiă de mēsorisce. Atuncea amă
 ădisu: Unde mergi? Și elū a ădisu cătră mine:
 „Să mēsurū Ierusalimulū, ca să vėdū, câtă
 este lățimea sa și câtă este lungimea sa.”
 3 Și ăccē, ângerulū, care vorbiă cu mine,
 eși, și unū altū ângerū i eși înainte, și-i
 4 ădise; Alėrgă, și vorbește tēnerulū aceluia,
 dicendū:
 „Locui-se-va Ierusalimulū fără ziduri
 „Pentru mulțimea ómenilorū și a vitelorū
 dintr'insulū.”
 5 „Și eū, ădise Iehova,
 „Voiū fi ăzidiū de focū în jurulū seū,
 „Și de mărire în međilocolū lui.”
 6 „O, o! fugiți din pāmēntulū de la međa-
 nópțe, ădise Iehova;
 Căci eū v'amă rēsipitū
 În cele patru vėnturi ale ceriulū, ădise Ie-
 7 o Sionule, mēntui-te, [hova.
 Tu celū ce locuesci cu fica Babilonulū!
 8 Căci așa ădise Iehova, Dumneđeulū oștirilorū:
 După mărire m'a trāmesū la popórele, cari
 v'aū prėdatū;
 Căci cine se atinge de voi, de lumina o-
 chilorū seī se atinge.
 9 Căci ăccē, voiū scutura mână mea preste
 d'înșii,
 Și vorū ajunge de prėdă servilorū lorū;
 Și voi vėți cunósce, că Iehova, Dumneđeulū
 oștirilorū, m'a trāmesū.
 10 Căntă, și bucură-te, fică a Sionulū,
 Căci ăccē, vinū,
 Și voiū locui în međilocolū teū, ădise Iehova.
 11 „In timpulū acela multe popóre se vorū lipi
 Și-mi vorū fi poporū; [de Iehova,
 Și eū voiū locui în međilocolū teū;

Și tu vėi cunósce, că Iehova, Dumneđeulū
 oștirilorū, m'a trāmesū la tine.
 Și va lua Iehova în stėpânire pre Iuda ca
 12 moscenirea sa
 În pāmēntulū celū sântū,
 Și-și va alege ăra-și Ierusalimulū.
 Tótă carnea tacă înaintea lui Iehova,
 13 Căci elū s'a și sculatū din lăcașulū seū
 celū sântū.

*Viziunea a patra: Archiereulū stāndū înaintea
 ângerulū, și Satana la drėpta sa; profesiū despre
 Mesia.*

SI elū-mi-a arătatū pre Iosua, archiereulū, 3
 care sta înaintea ângerulū lui Iehova,
 și Satana sta la drėpta sa, ca să-lū pėrėscă.
 Și ădise Iehova cătră Satana: 2
 „Certe-te Iehova, Satano!
 „Da, certe-te Iehova, care ăși-a alesū Ieru-
 salimulū;
 „Aū elū nu este unū tăciune scăpatū din
 focū?
 Și Iosua era îmbrăcatū cu vestminte 3
 scārnave, și sta înaintea ângerulū. Și a-
 4 cesta luă cuvėntulū, și vorbi cătră cei ce
 stătea înaintea sa, dicendū: Depărtați de
 pe d'insulū aceste vestminte scārnave! și ădise
 cătră Iosua: ăccē, facū să se ducă de pe
 tine nedreptatea ta, și te îmbracă cu vest-
 5 minte serbătorești. Și a adaosū: Puneți
 ă mitră curată pe capulū seū; și-i puseră
 mitră curată pe capū, și-lū îmbrăcară în
 vestminte; și ângerulū lui Iehova mărturisī pre
 6 Iosua, dicendū: Așa ădise Iehova, Dumne-
 7 ădeulū oștirilorū:
 De vėi âmbra pe căile mele,
 Și de vėi păzi cele de păzitū ale mele;
 Atuncea tu vėi judeca casa mea,
 Și vėi păzi curțile mele;
 Și-ți voiū da conducători dintr'aceștia ce
 8 stău aicea.
 Decī ascultă, Iosua, archiereulū,
 Tu și soții tei cari ședū înaintea ta!
 Căci ei sūnt ómenī de semne;
 Căci ăccē, aducū pre servulū meū, Odrasla!
 Căci ăccē pėtra, pre care amă pus'o în-
 9 aintea lui Iosua,
 Pe acēstă singură pėtră sūnt îndreptați șep-
 te ochi;
 ăccē, eū singurū amă sėpatū sėpătura ei,

v Ps. 75. 4, 5.	e Isa. 60. 19.	2 Thea. 1. 6.	n Isa. 2. 2, 3.
—	Apoc. 21. 23.	f Isa. 11. 15. &	49. 22.
Capulū 2.	f Isa. 43. 20. &	19. 16.	60. 3, etc
a Ezech. 40. 3.	52. 11.	k Cap. 4. 9.	Cap. 8. 22,
b Apoc. 11. 1.	Ier. I. 14. &	l Isa. 12. 6. &	23.
& 21. 15, 16.	50. 8.	54. 1.	o Cap. 3. 10.
c Ier. 31. 27.	& 51. 6, 45.	Zef. 3. 14.	p Ezech. 12. 49.
Ezech. 36. 10,	g Deut. 28. 64.	m Lev. 26. 12.	q Ezech. 33. 33.
11.	Ezech. 17. 21.	Ezech. 37. 27.	Vers. 9.
d Isa. 26. 1.	h Apoc. 18. 4.	Cap. 8. 3.	r Deut. 32. 9.
Cap. 9. 8.	i Deut. 32. 10.	Ioan I. 14.	s Cap. 1. 17.
	Pa. 17. 8.	2 Cor. 6. 16.	t Hab. 3. 20.

Zef. 1. 7.	e Amos 4. 11.	j Deut. 17. 9.	24.
a Ps. 68. 5.	Rom. 11. 5.	Mal. 2. 7.	n Isa. 4. 2. &
Isa. 57. 15.	Iuda 23.	k Cap. 4. 14. &	11. 1.
—	f Isa. 64. 6.	6. 5.	Ier. 23. 5. &
Capulū 3.	g Isa. 61. 10.	l Ps. 71. 7.	33. 15.
a Hag. 1. 1.	Luc. 15. 22.	Isa. 8. 13. &	Cap. 6. 12.
b Ps. 109. 6.	Apoc. 19. 8.	20. 3.	Luc. 1. 78.
Apoc. 12. 10.	h Ezech. 29. 6.	m Isa. 42. 1. &	o Ps. 118. 22.
c Iuda 9.	Cap. 6. 11.	49. 3, 5.	Isa. 28. 16.
d Cap. 1. 17.	i Lev. 8. 35.	& 52. 13. &	p Cap. 4. 10.
Rom. 8. 33.	1 Reg. 2. 3.	53. 11.	Apoc. 6. 6.
	Ezech. 44. 16.	Ezech. 34. 23,	

Dice Iehova, *Dumnezeul* oştirilor;

Și 'intr'o singură și voiți depărta fără-de-
legea acestei țeri.

10 'În ziua aceea, dice Iehova, *Dumnezeul* oştirilor,

Veți chema fie-care pre amicului se

'Suptă butucul de viță, și suptă smochin.

Viziunea a cincea: policandru cel de aur și proviziunea sa cu oleu; asigurare de isbucire dată lui Zerubabel.

4 SI s'a întors 'ângerul, care vorbea cu
2 mine, și m'a desceptat, 'ca pre omul
ce se desceptă din somnul se. Și a dis
cătră mine: Ce veți tu? Și am dis: E
vdu, și ecce, 'un policandru cu totu de
aur, și d'asupra lui o cupă de oleu, și pe
3 ea 'șapte candel, și șapte țevi la cele șapte
candel, ce sînt la vîrfu policandru; 'Și
d'oi oliv lîngă el, unul la dreapta cupei,
și altu la stînga ei.

4 Și am luat cuvîntul, și am între-
bat 'ângerul care vorbea cu mine, dicînd:
5 Domnul meu, ce sînt acestea? Și ânge-
rul, care vorbea cu mine, respuns, și-mi
6 dise: Nu ști tu, ce sînt acestea? Și am
dis, Nu, domnul meu! Atunci a respuns,
și mi-a vorbit, dicînd: Acesta este cuvîntul
lui Iehova cătră Zerubabel, dicînd:

'Nu prin putere, și nu prin tărie,
'Ci prin spiritul meu, dice Iehova, *Dum-*
nezeul oştirilor, se va face acesta:

7 'Cine ești tu, 'munte mare?
'Înainte lui Zerubabel într'unu șes te vei
preface;
'Căci el va scote până și 'pătra cea mai
înală,
'Cu toate strigările: Îndurare, îndurare pen-
tru ea."

8 Și a fost cuvîntul lui Iehova cătră mi-
9 ne, dicînd: Mănele lui Zerubabel 'au în-
temeiat casa acesta, și mănele lui 'a vor
sfârși; și 'tu vei cunósce, ca 'Iehova, *Dum-*
nezeul oştirilor, m'a tramesă la voi. Căci
10 cine va desprețui ziua acestor 'mic încep-
turi? bucura-se vor, când vor vedă cum-
păna în mîna lui Zerubabel 'acești șapte
ochi ai lui Iehova, cari cutrieră totu pî-
mîntul.

11 Și am respuns, și am dis cătră d'-
însul: Ce sînt cei 'd'oi oliv din dreapta și
12 din stînga policandru? Și era-și am în-
trebat a d'oa oră, și am dis cătră d'in-

sul: Ce sînt cele d'oa ramuri de oliv, ca-
ri stau lîngă cele d'oa țevi de aur, prin
cari curge oleul din el? Și el mi-a re- 13
spuns, dicînd: Nu ști tu, ce sînt ace-
tea? și am dis: Nu, domnul meu. Atun- 14
cea a dis: 'Acestea sînt cei d'oi unși, 'cari
stau înaintea 'Domnului a totu pîmîntul.

Viziunea a șasea și a șaptea: tuiul ce sbora, și efa ce sbora; pedepsirea reilor și înlăturarea păcatelor.

SI era-și am rîdicat ochii mei, și am 5
vedut; și ecce, unu 'tui ce sbura. Și 2
a dis cătră mine: Ce veți tu? Și am
respuns: Vedu sburîndu unu tui; d'oa-
dec de coți lungimea lui, și dece coți lă-
țimea lui.

Și a dis cătră mine: Acesta este 'blă- 3
temul, care ese preste totă țera; Căci totu
celu ce fură pedepsi-se-va, cumu stă scris
pe fața acesta; și totu celu ce jură min-
ciunos, pedepsi-se-va, cumu stă scris pe
fața aceea. 'Lă voi scote, dice Iehova, 4
Dumnezeul oştirilor, și va veni în casa fu-
rului, și în casa 'celui ce jură minciunos
în numele meu; și va rămăne în casa sa,
și 'a va mistui culemnale ei și cu petrele ei.

Și ângerul, care vorbea cu mine, eși, și- 5
mi dise: Rîdică-ți acum ochii, și veți
ce este acesta ce ese? Și am dis: Ce este
6 acesta? Și el a dis: Ce ese, este o efa.
Și a dis: Acesta este asemănarea celor din
totă țera. Și ecce, unu talentu de plumb 7
se rîdica, și o femeă ședea în efa. Și el 8
dise: Acesta este nedreptatea; și o aruncă
în efa; și aruncă bucata cea de plumb
preste gura efei.

Atuncea am rîdicat ochii mei, și am 9
vedut; și ecce, eșiau d'oa femei; și vîntu-
era suptu ariple lor; și acestea aveau a-
ripi ca ariple cocostărcului; și au rîdicat
efa între pîmînt și ceru. Și am dis 10
cătră ângerul, care vorbea cu mine: Unde
ducă acestia efa? Și el dise cătră mine: 11
Ca 'să-i zidescă casă 'în pîmîntul Șinaru-
lui, ca acolo să fie aședată și pusă pe te-
meliele sale.

*Viziunea a opta; patru car, cari esu în felu-
rite țeri.*

ERĂ-și am rîdicat ochii mei, și am 6
vedut, și ecce, patru car eșiau d'in-
tre d'oi munți, și munți erau munți de a-
ramă. La carul întăiu erau 'cai roși, la 2

g Ier. 31. 84. &
50. 30.
Mic. 7. 18. 19.
Cap. 15. 1.
r Cap. 3. 11.
s I Reg. 4. 25.
Isa. 36. 16.
Mic. 4. 4.

Capitlu 4.
a Cap. 3. 8.
b Dan. 8. 18.
c Ezech. 25. 31.
Apoc. 1. 12.
d Ezech. 25. 37.

Apoc. 4. 6.
e Vers. 11. 12.
Apoc. 11. 4.
f Osea 1. 7.
g Ier. 51. 25.
Mat. 21. 21.
h Ps. 118. 22.

i Ezra 3. 11. 13.
j Ezra 3. 10.
k Ezra 6. 15.
l Cap. 2. 9. 11. &
6. 15.
m Isa. 48. 16.
Cap. 2. 8.

n Hag. 2. 3.
o 2 Cron. 16. 9.
Prov. 15. 5.
Cap. 3. 9.
p Vers. 3.
q Apoc. 11. 4.
r Cap. 3. 7.

Luc. 1. 19.
s Veți Ios. 3.
11. 12.
Cap. 6. 5.

Capitlu 5.
a Ezech. 2. 9.
b Mal. 4. 6.
c Lev. 19. 12.
Cap. 8. 17.
Mal. 3. 5.
d Veți Lev. 14.

45.
e Ier. 39. 5. 28.
f Fac. 10. 10.
Capitlu 6.
a Cap. 1. 8.
Apoc. 6. 4.

3 ală dăoileă cară ^bcaî negri; La ală treilea cară ^ccaî albi, și la ală patruilea cară caî
4 pagî și surî. Atuncealuândă cuvântulă, ^damă
disă cătră ângerulă, care vorbia cu mine:
Ce *sunt* acestia, domnulă meă?

5 Și ângerulă respunse și dișe cătră mine:
"Acestia *sunt* cele patru vânturi ale ceriulă,
cari esă, după ce ^eau stătut înaintea
6 Domnului a totă pământulă. La cari *sunt*
caî cei negri, *aceia* mergă spre ^fpământulă
de la mēdă-nôpte, și cei albi esă după ei;
eră cei pagî mergă spre pământulă de la
7 mēdă-di. După aceea eșiră și cei surî, și
căutară să mērgă și ^gsă cutriere pământulă;
și elă dișe: Mergeți, cutrierăți pământulă;
decî ei ^hau cutrierăți pământulă.

8 Și a strigatū la mine, și a vorbitū cătră
mine, dicendū: Ecce, cei ce mergă spre pāmēntulă
de la mēdă-nôpte, ⁱau făcutū să se potole
"mânia mea în pāmēntulă de la mēdă-nôpte.

*Cununi simbolice să se facă și să se pună pe capulă
archiereului; profetia despre Mesia și biserică
cea viitoare.*

9 Și a fostū cuvântulă lui Iehova cătră mine,
dicendū: Ié de la cei din captivitate, de
10 la Heldaî, de la Tobia și de la Iedaia, cari
ău venitū din Babilorū; vino în aceeași di,
și intră în casa lui Iosua, fiulū lui Ze-
11 fania; Da, ié de la d'îngiș argintū și aurū;
și fă ^jcununi, și pune-le pe capulă lui Iosua,
12 fiulū lui Iosadacū, archiereulă. Și vorbes-
ce-i, dicendū: Așa dișe Iehova, Dumne-
deulū oștirilorū, dicendū:

"Ecce ^kbărbatulă, ală cărui nume este
"Odrasla!

"Căci elă va odrăsli de suptū d'însulă,

"Și va zidi templulă lui Iehova;

13 "Da, elă va zidi templulă lui Iehova,

"Și va ^lpurta mărirea;

"Va ședé și va domni pe tronulă seă,

"Și ^mva fi preutū pe tronulă seă;

"Și între ei amînduoi va fi sfatū de pace."

14 Și cununele vorū sta la Helemū, la Tobia,
la Iedaia și la Henū, fiulū lui Zefania,

15 ⁿspre amintire în templulă lui Iehova. Căci
"vorū veni cei ce *sunt* departe, și vorū zidi
templulă lui Iehova; și ^oveți cunósce, că Iehova,
Dumne-deulū oștirilorū, m'a trāmesū la voi.
Și *acēsta* se va întēmpla, de veți asculta
de vōcea lui Iehova, Dumne-deulū vostru.

*Întrebare despre dăoe posturi naționale, și respun-
sulă lui Dumne-deulă prin profetă, cu mustrări și
făgăduinți de îndurare.*

ÎN anulă ală patruilea ală lui Dariū, re-
gele, a fostū cuvântulă lui Iehova cătră
Zecharia în a patra di a lunē a nouă, a lui
Chisleū. Și *cei din Babilonū* ^pău trāmesū la
casa lui Dumne-deulă pre Șarezerū, și pre Re-
gemū-Melecū și pre omenii lorū, să se rōge
lui Iehova; Și să ^qvorbēscă cu preuți, cari
eraū în casa lui Iehova, Dumne-deulū oști-
rilorū, și cu profetii; și să-i întrebe: Tre-
bus ore să plāngemū în ^rluna a cincea, și să
ne înfrēnāmū, duple cumū amū urmatū a
face de atāția ani?

Și a fostū cuvântulă lui Iehova, Dum-
ne-deulū oștirilorū, cătră mine, dicendū: Vor-
besce cătră totū poporulă țerei și cătră pre-
uți, dicendū: De ^sați postitū și ați plānsū
în luna a cincea și ^ta șeptea, "acești șeptede-
ceci de ani, ^upentru mine ore ați postitū?
Și de ați māncatū și ați bēntū, nu *sunteți*
voi cei ce māncău și beaū? ^vAū nu aceste
sunt cuvintele, pre cari Iehova le-a prochiā-
matū prin profetii de mai 'nainte, pre-cāndū
Ierusalimulă era încă locuită și în pace, și
cetățile din jurulă seă; și *tōtă* ^wparteă de
cătră amēdă-di și *tōtă* câmpia eraū locuite?

Și a fostū cuvântulă lui Iehova cătră
Zecharia, dicendū:

Așa dișe Iehova, Dumne-deulū oștirilorū,
dicendū:

^xJudecați judecată adevērată,

Și arētați îndurare și compātimire unulă

Și ^ypre veduvă și pre orfanū, [altuia; 10

Pre străinū și pre saracū nu asupriți!

^zȘi în âmelele vōstre unulă altuia rele nu
plānuiti.

Dară ei n'ău voitū să asculte,

Și ^{aa}dosulă și l'ău întorsū,

Și ^{ab}urechele le-ău astupatū, ca să nu audă.

Și ^{ac}ânama și-ău făcut'ō ca diamantulă,

^{ad}Ca să nu asculte legea,

Nici cuvintele, pre cari le-a trāmesū lorū Ie-
hova, Dumne-deulū oștirilorū,

Prin spiritulă seă, prin profetii de mai 'na-
inte:

^{ae}Și așa se făcu mânia mare de la Iehova,
Dumne-deulū oștirilorū.

Și a fostū, că precumū, cāndū elă striga,

Și ei nu ascultaū:

Așa ^{af}eu nu i-amū ascultatū,

b Apoc. 6. 5.
c Apoc. 6. 2.
d Cap. 5. 10.
e Ps. 104. 4.
f Ebr. 1. 7. 14.
g 1 Reg. 22. 19.
h Dan. 7. 10.
i Cap. 4. 14.
j Luc. 1. 19.
k Ier. 1. 14.

h Fac. 13. 17.
i Cap. 1. 10.
j Jude. 8. 3.
k Eccl. 10. 4.
l Esod. 28. 36.
m 29. 6.
n Lev. 8. 9.
o Cap. 3. 5.
p Veți Luc. 1. 78.

Ioan 1. 45.
i Cap. 3. 8.
m Cap. 4. 9.
n Mt. 16. 18.
o Efes. 2. 20, 21.
p 24.
q Ebr. 3. 8.
r Isa. 92. 24.
s Ps. 110. 4.
t Ebr. 3. 1.

p Esod. 12. 14.
q Marc. 14. 9.
r Isa. 57. 19. &
s 60. 10.
t Efes. 2. 13, 19.
u Cap. 2. 9. &
v 4. 9.
w —
x Capulă 7.
y Deut. 17. 9.

10, 11. & 33.
10.
Mal. 2. 7.
b Ier. 52. 12.
c Cap. 8. 19.
d Isa. 58. 5.
e Ier. 41. 1.
f Esod. 3. 19.
g Cap. 1. 12.
h Veți Rom. 14.

6.
i Ier. 17. 26.
j Isa. 58. 6, 7.
k Ier. 7. 23.
l Mic. 6. 8.
m Cap. 8. 16.
n Mat. 23. 23.
o Esod. 22. 21.
p 22.
q Deut. 24. 17.

Isa. 1. 17.
Ier. 5. 23.
j Pa. 26. 4.
k Mic. 2. 1.
l Cap. 8. 17.
m Neom. 9. 29.
n Ier. 7. 24.
o Osea 4. 16.
p Fapt. 7. 57.
q Esod. 11. 19.

& 26. 26.
n Neom. 9. 29.
o 30.
p 3 Cron. 26. 16.
q Dan. 9. 11.
r Prov. 1. 24-28.
s Isa. 1. 15.
t Ier. 11. 11. &
u 14. 12.
v Mic. 3. 4.

- Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
Cândă au strigat ei;
14 Ci i-am² spulberat² între toate popoarele, pre
cari ei nu le cunoscău;
Și pământul lor² a rămas² în urma lor²
pustii,
Așa că nimenea nu mai trecea, nici se în-
torcea din el²;
Și așa făcutu-s'a pustii pământul cel²
dorit².
8 FOST'a érá-și cuvântul lui Iehova, *Dum-*
nezeul oștirilor, dicend²:
2 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
Răvnesc² cu răvnă mare pentru Sion²,
Da, cu mâniă mare răvnesc² pentru el².
3 Așa dice Iehova:
Mă voi² întor²ce în Sion², și voi² locui
în Ierusalim²;
Și Ierusalimul² se va chiăma: Cetatea A-
devărului,
Și, Muntele lui Iehova, *Dumnezeul* oștiri-
lor², Muntele cel² Sânt².
4 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
Bărbați bătrâni, și femei bătrâne vor² sedé
éră-și în ulițele Ierusalimului,
Fie-care cu toégul² se² în mâna sa pentru
mulțimea dîlelor²;
5 Și pline vor² fi ulițele cetăței de băeți și
de fete, jucându-se în ulițele ei.
6 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
De este acesta de mirare în ochii rămăși-
ței poporului acestuia din dîlele acestea,
Ore fi-va de mirare și în ochii mei?
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
7 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
Eccé, voi² mîntui poporul² me² din pă-
mîntul² de la resărit²,
Și din pământul² de la apus²;
8 Și-i voi² aduce, și vor² locui în Ierusalim²;
Și ei mi vor² fi popor², și eu li voi² fi
Dumne²de²,
În adevăr² și dreptate.
9 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
Mînele vîstre fie tari,
Voi cari au²diți în dîlele acestea
Aste cuvinte din gura² profeților,
Cari au vorbit² în dîia,
Când² s'a pus² temel²ia casei lui Iehova,
Când² s'a început² a se zidi templul².
10 Căci înainte acelor² dîle
Nu era² resplă²tă nici pentru ómeni, și nu era
resplă²tă nici pentru vite.

- Și² nici cel² ce eș²a, nici cel² ce intra, nu
avea pace de neamic²;
Ci am² rînduit² pre toți ómenii uni²a a-
supra altora.
Dară acum² eu nu mai sînt² ca în dîlele de 11
mai înainte
Cătră rămășița poporului acestuia,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
Că semînța va prospera;
Butucul² de vii² și va da fructul² se²;
Și pământul² și va da venitul² se²;
Și ceriul² și va da roia sa;
Și toate aceste le voi² da în stăpînirea
poporului acestuia.
Și precum² voi, casă a lui Iuda și casă a 13
lui Israel²,
Ați fost² de blăstem² între popore;
Așa v² voi² mîntui,
Și veți fi bine-cuvîntare!
Nu v² temeți, mînele vîstre fie tari!
Căci așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: 14
Precum² am² căutat² a v² face rău,
Pre-când² părinții vîstri mă mîniau,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
Și nu m'am² căit²;
Tot² așa am² căutat² în dîlele acestea 15
A face bine Ierusalimului și casei lui Iuda;
Nu v² temeți!
Acestea sînt lucrurile ce voi trebuie sa le 16
Vorb²iti adevăr² unul² altuia; [faceți:
Faceți judecata adevărului și a păcei în por-
țele vîstre;
Și nu plănuiți rele în ânimele vîstre u- 17
nul² altuia,
Și nu iubiți jurămîntul² minciunos²;
Căci toate acestea sînt cele ce urêsc², dice
Iehova.
Și a fost² cătră mine cuvîntul lui Iehova, 18
Dumnezeul oștirilor, dicend²: Așa dice 19
Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: Postul² lunei
a patra, și postul² lunei a cincea, și pos-
tul² lunei a șepta, și postul² lunei a decea,
vor² fi casei lui Iuda spre bucuriă și spre
veseliă, și de serbări voi²ose; deci iubiți
adevărul² și pacea.
Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: 20
Vor² veni încă și popore și locuitori ai mul-
tor² cetăți; Și locuitorii unei cetăți vor² 21
merge la altă cetate, și vor² dice: Să mer-
gem² să ne rugăm² lui Iehova, și să cău-
tăm² pre Iehova, *Dumnezeul* oștirilor:
și eu voi² merge. Da, popore multe și 22

g Dent. 4. 27.

e 28. 64.

Exec. 36. 19.

Cap. 2. 6.

r Dent. 28. 33.

s Lev. 26. 22.

t Dan. 8. 9.

Cap. 2. 8.

a Nah. 1. 2.

b Cap. 1. 14.

c Cap. 2. 10.

d Isa. 1. 21, 26.

e Isa. 2. 2, 3.

f Ier. 31. 23.

g Vođi 1 Sam.

2. 31.

Isa. 65. 20, 22.

Plân. 2. 20,

etc. & 5. 11-

14.

h Fac. 18. 14.

Luc 1. 37. &

18. 27.

i Rom. 4. 21.

t Isa 11. 11. 12.

& 43. 5, 6.

Exec. 27. 21.

Amos 9. 14,

15.

j Ier. 30. 22. &

31. 1, 33.

Cap. 13. 9.

k Ier. 4. 2.

l Hag. 2. 4.

Vers. 18.

m Ebra 5. 1, 2.

n Hag. 2. 18.

o Hag. 1. 6, 9.

10. & 2. 16.

p 2 Cron. 15. 5.

q Osem 2. 21, 22.

Iool 2. 22.

Hag. 2. 19.

r Ps 67. 6.

s Vođi Hag. 1.

10.

t Ier. 42. 18.

u Fac. 13. 2.

Rut. 4. 11, 12.

Isa. 19. 24, 25.

Zef. 3. 20.

Hag. 2. 19.

v Vers. 9.

w Ier. 31. 28.

y 2 Cron. 36. 16.

Cap. 1. 6.

z Cap. 7. 9.

Vers. 19.

Efes. 4. 25.

a Prov. 3. 29.

Cap. 7. 10.

b Cap. 5. 3, 4.

c Ier. 52. 6, 7.

d Ier. 52. 12,

13.

Cap. 7. 3, 5.

e 2 Reg. 25. 25.

Ier. 41. 1, 2.

f Ier. 52. 4.

g Est 8. 17.

Isa. 35. 10.

h Vers. 16.

i Isa. 2. 3.

j Mic. 4. 1, 2.

k Isa. 60. 3, etc.

& 66. 23.

națiunii puternice voru veni să caute în Ierusalim pre Iehova, *Dumnezeul* oștirilor, și să se rîde lui Iehova.

- 23 Așa dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor: În zilele acelea * voru apuca de ce bărbați din toate limbele popórelor, da, voru apuca colțul *vestmîntului* unui Iudeu, dicîndu: Să mergem împreună cu voi; căci noi am auzit, *că* cu voi *este* Dumnezeu.

Predicori despre națiunile vecine păgâne; profetia despre Regele Sionului și despre biruințele și mărirea lui.

- 9 **P**ROFETIA. Cuvîntul lui Iehova asupra pămîntului Hadracului, Care se va așeza preste ^b Damasc; Căci Iehova are ^c ochi *asupra* omului Și *asupra* tuturor semințiilor lui Israel; 2 Și *asupra* ^d Hematului, care se hotărește cu d'insul, *Asupra* ^e Tirului și a ^f Sidonului, de și este atîtu de ^g înțelept. 3 Cu toate că Tirul și-a zidit întărir, Și ^h și-a adunat argint ca pulberea, Și aur ca noroiul ulițelor; 4 Eccé, Domnul va face să se ție de la d'insul ⁱ puterea sa, Și o va prebuși *în* mare; Și elu însu-și va fi mistuit de foc. 5 ^j Așkelonul va vedé *acésta*, și se va teme; Și Gaza o va vedé, și se va cutremura forte; Ca și Ekronul; căci speranța sa a rămas de rușine; Peri-va regele din Gaza, Si Așkelonul va fi nelocuit; 6 Si ^k în Așdod voru locui străinii; Și voi nimici mândria Filistenilor. 7 Și voi depărta sîngele lui din gura lui, Și uriciunile lui d'între dinții sei; Și așa elu va rămâne pentru Dumnezeu nostru; *Va fi* ca unu ținut alu lui Iuda, Și Ekronul ca Iebusei. 8 Și ^l voi tăbéri în jurul casei mele împotriva oștei, Împotriva celor ce se duc, Și împotriva celor ce se întorc; Și ^m nu va mai trece asupritorul preste d'înși; Căci acum ⁿ privesc *la tine* cu ochii mei. 9 ^o Bucură-te forte, fiică a Sionului! Tresaltă, fiică a Ierusalimului! Eccé, ^p Regele tei vine *la tine*;

Dreptu *este* elu și mîntuitoru, Blîndu și călare pe asin, Pe unu mînz, fiu de asină. 10 Și ^q voi stérpi din Efraim caréle, Și caii din Ierusalim; Și arcu resbelului va fi stérpitu; Și va vorbi ^r popórelor pace; Și domnia lui *va fi* ^s de la o mare până la altă mare, Și de la Eufrat până la marginile pămîntului. Cătu pentru tine, *Síone*, pentru sîngele le- 11 gămîntului *încheiatu* cu tine Voiu da drumul ^t încătușărilor tei din grópa, în care nu *este* apă. Întorčeți-vé în întărire, ^u voi încătușați cu 12 speranță! Da, astă-đi o spun, ^v înduioite ^w și voi resplăti. Căci pre Iuda ^x lui voi întrebuința, ca arcu 13 alu meu, Și pre Efraim, ca săgétă *a mea*; Și voi descepta pre fii tei, Síone, ^y Asupra fiilor tei, Grecio; Și te voi face ca sabiă de vitésu. 14 Și aréta-se-vă Iehova d'asupra lor; Și ^z voi eși săgețele sale, ca fulgerele; Și Iehova Domnul va sufla din trîmbiță, Și va âmbla ^{aa} în vîrtejurile de mēđă-đi. Iehova, *Dumnezeul* oștirilor, ^{ab} și va apéra; 15 Și vor înghiți, și vor învinge cu petrele de prasciă; Voru bé, ^{ac} și vor vui ca de vinu, Și vor fi plini, ca cupele de sacrificiu, Ca ^{ad} colțurile altarului. Și Iehova, *Dumnezeul* lor, va mîntui în 16 acea ^{ae} ți Pre poporul se, ca pre o turmă; Căci ^{af} ei sînt petrele diademei, ^{ag} Rădicate în pămîntul se. O ^{ah} câtu de mare *va fi* norocirea sa, câtu de 17 mare frumuseța sa! ^{ai} Grăul va veseli pre tēnēri, și mustul pre fecióre.

Făgăduinși de putere, prosperitate și mărire pentru Israelu.

CERETI ^a de la Iehova ^b plóia ^c în timpul 10 ploiei tîrdie, *De la Iehova*, urđitorul fulgerelor; Și elu vi va da plóia îmbelsugată Pentru totă verdéța cîmpului. Căci ^d terafimii vorbesc nimicur, 2 Și ^e predicătorii vėdú minciuni,

k Isa. 3. 6. & 4. 1.
l 1 Cor. 14. 25.
Opus 9.
a Ier. 23. 33.
b Amos 1. 8.
c 2 Cron. 20. 12.

Ps. 145. 15.
d Ier. 49. 23.
e Isa. 25.
Exec. 26. & 27.
f 1 Reg. 17. 9.
Exec. 28. 21.
Obad. 20.

g Exec. 28. 3.
h Iov 27. 16.
Exec. 28. 4. 5.
i Isa. 23. 1.
j Exec. 26. 17.
k Ier. 47. 1. 5.
Zof. 2. 4.
Amos 1. 8.

m Ps. 34. 7.
Cap 2 5.
n Isa. 60. 18.
Exec. 28. 24.
o Esod. 3. 7.
p Isa. 62. 11.
Cap. 2. 10.
Mat. 21. 5.
Ioan 12 15.

q Ier. 23. 5. & 30. 9.
Luc. 19. 38.
Ioan 1. 49.
r Osea 1. 7. & 2. 18.
Mic. 5. 10.
Hag 2. 22.
e Efas. 2. 14. 17.

s Ps. 72. 8.
u Isa. 42. 7. & 51. 14. & 61. 1.
v Isa. 49. 9.
w Isa. 61. 7.
y Ps. 18. 14. & 77. 17. & 141. 6.
z Isa. 31. 1.

a Lev. 4. 18. 25.
Deut. 12. 27.
b Isa. 62. 3.
Mal. 3. 17.
c Isa. 11. 12.
d Ps. 31. 19.
e Ier. 3. 18.
Amos 9. 14.

Opus 10.
a Ier. 14. 22.
b Deut. 11. 14.
c Iov 29. 23.
d Ier. 10. 8.
Hab. 2. 18.

- Și spună visuri deșerte; și * mângăie cu deșertăciune;
De aceea se rătăcesc, ca oile,
Și suferă nevoi, / căci nu au păstor.
- 3 Mânia mea aprinsu-s'a asupra păstorilor,
* Și amă pedepsit pre șaipi;
Căci Iehova, Dumneșeul oștirilor, 'și * aduce aminte de casa lui Iuda, turma sa,
Și 'o va face ca calul se cel frumos de resbelu.
- 4 Dintr'insulă va eși / petra anghilară,
Dintr'insulă * țeruşii,
Dintr'insulă arcurile de luptă,
Dintr'insulă toți conducătorii.
- 5 Și voru fi ca viteșii, ce ' calcă in luptă preste
Ca pe noroii ulișelor; [neamicu,
Și se voru lupta;
Căci Iehova este cu d'inșii,
Și voru rușina pre călăreți pe caii lor.
- 6 Voiu întări casa lui Iuda,
Și voiu mēntui casa lui Iosef, /
'I * voiu aduce inapo, și-i voiu face să locu-
escă in repaus;
Căci * mi-i milă de d'inșii;
Și voru fi ca și cum nu i-ași fi lepădat;
Căci eu sūnt Iehova, Dumneșeul lor, * și-i voiu aui.
- 7 Efraimă va fi ca un vitesu;
Și * anima lor se va bucura, ca de vin;
Fiii lor voru vedă aceta, și se voru bucura;
Anima lor va tresalta in Iehova.
- 8 Li voiu * fluera, și-i voiu aduna;
Căci eu 'i voiu rescumpăra;
* Și se voru immulți, ca și mai nainte.
- 9 'I * voiu semăna intre popore,
Și-gi voru ' aminti de mine in țeri depărtate;
Vor trāi cu fiii lor, și se voru întorce.
- 10 * 'I voiu duce ăra-și din pământul Egiptului,
Si-i voiu aduna din Asiria,
Și-i voiu duce in pământul Galaadului și in Liban;
Și * nu se voru mai găsi locuri pentru d'inșii.
- 11 * Și Israelă va trece prin strimțorile mării,
Și va lovi valurile ei,
Și tōte adâncurile Nilului se voru usca;
* Fala Asiriei se va umili;
Și * sceptrul Egiptului se va lua de la el.
- 12 Eru pre ei 'i voiu face tari prin Iehova,
Și * in numele lui voru āmbra,
Dice Iehova.
- Pedēpsa celor necăși.*
- 11 **L** IBANULE, deschide * porțele tale,
Ca focul să mistuie cedrii tei.
- Vaită-te, ciparosule! căci cedru a cădutu, 2
Cel măreți sūnt despoiați;
Văitați-vē, stejari ai Basanului!
* Căci s'a dat jos pādurea cea nestrăbătută. 3
Resună vaetul păstorilor;
Căci li s'a răpitu măreția lor;
Resună mugetul puilor de lei;
Căci Iordanului i s'a răpitu mândria sa.
Așa dice Iehova, Dumneșeul meu: 4
* Pasce oile de junghiare,
Pre cari cumpărătorii lor le junghia, 5
* Fără să se credă vinovați;
Și vëndetorii căroră * dicu:
„Bine-cuvētată fie Iehova, că m'amă inavu-
Și ai căroră păstori nu le cruță. [titu“, 6
Căci nu voi mai cruța pre locuitorii pā-
mēntului acestuia, dice Iehova;
Ci ecce, da-voiu pre omeni, unul
In mână altuia, și in mână regelui se;
Și ei voru sdrumica țera,
Și eu nu voi mēntui-o din mână lor.
Si amă / pascutu oile de junghiare; 7
In adevēru * o turmă mișelă!
Și mi-amă luat dūoē toege; pre unul
I'amă numitu Frumuseță, și pre celu-l-altu,
Legături; și pasceamă turma. Și numai * in- 8
tr'o lună amă stērpitu trei păstori; căci
ānima mea nu-i rēbda, și sufletul lor se
desgusta de mine. Și amă dișu: 9
„Pre voi nu vē voi pasce!
* „Ce mōre, să mōră;
„Ce pere, să pēră;
„Și cele ce voru rēmāné, să-și mănānce car-
nea una altea.“
Și lātu-mi-amă toēgul Frumuseță, și 10
I'am i frāntu, ca să rumpu legāmēntul ce
amă incheiatu cu tōte semințiele. Și s'a și 11
rumpu din aceeași di; și așa cunoscură,—
in adevēru / o turmă mișelă,— cel ce luă
sēmă la mine, că acesta a fostu cuvēntul
lui Iehova. Și amă dișu cătră d'inșii: De 12
este plăcutu in ochii vostri, dați-mi plată;
ērū de nu, lăsați-o. Și-mi * cumpēniră plata,
trei-deci de arginți. Și a dișu Iehova că- 13
tră mine: Aruncă-i / olarului, acestu prețu
frumos, cu care amă fostu prețuitu de d'in-
șii! Și amă lātu cel trei-deci de arginți,
și i-amă aruncatu in casa lui Iehova pen-
tru olaru.
- Atuncea frāntu-mi-amă toēgul alu dūo- 14
ilea, Legături; ca să rumpu infrățirea in-
tre Iuda și intre Israelu.
- Și a dișu Iehova cătră mine: „Iē-ți încă 15
și uneltele de păstoru nebulu;

e Iov 13. 4.   Isa. 19. 12.   p Ps 104. 15.   u Isa. 11. 11, 16.
f Eze. 34. 5.   k Isa. 22. 23.   Cap. 9. 15.   Osea 11. 11.
g Eze. 34. 17.   l Ps. 18. 43.   q Isa. 5. 26.   v Isa. 49. 20.
h Luc. 1. 68.   m Ier. 3. 18.   r Isa. 49. 19.   w Isa. 11. 15, 16.
i Oant. 1. 9.   Nee. 37. 21.   s Eze. 36. 27.   y Isa. 14. 25.
j Num 24. 17.   n Osea 1. 7.   t Osea 2. 22.   z Eze. 20. 13.
l Sam. 14. 38   o Cap. 18. 9.   t Deut. 20. 1.

a Mic. 4. 5.   e Vers. 7.   g Zef. 3. 12.   Vers. 7.
—   d Ier. 2. 2. &   h Mat. 11. 5.   k Mat. 26. 15.
Opui 11.   50. 7.   i Osea 5. 7.   Vezi Eze. 21,
e Deut. 29. 19.   j Ier. 15. 2. &   32.
a Cap. 10. 10.   k Osea 12. 8.   l Mat. 27. 9, 10.
b Isa. 22. 19.   f Vers. 4.   m Eze. 24. 2-4.

- 16 Căci ecce, eu voi rădica un păstor în țără,
Care nu va socoti pre cei peritori,
Nici pre tănări nu va căuta;
Pre cei rânțiți nu va tămădui,
Și de cei ce vor rămâne nu se va îngriji;
Dară va mânca carnea celor îngrășate,
Și li va rumpe copitele lor.
- 17 *Vai de păstorul prost, care părăsesce turma!
Sabia va fi preste brațul său și preste ochiul său cel drept;
Brațul său va seca, și ochiul său cel drept va orbi.

Nimicirea neamicilor poporului lui Dumnezeu; căința, mântuirea și curățirea lui Israel.

- 12 PROFETIA. Cuvântul lui Iehova asupra lui Israel.
- Iehova dice, "celu ce a întins cerul,
Și a întemeiat pământul;
Celu ce a făcut spiritul omului din lăuntrul său:
- 2 Ecce, Ierusalimul 'lă voi face a cupă de abuciumare
Pentru toate popoarele de jur împrejur;
Și chiar și pentru Iuda va fi,
La impresurarea Ierusalimului.
- 3 *Și în aceeași di voi face Ierusalimul
a Pătră împovătoare pentru toate popoarele;
Toți câți se vor încărca cu ea se vor vătăma;
Totu-și toate popoarele pământului se vor aduna asupra-i.
- 4 În acea di, dice Iehova,
Voiu lovi fie-ce calu cu turbare,
Și pre călărețul său cu nebuniă;
Și voi deschide ochii mei preste casa lui Iuda:
Dară voi lovi cu orbire toți caii popoarelor.
- 5 Și vor vorbi întru ânima lor capii lui Iuda:
"Locuitorii Ierusalimului sînt pentru mine un sprijin
"Prin Iehova, Dumnezeul oștirilor și al lor."
- 6 În aceea-și di voi face pre capii lui Iuda
a Ca vatră de foc supt lemn,
Și ca o făclie de foc supt snop;
Și ei vor mistui pre toate popoarele
La drépta și la stînga de jur împrejur;
Și Ierusalimul va fi locuit pe locul său,
În Ierusalim.
- 7 Și va mîntui Iehova corturile lui Iuda, așezându-le în starea lor de mai înainte,

- Ca să nu se rădice mărirea casei lui David,
Și mărirea locuitorilor Ierusalimului
Preste Iuda.
- În aceea-și di Iehova va apăra pre locuitorii Ierusalimului;
Și a celu slab din ei va fi în acea di asemenea lui David,
Și casa lui David va fi ca Dumnezeu,
Ca ângerul lui Iehova înaintea lor.
- Și în acea di
Voiu căuta a stărpesc toate popoarele,
Câte vor veni asupra Ierusalimului;
Dară preste casa lui David,
Și preste locuitorii Ierusalimului,
Voiu revărsa spiritul charului și alu rugei;
Și voru a căuta spre mine, pre care l'au strâșnat,
Și voru plînge după el, [punsu,
Duple cum plînge cine-va după fiul unic alu său;
Și voru boci cu amar pentru d'insul,
Duple cum se bocesc cine-va cu amar după ânteiu-născutul său.
- În acea di va fi a plîngere mare în Ierusalim,
a Ca și plîngerea din Adadrimmon în valea Meghiddoului.
- a Și va plînge țera, fie care nemi în deoseb: Nemiul casei lui David în deoseb, și femeile lor în deoseb;
Nemiul casei lui Natan în deoseb, și femeile lor în deoseb;
Nemiul casei lui Levi în deoseb, și femeile lor în deoseb;
Nemiul lui Șimeu în deoseb, și femeile lor în deoseb;
- Și toate cele-l-alte nemuri,
Fie-care nemi în deoseb, și femeile lor în deoseb.
- ÎN a acea di se va deschide a unu isvor
Pentru casa lui David și pentru locuitorii Ierusalimului,
Pentru păcat și pentru necurătenia.
- Și în acea di, dice Iehova, Dumnezeul oștirilor,
Voiu a stărpi din țără numile idolilor,
Așa că nu se va mai sminti de ei;
Și voi scote din țără
Pre a profetii cei minciunoși și spiritul necurat.
- Și de va mai profeti cine-va,
Părintele său și numă-sa, cari l'au născut,
I voru dice: "Să nu mai trăesci;
"Căci ai vorbit minciună în numele lui Iehova."

* Ier. 23. 1.
Ezec. 34. 2.
Ioan 10. 12,
13.

Capit. 12.
a Isa. 43. 5. & 45.
12, 13. & 43. 13.
b Num. 16. 22.
Ecc. 12. 7.
Isa. 57. 16.

Ebr. 12. 9.
c Isa. 51. 17, 23,
24.
d Vers. 4, 6, 8,
9, 11. & cap.
12. 1. & 14.
4, 6, 8, 9, 12.

e Mat. 21. 44.
f Ps. 76. 6.
Ezec. 38. 4.
g Obad. 18.
h Ier. 2. 10.
i Hag. 2. 22.
Vers. 3.

j Ier. 31. 9. &
50. 4.
Ezec. 39. 29.
Ioel 2. 28.
k Ioan 19. 34, 37.
Apoc. 1. 7.
l Ier. 6. 26.

Amos 8. 10.
m Fapt. 9. 37.
n 2 Reg. 23. 29.
2 Cron. 35. 24.
o Mat. 24. 30.
Apoc. 1. 7.
p 2 Sam. 5. 14.

Luc. 3. 31.
—
Capit. 13.
a Cap. 12. 2.
b Ebr. 9. 14.
1 Pet. 1. 19.

Apoc. 1. 5.
e Ecod. 23. 13.
Ioa. 23. 7.
Pa. 16. 4.
Ezec. 30. 13.
Osea 2. 17.
Mic. 5. 12, 13.

Și-lu *voru străpunge părintele seü și mumă-
sa, ei cari l'au născutū,
Cândū va profeti.
4 Și în acea ȃi
/Se voru rușina profetiū,
Fie-care de visiunea lui, cândū va profeti;
Și nu se voru mai îmbrăca în *mantiă de
pêrū, ca să înceale;
5 ^a Ci fie-care va dice: Nu sūnt profetū; ci sūnt
lucrătorū de pământū;
Căci unū omū m'a cumpăratū din tēnereȃa
6 Atunci i se va dice: [mea.
Ce rāni sūntū acestea de pe mânele tale?
Și elū va respunde:
Acestea sūnt acelea cu cari amū fostū rānitū
în casa amicilorū mei.

*Suferinȃele păstorului lui Iehova: pedepsa neami-
cilorū seü și mārirea Sionului.*

7 Sabiā, scōlă-te asupra 'păstorului meu,
Și asupra bărbatului /care este soȃulū meu,
Dice Iehova, Dumneȃulū oștirilorū;
*Lovesce păstorulū, ȃi oile se voru împrăscia;
Și mâna mea o voiū întorȃe cătră 'cei micī.
8 Și se va înȃmpla,
Că din totă țēra, ȃice Iehova,
Dūoē părȃi din ea se voru stērpi, voru muri,
*Și a treia parte va rēmanē într'insa.
9 Și acēstā a treia parte o voiū duce prin *focū,
Și o voiū lāmuri, cumū se lāmuresce ar-
gintulū,
Și o voiū cerca, cumū se cērcă aurulū;
*Ea va chīama numele meū, și eū o voiū
asculta;
*Eū voiū ȃice: Ei sūnt poporulū meū;
Și ei voru ȃice: Iehova este Dumneȃulū meū.
14 **E**ACȃE, vine *ȃiūa lui Iehova,
Și împārȃtitā va fi prēda ta în tine.
2 Căci *voiū aduna la luptā asupra Ierusalimulū
pre tōte popōrele;
Și cetatea se va lua,
*Cesele se voru jāfui, și femeele voru fi si-
luite,
Și jumātate din cetate va merge în cap-
tivitate;
Darā rēmāșita poporulū din cetate nu va
fi stērpitā.
3 Atuncea va eși Iehova,
Și va lupta cu popōrele acele,
Precumū s'a luptatū în ȃi de bātāiā.
4 Și voru sta picīōrele sale în acea ȃi
*Pe Muntele Olivilorū, ce este înaintea Ieru-
salimulū spre resăritū;

Și Muntele Olivilorū se va despica de la
jumātatea sa,
Spre resăritū și spre apusū,
*Și se va face o vale mare fōrte:
O parte a muntelui se va strāmuta spre
mēdā-nōpte,
Și cea-l-altā jumātate a sa spre mēdā-ȃi;
Și voi veȃi fugi prin valea d'între munȃi mei; 5
Căci valea dintr'acestī munȃi se va întinde
până la Azalū;
Da, veȃi fugi, cumū aȃi fugitū de /cutremurū
în ȃilele lui Uzia, regele lui Iuda;
*Și vei veni tu, Iehova, Dumneȃulū meū,
Și *toȃi sântiī cu tine.
Și în acea ȃi, 6
Luminătorū cei strălucitori se voru ascunde;
Și ea va fi 'ȃi deosebitā, 7
/Cunoscutā numai lui Iehova;
Ea nu va fi și ȃi și nōpte;
Căci și la *timpū de sērā va fi luminā.
Și în acea ȃi 8
Va curge 'apā viā din Ierusalimū,
O jumātate din ea spre marea resăritulū,
Și cea-l-altā jumātate din ea spre marea a-
pusulū;
Va curge și vēra și ērna.
Și Iehova va fi *Rege preste totū pământulū; 9
În acea ȃi numai *unū Iehova va fi, și nu-
mai numele lui.
Tōtā țēra *în cāmpū se va preface, 10
De la Gheba până la Rimmonū spre mēdā-ȃi
de la Ierusalimū;
Și se va rēdica, și va fi *locuitū pe loculū seū,
De la pōrta lui Beniaminū până la loculū
porȃei āntēi, până la pōrta ānghīurilorū,
*Și de la turnulū Hananeelū până la tēscu-
rile regelū.
Vorū locui acolo, 11
Și *nu va mai fi blāstemū;
*Ci în siguranȃă va fi locuitū Ierusalimulū.
Darā acēsta va fi plaga, 12
Cu care Iehova va lovi pre tōte popōrele,
Cari se voru lupta asupra Ierusalimulū:
Carnea lorū va peri, stāndū ei încă pe pi-
ciōrele lorū;
Ochiī lorū vorū peri din gāurele lorū;
Și limba lorū va peri în gura lorū.
Și în acea ȃi 13
Se va trāmēte 'turburare mare de la Iehova
între d'îngiī;
Și unulū va apuca mâna altulū,
Și *māna lui se va rēdica asupra mānei ce-
lul-l-altū.

d 2 Pet. 2. 1	Ezec. 34. 23.	m Rom. 11. 5.	Osea 2. 23.	c Isa. 13. 16.	h Ioel 3. 11.	Apoc. 22. 1.	Ier. 31. 38.
e Deut. 13. 6, 8.	j Ioan 10. 30. &	n Isa. 48. 10.	Cap. 8. 8.	d Veȃi Ezech. 11.	i Apoc. 22. 5.	m Dan. 2. 44.	* Ier. 31. 40.
& 13. 20.	14. 10, 11.	o 1 Pet. 1. 6, 7.	—	23.	j Mat. 24. 36.	Apoc. 11. 15.	e Ier. 23. 6.
f Mic. 3. 6, 7.	Flp. 2. 6.	p Pa. 50. 15. &	Capitul 14.	e Ioel 3. 12, 14.	k Isa. 30. 26. &	n Efec. 4. 5, 6.	f 1 Sam 14 15,
g 2 Reg. 1. 8.	k Mat. 26. 31.	91. 15.	Capul 14.	f Amos 1. 1.	60. 19, 20.	o Isa. 40. 4.	20.
Isa. 20. 2.	l Marc. 14. 27.	Cap. 10. 6.	a Isa. 13. 9.	g Mat. 16. 27. &	Apoc. 21. 23.	p Cap. 12. 6.	m Jude. 7. 22.
Mat. 3. 4.	m Marc. 18. 10,	q Pa. 144. 15.	Ioel 2. 31.	24. 30, 31. &	l Ezech. 47. 1.	q Neom. 3. 1. &	2 Cron. 20. 23.
h Amos 7. 14.	14.	Ier. 30. 22.	Fapt. 2. 20.	25. 31.	Ioel 3. 18.	12. 39.	Ezech. 33. 21.
i Isa. 40. 11.	Lua. 12. 32.	Ezec. 11. 30.	b Ioel 3. 2.	Iuda 14.			

- 14 Si *chiar* Iuda se va lupta asupra Ierusalimului;
 *Si aduna-se voru tesaurile tuturor popórelor de prin prejuri,
 Auru și argintu și vestminte în mare multime.
- 15 *Si totu *acea plagă* va fi *plaga* pentru calu,
 Catări, cămile și asini,
 Și pentru *tóte* vitele, câte voru fi în tabăra
 Ca și *plaga* aceea. [loru,
- 16 Și toți câți voru rămâne din *tóte* popórele,
 Cari au venit asupra Ierusalimului,
 Se voru sui din anu în anu,
 Ca să se închine regelui, lui Iehova, *Dumne-deul*u oştiriloru,
 Și să serbeze *serbarea corturiloru.
- 17 *Si cine nu se va sui la Ierusalim din nemurile pământului,
 Ca să se închine regelui, lui Iehova, *Dumne-deul*u oştiriloru,
 Asupra acelora nu va fi *plóiă*.
- Si dacă *némul*u Egiptulu nu se va sui, și 18
 nu va veni,
 *Preste care *plóiă* nu *cade*; atunci *asupra*-i
acea plagă va fi,
 Cu care Iehova va lovi popórele,
 Ce nu se voru sui să serbeze *serbarea* corturiloru.
- Așa va fi *pedépsa* Egiptulu, 19
 Și *pedépsa* tuturor popóreloru,
 Cari nu se voru sui, să serbeze *serbarea* corturiloru.
- În *acea* și voru fi *tóte lucrurile*, până și *zurga*- 20
 „*Sânté lui Iehova!“ [lăii cailoru :
 Și *chiar* ólele în casa lui Iehova;
 Voru fi ca și cupele înaintea altarulu.
- Și *tóte* ólele în Ierusalim și în Iuda 21
 Voru fi sânté lui Iehova, *D-deul*u oştiriloru.
 Și toți sacrificătorii voru veni,
 Voru lua din ele, și voru ferbe în ele.
 Și nu va mai fi în *diuă* aceea nici unu *Canaaneti
 În *casa lui Iehova, *Dumne-deul*u oştiriloru.

M A L A C H I.

Nerecunoscința lui Israelu pentru îndurările cele mai alese ale lui Dumnezeu; mustrarea preuților.

- 1 PROFETIA, Cuvântulu lui Iehova către Israelu prin Malachi :
- 2 *Iubitu-v'amă, *dice* Iehova;
 Și voi *diceți* : În ce ne-ai iubit?
 Aă nu *era* Esau fratele lui Iacobu? *dice* Iehova;
 Totu-și *amă iubită pre Iacobu, [hova;
- 3 Și pre Esau l'amă uritu,
 *Munții se l-amă făcutu pustii,
 Și moscenirea sa *dat'amă* șacaliloru pustiulu.
- 4 Cându va *dice* Edomulu : „Sântemă nimiciți;
 „Dară vomă rezidi ruinele“;
 Așa *dice* Iehova, *Dumne-deul*u oştiriloru :
 Zidescă ei; dară eu voiu surpa;
 Și ei se voru numi : Cuprinsulu nelegiuirei,
 Și : Poporul, preste care Iehova în eternu s'a mâniau.
- 5 Ochii vostri voru vedé *acésta*, și veți *dice* :
 *Măritu-s'a Iehova preste hotarele lui Israelu!
- 6 Fiulul *onórá pre părintele seú,
 Și servulu pre domnul seú;
 Dară, /de sânt părinte, unde *este* onórea mea?
 Și, de sânt domnu, unde *este* frica de mine?
- Și *dice* Iehova, *D-deul*u oştiriloru, către voi
 preuților, cari desprețuiți numele meú.
 *Și mai *diceți* : În ce amă desprețuitu numele teú?
 Aduceți *bucate spurcate pe altarul meú; 7
 Și *incă* mai *diceți* : Prin ce te-amă spurcatu?
 Prin aceea, că ați *disu* : *Fie desprețuită méssa lui Iehova!
 Și /dacă aduceți órbe spre sacrificare, aă *acésta* 8
 nu *este* reu?
 Și dacă aduceți ológe și bolnave, aă *acésta*
 nu *este* reu?
 Adă-le guvernătorulu teú;
 Óre va avé plăcere de tine?
 Séu *'ți va *ține* *acésta* în sémă?
 Șe *dice* Iehova, *Dumne-deul*u oştiriloru.
 Și acum, rogu-mé, rugăți pre *Dumne-deu*, 9
 ca să se *îndure* de noi;
 S'aú făcutu acestea de voi,
 Și eu să nu *țin* sémă de voi! *dice* Iehova,
*Dumne-deul*u oştiriloru.
 O de aru fi cine-va între voi, care să in- 10
 chidă ușa casei mele,

* Ezech. 39. 10, 17.
 * Vers. 12.
 y Isa. 60. 6, 7.
 9. & 66. 23.
 * Lev. 23. 34, 43.
 * Neem. 8. 14.

Osea 12. 9.
 Ioan 7. 2.
 a Isa. 60. 12.
 b Deut. 11. 10.
 c Isa. 23. 18.
 d Isa. 35. 8.

Ioel 3. 17.
 Apoc. 21. 27.
 & 22. 15.
 e Ezech. 2. 19.
 20, 21, 22.

MALACHI.
 —
 Capulă 1.
 a Deut. 7. 8. &

10. 15.
 b Rom. 9. 13.
 c Ier. 49. 18.
 Ezech. 35. 3, 4.
 7, 9, 14, 15.

Obad. 10, etc.
 d Ps. 35. 27.
 e Ezech. 20. 12.
 f Luc. 6. 46.
 g Cap. 2. 14, 17.

* 3. 7, 8, 13.
 h Deut. 15. 21.
 i Ezech. 41. 22.
 Vers. 12.
 j Lev. 22. 22.

Deut. 15. 21.
 Vers. 14.
 k Ier. 42. 8.
 l Osea 12. 9.

- "Ca să nu mai aprindeți focul în zadar pe altarul meu!
Nu am plăcere de voi, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor,
"Și nici voiți primi daruri din mâna voastră.
11 Căci de la resăritul sôrelui și până la apusul său
Mare este numele meu între popore,
"Și în toate locurile se aduce tămăia nume-
Și daruri curate; [lui meu,
"Căci mare este numele meu între popore,
dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
12 Dară voi l'ați profanat, dicend: *Fie spurcată mēsa lui Iehova,*
Și fructul său *fi* o mâncare desprețuită!
13 Și mai diceți: Ecce, ce mai de ostentă!
Așa 'lă desprețuiți, dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor;
Și aduceți furate, olôge și bolnave;
Ecce ce daruri aduceți!
Și "eū să le primesc din mânele vōstre, di-
ce Iehova!
14 Blăstemată *fi* "celū ce încelă, celū ce are
vite de parte bărbătescă în turma sa,
Și de a făcut vot, sacrifică Domnului pre
cele betege!
Căci "eū *sunt* Rege mare, dice Iehova, *Dum-
nezeul* oștirilor,
Și numele meu este înfricoșat între popore.
2 **S**l acum cătră voi, preușilor, se îndrep-
tă indemnul acesta;
2 "De nu veți asculta, și de nu veți lua la â-
nimă,
De a da onôre numelui meu, dice Iehova,
Dumnezeul oștirilor,
Voiți trâmeste blăstemă preste voi, și blăste-
ma-voiu bine-cuvântarea voastră;
Da, cu adevărat o voi blăstema,
Fiind-că nu luați indemnul meu la ânimă.
3 Ecce voi afurisi semința voastră,
Și vi voi presăra noroi în față,
Ca noroiul sacrificielor vōstre la serbă-
"Acesta va fi onôrea voastră! [tori;
4 Și veți cunoște, că eū v'am trāmesu acestū
indemnū,
Ca să rămână legământul meu încheiat cu
Levi,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
5 "Legământul meu de viēșă și de pace era
cu d'insulă;
Și i-l dădusemū,
"Pentru temerea, cu care se temea de mine,
Și pentru plecarea, cu care se pleca înaintea
numelui meu.
"Legea adevărului era în gura lui,
6 Și fără-de-lege nu se afla pe buzele lui;
În pace și neprihănire a âmblat cu mine,
Și pre mulți i-a întors de la fără-de-lege.
"Căci buzele preutului trebuie să păzescă
7 cunoscința,
Și din gura lui să se caute învățătura;
"Căci elū este trāmesul lui Iehova, *Dumne-
zeul* oștirilor.
Dară voi v'ați abătut din cale,
8 Și pre mulți ați făcut să se împedice în
lege;
"Ați stricat legământul încheiat cu Levi,
Dice Iehova, *Dumnezeul* oștirilor.
De aceea "vō voi face să *fiți* desprețuiți
9 Și înjosiți, înaintea poporului tot;
După cum nu ați păzit căile mele,
Ci în lege căutați la față.
*Incuscriile cu idololatri și desparțeniele cale im-
potriva legei se mustră.*
"Aū nu toți unū părinte avem? 10
"Aū nu ne-a făcut acela-și *Dumnezeu*?
De ce dară sūtem necredincioși unul al-
tuia,
Profănând legământul părinților nostri?
Iuda este necredincios; 11
În Israel și în Ierusalim se fac uriciuni;
Căci Iuda profană sanctuarul lui Iehova,
Pre care-l iubesce,
"Și iea în căsătorie pre fica unui deū stră-
inū.
Iehova va stēpi hărbatul, care face aces- 12
tea,
Pre celū ce chiamă și pre celū ce-i re-
din cortul lui Iacobū, [spunde,
"Și pre celū ce aduce daruri lui Iehova, *Dum-
nezeul* oștirilor.
Și alt dūoilea mai faceți acesta: 13
Voi faceți ca altarul lui Iehova să fie a-
coperit cu lacrimi,
Cu plângeri și oftări,
Așa că Iehova nu mai caută la darū,
Și nu-l mai primește cu plăcere din mâ-
nele vōstre.
Și totū voi diceți: De ce? 14
Pentru-că Iehova este martur între tine și
între "femea tēnereței tale,
Cătră care esci necredincios,
"De și este soția ta, și femea cu care ai în-
cheiat legământ.
"Nici unul nu ar face acesta, 15
De arū mai fi rămas în elū macarū unū
pic de plecare;

m 1 Cor. 9. 12.
n Isa. 1. 11.
Ier. 6. 20.
Amos 5. 21.
o Ps. 112. 3.
Isa. 59. 19.
p Isa. 60. 2, 5.

q Ioan 4. 21, 23.
1 Tim. 2. 8.
r Apoc. 8. 3.
s Isa. 66. 19, 20.
t Vers. 7.
u Lev. 22. 20,
etc.

v Vers. 8.
w Ps. 47. 2.
x 1 Tim. 6. 15.
y —
z Capitul 2.
a Lev. 26. 14,
etc.

b 1 Reg. 14. 10.
c Num. 25. 12.
d Exec. 24. 25.
e 37. 26.
f Deut. 32. 8, 9.
g Dent. 22. 10.

h Ier. 23. 22.
Iac. 5. 20.
i Lev. 10. 11.
Deut. 17. 9,
10. & 24. 8.
j Ezra 7. 10.

k Ier. 18. 8.
Hag. 2. 11, 12.
l Gal. 4. 14.
m 1 Sam. 2. 17.
Ier. 18. 15.
n Ier. 13. 29.

o 1 Cor. 2. 20.
p 1 Cor. 8. 6.
q Ehes. 4. 6.
r Iov. 31. 15.
s Ezra 9. 1. &
10. 2.

t Neem. 13. 23.
u Neem. 13. 23.
v Prov. 5. 18.
w Prov. 2. 17.
x Mat. 19. 4, 5.

- Căci *ce voiesce* unul ca acesta?
Elu cere o "semintă dumnezească;
Pentru aceea păziți spiritul vostru,
Ca să nu fiți necredincioși femeii tănăreței
vostre!
- 16 Căci "eu urăsc despărțenia, *dice Iehova,*
Dumnezeul lui Israel,
Și *pre celu ce acopere silnicia cu vestmântul* se,
Dice Iehova, *Dumnezeul oștirilor;*
Deci păziți spiritul vostru,
Și nu fiți necredincioși!
- Mustări împotriva celor ce murmură și celor neascultători; îndemnări la îndreptare, și făgăduinși de îndurare celor umiliți și cuvioși, și profeți despre venirea de grabă a lui Mesia, ca Curățitorul și Mântuitorul poporului se.*
- 17 "Voi osteniți pre Iehova cu vorbele voste;
Și mai dicit: Cu ce l'am ostenit?
In aceea, că dicit: Fie-care ce face reu
Este plăcut în ochii lui Iehova,
Și *că elu de d'insii are plăcere;*
Séu: „Unde *este Dumnezeul judecâței?*”
- 3 **E**ACCE, "eu trămetu pre solul meu,
Și de odată va intra în templul se Domnului,
pre care-l căutați,
"Solul legământului, pre care-l doriți;
Eccé "vine! *dice Iehova, Dumnezeul oștirilor.*
- 2 Dară cine va puté suferi "diua venirei lui,
Și "cine va puté sta, cându se va aréta?
Căci "elu *este* ca focul topitorului, și ca leșia albitorului;
- 3 Cum "șede acela, și topesceși lămuresce argintul,
Așa va lămuri elu pre fiu lui Levi,
Și ca aurul și argintul "i va curăți,
Așa că voru "aduce lui Iehova daruri în dreptate.
- 4 Și érá-și "va fi plăcut lui Iehova
Darul lui Iuda și alu Ierusalimului,
Ca în dîilele din vechiu,
Ca în anii de mai "nainte.
- 5 Mě voiú apropia de voi la judecată,
Și voiú fi martorú iute pentru fermecători,
Pentru adulteri, "și pentru acei ce jură minciunosu,
Și pentru cei ce opresc plata năimiților,
A veduvelorú și a orfanilorú,
Și cari sulescú *dreptul* străinului;
Dară nu se temú de mine, *dice Iehova, Dumnezeul oștirilor.*
- Căci eu Iehova "nu mă schimbú,
"De aceea voi, fi ai lui Iacobú, nu ați fostú
Din dîilele "părinților vostri perduți.
Vați abătutú de la aședămintele mele, și nu le-ați păzitú.
"Intorceți-vé cătră mine, și eu mă voiú intorce cătră voi,
Dice Iehova, *Dumnezeul oștirilor.*
"Dară dicit: In ce să ne intorcemú?
Aú încela-va omulú pre Dumneđu?
De *căutați* să mă încelați.
Dară dicit: In ce te încelămú?
"In decimi și daruri.
Sunteți blăstemați cu blăstemú;
Căci *căutați* să mă încelați, unú poporú întregú!
"Aduceți totă decimea în "casa tesaurului,
Ca să fie bucate în casa mea,
Și cercați-mé cu acesta, *dice Iehova, Dumnezeul oștirilor,*
Dacă nu vi voiú deschide "ferestrele cerului,
Și *de nu* "voiú vërsa preste voi bine-cuvântarea preste îndestulú;
Și *de nu* voiú înfréna pre "celu mîncăú pentru voi,
Ca să nu vi strice fructulú pământului vostru,
Ca să nu mai fie neroditoare vița vostră în câmpú,
Dice Iehova, *Dumnezeul oștirilor.*
Și vé vorú ferici toté popórele;
Căci voi veți fi "pămîntú doritú, *dice Iehova, Dumnezeul oștirilor.*
"Cuvintele vóstre s'aú înaspritu asupra-mi, *dice Iehova;*
Și totú dicit: Ce amú vorbitú asupra ta?
"Dicit: „Deșertú *este* a servi pre Dumneđu, *14*
„Și ce cęstigú *este,* că păzimú cele de păzitú ale lui,
„Și că amblămú cu umilință înaintea lui Iehova, *Dumnezeul oștirilor?*”
Și acumú "fericimú pre cei mândri, *15*
Și făcători de rele se înavușescú,
Și, *deși* "blăstemă pre Dumneđu, scapă.
Totu-și, cândú cel "ce se temú de Iehova *16*
vorbescú unulú altuia,
Iehova "ascultă, și-í aude,
Și se scrie "carte de amintire înaintea lui
Pentru cei ce se temú de Iehova,
Și gândescú la numele lui.
Și "vorú fi acestia, *dice Iehova, Dumnezeul oștirilor, 17*
"Tesaurulú meú în diua, pre care o pre-
"Și-í voiú cruța, [gătescú;

• Ezra 9. 2.	15. —	• Isa. 63. 9.	• 1 Pet. 2. 5.	• Zech. 1. 8.	• Fac. 7. 11.	Pa. 73. 13.	Isa. 65. 6.
1 Cor. 7. 14.		• Hag. 2. 7.	• Cap. 1. 11.	• Cap. 1. 6.	• Reg. 7. 2.	• Eef. 1. 12.	• Apoc. 20. 12.
• Deut. 24. 1.	Capitul 3.	• Cap. 4. 1.	• Zech. 5. 4.	• Num. 18. 10,	• 2 Cron. 31.	• Pa. 73. 12.	• Eod. 19. 5.
Mat. 5. 32. &		• Apoc. 6. 17.	• Iac. 5. 4, 12.	• 12.	• Cap. 2. 17.	• Deut. 7. 6.	• Pa. 135. 4.
19. 8.	• Mat. 11. 10.	• Veđi Isa. 4. 4.	• Num. 23. 12.	• Prov. 3. 9, 10.	• Amos 4. 9.	• Pa. 95. 9.	• Tit. 2. 14.
• Isa. 43. 24.	• Marc. 1. 2.	• Mat. 8. 10, 11,	• Rom. 11. 29.	• 1 Cron. 26. 20.	• Dan. 3. 9.	• Cap. 66. 16.	• 1 Pet. 2. 9.
• Amos 2. 13.	• Luc. 1. 76. &	• 12.	• Iac. 1. 17.	• 2 Cron. 31. 11.	• Cap. 2. 17.	• Cap. 4. 2.	• Isa. 63. 2.
• Cap. 8. 13, 14,	• 7. 27.	• Isa. 1. 25.	• Flân. 3. 23.	• Neom. 10. 28.	• Iov 21. 14, 15.	• Ebr. 8. 13.	• Pa. 108. 13.
	• Isa. 40. 3.	• Zech. 13. 9.	• Fapt. 7. 51.	• 13. 13.	• & 22. 17.	• Pa. 56. 8.	

- Precumă cruță bărbatulă pre fiulă seă, ca-
re-î servesce.
- 18 'Și vë veți întorče, și veți vedé *ce deosebire este* între celă dreptă și celă nelegiuită,
Între celă ce servesce lui Dumneșeă, și celă
ce nu-î servesce.
- 4 CĂCI éccé, "vine diăa, care va arde ca ună
cuptoră,
Și toți ^a cei mândri și toți făcătorii de rele
voră fi ca ^a mirescea;
Diăa ce vine ^î va aprinde,
Dice Iehova, *Dumneșeulă* oștiriloră,
Și nu li va ^a lăsa nici rădăcină nici ramură.
- 2 Dară pentru voi, cari ^a vë temeți de nu-
mele meă,
Va resări ^a sórele dreptăței, și vindecarea va
fi suptă aripele sale,
- ^a Și veți eși, și vë veți îngrășa ca vițeiă cei în-
Și veți călca pre cei nelegiuiți; grăsați; 3
Căci ei voră fi ca cenușă suptă picioréle
vóstre în diăa,
Pre care o pregătescū, dice Iehova, *Dumne-
șeulă* oștiriloră.
- Aduceți-vi aminte de ^a legea lui Moisi, ser- 4
vulă meă,
Pre care amă dat'o 'în Horebă pentru totă
De ^a aședăminté și judecăți. [Israelulă,
Éccé, eă vi trămetă pre profetulă ^a Ilie, 5
^a Înainte de ce va veni diăa lui Iehova cea
mare și înfricoșată;
Și elă va întorče ánimele părințiloră cătră fi, 6
Și ánimele filoră catră parinți,
Ca să nu vină să ^a lovescū pământulă cu
^a blăstemă.

i Ps. 58. 11.	Cap. 3. 2.	d Amos 2. 9.	2 Pet. 1. 19.	Zech. 10. 5.	j Ps. 174. 19.	Marc. 9. 11.	n Zech. 14. 12.
—	2 Pet. 3. 7.	e Cap. 3. 16.	Apoc. 2. 28.	k Esod. 20. 3.	k Mat. 11. 14.	Luc. 1. 17.	n Zech. 5. 3.
Capulă 4.	b Cap. 3. 18.	f Luc. 1. 78.	g 2 Sam. 22. 43.	etc.	l 17. 11.	l Ioel 2. 31.	—
a Ioel 2. 31.	c Obad. 18.	Efes. 5. 14.	Mic. 7. 10.	i Dent. 4. 10.			

SĂNTA
SCRIPTURĂ

A

VECHIULUI ȘI A NOULUI TESTAMENTŪ.

EDIȚIUNE NOUĂ, REVĂDUTĂ DUPĂ TECSTURILE ORIGINALE, ȘI PUBLI-
CATĂ DE SOCIETATEA BIBLICĂ PENTRU BRITANIA
ȘI STRĂINĂTATE.

NOULŪ TESTAMENTŪ.

I A Ș I I
TIPO-LITOGRAFIA H. GOLDNER.
1874.

CUPRINDEREA NOULUI TESTAMENTŪ.

Sânta evangeliă dupre Matteiŭ	are 28 cap.	Epistola apostolului Pavelŭ a dŭoa cătră Tessaloniceniŭ	are 3. cap.
Sânta evangeliă dupre Marcu	" 16. "	Epistola apostolului Pavelŭ ântăia cătră Ti-moteiŭ	" 6. "
Sânta evangeliă dupre Luca	" 24. "	Epistola apostolului Pavelŭ a dŭoa cătră Ti-moteiŭ	" 4. "
Sânta evangeliă dupre Ioanŭ	" 21. "	Epistola apostolului Pavelŭ cătră Titŭ	" 3. "
Faptele apostolilorŭ	" 28. "	Epistola apostolului Pavelŭ cătră Filemonŭ	" 1. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Romani	" 16. "	Epistola apostolului Pavelŭ cătră Ebrei	" 13. "
Epistola apostolului Pavelŭ ântăia cătră Co-rinteni	" 16. "	Epistola generală a lui Iacobŭ	" 5. "
Epistola apostolului Pavelŭ a dŭoa cătră Co-rinteni	" 13. "	Epistola generală ântăia a lui Petru	" 5. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Galateni	" 6. "	Epistola generală a dŭoa a lui Petru	" 3. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Efeseni	" 6. "	Epistola generală ântăia a lui Ioanŭ	" 5. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Filip-peni	" 4. "	Epistola generală a dŭoa a lui Ioanŭ	" 1. "
Epistola apostolului Pavelŭ cătră Colosseni	" 4. "	Epistola generală a treia a lui Ioanŭ	" 1. "
Epistola apostolului Pavelŭ ântăia cătră Tes-saloniceniŭ	" 5 "	Epistola generală a lui Iuda	" 1. "
		Apocalipsulŭ sântului Ioanŭ, Teologulŭ	" 22. "

SÂNTA EVANGELIĂ DUPRE MATTEIŪ.

Generațiunea lui Iisus Christos.

- 1 **C**ARTEA "generațiunei lui Iisus Christos, "fiulul lui David, "fiulul lui Abraam.
- 2 "Abraam a născut pre Isaac; erū "Isaac a născut pre Iacob; "erū Iacob a născut pre Iuda și pre frații lui; Erū "Iuda a născut pre Fares și pre Zara din Tamara; erū "Fares a născut pre Esrom; erū Esrom a născut pre Aram; Erū Aram a născut pre Aminadab; erū Aminadab a născut pre Naason; erū Naason a născut pre Salmon; Erū Salmon a născut pre Booz din Rahaba; erū Booz a născut pre Obed din Ruta; erū Obed a născut pre Iesse; Erū "Iesse a născut pre David, regele;
- Erū "David, regele, a născut pre Solomon din femea, care a fost a lui Urias; Erū "Solomon a născut pre Roboam; erū Roboam a născut pre Abia; erū Abia a născut pre Asa; Erū Asa a născut pre Iosafat; erū Iosafat a născut pre Ioram; erū Ioram a născut pre Ozias; Erū Ozias a născut pre Iotam; erū Iotam a născut pre Ahaz; erū Ahaz a născut pre Ezechia; Erū "Ezechia a născut pre Manasse; erū Manasse a născut pre Amon; Erū Amon a născut pre Iosia; Erū "Iosia a născut pre Ieconia și pre frații sei, la timpul "strămutării în Babilon.
- Erū după strămutarea în Babilon "Ieconia a născut pre Salatiel; erū Salatiel a născut pre "Zorobabel; Erū Zorobabel a născut pre Abiud; erū Abiud a născut pre Eliakim; erū Eliakim a născut pre Azor; Erū Azor a născut pre Sadoch; erū Sadoch a născut pre Achim; erū Achim a născut pre Eliud; Erū Eliud a născut pre Eliazar; erū Eliazar a născut pre Mattan; erū Mattan a născut pre Iacob; Erū Iacob a născut pre Iosef, bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus, ce se dice Christos.

Deci toate generațiunile de la Abraam până la David sunt patru-spre-dece generațiuni; și de la David până la strămutarea în Babilon sunt patru-spre-dece generațiuni; și de la strămutarea în Babilon până la Christos sunt patru-spre-dece generațiuni.

Nascerea lui Iisus.

Erū "nascerea lui Iisus Christos așa a fost: că fiind logodit muma lui, Maria, cu Iosef, mai 'nainte de a fi ei împreună, s'a aflat avându în pânțe "din Spiritul Sânt. Dară Iosef, bărbatul ei, fiind drept, și nevrându "să o vâdescă, a vrut să o lase pe ascuns. Și cugetându el la acésta, éccé, ângerul Domnului i s'a arătat în vis, dicendu: Iosef! fiulul lui David, nu te teme de a-ți lua pre Maria, femea ta; "că ce s'a conceput într'insa este din Spiritul Sânt. "Și ea va nasce fiu, și vei chiâma numele lui: Iisus; căci "el va mântui pre poporul se de păcatele lor.

Erū aceste toate s'au făcut, ca să se împlinescă ceea ce s'a dis de Domnul prin profetul, ce dice: "Éccé, feciora va concepe, și va nasce fiu, și vor chiâma numele lui, Emanuel, ce însemnă: Cu noi Dumnezeu.

Și sculându-se Iosef din somn, a făcut precum i-a ordonat ângerul Domnului, și și-a luat pre femea sa. Și el nu o cunosc, până ce a născut pre "fiulul se cel ânteu-născut; și a chiămat numele lui: Iisus.

Venirea Magilor la Ierusalim. Erodi. Iisus Christos în Egipt.

EARŪ dacă "s'a născut Iisus în Betleemul Iudeei, în zilele regelui Erodi, éccé, magii "de la resărită au venit la Ierusalim, dicendu: "Unde este născutul rege al Iudeilor? că noi am văcut "stăua lui la resărită, și am venit să ne închinăm lui.

NOUL TESTAMENT	Ps. 132. 11. Isa. 11. 1. Ier. 23. 5. Cap. 22. 42. Ioan. 7. 42. Fapt. 2. 30. & 13. 23. Rom. 1. 3. e Fac. 12. 3. &	22. 18. Gal. 3. 16. d Fac. 21. 2, 3. e Fac. 25. 26. f Fac. 29. 25. g Fac. 28. 27. etc. h Rut. 4. 18, etc. i Cron. 2. 5,	9, etc. j 1 Sam. 16. 1. & 17. 12. k 2 Sam. 12. 24. l Cron. 3. 3, 10. etc. m 2 Reg. 20. 31. n 1 Cron. 13. o 1 Cron. 3. 15,	16. p 2 Reg. 24. 14, 15, 16, & 25. q 11. 2 Cron. 26. 10, 30. Ier. 27. 20, & 39. 9. & 52. 11, 15, 23, 29, 30.	Dan. 1. 2. o 1 Cron. 3. 17, 19. p Ezra 3. 2. & 5. 2. Neem. 12. 1. Hag. 1. 1. q Luc. 1. 27. r Luc. 1. 25.	s Deut. 24. 1. t Luc. 1. 25. u Luc. 1. 31. v Fapt. 4. 13. & 5. 31, & 13. 23, 28. w Isa. 7. 14. x Ezech. 12. 2. y Luc. 2. 7, 21.	Capitol 2. a Luc. 2. 4, 6, 7. b Fac. 10. 20. & 25. 6. c Reg. 4. 20. d Luc. 2. 11. e Num. 24. 17. f Isa. 60. 2.
-------------------	--	---	---	--	--	---	--

3 Aceste auzind regele Erodü, s'a tur-
4 buratü, și totü Ierusalimulü cu d'insulü. Și
adunându pre toți 'archierei și / cărturarii
poporului, 'a întrebatü pre ei, unde este să
5 se nască Christosü. Eru ei dis'aü lui: În
Betlehemulü Iudeei; că așa s'a scrisü prin
6 profetulü: 'Și tu, Betleheme, în pământulü
Iudeei, nici de cumü nu ești mai micü între
domniü lui Iuda; că din tine va eși conducë-
torü, 'care va pasce pre poporulü meu Israelü.
7 Atuncea Erodü, chiämându pre magi in-
tr'ascunsü, a cercetatü cu de a mënuntulü
de la d'ingü despre timpulü, în care s'a a-
8 retatü stéua. Și trâmefându-i la Betlehemü,
a disü: Mergeți, și cercetați cu de a mën-
nuntulü despre pruncü; și dacă 'lă veți afla,
spuneți-mi, ca și eu să mergü să mă în-
9 chinü lui. Eru ei ascultându pre rege,
s'aü dusü: și éccé, stéua, pre care o vëdu-
serä la resäritü, mergea înaintea lorü, până
ce a venitü și s'a opritü asupra locului unde
10 era prunculü. Și vëdëndü stéua, s'aü bucu-
ratü cu bucuriä mare förte.
11 Și inträndü în casä, aü vëdütü prunculü
cu Maria, muma lui; și prosternëndu-se s'aü
închinatü lui; și deschidëndü-și tesaurele
lorü, 'aü adusü lui daruri: aurü și tämăiä
12 și smirnă. Și luändü scire 'prin visü, ca să
nu se întörcă la Erodü, prin altä cale s'aü
dusü în țera lorü.
13 Eru după ce s'aü dusü, éccé, ângerulü
Domnului s'a arëtatü lui Iosefö în visü, di-
cëndü: Scölă-te, și ié prunculü și pre muma
lui, și fugi în Egiptü, și rămăi acolo până
'ți voiü dice; căci Erodü va să caute prun-
14 culü, ca să-lü pérdä. Deci Iosefö sculân-
du-se, a luatü prunculü și pre muma lui
15 nóptea, și s'a dusü în Egiptü; Și a ră-
masü acolo până la mörtea lui Erodü; ca
să se împlinescä ceea ce s'a disü de Dom-
nulü prin profetulü, ce dice: 'Din Egiptü
amü chiämätü pre fiulü meu.
16 Atuncea Erodü, vëdëndü că s'a batjo-
coritü de cătră magi, s'a mănätü förte, și
a tramesü să se omöre toți pruncii, cari erau
în Betlehemü și în tôte hotarele lui, de dñoi
anü și mai josü, duple timpulü, pre care l'a
17 întrebatü de la magi. Atuncea s'a împli-
nitü ceea ce s'a disü prin 'profetulü Iere-
mia, ce dice: Vöce în Rama s'a auzitü,
18 plângere și tânguire și bocetü multü, Ra-
hela plângëndü pre copiii sei; și ea nu vrea
să se mângăiä, pentru că nu sânt.

Eru după ce a muritü Erodü, éccé, ân- 19
gerulü Domnului s'a arëtatü în visü lui Io-
sefö în Egiptü, Și i-a disü: Scölă-te, și ié 20
prunculü și pre muma lui, și du-te în pä-
mëntulü lui Israelü, că aü muritü cei ce
cântău viëta prunculü. Atuncea s'a sculatü, 21
și a luatü prunculü și pre muma lui, și a
venitü în pământulü lui Israelü. Darä au- 22
dindü, că Arhelaü domnesce în Iudea în lo-
culü lui Erodü, părintele seü, s'a temutü să
mërgä acolo; érü luändü scire în visü, s'a
dusü 'în părțile Galileei. Și venindü a lo- 23
cuitü în cetatea ce se numesce 'Nazaretü;
ca să se împlinescä 'ceea ce s'a disü prin
profeți: Nazarinëntü se va chiäma.

Ioanü Botezătorulü predică în pustii.

ÎN dñilele acele a venitü 'Ioanü Botezătorulü, 3
și a predicatü 'în pustiiulü Iudeei, Di- 2
cëndü: Pocăiți-vë; că s'a apropiatü 'impë-
răția ceriurilor. Căci acesta este celü pre- 3
disü de profetulü Isaia, ce dice: 'Vöcea ce-
lui ce strigă în pustiiü, dicëndü: 'Gătiți ca-
lea Domnului, drepte faceți cărările lui. 4
Eru 'acestü Ioanü 'avea îmbrăcăminteä lui
de perü de cămilă, și cingëtore de curé
împrejurulü cöpselorü lui; érü hrana lui era
'locuste și 'miere sëlbatică.

'Atuncea eșia la d'insulü Ierusalimulü și 5
tötä Iudea și tôte împrejurimile Iordanului;
'Și se botezaü de d'insulü în Iordanü, mărtu- 6
risindü-și păcatele lorü.

Eru vëdëndü pre mulți din Farisei și din 7
Sadukei venindü la botezulü lui, dișe lorü:
'Pu de viperă! cine v'a prevenitü, ca să fu-
giți de 'mânia ce va să fie? Deci faceți 8
fructe vrednice de pocăință; Și nu gân- 9
diți, nici diceți în voi inși-vë: 'Părinte a-
vemü pre Abraamü; că dicü voiü, că Dum-
neșeu pöte și din petrele aceste să rëdice
fii lui Abraamü. Securea și este pusă la 10
rădëcina pomilorü; 'decü totü pomulü, care
nu face fructü bunü, se taiä, și se aruncä
în focü. 'Eü vë botezä numai cu apă spre 11
pocăință; darä celü ce vine după mine este
mai puternicü de câtü mine, ale căruü în-
cälțăminte eü nu sânt vrednicü a le purta;
'acesta vë va boteza cu Spiritü Sântü și cu 12
focü. 'Elü are vënturătoreä sa în mânele
lui, și va curăți aria sa, și va aduna gră-
ulü în grănarulü seü; darä plevetele 'le va
arde cu focü nestinsü.

2 Cron. 36. 14.
Mal. 2. 17.
Mic. 5. 2.
Ioan. 7. 42.
Apoc. 2. 27.
Ps. 72. 10.
Isa. 60. 6.

2 Cap. 1. 30.
1 Osea 11. 1.
Isa. 31. 15.
2 Cap. 3. 18.
Luc. 9. 39.
Ioan. 1. 45.
Jud. 13. 5.
1 Sam. 1. 11.

Opulü 3.
a Marc. 1. 4, 15.
Luc. 3. 2, 8.
Ioan. 1. 28.
b Isa. 14. 10.
c Dan. 3. 44.
Cap. 4. 17. &

10. 7.
d Isa. 40. 3.
Marc. 1. 3.
Luc. 3. 4.
Ioan. 1. 23.
e Luc. 1. 76.
f Marc. 1. 6.
g 2 Reg. 1. 8.

Zech. 12. 4.
h Lev. 11. 22.
i 1 Sam. 14. 25.
j Marc. 1. 5.
Luc. 3. 7.
k Fapt. 19. 4, 18.
l Cap. 12. 34. &

23. 32.
Luc. 3. 7, 8, 9.
m Rom. 5. 9.
1 Tes. 1. 10.
n Ioan. 8. 39, 59.
Fapt. 13. 26.
Rom. 4. 1, 11.
16.

o Cap. 7. 19.
Luc. 13. 7, 9.
Ioan. 15. 6.
p Marc. 1. 8.
Luc. 3. 16.
Ioan. 1. 15, 26.
87
Fapt. 1. 5. &

11. 16. & 19. 4.
q Isa. 4. 4. &
44. 3.
Mal. 3. 2.
Fapt. 2. 3, 4.
1 Cor. 12. 13.
r Mal. 3. 2.
s Mal. 4. 1.

Botezului și ispitirea lui Iisus.

13 'Atunci a venit Iisus "din Galilea la Iordană către Ioan, ca să se boteze de d'insul; Eră Ioan 'lă opria, dicendū: Eu amă trebuință a mă boteza de tine, și tu vii la mine! Și respundendū Iisus, i-a disū: Lasă acum; că așa se cade noui să împlinimă totă dreptatea. Atuncea l'a lăsat.

16 "Și botezându-se Iisus, îndată a eșit din apă, și éccă, i s'au deschis ceriurile, și a vedut pre "Spiritul lui Dumnezeu pogorindu-se ca un pomb, și venind preste d'insul. "Și éccă o voce din ceruri, dicendū: "Acesta este fiul meu cel iubit, în carele amă bine-voit.

4 **A**TUNCEA "Iisus a fost d'us de "spiritu in pustiu, ca să se ispitescă de diabolul. Și după ce a postit patru-deci de zile și patru-deci de nopți, a flământit. Și s'a apropiat de d'insul ispititorul, și a disū: De esci tu fiul lui Dumnezeu, și ca petrele aceste să se facă pâni. Eră respundendū Iisus, a disū: Scrisu este: "Nu numai cu pâne va trăi omul, ci cu totă cuvântul ce ese din gura lui Dumnezeu.

5 Atuncea l'a d'us diabolul "in sântate, și l'a pus pe aripa templului; Și disu-i-a: De esci tu fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos; că scrisu este: "Angherilor sei va ordina despre tine, și te vor purta pe mână, ca nu cumă-va să lovesci de petra piciorul te. Disu-i-a Iisus: Scrisu este éra-și: "Să nu ispitesci pre Domnul, Dumnezeuul te.

8 Apoi l'a d'us diabolul într'un munte înalt forte, și i-a arătat tôte împărățiile lomei și gloria lor; Și i-a disū: Aceste tôte îți le voi da, de te vei prostorne și te vei închina mie. Atunci i-a disū Iisus: Lipsesce, Satano! că scrisu este: Domnului, "Dumnezeului te, să te închini, și lui singur să servesci.

11 Atuncea l'a lăsat diabolul; și éccă, "angheri s'au apropiat, și i serviau.

Chiamarea lui Petru, a lui Andrei, a lui Iacob și a lui Ioan.

12 'Și auzind Iisus, că Ioan s'a pus în închisore, s'a retras în Galilea. Și lăsând Nazaretul, s'a d'us să locuască în Capernaum, o cetate lângă mare, în hotarele

lui Zabulon și ale lui Neftali: Ca să se împlinescă ceea ce s'a disū prin profetul Isaia, ce dice: "Pământul lui Zabulon și pământul lui Neftali, pe calea mării de dincolo de Iordan, Galilea Gintilor; "Poporul cel ce ședea în întunecă a vedut lumină mare; și celor ce ședea în locul și în umbra morții li-a resărit lumină. "De atunci a început Iisus a predica și a dice: "Pocăiți-vă; că s'a apropiat împărăția ceriurilor.

"Și Iisus âmbland pe lângă marea Galileei, a vedut pre doi frați: pre Simon, ce se numesce Petru, și pre Andrei, fratele lui, aruncându-și mreja în mare; că erau pescari. Și li-a disū: Urmați-mi, și "v voi face pescari de omeni. "Și ei îndată au lăsat mrejele lor, și i-au urmat. "Și mergendū de acolo mai înainte, a vedut pre alți doi frați, pre Iacob al lui Zebedei, și pre Ioan, fratele lui, în corabie cu Zebedei, părintele lor, întocmind mrejele lor; și i-a chiamat. Și ei îndată lăsând corabia și pre părintele lor, i-au urmat.

Și a străbătut Iisus totă Galilea, "în vētând în sinagoge lor, și predicând "evangelia împărăției, "și vindecând orice bolă și orice neputință în popor. Și a eșit scirea despre d'insul în totă Siria; și i aduceau pre toți cei ce se aflau în suferință, cuprinși de diferite bole și chinuri, și pre cei demonisați, și pre cei lunatici, și pre cei paralitici; și el i vindeca. "Și a urmat lui mulțime mare de popor din Galilea și din Decapole, din Ierusalimă și din Iudea, și de dincolo de Iordan.

Predica de pe munte—sânțenia este fericire.

EARŪ Iisus vedendū mulțimea, "s'a suit pe un munte, și ședendū acolo, au venit la d'insul discipulii sei. Și dischidendū-și gura, i înveta, dicendū:

"Fericiti sunt cei saraci cu spiritul; că a lor este împărăția ceriurilor.

"Fericiti sunt cei ce plâng; că aceia se vor mângăia.

"Fericiti sunt cei blândi; că aceia vor mosceni pământul.

Fericiti sunt cei ce flământesc și însetă de dreptate; că aceia se vor sătura.

Mal. 4. 1.	Isa. 42. 1.	etc.	52. 1.	14. 21.	p Luc. 5. 10. 11.	Marc. 1. 14.	Isa. 57. 15. &
Cap. 13. 30.	Cap. 12. 18.	Luc. 4. 1. etc.	Cap. 27. 53.	Ioan 4. 43.	q Marc. 10. 28.	u Marc. 1. 34.	66. 2.
Marc. 1. 2.	& 17. 5.	b Veji 1 Reg.	Apoc. 11. 2.	j Isa. 9. 1, 2.	Luc. 18. 28.	v Marc. 3. 7.	c Isa. 61. 2, 3.
Luc. 3. 21.	Marc. 1. 11.	18. 12.	e Pa. 91. 11, 12.	k Isa. 42. 7.	r Marc. 1. 19.	—	Luc. 6. 21.
Cap. 2. 23.	Luc. 9. 35.	Exec. 3. 14. &	f Deut. 6. 13. &	Luc. 2. 32.	20.	Capitl 5.	Ioan 16. 20.
q Marc. 1. 10.	Efes. 1. 6.	8. 3. & 11. 1.	g Deut. 6. 13. &	t Marc. 1. 14.	Luc. 5. 10.	a Marc. 3. 13.	2 Cor. 1. 7.
y Isa. 11. 2. &	Col. 1. 13.	24. & 40. 2. &	10. 20.	15.	s Cap. 9. 35.	b Luc. 6. 30.	Apoc. 21. 4.
42. 1.	2 Pet. 1. 17.	43. 5.	los. 24. 14.	u Cap. 3. 2. &	Marc. 1. 21.	d Pa. 87. 11.	d Pa. 87. 11.
Luc. 8. 22.	—	Fapt. 8. 39.	1 Sam. 7. 3.	10. 7.	39.	e Veji Rom. 4. 18.	e Veji Rom. 4. 18.
Ioan 1. 32, 33.	Capitl 4.	c Deut. 8. 3.	h Ebr. 1. 14.	n Marc. 1. 16-18.	Luc. 4. 15, 44.	f Isa. 55. 1. &	65. 18.
s Ioan 12. 28.	a Marc. 1. 12.	d Neem. 11. 1, 18.	i Marc. 1. 14.	Luc. 5. 2.	t Cap. 24. 14.	& 29. 23.	
e Pa. 2. 7.		Isa. 42. 2. &	Luc. 3. 20. & 4.	o Ioan 1. 43.			

- 7 Fericiți *sunt* cei milostivi; * că aceia se voru milui.
- 8 * Fericiți *sunt* cei curați cu ânima; că * aceia voru vedé pre Dumnezeu.
- 9 Fericiți *sunt* făcătorii de pace; că aceia fiii lui Dumnezeu se voru chiâma.
- 10 * Fericiți *sunt* cei persecutați pentru dreptate, că a loré este împărăția cerurilor.
- 11 * Fericiți veți fi, cându pentru mine vé voru înjura, și vé voru persecuta, și voru dice ori-ce * cuvântu rău, mințindú, în contra voastră. * Bucurați-vé și vé veseliți! că mare este plata voastră în ceruri; căci * așa au persecutatú ei pre profeții cei mai 'nainte de voi.

Predica de pe munte,—escelența sânteniei christine.

- 13 Voi sânteți sarea pământului; * éru sarea, dacă se va strica, cu ce se va sara? la nimicú nu mai este bună, fără numai să se arunce afară, și să se calce de ómení. * Voi sânteți lumina lumé; cetatea stândú pe munte nu póte a se ascunde. Nici nu * se aprinde lumină, și se pune supță obrocú, ci în sfecinicú; și luminează tuturorú celorú ce sânt în casă. Așa să lumineze lumina voastră înaintea ómenilorú, * ca ei să védă faptele voastre cele bune, și * să mărescă pre Părintele vostru celú din ceruri.
- 17 * Să nu gândiți că amú venitú să desființé legea séu profeții; nu amú venitú să desființézi, ci să îndeplinescú. Că adevérú dicú voii: * Până ce nu va trece ceriulú și pământulú, nici o iotă séu nici o cirtă nu se va perde din lege, până ce nu se voru întâmpla tóte. * Decí celú ce va desființa una din aceste ordini mai mici, și va învêta astú-feliú pre ómení, se va chiâma mai micú în împărăția cerurilorú; dară celú ce va învêta și va face, acela mare se va chiâma în împărăția cerurilorú. Că dicú voii: De nu va întrece dreptatea voastră cu multă * pre acea a cărturarilorú și a Fariseilorú, nu veți intra în împărăția cerurilorú.
- 21 Ați auditú că s'a disú celorú de demultú: * Să nu uciđi; și cine va uciđe, vinovatú va fi judecâtei. Éru éú dicú voii, că * totú celú ce se mâniá asupra fratelui séu fără causă, vinovatú va fi judecâtei; și cine va dice fratelui séu: * Raca, vinovatú va fi sinedru-

lui; dară cine va dice: Nebunule, vinovatú va fi focului gheennei. Decí * de-ți veí aduce darulú teú la altarú, și acolo 'ți veí aduce aminte, că fratele teú are ce-va contra ta; * Lasă acolo darulú teú înaintea altarului, și du-te mai întâiú de te împacă cu fratele teú, și atuncea vino, și adă darulú teú.

* Invoesce-te cu pèresulá teú curândú, * până esci pe cale cu d'insulú; ca nu cumú-va pèresulú să te dee judecătorului, și judecătorulú să te dee servitorului, și să te arunci în închisóre. Adevérú dicú ție, că nu veí egi de acolo, până nu veí plăti banulú celú mai de pe urmă.

Ați auditú, că s'a disú celorú de demultú: * Să nu sevârșesci adulteriú. Éru éú dicú voii, că totú celú ce * caută la femeá, poftind'o, a sevârșitú deja adulteriú cu d'insa întru ânima sa. * Dacă ochiulú teú celú dreptú 'ți va fi de pedică, * acóte-lú, și-lú lépédá de la tine; că mai de folosú 'ți este, ca să pérá unulú din membrii tei, de câtú totú corpulú teú să se arunce în gheenná. Și dacă mâna ta cea dréptá 'ți va fi de pedică, taiá-o, și o lépédá de la tine; că mai de folosú 'ți este, ca să pérá unulú din membrii tei, de câtú totú corpulú teú să se arunce în gheenná.

S'a mai disú: * Celú ce va lăsa pre femea sa, să-i dee carte de despărțire. Éru éú dicú voii, că * totú celú ce va lăsa pre femea sa, afară de cuvântulú de desfrénare, o face să sevârșescá adulteriú; și celú ce va lua pre cea lăsatá, sevârșesce adulteriú.

Érá-și ați auditú, * că s'a disú celorú de demultú: * Să nu juri strimbú, ci * să implinesci Domnului jurámintele tale. Éru éú dicú voii: * Nu te jura nici de cumú; nici pe ceriú, că este * tronulú lui Dumnezeu; Nici pe pământú, că este așternutulú piciorú relorú lui; nici pe Ierusalimú, că este * cetatea marelui rege; Nici pe capulú teú nu jura, că nu poți să faci unú pérú albú séu negru. * Ci fie cuvântulú vostru: Da, da; nu, nu; că ceea ce este mai multú de câtú aceste este de la celú rău.

Ați auditú, că s'a disú: * Ochiú pentru ochiú, și dinte pentru dinte. Érá éú dicú voii: * Nu vé opuneți celui rău; * ci de te va

g Ps. 41. 1.	Luc 6. 13.	p Prov. 4. 18.	Am. 10. 3.	59.	18.	11.	Iac. 5. 12.
Cap. 6. 14.	1 Pet. 4. 14.	Flip. 2. 15.	y Esod. 20. 13.	e Veđi Ps. 23. 6.	Rom. 8. 18.	i Cap. 23. 16.	e Esod. 21. 24.
Marc. 11. 25.	Luc 6. 23.	q Marc. 4. 21.	Deut. 5. 17.	Isa. 55. 6.	1 Cor. 9. 27.	e Esod. 20. 7.	Lev. 24. 20.
2 Tim. 1. 16.	Fapt. 5. 41.	Luc. 8. 16. & 11. 33.	s 1 Ioan. 3. 35.	f Esod. 20. 14.	Col. 3. 5.	Lev. 19. 12.	Deut. 19. 21.
Ebr. 6. 10.	Rom. 5. 2.	a Iac. 2. 30.	a Iac. 2. 30.	Deut. 5. 18.	j Deut. 24. 11.	Num. 30. 2.	e Prov. 30. 23.
Iac. 2. 12.	Iac. 1. 2.	b Cap. 3. 4. & 23. 19.	b Cap. 3. 4. & 23. 19.	g Iov 31. 1.	Ier. 3. 1.	Deut. 5. 11.	e 24. 29.
Ps. 15. 2. & 24. 4.	1 Pet. 4. 12.	1 Cor. 14. 25.	1 Cor. 14. 25.	Prov. 6. 25.	Veđi Cap. 19.	a Deut. 23. 23.	Luc. 6. 23.
Ebr. 12. 14.	2 Cron. 36. 16.	i Rom. 3. 31. & 10. 4.	i Rom. 3. 31. & 10. 4.	Veđi Iov 42. 2.	3, etc	o Cap. 23. 16.	Rom. 12. 17.
1 Cor. 12. 12.	Neem. 9. 26.	Gal. 3. 24.	Gal. 3. 24.	2 Sam. 11. 2.	Marc. 10. 2.	18, 21.	19.
1 Ioan. 3. 2.	Cap. 23. 24, 27.	a Luc. 16. 17.	a Luc. 16. 17.	a Cap. 18. 3, 9.	etc.	Iac. 5. 12.	1 Cor. 6. 7.
2.	Fapt. 7. 52.	1 Tes. 2. 15.	1 Tes. 2. 15.	Marc. 9. 43.	a Cap. 19. 9.	p Isa. 66. 1.	1 Tes. 5. 15.
2 Cor. 4. 17.	o Marc. 9. 50.	a Iac. 2. 10.	a Iac. 2. 10.	47.	Luc. 16. 18.	q Ps. 43. 2. & 87. 3.	1 Pet. 2. 9.
2 Tim. 2. 12.	Luc. 14. 34.	a Rom. 9. 31.	a Rom. 9. 31.	i Veđi Cap. 19.	Rom. 7. 8.	r Ocl. 4. 6.	a Isa. 50. 6.
1 Pet. 2. 14.	25.				1 Cor. 7. 10.		Pila. 2. 20.

lovi cine-va preste falca cea dréptă, întor-
40 ce-î și pre cea-l-altă. Și celui ce voiesce
să se judece cu tine, și să-ți iee mantia ta,
41 lasă-î și vestmântul. Și celă ce te va sili
să mergi o milă, mergi cu d'insulă două.
42 Celui ce cere de la tine, dă-î; și nu re-
spinge pre celă ce voiesce să se împrumute
de la tine.

43 Ați auditu, că s'a dîsu: "Să iubesci pre
apropole teă, și să urêsci pre neamicul teă.
44 Êră eu dîcu voui: "Iubiți pre neamicii vostri,
bine-cuvêntați pre cei ce vă blastemă; fa-
ceți bine celoră ce vă urêscu; și vă rugați
45 pentru cei ce vă vêtămă și vă persecută;
Ca să fiți fii ai Părintelui vostru celui din
ceriuri; că elă resare sôrele seă preste cei
rei și preste cei bunî, și plouă preste cei
46 drepți și preste cei nedrepți. "Că de iubiți
pre cei ce vă iubescă, ce plată veți avé?
47 Aă nu facă și vameșii aceeași? Și de sa-
lutați numai pre frații vostri, ce faceți mai
48 multă? Aă nu facă și vameșii așa? "Fiți
decî desevarșiti, precumă Părintele vostru
celu din ceriuri este desevarșitu.

6 **L**UAȚI-ămintă să nu faceți milostenia vós-
tră înaintea ômeniloră, ca să fiți vêduți
de d'înșii; altmîntrelea nu veți avé plată de
2 la Părintele vostru celu din ceriuri. Decî
"cândă faci milosteniă, să nu trimbițezi în-
aintea ta, precumă facă făcarnicii în sina-
gogi și în uliți, spre a fi lăudați de ômeni.
Adevêră dîcu voui, că și iéu plata loră.
3 Êră tu, cândă faci milosteniă, să nu sciă
4 stînga ta ce face drépta ta; Ca să fie mi-
lostenia ta într'ascunsă; și Părintele teă celu
ce vede într'ascunsă ți va resplăti la arêtare.

5 Și cândă te rogi, nu fi ca făcarnicii;
căci li place să se rôge stîndu în sinagogi
și în unghiurile uliteloră, ca să fie vêduți
de ômeni. Adevêră dîcu voui, că și iéu
6 plata loră. Êră tu, cândă te rogi, "întră în
cămara ta, și închidêndu ușa ta, rôgă-te
Părintelui teă celu într'ascunsă; și Părin-
tele teă, celu ce vede într'ascunsă, ți va
resplăti la arêtare.

7 Dară cândă vă rugați, "nu bolborosiți, ca
păgânii; "că ei gîndescă, că voră fi audiți
8 pentru multa loră vorbire. Decî nu vă a-
semênați loră, că scie Părintele vostru de
ce aveți trebuință, mai 'nainte de a cere
voi de la d'insulă.

Decî astă-feliu să vă rugați voi: "Părintele 9
nostru, carele esci în ceriuri, sântêscă-se
numele teă; Viă împêrăția ta; "Fie voia ta, 10
precumă în ceriă, și pe pămêntă; "Pănea 11
noastră cea de tôte dîlele dă-ni-o astă-dî. Și 12
ni iértă dêtoriale nôtore, precumă și noi
iértăm dêtorniciloră nostri; "Și nu ne duce 13
în ispită; ci ne scapă de celă rêu; "Că a
ta este împêrăția și puterea și mărirea în
eternă. Amină. Că "de veți ierta ômeni- 14
loră greșelele loră, va ierta și voui Pă-
rintele vostru celu cerescă; Dară "de nu 15
veți ierta ômeniloră greșelele loră, nici Pă-
rintele vostru nu va ierta voui greșelele
vôtore.

Și "cândă postiți, nu fiți ca făcarnicii, 16
posomorîți; că ei desfigurăză fețele loră,
ca să se arete ômeniloră că postescă. A-
devêră dîcu voui, că și iéu plata loră. Dară 17
tu, cândă postesci, "unge-ți capulă teă, și
spală fața ta; Ca să nu te areți ômeni- 18
loră că postesci, ci Părintelui teă celu în-
tr'ascunsă; și Părintele teă, celu ce vede
intr'ascunsă, ți va resplăti la arêtare.

"Nu vi adunați tesauere pe pămêntă, unde 19
molia și rugina le strică, și unde furii le
sépă și le fură. "Ci vi adunați tesauere în 20
ceriă, unde nici molia nici rugina nu le
strică, și unde furii nu le sépă nici le fură.
Că unde este tesaurulă vostru, acolo va fi 21
și ânima vóstră. "Luminătorulă corpulă este 22
ochiulă; decî de va fi ochiulă teă curată,
totă corpulă teă va fi luminată. Dară de 23
va fi ochiulă teă rêu, totă corpulă teă va
fi întunecată. Decî dacă lumina, care este
în tine, este întunecă, întuneculă ôre
câtă de mare va fi!

"Nimene nu pôte servi la două domni; că 24
seu pre unulă va urî, și pre altulă va iubi;
seu de unulă se va alipi, și pre altulă va
desprețui: "nu puteți servi lui Dumnezeu și
lui Mammonă.

Dreptă aceea eu dîcu voui: "Nu vă în- 25
grijiți de viêța vóstră, ce veți mânca și
ce veți bé; nici de corpulă vostru, cu ce
veți îmbrăca. Aă nu viêța este mai mare
de câtă hrana, și corpulă de câtă haîna?
"Căutați la păsêrile ceriului! că nici sémênă, 26
nici seceră, nici adună în grânarie; și Pă-
rintele vostru celu cerescă le nutresce. Aă
nu sînteți voi mai multă de câtă acestea?

o Cap. 27. 32. Marc. 15. 21. Deut. 15. 8, 10. Luc. 6. 30, 35. Lev. 19. 18. Deut. 22. 6. Ps. 41. 10. Luc. 6. 27, 35. Rom. 12. 14, 20. 1 Luc. 22. 34.	Fapt. 7. 60. 1 Cor. 4. 12, 13. 1 Pet. 2. 23, 3. 9. c Iov 25. 3. d Luc. 6. 32. e Fac. 17. 1. Lev. 11. 44. 19. 2. Luc. 6. 36. Col. 1. 23. &	4. 12. Iac. 1. 4. 1 Pet. 1. 15, 16. / Efec. 5. 1. — Opusul 6. a Rom. 12. 8. b Luc. 14. 14. c 2 Reg. 4. 33.	d Ecol. 5. 2. e 1 Reg. 18. 36, 39. f Luc. 11. 2, etc. g Cap. 26. 39, 42. Fapt. 21. 14. h Ps. 103. 20, 21. i Veți Iov. 23. 12. Prov. 30. 8.	j Cap. 18. 21, etc. k Cap. 26. 41. Luc. 22. 40, 46. 1 Cor. 10. 15. 2 Pet. 2. 9. Apoc. 3. 10. l Ioan 17. 15. m 1 Cron. 29. 11. n Marc. 11. 25,	26. Efec. 4. 23. Col. 3. 12. Luc. 12. 23. o Cap. 18. 25. Iac. 2. 13. p Isa. 58. 5. q Rut 3. 8. Dan. 10. 3. r Prov. 23. 4. 1 Tim. 6. 17. Ebr. 13. 5.	Iac. 5. 1, etc. o Cap. 19. 21. Luc. 12. 23, 34. & 18. 23. 1 Tim. 6. 19. 1 Pet. 1. 4. Luc. 11. 34, 36. u Luc. 16. 13. v Gal. 1. 10. 1 Tim. 6. 17.	Iac. 4. 4. 1 Ioan 2. 15. u Ps. 55. 22. v Iac. 12. 22, 23. Filp. 4. 6. 1 Pet. 5. 7. y Iov 38. 41. Ps. 147. 9. Luc. 12. 24 etc.
--	--	---	--	---	--	--	---

27 Și cine din voi prin grija sa p^ote să-și a-
28 daugă un^u cot^u la statura sa. Și de haină
ce v^e îngrijiți? Priviți crinii câmpului, cum^u
29 cresc^u: ei nu se ostenesc^u, nici torc^u; E^ru
dic^u voui, că nici Solomon^u în tot^ă mărirea
sa nu s'a îmbrăcat^u ca unul^u dintr'acestia.
30 Decⁱ dacă Dumne^de^u așa îmbracă erba câmpu-
lui, care este astă-^di, și mâne se aruncă
în cuptor^u, a^u nu cu mult^u mai virtos^u pre
31 voi, pu^cin^u-credincioșilor^u! Decⁱ nu v^e
îngrijiți, dic^und^u: Ce vom^u mânca? s^eu
ce vom^u bé? s^eu cu ce ne vom^u îm-
32 brăca? Căci aceste t^ote le caut^u păgânii;
și scie Părintele vostru cel^u ceresc^u, că
33 aveți trebuință de t^ote acestea. Ci "cău-
tați mai întâi împ^erația lui Dumne^de^u
și dreptatea lui; și t^ote acestea se vor^u
34 adăugi voui. Drept^u aceea nu v^e îngri-
jiți de di^ua de mâne; că di^ua de mâne se
va îngriji de sine. Ajunge di^ulei răuta-
tea ei.

7 "NU judecați, ca să nu fiți judecați. Că
cu judecata cu care veți judeca, veți
fi judecați; "și cu m^esura cu care veți m^e-
3 sura, se va m^esura și voui. "Și pentru ce
veți pa^ulul ce este în ochiul^u fratelui te^u,
er^u birna, care este în ochiul^u te^u, nu o
4 bagⁱ în s^emă? S^eu cum^u dici fratelui te^u:
Lasă să scot^u pa^ulul din ochiul^u te^u, și
5 écc^e, birnă este în ochiul^u te^u. Făcarnice!
sc^ote întâi^u birna din ochiul^u te^u, și atun-
cea vei ved^e lămurit^u să scoți pa^ulul din
ochiul^u fratelui te^u.

6 "Nu dați cele s^an^te cânilor^u, nici arun-
cați mărgăritarii vostri înainte porcilor^u;
ca nu cum^u-va să-ⁱ calce cu picl^orele lor^u,
și întorc^endu-se să v^e sfășcie.

7 "Cereți, și vi se va da; căutați, și veți
8 afla; bateți, și vi se va deschide. Că "tot^u
cel^u ce cere, lea; și cel^u ce caută, află;
9 cel^u ce bate, i se va deschide. "S^eu care
este omul^u d'intre voi, de la care va cere
10 fiul^u lui pâne, și-ⁱ va da p^etră? S^eu de va
11 cere pesce, "i va da ș^erpe? Decⁱ, dacă voi,
"fiind^u rei, sciți să dați daruri bune copi-
lor^u vostri, cu cât^u mai mult^u Părintele
vostru cel^u din ceruri va da cele bune ce-
lor^u ce cer^u de la d'insul^u?

12 Decⁱ t^ote "câte voiți să vⁱ facă ómenii,
faceți și voi lor^u asemenea; că "ac^esta este
legea și profeti^u.

*Predica de pe munte — îndemnările și desceptările
cele din urmă.*

"Întrați prin p^orta cea strimă; că largă 13
este p^orta, și lată este calea, ce duce spre
perdare; și mulți s^unt cei ce întră printr'însa;
Că strimă este p^orta, și îngustă calea, care 14
aduce la vi^etă; și pu^cini s^unt cei ce o află.
"Păziți-v^e de profeti^u cei minciunoși, 15
"cari vin^u la voi în vestminte de oi, dară pe
din lă-întru s^unt "lupi răpitori. "Din frupte- 16
le lor^u "i veți cun^osce. "Se culeg^u óre stru-
guri din spin^u, s^eu smochine din ciulin^u?
Așa "tot^u pomul^u bun^u p^ome bune face, er^u 17
pomul^u putred^u p^ome rele face. Nu p^ote 18
pomul^u bun^u să facă p^ome rele, nici po-
mul^u putred^u să facă p^ome bune. "Tot^u po- 19
mul^u, care nu face p^ome bune, se taia, și
se aruncă în foc^u. Drept^u aceea din 20
fructul^u lor^u "i veți cun^osce.

Nu tot^u cel^u ce-mⁱ dice: "D^omne! D^om- 21
ne! va intra în împ^erația cerurilor^u; ci a-
cela ce face voia Părintelui me^u, care este 22
în ceruri. Mulți "mⁱ vor^u dice în di^ua a-
ceea! D^omne! D^omne! A^u "nu am^u profeti- 23
tă în numele te^u? și nu am^u scos^u dem-
on^u în numele te^u? și nu am^u făcut^u mul-
te lucruri minunate în numele te^u? Și "a-
tunc^u li voi^u mărturisi: Nici odată nu v'am^u
cunoscut^u; "depărtați-v^e de la mine, voi cei
ce lucrați fără-de-legea!

Decⁱ "tot^u cel^u ce aude aceste cuvinte 24
ale mele, și le face, "l^u voi^u asem^ena b^ar-
batul^u înțelept^u, care și-a zidit^u casa sa
pe p^etră; "Și a plo^uat^u, și a^u venit^u riu- 25
rile, și a^u suflat^u v^enturile, și a^u lovit^u în
casa aceea; și nu a căd^ut^u: că era inte-
meiată pe p^etră. Și tot^u cel^u ce aude a- 26
ceste cuvinte ale mele, și nu le face, se va ase-
m^ena b^arbatul^u nebuⁿ, care și-a zidit^u casa
sa pe n^esip^u; "Și a plo^uat^u, și a^u venit^u riu- 27
rile, și a^u suflat^u v^enturile, și a^u lovit^u în casa
aceea; și a căd^ut^u, și mare era căderea ei.

Și a fost^u, dacă a sfârșit^u Iisus^u ace- 28
ste cuvinte, "că se mira mulțimea de inv^etă-
tura lui; "Că el^u "i inv^eta ca cel^u ce are 29
autoritate, er^u nu ca cărturari^u.

*Iisus^u vindecă pre un^u leproș^u, pre servul^u un^u
sutaș^u, pre sócra lui Petru, și pre mulți alfi.*

SI pogorîndu-se Iisus^u din munte, a ur- 8
mat^u lui popor^u mult^u.

* 1 Reg. 3. 13.
Ps. 37. 25.
Marc. 10. 30.
Luc. 12. 31.
1 Tim. 4. 8.
—
Coptul^u 7.
a Luc. 6. 27.
Rom. 2. 1. &
14. 3, 4, 10, 13.
1 Cor. 4. 3, 5

Luc. 4. 11, 12.
b Marc. 4. 24.
Luc. 6. 38.
c Luc. 6. 41, 42.
d Prov. 9. 7, 8.
e 23. 9.
fapt. 13. 45.
46.
g Cap. 31. 22.
Marc. 11. 24.
Luc. 11. 9, 10.
h 14. 1.

Ioan. 14. 13;
e 15. 7. & 16.
23, 24.
Luc. 1. 5, 6.
1 Ioan. 3. 22.
e 5. 14, 15.
f Prov. 8. 17.
Ier. 29. 12, 13.
g Luc. 11. 11, 12.
h Luc. 11. 12.
i Deut. 18. 3.
Ier. 22. 16.
Cap. 24. 4, 5.
21.

i Luc. 6. 31.
j Lev. 19. 18.
Cap. 22. 40.
Rom. 13. 8—
10.
Gal. 5. 14.
1 Tim. 1. 5.
k Luc. 13. 24.
l Deut. 18. 3.
Ier. 22. 16.
Cap. 24. 4, 5.
11, 24.

Marc. 13. 22.
Rom. 16. 17.
18.
Efes. 5. 6.
Col. 2. 8.
3 Pet. 2. 1—3.
1 Ioan. 4. 1.
m Mic. 3. 5.
2 Tim. 3. 5.
n Fapt. 20. 29.
30.
o Vers 20.

Cap. 12. 33.
p Luc. 6. 43, 44.
q Ier. 11. 19.
Cap. 12. 33.
r Cap. 3. 10.
Luc. 3. 9.
Ioan. 15. 2, 6.
s Osee. 8. 3.
Cap. 25. 11.
Luc. 6. 46. &
2 Tim. 2. 19.

13. 25.
Fapt. 19. 13.
Rom. 2. 13.
Iac. 1. 22.
t Num. 24. 4.
Ioan. 11. 51.
1 Cor. 13. 2.
u Cap. 25. 12.
Luc. 13. 25.
27.
2 Tim. 2. 19.

v Ps. 5. 5. & 6.
8.
Cap. 25. 41.
w Luc. 6. 47.
etc.
y Cap. 13. 54.
Marc. 1. 22;
e 6. 2.
Luc. 4. 22.
s Ioan. 7. 46.

2 "Și éccé, unū leproșu a venitū, și se în-
china lui, dîcîndū: Dómnē! de vei voi, poți
3 să mă curățesci. Și tîndîndū Iisusū mîna,
s'a atinsū de d'insulū, dîcîndū: Voiescū, fii
curățitū. Și îndată s'a curățitū lepra sa.
4 Și a dîsū Iisusū lui: "Veđi să nu spuī ni-
mēnuī; ci mergi de te arétă prentului, și
adă darulū, 'care l'a ordinatū Moisi, intru
mărturiă lorū.

5 "Eřū intrîndū Iisusū în Capernaumū, s'a
apropiatū de d'insulū unū sutașū, rugân-
du-lū, Și dîcîndū: Dómnē! servulū meu jace
6 în casă paralticū, cumplitū chinuindu-
7 se. Și a dîsū Iisusū lui: Eū voiū veni, și-lū
8 voiū vindeca. Și respundîndū sutașulū, a
dîsū: Dómnē! "eū nu sînt vrednicū ca să
intri supțu acoperimēntulū meu, ci 'đi nu-
mai unū cuvēntū, și se va vindeca servulū
9 meu. Că și eū sînt omū supțu autoritate,
avēndū supțu mine ostași; și dîcū acestuia:
Du-te, și se duce; și altuia: Vino, și vine;
10 și servulū meu: Fă acēsta, și face. Eřū
Iisusū auzindū *acestea*, s'a minunatū, și a
dîsū celorū ce-i urmaū: Adevērū, dîcū voiī,
nici în Israelū nu amū aflatū atăta credin-
11 ță. Și dîcū voiī, că "mulți vorū veni de la
resăritū și de la apusū, și vorū ședē cu A-
braamū și cu Isaacū și cu Iacobū în împē-
12 răția ceriurilor. Dară "fii împērăției 'vorū
fi aruncați în întunereculū celū mai din a-
fară; acolo va fi plângere și scrășnirea din-
13 țilorū. Și a dîsū Iisusū sutașulū: Du-te;
și precumū ai credutū, facă-se ție. Și s'a
vindecatū servulū lui intrăcea óră.

14 "Apoi venindū Iisusū în casa lui Petru, a
vêdutū pre "sócra lui jăcēndū și bolnavă de
15 friguri. Și s'a atinsū de mîna ei, și aū
lăsat'o frigurile; și s'a sculatū, și servia
lorū.

16 "Eřū făcēndu-se séră, aū adusū la d'in-
sulū pre mulți demonisați; și a scosū spi-
ritele cu unū cuvēntū, și a vindecatū pre
17 toți bolnavi; Ca să se împlinēscă ceea ce
s'a dîsū prin profetul Isaia, carele dîce:
"Acesta a luatū neputințele nōstre, și a pur-
tatū bólele nōstre.

↳ Iisusū răspunde la dîoē întrebări; potolesce o
furtună pe mare; vindecă dîoī Gherghesenū demo-
nisați; și se rei-tórcē la Capernaumū, unde vindecă
pre unū paralticū.

18 Și vedēndū Iisusū multū poporū îm-
prejurulū seū, a ordinatū să trecă de ceea
parte.

"Atuncea s'a apropiatū unū cărturariū, 19
și a dîsū lui: Învēțătorule! voiū urma ție
ori-unde vei merge. Dară Iisusū a dîsū lui: 20
Vulpile aū vizuni, și păsările ceriului cui-
buri; dară fiulū omulū nu are unde să-și
plece capulū.

"Eřū altulū din discipuli seī a dîsū lui: 21
Dómnē! "dă-mī voiă mai întēiū să mă ducū
să immormēntezū pre părintele meu. Dară 22
Iisusū a dîsū lui: Urmēză mie, și lasă mor-
ții să-și immormēnteze pre morții lorū.

Si intrîndū în corabiă, aū urmatū lui 23
discipuli seī; "Și éccé, s'a rădicatū o fortu- 24
nă mare pe mare, de se acoperia cora-
bia de valuri; éřū elū dormia. Și venindū 25
discipuli lui, l'aū desceptatū, dîcēndu-i:
Dómnē! mēntui-ne, că perimū. Și li-a dîsū: 26
Pentru ce sînteți fricoși, pučinū-credin-
cioșilorū! Atuncea, "sculāndu-se, a certatū
vēnturile și marea, și s'a făcutū linisce
mare. Eřū ómenii se miraū, dîcēndū: Ce 27
omū este acesta! că și vēnturile și marea 'lū
ascultă.

"Cāndū a ajunsū de ceea parte, în latu- 28
rea Gherghesenilorū, l'aū întimpinatū dîoī
demonisați, eșindū din morminte, fōrte cum-
pliți; în cātu nimenea nu putea să trecă pe
calea aceea. Și éccé, aū strigatū, dîcēndū: 29
Ce este noui cu tine, Iisuse, fiulū lui Dum-
neđeū? venit'ai aceea să ne chinuesci mai
'nainte de timpū? Și era departe de d'in- 30
șii o turmă de porci mulți, pascēndū. Eřū 31
demonii 'lū rugaū, dîcēndū: De ne scoți,
dă-ni voiă să ne ducem în turma de porci.
Si a dîsū lorū: Duceți-vē. Eřū ei eșindū, 32
s'aū dusū în turma de porci; și éccé, tōtă
turma de porci s'a aruncatū din înălțime în
mare, și a muritū în ape. Eřū păstorii aū 33
fugitū, și venindū în cetate, aū spusū tōte,
și cele despre demonisați. Și éccé, tōtă ce- 34
tatea a eșitū intru întimpinarea lui Iisusū;
și vedēndu-lū, 'l'aū rugatū, ca să trecă din
laturea lorū.

EARŪ Iisusū intrîndū în corabiă, a trecutū, 9
"și a venitū în cetatea sa.

"Și éccé, aū adusū la d'insulū pre unū pa- 2
ralticū, care jăcea în patū; "și vedēndū Iisusū
credința lorū, a dîsū paralticului: Îndrăznes-
ce, fiule! iértă-ți-se păcatele tale! Și éccé, 3
uniū din cărturari aū dîsū în sine: Acesta
blastemă! Dară Iisusū "cunoscēndū gāndu- 4
rile lorū, a dîsū: Pentru ce gāndiți rele în
âniele vōstre? Că ce este mai lesne — a 5

Capit. 8.	Luc. 5. 14.	Luc. 18. 29.	50; 22. 13.	1 Cor. 9. 5.	19. 20.	25.	Luc. 5. 18.
a Marc. 1. 40,	d Luc. 7. 1, etc.	Fapt. 10. 45.	24. 51. 25. 30.	1 Marc. 1. 39, etc.	g Marc. 4. 37, etc.	1 Reg. 17. 18.	c Cap. 8. 10.
etc.	e Luc. 15. 19, 21.	11. 13. 14. 27.	Luc. 15. 28.	Luc. 4. 40, 41.	Luc. 8. 23, etc.	Luc. 5. 8.	d Ps. 139. 2.
Luc. 5. 12, etc.	f Ps. 107. 20.	Rom. 15. 9, etc.	2 Pet. 2. 17.	m Isa. 63. 4.	r Ps. 65. 7. & 89. 9. & 107. 29.	Fapt. 16. 29.	Cap. 12. 25.
b Cap. 9. 30.	g Fac. 12. 3.	Efes. 3. 6.	Iuda 13.	1 Pet. 2. 24.	s Marc. 5. 1, etc.	—	Marc. 12. 15.
Marc. 5. 43.	Isa. 2. 2, 3. & 11. 10.	A Cap. 21. 43.	j Marc. 1. 29—31.	n Luc. 9. 57, 58.	t Luc. 8. 26, etc.	Capit. 9.	Luc. 5. 22. & 6. 8. & 9. 47.
c Lev. 14. 3, 4, 10.	Mal. 1. 11.	i Cap. 13. 43.	Luc. 4. 28, 39.	o Luc. 9. 59, 60.	u Veđi 1 Reg. 19. 20.	a Cap. 4. 12.	& 11. 17.
				p Veđi 1 Reg. 19. 20.	v Veđi Deut. 5. 6.	b Marc. 2. 3.	

dice: Iertă-ți-se păcatele tale, se'u a dice :
6 Scôlă-te și âmbă? Ci ca să sciți, că Fiul
omului are putere pe pământ a ierta pē-
7 catele, (atunci a dîsu paraliticului); Scôlă-
te, rēdică-ți patul tău, și du-te la casa ta.
8 Și sculându-se s'a dus la casa sa. Erū
mulțimea, vēdēndu acēsta, se mira, și mēria
pre Dumneșeu, care a dat o putere ca a-
cēsta ômenilor.

*Chiămarea lui Matteiu, și ospēțul la casa sa;
vorba despre post.*

- 9 "Și trecēndu Iisus de acolo, a vēdutu
pre unū omū, ce se numia Matteiu, ședēndu
la vamă, și a dîsu lui: Urmēză-mi. Și scu-
lându-se, i-a urmatu.
- 10 "Și a fostu, cāndu elū ședea la mēsă în
casă, ēccē, mulți vameși și pēcătoși au
venitū, și au ședutū cu elū și cu discipulii sei.
11 Dară Fariseii, vēdēndu acēsta, au dîsu dis-
cipulilor lui: Pentru ce învățatorulu vo-
stru mănāncă cu vameși și cu pēcătoși?
12 Erū Iisus auidind acēsta, li-a dîsu: Nu au
trebuință de medicu cel sântoși, ci cei bol-
navi. Mergeți dară de învățați ce însem-
nēză acēsta: "Milă voiescū, erū nu sacrificiū;
cā nu amū venitū să chîmā la pocăință
pre cei drepti, ci pre cei pēcătoși.
- 14 Atunci au venitū la d'insulū discipulii
lui Ioanū, dîcēndu: "Pentru ce noi și Fari-
seii postimū multū, dară discipulii tei nu
15 postescū? Și Iisus li-a dîsu: Aū dōră potū
nuntași să bocēscă, pe cātū timpū mirele
este cu d'inși? inse vorū veni dīle, cāndu
se va lua mirele de la d'inșii, și "atuncea
16 vorū posti. Nimene nu pune petecū de pân-
să nouă la unū vestmētū vechiū; cā pete-
culū trage din vestmētū, și ruptura se fa-
ce mai rea. Nici nu punū vinū nou în foi
17 vechi; erū de nu, se spargū foi, și vinulū
se vērșă, și foi se perdū; ci punū vinū nou
în foi noi, și aminduoē se conservă.

*Inviarea ficei lui Iairū; vindecarea unei femei cu
curgerea sângelui, a dūoi orbi și a unui demoni-
satū mutū.*

- 18 "Aceste elū vorbindu-li, ēccē, unū dire-
gētōrū a venitū, și i s'a închinatū, dîcēndu:
Fīca mea a muritū de curēndu; vino dară,
și pune mână ta preste d'insa, și va invia.
19 Și sculându-se Iisus, i-a urmatū cu disci-
puli sei.
- 20 "Și ēccē o femeă, avēndu curgerea sân-
gelui de dūoi-spre-șee ani, venindū din a-

poi, s'a atinsu de pōla vestmētului seū;
Că dīcea în sine: Numai de mē voiū atinge 21
de vestmētulū lui, mē voiū mēntui. Dară 22
Iisus întorcēndu-se, și vēdēnd'o, i-a dîsu:
Indrăznesce, fīcă! "credința ta te-a mēn-
tuitū; și s'a vindecatū femea din acea oră.

"Și venindū Iisus în casa dirigētōrului, 23
și vēdēndu fluerātōrii și mulțimea gālce-
vindū, Li-a dîsu: "Plecați: copila nu a mu- 24
ritū, ci dōrme. Și-și rīdeau de d'insulū.
Erū cāndu s'a scosū afară mulțimea, a în- 25
tratū, și a apucat'o de mână, și s'a rēdicatū
copila. Și s'a respānditū scirea despre a- 26
cēsta preste totū pământulū acela.

Și trecēndu Iisus de acolo, au urmatū 27
lui dūoi orbi, strigāndu și dîcēndu: "Fiulū
lui David! miluesce-ne. Erū după ce a 28
venitū în casă, s'a apropiatū cātră d'insulū
orbi; și li-a dîsu Iisus: Credeți, cā potū
să facū eu acēsta? Ei i-au dîsu: Da, Dōm- 29
ne! Atuncea s'a atinsu de ochii lorū, dî-
cēndu: Duple credința vōstră facă-se voiū.
Și s'au deschisū ochii lorū; și a ordinatū 30
lorū, dîcēndu: "Vedeți, nimene se nu sciă.
"Erū ei eșindū, au respānditū faima lui în 31
totū pământulū acela.

"Și eșindū ei, ēccē, au adusū la d'insulū 32
pre unū omū surdo-mutū, demonisatū. Și 33
după ce demonulū s'a scosū, mutulū a vor-
bitū; și s'a miratū mulțimea, dîcēndu: Nici
odată nu s'a vēdutu asemenea în Israelū.
Erū Fariseii dīceau: "Elū scōte pre demoni 34
prin domnulū demonilorū.

*Călătoria a treia a lui Iisus prin Galilea; mila
sa cātră poporū; trāmeterea celorū dūoi-spre-
șee apostoli.*

"Și strābătea Iisus tōte cetățile și sa- 35
tele, "invēțāndu în sinagoge lorū, și pre-
dicāndu evangelia împērāției, și vindecāndu
orī-ce bōlă și orī-ce neputință în poporū.
"Erū vēdēndu elū mulțimea, i s'a făcutū milă 36
de d'inșii; cā erau lāngedii și imprāsciați,
"ca oile ce nu au păstorū. Atunci a dîsu 37
discipulilor lui: "Secerișulū este multū, dară
lucrātōrii sūnt pușini; "Deci rugați pre Dom- 38
nulū secerișului, ca să scōtă lucrātōri la se-
cerișulū seū.

SI "chiāmāndu Iisus pre cei dūoi-spre- 10
șee discipuli ai sei, li-a datū putere
asupra spiritelorū necurate, ca să le scōtă,
și să vindece orī-ce bōlă și orī-ce nepu-
tință.

c Marc. 2. 14.
Luc. 5. 27.
f Marc. 2. 15,
etc.
Luc. 5. 29, etc.
g Cap. 11. 19.
Luc. 5. 30. &
15. 2.
h Gal. 2. 15.

i Osea. 6. 6.
Mic. 6. 6-8.
Cap. 12. 7.
j 1 Tim. 1. 15.
k Marc. 2. 18,
etc.
Luc. 5. 33, etc.
l 18. 19.
m Ioan. 8. 29.

n Fapt. 13. 2, 3.
& 14. 23.
o 1 Cor. 7. 5.
p Marc. 5. 23,
etc.
q Marc. 8. 41, etc.
r Marc. 5. 25.
s Luc. 8. 48.
t Luc. 7. 50. &

8. 48. & 17.
19. & 18. 43.
q Marc. 5. 38.
Luc. 8. 51.
r Veji 2 Oron.
85. 25.
s Fapt. 20. 10.
t Cap. 15. 22. &
20. 30, 31.

Marc. 10. 47.
48.
Luc. 18. 33,
39.
u Cap. 8. 4. &
12. 16. & 17.
9.
Luc. 5. 14.
v Marc. 7. 36.

w Vedī Cap. 12.
22.
Luc. 11. 14.
y Cap. 12. 24.
Marc. 8. 22.
Luc. 11. 15.
z Marc. 6. 6.
Luc. 13. 22.

a Cap. 4. 22.
b Marc. 6. 54.
c Num. 27. 17.
1 Reg. 23. 17.
d Marc. 54. 5.
Zeoh. 10. 2.
d Luc. 10. 7.
Ioan. 4. 25.

e 2 Tes. 3. 1.
—
Capitulu 10.
a Marc. 8. 13,
14; & 6. 7.
Luc. 6. 13; &
9. 1.

2 **Eră** numile celoră dūoi-spre-dece apostoli sūnt acestea: Celū d'antēiū, Simonū, ^b ce se dice Petru, și Andreiū, fratele lui; Iacobū alū lui Zebedeiū, și Ioanū, fratele lui; 3 Filipū și Bartolomeiū; Toma și Matteiū, vameșulū; Iacobū alū lui Alfeiū, și Lebbi ce 4 s'a supranumitū Taddeiū; ^c Simonū, Cananeulū, și Iuda, ^d Iscariotulū, carele l'a și vëndutū. 5 Pre acesti dūoi-spre-dece i-a trāmesū Iisusū, și li-a ordinatū, dicēndū: ^e Să nu mergeți pe calea Ginților, și să nu intrați în 6 vre-o cetate a Samaritenilor; ^f Ci mai bine mergeți la ^g oile cele pierdute ale casei lui 7 Israelū. ^h Și mergēndū predicati, dicēndū: 8 S'a apropiatū ⁱ împērătia ceriurilor. Vindecați pre bolnavi, curățiți pre leproși, înviați pre morți, scōteți pre demoni; ^j în darū 9 ați luatū, în darū dați. ^k Nu cēștițați aurū, nici argintū, nici ^l aramă pentru cingētorile 10 vōstre; Nici trāistă în cale, nici dūoē vestiminte, nici încălțăminte, nici toegi; ^m că vrednicū este lucrătorul de hrana sa. 11 ⁿ Și ori în care cetate sēu satū veți intra, cercetați cine într'insulū este vrednicū; 12 și acolo să petreceți, până ce veți eși. Și cândū veți intra în casă, salutați-o. ^o Și de 13 va fi casa aceea vrednică, pacea vōstră să vină preste d'iusa; ^p dară de nu va fi vrednică, 14 pacea vōstră să se întorcă la voi. ^q Și ori-cine nu vē va primi, nici vī va asculta cuvintele vōstre, eșindū din casa sēu din cetatea aceea, ^r scuturați pulberea de pe picioarele vōstre. Adevērū dicū voii, ^s că mai ușorū va fi pāmēntulū Sodomei și alū Gomorreii în ziua judecāței de cātū cetăței a-celeia. 16 ^t Ecce, eū vē trāmetū ca oi în medilocolū lupilorū; ^u deci fiți înțelepți ca serpi, și ^v nevinovați ca porumbii. Dară feriți-vē de 17 6menī; ^w că vē vorū da la tribunale, și ^x vē vorū bicui în sinagoge leorū; ^y Și ^z veți fi duși înaintea guvernătorilorū și regilorū pentru 18 mine, întrū mărturiā lorū și Ginților. ^{aa} Dară cândū vē vorū da, nu vē îngrijiți cumā sēu ce să vorbiți; ^{ab} că ^{ac} vi se va da într'acea oră ce să vorbiți; ^{ad} Că nu voi sūnteți cei ce vorbiți, ci Spiritulū Părintelū vōstru, care vorbesce 20 în voi. ^{ae} Și va da frate pre frate la mōrte, și părinte pre fiū: și se vorū scula copii

în contra părinților, și-i vorū omori; ^{af} Și 22 ^{ag} veți fi urțiți de toți pentru numele meū; ^{ah} ^{ai} ^{aj} ^{ak} ^{al} ^{am} ^{an} ^{ao} ^{ap} ^{aq} ^{ar} ^{as} ^{at} ^{au} ^{av} ^{aw} ^{ax} ^{ay} ^{az} ^{ba} ^{bb} ^{bc} ^{bd} ^{be} ^{bf} ^{bg} ^{bh} ^{bi} ^{bj} ^{bk} ^{bl} ^{bm} ^{bn} ^{bo} ^{bp} ^{bq} ^{br} ^{bs} ^{bt} ^{bu} ^{bv} ^{bw} ^{bx} ^{by} ^{bz} ^{ca} ^{cb} ^{cc} ^{cd} ^{ce} ^{cf} ^{cg} ^{ch} ^{ci} ^{cj} ^{ck} ^{cl} ^{cm} ^{cn} ^{co} ^{cp} ^{cq} ^{cr} ^{cs} ^{ct} ^{cu} ^{cv} ^{cw} ^{cx} ^{cy} ^{cz} ^{da} ^{db} ^{dc} ^{dd} ^{de} ^{df} ^{dg} ^{dh} ^{di} ^{dj} ^{dk} ^{dl} ^{dm} ^{dn} ^{do} ^{dp} ^{dq} ^{dr} ^{ds} ^{dt} ^{du} ^{dv} ^{dw} ^{dx} ^{dy} ^{dz} ^{ea} ^{eb} ^{ec} ^{ed} ^{ee} ^{ef} ^{eg} ^{eh} ^{ei} ^{ej} ^{ek} ^{el} ^{em} ^{en} ^{eo} ^{ep} ^{eq} ^{er} ^{es} ^{et} ^{eu} ^{ev} ^{ew} ^{ex} ^{ey} ^{ez} ^{fa} ^{fb} ^{fc} ^{fd} ^{fe} ^{ff} ^{fg} ^{fh} ^{fi} ^{fj} ^{fk} ^{fl} ^{fm} ^{fn} ^{fo} ^{fp} ^{fq} ^{fr} ^{fs} ^{ft} ^{fu} ^{fv} ^{fw} ^{fx} ^{fy} ^{fz} ^{ga} ^{gb} ^{gc} ^{gd} ^{ge} ^{gf} ^{gg} ^{gh} ^{gi} ^{gj} ^{gk} ^{gl} ^{gm} ^{gn} ^{go} ^{gp} ^{gq} ^{gr} ^{gs} ^{gt} ^{gu} ^{gv} ^{gw} ^{gx} ^{gy} ^{gz} ^{ha} ^{hb} ^{hc} ^{hd} ^{he} ^{hf} ^{hg} ^{hh} ^{hi} ^{hj} ^{hk} ^{hl} ^{hm} ^{hn} ^{ho} ^{hp} ^{hq} ^{hr} ^{hs} ^{ht} ^{hu} ^{hv} ^{hw} ^{hx} ^{hy} ^{hz} ^{ia} ^{ib} ^{ic} ^{id} ^{ie} ^{if} ^{ig} ^{ih} ⁱⁱ ^{ij} ^{ik} ^{il} ^{im} ⁱⁿ ^{io} ^{ip} ^{iq} ^{ir} ^{is} ^{it} ^{iu} ^{iv} ^{iw} ^{ix} ^{iy} ^{iz} ^{ja} ^{jb} ^{jc} ^{jd} ^{je} ^{jf} ^{jj} ^{jk} ^{jl} ^{jm} ^{jn} ^{jo} ^{jp} ^{jq} ^{jr} ^{js} ^{jt} ^{ju} ^{jv} ^{jw} ^{jx} ^{ka} ^{kb} ^{kc} ^{kd} ^{ke} ^{kf} ^{kg} ^{kh} ^{ki} ^{kj} ^{kl} ^{km} ^{kn} ^{ko} ^{kp} ^{kq} ^{kr} ^{ks} ^{kt} ^{ku} ^{kv} ^{kw} ^{kx} ^{ky} ^{kz} ^{la} ^{lb} ^{lc} ^{ld} ^{le} ^{lf} ^{lg} ^{lh} ^{li} ^{lj} ^{lk} ^{ll} ^{lm} ^{ln} ^{lo} ^{lp} ^{lq} ^{lr} ^{ls} ^{lt} ^{lu} ^{lv} ^{lw} ^{lx} ^{ly} ^{lz} ^{ma} ^{mb} ^{mc} ^{md} ^{me} ^{mf} ^{mg} ^{mh} ^{mi} ^{mj} ^{mk} ^{ml} ^{mm} ^{mn} ^{mo} ^{mp} ^{mq} ^{mr} ^{ms} ^{mt} ^{mu} ^{mv} ^{mw} ^{mx} ^{my} ^{mz} ^{na} ^{nb} ^{nc} nd ^{ne} ^{nf} ^{ng} ^{nh} ⁿⁱ ^{nj} ^{nk} ^{nl} ^{nm} ⁿⁿ ^{no} ^{np} ^{nq} ^{nr} ^{ns} ^{nt} ^{nu} ^{nv} ^{nw} ^{nx} ^{ny} ^{nz} ^{oa} ^{ob} ^{oc} ^{od} ^{oe} ^{of} ^{og} ^{oh} ^{oi} ^{oj} ^{ok} ^{ol} ^{om} ^{on} ^{oo} ^{op} ^{oq} ^{or} ^{os} ^{ot} ^{ou} ^{ov} ^{ow} ^{ox} ^{oy} ^{oz} ^{pa} ^{pb} ^{pc} ^{pd} ^{pe} ^{pf} ^{pg} ^{ph} ^{pi} ^{pj} ^{pk} ^{pl} ^{pm} ^{pn} ^{po} ^{pp} ^{pq} ^{pr} ^{ps} ^{pt} ^{pu} ^{pv} ^{pw} ^{px} ^{py} ^{pz} ^{qa} ^{qb} ^{qc} ^{qd} ^{qe} ^{qf} ^{qg} ^{qh} ^{qi} ^{qj} ^{qk} ^{ql} ^{qm} ^{qn} ^{qo} ^{qp} ^{qq} ^{qr} ^{qs} ^{qt} ^{qu} ^{qv} ^{qw} ^{qx} ^{qy} ^{qz} ^{ra} ^{rb} ^{rc} rd ^{re} ^{rf} ^{rg} ^{rh} ^{ri} ^{rj} ^{rk} ^{rl} ^{rm} ^{rn} ^{ro} ^{rp} ^{rq} ^{rr} ^{rs} ^{rt} ^{ru} ^{rv} ^{rw} ^{rx} ^{ry} ^{rz} ^{sa} ^{sb} ^{sc} ^{sd} ^{se} ^{sf} ^{sg} ^{sh} ^{si} ^{sj} ^{sk} ^{sl} ^{sm} ^{sn} ^{so} ^{sp} ^{sq} ^{sr} ^{ss} st ^{su} ^{sv} ^{sw} ^{sx} ^{sy} ^{sz} ^{ta} ^{tb} ^{tc} ^{td} ^{te} ^{tf} ^{tg} th ^{ti} ^{tj} ^{tk} ^{tl} ^{tm} ^{tn} ^{to} ^{tp} ^{tq} ^{tr} ^{ts} ^{tt} ^{tu} ^{tv} ^{tw} ^{tx} ^{ty} ^{tz} ^{ua} ^{ub} ^{uc} ^{ud} ^{ue} ^{uf} ^{ug} ^{uh} ^{ui} ^{uj} ^{uk} ^{ul} ^{um} ^{un} ^{uo} ^{up} ^{uq} ^{ur} ^{us} ^{ut} ^{uu} ^{uv} ^{uw} ^{ux} ^{uy} ^{uz} ^{va} ^{vb} ^{vc} ^{vd} ^{ve} ^{vf} ^{vg} ^{vh} ^{vi} ^{vj} ^{vk} ^{vl} ^{vm} ^{vn} ^{vo} ^{vp} ^{vq} ^{vr} ^{vs} ^{vt} ^{vu} ^{vv} ^{vw} ^{vx} ^{vy} ^{vz} ^{wa} ^{wb} ^{wc} ^{wd} ^{we} ^{wf} ^{wg} ^{wh} ^{wi} ^{wj} ^{wk} ^{wl} ^{wm} ^{wn} ^{wo} ^{wp} ^{wq} ^{wr} ^{ws} ^{wt} ^{wu} ^{wv} ^{ww} ^{wx} ^{wy} ^{wz} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{xa} ^{xb} ^{xc} ^{xd} ^{xe} ^{xf} ^{xg} ^{xh} ^{xi} ^{xj} ^{xk} ^{xl} ^{xm} ^{xn} ^{xo} ^{xp} ^{xq} ^{xr} ^{xs} ^{xt} ^{xu} ^{xv} ^{xw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{ya} ^{yb} ^{yc} ^{yd} ^{ye} ^{yf} ^{yg} ^{yh} ^{yi} ^{yj} ^{yk} ^{yl} ^{ym} ^{yn} ^{yo} ^{yp} ^{yq} ^{yr} ^{ys} ^{yt} ^{yu} ^{yv} ^{yw} ^{za} ^{zb} ^{zc} ^{zd} ^{ze} ^{zf} ^{zg} ^{zh} ^{zi} ^{zj} ^{zk} ^{zl} ^{zm} ^{zn} ^{zo} ^{zp} ^{zq} ^{zr} ^{zs} ^{zt} ^{zu} ^{zv} ^{zw} ^{zx} ^{zy} ^{zz}

b Ioan 1. 42. c Luc. 6. 15. d Ioan 13. 26. e Cap. 4. 15. f Veți 2 Reg. 17. 24. g Ioan 4. 9. 20. h Cap. 15. 24. i Isa. 58. 6. j Luc. 9. 2. k Cap. 5. 2. & 4. 17. l Luc. 10. 9. m Fapt. 8. 18. 20. n 1 Sam. 9. 7. o Marc. 6. 8. p Luc. 9. 3. & 10. q 4. & 23. 35. r Veți Marc. 6. 8. s Luc. 10. 7. t 1 Cor. 9. 7. u etc.

1 Tim. 5. 18. o Luc. 10. 8. p Luc. 10. 5. q Ps. 35. 18. r Marc. 6. 11. s Luc. 9. 5; & 10. 10. 11. t Neom. 5. 13. u Fapt. 18. 51. v 18. 6. w Cap. 11. 22. x 24. y Luc. 10. 8. z Rom. 16. 19. aa Efes. 5. 15. ab 1 Cor. 14. 20. ac Filip. 2. 15. ad Cap. 24. 9. ae Marc. 13. 9. af Luc. 12. 11. ag & 31. 12. ah z Fapt. 5. 40. ai Fapt. 12. 1. & 24. 10. & 25. 7. 28. aj 2 Tim. 4. 16. ak b Marc. 13. 11. al 13. am Luc. 12. 11. & 31. 14. 15. an c Esod. 4. 12. d 2 Sam. 23. 2. e Fapt. 4. 8. & 6. 10. f 2 Tim. 4. 17. g Mic. 7. 6. h Vers. 35. 36. i Luc. 21. 16. j Luc. 21. 17. k Dan. 12. 12. l 13. m Cap. 24. 13. n Marc. 13. 15. o Cap. 2. 18. & 4. 12. & 12. 15. p Ier. 1. 7. q Fapt. 8. 1. & 9. 25. & 14. 6. r Cap. 16. 28. s Luc. 6. 40. t Ioan 13. 16. u & 15. 30. v Cap. 12. 24. w Marc. 3. 22. x Luc. 11. 15. y Ioan 8. 48. 59. z Marc. 4. 23. aa Luc. 8. 17. & 12. 2. 3. ab Isa. 8. 12. 13. ac Luc. 12. 4. ad 1 Pet. 3. 14. ae 1 Sam. 14. 45. af 2 Sam. 14. 11. ag Luc. 21. 18. ah Fapt. 27. 34. ai Luc. 12. 8. aj Rom. 10. 9. ak 10. al Apoc. 8. 5. am Marc. 8. 38. an Luc. 9. 26. ao 2 Tim. 2. 12. ap Luc. 12. 49. 51-53. aqu Mic. 7. 6. ar Ps. 41. 9. & 55. 18. as Mic. 7. 6. at Ioan 13. 18. au Luc. 14. 26. av Cap. 16. 24. aw Marc. 8. 34. ax Luc. 9. 23. & 14. 27. ay b Luc. 26. 25. az Luc. 17. 33. ba Ioan 12. 25.

40 "Celui ce vă primesce, mă primesce pre
mine; și celui ce mă primesce, primesce pre
41 celui ce m'a trimesu pre mine. "Celui ce pri-
mesce profetii în nume de profet va primi
plata profetului; și celui ce primesce pre
dreptu în nume de dreptu va primi plata
42 dreptului. "Și celui ce va adăpa pre unul
dintr'acești mici numai cu unu paharu de
apă rece, în nume de discipulu, adevăru, dicu
voii, nu-și va perde plata sa.

11 SI după ce a sfârșitu Iisus de ordinatu
celorlu dūoi-spre-dece discipuli ai sei,
a trecutū de acolo, ca să învețe și să pre-
dice în cetățile lorū.

*Ioanū Botezătorulū intrăbă prin soli despre per-
sona lui Iisusū; răspunsulū domnului nostru.*

2 "Erū Ioanū audindū "în închisore de fap-
tele lui Christosū, a trimesu pre dūoi din dis-
cipuli sei; Și i-a disū: Tu ești "celu ce vine,
3 seū să acceptămū pre altulū? Răspundendū
Iisusū, li-a disū: Duceți-vă, și spuneți lui
4 Ioanū cele ce audiți și vedeți: "Orbi vedū,
și schiopī āmbli, leproși se curățescū, surdī
5 audū, morți înviezā, și "saracilorū se pre-
dicā evangelia; Și fericitū este celu ce nu
6 se va scandalisa de mine.

7 "Și ducendū-se aceia, a începutū Iisusū
a vorbi cătrā mulțime de Ioanū: Ce ați e-
șitū în pustiiu să vedeți? Aū "trestia clătita
8 de vēntū? Darā ce ați eșitū să vedeți? Omū
imbrăcatū în vestiminte moi? Ecce, cei ce
portū vestiminte moi sūnt în casele regilorū.
9 Darā ce ați eșitū să vedeți? Profetū? Da,
dicu voii, "și mai multū de cătū profetū.
10 Cā acesta este celu despre care este scrisū:
"Ecce eu trāmetū pre āngerulū meū înaintea
feței tale, care va pregāti calea ta înaintea
11 ta. Adevărū, dicu voii, între cei nā-
scuți din femeii nu s'a rēdicatū mai mare,
de cătū Ioanū Botezătorulū; darā celu mai
micū în împărăția ceriurilorū este mai mare,
12 de cătū d'insulū. "Și din țilele lui Ioanū
Botezătorulū până acumū împărăția ceri-
13 rilorū se silesce, și silitorii o răpescū. "Cā
toți profeti și legea aū profetitū până la
14 Ioanū. Și de voii să primiți, acesta este
15 "Ilie celu ce are să viā. "Celū ce are urechi
de auditū, audā!

16 "Darā cui voii asemēna acēstā genera-
țiune? Asemenea este copiilorū celorlu ce

sedū în plēță, și strigā cătrā soții lorū,
Și dicū: V'amū flueratū, și nu ați dāntatū; 17
v'amū cāntatū de jale, și nu ați plānsū. Cā 18
Ioanū a venitū nici māncāndū nici bēndū,
și ei dicū: Are demonū. A venitū Fiulū 19
omulū māncāndū și bēndū, și ei dicū: Ecce
omū māncătorū și bēutorū de vinū, "amicū
altū vameșilorū, și alū pēcătoșilorū. "Erū
înțelepciunea s'a îndreptatū de la fiul sei.

Mustărī, mulțumiri și chiāmări.

"Atunci a începutū Iisusū a mostra ce- 20
tățile, în cari se făcuseră cele mai multe
minuni ale sale, pentru că nu s'aū pocăitū:
Vai ție, Chorazine! vai ție, Bethsaido! că 21
de s'arū fi făcutū în Tirū și în Sidonū mi-
nunile, cari s'aū făcutū între voi, de de-
multū s'arū fi pocăitū "în sacū și în cenușă.
Înse dicu voii, că "va fi Tirulū și Sidonu- 22
lū mai ușorū în diūa judecāței de cătū voii.
Și tu, Capernaume! "carele te-ai înălțatū 23
până la ceriū, te vei pogori până la iadū;
că de s'arū fi făcutū în Sodoma minunile,
ce s'aū făcutū intru tine, arū fi rēmasū până
în diūa de astā-ți. Înse dicu voii, "că pā- 24
mēntulū Sodomei va fi mai ușorū în diūa
judecāței de cătū ție.

"In acelu timpū Iisusū luāndū cuvēntulū, 25
a disū: Mulțumescū ție, Părinte! Dōmne
alū ceriului și alū pāmēntulū, că "ai as-
cunsū acestea de cei înțelepti și pricepuți,
"și le-ai descoperitū pruncilorū. Da, Părinte! 26
așa a fostū bună-voința înaintea ta. "Tōte 27
"mi sūnt date de la Părintele meū; și ni-
menea nu cunōsce pre Fiū, de cătū nu-
mai Părintele; "și nimenea nu cunōsce pre
Părinte, de cătū numai Fiulū, și acela
cārua voiesce Fiulū să-lū descopere. Veniți 28
cătrā mine, toți voi cei osteniți și însărci-
nați, și eu vi voi da repausū. Luați ju- 29
gulū meū preste voi, "și vē învățați de la
mine, că sūnt blāndū și "umilū cu ānima; "și
veți afla repausū pentru sufletele vōstre.
"Cā jugulū meū este bunū, și sarcina mea este 30
ușorā.

Despre sāmăbătā.

IN timpulū acela "s'a dusū Iisusū sāmăbāta 12
prin ogore; erū discipuli lui aū flāmān-
ditū, și aū începutū a smulge spice, și a le
mānca. Darā Farisei, vedēndū acēstā, i-aū 2

Cap. 18. 5. Luc. 9. 48. & 10. 16. Ioan. 12. 44. & 13. 30. Gal. 4. 14. 1 Reg. 17. 10. & 18. 4. 2 Reg. 4. 8. Cap. 18. 5, 6. & 25. 40. Marc. 9. 41. Ebr. 6. 10.	Cap. 11. a Luc. 7. 18, 19. etc. b Cap. 14. 8. c Fac. 49. 10. Num. 24. 17. Dan. 9. 24. Ioan. 6. 14. d Isa. 29. 18. & 35. 4-6. & 43. 7. Ioan. 2. 23. & 3. 2. & 5. 36.	& 10. 25, 38. & 14. 11. e Pa. 22. 26. f Isa. 61. 1. Luc. 4. 18. Iac. 2. 5. Isa. 8. 14, 15. Cap. 13. 57. & 24. 10. & 26. 31. Rom. 9. 33, 35. 1 Cor. 1. 32. & 2. 14. Gal. 5. 11.	1 Pet. 2. 8. g Luc. 7. 24. h Efec. 4. 14. i Cap. 14. 5. & 21. 26. Luc. 1. 76. & 7. 26. j Mal. 3. 1. Marc. 1. 2. Luc. 1. 76. & 7. 27. k Luc. 16. 16. l Mal. 4. 6.	m Mal. 4. 5. Cap. 17. 12. Luc. 1. 17. n Cap. 18. 9. Luc. 8. 8. Apoc. 2. 7. 11, 17, 29. & 3. 6, 18, 22. o Luc. 7. 31. p Cap. 9. 10. q Luc. 7. 35. r Luc. 10. 18.	etc. s Ioan. 3. 7, 8. t Cap. 10. 15. Vers. 24. u Vedī Isa. 14. 18. Plan. 2. 1. v Cap. 10. 15. w Luc. 10. 31. x Vedī Ps. 8. 2. 1 Cor. 1. 19. 37. & 2. 8.	z Cor. 3. 14. a Cap. 16. 17. b Cap. 28. 18. Luc. 10. 22. Ioan. 2. 25. & 13. 2. & 17. 2. 1 Cor. 15. 37. b Ioan. 1. 18; & 6. 46; & 10. c Ioan. 13. 15. Filip. 2. 5.	1 Pet. 2. 21. 1 Ioan. 3. 6. d Zech. 9. 9. Filip. 2. 7, 8. e Ier. 6. 16. f 1 Ioan. 5. 3. — Cap. 12. g Deut. 23. 25. Marc. 2. 23. Luc. 6. 1.
--	--	--	--	--	--	---	--

3 ³ disu: Ecce discipulii tei facu aceea ce nu se cade a face sâmbăta. Dară elu li-a disu: Aū nu ați cetitū ³ ce a făcutu Davidu, cându a flământitū elu și cei ce erau cu d'insulū?
 4 Cumu a intratū în casa lui Dumneḃeu, și a mîncatū ⁴ pânile punerei-înainte, cari nu i se cuvinea să le mînânce, nici celorū ce
 5 erau cu d'insulū, ⁵ ci numai preuților? Sēu nu ați cetitū în ⁶ lege, cumu că sâmbăta preuților în templu calcă sâmbăta, și sūnt nevinovați? Dară eū ḃicu voūi, că aici este ⁷ ce-va mai mare de cātū templulū. Erū de ați fi sciutū ce însemnăză ⁸ acēsta: ⁸ Milă volescū și nu sacrificiū, nu ați fi osēnditū pre cei nevinovați. Că fiulū omulū este domnū și alū sâmbătei.
 9 ⁹ Și trecēndū de acolo, a venitū în sinagoga lorū. Și ecce, unū omū era ¹⁰ acolo, care avea mîna uscată. Și ei l'aū intrebātū, ḃicēndū: ¹¹ 'Se cuvine ore a vindeca sâmbăta? ca să-lū pōtă acusa. Dară elu li-a disu: Ce omū va fi între voi, care arū avē o oīe, și ¹² dacă arū cādē acēsta sâmbăta în grōpă, nu arū apuca-o și scōte-o? Dară cu cātū mai multū este unū omū de cātū o oīe?
 13 Decī se cuvine a face bine sâmbăta. Atunci a ḃisū omulū: Intinde mîna ta: și elū a intins'o; și s'a făcutū sânetōsă ca și cealaltă.
 14 Apoi ¹⁵ Farisei eșindū afară, aū ținutū sfatū asupra lui, ca să-lū pérḃă. Erū Iisusū cunoscēndū ¹⁶ acēsta, ¹⁶ s'a dusū de acolo; ¹⁷ și i-a urmatū mulțime mare, și elū i-a vindecatū pretoți. Și ¹⁸ a ordinatū lorū, ca să nu-lū facă cunoscutū; Ca să se împlinescā ceea ce s'a ḃisū prin profetulū Isaia, ce dice:
 18 ¹⁸ Ecce servulū meū, pre care amū alesū, iubitulū meū, ¹⁹ în care sufletulū meū a binevoitū; eū voūi pune spiritulū meū preste d'insulū, și elū va anunța judecată națiunilor. Elū nu va certa, nici va striga, nici
 20 va aūḃi cine-va vōcea lui în uliți; Trestia sdrobotă nu va frînge, și mucū fumegândū nu va stinge, până ce nu va scōte judecată
 21 spre biruintă; Și în numele lui vorū spera națiunile.

Vindecarea unū demonisatū. Pēcatulū contra Sântulū Spiritū.

22 ²² Atunci aū adusū la d'insulū pre unū demonisatū, orbū și mutū; și elū l'a vindecatū, în cātū orbulū și mutulū vorbīa și ve-

dea. Și se mira tōtă mulțimea, și ḃicea: 23 Nu cumū-va acesta este Fiulū lui Davidū? ²⁴ Erū Farisei aūḃindū, ḃiceaū: Acesta nu scōte demoni de cātū numai prin Beelzebulū, domnulū demonilorū.

Erū Iisusū, ²⁵ cunoscēndū gîndurile lorū, li-a ḃisū: Tōtă împērăția ce se desbină între sine, se pustiesce, și tōtă cetatea sēu casa ce se desbină între sine, nu va sta. Și ²⁶ dacă Satana scōte pre Satana, s'a desbinatū între sine; decī cumū va sta împērăția lui. Și dacă eū scotū demoni prin Beelzebulū, prin cine ²⁷ i scotū fiii vostri? pentru acēsta ei vi vorū fi judecatori. Erū dacă ²⁸ eū scotū demoni prin Spiritulū lui Dumneḃeu, ecce, a ajunsū la voi ²⁹ împērăția lui Dumneḃeu. ³⁰ Sēu cumū pōte cine-va să între în casa celui tare, și să prade vasele lui, de nu va lega d'ântēiū pre celū tare? și atuncia va prada casa lui. Celū ce nu este cu mine, este contra mea; și celū ce nu adună cu mine, rēsipesce.

Dreptū aceea vi ḃicū: ³¹ Totū pēcatulū și blăstemulū se va ierta omenilorū; ³² dară blăstemulū contra Spiritulū Sântū nu se va ierta omenilorū. Și ori-care ³³ va ḃice unū cuvētū contra Fiulū omulū, ³⁴ se va ierta lui; erū celū ce vorbesce în contra Spiritulū Sântū, nu i se va ierta, nici în secululū de acumū, nici în celū ce va să fie.

Ori faceți pomulū bunū, și ³⁵ fructulū lui va fi bunū; ori faceți pomulū putredū, și fructulū lui va fi putredū; că după fructū se cunōsce pomulū. ³⁶ Puī de viperă! cumū puteți vorbi cele bune, fiindū înși-vē rēi? ³⁷ Că din abundența âniei vorbesce gura. Omulū celū bunū scōte cele bune din tesaurulū celū bunū alū âniei; erū omulū celū rēū din tesaurulū celū rēū scōte cele rele. Dară ḃicū voūi, că pentru totū cuvētulū deșertū, care vorū vorbi omeniū, vorū da sēmă de d'insulū în ḃiūsa judecāței. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osēndi.

Atunci i-aū respunsū uniū din cārturari și din Farisei, ḃicēndū: ³⁸ Invēțatorule, voimū să vedemū semnū de la tine. Erū elū respunḃēndū, li-a ḃisū: ³⁹ Nēmū rēū și adulteriū caută semnū, dară altū semnū nu i se va da, de cātū numai semnulū profetulū Iōna. ⁴⁰ Că precumū Iōna a fostū trei ḃile și trei nopți în pânteculū chitulū, așa va fi Fiulū

b 1 Sam. 21. 6.	Mal. 3. 1.	4. 5.	m Cap. 19. 2.	Marc. 2. 22.	u Isa. 49. 24.	13. 55.	Marc. 8. 11.
c Eod. 25. 30.	g Osea 6. 6.	Deut. 22. 4.	n Cap. 9. 30.	Luc. 11. 15.	Luc. 11. 21—	Ioan. 7. 12,	Luc. 11. 16,
Lev. 24. 5.	Mic. 6. 6—8.	k Cap. 27. 1.	o Isa. 42. 1.	Cap. 9. 4.	23.	52.	29.
d Eod. 29. 32,	Cap. 9. 18.	Marc. 3. 6.	p Cap. 3. 17. &	Ioan. 2. 25.	v Marc. 3. 28.	s 1 Tim. 1. 18.	Ioan. 2. 18.
23.	k Marc. 3. 1.	Luc. 6. 11.	17. 5.	Apoc. 2. 23.	Luc. 12. 10.	a Cap. 7. 17.	1 Cor. 1. 22.
Lev. 8. 31; &	Luc. 6. 6.	Ioan. 5. 18. &	g Veḃi Cap. 9.	d Dan. 2. 44. &	Ebr. 6. 4, etc.	Luc. 6. 49, 44.	Isa. 57. 3.
24. 9	i Luc. 18. 14;	10. 39. & 11. 53.	32.	7. 14.	& 10. 26, 29.	b Cap. 3. 7. &	Cap. 16. 4.
e Num. 23. 9.	& 14. 3.	i Veḃi Cap. 10.	Marc. 3. 11.	Luc. 1. 23. &	1 Ioan. 5. 16.	23. 23.	Marc. 8. 28.
Ioan. 7. 22.	Ioan. 9. 16.	22.	Luc. 11. 14.	11. 20. & 17.	m Eap. 7. 51.	c Luc. 6. 45.	Ioan. 4. 48.
f 2 Cron. 6. 18.	j Veḃi, Eod. 23.	Marc. 3. 7.	r Cap. 9. 34.	20, 21.	y Cap. 11. 19. &	d Cap. 16. 1.	j Iona 1. 17.

omului trei zile și trei nopți în sinul pământului. ⁴¹ Bărbați din Niniva se vor uita la judecată cu nemulțumirea aceasta, și-l vor condamna; că ei s'au pocăit la predicarea lui Iona; și eecce aici mai mult de cât Iona! ⁴² Regina de la mēdā-di se va uita la judecată cu nemulțumirea aceasta, și-l va condamna; că ea a venit de la marginile pământului, să audă înțelepciunea lui Solomon; și eecce aici mai mult de cât Solomon! ⁴³ Cândă spiritul celă necurată a eșit din om, și ambli prin locuri seci, căutându repaus, și nu află; Atuncea dīce: Mă voi întorice în casa mea, de unde am eșit; și venind, o află deșertă, măturată și înfrumusețată. Atuncea se duce, și lea cu sine alte șapte spirite mai rele de cât sine, și intrându, locuesc acolo; și se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele de cât cele d'ântăi. Așa va fi și cu acestă nemă rău.

Muma și frații lui Iisus caută a vorbi cu el.

⁴⁶ Și încă vorbind elă poporului, eecce, muma lui și frații lui stau afară, căutându să vorbescă cu d'insul. Și i-a dīsū orecare: Eecce, muma ta și frații tei stau afară, căutându să vorbescă cu tine. ⁴⁷ Eră elă răspundēdū, a dīsū celui ce i-a spus: Cine este muma mea? și cari sūnt frații mei? ⁴⁸ Și tindeu-și mână sa spre discipulii sei, a dīsū: Eecce muma mea și frații mei! Că ori-cine va face voia Părintelui meu celui din ceruri, acela 'mă este frate și soră și muma.

Șapte parabole arătându natura împărăției lui Dumnezeu.

¹³ **I**N acea zi Iisus eșind din casă, ședea lângă mare. ¹⁴ Și s'a adunat la d'insul o mulțime mare; dreptă aceea se sui în corabie, și a ședut, și totă mulțimea sta pe term.

¹⁵ Și li-a vorbit multe în parabole, dīcēdū:

Eecce, a eșit semănătorul să sēmene; ¹⁶ Și pre-cândă sēmene, unele au cădūt lângă cale, și au venit păsările, și le-au mănecat. ¹⁷ Eră altele au cădūt pe locuri petroase, unde nu avea pământ mult; și îndată au resărit, că nu avea pământ a dīcēdū; Decī resărind sōrele, se pāliră; și

pentru că nu avea rădăcină, s'au uscat. ¹⁸ Eră altele au cădūt în spină; și au crescut spină, și le-au innecat. ¹⁹ Eră altele au cădūt pe pământ bun, și au făcut fruct: unele o sută, altele șese-deci, eră altele trei-deci. ²⁰ Celă ce are urechi de audīt, să audă.

Și apropiându-se discipulii, i-au dīsū: ²¹ Pentru ce li vorbesc în parabole? Elă răspundēdū, li-a dīsū: Pentru că voiu s'a dat a sci misteriele împărăției cerurilor, eră aceloră nu s'a dat. ²² Că celă ce are, i se va da, și-i va prisosi; eră celă ce nu are, și ceea ce are se va lua de la d'insul. ²³ Dreptă aceea li vorbesc în parabole; pentru că veldēdū nu vedū, și audindū nu audū, nici nu înțeleg. Așa se împlinește cu d'insul profeția lui Isaia, ce dīce: ²⁴ Cu auzul veți audi, dară nu veți înțeleg; și veldēdū veți vedē, dară nu veți pricepe. Că ²⁵ anima poporului acestuia s'a îngroșat, și urechile lor s'au grele la audīt, și ochii s'au închis; ca nu cumă va să vedă cu ochii, și să audă cu urechile, și să înțelegă cu anima, și să se întorcă, și eu să-l vindec. ²⁶ Dară fericīți sūnt ochii voștri, că vedū; și urechile voștre, că audū; Că adevēră, dīcū voiu, mulți profeți și drepti au dorit să vedă cele ce vedeți voi, și n'au vedūt; și să audă cele ce audiți voi, și n'au audīt.

Decī ascultați parabola semănătorului: ²⁷ De aude cine va cuvēntulă împărăției și nu-l înțeleg, atuncea vine cel rău, și răpescă ceea ce este semănată în anima lui. ²⁸ Acesta este cea semănată lângă cale. ²⁹ Eră cea semănată pe locuri petroase, acesta este celă ce aude cuvēntulă, și îndată 'lă primesce cu bucurie; ³⁰ Dară nu are rădăcină în sine, ci este numai până la un timp; eră cândă se face strimtorare sēu persecuțiune pentru cuvēnt, îndată se scandalizează. ³¹ Eră cea semănată între spină, acesta este celă ce aude cuvēntulă; dară grija lumii acestă și amăgirea bogăției innēcă cuvēntulă, și se face neroditor. ³² Eră cea semănată în pământ bun, acesta este celă ce aude cuvēntulă și-l înțeleg; care și face fruct, și produce unul o sută, altul șese-deci, eră altul trei-deci.

Pus a loră înainte și altă parabolă, dīcēdū: ³³ Împărăția cerurilor este asemenea

Luc. 11. 28.
11. Ier. 2.
Ezec. 16. 51.
52.
Rom. 9. 27.
Iona 3. 5.
1 Reg. 10. 1.
1 Cron. 9. 1.
Luc. 11. 31.
Luc. 11. 34.

1 Iov 1. 7.
1 Pet. 5. 8.
Ebr. 6. 4. &
10. 26.
2 Pet. 2. 20-22.
Marc. 3. 31.
Luc. 8. 19-31.
o Cap. 13. 55.
Marc. 6. 8.

Ioan 2. 12. &
7. 3. 5.
Fapt. 1. 14.
1 Cor. 9. 5.
Gal. 1. 19.
Vezi Ioan 15. 14.
Gal. 5. 6. &
6. 15.
Col. 8. 11.
Ebr. 2. 11.

Capit. 12.
a Marc. 4. 1.
b Luc. 8. 4.
c Luc. 5. 3.
d Luc. 8. 5.
e Fac. 26. 12.
f Cap. 11. 15.
Marc. 4. 8.
g Cap. 11. 25. &
16. 17.

Marc. 4. 11.
1 Cor. 2. 10.
1 Ioan 2. 27.
a Cap. 25. 29.
Marc. 4. 25.
Luc. 8. 18. &
19. 26.
1 Isa. 6. 9.
Ezec. 12. 2.
Marc. 4. 12.

Luc. 8. 10.
Ioan 12. 40.
Fapt. 28. 26.
27.
Rom. 11. 8.
2 Cor. 3. 14.
15.
Ebr. 5. 11.
a Cap. 16. 17.
Luc. 10. 23.

24.
Ioan 20. 29.
Ebr. 11. 18.
1 Pet. 1. 10.
11.
Marc. 4. 14.
Luc. 8. 11.
a Cap. 4. 28.
1 Isa. 58. 2.
Ezec. 33. 31.

25.
Ioan 5. 35.
a Cap. 11. 6.
2 Tim. 1. 15.
g Cap. 19. 23.
Marc. 10. 28.
Luc. 18. 24.
1 Tim. 6. 9.
2 Tim. 4. 10.
1 Ier. 4. 3.

omului, care a semănată semință bună în
 25 țărâna sa; Eră pre-cândă dormiaș omenii,
 a venit neamicul, și a semănat neghine
 26 prin grâu, și s'a dus. Eră cândă a cres-
 cută erba și a făcută fructă, atunci s'a
 27 arătat și neghinele. Atunci a venit ser-
 vii la stăpânul casei, și i-au dis: Dóme,
 28 a nu ai semănată semință bună în țărâna
 ta? deci de unde are neghine? Și el a
 dis lor: Un neamic a făcută acésta.
 29 Servii i-au dis: Voiesc dară să mergem
 și să le plivim? Eră el a dis: Nu; ca
 30 nu cumă-va plivind neghinele, să smulgeți
 și grăul împreună cu d'insele. Lăsați pre
 31 amindioș să crească împreună până la se-
 ceriș; și la timpul secerișului voi dice
 secerătorilor: Pliviți întâi neghinele, și
 le legați snopi, spre a le arde; eră grăul
 adunați-lă în grănarul meu.
 31 Pus'a lor înainte și altă parabolă, di-
 cend: "Împărăția ceriurilor este asemenea
 32 grăului de muștar, pre care l'a luat
 un om, și a semănat în țărâna sa. Aces-
 33 ta este mai mică de câtă tóte semințele;
 eră cândă cresce, este mai mare de câtă
 tóte legumele, și se face arbore, că vin
 34 păsările ceriului, și locuesc în ramurile lui.
 "Dis'a lor și altă parabolă: Împărăția
 35 ceriurilor este asemenea aluatului, pre ca-
 re l'a luat o femeie, și l'a ascuns în trei
 36 măsuri de făină, până ce s'a dospit tótă.
 "Acestea tóte a vorbită Iisus mulțimei
 37 în parabole; și fără de parabolă nu li vor-
 38 bia; Ca să se implinască ceea ce s'a dis
 prin profetul, ce dice: "Eu voi deschide
 39 gura mea în parabole, voi spune cele as-
 cunse din începutul lumii.
 40 Atunci Iisus lăsând mulțimea, s'a
 dus în casă; și s'a apropiat de d'insul
 41 discipulii lui, dicend: Spune-ni parabo-
 la neghinelor țărânei. El răspundend,
 42 li-a dis: Celu ce a semănată semința cea
 bună este Fiul omului. "Țărâna este lumea;
 43 semința cea bună sunt fiii împărăției; eră
 neghinele sânt "fiii celui rău; Neamicul
 44 care le-a semănat este diabolul; "secerișul
 este sfârșitul lumii; eră secerătorii sânt
 45 ângerii. Deci precum se adună neghinele,
 și se ard cu foc, așa va fi la sfârșitul
 46 lumii acestea. Fiul omului va trimete
 pre ângerii sei, "și acestia vor aduna din
 47 împărăția lui tóte scandalele și pre cei ce
 48 fac nelegiuiri; "Și-i vor arunca în cupto-

lul de foc; "acolo va fi plângere și scriș-
 nirea dinților. / Atunci dreptii vor strălu- 43
 ci ca sórele în împărăția Părintelui lor.
 "Celu ce are urechi de audită, să audă.

Eră-și, împărăția ceriurilor este aseme- 44
 nea cu un tesauro ascuns în țărână, pre
 care aflându-l omul, l'a ascuns; și de
 bucuria merge, și "vinde tóte câte are, și
 "cumpără țărâna aceea.

Și eră-și, împărăția ceriurilor este ase- 45
 menea neguțătorului, ce cantă mărgăritari
 buni: Care, aflându 'un mărgăritar de 46
 preț mare, a mers, și a vândut tóte câ-
 te avea, și l'a cumpărat.

Și eră-și, împărăția ceriurilor este ase- 47
 menea năvodului, aruncat în mare, care a
 "adunat tot felul de pesci; Care, după 48
 ce s'a implut, l'a scot la țerm; și se-
 dund, aduc pre cei buni în vase, eră pre
 49 cei rei i aruncă afară. Așa va fi la sfâr-
 șitul lumii; vor eși ângerii, și vor "des-
 pârți pre cei rei din meșlocul celor
 50 drepti; "Și-i vor arunca în cuptorul de
 foc; acolo va fi plângere și scrișnirea din-
 ților.

Dis'a lor Iisus: Înțelegeți tóte aces- 51
 tea? Dis'a lui: Da, Dóme. Eră el li-a 52
 dis: Pentru acésta totă cărturarul, sci-
 tor în împărăția ceriurilor, este asemenea
 omului, stăpân al casei, care scóte din
 tesaurol său "noie și vechi.

Iisus învță, și este lepdată la Nazaret.

Și sfârșind Iisus aceste parabole, a 53
 plecat de acolo. "Și venind în patria sa, 54
 învță pre d'inși în sinagoga lor, de se
 mira, și dicea: De unde are acest om
 55 acésta înțelepciune și aceste fapte minuna-
 te? "A nu este acesta fiul teslarului? a nu 56
 se numesce muma lui, Maria? și "frații
 lui, "Iacob și Iose și Simon și Iuda? Și 57
 surorile lui a nu sânt tóte la noi? dară
 de unde are acesta tóte acestea. Și "se
 scandalisă de d'insul. Eră Iisus li-a
 58 dis: "Nu este profetul neonorat, de câtă
 numai în patria sa și în casa sa. Și "nu a
 59 făcută acolo minuni multe pentru necredin-
 ță lor.

Istoria morței lui Ioan Botezătorul.

ÎN acelu timp audit'a "Erod, Tetrarcul, 14
 faima lui Iisus: Și a dis servilor sei: 2
 Acesta este Ioan Botezătorul; el s'a scu-

• Cap. 3. 12.
 • Isa. 2. 2, 3.
 • Măc. 4. 1.
 • Măc. 4. 30,
 etc.
 • Luc. 12. 18,
 19.
 • Luc. 12. 30,
 etc.

• Marc. 4. 33,
 34.
 • Ps. 78. 2.
 • Rom. 16. 25,
 26.
 • 1 Cor. 2. 7.
 • Efes. 3. 2.
 • Col. 1. 26.
 • Cap. 24. 14. &

28. 19.
 • Marc. 16. 15,
 20.
 • Luc. 24. 47.
 • Rom. 10. 18.
 • Col. 1. 6.
 • Fac. 3. 15.
 • Ioan 8. 44.
 • Fapt. 18. 10.

1 Ioan 3. 8.
 • Ioel 3. 13.
 • Apoc. 14. 15.
 • Cap. 18. 7.
 • 3 Pet. 2. 12.
 • d Cap. 2. 12.
 • Apoc. 19. 30.
 • 30. 10.
 • Cap. 8. 12.

Vers. 50.
 • Dan. 12. 2.
 • 1 Cor. 15. 42,
 43, 50.
 • Vers. 9.
 • Filip. 3. 7, 8.
 • Isa. 55. 1.
 • Apoc. 3. 18.
 • Prov. 2. 4. &

3. 14, 15. & 8.
 10, 19.
 • Cap. 22. 10.
 • Cap. 25. 32.
 • Vers. 42.
 • Cant. 7. 13.
 • Cap. 2. 33.
 • Marc. 6. 3.
 • Luc. 4. 16, 28

• Isa. 49. 7.
 • Marc. 6. 3.
 • Luc. 2. 23.
 • Ioan 6. 42.
 • Cap. 12. 46.
 • Marc. 15. 40.
 • Cap. 11. 6.
 • Marc. 6. 3, 4.

• Luc. 4. 34.
 • Ioan 4. 44.
 • Marc. 6. 5, 6.
 —
 • Cap. 14.
 • Marc. 6. 14.
 • Luc. 9. 7.

lată din morți, și d'aceea se facă minuni
printr'insulă.

- 3 ^b Că Erodă prindându pre Ioană, l'a le-
gată, și l'a pusă în închisore, pentru Ero-
4 diada, femea lui Filipă, diatele se. Că Io-
ană i dicea: ^c Nu și se cade să aibi pre
5 ea. Și voindă să-lă omóre, s'a temută de
mulțime, ^d pentru că ei lă aveau ca pre ună
6 profetă. Eru cândă se serbă ziua născerei
lui Erodă, a jucată fiica Erodidei înaintea
7 loră, și a plăcută lui Erodă. Dreptă aceea
cu jurământă a promisă, că-i va da ori-ce
8 va cere. Eru ea, d'inainte fiindă îndem-
nată de muma sa, a disă: Dă-mi aici în
9 tipsă capulă lui Ioană Botezătorulă. Și re-
gele s'a întristată; dară pentru jurământă,
și pentru cei ce ședeau la măsă cu elă, a
10 ordinaț să se dea. Și tramețendă, a tă-
11 iat capulă lui Ioană în închisore. Și s'a
adus capulă lui în tipsă, și s'a dată fetei,
12 și ea l'a dusă la muma sa. Atunci au ve-
nită discipulă lui, și au luată trupulă, și l'au
immormentată; și mergendă, au spusă lui
Iisusă.

*Iisusă dă de mâncare unei mulțimi; dă drumulă
discipulălor se, și vine la d'inșii amblându
pe mare.*

- 13 ^e Și audindă Iisusă acēsta, s'a dusă de a-
colo cu corabia în locă deșertă deosebi.
Și aflândă acēsta mulțimea, urmatu-l'a pe
josă din cetăți.
14 Și eșindă Iisusă, a vedută mulțime mare
și i s'a făcută milă de ei, și a vindecată
pre bolnavi loră.
15 ^f Și făcendă-se seră, s'au apropiată cătră
d'insulă discipulă lui, dicendă: Loculă este
pustiū, și ora a trecută; demite mulțimea,
ca să se ducă în sate să-și cumpere bucate.
16 Eru Iisusă li-a disă: Ei nu trebue să mergă;
17 dați-li voi să mănāce. Eru ei i-au disă:
Nu avemă aicea de câtă cinci pāni și dūoi
18 19 pesci. Elă a disă: Aduceți-mi-le aici. Și
după ce a ordinaț mulțimei să ședă pe
erbă, luandă cele cinci pāni și cei dūoi
pesci, și căutandă la ceriū, ^g le-a bine-cuvēn-
tată; și frāngendă-le, a dată discipulălor
20 pānile, eru discipulă mulțimei. Și au măn-
cată toți, și s'au saturată; și au rēdicată rēmă-
șițele de fărāmături dūoe-spre-dece paniere
21 pline. Eru cei ce māncaseră erau ca la
cinci mi de bărbați, afară de femeī și de
copi.
22 Și indată a îndemnată Iisusă pre dis-
cipulă se să între în corabiă, și să mergă

mai 'nainte de elă dincolo, până ce va de-
mite mulțimea. ^h Și după ce demise mulți-
23 mea, s'a suită pe munte deosebi să se rōge,
și făcendă-se seră, era singură acolo. Eru
24 corabia era deja în meșloculă mării, în-
vāluindu-se de valuri, că vēntulă era împo-
trivă.

Eru intră patra strējă a nopței Ii-
25 susă a mersă la d'inșii, amblându pe mare.
Și vedendă-lă discipulă ⁱ amblându pe mare,
26 s'au turburată, dicendă: Este nālucă; și au
strigată de frică. Dară indată Iisusă li-a
27 vorbită, dicendă: Indrāzniți, eu sūnt! nu vē
temeți! Atuncea Petru luandă cuvēntulă,
28 a disă: Dōmne de esci tu, di-mi să viū
la tine pe pās. Disă elă: Vīno. Și po-
29 gorindu-se Petru din corabiă, a mersă pe
apă, spre a veni la Iisusă. Eru vedendă
30 vēntulă tare, s'a temută; și încependă a se
afunda, a strigată, dicendă: Dōmne, mēn-
tui-mē. Și Iisusă indată întindendă māna,
31 l'a apucată, și i-a disă: Pučinū-credincio-
sule! pentru ce te-ai îndōitū? Și intrandă
32 ei în corabiă, a încetată vēntulă. Eru
33 cei ce erau în corabiă au venită, și i s'au
închinată, dicendă: Adevērū, ^j Fiulă lui Dum-
nedeū esci.

^k Eru după ce au trecută laculă, au ve-
34 nită în pāmēntulă Ghenezaretulă. Și cu-
noscendă-lă ōmenī loculă acestuā, au trā-
35 mesă în tōte împrejurimile acele, și au a-
dusă la d'insulă pre toți bolnavi; ^l Și-lă ru-
36 gaū, ca numai să se atingă de pōlele vest-
mēntulă lui; și ^m căți s'au atinsū de d'insulă
s'au vindecată.

Iisusă condēmnă tradițiunea.

A TUNCİ ⁿ a venită la Iisusă cărturari și 15
Farisei de la Ierusalimă, și au disă:
^o Pentru ce discipulă tei calcă ^p tradițiunea
2 bētrānilorū? că nu-și spală mānele, cândă
mānāncă pāne. Eru elă respundendă, li-a
3 disă: Pentru ce și voi călcați ordinulă lui
Dumnedeū prin tradițiunea vōstră? Că Dum-
4 nedeū a ordinaț, dicendă: ^q Onōră pre pă-
rintele teū și pre muma ta; și: ^r Celū ce va
vorbi de rēū pre părinte seū pre mumā, să
se omóre. Dară voi diceți: Celū ce arū dice
5 părintelū seū mumei: ^s Darū este aceea cu
care te-ai putē ajuta de la mine, ^t nu este
dētorū; ^u Și așa nu va onora pre părintele
6 seū seū pre muma sa. Și așa ați desfin-
țatū ordinulă lui Dumnedeū prin tradițiunea
vōstră. ^v Făcānicilorū! bine a profetiț I- 7

^b Marc. 6. 17.
Luc. 8. 19. 20.
^c Lev. 18. 16. &
20. 21.
^d Cap. 21. 28.
Luc. 20. 6.
^e Cap. 10. 22. &

12. 15.
Marc. 6. 22.
Luc. 9. 10.
Ioan 6. 1. 2.
^f Cap. 9. 36.
Marc. 6. 34.
g Marc. 6. 35.

Luc. 9. 12.
Ioan 6. 5.
^h Cap. 15. 28.
i Marc. 6. 46.
j Ioan 6. 16.
k Iov 9. 8.
l Pa. 2. 7.

Cap. 16. 16. &
26. 63.
Marc. 1. 1.
Luc. 4. 41.
Ioan 1. 49. &
6. 69. & 11.
27.

Fapt. 8. 37.
Rom. 1. 4.
^m Marc. 6. 53.
ⁿ Cap. 9. 20.
Marc. 3. 10.
Luc. 6. 19.
Fapt. 19. 12.

Capitul 15.
^a Marc. 7. 1.
^b Marc. 7. 5.
^c Col. 2. 8.
^d Eod. 20. 12.

Lev. 19. 3.
Deut. 5. 16.
Prov. 23. 22.
Efec. 6. 2.
^e Eod. 21. 17.
Lev. 20. 9.

Deut. 27. 16.
Prov. 20. 20.
& 30. 17.
^f Marc. 7. 11,
12.
^g Marc. 7. 6.

- 8 saia despre voi, dicându: ^a Acestu popor se apropiă de mine cu gura lor, și mă onoră cu buzele; ^b *eră* ^c *ânima* lor este departe de mine. Dară în zădăru mă adoră, ^d *învețându* ^e *învețături*, *ce sânt* ordine omenesci.
- 10 ^f Și *chiāmându* la sine mulțimea, li-a *disu*:
 11 Ascultați și înțelegeți: ^g Nu ceea ce *întră* în gură spurcă pre om, ci ceea ce *ese* din gură, aceea spurcă pre om.
- 12 Atunci apropiându-se discipulii lui, i-a *disu*:
 13 Scii, că Fariseii s'a *scandalisatu*, cându *a* *auditu* acestu *cuventu*? *Eră* elu *respundendu*, a *disu*: ^h Ori-ce *plântă*, pre care nu a *plântatu* Părintele meu cel *ceresc*,
 14 se va *desrădăcina*. Lăsați pre d'insii; ⁱ ei sânt conducători orbi ai orbilor. Și de va conduce orbu pre orb, aminduo *vor* căde în *gropă*.
- 15 Atuncea Petru *respundendu*, i-a *disu*:
 16 Spune noui *acastă* parabolă. *Eră* Iisus a *disu*: ^j *Încă* și voi *sunteți* nepricepuți?
 17 *Ôre* încă nu înțelegeți, că ^k totu ce *întră* în gură merge în pânțec, și se aruncă în *urinaru*; *Eră* ^l cele ce *esă* din gură, *esă* din *ânimă*, și acelea spurcă pre om. ^m Că din *ânimă* *esă* cugetări rele, *ucideri*, *adulterie*, *desfrânări*, *furturi*, *mărturii mincinoase*, *blăsteme*.
 20 Acelea sânt cele ce spurcă pre om; dară a *măncă* cu *mâni nespălate* nu spurcă pre om.

O femeie cananeă cęstigă vindecarea fiicei ei.

- 21 Atunci Iisus *eșind* de acolo, s'a *dus* în părțile Tirului și ale Sidonului. Și *ecce*, o femeie Cananeă, *eșind* din acele hotare, a *strigatu* câtră d'insul, *dicendu*: Miluesce-mă, Dómnne, Fiulul lui David! *fiica* mea se chinuesce rău de demonu. *Eră* elu nu i-a *respunsu* nici unu *cuventu*. Atunci apropiându-se discipulii lui, *lă rugău*, *dicendu*:
 23 Demite-o pre ea, că *strigă* în urma noastră.
 24 *Eră* elu *respundendu*, a *disu*: ⁿ Eu nu sânt *trămesu* de câtu numai câtră oile cele *perdute* ale casei lui Israelu. *Eră* ea *venindu*, i s'a *închinatu*, *dicendu*: Dómnne, *ajută-mă*. Și elu *respundendu*, a *disu*: Nu este bine a lua pânea copiilor, și a o *arunca* ^o *cânilor*. *Dis'a* ea: Adevăratu, Dómnne; cu *tóte* acestea *câni* *mănăncă* din *fărămăturile*,
 28 ce *cadu* din *mésa stăpânilor* lor. Atuncea *respundendu* Iisus, i-a *disu*: O femeie! mare *este* credința ta; *facă-ți-se* *precum* *voiesci*. Și *fiica* ei s'a *vindecatu* din *acea* *óră*.

Iisus vindecă pre mulți, și *eră-și* *dă* de *măncare* unei mulțimi.

- ^p Și *trecendu* de acolo, *venit'a* Iisus ^q *lân-* 29 *gă* marea Galileei; Și *suindu-se* pe munte, a *ședutu* acolo. ^r Și a *venitu* la d'insul 30 mulțime mare, *avendu* cu sine *schiopi*, *orbi*, *muți*, *ciungi* și *mulți alți*, și i-a *aruncatu* la *picioarele* lui Iisus; și elu i-a *vindecatu*: De se mira mulțimea, *védendu* pre *muți* 31 *vorbindu*, pre *ciungi sănătoși*, pre *schiopi* *âmblandu*, și pre *orbi* *védendu*; și *mărlău* pre Dumneșeul lui Israelu.
- ^s *Eră* Iisus *chiāmându* la sine discipulii 32 *sei*, a *disu*: Milă-mi este de mulțime, că *ecce*, ^t *acuma* sânt deja *trei* *đile* de cându *stău* *lângă* mine, și nu *a* *ce* *măncă*; și nu *voiescu* a-i *demite* *flămânđi*, ca nu *cumă-va* să *slăbescă* pe *cale*. ^u Și discipulii *sei* i-a 33 *disu*: De unde să *avem* în *pustii* atâtea *pâni*, în *cătu* să se *sature* atâtea mulțime!
 34 *Disu-li-a* Iisus: Câte *pâni* *aveți*? *Dis'a* ei: 35 *Șapte*, și *pucini* *pesciori*. Atunci elu a *ordinatu* mulțimei să *ședă* pe *pământu*. A- 36 *poi* ^v *luându* pre cele *șapte pâni* și *pescii*, și ^w *mulțumindu*, *le-a* *frântu*, și *le-a* *datu* discipulilor lui, *eră* discipulii mulțimei. Și *a* 37 *măncatu* *toți*, și s'a *saturatu*; și *a* *rădicatu* *rămășițele* de *fărămături* *șapte* *paniere* *pline*. *Eră* *cei* ce *măncaseră* *erău* *patru* 38 *mii* de *bărbați*, *afară* de *femei* și *copii*.
 39 ^x Și *demițendu* mulțimea, a *întratu* în *co-* *rabiă*, și a *trecutu* în *părțile* Magdalului.

Farisei și Sadukei *eră-și* *ceru* unu *semn*; Iisus descăptă pre discipulii *sei* să se *ferescă* de *învețătura* lor.

ATUNCEA s'a apropiatu ^y Fariseii și Sa- 16 *dukeii*, *ispitindu-lă*, și *cerendu* de la d'insul să li *arete* unu *semn* din *ceriu*. *Eră* elu *respundendu*, li-a *disu*: Cându se 2 *face* *séră*, *diceți*: *Va fi* *seninu*, că *ceriul* se *roșesce*; Și *demăneta*: *Astă-đi* *va fi* *furtună*, că *ceriul* este *roșu* și *posomoritu*. *Făcarniciloru!* *sciți* să *deosebiți* *fața* *ceriului*; *eră* *semnele* *timpuriloru* nu *puteți* *deosebi*? ^z *Némă* *rău* și *adulteriu* *semn* *caută*; 4 *dară* nu i se *va* *da* *semn* de *cătu* *numai* *semnul* *profetului* *Iona*. Și *lăsându-i*, s'a *dus*.

Și ^{aa} *cându* *a* *trecutu* discipulii lui de *ceea* 5 *parte*, *uitaseră* să *iee* *pâne*. *Eră* Iisus li-a 6 *disu*: ^{ab} *Vedeți*, *păziți-vă* de *aluatulu* Fariseilor și alu Sadukeilor! *Eră* ei se *gândiau* 7 *în sine-și*, *dicendu*: Nu *amă* *luat* *pâni*. *Eră* 8

A Isa. 29. 18.
Eze. 23. 31.
I. Isa. 29. 18.
Col. 2. 18, 22.
Tit. 1. 14.
j Marc. 7. 14.
k Fapt. 10. 15.

Rom. 14. 14, 17, 20.
1 Tim. 4. 4.
Tit. 1. 15.
l Ioan. 15. 2.
1 Cor. 8. 12, etc.

m Isa. 9. 16.
Mal. 2. 8.
Cap. 23. 18.
Luc. 6. 39.
n Marc. 7. 17.
o Cap. 16. 9.
Marc. 7. 18.

p 1 Cor. 6. 18.
q Iac. 3. 6.
r Fac. 6. 5. & 8. 21.
Prov. 6. 14.
Ier. 17. 9.
Marc. 7. 21.

s Marc. 7. 24.
t Cap. 10. 5, 6.
Fapt. 3. 25.
26. & 13. 46.
Rom. 15. 8.
u Cap. 7. 6.
Filp. 3. 2.

v Marc. 7. 31.
w Cap. 4. 18.
y Isa. 35. 5, 6.
Cap. 11. 5.
Luc. 7. 22.
z Marc. 8. 1.
aa 2 Reg. 4. 43.

b Cap. 14. 19.
c 1 Sam. 9. 13.
d Marc. 2. 19.
e Marc. 8. 10.
f —
g Cap. 12. 39.
h Cap. 12. 38.

Marc. 8. 11.
Luc. 11. 16.
i 12. 54-56.
j 1 Cor. 1. 22.
k Cap. 12. 39.
l Marc. 8. 14.
m Luc. 12. 1.

Iisus cunoscându *acésta*, li-a *disu* : Puțin-credincioșilor ! pentru ce vă gândiți în sine-vă, că nu ați luat pâne ? *Încă* nu înțelegeți, nici vi aduceți aminte de cele cinci pânii ale celor cinci mii, și câte paniere 10 ați rădicat ? *Nici* de cele șapte pânii ale celor patru mii, și câte paniere ați rădicat ? Cum nu înțelegeți, că nu v'am vorbit despre pânii, ci ca se vă păziți de alu- 12 lutul Fariseilor și alu Sadukeilor ! Atunci au înțeles, cum că nu li-a *disu* să se păzescă de aluutul pânei, ci de învătătura Fariseilor și a Sadukeilor.

Mărturisirea lui Petru; Iisus predice mărtea și înviarea sa.

- 13 *Eră* Iisus venind în părțile Cesareei lui Filipi, a întrebat pre discipulii sei, dicându : *Cine* mi dicu *omenii*, că sânt ei, 14 Fiul omului ? *Dis* au ei : *Uniia* *dicu*, că *esci* Ioan Botezătorul ; alții, *Ilie* ; *eră* alții, *Ieremia*, *seu* unul din *profeți*. *Disu*-li-a elu : 15 *Eră* voi, cine mi diceți că sânt ? *Simon* Petru răspundându, a *disu* : *Tu* *esci* Christosul, Fiul lui Dumne-deu celui viu. Iisus 16 răspundându, i-a *disu* : *Fericit* *esci*, *Simón*, fiul lui *Iona* ! *Că* trup și sânge nu a descoperit ție, ci *Părintele* meu celu 17 dir ceriuri. *Și* eu ți *dicu*, că *tu* *esci* Petru, și *pe* *acésta* *pétra* voi zidi *biserica* mea ; *și* porțile *Iadului* nu o voru birui. *Și* ți voi da cheile *împărăției* *ceriurilor* ; și ori-ce vei lega pe pământ va fi 18 legat în ceriuri ; și ori-ce vei deslega pe pământ va fi deslegat în ceriuri. *Atunci* a ordina discipulilor sei, ca să nu spuă 19 nimănui, că elu este Iisus, Christosul. 20 De atunci a început Iisus a arăta discipulilor sei, cum că trebuie elu a merge în Ierusalim, și a pătimi multe de la bértrân și de la archierei și de la cărturari, 21 și a fi omorît, și a învia a treia zi. Atunci Petru, luându-l, a început a-l certa, dicându : *Indură-te* de tine, *Dómne* ! să nu 22 ți se întâmple *acésta*. *Eră* elu întorcându-se, a *disu* lui Petru : *Lipsesce*, *Satano* ! *tu*-mi *esci* *pedică* ! că nu cugeți cele ce sânt ale lui Dumne-deu, ci cele ce sânt ale 23 *ómenilor*. 24 *Atunci* Iisus a *disu* discipulilor sei : *De* voiesce cine-va să viă după mine, să

se lepede de sine, și să-și *lee* crucea sa, și să-mi urmeze. Că *cine* voiesce să-și *mén-* 25 *tuiă* *viéta* sa, o va perde ; *Eră* cine ți va perde *viéta* sa pentru mine, o va afla. Că ce folosesc omului, de aru dobândi tó- 26 *tă* lumea, și aru perde sufletul se ? *seu* *ce* va da omul schimbă pentru sufletul se ? Că *Filul* omului va să viă în mă- 27 *rirea* *Părintelui* se *cu* *ângerii* sei ; *și* atunci va resplăti fie-cărulă duple faptele lui. *Adevăr*, *dicu* voi, *sânt* *uniia* *din* 28 *cei* ce stău aicea, cari nu voru gusta mărte, până ce voru vedé pre *Filul* omului venind în *împărăția* sa.

Schimbară la față.

DUPĂ șese zile a luat Iisus pre Pe- 17 *tru*, pre *Iacob* și pre *Ioan*, fratele lui, și i-a suit pe un munte înalt deosebi. Și s'a schimbat la față înaintea lor, și 2 *fața* lui a strălucit ca soarele, și vestimintele lui s'a făcut albe ca lumina. Și *ecce*, 3 *li* s'a arătat *Moisi* și *Ilie* vorbind cu d'insul. Atunci Petru luându cuvântul, 4 a *disu* lui Iisus : *Dómne*, bine este să fim noi aicea ; de voiesc, să facem aicea trei colibi, ție una, lui *Moisi* una, și lui *Ilie* una. *Încă* vorbind elu, *ecce*, ntor luminos i-a 5 umbrît ; și *ecce*, voce din ntor, dicendu : *Acesta* este *Filul* meu celu iubit, *întru* care am bine-voit ; *pre* acesta să ascultați. *Și* auzind discipulii, au cădutu cu 6 fețele la pământ, și s'a spălmântat forte. *Eră* Iisus apropiându-se, s'a atins de d'inșii, și a *disu* : *Sculați-vă*, și nu vă temeți. Atunci rădicându-și ochii, nu au vedutu 8 pre nimene de cât numai pre Iisus.

Și când el se pogoria din munte, *Iisus* li-a ordina, dicendu : Nu spuneți nimănui ce ați vedutu, până când *Filul* omului se va scula din morți. *Și* discipulii 10 lui l'au întrebat, dicendu : *Dar* de ce dicu cărturarii, că *Ilie* trebuie să viă mai nainte ! Iisus răspundendu, li-a *disu* : *Ilie* cu ade- 11 *verat* mai nainte va veni, și va restatornici tóte. *Eră* elu *dicu* voi, că *Ilie* a și 12 venit, și el nu l'au cunoscut, ci l'au făcut lui totu ce el au voit. *Așa* și *Filul* omului va suferi de la d'inșii. *Atunci* au 13 înțeles discipulii, că elu li-a vorbit despre *Ioan* Botezătorul.

o Cap. 14. 17.	9. 20.	Isa. 38. 10.	19. 22.	Marc. 8. 28.	2 Cor. 5. 10.	Marc. 1. 11.	9. 2.
Ioan 6. 9.	Ebr. 1. 2, 5.	o Cap. 18. 13.	o Rom. 8. 7.	Luc. 9. 26.	1 Pet. 1. 17.	Luc. 8. 22.	o Mal. 4. 5.
f Cap. 15. 24.	1 Ioan 4. 15.	Ioan 20. 33.	f Cap. 10. 38.	y Dan. 7. 10.	Apoc. 2. 23. 1.	d Isa. 42. 1.	o Cap. 11. 14.
g Marc. 8. 27.	o Ebr. 5. 5.	p Cap. 17. 9.	Marc. 8. 34.	Zech. 14. 5.	22. 12.	e Dent. 18. 15,	Marc. 9. 11.
Luc. 9. 18.	f Ebr. 2. 8.	Marc. 8. 30.	Luc. 9. 23. &	Cap. 25. 31.	o Marc. 9. 1.	19.	f Mal. 4. 6.
k Cap. 14. 2.	k 1 Cor. 2. 10.	Luc. 9. 21.	14. 27.	Iuda 14.	Luc. 9. 27.	Fapt. 3. 22,	Luc. 1. 16, 17.
Luc. 9. 7-9.	Gal. 1. 16.	g Cap. 20. 17.	Fapt. 14. 22.	s Iud. 24. 11.	—	23.	Fapt. 3. 21.
i Cap. 14. 32.	l Ioan 1. 42.	Marc. 8. 31. &	1 Tes. 3. 3.	Ps. 62. 12.	Capul 17.	f 2 Pet. 1. 18.	k Cap. 11. 14.
Marc. 8. 29.	m Ebr. 2. 20.	9. 31. & 10. 32.	2 Tim. 3. 12.	Prov. 24. 12.	o Marc. 9. 2.	g Dan. 8. 18. &	Marc. 9. 12.
Luc. 9. 20.	Apoc. 21. 14.	Luc. 9. 22. &	u Luc. 17. 33.	Ier. 17. 10. &	Luc. 9. 28.	9. 21. & 10.	l Cap. 14. 5, 10.
Ioan 6. 69. &	n Iov 38. 17.	18. 31. & 24.	Ioan 12. 25.	32. 19.	b 2 Pet. 1. 17.	10, 18.	m Cap. 16. 21.
11. 27.	Pa. 9. 18. &	6, 7.	o Ps. 49. 7, 8.	Rom. 2. 6.	c Cap. 8. 17.	h Cap. 16. 20.	n Cap. 11. 14.
Fapt. 8. 27. &	107. 18.	r Vezi 2 Sam.	o Cap. 26. 64.	1 Cor. 3. 8.		Marc. 8. 30. &	

Vindecarea unui demonisat.

- 14 °Și venind ei la mulțime, s'a apropiat
cătră d'insul un om, ingenunchiându în
15 ainta lui, și dicându: Dómnne! miluesce pre
fiul meu; că este lunatic, și suferă rău;
că de multe ori cade în foc, și de multe
16 ori în apă; Și l'amă adus la discipulii tei,
17 éru ei nu au putut să-l vindece. Iisus
respundendu, a disu: O némă necredincios
și înroutătit! până când voi fi cu voi?
până când voi suferi pre voi? aduceți-
18 mi-lu aicea. Și l'a certat Iisus, și a e-
șit demonul dintr'insul, și s'a vindecat
copilul dintr'acea órá.
- 19 Atunci apropiându-se discipulii cătră Ii-
sus deosebi, au disu: Pentru ce noi nu am
20 putut să-lu scótem? Disu-li-a Iisus:
Pentru necredința voastră; că adevér, dicu
vói, ² de veți avé credință ca un grăunte
de muștar, veți dice muntelui acestuia: Mu-
tă-te de aici colo, și se va muta; și ni-
21 micu nu vi va fi cu neputință. Dară acest
soi de demoni nu ese, fără numai prin ru-
găciune și post.

Iisus érá-și predice mórtea și înviarea sa.

- 22 °Și petrecendu ei în Galilea, disu-li-a Ii-
sus: Fiul omului va fi dat în mânele
23 ómenilor; Și-lu voru omori; éru a treia
zi va învia. Și s'au întristat fôrte.

Bani pentru biru căpetați într'un chip minunat.

- 24 Și ¹ajungendu ei la Capernaum, au veni-
tut la Petru cel ce strîngea darea, și au
disu: Invetătorul vostru nu plătesce dare?
25 Dis'a elu: Da. Și când a intrat în casă,
mai nainte lu apucă Iisus, dicendu: Ce
se pare, Simóne? regii pământului, de la cine
iéu dare séu biru? de la fii lor, séu de la cei
26 străini? Dis'a Petru lu: De la străini. Dis'a
Iisus lu: Decí fii scutiți sânt.
- 27 Dară ca să nu-i scandalisăm, mergi
la mare, și aruncă undița; și pescele, care
vei prinde întéi, ié-lu, și deschidendu gura
lui, vei afla un statir; ié acela, și dá-lu
loru pentru mine și pentru tine.

Invetătura Domnului despre umilință și scandal. Parabola óiei rătăcite. Iertarea injuriilor. Parabola despre unu servu nemilostiv.

- 18 **I**NTR'acea órá apropiatu-s'au discipulii că-
tră Iisus, și i-au disu: Óre cine este

mai mare în împărăția cerurilor? Și chi-
mându Iisus un prunc, l'a pus în me-
dilocul lor, Și a disu: Adevér dicu vói:
De nu veți întórce, și nu veți face ca
pruncii, nu veți intra în împărăția ceruri-
lor. Decí cine se va umili ca acestu prunc,
acela este cel mai mare în împărăția ce-
rurilor. Și cine va primi pre un prunc
ca acesta în numele meu, pre mine mă prime-
sce. Éru cine va scandalisa pre unul dintr'a-
cesti mici, cari cred în mine, mai de
folos ți este, ca să-și spândure o petró de
móră la grumazul lui, și să se innee în
aduncul mării.

Vai lumei pentru scandal; că ¹trebuie să
viă scandal; éru ²vai de omul acela prin
care vine scandalul. Decí de te va scanda-
lisa mâna ta séu piciorul te, taiă-le, și
aruncă-le de la tine; ți este mai bine să
intri în viétă schiop séu ciungu, de cât,
avendu aminduoé mânele séu aminduoé pi-
ciorele, să fii aruncat în focul cel etern.
Și de te va scandalisa ochiul te, scóte-lu,
și aruncă-lu de la tine; ți este mai bine
să intri în viétă cu un ochi, de cât, a-
vendu aminduoé ochii, să fii aruncat în fo-
cul gheennei.

Feriți-vé să nu desprețuiți pre vre-unul
dintr'acesti mici; că dicu vói, că ¹angerii
lor în ceruri ²vedu pururea fața Părinte-
lui meu, care este în ceri. Că Fiul o-
mului a venit să mēntuiă ceea ce este
perdut. Ce vi se pare? când un om
are o sută de oi, și s'ar rătăci una din-
tr'insele, au nu lăsându pre cele nouă-deci
și nouă, merge în munți și caută pre cea
rătăcită? Și de i se va întâmpla să o gă-
sescă, adevér dicu vói, că se bucură de
d'insa mai mult de cât de cele nouă-deci
și nouă, ce nu s'au rătăcit. Așa nu este
voia Părintelui vostru celui din ceruri, ca
să se pérda unul dintr'acesti mici.

°Și de va păcătui contra ta fratele te, mergi,
muștră pre d'insul între tine și elu
singur; de te va asculta, ai dobēditu pre
fratele te. Éru de nu te va asculta, a-
tunc mai ié împreună cu tine pre unul
séu dui, ca prin ^ogura a dui séu a trei
martori să se întărescă totu cuvēntul. Éru
de nu va asculta de d'inșii, spune-lu bese-
ricei; și de nu va asculta nici de beserică,
să-ți fie ca unu ²păgānu și vameșu.

Adevér dicu vói: ^oOrice veți lega pe 18

o Marc. 9. 14.
Luc. 9. 37.
p Cap. 21. 31.
Marc. 11. 23.
Luc. 17. 6.
1 Cor. 12. 9.
& 13. 2.
q Cap. 16. 21. &
20. 17.

Marc. 8. 31.
& 9. 30, 31. &
10. 33.
Luc. 9. 22, 44.
& 18. 31. & 24.
6. 7.
r Marc. 9. 35.

Capitul 18.
o Marc. 9. 33.
Luc. 9. 46. &
22. 24.
p Ps. 131. 2.
Cap. 19. 14.
Marc. 10. 14.
Luc. 18. 16.

1 Cor. 14. 30.
1 Pet. 2. 2.
o Cap. 20. 27.
& 23. 11.
d Cap. 10. 42.
Luc. 9. 48.
e Marc. 9. 42.
Luc. 17. 1, 2.
f Luc. 17. 1.

1 Cor. 11. 19.
g Cap. 26. 24.
h Cap. 5. 29, 30.
Marc. 9. 43.
45.
i Ps. 34. 7.
Zech. 13. 7.
Ebr. 1. 14.

j Est. 1. 14.
Luc. 1. 19.
k Luc. 9. 56. &
19. 10.
Ioan. 3. 17. &
12. 47.
l Luc. 15. 4.
m Lev. 19. 17.

Luc. 17. 3.
n Iac. 5. 20.
1 Pet. 3. 1.
o Deut. 17. 6. &
14.
Ioan. 8. 17.
2 Cor. 13. 1.
Ebr. 1. 28.

p Rom. 16. 17.
1 Cor. 5. 9.
1 Tes. 3. 6.
2 Ioan. 10.
q Cap. 16. 19.
Ioan. 20. 23.
1 Cor. 5. 4.

pământu, voru fi legate și în ceri; și ori-ce veți deslega pe pământu, voru fi deslegate și în ceri.

19 * Era-și dicu voii, că dacă dūoi din voi se voru uni pe pământu pentru ori-ce lucru ce voru cere, * se va da lorū de la Părintele meu care este în ceriuri. Că unde sūnt dūoi seū trei adunați intru numele meu, acolo sūnt eū în mediloculū lorū.

21 Atunci apropiându-se cătră d'insulū Petru, a dīsū: Dōmne, de câte ori 'mī va greși fratele meu, și-l voiū ierta? aū dōră

22 'până de șapte ori? Disu-i-a Iisusū: Eū nu-ți dicu până de șapte ori, * ci până de

23 șapte-deci de ori câte șapte. Dreptū aceea împărăția ceriurilor este asemenea unū rege, care a voitū să cēră socotēlā de la ser-

24 vii sei. Și începēdū să cēră socotēlā, aū adusū la d'insulū pre unulū, ce dētorīa

25 dece mi de talenți. Și neavēndū elū cu ce plăti, domnulū seū a ordinatū * să vēndā pre elū și pre femea lui, și pre copii, și

26 tōte câte avea; și așa să se plătescā. Decī proșternēndū-se servulū acela, i s'a închinatū, dicēndū: Dōmne, mai îngādū-mē, și-ți

27 voiū plăti totū. Atuncea domnulū servulū aceluia îndurāndū-se, l'a eliberatū, și

28 i-a iertatū și dētorīa. Eū eșindū servulū acela, a aflatū pre unulū din soții lui, care 'i

era dētorū o sutā de denari; și apucāndū-lū, 'lū strāngea de gūtū, dicēndū: Plātesce-mī

29 ce-mī esci dētorū. Decī cădēndū soțiulū acela la picīorele lui, 'lū ruga, dicēndū: Mai

30 îngādū-mē, și-ți voiū plăti totū. Eū elū nu a voitū; ci mergēndū l'a pusū în închi-

31 sōre, până cândū va plăti dētorīa. Soții lui vēdēndū cele ce s'aū făcutū, s'aū întristatū fōrte, și venindū aū spusū domnulū

32 lorū tōte cele petrecute. Atunci chiāmāndū-lū domnulū lui, i-a dīsū: Servule nelegiuitū! eū ți-amū iertatū tōtā dētorīa a

33 ceea, pentru că m'ai rugatū; Nu se cădea și ție să aibi milā de soțiulū teū, cumū și

34 eū amū avutū milā de tine? Și māniāndū-se domnulū lui, l'a datū chinuitorilorū, până cândū va plăti tōtā dētorīa lui. * Așa și

35 părintele meu celū cerescū va face voii, de nu veți ierta din animā fie-care fratelui seū greșelele sale.

Iisusū se duce dincolo de Iordanū. Invēțătura lui Iisusū asupra despărțeniei.

19 **F**OST'A, * după ce sfārși Iisusū cuvintele aceastea, că a trecutū din Galilea, și a venitū în părțile Iudeei, dincolo de Iordanū.

* Cap. 5. 24.
* 1 Ioan. 5. 22. &
5. 14.
† Luc. 17. 14.
* Cap. 6. 14.
* Marc. 11. 25.

Col. 3. 12.
* 2 Reg. 4. 1.
Neem. 5. 8.
* Prov. 21. 12.
Cap. 6. 12.
Marc. 11. 26.

Iac. 2. 13.
—
Capulū 19.
* Marc. 10. 1.
Ioan 10. 40.

* Cap. 12. 15.
* Fac. 1. 27. &
5. 2.
Mal. 2. 15.
* Fac. 2. 24.
Marc. 10. 5-8.

* Și a urmatū lui mulțime mare; și elū i-a vindecatū acolo.

2 Și aū venitū la d'insulū Fariseii, ispi-
tindu-lū, și dicēndū-i: Ore se cade omulū
3 să lase femea sa pentru ori-ce causā? Re-
4 spundēndū elū, dīsū-li-a: Aū nu ați cititū,

* că celū ce i-a făcutū din începutū, i-a fă-
cutū bărbatū și femeā? Și a dīsū: * Pen-
5 tru acēsta va lāsa omulū pre părinte și

pre mumā, și se va lipi de femea sa, și * vorū
fi amindūoi unū corpū; Dreptū aceea nu
6 mai sūnt dūoi, ci unū corpū. Decī ce a im-
preunatū Dumnedeū să nu despărțā omulū.

Disu-i-aū ei: * Pentru ce darā a ordi-
natū Moisi, să-i dee carte de despărțenīā, și
7 să o lase? Disu-li-a elū: Moisi duple im-
petrirea ānimei vōstre v'a in voitū să vē

8 lāsați femeele vōstre; ērū din începutū nu
a fostū așa. * Și eū dicu voii: Celū ce va
9 lāsa femea sa de cătū pentru causa des-
frēnārei, și va lua alta, sevārșesce adulteriū,
și celū ce va lua pre cea lāsatā sevārșesce

adulteriū.

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū
a se însura! Eū elū li-a dīsū: * Nu toți

11 cuprindū cuvēntulū acesta, ci numai aceia,
cārora li s'a datū. Că sūnt eunuchi, cari

12 s'aū nāscutū așa din mitrele mumei lorū;
și * sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū eunuchi de

ōmeni; și sūnt eunuchi, cari s'aū făcutū in-
si-și eunuchi pentru împărăția ceriurilor.
Celū ce pōte cuprinde, să cuprindā!

Disu-i-aū discipuliī sei: * Dacă tocمية
10 omulū cu femea este așa, nu este de folosū

ta; și 'să iubesci pre aprópele teú ca in-
20 su-ți pre tine. Țisu-i-a ténérulú: Tóte a-
cestea amú păzítú din ténerețele mele;
21 ce-mí mai lipsește? Țisu-i-a Iisusú: De
voiesci să fii desevârșítú, ' mergi, și vinde
averile tale, și le dă saracilorú, și vei avé
22 tesaurú în ceriú; și vino, urméză-mí. Érú
ténérulú, auđindú cuvéntulú acesta, s'a dusú
intristátú; cá avea multe averi.

23 Atunci a Țisú Iisusú discipulilorú seí:
Adevérú dicú voúí, cá 'cu anevoiá va intra
24 bogatulú în împărăția ceriurilorú. Și érá-și
dicú voúí: cá mai lesne este să trecă funia
prin urechia acului, de câtú bogatulú să
25 între în împărăția lui Dumneđeú. Auđindú
acésta discipulii seí, s'aú ulmitú fórte, și
aú Țisú: Cine dará póte să se méntulá?
26 Érú Iisusú cǎntándú spre d'ínșí, li-a Țisú:
La ómení este acésta cu neputință, éru 'la
Dumneđeú sînt tóte cu putință.

27 'Atunci Petru, luándú cuvéntulú, i-a Țisú:
Éccé, 'noi amú lăsatú tóte, și amú urmatú ție;
28 Óre ce ni va fi pentru acésta? Țisu-li-a
Iisusú: Adevérú dicú voúí, cá voi, cari mî-ai
urmatú, în Țiú renașcerei, cândú Fiulú
omului va ședé pe tronulú mǎrirei lui, 'veți
ședé și voi pe dūoé-spre-Țece tronuri, jude-
cándú pre cele dūoé-spre-Țece semínții ale
29 lui Israelú. 'Și totú celú ce a lăsatú case,
seú frați, séú surori, séú pǎrinte, séú mună,
seú femeá, séú copii, séú Țérane, pentru nu-
mele meú, va primi iusutitú, și va mosceni
30 viéța eterná. 'Érú mulți din cei d'ántéiú
vorú fi cei mai din urmă, și cei mai din
urmá, cei mai d'ántéiú.

20 CĂ împărăția ceriurilorú este asemenea
unui omú stépánú alú casei, care a e-
șítú de demánétá să tocmescá lucrători la
2 via sa. Și învoindu-se cu lucrătorii cáte
unú denariú pe Ți, i-a trǎmesú în via sa.
3 Și eșindú la a treia órá, a vedútú pre alții
4 stándú în piéță fără de lucru. Și a Țisú
acelora: Mergeți și voi în viá, și eú vi
voiú da ce va fi cu dreptú. Și ei aú mersú.
5 Érá-și eșindú la a șesea și la a noúă órá,
6 a făcutú asemenea. Éru la a unú-spre-Țe-
cea órá eșindú, a aflatú pre alții stándú
fără de lucru, și li-a Țisú: Pentru ce stați
7 aicea tótá Țiú fără de lucru? Țisu-i-aú ei:
Pentru cá nimenea nu ne-a tocmítú. Țisu-
li-a elú: Mergeți și voi în viá, și veți pri-
8 mi ce va fi cu dreptú. Éru dacá s'a făcutú

sérá, a Țisú domnulú vifei îngrijitorului seú:
Chiamá pre lucrători, și dá-li plata, ince-
péndú de la cei de pe urmă până la cei
d'ántéiú. Decí cândú aú venitú cei de la 9
a unú-spre-Țece órá, aú primitú cáte unú
denariú. Éru cândú aú venitú cei d'ántéiú 10
aú socotítú, cá vorú primi mai multú; dará
și ei aú primitú cáte unú denariú. Éru 11
dupá ce l'aú primitú, murmurá contra sté-
pánului casei, Țicéndú: Acesti de pe urmă 12
aú lucratú numai o órá, și ai făcutú pre
d'ínșí asemenea cu noi, cari amú purtatú
greutatea și arsura Țilei. Éru elú a re- 13
spunsú unuia din ei, și a Țisú: Amice, eú
nu-ți facú nedreptate; aú nu te-ai învoitú
cu mine cáte unú denariú? Ié-ți alú teú, 14
și mergi! eú voiú să dáú și acestuia de pe
urmá ca și ție. 'Aú dórá nu-mí este Țertatú 15
să facú cu ale mele ce voiescú? 'Aú este
ochiulú teú réu, pentru cá eú sînt bunú?
'Așa vorú fi cei de pe urmă ántéiú, și cei 16
d'ántéiú mai pe urmă; 'cá mulți sînt chía-
mați, dará pućini aleși.

*Iisusú preȚice de a treia órá suferințele sale, mór-
tea și înviarea sa.*

'Și suindu-se Iisusú la Ierusalimú, a luatú 17
la o parte pe cale pre cei dūoi-spre-Țece
discipuli, și li-a Țisú: 'Éccé ne suimú la Ie-
rusalimú, și Fiulú omului se va da archie- 18
reilorú și cárturarilorú, și-lú vorú oséndi la
mórte; 'Și-lú vorú da pǎgánilorú să-lú bat- 19
jocoréscá, și să-lú biciuíescá, și să-lú cru-
cifice; și a treia Ți va învia.

*Cererea numelú celorú dūoi fi ai lui Zebedeiú, și
respunsulú domnului nostru.*

'Atunci s'a apropiatú cátrá d'insulú mu- 20
ma 'fiilorú lui Zebedeiú împreună cu fiii seí,
închinándú-se, și ceréndú ce-va de la d'in-
sulú. Éru elú i-a Țisú: ce voiesci? Ea i-a 21
Țisú: Promite cá 'vorú ședé acesti dūoi fi
ai mei, unulú d'a drepta ta, și altulú d'a
stânga ta în împărăția ta. Éru Iisusú re- 22
spundéndú, a Țisú: Nu sciți ce cereți. Pu-
teți să beți 'potirulú care eú voiú să béú,
și să vé botezați cu 'botezulú cu care eú
mé botezú? Ei i-aú Țisú: Putemú. Și elú 23
li-a Țisú: 'Adevérú veți bé potirulú meú, și
vé veți boteza cu botezulú, cu care eú mé
botezú; éru a ședé d'a drepta mea și d'a
stânga mea nu potú eú 'să dáú; ci se va da

q Lev. 19. 18.
Cap. 22. 29.
Rom. 13. 9.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
r Cap. 6. 20.
Luc. 12. 23.
& 16. 9.
Fapt. 2. 45. &
4. 34. 35.

1 Tim. 6. 18.
19.
s Cap. 13. 22.
Marc. 10. 24.
1 Cor. 1. 26.
1 Tim. 6. 9,
10.
t Fac. 13. 14.
Iov 42. 2.
Ier. 22. 17.

Zech. 8. 6.
Luc. 1. 37. &
18. 27.
u Marc. 10. 28.
Luc. 18. 28.
v Deut. 32. 9.
Cap. 4. 20.
Luc. 5. 11.
s Cap. 30. 31.
Luc. 22. 28.

30.
1 Cor. 6. 2, 3.
Apoc. 2. 26.
y Marc. 10. 29,
30.
Luc. 18. 29,
30.
s Cap. 20. 16.
& 21. 31, 32.

Marc. 10. 31.
Luc. 12. 30.
—
Capitulú 20.
a Rom. 9. 2.
b Deut. 15. 9.
Prov. 23. 6.
Cap. 6. 23.

c Cap. 19. 30.
d Cap. 22. 14.
e Marc. 10. 32.
Luc. 18. 31.
f Cap. 16. 31.
g Cap. 27. 2.
Marc. 15. 1,
16, etc.

Luc. 23. 1.
Ioan 18. 23,
etc.
Fapt. 3. 13.
h Marc. 10. 35.
i Cap. 4. 21.
j Cap. 19. 28.
k ap. 26. 29,
42.

Marc. 14. 36.
Luc. 22. 42.
Ioan 13. 16.
l Luc. 12. 50.
m Fapt. 12. 2.
Rom. 8. 17.
n Cor. 1. 7.
Apoc. 1. 9.
o Cap. 25. 34.

celora, pentru cari este pregătit de părintele meu.

- 24 ° Și auzind cei de ce acesta, s'au mâniat
25 asupra acelor două frați. Eră Iisus chîm-
mându-l, a zis: Sciți, că domni păgân-
lor domnescu preste ei, și cei mari îi
26 stăpînescu. Eră între voi să nu fie așa;
ci cel ce între voi va să fie mai mare,
27 să fie voii serv; ° Și cel ce între voi
28 va voi să fie înteu, să fie voii serv; ° Pre-
cum și ° Fiul omului nu a venit să
se servescă, ° ci să servescă, și ° să-și dea viața
sa rescumpărare ° pentru mulți.

Vindecarea a două orbi lângă Ierichon.

- 29 ° Și eșind ei din Ierichon, li-a urmat
30 mulțime mare. Și ecce, ° două orbi ce ședeau
lângă cale, auzind că trece Iisus, au
strigat, dicend: Miluesce-ne, Dóme, Fi-
31 lul lui David! Eră mulțimea i-a cer-
tat, ordinându-li să tacă; eră ei strigau
mai tare, dicend: Miluesce-ne, Dóme, Fi-
32 lul lui David! Și stănd Iisus, i-a chî-
33 mat, și a zis: Ce voii să vi fac? Zi-
su-i au ei: Dóme! să se deschidă ochii
34 nostri. Și făcendu-se milă lui Iisus, s'a
atins de ochii lor; și îndată au vedut o-
chii lor, și i-au urmat.

*Intrarea publică a lui Iisus în Ierusalim. A-
lungarea vîndătorilor din templu. Smochinul
celu uscat.*

- 21 **S**I ° când s'au apropiat de Ierusalim, și
au venit în Betfage, la ° munte Oli-
vilor, atunci a tramesu Iisus doi disci-
2 puli, Dicendu-li: Mergeți în satul, care
este înaintea voastră, și îndată veți afla o a-
sină legată, și un mînz cu d'insa; desle-
3 gați-le, și aduceți-le la mine. Și de vi va
dice cine-va ce-va, diceți: Domnului trebu-
esc acestea; și îndată el le va trimete.
4 Acestea toate s'au făcut, ca să se împlinescă
cea ce s'a zis prin profetul, ce dice:
5 ° Spuneți fiicei Sionului: Ecce regele teu vine
la tine, blînd și călare pe asină, și pe un
mînz, fiul celei de suptă jug.
6 ° Discipulii s'au dus, și au făcut precum
7 li-a ordonat Iisus: Au adus asina și mîn-
zul, și ° au pus d'asupra lor vestmintele
8 lor, și ° au pus d'asupra acestora. Și mul-
țime mare forte și-au așternut vestmintele
lor pe cale; ° alții tălau ramuri din arbori,

și le așterneau pe cale. Eră mulțimea care
mergea înainte, și care urma, striga, dicend:
° Osanna Fiului lui David; ° bine-cuvîntat
fie cel ce vine în numele Domnului; O-
sanna în înălțimi.

° Și intrîndu el în Ierusalim, s'a cu-
tremurat totă cetatea, dicend: Cine este
acesta? Eră poporul dicea: Acesta este Ii-
sus, ° profetul cel din Nazaretul Galileei.

° Și intrîndu Iisus în templul lui Dum-
neșu, a scos pre toți cei ce vindeau și
cumpărau în templu, și a resturnat me-
sele ° schimbătorilor de bani, și scaunele
celor ce vindeau porumbi; ° Și li-a zis:
13 Scrisu este: ° Casa mea se va chîma casă
de rugăciune; ° eră voi o ați făcut pescară
de tâlhari.

° Și au venit la d'insul orbi și schiop
în templu, și el i-a vindecat.

Eră când archiereii și cărturarii au v-
15 dut minunile ce a făcut, și pe copii
strigînd în templu, și dicend: Osanna
Fiului lui David, s'au mâniat, ° Și i-a
16 zis: Auzi ce dicu acestia? Iisus li-a
zis: Da; nu ați cetit nici odată: ° Din
gura pruncilor și a celor ce sugă al pre-
gătut laudă? ° Și lăsându-i, a eșit afară din
17 cetate la ° Betania, și a mas acolo.

° Eră a doua zi, întorcendu-se în cetate, a
18 flămîndu. ° Și vedend un smochin lungă
19 cale, a venit la d'insul, dară nu a aflat
nimic într'insul de câtă numai frunze, și
i-a zis: De acum să nu se mai facă fruct
din tine în etern. ° Și îndată s'a uscat
smochinul. ° Și vedend acesta discipulii,
20 s'au minunat, dicend: Cât de curînd
s'a uscat smochinul. ° Și respundend Ii-
21 sus, li-a zis: Adevără dicu voii, ° de veți
ave credință, și ° nu veți îndoi, nu nu-
mai veți face acesta ce s'a făcut smochi-
nului, ° ci chiar de veți dice muntelui ace-
stui: Rădică-te, și te aruncă în mare, se
va face. ° Și ° toate câte veți cere prin rugă-
22 ciune, credend, veți primi.

*Intrebare despre autoritatea lui Christos; între-
barea sa, drept răspuns, despre autoritatea lui
Ioan Botezătorul; trei parabole arătînd purtarea
omenilor cu solul lui Dumnezeu.*

° Și venind el în templu, s'au apropi-
23 at de d'insul, când el înveta, archierii
și bătrîni poporului, și ° diceau: Cu ce au-

o Marc. 10. 41. Luc. 22. 24. 25 p 1 Pet. 5. 3. g Cap. 23. 11. Marc. 9. 35. & 10. 43. r Cap. 18. 4. o Ioan 13. 4. t Filip. 2. 7.	o Luc. 22. 27 Ioan 13. 14. o Isa. 53. 10. 11. Dan. 9. 24. 26 Ioan 11. 51. 59. 1 Tim. 2. 6. Tit. 2. 14. 1 Pet. 1. 19. o Cap. 26. 28.	Rom. 5. 15. 19. Ebr. 9. 28. y Marc. 10. 46. Luc. 18. 35 o Cap. 9. 27. Capit. 21. o Marc. 11. 1. Luc. 19. 29.	b Zech. 14. 4. o Isa. 61. 11. Zech. 9. 9. Ioan 19. 15. d Marc. 11. 4. o 2 Reg. 9. 13. f Veii Lev. 23. 40. Ioan 12. 13. g Ps. 118. 25.	h Ps. 118. 26. Cap. 23. 39. i Marc. 11. 15. Luc. 19. 45. Ioan 2. 13. 15. j Cap. 2. 23. Luc. 7. 16. Ioan 6. 14. & 7. 40. & 9. 17. k Marc. 11. 11.	Luc. 19. 45. Ioan 2. 15. l Deut. 14. 25 o Isa. 58. 7. n Ier. 7. 11. Marc. 11. 17. Luc. 19. 46. o Ps. 8. 2. p Marc. 11. 11. Ioan 11. 15.	q Marc. 11. 12. r Marc. 11. 13. o Marc. 11. 20. t Cap. 17. 20. Luc. 17. 6 u Iac. 1. 6 v 1 Cor. 13. 2. o Cap. 7. 7. Marc. 11. 24	Luc. 11. 9. Iac. 5. 16. Ioan 2. 22. & 5. 14. y Marc. 11. 27. Luc. 20. 1. z Ezech. 2. 14. Ezech. 4. 7. & 7. 27.
--	--	---	--	---	--	---	--

toritate faci tu acestea, și cine ți-a dat
24 autoritatea acésta? Răspundându Iisus, li-a
zis: Și eu vă voi întreba ce-va, pre care
de-mi veți spune, și eu vi voi spune cu ce
25 autoritate facu acestea: Botezul lui Ioan
de unde a fost? din ceri, se de la ómen?
Eru ei cugetau în sine, dicându: De vom
dice: Din ceri, el ni va dice: Pentru ce
26 dară nu ați crezut lui? Eru de vom dice:
De la ómen, ne temem de popor; „că
27 toți au pre Ioan ca pre un profet. De
aceea răspundându lui Iisus, i-au zis:
Nu scim. Disu-li-a el: Nici eu nu voi
spune voi cu ce autoritate facu acestea.
28 Dară ce vi se pare? Un om avea doi
fi, și venind la cel d'ântei, i-a zis: Fi-
iule, du-te de lucrăză astă-ți în via mea.
29 El răspundându, a zis: Nu voi; eru mai
30 pe urmă, căindu-se, a mers. Atunci a ve-
nit la cel-l-alt, și a zis asemenea. El
răspundându, a zis: Eu voi merge, Dóm-
31 ne; dară nu a mers. Care dintr'acești doi
a făcut voia părintelui său? Disu-i-au ei:
Cel d'ântei. Disu-li-a Iisus: „Adevăr
dicu voi, că vameși și meretricile merg
mai nainte de cât voi în împărăția lui Dum-
32 neșeu. Că „Ioan a venit la voi în ca-
lea dreptății, dară voi nu l-ați crezut: „eru
vameși și meretricile l-au crezut, pre-
când voi vedeți acestea, nu v-ați căit
mai în urmă, ca să-l credeți.
33 Ascultați altă parabolă. Era un om
stăpân al casei, care a plantat vii, și a
îngrădit-o cu gard, și a sepat tescă în-
tr'însa, și a zidit turn, și a dat-o lucră-
34 torilor; și s'a dus departe. Eru când
s'a apropiat timpul fructelor, a trimes
pre servii săi la lucrători, „ca să iee fru-
35 tulu ei. „Eru lucrătorii prindându pre ser-
vii săi, pre unul au bătut, pre altul au
omorit, eru pre altul l-au ucis cu petre.
36 Eru și a trimes pre alți servi, mai mulți
de cât cei d'ântei, și ei li-au făcut ase-
37 menea. Mai pe urmă a trimes la ei pre
fiul său, dicându: Respectă avé-vor de fi-
38 iul meu. Eru când lucrătorii au vedut
pre fiul, au zis între sine: „Acesta este
moscenitorul; „veniți să-l omorim, și să
39 ni însușim moscenirea lui. „Și prindên-
du-l, l-au scos afară din vii, și l-au omorit.
40 Deci când va veni domnul viilor, ce va
face lucrătorilor acela?

Disu-i-au ei: Fiind ei rei, „el i va per- 41
de cu reu, „și va da via alor lucrători,
cari i vor da fructele la timpul lor.

Dis-a Iisus lor: „Au nici odată nu ați 42
cetit în scripturi: Pétra, pre care au neso-
cotit'o ziditorii, s'a făcut capul unghi-
lui; Domnul a făcut acestu lucru, și este
minunat în ochii nostri; Dreptu aceea 43
dicu voi, „că se va lua de la voi împărăția
lui Dumneșeu, și se va da unui popor,
care va face fructele sale.

Și cel ce va căde preste acésta pétra 44
se va sfărâma, eru preste care va cădea, „l
va strivi.

Și auzind archiereii și Fariseii parabo- 45
lele lui, au cunoscut că vorbește despre
d'înșii. Și căuta să-l prindă, dară s'au 46
temut de popor; că „ei l'au avea ca pre
un profet.

ISUS luându cuvântul, „a urmat a vorbi 22
cu d'înșii în parabole, și li-a zis: Îm- 2
părăția cerurilor este asemenea unui rege,
care a făcut nuntă pentru fiul său. Și a 3
trimes pre servii săi să chîame pre cei
chîamați la nuntă: eru ei nu voiau să vină.
Eru și a trimes pre alți servi, și a zis: 4
Spuneți celor chîamați: Eccé eu am gătit
prânzul meu; „juncii mei și cele îngrășate
ale mele s'au junghiat, și toate sînt gata: veni- 5
ți la nuntă. Eru ei neluându sémă de a-
céstă, s'au dus, unul la tărâna sa, altul
la neguțătoria sa; Eru cei-l-alti prindendu 6
pre servii lui, i-au batjocorit, și i-au omo-
rit. Și auzind regele acésta, s'a mâniat, 7
și tramețendu „ostirea lui, a perdut pre
ucigașii aceia, și a ars cetatea lor. At- 8
unci a zis servilor săi: Nunta este gata,
eru cei chîamați „vrednici nu au fost. Deci 9
mergeți la răspântiele căilor, și câți veți
afla, chîamați-i la nuntă. Și eșind servii a- 10
ceia la căi, „au adunat pre toți câți au aflat,
și rei și buni; și s'a împlut nunta de óspeți.

Și intrându regele să vedă pre óspeți, a 11
vedut acolo un om, „care nu era îmbră-
cat în vestmânt de nuntă: Și i-a zis: A- 12
mice, cum ai intrat aicea, neavendu vest-
mânt de nuntă? Eru el a rămas mut.
Atunci a zis regele servilor: Legați-i mâ- 13
nele și picioarele; luați-l, și-l aruncați în
întunerecul cel mai din afară; acolo va fi
plângere și scrișnire a diților. „Că mulți 14
sînt chîamați, dară pușini aleși.

a Cap. 14. 5. Luc 20. 9. 1 Tes. 2. 15. etc.
b Cap. 6. 30. f Cap. 25. 14, 15. Ebr. 11. 36, 37.
c Luc. 7. 29, 30. g Cant. 8. 11, 12. i Pa. 2. 8. etc.
d Cap. 8. 1, etc. h 2 Cron. 24. 21. & 35. 16. j Pa. 2. 2. etc.
e Pa. 90. 9. i Cant. 8. 11. Neem. 9. 26. Cap. 5. 12. & 23. 34, 37. k Cap. 25. 50. m Luc. 21. 21.

n Ebr. 2. 3. o Pa. 118. 22. p Cap. 8. 12. q Isa. 8. 14, 15. r Dan. 2. 44. s Vers. 11. t Cap. 10. 11, 12. u Cap. 13. 46. v Cap. 13. 36. w 2 Cor. 5. 3. x Ebr. 4. 24. y Col. 3. 4. & 16. 15. & 19. 8. z Cap. 8. 12. a Cap. 20. 16.

Respunsurile domnului nostru despre plătire de dare lui Cesar, despre învierea morților și cele două mai mari ordini; și întrebarea sa despre fiulul lui David.

- 15 'Atuncea mergendū Fariseii, s'a sfătuitū,
16 cumū să-lū prindă în cuvēntū; Și aū trāmesū
la d'insulū pre discipuli lōrū împreună cu
Erodianii, cari i-aū dīsū: 'Învēțatorule, noi
scimū, că esci sincerū, și înveți calea lui Dum-
neđeu în adevērū, și nu-ți pēsă de nimenea:
17 că tu nu cauți în fața omenilorū. Decī spu-
ne-ni, ce ți se pare? Se cade a da dare
18 Cesarului, sēu nu? 'Erū Iisusū, cunoscēndū
rēutatea lorū, a dīsū: Pentru ce mē ispitīți,
19 făcarnicilorū! Arēțați-mī banulū dārei. Și
20 ei i-aū adusū unū denariū. 'Disu-li-a elū:
Alū cui este acestū chipū și *acestā* scriptură?
21 'Disu-i-aū ei: Ale Cesarului. Atunci a dīsū
lorū: 'Dați Cesarului cele ce sūnt ale Ce-
sarului, și lui Dumneđeu cele ce sūnt ale
22 lui Dumneđeu. Și aūdindū *acesta*, s'aū mi-
ratū; și lāsāndu-lū, s'aū dusū.
23 'Intr'aceea-și dī aū venitū la d'insulū Sa-
dukeiū, 'cari dīcū, că nu este înviare; și l'aū
24 întreatū, 'Dicēndū: 'Învēțatorule, "Moisi a
dīsū: De va muri cine-va, neavēndū copii,
fratele lui să iee femea lui, și să rēdice
25 semīnța fratelui sēu; Decī erāū la noi șapte
frați, și celū d'antēiū însurāndu-se, a muritū,
și neavēndū semīnță, a lāsātū pre femea sa
26 fratelui sēu. Asemenea și alū dūoilea și
27 alū treilea, până la alū șeptelea. 'Erū mai
28 pe urmă de toți a muritū și femea. Decī
la înviare a căruia dintr'acești șapte va fi
femea? că toți aū avut'o.
29 Iisusū respundēndū, li-a dīsū: Vē rātā-
ciți, "nesciindū scripturele, nici puterea lui
30 Dumneđeu. Că la înviare nici se însăără, nici
să mārītā, ci 'sūnt ca āngerii lui Dumneđeu
31 în ceriū. 'Erū despre înviarea morților, aū
nu ați cetitū ceea ce vi s'a dīsū de Dum-
neđeu, dīcēndū: "Eū sūnt Dumneđeulū lui
32 Abraamū, și Dumneđeulū lui Isaacū, și Dum-
neđeulū lui Iacobū? Dumneđeu nu este
Dumneđeu alū morților, ci alū celorlū vii.
33 Și aūdindū poporulū *acestea*, 's'a uimitū
de invēțatura lui.
34 'Erū Fariseii, aūdindū că a amuțitū pre
35 Sadukei, s'aū adunātū împreună. Și unulū
din ei, 'legiuitorū, l'a întreatū, ispitindu-lū,
36 și dīcēndū: 'Învēțatorule, care ordinū *este*
37 celū mai mare în lege? 'Disu-i-a Iisusū: 'Să

iubesci pre Domnulū, Dumneđeulū teū cu
tōtā ānima ta, și cu totū sufletulū teū, și
cu totū cugetulū teū. Acesta este celū ān- 38
tēiū și mai mare ordinū. 'Erū alū dūoilea 39
și asemenea acestuia *este*: "Să iubesci pre
apropēle teū, ca însu-ți pre tine. "Intr'a- 40
ceste dūoē ordini atārănă tōtā legea și profeții.

"Și fiindū adunați Fariseii, i-a întreatū 41
Iisusū, Și a dīsū: Ce vi se pare de Chris- 42
tosū? alū cui fiū este? 'Disu-i-aū ei: Alū
lui Davidū. 'Disu-li-a elū: Darā cumū 'lū 43
chiamā Davidū cu spiritulū Domnū, dīcēndū:
'Dis'a Domnulū Domnului meū: 'Ședī d'a 44
drēpta mea, până ce voiū pune pre nea-
micii tei āsternutū piciorilorū tale? Decī, 45
dacā Davidū 'lū numesce Domnū, cumū
este elū fiū alū lui?

"Și nimenea nu putea să-i respundā nici 46
unū cuvēntū; "nici a mai îndrāznitū cine-
va dintr'acea dī să-lū mai întrebē.

*Discipulū desceptați să se pāsēse de cārturari și
de Farisei; rēutatea acestora denunțată.*

ATUNC IISUSU A VORBITU POPORULUI ȘI DIS- 23
cipulilorū sei, Și a dīsū: "Cārturarii și 2
Fariseii ședū pe scaunulū lui Moisi; Decī 3
tōte cāte ei vi vorū dīce să pāziți, pāziți
și faceți, 'erū duple faptele lorū nu faceți;
cā 'ei dīcū, darā nu facū. "Cā ei lēgā sar- 4
cini grele și cu anevoiā de purtatū, și le
punū pe umerii omenilorū; 'erū ei nici cu
degetulū lorū nu vorū să le misce. Și 'ei 5
facū tōte lucrurile lorū, ca de omeni să fie
vēduți; 'ei 'și facū filacteriele lorū late, și-și
facū mari pōlele vestmintelorū lorū; 'Și iu- 6
bescū locurile cele mai āntēi la ospeturi,
și scaunele cele mai āntēi în sinagogi, Și 7
închināciunile în tērguri, și a fi chiāmāți de
omeni; Rabbi, Rabbi. "Erū voi să nu vē nu- 8
miți Rabbi; că unulū este invēțatorulū vostru,
adecā, Christosū; 'erū voi toți sūnteți frați.
Și să nu numiți pre nimene pe pāmēntū pă- 9
rinte; 'că unulū este Pārintele vostru, celū
în ceriuri. Nici să vē numiți invēțatori; că 10
unulū este invēțatorulū vostru, *adecā*, Chris-
tosū. 'Erū 'celū ce este mai mare între voi, 11
să fie voii servū. 'Cā celū ce se înalță, 12
se va umili; și celū ce se umilește, se va
inalță.

Darā 'vaī voii, cārturarilorū și Fariseilorū 13
făcarnici! ca voi închideți impērāția ceriu-
rilorū înainte omenilorū; voi nu intrați, și

1. Marc. 12. 13.
Luc. 20. 20.
Rom. 13. 7.
Marc. 12. 18.
Luc. 20. 27.
Fapt. 23. 2.
Deut. 25. 5.
1 Ioan. 20. 9.
1 Ioan. 3. 2.

2. Ezech. 3. 6, 16.
Marc. 12. 26.
Fapt. 7. 32.
Ebr. 11. 16.
Cap. 7. 28.
Marc. 12. 28.
Luc. 10. 25.
Deut. 6. 5. &
10. 12. & 30. 6.

3. Luc. 10. 27.
Lev. 19. 18.
Cap. 19. 19.
Marc. 12. 31.
Luc. 10. 27.
Rom. 13. 9.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
Cap. 7. 12.
1 Tim. 1. 6.

4. Marc. 12. 35.
Luc. 20. 41.
Ps. 110. 1.
Fapt. 2. 34.
1 Cor. 15. 25.
Ebr. 1. 13. &
10. 12, 13.
Luc. 14. 6.
Marc. 12. 34.
Luc. 20. 40.

Capit. 28.
Neem. 8. 4, 8.
Mal. 3. 7.
Marc. 12. 38.
Luc. 20. 45.
Rom. 2. 19.
etc.
Luc. 11. 46.
Fapt. 15. 10.

Gal. 6. 13.
Cap. 6. 1, 2.
5, 16.
Num. 15. 38.
Deut. 6. 8. &
22. 12.
Prov. 3. 3.
Marc. 12. 38.
39.

Luc. 11. 43. &
30. 46.
3 Ioan. 9.
Iac. 3. 1.
Veđi 1 Cor. 1.
34.
1 Pet. 5. 3.
Mal. 1. 6.
Cap. 20. 26.

27.
Iov. 22. 29.
Prov. 15. 23.
& 29. 23.
Luc. 14. 11.
& 18. 14.
Iac. 4. 6.
1 Pet. 5. 5.
Luc. 11. 52.

14 pre cei ce voru să între nu-l lăsați. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi înghițiți casele veduvelor, și la arătare faceți rugăciuni lungi; dreptu aceea veți primi mai mare osândă. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! că încunjuțați marea și uscatul, ca să faceți unu proslitu, și cându s'a făcutu, faceți pre elu fiu alu gheennei înduioitu mai multu de câtu voi.

16 Vai voui, "conducătorilor orbi! cari dicesi: *Dacă* "cine-va se jură pe templu, acesta nu este nimic; éru celú ce jură pe aurulu templului este dător. Nebunilor și orbilor! că ce este mai mare — aurulu, "seu templulu, care sântesce aurulu? Și dacă cine-va se jură pe altar, acesta nu este nimic; éru celú ce se jură pe darulú ce este d'asupra lui, este dător. Nebunilor și orbilor! ce este mai mare — darulú, seu altarulú, care sântesce darulú? Deci celú ce se jură pe altar, se jură pe elú și pe tóte câte *sunt* d'asupra lui. Și celú ce se jură pe templu, se jură pe elú și pe celú ce locuesce intr'insulú; Și celú ce se jură pe ceriú, se jură pe tronulú lui Dumnezeu, și pe celú ce șede pe d'insulú.

23 Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi deciuți mînta, și măriulú și chiminulú, și 'ați lăsatú cele mai grele ale legi — dreptatea și mila și credința; acestea se cădea să le faceți, și acelea să nu le lăsați. Conducătorilor orbi! cari strecurăți înțarulú, și înghițiți cămila. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului; éru din intru sînt pline de răpire și de nedreptate. Farisei orbi! curătesce întéiu *partea* cea din intru a paharului și a blidului, ca se fie curată și cea din afară. Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! 'că voi vé asemănați mormintelor celorl vărute, cari se aréta frumóse pe din afară, éru pe din lá-intru sînt pline de óse de morți și de tótá necurătenia. Așa și voi, pe din afară vé arétați drepti ómenilor, éru pe din lá-intru sînteți plini de făcăriá și de nelegiuire.

29 "Vai voui, cârturarilor și Fariseilor făcarnici! că voi zidiți mormintele profetilor, și împodobíți grópele dreptilor; Și dicesi: De amú fi fostú în dílele părinților nostri, nu emú fi luatú parte cu d'inși la sîngele

profetilor. Dreptu aceea mărturisiți de 31 voi insi-vé, că 'sînteți fii ai celorú ce au omorítu pre profeti. 'Voi deci ímpliniți măsura părinților vostri. Șerpilorú! 'pui de viperá! cumú veți scăpa de judecata gheennei!

34 Dreptu aceea, éccé, trămetú la voi profeti și înțelepți și cârturari; și 'pre unia dintr'inși veți ucidé, și-i veți crucifica; și 'pre unia dintr'inși veți biciui în sinagogi, și-i veți urmări din cetate în cetate; 'Ca să viá asupra vóstrá totú sîngele nevinovatú, care s'a vórsatú pe păméntú: 'de la sîngele dreptulu Abelú până la 'sîngele lui Zaccaria, fiulú Barachiei, pre care l-ați omorítu între templu și între altarú. Adeverú, dicú voiú, vorú veni tóte acestea preste această generațiune.

37 Ierusalime! Ierusalime! celú ce omorí pre profeti, 'și uciđi cu petre pre cei trămeși la tine; de câte ori amú voítú 'să adunú pre fii tói, precumú aduná gáina puii sei 'suptú aripi, dará nu ați voítú. Éccé, vi se lasá casa vóstrá pustiiá. Că dicú voiú: De acumú nu mé veți mai vedé, până cândú veți díce: 'Bine-cuvéntatú este celú ce vine în numele Domnulu.

Predicarea despre dărîmarea templului și despre urmărirea discipulilor sei, și despre semnele de a dúoa venire a lui Iisusú Christosú. Indemnare spre priveghiare.

24 **E**ȘINDÚ Iisusú și depártându-se din templu, s'a apropiatú cátrá d'insulú discipulii sei, ca să-i arete zidirile templului. Éru Iisusú li-a dísu: Vedeți tóte acestea? Adeverú, dicú voiú, 'nu va rămáné aicea petró pe petró, care nu se va résipi.

3 Și sedéndu elú pe Muntele Olivilorú, 'discipulii s'aú apropiatú de d'insulú deosebi, și aú dísu: 'Spune noui, cândú vorú fi acestea? Și care este semnulú venirei tale și alú sfârșitulú lumei? Și respundéndu Iisusú, li-a dísu: 'Vedeți să nu vé amágescá care-va. 'Că multú vorú veni în numele meú, dicéndú: Eu sînt Christosú; 'și vorú amági pre multí. Și veți aúdi de resbóie și sciri de resbóie; vedeți să nu vé turburați; că tóte acestea trebue să fie, dará încă nu este sfârșitulú. 'Că se va scula poporú contra poporulu și regatú contra regatulu, și vorú fi fómete și ciumi și cutremuri pe alocurea. Tóte acestea *sunt* începutulú durerilorú. 'Atunci ei vorú da pre 9

1 Marc. 12. 40.
Luc. 20. 47.
2 Tim. 3. 6.
Tit. 1. 11.
Cap. 15. 14.
Vers. 24.
Cap. 5. 33, 34.
o Ecod. 30. 29.
p Ecod. 39. 27.
q 1 Reg. 8. 13.
2 Cron. 6. 2.

Pa. 26. 8. &
123. 14.
r Pa. 11. 4.
Cap. 5. 34.
Fapt. 7. 49.
Luc. 11. 42.
1 Sam. 15. 22.
Osea 6. 6.
Mic. 6. 8.
Cap. 9. 13. &
12. 7.

u Marc. 7. 4.
Luc. 11. 39.
v Luc. 11. 44.
Fapt. 23. 3.
w Luc. 11. 47.
p Fapt. 7. 51, 52.
1 Tes. 2. 16.
s Fac. 15. 16.
1 Tes. 2. 16.
Cap. 3. 7. &
12. 24.

b Cap. 21. 34.
25.
Luc. 11. 49.
c Fapt. 5. 40. &
7. 58, 59. & 22.
19.
d Cap. 10. 17.
2 Cor. 11. 24.
25.
e Apoc. 18. 24.
f Fac. 4. 8.

1 Ioan 3. 12.
g 2 Cron. 24. 20.
21.
h Luc. 18. 34.
i 2 Cron. 24. 21.
f Deut. 32. 11, 12.
k Pa. 17. 8. &
21. 4.
l Pa. 118. 26.
Cap. 21. 9.

Opulú 24.
a Marc. 13. 1.
Luc. 21. 5.
b 1 Reg. 9. 7.
Ier. 26. 18.
Mic. 3. 12.
Luc. 19. 44.
c Marc. 13. 8.
d 1 Tes. 5. 1.
e Efec. 5. 6.

Col. 2. 8, 18.
2 Tes. 2. 3.
1 Ioan 4. 1.
f Ier. 14. 14. &
23. 21, 25.
Vers. 24.
Ioan 5. 43.
g Vers. 11.
h 2 Cron. 15. 6.
Isa. 19. 2.
Hag. 2. 22.

Hech. 14. 12.
i Cap. 10. 17.
Marc. 13. 9.
Luc. 21. 19.
Ioan 15. 20. &
16. 2.
Fapt. 4. 2, 3.
& 7. 59. & 12.
1, etc.
1 Pet. 4. 16.
Apoc. 2. 10, 12.
51*

voi la strimtorare, și vă voru omori; și veți
fi uriiți de toate popoarele pentru numele meu.
10 Și atunci se voru scandalisa mulți, și se
voru vinde unul pre altul, și se voru uri
11 unul pre altul. Și se voru rădica *mulți
profeți minciunoși, și voru amăgi pre mulți.
12 Și pentru că fără-de-legea se va înmulți,
13 va reci iubirea multora. *Eru celū ce va
rēbda până în sfârșitū, acela se va mēntui.
14 Și *se va predica acēstā °evangeliā a împē-
răției în totā lumea, spre mărturiā la toate
popoarele; și atunci va fi sfârșitulū.
15 *Deci, cândū veți vedē uriciunea pusti-
irei, cea predisā prin profetulū °Danielū,
stāndū în locul celū sântū, (* celū ce citește
16 să întelēgā;) Atunci cei ce sūnt în Iudea
17 să fugā în munți, Și celū ce este pe casā,
sā nu se pogōre sā iee ce-va din casa sa.
18 Și celū ce este în câmpū, sā nu se întōrcā
înapoi sā-și iee vestimintele sale.
19 *Eru vai celorū îngreunate și celorū ce
20 alāptēzā într'acele dīle! Ci rugați-vē, ca sā
21 nu fie fuga vōstrā ērna nici sāmăbata. *Cā
atunci va fi strimtorare mare, care nu a fostū
de la începutulū lumei până acumū, nici nu
22 va mai fi. Și de nu s'aru fi scurtatū dīlele
acelea, nu s'aru fi mēntuitū nici unū trupū;
*ēru pentru cei aleși se voru scurta dīlele
acelea.
23 *Atunci de vi va dīce care-va: Ecce aicea
24 este Christosū, seū acolo, sā nu credeți. Cā
*se voru rădica Christoși minciunoși, și pro-
feți minciunoși, și voru arēta semne mari
și minuni; ca sā amāgēscā, °de va fi cu pu-
tintā, și pre cei aleși. Ecce, amū predisū
25 vōi. Deci de vi voru dīce: Ecce, elū es-
te în pustiiū, sā nu eșiți; ecce în cămări,
26 sā nu credeți. *Cā precumū ese fulgerulū
de la resăritū, și se arētā până la apusū,
27 așa va fi și venirea Fiilulū omulū. *Cā ori-
unde va fi stērvulū, acolo se voru aduna
vulturii.
29 *Îndatā după strimtorarea acelorū dīle
°se va întuneca sōrele, și luna nu va da lu-
mina sa, și stelele voru cādē din ceriū, și
30 puterile ceriurilor se voru clāti. *Și atunci
se va arēta semnulū Fiilulū omulū în ceriū,
°și atunci voru plānge toate semințiile pā-
mēntulū; °și voru vedē pre Fiilū omulū
venindū pe nōrii ceriului cu putere și cu

mare mārīre *Și va trāmete pre āngerii 31
seī cu mare vōce de trimbiță; și ei voru
aduna pre cei aleși ai seī din cele patru
vēnturi, de la o margine a ceriurilor până
la cea-l-altā.

Eru de la smochinū învățați *parabolā: 32
Cândū mlădița lui este mōle și infrundesce,
sciți că este aprōpe vōra. Așa și voi, cândū 33
veți vedē toate acestea, sā sciți °că este a-
prōpe, lūngā uși. Adevērū, dīcū vōi, °nu 34
va trece acēstū nēmū, până cândū nu se
voru face toate acestea. *Ceriulū și pamēn- 35
tulū voru trece, ērū cuvintele mele nu voru
trece.

*Eru de diūa aceea și de ōra aceea ni- 36
menea nu scie, nici āngerii din ceriū, °fără
numai Pārintele meū singurū. Eru pre- 37
cumū a fostū în dīlele lui Noe, așa va fi
și la venirea Fiilulū omulū. *Cā precumū 38
eraū în dīlele cele mai nainte de deluviū:
māncāu și beāu, se însurāu, și se mārītāu,
până în diūa în care a intratū Noe în arcā;
Și nu aū sciutū, până cândū a venitū delu- 39
viulū, și a luatū pre toți: așa va fi și veni-
rea Fiilulū omulū. °Atunci dūoi voru fi în 40
câmpū; unul se va lua, și altul se va
lāsa; Dūoē mācenāndū la mōrā; una se 41
va lua, și alta se va lāsa.

*Deci priveghiāți, că nu sciți în care ōrā 42
va veni Domnulū vostru. *Eru acēstā sā 43
sciți, că de arū sci stēpānulū casei în care
strejā va veni furulū, arū priveghia, și nu
arū lāsa sā-i sepe casa lui. *Pentru acēstā 44
și voi fiți gata; că în ōra în care nu gān-
diți va veni Fiilū omulū. *Deci care este 45
ōre servulū celū credinciosū și înteleptū,
pre care domnulū seū l'a pusū preste ser-
vii seī, ca sā li dee hrana la timpū? *Fe- 46
ricitū este servulū acela, pre care, venindū
domnulū seū, lū va afla făcēndū așa. A- 47
devērū dīcū vōi, °cā-lū va pune preste toate
averile sale. Eru de va fi servū rēu, care-și 48
va dīce în ānima sa: Domnulū meū întâr-
diā de a veni; Și va începe a bate pre 49
soții seī, și a mānca și a bē cu bețivii: Va 50
veni domnulū servulū aceluia în diūa în
care nu-lū ascepta, și în ōra în care nu
scia; Și-lū va tăia în dūoē, și va pune par- 51
tea lui cu făcārnicii; °acolo va fi plāngere
și scrișnirea dinților.

1. Cap. 11. 6. &
13. 57.
2 Tim. 1. 15.
& 4. 10, 16.
2 Cap. 7. 15.
Fapt. 20. 29.
2 Pet. 2. 1.
1 Tim. 4. 1.
Vers. 5, 24.
* Cap. 10. 23.
Marc. 12. 13.
Ebr. 3. 6, 14.
Apoc. 2. 10.
* Cap. 4. 23. &

9. 35.
o Rom. 10. 18.
Col. 1. 6, 28.
p Marc. 12. 14.
Luc. 21. 20.
q Dan. 9. 27. &
12. 11.
r Dan. 9. 23, 25.
Luc. 23. 29.
i Dan. 9. 26. &
12. 1.
Joel 2. 2.
u Isa. 65. 8, 9.
Zech. 14. 2, 8.

o Marc. 13. 21.
Luc. 17. 23. &
21. 8.
o Deut. 13. 1.
Vers. 5, 11.
2 Tes. 2. 9-11.
Apoc. 13. 13.
y Ioan. 6. 27. &
10. 28, 29.
Rom. 8. 28-
30.
2 Tim. 2. 19.
s Luc. 17. 24.
o Iov. 39. 30.

Luc. 17. 37.
b Dan. 7. 11, 12.
c Isa. 13. 10.
Esec. 32. 7.
Joel 2. 10, 31.
& 3. 15.
Amos 5. 20.
& 8. 9.
Marc. 13. 24.
Luc. 21. 25.
Fapt. 2. 20.
Apoc. 6. 12.
d Dan. 7. 13.

o Zech. 12. 12.
f Cap. 16. 27.
Marc. 13. 26.
Apoc. 1. 7.
g Cap. 13. 41.
1 Cor. 15. 62.
1 Tes. 4. 16.
h Luc. 21. 29.
i Luc. 5. 9.
f Cap. 16. 28.
& 23. 26.
Marc. 13. 30.
Luc. 21. 32.

o Pa. 102. 26.
Isa. 51. 6.
Ier. 31. 35, 36.
Cap. 5. 18.
Marc. 13. 31.
Luc. 21. 33.
Ebr. 1. 11.
i Marc. 13. 32.
Fapt. 1. 7.
1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Zech. 14. 7.
o Fac. 6. 3-5.

& 7. 5.
Luc. 17. 26.
1 Pet. 3. 20.
o Luc. 17. 34.
etc.
p Cap. 25. 13.
Marc. 13. 33.
etc.
Luc. 21. 36.
q Luc. 12. 29.
1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 3. 3. &

16. 15.
r Cap. 25. 13.
1 Tes. 5. 6.
o Luc. 12. 42.
Fapt. 20. 28.
1 Cor. 4. 2.
Ebr. 3. 5.
i Apoc. 16. 15.
u Cap. 25. 31, 33.
Luc. 22. 29.
o Cap. 6. 12. &
25. 30.

Parabole învățându-l priveghiare și sirguință fără încetare.

25 **A** TUNCEA se va asemăna împărăția candelorilor cu zece feciore, cari luându-și candelarele lor, au eșit spre împinarea
2 mirelui. ³ Și cinci dintr'însele erau înțelepte,
3 erau cinci erau nebune. Cele nebune luându-și candelarele lor, nu au luat ulei cu
4 sine. Erău cele înțelepte au luat ulei în
5 vasele lor cu candelarele lor. Și întârziându-se mirele, ⁶ au dormitat toate, și au adormit.
6 Erău la mezu-noptei ⁷ s'a făcut strigare: Ecce, mirele vine! eșiți spre împinarea lui. Atuncea s'a sculat toate
7 feciorele acelea, și ⁸ și-au pregătit candelarele lor. Erău cele nebune au disu celor înțelepte:
8 Dați-ni din uleiul vostru, că candelarele noastre se sting. Erău cele înțelepte
9 au răspuns, zicându: Nu așa, nu cumu-va să nu ni ajungă și nouă și vouă; ci mai
10 bine mergeți la cei ce vând, și vi cumpărați. Erău pre-când au mers să cumpere,
11 a venit mirele; și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă; și s'a închis ușa.
12 Erău mai pe urmă au venit și cele-lalte feciore, și diceau: Dă-mne! Dă-mne! deschide nouă. Erău el răspundându, a disu:
13 Adevărul ăsta vouă, ¹⁴ nu vă cunosc.
14 Dreptu aceea priveghiați; că nu știți ziua nici ora, în care va veni Fiul omului.
15 Că este ¹⁶ ca un om, care mergându de parte, a chemat pre servii săi, și li-a dat
16 avuția sa: Și unuia i-a dat cinci talenți, erău altuia doi, erău altuia unul; ¹⁷ fie-căruia după puterea lui; și a plecat îndată.
17 Deci mergându cel ce luase cinci talenți, a lucrat cu d'înșii, și a făcut alți
18 cinci talenți. Asemenea și cel ce luase doi; a câștigat și acesta alți doi. Erău cel
19 ce luase unul, ducându-se, a sepat în pământ, și a ascuns argintul domnului său.
20 După multă vreme a venit domnul servilor acelora, și li-a cerut socotela. Și
21 venind cel ce a luat cinci talenți, a adus alți cinci talenți, zicându: Dă-mne!
22 cinci talenți mi-ai dat; ecce, alți cinci talenți am câștigat cu ei. Dis-a lui Domnului său: Bine, servule bun și credincios; întru puține ai fost credincios, ²³ preste multe te voi pune; întră întru ²⁴ bucuria domnului tău. Și venind și cel ce a luat doi talenți, a disu: Dă-mne! doi ta-

lenți mi-ai dat; ecce, alți doi talenți am câștigat cu ei. Dis-a lui domnului său: 23
Bine, servule bun și credincios! întru puține ai fost credincios, preste multe te voi pune; întră întru bucuria domnului tău. Și venind și cel ce a luat un talențu, a disu: Dă-mne! te-am știut, că
24 ești om aspru, secerându unde nu ai semănat, și adunându de unde nu ai împrăsciat; Și temându-mă, m'am dus de
25 am ascuns talentul tău în pământ; ecce alți doi! Răspundându domnului său, i-a
26 disu: Servule rău și leneș! ai știut, că seceră unde nu am semănat, și adun de unde nu am împrăsciat; Se cădea deci,
27 ca tu să fi dat argintul meu schimbătorilor, și venind eu, aș fi luat alți mei cu dobândă. Luați deci de la el talentul,
28 și-lu dați celui ce are zece talenți. Că totu celui ce are, i se va da, și-i va prisosi; Erău de la cel ce nu are, și ceea ce el
29 are i se va lua de la d'insul. Și pre servul cel netrebnic, aruncați-l în tunerecul cel mai din afară; acolo va fi
30 plângere și scrișnire dinților.

Descrierea judecăței celei de pe urmă.

Când va veni Fiul omului în mărirea sa, și toți sântii ângeri cu d'insul, atuncea va ședea pe tronul mării sale; și se vor aduna înaintea lui toate popoarele; și el va despărți pre d'înșii unu de altu, precum despărte păstorul oile din capre. Și va pune oile d'a drăpta lui, erău caprele d'a stânga.

Atuncea va dice regele celor d'a drăpta lui: Veniți, bine-cuvântați părintelui meu! ³¹ mosceniți împărăția cea gătită vouă de la întemeierea lumii; Că am flămând, și mi-ați dat de am mâncat; am însetat, și mi-ați dat de am beut; ³² străin am fost, și m-ați primit; Gol, și m-ați îmbrăcat; bolnav am fost, și m-ați cercetat; ³³ în închisoare am fost, și ați venit la mine. Atuncea i vor răspunde dreptii, zicându: Dă-mne! când te-am vădit flămând, și te-am nutrit; ³⁴ s'eu însetat, și ă-am dat de am beut? Când te-am vădit străin, și te-am primit; ³⁵ s'eu gol, și te-am îmbrăcat? S'eu când te-am vădit bolnav, s'eu în închisoare, și am venit la tine? Și re-

Cap. 25.	1 Tes. 4. 16.	35.	11. 29.	Cap. 13. 12.	Marc. 8. 38.	Exec. 20. 38.	1 Cor. 2. 9.
a Efes. 5. 29.	e Luc. 12. 35.	Luc. 21. 36.	Efes. 4. 11.	Marc. 4. 25.	Fapt. 1. 11.	e 34. 17, 30.	Ebr. 11. 16.
30.	f Luc. 13. 35.	1 Cor. 16. 13.	Cap. 24. 47.	Luc. 8. 18. &	1 Tes. 4. 16.	Cap. 13. 49.	s Isa. 58. 7.
Apoc. 19. 7.	g Cap. 7. 31-33.	1 Tes. 5. 6.	Vers. 34. 48.	19. 26.	2 Tes. 1. 7.	u Rom. 8. 17.	Exec. 18. 7.
& 21. 2, 9.	h Ps. 5. 5.	1 Pet. 5. 8.	Luc. 12. 44.	Ioan 16. 2.	Iuda 14.	1 Pet. 1. 4, 9.	Iac. 1. 27.
b Cap. 13. 47.	i Hab. 1. 13.	Apoc. 16. 15.	& 22. 29, 30.	g Cap. 8. 12. &	Apoc. 1. 7.	& 3. 9.	y Ebr. 13. 2.
& 22. 10.	Ioan 9. 31.	Luc. 19. 12.	s 2 Tim. 2. 12.	24. 51.	s Rom. 14. 10.	Apoc. 21. 7.	s Ioan 5.
c 1 Tes. 5. 6.	f Cap. 24. 42.	& Cap. 21. 33.	Ebr. 12. 2.	r Zech. 14. 5.	2 Cor. 5. 10.	v Cap. 20. 23.	s Iac. 2. 15, 16.
d Cap. 24. 31.	44.	1 Rom. 12. 6.	1 Pet. 1. 8.	Cap. 16. 27.	Apoc. 20. 12.	Marc. 10. 40.	a 2 Tim. 1. 16.
	Marc. 13. 33.	1 Cor. 12. 7.	o Vers. 21.	& 19. 28.			

spundându regele, li va dice : Adevărū dicū voii, ^o în câtū ați făcutū *acestea* unuia dintr'acești frați ai mei mai mici, mie ați făcutū.

- 41 Atuncea va dice și celorū d'a stânga lui :
 "Duceți-vē de la mine, blăstemațilorū, ^a în foculū celū eternū, *care este gătītū* ^o diabolulū lui și ângerilorū lui. Că amū flămândītū, și nu mī-ați datū să mănâncū : amū insetatū, și nu mī-ați datū să bēū ; Străinū amū fostū, și nu m'ați primitū ; golū, și nu m'ați îmbrăcatū ; bolnavū și în închisōre, și nu m'ați cercetatū. Atuncea ⁱ vorū respunde și ei : Dōmne, cândū te-amū vēdūtū flămândū, sēū insetatū, sēū străinū, sēū golū, sēū bolnavū, sēū în închisōre, și nu amū servitū ție ? Atuncea va respunde lorū, dicēndū : Adevērū dicū voii : ⁱ În câtū nu ați făcutū *acestea* unuia dintr'acești mai mici, nici mie nu ați făcutū. Și ⁱ vorū merge acestia la chinū eternū ; ērū dreptīl în viēța eternă.

Iisusū predice vîndarea și crucificarea sa ; mai marū Iudeilorū se conjură asupra lui ; elū este unsū în Betania ; Iuda învotese de a-lū vinde.

- 26 **S**I după ce a sfârșitū Iisusū tōte cuvinte-
 2 le aceste, a disū discipulilorū sei : "Sciți, că după dūoē zile vorū fi pascele, și Fiulū omulū se va da spre a fi crucificatū.
 3 ^o Atuncea s'aū adunatū archierei și cărturarii și bētrāniī poporului în curtea ar-
 4 chiereului, ce se numīa Caiafa. Și aū ținutū sfatū, ca să prindā pre Iisusū cu vicleșugū, și să-lū omōre ; Darā diceaū : Nu în serbătōre, ca să nu se facā turburare între poporū.
 6 ^o Și fiindū Iisusū în ^a Betania, în casa lui
 7 Simonū, leprosulū, Venit'a la d'însulū o femeā, avēndū unū vasū de alabastru cu mirū de prețū mare, și l'a turnatū pe capulū lui, ședēndū elū. ^o Erū discipulī sei vēdēndū *acēsta*, s'aū indignatū, dicēndū :
 9 Pentru ce ^{s'a} făcutū *acēstā* rēsipā ? Că se putea vinde acestū mirū dreptū multū, și
 10 să se deē saracilorū. Erū Iisusū cunos-
 cēndū *acēsta*, li-a disū : De ce supērați pre femeā ? că bunū lucru a făcutū cu mine.
 11 ⁱ Că presaraci pururea ⁱ aveți cu voi ; ērū ⁱ pre
 12 mine nu mē aveți pururea. Că vērsāndū ea acestū mirū pe corpulū meū, spre în-
 13 groparea mea a făcutū *acēsta*. Adevērū dicū voii : Ori-unde se va predica *acēstā*

evangeliā în tōtā lumea, dice-se-va și ceea ce a făcutū *acēsta*, spre amintirea ei.

^o Atunci unulū din cei dūoi-spre-dece, 14
care se numīa ⁱ Iuda Iscariotulū, a mersū la archierei, și li-a disū : ⁱ Ce-mī veți da, și 15
 eū ⁱ lū voii da voii ? Și ei i-aū datū trei-deci de arginți. Și de atuncea căuta ocași- 16
 une, ca să-lū deē.

*Iisusū ține pascele ; arētū pre vîndătorilū ; rōndne-
 sce Cina domnului ; și predice îmbrăscierea discipu-
 lilorū, și tîgăduirea lui Petru.*

^o Erū în ^{diūa} cea d'ântēiū a azimelorū 17
 aū venitū discipulī la Iisusū, dicēndū-i :
 Unde voiesci să gătīmū ție să mănānci pas-
 cele ? Erū elū a disū : Mergeți în cetate la 18
 cutare, și dīceți-i : Învēșătorulū dīce : Tim-
 pulū meū aprōpe este, la tine voii face
 pascele cu discipulī mei. Și aū făcutū 19
 discipulī, precumū li-a ordinatū Iisusū, și
 aū gătītū pascele.

ⁱ Erū făcēndu-se sēra, a ședūtū la mēsă 20
 cu cei dūoi-spre-dece ; Și mănāndū ei, a 21
 disū : Adevērū dicū voii, că unulū din voi
 mē va vinde. Erū ei întristāndu-se fōrte, 22
 aū începutū a-i dīce fie-care dintr'însīl :
 Nu cumū-va eū sūnt, Dōmne ? Erū elū re- 23
 spundēndū, a disū : "Celū ce întinge cu mine
 mâna în blidū, acela mē va vinde. Fiulū 24
 omulū se duce, ^o precumū este scrisū des-
 spre elū : darā ^o vai de omulū acela, prin
 care Fiulū omulū se vinde ! mai bine arū fi
 fostū omulū aceluia, de nu s'arū fi nāscutū.
 Atuncea Iuda, celū ce-lū vindea, respun- 25
 dēndū, a disū : Învēșătorule ! nu cumū-va
 eū sūnt ? dis'a lui : Tu ai disū.

^o Decī mănāndū ei, ^a a luatū Iisusū pāne, 26
 și bine-cuvēntāndū, a frānt'o, și a dat'o
 discipulilorū, și a disū : Luați, māncati ;
^o acesta este corpulū meū. Și ^{apōi} luāndū 27
 potirulū, a mulțumitū, și l'a datū lorū, di-
 cēndū : ^o Beți dintr'acesta toți ; Că ^o acesta este 28
 sângele meū ^o alū noului testamentū, care
 se vērsă ^o pentru mulți spre iertarea pēca-
 telorū. Și ^o dicū voii, *că* de acuma nu voii 29
 mai bē dintr'acestū fruptū alū viței, ^o până
 în ^{diūa} aceea, cândū ⁱ lū voii bē nou cu
 voi în împērāția Părintelū meū.

^o Și cāntāndū psalmi, aū eșitū în Munte- 30
 le Olivilorū. Atuncea li-a disū Iisusū : ^o Voi 31
 toți ^o vē veți scandalisa de mine în *acēstā*
 nōpte ; că scrisū este : ^o Bate-voii păstorulū,

o Prov. 14. 31. & 19. 17. Cap. 10. 42. Marc. 9. 41. Ebr. 6. 10.	o Iuda 6. o Prov. 14. 31. & 17. 5. Zech. 2. 8. Fapt. 9. 5. o Dan. 13. 2. o Ioan 5. 29. Rom. 2. 7. etc.	o Luc. 22. 1. o Ioan 13. 1. o Ps. 2. 2. o Ioan 11. 47. Fapt. 4. 25. etc.	o Deut. 15. 11. o Ioan 12. 8. o Ved. Cap. 18. 20 & 28. 20. o Ioan 13. 33. & 14. 19. & 16. 5. 26. & 17. 11.	o Cap. 10. 4. o Zech. 11. 12. o Cap. 27. 3. o Eod. 12. 6, 18. o Marc. 14. 13. o Luc. 22. 7. o Marc. 14. 17- 21.	o Luc. 22. 31. o Ioan 13. 18. o Ps. 22. o Isa. 53. o Dan. 9. 26. o Marc. 9. 12. o Luc. 24. 26. 26. 46. o Fapt. 17. 2. 3. & 26. 23. 21. o 1 Cor. 15. 3.	o Ioan 17. 12. o Marc. 14. 22. o Luc. 22. 19. o 1 Cor. 11. 23- 25. o 1 Cor. 10. 16. o Marc. 14. 23. o Ved. Eod. 24. 8. o Lev. 17. 11. o Ier. 31. 31.	o Cap. 20. 28. o Rom. 9. 15. o Ebr. 9. 22. o Marc. 14. 25. o Luc. 22. 19. o Fapt. 10. 41. o Marc. 14. 26. o Marc. 14. 27. o Ioan 16. 32. o Cap. 11. 6. o Zech. 13. 7.
---	---	---	---	--	--	--	---

32 și se vorî imprăscia oile turmei. Eru după ce voiî învia, "voiî merge mai 'nainte de voi în Galilea.

33 Și răspundendū Petru, i-a ȑisū: Chȑarū toȑi de se vorū scandalisa de tine, *dară* eū nicȑ
34 odată nu mē voiū scandalisa. ȑis'a Iisusū lui: "Adevērū ȑicū ȑie, într'acēstă nōpte, mai 'nainte de a cānta cocoșulū, de treȑ ori te
35 veȑ lepēda de mine. ȑis'a Petru lui: De arū trebui chȑarū a muri cu tine, nu mē voiū lepēda de tine. Asemenea aū ȑisū încă și toȑi discipuliȑ.

Durerile sufleteșȑ ale lui Iisusū in Getsemane; vȑndarea și prinderea sa.

36 'Atuncȑ Iisusū a venitū cu d'ȑșȑiȑ în loculū ce se numeșce Getsemane, și a ȑisū discipulilorū: Ședeȑi aicea, pānă voiū merge să mē închinū acolo.

37 Și luāndū cu sine pre Petru și 'pre ceȑ dūoȑ fiȑ ai lui Zebedeiū, a începutū a se întrista, și a se amāri. Atuncea li-a ȑisū: "Întristatū fōrte este sufletulū meū pānă la mōrte; rēmāneȑi aicea, și priveȑhiaȑi cu mine.

38 Și mergēndū puȑinū mai 'nainte, a cāȑutū cu faȑa la pāmēntū 'rugāndu-se, și ȑicēndū: 'Pārintele meū, de este cu putinȑă, 'trēcā de la mine acestū paharū; dară 'nu precumū eū voiescū, ci precumū tu voiescȑ.

39 Și a venitū cātrā discipuliȑ, și i-a aflatū dormindū, și a ȑisū lui Petru: Așȑ! nu aȑi pututū o ōrā priveȑhia cu mine? "Priveȑhiaȑi și vȑ rugaȑi, ca sā nu cādeȑi în ispitā; cā spiritulū este vegȑiātorū, ērū corpulū neputinciosū.

40 'Erā-șȑ a dūoa ōrā mergēndū, s'a rugatū, ȑicēndū: Pārintele meū, de nu pōte trece de la mine acestū paharū, ca sā nu-lū bēu, fie voia ta. Șȑ venindū, i-a aflatū ērā-șȑ dormindū, cā ochiȑ lorū erāu îngreuiāȑi.

41 Și lāsāndu-i, a mersū ērā-șȑ, și s'a rugatū a treia ōrā, ȑicēndū aceleașȑ cuvinte.
42 Atuncȑ a venitū la discipuliȑ seȑ, și li-a ȑisū: Dormiȑi de acumū, și vȑ repausaȑi; ēccē s'a apropiatū ōrā, și Fiilū omulū se va da în mānele pēcātoșilorū. Sculaȑi-vȑ, sā mergemū; ēccē, s'a apropiatū celū ce m'a vȑndutū.

43 'Șȑ 'incā elū vorbindū, ēccē Iuda, unulū din ceȑ dūoȑ-spre-ȑece, a venitū, și cu elū glōtā multā cu sābiȑ și cu fuscȑ, de la archiereȑi și de la bētrāniȑ poporului. Eru

celū ce-lū vȑnduse, li-a datū semnū, ȑicēndū: Pre care voiū sāruta, acela este; prindeȑi-lū. Și îndatā apropiāndu-se de Iisusū, a ȑisū: 49 Bucurā-te, Învēȑătorule! și 'l'a sārutatū. Eru 50 Iisusū i-a ȑisū: "Amice! pentru ce ai venitū? Atuncea apropiāndu-se ei, aū pusū mānele pe Iisusū, și l'aū prinsū.

Șȑ ēccē, 'unulū din ceȑ ce erāu cu Iisusū, în- 51 tinȑndu-șȑ māna, a scosū sabia sa; și lovindū pre servulū archiereulū, a tālātū ureȑia lui. Atuncȑ i-a ȑisū Iisusū: Întōrce sabia ta în 52 loculū ei; 'cā toȑi ceȑ ce apucā sabiā, vorū peri de sabiā. Aū ȑȑ se pare, cā nu potū 53 ruga acuma pre Pārintele meū, și sā-mȑ puȑā înainte 'mai multū de cātū dūoȑ-spre-ȑece legiōne de āngerȑ? Dară cumū se 54 vorū împlini scripturele, *cȑȑ ȑicū*, 'cā așȑ trebue sā fie?

În aceeașȑ ōrā a ȑisū Iisusū glōtelorū: 55 Ca la unū furū aȑi eșȑitū cu sābiȑ și cu fuscȑ sā mē prindeȑi? În tōte ȑilele ședeamū la voi, învēȑāndū în templu, și nu m'aȑi prinsū. Eru aceșȑe tōte s'aū fācutū, ca sā 56 se împlinēscā "scripturele profeȑilorū. Atuncea 'toȑi discipuliȑ lāsāndu-lū, aū fugitū.

Iisusū se cercetēsū de Caiȑa și de Sinedriu, și se tȑgādușce de treȑ ori de Petru.

"Eru ei prindēndū pre Iisusū, l'aū adusū 57 la Caiȑa, archiereulū, unde cārturariȑ și bētrāniȑ erāu adunaȑi.

Eru Petru 'ȑ urma de departe pānă la 58 curtea archiereulū, și întrāndū în intru, ședeȑa cu serviȑ sā vȑdā sfārșitulū.

Eru archiereȑiȑ și bētrāniȑ, și tōtā aduna- 59 rea cāutaū mārȑuriā minciunōsā asupra lui Iisusū, ca sā-lū omōre. Și nu aū aflatū; de 60 și 'mulȑi mārȑori minciunoșȑ venindū de fāȑă, nu aū aflatū; ērū mai pe urmā venindū 'dūoȑ mārȑori minciunoșȑ. Aū ȑisū: Acestȑ 61 a ȑisū: "Potū sā stricū templulū lui Dumneȑeū, și în treȑ ȑile sā-lū rȑdicū.

'Șȑ sculāndu-se archiereulū, i-a ȑisū: Ni- 62 micū nu respunȑi? ce este aceea ce mārȑuriscȑ acestȑa asupra ta? Eru 'Iisusū tȑcea. 63

Șȑ răspundēndū archiereulū, i-a ȑisū: "Te jurū pe Dumneȑeulū celū viū, sā ni spuȑi, de eșȑi tu Christosulū, Fiilū lui Dumneȑeū. ȑisu-i-a Iisusū: Tu ai ȑisū: dară 64 ȑicū voiȑ: "De acumū veȑi vȑdē pre Fiilū omulū 'șȑȑēndū d'a drȑpta putereȑ, și venindū pre nȑoriȑ ceriulū.

ȑ Cap. 23. 7, 10, 16.
ȑ Marc. 14. 28. & 16. 7.
ȑ Marc. 14. 30.
ȑ Luc. 22. 34.
ȑ Ioan 13. 38.
ȑ Marc. 14. 32-35.
ȑ Luc. 22. 39.

ȑ Ioan 18. 1.
ȑ Cap. 4. 21.
ȑ Ioan 13. 27.
ȑ Marc. 14. 36.
ȑ Luc. 22. 43.
ȑ Ebr. 5. 7.
ȑ Ioan 13. 27.
ȑ Cap. 20. 22.
ȑ Ioan 5. 30. & 6. 33.

ȑ Filip. 2. 8.
ȑ Marc. 13. 33. & 14. 33.
ȑ Luc. 22. 40, 44.
ȑ Ebr. 6. 18.
ȑ Marc. 14. 43.
ȑ Luc. 22. 47.
ȑ Ioan 18. 3.
ȑ Fapt. 1. 16.

ȑ ȑ Sam. 20. 9. & ȑ Pa. 41. 9. & 55. 13.
ȑ Ioan 18. 10.
ȑ Fac. 9. 6.
ȑ Apoc. 13. 10.
ȑ ȑ Reg. 6. 17.
ȑ Dan. 7. 10.
ȑ Isa. 53. 7, etc.
ȑ Vers. 34.

ȑ Luc. 24. 25, 44, 46.
ȑ Plān. 4. 20.
ȑ Vers. 64.
ȑ Voȑi Ioan 18. 15.
ȑ Marc. 14. 58.
ȑ Luc. 22. 54.
ȑ Ioan 18. 12.

ȑ 13. 24.
ȑ Ps. 27. 13. & 35. 11.
ȑ Vers. 64.
ȑ Marc. 14. 55.
ȑ Așȑ Fapt. 6. 13.
ȑ Dent. 19. 15.
ȑ Cap. 27. 40.
ȑ Ioan 2. 19.

ȑ ȑ Marc. 14. 60.
ȑ Isa. 53. 7.
ȑ Cap. 27. 13, 14.
ȑ Lev. 5. 1.
ȑ 1 Sam. 14. 34, 36.
ȑ Dan. 7. 13.
ȑ Cap. 16. 27.

ȑ ȑ 24. 30. & 25. 31.
ȑ Luc. 21. 27.
ȑ Ioan 1. 51.
ȑ Rom. 14. 10.
ȑ 1 Tes. 4. 16.
ȑ Apoc. 1. 7.
ȑ Ps. 110. 1.
ȑ Fapt. 7. 55.

- 65 * Atunci archiereul și-a rupt vestimintele sale, zicându: Elu a blăstemat; ce ni mai trebuiesc martori? éccé, acum ai auzit blăstemul lui. Ce vi se pare? Ei răspundându, au zis: * Vinovat este morței.
- 66 'Atunci au scuipat în fața lui, și l-au pumnit; éru 'alții l-au palmuit, zicându: * Profetesce-ni, Christóse, cine este celu ce te-a lovit?
- 69 'Éru Petru ședea afară în curte, și a venit la el o servă, zicându: Și tu erai cu Iisus, Galilénul. Éru elu a tăgăduit înaintea tuturor, zicându: Nu știu ce zici.
- 71 Și eșind elu la pórta, l'a vădutu alta, și a zis celor de acolo: Și acesta era cu Iisus, Nazarinénul. Și érá-și a tăgăduit cu jurământ: Nu cunosc pre omul acesta.
- 73 Éru preste pușin, apropiându-se cei ce stău acolo, au zis lui Petru: Adevérat și tu ești dintr'înșii; că * graiul teu te dá.
- 74 Atunci *a început a se blăstema și a se jura: Nu cunosc pre omul acesta. Și îndată a cântatú cocoșul. Și și-a adusă-ămintea Petru de cuvintele lui Iisus, ce-i zisese: * Mai 'nainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepéda de mine. Și eșind afară, a plânsu cu amar.
- 27 **E**ARU cându s'a făcutú ziua, *toți archiereii și bérânii poporului au ținutú sfatú asupra lui Iisus, ca să-lu omóre. Și legându-l, l'au dus, și * l'au datú guvernatorului, Ponțiu Pilatú.

Mărturisirea și mórtea lui Iuda.

- 3 * Atuncia Iuda, care l'a vëndutú, vëndendu că s'a osénditú, căindu-se, a întorsú cei trei-đeci de arginți archiereilor și bérânii lor, zicându: Pecátuit'amú, vëndendu sânge nevinovat. Éru ei au zis: Ce este noú? tu vei vedé. Și aruncându arginții în templu, *s'a dus de acolo; și mergendu, s'a spénduratú.
- 6 Éru archiereii luându arginții, au zis: Nu se cuvine a pune pre acestia în corvană, că prețu de sânge este. Și ținendu sfatú, au cumpératú cu ei țérana olarului, pentru înmorméntarea străinilor. Dreptú aceea s'a numitú țérana aceea: * Țérana sângelui, până în ziua de astă-đi. Atunci s'a împlinitú ceea ce s'a zis prin profetul Ieremia, ce dice: *Și au luatú cei trei-đeci de arginți, prețul celui prețuitú, care s'a prețuitú de fiii lui Israel: Și au datú pre ei

pentru țérana olarului, duple cumú mi-a ordinatú Domnul.

Iisus përitú înaintea lui Pilatú, care se încercá a-lu scăpa, darú în sfârșitú 'lu dá la mórte.

Éru Iisus sta înaintea guvernatorului; și-lu întreba guvernatorulu, zicendu: Tu ești regele iudeilor? Éru Iisus i-a zis: *Tu zici. Și cându se acusa de archierei și de bérâni, 'nimicú nu răspundea. Atunci i-a zis Pilatú: *Nu auzi câte mărturisescú asupra ta? Și nu i-a răspunsú la nici unú cuvântú; de se mira fôrte guvernatorulu.

*Éru la asemenea serbatóre era îndatinatú, ca guvernatorulu să elibereze poporulu unú vinovatú, pre care-lu vroia el. Și avea atunci unú vinovatú știutú, ce se numia Barabba. Deci adunându-se ei, li-a zis Pilatú: Pre care voiți să vi-lu eliberezú, pre Barabba, séu pre Iisus, ce se dice Christosú? Că elu scia, că pentru pis-mă au datú pre elu.

Și ședendu elu la judecatá, a tramesú la d'insulú femea lui, zicendu: Să nu faci nimicú dreptulu acestuia! că amú suferitú multe astă-đi în visú pentru d'insulú.

'Éru archiereii și bérânii au înduplecatú pre glóte, ca să cérá pre Barabba, și să përdá pre Iisus. Și luându cuvântulu guvernatorulu, li-a zis: Care dintr'amindúoi voiți să vi eliberezú? Dis'au ei: Pre Barabba. Dis'a lorú Pilatú: Dará ce voiți face lui Iisus, ce se dice Christosú? zisui-au toți: Să se crucifice! Éru guvernatorulu a zis: Dará ce réu a făcutú? Éru ei mai multú strigatú: Să se crucifice!

Deci Pilatú, vëndendu că nimicú nu folosesce, ci mai multú turburare se face, *luându apă, și-a spălatú mânele înaintea mulțimei, zicendu: Nevinovatú sânt de sângele dreptulu acestuia; voi veți vedé. Și răspundendu totú poporulu, a zis: *Sângele lui fie asupra noastră și asupra fiilor nostri. Atuncia li-a eliberatú pre Barabba; éru pre Iisus, * biciuindu-l, l'a datú spre crucificare.

Occărele ostașilor; crucificarea, și semnele ce urmără; mărturia celorú ce érau de față.

* Atunci ostașii guvernatorului, ducendu pre Iisus în pretoriú, adunat'au la d'insulú totá cohorta. Și desbrácându-l, l'au îmbrăcatú cu hlamidá roșia. *Și împletindú cunună de spiní, au pus'o pe capulu lui, și

g 2 Reg. 18. 37.	h Marc. 14. 65.	Marc. 14. 80.	Luc. 22. 66.	e Fapt. 1. 19.	Ioan 19. 9.	Fapt. 3. 14.	Luc. 23. 16.
h 19. 1.	Luc. 22. 64.	Luc. 22. 61.	h 23. 1.	f Zech. 11. 12.	f Cap. 26. 62.	m Deut. 21. 6.	24. 25.
h Lev. 24. 16.	i Marc. 14. 66.	62.	Ioan 18. 28.	18.	Ioan 19. 10.	n Deut. 19. 10.	Ioan. 18. 1.
Ioan 19. 7.	Luc. 22. 55.	Ioan 18. 28.	h Cap. 30. 19.	g Marc. 15. 2.	h Marc. 15. 6.	10s. 2. 19.	16.
i Isa. 50. 6. &	Ioan 18. 16.	—	Fapt. 3. 12.	Luc. 22. 3.	Luc. 23. 17.	2 Sam. 1. 16.	p Marc. 15. 16.
53. 8.	17. 25.	Capitul 27.	o Cap. 26. 14.	Ioan 18. 23.	Ioan 18. 29.	1 Reg. 2. 22.	q Ioan 19. 2.
Cap. 27. 30.	m Luc. 22. 59.	a Ps. 2. 2.	15.	h Ioan 18. 37.	i Marc. 15. 11.	Fapt. 5. 28.	r Luc. 23. 11.
j Luc. 22. 63.	n Marc. 14. 71.	a Marc. 15. 1.	d 2 Sam. 17. 23.	1 Tim. 6. 13.	Luc. 23. 18.	s Isa. 53. 5.	r Ps. 69. 19.
Ioan 19. 8.	o Vers. 34.		Fapt. 1. 18.	i Cap. 26. 63.	Ioan 18. 40.	Marc. 15. 15.	s Isa. 53. 8.

trestia în drépta lui; și ingenunchiându în-
 30 intea lui, 'și băteau jocu de elu, dicându:
 Bucură-te, rege alu Iudeilor! Și 'scuipându
 31 asupra lui, au luat trestia, și-lu băteau
 preste capu. Și după ce l'au batjocorit,
 l'au desbrăcatu de hlamidă, l'au îmbrăcatu în
 32 vestmintele sale, 'și l'au dusu să se crucifice.
 "Și eșindū afară, "au aflatu pre unū omū
 33 Chirinénu, a nume Simonu: pre acesta l'au
 silitu să ducă crucea lui. "Și venindū la
 34 locul numitu Golgota, adecă, loculu căpă-
 ținei, "l'au datu să bea oțetu amestecatū cu
 35 fiere; erū gustându, nu voi să bea.
 "Erū după ce l'au crucificatu, au împăr-
 36 țitu vestmintele lui, aruncându sorți; ca să
 se împlinescă ceea ce s'a ăisū de profetulu:
 "Împarțit'au loru-și vestmintele mele, și pen-
 37 tru haina mea sorți au aruncatu. "Și șe-
 ădendu, 'lu păziau acolo. "Și au pusū d'a-
 supra capulu seu acusațiunea lui scrisă:
 ACESTA ESTE IISUSŪ, REGELE IUDEI-
 38 LORŪ.
 "Atunci au crucificatu împreună cu d'in-
 39 sul dūoi hoți; unulū d'a drépta și altulū
 d'a stânga.
 38 Erū "cei ce treceau 'lu insultau, clătindū
 40 cu capetele lorū, și dicendū: "Tu, care surpi
 templul și în trei ăile 'lū zidesci, mên-
 41 tui-te însu-ți! "De esci Fiulū lui Dumne-
 42 deū, pogoră-te de pe cruce. Asemenea încă
 și archiereii, batjocorindu-lū împreună cu
 43 cărturari și cu bētrāni, diceau: Pre alți
 a mēntuitū, erū pre sine nu pōte să se mēn-
 44 tuiă. De este regele lui Israelū, pogore-se
 acumū de pe cruce, și vomū crede într'in-
 45 sulū. "A speratu în Dumneđeū; libereze-lū
 acumū, de-lū voiesce; că a ăisū: Fiiū alū
 46 lui Dumneđeū sūnt. "Asemenea și hoți, ce
 erau crucificați cu elū, 'lū injurau.
 45 "Erū de la ora a șesea s'a făcutu in-
 tunerecū preste tōtă țera până la ora a nouă.
 46 Erū în ora a nouă "a strigatu Iisusū cu vō-
 ce tare, dicendū: "Eli, Eli, lama sabachtani?
 47 adecă: Dumneđeulū meū, Dumneđeulū meū,
 de ce m'ai lăsatū? Erū uniū din cei ce stau
 48 acolo, aūindū acēsta, diceau: Pre Ilie strigă
 acesta. Și îndată alergandū unulū din-
 49 tr'ingii, și luandū unū burete, "l'a immu-
 iatū în oțetu, și puindū-lū într'o trestia,
 i-a datū de bēutu. Erū cel-l-ălți diceau:
 Lasă să vedemū de va veni Ilie, ca să-lū
 mēntuiă.

"Atunci Iisusū ăra-și strigandū cu vōce 50
 tare, și-a datū spiritulū.

Și ecce, "catapetēzma templulu s'a ruptū 51
 în dūoē, de susū până josū; și pământulū
 s'a cutremuratū, și petrele s'au despicate; și
 52 mormintele s'au deschisū; și multe cor-
 puri ale sântilorū ce adormiseră s'au sculatū;
 53 și eșindū din morminte după învierea lui, au
 venitū în sânta cetate, și s'au arētatū multora.

"Erū sutașulū și cei ce păziau împreună 54
 cu elū pre Iisusū, vedendū cutremurulū și
 cele ce s'au făcutū, s'au înfricoșatu fōrte,
 dicendū: Adevēratū, Fiiū alū lui Dumneđeū
 a fostū acesta.

Și erau acolo și multe femeī, privindū 55
 de departe, "cari urmaseră lui Iisusū din
 Galilea, servindu-i; "Intre cari era Maria 56
 Magdalena, și Maria, muma lui Iacobū și
 a lui Iosie, și muma filorū lui Zebedeiu.

Ingroparea lui Iisusū, și custodia pusă la mormēntulū.

"Erū făcendū-se sēră, a venitū unū omū 57
 avutū din Arimatia, anume Iosefū, care și elū
 fu discipulū alū lui Iisusū. Acesta venindū 58
 la Pilatū, a cerutū corpulū lui Iisusū. Și
 Pilatū a ordinatū să se dee corpulū. A- 59
 tuncea luandū Iosefū corpulū, l'a înfășuratū
 în giulgiū curatū; și 'l'a pusū într'unū mor- 60
 mēntū noū alū seu, pre care-lū sēpase în
 pētră; și prăvălindū o pētră mare pe ușa
 mormēntuluī, s'a dusū. Și era acolo Maria 61
 Magdalena, și cea-l-altă Maria, ședendū în
 fața mormēntuluī.

Erū a dūoa ăi, care este după vineri, 62
 s'au adunatū archiereii și Fariseii la Pilatū,
 Dicendū: Dōmne, ne-amū adusū-amine, că 63
 amăgitorulū acela, încă fiindū viū, a ăisū:
 "După trei ăile mă voiū scula. Decī ordi- 64
 nēză să se întărescă mormēntulū până a
 treia ăi; ca nu cumū-va, venindū discipuli
 lui nōptea, să-lū fure, și să ăică poporuluī,
 că s'a sculatū din morți; și va fi rătăcirea
 cea de apoi mai rea de cātū cea d'ântēiū.
 Dis'a lorū Pilatū: Aveți custodia; mergeți 65
 de întăriți, cum sciți. Erū ei mergendū, 66
 aū întăritū mormēntulū, "sigilandū pētra și
 puindū custodia.

*Învierea lui Iisusū; arētarea sa; și misiunea ce
 încredințesū discipulilorū sei în Galilea.*

ERŪ sâmbăta "târđiū, pre-cândū începea 28
 ăilele celei ăntēi, ăile a septēmānei,

• Isa. 50. 6.	Luc. 23. 33.	Luc. 21. 38.	Luc. 23. 35.	• Ebr. 5. 7.	Marco. 15. 38.	• Isa. 53. 9.	6. 7.
Cap. 26. 67.	Ioan. 19. 17.	Ioan. 19. 19.	Cap. 26. 61.	1 Ps. 22. 1.	Luc. 23. 45.	• Cap. 16. 21.	Ioan. 2. 19.
• Isa. 53. 7.	y Ps. 69. 21.	d Isa. 53. 12.	Ioan. 2. 19.	• Ps. 69. 21.	p Vers. 26.	• 17. 23. &	• Dan. 6. 17.
• Num. 15. 35.	y Veđi vers. 48.	Marco. 15. 27.	Cap. 26. 63.	Marco. 15. 36.	Marco. 15. 39.	20. 19. & 26.	—
1 Reg. 21. 13.	s Marco. 15. 24.	Luc. 23. 32.	• Ps. 22. 8.	Luc. 23. 36.	Luc. 23. 47.	61.	Capitū 28.
Fapt. 7. 58.	Luc. 23. 34.	83.	• Marco. 15. 22.	Ioan. 19. 39.	q Luc. 8. 3. &	Marco. 8. 31. &	a Marco. 16. 1.
• Ebr. 13. 13.	Ioan. 19. 34.	Ioan. 19. 18.	Luc. 23. 39.	• Marco. 15. 37.	r Marco. 16. 40.	10. 34.	Luc. 24. 1.
• Marco. 15. 21.	a Ps. 22. 18.	e Ps. 22. 7. &	j Amos 8. 9.	Luc. 23. 46.	s Marco. 16. 42.	Luc. 9. 23. &	Ioan. 20. 1.
Luc. 23. 36.	b Vers. 54.	109. 25.	Marco. 15. 33.	o Ecod. 26. 31.	Luc. 23. 50.	18. 33. & 24.	—
• Marco. 15. 22.	c Marco. 15. 26.	Marco. 15. 29.	Luc. 23. 44.	• 2 Cron. 3. 14.	Ioan. 19. 38.	—	—

a¹ venit² Maria Magdalina ³și cea-l-altă Ma-
ria, să vedă mormântul⁴. Și e⁵ccă, s'a fă-
cut⁶ cutremur⁷ mare; că ⁸ângerul⁹ Dom-
nului, pogorindu-se din ceri¹⁰, a venit¹¹, și a
prăvălit¹² p¹³etra de pe u¹⁴șă, și ședea d'asu-
pra ei¹⁵. Și era ¹⁶vedere¹⁷ a lui ca fulgerul¹⁸, și
îmbrăcăminte¹⁹ a lui albă ca zepada. Și de
frica lui s'a²⁰ cutremurat²¹ păzitorii, și s'a²²
făcut²³ că mor²⁴ți.

Er²⁵u ângerul²⁶ luând²⁷ cuvântul²⁸, a d²⁹is³⁰
femeelor³¹: Nu v³²e teme³³ți; că știu³⁴ că pre
Iisus³⁵u cel³⁶u crucificat³⁷ căuta³⁸ți. Nu este aicea;
că s'a³⁹ sculat⁴⁰, ⁴¹precum⁴² a d⁴³is⁴⁴. Veni⁴⁵ți de
vede⁴⁶ți locul⁴⁷ unde a jăcut⁴⁸ Domnul⁴⁹. Și
curând⁵⁰u mergend⁵¹u, spune⁵²ți discipulilor⁵³ lui,
că s'a⁵⁴ sculat⁵⁵ din mor⁵⁶ți; și e⁵⁷ccă, ⁵⁸va merge
mai⁵⁹nainte de voi în Galilea; acolo ⁶⁰l⁶¹u ve⁶²ți
vede⁶³; e⁶⁴ccă, am⁶⁵u spus⁶⁶u vou⁶⁷i.

Și depărtându-se curend⁶⁸u de la mor-
mânt⁶⁹u cu frică și cu mare bucuri⁷⁰ă, a⁷¹
l⁷²ergat⁷³u să spu⁷⁴ie discipulilor⁷⁵ lui.

Și când⁷⁶u mergeau ele să spu⁷⁷ie discipu-
lilor⁷⁸ lui, e⁷⁹ccă, ⁸⁰Iisus⁸¹u li-a întimpinat⁸²u, di-
cend⁸³u: Bucura⁸⁴ți-v⁸⁵! Er⁸⁶u ele apropiându-se,
a⁸⁷u cuprins⁸⁸u picior⁸⁹ele lui, și i s'a⁹⁰u închinat⁹¹u.

Atunci li-a d⁹²is⁹³u Iisus⁹⁴u: Nu v⁹⁵e teme⁹⁶ți; mer-

ge⁹⁷ți de spune⁹⁸ți ⁹⁹frăților¹⁰⁰ mei, ca să m¹⁰¹ergă
în Galilea, și acolo m¹⁰²e vor¹⁰³u ved¹⁰⁴e.

Er¹⁰⁵u plecând¹⁰⁶u ele, e¹⁰⁷ccă, uni¹⁰⁸a din custo-
di¹⁰⁹ă, venind¹¹⁰u în cetate, dădură scire archi-
ereilor¹¹¹ de t¹¹²ote ce s'a¹¹³u făcut¹¹⁴. Și adunân-
du-se împreună cu bătrânii, și ținend¹¹⁵u sfat¹¹⁶,
a¹¹⁷u dat¹¹⁸u argin¹¹⁹ți mul¹²⁰ți ostașilor¹²¹; Dicend¹²²u:
Spune¹²³ți: Discipulii¹²⁴ lui venind¹²⁵u n¹²⁶o¹²⁷ptea, l'a¹²⁸
furat¹²⁹, pre-când¹³⁰u noi dormiam¹³¹. Și de se
va auzi ac¹³²esta la guvernător¹³³u, noi ¹³⁴l¹³⁵u vom¹³⁶
potoli, și v¹³⁷e vom¹³⁸u face fără de gri¹³⁹ă. Er¹⁴⁰u
ei luând¹⁴¹u argin¹⁴²ții, a¹⁴³u făcut¹⁴⁴u cum¹⁴⁵u i-a¹⁴⁶u în-
v¹⁴⁷etăt¹⁴⁸; și s'a¹⁴⁹ respândit¹⁵⁰u acest¹⁵¹u cuv¹⁵²ent¹⁵³u in-
tre Iudei¹⁵⁴ până astă-d¹⁵⁵i.

Er¹⁵⁶u cei un¹⁵⁷u-spre-dece discipulii¹⁵⁸ a¹⁵⁹u mers¹⁶⁰u
în Galilea, în muntele ¹⁶¹'unde li-a¹⁶²u ordina¹⁶³t¹⁶⁴
Iisus¹⁶⁵u. Și ved¹⁶⁶ându-l¹⁶⁷u, i s'a¹⁶⁸u închinat¹⁶⁹u; er¹⁷⁰u
uni¹⁷¹a s'a¹⁷²u înduoit¹⁷³u. Și apropiându-se li-
sus¹⁷⁴u, li-a vorbit¹⁷⁵u, dicend¹⁷⁶u: ¹⁷⁷'Datu-mi-s'a t¹⁷⁸o-
tă puterea¹⁷⁹ în ceri¹⁸⁰ și pe pământ¹⁸¹. Drept¹⁸²
aceea ¹⁸³'merge¹⁸⁴ți și ¹⁸⁵'înve¹⁸⁶țați pre t¹⁸⁷ote popórele,
botezându-le în numele Părintelui¹⁸⁸ și al¹⁸⁹u Fi-
lului¹⁹⁰ și al¹⁹¹u Sântului Spirit¹⁹²u; ¹⁹³'Înv¹⁹⁴etându pre
d'înșii¹⁹⁵ să păzescă t¹⁹⁶ote câte v'am¹⁹⁷u ordina¹⁹⁸t¹⁹⁹:
și e²⁰⁰ccă, eu s²⁰¹unt cu voi în t²⁰²ote ăilele până
la sfârșitul²⁰³u lumei²⁰⁴. Amin²⁰⁵u.

SÂNTA EVANGELIĂ DUPRE MARCU.

*Activitatea lui Ioan¹u Botezătorul². Botezul³ și
ispitirea lui Iisus⁴.*

1 INCEPUTUL⁵ evangheliei⁶ lui Iisus⁷u Chris-
2tos⁸u, ⁹'fiil¹⁰u lui Dumne¹¹deu¹². Precum¹³u s'a
scris¹⁴u în profe¹⁵ți: ¹⁶'E¹⁷ccă, eu trāmet¹⁸u pre ân-
gerul¹⁹u me²⁰u înaintea fe²¹ței tale, care va pre-
3găti²² calea ta înaintea ta; ²³'V²⁴ocea celui ce
strigă²⁵ în pustii²⁶: Găti²⁷ți calea Domnului²⁸,
4 drept²⁹u face³⁰ți cărările lui. ³¹'Ioan³²u boteza
în pustii³³, și predica botezul³⁴u pocăin³⁵ței spre
5iertarea păcatelor³⁶. ³⁷'Și mergeau la d'insul³⁸
t³⁹otă laturea Iudei⁴⁰ și cei din Ierusalim⁴¹,
și se botezau⁴² to⁴³ți de d'insul⁴⁴ în riul⁴⁵ Ior-
danului⁴⁶, mărturisindu-și păcatele lor⁴⁷.
6 Și era Ioan⁴⁸u ⁴⁹'îmbrăcat⁵⁰u cu per⁵¹ de că-
milă, și avea cingătoare de cur⁵²uă împreju-
rului c⁵³opselor⁵⁴ lui, și mânca ⁵⁵'locuste⁵⁶ și mie-

re selbatică. Și a predicat⁵⁷u, dicend⁵⁸u: ⁵⁹'Vine
după mine cel⁶⁰u mai tare de cât⁶¹u mine, că-
ruia nu s⁶²unt vrednic⁶³u, plecându-m⁶⁴e, să des-
leg⁶⁵u cur⁶⁶uă încălțămintelor⁶⁷ lui. ⁶⁸'E⁶⁹u v'am⁷⁰
botezat⁷¹u cu apă, er⁷²u acela v⁷³e va boteza ⁷⁴'cu
Spiritu⁷⁵ Sânt⁷⁶.

⁷⁷'Și în acele ăile a venit⁷⁸u Iisus⁷⁹u din Naza-
retul⁸⁰u Galileei, și s'a⁸¹ botezat⁸²u de Ioan⁸³u în
Iordan⁸⁴. ⁸⁵'Și îndată eșind⁸⁶u din apă, a ved⁸⁷ut⁸⁸
cerlurile deschise, și Spiritul⁸⁹u ca un⁹⁰u po-
rumb⁹¹u pogorindu-se preste d'insul⁹²; ⁹³'Și v⁹⁴ocea
a venit⁹⁵u din ceriuri, dicend⁹⁶u: ⁹⁷'Tu ești Fiil⁹⁸u
me⁹⁹u cel¹⁰⁰u iubit¹⁰¹u, întru care am¹⁰²u bine-voit¹⁰³u.

¹⁰⁴'Și îndată l'a scos¹⁰⁵u Spiritul¹⁰⁶u în pustii¹⁰⁷.
Și a fost¹⁰⁸u acolo în pustii¹⁰⁹ patru-deci de ăi-
le, ispitindu-se de Satana¹¹⁰; și era cu f¹¹¹erele;
¹¹²'și ângerii ¹¹³'i serviau¹¹⁴.

¹ Cap. 27. 56.
² Ve³ți Marcu. 16.
⁴ Luc. 24. 4.
Ioan. 20. 12.
⁵ Dan. 10. 6.
⁶ Cap. 19. 40. &
16. 21. & 17.
23. & 20. 19.
⁷ Cap. 26. 52.
Marcu. 16. 7.

⁸ Ve⁹ți Marcu. 16.
9.
Ioan. 20. 14.
¹⁰ Ve¹¹ți Ioan. 20.
17.
Rom. 8. 29.
Ebr. 2. 11.
¹² Cap. 26. 32.
Vers. 7.
¹³ Dan. 7. 13. 14.
Cap. 11. 27. &

14. 28.
Luc. 1. 32. &
10. 23.
Ioan. 3. 25. &
5. 23. & 13.
3. & 17. 2.
Fapt. 9. 36.
Rom. 14. 9.
1 Cor. 15. 27.
Ebr. 1. 10. 21.
Filip. 2. 9. 10.

Ebr. 1. 2. &
2. 8.
1 Pet. 2. 22.
Apoc. 17. 14.
¹⁴ Marcu. 16. 15.
¹⁵ Isa. 52. 10.
Luc. 24. 47.
Fapt. 2. 33.
29.
Rom. 10. 18.
Col. 1. 23.

¹⁶ Fapt. 2. 42.
—
MARCU.
—
Capitulu¹ 1.
¹⁷ Marcu. 14. 35.
Luc. 1. 85.
Ioan. 1. 84.
¹⁸ Mal. 3. 1.
Mat. 11. 10.

Luc. 7. 27.
¹⁹ Isa. 40. 3.
Mat. 3. 3.
Luc. 3. 4.
Ioan. 1. 15. 23.
²⁰ Mat. 3. 1.
Luc. 3. 2.
Ioan. 3. 28.
²¹ Mat. 3. 5.
²² Mat. 3. 4.
²³ Lev. 11. 23.

²⁴ Mat. 2. 11.
Ioan. 1. 37.
Fapt. 13. 25.
²⁵ Fapt. 1. 5. &
11. 16. & 19.
4.
²⁶ Isa. 44. 2.
Ioc. 2. 23.
Fapt. 2. 4. &
10. 45. & 11.
15. 16.

²⁷ 1 Cor. 12. 13.
²⁸ Mat. 3. 12.
Luc. 3. 21.
²⁹ Mat. 3. 16.
Ioan. 1. 32.
³⁰ Ps. 2. 7.
Mat. 3. 17.
Cap. 9. 7.
³¹ Mat. 4. 1.
Luc. 4. 1.
³² Mat. 4. 11.

Inceputul activității publice a lui Iisus în Galilea; chemarea lui Petru, a lui Andrei, a lui Iacob și a lui Ioan.

- 14 ^a Și după ce Ioan s'a pus la închisore, a venit Iisus în Galilea, ^a predicându-l evangelia împărăției lui Dumnezeu, și zicându-l: ^a S'a împlinit timpul, și ^a s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu; pocăiți-vă, și credeți în evangheliă.
- 16 ^a Și amblându pe marea Galileei, a veduț pre Simon și pre Andrei, fratele lui, aruncându mreja în mare; că erau pescari.
- 17 Și li-a dișu Iisus: Urmați-mi, și vă voi face să fiți pescari de omeni. Și îndată lăsându-și mrejele, i-au urmat.
- 19 ^a Și de acolo mergându pușin mai înainte, a veduț pre Iacob al lui Zebedei, și pre Ioan, fratele lui, cari erau și ei în corabiă, dregându-și mrejele. Și îndată i-a chematu; și ei lăsându pre părintele lor Zebedei în corabiă cu năimiți, s'au dus după d'insul.

Iisus învătă și vindecă la Capernaum și prin cetățile Galileei.

- 21 ^a Și au intrat în Capernaum; și îndată sâmbăta intrându el în sinagogă, a învățat. ^a Și s'au uimit de învățatura lui; că a învățat pre ei ca cel ce are autoritate, eră nu ca cărturarii.
- 23 ^a Și era în sinagoga lor un om cu spiritu necurat, și a strigat, Zicându: Lasă! ^a ce este între noi și tine, Iisuse Nazarinene? venit'ai să ne perzi? te știu cine ești —
- 25 Sântul lui Dumnezeu. Eră Iisus ^a l'a certat, zicându: Taci, și ești dintr'insul. Și sdruncinându-lă spiritul cel necurat, și strigându cu voce tare, a eșit dintr'insul.
- 27 Și s'au uimit toți, de se întreba între sine, zicându: Ce este acesta? ce este această învățatură nouă? că cu autoritate elă ordină și spiritelor celor necurate, și-lă ascultă. Și îndată s'a răspândit faima lui în toate împrejurimile Galileei.
- 29 ^a Și îndată eșind din sinagogă au venit în casa lui Simon și a lui Andrei, cu Iacob și cu Ioan. Eră sóra lui Simon jăcea cuprinsă de friguri; și îndată i'au spus de d'insa. Și venind și apucându de mână, a rădicat-o; și îndată au lăsat-o frigurile; și i-a servit.
- 32 ^a Eră făcându-se séra, cândă apunea sórele, aduceau la d'insul pre toți bolnavii și demoniași. Și totă cetatea era aduna-

tă la ușă. Și elă a vindecat pre mulți, cari pătimiau de multe feluri de bóle, și a scos mulți demoni; și nu lăsa pre demoni să vorbescă, pentru că-lă cunoseau.

Și ^a dăoa și de demănătă sculându-se, a eșit, și s'a dus în loc pustiu; și acolo se ruga.

Și l'au urmat Simon și soțul lui. Și găsindu-lă, i-au dișu: Toți te caută. Și elă li-a dișu: ^a Să mergem în cetățile cele mai aproape, ca să predicăm și acolo; că 'spre acesta am venit. ^a Și predica în sinagoge lor prin totă Galilea, și scotea demoni.

^a Și a venit la d'insul un leproș, rugându-lă, și ingenunchiându înaintea lui, și zicându-i: Dacă voiesci, poți să mă curățesc. Și făcându-i-se milă lui Iisus, și-a întins mână, s'a atins de el, și i-a dișu: Voiesc, fii curățit. Și vorbind elă, îndată a despărut de la d'insul lepra, și s'a curățit. Și oprindu-lă de a vorbi de această, îndată l'a demist. Și i-a dișu: Veďi să nu spui nimic nimenui, ci mergi de te arătă preutului, și du pentru curățirea ta cele 'ce a ordinar Moisi, spre mărturiă lor.

Eră elă eșind, a început a vorbi multe și a răspândi cuvântul; așa că Iisus nu mai putea să între pe față în cetate, ci era afară în locuri pustii; ^a și veniau la elă de pretutindenea.

Iisus vindecă pre un paralic în Capernaum.

Și eră-și ^a a intrat în Capernaum după câte-va zile; și s'a auditu că este într-o casă. Și îndată s'au adunat mulți, de nu mai puteau încăpe nici pe lângă ușă; și elă li predica cuvântul.

Și au venit la d'insul, aducându pre un paralic, care se purta de patru. Și neputendu ei a se apropia de elă pentru mulțime, au descoperit acoperimentul casei, unde se afla elă; și spărgându-lă, au pogorit patul în care jăcea paralicul. Eră Iisus vedându credința loră, a dișu paralicului: Fiule! iertă-ți-se păcatele tale. Și erau acolo unia din cărturari, ședendu și cugetându în ânimele lor; Pentru ce acesta vorbește astu-feliu de blăsteme? ^a cine pôte ierta păcatele, de câtă numai unul Dumnezeu? Și îndată ^a cunoscendu Iisus în spiritul se, că aceia așa cugetau în sine-și, li-a dișu: De ce cugetați acestea în

p Mat. 4. 12.
q Mat. 4. 23.
r Dan. 9. 25.
Gal. 4. 4.
Efec. 1. 10.
s Mat. 3. 2. &
4. 17.

t Mat. 4. 18.
u Luc. 5. 4.
v Mat. 19. 27.
w Luc. 5. 11.
x Mat. 4. 21.
y Mat. 4. 18.

z Luc. 4. 31.
aa Mat. 7. 28.
ab Luc. 4. 35.
ac Mat. 8. 29.
ad Vers. 34.
ae Cap. 9. 30.

af Mat. 8. 14.
ag Luc. 4. 38.
ah Mat. 8. 16.
ai Luc. 4. 40.
aj Cap. 3. 19.
ak Luc. 4. 41.

Veďi Efec. 16.
17. 18.
l Luc. 4. 42.
m Luc. 4. 43.
n Isa. 61. 1.
o Ioan 16. 28.

p Mat. 4. 23.
q Luc. 4. 44.
r Mat. 8. 2.
s Luc. 5. 12.
t Lev. 14. 3. 4.

u Luc. 5. 14.
v Luc. 5. 15.
w Cap. 2. 12.

Cap. 2. 2.
a Mat. 9. 1.
b Luc. 5. 18.
c Iov 14. 4.
d Isa. 43. 25.
e Mat. 9. 4.

- 9 ămilele vóstre? ^a Ce este mai lesne—a dice paralicului: Iértă-ți-se păcatele, séu a dice: Scólă-te, rēdică-ți patulū teū, și ămbălă?
- 10 Dară ca să sciți, că Fiulū omulū are putere pe pământū a ierta păcatele, (a ăisū paralicului): Tie ăicū: Scólă-te, și rēdică-ți
- 11 patulū teū, și mergi la casa ta. Și îndată s'a sculatū, și rēdicându-și patulū, a eșitū înaintea tuturorū, de se uimiau toți, și măriați pre Dumneđeū, ăicēndū: Nici o dată nu amū vēđutū așa.

Chiamarea lui Matteiū, și ospēlulū la casa sa; vorba despre postire.

- 13 ^a Și éră-și a eșitū la mare, și tótă mulțimea venia la d'insulū, și elū 'i învăța.
- 14 ^a Și trecēndū, a vēđutū pre Levi alū lui Alfeiū ședēndū la vamă, și i-a ăisū: Urmēză-mi. Și sculāndu-se, i-a urmatū.
- 15 ^a Și pre-cāndū ședea elū în casa lui, mulți vameși și păcătoși ședeaū împreună cu Iisusū și cu discipulii sei; că erau mulți, și-i urmau. Erū cārturarii și Fariseii vēđēndu-lū, că mănāncă cu vameșii și cu păcătoșii, ăiceaū discipulilorū lui: Pentru ce cu vameșii și cu păcătoșii mănāncă și bea? Și aūđindū Iisusū, li-a ăisū: ^a Nu aū trebuință cei sântoși de medicū, ci cei bolnavi; nu amū venitū să chiamū la pocāință pre cei drepti, ci pre cei păcătoși.
- 18 ^a Erū discipulii lui Ioanū și ai Fariseilorū, cari postiaū, aū venitū, și i-aū ăisū: De ce postescū discipulii lui Ioanū și ai Fariseilorū, erū discipulii tei nu postescū? ăis'a lorū Iisusū: Aū dóră potū nuntașii să postescă, până cāndū este mirele cu d'insii? pe cātū timpū aū pre mirele cu ei, nu potū să postescă. Dară vorū veni ăile, cāndū se va lua mirele de la d'insii; și atuncea vorū posti în acele ăile. Și nimenea nu cósē petecū de pānză nouă la unū vestmēntū vechiū; altmintrelea peteculū celū nou trage din celū vechiū, și ruptura se face mai rea. Și nimenea nu pune vinū nou în foi vechi; altmintrelea vinulū celū nou sparge foi, și vinulū se vērșă, și foi se perdū; ci vinulū nou trebuie să se pună în foi noi.

Sămbăta discipulii smulgū spice, și Iisusū vindecă pre unū omū cu mână uscată.

- 23 ^a Și mergēndū elū sămbăta prin ogóre, aū începutū discipulii lui, pre-cāndū mergeaū, ^a a smulge spice. Erū Fariseii i-aū ăisū: Veđi ce facū ei sămbăta, lucru ce nu se cuvine! Erū elū li-a ăisū: Aū nici odată nu ați cetitū 'ce a făcutū Davidū, cāndū a

avutū lipsă, și a flāmānditū, elū și cei ce erau cu d'insulū? Cumū a intratū în casa 26 lui Dumneđeū în timpulū archiereului Abiatarū, și a māncatū pānile punerei-înainte, ^a care nu se cădea să le mănānce, de cātū numai preușilorū; și a datū și celorū ce erau cu elū. Și li-a ăisū: Sămbăta pentru 27 omū s'a făcutū, erū nu omulū pentru sām-bătă. Dreptū aceea ^a Domnū este Fiulū o- 28 mului și alū sām-bătei.

SI éră-și ^a a intratū în sinagogă; și era a- 3 colo unū omū, care avea mână uscată. Și pāndiaū pre Iisusū, de va vindeca sām-băta, ca să-lū pótă acusa. Și elū a ăisū o- 3 mului, care avea mână uscată: Vino în me- 4 dilocū! Atuncea li-a ăisū: Se cuvine óre sām-băta a face bine séu a face rău? a scăpa 5 viēta, séu a ucide? Erū ei tăceaū. Și cāu- 6 tāndū spre ei cu mânia, și intristāndu-se pentru împetirrea ămei lorū, a ăisū o- mului: Întinde-ți mână ta. Și a întins'o, și s'a făcutū mână lui éră-și sântoșă, ca și cea-l-altă. ^a Și eșindū Fariseii, îndată s'aū sfātuitū cu ^a Erodianii asupra lui, ca să-lū pērdă.

Iisusū la marea Galileei este urmatū de mulțimi.

Erū Iisusū s'a trasū cu discipulii sei cā- 7 tră mare; și i-aū urmatū mulțime mare din Galilea ^a și din Iudea, Și din Ierusalimū, și 8 din Idumea, și de d'incolo de Iordanū, și cei din prejurulū Tirulū și alū Sidonulū: mulțime mare, aūđindū cāte făcea, a venitū la d'insulū. Și a ăisū discipulilorū sei, să-lū 9 ascepte o luntre, pentru mulțime, ca să nu-lū impresóre. Că pre mulți a vindecatū, în 10 cātū se îmbulziaū spre elū, ca să se atingă de d'insulū cāți aveaū chinuri. ^a Si spiritele 11 cele necurate, cāndū 'lū vedeau, se prostēr- neau înaintea lui, și strigaū, ăicēndū: ^a Tu ești fiulū lui Dumneđeū. Și 'i-a certatū 12 multū, să nu-lū facă cunoscutū.

Iisusū alege și rōnduesce pre cei dūoi-spre-đece apostoli.

^a Și s'a suitū în munte, și a chiamatū pre 13 cari a voitū; și aū venitū la d'insulū. Și a 14 orōnduitū dūoi-spre-đece, ca să fie cu elū, și ca să-lū trāmētă să predice, Și să albă 15 putere a vindeca bólele, și a scóte demonii. Și ^a a pusū lui Simonū numele Petru; 16 Și pre Iacobū alū lui Zebedeiū, și pre Ioanū, 17 fratele lui Iacobū; și li-a pusū numele Boanergesū, adecă: Fiilū tunetului; Și pre An- 18 dreisū, și pre Filipū, și pre Bartolomeiū, și pre Matteiū, și pre Toma, și pre Iacobū

d Mat. 9. 5.
e Mat. 9. 9.
f Mat. 9. 9.
g Mat. 9. 27.
h Mat. 9. 10.

A Mat. 9. 12, 13.
& 18. 11.
Luc. 5. 31, 32.
& 19. 10.
1 Tim. 1. 15.

i Mat. 9. 14.
Luc. 5. 33.
j Mat. 12. 1.
Luc. 6. 1.
k Deut. 23. 25.

l 1 Sam. 21. 6.
m Esod. 29. 32.
33.
Lev. 24. 9.
n Mat. 12. 8.

Ocupulū 3.
o Mat. 12. 9.
Luc. 6. 6.
p Mat. 12. 14.

q Mat. 22. 16.
r Luc. 6. 17.
s Cap. 1. 23, 24.
Luc. 4. 41.

t Mat. 14. 33.
Cap. 1. 1.
u Mat. 12. 16.
Cap. 1. 25, 24.

v Mat. 10. 1.
Luc. 6. 12. &
9. 1.
w Ioan. 1. 42.

altă lui Alfeiu, și pre Taddeiu, și pre Simon, Cananeul; Și pre Iuda, Iscariotul, care l'a și vîndut.

Iisus se socotesce de nebulă de cătră rudele sale; cărturari și Farisei spun că elu stă în legătură cu Satana; răspunsurile sale la amîndoi.

20 Și au venit în casă. Și eră-și s'a adunat mulțimea, de nu puteau ei nici pâne să mănânce. Și auzîndu ai lui de acesta, au eșit, ca să-l apuce; că diceau: Este în uimire.

22 Și cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim, diceau: Elu are pre Beelzebul, și prin domnul demonilor scôte demonii.

23 "Și chîmându-l, li-a vorbit în parabole; Cum pôte Satana să scôte pre Satana?

24 Și dacă o împărăție se va desbina în sine, nu pôte să stee împărăția aceea. Și dacă o casă se va desbina în sine, nu pôte să stee casa

26 aceea. Și dacă Satana s'a sculat însu-și asupra sa, și s'a desbinat, nu pôte să stee,

27 ci are sfârșit. "Nimene nu pôte să intre în casa celui tare să răpescă vasele lui, de nu va lega mai înteu pre cel tare; și atunci

28 cea va preda casa lui. "Adevăr dîc voî: Tote păcatele se vor ierta fiilor omilor, și ori-cari blăsteme, cu cari vor blăstema.

29 Dară cine va blăstema asupra Sântului Spiritu, nu i se va ierta în eternu, ci este vinovat judecăței eterne. Pentru că diceau: Spiritu necurat are.

31 "Deci au venit frații lui și muma lui, și stîndu afară, au tramesu la elu, chîmându-l.

32 Și ședea mulțimea împrejurul se, și i-a dîs: Ecce, muma ta și frații tei afară

33 te caut. Eră elu li-a răspuns, dîcîndu: Cine este muma mea, se frații mei? Și

34 căutîndu la cei ce ședea împrejurul se, a dîs: Ecce muma mea și frații mei! Că ori-cine va face voia lui Dumnezeu, acela mi este frate și soră și mumă.

Parabola semănătorului, a semîței și a grăunte-lui de muștar.

4 SI "eră-și a început a înveța lîngă mare; și s'a adunat la d'insul mulțime mare, în cîtu a intrat în corabiă, și a ședut pe mare; și totă mulțimea sta pe uscat lîngă mare. Și-i înveța mult în parabole; și în invetătura sa li-a dîs: Ascultați! Ecce, un semănător a eșit să sîmîne. Și semînîndu, unele au cădut lîngă cale, și au venit păsările cerului, și le-au mîncat.

Eră altele au cădut pe locuri petroase, unde nu avea mult pămînt; și îndată au resărit, pentru că nu avea pămînt adîncu. Eră resărîndu sîrele, s'au pîlit; și pentru că nu avea rădîcină, s'au uscat.

Eră altele au cădut între spinii, și au crescut spinii, și le-au înecat, și nu au făcut fructu. Eră altele au cădut pe pămînt bun,

și au făcut fructu, înlîndu-se și crescîndu; și au produs unele trei-deci, altele șese-deci, eră altele o sută. Și li dîcea: Celu ce are urechi de audîtu, audă.

"Eră cîndu a fost singur, cei ce eră lîngă elu, împreună cu cei dîoi-spre-dece, l'au întreatu despre parabolă. Și li-a dîs:

Voî s'a datu a sci misterul împărăției lui Dumnezeu, eră celor de afară se facu tote în parabole; Ca privîndu să privescă, dară să nu cunoscă; și auzîndu să audă, dară să nu înleagă; ca nu cumu-va să se întorcă, și să li se ierte păcatele lor.

Si li-a dîs: Au nu înlegeti această parabolă? Cum dară veți înleage tote parabolele? Semănătorul sîmîne cuvîntul.

Și acestia sînt cei de lîngă cale, unde se sîmîne cuvîntul; dară cîndu l'au audu, îndată vine Satana, și iea cuvîntul, care

este sîmînat în âmele lor. Și d'asemenea acestia sînt cei ce se sîmîne pe locuri petroase, cari, cîndu audu cuvîntul, îndată

l'au primescu cu bucurie; Dară nu au rădîcină în sine-și, ci sînt numai pînă la unu timp; și apoi rîdicîndu-se strîmtoare se persecuțiune pentru cuvîntu, îndată se scandalizează.

Și acestia sînt cei ce se sîmîne între spinii, cari audu cuvîntul; Dară grijele lumii acesteia, și amăgirea avuției, și poftelile celorlalte intrîndu, înecă cuvîntul,

și se face neroditor. Și acestia sînt cei sîmînați pe pămîntu bun; cari audu cuvîntul, și l'au primescu, și facu fructu, unii trei-deci, alții șese-deci, și alții o sută.

"Și li-a dîs: Au dîră se aduce lumină, ca să se pună suptu obroc, se suptu patu? au nu ca să se pună în sfecnicu? Că nu este ce-va tînuitu, care să nu se vadescă;

nicu ascunsu, de cîtu ca să vină la arătare. De are cine-va urechi de audîtu, să audă! De are cine-va urechi de audîtu, să audă!

Si li-a dîs: Vedeți ce audîți! Cu ce mîsură mîsurăți, vi se va mîsura; și voî celor ce audu, vi se va mai adăugi. Că celu ce are, i se va da; eră celu ce nu are, chiar cee ce are i se va lua.

Și dîcea: Așa este împărăția lui Dumnezeu. "Așa este împărăția lui Dum-

j Cap. 6. 31.
k Ioan 7. 5. &
10. 30.
l Mat. 9. 34. &
10. 25.
Luc. 11. 15.
Ioan 7. 20. &

8. 48. 53. &
10. 20.
m Mat. 12. 25.
n Isa. 49. 24.
Mat. 12. 29.
o Mat. 12. 31.
Luc. 12. 10.

1 Ioan 5. 16
p Mat. 12. 46.
Luc 8. 19.
—
Opusul 4.
q Mat. 13. 1.

Luc. 8. 4.
b Cap. 12. 38.
c Ioan 15. 5.
Col. 1. 6.
d Mat. 13. 10.
Luc. 8. 9. etc.
e 1. Cor. 5. 12.

Col. 4. 5.
1 Tes. 4. 12.
1 Tim. 3. 7.
f Isa. 6. 9.
Mat. 13. 14.
Luc. 8. 10.
Ioan 12. 40.

Fapt. 28. 36.
Rom. 11. 8.
g Mat. 13. 19.
h 1 Tim. 6. 9.
Vers. 9.
i Mat. 5. 15.
Luc. 8. 16. &

11. 33.
j Mat. 10. 36.
Luc. 12. 3.
k Mat. 11. 15.
Vers. 9.
l Mat. 7. 2.

Luc. 6. 38.
m Mat. 13. 12.
& 25. 29.
Luc. 8. 18. &
19. 26.
n Mat. 13. 24.

neede, ca și cându aruncă unū omū semîn-
27 ță în pământū. Și dacă dórme sêu dacă
se scóla, nóptea și diúă, semînța resare și
28 cresce, cumū nu scie elū. Că pământulū
produce din sine ântîiū érbă, apoi spicū,
29 după aceea grău deplinū în spicū. Érū cândū
se cóce fructulū, îndată^a punū secerea, pen-
tru că a sositū secerișulū.

30 Și dícea: ^aCuī vomū asemēna împērația
lui Dumneđeū? sêu cu ce parabolă o vomū
31 închipui? *Este* ca grăuntele de muștarū,
care, cândū se sēmēnă în pământū, este mai
micū de câtū tóte semînțele de pe pământū;
32 Érū după ce s'a sēmēnatū, cresce și se face
mai mare de câtū tóte legumele, și pro-
duce ramuri mari, de potū să locuēscă pā-
serile cerilui suptū umbra lui.
33 ^aȘi cu multe parabole ca acestea li vor-
bia cuvēntulū, precumū puteau să audă.
34 Și fără de parabolă nu li vorbea; érū cândū
eraū singuri, esplica tóte discipulilorū sei.

*Iisus trecēndū marea, potolesce furtună; la Ga-
dara vindecă pre unū demonisatū, și demonilorū
li permite a perde o turmă de porci.*

35 ^aÎn aceea di, făcēndu-se séră, li-a díșū:
36 Să trecemū de ceea parte. Și lāsāndū mul-
țimea, l'aū luatū în corabiă, precumū era.
37 Și erau și alte corabiī cu d'insulū. Și
s'a rēdicatū furtună mare de vēntū, și va-
lurile nāvāliāū în corabiă, în câtū ea se îm-
38 plu. Érū elū era la cārmă, dormindū pe
cāpētēiū; și desceptāndū-lū, i-aū díșū: În-
vētătorule, aū nu-ți este grijă, că perimū?
39 Și sculāndu-se, a certatū vēntulū, și a díșū
mārei: Tacī, liniscesce-te! Și a încetatū
40 vēntulū, și s'a făcutū linisce mare. Și li-a
díșū: De ce sūnteți atâtū de fricoși? cumū
41 nu aveți credință? Și s'aū infricoșatū cu
frică mare, și díceaū unulū cătră altulū:
Ore cine este acesta? că și vēntulū și ma-
rea 'lū ascultă.

5 **S**I ^aaū venitū d'incolo de mare, în laturea
2 Gadarenilorū. Și eșindū elū din cora-
biă, îndată l'a întimpinatū unū omū din mor-
3 minte cu spiritū necuratū, Care avea lo-
cuița sa în morminte; și nimenea nu pu-
4 tea să-lū lege, nici *chiarū* cu lanțuri; Că
de multe ori fiindū legatū cu cătușe și cu
lanțuri, elū rupea lanțurile, și sfārāma că-
tușele; și nimenea nu putea să-lū înfrēneze.
5 Și pururea, nóptea și diúă, era prin munți
și prin morminte, strigāndū, și lovindu-se cu
petre.

6 Érū vēdēndū pre Iisusū de departe, a
7 alergatū, și i s'a închinatū. Și strigāndū
cu vóce tare, a díșū: Ce este mie cu tine,

Iisuse, fiulū lui Dumneđeū celui Pré-inaltū?
te jurū pe Dumneđeū, să nu mă chinuesci.
Că i-a díșū: Ești, spirite necuratū, din omū! 8
Și l'a întreatū: Care-ți este numele? Și a 9
respunsū, dicēndū: Legiōnă 'mī este numele;
că sūntemū mulți. Și-lū ruga multū, să nu-i 10
trāmētā afarā din acea lature.

Și era acolo lūngă munte o turmă mare 11
de porci, pāscēndū. Și l'aū rugatū toți de- 12
moniī, dicēndū: Trāmēte-ne în porci, ca să
ințrāmū într'insii. Și îndată Iisusū li-a datū 13
voiā. Și eșindū spiritele necurate, aū in-
tratū în porci; și s'a aruncatū turma din
înālțime în mare, (eraū ca la două mii); și
s'aū inecatū în mare. Érū cei ce pāscēau 14
porciī aū fugitū, și aū datū scire în ȋestate
și prin țerāne; și aū eșitū, ca să vēdā ce
s'a petrecutū. Și aū venitū la Iisusū, și 15
aū vēdūtū pre celū ce fusese demonisatū și
avusese legiōnă, șēdēndū și îmbrăcatū și in-
tregū la minte; și s'aū spāimēntatū. Și spu-
neau lorū cei ce vēduserā ce s'a făcutū ce- 16
lū demonisatū, și cele despre porci. Și ^aaū 17
începutū a-lū ruga să eșā din laturea lorū.

Și ințrāndū elū în corabiă, celū ce fu- 18
sese demonisatū 'lū ruga, ca sa fie cu d'in-
sulū. Érū Iisusū nu l'a lāsātū, ci i-a díșū: 19
Mergi în casa ta la ai tei, și li spune ce
ți-a făcutū Domnulū, și *cā'tū* te-a miluitū.
Și s'a dusū, și a începutū a da în scire în 20
Decapole ce i-a făcutū Iisusū; și toți se
minunăū.

*Iisusū înviesă pre fiica lui Iairū; și vindecă pre
o femeā cu curgerea de sänge.*

^aȘi trecēndū Iisusū în corabiă érá-și de 21
ceea parte, s'a adunatū la elū mulțime ma-
re; și elū era lūngă mare.

^aȘi éccē, a venitū unulū din mai mari 22
sinagogei, cu numele Iairū; și vēdēndū-lū,
a cădūtū la piciórele lui; Și-lū ruga multū, 23
dicēndū: Fiica mea este aprópe de mórte;
vino, *rogu-mē*, și pune-ți mānele preste d'in-
sa, ca să se vindece; și va trăi. Și a mersū 24
Iisusū cu d'insulū, și i-a urmatū mulțime
mare, și-lū împesura.

Érū o femeā, ^aavēndū curgerea sāngelui 25
de două-spre-dece ani, Și care multe sufe- 26
rise de la mulți medici, și-și cheltuisē tóte
cele ce avusese, fără a folosi, ci totū mai
rēū i se făcea; Auđindū despre Iisusū, a 27
venitū între mulțime din apoi, și s'a atinsū
de vestmēntulū lui. Că dícea: Numai de 28
mē voiū atinge de vestmintele sale, mē voiū
vindeca. Și îndată s'a uscatū isvorulū sān- 29
gelui ei, și a simțitū în corpū, că s'a vin-
decatū de chinulū acela. Și îndată Iisusū 30

^a Apoc. 14. 15.
p Mat. 13. 31.
Luc. 13. 18

Fap. 2. 41. &
4. 4. & 5. 14.
& 19. 20.

q Mat. 13. 34.
Ioan 16. 13.
r Mat. 8. 18, 23.

Luc. 8. 22.

Opusul 5.
a Mat. 8. 28.
Luc. 8. 26.

b Mat. 8. 34.
Fapt. 16. 39.
c Luc. 8. 33.

d Mat. 9. 1.
Luc. 8. 40.
e Mat. 9. 18.

Luc. 8. 41.
f Lev. 15. 25.
Mat. 9. 20.

eunoscându în sine-și ¹puterea ce a eșit
din el, întorcându-se către mulțime, a ²zis:
31 Cine s'a atinsu de vestimentele mele? ³Erū
discipulii lui i-au ⁴zis: Veđi că mulțimea
te impresoră, și ⁵dică: Cine s'a atinsu de
32 mine? ⁶Și căuta împrejur, ca să vedă pre
33 cea ce a făcutu acesta. ⁷Erū femea, infri-
coșându-se și tremurându, sciindū ce s'a în-
tēplatū cu ea, a venitū și a căđutū ina-
34 intea lui, și i-a spusū totū adevērulū. ⁸Erū
elū i-a ⁹zis: Filcă, ¹⁰credința ta te-a însănē-
toșatū; mergi în pace, și fii liberă de chi-
nulū teū.
35 ¹¹Încă vorbindū elū, aū venitū ¹²uniā de la
mai marele sinagoge, ¹³dicēndū: Filca ta a
muritū; pentru ce mai superi pre învēțato-
36 rulū? ¹⁴Erū Iisusū îndatā ce a auđitū cu-
vēntulū, ce se vorbea, a ¹⁵zisū mai marelui
37 sinagoge: Nu te teme: crede numai! ¹⁶Și
nu a lāsātū pre nici unulū să-i urmeze, de-
cātū numai pre Petru și pre Iacobū, și pre
38 Ioanū, fratele lui Iacobū. ¹⁷Și a venitū în
casa mai marelui sinagoge, și a privitū ego-
motulū și pre cei ce plāngeaū și se vāitāū
39 multū. ²⁰Și intrāndū, li-a ²¹zisū: De ce vē tur-
burați și plāngeți? Copila nu a muritū, ci
40 ²²dōrme. ²³Și-și rideaū de d'insulū. ²⁴Erū elū
scotēndū afarā pre toți, a luatū pre pārin-
tele și pre muma copilei, și pre cei ce e-
raū cu elū, și a intratū unde jācea copila.
41 ²⁵Și apucāndū pre copilā de mână, i-a ²⁶zisū:
Talita! cumi; adecā: Copilā, ²⁷ți dicū: Scōlā-te.
42 ²⁸Și îndatā s'a sculatū copila, și āmbła; cā era
de dūoi-spre-dece ani. ²⁹Și s'au uimitū cu
43 uimirē mare. ³⁰Și ³¹li-a ordinarū, nimenē să
nu sciā acēsta; și a ³²zisū să-i deē să mā-
nānce.

Iisusū învēță în Nazaretū, și este nesocotitū acolo.

6 ¹SI ²a eșitū de acolo, și a venitū în patria
sa; și i-au urmatū discipulii sei. ³Și
2 fiindū sāmăbātā, a începutū a învēța în si-
nagogā; și mulți auđindu-lū, se miraū, di-
cēndū: ⁴De unde are acestū omū aceste?
Și ce feliū de înțelepciune i s'a datū? în
cātū și minuni ca aceste s'au facā prin
3 mānele lui? ⁵Aū nu este acesta teslarulū,
fiulū Mariei, și ⁶fratele lui Iacobū, și alū
lui Iose, și alū lui Iuda, și alū lui Simon?
Și aū nu sūnt surorile lui aicea la noi? ⁷Și
8 se scandalisā de d'insulū.
4 ⁹Erū Iisusū li-a ¹⁰zisū: ¹¹Nu este profetulū
neonoratū, de cātū în patria sa, și între ru-
5 dele sale, și în casa sa. ¹²Și acolo nu pū-

tea să facā nici o minune, fără de cātū pu-
indu-și mānele sale preste pučini bolnavi,
i-a vindecatū. ¹³Și ¹⁴se mira de necredința lorū. 6

*Călătoria a treia prin cetățile Galileei; trāmete-
rea celorū dūoi-spre-dece.*

¹Și āmbła prin satele cele din prejurū,
invēțāndū.

²Și a chiāmatū pre cei dūoi spre-dece, și 7
a începutū a-i trāmete cāte dūoi, și li-a datū
putere asupra spiritelorū celorū necurate.
Și li-a ordinarū, să nu iea nimicu pe cale, 8
de cātū numai toēgū; nici trāistā, nici pā-
ne, nici bani în cingētōre; Ci numai ⁹s'ā fie
incālțați cu sandali; și să nu se imbrace cu
dūoē vestminte. ¹⁰Și li-a ¹¹zisū: Ori-unde veți
intra în casā, acolo petreceți până ce veți
eși de acolo. ¹²Și ori-cāți nu vē vorū primi,
11 nici vē vorū asculta, eșindū de acolo, ¹³scu-
turați pulberea de supțu piciorōle vōstre,
spre mărturiā asupra lorū. Adevērū, ¹⁴dicū
12 vōui, va fi mai ușorū Sodomei și Gomorreii
în diūa judecāței de cātū cetăței aceleia.
Și eșindū, predicaū, ca să se pocāescā; ¹⁵Și
13 scoteaū mulți demoni, ¹⁶și ungeaū cu oleiū
pre mulți bolnavi, și-i vindecaū.

*Erodū aude de Iisusū; mōrtea lui Ioanū Botezā-
torulū.*

¹Și a auđitū ²despre d'insulū regele Erodū, 14
(cā numele lui se făcuse cunoscutū); și ³di-
cea: Ioanū Botezătorulū s'a sculatū din
mōrți, și pentru acēsta lucrēzā puterile în-
tr'insulū. ⁴Alții diceaū: Este Ilie; ⁵erū alții
15 diceaū: Este profetū, seū ca unulū din pro-
feți. ⁶Erū Erodū auđindū, a ⁷zisū: Acesta
16 este Ioanū, căruia amū tăiatū capulū; elū
s'a sculatū din mōrți.

Cā acestū Erodū trāmetēndū, a prinsū 17
pre Ioanū, și l'a legatū în închisōre, pentru
Erodiada, femea lui Filipū, fratele seū; cā
i-o luase de femeā. Cā Ioanū dicea lui 18
Erodū: ¹Nu ți se cade să abfi pre femea fra-
telui teū. ²Erū Erodiada ³lū pāndia, și vrea
19 să-lū omōre; darā nu putea. Cā Erodū ⁴re-
20 specta pre Ioanū, sciindū-lū omū dreptū și
sāntū, și-lū ocrotia: și ascultāndū-lū, făcea
multe, și-lū asculta bucurosū.

¹Erū venindū o ²di potrivită, cāndū Erodū 21
făcea ospēțū ³la diūa născerei sale domnilorū
sei, căpitenielorū, și celorū mai mari ai Ga-
lileei; ⁴Și intrāndū fiica Erodiadei, și dan-
22 țāndū, și plācēndū lui Erodū și celorū ce
ședeā la mēsā cu d'insulū, a ⁵zisū regele

g Luc. 6. 19 & 8. 46.	k Fapt. 9. 40. i Mat. 8. 4. & 9. 30 & 12.	o Copulū 6. a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.
h Mat. 9. 32. Cap. 10. 52. Fapt. 14. 9.	l 16. & 17. 9. Cap. 3. 12. Luc. 5. 14.	a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16. b Ioan. 6. 43.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.
i Luc. 8. 49. Ioan 11. 11.	l 16. & 17. 9. Cap. 3. 12. Luc. 5. 14.	a Mat. 13. 54. Luc. 4. 16. b Ioan. 6. 43.	d Gal. 1. 19. e Mat. 11. 6. f Mat. 13. 57.	g Cap. 9. 23. h Isa. 59. 16. i Mat. 9. 35.	j Fapt. 13. 8. k Mat. 10. 11.	l 18. 6. m Iac. 5. 14.	n Luc. 2. 19.

fetei: Cere de la mine ori-ce voiesci, și-ți
23 voiū da. Și s'a juratū ei: "Ori-ce vei cere
de la mine 'ți voiū da, până la jumătate
24 din împărăția mea. Ea eșindū, a disū mu-
mei sale: Ce să cerū? Erū aceea a disū:
25 Capulū lui Ioanū, Botezătorulū. Și îndată
ințrândū cu grăbire la rege, a cerutū, di-
cēndū: Voiū ca să-mi dai acumū în tpsiā
26 capulū lui Ioanū, Botezătorulū. "Și s'a in-
tristatū regele fōrte; darā, pentru jurāmēn-
tulū și pentru cei ce ședeau împreună cu
d'insulū, nu a voitū să-i 'respingā cererea.
27 Și îndată trāmetēndū regele pre unulū din
guarda sa, 'i ordinā să aducā capulū lui;
erū elū mergēndū, i-a tăiatū capulū în in-
28 chisōre; Și a adusū capulū lui în tpsiā, și
l'a datū fetei, și fēta l'a datū mumei sale.
29 Și auđindū discipuliū lui, au venitū, și au
rēdicatū corpulū lui, și l'au pusū în mormēntū.

*Cei dūoi-spre-dece se re'ntorcū, și Iisusū se re-
trage cu d'insū la unū locū deșertū; poporulū 'i
urmēzā, și elū dā de māncare unei mulțimi.*

30 "Și s'au adunatū apostoliū la Iisusū, și
i-au spusū tōte cāte au făcutū și cāte au
31 învățatū. "Și elū li-a disū: Veniți voi sin-
guri deosebi, în locū pustiiū, și vē repau-
sați pučinū; cā "eraū mulți cari veniāū și
se duceau, și nu aveau timpū nici să mā-
32 nānce. "Și s'au dusū în locū pustiiū deo-
sebi, cu corabiā.
33 Și i-a vēdūtū mulțimea mergēndū, și
mulți l'au cunoscutū, și alergau acolo pe
josū din tōte cetățile, și au venitū mai 'n-
ainte de cātū ei, și s'au adunatū la d'insulū.
34 "Și eșindū Iisusū, a vēdūtū mulțime mare,
și i s'a făcutū milā de ei; pentru cā eratū
ca oile ce nu au păstorū; și "a începutū a-i
35 învăța multe.
"Și fiindū ōra acuma înaintatā, s'au a-
propiatū de d'insulū discipuliū lui, dicēndū:
36 Loculū este pustiiū, și ōra acuma înaintatā;
Demite-i, ca mergēndū în cetățile cele din
prejurū și în sate, să-și cumpere pāni; cā
37 nu au ce să mānānce. Elū respundēndū,
li-a disū: Dați-li voi să mānānce. Și i-au
disū: "Au dōrā vomū merge și vomū cum-
pēra pāni de dūoē sute de denari, și li
38 vomū da să mānānce? Elū li-a disū: Cāte
pāni aveți? mergeți de vedeți. Și cāndū
au aflatū, au disū: "Cinci, și dūoi pesci.
39 Și li-a disū să așede pre toți, cete, cete,
40 pe erbā verde. Și au ședūtū rōnduri,
41 rōnduri, cāte o sutā și cāte cinci-deci. Și
luāndū cele cinci pāni și cei dūoi pesci,
cāntāndū la ceriū, "a bine-cuvēntatū, și a

frāntū pānile, și le-a datū discipulilorū sei,
sā le punā înaintea lorū; și cei dūoi pesci
i-a împărțitū la toți. Și au māncatū toți, 42
și s'au sāturatū. Și au rēdicatū dūoē-spre- 43
dece paniere pline de fāramături și din pesci.
Și cei ce māncaserā erau ca la cinci miū 44
de bārbați.

Iisusū āmblā pe apă.

"Și îndată a silitū pre discipuliū sei sā 45
intre în corabiā, și sā mergā mai 'nainte de
elū de ceea parte, la Betsaida, până ce va
demite mulțimea. Și după ce i-a demisū, 46
s'a dusū în munte, ca să se rōge.

"Și făcēndū-se sērā, era corabia în medī- 47
loculū mării, și elū singurū pe uscatū. Și 48
i-a vēdūtū cā se chinuiā vēslindū; cā vēn-
tulū li era împotrivā; erū într'a patra strē-
jā a nopței a venitū la d'insū, āmblāndū pe
mare, și "voia sā trecā pe lūngā ei. Erū ei 49
vēdēndū-lū āmblāndū pe mare, li s'a părutū
cā este nālucā, și au strigatū. Cā toți l'au 50
vēdūtū, și s'au turburatū. Și îndată a vor-
bitū cu d'insū, și li-a disū: Indrāsniți, eu
sunt; nu vē temeți. Și s'a suitū la d'insū 51
în corabiā; și a încetatū vēntulū; și ei se
uimira fōrte între sine, și se minunārā. Cā 52
'nu au înțelesū ceea ce se făcuse cu pānile,
pentru cā "ānima lorū era invētoșatā.

"Și trecēndū, au venitū în laturea Ghe- 53
nesaretului, și au stātutū la țermū. Și e- 54
șindū ei din corabiā, îndată l'au cunoscutū;
Și alergāndū prin tōte împrejurimile acelea, 55
au începutū a aduce pre bolnavi acolo, un-
de auđiaū cā era elū. Și ori-unde intra, în 56
sate, sēu în cetāti, sēu în cātune, puneau
prin țerguri pre cei bolnavi, și-lū rugau, ca
"măcarū de pōlele vestmintelorū lui sā se a-
tingā: și cāți se atingeau de elū, se însă-
nētoșau.

*Vorbā despre māncarea cu māni nespālato; tradi-
țiuni fariseice.*

ATUNCEA "s'au adunatū la d'insulū Fa- 7
riseiū și uniū din cārturari, cari veni-
serā de la Ierusalimū; Și vēdēndū pre u- 2
niū din discipuliū lui māncāndū pāne cu
mānele spurcate, adecā nespālato, i-au mus-
tratū. Cā Fariseiū și toți Iudeiū, de nu-și 3
spalā mānele de multe ori, nu mānāncā;
țiindū tradițiunea bētrānilorū. Și dacā vinū 4
din țergū, de nu se spalā, nu mānāncā; și
aște multe sūnt, cari au primitū a le pāzi,
precumū spalarea paharelorū, și a ulciōrelorū,
și a cāldārilorū și a paturilorū. "Atunci l'au 5

• Mat. 5. 2, 6.
• Mat. 14. 9.
• Luc. 9. 10.
• Mat. 14. 13.
• Cap. 3. 20.

• Mat. 14. 13.
• Mat. 9. 36. &
14. 14.
• Luc. 9. 11.
• Mat. 14. 15.

• Luc. 9. 12.
• Num. 11. 13,
23.
• Reg. 4. 43.
• Mat. 14. 17.

• Luc. 9. 13.
• Ioan. 6. 9.
• Veđi Mat. 15.
34.
• Cap. 8. 5.

• Sam. 9. 13.
• Mat. 26. 26.
• Mat. 14. 23.
• Ioan. 6. 17.
• Mat. 14. 23.

• Ioan. 6. 16, 17
• Veđi Luc. 24.
28.
• Cap. 8. 17, 18.
• Cap. 8. 5. &

16. 14.
• Mat. 14. 34.
• Mat. 9. 20.
• Cap. 5. 27, 28
• Fapt. 19. 12.

• Capulū 7.
• Mat. 15. 1.
• Mat. 15. 2.

întrebată Fariseii și cărturarii: Pentru ce nu
âmbăla discipulii tăi după tradițiunea bătră-
nilor, ci mănâncă pâine cu mânele nespălate?

6 Elu răspundându, li-a zis: Bine a pro-
fețit Isaia despre voi, făcarnicilor, pre-
cum scriș este: *Poporul acesta cu bu-*
zele mă onoră, erū anima lorū departe es-
te de la mine. Și în zădar mă adoră, în-
8 *vățându invățături, cari sūnt ordinī omenesci.*
Că lăsându ordinul lui Dumnezeu, ți-neți
tradițiunea omenilor: spălarea ulciōrelorū
și a paharelor; și alte asemenea ca ace-
tea multe faceți.

9 Și li dicea: Bine lepădați ordinul lui
Dumnezeu, ca să ți-neți tradițiunea voastră!
10 Că Moisi a zis: *Onoră pre părintele tău*
și pre muma ta; și: *Celū ce va înjura pre*
părintele său, său pre muma sa, cu mōrte
11 *să mōră. Erū voi diceți: De va dice unū*
omū părintelui său, său mumei sale: Cor-
banū, adecă darū este ceea cu ce te-ai fi pu-
12 *tutū ajuta de la mine: Apoi nu-lū măi lă-*
sași să măi facă ce-va pentru părintele său
13 *său pentru muma sa; Desfințându astă-fe-*
liū cuvântulū lui Dumnezeu prin tradițiunea
voastră, care o ați rōnduitū: și asemenea ca
acestea multe faceți.

14 *Și chiamându la sine pre totă mulțimea,*
li-a zis: Ascultați-mă toți, și înțelegeți.
15 Nimicū nu este din cele ce sūnt afară de
omū, care, intrându într'insulū, pōte să-lū
spurge; ci cele ce esū dintr'insulū, acele
16 sūnt acele ce spurcă pre omū. *A De are ci-*
ne-va urechi de audītū, să audă.

17 *Și dacă a intratū în casă, trăgēndu-se de*
d'inaintea mulțimei, l'au întrebatū discipulii
18 lui despre parabolă. Și li-a zis: Sūnteți
și voi așa de nepricepuți? Aū nu înțelegeți,
cā totū ce intră în omū de din afară, nu
19 pōte să-lū spurge? Pentru că nu intră în
anima lui, ci în pânțec, și ese în urinarū,
20 curățindū tōte bucatele. Și dicea: Ceea
21 ce ese din omū, aceea spurcă pre omū: *Că*
din lă-intru, din anima omenilor, esū cu-
getări rele, adulterii, fornicățiuni, ucideri:
22 *Furturi, lăcomii, vicleșugū, încelăciuni, des-*
frēnări, pismă, blăstemū, trufiă, nebuniă.
23 Tōte aceste rele diu intru esū, și spurcă
pre omū.

O femeă neînduică cēstīgă pentru fiica sa scăpare
de unū demonū.

24 *Și sculându-se de acolo, s'a dusū în la-*
turea Tirului și a Sidonului; și intrându în
casă, voia ca nimenea să sciă de d'insulū;

dară nu a pututū fi ascunsū. Că o femeă, 25
a cărei fiică avea spiritū necuratū, au-
dindū de d'insulū, a venitū și a cădūtū la
picioarele lui; (Femea era Ellinā, de națiu- 26
ne Siro-finiciēnā:) și-lū ruga, ca să scōfă
demonulū din fiica ei. Erū Iisusū i-a zis: 27
Lasă să se sature măi ântēiū copiil; că nu
este bine a lua pânea copiilor, și a o a-
runca cânilor. Erū ea răspundēndū, i-a 28
zis: Adeveratū, Dōmne: totu-și și cânil
suptū mēsă mănâncă din fărimatele co-
piilor. Și i-a zis: Pentru acestū cuvēntū 29
mergi; a eșitū demonulū din fiica ta. Și 30
mergēndū la casa sa, a aflatū demonulū e-
șitū, și pre fiica jăcēndū în patū.

Vindecarea unū omū surdo-mutū.

Și eră-și eșindū din laturea Tirului și a 31
Sidonului, a venitū la marea Galileei, în me-
diloculū laturei Decapolei. Și *aū adusū la* 32
d'insulū pre unū surdū, ce vorbīa cu anevoiā;
și l'au rugatū să-și pună mâna preste d'ins-
sulū. Și luându-lū din mulțime deosebi, a 33
pusū degetele sale în urechile lui, și *scui-*
pândū, s'a atinsū de limba lui; Și cāutândū 34
la ceriū, a suspinatū, și i-a zis: Effata!
adecă: Deschide-te. Și îndată i s'a des- 35
chisū auđulū, și i s'a delegatū legătura
limbei, și vorbīa bine.

Și *li-a ordinarū să nu spună nimenui;* 36
ci cu câtū elū li ordina, ei măi multū spu-
neau. Și se uimīau preste mēsūră, dicēndū: 37
Tōte le-a făcutū bine: și pre surdi i-a fă-
cutū să audă, și pre muți să vorbēscă.

Iisusū eră-și dă de mănecare unei mulțimi mari.

ÎN acele zile, *a fiindū mulțime mare fōrte,* 8
și neavēndū ce mănca, a chiamatū Iisusū
pre discipulii sei, și li-a zis: Milă-mi este 2
de mulțime, că sūnt trei zile de cândū as-
cēptă lungă mine, și nu aū ce mănca; Și 3
de-i voiū demite flāmândi la casele lorū,
vorū slăbi pe cale; că uniūa dintr'înșii aū
venitū de departe. Și i-aū respunsū dis- 4
cipulii lui: De unde va putē cine-va să sa-
ture cu pâne pre acestia aicea în pustiiū?
5 *Și i-a întrebatū: Câte pâni aveți? Dis'aū ei:*
Septe. Și a ordinarū mulțimei să sēdă pe 6
pământū; și luându cele șapte pâni, și mul-
țumindū, a frântū și a datū discipulilor, ca 7
să le pună înaintea lorū: și le-aū pusū în-
aintea mulțimei. Și aveau și puçini pesci- 7
sori; și *a bine-cuvēntândū, a zisū să pună și*
pre aceia *încăntes lorū. Și aū măncatū, și* 8
s'aū saturatū; și aū luatū rămășițe de fă-

o Isa. 29. 13.
Mat. 15. 8.
d Ezech. 20. 12.
Deut. 5. 16.
Mat. 15. 4.

o Ezech. 21. 17.
Lev. 20. 9.
Prov. 20. 20.
f Mat. 15. 5. &
23. 18.

g Mat. 15. 10.
h Mat. 11. 15.
i Mat. 15. 15.
j Fac. 6. 5. &
8. 21.

Mat. 15. 19.
k Mat. 15. 21.
l Mat. 15. 29.
m Mat. 9. 32.
Luc. 11. 14.

n Cap. 8. 23.
Ioan. 9. 6.
o Cap. 6. 41.
Ioan. 11. 41.
& 17. 1.

p Ioan. 11. 33.
38.
q Isa. 35. 5. 6.
Mat. 11. 5.
r Cap. 5. 43.

Capitūl 8.
a Mat. 15. 32.
b Mat. 15. 34.

Veđi cap. 6.
38.
o Mat. 14. 19.
Cap. 6. 41.

9 rimături șapte paniere. Și cei ce mânca-
seră erau ca la patru mii; și i-a demisă.

*Farisei și Saducei ceru unu semn; desceptare
asupra învătăturii lor.*

10 Și îndată întrându în corabiă cu discipulii
11 sei, a venit în părțile Dalmanutei. Și a
eșit Fariseii, și au început a se întreba
cu d'insul, cerându de la d'insul semn
12 din ceri, ispitindu-l. Și suspinându în
spiritul său, a dis: Pentru ce generați-
nea acésta cere semn? adevărul dicu voui;
Nu se va da generațiunei acestea semn.
13 Și lăsându-i, a intrat ăra-și în corabiă, și
a trecut de ceea parte.
14 Și discipulii uitaseră să ție pâne, și nu
aveau cu d'înși în corabiă mai mult de
15 cât o pâne. Și li sfătui, dicându: Vedeți,
păziți-vă de aluatul Fariseilor și de alu-
16 atul lui Erod! Și vorbeau între sine, di-
17 cendu: Pâne nici că avem. Eră Iisus
cunoscându, li-a dis: Pentru ce vorbiți în-
tre sine-vă, că nu aveți pâne? încă nu în-
18 țelegeți, nici pricepeți? încă învetoșată a-
veți ânima vóastră? Ochi avându, nu vedeți?
și urechi avându, nu auziți? și nu vi adu-
19 ceți aminte? Cândă am frânt cele cinci
pâni la cele cinci mii, câte paniere pline de
fărimături ați rădicat? Dis'au lui: Dăo-
20 spre-dece. Și cândă cele șapte la cele pa-
tru mii, câte paniere pline de fărimături
21 ați rădicat? Dis'au ei: Șapte. Și li-a dis:
Cum ore încă nu înțelegeți?

Vindecarea unui omi orb la Betsaida.

22 Și a venit la Betsaida; și i-au adus
un orb, și l-au rugat să se atingă de
23 d'insul. Și apucându pre orb de mână,
l'a scos afară din sat; și scuipându pe
ochii lui, și puindu-și mânele sale preste
24 d'insul, l'a întrebat de vede ce-va. Și
cântându, dicea: Vădă omenii ca arborii âm-
25 blându. După acésta ăra-și și-a pus
mânele pe ochii lui, și l'a făcut de a văd
și s'a îndreptat, și a vădută lămurit pre
26 toți. Și l'a trămesu la casa sa, dicendu:
Nici în sat să intri, nici să spu cui-va în
sat.

*Mărturisirea lui Petru; Iisus preface suferințele
sale, mórtea și învierea sa.*

27 Și a eșit Iisus și discipulii sei în sa-
tele de lângă Cesarea lui Filip; și pe cale
a întrebat pre discipulii sei, dicendu-li:

Cine dicu omenii, că sânt eu? Eră ei au 28
răspuns: Ioan Botezătorul; alții, Ilie;
eră alții: Unul din profeți. Dis'a elu lor: 29
Dară voi, cine dicită că sânt eu? Și re-
spundendu Petru, i-a dis: Tu esci Christo-
sul. Și li-a ordinară, ca să nu spuă ni- 30
menii despre d'insul.

Și a început a-i învăța, că Fiul omu- 31
lui trebuie multe să sufere, și să se lepede
de bētrâni și de archierei și de cărturari, și
să se omóre, și după trei zile a învia. Și 32
de față vorbea acestu cuvânt; și apucân-
du-l Petru, începu a-l certa. Eră elu în- 33
torcendu-se, și căutându spre discipulii sei,
a certat pre Petru, dicendu: Lipsesce, Sa-
tano! că nu cugeți cele ce sânt ale lui Dum-
neđu, ci cele ce sânt ale omenilor.

Și chîmându la sine mulțimea impreu- 34
nă cu discipulii sei, li-a dis: Ori-cine vo-
iesce să vină după mine, să se lepede de
sine, și să-și ție crucea sa, și să-mi urmeze.
Că celu ce va voi să-și măntuie viața sa, 35
o va perde: eră celu ce va perde viața sa
pentru mine și pentru evangeliă, acela o va
mântui. Că ce va folosi omului, de ar 36
cēstiga lumea totă, și-și ar perde sufletul
seu? Său ce va da omul schimbă pentru 37
sufletul său? Deci celu ce se va rușina de
38 mine și de cuvintele mele într'acești nēm-
desfrēnat și pēcătoșu, de acela și Fiul
omului se va rușina, cândă va veni întru
mărirea Părintelui său cu sântii ângeri.

Și elu li dicea: Adevărul dicu voui, că 9
sânt unia din cei ce staă aicea, cari nu
voră gusta mórte, până cândă nu voră vedă îm-
pērăția lui Dumneđu venindă întru putere.

Schimbarea la față a lui Iisus.

Și după șese zile a luat Iisus pre Pe- 2
tru și pre Iacob și pre Ioan, și i-a suit
în munte înalt deosebi singur, și s'a schim-
bat la față înaintea lor: Și vestmintele 3
lui se făcură strălucitoare, albe fôrte ca ze-
pada, în ce chipu nălbitorul pe pământ
nu pôte să nălbescă. Și li s'a arătat Ilie 4
împreună cu Moisi, și vorbeau cu Iisus.
Și răspundendu Petru, a dis lui Iisus: 5
Învătătoarele, bine este nouă a fi aicea! să
facem trei colibi: ție una, lui Moisi una,
și lui Ilie una. Căci nu scia ce să vor- 6
bescă; că era înfricoșat. Și s'a făcut
năoră, umbrindu-i; și a venit vóce din 7
năoră, dicendu: Acesta este fiul meu cel
iubit; pre acesta ascultați. Și pe dată 8

d Mat. 15. 23.
c Mat. 12. 28. &
16. 1.
f Ioan. 6. 30.
g Mat. 16. 6.
h Mat. 16. 6.
i Luc. 12. 1.

A Mat. 16. 7.
i Cap. 6. 52.
j Mat. 14. 20.
k Cap. 6. 45.
l Luc. 9. 17.
m Ioan. 6. 13.
n Mat. 15. 27.

Vers. 8.
i Cap. 6. 52.
Vers. 17.
m Cap. 7. 33.
n Mat. 8. 4.
o Cap. 6. 43.
o Mat. 16. 13.

Luc. 9. 18.
p Mat. 14. 2.
q Mat. 16. 16. &
6. 69. & 11. 27.
r Mat. 16. 20.
s Mat. 16. 21. &
17. 22.

Luc. 9. 22.
t Mat. 10. 38. &
16. 24.
u Luc. 9. 23. &
14. 27.
v Ioan. 12. 25.
w Mat. 10. 33.

Luc. 9. 26. &
12. 9.
x Vedeți Rom. 1.
16.
y 2 Tim. 1. 8.
z 2. 12.

Capit. 9.
a Mat. 16. 28.
b Luc. 9. 27.
c Mat. 24. 20. &
25. 31.

Luc. 22. 18.
c Mat. 17. 1.
Luc. 9. 28.
d Dan. 7. 9.
Mat. 23. 3.

căutându ei împrejur, nu mai vedură pre nimenea, de câtă pre Iisus singur cu d'înșii.

9 * Eră pogorindu se ei din munte, li-a ordinară, să nu spuă nimenui cele ce au vedut, până cândă Fiiul omului va învia din morți. Și au ținută cuvântul între sine, întrebându unul pre altul, ce este aceea — a învia din morți. Și l'au întreat, 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000

Vîndecarea unui demonisat.

14 * Și venind la discipulii sei, a vedut mulțime mare împrejurul lor, și cărturarii 15 întrebându-se cu d'înșii. Și îndată totă poporul vedându-l, s'a uimit, și alergându 16 l'a salutat. Și el a întreat pre cărturarii: Ce vă întrebați cu d'înșii? Și * 17 răspundendă unul din mulțime, a dis: În-vătătorule, amă adus la tine pre fiul meu, care are spirit mut; Și ori-unde 'lă apucă, 'lă sdrobesce; și spumază, și scriș- 18 nesce cu dinții sei, și se usucă; și amă rugat pre discipulii tei ca să-l scotă, dară 19 nu au putut. Eră el răspundendă, li-a dis: Generațiune necredincioasă! până cândă voi fi cu voi? până cândă voi suferi pre voi? aduceți-lă la mine. Și l'au adus la d'insul; și 'vedendă-l, îndată l'a sdruncinat demonul, și cădendă la pământ, se tăvălia spumându.

21 Și a întreat pre părintele lui: Câtă timp este de cândă i s'a făcută acesta? 22 Dis'a el: Din copilărie; Și de multe ori l'a aruncat în foc și în apă, ca să-l părădă: ci dacă poți ce-va, miluesce-ne, și ajută-ne. Iisus i-a dis: * Dacă poți crede, 23 toate sînt cu putință celui ce crede. Și îndată părintele copilului strigandă cu lacrimi, a dis: Cred, Domne, ajută necredinței mele. Eră vedendă Iisus, că năvălesce 25 poporul, a ordinară spiritului celui necurat, dicendă-i: Spirit mut și surd, ești 'ți dic: ești dintr'insul, și de acumă să 26 nu mai intri în el. Și strigandă, și multă sdruncinându-l, a eșit; și el s'a făcută ca un mort; în câtă mulț dicea, că a 27 murit. Eră Iisus, apucându-l de mână, l'a redicat; și s'a sculat.

* Și intrandă el în casă, l'au întreat 28 discipulii sei deosebi: Pentru ce noi nu amă putut să-l scotem? El li-a dis: A- 29 cestă soie de demoni cu nimic nu pte eși, de câtă prin rugăciune și prin post.

Încă o călătorie prin Galilea; Iisus eră-și pre-dice mörtea și învierea sa.

Și de acolo eșind, mergeau prin Gali- 30 lea, și el nu voia să-lă scia cine-va. * Căci 31 înveta pre discipulii sei, și li dicea: Fiiul omului se va da în mânele ömenilor, și-l vor omori; și după ce-l vor omori, va învia a treia di. Eră ei nu înțelegeau cu- 32 vântul acela, și se temeau să-lă întrebe.

Umilință și iubirea frățească învățată.

* Și a venit la Capernaum; și fiind în 33 casă, i-a întreat: De ce ați convorbită între sine-vă pe cale? Eră ei au tăcut; că 34 se pricise pe cale, unul cu altul, că cine ară fi mai mare între ei. Și sedendă, a 35 chîamată pre cei ddoi spre-dece, și li-a dis: * Celă ce va să fie întâi, acesta să fie mai pe urmă de toți, și servă tuturor. Și 36 * luandă un copil, l'a pus în meșlocul lor; apoi luandă-l în brațele lui, li-a dis: Celă ce va primi pre unul dintr'acești co- 37 pii în numele meu, pre mine primesce; și * celă ce mă primesce pre mine, nu pre mine primesce, ci pre celă ce m'a trăs.

* Atunci Ioan luandă cuvântul, i-a dis: 38 În-vătătorule, amă vedută pre unul scoțendă demoni în numele te, și el nu ni urmează; și l'amă oprit; căci nu ni urmază. Eră Iisus a dis: Nu-lă opriți; * că 39 nimenea nu este, care făcendă minuni în numele meu, să pótă lesne a mă vorbi de rău. Că * celă ce nu este contra noastră este 40 pentru noi. * Și ori-cine vi va da de beută 41 un pahar de apă în numele meu, pentru că sînteți ai lui Christos, adevără dică voi, nu-și va perde plata sa.

* Și ori-cine va scandalisa pre unul dintr'acești mici, cari cred în mine, mai bine ară fi lui, dacă i s'ar lega o pără de mără de grumazul se, și s'ar arunca în mare. * Și de-ți va fi de pedică mână ta, tăia-o; 43 mai bine 'ți este ciungă să intri în vietă, de câtă ddoi mări avendă să intri în gheenna, în focul nestins; * Unde viermele lor nu 44 märe, și focul nu se sting. Și de-ți va 45 fi de pedică piciorul te, tăia-lă; mai bine 'ți este schiopă să intri în vietă, de câtă ddoi picioră avendă să fi aruncat în

Mat. 17. 9.
Mal. 4. 5.
Mat. 17. 10.
Ps. 22. 6.
Isa. 53. 2, etc.
Dan. 9. 26.

Luc. 23. 11.
Filip. 2. 7.
Mat. 11. 14. &
17. 12.
Luc. 1. 17.
Mat. 17. 14.

Luc. 9. 87.
Mat. 17. 14.
Luc. 9. 38.
Cap. 1. 26.
Luc. 9. 42.
Mat. 17. 20.

Cap. 11. 28.
Luc. 17. 6.
Ioan 11. 40.
Mat. 17. 19.
Mat. 17. 22.
Luc. 9. 44.

Mat. 18. 1.
Luc. 9. 46. &
22. 24.
Mat. 20. 26.
27.
Cap. 10. 42.

Mat. 18. 2.
Cap. 10. 16.
Mat. 10. 40.
Luc. 9. 48.
Num. 11. 28.
Luc. 9. 49.

1 Cor. 12. 3.
Vedă Mat. 12. 30.
Mat. 10. 42.
Mat. 18. 6.

Luc. 17. 1.
Deut. 13. 6.
Mat. 5. 29. &
18. 8.
Isa. 66. 24.

46 gheenna, în foculă nestinsă; Unde viermele
47 loră nu mōre, și foculă nu se stinge. Și
de-ți va fi de pedică ochiulă teă, scōte-lă;
mai bine ți este cu ună ochiă să intri în
impărăția lui Dumneșeu, de câtă dūoi ochi
avēndū, să fii aruncatū în foculă gheen-
48 nei; Unde viermele loră nu mōre, și foculă
49 nu se stinge. Că fie-care cu focū se va
săra; și totū sacrificiulă cu sare se va
săra.
50 * Bună este sarea; dară făcēndu-se sarea
nesărată, cu ce o veți drege? Aveți sare în
voi, și fiți în pace unulă cu altulă.

*Iisus se duce d'incolo de Iordanū, și este urmatū
de mulți; elū respunde la Farisei despre despărțeniă.*

10 SI * sculāndu-se de acolo, a venitū în ho-
tarele Iudeei, d'incolo de Iordanū; și
eră-și s'au adunatū glōtele la d'insulă; și
precumă avea datină, eră-și ȳ invēta.
2 * Și apropiāndu-se Farisei, l'au întreatū:
Ore este iertatū bărbatulă să-și lase femea?
3 ispitindu-lă. Elū respundēndū, li-a ȳisū:
4 Ce v'a ordinarū Moisi? ȳis'au ei: * Moisi a
lăsatū să-i scriă carte de despărțeniă, și să
5 o lase. Și respundēndū Iisus, li-a ȳisū:
Dupre împetrirea ānimei vōstre v'a scrisū
6 acestū ordinū. Erū de la începutulă face-
rei d'i-a făcutū Dumneșeu bărbatū și femeă.
7 * Pentru acēsta va lăsa omulă pre părintele
seū și pre muma sa, și se va lipi de fe-
8 mea sa; Și amindūoi vorū fi unū corpū;
dreptū aceea nu mai sūnt dūoi, ci unū corpū.
9 Decī ce a împreunatū Dumneșeu, să nu
despărță omulă.
10 Și în casă eră-și l'au întreatū disci-
11 puli sei de acēsta. Și li-a ȳisū: / Ori-cine
și va lăsa femea sa, și va lua alta, sevăr-
12 șesce adulterii asupra ei. Și femea, de-și
va lăsa bărbatulă, și se va mărita după al-
tulă, sevărșesce adulterii.

Iisus primește și bine-cuvēntesă pre copii.

13 * Și aduceau prunci la d'insulă, ca să se
atingă de ei; erū discipuli sei mustrau pre
14 cei ce-i aduceau. Erū Iisus vȳdēndū ac-
cēsta, s'a mânăsatū, și li-a ȳisū: Lăsați prun-
ci să vină la mine, și nu-i opriți; că a u-
nora ca acestora este împărăția lui Dum-
15 neșeu. Adevērū ȳicū vōi: / Ori-cine nu va
primi împărăția lui Dumneșeu ca unū pruncū,
16 nu va intra într'insa. Și luādu-i în brațe,
și-a pusū mânăle preste ei, și i-a bine-cu-
vēntatū.

*Intrebarea unui omă avutū; responsulă lui Iisus,
și vorba ce urmă.*

* Și eșindū elū în cale, alergāndū ore-ci- 17
ne și ingenunchiāndū inaintea lui, l'ū in-
treba: Invēțatorule bunū, ce să facū, ca să
moscenescū viēța eternă? ȳisui-a Iisus: 18
Pentru ce-mi ȳici bunū? nimenea nu este
bunū, de câtă numai unulū, Dumneșeu. Tu 19
scii ordinele: * Să nu sevărșesci adulterii;
să nu uciȳi; să nu furi; să nu mărturisesci
mărturiă minciunosă; să nu răpesci; onorā
pre părintele teū și pre muma ta. Elū 20
respundēndū, i-a ȳisū: Invēțatorule, tōte a-
cestea le-amū păzitū din tēneretele mele.
Atunci Iisus, căutāndū spre elū, l'a iubitū, 21
și i-a ȳisū: Incă una ȳi lipsesce; mergi,
vinde-ți câte ai, și le dă saracilorū; și vei
avē tesaurū în cerii; și vino, iē crucea, și
urmēzā-mi. Erū elū supărāndu-se de acestū 22
cuvēntū, s'a dusū întristatū; că avea avuȳi
multe.

* Și căutāndū Iisusū împrejură, a ȳisū 23
discipulilor sei: Cătă de anevoiă vorū in-
tra în împărăția lui Dumneșeu cei ce au
avuȳi! Și discipuli s'au miratū de cuvīn- 24
tele lui. Erū Iisus eră-și respundēndū, li-a
ȳisū: Fiilorū! cătă de anevoiă este să între
în împărăția lui Dumneșeu cei * ce se in-
credū în avuȳi! Mai lesne este ca funia să 25
trēcă prin urechiă aculă, de câtă avutulă să
entre în împărăția lui Dumneșeu. Erū ei 26
mai multū s'au miratū, ȳicēndū unulă cătră
altulă: Și cine pōte să se mēntuiă? Erū 27
cāutāndū Iisusū la d'insii, li-a ȳisū: La o-
menī este cu neputință, erū nu la Dumneșeu;
că * la Dumneșeu sūnt tōte cu putință.

* Atunci Petru a început a-i ȳice: Ecce 28
noi amū lăsatū tōte, și amū urmatū ȳie. Și 29
respundēndū Iisus, i-a ȳisū: Adevērū ȳicū
vōi, nimenea nu este care și-a lăsatū casă,
seū frați, seū surori, seū părinte, seū muma,
seū femeă, seū copii, seū țērāne, pentru
mine și pentru evangeliă, * Care nu va pri- 30
mi insutite acumū în acestū timp: case, și
frați, și surori, și mume, și copii, și țērāne,
cu persecuȳiunī; și în lumea cea viitōre,
viēța eternă. * Dară mulți d'intre cei āntēii 31
vorū fi pe urmă, și d'intre cei de pe urmă
āntēii.

*Iisus pȳdice de a treia oră suferințele sale cele
de aprōpe, mōrtea și înviarea lui.*

* Și eraū pe cale, suindu-se la Ierusalimū, 32
și mergea Iisus inaintea lorū; erū ei se

<p>Lev. 2. 13. Ezec. 43. 24. Mat. 5. 13. Luc. 14. 34. Efes. 4. 29. Col. 4. 6. Rom. 12. 18. & 14. 19.</p>	<p>2 Cor. 13. 11. Ebr. 12. 14. — Capitulū 10. Mat. 19. 1. Ioan 10. 40. & 11. 7.</p>	<p>Mat. 13. 3. Deut. 24. 1. Mat. 5. 31. & 19. 7. d Fac. 1. 27. & 5. 2. e Fac. 2. 24. 1 Cor. 6. 16.</p>	<p>Efes. 5. 31. / Mat. 5. 23. & 19. 9. Luc. 16. 18. Rom. 7. 3. 1 Cor. 7. 10, 11. g Mat. 19. 18.</p>	<p>Luc. 18. 15. A 1 Cor. 14. 20. 1 Pet. 2. 2. f Mat. 18. 3. j Mat. 19. 16. Luc. 18. 18. k Esod. 20. Rom. 13. 9.</p>	<p>1 Mat. 6. 19. 20. & 19. 21. Luc. 12. 23. & 16. 9. m Mat. 19. 28. Luc. 18. 34. n Iov. 31. 24. Ps. 52. 7. &</p>	<p>63. 10. 1 Tim. 6. 17. o Ier. 32. 17. Mat. 19. 24. Luc. 1. 27. p Mat. 19. 27. Luc. 18. 28. q 2 Cron. 9. 25.</p>	<p>9. Luc. 18. 30. r Mat. 19. 30. & 20. 16. Luc. 13. 30. s Mat. 20. 17. Luc. 18. 31.</p>
--	---	--	---	---	--	---	--

spăimântați, și urmându-l, li era frică. 'Și luându-și pre cei douăspre-dece, a început a li vorbi despre cele ce erau să i se întâmple; *Dicându:* Ecce, ne suim la Ierusalim, și Fiul omului se va da archiereilor și cărțurilor, și-l vor con-
33 demna la moarte, și-l vor da păgănilor; și-l vor batjocori, și-l vor biciui, și-l vor scuipa, și-l vor omorî; și a treia zi va învia.

Cererea lui Iacob și a lui Ioan; și răspunsul domnului nostru.

35 "Atuncea veni la el Iacob și Ioan, fiii lui Zebedei, zicându; Învățătorule, voim ca să ni faci ce vom cere. Eră el li-a
36 zis: Ce voiți ca să vi fac? Disu-i-au ei: Da-ni, ca să ședem, unul d'a dreapta ta,
37 și altul d'a stânga ta, în mărirea ta. Dis-a lor Iisus: Nu știți ce cereți; puteți să beți paharul care eu beu? și să vă botezați
38 cu botezul, cu care eu mă botez? Disu-i-au ei: Putem. Dis-a lor Iisus: Paharul, pre care eu beu, cu adevărat lă
39 veți be; și cu botezul, cu care eu mă botez, vă veți boteza; Dară a ședea d'a dreapta și d'a stânga mea nu pot să dau; ci
40 va da celor pentru cari s'a gătit.
41 "Și auzindă acesta cei de ce, au început a se mânla pre Iacob și pre Ioan. Eră
42 Iisus chiamându-i la sine, li-a zis: "Și, că cei ce guvernă asupra popoarelor, le domnesc, și cei mai mari ai lor le stă-
43 pănesc. 'Eră între voi să nu fie așa; ci cel ce volesce să fie mare între voi, să fie
44 voiu serv, și cel care din voi volesce să fie întâiu, să fie tuturor serv. Că și 'Fiul omului nu a venit să fie servit, ci să
45 servască, și "să-și dea viața sa rescumpărare pentru mulți.

Vindecarea orbului Bartimeu lângă Ierichon.

46 "Și a venit la Ierichon: și eșind el din Ierichon cu discipulii și cu popor mult, orbul Bartimeu, fiul lui Timet, ședea lângă cale cerșind: Și auzind, că este Iisus Nazarinul, a început a striga, și a dice: Iisuse, fiul lui David,
47 miluesce-mă! Și-l certau mulți, ca să tacă; eră el mai virtos striga: Fiul lui David, miluesce-mă! Și stănd Iisus, a zis
48 să-l chame. Și a chiamat pre orb, zicându-i: Îndrăznesce! scolă, el te chiamă.
49 Eră el, lepădându-și vestimentul său, s'a sculat, și a venit la Iisus. Și luându

cuvântul Iisus, i-a zis: Ce voiesc să-ți fac? Orbul i-a zis: Învățătorule! ca să ved. Eră Iisus i-a zis: Mergi, "credința
50 ta te-a mântuit; și îndată a vedut, și a urmat lui Iisus în cale.

Intrarea publică a lui Iisus în Ierusalim. Smochinul blăstemat. Vănzătorii alungați din templu.

51 "Și apropiându-se de Ierusalim, în Betfage și Betania, către Muntele Olivilor, a trimis doi din discipulii și; Și li-a
2 zis: Mergeți în satul care este înaintea voastră; și îndată intrând într'insul, veți afla un mănă legat, pe care nici un om nu a ședut; deslegându-l, aduceți-l. Și de vi va dice cine-va; Pentru ce faceți
3 acesta? diceți, că Domnului trebuie; și îndată lă va trimete aicea.

Și aș mers, și aș aflat mănă legat lungă usă, afară la răspântia; și lă deslegat. Eră unia din cei ce sta acolo, li-a zis: Ce faceți, de deslegați mănă? Și li-a zis, precum a ordinar lor Iisus; și i-a lăsat. Și aș adus mănă la Iisus, și aș pus vestimentele lor pe el; și a ședut pe d'insul.

5 "Și mulți așterneau vestimentele lor pe cale; eră alții tăia stelari din arbori, și le așterneau pe cale. Și cei ce mergeau înainte, și cei ce urmau, striga, zicendu: "Osanna! bine-cuvântat fe cel ce vine în numele Domnului: Bine-cuvântat fe împărăția părintelui nostru David, carea vine în numele Domnului; "osanna întru înălțimi.

6 "Și a intrat Iisus în Ierusalim și în templu; și după ce a vedut toate, fiind ora înaintată, a eșit la Betania cu cei doi spre-dece.

7 "Și a doua zi eșind el din Betania, a flămândit; "Și vedend un smochin de departe avend frunze, a venit, ca dora va afla ce-va într'insul; dară venind la el, nu a aflat nimic de cât numai frunze; că încă nu era timpul smochinelor. Și Iisus luându cuvântul, i-a zis: De acum înainte nimenea să nu mănânce fruct din tine în etern. Și auș discipulii și.

8 "Și a venit la Ierusalim; și intrând Iisus în templu, a început a scote pre cei ce vindeau și cumpărau în templu, și a resturnat mesele schimbătorilor de bani, și scaunele celor ce vindeau porumbi; Și nu lăsa să porțe cine-va vas prin templu; Și i învăța, zicendu: Aș nu este scris: 17

z Cap. 8. 31. &
9. 31.
Luc. 9. 22. &
18. 31.
u Mat. 20. 20.

v Mat. 20. 24.
z Luc. 22. 25.
y Mat. 20. 26.
28.
Cap. 9. 35.

Luc. 9. 48.
z Ioan 13. 14.
Filip. 2. 7.
a Mat. 20. 28.
1 Tim. 2. 6.

Tit. 2. 14.
b Mat. 20. 22.
Luc. 18. 35.
c Mat. 9. 22.

Cap. 5. 24.
Cepul 11.
a Mat. 21. 1.

Luc. 19. 29.
Ioan 12. 14.
b Mat. 21. 8.
c Ps. 118. 26.

d Ps. 148. 1.
e Mat. 21. 12.
f Mat. 21. 18.
g Mat. 21. 19.

h Mat. 21. 12.
Luc. 19. 45.
Ioan 2. 14.

'Casa mea se va chiâma casă de rugăciune pentru toate popoarele? dară voi ați făcut-o pesceră de tâlhari.

18 Și *a au auzit cărțurarii și archiereii, și căuta cum să-lă pērdă; căci se temeau de d'insul, pentru că totu poporul se mira de învățătura lui.

19 Și făcându-se sēră, a eșitū afară din cetate.

20 *Și a dăoa și trecendū, a vēdūtū smochinulū uscatū din rădēcina. Și aducendū și aminte Petru, i-a dīsū: Învēțatorule, veđi, smochinulū, pre care l'ai blāstematū, s'a uscatū.

22 Și respundendū Iisusū, li-a dīsū: Aveți credință în Dumneđeū. Că, *adeverū dīcū voūi: Ori-cine va dīce muntelui acestuia: Rēdică-te, și te aruncă în mare; și nu se va înduoi în ânima sa, ci va crede, că cele ce va dīce vorū fi: 'i va fi ori-ce
24 va dīce. Dreptū aceea dīcū voūi: *tote câte cereși, rugāndu-vē, credeți că veți primi, și se va face voūi.

25 Și cāndū stați de vē rugați, *iērtati orice aveți asupra cui-va; ca și Părintele vostru celū din ceriuri să vī ierte greșelele
26 vōstre. Erū *dacă voi nu veți ierta, nici Părintele vostru celū din ceriuri nu vī va ierta greșelele vōstre.

Intrebare despre autoritatea domnului nostru; intrebarea sa dreptū respunsū despre autoritatea lui Ioanū Boteșătorulū; parabolele de cei dūoi fi și de vița arendatā lucrătorilor.

27 Și a au venitū ēră-și la Ierusalimū; *și âmblandū elū în templu, a au venitū la d'insulū archiereii și cărțurarii și bētrāni; Și i-a dīsū: Cu ce putere faci acestea, și cine ți-a datū acēstā putere, ca să faci acestea?

29 Erū Iisusū respundendū, li-a dīsū: întreba-voiū și eū pre voi unū cuvēntū, și să-mī respondeți; și voiū spune și eū voūi cu ce putere faci acestea: Botezulū lui Ioanū, din ceriū a fostū, sēu de la ômenī? respondeți-mī. Și ei vorbiāu între sine, dīcendū: De vomū dīce: din ceriū, va dīce: Pentru ce nu ați cređutū lui? Erū de vomū dīce: De la ômenī, se temeāu de poporū; că *toți socotiāu pre Ioanū, că în adevērū
33 a fostū profetū. Și respundendū, a dīsū lui Iisusū: Nu scimū. Și respundendū Iisusū, a dīsū lorū: Nici eū nu voiū spune voūi cu ce putere faci acestea.

12 S I *a începutū a li vorbi în parabole: Unū somū a plāntatū viiā, a ingrādit-o împrejurū cu gardū, a sēpatū tēscu intr'insa,

a ziditū turnū, și a dat-o lucrătorilorū; și s'a dusū departe. Și la timpū a trāmesū unū servū la lucrătorī, ca să iee de la d'insii din fructulū viiei. Erū ei apucāndu-l, și l'a bātutū, și l'a trāmesū deșertū. Și ēră-și a trāmesū cātră d'insii pre altū servū; și pre acela, aruncāndū cu petre în elū, i-a rānitū capulū, și l'a trāmesū batjocoritū. Și ēră-și a trāmesū pre altulū; și pre acela l'a omoritū; și mulți alții, pre uniā bātēndu-l, și pre alții omorindū-l. Decī, avēndū încă unū fiū, iubitū alū seū, a trāmesū și pre acela mai pe urmă la ei, dīcendū: Vorū respecta pre fiulū meū. Erū lucrătorii aceia a dīsū între sine: Acesta este moscenitorulū: veniți să-lū ucidemū, și moscenirea va fi a nōstră. Și apucāndu-l, l'a omoritū, și l'a scostū afară din viiā. Decī ce va face stēpānulū viiei? veni-va, și va perde pre acei lucrătorī, și va da viia altora. Aū nu ați cetitū acēstā scripturā: *Pētra, pre care aū nesocotit-o ziditorī, s'a făcutū capulū unghiulū: Domnulū a făcutū acēstū lucru, și este minunatū în ochii nōstri?*

*Și căutaū să-lū prinđă; dară se temeāu de poporū; că aū cunoscutū, că a dīsū parabola asupra lorū; și lāsāndu-lū, s'a dusū.

Respunsurile domnului nostru despre plătire de dare lui Cesarū, despre înviarea morților și ordinul celū mai mare; și intrebarea sa despre fiulū lui Davidū.

*Apoi a trāmesū cātră d'insulū pre uni-
13 ia din Farisei și din Erodiani, ca să-lū prinđă în cuvēntū. Erū ei venindū, i-a dīsū: Învēțatorule, scimū că esci sincerū, și nu-ți pēsă de nimenea; că nu oauți în fața ômenilorū, ci înveți calea lui Dumneđeū în adevērū: Se cade a da tributū Cesarulū, sēu nu? Să dāmū, sēu să nu dāmū? Erū elū cunosčendū făcāria lorū, li-a dīsū: Pentru ce mă ispititi? aduceți-mī unū denarū, ca să-lū vēdū. Erū ei i-a adusū. Și li-a dīsū: Alū cui este acēstū chipū și scripturā? Ei i-a dīsū: Ale Cesarulū. Și
17 respundendū Iisusū, li-a dīsū: Dați Cesarulū cele ce sūnt ale Cesarulū, și lui Dumneđeū cele ce sūnt ale lui Dumneđeū. Și s'a miratū de d'insulū.

*Și a au venitū la d'insulū Sadukei, cari dīcū că nu este înviare; și l'a întrebātū, dīcendū: Învēțatorule, Moisi ni-a scrisū: De va muri fratele cui-va, și i va rămānē femea sa, și nu va lāsa copii, să iee fratele seū pre femea lui, și să rēdice semința fratelui seū. Decī aū fostū șapte frați: și 20

i Isa. 56. 7.

j Ier. 7. 11.

k Mat. 21. 45.

46.

Luc. 19. 47.

i Mat. 7. 28.

Cap. 1. 29.

Luc. 4. 32.

m Mat. 21. 19.

n Mat. 17. 10. &

21. 21.

Luc. 17. 6.

o Mat. 7. 7.

Luc. 11. 9.

Ioan. 14. 13.

15. 7. & 16. 24.

Iac. 1. 5, 6.

p Mat. 6. 14.

Col. 3. 18.

q Mat. 18. 35.

r Mat. 21. 23.

Luc. 20. 1.

s Mat. 3. 5. &

14. 5.

Cap. 6. 20.

—

Ospulū 19.

a Mat. 21. 33.

Luc. 20. 9.

b Ps. 118. 23.

c Mat. 21. 45.

46.

Cap. 11. 18.

Ioan. 7. 25, 30,

44.

d Mat. 22. 15.

Luc. 20. 20.

e Mat. 22. 22.

f Mat. 20. 27.

g Ps. 23. 3.

h Lout. 25. 5.

celu d'ântăiū a luatū femeā, și murindū nu
21 a lăsatū semință. Și alū dūoilea a luat'o,
și a muritū; și nici acela nu a lăsatū se-
22 mință; și alū treilea asemenea. Și aū lua-
t'o toți șapte, și nu aū lăsatū semință; mai
23 pe urmă de toți a muritū și femea. Deci
la înviare, cândū vorū învia, alū căruia din-
tr'înși va fi femea? că toți șapte aū avut'o
de femeā.

24 Și răspundēndū Iisusū, li-a disū: Vē rā-
tăciți, pentru că nu sciți scripturele, nici
25 puterea lui Dumneḡeḡ. Căci cândū vorū
învia din morți, nici se voru însura, nici se
vorū mărita; ci *vorū fi ca āngerii în ce-
26 riuri. Ėrū despre morți, că se vorū scula,
aū nu ați cetitū în cartea lui Moisi, cumū
i-a vorbitū Dumneḡeḡ în rugū, dicēndū: 'Eū
sūnt Dumneḡeḡulū lui Abraamū, și Dumne-
ḡeḡulū lui Isaacū, și Dumneḡeḡulū lui Iacobū.
27 Elū nu este Dumneḡeḡ alū morților, ci
Dumneḡeḡ alū viilorū; deci, voi multū vē
rātăciți.

28 'Și apropiāndu-se unulū din cārturari,
care aūdisē pre ei întrebāndu-se, pricepēndū
că li-a răspunsū bine, l'a întreatū: Care
29 ordinū este celū mai āntăiū din tōte. Ėrū
Iisusū i-a răspunsū: Celū mai āntăiū de tō-
te ordinele este: *Aūḡi, Israele! Domnulū,
30 Dumneḡeḡulū nostru, unulū este Domnū. Și
sā iubesē pre Domnulū, Dumneḡeḡulū teū,
din tōtā ānima ta, și din totū sufletulū teū,
și din totū cugetulū teū, și din tōtā pute-
31 rea ta; acesta este celū āntăiū ordinū. Ėrū
alū dūoilea, asemenea aceluia, este acesta:
'Sā iubesē pre aprōpele teū, ca însu-ți pre
tine. Altū mai mare ordinū de cātū aces-
ta nu este.

32 Și i-a ḡisū cārturarulū: Bine, învățato-
rule! adevēratū ai ḡisū: că unulū este
Dumneḡeḡ, *și nu este altulū afarā de d'in-
33 sulū: Și a-lū iubi din tōtā ānima, și din
totū cugetulū, și din totū sufletulū, și din
tōtā puterea; și a iubi pre aprōpele ca in-
su-și pre sine, *este mai multū de cātū tōte
34 olocaustele și sacrificiele. Ėrū Iisusū vē-
ḡēndū că a răspunsū cu înțelepciune, i-a
ḡisū: Nu esci departe de împērāția-lui
Dumneḡeḡ. *Și nimenea nu mai îndrāznia
sā-lū întrebe mai multū.

35 *Și Iisusū învățāndū în templu, a luatū
cuvēntulū, dicēndū: Cumū ḡicū cārturari,
36 cā Christosū este fiū alū lui Davidū? Cā
insu-și Davidū a ḡisū *prin Spiritulū Sāntū:
'ḡis'a Domnulū Domnului meū: Șeḡi d'a
drēpta mea, până ce voiū pune pre neami-

cū tei āsternutū picțōrelorū tale. Deci in- 37
su-și Davidū 'lū numesce Domnū; de unde
darā este fiū alū lui?

*Discipulii desceptați să se pășescă de cārturari; și
darulū vēduvlei lāudatū.*

Și poporulū 'lū asculta bucurosū.

Și *li vorbiā în învățătura sa: 'Pāziți-vē 38
de cārturari, cărorā li place a āmbliā în
vestminte lungi, și *iubesē inchināciuni în
tērguri, Și scaunele cele mai de susū în 39
sinagogi, și locurile cele mai āntăi la os-
pețe; *Cari inghitū casele vēduvelorū, și 40
la arētare facū rugāciuni lungi: acestia
vorū primi mai mare condemnare.

*Și șeḡēndū Iisusū în fața corbanei, pri- 41
via cumū arunca poporulū bani *în corbanā;
și mulți avuți aruncaū multe. Și venindū o 42
vēduvā saracā, a aruncatū dūoi fileri, ce
facū cinci bani. Și chīāmāndū pre disci- 43
puli seī, li-a ḡisū: Adevērū ḡicū voiū, că
*acēstā vēduvā saracā a aruncatū mai multū
de cātū toți cei ce aū aruncatū în corbanā.
Cā toți aceia din prisosulū lorū aū arun- 44
catū; ērū acēstā din lipsa sa a aruncatū tō-
te cāte a avutū, *totū avutulū seū.

*Preḡicerea dērimārei templului și a Ierusalimului.
Semnele înaintea acestei întēplări și a venirēi a
dūoa a lui Iisusū Christosū. Indemnare la prive-
ḡiare.*

SI *eșindū elū din templu, i-a ḡisū unulū 13
din discipulii seī: Învēțatorule, veḡi ce
feliū de petre și ce feliū de zidiri! Și re- 2
spundēndū Iisusū, i-a ḡisū: Veḡi aceste zi-
diri mari? *nu va rēmānē pētrā pe pētrā,
care nu se va rēsipi.

Și șeḡēndū elū pe Muntele Olivilorū în 3
fața templului, l'aū întreatū deosebi Petru
și Iacobū și Ioanū și Andreiū: *Spune noūi, 4
cândū vorū fi acestea? și prin care semnū
se va cunōsce, că se vorū îndeplini tōte a-
cestea?

Ėrū Iisusū răspundēndu-li, a începutū 5
a ḡice: *Cāutați să nu vē amāḡescā cine-va.
Cā mulți vorū veni în numele meū, dicēndū: 6
Eū sūnt Christosū; și vorū amāḡi pre mulți.
Ėrū cândū veți aūḡi de resbōie și de scrii 7
de resbōie, sā nu vē spāimēntați; că tre-
bue sā fie acestea; darā încă nu va fi sfār-
șitulū. Cā se va scula poporū asupra po- 8
porului, și regatū asupra regatului; și vorū
fi cutremuri pe alocurea, și vorū fi fōmete
și turburări. *Acestea sūnt începutulū dure-
rilorū.

Deci *pāziți-vē: că vē vorū da la dire- 9

1 Cor. 15. 43, 49, 59.
1 Esod. 3. 6.
Mat. 23. 35.
Deut. 6. 4.
Luc. 10. 27.
1 Lev. 19. 18.
Mat. 23. 39.
Rom. 13. 9.
Gal. 5. 14.
Iac. 3. 8.
Deut. 4. 39.
Isa. 45. 6, 14.
& 46. 9.
1 Sam. 15. 23.
Oseas 6. 6.
Mic. 6. 6, 7, 8.
Mat. 23. 46.
Mat. 23. 41.
Luc. 20. 41.
1 Sam. 23. 2.
Ps. 110. 1.
Cap. 4. 2.
Mat. 23. 1, etc.

Luc. 20. 46.
Luc. 11. 43.
Mat. 23. 14.
Luc. 21. 1.
1 Reg. 12. 9.
2 Cor. 8. 12.
Deut. 24. 6.
1 Ioan 3. 17.
—
Ocupul 13.
Mat. 24. 1.
Luc. 21. 2.
Luc. 19. 44.
Mat. 24. 3.
Luc. 21. 7.
1 Ier. 29. 8.
Efes. 5. 6.
1 Tes. 2. 3.
Mat. 24. 8.
Mat. 10. 17, 18. & 24. 9.
Apoc. 2. 10.

gătorii; și veți fi bătuți în sinagogi; și veți fi duși înaintea guvernătorilor și regilor
 10 pentru mine, spre mărturie lor. Și mai
 11 tóte popóarele. Érű cândú vė vorű duce, și
 vė vorű da, să nu vė îngrijiți mai 'nainte
 ce veți vorbi, nici să vė gândiți; ci ori-ce
 se va da într'acea órá, aceea să vorbiți; că
 nu voi sânteti cei ce vorbiți, 'ci Spiritul
 Sântű.
 12 Și 'va da frate pre frate spre mórte, și
 părinte pre fiu; și se vorű scula copii a-
 supra părinților, și-i vorű lăsa să-i omóre.
 13 *Și veți fi urii de toți pentru numele meű;
 14 érű 'celű ce va rėbda până la sfărșitű, acela
 se va mēntui.
 15 Érű "cândú veți vedé uriciunea pustiirei,
 "cea predisă de profetul Danielű, stándű unde
 nu se cade, (celű ce cetește să înțelėgă),
 atuncea "cei ce sűnt în Iudea, să fugă la
 16 munți: Și celű ce este pe casă să nu se
 pogóre în casă, nici să între, să ıee ce-va
 din casa sa; Și celű ce este în câmpű să
 nu se întórcă înapoi, să-și ıee vestmēntulű
 17 seű. *Și vai de cele îngreunate și de cele
 18 ce vorű alăpta în dılele acelea. Și rugați-
 19 vė, ca să nu fie fuga vóstră erna. "Că va
 fi în dılele acelea strimtorare, asemenea că-
 reia nu a fostű, de la începutul facerei ce
 a făcut'o Dumnezeu, până acumű, și nici va
 20 mai fi. Și de nu arű fi scurtatű Domnulű
 dılele acelea, nu arű scăpa ori-ce corpű;
 21 érű pentru aleși lui va scurta dılele acelea.
 22 "Atuncea de vı va dice cine-va: Ecce, aicea
 este Christosű! seű, ecce acolo! nu credeți.
 23 Că se vorű scula Christoși minciunoși, și
 profeși minciunoși, și vorű arėta semne și
 minuni, ca să amăgescă, de arű fi cu pu-
 24 tință, și pre cei aleși. Érű "voi păziți-vė;
 ecce, mai 'nainte v'amű spusű tóte.
 25 "În dılele acelea, după strimtorarea aceea,
 sórele se va întuneca, și luna nu-și va da
 26 lumina sa; Și stelele ceriului vorű căde,
 și puterile cele din ceruri se vorű clăti. *Și
 atuncea vorű vedé pre Fiulű omului venindű
 27 pe nouri cu mare putere și mărire. Și a-
 tuna va trămete pre ăngerii seı, și va a-
 duna pre cei aleși ai seı de la cele patru
 vėnturi, de la marginea pământului până la
 marginea ceriului.
 28 "Érű de la smochinű învățați-vė parabolă:
 29 Cândű mlădița lui este móle, și înfrunďesce,
 30 sciți că este aproape vėra. Așa și voi, cândű

veți vedé acestea făcēdu-se, să sciți că
 este aproape, lűngă uși. Adevėrű dicű voi, 30
 că nu va trece nēmulű acesta, până cândű
 nu se vorű întēpla tóte acestea. Ceriulű 31
 și pământulű vorű trece; dară "cuvintele mele
 nu vorű trece.

Érű de diua aceea și de óra aceea ni- 32
 menea nu scie, nici ăngerii cari sűnt în ce-
 riű, nici Fiulű, ci numai Părintele.

"Păziți-vė, priveghiați și vė rugați; că nu 33
 sciți cândű va fi acelu timpű. "Că este ca 34
 și cândű unű omű, ducēdu-se departe, și
 lă-ādu-și casa sa, dă putere servilorű seı,
 și fie-căruia lucrulű seű, și dice portarului
 să priveghieze. "Deci priveghiați; că nu sciți 35
 cândű va veni stēpānulű casei, sėra seű la
 miezul nopței, seű la cāntatulű cocoșilorű,
 seű demānėta. Ca nu venindű fără de scire, 36
 să vė afle dormindű. Érű cele ce dicű voi, 37
 dicű tuturorű: Priveghiați.

*Conjurarea măi marilorű de a prinde pe Iisusű.
 O femeă tórna mirű pe capulű lui Iisusű; și toc-
 mirea lui Iuda cu archierei.*

DUPĂ "doo dıle erau pascele și azimele; 14
 și archierei și cārturarii căutaű cumű
 să-lű prindă cu vicleșugű, și să-lű omóre.
 Dară diceau: Nu în serbătóre, ca să nu fie 2
 turburare în poporű.

"Și fiindű elű în Betania, în casa lui Si- 3
 monű leprosulű, și sedēndű elű, a venitű o
 femeă avēndű un vasű de alabastru cu mirű
 de nardű adevėratű, de multű prețű; și fă-
 cēndű spārtură în vasű, l'a turnatű pe ca- 4
 pulű lui. Și erau uniia, cari s'aű mānatű
 întru sine, și diceau: Pentru ce se făcu a- 5
 cestă rėsipă de mirű? Că se putea vinde
 acesta dreptű mai multű de cātű trei sute
 de denari, și să se dee saracilorű. Și mur- 6
 murau asupra ei.

Érű Iisusű a dișű: Lăsați-o; pentru ce 6
 o supărați? ea a făcutű lucru bunű cătră
 mine. Că "pre saraci pururea 'ı aveți cu voi, 7
 și cândű vreți, puteți a li face bine; érű
 pre mine nu mă aveți pururea. Acesta a 8
 făcutű ceea ce a pututű; a venitű mai 'na-
 inte de a unge corpulű meű spre îngropare.
 Adevėrű dicű voi: Ori-unde se va predica 9
 acestă evangeliă în tótă lumea, se va spu-
 ne și ceea ce a făcutű ea, spre amintirea ei.

"Și Iuda Iscarietulű, unulű din cei doi- 10
 spre-dece, a mersű la archierei, ca să-lű
 vēndă lorű. Érű ei aűdindű acesta, s'aű 11

g Mat. 24. 14.
 h Mat. 10. 19.
 i Luc. 12. 11. &
 21. 14.
 j Fapt. 2. 4. &
 4. 8, 21.
 k Mıc. 7. 6.
 l Mat. 10. 21. &
 24. 10.

Luc. 21. 16.
 k Mat. 24. 9.
 l Luc. 21. 17.
 i Dan. 12. 12.
 m Mat. 10. 23. &
 24. 13.
 n Apoc. 2. 10.
 o Mat. 24. 15.
 p Dan. 9. 27.

o Luc. 21. 21.
 p Luc. 21. 23.
 q Dan. 9. 26. &
 12. 1.
 r Ioel. 2. 2.
 s Mat. 24. 21.
 t Mat. 24. 23.
 u Luc. 17. 22. &

31. 8.
 e 2 Pet. 3. 17.
 f Dan. 7. 10.
 g Zef. 1. 15.
 h Mat. 24. 29, etc.
 i Luc. 21. 25.
 j Dan. 7. 13, 14.
 k Mat. 16. 27. &
 24. 30.

Cap. 14. 62.
 fapt. 1. 11.
 1 Tes. 4. 16.
 2 Tes. 1. 7.
 10.
 Apoc. 1. 7.
 e Mat. 24. 23.
 f Luc. 21. 29, etc.
 g Isa. 40. 5.

y Mat. 24. 42. &
 25. 13.
 z Luc. 12. 40. &
 21. 34.
 Rom. 13. 11.
 1 Tes. 5. 6.
 s Mat. 24. 45.
 t 25. 14.

a Mat. 24. 42.
 44.
 b Capitulű 14.
 c Mat. 26. 3.
 d Luc. 22. 1.
 e Ioan. 11. 65.

f 13. 1.
 g Mat. 26. 6.
 h Ioan. 12. 1, 2.
 i Veđi Luc. 7.
 37.
 j Deut. 15. 11.
 k Mat. 26. 14.
 l Luc. 22. 3, 4.

bucurat, și i-au făgăduit să-i dea bani. Și el cânta cum l'ară da lor mai la bun timp.

Iisus ține pasci, artă pre vîndător; rînduesce Cîna sa, și predice fuga tuturor discipulilor săi, și tăgăduirea lui Petru.

12 **Eră în ziua cea d'antăii a azimelor, când sacrificău pasce, au ăisă cătră d'insul discipulii săi; Unde voiesc să mergem*
 13 *să gătim, ca să mănânci pascele? Și a tramesu dūoi din discipulii săi, și li-a ăisă: Mergeti în cetate, și ve va întimpina un om*
 14 *purtându un vas cu apă; urmați-l. Și orînde va intra, diceți stăpînului casei: Învătătorul dice: Unde este locul, în care*
 15 *să mănâncu pascele cu discipulii mei? Și el vî va arăta un foisor mare, așternut*
 16 *și gătit; acolo gătiți pentru noi. Și eșind discipulii lui, au venit în cetate, și au aflat precum li ăisese; și au gătit pascele.*
 17 **Și făcendu-se sēră, venia cu cei dūoi-spre-dece. Și ședendū ei și mănăcandū, a ăisă Iisus: Adevērū dicu voii: Unul din voi, ce mănăcă cu mine, mă va vinde. Eră ei au început a se întrista, și a-i dice unul câte unul: Nu cumū-eu sūnt? și altul: Nu cumū-eu sūnt? Eră el răspundendū, li-a ăisă: Este unul din cei dūoi-spre-dece, care întinge cu mine în blidū. *Fiulū omulū în adevērū merge, precumū este scris despre d'insul; dară vai de omulū acela, prin care Fiulū omulū se vinde! mai bine ar fi fostū acelu omū, de nu s'ar fi născut.*
 22 **Și mănăcandū ei, a luat Iisus pāne, și bine-cuvēntānd'o, a frāntū, și li-a datū, și a ăisă: Luați, măncați: acesta este corpulū*
 23 *meū. Și luāndū paharul, și mulțumindū, li-a datū; și au bēutū toți dintr'insulū. Și li-a ăisă: Acesta este sangele meū al noului testamētū, care se vēră pentru mulți.*
 25 *Adevērū dicu voii: De acumū nu voi mai bē din fructulū viței, până în ziua aceea, cândū 'lū voi bē noū în împērāția lui Dumneđeū.*
 26 **Și cāntāndū psalmi, au eșitū în Muntele Olivilorū. *Și li-a ăisă Iisus: Toți ve veți lepēda de mine în acēstă nōpte; că este scris: *Lovi-voi pāstorulū, și se vor rēsipi oile. Erū 'după ce voi învia, voi merge mai 'nainte de voi în Galilea.*
 29 **Și Petru i-a ăisă: Chiarū dacă toți se vor lepēda, eu nu mă voi lepēda. Și i-a ăisă Iisus: Adevērū dicu ție, că astă-đi, în nōptea acēsta, mai 'nainte de a cānta cocoșulū de dūoe ori, te ve lepēda de mine*

de trei ori. Eră el cu mult mai virtos 31 asigura: De va trebui se morū cu tine, nu mă voi lepēda de tine. Asemenea asigura și toți.

Durerile sufletesci ale lui Iisus în Getsemane; vîndarea și prinderea sa.

**Și au venit în locul care se numesce 32 Getsemane; și el a ăisă discipulilor săi: Ședeți aicea, până mă voi ruga.*

Și a luat cu sine pre Petru și pre Iacobū și pre Ioanū, și a început a se uimi și a se amări. Și li-a ăisă: **Intristatū până 34 la mōrte este sufletulū meū; rămāneți aicea și priveghiați.*

Și mergendū pučin mai 'nainte, a că- 35 dūtū la pāmētū, și se ruga, ca, de este cu puțință, să trecă de la d'insulū acea oră. Și dicea: **Abba, Pārinte! *tōte 'ți sūnt cu 36 puțință: treci de la mine acēstū paharū; 'înse nu după cumū voiescū eu, ci după cumū voiescū tu. Și a venit, și i-a găsit 37 dormindū; și a ăisă lui Petru: Simōne! dormi? nu putuși se priveghiezi o oră? I'riveghiați și ve rugați, ca să nu intrați în 38 ispită. *Spiritulū este veghiatorū, dară corpulū neputinciosū.*

Și eră-și mergendū, s'a rugatū, dicendū 39 aceleași cuvinte. Și întorcendū-se, i-a aflatū eră-și dormindū, (că ochii lor era ingreuiați), și nu sciaū ce să-i răspundă.

Și a venit a treia oră, și li-a ăisă: 41 Dormiți de acumū și ve repausați: destul este, 'a venit ora; ecce, se dă Fiulū omulū în mānele pēcătoșilorū. **Sculați-vē, să 42 mergemū; ecce, celū ce m'a vëndutū s'a apropiatū.*

**Și îndată, înca vorbindū elū, a venit 43 Iuda, unul din cei dūoi-spre-dece, și cu elū glōtă multă, cu săbiū și cu fuscei, de la archierei și cărturari și bētrāni. Și celū 44 ce l'a vëndutū li dāduse semnū, dicendū: Pre care-lū voi sāruta, acela este: prindeți-lū, și-lū duceți suptū pază. Și venindū, 45 îndată s'a apropiatū de elū, și i-a ăisă: Învătătorule! Învătătorule! și l'a sārutatū. Eră ei și-au pusū mānele pe elū, și l'au prinsū. 46*

Eră unul din cei ce sta lūngă elū, sco- 47 tēndū sabia, a lovitū pre servulū archiereului, și i-a tăiatū urechiā lui.

**Și răspundendū Iisus, li-a ăisă: Ca la 48 unū talharū ați eșitū cu săbiū și cu fuscei, să mă prindeți? În tōte ăilele amū fostū la 49 voi în templu învētendū, și nu m'ați prinsū; dară trebuie 'să se împlinēscă scripturele.*

o Mat. 26. 17.
Luc. 22. 7.
f Mat. 26. 20,
eto
g Mat. 26. 24.
Luc. 22. 22.

A Mat. 26. 26.
Luc. 22. 19.
1 Cor. 11. 23.
i Mat. 26. 30.
f Mat. 26. 31.

k Zech. 13. 7.
l Cap. 16. 7.
m Mat. 26. 23,
34.
Luc. 22. 34.

Ioan. 13. 37,
38.
n Mat. 26. 26.
Luc. 22. 39.
Ioan. 13. 1.

o Ioan. 12. 27.
p Rom. 8. 15.
Gal. 4. 6.
q Ebr. 5. 7.
r Ioan. 5. 30. &

6. 38.
s Rom. 7. 23.
Gal. 5. 17.
t Ioan. 13. 1.
u Mat. 26. 46.

Ioan. 13. 1, 2.
v Mat. 26. 47.
Luc. 22. 47.
Ioan. 13. 3.
w Mat. 26. 55.

Luc. 22. 52.
y Ps. 22. 6.
Isa. 53. 7, etc.
Luc. 22. 57. &
24. 44.

50 51 *Și lăsându-lă toți, au fugit. Eră un
têneru urma după el, îmbrăcat cu giulgiu
52 pe corpul gol; și l'au prinsu tēnerii: Eră
el lăsându giulgiul, a fugit de la ei gol.

*Iisus înaintea archiereului și a sinedrului se o-
sîndesce și se batjocură; Petru 'lă tăgăduiesce.*

53 *Și au adus pre Iisus la archiereu, și
s'au adunat la d'insul toți archiereii și
54 cârturarii. Eră Petru 'i urma de departe,
până în întru în curtea archiereului; și se-
dea împreună cu servii, și se încăldea la focu.
55 Eră archiereii și totă adunarea căuta măr-
turiă asupra lui Iisus, ca să-l omore; dară
56 nu afla. Că mulți mărturiseau mărturiă
minciunosă asupra lui; eră mărturiile lor nu
57 erau asemenea. Și uniia sculându-se, au
mărturisit mărturiă minciunosă asupra lui,
58 dicendū: Noi l'am auditu dicendū: "Eu
voi strica acestu templu făcutu de mâni, și
59 în trei zile voi zidi altul nefăcutu de
mâni. Și nici așa nu era mărturia lor a-
semenea.

60 *Și sculându-se archiereul în medilocu,
a întrebat pre Iisus, dicendū: Nimicu nu
respondu? ce mărturisescu acestia asupra
61 ta? Eră el tăcea, și nimicu nu respondea.
Eră-și l'a întrebat archiereul, și i-a
62 disu: Au tu esci Christosul, fiul celui
Bine-cuvântat? Eră Iisus a disu: Eu
sunt; și veți vedé pre Fiul omului ședendū
63 d'a drépta puterei, și venindū pe nūorii ce-
riului. Eră archiereul rumpendū-și vest-
mintele sale, a disu: Ce ni mai trebuescu
64 mărturi? Ați auditu blăstemul; ce vi se
pare? Eră ei toți l'au condamnat ca vino-
vatū morței.

65 Și au început uni a-l scuipa, și a-i
acoperi fața, a-l pumni, și a-i dice: Pro-
fetesce-ni. Și servii 'lă palmuiau.

66 *Și fiindu Petru jos în curte, a venitū
67 una din servele archiereului. Și vōdendū pre
Petru încăldindū-se, și căutandū la el, a
disu: Și tu erai cu Iisus Nazarinēnul.
68 Eră el tăgăduitū, dicendū: Nu știu, nici
înțelegu ce vorbesci. Și a eșitu afară în
69 sală; și a cântatū cocoșul. Eră serva é-
ră-și vōdendū-lă, a început a dice celor
70 ce sta acolo: Acesta este dintr'înșii. Eră
el é-și a tăgăduit. Și preste pucinu
éră-și cei ce sta acolo au disu lui Petru:
Adevératū tu esci dintr'înșii; că esci Gali-
71 leenū, și grafulu teū sēmēnă. Eră el a în-
ceputū a se blăstema și a se jura, dicendū:

Nu cunoscū pre acestu om, de care vorbiți.
*Și a dūoa oră a cântatū cocoșul. Și și-a 72
adusū aminte Petru de cuvēntul, care i-a
disu Iisus: Mai 'nainte de a cânta cocoșul
de dūoa ori, te vei lepēda de mine de trei
ori. Și gândindū-se la acēsta, a începutū
a plānge.

*Iisus înaintea lui Pilatū; elū este datū la mōrte,
ocārātū de ostași și crucificatū.*

SI *îndată demănēta ținendū sfatū archie- 15
reii cu bētrāni și cu cârturarii și cu
totū sinodulū, și legandū pre Iisus, l'au
dusū, și l'au datū lui Pilatū.

*Și l'a întrebatū Pilatū: Tu esci regele 2
Iudeilor? Elū respundendū, i-a disu: Tu dici.
Și-lū acusaū archiereii de multe, dară elū 3
nu a respunsū nimicū. Eră Pilatū é-și 4
l'a întrebatū, dicendū: Nimicu nu respondu?
Vedī câte mărturisescu asupra ta. Eră Ii- 5
sus totū nu a respunsū nimicū, încatū se
mira Pilatū.

Eră la serbătōrea aceea li elibera câte 6
unū vinovatū, pre care ei 'lū cereau. Și 7
era unulū, ce se numia Barabba, prinsū cu
soții sei, și care într'o rescōlă făcuse unū
omorū. Și strigandū mulțimea, a începutū 8
a cere să-i facă, precumu li făcea pururea.
Eră Pilatū li-a respunsū, dicendū: Voiți ca 9
să vi eliberezū pre regele Iudeilor? Că 10
scia, că l'au datū archiereii din pismă.

Eră archiereii au îndupecatū pre po- 11
porū, ca mai bine să li elibereze pre Ba-
rabba. Pilatū respundendū, é-și li-a disu: 12
Dară ce voiți ca să facū acestuia, pre care-lū
diceți rege alū Iudeilor? Eră ei é-și 13
au strigatū: Crucifică-lū. Eră Pilatū li-a 14
disu: Dară ce reu a făcutū? Și ei mai multū
strigaū: Crucifică-lū. Deci Pilatū vrēndū 15
să mulțumescă glōta, li-a eliberatū pre Ba-
rabba; și biciindū pre Iisus, l'a trădatū
să se crucifice.

*Atunci ostașii l'au adusū în întrulū curței, 16
ce se dice pretoriū; și au adunatū tōtă co-
horta, și l'au îmbrăcatū în purpură; și îm- 17
pletindū cunună de spini, i-au pusū pe capū.
Și au începutū a i se închina: "Bucură-te, 18
rege alū Iudeilor"; și-lū loviaū preste
19 capū cu trestii, și-lū scuiau, și plecându-și
genunchiele, i se închinau. Și după ce l'au 20
batjocoritū, l'au desbrăcatū de purpură, și
l'au îmbrăcatū în vestmintele sale.

*Și l'au dusū, ca să se crucifice. Și au 21
silitū pre unū ôre-care, Simonū, Chirinēnu,

s Pa. 88. 8.

Vers. 27.

a Mat. 26. 57.

Luc. 22. 54.

Ioan. 18. 13.

b Mat. 26. 59.

c Cap. 15. 29.

Ioan. 2. 19.

d Mat. 26. 62.

e Isa. 53. 7.

f Mat. 26. 63.

g Mat. 24. 30. &

26. 64.

Luc. 22. 69.

a Mat. 26. 58.

69.

Luc. 22. 55.

Ioan. 18. 16.

i Mat. 26. 71.

Luc. 22. 58.

Ioan. 18. 25.

j Mat. 26. 73.

Luc. 22. 59.

Ioan. 18. 26.

k Fapt. 2. 7.

l Mat. 26. 75.

Capit. 15.

a Pa. 2. 2.

Mat. 27. 1.

Luc. 22. 68. &

23. 1.

Ioan. 18. 28.

Fapt. 3. 13. &

4. 26.

b Mat. 27. 11.

c Mat. 27. 13.

d Isa. 53. 7.

Ioan. 19. 9.

e Mat. 27. 15.

Luc. 23. 17.

Ioan. 18. 29.

f Mat. 27. 30.

Fapt. 3. 14.

g Mat. 27. 36.

Ioan. 19. 1. 16.

a Mat. 27. 27.

i Mat. 27. 22.

Luc. 23. 26.

părintele lui Alessandro și alți lui Rufi, care venind din țerănă, trecea pe acolo, ca să ducă crucea lui. ¹ Și l-au adus la locul Golgota, ce înseamnă: Locul căpătării. ² Și l-au dat să bea vin amestecat cu smirnă; ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

22 ca să ducă crucea lui. ¹ Și l-au adus la locul Golgota, ce înseamnă: Locul căpătării. ² Și l-au dat să bea vin amestecat cu smirnă; ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹

13 *'la dūoi dintr'înșii pe cale, cându mergeau*
 14 *la țerănă. Și acela mergendū, aū spusū ce-*
lorū-l-alti; și nici pre acela nu aū cređutū.
 15 *"După aceea s'a arētatū celorū unū-spre-*
dece, cându ședeau la mēsă; și i-a mus-
tratū pentru necredința lorū și învērtoșe-
rea ānimei lorū, că n'aū cređutū celorū
 16 *ce l'aū vēđutū, după ce a înviatū.*
 17 *"Și li-a ăisū: Mergeți în tōtā lumea, °și*
 18 *predicați evangelia la tōtā făptura. °Celū ce*
 19 *va crede, și se va boteza, se va mēntui;*
 20 *°ērū celū ce nu va crede, se va condamna.*

Și celorū ce vorū crede, vorū urma aceste 17
 semne: ° În numele meū vorū scōte demoni;
 ° în limbinoūe vorū vorbi: ° Serpi vorū rēdica; 18
 și de vorū bé ce-va de mōrte, nu-i va vā-
 tēma; ° și-și vorū pune mānele preste bol-
 navī, și li va fi bine.

Deci Domnulū, ° după ce a vorbitū cu 19
 d'înșii, ° s'a înălțatū la ceriū, și ° a șeđutū d'a
 drēpta lui Dumneđeū.

Ērū ei eșindū, aū predicatū pretutindinea, 20
 Domnulū împreună lucrāndū, ° și adevērindū
 cuvēntulū prin semnele ce urmați. Aminū.

SÂNTA EVANGELIA DUPRE LUCA.

Introducere.

1 **D**E ore ce mulți s'aū pusū a face istoria
 2 lucrurilor petrecute între noi, ° Pre-
 cumū ni le-aū trādatū cei ce aū fostū ° de
 3 la începutū marturi oculari și ministri ai
 4 cuvēntulū; ° Mi-amū propusū și eū, urmā-
 5 rindū cu de amēnuntulū tōte de la ince-
 6 putū, a-ți scrie ° pe rōndū, ° prē destinsule
 7 Teofile, ° Ca să fi convinsū despre cele în-
 8 tru cari te-ai învētatū.

*Unū āngerū dā în scire nascerea lui Ioanū
 Boteșătorulū.*

5 Fost'a ° în ăilele lui Erodū, regele Iudeei,
 6 unū preutū, a nume Zacaria, ° din rōnduēla
 7 lui Abia; și femea lui din fetele lui Aaronū;
 8 și numele ei era Elisabeta. Și erau amīn-
 9 dūoi ° drepti înaintea lui Dumneđeū, ām-
 10 blāndū în tōte ordinele și așeđāmintele Dom-
 11 nulū fārā prihanā. Și ei nu aveau copii;
 12 cā Elisabeta era stērpā, și amīndūoi înain-
 13 tați în vrēstā.
 14 Și pre-cāndū preuțiā elū înaintea lui
 15 Dumneđeū ° în șirulū rōnduelei sale, Și du-
 16 pre datina servirei preuției, i se sorți ° să
 17 tāmāleze, întrāndū în templulū Domnulū;
 18 ° Și pre-cāndū tōtā mulțimea poporului era
 19 afarā, rugāndu-se în timpulū tāmāierei; I
 20 s'a arētatū āngerulū Domnulū, stāndū d'a
 21 drēpta ° altarului tāmāierei. Și vēđēndū-lū
 22 Zacaria, ° s'a turburatū, și fricā a cāđutū
 23 preste d'însulū. Ērū āngerulū a ăisū cātrā

d'însulū: Nu te teme, Zacario! cā s'a au-
 24 ăditū rugāciunea ta, și femea ta Elisabeta
 25 ° și va nasce fiū, și ° vei chīāma numele lui,
 26 Ioanū. Și vei avē bucuriā și veselīā; și 14
 27 ° mulți se vorū bucura de nascerea lui. Cā 15
 28 va fi mare înaintea lui Dumneđeū, și ° nu va
 29 bé nici vinū nici bēturā îmbētātōre; și se
 30 va împle de Spiritū Sāntū ° încă din mitra
 31 mumei sale. ° Și pre mulți din fiūi lui Isra- 16
 32 elū va întōrce la Domnulū, Dumneđeulū
 33 lorū. ° Și elū va merge înaintea lui în spir- 17
 34 itulū și puterea lui Ilie, să întōrcā ānime-
 35 le părinților spre copii, și pre cei neascul-
 36 tātōri spre înțelepciunea dreptilorū; să gā-
 37 tēscā poporū pregătītū Domnulū.

Și a ăisū Zacaria cātrā āngerū: ° În ce 18
 19 voiū cunōsce acēsta? cā eū bētrānū sūnt,
 20 și femea mea înaintatā în vrēstā. Și re-
 21 spundēndū āngerulū, i-a ăisū: Eū sūnt ° Ga-
 22 brielū, celū ce stau înaintea lui Dumneđeū,
 23 și sūnt trāmesū a vorbi cātrā tine, și a da
 24 în scire ție acēsta. Și ēccē, ° vei fi mutū, ne- 20
 25 putēndū vorbi, până în ăiūa aceea în care
 26 vorū fi acestea; pentru cā nu ai cređutū
 27 cuvintelorū mele, cari se vorū împlini în
 28 timpulū lorū.

Și accepta poporulū pre Zacaria, și se 21
 22 mira, cā întârđia în templu. Și eșindū elū,
 23 nu putea să li vorbēscā; și aū cunoscutū
 24 ei, cā a vēđutū vedere în templu; cā li fă-
 25 cea semnū, și a rēmasū mutū.

Și dacā s'aū împlinitū ° ăilele serviciulū 23

1 Luc. 24. 13.
 2 Luc. 24. 36.
 3 Ioan. 20. 19.
 4 1 Cor. 15. 5.
 5 Mat. 28. 19.
 6 Ioan. 15. 16.
 7 Col. 1. 23.
 8 Ioan. 3. 18, 36.
 9 Fapt. 2. 38, &
 10 16. 30—32.
 11 Rom. 10. 9.
 12 1 Pet. 3. 21.
 13 Ioan. 12. 48.

1 Luc. 10. 17.
 2 Fapt. 5. 16, &
 3 8. 7. & 16. 18.
 4 & 19. 12.
 5 Fapt. 2. 4. &
 6 10. 46. & 19.
 7 6.
 8 1 Cor. 12. 10,
 9 28.
 10 Luc. 10. 19.
 11 Fapt. 28. 5.
 12 Fapt. 5. 15,
 13 & 9. 17. &

38. 8.
 1 Iac. 5. 14, 15.
 2 Fapt. 1. 2, 3.
 3 Luc. 24. 51.
 4 Ps. 110. 1.
 5 Fapt. 7. 55.
 6 Fapt. 5. 12. &
 7 14. 2.
 8 Marc. 1. 1.
 9 Ioan. 15. 27.
 10 Fapt. 16. 29,
 11 25, 28.
 12 1 Cor. 7. 40.
 13 Fapt. 11. 4.

LUCA.
 1 Oculul 1.
 2 Ebr. 2. 3.
 3 1 Pet. 5. 1.
 4 2 Pet. 1. 16.
 5 1 Ioan. 1. 1.
 6 Marc. 1. 1.
 7 Ioan. 15. 27.
 8 Fapt. 16. 29,
 9 25, 28.
 10 1 Cor. 7. 40.
 11 Fapt. 11. 4.

1 Fapt. 1. 1.
 2 Ioan. 20. 31.
 3 Mat. 2. 1.
 4 1 Cron. 24. 10,
 5 19.
 6 Neem. 12. 4, 17.
 7 Fac. 7. 1: &
 8 17. 1.
 9 1 Reg. 9. 4.
 10 2 Reg. 20. 8.
 11 Iov. 1. 1.
 12 Fapt. 23. 1.
 13 & 24. 16.

1 Filip. 3. 6.
 2 1 Cron. 24. 19.
 3 2 Cron. 8. 14.
 4 & 31. 2.
 5 & Esod. 30. 7, 8.
 6 1 Sam. 2. 28.
 7 1 Cron. 23. 18.
 8 2 Cron. 29. 11.
 9 Lev. 16. 17.
 10 Apoc. 8. 3, 4.
 11 Esod. 30. 1.
 12 Jude. 6. 22, &
 13 13. 22.

1 Dan. 10. 8.
 2 Vers. 29.
 3 Cap. 2. 9.
 4 Fapt. 10. 4.
 5 Apoc. 1. 17.
 6 Vers. 60. 63.
 7 Vers. 58.
 8 Num. 6. 2.
 9 Jude. 18. 4.
 10 Cap. 7. 23.
 11 Ier. 1. 5.
 12 Gal. 1. 15.
 13 Mal. 4. 5, 6.

1 Mal. 4. 5.
 2 Mat. 11. 14.
 3 Marc. 9. 12.
 4 Fac. 17. 17.
 5 Dan. 8. 16, &
 6 9. 21—23.
 7 Mat. 18. 10.
 8 Ebr. 1. 14.
 9 Esod. 3. 24, &
 10 24. 27.
 11 Ved. 2 Reg.
 12 11. 5.
 13 1 Cron. 9. 28.

24 lui, s'a dusu la casa sa. Erü după acele
 25 s'a ascunsu cinci luni, dicëndü: Aşa mî-a
 făcutü Domnulü în zilele, în cari a căutatü
 "să rădice ruşinea mea d'între ómenî.

*Bună-vestirea Mariei; visita ei la Elisabeta, şi
 cânteculü ei de laudă.*

26 Erü în a şeslea lună a fostü trămesü ân-
 gerulü Gabrielü de la Dumneşeü în ceta-
 tea Galileei, alü cărei nume *era* Nazaretü,
 27 La o feciöră "logodită cu bărbatü, alü căru
 nume *era* Iosef, din casa lui Davidü; şi
 28 numele feciörei *era* Maria. Şi inträndü ân-
 gerulü la d'însa, a şisü: "Bucură-te, cea
 plină de charü; "Domnulü *este* cu tine; bi-
 29 ne-cuvëntată *esci* tu între femei. Erü ea
 vëdëndü-lü, "s'a turburatü de cuvëntulü lui,
 şi cugeta în sine, ce felü de închinare să
 30 fie acësta. Şi i-a şisü ângerulü: Nu te te-
 me, Mariä; că ai aflatü charü la Dumne-
 31 şeü; "Şi ecëc, vei concepe, şi vei nasce fiü,
 32 şi "vei chiäma numele lui, IISUSÜ. Acesta
 va fi mare, "şi Fiiü alü celui Pré-inaltü se
 va chiäma, "şi-i va da Domnulü Dumneşeü
 33 tronulü lui Davidü, părintele lui; "Şi va dom-
 ni preste casa lui Iacobü în eternü, şi îm-
 përáşia lui nu va avé sfârşitü
 34 Atunci a şisü Maria cătră ângerü: Cumü
 va fi acësta, de öre ce nu l-o cunoscü bărbatü?
 35 Şi respundëndü ângerulü, i-a şisü: "Spiri-
 tulü Sântü se va pogori preste tine, şi pu-
 36 tera celui Pré-inaltü te va umbri; pentru
 acësta şi Sântulü ce se va nasce din tine,
 se va chiäma "Fiiü alü lui Dumneşeü. Şi
 37 ecëc, Elisabeta, ruda ta, şi aceea a conce-
 putü fiü la bëtrâneşele ei; şi acësta, ce se
 38 chiämase stërpă, este în a şeslea lună. "Că
 la Dumneşeü nimicü nu este cu neputinşă.
 Şi a şisü Maria: Ecëc serva Domnului!
 39 fie mie duple cuvëntulü teü. Şi s'a dusü
 ângerulü de la d'însa.
 40 Şi sculändu-se Maria în zilele acelea, a
 mersü degrabă la munte, "în o cetate nu-
 41 miä Iuda; Şi a intratü în casa lui Zacaria,
 42 şi s'a închinatü Elisabetei. Şi cândü a au-
 ditü Elisabeta închinăciunca Mariei, a săl-
 tatü prunculü în mitra ei; şi Elisabeta s'a
 43 implutü de Spiritü Sântü; Şi a strigatü cu
 vöce tare, şi a şisü: "Bine-cuvëntată *esci* tu
 între femei, şi bine-cuvëntatü *este* fructulü
 43 mitrei tale. Şi de unde-mi *este* acësta, ca

să vină muma Domnului meu la mine? Că 44
 ecëc, cumü s'a auditü vöcea închinăciunei
 tale în urechile mele, a săltatü prunculü
 în mitra mea de bucuriä. Şi fericită *este* 45
 ceea ce a cređutü, că va fi împlinirea ce-
 lorü şise ei de la Domnulü. Şi a şisü Maria: 46
 "Măresce sufletulü meu pre Domnulü,
 Şi s'a bucuratü spiritulü meu de Dumneşeü, 47
 Mëntuitorulü meu;
 Că "a căutatü spre starea cea umilită a 48
 servei sale;
 Că ecëc, de acumü "mă vorü ferici tóte né-
 murile;
 Că "mî-a făcutü lucruri mari Celü Puternicü, 49
 Şi "sântü *este* numele lui;
 Şi "mila lui *este* din nemü în nemü spre cei 50
 ce se temü de d'însulü;
 "Făcut'a tăriä cu braşulü seü; 51
 "Rësipit'a pre cei mândri în cugetulü ânimei
 lorü;
 "Pogorit'a pre cei puternici de pe scaune, 52
 Şi a înălţatü pre cei umiliţi;
 "Pre cei flămândi i-a implutü de bunătăţi, 53
 Şi pre cei avuţi i-a trămesü deşertü;
 Ajutat'a pre Israelü, servulü seü, 54
 "Amintindu-şi de îndurarea sa;
 "(Precumü a promisü părinşilorü nostri,) 55
 Lui Abraamü şi seminşiei lui, în eternü.
 Şi a rămasü Maria cu d'însa ca la trei luni, 56
 şi s'a întorsü la casa sa.

*Nascerea lui Ioanü Boteşătorulü; şi imnulü
 profeticü alü părintelui seü.*

Erü Elisabetei i s'a împlinitü timpulü să 57
 nască, şi a nascutü fiü. Şi au auditü vi- 58
 cinii şi rudele ei, că a măritü Domnulü mila
 sa cu d'însa; şi "se bucurau împreună cu ea.
 Şi "în ziua a opta au venitü să circum- 59
 cidă prunculü; şi i puneau numele, duple
 numele părintelui seü, Zacaria. Erü luändü 60
 cuvëntulü muma lui, a şisü: "Nu aşa; ci se
 va chiäma Ioanü. Şi au şisü cătră d'însa: 61
 Nimenea nu este în rudenia ta, care se
 chiamă cu numele acesta. Şi au făcutü 62
 semnü părintelui seü, ce nume să-i dee. Şi 63
 cerëndü elü o tablă, a scrisü, dicëndü:
 "Ioanü este numele lui. Şi s'au miratü toţi.
 "Şi i s'a deschisü gura lui îndată, şi i s'a 64
 deslegatü limba lui, şi vorbia, laudändü pre
 Dumneşeü.
 Şi a cuprinsü frică pre toţi viciniü lorü, 65
 şi s'au răspânditü tóte aceste cuvinte în totü

Fac. 30. 23.
 Isa. 4. 1. & 54.
 1. 4.
 Mat. 1. 18.
 Cap. 2. 4. & 5.
 Dan. 9. 23. &
 10. 19.
 Jude. 6. 12.
 d Vers. 12.
 Isa. 7. 14.
 Mat. 1. 21.

Cap. 2. 21.
 Marc. 5. 7.
 2 Sam. 7. 11,
 12.
 Ps. 132. 11.
 Isa. 9. 6. 7. &
 16. 5.
 Ier. 23. 5.
 Apoc. 5. 4.
 Dan. 2. 44. &
 7. 14. 27.

Obad. 21.
 Mio. 4. 7.
 Ioan 12. 34.
 Ebr. 1. 8.
 Mat. 1. 30.
 Mat. 14. 33. &
 26. 63. 64.
 Marc. 1. 1.
 Ioan 1. 24. &
 20. 31.
 Fapt 8. 37.

Rom. 1. 4.
 Fac. 18. 14.
 Ier. 33. 17.
 Zech. 8. 6.
 Mat. 19. 26.
 Marc. 10. 27.
 Cap. 18. 27.
 Rom. 4. 21.
 Ios. 21. 9, 10,
 11.
 Jude. 5. 24.

Vers. 23.
 1 Sam. 2. 1.
 Ps. 34. 2. &
 35. 9.
 Hab. 8. 18.
 1 Sam. 1. 11.
 Ps. 138. 6.
 Mal. 3. 12.
 Cap. 11. 27.
 Ps. 71. 19. &

136. 2. 8.
 Ps. 111. 9.
 Fac. 17. 7.
 Eod. 20. 6.
 Ps. 103. 17, 18.
 Ps. 98. 1. &
 118. 15.
 Isa. 40. 10. &
 51. 9. & 52.
 Ps. 71. 19. &

Ps. 33. 10.
 1 Pet. 5. 5.
 1 Sam. 2. 6.
 Iov. 5. 11.
 Ps. 118. 6.
 1 Cam. 2. 5.
 Ps. 34. 10.
 Ps. 98. 8.
 Ier. 31. 3, 20.

Fac. 17. 19.
 Ps. 132. 11.
 Rom. 11. 28.
 Gal. 3. 16.
 Vers. 14.
 Fac. 17. 12.
 Lev. 12. 8.
 d Vers. 15.
 e Vers. 15.
 f Vers. 20.

- 66 pământul Indeei ^a de pe lângă munte. Și toți cei ce au auzit, ^b cugetau în anima lor, dicându: Ce va fi acestu prunc! Și ^c mâna Domnului era cu d'însul.
- 67 Și Zacaria, părintele lui, ^d s'a împlut de
- 68 Spiritu Sântu, și a profetit, dicându: ^e Bine-cuvântat fie Domnul, Dumneșeul lui Israel, Că ^f a cercetat și a rescumpăratu poporul se;
- 69 ^g Și ni-a rădicat cornu de mântuire, În casa lui David, servul se.
- 70 ^h Precum a vorbit prin gura sântilor pro-celor din vechime; [feți ai se],
- 71 Mântuire de neamicii nostri, Și din mâna tuturor celor ce ne urăsc;
- 72 ⁱ Să facă îndurare cu părinții nostri, Și să-și aducă aminte de legământul se celu sântu;
- 73 De ^j jurământul ce a făcut lui Abraam, părintelul nostru: Că ni va da,
- 74 Scăpându-ne din mâna neamicilor nostri, Să-i ^k servim fără frică,
- 75 ^l În sântenia și în dreptate înaintea lui, în toate dările vieții năstre.
- 76 Și tu, pruncule! profet al celui Pre-înaltu te vei chiama; Că ^m vei merge înaintea feței Domnului, să gătești calea lui.
- 77 Ca să dai poporului se cunoștința mântuirii ⁿ în iertarea păcatelor lor;
- 78 Prin îndurarea de inimă a Dumneșeului nostru, Prin care ne-a cercetat resăritul cel din înălțimi;
- 79 ^o Să lumineze celor ce ședea în întunec și în umbra morții, Să îndrepteze piciorul năstre în calea păcel.
- 80 ^p Eră ^q pruncul creștea, și se întăria în spirit; și ^r a fost în pustiu până în ziua arătării lui către Israelu.

Nascerea lui Iisus Christos. Darea în scire a acestuia la păstori de către înger.

- 2 **I**N dările acelea a eșit edictu de la Cesarul Augustu, să se înscriă totă lumea.
- 2 ^a (Acastă înscriere s'a făcut mai înainte,
- 3 cându Cirineu era guvernătorul Siriei) Și mergeau toți să se înscriă, fie-care în ce-

tatea sa. Și s'a suit și Iosef din Galilea, din cetatea Nazaretu, la Iudea, în ^b cetatea lui Davidu, care se chiamă Betlehemu; ^c (că elu era din casa și din seminția lui Davidu.) Să se înscriă cu Maria, ^d femea cea logodită lui, fiind ea îngreunată.

Și cându erau ei acolo, s'au împlinit dările, ca să nască ea. Și ^e a născut pre fiul se celu întâiu-născut, și l'a înfășat, și l'a culcat în esle, pentru că ei nu aveau loc în ospătăria.

Și erau păstori în acea lature, petrecându pe câmpu, și păzind noptea împrejurul turmei lor: Și ecce, îngerul Domnului a stătut înaintea lor, și mărirea Domnului a strălucit împrejurul lor; ^f și s'au înfricoșat cu frică mare. Și li-a disu îngerul: Nu vă temeți; că ecce, vi dau în scire bucuria mare, ^g care va fi la totu poporul. ^h Că astă-zi vi s'a născut ⁱ Mântuitoru, ^j care este Christos Domnul, în cetatea lui Davidu. Și acesta vi va fi semn: Veți afla unu prunc înfășat, culcat în esle.

^k Și îndată împreună cu îngerul mulțime de ôste cerescă lauda pre Dumneșeu, și dicea: ^l Mărire lui Dumneșeu în înălțimi, ^m pace pe pământu, și ⁿ bună învoire între ômeni.

Și cându s'au dus îngerii de la d'însu la ceru, au disu păstorii unia către alții: Să mergem dară până la Betlehemu, și să vedem ceea ce s'a întâmplat, despre care Domnul ni-a făcut cunoscut. Și au venit de grabă, și au aflat pre Maria și pre Iosef, și pruncul în esle. Și vedându-l, au făcut cunoscutu cuvântul, ce li se vorbea despre acestu prunc. Și toți cei ce au auzit, s'au mirat de cele ce li s'a disu de păstori. ^o Eră Maria păzia toate acele cuvinte, cugetându-le în anima sa. Și s'au întors păstori, mărindu și laudându pre Dumneșeu pentru toate cele ce au auzit și au vădit, precum li s'a vorbit.

Circumcisiunea lui Iisus; ducerea lui în templu; și profețiile lui Simeon și ale Annei.

- ^p Și împlinindu-se optu zile pentru circumciderea pruncului, s'a chiamat numele lui, ^q IISUSU, care s'a numit de îngeru mai înainte de a se concepe în mitră.

g Vers. 39.
h Cap. 9. 19, 51.
i Fac. 39. 2.
j Ps. 80. 17. & 89. 21.
k Fapt. 11. 21.
l Ios. 2. 28.
m 1 Reg. 1. 48.
n Ps. 41. 15. & 72. 18. & 106. 48.
o Ezech. 3. 16.
p & 4. 31.
q Ps. 111. 9.

Cap. 7. 16.
m Ps. 132. 17.
n Ier. 23. 5, 6.
o & 30. 10.
p Dan. 9. 24.
q Fapt. 9. 21.
r Rom. 1. 2.
s Lev. 26. 43.
t Ps. 98. 3. & 105. 8, 9 & 106. 45.
u Ezech. 16. 60.
v Vers. 54.
w Fac. 12. 8. &

17. 4. & 22. 16, 17.
x Ebr. 6. 13, 17.
y Rom. 6. 13, 22.
z Ebr. 9. 14.
aa Ier. 32. 39, 40.
ab Ezech. 4. 24.
ac 2 Tes. 2. 13.
ad 2 Tim. 1. 9.
ae Tit. 2. 12.
af 1 Pet. 1. 15.
ag 2 Pet. 1. 4.
ah Isa. 40. 8.
ai Mal. 3. 1. &

4. 5.
Mat. 11. 10.
Vers. 17.
b Marc. 1. 4.
c Cap. 3. 5.
d Isa. 9. 2.
e & 41. 7. & 49. 9.
f Mat. 4. 16.
g Fapt. 26. 18.
h Cap. 2. 40.
i Mut. 8. 1. & 11. 7.

Capul 2.
a Fapt. 5. 37.
b 1 Sam. 16. 1, 4.
c Ioan. 7. 43.
d Mat. 1. 16.
e Cap. 1. 27.
f Mat. 1. 18.
g Cap. 1. 27.
h Mat. 1. 25.
i Cap. 1. 12.
j Fac. 12. 3.
k Mat. 28. 19.
l Marc. 1. 16.

Vers. 31. 32.
Cap. 24. 47.
Col. 1. 23.
m Isa. 9. 6.
n Mat. 1. 21.
o Mat. 1. 16. & 16. 16.
p Cap. 1. 43.
q Fapt. 2. 36. & 10. 36.
r Filip. 2. 11.
s & Fac. 28. 12. & 32. 1, 3.
t Ps. 103. 20.

21. & 148. 2.
Dan. 7. 10.
Ebr. 1. 14.
Apoc. 5. 11.
i Cap. 19. 38.
j Ezech. 1. 6. & 3. 10, 21.
k Apoc. 5. 13.
l Isa. 57. 19.
m Cap. 1. 79.
n Rom. 5. 1.
o Ezech. 2. 17.
p Col. 1. 20.

o Ioan. 8. 16. 7.
Ezech. 2. 4. 16.
2 Tes. 2. 1.
1 Ioan. 4. 9, 10.
q Fac. 37. 11.
Cap. 1. 66.
Vers. 51.
r Fac. 17. 12.
s Lev. 12. 3.
t Cap. 1. 59.
u Mat. 1. 21, 25.
v Cap. 1. 31.

22 Și implinindu-se ^odilele curățirei ei după
legea lui Moisi, l'a^u adus^u la Ierusalim^u,
23 spre a-l^u pune înaintea Domnului. (Precum^u
scris^u este în legea Domnului: ^oT^otă partea
bărbătescă ce deschide matricea, se va chⁱă-
24 ma sântu^u Domnului); Și să aducă sacrifici^u,
dupre ^oceea ce s'a^u dⁱs^u în legea Domnului:
o păreche de turturele, s^{eu} d^uoi pui de po-
rumb^u.

25 Și e^{cc}ă, era un^u om^u în Ierusalim^u, a
nume Simeon^u; și acel^u om^u era drept^u și
temetor^u de Dumne^ude^u, ^oasceptându^u mângă-
i^uarea lui Israel^u; și Spiritul^u Sânt^u era preste
26 d'insul^u. Și el^u era înscințat^u de la Spi-
ritul^u Sânt^u, că nu va ^ovede mórtea, până
27 ce va ved^e pre Christosul^u Domnului. Și a
venit^u ^oîn Spirit^u la templu; și când^u pă-
rinții a^u adus^u în lă-intru pre pruncul^u Iisus^u,
28 să facă pentru el^u după datina legei, A-
tunci l'a^u luat^u în bra^uiele sale, și a bine-
cuv^entat^u pre Dumne^ude^u; și a dⁱs^u:

29 Stăpâne, ^oacum^u lasă pre servul^u te^u în
pace,

Dupre cuv^entul^u te^u;

30 Că ochi^u mei ^ov^eg^uură m^entuirea ta,
31 Care ai găt^uit^u înaintea fe^uei tuturor^u po-
pórelor^u:

32 ^oLumină pentru descoperire na^utiunilor^u,
Și mări^ure poporului^u te^u Israel^u.

33 Și Ios^ef^u și muma lui se mira^u de cele
34 ce se dⁱcea^u despre d'insul^u. Și i-a bine-
cuv^entat^u Simeon^u, și a dⁱs^u către Maria,
muma lui: E^{cc}ă, acesta este pus^u spre ^ocă-
d^erea și scul^erea multora în Israel^u, și spre
35 ^osemn^u, contra cărui^u se va vorbi: (Da, ^oprin
insu-și sufletul^u te^u va trece sabi^uă), ca să
se descoperă din cugetări^u din multe animi.

36 Și era Anna, profet^esă, f^eta lui Fanuel^u,
din semin^uția lui Aser^u; ac^esta trăise cu b^ur-
bat^u șapte ani de la fecⁱoria sa, și era a-
37 cum^u înaintat^u în vr^estă, Și ved^evă, ca la
opt^u-d^ecⁱ și patru de ani, care nu se de-
părta de la templu, ci servia lui Dumne^ude^u
cu posturi și cu rugăciuni ^odⁱă și n^opte^u.
38 Și aceea venind^u într'acea óră, lăuda pre
Domnul^u, și vorbⁱa despre d'insul^u tuturor^u
celor^u ce ^oasceptă^u m^entuirea în Ierusalim^u.

*Copilăria și t^ener^eța lui Iisus^u; visita sa la Ie-
rusalim^u în al^u d^uoi-spre-d^ecelea an^u al^u vr^e-
te^u sale.*

39 Și după ce a^u sfârșit^u t^ote după legea
Domnului, s'a^u întors^u în Galilea, în ce-
tatea lor^u Nazaret^u.

^oE^u pruncul^u crescea, și se întăria în 40
spirit^u, impl^endu-se de în^utelep^uc^uune; și cha-
rul^u lui Dumne^ude^u era preste d'insul^u.

Și se ducea^u părinții sei ^oîn fie-care an^u 41
la Ierusalim^u la serbăt^uorea pascalor^u. Și 42
când^u el^u a fost^u de d^uoi-spre-d^ece ani,
suindu-se ei la Ierusalim^u după datina ser-
băt^uorei, Și sfârșindu-se dⁱlele, când^u s'a^u 43
întors^u ei, a r^emas^u pruncul^u Iisus^u în Ie-
rusalim^u, fără ca Ios^ef^u și muma lui să
sciă. Și socotind^u că este el^u cu cei-l-alti 44
so^uci, a^u venit^u cale de o dⁱ; și l'a^u cău-
tat^u între rudele și cunoscu^uții lor^u. Și ne- 45
afl^uându-l^u, s'a^u întors^u la Ierusalim^u, cău-
tându-l^u.

Și după trei dⁱle l'a^u aflat^u în templu, 46
ș^ed^end^u în me^udicul^u înv^eș^uțatilor^u, ascu-
tându-l^u și întrebându-l^u. Și ^ose mira^u to^uți 47
cei ce-l^u au^udia^u de pricep^erea și de re-
spunsurile lui. Și v^ed^endu-l^u, s'a^u uⁱmit^u; 48
și a dⁱs^u către el^u muma lui: Fiule, de ce
ni-ai făc^ut^u așa? e^{cc}ă, părintele te^u și eu,
îngriji^uți fiind^u, te căutam^u. Și a dⁱs^u că- 49
tră d'înșii: Pentru ce m^e căuta^uți? a^u nu
a^u sciut^u, că mi se cade să fi^u în ^ocele ce
sunt ale părintelui me^u? Dară ^oei nu a^u 50
în^uteles^u gra^uful^u, care li-a vorbit^u. Și s'a 51
pogorit^u cu d'înșii, și a venit^u la Nazaret^u,
și se supunea lor^u; și muma lui ^opăzia t^ote
acestea cuvinte în ânima sa.

Și Iisus^u ^ocrescea în în^utelep^uc^uune și în 52
vr^estă și în char^u înaintea lui Dumne^ude^u și
a ómenilor^u.

*Activitatea lui Ioan^u Botezătorul^u, și botezul^u
lui Iisus^u.*

EAR^u în anul^u al^u cinci-spre-d^ecelea al^u 3
împ^erăției Cesarului Tiberi^u, (Ponti^u Pi-
lat^u fiind^u guvernătorul^u Iudeei, și Erod^u
fiind^u tetrarch^u în Galilea, și Filip^u, fratele
lui, tetrarch^u în Iturea și în laturea Tra-
choniei; și Lisani^u, tetrarch^u în Abilena);
^oÎn dⁱlele archiereilor^u Anna și Caiafa, a 2
fost^u cuv^entul^u lui Dumne^ude^u către Ioan^u,
fiul^u lui Zacaria, în pusti^u.

^oȘi el^u a venit^u în t^ote împrejurimile 3
Iordanului, predicându^u botezul^u pocăin^uței,
^ospre iertarea păcatelor^u. Precum^u este 4
scris^u în cartea cuvintelor^u profetului Isaia,
care dⁱce: ^oVócea celui ce strigă în pusti^u:
Găt^uii^u calea Domnului, drepte face^uți cără-
rile lui; T^otă valea se va impl^e, și tot^u 5
muntele și d^elul^u se va în^ujosi; și cele strim-

r Lev. 13. 2-4,
6.
e Eod. 13. 2. &
22. 29. & 34.
19.
Num. 3. 13. &
8. 17. & 18.
15.
t Lev. 13. 2, 6,

8.
u Isa. 40. 1.
Marc. 15. 43.
Vers. 38.
v Ps. 89. 48.
Ebr. 11. 5.
s Mat. 4. 1.
y Fac. 48. 30.
Filip. 1. 23.

s Isa. 52. 10.
Cap. 5. 6.
a Isa. 9. 2. &
42. 6 & 49. 6.
& 60. 1, 2, 3.
Mat. 4. 16.
Fapt. 18. 47.
& 28. 28.
b Isa. 8. 14.

Osea 14. 9.
Mat. 21. 44.
Rom. 9. 23, 23.
1 Cor. 1. 23,
24.
2 Cor. 2. 16,
1 Pet. 2. 7, 8.
c Fapt. 28. 22.
d Ps. 42. 10.

Ioan 19. 25.
e Fapt. 26. 7.
1. Tim. 5. 5.
f Marc. 16. 43.
Vers. 25.
Cap. 24. 21.
g Cap. 1. 80.
Vers. 58.
h Eod. 23. 15,

17. & 34. 23.
Deut. 16. 1.
16.
i Mat. 7. 28.
Marc. 1. 32.
Cap. 4. 22, 32.
Ioan 7. 15, 46.
j Ioan 2. 16.
k Cap. 9. 45. &

18. 34.
l Dan. 7. 28.
Vers. 19.
m 1 Sam. 2. 26.
Vers. 40.
—
Opusul 3.
a Ioan 11. 49,

51. & 18. 18
Fapt. 4. 6.
b Mat. 3. 1.
Marc. 1. 4.
c Cap. 1. 77.
d Isa. 40. 3.
Mat. 8. 5.
Marc. 1. 3.
Ioan 1. 23.

be se vorî face drepte, și cele aspre, căi
6 netede. Și 'va vedé totu corpul mântui-
rea lui Dumneșu.

7 Atuncea ȋdicea mulțimei celorlî ce vineau
să se boteze de la elu: 'Puî de viperă! cine
v'a datu scire să fugiți de mânia ce va să
8 fie? Deci faceți fructe vrednice de pocă-
ință: și nu începeți a ȋdice în voi înși-vé:
Părinte avemu pre Abraamū; că ȋdicu voui,
că pôte Dumneșu și din petrele acestea
9 să rădice fii lui Abraamū. Și acumū jace
secura la rădăcina pomilor! 'decî totu po-
mulu, care nu face fructu bunu, se tăia, și
se aruncă în focu.

10 Și-lu întreba poporulū, ȋdicendū: 'Dară
11 ce să facemū? Elū respundendū, li-a ȋdisū:
'Celū ce are dūoē vestminte, să deē celui ce
nu are 'nici unulu; și celū ce are bucate să
facă asemenea.

12 Atunci 'aū venitū și vameșii să se boteze,
și i-aū ȋdisū: 'Învătătorule, ce să facemū?
13 Elū a ȋdisū cătră d'înșii: 'Nu luați nimicū
mai multū de cātū vî este rōnduitū.

14 Și-lu întreba și ostașii, ȋdicendū: Și noi
ce se facemū? Elū li-a ȋdisū: Nu asuprați pre
nimenea, 'nici nu acușați strimbū pre nime-
nea; și vē mulțumiți cu lefele vōstre.

15 Erū poporulū asceptandū, și cugetandū
toți în âmele lorū de Ioanū, nu cumū-va
16 să fie elū Christosū, A respunsū Ioanū, și
a ȋdisū tuturorū: 'Eu vē botezū cu apă: dară
vine celū mai tare de cātū mine, căruia eu
nu sūnt vrednicū a-i deslega curēua încăl-
țămintelorū lui; acesta vē va boteza cu Spi-
17 ritulū Sântū și cu focu; A căruī vēnturā-
tore este în mâna lui, și va curăți aria, 'și va
aduna grăulū în grănarulū seū; érū plevēle
18 le va arde cu focū nestinsū. Și multe al-
tele predică poporulū, îndemnându-lū.

19 'Erū Erodū, tetrarchulū, muștratū fiindū
de elū pentru Erodiađa, femea lui Filipū,
fratele seū, și pentru tōte relele cari a fă-
cutū Erodū, A adausū și acēsta preste tōte,
20 de a închisū pre Ioanū în închisōre.

21 Dupa ce s'a botezatū totū poporulū, și
'Iisusū botezându-se și rugându-se, s'a des-
22 chisū cerilū; Și s'a pogoritū Spiritulū
Sântū în chipū trupesculū, ca unū porumbū,
preste d'insulū; și s'a auditū vōce din ceriū,
ȋdicendū: Tu ești Fiulū meū celū iubitū;
în tine amū bine-voitū.

Genealogia lui Iisusū Christosū.

23 Și Iisusū începuse a fi 'ca de trei-ȋeci

de ani, fiindū (precumū se socotia) 'fiulū
lui Ios fū, alū lui Eli, Alū lui Mattatū, alū 24
lui Levi, alū lui Melchi, alū lui Ianna, alū lui
Iosefū, Alū lui Mattatia, alū lui Amosū, alū 25
lui Naumū, alū lui Esli, alū lui Nagge, Alū 26
lui Maatū, alū lui Mattatia, alū lui Semei,
alū lui Iosefū, alū lui Iuda, Alū lui Ioanna, 27
alū lui Resa, alū lui Zorobabelū, alū lui
Saaltielū, alū lui Neri, Alū lui Melchi, alū 28
lui Addi, alū lui Cosamū, alū lui Elmodamū,
alū lui Erū, Alū lui Iose, alū lui Eliezerū, alū 29
lui Iorimū, alū lui Mattatū, alū lui Levi,
Alū lui Simeonū, alū lui Iuda, alū lui Io- 30
sefū, alū lui Ionanū, alū lui Eliakimū, Alū 31
lui Melea, alū lui Menanū, alū lui Mattata,
alū lui 'Natanū, 'alū lui Davidū, 'Alū lui 32
Ișai, alū lui Obedū, alū lui Boozū, alū lui
Salmonū, alū lui Naasonū, Alū lui Aminadabū, 33
alū lui Aramū, alū lui Eronū, alū lui Fa-
resū, alū lui Iuda, Alū lui Iacobū, alū lui 34
Isaacū, alū lui Abraamū, 'alū lui Thara, alū
lui Nahorū, Alū lui Sarucū, alū lui Ragavū, 35
alū lui Falecū, alū lui Eberū, alū lui Sala,
'Alū lui Cainanū, alū lui Arfacsadū, 'alū lui 36
Semū, alū lui Noe, alū lui Lamecū, Alū lui 37
Matusela, alū lui Enccū, alū lui Jaredū, alū
lui Maleleelū, alū lui Cainanū, Alū lui E- 38
nosū, alū lui Setū, alū lui Adamū, 'alū lui
Dumneșu.

Ispitirea lui Iisusū.

EARŪ 'Iisusū, plinū de Spiritū Sântū, s'a 4
întorsū de la Iordanū, și 's'a dusū de
spiritū în pustiiū, Patru-ȋeci de ȋile ispi- 2
tindu-se de diabolulū. Și 'nicicū nu a mân-
catū în acele ȋile; și sfărșindu-se ele, mai 3
pe urmă a flămânditū. Și i-a ȋdisū diabo-
lulū: De ești tu fiū alū lui Dumneșu, ȋi 4
petrei acesteia să se facă pâne. Și i-a re-
spunsū Iisusū, ȋdicendū: 'Scrisū este: Nu nu- 4
mai cu pâne va trăi omulū, ci cu totū cu-
ventulū lui Dumneșu.

Și suindu-lū diabolulū într'unū munte în- 5
altū, i-a arētatū tōte regatele lumei într'
unū momentū. Și i-a ȋdisū diabolulū: Ție 6
voiū da puterea acēsta tōtă, și mărirea lorū;
că 'dată 'mî este, și ori-căruia voiescū o
daū. Decî tu, de te vei închina mie, vorū 7
fi tōte ale tale. Și respundendū Iisusū, i-a 8
ȋdisū: Lipsesce, Satano! că 'scrisū este:
Domnului, Dumneșului teū, să te închini,
și numai pre elū să servesci.

'Și l'a dusū la Ierusalimū, și l'a pusū pe 9
aripa templului, și i-a ȋdisū: De ești tu Fiū

• Ps. 98. 2.
Isa. 53. 10.
Cap. 2. 10.
Mat. 3. 7.
Mat. 7. 19.
Fapt. 2. 27.
Cap. 11. 41.

2 Cor. 8. 14.
Iac. 2. 15, 16.
1 Ioan. 2. 17.
& 4. 20
Mat. 21. 28.
Cap. 7. 29.
Cap. 19. 8.

1 Esod. 23. 1.
Lev. 19. 11.
Mat. 3. 11.
Mic. 4. 13.
Mat. 13. 30.
Mat. 14. 3.
Marc. 6. 17.

Mat. 3. 13.
Ioan. 1. 33.
Veți Num. 4.
3. 35, 39, 43.
47.
Mat. 13. 55.
Ioan. 6. 42.

• Zech. 12. 12.
2 Sam. 5. 14.
1 Cron. 3. 5.
Rut. 4. 18, etc.
1 Cron. 2. 10.
etc.
Fac. 11. 24,

26.
Veți Fac. 11.
12.
Fac. 5. 6, etc.
& 11. 10, etc.
Fac. 5. 1, 2.

Capulū 4.
Mat. 4. 1.
Marc. 1. 13.
Cap. 2. 27.
Vers. 14.
Esod. 24. 28.
1 Reg. 19. 8.

• Deut. 8. 2.
• Ioan. 12. 31.
& 14. 30.
Apoc. 12. 2, 7.
Deut. 6. 13. &
10. 20.
Mat. 4. 5.

- alū lui Dumnezeu, aruncă-te josū de aicea;
 10 Că ^a scrisū este: Dice-va āngerilorū sei de-
 11 spre tine, să te păzescă, ^{și} pe mână te vorū
 purta, ca să nu lovesci de pētră piciorulū
 12 teū. ^{Și} răspundēndū Iisusū, i-a dīsū: [‘]S’a
 dīsū: Să nu ispitesci pre Domnulū, Dum-
 neđeulū teū.
 13 ^{Și} sfārșindū diabolululū tōtă ispita, s’a
 depārtatū de la d’insulū [‘]pe unū timpū.

*Iisusū invēță în Galilea; cercetēsă Nazaretulū, și
 este lepēdatū acolo.*

- 14 ^a ^{Și} s’a întorsū Iisusū [‘]în puterea Spiritu-
 lui la [‘]Galilea, și a eșitū scirea despre d’ins-
 15 sulū în tōte împrejurimile. ^{Și} elū invēță în
 sinagogele lorū, fiindū lādatū de toți.
 16 ^{Și} a venitū la [‘]Nazaretū, unde era cres-
 cutū, [‘]și a intratū dupre datina sa în dīua
 sāmâtei in sinagogă, și s’a sculatū să ce-
 17 tēsă. ^{Și} i s’a datū cartea profetului I-
 saia. ^{Și} deschidēndū cartea, a aflatū loculū
 18 unde era scrisū: [‘]Spiritulū Domnului este
 preste mine, pentru că m’a unsū a pre-
 dica evangelia saracilorū; m’a trāmesū a
 vindeca pre cei frānți cu ānima, a anunța
 scāpare celorū prinși, și vedere orbilorū, și
 19 a pune în libertate pre cei apēsai; A a-
 nunța anulū favorabilū alū Domnului. ^{Și}
 20 închidēndū cartea, a dat’o servului, și a
 șeđutū. ^{Și} ochiū tuturorū celorū din sina-
 gogă erau ātintīți spre elū.
 21 ^{Și} a începutū a dīce cātră d’insīi: As-
 tă-dī s’a īmplinitū acēstā scripturā în ure-
 22 chiele vōstre. ^{Și} toți [‘]lū mărturisīau, și [‘]se
 miraū de cuvintele charului, cari eșiau din
 gura lui. ^{Și} dīceau: [‘]Aū nu este acesta fi-
 23 ulū lui Iosefū? ^{Și} elū a dīsū cātră ei:
 Cu adevēratū [‘]mī veți dīce acēstū proverbū:
 Medice, vindecă-te însu-ți; cāte amū audītū
 24 că s’aū făcutū în [‘]Capernaumū, fă și aicea
 în [‘]patria ta. ^{Și} a dīsū: adevēratū dīcū
 vōi: Nici unū [‘]profetū nu este primitū în
 25 patria sa. ^{Și} adevērū dīcū vōi, cā [‘]multe
 vēduve erau în Israelū în dīlele lui Ilie,
 26 cāndū s’a inchuiatū ceriulū trei ani și șese
 luni, făcēndu-se fōmete mare preste tōtă țē-
 ra; Dară cātră nici una dintr’acelea nu a
 27 fostū trāmesū Ilie, de cātū numai la o fe-
 meā vēduvā din Sarepta Sidonului. [‘]Și mulți
 leproși erau în Israelū în dīlele profetu-
 lui Eliseiū; dară nici unulū dintr’insīi nu
 s’a curățitū, ci numai Naamanū, Sīriēnului.
 28 ^{Și} toți cei din sinagogă audindū ace-
 29 tea, s’aū īmplitū de mânia; ^{Și} sculāndu-se,

l’aū scosū afară din cetate, și l’aū dusū până
 în vērlulū muntelui, pe care era ziditā ce-
 tatea lorū, ca să-lū arunce josū. [‘]Erū elū, 30
[‘]trecēndū prin međilocolū lorū, s’a dusū.

*Iisusū vindecă și invēță în Capernaumū și prin
 Galilea.*

^{Și} [‘]s’a pogoritū la Capernaumū, cetate a 31
 Galileei, și-i invēță sāmâtele. ^{Și} se uīmlāu 32
 de invēțătura lui; [‘]cā cuvēntulū lui era cu
 putere. [‘]Și în sinagogă era unū omū, care 33
 avea spiritū de demonū necuratū, și a stri-
 gatū cu vōce tare, dīcēndū: Lasă; ce este 34
 noūi cu tine, Iisuse, Nazarinene? venit’āi să
 ne perđi? [‘]te sciū cine ești — [‘]Sāntulū lui
 Dumnezeu. ^{Și} l’a certatū Iisusū, dīcēndū: 35
 Tacī, și ești dintr’insulū. ^{Și} aruncāndu-lū de-
 monulū în međilocū, a eșitū dintr’insulū, ne-
 vātēmāndu-lū de locū. ^{Și} s’a făcutū spaimā 36
 preste toți, și vorblaū între sine, dīcēndū:
 Ce feliū de cuvēntū este acesta! că cu au-
 toritate și putere dīce spiritelorū celorū ne-
 curate, și esū. ^{Și} se respāndia scirea de- 37
 spre d’insulū în totū loculū d’imprejurū.

^{Și} sculāndu-se din sinagogă, a intratū 38
 în casa lui Simonū. [‘]Erū sōcra lui Simonū
 era tare cuprinsā de friguri, și l’aū rugatū
 pentru d’īnsa. ^{Și} stāndū lūngā ea, a cer- 39
 tatū frigurile, și aū lāsāt’o; și īdatā scu-
 lāndu-se, li servia.

^{Și} apuindū sōrele, toți cāți aveaū pre 40
 bolnavi de diferite bōle, i aū adusū la d’ins-
 ulū; [‘]erū elū puindu-și mānele pe fie-care
 din ei, i-a vindecatū. ^{Și} eșiau și demoni din 41
 mulți, strigāndū și dīcēndū: Tu ești Chris-
 toșū, fiulū lui Dumnezeu. [‘]Erū [‘]elū cer-
 tāndu-i, nu-i lāsa să vorbēsă; cā-lū sciaū
 că este Christosū.

[‘]Erū făcēndu-se dīuā, eșindū s’a dusū în 42
 pustii; și poporulū [‘]lū căuta, și a venitū
 până la d’insulū, și-lū ținea, ca să nu se
 ducă de la d’insīi. [‘]Erū elū li-a dīsū: Eū 43
 trebue să predicū impērāția lui Dumnezeu
 și în alte cetāți; cā spre acēsta sūnt trā-
 mesū. [‘]Și predica în sinagogele Galileei. 44

*Pescuire minunată, și chīāmarea lui Petru, a lui
 Andreiū, a lui Iacobū și a lui Ioanū.*

^{Și} [‘]cāndū [‘]lū impresura poporulū, să au- 5
 dā cuvēntulū lui Dumnezeu, și elū sta
 lūngā laculū Ghenesaretului: A vēdūtū dūoē 2
 corābiū stāndū lūngā lacū; [‘]erū pescarii e-
 șindū dintr’īnsele, spālāu mrejele. ^{Și} in- 3
 trāndū intr’una din corābiū, care era a lui

h Ps. 91. 11.
 i Deut. 6. 16.
 j Ioan 14. 30.
 k Ebr. 4. 15.
 l Mat. 4. 12.
 m Ioan 4. 43.
 n Vers. 1.
 o Fapt. 10. 37.

p Mat. 2. 23. &
 13. 54.
 q Marc. 6. 1.
 r Fapt. 13. 14.
 s & 17. 2.
 t Isa. 61. 1.
 u Ps. 45. 2.

v Mat. 13. 54.
 w Marc. 6. 2.
 x Cap. 2. 47.
 y Ioan 6. 43.
 z Mat. 4. 13 &
 11. 23.
 aa Mat. 13. 54.

ab Marc. 6. 1.
 ac Mat. 13. 57.
 ad Marc. 6. 4.
 ae Ioan 4. 44.
 af 1 Reg. 17. 9.
 ag & 18. 1.
 ah Iac. 5. 17.

ai 2 Reg. 5. 14.
 aj Ioan 8. 59. &
 10. 39.
 ak Mat. 4. 13.
 al Marc. 1. 21.
 am Mat. 7. 28, 29.
 an Tit. 2. 15.

ao Marc. 1. 23.
 ap Vers. 41.
 aq Ps. 18. 10.
 ar Dan. 9. 24.
 as Cap. 1. 35.
 at Mat. 8. 14.
 au Marc. 1. 29.

av Mat. 8. 16.
 aw Marc. 1. 32.
 ax Marc. 1. 34.
 ay & 8. 11.
 az Marc. 1. 25.
 ba 24.
 bb Vers. 34, 35.

bc Marc. 1. 35.
 bd Marc. 1. 39.
 be —
 bf Opulū 5.
 bg Mat. 4. 18.
 bh Marc. 1. 16.

Simon, l'a rugat să o depărteze puțin de la pământ. Și ședându, învăța poporul din corabi.

- 4 *Eră* cându a încetat a vorbi, a *disu* către Simon: *Depărtéza-o la aduncă, și a-*
 5 *runcați mrejele vóstre spre pescuire. Și*
 6 *respondându Simon, i-a disu: Învețatorule,*
 7 *ne-amú ostenitú tótá nóptea, și nimicú nu*
 8 *amú prinsú; dară după cuvéntulú teú voiú*
 9 *arunca mreja. Și făcându acésta, aú prinsú*
 10 *mulțime mare de pesci, de se rupea mreja*
 11 *lorú. Și aú făcutú semnú soților din cea-*
 12 *l-altá corabiá, ca să viná să li ajute. Și*
 13 *aú venitú, și aú împlutú amindúoé corábiele,*
 14 *de se afundá. Eră Simonú Petru, vedându*
 15 *acésta, a cădutu la genunchiele lui Iisus,*
 16 *dicându: Eși de la mine, că omú păcátosú*
 17 *súnt, Dómné! Că-lú cuprinsese spaimá, și*
 18 *pre toți cei ce eráu cu d'insulú, pentru pes-*
 19 *cuirea ce făcuse. Asemenea și pre Iacobú,*
 20 *și pre Ioanú, fii lui Zebedeiú, cari eráu so-*
 21 *ciú lui Simonú. Și a disu Iisus către Si-*
 22 *monú; Nu te teme; de acumú vei prinde*
 23 *ómení. Și scoțendu corábiele lorú la pá-*
 24 *méntú, și lăsându tóte, i-aú urmatú.*

Vindecarea unui leprosu, și a unui paralicu.

- 25 *Și cându era elú în una din cetáți, éccé,*
 26 *unú omú plinú de leprá, vedându pre Ii-*
 27 *susú, a cădutu cu fața la pámentú, și l'a*
 28 *rugatu, dicendu: Dómné, de voiesci, poți să*
 29 *mé curățesci. Și tindendu mâna, s'a atinsú*
 30 *de d'insulú, dicendu: Voiescú, fii curățitu.*
 31 *Și îndatá l'a părăsitú lepra. Și elú i-a disu*
 32 *să nu spuná niménui; ci mergi, și te arétá*
 33 *preutulú, și du pentru curățirea ta, precumú*
 34 *a ordínatú Moisi, spre mărturiá lorú.*
 35 *Eră scirea despre d'insulú se respândia din*
 36 *ce în ce mai multú; și se aduna mulțime*
 37 *mare să audá, și să se vindece de d'insulú*
 38 *de bólele lorú.*
 39 *Eră elú se ducea în pustiiú, și se ruga.*
 40 *Și într-una din zile, pre-cándu învêta,*
 41 *ședeau Fariseii și învêțatorii de lege, cari*
 42 *veniserá din tóte cetáțile Galileei și ale Iu-*
 43 *deei și din Ierusalimú; și puterea Domnu-*
 44 *lui lucra spre vindecarea lorú. Și éccé,*
 45 *nisce bărbați purtau în patú pre unú omú*
 46 *care era paralicu; și căutau să-lú ducá*
 47 *în întrú, și să-lú puná înaintea lui. Eră*
 48 *neafându pe unde să-lú ducá în întrú, pen-*
 49 *tru mulțime, suindu-se pe acoperiméntú, l'aú*
 50 *coboritu pr'între cărămiđi, cu patulú în međi-*
 51 *locú, înaintea lui Iisusú. Și vedendu cre-*
 52 *dința lorú, i-a disu: Omule, iértá-ți-se pé-*

catele tale. *Și aú începutú cărturarii și* 21
Fariseii a vorbi între sine-și, dicendu: Cine
 22 *este acesta ce vorbește blásteme? Cine póte*
 23 *să ierte păcatele, de câtú numai Dumneđu.*
 24 *Eră Iisusú cunoscendu gândurile lorú, re-*
 25 *spundendu, li-a disu: Ce gândiți în ánimele*
 26 *vóstre? Ce este mai lesne — a dice: Iértá-*
 27 *ți-se păcatele tale, séu a dice: Scólá și ám-*
 28 *blá? Dară ca să sciți, că Fiulú omulú*
 29 *are putere pe pámentú a ierta păcatele,*
 30 *(a disu paralicului), și dicu: Scólá, și lu-*
 31 *ându patulú teú, mergi la casa ta! Și in-*
 32 *datá sculându-se înaintea lorú, a luatú pa-*
 33 *tulú pe care jácea, și s'a dusú la casa sa,*
 34 *márinđu pre Dumneđu. Și spaimá a cu-*
 35 *prinsú pre toți, și máriaú pre Dumneđu,*
 36 *și s'aú împlutú de frică, dicendu: Lucruri*
 37 *minunate amú vedutu astá-đi.*

Chiamarea lui Levi, și ospétulú la casa sa, vorba
despre postire.

Și după acestea a eșitu, și a vedutu unú 27
vameșú, anume Levi, ședendu la vamá, și
 28 *i-a disu: Urmézá-mi. Și lăsându tóte, s'a*
 29 *sculatú, și i-a urmatú.*

Și i-a făcutú Levi ospétú mare în casa 29
sa; și era mulțime mare de vameși și de
 30 *alții, cari ședeau la mesá cu d'inșii. Și*
 31 *murmuraú cărturarii lorú și Fariseii către*
 32 *discipulii lui, dicendu: Pentru ce mâncați*
 33 *și beți cu vameși și cu păcátosi? Și re-*
 34 *spundendu Iisusú, li-a disu: Nu aú trebu-*
 35 *ința de medicú cei sánătoși, ci cei bolnavi;*
 36 *Nu amú venitú să chiamú la pocáința pre*
 37 *cei drepti, ci pre cei păcátosi.*

Eră ei i-aú disu: Pentru ce discipulii 33
lui Ioanú postescú adese ori, și facú rugá-
 34 *ciuni, asemenea și ai Fariseilorú; érú ai tei*
 35 *mánancá și beú? Elú li-a disu: Aú dórá*
 36 *puteți face să postescá nuntași, pre-cátú*
 37 *timpú mirele este cu d'inșii? Dară vorú*
 38 *veni zile, cându se va lua mirele de la d'in-*
 39 *șii, și atunci vorú posti într-acele zile.*

Și dicea și parabolá către d'inșii: Nime- 36
nea nu pune petecú de vestméntú nou lá vest-
 37 *méntú vechiú; altmintrelea și pre celú nou*
 38 *rupe, și peteculú celú nou nu se potrivește*
 39 *cu celú vechiú. Și nimenea nu pune vinú*
 40 *noú în foi vechi: altmintrelea va sparge vi-*
 41 *nulú celú nou foi, și elú se va vêrsa, și*
 42 *foii se vorú perde. Ci vinulú nou trebuie*
 43 *pusú în foi noi, și amindúoé se vorú pás-*
 44 *tra. Și nimenea, carele bea vinú vechiú, 39*
 45 *voiesce îndatá nou; că dice: Celú vechiú*
 46 *este mai bunú.*

b Ioan 21. 6.

c 2 Sam. 6. 9.

d 1 Reg. 17. 18.

e Mat. 4. 19.

f Marc. 1. 17.

g Mat. 4. 20. &

h 19. 27.

i Marc. 1. 18.

j Cap. 18. 38.

k Mat. 8. 2.

l Marc. 1. 40.

m Mat. 8. 4.

n Lev. 14. 4, 10,

o 21. 22.

p Mat. 4. 25.

q Marc. 3. 7.

r Ioan. 6. 2.

s Mat. 14. 23.

t Marc. 6. 46.

u Mat. 9. 2.

v Marc. 2. 3.

w Mat. 9. 3.

x Marc. 2. 6, 7.

y Pa. 32. 5.

z Isa. 43. 25.

aa Mat. 9. 9.

ab Marc. 2. 13,

ac 14.

ad Mat. 9. 10.

ae Marc. 2. 15.

af Cap. 15. 1.

ag Mat. 9. 13.

ah 1 Tim. 1. 15.

ai Mat. 9. 14.

aj Marc. 2. 18.

ak Mat. 9. 16, 17.

al Marc. 2. 21,

am 22.

an —

Iisus îl justifică discipulii săi pentru smulgerea de spice în ziua Sămbătei, și pre sine pentru vindecarea unui bolnav.

- 6 **S**I ^a în sâmbăta, ce se numesce a dăoa-ân-
teliu, trecea elu prin ogore; și discipu-
lii săi smulgeau spice, și mâncau, frecân-
du-le cu mânele. Erû uniia din Farisei li-
au ȕisû: Pentru ce faceți ^b ce nu se cade a
face sâmbăta? Răspundendû Iisus, li-a ȕisû:
Aû nu ați cetitû ^c ce a făcutû Davidû, cândû a
flămânditû elû și cei ce erau cu d'insulû:
4 Cumû a intratû în casa lui Dumneȕeû, și
a luatû pânele punerei-înainte, și a mân-
catû, și a datû și celorû ce erau cu elû;
^d cari nu se cădea să le mănânce, de câtû
5 numai preuți? Și li ȕicea: Domnû este
Fiulû omulû și alû sâmbătei.
6 ^e Și în altă sâmbăta a intratû în sinago-
gă, și învăța; și era acolo unû omû, a că-
rui mâna cea drêptă era uscată. Și-lû pân-
diau cârturarii și Fariseii, de-lû va vindeca
8 sâmbăta, ca să afe pără asupra lui. Erû
elu scia gândurile lorû, și a ȕisû omulû,
care avea mâna uscată: Școlă-te, și stăi în
meȕilocû. Erû elû sculându-se, a stătutû.
9 Atuncea Iisus li-a ȕisû: Voiû întreba și pre
voi: Ce se cuvine sâmbăta, a face bine seu
a face reû? a scăpa vieța seu a o perde?
10 Și căutândû spre toți, a ȕisû omulû: În-
tinde-ți mâna ta; și elû a făcutû așa; și
s'a făcutû mâna lui sănătôsă, ca și cea-l-
11 altă. Erû ei s'aû împlutû de furiă până la
nebuniă; și vorbeau unulû câtră altulû, ce
arû fi de făcutû lui Iisus.
- Rânduirea celorû dâoi-spre-ȕece apostoli; o mul-
țime mare urmêzû lui Iisus.*
- 12 ^f Și în acele ȕile elû a eșitû la munte,
să se rȕge, și a petrecutû tȕtă nôptea în
13 rugăciune câtră Dumneȕeû. Și făcendû-se
ȕiua, a chiamatû la sine pre discipulii săi;
^g și a alesû dintr'înșii dâoi-spre-ȕece, pre ca-
14 ri i-a numitû și apostoli: Pre Simonû, (^h pre
care l'a numitû Petru), și pre Andreiû, fra-
tele lui; pre Iacobû, și pre Ioanû; pre Fi-
15 lipû și pre Bartolomeiû; Pre Matteiû și pre
Toma; pre Iacobû alû lui Alfeiû, și pre
16 Simonû, ce se chiamă Zelotû; Pre Iuda
ⁱ alû lui Iacobû și pre Iuda, Iscariotulû, care
s'a făcutû și vênȕetoriû.
- 17 Și pogorindu-se cu d'înșii, a stătutû în
locû șesû, și mulțimea discipulilor săi, ^j și
multû poporû din tȕtă Iudea și din Ierusa-
limû și de pe lângă țermulû Tirului și alû

Sidonului, cari veniseră să-lû asculte, și să
se vindece de bólele lorû, Și cei ce se 18
chinuiau de spirite necurate; și se vinde-
cau. Și totû poporulû ^k cânta să se atingă 19
de elû; că ^l eșia dintr'insulû putere, și vin-
deca pre toți.

Predica de pe Munte.

Și elû rēdicându-și ochii săi spre dis- 20
cipulii lui, ȕicea:

^m Fericiți *sînteți*, saracilorû; că a vȕostră
este împărăția lui Dumneȕeû.

ⁿ Fericiți *sînteți* cari flămândiți acumû; 21
că vȕe veți satura.

^o Fericiți *sînteți* cari plânȕeți acumû; că
veți rȕde.

^p Fericiți *sînteți*, cândû ômenii vȕe vorû 22
uri, și cândû ^q vȕe vorû alunga, și vȕe vorû bat-
jocuri, și vorû scȕte numele vostru ca reû,
pentru Fiulû omulû. ^r Bucurați-vȕe într'acea 23
ȕi, și sâltați; că êccȕe, plata vȕostra mare
este în ceriuri; că ^s într'acestû chipû făceau
părinții lorû profeților.

^t Dară vai voiû, ^u bogaților! că ^v v'ati și 24
luatû mângăiărea vȕostră.

^w Vai voiû celorû ce sînteți sȕtu! că veți 25
flămândi.

^x Vai voiû celorû ce rȕȕeți acumû! că veți
plânȕe, și vȕe veți tângui.

^y Vai voiû, cândû vi vorû ȕice de bine toți 26
ômenii! că într'acestû chipû făceau părin-
ții lorû profeților celorû minciunoși.

^z Ci voiû celorû ce auȕiți vi ȕicû: Îubiți 27
pre neamicii voștri, faceți bine celorû ce vȕe
urȕescû, Bine-cuvētați pre cei ce vȕe bla-
stemă, și ^a vȕe rugați pentru cei ce vȕe asu-
prescû. ^b Celui ce te bate preste o falcă, în-
28 tȕrce-i și cea-l-altă; ^c și celui ce-ți ȕea man-
tia nu-lû opri a-ți lua și vestmēntulû. ^d Fie-
30 căruia ce cere de la tine, dă-i; și de la celû
ce-ți ȕea ale tale nu cere înapoi. ^e Și pre-
cumû voiți ca să vi facă ômenii, asemenea
li faceți și voi. ^f Dară de iubiți pre cei ce
32 vȕe iubescû, ce charû aveți? că și pȕcătoșii
iubescû pre cei cari-i iubescû. Și de faceți
33 bine celorû ce vi facû bine, ce charû aveți?
că și pȕcătoșii facû aceeași. ^g Și de dați
34 împrumutû *celorû*, de la cari sperați a lua,
ce charû aveți? că și pȕcătoșii dau împru-
mutû pȕcătoșilorû, ca să ȕee întocma. Ci ^h iu-
35 biți pre neamicii voștri, și faceți bine, și ⁱ dați
împrumutû, nimicû sperândû; și va fi plata
vȕostră mare; și ^j vȕeți fi fiii celui Pré-înalț;

Capitul 6.	Veți Cap. 13.	k Mat. 14. 36.	o Isa. 61. 3.	Ool. 1. 24.	u Isa. 65. 13.	Rom. 12. 20.	Mat. 5. 42.
a Mat. 12. 1.	14. & 14. 5.	l Marc. 5. 30.	Mat. 5. 4.	Isa. 1. 2.	y Prov. 14. 13.	b Cap. 23. 24.	f Mat. 7. 12.
Mat. 2. 23.	Ioan. 9. 16.	Cap. 8. 46.	p Mat. 5. 11.	Fapt. 7. 51.	z Ioan. 15. 19.	Fapt. 7. 60.	g Mat. 5. 46.
b Esod. 20. 10.	f Mat. 14. 23.	a Mat. 5. 3. &	1, Pet. 2. 19.	t Amos. 6. 1.	1 Ioan. 4. 5.	c Mat. 5. 39.	h Mat. 5. 42.
c 1 Sam. 21. 6.	g Mat. 10. 1.	11. 5.	& 3. 14. & 4.	Isa. 5. 1.	a Esod. 23. 4.	d 1 Cor. 6. 7.	i Vers. 27.
d Lev. 24. 9.	h Ioan. 1. 42.	Isa. 2. 5.	14.	u Cap. 12. 21.	Prov. 25. 21.	e Deut. 15. 7, 8,	j Ps. 37. 26.
e Mat. 12. 9.	i Iuda. 1.	a Isa. 55. 1. &	q Ioan. 16. 2.	v Mat. 6. 2, 5,	Mat. 5. 44.	10.	k Vers. 30.
Marc. 3. 1.	j Mat. 4. 25.	65. 13.	r Mat. 5. 12.	16.	Vers. 35.	Prov. 21. 26.	k Mat. 5. 45.
	Marc. 3. 7.	Mat. 5. 6.	Fapt. 5. 41.	Cap. 16. 25.			

că elu este bună cătră cei nemulțumitori și
36 rei. ¹Deci fiți milostivi, precum și Părin-
tele vostru este milostiv.

37 ²Nu judecați, și nu veți fi judecați; nu
condemnați, și nu veți fi condamnați; ier-
38 tați; și vi se va ierta; ³Dați, și vi se va da:
măsură bună, îndesată, și scuturată, și vēr-
sându-se, voru da în °sinul vostru. Că ⁴cu
aceeași măsură cu care măsurați, se va mē-
sura și voui.

39 Și li-a disu parabolă; ⁵Au dōrăpōte să
conducă orbū pre orbū? au nu voru cădē
40 amindūoi în grōpă? ⁶Nu este discipulū mai
pe susu de învățatorulū seū; ērū tōtū celū
desevārșitū va fi ca învățatorulū seū.

41 ⁷Și pentru ce veți paīlū ce este în o-
chiulū fratelūi teū, ērū birna care este în
42 ochiulū teū nu o baģi în sēmă? Sēu cumū
poți dice fratelūi teū: Frate, lasă să scotū
paiulū, care este în ochiulū teū, insu-ți ne-
vędēndū birna, care este în ochiulū teū?
Făcarnice! ⁸scōte āntsiū birna din ochiulū
teū, și atunci veai vedē să scōți paiulū, care
este în ochiulū fratelūi teū.

43 ⁹Că nu este pomū bună, care să facă fruptū
reū, nici pomū putredū, care să facă fruptū
44 bună. Că ¹⁰totū pomulū se cunōsce din frup-
tulū seū. Nu se adunū smochine din spinī,
45 nici nu se culeģū struguri din rugū. ¹¹Omūlū
celū bună scōte cele bune din tesaurulū
celū bună alū ānimei sale; și omūlū celū
reū din tesaurulū celū reū alū ānimei sale
scōte cele rele; că ¹²din prisosința ānimei
vorbesce gura lui.

46 ¹³Și pentru ce mă chīamați Dōmne, Dōm-
47 ne; și nu faceți cele ce dicū? ¹⁴Totū celū
ce vine cătră mine, și aude cuvintele mele,
și le face, vi voi ārēta cui este asemenea:
48 Asemenea este unū omū ce-și zidesce casă,
care a sēpatū adūncū, și a pusū temelīa pe
pētrā; și făcēndu-se inundare de apă, a lo-
vitū riulū în acea casă, darā nu o a pututū
49 clāti; că era întemeiată pe pētrā. ¹⁵ērū celū
ce a auditū, și nu a făcutū, este asemenea
unū omū, care și-a ziditū casa sa pe pā-
mēntū fără temelīā, în care a lovitū riulū,
și îndată a cădūtū; și mare a fostū ruina
casei aceleia.

*Iisusū vindecă pre servulū unū sutaģū; inviēsă
pre fiulū unei vėduve.*

7 **S**i sfārșindū tōte cuvintele sale în audulū
2 poporului, ¹a intratū în Capernaumū. ²ērū
servulū unū sutaģū, care ³i era prețiosū,
3 era bolnavū de mōrte. Și audindū de li-

susū, a trāmesū la d'insulū bētrāniū Iude-
ilorū, rugāndu-lū, ca să vină să vindecē
pre servulū lui. ⁴ērū ei venindū cătră Ii-
susū, ⁵lū rugā cu dinadinsulū, dicēndū, că
vrednicū este acela căruia se va face acē-
sta; Că iubesce poporulū nostru, și nī-a
ziditū sinagogā. Și Iisusū mergea cu d'insii.
6

Și nefindū elū încă departe de casă, a
trāmesū sutaģulū amicū la d'insulū, dicēn-
du-i: Dōmne, nu te osteni; că nu sūnt vred-
nicū, ca să intri suptū acoperimēntulū meū.
Dreptū aceea nici pre mine nu m'amū so-
cotitū a fi vrednicū a veni la tine; ci ģi unū
cuvēntū, și se va vindecā servulū meū. Că
și eu sūnt omū suptū putere, avēndū suptū
mine ostași; și dicū acestuia: Mergi, și mer-
ge; și altuia: Vino, și vine; și servulūi meū:
Fă acēsta, și face. ⁷ērū Iisusū, audindū a-
cēsta, s'a minunatū de elū; și întorcēndu-se,
a ģisū poporului ce-i urma: Dicū voui, nici în
Israelū nu amū aflatū atāta credință. Și
10 întorcēndu-se trāmesii a casă, au aflatū pre
servulū celū bolnavū sātētosū.

Și a dōoa ģi mergea într'o cetate ce se
11 chīamā Nainū; și cu d'insulū mergeau mulți
din discipulii seī și multū poporū. ¹²ērū a-
propiāndu-se cătră pōrta cetăței, ēccē, sco-
teaū pre unū mortū, fiulū unulū-nāscutū alū
mumei sale, și aceea era vėduvā; și multū
poporū din cetate era cu d'insa. ¹³Și vėdēn-
d'o Domnūlū, i s'a făcutū milă de ea, și
i-a ģisū: Nu plānge. Și apropiāndu-se, s'a
14 atinsū de patū: ērū cei ce-lū duceau, au
stātutū. Și elū a ģisū: Tēnērule, ¹⁵ģi dicū:
¹⁶Scōlā-tel! Și mortulū a sēģutū dreptū, și a
inceputū a vorbi. Și l'a datū mumei sale.

¹⁷Și a cuprinsū frică pre toți: și mārīau
pre Dumneģeū, dicēndū: ¹⁸S'a sculatū profetū
mare între noi, și ¹⁹Dumneģeū a cercetatū pre
poporulū seū. Și s'a respānditū acestū cu-
vēntū despre elū prin tōtā Iudea, și prin tōtā
laturea d'impejurū.

*Intrebarea făcutū de Ioanū Botezătorulū prin soli;
respunsulū lui Iisusū, și vorbirea sa cătră poporū.*

¹Și au datū scire lui Ioanū discipulii seī
18 de tōte acestea. Și chīamāndū Ioanū pre
19 duoi din discipulii seī, i-a trāmesū cătră
Iisusū, dicēndū: Tu esci celū ce are să vină,
sēu să asceptāmū pre altulū? Și venindū
20 cătră elū bărbații aceia, au ģisū: Ioanū Bo-
tezătorulū ne-a trāmesū cătră tine, să in-
trebāmū: Tu esci celū ce vine, sēu să a-
sceptāmū pre altulū? Și intr'aceea orā a
21 vindecatū pre mulți de bōle, și de chinuri,

l Mat. 5. 48.   Marc. 4. 24.   15. 20.   o Mat. 12. 83.
m Mat. 7. 1.   Iac. 2. 18.   e Mat. 7. 3.   a Mat. 12. 25.
n Prov. 19. 17.   q Mat. 15. 14.   t Veģi Prov. 18.   y Mat. 12. 34.
o Ps. 79. 12.   r Mat. 10. 24.   17.   z Mat. 1. 6.
p Mat. 7. 2.   s Ioan 13. 16. &   u Mat. 7. 16, 17.   Mat 7. 21. &

25. 11.   Cap. 13. 25.   a Mat. 7. 24.   Capul 7.   a Mat. 8. 5.   b Cap. 8. 54.   Ioan 11. 49.   Fapt 9. 40.   Rom. 4. 17.   c Cap. 1. 65.   d Cap. 24. 19.   Ioan 4. 19. &
6. 14. & 9. 17.   e Cap. 1. 68.   f Mat. 11. 2.

și de spiritele rele, și a dat¹ vedere mul-
tor² orbi. ¹ Și răspunzându³ Iisus⁴, li-a⁵ zis⁶:
Mergeți de spuneți lui Ioan⁷ cele ce ați⁸ vă-
d⁹ut¹⁰ și ați¹¹ aud¹²it¹³; ¹⁴ cum¹⁵ că orbi¹⁶ văd¹⁷, schi-
opi¹⁸ amblă, leproși¹⁹ se curățesc²⁰, surdi²¹ aud²²,
morți²³ înviează, și ²⁴ 'saracilor²⁵ se predică e-
vangelia. Și fericit²⁶ este cel²⁷ ce nu se va
scandalisa de mine.

²⁸ ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

Și totu¹ poporul² și vameșii³, auzindu-l⁴,
a⁵u îndreptățit⁶u pre Dumneșu⁷, botezându-se
cu botezul⁸ lui Ioan⁹. Eră¹⁰ Fariseii¹¹ și în-
vêțații¹² în legi¹³ a¹⁴u lepêdat¹⁵u de la sine ¹⁶ "sfa-
tul¹⁷ lui Dumneșu¹⁸, nebotezându-se de la
d'insul¹⁹.

Eră¹ Domnul² a³ zis⁴: "Cu cine dară⁵ voiți
asemenea⁶ pre ômenii⁷ acestui⁸ nêmu⁹? și cu
cine sânt¹⁰ asemenea? Asemenea sânt¹¹ cu co-
pii¹² ce șed¹³u în târg¹⁴ și strigă¹⁵ unila¹⁶ cătră
altii¹⁷, dicându¹⁸: V'am¹⁹u fluera²⁰t²¹u, și nu ați²²
danșat²³u; v'am²⁴u cântat²⁵u de jale, și nu ați²⁶
plâns²⁷u. Că ²⁸ "Ioan²⁹ Botezătorul³⁰ a venit³¹
nici pâne³² mâncându³³, nici vin³⁴ bênd³⁵u; și
diceți³⁶: Are demon³⁷. Fiul³⁸u omului³⁹ a ve-
nit⁴⁰u mâncându⁴¹ și bênd⁴²u; și diceți⁴³: Ecce
om⁴⁴u mâncător⁴⁵ și bêtător⁴⁶ de vin⁴⁷, amic⁴⁸
al⁴⁹u vameșilor⁵⁰ și al⁵¹u pécătoșilor⁵²!

¹ Dară² înțelepciunea³ s'a îndreptat⁴u de că-
tră⁵ toți⁶ fiii⁷ sei.

*Ungerea piciorilor¹ lui Iisus² de o feme³, ce a
fost⁴u pécătôșă, și s'a căit⁵.*

¹ Și-l² ruga³ unul⁴ din Farisei⁵, ca să măn-
nănce⁶ cu el⁷. Și întrând⁸u în casa⁹ Farise-
ului¹⁰, a ședut¹¹u la mész¹².

Și ecce¹, o feme² din cetate³, care era
pécătôșă⁴, înțelegându⁵ că șede⁶ la mész⁷ în
casa⁸ Fariseului⁹, aducându¹⁰ un¹¹ vas¹² de ala-
bastru¹³ cu mir¹⁴, și stând¹⁵u la picior¹⁶ele lui

d'napoi¹ plângându², a început³u a uda⁴ picior⁵-
ele lui⁶ cu lacrimi⁷, și a le⁸ sterge⁹ cu per¹⁰
capului¹¹ se¹²; și săruta¹³u picior¹⁴ele lui¹⁵, și le
ungea¹⁶ cu mir¹⁷. Eră¹⁸ vedându¹⁹ Fariseul²⁰, ca-
re-l²¹u chiamase²², a vorbit²³u în sine²⁴, dicându²⁵:
"Acesta²⁶, de ar²⁷u fi profet²⁸, ar²⁹u sci³⁰ cine³¹ și
ce felit³²u de feme³³ este³⁴ ceea³⁵ ce se atinge³⁶ de
el³⁷; că este³⁸ pécătôșă³⁹.

A¹uncea² luându³u cuvântul⁴ Iisus⁵, i-a⁶ zis⁷:
Simóne⁸, am⁹u ori¹⁰-ce să-ți¹¹ dic¹²u. Dis¹³-a el¹⁴:
Învêțătorule¹⁵, și. Un¹⁶u creditor¹⁷u avea¹⁸ două¹⁹
dêtornici²⁰; unul²¹u era dêtor²²u cu cinci²³ sute
de denari²⁴, eră²⁵ cel²⁶u-l-alt²⁷u cu cinci²⁸-zeci²⁹. Și
neavându³⁰ ei³¹ cu ce plăti³², pre amînduoi³³ a
iertat³⁴u. Dec³⁵u spune-mi³⁶, care dintr'înșii³⁷ l³⁸u
va iubi³⁹ mai mult⁴⁰. Simon⁴¹u răspunzându⁴²,
a zis⁴³: Socotesc⁴⁴u că acela⁴⁵ care a fost⁴⁶
mai mult⁴⁷u iertat⁴⁸u. Eră⁴⁹ el⁵⁰ i-a⁵¹ zis⁵²: Drept⁵³
ai judecat⁵⁴u.

Și întorcându-se¹ cătră² feme³, a zis⁴u lui
Simon⁵: Veți⁶u acéstă⁷ feme⁸? Am⁹u intrat¹⁰
în casa¹¹ ta: apă¹² pe picior¹³ele mele¹⁴ nu ai
dat¹⁵u; eră¹⁶u acéstă¹⁷ cu lacrimi¹⁸ mi-a¹⁹ udat²⁰u pi-
cior²¹ele mele²², și le-a²³ sters²⁴u cu perul²⁵u ca-
pului²⁶. Sărutare²⁷u nu mi-ai²⁸ dat²⁹u; eră³⁰u acéstă,
de când³¹u am³²u intrat³

lînga cale, și s'au călcatu, și păserele ce-
6 rurilor le-au mâncat. Și altele au că-
dutu pe pîtră; și cându au resăritu, s'au
7 uscatu, că nu aveau umezela. Și altele au
cădutu între spinii; și crescîndu spinii, le-au
8 inecat. Eră altele au cădutu pe pămîntu
bun, și resăritu, au făcutu fructu insu-
titu. Aceste dîcîndu, a strigatu: Celu ce
are urechi de auditu, să audă.

9 ^aȘi l'au întrebatu discipulii sei, dîcîndu:
10 Ce însemneză acestă parabolă? Dis'a elu:
Voi este datu a sci misterele împărăției
lui Dumneđu; dară celorl-l-alți în para-
bole; ^cca vîdîndu să nu vîdă, și audîndu
11 să nu înțelegă. ^fParabola este acesta: Se-
mința este cuvîntulu lui Dumneđu. Cele
12 de lîngă cale sînt cei ce audu; apoi vine
diabolulu, și iea cuvîntulu din ânimele lor,
ca nu cumu-va creîndu, să se mîntuie.
13 Cele de pe pîtră sînt cei cari, cându audu,
primescû cuvîntulu cu bucurie; dară a-
cestia nu au rădăcină, ci credu până la unu
14 timp, și în timp de ispită se lepădă. Eră
cele ce au cădutu în spinii, sînt acestia,
cari, după ce au auditu, amblîndu după
griji, după averi, și desfătările vieței, se
15 înecă, și nu facu fructu. Eră cele de pe
pămîntu bun sînt aceia, cari cu ânimă
bună și curată, audîndu cuvîntulu, ^llă ținū,
și facu fructu întră răbdare.

16 ^oNimenea aprîndu lumină, nu o aco-
pere cu vasu, sîu nu o pune suptu patu;
ci o pune în sfecinicu, ca cei ce intră să
17 vîdă lumină. ^aCă nimicu nu este ascunsu,
care să nu se arete; nici acoperitu, care să
nu se facă cunoscutu, și să nu via la arătare.
18 Decî vedeți cumu auditi; ^ccă celu ce are, i
se va da; și celu ce nu are, și ceea ce i se
pare că are, i se va lua.

Muma și frații lui Iisus caută a-lu vedea.

19 ^fAtunci au venit la d'insul muma și
frații lui, și nu puteau să se întîlnescă cu
20 d'insul pentru mulțime. Și i-a spus cine-
va, dîcîndu: Muma ta și frații tei stau afară,
21 vrîndu să te vîdă. Eră elu răspundîndu, li-a
disu: Muma mea și frații mei sînt acestia,
cari audu cuvîntulu lui Dumneđu, și-lu facu.

*Iisus trecîndu lacul, potolesce o furtună, și vin-
decă pre unu demonizat de cea-l-altă parte.*

22 ^aȘi într'una din zile a intrat în corabiă
cu discipulii sei; și li-a disu: Să trecem
23 dincolo de lacu. Și au plecat. Eră plu-
tîndu ei, a adormitu; și s'a rădicat furtu-
na de vîntu pe lacu; și corabia se âmplea
24 de apă; și erau în pericolu. Și apropiân-

du-se l'a desceptat, dîcîndu: Învătătorule,
Învătătorule, ne perdem! Atuncea sculân-
du-se, a certat vîntulu și furtuna ape; și
au încetat, și s'a făcutu linisce. Și a disu 25
loru: Unde este credința voastră? Eră ei,
spăimîntați, s'au minunat, dîcîndu unul
cătră altu: Cine este acesta? că dîce și
vînturilor și ape; și-lu ascultă.

ⁱȘi au venit în laturea Gadarenilor, 26
care este dincolo de Galilea. Și eșîndu elu 27
la uscatu, l'a întîmpinat unu om din ce-
tate, care avea de mulți ani demoni, și nu
se îmbrăca în vestmînt, nici nu mînea în
vre-o casă, ci prin morminte. Eră vîdîndu 28
pre Iisus, și strigîndu, a cădutu înaintea
lui, și a disu cu voce tare: Ce este mie cu
tine, Iisuse, fiul lui Dumneđu celui Pré-
înalț; rogu-te, nu mă chinui. (Că disese spi- 29
ritulu celui necurat să eșă din acelu om.
Că de multe ori ^ll'au apucase; și de și se
păzia, și se lega cu lanțuri și cu cătuși, elu
sfărâma legăturile, și se gouia de demoni
în pustii.) Și l'a întrebatu Iisus, dîcîndu: 30
Cumu te chiămi? Dis'a elu: Legiônă; că
intraseră demoni mulți într'insul. Și-lu 31
ruga că să nu li dîcă să mîrgă în a-
dîncu.

Și era acolo o turmă de porci mulți, 32
ce se păsea în munte, și-lu ruga, ca să
li dee voia să între într'înșii. Și li-a dat
voia. Atunci au eșit demonii din om, și 33
au intrat în porci; și s'a aruncat turma
din înălțime în lacu, și s'a inecat.

Eră păstorii, vîdîndu ce se făcuse, au 34
fugitu, și au spus în cetate și în țerâne.
Atunci au eșit să vîdă ce s'a făcutu; și au 35
venit la Iisus, și au aflatu pre omulu,
din care eșiseră demonii, ședîndu la pi-
ciorele lui Iisus, îmbrăcatu și întregu la
minte; și s'au temutu. Și cei ce vîduseră 36
li-au spus, cumu s'a vindecat celu demo-
nisat.

^aAtuncea totu poporul laturei Gadareni- 37
loru ^ol'a rugat, să se ducă de la d'înșii;
că erau cuprinși de frică mare; eră elu în-
trîndu în corabiă, s'a întorsu.

Și ^obărbatul, din care eșiră demonii, 38
^ll'au rugă, ca să fie cu d'insul; dară Iisus
nu l'a lăsat, dîcîndu: Întorce-te în casa 39
ta, și spune câte ți-a făcutu Dumneđu.
Și s'a dus, dîndu în scire prin totă ceta-
tea câte i-a făcutu Iisus.

*Scularea din mîrte a ficei lui Iairu; și vindeca-
rea unei feme cu curgerea de sânge.*

Și dacă s'a întorsu Iisus, l'a primitu 40
poporul; că toți ^ll'au asceptat.

d Mat. 13. 10.
Marc. 4. 10.
e Isa. 6. 9.

Marc. 4. 13.
f Mat. 13. 18.
Marc. 4. 14.

g Mat. 5. 15.
Marc. 4. 21.
Cap. 11. 33.

h Mat. 10. 26.
Cap. 13. 2.
i Mat. 13. 12.

k 25. 29.
Cap. 19. 26.
j Mat. 12. 46.

Marc. 3. 31.
l Mat. 8. 23.
Marc. 4. 35.

m Mat. 8. 28.
Marc. 5. 1.
n Apoc. 20. 3.

o Mat. 8. 34.
p Fapt. 16. 9.
q Marc. 5. 18.

41 *Și eecce, a venit un om, al cărui
nume era Iair, și acesta era mai marele
sinagoge; și cădându la picioarele lui Ii-
42 sus, 'lă rugă ca să intre în casa lui. Că
avea o fiică una-născută, ca de două-spre-
dece ani, și aceea era să moră.

Eră mergându el, 'lă impresura mulți-
43 mea. *Și o femeă avându curgerea sângelui
de două-spre-dece ani, care cheltuisese totă
44 averea sa la medici, și nici de la unul nu
a putut să se vindece; Apropiându-se pe
d'înapoi, s'a atinsu de pōla vestmētului lui,
și îndată a stătut curgerea sângelui ei.
45 Și a disu Iisus: Cine s'a atinsu de mine?
Eră toți tăgăduind, a disu Petru și cei
ce eră cu el: Învătătorule, mulțimea te
îmbulzesc, și te impresoră, și dicit: Cine
46 s'a atinsu de mine. Eră Iisus a disu: S'a
atinsu de mine care-va; că am simțit
47 *puterea care a eșit din mine. Eră femea,
vădându că nu a rămasu ascunsă, a venit
tremurându; și cădându înaintea lui, i-a
spusu înaintea a totu poporul, pentru ce
s'a atinsu de el, și cum s'a vindecatu în-
48 dată. Eră el i-a disu: Îndrăznesce, fiică,
credința ta te-a vindecatu; mergi în pace.
49 'Încă vorbindu el, veni unul de la mai
marele sinagoge, dicendu-i: Fiica ta este
acumu mōrtă, nu supăra pre Învătătorul.
50 Eră Iisus audind, i-a respuns, dicendu:
Nu te teme; crede numai, și se va mētui.
51 Eră el intrându în casă, pre nimenea
nu a lăsat să intre de cât pre Petru și
pre Iacob și pre Ioan, și pre părintele și
52 muma copilei. Și plângeau toți, și se tân-
guiau de d'însa; eră el a disu: Nu plân-
53 geți; nu a murit, *ci dōrme. Și-și rideau de
54 d'însul, sciind că a murit. Eră el sco-
tēndu pre toți afară, și apucând'o de mână,
55 a strigatu, dicendu: Copilă, *scōlă-te. Și
s'a întorsu sufletul ei, și a înviatu îndată;
56 și el a disu să-i dea să mănānce. Și s'a
uimitu părinți ei; *eră el li-a disu să nu
spună nimēnui ceea ce se făcuse.

Missiunea celor două-spre-dece.

9 **A**TUNCEA *chiamându pre cei două-spre-
dece discipuli, li-a datu putere și au-
toritate preste toți demonii, și a vindeca
2 bōlele. Și *i-a trāsesu să predice împēra-
ția lui Dumneșu, și să vindece pre cei
3 bolnavi. *Și li-a disu: Nimicu să nu luați
pe cale; nici toēgu, nici traistă, nici pāne,
nici argint; nici să aveți câte două vest-
4 minte. *Și în ori-ce casă veți intra, acolo

să petreceți, și de acolo să eșiti. *Și ori- 5
cât nu vō voru primi, eșind din acea ce-
tate, scuturați și pulberea de pe picioarele
vōstre, spre mărturiā asupra lor.

*Și eșind, āmbia prin sate, predicāndu 6
evangelia, și vindecāndu pretutindena.

*Erodū este în nedumerire, audind de minunile
lui Iisus.*

*Eră tetrarchul Erodū a auditu tōte 7
cele ce se făcea de el, și nu se pricepea,
pentru că uniā dicea, că Ioan s'a scu-
latu din morți. Eră alți, că Ilie s'a arē- 8
tat; eră alți, că unu profet din cei de
demult a înviatu. Și a disu Erodū: Lui 9
Ioan e amu tălatu capul; dară acesta
cine este, de care audu unele ca acestea?
*Și cānta să-l vēdă.

*Iisus se retrage într'unu locu deșertu cu disci-
puli sei, unde dă de mănācare unei mulțimi.*

*Și întorcēdu-se apostoli, i-a istorisit 10
tōte câte au făcut. *Și luādu-i, s'a dusu
deoseb, în locu pustiu, lūngă cetatea ce 11
se chiamă Betsaida. Eră poporul aflādu
acēsta, i-a urmat; și primindu-i, li vorbea
de împērația lui Dumneșu, și vindeca pre
cei ce aveau trebuință de vindecare.

*Eră diu începēdu a se pleca, venind 12
cei două-spre-dece, i-a disu: Trāmete mul-
țimea, ca mergēdu în satele și în cetāțile
d'împrejur, să găzduescă, și să-și afle bu-
cate; că aicea sūntem în locu pustiu. Eră 13
el li-a disu: Dați-le vōi să mănānce. Eră
ei au disu: Nu avem mai mult de cât
cinci pāni și două pesci; fără numai de nu
ne vom duce să cumpărām bucate pen-
tru totu poporul acēsta. Că eră ca la 14
cinci mil de bărbați. Și a disu discipuli-
lor sei: Puneți-i cete, câte cinci-deci. Și 15
au făcutu așa, și au aședat pre toți. A- 16
tunc luādu cele cinci pāni și cei două
pesci, și cātāndu la ceri, le-a bine-cu-
ventat, și le-a frāntu, și le-a datu disci-
pulilor să le pună înaintea poporului. Și 17
au māncat și s'au sāturat toți, și au rēdicat
ceea ce prisosisse lor două-spre-dece pa-
niere de fārimături.

*Mărturisirea lui Petru: Iisus predice suferințele
sale, mōrtea și înviarea sa; și îndemnă pre disci-
puli sei la stăruință.*

*Și fiindu el singur, rugādu-se, și nu- 18
mai discipuli sei cu d'însul, i-a întrebatu,
dicēdu: Cine-mi dicitu omēni că sūnt? Ei 19

g Mat. 9. 18.
Marc. 5. 28.
r Mat. 9. 20.
e Marc. 5. 30.
Cap. 6. 19.

i Marc. 5. 35.
u Ioan 11. 11, 13.
e Cap. 7. 14.
Ioan 11. 43.
e Mat. 8. 4. &

9. 30.
Marc. 5. 43.
—
Capitulu 9.
e Mat. 10. 1.

Marc. 3. 13. &
6. 7.
b Mat. 10. 7. 8.
Marc. 6. 12.
Cap. 10. 1, 9.

e Mat. 10. 9.
Marc. 6. 8.
Cap. 10. 4. &
22. 35.
d Mat. 10. 11.

Marc. 6. 10.
e Mat. 10. 14.
f Fapt. 13. 51.
g Marc. 6. 12.
h Mat. 14. 1.

Marc. 6. 14.
i Cap. 23. 8.
j Marc. 6. 30.
k Mat. 14. 13.
l Mat. 14. 15.

Marc. 6. 35.
Ioan 6. 1, 5.
m Mat. 16. 13.
Marc. 8. 27.

respondându, așu disu: * Ioanū Botezătorulū; 19
 20 erū altū, Ilie; erū altū, că unū profetū din
 cei de demultū a înviatū. Disu-li-a: Darā
 voi, cine-mi dicitē că sūnt? * Petru respon-
 dēndū, a dīsu: Christosulū lui Dumneḡeḡ.
 21 * Erū elū oprindu-i, li-a ordinaṡū sā nu spunā
 22 acēsta nimēnuī; Dicēndū: * Fiilū omulū tre-
 bue a suferi multe, și a fi lepēdatū de bē-
 trānī, și de archierei și de cārturari, și a
 fi omoritū, și a învia a treia ḡi.
 23 * Și vorbiā cātrā toṡi: Ori-cine volesce
 sā vinā după mine, sā se lepede de sine,
 și sā-și iee crucea sa în tōte ḡilele, și sā-mi
 24 urmeze. Cā celū ce volesce sā scape vieṡa
 sa, o va perde; erū celū ce-și va perde
 vieṡa sa pentru mine, acesta o va scăpa.
 25 * Cā ce folosescē omulū, de va dobēndi tōṡā
 lumea, erū insu-și se va perde, seū se va
 26 pāgubi? * Cā celū ce se va rușina de mine
 și de cuvintele mele, de acesta se va ru-
 șina Fiilū omulū, cândū va veni în mări-
 rea sa, și a Pārintelū, și a sântilorū āngerī.
 27 * Și adevērū, dicū voūi, sūnt uniā din cei ce
 staū aicea, cari nu vorū gusta mōrte, până
 cândū vorū vedē împērāṡia lui Dumneḡeḡ.

Schimbarea la faṡă.

28 * Și ca la optū ḡile după aceste cuvinte,
 a luatū pre Petru și pre Ioanū și pre Ia-
 29 cobū, și s'a suitū în munte, sā se rōḡe. Și
 rugāndu-se, s'a schimbatū chipulū feṡei lui,
 și imbrācāminteā lui s'a făcutū albā și strā-
 30 lucindū. Și ēccē, vorbiā cu d'insulū dūoi
 31 bărbaṡi, cari erāū Moisi și Ilie; Cari arē-
 tāndu-se în mārire, vorbiā de eșirea lui.
 32 Care era sā o împlinēscā în Ierusalimū. Erū
 Petru și cei cu d'insulū * erāū îngreuiaṡi de
 somnū; și desceptāndu-se, aū vēḡutū mări-
 rea lui, și pre cei dūoi bărbaṡi stāndū im-
 preună cu d'insulū.
 33 Și depārtāndu-se ei de la d'insulū, a
 dīsu Petru cātrā Iisusū: Învēṡătorule, bine
 ni este a fi aicea, și sā facemū trei colibi:
 34 ṡie una, lui Moisi una, și lui Ilie una;
 nesciindū ce vorbiā. Erū acestea vorbindū
 elū, s'a făcutū nūorū, și i-a umbritū; și s'aū
 spāimēntatū, cândū aū intratū în nūorū.
 35 Și s'a auḡitū vōce din nūorū, dicēndū: * A-
 cēsta este Fiilū meū celū iubitū, * ascu-
 36 taṡi-lū. Și după ce s'a auḡitū vōcea, s'a
 aflatū Iisusū singurū. * Și ei aū făcutū, și ni-
 mēnuī nu aū spusū în acele ḡile nimicū
 din cele ce vēḡuserā.

Vindecarea unū demonisatū.

37 * Erū a dūoa ḡi, pogorīndu-se ei din

munte, l'a întimpinatū poporū multū. Și 38
 ēccē, unū bărbatū din mulṡime a strigatū,
 dicēndū: Învēṡătorule, rogu-te, cautā spre
 fiilū meū; că este uniculū meū. Și ēccē, 39
 spiritu 'lū apucā, și de odatā strigā, și-lū
 struncinā cu spumā, și sfārāmāndu-lū, abiē
 se duce de la d'insulū. Și m'amū rugatū 40
 de discipulū tei, sā-lū scōtā; darā n'aū
 pututū. Erū Iisusū respundēndū, a dīsu: 41
 O nēmū necredinciosū și înrēutāṡitū, până
 cândū voiū fi cu voi, și vē voiū suferi?
 Adā pre fiilū teū aicea. Și încă apro- 42
 piāndu-se elū, l'a trāntitū demonulū, și l'a
 struncinatū. Erū Iisusū a certatū pre spi-
 ritulū celū necuratū, a vindecatū copilulū,
 și l'a datū pārintelū seū. Și se uimīā toṡi 43
 de mărirea lui Dumneḡeḡ.

Iisusū preḡice de a dūoa orā mōrtea sa.

Și mirāndu-se toṡi de tōte cari a făcutū
 Iisusū, a dīsu discipulilorū seī: * Puneṡi a- 44
 ceste cuvinte în ureḡiele vōstre; că Fiilū
 omulū se va trāda în mānele ōmenilorū.
 * Erū ei nu înṡeleḡeā acestū cuvēntū, și era 45
 ascunsū de d'înșii, ca sā nu-lū pricōpā; și
 se temeaū sā-lū întrebe de acestū cuvēntū.

*Iisusū mustrā pre discipulū seī pentru ambiṡiā
 și ialusīā.*

* Și s'a nāscutū disputā între ei, care 46
 dintr'înșii arū fi mai mare. Erū Iisusū, sci- 47
 indū gāndulū ānimei lorū, a luatū unū
 pruncū, și l'a pusū lūngā sine; Și li-a dīsu: 48
 * Celū ce va primi acestū pruncū în numele
 meū, pre mine mă primesce, și celū ce mă
 va primi pre mine, primesce pre celū ce
 m'a trāmesū; * că celū ce este mai micū
 între voi toṡi, acesta va fi mare.

* Erū Ioanū luāndū cuvēntulū, a dīsu: 49
 Învēṡătorule, noi amū vēḡutū pre unū ōre-
 care scōṡēndū demoni în numele teū; și
 l'amū opritū, pentru că nu urmēzā cu noi.
 Dis'a Iisusū lui: Nu-lū opriṡi; că * celū ce 50
 nu este în contra nōstrā, este pentru noi.

*Iisusū lasā Galīlea pentru cea de pe urmă datā,
 și trecēndū Samaria, se sue la Ierusalimū.*

Și cândū s'aū împlinitū ḡilele 'nālṡārei 51
 lui, elū s'a otārītū sā mērgā la Ierusalimū.
 Și a trāmesū vestitorī înaintea sa; și mer- 52
 gēndū aū intratū într'o cetate de a Sama-
 ritenilorū, sā-i gātēscā. * Darā nu l'aū pri- 53
 mitū, pentru că faṡa lui era îndreptatā cā-
 trā Ierusalimū. Și vēḡēndū discipulū seī, 54
 Iacobū și Ioanū, aū dīsu: Dōmne, volesci

a Mat. 14. 2. Vers. 7. 8. o Mat. 16. 16. Ioan 6. 69. p Mat. 16. 20. q Mat. 16. 21. &	17. 23. r Mat. 10. 28. s 16. 24. Marc. 8. 34. Cap. 14. 27. t Mat. 16. 26.	Marc. 8. 36. u Mat. 20. 28. Marc. 8. 38. 2 Tim. 2. 12. v Mat. 16. 28. Marc. 9. 1.	w Mat. 17. 1. Marc. 9. 2. x Dan. 8. 18. & 10. 9. y Mat. 3. 17. z Fapt. 3. 22.	a Mat. 17. 9. b Mat. 17. 14. Marc. 9. 14, 17. c Mat. 17. 22. d Marc. 9. 22. Cap. 2. 50. &	18. 34. e Mat. 18. 1. f Marc. 9. 34. g Mat. 10. 40. & 18. 5. Marc. 9. 37.	Ioan 19. 44. & 18. 20. h Mat. 23. 11, 12. i Marc. 9. 38. Veḡi Num. 11. 82.	j Veḡi Mat. 12. 20. Cap. 11. 23. k Marc. 16. 19. Fapt. 1. 3. l Ioan 4. 4. 9.
---	--	--	--	--	--	---	--

ca să dicem că se pogore foc din ceriū, și să-l mistuască, precum și 'Ilie a făcut? 11
 55 Erū Iisusū, întorcându-se, i-a certat, și a 12
 56 disū: Nu scii alū cărui spiritū sūnteți voi. 13
 56 Că "Fiulū omulū nu a venit să pērdă su-
 fletele ōmenilor, ci să le scape. Și aū mersū
 în altū satū.

Ce se cere de unū discipulū alū lui Iisusū.

57 "Și mergendū ei pe cale, a disū ōre-cine
 lui: Dōmne, 'ți voiū urma ori-unde vei
 58 merge. Dis'a Iisusū lui: Vulpile aū vizu-
 ni, și pāserele ceriulū cui-burī; erū Fiulū
 omulū nu are unde să-și plece capulū.
 59 "Și a disū cătră altulū: Urmēzā-mī. Erū
 elū a disū: Dōmne, dā-mī voiā āntēiū să
 60 mergū să îngropū pre pārintele meū. Erū
 Iisusū i-a disū: Lasā morțiū să-și îngrope
 pre morțiū lorū; erū tu mergi de vestesce
 împērāția lui Dumneḡeū.
 61 Și a disū altulū: Dōmne, 'ți voiū urma;
 darā āntēiū dā-mī voiā să mē regulezū cu
 62 cei din casa mea. Erū Iisusū i-a disū:
 Nimenea puindu-și mână pe plugū, și că-
 utāndū inapoi, nu este potrivitū pentru îm-
 pērāția lui Dumneḡeū.

*Iisusū trāmete șapte-deci de discipuli, să predice
 evangelia. Intōrcerea și bucuria lorū.*

10 **D**UPĂ acestea a rōnduitū Domnulū și pre
 alți șapte-deci, și i-a "trāmesū cāte
 dōi înaintea sa, în cetatea și loculū, unde
 vrea elū să vinā.

2 Și dicea cătră d'īnși: "Secerișulū este
 mare, erū lucrătorī sūnt puḡini; "decī ru-
 gați pre Domnulū secerișulū, ca să scōtā
 3 lucrătorī la secerișulū seū. Mergeți; "ēccē,
 eū vē trimetū ca mnei în medioculū lupi-
 4 lorū. "Sā nu purtați pungā, nici trāistā,
 nici încălțăminte; și 'nimēnui nu vē închi-
 5 nați pe cale. "Și în ori-ce casā veți intra,
 6 āntēiū diceți: Pace casei acesteia. Și de
 va fi acolo fiulū păcei, se va repausa preste
 d'īnsulū pacea vōstrā; erū de nu, se va in-
 7 tōrce la voi. "Și într'aceeași casā rămāneți,
 'māncāndū și bēndū cele ce aū; cā 'lucrā-
 torulū este vrednicū de plata sa. Sā nu vē
 mutați din casā în casā.

8 Și în ori-ce cetate veți intra, și vē vorū
 primi, māncāți cele ce vorū pune înaintea
 9 vōstrā. "Și vindecați bolnaviī cari sūnt in-
 tr'īnsa, și diceți-li: 'S'a apropiatū spre voi
 10 împērāția lui Dumneḡeū. Și în ori-ce cetate

veți intra, și nu vē vorū primi, eșindū la
 ulițele sale, diceți: "Și pulberea ce s'a li- 11
 pitū de noi din cetatea vōstrā, o scuturāmū
 spre voi; darā acēsta sū scii, cā s'a a-
 propriatū spre voi împērāția lui Dumneḡeū.
 Erū dicū vōi, cā "mai ușorū va fi Sodomei 12
 în acea di, de cātū acelei cetati.

"Vai ție, Chorazine! vai ție, Betsaido! "cā 13
 de s'arū fi făcutū în Tirū și în Sidonū lu-
 crurile minunate, cari s'aū făcutū intru voi,
 de multū s'arū fi pocăitū, ședendū în sacū
 și în cenușā. Inse mai ușorū va fi Tirulū 14
 și Sidonulū la judecatā, de cātū vōi. "Și 15
 tu, Capernaume! care "te-ai înălțatū până
 la ceriū, "până la iadū te vei pogori.

"Celū ce vē ascultā, pre mine mē ascultā; 16
 "și celū ce vē nesocotesce, pre mine mē
 nesocotesce; "erū celū ce mē nesocotesce,
 nesocotesce pre celū ce m'a trāmesū pre
 mine.

Și "s'aū întorsū cei șapte-deci cu bucu- 17
 riā, dicendū: Dōmne, și demoniī ni se su-
 punū în numele teū. Elū li-a disū: "Amū 18
 vēdūtū pre Satana cādendū din ceriū, ca
 unū fulgerū. Eccc, "eū vī dāū putere, să 19
 călcați preste șerpī și preste scorpī și preste
 tōtā puterea neamiculū; și nimicū nu vē
 va vātēma. Inse nu vē bucurați pentru a- 20
 cēsta, cā spiritele vi se supunū; ci vē bu-
 curați mai virtosū, cā "numile vōstre s'aū
 scrisū în ceriū.

"Intr'acea ōrā s'a bucuratū Iisusū în spi- 21
 ritū, și a disū: Mulțumescū ție, Pārinte,
 Dōmne alū ceriulū și alū pământulū, cā
 ai ascunsū aceste de cei înțelepți și pri-
 cepuți, și le-ai descoperitū pruncilorū; a-
 deveratū, Pārinte; cā așa a fostū bună-vo-
 ița înaintea ta. "Tōte mī sūnt date de la 22
 Pārintele meū; "și nimenea nu scie cine
 este Fiulū, de cātū numai Pārintele; și
 cine este Pārintele, de cātū numai Fiulū,
 și căruia voiesce Fiulū să-lū descoperā.

Și întorcendū-se cătră discipuli deosebi, 23
 a disū: "Fericiti sūnt ochiī cari vēdū cele
 ce vedeți voi; Cā dicū vōi, 'cā mulți pro- 24
 feți și regi aū voitū să vēdā cele ce vedeți
 voi, și nu aū vēdūtū; și să audā cele ce
 audiți, și nu aū auditū.

*Respunsū datū la întrebarea unū învățatū în
 legi; parabola Samaritēnului celū bunū.*

Și ēccē, unū învățatū în legi s'a sculatū, 25
 ispitindū-lū, și dicendū: "Învēțatorule, ce să

1 Reg. 1. 10, 19.	Cap. 9. 8.	1 Mat. 8. 2. & 4. 17. & 10. 7.	p Ezech. 3. 6.	Marco. 9. 37.	Fapt. 28. 5.	b Mat. 11. 25.
10. 47.	1 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	q Mat. 11. 23.	Ioan. 13. 20.	a Ezech. 31. 32.	c Mat. 23. 18.
11. 47.	2 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	r Veđi Fac. 11.	u 1 Tes. 4. 8.	Ps. 69. 28.	Ioan. 3. 35. &
12. 47.	3 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	s Veđi Fac. 11.	v Ioan. 5. 23.	Isa. 4. 5.	5. 37. & 17. 2.
13. 47.	4 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	t Veđi Fac. 11.	w Vers. 1.	Dan. 12. 1.	d Ioan. 1. 18. &
14. 47.	5 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	u Veđi Fac. 11.	x Ioan. 12. 31. &	Philp. 4. 3.	6. 44, 46.
15. 47.	6 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	v Veđi Fac. 11.	y Vers. 1.	Ebr. 12. 23.	e Mat. 13. 16.
16. 47.	7 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	w Veđi Fac. 11.	z Vers. 1.	Apoc. 18. 8. &	f 1 Pet. 1. 10.
17. 47.	8 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	x Veđi Fac. 11.	a Vers. 1.	20. 12. & 21.	g Mat. 19. 16. &
18. 47.	9 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	y Veđi Fac. 11.	b Vers. 1.	27.	h Mat. 23. 35.
19. 47.	10 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	z Veđi Fac. 11.	c Vers. 1.		
20. 47.	11 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	a Veđi Fac. 11.	d Vers. 1.		
21. 47.	12 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	b Veđi Fac. 11.	e Vers. 1.		
22. 47.	13 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	c Veđi Fac. 11.	f Vers. 1.		
23. 47.	14 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	d Veđi Fac. 11.	g Vers. 1.		
24. 47.	15 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	e Veđi Fac. 11.	h Vers. 1.		
25. 47.	16 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	f Veđi Fac. 11.	i Vers. 1.		
26. 47.	17 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	g Veđi Fac. 11.	j Vers. 1.		
27. 47.	18 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	h Veđi Fac. 11.	k Vers. 1.		
28. 47.	19 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	i Veđi Fac. 11.	l Vers. 1.		
29. 47.	20 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	j Veđi Fac. 11.	m Vers. 1.		
30. 47.	21 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	k Veđi Fac. 11.	n Vers. 1.		
31. 47.	22 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	l Veđi Fac. 11.	o Vers. 1.		
32. 47.	23 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	m Veđi Fac. 11.	p Vers. 1.		
33. 47.	24 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	n Veđi Fac. 11.	q Vers. 1.		
34. 47.	25 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	o Veđi Fac. 11.	r Vers. 1.		
35. 47.	26 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	p Veđi Fac. 11.	s Vers. 1.		
36. 47.	27 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	q Veđi Fac. 11.	t Vers. 1.		
37. 47.	28 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	r Veđi Fac. 11.	u Vers. 1.		
38. 47.	29 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	s Veđi Fac. 11.	v Vers. 1.		
39. 47.	30 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	t Veđi Fac. 11.	w Vers. 1.		
40. 47.	31 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	u Veđi Fac. 11.	x Vers. 1.		
41. 47.	32 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	v Veđi Fac. 11.	y Vers. 1.		
42. 47.	33 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	w Veđi Fac. 11.	z Vers. 1.		
43. 47.	34 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	x Veđi Fac. 11.	a Vers. 1.		
44. 47.	35 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	y Veđi Fac. 11.	b Vers. 1.		
45. 47.	36 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	z Veđi Fac. 11.	c Vers. 1.		
46. 47.	37 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	a Veđi Fac. 11.	d Vers. 1.		
47. 47.	38 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	b Veđi Fac. 11.	e Vers. 1.		
48. 47.	39 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	c Veđi Fac. 11.	f Vers. 1.		
49. 47.	40 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	d Veđi Fac. 11.	g Vers. 1.		
50. 47.	41 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	e Veđi Fac. 11.	h Vers. 1.		
51. 47.	42 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	f Veđi Fac. 11.	i Vers. 1.		
52. 47.	43 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	g Veđi Fac. 11.	j Vers. 1.		
53. 47.	44 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	h Veđi Fac. 11.	k Vers. 1.		
54. 47.	45 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	i Veđi Fac. 11.	l Vers. 1.		
55. 47.	46 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	j Veđi Fac. 11.	m Vers. 1.		
56. 47.	47 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	k Veđi Fac. 11.	n Vers. 1.		
57. 47.	48 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	l Veđi Fac. 11.	o Vers. 1.		
58. 47.	49 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	m Veđi Fac. 11.	p Vers. 1.		
59. 47.	50 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	n Veđi Fac. 11.	q Vers. 1.		
60. 47.	51 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	o Veđi Fac. 11.	r Vers. 1.		
61. 47.	52 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	p Veđi Fac. 11.	s Vers. 1.		
62. 47.	53 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	q Veđi Fac. 11.	t Vers. 1.		
63. 47.	54 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	r Veđi Fac. 11.	u Vers. 1.		
64. 47.	55 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	s Veđi Fac. 11.	v Vers. 1.		
65. 47.	56 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	t Veđi Fac. 11.	w Vers. 1.		
66. 47.	57 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	u Veđi Fac. 11.	x Vers. 1.		
67. 47.	58 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	v Veđi Fac. 11.	y Vers. 1.		
68. 47.	59 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	w Veđi Fac. 11.	z Vers. 1.		
69. 47.	60 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	x Veđi Fac. 11.	a Vers. 1.		
70. 47.	61 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	y Veđi Fac. 11.	b Vers. 1.		
71. 47.	62 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	z Veđi Fac. 11.	c Vers. 1.		
72. 47.	63 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	a Veđi Fac. 11.	d Vers. 1.		
73. 47.	64 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	b Veđi Fac. 11.	e Vers. 1.		
74. 47.	65 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	c Veđi Fac. 11.	f Vers. 1.		
75. 47.	66 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	d Veđi Fac. 11.	g Vers. 1.		
76. 47.	67 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	e Veđi Fac. 11.	h Vers. 1.		
77. 47.	68 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	f Veđi Fac. 11.	i Vers. 1.		
78. 47.	69 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	g Veđi Fac. 11.	j Vers. 1.		
79. 47.	70 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	h Veđi Fac. 11.	k Vers. 1.		
80. 47.	71 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	i Veđi Fac. 11.	l Vers. 1.		
81. 47.	72 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	j Veđi Fac. 11.	m Vers. 1.		
82. 47.	73 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	k Veđi Fac. 11.	n Vers. 1.		
83. 47.	74 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	l Veđi Fac. 11.	o Vers. 1.		
84. 47.	75 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	m Veđi Fac. 11.	p Vers. 1.		
85. 47.	76 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	n Veđi Fac. 11.	q Vers. 1.		
86. 47.	77 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	o Veđi Fac. 11.	r Vers. 1.		
87. 47.	78 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	p Veđi Fac. 11.	s Vers. 1.		
88. 47.	79 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	q Veđi Fac. 11.	t Vers. 1.		
89. 47.	80 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	r Veđi Fac. 11.	u Vers. 1.		
90. 47.	81 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	s Veđi Fac. 11.	v Vers. 1.		
91. 47.	82 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	t Veđi Fac. 11.	w Vers. 1.		
92. 47.	83 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	u Veđi Fac. 11.	x Vers. 1.		
93. 47.	84 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	v Veđi Fac. 11.	y Vers. 1.		
94. 47.	85 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	w Veđi Fac. 11.	z Vers. 1.		
95. 47.	86 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	x Veđi Fac. 11.	a Vers. 1.		
96. 47.	87 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	y Veđi Fac. 11.	b Vers. 1.		
97. 47.	88 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	z Veđi Fac. 11.	c Vers. 1.		
98. 47.	89 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	a Veđi Fac. 11.	d Vers. 1.		
99. 47.	90 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	b Veđi Fac. 11.	e Vers. 1.		
100. 47.	91 Reg. 4. 29.	4. 17. & 10. 7.	c Veđi Fac. 11.	f Vers. 1.		

26 facu să moscenescă viața eternă? Elu i-a
 27 disu: Ce este scris în lege? cumu cetesci?
 28 Elu răspundendū, a disu: ^a Să iubesci pre
 Domnul, Dumezeulū teū, din totă anima
 ta, și din totū sufletulū teū, și din totă pu-
 28 terea ta, și din totū cugetulū teū; ^{și} pre
 disu: Dreptu ai răspunsu: acēsta fă, și ^{și} vei
 trăi.
 29 Erū elū, voindū ^a să se îndrepte, a disu
 30 lui Iisusū: Și care este aprópele meū? Erū
 Iisusū răspundendū, a disu: Unū omū se
 ducea din Ierusalimū la Ierichonū, și a că-
 31 dutū între tâlhari, cari desbrăcându-lū și
 rānindu-lū, s'aū dusū, lāsându-lū abiē viu.
 32 Și din întâmplare se ducea unū preutū
 pe acea cale; și vōdēndu-lū, ^a trecutū pe
 32 alătura. Asemenea și unū Levitū venindū
 la acelu locū, și vōdēndu-lū, a trecutū pe
 33 alătura. Erū unū ^a Samaritēnū, mergēndū
 pe cale, a venitū la elū, și vōdēndu-lū, i
 34 s'a făcutū milă. Și apropiāndu-se, a legatū
 ranele lui, turnāndū oleiū și vinū; și pu-
 indu-lū pe animalulū seū, l'a dusū la o
 35 casă de óspeți, și a purtatū grijă de elū.
 Și a dūoa și plecāndū, scotēndū dūoi de-
 nari, a datū gazdei, și i-a disu: Pórtă grijă
 de d'insulū; și ori-ce vei mai cheltui, eū,
 cândū mă voiū întóree, voiū da ție inapoi.
 36 Decī care dintr'acei trei ți se pare a fi a-
 37 própele celui ce căduse între tâlhari? Elū
 a disu: Celū ce a făcutū milă cu d'insulū.
 Atunci i-a disu Iisusū: Mergi de fă și tu
 asemenea.

Iisusū in casa Martei și a Mariei.

38 Și ducēndu-se ei, elū a intratū într'unū
 satū; erū o femeā, a nume ^a Marta, l'a pri-
 39 mitū in casa sa. Și aceea avea o sorā, ce
 se chiāma Maria, ^a care și ^a ședēndū la pi-
 40 cióarele lui Iisusū, asculta cuvintele lui. Erū
 Marta era distrasā de multū serviciū, și
 venindū la d'insulū, a disu: Dómne, aū nu-ți
 41 pēsā, că sora mea singurā m'a lāsātū să
 servescū? decī și ei, ca să-mi ajute. Și
 42 răspundendū Iisusū, i-a disu: Marto, Marto,
 de îngrijesci, și de multe te silesci. Ci ^a unū
 lucru trebuie; și Maria și-a alesū partea
 cea bună, care nu se va lua de la d'insa.

*Iisusū învōță pre discipulū seī cumū trebuie să
 se rōge.*

11 **S**I cândū elū era într'unū locū rugādu-
 se, după ce a încetatū, a disu unulū
 din discipulū seī cătrā d'insulū: Dómne,

învēță-ne să ne rŭgāmū, precumū și Ioanū
 a învētatū pre discipulū seī.

2 Și li-a disu: Cândū vō rugāți, diceți:
 3 ^a Părintele nostru, carele ești în ceriuri, sán-
 țescă-se numele teū; Vie împărăția ta; Fa-
 4 că-se voia ta, precumū în ceriū, și pe pā-
 mēntū; Pānea noastră cea de tóte zilele dā-
 ni-o astă-đi; Și ni iértā pēcatele nóstre,
 precumū și noi iértāmū tuturorū celorū ce
 ni sūnt dētóri; Și nu ne duce în ispitā, ci
 ne scapā de celū rēu.

5 Și li-a disu: Dacă cine-va d'între voi arū
 avē unū amicū, și arū veni la d'insulū la
 mieđulū nopței, și i-arū dice: Amice, dā-mi
 6 împrumutū trei pāni; Că a venitū din cale
 unū amicū la mine, și nu amū ce pune în-
 7 a-intea lui; Și acela din întrū răspundendū,
 arū dice: Nu mē supēra; acumū s'a încu-
 iatū ușa, și copiilū mei sūnt în așternutū cu
 mine; nu potū să mē scoltū să-ți dā. Dicitū
 8 voi: ^a Măcarū de nu se va scula să-đi dee,
 pentru că este amiculū seū, darā pentru
 stāruința lui se va scula să-đi dee câte 7
 9 trebue. ^a Și dicū voi: Cereți, și vi se va da;
 căutați, și veți afla; bateți, și vi se va des-
 10 chide. Că totū celū ce cere, lea; și celū ce
 cautā, aflā; și celū ce bate, i se va deschide.

11 ^a De va cere fiulū pāne de la unulū d'in-
 tre voi, care este părinte, aū dórā 7 i va da
 pētrā? sēu de va cere pesce, aū dórā 7 i va
 da șerpe în locū de pesce? Sēu de va
 12 cere oū, aū 7 i va da scorpiā? Decī dacă
 13 voi, fiindū rei, sciți să dāți daruri bune co-
 piilorū vostri, cu câtū mai multū Părintele
 vostru celū din ceriū va da Spiritū Sāntū
 celorū ce cerū de la d'insulū.

*Iisusū scóte pre unū demonū; este pērtitū de a fi
 în legăturā cu Satana; elū respunde la acēsta, și
 adauge desceptări la poporū.*

14 ^a Și scotea unū demonū, și acela era mutū.
 Și după ce a eșitū demonulū, a vorbitū mu-
 15 tulū; și s'a miratū multimea. Erū uniā
 dintr'înșilū diceaū: 7 Elū scóte demonilū prin
 16 Beelzebulū, domnulū demonilorū. Alții, is-
 pitindu-lū, ^a cereaū de la d'insulū semnū din
 ceriū. ^a Erū ^a elū sciindū gândurile lorū, li-a
 17 disu: Tótā împărăția ce se desbinā între sine,
 se pustiesce; și casā, care se desbinā asu-
 18 prā-și, cade. Dacă chiarū Satana s'a des-
 binatū de sine, cumū va sta împărăția lui?
 19 pentru că diceți, că eū scotū demonilū prin
 Beelzebulū. Erū dacă eū scotū demonilū
 20 prin Beelzebulū, prin cine-đ scotū fiilū vostri?
 Pentru acēsta ei vi vorū fi judecātori. Erū

^a Deut. 6. 5.
ⁱ Lev. 19. 18.
^j Lev. 19. 5.
^k Neem. 9. 29.
^l Exec. 20. 11.

13. 31.
 Rom. 10. 5.
^k Cap. 16. 15.
^l Ps. 38. 11.
^m Ioan 4. 9.

ⁿ Ioan 11. 1. &
 13. 2. 3.
^o 1 Cor. 7. 32.
 etc.
^p Cap. 8. 35.

Epist. 22. 3.
^q Ps. 37. 4.
 —
 Capitulū 11.
^a Mat. 6. 9

^b Cap. 18. 1.
 etc.
^c Mat. 7. 7. &
 31. 29.
 Marc. 11. 24.

Ioan 15. 7.
 Iac. 1. 6.
 1 Ioan 3. 23.
^d Mat. 7. 9.
^e Mat. 9. 33. &

18. 23.
^f Mat. 9. 34. &
 12. 24.
^g Mat. 19. 38.

^h 16. 1.
ⁱ Mat. 12. 25.
 Marc. 3. 24.
^j Ioan 2. 25.

dacă eu scot demonii prin degetul lui Dumnezeu, eecce, a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

21 * Cândă cel tare înarmat păzesc curtea
22 sa, este în pace averea lui. Eră cândă
vine unul mai tare de câtă el, și-lu biru-
23 credea, și împarte prădele lui. * Celu ce nu
este cu mine este în contra mea, și celu ce
nu adună cu mine, răsipește.

24 * Cândă spiritul celu necurat eșe din
om, amblă acesta prin locuri seci, căutân-
du-și repaus; dară neafând, dice: Mă
25 voi întorče în casa mea, de unde am e-
șit. Și venind, o află măturată și în-
26 frumșetată. Atuncea merge și mai lea alte
șapte spirite mai rele de câtă sine; și ei
intrând locuesc acolo; și se fac cele de
pe urmă ale omului aceluia mai rele de câtă
cele d'ântăi.

27 Vorbind elă acestea, o femeă rădicân-
du-și vóce din popor, i-a disu: * Fericită
este mitra care te-a purtat, și țitele cari tu ai
28 supt. Eră elă a disu: * Da, fericiți sunt cei ce
ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-lu păzesc.

29 * Eră adunându-se glótele, a începută a
dice: Acestă generațiune este rea; cere
semn; și semn nu i se va da, de câtă nu
30 mai semnul profetului Ióna. Că precum
Ióna a fost semnu pentru Niniviți, așa va
fi și Fiul omului pentru generațiunea a-
31 céstă. * Regina de la medă-și se va scula la
judecată cu bărbații acestei generațiuni, și-i
va condamna; că a venit de la marginile pă-
mântului să audă înțelepciunea lui Solomon;
și eecce mai mult de câtă Solomon aicea.
32 Bărbații de la Ninve se vor scula la jude-
cată cu acestă generațiune, și o vor conde-
33 mna; că ei s'au pocăit la predicarea lui Ióna;
și eecce mai mult de câtă Ióna aicea.

33 * Nimenea aprindend lumină, o pune în
locu ascuns, nici supt obroc, ci în sfeci-
34 nicu, ca cei ce intră să vedă lumina. * Lu-
minătorul corpului este ochiul: deci de
este ochiul te curat, totu corpul te
este luminat; eră de este rău, și totu cor-
35 pulu te va fi întunecat. Dreptu aceea
caută, ca lumina care este în tine să nu
36 fie întunecă. Deci, dacă corpul te este
totu luminat, neavend vre-o parte întu-
necósă, totul va fi luminat, ca și cândă
luminătorul te-ar lumina cu strălucirea lui.

Pecatele Fariseilor espuse și mustrate.

37 Eră vorbind elă, lu ruga un Fariseu

să prândescă la el; și intrând, a ședut
la mesă. Eră Fariseul vedend, că nu
38 s'a spălată antăi, mai nainte de prând,
s'a mirat. * Dară Domnul i-a disu: A-
39 cum voi Farisei curăți partea cea din a-
fară a paharului și a blidului: dară * cea din
intrul vostru este plină de răpire și de
rătate. Nebunilor! au nu celu ce a fă-
40 cută cea din afară, a făcut și cea din in-
tru? * Inse dați milosteniă din cele ce aveți;
41 și eecce toate vi sunt curate. * Dară vai voi,
42 Fariseilor! că decuiți izma și ruta și toate
legumele, și dați uitărei dreptatea și iubirea
lui Dumnezeu; aceste se cădea să le faceți,
și acelea să nu le lăsați. * Vai voi, Fari-
43 seilor! că iubiți scaunele cele mai de sus
în sinagogi, și închinăciunile în tērguri. * Vai
44 voi, cărturarilor și Fariseilor făcarnici!
* că sunteți ca mormintele ce nu se vedă, și
omenii, ce amblă d'asupra lor, nu le știu.

Atuncea respundend unul din învățați
45 în legi, i-a disu: Învățătorule, acestes di-
cend, și pre noi batjocuresci. Dis'a elă:
46 Vai și voi învățaților în legi! * că însărcinați
pre omeni cu sarcini cu anevoiă de purtat,
eră voi nici cu un deget al vostru nu
47 vă atingeți de sarcini. * Vai voi! că zidiți
mormintele profetilor, pre cari părinți vos-
48 tri i-au ucis. Deci mărturisiți, că păr-
tași sunteți la faptele părinților vostri; că
acea i-au ucis, eră voi zidiți mormintele
lor. Pentru acesta și înțelepciunea lui
49 Dumnezeu a disu: * Trămete-voi cătră ei
profeți și apostoli; și pre unta dintr'înși
vor uide, și-i vor persecuta. Ca să se
50 ceră de la acestu nemu sângele tuturor
profetilor, ce s'a versat de la întemeierea
lumei: * De la sângele lui Abel până la
51 sângele lui Zacharia, care s'a omorât între
altar și între templu; adevăr dicu voi:
Se va cere de la acestu nemu. * Vai voi,
52 învățaților în legi! pentru că ați luat
chea cunoscinței; voi nu ați intrat, și pre
cei ce voia să între i-ați oprit.

Și dicendu-li elă acestea, au început
53 cărturarii și Fariseii a se mânia tare, și
a-lu ademeni să li vorbescă despre mai
multe; Pândindu-l, și * căutând să scotă
54 ce-va din gura lui, ca să-lu pótă pēri.

*Iisus invetă pre discipulii săi a se păsi de fă-
cări; îndemnă la mărturisire a lui Christos.*

SI * fiind adunate mai multe mii de po-
12 por, de se călcau unia pre alții, a în-
cepută a dice discipulilor săi: Mai antăi

f Eod. 8. 19.
k Mat. 18. 29.
Marco. 8. 27.
l Isa. 58. 19.
Col. 2. 15.
m Mat. 13. 30.

n Mat. 19. 43.
o Ioan. 5. 14.
Ebr. 6. 4. &
10. 24.
p Pet. 2. 30.
q Cap. 1. 28, 46.

r Mat. 7. 21.
Cap. 8. 31.
Iac. 1. 25.
s Mat. 13. 38, 39.
t Ióna 1. 17. &
2. 10.

u 1 Reg. 10. 1.
v Ióna 3. 5.
w Mat. 5. 15.
x Marc. 4. 21.
y Ióna 1. 17. &
2. 10.

z Marc. 7. 3.
a Mat. 23. 25.
b Tit. 1. 15.
c Isa. 58. 7.
d Dan. 4. 27.
e Cap. 12. 33.

f Mat. 23. 23.
g Mat. 23. 6.
h Marc. 12. 38.
i Fac. 4. 8.
j Mat. 23. 27.
k Ps. 5. 9.

l Mat. 23. 4.
m Mat. 23. 29.
n Mat. 23. 34.
o Fac. 4. 8.
p 2 Cron. 24. 20.
q 21.

r Mat. 23. 12.
s Marc. 12. 12.
t —
u Capul 19.
v Mat. 16. 6.
w Marc. 8. 15.

- ^b păziți-vă de aluatul Fariseilor, care este
2 făcătura. ^c Că nimică nu este acoperită, care
nu se va descoperi; nici ascuns, care nu
3 se va cunoaște. Deci ori-ce veți dice la in-
tunecă, se va auzi la lumină; și ceea ce
veți vorbi la urechi în camere, se va da în
scire de d'asupra caselor.
- 4 ^d Și dicu voui, ^e amicilor mei: Nu vă temeți
de cel ce ucidă corpul, și după aceea nu
5 mai auzi nimică de făcut. Ci vi voi a-
răta de cine să vă temeți: Temeți-vă de cel
ce are putere, după ce a ucis, să arunce
în gheenna; adevărul dicu voui: Temeți-vă
6 de acela. Auzi nu se vîndu cinci vrăbii
dreptu două bani? și nici una dintr'insele
7 nu este uitată înaintea lui Dumnezeu. Inse
și perii capului vostru toți sînt numerați.
Deci nu vă temeți: că voi sînteți de mai
multă preț de cît multe vrăbii.
- 8 ^f Și dicu voui: Totu cel ce mă va mărtu-
risi înaintea oamenilor, și Fiul omului
va mărturisi pentru d'insul înaintea an-
9 gerilor lui Dumnezeu. Eru cel ce se va
lepăda de mine înaintea oamenilor, va fi
lepădat înaintea angierilor lui Dumnezeu.
- 10 ^g Și totu cel ce va dice cuvîntu împotriva
Fiului omului, i se va ierta; eru celui ce va blă-
săma împotriva Sântului Spiritu, nu i se va ierta.
- 11 ^h Eru cîndu vă voru aduce la sinagogi și
la tribunale și diregători, nu vă îngrijiți
cumu și ce veți răspunde, seu ce veți dice;
12 Că Spiritul Sântu vă va învăța într'acea
oră, ce vi se cuvine a dice.

*Sfătuirii asupra lăcomiei; și îndemnări la încre-
dere în Dumnezeu și la priveghiere.*

- 13 Și i-a disu unul din mulțime: Învăță-
torule, și fratelui meu ca să împartă cu
14 mine moscenirea. Eru elu i-a disu: ⁱ Omule,
cine m'a pus judecătoru seu împărțitoru
15 preste voi? Și li-a disu: ^j Vedeți să vă feri-
riți de lăcomie; că viața cui-va nu stă în
prisosința averii sale.
- 16 Și a spusu lor parabolă, dicîndu: U-
17 nu omu bogatu i-a roditu țerana. Și a-
cesta cugeta în sine, dicîndu: Ce voi face?
18 că nu am unde aduna fructele mele. Și
a disu: Acesta voi face: Voi strica gră-
narele mele, și le voi zidi mai mari; și a-
colo voi strînge toate fructele mele și bu-
19 nurile mele; Și voi dice sufletului meu:
^k Suflete, ai multe bunuri strînse spre mulți
ani; repausază-te, mănîncă, bea, și vesele-

sce-te. Eru Dumnezeu i-a disu: Nebunule, 20
într'acastă noapte ^l va fi cerutu de la tine su-
fletul teu: ^m atuncea cele ce ai gătitu, ale cui
voru fi? Așa este cel ce strînge lui-și te-
21 saure, ⁿ dară nu este bogatu în Dumnezeu.

Și a disu discipulilor sei: Pentru acesta 22
vi dicu: ^o Nu vă îngrijiți de viața voastră, ce
veți mânca; nici de corp, cu ce vă veți
îmbrăca. Viața mai multu este de cît 23
hrana, și corpul de cît vestmîntul. Cău-
tați la corbi; că nu sîmînă, nici secără; nu
au camere, nici grănarie; și ^p Dumnezeu ^q i
nutresce; cu cît mai buni sînteți voi de
cât păsările? Și cine d'intre voi prîngria 25
sa pôte să adaugă staturii salo unu cotu?
Deci, dacă nu puteți face nici ce este mai 26
micu, de ce mai îngrijiți de cele-l-alte?
Priviți crini, cum cresc; nu se ostenescu,
27 nici torcu; eru dicu voui, ca nici Solomon
în totă mărirea sa nu s'a îmbrăcatu ca u-
nulu dintr'acestia. Deci, dacă Dumnezeu 28
așa îmbracă erba, care este astă-și în câmpu,
și mâne se aruncă în cuptoru, cu cît mai
multu pre voi, pușin-credincioșiloru?

Deci să nu întrebați ce veți mânca, seu 29
ce veți be, nici nu vă luptați cu gîndulu.
Că toate acestea le caută poporele lumii a-
30 cesteia; și Părintele vostru scie, că vi tre-
buescu acestea. ^r Dară căutați împărăția lui
Dumnezeu, și acestea toate vi se voru adăugi.
31 Nu te teme, turmă mică; că ^s a bine-voitu
Părintele vostru să vi dea împărăția. ^t Vin-
32 deți averea voastră, și dați milostenia; ^u fa-
ceți-vi pungi, care nu se învechiescu, tesauru
în ceru, care nu se împușineză, unde furulu nu
se apropia, nici molia nu strică. Că unde este 34
tesaurulu vostru, acolo va fi și înima voastră.

^v Și fie cîmpsele vîstre încinse, și ^w făciile 35
aprinse; Și voi înși-vă asemenea cu ome-
ni, cari asceptă pre domnul lor, cîndu se
va întorče de la nuntă; ca venind și bă-
tîndu, îndată să-i deschidă. ^x Fericiți sînt 37
servii aceia, pre cari, venindu domnul, ^y i
va afla priveghîndu; adevărul dicu voui, că
se va încinge, și-i va pune să ședă la mesă,
și venind, li va servi. Și de va veni la a 38
dăoa strajă, seu de va veni la a treia strajă,
și-i va afla așa, fericiți sînt servii aceia.
^z Dară acesta să știți, că de aru sci stăpă- 39
nulu casei în care oră vine furulu, aru pri-
veghia, și nu aru lăsa să-i sepe casa lui.
^{aa} Deci și voi fiți gata; că în ora în care nu 40
gîndiți, Fiul omului va veni.

^b Mat. 16. 12.
^c Mat. 10. 26.
Marc. 4. 22.
Cap. 8. 17.
^d Luc. 51. 7, 8.
Ier. 1. 8.
Mat. 10. 28.
^e Ioan 15. 14,

15.
^f Mat. 10. 32.
Marc. 8. 38.
^g Tim. 2. 12.
1 Ioan 2. 28.
^h Mat. 12. 31,
32.
Marc. 3. 28.
1 Ioan 5. 16.

ⁱ Mat. 10. 19.
Marc. 13. 11.
Cap. 21. 14.
^j Ioan 18. 36.
^k 1 Tim. 6. 7,
etc.
^l Eccl. 11. 9.
1 Cor. 15. 52.

Luc. 5. 5.
^m Iov 20. 22. &
27. 8.
Pa. 52. 7.
Luc. 4. 14.
ⁿ Pa. 39. 6.
Ier. 17. 11.
^o Mat. 6. 20.

Vers. 33.
^p 1 Tim. 6. 18,
19.
Luc. 2. 5.
^q Mat. 6. 25.
^r Iov 38. 41.
Pa. 147. 9.
^s Mat. 6. 23.

^t Mat. 11. 25,
26.
^u Mat. 19. 21.
Fapt. 2. 45. &
4. 34.
^v Mat. 6. 20.
Cap. 18. 9.
1 Tim. 6. 19.

^w Efes. 6. 14.
1 Pet. 1. 13.
^x Mat. 25. 1. etc.
^y Mat. 24. 46.
1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 5. 3. &

16. 15.
^z Mat. 24. 44. &
25. 13.
Marc. 13. 32.
Cap. 31. 34.
36.
1 Tes. 5. 6.
2 Pet. 3. 12.

41 **Ērū Petru i-a disū: Dómne, cătră noi**
 42 **dicī acéstă parabolă, séu și cătră toți? Și**
 Domnulū a disū: "Cine este óre ingrijitorulū
 celū credinciosū și înțeleptū, pre care-lū va
 pune Domnulū *seu* preste servii sei, să li
 43 **dee la timpū partea lorū?** Fericitū *este* a-
 celū servū, pre care, venindū domnulū *seu*,
 44 **'lū va afla așa făcendū.** ^a Adevērū dicū voiū,
 45 **că-lū va pune preste tóte averile sale.** ^c Dară,
 de va dice acelu servū în ânima sa: Dom-
 nulū meū întârđiă a veni, și va începe a bate
 pre servi și pre serve, și a mânca și a bé și
 46 **a se îmbéta: Va veni domnulū servului a-**
 celuia în *điūa* în care nu ascéptă, și în óra
 în care nu scie, 'lū va despica, și-i va pune
 47 **partea lui cu necredincioșii.** Și ^aservulū, celu
 ce a sciutū voia domnulū *seu*, și nu a gă-
 titū, nicī a făcutū duple voia lui, se va bate
 48 **multū: "Ērū celū ce nu a sciutū, și a făcutū**
 cele vrednice de bătăi, se va bate puținū.
 Că ori-căruia s'a datū multū, multū se va
 cere de la d'insulū; și căruia i s'a încredințatū
 multū, mai mult vorū cere de la d'insulū.
 49 ^f Focū amū venitū se aruncū pe pământū,
 50 **și ce voiescū, dacă s'a și aprinsū!** **Ērū** ^c cu
 botezū amū să mă botezū; și cumū mă
 51 **strimtozezū până ce se va îndeplini!** ^a Aū vi
 se pare, că amū venitū să daū pace pe pā-
 52 **mēntū?** Nu, dicū voiū; ^c ci desbinare. ^f Că de
 acumū înainte cinci într'o casă vorū fi des-
 binați, trei asupra a două, și două asupra
 53 **a trei.** Se va desbina părintele asupra fiu-
 lui, și fiulū asupra părintelui; numa asu-
 pra fiicei, și fiica asupra mumei; sócra asu-
 pra noră-sa, și nora asupra sócră-sa.
 54 **Și dicea și poporulū: ^a Cândū vedeți nūo-**
 rulū rēdicāndū-se de la apusū, îndată diceți:
 55 **vine plóiă mare; și este așa.** Și cândū *vedeți*
 austrulū suflāndū, diceți: **Va să fie arșiță, și se**
 56 **face.** Făcarnicorū! fața cerulū și a
 pământulū sciți a cerca, dară acestū timpū,
 57 **cumū nu-lū cercați?** Da, pentru ce nu ju-
 decați și de la sine ceea ce este dreptū?
 58 **'Cândū mergi cu pērișulū teū la jude-**
 cătorū, silesce-te pe ^a cale a te desface de
 elū; ca nu cumū-va să te tragă la judecă-
 torū, și judecătorulū să te dee servitorulū;
 și servitorulū să te arunce în închisóre.
 59 **Dicū ție: nu vei eși de acolo, până ce nu**
 vei plăti și banulū celū mai de pe urmă.

Iisusū cu ocasiunea Galileenilorū uciți chiamă la pocăință. Parabola smochinulū uscatū.

13 **I**n acelu timpū erau de față uniia, cari
 i-au spusū despre Galileenii, alū cărorū

sânge l'a amestecatū Pilatū cu sacrificiele
 lorū. Și răspundendū Iisusū, li-a disū: Aū 2
 vi se pare, că Galileenii acestia aū fostū
 mai păcătoși de câtū toți Galileenii, pen-
 tru că aū suferitū acestea? Nu, dicū voiū; 3
 ci de nu vē veți pocăi, toți vē veți perde
 așa. Séu acei optū-spre-đece, preste cari 4
 a cădūtū turnulū în Siloamū, și i-a omo-
 ritū, aū vi se pare, că acestia aū fostū mai
 păcătoși de câtū toți ómenii, cari locuiaū
 în Ierusalimū? Nu, dicū voiū; ci de nu 5
 vē veți pocăi, toți vē veți perde așa.

Și vorbia acéstă parabolă: "Óre-cine a 6
 vea unū smochinū plāntatū în viaa lui, și a
 venitū căutāndū fructū într'insulū, și nu a
 aflatū. Atunci a disū cătră vīerū: **Ēccē,** 7
 trei ani sūnt de cândū vinū căutāndū fructū
 în acestū smochinū, și nu aflu; taiă-lū; de
 ce zădărnicesce pământulū? Elū respun- 8
 dēndū, i-a disū: Dómne, lasă-lū și într'a-
 cestū anū, până ce-lū voiū sēpa împrejurū,
 și voiū pune gunoiū. Și de va face fructū, 9
 bine; *ērū* de nu, după aceea 'lū vei tăia.

*Iisusū vindecă o femeă bolnavă în *điūa* sâmbătei. Parabolele grăuntelui de muștarū și a aluatului.*

Și învăța în una din sinagogi sâmbăta 10
 Și **ēccē,** era o femeă, care avea spiritulū 11
 neputinței de optū-spre-đece ani, și era gir-
 bovă, și nu putea să se rēdice în susū nicī
 de cumū; *Ērū* Iisusū vēdēnd'o, a chiāma- 12
 t'o, și i-a disū: Femeă, esci scăpată de bóla
 ta. ^a Și și-a pusū mânele pe d'ina, și 13
 îndată s'a îndreptatū, și măria pre Dum-
 neđeū.

Ērū mai marele sinagogei māniāndū-se, 14
 pentru că o vindecase Iisusū sâmbăta, a
 respunsū, și a disū poporului: ^c Sese *đile* sūnt
 în cari se cade a lucra; deci într'acestea
 venindū vē vindecați, dară ^a nu în *điūa* sâmbă-
 ței. Atuncea domnulū i-a respunsū, si a 15
 disū: Făcarnice! ^a fie-care din voi sâmbăta
 aū nu-și deslégă boulū séu asinulū de la
 esle, și-lū duce de-lū adapă? Dară acēsta, 16
^f care este fiică a lui Abraamū, și pre care
 a legat'o Satana de optū-spre-đece ani, aū
 nu se cădea a se deslega de acéstă legă-
 tură în *điūa* sâmbătei?

Și acestea *dicēndū* elū, se rușinaū toți 17
 improtivitorii lui; și totū poporulū se bucura
 de tóte cele minunate, ce se făceau de d'in-
 sulū.

^a Atuncea dicea: Cui este asemenea împē- 18
 răția lui Dumneđeū? și cu ce o voiū ase-
 mēna? Asemenea este grăuntelui de mu- 19

^a Mat. 24. 45.
 & 25. 31.
 1 Cor. 4. 3.
^b Mat. 24. 47.
^c Mat. 24. 48.
^d Num. 15. 30.

Deut. 25. 2.
 Ioan 9. 41. &
 15. 22.
 Fapt. 17. 30.
 Iac. 4. 17.
 Lev. 5. 17.

1 Tim. 1. 13.
 f Vers. 51.
 g Mat. 20. 22.
 Marc. 10. 38.
 h Mat. 10. 34.
 Vers. 49.

i Mic. 7. 6.
 Ioan 7. 43. &
 9. 16. & 10.
 19.
 j Mat. 10. 35.
 k Mat. 16. 2.

l Prov. 25. 8.
 Mat. 5. 25.
 m Veđi Ps. 33.
 6.
 Isa. 55. 6.

Capulū 13.
^a Isa. 5. 2.
 Mat. 21. 19.
 b Marc. 16. 18.

Fapt. 9. 17.
^c Eod. 20. 9.
^d Mat. 12. 10.
 Marc. 3. 2.
 Cap. 6. 7. &

14. 8.
^e Cap. 14. 5.
^f Cap. 19. 2.
^g Mat. 13. 31.
 Marc. 4. 30.

ștaru, pre care luându-lu unu omu, l'a aruncatu în grădina sa; și a crescutu, și s'a făcutu arbore mare, și păsările cerinului au locuitu în ramurile lui.

- 20 Eră-și a ȋisū: Cu ce voiū asemēna im-
21 părăția lui Dumneḃeū? Asemenea este aluatului, care luându-lu o femeă, l'a ascunsu în trei mēsurī de făină, până ce s'a dospitū tōtă.

Călătoria către Ierusalimū; răspunsul la o întrebare despre numărul mēntuișilor.

- 22 ^aȘi âmbლა prin cetăți și prin sate, invē-
tândū și călătorindū la Ierusalimū.
23 Erū unulū i-a ȋisū: Dōmne, au puȋini
sunt cei ce se mēntue? Erū elū li-a ȋisū:
24 'Stăruiti a intra prin pōrta cea strimtă; că
'mulți, ȋicū voūi, vorū căuta să între, și nu
25 vorū putē. ^aCândū se va fi sculatū stēpā-
nulu casei, și 'va fi închisū ușa, și voi veți
începe a sta afară și a bate în ușa, ȋi-
cēndū: "Dōmne, Dōmne, deschide-ni; și re-
spondēndu-vi, elū va ȋice: "Nu vē cunoscū de
26 unde sūnteți; Atuncea veți începe a ȋice:
Amū māncatū și amū bēutū înaintea ta, și
27 tu ai invētatū în târgurile nōstre. ^aDar
elū va ȋice: ȋicū voūi: Nu vē cunoscū de
unde sūnteți; ^adepărtați-vē de la mine toți
28 lucrătorii nedreptăței. ^aAcolo va fi plān-
gere și scrāșnirea dinților, ^acândū veți vedē
pre Abraamū, și pre Isaacū, și pre Iacobū,
și pre toți profēții, în împărăția lui Dum-
29 neḃeū, erū pre voi *înși-vē* scoși afară. Da,
vorū veni de la resăritū, și *de la* apusū, și
de la mēdă-nōpte, și *de la* mēdă-ȋi, și vorū
ședē la mēsă în împărăția lui Dumneḃeū.
30 'Și ēccē, sūnt cei mai din urmă, cari vorū
fi ântēi; și sūnt ântēi, cari vorū fi cei mai
din urmă.

*Sfātuirea Fariseilor în privința lui Eroḃū; re-
sponsul domnului nostru.*

- 31 Într'acea ȋi s'au apropiatū unū Farisei,
ȋicēndu-i: Eși și te du de aicea; că Eroḃū
32 va să te omōre. Erū elū li-a ȋisū: Mer-
geți de spuneți vulpei aceleia: Ecce, eu
scotū demoni și facū vindecări astă-ȋi și
33 mâne, și a treia ȋi 'voiū sfârși. Dară mi
se cade a merge astă-ȋi și mâne și poi-
mâne; că nu este cu puțință să se pērdă
34 profetū afară din Ierusalimū. ^aIerusalime,
Ierusalime! celū ce omōri profēții, și uȋiȋi
cu petre pre cei trāmeși la tine; de cāte
ori amū vrutū să adunū pre fiūi tei, cumū

adună găina puī seī suptū aripī, dară nu
ați voitū. Ecce, ^avi se lasă casa vōastră pus- 35
tilă; că în adevērū ȋicū voūi: Nu mē veți
vedē, până va veni *timpulū* cândū veți ȋice:
"Bine-cuvētatū *este* celū ce vine întru nu-
mele Domnului.

*Iisusū vindecă pre unū idropicū în ȋiua sâmbătei
în casa unū Fariseū; elū recomandă umilința și
facerea de bine. Parabola despre cina cea mare.*

INTRÂNDŪ Iisusū în casa unuia din mai 14
marī Fariseilorū, ca să mănânce pâne
sâmbăta, acestia 'lū pândiau. Și ēccē, unū 2
omu bolnavū de idropică era înaintea lui.
Și Iisusū luândū cuvēntulū, a vorbitū către 3
invēțații în legi și către Farisei, ȋicēndū:
"Ore se cade sâmbăta a vindeca? Erū ei 4
au tăcutū. Și apucându-lū, l'a vindecatū, și
i-a datū drumulū. Și respondēndu-li, a ȋisū: 5
^aAlū căruia d'între voi asinū seū boū, de va
cādē în puțū, au nu îndatā 'lū va scōte în
ȋiua sâmbătei? Și nu au pututū să-i re- 6
spondă la acestea.

Și spunea parabolă către cei chiāmați, 7
vedēndū elū cumū 'și alegeau șederile mai
susū, ȋicēndu-li: Cândū vei fi chiāmatū 8
de cine-va la nuntă, nu ședē la loculū celū
mai de susū; ca nu cumū-va să fie chiā-
matū de d'insulū altulū mai onoratū de cātū 9
tine; Și venindū celū ce te-a chiāmatū
pre tine și pre acela, 'ți va ȋice: Dă a-
cestuia loculū; și atuncea vei începe cu ru-
șine a lua pe rōndū loculū celū mai de josū.
"Ci cândū vei fi chiāmatū, mergi de ședī la 10
loculū celū mai de josū; pentru ca, de va
veni celū ce te-a chiāmatū, să-ȋi ȋică: A-
mice, sui-te mai susū; atuncea vei avē onōre
înaintea celorū ce vorū ședē împreună cu
tine. ^aCă totū celū ce se înaltă pre sine, 11
se va umili; și celū ce se umilește, se va
înaltă.

Și ȋicea și celū ce-lū chiāmase: Cândū 12
faci prāndū seū cina, nu chiāma pre amicīi
tei, nici frații tei, nici rudele tale, nici ve-
cini bogați, ca nu cumū-va și ei să te chiā-
me pre tine, și să ȋi se facă respălăire. Ci 13
cândū faci ospēțū, chiāmă 'saraci, nevoiași,
schiopi, și orbi. Și fericitū vei fi: că ei 14
nu potū să-ȋi întōrcă; ci ȋi se va întōrce
la înviarea dreptilorū.

Și auȋindū acestea unulū din cei ce se- 15
deaū la mēsă cu elū, i-a ȋisū: 'Fericitū *este*
celū ce va prāndi în împărăția lui Dum-
neḃeū.

^a Mat. 9. 35.
Marc. 6. 6.
i Mat. 7. 13.
j Veȋi Ioan 7.
24. & 8. 21. &
13. 28.
Rom. 9. 31.

k Ps. 32. 6.
Isa. 55. 6.
l Mat. 25. 10.
m Cap. 6. 46.
n Mat. 7. 23. &
25. 12.
o Mat. 7. 23. &

25. 41.
Vers. 25.
p Ps. 6. 8.
Mat. 26. 41.
q Mat. 8. 12. &
13. 42. & 24. 51.
r Mat. 8. 11.

s Mat. 19. 30. &
20. 16.
Marc. 10. 31.
t Ebr. 2. 10.
u Mat. 23. 37.
v Lev. 26. 31.
29.

Ps. 69. 25.
Isa. 1. 7.
Dan. 9. 27.
Mic. 3. 12.
s Ps. 118. 26.
Mat. 21. 9.
Marc. 11. 10

Cap. 19. 38.
Ioan 12. 13.
—
Capulū 14.
a Mat. 12. 10.
b Esod. 23. 5.

Deut. 22. 4.
Cap. 13. 16.
c Prov. 25. 6, 7.
d Iov 23. 29.
e Ps. 18. 27.
Prov. 29. 23.
Mat. 23. 12.

Cap. 18. 14.
Isa. 4. 6.
1 Pet. 5. 5.
e Neem. 8. 10.
12.
f Apoc. 19. 9.

16 ^a Elă i-a ȕisū: Unū omū a făcutū cină
17 mare, și a chiămatū pre multī; Și ^a trā-
mesū pre servulū seū în ōra cinei, să ȕi-
că celorū chiămași: Veniți, că tōte sūnt
18 acumū gata. Și aū începutū toți de o dată
a se scusa. Celū d'ântēiū i-a ȕisū: Amū
cumpēratū țērānă, și amū nevoiă să esū, și
19 să o vėdū; rogu-te să mă ierți. Altulū a
ȕisū: Amū cumpēratū cinci pārechī de boi,
și mergū să-i cercū; rogu-te să mă ierți.
20 Și altulū a ȕisū: Mī-amū luatū femea, și
21 pentru acēsta nu potū veni. Decī întorcēn-
du-se acelu servū, a spusū domnului seū ace-
tea. Atuncea māniāndu-se stēpānulū casei,
a ȕisū servulū seū: Eși curēndū în tār-
gū-
rile și ulițele cetātei, și adă aicea saracii,
22 și nevoiași, și schiopii, și orbi. Și a ȕisū
servulū: Dōmne, s'a făcutū cumū ai ȕisū,
23 și încă mai este locū. Și a ȕisū domnulu
cātră servū: Eși la drumuri și la garduri,
și-i silesce să între, ca să se implă casa
24 mea. Că ȕicū voii: 'Nici unulū din acei
bārbați, ce erāu chiămați, nu va gusta din
cina mea.

*Mulțimea urmēsă lui Iisus; elū li spună condi-
ȕiunile supțu cari potū a fi discipulū.*

25 Și mergea cu d'insulū poporū multū; și
26 elū întorcēndu-se, li-a ȕisū: 'Cāndū cine-va
vine cātră mine, ^a și nu urēsce pre pārintele
seū și pre mumă, pre femeă și pre copii,
pre frați și pre surori, ⁱ și chiarū viēta sa,
27 nu-mī pōte fi discipulū. Și ^a celū ce nu-și
pōrtă crucea sa, și nu vine după mine,
nu-mī pōte fi discipulū.
28 Că ^a cine d'intre voi vrēndū să zidescă
unū turnū, aū nu āntēiū se pune să-și so-
cotēscă chieltuēla, de are cu ce să sfārșescă.
29 Ca nu cumū-va punēndū temelīa, și nepu-
tēndū sfārși, toți cei ce-lū vorū vedē să in-
cēpă a-lū lua în risū. ȕicēndū: Acēstū omū
30 a începutū a zidi, dară nu a pututū sfārși.
31 Sēu care rege, mergēndū spre a purta
resboiū asupra altui rege, aū nu se pune
mai āntēiū să se sfātuēscă, de va putē cu
ȕece miī să întimpine pre celū ce vine a-
supra lui cu dūoē-ȕeci de miī? Eru de nu,
32 încă fiindū acesta departe, trāmețēndū soliā,
33 rōgă de pace. Așa dară fie-care d'intre
voi, care nu se lēpēdă de tōte averile sale,
nu-mī pōte fi discipulū.
34 ^a Bună este sarea; ērū dacā sarea se va
35 strica, cu ce se va drege? Nici în pā-
mētū nici în gunoiū nu este trebnică; ci
se aruncă afară. Celū ce are urechi de
auȕitu, să auȕă.

*Parabole arētāndū bucuria lui Dumneȕeū și mēn-
tuirea pēcātoșilorū.*

A TUNCEA ^a s'aū apropiatū de d'insulū toți 15
vameși și pēcātoși, ca să-lū asculte.
Și murmurā Fariseii și cārturarii, ȕicēndū: 2
Acesta primesce pre pēcātoși, ^b și mănāncă
cu d'inșiil.

Și li-a vorbitū acēstă parabolă, ȕicēndū: 3
^c Care omū d'intre voi avēndū o sută de oi, 4
și perdēndū una dintr'insele, aū nu lasă
pre cele nouē-ȕeci și nouē în pustiiū, și
merge după cea perdută, până cāndū o află?
Și aflānd'o, o pune pe umerii seī, bucurān- 5
du-se. Și venindū a casă, chiamă amicii 6
și vecinii, ȕicēndu-li: Bucurați-vē cu mine,
că amū găsitū ōea ^a cea rātăcită. ȕicū voii, 7
că așa va fi bucuriā în ceriū de unū pēcā-
toșū ce se pocăesce, ^a mai multū de cātū de
nouē-ȕeci și nouē de drepti, cārora nu li
trebue pocāință.

Sēu care femeă, avēndū ȕece drahme, 8
de perde o drahmă, aū nu aprinde lumină,
și mătură casa, și caută din adinsulū, până 9
o află. Și aflānd'o, chiamă amicele și ve-
cinele, ȕicēndū: Bucurați-vē cu mine, că
amū găsitū drahma, care amū perdut'o.
Așa, ȕicū voii, se face bucuriā înaintea ān- 10
gerilorū lui Dumneȕeū de unū pēcātoșū ce
se pocăesce.

Și a ȕisū: Unū omū avea dūoi fi; Și 11 12
a ȕisū celū mai tēnērū din ei pārintelui
seū: Pārinte, dă-mī partea de avere ce mi
se cade. Și li-a împārțitū ^a averea. Și după 13
puține ȕile, adunāndū tōte fiinlū celū mai
tēnērū, s'a dusū într'o țēră departe, și a-
colo a rēsipitū averea sa, viētuindū în des-
frēnări. Și chieltuindū elū tōte, s'a făcutū 14
fōmete mare într'acea țēră; și elū a începutū
a suferi de lipsă. Și mergēndū s'a lipitū de 15
unulū din cetātenii acelei țeri; și l'a trā-
mesū la țērānele sale, să pască porcii. Și 16
doriā să-și sature pāntecele seū de roșco-
vele ce māncău porcii; inse niminea nu-i da.

Și venindu-și în sine, a ȕisū: Cāți ar- 17
gați ai pārintelui meū aū prisosință de pâ-
ne, ērū eū perū de fōme! Mē voii scula, 18
și mē voii duce la pārintele meū, și-i voii
ȕice: Pārinte, pēcātui-amū la ceriū și ina-
intea ta; Și nu mai sūnt vrednicū a mē 19
chiāma fiinlū teū; fă-mē ca pre unulū din
argații tei. Și sculāndu-se a venitū la pārin- 20
tele seū. Eru ^a încă fiindū departe, l'a vėdutū
pārintele seū, și i s'a făcutū milă; și aler-
gāndū a cădutū pe grumazulū lui, și l'a
sărutatū. Si i-a ȕisū fiinlū: Pārinte, pēcātui- 21
t'amū la ceriū ^a și înaintea ta, și nu mai sūnt

^a Mat. 23. 2.
^b Prov. 9. 2, 5.
^c Mat. 21. 43. &
22. 8.

^d Fapt. 13. 46.
^e Deut. 15. 6. &
33. 9.
Mat. 10. 37.

^f Rom. 9. 13.
^g Apoc. 13. 11.
^h Mat. 16. 24.
Marc. 8. 34.

ⁱ Cap. 9. 23.
^j Tim. 3. 13.
^k Prov. 24. 27.
^l Mat. 5. 13.

^m Marc. 9. 50.
ⁿ —
^o Capitul 15.
^p Mat. 9. 10.

^q Fapt. 11. 3.
^r Gal. 2. 13.
^s Mat. 13. 12.
^t 1 Pet. 2. 10.

^u 25.
^v Cap. 5. 22.
^w Marc. 13. 44.

^x Fapt. 2. 39.
^y Efes. 2. 13, 17.
^z Ps. 51. 4.

22 vrednicu a mă chiâma fiulū teū. Și a dișu
părintele cătră servii sei: Aduceți îmbrăcă-
minteă cea mai bună, și-lū îmbrăcați pre
23 elū, și dați ânelu în mâna, și încălțăminte
în piciorole lui. Și aduceți vitelulū celū mai
îngrășatū, și-lū junghiați; și să mîncămū și
24 ne veselimū. 'Că acestū fiū alū meū mortū
era, și a înviațū; perdutū era, și s'a aflatū.
25 Și aū începutū a se veseli.
26 Dară fiulū lui celū mai mare era la țé-
rână; și apropiându-se de casă, a auditū
27 musică și jocuri; Și chiâmându pre unulū
din servi, l'a întreatū ce sînt acestea?
28 Elū i-a dișu: Fratele teū a venitū, și pă-
rintele teū a ajunghiatū vitelulū celū in-
grășatū, pentru că l'a primitū sănătosū.
29 Erū elū s'a mîniatū, și nu vrea să între.
De aceea părintele lui eșindū, l'ū ruga: Erū
elū respundēndū, a dișu părintelui seū: Ecce,
de atâția ani 'ți servescū, și totū nici o dată
nu am datū călcatū dișa ta; și nici o dată nu
mi-ai datū măcarū unū iedū, ca să mă ve-
selescū cu amicī mei. Erū cândū veni a-
cestū fiū alū teū, care a mîncatū averea
ta cu meretricile, 'i junghiaș vitelulū celū
31 îngrășatū. Și elū i-a dișu: Fiule, tu ești
cu mine în totū timpulū, și tôte ale mele
32 sînt ale tale; Se cădea a ne veseli și a
ne bucura; 'că acestū frate alū teū mortū
era, și a înviațū; perdutū era, și s'a aflatū.

*Parabole și ordinī arătândū drepă întrebuițare
a lucrurilor vieței acesteia.*

16 **S**I dicea și discipulilorū sei: Era unū omū
bogatū, care avea unū îngrijitorū; și
acesta a fostū pēritū la elū că rēsipesce
2 averea lui. Decī chiâmându-lū, i-a dișu:
Ce audū despre tine? dă socotēlă de în-
sărcinarea ta; că nu mai poți fi îngriji-
3 torū. Erū îngrijitorulū a dișu în sine: Ce
voiū face? că domnulū meū ȳea de la mine
însărcinarea; a sēpa nu potū, a cere 'mi
4 este rușine. Sciū ce voiū face, de voiū
fi scosū din însărcinarea mea, să mă pri-
5 mēscă în casele lorū. Și chiâmându pre
fie-care din dētorniciī domnului seū, a dișu
celui ântēiū: Cu câtū ești dētōrū dom-
6 nului meū? Elū a dișu: Cu o sută de
mēsuri de oleiū. Și i-a dișu: Ié-ți înscris-
sulū, și seđi curēndū, și scrie cinci-deci.
7 Atunci a dișu altulū: Dară tu cu câtū
ești dētōrū? Elū a dișu: Cu o sută de mē-
surī de grăū. Și i-a dișu: Ié-ți înscrisulū,
8 și scrie optū-deci. Și a lădatū domnulū
pre îngrijitorulū nedreptū, pentru că a fă-

cutū înțelepțesce; că fiīl lūmei acesteia sînt
mai înțelepți de câtū 'fiīl lūminei în gene-
rațiunea lorū.

9 Și dicū voui: 'Faceți-vi amicī din ma-
monulū nedreptăței; ca, dacă veți fi în lipsă,
să vē primēscă în corturile cele eterne.
10 'Celū ce este credinciosū în puține, este cre-
dinciosū și în multe; și celū ce este ne-
dreptū în puține, este nedreptū și în multe.
11 Deci dacă nu ați fostū credincioși în ma-
monulū celū nedreptū, cine vī va încredința
12 cele adevērate. Și dacă nu ați fostū cre-
dincioși în celū străinū, cine vī va da ce
este alū vostru? 'Nici unū servū nu pōte
13 servi la dūoi domni; că seū pre unulū va
urī și pre altulū va iubi; seū de unulū se
va alipi și pre altulū va desprețui. Nu pu-
teți servi lui Dumnezeu și lui Mamōnū.

14 Și audiaș tôte acestea și Fariseiī, 'cari
eraū iubitori de argintū, și-și rīdeau de d'in-
sulū. Și li-a dișu: Voi sînteți cei ce vē
15 'faceți dreptī înaintea ômenilor; dară 'Dum-
nedeū cunōsce ânimele vōstre; și 'ceea ce
este între ômeni prețiosū, uriciune este în-
aintea lui Dumnezeu.

16 'Legea și profetiī erau până la Ioanū;
din acestū timpū se predică împērăția lui
Dumnezeū, și fie-care se silesce spre aceea.
17 'Și mai lesne este să trecă ceriulū și pā-
mētulū, de câtū să cadă o cirtă din lege.

18 'Totū celū ce-și lasă femea sa, și ȳea alta,
sevărșesce adulteriū; și totū celū ce ȳea
pre cea lăsată de bărbatū, sevărșesce a-
dulteriū.

19 Era unū omū bogatū, ce se îmbrăca în
purpură și în mătasă, veselindu-se în stră-
lucire în tôte zilele; Și era unū saracū,
20 anume Lazarū, care era aruncatū înaintea
ușei lui, plinū de bube; Și doria să se sa-
21 ture de fărămăturile, cari cădeau din mēsa
bogatului; și câniī venindū lingeau bubele
lui. Și a muritū saraculū, și s'a dusū de
22 ângerī în sinulū lui Abraamū; și a muritū
și bogatulū, și s'a îngropatū. Și în iadū
23 rēdicându-și ochiī sei, fiindū în chinuri, vede
pre Abraamū de departe, și pre Lazarū în
sinulū seū. Și elū strigândū, a dișu: Pā-
24 rinte Abraame, miluesce-mē, și trāmete pre
Lazarū, să-și atingă vērfulū degetului seū
în apă, ca să-mi 'recorēscă limba; că 'mē
chinuescū în acestă vāpae. Erū Abraamū a
25 dișu: Fiule! 'adu-ți aminte, că tu ai primitū
cele bune ale tale în viēța ta, și Lazarū ase-
menea cele rele; dară acumū elū se măn-
găiă, și tu te chinuesci. Și pe lūngă tôte 26

1 Vers. 23.
Efez. 2. 1. &
5. 14.
Apoc. 2. 1.
j Vers. 24.

Capitulū 16.
a Ioan. 12. 26.
Efez. 5. 8.
1 Tes. 5. 5.
b Dan. 4. 27.

Mat. 6. 19. &
19. 21.
Cap. 11. 41.
1 Tim. 6. 17,
18, 19.
c Mat. 25. 21.

Cap. 19. 17.
d Mat. 6. 24.
e Mat. 23. 14.
f Cap. 10. 29.
g Ps. 7. 9.
h 1 Sam. 16. 7.

i Mat. 4. 17. &
11. 12, 13.
Cap. 7. 29.
j Ps. 103. 26,
27.

Isa. 40. 3. &
51. 6.
Mat. 5. 18.
1 Pet. 1. 25.
k Mat. 5. 32. &

19. 9.
Marco. 10. 11.
1 Cor. 7. 10,
11.
l Zech. 14. 12.

m Isa. 66. 24.
Marco. 9. 44,
etc.
n Iov. 21. 18.
Cap. 6. 24.

acestea, între noi și între voi este un mare adânc; așa că cei ce vor să treacă de aici să treacă voi nu pot; nici cei de acolo nu pot
 27 să treacă la noi. Atunci a zis: Rogu-te dară, părinte, ca să-lu trameți în casa părintelui meu; Că am cinci frați; cărora să li mărturisescă despre acesta, ca nu cumva să vină și ei la acest loc de chin.
 28 I-a zis Abraam: „Aș pre Moisi și pre profeți; să-i asculte. Eră el a zis: Nu, părinte Abraame; ci de va merge la d'înșii
 30 cine-va din morți, se vor pocăi. Și i-a zis: Dacă nu ascultă de Moisi și de profeți, măcar de ară și învia cine-va din morți, nu vor crede.

Indelunga-răbdare, credința și umilința învățate.

17 **A**TUNCI a zis discipulilor săi: „Este cu neputință să nu vină scandale; dară
 2 vai de omul acela, prin carele vin. Mai de folos i-ar fi, ca să i se spîndure o pîtră de mîră de grumazul lui, și să se arunce în mare, de cîtu să scandalizeze pre
 3 unul dintr'acești mici. Păziți-vă: De-ți va greși fratele te, cîrtă-lu; și de se va pocăi, iertă-l. Și măcar de șapte ori în zi
 4 de-ți va greși, și de șapte ori în zi se va întorce la tine, zicîndu: Mă călesc; să-i ierți.
 5 Și a zis apostolii către domnul: Aduge-ni credință. „Eră domnul a zis: De ați avé credință ca un grăunte de muștar, ați dice dudului acestuia: Desrădăcinează-te, și te plînteză în mare; și v'ară asculta.
 7 Eră cine d'între voi, dacă ară avé servit arîndu, s'eu pascîndu vite, i-ară dice îndată, după ce a venit de la câmp: Du-te
 8 și te pune la mîsă? Aș nu mai virtos i va dice: Gătesce-mi cina, și încingîndu-te „servește-mi, până voi mîca și voi bé eu, și după aceea vei mîca și vei bé și
 9 tu? Aș d'ora va mulțumi servului aceluia, pentru că a făcut cele ce i s'au ordinar?
 10 Nu, mi se pare. Așa și voi, cîndu veți fi făcutu tôte cele ce vi s'au ordinar, diceți: Sîntem servii netrebnici; făcurăm ce am fostu d'etori a face.

Vîndecarea a zece leproși.

11 Eră mergîndu el la Ierusalim, a trecut prin Samaria și Galilea. Și întrîndu

într'un sat, l'au întîmpinat zece bărbați leproși, cari au stătut de departe: Și a
 13 cea au ridicat vîce, zicîndu: Iisus, învîțătorule, miluesce-ne. Și vîdîndu-i, li-a
 14 zis: „Mergeți, și v'arătați preuților. Și s'a întîmplat, pre-cîndu mergeau, s'au curățit. Eră unul dintr'înșii, vîdîndu că
 15 s'a vindecat, s'a întorsu, mîrîndu pre Dumneșu cu vîce tare; Și a cădu cu fața la
 16 picîorele lui, mulțumindu-i; și acela era Samaritanu. Iisus luîndu cuvîntu, a
 17 zis: Aș nu zece s'au curățit, dară cei nou unde sînt? Nu s'au aflatu să se întorcă, să de mîrire lui Dumneșu, de cîtu
 18 numai acest străin. Și i-a zis: Scîlă-te și mergi; credința ta te-a mîntuit.

Responsu către Farisei despre venirea împărăției lui Dumneșu; rugăciunea cea cu stăruință învățată.

Si fiindu întrebă de Farisei, cîndu va
 20 veni împărăția lui Dumneșu, li-a responsu, și a zis: Împărăția lui Dumneșu nu vine vîdîndu cu ochi. „Nici vor dice: Ecce
 21 aicea! s'eu ecce acolo! că ecce, împărăția lui Dumneșu este deja între voi.

Si a zis discipulilor: „Vor veni zile, cîndu veți dori să vedeți una din zilele
 22 Fiului omului, și nu veți vedé. „Si vi vor dice: Ecce aicea! s'eu ecce acolo! nu mergeți, nici nu urmați. „Că precum fulgerul, fulgerîndu din o parte a cerului, luminează
 24 până la alta; așa va fi și Fiul omului în ziua sa. „Dară mai înainte trebuie a suferi multe, și a fi lepădat de această generație. „Si precum a fostu în zilele lui Noe,
 26 așa va fi și în zilele Fiului omului: Mîncău, beău, se însurău, se măritău, până la
 27 ziua în care a intrat Noe în arcă, și a venit deluviul, și a perdut pre tîi. „A
 28 semenea și precum a fostu în zilele lui Lotu: mîncău, beău, cumpărau, vindeau, sădiău, zidiău; Dară în ziua în care a eșit
 29 Lotu din Sodoma, a ploătu foc și pucioasă din ceru, și a perdut pre tîi: Așa
 30 va fi în ziua, în care Fiul omului se va arăta. Întrăcea și cel ce va fi d'asupra
 31 casei și vasele lui în casă, să nu se pogore să le îe; și cel din câmp, asemenea să nu se întorcă înapoi. „Aduceți-vă aminte de
 32 femea lui Lotu. „Cel ce va căta să scape
 33 viața sa, o va perde; și cel ce va perde viața sa, o va păstra. „Dicu voi: Întrăcea noapte
 34

o Isa. 8. 20. &
 34. 16.
 Ioan 5. 39, 45.
 & 17. 11.
 p Ioan 12. 10,
 11.
 —
 Capitul 17.
 a Mat. 18. 6, 7.

Marc. 9. 42.
 1 Cor. 11. 19.
 b Mat. 18. 15,
 21.
 c Lev. 19. 17.
 Prov. 17. 10.
 Isa. 5. 19.
 d Mat. 17. 20.
 & 21. 21.
 Marc. 9. 23.

& 11. 23.
 o Cap. 12. 37.
 f Iov. 22. 3. &
 35. 7.
 Ps. 16. 2.
 Mat. 25. 30.
 Rom. 8. 12. &
 11. 35.
 1 Cor. 9. 16.

17.
 Film. 11.
 g Luc. 9. 51, 52.
 Ioan 4. 4.
 i Lev. 15. 46.
 i Lev. 15. 2. &
 14. 2.
 Mat. 8. 4.
 Cap. 5. 14.

j Mat. 9. 22.
 Marc. 5. 24.
 & 10. 52.
 o Cap. 7. 50. &
 8. 48. & 18.
 42.
 k Vers. 23.
 l Rom. 14. 17.
 m Veți Mat. 9

15.
 Ioan 17. 12.
 n Mat. 24. 23.
 Marc. 13. 21.
 Cap. 21. 8.
 o Mat. 24. 27.
 p Marc. 8. 31. &
 9. 31. & 10.
 33.

Cap. 9. 22.
 q Fac. 7.
 Mat. 24. 37.
 r Fac. 19.
 s Fac. 19. 16,
 24.
 t 2 Tes. 1. 7.
 u Mat. 24. 17.
 Marc. 13. 15.

v Fac. 19. 26. &
 u Mat. 10. 39
 & 16. 25.
 Marc. 8. 25.
 Cap. 9. 24.
 Ioan 12. 25.
 y Mat. 24. 40,
 41.
 1 Tes. 4. 17.

voră fi două într'ună pată: unul se va lua, 35 și altul se va lăsa. Dacă voră mătina împreună: una se va lua, și alta se va lăsa. 36 Dacă voră fi în câmp: unul se va lua, și altul se va lăsa. Și răspundând, i-au zis: 37 "Unde, domne? El i-a zis: Unde este trupul, acolo se voră aduna vulturii.

Parabole arătând natura rugăciunii ce isbutesce.

18 **S**I li dicea parabolă cu acest scop: că se cade "a se ruga totă-de-una și a nu se descuragia; Dicendă: Într'o cetate era un judecător, care nu se temea de Dumnezeu, nici nu-i păsă de om. Și era o văduvă într'acea cetate, și venia la d'insul, dicendă: Scapă-mă de neamicul meu. 4 Și nu vroia multă timp; eră după aceea a zis în sine: De și nu mă tem de Dumnezeu, nici nu-mi păsă de om, "Dară fiindă-că această văduvă mă supără, o voi scapa, ca să nu mă chinuască, venindă necontentă. Și a zis domnului: Auziți ce 7 dice judecătorul cel nedrept. Și "Dumnezeu a nu va face scăpare aleșilor sei, cari strigă cătră d'insulă ziua și noaptea, de și îndelungă răbdă pre neamicii lor? 8 Zică voui, "că-i va scapa curendă. Dară, cândă va veni Fiul omului, ore va afla credință pe pământ? 9 Eră cătră uniia "ce se încredea în sine, că sunt drepti, și desprețuiau pre cei-l-alți, 10 dicea această parabolă: Două omeni s'au suită în templu, ca să se roge, unul Fariseu, și altul vameș. Fariseul stând se rugă în sine așa: "Dumnezeule, îți mulțumesc, că nu sunt ca cei-l-alți omeni: răpitori, nedrepti, adulteri, se și ca acesti vameși: Postesc de două ori în săptămână; dau deciuelă din toate câte câștig. 13 Eră vameșul, stând de departe, nu vroia nici ochii să rădice spre ceri, ci-și bătea peptul se, dicendă: Dumnezeule, fi mi losă mie păcatosului. Zică voui, acesta s'a dus la casa sa mai îndreptat de câtă acela; "că totă celă ce se înalță însu-și, se va umili; eră celă ce se umilește, se va înalța.

Iisus primesce și bine-cuvântă pre prunc.

15 "Și aducea el și prunc, ca să se atingă de ei; dară discipulii vedendă, i-au 16 certat. Eră Iisus chiamându-i la sine, a zis: Lăsați pre prunc să vină la mine, și nu-i opriți; că "a unora ca acestia este

împărăția lui Dumnezeu. "Adevără zică 17 voui: Celă ce nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în-înșă.

Intrebare a unui dirigător bogat; răspunsul domnului nostru, și vorbă despre ea.

"Și l'a întrebată un dirigător, di- 18 cendă: Învățătorule bune, ce să facă să moștenescă viața eternă? Iisus i-a zis: Pentru ce mă numești bun? nimenea nu este bun, fără numai unul, Dumnezeu. Ordinele sei: "Să nu sevârșesci adulterii; 20 să nu uciți; să nu furi; să nu mărturisești mărturia minciunosa; "onora pe părintele te și pre muma ta. Acela a zis: Toate 21 acestea le-am păzit din tineretele mele. Iisus auzindă acestea, i-a zis: Încă 22 una "ți lipsește: "vinde totă ce ai, și împarte saracilor; și vei ave taură în ceri: și vino, urmază-mi. Dară el auzindă acestea, s'a întristat; că era avută forte. 23

Și vedendă-l Iisus, că s'a întristat, 24 a zis: "Câtă de anevoiă voră intra în împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuți. Că 25 mai lesne este să trecă funia prin urechiă acului, de câtă bogatul să între în împărăția lui Dumnezeu. Eră ei auzindă acestea, 26 a zis: Cine dară pôte să se mântuiă? Zis'a el: "Cele ce sunt cu neputință 27 la omeni, la Dumnezeu sunt cu putință.

"Atunci a zis Petru: Ecce noi am lă- 28 sată toate, și am urmat. El i-a zis: 29 Adevără zică voui; "Nimenea nu este, care și-a lăsată casă, se părinți, se frați, se femeă, se copii pentru împărăția lui Dumnezeu, "Care să nu iee înmulțite în acestă 30 timp, și în lumea cea viitoare viața eternă.

Iisus vorbește a treia oră suferințele, mărtea și învierea lui.

"Atuncea luândă cu sine pre cei două spre- 31 dece, li-a zis: Ecce, ne suim la Ierusalim, și se voră implini toate "cele scrise prin profeți despre Fiul omului. Că "se va da 32 păgânilor, și va fi batjocorit, și va fi insultat, și va fi scuipat. Și biciindu-l, 33 "lă voră omorî; și a treia zi va învia. "Eră 34 ei nimic nu au înțeles din acestea; și era ascunsă cuvântul acesta pentru d'înșii, fiindă-că nu înțelegeau cele zise.

Vindecarea unui orb la Ierichon.

"Și apropiându-se el de Ierichon, se- 35

1 Iov 39. 30.	Col. 4. 2.	g Isa 1. 15. &	Marc. 10. 13.	20.	Marc. 10. 23.	h 17. 22. &	Fapt. 3. 13.
Mat. 24. 28.	1 Tes. 5. 17.	58. 9.	j 1 Cor. 14. 20.	Rom. 13. 9.	q Ier. 32. 17.	20. 17.	y Marc. 9. 32.
—	b Cap. 11. 8.	Apoc. 3. 17.	k Mat. 19. 2.	n Efes. 6. 2.	r Mat. 19. 27.	Marc. 10. 32.	Cap. 2. 50. &
Capitul 18.	c Apoc. 6. 10.	h Iov 22. 29.	l Marc. 10. 15.	o Col. 3. 20.	s Zech. 8. 6.	v Ps. 22.	9. 45.
a Cap. 11. 5. &	d Ebr. 10. 37.	i Mat. 23. 12.	m Mat. 19. 16.	p Mat. 6. 19. 20.	t Mat. 19. 26.	u Isa. 53.	Ioan 10. 6. &
21. 26.	e Pet. 3. 8. 9.	o Cap. 14. 11.	n Marc. 10. 17.	1 Tim. 6. 19.	q Cap. 1. 37.	v Mat. 27. 2.	12. 16.
Rom. 13. 12.	f Cap. 10. 29. &	p Iac 4. 6.	r Esod. 20. 13.	s Deut. 33. 9.	t Cap. 23. 1.	u Cap. 23. 1.	s Mat. 20. 29.
Efes. 6. 18.	g Ps. 135. 2.	1 Pet. 5. 5. 6.	s Mat. 19. 13.	t Iov 42. 10.	u Ioan 18. 28.	u Mat. 16. 21.	Marc. 10. 46.

36 dea unū orbū lângă cale, cerșindū; Și a-
ușindū mulțimea trecendū, a întrebatū ce
37 este acésta. Și i-aū ăisū, că trece Iisusū,
38 Nazarinénulū. Atunci a strigatū, dicendū:
39 Iisuse, Fiule alū lui Davidū, miluesce-mē. Erū
cei ce mergeau înainte 'lū certau, dicendū-i
să tacă; dară elū cu multū mai virtosū
striga; Fiule alū lui Davidū, miluesce-mē.
40 Și stândū Iisusū, a ăisū să-lū aducă la
sine; și apropiându-se elū la d'insulū, l'a
41 întrebatū, Dicendū: Ce voiesci să-ți facū?
42 ăis'a elū: Dómne, să vedū érá-și. Și Iisusū
i-a ăisū: Veđi; * credința ta te-a mēntuitū.
43 Și îndată a vedutū, și-i^b urma, mărindū pre
Dumneđeū; și totū poporulū vedendū, a lă-
udatū pre Dumneđeū.

Visita domnului nostru la Zaccheu.

19 **S**i intrandū, trecea Iisusū prin Ierichonū.
2 Și éccē unū omū, anume Zaccheū, care
3 era mai marele vameșilorū, și bogatū, Cău-
ta să vedă pre Iisusū cine este; dară nu
putea pentru mulțime, pentru că era micū
4 de statură. Și alergandū înainte, s'a suitū
într'unū dudū să-lū vedă, că era să trecă
5 pe acolo. Și venindū Iisusū la acelū locū,
căuta, și l'a vedutū, și a ăisū cătră d'in-
sulū: Zacche, grăbesce de te pogoră; că
6 astă-đi trebuie să petrecū în casa ta. Și
grăbindū-se s'a pogoritū, și l'a primitū bu-
curosū.
7 Și toți cari vedeau acésta, murmurau, di-
cendū: "A intratū la unū omū păcătoșū să
8 găsduescă. Erū Zaccheū stândū, a ăisū
cătră domnulū: Éccē, dómne, jumătate din
averea mea o dau saracilorū, și de amū
9 încelatū pre cine-va cu ce-va, * întorcū im-
pătritū. ăis'u-i-a Iisusū: Astă-đi s'a fă-
cutū mēntuire casei acesteia; că^a și acesta
10 este * fiiū alū lui Abraamū. / Că Fiiulū omu-
lui a venitū, să caute și să mēntuiă acea ce
este perdutū.

*Parabola celorū ăece servi, căroră s'aū
încredințatū ăece mnale.*

11 Și ascultandū ei aceștea, elū a adaosū
și a vorbitū o parabolă, pentru că era a-
prope de Ierusalimū, și pentru că^a li se
părea, că îndată va să se arete împărăția
12 lui Dumneđeū. ^aDeci a ăisū:
Unū omū de bunū némū s'a dusū într'o
téră departe, să-și iee regatū, și să se
13 întorcă. Și chiamandū ăece servi ai sei, li-a
datū ăece mnale de argintū, și li-a ăisū: Ne-
14 guțătoriți până voi veni. / Dară cetățenii lui

'lū uriau, și aū trămesū soliă după elū, di-
cendū: Nu vromū pre acesta să domnescă
preste noi. Dară, luandū regatulū, s'a in- 15
torsū, și a ăisū să se chīame la d'insulū
pre serviū acela, căroră li dăduse argintulū,
ca să afle ce fie-care cēstigase. Atunci a 16
venitū celū d'ântēiū, dicendū: Dómne, mnaūa
ta a adusū ăece mnale. ăis'u-i-a: Bine, 17
servule bunū; pentru că ai fostū^c credin-
ciosū preste pučînū, să aibī putere preste
ăece cetățī. Și a venitū celū alū dūoilea, 18
dicendū: Dómne, mnaūa ta a adusū cincī
mnale. Și a ăisū acestuia: Și tu fii preste cincī 19
cetățī. Și altulū a venitū, dicendū: Dómne, 20
éccē mnaūa ta, care o amū ținutū legată în
maframă; ^aCă m'amū temutū de tine, pen- 21
tru că esci omū aspru; íeí ce nu ai pusū,
și seceri ce nu ai semēnatū. Și i-a ăisū: 22
Din gura ta te voiū judeca, servule reū.
"Ai sciutū că eu sūnt omū aspru, luandū ce
nu amū pusū, și secerandū ce nu amū se-
mēnatū. Decī, pentru ce nu ai datū ar- 23
gintulū meū schimbătorilorū, și eu venindū,
așū fi luatū alū meū cu dobēndă. Și ce- 24
lorū ce sta înainte a ăisū: Luați mnaūa, și
o dați celui ce are ăece mnale; (Ei i-aū 25
ăisū: Dómne, acela mai are ăece mnale;) /
Că ăicū voiū, * că totū celui ce are, i se va 26
da; éru de la celū ce nu are, și ceea ce
are i se va lua. Dară pre neamicī mei a- 27
ceia, cari nu aū voitū, să domnescū preste d'in-
șii, aduceți-i aicea, și-i sfășciați înaintea mea.

*Intrarea publică în Ierusalimū, și plângere asupra
cetăței; curățirea templului.*

Și aceștea dicendū, * mergea înainte, su- 28
indu-se la Ierusalimū.

^aErū apropiându-se de Betfage și Be- 29
tania, cătră muntele ce se chīamă alū Oli-
vilorū, a trămesū pre dūoi din discipuliī
sei, Dicendū: Mergeți în satulū care este 30
înaintea voastră, în care intrandū veți afla
unū mănzū legatū, pe care nici unū omū
nici o dată nu a ședutū; deslegați-lū, și-lū
aduceți. Și de vē va întreba cine-va; Pen- 31
tru ce-lū deslegați? / I veți ăice așa: Pen-
tru că domnului trebuie.

Și mergendū cei trămeși, aū aflatū pre- 32
cumū elū li ăisese. Și deslegandū ei măn- 33
zulū, li-aū ăisū stēpāniī lui: Pentru ce des-
legați mănzulū? Ei aū ăisū: Domnului tre- 34
buesce. Și l'aū adusū la Iisusū; ^ași arun- 35
candū-și vestmintele lorū pe mănzū, aū pusū
pre Iisusū d'asupra. / Și mergendū elū, aș- 36
terneau vestmintele lorū pe cale.

^a Cap. 17, 19.
^b Cap. 5, 26.
Fapt. 4, 21. &
11, 18.

Capitul 19.
^a Mat. 9, 11.
Cap. 5, 20.
^b Cap. 3, 14.
^c Esod. 22, 1.

1 Sam. 12, 8.
2 Sam. 12, 6.
Rom. 4, 11,
12, 16.
Gal. 3, 7.
Cap. 13, 16.

Mat. 18, 11.
Veđi Mat. 10,
6. & 15, 24.
Fapt. 1, 6.
Mat. 25, 14.
Marc. 13, 31.

Ioan 1, 11.
Mat. 25, 21.
Cap. 16, 10.
Mat. 25, 24.
2 Sam. 1, 18.

Iov 15, 6.
Mat. 12, 37.
Mat. 25, 26.
Mat. 13, 12. &
25, 29.

Marc. 4, 25.
Cap. 8, 18.
Marc. 10, 32.
Mat. 21, 1.
Marc. 11, 1.

2 Reg. 9, 18.
Mat. 21, 7.
Marc. 11, 7.
Ioan 12, 14.
Mat. 21, 8.

37 Și apropiându-se elă la pôlele muntelui Olivilor, a începută totă mulțimea discipulilor, bucurându-se, a lăuda pre Dumnezeu cu vóce tare, pentru tóte cele minunate cari vëduseră; Dîcendū: 'Bine-cuvētată *fi* regele, celū ce vine în numele Domnului; 'pace în ceriū și mărire în înălțimi.

38 Și unii Farisei din mulțime i-au dîsū: 39 Învēțatorule, cērtă-ți discipuliū tei. 40 Erū elū respundēndū, a dîsū: Dîcū voiū, că de vorū tăcē acestia, 'petrele vorū striga.

41 Erū apropiându-se, a vëdūtū cetatea, și 42 'a plānsū de d'insa, Dîcendū: De ai fi cunoscutū și tu, măcarū în acēstă dî a ta, cele ce *sînt* spre pacea ta! Darū acumū s'aū ascunsū de la ochiū tei. Că vorū veni dîle asupra ta, cândū neamicū tei vorū 'face unū valū împrejurulū tei, și te vorū impresura, și te vorū imbulzi de tóte părțile; 44 Și 'te vorū face întocmai cu pāmēntulū, și pre fiū tei în tine; și 'nu vorū lāsa în tine pētră pe pētră; 'pentru că nu ai cunoscutū timpulū cercetārei tale.

45 Și întrāndū în templu, a începutū a scóte pre cei ce vindeāū într'insulū, și pre cei ce cumpēraū; Dîcendū-li: 'Scrisū este: Casa mea casă de rugāciune este; darā 'voi o aī făcutū pescere a tālharilorū.

47 Și invēța în templu în tóte dîlele. Erū 'archiereiū și cārturariū și bētrāniū poporului 48 cātaū sālū pērdā. Darā nu puteāū afla ce sālū facā; că totū poporulū se ținea de elū, ascultāndū-lū.

Autoritatea lui Christosū cercetată; răspunsul seū; parabola vitei și a lucrătorilor.

20 S I 'intr'una din dîlele acelea, invēțāndū elū poporulū în templu, și predîcāndū evangelia, aū venitū archiereiū și cārturariū 2 cu bētrāniū; Și aū vorbitū cātrā elū, dîcendū: Spune-ni, 'cu ce putere faci acestea? seū cine este care ți-a datū acēstă putere?

3 Elū respundēndū, li-a dîsū: Vē voiū întreba și eū de unū cuvēntū, și respundē- 4 deți-mī: Botezulū lui Ioanū, din ceriū a fostū, seū de la ómeni? Erū ei vorbiāū între sine, dîcendū: De vomū dîce: Din ceriū, va dîce: De ce darā nu aī cređutū lui?

6 Erū de vomū dîce: De la ómeni; totū poporulū ne va ucide cu petre; 'că este încredințatū că Ioanū a fostū profetū. Și aū 7 răspunsū, că nu sciū de unde. Și Iisusū li dîse: Nicī eū nu voiū spune voiū cu ce putere faci acestea.

9 Atunci a începutū a dîce cātrā poporū

acēstă parabolā: 'Unū omū a plāntatū viță, și a dat' o lucrătorilorū, și s'a dusū departe multū timpū. Și la timpū a trāmesū unū 10 servū cātrā lucratori, ca sālū dee din fructulū vitei; darā lucratoriū bātēndū-lū, l-aū trāmesū deșertū. Și érā-și a mai trāmesū 11 altū servū; darā ei bātēndū și pre acela și batjocurindū-lū, l'aū trāmesū deșertū. Și 12 érā-și a trāmesū și alū treilea; érū ei rānindū și pre acela, l'aū scosū afarā. Atunci 13 a dîsū domnulū vitei: Ce voiū face? voiū trāmete pre fiulū meū celū iubitū; dórā vēdēndū-lū, 'lū vorū respecta. Erū lucratoriū vēdēndū-lū, vorbiāū între sine, dîcendū: Acesta este moscenitorulū; veniți sālū ucidemū, ca sālū fie moscenirea a nóstrā. Și 15 scoțāndū-lū afarā din viță, l'aū omorītū. Decī, ce li va face domnulū vitei? Va veni, 16 și va perde pre acesti lucratori, și va da vița altora.

Erū ei aūdindū *acēsta*, aū dîsū: Ferescā Dumneđū!

Erū elū cāutāndū spre ei, a dîsū: Darā 17 ce este acēsta ce este scrisū: 'Pētra pre care aū nesocoti't o ziditorū, acēsta s'a făcutū capulū unghīului? Celū ce va cādē 18 pe acea pētră, se va sfārāma; 'érū preste care va cādē, 'lū va strivi. Într'acea órā 19 cātaū archiereiū și cārturariū, ca sālū punā mānele pe elū; darā s'aū temutū de poporū; că înțelesērā că a dîsū acēstă parabolā asupra lorū.

Răspunsul domnului nostru despre plătirea birului la Cesarū, și despre înviarea morților; întrebarea sa despre fiulū lui Davidū.

'Și pāndindū-lū, aū trāmesū iscóde, cari 20 se prefāceāū a fi drepti, ca sālū prindā în cuvēntū, și sālū pótā da puterei și autorității guvernatorului. Și l'aū întrebatū, 21 dîcendū: 'Învēțatorule, scimū că vorbesci și înveți dreptū, și nu cauți la față, ci înveți calea lui Dumneđū în adevērū: Ni se 22 cade a da tributū Cesarului seū nu? Erū 23 elū pricepēndū viclenia lorū, li-a dîsū: Pentru ce mē ispitīți? Arētați-mī unū denarū; 24 Alū cui chipū și scripturā are? Ei respundēndū, aū dîsū: Ale Cesarului. Elū 25 li-a dîsū: Dați darā Cesarului cele ce sūnt ale Cesarului, și lui Dumneđū cele ce sūnt ale lui Dumneđū. Și nu l'aū pututū prinde în cuvēntū înaintea poporului; și minunāndū-se de răspunsulū lui, aū tăcutū.

'Atunci apropiāndū-se uniā din Sadukei, 27

• Ps. 118. 26.
• Can. 18. 25.
• Cap. 2. 14.
• Efec. 2. 14.
• Hab. 2. 11.
• Ioan 11. 25.

• Isa. 29. 3, 4.
• Ier. 6. 3, 6.
• Cap. 21. 20.
• y 1 Reg. 9. 7.
• 8.
• Mic. 2. 12.

• Mat. 24. 2.
• Marc. 12. 2.
• Cap. 21. 6.
• Dan. 9. 24.
• Cap. 1. 68, 78.
• 1 Pet. 2. 12.

• Mat. 21. 12.
• Marc. 11. 11, 15.
• Ioan 2. 14, 15.
• Isa. 56. 7.

• Ier. 7. 11.
• Marc. 11. 18.
• Ioan 7. 19. & 8. 27.

• Cap. 20.
• Mat. 21. 28.
• 5 Fapt. 4. 7. & 7. 27.
• Mat. 14. 5. & 21. 26.

• Cap. 7. 29.
• d Mat. 21. 28.
• Marc. 12. 1.
• Ps. 118. 22.
• Mat. 21. 42.
• Dan. 2. 24, 25.

• Mat. 21. 44.
• g Mat. 22. 15.
• A Mat. 22. 16.
• Marc. 12. 24.
• i Mat. 22. 28.
• Marc. 12. 18.

’ cari dicu, că nu este înviare, l’au întrebatu,
 28 Dicendū: Învătătorule, ² Moisi n-ă scrisu:
 De va muri fratele cui-va avendū femeă, și
 acesta va muri fără copil, să iee fratele seū
 pre femea lui, și să rădice semință fratelui
 29 seū. Decī aū fostu șapte frați; și celū d’ân-
 30 tēiū luandū femeă, a muritū fără copil. Și
 a luatū alū dūoilea pre femea aceea; și a-
 31 cela a muritū fără copil. Și alū treilea a
 luat’o, și asemenea toți șapte; și nu aū
 32 lăsatū copil, și aū muritū. Erū mai pe ur-
 33 mă de toți a muritū și femea. Decī la în-
 viare, alū căruia dintr’înșil va fi femea? că
 toți șapte aū avut’o de femeă.

34 Și răspundendū Iisusū, li-a ăisū: Fii l-
 35 mei acesteia se însă ră și se maritā; Dară
 cei vrednici de lumea aceea și de înviarea
 cea din morți nici se însă ră nici se maritā;
 36 Nici vorū mai putē muri; că ¹ sūnt asemenea
 āngerilorū, și sūnt fii ai lui Dumnezeu, ² fi-
 37 indū fii ai înviarei. Dară cumū că vorū în-
 via morții, ³ a arētātū și Moisi la rugū, cândū
 numesce pre Domnulū, Dumnezeulū lui A-
 38 braamū, și Dumnezeulū lui Isaacū, și Dum-
 neđeulū lui Iacobū. Dară elū nu este Dum-
 39 neđeū alū morților, ci alū viilorū; că ⁴ oți
 sūnt vii înaintea lui. Atunci uniā din cărt-
 40 turari răspundendū, aū ăisū: Învătătorule,
 bine ai vorbitū. Și de atunci a mai îndră-
 41 sniatū să-lū mai întrebe *nimicu*.

41 Și li-a ăisū: ⁵ Cumū dicu, că Christosū
 42 este fiulū lui Davidū? Și însu-și Davidū ăice
 în Cartea Psalmilorū: ⁶ ăis’ a Domnulū dom-
 43 nulū meu: Șeđi d’ a drepta mea, Până voiū
 pune pre neamicii tei āșternutū piciorilorū
 44 tale. Decī dacă Davidū ⁷ lū chiamā domnū,
 cumū dară este fiū alū lui?

*Sfătuirea de a se feri de cărturari; darulū vedu-
 vei în corbana templului.*

45 ⁸ Atunci a ăisū discipulilorū seī în aūđulū
 46 a totū poporulū: ⁹ Păziți-vē de cărturari, că-
 rora li place a āmbra în vestminte lungi, și
¹⁰ iubescū închinăciunile în tērguri, și scaunele
 cele mai de susū în sinagogi, și șederile ce-
 47 le mai āntēi la ospețe; ¹¹ Cari mănāncă ca-
 sele veduvelorū, și la arētare facū rugăciuni
 lungi; acestia vorū lua mai mare condamnare.
 21 ¹² Sī cāutāndū, ¹³ a vedutū pre cei bogați a-
 2 runcāndū darurile lorū în corbanā. Și
 a vedutū și pre o veduvā saracā aruncāndū
 3 acolo dūoi bani. Și a ăisū: Adevērū ăicu
 voūi, ¹⁴ că acēstā veduvā saracā a aruncatū
 4 mai multū de cātū toți. Că toți acestia din

prisosința lorū aū aruncatū la darurile lui
 Dumneđeū; ērū acēsta din lipsa sa a arun-
 catū totā averea sa, care a avutū.

Profeșă despre venirea a dūoa a lui Christosū.

’ Și uniā ăicendū despre templu, că este 5
 impodobitū cu petre frumoșe și cu daruri
 sante, ăis’a elū: *Cātū pentru acestea, cari* 6
 vedeți, vorū veni ăile în cari ² nu va rămāné
 pētrā pe pētrā, care nu se va rēsipi.

Și l’au întrebatū, ăicendū: Învătătorule, 7
 dară cândū vorū fi acestea? și ce semnū va
 fi, cândū se vorū întēmpla acestea.

ăis’a elū: ³ Vedeți să nu vē amăgiți; că 8
 multū vorū veni în numele meu, ăicendū: Eū
 sūnt *Christosū*; și s’a apropiatū timpulū; dară
 să nu mergeți după ei. Și cândū veți aūđi 9
 de resbōie și de nerōndueli, să nu vē spāi-
 mēntați; că acestea trebue să aibā locū āntēiū;
 dară nu va fi pe datā sfārșitulū. ⁴ Atuncea li 10
 ăicea: Se va scula poporū asupra poporului,
 și regatū asupra regatului; Și vorū fi cu-
 11 tremure mari pe alocurea, și fōmeți și ciumi
 și spāime; și semne mari vorū fi din ceriū.

’ Erū mai ⁵ nainte de tōte acestea vorū pu- 12
 ne mânele lorū preste voi, și vē vorū per-
 secuta, dāndu-vē la sinagogi și ⁶ în închisori,
⁷ ducēndu-vē înaintea regilorū și guvernatori-
 lorū ⁸ pentru numele meu. Și ⁹ vi se va întēm- 13
 pla să mărturisiti. ¹⁰ Decī puneți în ānimele 14
 vōstre, să nu gāndiți ce veți responde. Că 15
 eū vi voiū da gurā și înțelepciune, ¹¹ contra
 căreia nu vorū putē vorbi nici a se opune
 toți neamicii vōstri. ¹² Și veți fi dați și de 16
 părinți, și de frați, și de rude, și de amici;
 și ¹³ pre uniā d’ între voi vorū omori. Și ¹⁴ veți fi 17
 urți de toți pentru numele meu. ¹⁵ Dară nici 18
 unū pērū din capulū vōstru nu va peri. Intru 19
 rēbdarea vōstrā cēștigați sufletele vōstre.

’ Erū cândū veți vedē Ierusalimulū in- 0
 cunjurāndu-se de oști, atunci să sciți, că
 s’a apropiatū pustiirea lui. Atuncea cei ce 2
 sūnt în Iudea să fugā la muni; și cei ce sūnt
 în međiloculū *Ierusalimului* să ēsa, și cei
 ce sūnt în țērāne să nu între intr’insulū.
 Că acestea sūnt ăilele resbunārei, ca ³ să se 2
 ăimplinēscā tōte cele scrise. ⁴ Și vai de cele 23
 ce sūnt ingreunate, și de cele ce alăptēză
 intr’acele ăile! că va fi nevoiā mare în
 țērā și māniā asupra acestui poporū. Și 24
 vorū cādē de ascuțitulū săbiei, și se vorū
 duce prinși la tōte popōrele; și Ierusalimulū
 va fi cācatū de Ginti, ⁵ până se vorū im-
 plini timpurile Gintilorū.

f Fapt. 23. 6, 8.
 11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.
 42. 42.
 43. 43.
 44. 44.
 45. 45.
 46. 46.
 47. 47.
 48. 48.
 49. 49.
 50. 50.
 51. 51.
 52. 52.
 53. 53.
 54. 54.
 55. 55.
 56. 56.
 57. 57.
 58. 58.
 59. 59.
 60. 60.
 61. 61.
 62. 62.
 63. 63.
 64. 64.
 65. 65.
 66. 66.
 67. 67.
 68. 68.
 69. 69.
 70. 70.
 71. 71.
 72. 72.
 73. 73.
 74. 74.
 75. 75.
 76. 76.
 77. 77.
 78. 78.
 79. 79.
 80. 80.
 81. 81.
 82. 82.
 83. 83.
 84. 84.
 85. 85.
 86. 86.
 87. 87.
 88. 88.
 89. 89.
 90. 90.
 91. 91.
 92. 92.
 93. 93.
 94. 94.
 95. 95.
 96. 96.
 97. 97.
 98. 98.
 99. 99.
 100. 100.

11. 11.
 12. 12.
 13. 13.
 14. 14.
 15. 15.
 16. 16.
 17. 17.
 18. 18.
 19. 19.
 20. 20.
 21. 21.
 22. 22.
 23. 23.
 24. 24.
 25. 25.
 26. 26.
 27. 27.
 28. 28.
 29. 29.
 30. 30.
 31. 31.
 32. 32.
 33. 33.
 34. 34.
 35. 35.
 36. 36.
 37. 37.
 38. 38.
 39. 39.
 40. 40.
 41. 41.

25 *Și voru fi semne în sóre și în lună și în stele; și pe pământu strimtorarea popórelor cu nedumerire, mugindú marea de sguduirea
26 valurilor: *Așa că ómenii mai 'și voru da sufletulú, de frică și de acceptarea celorú ce voru să fie pe pământú; *căci puterile ce-*
27 *riurilor se voru clăti. Și atunci voru vedé pre Fiulú omulú 'venindú pe nóri cu pu-*
28 *tere și cu mările mare. Decí, începéndú acestea a se face, căutați în susú, și redi-*
cați capetele vóstre; că *se apropiá rescum-
părarea vóstrá.

29 *Și li-a đisú parabolá; Vedeți smochi-
30 nulú și toți arborii; Cândú începú a da, vedéndú, voi și cunósceți de la sino, că este
31 aproape véra. Așa și voi, cândú veți vedé a-
32 cestea făcéndu-se, să știți, că este aproape îm-
33 părăția lui Dumneđeú. Adevérú dicú voii: Nu
34 va trece acestú némú, până cândú nu se voru
35 face tóte acestea. *Cerulú și pământulú
36 voru trece, dará cuvintele mele nu voru trece.
Dará *luați aminte de voi înși-vé, ca să
nu se ingreue ánimele vóstre cu sațiulú mân-
cării și cu beția, și cu grijele luméi acestela,
și fără de scire să viná acea đi asupra vóstrá.
Că *ca o cursá va veni preste toți cei ce lo-
cuescú pe fața a totú pământulú. *Decí pri-
veghiați și 'vé rugați în totú timpulú, ca să
fiți vrednici a scăpa de tóte cele ce au să
se întéple, și *a sta înaintea Fiulú omulú.

*Iisus învătă în tóte ăilele în templu; mai maré
conjurá spre a-lú uide, și se învóiescú cu Iuda.*

37 *Și învătă điuá în templu; éru 'nópteá, e-
sindú, petrecea în muntele ce se chiamá alú
38 Olivilorú. Și totú poporulú venia de demá-
néță la d'insulú în templu, ca să-lú asculte.

22 **S**I *se apropiá serbătórea azimelorú, care
2 se chiamá pascele. *Și căutaú archie-
reii și cărturarii, cumú l'arú omori; că se
temeau de poporú.

3 *Éru Satana a intratú în Iuda, ce se chiá-
ma Iscariotulú, care era dinnumerulú celorú
4 d'oi-spre-dece. Și mergéndú, a vorbitú cu
archiereii și cu căpăteniele, cumú li l'arú
5 da. Și s'au bucuratú, și *s'au învoitú să-i dee
6 bani. Și elú s'a făgăduitú, și căuta timpú
potrivitú să li-lú dee în lipsa poporului.

*Domnulú nostru serbétá pasci; instituesce Cina sa;
dă în scire vëndarea sa prin unulú din cei d'oi-
spre-dece; mustrá ambiția lorú; și descéptá
pre Petru și pre cei-l-alfi.*

7 *Și a venitú điuá azimelorú, în care se că-

dea să se sacrifice pascele. Și a tramesú pre 8
Petru și pre Ioanú, đicéndú: Mergeți de ni
gătiți pascele, ca să máncămu. Ei i-au đisú: 9
Unde voiesci ca să gătimú? Elú li-a đisú: 10
Éccé, intrándú voi în cetate, vé va întim-
pina unú omú ducéndú unú vasú cu apă: 11
urmați-i în casa unde va intra. Și să di-
ceți stépánului casei: Invătătorulú dice ție:
Unde este loculú, unde să mánancú pasce-
le cu discipulii mei? Și elú vi va aréta unú 12
foișorú mare, așternutú; acolo gătiți. Și 13
mergéndú, au aflatú precumú elú li đisese;
și au gătitú pascele.

*Și cândú a venitú óra, a ședutú la mész, 14
și cei d'oi-spre-dece discipuli cu elú. Și 15
li-a đisú: Cu dorință amú doritú să mán-
cancú cu voi aceste pasci mai 'nainte de
patima mea. Că dicú voii: De acumú nu 16
voui mai mánca dintr'acestea, *până cândú
se voru implini în împărăția lui Dumneđeú.
Și luándú paharulú și mulțumindú, a đisú: 17
Luați acesta, și-lú împărțiți între voi. Că 18
*dicú voii: Nu voui mai bé din fructulú vîlei,
până cândú va veni împărăția lui Dumneđeú.

*Și luándú pânea, și mulțumindú, o a 19
frántú, și a dat'ó lorú, đicéndú: Acesta este
corpulú meu, care se dá pentru voi; *acésta
faceți întru amintirea mea. Asemenea și pa- 20
harulú, după ce au cinatú, đicéndú: *Acestú
paharú este noulú testamentú întru sângele
meu, care se vérsá pentru voi.

*Dará éccé, mâna vëndătorului meu este 21
cu mine pe mész. *Și Fiulú omulú mer- 22
ge, *precumú este hotărítú; dará vai de o-
multú acela, prin care se vindel *Și au înce- 23
putú a se întreba între sine, care dintr'în-
șii arú fi celú ce vre să facá acésta.

*Și s'a nascutú cértá între d'înșii, care 24
d'între ei s'arú páre a fi mai mare. *Și elú 25
li-a đisú: Regii popórelorú le domnescú, și
cei ce le stépănescú se chiamá făcétori de
bine. *Dará voi să nu fiți așa; *ci celú ce 26
este mai mare între voi, să fie ca celú mai
micú; și celú ce este mai ántóiu, ca servulú.
*Că cine este mai mare, celú ce șede la 27
mész, séu celú ce servece? au nu este
celú ce șede le mész? éru *eú sânt în medí-
loculú vostru ca celú ce servece. Voi 28
sunteți acei ce ați rémasú cu mine în *ispi-
tele mele. Și *eú vi rënduescú împără- 29
ția, precumú mi-a rënduitú Părintele meu;
Că *să máncați și să beți la mész mea în împé- 30

o Mat. 24. 29.
Marc. 13. 24.
2 Pet. 3. 10,
12.
o Mat. 24. 29.
y Mat. 24. 30.
Apoc. 1. 7. &
14. 14.
o Rom. 8. 19, 23.
o Mat. 24. 29.
Marc. 13. 28.

b Mat. 24. 35.
o Rom. 13. 13.
1 Tes. 5. 6.
1 Pet. 4. 7.
d 1 Tes. 5. 2.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 3. 3. &
16. 15.
o Mat. 24. 42. &
25. 13.
Marc. 13. 33.

f Cap. 18. 1.
g Ps. 1. 5.
e Efez. 6. 13.
h Ioan. 8. 1, 2.
i Cap. 22. 39.
—
Opulú 22.
o Mat. 26. 9.
Marc. 14. 1.
b Ps. 2. 2.

Ioan. 11. 47.
Fapt. 4. 27.
o Mat. 26. 14.
Marc. 14. 10.
Ioan. 13. 2, 27.
d Zech. 11. 13.
e Mat. 26. 17.
Marc. 14. 13.
f Mat. 26. 30.
Marc. 14. 17.
g Cap. 14. 15.

Fapt. 10. 41.
Apoc. 19. 9.
h Mat. 26. 29.
Marc. 14. 25.
i Mat. 26. 26.
Marc. 14. 22.
j 1 Cor. 11. 24.
k 1 Cor. 10. 16.
l Pa. 41. 9.
Mat. 26. 21,

23.
Marc. 14. 18.
Ioan. 13. 21,
26.
o Mat. 26. 24.
n Fapt. 2. 23. &
4. 28.
o Mat. 26. 22.
Ioan. 13. 22,
35.

p Marc. 9. 34.
Cap. 9. 46.
q Mat. 20. 25.
Marc. 10. 42.
r Mat. 20. 26.
1 Pet. 5. 3.
o Cap. 9. 48.
i Cap. 12. 27.
o Mat. 20. 28.
Ioan. 13. 13.

14.
Filip. 2. 7.
o Ebr. 4. 15.
o Mat. 24. 47.
Cap. 19. 32.
2 Cor. 1. 7.
2 Tim. 2. 12.
y Mat. 8. 11.
Cap. 14. 15.
Apoc. 19. 9.

răția mea, și * să ședeți pe scaune, judecându
cele două spre-dece seminții ale lui Israel.

31 Și a ținut domnul: Simóne, Simóne,
éccé, "Satana v'a cerut, ca să v' cernă ca
32 grăul. Dară *e' m'am rugat pentru tine,
ca să nu pără credința ta; *și tu, când te
33 vei întorci, întăresce pre frații tei. Elu i-a
ținut: Dómnne, s'nt gata a merge cu tine și
34 în închisóre și la mórte. *E' elu a ținut:
Dicu ție, Petre, nu va cânta astă-đi coco-
șul, mai 'nainte până ce de trei ori vei
tăgădui, că nu mă scii.

35 Și li-a ținut: Când v'am tramesu fără
de pungă, și fără de traistă, și fără de în-
călțăminte, au ați avut lipsă de ce-va? Ei
36 au ținut: De nimic. Atuncea li-a ținut: Dară
acum celu ce are pungă, să o ție, ase-
menea și traistă; éru celu ce nu are sa-
biă, să-și vîndă vestmîntul se, și să-și
37 cumpere. Că dicu voui, că încă și acesta
ce este scrisu trebuie să se împlinescă cu
mine, care dice: *Și cu cei fără-de-lege s'a
socotit; că cele despre mine au sfârșit.
38 Țis'au ei: Dómnne, éccé aicea două săbi! Și
elu li-a ținut: Destul este.

*Durerile sufletesci ale lui Iisus pe Muntele Oli-
vilor; vîndarea și prinderea lui.*

39 *Și eșind, 'a mersu, duple datina sa, în
Muntele Olivilor; și i-au urmat și disci-
40 pulii lui. *Și sosind la locu, li-a ținut: Ru-
gați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41 *Și elu s'a depărtat de d'înșii ca la o
aruncătură de pîtră; și ingenunchiându-se,
42 ruga, Țicîndu: Părinte, de voiesci, să trecă
de la mine acestu pahar; dară 'nu voia
43 mea, ci a ta să se facă. Și i s'a arătat
44 *ângeru din ceru, întărindu-l. *Și fiind
în agoniă, mai cu dinadinsul se ruga; și
s'a făcutu sudorea lui ca picătorele de sân-
45 ge picîndu la pămînt. Și sculându-se de
la rugăciune, și venind la discipulii lui,
46 i-au aflatu dormind de întristare. Și li-a
ținut: Ce dormiți? sculați-vă și *v' rugați,
ca să nu intrați în ispită.

47 Éru încă vorbind elu, *éccé venia mul-
țime; și celu ce se chiama Iuda, unul din
cei două spre-dece, mergea înaintea lor,
48 și s'a apropiat de Iisus, să-l sărute. Éru
Iisus i-a ținut: Iudo, cu sărutare vinđi pre
Fiul omului?

49 Éru cei ce erau lîngă elu, vîdîndu ce

era să fie, i-au ținut: Dómnne, să lovim cu
sabia? Și *unul dintr'înșii a lovit pre 50
servul archiereului, și i-a tăiat urechia
cea dreptă. Éru Iisus luîndu cuvîntul, 51
a ținut: Lăsați pâuă aicea. Și atingîndu-se
de urechia lui, l'a vindecatu.

*Atunci a ținut Iisus archiereilor și că- 52
pătenielor templului, și bătrînilor, cari
veniseră la d'insul: Ați eșit ca la un tîl-
haru ca săbi și cu fucei? În tóte Țilele 53
fiind elu cu voi în templu, nu ați întinsu
mînele asupra mea; *dară acesta este ora
voastră și stăpînirea întunerecului.

*Iisus este dus în casa archiereului; Petru se
lepădă de d'insul de trei ori.*

*Atuncea prindîndu-l, l'a adus, și l'a 54
dus în casa archiereului.

*Éru Petru urma de departe. *Și făcîndu 55
ei focu în meșlocul curței, și ședîndu îm-
preună, ședa și Petru între ei.

Atuncea vîdîndu-l o servă ședîndu la 56
focu, și căutîndu la elu, a ținut: Și acesta
era cu elu. Dară elu s'a lepădat de d'in- 57
sul, Țicîndu: Femeș, nu-l cunosc. *Și 58
după puțin altu vîdîndu-l, a ținut: Și
tu esci dintr'înșii. Dară Petru a ținut: O-
mule, nu s'nt. *Și trecîndu ca o oră, altu 59
intăria, Țicîndu: În adevăr și acesta a fost
cu d'insul, că este Galileenu. Dară Petru 60
a ținut: Omule, nu scii ce Țici. Și îndată,
încă vorbind elu, a cântat cocoșul. Și 61
întorcîndu-se domnul, a căutat spre Pe-
tru; *și Petru și-a adus aminte de cuvîn-
tul domnului, cum 'i Țisese: "Mai 'nainte
de a cânta cocoșul, de trei ori te vei le-
păda de mine. Și eșind Petru, a plînsu 62
cu amar.

*Éru ómenii cei ce Ținea pre Iisus, 'lu 63
batjocuriu, bătîndu-l; Și acoperîndu-l, 64
'lu loviau preste față, și-l întrebau, Ți-
cîndu: Profeșce cine este celu ce te-a
lovit. Și multe alte batjocuri Țiceau asu- 65
pra lui.

Iisus înaintea Sinedrului.

*Și făcîndu-se Țiua, *s'au adunat bătrîni 66
poporului, și archiereii și cărturarii, și l'au
dus la adunarea lor, Țicîndu: *Óre tu esci 67
Christosul? spune-ni. Țisu-li-a elu: De v
voi spune, nu veți crede; Și de v' voi 68
întreba, nu-mi veți răspunde, nici nu mă
veți libera. Dară 'de acum va ședé Fi- 69

s Ps 49. 14.
Mat. 19. 28.
1 Cor. 6. 3.
Apoc 3. 21.
a 1 Pet. 5. 8.
b Amos 9. 9.
c Ioan 17. 9, 11,
15.
d Ps 51. 13.
Ioan 21. 15—

17.
e Mat. 26. 34.
Marco. 14. 30.
Ioan 13. 38.
f Mat. 10. 9.
Cap. 9. 8. &
10. 4.
g Isa. 53. 12.
Marco 15. 28.
h Mat. 26. 36.

Marco. 14. 32.
Ioan 18. 1.
i Cap. 21. 37.
j Mat. 6. 13. &
28. 41.
Marco. 14. 38.
Vers. 48.
k Mat. 26. 39.
Marco. 14. 35.
l Ioan 5. 30. &

6. 38.
m Mat. 4. 11.
n Ioan 13. 27.
Ebr. 5. 7.
o Vers. 40.
p Mat. 26. 47.
Marco. 14. 43.
Ioan 18. 3.
q Mat. 26. 51.]

Marco. 14. 47.
Ioan 18. 10.
r Mat. 26. 55.
Marco. 14. 48.
s Ioan 13. 27.
t Mat. 26. 57.
u Mat. 26. 58.
Ioan 18. 15.
v Mat. 26. 69.

Marco. 14. 66.
Ioan 18. 17,
18.
w Mat. 26. 71.
Marco. 14. 69.
Ioan 18. 25.
y Mat. 26. 73.
Marco. 14. 70.
Ioan 18. 26.

s Mat. 26. 75.]
Marco. 14. 72.
a Mat. 26. 34,
75.
Ioan 13. 38.
b Mat. 26. 67,
68.
Marco. 14. 65.
c Mat. 27. 1.

d Fapt. 4. 26. &
Veđi Fapt. 23.
5.
e Mat. 26. 63.
Marco. 14. 61.
f Mat. 26. 64.
Marco. 14. 69.
Ebr. 1. 3. &
8. 1.

îlul omului d'a drépta puterei lui Dumneđeş.
 70 Atuncea toţi au ăisă: Dară tu eşi Fiulul lui
 Dumneđeş? ăisu-li-a elă: " Voi ăiceţi, că
 71 sânt. ă Atuncea ăicea: Ce ni mai trebue mărtu-
 riă? că noi înşi-ne amă aădită din gura lui.

*Iisusă înaintea lui Pilatū şi a lui Erodū. Pilatū
 caută a-lă scăpa; ăru la sfărşitū 'lă dă la mórte.*

23 **S**i "sculându-se tótă mulţimea loră, l'au
 2 dusă la Pilatū. Şi au începută a-lă
 pəri, ăicendū: Pre acesta l'amă aflatū " res-
 vrătindū poporul, şi "oprindū a da tributū
 Cesarului, ăicendū, "că elū este Christosū,
 3 rege. "Ėrū Pilatū l'a întreatū, ăicendū: Tu
 eşi regele Iudeiloră: Elū respundendū, i-a
 ăisă: Tu ăici.
 4 Şi Pilatū a ăisă cătră archierei şi cătră
 poporū: "Nici o vină nu aflu în omulă acesta.
 5 Ėrū ei stăruia, ăicendū: Elū întărită po-
 6 porul, invetendū preste tótă Iudea, ince-
 pendū din Galilea până aicea. Ėrū Pilatū
 aăindū de Galilea, a întreatū, ăică omulă
 7 este Galileenū? Şi înţelegendū că este din
 "şinutulū lui Erodū, l'a trămesū la Erodū,
 fiindū şi elū în Ierusalimū într'acele ăile.
 8 Ėrū Erodū vedendū pre Iisusă, s'a bu-
 curatū forte; că ădoria de demultū să-lă
 vedă, pentru că "aădia multe de elū; şi spera
 să vedă vre-unū semnū făcendū-se de elū.
 9 Şi l'a întreatū cu multe cuvinte; darū elū
 10 nimicu nu i-a respunsū. Ėrū archierei şi
 11 cărturarii sta, tare pərindu-lū. "Ėrū Erodū
 cu ostaşii sei despreţindū-lū, şi batjocurin-
 12 dū-lū, l'a îmbrăcatū într'unū vestmētū stră-
 lucitū, şi l'a trămesū ăra-şi la Pilatū. Şi într'-
 aceeaşi ăi ă Pilatū şi Erodū s'au făcutū amici;
 că mai înainte era neamiciă între d'înşii.
 13 "Ėrū Pilatū chiamandū pre archierei şi pre
 14 cei mai mari şi pre poporū, Li-a ăisă: "Mi-a-
 adusū pre acestū omū, ca unū resvrătitorū de
 poporū; şi ăccă, "eū înaintea vōstră întrebā-
 15 nă-lă, nici o vină nu amă aflatū în omulū
 acesta de acele de cari 'lū pəriţi; Şi nici
 Erodū; că v'amă trămesū la elū; şi ăccă, ni-
 16 micū *din câte l'arū ăreă* vrednicū de mórte nu
 i s'a făcutū. "Deci pedepsindu-lū, 'lū voiū li-
 17 bera. "(Că trebuia să libereze pre unū *vinov-*
 18 *atū* la acea serbătore.) Şi "a strigatū tótă
 mulţimea, ăicendū: Ié pre acesta, şi ni li-
 19 beréză pre Barabba; (Căre era aruncatū în
 închisóre pentru o rescōlă şi pentru o uci-
 dere ce se făcuse în cetate).

Deci Pilatū, voinďū să libereze pre li- 20
 susă, a vorbitū ăra-şi cătră d'înşii. Dară 21
 ei striga, ăicendū: Crucifică-lă, crucifică-lă.
 Elū a treia ăra a ăisă cătră ei: Dară ce 22
 rău a făcutū acesta? nici o vină de mórte
 nu amă aflatū într'insulū; deci pedepsin-
 du-lū, 'lū voiū libera. Dară ei stăruia cu 23
 vōce tare, cerendū să-lă crucifice. Şi vo-
 cile loră şi ale archiereiloră învingeau. Deci 24
 "Pilatū a hotăritū, ca să se facă cererea loră.
 Atuncea li-a liberatū pre celū aruncatū în 25
 închisóre pentru rescōlă şi ucidere, pre ca-
 re-lū cereau ei; dară pre Iisusă l'a datū
 după voia loră.

Crucificarea.

"Şi pre-căndū 'lū ducea, prindendū pre 26
 unū Simonū, Chirinēnū, ce venia din ţerănă,
 au pusū pe elū crucea, ca să o ducă după
 Iisusă.

Şi-i urma mulţime mare de poporū şi 27
 de femeī, cari se văita şi se tânguia pen-
 tru d'insulū. Dară Iisusă întorcendū-se că- 28
 tră ele, li-a ăisă: Fiicele Ierusalimului, nu
 mă plāngeţi pre mine, ci vē plāngeţi pre voi
 înşi-vē şi pre copiii vostri. "Că ăccă, vinū 29
 ădilele în cari vorū ăice: Fericite sânt cele
 sterpe, şi mitrele cari nu au purtatū, şi ţiţele,
 cari nu au alăptatū. "Atuncea vorū începe 30
 a ăice munţiloră: Cădeţi preste noi; şi dē-
 luriloră: Acoperiţi-ne. "Că de facū ăcēsta 31
 cu lemnulū celū verde, ce se va face cu
 celū uscatū.

"Şi aducea împreună cu elū şi pre alţii 32
 două făcētori de rele, spre a-i crucifica. Şi 33
 "venindū la loculū ce se chiamă alū căpă-
 ţinei, acolo l'au crucificatū, şi pre făcētorii
 de rele, unulū d'a drépta şi altulū d'a stānga.

Ėrū Iisusă ăicea: Părinte, "iértă-li, că 34
 "nu sciū ce facū. Şi "impărţindū vestmintele
 lui, au aruncatū sorţi.

"Şi poporulū sta privindū. "Şi cei mai 35
 mari împreună cu d'înşii 'şi făceau risū *de*
d'insulū, ăicendū: Pre alţii a mētuitū;
 mētuită-se pre sine, de este Christosulă,
 alesulū lui Dumneđeş. Şi-şi băteau joc 36
 de d'insulū şi ostaşii, apropiāndū-se de elū,
 şi aducendū-i očetū; Şi ăicendū: De eşi 37
 regele Iudeiloră, mētui-te pre tine-ţi!

"Şi era şi scriptură scrisă d'asupra lui, 38
 cu litere elline şi latine şi evreesă: ACES-
 TA ESTE REGELE IUDEILORŪ.

9 Mat. 26. 64.
 Marc. 14. 62.
 10 Mat. 26. 65.
 Marc. 14. 63.
 —
 Capulū 23.
 11 Mat. 27. 2.
 Marc. 15. 1.
 Ioan 18. 28.

12 Fapt. 17. 7.
 13 Vede Mat. 17.
 27. 22. 31.
 14 Marc. 19. 17.
 15 Ioan 19. 12.
 16 Mat. 27. 11.
 17 1 Tim. 6. 18.
 18 1 Pet. 2. 22.
 19 Cap. 8. 1.
 20 Cap. 9. 9.

21 Mat. 14. 1.
 22 Marc. 6. 14.
 23 Isa. 53. 3.
 24 Fapt. 4. 27.
 25 Mat. 27. 33.
 26 Marc. 15. 14.
 27 Ioan 18. 38.
 28 19. 4.
 29 Vers. 1. 2.

30 Vers. 4.
 31 Mat. 27. 26.
 32 Ioan 19. 1.
 33 Mat. 27. 15.
 34 Marc. 15. 6.
 35 Ioan 18. 39.
 36 Fapt. 8. 14.
 37 Mat. 27. 26.
 38 Marc. 15. 15.

39 Ioan 19. 16.
 40 Mat. 27. 32.
 41 Marc. 15. 21.
 42 Vede Ioan 19.
 17.
 43 Mat. 24. 19.
 44 Cap. 21. 23.
 45 Isa. 8. 19.
 46 Osea 10. 8.

47 Apoc. 6. 16. &
 9. 6.
 48 Prov. 11. 31.
 49 Jer. 25. 29.
 50 Esec. 20. 47. &
 21. 8. &
 51 1 Pet. 4. 17.
 52 Isa. 55. 12.
 53 Mat. 27. 38.

54 Mat. 27. 33.
 55 Marc. 15. 22.
 56 Ioan 19. 17.
 57 18.
 58 Mat. 5. 44.
 59 Fapt. 7. 60.
 60 1 Cor. 4. 12.
 61 Cap. 3. 17.
 62 Mat. 27. 35.

63 Marc. 15. 24.
 64 Ioan 19. 23.
 65 Ps. 22. 17.
 66 Ezech. 12. 10.
 67 Mat. 27. 30.
 68 Marc. 15. 29.
 69 Mat. 27. 37.
 70 Marc. 15. 26.
 71 Ioan 19. 19.

39 /Și unul din făcătorii de rele din cei crucificați, 'lă batjocuria, dîcîndu: De esci tu Christosul, mîntui-te pre tine-ți și pre noi.
40 Dară cela-l-altă răspundîndu, 'lă certa, dîcîndu: Ôre nu te temi tu de Dumneșeu,
41 pre-cîndu esci într'aceeași condamnare. Și noi suferim duple dreptate; că noi primim cele cuvenite faptelor noastre: erî
42 acesta nici unu reu nu a făcutu. Și dicea lui Iisus: Pomenesce-mă, dîmne, cîndu
43 vei veni în împărăția ta. Dis'a Iisus lui: Adevăr dîcî tu: Astă-ți vei fi cu mine în raiu.
44 /Și era la a șeslea ôră, și s'a făcutu întunecă preste totu pămîntul pînă la a
45 noia ôră. Și s'a întunecat sîrtele.

Și s'a rupt catapetasma templului prin meșlocu.

46 Și strigîndu Iisus cu vîoce tare, a dîsu: 'Părinte, în mînele tale încredințezu spiritul meu; /și acêsta dîcîndu, și-a datu spiritul.

47 /Și sutașul vîdîndu ce se facuse, mîria pre Dumneșeu, dîcîndu: Cu adevăratu dreptu a fostu acêstu omu.

48 Și totu poporul, ce se adunase la acea privire, vîdîndu cele ce se făcuseră, bătîndu-și pepturile lor, se întorcea. 'Erî toți cunoscuți lui, și femeile, cari 'i urmau din Galilea, sta de departe, privindă acestea.

Ingroparea.

50 /Și ecce unu bărbatu, anume Iosef din Arimatia, cetate a Iudeilor, consiliaru, bărbatu bunu și dreptu; Care nu s'a învoitu la sfatul și fapta lor, /care și ascepta împărăția lui Dumneșeu; Acesta venind la Pilat, a cerutu corpul lui Iisus. /Și pogrîndu-l, l'a înfășurat în giulgiu, și l'a pus în mormîntu, ce era sîpatu în pîtră, în care nimenea nu fusese încă pus. Și era /dîta vinerei, și sîmbăta se apropia.

55 Dară și femeile, /cari veniseră cu dînsul din Galilea, au urmatu, și /priviau mormîntul și cumu s'a pus corpul lui. Și întorcîndu-se, /au gătîtu mirezme și miruri; și sîmbăta s'au repausatu /dupre lege.

Visita discipulilor la mormîntu; arătarea domnului nostru la dînsi după învierea lui, și înălțarea sa la ceru.

24 **E**ARU /antăia /și a septemănei, de demă-nătă forte, au venit la mormîntu, /aducîndu mirezmele cele ce gătiseră, și al-

tele ôre-cari împreună cu ele. /Și au aflatu 2
pîtră rostogolită de pe mormîntu. /Și în- 3
trîndu nu au aflatu corpul domnului Ii- 4
sus. Și mirîndu-se ele de acestea, /ecce, 5
doi bărbați în vestminte strălucite sta înaintea lor. Și înfricoșându-se ele, și ple- 6
cîndu-și fețele la pămîntu, diceau cătră ele: Pentru ce căutați pre celu viu între 7
cei morți? Nu este aicea, ci s'a sculat; /a- 8
duceți-vă aminte, cumu elu v'a vorbitu, încă fiindu în Galilea, dîcîndu: Fiul omului 9
trebuie să se dee în mînele ômenilor pî- 10
cătoși, și să se crucifice, și a treia /și să învieze. 11

Și /și-au adus aminte de cuvintele lui. 8
/Și întorcîndu-se de la mormîntu, au spus 9
acestea tôte celor unu-spre-dece, și tutu- 10
roru celor l-alti. Și erau Maria Magdali- 11
na, și /Ioanna, și Maria lui Iacobu, și cele- 12
l-alte cu dînsule, cari diceau acestea cătră apostoli. /Și li s'au pîrutu cuvintele lor 13
ca cuvinte deșerte, și nu le credeau.

14 /Erî Petru sculându-se, a alergatu la 15
mormîntu, și plecîndu-se, a vîdu giul- 16
giurile jăcîndu singure; și s'a dus de a- 17
colo, mirîndu-se în sine de cele ce făcuseră.

18 /Și ecce, doi dîntre ei mergeau într'ace- 19
eași /și la unu sat, numitu Emmaus, care 20
era departe de Ierusalimu /ca la șese-deci 21
de stadii. Și ei vorbiau între sine de tôte 22
cele ce se întimplaseră. Și vorbind ei 23
și disputîndu, /insu-și Iisus apropiîndu-se, 24
mergea cu dînsi. Dară /ochi lor se /ti- 25
neau, /ca să nu-lă cunoscă.

Și li-a dîsu: Ce feliu de vorbe /sînt a- 17
cestea, cu cari vorbiți pe cale, și sînteți 18
trîști? Și răspundîndu unul dintrînsi, /al 19
cărui nume era Kleopa, i-a dîsu: Ôre tu sin- 20
guru esci /așa străinu în Ierusalimu, în cătu 21
nu scii cele ce s'au făcutu întrînsul în a- 22
ceste zile?

Și li-a dîsu: Cari? Disu-i-au ei: Cele de- 19
spre Iisus Nazarinenu, /care era profetu 20
puternicu în lucru și în cuvîntu înaintea lui 21
Dumneșeu și a totu poporul; /Și cumu l'au 22
datu archierei și mai marii nostri spre con- 23
damnare la mîrte, și l'au crucificatu. Dară 24
noi speram, că /acela este celu ce avea să 25
rescumpere pre Israelu; ci cu tôte acestea 26
este astă-ți a treia /și de cîndu s'au făcutu 27
acestea. Da, și /nisce femei dintr'ale nî- 28
stre ne-au spăimîntatu, cari au fost de 29

/ Mat. 27. 44.
Marc. 15. 33.
g Mat. 27. 45.
Marc. 15. 33.
A Mat. 27. 51.
Marc. 15. 33.
i Pa. 31. 5.
1 Pet. 2. 23.
j Mat. 27. 50.
Marc. 15. 37.

Ioan 19. 30.
k Mat. 27. 54.
Marc. 15. 39.
l Pa. 38. 11.
Mat. 27. 55.
Marc. 15. 40.
Vezi Ioan 19.
25.
m Mat. 27. 57.
Marc. 15. 42.

Ioan 19. 38.
n Marc. 15. 43.
Cap. 2. 25, 38.
o Mat. 27. 59.
Marc. 15. 46.
p Mat. 27. 62.
q Cap. 8. 2.
r Marc. 15. 47.
s Marc. 16. 1.
t Marc. 16. 5.
u Marc. 16. 10.

Capit. 24.
a Mat. 28. 1.
Marc. 16. 1.
Ioan 20. 1.
b Cap. 23. 56.
c Mat. 28. 2.
Marc. 16. 4.
d Marc. 16. 5.
Vers. 23.

e Ioan 20. 12.
Fapt. 1. 10.
f Mat. 16. 21. &
17. 23.
Marc. 8. 31. &
9. 31.
Cap. 9. 23.
g Ioan 2. 23.
h Mat. 28. 8.

Marc. 16. 10.
i Cap. 8. 3.
j Marc. 16. 11.
Vers. 25.
k Ioan 20. 3. &
i Marc. 16. 12.
m Mat. 18. 30.
Vers. 26.
n Ioan 20. 14.

& 21. 4.
o Ioan 19. 25.
p Mat. 21. 11.
Cap. 7. 16.
Ioan 5. 2. &
4. 19. & 6. 14.
Fapt. 9. 23.
q Fapt. 7. 23.
r Cap. 23. 1.

Fapt. 13. 27.
28.
s Cap. 1. 68. &
2. 28.
Fapt. 1. 6.
t Mat. 28. 8.
Marc. 16. 10.
Vers. 9. 10.
Ioan 20. 18.

23 demănătă forte la mormântu; Și nea-
flându corpulū lui, au venitū, dicându, că
veduseră și vederea de ângeri, cari diceau
24 că elū este viu. Și "s'au dusū uniū d'între
noi la mormântū, și au aflatū așa, precumū
au disū și femeele; dară pre elū nu l'au
vedutū.

25 Atunci elū li-a disū: O nepricepuților
și târđii la ânimă a crede tôte câte au vor-
26 bitū profeții! "Aū nu trebuia Christosū a
suferi acestea, și a intra în mărirea sa?
27 "Și începēndū de la "Moisi, și urmāndū prin
"toți profeții, li esplica tôte scripturele cele
despre sine.

28 Și s'au apropiatū de satulū la care mer-
geau; și "elū se făcea a merge mai depar-
29 te. Dară "ei l'au îndemnatū, dicēndū: Rē-
māi cu noi, că este cătră sēra, și s'a plecatū
diūa. Și a intratū să rēmānă cu d'înșii.

30 Și ședēndū elū cu ei, "a luatū pāne, și
a bine-cuvēntatū, și frāngēndū, li-a datū.

31 Atuncea li s'au deschisū ochii lorū, și l'au
cunoscutū; și elū s'a făcutū nevēdutū de
32 d'înșii. Și diceau unulū cătră altulū: Aū nu
era ânima nōstră arđēndū în noi, cândū ni vor-
bīa pe cale, și cândū ni esplica scripturele?

33 Și sculāndu-se într'acea oră, s'au întorsū
la Ierusalimū, și au aflatū adunați pre cei unū-
34 spre-dece și pre cei ce erau cu d'înșii; Cari
diceau: S'a sculatū domnulū în adevērū, și
35 "s'a arētatū lui Simonū. Și ei spuneau cele
se făcuseră pe cale, și cumū s'a cunoscutū
de d'înșii în frāngerea pānei.

36 "Și vorbindū ei acestea, insu-și Iisusū a
stātutū în međiloculū lorū, și li-a disū: Pace
37 voui. Erū ei spāimēntāndu-se și înfricoșān-

du-se, li se părea că vedū 'unū spiritū. Dară 38
elū li-a disū: Pentru ce sūnteți turburați?
și pentru ce se sue gânduri în ânimele vōs-
tre? Vedeți mânele și piciorēle mele, că în- 39
su-mī eu sūnt; "pipăți-mē, și vedeți; că spi-
ritulū nu are carne și oșe, precumū vedeți
că eu amū. Și acestea dicēndū, li-a arē- 40
tatū mânele și piciorēle. Și încă necre- 41
dēndū ei "de bucuriā, și mirāndu-se, li di-
cea: "Aveți aicea ce-va de māncare? Erū ei 42
i-au datū o parte de pesce friptū, și din-
tr'unū fagurū de miere. "Și luāndu-le, a mān- 43
catū înaintea lorū.

Și li-a disū: "Acestea sūnt cuvintele, cari 44
v'amū vorbitū, încă fiindū cu voi, că trebie
a se împlini tôte cele scrise despre mine
în legea lui Moisi și în profeți și în psalmi.
Atuncea "li-a deschisū mintea lorū, ca să 45
întelēgă scripturele. Și li-a disū: "Așa este 46
scrisū, și așa trebuia să suferă Christosū,
și să învieze din morți a treia di: "Și ca 47
să se predice în numele lui pocāința si "ier-
tarea păcatelorū la "tôte popōrele, începēndū
de la Ierusalimū. Erū "voi sūnteți marturi 48
acestora. "Și ecce eu vi trāmetū ceea ce 49
Pārintele meū v'a promisū; Erū voi ședeți
în cetatea Ierusalimului, până ce vē veți
îmbrāca cu putere de susū.

Și ducēndu-i afară "până la Betania, și 50
rēdicāndu-și mânele sale, "i-a bine-cuvēn-
tatū. "Și s'a întēplatū, pre-cāndū i-a bine- 51
cuvēntatū, s'a depārtatū de la d'înșii, și se
înālța la ceriū. "Erū ei, închināndu-se lui, 52
s'au întorsū la Ierusalimū cu bucuriā mare;
Și erau totū-dē-una "în templu, lāudāndū și 53
bine-cuvēntāndū pre Dumneđeu. Aminū.

SÂNTA EVANGELIĂ DUPRE IOANŪ.

*Ecșistența eternă și attributele dumnezeesci ale
cuvēntului.*

1 **L**A începutū "era cuvēntulū, și cuvēntulū
era "la Dumneđeu, și "Dumneđeu era cu-
2 vēntulū. "Acesta era întru începutū la Dum-
3 neđeu. "Tôte printr'insulū s'au făcutū; și
fără de d'insulū nimicū s'a făcutū, ce s'a
4 făcutū. "Într'insulū era viēță, și "viēța era

lumina ômenilorū. "Si lumina luminēză în- 5
tru întunerecū, și întunereculū nu o a cu-
prinsū.

*Arētare și lucrarea cuvēntului dumnezeescū; cu
mārturia lui Ioanū Botezătorulū.*

"Fost'a unū omū trāmesū de la Dumne- 6
đeu, alū cărui nume era Ioanū. "Acesta 7

u Vers. 12. v Vers. 46. Fapt. 17. 3. 1 Pet. 1. 11. u Vers. 45. v Fac. 3. 15. & 22. 18. & 26. 4. & 49. 10. Num. 21. 9. Deut. 18. 15. v Pa. 16. 9. & 10. 22. & 132. 11. Isa. 7. 14. & 9. 6. & 40. 10,	11. & 50. 6. & 53. Ier. 23. 5. & 23. 14. 15. Ezec. 34. 23. & 37. 25. Dan. 9. 24. Mic. 7. 20. Mal. 3. 1. & 4. 2. Vedila Ioan. 1. 45. u Vedil Fac. 32. 26. & 42. 7. Marc. 6. 48.	6 Fac. 19. 3. Fapt. 16. 15. c Mat. 14. 19. d 1 Cor. 15. 5. c Marc. 16. 14. Ioan. 20. 19. 1 Cor. 15. 6 f Marc. 6. 49. f Ioan. 20. 30. 27. A Fac. 45. 26. f Ioan. 21. 5. f Fapt. 10. 41. k Mat. 16. 21. & 17. 22. & 20. 13. Marc. 8. 31.	Cap. 9. 28. & 18. 31. Vers. 6. f Fapt. 16. 14. u Vers. 26. Pa. 22. Isa. 50. 6. & 53. 2. etc. Fapt. 17. 3. Dan. 9. 24. Fac. 15. 38, 45. 1 Ioan. 2. 12. o Fapt. 12. 5. Pa. 22. 27.	Isa. 48. 6, 22. Ier. 31. 34. Osea 2. 23. Mic. 4. 2. Mal. 1. 11. p Ioan. 15. 27. Fapt. 1. 8, 22. & 2. 32. & 3. 15. q Isa. 44. 3. Ioel. 2. 28. Ioan. 14. 16, 26. & 15. 26. & 16. 7. Fapt. 1. 4. &	2. 1. etc. r Fapt. 1. 12. o 2 Reg. 2. 11. Marc. 16. 19. Ioan. 20. 17. Fapt. 1. 9. Efec. 4. 8. t Mat. 28. 9, 17. u Fapt. 2. 46. & 5. 42. IOAN. Capitul 1. a Prov. 8. 22, 23,	etc. Col. 1. 17. 1 Ioan. 1. 1. Apoc. 1. 2. & 19. 13. b Prov. 8. 20. Cap. 17. 6. 1 Ioan. 1. 2. c Filip. 2. 6. 1 Ioan. 5. 7. d Fac. 1. 1 e Pa. 23. 6. Vers. 10. Efec. 2. 9.	Col. 1. 16. Ebr. 1. 2. Apoc. 4. 11. f Cap. 5. 26. 1 Ioan. 5. 11. g Cap. 8. 12. & 9. 5 & 12. 25, 46. h Cap. 3. 19. i Mal. 3. 1 Mat. 3. 1. Luc. 3. 2. Vers. 23. j Fapt. 19. 4
---	--	--	--	---	---	--	--

a venitū spre mărturiă, ca să mărturisescă pentru lumină, ca toți să cređă prin elū.
8 Nu era elū lumina, ci *fost'a elū trāmesū*, ca să mărturisescă pentru lumină.

9 *Era lumina cea adevărată, care luminează pre totū omulū, ce vine în lume. În lume era, și 'lumea printr'insulū s'a făcutū, și lumea nu l'a cunoscutū. *Într'ale sale a venitū, și ai seī nu l'au primitū. Erū *cāfi l'au primitū, acelora dreptulū li-a datū să se facă fiī ai lui Dumneđeū, *adecă*, celorū ce credū în numele lui. °Cari nu din sânge, nici din poftă trupescă, nici din poftă bărbătescă, ci de la Dumneđeū s'au născutū.

14 *Și cuvēntulū 'trupū' s'a făcutū, și s'a sălășluit între noi, (și 'amū vēdūtū mărirea lui, mărirea ca a unui-născutū de la Părinte), 'plinū de charū și de adevērū.
15 *Ioanū mărturisia despre d'insulū, și striga, dīcēndū: Acesta era pentru carele amū dīșū: °Celū ce vine după mine, mai 'nainte de mine a fostū; °că mai mare de câtū mine era.
16 Și din 'plinitatea lui noi toți amū primitū, și charū preste charū. Că 'legea prin Moisi s'a datū; *erū* 'charulū și 'adevērulū prin Iisusū Christosū a venitū. *Nimenea nici odată nu a vēdūtū pre Dumneđeū; °celū unulū-născutū Fiulū, care este în sinulū Părintelui, acela a spusū.

Mărturia lui Ioanū despre Christosū cătră preuți și cătră discipulii seī; Iisusū cēptigā discipulii.

19 Și acēsta este *mărturia lui Ioanū, cândū a trāmesū Iudeii preuți și Leviți din Ierusalimū să-lū întrebe: Cine esci? Și 'a mărturisitū, și nu a tăgăduitū, ci a mărturisitū: Nu sūnt eu Christosulū. Și l'au întrebatū: Ce darā? Esci 'Ilie? Și a dīșū: Nu sūnt. Esci 'profetulū? și a respunsū: Nu.
22 Atunci i-au dīșū: Cine esci? ca să dāmū respunsū celorū ce ne-au trāmesū. Ce dīci despre tine insu-ți? 'Dis'a elū: Eū *sūnt* vōcea celui ce strigā în pustiiū: Îndreptați calea Domnului, cumū 'a dīșū profetulū Isaia.
24 25 Și trāmeșii erau din Farisei. Și l'au întrebatū, și i-au dīșū: Pentru ce darā botezi, dacă nu esci Christosulū, nici Ilie, nici profetulū? Respon-su-li-a Ioanū, dīcēndū:
26 *Eū botezū cu apă; 'erū în međiloculū vo-

stru stă acela, pre care nu-lū cunōșteți; °Acela este carele vine după mine, și *carele* a fostū mai 'nainte de mine, căruia nu sūnt vrednicū să-i deslegū curēua încălțăminteī lui. Acestea s'au făcutū în *Betabara, dincolo de Iordanū, unde Ioanū boteza.

A dūoa dī vēđu Ioanū pre Iisusū venindū cătră d'insulū, și dīse: Ecce °Mielulū lui Dumneđeū, °care rēdicā păcatulū lumei! *Acesta este pentru care amū dīșū: După mine vine unū bărbatū, care mai 'nainte de mine a fostū; că era mai mare de câtū mine. Și eu nu-lū sciamū; ci ca să fie cunoscutū în Israelū, °pentru acēsta amu venitū botezāndū cu apă.

*Și a mărturisitū Ioanū, dīcēndū: Amū vēdūtū Spiritulū ca unū porumbū pogorindu-se din ceriū, și a rēmasū preste d'insulū; Și nu-lū sciamū; ci celū ce m'a trāmesū să botezū cu apă, acela mī-a dīșū: Preste care veī vedē Spiritulū pogorindu-se, și rēmānēndū preste d'insulū, 'acela este care botēzā cu Spiritū Sāntū. Și amū vēdūtū, și amū mărturisitū, că acesta este Fiulū lui Dumneđeū.

A dūoa dī erā-și sta Ioanū, și dūoi din discipulii seī; Și căutāndū la Iisusū, care āmbra, dīse: °Ecce Mielulū lui Dumneđeū! Și l'au auzitū cei dūoi discipulii vorbindū, și aū urmatū lui Iisusū. Erū Iisusū întorcēdu-se, și vēdēndū-i după d'insulū, li-a dīșū: Ce căutați? Dīsu-i-a ei: Rabbi, *adecă*, Învēțătorule, unde locuesci? Dīsu-li-a: Veniți de vedeți. Aū venitū, și aū vēdūtū unde locuesce, și aū rēmasū la elū în acea dī; că era pe la orā dece.

Unulū din cei dūoi, cari auziserā de la Ioanū și-i urmaserā, era °Andreiū, fratele lui Simonū Petru. Acesta a aflatū āntēiū pre Simonū, fratele seū, și i-a dīșū: Noi amū aflatū pre Mesia, *adecă* pre Christosū. Și l'a adusū la Iisusū. Și căutāndū la elū Iisusū, a dīșū: Tu esci Simonū, fiulū lui Iōna; °tu te veī chīāma Kefa, *adecă* Petru.

A dūoa dī a vrutū Iisusū să mērgā în Galilea, și a aflatū pre Filipū, și i-a dīșū: Urmēzā-mē. Și °Filipū era din Betsaide, cetatea lui Andreiū și a lui Petru.

Filipū a aflatū pre °Natanaelū, și-i dīse: Noi amū aflatū pre acela, de carele a scrisū

2 Vers. 4 Isa. 49. 6. 1 Ioan 3. 8. 1 Vers. 3. Ebr. 1. 2. & 11. 3. Luc 19. 14. Fapt. 3. 26. & 13. 46. Isa. 56. 5. Rom 8. 15. Gal 3. 26. 2 Pet. 1. 4. 1 Ioan 3. 1. Cap. 3. 5.	Iac. 1. 18. 1 Pet. 1. 23. p Mat. 1. 16, 20. Luc. 1. 31, 35. & 2. 7. 1 Tim. 3. 16. Ebr. 3. 11, 14, 16, 17. Rom. 1. 3. Gal. 4. 4. Isa. 40. 5. Mat. 17. 3. Cap. 3. 11. & 11. 40. 2 Pet. 1. 17.	1 Col. 1. 19. & 2. 3. 9. u Vers. 32. Cap. 3. 32. & 5. 33. o Mat. 3. 11. Marc. 1. 7. Luc. 3. 16. Vers. 27. 30. Cap. 3. 31. o Cap. 5. 58. Col. 1. 17. y Cap. 3. 24. Efes. 1. 6-8. Col. 1. 19. &	2. 9, 10 s Ecod. 20. 1, etc. Deut. 4. 44. & 5. 1. & 33. 4. o Rom. 8. 24. & 5. 21. & 6. 14. 3 Cap. 8. 32. & 14. 6. o Ecod. 23. 20. Deut. 4. 12. Mat. 11. 27. Luc. 10. 29. Cap. 6. 46.	1 Tim. 1. 17. & 6. 16. 1 Ioan 4. 13, 20. d Vers. 14. Cap. 3. 16, 18. 1 Ioan 4. 9. e Cap. 5. 33. f Luc. 3. 15. Cap. 3. 28. Fapt. 13. 25. g Mal. 4. 6. Mat. 17. 10. Deut. 18. 15, 18.	1 Mat. 3. 2. Marc. 1. 3. Luc. 3. 4. Cap. 3. 23. f Isa. 40. 3. 1 Mat. 3. 11. 1 Mal. 3. 1. m Vers. 15. 30. Fapt. 19. 4. n Jude. 7. 24. Cap. 10. 40. o Ecod. 12. 3. Isa. 58. 7. Vers. 28. Fapt. 8. 32.	1 Pet. 1. 19. Apoc 5. 6, etc. p Isa. 58. 11. 1 Cor. 15. 3. Gal. 1. 4. Ebr. 1. 3. & 3. 17. & 9. 28. 1 Pet. 2. 24. & 3. 18. 1 Ioan 2. 2. & 2. 5. & 4. 10. Apoc. 1. 5. q Vers. 15. 27. Mal. 3. 1. Mat. 3. 6.	Luc. 1. 17, 76, 77. & 3. 8. 4. s Mat. 3. 16. Marc. 1. 10. Luc. 3. 23. Cap. 5. 32. t Mat. 3. 11. Fapt. 1. 5 & 2. 4. & 10. 44. & 19. 6. u Ver. 29. v Mat. 4. 18. w Mat. 16. 18. y Cap. 13. 21. z Cap. 21. 2.
---	---	---	--	---	---	---	--

“Moisi în lege, și *profeții: pre Iisus *Nazarinul, fiulul lui Iosef. Dis’a Natanael lui: “Din Nazaretu pôte fi ce-va bun? Dis’a Filipu lui: Vîno, și veđi.

47 Vêđut’a Iisus pre Natanael venind cãtrã d’însul, și a đisus despre el: “Eccẽ “cu adevãratũ unũ Israelitũ, în care nu este 48 vicleșug! Natanaelũ đis’a lui: De unde mẽ cunosci? respuns’a Iisus, și i-a đisus: Mai ‘nainte de a te chiãma Filipu, fiind 49 tu suptũ smochinũ, te-amũ vêđutũ. Natanaelũ a respunsũ, și i-a đisus: Rabbi, tu ‘esci Fiulul lui Dumnedeũ; tu esci ‘regele lui Israel. Iisus a respunsũ, și i-a đisus: Pen- 50 tru cã ți-amũ đisus, cã te-amũ vêđutũ suptũ smochinũ, cređi? mai mari de cãtũ acestea 51 vei vedẽ. Și erã-și i-a đisus: Adevẽrũ, adevẽrũ đicũ voũ: “De acumũ veți vedẽ ceriul deschidẽdu-se și pre ângerii lui Dumnedeũ suindu-se și pogorĩdu-se preste Fiulul omului.

Iisus preface apã în vinũ la nunta din Cana.

2 A treia đi s’a fãcutũ nuntã în “Cana Galileei; și muma lui Iisus era acolo; 2 Și aũ fostũ chiãmați la nuntã și Iisus și 3 discipulii lui. Și lipsindũ vinulũ, đise muma lui Iisus cãtrã d’însul: Nu aũ vinũ. 4 Erũ Iisus i-a đisus: “Femeã, “ce este mie și 5 ție? “Óra mea încă nu a venitũ. Dis’a muma 6 lui servilor: Ori-ce vî va đice, faceți. Și 7 erãu acolo șese vase de pẽtrã, puse “dupre datina curãțirei a Iudeilor, cari cuprindeau 7 cãte dũoẽ sãu trei mẽsurĩ. Și Iisus a đisus lorũ: Împleți vasele cu apã. Și le-aũ 8 implutũ pãnã susũ. Și a đisus lorũ: Scóteți 9 acumũ, și duceți nunului. Și aũ dusũ. Și după ce a gustatũ nunulũ / apa ce se fãcuse 10 vinũ, și nu scia de unde este, (darã servii, cari scoseresã apa, sciaũ), a chiãmatũ nunul pre mire, Și-i đise: Totũ omulũ pune 10 ântẽiũ vinulũ celũ bunũ; și după ce s’aũ îmbetãtũ, atuncea pre celũ mai prostũ: Erũ tu aĩ ținutũ vinulũ celũ bunũ pãnã acumũ. 11 Acestũ începutũ alũ minunilorũ l’a fãcutũ Iisus în Cana Galileei, și “și-a arẽtatũ mãrirea lui; și aũ cređutũ intr’însul discipulii lui. 12 După acẽsta s’a pogoritũ la Capernaumũ, elũ și muma lui, și “frații lui, și discipulii lui; și nu aũ rẽmasũ acolo multe đile.

Iisus se sue în Ierusalimũ la pasci; curãțesce templul; și face minunĩ; convorbirea lui cu Nicodimũ.

“Și erãu aprópe pascele Iudeilor, și s’a 13 suitũ Iisus la Ierusalimũ, “Și a aflatũ în 14 templu pre cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pre schimbãtorii de bani ședẽndũ. Și fãcẽndũ biciũ de funii, pre toți i-a scosũ 15 afarã din templu, și oile și boii; și a vẽrsatũ bani schimbãtorilor, resturnãndũ mesele; Și a đisus celorũ ce vindeau porumbi: 16 Luați acestea de aici; nu faceți “casa Pãrintelui meu casã de negoțũ. Erũ discipulii și-aũ adusũ aminte cã este scris: “Rẽvna casei tale m’a mãncatũ pre mine.

Atuncea luãndũ cuvẽtulũ Iudei, i-aũ 18 đisus: “Ce semnũ ni areți, cã faci acestea? Respuns’a Iisus și li-a đisus: “Stricați acestũ templu, și în trei đile ‘lũ voiũ rãdica. Atunci aũ đisus Iudei: În patru-đeci și șese 20 de ani s’a rãdicatũ acestũ templu, și tu ‘lũ vei rãdica în trei đile? Erũ elũ vorbã 21 “despre templul corpului sãu. Pentru acẽsta, cãndũ s’a sculatũ din morți, “și-aũ adusũ aminte discipulii lui, cã li đicea acẽsta; și aũ cređutũ scripturei și cuvẽtului, care đisese Iisus.

Erũ fiindũ elũ în Ierusalimũ la serbã- 23 tórea pascelorũ, aũ cređutũ mulți în numele lui, vẽdẽndũ semnele lui, ce fãcea. Erũ Iisus nu se incredea lorũ, cã cunoscea 24 pre toți; Și nu avea trebuință, ca sã mãrturisescã cine-va despre omũ; cã “elũ scia ce era în omũ.

ERA unũ omũ d’ĩntre Farisei, anume Nicodimũ, diregẽtorũ alũ Iudeilor. “A- 2 cẽsta a venitũ la Iisus nõptea, și i-a đisus: Rabbi, scimũ cã ai venitũ de la Dumnedeũ invẽțatorũ; cã “nimenea nu pôte face aceste semne, cari tu faci, de nu “va fi Dumnedeũ cu d’însul.

Iisus respundẽndũ, i-a đisus: Adevẽrũ, 3 adevẽrũ đicũ ție: “De nu se va nasce cine-va de susũ, nu va putẽ sã vẽdã împẽrãția lui Dumnedeũ.

Nicodimũ đisu-i-a: Cumũ pôte omulũ sã 4 se nascã, fiindũ bẽtrãnu? Aũ dórã pôte a dũoa órã sã ĩntre în mitra mumei sale, și sã se nascã?

Respuns’a Iisus: Adevẽrũ, adevẽrũ đicũ 5 ție: “De nu se va nasce cine-va din apã și

α Fac. 3. 15. & 49. 10. Deut. 18. 18. Veđi Luc. 24. 27. β Isa. 4. 2. & 7. 14. & 9. 6. & 58. 2. Mic. 5. 2. Zech. 6. 12. & 9. 9. Veđi mai mult

la Luc. 24. 27. c Mat. 2. 23. Luc. 2. 4. d Cap. 7. 41, 42, 52. e Pa. 23. 2. & 75. 1. Cap. 8. 39. Rom. 2. 28, 29. & 9. 6. f Mat. 14. 33. g Mat. 21. 5. &

27. 11, 42. Cap. 18. 37. & 19. 5. h Fac. 28. 12. Mat. 4. 11. Luc. 2. 9, 13. & 22. 43. & 24. 4. Fapt. 1. 10. i Esod. 12. 14. Deut. 16. 1, 16.

Vers. 22. Cap. 5. 1. & 6. 4. & 11. 55. j Mat. 21. 12. Marc. 11. 15. Luc. 19. 45. k Luc. 2. 49. l Pa. 69. 9. m Mat. 12. 38. Cap. 6. 30. n Mat. 26. 61.

& 27. 40. Marc. 14. 58. & 15. 29. o Col. 2. 9. Ebr. 8. 2. Așa 1 Cor. 3. 16. & 6. 19. 2 Cor. 6. 16. p Luc. 24. 8. q 1 Sam. 16. 7. 1 Cron. 28. 9.

Mat. 9. 4. Marc. 2. 8. Cap. 6. 54. & 16. 30. Fapt. 1. 24. Apoc. 2. 23. — Cap. 8. 2. Cap. 7. 50. & 19. 39.

δ Cap. 9. 16, 33. Fapt. 2. 22. e Fapt. 10. 38. d Cap. 1. 12. Gal. 6. 15. Tit. 2. 5. Iac. 1. 18. 1 Pet. 1. 22. 1 Ioan. 3. 9. e Marc. 16. 16. Fapt. 2. 38.

din spiritul, nu va pute să intre în împă-
 6 răția lui Dumnezeu. Ce este născut din
 trup, trup este, și ce este născut din
 7 Spirit, spirit este. Nu te minuna, că
 ți-amu ășu: Vi se cade a vă nasce de sus.
 8 Vântul suflă unde voiesce, și auđi sunetul
 lui, dară nu știi de unde vine, și unde merge;
 așa este totu celū născut din Spirit.
 9 Respuns'a Nicodimū, și i-a ășu: "Cum
 potū să fie acestea?
 10 Respuns'a Iisusū, și i-a ășu: Tu ești în-
 vătătorū altū lui Israelū, și nu știi acestea!
 11 "Adevărū, adevărū ăicū ție: Noi vorbimū ce
 șcimū, și mărturisimū ce amū văđutū! dară
 12 voi nu primiți mărturia noastră. Dacă v'amū
 spusū cele pământesci, și nu credeți, cumū
 veți crede, de vi voiū spune cele ceresci?
 13 Și nimenea nu s'a suitū în ceriū, de cătū
 numai celū ce s'a pogoritū din ceriū, *adecă*,
 14 Fiulū omulū, care este în ceriū. "Și pre-
 cumū Moisi a înălțatū șerpele în pustiiū,
 15 așa 'trebue a se înălța Fiulū omulū: Ca
 totū celū ce crede în elū să nu se pără,
 ci să aibă viață eternă.
 16 "Că așa a iubitū Dumnezeu lumea, în
 cătū a datū pre Fiulū seū celū unulū-nă-
 17 scutū, ca totū celū ce crede în elū, să nu
 se pără, ci să aibă viață eternă. "Că nu
 a trăsescu Dumnezeu pre Fiulū seū în lume,
 ca să condemne lumea; ci ca să se mēn-
 18 tuia lumea prin elū. "Celū ce crede în elū,
 nu se condamnă; erū celū ce nu crede, este
 deja condamnat, pentru că nu a cređutū
 în numele unū-născutū Fiulū alū lui Dum-
 19 neđeū. Și acēsta este condamnarea, "că lu-
 mina a venitū în lume, și ómenii au iubitū
 întunereculū mai multū de cătū lumina; că
 20 faptele lorū rele erau. Că totū celū ce
 face rele, urēște lumina, și nu vine la lu-
 21 mină, ca să nu se vėdēscă faptele lui. Erū
 celū ce face adevērulū, vine la lumină, ca
 să se arete lucrurile lui, că sūnt lucrute cu
 Dumnezeu.

Iisusū lāsāndū Ierusalimulū, invēă și botēză în Iudea; alte mărturiū ale lui Ioanū Botezătorulū.

22 După acestea a venitū Iisusū cu disci-
 puliū lui în laturea Iudeei; și acolo pe-
 23 trecea cu ei, "și boteza. Și boteza și Ioanū
 în Enonū, aprópe de 'Salemū, pentru că
 erau acolo ape multe; "și veniaū și se bo-

teza. "Că Ioanū încă nu era pusū în in- 24
 chisóre.

Atuncea s'a născutū cērtă între disci- 25
 puliū lui Ioanū și între Iudei, despre cură-
 țeniă. Și au venitū cătră Ioanū, și i-au 26
 ășu: Rabbi, celū ce era cu tine dincolo de
 Iordanū, "despre care tu ai mărturisitū, ecce
 elū botēză, și toți mergū la d'insulū.

o/
 Respondēndū Ioanū, a ășu: "Nimicū nu 27
 pôte lua omulū, de nu-i va fi datū din
 ceriū. Voi inși-vē 'mi dați mărturiă, că 28
 amū ășu: "Nu sūnt eū Christosulū, ci "sūnt
 trăsescu înaintea acestuia. "Celū ce are 29
 mirēsă, mire este; erū "amiculū mirelui, care
 stă și-lū ascultă, se bucură forțe de vócea
 mirelui; decī acēstă bucuria a mea s'a im-
 plinitū. Acela trebue să creścă, erū eū să 30
 mē micșorezū.

"Celū ce vine de susū, "este d'asupra tu- 31
 turorū; celū ce este din pământū, este pā-
 mēntescū, și vorbesce cele pământesci; "celū
 ce vine din ceriū este d'asupra tuturorū.
 Și "ce a vėđutū și a auđitū, aceea mărtu- 32
 riscesce; dară nu primesce nimenea mărtu-
 ria lui. Celū ce primesce mărturia lui, "a 33
 adevēritū, că Dumnezeu este adevēratū. "Că 34
 acela pre care l'a trăsescu Dumnezeu, vor-
 besce cuvintele lui Dumnezeu; că Dumne-
 35 deū nu dă Spiritulū "cu mēsură. "Părintele
 iubesce pre Fiulū, și a datū tóte în mână
 lui. "Celū ce crede în Fiulū, are viață e- 36
 ternă; erū celū ce nu ascultă pre Fiulū,
 nu va vedē viață, ci mânia lui Dumnezeu
 rămāne preste elū.

Convorbirea lui Iisusū cu o Samaritēnă. Mai mulți credū într'insulū.

DECĪ înțelegēndū domnulū, că au auđitū 4
 Fariseii, că Iisusū face și "botēză mai
 mulți discipuli de cătū Ioanū, (Măcarū că 2
 însu-și Iisusū nu boteza, ci discipuliū lui),
 A lāsātū Iudea, și s'a dusū eră-și la Ga- 3
 lilea. Erū elū trebuia să trecă prin Sa- 4
 maria. Atunci a venitū într'o cetate de 5
 ale Samariei, ce se chiamă Sicarū, aprópe
 de loculū "pre care l'a datū Iacobū fiulū
 seū Iosefū. Erū acolo era puțulū lui Iacobū. 6
 Decī Iisusū fiindū ostenitū de cale, ședea
 așa la puț; și era ca la a sesea óră.

Și venindū o femeă din Samaria să scótă 7
 apă, Iisusū i-a ășu: Dă-mi să beū. (Că 8

/ Ecol. 11. 5.	28.	Cap. 5. 45. &	o Cap. 4. 2.	Marco. 1. 2.	Rom. 9. 5.	/ Cap. 7. 16.	8. 47.
1 Cor. 2. 11.	Fapt. 2. 34.	8. 15. & 12.	1 Sam. 9. 4.	Luc. 1. 17.	/ 1 Cor. 15. 27.	o Cap. 1. 16.	Vers. 15. 16.
o Cap. 6. 52. 60.	1 Cor. 15. 47.	47.	u Mat. 3. 6. 6.	o Mat. 22. 2.	o Cap. 6. 33.	1 Mat. 11. 27. &	Rom. 1. 17.
o Mat. 11. 27.	Efes. 4. 9. 10.	1 Ioan 4. 14.	v Mat. 14. 3.	2 Cor. 11. 2.	1 Cor. 15. 47.	28. 18.	1 Ioan 5. 10.
Cap. 1. 18. &	o Num. 31. 9.	p Cap. 5. 24. & 6.	o Cap. 1. 7. 15,	Efes. 5. 25. 27.	Efes. 1. 21.	Luc. 10. 22.	—
7. 16. & 8. 28.	1 Cor. 8. 28. &	40. 47. & 20.	27. 34.	Apoc. 21. 9.	Philp. 2. 9.	Cap. 5. 20. 22.	Capulū 4.
o 12. 49. &	12. 32.	31.	y 1 Cor. 4. 7.	o Cant. 5. 1.	A Vers. 11.	& 13. 8. & 17.	o Cap. 3. 22. 26.
14. 34.	o Vers. 36.	o Cap. 1. 4. 9—	Ebr. 5. 4.	d Vers. 13.	Cap. 8. 26. &	2.	o Fac. 32. 19. &
/ Vers. 32.	Cap. 6. 47.	11. & 8. 12.	Iac. 1. 17.	Cap. 8. 23.	15. 15.	Ebr. 2. 8.	48. 22.
f Prov. 30. 4.	o Rom. 5. 8.	r Iov. 24. 13.	o Cap. 1. 20. 27.	o Mat. 28. 18.	o Rom. 3. 4.	o Hab. 2. 4.	Ioc. 24. 32.
Cap. 6. 33. 38.	1 Ioan 4. 9.	17.	o Mal. 3. 1.	Cap. 1. 15. 27.	1 Ioan 5. 10.	Cap. 1. 12. &	
51. 62. & 16.	o Luc. 9. 56.	Efes. 5. 18.					

discipulii seî se duseseră în cetate să cum-
9 pere hrană.) Atunci i-a ȑisū femea Sama-
ritenă: Cumū tu, fiindū Iudeū, ceri de la
mine să bei, care sūnt femeā Samaritenā?
Că 'Iudeii nu aū a face cu Samaritenii.

10 Respuns'a Iisusū, și i-a ȑisū: De ai fi sci-
utū darulū lui Dumneȑeū, și cine este celū
ce-ȑi ȑice: Dă-mi să beū, tu ai fi cerutū de la
11 d'insulū, și ȑi-arū fi datū 'apă viă. Dis'a
lui femea: Dōmne, nici gālētă ai, și puȑulū
12 este adūncū; de unde dară ai apă viă? Aū
dōră esci mai mare de cātū pārintele no-
stru Iacobū, care ni-a datū puȑulū, și a
bēutū dintr'insulū insu-ȑi, și copiiī lui, și
vitele lui?

13 Respuns'a Iisusū, și i-a ȑisū: Totū celū
ce bea din acēstă apă, va înseta éră-ȑi.
14 Dară 'celū ce va bēdin apa care eu 'i voiū
da, nu va înseta în eternū; oi apa, care
eu 'i voiū da, 'se va face intr'insulū isvorū
15 de apă sbucnitōre în viēȑă eternă. 'ȑis'a
lui femea: Dōmne, dă-mi acēstă apă, ca să
nu însetezū, nici s'nu viū aicea să scotū.
16 ȑis'a ei Iisusū: Mergi, chīamă pre bār-
17 batulū teū, și vino aicea. Respuns'a femea,
și a ȑisū: N'amū bārbatū.

ȑis'a ei Iisusū: Bine ai ȑisū: N'amū bār-
18 batū; Că cinci bārbaȑi ai avutū; și pre care
ai acumū nu-ȑi este bārbatū; adevēratū ai
19 ȑisū acēsta. ȑis'a lui femea: Dōmne, 'vēdū
20 că tu esci profetū. Pārinȑii nostri s'aū în-
chinatū în 'acēstū munte, și voi ȑiceȑi, că
în 'Ierusalimū este loculū unde se cuvine a
se închina.

21 ȑis'a ei Iisusū: Femeā, crede mie, va veni
timpulū, 'cāndū nici în acēstū munte nici în
22 Ierusalimū vē veȑi închina Pārintelūi. Voi
vē închinaȑi 'carulū nu sciȑi: noi ne închi-
nāmū cārulū scimū; că 'mēntuirea este din
23 Iudei. Inse vine timpulū și acumū este,
cāndū închinătorii cei adevēraȑi se vorū în-
china Pārintelūi în 'spiritū 'și în adevērū;
că Pārintele caută pre uniū ca acestia să i
24 se închine. 'Dumneȑeū este spiritū; și celū
ce i se închină, trebue să se închine în spi-
ritū și în adevērū.

25 ȑis'a lui femea: Sciū că vine Mesia,
26 care se chīamă Christosū; cāndū va veni
acela, 'ni va spune tōte. ȑis'a ei Iisusū:
'Eū sūnt, cēla ce vorbește cu tine.

27 Atunci aū venitū discipulii, și se miraū
că elū vorbīa cu femea; dară nimenea nu
i-a ȑisū: Ce cauȑi? seū ce vorbeȑi cu
28 d'insa? Eū lāsāndu-ȑi femea vasulū seū

de apă, a mersū în cetate, și a ȑisū ōme-
nilorū: Veniȑi de vedeȑi unū omū, 'care 29
mi-a spusū tōte cāte amū făcutū; nu cumū-
va acesta este Christosulū? Atunci aū e- 30
ȑitū din cetate, și veniā la d'insulū.

Intre acestea 'lū rugaū discipulii, ȑi- 31
cāndū: Rabbi, mănāncă; Eū elū li-a ȑisū: 32
Eū amū de a mānca māncare, de care voi
nu sciȑi. Decī discipulii vorbīaū între sine: 33
Nu cumū-va i-a adusū cine-va să mănānce?

ȑisu-li-a Iisusū: 'Māncarea mea este să 34
facū voia celui ce m'a trāmesū, și să sfār-
șescū lucrulū lui. Aū nu ȑiceȑi, că încă 35
petru lunī sūnt, și vine secerișulū? Eccc
ȑicū voūi: Rēdicaȑi ochiī voȑi, și priviȑi
ogōrele; 'că sūnt deja albe și gata de se- 36
cerișū. 'Și celū ce seceră iēa plată, și a-
dunā fruptū spre viēȑă eternă; ca și celū
ce sēmēnă și celū ce seceră să se bucure
împreună. Căci intr'acēsta este cuvēntulū 37
adevēratū: Altulū este celū ce sēmēnă, și
altulū celū ce seceră. Eū 'vamū trāmesū 38
să secerāȑi, unde nu v'aȑi ostenitū; alȑii
s'aū ostenitū, și voi aȑi intratū în ostenēla
lorū.

Eū mulȑi din Samaritenii acelei cetăȑi 39
aū creȑutū intr'insulū 'pentru cuvēntulū fe-
meei, care mărturisīa: Elū mi-a spusū tōte
cāte amū făcutū. Decī venindū la d'insulū 40
Samaritenii, 'lū rugaū ca să rēmānă la d'in-
ȑi; și a rēmāsū acolo dōoe ȑile. Și multū 41
mai mulȑi aū creȑutū pentru cuvēntulū lui;
Și ȑiceaū femeei: Nu mai credemū numai 42
pentru vorba ta; că 'inȑi-ne amū auȑitū, și
scimū că acesta este Christosulū, Mēntui-
torulū lumei.

*Iisusū în Galilea; elū vindecă pre fiulū unū omū
de bunū nēmū în Capernaumū.*

Eū după dōoe ȑile, eȑindū de acolo, 43
a mersū în Galilea. 'Că inȑu-ȑi Iisusū a 44
mārturisitū, că profetulū în patria sa ono-
ratū nu este. Atuncea venindū elū în Ga- 45
lilea, l'aū primitū Galileenii, pentru că aū
fostū vēȑutū tōte cāte a făcutū în Ierusa-
limū la serbātōre; 'că și ei fuseseră la ser-
bātōre. Și a venitū Iisusū éră-ȑi în Cana 46
Galileei, 'unde a făcutū apa vinū.

Și era în Capernaumū unū omū de bunū
nēmū, alū cārui fiū era bolnavū; Acesta 47
auȑindū, că a venitū Iisusū din Iudea în
Galilea, a mersū la elū, și-lū ruga, ca să
vină, și să vindecē pre fiulū seū; că era să
mōră. Eū Iisusū i-a ȑisū: 'De nu veȑi 48

e 2 Reg. 17. 24. Luc. 9. 53. 55. Fapt. 10. 28. d Isa. 12. 3. & 44. 8. Ier. 2. 13. Zech. 13. 1. & 14. 8.	e Cap. 6. 35. 58. f Cap. 7. 28. g Veȑi cap. 6. 24 & 17. 2. 3. Rom 6. 23. 1 Ioan 5. 20. h Luc 7. 16. & 24. 19.	Cap 6. 14. & 7. 40 i Iuda. 9. 7. j Deut. 12. 5. 11. 1 Reg. 9. 3. 2 Cron 7. 12.	k Mal. 1. 11 1 Tim. 2. 8. l 2 Reg. 17. 29. m Isa. 2. 3. Luc. 24. 47. Rom. 9. 4. 5. n Filip 3. 5.	o Cap. 1. 17. p 2 Cor. 3. 17. q Vers. 29. 39. r Mat. 26. 61. 64. Marc. 14. 61. 62.	Cap. 9. 37. s Vers. 25. t Iov 23. 12. Cap. 6. 38. & 17. 4. & 19. 30. u Mat. 9. 37.	Luc. 10. 2. v Dan. 12. 3. w Vers. 29. y Cap. 17. 8. 1 Ioan 4. 14. z Mat. 13. 57. Marc. 6. 4.	Luc. 4. 24. a Cap. 2. 23. & 3. 2. b Deut. 16. 16. c Cap. 2. 1. 11. d 1 Cor. 1. 22. —
--	--	--	--	--	--	--	--

49 vedé semne și minuni, nu veți crede. Omul
celu de bună nămă i-a zis: Dă-mă, mai înainte până a nu muri fiul meu.
50 Dis'a Iisus lui: Du-te, fiul tău trăește. Și a creșut omul cuvântul, care i-a zis
51 Iisus, și s'a dus. Și ece, ducându-se el, servii lui l'au întâmpinat, și i-au spus,
52 zicându: Fiul tău trăește! Atunci i întreba de ora în care i-a fost mai bine. Și i-a zis: Eri în ora a șaptea l'au lăsat
53 și frigurile. Atunci a cunoscut părintele, că era acea oră, în care i-a zis Iisus: Fiul tău trăește; și a creșut el
54 și totă casa lui. Acesta este era și ală dăoilea semnă ce a făcut Iisus, după ce a venit din Iudea în Galilea.

Iisus vindecă pre un om paraliză în ziua sâmbătei. Cuvântarea lui Iisus la această ocaziune.

5 **DUPĂ** "acestea era serbătorea Iudeilor, și s'a suit Iisus la Ierusalim. Eru în Ierusalim este scaldătorea oilor, care se chiamă evreesce Betesda, avendu cinci
3 portice. În acelea jăcea mulțime mare de bolnavi: orbi, schiop, uscați, asceptându
4 mișcare apei. Că ânger se pogoria la un timp în scaldătore, și turbura apa; și cel
ce intra mai întâi după turburarea apei, se făcea sănătos, ori de ce bolă era ținut.
5 Deci era acolo un om, ce era bolnav de trei-deci și opt ani. Pre acesta vedându-l Iisus jăcându, și cunoscându că era deja de mult timp în această stare, i-a
7 zis: Voiesc să fi sănătos? Răspuns'a lui bolnavul: Dă-mă, eu nu am pre nimenea să mă bage în scaldătore, când se
8 turbura apa; deci până când merg eu, altul se pogoră înaintea mea. Dis'a Iisus lui: "Scolă-te, lă-ți patul tău, și
9 âmbă. Și îndată omul s'a făcut sănătos, și și a luat patul său, și âmbă.
10 Și "era într'acea zi sâmbăta. Deci Iudeii diceau celui vindecat: Este sâmbăta; "nu ți se cade a-ți purta patul.
11 El i-a răspuns: Celu ce m'a făcut sănătos, acela m'a zis: Lă-ți patul tău și
12 âmbă. Atuncea l'au întrebat: Cine este acel om, ce ți-a zis: Lă-ți patul tău și
13 și âmbă? Eru celu vindecatu nu scia cine este; că Iisus se dăduse la o parte, fiind mulțime într'acelu loc.

După aceea l'a aflat Iisus în templu, 14 și i-a zis: Ece, te-ai făcut sănătos; de acum să nu mai păcătuesc, ca să nu ți se
se întemple ce-va mai reu. Atunci a mers omul, și a spus Iudeilor, că Iisus este
celu ce l'a făcut sănătos. De aceea urmăriu Iudeii pre Iisus, și căuta să-l
omore, pentru că făcea acestea sâmbăta.

Eru Iisus li-a răspuns: "Părintele meu 17 lucră până acum, și eu lucrez. Pentru
18 trăceta mai virtosă căuta Iudeii să-l omore, pentru că nu numai călca sâmbăta, ci și
dicea, că Dumnezeu este Părinte ală se, făcându-se întocmai cu Dumnezeu.

Atunci a răspuns Iisus, și li-a zis: 19 Adevăr, adevăr zic voui: "Fiul nu poate
să facă de la sine nimic, de nu vede pre Părintele făcându; că cele ce face el, a-
celea și Fiul face asemenea. "Că Părin- 20 tele iubește pre Fiul, și i arăta toate cele
ce el face; și i va arăta mai mari lucruri de câtă acestea, ca voi să vă mirați. Că pre- 21
cum Părintele scolă pre morți, și i înviează; așa și Fiul înviează pre cari voiesc. Că Părintele nu judecă pre nimenea, ci "a 22
dat totă judecata Fiului; Ca toți să o- 23 nore pre Fiul, precum onoră pre părin-
tele. "Celu ce nu onoră pre Fiul, nu onoră pre Părintele, care l'a trăsese.

Adevăr, adevăr zic voui: "Celu ce 24 ascultă cuvintele mele, și crede celui ce
m'a trăsese, are viață eternă, și nu va veni la condamnare; "ci a trecut din morțe la
viață. Adevăr, adevăr zic voui: Vine 25
ora, și acum este, când "morții vor auzi
vocea Fiului lui Dumnezeu, și cari vor auzi, vor trăi. Că precum Părintele are 26
viață în sine, așa a dat și Fiului să aibă viață în sine. Și i-a dat putere să facă 27
și judecată, "pentru că este Fiul omului. Nu vă mirați de acesta; că vine ora, în care 28
toți cei din morminte vor auzi vocea lui; "și vor eși, "cei ce au făcut cele bune, 29
spre învierea vieții, eru cei ce au făcut cele rele spre învierea condamnării.

"Eu de la mine însu-mi nu pot să fac 30
nimic; precum aud, judec, și judecata mea este dreptă; pentru că "nu caut voia
mea, ci voia Părintelui celui ce m'a trăsese. "De mărturisesc eu despre mine, 31
mărturia mea nu este adevărată. "Altul 32
este celu ce mărturisește despre mine; și

Cap. 5.	d Cap. 9. 14.	f Mat. 19. 45.	9. 4. & 12. 49.	& 28. 18.	31.	14.	6. 28.
a Lev. 26. 2.	e Esod. 20. 10.	g Cap. 8. 11.	& 14. 10.	Vers. 27.	p 1 Ioan 3. 14.	e Isa. 26. 19.	y Veđi Cap. 8.
Cap. 3. 13.	Neom. 18. 19.	h Cap. 9. 4. &	k Mat. 3. 17.	Cap. 3. 35. &	q Vers. 28.	1 Cor. 15. 52.	14.
b Neom. 2. 1. &	Ier. 17. 21.	i Cap. 14. 10.	Cap. 3. 35.	17. 2.	Rof. 2. 1. 5.	1 Tes. 4. 16.	Apoc. 3. 14.
12. 39.	etc.	j Cap. 7. 19.	2 Pet. 1. 17.	Fapt. 17. 31.	& 5. 14.	u Dan. 12. 2.	s Mat. 3. 17. &
c Mat. 9. 6.	Mat. 12. 2.	k Cap. 10. 30.	l Luc. 7. 14. &	1 Pet. 4. 5.	Col. 2. 13.	Mat. 25. 29.	17. 5.
Marco. 2. 11.	Marco. 2. 24. &	m Cap. 38.	8. 54.	n 1 Ioan 2. 23.	r Vers. 22.	23. 46.	Cap. 8. 18.
Luc. 5. 24.	8. 4.	o Cap. 30.	Cap. 11. 25.	o Cap. 3. 16, 19.	Fapt. 10. 42.	v Vers. 19.	1 Ioan 5. 6,
	Luc. 6. 2. &	p Filip. 30.	43.	& 6. 40, 47. &	& 17. 31.	w Mat. 26. 29.	7. 9.
	13. 14.	q Cap. 8. 28. &	m Mat. 11. 27.	& 51. & 20.	s Dan. 7. 13.	x Cap. 4. 34. &	

sciū, că mărturia ce face despre mine este adevărată.

33 Voi aţi trămesu cătră Ioanū, "şi elū a
34 mărturisu adevărulū. Erū eū nu iēū mār-
turiā de la omū; ci acestea dīcū, ca sǎ vē
35 mēntuiţi. Acela era luminā, care ardea "şi
lumina, şi "voi aţi voitū sǎ vē veseliţi unū
timpū în lumina lui.

36 Erū "eū amū mărturiā mai mare de câtū
a lui Ioanū; că "lucrările, cari mī-a datū
Părintele sǎ le împlinescū, aceste lucrări,
cari eū facū, mărturisescū despre mine, că
37 Părintele m'a trămesu. Şi părintele care
m'a trămesu, "a mărturisu despre mine.

38 Nici vōcea lui nu aţi auditū vre-o-datā,
"nici chipulū lui nu aţi vēdūtū. Şi cuvēn-
tulū lui nu-lū aveţi rēmānēndū intre voi;
că pre care elū a trămesu, acestuia nu cre-
39 deţi. "Cercaţi scripturele; că vi se pare a
avē într'insele viēţǎ eternā; şi "acelea sūnt
cele ce mărturisescū despre mine.

40 "Şi nu voiti sǎ veniţi la mine, ca sǎ aveţi
41 viēţǎ. "Eū nu primescū onōre de la ōmenī.

42 Darǎ vē cunoscū, că nu aveţi dragostea lui
43 Dumneđeu cu voi. Eū amū venitū în nu-
mele Părintelui meū, şi nu mē primiţi; de
va veni altulū în numele seū, pre acela veţi

44 primi. "Cumū puteţi voi sǎ credeţi, cari pri-
miţi onōre unulū de la altulū, şi nu cău-
45 taţi "onōrea cea de la unulū Dumneđeu? Sǎ
nu gāndiţi, că eū vē voiu pēri la Părintele;

"este cine sǎ vē pērescā, Moisi, în care voi
46 vē încredeţi. Cǎ de aţi fi cređutū lui Moisi,
aţi fi cređutū şi mie; "că elū a scrisū de-

47 spre mine. Erū dacǎ nu credeţi scripturelorū
lui, cumū veţi crede cuvintelorū mele?

*Iisusū saturǎ cinci mī de ōmenī cu cinci pāni;
elū āmbli pe apǎ; şi se întōrce la Capernaumū,
unde invēţi pre poporū.*

6 **D**UPǎ "acestea s'a dusū Iisusū dincolo de
marea Galileei, care este a Tiberiadei.

2 Şi-i urma mulţime mare, pentru că vedeau
3 semnele lui, cari făcea la bolnavi. Erū Ii-
susū s'a suitū în munte, şi a şedutū acolo

4 cu discipuli seī. "Şi erau āprope pascele,
5 serbătōre a Iudeilorū. "Deci, rēdicāndū-şi
Iisusū ochiū, şi vēdēndū că multū poporū

vine la d'insulū, dīse lui Filipū: De unde
vomū cumpēra pāni, ca sǎ mǎnānce aces-
6 tia? Erū acēsta dīcea elū, ispitindu-lū; că

7 elū insu-şi scia ce vrea sǎ facǎ. Rēspuns'a
Filipū lui: "De dūoē sute de lei pāni nu li

va ajunge, ca fie-care dintr'insī sǎ iee cǎte
puçinū. Unulū din discipuliū lui, Andreiū, 8
fratele lui Simonū Petru, i-a dīsū: Este 9
unū copilū aicea, care are cinci pāni de
orđū, şi dūoi pesci; "darǎ ce sūnt acestea
la atātia?

Şi a dīsū Iisusū: Faceţi pre ōmenī sǎ 10
şedǎ; şi era erbǎ multǎ într'acelū locū;

decī aū şedutū bărbaţi cu numărul ca la
cinci mii. Erū Iisusū luāndū pānile, şi mul- 11
tūmindū, a împārţitū discipulilorū, erū dis-
cipuliū celorū ce şedeau; asemenea şi din

pesci câtū aū cerutū ei. Erū ei sātūrān- 12
du-se, elū a dīsū discipulilorū seī: Adu-
naţi fǎrāmătorele ce aū prisositū, ca sǎ nu

se pērdǎ ce-va. Decī aū adunatū, şi aū im- 13
plutū dūoē-spre-dece paniere de fǎrāmături
din cinci pāni de orđū, cari aū rēmasū de

la cei ce aū mǎncatū.

Erū ōmenī vēdēndū semnulū, care a fă- 14
cutū Iisusū, dīceau: Acesta cu adevăratū
este "profetulū celū ce va sǎ vinǎ în lume.

Decī Iisusū sciindū, că vorū sǎ vinǎ, şi sǎ-lū 15
apuce sǎ-lū facǎ rege, s'a dusū ērǎ-şi în
munte elū singurū.

"Şi făcēndu-se sērǎ, s'aū pogoritū dis- 16
cipuliū lui la mare. Şi întrāndū în cora-
17 biǎ, mergeau dincolo de mare la Caper-
naumū. Şi ēccē, s'a făcutū întunecū, şi

nu venise la ei Iisusū. Şi marea s'a rēdi- 18
catū, vēntū tare suflāndū. Decī vēslāndū ei
ca la dūoē-deci şi cinci sēu trei-deci de

stadii, vēdurǎ pre Iisusū āmblandū pe ma- 19
re, şi āpropiāndu-se de corabiǎ; şi s'aū in-
fricoşatū. Erū elū li-a dīsū: Eū sūnt, nu

20 vē temeţi. Decī voiau sǎ-lū iee în corabiǎ; 21
şi îndatǎ a sositū corabia la pāmēntulū la
care ei mergeau.

A dūoa di poporulū, care sta dincolo 22
de mare, vēdēndū că nu era acolo altǎ co-
rabiǎ, de câtū numai una, în care intrase-

rǎ discipuli seī, şi că Iisusū nu a intratū 23
în corabiǎ împreunǎ cu discipuli seī, ci că
discipuli seī s'aū dusū singuri; (Erū alte

24 corābiū aū venitū de la Tiberiada, āprope
de loculū unde aū mǎncatū pānea, multū-
mindū domnulū); Decī vēdēndū, dīcū, po-

25 porulū, că Iisusū nu este acolo, nici dis-
cipuli seī, aū intratū şi ei în corābiū, şi aū
venitū la Capernaumū, cāntāndū pre Iisusū.

Şi aflāndu-lū dincolo de mare, i-aū dīsū: 25
Rabbi, cāndū ai venitū aicea?

Rēspuns'a Iisusū, şi a dīsū: Adevērū, a- 26

a Cap. 1. 15, 19, 27, 32.	24. / Mat. 3. 17. & 17. 5.	h Isa. 8. 20. & 34. 16.	j Cap. 1. 11. & 8. 19.
b 2 Pet. 1. 19.	Cap. 6. 27. & 8. 18.	Luc. 16. 29. Vers 46.	k Vers. 34
c Mat. 13. 20. & 21. 26.	g Deut. 4. 12. Cap. 1. 18.	Fapt. 17. 11.	l Cap. 12. 43.
Marc. 6. 30.	1 Tim. 1. 17.	i Deut. 18. 15, 18.	m Rom. 2. 29.
d 1 Ioan 5. 9.	1 Ioan 4. 12.	Luc. 24. 27.	n Rom. 2. 12.
e Cap. 3. 2. & 10. 15. & 15.		o Fac. 2. 15. &	

12. 8. & 18. 18. & 22. 18. & 49. 10.	Capitū 6. a Mat. 14. 13. Marc. 6. 35.	5. 1. c Mat. 14. 14. Marc. 6. 35.	Deut. 18. 15, 18.
Deut. 18. 15, 18.	Luc. 9. 10, 12. b Lev. 23. 5, 7.	d Veđi Num. 11. 21, 22.	Mat. 11. 3.
Cap. 1. 45. Fapt. 26. 22.	Deut. 16. 1. Cap. 2. 13. &	e 2 Reg. 4. 43. / Fac. 49. 10.	Cap. 1. 21. & 4. 19, 25. & 7. 40.
			f Mat. 14. 22. Marc. 6. 47.

deveru' dîcî vouî: Mă căutați, nu pentru
că ați vedut semne, ci pentru că ați mân-
catu' din pâni, și v'ați saturat. Lucrați,
nu pentru mîncarea cea peritoare, ci ^apentru
mîncarea aceea care rămîne spre viața eter-
nă, care vi va da-o Fiul omului; că 'pre
acesta l'a adevărit Dumne-deu, Părintele.
Atunci i-au dîsu: Ce vomu' face, ca să
facem lucrările lui Dumne-deu? Respun-
s'a Iisus, și li-a dîsu: 'Acesta este lucrul
lui Dumne-deu, ca să credeți în acela, pre
care elu' a tramesu'.
Dreptu' aceea i-au dîsu: Dară * ce semn
faci tu, ca să vedem, și să credem în
tine? ce lucrezi? 'Părinții nostri au mân-
catu' mană în pustiu, precum este scris:
"Păne din ceriu li-a datu' să mănânce."
Deci li-a dîsu Iisus: Adevăru', adevăru'
dîcî vouî: Nu Moisi v'a datu' pânea din
ceriu; ci Părintele meu vi dă pânea cea a-
devărată din ceriu. Că pânea lui Dumne-
deu este ceea ce se pogoră din ceriu și dă
viață lunei. 'Atunci i-au dîsu: Dîmne, dă-ni
acastă pânea totu'-de-una.
Eru' Iisus li-a dîsu: 'Eū sūnt pânea vi-
etei; * celū ce vine cătră mine nu va flă-
mânđi, și celū ce crede în mine nu va în-
seta, nici odată. 'Dară v'amū dîsu, că m'ați
vedut, și nu credeți. 'Totu' ce-mi dă Pă-
rintele va veni la mine, și 'pre celū ce vine
la mine, nu-lū voi scote afară. Că m'amū
pogoritū din ceriu, 'nu ca să facu' voia mea,
'ci voia celui ce m'a tramesu'. Și acēsta
este voia Părintelui, care m'a tramesu', 'ca
din totu' ce mi-a datu', să nu perdū nimicū,
ci să-lū înviezū în diūa cea de pe urmă.
Și acēsta este voia celui ce m'a tramesu',
'ca totu' cine vede pre Fiulū, și crede în
elū, să albă viață eternă; și eū 'lū voiū în
via în diūa cea de pe urmă.
Deci murmură Iudeii asupra lui, pen-
tru că a dîsu: Eū sūnt pânea ce s'a po-
goritū din ceriu; Și diceau: 'Aū nu este
acesta Iisus, fiulū lui Iosefū, alū cărui
părinte și mumă cunoscemū? deci cumū
dice elū: M'amū pogoritū din ceriu?
Și a respuns Iisus, și li-a dîsu: Nu
murmurați între voi. 'Nimene nu pōte să
vină cătră mine, de nu-lū va trage Părin-
tele ce m'a tramesu': și eū 'lū voiū învia
în diūa cea de pe urmă. 'În profeți scrisū

este: Și vorū fi toți învățați de Dumne-deu.
'Deci totu' celū ce aude și se învătă de la
Părintele, vine cătră mine. 'Nu că a vē-
dūtū cine-va pre Părintele, 'de cātū numai
celū ce este de la Dumne-deu, acela a vē-
dūtū pre Părintele.

Adevăru', adevăru' dîcî vouî: 'Celū ce
crede în mine, are viață eternă; 'Eū sūnt
pânea vieței. 'Părinții vostri au mîncatū
mană în pustiu, și au muritū. 'Acēsta este
pânea care se pogori din ceriu, ca să măn-
nănce cine-va dintr'însa, și să nu mōră. Eū
sūnt pânea cea viă, 'care s'a pogoritū din
ceriu; de va mănca cine-va din acēstă pâ-
ne, va trăi în eternū; și 'pânea care eū voiū
da, corpulū meu este, pre care-lū dau pen-
tru viața lunei.

Deci Iudeii * disputaū între sine, dîcēndū: 52
'Cumū pōte acesta să-și dee noūi corpulū
seu să-lū mîncămū?

Atuncea li-a dîsu Iisus: Adevăru', ade-
vărū dîcî vouî: De nu * veți mănca corpulū
Fiulū omului, și nu veți bē sîngele lui, nu
veți avē viață în voi. 'Celū ce mîncă cor-
pulū meu și bea sîngele meu, are viață e-
ternă; și eū 'lū voiū învia în diūa cea de
pe urmă. Că corpulū meu cu adevăratū
mîncare este, și sîngele meu cu adevăratū
bētură este. Celū ce mîncă corpulū meu
și bea sîngele meu, 'rēmāne în mine, și eū
în elū. Precumū m'a tramesu' Părintele celū
viū, și eū viezū prin Părintele, așā și celū
ce mē mîncă, va trăi prin mine. 'Acēsta
este pânea care s'a pogoritū din ceriu; nu
precumū părinții vostri au mîncatū mană,
și au muritū; celū ce va mănca pânea a-
cēsta va trăi în eternū.

Acestea a dîsu în sinagogă, învățāndū 59
în Capernaumū.

'Deci mulți din discipuliū lui auzindū a-
cestea, au dîsu: Greū este acēstū cuvēntū;
cine pōte să-lū auză? Eru' Iisus sciindū
în sine, că discipuliū lui murmură despre
acestea, li-a dîsu: Acēsta vē scandalisēzā?
'Dară de veți vedē pre Fiulū omului suin-
du-se unde era mai 'nainte? 'Spiritulū este,
care face viū; corpulū nu folosescē nimicū;
cuvintele cari eū vi vorbescū sūnt spiritū și
viață. Dară 'sūnt uniūa din voi, cari nu credū;
că 'Iisusū soia din începutū cari sūnt cei ce
nu credū, și care este celū ce era să-lū

A Vers. 51.
Cap. 4. 14.
i Mat. 5. 17. &
17. 5.
Marc. 1. 11. &
9. 7.
Luc. 3. 22. &
9. 35.
Cap. 1. 23. &
5. 27. & 8. 18.
Fapt. 2. 22.
2 Pet. 1. 17.

i 1 Ioan. 3. 23.
i Mat. 12. 38.
& 16. 1.
Marc. 8. 11.
1 Cor. 1. 22.
i Ecod. 16. 15.
Num. 11. 7.
Neam. 9. 15.
1 Cor. 10. 3.
m Ps. 78. 24, 25.
n Vefi Cap. 4. 5.

o Vers. 48, 58.
p Cap. 4. 14. &
7. 37.
q Vers. 28. 64.
r Vers. 45.
s Mat. 24. 24.
Cap. 10. 28, 29.
2 Tim. 2. 19.
1 Ioan. 2. 19.
i Mat. 26. 39.
Cap. 5. 30.

u Cap. 4. 24.
v Cap. 10. 28.
& 17. 12. &
18. 9.
w Vers. 27. 47.
54.
x Cap. 3. 15, 16.
& 4. 14.
y Mat. 13. 55.
Marc. 6. 3.
Luc. 4. 22.

z Cant. 1. 4.
Vers. 65.
a Isa. 54. 13.
Ier. 31. 34.
Mic. 4. 2.
Ebr. 8. 10 &
10. 16.
b Vers. 37.
c Cap. 1. 18. &
5. 27.
d Mat. 11. 27

Luc. 10. 22.
Cap. 1. 18. &
7. 29. & 8. 19.
e Cap. 3. 16, 18.
36.
f Vers. 40.
g Vers. 33. 35.
h Vers. 31.
i Vers. 51. 58.
j Cap. 3. 13.
k Ebr. 10. 5, 10.

l Cap. 7. 43. &
9. 16. & 10.
19.
m Cap. 3. 9.
n Mat. 26. 26.
28.
o Vers. 27. 40.
63.
p Cap. 4. 14.
q 1 Ioan. 3. 24.
& 4. 15, 16.

r Vers. 49, 50, 51.
q Mat. 11. 6.
Vers. 68.
s Marc. 16. 19.
Cap. 3. 13.
Fapt. 1. 9.
t Efes. 4. 8.
u 2 Cor. 3. 6.
v Vers. 28.
w Cap. 2. 24, 25.
& 12. 11.

65 vîndă. Şi dîcea : Pentru acésta *v'amû dîsû,
câ nimenea nu pôte să vină la mine, de
nu-î va fi datû de la Părintele meû.

66 *Dintr'acelû timpû mulţi din discipulii lui
s'aû întorsû înapoi, şi nu mai âmbiau ou d'in-
sulû. Atunci a dîsû Iisusû celorû dîuoi-spre-
dece : Aû dîră şi voi voiţi să vë duceţi ?
68 Atunci i-a respunsû Simonû Petru : Dîmne,
la cine ne vomû duce ? Tu ai *cuvintele vie-
69 ţei eterne. *Şi noi credemû şi cunoscemû,
câ tu esci Christosulû, Fiulû lui Dumne-
70 deû celui viû. Respuns'a Iisusû lorû : *Aû
nu v'amû alesû pre voi dîuoi-spre-dece ? Şi
71 *unulû din voi este diabolû. De Iuda Isca-
riotulû alû lui Simonû vorbea, câ acela era
să-lû vîndă, fiindû unulû din cei dîuoi-spre-
dece.

*Iisusû se duce într'ascunsû la serbarea corturilor
în Ierusalimû, şi învîfă în templu; mai marî se
încercă a-lû prinde.*

7 **DUPĂ** acestea âmbia Iisusû în Galilea;
câ nu voia să âmbie în Iudea, *pentru câ
Iudeii căutaû să-lû omóre.

2 *Şi era aprîpe serbătoreea Iudeilorû, în-
3 figerea corturilor. *Deci i-aû dîsû fraţi
sei : Trece de aicea, şi mergi în Iudea, ca
4 şi discipulii tei să vîdă lucrurile ce faci. Câ
nimenea face ce-va în ascunsû, cândû caută
insu-şi să se facă cunoscutû. De faci ace-
5 stea, arêtă-te lumei. Câ *nici fraţi sei nu
credeaû într'insulû.

6 Atuncea li-a dîsû Iisusû : *Timpulû meû
încă nu a venitû; êrû timpulû vostru este
7 gata totû-dé-una. / Nu pôte lumea să vë u-
rîscă, êrû pre mine mî urîsce, *pentru câ
eû mărturisescû de d'insa, câ lucrările ei
8 sînt rele. Voi să vë suiţi la acéstă serbătore;
eû încă nu mî suiû la acéstă serbătore; *câ
timpulû meû încă nu s'a împlinitû.

9 Şi acestea dîcîndu-li, a rîmasû în Galilea.
10 Êrû suindu-se fraţi lui, atuncea şi elû s'a
suiû la serbătore, nu de faţă, ci ca pe a-
scunsû.

11 Atuncea *Iudeii 'lû căutaû la serbătore,
12 şi dîceaû : Unde este acela ? Şi *murmurû
multû era între poporû despre d'insulû; câ
*unîia dîceaû : Bunû este; alţi dîceaû : Nu,
13 ci amăgesce poporulû. Dară nimenea nu
vorbea de faţă de d'insulû / de frica Iudeilorû.

14 Êrû *fiindû* la jumătatea serbătorei, s'a

suiû Iisusû în templu, şi învîfă. *Şi se mi- 15
raû Iudeii, dîcîndû : Cumû scie acesta carte,
nefiindû învîfătû.

Respuns'a lorû Iisusû, şi a dîsû : *A mea 16
învîfătură nu este a mea, ci a celui ce m'a
trămesû. *De volesce cine-va să facă voia 17
lui, va cunósce din *acéstă* învîfătură, ôre
este de la Dumne-deû, sîu ôre eû vorbescû
de la mine. *Celû ce vorbesce de la sine, 18
caută onôrea sa; êrû celû ce caută onôrea
celui ce l'a trămesû, acesta este adevîratû,
şi nedreptate nu este într'insulû. *Aû nu 19
Moisi v'a datû legea ? şi nimenea din voi
nu ţine legea. *De ce căutaţi să mî omoriţi ?

Respuns'a poporulû, şi a dîsû : *Demonû 20
ai; cine caută să te omóre ?

Respundîndû Iisusû, li-a dîsû : Unû lucru 21
amû făcutû, şi toţi vî miraţi *despre acesta*.
*Deci Moisi v'a datû circumcisiunea; (nu câ 22
este de la Moisi, *ci de la părinti); şi sîm-
bîta circumcideţi pre omû. Dacă omulû 23
primesce circumcisiune sîmbîta, ca să nu
se strice legea lui Moisi, vî mîniaţi ôre pre
mine, pentru câ *amû făcutû omû întregû
sînîtosû sîmbîta ? *Nu judecaţi duple faţă, 24
ci judecaţi *duple* dreptă judecată.

Atuncea dîceaû unîia din Ierusalimiteni : 25
Aû nu este acesta, pre care-lû caută să-lû
omóre ? Dară êocî, elû vorbesce pe faţă, 26
şi nimicû nu-î dîcî; *cunoscut'aû cu adevî-
ratû diregîtorii, câ acesta este în adevîrû
Christosû ? *Dară noi scimû pre acesta de 27
unde este; êrû cândû va veni Christosû, ni-
menea nu scie de unde este.

Atuncea striga Iisusû în templu, învî- 28
fîndû si dîcîndû : *Şi pre mine mî sciţi, şi de
unde sînt sciţi; şi *nu amû venitû de la mine
insu-mî, ci celû ce m'a trămesû *este ade-
vîratû, *pre care voi nu-lû cunósceţi; Êrû 29
*eû 'lû cunoscû; câ de la d'insulû sînt, şi
acela m'a trămesû.

Atuncea /căutaû să-lû prîndă; dară *ni- 30
menea nu şi-a pusû mânele pe d'insulû, câ
ôra lui încă nu venise.

Şi *mulţi din poporû aû credutû într'in- 31
sulû, şi dîceaû : Cândû va veni Christosû, aû
dîră va face mai multe semne de câtû acestea,
cari a făcutû acesta ? Audît'aû Fariseii pre 32
poporû murmurîndû acestea despre d'insulû,
şi Fariseii şi archiereii aû trămesû servi să-lû
prîndă.

v Vers. 44, 45.

y Fapt 5. 30.

z Mat. 16. 16.

Maro. 8. 39.

Luc. 9. 30.

Cap. 1. 49. &

11. 27.

a Luc. 6. 13.

b Cap. 13. 27.

—

Capulû 7.

a Cap. 5. 16, 18.

b Lev. 23. 34.

c Mat. 12. 46.

Maro. 3. 31.

Fapt. 1. 14.

d Maro. 3. 31.

e Cap. 2. 4. &

8. 30.

Vers. 8. 30.

f Cap. 15. 19.

g Cap. 3. 19.

h Cap. 8. 30.

Vers. 6.

i Cap. 11. 56.

j Cap. 9. 16. &

10. 19.

k Mat. 21. 46.

Luc. 7. 16.

Luc. 6. 14.

Vers. 40.

l Cap. 9. 23. &

12. 42. & 19.

53.

m Mat. 13. 54.

Maro. 6. 2.

Luc. 4. 22.

Fapt. 2. 7.

n Cap. 3. 11. &

8. 23. & 12.

49. & 14. 10.

24.

o Cap. 8. 43.

p Cap. 5. 41. &

8. 50.

q Road. 24. 2.

Deut. 33. 4.

Cap. 1. 17.

Fapt. 7. 38.

r Mat. 12. 14.

Maro. 3. 6.

Cap. 5. 16, 18.

& 10. 31, 39.

& 11. 53.

s Cap. 8. 43, 52.

t Lev. 12. 2.

u Fac. 17. 10.

v Cap. 5. 8, 9,

16.

w Deut. 1. 16,

17.

x Prov. 24. 23.

Cap. 4. 15.

Yac. 2. 1.

y Vers. 42.

z Mat. 12. 55.

Maro. 6. 2.

Luc. 4. 22.

a Veđi cap. 8.

14.

b Cap. 5. 43. &

8. 42.

c Cap. 5. 22. &

8. 26.

Rom. 3. 4.

d Cap. 1. 18. &

8. 55.

e Mat. 11. 27.

Cap. 10. 15.

f Maro. 11. 18.

—

Luc. 19. 47. &

20. 19.

Vers. 19.

Cap. 3. 37.

g Vers. 41.

Cap. 3. 20.

h Mat. 12. 23.

Cap. 3. 2. &

8. 30.

i Cap. 12. 33

& 16. 16.

- 33 Atuncea li-a ȕisū Iisusū : 'Încă puĕinū
timpū sūnt cu voi, și *apoī* mergū la celū
34 ce m'a trāmesū. 'Mē veȕi căuta, și nu mē
veȕi afla; și unde sūnt eū, voi nu puteȕi
veni.
- 35 Atunci aū ȕisū Iudeiī între sine : Unde
va sǎ mērgǎ acesta, cǎ noi nu-lū vomū a-
fļa ? nu cumū-va va sǎ mērgǎ la *cel imprǎ-
sciaȕi pr'între pǎgāni, și sǎ înveȕe pre pǎ-
36 gāni ? Ce este cuvēntulū acesta, care a ȕisū :
Mē veȕi căuta, și nu mē veȕi afla, și unde
sūnt eū, voi nu puteȕi veni ?
- 37 Ērū 'în ȕiūa cea de pe urmă, cea mare a
serbătorei, a stătutū Iisusū, și a strigatū,
ȕicēndū : *De insetēzǎ cine-va, sǎ vinǎ la
38 mine și sǎ bee. *Celtū ce crede în mine, pre-
cumū a ȕisū scriptura, °din pāntecelē lui
39 vorū curge riuri de apă viǎ. *Ērū acēsta
a ȕisū elū despre Spiritulū, pre care eraū
sǎ-lū primēscǎ cei ce credū într'însulū; cǎ
Spiritū Sāntū încă nu era, pentru cǎ Iisusū
încǎ nu *se mǎrise.
- 40 Decī mulȕi din poporū auȕindū acestū
cuvēntū, ȕiceaū : Acesta este în adevērū *pro-
41 fetulū. Alȕii ȕiceaū : *Acesta este Christosulū.
Ērū alȕii ȕiceaū : Aū dōrǎ va sǎ vinǎ Chri-
42 stosū 'din Galilea ? *Aū nu a ȕisū scriptura,
cǎ va veni Christosū din semīnȕa lui Da-
vidū, și din cetatea Betlehemū, °unde a fostū
43 Davidū ? Decī *s'a făcutū desbīnare între
44 poporū despre d'însulū. Ērū *uniūa dintr'în-
șilū voīaū sǎ-lū prinȕǎ; darǎ nimenea nu
șī-a pusū mǎnele pe d'însulū.
- 45 Decī aū venitū serviī cǎtrǎ archierōi
și cǎtrǎ Farisei; și acestia li-aū ȕisū : De
46 ce nu l'aȕi adusū ? Respuns'aū serviī : *Nici
odatǎ nu a vorbitū omū așā, cǎ acestū omū.
47 Atuncea li-aū respunsū Fariseiī : Aū dōrǎ și
48 voi v'aȕi amǎgitū ? *Aū dōrǎ a creȕutū în-
tr'însulū cine-va din direȕtorilū sēu din Fa-
49 riseiī ? Darǎ acestū poporū, care nu scie
legea, este blǎstematū.
- 50 ȕis'a lorū Nicodimū, (*care venise la d'în-
51 sulū nōpȕea, fiindū unulū dintr'înșilū) : *Aū
dōrǎ legea nōstrǎ judecǎ pre omū, de nu va
auȕi de la elū mai'nainte, și va cunōsce
52 ce face ? Respuns'aū, și i-aū ȕisū : Aū dōrǎ
și tu escī din Galilea ? Cērcǎ și veȕi; cǎ
°din Galilea nu s'a sculatū profetū.
- 53 Și a mersū fie-care la casa sa.
- 8 **E**ARŪ Iisusū s'a dusū în Muntele Oli-
vilorū.

Femea cea adulterǎ și pērișilū ei.

- Și fōrȕe de demǎnēȕǎ a venitū ērǎ-șī în 2
templu, și totū poporulū a venitū la d'în-
sulū; și șēȕēndū elū, 'i învēȕa.
- Și aū adusū la d'însulū cǎrturarii și Fa- 3
riseiī pre o femeǎ prinsǎ în adulteriu: și
puind'o în meȕilocū, i-aū ȕisū : Înveȕătorule, 4
pre acēstǎ femeǎ o-amū prinsū asupra fap-
tulū, sevǎrșindū adulteriu. *Decī Moisi în 5
lege nī-a ordīnatū, cǎ sǎ se ucidǎ cu petre
unele cǎ aceste; darǎ tu ce ȕici ? Acēsta 6
ȕiceaū, ispitindū-lū; cǎ sǎ aibǎ cu ce sǎ-lū
pērēscǎ. Ērū Iisusū, plecāndu-se josū, scia
cu deȕetulū pe pāmēntū. Și urmāndū ei 7
a-lū întrebā, s'a rēdicatū, și li-a ȕisū : °Celū
ce este fǎrǎ pēcatū între voi, acela āntiū
sǎ arunce pētra asupra ei. Și ērǎ-șī ple- 8
cāndu-se josū, scia pe pāmēntū. Ērū ei 9
auȕindū, și *muștraȕi fiindū de consciinȕa lorū,
eșīaū unulū dupǎ altulū, începēndū de la
cei mai bētrāni pānǎ la cei mai de josū;
și a rēmasū Iisusū singurū, și femea stāndū
în meȕilocū. Și rēdicāndu-se Iisusū, și ne- 10
vēȕēndū pre nimene de cǎtū numai pre fe-
meǎ, i-a ȕisū : Femeǎ, unde-ȕi sūnt pērișilū
tei ? aū nimenea nu te-a condēmnatū ? Ērū 11
ea a ȕisū : Nimenea, Dōmne. ȕis'a Iisusū
ei : *Nici eū nu te condēmnū; du-te, și de a-
cumū *sǎ nu mai pēcătuesci.

*Iisusū urmēzǎ a învēȕa în templu; Iudeiī în mǎ-
niǎ se încērcǎ a-lū omōri.*

- Atunci ērǎ-șī li-a vorbitū Iisusū, ȕicēndū : 12
'Eū sūnt lumina lumēi; celū ce-mī urmēzǎ,
nu va āmbli în întunereȕū, ci va avē lu-
mina vieȕei.
- Decī i-aū ȕisū Fariseiī : °Tu mărturisescī 13
despre tine însu-ȕi; mărturia ta nu este a-
devērātǎ. Respuns'a Iisusū, și li-a ȕisū : De- 14
și eū mărturisescū despre mine însu-mī, *to-
tu-ȕi* mărturia mea este adevērātǎ; cǎ sciū
de unde amū venitū, și unde mergū; ērū
°voi nu sciȕi de unde vinū și unde mergū.
'Voi judecǎȕi duple corpū, 'eū nu judecū pre 15
nimene. Și de voiū și judeca eū, judecata 16
mea este drēptǎ; cǎ *nu sūnt singurū, ci eū,
și Pārintele ce m'a trāmesū. 'Și în legea 17
vōstrǎ este scrisū, cǎ mărturia a dūoi omēni
este adevērātǎ. Eū sūnt unulū ce mărturi- 18
sescū despre mine însu-mī; și *mărturisesce
despre mine și Pārintele ce m'a trāmesū.
- Atunci 'i ȕiceaū : Unde este Pārintele 19

j Osea 5. 6.	o Prov. 18. 4.	r Deut. 18. 15,	Mat. 2. 5.
Cap. 8. 21. &	Isa. 19. 2. &	18.	Luc. 2. 4.
18. 35.	44. 3.	Cap. 1. 21. &	v 1 Sam. 16. 1,
k Isa 11. 12.	Cap. 4. 14.	6. 14.	4.
Isa. 1. 1.	p Isa. 44. 3.	s Cap. 4. 42. &	s Vers. 12.
1 Pet. 1. 1.	Isa. 2. 28.	6. 69.	Cap. 9. 16. &
l Lev. 23. 36.	Cap. 6. 7.	t Cap. 1. 46.	10. 19.
m Isa. 55. 1.	Fapt. 2. 17, 33.	Vers. 52.	y Vers. 30.
Cap. 6. 35.	38.	u Ps. 132. 11.	s Mat. 7. 29.
n Apoc. 22. 17.	q Cap. 12. 16. &	Ier. 23. 5.	s Cap. 11. 42.
Deut. 18. 15.	16. 7.	Mic. 5. 2.	Fapt. 6. 7.

1 Cor. 1. 20,
26. & 2. 8.
b Cap. 3. 2.
c Deut. 1. 17. &
17. 8. etc. &
19. 15.
d Isa. 9. 1, 2.
Mat. 4. 15.
Cap. 1. 46.
Vers. 41.

Capitul 8.
a Lev. 20. 10.
Deut. 22. 22.
9. 5. & 12. 35.
b Deut. 17. 7.
Rom. 2. 1.
c Rom. 2. 2.
d Luc. 9. 56. &
12. 14.
Cap. 3. 17.

e Cap. 5. 14.
f Cap. 1. 4. 5.
9. & 9. 19 &
9. 5. & 12. 35.
26. 46.
g Cap. 5. 31.
h Veȕi Cap. 7.
28. & 9. 29.
i Cap. 7. 24.
j Cap. 3. 17. &

12. 47. & 18.
26.
k Vers. 29.
Cap. 16. 32.
l Deut. 17. 6. &
19. 15.
Mat. 18. 16.
3 Cor. 12. 1.
Ebr. 10. 26.
m Cap. 5. 27.

teu? Respons'a Iisus: "Voi nu știți nici pre mine, nici pre Părintele meu; ° de m'ați sci pre mine, ați sci și pre Părintele meu.

20 Aceste cuvinte a vorbitu Iisus în "visteriă, învățându în templu; dară "nimenea nu l'a prinsu; că "încă nu venise ora lui.

21 Atunci érá-și li-a ăisú Iisus: Eú mergú, și "m'e veți căuta, și "veți muri în păcatele vóstre; unde mergú eú, voi nu puteți veni.

22 Atuncea ăiceau Iudeil: Aú dóră va sá se omóre însu-și, că ăice? Unde mergú eú,

23 voi nu puteți veni? Și li-a ăisú: "Voi sún-teți de josú, eú súnť de susú; "voi súnťeți din lumea acásta, eú nu súnť din lumea a- cásta.

24 "Deci v'amú ăisú, că veți muri în păcatele vóstre; "că de nu veți crede, că eú súnť, veți muri în păcatele vóstre.

25 Atunci i-aú ăisú: Tu cine ești? ăis'a lorú Iisus: Ceea ce amú ăisú voú de la începutú.

26 Multe amú a vorbi și a judeca despre voi; dară "celú ce m'a trámesú este adevératú; și "eú vorbescú lumei cele ce

27 amú auđitú de la d'insulú. Érá ei nu aú înțelesú, că li vorbía despre Părintele.

28 Atuncea li-a ăisú Iisus: Cândú veți "înálťa pre Fiulú omulú, "atuncea veți cunósce, că eú súnť, și "că nu facú nimicú de la mine însu-mi; ci "precumú m'a învăťatú

29 Părintele meu, acestea vorbescú. Și "celú ce m'a trámesú este cu mine; "Părintele nu m'a lăsatú singurú; "că eú facú totú-dé-una cele ce-i súnť plăcute.

30 Acestea vorbindú elú, "mulți aú cređutú 31 într'insulú. Atuncea ăicea Iisus acelorú Iudei, ce cređuserá într'insulú: Dacă rě-

32 máneți în cuvěntulú meu, atuncea discipulú 33 al mei în adevěrú súnťeți; Și veți cunoște adevěrulú, și "adevěrulú v'e va face liberi.

34 Respons'aú lui: "Noi súnťemú semínťa a lui Abraamú, și niměnuí nu amú fostú servi

35 nici o datá; cumú ăicú tu dará: Veți fi liberi? 36 Respons'a Iisus lorú: Adevěrú, adevěrú ăicú voú: "Totú celú ce face păcatú, ser-

37 vulú păcatulú este. Érá "servulú nu rě-máne în casá pururea; dará Fiulú rěmáne

38 pururea. Decí, "dacá v'e va face liberi Fi- 39 iulú, veți fi liberi în adevěrú. Sciú că sún-

40 teți semínťa a lui Abraamú; dară "cántați sá m'e omóriți, pentru că cuvěntulú meu nu

41 încape în voi. "Eú vorbescú ceea ce amú vėđutú la Părintele meu; și voi faceți ceea

42 ce ați vėđutú la părintele vostru.

Respons'aú, și i-aú ăisú: "Abraamú este pă- 39 rintele nostru. ăis'a lorú Iisus: "De ați fi fi

40 al lui Abraamú, ați face faptele lui Abraamú. "Érú acumú căutați sá m'e omóriți pre mine,

41 omulú carele v'amú vorbitú adevěrulú, 'ce de la Dumneđeú amú auđitú; acásta nu a fă-

42 cutú Abraamú. Voi faceți faptele părinte-

43 lui vostru. Atunci i-aú ăisú: Noi nu súnťemú nás- cuți din desfrėnare, "unú părinte avemú, pre

44 Dumneđeú. ăis'a lorú Iisus: "De era Dumneđeú

45 părintele vostru, m'ați fi iubitú pre mine; "că eú amú eșitú și amú venitú de la Dum-

46 neđeú; "nu amú venitú de la mine însu-mi, ci acela m'a trámesú. "Pentru ce nu înțe-

47 legeți cuvěntulú meu? pentru că nu puteți sá auđiți cuvěntulú meu. "Voi súnťeți de la

48 părintele vostru, diabolulú, și postele părin- telú vostru voiți a face. Acela a fostú u-

49 ciđetórú de ómení de la începutú, și "nu a rěmasú în adevěrú, pentru că nu este ade-

50 věrú într'insulú. Cândú vorbesce minciuná, vorbesce dintr'ale sale; că minciunosú este

51 și părinte alú minciunei. Érá mie nu-mi ă5 credeti, pentru că vorbescú adevěrulú. Cine

ă5 d'între voi m'e înfruntá de păcatú? Érá dacá vorbescú adevěrulú, de ce nu-mi cre-

ă5 deti? "Celú ce este de la Dumneđeú, as- ă7 cultá cuvintele lui Dumneđeú; pentru ac-

ă7 căsta voi nu ascultați, pentru că nu súnťeți de la Dumneđeú.

Atunci aú responsú Iudeil, și i-aú ăisú: ă8 Óre nu ăicemú bine, că ești Samaritěnú și

ă8 "ai demonú? Respons'a Iisus: Nu amú demonú, ci ă9

ă9 onorezú pre Părintele meu, și voi m'e des- onorați. Érá "eú nu cantú onórea mea; 50

50 este celú ce cautá și judecă. Adevěrú, a- 51 devěrú ăicú voú: "De va păzi cine-va cu-

51 věntulú meu, nu va vedé mórtea în eternú. Atunci i-aú ăisú Iudeil: Acumú cunos-

52 curámú că ai demonú; "Abraamú a muritú, și profeți; și tu ăicú: De va păzi cine-va

53 cuvěntulú meu, nu va gusta mórtea în e- ternú. Aú dóră tu ești mai mare de câtú

54 părintele nostru Abraamú, care a muritú? și de câtú profeți, cari aú muritú? cine te

54 faci tu pre tine? Respons'a Iisus: "De m'e onorezú în-

54 su-mi, onórea mea nimicú nu este; "este Pă- rintele meu care m'e onóră, despre care voi

n Vers. 55.	& 17. 16.	o Cap. 3. 11.	Isa. 1. 26. &	o Cap. 7. 19.	o Vers. 37.	o Cap. 7. 17.	o Cap. 5. 41. &
Cap. 16. 2.	1 Ioan 4. 5.	/ Cap. 14. 10,	2. 19.	Vers. 40.	/ Vers. 36.	o Mat. 13. 28.	7. 13.
o Cap. 14. 7.	n Vers. 31.	11.	k Lev. 25. 42.	p Cap. 8. 32. &	n Isa. 63. 16. &	1 Ioan 2. 8.	/ Cap. 5. 24. &
p Marc. 13. 41.	y Marc. 16. 16.	g Vers. 16.	Mat. 3. 9.	5. 19. 30. &	64. 8.	b Iuda 6.	11. 26.
q Cap. 7. 30.	s Cap. 7. 28.	k Cap. 4. 24. &	Vers. 39.	14. 10. 24.	Mal. 1. 6.	o Cap. 10. 26.	g Zech. 1. 5.
r Cap. 7. 30.	a Cap. 3. 32. &	5. 30. & 6. 38.	1 Rom. 6. 16,	q Mat. 3. 9.	v 1 Ioan 5. 1.	27.	h Evr. 11. 13.
s Cap. 7. 34. &	15. 15.	/ Cap. 7. 31. &	30.	Vers. 33.	o Cap. 16. 27.	1 Ioan 4. 6.	k Cap. 5. 31.
13. 33.	b Cap. 3. 14. &	10. 42. & 11.	2 Pet. 2. 19.	r Rom. 2. 28.	& 17. 8. 25.	d Cap. 7. 20. &	l Cap. 5. 61. &
t Vers. 24.	12. 32.	45.	o Gal. 4. 30.	& 9. 7.	y Cap. 5. 43. &	10. 20.	16. 14. & 17. 1.
u Cap. 3. 31.	o Rom. 1. 4.	j Rom. 6. 14,	n Rom. 8. 2.	Gal. 3. 7, 29.	7. 23, 29.	Vers 51.	Fapt. 5. 13.
v Cap. 15. 19	d Cap. 5. 19, 30.	18, 22, & 8. 2.	Gal. 5. 1.				

55 **dicеți, că este Dumneдеulă vostru. Dară 'nu-lă cunоscеți; ertă eă 'lă sciă; și de voiă dice, că nu-lă sciă, voiă fi asemenea voiă minciunosă;**
 56 **dară 'lă sciă, și păzescă cuvântulă lui. Abraamă, părintele vostru, * a fostă bucurosă să vedă diăa mea; ' a vedută, și s'a bucuratū.**
 57 **Atunci i-aă dișă Iudeii: Cinci-deci de ani încă nu ai, și ai vedută pre Abraamă?**
 58 **Dis'a loră Iisusă: Adevertă, adevertă dicū voiă: Mai 'nainte de a fi Abraamă, * sūnt eă.**
 59 **Atunci * aă rēdicatū petre să arunce a-supra lui; ertă Iisusă s'a ascunsū, și a eșitū din templu, * mergēndū prin međiloculă loră, și așa a trecutū.**

Iisusă dă vedere sâmbăta la ună orbū, care se cercetēsă aspru de mai marī despre minunea și despre celū ce a făcut' o; elū se scōte din sinagogă pentru mărturisirea cea îndrăsnētă a sa.

9 **SI trecēndū, a vedutū pre ună omū orbū**
 2 **din nascere. Și l'aă întreatū discipulū lui, dicēndū: Rabbi, " cine a pēcătuitū, acesta sēu părințilă lui, de s'a născutū orbū?**
 3 **Respuns'a Iisusă: Nici acesta nu a pēcătuitū, nici părințilă lui; * ci ca să se arete**
 4 **lucrările lui Dumneдеū intr'insulū. " Eă trebue să lucrezū lucrările celui ce m'a trāmesū, până este diăa; vine nōptea, cândū**
 5 **nimenea nu pōte lucra. Până cândū sūnt în lume, * sūnt lumina lumei.**
 6 **Acestea dicēndū, * a scuipatū josū, a făcutū tină din scuipatū, și a unsū ochil orbulū cu tină; Și i-a dișū: Mergī de te spală ' în scāldătōrea Șiloamului, (adecă trāmesū). " Decī s'a dusū, și s'a spālātū, și a venitū vedēndū.**
 8 **ertă vecinilă și cei ce-lū veduseră mai 'nainte, că era orbū, diceaū: Aă nu este**
 9 **acesta celū ce ședea și cersitoria. Unila diceaū: Acesta este; ertă alți: Sēmēnă cu elū; ertă acela dicea: Eă sūnt. Decī 'i di-**
 10 **ceaū: Cumū și s'aă deschisū ochil? Respuns'a acela, și a dișū: " Unū omū, cese numesce Iisusă, a făcutū tină, și a unsū ochil meī, și mī-a dișū: Mergī la scāldătōrea Șiloamului, și te spală: și mergēndū**
 12 **și spālāndu-mē, amū vedutū. Atunci i-aă dișū: Unde este acela? Dis'a: Nu sciū.**
 13 **Adus'aă la Farisei pre celū ce ore-cāndū**
 14 **a fostū orbū. Și era sâmbătă, cândū Iisusă a făcutū tină, și i-a deschisū ochil.**
 15 **Atunci ertă-și l'aă întreatū și Fariseilă, cumū a primitū vedere. Dis'a elū: Tină a pusū pe ochil meī, și m'amū spālātū, și vedū.**

Decī diceaă unila din Farisei: Acestū omū 16 nu este de la Dumneдеū; că nu păzescă sâmbăta. Alți diceaū: " Cumū pōte omū pēcătōsū să facă semne ca aceste? " Și era desbinare între ei. Dis'aă orbulū ertă-și: 17 Tu, ce dicī despre d'insulū, că a deschisū ochil tei? Dis'a elū: * Este profetū.

ertă Iudeilă nu aă cređutū despre d'in- 18 sulū, că a fostū orbū și a primitū vedere, până ce aă chīamatū pre părințilă acestuia ce a primitū vedere. Și i-aă întreatū, di- 19 cēndū: Acesta este fiulū vostru, care voi diceți, că s'a născutū orbū? cumū dară acumū vede? Respuns'aă loră părințilă lui, 20 și aă dișū: Scimū că acesta este fiulū nostru, și că s'a născutū orbū; Dară cumū 21 acumū vede, nu scimū; sēu cine i-a deschisū ochil, nu scimū; elū este în vrēstă, întreatū-lū; elū va vorbi pentru sine-și.

Acestea aă dișū părințilă lui, pentru că 22 'se temeă de Iudei; că deja s'aă înțelesū Iudeilă, că de-lū va mărturisi cine-va a fi 23 Christosū, * să fie scosū din sinagogă. Pentru aceea aă dișū părințilă lui: Elū este în vrēstă, întreatū-lū.

Atunci aă chīamatū a dūoa ōră pre o- 24 multū care fusese orbū, și i-aă dișū: " Dă mārire lui Dumneдеū; * noi scimū, că acestū omū este pēcătōsū. ertă acela a respunsū 25 și a dișū: De este pēcătōsū, nu sciū; una sciū; că amū fostū orbū, și acumū vedū.

Atunci i-aă dișū ertă-și: Ce și-a făcutū? 26 cumū și-a deschisū ochil? Respuns'a loră: 27 V'amū dișū deja, și nu aă auditū; pentru ce ertă-și voiți să auditū? aă dōră și voi voiți să vē faceți discipulū ai lui?

Atuncea l'aă injuratū, și aă dișū: Tu 28 esci discipulū alū acelui; ertă noi sūntemū discipulū ai lui Moisi. Scimū că cu Moisi 29 a vorbitū Dumneдеū; ertă pre acesta * nu scimū de unde este. Respuns'a omulū, și 30 li-a dișū: " Intr'acēsta este minunea, că voi nu sciți de unde este, și elū a deschisū ochil meī. ertă scimū, că " Dumneдеū nu as- 31 cultă pre pēcătōși; ci de se închină cine-va lui Dumneдеū și face voia lui, pre acesta 'lă ascultă. Din eternū nu s'a auditū, 32 ca să fi deschisū cine-va ochil vre-unul orbū din nascere. " De nu arū fi acesta de 33 la Dumneдеū, nu arū putē face nimicū. Respuns'aă, și i-aă dișū: " În pēcate tu te-ai 34 născutū cu totulū, și tu ne înveți pre noi! Și l'aă scosū afară.

Audīt'a Iisusă, că l'aă scosū afară; și 35

j Cap. 7. 28, 29. & Luc. 10. 34. i Ebr. 11. 13. m Esod. 2. 14. lsa. 43. 13. Cap. 17. 5. 24. Col. 1. 17. Apoc. 1. 8. n Cap. 10. 21. & 11. 3. o Luc. 4. 20. Capitul 9. a Vers. 34. b Cap. 11. 4. c Cap. 4. 34. & 5. 19, 20. & 11. 9. & 12. 35. & 17. 4. d Cap. 1. 5, 9. & 3. 12. & 3. 12. 26. 46. e Marc. 7. 23. & 8. 23. f Neom. 3. 15. g Vedī 3 Reg. 5. 14. h Vers. 6, 7. i Vers. 33. Cap. 3. 2.

j Cap. 7. 12, 43. & 10. 19. k Cap. 4. 19. & 6. 14. l Cap. 7. 19. & 12. 42. & 19. 33. Fapt 5. 13. m Vers. 34. Cap. 16. 2. n Ios. 7. 19. 1 Sam. 6. 5. o Vers. 16. p Cap. 8. 14. q Cap. 8. 10. r Iov 27. 9. & 25. 19. Ps. 18. 41. & 34. 15. & 90. 13. Prov. 1. 23. & 15. 29. & 28. 9. lsa. 1. 15. s Ier. 11. 11. & 14. 12. Esec. 8. 13. Mic. 3. 4. Zech. 7. 13. s Vers. 16. & Vers. 2.

aflându-lă, i-a zis: Crezi în "Fiul lui
36 Dumnezeu? Respons'a acela, și a zis. Cine
37 este, domne, ca să cred întru însul. Dis'a
Iisus lui: L'ai vădutu, și "celu ce vorbește
38 cu tine, acela este. Eră elu a zis: Cred, domne; și i s'a închinat.

Vorba domnului nostru despre păstori minciunosi și adevărați, și despre Păstorul cel Bun.

39 Și a zis Iisus: "Spre judecată am venit în această lume, "ca cei ce nu vedu, să veda, și cei ce vedu, să fie orbi.
40 Și au auditu acestea uni'a din Farisei, cari erau cu d'insul, "și i-au zis: Au dora
41 și noi sntem orbi? Dis'a lor Iisus: "De ați fi orbi, nu ați ave păcat; eră acum dicit: Vedem; pentru acesta rămâne păcatul vostru.

10 **A** DEVERŪ, adevăr dicit voi: Celu ce nu intră prin ușă în staulul oilor, ci sare pe aia, acela este fur și hoț.
2 Eră celu ce intră prin ușă este păstorul oilor. Aceluia i deschide portul; și oile ascultă vocea lui, și oile sale le chiamă
4 pe nume, și le scote. Și când scote oile sale, merge înaintea lor; și oile i urmeză; că cunosc vocea lui. Eră unui străin nu i urmeză, ci fug de la d'insul; că nu cunosc vocea străinilor.
6 Acestă parabolă li-a zis Iisus; eră ei nu au înțeles ce erau acelea ce li vorbia.
7 Atunci eră și li-a zis Iisus: Adevăr, adevăr dicit voi: Eu snt ușa oilor.
8 Toți câți au venit mai nainte de mine, snt fur și hoț; dară nu i-au ascultat oile. "Eu snt ușa; prin mine de va intra cine-va, se va mentui, și va intra, și va eși,
10 și va afla păsciune. Furul nu vine de câtă numai să fure, și să junghie, și să părădă; eu am venit, ca să aibă viață, și să o aibă cu prisosință. "Eu snt păstorul celu bun; păstorul celu bun și pune viața sa
12 pentru oi. Dară năimitul și care nu este păstor, căruia nu snt oile ale lui, vede lupul venind, și "lasă oile, și fuge; și lupul le răpesc, și resipește oile. Năimitul fuge, pentru că este năimit, și nu
14 are grijă de oi. Eu snt păstorul celu bun, și cunosc pre ale mele, și snt cunoscut de ale mele. "Precum Părintele
15 mă cunoște, și eu cunosc pre Părintele; și mi pui viața mea pentru oi. Și "alte oi am, cari nu snt din staulul acesta; și

pre acestea trebuie să le aduc, și vor aud vocea mea; "și va fi o turmă și un păstor. Pentru acesta mă iubesc Părintele
17 meu, "pentru că eu mi pun viața mea, ca eră și să o ieu. Nimenea nu o iea de la mine, ci eu o pun însu-mi. Am putere să o pun, "și am putere eră și să o ieu. "Acest ordin am primit de la Părintele meu.

"Deci eră și s'a făcut desbinare între Iudei pentru aceste cuvinte. Și diceau mulți dintr'insii: "Are demon, și este nebun: de ce l'ascultă? Alții diceau: Aceste cuvinte nu snt de demonizat; "pote demon să deschidă ochii orbilor?

Iisus în Ierusalim la serbătorea Innoiei; este întrebat de Iudei; ei l'au acuză de blasfemie, și eră și se încercă a-l prinde.

Si se serba atunci serbătorea innoiei în Ierusalim, "și era ernă. Și amblând Iisus în templu, "și în portul lui Solomon, L'au incunjurat Iudei, și i-au zis: Până când ne ții în înduolă? De ești tu Christosul, spune-ni de față.

Respons'a lor Iisus: Eu zis-v'am, și nu credeți; "lucrările cari eu fac în numele Părintelui meu, acele mărturisesc pentru mine. Dară voi "nu credeți, pentru că nu sunteți din oile mele, precum v'am zis. "Oile mele ascultă vocea mea, și eu le cunosc, și ele mi urmeză. Și li dau viață eternă, și "nu se vor perde în etern; și nimenea nu le va răpi din mâna mea. "Părintele meu, "care mi le-a dat, este mai mare de cât toți; și nimenea nu le pote răpi din mâna Părintelui meu. "Eu și Părintele una sntem.

Atuncea "Iudei eră și au rădicat petre, ca să le arunce asupra lui.

Respons'a lor Iisus: Multe lucrări bune v'am arătat de la Părintele meu: pentru care lucru din acestea aruncați cu petre asupra mea? Respons'au lui Iudei: Pentru lucru bun nu aruncăm cu petre asupra ta, ci pentru blăstem, și pentru că tu, fiind om, "te faci însu-ți Dumnezeu.

Respons'a lor Iisus: "Au nu este scris în legea voastră: Eu am zis, de sntei? Dacă pre acela i-a numit de, "cără cari a fost cuvântul lui Dumnezeu, (și nu se pote strica scriptura); Pre acela "ce Părintele a sântit, și l'a "trămes în lume, voi

" Mat. 14. 33. & 16. 16.
Marc. 1. 1.
Cap. 10. 36.
1 Ioan 5. 13.
" Cap. 4. 26.
" Cap. 5. 22, 27.
Ved. Cap. 3. 17. & 13. 47.
" Mat. 13. 13.

" Rom. 2. 19.
" Cap. 15. 23, 24.
—
Cap. 10.
" Cap. 14. 6.
" Efec. 3. 18.
" Efec. 40. 11.
Isa. 34. 12, 23.

& 37. 34.
Ebr. 13. 20.
1 Pet. 2. 25.
& 5. 4.
" Zech. 11. 16, 17.
" 3 Tim. 2. 19.
" Mat. 11. 27.
" Cap. 15. 13.

" Isa. 56. 8.
" Efec. 37. 22.
" Efec. 2. 14.
1 Pet. 2. 25.
" Isa. 53. 7, 8, 19.
" Ebr. 2. 9.
" Cap. 2. 19.
" Cap. 6. 38. &

15. 10.
Fapt. 2. 24, 32.
" Cap. 7. 43. & 9. 16.
" Cap. 7. 30. & 8. 43, 52.
" Efec. 4. 11.
Ps. 94. 9. &

146. 8.
" Cap. 9. 6, 7, 32, 33.
" Fapt. 3. 11. & 5. 12.
" Cap. 3. 2. & 5. 34.
Vers. 38.
" Cap. 3. 47.

1 Ioan 4. 6.
" Vers. 4. 14.
" Cap. 6. 37. & 17. 11, 13. & 18. 9.
" Cap. 14. 23.
" Cap. 17. 2, 6, etc.
" Cap. 17. 11.

22.
" Cap. 3. 53.
" Cap. 5. 13.
" Ps. 83. 6.
" Rom. 13. 1.
" Cap. 6. 27.
" Cap. 3. 17. & 5. 36, 37. & 8. 43.

diceți că blastemă, 'pentru că a ȃisă, că este
 37 / Fiiu ală lui Dumneđeu? 'De nu facă lucrările Părintelui meu, să nu-mi credeți.
 38 Dară de facă, dacă nu credeți în mine, 'credeți lucrărilor; ca să înțelegeți și să credeți, 'că Părintele este în mine, și eu în el.
 39 / Decă căutaă ăra-și să-lă prinăă; ăru elă
 40 a scăpată din mână loră; Și a mersă ăra-și dincolo de Iordană, în loculă 'unde
 41 Ioană boteza ăntăiă; și a rămasă acolo. Și mulți veniaă la d'insulă, și ȃiceaă: Ioană năci ună semnă nu a făcută, 'ăru tôte căte a ȃisă Ioană despre acesta eraă adevărate.
 42 "Și mulți aă cređută acolo într'insulă.

Inviarea lui Lazăr; ceea ce face pre mulți să cređă în Iisus; dară mai mari se hotăresc să-lă omóre; elă se retrage la Efraimă.

11 **S**I era bolnavă ună omă, anume Lazăr, din Betania, satulă 'Mariei și ală Martei, sora ei. ('Era acea Maria, ce a unsă pre domnulă cu miră, și a stersă picăorele lui cu pėrulă capulă ei, ală cărei frate Lazăr era bolnavă). Decă aă tramesă surorile cătră elă, ȃicendă: Dămne, ăccă, acela pre care iubesă, este bolnavă.
 4 / ăru Iisusă aă ȃicendă, a ȃisă: Acăstă bolă nu este spre mărte, 'ci spre mărtearea lui Dumneđeu, ca să se mărască printr'insa Fiilulă lui Dumneđeu.
 5 Și iubă Iisusă pre Marta, și pre sora ei, și pre Lazăr. Decă aă ȃicendă că este bolnavă, 'a rămasă încă dăoă ȃile în loculă, în care era. Și apoi a ȃisă discipuliloră: Să mergemă ăra-și în Iudea. ȃis'ău lui discipulii: Rabbi, 'acumă te căutaă Iudeii să te uicăă cu petre, și ăra-și mergă acolo?
 9 Responsă Iisusă: Aă nu sânt dăoă-spre-dece ăre în ȃi? / De va ămbla cine-va ȃiua, nu se va potecni, pentru că vede lumina lumăi acesteia. ăru 'de va ămbla cine-va năptea, se va potecni, pentru că nu are lumină.
 11 Acestea vorbindă, apoi li-a ȃisă: Lazăr, amiculă nostru, 'a adormită; dară mergă ca să-lă desceptă. Atuncă aă ȃisă discipulii lui: Dămne, de a adormită, 'i va fi bine.
 13 Dară Iisusă vorbea despre mărtea lui; ăru loră li se părea că vorbește despre dormirea somnului. Atuncea li-a ȃisă Iisusă pe faă: Lazăr a murit; Și mă bucură pentru voi, că nu amă fostă acolo, ca să credeți; dară să mergemă la elă.
 16 Decă a ȃisă Toma, care se numesce gėmėnă, condiscipuliloră ei: Să mergemă și noi, ca să murimă cu elă.

Atuncea venindă Iisusă, a aflată, că era 17 de patru ȃile acumă în mormėntă.

Și era Betania aprăpe de Ierusalimă, 18 ca la cincă-spre-dece stadii. Și mulți din 19 Iudei veniseră la Marta și la Maria, să le mănăăle pentru fratele loră. Atuncea Marta, 20 aă ȃicendă că venise Iisusă, a ăsită spre întimpinarea lui; ăru Maria ședea în casă.

Atuncea a ȃisă Marta cătră Iisusă: Dămne, de ai fi fostă aicea, fratele meu nu ară fi murit; Dară și acumă sciă, că 'oră-căte 22 vei cere de la Dumneđeu, 'ți va da Dumneđeu. ȃis'a ei Iisusă: Fratele tău va învia 23 via. ȃis'a Marta lui: / Sciă că va învia la 24 înviare, în ȃiua cea de pe urmă. ȃis'a ei Iisusă: Eă sânt 'inviarea și 'viăta; 'celă ce crede în mine, de va și muri, va trăi; Și totă celă ce trăesce și crede în mine, nu 26 va muri în eternă; cređi acăsta? ȃis'a lui: 27 Da, dămne; 'credă, că tu escă Christosulă, Fiilulă lui Dumneđeu, celă ce ai venită în lume.

Si acestea ȃicendă, s'a dusă, și a chiămată pre Maria, sora sa, într'ascunsă, ȃicendă: Învețătorulă a venită, și te chiămă. Acea, cumă a aă ȃită, s'a sculată iute, și a 29 mersă la d'insulă. Dară Iisusă încă nu 30 venise în sată, ci era în loculă, unde l'a întimpinată Marta. 'ăru Iudeii, cari eraă cu d'insa în casă și o mănăăău, vėȃendă pre Maria, că s'a sculată iute și a ăsită, i-aă urmată, ȃicendă: Mergă la mormėntă, ca să plăngă acolo.

Atuncea Maria, venindă unde era Iisusă, 32 și vėȃendu-lă, a căđută la picăorele lui, ȃicendă-i: 'Dămne, de ai fi fostă aicea, fratele meu nu ară fi murit. Decă Iisusă, 33 cândă a vėȃută plăngendă, și pre Iudeii, cari veniseră cu d'insa, plăngendă, a suspinată în spirită, și s'a turburată; Și a ȃisă: 34 Unde l'aă pusă? ȃis'ău lui: Dămne, vino, și vėȃi. Și 'a plănsă Iisusă. Atuncea ȃiceaă Iudeii: ăccă, cumă 'lă iubă! ăru unia 37 dintr'insă aă ȃisă: Aă nu putea acesta, 'care a deschisă ochii orbului, să facă și ca acesta să nu mără? Atuncea Iisusă, suspinândă în sine, a mersă la mormėntă. Era pescere, și pėtră era preste d'insa. ȃis'a 39 Iisusă: Rėȃicaă pėtră. ȃis'a lui Marta, sora mortului: Dămne, pute deă; că este mortă de patru ȃile. ȃis'a ei Iisusă: Aă nu ȃi-amă 40 spusă, că, de vei crede, vei 'vedă mărtearea lui Dumneđeu? Și aă rėȃicată pėtră de unde 41 jăcea mortulă.

a Cap. 5. 17, 18.
 Vers. 30.
 f Luc. 1. 35.
 Cap. 9. 35, 37.
 Cap. 15. 34.
 Cap. 5. 36 &
 14. 10, 11.

i Cap. 14. 10,
 11. & 17. 21.
 j Cap. 7. 30, 44.
 & 8. 59.
 k Cap. 1. 23.
 l Cap. 3. 20.
 m Cap. 8. 31. &

11. 45.
 Capitul 11.
 n Luc. 10. 38,
 39.
 o Mat. 28. 7.
 p Marc. 14. 3.

q Cap. 12. 3.
 r Cap. 9. 3.
 Vers. 40.
 s Cap. 10. 40.
 t Cap. 10. 31.
 u Cap. 9. 4.
 v Cap. 12. 35.

w Aza Deut. 31.
 16.
 x Dan. 12. 2.
 y Mat. 9. 24.
 z Fapt. 7. 60.
 1 Cor. 15. 13,
 51.

1 Cap. 9. 31.
 j Luc. 14. 14.
 k Cap. 5. 29.
 l Cap. 5. 31. &
 6. 39, 40, 44.
 m Cap. 1. 4. &
 6. 35. & 14. 6.

Col. 3. 4.
 1 Ioan. 1. 1,
 2. & 5. 11.
 n Cap. 3. 36.
 o Ioan. 5. 10,
 etc.
 p Mat. 16. 16.

Cap. 4. 42, &
 6. 14, 69.
 q Vers. 19.
 r Vers. 21.
 s Luc. 19. 41.
 t Cap. 9. 6.
 u Vers. 4, 23.

Érū Iisusū și-a rădicatū ochii seî în susū, și a ȃisū: Părinte, ȃi mulțumescū, că m'ai
42 ascultatū. Și sciamū, că totū-dé-una mă
ascultū; inse 'pentru poporū, care stă im-
prejurū, amū vorbitū; ca să credă, că tu
43 m'ai trāmesū. Și acestea ȃicēndū, a strig-
gatū cu vōce tare: Lazare, vino afarā?
44 Și a eșitū celū mortū, înfășuratū la mână
și la piciorē cu fașe, și *fața lui era legatā
cu māhramā. ȃis'a lorū Iisusū: Deslega-
ȃi-lū, și-lū lāsati să mērgā!

45 Atuncea mulȃi din Iudeii, cari veniserā
la Maria, *și aū vȃdūtū cele ce a făcutū Ii-
46 susū, aū credūtū într'insulū. Érū unila din
ei aū mersū la Farisei, și li-aū spusū cele
ce a făcutū Iisusū.

47 *Atunci archiereii și Fariseii aū adunatū
sfatū, și ȃiceaū: *Ce facemū noi? că omulū
48 acesta face multe semne; De-lū vomū lāsa
așa, toȃi vorū crede într'insulū; și vorū veni
Romanii, și vorū lua și loculū și poporū
49 nostru. Érū unulū dintr'insii, anume *Caiafa,
fiindū archiereū în anulū acela, li-a ȃisū:
50 Voi nu sciiȃi nimicū; *Nici cugetaȃi, că ni
este de folosū, ca să mōrā unū omū pentru
poporū, și ca să nu să pȃrdā poporū in-
51 tregū. Érū acēsta nu a ȃis'o de la sine;
ci, fiindū archiereū în anulū acela, a pro-
fȃtitū, că era să mōrā Iisusū pentru poporū.
52 *Și nu numai pentru poporū acesta, *ci și
ca să adune într'una fiii lui Dumneȃeū cei
imprāsclāȃi.

53 Și dintr'acea ȃi s'aū sfātuitū, ca să-lū
54 omōre. *Deci Iisusū nu mai āmbli de faȃ
intre Iudei, ci s'a dusū de acolo într'unū
locū aprōpe de pustiiū, într'o cetate, ce se
chiamā *Efraimū; și acolo petrecea cu disci-
puliū seî.

*Iisusū sosește în Betania șese ȃile înainte de pasoi,
și este unsū de Maria; și a dūoa ȃi intrā de
faȃ în Ierusalimā.*

55 /Și eraū aprōpe pascele Iudeilorū; și s'aū
sunitū mulȃi din țērā la Ierusalimū mai na-
56 inte de pasci, să se curāȃescā. *Atuncea că-
utaū pre Iisusū; și stāndū în templu, vorbiā
intre sine: Ce vi se pare? că nu va veni
57 la serbātōre? Érū archiereii și Fariseii dā-
duserā ordinū, ca, de va sci cine-va unde
este, să spunā, ca să-lū prindā.

12 **E**ARŪ cu șese ȃile mai 'nainte de pasci a
venitū Iisusū la Betania, *unde era La-
zarū celū ce fusese mortū, pre care l'a in-
2 viatū din mortī. Și *i-aū făcutū acolo cinā,

și Marta servia; érū Lazarū era unulū din
cel ce ședeatū la mēasă impreună cu d'insulū.

Atuncea *Maria luāndū o litrā cu mirū 3
de nardū adevēratū, de mare preȃū, a unsū
piciorēle lui Iisusū, și a stersū piciorēle lui
cu pȃrulū seî; érū casa s'a implutū de mi-
rosulū mirulū.

Atuncea ȃicea unulū din discipuliū lui, 4
Iuda Iscariotulū alū lui Simonū, care era să-lū
vȃndā: De ce nu s'a vȃndutū acestū mirū 5
dreptū trei sute de denari, și să fie datū
saracilorū? Érū acēsta a ȃisū, nu pentru 6
că se ingrijia de saraci, ci pentru că era
furū, și *avea punga, și purta ce se punea
intr'insa. Atunci a ȃisū Iisusū: Lasā-o; spre 7
ȃiua ingropārei mele a pāzitū acesta. Că 8
*pre saraci pururea ȃi aveȃi cu voi; érū pre
mine nu m'aveȃi pururea.

Deci mulȃime mare din Iudei sciindū că 9
este acolo, a venitū, nu numai pentru Ii-
susū, ci ca să vȃdā și pre Lazarū, /pre care
l'a sculatū din mortī. *Érū archiereii s'aū 10
sfātuitū, ca să omōre și pre Lazarū; *Căci 11
pentru elū mulȃi din Iudei mergeaū, și cre-
deaū în Iisusū.

*Érū a dūoa ȃi mulȃime mare, care ve- 12
nise la serbātōre, aȃdindū că vine Iisusū la
Ierusalimū. A luatū ramuri de finicū, și a 13
eșitū spre intimpinarea lui, și striga; /Osan-
na, bine-cuvētatū /fe regele lui Israelū, care
vine în numele Domnului.

*Și aflāndū Iisusū unū asinū, a ședutū 14
pe elū, precumū este scrisū: 'Nu te teme, 15
fiicā a Sionului: ecȃ, regele teū vine la ti-
ne, ședēndū pe mānzulū asinei. Érū pre 16
acestea *nu le-aū înȃelesū discipuliū lui mai
'nainte; *darā dupā ce s'a mārītū Iisusū, *a-
tuncea și-aū adusū aminte, că acestea eraū
scrise despre elū, și cā acestea l-aū făcutū.

Deci mărturisia poporū, care era cu elū, 17
cāndū a strigatū pre Lazarū din mormēntū,
și l'a sculatū din mortī. /Pentru aceea l'a 18
și intimpinatū poporū; căci a aȃditū că
elū a făcutū acēstā minune. Deci aȃ ȃisū 19
Fariseii între sine: *Vedeȃi, că nimicū nu
folosiȃi? ecȃ, lumea merge dupā d'insulū.

*Nisce Ellini dorescū de a vedē pre Iisusū; vorba
lui la acēstā ocaziune.*

Și *eraū ôre-cari Ellini, din cel *ce se su- 20
iserā să se inchine la serbātōre. Deci a- 21
cestia s'aū apropiatū la Filipū, /care era
din Betsaida Galileei, și l'aū rugatū, ȃi-
cēndū: Domnule, voimū să vedemū pre Ii-

1 Cap. 13. 30.
2 Cap. 30. 7.
3 Cap. 2. 23. &
10. 42. & 12.
11. 13.
4 Ps. 9. 2.
5 Mat. 26. 3.
6 Marc. 14. 1.

7 Luc. 22. 3.
8 Cap. 12. 19.
9 Fapt. 4. 16.
10 Luc. 8. 2.
11 Cap. 13. 14.
12 Fapt. 4. 6.
13 Cap. 13. 14.
14 Is. 49. 6.

15 1 Ioan. 2. 2.
16 Cap. 10. 16.
17 Efez. 2. 14-
17.
18 Cap. 4. 1, 3.
19 & 7. 1.
20 Veȃi 2 Cron.
12. 19.

21 Cap. 2. 13. &
5. 1. & 6. 4.
22 Cap. 7. 11.
23 Vers. 8.
24 —
25 Caputū 12.
26 Cap. 11. 1. 43.

27 Mat. 26. 6.
28 Marc. 14. 3.
29 Luc. 10. 38.
30 Cap. 11. 2.
31 Cap. 14. 29.
32 Mat. 26. 11.
33 Marc. 14. 7.

34 Cap. 11. 43.
35 44.
36 Luc. 16. 31.
37 Cap. 11. 45.
38 Vers. 18.
39 Mat. 21. 8.
40 Marc. 11. 8.
41 Luc. 19. 35.

42 26. etc.
43 f. Ps. 118. 25.
44 26.
45 & Mat. 21. 7.
46 1 Zech. 9. 9.
47 m. Luc. 13. 34.
48 m. Cap. 7. 29.
49 o. Cap. 14. 26.

50 p. Vers. 11.
51 q. Cap. 11. 47.
52 48.
53 r. Fapt. 17. 4.
54 o. 1 Reg. 8. 41.
55 48.
56 Fapt. 8. 27.
57 i. Cap. 1. 44.

22 susu. Venit'a Filipu, și a spusă lui Andrei, și
 23 și ăra-și Andrei și Filipu a spusă lui Iisus.
 24 ăru Iisus li-a respuns, dicendă: "A veni-
 25 tită ăra, ca să se mărescă Fiul omului.
 26 Adeveru, adevăru dicu voii: "Grăuntele de
 27 grău, cădendă pe pământu, de nu va mu-
 28 ri, elu rămâne singur; ăru de va muri, a-
 29 duce multă fruptă. "Celu ce-și iubesce vieța
 30 sa, o va perde; și celu ce-și urêscie vieța
 31 sa în acăstă lume, o va păstra pentru vieța
 32 cea eternă. De-mi servece cine-va, să-mi
 33 urmeze; și unde voi fi eu, acolo va fi și
 34 servulă meu; și de-mi va servi cine-va, 'lă
 35 va onora Părintele meu. "Acumă sufletulă
 36 meu s'a turburat; și ce voi dice? Părinte,
 37 mēntui-mă de ăra acăsta; "dară pentru a-
 38 căsta am venit la ăra acăsta. Părinte,
 39 măresce numele teu.

40 "Atunci a venită voce din ceri, dicendă;
 41 Și 'lamă mărită, și ăra-și 'lă voi mări.
 42 ăru poporul, care sta și audia, dicea:
 43 Tunetă se făcu. Alți dicea: "Ăngeră vorbi
 44 lui. Respuns'a Iisus, și a disu: "Acăstă voce
 45 nu s'a făcută pentru mine, ci pentru voi.
 46 Acumă este judecata acestei lumi; acumă
 47 se va alunga stēpānitorulă acestei lumi. Și
 48 eu de mă voi înălța de la pământu, voi
 49 trage la mine 'pre toți. "ăru acăsta dicea,
 50 însemnandă cu ce mōrte era să mōră.

51 Respuns'a lui poporul: "Noi am auditu
 52 din lege, că Christos rămâne în eternu;
 53 și tu cumă dici: Fiul omului trebuie să
 54 se înalțe? cine este acăstă Fiul al omu-
 55 lui? Atuncea Iisus li-a disu: "Încă pučină
 56 timpă 'este lumina cu voi. 'Ămblați, până
 57 cândă aveți lumina, ca să nu vă cuprină
 58 întunereculă; că celă ce ămbă în întune-
 59 recă nu scie unde merge. Până cândă a-
 60 veți lumina, credeți în lumină, ca să fiți 'fil
 61 al luminei.

62 Acestea a vorbită Iisus, și mergendă,
 63 s'a ascunsă de d'înși.

Necredința Iudeilor.

64 ăru de și făcea atâtea semne înaintea
 65 lor, totă nu credea într'insulă; Ca să se
 66 împlinescă cuvēntulă profetului Isaia, pre
 67 care l'a disu: "Dōmne, cine a credută cu-
 68 vēntulă nostru? și braçulă Domnului, cui
 69 s'a descoperit? Pentru acăsta nu puteau
 70 să credă; căci ăra-și a disu Isaia: "Elu a

orbită ochi lor, și a impetrită ânima lor;
 ca să nu veda cu ochi lor, nici să înțe-
 legă cu ânima, și să se întorcă, ca să-i vin-
 decă. "Acestea a disu Isaia, cândă a v-
 41 dă mărirea lui, și a vorbită despre d'in-
 42 sulă. Înse și din diregători mulți au cre-
 43 dă într'insulă; dară 'pentru Farisei nu-lă
 44 mărturisiau, ca să nu fie scoși din sinago-
 45 gă. "Că ei au iubită onōrea ômenilor mai
 46 multă de câtă onōrea lui Dumnezeu.

47 ăru Iisus a strigat, și a disu: "Celă ce
 48 crede în mine, nu crede în mine, ci în acela
 49 ce m'a tramesă. Și 'celă ce mă vede pre
 50 mine, vede pre celă ce m'a tramesă. "Eu
 51 am venită lumină în lume, ca totă celă ce
 52 crede în mine să nu rămână în întunerec.
 53 Și de aude cine-va cuvintele mele, și nu
 54 crede, "eu nu-lă judecă; că "n'amă venită
 55 să judecă lumea, ci să mēntuiă lumea. "Celă
 56 ce se lepădă de mine, și nu primece cu-
 57 vintele mele, are pre celă ce-lă judecă; "cu-
 58 vēntulă care amă vorbită, acela 'lă va ju-
 59 decă în diia cea de pe urmă. Că "eu nu
 60 amă vorbită de la mine însu-mi, ci Părin-
 61 tele ce m'a tramesă, acela m'a dată ordi-
 62 nă 'ce să dici și ce să vorbescă. Și scii
 63 că ordinulă lui este viētă eternă; deci cele
 64 ce vorbescă eu, precumă m'a disu Părin-
 65 tele, așa vorbescă.

*Iisus spală piciorole discipuliloră săi, elu pre-
 dice că Iuda 'lă va vindă, care atuncea se și
 depărtează.*

66 ăru "mai 'nainte de serbătōrea pasce-
 67 lor, sciindă Iisus, că 'i-a venită ăra,
 68 ca să trecă dintr'acăstă lume cătră Părin-
 69 tele, iubindă pre ai săi, pre cei din lume,
 70 i-a iubită până în sfârșit; Și sfârșindu-se
 71 cina, (cândă "diabolulă acumă puse în â-
 72 nima lui Iuda Iscariotulă ală lui Simonă, ca
 73 să-lă vëndă;) Sciindă Iisus, "că Părintele
 74 i-a dată tōte în mână, și "că a eșit de la
 75 Dumnezeu, și merge la Dumnezeu; 'S'a
 76 sculată de la cină, și și-a pusă vestmin-
 77 tele; și luandă stergară, s'a încinsă. După
 78 aceea a turnată apă în spālătōre, și a în-
 79 cepută a spăla piciorole discipuliloră, și a
 80 le sterge cu stergarulă, cu care era încinsă.

81 Atunci a venită la Simonă Petru; și i-a
 82 disu Petru: Dōmne, "au tu vei să-mi spālă
 83 piciorole? Respuns'a Iisus, și i-a disu: 7

u Cap. 12. 32.	Luc. 12. 50.	6. 12.	Mic. 4. 7.	11.	1 Pet. 1. 21.	a Cap. 8. 38. &	28. 18.
u 17. 1.	Cap. 12. 31.	u Cap. 1. 9. &	u Cap. 1. 9. &	u Cap. 8. 59. &	u Cap. 14. 9.	14. 10.	Cap. 3. 35. &
u 1 Cor. 15. 36.	u Luc. 22. 53.	u 8. 28.	u 8. 12. & 9. 5.	11. 54.	u Cap. 3. 19. &	u Deut. 18. 18.	17. 2.
u Mat. 10. 39.	Cap. 18. 37.	f Rom. 5. 18.	Vers. 46.	u Isa. 53. 1.	8. 12. & 9. 5.	—	Fapt. 2. 36.
u 16. 25.	b Mat. 4. 17.	Ebr. 2. 9.	f Ier. 13. 16.	Rom. 10. 16.	39.	Capitulă 12.	1 Cor. 15. 27.
Marc. 8. 26.	u Cap. 11. 42.	u Cap. 18. 32.	Efes. 5. 8.	u Isa. 6. 9, 10.	Vers. 35. 36.	a Mat. 28. 2.	Ebr. 2. 8.
Luc. 9. 24. &	d Mat. 12. 29.	u Ps. 89. 126, 37.	u Cap. 11. 10.	Mat. 13. 14.	u Cap. 5. 45. &	b Cap. 12. 23. &	u Cap. 8. 42. &
17. 23.	Luc. 10. 18.	u 110. 4.	1 Ioan 2. 11.	p Isa. 6. 1.	8. 15, 26.	17. 1, 11.	16. 28.
y Cap. 14. 3. &	Cap. 14. 30.	Isa. 9. 7. & 35.	1 Luc. 16. 8.	q Cap. 7. 18. &	u Cap. 3. 17.	u Luc. 22. 23.	f Luc. 22. 27.
17. 24.	u 16. 11.	8.	Efes. 5. 8.	q Luc. 10. 16.	y Luc. 10. 16.	u Luc. 22. 23.	u Filip. 2. 7, 8.
1 Tes. 4. 17.	Fapt. 26. 18.	Esec. 27. 25.	1 Tes. 5. 5.	r Cap. 5. 44.	u Deut. 18. 19.	Vers. 27.	u Veți Mat. 3.
u Mat. 26. 38.	2 Cor. 4. 4.	Dan. 2. 44. &	1 Ioan 3. 9—	u Marc. 9. 37.	Marc. 16. 16.	d Mat. 11. 27. &	14.
39.	Efes. 2. 2. &	7. 14, 27.					

Ceea ce faci eu, tu nu scii acum; ¹ dară
8 vei cunoște după acestea. ² Dis'a Petru lui:
Nu vei spăla picioarele mele nici odată. Re-
spuns'a Iisusului: ³ De nu te voi spăla, nu
9 ai parte cu mine. ⁴ Dis'a Simonu Petru lui:
Dă-mne, nu numai picioarele mele, ci și mâ-
10 nele și capul. ⁵ Dis'a Iisusului: Celu spă-
latu nu are trebuință a-și spăla de cât
numai picioarele; fiindu că este curatu totu;
11 și ⁶ voi sunteți curați, dară nu toți. Că ⁷ elu
scia pre celu ce era să-lu vîndă; pentru
aceea a ⁸ disu: Nu toți sunteți curați.
12 Deci după ce a spălatu picioarele lor,
și și-a luat vestimintele sale, ședendă eră-și,
13 li-a ⁹ disu: Înțelegeți ce v'amă făcutu! ¹⁰ Voi
mă chiămați Învățătorulu și Domnulu; și
14 bine diceți, căci sînt. ¹¹ Deci dacă eu, Dom-
nulu și Învățătorulu *vostru*, v'amă spălatu
picioarele, ¹² sînteți dători și voi a spăla u-
nulu altuia picioarele. Că ¹³ v'am datu esem-
plu, ca să faceți precum eu amă făcutu
15 voi. ¹⁴ Adevărū, adevărū dicu voi: Servulu
nu este mai mare de câtu domnulu seū, nici
16 celu tramesu mai mare de câtu celu ce l'a
tramesu. ¹⁵ De sciți acestea, fericiți sînteți,
17 de le veți face. Nu despre voi toți vor-
bescū; sciți pre cari i-amă alesu; ci ca să
împlinescă scriptura: ¹⁶ Celu ce mănăncă cu
mine pâne, a ridicatu contra mea călcăiulu
18 seū. ¹⁷ Acumū vî dicu mai înainte de a se face,
ca *atuncea*, cîndu se va face, să credeți că eu
19 sînt. ¹⁸ Adevărū, adevărū dicu voi: Celu ce
primesce pre care eu voi trame, pre mine
mă primesce; erū celu ce primesce pre mine,
20 primesce pre celu ce m'a tramesu pre mine.
21 ¹⁹ Acestea dicendū Iisusū, ²⁰ s'a turburatu în
spiritū, și a vorbitū lămuritū; Adevărū, a-
devărū, dicu voi, că ²¹ unulu din voi va să
22 mă vîndă. Atuncea discipuli căutaū unulu
la altulu, neînțelegendū despre cine vor-
23 besce. Erū unulu din discipuli seī, pre
care-lu iubia Iisusū, ²² era culcatu pe sinulu
24 seū. Deci Simonu Petru a făcutu semnū
acestuia să întrebe, cine aru fi de care vor-
25 besce. Și acela redămāndu-se pe peptulu
lui Iisusū, i-a ²³ disu: Dă-mne, cine este?
26 Răspuns'a Iisusū: Acela este căruia eu in-
tingendū bucata, o voi da. Și intingendū
27 lui Simonu. ²⁴ Și după ce a luatū bucata, a
întratū într'insulū Satana. Atunci i-a ²⁵ disu

Iisusū: Ce ai să faci, fă mai iute. ²⁶ Erū a-
cēsta nimenea din cei ce ședeau la mēsă
nu a înțelesū pentru ce i-a ²⁷ dis'o. Că unia
29 socotiau, fiindu-că ²⁸ Iuda avea punga, că-i
dice Iisusū: Cumpără cele ce ni trebuiescū
la serbătore, seū ca să deē ce-va saracilorū.
Atunci elū, după ce a luatū bucata, îndată ³⁰
a eșitū; și era ³¹ acumū nōpte.

*Vorba cea de pe urmă a domnului nostru. Temeia
pentru depărtarea lui; făgăduința Mângăitorului.*

Deci eșindū elū, a ³² disu Iisusū: ³³ Acumū ³⁴ 31
s'a măritū Fiulū omulū, și ³⁵ Dumneđu s'a
măritū prin elū. ³⁶ Dacă Dumneđu s'a mă-
ritū prin elū, ³⁷ lū va mări Dumneđu în sine,
și ³⁸ îndată ³⁹ lū va mări. Copiilorū, încă pu-
cînū sînt cu voi; mă veți căuta; ⁴⁰ și, pre-
cumū amū ⁴¹ disu Iudeilorū: Unde eu mergū,
voi nu puteți veni; așa acumū dicu voi.
⁴² Ordinū nou daū voi: Ca să vē iubiți u-
nulu pre altulu; precumū eu v'amū iubitū,
ca și voi să vē iubiți unulu pre altulu. ⁴³ În-
tr'acēsta vorū cunoște toți, că sînteți dis-
cipuli ai mei, de veți avē dragoste între voi.

Disu-i-a Simonu Petru: Dă-mne, unde ⁴⁴ 36
mergi? răspuns'a Iisusū lui: Unde mergū eu,
nu-mi poți urma acumū, erū ⁴⁵ mai pe urmă
mă vei urma. Dis'a Petru lui: Dă-mne, de ⁴⁶ 37
ce nu-ți potū urma acumū? ⁴⁷ Viēta mea ⁴⁸ mī
voi pune pentru tine. Răspuns'a Iisusū lui: ⁴⁹ 38
Viēta ta o vei pune pentru mine? Adevărū,
adevărū ⁵⁰ ți dicu: Nu va cănta cocoșulū,
până ce de trei ori te vei lepēda de mine.

S ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

Dis'a Toma lui: Dă-mne, nu scimū unde
mergi; și cumū putemū să scimū calea?
Dis'a Iisusului: Eu sînt ⁵ calea, ⁶ adevērulū
și ⁷ viēta; ⁸ nimenea nu vine la Părintele, de
cātu numai prin mine. ⁹ De m'ați fi cunos-
cutū pre mine, ați fi cunoscutū și pre Pă-
rintele meū; și de acumū ¹⁰ lū cunōșteți, și
l'ați vēdūtū.

Dis'a Filipu lui: Dă-mne, arētā-ni pre
Părintele, și ni ajunge. Dis'a Iisusului: A-
9

A Vers. 12.
i Cap. 5. 5.
1 Cor. 6. 11.
Efes. 5. 26.
Tit. 2. 5.
Ebr. 10. 22.
Cap. 15. 3.
i Cap. 6. 64.
i Mat. 23. 6, 10.
Luc. 6. 46.
1 Cor. 8. 6. &
12. 3.

Philp. 3. 11.
u Luc. 22. 27.
u Rom. 13. 10.
Gal. 6. 1, 2.
1 Pet. 5. 5.
o Mat. 11. 29.
Philp. 2. 5.
1 Pet. 3. 21.
1 Ioan. 1. 6.
p Mat. 10. 24.
Luc. 14. 18.
Cap. 15. 30.

g Iac. 1. 25.
p Ps. 41. 9.
Mat. 26. 23.
Vers. 21.
e Cap. 14. 29. &
16. 4.
i Mat. 10. 40. &
25. 40.
Luc. 10. 16.
u Mat. 26. 21.
Marc. 14. 18.
Luc. 22. 21.

o Cap. 12. 27.
u Fapt. 1. 17.
1 Ioan. 2. 19.
y Cap. 19. 26. &
20. 2. & 21. 7.
20. 24.
z Luc. 22. 3.
u Cap. 6. 70.
u Cap. 12. 6.
o Cap. 13. 23.
i Cap. 14. 13.
1 Pet. 4. 11.

d Cap. 17. 1, 4-
6.
e Cap. 12. 23.
f Cap. 7. 24. &
8. 21.
g Lev. 19. 13.
Cap. 15. 12.
17.
Efes. 5. 2.
1 Tes. 4. 9.
Iac. 2. 8.
1 Pet. 1. 22.

1 Ioan. 2. 7, 8.
& 3. 11, 23. &
4. 21.
A 1 Ioan. 2. 5. &
4. 20.
i Cap. 21. 18.
2 Pet. 1. 14.
f Mat. 26. 23-
35.
Marc. 14. 29-
31.

Luc. 22. 23.
34.
—
Opusul 14.
u Vers. 27.
Cap. 16. 22.
23.
d Cap. 13. 23.
26.
e Vers. 13. 23.

Fapt. 1. 11.
d Cap. 12. 26.
& 17. 24.
1 Tes. 4. 17.
e Ebr. 9. 8.
f Cap. 1. 11. &
8. 22.
g Cap. 1. 4. &
11. 25.
A Cap. 10. 3.
i Cap. 8. 12.

tăta timpu sînt cu voi, și nu m'ai cunoscută, Filipe? ¹ Celu ce m'a vădută pre mine, a vădută pre Părintele; și cumă dîci: Arătă-ni pre Părintele? Aū nu cređi, că ² eu în Părintele, și Părintele în mine *este*? cuvintele cari eū vî vorbescū, ³ nu *le* vorbescū de la mine; ⁴ erū Părintele, celū ce locuesce în mine; ⁵ acela face lucrările. Credeți mie, că eu în Părintele, și Părintele în mine *este*; ⁶ erū de nu, credeți mie pentru înse-și lucrările.

⁷ Adevărū, adevărū dîcū voūi: Celū ce crede în mine, și acela va face lucrările, cari eū facū; da, va face mai mari de cātū acestea; că eū mergū la Părintele meū.

⁸ Și orî-ce veți cere în numele meū, aceea voūi face; ca să se mărescă Părintele în Fiulū. Orî ce veți cere în numele meū, eū voūi face.

⁹ De mē iubiți, păziți ordinele mele. Și eū voūi ruga pre Părintele, și ¹⁰ altū Mângăiatorū va da voūi, ca să rămānă cu voi în eternū: ¹¹ Spiritulū adevărulū, ¹² pre care lumea nu-lū pōte primi, pentru că nu-lū vede, nici nu-lū cunōsce; ¹³ erū voi ¹⁴ lū cunōceți; ¹⁵ că petrece cu voi, ¹⁶ și va fi în voi. ¹⁷ Nu vē voūi lāsa orfanī; ¹⁸ voūi veni la voi. ¹⁹ Incā pu-
²⁰ cinū, și lumea nu mē va mai vedē; ²¹ erū ²² voi mē veți vedē; ²³ fiindū-cā eū trāescū, și ²⁴ voi veți trāi. ²⁵ Într'acea dî veți cunōsce voi, ²⁶ că ²⁷ eū *sunt* în Părintele meū, și voi în mine, ²⁸ și eū în voi. ²⁹ Celū ce are ordinele mele și ³⁰ le pāzesce, acela *este* care mē iubesce, și ³¹ celū ce mē iubesce, va fi iubitū de Pārin-
tele meū, și eū ³² lū voūi iubi, și mē voūi face cunoscutū lui.

³³ Dis'a cātrā d'insulū Iuda, (nu Iscariotulū): Dōmne, de unde vine, că noūi vei să te are-
³⁴ reți, și nu lumē?

³⁵ Respuns'a Iisusū, și i-a dîsū: ³⁶ De mē iu-
besce cine-va, va pāzi cuvēntulū meū; și ³⁷ Pārintele meū ³⁸ lū va iubi, și vomū veni la elū, ³⁹ și vomū face locașū la d'insulū.

⁴⁰ Celū ce nu mē iubesce, nu pāzesce cuvī-
tele mele; și ⁴¹ cuvēntulū, care aūdiți, nu *este* alū meū, ci alū Pārintelū ce m'a trāmesū.

⁴² Acestea vî dîcū, ⁴³ *incā* fiindū la voi. ⁴⁴ Erū ⁴⁵ / Mângăiatorulū, Spiritulū celū Sāntū, pre
care-lū va trāmete Pārintele în numele meū, ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

¹ Pace lasū voūi, pacea mea daū voūi; nu ² precumū lumea dā, eū daū voūi; ³ să nu se ⁴ turbure ānima vōstrā, nici să se infricoseze. ⁵ Ați aūditū că ⁶ v'amū dîsū: Eū mergū, și vinū ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴

acésta nimenea nu are: ca să-și pună cine-
 14 va vieța sa pentru amicii sei. "Voi sunteți
 15 amicii mei, de faceți câte eu vi dicu. De
 acum nu vă mai dicu servi; că servul nu
 scie ce face domnul său; ci v'amă dișu
 amicii; "că toate câte amă aușit de la Pă-
 16 rintele meu, amă arătat și voui. "Nu voi
 m'ați alesu pre mine; ci eu v'amă alesu pre
 voi; și v'amă rōnduitu, ca să mergeti, și să
 aduceți fructu, și ca să rămână fructul
 17 în numele meu, să vi dee. "Acestea vi dicu,
 ca să vă iubiți unul pre altul.
 18 "De vă urêce lumea, știți că m'a urit
 19 pre mine mai înainte de câtu pre voi. "De
 ați fi din lume, lumea aru iubi pre alu se;
 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 21 și alu vostru. Dară "tote acestea vi voru
 face pentru numele meu, pentru că ei nu
 22 știu pre celu ce m'a tramesu. "De nu ași
 fi venit și nu li-ași fi vorbit, nu aru avé
 23 păcatu; "eră acum nu au cuvântu pentru
 24 păcatul lor. "Celu ce mă urêce, urêce
 și pre Părintele meu. De nu ași fi făcutu
 "lucrări între ei, cari nimenea altul nu a
 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 25 Părintele meu. Dară așa se va împlini cu-
 vântul celu scris în legea lor: "M'a ur-
 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 26 "Eră cându va veni Mângăiatorul, pre
 care eu voi trâmète de la Părintele, adevă
 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 27 rintele, acela va mărturisi despre mine. Încă
 și "voi veți mărturisi, fiindu-că "sunteți cu
 mine de la începutu.
 16 **A**CESTEa v'amă vorbitu, ca "să nu vă
 2 scandalisați. "Ei vă voru scôte din si-
 nagogi; și vine timpul, "ca totu celu ce vă
 3 va ucide, să i se pară că face unu serviciu
 4 lui Dumnezeu. Și "acestea vi voru face,
 pentru că nu au cunoscutu pre Părintele,
 nici pre mine. Însă "acestea v'amă vorbitu,
 ca, dacă va veni timpul, să vi aduceți a-

minte de ele, că eu v'amă spus. Și "a-
 cesteia nu v'amă spus de la începutu, pen-
 tru că eram cu voi.

*Forba cea de pe urmă a domnului nostru — Fă-
 găduință reînnoită de Mângăiatorul și de re-n-
 țercerea lui.*

Dară acum "mergă la celu ce m'a trā-
 mesu, și nimenea din voi nu mă întreabă:
 Unde mergi? Ci pentru că v'amă vorbitu
 acestea, "întristarea a împlut anima voastră.

Dară eu vi dicu adevărul: Vi este de
 folos, ca să mă duc; că de nu mă voi
 duce, "Mângăiatorul nu va veni la voi;
 2 eră de mă voi duce, "lă voi trâmète la
 voi. Și venind acela, va mustra lumea
 3 de păcatu și de dreptate și de judecată:
 "De păcatu, pentru că nu cred în mine;
 4 "De dreptate, "pentru că mergă la Părintele
 5 meu, și nu mă mai vedeți; "De judecată,
 6 pentru că "stăpânitorul acestei lumi s'a
 judecatu.

Încă multe amă a dice, "dară nu puteți
 7 a le purta acum. Eră cându va veni a-
 8 cela, "Spiritul adevărului, "vă va conduce la
 totu adevărul; că el nu va vorbi de la
 sine; ci câte va auzi va vorbi, și vi va vesti
 cele viitoare. Acela mă va mări; că va lua
 9 dintr'al meu, și vi va da în scire. "Tote
 10 câte are Părintele, sânt ale mele; pentru
 11 acésta amă dișu, că va lua dintr'al meu,
 și vi va da în scire.

"Puțin, și nu mă veți vedé; și érá-și pu-
 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 6

situ ora ei; *era* dacă nasce copilul, nu-și
mai aduce aminte de dureri pentru bucu-
22 ria, că s'a născut omul în lume. "Deci și
voi aveți întristare acum; dară *era*-și vă
voi vedea, și *se* va bucura înima voastră, și
23 bucuria voastră nimenea nu o va lua de la
voi. Și într'acea zi nu mă veți întreba ni-
mic. "Adevăr, adevăr ȳicȳi voii: Ori-ce
veți cere de la Părintele în numele meu vi
24 va da. Până acum nȳ aȳ cerutȳ nimic
în numele meu; cereȳ, și veți lua, "ca bu-
curia voastră să fie deplină.
25 Acestea v'amȳ ȳisȳ în parabole; dară
va veni ora, cȳndȳ nu vi voiȳ mai vorbi în
parabole, ci vi voiȳ da în scire lȳmuritȳ
26 despre Părintele. "ȳntr'acea zi veți cere în
numele meu, și nu vi ȳicȳ, cȳ eȳ voiȳ ruga
27 pre Părintele pentru voi: "Cȳ însu-ȳ Pȳ-
rintele vȳ iubeascȳ, pentru cȳ m'aȳ iubitȳ,
și "aȳ creȳutȳ, cȳ amȳ eȳitȳ de la Dumne-
28 deȳ. "Eȳit'amȳ de la Părintele, și amȳ ve-
nitȳ în lume; *era*-ȳ lasȳ lumea, și mergȳ la
Părintele.
29 ȳisȳ aȳ lȳ discipuliȳ: Eȳcȳ, acumȳ vor-
bescȳ lȳmuritȳ, și nu vorbescȳ în parabole.
30 Acumȳ cunȳscemȳ, / cȳ scȳi tȳte, și nu-ȳi tre-
buie, ca sȳ te ȳntrebe cine-va; prin aceste
"credemȳ, cȳ aȳ eȳitȳ de la Dumneȳdeȳ.
31 Rȳspȳns'a lorȳ Iisusȳ: Acumȳ credeȳi ?
32 "Eȳcȳ, vine ora, și acumȳ a sositȳ, ca sȳ
vȳ rȳsȳpiȳi / fie-care la ale sale și sȳ mȳ lȳ-
saȳi singurȳ; / darȳ nu sȳnt singurȳ; cȳ Pȳ-
33 rintele este cu mine. Acestea v'amȳ vor-
bitȳ, ca "in mine sȳ aveȳi pace. "ȳn lume
strimtorare veȳi avȳ; "darȳ ȳndrȳsȳniȳ; "eȳ
amȳ biruitȳ lumea.

Rugȳciunea lȳi Iisusȳ cea meȳlȳocȳtoȳre.

17 **A**CESTEA vorbindȳ Iisusȳ, ȳi-a rȳdicatȳ
ochȳ lȳ cerȳ, și a ȳisȳ; Pȳrinte, "a
venitȳ ora: mȳresce pre Fiilȳ tȳu, ca și
2 Fiilȳ tȳu sȳ te mȳrȳscȳ; "Precumȳ i-aȳ datȳ
putere preste totȳ corpulȳ, ca sȳ deȳ viȳȳȳ
3 eternȳ tuturorȳ celorȳ "ce i-aȳ datȳ. Și "a-
cȳsta este viȳȳȳ cea eternȳ, ca sȳ te cu-
nȳscȳ pre tine, "pre unulȳ adevȳratȳ Dum-
neȳdeȳ, și pre Iisusȳ Christosȳ, / pre care aȳ
4 trȳmesȳ. "Eȳ te-amȳ mȳritȳ pe pȳmȳntȳ;

"amȳ sfȳrȳsitȳ lucrulȳ, / care mȳ-aȳ datȳ sȳ-lȳ
facȳ. Și acumȳ, Pȳrinte, mȳresce-mȳ tu 5
la tine însu-ȳi cu mȳrirea, / care amȳ avutȳ
la tine, mai nȳainte de a fi lumea.

"Eȳ amȳ arȳtatȳ numele tȳu ȳmenilorȳ, 6
/ pre cari mȳ-aȳ datȳ din lume; aȳ tȳi eraȳ,
și mie i-aȳ datȳ, și aȳ pȳzitȳ cuvȳntulȳ tȳu.
Acumȳ aȳ cunȳscutȳ, cȳ tȳte cȳte mȳ-aȳ 7
datȳ sȳnt de la tine. Cȳ cuvintele, "cari 8
mȳ-aȳ datȳ, le-amȳ datȳ lorȳ; și ei le-aȳ
primitȳ; "și aȳ cunȳscutȳ în adevȳrȳ, cȳ amȳ
eȳitȳ de la tine; și aȳ creȳutȳ, cȳ tu mȳ
trȳmesȳ. Pentru acestia mȳ rogȳ; "nu pen- 9
tru lume mȳ rogȳ; ci pentru acestia, pre
cari mȳ-aȳ datȳ, cȳ sȳnt aȳ tȳi. Și tȳte ale 10
mele sȳnt ale tale, și "ale tale sȳnt ale mele;
și m'amȳ mȳritȳ ȳntr'ȳnȳiȳ; "ȳi eȳ nu mai 11
sȳnt în lume; *erȳ* acestia sȳnt în lume, și
eȳ vinȳ la tine. Pȳrinte sȳnte, "pȳzescȳ-i în
numele tȳu, pre cari mȳ-aȳ datȳ, "ca sȳ fie
una, / precumȳ și noi. Cȳndȳ eramȳ cu oȳ 12
în lume, "eȳ "ȳ pȳzȳamȳ în numele tȳu; pre
cari mȳ-aȳ datȳ, i-amȳ pȳzitȳ, "și nimenea
dintr'ȳnȳiȳ nu s'a perdutȳ, "de cȳtȳ numȳ
fiilȳ perdȳrei; / ca sȳ se ȳmplȳnescȳ scrip- 13
tura. *Erȳ* acumȳ vinȳ la tine, și aceste
vorbescȳ în lume, ca sȳ aȳba bucuria mea
deplinȳ ȳntrȳ ei.

"Eȳ li-amȳ datȳ cuvȳntulȳ tȳu; "și lumea 14
i-a uritȳ, pentru cȳ ei nu sȳnt din lume,
"precumȳ eȳ nu sȳnt din lume. Nu mȳ rogȳ, 15
ca sȳ-i iȳi din lume, ci "ca sȳ-i pȳzescȳ de
celȳ rȳu. "Eȳ nu sȳnt din lume, precumȳ 16
nici eȳ nu sȳnt din lume. "Sȳntȳscȳ-i în 17
adevȳrulȳ tȳu; / cuvȳntulȳ tȳu este adevȳrȳ.
"Precumȳ mȳ trȳmesȳ în lume, aȳa și eȳ 18
i-amȳ trȳmesȳ pre ei în lume. "ȳi pentru 19
dȳnȳiȳ eȳ mȳ sȳntȳscȳ, ca și ei sȳ fie sȳn-
ȳȳȳ ȳntr'adevȳrȳ.

ȳi nu numȳ pentru acestia mȳ rogȳ, ci 20
ȳi pentru cei ce vorȳ crede în mine prin cu-
vȳntulȳ lorȳ; / "Ca toȳi sȳ fie una, precumȳ 21
/ tu Pȳrinte în mine și eȳ în tine, ca acestia
sȳ fie una în noi; ca sȳ creȳȳ lumea, cȳ
tu mȳ trȳmesȳ. ȳncȳ și mȳrirea, care mȳ- 22
aȳ datȳ, amȳ datȳ lorȳ; / "ca sȳ fie una, pre-
cumȳ noi sȳntemȳ una. Eȳ ȳntrȳ ei, și tu 23
în mine, / ca ei sȳ fie desevȳrȳȳȳ ȳntr'una, și

z Vers. 6.
y Luc. 24. 41, 52.
Cap. 14. 1, 27.
& 30. 30.
Fapt. 2. 46. &
15. 59.
1 Pet. 1. 8.
z Mat. 7. 7.
Cap. 14. 18. &
15. 16.
a Cap. 15. 11.
b Vers. 23.
c Cap. 14. 21.
d Cap. 3. 18. &
17. 8.
Vers. 30.

e Cap. 13. 3.
f Cap. 21. 17.
g Vers. 27.
h Cap. 17. 8.
i Mat. 26. 31.
j Marc. 14. 27.
k Cap. 20. 10.
l Cap. 8. 29. &
11. 10, 11.
m Isa. 9. 6.
n Cap. 14. 27.
o Rom. 5. 1.
p Efes. 2. 14.
q Col. 1. 20.
r Cap. 15. 19-
21.
s Tim. 2. 12.

u Cap. 14. 1.
v Rom. 8. 37.
w 1 Ioan. 4. 4. &
5. 4.
x —
y Capul 17.
z Cap. 13. 23.
& 13. 28.
a Dan. 7. 14.
b Mat. 11. 27. &
28. 18.
c Cap. 3. 35. &
5. 27.
d 1 Cor. 15. 25.
e Filip. 2. 10.

f Ebr. 2. 8.
g Cap. 6. 37.
h Vers. 9, 9, 24.
i Isa. 53. 11.
j Ier. 9. 24.
k 1 Cor. 8. 4.
l Tes. 1. 9.
m Cap. 3. 34. &
5. 36. 37. & 6.
n 29. 57. & 7. 29.
o & 10. 36. & 11.
p 42.
q Cap. 13. 31. &
14. 13.
r Cap. 4. 34. &
5. 36. & 9. 3.
s & 19. 30.

t Cap. 14. 31. &
15. 10.
u Cap. 1. 1, 2.
v & 10. 30. & 14.
w 9.
x Filip. 2. 6.
y Col. 1. 15, 17.
z Ebr. 1. 3. 10.
a Ps. 22. 22.
b Vers. 26.
c 1 Vers. 2. 9, 11.
d Cap. 6. 27, 39.
e & 10. 29. & 15.
f 19.
g Cap. 8. 28. &
12. 49. & 14. 10.
h Cap. 16. 37.

i Vers. 25. 30.
j 1 Ioan. 5. 19.
k Cap. 16. 15.
l Cap. 13. 1. &
16. 28.
m 1 Pet. 1. 5.
n Iuda 1.
o Vers. 21, etc.
p Cap. 10. 30.
q Cap. 6. 39. &
10. 28.
r Ebr. 2. 13.
s Cap. 18. 9.
t 1 Ioan. 2. 19.
u 1 Pet. 1. 22.
v & 13. 18.
y Ps. 109. 8.

Fapt. 1. 20.
z Vers. 8.
a Cap. 15. 18, 19.
b 1 Ioan. 3. 13.
c Cap. 8. 23.
d Vers. 16.
e Mat. 6. 13.
f Gal. 1. 4.
g Tes. 3. 2.
h 1 Ioan. 5. 18.
i Vers. 14.
j Cap. 15. 3.
k Fapt. 15. 9.
l Efes. 5. 26.
m 1 Pet. 1. 22.
n 2 Sam. 7. 28.
o Ps. 119. 142.

151.
Cap. 3. 40.
z Cap. 20. 21.
a 1 Cor. 1. 3, 50
b 1 Tes. 4. 7.
c Ebr. 10. 10.
d Cap. 10. 16.
e Vers. 11, 22,
23.
f Rom. 12. 5.
g Gal. 2. 8.
h Cap. 10. 28. &
14. 11.
i Cap. 14. 20.
j 1 Ioan. 1. 3. &
3. 24.
k Col. 3. 14.

ca să cunoscă lumea, că tu m'ai trămesu, şi i-ai iubit pre ei, precum m'ai iubit pre mine.

- 24 "Părinte, volesc ca acei, pre cari mi-ai dat, unde sânt eu, să fie şi ei cu mine, ca să vedă mărirea mea, care tu mi-ai dat; "că tu m'ai iubit mai'nainte de întemeierea lumii. Părinte drepte, "lumea nu te-a cunoscut; éru "eu te-am cunoscut; şi "acestia 25 să cunoscut, că tu m'ai trămesu. "Şi li-am făcut cunoscut numele te, şi-l voi mai face cunoscut; ca dragostea, "cu care m'ai iubit, să fie într'înşii, şi eu întru ei.

Iisus se prinde şi se duce înaintea lui Anna şi lui Caiafa. Petru se lepădă de d'insulă.

- 18 **A**CESTEA vorbindu Iisus, "a eşit cu discipulii sei dincolo de "pêrélul Kedron, unde era o grădină, în care a intrat cu discipulii sei.

- 2 Şi scia şi Iuda, cel ce l'a vândut, locul; "că de multe ori se aduna acolo Iisus cu discipulii sei. "Atuncea Iuda, luându cohorta şi servii de la archierei şi de la Farisei, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme.

- 4 Éru Iisus sciind tôte cele ce erau să vină asupra lui, eşind, li-a dis: Pre cine căutaţi? Respons'au lui: Pre Iisus Nazarinénul. Dis'a loré Iisus: Eu sânt. Şi era şi Iuda, cel ce-l vîndea, cu d'înşii. Deci după ce li-a dis: Eu sânt, s'au întors înapoi, şi a cădută jos.

- 7 Şi érá-şi l'a întrebat: Pre cine căutaţi? 8 Dis'au ei: Pre Iisus Nazarinénul. Respons'a Iisus: V'am spus, că eu sânt, deci, de mă căutaţi pre mine, lăsaţi pre acestia să se ducă: Ca să se împlinescă cuvântul, ce el a dis: "Pre cari i-ai dat mie, nu am perdut dintr'înşii nici pre unul.

- 10 "Atuncea Simonu Petru, avându sabiă, a scos'o, şi a lovit pre servul archiereului, şi i-a tăiat urechia lui cea dreptă. Numele servului era Malcu. Atunci a dis Iisus lui Petru: Bagă sabiă ta în tégă; "paharul, care mi-a dat Părintele, au nu-l voi bé?

- 12 Atuncea cohorta şi căpitenia şi servii Iudeilor au prinsu pre Iisus, şi l'au legat: 13 Şi l'au dus mai întăiu la "Anna; că era socru lui Caiafa, care era archiereu în anul acela. "Şi era Caiafa cel ce a sfătuit pre Iudei, că este de folos să móră un om pentru popor.

"Éru Simonu Petru urma lui Iisus, şi 15 cela-l-altu discipul; acelu discipul era cunoscut archiereului, şi a intrat împreună cu Iisus în curtea archiereului. "Éru Petru 16 a statut la uşă, afară. Atunci a eşit cela-l-altu discipul, care era cunoscut archiereului, şi a vorbit cu portăresa, şi a dus în intru pre Petru. Atuncea serva portăresă a'dis lui Petru: Nu cumă-va şi tu esci din discipulii acestui om? Elu dicea: Nu sânt.

Şi sta servii şi cei cari făcuseră foc, 18 că era frig, şi se încăldea; şi Petru sta cu d'înşii încălându-se.

Intr'acestea archiereul a întrebat pre 19 Iisus de discipulii lui şi de învăţătura lui. Respons'a Iisus lui: "Eu am vorbit lumii în faţă; eu totu-dé-una am învăţat în sinagogă şi în templu, unde toţi Iudei se adună; şi într'accunsu nu am vorbit nimic. Ce mă întrebi? întreabă pre cei ce 21 au auzit ce li-am vorbit; éccé, acestia sciú cele ce am vorbit eu.

Şi acestea dicend elu, unul din servii 22 ce sta înainte, "a palmuit pre Iisus, dicend: Aşa respunđi archiereului? Respons'a Iisus lui; De am vorbit rău, mărturisesce de rău, éru de am vorbit bine, pentru ce mă baţi? "Éru Anna l'a tramesu 24 legat la Caiafa, archiereul.

Éru Simonu Petru sta, şi se încăldea. 25 "Deci disera lui: Nu cumă-va şi tu esci din discipulii lui? *Éru elu a tăgăduit, dicend:* Nu sânt. Dară unul din servii archiereului, fiind rudă a celui ce i-a tăiat Petru urechia, a dis: Au nu te-am vedut eu în grădină cu d'insul? Atuncea Petru 27 érá-şi a tăgăduit; şi "îndată a cântat coşul.

Iisus înaintea lui Pilat, care-lu dice nevinovat, şi caută a-l scăpa, dară în sfârşit l'u dă la mórte.

"Atuncea aduseră pre Iisus de la Caiafa 28 în pretoriu, şi era demănătă; dară "ei nu au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, fiindcă-aveau să mănânce pascele.

Dreptă aceea Pilat a eşit la ei, şi a 29 dis: Ce pêră aduceţi asupra omului acestuia? Respons'au, şi i-au dis: De nu 30 aru fi acesta făcător de rele, nu l'am fi dat ţie. Atuncea Pilat li-a dis: Lu- 31 aţi-l voi, şi judecaţi-l duple legea voastră. Deci i-au dis Iudei: Nu ni este iertat să omorim pre nimenea. "Ca să se impli- 32

Cap. 13. 26. & 14. 3. 1 Tes. 4. 17. Vers. 5. Cap. 15. 21. & 16. 2. Cap. 7. 29 & 8. 56. & 10. 15. Cap. 16. 27.

Vers. 8. Cap. 15. 15. Vers. 6. Cap. 15. 9. Capul 18. Mat. 26. 36. Marc. 14. 32.

Luc. 22. 39. & 3 Sam. 15. 23. Luc. 21. 37. & 32. 39. Mat. 26. 47. Marc. 14. 43. Luc. 22. 47. Fapt. 1. 16. Cap. 17. 12.

Mat. 26. 51. Marc. 14. 47. Luc. 22. 49. 50. Mat. 30. 22. & 26. 39. 43. Vezi Mat. 26. 57.

Luc. 3. 2. Cap. 11. 50. Mat. 26. 58. Marc. 14. 54. Luc. 22. 54. Mat. 26. 69. Marc. 14. 66. Luc. 22. 54.

Mat. 26. 55. Luc. 4. 15. Cap. 7. 14. 26. & 8. 2. Ier. 20. 2. Fapt. 23. 3. Mat. 26. 57. Mat. 26. 69.

71. Marc. 14. 69. Luc. 22. 58. Mat. 26. 74. Marc. 14. 72. Luc. 22. 60. Cap. 13. 38. Mat. 27. 2.

Marc. 15. 1. Luc. 23. 1. Fapt. 3. 12. & Fapt. 10. 28. & 11. 2. Mat. 20. 19. Cap. 12. 32. 33.

nescă cuvântul lui Iisus, carele a ȋis, însemnându cu ce mörte era să mörä.

- 33 * Atuncea Pilatü 6rä-și a întratü în pre-
toriu, și a ȋiamatü pre Iisus, și i-a ȋisü:
34 Tu ești regele Iudeilorü? Respons'a Iisusü
lui: De la tine ȋiciö ac6sta, s6u ȋi-aü spusü
35 altü despre mine? Respons'a Pilatü: Äu
dörä sânt Iudeü? Poporulü teü și archie-
36 reiü te-aü datü mie; ce ai făcutü? * Respons'a
Iisusü: * Imp6rätia mea nu este dintr'ac6st6
lume; dac6 imp6rätia mea arü fi dintr'ac6st6
lume, apoi servii mei s'arü lupta, ca sä nu
fiü datü Iudeilorü; 6r6 acum6 imp6rätia
37 mea nu este de aicea. Deci i-a ȋisü Pi-
latü: Äu rege ești tu? Respons'a Iisusü:
Tu ȋiciö; c6 rege sânt eü. Spre ac6sta
m'amü n6scutü, și spre ac6sta amü venitü
în lume, ca sä mărturisescü adev6rulü. Totü
celü ce * este din adev6r, ascult6 v6cea mea.
38 Ȋis'a Pilatü lui: Ce este adev6rulü?

- Ȋi ac6sta ȋic6ndü, 6rä-și a eșitü la Iu-
dei, și li-a ȋisü: * Eü nu aflü nicö o vin6
39 într'insulü. * Dar6 aveȋi datin6, ca sä vi
liberezü pre unulü la pasci; decö voiȋi sä
40 vi liberezü pre regele Iudeilorü? * Atuncea
toȋi 6rä-și äü strigatü, ȋic6ndü: Nu pre a-
cesta, ci pre Barabba. * 6r6 Barabba era hotü.

- 19 **A** TUNCEA * luändü Pilatü pre Iisus, l'a
2 bicuitü. Ȋi ostașii impletindü cunun6
de spinö, äü pus'ö pe capulü lui, și l'aü im-
3 br6catü în vestm6ntü de purpur6, Ȋi dice6u:
Bucur6-te, regele Iudeilorü! Ȋi-lü p6lmuiaü.

- 4 Atuncea Pilatü 6rä-și a eșitü afar6, și li-a
ȋisü: Ecöc, 'l6 aducü voüi afar6, * ca sä cu-
n6sceȋi, c6 nu aflü nicö o vin6 într'insulü.
5 Atuncea Iisusü a eșitü afar6, purt6ndü cu-
nuna de spinö și vestm6ntulü de purpur6.
6 * Ȋi Pilatü li-a ȋisü: Ecöc omulü! 6r6 archie-
reiü și servii v6ȋ6ndü-lü, äü strigatü, ȋic6ndü:
Crucific6-lü, crucific6-lü. Ȋis'a lorü Pilatü:
Luatü-lü voi, și-lü crucificaȋi; c6 eü nu aflü
7 nicö o vin6 într'insulü. Respons'aü Iudeii
lui: * Lege avemü, și duple legea nöstr6 i
se cuvine sä mör6, pentru c6 * s'a făcutü in-
su-și Fiiü alü lui Dumneȋ6u.

- 8 Decö Pilatü, aüdindü ac6stü cuv6ntü, mai
9 multü s'a temutü. Ȋi 6rä-și intr6ndü în pre-
toriu, a ȋisü lui Iisusü: De unde ești tu?
10 6r6 Iisusü nu i-a responsü. Atuncea Pi-
latü i-a ȋisü: Mie nu-mi vorbesci? äü nu
sciö, c6 amü putere sä te crucificü, și amü
11 putere sä te liberezü? Respons'a Iisusü:
* Nu ai av6 nicö o putere asupra mea, de nu

ȋi-arü fi fostü datü de susü: de aceea celü
ce m'a datü ȋie, mai mare p6catü are.

Din acelu timpü c6uta Pilatü sä-lü li- 12
bereze; 6r6 Iudeii strig6u, ȋic6ndü: * De vei
libera pre acesta, nu ești amicü Cesarului;
* totü celü ce se face in-su-și rege, se rescöl6
asupra Cesarului. 6r6 Pilatü aüdindü ac6stü 13
cuv6ntü, a scosü afar6 pre Iisusü, și a șe-
ȋutü pe scaunü de judecat6, în loculü ce
se ȋiam6 Litostratonü, 6r6 evreesce, Gab-
bata. Ȋi * era ȋiüna cea de d'inaintea pasce- 14
lorü, și öra ca la a șesea; și a ȋisü Iudei-
lorü: Ecöc regele vostru! 6r6 ei äü strig6 15
gatü: ie-lü, ie-lü, crucific6-lü! Ȋis'a Pilatü
lorü: Sä crucificü pre regele vostru? Re-
spons'aü archiereii: * Nu avemü rege de c6t6
numai pre Cesarulü. * Decö l'a datü lorü la 16
crucificare.

Crucificarea.

Ȋi äü luatü pre Iisus, și l'aü dusü.

* Ȋi duc6ndü-și crucea sa, * a eșitü la lo- 17
culü ce se ȋiam6 alü C6p6ȋinei, care se
ȋice evreesce Golgota; Aicea l'aü crucifi- 18
catü, și impreun6 cu elü altü döoi, de o
parte și de alta, și în meȋilöc6 pre Iisus.

* 6r6 Pilatü a scrisü titlu, și l'a pus6 pe cru- 19
ce. Ȋi era scrisü: IISUSÜ NAZARINENULÜ
REGELE IUDEILORÜ. Decö mulȋ din Iu- 20
dei äü cetitü ac6stü titlu; c6 loculü unde s'a
crucificatü Iisusü era apröpe de cetate, și
era scrisü evreesce, ellinesce și latinesce.
Atunci archiereii Iudeilorü äü ȋisü lui Pi- 21
latü: Nu scrie: Regele Iudeilorü; ci c6 elü
a ȋisü: Eü sânt Regele Iudeilorü. Respon- 22
s'a Pilatü: Ceea ce amü scrisü, amü scrisü.

* 6r6 ostașii, cândü äü crucificatü pre 23
Iisusü, äü luatü vestmintele lui, și le-aü fă-
cutü patru p6rȋi, fie-c6rui östașü o parte; äü
luatü și chitonulü. Ȋi chitonulü era necu-
sutü, țesutü de susü preste totü. Decö äü 24
ȋisü intred'inșii: Sä nu-lü sf6ș6ci6mü, ci sä
arunc6mü sorȋi pentru d'insulü, alü c6ruia
va fi; ca sä se implin6sc6 scriptura, ce ȋi-
ce: * Imp6rȋit'6u vestmintele mele lorü-și, și
pentru chitonulü meü äü aruncatü sorȋi.
Acestea äü făcutü östașii.

* 6r6 lüng6 crucea lui Iisusü sta muma 25
lui și sora mumei lui, Maria a lui * Cleopa,
și Maria Magdalena. Ȋi Iisusü v6ȋ6ndü pre 26
muma sa, și * pre discipululü ständü pre care
iubia, a ȋisü mumei sale: * Feme6, ecöc fi-
ulü teü! Apoi a ȋisü discipulului: Ecöc 27

u Mat. 27. 11.	& 4. 6.	Opusl6 19.	d Lev. 24. 16.	Cap. 7. 30.	Luc. 23. 24.	Ebr. 13. 12.	r Mat. 27. 55.
v 1 Tim. 6. 13.	s Mat. 27. 24.	e Mat. 26. 65.	e Mat. 26. 65.	h Luc. 23. 2.	m Mat. 27. 31.	o Mat. 27. 37.	Marc. 15. 40.
w Dan. 2. 44. &	Luc. 23. 4.	Cap. 5. 18. &	Cap. 5. 18. &	i Fapt. 17. 7.	n Marc. 15. 38.	p Marc. 15. 38.	Luc. 23. 49.
7. 14.	Cap. 19. 4. 6.	27. 26.	10. 33.	j Mat. 27. 63.	Marc. 15. 21.	Luc. 23. 38.	s Luc. 24. 18.
Luc. 12. 14.	a Mat. 27. 15.	Marc. 15. 15.	f Isa. 53. 7.	k Fapt. 49. 10.	22.	p Mat. 27. 35.	t Cap. 15. 23.
Cap. 6. 15. &	Marc. 15. 6.	Luc. 18. 33.	Mat. 27. 12.	l Mat. 27. 26.	Luc. 23. 26.	Marc. 15. 24.	u 30. 2. & 31
8. 15.	Luc. 23. 17.	b Cap. 18. 38.	14.	m Mat. 27. 31.	33.	Luc. 23. 24.	v 30. 24.
y Cap. 8. 47.	b Fapt. 3. 14.	Vers. 6.	g Luc. 22. 53.	Marc. 15. 15.	n Num. 15. 36.	q Ps. 22. 18.	w Cap. 2. 4.
1 Ioan. 3. 19.	c Luc. 23. 19.	c Fapt. 3. 13.					

muma ta! Și dintr'aceea oră a luat'o discipululă acela "intr'ale sale.

- 28 După aceea sciindū Iisusū, că tôte s'au sfârșitū, "ca să se împlinescă scriptura, a
29 ȃisū: Mi-i sete. Și era acolo unū vasū plinū de oȃetū; ȃrū "ei împlendū unū burete de oȃetū, și puindu-lū în isopū, l-au adusū la gura lui. Decī Iisusū, cândū a luatū oȃetulū, a ȃisū: "S'a sfârșitū; și plecādu-și capulū, și-a datū sufletulū.

Ingroparea.

- 31 ȃrū Iudei, "ca să nu rămānă pe cruce trupurile sāmăbāta, "fiindū-cā era vineri, (cā ȃiua sāmăbātei aceleia era mare,) aū rugatū pre Pilatū să li se sdrobescă fluierile, și să se rȃdice. Decī aū venitū ostașii, și aū sdrobotū fluierile celui d'ântēiū, și celui-l-altū ce s'a crucificatū cu elū. ȃrū venindū la Iisusū, și vȃdȃndū că murise deja, nu i-au sdrobotū fluierile; Ci unulū din ostașii a impunsū cu sulitā cōsta lui; și îndatā "a eșitū sānge și apă.
35 Și celū ce a vȃdȃtū a mărturisitū, și mărturia lui este adevēratā; și acela scie, că ȃicea adevērate, ca și voi să credeȃi.
36 Cā acestea s'au făcutū, "ca să se împlinescă scriptura: Osū nuse va sdrobi dintr'in-sulū. Și ȃrā-și altā scripturā ȃice: "Vorū vedē pre care l-au impunsū.
38 "ȃrū după acestea Iosefū din Arimatia, fiindū și elū discipulū alū lui Iisusū, darā intr'ascunsū "pentru frica Iudeilorū, a rugatū pre Pilatū, ca să iee trupulū lui Iisusū; și a datū voitā Pilatū. Decī a venitū, și a luatū trupulū lui Iisusū. A venitū și "Nicodimū, celū ce mai 'nainte venise la Iisusū nōptea, aducēndū amestecăturā de smirnā și de aloe, ca o sutā de litre. Atuncī aū luatū trupulū lui Iisusū, și 'l-au înfășuratū în giulgiuri cu miresme, precumū este datina Iudeilorū a ingropa.
41 ȃrū în loculū unde s'a crucificatū era grādinā, și în grādinā mormēntū noū, în care nimenea nicī o datā nu a fostū pusū.
42 "Decī acolo aū pusū pre Iisusū, "pentru că era vinerea Iudeilorū, și aprōpe mormēntulū.

Arȃtările domnului nostru discipulilorū sei după înviarea lui.

- 20 **I**N "ȃiua d'ântēiū a septēmānei de demānētā, încă fiindū intunerecū, a venitū Maria Magdalena la mormēntū, și a vȃdȃtū

pȃtra luatā de la mormēntū. Atuncī ea a alergatū, și a venitū la Simonū Petru, și la "celū-l-altū discipulū, pre care-lū iubia Iisusū, și li-a ȃisū: Aū luatū pre Domnulū din mormēntū, și nu scimū unde l'au pusū.

"Decī a eșitū Petru și celū-l-altū discipulū, și veniaū la mormēntū. ȃrū amindūoi a-lergaū împreună, și celū-l-altū discipulū a alergatū înainte, mai curēndū de cātū Petru, și a venitū mai āntēiū la mormēntū. Și plecādu-se, a vȃdȃtū "giulgiurile jȃcēndū; darā nu a intratū. Atuncī a venitū și Simonū Petru urmādu-i, și a intratū în mormēntū, și a vȃdȃtū giulgiurile jȃcēndū; Și "pānza, care a fostū pe capulū lui, nu jȃcēndū cu giulgiurile, ci deosebī invȃlătucitā intr'unū locū. Atuncī a intratū și celū-l-altū discipulū, care venise āntēiū la mormēntū, și a vȃdȃtū, și a creȃutū. Cā încă nu sciaū "scriptura, că elū trebuiā să se scoāe din morȃi. Atuncea discipulū s'au dusū ȃrā-și la ai sei.

"ȃrū Maria sta afarā la mormēntū plāngēndū; și plāngēndū, s'a plecatū, și a cōutatū în mormēntū; Și a vȃdȃtū dūoi āngeri în vestmintē albe, ședēndū unulū de cātrā capū și altulū cātrā piciorē, unde jȃcuse corpulū lui Iisusū. Și i-au ȃisū acela: Femeā, de ce plāngi? ȃis'a lorū: Aū luatū pre domnulū meū, și nu sciū unde l'au pusū. "Și acestea ȃicēndū, s'a întorsū inapoi, și a vȃdȃtū pre Iisusū stāndū; și nu scia, că este Iisusū. ȃis'a ei Iisusū: Femeā, de ce plāngi? pre cine cauȃi? ȃrū ea pȃrēndu-i-se, că este grādinarulū, i-a ȃisū: Domnule, de l'ai luatū tu, spune-mi unde l'ai pusū, și eū 'lū voitū lăa. ȃis'a ei Iisusū: Maria! Ea întorcēndu-se, i-a ȃisū: Rabbuni! ce se ȃice, învȃțătorule. ȃis'a ei Iisusū: Nu te atinge de mine; că încă nu m'amū suitū la Pārintele meū; ci mergi la "fraȃii mei, și li spune: "Mē suiū la Pārintele meū, și Pārintele vostru, și la "Dumneȃeulū meū, și Dumneȃeulū vostru.

"A venitū Maria Magdalena, dāndū în scire discipulilorū, că a vȃdȃtū pre Domnulū, și cā a ȃisū ei acestea.

"Apoi intr'aceea sȃrā, aȃecā în ȃiua āntēiā a septēmānei, cândū ușele erau închise, fiindū discipulū adunaȃi, pentru frica Iudeilorū, venit'a Iisusū, și a stȃtutū în meȃlocū, și li-a ȃisū: Pace voitū. Și acēsta ȃicēndū, li-a arȃtatū mānele și cōsta sa; "atuncea s'au bucuratū discipulū, vȃdȃndū

v Cap. 1. 11. &
16. 32.
u Pa. 69. 31.
y Mat. 27. 48.
z Cap. 17. 4.
a Marc. 15. 42.
b Deut. 31. 23.
c Vers. 43.

c 1 Ioan. 5. 6, 8.
d Heod. 13. 46.
e Num. 9. 12.
f Pa. 34. 30.
g Pa. 22. 16, 17.
h Zech. 12. 10.
i Apoc. 1. 7.
j Mat. 27. 57.

Marc. 15. 42.
Luc. 23. 50.
g Cap. 9. 22. &
12. 42.
h Cap. 3. 1, 2.
i & 7. 50.
j Fapt. 5. 6.

j Isa. 62. 9.
k Vers. 31.
—
Opusul 30.
a Mat. 28. 1.
b Marc. 16. 1.

Luc. 24. 1.
b Cap. 13. 23.
c & 19. 26. &
21. 7, 30, 34.
d Luc. 24. 12.
e Cap. 19. 40.
f Cap. 11. 44.

f Pa. 16. 10.
g Fapt. 2. 25—
31. & 13. 34.
h 25.
i Marc. 16. 5.
j Mat. 28. 9.
k Marc. 16. 9.

l Luc. 24. 16.
m 31.
n Cap. 21. 4.
o Pa. 32. 23.
p Mat. 28. 10.
q Rom. 8. 29.
r Ebr. 2. 11.

s Cap. 16. 23.
t Efec. 1. 17.
u Mat. 28. 10.
v Luc. 24. 10.
w Marc. 16. 14.
x Luc. 24. 36.
y 1 Cor. 15. 5.

- 21 pre Domnul. *Eră Iisusă érá-și li-a ăisă:* Pace voii: *"precumă m'a trămesă Părintele,*
 22 *asa eă trămetă pre voi. Și acésta dicendă,*
 23 *a suflătă asupra loră, și li-a ăisă: Luați*
 24 *Șpirită Sântă: "Căroră veți ierta păcatele,*
 25 *li se voră ierta; și căroră li veți ținé, voră*
 26 *fi ținute,*
 27 *Eră Toma, unulă din cei două spre-dece,*
 28 *care se ăice gémănă, nu era cu d'insăi,*
 29 *cândă a venită Iisusă. Decă cei-l-ălți disci-*
 30 *pulă i-aă ăisă: Vădurămă pre domnulă.*
 31 *Eră elă li-a ăisă: De nu voii vedé în mâ-*
 32 *nele lui semnulă cueloră, și de nu voii pune*
 33 *degetulă meă în semnulă cueloră, și de nu*
 34 *voii pune mâna mea în cósta lui, nu voii*
 35 *crede.*
 36 *Și după optă ăile érá-și erauă în lă-întru*
 37 *discipulă lui, și Toma cu d'insăi; venită*
 38 *Iisusă, fiindă ușele încuiete, și a stătută în*
 39 *medilocă, și a ăisă: Pace voii! Atuncă*
 40 *a ăisă lui Toma: Adă-ți încóce degetulă*
 41 *teă, și veți mânele mele; și adă mâna ta,*
 42 *și o pune în cósta mea; și nu fi necredin-*
 43 *ciosă, ci credinciosă. Și a respunsă Toma,*
 44 *și i-a ăisă: Domnulă meă și Dumneđulă*
 45 *meă! ăisă Iisusă lui: Toma, pentru că*
 46 *m'ai văđută, ai cređută; fericiți sânt cei ce*
 47 *nu aă văđută, și totă aă cređută.*
 48 *"Și multe alte semne a făcută Iisusă în-*
 49 *aintea discipuloră seă, cari nu sânt scrise*
 50 *în acésta carte. "Eră acestea s'aă scrisă,*
 51 *ca să credeți, că Iisusă este Christosulă,*
 52 *Fiiulă lui Dumneđă; "și cređendă să aveți*
 53 *viță în numele lui.*

Arătările domnului nostru unora din discipulă seă în Galilea. Sfârșitulă.

- 21 **D**UPĂ acesteă Iisusă érá-și s'a arétată dis-
 2 cipuloră seă la Marea Tiberiadei; și
 3 așa s'a arétată. Eraă împreună Simonă
 4 Petru și Toma, ce se ăice gémănă, și "Nata-
 5 tanaelă din Cana Galileei, și *"fiă* lui Zebe-
 6 deiă, și alți două discipulă ai lui. ăisă loră
 7 Simonă Petru: Mă ducă să prindă pesci.
 8 ăisu-i-aă ei: Mergemă și noi cu tine. Ei
 9 aă eșită, și s'aă suită în corabiă îndată;
 10 și într'acea nópte nu aă prinsă nimică.
 11 ăisă făcendă-se demănătă, a stătută Iisusă
 12 la țermă, dară discipulă "nu sciaă că este
 13 Iisusă. Atunceă "Iisusă li-a ăisă: Copiiloră,
 14 nu cumă-va aveți ce-va de mănăcare? Re-
 15 spunsu-i-aă: Nu. Eră elă li-a ăisă: Aruncați
 16 mreja despre drépta corăbiei, și veți afla.
 17 Decă aă aruncată, și nu mai puteă să o
 18 tragă de mulțimea pesciloră. Atunceă "dis-

cipululă acela, pre care lă iubiă Iisusă, a
 ăisă lui Petru: Domnulă este. Eră Simonă
 Petru aăindă că este domnulă, s'a încinsă
 cu fótă, (că era golă,) și s'a aruncată în
 mare. Eră cei-l-ălți discipulă aă venită cu
 luntrea, (că nu erauă departe de ămăntă,
 ci ca la două sute de coți,) trăgăndă mreja
 cu pesci.

Decă eșindă la pământă, aă văđută jă-
 ratecă, și pesce pusă d'asupra, și pâne.
 ăisă loră Iisusă: Aduceți din pesci cari
 ați prinsă acumă. S'a suită Simonă Petru,
 și a trasă mreja la uscată, plină de pesci
 mari, o sută cincă-deci și trei; și deși erauă
 atâtă, totă nu s'a ruptă mreja.

ăisă loră Iisusă: "Veniți de prândiți. 12
 Și nimenea din discipulă nu cuteza să-lă
 întrebă: Cine ești? sciindă că este dom-
 nulă. Și a venită Iisusă, a luată pânea, și
 li-a dată, și pescele asemenea.

Cu acésta "a treia órá s'a arétată Iisusă
 discipuloră seă, după ce s'a sculată din morți.

Eră cândă aă prândită, a ăisă Iisusă 15
 lui Simonă Petru: Simóne, ală lui Ióna, mă
 iubescă mai multă de câtă acestia? ăisă lui:
 Da, dómne, scii că te iubescă. ăisă lui:
 Pasce miei meă. ăisă lui érá-și, a dua órá: 16
 Simóne, ală lui Ióna, mă iubescă? Răspunsă
 lui: Da, dómne, scii că te iubescă. ăisă
 lui: Pasce oile mele. ăisă lui a treia órá: 17
 Simóne, ală lui Ióna, mă iubescă? Și s'a
 întristată Petru, pentru că i-a ăisă a treia
 órá, mă iubescă? și i-a ăisă: Dómne, 18
 tóte scii; scii că eă te iubescă. ăisă Iisusă lui:
 Pasce oile mele. "Adevără, adevără dică ție: 18
 Cândă erăi mai ténără, te încingeai însu-ți,
 și âmb lai unde voiai: érá după ce vei îm-
 bêtrâni, vei întinde mânele tale, și altulă te
 va încinge, și te va duce unde nu voiesci.
 Eră acésta a ăisă, însemnăndă "cu ce mórte 19
 va mări pre Dumneđă. Și acésta vorbindă,
 i-a ăisă: Urméză mă.

Eră Petru întorčendă-se, a văđută pre 20
 discipululă, "pre care iubiă Iisusă, urmăndă;
 care s'a și răđamată la cină pe peptulă lui,
 și a ăisă, Dómne, cine este celă ce te vinde?
 Văđendă-lă Petru, a ăisă lui Iisusă: Dómne, 21
 dară acestuia, ce *i se va întâmplă?* ăisu- 22
 i-a Iisusă: De voii voi, ca să rămână a-
 cesta "până voii veni, ce-ți este? tu urmă-
 ză-mă. Decă s'a răspăndită acestă cuvăntă 23
 între frați, că acestă discipulă nu va muri;
 dară Iisusă nu i-a ăisă, că nu va muri; ci:
 De voii voi ca să rămână acesta până voii
 veni, ce-ți este?

o Cap. 16. 22. q Mat. 16. 19. &
 p Mat. 28. 18. 18. 18.
 Cap. 17. 18. r Cap. 11. 16.
 19. s 1 Ioan. 1. 1.
 2 Tim. 2. 2. t 2 Cor. 5. 7.
 Ebr. 3. 1. 1 Pet. 1. 8.

u Cap. 21. 25. v Luc. 1. 4.
 w Cap. 8. 15. 16. x Cap. 1. 45.
 & 5. 24. y Mat. 4. 21.
 1 Pet. 1. 8. 9. z Cap. 20. 14.
 d Luc. 24. 41.

e Luc. 5. 4, 6, 7 f Cap. 13. 23 &
 20. 2. g Fapt. 10. 41.
 h Văđ. cap. 20. 19, 26.

i Fapt. 20. 28. j Cap. 2. 24, 25.
 Ebr. 13. 30. & 16. 30.
 1 Pet. 2. 25. &
 5. 2, 4. k Cap. 13. 23, 25.
 & 10. 2. l Mat. 16. 27.

m ap. 18. 36. n Fapt. 13. 3, 4.
 1 Pet. 1. 14. o Cap. 13. 23, 25.
 & 10. 2. p Mat. 16. 27.

- 24 Acesta este discipulul care mărturisește
• despre acestea, și a scris acestea, și scimă,
că mărturia lui este adevărată.
- 25 ² Și sînt și multe altele, câte a făcut li-

susă, cari, de s'arū fi scrisū câte una, ² mi se
pare, că nici în lumea acēsta nu arū încāpē
cārțile ce s'arū fi scrisū. Aminū.

FAPTELE APOSTOLILORŪ.

*Introducere; ordinele cele din urmă ale domnului
nostru la discipulul lui, și înălțarea sa.*

- 1 **P** RIN espunerea cea d'antăiiu te-amū in-
formatū, o ^o Theofilē, de tōte cāte a fă-
cutū și a învățatū Iisusū de la începutū,
2 ^o Până în ziua în care s'a înălțatū, după ce
prin Spiritulū Sântū ^o a datū ordine aposto-
3 lilorū, pre cari i-a alesū; ^o Cārora viū s'a și
arētātū după patima sa, dāndu-^o li *despre a-*
cēsta multe doveți în curgere de patru-deci
4 rāției lui Dumneșeū. ^o Și adunādu-^o i *impre-*
jurulū seū, li-a ordinarū să nu se depārteze
de la Ierusalimū, ci să ascepte *acolo* făgādu-
ința Părintelui, ^o care, *disse elū*, ați audīt o de la
5 mine. ^o Că Ioanū a botezatū cu apă, ^o ērū voi
vē veți boteza cu Spiritū Sântū după pu-
cine zile.
- 6 Deci fiindū adunați, l'āū întreatū, di-
cēndū: 'Dōmne, aū într'acestū timpū vei ^o re-
7 statornici lui Israelū împērāția? ^o Erū elū
li-a dīsū: ^o Nu vi se cuvine a sci timpuri seū
anotimpuri, cari le-a păstratū Părintele în a
8 sa putere. ^o Ci veți primi putere, ^o venindū
Spiritulū Sântū preste voi, și-mi ^o veți fi mar-
turi în Ierusalimū, și în tōtā Iudea și Sa-
maria, și până la marginile pāmēntulū.
- 9 ^o Și acestea vorbindū, ^o s'a înălțatū la pri-
virea lorū, și nūorū l'a luatū de la ochi lorū.
- 10 Si căutāndū ei cu privire așintitā la
ceriū, pre-cāndū elū se suia, ēccē, dūoi bār-
bați ^o în vestminte albe aū statū înaintea lorū;
- 11 Cari aū și dīsū: ^o Bārbați Galileenī, de ce
stați cu privire așintitā la ceriū? Acestū
Iisusū, care s'a înălțatū de la voi la ceriū,
^o va reveni așa, precumū l'ați vēdūtū mer-
gēndū la ceriū.
- 12 ^o Atuncea s'aū întorsū apostoliū în Ierusa-
limū de la muntele, co se chiamā alū Oli-

vilorū, care este aprōpe de Ierusalimū o
cale de sāmăbătā. Și intrāndū, s'aū suitū 13
^o în foisorū, unde locuiā: *adecā*, ^o Petru și Ia-
cobū și Ioanū și Andreiū, Filipū și Toma,
Bartolomeiū și Matteiū, Iacobū alū lui Al-
feii, și ^o Simonū Zelotesū, și ^o Iuda, *fratele* lui
Iacobū. ^o Acestia toți stāruiaū cu unū cu- 14
getū în rugāciune și în cerere, cu ^o femeele
și cu Maria, muma lui Iisusū, și cu ^o frații lui.

Așezarea unui apostolū nou în locū de Iuda.

Și într'acele zile, sculāndu-se Petru în 15
medilocolū discipulilorū, a dīsū: (era mulțime
^o de numi împreună ca la o sutā și dūo-
zeci:) Bārbați, frați, se cădea a se implini 16
scriptura acēsta, ^o care a dīs'o mai nainte
Spiritulū Sântū prin gura lui Davidū despre
Iuda, ^o care a fostū conducētorū celorū ce
aū prinsū pre Iisusū. Că ^o elū era numēratū 17
împreună cu noi, și luase parte în ^o serviciulū
acesta. ^o Deci acesta și-a cēștigatū țērānā 18
din ^o plata nedreptāței; și cădēndū la pā-
mēntū, a plesnitū prin mediloci. Și s'aū vē-
satū tōte mănuntāfele lui. Și s'a făcutū 19
acēsta cunoscutū la toți cei ce locuiā în
Ierusalimū, în cātū s'a chiāmatū acea țērānā
în limba lorū, Acheldama, *adecā*: *Țērāna sân-*
gelui. Că scrisū este în Cartea Psalmilorū: 20
^o *Facă-se curtea lui pustiiū, ca să nufie cine să*
locuēscā într'insa, și ^o diregētoria lui să o lee
altulū. Deci dintr'acești bārbați, cari se 21
adunaū cu noi în tōtū timpulū, în care
domnulū Iisusū a petrecutū între noi; ^o în- 22
cepēndū de la botezulū lui Ioanū până în
ziua, în care ^o s'a înălțatū de la noi, trebue
să fie rōnduitū unulū, ^o spre a fi cu noi mar-
turū înviārei lui.

Și aū pusū pre dūoi: pre Iosefū, ce se 23
chiāmā ^o Barsaba, care s'a și numitū Iustū,

o Cap. 19. 35.
3 Ioan. 12.
p Cap. 20. 30.
q Amos 7. 10.

FAPTELE.

Capitulū 1.
a Luc. 1. 3.
b Marc. 16. 19.
Luc. 9. 51. &
24. 51.

Vers. 9.
1 Tim. 3. 16.
o Mat. 23. 19.
Marc. 16. 15.
Ioan. 20. 21.
Cap. 10. 41.
42.
d Marc. 16. 14.
Luc. 24. 36.
Ioan. 20. 19.
26. & 21. 1, 14.
1 Cor. 15. 5.
e Luc. 24. 43.

49.
Luc. 24. 49.
Ioan. 14. 16.
26. 27. & 15.
26. & 16. 7.
Cap. 2. 33.
g Mat. 3. 11.
Cap. 11. 16. &
19. 4.
h Ioel 5. 18.
Cap. 2. 4. &
11. 16.
i Mat. 24. 5.

j Isa. 1. 26.
Dan. 7. 27.
Amos 9. 11.
k Mat. 24. 36.
Marc. 13. 33.
1 Tes. 5. 1.
l Cap. 2. 1, 4.
m Luc. 24. 48.
n Luc. 24. 45.
Ioan. 15. 27.
Vers. 32.
Cap. 2. 32.
o Luc. 24. 51.

Ioan. 6. 62.
p Vers. 2.
q Mat. 23. 3.
Marc. 16. 5.
Luc. 24. 4.
Ioan. 20. 12.
Cap. 10. 3, 30.
r Cap. 2. 7. &
18. 31.
s Dan. 7. 13.
Mat. 24. 30.
Marc. 13. 26.
Luc. 21. 27.

Ioan. 14. 3.
1 Tes. 1. 10.
& 4. 16.
2 Tes. 1. 10.
Apoc. 1. 7.
t Luc. 24. 52.
u Cap. 9. 37, 39.
& 20. 8.
v Mat. 10. 2-4.
w Luc. 6. 15.
y Iuda 1.
z Cap. 2. 1, 46.
a Luc. 23. 49.

55. & 24. 10.
b Mat. 13. 55.
c Apoc. 3. 4.
d Ps. 41. 9.
e Ioan. 13. 18.
f Luc. 22. 47.
g Ioan. 18. 3.
h Mat. 10. 4.
Luc. 6. 16.
i Vers. 25.
Cap. 12. 25.
& 20. 34. &
21. 19.

k Mat. 27. 5. 7.
l Mat. 26. 15.
m Pot. 2. 15.
n Ps. 69. 25.
o Ps. 109. 3.
p Marc. 1. 1.
q Vers. 9.
r Ioan. 15. 27.
s Vers. 8.
Cap. 4. 32.
o ap. 15. 22.

24 și pre Mattia. Și rugându-se, au zis: Tu
Domne, ² care scii animele tuturor, arătă
25 pre care dintr'acești doi ai ales, ³ Că să
iee parte în serviciul și apostolia acésta,
din care a cădută Iuda, ca să mergă în lo-
26 culu lui. Și au dat sorți; și a cădută
sortul pe Mattia; și s'a numărat cu ce
un-spre-dece apostoli.

*Pogorirea Spiritului Sântu; predicarea lui Petru,
și venirea la credință a trei mii de suflete.*

2 **E**ARŪ sosind ¹ diua cinci-decime, ² erau
toți cu un cuget la un loc. Și
fără de scire s'a făcut sunet din ceri,
ca de un vânt ce vine cu vifor, și ³ a im-
3 plută totă casa unde ședeau. Și li s'au a-
rătă limbi împărțite, ca de foc; și a se-
4 dută pe fie-care din ei. Și ⁴ s'au impluți toți
de Spiritu Sântu, și au început ⁵ a vorbi într-
alte limbi, precum li da Spiritul a vorbi.
5 Și petreceau în Ierusalim ludei, bār-
bați cucernici din totu poporul *ce este*
6 suptu ceri. Deci făcându-se sunetul, s'a
adunat mulțimea, și s'a turburat, că-i au-
7 dia fie-care vorbind în limba sa. Eră toți
se uimiau și se minunau, dicend unu că-
tră altu: Au toți acestia ce vorbesc
8 sunt Galileeni? Cum dară audim fie-care
în limba noastră, în care ne-am născut?
9 Parți și Medii și Elamiți, și locuitorii Me-
sopotamiei, ai Iudeei și ai Capadochiei, ai
10 Pontului și ai Asiei; Ai Frigiei, și ai Pam-
filiei, ai Egiptului și ai părților Libiei celei
de lângă Cirina, și străini din Roma, a-
11 tât ludei cât și proseliți; Criterii și
Arabii, ¹ i audim vorbind în limbele noastre
12 măririle lui Dumnezeu. Și toți se uimiau
și nu se înțelegeau, dicend unu cătră al-
13 tulu: Ce va să fie acésta? Eră alții bat-
jocurind, diceau: Acești ómeni sunt plini
de musti.

14 Eră Petru, sculându-se cu cei un-spre-
dece, și-a rădicat vócea sa, și li-a zis:
Bărbați din Iudea, și toți cari petreceți în
Ierusalim, acésta să vi fie sciută, și as-
15 cultați cuvintele mele. Că acestia nu sunt
beți, precum vi se pare, ¹ fiind-că este *numai*
16 a treia óră din zi. Ci acésta este ceea ce
17 s'a zis prin profetul Ioel: ¹ Și se va în-
témpla în zilele cele de pe urmă, *dice*
Dumnezeu, ² voi turna din Spiritul meu

preste totu corpul, și fiii vostri și ¹ fetele
vóstre voru profeți, și ténerii vostri voru
vedé visiuni, și bérânii vostri voru visa vi-
suri. ² Încă și preste servii mei și preste 18
servele mele voi turna într'acele zile din
Spiritul meu, ³ și voru profeți. ⁴ Și voi a- 19
réta minuni în ceri sus, și semne pe pământ
jos, sânge și foc și fumegare de fum. ⁵ Sórele se va pface în întunec, 20
și luna în sânge, mai înainte de a veni ziua
Domnului cea mare și însemnată. Și va fi, 21
că ⁶ totu cel ce va chiâma numele Dom-
nului se va mântui.

Bărbați, Israeliți, ascultați cuvintele a- 22
ceste: Iisus Nazarinul, bărbat adevé-
rit de la Dumnezeu între voi ¹ cu puteri
și cu minuni și semne, pre cari le-a făcut
Dumnezeu printr'insul în medilocul vo-
stru, precum și voi sciți; Pre acesta, 23
² fiind dat duple sfatul hotărît și duple
presciința lui Dumnezeu, ³ luându-l și prin
mânele celor fără-de-lege crucificându-l,
l'a omorât; ⁴ Pre care Dumnezeu l'a in- 24
viat, deslegându durerile morței, fiind-că
nu era cu putință, ca să fie el ținut de
d'insa. Că Davidu *dice* despre d'insul: 25
⁵ Vădutăm pre Domnul înaintea mea pu-
rura; că este d'a drépta mea, ca să nu
mă clătesc. Pentru acésta s'a veselit â- 26
nima mea, și s'a bucurat limba mea, chiar
și corpul meu se va repausa în speranță;
Că nu vei lăsa sufletul meu în infern, nici 27
vei lăsa ca cel cucernic alu teu să vedă
stricăciune. Tu mi-ai făcut cunoscut că- 28
ile vieței; tu mă vei implé de veselie cu
fața ta.

Bărbați, frați, să-mi fie iertat a vorbi 29
liber cătră voi ¹ despre patriarchul Davidu,
că a și murit și s'a îngropat, și mor-
mentul lui este între noi până într'acéstă
zi. Deci fiind profet, ² și sciind că i s'a 30
jurarit Dumnezeu cu jurământ, că din fru-
tul cóspselor lui duple corp va rădica
pre Christos, să ședă pe tronul lui; Mai 31
înainte vedend acésta, a vorbit de invia-
rea lui Christos, ³ că sufletul seu nu s'a
lăsat în infern, nici corpul lui a vădută
stricăciune. ⁴ Pre acest Iisus l'a înviat 32
Dumnezeu, ⁵ căruia noi toți sântem marturi.
Deci ⁶ înălțându-se prin drépta lui Dumne- 33
zeu, și ⁷ luând de la Părinte Spiritul

p 1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.
& 29. 17.
Ier. 11. 20 &
17. 0.
Cap. 15. 8.
Apoc. 2. 23.
q Vers. 17.
—
Opulă 2.
e Lev. 23. 15.

Deut. 16. 9.
Cap. 20. 16.
b Cap. 1. 14.
c Cap. 4. 31.
d Cap. 1. 5.
e Marc. 16. 17.
Cap. 10. 46.
& 19. 6.
1 Cor. 12. 10.
20. 30. & 13.
1. & 14. 2, etc.

f Cap. 1. 11.
g 1 Tes. 5. 7.
h Isa. 44. 3.
Ezec. 11. 19.
& 36. 27.
i Ioel. 2. 28. 29.
Zech. 12. 10.
Ioan 7. 38.
j Cap. 10. 45.
k Cap. 21. 9.
l Cap. 21. 4, 9.

10.
1 Cor. 12. 10.
28. & 14. 1.
etc.
i Ioel 2. 30, 31.
m Mat. 24. 29.
Marc. 3. 24.
Luc. 1. 35.
n Rom. 10. 13.
o Ioan 3. 2. &
14. 10, 11.

Cap. 10. 38.
Ebr. 2. 4.
p Mat. 26. 24.
Luc. 22. 22. &
24. 44.
Cap. 3. 18. &
4. 28.
q Cap. 5. 30.
r Vers. 32.
Cap. 3. 15. &
4. 10. & 10.

40. & 1. 30.
34. & 17. 31.
Rom. 4. 24. &
8. 1.
1 Cor. 6. 14.
& 15. 15.
2 Cor. 4. 14.
Gal. 1. 1.
Efes. 1. 20.
Col. 3. 13.
1 Tes. 1. 10.

Ebr. 13. 30.
1 Pet. 1. 21.
s Pa. 16. 8.
t Reg. 2. 10.
Cap. 3. 36.
u 2 Sam. 7. 12.
13.
Pa. 132. 11.
Luc. 1. 32, 69.
Rom. 1. 3.
2 Tim. 2. 8.

v Pa. 16. 10.
Cap. 13. 35.
w Vers. 24.
y Cap. 1. 8.
Cap. 5. 31.
Filip. 2. 9.
Ebr. 10. 12.
z Ioan 4. 26. &
15. 26. & 16.
7. 12.
Cap. 1. 4.

Sântu celū promisū, ^a a turnatū aceea ce voi
34 vedeți și audiți. Că Davidū nu s'a suitū
în ceriū, ci dīce însu-și: ^c Dis'a Domnulu
35 domnului meu: Șeđi d'a drépta mea, Până
ce voiū pune pre neamicii tei așternutū pi-
36 ciórelorū tale. Decī să sciā cu siguranță
tótă casa lui Israelū, că Dumneđu ^a a făcutū
pre acestū Iisusū, pre care voi l'ați cruci-
ficatū, și Domnū și Christosū.

37 Eru ei audindū *acésta*, ^s s'aū pătrunsū la
ânimă, și aū dīșū cătră Petru și cătră cei-
l-ășți apostoli: Bărbați, frați, ce să facemū?

38 Atuncea Petru li-a dīșū: ^f Pocăiți-vē, și să
se boteze fie-care d'intre voi în numele lui Ii-
susū Christosū, spre iertarea păcatelorū, și
39 veți primi darulū Sântului Spiritū. Că a
voastră este făgăduința și ^a a filorū vostri, și ^a a
tuturorū celorū de departe, orī pe căți va chiā-
40 ma Domnulu, Dumneđu nostru. Și cu mul-
te alte cuvinte mărturisīa și îndemna, dīcēndū:
Mēntuiți-vē de acestū nēmū înrēutățitū.

41 Atuncea cei ce bucurosū aū primitū cu-
vēntulū lui, s'aū botezatū; și s'aū adăugitū
īntr'acea dī ca la trei mii de suflete.

*Stăruința, bună-voința și bucuria discipulilor, și
crescerea besericeī.*

42 ^f Și stăruiaū în învățatura apostolilorū, și
în împărtășire și în frângerea pânilorū și în
43 rugăciunī. Și a cădūtū frică preste totū
sufletulū, și se făceaū ^f multe minuni și semne
44 prin apostoli. Și toți cei ce aū cređutū e-
raū împreună, și ^a aveau tóte în comunū;
45 Și-și vindeaū moșiele și averile lorū, și ^f im-
părțīaū tuturorū, duple cumū fie-care avea
46 trebuință. ^m Și în tóte dīlele stăruindū cu
unu cugetū ^m în templu, și ^c frângēndū pâne
prin case, primīaū māncarea cu bucurīa și
47 simplitatea ânimei; Lăudāndū pre Dum-
neđu, și ^a avēndū charū la totū poporulū.
Eru ^c Domnulu adăugia la beserica în tóte
dīlele pre cei ce se mēntuiaū.

*Vindecarea miraculoasă a unui schiopū; cuvēntarea
lui Petru cătră poporū. Închiderea lui Petru și a
lui Ioanū; mărturisirea lorū înaintea sinedrului,
și scăparea lorū.*

3 **E**ARŪ Petru și Ioanū împreună s'aū suitū
2 ^a în templu în óra rugăciunei, ^b *adecă* a
noia. Și ^c era unū omū schiopū din mitra
mumei sale, care se purta, și care-lū pu-
neau în tóte dīlele înaintea ușei templului,

care se chiāma Frumósă, ^a să céră milos-
tenīa de la cei ce intraū în templu. Acesta 3
vēdēndū pre Petru și pre Ioanū, că voiaū
să intre în templu, ceru milostenīa. Eru 4
Petru și Ioanū uitāndu-se la d'insulū, aū
dīșū: Caută la noi. Eru elū ațintīa la d'in- 5
șii, asceptāndū a primi ce-va de la ei.

Eru Petru a dīșū: Argintū și aurū nu 6
amū; eru ce amū, aceea ^f ți dau: ^f În numele
lui Iisusū Christosū, Nazarinēnulū, scólă și 7
âmbălă. Și apucāndu-lū de mâna cea dréptă,
l'a rēdicatū; și îndatā i s'aū întăritū talpele 8
și încheiaturele; Și ^f sārindū, a stătutū, și âm-
bla, și a intratū cu d'inșii în templu, âmblandū,
și sārindū, și lăudāndū pre Dumneđu.

^f Și l'a vēdūtū totū poporulū âmblandū 9
și lăudāndū pre Dumneđu. Și-lū cunos- 10
cură, că acesta era celū ce ^a ședea pentru
milostenīa la ușa cea Frumósă a templului;
și s'aū împlutū de mirare și de uimire pen-
tru ceea ce i s'a făcutū. Și ținēndu-se 11
schiopulū celū vindecatū de Petru și de
Ioanū, a alergatū la d'inșii totū poporulū
uimitū în porticulū, ^c ce se chiāma alū lui
Solomonū.

Eru Petru vēdēndū *acésta*, a luatū cu- 12
vēntulū cătră poporū: Bărbați, Israeliți, de
ce vē minunați de *acésta*? seū de ce vē
uitați la noi, ca cumū cu a noastră putere
seū pietate amū fi făcutū pre acesta să âm-
ble? ^f Dumneđu lui Abraamū și alū lui 13
Isaacū și alū lui Iacobū, Dumneđu lui pă-
rinților nostri ^a a mārītū pre copilulū seū
Iisusū, pre care ^f l'ați datū, și ^m v'ați lepēdatū
de d'insulū înaintea lui Pilatū, judecāndū
elū să-lū libereze. Eru voi v'ați lepēdatū 14
de ^c celū Sântū și ^c Dreptū, și ați cerutū a vi
se dārui unū bărbatū ucigașū. Eru pre 15
īncepētorulū vieței l'ați omoritū, ^a pre care
Dumneđu l'a sculatū din morți; ^c căruia noi
sūntemū marturi. ^f Și numele lui prin cre- 16
dīnța în numele lui a întăritū pre acesta,
care-lū vedeți și-lū cunosceți; da, credința
ce avemū în elū i-a datū întregimea *acésta*
înaintea voastră a tuturorū.

Și acumū, fraților, sciū că ^c din nesciintă 17
o-ați făcutū, ca și diregētorii vostri. Ci 18
Dumneđu, ^c cele ce mai nainte a datū în
scire ^a prin gura tuturorū profeților lui, că
le va suferi Christosū, le-a împlinitū așa.
^c Decī pocăiți-vē, și vē întórceți, ca să se 19

b Cap. 10. 45. Efes. 4. 8.	f Luc. 24. 47. Cap. 3. 19.	h Efes. 6. 18. Col. 4. 2.	p Luc. 2. 52. Cap. 4. 33.	d Ioan. 9. 8.	i Mat. 27. 2.	Cap. 2. 27. & 4. 27.	Cap. 13. 27.
c Pat. 110. 1.	g Ioel. 2. 28.	i Ebr. 10. 25.	q Rom. 14. 18.	e Cap. 4. 10.	m Mat. 27. 20.	o Cap. 7. 52. & 22. 14.	1 Cor. 2. 8.
Mat. 22. 44.	h Cap. 3. 25.	j Marc. 16. 17.	r Cap. 5. 14. & 11. 24.	f Is. 55. 6.	Marc. 15. 11.	p Cap. 2. 24.	1 Tim. 1. 13.
1 Cor. 15. 25.	h Cap. 10. 45. & 11. 15. & 18.	k Cap. 4. 35. & 5. 12.	—	g Cap. 4. 16, 21.	Luc. 23. 18.	q Cap. 2. 32.	t Luc. 24. 44.
Ef. 1. 13.	h Cap. 14. 27. & 15.	l Cap. 4. 32. 34.	Capul 3.	h Assem. Ioan. 9. 8.	20; 21.	r Mat. 9. 22.	u Cap. 26. 22.
d Cap. 5. 31.	i Is. 58. 7.	m Cap. 1. 14.	a Cap. 2. 46.	i Ioan. 10. 23.	Ioan. 18. 40.	s Cap. 2. 32.	Isa. 50. 6. & 53. 5. etc.
e Zech. 13. 10.	Ef. 2. 13, 17.	n Luc. 24. 53.	b Ps. 55. 17.	o Cap. 5. 12.	& 19. 15.	t Mat. 4. 10. & 14. 9.	Dan. 9. 26.
Luc. 3. 10.	i Cap. 1. 14.	o Cap. 5. 42.	c Cap. 14. 8.	j Cap. 5. 30.	Cap. 18. 28.	u Luc. 23. 24.	1 Petr. 1. 10, 11.
Cap. 9. 6. & 16. 30.	Vers. 46.	—	—	k Ioan. 7. 39. & 12. 16. & 17. 1.	m Ps. 16. 10.	v Ioan. 16. 3.	o Cap. 2. 38.
	Rom. 12. 12.	o Cap. 20. 7.			n Marc. 1. 24.		
					Luc. 1. 35.		

stérgă păcatele vóstre, și ca să vină timp²⁰ de resuflare de la fața Domnului; Și să retrămétă pre Iisus Christos, care vi este²¹ mai înainte predis; * Pre care ceriul trebuie să-l primescă, până la timpurile restatornicirei tuturor, despre cari * a vorbit Dumne²² prin gura tuturor sântilor sei profeti din vechime.

Că Moisi a disu către părinți: * Profet²³ va rădica voui Domnul Dumne²⁴ de vóstru d'între frații vostri, ca pre mine; pre el²⁵ să-l ascultați în toate ori câte vi va²⁶ dice. Și va fi, că totu sufletul, care nu va asculta de acel²⁷ profet, se va stérpi din popor. Da, toți profeti de la Samuel înainte, și cei ce i-au urmat, că²⁸ți au vorbit, au predis acele dila. * Voi sunteți fii ai profetilor, și ai legământului, care l'a făcut Dumne²⁹ cu părinții nostri, dicend³⁰ lui Abram: * Și în semința ta se vor bine-cuvénta toate semințiile pământului. * Voi³¹ întâi Dumne³², înviand³³ pre copilul³⁴ seu Iisus, l'a tramesu a vé bine-cuvénta, întorcend³⁵ vé pre fie-care de la violenirea vóstră.

Si vorbind³⁶ ei către popor, au venit³⁷ la d'însii preni și căpitenia templului și Sadukei; * Supérându-se, că învetau pre³⁸ popor, și predica³⁹ întru Iisus înviarea cea din morți. Și i-au prinsu, și i-au pus⁴⁰ sup⁴¹ pază până a dăoa dila; că era acuma séră.

Er⁴² mulți din cei ce au auditu cuvântul⁴³ au credutu; și era numărul bărbaților⁴⁴ ca la cinc⁴⁵ mil.

Er⁴⁶ a dăoa dila s'au adunatu dirigătorii⁴⁷ și bérânii și cărturarii în Ierusalim; * Și Anna, archiereul, și Cafafa, și Ioan, și Alessandru, și că⁴⁸ți erau din nêmul archiereșcu; Și puindu-i în meșlocu, i-au întrebat⁴⁹: * Cu ce putere, seu în ce nume, ați făcut⁵⁰ voi acésta?

* Atuncea Petru, implêndu-se de Spiritu Sântu, li a disu: Dirigători ai poporului, și bérânii ai lui Israel, De ore ce noi astă-dila sântem cercetați pentru o facere de bine către unu om bolnav, prin carea s'a⁵¹ mênuitu; Să fie cunoscut⁵² voui tuturor și la totu poporul lui Israel, că în numele lui Iisus Christos, Nazarinênu, pre care voi l'ati crucificat, pre care Dumne⁵³ l'a sculat din morți, prin acela stă a-⁵⁴cesta aicea înainte vóstră sântosu. * Acésta

este pétra care s'a nesocotitu de către voi ziditorii, care s'a făcut⁵⁵ capul unghiu. * Nic⁵⁶ nu este mênuire în nimenea altu; * că nici nu este altu nume sup⁵⁷ ceri datu între omeni, în care trebuie să ne mênuiim.

Er⁵⁸ vedend⁵⁹ îndrăznela lui Petru și a lui Ioan, și sciind⁶⁰ că sânt omeni neinvetați și de rându, se mira; și i cunosc⁶¹ă, că fuseseră cu Iisus. Și vedend⁶² pre o mul⁶³ cel⁶⁴ vindecatu stând⁶⁵ cu ei, nu aveau a dice în contra. Er⁶⁶ ordinându-li să esă afară din sinedriu, s'a sfătuit între sine, Dicend⁶⁷: * Ce vom⁶⁸ face omênioru acestora? căci cum s'a făcut⁶⁹ printr'însii semn invederatu, este cunoscut⁷⁰ tuturor celor ce locuesc în Ierusalim, și noi nu putem⁷¹ tăgădui. Dară ca să nu se respândescă mai mult⁷² între popor, să-i amenințam⁷³ aspru, ca să nu mai vorbescă intr'acésti nume nimenu. * Și chiâmându-i, li-au opritu, ca nici de cum să nu mai vorbescă, nici să învețe în numele lui Iisus.

Er⁷⁴ Petru și Ioan răspundend⁷⁵, li-au disu: * De este drept înainte lui Dumne⁷⁶ a asculta pre voi mai mult⁷⁷ de cât⁷⁸ pre Dumne⁷⁹, judecați voi. * Că nu putem⁸⁰ să nu vorbim despre cele ce am⁸¹ vedutu și am⁸² auditu. Er⁸³ ei, amenințându-i, i-au lăsat⁸⁴, nimic aflând⁸⁵ cum i-ar⁸⁶ pedepsi, pentru popor; că toți măria⁸⁷ pre Dumne⁸⁸ pentru ceea ce s'a făcut. Că acel⁸⁹ om era mai mult⁹⁰ de cât⁹¹ de patru-deci de ani, în care se făcuse semnul acela al⁹² vindecărei.

Er⁹³ lăsați fiind, * au venit⁹⁴ la ai sei, și li-au spus⁹⁵ câte au disu archiereii și bérânii. Er⁹⁶ ei audind⁹⁷ acésta, toți împreună au rădicat⁹⁸ voce către Dumne⁹⁹, și au disu: Dómne, tu Dumne¹⁰⁰le, cel¹⁰¹ ce ai făcut ceriul și pământul și marea și toate cele dintr'insele; Care ai disu prin gura lui David, servul¹⁰² tei: * Pentru ce s'au înfiat¹⁰³ națiunile, și popórele au cugat¹⁰⁴ cele deșerte? Sculat¹⁰⁵ s'au regii pământului, și dirigătorii s'au adunat¹⁰⁶ împreună, asupra Domnului și asupra Unsului seu. Că în adevér¹⁰⁷ asupra sântului copil¹⁰⁸ al¹⁰⁹ tei Iisus, pre care tu l'ai unsu, s'au adunat¹¹⁰ Erod¹¹¹ și Ponțiu Pilatu cu păgânii și cu poporul lui Israel. * Ca să facă câte mâna ta și sfatul¹¹² tei mai înainte a hotărît¹¹³ să fie. Și acum¹¹⁴, Dómne, caută spre amenințările lor, și dă servilor¹¹⁵ tei, ca să vor-

* Cap. 1. 11.
y Mat. 17. 11.
z Luc. 1. 70.
a Dant. 18. 15.
b 18. 19.
c Cap. 7. 37.
d Cap. 2. 29.
e Rom. 9. 4. 8.
f 15. 8.
g Gal. 3. 26.

* Fac. 12. 3. &
18. 18. & 22.
18. & 26. 4. &
23. 14.
Gal. 3. 8.
d Mat. 10. 5. &
15. 24.
Luc. 24. 47.
Cap. 13. 32.
33. 46.

* Vers. 22.
f Mat. 1. 21.
—
Capitulu 4.
a Mat. 22. 23.
b Fapt. 23. 8.
c Luc. 3. 2.
d Ioan 11. 49.
e 18. 13.

* Exod. 2. 14.
Mat. 21. 23.
Cap. 7. 27.
d Luc. 13. 11.
19.
e Cap. 3. 6. 16.
f Cap. 2. 4.
g Ps. 118. 22.
Isa. 28. 16.
Mat. 21. 42.

* Mat. 1. 21.
Cap. 10. 43.
1 Tim. 2. 5.
6.
i Mat. 11. 25.
1 Cor. 1. 27.
j Cap. 3. 11.
k Ioan 11. 47.
l Cap. 3. 9. 10.
m Erăși Cap. 5.

40.
n Cap. 5. 29.
o Cap. 1. 8. &
2. 32.
p Cap. 22. 15.
1 Ioan 1. 1.
3.
q Mat. 21. 26.
Luc. 20. 6. 19.
r 22. 2.

Cap. 5. 26.
r Cap. 9. 7. 8.
s Cap. 12. 12.
t 2 Reg. 19. 15.
u Ps. 2. 1.
v Mat. 26. 3.
Luc. 22. 2. &
23. 1. 8.
w Luc. 1. 85.
y Luc. 4. 18.

Ioan 10. 36.
z Cap. 2. 23. &
3. 18.
a Vers. 13. 31.
Cap. 9. 27. &
13. 46. & 14.
3. & 19. 8. &
26. 26. & 28.
31.
Efes. 6. 19.

- 30 bescă cuvântul tău cu totă îndrăznélă; întinđendă mâna ta spre vindecare, ^b și ca să se facă semne și minuni prin numele sântului ^c copil al tău Iisus.
- 31 Și rugându-se ei, ^a s'a clătită locul unde erau adunați; și s'a implut toți de Spiritu Sântu, ^d și vorbiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăznélă.

Concordia și iubirea mutuală a discipulilor, și dărnicia celor mai bogăți frați; păcatul lui Anania și a Săfiri; minuni lucrate de apostoli.

- 32 Eru mulțimea celor ce au cređut ^a avea o animă și un suflet; ^b și nici unul nu ăicea de averea lui, că este a sa; ci li erau tóte comune. Și cu ^c mare putere dădeau apostoli ^d mărturiă de învierea domnului Iisus, și ^e mare charu era preste ei toți. Și nu era nimenea între ei lipsit; ^f că toți cari aveau țérâne seú case, vândându-le, aduceau prețurile celor vândute, ^g și le puneau la piciorale apostolilor; ^h și se împărțiră fie-căruia, după cum elu avea trebuință.
- 36 Eru Iose, supranumit de apostoli Barnaba, adecă, Fiulul mângăierii, Levitu, și de națiune Ciprianu, ^a Avendă țérână, a vândut-o, și aducendă prețulu, ^b l'a pusă la piciorale apostolilor.

5 **E**ARU un om, anume Anania, împreună cu Săfira, femea sa, și-a vândut țérâna; ^a Și a oprit-o ^b parte din prețu, sciind și femea lui; ^c și aducendă o parte, a pus-o la piciorale apostolilor. ^d Eru Petru a ăisú: Anania, de ce ^e a implut Satana ânima ta, să minți Spiritului Sântu, și să opresci ^f parte din prețulu țérânei? Nevendută fiind, au nu era a ta? și vândută fiind, au nu era în a ta stăpânire? de ce ai pusă acestu lucru în ânima ta? nu ai mințit ômenilor, ^g ci lui Dumnezeu. Eru Anania, ađindă cuvintele acestea, ^h cădendă, și-a dat sufletul; și a venită frică mare preste toți cei ce ađiau acestea. Și sculându-se cei mai ténéri, ⁱ l'au înfășurat; și scoțendă-l, ^j l'au îngropat.

- 7 Și trecendă ca trei ore, femea lui, neștiindă ceea ce se întâmplase, a intrat.
- 8 Eru Petru i-a ăisú: Spune-mi, de ați vândut țérâna dreptă atâta? Ea a ăisú: Da, dreptă atâta. Atuncea Petru i-a ăisú: Cum de v'ați înțelesu între voi ^a a ispiți Spiritul lui Dumnezeu? ecce, piciorale celor ce au

îngropat pre bărbatul tău ^b sânt lungă ușă, și te voru scóte pre tine. ^c Atunci îndată a cădut la piciorale lui, și și-a dat sufletul; și intrandă ténéri, au aflat-o mórtă; și scoțend-o, au îngropat-o lungă bărbatul ei. ^d Și a venită frică mare preste totă beserica, ^e și preste toți cei ce ađiau acestea.

Eru prin mânele apostolilor se făcea multe semne și minuri între popor; ^a și erau toți cu un suflet în porticul lui Solomon. Eru ^b din cei-l-ăli nimenea nu cu teza să se lipescă de ei; ^c dară poporul ^d lăuda fórtă. Și mai mult se adăugiau cei cari credeau în Domnulu, mulțime de bărbați și de femei; ^e În câtă scoteau pre cei bolnavi pe uliți, ^f și-i puneau pe paturi și pe culcători, ^g ca venind Petru, măcară umbra lui să umbreze pre vre unul din ei. Și se aduna în Ierusalimu și mulțimea de cetățile d'imprejură, aducendă pre ^h cei bolnavi și pre cei chinuți de spiritele cele necurate; și se vindecau toți.

Punerea în închisore și scăparea minunată a apostolilor; mărturisirea îndrăznélă a loră înaintea Sinedrului; și punerea loră în libertate prin sfatul celui înțelept al lui Gamaliel.

^a Atuncea sculându-se arhierul și toți cei ce erau cu d'insulă, (care era secta Sadukeilor,) s'au implut de pismă; ^b și și-a pus mânele loră pe apostoli, și i-au pus în închisore comună. Eru ^c ângerul Domnului nóptea a deschis ușele închisorei, și scoțendă-i, a ăisú: Mergeți, și stând în templu, vorbiți poporului ^d tóte cuvintele vieței acesteia. Și ađindă ^e acésta, au intrat de demănătă în templu, și învățau.

^a Eru venind arhierul și cei ce erau cu el, au adunat sinedrul și pre toți bérâni filoră lui Israel, și au tramesu la închisore, să-i aducă. Eru ^b servii mergend, nu i-au aflat în închisore; și întorcenduse, au spus, ăicendă: Închisore a-ău găsită incuietă cu totă siguranța, și pre păzitori stând înaintea ușelor; ^c eru deschidend, în intru nu amă aflat pre nimenea. Eru ^d arhierul și ^e căpitenia templului ađindă aceste cuvinte, nu se dumeriau de d'înșii ce ar fi acésta. Eru ^f venind ore-cine, li-a dat în scire, ăicendă: Ecce, bărbatul, pre cari i-ați pus în închisore, stă în templu, și învăță pre popor.

Atuncea mergendă căpitenia cu servii, i-a adus, ^a dară nu cu silă; ^b ca se temeau de

^b Cap. 2. 43. & 5. 12.
^c Cap. 2. 6, 16.
^d Vers. 27.
^e Cap. 2. 2, 4.
^f & 16. 26.
^g Vers. 29.
^h Cap. 5. 12.
ⁱ Rom. 15. 5, 6.

^a 2 Cor. 12. 11.
^b Filip. 1. 27. & 2. 2.
^c 1 Pet. 2. 8.
^d Cap. 2. 44.
^e Cap. 1. 8.
^f Cap. 1. 22.
^g Cap. 2. 47.
^h Cap. 2. 45.

^a Vers. 37.
^b Cap. 5. 2.
^c Cap. 2. 45. & 6. 1.
^d Vers. 34, 35.
^e Cap. 5. 1, 2.
^f —
^g Capul 5.
^h Cap. 4. 37.

^b Num. 30. 2.
^c Deut. 22. 31.
^d Ecl. 5. 4.
^e Luc. 22. 5.
^f Vers. 10. 11.
^g Ioan. 19. 40.
^h Mat. 4. 7.
ⁱ Vers. 3.
^j Vers. 5.

^a Vers. 5.
^b Cap. 2. 43. & 19. 17.
^c Cap. 2. 43. & 14. 3. & 19. 11.
^d Rom. 15. 19.
^e 2 Cor. 12. 12.
^f Ebr. 2. 4.

^f Cap. 2. 11. & 4. 32.
^g Ioan. 9. 22. & 12. 42. & 19. 38.
^h Cap. 2. 47. & 4. 21.
ⁱ Mat. 9. 21. & 14. 36.

^a Cap. 19. 12.
^b Marc. 16. 17, 18.
^c Ioan. 14. 19.
^d Cap. 4. 1, 2, 6.
^e Luc. 21. 12.
^f Cap. 12. 7, 16.

^g 26.
^h Ioan 6. 68. & 17. 3.
ⁱ Ioan 5. 11.
^j Cap. 4. 5, 6.
^k Luc. 22. 4.
^l Cap. 4. 1.
^m Mat. 21. 26.

27 poporū, ca să nu-i ucidă cu petre. Și adu-
cându-l, i-au pus în sinedriu; și i-a între-
bat archiereul, Dicându: "A nu v'amū o-
pritu aspru, ca să nu învățați într'acestū
nume? și eceă, ați implutū Ierusalimul cu
învățătura vōstră, și v'eți să aduceți asupra
nōstră sângele acestui omū.

29 Atuncea Petru și cei-l-alți apostoli respun-
dendū, au ăisū: "Trebuie a asculta pre Dum-
neđu mai multū de cātū pre omeni. "Dum-
neđu pārinților nostri a sculatū pre Ii-
susū, pre care voi l'ați omoritū, spēndurān-
du-lū pe lemnū. "Pre acesta l'a înălțatū
Dumneđu cu drēpta sa, să fie domnū și
mēntuitorū, și să deie pocāință lui Israelū și
iertare păcatelorū. Și noi i sūntemū mar-
turi de lucrurile acestea, precumū și Spiritulū
Sântū, pre care l'a datū Dumneđu
celorū ce-lū ascultă.

33 "Erū ei auidindū acesta, se infuriarā, și
34 se sfātuiau să-i omōre. Atuncea sculāndu-
se unū Fariseū în sinedriu, a nume Gamalielū,
învățatorū de lege, onoratū de totū
poporulū, a ordinarū ca să deie pre apostoli
pučinū timpū afarā. Și li-a ăisū: Bārbați,
Israeliti, luați-vē de sēmā în privirea ace-
storū omeni ce v'reți să faceți; Că mai na-
inte de aceste dīle s'a sculatū Teuda, di-
cendū că arū fi ce-va; lūngā care s'a lipitū
unū numerū de bārbați ca la patru sute;
care s'a omoritū, și toți cāți lū ascultau
s'au imprāsciatū, și s'au făcutū în nimicū.

37 După acesta s'a sculatū Iuda Galilēnūlū în
dīlele înscrierei, și a trasū poporū multū
dupā d'insulū; și acela a muritū, și toți cāți
38 lū ascultau s'au imprāsciatū. Și acumū dicū
voūi Feriți-vē de acesti omeni, și să-i lā-
sați; că acestū planū sēu acestū lucru, de
39 va fi de la omeni, se va nimici; "Darā
de este de la Dumneđu, nu-lū v'eți putē
resturna; feriți-vē darā, ca nu cumū-va
sā vē aflați și luptători contra lui Dum-
neđu.

40 Și s'au învoitū; și chīamāndū pre apo-
stoli, și bicuindu-i, li-au opritū să nu vor-
bescā în numele lui Iisusū; și i-au lāsātū.

41 Decī ei se duceau de d'inaintea sinedrului,
bucurāndu-se, că s'au socotitū vrednici a fi
42 defaimați pentru numele lui. Și tōtā diūa,
in templu și prin case, nu încetaū a învăța
și a predica pre Christosū.

*Desumire în beserică; aședarea a șapte diaconi pen-
tru despărțirea milosteniilor; beserica totū mai
cresce.*

INTR'acele dīle, imultindū-se numerulū 6
discipulilorū, s'a nāscutū murmurū din
partea Ellinilorū asupra Evreilorū, pentru că
vēduvele lorū se treceau cu vederea in împār-
țirea cea de tōte dīlele. Atuncea cei dūoi- 2
spre-dece chīamāndū pre mulțimea discipuli-
lorū, au ăisū: "Nu este cu minte, ca, lāsāndū
cuvēntulū lui Dumneđu, să servimū meselorū.
Dreptū aceea, frațilorū, cāutați d'intre voi 3
șapte bārbați încercați, plini de Spiritū Sântū
și de înțelepciune, pre cari să-i rōnduimū la
acestū serviciū. Erū noi vomū stārui în ru- 4
gāciune și în serviciulū cuvēntulū.

Și a plăcutū cuvēntulū acesta inaintea a 5
tōtā mulțimea; și au alesū pre Stefanū, bār-
batū plinū de credință și de Spiritū Sântū;
și pre Filipū, și pre Procorū, și pre Ni-
canorū, și pre Timonū, și pre Parmenā, și
pre Nicolae, proselitulū din Antiochia. Pre 6
acestia i-au pusū inaintea apostolilorū, cari
rugāndu-se, și-au pusū mānele preste d'inșii.

Și cuvēntulū lui Dumneđu creșcea, și 7
se imulția fōrte numerulū discipulilorū în
Ierusalimū; și mare mulțime de preuți se
supunea la credință.

*Caracterulū celū destinsū și lucrarea folositoare a
lui Stefanū; prinderea, judecata și mōrtea lui.*

Erū Stefanū, plinū fiindū de credință și 8
de putere, făcea minuni și semne mari în
poporū.

Atuncea s'au sculatū uniā din sinagoga 9
ce se ăicea a Libertinilorū, și a Cirineni-
lorū, și a Alessandrinilorū, și a celorū de la
Cilicia și de la Asia, disputāndū cu Stefanū.
Și nu puteau să stee în potriva înțelepciū- 10
nei și spiritului, cu care vorbīa elū. Atunci
11 au pusū pre nisce bārbați, cari ăiceau: L'amū
auitū vorbindū cuvinte de blāstemū asupra
lui Moisi și a lui Dumneđu. Și au înta- 12
ritatū pre poporū și pre bōtrāni și pre cār-
turari, și nāvāindū asupra lui, l'au rāpitū,
și l'au adusū la sinedriu. Și au pusū mar- 13
turi minciunoși, cari ăiceau: Acestū omū nu
încetēzā a vorbi cuvinte de blāstemū asupra
acestui locū sântū și a legēi. Că l'amū au- 14
ăitū dicendū, că acestū Iisusū Nazarinēnūlū
va dērima acestū locū, și va schimba dati-

o Cap. 4. 18.	1 Pet. 2. 24.	g Ioan 15. 26.	m Cap. 7. 51. &	1 Pet. 4. 13.	11. 20.	i Apoc. 2. 6, 15.	m Luc. 21. 15.
o Cap. 2. 23. 36.	o Cap. 2. 33. 36.	27.	9. 5. & 23. 9.	16.	o Cap. 4. 35.	o Cap. 1. 24.	Cap. 5. 39.
& 3. 15. & 7.	Filep. 2. 9.	o Cap. 2. 4. &	o Cap. 4. 18.	o Cap. 2. 46.	o Eod. 18. 17.	o Cap. 8. 17. &	Vezi Eod. 4.
52.	Ebr. 2. 10. &	10. 44.	o Mat. 10. 17. &	o Cap. 4. 20, 29.	o Dout. 1. 13	9. 17. & 13. 8.	12.
y Mat. 28. 35. &	12. 2.	i Cap. 3. 37. &	23. 34.	—	Cap. 1. 21. &	1 Tim. 4. 14.	Isa. 54. 17.
27. 25.	d Cap. 3. 15.	7. 54.	Marc. 15. 9.	Capul 6.	16. 2.	& 5. 22.	o 1 Reg. 21. 10.
o Cap. 4. 19.	o Mat. 1. 21.	j Cap. 22. 3.	p Mat. 5. 13.	o Cap. 2. 41. &	1 Tim. 3. 7.	2 Tim. 1. 6.	13.
o Cap. 3. 13, 15.	f Luc. 24. 47.	o Prov. 21. 30.	Rom. 5. 3.	4. 4. & 5. 14.	f Cap. 2. 42.	i Cap. 12. 24. &	Mat. 26. 59, 60.
& 22. 14.	Cap. 3. 26. &	Isa. 8. 10.	2 Cor. 12. 10.	g Cap. 11. 24.	g Cap. 11. 24.	19. 20.	p Cap. 25. 8.
o Cap. 10. 29.	13. 28.	Mat. 15. 13.	Filep. 1. 29.	& Vers. 7.	o Cap. 8. 5, 26.	Col. 1. 6.	q Dan. 9. 26.
& 15. 29.	Efea. 1. 7.	i Luc. 21. 15.	Ebr. 10. 24.	o Cap. 9. 29. &	& 21. 8.	m Ioan 12. 42.	—
Gal. 3. 13.	Col. 1. 14.	1 Cor. 1. 25.	Isa. 1. 2.				

15 nele, cari ni-a dată Moisi. Și căutându spre elu toți cei ce se sedea în sinedriu, au vedutu fața lui ca o față de ângeru.

7 **A** TUNCÎ a dișu archiereul: Ôre așa sînt acestea?

2 Erû elu dicea: "Bărbați, frați, și părinți, ascultați: Dumneșeu lă marei s'a arătat părintelui nostru Abraam, cându era în Mesopotamia, mai 'nainte de a locui elu în

3 Harau; Și i-a dișu: "Eși din țera ta și din rudenia ta, și vino în țera, care eă 'ți voiă

4 arăta. Atunci eșindu din țera Chaldeilor, a locuitu în Haran, și de acolo, după ce a murit părintele lui, l'a mutat în țera a-

5 cêsta, în care voi acum locuiți. Dară nu i-a dată stăpânire într'insa, nici unu pasu de picior; "dară a promis că-i va da-o spre stăpânire, lui și seminției lui după d'insulă,

6 elu încă neavendă copilă. Erû Dumneșeu vorbă așa: "Că seminția lui va fi străină în țera străină, și o voru supune la servitute,

7 și o voru chinu 'patru sute de ani. Dară pre poporul, căruia va servi, 'lă voiă judeca eă, a dișu Dumneșeu, și după acestea

8 voru eși, și-mi 'voru servi într'acestă locu.

8 "Și i-a dată aședământulă circumcisiunei; și 'așa a născut pre Isaac, și l'a circumcis în ziua a opta; "și Isaac a născut pre Iacob, și "Iacob pre cei dăoi-spre-dece patriarhi.

9 "Erû patriarhii pismuind pre Iosef, l'au vendută pentru Egipt; "dară Dumneșeu era

10 cu d'insulă: Și l'a scos din tôte strimțorările lui, "și i-a dată charu și înțelepciune înaintea lui Faraon, regele Egiptului, și l'a pus guvernatoru preste Egipt și preste tôte casa lui. "Și a venit fomete preste tôte țera Egiptului și a lui Canaan, și strimțorare mare; și nu afla hrană părinți nostri.

12 "Erû Iacob, auzind că este grău în Egipt, a tramesu pre părinți nostri anteiu.

13 "Și într'ală dăoilea rōndu a fostu recunoscutu Iosef de frați sei; și s'a făcutu cunoscutu lui Faraon nēmulu lui Iosef. "Atuncea Iosef trameșend, a chămată la sine pre părintele seu Iacob, și "tôte rudenia lu, l'a șapte-deci și cincă de suflete.

15 "Deci s'a pogorit Iacob în Egipt, "și a murit, elu și părinți nostri. "Și s'au mutat în Sichem, și s'au pus în "mormēntulă, care a cumpăratu Abraam cu prețu de argintu de la fii lui Emor alu lui Sichem.

16 "Erû apropiādu-se 'timpulă pentru im-

plinirea promisiunei, pentru care s'a jurat Dumneșeu lui Abraam, "a crescutu poporul, și s'a înmulțit în Egipt; Până ce

18 s'a sculat altu rege, care nu scia pre Iosef. Acesta purtādu-se cu vicleniă asupra poporului nostru, a chinut pre părinți nostri, ordinādu-li "să lepede pre prunci lor, ca să nu vieze.

19 "In acestu timp s'a născut Moisi, care "era plăcutu lui Dumneșeu; și s'a nutritu trei luni în casa părintelui seu. Erû "fiindu

20 elu lepădatu, l'a luat fîca lui Faraon, și l'a crescutu ca pre fiulă seu. Și s'a învățat Moisi în tôte înțelepciunea Egiptenilor; și era "puternic în cuvinte și în fapte.

21 "Erû împlinindu-se patru-deci de ani, s'a suit în ânima lui, ca să cerceteze pre frați sei, fii lui Israel; Și vedend pre unulă

22 dintr'insu suferind nedreptate, l'a apărat, și a resbunat pre celu ce era asupra, ucidend pre Egiptēu. Că gândia, că s'arū

23 pricepe frați lui, cum că Dumneșeu prin mâna lui li va da mēntuire; înse ei nu au înțelesu. "Și a dăoa fi elu s'a arătat lor, cându se certau, și i-a îndemnat spre pace, dicend: Bărbați, voi sūnteți frați: de ce faceți nedreptate unulă altuia? Erū

24 celu ce făcea nedreptate aprăpelu, l'a respinsu, dicend: "Cine te-a pus domn și judecătoru preste noi? Au voiesci tu să

25 mă omor, precum ai omorit erî pre Egiptēu? "La acestu cuvēnt a fugit Moisi, și a petrecut ca străin în țera Madiam, unde a născut dăoi fi.

26 "Erû împlinindu-se patru-deci de ani, i s'a arătat, în pustiu muntel Sina, ângerul Domnului în para focului din rug. Erū Moisi vedend, s'a minunat de vedere; și apropiādu-se elu să vedă, i-a venit vōcea Domnului, Dicend: "Eă

27 Dumneșeu părinților tei, Dumneșeu lui Abraam, și Dumneșeu lui Isaac, și Dumneșeu lui Iacob. Și tremurand Moisi, nu cuteza să caute. "Atuncea Domnul i-a

28 dișu: Deslăgă încălțămēntea piciorilor tale; că locul în care stai pământu sântu este. "Vedut'am, vedut'am asuprirea poporului meu celu din Egipt, și suspinul loră amă audit; și m'am pogorit să-i scot. Și acum vino, te voi trameți în Egipt.

29 Pre acestu Moisi, de care s'au lepădatu, dicend: Cine te-a pus domn și judecătoru? pre acesta li-a tramesu Dum-

plinirea promisiunei, pentru care s'a jurat Dumneșeu lui Abraam, "a crescutu poporul, și s'a înmulțit în Egipt; Până ce s'a sculat altu rege, care nu scia pre Iosef. Acesta purtādu-se cu vicleniă asupra poporului nostru, a chinut pre părinți nostri, ordinādu-li "să lepede pre prunci lor, ca să nu vieze.

20 "In acestu timp s'a născut Moisi, care "era plăcutu lui Dumneșeu; și s'a nutritu trei luni în casa părintelui seu. Erū "fiindu elu lepădatu, l'a luat fîca lui Faraon, și l'a crescutu ca pre fiulă seu. Și s'a învățat Moisi în tôte înțelepciunea Egiptenilor; și era "puternic în cuvinte și în fapte.

21 "Erû împlinindu-se patru-deci de ani, s'a suit în ânima lui, ca să cerceteze pre frați sei, fii lui Israel; Și vedend pre unulă

22 dintr'insu suferind nedreptate, l'a apărat, și a resbunat pre celu ce era asupra, ucidend pre Egiptēu. Că gândia, că s'arū

23 pricepe frați lui, cum că Dumneșeu prin mâna lui li va da mēntuire; înse ei nu au înțelesu. "Și a dăoa fi elu s'a arătat lor, cându se certau, și i-a îndemnat spre pace, dicend: Bărbați, voi sūnteți frați: de ce faceți nedreptate unulă altuia? Erū

24 celu ce făcea nedreptate aprăpelu, l'a respinsu, dicend: "Cine te-a pus domn și judecătoru preste noi? Au voiesci tu să

25 mă omor, precum ai omorit erî pre Egiptēu? "La acestu cuvēnt a fugit Moisi, și a petrecut ca străin în țera Madiam, unde a născut dăoi fi.

26 "Erû împlinindu-se patru-deci de ani, i s'a arătat, în pustiu muntel Sina, ângerul Domnului în para focului din rug. Erū Moisi vedend, s'a minunat de vedere; și apropiādu-se elu să vedă, i-a venit vōcea Domnului, Dicend: "Eă

27 Dumneșeu părinților tei, Dumneșeu lui Abraam, și Dumneșeu lui Isaac, și Dumneșeu lui Iacob. Și tremurand Moisi, nu cuteza să caute. "Atuncea Domnul i-a

28 dișu: Deslăgă încălțămēntea piciorilor tale; că locul în care stai pământu sântu este. "Vedut'am, vedut'am asuprirea poporului meu celu din Egipt, și suspinul loră amă audit; și m'am pogorit să-i scot. Și acum vino, te voi trameți în Egipt.

29 Pre acestu Moisi, de care s'au lepădatu, dicend: Cine te-a pus domn și judecătoru? pre acesta li-a tramesu Dum-

Capul 7.	26. 3.	2. Fac. 39. 31.	23.	Deut. 10. 22.	y Fac. 15. 13.	10.	2. 4. 30. & 13
a Cap. 22. 1.	e Fac. 15. 13, 16.	etc. & 30. 5.	n Fac. 41. 37. &	i Fac. 46. 5.	Vers. 6.	e Luc. 24. 19.	3. 4.
b Fac. 13. 1.	f Esod. 19. 40.	etc. & 35. 18.	48. 6.	n Fac. 49. 33.	s Esod. 1. 7-9.	f Esod. 2. 11, 12.	j Esod. 3. 2.
c Fac. 11. 31. &	g Gal. 3. 17.	22.	o Fac. 41. 54.	Esod. 1. 6.	Ps. 105. 34, 35.	g Esod. 2. 13.	k Mat. 22. 32.
13. 4. 5.	h Esod. 3. 12.	i Fac. 37. 4, 11,	p Fac. 42. 1.	v Esod. 13. 19.	a Esod. 1. 22.	a Esod. 1. 22.	l Ebr. 11. 16.
d Fac. 12. 7. &	i Fac. 17. 9-	23.	q Fac. 45. 4, 16.	Isa. 34. 32.	b Esod. 2. 2.	b Esod. 2. 2.	m Esod. 3. 5.
13. 15. & 16.	11.	Ps. 105. 17.	r Fac. 45. 9, 27.	n Fac. 23. 16. &	c Ebr. 11. 22.	c Ebr. 11. 22.	n Esod. 3. 7.
3. 8. & 17. 8.	j Fac. 21. 2-4	m Fac. 39. 2, 21.	s Fac. 46. 27.	33. 19.	d Esod. 2. 3-	d Esod. 2. 15, 22.	
	f Fac. 25. 26						

nețed^u a fi domn^u și liberător^u prin mâna
 36 ăngerului celui ce i s'a arătat^u în rug^u.
 37 ăcesta i-a scos^u, făcend^u minuni și semne
 în pământul^u Egiptului și la Marea Roșă,
 și în pustii^u, patru-deci de ani. Acesta
 este Moisi cel^u ce a dis^u fiilor^u lui Israel^u:
 38 ăprofet^u camine v^u va redica Domn^ul^u, Dumne-
 neđeul^u vostru, d'între frații^u vostri; 'de el^u
 să ascultați. ăcesta este cel^u ce a fost^u
 în adunare în pustii^u, cu ăngerul^u, care-i
 vorb^uia în muntele Sinai, și cu părinții^u no-
 39 stri, carele a și primit^u cuvinte vii, spre a
 ni le da; Pr^u care nu a^u vrut^u părinții^u
 nostri să-l^u asculte, ci l'a^u respins^u. și cu
 40 ănima lor^u s'a^u întors^u în Egipt^u: 'Dicend^u
 lui Aaron^u: Fă-ni^u dei, cari vor^u merge în-
 ainta noastră; că acest^u Moisi, care ne-a
 scos^u pin pământul^u Egiptului, nu scim^u,
 41 ce i s'a întemplat^u. 'Da, a^u făcut^u vițel^u
 într'acele țile, și a^u adus^u sacrifici^u idol-
 ului, și se veselia^u de lucrările mânelor^u
 42 lor^u. Drept^u aceea s'a întors^u Dumneđe^u,
 și i-a dat^u să servescă ăostirei ceriului,
 precum^u este scris^u în cartea profeților: 'Casă
 a lui Israel^u! a^u d^uoră m^u-ați adus^u vite
 43 junghiate și sacrificii patru-deci de ani în
 pustii^u? Da, ați redicat^u cortul^u lui Mo-
 loc^u, și st^uea ăeului vostru Remfam^u: chi-
 puri, cari le-ați făcut^u, ca să v^u închinați
 lor^u; și e^u v^u voi^u strămuta dincolo de
 Babilon^u.
 44 Părinții^u nostri aveau cortul^u mărturie^u
 în pustii^u, precum^u a orânduit^u cel^u ce
 45 vorb^uia lui Moisi, 'ca să-l^u facă duple chi-
 pul^u care l'a v^ucut^u. 'Pre acesta luând^u-l^u
 părinții^u nostri, l'a^u adus^u cu Iosua în pă-
 m^untul^u păgănilor^u, 'pre cari i-a alungat^u
 Dumneđe^u de d'inainta părinților^u nostri,
 46 până în țilele lui David^u; 'Care a aflat^u
 char^u înaintea lui Dumneđe^u, și 'a cerut^u
 să afle locaș^u pentru Dumneđeul^u lui Iacob^u.
 47 48 'Și Solomon^u i-a zidit^u casă. Dară cel^u
 Pré-înalț^u nu locuesce în temple făcute de
 49 mâni, precum^u ăice profetul^u: 'Ceriul^u m^u
 este tronul^u, și pământul^u așternutul^u pi-
 ciórelor^u mele; ce casă m^u veți zidi, ăice
 50 Domn^ul^u, s^u care este locul^u me^u de re-
 paus^u? A^u nu mâna mea a făcut^u tóte
 acestea?

Voi cei ătari la cerbice, și ănecireumciși 51
 la ănimă și la urechi, tot^u-d^u-una v^u opu-
 neți Spiritului Sânt^u; precum^u părinții^u vo-
 stri, așa și voi. 'Pre care din profeți nu 52
 a^u persecutat^u părinții^u vostri? și a^u omo-
 rit^u pre cei ce a^u pređis^u venirea cel^u
 Drept^u, căruia acum^u voi v'ați făcut^u v^u-
 đetori și ucidetori; 'Cari ați primit^u legea 53
 prin ordini de ăngeri, și nu ați păzit^u o.

'Și a^uđind^u ei acestea, s'a^u ănfuriat^u, și 54
 scrisniat^u cu dinții asupra lui. ăr^u el^u, 55
 'plin^u fiind^u de Spirit^u Sânt^u, uitându-se la
 ceri^u, a v^uđut^u mărirea lui Dumneđe^u și
 pre Iisus^u stând^u d'a dr^upta lui Dumneđe^u,
 și a dis^u: ăccă, 'v^uđ^u ceriurile deschise, și 56
 pre 'Fiul^u omului stând^u d'a dr^upta lui
 Dumneđe^u. Atunci ei strigând^u cu vóce 57
 tare, și-a^u astupat^u urechiile lor^u, și a^u
 năvălit^u asupra lui toți cu un^u cuget^u: Și 58
 'scoțend^u-l^u afară din cetate, 'l^u ucidea^u cu
 petre; și 'marturii și-a^u pus^u vestmintele
 la piciórele unui t^uen^ur^u, ce se chiăma Sa-
 59 ul^u. Așa arunca^u cu petre asupra lui Ste-
 fan^u, 'carele se ruga, și ăicea: D^umn^ue Ii-
 sus^u, 'primesce spiritul^u me^u. Și 'ingenun- 60
 chiând^u, a strigat^u cu vóce tare: 'D^umn^ue,
 nu li ăputa acest^u p^ucat^u. Și ăc^usta ăi-
 cend^u, a adormit^u.

EAR^u ăSaul^u se învoi la uciderea lui. 8

*Imprăsciarea discipulilor^u; Filip^u în Samaria;
 el^u este urmat^u de Petru și de Ioan^u.*

Și s'a născut^u într'acel^u timp^u persecu-
 țiune mare asupra beserice^u celei din Ieru-
 salim^u; și 'toți s'a^u imprăsciat^u prin părțile
 Iudeei și ale Samariei, afară de apostoli.

ăr^u bărbați pioși a^u îngropat^u pre Ste- 2
 fan^u, și 'a^u făcut^u plângere mare pentru
 d'insul^u. ăr^u Saul^u 'pustii beserica, mer- 3
 gend^u prin case; și, trăgend^u bărbați și
 femei, i da la închisóre.

Deci ei 'imprăsciându-se, trecură d^un loc^u 4
 în loc^u, predicând^u cuv^untul^u. ăr^u 'Filip^u 5
 pogorindu-se în cetatea Samariei, predica
 lor^u pre Christos^u. Și poporul^u lua aminte 6
 cu un^u cuget^u la cele ce se vorb^uiau de Fil-
 lip^u, a^uđind^u și v^uđend^u semnele cari le
 făcea. Că 'spirite necurate strigând^u cu 7

n Esod. 14. 19.
 Num. 20. 16.
 o Esod. 12. 41.
 & 23. 1.
 p Esod. 7-11,
 14.
 Ps. 105. 27.
 q Esod. 14. 21,
 27-29.
 r Esod. 16. 1, 25.
 s Deut. 12. 15,
 18.
 Cap. 3. 22.
 t Mat. 17. 5.
 u Esod. 19. 3, 17.
 v Isa. 63. 9.

Gal. 3. 19.
 Ebr. 2. 2.
 a Esod. 21. 1.
 Dent. 5. 27,
 31. & 33. 4.
 Ioan. 1. 17.
 y Rom. 3. 2.
 s Esod. 32. 1.
 a Deut. 9. 16.
 Pa. 106. 19.
 b Pa. 61. 12.
 Esod. 20. 25,
 29.
 Rom. 1. 24.
 2 Tes. 2. 11.
 c Deut. 4. 19. &

17. 3.
 2 Reg. 17. 16
 & 21. 3.
 Ier. 19. 13.
 d Amos. 5. 25,
 26.
 e Esod. 25. 40,
 & 26. 30.
 Ebr. 8. 5.
 f Ios. 3. 14.
 g Neom. 9. 24.
 Pa. 44. 2. &
 78. 55.
 Cap. 13. 19.
 h 1 Sam. 16. 1.
 2 Sam. 7. 1.

Ps. 89. 19.
 Cap. 13. 22.
 i 1 Reg. 8. 17.
 1 Cron. 29. 7.
 Pa. 132. 4, 5.
 j 1 Reg. 6. 1 &
 8. 20.
 1 Cron. 17. 13.
 2 Cron. 3. 1.
 k 1 Reg. 8. 27.
 2 Cron. 2. 6.
 & 6. 18.
 Cap. 17. 24.
 l Isa. 66. 1, 2.
 Mat. 5. 34, 35.
 & 23. 23.

n Esod. 32. 9. &
 33. 3.
 Isa. 48. 4.
 n Lev. 26. 41.
 Deut. 10. 16.
 Ier. 4. 4. & 6.
 10. & 9. 26.
 Esod. 44. 9.
 o 2 Cron. 36. 16.
 Mat. 21. 36.
 & 25. 34, 37.
 1 Tes. 2. 15.
 p Cap. 3. 14.
 q Esod. 20. 1.
 Gal. 3. 19.

Ebr. 2. 2.
 r Cap. 5. 33.
 s Cap. 6. 5.
 t Esod. 1. 1.
 Mat. 5. 16.
 Cap. 10. 11.
 u Dan. 7. 13.
 v 1 Reg. 21. 13.
 Luc. 4. 29.
 Ebr. 13. 13.
 w Lev. 24. 16.
 y Deut. 13. 9.
 10. & 17. 7.
 a Cap. 7. 58. &
 22. 20.
 b Cap. 11. 19.

s Cap. 9. 14.
 a Ps. 31. 5.
 Luc. 22. 46.
 b Cap. 9. 40 &
 20. 36 & 31.
 5.
 c Mat. 5. 44.
 Luc. 6. 28. &
 35. 24.
 —
 Capitul^u 8.
 a Cap. 7. 58. &
 22. 20.
 b Cap. 11. 19.

c Fac. 22. 2. &
 50. 10.
 d Sam. 3. 31.
 e Cap. 7. 58. &
 9. 1, 13, 21.
 & 22. 4. & 26.
 10, 11.
 f Cor. 15. 9.
 Gal. 1. 13.
 Filip. 3. 6.
 g 1 Tim. 1. 13.
 c Mat. 10. 23.
 Cap. 11. 19.
 f Cap. 6. 5.
 g Marc. 16. 17.

vóce tare, eșiau din mulți cari le aveau; și mulți paralizici și schiopși s'au vindecatu.

8 Și era bucuria mare într'acea cetate.

9 Dară unu bărbatu, anume Simonu, era mai 'nainte în cetate, *fermecându, și amăgind pre poporul Samariei, 'dicându cumu-
10 că elu aru fi ce-va mare. La acesta luau aminte toți de la micu până la mare, 'dicându: Acesta este puterea lui Dumneđu
11 cea mare. Și luau aminte la elu, pentru că de multu timpü i-a fostu amăgitu cu
12 farmece. Dară cându au cređutu lui Filipu predicându de cele 'ale împărăției lui Dumneđu și de numele lui Iisus Christos, s'au bo-
13 tezat, și bărbați și femei. Incă și acelu Simonu a cređutu, și botezându-se, petrecea cu Filipu; și vedându minunile și semnele cele mari ce se făceau, se mira.

14 Erü apostolii cari erau în Ierusalimu, auđindu că a primitu Samaria cuvântulu lui Dumneđu, li-au tramesu pre Petru și
15 pre Ioan; Cari pogorindu-se, s'au rugatu
16 pentru ei, *să primescă Spiritulu Sântu. [Că 'incă nici preste unulu d'ntre ei nu se po-
17 gorise, ci *erau numai botezați în *numele domnului Iisus.] Atuncea *puneau mânele preste ei, și primiau Spiritu Sântu.

18 Și vedându Simonu, că prin punerea mânelor apostoloru se împărția Spiritu Sântu, li-a înfățișatu bani, 'dicându: Dați
19 și mie acéstă putere, ca ori pe care voiü pune mânele să primescă Spiritu Sântu. Erü
20 Petru i-a 'disu: Argintulu teu péră cu tine! că *ai socotitu că 'darulu lui Dumneđu se
21 cęstigă cu bani! Tu nu ai parte, nici sortu într'acestu cuvântu; că ânima ta nu este
22 dreptă înainte lui Dumneđu. Pocăseste dreptu aceea de ręutatea acęsta a ta, și te
23 rogă lui Dumneđu, 'doră ți se va ferta cu getulu ânimei tale. Că vedu că esci încă
24 în *amăriciunea fierei și în lanțurile nedreptăței. Erü Simonu răspundendu, a 'disu: 'Rugați-vę voi pentru mine cătră Domnulu, ca nimicu dintr'acestea cari ați 'disu să nu vină asupra mea.

25 Deci ei mărturisindü și vorbindü cuvântulu Domnului, s'au întorsu la Ierusalimu, și au predicatu evangelia în multe sate de ale Samariteniloru.

Insărcinarea lui Filipu de a învăța pre unu Etiopenu curios; și lucrările lui după aceea.

26 Și ângerulu Domnului a vorbitu cătră Filipu, 'dicându: Scollă-te, și mergi spre mé-

dă-di, la calea ce se pogoră din Ierusalimu în Gaza, ce este pustiiă. Și sculându-se a 27
mersu; și ecce *unü bărbatu Etiopenu, eunuchü, cu mare putere suptu Cadacia, regina Etiopieniloru, care avea priveghiare preste tóte tesaurele ei, și *a fostu venitü la Ierusalimu să se închine; întorcându-se, și șe-
28 dëndü în trăsura sa, cetia pre profetulu Isaia.

Erü spiritulu a 'disu lui Filipu; Apro- 29
piă-te, și te lipesc de acéstă trăsura. Și 30
alergându Filipu, l'a auđitu cetindü pre profetulu Isaia; și i-a 'disu: Ore înțelegi cele ce cetesci? Erü elu a 'disu: Cumü 31
voiü putę, de nu mă va conduce cine-va? Și a rugatu pre Filipu de s'a suitu și a șe-
đutü cu elu.

Loculu scripturei, care-lu cetia era acesta: 32
"Elu s'a adusu ca o ôie spre junghiare, și ca unü mielü mutü înainte tunđetorului, așa nu-și deschidea gura sa; În înjosirea 33
lui s'a luatü judecata lui; și cine va spune nęmulü lui? că vięta lui se lea de pe pământü. Și luându cuvântulu eunuchulu, a 34
'disu lui Filipu: Rogu-te, despre cine 'dice profetulu acęsta? despre sine, sęu despre altulu cine-va? Atunci Filipu, deschidendu 35
gura sa, *și încependu de la scriptura acęsta, i-a predicatu pre Iisus.

Și mergendu ei pe cale, au venitü la o 36
apă; și a 'disu eunuchulu: Ecce, aici este apă; *ce mă opresce a mă boteza? Erü Fi- 37
lipu a 'disu: "De cređi din tótă ânima ta, se póte. Elu răspundendu, a 'disu: "Credü, că Iisus Christos este Fiulu lui Dumneđu. Și a 'disu să stee trăsura; și s'au 38
pogoritu aminduo în apă, și Filipu și eunuchulu; și l'a botezatü. Erü eșindü ei 39
din apă, *Spiritulu Domnului *răpitü pre Filipu, și nu l'a mai vedutu eunuchulu; și mergea în calea sa, bucurându-se.

Erü Filipu s'a aflatü în Azotü, și tre- 40
cëndü prin cetăți, predica acolo, până a venitü la Cesarea.

Venirea la credință a lui Saulu, și predicarea sa cea d'ânteu la Damascü și la Ierusalimu.

EARÜ *Saulu, respirându amenințare și u- 9
cidere asupra discipuliloru Domnului, a mersu la archiereu; Și a cerutu de la 2
elu cărți pentru Damascü la sinagogi, ca, de va afla pre vre-unuia, cari să fie din calea acęsta, să-l aducă, și pre bărbați și pre femei, legați la Ierusalimu.

Și *cândü mergea, fiindü aprópe de Da- 3

A Cap. 13. g.
i Cap. 5. 26.
j Cap. 1. 3.
k Cap. 3. 38.
l Cap. 19. 2.
m Mat. 28. 19.
Cap. 2. 38.

n Cap. 10. 48.
& 19. 5.
o Cap. 6. 6. &
19. 6.
p Ebr. 6. 2.
q Mat. 10. 8.
Vedí 2 Reg. 5.

16.
q Cap. 2. 38. &
10. 45. & 11.
17.
r Dan. 4. 27.
s Tim. 2. 25.
e Ebr. 12. 15.

f Fac. 20. 7, 17.
Esed. 8. 3.
Num. 21. 7.
1 Reg. 13. 6.
Iov 42. 8.
Iac. 5. 16.
n Zef. 3. 10.

v Ioan 12. 20.
w Isa. 53. 7, 8.
y Luc. 24. 27.
Cap. 18. 38.
z Cap. 10. 47.
a Mat. 28. 19.
Marc. 16. 16.

b Mat. 16. 16.
Ioan 6. 69. &
9. 35, 38. &
11. 27.
Cap. 9. 30.
1 Ioan 4. 15.
& 5. 5, 12.

c 1 Reg. 18. 12.
2 Reg. 2. 16.
Esec. 3. 12.
14.
—
Ocupă 9.
a Cap. 8. 3.

Gal. 1. 13.
1 Tim. 1. 12.
b Cap. 22. 6. &
26. 12.
1 Cor. 15. 8.

mască, fără de scire a strălucit în preju-
 4 rul lui lumină din ceri; Şi cădându-i pe
 pământ, a auzit voce zicându-i: Saule,
 5 Saule, de ce mă persecuţi? Dis'a el: Cine
 esci, Dómnne? Dis'a Domnul: Eú sânt
 Iisus, pre care tu-lú persecuţi; greú 'ţi
 este a lovi cu piciorulú asupra boldurilor.
 6 Atuncea tremurându şi spăimântat, a zis:
 Dómnne, ce voiesci cá să facú? Şi Domnul
 i-a zis: Scólá-te, şi intrá în cetate, şi 'ţi
 se va spune ce trebuie să faci.
 7 Erú 'bărbaţii, cari mergeau pe cale cu
 elú, stăteau uimiţi, auzindú vócea, dará pre
 8 nimenea vedéndú. Şi s'a sculatú Saulú de la
 pământ, şi deschidéndu-şi ochii seí, nu
 vedea pre nimenea; şi ducéndu-lú de mână,
 9 l'au băgatú în Damascú. Şi trei zile nu a
 vedútú, nici a mâncatú, nici a bétú.
 10 Erú în Damascú era unú discipulú, a-
 nume Anania; acestuia a zisú Domnulú în
 11 visiune: Anania! Erú elú a zisú: Eccé, a-
 icea sânt, Dómnne. Erú Domnulú i-a zisú:
 Scólá, şi mergi pe uliţa ce se chiamá Drépta,
 şi cautá în casa lui Iuda pre unulú nu-
 12 mitú Saulú, 'Tarsénulú; cá eccé, se rógá;
 Şi a vedútú în visiune pre unú bărbatú nu-
 13 mitú Anania intrándú, şi puindu-şi mâna
 pe elú, ca érá-şi să vedá. Atuncea Ana-
 14 nia a respunsú: Dómnne, amú auzitú de la
 mulţi despre acestú bărbatú, 'câte rele a
 15 făcutú sântilorú teí în Ierusalimú. Încá şi
 aici are putere de la archierei, să lege pre
 16 toţi 'cari chiamá numele teú. Erú Domnulú
 i-a zisú: Mergi, cá 'acesta 'mí este vasú a-
 lesú, să pórte numele meú înaintea 'Ginţi-
 17 lorú şi a 'regilorú şi a filorú lui Israelú.
 Cá 'eú 'í voiú aréta câte trebuie elú să su-
 ferá pentru numele meú.
 18 Şi a mersú Anania, şi a intratú în casá;
 şi 'puindu-şi mânele pe elú, a zisú: Frate
 Saulú, domnulú Iisus, care 'ţi s'a arétatú
 pe calea pe care veniai, m'a tramesú, ca
 să-ţi primesci vederea, şi 'să te impli de
 19 Spiritú Sântú. Şi îndatá a cădútú de pe
 ochii lui ca nisce soldí, şi a vedútú îndatá;
 20 şi sculându-se, s'a botezatú. Atuncea lu-
 ándú mâncare, s'a întáritú.
 21 Erú Saulú a fostú câte-va zile cu disci-
 puli cari erau în Damascú. Şi îndatá a
 predicatú pre Christosú în sinagogi, 'că a-
 cesta este Fiulú lui Dumne-deú. Erú toţi
 cari 'lú auđiaú se miraú, şi diceau: 'Áu nu

este acesta celú ce a cutropitú în Ierusa-
 limú pre cei ce chiamá numele acesta, şi
 aicea venise pentru aceea. cá să-i ducá le-
 gaţi la archierei? Erú Saulú se întária de 22
 ce în ce mai multú; 'şi ruşina pre Iudeii
 ce locuiaú în Damascú, dovedindú cá a-
 cesta este Christosú.

Şi implinindu-se multe zile, 's'a sfátuitú 23
 Iudeii să-lú omóre. 'Erú violenía lorú s'a 24
 făcutú cunoscutá lui Saulú. Şi ei páziaú
 porţele diúa şi nóptea, cá să-lú omóre. A- 25
 tuncea discipulii luándu-lú nóptea, 'l'au co-
 boritú preste zidiú într'o coşniţă.

Şi 'mergéndú Saulú la Ierusalimú, se în- 26
 cerca să se lipescá de discipuli; dará toţi
 se temeau de elú, necredéndú cá este disci-
 pulú. 'Erú Barnaba luándu-lú, l'a dusú la 27
 apostoli, şi li-a spusú, cumú a vedútú pre
 Domnulú pe cale, şi cá i-a vorbitú, 'şi cumú
 cu îndráznélá a predicatú în Damascú în
 numele lui Iisusú. Aşa 'intra şi egia cu 28
 d'înşii în Ierusalimú; Şi cu îndráznélá vor- 29
 bia în numele domnului Iisusú; şi vorbia
 şi disputa cu 'Ellinii; 'érú ei căutaú să-lú
 omóre. Dará aflándú acesta fraţi, l'au dusú 30
 în Cesarea, şi l'au tramesú în Tarsú.

*Prosperitatea besericei; Petru cercetése Lidda
 şi Ioppe.*

'Atuncea besericele aveau pace prin tótá 31
 Iudea şi Galilea şi Samaria, şi se edificau;
 şi ámblandú în frica Domnului şi în mán-
 gălărea Spiritului Sântú, se imultiaú.

Şi Petru trecéndú 'pe la toţi, a venitú şi 32
 la sântii ce locuiaú în Lidda; Şi a aflatú 33
 acolo pre unú omú, anume Enea, de optú
 ani jácéndú în patú, care era paralicú;
 Şi i-a zisú Petru: Enea, 'te vindică Iisusú 34
 Christosú; scólá-te, şi-ţi ásterne. Şi ín-
 datá s'a sculatú. Şi l'au vedútú toţi cei 35
 ce locuiaú în Lidda şi în 'Saronú, cari 's'aú
 şi întorsú la Domnulú.

Erú în Ioppe era o discipulá, anume 36
 Tabita, adecá Căpriorá; acesta era plină
 'de fapte bune şi de milá ce făcea. Şi în- 37
 tr'acele zile bolnăvindu-se ea, a muritú;
 şi scáldánd'o, au pus-o în 'foisorú. Şi 38
 fiindú-cá Lidda era áprope de Ioppe, dis-
 cipulii, auzindú cá Petru este într'insa, au
 tramesú pre d'noi bărbaţi la d'insultú, ru-
 gându-lú să nu pregete a veni la ei.

Atuncea Petru sculându-se, a mersú cu 39

o Mat. 25. 40. etc	A Cap. 21. 29. & 22. 3.	22. 31. & 26. 17.	11. 13. Gal. 2. 7. 8.	13. Cap. 8. 17.	Gal. 1. 13. 23. Cap. 18. 28.	Gal. 1. 17. 18. Cap. 4. 26. & 13. 2.	/ Veđi Cap. 8. 1. Cap. 8. 14.
d Cap. 5. 29.	i Vers. 1.	Rom. 1. 1.	= Cap. 25. 22.	q Cap. 2. 4. & 4. 31. & 8.	u Cap. 23. 12. & 25. 3.	u Cap. 3. 6. 16. & 4. 10.	Cap. 3. 6. 16.
e Luc. 8. 10. Cap. 8. 27. & 16. 30.	j Vers. 31. Cap. 7. 59. & 22. 16.	1 Cor. 15. 10. Gal. 1. 15.	23. & 26. 1, etc.	r Cap. 26. 20. Cap. 8. 27.	2 Cor. 11. 26. 2 Cor. 11. 23.	b Vers. 20. 22. Gal. 1. 18.	i 1 Cron. 5. 16. j Cap. 11. 21.
f Dan. 10. 7. Veđi Cap. 22 9. & 26. 13.	1 Cor. 1. 2. 2 Tim. 2. 22.	1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11.	= Cap. 20. 23. & 21. 11.	s Cap. 8. 5. Vers. 1.	y Aca. 10. 2. 15. 1 Sam. 19. 12.	Cap. 6. 1. & 11. 20.	k 1 Tim. 2. 10. Tit. 3. 8.
g Cap. 22. 12.	h Cap. 15. 2. &	i Rom. 1. 5. &	o Cap. 22. 12.		z Cap. 22. 17.	e Vers. 23. 2 Cor. 11. 26.	l Cap. 1. 13.

d'înşii. Şi cândă a venită, l'aŭ dusă în
foisoră; şi aŭ stătu înaintea lui tôte vè-
dule, plângendă, şi arătândă vestmintele
şi îmbrăcămintele căte făcea Căprioră, cândă
40 era cu d'însele. Eră Petru scotendă afară
pre toţi, ینگenunchiandă, s'a rugat, şi în-
torcendă-se cătră trupă, ۰ a ځisă: Tabita,
41 scôlă. Eră ea şi-a deschisă ochi; şi vè-
dendă pre Petru, a şedută. Şi dându-i
42 mâna, a rădicat'o şi chiamandă pre sânti
şi pre vèdule, a dat'o viă. Şi s'a făcută
43 cunoscută acêta prin tôte loppe; ۰ şi mulţi
aŭ cređută în Domnulă. Şi elă a rămasă
multe ځile în loppe la ună ۰ Simonă, cure-
larulă.

*Petru după ordinulă lui Dumneđeŭ predică la
Cornelie, şi lasă să între în beserică pre Gînă, cari
nu primiră ceremoniele Iudaismulă.*

10 **E**RA în Cesarea ună bărbat, anume Cor-
nelie, sutaşă din cohorta ce se chiamă
2 Italică; ۰ Piosă şi ۰ temetoră de Dumneđeŭ
cu tôte casa lui, şi făcendă milosteniă multă
3 poporului, şi rugându-se lui Dumneđeŭ totă-
de-una. ۰ Acela a vèđută în visiune lămu-
rită, pe la ora a noă din ځi, pre ângerulă
4 Domnului intrândă la elă, şi ځicendă-i:
Cornelie! Eră elă uitându-se la d'însulă,
şi înfricoşându-se, a ځisă: Ce este, Dómne?
Şi i-a ځisă: Rugăciunile tale şi mila ta s'a
suiťă spre aducere-aminte înaintea lui Dum-
5 neđeŭ. Şi acumă trămete bărbat la loppe,
şi chiamă pre ună Simonă, ce se numesce
6 Petru. Acesta găzducesce la ună ۰ Simonă,
curelarulă, a căru casă este lîngă mare;
۰ acesta ۰ ți va spune ce trebue tu să faci.
7 Şi cândă s'a dusă ângerulă, care vorbă
cu Cornelie, chiamandă pre dŭoi din servi
sei, şi pre ună sutaşă piosă din cei ce-i
8 serviaŭ, Şi spunendu-li tôte, i-a trămesă
la loppe.
9 Eră a dŭoa ځi, mergendă ei pe cale, şi
apropiându-se de cetate, s'a suiťă Petru în
casa de susă să se rŭge, pe la ora a şesea.
10 Şi forte flămândindu, voia să guste; şi pre-
11 gătindă aceia, a căđută într'o uimire; Şi ۰ a
vèđută cerulă deschisă, şi pogorindu-se pre-
ste elă ună vasă, ca o pânză mare, legată
de patru colțuri, şi lăsându-se josă pe pă-
12 mântă; În care erau tôte patrupelele pă-
mântului, şi ferele, şi tărătorele, şi păsările
13 cerului. Şi a venită vŭce cătră elă: Scô-
14 lă-te, Petre, junghiă şi mănâncă. Eră Petru
a ځisă: Nică de cumă, Dómne; ۰ că nică o-

dată nu amă mîncată totă ce este spurcată
său necurată. Şi vŭcea érá-şî, a dŭoa órá, 15
vorbă cătră elă: ۰ Cele ce Dumneđeŭ a cu-
răţit, tu nu le numi spurcate. Şi acêta 16
s'a făcută de trei ori: şi érá-şî s'a rădicat
vasulă la ceri.

Eră pre-cândă Petru nu se dumeria ce 17
ară însemna visiunea, care a vèđut'o, éccă
bărbaťi cei trămeşî de la Cornelie, între-
bândă de casa lui Simonă, aŭ stătuťă în-
aintea porťei; Şi strigandă, întrebaŭ de găz- 18
ducesce aicea Simonă, ce se numesce Petru.
Eră Petru cugetandă asupra visiunei, 19
۰ i-a ځisă Spiritulă: Éccă, trei bărbat te ca-
ută; ۰ Decă scôlă-te şi te pogoră, şi mergă 20
cu ei, nimică îndŭoindu-te; că eŭ i-amă
trămesă.

Atuncea Petru pogorindu-se cătră bār- 21
baťi cei trămeşî de la Cornelie cătră elă,
a ځisă: Éccă, eŭ sŭnt pre care căutaťi;
pentru ce aťi venită? Ei i-aŭ ځisă: ۰ Cor- 22
nelie, sutaşulă, bărbat dreptă şi temetoră
de Dumneđeŭ, şi ۰ cercată de totă poporulă
Iudeiloră, a fostă îndemnăťă de ângeră
sântă, să te chiamă la casa lui, şi să aŭđă
cuvinte de la tine. Atuncea elă chiamă- 23
du-i în întră, i-a ospetăťă.

Eră a dŭoa ځi Petru a eşită cu ei, ۰ şi
uniă din fraťi cei din loppe aŭ mersă cu
d'însulă. Şi în cea-l-altă ځi aŭ intrăťă în 24
Cesarea. Eră Cornelie, care aŭ accepta pre
d'înşii, chiamase deja împreună rudeniile
sale şi amicii cei iubiťi. Şi cândă era să 25
între Petru, l'a întimpinăťă Cornelie, şi că-
đendă la piciorăle lui, ۰ s'a închinăťă. Eră 26
Petru l'a rădicăťă, ځicendă: ۰ Scôlă! şi eŭ
însu-mă sŭnt omă. Şi vorbindă cu elă, a 27
intrăťă, şi a aľată pre mulťi cari se a-
dunaseră.

Şi a ځisă loră! Voi scĩťi cumă ۰ că nu este 28
iertăťă ună bărbat Iudeă, să se lipescă, să
să se apropie cătră ună străină; dară ۰ Dum-
neđeŭ mă-a arătăťă, ca să nu ځică pre nici
ună omă spurcată său necurată. Dreptă 29
aceea fiindă chiamăťă, amă venită la voi fără
pregetare. Decă vè întrebă, pentru ce m'aťi
chiamăťă? ځisă Cornelie: Din ځiŭa a patra 30
până într'acêta órá postiamă, şi într'a noă
órá mă rugamă în casa mea, şi éccă, ۰ ună
bărbat a stătuťă înaintea mea ۰ în vestmētă
strălućitoră; Şi a ځisă: Cornelie, ۰ rugăciu- 31
nea ta ți s'a aŭđită, ۰ şi milosteniele tale s'aŭ
amintită înaintea lui Dumneđeŭ. Decă tră- 32
mete la loppe, şi chiamă pre Simonă, ce

m Mat. 9. 25.
n Cap. 7. 60.
o Marc. 5. 41.
43.
Joan 11. 43.
p Ioan 11. 45.
& 13. 11.

q Cap. 10. 6.
—
Capulă 10.
a Vers. 22.
Cap. 8. 2. &
22. 17.

b Vers. 35.
c Vers. 30.
Cap. 11. 13.
d Cap. 9. 43.
e Cap. 11. 14.
f Cap. 11. 5. etc
g Cap. 7. 56.

h Apoc. 19. 11.
i Lev. 11. 4. &
30. 25.
Deut. 14. 8. 7.
Ezec. 4. 14.
i Mat. 15. 11.
Vers. 28.

Rom. 14. 14.
17. 20.
1 Cor. 10. 25.
1 Tim. 4. 4.
Tit. 1. 15.
j Cap. 11. 13.
k Cap. 15. 7.

l Vers. 1. 2. etc.
m Cap. 22. 12.
n Vers. 45.
Cap. 11. 13.
o Cap. 14. 14.
15.
p Apoc. 19. 10.

q & 22. 9.
p Ioan 4. 9. &
18. 28.
Cap. 11. 3.
Gal. 2. 12. 14.
q Cap. 15. 8. 9.
Efes. 3. 6.

r Cap. 1. 10.
s Mat. 23. 3.
Marc. 16. 5.
Luc. 24. 4.
t Dan. 10. 12.
Vers. 4. etc.
u Ebr. 6. 10.

se numesce Petru; acesta găzduiesce în casa lui Simon, curelarul, lângă mare; 33 care, venind, va vorbi cu tine. Deci îndată amă trăsese la tine; și tu bine ai făcut, că ai venit. Acum dară noi toți stăm înaintea lui Dumnezeu, să ascultăm toate câte îți sânt duse de la Dumnezeu.

34 Atuncea Petru, deschidându gura sa, a zis: "Cu adevărat pricep, că Dumnezeu 35 nu este căutător la față; Ci "în totu poporul, cel ce se teme de el și face dreptate, este primit lui. *Acesta este* cuvântul, care l'a trăsese *Dumnezeu* fiilor lui Israel, 36 "predicându pace prin Iisus Christos; ("a- 37 cesta este domn al tuturor.) Voi știți lucrurile ce s'au întâmplat prin totă Iudea, "începându din Galilea, după botezul care 38 l'a predicat Ioan; Cumă "Dumnezeu a unsu pre Iisus Nazarinul cu Spiritul Sântu și cu putere; care a âmblat binefacându, și vindecându pre toți cei asupriți de diabolul; "că Dumnezeu era cu d'insul.

39 Și "noi sântem marturi tuturor lucrurilor ce a făcut și în pământul Iudeilor și în Ierusalim: "pre care l'au omorât, spânzându-l pe lemn. Pre acesta l'a înviat Dumnezeu a treia zi, și l'a făcut să fie 40 arătat; "Nu la totu poporul, ci nouă, marturilor celor mai înainte aleși de la Dumnezeu, "cari amă mâncat și amă bătut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42 Și "ni-a ordinar să predicăm poporului, și să mărturisim, "că el este cel hotărât de la Dumnezeu a fi judecătorul "viilor și 43 al morților. "De acesta mărturisesc toți profeții, că prin numele lui "totu cel ce va crede întru insul va lua iertare păcatelor.

44 Încă vorbindu Petru aceste cuvinte, "a cădutu Spiritul Sântu preste toți cei ce 45 auia cuvântul. "Și s'au uimit credincioșii cei circumciși, căți veniseră cu Petru, "că și preste Gintii s'a versat darul Spiritului Sântu. Că-i auia vorbindu în limbi și mărindu pre Dumnezeu.

47 Atunci a luat cuvântul Petru: Aă dora pôte cine-va opri apa, ca să nu se boteze acestia, cari au primit Spiritul Sântu, "ca 48 și noi? Și "li-a ordinar să se boteze "în numele Domnului. Atuncea l'au rugat să petrecă la d'înșii câte-va zile.

Conduita lui Petru opusă la Ierusalim; el se apără cu succes.

EARU apostoli și frați, cari erau în Iudea, 11 auia că și Gintile au primit cuvântul lui Dumnezeu. Și suindu-se Petru la 2 Ierusalim, "se certa cu el cei circumciși, 3 Dicendu: "Tu ai intrat la bărbați necircumciși, "și ai mâncat cu ei.

Eră Petru a început a li spune *tote* 4 *ce se întâmplaseră* pe rōndu, dicendu: "Eu 5 eram în cetatea loppe rugându-mă, și amă vedutu, întru uimirea minții, visiune: Unu vasu pogorindu-se, ca o pânză mare, în patru colțuri, lăsându-se jos din ceri; și a venit până la mine; La care cântându, 6 luamă sēmă, și amă vedutu patrupelele pământului, și ferele, și tērētorele, și păserele cerului; Și amă auditu voce dicendu-mi: 7 Scōlă-te, Petre, junghia și mănăncă. Eră 8 eu amă zis: Nici de cumă, Dōmne; că totu ce este spurcatu s'eu necurat nici odată nu a intrat în gura mea. Eră vocea 9 mi-a respunsu alu dūoilea rōndu din ceri: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le numi spurcate. Și acesta s'a făcut de trei ori: 10 și eră-și s'au rēdicat toate la ceri. Și 11 ecce, îndată trei ōmeni veniseră la casa în care eram, trameși de la Cesarea la mine. Și mi-a zis Spiritul să mergu cu ei, 12 micu înduindu-mă. Eră "acești șese frați au venit cu mine, și amă intrat în casa bărbatului. "Și mi-a dat în scire, cumă a v- 13 dutu pre ângeru în casa lui, stându și dicendu-i: Trămete bărbați la loppe, și chiamă pre Simon, ce se numesce Petru; Care-ți 14 va vorbi cuvinte, prin cari te vei mēntui, tu și totă casa ta. Și încependu eu a vorbi, 15 a cădutu Spiritul Sântu preste ei, "ca și preste noi la început. Atuncea mi-amă 16 adusă aminte de cuvântul domnului, cumă a zis: "Ioan a botezat cu apă, eră "voi v- 17 veți boteza cu Spiritu Sântu. "Deci dacă 17 Dumnezeu li-a dat asemenea daru, ca și noi, pentru că au cređutu în domnul Iisus Christos, "cine eram eu, ca să potu opri pre Dumnezeu.

Și audind ei acestea, s'au astempărat, 18 și măriau pre Dumnezeu, dicendu: "Deci și Gintilor a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

Deut. 10. 17.
2 Cron. 19. 7.
Iov 34. 19.
Rom. 3. 11.
Gal. 2. 6.
Efes. 3. 9.
Col. 3. 25.
1 Pet. 1. 17.
Cap. 15. 9.
Rom. 2. 13.
Iov 3. 22.
29. & 10. 13.
13.

1 Cor. 12. 13.
Gal. 3. 28.
Efes. 2. 15.
18. & 3. 6.
y Isa. 57. 19.
Efes 2. 14, 16.
17.
Col. 1. 20.
Mat. 23. 18.
Rom. 10. 12.
1 Cor. 15. 27.
Efes. 1. 20, 22.
1 Pet. 3. 22.

Apoc. 17. 14.
& 19. 16.
a Luc. 4. 14.
b Luc. 4. 18.
Cap. 2. 22. &
4. 27.
Ebr. 1. 9.
c Ioan 3. 2.
d Cap. 2. 32.
e Cap. 5. 30.
f Cap. 2. 24.
g Ioan 14. 17.
23.

Cap. 13. 31.
a Luc. 24. 30.
43.
Ioan 21. 13.
i Mat. 28. 19.
20.
Cap. 1. 8.
f Ioan 5. 22, 27.
Cap. 17. 31.
k Rom. 14. 9.
10.
2 Cor. 5. 10.
2 Tim. 4. 1

1 Pet. 4. 5.
i Isa. 53. 11.
Ier. 31. 34.
Dan. 9. 24.
Mic. 7. 18.
Zech. 13. 1.
Mal. 4. 2.
Cap. 26. 22.
m Cap. 15. 9. &
26. 18.
Rom. 10. 11.
Gal. 3. 22.
n Cap. 4. 31. &

8. 15-17. &
11. 15.
o Vers. 23.
p Cap. 11. 18.
Gal 3. 14.
q Cap. 11. 17. &
15. 9, 9.
Rom. 10. 19.
r 1 Cron. 1. 17.
s Cap. 2. 38. &
8. 16.
—

Capitul 11.
a Cap. 10. 45.
Gal. 2. 12.
b Cap. 10. 28.
c Gal. 2. 13.
d Luc. 1. 3.
e Cap. 10. 9. etc.
f Ioan 16. 13.
Cap. 10. 19.
& 15. 7.
g Cap. 10. 23.
h Cap. 10. 30.

i Cap. 9. 4.
j Mat. 3. 11.
Ioan 1. 26, 33.
Cap. 1. 5. &
19. 4.
k Isa. 44. 3.
Ioel 2. 28 &
3. 18.
l Cap. 15. 8, 9.
m Cap. 10. 47.
n Rom. 10. 12.
o & 15. 9.
16.

Succesul mare al evangheliei în Antiochia; activitatea lui Barnaba și a lui Saul în acea cetate.

- 19 Într'acestea cei ce s'au împrăsciatu la persecuțiune, ce s'a născutu pentru Stefanu, au trecut până la Finicia și la Cipru și la Antiochia, nimenui vorbindu cuvântul de câtu numai Iudeiloru. Erū uniți dintr'inșii erau bărbați din Cipru și din Cirine, cari intrându în Antiochia, vorbeau către
- 21 "Ellini, predicându pre domnulū Iisusū. Și era "mâna Domnului cu ei; și numărū mare creștendū, "s'a întorsū la Domnulū.
- 22 Atuncea scirea despre acestea a venitū în urechile besericei din Ierusalimū; și au tramesū pre "Barnaba, să mērga până la Antiochia; Care mergendū și vedendū charulū lui Dumneșeu, s'a bucuratū, și "indemna pre toți, ca cu animă hotărîtă să stăruescă în
- 24 Domnulū. Că era bărbatū bunū și "plinū de Spiritulū Sântū și de credință: "și s'a adăugit multū poporū la Domnulū.
- 25 Atunci a mersū Barnaba la "Tarū, să caute pre Saulū. Și aflându-lū, l'a adusū la Antiochia. Și au petrecutū acolo unū anū întregū, adunându-se în beserică, și învățandū poporū multū. Și s'au numitū discipulii Creștini mai ântēiū în Antiochia.

Nevoia și persecuțiune la Ierusalimū; scăparea minunată a lui Petru; mōrtea lui Erodū la Cesarea.

- 27 Erū într'acele țile s'au pogoritū "profeși din Ierusalimū la Antiochia. Și sculându-se unulū dintr'inșii, anume "Agabū, însemna prin Spiritulū, că va fi fōmete mare în totā lumea; care s'a și întēplatū în țilele lui
- 29 Claudiū Cesarulū. Erū discipulii, fie-care duple averea lui, au hotărîtū a trāmete "ajutorū fraților ce locuiau în Iudea: "Ceea ce au și făcutū, trāmetendū la cei bētrâni prin mâna lui Barnaba și a lui Saulū.
- 12 **I**NTR'acelū timpū regele Erodū a întinsū mânele, să chinuescă pre uniū din beserică; Și a ucisū pre Iacobū, "fratele lui Ioanū, cu sabia.
- 3 Și vedendū, că place Iudeilorū, a adaosū a prinde și pre Petru; (și erau "țilele
- 4 azimelorū;) Pre care și "prindendū-lū, l'a pusū în închisōre, dāndu-lū la patru strāji de câte patru ostași, să-lū păzescă; voindū după pasci să-lū scōtā la poporū
- 5 Deci Petru se păzia în închisōre, erū rugăciunea se făcea neîncetatū de la beserică către Dumneșeu pentru d'insulū.
- 6 Și voindū să-lū scōtā Erodū, într'acea

nōpte Petru dormia între dūoi ostași, legatū cu dūoē lanțuri; și păzitorii înaintea ușei păziau închisōrea. Și ecce, "ângerulū Domnului a statutū acolo, și lumină a strălucitū în închisōre; și lovindū în costă pre Petru, l'a desceptatū, dicendū: Scōlă-te curēndū! Și au cădutū lanțurile din mâna lui. Și i-a ȳisū ângerulū: Încinge-te, și te încaltă cu încălțămintele tale. Și a făcutū așa. Și i-a ȳisū: Îmbracă-te în vestmēntulū teū, și urmēzā-mē. Și eșindū "i urmā; și "nu scia, că este adevēratū aceea ce se făcea prin ângerū; ci i se părea că "vede visiune. Și trecendū straja cea d'ântēiū și cea a dūoa, a venitū la pōrta cea de ferū, ce duce în cetate, "care li s'a deschisū de sine-și; și eșindū, au trecutū o stradă; și îndată s'a dusū ângerulū de la elū.

Și Petru venindu-și în sine, a ȳisū: Acumū sciū cu adevēratū, că "a tramesū Domnulū pre ângerulū seū, și "m'a scosū din mâna lui Erodū și din totā acceptarea poporului Iudeilorū. Și luāndū a minte, "a venitū la casa Mariei, muma "lui Ioanū, ce se chiamă Marcu, unde erau mulți adunați, "rugāndu-se. Și bātendū Petru în ușa pōrtei, a mersū o servă să asculte, anume Rode. Și cunoscendū vōcea lui Petru, de bucuriā nu a deschisū ușa; ci alergendū în intru, a spusū că Petru stă înaintea pōrtei. Erū ei au ȳisū către d'insa: Esci nebună; erū ea stăruia, că este așa. Erū ei diceau: "Este ângerulū lui. Erū Petru urmā bātendū. Și deschidendū-i, l'au vedutū, și s'au uimitū. Erū elū "făcēdu-li cu mâna să tacă, li-a spusū în ce chipū Domnulū l'a scosū din închisōre. Și a ȳisū: Spuneți acestea lui Iacobū și fraților. Și eșindū, s'a dusū într'altū locū.

Și făcēdu-se diūă, nu pușină turburare era între ostași, ore ce să se fi făcutū Petru. Erū Erodū cāntāndu-lū și neaflāndu-lū, a cercetatū pre păzitorii, și a ordonatū să-i omōre. Și pogorindu-se de la Iudea la Cesarea, petrecea acolo.

Și era Erodū întăritatū asupra celorū din Tirū și din Sidonū; erū toți d'impreună veniseră la elū, și plecāndū pre Blastū, care era cāmărașulū regelui, cereau pace, că "țēra lorū se nutria din țēra regelui. Erū într'o ȳi hotărîtă Erodū îmbrăcāndu-se în vestmēntū regalū, și ședendū pe tronū, cuvēnta către d'inșii. Erū poporulū striga: Vōce dumneșească, și nu omenescă este!

o Cap. 8. 1.	u 14. 22.	1 Cor. 12. 28.	Capulū 12.	d Cap. 5. 19.	6 22.	2 Cor. 1. 10	n Cap. 12. 16.
p Cap. 6. 1. &	u Cap. 6. 5.	Efes 4. 11.	a Mat 4. 21. &	e Pa. 126. 1.	Ebr 1. 14.	3 Pet. 2. 9.	& 12. 22. &
9. 29.	v Vers. 21.	z Cap. 21. 10.	20. 23.	/ Cap. 10. 3, 17.	1 Iov 5. 19.	/ Cap. 4. 22.	21 40.
q Luc. 1. 68.	Cap. 5. 14.	a Rom. 15. 26.	b Esod. 12. 14.	& 11. 5.	Pa. 33. 18, 19.	z Cap. 15. 27.	o 1 Reg 5. 9.
Cap. 2. 47.	u Cap. 9. 30.	1 Cor. 16. 1.	15. & 23. 15	g Cap. 16. 26.	& 34. 22 &	1 Vers 5.	11.
r Cap. 9. 25.	y Cap. 2. 17. &	2 Cor. 9. 1.	e Ioan 21. 18.	h Pa. 34. 7.	41. 2. & 97.	u Fac. 48. 16.	Esod. 27. 17.
s Cap. 9. 27.	13. 1. & 15.	b Cap. 12. 25.		Dan. 3. 28. &	10.	Mat 18. 10.	
t Cap. 13. 43.	32. & 31. 9.	—					

- 23 Și îndată ¹ l'a lovită ângerul Domnului, pentru că ² nu a dat^u lui Dumnezeu mărirea; și mâncat^u fiind^u de viermii, a murit^u.
 24 Și ³ cuvântul lui Dumnezeu creștea și
 25 se înmulțea. Eră Barnaba și Saul^u împlinind^u serviciul^u, s'a^u întors^u de la Ierusalim^u, ⁴ luând^u cu d'însii pre ⁵ Ioan^u, ce se cheamă Marcu.

Barnaba și Pavel^u trăiești să predice evanghelia; lucrarea lor^u în Cipru, Pisidia și Licaonia, și întorcerea lor^u la Antiochia.

- 13 **D**ARĂ ¹ la biserica cea din Antiochia erau ² dore-cari profeți și învățători: ³ Barnaba și Simeon^u, ce se cheamă Niger^u, și ⁴ Luc^u, Cirin^uenul^u, și Manain^u, care era crescut^u împreună cu tetrarchul^u Erodi^u, și Saul^u.
 2 Și împlinind^u ei serviciul^u Domnului, și postind^u, a^u dis^u Spiritul^u Sânt^u: ³ Osebiți-mi pre Barnaba și pre Saul^u spre lucrul^u, ⁴ la care i-am^u cheamă^u. Atuncea ⁵ postind^u și rugându-se, și puindu-și mânele, i-a^u demis^u.
 4 Deci acestia, trăiești fiind^u de Spiritul^u Sânt^u, s'a^u pogorit^u în Selevcia; și de acolo a^u plutit^u la ⁵ Cipru. Și venind^u la Salamina, ⁶ predică^u cuvântul^u lui Dumnezeu în sinagoge^u ludeilor^u; și avea^u și pre ⁷ Ioan^u ajutător^u. Și străbătend^u insule până la Paf^u, a^u aflat^u pre ⁸ un^u farmecător^u, profet^uu minciunos^u, Iude^u, al^u cărui nume era Bar^u-Iisus^u; Care era cu guvernătorul^u țerei Sergi^u Pavel^u, bărbat^u înțelept^u; acesta cheamănd^u pre Barnaba și pre Saul^u, poftia să a^u aud^u cuvântul^u lui Dumnezeu. Dară ⁹ Elima, farmecătorul^u, (că așa însemneză numele lui,) li se opunea, căutând^u să întorcă pre guvernătorul^u de la credință. Eră Saul^u, cel^u ce se^u dice și Pavel^u, ¹⁰ împlind^u-se de Spirit^u Sânt^u, și a^u tîntind^u la d'însul^u,
 10 A^u dis^u: O plinule de totă violenția și de totă înclăciunea, ¹¹ fiul^u diabolului, neamic^u a totă dreptatea, nu vei înceta de a resvrăti căile Domnului cele drepte? Și acum^u ecce, ¹² mâna Domnului este preste tine, și vei fi orb^u, nevedend^u sôrele până la un^u timp^u. Și îndată a^u căd^ut^u preste el^u ceta și întunecă^u; și âmbland^u împrejur^u, căuta conducător^u; și
 12 Atuncea proconsulul^u vedend^u ceea ce s'a^u făcut^u, a creșut^u, mirându-se de învățatura Domnului.

Eră Pavel^u și cei ce erau cu d'însul^u 13 pornind^u de la Paf^u, a^u venit^u la Perga Pamfiliei; ¹⁴ eră Ioan^u despărțindu-se de d'însii, s'a^u întors^u la Ierusalim^u.

Pavel^u și Barnaba la Antiochia și Pisidia.

Eră ei trecend^u din Perga, a^u venit^u 14 la Antiochia Pisidiei; și ¹⁵ intrând^u în sinagogă în ziua sâmbătei, a^u ședut^u. Și ¹⁶ după cetirea legii și a profetilor^u, a^u trimes^u mai marii sinagogei la ei, dicend^u-li: Bărbați frați, de aveți ¹⁷ cuvânt^u de mângăiere cătră popor^u, vorbiți.

Atuncea Pavel^u sculându-se, și ¹⁸ făcend^u-li cu mâna, a^u dis^u: Bărbați Israeliți, și cei ¹⁹ ce vă temeți de Dumnezeu, Ascultați! Dumnezeu^u acestui popor^u al^u lui Israel^u ²⁰ a ales^u pre părinții^u noștri, și a înălțat^u pre popor^u, ²¹ care era străin^u în pământul^u Egiptului, ²² și cu braț^u înalt^u i-a^u scos^u dintr'însul^u. Și ²³ ca la timp^u de patru-șeci de ani a^u rēbdat^u deprinderile lor^u în pustiu^u; Și ²⁴ per^u dēnd^u șapte popore în pământul^u Canaan^u, ²⁵ li-a^u dat^u pământul^u lor^u spre moscenire.

Și după acestea, în curgere aproape de 20 patru sute cinci-șeci de ani, ²¹ li-a^u dat^u judecători, ²² până la profetul^u Samuel^u. ²³ Și după aceea a^u cerut^u rege; și li-a^u dat^u Dumnezeu pre Saul^u, fiul^u lui Kis^u, bărbat^u din seminția lui Beniamin^u, ca la patru-șeci de ani. Și ²⁴ înlăturându-l^u, ²⁵ li-a^u rēdicat^u pre David^u să li fie rege; despre care a și mărturisit^u, dicend^u: ²⁶ Am^u aflat^u pre David^u al^u lui Ișai, ²⁷ bărbat^u duple ânima mea, care va face toate voiele mele. ²⁸ Din semința acestuia Dumnezeu^u, ²⁹ duple făgăduință, a rēdicat^u lui Israel^u ³⁰ Mēntuitor^u, pre Iisus^u: ³¹ După ce Ioan^u a predicat^u înaintea venirii ³² lui Iisus^u, a^u botezul^u pocăinței la tot^u poporul^u lui Israel^u. Eră împlinind^u-și Ioan^u misiunea, ³³ dicea: ³⁴ Cine mă socotiți că sânt^u? nu sânt^u eu; ci ecce, vine duple mine, căruia nu sânt^u vrednic^u a-i deslega încălțăminte^u piciorilor^u.

Bărbați, frați, fii nēmului lui Abraam^u, 26 și cei ce între voi vă temeți de Dumnezeu, ²⁷ voui s'a^u trimes^u cuvântul^u mēntuirii^u acesteia. Că cei ce locuesc în Ierusalim^u și 27 dirigătorii lor^u, ²⁸ necunoscându-l^u, nici ²⁹ înțelegend^u vocile profetilor^u, ³⁰ cari se cetesc^u în totă sâmbăta, ³¹ le-a^u împlinit^u, condemnân-

p 1 Sam. 25. 38.	14. 26. &	Efes. 3. 7. 8.	Ioan 8. 44.	Cap. 10. 35.	a Ios. 14. 1. 2.	Cap. 7. 46.	Ioan 1. 20. 27
2 Sam. 24. 17.	15. 35.	1 Tim. 2. 7.	1 Ioan 3. 8.	Deut. 7. 6. 7.	Ps. 78. 55.	Isa. 11. 1.	Mat. 10. 6.
Pa. 115. 1.	Cap. 11. 22—	2 Tim. 1. 11.	Esod. 9. 3.	Esod. 1. 1.	Luc. 1. 32. 69.	Luc. 1. 32. 69.	Luc. 24. 47.
Isa. 65. 11.	26.	Ebr. 5. 4.	1 Sam. 5. 6.	Cap. 105. 23.	1 Sam. 3. 30.	Cap. 2. 30.	Cap. 8. 26.
Cap. 6. 7. &	o Rom. 16. 21.	f Cap. 6. 6.	o Cap. 15. 38.	24.	d 1 Sam. 8. 5.	Rom. 1. 8.	Vers. 46.
19. 30.	d Num. 8. 14.	g Cap. 4. 36.	p Cap. 16. 13.	Cap. 7. 17.	e 10. 1.	f 2 Sam. 7. 12.	o Luc. 23. 34.
Col. 1. 6.	Cap. 9. 15. &	h Vers. 46.	h 17. 2. & 18. 4.	o Esod. 6. 6. &	o 1 Sam. 15. 23.	Ps. 132. 11.	Cap. 3. 17.
Cap. 13. 5. 13.	22. 31.	i Cap. 12. 25.	g Luc. 4. 16.	13. 14. 16.	26. 28. & 16. 1.	h Mat. 1. 21.	1 Cor. 2. 8.
& 15. 37.	Rom. 1. 1.	i 15. 37.	o Vers. 27.	o Esod. 16. 35.	Osea 13. 11.	h Rom. 11. 26.	p Vers. 14. 15.
i Vers. 12.	Gal. 1. 15. &	j Cap. 8. 9.	o Ebr. 13. 22.	Num. 14. 33.	f 1 Sam. 16. 13.	i Mat. 3. 1.	q Luc. 24. 30.
—	2. 9.	k Esod. 7. 11.	o Cap. 12. 17.	Ps. 95. 9. 10.	2 Sam. 2. 4.	h Luc. 3. 3.	44.
Caput ^u 13.	o Mat. 9. 38.	2 Tim. 2. 8.	o Vers. 26. 42.	Cap. 7. 36.	h 5. 3.	o Mat. 3. 11.	Cap. 26. 22. &
a Cap. 11. 27.	Cap. 14. 26.	i Cap. 4. 8.	43.	Deut. 7. 1.	g Ps. 89. 30.	Marco. 1. 7.	23. 23.
	Rom. 10. 15.	m Mat. 13. 38.			h 1 Sam. 13. 14.	Luc. 3. 16.	

28 du-lă. ^{*}Și măcară că nici o vină de morțe
nu au aflată într'insulă, ^{*}totu au cerut de la
29 Pilat să-lă omóre. ^{*}Și după ce au împlinită
tote ce erau scrise despre elă, ^{*}pogorindu-lă
30 de pe lemnă, l'au pusă în mormentu. ^{*}Eră
31 Dumneđu l'a sculată din mortă. Și ^{*}elă
s'a arătată în multe ăile celoră ce s'au suită
cu d'insulă ^{*}din Galilea la Ierusalimă, ^{*}cari
32 sânt marturii seă cătră poporă. Și noi ve-
stimă vouă despre ^{*}promisiunea cea făcută
33 părinților: Că Dumneđu a împlinită pre
ea nouă, fiiloră acelora, înviându pre Iisusă;
cumă scrisă este și în psalmulă ală dăoi-
lea: ^{*}Tu esci Fiulă meu, eu astă-ăi te-amă
34 născută. Eră cumă-că l'a sculată din mortă,
fără a se mai întorče spre stricăciune, așa
a ăisă: ^{*}Voiă da vouă promisiunile sante ale
35 lui Davidă cele sigure. Dreptă aceea și
intr'altă locă ăice: ^{*}Nu vei lăsa pre celă
36 Sântă ală teă să vėdă stricăciune. Că Da-
vidă, servindă generațiunei sale după vo-
ința lui Dumneđu, ^{*}a adormită, și s'a ada-
osă la părinții seă, și a vėdută stricăciune.
37 Eră acela, pre care Dumneđu l'a înviată,
nu a vėdută stricăciune.
38 Decă să fie cunoscută vouă, bărbată, frați,
că ^{*}prin acesta vi se anunță iertarea păca-
39 teloră; Și ^{*}prin acesta totă celă ce crede
se îndreptă de la tôte acele, de la cari
nu ați putută a vė îndrepta prin legea lui
40 Moisi. Decă păziți-vă, ca să nu vină asupra
41 vōstră ceea ce s'a ăisă prin ^{*}profeți: Vedeți
voi, desprețitoriloră! și vė mirați și vė per-
deți; că eu lucreză lucru în ăilele vōstre,
lucru, căruia nu veți crede, de-lă vi va
spune cine-va.
42 Eră eșindă Iudeii din sinagoga, l'au ru-
gată Gințile, ca să li vorbescă aceste cu-
43 vinte în sâmbăta următoare. Și imprasci-
ându-se sinagoga, mulți din Iudei și din
proseliți cuvioși au urmată lui Pavelă și
lui Barnabă; cari vorbindu-li, ^{*}i îndemna să
rămână în ^{*}charulă lui Dumneđu.
44 Eră în cea-l-altă sâmbătă mai tōtă ceta-
tea s'a adunată să audă cuvântulă lui Dom-
45 neđu. Și vėdându Iudeii pre mulțime, s'au
implută de pismă, și ^{*}vorbău asupra celoră
dise de Pavelă, opunându-se și blăstemându.
46 Eră Pavelă și Barnabă îndrăznindă, au ăisă:
^{*}Era de trebuință a se vorbi cuvântulă lui
Dumneđu vouă mai ânteiă; dară ^{*}de ore

ce-lă lepădată, și vė judecată pre voi nevrednici
de viața cea eternă, ecce, ^{*}ne întorcemă la
Ginți. Că așa ni-a ordonată Domnulă, ⁴⁷
cēndă: ^{*}Te-amă pusă spre lumină popore-
loră, ca să fii spre mēntuire până la mar-
ginile pământului.

Eră Gințile audindă acēsta, se bucură, ⁴⁸
și măriaă cuvântulă Domnului; ^{*}și au cre-
dută căți erau hotăriți spre viață eternă.

Și se răspândia cuvântulă Domnului prin ⁴⁹
tōtă țera. Eră Iudeii au întărită pre fe-
50 meele pioșe și însemnate, și pre cei de frunte
ai cetăței, și ^{*}au rēdicată persecuțiune contra
lui Pavelă și a lui Barnabă, și i-au scosă
din parțile loră. ^{*}Eră ei scuturându pul-
51 berea picioriloră loră asupra loră, au ven-
ită în Iconia. Eră discipulă ^{*}se împleaă ⁵²
de bucuriă și de Spirită Sântă.

*Pavelă și Barnabă la Iconia, Listra și Derbe; și
re'ntōrcerea loră la Antiochia.*

SI fiindă în Iconia, au intrată împreună ¹⁴
în sinagoga Iudeiloră, și au vorbită așa
în câtă au credută mulțime mare din Iudei
și din Ellini. Eră Iudeii cei necredincioși ²
au întărită și au amărită sufletele Ginți-
loră asupra fraților. Decă au petrecută ³
multă timpă, și au vorbită cu îndrăznělă,
încrēndu-se în Domnulă, ^{*}care adeveri cu-
vântulă charului seă, făcendă prin mânele
loră semne și minuni.

Eră mulțimea cetăței s'a desbinată, unia ⁴
fiindă cu Iudeii, eră alții cu ^{*}apostolii. Și ⁵
încercându-se Gințile și Iudeii cu diregē-
torii loră, ca ^{*}să-i maltrateze și să-i ucidă
cu petre; Afiându ei de acēsta, ^{*}au fugită ⁶
la cetățile Licaoniē, Listra și Derbe, și în
împrejurimile loră. Și acolo predicău e- ⁷
vangelia.

^{*}Și ună bărbată în Listra, nepuncțiosă ⁸
la picioră, ședea, care era schiopă din mi-
tra mumei sale, și nici odată nu âmbalse;
Acesta asculta pre Pavelă vorbindă, carele ⁹
uitându-se la elă, și ^{*}vėdendă că are cre-
dință a se vindeca. A ăisă cu vōce tare: ¹⁰
^{*}Scōlă dreptă pe piciorole tale! Și a sărită,
și âmbla.

Eră poporulă vėdendă ce a ce a făcută ¹¹
Pavelă, a rēdicată vōcea loră, licaonesce
ăicendă: ^{*}Deii, asemănându-se ômeniloră,
s'au pogorită cătră noi. Și numiaă pre Bar- ¹²

^{*} Mat. 27. 22.
Marco 15. 13,
14.
Luc. 23. 21,
22.
Ioan 19. 6,
15.
^{*} Cap. 3. 13, 14.
Luc. 18. 31.
24. 44.
Ioan 19. 28,
30, 36, 37.

^{*} Mat. 27. 59.
Marco 15. 46.
Luc. 23. 53.
Ioan 19. 38.
^{*} Mat. 28. 6.
Cap. 2. 24. &
3. 13, 15, 28.
& 5. 30.
^{*} Mat. 28. 16.
Cap. 1. 3.
1 Cor. 15. 5-7.
y Cap. 1. 11.

^{*} Cap. 1. 3. &
2. 37. & 3. 15
& 5. 32.
^{*} Fac. 3. 15. &
12. 3 & 23.
18.
Cap. 26. 6.
Rom. 4. 13.
Gal. 3. 16.
^{*} Ps. 2. 7.
Ebr. 1. 5. &
5. 5.

^{*} Isa. 55. 3.
d Ps. 16. 10.
Cap. 2. 31.
^{*} 1 Reg. 2. 10
Cap. 2. 29.
f Ier. 31. 34.
Dan. 9. 24.
Luc. 24. 47.
1 Ioan 2. 12
g Isa. 55. 11.
Rom. 8. 28. &
8. 2.

Ebr. 7. 19.
h Isa. 29. 14.
Hab. 1. 5.
i Cap. 11. 23.
& 14. 22.
j Tit. 2. 11.
Ebr. 11. 15.
1 Pet. 5. 12.
k Cap. 18. 6.
1 Pet. 4. 4.
Iuda. 10.
l Mat. 10. 6.

Cap. 3. 28.
Vers 26.
Rom. 1. 16
m Esod. 32. 10.
Deut. 32. 21
Isa. 55. 5.
Mat. 21. 43.
Rom. 10. 19.
n Cap. 18. 6. &
28. 28.
o Isa. 43. 6. &
49. 6.

Luc. 2. 32.
p Cap. 2. 47.
q 2 Tim. 3. 11.
r Mat. 10. 14.
Marco. 6. 11.
Luc. 9. 5.
Cap. 18. 6.
s Mat. 5. 12.
Ioan 16. 32.
Cap. 3. 46.

Opaculă 14.
a Marco. 16. 20.
Ebr. 2. 4.
b ap. 13. 31.
c 2 Tim. 3. 11.
d Mat. 10. 23.
e Cap. 3. 2.
f Mat. 8. 10. &
9. 28, 29.
g Isa. 25. 6.
h Cap. 8. 10. &
28. 6.

- naba Joe, éru pre Pavelu Mercuriū, pentru
13 că era cuvântătoru mai mare. Atuncea pre-
utulū lui Joe, care avea templu înaintea ce-
tăței lorū, aducendū tauri și cununī înai-
ntea porțelorū, 'voia să li aducă sacrificiū
14 cu glôtele. Éru apostoli, Barnaba și Pa-
velu, auzindū *acesta*, 'și-au ruptū vestmin-
tele lorū, și au săritū între mulțime, stri-
15 gândū, Și dicendū: Bărbați, 'de ce faceți
acestea? 'Sūntemū și noi ómeni de aceleași
patimi ca voi, cari predicămū voui, ca să vē
întórceți de la "aceste deșerte" spre Dum-
neđeulū celū viū, "carele a făcutū ceriulū și
pământulū, marea și tóte cele ce sūnt în-
16 tr'însele; "Carele în timpuri trecute a lăsatū
17 tóte popórele să ámble în căile lorū; "Deși
nu s'a lăsatū pre sine fără mărturiā, bine-
făcendū, "dādu-ni din ceriū plóia și timpuri
fructiferi, *bine-cuvēntādu-ne* cu hranā, și im-
18 plēndū ánimele nóstre de veselīā. Și a-
cestea dicendū, abie au opritū pre poporū,
ca să nu sacrifice lorū.
- 19 'Și de la Antiochia și Iconia au venitū
Iudei, cari înduplecāndū pre poporū, 'lovīaū
cu petre pre Pavelu, și 'l'au trasū afarā din
20 cetate, gândindū că a muritū. Éru incun-
jurāndū-lū discipuli, elū s'a sculatū, și a
intratū în cetate.
- 21 Și a dūoa și a eșitū împreună cu Barnaba
22 la Derbe. Și predicāndū ei evangelia în acea
cetate, "și invētdāndū pre mulți, s'au întorsū la
23 Listra, la Iconia și la Antiochia; întāringū
sufletele discipulilorū, și "îndemnāndū-i să
rēmānā în credință, și *arētādu-li* cumū-cā prin
multe strimtorāri "trebuie să intrāmū în im-
24 pērāția lui Dumneđeū. Și rugādu-se cu
posturi, 'au rōnduitū presbiteri pe la beser-
ici, și i-au încredințatū Domnului, în care
au credutū.
- 25 Și trecēndū prin Pisidia, au venitū la
26 Pamfīlia. Și predicāndū cuvēntulū în Perga,
s'au pogoritū în Attalia. Și de acolo au
plutitū la Antiochia, "de unde erāu "reco-
mendatū charulū lui Dumneđeū, spre lucrulū
care l'au implinitū.
- 27 Și venindū și adunāndū beserica, 'au spusū
cāte a făcutū Dumneđeū cu ei, și cumū-
cā a "deschisū Gintilorū ușa credinței.
- 28 Și au petrecutū acolo cu discipuli multū
timpū.

*Cērtā despre supunerea Gintilorū la ceremoniele
legei, și hotārirea apostolilorū și a bētrānilorū la
Ierusalimū.*

- INTR'acestea "óre-cari pogorindu-se din 15
Iudea, invētaū pre frați, dicendū: "De nu
vē vēți circumcide "dupre datina lui Moisi, nu
vē puteți mēntui. Decī făcēdu-se impo- 2
trivire și disputā nu pučinā din partea lui
Pavelu și a lui Barnaba asupra acelora, au
hotārītū, "sā se ducā Pavelu și Barnaba, și
ori-cari alți d'între ei, la apostoli și bētrāni
în Ierusalimū, în privirea acestei întrebāri.
Decī ei "trāmeși fiindū de beserică, au tre- 3
cutū prin Finicia și Samaria, 'spunēndū de
întórcerea Gintilorū; și făceaū bucuriā mare
tuturorū fraților. Și venindū la Ierusalimū, 4
au fostū primiți de beserică și de apostoli
și de bētrāni; și 'au spusū cāte a făcutū
Dumneđeū cu d'înși; *Adāogindū*, că s'au 5
sculatū óre-cari din secta Fariseilorū cari
creduserā, dicendū, "că trebuie a-i circum-
cide, și a li ordina să pāzescā legea lui Moisi.
- Decī s'au adunatū apostoli și bētrāni, 6
sā cerceteze acestū lucru. Și făcēdu-se 7
multā disputā, s'a sculatū Petru, și li-a disū:
'Bărbați, frați, voi sciți, că de la începutū
Dumneđeū a alesū între noi, ca prin gura
mea să auzā Gintile cuvēntulū evangheliei, și
sā credā. Și 'cunoscōtorulū de ánimī, Dum- 8
neđeū, li-a mărturisitū, "dādu-li Spiritulū
celū Sāntū, ca și noūi. 'Și nici o osebite 9
nu a făcutū între noi și între ei, "curāindū
și ánimele lorū cu credință. Acumū darā, 10
de ce ispitiți pre Dumneđeū, "a pune jugū
preste cerbicea discipulilorū, care nici pā-
rințiū nostri, nici noi nu l'amū pututū purta?
Ci 'credemū că și noi ne vomū mēntui, ca 11
aceia, *numāi* prin charulū Domnului nostru
Iisusū Christosū.
- Atuncea tótā adunarea a "tācutū, și as- 12
cultatū pre Barnaba și pre Pavelu, spunēndū
cāte semne și minuni a făcutū Dumneđeū
între Gintī printr'înși.
- Érū tăcēndū ei, "a luatū cuvēntulū la- 13
cobū, dicendū: Bărbați, frați, ascultați-mē!
'Simeonū a spusū, cumū Dumneđeū ántēiū 14
a cercetatū pre Gintī, ca să lee dintr'înși
unū poporū, *numitū* dupre numele lui. Și 15
cu acesta se potriveșcū cuvintele profeți-
lorū, precumū este scrisū: "Dupā aceste 16
mē voiū întórce, și voiū reāședū cortulū

1. Dan. 2. 46.	Ps. 33. 6. & 146. 6.	Ps. 65. 10. & 68. 9. & 147. 8.	16. 24. Luc. 22. 28, 29.
2. Mat. 26. 65.	Apoc. 14. 7.	Ier. 14. 22.	Rom. 8. 17.
3. Cap. 10. 36.	P. Ps. 81. 19.	Mat. 5. 45.	2 Tim. 2. 11.
4. Iac. 5. 17.	Cap. 17. 30.	Cap. 17. 45.	12 & 2. 12.
5. Apoc. 19. 10.	1 Pet. 4. 3.	2 Cor. 11. 25.	Tit. 1. 5.
6. 1 Sam. 13. 21.	Cap. 17. 27.	2 Tim. 3. 11.	Cap. 17. 1. 3.
7. 1 Reg. 16. 13.	Rom. 1. 20.	Mat. 28. 19.	Cap. 15. 40.
8. Ier. 14. 22.	1 Cor. 1. 23.	Cap. 11. 23.	Cap. 15. 4.
9. Amos 2. 4.	1 Cor. 8. 4.	Deut. 11. 14.	13. & 21. 19.
10. 1 Cor. 2. 9.	1 Tes. 2. 9.	1 Cor. 10. 38. & 10. 39.	1 Cor. 16. 9.
11. Fac. 4. 1.	1 Cor. 5. 10.		

2 Cor. 2. 12.	16.	1. Vers. 1.	1. Mat. 28. 4.
Col. 4. 3.	Cap. 17. 10.	Cap. 10. 20. & 11. 12.	Gal. 5. 1.
Apoc. 3. 8.	Lev. 12. 3.	Gal. 2. 1.	Rom. 8. 24.
	Gal. 2. 1.	1 Cron. 29. 9.	Efes. 3. 8.
Capit. 15.	Rom. 15. 24.	Cap. 1. 24.	Tit. 2. 11. & 3. 4. 5.
Gal. 2. 12.	1 Cor. 16. 6.	Cap. 10. 44.	Cap. 14. 27.
1 Ioan. 7. 22.	11.	1 Rom. 10. 11.	Cap. 13. 17.
Vers. 5.	Cap. 14. 27.	28. 48.	Vers. 7.
Gal. 5. 2.	Vers. 12.	1 Cor. 1. 3.	Amos 9. 11.
FMip. 2. 2.	Cap. 14. 27. & 21. 19.	1 Pet. 1. 22.	12.
Col. 2. 8, 11.			

lui Davidu celu cădută; și voiți rezidi cele
 17 dărmate ale lui, și-lu voiți redica. Ca să
 caute cei-l-alți din omeni pre Domnul, și
 toate poporele, cari sunt numite dupre nu-
 mele meu, dice Domnul, celu ce face toate
 18 acestea. Cunoscuta din eternu sunt lui
 19 Dumneđu toate lucrările lui. Pentru aceea
 'eu judec, a nu fi superați cei ce din Gintî
 20 'se întorc la Dumneđu; Ci trebuie să li
 se scriă, ca să se ferescă * de pângăriturile
 idolilor, și * de desfrânare, și de animale
 21 zugrumate, și de sânge. Că Moisi are, încă
 din zilele cele de demult, pre cei ce-lu pre-
 dică în toate cetățile, * cetindu-se în sinagogi
 în totă sâmbăta.
 22 Atunci apostoli și bătrâni cu totă a-
 dunarea au hotărît, ca, alegendu bărbați
 d'între ei, să-i trâmētă la Antiochia cu Pa-
 velu și cu Barnaba: pre Iuda, ce se chiamă
 "Barsaba, și pre Sila, bărbați fruntași între
 23 frați. Și au scris, și au trāmesu prin mā-
 nele lorū aceste: Apostoli și bătrâni și
 frați către frații cei din Gintî, ce sunt în
 24 Antiochia și în Siria și în Cilicia: De ore
 ce noi am auditu, că * ore-cari d'între voi
 egindū, v'au turburatu cu cuvintele lorū, și
 au resturnatu sufletele vōstre, dicēdu, că
 25 trebuie să vō circumcideți, și să păziți legea,
 ceea ce noi nu li-am ordinatu; Adunați
 fiindu cu unu cugetu, am hotărît, ca, a-
 legēdu bărbați, să-i trāmetem la voi im-
 preună cu iubiți nostri Barnaba și Pavel:
 26 * Omeni, cari și-au espusu viața pentru nume-
 27 le domnului nostru Iisus Christos. Dreptu
 aceea am trāmesu pre Iuda și pre Sila,
 cari și ei vī voru spune acesteși cu cu-
 28 vintulu. Că Spiritul Sântu și noi am ho-
 tărît, să nu se mai pună preste voi nici
 29 o sarcină, de cătu acestea de trebuință: "Ca
 să vō feriți de cele sacrificate idolilor, și
 * de sânge, și de animale zugrumate, și de
 desfrânare; de cari de vō veți păzi, veți
 face bine. Fiți sănătoși.
 30 Deci acestia demitēdu-se, au venit la
 Antiochia; și adunādu mulțimea credincio-
 31 silorū, au datu epistola; Și cetind'o, s'au
 32 bucuratu pentru mângăiare; Și Iuda și
 Sila, fiindu și ei profeți, s'au îndemnatu pre
 33 frați cu multe cuvinte, și i-au întăritu. Și
 rămānēdu acolo cătu-va timp, s'au de-
 34 mīsū cu pace de la frați către apostoli.

* Erū Pavelu și Barnaba au rămasu în Anti- 35
 ochia, învățādu și predicādu, împreună
 cu mulți alți, cuvintulu Domnului.

*Calătoria a dūoa a lui Pavelu prin sudu-ostulū
 Asiei Mici.*

Erū după câte-va zile a dīsū Pavelu 36
 către Barnaba: Întorcēdu-nē, să cercetāmū
 pre frații nostri 'prin toate cetățile, în cari
 am predicațu cuvintulu Domnului, să ve-
 demū cumū petrecū. Și Barnaba se hotări 37
 să iee și pre 'Ioanū, supranumitū Marcū.
 Erū Pavelu nu a găsitū de cuvință să-lu 38
 iee cu d'însū, * pentru că se despărțise de
 ei din Pamfalia, și nu mersese cu d'însū la
 lucru. Dreptu aceea s'a nāscutū cōrtă între 39
 d'însū, încātu ei s'au despărțitū unulū
 de altulū; și Barnaba luādu pre Marcū, a
 plutitū în Cipru. Erū Pavelu alegēdu pre 40
 Sila, s'a dusū, 'încredințādu-se charului lui
 Dumneđu de către frați.

Și trecea prin Siria și Cilicia, * întărindū 41
 besericele.

ATUNC a venitū elū la "Derbe și la Lis- 16
 tra; și ecce, era acolo unū discipulū
 * anume Timoteiū, * fiu unei femei Iudee cre-
 dinciose, erū de părinte Ellinū; Care * avea 2
 mărturiā bună de la frații din Listra și I-
 conia. Pre acesta a voitū Pavelu să mērgă 3
 împreună cu elū; deci * luādu-lū, l'a cir-
 cumcisū, pentru Iudei ce erau în acele lo-
 curi; că toți sciaū, că părintele lui era
 Ellinū.

Și trecēdu prin cetăți, dādurā credin- 4
 cioșilorū ordinele 'cele hotărîte de apostoli
 și de bătrâni cei din Ierusalimū, ca să le 5
 urmeze. Deci * besericele se întăriaū în cre-
 dință, și sporiaū la numărū în toate zilele.

*Pavelu și Sila cercetēsă Frigia și Galatia, și in-
 cepū lucrarea lorū în Europa la Filippi.*

Erū ei trecēdu prin Frigia și prin la- 6
 turea Galatiei, au fostū opriți de Sântulū
 Spiritu a vorbi cuvintulu în Asia; Și ven- 7
 nindū la Misia, se încercară a merge la
 Bitinia; dară nu i-a lāsatu Spiritulū. Deci 8
 trecēdu prin Misia, s'au pogoritū la Troada.
 Și s'a arētatū lui Pavelu nōptea vedere: 9
 Unū 'bărbatū Macedonēnu sta rugādu-lū,
 și dicēdu: Trece în Macedonia, și ne ajutā.
 Erū cāndū a vedutū vederea, îndatā amū 10
 cercatū să eșimū 'în Macedonia, socotindū,

* Veđi vers. 28.
 * 1 Tes. 1. 9.
 * Fac. 35. 2.
 * Ezech. 20. 3.
 * Ezech. 20. 30.
 1 Cor. 8. 1. &
 10. 20, 28.
 Apoc. 2. 14,
 20.

* 1 Cor. 6. 9,
 18.
 Gal. 5. 19.
 Efes. 5. 3.
 Col. 3. 5.
 1 Tes. 4. 2.
 1 Pet. 4. 3.
 * Fac. 9. 4.
 Lev. 3. 17.
 Dent. 12. 16,

23.
 * Cap. 13. 15,
 27.
 * Cap. 1. 23.
 * Vers. 1.
 Gal. 2. 4. &
 5. 12.
 Tit. 1. 10, 11.
 * Cap. 13. 50.
 * 14. 19.

1 Cor. 15. 20.
 2 Cor. 11. 23,
 26.
 * Vers. 20.
 Cap. 21. 25.
 Apoc. 2. 14,
 20.
 * Lev. 17. 14.
 * Cap. 14. 23. &
 18. 23.

1 Cor. 16. 11.
 Ebr. 11. 31.
 * Cap. 13. 1.
 * Cap. 13. 4, 18,
 14, 51. & 14.
 1, 6, 24, 25.
 * Cap. 12. 12,
 25. & 13. 5.
 Col. 4. 10.
 2 Tim. 4. 11.

Flim. 24.
 * Cap. 13. 18,
 * Cap. 14. 26.
 * Cap. 16. 5.
 —
 Capitul 16.
 * Cap. 14. 6.
 * Cap. 19. 23.

Rom. 16. 21.
 1 Cor. 4. 17.
 Filip. 2. 19.
 1 Tes. 3. 2.
 1 Tim. 1. 2.
 2 Tim. 1. 2.
 * 2 Tim. 1. 5.
 * Cap. 6. 8.
 * 1 Cor. 9. 20.

Gal. 2. 2.
 Veđi Gal. 5. 2.
 * Cap. 15. 23,
 29.
 * Cap. 15. 41.
 * 2 Cor. 2. 12.
 2 Tim. 4. 12.
 * Cap. 10. 20.
 * 2 Cor. 2. 12.

că 'ne chiamă Domnul, să li predicăm evangelia.

11 Dreptă aceea pornind de la Troada, amă mersu dreptu la Samotracia, și a dūoa
12 ăi la Neapoli; Și de acolo la *Filippi, care este cetatea cea d'antăiu a părții acestela a Macedoniei, și coloniă; și într'acea cetate amă petrecutū câte-va zile.

13 Și în ziua sâmbătei amă eșitū afară din cetate, lūngă rîu, unde era îndătinatū a se face rugăciune; și ședendū, vorbiamū câtră femeile ce se adunaseră. Și o femeă, anume Lidia, neguțătorăsă de purpură, din cetatea Tiatirii, temetore de Dumneșeu, asculta; căreia Domnul 'i-a deschisū âni-ma, ca să iee aminte la cele ce se vorbeau de Pavel. Și botezându-se ea și casa ei, s'a rugatū, dicendū: De mē socotiți a fi credincioșă Domnului, intrați în casa mea, și rămâneți aicea. Și *ne-a înduplecatū.

16 Erū mergendū noi la rugăciune, ne-a împințatū o fētă, *care avea spiritū pitonicū, și care aducea *cēștigū multū stēpānilorū ei, vrăjindū. Acesta urmândū lui Pavel și noui, striga, dicendū: Acești omeni sūnt servi ai lui Dumneșeu celui Pré-înalț, cari ni vestescū calea mēntuirei. Și acesta făcea în multe zile. Erū *supērându-se Pavel, și întorcendū-se, a dīsū spiritului: Eū 'ți ordinū, în numele lui Iisus Christos, să eși dintr'însa. *Și a eșitū în acea oră.

19 Și *vēdendū stēpāniū lorū, *prinđendū pre Pavel și pre Sila, *i-au tārītū în tîrgū la dirigētori. Și ducendū-i la judecatori, au dīsū: Acești omeni, fiindū Iudei, *turburā cetatea noastră. Și invēță datine, cari nu ni este iertatū a le primi, nici a le face, fiindū noi Romani. Și mulțimea s'a rădicatū în tumultū asupra lor; și magistrați, rupēdu-și vestmintele, *au ordinarū să-i bată. Și dādu-li multe lovituri, i-au pusū în închisore, ordinandū păzitorului închisorei, să-i păzescă cu siguranță. Acesta primindū astū-feliū de ordinū, i-a pusū în închisorea cea din întru, și a băgatū picioarele lorū în butucū.

25 Erū la miezul nopței Pavel și Sila rugādu-se, au cāntatū cāntece de laudă lui Dumneșeu, încātū 'i auđiau cei-l-afți inchiși.
26 *Și fără de scire s'a făcutū cutremurū mare, încātū s'a clătītū temeliele închisorei; și îndatā s'au deschisū tōte uzele, și lanțurile
27 tuturor s'au deslegatū. Și desceptādu-se

păzitorulū închisorei, și vēdendū deschise uzele închisorei, scotēndū sabia, voia să se omōre, socotindū că au scăpatū inchiși. Erū Pavel a strigatū cu voce tare, dicendū: 28 Nimicū rău nu-ți face, că toți sūntemū aicea. Atunci elū cerēndū luminare, a să- 29 ritū în întru, și tremurandū, se proșternea înaintea lui Pavel și a lui Sila; Și sco- 30 țendū-i afară, a dīsū: *Domnilorū, ce trebuie să facū, ca să mē mēntuiū? Erū ei au dīsū: 31 *Crede în Domnul Iisus Christos, și te vei mēntui, tu și casa ta. Și i-au vorbitū cu- 32 ventulū Domnului, lui și tuturor celor din casa lui. Și luādu-i într'acea oră a nopței, 33 i-a spălatū ranele; și s'a botezatū elū și toți ai lui îndatā. Și ducendū-i în casa 34 sa, *li-a pusū mēsă; și s'a bucuratū cu tōtā casa sa, că a cređutū în Dumneșeu.

Și făcēdu-se ziua, au trāmesū judecā- 35 tori pre servi, dicendū: Demite pre acei omeni. Și a spusū păzitorulū închisorei aceste cuvinte lui Pavel: Judecatori au trā- 36 mesū să fiți liberați; acumū dară eșiți, și mergeți în pace. Erū Pavel li-a dīsū: 37 Ei ne-au bātutū înaintea tuturor fără de judecată, măcarū *că sūntemū Romani, și ne-au băgatū în închisore; și acumū ne scotū pe ascunsū? Nu așa; ci să vină ei să ne scotă. Și au spusū servi aceste cu- 38 vinte judecătorilor; și acestia s'au temutū, auđindū că sūnt Romani. Și venindū li 39 s'au rugatū; și scotēdu-i, *i poftiaū să eșă din cetate. Și eșindū din închisore, *au 40 intratū în casa Lidiei; și vēdendū pre frați, și mângālādu-i, s'au dusū.

Petrecerea lui Pavel și a lui Sila în Tessalonică și Berea.

SI trecendū prin Amfipoli și Apollonia, 17 au venitū la Tessalonică, unde era sinagogă a Iudeilor. Erū Pavel, dupre datina sa, *a intratū la ei, și în trei sâmbăte a disputatū cu ei din scripturi: Dovedindū 3 și arētandū, *că trebuia Christos să sufere, și să învieze din morți; și că acestū Iisus, pre care eū vī predicū, este Christos. *Și 4 uniia dintr'înși au cređutū, și s'au însoțitū cu Pavel și cu *Sila; și mulțime mare din Ellini pioși, și din femei înseminate nu puține.

Erū Iudeii, cari nu credeau, implēndu- 5 se de pismă, și luādu cu sine pre nisce omeni rei din cei proști, și făcēndū glōtă, au întārītātū cotatea; și nāvālindū asupra casei lui *Iasonū, cāntau să-i scotă la po-

* Filip. 1. 1.
† Luc. 24. 45.
* Mac. 19. 3. &
35. 11.
Jude. 19. 31.
Luc. 24. 29.
Ebr. 12. 2.

* 1 Sam. 26. 7.
o Cap. 19. 24.
p Veđi Marc. 1.
25, 34.
q Marc. 16. 17.
r Cap. 19. 25.
26.

* 2 Cor. 6. 5.
† Mat. 10. 18.
* 1 Reg. 18. 17.
Cap. 17. 6.
* 2 Cor. 6. 5.
† 1. 22, 25.
1 Tea. 2. 2.

* Cap. 4. 31.
y Cap. 5. 19. &
17. 7, 10.
s Luc. 3. 10.
Cap. 2. 27. &
9. 6.

* Ioan 3. 16, 36.
† 6. 47.
1 Ioan 5. 10.
s Luc. 5. 29. &
19. 6.
* Cap. 22. 25.

* Mat. 8. 34.
* Vers. 14.
—
Opusul 17.
* Luc. 4. 14.

Cap. 9. 20. &
12. 5, 14. &
14. 1. & 16.
13. & 19. 8.
s Luc. 24. 26.
46.

Cap. 18. 28.
Gal. 3. 1.
* Cap. 28. 24.
† Cap. 15. 22.
27, 32, 40.
* Rom. 16. 21.

- 6 porț. Dară neaflându-l, trăgeau pre Iasonū și pre uniia din frați la mai marii cetăței, strigându: 'Acestia cari au turburatū tōtā lu-
- 7 mea, au venitū și aicea; Iasonū i-a găzduitū; acestia toți făptuescū contra ordinelorū Cesarului, 'dicându, că este altū rege, Iisusū.
- 8 Și au turburatū pre poporū și pre mai
- 9 marii cetăței, cari auđiau acestea. Șiluându siguranță de la Iasonū și de la cei-l-alti, i-au demisū.
- 10 Și 'frațiū îndată nōptea au trāmesū pre Pavelū și pre Sila la Berea; cari mergēndū,
- 11 au intratū în sinagoga Iudeilorū. Acestia erau de mai bunū nēmū de cātū cei din Tessalonicū, primindū cuvēntulū fōrte bu-
- 12 curoși, și în tōte dīlele 'cercāndū scriptu-
- 13 rele, de sūnt acestea așa. Decī mulți din-tr'insūi au cređutū, și din Ellinī insemnați, și femei și bărbați, nu pučini.
- 14 Erū aflāndū Iudeiū cei din Tessalonicū, că și în Berea s'a predicatū de Pavelū cu-
- 15 vēntulū lui Dumneđeu, au venitū și acolo, ačitāndū pre poporū. 'Și îndată au trāmesū frațiū pre Pavelū să mergā la mare. Erū
- 16 Sila și Timoteiū asceptaū acolo. Erū cei ce insoțiau pre Pavelū, l'au dusū până la Atena; și 'luāndū ordinī cātrā Sila și Ti-
- 17 moteiū, ca să vinā la elū cātū mai curēndū, s'au dusū.

Pavelū în Atena.

- 16 Erū asceptāndu-l Pavelū în Atena, 'se
- 17 întārta într'insulū spiritulū lui, vēđēndū
- 18 cetatea plinā de idoli. Dreptū acea disputa
- 19 în sinagogā cu Iudeiū și cu proseliți, și în
- 20 tārgu în tōte dīlele cu cei ce se întâlneau cu
- 21 elū. Atunci ore-cari filosofi din Epicurei și
- 22 Stoiici disputaū cu elū; și uniia diceau: Ore ce arū voi acestū birfitorū să dicā? Erū alții: Se pare că este predicātorū de
- 23 dei străini; pentru că li predica pre Iisusū și înviarea.
- 24 Și prindēndu-lū, l'au dusū la Areopagū, dicēndū: Ore putemū sci ce este acēstā în-
- 25 vēțăturā nouā, despre care tu vorbesci? Cā
- 26 tu bađi în urechile nōstre nisce lucruri
- 27 străine; dreptū acea voimū să scimū ce arū
- 28 fi acestea. (Cā toți Atenienii și străinii
- 29 nou-veniți nu se ocupaū de nimici alta,
- 30 de cātū de a vorbi seū a auđi ce-va nou.)
- 31 Atuncea Pavelū, stāndū în meșliculū
- 32 Areopagului, a disū: Bărbați Atenei, în
- 33 tōte vē vēđū, că tineți multū la dei. Cā
- 34 trecēndū, și privindū obiectele de adorațiune

ale vōstre, amū aflatū și unū altarū, pe care este scris: NECUNOSCUȚULUI DUMNEDEU. Decī pre care voi 'lū adorați necunoscēndu-lū, pre acesta eū vi-lū predici.

24 "Dumneđeu, care a făcutū lumea și tōte cele ce sūnt într'insa, acesta fiindū "Domnulū ceriului și alū pāmēntului, "nu locuesce în temple făcute de māni; Nicī de māni o-

25 menesci se servesce, "ca cumū avēndū trebuință de ce-va, de ore-ce 'elū dā tuturorū vieță și suflare și tōte; Și a făcutū dintr-

26 unū sange totū nēmulū omenescū, să locu-escā pe tōta fața pāmēntului, determināndū timpurile hotārite și 'marginile locuinței lorū:

27 "Ca să caute pre Domnulū, ca dōrā l'arū simți, și l'arū afla, 'măcarū că nu este departe de fie-

28 care din noi; Cā "intr'insulū viețuimū și ne mișcāmū și sūntemū; "precumū ore-cari din poeți vostri au disū: Cā și nēmū altū lui sūntemū. Decī, de ore-ce sūntemū nēmū

29 alū lui Dumneđeu, "nu ni se cade a socoti, cumū-cā Dumneđeirea este asemenea aurului seū argintului seū petrei, care este ciopliturā a meștegului și a gândului omului.

30 Decī "timpurile nesciinței acestea trecēndu-

31 le Dumneđeu cu vederea, "acumū ordinā tutu-

32 rorū omenilorū pretutindenea să se pocăescā; Pentru că elū a hotāritū o dī, în care "va

33 să judece lumea în deptate, prin bărbatulū, pre care l'a rōnduitū, dāndū tuturorū sign-

34 ranță despre acēsta "prin înviarea lui din morți.

Erū auđindū de înviarea morților, uniia și bāteaū jocū; erū alții au disū: Sā te auđimū erā-și despre acēsta. Așa Pavelū a eșitū din meșliculū lorū. Erū ore-cari băr-

34 bați lipindu-se de elū, au cređutū, între cari era și Dionisie, Areopagitulū, și o femeā, anume Damaris, și alții cu d'insūi.

Pavelū în Corintū; și re'ntōrcerea lui prin Efesū, Cesarea, și Ierusalimū la Antiocchia.

DUPĂ acestea eșindū Pavelū din Atena, 18

19 a venitū la Corintū. Și aflāndū pre ore-care Iudeū, a nume "Akila, de nēmū din Pontū, care de curēndū venise din Italia, și pre Priskilla, femea lui, (pentru că Claudiū ordinase să eșā toți Iudeiū din Roma,) a venitū la ei. Și fiindū elū de aceeași

20 meseriā, a rēmasū la d'insūi, și a lucratū; că erau de meseriā făcētōri de corturi. "Și

21 vorbea în sinagoga în tōte sāmăbele, și convingeaū și pre Iudei și pre Ellinī.

22 Erū "sosindū de la Macedonia Sila și Ti-

23 moteiū, Pavelū "era cuprinsū de spiritū, mār-

f Cap. 16. 20.
g Luc. 23. 2.
Ioan 13. 12.
1 Pet. 2. 13.
h Cap. 9. 25.
Vers. 14.
i Isa. 34. 16.
Luc. 16. 29.

Joan 5. 39.
j Mat. 10. 23.
k Cap. 13. 5.
l 1 Pet. 2. 8.
m Cap. 14. 15.
n Mat. 11. 25.
o Cap. 7. 48.

p Ps. 50. 8.
q Fac. 2. 7.
Ruth. 1. 23.
Iov 19. 10. &
27. 3. & 33.
r Isa. 42. 5. &

s Zech. 19. 1.
t Deut. 32. 8.
u Rom. 2. 20.
v Cap. 14. 27.
w Col. 1. 17.
x Ebr. 1. 9.

y Tit. 1. 18.
z Isa. 40. 18.
Cap. 14. 16.
Rom. 8. 25.
s Luc. 24. 47.
Tim. 2. 11. 17.
1 Pet. 2. 14.

a 4. 5.
b Cap. 10. 42.
Rom. 2. 15. &
24. 40.
c Cap. 2. 24.

Capit. 15.
d Rom. 16. 8.
1 Cor. 16. 19.
2 Tim. 4. 19.
e Cap. 30. 34.
1 Cor. 4. 13.
1 Tes. 2. 9.

f 2 Tes. 2. 8.
g Cap. 17. 2.
h Cap. 17. 14.
i Iov 32. 18.
Cap. 17. 3.
Vers. 33.

turisindă Iudeilor, că Iisus este Christosul.

6 *Eră* 'opunându-se ei și hulind, 'scuturându-și vestmintele, li-a zis: 'Sângele vostru fie asupra capului vostru; 'eu *sînt* curat; 'de acum mă voi duce la Ginți. Și mutându-se de acolo, a venit la casa ôrecărui *omă*, anume Iustă, temetori de Dumneșu; a căruia casă era lângă sinagogă.

8 *Eră* Crispă, mai marele sinagogei, a creștut în Domnul cu totă casa lui; și mulți din Corinteni auzind, credeau și se botează.

9 Atuncea 'Domnul năptea în viziune a zis lui Pavel: Nu te teme, ci vorbește și nu tace; 'Că eu sînt cu tine, și nimenea nu se va încerca a-ți face rău; că am popor mult în această cetate.

11 Și a ședut acolo un an și șase luni, învățându-i între ei cuvântul lui Dumneșu.

12 Și Gallion fiind proconsul în Acaia, s'au rădicit Iudeii cu ună cugetă asupra lui Pavel, și l'au dus la scaunul judecătorescu. Dicându: Acesta înduplecă pre ômeni să se închine lui Dumneșu contra legii. Și voind Pavel să-și deschidă gura, a zis Gallion către Iudei: "De ar fi fost vre-o nedreptate s'eu vre-o faptă rea, o Iudeilor, după cuviință v'asă fi suferit.

15 *Eră* fiind că este întrebare despre cuvânt și despre numi și despre legea voastră, veți cânta voi; că eu nu voi fi judecătoră acestora. Și l-a gonit de la scaunul judecătorescu. Atuncea toți Ellinii apucându pre 'Sostenă, mai marele sinagogei, 'lă băteau înaintea scaunului judecătorescu. Și lui Gallion nu-l păsă de acestea.

18 *Eră* Pavel, după ce a mai rămas încă multe zile, despărțindu-se de la frați, a plutit la Siria, și împreună cu el Priskilla și Akila, 'tundându-și capul în 'Chencreas; pentru că făgăduise. Și venind la Efes, l-a lăsat acolo; *eră* el intrând în sinagogă, disputa cu Iudeii. Și rugându-l ei ca să rămână la d'nsii mai mult timp, nu a voit; Ci s'a despărțit de la ei, dicându: "Eu trebuie neapărat să fac serbătorea viitoare în Ierusalim; dară *eră*-și mă voi întorce la voi, 'de va voi Dumneșu. Și a plutit de la Efes.

22 Și desbarcându în Cesarea, s'a suit la Ierusalim; și salutându beserica de acolo, s'a pogorit la Antiochia.

Pavel cercetă Galatia și Frigia; el urmășu lucrul cel început de Apolos la Efes.

Și petrecându acolo câtă-va timp, s'a dus, trecându de-a rîndul prin laturea 'Galatiei și a Frigiei, 'întărind pre toți discipulii.

Într'acestea 'un Iudeu, anume Apolos, Alessandrin de nămă, bărbat elocent și puternic în scripturi, a venit la Efes. Acesta era învățat în calea Domnului; și fiind 'ferbinte la spirit, vorbea și învăța cu dinadinsul cele despre Domnul, deși 'scia numai botezul lui Ioan. Acesta a început a vorbi cu îndrăznă în sinagogă; și auzindu-l Akila și Priskilla, l'au luat la sine, și mai lămurit l-au explicat calea lui Dumneșu. Și voind el să treacă în Acaia, frații au scris, îndemnându pre discipulii să-l primescă; care venind, 'a ajutat mult pre cei ce prin har creuseră. Că el înfruntase și în public pre Iudei, 'arătându-li din scriptură, că Iisus este Christosul.

EARĂ când era 'Apolos în Corint, Pavel trecându prin părțile cele de sus, a venit la Efes; și aflându pre ôrecari discipulii, l'a zis: Primit'auți Spiritul Sânt, după ce ați creștut? *Eră* ei l-au zis: 'Încă nici nu am auzit de este Spiritul Sânt. Și l-a întrebă: Dară cu ce botez v'auți botezați? Dis'au ei: 'Cu botezul lui Ioan. *Eră* Pavel a zis: 'Ioan a botezat cu botezul pocăinței, dicându poporului, ca să credă în cel ce vine după d'insul, adică, în Christos Iisus. Și auzind acesta, s'au botezat în numele domnului Iisus. 'Și puindu-și Pavel mânele preste ei, a venit Spiritul Sânt preste d'nsii; și 'vorbea în limbi și profeția. Și erau toți bărbații ca la două-spre-dece.

'Și el intrând în sinagogă, cu îndrăznă vorbea, trei luni disputându, spre a-i convinge în cele 'de împărăția lui Dumneșu. *Eră* 'de ôre-ce unia se împetria, și nu asculta, vorbind rău 'de această cale înaintea mulțimei, Pavel depărtându-se de la ei, a oșebit pre discipulii; și a vorbit în toate zilele în șola unui Tiran.

Și 'acesta s'a făcut în două ani, încât toți cei ce locuiau în Asia au auzit cuvântul domnului Iisus, atât Iudei cât și Ellinii.

Și 'facea Dumneșu minuni însemnate

/ Cap. 13. 45.	i Esac. 3. 18, 19.	25. 11, 19.	i Gal. 1. 2. &
1 Pet. 4. 4.	& 33. 9.	o 1 Cor. 1. 1.	4. 14.
g Neom. 5. 18.	Cap. 20. 28.	p Num. 6. 18.	u Cap. 14. 22. &
Mat 10. 14.	i Cap. 13. 46. &	Cap. 21. 24.	15. 29, 41.
Cap. 18. 51.	28. 28.	q Rom. 16. 1.	o 1 Cor. 1. 12.
A Lev. 20. 9, 11,	& 1 Cor. 1. 14.	r Cap. 19. 31. &	& 3. 5, 6. & 4.
12.	i Cap. 23. 11.	30. 16.	6.
2 Sam. 1. 16.	o 1 Cor. 1. 35, 19.	o 1 Cor. 4. 19.	Tit 3. 13.
Esac. 18. 13. &	Mat. 23. 20.	Ebr. 6. 3.	o Rom. 12. 11.
33. 4.	n Cap. 23. 29. &	Iac. 4. 15.	y Cap. 19. 3.

1 Cor. 3. 6.	7.	/ Cap. 6. 6. &	2 Pet. 2. 2.
o Cap. 9. 22. &	Cap. 8. 16.	8. 17.	Iuda 10.
17. 3.	o Cap. 18. 25.	g Cap. 2. 4. &	k Vecl cap. 9. 2.
Vers. 5.	o Mat. 3. 11.	10. 46.	& 23. 4. & 24.
—	Ioan 1. 15, 27,	A Cap. 17. 2. &	14.
Cap. 19.	30.	18. 4.	Vers. 23.
o 1 Cor. 1. 12.	Cap. 1. 5. &	i Cap. 1. 8. &	i Cap. 20. 31.
& 3. 5, 6.	11. 16. & 13.	28. 28.	m Marc. 16. 20.
b Vecl 1 Sam. 8.	24, 25.	j 2 Tim. 1. 15.	Cap. 14. 8.
	o Cap. 8. 16.		

12 prin mânele lui Pavelu; *Încât și preste
cei bolnavi se puneau măcrame seû basmale,
ce se atinseseră de corpul seû, și se de-
părtau de la ei bôlele, și spiritele cele rele
eșiau dintr'înșii.

13 °Atuncea ôre-cari din esorcistii Iudeesci,
cari cutierau, s'a au încercat a chiâma preste
cei ce aveau spiritele cele rele numele dom-
nului Iisus, dicându: Vê jurăm cu Iisus,
14 pre care Pavelu predică. Și erau șapte filii
ai unui Șeva, archiereu Iudeu, cari făceau
15 acesta. Și răspundendû spiritul cel reu,
a disu: Pre Iisus cunosc, și pre Pavelu
16 cunosc; dară voi cine sunteți? Și sârind
asupra lor omul, în care era spiritul cel
reu, și biruindu-l, i-a maltratatu, încât a
fugitu dintr'acea casă gol și râniți.

17 Si acesta s'a făcut cunoscut la toți
Iudeii și Ellini, ce locuiau în Efesu; *și a
cădutu frică preste toți aceia, și se măria
18 numele domnului Iisus. Și mulți din cei
ce creșuseră veniau, mărturisind și spu-
nendû ce au făcut. Mulți și din cei ce
19 făcuseră vrăjitorie, aducendû cărțile, le
ardeau înaintea tuturor; și socotind prețu-
rile lor, au aflat cinci-șeci de mii de ar-
20 ginți. *Așa de puternic creștea și se în-
tăria cuvântul Domnului.

21 'Erû sfârșindu-se acestea, *și-a propus
Pavelu, ca trecendû prin Macedonia și A-
caia, să mergă la Ierusalim, dicendû:
După ce voi fi acolo, *trebuie să vedu
22 Roma. Și trâmētendû la Macedonia două
"din ajutătorii seî, pre Timoteiu și pre E-
rastu, elu singuru a rămas în Asia cât-
va timp.

*Tumultul așătat de Demetriu asupra lui Pavelu,
și liniscirea acestuia.*

23 Erû într'acelu timp s'a născutu nu pu-
24 cină turburare despre "calea Domnului. Că
ôre-care argintari, anume Demetriu, făcea
pentru Diana temple de argint, și da mult
25 cștigu meșterilor. Deci adunându-și pre
aceștia și pre lucrătorii lor, a disu: Băr-
baților, știți că dintr'acelu lucru este cș-
26 tigul nostru; Dară vedeți și audiți, că
nu numai în Efesu, ci mai în totă Asia,
acelu Pavelu a înduplecat și a abătutu
multu popor, dicendû, că "nu sunt dumne-
27 dei cei ce se fac de mâni; Și nu numai
acelu meserie a noastră este în pericol a
se nimici; ci și templul marei deite Diana
se va desprăui, și se va surpa măreția ei,
pre care totă Asia și lumea o adorează.

Aușindû acesta, și implendû-se de mâni, 28
au strigatu, dicendû: Mare este Diana Efe-
senilor! Și s'a implut totă cetatea de tur- 29
burare; și s'au pornitu toți cu unu cugetu
la teatru, răpindû cu sine pre soții lui Pa-
velu, pre Gaiu și pre Aristarcu, Macedo-
neni. Erû Pavelu voindû să intre în po- 30
poru, nu l'au lăsat discipulii. Încă și u- 31
niia din mai marii Asiei fiindu-i amici, au
trămesu la d'insul, rugându-l să nu se
ducă la teatru. Într'aceștea uniia striga 32
una, erû alții alta; că adunarea era în tur-
burare, și cei mai mulți nu sciau pentru
ce se adunaseră. Atunci au făcut pre A- 33
lessandru să esă din popor, împingendû-l
înaintea Iudeii. Erû Alessandru, făcendû cu
mâna, voia să vorbescă cătră popor. Erû 34
cunoscendû că este Iudeu, toți cu o voce,
care ținu ca vre-o două ôre, striga: Mare
este Diana Efesenilor.

Dară cancelarul a astempărat pre po- 35
poru, dicendû: Bărbați Efeseni, care om
nu scie, că cetatea Efesenilor este închi-
nătore a marei deite Diana și a iconei că-
36 ădute de la Ioe? Deci, fiindu aceste fără
contradicere, vi se cuvine să vē astempe-
rați, și să nu faceți nimic cu pripelă. Că 37
ați adus pre acești bărbați, cari nu sunt
nici furi de cele sante, nici blăstemători de
deite voștră. Deci dacă Demetriu, și me- 38
sterii ce sunt cu elu, au ce-va împotriva
cui-va, dîle de judecată se țin, și procon-
sul sunt: pèrescă-se unulu pre altul. Erû 39
dacă aveți altu ce-va de cerutu, se va ho-
tări în adunare leguită. Că suntem în
40 pericol a fi pəriți pentru rescôla de as-
tă-qi, fiindu-că nici unu cuvântu nu este,
dupre care am pute să dăm sēmă pen-
tru acelu turburare. Și acesta dicendû, 41
a demis adunarea.

*Pavelu eră-și cercetă Grecia de nord și de sud,
și se re'torce prin Macedonia la Troada și Mi-
letu pe drumul Siriei.*

20 FARU după ce a încetat turburarea, Pa-
velu chiâmând la sine pre discipuli,
și luându-și diia bună de la d'înșii, "a eșitu
2 să mergă în Macedonia. Și trecendû prin
părțile acelea, și îndemnându-i cu cuvinte
multe, a venit în Grecia; Și a rămas 3
acolo trei luni.

Erû pândindu-l Iudeii, cându era să se
suia în Siria, și-a propus să se întorcă
prin Macedonia. Și mers'a cu elu până în 4
Asia Sopateru, Bereenlu; și din Tessalo-

n Veđi 2 Reg. 4.
29.
o Cap. 6. 15.
o Mat. 13. 27.
p Veđi Marc. 9.
28.

Luc. 9. 49.
q Luc. 1. 65. &
7. 16.
Cap. 2. 43. &
5. 3, 11.
r Mat. 3. 6.

s Cap. 6. 7. &
19. 24.
t Rom. 15. 25.
Gal. 2. 1.
u Cap. 20. 22.
v Cap. 13. 21. &

23 11.
Rom. 15. 24—
25.
s Cap. 13. 5.
y Rom. 16. 23.
z Tim. 4. 20.

z 2 Cor. 1. 8.
e Veđi Cap. 9. 2.
b Cap. 16. 16.
19.
c Ps. 115. 4.
Isa. 44. 10—

20.
Ier. 10. 2.
d Rom. 16. 23.
1 Cor. 1. 14.
e Cap. 20. 4. &
27. 2.

Col. 4. 10.
Filim. 24.
f 1 Tim. 1. 20.
2 Tim. 4. 14.
g Cap. 12. 17.

Opus 20.
a 1 Cor. 16. 5.
1 Tim. 1. 2.
b Cap. 2. 22. &
23. 12. & 25. 2.
2 Cor. 11. 26

nicenî, ° Aristarcu şi Secundu, şi ° Gaiu, Derbenu, şi ° Timoteu; eru din Asia, ° Tichicu şi ° Trofim. Acestia mergendu înainte, ne-au asceptatu în Troada. Eru noi, după ° dî-lele azimelor, amû plutitu de la Filippi, şi în cinci dîle amu venitû la ei ° în Troada, unde amû rëmasû şapte dîle.

7 Eru la ° antëia ° a septëmânei, fiindu adunaţi discipulii ° sã frangã pãne, Pavelu avëndu a purcede a dîoa °, vorbia cu d'in-şii; şi şî-a prelungitu cuvëntulû pãnã la mie-dulû nopţei. Şi erau multe luminãri ° în foisorulû, unde erau adunaţi. Şi şedëndu unû tënëru, anume Evticu, la ferëstrã, a fostu cuprinsu de somnû greû; şi vorbindu Pavelu multu timpû, biruitû de somnû, a cãdutu josû din rëndulû alû treilea; şi l'au rëdicatu mortû. Eru Pavelu, pogorindu-se, ° a cãdutu preste elû, şi îmbrãciãşandu-lû, a disu: ° Nu vë turburaţi; cã sufletulû lui este într'nsulû. Atuncea suindu-se, şi frângëndu pãne, şi mîncându şi vorbindu în de-ajunsû pãnã la diûã, apoi a pornitu. 12 Eru pre tënëru l'au adusû viû, şi s'au mângãiatu nu puçintû.

13 Eru noi mai 'nainte mergëndu cu corabia, amû plutitu la Assosû, avëndu a lua de acolo pre Pavelu; cã aşa era rënduitû, 14 voindû elû sã mërgã pe josû. Şi întëlnindu-se elû cu noi la Assosû, l'amû luatû, şi amû venitû la Mitilena. Şi de acolo plutindû, a dîoa ° amû sositû în faça Chiulul, eru în cea-l-altã ° amû ajunsû la Samosû; şi rëmanëndu în Trogiliu, a dîoa ° amû venitû la Miletû. Cã Pavelu se hotãrise sã trecã alãture Efesulû, cã sã nu-l se întem-ple sã întârzie în Asia; cã ° se grãbia, de arû putë, ° sã fie în Ierusalimû în ° diûa cinci-şecimeî.

Vorba lui Pavelu cãtrã bërãniî besericeî de Efesû, în care se congedesã de d'inşii.

17 Şi din Miletû trãmeţëndu la Efesû, a 18 chiãmatû pre bërãniî besericeî. Şi venindû ei la elû, li-a disu:

Voi sciţi cumû amû fostu cu voi în totû timpulû, ° din diûa cea d'antëia în care amû 19 intratû în Asia; Servindû Domnului cu totã umilinta, şi cu multe lãcrimi şi ispite, cari mi s'au întemplatû ° prin pãndirile Iudeilorû; 20 Şi cã ° nu amû ascunsû de la voi nimicu d'in-

tre cele de folosû, predicându-vi evangelia, şi invëţându-vë în publicû şi prin case; ° Pre- 21 dicându şi Iudeilorû şi Ellinilorû ° pocãinta cãtrã Dumneđu, şi credinţa în domnulû nostru Iisusû Christosû.

Şi acumû ecce, ° eu, împinsû de spiritû, 22 mergû la Ierusalimû, nesciindû cele ce mi se vorû întempla acolo; De câtû numai cã 23 ° Spiritulû celû Sântû mărturisesce în tôte cetãşile, dicëndû cã lanţuri şi strimtorãri mē asceptã. Înse ° nu mē ocupû de acësta, 24 nici viëta mea nu mî-o socotescû mai pre-şiosã, ° de câtû a sfãrşi mersulû meû cu bu- curiã, ° şi serviciulû ° ce amû luatû de la dom- nulû Iisusû, a mărturisi evangelia charului lui Dumneđu.

Şi acumû, ecce, ° sciû cã nu veţi mai vedë 25 faça mea voi toţi, pr'ntre cari amû petrecutû, predicându împërãtia lui Dumneđu. Pentru aceea vi mărturisescû în diûa de a- 26 stã-qi, cã ° curatû sînt eu de sãngele tutu- rorû. Cã ° nu m'amû feritû de a vi anunţa 27 totû ° sfatulû lui Dumneđu. Dreptû aceea 28 l'auî ° aminte de voi şi de totã turma, în care Spiritulû Sântû ° v'a pusû episcopi, sã pâsto- riî beserica lui Dumneđu, ° carea a cëştigat° o ° cu sãngele seû. Cã sciû acësta, cã după 29 plecarea mea ° vorû intra între voi lupi grei, cari nu vorû cruşa turma; Şi ° d'ntre voi 30 chiãrû se vorû scula bãrbaţi, vorbindû cele înrëutãşite, cã sã tragã pre discipulû după d'inşii. Pentru aceea priveghiaţi, aducënd 31 du-vi aminte, cã ° trei ani nôptea şi diûa nu amû încetatû cu lãcrimi de a sfãtui pre fie- care din voi.

Şi acumû, fraţilor, ° încredinţezû lui 32 Dumneđu şi ° cuvëntulû charului seû, care pôte ° a vë întãri şi a vi da ° moscenire între toţi cei sãntîi. ° Argintulû, seû aurulû, seû 83 vestmëntulû nici a unuia nu amû poftitû. Voi înşi-vë sciţi, ° cã aceste mãni aû lucratû 34 pentru trebuinţele mele şi ale soçilorû mei. În tôte v'amû arëtatû, ° cumû-cã lucrândû se 35 cade sã ajutaţi pre cei slabi; aducëndu-vi aminte de cuvëntulû domnului Iisusû, cã elû a disu: Mai fericitû este a da de câtû a lua.

Şi acestea dicëndû, ° plecându-şi genun- 36 chiele sale, s'a rugatû cu ei toţi; Şi aû 37 plãnsû toţi multû, şi ° cãdëndû pe grumazulû lui Pavelu, ° lû sãrutã; Amãrindu-se cu de- 38

o Cap. 19. 29. & 27. 2.	i Cap. 16. 8. 2 Cor. 2. 13.	o 19. 21. & 21. 4. 11.	o Cap. 19. 21. 2 Cor. 7. 2.	o Cap. 18. 6. & Veqî Ebr. 9. 14.	o 24. Ebr. 9. 15.	o 1 Cor. 9. 12.
o Col. 4. 10.	2 Tim. 4. 13.	p Cap. 24. 17.	1 Tes. 3. 2.	o 14. 14.	1 Pet. 1. 4.	2 Cor. 11. 9.
d Cap. 19. 39.	j 1 Cor. 16. 2.	o Cap. 21. 13.	1 Cor. 2. 1.	o 14. 14.	1 Sam. 12. 3.	12. & 13. 13.
o Cap. 16. 1.	Apo. 1. 10.	1 Cor. 16. 8.	Rom. 8. 35.	o 14. 14.	1 Cor. 9. 12.	1 Tes. 4. 11.
f Efes. 6. 21.	k Cap. 2. 42, 46.	r Cap. 18. 19. & 19. 1. 10.	2 Cor. 4. 16.	o 14. 14.	2 Cor. 7. 2. & 11. 9. & 12. 17.	1 Tes. 5. 14.
o Col. 4. 7.	1 Cor. 10. 16.	o Vers. 3. & 11. 20, etc.	o 2 Tim. 4. 17.	o 14. 14.	1 Ioan. 2. 19.	2 Tes. 3. 8.
2 Tim. 4. 13.	o 11. 20, etc.	o Vers. 3. & 11. 20, etc.	o Gal. 1. 1.	o 14. 14.	o Cap. 19. 10.	o Cap. 7. 60. & 21. 5.
Tit. 3. 13.	i Cap. 1. 13.	o Vers. 3. & 11. 20, etc.	o Gal. 1. 1.	o 14. 14.	o Ebr. 13. 9.	o Faa. 45. 14.
g Cap. 21. 79.	m 1 Reg. 17. 21.	o Cap. 18. 5.	o Gal. 1. 1.	o 14. 14.	o Cap. 9. 31.	o 1 Tes. 2. 9.
2 Tim. 4. 20.	2 Reg. 4. 34.	o Marc. 1. 15.	o Tit. 1. 3.	o 14. 14.	o Cap. 36. 18.	2 Tes. 2. 8.
h Ezeod. 12. 14.	o Mat. 9. 24.	o Luc. 24. 47.	o Vers. 33.	o 14. 14.	o Efes. 1. 18.	o Rom. 15. 1.
15. & 23. 15.	o Cap. 18. 21.	o Cap. 2. 88.	Rom. 15. 23.	o 14. 14.	o 14. 14.	o 14. 14.

osebire pentru cuvântul „ce li dădese, că nu voru mai vedé fața lui. Și-lu petrecură la corabiă.

Călătoria lui Pavel la Siria; vizita lui la Cesarea, și călătoria de acolo la Ierusalim.

- 21 **E**ARU despărțindu-ne cu greu de d'insu, și imbarcându-ne, amū venitū dreptū la Cosū, și a dūoa *di* la Rodosū, și de acolo 2 la Patara. Și aflându o corabiă trecendū la Finicia, suindu-ne într'insa, amū plutitū. 3 Și ivindu-se Cipru, și lăsându-lū în stānga, plutiamū la Siria, și ne-amū debarcatū în Tirū; cā acolo era sā fie descārcatā corabia 4 de povōrā. Și aflandū discipulī, amū rēmasū acolo șapte zile; „acestia diceau lui Pavelū prin Spiritū, ca sā nu se suia la 5 Ierusalimū. Erū după ce au trecutū aceste zile, amū plecatū sā mergemū, petrecutū fiindū de toți cu femeī și cu copii, până a-fară din cetate; unde ^b plecandū genunchiele 6 pe termū, ne-amū rugatū. Și luādu-ni *di*ia bunā uniā de la alții, ne-amū suitū în corabiā; *erū* aceia s'au întorsū „a casā. 7 Erū sfārsindū noi călătoria pe apā de la Tirū, amū venitū la Ptolomaida; și salutandū pre frați, amū rēmasū o *di* la ei. 8 Erū a dūoa *di* esindū noi, cari eramū cu Pavelū, amū venitū în Cesarea; și intrandū în casa lui Filipū, „evangelistulū, „care era 9 din cei șapte, amū rēmasū la elū. Și acesta avea patru fete feciōre, „cari profetiaū. 10 Și petrecendū noi *acolo* multe zile, a venitū din Iudea unū profetū, a nume „Agabū. 11 Acesta venindū cătrā noi, și luādu briulū lui Pavelū, și legādu-și mānele și picioarele, a *disū*: Așa vorbesce Spiritulū Sāntū? „Astū-feliū vorū lega Iudeiī în Ierusalimū pre bārbatulū, alū căruia este acestū briū, și-lū vorū dā în mānele Gințilorū. 12 Și audindū acesteā, „lū rugamū noi și cei de locū de acolo, cā sā nu se suia elū 13 la Ierusalimū. Darā Pavelū a respunsū: „Ce faceți, de plāngeți, și-mī intristāți ānima? cā eu sūnt gatā nu numā a fi legatū, ci și a muri în Ierusalimū pentru numele domnului Iisusū. Așa, neputendū noi a-lū îndupleca, amū încetatū, dicendū: „Voia Domnului sā fie. 15 După cāte-vā zile, gātindu-ne, ne su- 16 iamū la Ierusalimū. Și împreună cu noi au venitū și unū discipulū de la Cesarea, ducendū-ne la ore-care Mnasonū, Ciprienū, discipulū vechiū, la care și găzduiamū.

Primirea lui Pavelū de către bătrāni la Ierusalimū; elū se îndercū a împāca Chreștinii Evrei; prinderea lui prin poporū, și scăparea lui prin a căpitēniā Romanā.

„Și sosindū noi în Ierusalimū, frați ne-au 17 primitū bucurōsū.

Erū a dūoa *di* a intratū Pavelū împreună cu noi la Iacobū; și toți bătrāni s'au adunatū *acolo*. Și salutandū-i, „spunea cāte 19 una pe rōndū cele ce a făcutū Dumneđeū între Ginți „prin serviciulū lui.

Și ei audindū, măriau pre Domnulū, și i-au *disū*: Veđi, frate, cāte miriade de Iudei sūnt, cari au credutū și toți sūnt „zeleși pentru lege. Și au auditū de tine, cā in- 21 veți pre toți Iudeiī cei d'ntre Ginți, sā se lepede de Moisi, dicendū, cā sā nu-și circumcidā pre copii lorū, nici sā āmble du- 22 pre datine. Ce darā este? Neapēratū se va aduna mulțime, cā vorū audi cā ai venitū. Deci fā acēsta, care-ți dicemū: Sūnt la noi 23 patru bārbați, cari au făgăduintā asuprā-lī. Pre acestia luādu-i, curățesce-te împreună 24 cu ei, și cheltuesce pentru ei, cā sā-și „radā capulū; așa vorū cunōsce toți, cā din cele de cari au auditū de tine nimicū nu este *adev-* 25 *ratū*; ci cā tu urmezī a păzi legea. Erū cātū pentru Ginți cari au credutū, „noi amū scrisū, hotāringdū, cā ei nimicū sā nu pāzescā de a- 26 cestū feliū, de cātū numai, cā sā se ferescā de cele sacrificate idolilorū, și de sānge, și de cele zugrūmate, și de desfēnare.

Atuncea Pavelū luādu pre bārbați, și a dūoa *di* curățindu-se cu ei, „a intratū în templu, „și anunța, cā va īmplini zilele curățeniei, până cē se va aduce sacrificiū pentru fie-care dintr'insū.

Darā aprōpe de sfārsitulū celorū șapte 27 zile, „Iudeiī cei din Asia vedēdu-lū în templu, au întāratatū totū poporulū, și „au pus mānele pe elū, Strigāndū: Bārbați Israeliți, 28 ajutați! Acesta este omulū „care invēță pre toți în totū loculū contra poporului și a legei și a locului acestuia; încă și Ellinī a vērītū în templu, și a spurcatū acestū sāntū locū. (Cā veduserā pre „Trofimū, Efe- 29 sēnulū, în cetate cu elū, pre care socotiaū, cā l'a vērītū Pavelū în templu). Și „se mișcă 30 tōtā cetatea, și a alergatū împreună poporulū, și prindendū pre Pavelū, „lū trāgeadū afarā din templu; și îndatā s'au închisū ușelē.

Și cāutandū ei sā-lū omōrē, a venitū 31 scire la căpitēnia cohortei, cumā-cā s'a turburatū totū Ierusalimulū; „Care îndatā lu- 32

„ Vers. 25.	o Ioan 1. 11.	Cap. 2. 17.	26. 42.	2. 9.	o Cap. 22. 2.	g Cap. 15. 20.	o Cap. 24. 5. 6.
Capulū 21.	d Efes. 4. 11.	g Cap. 11. 22.	Luc. 11. 2. &	„ Cap. 15. 4. 12.	Rom. 10. 2.	„ Cap. 29. 29.	„ Cap. 30. 4.
o Cap. 20. 23.	o Cap. 6. 5. &	h Cap. 20. 28.	27. 42.	19.	Gal. 1. 14.	r Cap. 24. 18.	g Cap. 26. 21.
Vers. 12.	8. 26. 40.	i Vers. 23.	h Cap. 15. 4.	„ Cap. 1. 17. &	p Num. 6. 3. 15.	o Num. 6. 18.	h Cap. 27. 27. &
h Cap. 20. 36.	j Icol 2. 23.	i Cap. 20. 24.	i Cap. 15. 13.	20. 24.	12.	i Cap. 24. 18.	24. 7.
		j Mat. 6. 10. &	Gal. 1. 19. &		Cap. 18. 18.	„ Cap. 26. 21.	

ându ostași și sutuși, a alergat către ei; 8
 eră ei vedându pre căpitenia și pre ostași,
 33 ai încetat de a bate pre Pavel. Atuncea
 căpitenia apropiându-se, l'a apucat, și "a
 34 ordinară să-l lege cu două lanțuri; și in-
 treba cine este și ce a făcut. Și unii strigau
 una, alții alta între mulțime; și neputându
 35 să înțeleagă adevărul pentru gîlcăv,
 a ordinară să-l ducă în cetățue. Și ajun-
 gîndu la trepte, a trebuit să fie purtat
 36 de ostași pentru silnicia poporului. Că mul-
 țimea poporului mergea după el, strigîndu:
 "Ié-lu.

Vorba lui Pavel către popor de pe treptele cetățuei; scăparea lui de a doua oră prin Romani.

37 Și voind să-l bage în cetățue, Pavel
 a disu căpiteniei: Este-mi iertat a dice ce-
 va către tine? El a disu: Scii ellinesce?
 38 "Ore nu esci tu Egiptenul, cel ce mai
 'nainte de dillele acestea te-ai resculat, și
 ai scos în pustiu pre cei patru mii de bri-
 39 ganți? Eră Pavel a disu: "E sunt omu
 Iudeu, Tarsenul, din Cilicia, cetățenul alu
 unei cetăți, care nu este neînsemnată; și
 rogu-te, dă-mi voia să vorbesc către po-
 40 poru. Și dîndu-i voia, Pavel stîndu pe
 trepte, "a făcut cu mîna poporului.

Deci făcîndu-se mare tăcere, a vorbit
 în limba ebrească, dicîndu:

22 **B**ĂRBĂȚI, "frați și părinți, ascultați acum
 2 cuvîntul meu de apărare către voi, (și
 auzîndu, că li vorbește în limba ebrească,
 3 au făcut mai mare tăcere.) Și el a disu: "E
 sunt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei,
 și crescut în această cetate "la picioarele lui
 "Gamaliel, învățat "cu amănuntul în legea
 părintescă, "fiind zelos către Dumnezeu,
 4 "precum voi toți sunteți astăzi: "Și am
 persecutat această învățătură până la mîrte,
 legîndu și dîndu la închisore și bărbați și
 5 femei. Precum și arhierul și "tota bîr-
 trăniea pîrte mărturisi de mine, "de la ca-
 rele luîndu și epistole către frați, mergeam
 la Damasc, ca și pre cei ce erau acolo
 să-i aduc legăți în Ierusalim, că să se
 pedepsescă.

6 Și "mergîndu eu și apropiîndu-mă de
 Damasc, într'amîndu-mi fără de scire a stră-
 lucit din ceru lumină mare împrejurul
 7 meu. Și am cădutu la pămînt, și am
 auzit voce, dicîndu-mi: Saule, Saule, de

ce mă persecuți? Eră eu amu răspuns: 8
 Cine esci, Dîmne? Și a disu către mine:
 Eu sunt Iisus, Nazarinul, pre care tu-l
 9 persecuți. Eră "cei ce erau cu mine au ve-
 dutu lumina, și s'au înfricoșat; dară vîcea
 celui ce-mi vorbea nu au auzit-o. Și am
 10 disu: Ce vîi face, Dîmne? Eră Domnul
 a disu către mine: Scîlă-te, și mergi în Da-
 masc, și acolo "și se va vorbi despre tote
 cele ce "și s'au rînduit să le faci. Și fi-
 11 indu-că nu puteam vedea de strălucirea lu-
 minei aceleia, dusu fiindu de mîna de că-
 tră cei ce erau cu mine, amu venit în Da-
 masc. Eră "ore-care Anania, bărbat pi-
 12 osu duple lege, "cercat de toți "Iudei ce
 locuiau acolo, Venind la mine, și stîndu
 13 înainte, mî-a disu: Frate Saul, veți eră-și.
 Și într'acea oră amu căutat la el. Eră
 14 el a disu: "Dumnezeul părinților nostri
 "te-a ales, ca să cunoști voia lui, și "să veți
 "pro celu Dreptu, și "să auzi vîce din gura
 lui. "Că vei fi marturul lui către toți o-
 15 menii de "cele ce ai vedutu și ai auzit.
 Și acum ce întărdii? scîlă-te, și botăză-
 16 te, "și-ți spală păcatele, "chîmîndu numele
 Domnului.

Și "s'a întemplat, cîndu m'amu întorsu
 17 la Ierusalim și mă rugam în templu, m'amu
 aflat în uimire; Și "l'amu vedutu dicîndu-
 18 du-mi: "Grăbesce, și ești curîndu din Ieru-
 salim; că nu voru primi mărturia ta de-
 spre mine. Și amu disu: Dîmne, "ei scii că
 19 eu amu pus în închisore, și "am bîtat în
 sinagogi pre cei ce credeau în tine. "Și
 20 cîndu se vîrsa sângele lui Stefanu, martu-
 rul tu, eramu și eu de față, și "m'amu în-
 voit la omorîrea lui, pîzîndu vestmintele
 celor ce-lu omorîu. Și mî-a disu: Mergi;
 21 "că eu te vîi trîmete departe la Gînți.

Și l'au ascultat până la acestu cuvîntu,
 22 dară atunci au rîdicat vîcea lor, dicîndu:
 "Ié-lu de pe pămîntu pre unul ca acesta,
 că nu se cade ca "el să trăescă. Și strigîndu
 23 ei, și rumpîndu vestmintele, și arun-
 cîndu pulbere în aeru; A ordinară căpi-
 24 tenia să-l ducă în cetățue, dicîndu ca el
 să se cerceteze cu bîta, spre a se cuno-
 sce, pentru ce strigau așa asupra lui. Eră
 25 pre-cîndu "lu lega cu curele, a disu Pavel
 către sutașul celu ce sta de față: "Ore vi
 este iertat a bate omu Romanu, și fără de
 judecată? Și auzîndu sutașul, a mersu de 26

Cap. 20. 22.
 Vers. 11.
 Luc. 23. 16.
 Ioan. 19. 15.
 Cap. 22. 32.
 Veți Cap. 5.
 26.
 Cap. 9. 11. &
 29. 3.
 Cap. 12. 17.

Cap. 22. 22.
 Cap. 7. 2.
 Cap. 21. 22.
 2 Cor. 11. 23.
 Filip. 2. 5.
 Deut. 23. 2.
 2 Reg. 4. 23.
 Luc. 10. 30.
 Cap. 5. 24.
 Cap. 23. 5.

Cap. 21. 20.
 Gal. 1. 14.
 Rom. 10. 2.
 Cap. 8. 3. &
 26. 9-11.
 Filip. 3. 6.
 1 Tim. 1. 13.
 Luc. 23. 66.
 Cap. 4. 5.
 Cap. 9. 1. &
 26. 10, 12.

Cap. 9. 3. &
 26. 12, 18.
 Dan. 10. 7.
 Cap. 9. 7.
 Cap. 9. 17.
 Cap. 10. 22.
 1 Tim. 3. 7.
 Cap. 3. 13. &
 5. 30.
 Cap. 9. 15. &
 26. 16.

1 Cor. 9. 1. &
 16. 8.
 Cap. 3. 14. &
 7. 24.
 1 Cor. 11. 23.
 Gal. 1. 13.
 Cap. 23. 11.
 Cap. 4. 20. &
 26. 16.
 Cap. 3. 23.

Ebr. 10. 22.
 Cap. 9. 14.
 Rom. 10. 13.
 Cap. 9. 26.
 2 Cor. 12. 2.
 Vers. 14.
 Mat. 10. 14.
 Cap. 8. 8.
 Vers. 4.
 Mat. 10. 17.

Cap. 7. 53.
 Luc. 11. 48.
 Cap. 8. 1.
 Rom. 3. 22.
 Cap. 9. 15. &
 18. 2, 46, 47.
 & 18. 6. & 26.
 17.
 Rom. 1. 5. &
 11. 13. & 15.

16.
 Gal. 1. 15, 16.
 & 2. 7, 8.
 Ebr. 5. 7, 8.
 1 Tim. 3. 7.
 2 Tim. 1. 11.
 Cap. 21. 26.
 Cap. 25. 24.
 Cap. 16. 27.

- a spusă căpiteniei, dicându: Caută ce vei
 27 să faci; că acestu omă este Romanu. Atuncea venindă căpitenia, i-a disu: Spune-mi, de esci tu Romanu. Eru elu a disu:
 28 Da. Și a respunsă căpitenia: Cu mulți bani amă dobânditu eă cetățenia acesta. Eru Pavelu a disu: Eu chiaru sunt născutu intru
 29 acesta. Atunci îndată s'au depărtatu de la elu cei ce voiaă să-lu bată; și căpitenia s'a infricșatu, după ce a înțelesu că este Romanu, și pentru că-lu legase.

Pavelu se apără înaintea sinedrului; scăparea a treia a sa prin ostași Romanu.

- 30 Și a dăoa di voindă să cunoscă ade-
 verulă, pentru ce este përitu de Iudei, l'a liberatū din lanțuri, și a ordinaru să vină archiereu și totu sinedrulu lorū; și aducându pre Pavelu, l'a pusū im mediloculū lorū.
 23 **E**ARU Pavelu privindū la sinedriu, a disu:
 Bărbați, frați, "eu cu totă buna consciința amă viețuitū înaintea lui Dumneđu
 2 până intr'acestă di. Eru archiereulū Anania a ordinaru celorū ce-i sta înainte, "să-lu
 3 bată preste gură. Atuncea Pavelu i-a disu: Te va bate Dumneđu, părete vărutū; că
 4 ședī să mă judeci duple lege, și "ordinezī
 4 să mă bată împotriva legēi? Eru cei ce stăteaū însinte aū disu: Dară tu batjocuresci pre archiereulū lui Dumneđu? Eru
 5 Pavelu a disu: "Nu amă sciutū, fraților, că este archiereu; că este scrisū: "Pre mai marele poporului teū să nu-lu vorbești de reū.
 6 Și cunoscându Pavelu, că o parte sūnt Sadukei, eru alta Farisei, a strigarū in sinedriu: Bărbați, frați, /eu sūnt Fariseu, fiu de Fariseu; "pentru credința in înviarea morților eu sūnt trasū in judecată.
 7 Și vorbindū elu acesta, s'a făcutū cêrtă între Farisei și între Sadukei, și s'a despărțitū adunarea. "Că Sadukei dicū, că nu este înviare, nici āngerū, nici spiritū; eru Farisei le mărturisescū amindūoē. Și s'a născutū strigare mare; și sculāndu-se carturarī din partea Fariseilorū, se certaū, dicēndū: "Nici unū reū nu aflāmu intr'acestū omū; eru /de i-a vorbitū spiritū seū āngerū,
 10 "să nu ne opunemū lui Dumneđu. Și nāscēndu-se cêrtă mare, /i temēndu-se căpitenia, ca să nu fie sfāșiatū Pavelu de d'ingii, a ordinaru ostașilorū să vină, și să-lu răpescă din mediloculū lorū, și să-lu ducă in cetățue.
 11 Eru in noptea următoare stāndu-i Dom-

nulū înainte, i-a disu: Îndrăznesce, Pavele! că precumū ai mărturisitū de mine in Ierusalimū, așa și se cade să mă mărturisești și in Roma.

Conjurare pentru uciderea lui Pavelu; elu se trămete la guvernătorū la Cesarea.

Și făcēndu-se diūa, "s'au adunatū unii 12 Iudei, și s'au anatematizatū, dicēndū, că nici vorū mânca, nici vorū bé, până nu vorū omori pre Pavelu. Și erau mai mulți de patru-deci cei ce făcuseră acestū jurāmēntū. Acestia mergēndū la archierei și la bētrāni, 14 aū disu: Cu anatema ne-amū anatematizatū, că nimicū nu vomū gusta, până nu vomū omori pre Pavelu. Acumū dară voi împreună cu sinedrulu faceți cunoscutū căpiteniei, ca mâne să-lu pogore la voi, ca cumă ați voi să cercați mai cu amēnuntulū des- 15 pre elū; eru noi, mai 'nainte de a se apropla elū, sūntemū gata să-lu omorimū.

Și aūdindū fiulū surorii lui Pavelu de 16 acestă urdēlă, mergēndū, a intratū in cetățue, și a spusū lui Pavelu. Atuncea Pavelu 17 chiāmāndū la sine pre unulū din sutași, a disu; Du pre acestū tēnerū la căpiteniā; că are ce-va să-i spună. Deci acela luāndu-lū, 18 l'a dusū la căpiteniā, și i-a disu: Pavelu, închisulū, chiāmāndu-mē la sine, s'a rugatū să aducū pre acestū tēnerū la tine; că are ce-va să-ți spună. Eru căpitenia luāndu-lū 19 de mână, și ducēndu-se la o parte, l'a întrebātū: Ce este ceea ce ai să-mi spui? Dis'a elū: "Iudei s'au sfātuitū să te rōge, 20 ca mâne să aduci pre Pavelu la sinedriu, ca cumū arū voi ce-va mai cu amēnuntulū să întrebe despre d'insulū. Deci tu să nu-i 21 ascultī; că-lu pādescū bărbați mai mulți de patru-deci, cari s'au anatematizatū, ca nici să mănānce, nici să bea, până nu-lu vorū omori; și acumū sūnt gata, asceptāndū fāgăduința de la tine. Deci căpitenia a de- 22 misū pre tēnerū, oprindu-lū să nu spună nimēnu, că i-a arētatū acestea.

Și chiāmāndū pre dūoi din sutași, a 23 disu: Gătiți dūoē sute de ostași, și șeptedeci de călāreți, și dūoē sute de lānceri, să mērgă până la Cesarea, la a treia oră din nopțe. Și aduceți dobitoce, ca să pună 24 pre Pavelu, spre a-lu duce in siguranță la Felicū, guvernătorulū.

Și a scrisū o epistolă de cuprinsulū a- 25 cеста: Claudiū Lisie lui Felicū, pré-pu- 26 terniculū guvernatorū, salutare: "Acestū 27 bărbatū era prinsū de Iudei, și era să fie

Capitul 23.
 a Cap. 24. 16.
 1 Cor. 4. 4.
 2 Cor. 1. 12.

a 4. 2.
 2 Tim. 1. 8.
 Ebr. 13. 18.
 1 Reg. 22. 24.
 1er. 20. 2.

Ioan 18. 22.
 o Lev. 19. 36.
 Deut. 25. 1, 2.
 Ioan 7. 51.
 d Cap. 24. 17.

e Esod. 22. 28.
 Eccl. 10. 20.
 2 Pet. 2. 10.
 Iuda 8.
 f Cap. 26. 5.

Filip. 3. 5.
 g Cap. 21. 15.
 21. a 26. 6.
 a 28. 20.
 h Mat. 22. 23.

Marc. 12. 18.
 Luc. 20. 27.
 i Cap. 25. 25.
 a 26. 31.
 j Cap. 22. 7, 17.

18.
 k Cap. 5. 39.
 l Cap. 18. 9. a
 27. 23, 24.
 m Vera. 21, 30.

Cap. 25. 2.
 n Vera. 12.
 o Cap. 21. 22.
 a 24. 7.

omoritu de d'insii; atunci amu venitü eü
cu öste, și l'amü scäpätü, înțelegendü cä
28 este Romanü. " Și voidü sä înțelegü pentru
ce-lü päröscü, l'amü pogoritu la sinedrulu
29 lorü. " Și l'amü aflatü päritu " în cestiuni de
legea lorü, " erü neavendü nici o vinä vred-
30 nicä de mörte säu de lanțuri. Și " spunendü-
mi-se, cumü-cä ludeii pändescü pre acestü
bärbätü, de îndatä l'amü trämesü la tine,
'ordinändü și päröşilorü sä spunä cele ce aü
asupra lui înaintea ta. Fii sänetösü.
31 Atuncea ostaişii luändü pre Pavelü, du-
pre cumü li se ordinase, l'aü adusü nöptea
32 la Antipatrida. Erü a düoa di, läsandü pre
cäläreşii sä mérgä cu elü, s'aü întorsü în
33 cetätue. Acestia înträndü în Cesarea, și
dändü guvernătorulu epistola, aü pusü și
34 pre Pavelü înaintea lui. Și cetind'o guver-
nătorulu, a întrebätü pre Pavelü din cari
părţi este; și afländü cä este de la " Cilicia,
35 A dişü: " Te voiü auđi, cândü și päröşii toi
vorü veni. Și a ordinatü ca elü sä fie pä-
đitü în " palatulü lui Erodü.

*Ascultarea lui Pavelü înaintea lui Felicsü; și şe-
derea lui în închisöre düoi ani la Cesarea.*

24 **E**ARÜ după " cinci dïle s'a pogoritu " ar-
chiereulu Anania cu bëtränii și cu unü
retorü, anume Tertilü, cari aü informatü
pre guvernătorü asupra lui Pavelü.
2 Și chiämatü fiindü elü, Tertilü a înce-
putü a-lü pärü, dicendü: Cä multä pace amü
cëştigatü prin tine, și cä mai bune aşedä-
minte s'aü făcutü pentru poporulü acesta
3 prin a ta prevedere, Noi, prä-puternice
Felice, o recunöscemü în totü timpulü și
4 în totü loculü, cu totä mulțumita. Darä cu
sä nu te mai ostenescü, rogu-te sä ne auđi
5 în scurtü cu a ta indulgență! " Cä amü a-
flatü pre omulü acesta molepsitorü, și aci-
tändü rescölä între toți ludeii ce sânt
6 în totä lumea, și care este mai marele sectei
Nazarinenilorü: " Care a și încercatü a spurca
templulü; pre care l'amü și prinsü, și amü
voitü sä-lü " judecämü duple legea nösträ.
7 Darä căpitenia Lisie venindü, cu mare silä
8 l'a luatü din mânele nöstre; " Ordinändü
päröşilorü lui sä vinä la tine: de la cari
insu-ți cercetändü, veü putä sä cunosci *adevë-
rulu* tuturorü acestora, de cari noi l'ü pärimü.
9 Și s'aü învoitu și ludeii, dicendü cumü-
cä acestea sânt așa.
10 Atuncea Pavelü, după ce guvernătorulu
i-a făcutü semnü sä vorbescä, a respunsü:

Sciindu-te, cä de mulți ani esci judecătorü
acestui poporü, mai cu plăcere respundü
11 pentru sine-mi. Cä tu poți cunösce, cä nu
sünt mai multü de câtü düoö-spre-dece dïle,
de cândü m'amü suitü " sä më închinü în Ie-
rusalimü: " Și nici în templu nu m'aü aflatü
12 disputändü cu cine-va, nici acițändü pre
poporü la rescölä, nici în sinagogi, nici în
cetate; Nici potü dovedi acësta, de care a-
13 cumü më päröscü. Darä acësta mărturi-
sescü ție, cä duple " invëtătura, pre care ei
o dicü eresü, așa servescü " Dumneđeulu
pärințilorü mei, cređendü töte cele scrise
14 în " lege și în profeți; " Avändü acëstä spe-
ranță în Dumneđeü, care și insu-și acestia
aü, " cä va sä fie înviarea morțilorü, și a drep-
țilorü și a nedreptilorü. De aceea " eü më
16 deprindü, sä amü totü-dë-una o consciință
nevinovatä căträ Dumneđeü și căträ ömeni.
Erü după mulți ani " amü venitü sä facü milä
17 la poporulü meu, și sacrificii. " *Ocupän-lu-
më* cu acësta, unii ludei din Asia m'aü a-
flatü curățindu-më în templu, nici cu glötä,
nici cu gilcévä. " Aceia trebuia sä fie de
19 fačä înaintea ta, și sä më päröscä, de aü
ce-va asupra mea. Säu acestia singuri sä
20 spunä, de aü aflatü ce-va nelegiuitü în mine,
ständu eü înaintea sinedrului; De câtü nu-
21 mai în privința acesteï unei voci, cu care o
amü strigatü, ständu între ei: " Pentru învi-
area morțilorü eü më judecä astä-di de voi.
Erü Felicsü, auđindü acestea, și sciindü
22 mai cu de amënuntulü despre acëstä cale,
i-a mănätü, dicendü: Cândü va veni " căpi-
tenia Lisie, voiü hotäri asupra celorü pri-
vitöre la voi. Și a ordinatü sutaşulu sä
23 păzescä pre Pavelü, și sä-lü ținä în öre-
care libertate, și " pre nimenea sä nu oprë-
scä dintr'ai lui de a-i servi, säu a veni la elü.
Erü după câte-va dïle venindü Felicsü
24 cu Drusila, femea lui, care era ludeică, a
chiämatü pre Pavelü, și l'a auđitü despre
cređința cea în Cristosü. Și vorbindü elü
25 despre dreptate, înfrênare și judecata ce va
sä fie, cutremurändu-se Felicsü, a dişü: Pen-
tru astä datä mergi; și cândü voiü afla
26 timpü, te voiü mai chiäma. Încä și spera,
cä " i se vorü da bani de la Pavelü, ca sä-lü
libereze: pentru aceea și mai adese ori
chiämändu-lü, vorbea cu elü.
Erü împlinindu-se düoi ani, a venitü
27 Porciü Festü în loculü lui Felicsü; erü Fe-
licsü, " voidü sä facä plăcere ludeilorü, a
läsatü pre Pavelü legatü.

p Cap. 23. 30.	v Cap. 24. 1, 10.	25. & 26. 2.	e Ioan 18. 21.	14.	n Dan. 12. 2.	g Cap. 21. 26.	u Cap. 27. 2. &
q Cap. 18. 15.	25. 16.	e Luc. 23. 2.	f Cap. 21. 23.	Cap. 9. 2.	Ioan 5. 28, 29.	27. & 28. 21.	28. 16.
25. 19.	25. 19.	Cap. 6. 15. &	g Cap. 23. 30.	e 2 Tim. 1. 2.	o Cap. 23. 1.	r Cap. 27. 30.	v Ecod. 22. 8.
r Cap. 26. 31.	—	16. 30. & 17.	h Cap. 21. 28.	i Cap. 26. 22.	p Cap. 11. 29.	s Cap. 25. 16.	w Ecod. 23. 2.
s Vers. 20.	—	6. & 21. 28.	Vers. 17.	28. 23.	30. & 30. 16.	t Cap. 23. 6. &	x Cap. 12. 2. &
t Cap. 24. 2. &	Ocupäli 24.	1 Pet. 2. 12,	i Cap. 25. 8. &	u Cap. 23. 6. &	Rom. 15. 25.	28. 20.	25. 9, 14.
25. 6.	o Cap. 21. 27.	15.	28. 17.	26. 6, 7. & 28.	2 Cor. 8. 4.	v Vers. 7.	—
u Cap. 21. 39.	b Cap. 23. 2, 30.	d Cap. 21. 28.	j Veđi Amos 8.	20.	Gal. 2. 10.	—	—

Pavelu se opără înaintea lui Festu, și apelău la Cesaru.

- 25 **D**ECI Festu întrându în provincia, după
trei zile s'a suitu de la Cesarea la
2 Ierusalim. "Atunci arhierul și cei mai
însemnați ai Iudeilor l'au informatu asu-
3 pra lui Pavelu, și-lu rugau; Cerându grația
loru-și contra lui Pavelu, ca să-lu trâmătă
la Ierusalim. (Eru ei plănuseră să-lu u-
4 cidă pe drum.) Dară Festu a răspuns,
că Pavelu este suptu pază în Cesarea, și că
5 elu de grabă va să mērgă acolo. Deci a
disu elu: Cei d'intre voi cari potu, să se
pogore împreună, și să pērască pre acestu
bărbatu, de au ce-va contra lui.
6 Și petrecându la el nu mai multu de
cātu dece zile, s'a pogoritu în Cesarea; și
a dūoa și seșându pe scaunul de jude-
7 cată, a ordinațu să se aducă Pavelu. Și
venind elu, au stătuțu împrejurul lui Iu-
dei, cari veniseră din Ierusalim, "multe
și grele pēre aducându contra lui Pavelu,
8 cari nu le puteau dovedi. Eru Pavelu a-
părându-se, a răspuns: "Nici contra legel
Iudeilor, nici contra templulu, nici contra
Cesarulu, nu amu greșitu ce-va.
9 Eru Festu, voindū să facă plăcere Iu-
deilor, răspundū, a disu lui Pavelu:
"Voiesci să te sui la Ierusalim, și să te ju-
decă acolo pentru acestea înaintea mea?
10 Eru Pavelu a disu: Eu stau înaintea scau-
nulu de judecată a Cesarulu, unde trebue
să mă judecū: Iudeilor nici o nedreptate
nu amu făcutu, precum și tu mai bine cu-
11 nosci. "Că de amu făcutu nedreptate, și de
amu lucratu ce-va vrednicu de mōrte, nu
mē ferescū de mōrte; dară, dacă nimicu nu
este adevēratu din cele cu cari ei mē pē-
răscu, nimenia nu pōte să mă dăruescă
loru. "Eu apelezū la Cesarulū.
12 Atuncea Festu conferindū cu sfatulū,
a răspuns: Ai apelatū la Cesarulū? La Ce-
sarulū vei merge.

*Vorba cea din urmă a lui Pavelu în Palestină,
înaintea regelui Agrippa.*

- 13 Eru după câte-va zile regele Agrippa
și Bernica s'au pogoritu în Cesarea, să sa-
14 lute pre Festu. Și petrecendū zile multe
acolo, Festu a informatu pre rege despre
Pavelu, dicendū: "Este unū bărbatu, lăsatū
15 legatū de Felicū; "Despre care, fiindū eū
în Ierusalim, mi-au spus arhierul și bē-
trānii Iudeilor, cerendū condamnarea lui.
16 Dară "li-amu răspuns: Nu este datinā la

Romani, să dee pre vre-unū omū la per-
dare, până ce celū pēritū nu are de făcū
pre pērișil lui, și să-și lee locū de răspunsū
pentru pēra sa. Deci ei adunându-se aicea, 17
"nu amu făcutu amānare, ci a dūoa și se-
șendū în scaunul de judecată, amu ordi-
natū să se aducă bărbatulū; Contra căruia 18
sculându-se pērișil, nici o vină aduceau
dintr'acelea cari eū presupuneamū; "Ci nu-
mai nisce întrebări despre a lorū supersti-
țiunī aveau contra lui, și despre unū Iisusū
ōre-care mortū, pre care dīcea Pavelu, că
este viu. Și nedumerindu-mē eū în cestiunea 20
acēsta, l'amū întreatū, de voiesce să mērgă
la Ierusalimū, și acolo să se judece despre
acestea. Eru Pavelu apelandū să fie pās-
21 tratū pentru judecată împēratulū, amū ordi-
natū să fie păzitu, până ce-lū voiū trāmete
la Cesarulū.

Eru "Agrippa a disu lui Festu: Așū voi 22
și eū să audū pre acelu omū. Eru elū a
disu: Māne 'lū vei audī.

Deci a dūoa și venindū Agrippa și Ber- 23
nica cu mare pompă, și întrandū în audi-
toriu cu căpiteniele cele mai mari și cu cei
mai însemnați ai cetățel, a ordinațu Festu,
și s'a adusū Pavelu.

Și a disu Festu: Rege Agrippu, și toți 24
bărbații cei ce sūnteți cu noi, vedeți pre
acesta, despre care "tōtă mulțimea Iudeilor
mi s'a rugatū și în Ierusalimū și aicea,
strigandū, că elū nu trebue "să mai trāescă.
Eru eū cunoscendū, că "elu nimicu vrednicū 25
de mōrte nu a făcutū, "și elū însu-și ape-
lāndū la Cesarulū, amū hotāritū să-lū trā-
mētă. Dară nu amū nimicu siguru a scrie 26
despre elū domnitorulū meū. Pentru a-
ceea l'amū adusū înaintea voastră, și mai cu
sēmă înaintea ta, rege Agrippu, ca, făcându-
se cercetare, să amū ce scrie. Că mi se 27
pare neînțelesū să trāmetū unū închisū, fără
a însemna pērele aduse asupra lui.

ATUNCI Agrippa a disu lui Pavelu: Voia 28
și se dă ca să vorbescū pentru tine
însu-ți.

Eru Pavelu întindendū māna, a răspuns:

Mē socotescū fericitū, rege Agrippu, că 2
astă-ți potū responde pentru mine înaintea
ta despre tōte cele, de cari mē pērăscū
Iudeii; Mai cu sēmă fiindū-că te cunoscū, 3
că scii tōte datinele și întrebările Iudeilor:
de aceea rogu-te, ca să mă ascultū cu in-
dulgență.

Viēța mea din tēnērete, care din înce- 4
putū a fostū între poporulū meū în Ieru-

Cap. 25.	15.	Cap. 24. 5, 13.	g Vers. 20.	i Cap. 28. 32.	j Vers. 4, 5.	o Veđi Cap. 9.	r Cap. 23. 2, 28.
a Cap. 24. 1.	o Cap. 18. 14.	o Cap. 6. 13. &	h Vers. 25.	l 28. 19.	m Vers. 6.	p Vers. 2, 3, 7.	s Cap. 24. 31.
Vers. 15.	Vers. 18.	24. 12. & 28.	Cap. 18. 14. &	j Cap. 24. 27.	n Cap. 18. 15.	q Cap. 22. 22.	Vers. 11, 12.
b Cap. 23. 12.	d Marc. 16. 8.	17.	23. 29. & 28.	k Vers. 2, 3.	& 23. 29.		
	Luc. 22. 9, 10.	f Cap. 24. 27.	31.				

- 5 salimă, o sciū toți Iudeii; Cari mă cunoscău mai d'înainte, (de voru voi să mărturisescă,) că, după 'secta cea mai esactă a legii noastre,
- 6 amă trăit ca Fariseu. ³Și acum stau judecându-mă, pentru că mă încred în 'făgăduința, care a dat-o Dumnezeu părinților nostri; La *împlinirea* căreia 'cele două spre-dece seminții ale noastre, neîncetată, 'diua și noptea, servind *lui Dumnezeu*, 'speră să ajungă. Pentru această speranță, rege Agrippa, sunt pârît de Iudei. Ce? lucru de necredință se pare voui, ca Dumnezeu să învieze pre morți?
- 9 'Și eu amă gândit, că trebuia să facă multe contra numelui lui Iisus Nazarinul. ²Ceea ce amă și făcut în Ierusalim; că, luându putere 'de la archierei, amă închis în închisore pre mulți din sânti; și când era să se omore ei, amă dat vultul meu contra lor. ¹Și în toate sinagoge de multe ori muncindu-l, 'și siliam să hulăscă; și forte înfuriându-mă asupra lor, 'goniam până și prin cetățile cele din afară.
- 12 ²Cu acest scop amă mers la Damascu cu putere și cu ordin de la archierei; Și la amedă-și, rege, amă vedut pe cale lumină din ceri, mai strălucitoare de câtă soarele, strălucind împrejurul meu și a celorlă ce mergeau cu mine. Eră noi toți cădend la pământ, amă audit eu voce dicend cătră mine, și vorbind în limba ebrească: Saule, Saule, de ce mă persecuți? greū 'fi este a lovi cu piciorulă asupra bol-durilor. Eră eu amă disu: Cine ești, Dōmne? Eră elă a disu: Eu sunt Iisus, pre care tu-lă persecuți; Ci te scōlă, și stăi pe piciorole tale! că spre acesta m'amă arētată ție, 'ca să te rōnduesc servu și martură a celor ce ai vedut, și a celorlă pentru cari mă voi arēta ție; Scoțendu-te din acestu popor și de la Gintă, 'la cari acum te trāmetu: "Să deschidă ochii lor, 'ca să se întorcă de la întuneculă la lumină, și de la puterea Satanei la Dumnezeu, 'ca ei să lea iertare păcatelor și 'moscenire între 'cei sântiți prin credința cea în mine.
- 19 Pentru aceea, rege Agrippa, nu amă fost neascultător vederei ceresci; Ci amă mărturisit antēi celorlă din Damascu și în Ierusalim, și prin totă țera Iudei, și

atuncea Gintilor, ca să se pocăescă, și să se întorcă la Dumnezeu, făcend 'lucruri vrednice de pocăință.

Pentru acestea 'Iudeii prindend-mă în 21 templu, se încercă să mă omore. Dară 22 dobēndind ajutoru de la Dumnezeu, stau până într'acastă di, mărturisind la mică și la mare, nimic vorbindu afară de cele 'ce și profeți și 'Moisi au profețit, că voru să fie: 'Că va suferi Christos, și 'că elu va 23 fi antēiulă, care se va scula din morți, și 'va da lumină poporului acestuia și Gintilor.

Eră elu acestea dicend, Festu cu tare 24 voce a disu: Pavele, 'ai nebunit! Cartea ce multă te aduce spre nebuniă.

Dară elu a disu: Nu sunt nebun, pu- 25 ternice Feste, ci vorbesc cuvinte ale adevărului și ale miștei sănătoșe; Că regele 26 scie de acestea, cătră care și cu îndrăsnelă vorbesc; nu cred, că-i va fi ce-va dintr'acestea nesciut; că acestea nu s'au făcut în unghiū. Cređi, rege Agrippa, pre 27 profeți? Sciū că cređi.

Eră Agrippa a disu cătră Pavel: Cātă 28 pe ce să mă înduplică a deveni Creștin. Dis'a Pavel: 'Ași dori de la Dumnezeu, 29 ca și în pușin și în multu nu numai tu, ci și toți cei ce mă aud astă-di, să fiți astu-feliu precum și eu sunt, afară de lanțurile acestea.

Și acestea dicend elu, s'a sculat re- 30 gele, și guvernătorul, și Bernica, și cei ce ședeau cu ei; Și depărtându-se, vorbeau u- 31 nulă cătră altul, dicend: 'Acestu om nu face nimic vrednic de mōrte seū de lanțuri. Eră Agrippa a disu lui Festu: Acestu 32 om se putea libera, 'de nu aru fi apelat la Cesarulă.

Plutirea lui Pavel de la Cesarea la Italia, și spargerea corăbiel. Petrecerea lui în insula Melita; venirea sa la Roma.

ERĂ 'hotărind-se ca să mergem noi 27 în Italia, s'au dat Pavel și ore-cari alți inchiși unui sutașu, anume Iulie din cohorta Augustă. Și intrând într'o coră- 2 biă de la Adramitū, avēnd a pluti pe lūngă 3 termurile Asiei, amă pornit, fiindu cu noi Aristarcu, Macedonēnu din Tsalonicu. Și 3 a două di amă venit în Sidon; și 'trā- tând umanū Iuliū pre Pavelu, 'a dat voia

Cap. 26.	Ps. 139. 11.	Tit. 2. 13.	f Cap. 22. 19.	o 2 Cor. 6. 14.	46.	d Cap. 23. 9, 29.
a Cap. 22. 3. &	Ia. 4. 2. & 7.	d Ia. 1. 1.	z Cap. 9. 3. &	21.	z 1 Cor. 15. 20.	& 25. 25.
23. 6. & 24.	14. & 9. 6. &	o Luc. 2. 37.	24. 6.	5. 8.	z Mat. 3. 8.	o Cap. 25. 11.
15. 21.	40. 10.	1 Tes. 2. 10.	i Cap. 22. 15.	Col. 1. 13.	o Cap. 21. 30.	—
Philp. 3. 5.	Ier. 23. 5. &	1 Tim. 5. 5.	o Cap. 22. 21.	1 Pet. 2. 9,	21.	o Luc. 2. 32.
o Cap. 23. 6.	33. 14-16.	/ Philp. 3. 11.	o Isa. 55. 5. &	25.	o Luc. 24. 27,	o 2 Reg. 9. 11.
o Fac. 3. 15. &	Esoc. 34. 23.	o Ioan 16. 2.	42. 7.	o Luc. 1. 77.	44.	Ioan 10. 20.
22. 18. & 26.	& 27. 24.	1 Tim. 1. 13.	Luc. 1. 79.	o Efes. 1. 11.	1 Cor. 1. 23.	25.
4. & 49. 10.	Dan. 9. 24.	A Cap. 8. 3.	Ioan 8. 12.	o Col. 1. 13.	& 2. 12, 14.	o Cap. 19. 29.
Deut. 18. 15.	Mfo. 7. 20.	Gal. 1. 13.	2 Cor. 4. 4.	o Cap. 20. 22.	& 4. 10.	o Cap. 24. 23.
2 Sam. 7. 12.	Cap. 13. 22.	o Cap. 9. 14, 21.	Efes. 1. 15.	o Cap. 9. 20, 22,	o 1 Cor. 7. 7.	& 23. 16.
	Rom. 15. 8.	& 22. 5.	1 Tes. 5. 5.	20. & 11. 26.	y Luc. 24. 26,	

- 4 să meargă pe la amici, să fie îngrijită. Și de acolo pornind, amă plutit pe lângă Cipru, pentru că vânturile erau în potrivă.
- 5 Și trecând marea Ciliciei și a Pamfiliei, amă venit la Mira, o cetate a Licie.
- 6 Și acolo aflând sutașul o corabie din Alessandria plutind la Italia, ne-a îmbarcat într'insa. Și în multe zile plutind încet, și abie sosind lângă Cnid, nelăsându-ne vântul, amă plutit pe lângă Creta, față de Salmona. Și de abie trecând, amă venit la un loc ce se cheama: Limanuri Bune, de care era aproape cetatea Lasea.
- 9 Eră mult timp trecând, și fiind plătirea periculoasă, pentru că și postul treceuse acum, îndemna Pavel, Dicându-li: Bărbați, vedu că această plutire va să fie cu năcaz și cu multă pagubă, nu numai a povărei și a corăbiei, ci și a vieții noastre.
- 11 Eră sutașul asculta mai mult pre cărmaci și pre căpitanul corăbiei, de cât cele ce vorbea Pavel. Și nefind limanul bun de ȧertat, cei mai mulți sfătuiau să se ducă de acolo, ca dacă se va pute, să ajungă la Finica, să erneze, care este liman al Cretelor, jăcând despre sud-vest și despre nord-vest.
- 13 Și suflând vântul de mēdă-ȧi, pându-li că voru isbuti în propunerea lor, a rădicat încă, și a plutit pe lângă marginile Cretelor. Eră nu după mult timp s'a rădicat asupra insulei un vânt viforos, ce se cheamă Evroclidon. Așa răpită fiind corabia, și neputând a se împotrivi, ne purtam, lăsându-ne duple vânt. Și trecând pe lângă o insulă, ce se cheamă Claudia, abie amă putut prinde luntrea.
- 17 Și trăgându-o, marinarii întrebuiatsu toate meșlăcele, încingându corabia cu frambii; și temându-se să nu cadă preste un scuntar, a lasat pânzele, și așa se purtau.
- 18 Și forte învâluindu-ne, a două ȧi a aruncat povora din corabie în mare. Și a treia ȧi noi cu mânele noastre amă lepădatu toate lucrurile corăbiei. Dară nearătându-se nici sorele nici stelele mai multe zile, și vifor nu puțin fiind asupra noastră, s'a luat totă speranța de a ne mēntui.
- 21 Eră după ce nu amă mâncat mult timp, Pavel stând în meșlocul lor, a ȧist: Bărbați, se cădea să mă ascultați, și să nu plecați de la Creta, ca să fi fostă scutiți de acest năcaz și pagubă. Și acumă vă îndemnă să îndrăzniți; că nu se va perde nici un suflet d'între voi, ci numai cora-

bia; Că mi-a stătit înaintea într'acastă noapte ângerul lui Dumnezeu, al cărui sânt eu, și cărui servesc, Dicându: Nu te teme, Pavle, tu trebuie să stai înaintea Cesarului; și ecce, ȧi-a dăruit Dumnezeu pre toți cei ce plutesc cu tine. Dreptă aceea, bărbați, fiți îndrăzneți: că credă lui Dumnezeu, că așa va fi, precumă mi s'a vorbit. Dară într'o insulă ore-care este să cădem noi.

Eră când a sosit noptea a patru-spre-dece, învâluindu-ne în marea Adriatică, pe la meșcul noptei, marinarii li părea, că se apropiă de un pământ; Și pogorind mēsură, a aflat stânjină două-deci; și trecând puțin de acolo, și eră și măsurând, a aflat stânjină cincispre-dece. Atuncea temându-se, ca nu cumă va să cădem în locuri petroase, aruncând patru ancōre despre cirma corăbiei, asceptau a veni ȧiua.

Eră marinarii căutând să fugă din corabie, și liberând luntrea în mare, suptă cuvēnt, ca cumă ară voi să arunce ancōre despre partea d'între, ȧis'a Pavel sutașului și ostașilor: De nu voru rămāne acestia în corabie, voi nu vă veți pute mēntui. Atuncea ostașii tăiand funiele luntrei, a lasat-o să cadă.

Eră când era să se facă ȧiua, Pavel ruga pre toți să mănāne bucate, dicându: Patru-spre-dece zile sânt astă-ȧi, de când nu ați mănăcat, asceptându, și nimic gustându: Pentru aceea vă rogă să măncați; că acesta este de nevoiă pentru păstrarea voastră; că nici unu din voi pēru din cap nu va căde. Și acestea dicându, și luând pāne, a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor, și frângēnd, a început a mănca. Atunci încurăȧându-se cu toți a luat și ei de a mănca. Și eram în corabie preste totă două sute și șapte-deci și șese de suflete. Și sāturându-se de bucate, a ușurat corabia, aruncând grāul în mare.

Și făcēdu-se ȧiua, nu cunosceau pământul; eră vedeau de departe un sin ce avea țermuri, la care se sfātuiau, de ară fi cu putință, să scōtă corabia. Și rădicand ancōrele, s'a lasat pe mare; și în același timp a slăbit funiele cirmelor; și rădicand pāza cea mică duple vântului care sufla, trăgea spre tremuri. Și cădēnd într'un loc d'între două mări, s'a înfipt corabia; și partea d'între s'a implātat, și sta neclătită; eră partea d'înapoi se rumpea de puterea valurilor.

4 Lev. 23. 27.
29.
1 Iona 1. 5.
1 Cap. 23. 11.

5 Dan. 6. 16.
Rom. 1. 9.
2 Tim. 1. 3.
1 Luc. 1. 45.

Rom. 4. 20.
21.
2 Tim. 1. 12.

1 Cap. 28. 1.
1 Reg. 1. 52.
Mat. 10. 30.

Luc. 12. 7. &
21. 18.
1 Sam. 9. 13.

Mat. 15. 26.
Marc. 6. 6.
Ivan 6. 11.

1 Tim. 4. 3. 4.
1 Cap. 2. 41. &
7. 14.

Rom. 12. 1.
1 Pet. 3. 20.
2 Cor. 11. 25.

42 Eră ostașii sfătuiră să omóre pre închiiși,
43 ca să nu scape cine-va în notă. Dară su-
tașul voind să scape pre Pavelu, i-a o-
pritu de la cugetul lor; și a ordinațu,
ca cei ce voru puté să înóte, să se arunce
în apă mai întéi, și să éśă la pământu.
44 Eră cei-l-alti, uniă pe scénduri, alți pe
sfărāmături din corabiă.

Astū-feliū "aū scāpatū toți la uscatū.

28 **S**I cându aū scāpatū, atunci aū cunoscutū,
2 că "insula se chiāma Melita. Eră "bar-
barii aū făcutu nu pučină milă cu noi; că
făcendū focū, ne-aū primitū pre toți, din
causa plóiei și a frigului ce era.

3 Și stringendū Pavelu multe gāteje, și
puindu-le pe focū, a éșitu o viperă din căl-

4 dură, și s'a apucatū de mână lui. Și vē-
dendū barbarii féra spēndurāndu de mână

lui, diceau unulū cātrā altulū: De sigurū
acestū omū este ucigașū, pre care scāpāndū

5 éścă. Dară elū scuturāndū féra în focū,
6 "nici unū rēu nu a suferitū. Eră ei ascep-

taū să se umfie elū, séu să cadă de odată
mortū; dară acceptāndū ei multū, și vē-

7 dendū că nu i se făcuse nici unū rēu, schim-
bāndū gândulū, "diceau că este deū.

8 Și împrejurulū acelui locū erau moșiele
mai marelui insulei, anume Publiū; care

9 primindu-ne, ne-a ospetātū cu bună-voință
trei zile. Și jăcea părintele lui Publiū, su-

10 ferindū de friguri și de vintre; la acesta
ințrāndū Pavelu, și "rugāndu-se, și "puindu-și

11 mānele pe elū, l'a vindecātū. Acestea fă-
cēndu-se, și cei-l-alti cari aveau bôle în

12 insulă veniaū, și se vindecaū. Acestia cu
multă "onóre ne-aū onoratū, și pornindū

13 noi, nī-aū adusū cele de trebuință.

14 După trei luni ne-amū pornitū cu o co-
rabiă Alessandrină, ce ernase în insulă, alū

15 cărei semnū era Castorū și Pollucsu. Și
sosindū în Siracusa, amū rēmasū acolo trei

16 zile. Și de acolo incunjurāndū, amū ve-
nitū în Regiū; și preste o ȕi suflāndū vēntū

de mēdă-ȕi, a dūoa ȕi amū venitū la Pu-
toli: Aici aflāndū frați, ei ne-aū rugatū

17 să petrecemū la ei șapte zile; apoi amū
venitū la Roma. Eră frații aūdindū cele

despre noi, aū éșitū de acolo spre întimpina-
rea nōstră, până la Forulū lui Appiū și la Trei

18 Taverne; pre cari vēdendū-i Pavelu, și mul-
tūmindū lui Dumneđeū, a luatū îndrāznēlă.

19 Eră venindū noi la Roma, sutașul a
datū pre cei închiiși căpiteniei óstei; éru

"lui Pavelu i s'a datū voia să petrecă deo-
sebitū cu sutașulū ce-lū păzia.

*Vorba lui Pavelu cātrā mai marii Iudeilorū la
Roma, și urmārele ei.*

Eră după trei zile a chiāmātū Pavelu 17
pre mai marii Iudeilorū; și adunādu-se ei,
li-a ȕisū: Bārbați, frați, "eū nimicu făcendū
contra poporului, séu datinelorū părintesci,
"amū fostū legatū în Ierusalimū, și datū în
mānele Romanilorū; Cari "judecāndu-mē, 18
voiaū să mē libereze, fiindū-că nici o vină
de mórte nu era în mine; Eră opunēndu- 19
se Iudeii, "amū fostū silitū a apela la
Cesarulū; nu că ași avē în ce-va a pēri
pre poporulū meū. Pentru acēstā "amū 20
chiāmātū, să vē vēdū, și să vorbescū cu voi;
că "pentru speranța lui Israelū sūnt legatū
cu "acestū lanțū:

Eră ei i-aū ȕisū: Noi nici cārți amū 21
luatū din Iudea despre tine, nici venindū
cine-va diu frați nī-a spusū, séu a vorbitū
ce-va reū despre tine. Dară ne rugāmū să au- 22
ȕimū de la tine părerea ce ai; că de secta a-
cēsta scimū, că în totū loculū "i se ȕice derēū.

Și rōnduindu-li ȕi, aū venitū multī la 23
d'insulū unde gāzduia; "cārora mărturisindu-
li, spunea de împērāția lui Dumneđeū, do-
vedindu-li cele despre Iisusū "din legea
lui Moisi și din profeți, de demānēta până 24
séra. Și "uniā credeau cele ce se ȕiceau, 24
éru alți nu credeau.

Și împārechiaūdu-se între d'inși, s'aū 25
dusū, ȕicēndū Pavelu unū cuvēntū: Bine a
vorbitū Spiritulū Sāntū prin profetulū Isaia
cātrā părinții nostri, ȕicēndū: "Mergi la 26
acestū poporū, și ȕi: Aūdindū veți aūdi,
și nu veți înțelegē; și privindū veți privi, și
nu veți vedē; Că ānima acestui poporū s'a 27
ingrosātū, și urechiile lorū sūnt grele de
aūditū, și ochii lorū și-aū închisū; ca nu
cumū-va să vēdā cu ochii, și să aūdā cu
urechiile, și să înțelēgā cu ānima, și să se
intōrcā, și eū să-i vindecū. Dreptū aceea să 28
vi fie cunoscutū, că mēntuirea lui Dumneđeū
s'a trāmesū "Gințilorū, și ei o vorū asculta.

Și acestea elū ȕicēndū, aū éșitū Iudeii, 29
avēndū multā disputā între d'inși.

Eră Pavelu a petrecutū dūoi ani deplinī 30
în casa sa închiriată, și primia pre toți cari
veniaū la d'insulū; "Predicāndū împērāția 31
lui Dumneđeū, și invēțāndū cele despre
domnulū Iisusū Christosū cu tōtā îndrāznē-
nēla, și fără oprēlă.

a Vers. 22.	Luc. 10. 19.	g Mat. 15. 6.	h 24. 10. &	i 2. 9.	j 19. 8.	k Mat. 13. 14.	l Cap. 13. 46.
Cap. 23. 28.	d Cap. 14. 11.	1 Tim. 5. 17.	25. 8. & 26. 31.	Film. 10. 13.	g Vedī cap. 26.	15.	47. & 18. 6.
e Cap. 27. 26.	e Luc. 5. 14. 15.	h Cap. 24. 25.	i Cap. 25. 11.	o Luc. 2. 34.	6. 22.	Maro. 4. 12.	& 23. 21. &
f Rom. 1. 14.	/ Marc. 6. 5. &	& 27. 8.	n Cap. 26. 6. 7.	Cap. 24. 5. 14.	r Cap. 14. 4. &	Luc. 8. 10.	26. 17. 18.
1 Cor. 14. 11.	7. 32. & 16. 18.	i Cap. 24. 12.	o Cap. 26. 29.	1 Pet. 2. 12.	17. 4. & 19. 9.	Ioan. 12. 40.	Rom. 11. 11.
Col. 3. 11.	Luc. 4. 40.	13. & 25. 8.	e Efez. 3. 1. &	& 4. 14.	s Isa. 6. 9.	Rom. 11. 8.	u Cap. 4. 31.
e Marc. 16. 18.	Cap. 19. 11. 12.	j Cap. 21. 33.	4. 1. & 6. 30.	p Luc. 24. 27.	t Luc. 5. 21.	t Mat. 21. 41.	Efez. 6. 19.
	1 Cor. 12. 9. 28.	k Cap. 22. 24.	2 Tim. 1. 16.	Cap. 17. 3. &	u Eec. 12. 3.	43.	—

EPISTOLA LUI PAVELŪ CĂTRĂ ROMANÎ.

Introducere, salutare, și scopul Epistolei.

- 1 **P**AVELŪ servulul lui Iisus Christos, "chiama-
matul a fi apostolul, "consacratul evan-
geliei lui Dumnezeu, " (Pre care el mai 'na-
inte a făgăduit-o " prin profeții seî în santele
scripturi,) Despre Fiulul seî Iisus Chris-
tos, domnul nostru, "care dupre corpul 's'a
născut din semința lui David; "Eră "du-
pre spiritul sânteniei "s'a declarat cu pu-
tere Fiul al lui Dumnezeu prin învierea
din morți; Prin care "am primit charul
și apostolia, spre a aduce toate poporele la
"ascultarea credinței, "pentru numele lui; In-
tre cari santeți și voi, chiamați ai lui Iisus
Christos;
- 7 *Voii tuturor, celor din Roma, iubiți
ai lui Dumnezeu, și "chiamați a fi sânti:*
"Charul se voii și pace de la Dumnezeu,
Părintele nostru, și de la domnul Iisus
Christos.
- 8 Mai întâiu "mulțumesc Dumnezeuului
meu prin Iisus Christos despre voi toți,
că "credința voastră se vestesc în tota lu-
mea. Că "Dumnezeu, "cărui servesc cu
spiritul meu în evangelia Fiului seî, "mi
este martur, cum-că "neîncetat facă a-
mintire de voi; "Totu-dé-una în rugăciunile
mele rugându-mă, ca, de m'asî înlesni vre-
o-dată, și "voindă Dumnezeu, să vină la voi;
- 11 Că doresc să vă vedă, ca "să vi comunic
dară spiritualu spre întărirea voastră; A-
decă ca să mă mângăiu împreună cu voi
prin "credința cea mutuală a voastră și a mea.
- 13 Deci voi să sciți, fraților, că "de multe
ori mi-am propus să vină la voi, ca să
am "fruct și între voi, precum și între
cele-l-alte Ginți; dară "am fostă oprită
până acum. "Eă sunt dător și Ellinilor
și Neellinilor, și înțelepților și neînțelep-
ților. Așa dară, în câtă atiră de mine,
sunt gata a predica evangelia și voii ce-
lor din Roma.

Că "nu mă rușinez de evangelia lui 16
Christos; că "este puterea lui Dumnezeu
spre mântuirea a totu celui ce crede, "a
Iudeului mai întâiu, și a Ellinului. Că "în- 17
tr'insa se descopere dreptatea lui Dumne-
deu din credință spre credință; precum
este scris: "Dreptul va trăi prin credință.

*Necesitatea evangheliei dovedită din starea morală
a Ginților.*

"Că mânia lui Dumnezeu se descopere 18
din ceri asupra a totă nepietatea și ne-
dreptatea ômenilor, cari silinesc adevê-
rul cu nedreptate. Că "ceea ce se pôte 19
cunôsce din ale lui Dumnezeu este visibil
într'înșii; că "Dumnezeu li-a arătat. Că 20
"cele nevisibile ale lui, adevă, eterna lui
putere și dumnezeire, se vedă lămurit de
la crearea lumii, înțelegându-se din făp-
turi; în câtă ei sunt fără de răspuns; De 21
ôre-ce cunoscându pre Dumnezeu, nu l'au
mărit ca pre Dumnezeu, nici i-au mulțu-
mit; ci "s'au făcut deșerti în păreri lor,
și s'a întunecat anima lor cea neînțele-
gătoare. "Dicându-se că sunt înțelepți, s'au 22
făcut nebuni; Și au schimbat mărirea 23
nesticăciosului "Dumnezeu în inchipuirea
omului stricăcios, și a păserilor, și a pa-
trupedelor, și a tărătorelor.

"Pentru aceea i-a dat Dumnezeu în pof- 24
tele ânimelor lor spre necurășă, "ca să
desonoreze corpurile lor "în sine; Acei 25
cari au schimbat "adeverul lui Dumnezeu
"în minciună: și au mărit și au servit
făpturei mai mult de câtă Făcătorului,
care este bine-cuvântat în eternă. Amin.
Pentru aceea i-a dat Dumnezeu la "pofte 26
inșitoare; că și femeele lor și-au schim-
bat usul natural în celu ce este împo-
triva naturei. Asemenea și bărbații, pără- 27
sind usul natural al femeelor, s'au
aprinș în poftele lor unulu spre altul;

ROMANÎ.

Cap. 1. 1.
a Fapt. 22. 21.
1 Cor. 1. 1.
Gal. 1. 1.
1 Tim. 1. 11.
2 Tim. 1. 11.
b Fapt. 9. 15. &
13. 2.
Gal. 1. 15.
c Veđi Fapt. 26.
6.
Tit. 1. 3.
d Cap. 8. 21. &

16. 26.
Gal. 3. 8.
e Mat. 1. 6, 16.
Luc. 1. 32.
Fapt. 2. 30.
2 Tim. 2. 8.
f Ioan. 1. 14.
Gal. 4. 4.
g Fapt. 13. 35.
h Ebr. 9. 14.
i Cap. 12. 3. &
15. 15.
1 Cor. 15. 10.
Gal. 1. 15. &
2. 9.
Efes. 3. 8.

j Fapt. 6. 7.
Cap. 16. 26.
k Fapt. 9. 15.
l Cap. 9. 24.
1 Cor. 1. 3.
1 Tes. 4. 7.
m 1 Cor. 1. 3.
2 Cor. 1. 2.
Gal. 1. 8.
n 1 Cor. 1. 4.
Filip. 1. 3.
Col. 1. 3, 4.
1 Tes. 1. 3.
Filim. 4.
o Cap. 16. 19

1 Tes. 1. 8.
p Cap. 9. 1.
2 Cor. 1. 23.
Filip. 1. 8.
1 Tes. 2. 5.
q Fapt. 27. 23.
2 Tim. 1. 3.
r 1 Tes. 3. 10.
s Cap. 15. 23.
32.
1 Tes. 3. 10.
t Iac. 4. 15.
u Cap. 15. 29.
v Tit. 1. 4.
2 Pet. 1. 1.

w Cap. 15. 23.
y Filip. 4. 17.
Veđi Fapt. 16.
7.
z 1 Tes. 2. 18.
a 1 Cor. 9. 16.
b Ps. 40. 9, 10.
Marc. 8. 38.
2 Tim. 1. 8.
c 1 Cor. 1. 18.
d Luc. 2. 30-
32 & 24. 47.
Fapt. 3. 26. &
13. 26, 46.

Cap. 2. 9.
e Cap. 3. 21.
f Hab. 2. 4.
Ioan. 3. 36.
Gal. 3. 11.
Filip. 3. 9.
Ebr. 10. 38.
g Fapt. 17. 30.
Efes. 5. 6.
Col. 3. 6.
h Fapt. 14. 17.
i Ioan. 1. 9.
j Ps. 19. 1, etc.
Fapt. 14. 17.
& 17. 27.

k 2 Reg. 17. 15.
Ier. 2. 5.
Nees. 4. 17, 18.
l Ier. 10. 14.
m Deut. 4. 16,
etc.
Ps. 106. 20.
Isa. 40. 18, 25.
Ier. 2. 11.
Ezec. 8. 10.
Fapt. 17. 29.
n Ps. 31. 19.
Fapt. 7. 12.
Efes. 4. 18, 19.
2 Tes. 2. 11,

13.
o 1 Cor. 6. 13.
1 Tes. 4. 4.
1 Pet. 4. 3.
p Lev. 18. 22.
q 1 Tes. 1. 9.
r Ioan. 5. 20.
Isa. 44. 20.
Ier. 10. 14. &
13. 25.
s Amos 2. 4.
Lev. 18. 22.
23.
Efes. 5. 12.
Iuda 10.

bărbați cu bărbați făptuind rușinea, au primit în sine respălătirea, ce li se cădea, pentru răstăcirea lor. Și fiindcă nu au voit a avea pre Dumnezeu în cunoștință, i-a dat Dumnezeu în minte reprobă, spre a face cele ce nu se cad; Plini fiind de totă nedreptatea, de desfrânare, de nelegiuire, de lăcomie, de răutate, plini de pismă, deucidere, de certă, de vicleșug, de viș; șoptitori, Calomniatori, uritori de Dumnezeu, vătămatori, îngâmfaiți, trufași, născocitori de rele, neascultători de părinți; Neînțelegători, călcători de învoiele, fără iubire naturală, neîmpăcați, nemiloși; Cari știind dreptatea lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai fac acestea, ci încă se bucură de cei ce le fac.

Necesitatea evangheliei dovedită din vina încă mai mare a Iudeilor; îndreptarea nu e cu puțină prin lege.

2 PENTRU aceea ești fără de răspuns, O omule, verii cine ai fi carele judeci; că în ce judeci pre altul, însu-ți te condamnă; că tu, carele judeci, faci aceleași. Eru noi scim, că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea. Și ore socotesci acesta, O omule, cel ce judeci pre cei ce fac unele ca acestea, și tu însu-ți faci aceleași, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu? Său desprețuiesci tu bogăția bunătății lui, și a îngăduinței și a îndelungei lui răbdări, neluândă seamă, că bunătatea lui Dumnezeu te aduce la pocăință? Ci, după înima ta cea împetrită și nepocăită, și aduni mânia pentru diava mânia și a descoperirii dreptei judecări a lui Dumnezeu; Care va resplăti fie-cărui după faptele lui: Celor care prin răbdare în fapte bune caută mărirea și onore și nemurire, — viața eternă; Eru celor prigonitori, cari nu se supun adevărului, ci se supun nedreptății, — mânia și urgia, Năcază și strimtorare preste totu sufletul omului ce lucră rău, alui Iudeului mai întâiu, și alui Ellinului; Dară mărirea și onore și pace totu celui ce face binele, Iudeului mai întâiu, și Ellinului. Că la Dumnezeu nu este căutare în față.

Căci câți au păcătuit fără lege, se vor și perde fără lege; și câți au păcătuit supu lege, vor și judecați după lege, (Că nu auditoriile legii sunt drepte înaintea lui Dumnezeu, ci făcătorii legii se vor îndrepta. Căci, cându Gințile, ce nu au lege, fac din fire cele ale legii, aceia neavându lege, ei singuri și sunt lege; Cari arătă că cererile legii sunt scrise în animalelor, fiindcă conștiințele lor li dau mărturie, și gândurile lor se părăsesc se apără între sine.) În ziua cându va judeca Dumnezeu cele ascunse ale oamenilor prin Iisus Christos după evanghelia mea.

Eccă, tu te numești Iudeu, și te rădămi pe lege, și te laudi în Dumnezeu. Și cunosci voia lui, și apretuesci cele mai bune, fiind învățat din lege; Și te încrești a fi conducător orbilor, luminează celor în întunec; Îndreptătorilor celor fără de minte; învățătorilor pruncilor, avându forma științei și a adevărului în lege. Dec tu, carele înveți pre altul, pre tine nu înveți? tu, carele predici: Să nu furi, furi? Tu, carele dici: Să nu comiți adulteriu, comiți adulteriu? Tu, carele urăști idolii, furi cele sante? Tu, carele te laudi cu legea, prin călcarea legii desonoră pre Dumnezeu? Că numele lui Dumnezeu se blastemă între Ginți prin voi, cum și dice scriptura.

Că circumcisiunea folosese, dacă faci legea; eru dacă ești călcător de lege, a ta circumcisiune s'a făcut necircumcisiune. Dreptu aceea de va păzi necircumcisiunea prescrierea legii, au nu se va socoti necircumcisiunea sa dreptu circumcisiune? Și necircumcisiunea cea naturală, dacă împlinește legea, au nu te va condamna, care avându scriptura și circumcisiunea, ești călcător de lege? Că nu cel din afară este Iudeu, nici cea din afară, în corp, este circumcisiune; Ci acela este Iudeu cel din întru, și circumcisiunea cea a înimei, în spirit, eru nu în literă: a cărui laudă nu este de la oameni, ci de la Dumnezeu.

CARE deci este prerogativa Iudeului? sau care este folosul circumcisiunii? Este mare din toate punctele de vedere; mai an-

† Efes. 5. 4.
* Cap. 2. 2.
* Cap. 6. 21.
* Ps. 50. 18.
Osea 7. 3.
—
Capitul 2.
a Cap. 1. 20.
b 2 Sam. 12. 5-7.
Mat. 7. 1. 2.
Ioan 8. 9.
c Cap. 9. 23.
Efes. 1. 7. &

2. 4. 7.
d Cap. 2. 25.
e Eccl. 34. 6.
f Isa. 30. 18.
2 Pet. 3. 9, 15.
g Deut. 32. 24.
h Iac. 5. 3.
i Iov 34. 11.
j Ps. 68. 13.
Prov. 24. 12.
Ier. 17. 10. &
32. 19.
Mat. 16. 27.
Cap. 14. 12.

1 Cor. 3. 8.
2 Cor. 5. 10.
Apoc. 2. 25. &
90. 12. & 22. 12.
i Iov 24. 15.
Cap. 1. 18.
2 Tes. 1. 5.
j Amos. 3. 2.
Luc. 12. 47, 48.
1 Pet. 4. 17.
k 1 Pet. 1. 7.
l Deut. 10. 17.
2 Cron. 19. 7.

Iov 34. 19.
Fapt. 10. 24.
Gal. 2. 6.
Efes. 6. 9.
Col. 3. 25.
1 Pet. 1. 17.
m Mat. 7. 21.
n Iac. 1. 22, 23, 25.
1 Ioan 3. 7.
o Eccl. 12. 14.
Mat. 25. 31.
Ioan 12. 48.
Cap. 3. 6.
1 Cor. 4. 5.

Apoc. 20. 12
o Ioan 5. 22
Fapt. 10. 42.
& 17. 31.
2 Tim. 4. 1. 8.
1 Pet. 4. 5.
p Cap. 16. 25
1 Tim. 1. 11.
2 Tim. 2. 8.
q Mat. 3. 9.
Ioan 8. 35.
Cap. 9. 6. 7.
2 Cor. 11. 22.
r Mic. 3. 11.
Cap. 9. 4.

s Isa. 45. 25. &
48. 2.
Ioan 8. 41.
t Deut. 4. 8.
Ps. 147. 19, 20.
u Filip. 1. 10.
v Mat. 15. 14. &
23. 16, 17, 19, 24.
Ioan 9. 34, 40, 41.
w Cap. 6. 17.
2 Tim. 1. 13.

x S. 5.
y Ps. 50. 16, etc.
Mat. 23. 3, etc.
z Mal. 2. 8.
a Vers. 17.
b 2 Sam. 12. 14.
Isa. 52. 5.
Eccl. 36. 20, 23.
c Gal. 5. 3.
d Fapt. 10. 34, 35.
e Mat. 12. 41, 42.

f Mat. 3. 9.
Ioan 8. 39.
Cap. 2. 6, 7.
Gal. 6. 15.
Apoc. 2. 9.
g 1 Pet. 3. 4.
h Filip. 3. 5.
Col. 2. 11.
i Cap. 7. 6.
j 2 Cor. 3. 6.
1 Cor. 4. 15.
k 2 Cor. 10. 18.
l Tes. 2. 4.

- tăiū, că "lorū s'au încredințatū cuvintele lui
 3 Dumneșeu. Că ce *este*, dacă "uniū nu au
 creșutū? "nu cumū-va necredința lorū va
 4 nimici credincioșia lui Dumneșeu? "Nici de
 cumū; ci "fie Dumneșeu adevăratū, și "totū
 omulū minciunosū, precumū este scrisū: "Ca
 să te îndreptezi în cuvintele tale, și să bi-
 ruesci, cândū vei judeca.
 5 Dară dacă nedreptatea noastră pune în ve-
 dere dreptatea lui Dumneșeu, ce vomū dice?
 Aū dōră nedreptū *este* Dumneșeu, care se
 6 mânia? ("Vorbescū omenesce.) Nici de cumū;
 că atuncea "cumū va judeca Dumneșeu lū-
 7 mea? Și *eră-și*, dacă adevărulū lui Dum-
 neșeu prin minciuna mea a prisositū mai
 multū spre mărirea lui: de ce dară și eu
 8 mă mai judecū ca unū păcătoșū? Și *de ce*
 "să nu facemū cele rele, ca să vină cele bune?
 precumū sūntemū huliți, dicēndū uniū că vor-
 bimū *apa*; a cărorū condamnare este drēptā.
 9 Deci ce? sūntemū noi mai bunī *de cătū*
Ginșile? Nu, nici de cumū; că mai "nainte
 amū doveditū, că "toți, și Iudeii și Ellinii
 10 sūnt suptū păcatū; Precumū este scrisū:
 11 "Nu este dreptū nici unulū; Nu este nimene,
 care să înțelēgā; nu este nimene, care să
 12 caute pre Dumneșeu; Toți s'au abătutū,
 s'au făcutū împreună netrebnici; nu este ni-
 mene, care să facā binele, nici unulū măcarū;
 13 "Gūtlejulū lorū *este* grōpā deschisā; cu li-
 mbele lorū violenescū: "veninū de aspidā *este*
 14 suptū buzele lorū; "Gura lorū *este* plinā de
 15 blāstemū și de amāriciune; "Grabnice sūnt
 16 piclōrele lorū a vērșa sānge; Stricāciunea
 17 și miseria *este* în căile lorū; Și calea pă-
 18 ceī nu au cunoscutū. "Nu este frică de Dum-
 neșeu înaintea ochilorū lorū.
 19 Erū scimū, că cele "ce dice legea, *le* di-
 ce celorū ce sūnt suptū lege; ca "tōtā gura
 să se astupe, și "tōtā lumea să fie vinovată
 20 înaintea lui Dumneșeu. Dreptū aceea "prin
 fapte de ale legei nu se va îndrepta nici
 unū corpū înaintea lui; că "prin lege este
 cunoscința păcatulū.

*Principiulū evangeliēi explicatū; dreptatea lui
 Dumneșeu datā în darū celui ce crede în Chris-
 toșū, cumū a fostū datā și credincioșilorū în tim-
 purile de mai "nainte.*

- 21 Erū acuma afarā de lege "dreptatea lui

Dumneșeu s'a arētātū, "fiindū mărturisitā de
 lege "și de profeți; Adecā, dreptatea lui 22
 Dumneșeu, *care vine* "prin credința în Iisusū
 Christosū la toți și preste toți cei ce credū;
 (că "nu este osebite; Că "toți au păcătuitū, 23
 și se lipsescū de mărirea lui Dumneșeu);
 Indreptați fiindū în darū "cu charulū lui "prin 24
 rescumpărarea lui Christosū Iisusū; Pre 25
 care l'a rōnduitū Dumneșeu "a fi sacrificiū
 de împăcare prin credința "in sāngele lui,
 spre arētarea dreptāței sale, "pentru lāsarea
 "păcatelorū de mai "nainte făcute, duple in-
 gādūirea lui Dumneșeu: Spre arētarea 26
 dreptāței lui în timpulū de acumū, ca elū
 să fie dreptū, și îndreptătorū celui ce crede
 în Iisusū.

Deci "unde *este* fala? S'a scosū afarā. 27
 Prin care lege? a faptelorū? Nu; ci prin
 legea credinței. Socotimū deci, că "prin cre- 28
 dința se îndreptā omulū, fără fapte de ale
 legei.

Aū dōră Dumneșeu *este* numai alū Iu- 29
 deilorū? aū nu *este* și alū Ginșilorū? Da, și
 alū Ginșilorū. Că "unulū *este* Dumneșeu, ca- 30
 re va îndrepta pre cel circumciși prin cre-
 dința și pre cel necircumciși *eră-și* prin
 credința.

Deci aū dōră desființamū legea prin cre- 31
 dința? Nici de cumū, că întārimū legea.

C E vomū dice deci, că "Abraamū, pārin- 4
 tele nostru, a gāsītū duple corpū?

Că de s'a "indreptatū Abraamū prin fapte, 2
 are laudā; dară nu la Dumneșeu. Că ce 3
 dice scriptura? "Abraamū a creșutū lui Dum-
 neșeu, și i s'a socotitū spre dreptate. Dară 4
 "celui ce lucrēzā, plata nu i se socotesce ca
 charū, ci ca dētōriā; Erū celui ce nu lu- 5
 crēzā, ci crede în celū ce îndreptēzā pre
 "celū nepiosū, i se socotesce credința lui
 spre dreptate.

Precumū și Davidū vorbește despre fe- 6
 ricirea omulū, căruia Dumneșeu "i soco-
 tesce dreptate fără fapte; *Dicēndū*: "Feri- 7
 ciți sūnt acei, cărorā s'au iertatū fără-de-
 legile, și cărorā s'au acoperitū păcatele;
 Fericitū *este* omulū, căruia Domnulū nu-i 8
 va socoti păcatulū.

Deci acēstā fericire aū *este* numai pentru 9
 circumciși, seū și pentru necircumciși? că

Capitul 3.	116. 11.	n Ps. 140. 3.	u Ps. 143. 2.	1 Pet. 1. 10.	1 Tim. 2. 6.	& 4. 2.	Capitul 4.
a Deut. 4. 7, 8.	g Ps. 51. 4.	o Ps. 10. 7.	Fapt. 13. 39.	a Cap. 4.	Ebr. 9. 13.	1 Cor. 1. 29.	a Isa. 51. 2.
Ps. 147. 19, 20.	h Cap. 6. 19.	p Prov. 1. 16.	Gal. 2. 16. &	b Cap. 10. 12.	1 Pet. 1. 18.	Efes. 2. 9.	Mat. 3. 9.
Cap. 2. 18. &	i Gal. 3. 15.	q Isa. 59. 7, 8.	3. 11.	Gal. 3. 28.	19.	k Fapt. 13. 38.	Ioan. 8. 32, 39.
9. 4.	j Fac. 18. 25.	r Ps. 36. 1.	Efes. 2. 8, 9.	Ool. 3. 11.	f Lev. 16. 15.	39.	2 Cor. 11. 32.
b Cap. 10. 16.	k Iov. 8. 3. &	s Ioan. 10. 24. &	Tit. 3. 5.	c Vers. 9.	1 Ioan. 2. 2.	Vers. 30-32.	b Cap. 3. 30, 37.
Ebr. 4. 2.	l 34. 17.	t 15. 25.	v Cap. 7. 7.	Cap. 11. 32.	& 4. 10.	Cap. 8. 2.	28.
c Num. 23. 19.	m Cap. 5. 30. &	s Iov. 5. 16.	w Fapt. 15. 11.	Gal. 3. 23.	g Col. 1. 20.	Gal. 2. 16.	c Fac. 15. 6.
Cap. 9. 6. &	n 6. 1. 15.	u Ps. 107. 42.	Cap. 1. 17.	d Cap. 4. 13.	h Fapt. 13. 38.	13.	Gal. 3. 6.
11. 39.	o Vers. 23.	x Escoc. 16. 63.	Phil. 3. 9.	e Efes. 2. 8.	39.	1 Tim. 1. 15.	l Iac. 2. 23.
2 Tim. 2. 13.	p Ps. 14. 1-3.	y Cap. 1. 20. &	Ebr. 11. 4. etc.	f Tit. 3. 5, 7.	1 Tim. 1. 15.	f Fapt. 17. 30.	d Cap. 11. 6.
d Iov. 40. 3.	q & 53. 1.	z Cap. 2. 2.	y Ioan. 5. 46.	g Mat. 20. 28.	f Fapt. 17. 30.	Ebr. 9. 15.	e Ios. 24. 2.
e Ioan. 3. 23.	r Ps. 5. 9.	1 Vers. 9, 23.	Fapt. 26. 22.	h Col. 1. 11.	j Cap. 2. 17, 23.	—	f Ps. 32. 1, 2.
f Ps. 62. 9. &	s Ier. 5. 16.		s Cap. 1. 2.				

dicem, că s'a socotit lui Abraam credința spre dreptate.

- 10 Dară cum i s'a socotit? circumciș fiind, s'eu necircumciș? Nu circumciș fiind, ci necircumciș; Apoi ^a primită semnul circumcisiunii, sigilul dreptății credinței ce avea, fiind necircumciș, ca ^a să fie el părinte tuturor celor ce cred, necircumciș fiind, ca să se socotească și lor dreptate; Și ca să fie și părinte celor circumciși, cari nu numai sunt circumciși, ci și âmbli în urmele credinței, pre care părintele nostru Abraam o avea, necircumciș fiind.

- 13 Că făgăduința, ca el să fie ^a moscitorul lumii, nu era dată lui Abraam s'eu seminției sale prin lege, ci prin dreptatea credinței. Că ^a de sunt cei din lege moscitori, în deșert s'a făcut credința, și s'a desființat făgăduința. Că ^a legea lucrăză mânia; că unde nu este lege, acolo nici nu este călcare de lege. De aceea din credință s'ntem ^a moscitori, ca să fie ^a prin chară, și ^a pentru ca să fie sigură făgăduința la totă seminția; nu numai celor cu legea, ci și celor cu credința lui Abraamă, ^a care este părinte noui tuturor, [Precum este scris: ^a Te-am pus părinte al multor națiuni,] înaintea lui Dumnezeu, căruia a creștut, și ^a care înviează pre morți, și chiamă ^a cele ce nu sunt, ca cum ar fi; Care preste asceptare a creștut în speranță, că va fi părinte al multor popore, duple cum i s'a dis: ^a Așa va fi seminția ta. Și nefiind slab în credință, ^a nu s'a uitat la corpul se cel omorât, mai de o sută de ani fiind, nici la sterpiciunea mitrei Sarei. În făgăduința lui Dumnezeu nu s'a înduoit prin necredință, ci fu tare în credință, dând mărirea lui Dumnezeu; Și incredințat fiind, că ceea ce i-a făgăduit, ^a el pte să și facă. Pentru aceea i s'a socotit spre dreptate.

- 23 Eră ^a nu numai pentru d'insul s'a scris, că i s'a socotit; Ci și pentru noi, cărora ni se va socoti, de credem ^a într'acela ce a sculat din morți pre Iisus, domnul nostru; ^a Care s'a dat pentru păcatele noastre, și ^a s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

Fruptele evangheliei. Asemnarea și deosebirea între Iisus Christos și Adamă.

DECÎ ^a îndreptați fiind prin credință, avem ^a pace cu Dumnezeu prin domnul nostru, Iisus Christos; ^a Prin care avem și apropiare prin credință la acest char ^a în care stăm, și ^a ne lăudăm în speranța mării lui Dumnezeu.

Pe lângă acesta ^a ne lăudăm și de năcasuri, ^a sciind că năcasul lucrăză răbdare; ^a Eră răbdarea încercare, eră încercarea speranță; ^a Eră speranța nu rușinează; ^a pentru că iubirea de Dumnezeu s'a vrsat în ânimele nostre prin Spiritul Sânt, care ni s'a dat.

Că încă fiind noi neputințoși, ^a a murit Christos la timp pentru nepioși. Că pentru un drept abie va muri cineva; dară pentru un bun pte să și îndrănescă cineva a muri. Dară ^a Dumnezeu arătă iubirea sa spre noi; căci, noi păcătoși încă fiind, Christos a murit pentru noi. Cu mult mai virtos dară acum, fiind îndreptați ^a prin sângele lui, ne vom mntui printr'insul ^a de mânia. Că ^a dacă, fiind noi neamici, ^a ne-am împăcat cu Dumnezeu prin mórtea Fiului se, cu mult mai virtos, fiind împăcați, ne vom mntui ^a prin viața lui.

Pe lângă acesta ^a ne și lăudăm întru Dumnezeu, prin domnul nostru Iisus Christos, prin care acum am primit împăcarea.

Pentru aceea, precum ^a printr'un om a intrat păcatul în lume, și ^a prin păcat mórtea; și așa mórtea a trecut la toți ômenii, pentru că toți au păcătuit; Că până la lege păcatul era în lume; dară ^a păcatul nu se socotesce, nefiind lege; Cu toate acestea a domnit mórtea de la Adam până la Moisi, și preste cei ce nu au păcătuit duple asemnarea călcării lui Adam, ^a care este tipul celui ce era să vină. Dară nu precum abiterea, așa și darul; că de a murit prin abaterea unuia cei mulți, cu mult mai virtos charul lui Dumnezeu, și darul prin charul unui om, Iisus Christos, a prisosit ^a la mulți. Nici nu este darul ca abaterea, sevârșită prin unul; căci judecata spre condamnare a fost pentru o

g Fac. 17. 10.	i Cap. 3. 24.	12	Ebr. 9. 28.
h Luc. 19. 9.	m Gal. 3. 22.	i Pa. 115. 3.	1 Pet. 2. 24.
Vers. 13. 16.	n Isa. 51. 2.	Luc. 1. 37, 45	& 3. 18.
Gal. 3. 7.	Cap. 9. 8.	Ebr. 11. 19.	y 1 Cor. 15. 17.
i Fac. 17. 4, etc.	o Fac. 17. 5.	u Cap. 15. 4.	1 Pet. 1. 21.
Gal. 3. 29.	p Cap. 8. 11.	1 Cor. 10. 6.	—
j Ga. 3. 18.	q Efas. 2. 1. 5.	11.	Capitul 5.
k Galp. 3. 20. & 5. 13. 20. & 7. 8. 10. 11.	r Cap. 9. 26.	12. 30.	a Isa. 32. 17.
1 Cor. 15. 56.	s 1 Cor. 1. 28.	13. 30.	ioan 16. 33.
2 Cor. 8. 7. 9.	t 1 Pet. 2. 10.	u Isa. 53. 5. 6.	Cap. 3. 29, 30.
Gal. 3. 10, 19.	v Fac. 15. 5.	5. 6. & 8. 32.	b Efas. 2. 14.
1 Ioan 3. 4.	w Fac. 17. 17. & 18. 11.	2 Cor. 5. 31.	Col. 1. 20.
	Ebr. 11. 11.	Gal. 1. 4.	c Ioan 10. 9. &

14. 6.	i Filip. 1. 20.	n Cap. 1. 18.	Gal. 4. 9.
Efas. 2. 18. & 3. 12.	j 2 Cor. 1. 22.	1 Tes. 1. 10.	o Fac. 3. 6.
Ebr. 10. 19.	k Gal. 4. 6.	o Cap. 8. 32.	1 Cor. 15. 21.
d 1 Cor. 15. 1.	l Efas. 1. 13, 14.	p 2 Cor. 5. 18.	i Fac. 2. 17.
e Ebr. 8. 6.	m Cap. 4. 25.	19.	Cap. 6. 25.
f Mat. 5. 11, 12.	n Vers. 8.	Efas. 2. 16.	1 Cor. 15. 21.
g Fapt. 5. 41.	o Ioan 15. 13.	Col. 1. 20, 21.	u Cap. 4. 15.
h 2 Cor. 12. 10.	1 Pet. 2. 18.	q Ioan 5. 26. & 14. 19.	1 Ioan 3. 4.
1 Pet. 3. 14.	2 Ioan 3. 16.	2 Cor. 4. 10.	v 1 Cor. 15. 21.
1 Cor. 1. 3.	& 4. 9, 10.	11.	23. 45.
1 Ioan 1. 12.	m Cap. 3. 25.	r Cap. 2. 17. & 3. 29, 30.	w Isa. 53. 11.
	Efas. 2. 13.		Mat. 20. 28.
	Ebr. 9. 14.		& 26. 26.
	1 Ioan 1. 7.		

- abateră, *eră* darul *este* spre îndreptare de multe abateri. Că dacă prin abaterea unuia mortea a domnii prin *acestă* unul; cu multă mai virtosul cel ce a primit prisosința charului și a darului dreptății voru domni în viață prin unul, Iisus Christos.
- Deci, precum prin abaterea unuia, preste toți omenii a venit condamnarea, așa prin dreptatea unuia, *preste* toți omenii a venit îndreptarea spre viață. Că, precum prin neascultarea unui om mulți s-au făcut păcătoși, așa și prin ascultarea unuia mulți se vor face drepti.
- Eră legea a intrat, ca să se înmulțescă abaterea; dară unde s'a înmulțit păcatul?
- acolo* a *pre*-prisosită charul; Ca, precum a domnii păcatul spre moarte, așa și charul să stăpânescă prin dreptate spre viață eternă, prin Iisus Christos, domnul nostru.

Fruitele evangheliei. — Credinciosul sântit prin unirea cu Christos, care-l scapă din puterea păcatului.

- C**E vomă dice dară? *Vomă* rămâne în păcat, ca să se înmulțescă charul?
- Nici de cum! Noi, cari *am* murit păcatului, cum încă să mai trăim într-insul? Aă nu cunoșteți, că *acei* ce ne-am botezat în Iisus Christos, *în* mortea lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat împreună cu el prin botez în moarte; ca, precum s'a sculat Christos din morți prin *mărirea* Părintelui, *așa* și noi să *ămblăm* în înnoirea vieții. Că dacă ne-am plantat împreună cu el în asemănarea morții lui, ne vomă plântă *în* asemănarea învierii lui; Acesta sciind, că *omul* nostru cel vechi s'a crucificat împreună cu *d'insul*, ca să se nimicească *corpul* păcatului, ca să nu mai servim păcatului. Că *cel* ce a murit *păcatului* este îndreptat de păcat. Eră *de* *am* murit împreună cu Christos, credemă că vomă și via împreună cu d'insul; Sciind, că *Christos*, sculat fiind din morți, nu mai *móre*; *mórtea* nu mai are putere asupra lui. Căci, de a murit, *a* murit păcatului odată; *eră* de viață, *viață* lui Dumnezeu. Așa și voi socotiți-vă a fi *morți* păcatului, dară *vii* lui Dumnezeu în Christos Iisus, domnul nostru.
- Deci să nu domnescă păcatul în cor-

pulă voastră celă muritoră, ca să-lă ascultați în poștele lui; Nici nu oferiți *mem-* brele voștre păcatului, *ca* arme de nedreptate; ci *în* înfățișați-vă lui Dumnezeu, *ca* nisce vii din morți; *eră* membrele voștre lui Dumnezeu, *ca* arme de dreptate. Că *pă-* catul nu vă va domni; că nu sânteti supt lege, ci suptă chară.

Ce dară? Ore vomă păcatui, *pentru* că nu sântem suptă lege, ci suptă chară?

Nici de cum. Aă nu știți, că *dacă* vă faceți cui-va servi, spre a-lă asculta, servi sunteți aceluia, pre care-lă ascultați, *séu* păcatului spre moarte, *séu* ascultării spre dreptate? Dară mulțumită lui Dumnezeu, *deși* ați fost servi păcatului, v'ați supus din inimă *chipului* învățătorei, căruia v'ați dată. Acumă *liberându-vă* de păcat, v'ați făcut servi ai dreptății. Omenescă vorbescă pentru slăbiciunea corpului vostru; precum dară v'ați făcută membre voștre serve ale necurăției și ale fără-de-legei spre fără-de-lege; așa acumă faceți membrele voștre serve ale dreptății spre sântenie. Căci, cândă erați *servi* ai păcatului, erați fără dreptate. Dară *ce* fruptă aveți atunci de la *agele*, de cari acumă vă rușinați? căci *sfârșitul* aceluia *este* mortea. Eră acumă *liberați* fiind de păcat, și făcând *fructul* servi ai lui Dumnezeu, aveți fructul vostru spre sântenie, *eră* de sfârșit viață eternă. Căci *plata* păcatului *este* mortea; *eră* *darul* lui Dumnezeu *este* viața eternă prin Christos Iisus, domnul nostru.

Fruitele evangheliei. — Credinciosul nu mai este suptă legea, care nu-lă pôte mântui, ci suptă chară, care-lă pôte mântui.

AU nu știți, fraților, [că celor ce ști legea vorbescă], cumă-că legea are putere asupra unui om în câtă timpă trăește; Că *femea*, care are bărbat, este legată prin lege de bărbat, câtă trăește; *eră* de *móre* bărbatul, este liberă de la legea, *care o legă* cu bărbatul ei? Dreptă aceea, *de* va fi cu altă bărbat, trăindă bărbatul ei, se va chiăma adulteră; *eră* de va muri bărbatul ei, este liberă de lege; încâtă nu este adulteră, fiindă cu altă bărbat.

Pentru aceea, frații mei, și voi *ați* murit legii prin corpul lui Christos; ca să

y Ioan 12. 32. Ebr. 2. 9.	Vers. 15. b Vers. 11.	1 Cor. 6. 14. 2 Cor. 13. 4.	Efes. 4. 22. Col. 3. 5, 9.	a Ps. 19. 13. & 119. 133.	Gal. 5. 18. a 1 Cor. 9. 21.	b Ioan 8. 34. c Uap. 7. 5.
s Ioan 15. 22. Cap. 8. 20. & 4. 15. & 7. 8.	Cap. 7. 4. Gal. 2. 19. & 6. 14.	y Ioan 2. 11. & 11. 40.	k Col. 2. 11. l 1 Pet. 4. 1.	t Cap. 7. 5. Col. 3. 5.	y Mat. 6. 24. Ioan 8. 34.	d Uap. 1. 32. e Ioan 8. 32.
Gal. 3. 19. 23. Luc. 7. 47.	6. 14. Col. 2. 3.	a Gal. 6. 15. Efes. 4. 22— 34.	m 2 Tim. 2. 11. n Apoc. 1. 18.	iac. 4. 1. u Cap. 12. 1.	2 Pet. 2. 19 s 2 Tim. 1. 13.	f Fac. 2. 17. Cap. 5. 13.
1 Tim. 1. 14. — Capitul 6. a Cap. 8. 8.	1 Pet. 2. 24. c Gal. 3. 27.	Col. 3. 10.	o Ebr. 9. 27, 28. p Luc. 20. 38.	1 Pet. 2. 24. & 4. 2.	a Ioan 8. 32. 1 Cor. 7. 22.	g Cap. 2. 7. & 5. 17, 21.
	d 1 Cor. 15. 29. e Col. 2. 12.	i Filip. 3. 10, 11.	q Vers. 2. j Gal. 2. 20. & 5. 24. & 6. 14.	v Cap. 7. 4, 6. & 8. 2.	Gal. 5. 1. 1 Pet. 2. 16.	h Cap. 3. 2. i 1 Cor. 7. 29. b Mat. 6. 32. c Cap. 8. 2. Gal. 2. 19. & 5. 18. Efes. 2. 15. Col. 2. 14.

fiți voi ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să ^afacem fructul lui Dumnezeu. 5 Căci, când trăiam trupește, patimele păcatelor, cele vederate de lege, ^aerau lucrătoare în membrele noastre, ^asă producă fructul morții. 6 Eră acum sîntem scutiți de lege, morți fiind aceleia în care eram ținuți; ca să servim lui Dumnezeu ^acu spirit înnoit, eră nu în litera cea veche. 7 Ce vomă dice dară? Aă dora legea este păcat?

Nici de cum. Din contra, nu ^aași fi cunoscut păcatul, de cătu numai prin lege; că nu ași fi știut pofta, de nu ară fi disu legea: ^a„Să nu poftesci. Dară ^apăcatul, luând ocașiune prin ordinul ^alegei, a lucrat în mine totu feliul de poftă. Căci ^afără lege păcatul era mort. Și ore-cându fiindu fără lege, trăiam; eră venind ordinul, păcatul a înviat, eră eu am murit. Și ordinul, ^acare era spre viață, mi-a fostu spre marte. Că păcatul, luând ocașiune prin ordin, m'a amăgit, și prin elu m'a omorît. Dreptu aceea ^a„legea este sântă, și ordinul sântu și drept și bun. 13 Deci ore ceea ce era bun mi s'a făcutu marte?

Nici de cum. Ci păcatul, ca să se arete păcat, mi-a lucratu marte prin ceea ce era bun; ca păcatul prin ordin să se facă preste măsură păcătoșu. Căci scim, că legea este spirituală; eră eu sînt trupeșu, ^avîndutu supt păcat. Căci ceea ce facu, nu știu; pentru că ^anu facu aceea ce voiescu; ci ceea ce urăscu, aceea facu. 16 Eră de facu ceea ce nu voiescu, recunosc legea, că este bună. Deci nu eu sînt celu ce facu aceea, ci păcatul care locuesce în mine. Că știu, că ^aîn mine, adevă în corpul meu, nu locuesce ce este bun; că a voi se află în mine, eră a face binele nu afu. Că binele, care voiescu, nu facu; ci răul care nu voiescu, acela facu. Eră de facu aceea ce nu voiescu, nu facu eu acăsta, ci păcatul care locuesce în mine. 21 Deci eu afu legea, că voindu eu a face binele, răul se află la mine. Că ^ame veselesc în legea lui Dumnezeu duple ^aomulu celu din întru; Dară vedu ^aaltă lege în membrele mele, luptându-se împotriva legi minții mele, și făcându-mă servu legi păcatului, care este în membrele mele. Ti-

călostu omu sînt eu? Cine mă va libera din acestu corp de marte? ^a„Mulțumescu lui 25 Dumnezeu prin Iisus Christos, domnul nostru. Așa dară cu mintea mea servescu legi lui Dumnezeu, eră cu corpul legi păcatului.

Fruitele evangheliei—Mentuirea celui ce crede în Christos se arată în timpul de acum, și este completă și eternă.

DREPTU aceea nu este acum nici o con- 8 demnare celor ce sînt în Christos Iisus, cari ^a„nu amblă duple trup, ci duple spirit. Căci ^a„legea ^a„spiritului vieții în 2 Christos Iisus m'a liberat de ^a„legea păcatului și a morții. Căci ^a„ceea ce era cu 3 neputință în lege, pentru că era slabă prin trup, ^a„făcutu ^a„Dumnezeu, tramețându pre Fiulul se în asemnarea trupului păcătoș și pentru păcat, condemnându păcatul în 4 trup; Ca dreptatea legi să se împlinescă întru noi, ^a„cari amblăm nu duple trup, ci duple spirit.

Căci ^a„cei ce sînt duple trup cugetă 5 cele ale trupului; eră cei ce sînt duple spirit ^a„cele ale spiritului. Căci ^a„cugetarea 6 trupescă este marte; eră cugetarea spirituală este viață și pace. Căci ^a„cugetarea trupească este neamiciă cătră Dumnezeu; căci 7 nu se supune legi lui Dumnezeu, și ^a„nici nu pôte. Deci cei ce trăescu trupește, nu 8 pot să placă lui Dumnezeu.

Eră voi nu trăiți trupește, ci spiritual- 9 minte, dacă ^a„spiritul lui Dumnezeu locuesce în voi. Eră de nu are cine-va ^a„spiritul lui Christos, acela nu este alu lui. Eră de este Christos în voi, trupul este 10 mort în privința păcatului, dară spiritul este viu în privința dreptății. Eră de lo- 11 cuesce în voi spiritul ^a„celui ce a sculat pre Iisus din morți, ^a„acela ce a sculat pre Christos din morți, va viu-face și corpurile vostre cele muritoare, pentru Spiritul lui ce locuesce în voi. ^a„Dreptu aceea, fra- 12 țiloru, sîntem dători, nu trupului, ca să trăim trupește; Căci ^a„de trăiți trupește, 13 veți muri; eră de veți ^a„omor prin Spiritu faptele trupului, veți trăi.

Căci câți sînt ^a„conduși de Spiritul lui 14 Dumnezeu, acestia sînt fii ai lui Dumnezeu. Căci ^a„nu ați primitu eră-și spiritul 15 servitutei ^a„spre temere; ci ați primitu ^a„spiri-

d Gal. 5. 22.
e Cap. 6. 15.
f Cap. 6. 21.
Gal. 5. 19.
Iac. 1. 15.
g Cap. 2. 29.
h Cap. 3. 6.
i Cap. 3. 20.
j Ezech. 20. 17.
k Deut. 5. 21.
l Fapt. 20. 23.

Cap. 13. 9.
f Cap. 4. 15. &
5. 20.
h 1 Cor. 15. 56.
i Lev. 18. 5.
j Ezech. 20. 11.
13. 21.
k 2 Cor. 3. 7.
l Pa. 19. 8. &
119. 23, 127.
m 1 Tim. 1. 8.

n 1 Reg. 21. 20.
25.
o 2 Reg. 17. 17.
p Gal. 5. 17.
q Fac. 6. 5. &
8. 21.
r Ps. 1. 2.
s 2 Cor. 4. 16.
t Efes. 3. 16.
u Col. 2. 9, 10.
v Gal. 5. 17.

z Cap. 6. 13, 19.
u 1 Cor. 15. 57.
—
Capitul 8.
a Vers. 4.
b Gal. 5. 16, 25.
c Ioan. 8. 36.
d Cap. 6. 13, 22.
e Gal. 2. 19. &
5. 1

f 1 Cor. 15. 45.
g 2 Cor. 3. 6.
h Cap. 7. 24, 25.
i Fapt. 13. 29.
j Cap. 3. 20.
k Ebr. 7. 13, 19.
l 10. 1, 2, 10, 14.
m 2 Cor. 5. 21.
n Gal. 2. 13.
o Vers. 1.

p Ioan. 3. 6.
q 1 Cor. 2. 14.
r Gal. 5. 22, 25.
s Cap. 6. 21.
t Vers. 13.
u Gal. 6. 3.
v Iac. 4. 4.
w 1 Cor. 3. 14.
x 1 Cor. 3. 16.
y 6. 19.
z Ioan. 3. 34.

Gal. 4. 6.
Filip. 1. 19.
1 Pet. 1. 11.
o Fapt. 2. 24.
p Cap. 6. 4, 5.
q 1 Cor. 6. 14.
r 2 Cor. 4. 14.
s Efes. 2. 8.
t Cap. 6. 7, 14.
u Vers. 6.

Gal. 6. 8.
s Efes. 4. 22.
t Col. 3. 5.
u Gal. 5. 18.
v 1 Cor. 2. 12.
w Ebr. 2. 15.
x 2 Tim. 1. 7.
y 1 Ioan. 4. 18.
z Iac. 5. 6.
Gal. 4. 5, 6.

- tulă înfieri, prin care strigăm: „Abba, părinte. „Însu-și Spiritul mărturisește împreună cu spiritul nostru, că sîntem fii ai lui Dumnezeu. „Erau de sîntem fii, sîntem și moscenitori, *adecă* „moscenitori ai lui Dumnezeu, și împreună-moscenitori ai lui Christos; „dacă suferim împreună, ca să ne și mărim împreună *cu d'insul*.
 18 Căci socotesc, că nu sînt vrednice „suferințele timpului de acum, *de a se asemăna* cu mărirea, care va să se descopere în noi. Căci „făptura ascăptă cu nerăbdare „descoperirea fiilor lui Dumnezeu. Căci „făptura s'a supus deșertăciunii, (nu de voi, ci pentru cel ce a supus'o,) în speranță; Că și însă-și făptura se va libera din servitutea stricăciunii spre libertatea măreții a fiilor lui Dumnezeu. Căci scim, că totă făptura „suspina și se chinuiește împreună cu noi până acum. Pe lungă acăsta și noi înși-ne, cari avem „prinosele Spiritului, „suspina și noi, „așteptându înfieri, *adecă*, „rescumpărarea corpului nostru.
 24 Căci prin speranță ne mîntuim; dară „speranța, care se vede, nu este speranță; căci ceea ce vede cine-va, pentru ce o și speră?
 25 Dară dacă sperăm ceea ce nu vedem, *atunci* o așteptăm cu răbdare.
 26 Asemenea și Spiritul ne ajută în neputințele noastre; căci „nu scim a ne ruga precum se cade; dară „însu-și Spiritul se pune pentru noi, cu suspinuri ce nu se pot spune. „Erau „cel ce cercă animalele scie ce este cugetul Spiritului; că acesta se pune pentru sînți „dupre voia lui Dumnezeu.
 28 Și scim, că celor ce iubesc pre Dumnezeu, toate li se lucră spre bine; acelora *adecă*, „cari sînt chemați după rînduirea lui Dumnezeu. Căci pre cari „mai înainte i-a cunoscut, „mai înainte i-a și hotărît „să fie conform chipului Fiului său, „ca să fie el elăntău-născutul între mulți frați. „Erau pre cari mai înainte i-a hotărît, pre acestia i-a și „chemat; și pre cari i-a chemat, pre acestia i-a și „îndreptat; erau pre cari i-a îndreptat, pre acestia i-a și „mărit.
 31 Deci ce vom dice la acestea? „Dacă Dumnezeu pentru noi este, cine va fi contra

noastră? „Cel ce nu a cruțat pre Fiul 32
 său, ci „l'a dat pentru noi toți, cum nu ni va dăru împreună cu el și toate? Cine 33
 va pîri pre aleși lui Dumnezeu? „Ore „Dumnezeu, cel ce-i îndreptă? „Cine va con- 34
 demna? „Ore Christos, cel ce a murit, mai mult încă cel ce a înviat, „care și șede d'a drépta lui Dumnezeu, „și medlo-cesce pentru noi?

Cine ne va despărți de iubirea lui Chris- 35
 toș? „Ore năcasul, său strimtorarea, său persecuțiunea, său fometea, său golătatea, său pericolul, său sabia? Precum este 36
 scris: „Pentru tine sîntem omorîți totă ziua; ne-am socotit ca oi de junghiere. „Ba, în toate acestea sîntem mai mult de 37
 cât biruitori prin cel ce ne-a iubit. Căci 38
 sînt încredințați, că nici mörtea, nici viața, nici ângerii, nici „stăpînirile, nici pute- 39
 rile, nici cele de acum, nici cele viitoare, Nici înălțimea, nici adîncul, nici ori-ce 39
 făptură altă nu ne va puté despărți de iubirea lui Dumnezeu, care este în Christos Iisus, domnul nostru.

*Suveranitatea și dreptatea lui Dumnezeu în lep-
 darea de față a Iudeilor justificată.*

EU „dică adevărul în Christos, și nu 9
 mint, dându-mi conștiința mea mărturie în Spiritul Sânt, „Că am mare în- 2
 tristare și neîncetată durere în anima mea. Căci „ași fi dorit eu însu-mi a fi blăstemat 3
 de Christos pentru frații mei, rudele mele după corp; „Cari sînt Israeliți; „a căroră 4
 este înfieri și „mărirea și „aședămintele, și „legislațiunea, și „cultul, și „promisiunile; 5
 „Ai căroră sînt părinții, și „din cari a venit Christos după corp, „care este preste 6
 toate; Dumnezeu bine-cuvîntat în eternă. Amin.

„Nu se pôte, ca cuvîntul lui Dumnezeu 6
 să fie desființat. Căci „nu toți sînt Isra- 7
 el, cari sînt din Israel; „Nici nu sînt 7
 toți fii, pentru că sînt semînța lui Abra- 8
 am; ci: În „Isaac și se va numi semînța; „Adecă, cei ce sînt copii după corp, nu 8
 acestia sînt fii ai lui Dumnezeu; ci „fii promisiunii se socotesc în semînță. Căci a- 9

y Marc. 14. 36.	g Ier. 12. 11.	30. 12.	2 Cor. 3. 18.	c Isa. 50. 8, 9.	1 Ioan 4. 4.	d Cap. 10. 1.	Cap. 11. 23.
2 Cor. 1. 22.	2 Cor. 5. 5.	Fapt. 1. 24.	Filip. 3. 21.	Apoc. 12. 10.	2. 4, 5.	e Ecod. 32. 22.	Luc. 2. 23.
2. 5.	Efes. 1. 14.	1 Tes. 2. 4.	1 Ioan 3. 2.	11.	Apoc. 12. 11.	d Deut. 7. 6.	Cap. 1. 2.
Efes. 1. 18. &	2 Cor. 5. 2, 4.	Apoc. 2. 28.	„ Col. 1. 15, 18.	d Iov 34. 29.	2. 21. &	e Ecod. 4. 22.	„ Ier. 23. 6.
4. 30.	Luc. 20. 38.	1 Ioan 5. 14.	Ebr. 1. 6.	e Marc. 16. 19.	6. 12.	d Deut. 14. 1.	Ioan 1. 1.
a Fapt. 26. 18.	Luc. 21. 28.	g Cap. 9. 11, 23.	Apoc. 1. 5.	Col. 3. 1.	Col. 1. 16. &	1 Ier. 31. 9.	Fapt. 20. 28.
Gal. 4. 7.	Efes. 4. 30.	24.	„ Cap. 1. 6. &	Ebr. 1. 3. &	2. 15.	f 1 Sam. 4. 21.	Ebr. 1. 3.
b Fapt. 14. 22.	2 Cor. 5. 7.	2 Tim. 1. 9.	9. 24.	8. 1. & 12. 2.	1 Pet. 3. 22.	1 Reg. 8. 11.	1 Ioan 5. 20.
Filip. 1. 29.	Ebr. 11. 1.	r Veđi Ecod. 23.	Efes. 4. 4.	1 Pet. 3. 22.	—	Pa. 63. 2. &	„ Num. 23. 19.
2 Tim. 2. 11.	„ Mat. 20. 29.	12. 17.	Ebr. 9. 15.	f Ebr. 7. 25. &	Cap. 9.	75. 61.	Cap. 3. 2.
12.	Iac. 4. 3.	Ps. 1. 6.	1 Pet. 2. 9.	9. 24.	g Fapt. 2. 25.	g Fapt. 2. 25.	o Ioan 3. 29.
c 2 Cor. 4. 17.	„ Zech. 13. 10.	Ier. 1. 5.	1 Cor. 6. 11.	1 Ioan 9. 1.	a Cap. 1. 9.	Ebr. 8. 8—10.	Cap. 2. 25. 29.
1 Pet. 1. 6.	Efes. 6. 18.	Mat. 7. 23.	y Ioan 17. 23.	g Pa. 44. 22.	2 Cor. 1. 22.	h Pa. 147. 19.	„ 4. 12, 16.
7. & 4. 13.	o 1 Cron. 23. 9.	Cap. 11. 2.	„ Efes. 2. 6.	1 Cor. 15. 30.	& 11. 31. & 12.	i Ebr. 9. 1.	Gal. 6. 16.
d 2 Pet. 2. 12.	Pa. 7. 9.	2 Tim. 2. 19.	„ Num. 14. 9.	21.	19.	j Fapt. 18. 22.	g Gal. 4. 22.
e 1 Ioan 3. 2.	Prov. 17. 3.	1 Pet. 1. 2.	Pa. 118. 6.	2 Cor. 4. 11.	Gal. 1. 20.	Cap. 3. 2.	g Fac. 21. 12.
Fac. 3. 19.	Ier. 11. 20.	„ Efes. 1. 5. 11.	„ Cap. 5. 6, 10.	h 1 Cor. 15. 57.	Filip. 1. 8.	Efes. 2. 12.	Ebr. 11. 18.
f Vers. 22.	„ 17. 10. &	1 Ioan 17. 22.	b Cap. 4. 25.	2 Cor. 2. 14.	1 Tim. 2. 7.	2 Deut. 10. 15.	r Gal. 4. 23.

ceasta *este* cuvântul promisiunii: 'Într'acești timpuri voiți veni, și Sara va avé fiu.

- 10 Pe lângă acesta, și 'Rebecca, concepându din unul, din Isaac, părintele nostru;
- 11 Căci *copiii* încă nefiind născuți, nici făcându ce-va bine său reu, (ca să rămână rânduirea lui Dumnezeu după alegere; Nu pentru fapte, ci din *voia* "celui ce chiamă,) I s'a *disu*: "Celui mai mare va servi ce-
- 12 lui mai mic; Precum este scris: Pre "Iacobu amu iubit, éru pre Esau amu uritu.
- 14 Ce vomu dice dară? 'Aū dóră *este* ne-
- 15 dreptate la Dumnezeu? Nici de cum. Căci dice lui Moisi: "Voiu milui pre care voiesc a milui, și mă voi îndura de care voiesc a mă îndura. Așa dară nu *este* nici a celui ce voiesce, nici a celui ce alérgă, ci a lui Dumnezeu, celui ce miluesce. Căci "scriptura dice lui Faraon: "Chiaru pentru acesta te-amu rădicat, ca să arétu în tine puterea mea, și ca să se dee în scire numele meu în totu pământul. Deci pre care voiesce, miluesce; și pre care voiesce, împetresce.
- 19 'Mi vei dice dară: Ce *mă* mai înfruntă? Căci "cine se opune voiei lui?
- 20 O omule! cine esci tu, care respunđi lui Dumnezeu? Aū dóră "va dice făptura celui ce o-a făcut: Do ce m'ai făcut așa?
- 21 Aū nu are putere "olarul preste lut, ca dintr'aceeași frământătură să facă 'un vas
- 22 de onóre, éru altul de desonóre? 'Éru dacă Dumnezeu, voinđu să-și arete mânia și să-și descoperă puterea, a suferitu cu multă rébdare 'vasele mâniei "gătite spre
- 23 peire; Și ca să-și arete 'bogăția mării sale spre vasele milei, cari le-a 'gătitu de
- 24 mai 'nainte spre mărire; Adecă pre noi, pre cari ne-a și chiamat, "nu numai din Iudei, ci și din Gint.
- 25 Precum dice și prin Osea: 'Voiu chiama popor al meu pre celu ce nu este poporul meu, și iubită pre ceea ce nu era iubită.
- 26 "Și va fi, *că* în locul unde li s'a *disu*: Voi nu *sinteti* poporul meu, acolo se voru chiama fi ai lui Dumnezeu celui viu.
- 27 Éru Isaia strigă despre Israel: "De va fi numărul fiilor lui Israel ca năsipul mării, "rămășița se va mântui. Căci *Domnul* va sfârși lucrul, și-lu va scurta cu dreptate; da, "lucru scurtu va face domnul

pe pământ. Și precum a *disu* mai 'na- 29
inte Isaia: "De nu ni-ar fi lăsat Domnul Sabaot semința, "ca Sodoma ne-amu fi făcut, și cu Gomorra ne-amu fi asemănat.

Iudei lepădați pentru necredință; credință neapărată de nevoi pentru mântuire.

Ce vomu dice dară? "Că Gintile, cari nu 30
âmbiau după dreptate, aū ajunsu la dreptate, "dară dreptatea care este prin credință: Éru Israelu, "âmbiându după legea dreptă- 31
ței, "nu a ajunsu la legea dreptăței. Pentru ce? Pentru că nu o *căutam* prin credință, ci prin faptele legel. Căci "s'aū împedat de pētra de împedecare; Precum 33
este scris: "Éccă, punu în Sionu pētră de împedecare, și stāncă de struncinare; "și totu celu ce va crede în elu, nu se va rușina.

FRAȚILORU, dorința animei mele și ru- 10
găciunea mea cătră Dumnezeu pentru Israelu este, să se mântui. Căci mărturisesc lor, "că aū zel pentru Dumnezeu, dară nu după cunoștință. Că nesciindu 2
"dreptatea lui Dumnezeu, și cântāndu să-și stabilizească "dreptatea lor, nu s'aū supus dreptăței lui Dumnezeu. Căci "Christos *este* 4
sfârșitul legel spre îndreptarea a totu celui ce crede.

Căci Moisi descrie dreptatea care este 5
din lege, "că omul care face acelea va trăi printr'insele. Éru dreptatea cea din credință așa dice: "Să nu *fici* în ānima ta: Cine se va sui în ceri? (adecă, să pogore pre Christos); Séu: Cine se va pogori 7
în adūncu? (adecă, să rădice pre Christos din morți). Dară ce dice *scriptura*? "Aprópe este de tine cuvântul, în gura ta și în ānima ta; adecă, cuvântul credinței, care-lu predicāmu: Că "de vei mărturisi cu gura 9
ta pre domnul Iisus, și vei crede în ānima ta, că Dumnezeu l'a sculat din morți, te vei mântui. Căci cu ānima se crede 10
spre dreptate, éru cu gura se mărturisește spre mântuire.

Căci dice *scriptura*: "Totu celu ce cre- 11
de într'insul nu se va rușina. 'Nu este deosebire între Iudeu și între Ellinu; căci "același este Domn al tuturor, "care avut este cătră toți cei ce-lu chiamă. "Căci 13
ori-cine va chiama "numele Domnului, se va mântui.

• Fac. 13. 10.	• Deut. 32. 4.	• d Isa. 29. 16. &	• Osea 2. 25.
14.	• 2 Cron. 19. 7.	45. g. & 64. 8.	1 Pet. 2. 10.
• Fac. 25. 31.	• Iov 8. 8. &	• Prov. 16. 4.	• Osea 1. 10.
• Cap. 4. 17. &	34. 10.	• Ier. 18. 6.	• Isa. 10. 22, 23.
• 3. 28.	• Ps. 92. 15.	• 2 Tim. 2. 20.	• Cap. 11. 5.
• Fac. 25. 23.	• Ezech. 33. 19.	• 1 Tes. 5. 9.	• Isa. 28. 22.
• Veđi Deut. 21.	• Veđi Gal. 3. 8.	• 1 Pet. 2. 8.	• Isa. 1. 9.
15.	22.	• Iuda 4.	• Plān. 3. 22.
• Prov. 13. 24.	• Ezech. 9. 16.	• Cap. 2. 4.	• Isa. 13. 19.
Mal. 1. 2. 3.	• 2 Cron. 20. 6.	• Efec. 1. 7.	• Ier. 50. 40.
Mat. 10. 27.	• Iov 9. 12. &	• Efec. 1. 27.	• Cap. 4. 11. &
Luc. 14. 26.	23. 13.	• Cap. 8. 28-30.	10. 20.
Ioan 12. 25.	Dan. 4. 25.	• Cap. 8. 29.	• Cap. 1. 17.

• Cap. 10. 2. &	• Cap. 10. 2. &	• Neem. 9. 29.	• Cap. 9. 33.
11. 7.	• Fapt. 21. 20.	• Ezech. 30. 11.	• Fapt. 15. 9.
• Gal. 5. 4.	• Gal. 2. 3.	13. 31.	• Cap. 3. 23.
• Luc. 9. 34.	Gal. 1. 14. &	Gal. 3. 12.	Gal. 3. 28.
1 Cor. 1. 28.	4. 17.	• Deut. 30. 12.	• Fapt. 10. 26.
• Ps. 118. 22.	• Veđi Cap. 9.	13.	• Cap. 3. 29.
• Isa. 8. 14. &	31.	• Deut. 30. 14.	1 Tim. 2. 5.
• Isa. 16.	• Cap. 1. 17. &	• Mat. 10. 32.	• Efec. 1. 7. &
• Mat. 21. 42.	9. 30.	• Luc. 12. 8.	2. 4. 7.
1 Pet. 2. 6-	• Filip. 3. 9.	• Fapt. 8. 37.	• Ier. 2. 22.
8.	• d Mat. 5. 17.	• Isa. 28. 16. &	• Fapt. 2. 21.
• Cap. 10. 11.	Gal. 3. 24.	49. 23.	• Fapt. 9. 14.
—	• Lev. 18. 5.	• Ier. 17. 7.	

14 Cumu dară voru chiâma pre acela, în care nu s'au crezut? și cumu voru crede în acela, de care nu s'au auditu? și cumu voru audi "fără de predicatoru? Și cumu voru predica, de nu se voru trâmeste? Precum este scris: "Câtu sânt de frumoșe piciorole celoru ce predică evangelia păcei, ale celoru ce bine-vestesc cele bune! Dară "nu toți s'au ascultat evangelia; căci Isaia dice: "Dómne! cine a crezut vestirea noastră? Așa dară vine credința din audu, éru audulu prin cuvântulu lui Dumneđu. Dară eđu dicu: Ađu dóră nu s'au auditu? Da, în adevér, "în totu pământulu a esitu resunetu lorú, "și cuvintele lorú la marginile lumei. Érá-și întrebú: Ađu nu a cunoscutu Israelu? Antéiu Moisi dice: "Eđu vè voiú întărta spre pismă prin unú poporú ce nu este alú meu, și prin "poporú neînțelegătoru vè voiú mânia. Éru Isaia îndrăznesce, și dice: "Sunt aflatu de cei ce nu m'au cantu, m'amú făcutu cunoscutu celoru ce nu întrébă de mine. Éru cătră Israelu dice: "Tótă diúa amú întinsu mânele mele cătră unú poporú nesupusú și împotrivoru.

Iudei nu sânt lepédași toți, și nici pentru totu de-una; re'ntórcerea lorú cea viitoare va fi viéță pentru lume.

11 **D**REPTÚ aceea întrebú: "Ađu dóră a lepédatu Dumneđu pre poporulu seú? Nici de cumu; căci "și eđu sânt Israelitu, din semința lui Abraamú, din seminția lui Beniaminú. Nu a lepédatu Dumneđu pre poporulu seú, pre care "l'a cunoscutu mai înainte. Ađu nu sciți ce dice scriptura despre Iie? cumú a vorbitu lui Dumneđu asupra lui Israelu, dicéndu: "Dómne, pre profetií tei i-aú omorítu, și altarele tale le-aú surpatu, și eđu amú rémasú singurú, și catutu sufletulu meu. Dară ce i-a respunsu Dumneđu? "Mí-amú păstratu șapte mií de bărbați, cari nu și-aú plecatu genunchiulu înaintea lui Baalú. "Așa dară și într'acestu timpú este rémășiță duple alegerea charuluí. Și "de este duple charu, atuncea nu mai este duple fapte; altmintealea charulu nu mai este charu. Éru de este duple fapte, atuncea nu mai este charu; altmintealea fapta nu mai este faptă.

7 Ce vomú dice dară? "Israelu nu a cęști-

gatú ceea ce cąutá; éru cei aleși aú cęști-gatú, și cei-l-alți s'au împetritu, (Precumú este scris: "Dumneđu li-a datú spiritú de adormire, "ochi, ca sá nu véđá, și urechi, ca sá nu audá,) până în diúa de astá-đi. Și Davidú dice: "Sá se facá mésa lorú spre cursá, și spre lațu, și spre pedecá, și spre respátire lorú; "Sá se întunece ochií lorú, ca sá nu véđá, și spinarea lorú de totú sá o girbovesci.

Dreptú aceea întrebú: Ađu dóră s'au potecnitú, încátu sá cađá?

Nici de cumu; ci mai virtosu "prin potecnirea lorú méntuirea a venitú Gințilorú, ca sá-i întárite spre gelosiá. Și dacá potecnirea lorú este bogáția lumei, și micșorarea lorú bogáția Gințilorú: cu câtú mai multú plinitudinea lorú? Căci voiú Gințilorú vorbescú; încátu "sunt eđu apostolulú Gințilorú, laudú diregétoria mea; Ca dóră ași provoca la gelosiá pre cei de némulú meu, și "sá méntuiú pre vre-unú dintr'insii. Căci de este lepédarea lorú împácarea lumei, ce alta va fi reprimirea lorú, de câtú viéța din morți? Căci de sânt "prinósele sánte, este și frământátura; și de este rădęcina sántá, sânt și ramurile.

Éru de s'au frántu "unele din ramuri, "tu ínse fiindú olivú sélbaticu, te-ai altuitú în ele, și te-ai făcutú pártășu rădęcinei și suculu olivuluí; "Nu te láuda asupra ramurelorú. Éru de te laudí, nu porți tu rădęciná, ci rădęcina pre tine. Vei dice: Ramurile s'au frántu, ca sá m'au altuescu eđu. Bine; pentru necredință s'au frántu ele, și tu stai prin credință. "Nu te ínálta cu mintea, ci "teme-te. Căci dacá Dumneđu nu a cruatú ramurile cele firesci, nici pre tine nu te va cruța.

Veđi dară bunétatea și asprimea lui Dumneđu! spre cei ce aú cađutu, asprime; éru spre tine, bunétate, "de vei rémáné în bunétate; altmintealea "și tu te vei táia. Și aceia, "de nu vorú rémáné în necredință, érá-și se vorú altui; căci póte Dumneđu érá-și a-i altui. Căci dacá tu te-ai táiatú din olivulú celú naturalminte sélbaticu, și afará de naturá te-ai altuitú în olivú bunú; cu câtú mai multú acestia, cari sânt ramure firesci, se vorú altui într'alú lorú olivú?

Căci eđu nu voiescu, frațilorú, ca voi sá

o Tit. 1. 2.	Col. 1. 6, 23.	Capit. 11.	p Cap. 4. 4, 5.	Esec. 12. 2.	24. 28.	2 Tim. 1. 11.	Efea. 2. 12, 13.
p Isa. 53. 7.	Veđi 1 Reg. 18.		Gal. 5. 4.	Mát. 13. 14.	Cap. 10. 19.	o 1 Cor. 7. 16.	o 1 Cor. 10. 12.
Nah. 1. 15.	10.	a 1 Sam. 12. 22.	Veđi Dent 9.	Ioan 12. 40.	" Fapt. 9. 15.	& 9. 23.	i Cap. 12. 16.
q Cap. 3. 3.	Mát. 4. 8.	b 2 Cor. 11. 23.	4, 5.	Fapt. 23. 26.	& 13. 2. & 27.	1 Tim. 4. 16.	u Prov. 25. 14.
Ebr. 4. 2.	" Dent. 32. 21.	Philip. 3. 5.	a Cap. 9. 31. &	27.	21.	Isa. 5. 20.	Isa. 66. 2.
r Isa. 53. 1.	Cap. 11. 11.	" Cap. 8. 29.	10. 3.	k Pa. 69. 22.	Cap. 15. 16.	p Lev. 23. 10.	Philip. 2. 12.
Ioan 19. 38.	" Tit. 3. 3.	d 1 Reg. 19. 10.	i Isa. 29. 10.	l Pa. 69. 23.	Gal. 1. 16. &	Num. 15. 18—	o 1 Cor. 15. 2.
p Ps. 12. 4.	" Isa. 65. 1.	14.	j Dent. 29. 4.	m Fapt. 13. 46.	2. 2, 7—9.	21.	Ebr. 3. 6, 14.
Mát. 24. 14.	Cap. 9. 30.	o 1 Reg. 19. 18.	Isa. 6. 9.	& 18. 6. & 23.	Mos. 3. 8.	q Ier. 11. 16.	u Ioan 15. 2.
& 28. 19.	p Isa. 65. 2.	/ Cap. 9. 27.	Ier. 5. 21.	15, 21. & 28.	1 Tim. 2. 7.	r Fapt. 2. 39.	y 2 Cor. 3. 16.
Marc. 16. 16.	—						

nu știți acestu misteriu, ca să nu fiți * înțelepți în sine-vă: că * împetriere din parte s'a făcutu lui Israelu, * până ce va intra numărul deplinu alui Ginților. Și așa totu Israelul se va mântui; precum este scris: * Veni-va din Sionu Mântuitorul, și va întor-
 26 ce nepietatea de la Iacobu; * Căci acesta este aședământul meu cu d'înșii, cându voiți lua păcatele lor. Adevăr, sunt în privința evangheliei neamici pentru voi; dară în privința alegerii, * iubiți pentru părinți. Căci darurile și chiamarea lui Dumnezeu sunt
 27 nerevocabili. Că precum și voi * ore-cându nu ați creștut în Dumnezeu, eră acum ați aflat milă prin neascultarea acestora: Așa și acestia acum nu au ascultat, ca
 28 prin mila voastră să se miluescă și ei. Căci Dumnezeu a închis pre toți în necredință, ca să miluescă pre toți.
 29 O adâncu alu bogăției și alu înțelepciunii și alu științei lui Dumnezeu! * câtu sunt de nepetrunse judecățele lui, și * neurmărite căile lui. * Căci cine a cunoscutu gândul Domnului? Său * cine i s'a făcutu sfătuitor? Său * cine i-a datu mai înainte, ca să i se redea? Căci * dintr'insul, și printr'insul, și pentru d'insul sunt toate; * acela
 30 fe mărirea în eternă. Aminu.

Despre adorarea lui Dumnezeu cea rațională, și despre regulile vieții Creștine.

12 **V**Ă * rogă dară, fraților, prin îndurările lui Dumnezeu, * ca să * aduceți corpurile vóstre * sacrificiu viu, sântu, bine-plăcutu lui Dumnezeu, ce este serviciul vóstru celu raționalu. Și * să nu vă conformați cu această lume; ci * prefaceți-vă prin înnoirea minții vóstre, ca să * cercăți care este voia lui Dumnezeu cea bună, plăcută și deplină.
 2 Căci eu dicu, * prin charul ce mi s'a datu, fie-căruia din voi, * a nu cugeta în sine mai multu de câtu se cuvine a cugeta; ci să cugetați modestu, precum Dumnezeu a
 3 împărțitu * fie-căruia măsura credinței. Căci

* precum într'unu corpă avem multe membre, și membrele nu au toate o funcțiune; Așa noi, fiindu mulți, sântem unu corp în
 5 Christosu, eră fie-care unul aluia membre.

Deci * avându daruri de multe feluri * du-
 6 pre charul care ni este datu: ori * profeție, să profeșim după măsura credinței; Ori
 7 diaconiă, să căutăm de diaconiă; ori * celu ce în-
 8 veteșă, de învățatură; Ori * celu ce îndemnă, de îndemnare; * celu ce împarte, să
 9 împartă cu simplitate, * celu ce stă înainte, să fie cu sirguintă; celu ce miluesce, să o facă
 * cu bună-voință. * Iubirea să fie nefăcarnică. *
 * Urindu reul, lipiți-vă de ce este bunu.

* Cu iubire frățescă iubiți-vă unul pre al-
 10 tul; * cu onore întimpinați-vă unul pre altul; Nu fiți leneși în afaceri, ci ferbiți
 11 în spirit, servind Domnului; * Bucurân-
 12 du-vă în speranță; * răbdându în năcasu;
 13 stăruind în rugăciune; * Luându parte în
 14 trebuințele sântilor; * urmându ospitalitatea.

* Bine-cuvântați pre cei ce vă persecută; 14
 bine-cuvântați, și nu blăstemați.

* Bucurați-vă cu cei ce se bucură, și plân-
 15 geți cu cei ce plângu. * Fiți cu același cu-
 16 getu unul cătră altul. * Nu cugetați cele înalte; ci âmbლაți cu cei umiliți. * Nu fiți
 înțelepți în sine-vă.

* Nu resplătiți nimenui rău pentru rău. 17
 * Îngrijiți-vă de cele bune înaintea tuturor
 18 ómenilor. De este cu putință, câtă atárnă
 19 de la voi, * aveți pace cu toți ómenii. Iubi-
 20 țiloru, * nu vă resbunați înși-vă, ci mai bine
 dați locu mâniei; căci este scrisu: * Resbu-
 narea este a mea; eu voi resplăti, dice
 20 Domnul. * Dreptu aceea, de flămânșce
 neamicul tu, nutresce-lu; de înseteză, dă-i
 21 de bėut; că acesta făcendu, vei grămădi
 carbuni de focu pe capul lui. Nu te bi-
 22 rui de rău, ci biruesce reul cu binele.

TOTU sufletul * să se supună autorități-
 13 loru celor mai înalte. Căci * nu este
 autoritate de câtu numai de la Dumnezeu:
 autoritățile cari esistă sânt rânduie de Dum-

z Cap. 12. 16.
a Vers. 7.
b Luc. 3. 14.
c Apoc. 21. 24.
d Luc. 7. 9.
e Isa. 59. 20.
f Veđi Ps. 14. 7.
g Isa. 27. 9.
h Ier. 31. 31, etc.
i Ebr. 8. 8. &
10. 16.
j Deut. 7. 8. &
9. 5. & 10. 15.
k Num. 32. 19.
l Efec. 2. 2.
m Col. 3. 7.
n Cap. 3. 9.
o Gal. 3. 22.
p Ps. 26. 6.
q Iov. 11. 7.
r Ps. 22. 5.
s Iov. 15. 8.
t Isa. 40. 13.
u Ier. 23. 18.

1 Cor. 2. 16.
2 Iov. 22. 22.
3 Iov. 35. 7. &
41. 11.
5 1 Cor. 8. 6.
6 Col. 1. 16.
7 Gal. 1. 5.
8 1 Tim. 1. 17.
9 2 Tim. 4. 18.
10 Ebr. 13. 21.
11 1 Pet. 5. 11.
12 2 Pet. 3. 18.
13 Iuda 25.
14 Apoc. 1. 6.
15 —
16 Oapuli 12.
17 2 Cor. 10. 1.
18 1 Pet. 2. 5.
19 1 Cor. 13. 14.
20 Cap. 6. 13, 16.
21 1 Cor. 6. 13.
22 20.

4 Ebr. 10. 20.
5 1 Pet. 1. 14.
6 1 Ioan. 2. 15.
7 Efec. 1. 18. &
4. 23.
8 Col. 1. 21, 22.
9 3. 10.
10 Efec. 5. 10.
11 17.
12 1 Tes. 4. 3.
13 Cap. 1. 5. &
14 15. 15.
15 1 Cor. 2. 10.
16 & 15. 10.
17 Gal. 2. 9.
18 Efec. 3. 2, 7.
19 8.
20 Prov. 25. 27.
21 Ecol. 7. 16.
22 Cap. 11. 20.
23 1 Cor. 12. 7.
24 11.
25 Efec. 4. 7.
26 1 Cor. 12. 13.

Efec. 4. 16.
1 Cor. 10. 17.
2 12. 20, 27.
3 Efec. 1. 23. &
4. 25.
5 1 Cor. 12. 4.
6 1 Pet. 4. 10.
7 11.
8 Vers. 3.
9 Fapt. 11. 27.
10 1 Cor. 12. 10.
11 28. & 13. 2.
12 14. 1, 6, 29.
13 31.
14 Fapt. 12. 1.
15 Gal. 6. 6.
16 Efec. 4. 11.
17 1 Tim. 5. 17.
18 Fapt. 15. 22.
19 1 Cor. 14. 3.
20 Mat. 6. 1—3.
21 Fapt. 20. 28.
22 1 Tim. 5. 17.
23 Ebr. 13. 7, 24.

1 Pet. 5. 2.
2 2 Cor. 9. 7.
3 1 Tim. 1. 5.
4 1 Pet. 1. 22.
5 Ps. 34. 14. &
36. 4. & 97.
6 10.
7 Amos 5. 15.
8 Ebr. 13. 1.
9 1 Pet. 1. 22.
10 & 2. 17. & 3.
11 8.
12 2 Pet. 1. 7.
13 Filip. 2. 3.
14 1 Pet. 5. 5.
15 Luc. 10. 20.
16 Cap. 5. 2. &
17 15. 13.
18 Filip. 3. 1. &
4. 4.
19 1 Tes. 5. 16.
20 Ebr. 3. 6.
21 1 Pet. 4. 13.
22 Luc. 21. 19.

1 Tim. 6. 11.
Ebr. 10. 36. &
12. 1.
Iac. 1. 4. &
5. 7.
1 Pet. 2. 19.
20. & 3. 9.
Luc. 18. 1.
Fapt. 2. 42. &
12. 5.
Efec. 6. 18.
Col. 4. 3.
1 Tes. 5. 17.
1 Cor. 16. 1.
2 Cor. 9. 1.
12.
Ebr. 6. 10. &
13. 16.
1 Ioan. 3. 17.
1 Tim. 5. 2.
Tit. 1. 8.
Ebr. 13. 2.
1 Pet. 4. 9.

Mat. 5. 44.
Luc. 6. 28. &
23. 34.
Fapt. 7. 60.
1 Cor. 4. 12.
1 Pet. 2. 23.
2. & 3. 9.
1 Cor. 12. 26.
g Cap. 15. 5.
1 Cor. 1. 10.
Filip. 2. 2. &
3. 16.
1 Pet. 2. 8.
h Ps. 131. 1, 2.
Ier. 45. 5.
i Prov. 3. 7. &
26. 12.
Isa. 5. 21.
Cap. 11. 25.
j Prov. 30. 22.
Mat. 5. 39.
1 Tes. 5. 15.
1 Pet. 2. 9.

z Cap. 14. 16.
2 Cor. 8. 21.
1 Marco. 9. 50.
Cap. 14. 19.
Ebr. 12. 14.
m Lev. 19. 18.
n Prov. 24. 29.
Vers. 17.
o Deut. 32. 35.
Ebr. 10. 30.
p Esod. 23. 4, 5.
Prov. 25. 21.
32.
Mat. 5. 44.
—
Oapuli 13.
q Tit. 3. 1.
1 Pet. 2. 12.
r Prov. 8. 15, 16.
Dan. 2. 21 &
4. 32.
Ioan. 19. 11.

2 nedeu. Pentru aceea celă ce se opune a autorității, se opune ordinului lui Dumnezeu; și celă ce se opună și voră atrage condamnare. Căci diregătorii nu sânt frică faptelor celor bune, ci celor rele. Deci voiesc să nu-ți fie frică de autoritate? Fă binele, și vei avé laudă de la d'insa. Căci ea 'ți este servă a lui Dumnezeu spre bine. Eră de faci rău, teme-te; căci nu pōrtă sabia în zădar; ci este servă ală lui Dumnezeu, resbunătoră spre pedepsă celui ce face răul. Pentru aceea trebuie să vè supuneți, nu numai pentru urgiă, ci și pentru conștiință.

6 Căci pentru acēsta plătiți și dări; și ei sânt servi ai lui Dumnezeu, stăruind întru acēsta totă-dé-una. Dați deci tuturor cee ce se cuvine: celui cū darea, dare; celui cu impositul, imposit; celui cu frica, frică; celui cu onōrea, onōre.

8 Nimēnu cu nimic nu fiți dētori, de cātă numai cu a iubi unul pre altul; căci celă ce iubește pre altul a împlinit legea. Căci aceea: 'Să nu sevârșesci adulteriū; Să nu uciți; Să nu fură; Să nu mărturisesci mărturiă minciunōsă; Să nu poftesci; și oricare altă ordină, se cuprinde într'acestă cuvēnt, adecă: 'Să iubești pre aprōpele teū ca însu-ți pre tine. Iubirea nu lucrēză rău aprōpelui; de aceea iubirea este îndeplinirea legi.

11 Și acēsta faceți, sciindă timpul, că acum este ora 'a ne scula din somn; fiindă-că acum este mēntuirea nōstră mai aprōpe de cātă cândă amă creștū. Nōptea a trecut, ziua s'a apropiat; s'ă lepădăm dară lucrurile întunecului, și s'ă ne îmbrăcăm în armele luminei. Să âmbălăm cu cuviință, ca în timp de ziă; nu în ospete și în beți; nu în fornicatiune și în desfrânări; nu în cērtă și pismă. Ci v'ă îmbrăcați în domnul nostru Iisus Christos, și nu 'ingrijiti de corp, spre a împlini poftele lui.

Regule și îndemnări despre deosebirile cele conștiințose ale opiniei și ale practicei.

14 **P**RE celă slab în credință, primiți-l, dară nu duple deosebirea cugetărilor. Căci unul crede, că pōte mânca tōte, eră celă slab mănâncă legume. Celă ce mănâncă

să nu desprețuească pre celă ce nu mănâncă; și celă ce nu mănâncă să nu judece pre celă ce mănâncă; căci Dumnezeu l'a primit. Tu cine ești, care judeci pre servul altuia? Domnului se stă se căde. Și va sta; căci Dumnezeu pōte a-lă face să stee.

Unul deosebesce o di de alta; altul socotesce tōte dīlele asemenea. Fie-care să se convingă în mintea sa. Celă ce socotesce diă, Domnului o socotesce; și celă ce nesocotesce diă, Domnului o nesocotesce. Celă ce mănâncă, Domnului mănâncă; căci mulțumesc lui Dumnezeu; și celă ce nu mănâncă, Domnului nu mănâncă, și mulțumesc lui Dumnezeu. Căci nimenea din noi nu trăește pentru sine, și nimene nu mōre pentru sine. Că de trăim, Domnului trăim; și de murim, Domnului murim; deci se de trăim se de murim, ai Domnului sântem. Căci pentru acēsta Christos a și murit, și a înviat, și a trăit, ca să fie domn și preste cei morți și preste cei vii.

Dară tu de ce judeci pre fratele teū? se de ce desprețuești pre fratele teū? Toți vom sta înaintea judecătoi lui Christos. Căci este scris: 'Vi sânt, dīce Domnul, mie mi se va pleca totă genunchiul, și totă limba se va mărturisi lui Dumnezeu. Așa dară fie-care din noi și va da sēmă de sine însuși înaintea lui Dumnezeu.

Deci să nu mai judecăm unul pre altul; ci acēsta mai bine să judecā, ca să nu puneți pedecă se scandalu fratelui. Sci și sânt încredințat în domnul Iisus, că nimic nu este spurcat prin sine; dară celul ce i se pare a fi ce-va spurcat, acela fie spurcat. Eră de te superi pre fratele teū pentru bucate, ecce, nu âmbli duple iubire. Nu perde cu bucatele tale pre acela, pentru care Christos a murit. Să nu se vorbescă de rău lucrul vostru cel bun. Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mănăcare și bēntură; ci dreptate și pace și bucuriă în Spiritul Sânt. Căci celă ce într'acestea servește lui Christos, este bineplăcut lui Dumnezeu și primit de omeni.

Deci să urmăim cele ce sânt ale păcei și cele ce sânt spre întărirea unuia cātă altul. Pentru mănăcare nu strica lucrul lui Dumnezeu. Tōte sânt curate; dară este un

c Tit. 3. 1.
d 1 Pet. 2. 14.
e 3. 18.
f Ecol. 8. 2.
g 1 Pet. 2. 19.
h Mat. 22. 21.
i Marc. 13. 17.
j Luc. 20. 25.
k Vers. 10.
l Gal. 5. 14.
m Col. 3. 14.
n 1 Tim. 1. 5.
o Iac. 2. 8.
p Ecol. 20. 12.

etc.
Deut. 5. 17.
etc.
Mat. 19. 18.
j Lev. 19. 18.
Mat. 22. 29.
Marc. 13. 31.
Gal. 5. 14.
Iac. 2. 8.
k Mat. 22. 40.
Vers. 8.
l 1 Cor. 15. 24.
Efes. 5. 14.

1 Tes. 5. 5, 6.
m Efes. 5. 11.
Col. 3. 8.
n Efes. 6. 13.
1 Tes. 5. 8.
o Filip. 4. 8.
1 Tes. 4. 12.
1 Pet. 2. 12.
p Prov. 23. 20.
Luc. 21. 24.
1 Pet. 4. 8.
q 1 Cor. 6. 9.
Efes. 5. 5.

r Iac. 3. 14.
s Gal. 3. 27.
Efes. 4. 24.
Col. 3. 10.
t Gal. 5. 16.
1 Pet. 2. 11.
—
Capitul 14.
u Cap. 15. 1, 7.
1 Cor. 8. 9, 11.
v 2. 27.
b Vers. 14.

1 Cor. 10. 25.
1 Tim. 4. 4.
Tit. 1. 15.
c Col. 2. 16.
d Iac. 4. 12.
e Gal. 4. 10.
f Gal. 4. 10.
g 1 Cor. 10. 31.
h 1 Tim. 4. 8.
i 1 Cor. 6. 19.
30
Gal. 2. 20.

1 Tes. 5. 10.
1 Pet. 4. 2
j 2 Cor. 5. 15.
k Fapt. 10. 36.
l Mat. 25. 31, 32.
m Fapt. 10. 42.
n 17. 31.
o 2 Cor. 5. 10.
p Iuda 14. 15.
q Isa. 45. 23.
r Filip. 2. 10.
s Mat. 12. 36.
Gal. 6. 5.

1 Pet. 4. 5.
n 1 Cor. 8. 9, 13.
o 10. 32.
p Fapt. 10. 15.
q Vers. 2. 30.
r 1 Cor. 10. 25.
s 1 Tim. 4. 4.
t Tit. 1. 15.
u 1 Cor. 8. 7.
v 10.
w 1 Cor. 8. 11.
x Cap. 12. 17.
y 1 Cor. 8. 8.

z 2 Cor. 8. 21.
aa Ps. 24. 14.
ab Cap. 12. 18.
ac Cap. 15. 2.
ad 1 Cor. 14. 13.
ae 1 Tes. 5. 11.
af Vers. 15.
ag Mat. 15. 11.
ah Fapt. 10. 15.
ai Vers. 14.
aj Tit. 1. 15.
ak 1 Cor. 8. 9—
12.

reŭ pentru omulŭ celŭ ce mănâncă spre
 21 scandalŭ. Bine *este* a nu mânca "carne, nici
 a bé vinŭ, nici *aceea* prin care fratele teŭ se
 jignesce, séu se scandaliséză séu suferă.
 22 Ai tu credință? În tine însu-ți să o aibi în-
 teia lui Dumnezeu. "Fericitŭ *este* celŭ ce nu
 23 se condamnă în ceea ce primesce! Érŭ celŭ
 ce se înduoesce, cândŭ mănâncă, se condem-
 nă; pentru că nu *mănâncă* în credință; căci
 "totŭ ce nu *este* din credință este păcatŭ.

15 **D**ECI "noi cei tari sŭntemŭ dători să pur-
 tămŭ "neputințele celorŭ slabi, și să nu
 2 ni plăcemŭ noi înși-ne. "Fie-care din noi
 să facă spre plăcere aprăpelui în bine "spre
 3 întărire. "Căci și Christosŭ nu a făcutŭ spre
 plăcerea sa; ci, precumŭ este scrisŭ: "Bat-
 jocurile celorŭ ce te batjocurescŭ pre tine,
 4 aŭ cădută preste mine. Căci "câte s'aŭ scrisŭ
 mai 'nainte, s'aŭ scrisŭ spre învățătura nō-
 stră, ce prin răbdare și mângăierea scrip-
 turelorŭ să avemŭ speranță.

5 "Érŭ Dumnezeuŭ răbdărei și alŭ mân-
 găierei să vŭ dăruescă să fiți de același
 6 gândŭ între voi duple Iisusŭ Christosŭ; Ca
 toți 'cu unŭ cugetŭ și cu o gură să măriți
 pre Dumnezeu și Părintele domnului no-
 7 stru Iisusŭ Christosŭ. Așa dară 'primiți-vé
 uniă pre alți, "precumŭ și Christosŭ v'a pri-
 mitŭ pre voi, spre mărirea lui Dumnezeu.
 8 Dară eŭ dicŭ, că 'Iisusŭ Christosŭ a fostŭ
 servŭ alŭ circumcisiunei pentru adevărulŭ
 9 lui Dumnezeu, "ca să întărescă făgăduințele
 date părinților; Și "ca să mărescă și Gin-
 țile pre Dumnezeu pentru mila sa; precumŭ
 este scrisŭ: "Pentru acésta mă voiŭ mărtu-
 risi ție între popóre, și voiŭ cânta nume-
 10 lui teŭ. Și érá-și dice: "Veseliți-vé, popó-
 11 relorŭ, cu poporulŭ lui! Și érá-și: "Lăudați
 pre Domnulŭ, tóte popórele, lăudați-lŭ, tóte
 12 națiunile! Și érá-și Isaia dice: "Va fi ră-
 dăcina lui Ișai, și celŭ ce se va scula să
 domnască preste popóre, într'acela vorŭ spera
 popórele.

13 Érŭ Dumnezeuŭ speranței să vé imple-
 de tótă "bucuria și pacea în credință, ca să
 prisosiți în speranță prin puterea Spiritu-
 lui Sântŭ.

*Observațiuni personale privitoare apostolului și ac-
 tivității lui.*

14 "Sŭnt încredințatŭ despre voi, frați mei,

că sŭnteți plini de bunătate, "plini de tótă
 sciința, putându și a vé sfátui uniă pre al-
 15 ții; Cu tóte acestea, frațilorŭ, v'amŭ scrisŭ
 mai liberŭ pe unele locuri, ca să vŭ aducŭ
 aminte "de charulŭ care mi s'a datŭ de la
 Dumnezeu, Ca "să fiŭ servŭ alŭ lui Iisusŭ 16
 Christosŭ între Ginți, și preutŭ alŭ evan-
 geliei lui Dumnezeu, ca "prosforéŭa Ginți-
 lorŭ să fie bine-primită, sântită prin Spi-
 ritulŭ Sântŭ. Dreptŭ *aceea* amŭ laudă în 17
 Iisusŭ Christosŭ "în cele ce sŭnt ale lui Dum-
 neđeŭ. Căci mŭ-amŭ învoitŭ a vŭ vorbi nu 18
 mai despre cele "ce a lucratŭ Christosŭ prin
 mine, "spre a aduce pre Ginți la ascultare,
 prin cuvântŭ și prin faptă, "Prin puterea 19
 semnelorŭ și a minunilor, prin puterea Spi-
 ritului lui Dumnezeu, încâtŭ din Ierusalimŭ
 și împrejurŭ până la Iliricŭ amŭ respân-
 ditŭ evangelia lui Christosŭ; Sirguindu-mé 20
 a predica evangelia așa, nu unde se nu-
 mise *deja* Christosŭ, "ca să nu zidescŭ pe
 temeliă străină; Ci precumŭ este scrisŭ: "Că- 21
 rora nu s'a datŭ în scire despre d'insulŭ,
 'lŭ vorŭ vedé, și cei ce nu aŭ auditŭ, vorŭ
 înțelege.

Pentru *aceea* 'amŭ fostŭ împedecatŭ de 22
 multe ori a veni la voi; Érŭ acumŭ ne mai 23
 avându locŭ într'aceste părți, "și de mulți
 ani avându dorință a veni la voi: Cândŭ 24
 voiŭ merge în Ispania, voiŭ veni la voi;
 căci sperŭ, trecându pe acolo, să vé vedŭ,
 "și să fiŭ condusŭ de voi până acolo, după
 ce voiŭ sătura din parte *dorința mea* de a
 vé vedé. Érŭ acumŭ 'mergŭ la Ierusalimŭ, 25
 spre a servi sântilorŭ. Căci 'aŭ bine-voitŭ 26
 Macedonia și Acaia a face o contribuțiune
 pentru saracii sântilorŭ, cari sŭnt în Ieru-
 salimŭ. Ei aŭ bine-voitŭ, și li sŭnt dători; 27
 căci "dacă Gințile s'aŭ împărtășitŭ de cele
 spirituale ale lorŭ, 'sŭnt dători a li servi și
 în cele temporale. Acésta dară sfârșindŭ, 28
 și asigurându lorŭ "acéstŭ fructŭ, voiŭ merge
 pe la voi în Ispania. "Și sciŭ, că venindŭ 29
 la voi, voiŭ veni în plinitatea bine-cuvên-
 țarei evangheliei lui Christosŭ.

Érŭ rogu-vé, frațilorŭ, pentru domnulŭ 30
 nostru Iisusŭ Christosŭ, și "pentru iubirea
 Spiritului, "ca să vé luptăți cu mine în ru-
 găciuni cătră Dumneđeŭ pentru mine; "Ca 31
 să scapŭ de cei cari nu credŭ în Iudea; și
 ca "serviciulŭ meŭ în Ierusalimŭ să fie bi-

α 1 Cor. 8. 13.
 β 1 Ioan 3. 21.
 γ Tit 1. 15.

—
 Cap. 15.
 α Gal. 6. 1.
 β Cap. 14. 1.
 γ 1 Cor. 9. 19,
 22, & 10. 24,
 28, & 13. 5.
 Filip. 2. 4, 5.

δ Cap. 14. 19.
 ε Mat. 26. 29.
 ζ Ioan 5. 30. &
 6. 38.
 η Ps. 69. 9.
 θ Cap. 4. 23, 24.
 ι 1 Cor. 9. 8,
 10. & 10. 11.
 κ Tim 3. 16,
 17.
 λ Cap. 12. 16.
 μ 1 Cor. 1. 10.

ν Filip. 3. 16.
 ξ Fapt. 4. 24,
 32.
 ζ Cap. 14. 1, 2.
 η Cap. 5. 2.
 θ Mat. 15. 24.
 ι Ioan 1. 11.
 κ Fapt. 3. 25,
 26, & 13. 46
 λ Cap. 3. 2.
 μ 2 Cor. 1. 20.
 ν Ioan 10. 16.

ο Cap. 9. 23.
 π Ps. 18. 49.
 ρ Deut. 32. 43.
 σ Ps. 117. 1.
 τ Isa. 11. 1, 10.
 υ Apoc. 5. 5. &
 22. 16.
 φ Cap. 12. 12. &
 14. 17.
 χ 2 Pet. 1. 12.
 ψ 1 Ioan 2. 31.
 ω 1 Cor. 8. 1.

7. 10.
 α Cap. 1. 5. &
 12. 2.
 β Gal. 1. 15.
 γ Efez 3. 7, 8.
 δ Cap. 11. 12.
 ε Gal. 2. 7-9.
 ζ 1 Tim. 2. 7.
 η 2 Tim. 1. 11.
 θ Isa. 66. 20.
 ι Filip. 2. 17.
 κ Ebr. 5. 1.

α Fapt. 21. 19.
 β Gal. 2. 8.
 γ Cap. 1. 5. &
 16. 26.
 δ Fapt. 19. 11.
 ε 2 Cor. 12. 12.
 ζ 2 Cor. 10. 15,
 15. 16.
 η Isa. 52. 15.
 θ Cap. 1. 13.
 ι Tes. 2. 17.

18.
 α Fapt. 19. 21.
 β Cap. 1. 11.
 γ Vers. 32.
 δ Fapt. 15. 2.
 ε Fapt. 19. 21.
 ζ & 20. 22. &
 24. 17.
 η 1 Cor. 16. 1.
 θ 2 Cor. 8. 1.

κ & 9. 2, 12.
 λ Cap. 11. 17.
 μ 1 Cor. 9. 41.
 ν Gal. 4. 6.
 ξ Filip. 4. 17.
 ζ Cap. 1. 11.
 η Filip. 2. 1.
 θ 2 Cor. 4. 12.
 ι 2 Tes. 3. 2.
 κ 2 Cor. 8. 4.

32 ne-primită sântiloră; Şi ca, 'voindă Dumne-
33 me 'repaueză împreună cu voi. Eră 'Dumne-
neşleul păcei fie cu voi toţi. Amină.

*Felurite salutări. Se recomandă pază contra celor
loră ce cauzează discordii; laudă la Domnul.*

16 **V**i recomandă pre Fibi, sora noastră, dia-
2 conesă a besericei din 'Chencree; 'Ca
să o primiţi în Domnul, cum se cuvine
sântiloră; şi să o ajutaţi în totă lucrulă,
oră în ce ară avé trebuinţă de la voi; căci
ea a fostă ajutătoare multora, şi chiară mie.
3 Salutaţi pre 'Priskilla si Akila, conlucră-
4 torii mei în Christos Iisus; Cari pentru
vieşa mea şi-au espus pre a loră: căroa
nu numai eă mulţumescă, ci şi tôte bese-
5 ricele din Ginţi. Salutaţi şi 'beserica din
casa loră.

Salutaţi pre iubitulă meu Epenetă, 'pri-
6 miţulă Acaiei în Christos. Salutaţi pre
Mariamă, care multă s'a ostenit pentru noi.
7 Salutaţi pre Andronică şi pre Iunia, rudele
mele şi soţii mei în închisore, cari sânt în-
semnaţi între apostoli, şi cari mai 'nainte
de mine 'au fostă în Christos.

8 Salutaţi pre Ampliă, iubitulă meu în
9 Domnul. Salutaţi pre Urbană, conlucră-
torulă meu în Christos, şi pre iubitulă meu
10 Stachiă. Salutaţi pre Apellasă, celă alesă
în Christos.

Salutaţi pre cei cu Aristobulă.

11 Salutaţi pre Erodionă, ruda mea. Salu-
taţi pre cei cu Narcisă, cari sânt în Dom-
12 nulă. Salutaţi pre Trifena, şi Trifosa, cari
s'au ostenit în Domnul. Salutaţi pre
iubita Persida, care multă s'a ostenit în
Domnul.

13 Salutaţi pre Rufă, 'celă alesă în Dom-
14 nulă, şi pre muma lui şi a mea. Salutaţi
pre Asincrită, pre Flegontă, pre Ermană,
pre Patroba, pre Ermină, şi pre fraţi ce sânt
15 cu ei. Salutaţi pre Filologă, şi Iuliă şi

Nireă, şi pre sora lui, şi pre Olimpă, şi pre
toţi sântii ce sânt cu ei.

'Salutaţi-vă unulă pre altulă cu sărutare 16
sântă. Vă salută pre voi besericele lui
Christos.

Eră vă îndemnă, fraţilor, să vă păziţi 17
de cei 'ce facă desbinări şi scandale, contra
învăţătorei care o-aţi primit; şi 'vă feriţi de
d'înşii. Căci uniă ca acestia nu servescă 18
domnului nostru Iisus Christos, ci 'pân-
tecelu loră; şi 'prin cuvinte bune şi dulci
încélă animele celoră simpli. Căci 'ascultarea 19
vostă s'a făcută cunoscută la toţi; dreptă
aceea mă bucură de voi; şi voiescă, ca să
fiţi 'înțelepti spre bine, şi curaţi în privinţa
reului. Eră 'Dumneşleul păcei 'să sdro- 20
bescă pre Satana suptă piciorăle vostre în
curândă.

'Charulă domnului nostru Iisus Chris-
stosă fie cu voi. Amină.

Vă salută pre voi 'Timoteiă, conlucrăto- 21
rulă meu, şi 'Luciă, şi 'Iasonă, şi 'Sosipatru,
rudele mele.

Şi eă Tertiă, care amă scrisă acēta e- 22
pistolă, vă salută în Domnul.

Vă salută 'Gaiă, gazda mea şi a tōtă a- 23
dunarea. Vă salută 'Erastă, îngrijitorulă
cetăţei, şi Cuartă, fratele.

'Charulă domnului nostru Iisus Chris- 24
tosă fie cu voi toţi. Amină.

Eră 'celui ce vă pōte întări duple evan- 25
gelia mea, 'dupre predicarea lui Iisus Chris-
tosă, 'dupre descoperirea misterului, 'care
din seculă eternă era tăcută; Eră 'acumă 26
s'a arătată şi s'a făcută cunoscută prin scrip-
turele profeţilor, duple ordinulă eternului
Dumneşleu, spre 'ascultarea credinţei între
tōte naţiunile: 'Unia înțeleptului Dumneşleu 27
fie mărire prin Iisus Christos în eternă:
Amină.

*S'a scrisă către Romană de la Corintă,
şi s'a trămesă prin Fibi, diaconesă besericei
din Chencree.*

Cap. 1. 10.	2 Tes. 3. 16.	Flim. 2.	2 Tes. 3. 6.	Mat. 10. 16.	Flilp. 2. 19.	1 Tes. 5. 28.	Col. 1. 26.
Fapt. 18. 31.	Ebr. 13. 20.	e 1 Cor. 16. 15.	14.	1 Cor. 14. 20.	Col. 1. 1.	s Efes. 3. 20.	d Efes. 1. 9.
1 Cor. 4. 19.	—	f Gal. 1. 22.	2 Tim. 3. 5.	o Cap. 15. 33.	1 Tes. 5. 2.	1 Tes. 3. 13.	2 Tim. 1. 10.
Iac. 4. 15.	Capulă 16.	g 2 Ioan 1.	Tit 3. 10.	p Fac. 3. 15.	1 Tim. 1. 2.	2 Tes. 2. 17.	Tit 1. 2, 3.
1 Cor. 16. 18.	a Fapt. 18. 18.	h 1 Cor. 16. 20.	2 Ioan 10.	q Vers. 24.	Ebr. 13. 23.	& 3. 3.	1 Pet. 1. 20.
2 Cor. 7. 13.	b Fapt. 2. 29.	2 Cor. 13. 12.	k Filp. 3. 19.	1 Cor. 16. 23.	s Fapt. 13. 1.	Iuda 24.	e Fapt. 6. 7.
2 Tim. 1. 16.	c Fapt. 18. 2.	1 Tes. 5. 26.	1 Tim. 6. 5.	2 Cor. 13. 14.	t Fapt. 17. 6.	a Cap. 2. 16.	Cap. 1. 5. &
Flim. 7. 20.	3 Ioan 5. 6.	1 Pet. 5. 14.	l Col. 2. 4.	Flilp. 4. 23.	u Fapt. 20. 4.	b Efes. 1. 9. &	15. 18.
v Cap. 16. 20.	d Fapt. 18. 2.	i Fapt. 15. 1.	2 Tim. 3. 6.	1 Tes. 5. 28.	v 1 Cor. 1. 14.	3. 3—5.	f 1 Tim. 1. 17.
1 Cor. 14. 33.	18. 26.	5. 24.	Tit 1. 10.	2 Tes. 3. 18.	w Fapt. 19. 22.	Col. 1. 27.	& 6. 16.
2 Cor. 13. 11.	2 Tim. 4. 19.	1 Tim. 6. 3.	2 Pet. 2. 3.	Apoc. 22. 21.	x Tim. 4. 20.	1 Cor. 2. 7.	Iuda 25.
Flilp. 4. 9.	d 1 Cor. 16. 19.	j 1 Cor. 5. 9.	m Cap. 1. 8.	y Fapt. 16. 1.	y Vers. 20.	Efes. 3. 5, 9.	—
1 Tes. 5. 23.	Col. 4. 15.	11.					

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

ĂNTĒIA CĂTRĂ

CORINTENI.

Introducere, salutare, și mulțumire.

- 1 **P**AVELŪ ^achiămatŭ a fi Apostolŭ al lui Iisusŭ Christosŭ ^bprin voia lui Dumne-
2 deŭ, și ^cSostenŭ, fratele: Besericei lui Dumne-
deŭ care este în Corintŭ, ^dcelorŭ ^esânțiti în Christosŭ Iisusŭ, ^fcelorŭ chiămați a fi sânți, împreună cu toți cei ce în totŭ locul ^gchiamă numele lui Iisusŭ Christosŭ, ^hdomnulŭ nostru, și de la domnulŭ, Iisusŭ Christosŭ.
- 3 ⁱși alŭ lorŭ și alŭ nostru: ^jCharŭ fie voii și pace de la Dumneŭ, Părintele nostru, și de la domnulŭ, Iisusŭ Christosŭ.
- 4 ^kMulțumescŭ Dumneŭului meu totŭ-dé-una despre voi, pentru charulŭ lui Dumne-
5 deŭ ce vi s'a datŭ în Iisusŭ Christosŭ; Că în tôte v'ați îmbogățitŭ într'insulŭ ^lîn tótă învătura și în tótă sciința: Fiindŭ-că ^mmărturisirea lui Christosŭ s'a întăritŭ în voi, încâtŭ voi nu aveți lipsă de nici unŭ darŭ; ⁿasceptândŭ arătarea domnului nostru Iisusŭ Christosŭ; ^oCare va și întări pre voi până la sfârșitŭ, ^pca să fiți nevinovați în ȃiua domnului nostru, Iisusŭ Christosŭ. ^qCredinciosŭ este Dumneŭ, prin care v'ați chiămatŭ spre ^rcomuniunea Fiului seŭ Iisusŭ Christosŭ, domnulŭ nostru.

Mustarea spiritului de partidŭ; desunirile la Corinteni descrie și mustate.

- 10 ^sErŭ vă rogŭ, fraților, pentru numele domnului nostru Iisusŭ Christosŭ, ^tca toți să vorbiți aceeași, și ca să nu fie între voi desbinări; ci ca să fiți tare uniți într'unŭ
- 11 gândŭ și într'o înțelegere. Căci m'amŭ informatŭ despre voi, frații mei, de la cei de pe lângă Chloe, că sŭnt certe între voi. Și acésta ȃicŭ, ^upentru că fie-care din voi ȃice: Eŭ sŭnt alŭ lui Pavelŭ; erŭ eŭ alŭ lui ^vApollosŭ; erŭ eŭ alŭ lui ^wChefa; erŭ eŭ alŭ lui Christosŭ.
- 12 ^xAŭ dóră s'a împărțitŭ Christosŭ? aŭ Pavelŭ s'a crucificatŭ pentru voi? seŭ v'ați

botezatŭ în numele lui Pavelŭ? Mulțumescŭ 14 lui Dumneŭ, că nici pre unulŭ din voi n'amŭ botezatŭ, de câtŭ numai pre ^yCrispŭ și pre ^zGaiŭ; Ca să nu ȃică cine-va, că 15 amŭ botezatŭ în numele meu; Amu mai botezatŭ și familia lui ^{aa}Stefana; erŭ afară de acestia nu sciŭ să mai fiŭ botezatŭ pre cine-va.

Mustarea spiritului de partidŭ. Predicarea lui Pavelŭ apărâtă.

Căci Christosŭ nu m'a trămesŭ să bo-
tezŭ, ci să predicŭ evangelia; ^{ab}nu cu înțelegciunea cuvintelorŭ, ca să nu se zădarnicească crucea lui Christosŭ. Căci cuvântulŭ 18
crucei ^{ac}nebuniă este ^{ad}celorŭ peritori; erŭ noiŭ, ^{ae}celorŭ ce ne mântuimŭ, este ^{af}puterea lui Dumneŭ;

Căci este scrisŭ: ^{ag}Perde-voii înțelegciunea 19 înțeleptilorŭ, și mimici-voii sciința cumințilorŭ. ^{ah}Unde este înțeleptulŭ? unde este cărturarulŭ? unde este disputătorulŭ lunei acesteia? ^{ai}aŭ nu a înnebunitŭ Dumneŭ înțelegciunea lunei acesteia? ^{aj}Că de ore-ce 21 în înțelegciunea lui Dumneŭ, lumea prin înțelegciune nu a cunoscutŭ pre Dumneŭ, a bine-voitŭ Dumneŭ prin nebunia predicării a mântui pre cei ce credŭ. Căci 22
^{ak}Iudeii cerŭ semnŭ, și Ellinii cautŭ înțelegciune; Erŭ noi predicămŭ pre Christosŭ 23 celŭ crucificatŭ, ^{al}Iudeilorŭ smintélă, erŭ Ellinilorŭ ^{am}nebuniă; Erŭ aceloră ce sŭnt chiămați, și Iudeilorŭ și Ellinilorŭ, pre Christosŭ, ^{an}puterea lui Dumneŭ și ^{ao}înțelegciunea lui Dumneŭ. Căci ce este nebunŭ a lui 25 Dumneŭ, este mai înțeleptŭ de câtŭ ómenii; și ce este slabŭ a lui Dumneŭ, este mai tare de câtŭ ómenii.

Căci vedeți chiămarea voastră, fraților, 26 cumŭ-că ^{ap}nu sŭnt mulți înțelepți ȃupre corpŭ, nu mulți puternici, nu mulți nobili; Ci ^{aq}cele 27 nebune ale lunei a alesŭ Dumneŭ, ca să

CORINTENI.

Capitŭl 1.

a Rom. 1. 1.
b 2 Cor. 1. 1.
c Efas. 1. 1.
d Col. 1. 1.
e Fapt. 18. 17.
f Iuda 1.
g Ioan 17. 19.
h Fapt. 15. 9.

i Rom. 1. 7.
j 2 Tim. 1. 9.
k Fapt. 9. 14.
l 21. & 22. 16.
m 2 Tim. 2. 29.
n Cap. 8. 6.
o Rom. 8. 22. & 10. 13.
p Rom. 1. 7.
q 2 Cor. 1. 2.
r Efas. 1. 2.
s 1 Pet. 1. 2.
t Rom. 1. 8.

u Cap. 12. 8.
v 2 Cor. 8. 7.
w Cap. 2. 1.
x 2 Tim. 1. 8.
y Apoc. 1. 2.
z Filip. 3. 10.
aa Tit. 2. 13.
ab 2 Tes. 3. 12.
ac 1 Tes. 3. 13.
ad Col. 1. 22.
ae 1 Tes. 5. 23.
af Isa. 49. 7.
ag Cap. 10. 13.

ah Tes. 5. 24.
ai Tes. 3. 3.
aj Ebr. 10. 23.
ak Ioan 15. 4. & 17. 21.
al Ioan 1. 9.
am & 4. 18.
an Rom. 12. 16.
ao & 15. 5.
ap 2 Cor. 13. 11.
aq Filip. 2. 2. & 3. 16.
ar 1 Pet. 3. 8.

as Cap. 3. 4.
at Fapt. 18. 24.
au a 19. 1.
av Cap. 16. 12.
aw Ioan 1. 41.
ax 2 Cor. 11. 4.
ay Efas. 4. 5.
az Fapt. 18. 8.
ba Rom. 16. 23.
bb Cap. 16. 15, 17.
bc Cap. 2. 1, 4, 13.
bd 2 Pet. 1. 16.

be 2 Cor. 2. 15.
bf Fapt. 17. 18.
bg Cap. 2. 14.
bh Cap. 15. 26.
bi Rom. 1. 16.
bj Vers. 24.
bk Iov 5. 12, 13.
bl Isa. 29. 14.
bm Ier. 8. 9.
bn Isa. 33. 18.
bo Iov 12. 17, 20, 24.
bp Isa. 44. 25.

br Rom. 1. 22.
bs Vedŭ Mat 11. 25.
bt Luc. 10. 21.
bu Rom. 1. 20, 21, 28.
bv Mat. 12. 28. & 16. 1.
bw Marc. 8. 11.
bx Luc. 11. 16.
by Ioan 4. 48.
bz Isa. 8. 14.
ca Mat. 11. 6. &

cc 13. 57.
cd Luc. 2. 34.
ce Ioan 6. 60, 66.
cf Rom. 9. 32.
cg Gal. 5. 11.
ch 1 Pet. 2. 8.
ci Vers. 18.
cj Cap. 2. 14.
ck Rom. 1. 4, 16.
cl Vers. 18.
cm Col. 2. 3.
cn Ioan 7. 48.
co Mat. 11. 25.

rușineze pre cei înțelepți; și cele slabe ale lumii a alesu Dumne-deu, ca să rușineze pre cele tari; Și cele pröste și cele des-
 28 prețuite ale lumii a alesu Dumne-deu, și cele ce nu sânt, ca să desființeze pre cele
 29 ce sânt; Ca să nu se laude nici unü corpü inaintea lui. Erü printr' insulü este, că sün-
 30 teți în Christosü Iisusü, care ni s'a făcutü de la Dumne-deu "înțelepciune și "dreptate
 31 și "sânțire și "rescumpărare; Ca precumü este scrisü; "Celü ce se laudă, în Domnulü să se laude.

2 **S**I eü, frațilorr, venindü la voi, "nu amü venitü cu cuvintele alese ale înțelep-
 ciunei, vestindu-vi "mărturisirea lui Dumne-
 2 deü. Căci nu mi-amü propusü a sci ce-va între voi, "de câtü numai pre Iisusü Chris-
 3 tosü, și pre acesta crucificatü. Și "amü fostü la voi "în slăbicüne, și în frică, și în cu-
 4 tremurü mare. Și cuvëntulü meü și predica-
 5 reä mea / nu era cu cuvintele înduple-
 cătoare ale înțelepciunei omenesci, "ci în vö-
 5 direa Spiritului și a puterei; Ca credința vöstră să nu fie duple înțelepciunea öme-
 6 nilorü, ci "dupre puterea lui Dumne-deu.
 6 Dară între "cei desevârșiti vorbimü înțelep-
 ciunea; erü nu "înțelepciunea lumii ace-
 7 steia, nici a domnilorü lumii acesteia, "care se desființază; Ci vorbimü înțelep-
 ciunea lui Dumne-deu cea misteriosă, cea ascunsă, "care a hotărit'o Dumne-deu mai
 8 'nainte de seculü spre mărirea nöstră: "Pre care nimenea din domniü lumii acesteia
 9 nu a cunoscut'o; căci "de o-arü fi cunoscutü, nu arü fi crucificatü pre Dom-
 9 nulü măriirei. Ci, precumü este scrisü: "Cele ce ochiulü nu a vödu, nici urechia
 10 nu a audütü, nici la äanima omului nu s'a suitü, acestea a pregätitü Dumne-deu pen-
 11 tru cei ce-lü iubescü. Erü "noüi ni-a descoperitü aceste Dumne-deu prin Spiritulü seü;
 11 căci Spiritulü cercă töte, până și äädunc-
 rile lui Dumne-deu. Căci cine din ömeni
 12 scie ale omului, "de câtü numai spiritulü omului, care este într'insulü? "așa și ale lui
 Dumne-deu nimenea nu le scie, de câtü nu-
 12 mai Spiritulü lui Dumne-deu.

12 Erü noi nu amü primetü spiritulü lumii,

ci "Spiritulü celü de la Dumne-deu; ca să scimü cele ce ni sânt dăruite de la Dum-
 ne-deu. "Cari le și vorbimü, nu cu cuvintele
 13 învățate ale înțelepciunei omenesci, ci cu cele învățate ale Spiritului Sântü; asem-
 nändü cele spirituale cu spirituale. "Dară
 14 omulü celü firescü nu primesce cele ce sânt ale Spiritului lui Dumne-deu; "căci "i sânt
 nebuniä, "și nu le pöte înțelege, pentru că se descernü spiritualmente. "Erü celü spi-
 15 ritualü descerne töte, și elü de nimene nu se descerne. "Căci cine a cunoscutü mintea
 16 Domnului, că să-lü învețe? "Erü noi avemü mintea lui Christosü.

*Mustarea spiritului de partidü — Preuția chreș-
 tinä este cinstită și respundătoare.*

SI eü, frațilorr, nu amü pututü a vi vorbi
 3 ca celorü "spirituali, ci ca celorü "tru-
 pesci, ca unorü "prunci în Christosü. V'amü
 2 nutritü cu "lapte, erü nu cu bucate; "că încă
 nu puteați încăpë; chiarü și acumü nu pu-
 3 teți. Încă sünteți trupesci; căci "dacă este
 între voi pismă și cörtă și desbinare, äü
 4 nu sünteți trupesci? și äü nu ämblați ca ömeni trupesci? Căci dacă dice unulü:
 "Eü sânt alü lui Pavelü; și altulü: Eü sânt
 alü lui Apolosü; äü nu sünteți trupesci?

Cine dară este Pavelü, și cine este A-
 5 pollosü, de câtü numai "scorvi, prin cari äți credu-
 tü, "precumü a datü Domnulü fie-cä-
 6 ruia? "Eü amü plântatü, "Apolosü a udatü,
 7 "erü Dumne-deu a făcutü să crească. Încätü
 "nici celü ce plântază, nici celü ce udă este
 8 ce-va; ci Dumne-deu celü ce face să crească.
 Erü celü ce plântază și celü ce udă sânt
 9 una; "și fie-care va primi plata sa duple os-
 tenela sa. Căci "noi süntemü conlucrători
 10 äi lui Dumne-deu, "erü voi sünteți "teränä a lui Dumne-deu, și "zidire a lui Dumne-deu.

"Dupre charulü lui Dumne-deu, care este
 10 datü mie, ca unü architectü înțeleptü, amü
 pusü "temeliä, erü altulü zidesce pe ea. Dară
 "fie-care să iee sémă cumü zidesce pe ea.
 11 Căci altä temeliä nimenea nu pöte pune, a-
 farä de "cea pusä, "adecä Iisusü Christosü.
 12 Erü de zidesce cine-va pe acästä temeliä
 aurü, argintü, petre scumpe, lemne, fenu,

Iac. 2. 5.	Vers. 4. 28.	h 2 Cor. 4. 7. &	Ioan 7. 48.	2 Rom. 8. 16.	Capit. 3.	11.	o Fapt. 15. 4.
Veđi Ps. 8. 2.	2 Cor. 10. 10.	6. 7.	Fapt. 13. 27.	2 Pet. 1. 16.	Cap. 2. 15.	Cap. 4. 15. &	2 Cor. 6. 1.
r Rom. 4. 17.	& 11. 6.	i Cap. 14. 20.	2 Cor. 3. 14.	Veđi Cap. 1.	b Cap. 2. 11.	9. 1. & 15. 1.	p Efes. 2. 20.
s Cap. 2. 6.	b Cap. 1. 8.	l Efes. 4. 13.	Luc. 23. 31.	Vers. 4.	c Ebr. 5. 13.	2 Cor. 10. 14.	Col. 2. 7.
t Rom. 3. 27.	c Gal. 6. 14.	m Filip. 3. 15.	Fapt. 3. 17.	u Mat. 16. 23.	d Ebr. 5. 12, 13.	15.	Ebr. 3. 2. &
u Efes. 2. 9.	d Filip. 3. 8.	n Ebr. 5. 14.	Veđi Ioan 16. 3.	v Cap. 1. 18, 23.	1 Pet. 2. 2.	k Fapt. 18. 24.	1 Pet. 2. 5.
v Vers. 24.	f Fapt. 18. 1, 6, 12.	j Cap. 1. 20. &	3.	w Rom. 8. 5-7.	e Ioan 16. 12.	27. & 19. 1.	q Rom. 1. 5. &
w Ier. 23. 5, 6.	g Ier. 23. 5, 6.	k Cap. 1. 19.	o Isa. 61. 4.	Inda 19.	f Cap. 1. 11. &	11. 18.	12. 3.
Rom. 4. 25.	e 2 Cor. 4. 7. &	l Vers. 1, 13.	p Mat. 13. 11. &	y Prov. 28. 5.	11. 18.	2 Cor. 3. 5.	r Rom. 15. 20.
2 Cor. 5. 21.	10. 1, 10. &	2 Cor. 1. 13.	16. 17.	1 Tes. 5. 21.	Gal. 5. 20, 21.	m 2 Cor. 1. 11.	Vers. 6.
Philp. 3. 9.	11. 30. & 12. 5, 9.	i Iac. 3. 15.	Ioan 14. 26. &	1 Ioan. 4. 1.	Iac. 3. 16.	Gal. 6. 3.	Cap. 4. 15.
s Ioan 17. 19.	f Vers. 1.	k Cap. 1. 28.	16. 13.	1 Ioan. 2. 27.	g Cap. 1. 12.	Ps. 62. 12.	Apoc. 21. 14.
y Efes. 1. 7.	Gal. 4. 13.	l Rom. 16. 25, 26.	1 Ioan 2. 27.	27. 19.	h Cap. 4. 1.	Rom. 2. 6.	1 Pet. 4. 11.
2 Ier. 9. 23, 24.	f Vers. 1.	m Efes. 3. 5, 9.	27. 19.	Ier. 23. 18.	2 Cor. 3. 3.	Cap. 4. 5.	t Isa. 28. 16.
2 Cor. 10. 17.	g Cap. 1. 17.	n Col. 1. 26.	Ier. 17. 9.	Rom. 11. 24.	i Rom. 12. 3, 6.	Gal. 6. 4, 5.	2 Cor. 11. 4.
Capit. 2.	g Rom. 15. 19.	2 Tim. 1. 9.	Rom. 11. 33, 34.	a Ioan 15. 15.	1 Pet. 4. 11.	Apoc. 2. 22. &	Gal. 1. 7.
s Cap. 1. 17.	1 Tes. 1. 5.	m Mat. 11. 25.			f Fapt. 18. 4, 8.	22. 12.	u Efes. 2. 20.

13 trestia; "Alu fie-căru' lucru va fi arătat; căci diia Domnului "lă va arăta; "prin focu se va descoperi; și focul va dovedi de ce
14 felu lucrul fie-căruia este. Dacă lucrul cui-va, ceea ce a zidit, va rămâné, "va primi plată; Éru dacă lucrul cui-va se va mistui, se va păgubi; éru elu însu-și se va mên-tui; "dară așa ca prin focu.

16 "Aū nu sciți, că sūnteți templul lui Dumne-deu, și că Spiritul lui Dumne-deu locu-
17 esce în voi? De va strica cine-va tem-plul lui Dumne-deu, pre acela 'lă va strica Dumne-deu; că templul lui Dumne-deu, care sūnteți voi, este sântu.

18 "Nimenea să nu se încele. De i se pare cui-va între voi, că este înțelept în lumea acésta, să se facă nebun, ca să fie înțe-lept. Că "înțelepciunea lumii acéstea este nebuniă înaintea lui Dumne-deu. Că este scris: "Elu prinde pre cei înțelepți în vi-clenia lor. Și érá-și: "Domnul cunósce gândurile înțelepților, că sūnt deșerte.

21 Dreptu aceea "nimenea să nu se laude
22 intru ómeni. Că "tóte sūnt ale vóstre: Óri Pavelu, óri Apolosu, óri Chefa, óri lumea, óri viéta, óri mórtea, óri cele de acum, óri
23 cele viitoare, tóte sūnt ale vóstre; Éru "voi sūnteți ai lui Christos, éru Christos alu lui Dumne-deu.

4 **A**SA să ne socotéscă fie-care, ca pre "nisce
servi ai lui Christos, și "administratori ai misterielor lui Dumne-deu. Pe lângă acésta se cere de la administratori, ca ei să
3 fie credincioși. Éru mie pré pučin 'mí ré-mâne, ca să mă judecú de voi séu de jude-cata omenéscă; da, nici însu-mi nu mă ju-decú. Că pre mine nu mă sciú vinovat de
4 nimic; "dară nu printr-acésta sūnt îndrep-tat, dară celú ce mă judecă este Domnul.

5 "Dreptu aceea mă 'nainte de timpú ni-micú să nu judecați, până ce va veni Dom-nul, "care va aduce la lumină cele ascunse ale întunerecului, și va face cunoscute sfa-turile ánimelor; și "atunca fie-care va avé laudă de la Dumne-deu.

6 Acestea, fraților, "le-amú întorsú asup-ra mea și asupra lui Apolosu pentru voi; "ca în noi să vé învățați, ca să nu gândiți mai multú de câtú ce este scris, ca nimenea

d'între voi "să nu se fáléscă cu unulú asupra altuia. Căci cine te deosebesce de alții? și
7 'ce ai ce nu ai primitú? éru dacă ai pri-mitú, de ce te laudí, ca și cumú nu ai fi primitú?

Acumú sūnteți sánti; "acumú sūnteți bo-gați; fără de noi domniți; și măcarú de ați domni, ca și noi împreună cu voi să dom-nimú. Că mi se pare, că Dumne-deu pre
9 noi, apostoli, ne-a lăsatú să fimú arătați ca cei mai de pe urmă, "ca hotăriți spre mórte; căci, "amú ajunsú priveisce lumii și ángerilor și ómenilor. "Noi sūntemú "ne-
10 bunú pentru Christos, éru voi înțelepți în Christos; "noi slabi, éru voi tari; voi în-semnați, éru noi desprețuiți. "Până în óra
11 de acumú și flámândimú, și insetoșamú, și "goli sūntemú, și "pálmuți sūntemú, și așe-đați nu sūntemú; "Și ostenimú, lucrândú cu
12 mânele nóstre; "batjocuriți fiindú, bine-cu-véntamú; persecutați fiindú, rébdamú; Hu-
13 liți fiindú, sfátuimú; "ca nisce gunoiú ne-amú făcutú lumii, și sūntemú tuturorú lepédá-turá, până acumú.

Nu scriú aceastea spre a vé infrunta; ci
14 "ca pre nisce fi ai mei iubiți vé îndemnú. Că
15 de ați avé dece mii de învățatori "în Chris-tos, totu-și nu aveți mulți părinți; căci, eú v'amú născutú în Christosú Iisusú prin e-vangeliá. Pentru aceea vé rogú, "să-mi fiți
16 următori.

Pentru acésta amú tramesú la voi pre
17 "Timoteiú, "care este fiiú alú meu iubitú, și credinciosú în Domnul, care vi va aduce "aminte cáile mele în Christosú, precumú "in-vétú în totú loculú, "în tótá beserica.

"Éru uniia s'aú îngâmfatú, ca și cumú nu
18 ași veni la voi. "Dară curéndú voiú veni
19 la voi, "de va voi Domnul, și voiú cunósce nu cuvéntulú celorú ce s'aú îngâmfatú, ci puterea. Căci "impéráția lui Dumne-deu nu
20 este în cuvéntú, ci în putere. Ce voiți? "cu
21 toégú să vinú la voi, séu cu iubire și cu spiritulú blândeței?

Mustrare pentru reținerea unui membru cu mo-ravuri rele în beserică, și sfátuiri despre tráta-rea lui.

DIN tóte părțile se aude, că este desfréu
5 între voi, și astú-feliú de desfréu, care

Cap. 4. 5.	Ps. 94. 11.	Cor. 1. 25.	2 Cor. 5. 10.	Ebr. 10. 33.	Fapt. 18. 3. &	Rom. 15. 20.	d Cap. 7. 17.
1 Pet. 1. 7. &	g Cap. 1. 12. &	b Luc. 12. 42.	g Ioan. 1. 12. &	Cap. 3. 5.	20. 24.	Cap. 3. 6.	e Cap. 14. 33.
4. 12.	4. 6.	Tit. 1. 7.	3. 4.	Fapt. 17. 18.	1 Tes. 2. 9.	Gal. 4. 19.	f Cap. 5. 2.
Luc. 2. 25.	Vers. 4-8.	1 Pet. 4. 10.	A Rom. 12. 3.	& 26. 24.	2 Tes. 3. 8.	Film. 10.	g Fapt. 19. 21.
Cap. 4. 5.	A 2 Cor. 4. 5.	c Iov 9. 2.	i Cap. 3. 21. &	Cap. 1. 18.	1 Tim. 4. 10.	Iac. 1. 18.	Cap. 16. 5.
1 Iuda 23.	15.	Ps. 130. 3. &	5, 2, 6.	etc. & 2. 14.	Mat. 5. 44.	s Cap. 11. 1.	2 Cor. 1. 15.
Cap. 6. 19.	i Rom. 11. 8.	143. 2.	j Ioan. 3. 27.	& 3. 18.	Luc. 6. 23. &	Filip. 3. 17.	23.
2 Cor. 6. 16.	Cap. 11. 3.	Prov. 31. 2.	Iac. 1. 17.	Vođi 2 Reg	23. 34.	1 Tes. 1. 6.	A Fapt. 18. 21.
2 Efes. 2. 21, 22.	2 Cor. 10. 7.	Rom. 5. 20. &	1 Pet. 4. 10.	9. 11.	Fapt. 7. 60.	2 Tes. 3. 9.	Rom. 15. 22.
Ebr. 3. 6.	Gal. 3. 29.	4. 2.	k Apoc. 3. 17.	p 2 Cor. 13. 9.	Rom. 12. 14.	a Fapt. 19. 22.	Ebr. 6. 3.
1 Pet. 2. 5.	—	d Mat. 7. 1.	l Ps. 44. 22.	q 2 Cor. 4. 8. &	30.	Cap. 16. 10.	Iac. 4. 15.
o Prov. 8. 7.	Capuiz. 4.	Rom. 2. 1, 16.	Rom. 8. 36.	11. 23-27.	1 Pet. 2. 23. &	Filip. 2. 19.	i Cap. 2. 4.
Iac. 5. 21.	a Mat. 24. 45.	& 14. 4, 10, 13.	Cap. 15. 30.	Filip. 4. 12.	3. 9.	1 Tes. 3. 2.	j 1 Tes. 1. 5.
d Cap. 1. 20. &	Cap. 3. 5. &	Apoc. 20. 12.	31.	r Iov 22. 6.	v Plân. 3. 45.	b 1 Tim. 1. 2.	j 2 Cor. 10. 2.
2. 6.	9. 17.	c Cap. 3. 13.	2 Cor. 4. 11.	Rom. 8. 35.	w 1 Tes. 2. 11.	2 Tim. 1. 2.	& 13. 10.
e Iov 5. 13.	2 Col. 6. 4.	f Rom. 2. 29.	& 6. 6.	s Fapt. 23. 2.	y Fapt. 18. 11.	e Cap. 11. 2.	—

nici "între păgâni nu se află, "ca să aibă
2 cine-va pre "femea părintelui său. "Și voi
v'ati îngâmfați; și nu mai bine "ați plânsu,
ca celui ce a făcutu această faptă să se iee
3 din mijlocul vostru. "Erū eū nefindū la
voi cu corpul, dară cu spiritul fiindu de
față, amū judecatu deja, ca și cumū ași fi
de față, pre celū ce a făcutu o așa faptă.
4 Adunându-vē voi și spiritul meu în numele
domnului nostru Iisusū Christosū, "și "cu pu-
5 terea domnului nostru Iisusū Christosū, "Să
dați pre unulū ca acela "Satanei, spre per-
derea corpului, ca sufletul să se mēntuie
în ȋiua domnului Iisusū.
6 "Fala voastră nu este întemeiată. Aū nu
sciți, că "puținū aluatū dospesce tōtă frămēn-
7 tătura? Curățiți dară aluatulū celū vechiū,
ca să fiți frământătură nouă, precumū sūn-
teți fără de aluatū. Căci și "Christosū, "pa-
8 scele nōstre, s'a sacrificat pentru noi; De
aceea "să serbătorimū, "nu în aluatulū celū
vechiū, nici "în aluatulū rēutăței și alū vi-
cleniei, ci în azimele sincerităței și ale ade-
9 vērului. V'amū scrisū în epistolă, "să nu
10 petreceți cu cei desfrēnați. "Dară nu nici
de cumū cu desfrēnați "lumei acesteia, seū
cu lacomii, seū cu răpitorii, seū cu idolo-
latrii; căci atunci arū trebui să eșiți "din
11 lume. Ci v'amū scrisū, să nu petreceți "cu
vre-unū frate, dacă s'arū afla desfrēnatū,
seū lacomū, seū idololatu, seū calomnia-
toru, seū bețivū, seū răpitorū; cu unulū ca
12 acesta "nici să mâncați. Căci ce amū eū
să judecū și pre "cei din afară? aū nu pe cei
13 decați voi pre "cei din intru? Erū pre cei
din afară Dumneḃeū "i va judeca. Decī "scō-
teți afară pre celū reū d'între voi.

*Mustrare pentru judecări înaintea păgânilor;
marginile libertăței chrestine.*

6 **A** Ū dōră cutedă cine-va din voi, avēndū
vre-o pēră contra altuia, a se judeca
înaintea celor nedreḃți, și nu înaintea ce-
2 lorū sânti? Aū nu sciți, că "sântii vorū să
judece lumea? și de se va judeca lumea de
voi, sūnteți nevrednici de a face judecări
3 prē micī? Aū nu sciți, că vomū să "jude-
cāmū pre āngeri? cu cātū mai multū cele

temporale? "Decī de aveți judecări timpo- 4
rale, puneți să judece pre cei nebăgați în
sēmă în adunare. Spre rușinarea voastră 5
dicū acesta: Nu este între voi nici unū în-
țeleptū, carele să pōtă judeca între frații
sei? Ci frate cu frate se judecă, și încă 6
înaintea necredincioșilorū. Chiarū acesta 7
este unū neajunsū între voi, că aveți jude-
cări între sine-vē. "De ce mai bine nu su-
feriți nedreptate? de ce mai bine nu suferiți 8
pagube? Dară voi înși-vē faceți nedrep-
tate, și aduceți pagubă, "și încă frațilorū. 9
Aū nu sciți, că nedreḃții nu vorū mosceni
împērăția lui Dumneḃeū?

Nu vē rătăciți; "nici desfrēnați, nici ido-
latrii, nici adulteri, nici efeminații, nici
sodomii; Nici furii, nici lacomii, nici be- 10
vivii, nici calomnatori, nici răpitori, nu
vorū mosceni împērăția lui Dumneḃeū. Și 11
astū-feliū aū fostū "uniia d'între voi; "dară
v'ati spălatū, dară v'ati sântitū, dară v'ati
îndreptatū prin numele domnului Iisusū și
prin Spiritulū Dumneḃeului nostru.

"Tōte "mī sūnt permise, dară nu tōte "mī 12
sūnt de folosū; tōte "mī sūnt permise, dară
eū nu vreū să fiū stēpănitū de ce-va. "Bu- 13
catele pentru pāntece, și pāntecele pentru
bucate; erū Dumneḃeū va desființa și pre
acela și pre acestea. Erū corpulū nu este
pentru desfrēnare, ci "pentru Domnulū; "și
Domnulū pentru corpū. Erū "Dumneḃeū și pre 14
domnulū l'a înviatū, și pre noi ne va învia
"prin puterea sa. Aū nu sciți că "corpurile 15
vōstre sūnt membre ale lui Christosū? decī
voiū lua membrele lui Christosū, și le voiū
face membre ale meretriceī? Nici de cumū.
Seū nu sciți, că celū ce se lipesce de me- 16
retrice, este unū corpū cu d'însa? (Căci "vorū
fi, dice, amindūoi unū corpū.) "Erū celū ce 17
se lipesce de Domnulū, este unū spiritū cu
d'însulū. "Feriți-vē de desfrēnare; totū pē- 18
catulū, care face cine-va, este afară de corpū;
erū celū ce sevrășesce desfrēnare păcătue-
sce "înt'alū seū corpū. Aū "nu sciți, că cor- 19
pulū vostru este templulū Spiritului Sântū,
ce locuesce în voi, pre care l'ati primitū de
la Dumneḃeū, "și că nu sūnteți ai vostri?
Căci "sūnteți cumpērați cu preḃ; măriți dară 20

Capitl 5.
a Efes. 5. 8.
b Lev. 18. 8.
Deut. 22. 30.
c 2 Cor. 7. 13.
d Cap. 4. 18.
e 2 Cor. 7. 7, 10.
f Col. 2. 8.
g Mat. 16. 19. &
18. 18.
Ioan 20. 23.
2 Cor. 2. 10.
h 13. 3, 10.
i Iov 2. 6.
Ps. 109. 6.

1 Tim. 1. 20.
f Fapt. 26. 18.
j Vers. 2.
Cap. 21. &
4. 19.
i Iac. 4. 16.
k Cap. 15. 33.
Gal. 5. 9.
3 Tim. 2. 17.
l Isa. 53. 7.
Ioan 1. 29.
Cap. 15. 3.
1 Pet. 1. 19.
Apoc. 5. 6, 12.
m Ioan 19. 14.
n Esod. 12. 15.
h 13. 6.

o Deut. 16. 3.
p Mat. 16. 6, 19.
q Marc. 8. 15.
Luc. 12. 1.
r Veḃi vers. 2.
7.
s Cor. 6. 14.
Efes. 5. 11.
2 Tes. 3. 14.
r Cap. 10. 27.
s Cap. 1. 20.
t Ioan 17. 15.
u Ioan 5. 19.
v Mat. 18. 17.
Rom. 16. 17.
2 Tes. 3. 6, 14.
2 Ioan 10.

v Gal. 2. 19.
w Mat. 4. 11.
Col. 4. 5.
1 Tes. 4. 12.
x Tim. 5. 7.
y Cap. 6. 1-4.
z Deut. 18. 5. &
17. 7. & 21. 21.
h 22. 21, 22,
24.
—
Capitl 6.
a Ps. 49. 14.
b Dan. 7. 23.
c Mat. 19. 28.
Luc. 22. 30.

Apoc. 2. 26. &
8. 21. & 20. 4.
b 2 Pet. 2. 4.
c Iuda 6.
d Prov. 20. 29.
Mat. 5. 39, 40.
Luc. 6. 29.
Rom. 12. 17.
19.
1 Tes. 5. 15.
e 1 Tes. 4. 6.
f Cap. 15. 50.
Gal. 5. 21.
Efes. 5. 5.
1 Tim. 1. 9.
Ebr. 12. 14. &

13. 4.
Apoc. 22. 15.
g Cap. 12. 2.
Efes. 2. 2. &
4. 28. & 5. 8.
Col. 3. 7.
Tit. 2. 8.
h Cap. 1. 30.
Ebr. 10. 22.
i Cap. 10. 23.
j Mat. 15. 17.
Rom. 14. 17.
Col. 2. 22, 23.
k Vers. 15, 19,
20.
1 Tes. 4. 3, 7.

l Efes. 5. 23.
m Rom. 6. 5, 8.
n 8. 11.
o Cor. 4. 14.
p Efes. 1. 19, 20.
q Rom. 12. 5.
Cap. 12. 27.
Efes. 4. 17, 15,
16. & 5. 30.
r Fac. 2. 24.
Mat. 19. 5.
Efes. 5. 31.
Ioan 17. 21-
23.
Efes. 4. 4. &
5. 30.

r Rom. 6. 12, 13.
Ebr. 12. 4.
s Rom. 1. 24.
t Tes. 4. 4.
u Cap. 3. 16.
v Cor. 6. 16.
w Fapt. 20. 28.
x Cap. 7. 23.
Gal. 3. 12.
Ebr. 9. 12.
1 Pet. 1. 18,
19.
2 Pet. 2. 1.
Apoc. 5. 9.
—

pre Dumnezeu în corpul vostru și în spiritul vostru, cari sînt ale lui Dumnezeu.

Regule pentru căsătorie, pentru viață singulară, și pentru văduve.

7 **CĂTŪ** pentru cele ce mi-ați scris, *dicu*, că "bine este omului să nu se atingă de 2 femeă. Dară spre a *preintimpina* desfrînarea, fie-care să-și aibă femea sa, și fie-care femeă să-și aibă bărbatulă seă. 3 Bărbatulă să arete femeii cuvenita bună-voință; 4 asemenea și femea bărbatului. Femea nu este stăpâna corpului seă, ci bărbatulă; asemenea și bărbatulă nu este stăpânulă corpului seă, ci femea. 5 Să nu vă lipsiți unul pre altulă, de cătă numai cu învoire pentru ună timpă, ca să aveți timpă pentru rugăciune și postă, și era-și să vă întruniți; ca "să nu vă ispitescă Satana pentru neînfrînarea voastră.

6 Eră acesta *dicu* din sfatū, "nu din ordină. Căci /ași voi, ca toți omenii să fie "ca mine; "dară fie-care are osebită dară de la Dumnezeu, unulă așa, eră altulă altminteale. 8 Eră celorlă necăsătoriți și văduveloră *dicu*, că "bine li este, de voră rămâne precumă și eă. Eră /de nu se înfrîneză, să se căsătorescă; căci mai bine este a se căsători, de cătă a se aprinde. Eră celorlă căsătoriți li *dicu*, "nu eă, ci Domnulă: "Femea să nu se despartă de bărbatū. Eră de se va despărți, să rămână nemăritată, seă să se împace cu bărbatulă seă; și bărbatulă să nu lase pre femeă.

12 Eră celorlă-l-alti li *dicu* eă, "nu Domnulă: De are vre-ună frate femeă necredincioasă, și ea voiesce să trăescă cu elă, să nu o lase. 13 Și femea de are bărbatū necredinciosū, și acela voiesce să trăescă cu d'insa, să nu-lă lase. Căci bărbatulă necredinciosū se sântescă prin femea *credincioasă*, și femea necredincioasă prin bărbatulă *credinciosū*; altmintealea "ară fi copiii vostri necurați; eră acumă sînt sânti. Eră de se desparte celă necredinciosū, despartă-se. Fratele seă sora nu *măi* este îndetărită în asemenea *împrejurări*; "spre pace ne-a chiămatū Dumnezeu.

16 Căci ce scii, femeă, poți să *măntui* pre bărbatū; seă ce scii, bărbate, poți să *măntui* pre femeă.

17 Dară fie-carele cumă i-a împărțitū Dumnezeu, fie-carele cumă este chiămatū de Domnulă, așa să *ămble*. "Așa rînduescū eă

în tôte besericele. Este cine-va chiămatū, 18 circumcisū fiindū? să rămână circumcisū. Este cine-va chiămatū, necircumcisū fiindū? "să nu se circumcidă. "Circumcisiunea este 19 nimicū; și necircumcisiunea este nimicū, ci "paza ordineloră lui Dumnezeu. Să rămână 20 fie-care într'acea stare, în care s'a chiămatū. Esci chiămatū, servū *fiindū*? nu te îngriji; 21 înse dacă poți să fii liberū, întrebuințază mai bine *libertatea*. Căci celū ce este chiămatū în Domnulă, servū *fiindū*, este "unū emancipatū alū Domnului; asemenea celū ce este chiămatū, liberū *fiindū*, este "servū alū lui Christosū. "Cu prețū sunteți cumpărați; 23 nu vă faceți servi ai omenilor. "Fie-care, 24 fraților, în ce este chiămatū, într'acea să rămână înaintea lui Dumnezeu.

Eră despre feciōre "nu amă ordinū de la 25 Domnulă; dară daū sfatulă meă, ca unulă "ce a aflatū milă de la Domnulă "a fi credinciosū. Socotescū dară, că acesta este 26 bine pentru nevoia de acumă, *adecă*, "că bine este omului să fie așa: Te-ai legatū cu femeă? nu căuta deslegare. Te-ai desfăcutū de femeă? nu căuta femeă. Eră de te-ai 28 și căsătoritū, nu ai pēcătuitū; și de s'a măritatū feciōra, nu a pēcătuitū. Dară uniă ca acestia voră avē năcazū în corpū; eă dară vē cruțū.

Și "acesta *dicu*, fraților, timpulă *este* 29 scurtū de acumă înainte; decī cei ce aū femeii, să fie ca și cumă nu ară avē; Și cei 30 ce plângū, ca cumă nu ară plānge, și cei ce se bucură, ca și cumă nu s'arū bucura; Și cei ce cumpără, ca și cumă nu ară stăpāni; Și cei ce se servescū de lumea a- 31 cēsta, ca și cumă nu s'arū servi; căci /chipulă lumei acesteia trece. Dară voiescū 32 să fiți fără de griă. "Celū neînsuratū îngrijesce de ale Domnului, cumă să placă Domnului; Eră celū ce s'a însuratū îngrijesce 33 de ale lumei, cumă să placă femeii. Este 34 o deosebire între femeii și feciōre: Cea nemăritată "se îngrijesce de ale Domnului, ca să fie sântă și cu corpulă și cu sufletulă; eră cea măritată se îngrijesce de ale lumei, cumă să placă bărbatului. Și acesta 35 o *dicu* spre folosulă vostru; nu ca să vi pună cursă, ci pentru bună cuviință și apropiare de Domnulă fără destragere.

Eră de gāndesce cine-va, că se pōrtă ne- 36 cuviinciosū în privința fiicei sale, dacă este

Capit. 7.
a Vers. 8, 26.
b Eod. 21. 10.
c 1 Pet. 3. 7.
d Eod. 7. 8.
e Eod. 19.
f 1 Sam. 21. 4, 5.

d 1 Tes. 3. 5.
e Vers. 12, 25.
f Cor. 8. 8. & 11. 17.
g 1 Pet. 36. 29.
h Cap. 9. 5.
i Mat. 19. 13.
j Cap. 12. 11.
k Vers. 1, 26.
l 1 Tim. 5. 14.

k Veđi vers. 12, 25, 40.
l Mal. 2. 14, 16.
m Mat. 5. 32. & 19. 6, 9.
n Marc. 10. 11, 12.
o Luc. 16. 18.
p Vers. 6.
q Mal. 2. 15.

o Rom. 12. 18. & 14. 19.
p Cap. 14. 33.
q Ebr. 12. 14.
r 1 Pet. 3. 1.
s Cap. 4. 17.
t Cor. 11. 28.
u Fapt. 15. 1, 5, 19, 24, 28.
v Gal. 5. 2.

s Gal. 5. 6. & 6. 15.
t Ioan. 15. 14.
u 1 Ioan. 3. 3. & 5. 24.
v Ioan. 8. 36.
w Rom. 6. 18, 32.
x Film. 16.
y Cap. 9. 21.
z Gal. 5. 13.

Efes. 6. 6.
1 Pet. 2. 16.
a Cap. 6. 20.
b 1 Pet. 1. 18, 19.
c Veđi Lev. 25. 42.
d Vers. 20.
e Vers. 6, 10, 40.

2 Cor. 8. 8, 10.
a 1 Tim. 1. 16.
b Cap. 4. 2.
c 1 Tim. 1. 12.
d Vers. 1, 8.
e Rom. 13. 11.
f 1 Pet. 4. 7.
g 2 Pet. 3. 8, 9.
h Cap. 9. 18.

f Ps. 39. 6.
i Jac. 1. 10. & 4. 14.
j 1 Pet. 1. 24. & 1. 7.
k Ioan. 2. 17.
l 1 Tim. 5. 5.
m Luc. 10. 40, etc.

trecută în vrăstă, și trebuie a se face așa, să facă ce voiesce; nu păcătuiesce; mărite-
 37 se. **Ērū** celū ce rămâne statornicū în â-
 nima sa, neavendū nevoia, ci stăpânū este
 pe voința sa, și hotăresce în ânima sa a
 38 păzi flica sa nemăritată, face bine. 'Așa că
 și celū ce o mărită, bine face; **ērū** celū ce
 nu o mărită, și mai bine face.
 39 'Femea este legată de lege în câtū timpū
 trăesce bărbatulū ei; dară dacă va muri
 bărbatulū ei, este liberă să se mărite după
 40 care voiesce; dară *numai în Domnulū. Dară
 este mai fericită 'dupre socotința mea, de va
 rămâne așa; și *mi se pare, că și eū amū
 Spiritulū lui Dumneḡeū.

*Regule pentru întrebuițarea cărnurilor ce se o-
 ferescū idolilorū. Despre întrebuițarea libertăței
 Creștine.*

8 **CĂTŪ** pentru cele sacrificate idolilorū,
 scimū, (că toți avemū *cunoștință; dară
 *cunoștința îngâmfează, **ērū** iubirea edifică.
 2 **Ērū** de i se pare cui-va, că scie ce-va, încă
 nimicū nu a cunoscutū, precumū se cade a
 3 cunosce; **Ērū** de iubesce cine-va pre Dum-
 neḡeū, *acela este cunoscutū de d'insulū.
 4 Deci câtū pentru mâncare celorū sacrificate
 idolilorū, scimū, că 'idolulū este nimicū în
 lume, *și că nu este altū Dumneḡeū de câtū
 5 numai unulū. Căci deși sūnt cari *se nu-
 mescū ḡei, sēū în ceriū sēū pe pământū;
 (cumū adecă sūnt ḡei mulți, și domni mulți;)
 6 Dară 'noi avemū numai unū Dumneḡeū, Pă-
 rintele, 'din care sūnt tôte, și noi într'insulū;
 și *unū domnū Iisusū Christosū, 'prin care
 7 sūnt tôte, și noi într'insulū. Dară nu toți
 aū acestă sciință; căci uniia *cu consciință
 că este idolū, până acumū o mănâncă ca sa-
 crificată idolului; și consciința lorū fiindū
 slabă, *se spurcă.
 8 **Ērū** *mâncarea nu ne recomandă lui Dum-
 neḡeū; căci nici de vomū mânca, nu vomū
 fi mai buni; nici de nu vomū mânca, nu ni
 9 va lipsi ce-va. Ci *vedeți, ca nu cumū-va
 libertatea vōstră acēsta să fie *scandalū ce-
 10 lorū slabi. Căci, de te va vedē cine-va pre
 tine, care ai sciință, seḡendū în templulū
 idolilorū, aū nu *consciința lui, fiindū slabă,
 se va încurăgia să mănânce cele sacrificate

idolilorū? Și *pentru sciința ta se va perde 11
 fratele teū celū slabū, pentru care Chris-
 toșū a muritū. Dară 'așa păcătuindū im- 12
 potriva frațilorū, și jignindū consciința lorū
 cea slabă, păcătuīți împotriva lui Christosū.
 Pentru aceea *dacă mâncarea este scandalū 13
 fratelui meū, nu voiū mânca carne în eternū,
 ca să nu fiū de scandalū fratelui meū.

*Regule pentru întrebuițarea cărnurilor ce se o-
 ferescū idolilorū. — Exemplulū lui Pavelū în in-
 trebuițarea libertăței sale creștine.*

A Ū nu sūnt apostolū? aū nu sūnt liberū? 9
 *aū nu amū vēdūtū pre Iisusū Christosū,
 domnulū nostru? *aū nu sūnteți voi lucrulū 2
 meū în Domnulū? De nu sūnt apostolū
 altora, dară voiți sūnt; căci *sigilulū apos- 3
 toliei mele sūnteți voi în Domnulū. Acesta
 este responsulū meū la cei ce mă scrutēază.
 *Au nu avemū dreptulū a mânca și a bē? 4
 Aū nu avemū dreptulū a duce cu noi pre 5
 o soră femeă din surorile nōstre, ca și cei-
 l-alți apostolū, și 'frații domnului și 'Chefa?
 Sēū numai eū singurū și Barnaba *nu avemū 6
 dreptulū a nu lucra?

Cine *servece în ôste vre-o-dată cu chel- 7
 tuēla sa? sēū cine 'plântēză viia, și nu măn-
 câncă din fructulū ei? sēū cine *pasce tur- 8
 mă, și nu mănâncă din laptele turmei? Aū
 dōră dupre socotința ômenilorū dicū acestea?
 Nu și legea ḡice asemenea. Căci în legea 9
 lui Moisi scrisū este: 'Să nu legi gura bo-
 lului ce treeră. Aū dōră de boi se îngri-
 jesce Dumneḡeū? Sēū ḡice acēsta de sigurū 10
 pentru noi? Pentru noi s'a scrisū, ca *celū
 ce ară, să are cu speranță, și celū ce tre-
 eră cu speranță, să aibă parte de speranța
 sa. *Dacă noi amū semēnatū voiți cele spi- 11
 rituale, aū este mare lucru, de vomū secera
 noi cele temporale ale vōstre? Dacă alții 12
 se folosescū de acestū dreptū asupra vōs-
 tră, aū nu mai bine noi? *Dară n'amū fă-
 cutū întrebuițare de acestū dreptū; ci
 reḡdămū tôte, *ca să nu dămū vre-unū scan-
 dalū evangheliei lui Christosū.

*Aū nu sciți că cei ce lucrēză cele sante 13
 mănâncă din ale templului? și cei ce ser-
 vescū altarului, se împărtășescū din altarū?
 Așa și *Domnulū a rōnduitū, *ca cei ce pre- 14
 dică evangelia să trăescă din evangeliă.

1 Ebr. 13. 4.	12. Gal. 6. 2.	Vers. 6. Efes. 4. 5.	Ebr. 1. 2.	14 Rom. 14. 21.	Cap. 15. 8.	1 Tim. 1. 18.	Vers. 15. 18.
2 Rom. 7. 2.	1 Tim. 6. 4.	1 Tim. 2. 5.	14 Cor. 10. 28.	2 Cor. 11. 29.	14 Cap. 8. 6. & 4. 15.	2 Tim. 2. 3. & 4. 7.	2 Cor. 11. 7.
3 2 Cor. 6. 14.	Esod. 32. 12.	1 Mal. 2. 10.	14 Rom. 14. 14.	14 Rom. 14. 14.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	2 & 12. 12.
4 Vers. 25.	Nah. 1. 7.	14 Efes. 4. 6.	14 Rom. 14. 17.	14 Rom. 14. 17.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
5 1 Tes. 4. 8.	Mat. 7. 23.	14 Fapt. 17. 23.	14 Gal. 5. 13.	14 Gal. 5. 13.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
6 —	Gal. 4. 8.	14 Rom. 11. 36.	14 Rom. 14. 13.	14 Rom. 14. 13.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
7 Capulū. 8.	2 Tim. 2. 19.	14 Fapt. 13. 13.	14 Cap. 10. 28.	14 Cap. 10. 28.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
8 Fapt. 15. 20.	14 Is. 41. 24.	14 Fapt. 3. 26.	14 32.	14 32.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
9 Cap. 10. 19.	14 Cap. 10. 19.	14 Efes. 4. 6.	14 Rom. 14. 15.	14 Rom. 14. 15.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
10 Rom. 14. 14.	14 Deut. 4. 29. & 6. 4.	14 Filip. 3. 11.	14 20.	14 20.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
11 Rom. 14. 8. 10.	14 Is. 44. 8.	14 Ioan. 1. 3.	14 25. 40.	14 25. 40.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.
12 Cap. 13. 8. 9.	14 Marc. 12. 29.	14 Col. 1. 16.	14 45.	14 45.	14 2 Cor. 3. 2. & 12. 12.	3 Tim. 2. 3. & 4. 7.	1 Tim. 2. 6.

- 15 **Érű** 'eű nu amű făcutű întrebuințare de nimicű din acestea; nici nu amű scrisű a-cestea, ca să se facű așa cătrű mine; căci 'mi-arű fi mai bine a muri, de cătű să facű
- 16 cino-va fala mea deșertű. Căci dacă predi-cű evangelia, acűsta nu-mű este pentru falű; căci 'sűnt nevoitű; și val de mine, de
- 17 nu voiű predica evangelia! De facű acűsta de voiű, 'amű platű; érű dacă de silű, *to-tu-și* 'mű este încredințată diregűtoria. Deci care este plata mea? *Este*, 'ca predicandű evangelia, să facű evangelia lui Christosű fără cheltuélű; că să 'nu facű rea între-buințare de dreptulű meu în evangeliű.
- 19 Căci, deși sűnt 'liberű de toűi, 'tuturorű m'amű făcutű servű, 'ca să dobűndescű pre mai mulű: 'Iudeilorű m'amű făcutű ca unű Iudeű, ca să dobűndescű pre Iudei; celorű de suptű lege ca unű suptű-lege, ca să do-bűndescű pre cei de suptű lege; 'Celorű 'fără lege ca unű fără lege, ca să dobűndescű pre cei fără lege, [*nefinindű fără lege lui*
- 22 Dumneđeű, ci suptű lege în Christosű]; 'Ce-lorű slabi m'amű făcutű ca unű slabű, ca să dobűndescű pre cei slabi; 'tuturorű tóte m'amű făcutű, 'ca ori-cumű să műntuiű pre
- 23 vre-unia. Și acűsta facű pentru evangeliű, ca să fiű pűrtașű ei.

Regule pentru întrebuințarea cűrnurilorű sacri-ficate idolilorű. — Pericolulű ce se nasce din neluare-aminte de abnegaűiune de sine.

- 24 Aű nu sciűi, că cei ce alergű la circű, alergű toűi, darű unulű iea premiulű. 'Așa
- 25 să alergaűi, ca să-lű apucaűi. Și totű celű ce 'combate, se infrenűză de tóte; și acűsta facű ei, ca să iee cununű stricűciósa; érű
- 26 noi 'nestricűciósa. Eű dreptű aceea așa a-lergű, 'cu ca nesigurű; așa mű luptű, nu ca
- 27 unulű ce bate în aerű; 'Ci 'mű ținű aspru *ca* corpulű meu, 'și-lű aservescű; 'mű nu cumű-va altora predicandű, insu-mű să mű facű 'ne-trebnicű.
- 10 **NU** voiescű, fraűilorű, ca să nu sciűi voi, că pűrinűi nostri toűi aű fostű suptű
- 2 'nűorű, 'și toűi aű trecutű prin 'mare; Și toűi 's'aű botezatű suptű Moisi în nűorű și în

mare; Și toűi aű műncatű 'aceeași 'műncare 3
spiritualű; Și toűi aű bűtű 'aceeași 'bűturű 4
spirituale; căci beaű din pűtra cea spiri-
tuale, care li urma; érű pűtra era Christosű.
Darű cu cei mai mulű dintr'înűi nu a bine- 5
voitű Dumneđeű; căci 'aű cűdűtű în pustiiű.

Și acestea 's'aű făcutű spre esemplu 6
pentru noi, ca să nu fimű noi poftitorű de
rele, 'precumű și aceia aű poftitű. 'Nici să 7
vű faceűi idololatri, precumű unia dintr'înűi;
cumű este scrisű: 'Poporulű a ședűtű de a
műncatű și a bűtű, și 's'a sculatű să jóce.
'Nici să facemű desfrenare, precumű unia 8
din ei aű făcutű, și 'aű cűdűtű într'o đi dűo-
decű și trel de miű. Nici să nu ispitimű pre 9
Christosű, precumű și 'unia dintr'înűi aű
ispititű, și 's'aű perdutű de șerpi. Nici nu 10
murmuraűi, precumű 'unia dintr'înűi aű mur-
muratű, și 's'aű perdutű de 'perđetorulű. Și 11
aceste tóte 's'aű intűmplatű acelora spre
esemplu; și 's'aű scrisű spre a nóstrű invű-
tűturű, 'cari trűimű în seculű cei de pe urmű.
Dreptű aceea 'celulű ce i se pare că stű, să 12
iee aminte, ca să nu cađű.

Nici o ispitű nu 'va ajunsű, de cătű nu 13
mai omenűscű; érű 'Dumneđeű este credin-
ciosű; 'elű nu va lűsa să vű ispitiűi mai
multű de cătű puteűi; ci impreunű cu ispi-
ta va 'face și scűpare, ca 's'o puteűi suferi.

Pentru aceea, iubiűi mei, 'fugiűi de ido- 14
latriű. Ca celorű 'intűleptűi vorbescű; ju- 15
decaűi voi ceea ce eű vorbescű. 'Potirulű 16
bine-cuvűntűrei, care bine-cuvűntűmű, aű nu
este impűrtűșirea sűngelűi lui Christosű?
'Pűnea care frűngemű, aű nu este impűrtű-
șirea corpulűi lui Christosű? Căci 'noi, mulűi 17
fiindű, sűntemű o pűne, unű corpű; căci toűi
ne impűrtűșimű d'intro pűne. Vedeűi pre 18
'Israeľű 'dupre corpű; 'aű nu sűnt cei ce mű-
nűncű sacrificiule pűrtaűi altarulűi? Deci ce 19
dicű eű? 'că dóra idolulű este ce-va? sűu cea
sacrificatű idolulűi este ce-va? Darű eű dicű, 20
că cele ce 'sacrificű Gintűle, le sacrificű demo-
nilorű, darű nu lui Dumneđeű; și nu voiescű
decű, ca voi să fiűi pűrtaűi demonilorű. 'Nu 21
puteűi bű potirulű Domnului și 'potirulű de-
monilorű; nu puteűi fi pűrtaűi mesei Dom-

† Vers. 12.
Fapt. 18. 3. &
20. 34.
Cap. 4. 12.
1 Tes. 2. 9.
2 Tes. 3. 8.
2 Cor. 11. 10.
Rom. 1. 14.
Cap. 3. 8. & 14.
Gal. 4. 1.
Filip. 3. 7.
Col. 1. 25.
Cap. 10. 33.
2 Cor. 4. 5.
& 11. 7.
Cap. 7. 31.
† Vers. 1.
Gal. 5. 13.

d Mat. 18. 15.
1 Pet. 3. 1.
† Fapt. 16. 8. &
18. 18. & 21.
23. etc.
Gal. 3. 2.
Rom. 2. 13. & 14.
† Cap. 7. 22.
† Rom. 1. 1.
2 Cor. 11. 29.
† Cap. 10. 33.
† Rom. 15. 14.
Cap. 7. 16.
† Gal. 2. 2. &
5. 7.
Filip. 2. 16. &
3. 14.
2 Tim. 4. 7.
Ebr. 12. 1.

m Efes. 6. 12.
1 Tim. 6. 12.
2 Tim. 2. 5.
& 4. 7.
2 Tim. 4. 8.
Iac. 1. 12.
1 Pet. 1. 4.
& 5. 4.
Apoc. 2. 10.
& 3. 11.
2 Tim. 2. 5.
p Rom. 8. 13.
Col. 3. 5.
q Rom. 6. 13. & 19.
† Ier. 6. 30.
2 Cor. 13. 5. & 6.

Capitűl 10.
a Esod. 13. 21.
& 40. 34.
Num. 9. 18. &
14. 14.
Deut. 1. 33.
Neem. 9. 12.
19.
Ps. 78. 14. &
105. 39.
b Esod. 14. 22.
Num. 33. 8.
Ios. 4. 23.
Ps. 78. 13.
c Esod. 16. 15.
& 35.
Neem. 9. 15.
20.

Ps. 78. 24.
d Esod. 17. 6.
Num. 20. 11.
Ps. 78. 15.
e Num. 14. 29.
33. 35. & 26.
64. 65.
Ps. 106. 26.
Ebr. 3. 17.
Iuda 5.
f Num. 11. 4. & 33.
34.
Ps. 106. 14.
g Vers. 14.
h Esod. 32. 6.
† Cap. 6. 18.
Apoc. 3. 14.
j Num. 25. 1. & 9.
Ps. 106. 29.

k Esod. 17. 2. & 7.
Num. 21. 5.
Deut. 6. 16.
Ps. 78. 15. & 56.
& 95. 9. & 106.
14.
l Num. 21. 6.
m Esod. 16. 2. &
17. 2.
Num. 14. 2.
29. & 16. 41.
& 16. 49.
n Num. 14. 37.
& 16. 49.
o Esod. 12. 23.
2 Sam. 24. 16.
1 Cron. 21. 15.
p Rom. 15. 4.
Cap. 9. 10.

q Cap. 7. 29.
Filip. 4. 5.
Ebr. 10. 25.
37.
1 Ioan. 2. 18.
r Rom. 11. 30.
s Cap. 1. 9.
† Ps. 135. 3.
2 Pet. 3. 9.
† Ier. 29. 11.
† Vers. 7.
2 Cor. 6. 17.
1 Ioan. 5. 21.
† Cap. 8. 1.
y Mat. 26. 26-
28.
z Fapt. 2. 43. & 46.
Cap. 11. 23.

24.
a Rom. 12. 5.
Cap. 13. 27.
b Rom. 4. 12.
Gal. 6. 16.
c Rom. 4. 1. &
9. 3. & 5.
2 Cor. 11. 18.
d Lev. 3. 8. &
7. 15.
e Cap. 8. 4.
f Lev. 17. 7.
Deut. 32. 17.
Ps. 106. 27.
Apoc. 9. 20.
g 2 Cor. 6. 15.
16.
h Deut. 32. 38.

22 nului și mesei demonilor. Aă vomă mânia pre Domnul? 'Aă sântemă mai tari de câtă elă?

23 *Tóte 'mî sînt permise, dară nu tóte 'mî folosesc; tóte 'mî sînt permise, dară nu 24 tóte edifică. 'Nimenea să nu caute de ale 25 sale, ci fie-care de ale altuia. *Orî-ce se vinde în măcelăria, mâncați, nimicū cerce- 26 tîndu pentru consciință; Căci *alū Domnu- 27 lui *este* pămîntul și plinitatea lui. Erū de vē chiamă *la mēsă* cine-va din cei necre- 28 dincoși, și veți merge; *orî-ce se pune în- 29 teea vóstră, mâncați, nimicū cercetîndu 30 pentru consciință. Erū de vî va dice cine- 31 va: Acésta este sacrificată idolilor, nu mâncați, *pentru acela ce v'a spus, și pen- 32 tru consciință; căci *alū Domnului *este* pā- 33 mîntul și plinitatea lui; Consciință, dîcū, nu a ta, ci a celui-l-altū; căci *pentru ce se judecă libertatea mea de altă consciință? 30 Căci dacă eū gustū cu mulțumire, de ce sînt huliți despre aceea *pentru care eū mulțumesc.

31 'Deci orî de mâncați, orî de beți, orî de faceți altū ce-va, să faceți tóte spre mă- 32 rirea lui Dumnezeu. *Nu dați scandalū nici Iudeilor, nici Ellinilor, nici *besericei lui 33 Dumnezeu. Precum și *eū placū tuturor în tóte, *necăutîndū folosul meu, ci alū celorl mulți, ca să se mîntuie.

11 ***U**RMĂTORI fiți mie, precum și eū lui Christosū.

*Muștrări pentru desordini în adunările beseri-
cesci. Despre femei, ce se arătă desvilită
în adunări.*

2 Deci vē laudū, fraților, *că în tóte vî a- 3 duceți aminte de mine, și *țineți învătătu- 4 rele, precum vî le-amū datū. Erū voiescū 5 să știți, că *Christosū este capul a totū 6 bărbatulū; érū *capul femeii *este* bărbatulū, 7 și *capul lui Christosū *este* Dumnezeu. Totū 8 bărbatulū, rugādu-se sēu *profetîndu cu ca- 9 pulū acoperitū, desonorăză capulū lui. Erū 10 *tótă femea, rugādu-se sēu profetîndu cu 11 capulū desvilitū, *și desonoră capulū ei; 12 căci una și aceeași este, ca și cumū arū fi 13 *rasă. Căci de nu se învêlesce femea, pôte 14 să se și tundă; érū de este *lucru de rușine 15 femeii a se tunde, sēu a se rade, învêlescă- 16 se. Bărbatulū nu trebuie să-și acoperă ca-

pulū, pentru că *este chipul și mărirea lui 17 Dumnezeu, érū femea este mărirea bărba- 18 tului. Căci 'nu este bărbatulū din femeă, 19 ci femea din bărbatū. *Nici nu s'a făcutū 20 bărbatulū pentru femeă, ci femea pentru 21 bărbatū. Pentru aceea femea trebuie *să 22 aibă semnū de putere asupra capulū, *pen- 23 tru āngerī. Dară *nici bărbatulū nu este 24 fără femeă, nici femea fără bărbatū, în 25 Domnul. Căci precumū *este* femea din 26 bărbatū, așa *este* și bărbatulū prin femeă; 27 *și tóte de la Dumnezeu.

Judecați intru voi înși-vē, de este cu- 28 viincios, ca femea să se rōge lui Dume- 29 deū deavelitā? Aă nu și însă-și natura vē 30 învêță, că bărbatulū, de-și lasă pērulū să 31 crească lungū, este spre rușine lui? Erū fe- 32 mea, de-și lasă pērulū să crească, este spre 33 podóbă ei; căci pērulū 'i este datū spre 34 învêltóre.

Erū *de se vede cine-va că este gilcevi- 35 torū, noi nu avemū datinā ca acésta, *nici 36 besericele lui Dumnezeu.

*Muștrări și reguli despre serbarea Cinei
domnului.*

Erū despre aceea ce eū voiū să vî dîcū, 37 nu vē laudū, *adecă*, că vē adunați nu spre 38 mai bine, ci spre mai reū. Căci āntēiū, 39 cāndū vē adunați în beserică, *audū că se 40 facū desbinări între voi; și în parte o credū; 41 Căci *trebuie sa fie și secte între voi, *ca 42 cei probați să se facă cunoscuți între voi.

Deci adunādu-vē voi într'unū locū, a- 43 cēsta nu este pentru a mânca Cina domnu- 44 lui. Căci la mănecare fie-care cinēză mai 45 'nainte; și unulū este flāmāndū, érū *altulū 46 este bētū. Aă dōră nu aveți case, în cari 47 să mâncați și să beți? sēu despretuiți *be- 48 serica lui Dumnezeu, și *rușinați pre cei ce 49 nu aū? Ce voiū dice voi? vē voiū lāuda? 50 Eū nu vē laudū pentru acésta.

Căci *eū amū primitū de la Domnul a- 51 cēsa, care amū și datū voi: *Că domnulū 52 Iisusū în nōptea în care s'a vëndutū, a luatū 53 pāne; și mulțumindū, a frānt'o, și a dîsū: 54 Luați, mâncați; acesta este corpulū meu, 55 care se frānge pentru voi; acésta faceți 56 spre amintirea mea. Asemenea a luatū și 57 potirulū dupa cină, dîcēndū: Acestū potirū 58 este noulū testamentū în sângere meu; a-

† Deut. 32. 21.
† Esac. 32. 14.
† Rom. 15. 1, 2.
Vers. 33.
Cap. 13. 5.
Filip. 2. 4, 21.
1 Tim. 4. 4.
Eod. 19. 5.
Deut. 10. 14.
Ps. 24. 1. & 50.
12.

Vers. 28.
o Luc. 10. 7.
p Cap. 8. 10, 12.
q Deut. 10. 14.
Ps. 24. 1.
Vers. 26.
Rom. 14. 16.
Rom. 14. 6.
1 Tim. 4. 3, 4.
Col. 3. 17.
1 Pet. 4. 11.
1 Pet. 14. 1.

u Rom. 14. 13.
Cap. 8. 13.
o Cor. 6. 3.
p Fapt. 20. 28.
Cap. 11. 22.
Tim. 3. 5.
Rom. 15. 2.
Cap. 9. 2, 22.
Vers. 24.

Caputū 11.
a Cap. 4. 16.
b Efos. 5. 1.
Filip. 3. 17.
1 Tes. 1. 6.
2 Tes. 3. 9.
b Cap. 4. 17.
c Cap. 7. 17.
d Efos. 5. 23.
e Fac. 3. 16.
1 Tim. 2. 11.

12.
1 Pet. 3. 1, 5.
6.
f Ioan 14. 28, &
3. 23 & 15.
27, 28.
Filip. 2. 7-9.
g Cap. 12. 10.
eod. & 14. 1.
eod.
h Fapt. 21. 9.
i Deut. 21. 12.

j Num. 5. 18.
Deut. 22. 5.
k Fac. 1. 26, 27.
l 5. 1, & 9. 6.
m Fac. 2. 21, 22.
n Fac. 2. 18, 21.
21.
o Fac. 24. 65.
p Eod. 6. 6.
q Gal. 2. 23.
r Rom. 11. 36.
s 1 Tim. 6. 4.

Cap. 7. 17. &
14. 23.
t Cap. 1. 10-
12. & 3. 2.
u Mat. 18. 7.
Luc. 17. 1.
Fapt. 30. 30.
1 Tim. 4. 1.
2 Pet. 2. 1, 2.
v Luc. 2. 25.
1 Ioan 2. 19.
Vođ. Deut. 13.

2.
s 2 Pet. 2. 13.
Iuda 12.
y Cap. 10. 23.
z Iac. 2. 6.
a Cap. 15. 3.
Gal. 1. 1, 11.
12.
b Mat. 26. 26.
Marco. 14. 22.
Luc. 22. 19.

césta faceți de câte ori 'lă veți bé spre a-
 26 mintirea mea. Căci, de câte ori veți mânca
 această pâne, și veți bé acestu potir, vesti-
 tiți mórtea Domnului, * până cându va veni.
 27 "Dreptu aceea, ori-care va mânca această
 pâne, séu va bé acestu potir alu Domnu-
 lui cu nevredniciă, va fi vinovat u corpului
 28 și sângelui Domnului. Decî *fie-care să se
 cerceteze pre sine însu-și, și așa să mă-
 nânce dintr'acéstă pâne și să bea dintr'a-
 29 cestu potir. Căci cel u ce mănâncă și bea
 cu nevredniciă, mănâncă și bea pentru con-
 demnarea sa, nedeosebindu corpul dom-
 30 nului. Pentru acésta mulți sînt slabi și
 31 bolnavi între voi, și mulți dormu. Căci 'de
 ne-amu fi cercetat u pre noi înși-ne, nu ne-
 32 amu condemna. Dară judecați fiindu, *ne
 pedepsim de la Domnul, ca să nu ne
 33 condamnă cu lumea. De aceea, frații mei,
 cându v e adunați, ca să mâncați, să ascep-
 34 tați unul u pre altul. Éru de *flămânde-
 cine-va, să mănânce 'a casă; ca să nu v e
 adunați spre condamnare. Éru cele-l-alte
 'voi rîndui, cându *voi veni.

*Monstrări și învățături despre dare spirituale
 și despre officii în beserică.*

12 **E**ARŪ "despre darurile spirituale, fraților,
 2 nu voiescu ca să nu știți voi. Știți *că
 erați Gînți, atrași la *idoli celi muți, ca
 3 și cumu ați fostu duși. Pentru aceea v i
 declar, *că nimenea vorbindu prin Spi-
 ritul u Dumneđu nu ăice anatema pre
 Iisus; și *că nimenea nu pôte ăice, că Ii-
 susu este domn u, de cătu numai prin Spi-
 ritul u Sântu.
 4 În adevăr 'este deosebire de daruri,
 5 dară *același Spiritu. *Și este deosebire de
 6 servicii; dară același Domn u. Și este deo-
 sebire de lucrări; dară este același Dum-
 7 neđeu, 'care lucrăză tôte în toți. 'Éru adevē-
 rirea Spiritului se dă fie-căruia duple folos u.
 8 Căci unuia se dă prin Spiritu *cuvēntul u
 înțelepciunei; éru altuia, 'cuvēntul u cunos-
 9 cinței, prin același Spiritu; *Altuia credința,
 prin același Spiritu; éru altuia "darurile
 10 vindecărilor, prin același Spiritu; *Altuia
 lucrarea minunilor; altuia "profețiă; *altuia
 descernerea spiritelor; altuia "feliuri de
 11 limbi; altuia esplicarea limbelor. Dară

tôte acestea le face unul u și același Spi-
 ritu, *împărțind u deosebi fie-căruia, 'pre-
 cum u voiesce.

Căci "precum u corpul u este unul u, și are 12
 multe membre; și tôte membrele unui corp u,
 multe fiindu, sînt un u corp u: "asa și Chris-
 tosu. Căci "prin un u Spiritu noi toți ne-am u 13
 botezat u într'un u corp u, "ori Iudei, ori Ellini,
 ori servi, ori liberi; și "toți ne-am u adăpat u
 într'un u Spiritu.

Căci și corpul u nu este un u membru, 14
 ci multe. De ar u ăice piciorul u: Pentru 15
 că nu sînt mână, nu sînt din corp u; a u
 dóră pentru aceea nu este din corp u? Și 16
 de ar u ăice urechia: Pentru că nu sînt
 ochi u, nu sînt din corp u; a u dóră pentru
 aceea nu este din corp u? De ar u fi tot u 17
 corpul u ochi u, unde ar u fi a uđul u? De
 ar u fi tot u a uđ u, unde ar u fi mirosul u? Éru 18
 acum u a "pus u Dumneđu membrele, pre fie-
 care dintr'insele în corp u, "precum u a voit u.
 Și de ar u fi tôte un u membru, unde ar u fi 19
 corpul u? Éru acum u sînt multe membre, 20
 dară un u corp u. Și nu pôte ochiul u să ăică 21
 mânei: Nu am u trebuință de tine; séu érá-și
 corpul u piciorelor u: Nu am u trebuință de
 voi. Ci cu mult u mai virtosu membrele 22
 corpului, cari se par u a fi mai slabe, sînt
 mai de trebuință. Și acele membre ale cor- 23
 pului, cari ni se par u a fi mai puțin u con-
 siderate, pre aceste le socotim u mai mult u;
 și cele deformate ale nōstre a u mai bună
 formă. Căci cele frumose ale nōstre nu a u 24
 trebuință de acésta; Ci Dumneđu a întoc-
 mit u corpul u, dând u mai multă onōre păr-
 ței celei mai din urmă; Ca să nu fie des- 25
 binare în corp u, ci ca să îngrijescă membrele
 între sine unul u de altul u cu același in-
 teres u. Și ori de sufer u un u membru, su- 26
 fer u tôte membrele împreun u cu d'insul u:
 ori de se onōră un u membru, împreun u se
 bucură tôte membrele.

Éru "voi sînteți corpul u lui Christosu, și 27
 "membrele în parte. Și "Dumneđu a pus u 28
 în beserică, ântēi u pre 'apostoli, al u dūoilea
 pre "profeți, al u treilea pre învățatori, după
 aceea "puteri, apoi 'darurile de vindecări,
 "serviciile, "dirigētoriele, feliuri de limbi.
 A u dóră toți sînt apostoli? a u dóră toți 29
 sînt profeți? a u dóră toți sînt învățatori?

o Ioan 14. 3. & 21. 22. Fapt. 1. 11. Cap. 4. 5. & 15. 23. 1 Tes. 4. 16. 2 Tes. 1. 10. Iuda 14. Apoc. 1. 7. d Num. 9. 10, 13. Ioan 6. 51, 53. Cap. 13. 27. Cap. 10. 21. e 2 Cor. 12. 5. Gal. 6. 4.	/ Ps. 52. 5. 1 Ioan 1. 9. g Ps. 94. 12, 13. Ebr. 12. 5— 11. h Vers. 21. i Vers. 22. j Cap. 7. 17. Tit 1. 5. k Cap. 4. 19. — Capu 22. l Cap. 14. 1, 57. m Cap. 6. 11.	Efes. 2. 11, 12. 1 Tes. 1. 9. Tit 2. 3. 1 Pet. 4. 2. o Ps. 115. 5. d Mat. 9. 29. 1 Ioan 4. 2, 3. e Mat. 16. 17. f Mat. 15. 26. 2 Cor. 3. 5. / Rom. 12. 4. etc. Ebr. 2. 4. 1 Pet. 4. 10.	g Efes. 4. 4. h Rom. 12. 6—8. Efes. 4. 11. i Efes. 1. 23. j Rom. 12. 6—8. Cap. 14. 26. Efes. 4. 7. 1 Pet. 4. 10. 11. k Cap. 2. 6, 7. l Cap. 1. 5. & 13. 2. 2 Cor. 8. 7.	m Mat. 17. 12, 20. Cap. 12. 2. n Cor. 4. 13. o Marc. 16. 18. Iac. 5. 14. p Vers. 26, 29. Marc. 16. 17. Gal. 3. 5. q Rom. 12. 6. Cap. 12. 2. & 14. 1, etc. r Cap. 14. 29. 1 Ioan 4. 1.	r Fapt. 2. 4. & 10. 46. Cap. 12. 1. s Rom. 12. 6. Cap. 7. 7. 2 Cor. 10. 13. Efes. 4. 7. t Ioan 8. 8. Ebr. 2. 4. u Rom. 12. 4, 5. Efes. 4. 4, 16. v Vers. 27. Gal. 3. 16. w Rom. 6. 5.	y Gal. 3. 28. Efes. 2. 13, 14, 16. Col. 3. 11. s Ioan 6. 63. & 7. 37—39. a Vers. 28. b Rom. 12. 3. Cap. 3. 5. Vers. 11. c Rom. 12. 5. Efes. 1. 23. & 4. 12. & 5. 23, 30.	Col. 1. 24. d Efes. 5. 30. e Efes. 4. 11. f Efes. 2. 20. & 3. 5. g Fapt. 12. 1. h Rom. 12. 6. i Vers. 10. j Vers. 9. k Num. 11. 17. l Rom. 12. 8. m 1 Tim. 5. 17. Ebr. 13. 17, 24.
---	---	--	---	---	--	---	--

30 **A**u dóră toți *sunt* lucrători de minuni? Au dóră toți au darurile de vindecare? au dóră toți vorbesc în limbi? au dóră toți explică?

31 **I**nsă 'să rivniți darurile cele mai bune; și încă vi arăt o cale mai alésă.

Iubirea mai pe susu de tóte darurile, și cea mai mare din virtutile Chrestine.

13 **D**E ași vorbi în limbele ómenilor și ale ángerilor, și iubirea nu ași avé, m'amú făcutú ca o aramă sunátore, séu cimbalú 2 resunátorú. Și de ași avé *darulú* de "profețiá, și ași sci tóte misteriele și tótá cunoscința, și de ași avé tótá credința, " în câtú sá mutú și munți, éru iubirea nu ași 3 avé, nimicú nu sânt. Și "de ași împărți tótá avuția mea *saracilorú*, și de ași dá corpulú meu sá-lú ardá, éru iubirea nu ași avé, de nici unú folosú nu-mi este.

4 "Iubirea îndelungú rébdá, și este bine-făc-tóre; iubirea nu pismuesce; iubirea nu se tru- 5 fescé; nu se îngámfézá; Nu se pórtá cu ne- 6 cuviință; "nu cautá ale sale; nu se întáritá; 7 nu gândește réulú; "Nu se bucurá de ne- 8 dreptú; ci "se bucurá de adevérú: "Tóte le 9 suferé, tóte le crede, tóte le sperá, tóte le 10 rébdá.

8 Iubirea nici odatá nu încetézá; chiarú 11 de se vorú desființa profețiile, chiarú de 12 vorú înceta limbele, ori chiarú de va des- 13 pără cunoscința. "Căci nu cunoscemú de 14 câtú în parte, și nu profețimú de câtú în 15 parte; Éru cândú va veni deseavársirea, a- 16 tuncea nedeseavársirea va despără. Cândú 17 eramú pruncú, vorbiamú ca unú pruncú, 18 cugetamú ca unú pruncú, gândiamú ca unú 19 pruncú; éru cândú m'amú făcutú bărbatú, 20 amú lepédátú cele pruncesci. Căci "vedemú 21 acumú ca prin oglindá în enigmá; dará a- 22 tuncea "față cátrá față; acumú cunoscú în 23 parte, dará atuncea voiú cunósce, precumú 24 și sânt cunoscutú.

13 Și acumú rămânú credința, speranța, iu- 25 birea, aceste trei; éru cea mai mare din- 26 tr'acestea *este* iubirea.

Darulú predicárei mai pe susu de celú alú limbe- 27 lorú; regule pentru conducerea serviciulú devinú 28 celú publicú.

14 **U**RMĂRIȚI iubirea, și "rivniți *darurile* spi- 2 rituale, "éru mai multú ca sá profețiti. 3 Căci celú ce "vorbesce în limbá, nu vorbesce 4 ómenilorú, ci lui Dumnezeu; căci nimenia 5 nu-lú înțelege; dará cu spiritulú vorbesce

6 misteril. Éru celú ce profețesce vorbesce 7 ómenilorú *spre* edificare și îndemnare și 8 mângálare. Celú ce vorbesce în limbí se 9 edificá insu-și; éru celú ce profețesce e- 10 dificá beserica. Ași voi ca voi toți sá vor- 11 biți în limbí, éru mai bine sá profețiti; 12 căci mai mare *este* celú ce profețesce de 13 câtú celú ce vorbesce în limbí, de câtú nu- 14 mai de va explica, ca beserica sá se edifice.

Éru acumú, frațilorú, de voiú veni la voi 6 vorbindú în limbí, ce vi voiú folosi, de nu 7 vi voiú comunica séu "descoperire, séu cu- 8 noscință, séu profețiá, séu învățaturá? Căci, 9 precumú cele neînsuflețite ce dáu sunetú, 10 ori fluierulú, ori chitara, de nu vorú da su- 11 nete deosebite, cumú se va cunósce ce se 12 fluierá, séu ce se cântá cu chitará? Căci 13 o trîmbiță de va dá sunetú nehotáritú, cine 14 se va gáti la resbelú? Așa și voi, de nu 15 veți dá prin limbá cuvêntú cu bună înțele- 16 gere, cumú se vorú cunósce cele vorbite? 17 Veți vorbi ca în aerú. Sânt, póte, multe 18 feluri de voci în lume, și nici una dintr'- 19 insele nu *este* fără însemnare. Decí de nu 20 voiú înțelege însemnarea vocei, voiú fi celú 21 ce vorbesce străinú, și celú ce vorbesce "mi 22 va fi străinú.

Așa și voi, fiindú-cá rivniți *daruri* spi- 12 rituale, căutați ca sá le aveți în abundență, 13 spre edificarea besericei. Pentru aceea celú 14 ce vorbesce în limbá, sá se róge *asa*, ca sá 15 pótá fi explicatú. Căci de mé rogú în 16 limbá, spiritulú meu se rógá, éru mintea 17 mea este fără fruptú. Ce sá se facá dará? 18 Mé voiú ruga cu spiritulú, și mé voiú ruga 19 și cu mintea; "voiú cânta cu spiritulú, și 20 voiú cânta și "cu mintea. Altmintrelea, de 21 veți bine-cuvênta cu spiritulú, celú ce este 22 neînvêtatú cumú va díce, Aminú, "dupá mul- 23 țumirea ta? cá elú nu înțelege ce díci. 24 Tu, cu adevératú, bine mulțumesci; dará 25 celú-l-altú nu se edificá. Mulțumescú Dum- 26 nezeulú meu, cá vorbescú în limbí mai 27 multú de câtú voi toți: Dará în beserică 28 volescú mai bine a vorbi cincí cuvinte cu 29 mintea mea, ca sá învățú și pre alți, de 30 câtú dece mi de cuvinte în limbá.

Frațilorú, "nu fiți prunci cu mintea; ci 20 cu réutatea "fiți prunci, éru cu mintea fiți 21 băbăți. "În lege este "scrisú: Într'alte limbí 22 și cu alte buze voiú vorbi acestú poporú, 23 și nici așa nu mé vorú asculta, díce Dom- 24 nulú. Dreptú aceea, limbele sânt spre 25 semnú, nu credincioșilorú, ci celorú necre-

1 Cap. 14. 1. 30.

Capulú 13

Cap. 13. 8-10, 23. & 14. 1, etc.

Voiú Mat. 7.

Mat. 17. 20.

Maro. 11. 23.

Lao. 17. 6.

Mat. 6. 1, 2.

Prov. 10. 12.

1 Pet. 4. 8.

Cap. 10. 24.

Philp. 2. 4.

Ps. 10. 3.

Rom. 1. 82.

2 Ioan. 4.

Rom. 15. 1.

Gal. 4. 2.

2 Tim. 2. 24.

Cap. 8. 2.

2 Cor. 3. 18. &

5. 7.

Philp. 2. 12.

Mat. 18. 10.

1 Ioan. 3. 2.

Capulú 16.

Cap. 12. 81.

Num. 11. 23.

29.

Cap. 2. 4. &

10. 46.

4 Vera. 26.

2 Mico. 5. 19.

Col. 3. 16.

Ps. 47. 7.

Cap. 11. 24.

Ps. 121. 2.

Mat. 11. 25. &

18. 2. & 19. 14.

Rom. 61. 19.

Cap. 2. 1.

2 Eze. 4. 14.

Ebr. 5. 12, 13.

Mat. 18. 2.

1 Pet. 2. 2.

Ioan. 19. 24.

1 Ioan. 23. 11, 12.

dincioși; *erū* profetia nu *este* pentru cei necredincioși, ci pentru cei credincioși.

- 23 Deci cându se adună *tótă* beserica la unu locu, și *toți* vorbescū în limbă, și *intră* sēu neinvētași sēu necredincioși, *au* nu voru
- 24 *dice*, ca sūnteși nebuni? *Erū* dacă profesecū *toți*, și *intră* vre-unu necredinciosu sēu neinvētatū, se vėdesce de *toți*, se judecă de *toți*. Și așa cele ascunse ale *ă*nimei lui se facū arētate; și așa cādēndu pe fačă, se va *inchina* lui Dumneđeu, și va *mărturisi*, *ca* întru adevērū Dumneđeu este între voi.
- 26 Ce să se facă dară, fraților? cându vė adunași, fie-care d'între voi are psalmu, *are* invēțătură, are limbă, are descoperire, are *esplicare*. *Tóte* să se facă spre edificare. De vorbesce cine-va în limbă, *să vorbescă* câte două, sēu celū multū câte trei, și pe rōndu; *erū* unulū să *esplice*.
- 28 *Erū* de nu va fi cine să *esplice*, să tacă în beserica; și să-și vorbescă lui-și și lui Dumneđeu, *Erū* profetiși să vorbescă. două sēu trei, *și* cei-l-*alți* să judece. *Erū* de are cine-va *altulū* ce șede descoperire, *celū* d'ântēiū să tacă. Căci *toți* puteși profetiși câte unulū, ca *toți* să se *învețe* și *toți* să se mângăie. Și *spiritele* profetilorū se supunū profetilorū. Căci Dumneđeu nu este Dumneđeu alū turburarei, ci alū păcei, *precumū* în *tóte* besericele sântilorū.
- 34 *Femeele* vóstre să tacă în beserica: căci nu li s'a datū voia să vorbescă, ci *să* fie supuse, *precumū* *dice* și *legea*. *Erū* de voiescū să se *învețe* ce-va, să-și *întrebe* pre bărbați lorū a casă; căci este rușine, ca femeele să vorbescă în beserica.
- 36 *Au* de la voi a eșitū cuvēntulū lui Dumneđeu? sēu a ajunsū numai la voi?
- 37 *De* i se pare cui-va, că este profetū, sēu *spiritualū*, să *întelégă*, că cele ce vī scriū, sūnt ordine ale Domnului. *Erū* de nu *întellege* cine-va, să nu *întelégă*.
- 39 Deci, fraților, *rivniți* a profetiși, și nu opritī a vorbi în limbă. *Tóte* să se facă *dupre* *cuvință* și rōnduélă.

Invēțătura Chreștină despre înviarea morților.

- 15 **E**ARŪ vė *însciunțēzū*, fraților, despre evangelia, *ce* v'amū *predicat'o*, pre care ați primit'o, *în* care vė și *aflați*; *Prin* care

vė și *mēntuiți*, dacă o *țineți* cumū v'amū *predicat'o*, *afară* numai de *ați* *cređutū* în zădarū. Căci v'amū datū mai *ântēiū* ceea *ce* amū și *primitū*, cumū-că Christosū a muritū pentru *pécatele* nóstre, *dupre* scripturī; Și că s'a *îngropatū*, și că a *înviatū* a treia *di* *dupre* scripturī: *Și* că s'a arētātū lui Chefa, apoi *celorū* *dūoi*-spre-dece. După aceea s'a arētātū la mai multū de cātū cinci sute de frați odată: din cari cei mai mulți trăsescū până acumū; *erū* unia *au* și *adormitū*. După aceea s'a arētātū lui Iacobū; apoi *tuturorū* apostolilorū. *Erū* mai pe urmă de *toți* s'a arētātū și mie, ca unui născutū înainte de timpū. Căci *eū* sūnt *mai* miculū apostolilorū, care nu sūnt vrednicū a *mē* *chiāma* apostolū, pentru că amū *persecutatū* beserica lui Dumneđeu. *Erū* *prin* charulū lui Dumneđeu sūnt ceea ce sūnt; și charulū lui care *este* în mine, nu a fostū în zădarū; ci *m'amū* *ostenitū* mai multū de cātū *toți* *aceaia*; *dară* nu *eū*, ci charulū lui Dumneđeu, care este cu mine. Deci *orī* *eū* *orī* *aceaia*, așa *predicāmū* noi, și așa ați *cređutū* voi.

Erū dacă Christosū se *predică* că s'a sculatū din morți, cumū *dicū* unia d'între voi, că nu este *înviarea* morților? *Erū* de nu este *înviarea* morților, *atuncea* nici Christosū nu a *înviatū*. *Erū* dacă nu a *înviatū* Christosū, *atuncea* *predicarea* nóstră este *deșertă*, și *credința* vóstră este *deșertă*. Ne aflāmū *încă* și *marturī* minciunoși al lui Dumneđeu; căci amū *mărturisitū* asupra lui Dumneđeu, că a *înviatū* pre Christosū; pre care nu l'a *înviatū*, dacă de *sigurū* morți nu *înviează*. Căci de nu *înviează* morți, nici Christosū nu a *înviatū*. *Erū* dacă Christosū nu a *înviatū*, *deșertă* este *credința* vóstră; *încă* sūnteși în *pécatele* vóstre. *Atuncea* și cei ce s'au *adormitū* în Christosū sūnt *perduți*. *De* *sperāmū* în Christosū numai în *viēta* *acēsta*, sūntemū mai *miseri* de cātū *toți* *omeni*.

Erū acumū *că* Christosū s'a sculatū din morți, *s'a făcutū* *primitulū* *celorū* *adormiți*. Căci *precumū* *prin* omū a *venitū* *mórtea*, *prin* omū a *venitū* și *înviarea* morților. Căci *precumū* *toți* cei întru Adamū morū, așa *toți* cei în Christosū vorū *învia*. *Erū* *fie* care *într'a* sa rōnduélă: Christosū, *primi-*

1 Fapt. 2. 13.
m Isa. 45. 14.
Zech. 8. 23.
n Vers. 6.
Cap. 12. 3-10.
o Cap. 12. 7.
2 Cor. 12. 19.
Efes. 4. 12.
p Cap. 12. 10.
q 1 Tes. 5. 19.
r 1 Ioan. 4. 1.

s Cap. 11. 16.
t 1 Tim. 2. 11, 12.
u Cap. 11. 3.
v Efes. 5. 22.
Col. 3. 18.
Tit. 2. 5.
1 Pet. 2. 1.
2 Cor. 10. 7.
1 Ioan. 4. 6.
y Cap. 12. 31.
z 1 Tes. 5. 20.

aa Vers. 32.
ab Opusul 15.
ac Gal. 1. 11.
ad Rom. 5. 2.
ae Rom. 1. 18.
af Cap. 1. 21.
ag Gal. 3. 4.
ah Cap. 11. 2. 23.
ai Gal. 1. 12.
aj Ps. 22. 15, etc.
ak Isa. 53. 5, 6, etc.

al Dan. 9. 26.
am Zech. 12. 7.
an Luc. 24. 26, 46.
ao Fapt. 3. 18. & 26. 23.
ap 1 Pet. 1. 11.
aq 2. 24.
ar Ps. 2. 7. & 16. 10.
as Isa. 53. 10.
at Osea. 6. 2.
au Luc. 24. 26,

av 46.
aw Fapt. 2. 25-31. & 13. 33-35. & 26. 22, 23.
ax 1 Pet. 1. 11.
ay Luc. 24. 34.
az Mat. 28. 17.
ba Marc. 16. 14.
bb Luc. 24. 36.
bc Ioan. 20. 19, 26.
bd Fapt. 10. 41.

be Luc. 24. 50.
bf Fapt. 1. 3, 4.
bg Fapt. 9. 4, 17.
bh & 22. 14, 18.
bi Cap. 9. 1.
bj Efes. 3. 6.
bk Fapt. 8. 3. & 9. 1.
bl Gal. 1. 15.
bm Filip. 3. 6.
bn 1 Tim. 1. 13.
bo Efes. 3. 7, 8.
bp 2 Cor. 11. 23.

bp & 12. 11.
br Mat. 10. 30.
bs Rom. 15. 18, 19.
bt 2 Cor. 3. 5.
bu Gal. 2. 8.
bv Efes. 3. 7.
bw Filip. 2. 13.
bx 1 Tes. 4. 14.
by Fapt. 2. 24.
bz & 4. 10.
ca & 13. 30.
cb Rom. 4. 26.

cc 2 Tim. 3. 12.
cd 1 Pet. 1. 3.
ce Fapt. 26. 23.
cf Vers. 23.
cg Col. 1. 18.
ch Apoc. 1. 5.
ci Rom. 5. 12, 17.
cj Ioan. 11. 25.
ck Rom. 6. 23.
cl 1 Tes. 4. 15-17.

țul; după aceea cei ce sînt ai lui Chris-
 24 toșu la venirea lui. Atuncea sfîrșitul,
 cîndu va da 'împărăția lui Dumnezeu, Pă-
 25 rintelui; cîndu va desființa totă domnia, și
 totă autoritatea și puterea. Căci trebuie elu
 să domnescă, 'până ce va pune pre toți nea-
 26 micii supțu picîorele sale. 'Neamicul celū
 mai de pe urmă ce se va desființa, este
 27 mórtea. Căci *Dumnezeu* 'a supus tóte
 supțu picîorele lui. Eru cîndu dice, că tó-
 28 te 'i sînt supuse, este vederatū că afară de
 celū ce i-a supus tóte. 'Eru cîndu i se
 voru supune tóte, atuncea și 'insu-și Fiulū
 se va supune celui ce i-a supus tóte, ca
 să fie Dumnezeu tóte întru tóte.

29 Altmintrelea ce voru face cei ce se bo-
 tēză pentru cei morți? dacă nu se voru
 scula morții nicī de cumū, de ce se și bo-
 30 tēză pentru cei morți? 'Pentru ce și noi
 31 sîntemū în totă óra în pericolū? Pe 'lauda
 vóstră, care amū în Christosū Iisusū, dom-
 32 nulū nostru, 'eū morū în tóte zilele! De
 'm'amū luptatū duple chipulū ómenilorū cu
 ferele în Efesū, ce folosū 'mī este, dacă
 morții nu se voru scula? 'Să mîncămū și
 33 să bemū, căci mîne vomū muri. Nu vē in-
 celatī; 'vorbele cele rele stricā moravurile
 34 cele bune. 'Desceptatī-vē spre dreptate, și
 nu pēcătuiți; 'căci unīa nu aū cunoșcința
 lui Dumnezeu; 'spre înfruntare vī vorbescū
acēsta.

35 Darā va dice cine-va: 'Cumū se voru
 scula morții, și cu ce corpū vorū veni?
 36 Nebunule, tu 'ceea ce sēmēni nu inviēză,
 37 de nu va muri; Și ce sēmēni, nu este cor-
 pulū care are să se producā, ci grăuntele
 38 golū, fie de grātū, sēu de altū ce-va. Eru
 Dumnezeu 'i dā corpū, precumū volesce,
 39 și fie-cārei semīnțe corpulū ei. Nu totū
 corpulū este același corpū; ci altulū este
 corpulū ómenilorū, și altulū corpulū dobi-
 40 tócelorū, și altulū alū pescilorū, și altulū
 alū pāserilorū. Și sînt corpuri ceresci, și
 corpuri pāmētesci; darā alta este mărirea
 41 celor ceresci, și alta este mărirea celor
 pāmētesci. Alta este strālucirea sórelni,
 și alta strālucirea lunei, și alta strālucirea
 stelelorū; căci stēua de stē se osebesce
 în strālucire.

42 'Așa este și inviarea morților. Se sē-
 mēnā în stricāciune; se va scula în nestri-
 43 cāciune; 'Se sēmēnā în necinste; se va

scula în mărire; se sēmēnā în slābicune;
 se va scula în putere; Se sēmēnā corpū 44
 firescū; se va scula corpū spiritualū. Este
 corpū firescū, și este corpū spiritualū. A- 45
 șa și este scris: Omulū celū āntēiū, A-
 damū, 's'a făcutū cu suflētū viū; 'Adamū
 celū de pe urmă s'a făcutū cu 'spiritū viū-
 46 făcētorū. Darā nu este āntēiū celū spiritu-
 alū, ci celū firescū; apoi celū spiritualū.
 'Omulū celū āntēiū, din pāmētū fāindū, este 47
 'pāmētescū; omulū celū alū dūoilea este
 Domnulū 'din ceriū. Precumū a fostū celū 48
 pāmētescū, așa sînt și cei pāmētesci; 'și
 precumū este celū cerescū, așa sînt și cei
 49 ceresci. Și 'precumū amū purtatū chipulū
 celui pāmētescū, 'vomū purta și chipulū
 celui cerescū.

Eru acēsta dicū, fraților, că 'carnea și 50
 sāngele nu potū mosceni împărăția lui Dum-
 nezeu; nicī stricāciunea va mosceni pre ne-
 stricāciune.

Eccē, vī dicū misteriū: 'Nu toți vomū a- 51
 dormi, 'darā toți ne vomū schimba; În 52
 tr'unū momentū, în clipa ochiului, în sune-
 tulū trîmbiței celei de apoi; 'căci va trim-
 bița, și morții se voru scula nestrīcācioși,
 și noi ne vomū schimba. Căci trebuie ca 53
 stricāciunea să se îmbrace în nestrīcāciune,
 și 'ceea ce este muritoriū să se îmbrace
 în nemurire.

Eru cîndu se va îmbrāca acēstā stri- 54
 cāciune, și acēstū muritoriū se va îmbrāca
 în nemurire, atuncea se va indeplini cuvēn-
 tulū ce este scris: 'Mórtea s'a inghițitū în
 biruință. 'Mórte, unde este boldulū tōi? 55
 Iadule, unde este biruința ta? Eru boldulū 56
 morței este pēcatulū; și 'puterea pēcatulū
 este legea. 'Eru lui Dumnezeu fie mulțu- 57
 mitā, carele nī-a datū 'biruința prin dom-
 nulū nostru, Iisusū Christosū. 'Dreptū ace- 58
 eea, iubiții mei frați, fiți tari, neclătīți, spo-
 rindū în lucrulū Domnului totū-dē-una: sci-
 indū 'că ostenēla vóstrā nu este deșertā în
 Domnulū.

*Despre stringere de ajutōre pentru Chreștinii cei
 saraci din Ierusalimū.*

EARŪ despre 'mila cea pentru sânti, fa- 16
 ceți și voi așa, precumū amū ordinatū
 beserīcelorū Galatiei. 'În ziua d'āntēia a 2
 septēmānei fie-care din voi să punā de o
 parte, stringēndū duple cumū arū prospera;

o Dan. 7. 14, 27.	Ebr. 2. 8.	11. & 11. 23.	g Esac. 37. 3.	Col. 3. 4.	Filip. 3. 21.	i 2 Cor. 5. 4.	p Cap. 3. 8.
c Ps. 110. 1.	1 Pet. 3. 22.	k 2 Cor. 1. 6.	r Ioan. 12. 24.	y Ioan. 3. 31.	1 Ioan. 3. 2.	f Iac. 25. 8.	—
Fapt. 2. 34, 35.	/ Filip. 3. 21.	i Ecol. 3. 34.	s Dan. 12. 3.	s Fac. 2. 7. & 3. 19.	c Mat. 16. 11.	Ebr. 2. 14, 15.	Capit. 25.
Efes. 1. 22.	g Cap. 3. 23. & 11. 3.	Isa. 23. 13. & 56. 12.	t Filip. 3. 21.	a Ioan. 3. 13, 31.	/ 1 Tes. 4. 15—17.	Apoc. 20. 14.	a Fapt. 11. 23.
Ebr. 1. 13. & 10. 13.	A 2 Cor. 11. 26.	Luc. 12. 19.	u Fac. 2. 7.	b Filip. 3. 20, 21.	g Filip. 3. 21.	k Osea. 13. 14.	Rom. 15. 24.
d 2 Tim. 1. 10.	i 1 Tes. 2. 19.	m Cap. 5. 6.	v Rom. 5. 14.	c Fac. 5. 3.	A Zech. 9. 14.	i Rom. 4. 15. & 5. 13. & 7. 5.	2 Cor. 3. 4. & 3. 1, 12.
Apoc. 20. 14.	j Rom. 8. 26.	n Rom. 15. 11.	w Ioan. 5. 21. & 6. 33, 39, 40, 54, 57.	d Rom. 8. 39.	Mat. 24. 31.	m Rom. 7. 25.	Gal. 2. 10.
c Ps. 8. 6.	Cap. 4. 9.	o 1 Tes. 4. 5.	Filip. 3. 21.	2 Cor. 3. 18.	Ioan. 5. 25.	n 1 Ioan. 5. 4, 5.	b Fapt. 20. 7.
Mat. 28. 18.	2 Cor. 4. 10.	p Cap. 6. 5.		& 4. 11.	1 Tes. 4. 16.	o 2 Pet. 3. 14.	Apoc. 1. 10.

ca nu venindă eu să se facă stringerea a-
 3 tuncea. Eră cândă voiă veni, trâmăte-voiă
 cu epistole pre cei, 'pre cari 'i veți aproba, ca
 4 să ducă mila voastră la Ierusalimă. 'Și de
 se va cuveni să mergă și eu, voră merge
 cu mine.
 5 Eră voiă veni la voi, 'cândă voiă trece
 prin Macedonia; că prin Macedonia voiă
 6 trece. Și la voi, pôte, voiă rămăne, seă
 voiă și erna; ca să mă 'petreceți voi ori-
 7 în cetro voiă merge. Că nu voiesc a vē
 vedé astă dată *numai* în trecăt; ci speră
 să rămăne câtă-va timpă la voi, 'de va lăsa
 8 Domnulă. Și eu voiă rămăne în Efesă
 9 până la cinci-șecime. Căci 'mi s'a des-
 chisă ușa mare și spre isbândă; dară 'sunt
 împotrivoră mulți.
 10 'De va veni Timoteiă, vedeți ca să fie
 elă fără frică la voi; căci 'lucrulă Domnu-
 11 lui lucră, ca și mine. 'Deci nimenea să
 nu-lă desprețușcă; ci să-lă petreceți 'cu
 pace, ca să vină la mine; că-lă asceptă
 cu frații.
 12 Cătă pentru fratele 'Apollosă, multă l'amă
 rugată să mērgă la voi cu frații, dară nu
 a voită de locă să mērgă acumă; dară va
 merge, cândă va avé înlesnire.

'Priveghiați, 'stați în credință, îmbărbă- 13
 tați-vă, 'întăriți-vă. 'Tôte ale vōstre să fie 14
 cu iubire.

Fraților, sciți 'casa lui Stefana, că este 15
 'primitulă Acaiei, și că spre 'servirea sân-
 țiloră s'a rōnduită pre sine-și. Rogu-vă 16
 decă, 'să ascultați de uniă ca acestia, și de
 totă celă ce lucră și 'se ostenește cu ei.

Mă bucură de venirea lui Stefana și a 17
 lui Fortunatū și a lui Acaii; 'că acestia
 au împlinită lipsa voastră. 'Căci au rein-
 18 țărită sufletulă meă și ală vostru; 'să re-
 cunōsceți decă pre uniă ca acestia.

Vă salută pre voi besericele Asiei. Vă 19
 salută multă în Domnulă Akila și Priskilla,
 'împreună cu beserica cea din casa loră. Vă 20
 salută pre voi toți frații. 'Salutați-vă unulă
 pre altulă cu sărutare sântă.

'Salutarea cu mâna mea a lui Pavelă. 21
 Dacă cine-va 'nu iubescă pre domnulă nostru 22
 Iisusă Christosă, 'să fie anatema, 'Maran-ata.

'Charulă domnului nostru, Iisusă Chris- 23
 toșă fie cu voi. Iubirea mea fie cu voi cu 24
 toți în Christosă Iisusă. Amină.

*Antea epistolă cătă Corinteni s'a scrisă
 de la Filipi, și s'a tramesă prin Stefana și
 Fortunatū și Acaii și Timoteiă.*

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

A DŪOA CĂTRĂ

CORINTENI.

*Salutarea cea introducătoare; mulțumire pentru
 mângăierea și scăparea cea dumneșcă.*

1 **P**AVELŪ, 'apostolă ală lui Iisusă Chris-
 toșă prin voia lui Dumneșcă, și Timo-
 teiă fratele, besericea lui Dumneșcă care
 este în Corintă, 'și tuturoră sântiloră, cari
 2 sunt în totă Acaia; 'Chară fie voii și pace
 de la Dumneșcă, Părintele nostru, și de la
 domnulă Iisusă Christosă.
 3 'Bine-cuvētată fie Dumneșcă și Părin-
 tele domnului nostru Iisusă Christosă, Pă-
 rintele îndurăriloră, și Dumneșcă a totă
 4 mângăierea; Celă ce ne mângăie în totă
 năcasulă nostru, ca să putemă și noi mân-

găia pre cei ce sunt în ori-care năcasă
 prin mângăierea, cu care ne mângăiamă
 noi de la Dumneșcă. Căci precumă pri- 5
 sosescă 'suferințele lui Christosă în noi, așa
 prisosescă și mângăierea noastră prin Chris-
 toșă. Și seă de suferimă năcasă, *este* pentru 6
 a voastră mângăiere și mēntuire, care se
 lucră în răbdarea acestorași 'suferinți,
 cari și noi suferimă; seă de ne mângăiamă,
este pentru a voastră mângăiere și mēntuire. 7
 Și speranța noastră în privința voastră *este*
 tare; sciindă, că 'precumă sūnteți părtași
 suferințeloră, așa *veți fi* și ai mângăierei.

Căci nu voimă să nu sciți, fraților, 8

c 2 Cor. 8. 19.
d 2 Cor. 8. 4.
e Fapt. 19. 21.
f Fapt. 1. 16.
g Fapt. 15. 2. &
17. 15. & 21. 5.
Rom. 15. 24.
2 Cor. 1. 16.
g Fapt. 15. 21.
Cap. 4. 12.
Iac. 4. 15.

A Fapt. 14. 27.
2 Cor. 2. 12.
Col. 4. 2.
Apoc. 8. 8.
Fapt. 19. 29.
Fapt. 19. 22.
Cap. 4. 17.
Rom. 16. 21.
Filip. 2. 30.
22.
1 Tes. 3. 2.
1 Tim. 4. 12.

m Fapt. 15. 22.
n Cap. 1. 12. &
3. 5.
o Mat. 24. 42. &
35. 12.
1 Tes. 5. 6.
1 Pet. 5. 8.
p Cap. 15. 1.
Filip. 1. 27. &
4. 1.
1 Tes. 3. 8.

2 Tes. 2. 15.
q Efes. 6. 10.
Col. 1. 11.
r Cap. 14. 1.
1 Pet. 4. 8.
s Cap. 1. 16.
t Rom. 16. 5.
u 2 Cor. 8. 4.
& 9. 1.
Ebr. 6. 10.
Ebr. 12. 17.

s Ebr. 6. 10.
y 2 Cor. 11. 9.
Filip. 2. 30.
Filim. 13.
s Col. 4. 8.
a Filip. 2. 29.
1 Tes. 5. 12.
b Rom. 16. 5, 15.
Filim. 2.
c Rom. 16. 16.
d Col. 4. 18.

2 Tes. 3. 17.
e Efes. 6. 24.
f Gal. 1. 8, 9.
g Iuda 14, 15.
h Rom. 16. 20.
—
CORINTENI.
Capitulă 1.
a 1 Cor. 1. 1.

Efes. 1. 1.
Col. 1. 1.
1 Tim. 1. 1.
2 Tim. 1. 1.
b Filip. 1. 7.
Col. 1. 2.
c Rom. 1. 7.
1 Cor. 1. 3.
Gal. 1. 3.
Filip. 1. 2.
Col. 1. 2.

1 Tes. 1. 1.
2 Tes. 1. 2.
Filim. 2.
d Efes. 1. 2.
1 Pet. 1. 3.
e Fapt. 9. 4.
Cap. 4. 10.
Col. 1. 24.
f Cap. 4. 15.
g Rom. 8. 17.
2 Tim. 2. 12.

despre ¹ năcasul ce ni s'a întâmplat în Asia, că amu fost îngrueți preste măsură și preste puțință, în câtă nu eram siguri nici de viață; Da, aveam în noi hotărîrea morții, ca să 'nu ne încredem în noi, ci în 9 Dumnezeu cel ce învieză morții; ¹ Care din o mörte ca acesta ne-a scăpat, și ne scăpă; în care ne încredem, că ne va mai și 11 scăpa; Dacă ² veți ajutama și voi cu rugăciunea pentru noi, ca să se facă mulțumită de mulți pentru noi, ¹ pentru darul ce ni se dă prin rugăciunile multora.

Temeie pentru întârzierea lui Pavel cu visita sa.

12 Căci fala noastră este acesta: mărturisirea conștiinței noastre, că amu petrecut în lume, și mai mult între voi, în simplitate și ² sinceritate plăcută lui Dumnezeu; ² nu într-o înțelepciune trupescă, ci într-o chărul lui Dumnezeu. Căci nu putem să scriem altele, de câtă numai cele ce cetiți și recunoșteți; și credă că le veți recunoște și până la sfârșit; Precum le-ați și recunoscut din parte, ² că sântem fala voastră, precum și ² voi veți fi a noastră în diia domnului Iisus.

15 Și cu această încredere ² voiam mai 'nainte să vină la voi, ca să aveți ² o nouă mulțumire; Și ² atunci să trecă pe la voi în Macedonia, și ² ăra-și din Macedonia să vină la voi, și să fiu însoțit de voi în Iudea.

17 Deci acesta voindu, au döră amu lucrat cu ușurință? seă cele ce-mi propun, ² truesce le propun, ca să fie la mine da, da, și nu, nu? ² Eră precum Dumnezeu credincios este, cuvântul nostru către voi nu a fost da și nu. Căci ² Fiul lui Dumnezeu, Iisus Christos, cel predica între voi prin noi, prin mine și prin Silvan și prin Timotei, nu a fost da și nu, ² ci a fost da într-o d'insulă. ² Căci toate promisiunile lui Dumnezeu în elă sânt da, și în elă amină, ca să se mărescă Dumnezeu prin noi. ² Eră cel ce ne asigură împreună cu voi în Christos, și ² ne-a uns, este Dumnezeu; Care ² ne-a și sigilat, și ² a dat arvuna Spiritului în animele noastre.

23 ² Eră ² eu chiamă pre Dumnezeu martură asupra sufletului meu, că nu am venit până acum la Corint, ² spre a vă cruța; 24 Nu ² că döră avem putere preste credința

voastră, ci sântem conlucrători ai bucuriei voastre; căci ² prin credință stați.

² Și mi-am propusă acesta, ² ca să nu vină ² ăra-și cu întristare la voi. Căci de ve întristează pre voi, cine este cel ce me veselesce pre mine, de câtă numai cel ce se întristează prin mine? Și chiară acesta amu scris voi, ca, ² atunci când voi veni, ² să nu am întristare de cei pentru cari mi se cădea să mă bucur; că ² amu această încredere în voi toți, că bucuria mea este a voastră a tuturor. Căci din multă strimtorare și durere a animei ² amu scris cu multe lacrimi; ² nu ca să ve întristați, ci ca să cunoșteți iubirea care o-amu mai cu sémă spre voi.

² Eră ² de m'a întristat cine-va, nu numai pre mine ² m'a întristat, ci, ca să nu ve îngrueze pre toți, în parte și pre voi. Destul este unui asemenea această pedepsă, care ² se face ² de către mai mulți. ² Încâtă din contra ² trebuie mai virtos să-l iertați, și să-l mângăiați, ca nu cumu-va să se mistuie unul ca acesta de pre multă durere. Pentru aceea rogu-vă, ca să întăriți iubirea voastră spre d'insulă. Și pentru această amu și scris, ca să ve cercă, de sunteți ² ascultători în toate. ² Eră căruia iertați voi ce-va, iertă și eu; căci de amu iertat ce-va, căruia amu iertat, pentru voi amu iertat în fața lui Christos; Ca să nu fim cuprinși de Satana; că nu sântem în nesciință despre planurile lui.

Și ² venind eu la Troada, spre a predica evangelia lui Christos, și ² ușa fiindu-mi deschisă prin Domnul, ² Nu am avut repaus în spiritul meu, neaflând pre Tită, fratele meu; deci lăsându-l, amu mersu de acolo în Macedonia.

Digresiune despre caracterul și fructele activității apostolului.

² Eră mulțumită fie lui Dumnezeu, cel ce ne face totu-dé-una triumfători în Christos, și arătă ² mirésma cunoștinței sale prin noi în totu locul. Căci sântem lui Dumnezeu bună mirésma a lui Christos ² între cei ce se mântuie, și ² între cei ce se perd: ² Unora sântem mirésma a morții spre mörte; ² ăru altora mirésma a vieții spre viață. Și ² cine pöte fi îndestulător la acestea? Căci ² nu sântem ca cei mulți, cari ² falsifică cu-

1 Papt. 19. 22.	4. 2.	1 Cor. 16. 5, 6.	4. 20.	Cap. 2. 3. &	12. 20. 21. &	1 Cor. 5. 4. 5.	1 Cor. 1. 18.
1 Cor. 15. 32.	1 Cor. 2. 4.	1 Cap. 10. 2.	2 Tim. 2. 19.	12. 20. & 12.	12. 20.	1 Tim. 5. 20.	Cap. 4. 2.
& 16. 9.	18.	1 Mar. 1. 1.	Apoc. 2. 17.	2. 10.	Cap. 17. 21.	Gal. 6. 1.	1 Luc. 2. 24.
1 Ier. 17. 5, 7.	Cap. 5. 12.	Luc. 1. 25.	Apoc. 5. 5.	1 Cor. 2. 5.	Cap. 7. 16. &	1 Cap. 7. 15. &	1 Ier. 2. 24.
1 Pet. 2. 9.	1 Filip. 2. 16. &	Fapt. 9. 20.	Ef. 1. 14.	1 Pet. 5. 2.	8. 22.	10. 6.	1 Pet. 2. 7, 8.
1 Rom. 15. 20.	4. 1.	1 Ebr. 13. 8.	1 Rom. 1. 9.	1 Rom. 11. 20.	Gal. 5. 10.	1 Fapt. 16. 8. &	1 Cor. 13. 10.
1 Filip. 1. 19.	1 Tes. 2. 19.	1 Rom. 15. 8, 9.	Cap. 11. 31.	1 Cor. 15. 1.	Cap. 7. 8, 9.	20. 6.	Cap. 2. 5, 6.
1 Filip. 22.	20.	1 I Ioan 2. 30.	Gal. 1. 20.	—	12.	1 Cor. 16. 9.	Cap. 4. 2. &
1 Cap. 4. 15.	1 Cor. 4. 19.	27.	Filip. 1. 8.	Cap. 2.	1 Cor. 5. 1.	1 Cap. 7. 6, 8.	11. 12.
1 Cap. 2. 17. &	1 Rom. 1. 11.	1 Ebr. 1. 18. &	1 Cor. 4. 21.	1 Cap. 1. 22. &	1 Gal. 4. 12.	1 Cant. 1. 3.	2 Pet. 2. 2.

vântul lui Dumnezeu: ci vorbim într-
Christos, ca din sinceritate, ca de la Dum-
ne-deu, înaintea lui Dumnezeu.

3 **A** U dora "incepem érá-și a nerecomenda?
său ni trebuiesc, precum unora episto-
le de recomandare către voi, sēu *epistole*
2 de recomandare de la voi? "Voi sunteți
8 epistola noastră, scrisă în ânimele noastre,
cunoscută și cetită de toți ômenii; Ară-
tându-vă că sunteți epistolă a lui Christos
"cea lucrată de noi, scrisă nu cu cernălă,
ci cu Spiritul lui Dumnezeu celui viu; nu
"în table de pētră, ci "în tablele trupesci ale
âniei.

4 Și încredere ca acesta avem prin Chris-
5 toșu către Dumnezeu. "Nu că suntem de-
stoinică a cugeta ce-va de la sine, ca de la
noi înși-ne, ci "destoinicia noastră *este* de la
6 Dumnezeu; Care ne-a și făcut destoinică
a fi "servi ai "aședământului noșu, nu "ai li-
tereii, ci ai spiritului; căci "litera omoră,
7 "erū spiritul face viu. Căci dacă "serviciul
morței "celu scris și sēpatu în petre a fost
așa de măreț, "în câtu fiul lui Israelu nu
puteau să caute la fața lui Moisi pentru
8 strălucirea feței lui cea trecătoare: Cum
nu va fi mai măreț "serviciul Spiritului?
9 Căci dacă serviciul condamnării *era* mă-
reț, cu multu mai multu întrece în mări-
10 serviciul "dreptăței. Căci ceea ce *era* mă-
reț în această parte, nu *mai* este măreț
pentru mărirea covârșitoare a celei-l-alte părți.
11 Căci dacă ceea ce se desființază *este* mă-
reț, cu atât mai multu ceea ce rămâne
este măreț.

12 Dreptu aceea avēndu asemenea speranță,
13 "întrebuințăm multă îndrăsnelă; Și nu
facem precum Moisi, "care punea velt
preste fața sa, ca să nu caute fiul lui Is-
raelu la "sfârșitul celei ce era a se desfi-
14 ința. Erū "simțimintele lor s'au tēmpit;
căci până astă-đi rămâne același velt
neluat în cetirea aședământului vechi; care
15 velt se desființază în Christos. Și chiar
până astă-đi, cându se cetesce Moisi, jace
16 velt pe ânima lor. Erū "cându se vor
întorcer către Domnul, se "va lua veltul.
17 Erū "Domnul este Spiritul; și unde *este*

Spiritul Domnului, acolo *este* libertate.
Erū noi toți privind cu față descoperită, "ca
prin oglindă, "mărirea Domnului, "ne schim-
băm întru aceeași închipuire din mări-
re în mărire, ca de la Spiritul Domnului.

PENTRU aceea avēndu "acestū serviciu,
"prin mila ce amū aflatu, nu suntem
descurajați. Ci ne-amū lepēdatu de cele
ascunse de rușine, neâmblandu în vicle-
șugū, "nici falsificādu cuvēntul lui Dum-
ne-deu, ci "cu arētarea adevērului "ne reco-
mēndāmū consciinței tuturor ômenilor
înaintea lui Dumnezeu.

Erū de *este* și acoperită evangelia noastră,
"în cel peritor *este* acoperită; Căror ne-
credincioși "șeulū acestei lumi "li-a orbitu
cugetările, ca să nu li lucescă "lumina
evangeliei celei mărețe a lui Christos,
"care *este* închipuirea lui Dumnezeu. "Căci
5 "noi predicāmū pre noi înși-ne, ci pre Chris-
tosu Iisusū, domnul; erū "pre noi *ca* ser-
vii vostri pentru Iisus. Căci Dumnezeu,
6 "care a disu, ca lumina să lumineze din
întunecū, "a strălucitū în ânimele noastre,
spre "respāndirea cunoscinței mării lui
Dumnezeu în fața lui Iisus Christos.

*Motivele, responsabilitățile, tentațiunile și spri-
jinele ministerului apostolic.*

Erū avem tesaurulū acesta în "vase de
lutu, "ca această putere mare să fie *atribuită*
lui Dumnezeu, erū nu noū. Întru tôte *sūn-*
temū "împresurați, dară nu fără curagiū;
8 *sūntemū* în nedumerire, dară nu lipsiți de
speranță; Urmăriți, dară nu părăsiți; "re-
puși, dară nu prăpădiți; "În totu timpul
10 purtādu în corpū mórtea domnului Iisus,
"ca și viēta lui Iisus să se arete în corpulū
nostru. Căci până cându trăimū, "totu-dē
11 una sūntemū espusi la mórte pentru Iisus,
ca și viēta lui Iisus să se arete în cor-
pulū nostru celū muritorū;

În câtu "mórtea lucrăz în noi, erū viēta
în voi. Erū avēndu "același spiritū alū cre-
dinței, precum *este* scris: "Cređut'amū,
pentru aceea amū și vorbitū; și noi cre-
demū, și pentru aceea și vorbimū; Încre-
14 dințați fiindū, că "celū ce a sculatū pre

Cap. 1. 12. &
4. 2.
Opusul 8.
Cap. 5. 12. &
10. 5, 12. & 12.
11.
Fapt. 18. 27.
1 Cor. 9. 2.
1 Cor. 3. 5.
Eod. 24. 12.
24. 1.
Ps. 40. 8.
Ier. 31. 33.
Eod. 11. 19.
26. 26.

Ebr. 8. 10.
Ioan 15. 5.
Cap. 3. 16.
1 Cor. 15. 10.
Filip. 2. 13.
1 Cor. 3. 5. &
15. 10.
Cap. 5. 18.
Efes. 3. 7.
Col. 1. 25, 29.
1 Tim. 1. 11,
12.
2 Tim. 1. 11.
Ier. 31. 31.
Mat. 26. 26.
Ebr. 8. 6, 8.
Rom. 2. 27, 29.

7. 6.
Rom. 2. 20. &
4. 15. & 7. 9-
11.
Gal. 3. 10.
Ioan 6. 68.
Rom. 8. 2.
Rom. 7. 10.
Eod. 24. 1, 28.
Deut. 10. 1,
etc.
Eod. 24. 29,
30, 35.
Gal. 3. 5.
Rom. 1. 17. &
3. 31.
Cap. 7. 4.

Efes. 6. 19.
Eod. 24. 32,
35.
Rom. 10. 4.
Gal. 3. 23.
Isa. 6. 10.
Mat. 12. 11,
14.
Ioan 12. 40.
Fapt. 26. 26.
Rom. 11. 7, 8,
25.
Cap. 4. 4.
Eod. 24. 34.
Rom. 11. 23,
26.
Isa. 25. 7.

1 Cor. 15. 45.
Vers. 6.
1 Cor. 12. 12.
Cap. 4. 4, 6.
1 Tim. 1. 11.
Rom. 8. 29.
1 Cor. 15. 49.
Col. 3. 10.
Opusul 4.
Cap. 3. 6.
1 Cor. 7. 25.
1 Tim. 1. 13.
Cap. 2. 17.
1 Tes. 2. 2, 5.
Cap. 6. 4, 7.
7. 14.

Cap. 5. 11.
1 Cor. 1. 18.
Cap. 2. 15.
1 Tes. 2. 10.
Ioan 12. 31. &
14. 30. & 16.
11.
Efes. 6. 12.
Isa. 6. 10.
Ioan. 12. 40.
Cap. 3. 14.
Cap. 3. 8, 9,
11, 18.
Vers. 6.
Ioan 1. 18. &
12. 45. & 14. 9.
Filip. 2. 6.

Col. 1. 15.
Ebr. 1. 8.
1 Cor. 1. 18,
22. & 10. 39.
1 Cor. 9. 19.
Cap. 1. 24.
Fap. 1. 8.
2 Pet. 1. 19.
Vers. 4.
1 Pet. 2. 9.
Cap. 5. 1.
1 Cor. 2. 5.
Cap. 12. 9.
Cap. 7. 5.
Ps. 37. 34.
1 Cor. 15. 51.
Cap. 1. 6, 9.

Gal. 6. 17.
Filip. 3. 10.
Rom. 8. 17.
2 Tim. 2. 11,
12.
1 Pet. 4. 18.
Ps. 44. 22.
Rom. 8. 36.
1 Cor. 15. 51,
49.
Cap. 12. 9.
Rom. 1. 12.
2 Pet. 1. 1.
Ps. 116. 10.
Rom. 8. 11.
1 Cor. 6. 14.

- domnulă Iisus, ne va scula și pre noi prin Iisus, și ne va înfățișa împreună cu voi.
- 15 Căci ^a toate ^{sunt} pentru voi, ca ^a charulă priso-
sitoră, prin mulțumita mai multora, să priso-
sască spre mărirea lui Dumnezeu.
- 16 Pentru aceea nu ne descurăgiam; ci
de se și strică omulă nostru celă din afară,
dară ^a celă dinătru se înnoșese dinătru în
17 di. Căci ^a ușurătatea întristărei noastre de
acumă lucrăză pentru noi greutatea eternă
18 a unei mării cu totulă desevârșită; ^a Ne-
privindă noi la cele ce se vedă, ci la cele
ce nu se vedă; căci cele ce se vedă ^{sunt} tre-
cătoare; eră cele ce nu se vedă ^{sunt} eterne.
- 5 CĂCI scimă, că de se va desfința ^a acestă
cortă pământescă în care locuimă, a-
vemă zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută
2 de mâni, eternă în ceriuri. Căci într'acesta
^a suspinămă, dorindă să ne îmbrăcămă în lă-
3 cașulă nostru celă din ceri. Numă de ne
4 vomă găsi ^a îmbrăcați, eră nu golă. Căci cei
ce sântemă întră acestă cortă suspinămă
suptă sarcină; nu pentru că voimă a ne
desbrăca, ci ^a a ne îmbrăca; ca ceea ce este
muratoră să se înghiță de viață.
- 5 Eră ^a celă ce ne-a făcută spre acesta ^{este}
Dumnezeu, care ^a ni-a și dată arvuna Spi-
ritului. Dreptă aceea îndrăsnimă în totă
6 timpulă, sciindă că, petrecendă în corpă,
7 sântemă departe de la Domnulă; (Căci
^a âmbălămă prin credință, eră nu prin vedere);
8 îndrăsnimă, ^{dică}, și ^a voimă mai bine să fimă
desfăcută de corpă, și să fimă cu Domnulă.
- 9 Pentru aceea ne și silimă, ca, ori de față,
10 ori de departe, să-i fimă plăcuți. Căci noi
toți trebue să ne arătămă înaintea scaunu-
lui de judecată a lui Christos, ^a ca să iee
fie-care duple cumă a făcută în corpă, seă
bine seă reă.
- 11 Sciindă dară ^a frica Domnului, înduple-
cămă pre omeni; eră ^a Dumnezeu ne cunoste
pre noi; și speră, că și voi ne cunosteți
12 în consciințele voste. Acestă ^{dică}, ^a nu ca
să ne recomandămă eră-și la voi, ci ca să
vă dămă inlesnire ^a de a vă făli pentru noi,
și ca să aveți ^a cuvântă pentru cei ce se fă-
13 lescă în față, eră nu în ânimă. Căci ^a de
sântemă în uimire, ^{este} pentru Dumnezeu,
14 și de sântemă trezi, ^{este} pentru voi. Căci
- iubirea lui Christos ne constringe, soco-
tindă noi acesta, că, ^a de a murită unulă
pentru toți, deci toți au murită; Și că a
15 murită pentru toți, ^a ca cei ce vieză să nu
mai vieze loru-și, ci celui ce a murită și a
înviată pentru ei.
- ^a Pentru aceea de acumă noi nu scimă pre
16 nimene duple corpă; eră de amă și sciută
pre Christosă duple corpă, ^a dară de acumă
nu-lă mai scimă. Deci de ^a este cine-va în
17 Christosă, ^{este} ^a făptură nouă; ^a cele vechi au
trecută, ecce, toate s'au făcută noue. Și
18 toate acestea vină de la Dumnezeu, ^a care
ne-a împăcată lui-și prin Iisus Christosă,
și ni-a dată serviciulă împăcării. Căci
19 ^a Dumnezeu era în Christosă, împăcândă lu-
mea lui-și, nesocotindu-li păcatele loră; și
ni-a încredințată cuvântulă împăcării.
- Dreptă aceea sântemă ^a soli în loculă lui
20 Christosă; ca ^a cumă Dumnezeu s'ară ruga
prin noi, ^a rugămă în loculă lui Christosă,
ca să vă împăcați cu Dumnezeu. Căci ^a pre
21 celă ce nu a cunoscută păcată, l'a făcută
păcată pentru noi, ca noi să ne facemă
^a dreptatea lui Dumnezeu printr'insulă.
- NOI dară, ca ^a conlucrători cu elă, ^a vă și
6 rugămă, ^a ca să nu primiți charulă lui
Dumnezeu în zădară. (Căci ^a dice: ^a În timpă
2 potrivită te-amă ascultată, și în ziua mên-
tuirii te-amă ajutată; ecce, acumă ^{este} ziua mên-
tuirii.)
- ^a Noi nu dămă întră nimică nici o pedică,
3 ca direcțoria noastră să nu se defaime; Ci
4 în toate arătându-ne ^a servi ai lui Dumnezeu:
prin mare statorniciă în nacasuri, în nevoiă
și strimtorări; ^a În bătaiă, în închisori, în
5 mediloculă rescóloră, în ostenele, în pri-
veghieri, în posturi; Prin curățeniă, prin
6 bunestate, prin spirită sântă, prin iubire ne-
făcarnică; ^a Prin cuvântulă adevărului, prin
7 puterea lui Dumnezeu, prin ^a armele dreptă-
ței d'a drepta și d'a stânga. Pr'intre onóre
8 și desonóre, pr'intre vorbire de rău și vor-
bire de bine; ca nisce încelători, ^a dară a-
devărați; Ca nisce necunoscuți, dară bine
9 cunoscuți; ^a ca cei ce murimă, dară ecce,
sântemă vii; ^a ca nisce pedepsiți, dară nu
omorâți; Ca nisce întristați, dară totă-dé- 10

b 1 Cor. 3. 21. Cap. 1. 6. Col. 1. 24. 2 Tim. 2. 10. e Cap. 1. 11. & 8. 19. & 9. 11. 12. d Rom. 7. 22. Efes. 3. 16. Col. 3. 10. 1 Pet. 3. 4. e Mat. 5. 12. Rom. 8. 18. 1 Pet. 1. 6. & 5. 10. f Rom. 8. 24.	Cap. 5. 7. Ebr. 11. 1. — Capitulă 5. a Iov 4. 19. Cap. 4. 7. 2 Pet. 1. 18. 14. b Rom. 8. 23. e Apoc. 3. 18. & 16. 15. d 1 Cor. 15. 53. 54. e Isa. 29. 23. Efes. 2. 10.	f Rom. 8. 23. Cap. 1. 23. Efes. 1. 14. & 4. 30. g Rom. 8. 24. 25. 1 Cor. 13. 12. Cap. 4. 13. Ebr. 11. 1. h Mat. 25. 31, 32 Rom. 14. 10. j Rom. 2. 6. Gal. 6. 7. Efes. 6. 8. Col. 3. 24, 25.	Apoc. 22. 12. k Iov 31. 23. Ebr. 10. 31. Iuda. 23. l Cap. 4. 2. m Cap. 3. 1. n Cap. 1. 14. o Cap. 11. 1, 16. 17. & 12. 6, 11. p Rom. 5. 15. q Rom. 6. 11, 13. & 14. 7, 8. 1 Cor. 6. 19. Gal. 2. 20. 1 Tes. 5. 10. 1 Pet. 4. 2.	r Mat. 12. 50. Ioan 15. 14. Gal. 5. 6. Filip. 3. 7, 8. Col. 3. 11. s Ioan 6. 63. t Rom. 8. 9. & 16. 7. Gal. 6. 15. u Gal. 5. 6, & 6. 15. v Isa. 43. 18, 19. & 65. 17. Efes. 2. 15. Apoc. 21. 5.	e Rom. 5. 10. Efes. 2. 16. Col. 1. 20. 1 Ioan 2. 2. & 4. 10. y Rom. 3. 24. 25. s Iov 23. 23. Mal. 2. 7. Cap. 3. 6. Efes. 6. 20. e Cap. 6. 1. d Isa. 53. 6, 9, 13. Gal. 3. 13.	1 Pet. 2. 22, 24. 1 Ioan 3. 5. e Rom. 1. 17. & 5. 19. & 10. 3. — Capitulă 6. a 1 Cor. 3. 9. b Cap. 5. 20. e Ebr. 12. 15. d Isa. 49. 3. e Rom. 14. 12. 1 Cor. 9. 12. & 10. 32.	f 1 Cor. 4. 1. g Cap. 11. 22, etc. h Cap. 4. 2. & 7. 14. i 1 Cor. 2. 4. j Cap. 10. 4. Efes. 6. 11, 13. k Tim. 4. 7. l Cap. 4. 2. & 5. 11. & 11. 6. m 1 Cor. 4. 9. Cap. 1. 2. & 4. 10, 11 n Ps. 118. 18.
---	--	---	---	---	---	--	---

una bucurându-ne; ca nisce săraci, dară pre mulți îmbogățind; ca nimicu avându, dară toate stăpânindu-le.

Desceptări contra amblărei cu cei rei; apostolul asigură pre Corinteni de iubirea sa către d'înși și de bucuria sa la primirea reportului lui Titu.

- 11 O Corinteni, gura noastră s'a deschisă
12 către voi; *âinima noastră s'a lărgită. Nu
aflați în noi strimtorire, ci *âinima voastră
13 este strimă. Plătiți-ne cu aceeași măsură,
* (vorbecu ca la nisce fi), lărgind *âinimile
voștre.
- 14 *Nu vă înjugați cu ce necredincioși; căci
*ce împărtășire are dreptatea cu nedrep-
tatea? Său ce unire are lumina cu întune-
reculă? Său ce potrivire are Christos cu
Belia? Său care parte are credinciosul cu
celu necredincios? Său care însoțire are
templul lui Dumnezeu cu idoli? căci *voi
sunteți templul lui Dumnezeu celui viu;
precum a dăsu Dumnezeu: 'Voiu locui în
ei, și voiți ambla între ei, și eu voiu fi lor
Dumnezeu, și ei voru fi poporul meu.
- 17 *Pentru aceea eșiți din meșilocolu lor, și
vă osebiți, dăce Domnul, și să nu vă at-
tingeți de cele necurate, și eu vă voiu primi;
- 18 *Și vi voiu fi Părinte, și voi mi veți fi fi
și fiice, dăce Domnul Atotputernicul.
- 7 ***D**ECI avându aceste făgăduinți, iubitoru,
să ne curățim de totă spurcăciunea
corpului și a spiritului, deplinind sănțire
în frica lui Dumnezeu.
- 2 Înțelegeți-ne; pre nimene nu am nedrep-
tătit, nimenu nu am făcut pagubă, *pre
3 nimene nu am încelat. *Acăsta* nu dăcu
spre a vă condamna; căci *am dăsu deja, că
sunteți în âinimile noastre, spre a muri să
4 a trăi cu voi. *Mare este îndrăsnela mea că-
tră voi, *mare este fala mea despre voi;
*m'am implut de mângăiere, am mare
bucuri în totă năcasul nostru.
- 5 Căci *venind în Macedonia, nici un
repaus a avut corpul nostru; din
tote părțile *am fost strimtorat, *din afară
6 luptă, din intru temeri. Dară *Dumnezeu,
celu ce mângăie pre cei umiliți, ne-a mân-
7 găiat prin *venirea lui Titu; Și nu nu-
mai prin venirea lui, ci și prin mângă-
ierea care avuse la voi, spuindu-ni do-
rița voastră, durerea voastră, și zelul vostru
pentru mine, în cătu eu mai mult m'am
8 bucurat. Pentru aceea, de v'am întristat

prin epistolă, nu mă căiesc, *măcar de mă
și călam; căci vedu, că acea epistolă, mă-
caru că v'a întristat, dară numai pentru
un timp. Acum mă bucur, nu că v'ați
9 întristat, ci că v'ați întristat spre pocăință;
căci v'ați întristat dumnezeesce; ca în ni-
micu să nu vă păgubiți de către noi. Căci
10 *întristarea dumnezească lucră pocăință
spre mântuire fără de căință; *eră întristarea
lumei lucră mărte.

Căci ecce, chiară acăsta, că v'ați întris-
11 tat dumnezeesce, ce felu de silință a fă-
cut între voi, ce apologia, ce indignațiune,
ce frică, ce doru, ce zel, ce revindecare!
În toate v'ați arătat că sunteți curați într'a-
cestu lucru. Deci de am și scris voi, 12
înse nu pentru celu ce a nedreptătit, nici
pentru celu ce s'a nedreptătit, *ci pentru a
se arăta către voi silința noastră, care a-
vem pentru voi înaintea lui Dumnezeu.

Pentru acăsta ne-am mângăiat de mân-
13 găierea voastră; eră mult mai mult ne-am
bucurat de bucuria lui Titu, pentru că
spiritul lui *s'a reîntărit de către voi toți.
Căci ori în ce m'am fălit înaintea lui 14
despre voi, nu m'am rușinat; ci precum
am vorbit pururea dăce adevăr, așa și
fala noastră în fața lui Titu s'a arătat a-
devărată. Și când *și aduce aminte de 15
*ascultarea voastră a tuturor, cum cu frică
și cu cutremur l'ați primit, âinima sa este
mai multă la voi. Mă bucură deci, că *în 16
toate mă potu încrede în voi.

*Stringerea pentru ajutorul Chreștinilor sa-
raci din Iudea.*

VĂ înscințăm, fraților, de charul lui 8
Dumnezeu, ce s'a arătat în besericele
Macedoniei; Cumă-că strimtorarea lor 2
cea mare li-a produs o mare bucurie, și
*adunca lor sărăcie a prisosit spre avuția
dărnicei lor. Căci li mărturisesc, că du- 3
pre putere, și chiară preste putere au con-
tribuit bucuru; Rugându-ne cu multe ru- 4
găminți, ca să primim darul și *impărta-
șirea serviciului hotărât pentru sânti. Și 5
nu numai precum am acceptat, ci mai
*nainte s'au devotat pre sine Domnului și
noii, dăce voia lui Dumnezeu; În cătu *am 6
rugat noi pre Titu, ca precum mai *na-
inte a început între voi acăsta bine-facere,
așa să o și sfârșescă.

Deci precum *în toate prisosiți, cu cre- 7
dința, cu cuvântul, cu cunoscința, cu totu

m Cap. 7. 3.	Efez. 5. 7, 11.	32. 28.	Jer. 31. 1, 9.
o Cap. 12. 15.	1 Cor. 3. 16.	Esac. 11. 20.	Apoc. 21. 7.
p 1 Cor. 4. 14.	6. 19.	6. 28. &	—
q Deut. 7. 2, 3.	Efez. 2. 21,	27. 26. etc.	Capitul 7.
1 Cor. 5. 9. &	22.	Zeoh. 8. 8. &	a Cap. 6. 17, 18.
7. 29.	Mbr. 2. 6.	13. 9.	1 Ioan. 2. 8.
r 1 Sam. 5. 2, 3.	1 Esod. 29. 45.	Isa. 52. 11.	b Fapt. 20. 33.
1 Reg. 13. 21.	Lev. 26. 12.	Cap. 7. 1.	Cap. 12. 17.
1 Cor. 10. 21.	Ier. 31. 33. &	Apoc. 18. 4.	c Cap. 6. 11, 12.

d Cap. 3. 12.	f Cap. 1. 4.	g Cap. 2. 9.	Rom. 15. 26,
e 1 Cor. 1. 4.	k Veți Cap. 2.	Filip. 2. 12.	26.
Cap. 1. 14.	18.	r 2 Tes. 3. 4.	1 Cor. 16. 1,
f Cap. 1. 4.	l Cap. 2. 4.	Film. 8. 21.	3. 4.
Filip. 2. 17.	m 2 Sam. 12. 13.	—	Cap. 9. 1.
Col. 1. 24.	Mat. 26. 75.	Capitul 8.	c Vers. 17.
g Cap. 2. 13.	n Prov. 17. 22.	a Marc. 12. 44.	Cap. 12. 18.
h Cap. 4. 8.	o Cap. 2. 4. &	b Fapt. 11. 29.	d 1 Cor. 1. 5. &
i Deut. 32. 25.	p Rom. 15. 32.	& 24. 17.	12. 13.

zelulă, și cu iubirea voastră către noi, așa
 8 *să prisosiți și în această bine-facere. / Nu vorbescă ca cumă ași ordina, ci *vreă*, prin zelulă altora, a încerca sinceritatea iubirei
 9 voștre. Căci sciti charulă domnului nostru, Iisus Christos, *că bogat fiind, pentru voi saracă s'a făcut, ca voi prin sărăcia lui să vă înavuțiți. Eră într'această
 10 lucră vi *daș socotința mea; căci 'vi este de folosă voă cari acumă anulă trecută ați începută nu numai a face, ci și 'a face bucură
 11 roșă. Acumă deci sfârșiți de a face; ca precumă *ați avută* plecarea de a vroi, așa
 12 și a sfârși după avere. Căci *de este bunăvoință, este bine-primită după ceea ce are
 13 cine-va, *eră* nu după ceea ce nu are. Căci nu *voă* ca, spre a ușura pre alții, voi să fiți însărcinați; Ci *ca să fie* egalitate; ca
 14 în timpulă de acumă prisosința voastră să deplinescă lipsa aceloră; și ca prisosința aceloră să deplinescă lipsa voastră; ca așa să fie egalitate; Precumă este scris: 'Celă ce
 15 adunase multă nu avea prisosă, și celă ce adunase puțină nu avea lipsă.
 16 Eră mulțumită *fi* lui Dumnezeu, că a inspirat în înima lui Tită același zelă
 17 pentru voi. Căci nu numai a primită elă *ruga mea, ci fiindă mai zelosă, de sine a
 18 mersă la voi. Și împreună cu elă amă trămesă și *pre fratele, a cărui laudă în evangeliă este prin toate bisericele; Și pe lângă
 19 această este și *alesă de biserici, să fie soțul călătoriei noastre cu această milă, ce se administrează de noi spre mărirea Domnului,
 20 și spre a arăta bună-voința voastră: Ferindu-ne de această, ca să nu se defaimă cine-va într'această darnică strinsură, ce se face de
 21 noi; *Îngrijindu-ne de cele bune, nu numai înainte Domnului, ci și înainte oamenilor.
 22 Încă amă trămesă împreună cu ei și pre fratele nostru, pre care de multe ori l'amă aflată zelosă în multe, eră acumă cu multă
 23 mai zelosă pentru încrederea cea mare ce are pentru voi. Cătu pentru Tită, elă este
 24 soțul și conlucrătorulă meu pentru voi; și în privința celorlă-alți frați ai noștri, ei sânt *apostoli biserice, mărirea lui Christos.
 25 Dreptă aceea arătați dovăda iubirei voștre și a *falei noastre despre voi către ei și înainte bisericelelor.
 9 **D**ESPRE *strinsura cea pentru sânti, 'mi
 2 este de prisosă a vi mai scrie; Căci
 3 sciă *buna-voința voastră, *în privința căreia

mă laudă despre voi către Macedoneni, că
 *Acaia este gata din anulă trecut; și zelulă vostră a escitată la imitațiune pre mulți. *Dară amă trămesă pre frați, ca
 3 fala noastră despre voi să nu fie în zădăru într'această privință; ca să fiți gata, precumă amă dișă *că sântăți*. Ca nu cumă-va
 4 de voră veni împreună cu mine Macedoneni, și vă voră afla negătiți, noi (ca să nu di-
 5 cemă, voi) să fimă rușinați în realitatea acestei laude. Dreptă aceea amă credută
 6 de trebuință să rugămă pre frați, ca să mērgă mai 'nainte la voi, și să gătēscă bine-facerea voastră cea de mai 'nainte promisă; ca aceea să fie gata ca o bine-facere, eră
 7 nu ca ce-va storsă.
 8 / Dară această *dică*: Celă ce sēmēnă cu scumpătate, va și secera cu scumpătate; eră celă ce sēmēnă cu dărniciă, va și secera cu dărniciă. Fie-care să deă, precumă
 9 și-a propusă în inimă, *nu cu părere de rău seă de silă; căci *Dumneșă iubescă pre dătorulă voșor.
 10 'Eră puternică este Dumneșă să prisosescă totă charulă spre voi, ca totă-de-una avēndă îndestulare în toate, să aveți și prisosință pentru totă lucrulă bună; Precumă estecrisă: 'Împrăsciată, dată saracilor; dreptatea lui rămāne în eternă.
 11 Eră celă ce *dă sēmēnă sēmēnătorulă, și pāne spre māncare va da și va înmulți sēmēnă voastră cea sēmēnată, și va creșcă fructele
 12 dreptăței voștre; Ca în toate să fiți înavuțiți, spre a face totă felulă de dărniciă, *care
 13 lucră prin *serviciulă* nostru mulțumită lui Dumnezeu. Căci administrarea acestui dară
 14 nu numai *împlinescă lipsele sântiloră, ci și aduce multă fructă prin mulțumita multora către Dumnezeu. Cari *mārescă pre Dumneșă pentru dovăda *ce li se dă* din această
 15 serviciu despre a voastră supunere mărturisită la evangeliă lui Christos, și despre curată voastră *dărniciă către d'înșii și către toți alții; Și prin rugăciunea loră pentru voi, cari vă dorescă pentru *charulă lui
 16 Dumnezeu ce prisosescă în voi. Eră mulțumită *fi* lui Dumnezeu *pentru darulă lui celă nespusă.

Indreptarea autorității și a caracterului lui Pavelă contra pēreloră înșefătoriloră minciunoși.

SI insu-mi *eă Pavelă rogu-vă prin blān-
 10 deță și îndurarea lui Christos, *care de
 11 făcă sântă umilită între voi, eră lipsindă

Cap. 9. 8.	19.	1 Cor. 16. 3. 4.	Cap. 9.	Cap. 8. 10.	25. 5.	Osea 10. 12.	1. 17.
1 Cor. 7. 6.	Ebr. 13. 16.	Cap. 4. 15.	Fapt. 11. 29.	Cap. 8. 6, 17,	Prov. 11. 25.	Mat. 6. 1.	—
Mat. 8. 20.	Cap. 9. 2.	Rom. 12. 17.	Rom. 15. 26.	18. 22.	Rom. 13. 8.	Cap. 1. 11. &	Cap. 10.
Luc. 9. 58.	Marc. 13. 43.	Filip. 4. 8.	1 Cor. 16. 1.	Prov. 11. 24.	Cap. 8. 12.	4. 16.	Rom. 12. 1.
Filip. 2. 6, 7.	44.	1 Pet. 2. 12.	Cap. 8. 4.	& 19. 17. &	Prov. 11. 24.	Cap. 8. 14.	Rom. 12. 1.
1 Cor. 7. 25.	Luc. 21. 3.	Filip. 2. 25.	Gal. 2. 10.	22. 9.	25. & 28. 27.	o Mat. 5. 16.	Vers. 10.
Prov. 19. 17.	1 Mod. 16. 18.	Cap. 7. 14. &	Cap. 8. 19.	Gal. 6. 7. 9.	Filip. 4. 19.	p Ebr. 12. 16.	Cap. 12. 5, 7.
Mat. 10. 42.	m Vers. 6.	9. 2.	Cap. 8. 24.	1 Mod. 25. 2.	Ps. 112. 9.	q Cap. 8. 1.	9.
1 Tim. 6. 18.	Cap. 12. 18.	—			Isa. 55. 10.		

2 sînt îndrăzneți cătră voi; Rogu-vă, *dică*,
 să nu *fiu siliti*, cându voi fi de față, ° să
 îndrăznesc cu acea încredere, cu care
 mi-am propus să îndrăznesc asupra u-
 3 nora, cari ne socotesc că amblăm duple
 4 ne luptăm duple corp; ° Căci armele
 ° luptei noastre nu *sînt* trupesci, ci ° puternice
 prin Dumnezeu ° spre surparea tărielor;
 5 ° Surpându privirile și totă înălțimea ce se
 ridică asupra cunoștinței lui Dumnezeu, și
 robindu totă cugetarea spre ascultarea lui
 6 Christos; ° Fiind și gata a pedepsi totă neas-
 cultarea, cându ° va fi deplină ascultarea voastră.
 7 ° La cele de față uitați-vă! ° De se încre-
 de cine-va, că este alu lui Christos, acesta
 să gîndescă éra-și în sine, ca precum elu
 este alu lui Christos, și așa noi *sîntem* ° ai
 8 lui Christos. Că de mă voi și lauda ce-va
 mai mult ° de puterea noastră, care ni-a dat
 Domnul spre edificarea, éru nu spre deri-
 9 pănarea voastră, ° nu mă voi rușina. Dară
 ca să nu mă aret, ca cumu ° ași amenința
 10 prin epistole: (Căci epistolele *lui*, *dică* ei,
sînt grele și tari, éru ° de față fiind, *este*
 11 slabu, și ° cuvîntulu *lui* desprețuibil:) Să
 socotescă unul ca acela, că, precum sîn-
 temu cu cuvîntulu prin epistole, nefind
 de față, așa *vom* ° fi și în fațe, fiind de față.
 12 ° Căci nu îndrăsnim să ne socotim séu
 să ne asemănăm cu unia ce se laudă în-
 și-și; dară aceia măsurându-se pre sine prin
 sine, și asemănându-se pre sine între sine,
 13 sînt neînțelepți. ° Éru noi nu ne vom lauda
 preste măsură, ci duple măsura dreptulu ce
 ni l'a împărțit Dumnezeu, ° măsură a ajunge
 14 până la voi. Căci nu ne pré întindem, ca
 cumu ° n'am fi ajuns la voi; ° căci și până
 la voi am venit cu evangelia lui Chris-
 15 tos. Nu ne lăudăm preste măsură, *adecă*
 ° în osteneli străine; ci avem speranță, că
 crescîndu credința voastră între voi, ne vom
 16 lărgi duple măsura noastră încă mai departe;
 Să predicăm evangelia și în *părțile* cele
 de dincolo de voi, fără a ne lauda cu măsură
 17 străină în cele acum gata. ° Éru cel ce
 18 se laudă, laude-se în Domnul. Căci ° nu
 cel ce se laudă însu-și este aprobat, ci
 ° pre care-lu laudă Domnul.

O de ați suferi puțin ° nebulia mea! și 11
 totu-și, *rugă-vă*, suferiți-o. Căci ° vă iu- 2
 besc cu dumnezească rîvnă, fiindu-că ° v'am
 logodit unui bărbat ° fecioră curată, ° ca să
 3 v'pun înaintea lui Christos. Dară mă
 tem, ca nu cumu-va, precum ° șerpele a amă-
 git pre Eva cu viclenia sa, așa ° să se corumpă
 mintea voastră de la simplitatea cea întru
 Christos. Căci dacă vine cine-va, și pre- 4
 dică pre altu Iisus, pre care noi nu am
 predicat, séu de ați primi altu spirit, care
 nu l'ați primit, séu ° altă evangeliă, care nu
 o-ați primit, bine l'ați primi. Dară socot 5
 că ° cu nimicu nu sînt mai puțin de câtă a-
 postoli cei mai mari. Că deși ° sînt măr- 6
 ginitu în cuvîntu, nu inse și ° în cunoștință;
 ci ° cu totul sîntem cunoscuți între voi
 în tote.

Au dora păcatu amu făcutu, ° însu-mi u- 7
 milindu-mă, ca voi să vă înălțați, și pentru
 că v'am predicat evangelia lui Dumnezeu
 în dar? Amu jefuit *alte* beserici, luând 8
 plată de la *d'înși*, spre a servi voi. Și
 9 cându eram de față la voi și în lipsă, ° nu
 am îngreuiat pre nimenia; (căci lipsa mea
 au indestulat ° frați, cari veniseră de la
 Macedonia;) și în tote m'am păzit ° de a
 10 vă îngreui, și mă voi păzi. ° *Mărturisesc*
 prin adevărulu lui Christos, care este în
 mine, că ° nimenia în ținuturile Acaiei nu-mi
 va răpi acéstă laudă. Pentru ce? Pentru 11
 că dora nu vă iubesc? Dumnezeu scie.
 Éru ceea ce facu, aceea voi și face, ° ca să 12
 ieu cuvîntulu celor ce caută cuvîntu; ca
 în ceea ce se laudă ei, să se afle ca și noi.
 Căci nisce asemenea ° sînt apostoli min- 13
 ciuosi, ° lucrători vicleni, prefăcîndu-se în
 apostoli ai lui Christos. Și nu *este* de 14
 mirare; căci însu-și Satana se prefăce în
 ° ângeru de lumină. Deci nu *este* lucru mare, 15
 de se prefacă și servii lui ca ° servi ai drep-
 tăței; ° alu căroru sfârșitu va fi duple fap-
 tele lor.

° Éra-și *dică*: Să nu mă socotă cine-va, 16
 că *sînt* nebulu; altu-feliu măcaru ca pre
 unu nebulu primiți-mă, ca să mă laud și
 eu puțin. Ceea ce *dică* ° în privirea acestei 17
 laude, ° nu duple Domnul *dică*, ci ca cumu
 ați fi nebulu. ° Fiindu-că mulți se laudă 18

o 1 Cor. 4. 21.
 o 1 Cor. 13. 10.
 d Mef. 6. 12.
 1 Tes. 5. 8.
 o 1 Tim. 1. 18.
 3 Tim. 2. 3.
 / Fapt. 7. 22.
 1 Cor. 2. 5.
 Cap. 6. 7. &
 13. 3. 4.
 g 1 Cor. 1. 10.
 1 Cor. 1. 19.
 1 Cor. 13. 10.
 / Cap. 2. 9. &

7. 15.
 & Ioan 7. 24.
 Cap. 5. 12. &
 11. 18.
 / 1 Cor. 14. 37.
 Ioan 4. 6.
 1 Cor. 8. 28.
 & 9. 1.
 Cap. 11. 23.
 o Cap. 13. 10.
 o Cap. 7. 14. &
 13. 6.
 / 1 Cor. 2. 3, 4.
 Vers. 1.
 Cap. 13. 5, 7.

9.
 Gal. 4. 13.
 / 1 Cor. 1. 17.
 & 2. 1. 4.
 Cap. 11. 6.
 / Cap. 3. 1. &
 5. 13.
 o Vers. 15.
 / 1 Cor. 3. 5.
 10. & 4. 15. &
 9. 1.
 u Rom. 15. 30.
 o Isa. 65. 16.
 1er. 9. 24.
 1 Cor. 1. 31.

o Prov. 27. 2.
 / Rom. 2. 29.
 1 Cor. 4. 5.
 —
 Cap. 11.
 o Vers. 16.
 Cap. 5. 13.
 b Gal. 4. 17, 18.
 o Oza 2. 19.
 20.
 1 Cor. 4. 15.
 d Col. 1. 23.
 o Lev. 21. 18.

/ Fac. 3. 4.
 Ioan 8. 44.
 g Efes. 6. 24.
 Col. 2. 4, 8.
 18.
 1 Tim. 1. 3. &
 4. 1.
 Ebr. 13. 9.
 2 Pet. 3. 17.
 h Gal. 1. 7, 8.
 / 1 Cor. 15. 10.
 Cap. 13. 11.
 Gal. 2. 6.
 / 1 Cor. 1. 17.

o 2. 1, 13.
 Cap. 10. 10.
 h Efes. 3. 4.
 / Cap. 4. 2. &
 5. 11. & 12.
 12.
 m Fapt. 18. 3.
 1 Cor. 9. 6.
 12.
 Cap. 10. 1.
 m Fapt. 20. 33.
 Cap. 12. 13.
 1 Tes. 2. 9.
 2 Tes. 3. 8, 9.

o Filip. 4. 10.
 15, 16.
 / Cap. 12. 14.
 16.
 q Rom. 9. 1.
 / 1 Cor. 9. 15.
 o Cap. 6. 11. &
 7. 3. & 12. 15.
 / 1 Cor. 9. 12.
 m Fapt. 15. 24.
 Rom. 18. 18.
 Gal. 1. 7. &
 6. 12.
 Filip. 1. 15.

2 Pet. 2. 1.
 1 Ioan 4. 1.
 Apoc. 2. 2.
 / Cap. 3. 17.
 Filip. 3. 2.
 Tit. 1. 10, 11.
 m Gal. 1. 8.
 y Cap. 3. 9.
 o Filip. 3. 19.
 o Vers. 1.
 Cap. 12. 6, 11.
 b 1 Cor. 7. 6, 12.
 o Cap. 9. 4.
 d Filip. 3. 3, 4.

19 după corp, și eu mă voi lauda. Căci bucuros suferiți pre cei nebuni, fiind voi înțelepți; Căci suferiți, de vă aservește cine-va, de vă mistue cine-va, de vi iea cine-va alui vostru, de se înalță cine-va, de 20 vă bate cine-va preste față. Cu rușine vorbesc, ca și când n-oi am fi slabi; dară în ori-ce îndrăsnesc cine-va, (ca un nebun vorbesc), îndrăsnesc și eu. Ebrei 21 sunt? Și eu. Israeliti sunt? Și eu. Semina a lui Abraam sunt? Și eu. Servi ai lui Christos sunt? (ca un nebun vorbesc): mai mult eu; în ostenele mai mult, în bătăile preste măsură, în închisore mai adese, 22 în morți de multe ori; De la Iudei am luat de cinci ori câte patru-deci fără una de lovitură; De trei ori am fost bătut cu toge; odată am fost bătut cu petre; de trei ori am suferit naufragiu; di-noptime am fost în adâncul mării; 23 în călătorii de multe ori, în pericole de riuri, în pericole de hoți, în pericole despre Iudei, în pericole despre Gint, în pericole în cetăți, în pericole în pustii, în pericole pe mare, în pericole între frații cei minciunoși; în ostenele și în trudă, în privighiări de multe ori, în fome și în sete; în posturi adese ori, în frig și în golătate; Fără de acestea, năvăliri asupra mea în toate zilele, grija tuturor beserice- 24 lor. Cine este slab, și eu să nu fiu slab; cine se smintesc, și eu să nu mă aprind?

30 Dacă trebuie a mă lauda, mă voi lauda de neputințele mele. Dumne-deul și Părin- 31 te domnului nostru Iisus Christos, cel ce este bine-cuvântat în etern, scie că nu mint. În Damascu dirigătorul rege- 32 lui Areta păzia cetatea Damascului, voind să mă prindă; Și pe o ferestră într-o coșniță m'am lăsat preste zid, și am scăpat din mânele lui.

12 **D**ARĂ a mă lauda nu-mi este de folos. Voi veni la vederile și descoperirile 2 Domnului. Cunosc pre un om în Christos cu patru-spre-dece ani mai înainte, (seu în corp, nu știu; seu afară de corp, nu știu, Dumne-deu scie); unul ca acesta 3 s'a răpit până la al treilea cer. Și cunosc că acest om, (seu în corp seu afară de corp, nu știu, Dumne-deu scie);

S'a răpit în rai, și a audiat cuvinte ce nu se pot spune, cari nu este lăsat omului a le vorbi. 4

Despre unul ca acesta mă voi lauda; 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

Și ca să nu mă înalț preste măsură prin mulțimea descoperirilor, mi s'a dat corpul bold, ăngerul Satanei, să mă pălmuesc, ca să nu mă înalț preste măsură. Pentru acesta m'am rugat Domnului de trei ori, ca să-l depărteze de la mine. Și mi-a dăruit: Charul meu și ajunge; căci puterea mea se sevărsce în slăbăciune. Deci pre bucuros mă voi lauda mai bine în neputințele mele, ca să locuiesc în mine puterea lui Christos. Pentru aceea am plăcere în neputință, în defaimă, în nevoi, în urmări, în strimtorări pentru Christos; căci slab când sunt, atunci sunt tare.

M'am făcut nebun laudându-mă; voi m'ați silit; căci mi se cădea să fiu laudat de cătră voi; fiind-că în nimic nu sunt mai puțin de cât apostolii cei mai mari, măcar că sunt nimic. Adevăr, dovețile apostolului s'au sevărsit între voi, prin răbdarea tuturor suferințelor, prin semne și minuni și puteri. Căci în ce ați fost mai jos de cât celelalte beserici, fără numai că eu nu v'am îngreuiat? Iertați-mi această nedreptate.

Cele din urmă îndemnări, desceptări și salutări.

Ecce, a treia oră sunt gata a veni la voi, și nu vă voi îngreui; căci nu caut ale voastre, ci pre voi; căci nu sunt dători copii să agonisesc pentru părinți, ci părinți pentru copii. Eră eu pre bucuros voi cheltui, și mă voi cheltui și pre mine pentru su- fletele voastre; măcar că mai mult iubindu-vă pre voi, mai puțin sunt iubit de voi.

Dară fie, eu nu v'am îngreuiat, ci isteț fiind, v'am prins cu iscusință. A dă m'am folosit de la voi prin cine-va din cei ce am trimis la voi? Am rugat pre Tit, și împreună cu el am tră-

1 Cor. 4. 10.
Gal. 2. 4. &
4. 9.
Cap. 10. 10.
Filip. 3. 4.
Fapt. 27. 5.
Rom. 1. 11.
Filip. 3. 5.
1 Cor. 15. 10.
Fapt. 9. 16. &
20. 22. & 21.
11.
Cap. 6. 4, 5.

1 Cor. 15. 30-32.
Cap. 1. 9, 10.
4. 11. & 6. 9.
Deut. 25. 3.
Fapt. 16. 22.
Fapt. 14. 19.
Fapt. 27. 41.
Fapt. 9. 22. &
13. 50. & 14.
5. & 17. 5. &
20. 8. & 21.
31. & 23. 10.

11. & 25. 3.
Fapt. 14. 5. &
19. 23.
Fapt. 20. 31.
Cap. 6. 5.
1 Cor. 4. 11.
Ved. Fapt. 20.
18. etc.
Rom. 1. 14.
1 Cor. 8. 13.
4. 9. 22.
Cap. 12. 5, 9,
10.

Rom. 1. 9. &
9. 1.
Cap. 1. 23.
Gal. 1. 20.
1 Tes. 2. 5.
Rom. 9. 5.
Fapt. 9. 21.
25.
—
Cap. 12.
Rom. 16. 7.
Cap. 5. 17.

Gal. 1. 22.
Fapt. 22. 17.
Luc. 23. 43.
Cap. 11. 30.
Cap. 10. 8. &
11. 16.
Ved. Ezech. 28.
24.
Gal. 4. 13, 14.
Iov. 2. 7.
Luc. 15. 16.
Ved. Deut. 8.
23-27.

Mat. 26. 44.
Cap. 11. 30.
1 Pet. 4. 14.
Rom. 5. 3.
Cap. 7. 4.
Cap. 13. 4.
1 Cor. 11. 1, 16,
17.
Cap. 11. 5.
Gal. 2. 6-8.
1 Cor. 8. 7. &
15. 8, 9.
Ezech. 8. 8.

Rom. 15. 18,
19.
1 Cor. 9. 2.
Cap. 4. 2. &
6. 4. & 11. 6.
1 Cor. 1. 7.
1 Cor. 9. 12.
Cap. 11. 9.
Cap. 11. 7.
Cap. 13. 1.
Fapt. 20. 23.
1 Cor. 4. 14.
15.

1 Cor. 4. 14.
Filip. 2. 17.
1 Tes. 2. 8.
Ioan 10. 11.
Cap. 1. 6.
Col. 1. 24.
2 Tim. 2. 10.
Cap. 6. 12, 13.
Cap. 11. 3.
Cap. 7. 2.
Cap. 8. 6, 16,
22.

mesu 'pre unu frate. Aū dōră Titu s'a folositu ce-va de la voi? Aū nu amū āmblatū noi duple același spiritū? aū nu amū āmblatū duple aceleași urme.

- 19 'Aū eră-și vi se pare că ne apărămū inaintea vōstră? 'Inaintea lui Dumneḃeu in Christosū vorbimū noi 'tōte acestea, iubiți mei, spre a vōstră întărire. Căci mē temū, ca nu cumū-va, cāndū voiū veni, să vē aflū precumū nu voiescū, și ca 'eū să mē infăcișezū la voi, precumū nu voiți; ca nu cumū-va s'ā fie certe, pismă, māniū, sfeḃi, calumniū, 21 șoptiri, îngāmfări, nerōndueli; Ca nu cumū-va, cāndū voiū veni eră-și, Dumneḃeu mē 'sā mē umilēscā intre voi, și s'ā plāngū pre mulți, 'cari aū pēcătuitū de mai 'nainte, și nu s'au pōcāitū de necurățirea și 'fornicațiunea și desfrēnarea cari le-au făcutū.

- 13 **E**ACCE, 'a treia oră cu acēsta vinū la voi. 'In gura a dūoi sēū a trei marturi va sta totū lucrulū. 'V'amū ḃisū deja, și eră-și vi ḃicū a dūoa oră, ca și cumū ași fi de faḃă; erū acumū nefindū de faḃă, scriū celorū 'ce mai 'nainte aū pēcătuitū, și turtorū celorū-l-alti, că, de voiū veni eră-și, 3 'nu voiū cruḃa; Fiindū-că cāutați dovēdā, că Christosū 'vorbesce in mine, care nu este slabū cātră voi, ci este puternicū 'intre voi. 4 'Căci deși s'a crucificatū din slābiciunea corpulū, darā 'trăesce prin puterea lui Dumneḃeu. Și 'noi sūntemū slabī asemenea lui;

darā vomū trăi prin puterea lui Dumneḃeu împreună cu d'insulū intre voi.

- 'Cercați-vē inși vē, de sūnteți in cre- 5 dință; cercați-vē. Aū nu vē cunōseți pre voi, 'cumū-cā Iisusū Christosū este in voi, de cātū numai de sūnteți dōră 'netrebnicī. Darā sperū, că veți cunōsce, că noi nu sūntemū netrebnicī. Eū mē rogū lui Dumne- 6 ḃeu, ca să nu faceți nicī unū reū; nu ca noi să ne arētāmū încercați, ci ca voi să faceți binele, deși 'noi amū fi ca nisce ne- 7 trebnicī. Căci nimicū nu putemū contra adevērulū, ci pentru adevērū. Căci ne 8 bucurāmū, 'cāndū noi sūntemū slabī, erū voi sūnteți tari; și acēsta și dorimū, adevē 'a vōstră desēvārșire. 'De aceea nefindū de 10 faḃă scriū acestea, ca fiindū de faḃă 'sā nu întrebuintezū asprime, 'duple puterea, care mī-a datū Domnulū spre întărire, erū nu spre surpare.

Decī, fraților, bucurați-vē; regulați-vē; 11 māngăiați-vē; 'fiți cu unū cugetū; fiți in pace; și Dumneḃeu lū iubirei 'și alū păcei va fi cu voi. 'Salutați-vē unulū pre altulū cu sārū- 12 tare sântă. Vē salutā toți sânti. 13

'Charulū domnului Iisusū Christosū, și 14 iubirea lui Dumneḃeu, și 'impărtășirea Sântului Spiritū fie cu voi toți. Aminū.

A dūoa epistolā cātră Corintenī s'a scrisū de la Filippi, cetate a Macedonie, și s'a trāmesū prin Titū și Luca.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

GALATENI.

Introducere.

- 1 **P**AVELŪ, apostolulū, ' (nu de ōmenī, nicī prin omū, ci 'prin Iisusū Christosū, și Dumneḃeu, Părintele, 'care l'a iniatū din 2 morți); Și toți frații, 'cari sūnt cu mine, 3 'besericelorū Galatiei: 'Charū fie voii și pace de la Dumneḃeu, Părintele, și de la 4 domnulū nostru, Iisusū Christosū; 'Care s'a datū pre sine pentru pēcatele nōstre,

ca să ne scōtā 'dintr'acēstā lume vicienā, duple voia lui Dumneḃeu, Părintele nostru; Căruia fie mārīre in seculi seculi- 5 lorū. Aminū.

Apostolulū mustrā pre Galatenī pentru nestāru- ință; ināreptarea puterei sale apostolice.

Mē mirū, că așa de curēndū vē abateți 6 'de la evangēlia, cu care sūnteți chīamați prin

d Cap. 8. 18.
e Cap. 5. 12.
f Rom. 9. 1.
Cap. 11. 31.
1 Cor. 10. 33.
1 Cor. 4. 21.
Cap. 10. 2.
12. 2. 10.
1 Cor. 2. 1. 4.
1 Cor. 13. 2.
1 Cor. 5. 1.

Capitlū 18.
a Cap. 12. 14.
b Num. 35. 30.
Deut. 17. 6. &
19. 15.
Mat. 18. 16.
Ioan. 8. 17.
Ebr. 10. 28.
c Cap. 10. 2.
d Cap. 12. 21.
e Cap. 1. 23.

f Mat. 10. 30.
1 Cor. 5. 4.
Cap. 2. 10.
g 1 Cor. 9. 2.
h Filip. 2. 7, 8.
1 Pet. 3. 8.
i Rom. 6. 4.
j Veḃi Cap. 10.
5. 4.
k 1 Cor. 11. 28.
l Rom. 8. 10.
Gal. 4. 19.

m 1 Cor. 9. 27.
n Cap. 6. 9.
o 1 Cor. 4. 10.
Cap. 11. 30. &
12. 5, 9, 10.
p 1 Tes. 3. 10.
q 1 Cor. 4. 31.
Cap. 2. 3. &
10. 2. & 12.
20, 21.
r Tit. 1. 13.
s Cap. 10. 8.

t Rom. 12. 16,
18. & 15. 5.
1 Cor. 1. 10.
Filip. 2. 2. &
3. 16.
1 Pet. 3. 8.
u Rom. 15. 33.
v Rom. 16. 18.
1 Cor. 16. 20.
1 Tes. 5. 26.
1 Pet. 5. 14.
z Rom. 16. 24.

y Filip. 2. 1.
GALATENI.
—
Capitlū 1.
a Vers. 11, 12.
b Fapt. 9. 6. &
22. 10, 15, 21.
& 26. 16.
Tit. 1. 2.
c Fapt. 2. 24.

d Filip. 2. 22. &
4. 21.
e 1 Cor. 16. 1.
f Rom. 1. 7.
1 Cor. 1. 3.
2 Cor. 1. 2.
Efes. 1. 2.
Filip. 1. 2.
Col. 1. 2.
1 Tes. 1. 1.
2 Tes. 1. 2.
2 Ioan. 5.

g Mat. 20. 28.
Rom. 4. 25.
Cap. 2. 20.
Tit. 2. 14.
h Veḃi Isa. 65.
17.
Ioan. 15. 19. &
17. 14.
Ebr. 2. 5. &
6. 5.
i Ioan. 5. 19.
1 Cor. 6. 8.

charul^u lui Christos^u, la altă evangeliă;
 7 Care nu este altă, ci s^unt uniă * cari v^e tur-
 bură, și voiesc^u să strice evangelia lui Chris-
 8 toș^u. Er^u chiar^u noi, s^eu^u ânger^u din
 ceri^u, de vⁱ va predica altă evangeliă afară
 de ceea ce noi v'am^u predicat^u, să fie a-
 9 natema! Precum^u am^u diș^u deja, așa a-
 cum^u eră-și dic^u: De vⁱ va predica cine-va
 o altă evangeliă, *afară de ceea ce ați pri-
 10 mit^u, să fie anatema. Ore *acum^u caut^u
 favoarea ômenilor^u, s^eu^u a lui Dumneș^u?
 s^eu^u caut^u să plac^u ômenilor^u? căci de ași
 plăc^u încă ômenilor^u, nu ași fi serv^u al^u
 lui Christos^u.
 11 Er^u vⁱ spun^u, fraților^u, că evangelia,
 care s'a predicat^u de mine, nu este dupre
 12 om^u; Căci *nici nu am^u primit^u, nici
 m'am^u înv^ețat^u de la om^u, ci *prin desco-
 13 perirea lui Iisus^u Christos^u. Ați auđit^u de
 petrecerea mea ore-când^u în Iudaism^u, cum-
 că *preste m^eșură persecutam^u beserica lui
 14 Dumneș^u, și *o pustiam^u; Și înaintam^u
 în Iudaism^u mai mult^u de cât^u mulți din
 cei de o vr^eștă cu mine în națiunea mea,
 *r^ev^enitor^u forte fiind^u pentru *părintescele
 mele tradițiuni.
 15 Dară când^u a bine-voit^u Dumneș^u, *cel^u
 ce m'a ales^u de la mitra mumei mele, și
 16 m'a chiămat^u prin charul^u se^u, *Să desco-
 peră pre Fiul^u se^u în mine, ca *să-l^u pre-
 dic^u între Gint^u: îndat^u nu m'am^u luat^u
 17 dupre *carne și sânge; Nici nu m'am^u su-
 it^u la Ierusalim^u cătră apostoli^u cei mai
 'nainte de mine; ci m'am^u dus^u în Arabia,
 și eră-și m'am^u întors^u la Damasc^u.
 18 Apoi după trei ani *m'am^u suit^u la Ie-
 rusalim^u să cercet^u pre Petru, și am^u
 19 rămas^u la el^u cinci-spre-dece zile. Și *pre
 altul^u din apostoli^u nu am^u v^eđut^u, de
 cât^u numai *pre Iacob^u, fratele domnului.
 20 Er^u cele ce vⁱ scri^u, 'eccă, înaintea lui Dum-
 neș^u nu mint^u.
 21 După aceea am^u venit^u în părțile Siriei
 22 și ale Ciliciei; Și eram^u necunoscut^u la
 23 făc^u de besericele Iudeei *cele în Christos^u;
 Ci numai auđiseră, că cel^u ce ne persecuta
 ore-când^u, acum^u predică credința, care
 24 ore-când^u o strica. Și măria^u pre Dum-
 neș^u pentru mine.

A POI după patru-spre-dece ani eră-și 2
 *m'am^u suit^u la Ierusalim^u cu Barnaba,
 luând^u cu mine și pre Tit^u. M'am^u suit^u 2
 în urma unei descoperiri, *și li-am^u spus^u
 evangelia care o predic^u între Gint^u; er^u
 deosebi celor^u mai însemnați, ca nu cum-
 va *să alerg^u, s^eu^u să fi^u alergat^u în zădar^u.
 Dară nici chiar^u Tit^u, care era cu mine, 3
 Ellin^u fiind^u, nu a fost^u silit^u să se cir-
 cumcidă; Și acesta pentru *frați^u cei min- 4
 ciunoși ce se furisără, și cari veniseră să
 iscodescă *libertatea noastră, care avem^u în
 Christos^u Iisus^u, ca să ne robescă; Căroră 5
 nu ne-am^u plecat^u cu supunere nici un^u
 minut^u; ca *adeverul^u evangheliei să rămână
 între voi. Er^u despre *cel^u mai însemnat^u, 6
 [ori-cari erau ei, nu-mi p^esă; *Dumneș^u
 nu caută la fața omului,] cei mai însem-
 nați, dic^u, *nu mi-au comunicat^u mai mult^u;
 Ci din contra, *v^eđend^u ei, că *mi s'a încre- 7
 dințat^u evangelia la cei necircumciși, pre-
 cum^u lui Petru la cei circumciși; (Căci 8
 cel^u ce a lucrat^u în Petru spre apostolia
 circumcisiunei, *acesta *a lucrat^u și în mine
 între Gint^u;) Pricep^und^u, dic^u, Iacob^u 9
 și Chefa și Ioan^u, cari se socotiau ca
 *stâlpi, *charul^u ce mi s'a dat^u, mi-au dat^u
 mie și lui Barnaba dr^epta împărtășirei,
 ca noi să mergem^u la Gint^u, er^u ei la cei
 circumciși. Numai ca să ne aducem^u a- 10
 minte de cei saraci; *aceea ce m'am^u și
 silit^u a face.

Er^u când^u a venit^u Petru la Antiochia, 11
 făciș^u m'am^u împotrivit^u lui, pentru că era
 vrednic^u de înfruntare. Căci mai 'nainte 12
 de a veni ore-cari de la Iacob^u, *el^u mânca
 cu Gintile; er^u după ce el^u a venit^u, se
 retrăgea, și se osebia, tem^endu-se de cei
 circumciși. Asemenea s'au făcarnicit^u im- 13
 preună cu el^u și cei-l-alti Iudei; încât^u și
 Barnaba s'a ademenit^u de făcări lor^u.
 Dară e^u v^eđend^u că nu âmb^ula drept^u du- 14
 pre *adeverul^u evangheliei, am^u diș^u lui Petru
 'înaintea tuturor^u: *Dacă tu, Iude^u fiind^u,
 trăs^eci ca Gintile, er^u nu ca Iudei, pentru
 ce silesc^u pre Gint^u să trăs^escă ca Iudei?

*Noi, cari s^untem^u din fire Iudei, er^u nu 15
 *p^ecătoși din Gint^u, *Sciind^u că omul^u nu se 16
 îndreptăză prin fapte de ale legi, ci *prin

2 Cor. 11. 4.	1 Tes. 2. 4.	Mat. 15. 2.	1 Cor. 15. 50.	c Filip. 2. 16.	k Fapt. 13. 46.	Efes. 2. 20.	i Vers. 5.
k Fapt. 15. 1.	Iac. 4. 4.	Maro. 7. 5.	Efes. 6. 12.	1 Tes. 3. 5.	Rom. 1. 5. &	Apoc. 21. 14.	u 1 Tim. 5. 20.
24.	q 1 Cor. 15. 1.	y Isa. 49. 1. 5.	c Fapt. 9. 36.	d Fapt. 15. 1, 24.	11 13.	p Rom. 1. 5. &	v Fapt. 10. 28.
2 Cor. 2. 17.	r 1 Cor. 15. 1.	1er. 1. 5.	d 1 Cor. 9. 5.	2 Cor. 11. 26.	1 Tim. 2. 7.	12. 3, 6. & 15. 15.	w 11. 3.
& 11. 13.	3.	Fapt. 9. 15.	e Mat. 13. 55.	e Cap. 3. 25. &	2 Tim. 1. 11.	1 Cor. 15. 10.	x Fapt. 15. 10.
Cap. 5. 10, 12.	Vers. 1.	& 15. 2. & 27.	Maro. 6. 3.	e 5. 1, 13.	1 Tes. 2. 4.	Efes. 3. 8.	11.
1 Cor. 16. 22.	e Efes. 3. 3.	14. 15.	f Rom. 9. 1.	f 2 Cor. 11. 20.	m Fapt. 9. 15. &	q Fapt. 11. 30.	y Mat. 9. 11.
Deut. 4. 2. &	Fapt. 9. 1. &	Rom. 1. 1.	g Fapt. 9. 30.	Cap. 4. 3, 9.	13. 2. & 22.	& 24. 17.	Efes. 2. 3, 12.
12. 24.	22. 4. & 26. 11.	2 Cor. 4. 6.	h 1 Tes. 2. 14.	g Vers. 14.	21. & 25. 17.	Rom. 16. 25.	s Fapt. 13. 28.
Prov. 30. 6.	t 1 Tim. 1. 13.	a Fapt. 9. 15. &	i Rom. 16. 7.	Cap. 3. 1. &	18.	1 Cor. 16. 1.	39.
Apoc. 22. 18.	u Fapt. 8. 3.	22. 31. & 26.	—	4. 16.	1 Cor. 15. 10.	2 Cor. 8. & 9	a Rom. 1. 17.
1 Tes. 2. 4.	v Fapt. 22. 3. &	17. 18.	Capit ^u 2.	h Cap. 6. 3.	Cap. 1. 18.	Capite.	& 3. 27, 28. &
1 Sam. 24. 7.	26. 9.	Rom. 11. 13.	a Fapt. 15. 2.	i Fapt. 10. 34.	Col. 1. 29.	r Fapt. 15. 35.	8. 3.
Mat. 28. 14.	Philp. 3. 6.	Efes. 3. 8.	b Fapt. 15. 12.	Rom. 2. 11.	n Cap. 3. 5.	s Fapt. 10. 28.	Cap. 3. 24.
1 Ioan. 3. 19.	z Ier. 9. 14.	b Mat. 16. 17.	b Fapt. 15. 12.	j 2 Cor. 12. 11.	o Mat. 16. 18.	& 11. 8.	Ebr. 7. 18, 19.

credință în Iisus Christos, și noi am credu-
tă în Iisus Christos, ca să ne îndreptăm
prin credință în Christos, *eră* nu prin
fapte de ale legi; *căci* ¹⁷prin fapte de ale
legi nu se va îndrepta nici un corp. *Eră*
dacă căutându să ne îndreptăm prin Chris-
tos, ne-am aflat și înși-ne *pe* ¹⁸cătoși: deci
Căci dacă *era*-și zidesc cele ce *odată* am
derimat, mă arăt ca abătut de la lege.
Eu *prin* lege *am* murit legei, ca să *viez*
lui Dumnezeu. M'am *crucificat* cu Chris-
tos; dară *viez*; înse nu e, ci Christos
vieză în mine; și întru câtă *viez* acum
în corp, *viez* prin credință în Fiul lui
Dumnezeu, *care* m'a iubit, și s'a dat pre
sine pentru mine. Nu desființez charul
lui Dumnezeu; *căci* ²¹dacă dreptatea vine de
la lege, atunci Christos a murit în zădar.

*Mentuirea este prin credință; libertatea evanghelică
comparată cu condamnarea și servitutea, ce se na-
sce din rădămarea în lege.*

² **O** Galateni fără minte! *cine* v'a fermecat
pre voi, ca să nu ascultați de *adeveru*,
pre voi în ochii căroră Iisus Christos a
fost așa de viu închipuit, ca și *cum* ar
fi fost crucificat între voi? Acesta voiesc
numai să știu de la voi: Prin fapte de ale
legi ați primit *Spiritul*, *să* prin auzul
credinței? Așa de fără de minte sunteți?
³ *incep*ându în *Spirit*, acum în *corp* sfâr-
șiți? *Atâtea* ați suferit în zădar? dacă
⁴ *era* și în zădar. Deci cel *ce* vi comu-
nică *Spiritul*, și lucră minuni între voi,
ore prin fapte de ale legi *să* prin auzul
credinței *lucră*?
⁵ Precum *Abraam* a crezut lui Dum-
nezeu, și i s'a socotit spre dreptate. Să
știți dară, că *cei* ce sunt din credință,
⁶ aceia sunt filii ai lui *Abraam*. *Eră* *pre-*
vedându scriptura, că prin credință va in-
drepta Dumnezeu pre Gint, mai *nainte* a
promis lui *Abraam*: *Întru* tine se vor
⁷ bine-cuvânta toate nemiurile. Pentru aceea
cei ce sunt din credință se bine-cuvântă
împună cu credinciosul *Abraam*.
⁸ Căți sunt din fapte de ale legi sunt

supt blăstem; *căci* scris este: *Blăste-*
mat *este* totu cel ce nu va rămâne întru
tote cele scrise în cartea legi, ca să le
facă. *Eră* *cum*-că nu se îndreptăză nime-
nea înaintea lui Dumnezeu prin lege, *este*
învederat; *căci*: *Dreptul* prin credință va
tra. *Eră* *legea* nu este din credință; ci:
*Om*ul, care va face acestea, va trăi întru
ele. *Christos* ne-a rescumpărat din blăs-
temul legi, făcându-se pentru noi blăs-
tem; (*căci* scris este: *Blăstemat este totu*
celu spândurat pe lemn); *Ca* bine-cuvên-
tarea lui *Abraam* să vină preste Gint prin
Iisus Christos, ca să primim prin cred-
ință *Spiritul* celu promis.

Fraților, duple omă vorbesc: *Aședă-*
mântulu unui om, dacă *este* întărit, nime-
nea nu-l desființă, nici nu adăuge la el.
Eră *lui* *Abraam* și seminției lui s'a fă-
cut făgăduințele. Nu *ține*: Seminției lui,
ca de multe; ci ca de una: Seminției tale,
care este *Christos*. Și *acesta* *ține*: *Aședă-*
mântulu celu întărit mai *nainte* de la
Dumnezeu în Christos, nu s'a putut ni-
mici de legea, *care* s'a dat cu patru sute
și trei-deci de ani mai târziu, *incă* să se
desființeze făgăduința. *Căci* *moscenirea* de
este din lege, *nu* mai *este* din făgăduință;
eră Dumnezeu a dăruit-o lui *Abraam* prin
făgăduință.

Pentru ce dară *este* legea? *S'a* adăos
pentru călcările de lege, până ce era să
vină *seminția*, căreia s'a dat făgăduință;
și a fost *rânduit* prin *angeri* în mâna *un-*
ui meșlocitor. *Eră* meșlocitorul nu
este alu unuia; *eră* Dumnezeu este unul.

Deci ore *este* legea împotriva făgăduin-
țelor lui Dumnezeu? Nici de cum; *căci*
de s'ar fi dat o lege care să potă viu-fa-
ce, într'adeveru prin lege ar fi fost drepta-
tea. Dară *a* închis scriptura *tote* supt
păcat, *ca* cea făgăduită să se de prin
credință întru Iisus Christos celor ce
cred. *Eră* mai *nainte* de venirea credin-
ței, eram păziți supt lege, închiși fiind
spre credință, care era să se descopere;
incă *legea* n'a fost învățător spre Chris-
tos, *ca* să ne îndreptăm prin credință.

Ps. 143. 2. 1 Tes. 5. 10. 2. 15. & 10. 47. & 15. 8. Jac. 2. 23. Ebr. 10. 38. Rom. 8. 20. 1 Pet. 4. 2. f Ioan 8. 39. Cap. 3. 11. i Cap. 1. 4. Rom. 4. 11, 19, 16. i Lev. 18. 5. i Ioan. 3. 8, 9. i Efez. 5. 2. Efez. 1. 13. i Rom. 8. 2. Tit. 2. 14. Ebr. 6. 4. i Rom. 8. 2. i Cap. 3. 21. Ebr. 7. 11. i Rom. 6. 14. & 7. 4, 6. i Rom. 6. 11. i Cor. 5. 15. 1 Tes. 5. 10. Ebr. 9. 14. 1 Pet. 4. 2. i Rom. 6. 6. i Cap. 5. 21. & 6. 14. i 2 Cor. 5. 15.

1 Tes. 5. 10. 1 Pet. 4. 2. i Efez. 5. 2. Tit. 2. 14. i Cap. 3. 21. Ebr. 7. 11. i Rom. 11. 6. i Cap. 5. 4. i Cap. 5. 7. i Cap. 2. 14. & 5. 7. i Fapt. 2. 38. &

2. 15. & 10. 47. & 15. 8. Vers. 14. Efez. 1. 13. Ebr. 6. 4. i Rom. 10. 16, 17. i Cap. 4. 9. i Ebr. 7. 16. & 9. 10. i Ebr. 10. 35, 36. i Ioan 8. 2 Cor. 3. 3. i Fac. 15. 6. Rom. 4. 3, 9, 21, 22.

2. 23. i Ioan 8. 39. Rom. 4. 11, 19, 16. i Lev. 18. 5. i Rom. 9. 17. i Vers. 23. i Fac. 12. 3. & 18. 18. & 22. 18. i Fapt. 3. 25. i Deut. 27. 26. i Ier. 11. 3. i Cap. 2. 16. i Hab. 2. 4. i Rom. 1. 17.

Ebr. 10. 38. i Rom. 4. 4, 5. & 10. 5, 6. & 11. 6. i Lev. 18. 5. i Rom. 9. 17. i Ebr. 7. 11. i Rom. 10. 5. i Cor. 5. 21. i Cap. 4. 5. i Deut. 21. 23. i Rom. 4. 9, 16. i Isa. 32. 15. & 44. 3. i Ier. 31. 33. &

32. 40. i Ezech. 11. 19. & 36. 27. i Joel 2. 28, 29. i Zech. 13. 10. i Ioan 7. 39. i Fapt. 2. 33. i Ebr. 9. 17. i Fac. 12. 3, 7. & 17. 7. i Vers. 8. i 1 Cor. 12. 13. i Esod. 13. 40, 41. i Rom. 4. 13, 14.

Vers. 21. i Rom. 8. 17. i Rom. 4. 14. i Ioan 15. 22. i Rom. 4. 15. & 5. 20. & 7. 8, 13. i 1 Tim. 1. 9. i Vers. 16. i Fapt. 7. 53. i Ebr. 2. 2. i Esod. 20. 19, 21, 22. i Deut. 5. 5, 22, 23, 27, 31. i Ioan 1. 17.

Fapt. 7. 38. i 1 Tim. 2. 5. i Rom. 3. 29, 30. i Cap. 2. 21. i Vers. 8. i Rom. 3. 9, 19, 23. & 11. 32. i Rom. 4. 11, 13, 16. i Mat. 5. 17. i Rom. 10. 4. i Col. 2. 17. i Ebr. 9. 9, 10. i Fapt. 13. 39. i Cap. 2. 16. i Mat. 5. 17.

25 Eră după ce a venită credința, nu mai
26 sântemă suptă învățătoră. Căci o toți sânt-
27 teți fii ai lui Dumnezeu prin credință întru
28 Christosul Iisus. Căci o ori-căți v'ați bote-
29 zată întru Christosul, cu Christosul v'ați îm-
brăcată. Nu este Iudeu, nici Elîn; nu este
servu, nici liberu; nu este parte bărbătească,
nici femească; căci voi toți sânteti unul în-
tru Christosul Iisus. Eră de sânteti voi ai
lui Christosul, atuncea seminția a lui Abraam
sânteti, și moscenitori duple făgăduință.

4 **D**ECI dicu, că moscenitorul, în câtă timp
2 este pruncu, în nimic nu se osebesce
2 de servu, deși este domn tuturor; și este
3 suptă epitropi și îngrijitori, până la tim-
3 pulă hotărîtă de părintele se. Așa și noi
4 cândă eram prunci, eram aserviți suptă
4 elementele lumii; Eră cândă a venită pli-
5 nitatea timpului, a trăsese Dumnezeu pre
5 Fiul se, celă născut din femeă, venit
5 suptă lege; Să rescumpere pre cei de suptă
6 lege, ca să primim înfierea. Dară fiindă-
6 că sânteti fii, a trăsese Dumnezeu pre Spi-
7 ritul Fiului se în âmele vâstre, strig-
7 gându: Abba, Părinte. Pentru aceea nu mai
esci servu, ci fiu; eră de esci fiu, esci și mo-
scenitor al lui Dumnezeu prin Christosul.

8 Dară atuncea, necunoscându pre Dum-
9 neșeu, serviati celor ce din fire nu sânt
9 dumneșei; Eră acum, după ce ați cunos-
cută pre Dumnezeu, se mai bine, după ce
v'ați cunoscută de Dumnezeu, cumă v'în-
tôrceți eră-și la elementele cele slabe și sa-
race, căroră eră-și din nou voiți a li servi?
10 Dilele păziți, și lunele, și timpurile și ani.
11 Mă temă de voi, ca nu cumă va în zădar
să mă fiu ostenit la voi.

12 Fraților, rogu-vă, fiți ca mine; și eu
13 sânt ca voi; întru nimic nu m'ați nedrep-
14 tățit. Sciți, că fiindă slabă cu corpul,
14 v'amă predicată evangelia mai ântăi. Dară
pentru ispita mea ce era în corpul meă nu
m'ați defăimată, nici m'ați desprețuit;
ci m'ați primită ca pre ună ângeră ală lui
15 Dumnezeu, ca pre Iisus Christosul. Deci
unde este acumă fericirea vâstră? căci vi
dați mărturiă, că de ară fi fostă cu puțină,
ochi vâstri scotându-i, i-ați fi dată mie.

Deci aș neamică făcută-m'amă voii, pentru 16
că vi vorbescă adevărul?

Ei sânt rêvnitori de voi, dară nu spre 17
bine; da, voră să v'escotă de la noi, ca să
fiți voi rêvnitori de ei. Deci bine este în 18
totă timpulă a fi rêvnitori în lucrul bun, și
nu numai cândă sânt de față la voi. Copii 19
mei, pre cari eră-și cu durere v' nască,
până ce se va forma Christosul întru voi;
Ași voi să fiu acumă la voi, și să-mi achimbă 20
vocea mea; căci nu mă pricepă de voi.

Spuneți-mi, cei ce voiți să fiți suptă lege, 21
aș nu auți legea? Căci scrisă este, că A- 22
braamă a avută două fi, unul din servă, eră
altul din cea liberă. Celă din servă s'a 23
născută duple corp; eră celă din cea liberă
duple făgăduință. Cari istorii aș altă în- 24
țelegere; căci aceste femei sânt cele două a-
ședămintă: una din muntele Sinai, ce nasce
spre servitute, care este Agara; Căci Agara 25
semnifică muntele Sinai, care este în Arabia,
este alătura cu Ierusalimul de acumă, și
este în servitute cu fii se. Eră Ierusalim 26
celă de susă este liberă, care este
mamă nouă tuturor. Căci scrisă este: Ve- 27
selesce-te, stărpă, care nu nască, recnesce
și strigă, ceea ce nu aș durere de facere;
căci mai mulți sânt fii celei singuratică, de
câtă aș celele ce are bărbat.

Eră noi, fraților, precumă Isaacă, sânt 28
temă fii aș făgăduinței. Dară precumă a- 29
tuncea celă ce se născuse duple corpă per-
secută pre celă ce se născuse duple Spirit; 30
așa este și acumă. Dară ce dică scriptura?
Isgonesce pre servă și pre fiul se; căci 31
fiul se servei nu va mosceni cu fiul celei
libere. Dreptă aceea, fraților, nu sântemă 31
fii aș servei, ci aș celei libere.

*Libertatea evangelică. Lucrările corpului se opună
fructelor Spiritului.*

STAȚI dară în libertatea, cu care Chris- 5
tosă ne-a făcută liberi, și nu v'încur-
cați eră-și în jugul servitutei.

Ecce, eu Pavelă dică voii, că de v' veți 2
circumcide, Christosul nimic nu vi va folosi.
Căci eră-și spună fie-căruia ce se circum- 3
cide, că este datoră să împlinescă totă le-
gea. V'ați desfăcută de la Christosul, voi 4

o Ioan 1. 12.	Rom. 9. 7.	Rom. 1. 3.	19.	2 Tim. 2. 19.	8.	Ebr. 11. 11.	m Ioan 8. 36.
Rom. 8. 14—	Ebr. 11. 18.	Phil. 3. 7.	g Ioan 1. 12.	m Cap. 3. 3.	Mal. 2. 7.	d Deut. 32. 2.	Cap. 5. 1, 12.
16.	m Rom. 8. 17.	Ebr. 2. 14.	Cap. 3. 26.	Col. 2. 30.	m Mat. 10. 40.	e Isa. 2. 2.	—
Cap. 4. 5.	Cap. 4. 7, 28.	d Fac. 3. 15.	Efes. 1. 5.	m Rom. 8. 3.	Luc. 10. 16.	Ebr. 12. 22.	Ospuș 5.
1 Ioan 3. 1, 2.	Efes. 3. 6.	Isa. 7. 14.	A Rom. 5. 5. &	Ebr. 7. 18.	Ioan 13. 30.	Apoc. 3. 12.	m Ioan 8. 36.
g Rom. 6. 3.	Ospuș 4.	Mic. 5. 3.	8. 15.	o Rom. 14. 5.	1 Tes. 2. 12.	& 21. 2, 10.	o Ioan 8. 36.
g Rom. 12. 14.	e Vers. 9.	Mat. 1. 23.	i Rom. 8. 16, 17.	Col. 2. 16.	e Cap. 2. 5, 14.	f Isa. 54. 1.	Rom. 6. 13.
7 Rom. 10. 12.	Cap. 2. 4. &	Luc. 1. 31. &	Cap. 3. 29.	p Cap. 2. 2. &	m Rom. 10. 2.	g Fapt. 3. 25.	1 Pet. 2. 16.
1 Cor. 12. 13.	5. 1.	2. 7.	f Efes. 2. 12.	5. 2, 4.	2 Cor. 11. 2.	Rom. 9. 8.	2 Fapt. 15. 10.
Cap. 5. 6.	Col. 2. 3, 20.	e Mat. 5. 17.	1 Tes. 4. 5.	1 Tes. 3. 5.	y 1 Cor. 4. 15.	Cap. 3. 29.	Cap. 2. 4. &
Col. 3. 11.	Ebr. 2. 10.	Luc. 2. 27.	k Rom. 1. 25.	g 2 Cor. 2. 5.	Film. 10.	A Fac. 31. 9.	4. 9.
o Ioan 10. 16.	Ebr. 2. 10.	f Mat. 20. 28.	1 Cor. 12. 3.	r 1 Cor. 2. 3.	Iac. 1. 18.	i Cap. 5. 11. &	e Fapt. 15. 1. &
& 17. 20, 21.	d Fac. 49. 10.	Cap. 3. 13.	Efes. 2. 11.	2 Rom. 11. 30.	e Fac. 16. 15.	6. 12.	16. 2.
Efes. 2. 14—	Dan. 9. 24.	Efes. 1. 7.	1 Tes. 1. 9.	& 12. 7, 9.	e Fac. 21. 2.	f Cap. 3. 8, 22.	d Cap. 3. 10.
16. & 4. 4, 15.	Marc. 1. 16.	Tit. 2. 14.	i 1 Cor. 8. 3. &	e Cap. 1. 6.	b Rom. 9. 7, 8.	k Fac. 31. 10.	e Rom. 9. 21,
e Fac. 21. 10,	Efes. 1. 10.	Ebr. 9. 12.	13. 12.	i 2 Sam. 19. 27.	e Fac. 18. 10,	12.	22.
12.	e Ioan. 1. 14.	1 Pet. 1. 18,		Ved. Ezech. 12.	14. & 21. 1, 2.	i Ioan 8. 36.	Cap. 2. 21.

cari voiți să vă îndreptați prin lege; / din
5 chară ați cădută. Căci noi după Spiritu
asceptăm speranța dreptății, carea vine din
6 credință. Căci în Iisus Christos nici circum-
cisiunea nu poate nimic, nici necircumcisi-
unea; ci credința care se lucră prin iubire.
7 Alergați bine; cine v'a oprită ca să nu
8 ascultați de adevăr? Acestă înduplecare
9 nu este de la cel / ce v'a chemat. Puțin
10 aluată dospește totă frământătură. Eu am
încredere în voi întru Domnul, că altă ni-
mică nu veți cugeta; / eră / cel / ce vă tur-
bură / va purta pedepsa sa, ori-care va fi.
11 Și eu, fraților, de predică încă circumci-
siunea, pentru ce mai sunt persecutat?
12 atunci a încetat scandalul crucei. O de
s'ară esclude de totu cei / ce vă strică.
13 Căci voi, fraților, v'ați chemat la li-
bertate; numai să nu întrebuiți liberta-
tea voastră de pretești pentru corp, ci / în
14 iubire să serviți unu altu. Căci / totă
legea se împlinește într-unu cuvânt, *adece*
15 într'acesta: "Să iubesc pe aproapele tei ca
însu-ți pre tine. / Eră de vă mușcați și vă
mâncați unu pre altu, căutați să nu vă
nimiciți unu pre altu.
16 Deci dicu: "Amblați după Spiritu, și nu
17 veți împlini pofta corpului. Căci / corpul
poftescă împotriva spiritului, și spiritul îm-
potriva corpului; și acestia se împotrivesc
unu altu, / încât nu faceți cele ce ați
18 voi. Dară / de sântei conduși de Spiritu,
nu sântei supu lege.
19 Eră / faptele corpului sânt vederate, și
sânt acestea: Adulterul, fornicăciunea, ne-
20 curăția, desfrânarea, Idololatria, fermecă-
toriile, neamicițiile, sfețele, gelosiele, mâ-
21 nile, gâlcevele, desbinările, eresurile, Pis-
mele, uciderile, bețiile, imbuibările, și cele
asemenea acestora; de cari mai nainte vi
spun, precum am și mai spus, că / cei
ce facu unele ca acestea nu voru mōsceni
împărăția lui Dumnezeu.
22 Dară / fructul Spiritului este: Iubirea,
bucuria, pacea, îndelunga-răbdare, / bunăta-
23 tea, / facerea de bine, / credința; Blandea,
înfrenarea poftelor: / contra acestora lege

nu este. Și cei ce sânt al lui Christos, 24
și-au crucificat corpul cu patimele și
poftele lui. De trăim după Spiritu, să 25
și amblăm după Spiritu. Să nu cău- 26
tăm mărire deșertă, întăritându unu pre
altu, pismuind unu pre altu.

FRAȚILORU, de se va oblici vre-unu 6
om în vre-o greșelă, voi / cei spirituali
îndreptați pre unu ca acela / cu spiritul
blăndeții; păzindu-te pre tine, / ca să nu
fi și tu ispitit.

Purtați sarcinele unu altu, și așa 2
împliniți / legea lui Christos. Căci / de so-
cotesce cine-va, că este ce-va, / nimic / fi-
ind, pre sine se încelă. Și / fie-care să-și 4
cerceteze fapta sa, și atunci va avé laudă
în sine însu-și, / eră / nu în altu. Căci 5
/ fie-care / și va purta sarcina sa.

Cel / învățat în cuvânt să comunice 6
celui ce învătă toate cele bune.

Nu vă amăgiți; / Dumnezeu nu se bat- 7
jocuresce; căci / ori-ce sēmēnă omul, aceea
va și secera. / Căci cel / ce sēmēnă pentru 8
corpul se, din corp / va secera strică-
ciune; / eră cel / ce sēmēnă pentru spirit,
din spirit / va secera viață eternă. Și / să 9
nu ne obosim în facere de bine; căci la
timpul se vom secera, / dacă nu ne vom
osteni. / Așa dară până când avem în 10
demănare, / să facem bine cătră toți, și mai
cu sēmă cătră / cei al nostri de o credință.

Cele din urmă îndemnări.

Vedeți ce epistolă mare v'am scris 11
cu mâna mea. Căți voru să se fălască de 12
corp, acela / vă silesc să vă circumcideți,
/ numai ca să nu / suferă persecuțiune pen-
tru crucea lui Christos. Căci / inși-și cei 13
ce sânt circumciși nu păzesc legea; ci vo-
iesc să vă circumcideți, ca să se laude în
corpul vostru. / Eră mie să nu-mi fie a 14
mă lănda, de cât / numai în crucea dom-
nului nostru Iisus Christos, prin care s'a
/ crucificat lumea mie, și eu lumei. Căci 15
/ în Christos Iisus nici circumcisiunea nu
este ce-va, nici necircumcisiunea, ci / fap-
tura cea nouă. / Și căți voru ambla / du- 16

1 Ebr. 12. 15.	2 Cor. 10. 6.	Iac. 2. 8.	1 Cor. 6. 9.		Iac. 2. 8.	Luc. 16. 25.	1 Tes. 5. 15.
2 Rom. 8. 24.	3 Cap. 6. 12.	4 Lev. 19. 15.	5 Ebr. 5. 5.		6 1 Ioan 4. 21.	7 Rom. 2. 6.	8 1 Tim. 6. 18.
9 25.	10 1 Cor. 15. 20.	11 Mat. 22. 29.	12 Col. 3. 6.		13 Rom. 12. 2.	14 2 Cor. 9. 6.	15 Tit. 3. 8.
16 2 Tim. 4. 8.	17 Cap. 4. 29. &	18 Rom. 13. 8. 9.	19 Apoc. 22. 15.		20 1 Cor. 8. 2.	21 1 Cor. 4. 8.	22 Ebr. 2. 19.
23 1 Cor. 7. 19.	24 Cap. 6. 17.	25 1 Cor. 6. 12.	26 1 Ioan 15. 2.		27 Cap. 2. 6.	28 Prov. 11. 18.	29 Ebr. 2. 6.
30 Cap. 3. 28. &	31 1 Cor. 1. 22.	32 1 Cor. 1. 13.	33 1 Cor. 11. 28.		34 2 Cor. 3. 5.	35 2 Cor. 3. 5.	36 2 Cor. 3. 5.
37 6. 15.	38 1 Cor. 7. 25.	39 1 Cor. 1. 8. 9.	40 2 Cor. 12. 5.		41 2 Cor. 11. 28.	42 2 Cor. 11. 28.	43 2 Cor. 11. 28.
44 Col. 3. 11.	45 1 Cor. 1. 13.	46 1 Cor. 1. 13.	47 1 Cor. 1. 13.		48 2 Cor. 11. 28.	49 2 Cor. 11. 28.	50 2 Cor. 11. 28.
51 1 Tes. 1. 2.	52 1 Cor. 1. 13.	53 1 Cor. 1. 13.	54 1 Cor. 1. 13.		55 2 Cor. 11. 28.	56 2 Cor. 11. 28.	57 2 Cor. 11. 28.
58 Iac. 2. 15, 20.	59 1 Cor. 1. 13.	60 1 Cor. 1. 13.	61 1 Cor. 1. 13.		62 2 Cor. 11. 28.	63 2 Cor. 11. 28.	64 2 Cor. 11. 28.
65 22.	66 1 Cor. 1. 13.	67 1 Cor. 1. 13.	68 1 Cor. 1. 13.		69 2 Cor. 11. 28.	70 2 Cor. 11. 28.	71 2 Cor. 11. 28.
72 1 Cor. 9. 24.	73 1 Cor. 1. 13.	74 1 Cor. 1. 13.	75 1 Cor. 1. 13.		76 2 Cor. 11. 28.	77 2 Cor. 11. 28.	78 2 Cor. 11. 28.
79 1 Cor. 3. 1.	80 1 Cor. 1. 13.	81 1 Cor. 1. 13.	82 1 Cor. 1. 13.		83 2 Cor. 11. 28.	84 2 Cor. 11. 28.	85 2 Cor. 11. 28.
86 1 Cor. 1. 6.	87 1 Cor. 1. 13.	88 1 Cor. 1. 13.	89 1 Cor. 1. 13.		90 2 Cor. 11. 28.	91 2 Cor. 11. 28.	92 2 Cor. 11. 28.
93 1 Cor. 5. 6. &	94 1 Cor. 1. 13.	95 1 Cor. 1. 13.	96 1 Cor. 1. 13.		97 2 Cor. 11. 28.	98 2 Cor. 11. 28.	99 2 Cor. 11. 28.
100 2 Cor. 2. 2. &	101 1 Cor. 1. 13.	102 1 Cor. 1. 13.	103 1 Cor. 1. 13.		104 2 Cor. 11. 28.	105 2 Cor. 11. 28.	106 2 Cor. 11. 28.
107 2. 22.	108 1 Cor. 1. 13.	109 1 Cor. 1. 13.	110 1 Cor. 1. 13.		111 2 Cor. 11. 28.	112 2 Cor. 11. 28.	113 2 Cor. 11. 28.
114 1 Cor. 1. 7.	115 1 Cor. 1. 13.	116 1 Cor. 1. 13.	117 1 Cor. 1. 13.		118 2 Cor. 11. 28.	119 2 Cor. 11. 28.	120 2 Cor. 11. 28.

pre această regulă, pace fie preste ei și mi-lă, și preste Israelul lui Dumnezeu.

- 17 **17** **E**rau mai multă nimenia să nu mă supere; căci eu portă pe corpul meu semnele domnului Iisus.

Fraților, ^acharulă domnului nostru Iisus Christos ^{fi} cu spiritulă vostru. Amin.

Cătră Galateni s'a scris de la Roma.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

E F E S E N Î .

Salutarea apostolică; lăudarea lui Dumnezeu pentru bine-cuvântările mântuirii.

- 1** **P**AVELŪ, apostolulă lui Iisus Christos ^aprin voia lui Dumnezeu, ^asânților celorlă ce sânt în Efes ^ași credincioșiloră
- 2** în Christos Iisus: ^aCharulă fie voilă și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnulă Iisus Christos.
- 3** ^aBine-cuvântat ^{fi} Dumnezeu și Părintele domnului nostru Iisus Christos, care ne-a bine-cuvântat cu totă bine-cuvântarea spiritului ^ane-a ales într'insulă ^amai înainte de întemeierea lumei, ca să ^afim noi sânti și neprihăniți înaintea lui în iubire; ^aMa ^anainte hotărîndu-ne spre ^aînfiere cătră sine prin Iisus Christos, ^adupre buna-voință a voiei sale; Spre lauda mărirei charului se, ^acu care ne-a miluit în ^acelă iubită;
- 7** ^aÎn care avemă rescumpărare prin sângele lui, iertarea păcateloră, dupre ^abogăția charului se; Pre care l'a prisosită cătră noi în totă înțelepciunea și priceperea;
- 9** ^aFăcându-ni cunoscută misterulă voiei sale dupre bună-voință sa, ^acare a hotărît-o în sine-și; Pentru pregătirea ^aplinătăi timpuriloră, ^aca să întrunescă ^atote în Christos, și cele din ceruri și cele de pe pământ;
- 11** ^aIntr'insulă, în care amă primită și moscenire, ^amai înainte hotărîți fiindă ^adupre bună-voință celui ce lucrăză tôte dupre sfatulă voiei sale; ^aCa să fim noi spre lauda mărirei sale, ^acari mai înainte amă creșut în

Christos; În care și voi ați creșut, auzind ^acuvântulă adevărului, evangelia mântuirii voștre; în care și creșdendă ^av'ati sigilat cu Spiritulă Sântă celă făgăduită; ^aCarele este arvuna moscenirii noastre ^apentru rescumpărarea ^astăpânirii, spre lauda mărirei sale.

Rugămintă, ca Creștinii Efesenii să scidă mai bine bine-cuvântările mântuirii; starea loră de mai înainte comparată cu aceea de acum.

Dreptă aceea și eu, ^aauzind credință voastră în domnulă Iisus și iubirea voastră cătră toți sântii, ^aNu înceteză de a mulțumi pentru voi, amintindu-vă în rugăciunile mele: Ca ^aDumnezeulă domnului nostru Iisus Christos, Părintele mărirei, ^asă vă deie spiritulă inspirațiunei și ală descoperiri spre cunoștință ^adeplină a lui, și ochi luminați minței voștre, ca să sciți ^asperanța chiamărei lui, și bogăția mărirei ^amoscenirii lui în cei sânti, și pre-înalta ^amărire a puteri sale cătră noi cari credemă, ^adupre lucrarea puternicei sale tărie; Cu care a lucrată în Christos, ^asculându-lă din morți, și ^apunându-lă ^aședea d'ă dreapta sa în ceri, ^aMa presusă de ^acâtă totă ^aîncepătoria, de câtă totă puterea și stăpânirea și domnia, și de câtă totă numele ce se numesce nu numai în secululă acesta, ci și în celă viitoră; Și ^atote le-a supusă supă piclărale lui, și l'a pusă ^acapă preste tôte în beserică, ^aCarea

/ Rom. 2. 29. &
4. 12. & 9. 6-8.
Cap. 3. 7, 9,
29.
Filip. 3. 3.
2 Cor. 1. 5. &
4. 10. & 11.
22.
Cap. 5. 11.
Col. 1. 24.
2 Tim. 4. 22.
Filip. 25.
—
EFESENÎ.
—
Capitulă 1.
2 Cor. 1. 1.
3 Rom. 1. 7.

2 Cor. 1. 1.
1 Cor. 4. 17.
Cap. 6. 21.
Col. 1. 2.
Gal. 1. 3.
Tit. 1. 4.
2 Cor. 1. 3.
1 Pet. 1. 3.
Rom. 8. 28.
2 Tes. 2. 13.
2 Tim. 1. 9.
Iac. 2. 5.
1 Pet. 1. 2. &
2. 9.
1 Pet. 1. 2. 20.
Lue. 1. 75.
Cap. 2. 10. &
5. 27.
Col. 1. 22.

1 Tes. 4. 7.
Tit. 2. 12.
Rom. 8. 29, 30.
Vers. 11.
Ioan 1. 12.
Rom. 8. 15.
2 Cor. 6. 18.
Gal. 4. 5.
1 Ioan 2. 1.
Mat. 11. 26.
Luc. 12. 32.
1 Cor. 1. 31.
Vers. 9.
1 Rom. 3. 24.
Mat. 5. 15.
Mat. 3. 17. &
17. 5.
Ioan 3. 26. &
10. 17.

2 Fapt. 20. 28.
Rom. 3. 24.
Col. 1. 14.
Ebr. 9. 12.
1 Pet. 1. 18,
19.
Apoc. 5. 9.
Rom. 2. 4. &
3. 24. & 9. 23.
Cap. 2. 7. &
3. 16.
Filip. 4. 19.
Rom. 16. 25.
Cap. 3. 4. 9.
Col. 1. 26.
Cap. 3. 11.
2 Tim. 1. 9.
Gal. 4. 4.
Ebr. 1. 2. &

9. 10.
1 Pet. 1. 20.
1 Cor. 3. 22,
23. & 11. 8.
Cap. 2. 15. &
3. 15.
Filip. 2. 9, 10.
Col. 1. 20.
2 Fapt. 20. 22.
& 26. 18.
Rom. 8. 17.
Col. 1. 12. &
3. 24.
Tit. 3. 7.
Iac. 2. 5.
1 Pet. 1. 4.
Vers. 5.
Iac. 46. 10, 11.
Vers. 6, 14.

2 Tes. 2. 13.
Iac. 1. 18.
Ioan 1. 17.
Col. 1. 9.
2 Cor. 1. 22.
Cap. 4. 30.
2 Cor. 1. 22.
& 5. 5.
Luc. 21. 28.
Rom. 8. 32.
Cap. 4. 30.
Fapt. 20. 28.
Vers. 6. 12.
1 Pet. 3. 9.
Col. 1. 4.
Film. 5.
Rom. 1. 6.
Filip. 1. 3. &
Col. 1. 3.

1 Tes. 1. 2.
2 Tes. 1. 3.
Ioan 20. 17.
Col. 1. 9.
Fapt. 26. 18.
Cap. 2. 12. &
4. 4.
Vers. 11.
Cap. 3. 7.
Col. 1. 29. &
2. 12.
Fapt. 2. 24.
23.
Ps. 110. 1.
Fapt. 7. 55.
56.
Col. 8. 1.
Ebr. 1. 3. &
10. 12.

q Filip. 2. 9, 10.
Col. 2. 10.
Ebr. 1. 4.
Rom. 8. 28.
Col. 1. 16. &
2. 15.
Ps. 2. 6.
Mat. 23. 18.
1 Cor. 15. 27.
Ebr. 2. 8.
Cap. 4. 15, 16.
Col. 1. 18.
Ebr. 2. 7.
Rom. 12. 5.
1 Cor. 12. 12,
27.
Cap. 4. 12. &
5. 23, 30.
Col. 1. 18, 24.

este corpul lui, * plinitatea celui * ce împlinește toate în toți.

- 2 **S**i pre * voi, * cari erați morți prin abateri
2 și prin păcate, * în cari ore-cândă ați
âmblată după cursul lumei acestela, după
pre * domnul puterii aerului, a spiritului
celui ce acumă lucră în * fiil neascultărei;
3 / Intre cari și noi toți amă petrecut ore-
cândă în * poștele corpului nostru, făcându
voiele corpului și ale cugetelor; și * eram
4 din fire fi ai mâniei, ca și cei-l-alți: Eră
Dumneșu, * bogat fiind în milă, pentru
iubirea sa cea mare cu care ne-a iubit; *
5 / Și fiind noi morți prin păcate, * ne-a vi-
făcut împreună cu Christos; [prin chară
6 sânteți mântuiți]; Și împreună cu d'insul
ne-a sculat, și ne-a pusă a sedé împreună
7 / în ceri în Christos Iisus; Ca să arete
în seculi cei viitori bogăția cea mare a
charului seș prin * bunătatea sa spre noi în
8 Christos Iisus. * Căci din chară sânteți
mântuiți * prin credință; și acesta nu de la
9 voi; * darul lui Dumneșu este; * Nu din
10 fapte, ca să nu se laude cine-va. Căci noi
sântem * făptura lui, creați în Christos Ii-
sus spre fapte bune, pre cari * le-a pregă-
tit Dumneșu, ca să ambăm în ele.

*Îndurarea lui Dumneșu către Creștinii din
Ginți arătată în admisiunea lor în biserică.*

- 11 Pentru aceea * aduceți-vi aminte, că voi
ore-cândă păgâni fiind în corp, cari vă
chiămați necircumcisiune de către cei ce
se chiamă * circumcisiune în corp de mână
12 făcută; * Că într'acel timp erați fără
Christos, * înstrăinați de cetățenia lui Isra-
el, și străini de * aședămintele făgăduinței,
* neavându speranță, * și fără Dumneșu în
13 lume; * Eră acum în Christos Iisus fi-
ind, voi cari ore-cândă erați * depărtați,
v'ăți făcută aproape prin sângele lui Chris-
14 tos. Căci * el este pacea noastră, * care a
făcută aminduoă una, și a dărmată zidul

despărțirii între noi: Neamiciția; / desfin- 15
tându prin * corpul lui legea ordinelor din
precepte, spre a zidi în sine pre amindui
întru un * om nou, așa făcându pace; Și 16
spre a * împăca lui Dumneșu pre amindui
uniți într'un corp prin cruce, / omorându
neamiciția printr'insa. Așa a venit * și a 17
predicatu pace voui celor de departe, și * ce-
lor de aproape. Căci * printr'insul avem 18
amindui apropierea într'un Spirit că-
tră Părintele.

Pentru aceea nu mai sânteți străini și 19
nemernici, ci * concetățeni ai sântilor, și
* casnici ai lui Dumneșu; * Zidiți fiind * pe 20
temelia * apostolor și a profeților, sin-
gur Iisus Christos fiind * petra unghi-
lară; * În care totu edificiul alcătuindu-se, 21
cresce spre * templu sânt în Domnul;
* În care și voi împreună vă zidiți spre lă- 22
caș al lui Dumneșu în Spirit.

*Misteriul chiămărei Ginților, și mărimea ne-
spusă a iubirii lui Christos către biserică.*

PENTRU acesta eu Pavel, * legatul lui 3
Iisus Christos * pentru voi Ginți; De 2
ați auzit de * diregătorul charului lui Dum-
neșu, * care mi s'a dat pentru voi: * Că 3
/ prin descoperire * mi-a făcută cunoscut
misteriul; [* precum amă scris deja pe 4
scurt; Din care cetind, puteți cunoșe în-
țelegerea mea * în misterul lui Christos]; 5
/ Care în seculi trecuți nu s'a făcută. cunos-
cută fiilor omenilor, * precum s'a desco-
perit acum sântilor lui apostoli și profe-
ților prin Spirit; Ca Gințile * să fie im- 6
preună-moscenitoare, și * din același corp,
și * părtași făgăduinței lui în Christos prin
evangelia; * Căreia m'amă făcută serv, * du- 7
pre darul charului lui Dumneșu, care mi
s'a dat după * lucrarea puterii lui; Mie, 8
/ celui mai mic din toți sântii, mi s'a dat
acest char, * spre a predica între Ginți
* bogăția lui Christos cea nepetrusă; Și 9

Col. 2. 9.	Rom. 10. 12.	1 Cor. 1. 29—	Vezi Ezech. 13.	8. 3.	1 Pet. 2. 4, 5.	2 Tim. 1. 8.	Cap. 6. 19.
1 Cor. 12. 6.	Usp. 1. 7.	31.	9.	Col. 2. 14.	Mat. 16. 13.	3. 9.	j Fapt. 10. 28.
Cap. 4. 10.	Vers. 7.	2 Tim. 1. 9.	Ioan. 10. 16.	10. 57. 19.	Gal. 2. 9.	Film. 1. 11.	Rom. 16. 25.
Col. 3. 11.	j Rom. 5. 6, 8,	Tit. 3. 5.	y Rom. 9. 4, 8.	Zech. 9. 10.	Apoc. 21. 14.	b Gal. 5. 9.	Vers. 9.
—	10.	Deut. 32. 6.	s 1 Tes. 4. 13.	Fapt. 2. 39. &	1 Cor. 12. 28	Col. 1. 24.	k Cap. 2. 20.
Capul 2.	Vers. 1.	Ps. 100. 3.	s Gal. 4. 8.	10. 36.	Cap. 4. 11.	s Tim. 3. 10.	i Gal. 3. 28, 29.
a Ioan. 5. 24.	k Rom. 6. 4, 5.	Isa. 19. 25. &	1 Tes. 4. 5.	Rom. 5. 1.	1 Pa. 118. 22.	e Rom. 1. 5. &	m Cap. 2. 15. 16.
Col. 2. 13.	Col. 2. 13, 13.	29. 23. & 44.	b Gal. 3. 28.	Vers. 13. 14.	Isa. 28. 16.	11. 13	n Gal. 3. 14.
b Vers. 5.	& 3. 1, 8.	31.	c Fapt. 2. 39.	1 Pa. 148. 14.	Mat. 21. 42.	1 Cor. 4. 1.	o Rom. 15. 16.
Cap. 4. 18.	m Tit. 3. 4.	Ioan. 3. 3, 5.	d Vers. 17.	m Ioan. 10. 9. &	m Cap. 4. 15, 16.	Cap. 4. 7.	p Rom. 1. 8.
1 Cor. 6. 11.	n Cap. 1. 20.	1 Cor. 3. 9.	d Mic. 5. 5.	14. 6.	v 1 Cor. 3. 17.	Col. 1. 25.	q Rom. 15. 18.
Cap. 4. 23.	o Rom. 3. 24.	2 Cor. 5. 5,	Ioan. 16. 33.	Rom. 5. 2.	& 6. 19.	d Fapt. 9. 15. &	r 1 Cor. 15. 9.
Col. 1. 21. &	n Vers. 5.	17.	Fapt. 10. 36.	Cap. 3. 12.	3 Cor. 6. 16.	13. 2.	1 Tim. 1. 13.
3. 7.	o Rom. 4. 16.	Cap. 4. 24.	Rom. 5. 1.	Ebr. 4. 16. &	s 1 Pet. 2. 5.	Rom. 12. 3.	Gal. 1. 16.
1 Ioan. 5. 19.	2 Tim. 1. 9.	Tit. 2. 14.	Col. 1. 20.	10. 19, 20.	—	Gal. 1. 16.	Cap. 1. 29.
d Cap. 6. 13.	p Mat. 16. 17.	s Cap. 1. 4.	s Ioan. 10. 16.	1 Pet. 3. 18.	Capul 3.	Vers. 8.	r 1 Cor. 15. 9.
e Cap. 5. 6.	Ioan. 6. 44, 65.	i 1 Cor. 12. 2.	Gal. 3. 28.	n 1 Cor. 12. 13.	a Fapt. 21. 38.	e Fapt. 22. 17.	1 Tim. 1. 13.
Col. 3. 6.	Rom. 10. 14,	Cap. 5. 8.	j Col. 2. 14, 20.	Cap. 4. 4.	& 28. 17, 30.	21. & 26. 17,	s Gal. 1. 16. &
f Tit. 3. 3.	15, 17.	Col. 2. 21. &	s Col. 1. 22.	o Filip. 3. 20.	18.	18.	2. 8.
1 Pet. 4. 3.	Cap. 1. 19.	2. 13.	h 2 Cor. 5. 17.	Ebr. 12. 72, 23.	Cap. 4. 1. &	/ Gal. 1. 12.	1 Tim. 2. 7.
g Gal. 5. 16.	q Filip. 1. 29.	u Rom. 2. 28,	Gal. 6. 15.	p Gal. 6. 10.	6. 20.	Rom. 16. 25.	2 Tim. 1. 11.
h Pa. 51. 5.	r Rom. 3. 20,	29.	Cap. 4. 24.	q 1 Cor. 3. 9,	Filip. 1. 7, 13,	Col. 1. 26, 27.	Cap. 1. 7.
Rom. 5. 12,	27, 28. & 40,	Col. 2. 11.	i Col. 1. 20—	10.	14, 16.	h Cap. 1. 9, 10.	Col. 1. 27.
14.	2. & 9. 11. &	v Cap. 4. 13.	22.	Cap. 4. 12.	Col. 4. 3, 13.	i 1 Cor. 4. 1.	
	11. 6.	Col. 1. 21.	j Rom. 6. 6. &				

a lumina pre toți care *este* împărțirea
"misteriului" celui ascuns din eternitate în
Dumnezeu, " (care a creat tot prin Iisus
Christos;) " Ca acum " începătorilor și
10 puterilor în cer " să fie cunoscută prin
biserica înțelepciunea lui Dumnezeu cea
11 de multe feluri; " După hotărârea cea e-
ternă, care a făcut-o în Christos Iisus,
12 domnul nostru; În care avem îndră-
snelă și " apropiere " cu încredere prin cre-
dință într'insul. " Pentru aceea rogu-vă, ca
13 să nu fiți descurajați în strimtorările mele
" pentru voi, " cari sunt mărirea voastră.
14 Pentru acesta plecui genunchiile mele
cătră Părintele domnului nostru Iisus
15 Christos, De la care " totă familia în cer
16 și pe pământ se numește; Ca să vi de,
" după bogăția mării sale, " să vă întăriți
cu putere prin Spiritul său în " omul cel
17 din întru; " Ca Christos să locuască în
ânimele voastre prin credință; ca " fiind în-
18 rădăcinați și întemeiați în iubire, " Să pu-
teți cuprinde împreună cu toți sântii, " ce
este lățimea și lungimea și adâncimea și
19 înălțimea; Și să știți iubirea lui Christos
ce întrece *totă* cunoștința, ca să vă impli-
niți " în totă plinitatea lui Dumnezeu.
20 Eru " celui ce poate face " pre de prisos
preste toate cele ce cerem său gândim,
21 " după puterea ce se lucră în noi, " Acela
fie mărirea în biserică cea în Christos Iisus
prin toate generațiunile în seculi seculilor.

*Indemnare la unire, la stăruință și creștere
în har.*

4 **D**REPTU aceea rogu-vă eu " legatul în
Domnul, ca să " âmbლაți vrednici de
2 chiamarea în care sântei chiamați; " Cu
totă umilinta și blândeta, cu îndelungă-
răbdare, îngăduind unuia altuia în iubire;
3 Silindu-vă a păzi unitatea Spiritului " prin
4 legătura păcii. " Unu corp și " unu Spirit,
precum și sântei chiamați într'o " speranță
5 a chiamării voastre; " Unu Domn, " o cre-
6 dință, " unu botez; " Unu Dumnezeu și Pă-
rinte al tuturor, care *este* preste toți și
" prin toți, și în voi toți.

Eru " fie-cărui din noi s'a dat har 7
dupre măsura darului lui Christos. Pen- 8
tru aceea dice: " Suindu-se la înălțime, " a
făcut mulți robi, și a dat daruri omeni- 9
lor. " Eru aceea *ce se dice* că s'a suit, ce
este de cât numai că s'a și pogorît mai
înteu la părțile cele mai de jos ale pământului?
Celui ce s'a pogorît, acela este 10
care " s'a și suit mai pe sus de toate ce-
rurile, " ca să împlie toate.

" Și acela a dat pre unii, apostoli; eru 11
pre alții, profeți; eru pre alții, " evangeliști;
eru pre alții, " păstori și " învățători; " Spre 12
desevârșirea sântilor, spre lucrul servi-
ciului, " spre edificarea " corpului lui Chris-
tos; Până ce vom ajunge toți la unirea 13
credinței " și a cunoștinței Fiului lui Dum-
nezeu, în " bărbat deseavârșit, la măsura
staturei depline a lui Christos; Ca să 14
nu mai fim " prunci, " învăluindu-ne și pur-
tându-ne de tot " vântul învățaturii, prin
amăgirea omenilor, prin vicleșug " spre
mestegugirea înclăciunei; Ci " urmărind 15
adevărul în iubire, " să creștem în toate
cătră d'insul, " care este capul, Christos;
" Din care totu corpul alcătuindu-se și în- 16
tocmindu-se prin legăturile, cari toate una
pre alta se ajută, după lucrare în mă-
sura fie-cărui membru, face creșterea cor-
pului pentru a sa edificare în iubire.

*Indemnări la o purtare fără prihană, mai cu
sema în feluritele relațiuni ale vieții.*

Dreptu aceea dicu și vi mărturisesc 17
în Domnul: " Să nu mai âmbლაți precum
âmbლა și cele-lalte Gintii " în deșertăciunea
minții lor; " Întunecați fiind la minte, 18
" înstrăinați de la viața lui Dumnezeu prin
necunoștința ce este într'insii pentru " îm-
petrirea âmei lor; " Cari fiind în ne- 19
simțire, " s'a dat desfrânării, spre a se-
vârși totu felul de necurățire cu lăcomie.
Eru voi nu așa v'ați învățat despre Chris- 20
tos. " Dară precum ați auditu de d'in- 21
sul, și v'ați învățat într'insul, cum este
adevărul în Iisus; Trebuie " sa vă des- 22
brăcați de " omul cel vechi " cu petrece-

<p>• Vers. 5. Cap. 1. 9. • Rom. 16. 25. Vers. 5. 1 Cor. 2. 7. Col. 1. 26. • Ps. 89. 6. Ioan 1. 2. Col. 1. 16. Ebr. 1. 2. • 1 Pet. 1. 12 • Rom. 8. 28. Cap. 1. 21. Col. 1. 6. 1 Pet. 3. 22. • 1 Cor. 2. 7. 1 Tim. 3. 15 • 1 Cor. 1. 9. • Cap. 2. 13.</p>	<p>• Ebr. 4. 16. • Fapt. 14. 22. Filip. 1. 14 1 Tes. 3. 3. • Vers. 1. • 2 Cor. 1. 6. • Cap. 1. 10. Filip. 2. 9-11. • Rom. 9. 23. Cap. 1. 7. Filip. 4. 19. Col. 1. 27. • Cap. 6. 10. Col. 1. 11. • Rom. 7. 22. 2 Cor. 4. 16. • Ioan 14. 23. Cap. 2. 22.</p>	<p>• Col. 1. 23. & 2. 7. • Cap. 1. 18. • Rom. 10. 3. 11. 12. • Ioan 1. 16. Cap. 1. 23. Col. 2. 9, 10 • Rom. 16. 25 Iuda 24. • 1 Cor. 2. 9. • Vers. 7. Col. 1. 29. • Rom. 11. 36. & 16. 27. Ebr. 12. 21.</p>	<p>Capitul 4. • Cap. 3. 1. Filip. 1. 9. • Filip. 1. 27. Col. 1. 10. 1 Tes. 2. 12. • Fapt. 20. 19. Gal. 5. 22, 23. Col. 3. 12, 13. • Col. 3. 14. • Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 12, 13. • Cap. 2. 16. • 1 Cor. 12. 4. 11. • Cap. 1. 13. • 1 Cor. 1. 13.</p>	<p>• 2. 6. & 12. 5. 2 Cor. 11. 4. • Vers. 13. Iuda. 2. • Gal. 2. 27, 28. Ebr. 6. 6. • Mal. 2. 10. 1 Cor. 8. 6 & 12. 6 • Rom. 11. 26. • Rom. 12. 3, 6. 1 Cor. 12. 11. • Ps. 68. 13. • Iuda 5. 12. Col. 2. 15. • Ioan 3. 13. & 6. 33, 33. • Fapt. 1. 9, 11.</p>	<p>1 Tim. 2. 16. Ebr. 4. 14. & 7. 26. & 8. 1. & 9. 24. • Fapt. 2. 23. • 1 Cor. 12. 28. Cap. 2. 20. • Fapt. 21. 8. 2 Tim. 4. 5. • Fapt. 20. 23. • Rom. 13. 7. • 1 Cor. 12. 7. • 1 Cor. 14. 26. • Cap. 1. 23. • Cap. 1. 24. Col. 2. 2. • 1 Cor. 14. 20. Col. 1. 28. • Isa. 28. 9.</p>	<p>1 Cor. 14. 20. • Ebr. 13. 9. • Mat. 11. 7. • Rom. 16. 13. • 2 Cor. 2. 17. • Zech. 8. 12. 2 Cor. 4. 2. Vers. 25. 1 Ioan 2. 18. • Cap. 1. 22. & 2. 21. • Col. 1. 18. • Col. 2. 19. • Cap. 2. 1-3. Vers. 22. Col. 3. 7. 1 Pet. 4. 21. • Rom. 1. 21. • 1 Pet. 4. 2.</p>	<p>• Cap. 2. 12. Gal. 4. 3. 1 Tes. 4. 5. • Rom. 1. 21. • 1 Tim. 4. 2. • Rom. 1. 24. 26. 1 Pet. 4. 2. • Cap. 1. 12. • Col. 2. 11. & 3. 9. Ebr. 12. 1. 1 Pet. 2. 1. • Rom. 6. 6. Cap. 2. 2. & Vers. 17. Col. 3. 7. • 1 Pet. 4. 2.</p>
---	--	---	--	---	---	--	---

rea sa de mai 'nainte, carele se strică prin
13 poftetele încelăcuneî; Şi 'să vă înnoiţi în
14 spiritul minţei vóstre; Şi 'să vă îmbrăcaţi în omul celú nou, care 's'a făcutú
dupre Dumneđeú în dreptate şi în sântire
adeverată.

15 Dreptú aceea lepédându minciuna, 'vorbiţi adevărulú fie-care cu aprópele lui; căci 'sântemú uniia altora membri.

16 'Mânaţi-vă, şi nu păcătuiţi; sórele să nu apună întru mânia vóstră; 'Nu daţi locú diabolului.

18 Celú ce fură, să nu mai fure; ci mai bine 'să se ostenească, lucrându binele cu mânele sale, ca să aibă de datú 'celui în lipsă.

19 'Nici unú cuvântú rău să nu éşă din gura vóstră, ci numai 'cuvântú bunú spre edificare după trebuinţă, 'ca să împărtăşescă charú celorú ce audú. Şi 'să nu întristaţi Spiritulú celú Sântú alú lui Dumneđeú, 'prin care v'aţi sigilatú spre diua 'rescumpărării.

21 'Tótă amăriciunea, şi mânia, şi urgia, şi strigarea, şi 'hula să se rădice de la voi,

22 'împreună cu tótă răutatea; Şi 'fiţi unulú cătră altulú bunú, îndurători, 'iertându unulú altuia, precumú şi Dumneđeú v'a iertatú în Christosú.

5 'U RMĂTORI fiţi lui Dumneđeú, ca nisce
2 fii iubiţi; Şi 'âmblaţi în iubire, 'precumú şi Christosú ne-a iubitú pre noi, şi s'a datú pre sine pentru noi darú şi sacrificiú lui Dumneđeú 'spre mirosú plăcutú.

3 Dară 'desfrénarea şi tótă necurăţirea seú sgârcenia, 'nici să se numescă între voi, precumú se cade sântilorú; 'Nici cuvintele urite, nici vorba nebunescă, nici glumirea, 'cari nu sânt cuviincióse; ci mai bine mulţumită.

5 Căci acesta sciţi, că 'nici celú desfrénatú, seú necuratú, seú sgârcitulú, 'care este idololatrú, 'nu are moscenire în împărăţia lui Christosú şi a lui Dumneđeú.

6 'Nimenia să nu vă înceale cu cuvinte deserte; căci pentru acestea 'vine mânia lui Dum-

neđeú 'preste fii neascultării. Decí nu fiţi 7
părtaşi lordi.

'Căci eraţi óre-cândú întunerecú; éru acumú 'sântei lumină în Domnulú; 'âmblaţi dară ca 'fii ai luminei; [Căci 'fructulú Spiritului stă în tótă bunătatea şi dreptatea şi adevărulú]; 'Cercându ce este bine-plăcutú Domnului. Şi 'nu luaţi parte la 'lucrurile neroditoare ale întunerecului, ci mai bine 'muştraţi-le. 'Căci cele ce se facú de 12
cătră d'înşú într'ascunsú, este ruşine de a le şi vorbi. Éru 'tóte acestea vedându-se 13
de lumină, se aréta; căci totú ce se aréta este lumină. Pentru aceea dice: 'Descép- 14
tă-te celú ce dormi, şi 'te scóală din morţi, şi te va lumina Christosú.

'Vedeţi dară, ca să 'âmblaţi cu pază, nu 15
ca nisce neînțelepţi, ci ca cei înțelepţi; 'Rescumpărându timpulú, 'pentru că dílele 16
sânt rele. 'Dreptú aceea nu fiţi nepricepuţi, 17
ci 'înțelegeţi 'ce este voia Domnului. Şi 'nu 18
vă îmbétaţi de vinú, în care este desfrénare; ci vă împleţi de Spiritú; Vorbindú între 19
voi 'în psalmi şi imne şi cântări spirituale, cântându şi lăudându în ámelele vóstre Domnului; 'Mulţumindú în totú timpulú 20
pentru tóte lui Dumneđeú şi Părintelui, 'în numele domnului nostru, Iisusú Christosú. 'Supuneţi-vă unulú altuia în frica lui Dum- 21
neđeú.

'Femeelorú, supuneţi-vă bărbaţilor vóstri, 22
'ca Domnului. Căci 'bărbatulú este capú 23
femeiei, precumú şi 'Christosú este capú besericei; şi acesta este mântuitorulú 'corpului. Decí precumú beserica se supune 24
lui Christosú, așa să se supună şi femeele bărbaţilor lorú 'în tóte.

'Bărbaţilorú, iubiţi-vi femeele vóstre, precumú şi Christosú a iubitú beserica, şi pre sine 's'a datú pentru d'insa; Ca să o sântescă, curăţind-o 'cu spălare de apă 'prin 25
cuvântú; 'Ca să o pună înainte-şi beserica 26
măreţá, 'neavendú patá seú sbârciturá, seú altú ce-va de acestú felú; 'ci ca să fie

• Rom. 12. 2.
Col. 3. 10.
• Rom. 6. 4.
2 Cor. 5. 17.
Gal. 6. 15.
Oap. 6. 11.
Col. 3. 10.
y Cap. 2. 10.
• Zech. 8. 16.
Vers. 15.
Col. 3. 9.
• Rom. 12. 5.
• Ps. 4. 4. &
37. 8.
c 3 Cor. 2. 10, 11.
Iac. 4. 7.
1 Pet. 5. 9.
d Fapt. 20. 35.
1 Tes. 4. 11.
2 Tes. 3. 8.
11, 12.
e Luc. 3. 11.
f Mat. 12. 36.

Cap. 5. 4.
Col. 3. 8.
y Col. 4. 6.
1 Tes. 5. 11.
• Col. 3. 16.
• Iac. 7. 13. &
63. 10.
Ezec. 16. 43.
1 Tes. 5. 19.
y Cap. 1. 12.
• Luc. 31. 28.
Rom. 3. 23.
Cap. 1. 14.
• Col. 3. 14, 19.
• Tit. 3. 2.
Iac. 4. 11.
1 Pet. 2. 1.
• Tit. 3. 2.
• 3 Cor. 3. 10.
• Col. 4. 12, 13.
p Mat. 6. 14.
Marc. 11. 25.

Capulú 5.
• Mat. 5. 45, 48.
Luc. 6. 36.
Cap. 4. 23.
• Ioan. 13. 34.
• 15. 12.
1 Tes. 4. 9.
1 Ioan. 2. 11,
23. & 4. 21.
• Gal. 1. 4. &
3. 20.
Ebr. 7. 27. &
9. 14, 26. &
10. 10, 12.
1 Ioan. 5. 16.
• Fac. 8. 21.
Lev. 1. 9.
2 Cor. 3. 15.
• Rom. 6. 19.
1 Cor. 6. 18.
2 Cor. 12. 21.
Cap. 4. 19, 30.
Col. 3. 5.
1 Tes. 4. 8.

etc.
f 1 Cor. 5. 1.
g Mat. 12. 35.
Cap. 4. 29.
• Rom. 1. 39.
• 1 Cor. 6. 9.
Gal. 5. 19, 21.
y Col. 3. 5.
1 Tim. 6. 17.
• Gal. 5. 21.
Apoc. 29. 15.
• Ier. 29. 8.
Mat. 24. 4.
Col. 2. 4, 8, 18.
2 Tes. 2. 8.
• Rom. 1. 18.
• Cap. 2. 2.
• Iac. 9. 2.
Mat. 4. 16.
Fapt. 26. 18.
Rom. 1. 31.
Cap. 2. 11, 12.
• 4. 18.

Tit. 3. 2.
1 Pet. 2. 9.
p Ioan. 8. 12. &
12. 46.
2 Cor. 3. 18.
• 4. 6.
1 Tes. 5. 5.
1 Ioan. 2. 9.
q Luc. 16. 8.
Ioan. 12. 36.
r Gal. 5. 22.
• Rom. 12. 2.
Filip. 1. 10.
1 Tes. 5. 21.
Tim. 2. 3.
• 1 Cor. 5. 9.
11. & 10. 20.
2 Cor. 6. 14.
2 Tes. 3. 6, 14.
• Rom. 6. 21. &
12. 12.
Gal. 6. 8.
• Lev. 19. 17.
1 Tim. 5. 20.

• Rom. 1. 24, 26.
Vers. 3.
y Ioan. 3. 20, 21.
Ebr. 4. 13.
• Iac. 60. 1.
Rom. 13. 11, 12.
1 Cor. 15. 24.
1 Tes. 5. 6.
• Ioan. 5. 25.
Rom. 6. 4, 5.
Cap. 3. 5.
Col. 3. 1.
• Col. 4. 5.
• Gal. 6. 10.
Col. 4. 5.
d Ecol. 11. 2. &
12. 1.
Ioan. 12. 35.
Cap. 6. 18.
• Col. 4. 5.
f Rom. 12. 2.
g 1 Tes. 4. 3.

• 5. 18.
h Prov. 20. 1.
• 23. 20, 30.
Iac. 5. 11, 22.
Luc. 21. 34.
i Fapt. 16. 25.
1 Cor. 14. 26.
Col. 3. 16.
Iac. 5. 13.
j Ps. 34. 1.
Iac. 63. 7.
Col. 3. 17.
1 Tes. 5. 18.
2 Tes. 1. 3.
• Ebr. 12. 15.
1 Pet. 2. 5. &
4. 11.
l Filip. 2. 3.
1 Pet. 5. 5.
m Fac. 3. 16.
1 Cor. 14. 34.
Col. 3. 18.
Tit. 2. 5.
1 Pet. 3. 1.

• Cap. 6. 5.
o 1 Cor. 11. 3.
p Cap. 1. 22. &
4. 15.
Col. 1. 18.
q Cap. 1. 23.
• Col. 3. 20, 22.
Tit. 2. 9.
• Col. 3. 19.
1 Pet. 3. 7.
r Fapt. 20. 28.
Gal. 1. 4. &
2. 20.
Vers. 2.
• Ioan. 8. 5.
Tit. 3. 5.
Ebr. 10. 22.
• Ioan. 15. 3. &
17. 17.
s 2 Cor. 11. 2.
Col. 1. 22.
y Cânt. 4. 7.
• Cap. 1. 4.

28 sântă și neprihănită. Așa dătoresc bărbatului să-și iubească femeile lor ca și corpurile lor înseși. Celu ce-și iubește pre
29 femea sa, se iubește pre sine. Căci nimenia nici odată nu și-a urit corpul său; ci-lă nutrește și-lă încăldește, precum și
30 Christosă beserica; Căci "noi suntem membre ale corpului său, din carnea sa și din
31 oșele sale. "Pentru aceea va lăsa omul pre părintele său și pre muma sa, și se va lipi de femea sa, și vor fi "aminduii unu
32 corp. Mare este acestu misteriu; erū eū vorbescū de Christosū și de beserică. Decī dară "și voi în parte fie-care așa să-și iubească pre femea sa ca pre sine; erū femea "să respecte pre bărbatū.

6 **COPILORŪ**, "ascultați pre părinții vostri în Domnul; căci acesta este dreptu.

2 "Onorā pre părintele teū și pre muma ta; acesta este ordinul celū d'antēiū alū făgăduinței; Ca să-ți fie bine, și să trăești îndelung pe pământū.

4 "Și voi, "părinților, nu întăritați pre copiii vostri spre mânia; ci "cresceți-i în învătăura și îndreptarea Domnului.

5 "Servilor, ascultați pre domniī vostri cei duple corpū/cu frică și cu cutremur, "în simplitatea animei vōstre, ca pre Christosū;

6 "Nu numai de fața ochilorō servindu-li, ca cei ce vorū să placă omenilor; ci ca servi ai lui Christosū, făcându voia lui Dumne-

7 deū din animă; Cu buna-voință servindu-li,

8 ca Domnului, erū nu ca omenilor; "Sciindū că ori-ce bine va face fie-care, aceea va primi de la Domnul, "fie elū servū său liberū.

9 "Și voi, "domnilor, aceleași să faceți cătră d'insii, "lăsându amenințarea; sciindū că și "alū vostru Domnū este în ceriuri, "și căutare în față nu este la d'insulū.

Sfătuirī despre lupta cea spirituală; armele chreștine descrise; sfârșitulū.

10 Pe lungă acesta, frații mei, fiți tari în

Domnulū și "în puterea tăriei lui; "Îmbrăcați-vē în totă armarea lui Dumne-deū, ca să puteți sta contra mesteșugurilor diabolului. Căci nu ni este luptă în contra "cărnei și sângelui, ci în contra "incepătorielorū și puterilorū și a "domnilorū întunerecului lūmei acestei, în contra spiritelorū rele din înălțimi. "Pentru aceea luați-vi tōte armele lui Dumne-deū, ca să vē puteți împotrivi "în diūa cea rea, și tōte îndeplinindū, să stați. Stați deci, "încingēdu-vi cōpsle vōstre cu adevērulū, și "îmbrăcādu-vē cu platōsa dreptăței; "Și încălțādu-vi picior-rele în gătirea evangheliei păcei. Preste tōte luați "pavaza credinței, cu care vēți stinge tōte săgețele cele ardētoare ale viclōnului; Și "luați coifulū mēntuirei, și "sabia Spiritului, care este cuvēntulū lui Dumne-deū; "Rugādu-vē în totū timpulū cu tōtă rugăciunea și cererea în Spiritū; și spre însă-și acesta "priveghiāndū cu tōtă stăruința și "rugăciunea pentru toți sântii; "Și pentru mine, ca să mi se deē cuvēntulū, ca "cu îndrāsnelā să deschidū gura mea a predica misterilū evangheliei; Pentru care "sunt solū "în lanțuri; ca într'insa "cu îndrāsnelā să vorbescū, precumū mi se cade a vorbi.

Erū "ca să sciți și voi cele despre mine, și ce facū, "Tichicū, iubitulū frate și credinciosul servū în Domnulū, vi va face cunoscutū tōte; "Pre care pentru însă-și a cēta l'amū trāmesū la voi, ca să sciți cele despre noi, și ca să mângāle animele vōstre.

"Pace fie fraților și iubire cu credință de la Dumne-deū, Părintele, și de la domnulū Iisusū Christosū. Charū fie cu toți cari iubescū pre domnulū nostru Iisusū Christosū "în sinceritate. Aminū.

Cătră Efesenī s'a scrisū de la Roma și s'a trāmesū prin Tichicū.

a Fac. 3. 25.
Rom. 12. 5.
1 Cor. 6. 15.
& 12. 27.
b Fac. 3. 24.
Mat. 19. 5.
Marc. 10. 7, 8.
c 1 Cor. 6. 16.
d Vers. 25.
Col. 3. 19.
e 1 Pet. 3. 6.
—
Capulū. 6.
a Prov. 23. 22.

Col. 3. 20.
b Esod. 20. 12.
Deut. 5. 16.
& 27. 16.
Ier. 25. 18.
Ezec. 32. 7.
Mal. 1. 6.
Mat. 15. 4.
Marc. 7. 10.
c Col. 3. 21.
d Fac. 18. 19.
Deut. 4. 9. &
6. 7, 20. & 11.
19.
Ps. 78. 4.

Prov. 19. 18.
& 22. 6. & 29.
17.
c Col. 3. 22.
1 Tim. 6. 1.
Tit. 2. 9.
1 Pet. 2. 18.
f 2 Cor. 7. 15.
Filip. 2. 12.
g 1 Cron. 29. 17.
Col. 3. 24.
h Col. 3. 22, 23.
i Rom. 2. 6.
2 Cor. 5. 10.
Col. 3. 24.

f Gal. 3. 28.
Col. 3. 11.
k Col. 4. 1.
l Lev. 25. 43.
m Ioan. 12. 13.
1 Cor. 7. 22.
n Rom. 2. 11.
Col. 3. 25.
o Cap. 1. 19. &
3. 16.
Col. 1. 11.
p Rom. 13. 12.
2 Cor. 6. 7.
Vers. 12.
1 Tes. 5. 8.

q Mat. 16. 17.
1 Cor. 15. 50.
r Rom. 8. 38.
Cap. 1. 21.
Col. 3. 15.
s Luc. 22. 53.
Ioan. 12. 31. &
14. 30.
Cap. 2. 2.
Col. 1. 13.
t 2 Cor. 10. 4.
Vers. 11.
u Cap. 5. 16.
v Isa. 11. 5.
Luc. 12. 35.

1 Pet. 1. 13.
s Isa. 59. 17.
2 Cor. 6. 7.
1 Tes. 5. 8.
y Isa. 59. 7.
Rom. 10. 15.
z 1 Ioan. 4. 4.
a Isa. 59. 17.
1 Tes. 5. 8.
b Ebr. 4. 12.
Apoc. 1. 16. &
2. 16. & 19. 15.
c Luc. 18. 1.
Rom. 12. 12.
Col. 4. 2.

1 Tes. 5. 17.
d Mat. 26. 41.
Marc. 13. 33.
e Cap. 1. 16.
f Filip. 1. 4.
1 Tim. 3. 1.
g Fapt. 4. 29.
Col. 4. 2.
h 2 Tes. 3. 1.
i 2 Cor. 2. 13.
k 2 Cor. 5. 20.
l Fapt. 26. 29.
m 2 Tes. 20.
Cap. 3. 1.
Filip. 1. 7, 12.

14.
2 Tim. 1. 16.
& 2. 9.
Filim. 10.
j Fapt. 28. 31.
Filip. 1. 20.
1 Tes. 2. 2.
k Col. 4. 7.
l Fapt. 20. 4.
m Col. 4. 8.
n 1 Pet. 5. 14.
o Tit. 2. 7.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

FILIPPENI.

Introducere; expresiunea iubirei apostolului pentru Chreștinii Filippeni și a bucuriei sale pentru d'înși.

- 1 **P**AVELŪ și Timoteiŭ, servi ai lui Iisusŭ Christosŭ, tuturorŭ sântilorŭ "în Christosŭ Iisusŭ, celorŭ ce sânt în Filippi, împreună cu episcopii și diaconii; ¹ Charŭ *ſie* voui și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnul Iisusŭ Christosŭ.
- 3 ² Mulțumescŭ Dumnezeului meu în totă amintirea de voi; În totŭ timpul în totă rugăciunea mea pentru voi toți cu bucuriă făcendŭ rugăciune, ³ Pentru participarea votră în evangeliă, din diŭa d'ânteiŭ până acumŭ; Încredințatŭ fiindŭ de însă-și acēsta, că celŭ ce a începutŭ în voi "lucrul celŭ bunŭ, ⁴ lŭ va îndeplini / până la diŭa lui Iisusŭ Christosŭ; Precumŭ amŭ temeiu a cugeta acēsta despre voi toți, pentru că și în "lanțurile mele și în ⁵ apărarea și adevărirea evangeliiei m'aveți 'în ânima votră, / voi cari toți sânteiți părtași charului meu. Căci ⁶ "Dumnezeu mi este marturŭ, 'că vŭ iubescŭ pre voi toți cu iubirea de ânimă în Iisusŭ Christosŭ.
- 9 Și de acēsta rogu-mă, "ca iubirea votră încă mai multŭ să prisosēscă în cunosință și în totă priceperea, ca "să cercați ce este dreptŭ și ce este nedreptŭ, si "ca să fiți curați și neprihăniți "în diŭa lui Iisusŭ Christosŭ; Plini de fructele dreptăței, "cari prin Iisusŭ Christosŭ servescŭ "spre mărirea și lauda lui Dumnezeu.

Starea de acumŭ a lui Pavelŭ, și rezultatul acesteia; speranțele sale pentru viitorŭ.

- 12 Erŭ voiescŭ să sciți, fraților, că cele ce mi s'au întemplatŭ, au ajutatŭ chiarŭ în înaintirea evangeliiei; Fiindŭ-că "în totŭ pretoriulŭ și la toți cei-l-alti s'au făcutŭ cunoscute lanțurile mele; Și cei mai mulți din frați în Domnulŭ, încurăgiați fiindŭ prin lanțurile mele, cu mai multă îndrăsnelă "ŭ vorbitŭ cuvântulŭ și fără frică.

Uniŭa de o parte predică pre Christosŭ 15 din rîvnă și "emulațiune; alții de altă parte din bună-voință; Uniŭa predică pre Christosŭ 16 din emulațiune, nu din sinceritate, socotindŭ că vorŭ îngreuia lanțurile mele; Erŭ alții din iubire, sciindŭ că sânt rôn- 17 duitŭ pentru "apărarea evangeliiei. Dară cumŭ? Ori în ce chipŭ *va fi*, sēu *numai* la 18 părere, sēu în sinceritate, Christosŭ se predică; și pentru acēsta mă bucurŭ, și mă voiŭ bucura. Căci sciŭ, că acēsta 'mi va fi 19 de mēntuire "prin rugăciunea votră, și prin ajutorulŭ "spiritului lui Iisusŭ Christosŭ; Dupre "tarea mea acceptare și speranță, că 20 "în nimicu nu mă voiŭ rușina, *ci că* "cu totă îndrăsnelă, precumŭ în totŭ timpulŭ, *așa* acumŭ se va mări Christosŭ în corpulŭ meu, sēu prin viēta mea sēu prin mórtea mea.

Căci viēta mea *este* Christosŭ, și mórtea 21 'mi *este* cēștigŭ. Erŭ dacă trăsescŭ în corpŭ, 22 acēsta 'mi *este* fructulŭ lucrului meu; dară ce voiŭ alege nu sciŭ. Căci ³ mă strimto- 23 rezŭ în dŭoē priviri: avēndŭ dorință "a mă desface de corpŭ și a fi împreună cu Christosŭ, ceea ce este cu multŭ mai bine; Dară a rămânē în corpŭ *este* mai de tre- 24 buință pentru voi. Deci ⁴ avēndŭ acēstă in- 25 credere, sciŭ că voiŭ rămânē și voiŭ petrece cu voi toți, pentru înaintirea votră în credință și pentru bucuria votră; Ca 26 "fala votră să fie mare în Iisusŭ Christosŭ despre mine, prin venirea mea érá-și la voi.

Îndemnări la unire, la stăruință, și la iubirea ce se sacrifică pre sine, după esemplulŭ lui Christosŭ.

Numai / să âmblați vrednicŭ de evangelia 27 lui Christosŭ, ca ori venindŭ eu și vedēndu-vē, ori nefindŭ de față la voi, să audŭ despre voi, "că stați într-unŭ spiritŭ, ⁵ cu unŭ cugetŭ împreună "luptându-vē pentru credința evangeliiei; Întru nimicu sfiindu-vē 28 este împotrivorŭi vostri; ⁶ ceea ce acelora este dovédă de perđare, ⁷ éru voiŭ de mēn-

FILIPPENI.	1 Cor. 1. 4. Efes. 1. 15, 16. Col. 1. 3.	1 Tes. 1. 3. / Vers. 10. / Vers. 17.	2 Tim. 1. 8. / Cap. 4. 14. / Rom. 1. 9. & 9. 1. Gal. 1. 20. 1 Tes. 2. 5.	Film. 6. " Rom. 2. 18. & 13. 2. Efes. 5. 10. o Fapt. 24. 16. 1 Tes. 3. 13. & 5. 23.	Efes. 2. 10. Col. 1. 6. " Rom. 15. 8. Efes. 1. 12, 14. " Cap. 4. 22. " Cap. 2. 3. " Vers. 7. " 2 Cor. 1. 11. " Rom. 8. 9.	y Rom. 8. 19. " Rom. 5. 5. " Efes. 6. 19, 20. " 2 Cor. 5. 8. " 2 Tim. 4. 6. " Cap. 2. 24. " 2 Cor. 1. 14. " & 5. 12. / Efes. 4. 1.	Col. 1. 10. 1 Tes. 2. 12. " 4. 1. " Cap. 4. 1. " 1 Cor. 1. 10. " Inda 2. " 2 Tes. 1. 5. " Rom. 8. 17. " 2 Tim. 2. 11.
Capul 1.	1 Cor. 1. 2. 2 Cor. 1. 7. 2 Cor. 1. 2. 1 Pet. 1. 3. " Rom. 1. 8, 9.	2 Tes. 1. 2. d Rom. 12. 13. " & 15. 26. 2 Cor. 8. 1. Cap. 4. 14, 15.	" 2 Cor. 3. 2. & 7. 8. " Efes. 3. 1. & 6. 20. Col. 4. 3, 18.	1 Tes. 2. 26. & 4. 1. " 1 Tes. 3. 12.			

29 tuire, și acésta de la Dumneđe; Căci voiți
s'a dăruit în privința lui Christos ¹ nu
numai a crede în el, ci și a suferi pentru
30 d'insul. ² Sustinându aceeași luptă, ³ care
ați vădit în mine, și care ați auzit că am.

2 **D**ECI de *este* vre-o consolățiune în Chris-
tos, de *este* vre-o mângăiere a iubi-
rei, ⁴ de *este* vre-o împărtășire a Spiritului,
2 de *este* vre-o ⁵ duioșă și îndurare; ⁶ Îndepli-
niți bucuria mea, ⁷ ca să cugetați aceeași,
avându aceeași iubire, unu suflet ⁸ fiind și
3 una cugetându: ⁹ Nimicu *făcându* prin emu-
lațiune și mărire deșertă; ci ¹⁰ în umilință
unul pre altul socotind ¹¹ a fi mai înalt
4 sie-și. ¹² Să nu caute fie-care de ale sale,
ci fie-care și de ale altuia.

5 ¹³ Să fie în voi același cuget, care era și
6 în Christos Iisus; ¹⁴ Care, ¹⁵ în chipul lui
Dumneđe fiind, ¹⁶ nu a socotit ca o ră-
pire a fi întocmai cu Dumneđe; ¹⁷ Ci s'a
deșertat pre sine, luând chip ¹⁸ de serv, ¹⁹
8 *făcându-se* în asemnarea omenilor; ²⁰ Și
aflându-se la chip ca omul, s'a umilit
pre sine, ²¹ făcându-se ascultător până la
9 mörte, și mörte de cruce. Pentru acésta și
Dumneđe ²² l'a pre-înălțat, și ²³ l'a dăruit
10 nume, care este preste totu numele; ²⁴ Ca
în numele lui Iisus să se plece totu ge-
nunchilul alu celor ceresci și alu celor
11 pământesci și alu celor de desupt; ²⁵ Și
²⁶ ca totă limba să mărturisescă, că Iisus
Christos *este* domn spre mărirea lui Dum-
neđe, Părintele.

12 Deci, iubii mei, ²⁷ precum în totu tim-
pul ați ascultat, nu numai când eram
de față, ci cu multă mai multă când sunt
absent, lucrați mântuirea voastră cu ²⁸ frică
13 și cu cutremur. Căci ²⁹ Dumneđe este care
lucră în voi și a voi și a face, duple
14 bună-voința sa. Töte faceți-le ³⁰ fără de mur-
mure și fără de ¹ dispute; Ca să fiți ne-
prihăniți și întregi, ² fiți al lui Dumneđe ne-
vinovați ³ în medilocul ⁴ unui nemişc
15 nicu și înrăutățit, între care ⁵ străluciți ca
16 nisce lumină în lume, Ținându-vă la cu-
ventul vieții spre ⁶ fala mea în ziua lui
Christos, că ⁷ nu am alergat în deșert,
nici nu m'am ostenit în deșert.

Că deși ⁸ mă vörșu asupra sacrificiului ⁹ și 17
în serviciul credinței voștre, ¹⁰ mă bucur;
da, mă bucur cu voi toți. Și voi ¹¹ vă bu- 18
curați; da, vă bucurați cu mine.

Observațiuni despre Timotei și Epafrodit.

Și speru în domnul Iisus să trămetu 19
pre ²⁰ Timotei în curându la voi, ca și eu
să mă reinsuflețesc, aflându cele despre
voi. Căci pre nimene ²¹ altul nu am ²² ase-
menea lui, care să se îngrijescă de voi cu
sinceritate. Căci toți ²³ cautu ale lor, ²⁴ *er*
21 nu ale lui Iisus Christos. ²⁵ *Er* voi sciți 22
încercarea lui, ²⁶ ca precum unu fiu unu
părinte, ²⁷ așa a servit el împreună cu mine
în evangeliă. Deci pre acesta speru să-l 23
trămetu îndată, după ce voiți ²⁴ fi regulatu
cele de pe lângă mine. Și ²⁵ am încredere 24
în Domnul, că și eu în curându voi veni
la voi.

Încă am socotit de trebuință a tră- 25
mete la voi pre ²⁶ Epafrodit, fratele și con-
lucrătorul și ²⁷ conluptătorul meu, ²⁸ *er* al
vostru apostol și ²⁹ sputător în treburile
mele. ³⁰ Căci se doria de voi toți, și era 26
föte întristat, pentru că ați auzit că a
fost bolnav. Căci într'adeveru a fost 27
bolnav de mörte; dară Dumneđe l'a mi-
luit; și nu numai pre el, ci și pre mine;
ca să nu am întristare preste întristare.
Deci câtu mai curându l'am trămesu, ca 28
vădendu-l ²⁹ *er*-ași să vă bucurați, și ca eu
să fiu mai puțin întristat. Deci primi- 29
ți-l în Domnul cu totă bucuria, și ³⁰ să pre-
țuiți pre unia ca acestia; Căci pentru 30
lucrul lui Christos s'a apropiat până la
mörte, nebăgându în sémă viața sa, ¹ ca să
îndeplinescă lipsa serviciului vostru către
mine.

*Deșteptări și sfătuiri, și îndemnări la cultivarea
tuturor virtutilor Chreștine.*

PE lângă acestea, frații mei, ² bucurați-vă 3
în Domnul. A scrie voiți aceeași mie
nu-mi *este* de îngreuiere, ³ *er* voiți ⁴ *vi este*
de siguranță.

⁵ Păziți-vă de câni; păziți-vă de ⁶ lucră- 2
tori cei rei, ⁷ păziți-vă de ruptură. Căci noi 3

1 Fapt. 5. 41. Rom. 5. 2. 2 Efez. 2. 8. 3 Col. 2. 1. 4 Fapt. 16. 19. etc. 1 Tes. 3. 2. — Capit. 2. 2 Cor. 13. 14. 3 Col. 3. 19. 4 Ioan. 3. 29. 5 Rom. 12. 16. 6 15. 5. 1 Cor. 1. 10. 2 Cor. 13. 11.	Cap. 1. 27. & 3. 16. & 4. 3. 1 Pet. 5. 8. Gal. 5. 26. Cap. 1. 15. 16. Iac. 3. 14. Rom. 12. 10. Efez. 5. 21. 1 Pet. 5. 5. 1 Cor. 10. 24. 33. & 13. 5. Mat. 11. 29. Ioan. 13. 15. 1 Pet. 2. 21. 1 Ioan. 2. 6. Ioan. 1. 1, 2. & 17. 5.	2 Cor. 4. 4. Col. 1. 15. Ebr. 1. 5. Ioan. 5. 18. & 10. 23. Pa. 32. 6. Iac. 5. 3. Dan. 9. 26. Marc. 9. 12. Rom. 15. 3. Iac. 4. 2. & 5. 1 Pet. 2. 21. Zech. 3. 8. Mat. 20. 28.	Luc. 22. 27 Ioan. 1. 14. Rom. 1. 5. & 8. 5. Gal. 4. 4. Ebr. 2. 14, 17. Mat. 26. 29. Ioan. 10. 18. Ebr. 5. 8. & 12. 2. Ioan. 17. 1, 2. 5. Fapt. 2. 23. Ebr. 2. 9. Efez. 1. 20, 21. Ebr. 1. 4.	1 Isa. 45. 23. Mat. 28. 18. Rom. 14. 11. Apoc. 5. 13. Ioan. 13. 13. Fapt. 3. 26. Rom. 14. 9. 1 Cor. 8. 6. & 12. 2. Cap. 1. 5. Efez. 6. 5. 2 Cor. 3. 5. Ebr. 13. 21. 1 Cor. 10. 10. 1 Pet. 4. 9. Rom. 14. 1.	1 Mat. 5. 45. Efez. 5. 1. 1 Pet. 2. 12. Deut. 32. 5. Mat. 5. 14, 16. Efez. 5. 8. 2 Cor. 1. 14. 1 Tes. 2. 19. Gal. 2. 2. 1 Tes. 3. 5. 2 Tim. 4. 6. 2 Cor. 7. 14. Col. 1. 24. Rom. 16. 21. 1 Tes. 3. 2.	1 Ps. 55. 13. 1 Cor. 10. 24. 33. & 13. 5. 2 Tim. 4. 10. 16. 1 Cor. 4. 17. 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 2. Cap. 1. 25. Filim. 22. Cap. 4. 18. 2 Cor. 8. 23. 2 Cor. 11. 3. Cap. 4. 18. Cap. 1. 8.	1 Cor. 16. 18. 1 Tes. 5. 12. 1 Tim. 5. 17. 1 Cor. 16. 17. Cap. 4. 10. — Capit. 2. 2 Cor. 13. 11. Cap. 4. 4. 1 Tes. 5. 16. Iac. 5. 16. Gal. 5. 15. 2 Cor. 11. 12. Rom. 2. 28. Gal. 5. 2.
--	---	---	---	--	---	---	---

sîntem * cei circumciși, / cari servim lui Dumnezeu în spirit și * ne lăudăm în Christosul Iisus, dară nu ne încredem în corp.

- 4 Măcară că * eu m'ași pute bisui și în corp. De se pare cui-va altuia, că pôte a se bisui în corp, cu atîta mai mult eu:
- 5 'Circumcisu a opta zi, / din nîmului lui Israel, * din seminția lui Beniamin; / Ebreu din
- 6 Ebrei; după lege, * Fariseu; * După zel * urmărindă beserica; * după dreptatea cea
- 7 din lege, * fără de prihană. Dară * cele ce-mi erau dobîndă, acestea le-am socotit
- 8 pagubă pentru Christos. Mai mult încă socotesc tôte pagubă * pentru cea mai desvârșită cunoscînță a lui Christosul Iisus, domnul meu; (pentru care m'am păgubit de tôte, și le socotesc a fi gunoi, ca să cîștig pre Christos; Și să mă aflu într'insul, neavînd * dreptatea mea cea din lege, ci * ceea ce este prin credință în Christos, acea dreptate care vine de la
- 10 Dumnezeu prin credință); Ca să-l cunosc pre el și puterea învierei lui, și * împărțirea suferințelor lui, conformîndu-mă morței lui; Ca dîră cum-va ași * ajunge la învierea morților.
- 12 Nu că ași fi deja * ajuns, seă ași fi deja * desvârșit; ci urmăresc, ca dîră ași ajunge *aceea* pentru care sînt și cuprins
- 13 de Christosul Iisus. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fiu ajuns; dară *acesta* una fac: * uitîndu cele din urmă, și * întîndu-mă la cele d'inainte, * Alergă la țintă, cătră resplătirea * chîlămărei celei ceresci a lui Dumnezeu în Christosul Iisus.
- 15 Deci căți sîntem * desvârșiți, / să cugețăm *acesta*; și dacă cugetați ce-va într'alt chip, Dumnezeu vi va descoperi și *acesta*.
- 16 Dară * să amblăm * după aceeași regulă cu care am ajuns; * să cugețăm aceeași. Fraților, / fiți următori mie, și vă uitați la cei ce amblă așa, precum * aveți exemplu pre noi. (Căci mulți amblă, de cari de multe ori v'am disu, éru acum și plîngîndu dicu, că *sînt* * neamicii crucei lui Christos; / Alu cărora sfârșit *este* perderea, * alu cărora Dumnezeu *este* pîntecele, și * a cărora

mărire *este* în rușinea lor, * cari cugetă cele pămîntesci.) Eră * noi ne purtăm ca 20 cetățeni ai cerului, * de unde și * acceptăm pre mîntuitorul și domnul nostru, Iisus Christos; / Care va schimba corpul 21 nostru cel înjosit, ca să se facă asemenea corpului seă celui măreț, * după lucrarea cu care pôte * a-și supune tôte.

DECİ, frații mei cei iubiți și * doriți, * bucuria și cununa mea, așa * stați în Domnul, iubiților!

Rogă pre Evodia, și rogă pre Sintichia, * ca să cugete aceeași în Domnul. Încă rogu-te și pre tine, soțiile credincioș, ajută-li; căci ele împreună cu mine * s'au luptat pentru evangeliă; împreună cu Clement și cei-l-alți conlucrători ai mei, ale căror nîmi *sînt scrise* în / cartea vieții.

* Bucurați-vă în Domnul totu-déuna, și éra-și dicu: Bucurați-vă.

Blîndeța voastră să se arete tuturor ómenilor. * Aprópe *este* Domnul.

Întru nimic să nu fiți îngrijiți; ci în tôte prin rugă și rugăciune cu mulțimită să se facă cunoscute cererile voastre lui Dumnezeu. Și / pacea lui Dumnezeu, care întrece tótă înțelegerea, va păzi âmele și cugetele voastre în Christosul Iisus.

Pe lîngă acestea, frații mei, câte sînt adevărate, câte *sînt* respectușe, câte *sînt* drepte, câte *sînt* curate, câte *sînt* de iubit, * câte *sînt* demne de laudă, orî-ce virtute, și orî-ce laudă, la acestea să vă gîndiți; / Cari v'ați și învățat, și ați primit, și ați vădutu în mine, *acestea* să le faceți; și * Dumnezeul păcei va fi cu voi.

Sfârșitul, conținîndu mulțumiri și salutări.

M'am bucurat fôrte în Domnul, că în sfârșit s'a desceptat éra-și * îngrijirea voastră de mire, la care și gîndiați, dară v'a lipsit timp potrivit. Nu dîră că dicu *acesta* pentru lipsa mea; căci m'am deprins în orî-ce sînt * a fi îndestulat. / Sciți și a suferi lipsă, și a avé de prisos; 12 în totu și în tôte m'am învățat, și a mă satura și a flămîndi; și a avé prisos și a suferi lipsă. * Tôte le pot prin Christos, 13

<p>* Dent. 10. 16. * 30. 6. Ier. 4. 4. Rom. 2. 29. & 4. 11. 13. Col. 2. 11. / Ioan. 4. 23. 24. Rom. 7. 6. Gal. 6. 14. * 2 Cor. 11. 18. 21. / Fac. 17. 12. / 2 Cor. 11. 22. Rom. 11. 1. / 2 Cor. 11. 22. * Fapt. 23. 6. & 26. 4. 5. * Fapt. 23. 3.</p>	<p>Gal. 1. 13. 14. * Fapt. 8. 3. & 9. 1. * Rom. 10. 5. * Luc. 1. 6. * Mat. 13. 44. * Isa. 53. 11. Ier. 9. 23. 24. Ioan. 17. 3. 1 Cor. 2. 2. Col. 2. 3. / Rom. 10. 3. 5. * Rom. 1. 17. & 8. 21. 22. & 30. & 10. 3. 6. Gal. 3. 16. * Rom. 6. 3. 4. 5. & 8. 17.</p>	<p>2 Cor. 4. 10. 11. 2 Tim. 2. 11. 12. 1 Pet. 4. 13. * Fapt. 26. 7. * 1 Tim. 6. 12. * Ebr. 12. 23. * Ps. 45. 10. Luc. 9. 69. 2 Cor. 5. 16. 1 Cor. 9. 24. 28. Ebr. 6. 1. * 2 Tim. 4. 7. 8. Ebr. 12. 1. * Ebr. 3. 1. * 1 Cor. 2. 6. & 1 Tim. 6. 5.</p>	<p>14. 30. / Gal. 5. 10. * Rom. 12. 16. * 15. 5. * Gal. 6. 16. * Cap. 3. 2. * 1 Cor. 4. 16. * 11. 1. Cap. 4. 9. 1 Tes. 1. 6. * 1 Pet. 5. 7. * Gal. 1. 7. & 2. 21. & 6. 12. Cap. 1. 15. 16. * 2 Cor. 11. 15. 2 Pet. 2. 1. * Rom. 16. 18. 1 Tim. 6. 5.</p>	<p>Tit. 1. 11. * Osea. 4. 7. 2 Cor. 11. 12. Gal. 6. 13. * Rom. 8. 5. * Efes. 2. 6. 19. Col. 3. 1. 3. * Fapt. 1. 11. * 1 Cor. 3. 7. 1 Tes. 1. 10. Tit. 2. 13. * 1 Cor. 15. 43. 48. 49. Col. 3. 4. 1 Ioan. 3. 2. * Efes. 1. 19. * 1 Cor. 15. 26. 27.</p>	<p>Cap. 4. * Cap. 1. 8. * 2 Cor. 1. 14. Cap. 2. 16. 1 Tes. 2. 19. * Cap. 1. 27. * Cap. 2. 2. & 3. 16. * Rom. 16. 3. Cap. 1. 27. / Esod. 32. 32. Ps. 69. 23. Dan. 12. 1. Luc. 10. 20. Apoc. 2. 5. & 13. 8. & 20. 12. & 21. 27.</p>	<p>21. 27. * Rom. 12. 13. Cap. 3. 1. 1 Tes. 5. 16. 1 Pet. 4. 13. * Ebr. 10. 25. Iac. 5. 8. 9. 1 Pet. 4. 7. 2 Pet. 3. 8. 9. Ved. 2 Tes. 2. 2. * Ps. 55. 23. Prov. 16. 3. Mat. 6. 25. Luc. 12. 22. 1 Pet. 5. 7. / Ioan. 14. 27. Rom. 5. 1.</p>	<p>Col. 3. 15. * 1 Tes. 5. 22. * Cap. 3. 17. * Rom. 15. 23. * 16. 20. 1 Cor. 14. 23. 2 Cor. 12. 11. 1 Tes. 5. 23. Ebr. 13. 20. * 2 Cor. 11. 2. * 1 Tim. 6. 6. 8. * 1 Cor. 4. 11. 2 Cor. 6. 10. * 11. 27. * Ioan. 15. 5. 2 Cor. 12. 9.</p>
---	--	--	--	--	---	--	---

14 care mă întăresce. Dară bine ați făcut, de ați luat parte la strimtorarea mea.

15 Sciți și voi, Filippenilor, că la începutul evangheliei, când am eșit din Macedonia, a nici o beserica nu a stat în legătură cu mine în privința de dare și de luare, de câtă numai voi singuri. Căci chiar în Tessalonică și o dată și de două ori ați trimis cele spre trebuința mea.

17 Nu că caută dare, ci caută fructul ce prisosesc pe socotela voastră. Dară am toate, și am de prisos, m'am împlat, luând de la Epafrodită cele trimise de la voi, a miros de bună mirăsmă, a sacrificii

bine-primită, plăcută lui Dumnezeu. Eru Dumneșcul meu a să îndeplinească toate trebuințele voastre, a după bogăția sa în mărirea prin Christos Iisus.

a Eru lui Dumnezeu și Părintelui nostru a se mări în seculii seculilor. Amin.

Salutați pre toți sântii în Christos Iisus. Vă salută pre voi frații, a cari sunt cu mine. Vă salută toți sântii, a mai ales cei din casa Cesarului.

a Charul Domnului nostru a se cu voi toți. Amin.

Cătră Filippeni s'a scris de la Roma, și s'a trimis prin Epafrodită.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELU

CĂTRĂ

COLOSSENÎ.

Salutare, și mulțumire pentru charul dat Chreștinilor Colossenî.

1 PAVELU, a apostolul al lui Iisus Christos prin voia lui Dumnezeu, și Timoteu fratele: Sântilor și a credincioșilor frați în Christos ce sunt în Colosse: a Charul a voui și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnul Iisus Christos.

3 a Mulțumim lui Dumnezeu și Părintelui domnului nostru Iisus Christos, totu-dăuna rugându-ne pentru voi; a Audind de credința voastră cea în Christos Iisus, și a iubirea voastră cătră toți sântii; Pentru speranța a cea păstrată voui în ceriuri, de care ați audit mai nainte în cuvântul adevărului evangheliei; Care a venit la voi, a precum și în totă lumea, și a produce fruct, precum și în voi, din ziua în care ați audit și ați cunoscut a charul lui Dumnezeu într'adevăr; Precum v'ați și învățat de la Epafra, iubitul conlucrător cu noi care este pentru voi a servu credincios al lui Christos: Care ni-a și arătat a iubirea voastră în Spirit.

Rugămînt pentru fertilitate și creștere în cunoștința lui Christos, a căru demnitate și lucru este obiectul cel mare al ministerului Apostolului.

9 Dreptu a aceea și noi, din care și am

audit de acestea, nu încetăm rugându-ne pentru voi, și cerîndu a ca să vă împleți de a cunoștința voiei lui în a totă înțelegerea și înțelegerea spirituală; a Ca să amblați cu vrednicia Domnului, a spre a-i plăce în toate, a fructiferi fiind în totu lucrul bun, și crescînd în cunoștința lui Dumnezeu; a Întărind-vă cu totă puterea după puterea cea mărîtă a sa a în totă îngăduirea și îndelunga-răbdare a cu bucurie; a Mulțumind Părintelui, care ne-a învrednicit a fi partași ai a sortei sântilor în lumină; Care ne-a scăpat din a puterea întunecului, a și ne-a strămutat în împărăția Fiului său celui iubit; a În care avem răscumpărarea prin sîngele lui, iertarea păcatelor; Care este a chipul lui Dumnezeu celui nevădit, a anteiu-născutul a totă făptura. Căci a printr'insul s'a făcut toate, cele din ceriuri și cele de pe pămînt, cele vădute și cele nevădute; său tronurile său a domniele, său începătoriele, său stăpînirile; toate s'a făcut a printr'insul și pentru d'insul; a Și elu este mai nainte de toate, și toate printr'insul subsistă; a Și elu este capul corpului, besericei; carele este și începutul, a anteiu-născutul din morți; ca sa fie elu în toate celu d'anteiu. Căci Părintele a bi-

Cap. 1. 7.	Gal. 1. 2.	Efes. 1. 16.	Ioan 15. 16.	1 Cor. 1. 5.	Efes. 3. 16. &	2 Pet. 1. 11.	Rom. 11. 36.
2 Cor. 11. 8.	Cap. 1. 13.	Philp. 1. 3. &	Philp. 1. 11.	Rom. 12. 3.	Efes. 1. 7.	Efes. 1. 7.	Ebr. 2. 10.
9.	d Rom. 16. 24.	4. 6.	2 Cor. 6. 1.	Efes. 5. 10,	Efes. 4. 2.	d 2 Cor. 4. 4.	1 Ioan 1. 1, 2.
Rom. 15. 28	—	e Efes. 1. 15.	Efes. 3. 2.	17.	a Ebr. 5. 41.	Ebr. 1. 2.	a 17. 5.
Tit 2. 14.	COLOSSENÎ.	Vers. 9.	Tit 2. 11.	a Efes. 1. 8.	Rom. 5. 3.	e Apoc. 3. 14.	1 Cor. 8. 6.
Cap. 2. 25.	—	Film. 5.	1 Pet. 5. 12.	r Efes. 4. 1.	y Efes. 5. 20.	f Ioan 1. 3.	1 Cor. 11. 3.
Ebr. 13. 16.	—	f Ebr. 6. 10.	a Cap. 4. 12.	g Filip. 1. 27.	Cap. 3. 15.	1 Cor. 8. 6.	Efes. 1. 10.
1 Cor. 9. 12.	Capit. 1.	g 2 Tim. 4. 8.	Film. 23.	1 Tes. 2. 12.	a Ebr. 26. 18.	Efes. 3. 9.	29. & 4. 25.
y 2a. 23. 1.	—	1 Pet. 1. 4.	l 2 Cor. 11. 23.	a 1 Tes. 4. 1.	Efes. 1. 11.	Ebr. 1. 2.	a 5. 23.
2 Cor. 9. 8.	a Efes. 1. 1	a Mat 24. 14.	1 Tim. 4. 6.	l Ioan 15. 16.	a Efes. 6. 12.	g Rom. 8. 38.	a Ebr. 26. 23.
a Efes. 1. 7. &	b 1 Cor. 4. 17.	Marc. 16. 15.	a Rom. 15. 30.	2 Cor. 9. 8.	Ebr. 2. 14.	Efes. 1. 21.	1 Cor. 15. 30.
3. 16.	b Efes. 6. 21.	Rom. 10. 18.	a Efes. 1. 15,	Philp. 1. 11.	1 Pet. 2. 9.	Cap. 2. 10, 15.	23.
a Rom. 16. 27.	c Gal. 1. 3.	Vers. 21.	16.	Tit 3. 1.	b 1 Tes. 2. 12.	1 Pet. 3. 22.	Apoc. 1. 5.
Gal. 1. 5.	d 1 Cor. 1. 4.	i Marc. 4. 8	Vers. 3. 4.	Ebr. 13. 21.			

ne-voitū, ca 'în elū să locuască tōtă plinitatea; Și 'făcendū pacea prin sângele crucei lui, să împace 'printr'insulū 'tōte pentru sine; printr'insulū, *dicū*, seū cele de pe pământū, seū cele din ceriuri.

21 Și pre voi, 'cari erați ôre-cândū înstrăinați și neamici cu mintea 'prin lucruri rele, dară acum v'a împăcatū, 'În corpulū cārnelui prin mōrte, 'ca să vē pună sânti și fără de prihană și nevinovați înaintea sa; 23 De veți rămâne 'intemeiați și întăriți în credință, și 'nu veți părăsi speranța evangheliei, de care ați auditu, 'careia s'a și predicatū 'la tōte fapturele cele de supțu ceriū; 'cāreia eū Pavelū sūnt servū.

24 'Acumū mă bucurū în suferințele mele 'pentru voi, și îndeplinescū 'lipsele suferințelorū lui Christosū în corpulū meū 'pentru corpulū seū, care este beserica; Cāreia eū m'amū făcutū servū, duple 'diregētoria care Dumneđeū mi-a datū pentru voi, ca să predicū cu deplinēta'e cuvēntulū lui 26 Dumneđeū; Adecă 'misteriulū celū ascunsū din toți seculi și din tōte generațiunile, 27 'erū acumū s'a arētatū sântilorū lui; 'Cāroră a voitū Dumneđeū a li face cunoscutū, care este 'bogăția māriri' misteriulū acestuia între Gintī, care este Christosū între 28 voi, 'speranța māriri; Pre care noi 'lū predicāmū, 'îndemnāndū pre totū omulū, și invēfāndū pre totū omulū în tōtă înțelepciunea; 'ca să punemū înainte pre totū omulū desevārșitu în Christosū. 'Spre acēsta mă și ostenescū, 'luptāndu-mē 'prin puterea lui, care lucrēză puternicū prin mine.

2 CĂ voiescū să sciți cātū de mare 'luptă 'ținū pentru voi și pentru cei din Laodicea, și pentru aceia cari nu aū vēdutu 2 fața mea în corpū; 'Ca să se mângāie ānimele lorū, 'unite fiindū în iubire, și ca să fiți deplinū informați de tōtă înțelepciunea înțelegerei, 'spre cunoscința misteriulū lui Dumneđeū, și a Părintelū și a lui Christosū; 'În care sūnt ascunse tōte tesaurele 4 înțelepciunei și ale cunoscinței. Și acēsta *dicū*, 'ca nimenea să nu vē amāgescā cu 5 cuvinte de înduplecare. Căci 'deși nu sūnt

de față cu corpulū, dară cu spiritulū sūnt împreună cu voi, bucurāndu-mē, și vēdēndū 'rōnduēla vōstră și 'tāria credinței vōstre în Christosū.

Îndemnări la stăruință în credință, și desceptări asupra învēfăturerilor minciunose.

Deci 'precumū ați primitū pre Christosū 6 Iisusū, domnulū, așa să āmblați într'insulū; 'Înrādēcinați și zidiți fiindū într'insulū, și 7 întārindu-vē în credință, precumū v'ați învēfatū, înaintindū în ea cu mulțumită.

'Căutați ca să nu vī rāpescā cine-va cu 8 filosofii și cu înclāciune deșertă, duple 'tradițiunea ômenilorū, duple 'elementele lumei, și nu duple Christosū. Căci 'într'insulū locuesce tōtă plinitatea dumneđeiri' trupesce. 'Și sūnteți deplinī într'insulū, 'care 10 este capulū a tōtă 'începētorie și puterea. În care sūnteți și 'circumciși cu circumci- 11 siune nefăcută de māni, în 'desbrācarea corpulū pēcatelorū cārneli în circumcisiunea lui Christosū. 'Îngropați fiindū împreună cu 12 elū în botezū, în care 'v'ați și sculatū împreună, prin 'credința faptică a lui Dumneđeū, 'care l'a sculatū din mōrți. 'Și pre 13 voi, cari erați mōrți în pēcate și în necircumcisiunea cārneli vōstre, v'a viū-făcutū împreună cu d'insulū, iertāndu-vī tōte greșelele; 'Stergēndū înscrisulū, celū contra 14 nōstră, *fastū* în ordine, ceea ce ni era contrariū; și l'a luatū din meșlocū, pironindu-lū pe cruce; 'Desbrācāndū 'începēto- 15 riele și puterile, i-a vēditū de față, triumfāndū asupra lorū prin ea.

Deci nimenea 'să nu vē condemne 'pentru māncare seū bēutură, seū 'în privința serbătorei, seū a lunei noūe, seū a sāmăbătelorū; 'Cari sūnt umbră celorlū viitoare; 17 erū corpulū este alū lui Christosū. 'Să nu 18 vī rāpescā cine-va resplata vōstră, supțu cuvēntulū umilinței și adorārei āngerilorū, āmblāndū în cele 'ce nule-a vēdutu, în deșertū îngāmfāndu-se din mintea sa trupescă: Și neținindū 'capulū, din care totū corpulū 19 prin închețeturi și legături primindū hrană și alcātuindu-se, face creștere duple Dumneđeū.

1 Ioan 1. 16. & 3. 24. Cap. 2. 9. & 3. 11. m Efes. 2. 14- 16. n 2 Cor. 5. 18. o Efes. 1. 10. p Efes. 2. 1, 2, 12, 19, & 4. 18. q Tit 1. 15, 16. r Efes. 2. 15, 16. s Luc. 1. 75. Tfes. 1. 41. & 5. 27. 1 Tes. 4. 7. Tit 2. 14.	Iuda 24. t Efes. 3. 17. u Cap. 2. 7. v Ioan 15. 6. w Rom. 10. 18. x Vers. 6. y Fapt. 1. 17. z 2 Cor. 3. 6. & 4. 1. & 5. 18. Efes. 3. 7. Vers. 25. 1 Tim. 2. 7. s Rom. 5. 3. 2 Cor. 7. 4. a Efes. 3. 1, 18. b 2 Cor. 1. 5, 6. Filip. 3. 10. 2 Tim. 1. 8. & 2. 10.	c Efes. 1. 23. d 1 Cor. 9. 17. Gal. 2. 7. Efes. 3. 2. Vers. 23. e Rom. 16. 25. 1 Cor. 2. 7. Efes. 3. 9. f Mat. 14. 11. 2 Tim. 1. 10. g 2 Cor. 2. 14. h Rom. 9. 23. Efes. 1. 7. & 3. 8. i 1 Tim. 1. 1. j Fapt. 20. 20. 27, 31. k 2 Cor. 11. 2. Efes. 5. 27.	Vers. 22. l 1 Cor. 15. 10. m Cap. 2. 1. n Efes. 1. 19. & 3. 7, 20. — Capulū 2. a Filip. 1. 30. Cap. 1. 29. 1 Tes. 2. 2. b 2 Cor. 1. 6. c Cap. 3. 14. d Filip. 3. 8. Cap. 1. 9. e 1 Cor. 1. 24. & 2. 6, 7. Efes. 1. 8. Cap. 1. 9.	f Rom. 16. 18. 2 Cor. 11. 13. Efes. 4. 14. & 5. 6. Vers. 18. g 1 Cor. 5. 3. 1 Tes. 2. 17. h 1 Cor. 14. 40. i 1 Pet. 5. 9. j 1 Tes. 4. 1. Iuda. 3. k Efes. 2. 21. 22. & 3. 17. Cap. 1. 23. l Ier. 29. 8. Rom. 16. 17. Efes. 5. 6. Vers. 18. Ebr. 13. 9.	m Mat. 15. 2. Gal. 1. 14. Vers. 23. n Gal. 4. 3, 9. Vers. 20. o Ioan 1. 14. Cap. 1. 19. p Ioan 1. 16. q Efes. 1. 20, 21. r 1 Pet. 3. 22. s Cap. 1. 16. t Deut. 10. 16. & 30. 6. Ier. 4. 4. Rom. 2. 29. Filip. 3. 8. t Rom. 6. 6.	U Efes. 4. 22. Cap. 2. 8, 9. u Rom. 6. 4. v Cap. 3. 1. x Efes. 1. 19. & 3. 7. y Fapt. 2. 21. z Efes. 2. 1, 5, 6, 11. a Efes. 2. 15, 16. b Fac. 3. 15. Pa. 68. 18. Isa. 53. 12. Mat. 12. 29. Luc. 10. 18 & 11. 22. Ioan 12. 31.	& 16. 11. Efes. 4. 8. Ebr. 2. 14. c Efes. 6. 12. d Rom. 14. 8, 10, 13. e Rom. 14. 2, 17. f Rom. 14. 5. Gal. 4. 10. g Ebr. 8. 5. & 9. 9. & 10. 1. h Ebr. 4. i Exec. 13. 3. j 1 Tim. 1. 7. j Efes. 4. 15, 16.
--	--	--	---	--	---	---	---

20 Deci de ați *muriți împreună cu Christosul în privința 'elementelor' lumii, *de ce primiți ordinii, ca cumă ați trăi încă în lume? (*Cum sunt*: *Nu te atinge, nici gusta, 21 nici pipăi. Cari sunt toate spre stricăciune prin întrebuintare:) *dupre ordinele și învățăturele omenilor. *Cari într'adeveru au 22 părere de înțelepciune în 'adorarea' după voință și umilință și în negrijirea corpului, nu cu vre-o onoare spre îndestularea corpului.

3 **D**E "v'ati sculat împreună cu Christosul, 2 toșu d'a drépta lui Dumneșeu. Cugetați la cele de sus, *erū* nu la cele de pe pământ. *Căci ați muriți, *a* și viața voastră este 4 ascunsă cu Christosul în Dumneșeu. *Când se va arăta Christosul, *f* viața noastră, atuncea și voi împreună cu d'insul veți arăta *'* în mărire.

Indemnări la sântenie practică, și mai cu seamă la îndeplinirea dătorielor sociale.

5 Dreptu aceea *omorîți 'membrele' voștre cele de pe pământ: *f* desfrânarea, necurația, patima, *pofta cea rea, și sgârcenia, *'* care este idololatriă; *Pentru cari vine mânia 6 lui Dumneșeu preste *fiii neascultărei; *Între cari și voi ôre-cândă ați âmblat, cândă 8 ați trăit într'acelea. *Erū acumă lepădați toate acestea: mânia, iușimea, răutatea, hula, 9 'cuvântul de rușine, din gura voastră. *Nu vorbiți minciună unului către altul, *fiindă-că v'ati desbrăcat de omul cel vechi d'impreună cu faptele lui; Și v'ati îmbrăcat 10 în cel nou, care 'se înnoșese spre cunoscintă, *dupre chipul celui ce 'l'a făcut; Unde nu este nici *Ellin, nici Iudeu, circumcisă nici necircumcisă, barbar, Scit, servu *sēu* liber, *'* ci Christosul toate și în toate.

12 Deci *îmbrăcați-vă 'ca nisce aleși ai lui Dumneșeu, sânti și iubiți, în 'ânimă de îndurări, în bunătate, în umilință, în blândeță, 13 în îndelungă-răbdare; *Îngăduind unului pre altul, și iertând unului altuia, de are cine-va de a se plânge asupra cui-va; pre-

cumă și Christosul a iertat vouă, așa și voi. 4 Erū preste toate acestea *îmbrăcați-vă în iubire, care este 'legătura' desevășirei. Și 14 pacea lui Dumneșeu să domnescă în ânimile voștre, *'* la care sânteti și chiămați *ca* 15 'membre' ale unui corp; *'* și fiți mulțumitori.

Cuvântul lui Christosul să locuască în 16 voi cu bogăția în totă înțelepciunea; învățându-vă și îndemnându-vă unul pre altul *'* cu psalmi și cu imne și cu cântări spirituale, cântându *'* cu charu în ânimile voștre Domnului. Și *ori-ce faceți, cu cuvântul *sēu* 17 cu lucrul, *să faceți* toate în numele Domnului Iisus, *mulțumind lui Dumneșeu și Părintelui prin el.

*Femeelor, supuneți-vă bărbaților voștri, 18 precum se cade în Domnul.

*Bărbaților, iubiți-vi femeile voștre, și 19 nu veți *amăriți asupra lor.

*Copiilor, ascultați pre părinți voștri 20 în toate; căci acesta este bine-plăcut Domnului.

*Părinților, nu întăritați pre copiii voștri 21 spre mânie, ca să nu se descurageze.

*Servilor, ascultați *în toate pre domni 22 voștri cei *'* după corp, nu numai servind la vedere, ca cei ce vor să placă omenilor; ci în simplitatea ânimei, temându-vă de Dumneșeu. *Și totu ce faceți, să faceți 23 din suflet, ca Domnului, *erū* nu *ca* omenilor; *Sciindă că de la Domnul veți primi 24 respătirea moscenirei; *'* căci serviți Domnului Christosul. Erū cel ce face nedreptate, 25 va primi aceea nedreptate ce a făcut; și *'* nu este cântare în față.

ȘTEPĂNILOR, 'ce este cu dreptul, și 4 *ce este* tocmelă, dați servilor; sciindă că și voi aveți Domn în ceru.

*Stăruți în rugăciune, și priveghiați în 2 tr'însa *'* cu mulțumită; *Rugându-vă totu- 3 dată și pentru noi, ca să ni 'deschidă Dumneșeu ușa pentru cuvânt, ca să predicăm *'* misterul lui Christosul, pentru care și sunt în lanțuri; Ca să-l facă cunoscut, 4 precum se cade a vorbi.

*Âmblați cu înțelepciune către cei de 5 afară, 'rescumpărându timpul. Cuvântul 6

* Rom. 6. 2, 5.
* 7. 4, 6.
Gal. 2. 19.
Efez. 2. 15.
1 Vers. 8.
* Gal. 4. 3, 9.
* 1 Tim. 4. 3.
* Isa 20. 13.
Mat. 15. 9.
Tit. 1. 14.
* 1 Tim. 4. 8.
* Vers. 15.
—
Capitul 3.
* Rom. 6. 5.
Efez. 2. 6.
Cap. 3. 12.
* Rom. 8. 24.

Efez. 1. 30.
* Rom. 6. 2.
Gal. 2. 20.
Cap. 2. 20.
* 2 Cor. 5. 7.
Cap. 1. 5.
* 1 Ioan 3. 2.
* 1 Ioan 11. 25.
* 14. 6.
* 1 Cor 15. 43.
Filip. 3. 21.
* Rom. 8. 13.
Gal. 5. 24.
* Rom. 6. 13.
Efez. 5. 3.
* 1 Tes. 4. 5.
* Efez. 5. 5.
* Rom. 1. 13.
Efez. 5. 6.

Apoc. 22. 15.
* Efez. 2. 2.
* Rom. 6. 19.
20. & 7. 5.
1 Cor. 6. 11.
Efez. 2. 2.
Tit 3. 3.
* Efez. 4. 22.
Ebr. 12. 1.
Iac. 1. 21.
1 Pet. 2. 1.
* Efez. 4. 29.
* 5. 4.
* Lev. 19. 11.
Efez. 4. 25.
* Efez. 4. 22, 24.
* Rom. 12. 3.
* Efez. 4. 22, 24.
* Efez. 2. 10.

* Rom. 10. 12.
1 Cor. 12. 15.
Gal. 3. 28. &
5. 6.
Efez. 6. 8.
* Efez. 1. 23.
* Efez. 4. 24.
* 1 Tes. 1. 4.
1 Pet. 1. 3.
2 Pet. 1. 10.
* Gal. 5. 22.
Efez. 4. 2, 32.
Filip. 2. 1.
* Marc. 11. 25.
Efez. 4. 2, 32.
* 1 Pet. 4. 8.
* 1 Ioan 13. 34.
Rom. 13. 8.
1 Cor. 13.

Efez. 5. 2.
Cap. 2. 3.
1 Tes. 4. 9.
1 Tim. 1. 5.
1 Ioan 5. 22.
* 4. 21.
* Efez. 4. 3.
* Rom. 14. 17.
Filip. 4. 7.
* 1 Cor. 7. 15.
* Efez. 2. 16.
17. & 4. 4.
* Cap. 2. 7.
Vers. 17.
* 1 Cor. 14. 26.
Efez. 5. 19.
1 Cap. 4. 6.
* 1 Cor. 10. 31.
* Rom. 1. 8.

Efez. 5. 20.
Cap. 1. 12. &
2. 7.
1 Tes. 5. 18.
Ebr. 13. 15.
* Efez. 5. 32.
Tit. 2. 5.
1 Pet. 3. 1.
* Efez. 5. 3.
* Efez. 5. 25.
28, 33.
1 Pet. 3. 7.
* Efez. 4. 31.
* Efez. 6. 1.
* Efez. 5. 24.
Tit. 2. 9.
* Efez. 6. 4.
* Efez. 6. 5, etc.
1 Tim. 6. 1.

Tit 2. 9.
1 Pet. 2. 18.
* Vers. 20.
* Filip. 16.
* Efez. 6. 6, 7.
* Efez. 6. 8.
* 1 Cor. 7. 22.
* Rom. 2. 11.
* Efez. 6. 9.
1 Pet. 1. 17.
Vezi Deut. 10.
17.
—
Capitul 4.
* Efez. 6. 9.
* Luc. 12. 1.
Rom. 12. 12.
Efez. 6. 18.

1 Tes. 5. 17.
18.
* Cap. 2. 7. &
3. 15.
* Efez. 6. 19.
2 Tes. 3. 1.
* 1 Cor. 16. 9.
2 Cor. 2. 12.
* Mat. 12. 11.
1 Cor. 4. 1.
Efez. 6. 19.
Cap. 1. 26. &
2. 3.
* Efez. 6. 20.
Filip. 1. 7.
* Efez. 5. 15.
1 Tes. 4. 12.
* Efez. 5. 16.

vostru totu-dé-una să fie ¹cu charu, ²diressu cu sare; ³ca să sciți cumu vi se cade a răspunde fie-căruia.

Observațiuni personale, și salutări.

- 7 "Tote cele despre mine vi le va spune Tichicu, iubitulu frate, credinciosulu servu, și impreună-servu în Domnul; ⁸Pre care l'amu tramesu la voi inadinsu, ca să afile cele despre voi, și să mângăie ânimel voste; ⁹Impreună cu Onesimū, credinciosul și iubitulu frate, care este d'intre voi. Aceia vi voru face cunoscutu toate cele de aicea.
- 10 Vă salută pre voi ¹Aristarcu celū impreună cu mine legatū, și ²Marcu, nepotulū lui Barnaba, (despre care ați primitu cereri să-lu primiți, de va veni la voi; ³Și Iisus ce se chiamă Iustū, cari sânt din cei circumciși. Acestia singuri sânt conlucrătorii mei pentru împărăția lui Dumneđu, cari mi-au fostu de mângălare.

Vă salută ¹Epafră, care este d'intre voi, ²servu alū lui Christosū, care în totu timpul ³se luptă pentru voi în rugăciuni, ca să fiți ⁴desevârșiți și deplinī în tota voia lui Dumneđu. Căci mărturisescū de d'insulū, că are multă rîvnă pentru voi și pentru cei din Laodicea și din Ierapoli. Vă ¹⁴salută "Luca, mediculū celū iubitū, și ²Demasū.

Salutați pre frații cei din Laodicea, și ¹⁵pre Nimfanū, și ²beserica cea din casa lui. Și cându se va ceti ³acastă epistolă de către voi, faceți ca să se cetască și în beserica Laodicenilorū, și ca și voi să cetiți cea din Laodicea. Și diceți lui ¹⁷Archipū: Caută ¹⁸"serviciulū care l'ai primitu de la Domnulū, ca să-lu împlinesci.

¹Salutarea cu mâna mea a lui Pavelū. ¹⁸Aduceți-vi aminte de lanțurile mele. ²Charu fie cu voi. Aminū.

Cătră Colossenī s'a scrisu de la Roma, și s'a tramesu prin Tichicu și Onesimū.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

ÂNTĒIA CĂTRĂ

TESSALONICENĪ.

Iubirea, urările și rugămintele apostolului pentru Tessalonicenī.

- 1 **P**AVELŪ și ²Silvanū și Timoteiū besericei Tessalonicelorū în Dumneđu Părintele, și în domnulū Iisus Christosū: ³Charu fie voū și pace de la Dumneđu, Părintele nostru, și de la domnulū Iisus Christosū.
- 2 "Mulțumimū lui Dumneđu în totu timpul pentru voi toți, făcendū amintire de ³voi în rugăciunile nōstre; ⁴Neincetatū amintindu-ne de ⁵lucrulū credinței vōstre, și ostenela iubirei, și rēbdarea speranței, în domnulū nostru Iisus Christosū, înaintea ⁶lui Dumneđu și Părintelū nostru; Sciindū, frați iubiți de Dumneđu, ⁷alegerea vōstră.
- 5 Căci ¹evangelia nōstră nu a fostu la voi numai în cuvēntū, ci și în putere și în ²Spiritulū Sântū, și cu multă siguranță; pre-

cumu și ³sciți în ce chipū ne-amū purtatū între voi și pentru voi. Și ⁴voi ne-ați imitatū pre noi și pre Domnulū, primindū cuvēntulū în multă strimțorare, ⁵cu bucuria Spiritulū Sântū: Încatū v'ați făcutū esemplu tuturorū celorū ce credū în Macedonia și Acaia. Căci de la voi ⁶s'a datū în scire cuvēntulū Domnulū, nu numai în Macedonia și Acaia, ci și ⁷în totu loculū s'a făcutū cunoscută credința vōstră în Dumneđu; încatū nu avemū trebuință să mai vorbimū. Căci aceia singuri spunū de noi, ⁸ce felū de intrare amū avutū la voi, și cumū v'ați întorsū la Dumneđu de la idoli, a servi Dumneđu lui celū viu și adeveratū; Și ⁹a accepta pre Fiulū lui ¹⁰din ceriū, pre care l'a sculatū din morți, ¹¹adecă pre Iisusū, care ne mēntue ¹²de mânia ce va să fie.

f Cap. 8. 16.
k Marc. 9. 50.
l 1 Pet. 3. 15.
m Efes. 6. 21.
n Efes. 6. 22.
o Film. 10.
p Fapt. 19. 39.
q 20. 4. & 27.
r 7.
s Film. 24.
t Fapt. 15. 37.
u Tim. 4. 11.

r Cap. 1. 7.
s Film. 23.
t Rom. 15. 30.
u Mat. 5. 48.
v 1 Cor. 2. 6. & 14. 30.
w Filip. 3. 15.
x Ebr. 5. 14.
y 2 Tim. 4. 11.
z 2 Tim. 4. 10.
aa Film. 24.

a Rom. 16. 5.
b 1 Cor. 16. 19.
c 1 Tes. 5. 27.
d Film. 2.
e 1 Tim. 4. 6.
f 1 Cor. 16. 31.
g 2 Tes. 3. 17.
h Ebr. 13. 8.
i Ebr. 13. 25.

1 TESALONIC.
—
Capitū 1.
a 2 Cor. 1. 19.
b Tes. 1. 1.
c 1 Pet. 5. 12.
d Efes. 1. 2.
e Rom. 1. 8.
f Efes. 1. 16.
g Film. 4.
h Cap. 2. 13.

i Ioan 6. 29.
j Gal. 5. 6.
k Cap. 3. 6.
l 2 Tes. 1. 3, 11.
m Iac. 3. 17.
n Rom. 16. 6.
o Ebr. 6. 10.
p Col. 3. 12.
q 2 Tes. 2. 13.
r Marc. 16. 90.
s 1 Cor. 2. 4. &

4. 20.
t 2 Cor. 6. 6.
u Col. 2. 2.
v Ebr. 2. 3.
w Cap. 2. 1, 5, 10, 11.
x 2 Tes. 3. 7.
y 1 Cor. 4. 16.
z 11. 1.
aa Filip. 3. 17.
ab Cap. 2. 14.

2 Tes. 3. 9.
ac Fapt. 5. 41.
ad Ebr. 10. 34.
ae Rom. 10. 18.
af Rom. 1. 8.
ag 2 Tes. 1. 4.
ah Cap. 2. 1.
ai 1 Cor. 12. 2.
aj Gal. 4. 8.
ak Rom. 2. 7.
al Filip. 3. 20

Tit. 2. 13.
am 2 Pet. 3. 12.
an Apoc. 1. 7.
ao Fapt. 1. 11.
ap Cap. 4. 16.
aq 2 Tes. 1. 7.
ar Fapt. 2. 24.
as Mat. 5. 7.
at Rom. 5. 9.
au Cap. 5. 9.

2 **C**ĂCI * voi singuri sciți, fraților, că în-
trarea noastră la voi nu a fost în de-
șert. Ci, deși mai 'nainte am suferit,
și am fost reu tractați, precum sciți,
în ^b Filipi, * am îndrăsnit în Dumneșeu
nostru ^a a vorbi către voi evangelia lui Dum-
neșeu * cu multă luptă. / Căci predicarea
noastră nu s'a făcut din înclăciune, nici
din *cugete* necurate, nici cu viclesug; Ci
* precum ne-am socotit vrednici de Dum-
neșeu, ^a ca să ni se încredințeze evangelia,
așa vorbim; 'neplăcându omenilor, ci lui
Dumneșeu, / celui ce cercă âmele noastre.
5 Căci nici-o dată ^a nu am întrebuințat cu-
vințe linguștore, precum sciți, nici un
cuvânt pentru sgârceniă; / Dumneșeu este
martur; * Nici nu am căutat laudă de
la omeni, nici de la voi, nici de la alții;
deși * am putut să vă 'ngreulăm ^a ca a-
postoli ai lui Christos; Ci * am fost cu
linisce în meșlocul vostru, precum doica
8 și caută de copii sel; Așa dorind de
voi, am voit ^a a vi împărtași nu numai e-
vangelia lui Dumneșeu, ci încă și * sufletele
noștre, pentru că ați fost noui iubiți. Căci
vi aduceți aminte, fraților, de ostenela și
truda noastră, că 'diua și nótea lucrând,
* ca să nu îngreulăm pre cine-va din voi,
v'am predicat evangelia lui Dumneșeu.
10 * Voi *sunteți* marturi, și Dumneșeu, * cum
cu pietate și dreptate și fără de prihană ne-am
11 purtat către voi cari ați crezut; Pre-
cum singuri sciți cum am îndemnat și
am mângaiat pre fie-care din voi, ca un
12 părinte pre copiii sel; *jurându-vă*, * Ca să
âmblați vrednici de Dumneșeu, * care v'a
chiamat la împărăția și mărirea lui.
13 Dreptu aceea și noi mulțumim lui Dum-
neșeu * neincetată, că primind cuvântul
lui Dumneșeu, care l'ați audiat de la noi,
l'ați primit ^a nu ca cuvântul omenilor, ci
precum este într'adeveru, cuvântul lui
Dumneșeu, care se și lucră în voi cari
14 credeți. Căci voi, fraților, ați imitat * be-
sericele lui Dumneșeu cari sânt în Iudea
în Christos Iisus; căci ^a aceleași ați suferit
și voi de la cei de un nēmă cu voi,
15 * precum și acele de la Iudei; / Cari au o-

morit și pre domnul Iisus și * pre pro-
feții lor, și pre noi ne-au persecutat; și
nu placă lui Dumneșeu, ^a și sânt contrari tu-
turor omenilor; / Cari ne opresc să vor-
bim Ginților, ca să se mēntuie, ^a ca să-și
indeplinesc păcatele lor pururea; ^a și a so-
sit asupra lor mânia spre perdere.

Eră noi, fraților, despărțiți fiind de
voi pentru un timp, / cu fața, nu cu âni-
ma, mai mult ne-am silit ^a a vedea fața
voastră cu mare dorință. Pentru aceea am
voit să venim la voi, adevă eș Pavel, și
odată și de două ori; eră * Satana ne-a o-
prtit. Căci * care este speranța noastră, se
bucuria, se ^a cununa laudei? Au nu și voi
veți fi înaintea domnului nostru Iisus Chris-
tos ^a la venirea lui? Da, voi sunteți mă-
rirea și bucuria noastră.

DREPTU aceea * neputându mai mult răb-
da, ^a am bine-voit a rămâne în Atena
singuri; / Și v'am trimes pre * Timotei,
fratele nostru, și servul lui Dumneșeu și
conclerătorul nostru în evangelia lui Chris-
tos, să vă întărescă și să vă sfătuescă în
privirea credinței voștre; / Ca nici unul
să nu se clătescă într'aceste strimtorări;
căci singuri sciți, că * spre acesta sântem
hotărâți. / Căci, când am fost la voi,
v'am dis mai 'nainte, că vom avea strim-
torări; precum s'a și întâmplat, și sciți.
Dreptu aceea * neputându mai mult răbda,
l'am trimes să cerceteze despre credința
voastră, ^a ca nu cum-va să vă fie ispitit
ispititorul, și / ostenela noastră să fie în
deșert.

Eră sosind Timotei la noi de la voi,
și dându-ni în scire credința și iubirea vo-
astră, și cum-că în tot timpul vă amintiți
de noi, dorind a ne vedea pre noi, ^a pre-
cum și noi pre voi; De aceea, fraților,
ne-am mângaiat de voi în totă strimto-
rarea și nevoia noastră prin credința voastră.
Căci noi acum trăim, fiind-că voi * stați
statornici în Domnul. * Căci ce mulțumim
vom pute întorce lui Dumneșeu în privi-
rea voastră, pentru totă bucuria cu care ne
bucurăm de voi înaintea Dumneșeu nostru
Iisus / * Nótea și diua pré multă ^a rugându-

Cap. 2.	Gal. 1. 10.	Film. 8. 9.	2 Cor. 12. 12.	Gal. 1. 22.	18. 12. & 19.	Apoc. 1. 7. &	Fapt. 20. 34.
a Cap. 1. 5. 9.	f Prov. 17. 3.	o 2 Cor. 11. 9.	14.	d Fapt. 17. 5.	9. & 22. 21.	22. 12.	g Vers. 1.
b Fapt. 16. 22	k Rom. 8. 27.	& 12. 13, 14.	v Cap. 1. 5.	13.	22.	—	h 1 Cor. 7. 5.
c Cap. 1. 5.	k Fapt. 20. 22.	2 Tes. 3. 8.	2 Cor. 7. 2.	e Ebr. 10. 32.	f Fac. 15. 16.	Cap. 2. 11. 2.	i Gal. 2. 2. &
d Fapt. 17. 2	2 Cor. 2. 17.	p 1 Cor. 9. 1, 2.	2 Tes. 3. 7.	34.	Mat. 23. 32.	Cap. 2. 11. 2.	2 Cor. 11. 2.
e Filip. 1. 30.	& 4. 2. & 7.	q 1 Cor. 2. 3. &	y Efez. 4. 1.	f Fapt. 2. 23. &	k Mat. 24. 6, 14.	a Vers. 5.	4. 11.
f Col. 2. 1.	2. & 12. 17.	9 22.	z Filip. 1. 27.	3. 15. & 5. 30.	l 1 Cor. 5. 8.	b Fapt. 17. 15.	g Fapt. 2. 16.
g 2 Cor. 7. 2.	l Rom. 1. 9.	2 Cor. 13. 4.	Ool. 1. 10.	& 7. 52.	m Col. 2. 5.	c Rom. 16. 21.	f Fapt. 18. 1. 5.
Vers. 5.	m Ioan. 5. 41, 44.	2 Tim. 2. 24.	Cap. 4. 1.	g Mat. 5. 12. &	n Cap. 2. 10.	d 1 Cor. 16. 10.	k Filip. 1. 8.
2 Pet. 1. 16	1 Tim. 5. 17.	r Rom. 1. 11. &	s 1 Cor. 1. 9.	23. 34, 37.	o Rom. 1. 13. &	e 2 Cor. 1. 19.	l 2 Cor. 1. 4. &
1 Cor. 7. 26.	1 Cor. 9. 4, 6.	15. 29.	Cap. 5. 24.	Fapt. 7. 52.	p 2 Cor. 1. 14.	d Efez. 3. 15.	2 Tim. 1. 3.
1 Tim. 1. 11,	2 Cor. 10. 1.	2 Cor. 12. 15.	2 Tim. 1. 9.	i Luc. 11. 52.	q Filip. 2. 16 &	e Fapt. 9. 16. &	o Fapt. 26. 7.
1 Cor. 9. 17.	2, 10, 11. & 13.	f Fapt. 20. 34.	a Cap. 1. 3.	h Est. 3. 8.	4. 1.	14. 22. & 30.	s Cap. 1. 2.
Gal. 2. 7.	10.	1 Cor. 4. 12.	b Mat. 10. 40.	i Luc. 11. 52.	g Prov. 16. 31.	23. & 21. 11.	2 Tim. 1. 3.
Tit. 1. 2.	2 Tes. 3. 9.	2 Cor. 11. 9.	2 Cor. 4. 14.	17. 5, 13. &	2 Tim. 1. 12.	1 Cor. 4. 9.	2 Tim. 1. 10, 12.
		2 Tes. 3. 8.	2 Pet. 3. 2.		Cap. 3. 13.	1 Pet. 2. 21.	& 15. 22.

ne, "ca să vedem fața voastră, "și să îndeplini-mă aceea ce lipsește credinței voastre.

- 11 **ERU** însu-și Dumne-deu și Părintele nostru, și domnul nostru Iisus Christos, 12 "să îndrepteze calea noastră către voi; Și "să vă facă Domnul să creșteți și să prisosiți în iubire "unul către altul și spre toți, 13 precum și noi spre voi; "Ca să se întărească animele voastre în sântire, fiindu-vă fără prihană înaintea lui Dumne-deu și Părintelui nostru, la venirea domnului nostru Iisus Christos "cu toți sântii sei.

Îndemnare la sântire.

- 4 **PE** lungă acestea, fraților, vă rugăm și vă îndemnăm în domnul Iisus, "ca, precum v-ați învățat de la noi, "cum se cade să amblați, "și să plăceți lui Dumne-deu, așa să prisosiți totu mai mult. Căci știți ce ordin v-am dat prin domnul Iisus. Căci acesta este "voia lui Dumne-deu, "sântirea voastră, și "ca să vă feriți de 4 desfrânare; "Încât să știți fie-care din voi, cum să-și păzescă vasul în sântire și onoare; "Nu în poftă desfrânată, "precum și 5 Gițiile "cari nu cunosc pre Dumne-deu. "Ca nimenea să nu facă nedreptate și să nu încele pre fratele său în afaceri; căci Domnul "este resbunător de toate acestea, precum mai înainte v-amu distu și v-amu pre- 7 venit. Căci Dumne-deu nu ne-a chemat spre necurăție, "ci spre sântire. "Drept aceea cel ce nesocotesce acestea, nu nesocotesce pre om, ci pre Dumne-deu, "care ni-a și dat Spiritul celu sântu. 8 9 **ERU** despre iubirea de frați "nu trebuie să vi mai scriu, căci "înși-vă sântei învățați de la Dumne-deu, "să iubiți unul pre altul. "Și într-adevăr și faceți aceea spre 10 toți frații, cari sunt în totă Macedonia; eru noi vă rugăm, fraților, "ca să sporiiți totu 11 mai mult; Și ca să vă siliți a fi liniștiți, și "să faceți ale voastre, și "sa lucrați cu mâ- 12 nele voastre, precum v-amu ordinar; "Ca să amblați cu cuviință către cei de afară, și de nimenea să nu aveți trebuință.

Despre venirea a dăoa a domnului; mângăierea celor lipsiți de copii și de alte rude; și îndemnări la priveghiare neîncetată.

Și nu voiesc, fraților, să fiți în necu- 13 noscință despre cei ce au adormit; ca să nu vă întristați, "ca și cei-l-alți "cari nu au speranță. Căci "de credem, că Iisus a 14 murit și a înviat, așa și "pre cei adormiți în Iisus "i va aduce Dumne-deu împreună cu el. Căci acestea vorbim vou 15 "dupre cuvântul Domnului, că noi "cei vii, cari vom fi rămași până la venirea Domnului, nu vom întrece pre cei adormiți; Căci însu-și "Domnul se va pogori din ceru 16 întru strigare, în vócea arhangherului și în "trîmbița lui Dumne-deu; și "cei morți în Christos voru învia întâiu; "Apoi noi cei 17 vii, cari vom fi rămași, împreună cu d'înșii ne vom răpi "în nouri, spre întipinarea Domnului în aer; și așa "vom fi cu Domnul totu de-una. "Drept aceea măn- 18 gâiați-vă unii pre alții cu cuvintele acestea. **EARU** de "timpuri și anotimpuri, fraților, 5 "nu aveți trebuință să vi scriu. Căci în- 2 și-vă știți bine, că "diia Domnului așa va veni ca unu furu nopte. Căci atuncea 3 cându voru dice: Pace și siguranță, atuncea fără de scire va veni preste d'înșii "perdarea, "ca și durerea preste cea îngrecată; și nu voru scăpa.

"Eru voi, fraților, nu sunteți în întunecă, ca să vă apuce acea di ca unu furu. 4 Voi toți sunteți "fi ai luminei și fil ai dîilei; nu sântem ai nopte, nici ai întunecului. "Drept aceea să nu dormim ca 6 și cei-l-alți, ci "să priveghiam și să fim trezi. Căci "cei ce dormu, nopte dormu; 7 și cei ce se îmbetă, "nopte se îmbetă. Eru noi fiindu ai dîilei, să fim trezi, "îmbrăcându-ne în platoșa credinței și a iubirei, și cu coifulu, speranța mântuirii. Căci "Dum- 9 ne-deu nu ne-a hotărîtu spre mânia, "ci spre dobîndirea mântuirii, prin domnul nostru Iisus Christos, "Care a murit pentru 10 noi; ca ori de priveghiam, ori de dormim, împreună cu el să trăim. "Deci măn- 11 gâ-

q Cap. 2. 17.
r Cor. 13. 9,
11.
Col. 4. 12.
e Marc. 1. 3.
f Cap. 4. 10.
u Cap. 4. 9. &
5. 15.
2 Pet. 1. 7.
v 1 Cor. 1. 8.
Filip. 1. 10.
Cap. 5. 23.
2 Tes. 2. 17.
1 Ioan 3. 20,
21.
e Zech. 14. 5.
Iuda 14.
—

Capul 4.
a Filip. 1. 27.
Col. 2. 6.
b Cap. 2. 12.
c Col. 1. 10.
d Rom. 12. 2.
e Efez. 5. 17.
e Efez. 5. 27.
f 1 Cor. 6. 15,
18.
e Efez. 5. 3.
Col. 3. 5.
g Rom. 6. 19.
1 Cor. 6. 15,
18.
h Rom. 1. 24,
26.
Col. 3. 5.
i Efez. 4. 17,

18.
j 1 Cor. 15. 34.
Gal. 4. 8.
Efez. 2. 12. &
4. 18.
2 Tes. 1. 8.
k Lev. 19. 11,
13.
l 1 Cor. 6. 8.
2 Tes. 1. 8.
m Lev. 11. 44.
n 19. 2.
1 Cor. 1. 2.
Ebr. 12. 14.
1 Pet. 1. 14,
15.
o Luc. 10. 16.
p 1 Cor. 2. 10.
q 7. 40.
1 Ioan 3. 24.

p Cap. 5. 1.
q Ier. 31. 34.
Ioan. 6. 45. &
14. 26.
Ebr. 8. 11.
1 Ioan 2. 20,
27.
r Mat. 22. 39.
Ioan 15. 34. &
15. 12.
Efez. 5. 3.
1 Pet. 4. 8.
1 Ioan 3. 11,
23. & 4. 21.
s Cap. 1. 7.
t Cap. 3. 12.
u 2 Tes. 3. 11.
1 Pet. 4. 15.
v Fapt. 20. 35.
Efez. 4. 28.

2 Tes. 3. 7,
8. 12.
s Rom. 13. 13.
2 Cor. 8. 21.
Col. 4. 5.
1 Pet. 2. 12.
y Veđi Lev. 19,
28.
Deut. 14. 1, 2.
2 Sam. 12. 20.
s Efez. 2. 12.
e 1 Cor. 15. 13.
b 1 Cor. 15. 18,
23.
Cap. 3. 13.
c 1 Reg. 13. 17.
18. & 20. 35.
d 1 Cor. 15. 51.
e Mat. 24. 20,
31.

Fapt. 1. 11.
2 Tes. 1. 7.
f 1 Cor. 15. 52.
g 1 Cor. 15. 23,
52.
h 1 Cor. 15. 51.
i Fapt. 1. 9.
Apoc. 11. 12.
j Ioan 12. 26.
k 14. 3. & 17.
24.
l Ier. 13. 21.
Osea. 13. 13.
f Rom. 13. 12,
13.
1 Ioan 2. 8.
g Efez. 5. 8.
h Mat. 25. 5.
i Mat. 24. 42.
e Mat. 24. 42,
44. & 25. 13.

Luc. 12. 39,
40.
2 Pet. 3. 10.
Apoc. 3. 3. &
16. 15.
d Isa. 13. 6-9.
Luc. 17. 27-
29. & 21. 34,
35.
2 Tes. 1. 9.
e Ier. 13. 21.
Osea. 13. 13.
f Rom. 13. 12,
13.
1 Ioan 2. 8.
g Efez. 5. 8.
h Mat. 25. 5.
i Mat. 24. 42.
e Mat. 24. 42,
44. & 25. 13.

12.
1 Pet. 5. 8.
j Luc. 21. 34,
36.
Rom. 13. 13.
1 Cor. 15. 34.
Efez. 5. 14.
k Fapt. 2. 15.
l Isa. 59. 17.
Efez. 6. 14, 16,
17.
m Rom. 9. 23.
Cap. 1. 10.
1 Pet. 2. 8.
Iuda 4.
n 2 Tes. 2. 13,
14.
o Rom. 14. 8, 9.
2 Cor. 5. 15
p Cap. 4. 18.

iați-vă unul pre altul, și edificați unul pre altul, precum și faceți.

Maș multe instrucțiuni pentru practică; sfârșitul.

- 12 Și vă rugăm, fraților, să recunoașteți pre cei ce se ostensc în vo, și pre mai marii vostri în Domnul, și pre cei ce vă sfătuiesc. Și să-i pre-prețuiți în iubire pentru lucrul lor. Și fiți în pace între voi.
- 14 Dăra vă rugăm, fraților, îndemnați pre cei fără de rânduélă, mângâiați pre cei pușini la suflet, sprijiniți pre cei slabi, fiți îndelungu-răbdători spre toți.
- 15 Căutați ca nimenea să nu resplătescă cui-va rău pentru rău; ci în totu timpul să urmați cele bune, și între voi înși-vă și spre toți.
- 16 17 Bucurați-vă totu-dé-una. Rugați-vă neîncetat. În toate mulțumiți; căci acesta

este voia lui Dumnezeu în Christos Iisus pentru voi.

° Nu stingeiți Spiritul. ° Nu desprețuiți 19 20
profețiile. ° Cercetați toate; țineți ceea ce este bun. ° Feriți-vă de totu lucrul rău. 21

Eră însuși Dumnezeu păcii să vă sântescă deplin; și întregu spiritul nostru și sufletul și corpul să se păzescă fără de prihană la venirea domnului nostru Iisus Christos. ° Credincios este cel 24

ce v'a chemat, care va și face.

Fraților, rugați-vă pentru noi. 25

° Salutați pre toți frații cu sărutare sântă. 26

Vă jur pe Domnul, ca să se cetescă 27
acastă epistolă tuturor fraților sânti.

° Charul domnului nostru Iisus Christos 28
tosiș cu voi. Amin.

Antea epistolă către Tessaloniceni s'a scris de la Atena.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELU

A DUA CĂTRĂ

TESSALONICENI.

Mulțumirea apostolului pentru răbdarea, credința și iubirea Creștinilor Tessaloniceni.

- 1 PAVELU și Silvanu și Timoteiu besericei Tessalonicenilor în Dumnezeu, Părintele nostru, și în domnul Iisus Christos; ° Charul fie voii și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la domnul Iisus Christos.
- 3 Sântem dători a mulțumi lui Dumnezeu în totu timpul pentru voi, fraților, precum se cade, pentru că credința voastră crește forțe, și iubirea fie-cărui d'între voi prinosc de la unu cătră altu; încât și noi înși-ne ne lăudăm în voi în besericele lui Dumnezeu, pentru răbdarea și credința voastră în toate persecuțiunile și strimtorările, cari suferiți; Căea este o dovadă a dreptei judecări a lui Dumnezeu; că vă veți afla vrednici împărăției lui Dumnezeu, pentru care și suferiți. Fiindcă este cu dreptate la Dumnezeu a face strim-

torare celor ce vă strimtorază; Eră voii celor strimtorați repaus cu noi, când se va descoperi domnul Iisus din ceri cu ângerii puterii sale, ° Cu vâpăia de foc, dându resbunare celor ce nu cunosc pre Dumnezeu, ° nici nu ascultă evangelia domnului nostru Iisus Christos; ° Cari vor fi pedepsiți cu eternă perđare de la fața Domnului și de la mărirea puterii sale; ° Când va veni să se mărescă în sântii sei, și să se facă minunată întru toți cei ce au cređut, (căci și mărturia noastră între voi s'a cređut), într'acea ȓi.

Pentru aceea ne și rugăm în totu timpul pentru voi, ca Dumnezeu nostru să vă facă vrednici chemării sale, și să împlinescă cu putere în voi totă bună-voința sa și lucrul credinței; ° Ca să se mărescă numele domnului nostru Iisus Christos în voi, și voi în el, duple charul Dumnezeu-lui nostru și alu domnului Iisus Christos.

q 1 Cor. 16. 18.	Col. 3. 12.	Luc. 18. 1. & 21. 36.	d 1 Cor. 14. 1. & 21. 36.	i Col. 4. 8.	b 1 Tes. 1. 1.	i 1 Tes. 2. 14.	p Filip. 2. 19.
Philp. 2. 29.	2 Tim. 4. 2.	21. 36.	e 1 Cor. 2. 11.	2 Tes. 3. 1.	c 1 Cor. 1. 8.	f Apoc. 6. 10.	2 Pet. 3. 7.
1 Tim. 5. 17.	Lev. 19. 18.	Rom. 12. 19.	f 1 Cor. 4. 16.	m Rom. 16. 16.	d 1 Tes. 1. 2. 3.	k Apoc. 14. 13.	q Deut. 32. 2.
Ebr. 13. 7. 17.	Prov. 30. 22.	Efes. 6. 18.	g 1 Cor. 4. 16.	n Col. 4. 16.	e 3. 6. 9.	l 1 Tes. 4. 13.	r Isa. 2. 19.
° Marc. 9. 50.	& 24. 29.	Col. 4. 2.	h 1 Cor. 4. 16.	o Rom. 16. 30.	Cap. 2. 15.	m Iuda 14.	s Cap. 2. 8.
° 2 Tes. 8. 11.	Mat. 5. 39. 44.	1 Pet. 4. 7.	i 1 Cor. 4. 16.	° Rom. 16. 30.	e 2 Cor. 7. 14.	n Ebr. 10. 27.	t Pa. 89. 7.
12.	Rom. 12. 17.	b Efes. 5. 20.	j 1 Cor. 4. 16.	24.	& 9. 2.	& 12. 29.	u Pa. 68. 35.
° Ebr. 12. 12.	1 Cor. 6. 7.	Col. 3. 17.	k 1 Cor. 4. 16.	2 Tes. 3. 18.	1 Tes. 2. 19.	° 2 Pet. 3. 7.	v 1 Tes. 1. 3.
° Rom. 14. 1. & 15. 1.	1 Pet. 3. 9.	c Efes. 4. 30.	l 1 Cor. 4. 16.	2 Tes. 3. 18.	30.	Apoc. 21. 8.	° 1 Pet. 1. 7.
Gal. 6. 1. 2.	° Gal. 6. 10.	1 Tim. 4. 14.	m 1 Cor. 1. 8.	2 TESSALONIC.	f 1 Tes. 1. 3.	n Ps. 79. 6.	° 4. 14.
° Gal. 5. 22.	° 3 Cor. 6. 10.	2 Tim. 1. 6.	k 1 Cor. 1. 9. & 10. 13.	Capit. 1.	g 1 Tes. 2. 14.	1 Tes. 4. 5.	—
Efes. 4. 2.	Philp. 4. 4.	14. 30.	2 Tes. 3. 3.	a 2 Cor. 1. 19.	h Filip. 1. 28.	o Rom. 2. 8.	—

*Îndreptarea greșelilor despre venirea Țilei
Domnului.*

2 **I**N privința venirii domnului nostru Ii-
sus Christos¹ și a reunirii noastre cu
2 d'insulă, vă rugăm, fraților, "Ca nu de-
grabă să vă clătiți din minte, nici să nu
vă spălmântați, nici prin spirit, nici prin
cuvânt, nici prin epistolă, ca *cum ar fi*
trămisă de la noi, cumă-că s'ar fi apro-
3 piată Țiia lui Christos². "Să nu vă amă-
gescă cine-va nici într'un chip; căci *acea*
Ți nu va veni, "de nu va veni mai întâiu
apostasia, și de nu se va ivi 'omul păca-
4 tului, 'fiul pierderii; Adversariul, cel
ce "se înalță 'mai pe sus de tot ce se Țice
Dumneșu și se adoră, ședându el în
templul lui Dumneșu ca Dumneșu, a-
rătându-se pre sine, că el este Dumneșu.
5 Aș nu vi aduceți aminte, că încă fi-
6 îndu eu la voi, v'am Țisă acestea? Și a-
cum știți ceea ce opresce, ca să se arete
7 el la timpul se. Căci 'misteriul fără-
de-legei se lucră de ja; fără numai cel
ce opresce *va opri*, până se va lua din me-
8 loc. Și atunci se va areta acel Nele-
giuit, "pre care Domnul 'lă va mistui 'cu
suflarea gurei sale, și-lă va perde cu "stră-
9 lucirea venirii sale; *Pre acela*, a căru
venire este "dupre lucrarea lui Satana cu t-
tă puterea și cu "semne și minuni minciu-
10 năse; Și cu t-ă amăgirea nedreptăței în
"cei peritori; pentru că nu aș primită iu-
11 birea adevărului, ca să se mēntuă. "Pentru
aceea li va trāmete Dumneșu puteri lu-
crătoare de încelăciune, "ca să crēdă min-
12 ciunei; Ca să se condamne toți cei ce nu
aș crēdută adevărului, ci "aș avută plăcere
în nedreptate.

Îndemnări, și sfârșitul.

13 **Țr**u "noi sūntem dētori în tot timpul
a mulțumi lui Dumneșu despre voi, fra-
lor iubiți de Domnul, că Dumneșu "v'a
alesu "de la început spre mēntuire "prin
sânțirea Spiritului și prin credință în ade-
14 vēr; La care v'a Țiāmat prin evange-
lia noastră, "spre cēștigarea māriri domnu-
lui nostru Iisus Christos³.
15 Dreptă aceea, fraților, "stați statornici,

și Țineți "invēțătorele, cari v'ați invēțat, ori
cu cuvēnt, ori cu epistola noastră.

Țrū și însuși domnul nostru Iisus Chris- 16
tos, și Dumneșu și Părintele nostru, "care
ne-a iubit, și n-a dat mângăiere e-
ternă și "speranță bună din Țar, Să măn- 17
găie ānimele vōstre, și "să vă întārēscă în
totu cuvēntul și lucrul bun.

PE lūngă acēsta, fraților, "ruȚați-vē pen- 3
tru noi, ca cuvēntul Domnului să se
respāndēscă și să se mārēscă, precumă a
ajunsu la voi; Și "ca să scāpām de ōme- 2
nii cei rei și vicleni; căci "credința nu este
a tuturor. Țrū "credinciosu este Domnul, 3
care vē va întāri, și vē "va pāzi de cel reu.
Țrū "avemū acēstā încredere în Domnul 4
despre voi, că și faceți și veți face cele ce
vi Țicem. Țrū "Domnul să îndrepteze ā- 5
nimele vōstre spre iubirea lui Dumneșu
și statornicia pentru Christos.

Țrū vi Țicem, fraților, în numele Dom- 6
nului nostru Iisus Christos, "ca să vē fe-
riți "de totu fratele ce āmblă 'fără de rōn-
duelă, și nu duple "invēțătura care a pri-
mită de la noi. Căci inși-vē știți, "cum 7
vi se cade a ne urma; căci "noi nu am
āmblat fără de rōnduelă între voi; Nici 8
nimēnu pānea nu am mēcat'o în dar,
ci "cu ostenelă și trudă, nōpnea și Țiia, lu-
crām, ca să nu ingreulām pre cine-va
din voi; "Nu că dōrā nu avem dreptul, 9
ci ca să vī dām "pre noi inși-ne esemplu,
sre a ne urma. Căci și cāndu eram la 10
voi, acēsta vī ordinām: "Că dacă cine-va
nu voiesce să lucreze, nici să mănānce.
Căci așdim, că uniā d'ntre voi "āmblă 11
fără de rōnduelă, "nimic lucrāndu, ci a-
mestecāndu-se în lucrurile altora. Țrū u- 12
nora ca acestora ordinām, și-i îndemnām
prin domnul nostru Iisus Christos, "ca
cu linisce lucrāndu și-și mănānce pānea
lor. Țrū voi, fraților, "să nu vē descu- 13
rāȚiați în a face bine.

Țrū de nu ascultă cine-va de cuvēntul 14
nostru din acēstā epistolă, să-lū însemnați
pre acela, și "să nu vē însoȚiți cu el, ca
să se rușineze. "Dară să nu-lū socotiți ca 15
pre un neamic, "ci să-lū îndemnați ca pre
un frate.

Capit. 2.
a 1 Tes. 4. 16.
b Mat. 24. 31.
c Marc. 13. 27.
1 Tes. 4. 17.
c Mat. 24. 4.
d Efeș. 5. 6.
1 Ioan 4. 1.
d Mat. 24. 4.
e Efeș. 5. 6.
1 Tim. 4. 1.
f Dan. 7. 25.
1 Ioan 2. 18.
Apoc. 13. 11.
etc.

g Ioan 17. 13.
h Isa. 14. 13.
i Esoc. 28. 2.
6. 9.
Dan. 7. 25.
11. 36.
Apoc. 13. 6.
1 Cor. 8. 5.
f 1 Ioan 2. 18.
g Țiā 4. 9.
h Dan. 7. 10, 11.
i Iov 4. 9.
j Isa. 11. 4.
k Oseā 6. 5.
Apoc. 2. 16.
l 19. 15, 20.

21.
m Cap. 1. 8, 9.
n Ebr. 10. 27.
o Ioan 8. 41.
p Efeș. 2. 2.
q Apoc. 18. 23.
r VeȚi Deut. 13.
1.
s Mat. 24. 24.
t Apoc. 13. 13.
u 19. 20.
v 2 Cor. 2. 15.
g Rom. 1. 24.
etc.
VeȚi 1 Reg.

22. 22.
Eze. 14. 9.
r Mat. 24. 5, 11.
1 Tim. 4. 1.
s Rom. 32.
t Cap. 1. 3.
u 1 Tes. 1. 4.
v Efeș. 1. 4.
z Luc. 1. 75.
y Ioan 17. 22.
1 Tes. 2. 13.
1 Pet. 5. 10.
s 1 Cor. 16. 13.
Filip. 4. 1.
a 1 Cor. 11. 2.

Cap. 3. 6.
b Cap. 1. 1, 2.
c 1 Ioan 4. 10.
Apoc. 1. 5.
d 1 Pet. 1. 3.
e 1 Cor. 1. 8.
1 Tes. 3. 13.
1 Pet. 5. 10.
—
Capit. 3.
a Efeș. 6. 19.
Col. 4. 3.
1 Tes. 5. 25.
b Rom. 15. 31.
c Fapt. 26. 24.

Rom. 10. 16.
d 1 Cor. 1. 9.
1 Tes. 5. 24.
c Ioan 17. 15.
2 Pet. 2. 9.
f 2 Cor. 7. 16.
Gal. 5. 10.
g 1 Cron. 29. 18.
h Rom. 16. 17.
Vers. 14.
1 Tim. 6. 5.
2 Ioan 10.
i 1 Cor. 5. 11.
13.
j 1 Tes. 4. 11.

k 5. 14.
Vers. 11, 12.
14.
l Cap. 2. 15.
m 1 Cor. 4. 16.
n Țiā 1. 1.
1 Tes. 1. 6, 7.
m 1 Tes. 3. 10.
n Fapt. 18. 8.
o 20. 31.
2 Cor. 11. 9.
1 Tes. 2. 9.
o 1 Cor. 9. 6.
1 Tes. 2. 6.
p Vers. 7.

q Fac. 3. 19.
1 Tes. 4. 11.
r Vers. 6.
s 1 Tes. 4. 11.
t 1 Tim. 5. 13.
u 1 Pet. 4. 15.
v 1 Tes. 4. 11.
w Efeș. 4. 25.
x Gal. 6. 9.
y Mat. 18. 17.
z 1 Cor. 5. 9.
Vers. 6.
g Lev. 19. 17.
1 Tes. 5. 14.
s Țiā 3. 10.

- 16 *Ērū insu-și* "Domnulū păcei să vî dee pace pururea în totū chipulū. Domnulū *ne* cu voi toți.
- 17 *Salutare* cu mîna mea a lui Pavelū, care este semnū în tōtă epistola; așa scriū.

"Charulū domnului nostru Iisusū Chris- 18
tosū *ne* cu voi toți. Aminū.
A dūoa epistolă cātră Tessalonicenī s'a
scrisū de la Atena.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

ĂNTĒLA CĂTRĂ

TIMOTEIŪ.

Salutare, instrucțiuni despre învățatori minciunoși; mulțumire pentru charulū celū îndelungatū arătatū în întorcerea și apostolia lui Pavelū.

- 1 **P**AVELŪ, apostolū alū lui Iisusū Christosū, "dupre ordinulū^a lui Dumnezeu, Mântuitorulū nostru, și alū domnului Iisusū Christosū, "speranța noastră; Lui^d Timoteiū, "adevăraturulū fiū în credință; "Charū, milă și pace de la Dumnezeu, Părintele nostru, și de la Iisusū Christosū, domnulū nostru.
- 2 Precum³ te-amū sfătuitū să rămāi în Efesū, "cāndū mergeamū în Macedonia, ca să spuī unora, "ca să nu învețe într'altū chipū;
- 3 "Nici să ție amintē la basme și la genealogiī nesfârșite, "cari nascū dispute mai multū de cātū dumnezeesca edificare cea în credință, *asa să faci*.
- 4 *Ērū* "scopolū ordinului este iubirea "din animă curată și din conștiință bună și din credință nefăcarnică; De la care uniia abătēndu-se, s'aū întorsū la "cuvinte deșerte;
- 5 Dāndu-se de învățatori de lege; *ērū singuri* "neînțelegēndū cele ce vorbescū, nici despre cele ce dovedescū.
- 6 Dară scimū că "legea *este* bună, de o întrebuințēză cine-va potrivitū legēi. "Sciindū acēsta, că legea nu este dată pentru celū dreptū, ci pentru cei fără de lege și nesupuși, pentru impioși și păcătoși, pentru nesânți și spurcați, pentru ucidători de părinte și ucidători de mumă, pentru uci-
10 gași; Pentru desfrēnați, pentru sodomiți, pentru furi de omēi, pentru minciunoși, pentru cei sperjuri, și pentru ori-ce altū

ce-va contrariū "învățaturei celei sănătoșe; Dupre evangelia mārēță a "fericitului Dum- 11
nedeū, "carea mi s'a încredințatū.

Mulțumescū lui Christosū Iisusū, dom- 12
nulū nostru, "celū ce m'a întăritū, "că m'a socotitū credinciosū, "hotărîndu-mē pentru serviciū; Pre mine, "celū ce eramū mai 13
"nainte hulitorū și persecutorū și vêtămātorū; ci amū fostū miluitū, pentru că "nesciindū amū făcut'ō în necredință. "Dară 14
pre a prisositū charulū Domnului nostru "în credința^b și iubirea cea în Christosū Iisusū. "Acesta *este* cuvēntū credinciosū, 15
și vrednicū de tōtă primirea: că "Christosū Iisusū a venitū în lume să mēntuiă pre cei păcătoși, din cari celū d'ântēiū sūnt eū.

Dară pentru acēsta "amū fostū miluitū, 16
ca în mine mai āntēiū să arete Iisusū Christosū tōtă îndelunga-rēbdare, "ca esemplu celorū ce vorū să crēdā într'insulū spre viēță eternă. *Ērū* "Regelū eternū, "celui 17
nemuritorū, "celui nevēdūtū, "unulū pré-înțeleptulū Dumnezeu "și onōre și mārēre în seculi seculilorū. Aminū.

Acēstā cerere "ți îndreptū, fiule Timoteiū, ca "dupre profeție care s'aū făcutū mai "nainte despre tine, să "te lupti duple d'insele cu luptă bună; "Pāzindū credință 19
și bună conștiință, care uniia lepēdānd'ō "aū suferitū naufragiū în privirea credinței; D'intre cari este "Imenē și "Alessandru; pre 20
cari "i-amū datū Satanei, ca să se învețe să nu "hulēscā.

^a Rom. 15. 23.

^b 16. 20.

^c 1 Cor. 14. 23.

^d 2 Cor. 12. 11.

^e 1 Tes. 5. 23.

^f 1 Cor. 16. 21.

^g Col. 4. 18.

^h Rom. 16. 24.

1 TIMOTEIŪ.

Capitulū 1.

ⁱ Fapt. 9. 15.

^j Gal. 1. 1, 11.

^k Cap. 2. 3. &

^l 4. 10.

^m Tit. 1. 3. & 2.

ⁿ 10. & 13. 4.

^o Iuda 25.

^p Col. 1. 27.

^q Fapt. 16. 1.

^r 1 Cor. 4. 17.

^s Filip. 2. 19.

^t 1 Tes. 3. 2.

^u Tit. 1. 4.

^v Gal. 1. 3.

^w 2 Tim. 1. 2.

^x 1 Pet. 1. 2

^y Fapt. 20. 1, 2.

^z Filip. 2. 24.

^{aa} Gal. 1. 6, 7.

^{ab} Cap. 6. 3, 20.

^{ac} Cap. 4. 7. &

^{ad} 2. 4, 20.

^{ae} 2 Tim. 2. 14.

^{af} 16. 23.

^{ag} Tit. 1. 14. &

^{ah} 2. 9.

^{ai} Cap. 6. 4.

^{aj} Rom. 13. 8.

^{ak} 10.

^{al} Gal. 5. 14.

^{am} 2 Tim. 2. 22.

^{an} Cap. 6. 4, 20.

^{ao} Cap. 6. 4.

^{ap} Rom. 7. 12.

^{aq} Gal. 3. 19.

^{ar} 5. 23.

^{as} Cap. 6. 2.

^{at} 2 Tim. 4. 2.

^{au} Tit. 1. 9. & 2.

^{av} 1.

^{aw} Cap. 6. 15.

^{ax} 1 Cor. 9. 17.

^{ay} Gal. 2. 7.

^{az} Col. 1. 25.

^{ba} 1 Tes. 2. 4.

^{bb} Cap. 2. 7.

^{bc} 2 Tim. 1. 11.

^{bd} Tit. 1. 3.

^{be} 2 Cor. 12. 9.

^{bf} 1 Cor. 7. 25.

^{bg} 2 Cor. 3. 5.

^{bh} 6. & 4. 1.

^{bi} Col. 1. 25.

^{bj} Fapt. 8. 2. &

^{bk} 9. 1.

^{bl} 1 Cor. 9. 19.

^{bm} Filip. 3. 6.

^{bn} Luc. 23. 34.

^{bo} Ioan 9. 39, 41.

^{bp} Fapt. 3. 17. &

^{bq} 26. 9.

^{br} Rom. 5. 20.

^{bs} 1 Cor. 15. 10.

^{bt} 2 Tim. 1. 13.

^{bu} Luc. 7. 47.

^{bv} Cap. 3. 1. &

^{bw} 4. 9.

^{bx} 2 Tim. 2. 11.

^{by} Tit. 3. 8.

^{bz} Mat. 9. 18.

^{ca} Marc. 3. 17.

^{cb} Luc. 5. 32. &

^{cc} 19. 10.

^{cd} Rom. 5. 8.

^{ce} 1 Ioan 3. 6.

^{cf} 2 Cor. 4. 1.

^{cg} Fapt. 13. 39.

^{ch} Ps. 10. 16. &

^{ci} 145. 13.

^{cj} Dan. 7. 14.

^{ck} Cap. 6. 15, 16.

^{cl} Rom. 1. 23.

^{cm} 1 Ioan 1. 18.

^{cn} Ebr. 11. 37.

^{co} 1 Ioan 4. 12.

^{cp} Rom. 16. 27.

^{cq} Iuda 25.

^{cr} Fapt. 13. 45.

^{cs} 1 Cron. 29. 11.

^{ct} —

^{cu} —

^{cv} —

^{cw} —

^{cx} —

^{cy} —

^{cz} —

Apostolul îndemna a se ruga pentru toți omenii.

2 **DECİ** ve îndemnu, ca mai întâi de toate să se facă cereri, rugăciuni, rugăminți, medlociri și mulțumite pentru toți omenii: 2 "Pentru regi și "pentru toți cari sunt în putere, ca să petrecem viată lină și cu odihnă în totă pietatea și onestitatea. Căci 3 acesta este "bine și bine-primit înaintea 4 "lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru; "Care voiesce ca toți omenii să se mântuiască, și să vină la cunoștința adevărului. "Căci unul este Dumnezeu, "unul și medlocitor între Dumnezeu și între omeni, omul Iisus 6 Christos; "Care s'a dat pre sine preț de rescumpărare pentru toți, "mărturie "pentru timpurile sale; "Spre care eu sunt rânduit predicator și apostol, " (dicu adevărul în Christos, nu mint), "învățător 8 Ginților în credință și în adevăr. Deci voiesc, ca să se roge omenii "în totu locul, "rădicând mâni sante, fără de mâni și fără de certă.

Hainele cele potrivite și purtarea modestă a femeilor.

9 Asemenea și "femeile rugându-se cu gătelă modestă, cu respect și cu înțelepciune, să se împodobescă, nu cu împletituri, fie de aur, fie cu mărgăritare, fie cu vestimente lucioase; "Ci [precum se cade femeilor celor ce profesă pietate,] cu 11 fapte bune. Femea să se învețe în liniște cu totă supunerea; "Erau "femei nu dau 12 voia să învețe, "nici a-și stăpâni bărbatul, 13 ci să fie în liniște. Căci "Adam s'a făcut întâi, apoi Eva. Și "Adam nu s'a amăgit, "eră femeia amăgindu-se, a călcat 15 ordinul. Dară se va mântui prin nașterea de copii, de voru stăru în credință și în iubire și în sântire cu castitate.

Cualitatea presbiterilor, a diaconilor și a diaconeselor.

3 **ACESTA** "este cuvântul adevărat: De 2 postesce cine-va "episcopie, bun "lucru postesce. Dară "episcopul trebuie să fie fără de prihană, "bărbat al unei femei,

trez, prudent, cuviincios, iubitor de străini, "vrednic de a învăța; "Nebețiv, 3 "nebătăuș, "nedoritor de câștig neonest, "blând, nelubitor de certă, nesgărcit; Bine îngrijindu-se de casa sa, "avându copiii sei ascultători cu totă modestia. [Căci 5 dacă nu scie cine-va a-și îngriji casa sa, cumu va îngriji de beserica lui Dumnezeu?] Nu noviciu, ca nu, îngânându-se, "să cadă 6 în cursa diabolului. "Erau "trebuie să fie și 7 bine încercat "de la cei din afară; ca să nu cadă în defăimare "și în cursa diabolului.

Asemenea și "diaconii trebuie să fie modesti, nu înduolnici în cuvinte, "nu dedați la vin mult, nedoritor de câștig neonest; "Păzind misterul credinței în 9 conștiință curată. Și acestia întâi să se 10 cerceteze, după aceea să se diaconescă, fiindu fără de prihană. "Asemenea și 11 meele lor trebuie să fie modeste, nevorbitoare de rău, treze, credincioase în toate. Diaconii să fie bărbați ai unei femei, bine 12 îngrijindu-se de copii și casele lor. Căci 13 "cei ce diaconesc bine, "și dobândesc treptă bună, și multă îndrăsnă în credința cea în Christos Iisus.

Acăsta și scriu, sperându a veni la tine 14 curându, Său de mă voi întârzi, să scii 15 cumu trebuie să petreci "în casa lui Dumnezeu, carea este beserica lui Dumnezeu celui viu, stălp și întărire a adevărului. Și într'adevăr mare este misterul pietă- 16 ței: "Dumnezeu s'a arătat în corp, "s'a îndreptat în spirit; "s'a vădit de îngeri, "s'a predicat Ginților; "s'a creștut în lume, "s'a înălțat în mărire.

Predicarea unei mari apostasii în zilele cele din urmă.

EARU Spiritul "vorbesce rostit, că "în 4 timpuri de apoi se voru abate unia de la credință, luându aminte "la spiritele cele încelătoare "și la învățăturele demonilor; 2 "Ale celor ce cu făcări vorbesc minciuni, 3 "fiindu înfrați în a lor conștiință; "Oprindu a se însura, și "ordinându a se reținé de bucatele, cari Dumnezeu le-a făcut "spre gustare "cu mulțumită de către

Cap. 2.	h Ebr. 8. 6. & 9. 15.	h 15. 16.	Cap. 3.	h Cap. 6. 9.	Rom. 1. 4.	h Col. 1. 6. 23.	d Dan. 11. 35.
a Ebra 6. 10.	i Mat. 20. 28.	Gal. 1. 16.	a Cap. 1. 15.	2 Tim. 2. 36.	1 Pet. 3. 18.	a Luc. 24. 51.	37. 38.
ier. 29. 7.	Mar. 10. 45.	o Mal. 1. 11.	b Fapt. 20. 28.	o Fapt. 6. 3.	1 Ioan 5. 6.	Fapt. 1. 9.	Apoc. 9. 20.
b Rom. 12. 1.	Efes. 1. 7.	Ioan 4. 31.	Philp. 1. 1.	p Lev. 10. 9.	etc.	1 Pet. 3. 22.	c Mat. 7. 15.
c Rom. 12. 2.	Tit 2. 14.	p Ps. 134. 2.	c Efes. 4. 12.	p Eze. 44. 21.	a Mat. 28. 2.	—	Rom. 16. 18.
Cap. 5. 4.	f 1 Cor. 1. 6.	Isa. 1. 15.	d Tit 1. 6. etc.	Vers. 3.	Mar. 16. 5.	Cap. 4.	2 Pet. 2. 3.
d Cap. 1. 1.	2 Tim. 1. 10.	q 1 Pet. 3. 3.	e Cap. 5. 9.	q Cap. 1. 19.	Luc. 2. 13. & 24. 4.	a Ioan 16. 13.	f Efes. 4. 19.
e 2 Tim. 1. 2.	3 Tim. 1. 8.	r 1 Pet. 3. 4.	f 2 Tim. 2. 24.	r Tit 2. 3.	Ioan 20. 12.	2 Tes. 2. 8.	g 1 Cor. 7. 28.
e Eze. 18. 23.	h Rom. 5. 5.	s 1 Cor. 14. 34.	g Vers. 8.	s Vezi Mat. 25. 21.	Efes. 3. 10.	2 Tim. 3. 1.	26. 38.
Ioan 8. 16. 17.	Gal. 4. 4.	t Efes. 5. 24.	h 2 Tim. 3. 24.	t Efes. 2. 21. 22.	1 Pet. 1. 12.	etc.	h Ebr. 12. 4.
Tit 2. 11.	Efes. 1. 9. & 3. 5.	u Fac. 1. 27. & 2. 18. 23.	i 1 Pet. 5. 2.	u Tim. 2. 20.	y Fapt. 10. 24.	2 Pet. 2. 8.	a Rom. 14. 3.
2 Pet. 3. 9.	Tit 1. 3.	1 Cor. 11. 8.	j 2 Tim. 3. 24.	v Ioan 1. 14.	& 13. 48. 48.	2 Tim. 2. 18.	17.
f Ioan 17. 3.	Efes. 3. 7. 8.	2 Cor. 11. 3.	k Tit 1. 6.	1 Ioan 1. 2.	Rom. 10. 18.	Inda 4. 18.	1 Cor. 8. 8.
2 Tim. 2. 25.	2 Tim. 1. 11.	—	l Isa. 14. 12.	v Mat. 3. 16.	Gal. 2. 8.	b 1 Pet. 1. 20.	i Fac. 1. 29. & 9. 3.
g Rom. 8. 29.	m Rom. 9. 1.	—	m Fapt. 22. 13.	Ioan 1. 32. 33.	Efes. 3. 5. 6. 8.	c 2 Tim. 3. 13.	j Rom. 14. 6.
30 & 10. 12.	m Rom. 11. 13.	—	1 Cor. 5. 17.	& 15. 26. & 16. 3. 9.	Col. 1. 27. 28.	3 Pet. 3. 1.	1 Cor. 10. 30.
Gal. 3. 20.	—	—	1 Tes. 4. 12.	—	Cap. 2. 7.	Apoc. 16. 14.	—

4 cei ce credă şi cunoscă adevărul. Căci
 *tôtă făptura lui Dumnezeu este bună, şi
 nimic nu este de lepădat, care se ia cu
 5 mulţumită; Căci se sântesce prin cuvên-
 tulu lui Dumnezeu şi prin rugăciune.

Îndemnări la credincioşii şi sirguinţă la preuţi.

6 De vei aduce aminte fraţilor de ace-
 stea, vei fi bun serv al lui Iisus Chris-
 tosu, crescut în cuvintele credinţei şi ale
 7 bune învăţături, căreia ai urmat. Eră
 de "basmelile cele profane şi băbesci feresce-
 te; şi "deprinde-te mai bine în pietate;
 8 Căci "eserciţiul corporal puţin foloseşte;
 "eră pietatea este spre toate de folos, "a-
 vându promisiunea vieţii de acum şi a
 9 acelei viitoare. "Credinciosu este cuvântul
 10 şi demn de tot primirea. Căci spre acesta
 "ne şi ostenim, şi sântem defăimaţi, pentru
 că "ne-am încredinţat în Dumnezeul cel
 viu, "care este Mântuitor tuturor ômenil-
 11 12 "or; mai cu seamă celor credincioşi.

"Acesta spune şi învătă. "Nimenea să
 nu despreţuască ténereţele tale; ci "te fă e-
 semplu credincioşilor în cuvânt, în petre-
 cere, în iubire, în inspiraţiune, în credinţă,
 în curăţire.

13 Până ce voi veni, ia aminte la cetire,
 14 la îndemnare, la învăţatură. "Nu fi neluă-
 tor de seamă la darul ce este în tine, care
 15 "s'a dat "prin profeţiă, "cu punerea mâ-
 nelor presbiterului. "Acesta cugetă; în-
 tr'acestea stai, ca înaintirea ta să fie ve-
 16 derată în toate. "Păzeste-te pre tine şi în-
 vătătura; rămă într'acestea; căci acestea
 făcându, "te vei mântui şi pre tine şi "pre
 cei ce te vor asculta.

*Îndemnare în privirea dătorielor de presbiteri,
 şi de veduve; datoriile servilor.*

5 **S**ă "nu înfrunzezi pre cel bătrân, ci-lă
 îndemnă ca pre un părinte; şi pre cei
 2 mai ténere ca pre nise fraţi; Pre cele bă-
 trâne ca pre nise mume; pre cele ténere
 ca pre nise surori, cu totă curăţia.

3 Onoră veduve, pre acelea "ce sânt în-
 4 tr'adevăr veduve. Eră dacă vre-o veduvă
 are copii său nepoţi, să se înveţe mai ân-
 tîi a-şi face pietate în casa sa, şi "să res-
 plătescă pre strămoşi; "căci acesta este bine

plăcut înaintea lui Dumnezeu. "Eră cea 5
 cu adevărat veduvă şi izolată, se încrede
 în Dumnezeu, şi "stăruiesce în rugăciuni şi
 în cereri "nóptea şi ziua. "Eră ceea ce pe- 6
 trece în desfătări, a murit de via. "Acesta 7
 spune, ca să fie neprihănite. Eră dacă ci- 8
 ne-va nu pórta grijă de al sei, "şi mai cu
 seamă de al casei sale, "şi-a lepădat cre-
 dinţa, "şi este mai rău de cât un necre-
 dinciosu.

O veduvă să se considere nu mai pu- 9
 çin de gese-deci de ani, "care a fost fe-
 mea unui bărbat; Şi este mărturisită de 10
 fapte bune: de a crescut copii; de a "pri-
 mit străini; de a "spălat piciorul sânti-
 lor; de a ajutat celor strimoraţi; de a
 urmat la tot lucrul bun. Eră de v- 11
 duve ténere te feresce; căci atuncea când
 se înfălbăntă contra lui Christos, vor să 12
 se remărite; Atrăgându-şi condamnare,
 pentru că au lepădat făgăduinţa cea 13
 d'ântîi. "Pe lângă acesta se deprind a
 fi leneşe, âmblandu din casă în casă; şi nu 14
 numai leneşe, ci şi limbute şi curioşe, vor-
 bindu cele ce nu se cade. Dreptu aceea 15
 "voi ca cele ténere să se remărite, să nască
 copii, să conducă case, "să nu dea adversa-
 rului nici o cauză spre defăimare: Căci 16
 unele s'au întors deja în urma Satanei.
 Eră de are vre-un credinciosu său credin- 17
 ciosă veduve, să le ajute, şi să nu îngreuie
 beserica, ca să pótă ajuta acelora "ce sânt cu
 adevărat veduve.

"Presbiterii, cei ce-şi caută bine de di- 17
 regătorie, "să se învrednicesc de înduioi-
 tă onore, mai alesu cei ce ostenesc în cu-
 vânt şi în învăţatură; Căci scriptura 18
 "Boului ce treeră să nu-i legi gura; şi:
 "Vrednicu este lucrătorul de plata sa.

Asupra presbiterului nu primi pără, de 19
 cât numai "prin dui său trei marturi.

"Pre cei ce păcătuesc mustră-i înaintea 20
 tuturor; "ca şi cei-l-ai să se témă.

"Te jură înaintea lui Dumnezeu şi a dom- 21
 nului Iisus Christos, şi a ângerilor lui
 celor aleşi, ca să păzesci acestea fără pre-
 judecată, nimic făcându cu părtinire.

"Mănele să nu-ţi puni pe nimene curându, 22
 "nici te face partaş în păcate străine; pă-
 zesce-te curat.

1 Rom. 14. 14.	2 Ps. 37. 4. &	3 107. 3. 6. etc.	4 Ezec. 33. 9.	5 1 Cor. 7. 32.	6 1 Fapt. 16. 15.	7 14.	8 Luc. 10. 7.
1 Cor. 10. 25.	84. 11. & 119.	1 Cor. 16. 11.	1 Rom. 11. 14.	7 Luc. 2. 39. &	Ebr. 13. 2.	Gal. 6. 6.	9 Deut. 19. 15.
Tit 1. 15.	2. 8. & 145.	1 Tit 2. 15.	1 Cor. 9. 22.	18. 1.	1 Pet. 4. 9.	1 Filip. 2. 29.	10 Gal. 3. 11. 14.
2 Tim. 3. 14.	19.	1 Tit 2. 7.	Iac. 5. 20.	2 Fapt. 26. 7.	o Fao. 18. 4. &	1 Tes. 5. 12.	11 Tit 1. 13.
15.	Mat. 6. 33. &	1 Pet. 5. 3.	—	1 Iac. 5. 5.	19. 2.	13.	12 1 Cor. 13. 11.
3 Cap. 1. 4. &	19. 29.	2 Tim. 1. 6.	Capul 5.	1 Cap. 1. 3. &	Luc. 7. 38. 43.	Ebr. 13. 7. 17.	13 2 Tim. 2. 14.
6. 20.	Marc. 10. 30.	o Cap. 1. 18.	1 Lev. 19. 22.	4. 11. & 6. 17.	Ioan. 13. 5. 14.	14 Fapt. 28. 10.	14 2 Tim. 2. 14.
2 Tim. 2. 16.	Rom. 8. 28.	2 Fapt. 6. 6. &	2 Vers. 5. 16.	1 Iac. 58. 7.	2 Tes. 3. 11.	Deut. 25. 4.	15 2 Tim. 2. 14.
23. & 4. 4.	1 Cap. 1. 15.	8. 17. & 13. 3.	2 Veş. 1. 45.	Gal. 6. 10.	1 Cor. 7. 9.	1 Cor. 9. 9.	16 2 Tim. 2. 14.
Tit 1. 14.	12.	10. 11.	10. 11.	2 Tim. 3. 5.	1 Tit 2. 1.	1 Lev. 19. 13.	17 2 Tim. 2. 14.
1 Ebr. 5. 14.	1 Cor. 4. 11.	Cap. 6. 22.	Mat. 15. 4.	1 Tit 1. 16.	1 Tit 2. 1.	Deut. 24. 14.	18 2 Tim. 2. 14.
1 Cor. 8. 8.	1 Cap. 6. 17.	2 Tim. 1. 6.	1 Efec. 6. 1. 2.	1 Mat. 18. 17.	1 Luc. 2. 36.	15.	19 2 Tim. 2. 14.
Col. 2. 23.	1 Ps. 36. 6. &	2 Fapt. 20. 28.	2 Cap. 2. 3.	1 Cor. 3. 2.	1 Cor. 9. 10.	Mat. 10. 10.	20 2 Tim. 2. 14.

23 De acumă nu mai bé apă, ci întrebuin-
țeză pucinu vinu *pentru stomaculū teū și
pentru desele tale slăbiciuni.

24 *Pecatele unorū ômeni sînt vederate, con-
ducendū la judecată; érū ale altora vinū
25 în urmă. Asemenea și faptele cele bune
sînt vederate; și cele cesunt într'altū chipū
nu potū a se ascunde.

6 CĂȚI sînt *sclavi suptū jugū să socotă
pre domniī lorū vrednici de totă onô-
rea, *ca să nu se defaime numele lui Dum-
2 neđeū, nici învățatura. Érū cari aū domni
credincioși, să nu-î desprețuască, *pentru
că sînt frați; ci mai multū să li servescă,
pentru că sînt credincioși și iubiți cei ce
primescū facerea de bine. *Acestea învăță
și îndemnă.

*Instrucțiuni generale și îndemnări; și vorba cea
din urmă adresată lui Timoteu.*

3 De *învătă cine-va altmîntrelea, și /nu se
unesce la cuvintele cele sânetose ale dom-
nului nostru Iisusū Christosū, *și la învăță-
4 tura cea duple pietate; Acela s'a trufitū,
*nesciindū nimicū, ci este inclinandū la *în-
trebări și la dispute, din cari se nasce pisma,
5 sfada, defaimela, prepusurile viclene, /Dis-
putele deșerte ale *ômenilorū stricați la minte
și lipsiți de adevărū, *cari socotescū cê-
știgū pietatea; *de la uniia ca acestia de-
părtéza-te.

6 Dară *pietatea cu îndestulare este cê-
7 știgū mare; Căci *nimicū nu amū adusū
în lume, *și este vedêratū, că nici nu pu-
8 temū a scôte ce-va dintr'insa. Dară *a-
vêndū hrană și îmbrăcăminte, cu acestea să
9 fimū îndestulați. Érū *cei ce vorū să se im-
bogățescă, cadū în ispită *și în cursă și în
multe poște nebunesci și vêtămătore, *cari
cufundă pre ômeni în peire și perđare.

10 *Căci iubirea de argintū este rădęcina tu-

turorū răutăților; pre care uniia rîvnind'o
aū rătăcitū din credință, și s'aū incurcatū
în multe dureri.

*Érū tu, *omule alū lui Dumneđeū, fugi 11
de acestea, și urmăză dreptatea, pietatea,
credința, iubirea, rêbdarea, blândeța. *Lup- 12
tă-te cu lupta cea bună a credinței, *apu-
că-te de viața cea eternă, la care și esci
chiămatū, și despre care *ai făcutū bună mă-
turisire înaintea multorū marturi. *Ti dicū 13
înaintea lui Dumneđeū, *care viu-face tôte,
și înaintea lui Christosū Iisusū, *care ina-
intea lui Ponțiu Pilatū a făcutū bună mă-
turisire; Ca să păzesci ordinulū fără pată 14
și fără prihană *până la venirea domnului
nostru Iisusū Christosū; Care în timpurile 15
sale o va arêta *celū fericitū și singurū Puter-
nicū, /Regele regilorū, și Domnulū domni- 16
lorū; *Care singurū are nemurire, și locu-
esce în lumină neapropiată: *pre care nime-
nea din ômeni nu l'a vedutū, nici nu pôte
a-lū vedé: *căruia fie onôre și domniā e-
ternă. Aminū.

Di celorū bogați în lumea de acumū, ca 17
să nu se înalțe cu gândulū, /nici să nu se în-
credă în *bogația cea nesigură, ci *în Dumne-
đeulū celū viu, *care ni dă tôte în abundență
spre îndestulare; Ca să facă lucruri bune; 18
ca *sa fie bogați în fapte bune, *dăruitori,
*împărtășitori; *Agonisindu-și temeliā bună 19
pentru viitorū, ca să *capete viața cea eternă.

O Timotee, *păzesce lucrulū bunū celū 20
încredințatū ție, *depărtându-te de vorbirile
profane și de deșerte și de împotrîvirile sci-
inței minciunose, Pre care uniia profesând'o 21
*s'aū abătutū de la credință. Charū fie cu
tine. Aminū.

*Antêia epistolă către Timoteu s'a scrisū
de la Laodicea, care este Capitala Frigiei
Pacatiene.*

e Ps. 104. 15.
f Gal. 5. 19.
—
Capitū 6.
a Efes. 6. 5.
Col. 3. 23.
Tit 2. 9.
1 Pet. 2. 18.
b Iac. 5. 5.
Rom. 2. 24.
Tit 2. 5. 8.
c Col. 4. 1.
d Cap. 4. 11.
e Cap. 1. 5.

f Cap. 1. 10.
2 Tim. 1. 13.
& 4. 3.
Tit 1. 9.
g Tit 1. 1.
h 1 Cor. 3. 2.
Cap. 1. 7.
i Cap. 1. 4.
j 2 Tim. 2. 23.
Tit 3. 9.
k 1 Cor. 11. 16.
Cap. 1. 6.
l 2 Tim. 3. 8.
m Tit 1. 11.
n Pet. 2. 3.

n Rom. 16. 17.
2 Tim. 3. 5.
o Ps. 37. 16.
Prov. 15. 16.
& 16. 8.
p Ebr. 13. 5.
q Iov 1. 21.
Ps. 49. 17.
Prov. 27. 24.
Eccl. 5. 15.
r Fac. 23. 20.
Ebr. 18. 5.
s Prov. 15. 27.
& 20. 12. &
28. 20.

Mat. 13. 23.
Iac. 5. 1.
e Cap. 3. 7.
f Cap. 1. 19.
g Esod. 23. 8.
h Esod. 16. 19.
i 2 Tim. 2. 23.
j Deut. 33. 1.
k 2 Tim. 3. 17.
l 1 Cor. 9. 25.
m 26.
Cap. 1. 18.
n 2 Tim. 4. 7.
o Filip. 3. 12.
14.

Vers. 19.
a Ebr. 10. 23.
b Cap. 5. 21.
c Deut. 32. 39.
1 Sam. 2. 6.
d Mat. 27. 11.
Ioan 18. 27.
Apoc. 1. 5. &
3. 14.
e Filip. 1. 6. 10.
1 Tes. 5. 13.
& 5. 23.
f Cap. 1. 11. 17.
g Apoc. 17. 14.

& 19. 16.
h Cap. 1. 17.
i Esod. 33. 20.
Ioan 6. 46.
j Efes. 3. 21.
Filip. 4. 20.
Iuda 25.
Apoc. 1. 6. &
4. 11. & 7. 12.
k Iov 31. 24.
Ps. 62. 7. &
62. 10.
l Marc. 10. 24.
Luc. 12. 21.
m Prov. 23. 5.

n 1 Tes. 1. 9.
Cap. 3. 15. &
4. 10.
o Fapt. 14. 17.
& 17. 25.
p Luc. 12. 21.
Cap. 5. 10.
Tit 3. 8.
Iac. 2. 5.
q Rom. 12. 13.
Gal. 6. 6.
r Ebr. 13. 16.
s Mat. 6. 20. &
19. 21.
t Luc. 12. 33. &

16. 9.
u Vers. 12.
v 2 Tim. 1. 14.
Tit 1. 9.
Apoc. 3. 2.
w Cap. 1. 4. 6.
& 4. 7.
x 2 Tim. 2. 14.
16. 23.
y Tit 1. 14. &
3. 9.
z Cap. 1. 6. 19.
2 Tim. 2. 18.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

A DŪOA CĂTRĂ

TIMOTEIU.

Iubirea lui Pavelū pentru Timoteiū. Indemnare la curagiu și stăruință.

- 1 **P**AVELŪ, "apostolū alū lui Iisusū Christosū prin voia lui Dumneḡeḡ, duple ^b făgăduința vieței care este în Christosū Iisusū;
- 2 "Lui Timoteiū, iubitulū *meū* fiū: Charū, milă și pace de la Dumneḡeḡ, Părintele, și de la Iisusū Christosū, domnulū nostru.
- 3 "Mulțumescū lui Dumneḡeḡ, "cărula servescū de la strămoși, în curată conștiință, așa precum facū amintire 'neincetată de tine în rugăciunile mele noptea și ziua;
- 4 "Amintindu-mi de lăcrimele tale, dorescū să te vedū, ca să mă implu de bucuriă. Aducându-mi aminte de ^a credința cea nefăcarnică care este în tine, care avu locū mai întâiū în bunica ta Loida, și în 'muma ta Evnica, și sūnt încredințatū că și în tine.
- 6 Pentru care 'ți aducū aminte, 'ca să reîncălḡdesci darulū lui Dumneḡeḡ, care este
- 7 întru tine prin punerea mânelorū mele. Căci ^a Dumneḡeḡ nu ni-a datū spiritulū temerei, 'ci alū puterei și alū iubirei și alū minței sănătōse.
- 8 "Deci nu te rușina de ^a mărtusirea Domnului nostru, nici de mine, ^o legatulū lui; ^p ci suferē împreună pentru evangeliā duple puterea lui Dumneḡeḡ; ^c Care ne-a mēntuitū, și ^r ne-a chīamatū cu chīamare sântă, ^o nu duple faptele nōstre, ci ⁱ duple a sa propunere și duple charulū, care ni s'a datū în Christosū ^a mai 'nainte de toți seculi; Eru acumū ^a s'a făcutū cunoscutū prin arētarea mēntuitorului nostru Iisusū Christosū, ^a care a desființatū mōrtea, și a adusū la lumină
- 11 vieța și nemurirea prin evangeliā; ^v La care sūnt pusū eū predicatorū și apostolū și în
- 12 vjātorū Gințilorā. ^a Pentru care suferū și acestea; darā nu mă rușinezū; ^a căci aciū

cui amū creḡutū, și sūnt încredințatū, că elū pōte ^b păzi lucrulū celū încredințatū mie până ^o la ziua aceea.

^a Ține ^c forma ^v cuvintelorū celorū sântōse, ¹³ ^a cari ai auḡitū de la mine, ^a în credință și iubire, care este în Christosū Iisusū. ¹⁴ ⁱ Lucrulū bunū celū încredințatū ție să-lū păzesci prin Spiritulū celū Sântū, ⁱ care locu-
esce în noi.

Sciū acēsta, că ^a toți cei din Asia ⁱ s'aū in- ¹⁵ torsū de la mine; d'ntre cari este Figelū și Ermogenū. ^a Dee Domnulū milā ^a casei lui ¹⁶ Onesiforū; ^o căci de multe ori m'a reîntăritū, și ^p nu s'a rușinatū de ^a lanțulū meū; Ci fi- ¹⁷ indū în Roma mai cu silință m'a căutatū, și m'a aflatū. Dee lui Domnulū, ^r ca să afe ¹⁸ milā de la Domnulū ⁱ în acea zi; și cu câte mi-a ^a servitū în Efesū tu mai bine sciū.

DECI tu, ^a fiulū meū, ^b fi tare în charulū celū ² în Christosū Iisusū; ^o Și cele ce ai auḡitū de la mine în fața multorū marturi, ² ^a acestea le încredințēzā la omeni credincioși, cari vorū fi ^v vrednici a învēța și pre alți.

ⁱ Tu darā suferē ^a ca unū bunū ostașū alū ³ lui Iisusū Christosū. ^a Nimenea fiindū ostașū, ⁴ nu se amestecā în lucruri de ale vieței, ca să placā generalului. Și ⁱ de se va și lupta cine-va, nu se încununēzā, de nu se va lupta duple regulā. ⁱ Agricultorulū ce se ostene- ⁶ sce, trebue mai întâiū să se împărtășescā din fructe. Înțelege cele ce ḡicū; și dee-ți ⁷ Domnulū înțelegere în tōte.

Adu-ți aminte de domnulū Iisusū Chris- ⁸ tosū ^a din semința lui Davidū, care ⁱ s'a scu- latū din morți, ^a duple evangelia mea; ^a Pen- ⁹ tru care suferū ^o până la lanțuri, ca unū fă- cētorū de rele: ^p darā cuvēntulū lui Dumne- ḡeḡ nu se lēgā. Pentru acēsta ^a tōte le răbdū ¹⁰ pentru cei aleși, ^r ca și aceiā să dobēndescā

2 TIMOTEIU.	Gal. 1. 14.	Filip. 1. 7.	v Rom. 16. 26.	o Vers. 18.	m Mat. 5. 7.	b Efes. 6. 10.	i 1 Cor. 15. 1
—	f 1 Tes. 1. 3. &	p Col. 1. 24.	Efes. 1. 9.	Cap. 4. 8.	n Cap. 4. 19.	o Cap. 1. 13. &	4. 20.
Capitū 1.	3. 10.	Cap. 4. 5.	Col. 1. 26.	d Cap. 3. 14.	o Filip. 7.	3. 10. 14.	m Rom. 2. 16.
a 2 Cor. 1. 1.	g Cap. 4. 9. 21.	q 1 Tim. 1. 1.	Tit 1. 3.	Tit 1. 9.	p Vers. 8.	d 1 Tim. 1. 18.	n Fapt. 9. 16.
b Efes. 3. 6.	h 1 Tim. 1. 5.	Tit 3. 4.	1 Pet. 1. 20.	Ebr. 10. 23.	q Fapt. 28. 20.	e 1 Tim. 3. 2.	Cap. 1. 12.
Tit 1. 2.	i Fapt. 16. 1.	r 1 Tes. 4. 7.	1 Cor. 15. 54.	Apoc. 2. 25.	r Mat. 25. 24—	Tit 1. 9.	o Efes. 3. 1.
Ebr. 9. 15.	j 1 Tim. 4. 14.	Ebr. 3. 1.	55.	o Rom. 2. 20. &	40.	f Cap. 1. 8. &	Filip. 1. 7.
o 1 Tim. 1. 2.	k 1 Tim. 5. 19.	e Rom. 3. 30. &	Ebr. 2. 14.	6. 17.	o 2 Tes. 1. 10.	4. 5.	Col. 4. 3. 18.
d Rom. 1. 8.	l Rom. 8. 15.	9. 11.	y Fapt. 9. 15.	f 1 Tim. 1. 10.	Vers. 12.	g 1 Tim. 1. 18.	p Fapt. 28. 31.
Efes. 1. 16.	l Luc. 24. 49.	Tit 3. 5.	Efes. 3. 7. 8.	g Cap. 2. 2.	i Ebr. 6. 10.	h 1 Cor. 9. 25.	Efes. 6. 19. 20.
o Fapt. 22. 3.	m Rom. 1. 16.	i Rom. 8. 28.	Cap. 4. 17.	h 1 Tim. 1. 14.	—	i 1 Cor. 9. 26.	Filip. 1. 13.
& 23. 1. & 24.	n 1 Tim. 2. 6.	v Rom. 16. 25.	o Efes. 3. 1.	i 1 Tim. 6. 20.	Capitū 2.	j 1 Cor. 9. 10.	q Efes. 3. 13.
14. & 27. 22.	o Apoc. 1. 2.	3. 11.	Cap. 2. 9.	i Rom. 8. 11.	a 1 Tim. 1. 2.	k Fapt. 2. 30. &	Col. 1. 24. i
Rom. 1. 9.	o Efes. 3. 1.	Tit 1. 2.	a 1 Pet. 4. 19.	i Fapt. 19. 10.	Cap. 1. 2.	13. 25.	r 2 Cor. 1. 6.
		1 Pet. 1. 20.	b 1 Tim. 6. 20.	i Cap. 4. 10. 16.		Rom. 1. 8. 4.	

- mântuirea, care este în Christosul Iisus, cu
 11 mărire eternă. * Credinciosul este cuvântul:
 'De amă murit împreună cu d'însul, vomă
 12 și via împreună: * De răbdăm, vomă și
 domni împreună cu el; * de ne vomă lepăda
 13 de el, și el se va lepăda de noi: * De sîn-
 temă necredincioși, el rămâne credincios,
 * a se tăgădui el pre sine nu pôte.

*Indemnări la priveghiare și credincioșă la
 preușă.*

- 14 Acestea să li aduci aminte, * jurându-
 înaintea Domnului, * ca să nu se certe în cu-
 vinte spre nici un folos, decât numai
 15 spre surparea celor ce aud. Silește-te
 a te înfăcișa lui Dumnezeu vrednică lucră-
 tor, care să nu se rușineze, drept
 16 părțind cuvântul adevărului. Eră de vor-
 birile deșerte cele profane te feresce; căci
 17 voră spori spre mai multă impietate. Și
 cuvântul loră va mânca ca cangrena; d'in-
 18 tre cari sînt Imeneș și Filet, Cari de la
 adevăr s'au abătut, * dicendă că înviarea
 s'a făcut deja, și astă-feliu restornă cre-
 dința unora.
 19 Dară /temelia cea tare a lui Dumnezeu
 stă, avendă sigilul acesta: * cunoste Dom-
 nulă pre cei ce sînt ai lui; și: Să se de-
 părteze de la nedreptate totă celă ce nu-
 20 mesce numele lui Christos. Eră în casă
 mare nu sînt numai vase de aur și de
 argint, ci și de lemn și de lut; * și unele
 21 spre trebuință de onore, eră altele spre tre-
 buință de onore. Decă de se va curăți
 cine-va de acestea, va fi vas de onore,
 sântit și de bună trebă stăpânului, * gătit
 spre totă lucrulă bună.
 22 Fugi și de poștele tănărețelor; și * ur-
 meză drepte, credință, iubirea și pacea
 cu cei ce * chiamă pre Domnul * din animă
 23 curată. Eră de întrebările cele nebune și
 inepte te feresce, sciindă că nască certe.
 24 Și servulă Domnului nu i se cade să se
 certe, ci să fie blândă cătră toți, * învățatoră,
 25 tolerantă; * Cu blândă mustrandă pre ad-
 versari; * pôte că li va da Dumnezeu po-
 26 căință spre cunoscința adevărului; Și că
 voră scăpa * din cursa diabolului, ca unia
 ce sînt prinși de d'însul spre a lui voiă.

*Predicarea unei mari corupțiuni de moravuri;
 indemnări.*

Ci acesta să scii, că * în zilele cele de pe
 urmă voră veni timpuri cumplite; Căci
 voră fi omenii iubitori de sine, * sgârșiti, fal-
 nici, * trufași, * defăimători, * neascultători de
 părinți, nemulțumitori, profani, * Fără de
 iubire firică, neîmpăcați, * vorbitori de rău,
 4 neînfrânați, cruși, neamici binelui; * Vîndē-
 tori, furioși, îngâmfați, * iubitori de desfătări
 mai multă de cātă iubitori de Dumnezeu;
 Avendă forma pietății, eră * puterea ei tă-
 găduind-o; * de acestia te feresce. * Căci din-
 6 tr'acestia sînt cei ce se viră prin case, și
 ducă captive femeiscele cele îngreșate de
 păcate, împinse de feliurite poște; Cari pu-
 7 rarea se învătă, și nici odată nu potă * veni
 la cunoscința adevărului. * Precum și Ian-
 nes și Iambres s'au opusă lui Moisi, așa
 și acestia se opună adevărului, * omenii fiind
 corupți la minte, * reprobați în credință.
 Dară nu voră înainti mai multă; căci ne-
 bunia loră va fi cunoscută tuturor, * pre-
 cumă s'a făcut și nebunia aceloră.

* Eră tu a urmată învățatura mea, pur-
 10 tarea, aplicarea, credința, îndelunga-răbdare,
 iubirea, îngăduința, Persecuțiunile, suferin-
 11 țele, cari m'au întimpinat în Antiochia, * în
 Iconia, * în Listra; ce feliu de persecuțiune
 amă răbdat; dară * din tôte m'a scăpată
 Domnul. Și * toți, cari volescă a trăi cu
 12 pietate în Christosul Iisus, voră fi perse-
 cutați. * Eră omenii cei vicleni și amăgitori
 13 voră propăși spre mai rău, amăgind și a-
 măgindu-se.

Eră * tu rămă în cele ce te-ai învățat,
 14 și despre cari te-ai încredințat, sciindă de
 la cine te-ai învățat; Și că din copilăria
 15 scii * santele scripturi, cari potă să te înțe-
 leptescă spre mântuire prin credința cea în
 Christosul Iisus. * Tota scriptura este însu-
 16 flată de Dumnezeu, și de folosă spre învă-
 țatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre
 înțeleptirea cea întru dreptate; * Ca omul
 17 lui Dumnezeu să fie deplin, * pregătit spre
 totă lucrulă bună.

DREPTU aceea te * jură înaintea lui Dum-
 4 neșă și domnului Iisus Christos,
 * care va să judece pre vii și morți în ară-

1 Tim. 1. 15.	Tit. 3. 9, 11.	Rom. 9. 21. 3.	Tit. 1. 9.	1 Tim. 5. 8.	Fapt. 13. 45.	Cap. 2. 16.
Rom. 6. 5, 8.	1 Tim. 4. 7.	Veđi Isa. 52.	Gal. 6. 1.	Tit. 1. 16.	Cap. 1. 13. &	Cap. 1. 13. &
2 Cor. 4. 10.	& 6. 20.	11.	1 Tim. 6. 11.	2 Tes. 3. 4.	Fapt. 14. 2, 5.	3. 2.
Rom. 8. 17.	Tit. 1. 14.	Cap. 3. 17.	1 Pet. 3. 15.	1 Tim. 6. 5.	Fapt. 14. 19.	d Ioan. 5. 39.
1 Pet. 4. 13.	1 Tim. 1. 30.	Tit. 3. 1.	Fapt. 8. 22.	o Mat. 22. 14.	etc.	e 2 Pet. 1. 30.
Mat. 10. 38.	d 1 Tim. 6. 31.	1 Tim. 6. 11.	1 Tim. 2. 4.	Tit. 1. 11.	2 Ps. 34. 19.	21.
Marc. 8. 38.	e 1 Cor. 15. 12.	Fapt. 9. 14.	Cap. 3. 7.	p 1 Tim. 2. 4.	2 Cor. 1. 10.	f Rom. 15. 4.
Luc. 12. 9.	f Mat. 24. 24.	1 Cor. 1. 2.	Tit. 1. 1.	2 Esod. 7. 11.	Cap. 4. 17.	g 1 Tim. 6. 11.
2 Cor. 3. 3. &	Rom. 8. 35.	1 Tim. 1. 5.	1 Tim. 3. 7.	1 Tim. 6. 5.	a Ps. 34. 19.	h Cap. 3. 21.
9. 6.	1 Ioan. 2. 19.	& 4. 12.	Cap. 3. 7.	o Rom. 1. 28.	Mat. 16. 24.	—
y Num. 23. 19.	g Naum 1. 7.	o 1 Tim. 1. 4.	Cap. 3. 7.	2 Cor. 12. 5.	Ioan 17. 14.	Cap. 4. 1.
z 1 Tim. 6. 21.	Ioan 10. 14.	& 4. 7. & 6. 4.	1 Tim. 4. 1.	Tit. 1. 16.	Fapt. 14. 22.	Cap. 5. 21.
& 6. 13.	37.	Vers 16.	Cap. 4. 3.	2 Esod. 7. 12. &	1 Cor. 15. 19.	a 1 Tim. 6. 11.
Cap. 4. 1.	Veđi Num. 16.	Tit. 3. 9.	2 Pet. 3. 3.	2 Tes. 2. 12.	1 Tes. 2. 3.	b 2 Tes. 2. 11.
a 1 Tim. 1. 4.	[5].	p Tit. 3. 2.	1 Ioan 2. 18.	etc.	b 2 Tes. 2. 11.	b 2 Tes. 2. 11.
& 6. 4.	1 Tim. 3. 15.	g Tim. 3. 2, 3.	Iuda 18.	Iuda 4, 19.	1 Tim. 4. 6.	b Fapt. 10. 42.

- 2 tarea sa și împărăția sa: Predică cuvântul, stăruiește la timp și fără timp; * mustră, certy, * îndemna cu tota îndelunga-răbdare și cu învățatură. * Căci va veni timp, cându nu voru suferi / învățatura cea sănătoso; * ci duple poftete loră 'și voru grămădi învățatori, gădilindu-și auđulă. Și-și voru întorce auđulă de la adevăr, eră * la basme se voru pleca. Eră tu priveghiezi în tote, 'sufere strimtorări, fă lucrul 'evangelistului, implinesce serviciul teă.
- 6 Căci * mă sacrifică deje, și timpulă 'despărțirei mele s'a apropiat; * Lupta cea bună amă făcută, amă sfârșită cursulă meă, amă păzită credința; De acumă 'mă este păstrată * cununa dreptăței, care 'mă va da-o Domnului, judecătorulă celă drept, * în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturoră celoră ce au iubită venirea lui.

Observațiuni personale; salutări sfârșind epistola.

- 9 Silesce-te a veni la mine curându; 10 * Căci Demas m'a părăsit, 'iubindă lumea de acumă, și s'a dusă la Tessalonică, Crescă la Galatia, Tită la Dalmația; * Singură * Luca este cu mine. Pre 'Marcu, luându-lă să-lă aducă cu tine; căci 'mă este de folosă pentru serviciu. Eră pre * Tichică l'amă trimesă la Efesă.

Mantia, care amă lăsat-o în Troada la 13 Carpă, venindă, să o aducă, și cărțile, mai cu sémă pergamentele.

* Alessandru, arămarulă, m'a făcută multe 14 rele; * plătescă-i Domnului duple faptele lui; De care și tu te păzește; căci forte s'a o- 15 pusă cuvinteloră noastre.

La antea mea apărare nimenea nu m'a 16 asistat, * ci toți m'a părăsit; * să nu li se socotescă. * Eră Domnului a stătită lungă 17 mine, și m'a întărită; * ca prin mine predicarea să se implinescă, și ca să o auđă tote Gințile; și amă scăpată * din gura leului. * Și 18 mă va scăpa Domnului de totă lucrulă rău, și mă va menty spre împărăția sa cea cerească; * căruia fie mărire în seculă seculiloră. Amină.

Salutați pre 'Priskilla și pre Akila, și 19 * casa lui Onesiforă. * Erastă a rămasă în Corintă; eră pre 'Trofimă l'amă lăsată în Melita, bolnavă. * Silesce-te a veni mai 'nainte 21 de érnă.

Te salută Evbulă și Pudă și Lină și Claudia și toți frații.

* Domnului Iisus Christosă fie cu spiritulă 22 teă. Chară fie cu voi. Amină.

A dăoa epistolă către Timoteiă, celă antea rânduie episcopă besericei Efeseniloră, s'a scrisă de la Roma, cândă a dăoa oră a stătită Pavelă înaintea Cesarului Neronă.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELU

CĂTRĂ

TITU.

Vorba întroduse și salutare.

- 1 **P**AVELU, servă ală lui Dumneđeă și apostolă ală lui Iisusă Christosă, duple credința aleșiloră lui Dumneđeă, și * duple cunoscința adevărului * celui duple pietate, 2 * În speranță vieței celei eterne, pre care a făgăduită Dumneđeă, * celă ce nu pôte minți, 3 * mai 'nainte de seculă eternă; * Eră în timpulă seă a descoperită cuvântulă seă prin predicarea, * care mi s'a încredințat, * duple

ordinulă lui Dumneđeă, mentytorulă nostru: Lui 'Tită, * adevăratulă meă fiu duple 4 * credința cea comună: * chară, milă și pace de la Dumneđeă, Părintele, și de la domnulă Iisusă Christosă, Mentytorulă nostru.

Cualități și dătoră ale presbiteriloră.

Pentru acăsta te-amă lăsată în Creta, ca 5 să * îndreptezi cele ce lipsescă, și să * rânduiesci presbiteri în fie-care cetate, precumă

c 1 Tim. 5. 20. Tit 1. 13. & 2. 15. d 1 Tim. 4. 13. f 1 Tim. 1. 10. g Cap. 3. 6. h 1 Tim. 1. 4. & 4. 7. Tit 1. 14. i Cap. 1. 8. & j Fapt. 21. 8. Efes. 4. 11.	k Filip. 2. 17. l Filip. 1. 23. m Veđi 2 Pet. 1. 14. n 1 Cor. 9. 24. 25. o Filip. 3. 14. p 1 Tim. 6. 13. q Ebr. 13. 1. r 1 Cor. 9. 25. s Iac. 1. 12. t 1 Pet. 5. 4. u Apoc. 2. 10. v Cap. 1. 12.	w Col. 4. 14. x Film. 24. y 1 Ioan 2. 15. z Veđi Cap. 1. 15. aa Col. 4. 14. ab Film. 24. ac Fapt. 12. 25. ad & 15. 37. ae Col. 4. 10. af Fapt. 20. 4. ag Efes. 6. 21. ah Col. 4. 7. ai Tit 3. 12.	aj Fapt. 19. 33. ak 1 Tim. 1. 20. al 2 Sam. 3. 39. am Pa. 28. 4. an Apoc. 18. 6. ao Cap. 1. 15. ap Fapt. 7. 60. aq Mat. 10. 19. ar Fapt. 21. 11. as & 27. 23. at Fapt. 9. 15. & 26. 17. 18. au Efes. 3. 3.	av Ps. 22. 21. aw 2 Pet. 2. 9. ax Ps. 121. 7. ay Rom. 11. 36. az Gal. 1. 6. ba Ebr. 13. 21. bb Fapt. 18. 2. bc Rom. 16. 3. bd 2 Tim. 1. 16. be Fapt. 19. 22. bf Rom. 16. 23. bg Fapt. 20. 4. & 21. 29.	bj Vers. 9. bk Gal. 6. 18. bl Film. 25. bm TITU. bn — bo Capulă 1. bp a 2 Tim. 2. 25. bq 1 Tim. 3. 16. br & 6. 3. bs 2 Tim. 1. 1. bt Cap. 3. 7.	bu Num. 23. 19. bv 2 Tim. 2. 13. bw Rom. 16. 25. bx 2 Tim. 1. 9. by 1 Pet. 1. 20. bz 2 Tim. 1. 10. ca 1 Tes. 2. 4. cb 1 Tim. 2. 4. cc 1 Tim. 1. 11. cd & 2. 3. & 4. 10. ce 2 Cor. 2. 13. cf & 7. 12. & 8. cg 6. 16. 23. & 12.	ch Gal. 2. 2. ci 1 Tim. 1. 2. cj Rom. 1. 13. ck Oor. 4. 13. cl 2 Pet. 1. 1. cm Efes. 1. 2. cn Col. 1. 2. co 1 Tim. 1. 2. cp 2 Tim. 1. 2. cq 1 Cor. 11. 24. cr Fapt. 14. 23. cs 2 Tim. 2. 2.
--	--	---	--	--	---	---	--

6 și-amu ordinați; ° De este cine-va neprihă-
nită, ° bărbat al unei femei, ° avându copii
credincioși, cari nu sânt calificați de des-
7 frânare, seû de neascultare. Căci episco-
pul trebuie să fie neprihănit, ca ° unu in-
grijitor al lui Dumnezeu; nesumețu, ne-
mănosu, ° nebețiv, nebătusă, ° nedoritoriu
8 de câștigă neonestu; ° Ci iubitor de străini,
iubitor de bine, trézu, dreptu, sântu, in-
9 frénat; ° Țiindu-se de ° cuvântul cel cre-
dinciosu duple învățatură, ca să potă ° prin
învățatura cea sănătoasă și a sfătui și a în-
frunta pre cei ce se opun.

Caracterul învățătorilor celor minciunoși.

10 Căci ° sânt mulți și neascultători, limbuți
și ° amăgitori, ° mai cu sémă cei din circum-
11 cisiune; Căroră trebuie a li astupa gura,
° cari restornă întregi case, învățându cele
ce nu se cade, ° pentru câștigă necuviosu.
12 ° Unu profetu al lor d'între d'însii a disu:
Cretenii sânt totu-dé-una minciunoși, fere
13 rele, pânteci leneși. Mărturia acesta este
adeverată. ° Pentru aceea certă-i aspru, ca
14 să fie ° sănătoși în credință; Pentru ca ° să
nu dee luare aminte la basme Iudeesci, și
la ° ordinele ômenilor, cari se întorc de la
adeveru.
15 ° Tôte sânt curate celor curăți, éru ° cel-
loru curăți și necredincioși nimicu nu
este curat; ci li s'a pângăritu și mintea și
16 conștiința. Ei mărturisesc că sciû pre
Dumnezeu; éru ° cu faptele ° lă tăgăduescu,
urîți fiindu și neascultători, și ° spre totu
lucrul bunu netrebnici.

*Detorii ale bătrânilor și ale ténérilor și ale
servitoru.*

2 **D**ARĂ vorbesce tu cele ce sânt potrivite
2 cu ° învățatura sănătoasă: Bătrânii, să
fie trezi, moderați, prudenți, ° sănătoși în cre-
3 dință, în iubire, în răbdare. ° Asemenea și
bătrânele să aibă purtare cuvenită sântirei:
nevorbitore de rău, nebețive, învățatore de
4 bine; Ca să învețe pre cele ténere să-și iu-
bescă bărbați lor, ° să-și iubescă copiii,
5 și ° să fie caste, curate, stătătoare în case,

bune, ° supuse barbaților lor, ° ca să nu se
defaime cuvântul lui Dumnezeu.

Asemenea pre cei ténéri îndemnă-i să 6
fie înfrénați. ° În tôte dându-te pre tine e 7
sempu de fapte bune, arătându în învăț-
tură nestrigare, serioșitate, ° sinceritate, ° Cu- 8
vântu sănătosu și neprihănit, ° ca adversa-
rulu ° să se rușineze, neavându nimicu a vorbi
rău de voi.

° Servii să se supună domnilor lor, și 9
să li placă ° în tôte, neimpotrivindu-li; Ne- 10
vicienindu-i; ci arătându-li tótă bună-cre-
dința, ° ca să împodobescă învățatura lui Dum-
nezeu Mântuitorul nostru în tôte.

*Indemnări generale, și instrucțiuni și salutări,
sfârșind epistola.*

Că ° charul lui Dumnezeu cel mântu- 11
itor ° s'a arătat tuturor ômenilor, în- 12
vățându-ne, ° ca lăsându-ne de nepietate ° și
poftele cele lumesci, să trăim descepti,
cu dreptate și cu pietate în lumea de a-
cumu; ° Asceptându fericita ° speranță și ° aré- 13
tarea mărță a marelui Dumnezeu și a
mântuitorului nostru Iisus Christos; ° Care 14
s'a dat pre sine pentru noi, ca să ne
scape de tótă nedreptatea, ° și să-și cură-
țescă lui-și ° popor propriu, ° rinvitoru de
fapte bune.

Acestea vorbesce și sfătuesce, și ° mustră 15
cu tótă puterea. ° Nimenea să nu te des-
prețuescă.

ADU-li aminte ° să se supună guvernelor 3
și autorităților, să le asculte, ° să fie
gata spre totu lucrul bun; ° Pre nimenea 2
să nu defaime, ° să nu fie sfadnici, ci ° lini,
arătându tótă ° blândeța către toți ômenii.
Căci ° eram și noi ore-cându fără de minte, 3
neascultători, rătăcindu, sclavi fiindu felu-
ritelor pofte și desfătări, trăind în rău-
tate și pismă, urîți fiindu, și ° urindu-ne u-
nul pre altul. Éru după ce s'a arătat 4
° bunătatea și iubirea de ômeni a lui ° Dum-
nezeu, mântuitorul nostru; Ne-a mên- 5
tuit elu, ° nu pentru lucrurile cele cu drep-
tate cari amu făcutu noi, ci duple a lui
milă, prin ° spălarea renascerei și a înnoirii

o 1 Tim. 3. 2,
etc.
p 1 Tim. 3. 12.
q 1 Tim. 3. 4, 12.
r Mat. 24. 45.
s 1 Cor. 4. 1, 2.
t Lev. 10. 9.
u Efes. 5. 18.
v 1 Tim. 3. 3, 8.
w 1 Tim. 3. 3, 8.
x 1 Pet. 5. 3.
y 1 Tim. 3. 2.
z 2 Tes. 3. 15.
aa 2 Tim. 1. 13.
ab 1 Tim. 1. 15.
ac 2 & 4. 9, 26, 5.
ad 2 Tim. 2. 2.
ae 1 Tim. 1. 10.
af 6. 3.

2 Tim. 4. 3.
Cap. 9. 1.
s 1 Tim. 1. 6.
a Rom. 16. 18.
b Fapt. 15. 1.
c Mat. 23. 14.
d 2 Tim. 3. 6.
e 1 Tim. 6. 5.
f Fapt. 17. 28.
g 2 Cor. 13. 10.
h 2 Tim. 4. 2.
i Cap. 2. 2.
j 1 Tim. 1. 4. &
4. 7.
k 2 Tim. 4. 4.
l Isa. 29. 13.
m Mat. 15. 9.
n Col. 2. 22.
o Luc. 11. 39 —

41. Rom. 14. 14,
20.
1 Cor. 6. 12.
2. 29, 35.
1 Tim. 4. 3, 4.
Rom. 14. 23.
1 Tim. 3. 5.
Rom. 1. 28.
2 Tim. 3. 8.
—
Capul 9.
a 1 Tim. 1. 10.
b 6. 3.
c 2 Tim. 1. 13.
d Cap. 1. 9.
e Cap. 1. 13.

2 Tes. 3. 14.
Efes. 6. 5.
Col. 3. 22.
1 Tim. 6. 1, 2.
1 Pet. 2. 18.
Efes. 5. 24.
Mat. 5. 16.
Filip. 2. 15.
Rom. 6. 15.
Cap. 3. 4, 5.
1 Pet. 5. 19.
Luc. 3. 6.
Ioan. 1. 9.
1 Tim. 2. 4.
Luc. 1. 75.
Rom. 6. 19.
Efes. 1. 4.
Col. 1. 22.
1 Tes. 4. 7.

1 Pet. 4. 2.
1 Ioan. 2. 16.
1 Cor. 1. 7.
Filip. 3. 20.
2 Pet. 3. 12.
Fapt. 24. 15.
Col. 1. 5, 23.
Cap. 1. 2, 3.
2. 7.
Col. 3. 4.
2 Tim. 4. 1, 8.
Ebr. 9. 28.
1 Pet. 1. 7.
1 Ioan. 3. 2.
Gal. 1. 4. &
2. 20.
Efes. 6. 2.
1 Tim. 2. 6.
Ebr. 9. 14.

- 6 Spiritului Sântu; 'Pre care l'a vërsatü pre-
ste noi în abundență prin Iisusü Christosü,
7 mēntuitorulü nostru; "Ca îndreptându-ne
prin charulü lui, "să fimü moscenitori ai vie-
ței eterne °duple speranță.
8 "Credinciosü este cuvēntulü, și pentru a-
cestea voiescü să adeverezü, ca cei ce au
cređutü lui Dumneđeu să se îngrijescü "să
facă fapte bune. Acestea sūnt bune și de
9 folosü ömenilorü. Erü "de întrebările cele
nebuna, și de genealogii, și de certe și des-
pute despre lege, feresce-te; "căci sūnt ne-
10 folositoare și deșerte. De omulü ereticü
'după una și a dñoa sfātuire "despărtesce-te.
11 Sciindü că unulü ca acesta este abătutü, și pē-
cătuse, "condemnatü fiindü de sine însuși.

Cândü voiü trāmete pre Artemanü la 12
tine, seü pre "Tichicü, silesce-te să vini la
mine în Nicopoli; căci mi-amü propusü să
ernezü acolo. Pre Zina, legistulü, și pre 13
"Apollösü curēndü să-l trāmeți, ca nimicü
să nu li lipsescă. Și să se învețe și ai 14
noștri "să facă fapte bune spre trebuințele
cele de folosü, ca să "nu fie nefructiferi.

Te salută pre tine toți cei ce sūnt cu 15
mine. Salută pre cei ce ne iubescü în cre-
dință. Charü fie cu voi toți. Aminü.

*Cătră Titü, celü întâiü rōnduitü episcopü
besericeî Cretenilorü, s'a scrisü de la Nicopoli,
cetate a Macedoniëi.*

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELÜ

CĂTRĂ

FILEMONÜ.

*Pavelü rōgü pre Filemonü să ıerte pre Onesimü,
servulü seü, și cu iubire să-lü primescü trā-și.*

- 1 **P**AVELÜ, "legatü alü lui Iisusü Christosü,
și Timoteiü fratele, lui Filemonü, iubi-
2 tulü, "și conlucrătorulü nostru; Și Apiei
celeî iubite; și lui "Archipü, "conlucrătorulü
3 nostru, și "besericeî celeî din casa ta: 'Charü
fie voiü și pace de la Dumneđeu, Părintele
nostru, și de la domnulü Iisusü Christosü.
4 "Mulțumescü Dumneđelui meü, în totü tim-
pulu făcēndü amintire de tine în rugăciu-
5 nile mele; "Auzindü de iubirea și credința
ta cătră domnulü Iisusü și cătră toți sântii;
6 Ca credința ta comună cu a noastră să se
facă lucrătoare în "cunoștința de totü binele
7 ce este între voi în Christosü Iisusü. Căci
mare bucuriă și mângăiare avemü în iubi-
rea ta, fiindü-că ămilele sântilorü 's'au re-
întăritü prin tine, frate.
8 Pentru aceea, "deși în Christosü ași fi
pututü förte îndrāsni, să-ți ordinü ceea ce se
9 cuvine; Cu tôte acestea mai bine rogu-te
din iubire, fiindü ceea ce sūnt, Pavelü betrā-
nultü, 'și acumü chlarü și legatü pentru Ii-
10 susü Christosü. Rogu-te pentru fiulü meü
"Onesimü, "pre care l'amü născutü în lanțu-
11 rile mele; Care öre-cândü era ție nefolo-

sitorü, erü acumü și ție și mie pré folo-
sitoriü; Pre care l'amü și trāmesü inapoı; 12
deci primesce-lü pre elü, adevcă pre ămă
mea. Pre acesta voiāmü să-lü ținü la mine, 13
"ca în loculü teü să-mi ajute în lanțurile
evangeliei; Dară fără voia ta nimicü nu 14
amü voitü să facü, "ca fapta ta cea bună să
nu fie ca din silă, ci de voiă. "Căci, 'pöte, 15
pentru acesta s'a depărtatü pe unü timpü,
ca în eternü să-lü albı; De acumü dară 16
să nu-lü mai ai ca pre unü servü, ci mai
pre susü de servü, "frate iubitü, ceea ce mai
cu sēmă elü este mie, și cu atăta mai multü
ție, "și duple corpü și în Domnulü. Căci 17
de mă socotescü 'sociü, primesce-lü pre d'in-
sulü ca pre mine. Erü de te-a nedreptă- 18
țitü în ce-va, seü 'fi este dētorü, a ceea mie
să o socotescü; Eü Pavelü amü scrisü cu 19
măna mea, eü voiü plăti; ca să nu-ți dicü,
că și tu însu-ți 'mi esci dētorü. Da, frate, 20
eü să mă bucurü de tine în Domnulü; "li-
niscisce ămă mea în Domnulü.

Acēsta amü scrisü ție, "incredēndü-mē în 21
ascultarea ta, sciindü că vei face și mai
multü decâtü dicü. Totü o dată gătesce-mă 22
și gazdă, căci "sperü că "prin rugăciunile
vöstre voiü fi dăruitü voiü.

1 Esoc. 26. 25.
Ioc. 2. 28.
Ioan. 1. 16.
Fapt. 2. 23. &
10. 45.
Rom. 5. 5.
m Rom. 3. 24.
Gal. 3. 16.
Cap. 2. 11.
m Rom. 8. 23, 24.

o Cap. 1. 2.
p 1 Tim. 1. 15.
Cap. 1. 9.
q Vers. 1. 14.
Cap. 2. 14.
r 1 Tim. 1. 4.
2 Tim. 2. 23.
Cap. 1. 14.
2 Tim. 2. 14.
2 Cor. 13. 2.

u Mat. 18. 17.
Rom. 16. 17.
2 Tes. 3. 6, 14.
2 Tim. 3. 5.
2 Ioan. 10.
v Fapt. 13. 46.
m Fapt. 20. 4.
2 Tim. 4. 12.
p Fapt. 8. 24.
s Vers. 8.

a Rom. 15. 28.
Filip. 1. 11. &
4. 17.
Col. 1. 10.
2 Pet. 1. 8.
FILEMON.
Capitul 1.
m Efes. 3. 1. &

4. 1.
2 Tim. 1. 8.
Vers. 9.
b Filip. 2. 25.
c Col. 4. 17.
d Filip. 2. 25.
e Rom. 16. 5.
1 Cor. 16. 19.
f Efes. 1. 2.
g Efes. 1. 16.

1 Tes. 1. 2.
2 Tes. 1. 3.
h Efes. 1. 15.
Col. 1. 4.
i Filip. 1. 9, 11.
j 2 Cor. 7. 12.
2 Tim. 1. 16.
Vers. 20.
k 1 Tes. 2. 6.

l Vers. 1.
m Col. 4. 9.
n 1 Cor. 4. 15.
Gal. 4. 19.
o 1 Cor. 16. 17.
p Filip. 2. 30.
q 2 Cor. 9. 7.
r Aşa Fac. 45.
5, 8.

s Mat. 23. 8.
1 Tim. 6. 2.
t Col. 3. 22.
2 Cor. 8. 22.
u Vers. 7.
v 2 Cor. 7. 16.
w Filip. 1. 25. &
2. 24.
y 2 Cor. 1. 11.

23 Te salută pre tine *Epafras celă împreună cu mine legat pentru Christosul Iisus;
24 sus, *Marcu, *Aristarcu, *Demas, *Luca, conlucrătorii mei.

*Charulă domnului nostru Iisus Christos *fiu* cu spiritulă vostru. Amină.

Cătră Filemonu s'au scrisu de la Roma și s'a trămesu prin servulă Onesimă.

EPISTOLA APOSTOLULUI PAVELŪ

CĂTRĂ

EBREI.

Iisus Christos, Fiulul lui Dumnezeu, înălțat mai pre susu de ângerî și de tôte făpturile.

1 **I**N multe părți și în felurite chipuri vorbindu Dumnezeu de demultă cătră părinți prin profeți, în zilele acestora mai de pe urmă ni-a vorbit prin Fiulul, pre care l'a pus moscenitoru tuturor, prin care a făcut și seculi; Care fiind strălucirea mărirei, și imaginea ființei lui, și purtându tôte cu cuvântulă puterei sale, făcându prin sine însuși curățirea păcatelor noastre, aședut d'a drépta maiestăței în înălțimi:
4 Cu atât mai bun făcându-se de cât ângerii, cu cât a moscenit nume mai strălucit de cât d'inșii.
5 Căci căruia din ângerî a dîsu cându-va: Fiulul meu ești tu, eu astă-ți te-am născut? Și érá-și: Eu voi fi lui Părinte, și acela va fi mie Fiiu.
6 Și érá-și, cându duce pre celă înainte-născut în lume, dice: Și să se închine lui toți ângerii lui Dumnezeu.
7 Și în privirea ângerilor dice: Celu ce face pre ângerii sei spirite, și pre servii sei pară de foc.
8 Éru cătră Fiul dice: Tronulă teă, Dumnezeu, este în seculi seculilor; sceptrulă dreptăței este sceptrulă împărăției tale. Iubit'ai dreptatea, și ai urit fără-de-legea; pentru aceea te-a uns pre tine Dumnezeu, Dumnezeulă teă, cu oleilă bucuriei mai multă de cât pre soții tei. Și: La început tu, Dómn, ai întemeiat pământulă, și lucrurile mânelor tale sînt cerurile;
11 Acelea se vor perde, éru tu rămăi, și tôte

ca un vestmântu se vor învechi; Și ca ună îmbrăcămētă le vei înfășura, și se vor schimba; éru tu același ești, și anii tei nu se vor sfârși.

Éru căruia d'între ângerî a dîsu cându-va: Șed d'a drépta mea, până cându voi pune pre neamicii tei așternut picidorelor tale? A nu toți sînt spirite servitóre, cari se trămetu spre serviciu pentru cel ce vor să moscenescă mēntuirea?

PENTRU aceea ni se cade mai multă să luăm aminte la cele ce s'au auditi, ca nu cându-va să ne alunecăm. Căci de a fostu sigură cuvântulă, ce s'a vorbit prin ângerî, și tótă abaterea și neascultarea primită dréptă respătire, Cum vom scăpa noi, negrijind o astă-feli de mēntuire? care luând începere a se predica de Domnulă, ni s'a adevărit prin cei ce l'au auditi; Împreună mărturisind Dumnezeu cu semne și cu minuni și cu felurite puteri, și cu împărtășiri de ale Spiritului Sântu, duple voia sa.

Christos mai pre susu de ângerî, ca Fiul omului, ca Mēntuitorulă ce a suferit, și ca arhieru milositoru.

Căci nu ângerilor a supus Dumnezeu lumea cea viitoare, despre care vorbim; Ci a mărturisit ori-cine unde-va, dicend: Ce este omulă, că-lu amintesc, se fiulă omulă că-lu cercetezi? L'ai micșorat puțin ce-va de cât ângerii; l'ai incununat cu mărire și cu onóre, și l'ai pus preste lucrurile mânelor ale; Tôte le-ai su-

z Col. 1. 7. & 4.
13.
a Fapt. 12. 12.
25.
b Fapt. 19. 29.
& 27. 2.
c Col. 4. 10.
c Col. 4. 14.
d 2 Tim. 4. 11.
e 2 Tim. 4. 22.

EBREI.
--
Capulă 1.
a Num. 12. 6, 8.
b Deut. 4. 30.

Gal. 4. 4.
Efes. 1. 10.
c Ioan. 1. 17. &
15. 15.
Cap. 2. 8.
d Ps. 2. 8.
Mat. 21. 38. &
28. 18.
Ioan. 8. 35.
Rom. 8. 17.
e Ioan. 1. 3.
1 Cor. 8. 6.
Col. 1. 16.
f Ioan. 1. 14. &
14. 9.
2 Cor. 4. 4.
Col. 1. 15.

g Ioan. 1. 4.
Col. 1. 17.
Apoc. 4. 11.
h Cap. 7. 27. &
9. 13, 14, 26.
i Ps. 110. 1.
Efes. 1. 20.
Cap. 8. 1. &
10. 12. & 13.
2.
1 Pet. 3. 22.
j Efes. 1. 21.
Filip. 2. 9, 10.
k Ps. 2. 7.
Fapt. 13. 33.
Cap. 5. 5.
l 2 Sam. 7. 14.

1 Cron. 22. 10.
& 28. 6.
Pa. 89. 26, 27.
m Rom. 8. 29.
Col. 1. 18.
Apoc. 1. 5.
n Deut. 32. 43.
Pa. 27. 7.
1 Pet. 3. 22.
o Ps. 104. 4.
p Ps. 45. 6, 7.
q Isa. 61. 1.
Fapt. 4. 27. &
10. 38.
r Ps. 102. 25, etc.
Isa. 34. 4. &
51. 6.

Mat. 24. 35.
2 Pet. 3. 7, 10.
Apoc. 21. 1.
f Ps. 110. 1.
Mat. 22. 44.
Marc. 13. 36.
Luc. 20. 42.
Vers. 3.
Cap. 10. 12.
u Fac. 19. 16. &
32. 1, 2, 24.
Pa. 54. 7. &
91. 11. & 103.
20. 31.
Dan. 3. 8, 28.
& 7. 10. & 10.

11.
Mat. 18. 10.
Luc. 1. 19. &
2. 9, 18.
Fapt. 12. 7.
etc. & 27. 25.
v Rom. 8. 17.
Tit. 3. 7.
Iac. 2. 5.
1 Pet. 3. 7.
--
Capulă 2.
a Deut. 33. 2.
Pa. 68. 17.
Fapt. 7. 58.

Gal. 3. 19.
b Num. 15. 30.
Luc. 1. 19. &
2. 9, 18.
Deut. 4. 8.
17. 2, 5, 12.
& 27. 26.
c Cap. 10. 23.
29. & 12. 35.
d Mat. 4. 17.
Marc. 1. 14.
Cap. 1. 2.
e Luc. 1. 2.
f Marc. 16. 20.
Fapt. 14. 3. &
19. 11.
Rom. 15. 18.

19.
1 Cor. 2. 4.
g Fapt. 2. 22.
43.
h 1 Cor. 12. 4.
7, 11.
i Efes. 1. 5, 9.
j Cap. 6. 5.
k 2 Pet. 3. 13.
l Iov. 7. 17.
Pa. 8. 4. etc.
& 144. 8.
i Mat. 28. 18.
1 Cor. 15. 27.
Efes. 1. 22.
Cap. 1. 13.

pusu suptu piclórele lui. Si dacă i-a supus toate, nimic nu a lăsat lui nesupus. Dară acum încă "nu vedem supuse lui 9 toate. Eră pre Iisus "celu micșorat pučinu ce-va decâtu ângerî 'lă vedem "incununat cu mărire și cu onore, pentru suferirea morței; ca elu prin charul lui Dumneđu să guste mórte "pentru toți.

10 "Căci se cădea aceluia "pentru care *sunt* toate, și prin care *sunt* toate, aducându mulți fil la mărire, să facă pre "autorul mēntui-rei lor "desevârșit prin suferinți. Căci 11 "celu ce sântesce și cei ce se sântesc "sunt toți dintr'unul; pentru care causă "nu se rușinează a-i numi frați. Dicēdū: "Spune-voiu numele tei fraților mei, în meșlo-culă adunări te voi lăuda. Și eră-și: 13 "Eū voi pune încrederea mea într'insul. Și eră-și: "Eccē eū și copiii, "cari mi-a datū 14 Dumneđu. Decī fiindu-că copiii sūnt păr-tași cărnei și sângelui, "și elu de asemenea a participat la aceleași, "ca prin mórte să desființeze pre celū ce are stēpânirea mor-ței, adevă pre diabolul; Și să scape pre 15 cei ce "prin frica morței în totă viēta erau supuși servitutei. Căci de sigur pre ân-geri nu a luat pentru sine; ci semina 17 lui Abraam a luat. Pentru aceia trebuia în toate "a se asemēna fraților, ca să fie "milostiv și credinciosu archiereu în cele ce *sunt* cătră Dumneđu, spre a face împăcare 18 pentru păcatele poporului. "Căci în ceea ce a suferit, însu-și fiindu ispitit, pōte să ajute și celor ce se ispitesc.

Christosū mai pe susū de Moisi; vina și perico-lul necredinței și a neascultărei de d'insul.

3 **P**ENTRU aceea, frați sânti, părtași "chiă-mărei celei ceresci, priviți pre "Apos-tolul și Archiereul mărturisirei noastre, pre 2 Iisus Christosū; Care era credinciosu ce-lui ce l'a rōnduit, precum și "Moisi în totă casa lui.

3 Acesta s'a socotit vrednic de mai multă onore de cătu Moisi, cu cătu are mai multă onore "celu ce a zidit casa de cătu 4 casa. Căci totă casa se zidesce de cine-va; erū "celu ce a zidit toate *este* Dumneđu.

5 "Moisi adevērū a fostu credinciosu în totă

6 casa lui Dumneđu ca "servū, "spre mărturiă celor ce erau să se vorbescă. Erū Chris-tosū ca "unū fiu în casa sa, "a căru casă sūntemū noi, "dacă vomu tinē neclătīt până la sfârșitū îndrăsnēla și fala speranței.

7 Dreptu aceea, precumū ōice "Spiritulū 8 Sântū: "Astă-đi de veți ađi vōcea mea, Nu vi învățatū âmele vōstre, ca și în întă-ritare, în điuă ispitei în pustii; Unde 9 m'aū ispititū părinți vōstri, m'aū cercatū, și aū vēđutū lucrurile mele patru-đeci de ani. Pentru aceea m'amū măniatū asupră 10 generațiunei acelei, și amū đisū: Pururea se rătăcescū cu ânima, și nu aū cunoscutū căile mele; Incātū m'amū juratū în mânia 11 mea, că nu vorū intra în repausul meu. Socotiți, fraților, ca să nu fie cându-va 12 în vre-unul din voi ânimă viclănă de ne-credință, care să se depărteze de la Dum-neđu celū viu. Ci îndemnați-vē unul 13 pre altul în toate đilele, până ce se ōice astă-đi, ca să nu se împetrēcă cine-va d'intre voi cu înclăciunea păcatului. Căci 14 ne-amū făcutū părtași lui Christosū, "dacă tinemū începutulū încrederei nōstre până în sfârșitū neclătīt; De ore ce se ōice: 15 "Astă-đi de veți ađi vōcea sa, nu vē îm-petriți âmele vōstre, ca și în întăritare.

16 "Căci uniă ađindū, l'aū amăritū; dară nu toți cari aū eșitū din Egiptu cu Moisi. Și asupră căroru s'a măniatū patru-đeci de 17 ani? aū nu asupră celor ce aū păcătuitū, "ale căroru corpuri aū căđutū în pustii? Și "căroru s'a juratū, ca să nu între în re-18 pausul lui, de cătu numai celor ce nu aū cređutū? "Vedemū dară, că nu aū pu-19 tutū să între pentru necredința lorū.

4 **D**ECI "a să ne temem ca nu cumu-va, a vēndū promisiune de a intra în repau-sul lui, să se socotă cine-va lipsitū de d'insa. Căci și noi avemū promisiune, ca 2 și aceia; dară nu a folositū pre aceia cu-vēntulū celū datū în scire, nefindū ameste-catū cu credința celor ce aū ađitū. "Căci 3 numai dacă amū cređutū, intrămū noi în repausū, precumū a đisū: "M'amū juratū în mânia mea, de vorū intra în repausul meu; măcarū că de la întemeierea lumei s'aū sfârșitū lucrurile. Căci a đisū ori- 4

1 Cor. 15. 25.
1 Filip. 2. 7-9.
1 Fapt. 2. 32.
1 Ioan 3. 16. & 13. 32.
Rom. 5. 18. & 8. 32.
2 Cor. 5. 15.
1 Tim. 2. 8.
1 Ioan 3. 2.
Apoc. 5. 9.
Luc. 24. 46.
Rom. 11. 36.
1 Fapt. 2. 15. & 5. 31.

Cap. 12. 2.
Luc. 13. 32.
Cap. 5. 9.
1 Cor. 10. 10.
14.
1 Fapt. 17. 26.
Mat. 23. 10.
Ioan 20. 17.
Rom. 8. 29.
Pa. 22. 22, 25.
Pa. 18. 2.
Isa. 12. 2.
Isa. 8. 18.
Ioan 10. 39.
& 17. 6, 9, 11.

19.
1 Ioan 1. 14.
Rom. 8. 2.
1 Filip. 2. 7.
1 Cor. 15. 54.
55.
Col. 2. 15.
2 Tim. 1. 10.
Luc. 1. 74.
Rom. 8. 15.
2 Tim. 1. 7.
1 Filip. 2. 7.
Cap. 4. 15. & 5. 1, 2.
Cap. 2. 17. & 4. 14. & 5. 5.

25.
—
Capitlū 3.
1 Cor. 1. 7.
1 Cor. 1. 2.
Efes. 4. 1.
1 Filip. 3. 14.
2 Tes. 1. 11.
2 Tim. 1. 9.
2 Pet. 1. 10.
Rom. 15. 8.
Cap. 2. 17. & 4. 14. & 5. 5.

6. 90. & 8. 1.
& 9. 11. & 10. 21.
1 Num. 13. 7.
Vers. 5.
Zech. 6. 12.
Mat. 16. 18.
Efes. 2. 10. & 3. 9.
Cap. 1. 2.
Vers. 2.
Esod. 14. 31.
Num. 12. 7.
Deut. 5. 24.
Ios. 1. 2. & 8.

31.
Deut. 18. 15, 18, 19.
1 Cor. 1. 2.
1 Cor. 3. 16.
& 6. 19.
2 Cor. 6. 16.
Efes. 2. 21, 22.
1 Tim. 3. 15.
1 Pet. 2. 5.
Mat. 10. 22.
& 24. 13.
Rom. 5. 2.
Col. 1. 23.
Vers. 14.

Cap. 6. 11. & 10. 35.
2 Sam. 22. 2.
Fapt. 1. 16.
Pa. 95. 7.
Vers. 15.
Vers. 6.
Vers. 7.
Num. 14. 2, 4, 11, 24, 30.
Deut. 1. 34.
86, 88.
Num. 14. 22.
29. etc. & 26. 66.

Pa. 106. 24.
1 Cor. 10. 5.
Inda 5.
Num. 14. 26.
Deut. 1. 34.
35.
Cap. 4. 6.
—
Capitlū 4.
Cap. 12. 15.
Cap. 3. 14.
Pa. 95. 11.
Cap. 3. 11.

- unde de *diua* a *septea* astă-feliu: *“Și s’a repausat Dumnezeu în diua a septea de toate lucrurile sale. Și într’acestă locă érá-și: De voră intra în repausul meu.*
- 6 Decă fiindă-că rămâne, ca *óre-cari* să între în elă, și *“aceia* căroră mai nainte li s’a dată în scire din cauza necredinței nu au intrat: — Érá-și după atăta timpă hotăresce o *di*, *dicendă* în Davidă, (precumă scrisă este:) *“Astă-đi de veți auzi vócea lui,* nu vė împetriti *ânimele* vóstre. Căci dacă Iosua li-ără fi dată repausă, nu ară fi vorbită după acestea de altă *di*. Dreptă aceea rămâne repausă pentru poporulă lui Dumnezeu. Căci celă ce a intrat în repausulă lui, și acela s’a repausat de lucrurile sale, precumă Dumnezeu de ale sale. — Decă să ne silimă a intra într’acelă repausă, ca să nu cadă cine-va *“dupre* același esemplu ală neascultărei.
- 12 Căci cuvântulă lui Dumnezeu *este* *“viu* și puternic, și *“mai* ascuțit decătă ori-ce *“sabiă* cu două tășuri, și *“pětrunde* până ce desparte sufletulă și spiritulă, închieturile și mēduva, și *este* judecătoră cugeteloră și gânduriloră *ânimei*. *“Și nu este* nici o făptură ascunsă înaintea lui, ci toate *sunt* góle *“și descoperite* înaintea ochiloră celui căruia avemă a da sēmă.

Desevărșirea preuției și a sacrificiului lui Christosă.

- 14 Dreptă aceea avēndă *“archiereu* mare, *“care* a străbătută ceriurile, pre Iisusă, Fiulă lui Dumnezeu, *“să ținemă* mărturisirea.
- 15 Căci *“nu* avemă archiereu, care să nu pótă compătimi cu neputințele nóstre; ci pre *“unulă* ispitită în toate ca și noi, *“inse* fără de păcată. *“Să ne apropiămă* dară cu îndrăsnelă la tronulă charului, ca să luămă milă și să aflămă chară spre ajutoră la timpă.
- 5 CĂCI totă archiereulă luādu-se d’între *“ómenī*, *“se rōnduesce* pentru *“ómenī* *“în* cele ce *sunt* ale lui Dumnezeu, *“ca* să aducă daruri și sacrifici pentru păcate: *“Care* să pótă compătimi cu cei ignoranți și rătăciți, fiindă-că *“și elă* este cuprinsă de neputință.
- 3 Și *“pentru* acēsta trebuie, precumă pentru

poporă, așa și pentru sine, să aducă pentru păcate.

“Și nimenea nu-și lea lui-și onórea *acēsta*, ci celă *chiămată* de Dumnezeu, cumă *“era* Aaronă. *“Așa* și Christosă nu și-a luată sie-și onóre de a fi archiereu, ci a *“primită* de la celă ce a vorbită cătră d’însulă: *“Fiulă* meu esci tu, eū astă-đi te-amă născută. Precumă și într’altă locă *“dice*: *“Tu* esci preută în eternă duple ordinea lui Melchisedecă.

Care în *“dilele*, cândă a fostă în corpă, *“aducendă* rugăciuni și rugăminti *“cu* strigare tare și cu lăcrimi cătră celă *“ce* putea a-lă mēntui de mórte, și liberată fiindă *“de* temere; *“Măcară* că era fiu, s’a învățat *“ascultarea* din cele ce a suferită; *“Și așa* *“desevărșindu-se*, s’a făcută tuturoră celor *“ce-lă* ascultă autoră de mēntuire eternă; Numită fiindă de Dumnezeu *archiereu* *“dupre* ordinea lui Melchisedecă.

Digresiune despre progresele cele puține ale Chrestiniloră Ebrei, la cari autorulă scrie; cu destep-tări și îndemnări.

Despre care *“multă* avemă a vorbi și greū de esplicată, fiindă-că *sunteți* *“târđi* la auză. Căci voi, cândă duple timpă tre-bue să fiți învățatori, vī trebuesce înși-vē să vē învățați cari *sunt* *“cele* d’ântăi începuturi ale cuvântulă lui Dumnezeu; și ați ajunsă a avē trebuință de *“lapte*, éru nu de nutrimentă virtosă. Căci totă celă ce se nutresce cu lapte nu înțelege cuvântulă dreptăței; căci este *“pruncă*. Éru pentru cei de vrēstă deplină este ună nutrimentă virtosă, cari prin multă deprindere și-au esercitată simțirile, *“spre* a destinge binele de reū.

PENTRU aceea *“lăsāndă* începuturile în-vățătorei lui Christosă, să propășimă spre deseavărșire; nu érá-și punēndă temelă a pocăinței *“din* lucruri mórte, și a credinței în Dumnezeu, *“A* învățătorei botezuriloră *“și* a punerei mânăloră, *“a* înviărei morțiloră, *“și* a judecăței celei eterne. Și acēsta vomă face, *“de* va învoi Dumnezeu.

Căci *“este* cu neputință, ca *“cei* ce odată s’au luminată, și au gustată *“darulă* celă ce-

d Ps. 2. 2.	& 2. 16.	s 2 Cor. 5. 31.	d Cap. 9. 18. &	Cap. 1. 5.	Maro. 14. 23.	Efes. 4. 14.	32.
Eod. 20. 1.	& 1 Cor. 14. 24.	Cap. 7. 26.	4. 15.	& Ps. 110. 4.	Luc. 22. 42.	1 Pet. 2. 2.	/ Fapt. 24. 25.
& 31. 17.	25.	1 Pet. 2. 22.	e Cap. 7. 28.	Cap. 7. 17, 21.	Ioan 12. 37.	s Isa. 7. 15.	Rom. 2. 16.
e Cap. 3. 19.	i Ps. 33. 12, 14.	1 Ioan 3. 5.	/ Lev. 4. 3. &	i Mat. 26. 39.	p Cap. 3. 6.	1 Cor. 2. 14.	s Fapt. 18. 21.
/ Pr. 95. 7.	& 90. 8. & 139.	e Efes. 2. 18. &	9. 7. & 16. 6.	42. 44.	q Filip. 2. 8.	1 Cor. 4. 19.	h Mat. 12. 31.
Cap. 2. 7.	11. 12.	3. 12.	15—17.	Maro. 14. 36.	r Cap. 2. 10. &	—	32.
s Cap. 3. 12, 18.	m Iov 26. 6. &	Cap. 10. 19, 21.	Cap. 7. 27. &	39.	11. 40.	Capitul 6.	Cap. 10. 26.
19.	24. 21.	32.	9. 7.	Ioan 17. 1.	s Vers. 6.	a Filip. 3. 12—	2 Pet. 2. 20.
h Isa. 49. 2.	Prov. 15. 11.	—	s 2 Cron. 26. 18.	m Ps. 22. 1.	Cap. 6. 30.	14.	1 Ioan 5. 16.
Ier. 28. 29.	n Cap. 2. 1.	Capitul 6.	Ioan 8. 27.	i Ioan 27. 46.	i Ioan 16. 13.	Cap 5. 12.	i Cap. 10. 32.
2 Cor. 10. 4.	o Cap. 7. 26. &	e Cap. 8. 3.	h Eod. 28. 1.	50.	2 Pet. 3. 16.	b Cap. 9. 14.	j Ioan 4. 10. &
6.	9. 19, 24.	b Cap. 2. 17.	Num. 16. 5.	Maro. 15. 34.	m Mat. 13. 15.	d Fapt. 19. 4. 5.	6. 32.
1 Pet. 1. 22.	p Cap. 10. 23.	& 9. 8. & 10.	1 Cron. 23. 18.	s Mat. 26. 53.	s Cap. 6. 1.	e Fapt. 3. 14—	Efes. 2. 8.
i Prov. 5. 4.	q Isa. 52. 3.	11. & 11. 4.	i Ioan 8. 54.	Maro. 14. 36.	s 1 Cor. 2. 1-3.	17. & 19. 61.	
j Efes. 6. 17.	Cap. 2. 18.		j Ps. 2. 7.	o Mat. 26. 37.	y 1 Cor. 12. 11.	e Fapt. 17. 31.	
Apoc. 1. 16.	r Luc. 22. 28.				& 14. 20.		

- rescū, și s'a făcut pârtaș Spiritului Sânt, și a gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu, și puterile 'seculului celui viitor; De vor căde, ca era-și să se înouăască spre pocăință; "fiind-că a dăoa oră crucifică lor-și pre Fiul lui Dumnezeu, și-lă pună spre batjocurare.
- 6 Căci pământul care se adapă de ploia ce vine de multe ori asupra sa, și produce 7 erbă de trebuință acelor pentru cari se lucră, "primește bine-cuvântare de la Dumnezeu; "Eru care aduce din sine spină și ciulină este netrebnic și aprôpe de blăstem, ală căror sfârșit este arsura.
- 9 Dară sântem încredințați despre voi, iubiților, de cele mai bune și cari se țin de mântuire, deși vorbim așa. "Căci "Dumne-deu nu este nedrept, să uite "lucrul vostru și ostenela dragostei, carea ați arătat pentru numele lui, "servind sântilor și mai 'nainte și acum. Eru dorim ca "fiecare din voi să arete acéstași silință "spre deplină credință a speranței până în sfârșit; Ca să nu fiți leneși, ci următori celor ce prin credință și prin răbdare "moscenescă promisiunile.
- 13 Căci Dumnezeu promisiune dând lui Abraam, fiind-că nu se putea jura pe nimenea mai mare, "s'a jurat pe sine-și, Dîcend: Cu adevărat te voi bine-cuventa, și te voi înmulți foarte. Și așa acceptând cu răbdare, a dobândit promisiunea.
- 16 Omenii în adevăr se jură pe cel mai mare, și "jurământul li este sfârșitul a totă cërta, servind spre adevărire. Pentru care, voinde Dumnezeu să arete mai bine "moscencitorilor promisiunei "neschimbarea voiei sale, a pus la meșloc jurământul; Ca prin două lucruri nemutabile, în cari era cu neputință să mință Dumnezeu, să avem noi tare mângăiere, cari avem adăpost a apuca speranța "cea pusă înaintea noastră:
- 19 Care a avem ca o ancoră a sufletului, sigură și tare, "și care intră în cele din întru după catapetasma; "Unde înainte-mergătorul pentru noi a intrat, adevărat Iisus, "făcut Archiereu în etern după ordinea lui Melchisedec.

Preuția regescă și eternă a lui Christos; ilustrată prin a lui Melchisedec, și superioritatea sa la aceea a lui Aaron arătată.

7 CĂCI acest "Melchisedec, regele Salemului, preutul lui Dumnezeu celui Pré-

înalț, care a întimpinat pre Abraam, când s'a întors acesta de la tăierea regilor, și l'a bine-cuvenat; Căruia Abram i-a și dat deciuélă din tôte; ală căru *nume* însemnează mai înainte, regele dreptăței, eru apoi a fost rege Salemului, care este rege ală păcei; Fără părinte, fără 3 mumă, fără genealogie, neavând nici început dîlelor, nici sfârșit vieței; eru asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, rămâne preut pururea.

Vedeți dară cât de mare a fost acesta, "căruia și patriarchul Abram i-a dat deciuélă din pradă! Adevăr "cel din fiul lui Levi, cari primesc preuția, au pentru sine ordin să iee deciuélă de la popor după lege, adevă de la frații lor, măcară că și acela au eșit din cōpsele lui Abram; Eru cel ce nu se trăgea de la d'înșii a luat deciuélă de la Abram, "și a bine-cuvenat "pre cel ce avea promisiunile. Și fără de contradicere cel mai mic se bine-cuvențează de cel mai mare.

Și aici omenii cei muritori Ieu deciuiele, eru acolo elă *le iea*, "de care se mărturisesce, că este viu. Și în scurt, și Levi, care iea deciuélă, a dat deciuélă prin Abram. Căci încă în cōpsele părintelui său era, când l'a întimpinat Melchisedec.

"Deci de ar fi fost desevărsire prin preuția Levitică, (căci suptă aceea poporul a primit legea,) pentru ce mai era trebuință să se rădice altă preut după ordinea lui Melchisedec, și să nu se dică după ordinea lui Aaron? Căci schimbându-se preuția, de nevoi se schimbă și legea. Căci acesta, de care se dică acestea, este de altă semință, din care nimene a funcționat la altar. Căci învederat este, că "din Iuda a resărit domnul nostru, despre care semință Moisi nu a vorbit nimic de preuția. Și încă cu mult mai învederat este; fiind-că după asemănarea lui Melchisedec se rădice altă preut; Care nu s'a făcut după legea unui ordin trupesc, ci după puterea unei vieți nemărginite. Căci mărturisesce *scriptura*: "Tu ești preut în etern după ordinea lui Melchisedec.

Căci desfințarea unui ordin, care mai înainte a fost, se face pentru "slăbăciunea și ne folosul ei. Căci "legea nu a făcut nimic desevărsit, ci este introducerea "unei

Gal. 3. 2, 5.
Cap. 2. 4.
Cap. 2. 5.
Cap. 10. 29.
Ps. 85. 10.
Isa. 5. 6.
Prov. 14. 31.
Mat. 10. 42. &
25. 40.

Ioan. 12. 20.
Rom. 3. 4.
Tes. 1. 6, 7.
Tes. 1. 3.
Rom. 15. 25.
Cor. 8. 4. &
9. 1, 12.
Tim. 1. 18.
Cap. 8. 6, 14.

Col. 2. 2.
Cap. 10. 36.
Fac. 22. 16, 17.
Ps. 105. 9.
Luc. 1. 73.
Eod. 22. 11.
Cap. 11. 9.
Rom. 11. 29.

Cap. 12. 1.
Lev. 16. 15.
Cap. 9. 7.
Cap. 4. 14. &
8. 1. & 9. 24.
Cap. 3. 1. &
5. 6, 10. & 7.
17.

Cap. 8.
Fac. 14. 18, etc.
Fac. 14. 20.
Num. 18. 21, 26.
Fac. 14. 19.

Rom. 4. 13.
Gal. 3. 16.
Rom. 5. 6. &
6. 20.
Gal. 2. 21.
Vers. 18, 19.
Cap. 8. 7.
Isa. 11. 1.

Mat. 1. 2.
Luc. 3. 33.
Rom. 1. 3.
Apoc. 5. 5.
Pa. 110. 4.
Cap. 5. 6, 10.
& 6. 20.
Rom. 8. 3.

Gal. 4. 9.
Fapt. 13. 29.
Rom. 8. 20.
21. 28. & 8. 3.
Gal. 2. 16.
Cap. 9. 9.
Cap. 6. 18. &
8. 6.

mai bune speranțe, prin care "ne apropiăm de Dumnezeu.

20 Și pre câtă nu fără de jurământul s'a
21 făcut preut; (Căci acela fără de jurământ se făcea preu; erau acesta cu jurământ prin cel ce a dată cătră d'insul: "Juratu-s'a Domnul, și nu se va căi, Tu ești preut în eternă duple ordinea lui Melchisedec); Cu atâta s'a făcut Iisus garantul unui aședământ mai bun.

23 Acela mai mult era preu, pentru că
24 din cauza morții nu putea rămâne; Eră acesta, pentru că rămâne în eternă, are preu neincălcă. Pentru aceea poate și a mentui cu deplinătate pre cel ce vină prin el la Dumnezeu, pururea trăind s'a medilocăscă pentru d'înșii.

26 Căci un asemenea arhieru ni se cuvine, "care este sântu, nevinovătu, fără de pată, deosebit de cei păcătoși, "și mai înalt de cât cerurile: Care nu are trebuință în toate zilele, ca acei arhieru, a aduce sacrificii "mai întâi pentru păcatele sale, "și apoi pentru ale poporului; căci "acesta o-a făcut odată, aducându-se pre sine.
28 Căci legea rânduiește pre "omeni arhieru cari au neputință; eră cuvântul jurământului, celui ce a fost în urma legii, pune pre Fiul, "care este desevârșit în eternă.

Characterul sublim și eficacitatea desevârșită a serviciilor și a aședămintelor Noului Legământ opuse la aședămintele nedesevârșite, simbolice și trecătoare ale celui Vechiu.

8 ERĂ încheierea celorlalte duse este: Avem un asemenea arhieru, "care s'a aședat d'a dreapta tronului majestății în ceruri;
2 Servu sântor și "cortului celui adevărat, care l'a înștit Domnul, și nu omul.
3 Căci "totu arhieru s'a rânduie să aducă daruri și sacrificii; pentru aceea "este de nevoie, ca și acesta să aibă ce-va de adus. Căci de ar fi pe pământ, nu ar fi preut, fiindu-că sunt preu ce aduc daruri duple lege; Cari servesc chipului și "umbrei celorlalte ceresci, precum s'a spus lui Moisi, cându voia să facă cortul; "căci, vezi, dice, ca să faci toate duple chipul care ți s'a arătat în munte.
6 Eră acum "a dobândit un serviciu mai înalt, cu câtă este medilocitorul unui

mai bun aședământ, care este aședat cu mai bune promisiuni.

"Căci celă întâi aședământ de ar fi fost fără prihană, nu s'ar fi cerut loc pentru un altă dăoile; Dară muștrându-i, dice: "Ecce, vină zile, dice Domnul, cându voi face aședământ nou cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda; Nu duple aședământul, care l'am făcut cu părinții lor în ziua, cându l-am apucat de mână, să-l scoț din pământul Egiptului; pentru că ei nu au rămas în aședământul meu, și eu l-am părăsit, dice Domnul. Căci "acesta este aședământul care-l voi face cu casa lui Israel după acele zile, dice Domnul: Voi pune legile mele în gurgul lor, și le voi scri în inimile lor; "și voi fi lor Dumnezeu, și ei vor fi mie popor; Și "nu va mai învăța fie-care pre aprăpele se, și fie-care pre fratele se, dicându: Cunosc pre Domnul; căci totu mă vor cunoște de la celă mică până la celă mare. Căci voi fi milostiv nedreptăților lor, "și păcatele lor și fără de legile lor nu le voi mai aminti.

"Dicându: Un nou aședământ, a învechit pre celă d'ântei. Eră ce se învechiesc și îmbătrânesc este aprăpe de peire.

DECĂ și celă întâi aședământ avea regule de serviciu, și "sanctuariu pământesc. "Căci s'a format un cort; și "în partea d'ântei era "sfecnicul și "măsa, și pânile de punere-înainte: care se numesc santele. "Eră după a două perde, cortul celă ce se chiama: Santele sântor; Care avea tămiătoare cea de aur, "și chivotul legii, ferecată pre totu cu aur, în care era "vasul celă de aur, care avea manna, și toégul lui "Aaron ce înflorise, și "tablele aședământului; Eră "pe d'asupra lui cherubimii mării, cari umbria propiătorul; despre care nu trebuie acum a vorbi cu de amăruntul.

Eră acestea fiindu tocmită așa, "preu întra în totu timpul în cortul celă d'ântei, cându făcea serviciul; Eră în celă de ală dăoile intra "odată în an singur arhieru, nu fără de sânge, "pre care-l aducea pentru sine și pentru rățăcirile poporului. "Spiritul celă Sântu dicându acé-

m Rom. 5. 2.
Efez. 3. 18. &
3. 12.
Cap. 4. 16. &
10. 19.
n Ps. 110. 4.
o Cap. 8. 6. &
9. 15. & 12.
24.
p Rom. 8. 24.
1 Tim. 2. 5.
Cap. 9. 24.
1 Ioan 2. 1.
g Cap. 4. 15.

r Efez. 1. 20. &
4. 10.
Cap. 8. 1.
Lev. 9. 7. &
16. 6, 11.
Cap. 5. 3. &
9. 7.
u Lev. 16. 15.
Rom. 6. 10.
Cap. 9. 12, 23.
& 10. 12.
v Cap. 5. 1, 2.
Cap. 2. 10. &

5. 9.
—
Capul 8.
a Efez. 1. 20.
Col. 3. 1.
Cap. 1. 3. &
10. 12. & 12.
2.
b Cap. 9. 8, 12.
24.
c Cap. 9. 11.
d Cap. 5. 1.

e Efez. 5. 2.
Cap. 9. 14.
f Col. 2. 17.
Cap. 9. 23. &
10. 1.
g Efez. 25. 40.
& 26. 30. &
27. 8.
Num. 8. 4.
Fapt. 7. 44.
h 2 Cor. 3. 6.
8, 9.
Cap. 7. 22.

i Cap. 7. 11, 18.
j Ier. 31. 31—
34.
k Cap. 10. 16.
l Zech. 8. 8.
m Isa. 54. 13.
Ioan 6. 45.
1 Ioan 2. 27.
n Rom. 11. 27.
Cap. 10. 17.
o 2 Cor. 5. 17.
—

Capul 9.
a Efez. 25. 8.
b Efez. 26. 1.
c Efez. 28. 35.
& 40. 4.
d Efez. 28. 31.
e Efez. 25. 23.
30.
Lev. 24. 5, 6.
f Efez. 28. 31.
33. & 40. 3, 21.
Cap. 6. 19.
g Efez. 25. 10.

h 16. 26. &
40. 3, 21.
i Efez. 16. 23.
24.
j Num. 17. 10.
k Efez. 25. 16.
21. & 34. 29.
& 40. 30.
Lev. 10. 2, 5.
l Reg. 8. 9.
21.
m Cron. 5. 10.
n Efez. 25. 13.

22.
Lev. 16. 2.
1 Reg. 8. 6, 7.
i Num. 23. 3.
Dan. 8. 11.
m Efez. 30. 10.
Lev. 16. 2, 11.
12, 15, 24.
Vers. 25.
n Cap. 5. 3. &
7. 27.
o Cap. 10. 19.
20.

sta: "Că calea ce intră în Săntele Săntelor
nu se arătase, încă stândul cortul cel
9 d'ântăiū; Care simbolu *privesce* timpul de
acum, în care aducă daruri și sacrificii, cari
nu potă face desevărsitū duple conștiință
10 pre celū ce servește lui *Dumneḡeu*; Cu-
prindēdu-se numai în "măncări și băuturi și
în "felurite spălări, "și în regule trupesci,
împuse până la timpul îndreptărei.

11 Erū Christosū venindū "archiereū "bunu-
riלו viitōre, a trecutū "prin unū cortū mai
mare și mai desevărsitū, nefăcutū de mână,
12 adevă nu alū acestei făpturi; Nici "cu
sânge de capre și de viței, "ci cu sângele
seu, a intratū "odată în cele sante, "cēsti-
gândū eternā rescumpărare *pentru noi*.

13 Căci dacă "sângele taurilorū și alū capre-
lorū "și cenușa de junice, stropindū pre cei
necurați, "i sântesce spre curățirea corpu-
lui; Cu câtū mai multū "sângele lui Chri-
stosū, "care prin Spiritul celū eternū "s'a
adusū pre sine fără pată lui *Dumneḡeu*,
"va curăți conștiința vōstră de "faptele cele
mōrte, spre "a servi *Dumneḡeu*ului celui viu!

15 "Și pentru acēsta este "medilicitorulū unui
aședământū nou, "ca supuindu-se morței spre
16 rescumpărare de la abaterile *făptuite* supțā
aședământulū celū d'ântăiū, să primescă
"cel chīlāmați promisiunea moscenirei eter-
17 ne. Căci unde *este* testamentū, acolo tre-
bue să fie vorbă despre mōrtea celui ce
18 face testamentū. Căci "testamentulū are
putere în privirea celorū mōrți; altū-min-
trelea este fără putere, până cândū trāesce
celū ce face testamentulū.

19 "Pentru aceea nici celū d'ântăiū aședā-
20 mēntū nu s'a introdusū fără sânge. Căci
după ce a vorbitū Moisi totū ordinulū la
întregulū poporū duple lege, "luândū sânge
de viței și de capre "cu apă și lāna roșiā
și cu isopū, a stropitū cartea și totū po-
21 porulū, Dicēndū: "Acesta *este* sângele așe-
dământulū, care *Dumneḡeu* l'a ordonatū
22 voui. Încă "și cortulū și tōte vasele de
serviciū asemenea le-a stropitū cu sânge.
23 Și duple lege mai tōte se curățescū cu sânge;
"și fără vōrsare de sânge nu se face iertare.
24 Trebuia darā ca "tipurile celorū ceresci
să se curățescă cu acestea; erū înse-și

cele ceresci cu mai bune sacrificii de
cātū acestea. Căci "nu în sante făcute
de mână a intratū Christosū, *cari sūnt* an-
titipuri "celorū adevărate; ci chīaru în
ceriū, "spre a se arēta acumū înainte lui
Dumneḡeu pentru noi. Nici ca de multe 25
ori să se aducă pre sine, precumū "archie-
reulū intrā în cele sante în fie-care anū
cu sânge străinū; Căci atunci arū fi tre- 26
buitū să sufere de multe ori de la înteme-
liarea lumei; ci acumū "odată, "la sfârșitulū
seculilorū, s'a arētatū, spre a desființa pē-
catulū prin sacrificiulū seu. "Și precumū 27
este hotăritū ōmenilorū odată să mōrā, "erū
după aceea judecatā: Așa și "Christosū, o- 28
datā fiindū "adusū să rădice pēcatele "mul-
tora, se va arēta a dūoa ōrā fără pēcatū
spre mēntuire "celorū ce-lū ascēptā.

CĂCI legea avēndū "umbra "bunurilor vi- 10
tōre, *erū* nu însă-și imaginea lucruri-
lorū, nici odată "nu pōte cu aceleași sacri-
ficii, cari în fie-care anū se aducū necon-
tenitū, să facā "desevărsiți pre cei ce le a-
ducū. Căci atunci aū nu arū fi încetatū 2
ele a se aduce? pentru că, odatā fiindū
curățiți cei ce aducū, nu arū mai avē nici
o conștiință de pēcate. "Înse prin acestea 3
se face în fie-care anū amintire de pēcatū.

Căci "nu *este* cu puțință, ca sânge de 4
tauri și de capre să rădice pēcatele. Pen- 5
tru aceea intrāndū în lume, dīce: Sacri-
ficiū și prosforā nu ai voitū, erū corpulū
mī-ai pregătītū; "Olocauste și *sacrificii* pen- 6
tru pēcatū nu-ți placū. Atunci amū dīsū: 7
Ecce vinū, (în începutulū cărței este scrisū
despre mine,) să facū voia ta, o *Dumne- 8*
ḡeule. Mai susū dīcēndū: Sacrificiū și 8
prosforā și olocauste și *sacrificii* pentru
pēcatū nu ai voitū, nici nu-ți placū, cari 9
se aducū duple lege; Atunci a dīsū: Ecce, 9
vinū să facū voia ta, o *Dumneḡeule*; elū
rēdicā pre cea d'ântăiū, pentru ca să în-
temeieze pre cea de a dūoa. "Prin acēsta 10
voiā sūntemū sântiți "prin sacrificarea cor-
pulū Iisusū Christosū odatā.

Și totū preutulū stā "în tōte dīlele fă- 11
cēndū serviciū, și aduce de multe ori ace-
leași sacrificii, "cari nici odatā nu potū să
rēdice pēcate. "Erū acesta, după ce a a- 12

p Ioan 14. 6.
q Gal. 2. 21.
r Cap. 7. 18, 19.
s 10. 1, 11.
t Lev. 11. 2.
u Col. 2. 16.
v Num. 19. 7.
etc.
f Efes. 2. 15.
g Col. 2. 20.
h Cap. 7. 16.
i Cap. 3. 1.
j Cap. 10. 1.
k Cap. 8. 2.
l Cap. 10. 4.
m Fapt. 20. 28.

n Efes. 1. 7.
o Col. 1. 14.
p 1 Pet. 1. 19.
q Apoc. 1. 6. &
5. 9.
r Zech. 3. 2.
s Vers. 26. 28.
t Cap. 10. 10.
u Dan. 9. 24.
v Lev. 16. 14.
w 16.
x Num. 19. 2.
y 17. etc.
z 1 Pet. 1. 19.
a 1 Ioan 1. 7.
b Apoc. 1. 6.

c Rom. 1. 4.
d 1 Pet. 2. 18.
e Efes. 5. 2.
f Tit. 2. 14.
g Cap. 7. 27.
h Cap. 1. 8. &
10. 22.
i Cap. 6. 1.
j Luc. 1. 74.
k Rom. 6. 13.
l 22.
m 1 Pet. 4. 2.
n 1 Tim. 2. 5.
o Cap. 7. 22. &
8. 6. & 12. 24.
p Rom. 3. 25. &

q 5. 6.
r 1 Pet. 2. 18.
s Cap. 3. 1.
t Gal. 3. 15.
u Esod. 24. 6.
etc.
v Esod. 24. 5, 6.
w 8.
x Lev. 16. 14.
y 15, 18.
z Lev. 14. 4, 6.
a 7, 49, 51, 52.
b Esod. 24. 8.
c Mat. 26. 28.
d Esod. 29. 13.

e 38.
f Lev. 8. 15, 19.
g 15. 14, 15.
h 16, 18, 19.
i Lev. 17. 11.
j Cap. 8. 5.
k Cap. 6. 20.
l Cap. 8. 2.
m Rom. 8. 34.
n Cap. 7. 25.
o 1 Ioan 2. 1.
p Vers. 7.
q Vers. 12.
r Cap. 7. 27. &
10. 10.

s 1 Pet. 3. 18.
t 1 Cor. 10. 11.
u Gal. 4. 4.
v Efes. 1. 10.
w Fac. 3. 19.
x Eccl. 3. 20.
y 2 Cor. 5. 10.
z Apoc. 20. 12.
a 18.
b Rom. 6. 10.
c 1 Pet. 3. 18.
d 1 Pet. 2. 24.
e 1 Ioan 2. 5.
f Mat. 26. 28.
g Rom. 5. 15.

h Tit. 2. 18.
i 2 Pet. 3. 12.
j —
k Capul 10.
l Col. 2. 17.
m Cap. 3. 5. &
9. 23.
n Cap. 9. 11.
o Cap. 9. 9.
p Vers. 14.
q Lev. 16. 21.
r Cap. 9. 7.
s Mic. 6. 6, 7.
t Cap. 9. 18.

u Ve s. 11.
v Ps. 40. 4, etc.
w 50. 8, etc.
x Im. 1. 11.
y Ier. 6. 20.
z Amos 6. 21,
22.
a Ioan 17. 19.
b Cap. 13. 12.
c Cap. 9. 12.
d Num. 28. 8.
e Cap. 7. 27.
f Vers. 4.
g Col. 3. 1.
h Cap. 1. 8.

dusă unu singur sacrificiu pentru păcate, s'a aşezat pentru totu-dé-una d'a dreapta lui Dumnezeu; Aceptându în urmare "până se voru pune neamicii lui aşternut pîciororor lui. Căci cu unu sacrificiu a "adusă la desevăşire pentru totu-dé-una pre cei ce se sântesc.

15 *Acēsta* ni mărturiseşte şi Spiritul cel Sântu; căci după ce a dişu mai 'nainte: 16 "Acesta este aşedământul care-lu voiū face cu d'inşii după acele dîle, dîce Domnul: Pune-voiū legile mele în ânima lorū, şi în cugetele lorū le voiū scrie, *elū adauge*: Şi păcatele lorū şi fără-de-legile lorū nu le voiū mai aminti. Erū unde este iertare de acelea, acolo nu mai este sacrificiu pentru păcate.

Aplicaţiunea; îndemnări la credinţă statornică şi la mărturisire îndrăsnită; desceptare solemnă contra apostasiei; şi amintiri încurajătoare ale credinţei de mai 'nainte.

19 Dreptu aceea, fraţilor, avēndu "indrăsnélă a intra "în cele sante prin sângele lui Iisus, Pe "cale nūoă şi viă, care nî-a înnoit'o, "prin perdeūa, adecă prin corpul seū; Şi avēndu "preutū mare preste "casa lui Dumnezeu; "Să ne apropiāmū cu adevărată ânimă, "asiguraţi fiindū în credinţă, şi stropiţi la ânimă pentru curăţire "de conştiinţa cea rea, şi "spălaţi la corpū cu apă curată; "Să ţinemū mărturisirea speranţei nōstre neclătītă; (căci "credinciosū este celū ce a promisū); Şi să căutāmū să aprindemū unulū pre altulū spre iubire şi spre fapte bune; "Nepărăsindū adunarea nōstră, precumū aū unia datinā; ci să ne îndemnamū unulū pre altulū; şi "cu atāta mai multū, cu câtū vedeţi "apropiāndu-se dîūa.

26 Căci "dacă păcătūmū de bună voia, "după ce amū primitū cunoştiinţa adevărului, nu mai rămāne sacrificiu pentru păcate; 27 Ci ôre-care acceptare înfricoşată a judecăţei, şi o "rivnă ardētōre, care va să mistuivă pre cei împotrivorū. "Lepedāndū cine-va legea lui Moisi, mōre fără de milă "prin dūoi seū trei marturi; "Cātū de mai aspră socotiţi că trebue să fie pedēpsa celui ce a călcatū pre Fiulū lui Dumnezeu, şi "a socotitū spurcatū sângele aşedământului cu

care s'a sântitū, "şi a batjocuritū Spiritulū charului? Căci scimū pre celū ce a dişu: 30 "A mea este resbunarea, eū voiū resplăti, dîce Domnul. Şi éră-şi: "Domnul va judeca pre poporulū seū. "Infricoşatū lucrū este 31 a cădē în mânele Dumneđeului celui viū.

Erū "aduceţi-vi aminte de dîlele cele 32 mai d'inainte, în cari, "luminādu-vē, aţi suferitū "mare luptă de suferinţi; De o 33 parte făcēdu-vē "privélă prin defăimări şi strimtorări; érū de altă parte "soçi fiindū celorū ce aū fostū tractaţi astū-feliū. Căci 34 m'aţi compătimitū "la lanţurile mele, şi "jefuirea de averile vōstre aţi primit'o cu bucuriă, sciindū că "aveţi în ceriuri mai bună şi mai sigură esistentă. Nu lepēdaţi dară încrede- 35 rea vōstră, "care are mare resplătire.

"Căci aveţi trebuinţă de răbdare, ca, fă- 36 cēndū voia lui Dumnezeu, să "primiţi promisiunea. Căci "încă puţin timpū, şi "celū 37 ce este să vină va veni, şi nu va întârîia. Erū "dreptulū va trăi prin credinţă; şi de 38 se va şfii cine-va, sufletulū meū nu va avē plăcere într'insulū. Erū noi nu sūntemū 39 din cei "ce se şfiescū spre perđare; ci din cei ce "credū spre dobēndirea sufletului.

Esemples luate din Vechiulū Testamentū, cari descriū natura, puterea şi resplătirea credinţei; îndemnări la curăgiū şi răbdare.

EARŪ credinţa este adevărulū celorū spe- 11 rate, învederarea "lucrurilor celorū nevedute. Căci "prin acēsta s'aū probatū cei 2 de demultū.

Prin credinţă pricepemū că "lumea s'a 3 făcutū prin cuvēntulū lui Dumnezeu, că cele ce se vedū nu s'aū făcutū din cele vedute.

Prin credinţă "Abelū a adusū lui Dumne- 4 deū sacrificiū mai bunū de câtū Cainū, prin care a luatū mărturisirea, că a fostū dreptū, mărturisindū Dumneđeū de darurile lui; şi printr'acēsta, deşi mortū, "încă vorbesce.

Prin credinţă "Enocū s'a strămutatū, ca 5 să nu vedă mōrte; şi nu s'a aflatū, pentru că Dumneđeū l'a strămutatū; căci mai 'nainte de strămutarea lui a luatū mărturia acēsta, că a bine-plăcutū lui Dumneđeū.

Pa. 110. 1.	Cap. 9. 3.	Cap. 11. 11.	Cap. 12. 29.	Rom. 12. 19.	Filip. 1. 7.	Cap. 9. 15.	25.
Fapt. 2. 35.	Cap. 4. 14.	Fapt. 2. 44.	Cap. 2. 2.	Deut. 27. 26.	2 Tim. 1. 16.	1 Pet. 1. 9.	2 Cor. 4. 18.
1 Cor. 15. 25.	1 Tim. 3. 15.	Iuda 19.	Deut. 17. 2.	Ps. 50. 4. &	Mat. 5. 12.	Luc. 18. 8.	& 5. 7.
Cap. 1. 13.	Cap. 4. 16.	Rom. 13. 11.	6. & 19. 15.	135. 14.	Fapt. 5. 41.	2 Pet. 3. 9.	b Vers. 39.
Vers. 1.	Efes. 3. 12.	Cap. 4. 5.	Mat. 18. 16.	Luc. 12. 5.	Iac. 1. 2.	Iac. 2. 3. 4.	c Fac. 1. 1.
1 Cor. 31. 33.	Iac. 1. 6.	2 Pet. 3. 9, 11.	Ioan 8. 17.	Gal. 3. 4.	Mat. 6. 20. &	Rom. 1. 17.	Ps. 33. 6.
34.	1 Ioan 3. 21.	14.	2 Cor. 13. 1.	2 Ioan 8.	19. 21.	Gal. 3. 11.	Ioan 1. 3.
Cap. 8. 10, 12.	Y Cap. 9. 14.	f Num. 15. 30.	k Cap. 2. 3. &	Cap. 6. 4.	Luc. 12. 33.	f 2 Pet. 3. 20, 21.	Cap. 1. 2.
Rom. 5. 2.	s Exec. 26. 25.	Cap. 6. 4.	12. 25.	s Filip. 1. 29.	1 Tim. 6. 19.	g Fapt. 16. 30.	2 Pet. 3. 5.
Efes. 2. 18. &	2 Cor. 7. 1.	g 2 Pet. 2. 20.	1 Cor. 11. 29.	Col. 2. 1.	s Mat. 5. 12. &	1 Tes. 5. 9.	d Fac. 4. 4.
3. 12.	a Cap. 4. 14.	21.	Cap. 13. 20.	f 1 Cor. 4. 9.	10. 32.	2 Tes. 2. 14.	e Fac. 4. 10.
q Cap. 9. 8, 12.	b 1 Cor. 1. 9. &	A Exec. 36. 5.	m Mat. 13. 31.	s Filip. 1. 7. &	a Luc. 21. 19.	Cap. 12. 35.	f Mat. 23. 25.
r Ioan 10. 9. &	10. 12.	Zef. 1. 18. &	32.	4. 14.	Gal. 6. 9.	Cap. 12. 34.	Cap. 12. 34.
14. 6.	1 Tes. 5. 24.	3. 8.	Efes. 4. 30.	1 Tes. 2. 14.	Cap. 12. 1.	Cap. 11.	Fac. 5. 22, 24.
Cap. 9. 8.	2 Tes. 3. 3.	2 Tes. 1. 8.	m Deut. 32. 35.		b Col. 3. 24.	a Rom. 8. 24.	

- 6 Dară fără credință nu este cu putință a-i bine-plăce; căci celū ce se apropie de Dumnezeu trebuie să credă că elū este, și că este respălătorū celorū ce-lū cautū.
- 7 Prin credință Noe însciințatū fiindū de Dumnezeu despre cele ce încă nu se veduseră, temēdu-se a gătītū arcă spre mēntuirea casei sale; și prin acesta a condamnatū lumea, și s'a făcutū moscenitorū drep-tăței celei din credință.
- 8 Prin credință Abraamū, chīamatū fiindū de a eși la loculū, care era să-lū iee spre moscenire, a ascultatū; și a eșitū, nesci-indū unde merge. Prin credință a petrecutū în pământulū promisiunei, ca într'unū pământū străinū, în corturī locuindū cu I-saacū și cu Iacobū, moscenitorī aceleiași promisiuni; Căci ascepta cetatea, care are temelī, alū cărei architectū și creatorū este Dumnezeu.
- 11 Prin credință și însă-și Sara a primitū putere spre conceperea semīței, și preste timpulū vrēței a născutū, pentru că a socotītū credinciosū pre celū ce a promisū.
- 12 Pentru aceea s'aū născutū dintr'unulū, și acela ca și mortū, ca stelele ceriului în mulțime și ca nēsipulū celū nenumerabilū de pe malulū mării.
- 13 Acestia toți aū muritū în credință, neprimindū cele promise, ci de departe vedēdu-le, și convingēdu-se de ele, și îmbrăcișandū-le, și mărturisindū că erau stră-ini și peregrini pe pământū. Căci cei ce dicū unele ca acestea, spunū invederatū că cautū patriā. Și de și-arū fi adusū aminte de aceea din care aū eșitū, aū avutū destulū timpū a se întorče. Erū acumū dorescū de patria cea bună, adecă de cea cerescă; pentru aceea nu se rușineză de d'insī Dumneșū a se numi Dumneșeulū lorū; căci li-a gătītū cetate.
- 17 Prin credință Abraamū, ispitītū fiindū, a adusū sacrificiū pre Isaacū, și celū ce primise promisiunile aducea pre celū u-nulū-născutū; Despre care s'a dist: În Isaacū ți se va numi semīța; Socotindū că pōte Dumneșū a-lū scula și din morți; de unde l'a și primitū într'unū feliū de asemēnare.
- 20 Prin credință Isaacū a bine-cuvētatū pre Iacobū și pre Esaū în privința celorū viitoare.
- Prin credință Iacobū murindū, a bine-cuvētatū pre fie-care din fiilū lui Iosefū, și s'a închinatū, redāmādu-se pe capulū to-egului seū.
- Prin credință Iosefū murindū a făcutū amintire de eșirea fiilorū lui Israelū, și a datū ordinū despra oșele sale.
- Prin credință Moisi, cândū s'a născutū, a fostū ascunsū de părințī seī trei luni, fiindū-că l'aū vedūtū pruncū frumosū; și nu s'aū temutū de ordinulū regelū.
- Prin credință Moisi făcēdu-se mare, n'a voitū a se numi fiulū ficeī lui Faraonū; Voindū mai bine a suferi cu poporulū lui Dumnezeu, de câtū a gusta plăcerile pecatului cele trecētore; Socotindū defăima-rea lui Christosū mai mare avuțiā de câtū tesauzele Egiptului; căci se uita la resplă-tire.
- Prin credință a lăsatū Egiptulū, nete-mēdu-se de urgia regelū; căci a rēmasū statornicū, ca cumū arū vedē pre colū ne-vedūtū.
- Prin credință a făcutū pascele și vēr-sa rea sângelui, ca celū ce perdea pre cei ānteīū-nāscuți să nu se atingă de d'insī.
- Prin credință aū trecutū Marea Roșā ca pe uscatū; ceea ce Egipteniī încercā-d'o, s'aū înecatū.
- Prin credință zidiurile Ierichonului aū cădūtū, după ce aū fostū încunjurate șapte zile.
- Prin credință Rahaba, meretricea, nu s'a perdutū împreună cu cei necredincioși, pentru că primise iscodele cu pace.
- Și ce voiū mai dice? căci nu-mīajunge timpulū a spune de Gheleonū, și de Barakū, și de Samsonū, și de Ieftae, și de Davidū, și de Samuelū, și de profeți; Cari prin credință aū biruitū regate, aū lucratū drep-tate, aū cēștigatū promisiunile, aū astupatū gurele leilorū; Aū stinsū puterea focului, aū scăpatū de ascuțitulū săbiei, s'aū făcutū tari din slābicieune, aū fostū tari în resbele, aū întorsū armatele neamicilorū în fugă; Femeele aū primitū prin înviare pre morți lorū copī, și unila s'aū scāngluitū, neas-ceptāndū scăparea, ca să dobēndescā mai

g Fac. 6. 13. 22.
1 Pet. 3. 20.
Rom. 8. 22. &
4. 13.
Filip. 3. 9.
Fac. 12. 1. 4.
Fapt. 7. 2-4.
Fac. 12. 8. &
12. 3. 18. &
18. 1. 9.
Cap. 6. 17.
Cap. 12. 22.
& 18. 14.
Cap. 3. 4.

Apoc. 21. 2.
10.
Fac. 17. 19.
& 18. 11. 14.
& 21. 2.
Veđi Luc. 1.
36.
Rom. 4. 21.
Cap. 10. 23.
Rom. 4. 19.
Fac. 22. 17.
Rom. 4. 18.
Vers. 39.
Vers. 27.

Ioan 8. 56.
Fac. 23. 4. &
47. 9.
1 Cron. 29. 15.
Ps. 89. 12. &
119. 19.
1 Pet. 1. 17.
& 2. 11.
Cap. 12. 14.
Eod. 3. 6. 15.
Mat. 22. 32.
Rom. 4. 18.
Vers. 39.
Vers. 27.

Cap. 13. 14.
Fac. 22. 1. 9.
Iac. 2. 21.
Fac. 21. 12.
Rom. 9. 7.
Rom. 9. 17.
19. 21.
Fac. 27. 27. 39.
Eod. 10. 38.
& 12. 37.
Fac. 47. 31.
Fac. 50. 24. 25.
Eod. 13. 19.

Eod. 2. 2.
Fapt. 7. 20.
Eod. 1. 16.
22.
Eod. 2. 10. 11.
Ps. 84. 10.
Eod. 13. 13.
Cap. 10. 35.
Eod. 10. 38.
& 12. 37.
& 13. 17. 18.
Vers. 12.
Eod. 12. 21.

etc.
Eod. 14. 22.
Ios. 6. 20.
Ios. 6. 23.
Iac. 2. 25.
Ios. 2. 1.
Jude. 6. 11.
Jude. 4. 6.
Jude. 12. 34.
Jude. 11. 1.
& 12. 7.
1 Sam. 16. 1.

13. & 17. 45.
1 Sam. 1. 20.
& 12. 20.
2 Sam. 7. 11.
etc.
Jude. 14. 5. 6.
1 Sam. 17. 34.
35.
Dan. 6. 22.
Dan. 3. 35.
1 Sam. 30. 1.
1 Reg. 19. 8.
2 Reg. 6. 16.

2 Reg. 30. 7.
etc.
Iov. 42. 10.
Pa. 6. 8.
Jude. 15. 8. 16.
1 Sam. 14. 12.
etc. & 17. 51.
52.
2 Sam. 3. 1.
etc.
1 Reg. 17. 22.
2 Reg. 4. 23.
Fapt. 22. 25.

36 bună înviare; ¹Erū alții au avut ispitire de batjocuri, biciuri și încă și ²de lanțuri și de închisore; ³S'au ucis cu petre, s'au tăiat cu ferestreul; au fost ispițiți, au murit uciși de sabie; ⁴au cutrierat în cojoc și în piei de capre, fiind în lipsă, năcăjiți, 38 reu trătați; [De cari lumea nu era vrednică;] rătăcind în pustii și în munți și în pesceri și în crăpăturile pământului. 39 Acestia toți, deși ¹cercați prin credință, 40 nu au primit cele promise; Dumneșu prevădându ²ce-va mai bun pentru noi, ca aceia fără de noi ³să nu se deseavărescă.

12 **D**IEPTU aceea și noi avându împrejurul nostru atata nădărilor de marturi, ¹să lepădăm totă sarcina și păcatul cel ce lesne ne încunjură, și ²să facem ³cu răbdare cursul, care stă înaintea noastră, Căutându la Iisus, autorul și împlinitorul credinței; ⁴care, în locul bucuriei ce i se propunea, a răbdat crucea, desprețindu rușinea, și ⁵a ședut d'a drepta tronului lui Dumneșu.

3 ¹Dară gândiți-vă la cel ce a răbdat astu-feliu de împotrivire din partea păcătoșilor asupra sa, ²ca să nu vă osteniți, 4 descurăgiați fiind în cugetele voastre. Căci ³încă nu v'ați împotrivit până la sânge, luptându-vă asupra păcatului.

5 ¹Și ați uitat mângăierea, care vi vorbește ca unor fi: ²Fiul meu, nu desprețui certarea Domnului, nici nu perde curajul, muștrată fiind de el. Căci ³pre care iubește Domnul ⁴lă certă, și bate pre totu fiul, pre care-lă primesce. ⁵De suferiți certare, Dumneșu vă trătează ca pre nise fi; căci care fiu este, pre care părintele nu-lă certă? ⁶Erū de sunteți fără certare, ⁷căreia toți sunt părtași, atunci sunteți bastarzi, erū nu fi.

9 ¹Pe lângă acesta am avut părinți după corp, cari ne-au certat, și i-am respectat; au nu ne vom supune cu atăta mai mult ²Părintelui spiritelor, și să trăim? Căci aceia ne-au certat pentru puține zile după părerea lor; erū acesta spre folosul nostru, ³ca să participăm la 11 sântirea lui. Erū totă cercetarea în timpul de față nu se pare a fi de bucurie, ci de

întristare; erū mai pe urmă aduce ¹fructe pacifice ale dreptății pentru cei ce s'au deprins prin ea.

Stăruință în totă sântenia întărită prin fericirile și responsabilitățile Aședământului Noș.

Pentru aceea ¹rădicați mânele cele slăbite și genunchiele cele neputincioase; ²Și faceți cărări drepte picioarelor voastre; ca cel ce este schlop să nu se abată, ³ci mai bine să se vindece.

⁴Urmați pace cu toți și sântirea, ⁵fără care nimenea nu va vedea pre Domnul; ⁶Ferindu-vă, ⁷ca nimenea să nu se lipsască de charul lui Dumneșu; ⁸ca nu rădăcină de amăriciune, odrăslind în sus, să vă turbure, și printr'aceea mulți să se spurce. ⁹Ca să nu fie cine-va desfrănat, se profană, ca Esau, ¹⁰care pentru o mâncare și-a vândut ântăi-nascerea sa. Căci știți cum-că după aceea, ¹¹voind să moscenenască bine-cuvântarea, ¹²n'a fost încuviințat; că n'a aflat loc de căință, măcar că și cu lacrimi o cauta.

Căci nu v'ați apropiat de ¹muntele ce se putea pipăi, nici de focul ce ardea, nici de nădă, nici de cetă, nici de vifor, Nici de sunetul trîmbiței, și de vöcea cuvintelor; la sunetul căreia cel ce o audia ²s'au rugat, ca să nu li se mai repedască cuvânt. Căci nu puteau suferi ceea ce li se ordina; ³că măcar fără de s'ar atinge de munte, cu petre se va omori, se cu săgetă se va săgeta. ⁴Și așa înfricoșat lucru era ceea ce se arăta, că Moisi a dis: M'am spăimântat și mă cutremur. Ci v'ați apropiat de muntele Sion, și ⁵de cetatea lui Dumneșu celui viu, de Ierusalimul cel curesc, și de mi de ânger; De adunarea generală și beserica ⁶celor ântăi-născuți, ⁷cari sunt scriși în ceri, și de Dumneșu, Judecătorul tuturor, și de spiritele dreptilor ce au ⁸ajuns la deseavărire; Și de Iisus, Medilicitorul aședământului noș, și de sângele stropirei, care vorbește mai bine ⁹de câtă ală lui Abel.

Vedeți, ca să nu vă lepădați de cel ce vorbește! Căci ¹de nu vă scăpată aceia

h Fac. 39. 20.
Ier. 20. 2. &
37. 15.
1 Reg. 21. 13.
2 Cron. 24. 21.
Fapt. 7. 58. &
14. 19.
3 Reg. 1. 8.
Mat. 3. 4.
Zech. 13. 4.
o 1 Reg. 18. 4.
& 19. 9.
p Vers. 2. 18.
q Cap. 7. 22. &
8. 6.
r Cap. 5. 9. &
13. 23.

Apoc. 6. 11.
—
Capitul 12.
a Col. 3. 8.
1 Pet. 2. 1.
b 1 Cor. 9. 24.
Filip. 3. 13, 14.
c Rom. 12. 12.
Cap. 10. 36.
d Luc. 24. 28.
Filip. 2. 8, etc.
1 Pet. 1. 11.
e Pa. 110. 1.
Cap. 1. 3, 18.
& 3. 1.
1 Pet. 3. 22.

f Mat. 10. 24.
25.
Ioan. 15. 20.
g Gal. 6. 9.
h 1 Cor. 10. 18.
Cap. 10. 32—
34.
i Iov. 5. 17.
Prov. 8. 11.
j Pa. 94. 12. &
119. 75.
Prov. 8. 12.
Iac. 1. 12.
Apoc. 8. 19.
k Deut. 8. 5.
l Sam. 7. 14.

Prov. 13. 24.
& 19. 18. &
23. 12.
l Pa. 73. 14.
1 Pet. 5. 9.
m Num. 16. 22.
& 27. 16.
Iov. 12. 10.
Ecl. 12. 7.
Iac. 42. 5. &
57. 16.
Zech. 12. 1.
n Lev. 11. 44. &
19. 2.
1 Pet. 1. 15.
16.

o Iac. 3. 18.
p Iov. 4. 3. 4.
Iac. 35. 3.
q Prov. 4. 26.
27.
r Gal. 6. 1.
s Pa. 34. 14.
Rom. 12. 18.
& 14. 19.
t Tim. 2. 22.
u Mat. 5. 8.
v Cor. 7. 1.
w Efes. 5. 5.
x 2 Cor. 6. 1.
y Gal. 5. 4.
z Deut. 29. 18.

Cap. 3. 12.
y Efes. 6. 3.
Col. 3. 5.
1 Tes. 4. 3.
z Fac. 25. 33.
a Fac. 27. 34.
28. 88.
b Cap. 6. 6.
c Esod. 19. 12.
18. 19. & 20.
18.
Deut. 4. 11. &
5. 22.
Rom. 6. 14. &
8. 16.
t Tim. 1. 7.

d Esod. 20. 19.
Deut. 5. 5. 25.
& 18. 16.
e Esod. 19. 12.
f Esod. 19. 16.
g Gal. 4. 26.
Apoc. 3. 12. &
21. 2, 10.
h Filip. 3. 20.
i Deut. 33. 2.
Pa. 68. 17.
Iuda 14.
j Esod. 4. 22.
Iac. 1. 18.
Apoc. 14. 4.
k Luc. 10. 20.

l Filip. 4. 3.
Apoc. 13. 8.
m Fac. 8. 25.
Pa. 94. 2.
n Filip. 3. 12.
Cap. 11. 40.
o Esod. 8. 6. &
9. 15.
p Esod. 24. 8.
Cap. 10. 22.
1 Pet. 1. 2.
q Fac. 4. 10.
Cap. 11. 4.
r Cap. 2. 2, 3.
& 3. 17. & 10.
23, 29.

cari s'au lepădatu de celu ce vorbă pe pământu, cu atăta mai multu noi *nu vomu scăpa*, de ne întorcem de la celu ce vor-
 26 besce din ceriū; *A căruī vōce atunci a cutremuratu pământulū; ērū acumū a promisū, dicendū: *Încă odată voiū clăti nu
 27 numai pământulū, ci și ceriulū. Ērū acea-
 ea *ce dīce*: Încă odată, însemnéză *schim-
 barea celorū ce se clătescū, ca a unorū
 lucruri făcute; ca să rămână cele ce nu se
 28 clătescū. Dreptū aceea primindū o împē-
 rățiā neclătītā, să avemū charū, prin care
 putemū servi lui Dumnezeu cu plăcere, cu
 29 temere și cu sfiālă; Căci *Dumnezeulū
 nostru *este* focū mistuitorū.

Feliturite îndemnări, urări și salutări.

- 13 ***I**UBIREA frătescă să rămână *intre voi*.
 2 Nu uitați iubirea de străini; căci prin
 acēsta *uniā, nescindū, au ospetatu āngerī.
 3 *Aduceți-vi aminte de cei legați ca im-
 preună legați, și de cei strimtorați, ca cei
 ce și voi sunteți în corpū.
 4 Onorată *fie* căsătoria în tōte, și patulū
 fără pată; *ērū pre desfrēnați și pre adul-
 teri va judeca Dumnezeu.
 5 Fără sgārceņiā *fie* purtarea vōstrā, și
 *să *fiți* îndestulați cu cele ce aveți; căci elū
 a dīsū: *Nu te voiū părăsi, nici te voiū lāsa;
 6 În cătū ne încuragēză de a dīce: *Dom-
 nulū *mī *este* ajutorū, și nu mē voiū teme
 ce-mī va face omulū.
 7 *Aduceți-vi aminte de conducătorii vo-
 stri, cari v'au vorbitū cuvēntulū lui Dumne-
 deū, la alū cărorū sfārșitū alū vieței pri-
 vindū, *să li urmați credința.
 8 Iisusū Christosū *același *este* erī și as-
 9 tă-dī și în eternū. *Să nu vē lāsați a vē
 învālui de învățaturī feliturite și străine;
 căci bine *este*, ca prin charū să se întă-
 rescă ānima, *nu cu māncări, *din* cari nu
 s'au folositū cei ce au petrecutū într'īnsele.
 10 *Avemū altarū, din care nu au dreptū a
 mānca cei ce servescū cortulū.

Căci *ale cărorū dobitoce sāngele de ar- 11
 chiereū se vīră în īntru în cele sante pentru
 pēcate, ale acelorū corpuri se ardū afarā de 12
 taberā. Pentru aceea și Iisusū, ca să sātē- 13
 șcă pre poporū cu sāngele seū, *a sufe-
 ritū afarā de pōrtā. Deci să eșimū la d'īn- 14
 sulū afarā din taberā, purtandū *defāima-
 rea lui. *Căci aicea nu avemū cetate stā- 15
 tātore, ci căutāmū pre cea viitoare. *Prin-
 16 tr'īnsulū darā să aducemū *sacrificiū de la-
 udā pururea lui Dumnezeu, adecā *fructulū
 buzelorū ce se mărturisescū numelui seū.

*Ērū a face bine și a împārți să nu nī- 16
 tați; căci *de sacrificiū ca acestea Dumne-
 deū are plăcere.

*Ascultați de conducătorii vostri, și vē 17
 snpuneți lorū; căci *ei priveghiēză pentru
 sufletele vōstre, ca cei ce au să deē sēmā,
 ca să facā acēsta cu bucuriā, ērū nu sus-
 pinandū; căci acēsta nu vī arū *fi* de folosū.

*Rugați-vē pentru noi; căci ne incre- 18
 demū că avemū *burā consciință, în tōte
 voinđū a vieței cuviinciosū. Ērū *cu atāta 19
 mai multū vē rogū să faceți acēsta, ca să
 fiū redatū voiū mai curēndū.

Ērū *Dumnezeulū păcei, *care a sculatū 20
 din morți pre domnulū nostru Iisusū, pre
 *Păstorulū oilorū celū mare, *prin sāngele
 aședāmēntulū eternū, *Să vē facā gata 21
 spre totū lucrulū bunū, ca să faceți voia
 lui, *lucrāndū în voi ceea ce este plăcutū
 īnaintea lui, prin Iisusū Christosū; *căruia
fie mārīre în seculi seculilorū. Aminū.

Și rogu-vē, fraților, primiți cuvēntulū 22
 îndemnarei; căci *pe scurtū v'amū scrisū.

Sciți că *fratele Timoteiū *este libe- 23
 ratū; de va veni curēndū, vē voiū vedē
 împreună cu elū.

Salutați pre toți *conducătorii vostri și 24
 pre toți sānțiī. Vē salutā pre voi cei din
 Italia.

*Charū *fie* cu voi toți. Aminū. 25

Cătră Ebrei s'a scrisū din Italia și s'a
trāmesū prin Timoteiū.

r Esod. 19. 18.
 s Hag. 2. 6.
 t Ps. 102. 26.
 Mat. 24. 25.
 2 Pet. 3. 10.
 Apoc. 21. 1.
 u Esod. 24. 17.
 Dent. 4. 24. &
 9. 3.
 Ps. 50. 3. &
 97. 3.
 Isa. 66. 15.
 2 Tes. 1. 8.
 Cap. 10. 27.
 —
 Capulū 18.
 a Rom. 12. 10

1 Tes. 4. 9.
 1 Pet. 1. 22.
 s 2. 17. & 3.
 8 & 4. 8.
 2 Pet. 1. 7.
 1 Ioan. 3. 11.
 etc. & 4. 7, 20,
 21.
 b Mat. 25. 35.
 Rom. 12. 13.
 1 Tim. 3. 2.
 1 Pet. 4. 9.
 c Fac. 18. 3. &
 19. 3.
 d Mat. 25. 36.
 Rom. 12. 15.
 1 Cor. 12. 26.
 Col. 4. 18.

1 Pet. 3. 8.
 s 1 Cor. 6. 9
 Gal. 5. 19, 21.
 Efes. 5. 5.
 Col. 3. 5, 6.
 Apoc. 22. 15.
 f Mat. 6. 25, 34.
 Filip. 4. 11, 12.
 1 Tim. 6. 8, 9.
 g Fac. 23. 15.
 Dent. 31. 6, 8.
 Ios. 1. 5.
 1 ron. 23. 20.
 Ps. 37. 25.
 h Ps. 37. 1. & 56.
 4. 11, 12. &
 118. 6.
 i Vers. 17.

j Cap. 6. 12.
 k Ioan. 8. 58.
 Col. 1. 12.
 Apoc. 1. 4.
 l Efes. 4. 14. &
 5. 6.
 Col. 2. 4, 8.
 1 Ioan. 4. 1.
 m Rom. 14. 17.
 Col. 2. 16.
 1 Tim. 4. 3.
 n 1 Cor. 9. 13.
 s 10. 18.
 o Esod. 29. 14.
 Lev. 4. 11, 12.
 21. & 6. 30. &
 9. 11. & 16. 27.
 Num. 19. 3.

p Ioan. 19. 17.
 18.
 q Cap. 7. 58.
 r Cap. 11. 26.
 1 Pet. 4. 14.
 s Mic. 3. 10.
 Filip. 3. 20.
 Cap. 11. 10, 16.
 & 12. 22.
 t Efes. 5. 20.
 1 Pet. 2. 5.
 u Lev. 7. 13.
 Ps. 50. 14, 22.
 & 69. 30, 31.
 & 107. 22. &
 116. 17.
 v Osea 14. 2.
 Rom. 12. 13.

w 2 Cor. 9. 12.
 Filip. 4. 18.
 Cap. 6. 10.
 y Filip. 2. 29.
 1 Tes. 5. 13.
 1 Tim. 5. 17.
 Vers. 7.
 z Esoc. 3. 17. &
 33. 2, 7.
 a Rom. 15. 30.
 Efes. 6. 19.
 Col. 4. 3.
 1 Tes. 5. 25.
 2 Tes. 3. 1.
 b Fapt. 23. 1. &
 24. 16.

c 2 Cor. 1. 12.
 s Filim. 22.
 d Rom. 15. 23.
 1 Tes. 5. 23
 e Fapt. 2. 24.
 27.
 Rom. 4. 24. &
 8. 11.
 1 Cor. 6. 14
 & 15. 15.
 f 2 Cor. 4. 14.
 Gal. 1. 1.
 Col. 2. 12.
 1 Tes. 1. 10.
 1 Pet. 1. 21.
 f Isa. 40. 11.
 Exec. 24. 23.
 & 37. 24.

Ioan. 10. 11, 14.
 1 Pet. 2. 25.
 & 5. 4.
 g Zech. 9. 11.
 Cap. 10. 23.
 h 2 Tes. 2. 17.
 1 Pet. 5. 10.
 i Filip. 2. 13.
 j Gal. 1. 5.
 k 2 Tim. 4. 18.
 Apoc. 1. 6.
 l 1 Pet. 5. 12.
 1 Tes. 3. 2.
 m 1 Tim. 6. 12.
 n Vers. 7. 17.
 o Tit. 2. 15.

EPISTOLA GENERALĂ

A LUI

IACOBŪ

Îndemnare la răbdare și veselie în suferință, și la adevărată primire a cuvântului lui Dumnezeu.

- 1 **IACOBŪ**, *servu alu lui Dumnezeu și alu domnului Iisus Christos, *celorū dūoēspre-dece seminții *cari sūnt împrăsciate, sa se bucure.
- 2 Frații mei, *să aveți totu-dé-ună bucurie,
- 3 *cândū cădeți în feliurite ispite; *Sciindū că cercarea credinței vōstre lucrēzā răbdare. Erū răbdarea să fie deplină, ca să fiți desevârșiți și întregi, în nimicū avēndū lipsă.
- 5 *Erū de este cine-va d'între voi lipsitū de înțelepciune, *să cerā de la Dumnezeu, care dă tuturorū cu liberalitate, și nu înfruntēzā; și *i se va da. *Darā să cerā în credință, nimicū înduoindu-se; căci celū ce se înduoesce este asemenea cu valulū mărei, care de vânturi se aruncā și se învăluesce. Acelū omū să nu gândēscā că va primi ce-va de la Domnulū. *Bărbatulū înduoenicū la sufletū este nestatornicū în toate căile sale.
- 9 Laude-se fratele umilitū în înălțimea sa; și celū avutū în umilirea sa; căci *ca fiōrea erbei va trece. Căci sōrele resare cu arșită, și uscā érba, și fiōrea ei cade, și frumuseța ei se perde; așa și avutulū se va vesteji în căile sale.
- 12 *Fericitū este bărbatulū, care răbdā ispitā; căci cercāndu-se va primi *cununa vieței, *care a promis-o Dumnezeu celorū celū iubescū.
- 13 Nimene ispitindu-se să nu dicā: Mē ispitescū de la Dumnezeu; căci Dumnezeu este neispititū de rele, și nu ispitesce pre nimenea; Ci fie-care se ispitesce, fiindū trasū și amăgitū de a sa poftā. Apoi *pof-ta concepēndū, nasce păcatū; erū păcatulū făptuindu-se, *nasce mōrte.

Nu vē rătăciți, frații mei iubiți. *Totū 16 17 darulū bunū și totū darulū desevârșitū vine de susū, pogorindu-se de la Părintele luminelorū, *la care nu este schimbare, nici umbrā de mutare. *Din a sa voiā ne-a născutū cu cuvēntulū adevērulū, *ca să fimū noi unū felū de *primițiū alū făpturilorū sale.

Dreptū aceea, frații mei iubiți, *să fie 19 totū omulū grabnicū la auditū, *târdiū la vorbitū, *târdiū la mânia; Căci mânia omulū nu lucrēzā dreptatea lui Dumnezeu.

Pentru aceea *lepēdāndū tōtā necurăția 21 și prisosința rōutāței, primiți cu blāndetā cuvēntulū celū implātatū în voi, *care pōte mēntui sufletele vōstre.

Darā *fiți făcētori ai cuvēntului, erū nu 22 numai ascultători, amāgindū pre voi înșivē. Căci *de este cine-va ascultătorū alū cuvēntului, și nu făcētorū, acela este asemenea cu omulū, care *și cautā fața sa firēscā în oglindā; Și care căutāndu-se pre 24 sine, s'a dusū, și îndatā a și uitatū cine era. Erū *celū ce privesce în *legea cea desevârșită a libertăței, și rămāne într'însa, acela nefindū ascultătorū cu uitare, ci făcētorū alū lucrului, *acesta va fi fericitū în lucrarea sa.

De se pare cui-va între voi a fi reli- 26 giosū, și *nu-și înfrēnzā limba sa, ci-și încēlā ānima sa, religiunea acestuia este deșertā. Religiune curatā și fără patā în- 27 teia lui Dumnezeu și Părintelū este ācēsta: *A cerceta pre cei orfanī și pre vēduve în strimtorarea lorū, *și a se păzi pre sine nepātātū de cătrā lume.

Credința Creștinului trebuie să fie fără căutare în fața duplei legi iubirei.

FRAȚII mei, să nu aveți credința dom- 2 nului nostru Iisus Christosū *alū mă-

IACOBŪ.	1 Pet. 1. 1.	Ioan 14. 13.	Cap. 4. 14.	g Iov 15. 35.	a Ier. 2. 3.	Efes. 1. 13.	a Ioan 13. 17.
—	e Mat. 5. 13.	& 15. 7. & 16.	1 Pet. 1. 24.	Ps. 7. 14.	Apoc. 14. 4.	Tit. 2. 11.	i Pa. 34. 13. &
Capit. 1.	Fapt. 5. 41.	23.	1 Ioan 2. 17.	r Rom. 6. 21. 23.	y Ecl. 5. 1.	Ebr. 2. 3.	39. 1.
a Fapt. 12. 17.	Ebr. 10. 24.	j Ier. 29. 19.	a Iov 5. 17.	e Ioan 3. 27.	s Prov. 10. 19.	1 Pet. 1. 9.	1 Pet. 2. 10.
& 15. 13.	1 Pet. 4. 13.	1 Ioan 5. 14.	Prov. 3. 11. 12.	1 Cor. 4. 7.	& 17. 27.	d Mat. 7. 21.	j Isa. 1. 16. 17.
Gal. 1. 19. &	16.	15.	Mbr. 12. 5.	i Num. 23. 19.	Ecl. 5. 2.	Luc. 6. 46. &	& 68. 6. 7.
2. 9.	f 1 Pet. 1. 6.	a Mara. 11. 24.	Apoc. 3. 19.	1 Sam. 15. 29.	a Prov. 14. 17.	11. 26.	Mat. 25. 26.
Inda 1.	g Rom. 5. 3.	1 Tim. 2. 8.	o 1 Cor. 9. 25.	Mal. 3. 6.	& 16. 22.	Rom. 2. 13.	k Rom. 12. 2.
b Tit. 1. 1.	a 1 Reg. 3. 9.	i Cap. 4. 8.	3 Tim. 4. 8.	Rom. 11. 29.	Ecl. 7. 9.	1 Ioan 3. 7.	Cap. 4. 4.
c Fapt. 26. 7.	11, 12.	a Iov 14. 2.	Cap. 2. 5.	a Ioan 1. 13. &	b Col. 3. 1.	e Luc. 6. 47, etc.	1 Ioan 5. 13.
d Deut. 32. 26.	Prov. 2. 3.	Ps. 87. 2. &	1 Pet. 5. 4.	3. 3.	1 Pet. 2. 1.	Ved. Cap. 2.	—
Ioan 7. 36.	i Mat. 7. 7. &	50. 5. & 102.	Apoc. 2. 10.	1 Cor. 4. 15.	c Fapt. 13. 26.	14, etc.	Capit. 2.
Fapt. 2. 5. &	21. 22.	11. & 103. 15.	p Mat. 10. 32.	1 Pet. 1. 23.	Rom. 1. 16.	f 3 Cor. 8. 18.	a 1 Cor. 2. 2.
8. 1.	Marc. 11. 24.	Isa. 40. 6.	& 19. 23. 29.	e Efes. 1. 13.	1 Cor. 13. 2.	g Cap. 2. 12.	
	Luc. 11. 9.	1 Cor. 7. 31.	Cap. 2. 5.				

- 2 rirei ^ocu făcăriă; Căci de va intra în adunarea voastră vre-unu om *purtându* anelul de aur, cu vestmântu strălucit; și va intra și vre-unu saracū cu haină proastă; Și veți căuta la celū ce poartă vestmântu strălucit, și-i veți dice: Tu, poftimū, ședī aicea; și saraculū veți dice: Tu stăi acolo, 4 sēu ședī aicea la picioarele mele; Aū nu sūnteți pārtinitori între voi? și aū nu judecați duple macsime rele?
- 5 Ascultați, frați mei iubiți! Aū nu Dumne-deū a alesū pre saracī lūmei acestela, ^obogați în credință și moscenitori ai împărăției, ^ocare a promis ^ocelorū ce-lū iubescū? 6 Eru ^ovoi ați desprețuitū pre celū saracū. Aū nu bogații vō asuprescū și ^ovō tragū la judecați? Aū nu ei defaimă numele celū 8 bunū, duple care sūnteți chīamați? De împliniți legea cea de căpiteniā duple scriptura: ^oSă iubești pre aproapele teū ca însu-ți pre tine, bine faceți; Eru ^ode vō făcăriți, faceți păcatū, condemnându-vē de lege ca nisce călcători de lege.
- 10 Căci ori-cine va păzi totā legea, și va greși într'unū punctū, ^os'a făcutū tuturorū 11 vinovatū. Căci celū ce a disū: ^oSă nu sevārsesci adulteriū, a disū și: Să nu uciđi. Deci de nu sevārsesci adulteriū, darā uciđi, te-ai făcutū călcătorū legei.
- 12 Așa să vorbiți, și așa să faceți, ca cei ce vorū să se judece prin ^olegea libertăței. 13 Căci ^ova avē judecatā fără milă celū ce nu face milă; și ^omila se laudă asupra judecăței.

Credința cea fără fapte este fără folos.

- 14 ^oCe folosū este, frați mei, de arū dice cine-va, că are credință, erū fapte nu are? 15 Aū pōte credința să-lū mēntuī? ^oDe va fi vre-unū frātē sēu sorā golū și în lipsă de 16 hrana cea de tōte dīlele, Și ^oli va dice cine-va d'între voi: Mergeți în pace, încăl-diți-vē și sāturați-vē; darā voi nu li-ați da cele de nevoiā pentru corpū, care-i folo- 17 sulū? Așa și credința, dacă nu are fapte, 18 este mōrtā de sine însă-și. Va dice cine-va: Tu ai credință, erū eū amū fapte; arētā-mī credința ta fără faptele tale, și eū ^oți voi arēta credința mea prin faptele 19 mele. Tu cređi, că Dumne-deulū unult este, bine faci; ^oși demoni credū și se cu-

tremurā. Voiesci darā să înțelegi, O omule deșertū, că credința fără fapte este mōrtā?

Abraamū, părintele nostru, aū nu s'a îndreptatū prin fapte, ^ocândū a adusū pre Isaacū, fiulū sēu, pe altarū? Veđi ^ocă credința lucra d'impreună cu faptele lui, și prin fapte s'a desevārsitū credința? Și s'a împlinitū scriptura, care dice: Și ^oa cređutū Abraamū lui Dumne-deū, și i s'a socotitū ca dreptate, și ^oamicū alū lui Dumne-deū s'a chīamatū. Veđeți darā, că prin fapte se îndreptēză omulū, erū nu numai prin credință. Asemenea încă ^oși Rahaba, meretricea, aū nu s'a îndreptatū prin fapte, primindū pre cei trāmeși, și scoțēndu-i pe altā cale? Căci precumū corpulū fără spiritū este mortū, așa și credința fără fapte mōrtā este.

Responsabilitatea învățătorilor; păcatele limbii; condamnate, și stēpânirea de ea ordīnată.

FRATII mei, ^onu fiți mulți învățători, ^osciindū că vomū lua mai mare condamnare. Căci ^oîn multe greșimū toți. De nu greșesce cine-va în cuvēntū, ^oacesta este bărbatū desevārsitū, și pōte a-și înfrēna și totū corpulū. Ecce, ^ocailorū punemū frēnele în guri, ca să ni se supulā: și print'r'insele întōrcemū totū corpulū lorū. Ecce și corābiele, deși sūnt atātū de mari, și se împingū de vēnturi luți, totū se întorcū de pre micā cārmā încotro voiesce cārmaciulū. Așa și ^olimba micū membru este, darā multū se laudă. Ecce puținū focū, și cātū de mare materiā arde! Și ^olimba este focū, o lume a nedreptăței: așa se aflā limba între membrele nōstre, încātū ^ospurcă totū corpulū, și aprinde cursulū firei, și este însă-și aprinsā de foculū gheennei. Căci natura tuturorū fērelorū, și a pāserilorū, și a tēretōrelorū, și a pescilorū, se domolesce, și s'a domolitū de omeni. Eru limba nimene din omeni nu o pōte domoli; este o neînfrēnatā rēutate, ^oplinā de otravā aducētōre de mōrte. Cu d'insa bine-cuvēntāmū pre Dumne-deū și Pārintele, și cu d'insa blāstemāmū și pre omeni, ^ocari sūnt făcuți duple imaginea lui Dumne-deū. Dintr'aceeași gurā ese bine-cuvēntarea și blāstemulū. Frați mei, acestea nu trebue să

^o Lev. 19. 15.
Deut. 1. 17. &
16. 19.
Prov. 24. 23.
& 28. 21.
Mat. 23. 16.
Vers. 9.
Iuda 16.
o Ioan 7. 48.
1 Cor. 1. 26.
28.
d Luc. 12. 21.
1 Tim. 6. 18.

o Apoc. 2. 9.
o Esod. 20. 6.
1 Sam. 2. 30.
Prov. 8. 17.
Mat. 5. 3.
Luc. 6. 20. &
12. 32.
1 Cor. 2. 9.
2 Tim. 4. 8.
Cap. 1. 12.
f 1 Cor. 11. 22.
o Fapt. 12. 50.
e 17. 6. & 18.

12. Cap. 5. 6.
o Lev. 19. 18.
Mat. 22. 39.
Rom. 13. 8. 9.
Gal. 5. 14. &
6. 3.
i Vers. 1.
j Deut. 27. 26.
Mat. 5. 19.
Gal. 3. 10.
o Esod. 20. 13.

14. i Cap. 1. 25.
o Ioan 22. 6. etc.
Prov. 21. 13.
Mat. 6. 15. &
18. 35. & 25.
41. 42.
o Ioan 4. 17. 18.
o Mat. 7. 26.
Cap. 1. 22.
p Veđi Iov 31.
19. 20.

Luc. 8. 11.
q 1 Ioan 3. 18.
o Cap. 3. 13.
o Mat. 8. 29.
Marc. 1. 24.
& 5. 7.
Luc. 4. 34.
Fapt. 16. 17.
& 19. 15.
o Fac. 22. 9. 12.
o Ebr. 11. 12.
o Fac. 15. 6.

Rom. 4. 8.
Gal. 3. 6.
o 2 Cron. 20. 7.
Isa. 41. 8.
y Ios. 2. 1.
Ebl. 11. 31.
—
Capulū 3.
o Mat. 23. 8. 10.
Rom. 2. 20.
21.

1 Pet. 5. 3.
b Luc. 6. 37.
o 1 Reg. 8. 46.
2 Cron. 6. 38.
Prov. 20. 9.
Eccl. 7. 20.
1 Ioan 1. 8.
d Ps. 34. 12.
Cap. 1. 26.
1 Pet. 3. 10.
o Mat. 12. 37.
f Ps. 22. 9.

g Prov. 12. 18.
& 15. 2.
o Ps. 12. 3. &
73. 8. 9.
i Prov. 16. 27.
j Mat. 15. 11.
18. 19. 20.
Marc. 7. 15.
20. 23.
h Ps. 140. 2.
i Fac. 1. 26. &
5. 1. & 9. 6.

11 fie așa. Aă dóră isvorul printr'această gură
12 isvorește dulce și amar? Aă dóră pôte,
frații mei, smochinul să producă masline?
său vița de viță smochine? așa nici un
isvor nu pôte face apă sărată și dulce.
13 "Cine este înțelept și bine-sciitor între
voi? să-și arete din viața cea bună "faptele
14 sale "în blândețea înțelepciunii. Dară de a-
veți "zelu amar și cărtă în ânimele vóstre,
"nu vė lăudați, nici mințiți împotriva ade-
15 vărului. "Acăsta nu este înțelepciunea, ce
se pogori din sus, ci este pământescă.
16 simțuală, demonescă. Căci "unde este zelu
amar și cărtă, acolo este nerônduélă și
17 totu lucrul rău. Eră "înțelepciunea cea
de sus ântăi este curată, apoi pacifică,
blândă, lesne de convinsă, plină de milă
și de fructe bune, fără părtinire "și fără
18 făcări. "Eră fructul dreptății se sémână
în pace de cătră cei ce fac pace.

*Passiuni egoistice, vorbire de rău și judecată
fără iubire, mustrate.*

4 **D**E unde vină resbele și sfedi între voi?
aă nu de aicea, din poftele vóstre,
2 "cari se luptă în membrele vóstre? Voi
pofțiți, și nu aveți; uciideți și pismuiți, și
nu puteți dobândi; vė sfădiți și faceți re-
sbele, și nu aveți, pentru că nu cereți;
3 "Voi cereți, și nu primiți, "pentru că rău ce-
reți, ca să cheltuiți în poftele vóstre.
4 "Adulterilor și adulterelor, aă nu știți,
că "amicia lumei neamiciă este cătră Dum-
neđu. Deci "or-care va voi să fie amic
5 lumei, se face neamic lui Dumneđu. Aă
vi se pare, că scriptura în deșert vorbesce:
"Spiritul cel ce locuesce în noi poftesce
6 spre pismă? Dară mai mare chară dă. Pen-
tru aceea ăice: "Dumneđu se opune celor
7 mândri, și dă chară celor umiliți. Supune-
ți-vė dreptu aceea lui Dumneđu. "Opuneți-
vă diabolului, și va fugi de la voi. "Apropia-
8 ți-vė de Dumneđu, și se va apropia de voi.
"Curățiți-vė mânele, păcătoșilor; și "vė pu-
rificați ânimele vóstre, voi "cei înduoelnici la
9 suflet. "Fiți suferinți, și lăcrimați, și plân-
geți; risul vóstru să se întorcă spre jale, și
10 bucuria vóstră în întristare. "Umiliți-vė în-
aintea lui Dumneđu, și el vė va înălța.

"Nu vorbiți de rău unul pre altul, 11
fraților; cel ce vorbesce de rău pre fra-
tele seă, "și judecă pre fratele seă, vorbe-
ște de rău legea, și judecă legea; eră dacă
judeci legea, nu ești făcător alu legi, ci ju-
decător. Unul este legislatorul, "care 12
pôte mântui și perde; eră "tu cine ești,
care judeci pre altul?

"Veniți acum cei ce ăiceți: Astă-ăi seă 13
măne vom merge într'acea cetate, și vom
ședé acolo un an, și vom neguțatori,
și vom cęstiga; Cari nu știți ce se va 14
întempla măne; căci ce este viața vóstră?
"Este abur, care în puțin se arétă, și
după aceea pere. În loc de a ăice voi: 15
"De va voi Domnul și vom trăi, vom
face acăsta seă aceea. Acum vė lăudați 16
în trufia vóstră; "or-ce asemenea laudă este
rea. Dreptu aceea "celui ce scie a face 17
bine, și nu-lă face, "i este păcat.

Apăsători bogăți condamnați.

VENIȚI "acum, bogăților, plângeți și vė 5
tânguiți de nenorocirile ce vor să
vină asupra vóstră. Avuția vóstră a pu- 2
tredit, și "vestmintele vóstre le-a măn-
catu moliele. Aurul și argintul vóstru 3
aă ruginit; și rugina lor va fi mărturia
asupra vóstră, și va mânca corpurile vóstre
ca focul. "Ați strinsu tesauru la ăilele 4
cele de pe urmă. Ecce, "plata lucrătorilor
celor ce aă secerat țărânele vóstre, pre 4
care ați oprit-o, strigă; și "strigările sece-
rătorilor aă intrat în urechile Domnu-
lui Sabaot. "Ați trăit în desfătări și des- 5
frénări pe pământ; "văți nutritu ca în diă
junghierei. "Ați condamnat și ați omoritu 6
pre cel drept; și el nu s'a opus voui.

*Mângăiere pentru Chreștini în suferinți,
și feliurite îndemnări.*

Dreptu aceea, frații mei, fiți îndelung- 7
răbdători până la venirea Domnului. Ecce
agricultorul ascéptă fructul cel scump
alu pământului, îndelung-răbdându pentru
d'insul, până ce va primi "plăia timpurie
și târăia. Deci și voi răbdați îndelung; 8
întăriți-vė ânimele vóstre; "căci venirea Dom-
nului s'a apropiatu.

Gal. 6. 4.	Osea 7. 12.	Zech. 7. 13.	29. 22.	Mat. 18. 12.	1 Iov 7. 7.	Capitulu 6.	Amos. 6. 1, 4.
Cap. 2. 18.	Mat. 5. 9.	Ps. 68. 18.	Mat. 23. 12.	Luc. 14. 11.	Pa. 102. 3.		Luc. 16. 19.
Cap. 1. 21.	Phil. 1. 11.	1 Ioan 3. 22.	Luc. 1. 52. &	& 18. 14.	Cap. 1. 10.	a Prov. 11. 28.	25.
Rom. 13. 13.	Ebr. 12. 11.	& 5. 14.	14. 11. & 18.	1 Pet. 5. 6.	1 Pet. 1. 24.	Luc. 6. 24.	1 Tim. 5. 6.
Rom. 2. 17.		d Ps. 73. 27.	14.	1 Pet. 4. 31.	1 Ioan 2. 17.	1 Tim. 6. 9.	Cap. 2. 6.
28.	Capitulu 4.	e 1 Ioan 2. 15.	1 Pet. 5. 5.	1 Pet. 2. 1.	Fapt. 18. 21.	b Iov 13. 28.	Deut. 11. 14.
Phil. 3. 19.	a Rom. 7. 28.	f Ioan 15. 19. &	i Efes. 4. 27. &	q Mat. 7. 1.	1 Cor. 4. 19.	Mat. 6. 20.	Ier. 5. 34.
Cap. 1. 17.	Gal. 5. 17.	17. 14.	6. 11.	Luc. 6. 27.	& 16. 7.	Cap. 2. 2.	Osea 6. 8.
1 Cor. 8. 3.	1 Pet. 2. 11.	Gal. 1. 10.	1 Pet. 5. 9.	Rom. 2. 1.	Ebr. 6. 3.	a Rom. 2. 5.	Ioel 2. 23.
Gal. 5. 20.	b Iov 27. 9. &	g Ved. Fac. 6.	j 2 Cron. 15. 2.	1 Cor. 4. 5.	a 1 Cor. 5. 6.	d Luc. 19. 12.	Zech. 10. 1.
1 Cor. 2. 6, 7.	35. 12.	5. & 8. 31.	h Ioa. 1. 16.	r Mat. 10. 28.	q Luc. 13. 47.	Iov 24. 10, 11.	i Phil. 4. 5.
Rom. 12. 6.	Pa. 18. 41.	Num. 11. 29.	i 1 Pet. 1. 22.	a Rom. 14. 4.	Iov 9. 41. &	Ier. 37. 13.	Ebr. 10. 25.
1 Pet. 1. 22.	Prov. 1. 28.	Prov. 21. 10.	1 Ioan. 3. 3.	13.	15. 22.	Mal. 3. 5.	37.
& 3. 1.	Ioa. 1. 15.	h Iov 22. 29.	m Cap. 1. 8.	i Prov. 27. 1.	Rom. 1.20, 21.	d Deut. 24. 15.	1 Pet. 4. 7.
1 Ioan 3. 18.	Ier. 11. 11.	Pa. 138. 6.	n Mat. 5. 4.	Luc. 12. 18.	22. & 2. 17.	f Iov 21. 12.	
q Prov. 11. 18.	Mic. 3. 4.	Prov. 3. 34. &	o Iov 22. 29.	o.	18, 23.		

- 9 Nu oftați unul asupra altuia, fraților, ca să nu vă condamnați; eocă judecătorelă stă înaintea uşelor. 10 Luați esemplu de suferinți și de îndelungă-răbdare pre profeti cari au vorbit în numele Domnului. 11 Eocă, "fericim pre cei ce au răbdat. De "răbdarea lui Iov ați auzit, și "sfârșitul Domnului ați vădut; căci "Domnul este milostiv și îndurat foarte. 12 Eră mai 'nainte de tote, frații mei, "să nu vă jurați, nici pe ceri, nici pe pământ, nici cu altă ore-care jurământ; ci fie ală vostru da, da; și nu, nu, ca să nu cădeți în condamnare. 13 De suferă cine-va între voi, să se roge. De este cine-va vesel, "să psalmodieze. 14 De este cine-va bolnav între voi, să chîame presbiterii beserice; și să se roge pentru d'insul, "ungându-l cu olei în nu-

mele Domnului. Și rugăciunea credinței 15 va mîntui pre cel bolnav, și Domnul 'lă va rădica; "și de va fi făcută păcate, i se vor ierta.

Mărturisiți-vi unul altuia păcatele, și 16 vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. "Mult pôte rugăciunea cea ferbinte a dreptului. Ilie era om "asemena 17 pătimașu ca noi, "și s'a rugat ferbinte, ca să nu plouă; "și nu a plouat pe pământ trei ani și șese luni. Și "eră-și s'a rugat, 18 și cerul a dat plouă, și pământul a produs fructul se.

Fraților, "de se va rătăci cine-va între 19 voi de la adevăr, și-lă va întorče cine-va; Să scia, că cel ce a întors pre păcătoș 20 de la rătăcirea căiei sale, "va mîntui suflet dîn mörte, și "va acoperi mulțime de păcate.

EPISTOLA GENERALĂ

ÂNTEIA A LUI

P E T R U.

Salutare și introducere. Minunile rescumpărării.

- 1 PETRU, apostolul ală lui Iisus Christos, nemernicilor celor "imprăsciați prin Pont, Galatia, Cappadocia, Asia și Bitinia; "Aleși "dupre presciința lui Dumneđu, Părintele, "în sântirea Spiritului, spre ascultarea și "stropirea sângelui lui Iisus Christos: "Charu fie voui, și pacea să se îm-
- 2 multescă.
- 3 "Bine-cuvîntat fie Dumneđu și Părintele domnului nostru Iisus Christos, care "dupre mare mila sa "ne-a renăscut spre speranță via, "prin înviarea lui Iisus Christos din morți, Spre moscenire nestricăciosă și nepătată "și neveștejită, "păstrată 5 în ceruri pentru voi; "Cari sînteți păziți cu puterea lui Dumneđu prin credință spre mîntuire, gata a se descoperi în timpul 6 de pe urmă; "În care vă bucurați, deși acum "pentru puțin timp, dacă trebuie să fie, "sînteți amăriți prin feliurite ispite;

Ca "cercarea credinței vöstre, cea cu mult 7 mai prețioasă de cātu a aurului celui peritor și care "se căcă prin foc, "să se afle spre laudă și onore și mărire în arătarea lui Iisus Christos; "Pre care nevêdendu-lă, 8 'lă iubiți; "în care înse credêndu, deși acum nu-lă vedeți, vă bucurați cu bucuria nespasă și mărătă; Dobêndind "scopul 9 credinței vöstre, mîntuirea sufletelor vöstre.

"Pentru care mîntuire a căutat și a 10 cercetat profeti, cari au profetit despre charul ce vi era hotărîtu; Cercetând 11 în care și în ce feliu de timp li arăta "Spiritul lui Christos cel dintr'înșii, mai 'nainte vestind "suferințele lui Christos și mărirea de pe urmă; "Căra s'a desco- 12 perit, că "nu lor însu-și, ci noui servia în acestea, cari acum se vestesc voui, prin cei ce v'au predicat evangelia prin "Spiritul Sântu tramesu din ceri; "spre care doresc ângerii să privescă.

j Cap. 4. 11.	e Marc. 6. 13. & 16. 18.	& 28. 9.	1 PETRU.	Juda 2.	Rom. 12. 12.	12.	Isa. 55. 3. etc.
k Mat. 24. 23.	i Isa. 23. 24.	Ioan 9. 31.	—	g 2 Cor. 1. 3.	2 Cor. 6. 10.	e 1 Ioan 4. 20.	Dan. 8. 23.
l Cor. 4. 5.	Mat. 9. 2.	1 Ioan 3. 22.	Opuz 1.	h Efec. 1. 8.	Cap. 4. 13.	e Ioan 20. 29.	Luc. 24. 25.
m Mat. 5. 12.	Mat. 9. 2.	v Fapt. 14. 15.	e Ioan 7. 35.	i Tit 3. 5.	o 2 Cor. 4. 17.	2 Cor. 5. 7.	26. 44. 46.
n Ebr. 11. 35. etc.	u Fac. 20. 17.	w 1 Reg. 17. 1.	f Fapt. 2. 5, 9, 10.	j Ioan 3. 2, 5.	Cap. 5. 10.	Ebr. 11. 1, 27.	Ioan 12. 41.
o Pa. 24. 12.	Num. 11. 2.	x Luc. 4. 25.	g 1 Reg. 18. 42, 45.	k Iac. 1. 18.	p Iac. 1. 2.	v Rom 6. 22.	Fapt. 26. 22, 23.
p Mat. 5. 10, 11.	Deut. 9. 18-20.	y 1 Reg. 18. 42, 45.	a Mat. 18. 15.	l Iac. 1. 1.	q Iac. 1. 3, 12.	c Fac. 49. 10.	e Dan. 9. 24 & 12. 1.
q 10. 22.	1 Sam. 12. 18.	z 1 Reg. 18. 42, 45.	b Rom. 11. 14.	m Iac. 1. 1.	Cap. 4. 12.	Dan. 2. 44.	19. 9, 12.
r 10v 1. 21, 22.	1 Reg. 13. 6.	a 1 Cor. 9. 22.	c Rom. 8. 29. & 11. 2.	n Cap. 5. 4.	Prov. 17. 3.	Hag 2. 7.	e Ebr. 11. 12.
s 2. 10.	2 Reg. 4. 33.	d 1 Tim. 4. 16.	e Rom. 8. 29. & 11. 2.	o Col. 1. 5.	Isa. 48. 10.	Mat. 13. 17.	29, 40.
t 10v 42. 10, etc.	& 20. 9, 4, etc.	f 2 Tes 2. 13.	d 2 Tes 2. 13.	p 2 Tim. 4. 8.	Zech. 13. 9.	Luc. 10. 24.	e Fapt. 2. 4.
u Num. 14. 18.	Pa. 10. 17. & 24. 15. & 145. 18.	g Prov. 10. 12.	e Ebr. 10. 22. & 12. 24.	q Ioan 10. 28, 29. & 17. 11, 19, 15.	1 Cor. 3. 13.	2 Pet. 1. 19-21.	e Esod. 25. 20.
v Efec. 5. 19.	Col. 2. 16.	h 1 Pet. 4. 8.	f Rom. 1. 7.	r Iuda 1.	e Rom. 3. 7, 10.	y Cap. 3. 19.	Dan. 8. 13. & 12. 5, 6.
			g 1 Pet. 1. 2.	s Mat. 5. 12.	1 Cor. 4. 5.	2 Pet. 1. 21.	Efec. 8. 10.
					2 Tes. 1. 7-10.	e Ps. 22. 6.	

Indemnări la o viață corespunzătoare la bine-cuvântările stărei Ohreștine.

13 Pentru aceea *încingându cōpsele cuge-
tului vostru, / fiți trezi, și asceptați cu spe-
ranță deplină charulū, care vi se aduce * în
14 arătarea lui Iisusū Christosū; Ca fiil as-
cultători * nepotrivindu-vē cu poftele cele de
15 mai 'nainte * ale necunoștinței vōstre; / Ci
precumū celū ce v'a chiămatū este sântū,
16 așa și voi fiți sânti în tōtă petrecerea. Căci
scrisū este: * Fiți sânti, că eū sūnt sântū.
17 Și dacă invocați pre Părintele, / care ju-
decă fără părtinire duple lucrulū fie-căruia,
* să petreceți timpulū * înstrăinării vōstre cu
18 frică; Sciindū, * că nu cu cele stricătore,
precumū argintū și aurū, v'ați rescumpăratū
de petrecerea vōastră deșertă * tradițională;
19 Ci * cu scumpulū sânge alū lui Christosū, * ca
alū unui mielū nevinovatū și nepătatū:
20 * Care era hotăritū mai 'nainte de întemele-
rea lumei, dară s'a arătatū 'in anii cei de
21 pe urmă pentru voi; Cari printr'insulū ați
cređutū în Dumneđeū, * care l'a înviatū din
morti, și * i-a datū mărire; ca credința și
speranța vōastră să fie în Dumneđeū.

22 * Deci curățindū sufletele vōstre cu ascul-
tarea adevărului prin Spiritū, spre nefăcar-
nică / iubire de frați, din animă curată iu-
23 biți-vē unulū pre altulū ferbinte; * Fiindū
renăscuți, nu din semință stricăcioasă, ci
din nestricăcioasă, * prin cuvēntulū lui Dum-
neđeū celū viu, care rămāne în eternū.
24 Căci * totū corpulū este ca érba, și tōtă mă-
rirea omulū ca flōrea erbei; Érba se u-
25 sucă, și flōrea ei cade; * Erū cuvēntulū
Domnului rămāne în eternū. * Și acesta este
cuvēntulū celū ce vi s'a predicatū.

2 **D**ECI * lepedândū tōtă răutatea și tōtă vi-
clenia, și făcāria, și pismeale, și tōtă vor-
2 birea de reū, / Ca nisce prunci de curēndū
născuți, doriți * laptele celū cuvēntătorū și
fără de vicleșugū, ca să cresceți prin elū;
3 Dacă într'adevērū ați * gustatū, că Domnulū
este bunū.

4 Cătră care apropiāndu-vē, ca cătră o

pētră viă, * nesocotită într'adevērū de ómeni,
dară alēsă la Dumneđeū și prețioasă; / Și 5
voi înși-vē ca nisce petre vii, vē zidiți * casă
spirituală, * preuțiā sântă, ca să aduceți * sa-
crificiū spiritual, / plăcute lui Dumneđeū prin
Iisusū Christosū. Pentru acēsta se și cu- 6
prinde în scripturī: * Ecce, punū în Sionū
pētră anghīulară, alēsă, prețioasă; și celū
ce va crede în ea nu se va rușina. A 7
vōastră este onórea celorū ce credeți; érū
celorū necredincioși, / pētra ce aū nesoco-
tit'o zidariū, acēsta s'a făcutū pētră anghīu- 8
lară; * Și pētră de potecnire și pētră de
struncinare * celorū ce se potecnescū de cu-
vēntū, fiindū neascultători; * spre care sūnt 9
și hotăriți. Erū voi sūnteți * némū alestū,
* preuțiā împērătēscă, * națiune sântă, * poporū
cēstīgatū, ca să predicați bunēțiile celui ce
v'a chiămatū din 'întunecū la minunata sa
lumină; * Cari odinióră nu erați poporū, érū 10
acumū sūnteți poporulū lui Dumneđeū; cari
erați nemiluiți, érū acumū sūnteți miluiți.

Dētorū sociali ordinate.

Iubiților, vē indemnū * ca pre nisce în- 11
străinați și nemernici * să vē feriți de poftele
cele trupesci, / cari se luptă contra sufletu-
lui; * Avēndū petrecerea vōastră bună între 12
Ginți; ca fiindū voi vorbiți de reū na nisce
făcētori de rele, * ei, vēdēndū faptele vōstre
cele bune, să mārēscă pre Dumneđeū * în
diūna cercetārei.

Deci * supuneți-vē la tōtă ordinea om- 13
nēscă pentru Domnulū; ori împēraturī,
ca celui mai pe susū; Ori guvernători- 14
lorū, ca celorū trāmeși de elū, * spre pe-
depsirea făcētorilorū de rele și * spre lauda
făcētorilorū de bine. Căci așa este voia 15
lui Dumneđeū, ca / cu facerea de bine să
amuțiți necunoștința ómenilorū celorū fără
de minte; / Ca cei liberi, érū nu ca cumū 16
ați avē libertatea ca unū acoperimēntū
rēntāței, ci ca * serviū lui Dumneđeū.

* Respectați pre toți; / iubiți frāția; * teme- 17
ți-vē de Dumneđeū; onorați pre împēraturī.

Luc. 13. 35.	Fapt. 10. 34.	Col. 1. 26.	1 Pet. 1. 7.	Iac. 1. 21. &	Ebr. 13. 16, 16.	1 Cor. 3. 17.	Rom. 13. 17.
Efes. 6. 14.	Rom. 2. 11.	2 Tim. 1. 9, 10.	1 Ioan. 3. 18.	Cap. 4. 2.	J Filip. 4. 13.	2 Tim. 1. 9.	2 Cor. 8. 21.
Luc. 21. 34.	3 Cor. 7. 1.	Tit. 1. 2. 8.	& 4. 7, 21.	& 4. 7, 21.	Cap. 4. 11.	Deut. 4. 30. &	Phil. 2. 15.
Rom. 13. 18.	Filip. 2. 12.	Apoc. 18. 8.	1 Ioan. 1. 13. &	3. 5.	2 Iac. 28. 16.	7. 6. & 14. 2.	Tit. 2. 8.
1 Tes. 5. 6, 8.	Ebr. 12. 28.	Gal. 4. 10.	1 Iac. 1. 18.	1 Iac. 1. 18.	Rom. 9. 34.	& 26. 13, 19.	Cap. 3. 16.
Cap. 4. 7. & 8.	3 Cor. 5. 6.	Efes. 4. 10.	1 Ioan. 3. 9.	1 Ioan. 3. 9.	1 Ps. 118. 22.	Fapt. 30. 28.	1 Mat. 5. 16.
Luc. 17. 30.	Ebr. 11. 13.	Ebr. 1. 2. & 9.	1 Ps. 103. 15.	1 Ps. 103. 15.	Mat. 21. 43.	Efes. 1. 14.	1 Luc. 19. 44.
1 Cor. 1. 7.	Cap. 2. 11.	28.	Isa. 40. 6. &	Isa. 40. 6. &	Fapt. 4. 11.	Tit. 2. 14.	1 Mat. 22. 21.
2 Cor. 1. 7.	1 Cor. 6. 20.	1 Cor. 6. 20.	51. 12.	51. 12.	1 Iac. 3. 2.	Fapt. 26. 18.	Rom. 13. 1.
1 Rom. 12. 2.	2 Cor. 5. 6.	2 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	Ebr. 5. 13, 13.	Efes. 5. 8.	Tit. 3. 1.
Cap. 4. 2.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	Jol. 1. 13.	d Rom. 13. 4.
1 Fapt. 17. 30.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	e Rom. 13. 2.
1 Tes. 4. 5.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	f Tit. 2. 8.
J Luc. 1. 74, 75.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 Vers 12.
2 Cor. 7. 1.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 Gal. 5. 1, 13.
1 Tes. 4. 3, 4, 7.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 1 Cor. 7. 22.
Ebr. 12. 14.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 Rom. 13. 10.
2 Pet. 3. 11.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 Filip. 2. 28.
1 Lev. 11. 44. &	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 J Ebr. 13. 1.
19. 2. & 30. 7.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 Cap. 1. 22.
1 Deut. 10. 17.	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 1 Prov. 24. 21.
	1 Cor. 5. 6.	1 Cor. 5. 6.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Iac. 1. 10.	1 Tes. 5. 4, 5.	1 Rom. 13. 7.

- 18 ¹ Serviloră, supuneți-vă stăpâniloră *vostri* cu toată frica, nu numai celoră buni și blânzi, ci și celoră aspri. Căci acesta *este* ² chară, de răbdă cine-va tristeță pentru conștiința cătră Dumneșu, suferindă cu nedreptate.
- 20 Căci ³ ce laudă *este*, dacă greșindă și pedep-sindu-vă, veți răbda? înse, dacă bine-fă-cândă și suferindă, veți răbda, acesta *este* bine-primită înaintea lui Dumneșu. ⁴ Spre acesta ⁵ v'ăți chemată; căci și ⁶ Christosă a suferit pentru noi, ⁷ lăsându-ni esemplu, ca să urmați urmeloră lui; ⁸ Care nu a făcută păcată, nici s'a aflată viclesugă în gura lui; ⁹ Care batjocurită fiindă, nu a batjocurită; suferindă, nu a amenințată; ci ¹⁰ se supunea celui ce judecă dreptă; ¹¹ Care în-su-și a rădicată păcatele noastre cu corpulă seă pe lemnă; ¹² ca noi desfăcându-ne de păcate, să trăimă în dreptate; ¹³ cu a căruă ra-nă v'ăți vindecată. Căci ¹⁴ erați ca nise o rătăcite; dară v'ăți întorsă acumă ¹⁵ la Păstorulă și Episcopulă sufleteloră voste.
- 3 **A** SEMENEA, ¹⁶ femeeloră, supuneți-vă bărbătororă *vostri*; ca, dacă uniă nu ascultă cuvântulă, ¹⁷ fără de cuvântă ¹⁸ să se do-bândescă prin petrecerea femeeloră; ¹⁹ Vă-ghendă petrecerea vosteă cea curată, ²⁰ unită cu frică. ²¹ A căroră podobă să fie nu im-pietirea din afară a părulă, și întrebuin-țarea *lucuriloră* de aură, seă îmbrăcarea vestminteloră; Ci ²² omulă celă ascunsă ală animei, ²³ care stă în nestricarea spiritulă blândă și lină; acesta *este* înaintea lui Dumneșu de multă preț. Căci așa odi-niōră și santele femeă, cari speră în Dumneșu, se împodobiată, supuindu-se bărbătororă loră; Precumă Sara asculta pre Abraamă, ²⁴ chemându-lă domnă; căreia sūnteți fiice, dacă faceți bine, și nu vă temeți de nimică.
- 7 ²⁵ Asemenea, bărbătororă, locuiți împreună cu *d'însele* cu chibșuință, dândă onōre femeii, ²⁶ ca unui vasă mai slabă și commosce-nitōrei a charulă vieței; ²⁷ ca să nu se impe-dece rugăciunile voste.
- 8 În sfârșită, ²⁸ toți să *fiți* cu ună cugetă, milostivi, ²⁹ iubitori de frați, ³⁰ îndurători, umi-9 liți; ³¹ Neresplăndindă reu pentru reu, seă

batjocură pentru batjocură, ci din contra, bine-cuvântândă; sciindă că spre acesta sūnteți chemați, ³² ca să mosceniți bine-cuvēntarea. Căci ³³ celă ce voiesce să iubească ³⁴ vietă și să vedă dīle bune, ³⁵ să-și oprască limba sa de la reu, și buzele sale să nu vorbescă violență; Să se ³⁶ abată de la reu, și să facă ³⁷ bine; ³⁸ să caute pacea, și să o urmeze. Căci ³⁹ ochii Domnului *sunt* spre cei drepti, ⁴⁰ și urechile lui spre rugăciunea loră; ⁴¹ *eră* fața Domnului *este* împotriva celoră ce facă rele.

Indemnări la răbdare după esemplulă lui Chris-tosă și la o purtare potrivită credinței Chreștine.

⁴² Și cine *este* celă ce vi va face reu, de ⁴³ veți fi următori binelui? ⁴⁴ Ci de veți su-feri pentru dreptate, fericiți *veți fi*; și ⁴⁵ să nu vă temeți de d'înșii, nici să nu vă turburați; Ci să sântiți pre Domnulă Dumneșu în ⁴⁶ a-nimele voste, și ⁴⁷ să *fiți* gata pururea a da răspunsă la celă ce vi cere cuvântă despre speranța vosteă, cu blândetă și cu frică; ⁴⁸ Avendă conștiință bună, ⁴⁹ ca, cândă voră ⁵⁰ vorbi de voi ca de nise făcători de rele, să se rușineze celă ce hulescă petrecerea vosteă cea bună în Christosă. Căci mai ⁵¹ bine *este*, dacă voiesce Dumneșu, ca să suferiți făcendă bine, ⁵² *eră* nu făcendă reu.

Căci și Christosă ⁵³ odată a suferit pen-tru păcate, celă dreptă pentru celă nedreptă, ca să ne aducă la Dumneșu, ⁵⁴ omorindu-se ⁵⁵ cu corpulă, dară ⁵⁶ înviandă cu spiritulă. În ⁵⁷ care s'a și dusă, și ⁵⁸ a predicată spiriteloră ⁵⁹ din închisōre; Celoră ce fuseseră neas-cultători odiniōră, ⁶⁰ acceptandă îndelungă-răbdarea lui Dumneșu în dīlele lui Noe, pre-cândă se făcea ⁶¹ arca, ⁶² în care puține, a-decă optă suflete, s'au mēntuită prin apă; ⁶³ A cărei antitipă, botezulă, și acumă ne ⁶⁴ mēntue, (nu lepēdarea ⁶⁵ necurățirei corpulă, ⁶⁶ ci răspunsulă unei bune conștiințe cătră Dumneșu,) ⁶⁷ prin înviarea lui Iisusă Chris-tosă; ⁶⁸ Care ⁶⁹ șede d'a drēpta lui Dumne-șu, după ce s'a suită la ceri, ⁷⁰ supuindu-i-se āngerii și stăpānirile și puterile.

DECI fiindă că ⁷¹ Christosă a suferit pen-tru noi în corpă, înarmați-vă și voi cu

1 Efez. 6. 5.	Ioan 8. 46.	Ioan 10. 11.	Rom. 2. 29. &
Col. 3. 22.	2 Cor. 5. 21.	14. 16.	7. 22.
1 Tim. 6. 1.	Ebr. 4. 15.	Ebr. 18. 20.	2 Cor. 4. 16.
Tit 2. 9.	1 Isa. 53. 7.	Cap. 5. 4.	Fac. 18. 12.
Mat. 5. 10.	Mat. 27. 39.	—	1 Cor. 7. 2.
Rom. 13. 5.	Ioan 8. 48, 49.	Capul 8.	Efez. 5. 25.
Cap. 3. 14.	Ebr. 12. 3.	1 Cor. 14. 24.	Col. 3. 19.
Cap. 3. 14. &	1 Luc. 22. 46.	Efez. 5. 22.	1 Cor. 12. 23.
4. 14. 15.	1 Isa. 53. 4, 5,	Col. 3. 18.	1 Tes. 4. 4.
Mat. 18. 24.	6, 11.	Tit 2. 5.	1 Cor. 7. 2.
Fapt. 14. 22.	Mat. 8. 17.	1 Cor. 7. 16.	1 Cor. 12. 15.
1 Tes. 3. 3.	Ebr. 9. 28.	1 Cor. 18. 15.	1 Cor. 9. 19—
2 Tim. 3. 12.	1 Rom. 6. 2, 11.	1 Cor. 9. 19—	22.
Cap. 3. 18.	1 Isa. 53. 5.	Cap. 2. 12.	1 Tim. 2. 9.
Ioan 13. 15.	1 Isa. 53. 6.	Tit 2. 3, etc.	1 Pa. 45. 13.
Philp. 2. 5.	1 Eze. 34. 6.	—	—
1 Ioan 2. 6.	1 Eze. 34. 23.	—	—
1 Isa. 53. 9.	1 Luc. 23. 41.	—	—

Col. 3. 12.	Ebr. 12. 14.	1 Tit 2. 8.	8. 18.
1 Prov. 17. 13.	1 Ioan 9. 31.	Cap. 2. 12.	2 Pet. 2. 5.
1 Tes. 5. 16.	1 Tes. 5. 16.	1 Rom. 5. 6.	1 Efez. 5. 26.
Mat. 5. 29.	1 Prov. 16. 7.	Ebr. 9. 26, 28.	1 Tit 3. 5.
Rom. 12. 14.	Rom. 8. 28.	Cap. 2. 21. &	1 Rom. 10. 10.
17.	1 Mat. 5. 10—	4. 1.	1 Cap. 1. 3.
1 Cor. 4. 12.	12.	1 Cor. 13. 4.	1 Pa. 110. 1.
1 Tes. 5. 15.	1 Tes. 5. 15.	1 Cor. 1. 21, 27.	Rom. 8. 34.
1 Mat. 25. 34.	1 Cor. 3. 19. &	1 Rom. 1. 4. &	Efez. 1. 20.
1 Pa. 34. 12, etc.	4. 14.	8. 11.	Col. 2. 1.
1 Iac. 1. 26.	1 Isa. 8. 12, 13.	1 Cap. 1. 12. &	Ebr. 1. 3.
Cap. 2. 1, 22.	1 Ier. 1. 8.	1 Iac. 4. 6.	1 Rom. 8. 38.
1 Apoc. 14. 5.	1 Ioan 14. 1, 27.	1 Isa. 42. 7. &	1 Cor. 15. 24.
1 Pa. 37. 27.	1 Pa. 119. 46.	49. 9. & 61. 1.	Efez. 1. 21.
1 Isa. 1. 16, 17.	Fapt. 4. 8.	1 Fac. 6. 3, 5,	—
1 Ioan 11.	Col. 4. 6.	18.	Capul 4.
1 Rom. 12. 18.	1 Tim. 2. 25.	1 Ebr. 11. 7.	1 Cap. 3. 18.
14. 19.	1 Ebr. 13. 18.	1 Fac. 7. 7. &	—

același cugetă; căci ^b celui ce a suferit în
2 corp a încetat de păcat: ^c Ca să nu mai
^d trăească rămășița timpului ^{seu} în corp du-
pre poftele omenești, ^e ci după voia lui
3 Dumnezeu. ^f Căci destul ni este, că în
timpul celui trecut al vîetei ^g am împli-
nit voia păgânilor, ^h amblându în desfrînări,
în poftă, în beții, în ospete, în bătăi și
4 cele urite ale idolatriei; Pentru care se
minunează, că nu alergați cu ⁱ dinși la ace-
lași esces de desfrînare, ^j defăimându-vă.
5 Cari voră da sémă la cel ce este gata ^k să
6 judece pre cei vii și pre cei morți. Căci
și spre acesta ^l s'a predicat evangelia mor-
ților, ca să se judece după om în corp,
dară să vieze după Dumnezeu în spirit.
7 ^m Eru ⁿ sfârșitul tuturor s'a apropiat;
decă ^o fiți trezi, și priveghiați spre rugăciune.
8 ^p Dară mai înainte de toate, aveți iubire
ferbinte între voi; căci ^q iubirea acopere mul-
9 țime de păcate. ^r Fiți iubitori de străini în-
tre voi ^s fără murmur.
10 ^t Fie-care precum a primit darul, să-l
întrebuințați unul pentru altul, ^u ca nise
bunî ingrijitori ai ^v charului cel de multe
11 feluri al lui Dumnezeu. ^w De vorbește cine-
va, ^x să vorbească ca cuvintele lui Dumne-
deu; ^y de servește cine-va, ^z să servească ca din
puterea, care o dă Dumnezeu; ca ^{aa} în toate
să se mărească Dumnezeu prin Iisus Chris-
tos, ^{ab} căruia fie mărirea și domnia în se-
culii seculilor. Amin.

Îmbărbăfiri suptă persecuțiune.

12 Iubiților, nu vă mirați de ^a aprinderea
spre ispită ce vi se întimplă, ca de o întem-
13 plare străină; ^b Ci mai bine bucurați-vă, fiind-
că ^c sînteți părtași la suferințele lui Christos;
^d ca și în arătarea mării lui să vă veseliți
14 cu bucurie mare. ^e De sînteți defăimați pen-
tru numele lui Christos, fericiți ^f sînteți; căci
spiritul mării și al lui Dumnezeu repausă
preste voi; ^g din partea lor se hulesce, dară
15 din partea voastră se mărește. ^h Eru ⁱ nimenea
din voi să nu suferă ca ucigaș, ^j se fură,
^k se făcător de rele, ^l se păzitor de cele

străine; ^m Eru de ⁿ suferă ca un Chreștin, 16
să nu se rușineze; ^o ci mai bine să mărească
pre Dumnezeu în această privință. Căci 17
timpul ^p a venit, ^q ca să se începă judecata
de la casa lui Dumnezeu; ^r eru ^s dacă începe
mai întăiu de la noi, ^t care va fi sfârșitul
celor ce nu ascultă de evangelia lui Dum-
ne-deu? ^u Și dacă dreptul abie se mîntue, 18
cel împios și păcătos unde se va arăta?
Pentru aceea și cei ce suferă după voia 19
lui Dumnezeu, ^v să-și încredințeze sufletele
lor lui, ca unui Creator credincios, în
facerea de bine.

*Dătorile presbiterilor biserice și ale tinerilor.
Îndemnare la trezire și la priveghiare. Rugămîn-
tul celui din urmă și salutări.*

PRE presbiterii cei d'între voi ^a i îndemnă, 5
ca cel ce sînt împreună ^b presbiteri,
și ^c martur al suferințelor lui Christos,
și ^d părtaș al mării celei ce va să se des-
coperă; ^e Păstoriți turma lui Dumnezeu cea 2
d'între voi, priveghiindu ^f asupra-și, ^g nu cu
silă, ci de voia, ^h nu din interes reu, ci cu
grăbire; Nici așa ca cum ⁱ ați domina 3
preste ^j parochii, ci ^k făcându-vă exemple tur-
mei. Apoi când se va arăta ^l Păstorul
cel mare, veți primi ^m cununa mării ⁿ cea
nevestejită.

Asemenea cei mai tineri, supuneți-vă ce- 5
lor mai bătrani. ^a Toți să vă supuneți u-
nului altuia, și îmbrăcați-vă cu umilință;
căci ^b Dumnezeu se opune celor mândri, și
^c dă char celor umiliți. Drept aceea ^d u- 6
miliți-vă suptă mîna cea tare a lui Dum-
ne-deu, ca să vă înalțe la timp; ^e Tota grija 7
voastră aruncați spre d'însul; căci el se
îngrijesce pentru voi.

^a Fiți trezi, priveghiați; căci ^b împotrivo- 8
rului vostru, diabolul, ca un leu răcnind
amblă, căutându pre cine să înghită; ^c Că- 9
ruia opuneți-vă, tari fiind în credință, ^d sci-
ind că aceleași suferinți întimpină și cei-
l-alti frați ai voștri din lume.

Eru Dumnezeu a totu charul, ^a care 10
ne-a chiămat la mărirea sa cea eternă

<p>3 Rom. 6. 2, 7. Gal. 5. 24. Col. 3. 5, 6. Rom. 14. 7. Cap. 2. 1. Gal. 2. 20. Cap. 1. 14. Ioan. 6. 11. Rom. 6. 13. 2 Cor. 5. 15. Iac. 1. 18. f Esec. 44. 6. & 45. 9. g Efec. 2. 2. & 4. 17. 1 Tes. 4. 5. Tit. 3. 3. Cap. 1. 14. AFapt. 13. 45. & 18. 6.</p>	<p>Cap. 3. 16. f Fapt. 10. 43. & 17. 31. Rom. 14. 10. 12. 1 Cor. 15. 51. 52. 2 Tim. 4. 1. Iac. 5. 9. j Cap. 3. 19. k Mat. 24. 13, 14. Rom. 13. 12. Filip. 4. 5. Ebr. 10. 25. Iac. 5. 3. 2 Pet. 3. 9, 11. 1 Ioan. 2. 18. l Mat. 26. 41. Luc. 21. 34. Col. 4. 2. Cap. 1. 13. &</p>	<p>5. 8. m Col. 3. 14. Ebr. 13. 1. n Prov. 10. 12. 1 Cor. 13. 7. Iac. 5. 20. o Rom. 12. 13. Ebr. 13. 2. p 2 Cor. 9. 7. Filip. 3. 14. Filim. 14. q Rom. 12. 6. 1 Cor. 4. 7. r Mat. 24. 45. & 25. 14, 21. Luc. 12. 42. 1 Cor. 4. 1, 2. Tit. 1. 7. s 1 Cor. 13. 4. Efec. 4. 11. t Ier. 23. 22.</p>	<p>u Rom. 13. 6-8. 1 Cor. 3. 10. v Efec. 5. 30. Cap. 2. 5. = 1 Tim. 6. 16. Cap. 5. 11. Apoc. 1. 6. y 1 Cor. 3. 13. Cap. 1. 7. z Fapt. 5. 41. Iac. 1. 2. aa Rom. 8. 17. 2 Cor. 1. 7. & 4. 10. bb Filip. 3. 10. Col. 1. 24. 2 Tim. 2. 12. Cap. 5. 1, 10. Apoc. 1. 9. b Cap. 1. 5, 6. c Mat. 5. 11.</p>	<p>3 Cor. 12. 10. Iac. 1. 12. Cap. 2. 19, 20. & 3. 14. d Cap. 2. 12. & 3. 16. e Cap. 2. 20. f 1 Tes. 4. 11. 1 Tim. 5. 13. g Fapt. 5. 41. h Iac. 10. 12. Ier. 25. 29. & 49. 12. Esec. 9. 6. Mal. 3. 5. i Luc. 23. 31. j Luc. 10. 12. k Prov. 11. 13. Luc. 23. 31. l Ps. 31. 5.</p>	<p>Luc. 23. 45. 2 Tim. 1. 12. — Cap. 5. a Film. 9. b Luc. 24. 48. Fapt. 1. 8, 22. & 5. 32. & 10. 29. c Rom. 8. 17, 18. Apoc. 1. 9. d Ioan. 21. 15-17. Fapt. 20. 28. e 1 Cor. 9. 17. f 1 Tim. 3. 2, 8. Tit. 1. 7. g Esec. 34. 4. Mat. 20. 25. h Luc. 23. 31. i Ps. 31. 5.</p>	<p>2 Cor. 1. 24. h Ps. 33. 12. & 74. 3. i Filip. 3. 17. j Tes. 3. 9. 1 Tim. 4. 12. Tit. 2. 7. k Ebr. 13. 20. l 1 Cor. 9. 25. 2 Tim. 4. 8. Iac. 1. 12. m Cap. 1. 4. n Rom. 13. 10. Efec. 5. 31. Filip. 2. 3. o Iac. 4. 6. p Iac. 5. 15. & 66. 2. q Iac. 4. 10. r Ps. 37. 5. & 55. 22.</p>	<p>Mat. 6. 25. Luc. 12. 11, 22. Filip. 4. 6. Ebr. 13. 5. Luc. 21. 34, 36. 1 Tes. 5. 6. Iov. 1. 7. & 2. 2. Luc. 22. 31. Apoc. 13. 12. Efec. 6. 11, 13. Iac. 4. 7. = Fapt. 14. 22. 1 Tes. 3. 3. 2 Tim. 8. 12. Cap. 2. 21. 1 Cor. 1. 9. 1 Tim. 6. 12.</p>
---	--	---	--	---	--	--	--

- prin Christosul Iisus, acela pre voi, după ce ați suferit "puțin, și să vă îndrepteze, să vă întărească, să vă facă puternici, să vă întemeieze. "Aceluia fie mărirea și domnia în seculii seculilor. Amin.
- 12 Prin Silvan, un frate credincios, precum socotesc, am scris voii puține, îndemnându-vă și adevărându, că acesta este

adevăratul char al lui Dumnezeu în care stați.

Vă salută pre voi *biserica* din Babilon 13 cea împreună aleasă; și Marcu, fiul meu. Salutați-vă unul pre altul cu sărutarea 14 iubirei.

Pace fie voii tuturor celor în Christosul Iisus. Amin.

EPISTOLA GENERALĂ

A DŬOA A LUI

P E T R U.

Adresă și salutare. Îndemnări la cultivarea tuturor virtuților Creștine.

- 1 SIMONUL Petru, servul și apostolul al lui Iisus Christos, celor ce au dobândit "asemenea credință cu a noastră, întru dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Christos: Charul fie voii, și pace să se înmulțească prin cunoștința lui Dumnezeu și a domnului nostru Iisus Christos.
- 3 Precum Dumnezeu știe puterea a lui și a dăruită toate cele ce sunt spre viață și spre pietate, "prin cunoștința celui care ne-a chemat duple mărirea și virtute; Prin cari ni s-au dăruit mari și scumpe făgăduințe; ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeescei naturi, fugind de corupțiunea cea din lume prin poftă. Și pentru acesta întru bucurându-vă toată silința, adăugați la credința voastră virtutea, erul la virtutea cunoștința; Erul la cunoștință, înfrânarea; Erul la înfrânare, răbdarea; Erul la răbdare, pietatea; Erul la pietate, iubirea fraterească; Erul la iubirea fraterească, dragostea. Căci acestea fiind în voi și abundându, vă vor face a nu fi nici leneși, nici nevrutiferi în cunoștința domnului nostru Iisus Christos.
- 9 Căci cel ce nu are acestea, este orb și scurt la vedere, și uită "curățirea păcatelor sale celor de demult. Pentru aceea, fraților, mai mult siliți-vă să faceți sigură chemarea și alegerea voastră; căci acestea făcându, nu veți putea nici odată;
- 11 Căci astăzi felul se va da voii deplină în-

trare în eterna împărăție a domnului și mântuitorului nostru Iisus Christos.

Pentru aceea nu voi veni a vi aduce aminte pururea de acestea, măcar că știți și sunteți întăriți în acest adevăr. Dară mi se pare a fi cu dreptul, până când sunt în acest cort, a vă descepa cu aducerea-aminte; Știind că preste puțin voi depune acest cort al meu, precum și domnul nostru Iisus Christos mi-a arătat. Eră mă voi sili, ca, după trecerea mea din viață, să puteți totu-de-una a vi aduce aminte de acestea.

Căci noi, neurmându "fabulelor maeștrite, v-am făcut cunoscută puterea și venirea domnului nostru Iisus Christos, ci marturi vedători fiind ai majestății acestuia. Căci a primit de la Dumnezeu Părintele onoare și mărirea, venind către înșulă o asemenea voce de la mărirea cea mărță: "Acesta este Fiulul meu cel iubit, în care am bine-voit. Și această voce noi am auzit-o din ceri pogorându-se, fiind cu d'insulă în muntele cel sânt.

Și acum mai sigură ni este cuvântul cel profetesc, la care bine faceți luându aminte, ca la "o lumină ce strălucesc în loc întunecos, până ce ziua va lumina, și lăcșerul va resări întru animele voastre; Știind că acesta mai înainte, că ori-ce profeție a scripturii nu este de deslegare particulară; Căci nu prin voia oamenilor s-a făcut cându-va profeție; ci purtați de Spiritul Sânt, au vorbit oamenii cei sânt ai lui Dumnezeu.

2 Cor. 4. 17.
Cap. 1. 6.
y Ebr. 13. 21.
Iuda 24.
2 Tes. 2. 17.
2 Tes. 3. 2.
2 Cor. 11. 11.
Apoc. 1. 6.
2 Cor. 1. 19.
Ebr. 13. 21.
Fapt. 20. 24.
1 Cor. 15. 1.
2 Pet. 1. 12.
Fapt. 13. 12.

25.
f Rom. 16. 16.
1 Cor. 16. 20.
2 Cor. 13. 12.
1 Tes. 5. 23.
2 Tes. 6. 23.
2 PETRU.
Capit. 1.
Rom. 1. 12.
2 Cor. 4. 12.
Efez. 4. 5.

Tit 1. 4.
Dan. 4. 1. &
6. 25.
1 Pet. 1. 2.
Iuda 2.
e Ioan 17. 3.
d 1 Tes. 2. 12.
2. 4. 7.
2 Tes. 2. 14.
3 Tim. 1. 9.
1 Pet. 2. 9 &
3. 9.
2 Cor. 7. 1.
2 Cor. 3. 12.

Efez. 4. 24.
Ebr. 12. 10.
1 Ioan 2. 2.
g Cap. 2. 18. 20
h Cap. 3. 18
i 1 Pet. 3. 7.
j Gal. 6. 10.
1 Tes. 3. 12.
2. 15.
1 Ioan 4. 21.
2 Ioan 15. 2.
Tit 3. 14.
1 Ioan 2. 9.
11.

2 Efez. 5. 26
Ebr. 9. 14.
1 Ioan 1. 7.
1 Ioan 3. 19.
2 Cor. 17.
Rom. 15. 14.
15.
Filip. 3. 1.
Cap. 3. 1.
1 Ioan 2. 21.
Iuda 5.
1 Pet. 5. 12.
Cap. 3. 17.
2 Cor. 5. 1, 4.

2 Cap. 3. 1.
f Veđi Deut. 4.
2, 22. & 31.
1 Ioan 3. 19.
2 Tim. 4. 6.
Ioan 21. 18.
19.
1 Cor. 1. 17.
2. 1, 5.
2 Cor. 2. 17.
4. 2.
Mat. 17. 1, 2.
Marc. 9. 2.
Ioan 1. 14.

1 Ioan 1. 1. &
4. 16.
y Mat. 3. 17. &
17. 5.
Marc. 1. 11. &
9. 7.
Luc. 3. 22. &
9. 25.
z Veđi Ezech. 3.
5.
Ios. 5. 15.
Mat. 17. 6.
Ps. 119. 105.

Ioan 5. 25
b Veđi 2 Cor. 4.
4. 6.
Apoc. 2. 22.
2. 16.
c Rom. 15. 6.
d 2 Tim. 3. 16.
1 Pet. 1. 11.
e 2 Sam. 23. 2.
Luc. 1. 70.
Fapt. 1. 16. &
2. 18.
—

*Predicere despre venirea de învățători mincinoși.
Caracterul și pedepsa lor.*

- 2 **D**ARĂ "aū fostū și profeți mincinoși in
poporū, precumū ^b și între voi vorū fi
învățători mincinoși, cari pe ascunsū vorū
introduce eresuri stricăciose, ^c lepădându-se
de Domnulū ^d ce i-a rescumpăratū, ^e și adu-
cându-și lorū grabnică perđare. Și după
desfrânările lorū vorū urma mulți; din ca-
usa căora se va defăima calea adevărulū.
3 Și 'din sgărceală cu cuvinte închipuite vē
vorū ^f precupi pre voi; ^g a cărorū judecată,
încă de demultū *hotărâtă*, nu întârđiă, nici
pierderea lorū nu dormitează.
4 Căci dacă Dumneđeu 'pre ângerii, ^h cari
aū păcătuitū, nu i-a cruțatū, ci cu lanțu-
rile întunerecului *legându-i*, ⁱ și i-a aruncatū în
tartarū; ^j și i-a datū spre a se păzi la jude-
cată; ^k și lumea cea vechiă nu a cruțat'o,
ci pre 'Noe alū optulea, ^l "predicătorū alū
dreptăței, l'a păzitū, ^m "aducendū deluviū asu-
pra lumēi impioșilorū; ⁿ și ^o cetățile Sodo-
mei și ale Gomorreii prefăcendū-le în cenușă,
le-a condamnatū spre perđare, ^p "făcendū-le
exemple celorū ce vorū să petrecă în îm-
pietate; ^q și pre dreptulū Lotū, *ce era chi-
nuitū de petrecerea cea desfrănată a celorū*
8 *vițioși l'a scăpatū; (Căci dreptulū acela*
locuindū între d'înșii, ^r și vedendū și auđindū
de faptele lorū cele fără-de-lege, ^s și muncia
sufletulū *seu* celū dreptū din ți în ți);
9 "Scie Domnulū a scăpa de ispită pre cei
pietate; ^t ărū pre cei nedrepți a-i păzi la țiua
judecăței, spre a se pedepsi:
10 Cu atăta mai multū *nu va cruța* ^u pre cei
ce âmbătrătesc în poște necurate, și des-
prețuescū domnia; ^v "îndrăzniți, aroganți *fiindū*,
nu se cutremură a vorbi reū de autorități.
11 Precândū ^w "ângerii, cari aū mai mare putere
și tăriă, nu aducū pâră hulitoare asupra lorū
12 înaintea Domnului. ărū acestia "ca nise
dobitōce fără de minte și sensuale, născute
spre cotropire și stricăciune, vorbescū de
reū de cele ce nu înțelegū; și în strică-
ciunea lorū se vorū perde; ^x "și vorū primi
plata nedreptăței; plăcerea socotindū ^y "des-
fătarea cea de tōte țiilele; ^z "pătați și vițioși
13 *fiindū*, se desfătază cu înclăciunile lorū, ^{aa} "o-
14 spătându-se cu voi; Ochii avendū plini de
adulterii, și neputendū înceta de la pē-

catū; ademenindū sufletele cele nestator-
nice, ^{ab} "avendū ânimă deprinsă în sgărceală,
fi ai blăstemului; Cari aū lăsatū calea cea
15 dreptă, și aū rătăcitū, urmândū pe calea
lui ^{ac} "Balaamū alū lui Bosorū, care a iubitū
plata nedreptăței; Dară s'a muștratū pen-
16 tru fără-de-legea lui; asinulū celū mutū,
vorbindū cu vōce omenescă, a opritū nebu-
nia profetului.

"Acestia sūnt isvōre fără de apă, nūori
17 cari se pōrtă de viforū, căora se păstrează
negrulū întunereculū în eternū. Căci 'vor-
18 bindū *cuvinte* îngâmfate ale deșertăciunei,
ademenescū prin poște trupesci și prin multe
desfătări pre cei ce ^{ad} "d'abie aū scăpatū de
cei ce trăescū în rătăcire. Făgăduindu-li
19 "libertatea, ei însu-și sūnt "sclavi ai strică-
ciunei; căci de care este învinsū cine-va,
de acela s'a și aservitū. Că 'dacă după ce
20 "aū scăpatū de la necurățenia lumēi 'prin
cunoștința domnului și mēntuitorului Ii-
susū Christosū, în acelea ără-și încurcân-
du-se se învingū, li s'aū făcutū cele de pe
urmă mai rele decâtū cele d'ântōiū. Căci
21 "mai bine era lorū a nu fi cunoscutū calea
dreptăței, decâtū, după ce aū cunoscut'o,
a se întōrce înapoi de la sântulū ordinū ce
li s'a datū. Darū li s'a potrivitū adevărulū
22 ȳicerei: "Cănele s'a întorsū la vōrsarea sa,
și porculū scăldatū la tăvălitură în tină.

*Batjocuritorū ce vorū veni în ȳilele de pe urmă.
Despre a dūoa venire a lui Iisusū Christosū; și
despre reînvierea tuturorū lucrurilor; îndemnă-
rile cele din urmă.*

ACĚSTA a dūoa epistolă, iubiților, vi
3 scriū acumū; în care "desceptū mintea
voastră cea curată cu aducerea aminte; Ca
2 să vi a.uceți aminte de cuvintele cele mai
nainte vorbite de sântii profeți, ^b și de or-
dinulū nostru, cari *sūntemū* apostoli ai Dom-
nului și Mēntuitorului; "Acēsta mai înainte
3 sciindū, că vorū veni în ȳilele cele de pe
urmă batjocuritori, ^c "âmbătrăndū duple pōf-
tele lorū, și ȳicendū: "Unde este promisi-
4 unea venirei lui? căci de cândū pārinții aū
adormitū, tōte rēmānū așa precumū *aū fostū*
din începutulū facerei.

Căci ei nu voiescū a sci acēsta, că 'prin
5 cuvēntulū lui Dumneđeu ceriurile aū fostū
de demultū, și pāmēntulū s'a ^d "aședatū din

Caputū 2.	Efes. 1. 7. Ebr. 10. 29.	1 Iov 4. 18. Iuda 6.	Iuda 7. Num. 36. 10.	g Filip. 3. 19. Vedf Rom. 13.	g Cap. 1. 4. Vers. 20.	m Luc. 12. 47.	d Cap. 2. 10.
a Deut. 13. 1.	1 Pet. 1. 18.	j Ioan 8. 44.	q Fac. 19. 16.	h Gal. 5. 13.	h Gal. 5. 13.	48.	e Isa. 5. 19.
b Mat. 24. 41.	Apoc. 5. 9.	1 Ioan 3. 8.	r Ps. 119. 139.	i Pet. 2. 16.	1 Pet. 2. 16.	Ioan 9. 41. &	f Jer. 17. 15.
c Fapt. 10. 30.	e Filip. 3. 19.	k Luc. 8. 31.	158.	j Ioan 8. 34.	15. 22	15. 22	Exoc. 12. 22,
1 Cor. 11. 19.	f Rom. 16. 18.	l Apoc. 20. 2, 3.	Esec. 9. 4.	k Cor. 11. 20.	Rom. 6. 16.	m Prov. 26. 11.	27.
1 Tim. 4. 1.	g Cor. 12. 17.	1 Fac. 7. 1, 7.	e Ps. 84. 17, 19.	l Iuda 11.	j Mat. 12. 45.	—	Mat. 24. 48.
2 Tim. 2. 1-5.	18.	21.	1 Cor. 10. 13.	d Num. 22. 5, 7.	1 Luc. 71. 29.	Caputū 3.	Luc. 12. 45.
1 Ioan 4. 1.	1 Tim. 6. 5.	Ebr. 11. 7.	l Iuda 4, 7, 8.	e Iuda 11.	h Iuda 17.	a Cap. 1. 13.	f Fac. 1. 6, 9.
Iuda 18.	Tit. 1. 11.	1 Pet. 3. 20.	10, 16.	s Iuda 5.	h 10. 26, 27.	b Iuda 17.	g Ps. 33. 6.
e Iuda 4.	g 2 Cor. 2. 17.	m 1 Pet. 3. 19.	s Iuda 9.	v Iuda 9.	k Cap. 1. 4.	c 1 Tim. 4. 1.	h Ps. 24. 2. &
a 1 Cor. 6. 20.	Cap. 1. 16.	n Cap. 3. 6.	u Iuda 9.	1 Iuda 18.	Vers. 18.	2 Tim. 3. 1.	135. 6.
d Cal. 3. 13.	h Deut. 32. 25.	o Fac. 19. 24.	s Ier. 12. 3.	f Iuda 18.	1 Cap. 1. 2.	Iuda 18.	Col. 1. 17.
	Iuda 4. 15.	Deut. 29. 23.	Iuda 10.				

- 6 apă și prin apă; ^a Prin carea lumea cea de atunci cu apă înecându-se, s'a perdut.
- 7 ^a Erū 'ceriurile și pământul de acum printr'același cuvânt sunt păstrate, păzindu-se pentru 'foc în ziua judecăței și a pierderii oamenilor celor împioși.
- 8 Dară, iubiților, despre acesta să nu fiți în necunoscință, că înaintea Domnului o ^{di} este ca o mie de ani, și ^a o mie de ani ca o ^{di}. 'Nu va întârzia Domnul făgăduința sa, precum uniia socotă că întârzie; ci ^a răbdă îndelung pentru noi, ^a nevrându a se perde cine-va, ci ^a ca toți să vină la pocăință. Și ^a va veni ziua Domnului ca un furt năptea, în care ^a ceriurile vor trece cu sunet mare, și elementele se vor topi ardându, și pământul și lucrurile cele de pe d'insul vor arde.
- 11 Deci ^a dacă toate acestea se vor desființa, ce feliu trebuie să fiți voi 'în sântă petrecere și pietate, ^a Asceptându și grăbindu-vă spre venirea zilei lui Dumnezeu, în care ceriurile ardându 'se vor desființa, și ele-
- 13 mentele ^a se vor topi ardându? Dară noi,

dupre promisiunea lui, asceptăm ^a ceriuri nouă și pământ nou, în care locuesce dreptatea.

Pentru aceea, iubiților, acestea asceptându, siliți-vă, ^a ca să vă aflați înaintea lui în pace, nepătați și fără de prihană; Și să socotiți că ^a îndelungă-rēbdarea Domnului nostru este mēntuire; precum și iubitul nostru frate Pavel, după înțelepciunea dată lui, v'a scris. Precum și în toate epistolele sale, ^a vorbindu de acestea; în cari sunt unele greu de înțeles, pre cari cei necunoscători și nestatornici le strică, ca și pre cele-lalte scripturi, spre a loră perflare.

Deci voi, iubiților, ^a acestea mai 'nainte sciind, ^a păziți-vă, ca nu și voi, ademeniți fiind cu rătăcirea celor rei, să cădeți de la statornicia voastră. ^a Ci să creșteți în charul și în cunoscința domnului și mēntuitorului nostru, Iisus Christos. ^a Acestuia fie mărirea și acum și în etern. Amin.

EPISTOLA GENERALĂ

ÎNTEIĂ A LUI

IOANŪ.

Împărtășire cu Dumnezeu—natura și lucrările ei.

- 1 CEEA ^a ce era din început, ce amă auditu, ce amă vedutu cu ochi nostri, ^a ce amă privitu, și ^a mânele nōstre aū pipăitu, în privirea cuvântului vieței; (Căci ^a viața ^a s'a arătat, și o-amă vedutu, și mărturisim, ^a și vestim voui viața cea eternă, ^a care era la Părintele, și s'a arătat noui;)
- 3 Ceea ce amă vedutu și amă auditu vestim voui, ca și voi să aveți împărtășire cu noi; și ^a împărtășirea nōstră este cu Părintele și cu Fiulul seū Iisus Christos. Și acestea scriem voui, ^a ca bucuria voastră să fie deplină.
- 5 Și acesta este vestirea care amă auditu de la d'insul și spunem voui, că ^a Dum-

nezeu este lumină, și într'insul nu este nici o întunecime. ^a De vomă dice, că avemă împărtășire cu d'insul, și amblămă în întunecă, mințim, și nu facemă adevărul; Erū de vomă ambla în lumină, precum elū este în lumină, avemă împărtășire uniia cu alții, și ^a sângele lui Iisus Christos, Fiulul seū, ne curătesce de totu păcatul.

^a De vomă dice, că nu avemă păcat, ne încelămă pre noi înșe-ne, ^a și adevărul nu este în noi. ^a De vomă mărturisi păcate nōstre, elū este credincios și drept, să ni erte păcatele, și ^a să ne curățescă de totă nedreptatea. De vomă dice, că nu amă păcătuit, lū facemă mincinos, și cuvântul lui nu este în noi.

1 Fac. 7. 11. & 31-33. Cap. 2. 6. i Vers. 10.] j Mat. 25. 41. 2 Tes. 1. 8. k Pa. 90. 4. l Hab. 2. 7. Ebr. 10. 37. m Isa. 30. 18. 1 Pet. 8. 20. Vers. 15. n Esac. 18. 23. 32. & 33. 11. o Rom. 2. 4.	1 Tim. 2. 4. p Mat. 24. 49. Luc. 13. 39. 1 Tes. 5. 9. Apoc. 3. 8. & 16. 15. q Pa. 102. 26. Isa. 51. 6. Mat. 24. 35. Marc. 13. 31. Rom. 8. 12. Ebr. 1. 11. Apoc. 30. 11. & 21. 1. r 1 Pet. 1. 15.	1 Cor. 1. 7. Tit. 2. 13. s Pa. 60. 8. Isa. 34. 4. u Mic. 1. 4. Vers. 10. v Isa. 65. 17. & 66. 22. Apoc. 21. 1. 27. = 1 Cor. 1. 8. & 15. 58. Filip. 1. 10. 1 Tes. 8. 13. & 5. 23.	9 Rom. 2. 4. 1 Pet. 8. 20. Vers. 9. = Rom. 8. 19. 1 Cor. 15. 24. 1 Tes. 4. 15. = Marc. 13. 23. Cap. 1. 13. b Efes. 4. 14. Cap. 1. 10. 11. & 3. 18. c Efes. 4. 15. 1 Pet. 2. 2. d 2 Tim. 4. 18.	Apoc. 1. 6. — 1 IOANŪ. — Capitl 1. a Ioan. 1. 1. Cap. 2. 13. b Ioan. 1. 14. 2 Pet. 1. 16. Cap. 4. 14. c Luc. 24. 39. Ioan. 20. 27. d Ioan. 1. 4. &	11. 25. & 14. 6. e Rom. 16. 26. 1 Tim. 3. 16. Cap. 3. 5. f Ioan. 21. 24. Fapt. 3. 32. g Cap. 5. 20. h Ioan. 1. 1. 2. i Fapt. 4. 20. j Ioan. 17. 21. 1 Cor. 1. 9. Cap. 2. 24. k Ioan. 15. 11.	l 16. 24. 2 Ioan. 19. i Cap. 3. 11. m Ioan. 1. 9. & 8. 12. & 9. 5. n 12. 35. 36. o 2 Cor. 6. 14. Cap. 2. 4. p 7 Cor. 6. 11. Efes. 1. 7. Ebr. 9. 14. 1 Pet. 1. 19. Cap. 2. 2. Apoc. 1. 5.	q 1 Reg. 8. 46. 2 Cron. 6. 36. Iov. 9. 2. & 15. 14. & 25. 4. Prov. 30. 9. Eccl. 7. 20. Iac. 2. 2. r Cap. 2. 4. s Ps. 32. 5. Prov. 28. 13. t Pa. 5. 2. Vers. 7. —
---	--	--	---	--	---	---	---

2 **F**iii mei, acestea vi scriu, ca să nu păcătuiți. Și de păcătuiesc cine-va, ^aavem medelocitoru către Părintele, pre Iisus Christos celu dreptu; ^bȘi ^cacesta este împăcarea pentru păcatele noastre, și nu numai pentru ale noastre, ci ^dși pentru ale totă lumea.

3 Și pentru acēsta scimū, că l'amū cunoscutū, de vomū păzi dīsele lui. ^eCelu ce dīce: L'amū cunoscutū, și dīsele lui nu le pazesce, ^feste minciunosū, și adevērulū nu este intr'insulū. ^gErū ^hcelū ce păzesce cuvēntulū lui, intr'adevērū ⁱintr'insulū este iūbirea lui Dumneḃeū deplinā; ^jprin acēsta cunōscemū, că sūntemū intr'insulū. ^kCelu ce dīce, că rămāne intr'insulū, ^ldētoresce să āmble așa, precumū elū a āmblatū.

7 Fraților, ^mnu vi scriū ordinū noū, ci ordinū vechiū, ⁿcare a fostū la voi din începutū. Acestū ordinū vechiū este cuvēntulū, care ați auḃitū din începutū.

8 ^oErā-și, ^pordinū noū scriū voūi, care este adevēratū intr'insulū și in voi; ^qpentru-cā întunereculū trece, și ^rlumina cea adevēratā

9 acuma resare. ^sCelu ce dīce, că este in luminā și urēsce pre fratele seū, este in întunerecū până acumū. ^tCelu ce iubesce

10 pre fratele seū rămāne in luminā, și ^uintr'insulū nu este smintire. ^vErū celū ce urēsce pre fratele seū este in întunerecū, și ^wāmblā in întunerecū, și nu scie incotro merge, pentru că întunereculū a orbitū ochiū lui.

Indemnări, îmbărbătări și deșteptări.

12 Scriū voūi, fraților, pentru că se iertā ^xpăcatele vōstre pentru numele lui. Scriū voūi, părinților, pentru că ați cunoscutū pre celū ^yce este din începutū. Scriū voūi, tēnērilor, pentru că ați invinsū pre celū vicilēnū.

14 Scriū voūi, copiilor, pentru că ați cunoscutū pre Părintele. Amū scrisū voūi, Părinților, pentru că ați cunoscutū pre celū ce este din începutū. Amū scrisū voūi, tēnērilor, pentru că ^zsūnteți tari, și cuvēntulū lui Dumneḃeū rămāne in voi, și ați invinsū pre celū vicilēnū.

15 ^{aa}Nu iubiți lumea, nici cele din lume. ^{ab}De iubesce cine-va lumea, iūbirea Părintelū nu

este intr'insulū. Căci totū ce ^{ac}este in lume, ^{ad}adekā pofta trupului, ^{ae}și pofta ochilorū, și trufia vieței, nu este de la Părintele, ci este din lume. Și ^{af}lumea trece cu pofta ^{ag}ei; ^{ah}erū celū ce face voia lui Dumneḃeū rămāne in eternū.

^{ai}Copiiilor, ^{aj}este ora cea de pe urmă; și ^{ak}precumū ați auḃitū că ^{al}antichristū vine, ^{am}și acumū mulți s'au făcutū antichristi; dintr'acēsta cunōscemū, ^{an}că este ora cea de pe urmă. ^{ao}D'intre noi aū eḃitū, darā nu erā ^{ap}d'intre noi; ^{aq}căci ^{ar}de arū fi fostū d'intre noi, arū fi rēmasū cu noi; darā aū eḃitū, ^{as}ca să se arete, că nu sūnt toți d'intre noi. Darā ^{at}voi ^{au}aveți ungere ^{av}de la celū Sāntū, și ^{ax}sciți tōte.

Nu amū scrisū voūi, ca cumū nu ați sci ^{ay}adevērulū, ci ca cumū l'ați sci, și cumū ^{az}cā nici o minciună nu este din adevērū. ^{ba}Cine este minciunosulū, decātū numai celū ^{bb}ce tăgăduesce că Iisus este Christosū? Acesta este antichristū, care tăgăduesce pre Părintele și pre Fiilū. ^{bc}Totū celū ce tă- ^{bd}găduesce pre Fiilū nu are nici pre Părintele, ^{be}erū ^{bf}celū ce mărturisește pre Fiilū are ^{bg}și pre Părintele.

Deci aceea să rămān in voi ^{bh}ce ați ^{bi}auḃitū de la începutū. Dacă aceea ce ați ^{bj}auḃitū de la începutū va rămāne in voi, ^{bk}veți rămāne și voi in Fiilū și in Părintele. ^{bl}Și acēsta este promisiunea, care elū ni-a ^{bm}făcutū, vieța eternā.

Acestea amū scrisū voūi ^{bn}in privirea ce- ^{bo}lorū ce vē incēlā. ^{bp}Erū ^{bq}ungerea, care ați ^{br}luatū de la d'insulū, rămāne in voi, ^{bs}și nu aveți trebuință, ca să vē învețe cine-va; ci precumū aceeași ungere ^{bt}vē invēță despre tōte și este adevēratā, și nu este minciunosā, și precumū v'ați invēțatū, să rămāneți intr'aceea.

Și acumū, fiii mei, rămāneți intr'insulū; ^{bu}ca ^{bv}cāndū se va arēta, să avemū încredere, și ^{bw}să nu ne rușināmū înaintea lui la venirea lui.

^{bx}De sciți că este dreptū, cunōșteți că ^{by}totū celū ce face dreptate s'a nāscutū de la d'insulū.

VEDEȚI ce felū de iūbire ni-a arētatū ^{bz}Părintele, ^{ca}ca să ne numimū fii ai lui Dumneḃeū; pentru acēsta lumea nu ne cu-

Capul 2.	4. 20.	a Rom. 13. 12.	38.	c Ebr. 1. 2.	10. 25. 29.	m Ioan 15. 23.	n Ier. 31. 33.
a Rom. 8. 31.	e Cap. 1. 8.	b Efas. 5. 8.	u Cap. 1. 7.	d x Tes. 2. 3.	2 Tim. 2. 19.	o Ioan 9. 34.	o Ier. 31. 34.
1 Tim. 2. 5.	f Ioan 14. 21.	1 Tes. 5. 5, 8.	v Cap. 1. 1.	etc.	1 Cor. 11. 19.	p Ioan 14. 7, 9.	v Ioan 14. 26. & 16. 13.
Ebr. 7. 25. & 9. 24.	g Cap. 4. 12.	o Ioan 1. 9. & 8. 12. & 12. 35	w Efas. 6. 10.	2 Pet. 2. 1.	2 Cor. 1. 21	q Ioan 6. 15.	v Vers. 20.
6 Rom. 2. 25.	h Cap. 4. 12.	p 1 Cor. 13. 2.	x Rom. 12. 2.	Cap. 4. 2.	Ebr. 1. 9.	r Ioan 14. 23.	w Cap. 3. 2.
2 Cor. 5. 18.	i Ioan 15. 4, 5.	2 Pet. 1. 9.	y Mat. 6. 34.	c Mat. 24. 5, 24.	Vers. 27.	s Cap. 1. 3.	y Cap. 4. 17.
Cap. 1. 7. & 4. 10.	j Mat 11. 29.	Cap. 3. 14, 15.	z Gal. 1. 10.	2 Ioan 7.	Marc. 1. 24.	t Ioan 17. 3.	z Fapt. 23. 14.
o Ioan 1. 29. & 4. 42. & 11. 51, 52.	k Cap. 13. 15.	q Cap. 3. 34.	1 Ier. 7. 31.	f 1 Tim. 4. 1.	Fapt. 3. 14.	u Ioan 1. 3. & 5. 11.	a Cap. 3. 7, 10.
Cap. 4. 14.	l Pet. 2. 21.	r 2 Pet. 1. 10.	2 Ier. 1. 10. & 4. 14.	g Deut 13. 13.	Ioan 10. 4, 5. & 14. 26. & 16. 13.	v Cap. 8. 7.	a Capul 3.
d Cap. 1. 6. & 4. 20.	m Ioan 13. 24.	s Ioan 12. 35.	1 Pet. 1. 24.	h Mat. 24. 21.	Vers. 27.	2 Ioan 7.	a Ioan 1. 12.
	n Ioan 13. 24.	t Luc. 24. 47.	b Ioan 21. 5.	Ioan 6. 37. & 7. 13.	Cap. 4. 2.	2 Ioan 7.	
	o Ioan 13. 24.	u Fapt. 4. 12. & 10. 43. & 13.			2 Ioan 7.		

- nósce pre noi; * căci nu l'a cunoscută pre
2 d'insulă. Iubiților, * acum sântem fii ai
lui Dumneșu, și * încă nu s'a arătată ce
vomă fi; dară scimă că, cândă se va arăta,
* vomă fi asemenea lui; căci 'lă vomă vedé
3 precumă este. * Și totă celă ce are acéstă
speranță într'insulă, se curătesce, precumă
și elă este curatū.
4 Totă celă ce sevârșesce păcatū, calcă
și legea; căci * păcatulă este călcare de lege.
5 Și sciți, 'că elă s'a arătată / să rădăce păca-
tele năstre; și * într'insulă nu este păcatū.
6 Totă celă ce rămăne într'insulă, nu păcă-
tuesce; 'totă celă ce păcătuesce, nu l'a vō-
dūtū, nici nu l'a cunoscutū.
7 Fii mei, * nimenea să nu vē incele; * celă
ce face dreptate este dreptū, precumă
8 elă este dreptū. * Celă ce sevârșesce pă-
catulă este de la diabolulă; căci diabolulă
păcătuesce din începutū. Spre acéstă s'a
9 arătatū Fiulul lui Dumneșu, * ca să desfi-
ințeze lucrurile diabolulă. * Totă celă nă-
scută de la Dumneșu nu sevârșesce pă-
catū; căci * semința lui rămăne într'insulă;
și nu pōte păcatū, pentru că s'a născută
de la Dumneșu.
10 Într'acéstă sūnt arătați fii lui Dumne-
șu și fii diabolulă: * totă celă ce nu face
dreptate nu este de la Dumneșu, precumă
'nici celă ce nu iubesc pre fratele seū.

*Iubirea frățescă este esențială la caracterul
creștin; doveșele și fruptele ei.*

- 11 Căci * acéstă este vestirea care ați au-
dită din începutū: * ca să iubimă unulă pre
12 altulă; Nu precumă * Caină, care era de
la viciululă și a ucisă pre fratele seū. Și
pentru ce l'a ucisă? Pentru că lucrurile
lui erau rele, éru ale fratelă seū drepte.
13 Nu vē mirați, frați mei, de * vō urēse lu-
mea. * Noi scimă, că amă trecutū din mōrte
la viēță, pentru că iubimă pre frați. * Celă
ce nu iubesc pre fratele, rămăne în mōrte.
15 * Totă celă ce urēse pre fratele seū este
ucidetōr de ómenī, și sciți că * totă ucidetō-
rulă nu are viēță eternă rămāindū într'insulă.
16 * Într'acéstă amă cunoscută iubirea, că

elū și-a pusă viēță sa pentru noi; și noi
trebue să ni punemă viēță nōstră pentru
frați. Érū * celă ce are bogăția lumei a- 17
cesteia, și vede pre fratele seū în lipsă,
și-și închide ânima sa despre d'insulă, * cumă
rēmăne iubirea lui Dumneșu într'insulă?
Fii mei, * să nu iubimă cu cuvēntulă nici 18
cu limba, ci cu fapta și cu adevērulă.

Și prin acéstă cunōscemă, * că sūntemă 19
din adevēr, și ni vomă asigura ânimele
nōstre: * De ne condēmnă ânima nōstră, 20
mai mare este Dumneșu decâtū ânima
nōstră, și scie tōte. / Iubiți mei, de nu ne 21
condēmnă ânima nōstră, * atunci avemă în-
credere cătră Dumneșu: Și 'orī-ce vomă 22
cere, vomă lua de la d'insulă, pentru că
păzimă disele lui, * și facemă cele plăcute
înaintea lui. * Și acéstă este dīsa lui, ca 23
să credemă în numele Fiulul seū Iisus
Christosū, și * să iubimă unulă pre altulă,
* precumă ni-a datū ordinū. Și * celă ce pă- 24
zesce ordinulă lui * rămăne într'insulă, și a-
cela în elă. * Și într'acéstă cunōscemă că
rēmăne în noi, prin Spiritulă care ni l'a datū.

*Trebue a cerca spiritele, și a iubi pre Dumneșu
și pre aprōpele.*

IUBIȚILORŪ, * să nu credeți la totă spiri- 4
tulă, ci * să cercați spiritele, de sūnt de
la Dumneșu; pentru că * mulți profeți min- 2
ciunoși au éșitū în lume. Prin acéstă să
cunōscetă Spiritulă lui Dumneșu: * Totă spiri-
tulă, care mărturisesce pre Iisus Christosū,
că a venitū în corpū, este de la Dumne- 3
șu; Și * totă spiritulă, care nu mărtu-
risesce pre Iisus Christosū, că a venitū
în corpū, nu este de la Dumneșu; și a-
cela este *spiritulă* lui antichristū, de care
ați audītă că va veni, / și care acumă este
deja în lume.

* Voi sūnteți de la Dumneșu, fii mei, 4
și ați învinsū pre acela; pentru că mai
mare este celă ce este în voi, decâtū * celă
ce este în lume. / Acela sūnt din lume; 5
pentru aceea vorbescū din lume, și / lumea
'i ascultă. Noi sūntemă de la Dumneșu; 6
* celă ce cunōsc pre Dumneșu ne ascultă;

b Ioan 15. 13. 19. & 16. 3. & 17. 25. c Isa. 56. 6. Rom. 8. 15. Gal. 8. 26. & 4. 6. Cap. 5. 1. d Rom. 8. 18. 2 Cor. 4. 17. e Rom. 8. 29. f Cor. 15. 49. Filip. 8. 21. Col. 3. 4. 2 Pet. 1. 4. f Iov 19. 26. Ps. 16. 11. Mat. 5. 8. 1 Cor. 13. 12. 2 Cor. 5. 7.	g Cap. 4. 17. h Rom. 4. 16. Cap. 5. 17. i Cap. 1. 9. j Isa. 53. 5, 6, 11. 1 Tim. 1. 15. Ebr. 1. 3. & 9. 26. 1 Pet. 2. 24. 2 Cor. 5. 21. Ebr. 4. 15. & 9. 28. 1 Pet. 2. 22. l Cap. 2. 4. & 4. 8. 3 Ioan 11. m Cap. 3. 26. n Exec 18. 5— 9.	Rom. 2. 18. Cap. 2. 29. o Mat. 13. 38. Ioan 8. 44. p Fac. 3. 15. Luc. 10. 18. Ioan 18. 11. Ebr. 2. 14. Cap. 7. 18. r 1 Pet. 1. 23. s Cap. 2. 29. t Cap. 4. 8. u Cap. 1. 5. & 2. 4. v Ioan 13. 34. & 15. 13. Vers. 23. Cap. 4. 7. 21. 2 Ioan 5. w Fac. 4. 4, 8	Ebr. 11. 4. Iuda 11. y Ioan 15. 18. 19. & 17. 14. 2 Tim. 3. 12. z Cap. 2. 10. a Cap. 2. 9, 11. b Mat. 5. 21, 22. c Cap. 4. 20. d Gal. 5. 21. e Apoc. 21. 8. d Ioan 3. 16. & 5. 113. Rom. 5. 8. Efes. 5. 2, 25. Cap. 4. 9, 11. e Deut 15. 7. Luc. 8. 11. f Cap. 4. 20. g Exec. 33. 31.	Rom. 12. 9. Efes. 14. 5. Iac. 2. 15, 16 1 Pet. 1. 22. i Ioan 18. 37. Cap. 1. 8. j 1 Cor. 4. 4. k Iov 22. 26. l Ebr. 10. 22. m Cap. 2. 28. & 4. 17. n Ps. 34. 15. & 145. 18, 19 Prov. 15. 29. Ier. 29. 12. Mat. 7. 8 & 21. 22. Marco. 11. 24. Ioan 14. 18. & 15. 7. & 16	23. 24. Iac. 5. 16. Cap. 5. 14. o Ioan 8. 29. & 9. 31. p Ioan 6. 29. & 17. 3. q Mat. 22. 29. Ioan 31. 34. r 5. 13. Efes. 5. 2. 1 Tes. 4. 9. 1 Pet. 4. 8. Vers. 11. Cap. 4. 21. p Cap. 2. 8, 10. q Ioan 14. 23. & 75. 10. Cap. 4. 19.	r Ioan 17. 31. etc. s Rom. 8. 9. Cap. 4. 13. Capulă 4. t Ier. 29. 8. Mat. 24. 4. b 1 Cor. 14. 29. 1 Tes. 5. 21. Apoc. 2. 2. c Mat. 24. 5, 24. Fapt. 30. 80. 1 Tim. 4. 1. 2 Pet. 2. 1. Cap. 2. 18. 2 Ioan 7. d 1 Cor. 12. 8.	Cap. 5. 1. e Cap. 2. 22. f Ioan 7. g 2 Tes. 2. 7. Cap. 2. 18, 22. h Cap. 5. 4. i Ioan 12. 31. j 14. 30. & 16. 11. k Cor. 2. 12. Efes. 2. 2. & 6. 12. l Ioan 3. 31. m Ioan 15. 19. n 17. 14. o Ioan 8. 47. & 10. 27. p 1 Cor. 14. 27. q 2 Cor. 10. 7.
---	--	--	--	--	--	---	--

celu ce nu este de la Dumnezeu nu ne ascultă; prin această cunoștem 'spiritul adevărului și spiritul răfăcirei.

- 7 "Iubiților, să ne iubim unul pre altul; căci iubirea este de la Dumnezeu; și totu celu ce iubesc este născut de la
- 8 Dumnezeu și cunoște pre Dumnezeu; Celu ce nu iubesc "nu a cunoscut pre Dumnezeu; căci "Dumnezeu este iubirea.
- 9 "Într'acesta s'a arătat iubirea lui Dumnezeu către noi, că Dumnezeu a trimesu pre Fiulul seü celu unul-născut în lume,
- 10 "ca să trăim printr'insul. Într'acesta este iubirea, "nu că noi am iubit pre Dumnezeu, ci că elu ne-a iubit pre noi, și a trimesu pre Fiulul seü "a fi împăcare pentru păcatele noastre. Iubiților, "dacă Dumnezeu ne-a iubit pre noi, și noi trebuie să iubim unul pre altul. "Nimenia nici odată nu a vădutu pre Dumnezeu. De iubim unul pre altul, Dumnezeu rămâne în noi, și "iubirea lui este deplină în noi.
- 13 "Prin această cunoștem că rămânem într'insul și elu în noi: că ni-a dat din Spiritul seü. Și "noi am vădutu, și mărturisim, că "Părintele a trimesu pre Fiulul a fi Măntuitorul lumii. "Celu ce mărturisește, că Iisus este Fiulul lui Dumnezeu, într'acesta rămâne Dumnezeu, și acela în Dumnezeu.
- 16 "Și noi am cunoscut și am cređut iubirea, care are Dumnezeu către noi. "Dumnezeu este iubirea; și "celu ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu într'insul. Într'acesta s'a deplinit iubirea cu noi, "ca să avem îndrăsnelă în ziua judecării; "pentru că precum elu este, așa și noi suntem într'această lume. Frică nu este în iubire, ci iubirea cea deplină scote afară frica; căci frica are chinuire. Celu ce se teme "nu este deplin în iubire. Noi "lu iubim, pentru că elu întâi ne-a iubit pre noi.
- 20 "De ăce cine-va, că iubesc pre Dumnezeu, erū pre fratele seü urșce, minciunos este; căci celu ce nu iubesc pre fratele seü, pre care l'a vădutu, cum pōte iubi pre Dumnezeu, "pre care nu l'a vădutu?
- 21 "Și "acestu ordinu avem de la d'insul, ca celu ce iubesc pre Dumnezeu, să iubească și pre fratele seü.

TOTU celu ce "crede că "Iisus este Christos, este "născut de la Dumnezeu; "și totu celu ce iubesc pre celu ce l'a născut, iubesc și pre celu născut dintr'insul.

Prin această cunoștem că iubim pre fii lui Dumnezeu, cându iubim pre Dumnezeu, și păzim ăsele lui.

"Căci această este iubirea lui Dumnezeu: ca să păzim ăsele lui; și "ăsele lui nu sūnt grele. Căci "totu celu născut de la Dumnezeu învinge lumea; și această biruință ce a învinsu lumea, este credința noastră. Cine este celu ce învinge lumea, de câtu numai "celu ce crede, că Iisus este Fiulul lui Dumnezeu?

Acesta este celu ce a venit "prin apă și prin sânge, Iisus Christos; nu numai prin apă, ci prin apă și sânge. "Și Spiritul este celu ce mărturisește; căci Spiritul este adevărul. Căci trei sūnt cari mărturiseșc în ceri: Părintele, "Cuvântul și Sântul Spirit; "și acești trei sūnt una. Și trei sūnt cari mărturiseșc pe pământ: Spiritul și apa și sângele; și acești trei într'una sūnt.

De primim "mărturia ómenilor, mărturia lui Dumnezeu mai mare este; "căci aceasta este mărturia lui Dumnezeu, ce a făcutu despre Fiulul seü. Celu ce crede în Fiulul lui Dumnezeu "are mărturia în sine; celu ce nu crede lui Dumnezeu "l'a făcutu minciunos, pentru că nu a cređut mărturia, care a făcutu Dumnezeu despre Fiulul seü. "Și această este mărturia: că Dumnezeu ni-a dat viața eternă; "și această viață este în Fiulul seü. "Celu ce are pre Fiulul, are viața; erū celu ce nu are pre Fiulul lui Dumnezeu, nu are viața.

Sfârșitul — redință în rugăciune; deosebire între fii lui Dumnezeu și cei rei.

"Acestea am scrisu voii celor ce credeți în numele Fiului lui Dumnezeu; "ca să știți că aveți viață eternă, și ca să credeți în numele Fiului lui Dumnezeu.

Și acesta este încrederea, care avem într'insul: că "de cerem ce-va duple voia lui, ne aude. Și dacă scim că ne aude în ori-ce vomu cere, scim că avem cele ce am cerut de la d'insul.

I Isa. 8. 20.
Ioan 14. 17.
" Cap. 3. 10, 11, 22.
" Cap. 2. 4. & 3. 6.
" Vers. 16.
p Ioan 3. 16.
Rom. 5. 8. & 8. 32.
Cap. 3. 16.
q Cap. 5. 11.

r Ioan 15. 16.
Rom. 5. 8, 10.
Tit 2. 4.
" Cap. 2. 2.
" Mat. 13. 23.
Ioan 15. 12, 15.
" Cap. 3. 16.
Ioan 1. 18.
1 Tim. 6. 16.
Vers. 20.
" Cap. 2. 5.

Vers. 18.
" Ioan 14. 20.
Cap. 3. 24.
y Ioan 1. 14.
Cap. 1. 1, 2.
" Ioan 8. 17.
" Rom. 10. 9.
" Cap. 6. 1, 5.
b Vers. 8.
c Cap. 3. 24.
Vers. 12.

d Iac. 2. 13.
Cap. 2. 26. & 3. 19, 21.
" Cap. 3. 2.
f Vers. 12.
g Cap. 2. 4. & 3. 17.
h Vers. 12.
i Mat. 22. 37.
29.
Ioan 13. 24.

k 15. 12.
Cap. 3. 23.
—
Capitul 5.
a Ioan 1. 12.
b Cap. 2. 22, 23.
c Ioan 1. 13.
d Ioan 15. 23.
e Ioan 14. 15,

21, 23. & 15. 10.
2 Ioan 6. 8.
f Mic. 6. 8.
Mat. 11. 30.
g Ioan 16. 23.
Cap. 3. 9. & 4. 4.
h 1 Cor. 15. 57.
Cap. 4. 15.
i Ioan 19. 24.

j Ioan 14. 17.
k 15. 26. & 16. 13.
l 1 Tim. 3. 16.
m Ioan 1. 1.
n Apoc. 19. 13.
o Ioan 10. 30.
p Ioan 8. 17, 18.
q Mat. 3. 16, 17.
r 17. 5.
s Rom. 8. 16.

t Gal. 4. 6.
u 15. 26. & 5. 38.
v Cap. 2. 25.
w Ioan 1. 4.
x Cap. 4. 9.
y Ioan 3. 36. & 5. 24.
z Ioan 20. 31.
aa Cap. 1. 1, 2.
ab Cap. 3. 22.

- 16 De vede cine-va pre fratele seŭ sevăr-
şindŭ păcatŭ, *ce nu este spre mörte, să cëră,*
"şi-i va da viétă pentru cel ce nu păcătuiescŭ
spre mörte. "Este păcatŭ spre mörte; "nu
17 dicŭ, ca să se röge pentru acela. "Tötă ne-
dreptatea este păcatŭ, şi este păcatŭ nu
spre mörte.
18 Scimŭ că "totŭ celŭ născutŭ de la Dum-
nedeşŭ nu păcătuiesce; ci celŭ născutŭ de
la Dumnedeşŭ "se păzesce, şi celŭ reŭ nu se

atinge de elŭ. Scimŭ că sŭntemŭ de la 19
Dumnedeşŭ, şi "tötă lumea jace în răutate.
Şi scimŭ că Fiulŭ lui Dumnedeşŭ a venitŭ, 20
şi "ni-a datŭ pricepere, / ca să cunösemŭ
pre celŭ adevăratŭ, şi sŭntemŭ în celŭ a-
devăratŭ, în Iisusŭ Christosŭ, Fiulŭ lui.
"Acesta este Dumnedeşulŭ celŭ adevăratŭ "şi
viéta eternă.

Fiiŭ mei, "păziţi-vă de idoli. Aminŭ. 21

EPISTOLA GENERALĂ

A DŬOA A LUI

IOANŪ.

*Iubirea lui Dumnedeşŭ este a finé ordinele lui.
Trebuie să fugimŭ de amăgitori şi de ömenŭ rei.*

- 1 **B**ĖTRANULŪ cătră alésa dómna şi co-
piiŭ ei, "pre cari eŭ iubescŭ într'ade-
vărŭ; şi nu numai eŭ, ci şi toŭŭ cel ce aŭ
2 cunoscutŭ "adevărulŭ; Pentru adevărulŭ,
care rămâne în voi, şi va fi cu noi puru-
3 rea; "Fie cu voi charŭ, milă şi pace de la
Dumnedeşŭ, Părintele, şi de la domnulŭ Ii-
susŭ Christosŭ, Fiulŭ Părintelui, "intr'ade-
vărŭ şi în iubire.
4 M'amŭ bucuratŭ förte, că amŭ aflatŭ
despre fiilŭ tei că "ămbă într'adevărŭ, pre-
cumŭ amŭ primitŭ ordinŭ de la Părintele.
5 Şi acumŭ rogu-te, dómna, / nu ca cumŭ
aşŭ scrie űie ordinŭ noŭ, ci care avemŭ din
începutŭ: "ca să ne iubimŭ unulŭ pre altulŭ.
6 Şi "acésa este iubirea, ca să ämbălmŭ du-
pre ordinulŭ lui. Acesta este ordinulŭ: Ca,
"precumŭ aşŭ aŭditŭ din începutŭ, să äm-
blaű într'insulŭ.
7 Căci / mulűi amăgitori aŭ intratŭ în lume,

"cari nu mărturisescŭ că Iisusŭ Christosŭ a
venitŭ în corpŭ. "Acesta este amăgitorŭ şi
antichristŭ.

"Păziţi-vă pre voi înşi-vă, "ca să nu per- 8
demŭ cele ce amŭ lucratŭ, ci ca să pri-
mimŭ plată deplină.

"Totŭ celŭ ce calcă *ordinulŭ*, şi nu ră- 9
mâne în învăătura lui Christosŭ, nu are pre
Dumnedeşŭ. Celŭ ce rămâne în învăătura
lui Christosŭ, acela are şi pre Părintele şi
pre Fiulŭ.

De vine cine-va la voi, şi nu aduce a- 10
césa învăătura, să nu-lŭ primiűi în casă,
"nici să-lŭ salutaűi; Căci celŭ ce-lŭ salută, 11
se face părtaşŭ faptelorŭ lui celorŭ rele.

"Multe avëndŭ a vi scrie, nu amŭ voitŭ 12
cu hărtiă şi negrölă; dară sperŭ a veni la
voi, şi a vorbi gură cătră gură, "ca bucuria
nöstră să fie deplină.

"Te salută pre tine fiilŭ surorei tale ce- 13
lei alese. Aminŭ.

a Iov 42. 8.	Ioan 17. 9.	5.	2 IOANŪ.	Ool. 1. 5.	15. 12.	h 1 Ioan 4. 2. 3.	h 16. 22.
Iac. 5. 14, 15.	a Cap. 3. 4.	Ioan 20. 28.	—	2 Tes. 2. 13.	Efes. 5. 2.	i 1 Ioan 2. 22.	Gal. 1. 8, 9.
y Mat. 12. 31,	b 1 Pet. 1. 23.	Fapt. 20. 28.	Opusul 1.	1 Tim. 2. 4.	1 Pet. 4. 8.	h 4. 3.	2 Tim. 2. 5.
32.	Cap. 3. 9.	Rom. 9. 5.		Ebr. 10. 26.	1 Ioan 3. 23.	a Marc. 13. 9.	Tit. 3. 10.
Marc. 3. 29.	c Iac. 1. 27.	1 Tim. 3. 16.	a Vers. 3.	c 1 Tim. 1. 2.	h Ioan 14. 15.	a Gal. 3. 4.	q 3 Ioan 13.
Luc 12. 10.	d Gal. 1. 4.	Tit. 2. 13.	1 Ioan 3. 18.	d Vers. 1.	21. h 15. 10.	Ebr. 10. 22,	r Ioan 17. 13.
Ebr. 6. 4, 6.	e Luc 24. 45.	Ebr. 1. 8.	3 Ioan 1.	e 3 Ioan 1.	1 Ioan 2. 5. h	35.	1 Ioan 1. 4.
h 10 26.	f Ioan 17. 3.	h Vers. 11—12.	b Ioan 3. 39.	f 1 Ioan 2. 7.	5. 3.	o 1 Ioan 2. 23.	c 1 Pet. 5. 13.
s Ier. 7. 16. h	g Isa. 9. 6. h	i 1 Cor. 10. 14.	Gal. 2. 5, 14.	h 3. 11.	i 1 Ioan 2. 24.	p Rom. 16. 17.	
14. 11.	44. 6. h 54		h 3. 1. h 5. 7.	g Ioan 13. 24. 1.	j 1 Ioan 4. 1.	1 Cor. 5. 11.	

EPISTOLA GENERALĂ

A TREIA A LUI

IOANŪ.

Mila lui Gaiū, mândria lui Diotrefesū și zelul lui Dimitriū.

1 **B**ETRÂNULŪ cătră Gaiū celū iubitū, "pre
care eū iubesce într'adevărū.
2 Iubitule, dorescū ca să sporesci și să
fii sănătoșū în tōtă privința, precumū spo-
3 resce sufletulū teū. Căci m'amū bucuratū
fōrte, după ce aū venitū frațiī, și aū mār-
turisitū de credința ta, cumū-că "tu āmbli
4 într'adevărū. Mai mare bucuriā nu amū
decātū aceea, cāndū audū că "fiiī mei āmbli
īntru adevărū.
5 Iubitule, cu credința faci ori-ce lucrezi
6 cătră frați și cătră cei străini; Cari aū
mārturisitū de iubirea ta īnaintea besericeī;
pre cari, de-ī vei conduce, și-ī vei ajuta īn
7 călătōriā īntr'unū chipū vrednicū de Dum-
neḑeū, bine vei face. Căci pentru numele
lui aū eșitū, "neluāndū nimicū de la Giniți.
8 Noi deci trebue să primimū pre uniia ca
acestia, ca să fimū conlucrători ai ade-
vērulūi.

Amū scrisū besericeī; darā Diotrefesū 9
celū ce iubesce să fie lorū căpiteniā, nu
ne primesce. Pentru acēsta de voiū veni, 10
"ī voiū aminti faptele cari le face, cleve-
tindu-ne cu cuvinte rele; și neīndestulānde-
se cu acestea, nu primesce pre frați, și pre
cel ce vorū să-ī primescā "ī opresce, și-ī
scōte din besericā. Iubitule, "nu urma reū- 11
lui, ci binelui. Celū ce face bine de la 12
Dumneḑeū este: celū ce face reū nu a vē-
ḑutū pre Dumneḑeū.

Dimitriū "este doveditū de toți și de īn-
su-și adevērulū; darā și noi mārturisimū 13
de d'īnsulū; "și sciți cā mārturia nōstrā este
adevērātā.

"Multe aveamū a scrie, darā nu voiescū
cu negrēlā și condeiū a-ți scrie; Căci 14
sperū, cā curēndū te voiū vedē, și cā vomū
vorbi gurā cătră gurā. Pace *fie* ție. Te sa-
lutā pre tine amicii.

Salutā pre amicii pe nume. Aminū.

EPISTOLA GENERALĂ

A LUI

IUDA.

*Indemnare la statorniciā și la sincritate īn cre-
dință contra īnvēțătorilorū minciunoși.*

1 **I**UDA, servū alū lui Iisusū Christosū, și
"fratele lui Iacobū, "celorū chiāmați, cari
sunt sānțiți īn Dumneḑeū Pārintele, și "pās-
2 trați de Iisusū Christosū: Milā *fie* voui și
"pace, și iubirea să se īmmulțescā.
3 Iubiților, punēndū tōtā silința a vi scrie
de "mēntuirea cea comună, amū gāsītū de
trebuiņță a vi scrie, indemnāndū-vē, "ca să
4 vē luptați pentru credința ceeace odatā s'a
datū sānților. "Căci s'aū furișatū ore-cari
ōmenī, "cari de mai nainte eraū hotāriți spre

acēstā condemnare, īmpioși, cari "schimbā
"charulū Dumneḑeului nōstru īn desfrēnare,
și "tāgāduescū pre singurū stēpānulū Dum-
neḑeū, și domnulū nōstru, Iisusū Christosū.

Deci voiū să vi aducū aminte de aceea 5
ce odatā ați sciūtū: cumū cā "Domnulū,
după ce a scăpatū pre poporū din pāmēn-
tulū Egiptului, mai pe urmă "a perḑutū pre
cel ce nu aū creḑutū. Și "pre āngerii, cari 6
nu și-aū păzitū starea lorū cea d'āntēiū,
ci și-aū lāsātū lōcașulū lorū, "ī are păstrați
īn eterne lanțuri suptū īntunerecū, "spre ju-
decata ḑilei celei mari. Precumū "Sodoma 7

8 IOANŪ.

Capitūl 1.
a 2 Ioan 1.
b 2 Ioan 4.
c 1 Cor. 4. 15.
Film. 10.

d 1 Cor. 9. 12.
15.
e Ps. 37. 37.
Isa. 1. 16, 17.
f 1 Pet. 3. 11.
g 1 Ioan 2. 29.
h 3. 6, 9.
i 1 Tim. 3. 7.

1 Ioan 21. 24.
2 Ioan 12.
IUDA.
Capitūl 1.
a Luc. 6. 6.

Fapt. 1. 15.
b Rom. 1. 7.
c Ioan 17. 11.
12, 15.
d 1 Pet. 1. 5.
e 1 Pet. 1. 2.
f 2 Pet. 1. 2.

g Tit 1. 4.
f Philp. 1. 37.
1 Tim. 1. 18.
h 6. 12.
i 2 Tim. 1. 13.
j 4. 7.
k Gal. 2. 4.

l 2 Pet. 2. 1.
m Rom 9. 21, 22.
n 1 Pet. 2. 8.
o 2 Pet. 2. 10.
p Tit 2. 11.
q Ebr. 12. 15.
r Tit 1. 16.

s 2 Pet. 2. 1.
t Ioan 2. 22.
u 1 Cor. 10. 9.
v Num. 14. 29.
w 37. h 26. 64.
x Pa. 106. 26.
y Ebr. 3. 17, 19.

z Ioan 8. 44.
aa 2 Pet. 2. 4.
ab Apoc. 20. 10.
ac Fac. 19. 24.
ad Deut. 19. 23.
ae 2 Pet. 2. 6.

și Gomorra și cetățile cele d'împrejurul lor, cari asemenea acelora au făcută desfrânare, și au âmblată după carne străină, sînt aduse de esemplu, suferindă pedepsa focului celui eternă.

- 8 "Asemenea și acestia visândă, 'și spurcă corpulă, desprețuescă domnia, și 'defaimă demnitățile. Eră 'Mihaelă, archiângerulă, cândă, certându-se cu diabolulă, disputa despre corpulă lui Moisi, 'necutădândă să hulescă, a ăisă: "Certe-te Domnulă! "Eră acestia hulescă ceea ce nu înțelegă: și ceea ce sciă duple natură, ca nisce dobitoce fără de minte, într'acelea se strică. Vai loră! căciă au âmblată în calea 'lui Caină, și au 'alergată voioși în rătăcirea lui Balaamă pentru plată, și s'au perdută "cu contradicerea lui Core.
- 12 "Acestia sînt pete în 'ospețele vōstre de iubire, mîncândă cu voi, și pascēndu-se fără de frică; "nūori sînt fără de apă, 'pur-tându-se de vĕnturi; arbori tomnatici și fără fructă, de două oră morți și 'desrădăcinați; "Valuri furiose de mare, 'spumegându-și rușinea loră; stele rătăcitore, 'cărora se păstrează negura întunereculă în eternă.
- 14 Dară și Enocă, 'celă ală șeptelea de la Adamă, a profețită de acestia, ăicēndă: Ecce, "vine Domnulă cu decele de mil de
- 15 sînți aī sei, Să facă judecată asupra tu-

turoră *omeniloră*, și să mustre pre toți împioși între d'înșii de tōte faptele loră cele împiose, cari le-au sevărsită, și de tōte 'cuvintele loră cele aspre, cari le-au vorbită asupra lui pĕcătoșii cei împioși. Acestia sînt 16 cărtitori, nemulțumiți, âmblandă duple poftele loră; și "gura loră vorbesce *cuvinte* tru-fase, "mirându-se de persōne pentru folo-sulă loră.

"Eră voi, iubiților, aduceți-vi aminte de 17 cuvintele, cari s'au ăisă mai 'nainte de apostoli domnului nostru, Iisus Christosă; Cumă v'au ăisă, că în timpulă de pe urmă 18 "voră fi batjocuritori, cari voră âmbla duple poftele loră cele împiose. Acestia sînt "cari se deosebescă, "simțuali, neavēndă Spirită.

Eră voi, iubiților, "edificându-vē în cre- 20 dința vōstră cea mai sântă, și 'rugându-vē în Spirită Sântă, Păziți-vē pre voi în iu- 21 birea lui Dumneđeă, "acceptândă mila domnului nostru Iisus Christosă, spre viēta cea eternă. Și cu uniă compătimiți, fă- 22 cēndă osebire; Eră pre alții 'mēntuiți cu 23 frică, "răpindu-și din focă; urindă și 'vest-mēntulă celă întinată de corpă.

"Eră celui ce pōte să vē păzescă neclă- 24 tiți, și "să vē pună înainte mărirei sale fără prihană cu bucuriă, "Unniă înțeleptu- 25 lui Dumneđeă, Mēntuitorulă nostru, *fi* mărire și majestate, domniă și putere și acumă și în toți seculii. Amină.

APOCALIPSULŪ

SÂNTULUI

IOANŪ TEOLOGULŪ.

Introducere, salutare și cântecă de lăudare.

- 1 **D**ESCOVERIREA lui Iisus Christosă, "care Dumneđeă i-a dat-o, ca să areteserviloră sei cele ce 'trebue să se întēple în curēndă, și *pre care* a spus-o și "a trămesă prin ângerulă seă cătră servulă seă Ioană;
- 2 "Care a mărturisită cuvēntulă lui Dumneđeă, și mărturia lui Iisus Christosă, și "câte a vĕdută.
- 3 "Fericită *este* celă ce cetesce, și cei ce

audă cuvintele acestei profeții, și păzescă cele scrise într'însa; căci "timpulă *este* aproape.

Ioană celoră șapte beserici cari sînt în 4 Asia: Chară *fi* vōi și pace de la celă "ce este și celă 'ce era și celă ce vine, 'și de la cele șapte spirite cari sînt înainte tronu-lui seă; Și de la Iisus Christosă, "martu- 5 rulă celă credinciosă, și 'celă ântēiū-născută din morți, și "domnulă regiloră pămēntului:

r 2 Pet. 2. 10.	etc.	Mat. 25. 31	4. 3.	Efes. 6. 13.	5 Rom. 16. 27.	d 1 Cor. 1. 6.	i Ioan 1. 1.
s Esod. 22. 28.	b 2 Pet. 2. 13.	2 Tes. 1. 7.	2 Pet. 2. 1. &	Tit 2. 13.	1 Tim. 1. 17.	Vers. 9.	j Zech. 3. 2. &
t Dan. 10. 13.	c 1 Cor 11. 21.	Apoc. 1. 7.	3. 3.	2 Pet. 3. 12.	2. 3.	Cap. 6. 9. &	4. 10.
u 12. 1.	d Prov. 25. 14.	1 Sam 2. 3	q Prov. 18. 1	v Rom. 11. 14.	—	12 17.	Cap. 3. 1. &
x Apoc. 12. 7.	e 2 Pet. 2. 17.	Ps. 31. 18. &	r 1 Tim. 4. 16.	w 1 Tim. 4. 16.	APOCALIPSŪ.	e 1 Ioan 1. 1.	4. 5. & 5. 6
y 2 Pet. 2. 11.	f Mat 15. 13.	94. 4.	s Zech. 14. 7.	2 Zech. 4. 11.	Cap. 22. 7.	f Luc. 11. 28.	k Ioan 8. 14.
z Zech. 3. 2.	g Esa. 57. 20.	Mal 3. 13.	t Osea 4. 14. &	3 Zech. 3. 2.	Cap. 22. 7.	g Rom. 12. 11	1 Tim. 6. 13.
aa 2 Pet. 2. 12.	h Filip. 3. 19.	2 Pet. 2. 18.	u 9 10.	1 Cor. 3. 15.	Cap. 22. 7.	h 1 Cor. 15. 30.	Cap. 3. 14.
ab Fac. 4. 5.	i 2 Pet. 2. 17.	n Prov 28. 21.	v 1 Cor. 2. 14.	g Zech. 3. 4. 5.	Cap. 22. 7.	i 1 Cor. 15. 30.	Col. 1. 13.
ac 1 Ioan 3. 12.	j Fac. 5. 8. 1	o 2 Pet. 3. 2.	w Iac. 3. 15.	h Apoc. 3. 4.	Cap. 22. 7.	j 1 Cor. 15. 30.	Col. 1. 13.
ad Num. 22. 7.	k Deut. 32. 2.	p 1 Tim. 4. 1.	x Col. 2. 7.	i Rom 16. 25.	Cap. 22. 7.	k Efes. 1. 20.	Cap. 17. 14. &
ae 2 Pet. 2. 15.	l Dan. 7. 10.	q 2 Tim. 3. 1. &	y 1 Tim. 1. 4.	l Efes. 3. 20.	Cap. 22. 16.	l Esod. 3. 14.	19. 16.
af Num. 16. 1.	m Zech. 14. 5.		z Rom. 8. 26.	a Col. 1. 22.		m Vers. 3.	

6 Celuia * ce ne-a iubită, și * ne-a spălată
de păcatele noastre cu sângele său, Și ne-a
* făcută regi și preuți lui Dumnezeu și Pă-
rintelui, * același *fi* mărire și domnie în se-
culii seculilor. Amină.

7 "Eccă, vine cu năorii, și-lă va vedă totă
ochiul, și * cei ce l-au împunsă; și voră
plănge la fața lui tôte semințiile pămên-
tului. Da, Amină.

8 "Eă sânt Alfa și Omega, începutulă și
sfârșitulă, dăce Domnulă, celă * ce este și celă
ce era și celă ce vine, Atotă-puterniculă.

Viziune simbolică a lui Christosă.

9 Eă Ioană, celă ce sânt și fratele vostră,
și * părtașă în strimtorarea și * în împărăția
și în statornicia lui Iisusă Christosă, eramă
în insula ce se chiamă Patmosă, * pentru cu-
vântulă lui Dumnezeu și pentru mărturisirea
lui Iisusă Christosă; * Eramă în Spirită în
* dița Duminică, și amă audită după mine
11 * vóce tare, ca de trimbiță, Dicendă: "Eă
sânt Alfa și Omega, * celă d'ântăiă și celă de
pe urmă, și: Ce veđi, scrie în carte, și o
trămete celoră șapte beserici din Asia: la
Efesă, la Smirna, la Pergamă, la Tiatira, la
Sardesă, la Filadelfia și la Laodicea.

12 Și m'amă întorsă să vedă de unde vine
vócea care vorbă cu mine. Și întorcendă-
mă, * amă vedută șapte sfecinice de aură;
13 * și în međiloculă celoră șapte sfecinice pre
* unulă asemenea Fiului omului, * îmbrăcată
cu vestmântă lungă, și * încinsă la međilocă
14 cu brău de aură; Capulă și * părulă lui e-
raă albă, ca lăna cea albă, ca zepada; și
15 * ochiulă lui ca para focului; * Și piciorăle lui
asemenea cu aramă fină, arsă în cuptoră,
și * vócea lui ca sunetă de ape multe.

16 * Și avea în mână sa cea dréptă șapte
stele; și * din gura lui eșia sabiă ascuțită
cu două tăisuri; * și fața lui era ca sórele,
cândă luminéză în puterea sa.

17 Și * vedendă-lă, amă cădută la piciorăle
lui, ca ună mortă. Dară * puindu-și mână
sa cea dréptă preste mine, mī-a disă: Nu
te teme; * eă sânt celă d'ântăiă și celă de

18 pe urmă; * Și * celă ce sânt viă, și amă fostă
mortă; și eccă, * trăescă în seculi seculoră;

Amină, și * amă chețele infernului și ale
morței. Scrie * cele ce ai vedută și * cele ce
sunt * și cele ce voră să fie după acestea;
Misteriulă * celoră șapte stele, cari le-ai vė-
20 dută în drépta mea, * și cele șapte sfecinice
de aură. Cele șapte stele sânt * ângerii ce-
loră șapte beserici; și * cele șapte sfecinice,
cari le-ai vedută, sânt cele șapte beserici.

Epistolă la cele șapte beserici ale Asiă.

ANGERULĂ besericei Efesului să-î scri: 2
Acestea dăce * celă ce ține cele șapte
stele în drépta sa, * care âmbă în međilo-
culă celoră șapte sfecinice de aură:

* Sciă faptele tale și ostenăla ta și rėb-
darea ta, și cumă că nu poți suferi pre cel
rei; și * ai cercată pre celă * ce dică că sânt 2
apostoli, și nu sânt; și i-ai aflată minci-
noși; Și ai suferită, și ai rėbdare, și pen- 3
tru numele meă te-ai ostenită, și * nu te-ai
descurăgiată.

Dară amă asupra ta acēsta, că ai pără- 4
sită iubirea ta cea d'ântăiă. Dreptă aceea 5
adu-ți aminte de unde ai cădută, și pocă-
să-te, și fă faptele cele d'ântăiă; * altminte-
lea voi * veni la tine curendă, și voiă mișca
sfeciniculă teă din loculă seă, de nu te vei
pocăi. Dară acēsta ai, că urēcă faptele * Nico- 6
lailoră, cari și eă le urēcă.

* Celă ce are urechiă audă ce dăce bese- 7
riceloră Spiritulă! Celă ce învinge voiă da
lui * să mănânce * din arborulă vieței, care
este în međiloculă rațului lui Dumnezeu.

Și ângerului besericei Smirnei să-î scri: 8
Acestea dăce * celă d'ântăiă și celă de pe
urmă, care a fostă mortă și a înviată:

* Sciă faptele tale și strimtorarea și să- 9
răcia ta, (dară ești * bogată,) și blăstemarea
* celoră ce dică că sânt Iudei, și nu sânt,
* ci sinagogă a Satanei. * Nimică nu te teme 10
de cele ce ai a suferi; eccă, diabolulă va
arunca pre uniă d'între voi în închisore,
ca să vė cercați; și veți avă strimtorare
dece dăle; * fi credinciosă până la mórte,
și-ți voiă da * cununa vieței.

* Celă ce are urechiă, audă ce dăce bese- 11
riceloră Spiritulă! Celă ce învinge nu se
va vătăma de * a două mórte.

o Ioan 13. 24. & 15. 9. Gal. 2. 20. o Ebr. 9. 14. 1 Ioan 1. 7. 1 Pet. 2. 5, 9. Cap. 5. 10. & 20. 6. 1 Tim. 6. 16. Ebr. 13. 21. 1 Pet. 4. 11. & 5. 11. Dan. 7. 13. Mat. 24. 20. & 26. 64. Fapt. 1. 11. o Zech. 12. 10. Ioan 19. 37.	o Isa. 41. 4. & 44. 6. & 45. 12. Vers. 11. 17. Cap. 2. 8. & 21. 6. & 22. 13. o Vers. 4. Cap. 4. 8. & 11. 17. & 6. 5. o Filip. 1. 7. & 4. 14. 2 Tim. 1. 18. o Rom. 8. 17. 2 Tim. 2. 12. o Vers. 2. Cap. 6. 9. o Fapt. 10. 10. 2 Cor. 12. 2. Cap. 4. 2. &	o 17. 3. & 21. 10. o Ioan 20. 26. Fapt. 20. 7. 1 Cor. 16. 2. o Cap. 4. 1. & 10. 8. o Vers. 8. d Vers. 17. o Esod. 25. 37. Zech. 4. 2. Vers. 20. o Cap. 2. 1. o Ebr. 1. 26. Dan. 7. 13. & 10. 16. Cap. 14. 14. o Dan. 10. 5. o Cap. 15. 6.	o Dan. 7. 9. o Dan. 10. 6. Cap. 2. 18. & 19. 12. o Ebr. 1. 7. Dan. 10. 6. Cap. 2. 18. o Ebr. 43. 2. Dan. 10. 6. Cap. 14. 2. & 19. 6. o Vers. 20. Cap. 2. 1. & 3. 1. o Isa. 49. 2. Efes. 6. 17. Ebr. 4. 13. Cap. 3. 12, 16.	o 19. 15. 21. o Fapt. 26. 18. Cap. 10. 1. o Ebr. 1. 28. o Dan. 8. 18. & 10. 10. o Isa. 41. 4. & 44. 6. & 48. 12. Cap. 2. 8. & 22. 12. Vers. 11. o Rom. 6. 9. o Cap. 4. 9. & 5. 14. o Ps. 68. 20. Ebr. 4. 13. o Vers. 12, etc.	o Cap. 2. 1, etc. o Cap. 4. 1, etc. o Vers. 16. o Vers. 12. o Mal. 2. 7. Cap. 2. 1, etc. o Zech. 4. 2. Mat. 5. 15. Filip. 2. 15. — Capulă 2. o Cap. 1. 16, 20. o Cap. 1. 18. o Ps. 1. 6. Vers. 9, 18, 19. Cap. 3. 1, 8.	15. o 1 Ioan 4. 1. o 2 Cor. 7. 13. o 1 Pet. 2. 1. o Gal. 6. 9. Ebr. 12. 3, 5. o Mat. 21. 41. 43. o Vers. 15. o Mat. 11. 16. & 12. 9, 43. Vers. 11, 17. 39. Cap. 3. 6, 13. 22. & 18. 9. o Cap. 22. 2, 14. o Fac. 2. 9.	o Cap. 1. 8, 17. 18. o Vers. 2. o Luc. 12. 21. o 1 Tim. 6. 18. o Iac. 2. 5. o Rom. 2. 17, 28. 29. & 9. 6. o Cap. 3. 9. o Mat. 10. 22. o Mat. 24. 13. o Iac. 1. 12. o Cap. 3. 11. o Vers. 7. o Cap. 13. 9. o Cap. 20. 14. & 21. 8.
---	--	--	---	--	--	---	---

12 Și ângerului besericeî celeî din Pergamŭ să-i scrii: Acestea dice *celŭ ce are sabia ascuțită cu două tăișuri:

13 *Sciŭ faptele tale, și unde locuiești; * unde este scaunulŭ Satanei: și ții numele meŭ, și nu ai lepădatŭ credința mea în dillele în cari era Antipa, marturulŭ meŭ celŭ credinciosŭ, care s'a ucisŭ la voi, unde locuiesce Satana.

14 Dară amŭ asupra ta puține: că ai acolo pre cel ce ținŭ invătătură lui * Balaamŭ, care înveța prin Balakŭ să pună scandalŭ înaintea filorŭ lui Israelŭ, * să mănânce de cele sacrificate idolilorŭ * și să facă desfrânare.

15 De asemenea ai și pre cel ce ținŭ invătă-tura * Nicolaiților, care eŭ o urâscŭ. Po-căesce-te! altmintrelea voiŭ veni la tine curândŭ, * și voiŭ face resbelŭ asupra lorŭ cu sabia gurei mele.

17 *Celŭ ce are urechi, audă ce dice besericeilorŭ Spiritulŭ! Celŭ ce învinge *i voiŭ da să mănânce din manna cea ascunsă, și-i voiŭ da semnul albŭ, și pe semnul * nume nou scrisŭ, care nimine nu-lŭ scie, de câtŭ numai celŭ ce-lŭ iea.

18 Și ângerului besericeî celeî din Tiatira să-i scrii: Acestea dice Fiulŭ lui Dumne-deŭ, *care are ochii seî ca para focului, și picidorele sale asemenea cu aramă fină:

19 *Sciŭ faptele tale, și iubirea și serviciulŭ teŭ, și credința și răbdarea ta, și faptele tale, și că cele de pe urmă sŭnt mai multe de câtŭ cele d'âncăiŭ.

20 Dară amŭ asupra ta puține: că lași pre femea * Ezabelŭ, care se dice că este profetă, de invătă și amăgesce pre servii mei * să facă desfrânare și să mănânce cele sa-crificate idolilorŭ. Amŭ datŭ ei timpŭ * sa se pocăască de desfrânarea sa; dară nu s'a

21 pocăitŭ. Ecce, eŭ o voiŭ pune în patŭ, și pre cel ce facŭ desfrânare cu ea în strimțorare mare, de nu se vorŭ pocăi de

22 faptele lorŭ. Și pre copiii ei *i voiŭ ucide; și așă vorŭ cunoște toate besericele, că *eŭ sŭnt celŭ ce cercŭ rănunchii și ânimele; și * voiŭ da voiŭ fie-căruia duple faptele vostre.

23 faptele lorŭ. Și pre copiii ei *i voiŭ ucide; și așă vorŭ cunoște toate besericele, că *eŭ sŭnt celŭ ce cercŭ rănunchii și ânimele; și * voiŭ da voiŭ fie-căruia duple faptele vostre.

24 Erŭ voiŭ și celorl-l'alți din Tiatira, câți nu au acestă invătătură, și cari nu au cunoscutŭ adâncurile Satanei, precumŭ dicŭ,

* nu voiŭ pune preste voi altă sarcină. Erŭ 25 * ceea ce aveți țineti, până voiŭ veni.

Și celŭ ce învinge, și păzește * faptele 26 mele până în sfârșitŭ, * aceluia *i voiŭ da putere preste Ginți; * Și le va păstori cu 27 toăgŭ de ferŭ; și se vorŭ sdrobi ca vasele de lutŭ; precumŭ și eŭ amŭ luatŭ de la Părintele meŭ. Și-l voiŭ da * stătu cea de 28 demânătă. *Celŭ ce are urechi, audă ce 29 dice besericeilorŭ Spiritulŭ!

SI ângerului besericeî celeî din Sardes 3 să-i scrii: Acestea dice celŭ * ce are cele șapte spirite ale lui Dumne-deŭ și cele șapte stele:

*Sciŭ faptele tale, că ai nume, că tră-esci, * dară mortŭ ești. Priveghéază, și întâ- 2 resce pre cele-l-alte, cari au să móră; căci nu amŭ aflatŭ faptele tale depline înaintea 3 lui Dumne-deŭ. Dreptŭ aceea *adu-ți aminte, cumŭ ai primitŭ și ai auditŭ; și ține, și * po-căesce-te. *Erŭ de nu vei priveghia, voiŭ

veni asupra ta ca unŭ furŭ, și nu vei cun- 4 osce în care oră voiŭ veni asupra ta. Ai *puține numi și în Sardesŭ, cari nu și-au 5 *întinată vestmintele; aceia vorŭ âmbra îm-preună cu mine *cu haine albe; căci sŭnt 6 vrednici.

Celŭ ce învinge, *acesta se va îmbrăca 5 în vestinte albe; și nu voiŭ *sterge numele lui din *cartea vieții; ci * voiŭ mărturisi nu-mele lui înaintea Părintelui meŭ și înaintea ângerilorŭ seî. *Celŭ ce are urechi, audă ce 6 dice besericeilorŭ Spiritulŭ!

Și ângerului besericeî celeî din Fila-delfia să-i scrii: Acestea dice * celŭ sântŭ, 7 *celŭ adevăratŭ, celŭ ce are * cheia lui Da-vidŭ, * celŭ ce deschide, și nimenea nu în-chide, și *închide, și nimenea nu deschide:

*Sciŭ faptele tale; ecce, amŭ pusŭ în- 8 intea ta *ușă deschisă, și care nimenea nu o pôte închide; căci putere mică ai, și ai

păzitŭ cuvântulŭ meŭ, și nu ai tăgăduitŭ 9 numele meŭ. Ecce, voiŭ face * pre cel din sinagoga Satanei, acela ce se dicŭ că sŭnt

Iudei, și nu sŭnt, ci mințescŭ: ecce, *i voiŭ face să vină și să se închine înaintea picîo- 10 relorŭ tale, și să sciă că te amŭ iubitŭ pre

tine. Pentru că ai păzitŭ cuvântulŭ răb-dărei mele, * și eŭ te voiŭ păzi pre tine de

o Cap. 1. 16.
* Vers. 2.
y Vers. 9.
Num. 24. 14.
& 25. 1. & 31.
16.
2 Pet. 2. 15.
Iuda 11.
a Fapt. 15. 29.
1 Cor. 8. 9, 10.
& 10. 19, 20.
Vers. 30.
b 1 Cor. 6. 13.
etc.
c Vpr. 6.
d Isa. 11. 4.

2 Tes. 2. 8.
Cap. 1. 16. &
19. 15, 21.
e Vers. 7. 11.
f Cap. 3. 12. &
19. 12.
g Cap. 1. 14, 15.
h Vers. 2.
i 1 Reg. 16. 31.
& 21. 25.
j 2 Reg. 9. 7.
Fapt. 15. 20.
29.
1 Cor. 10. 19.
20.

Vers. 14.
k Rom. 2. 4.
Cap. 9. 30.
l 1 Sam. 16. 7.
1 Cron. 28. 9.
& 29. 17.
2 Cron. 6. 30.
Ps. 7. 9.
Ier. 11. 20. &
17. 10. & 24.
12.
Ioan. 2. 24, 25.
Fapt. 1. 24.
Rom. 8. 27.
m Ps. 62. 12.
Mat. 16. 27.

Rom. 2. 6. &
14. 12.
2 Cor. 5. 10.
Gal. 6. 5.
Cap. 20. 13.
n Fapt. 15. 28.
o Cap. 3. 11.
p Ioan. 6. 29.
1 Ioan. 3. 23.
q Mat. 19. 28.
Luc. 22. 29.
30.
1 Cor. 6. 3.
Cap. 3. 21. &
20. 4.
r Ps. 2. 8, 9. &

49. 14.
Dan. 7. 22.
Cap. 13. 5. &
19. 15.
s 2 Pet. 1. 19.
Cap. 22. 16.
t Vers. 7.
—
Opusŭ 3.
u Cap. 1. 4, 16.
& 4, 5. & 6. 6.
v Cap. 2. 2.
w Efra. 2. 1, 5.
1 Tim. 5. 6.

d 1 Tim. 6. 30.
2 Tim. 1. 13.
Vers. 11.
e Vers. 19.
f Mat. 24. 42.
43. & 25. 13.
Marc. 13. 33.
Luc. 12. 39.
40.
1 Tes. 5. 2. 6.
2 Pet. 3. 10.
Cap. 16. 15.
g Fapt. 1. 15.
h Iuda 23.
i Cap. 4. 4. &

6. 1. & 7. 9.
13.
j Cap. 19. 8.
k 2 Rod. 32. 32.
Ps. 60. 38.
l Filip. 4. 3.
Cap. 13. 8. &
17. 8. & 20. 12.
& 21. 27.
m Mat. 10. 22.
Luc. 12. 8.
n Cap. 3. 7.
o Fapt. 3. 14.
p 1 Ioan. 5. 20.
Vers. 14.

Cap. 1. 5. &
1. 10. & 12.
61.
q Isa. 27. 22.
Luc. 1. 32.
Cap. 1. 18.
r Mat. 16. 19.
s Iov. 12. 14.
t Vers. 1.
u 1 Cor. 16. 2.
2 Cor. 2. 12.
v Cap. 2. 9.
w Isa. 49. 23. &
60. 14.
y 2 Pet. 2. 2.

- 11 ora ispitei, ce are să vină preste *tótă lumea, ca să cerce pre cei ce locuesc *pe pământ. Éccé, *vină curëndu; *ține ceea ce ai, ca nimenia să nu-ți lee *cununa.
- 12 Celu ce învinge 'lă voiă face *stălp în beserica Dumneului meu, și nu va mai eși afară; și / voiă scri preste elu numele Dumneului meu, și numele cetăței Dumneului meu, *Ierusalimul celū noū, care se pogorā din ceriū de la Dumneuleu meu; *și voiă scri preste elu numele meu celū noū. 'Celu ce are urechi, audă ce dice besericelorū Spiritulū!
- 14 Și āngerulū besericeī celeī din Laodicea să-i scri: 'Acestea dice celū Aminū, *marturulū celū credinciosū și adevēratū, *inceputulū facerei lūi Dumneū:
- 15 "Sciū faptele tale, că nici rece esci, nici 16 ferbinte; O de ai fi rece sōū ferbinte! Ērū fiindū-că esci călduțū, și nici rece nici ferbinte, te voiă vērșa din gura mea. Pentru 17 că dici: "Bogatū sūnt, și m'amū inavuțitū, și de nimicu nu amū lipsă; și nu scii, câtū esci mișelū și ticălosū, și saracū și orbū și 18 golū. Te sfătuesc *să cumperi de la mine aurū lāmuritū prin focū, ca să te îmbogățesci; și *vestminte albe, ca să te imbraci, și să nu se arete rușinea golicionei tale; și unge ochii tei cu collirionū, ca să veđi.
- 19 Eū *orī pe căți iubescū, 'ī mustru, și-i certū; să aibi deci zelū, și pocăește-te!
- 20 Éccē, *staū la ușā, și batū; *de va aūdi cine-va vōcea mea, și va deschide ușā, 'voiū intra la elū, și voiū cina cu elū, și elū cu mine.
- 21 Celū ce învinge *ī voiū da să ședā cu mine pe tronulū meu, precumū și eū amū invinsū, și m'amū aședatū cu Pārintele meu 22 pe tronulū lūi. *Celu ce are urechi, audă ce dice besericelorū Spiritulū!

Tuulū sigilatū — Visiunea introducētorē; închinarea Creatorulū în ceriū.

- 4 DUPĂ acestea amū vēđutū, și éccē o ușā deschisā în ceriū, și *vōcea care o aūdisemū mai 'nainte vorbindu-mī, ca o trimbiță, și dicēdu-mī: *Sui-te aicea, *și-ți voiū arēta cele ce trebuie să se întēple dupa acestea.
- 2 Și îndatā *amū fostū în spiritū; și éccē, *tronū era pusū în ceriū, și unuș ședea pe

tronū. Și celū ce ședea era la vedere asemenea cu pétra iaspisū și sardonici; / și curcubeū era împrejurulū tronulū, la vedere ca pétra smaragdū. *Și împrejurulū tronulū erau dūoē-deci și patru alte tronuri; și pe tronuri amū vēđutū pre cei dūoē-deci și patru de bētrāni ședēndū, *imbracați cu vestminte albe, / și avēndū pe capetele lorū cununi de aurū. Și din tronuri eșiau / fulgere și tunete și voci; *și erau șapte candelē de focū arđēndū înaintea tronulū, cari sūnt / cele șapte spirite ale lūi Dumneū. Și înaintea tronulū era *o mare de stecă, asemenea cu cristalulū; *și în međilocolū tronulū și împrejurulū tronulū erau patru fēre pline de ochi din 'nainte / și din 'napoi. *Și fēra cea d'āntēiū era asemenea unū leū; și a dūoa fērā asemenea unū vițelū; și a treia fērā avea fecă de omū; și a patra fērā era asemenea unū vulturū sburāndū. Și cele patru fēre 8 aveau fie-care câte *șese aripi de jurū împrejurū, și 'in intru erau pline de ochi; și nu încetēzā diūa și nōptea de a dice:

*Sāntū, sāntū, sāntū este 'Domnulū Dumneū Atotū-puterniculū,

*Celu ce era, și celū ce este și celū ce vine.

Și cāndū fērele acestea daū mārīre și onōre și mulțumitā celū ce șede pe tronū, / care trāesce înseculiī seculilorū, *Cei dūoē-deci și patru de bētrāni se prostornū înaintea celū ce șede pe tronū, / și se închinā celū ce trāesce în seculiī seculilorū, / și punū cununele lorū înaintea tronulū, dicēndū:

*Vrednicū esci, Dōmne, 11
A lua mārīrea și onōrea și puterea;
*Cāci tu ai făcutū tōte,
Și pentru voia ta sūnt și s'aū făcutū.

Tuulū sigilatū primitū de Mēntuitorū, că să-lū deschidā; cāntārē de laudā îndreptate cātrā elū.

SI amū vēđutū în drēpta celū ce ședea 5
pe tronū *o carte scrisā din intru și din afarā, *sigilatā cu șapte sigile.

Și amū vēđutū unū āngerū tare strigāndū cu vōce mare: Cine este vrednicū a deschide cartea, și a deslega sigilele ei? Și nimenia *în ceriū, nici pe pământū, nici 3 suptū pământū, nu putea deschide cartea, nici a o privi. Ērū eū plāngemū multū, 4

Luc. 2. 1.	Ebr. 12. 29.	Mat. 18. 44.	Luc. 22. 30.
a Isa. 24. 17.	Cap. 21. 2. 10.	25. 9.	1 Cor. 6. 2.
b Filip. 4. 5.	a Cap. 22. 4.	p 2 Cor. 5. 2.	9 Tim. 2. 12.
Cap. 1. 3. &	i Cap. 2. 7.	Cap. 7. 13. &	Cap. 2. 26. 27.
29. 7. 13. 30.	f Isa. 65. 16.	16. 15. & 19. 8.	Cap. 3. 7.
c Vers. 3.	k Cap. 1. 5. &	q Iov. 6. 17.	—
d Cap. 2. 35.	18. 11. & 22. 6.	r Prov. 3. 11. 12.	Capitū 4.
e Cap. 2. 10.	Ver. 7.	Ebr. 12. 5. 6.	a Cap. 1. 10.
f 1 Reg. 7. 31.	i Pol. 1. 15.	1. 12.	b Cap. 11. 13.
Gal. 9. 7.	m Vers. 1.	r Cānt. 5. 2.	c Cap. 1. 19. &
f Cap. 2. 17. &	n Osea 12. 8.	s Luc. 12. 37.	22. 6.
14. 1. & 22. 4.	1 Cor. 4. 8.	t Ioan. 14. 23.	d Cap. 1. 10. &
g Gal. 1. 26.	o Isa. 55. 1.	u Mat. 19. 28.	

17. 3. & 21. 10.	f Cap. 3. 5. &	Exec. 1. 10. &	a Cap. 5. 13.
a Isa. 6. 1.	16. 18.	10. 14.	b Fac. 1. 1.
Ier. 17. 13.	k Esod. 37. 23.	q Isa. 6. 2.	c Eps. 17. 24.
Exec. 1. 26. &	9 Cron. 4. 20.	r Vers. 6.	d Eps. 8. 9.
10. 1.	Exec. 1. 31.	s Isa. 6. 2.	e Col. 1. 11.
Dan. 7. 9.	Zech. 4. 2.	t Cap. 1. 3.	f Cap. 10. 6.
f Exec. 1. 28.	i Cap. 1. 4. &	u Cap. 1. 4.	—
g Cap. 11. 16.	2. 1. & 5. 6.	v Cap. 1. 13. &	Capitū 5.
h Cap. 3. 4. 5.	m Esod. 38. 3.	5. 14. & 15.	a Esod. 2. 9. 10.
i 6. 11. & 7.	Cap. 15. 2.	7.	b Isa. 29. 11.
9. 13. 14. &	n Exec. 1. 5.	c Cap. 5. 8. 14.	c Dan. 2. 4.
19. 14.	o Vers. 8.	d Vers. 9.	d Vers. 13.
i Vers. 10.	p Num. 2. 2. etc.	s Vers. 4.	

că nimenea nu s'a aflat vrednic a deschide și a ceti cartea, nici a o privi.

5 Și unul din bătrâni a disu mie: Nu plânge; eecce, 'Leul cel diu seminția lui Iuda, 'Rădăcina lui David, a isbutit să deschidă cartea, 'și să deslege cele șapte sigile ale ei.

6 Și amă vădută, și eecce, în meșlocul tronului și alu celor patru fere, și în meșlocul bătrânilor, sta 'un Mielu, ca junghiat, avându șapte corne și 'șapte ochi, cari sunt 'cele șapte spirite ale lui Dumne-deu, tramese în totu pământul. Acesta a venit, și a luat cartea din drépta 'celui ce ședea pe tron.

8 Și luându elu cartea, cele patru fere și 'cei dūo-deci și patru de bătrâni s'au proșternut înaintea Mielului, avându fie-care 'citare și cupe de aur pline de tămăiari, 9 'cari sunt rugăciunile sântilor; Și 'cântau cântare nouă, dicendū:

'Vrednicu esci tu a lua cartea, și a deschide sigilele ei;

'Căci te-ai junghiat, și 'ne-ai rescumpărat lui Dumne-deu cu sângele teū,

'Din totă seminția și limba și poporul și națiunea;

10 'Și ne-ai făcut Dumne-deului nostru regi și preuți:

Și vomu domni pe pământ.

11 Și uitându-mă, amă audit vōce de ânger mulți 'împrejurul tronului și alu fere-lor și alu bătrânilor; și era numărul 12 lor 'miriade de miriade, și mi de mi. Acestia au disu cu vōce tare:

'Vrednicu este Mielul cel junghiat, A primi puterea și bogăția și înțelepciunea, Și taria și onōrea și mărirea și bine-cuvēntarea.

13 Și 'totă făptura din ceriū și de pe pământ și de supt pământ, și cele din mare, și tōte cele ce sunt într'însele, le-amă audit dicendū:

'Bine-cuvēntarea și onōrea și mărirea și puterea,

Fie celui 'ce șede pe tron, și Mielului, În seculi seculilor.

14 'Și cele patru fere diceau: Amin. Și cei dūo-deci și patru de bătrâni s'au proșternut, și s'au închinat celui 'ce trăsese în seculi seculilor.

Tutulu sigilatū — Deschiderea celorl antē șese sigile.

SI amă vădută cându a deschis Mielul 6 unul din cele șapte sigile, și amă audit pre 'una din cele patru fere dicendū, ca cu vōce de tunet: Vino, și veđi. Și 2 amă vădută, și eecce 'un cal alb; 'și cel ce ședea pe elu avea arc; 'și i s'a dat cunună; și a eșit învingendū și spre învingere.

Și deschidendu-se alu dūoilea sigilū, 3 amă audit pre cea a dūoa fere dicendū: Vino, și veđi. 'Și a eșit alt cal, ca focul; 4 și celui ce ședea pe elu i s'a dat putere să lee pacea de pe pământ, și ca se junghe unu pre altul: și i s'a dat sabiā mare.

Și deschidendu-se alu treilea sigilū, amă 5 audit pre a treia fere dicendū: Vino, și veđi. Și amă vădută, și eecce 'un cal negru: și cel ce ședea pe elu avea cumpenă 6 în mână sa. Și amă audit vōce din meșlocul celor patru fere, dicendū: O măsură de grāu pentru unu dinar, și trei mēsurī de orđu pentru unu dinar; 'oleul și vinul să nu vatēm.

Și deschidendu-se alu patrulea sigilū, 7 amă audit vōcea a patra fere, dicendū: Vino, și veđi. 'Și amă vădută, și eecce un 8 cal galbēn; și numele celui ce ședea pe elu era Mōrtea; și Infernul urmā după ea: și li s'a dat putere preste a patra parte a pământului, 'să omōre cu sabiā și cu fōmete și cu pestilență 'și prin ferele pământului.

Și deschidendu-se alu cincelea sigilū, 9 amă vădută supt 'altar 'sufletele celor uciși 'pentru cuvēntul lui Dumne-deu și pentru 'mărturisirea care făceau; Și striga 10 cu vōce tare, dicendū: 'Până când, Domnul 'cel sântu și adevērat, 'nu judeci, și nu resbuni sângele nostru de la cei ce locuesc pe pământ? Și 'vestiminte 11 albe s'au dat fie-căruia dintr'înși; și li s'a disu, 'să se repauseze încă pučin timp, până ce se va implini și numărul conservilor lor și alu fraților lor, cari au să se omōre ca și ei.

Și amă vădută cându a deschis alu 12 șeselea sigilū, 'și eecce, s'a făcut cutremur mare, și 'sōrele s'a făcut negru, ca un sac de pēru, și luna s'a făcut ca

d Fac. 49. 9, 10.
Ebr. 7. 14.
Isa. 11. 1. 10.
Rom. 15. 12.
Cap. 22. 16.
Vors. 1.
Cap. 6. 1.
Isa. 53. 7.
Ioan. 1. 29, 36.
1 Pet. 1. 19.
Cap. 13. 8.
Vers. 9, 19.
Zech. 8. 9. &

4. 10.
Cap. 4. 5.
Cap. 4. 2.
Cap. 4. 8, 10.
Cap. 14. 2. &
15. 2.
Pr. 141. 2.
Cap. 8. 3, 4.
Pr. 40. 8.
Cap. 14. 3.
Cap. 4. 11.
Vors. 6.
Fapt. 20. 28.

Rom. 3. 24.
1 Cor. 6. 20.
Efec. 1. 7.
Col. 1. 14.
Ebr. 9. 12.
1 Pet. 1. 18, 19.
2 Pet. 2. 1.
1 Ioan. 1. 7.
Cap. 14. 4.
Dan. 4. 1. &
6. 26.

Cap. 7. 9. &
11. 9. & 14. 6.
Ebr. 19. 6.
1 Pet. 2. 5, 9.
Cap. 1. 6. &
20. 6. & 22. 5.
Cap. 4. 4, 6.
Pr. 68. 17.
Dan. 7. 10.
Ebr. 12. 22.
Cap. 4. 11.
Filip. 2. 10.

Vers. 3.
Cron. 29. 11.
Rom. 9. 5. &
16. 27.
1 Tim. 6. 16.
2 Pet. 4. 11.
Ebr. 11.
Cap. 1. 6.
Cap. 6. 16. &
7. 10.
Cap. 19. 4.
Cap. 4. 9, 10.

Capul 6.
Cap. 5. 5-7.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 3.
Cap. 19. 11.
Pr. 45. 4, 5.
Zech. 6. 11.
Cap. 14. 14.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 2.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 2.

Cap. 9. 4.
Cap. 4. 7.
Zech. 6. 3.
Ezec. 14. 21.
Lev. 26. 22.
Cap. 8. 3. &
9. 13. & 14. 18.
Cap. 20. 4.
Cap. 1. 9.
2 Tim. 1. 8.
Cap. 12. 17.
Ebr. 19. 10.
Veđi Zech. 1.

12.
Cap. 3. 7.
Cap. 11. 18.
Ebr. 11. 18.
Cap. 3. 4. &
Ebr. 11. 18.
Cap. 14. 13.
Cap. 16. 13.
Ioan. 2. 10, 31.
Ebr. 12. 17.
Fapt. 2. 28.

- 13 sângele. ^aȘi stelele cerului au cădută pe pământ, precum smochinulă lepădă smochinele cele crude ale lui, cândă se clătesce de vântu mare. ^bȘi cerulă a despărută ca o carte învălătucită; și ^ctotu muntele și insula s'au mișcată din locurile lor. ^dȘi regiil pământului, și domniil, și bogații și căpitaniile și cei puternicil, și totu servulă și celă liberă, ^es'au ascunsă în pesceril și în petrele munților; ^fȘi diceau munților și petrelor: Cădeți preste noi, și ne ascundeți de cătră fața celui ce șede pe tron și de la mânia Mielului; ^gCăci a venită diăa cea mare a mâniei sale; ^hși cine va pută să stee?

Tăiulă sigilată—Scutirea credincioșilor Israelii de la judecățele ce amenință.

7 **S**I după acestea amu vădută patru ângeri stândū în cele patru ânghiri ale pământului, ^aținendū cele patru vânturi ale pământului, ^bca să nu sufle vântulă pe pământ, nici preste vre-unu arboru.

2 Și amū vădută altū ângerū suindu se de la resăritulă sôrelui, avendū sigilulă lui Dumneđu celui viū; și a strigatū cu vóce tare la cei patru ângeri, căroră s'a datū să

3 vătēma pământulă și marea, Dicendū: ^cNu vătēmați pământulă, nici marea, nici arborulă, până ce vomū fi ^dsigilatū pre serviil Dumneđu nostru ^epe frunțile lorū.

4 ^fȘi amū auditū numărulă celorū sigilați: ^gO sută patru-đeci și patru de miil, sigilați din tótă seminția fiilorū lui Israelū:

5 Din seminția lui Iuda dūoș-spre-đece miil sigilați;
Din seminția lui Rubenū dūoș-spre-đece miil sigilați;
Din seminția lui Gadū dūoș-spre-đece miil sigilați;

6 Din seminția lui Asserū dūoș-spre-đece miil sigilați;
Din seminția lui Neftali dūoș-spre-đece miil sigilați;
Din seminția lui Manase dūoș-spre-đece miil sigilați;

7 Din seminția lui Simeon dūoș-spre-đece miil sigilați;
Din seminția lui Levi dūoș-spre-đece miil sigilați;
Din seminția lui Isacarū dūoș-spre-đece miil sigilați;

8 Din seminția lui Zabulonū dūoș-spre-đece miil sigilați;

Din seminția lui Iosefū dūoș-spre-đece miil sigilați.

Din seminția lui Beniaminū dūoș-spre-đece miil sigilați.

Tăiulă sigilată—Viziunea celorū ce au suferitū, erū acumū sūnt în mărire; sigilulă alū șeptelea deschisū.

După acestea amū vădută, și éccē ^amulțime mare, pre care nimenea nu putea a o numera, ^bdin tóte națiunile si semințiile, popórele și limbele, stândū înaintea tronului și înaintea Mielului, ^cîmbrăcați în vestimente albe, și cu stălpări în mânele lorū; ^dȘi strigaū cu vóce tare, dicendū: ^e10

^fMēntuirea Dumneđu nostru, ^gcare șede pe tronū, ^hȘi Mielului.

ⁱȘi toți ângeril stău împrejurulă tronu-lui și a bōtrănilorū și a celorū patru fere, și s'au prosternutū înaintea tronului pe fețele lorū, și s'au închinatū lui Dumneđu, ^jDicendū: ^k12

Aminū; bine-cuvēntarea și mărirea și înțelepciunea, ^lȘi mulțumita și onórea și puterea și tária, ^mFie Dumneđu nostru în seculi seculilorū. Aminū.

Atuncea luandū cuvēntū unulū d'între ⁿ13 bōtrāni, mī-a đisū: Acestia cari sūnt îmbrăcați cu ^ovestimentele cele albe, cine sūnt, și de unde au venitū? Și amū đisū lui: ^p14

Dómne, tu scii. Și a đisū mie: ^qAcestia sūnt cei ce vinū din strimtorarea cea mare, cari și-au ^rspălatū vestimentele lorū, și le-au albitū în sângele Mielului. Pentru ^s15

acēsta sūnt înaintea tronului lui Dumneđu, și-i servescū diăa și nóptea în templulū lui; și celū ce șede pe tronū va ^tlocui întru d'înșil. ^uNu vorū mai flămānđi, ^v16

nici vorū mai însētoșa, ^wnici va mai căde preste ei sôrele, nici vre-o arșiță; ^xCăci Mielul celū din meșiloculă tronului ^yîva pascē, și-î va conduce la isvóre de ape vii; ^zși va sterge Dumneđu tótă lacrima de la ochiil lorū.

SI ^adeschidēndu-se alū șeptelea sigilū, s'a ^b8 făcutū tăcere în ceriū, ca la jumătate de oră.

Cele șapte trîmbiți—Viziunea introducētorē; su-narea celorū ântēi patru trîmbiți.

^cȘi amū vădută pre cei șapte ângeri, ^d2

a Cap. 8. 10. &
9. 1.
b Pa. 102. 26.
Isa. 34. 4.
Ebr. 1. 12, 13.
c Ier. 3. 23. &
4. 24.
Cap. 16. 20.

d Isa. 2. 19.
e Osea 10. 8.
Luc. 23. 30.
Cap. 9. 6.
f Isa. 13. 6, etc.
Zef. 1. 14, etc.
Cap. 16. 14.
g Pa. 76. 7.

Capitul 7.
a Dan. 7. 2.
b Cap. 9. 4.
c Cap. 6. 6. &
9. 4.
d Ezech. 9. 4.
Cap. 14. 1.
e Cap. 32. 4.

f Cap. 9. 16.
g Cap. 114. 1.
h Rom. 11. 25.
i Cap. 5. 9.
j Cap. 8. 5, 18.
k 4. 4. & 6.
11.
Vers 14.

k Pa. 3. 8.
Isa. 43. 21.
Ier. 3. 23.
Osea 13. 14.
Cap. 19. 1.
l Cap. 5. 13.
m Cap. 4. 6.
n Cap. 5. 18, 14.

o Vers. 9.
p Cap. 6. 9. &
17. 6.
q Isa. 1. 18.
Ebr. 9. 14.
r Ioan. 1. 7.
Cap. 1. 5.
Ved. Zech. 3.
2-5.

r Isa. 4. 5, 6.
Cap. 21. 3.
s Isa. 49. 10.
t Pa. 131. 6.
Cap. 21. 4.
u Pa. 23. 1. &
36. 8.
Ioan. 10. 11, 14.

v Isa. 25. 8.
Cap. 21. 4.
Capitul 8.
a Cap. 6. 1.
b Mat. 18. 10.
Luc. 1. 19.

cari staū înaintea lui Dumnezeu; * și li s'au datū șapte trimbiți.

- 3 Și altū ângerū a venitū, și sta la altarū, avendū tāmăitoare de aurū; și i s'a datū tāmăiă multă, ca s'a aducă cu * rugăciunile tuturor sântilorū pe altarulū celū de aurū, care este înaintea tronulū. Și / fumulū tāmăiei, cu rugăciunile sântilorū, s'a suitū înaintea lui Dumnezeu din mâna ângerulū. Și a luatū ângerulū tāmăitoarea, și a implut'o din foculū altarulū, și a aruncat'o pe pământū; și * s'au făcutū voci și tunete, fulgere * și cutremurū.

- 6 Și cei șapte ângeri, cari aveaū cele șapte trimbiți, s'au gătītū să trimbițeze.

- 7 Și ângerulū celū d'ânteiū a trimbițatū, * și s'a făcutū grândinā și focū amestecatū cu sânge, și s'au aruncatū 'pe pământū; și a treia parte * din arbori a arsū, și tōtā verdēta a arsū.

- 8 Și alū dūoilea ângerū a trimbițatū, 'și ce-va ca unū munte mare ardendū cu focū s'a aruncatū în mare; * și a treia parte din mare * s'a făcutū sânge; * și a treia parte din făpturile mării, cari aveaū viēta, a muritū; și a treia parte din corăbiū s'a stricatū.

- 10 Și alū treilea ângerū a trimbițatū, * și a cădūtū din ceriū o stēuā mare, ardendū ca o candelă, * și a cădūtū preste a treia parte din riuri și preste isvōrele apelorū.

- 11 * Și numele stelei se dice Pelinū; * și a treia parte din ape s'a făcutū ca pelinulū: și mulți din ômeni au muritū de ape, pentru cā se făcuseră amare.

- 12 * Și alū patrulea ângerū a trimbițatū, și s'a rānitū a treia parte a sōrelui, și a treia parte a lunei și a treia parte a stelelorū; așa cā s'a întunecatū a treia parte din ele, și diūa nu a luminatū de cātū a treia parte, și nōptea asemenea.

Cele șapte trimbiți—Trimbițarea trimbiței a cincea, sēu a ântēiului vaiū.

- 13 Și uitāndu-me, * amū auditū pre unū ângerū sburāndū prin medioloculū ceriului, și dicendū cu vōce tare: * Vai, vai, vai celorū ce locuescū pe pământū de cele-l-alte voci de trimbiță ale celorū trei ângeri, cari au să trimbițeze!

- 9 SI alū cincelea ângerū a trimbițatū, * și amū vēdūtū o stē din ceriū cādendū

pe pământū; și i s'a datū cheia * fōntānei adânculū. Și a deschisū fōntāna adânculū; * și s'a suitū fumū din fōntānā, ca fumū de unū cuptorū mare; și s'au întunecatū sōrele și aerulū de fumulū fōntānei. Și din fumū au egițū * locuste pe pământū; și li s'a datū putere, * precumū au putere scorpiele pământulū. Și li s'a dīsū, 'ca s'a nu vatēme * ērba pământulū, nici vre-o verdēta, nici vre-unū arborū; decātū numai pre ômeni, cari nu au * sigilulū lui Dumnezeu pe frunțile lorū. Și li s'a datū *ordnū*, ca s'a nu-i omōre, 'ci ca s'a-i chinuēcā cinci luni; și chinulū korū *era* ca chinulū scorpiei, cāndū lovesce pre omū. Și într'acele zile 'vorū căuta ômeni mōrtea, și nu o vorū afla; și vorū pofti s'a mōrā, și mōrtea va fugi de la ei.

Și * formele locustelorū *eraū* asemenea cailorū gătītī spre resbelū; * și pe capetele lorū *eraū* cununī ca de aurū, * și fețele lorū asemenea fețelorū omenesci. Și aveaū pēru ca pērulū femeelorū, și * dinții lorū ca de leū. Și zale aveaū ca zalele de ferū; și sunetulū aripelorū lorū *era* * ca sunetulū de carē cu mulți cai alergāndū la resbelū; Și aveaū cōde ca de scorpīi, și *eraū* bol-duri în cōdele lorū; * și aveaū putere a vātēma pre ômeni cinci luni. * Și rege a-veaū preste ei, *care este* * ângerulū adânculū, alū cărui nume Ebreesce *esto* Abaddonū, ērū în limba Ellinēscā are nume Apollionū.

Cele șapte trimbiți—Sumarea trimbiței a șesea, sēu a vaiului alū dūoilea.

* Unū vai a trecutū; ēccē mai vinū încă 12 dūoē vaiuri după acestea.

Și alū șesea ângerū a trimbițatū, și amū 13 auditū o vōce din cele patru colțuri ale altarulū celū de aurū, care este înaintea lui Dumnezeu, Dicendū ângerulū alū șeslea, care avea trimbiță: Deslégă pre cei patru ângeri, legați 'la riulū mare Euftratū. Și s'au deslegatū cei patru ângeri, cari *eraū* 15 gătītī spre ōra și diūa și luna și anulū, ca s'a omōre a treia parte din ômeni. Și * nu- 16 mērulū oștilorū * cālārimēi *era* dūoē miriade de miriade; * și amū auditū numērulū lorū.

Așa amū vēdūtū cailū în visune, și pre 17 cei ce sēdeaū pe ei, avendū zale ca de focū și de iacintū și de puciōsā; * și cape-

o 2 Cron. 29. 25.
28.
d Cap. 5. 8.
e Ecod. 30. 1.
Cap. 6. 9.
f Ps. 148. 9.
Luc. 1. 10.
g Cap. 16. 18.
h 2 Sam. 22. 8.
i Reg. 19. 11.

Fapt. 4. 31.
i Ecod. 38. 22.
j Cap. 6. 2.
k Ecod. 2. 18.
Cap. 9. 4.
l Ier. 51. 25.
Amos 7. 4.
m Cap. 16. 8.
n Ecod. 14. 19.
o Cap. 16. 3.

p Isa. 14. 12.
Cap. 9. 1.
q Cap. 16. 4.
r Rnt. 1. 30.
s Ecod. 15. 23.
Ier. 9. 15. &
35. 15.
t Isa. 18. 10.
Amos 8. 9.

u Cap. 14. 6. &
19. 17.
v Cap. 9. 13. &
11. 14.
—
Capitulū 9.
w Luc. 10. 18.
Cap. 8. 10

x Luc. 8. 31.
Vers. 2. 11.
Cap. 17. 8. &
29. 1.
y Joel 2. 2, 10.
d Ecod. 10. 4.
Jude. 7. 12.
e Vers. 10.
f Cap. 6. 6. &

7. 3.
g Cap. 8. 7.
Veđi Ecod. 12.
23.
Ecod. 9. 4.
h Cap. 7. 8.
i Vers. 10.
Cap. 11. 7.
j Iov. 3. 21.
Isa. 12. 9.

Ier. 8. 2.
Cap. 6. 16.
k Joel 2. 4.
l Naum 3. 17.
m Dan. 7. 8.
n Joel 1. 6.
o Joel 2. 5-7.
p Vers. 5.
q Ecod. 2. 2.

r Vers. 1.
s Cap. 8. 12.
t Cap. 16. 12.
u Ps. 68. 17.
v Dan. 7. 10.
w Ecod. 28. 4.
x Cap. 7. 4.
y 1 Cron. 12. 8.
Isa. 8. 20, 22.

tele cailorū *erau* ca de leu; și din gurele lorū *esiau* focū și fumū și pucioasă.

- 18 De acestea trei plăgi s'a omoritu o a treia parte din omeni: de focū și de fumū și de pucioasă ce *esiau* din gurele
- 19 lorū. Căci puterea lorū este în gura lorū și în cōdele lorū; * căci cōdele lorū *erau* asemenea șerpilorū, cu capete, cu cari va-tēmă.
- 20 Și cei-l-alți omeni, cari nu au muritū de plăgele acestea, * nu s'au pocăitū de faptele mănelerū lorū, ca să nu se închine * demonilorū, * și idolilorū celorū de aurū și de argintū, de aramă, de pētră și de lemnū; cari nu potū nici vedē, nici auzi, nici ambla; Nici nu s'au pocăitū de uciderile lorū, * nici de fermecăturile lorū nici de desfrânările lorū, nici de furturile lorū.

Cele șapte trîmbiți. — Prochiāmare făcută de unū āngerū; șapte tunete; tuiulū celū micū; templulū mēsuratū; cei dūoi marturi.

- 10 SI amū vēdūtū altū āngerū tare pogorindu-se din ceriū, îmbrăcatū cu nūorū, * și curcubeu *era* pe capulū lui, și * fața lui ca sōrele, și * piciorēle lui ca nisce stālpi de
- 2 focū; Și avea în mână sa cārticicā deschisā; * și a pusū piciorulū lui celū dreptū
- 3 pe mare, ērū celū stāngū pe pāmētū; Și a strigatū cu vōce tare, precumū răcnesce leulū; și cāndū a strigatū, au sunatū cele
- 4 * șapte tunete vocile lorū. Și sunāndū cele șapte tunete, volamū să scriū; *ērū* amū auzitū vōce din ceriū dicēndu-mi: / Sigilēzā ceea ce au vorbitū cele șapte tunete, și nu acrie.
- 5 Și āngerulū, pre care l'amū vēdūtū stāndū pe mare și pe pāmētū, * și-a rēdicatū mână sa spre ceriū, Și s'a juratū pe celū ce trāesce în seculi seculilorū, * care a făcutū ceriulū și cele ce sūnt într'insulū, și pāmētulū și cele ce sūnt într'insulū, și marea și cele ce sūnt într'insā, cā * timpulū nu se va mai intārđia; Ci / în dīlele voci āngerulū alū șeptelea, cāndū va trîmbița, se va sfārși misterilū lui Dumneđeū, precumū a pređisū servilorū sei, profeților.
- 8 Și * vōcea, care amū auzit'ō din ceriū, ērā-și a vorbitū cu mine, și a đisū: Mergi de lea cārticica cea deschisā din mână āngerulū, ce stā pe mare și pe pāmētū. Și amū mersū cātrā āngerū, și đisu-i-amū:

Dă-mi cārticica. *Ērū* elū mī-a đisū: 'Iēa-o, și o mănāncā; și va amāri pāntecelē teū, ērū în gura ta va fi dulce ca mīerea. Și 10 amū luatū cārticica din mână āngerulū, și o-amū māncatū; * și era în gura mea dulce ca mīerea; și după ce o-amū māncatū, * s'a amāritū pāntecelē meū.

Și-mi đicea: Trebue ca tu ēra-și să pro- 11 feșeci la multe popōre și națiuni și limbi și regi.

SI mi s'a datū * trestia asemenea unui to- 11 egū; și sta āngerulū, dicēndū: * Scōlā-te, și mēsurā templulū lui Dumneđeū și altarulū, și pre cei ce se închinā într'insulū. *Ērū* * curtea cea din afarā de templu lasā-o, 2 și nu o mēsurā; * căci s'a datū Giņțilorū; și cetatea cea sântā o vorū * cālca / patru-đeci și dūoș de luni.

Și voiū da *putere* celorū dūoi * marturi ai 3 mei a * profeți / o mie dūoș sute șese-đeci de dīle, îmbrāțați în sacū.

Acestia sūnt cei / dūoi maslini, și cele 4 dūoș sfechnice, cari staū înaintea Dumneđeului pāmētulū.

Și de va voi cine-va să-i vātēme, * focū 5 va eși din gura lorū, și va mistui pre neamicii lorū; / da, de va voi cine-va să-i vātēme, astū-feliū trebue acela să se omōre. Acestia * au putere a închide ceriulū, ca să 6 nu plōie în dīlele profeției lorū; și * au putere preste ape, a le întōrce în sānge, și a lovi pāmētulū cu tōtā plaga, ori de cāte ori vorū voi.

Și cāndū * vorū sfārși mārțurisirea lorū, 7 * fēra, care se sue / din adūncū, * va face resbelū cu ei, și-i va învinge, și-i va omori. Și trupurile cele mōrte ale lorū vorū jācē 8 în ulița * cetāței celei mari, care spiritual-minte se chiāma Sodoma și Egiptū, / unde și domnulū nostru s'a crucificatū.

* Și cei din popōre și din seminți și din 9 limbi și din națiuni vorū vedē trupurile cele mōrte ale lorū trei dīle și jumātate, * și nu vorū lāsa să punā trupurile cele mōrte ale lorū în morminte. * Și cei ce locuescū pe 10 pāmētū se vorū bucura de ei, și se vorū veseli, * și vorū trāmete daruri unulū altuiā; * pentru cā acesti dūoi profeți au chinuitū pre cei ce locuescū pe pāmētū.

* Și după acele trei dīle și jumātate * Spi- 11 ritū de viēță de la Dumneđeū a intratū în ei, și au stātutū pe piciorēle lorū; și fricā

a Isa. 9. 15.	Capulū 10.	Dan. 12. 7.	m Esec. 3. 3.	d Ps. 79. 1.	k 2 Reg. 1. 10.	o Luc. 13. 22.	Cap. 18. 24.
a Deut. 31. 39.	a Esec. 1. 28.	a Neom. 9. 6.	a Esec. 2. 10.	Luc. 21. 24.	12.	p Cap. 13. 1. 11.	a Cap. 17. 15.
b Lev. 17. 7.	a Mat. 17. 2.	Cap. 4. 11.	—	a Dan. 8. 10.	Ier. 1. 10.	a 17. 8.	a Ps. 79. 2. 3.
Deut. 32. 17.	b Mat. 17. 2.	14. 7.	Capulū 11.	f Cap. 13. 5.	5. 14.	g Cap. 9. 2.	a Cap. 12. 12. & 13. 8.
Ps. 106. 37.	a Cap. 1. 16.	i Dan. 12. 7.	a Esec. 40. 3.	g Cap. 20. 4.	Esec. 48. 3.	h Dan. 7. 21.	g Est. 9. 19. 22.
1 Cor. 10. 20.	a Cap. 1. 15.	Cap. 16. 17.	a Esec. 2. 1.	h Cap. 19. 10.	Osea 6. 5.	i Zech. 14. 2.	a Cap. 16. 10.
a Ps. 115. 4. & 136. 15.	a Mat. 28. 18.	j Cap. 11. 15.	b Num. 23. 13.	i Cap. 12. 6.	i Num. 16. 29.	j Cap. 14. 2. & 17. 1. 5. & 18. 10.	b Esec. 37. 5. 9. 10. 14.
Dan. 5. 24.	a Cap. 8. 5.	k Vera. 4.	a Esec. 40. 17.	j Ps. 52. 8.	m 1 Reg. 17. 1.	—	—
a Cap. 22. 15.	/ Dan. 8. 26. & 12. 4. 9.	i Ier. 15. 16.	—	i Ier. 11. 16.	l Luc. 5. 16. 17. 10.	—	—
—	g Esec. 6. 8.	k Esec. 2. 8. & 3. 1-3.	—	Zech. 4. 2. 11. 14.	n Esec. 7. 19.	—	—

12 mare a cădută preste cei ce-l priviau: Și au auditu voce tare din ceriū dicēdu-li: Sui-ți-vē aicea; *și s'au suitu în ceriū *pe nūorū; *și l-au vēdutu neamicii lorū.

13 Și într'aceu oră s'a făcutu cutremurū mare, și a cădutu *a deces parte din cetate, și intr'acelu cutremurū s'a ucisū numărū de omenī septe miī; și cei-l-altī s'au înfricoșatū, *și au datū mărire Dumneḡeului ceriulū.

Cele septe trimbițe—Sunarea trimbiței a septe, seū a vātului alu treilea; cāntecū dé laudā la Dumneḡeu.

14 'Alū dūoilea vai a trecutū; éccē, alū treilea vai vine curēndū.

15 'Și alū septelea āngerū a trimbițatū; *și s'au făcutu voci tari în ceriū, dicēdu: 'Impērāṭiele lumei s'au făcutu *impērāṭia* Domnului nostru și a Christosului seū; *și elū va domni în seculiī seculilorū.

16 Și *cei dūoē-deci și patru de betrānī, cari ședeau pe tronurile lorū înainte la Dumneḡeu, s'au proșternutū pe fecele lorū,

17 și s'au închinatū lui Dumneḡeu, dicēdu: Multumimū ție, Dōmne, Dumneḡeule Atotū-puternice!

*Celū ce esci, și celū ce eraī, și celū ce viī, Cā ai luatū puterea ta cea tare, *și ai domnitū.

18 *Și naṭiunile s'au māniate, și a venitū mānia ta,

*Și timpulū celorū morți ca să fie judecați, Și să dai platā servilorū tei, profețilorū, Și sântilorū, și celorū ce se temū de numele teū, *celorū micī și celorū mari; *Și să strici pre cei ce strică pāmēntulū.

19 Și *templulū lui Dumneḡeu s'a deschisū în ceriū, și în templulū lui s'a vēdutu chivotulū aședāmēntului seū.

Și *s'au făcutu fulgere și voci, tunete și cutremurū, *și grādinā mare.

Visiunea femeii îmbrăcate cu sōrele, și urmāritā de draconū.

12 **S**I s'a arētatū semnū mare în ceriū, o femeā îmbrăcatā cu sōrele, și luna suptū piciorēle ei, și pe capulū ei cununā 2 din dūoē-spre-dece stele; Și îngreunată fiindū, striga, *chinuindu-se și sfārimāndu-se să nascā.

3 Și s'a arētatū altū semnū în ceriū, și

éccē *unū draconū mare, *la vedere* ca foculū, *avēndū septe capete și dece cōrne, *și septe cununī pe capetele lui. Și *cōda lui trāgea 4 a treia parte / din stelele ceriulū, *și le-a aruncatū pe pāmēntū.

Și draconulū a stātutū *înaintea femeii celei ce avea să nascā, *ca, nāscēndū ea, să mānānce copilulū ei. Și a nāscutū copilū parte bărbātescā, *care are a pascē tōte naṭiunile cu toḡḡ de ferū; și copilulū ei s'a rāpitū la Dumneḡeu și la tronulū lui.

Și *femea a fugitū în pustiiū, unde are 6 locū gātītū de la Dumneḡeu, ca acolo să se nutrēscā *o mie dūoē sute șese-deci de ḡile.

Și s'a făcutu resbelū în ceriū, *Mihaelū și āngerii lui au datū resbelū *cu draconulū; și draconulū cu āngerii lui a datū resbelū, Și nu a isbutitū; nicī s'a mai aflatū loculū lorū în ceriū. Și *s'a aruncatū draconulū celū mare, *șerpele celū vechiū, care se chīamā Diabolulū și Satana, *celū ce încelā tōtā lumea; *s'a aruncatū pe pāmēntū, și āngerii lui s'au aruncatū cu elū. Și amū 10 auditū voce tare în ceriū, dicēdu:

*Acumū s'a facutū mēntuirea și tāria, și impērāṭia Dumneḡeului nostru, Și puterea Christosului seū; Cāci s'a aruncatū pēritorulū fraṭilorū nostri, Celū *ce-l pērá înainte Dumneḡeului nostru diūa și nōptea,

11 Și *ei l'au învinsū pentru sāngele Mielulū, Și pentru cuvēntulū martiriului lorū;

Și *nu și-au iubitū viēta lorū până la mōrte. Pentru acēsta *bucurați-vē, ceriurilorū, și 12 cei ce locuiți într'insele!

*Vai celorū ce locuescū pāmēntulū și marea! Cā s'a pogoritū diabolulū la vol, avēndū māniā mare,

*Pentru că scie că are pučinū timpū. Și vēdēndū draconulū, că s'a aruncatū 13 pe pāmēntū, a persecutatū *pre femea, care a nāscutū *copilū* parte bărbātescā. *Și s'au 14 datū femeii dūoē aripi ca de vulturū mare, *ca să sbōre *în pustiiū la loculū seū, unde se nutresce *unū timpū și timpuri, și jumā-tate de timpū, derparte de la fața șerpelui.

Și s'a aruncatū șerpele după femeā din gura 15 sa apă, ca unū riū, ca să o facā dusā de riū. Și a ajutatū pāmēntulū femeii, și și-a 16 deschisū pāmēntulū gura sa, și a înghiṭitū riulū, pre care l'a aruncatū draconulū din gura sa.

c Isa. 14. 18.
Cap. 12. 5.
d Isa. 60. 8.
Ez. 1. 9.
e 3 Reg. 2. 1, 5, 7.
f Cap. 6. 12.
g Cap. 16. 19.
h Isa. 7. 19.
i Cap. 14. 7. &
15. 4.
Cap. 8. 12. &

9. 12. & 15. 1.
f Cap. 10. 7.
h Isa. 27. 13.
Cap. 16. 17. &
19. 6.
i Cap. 12. 10.
m Dan. 2. 44. &
7. 14, 18, 27.
n Cap. 4. 4. & 5.
8. & 19. 4.
o Cap. 1. 4, 8.

4. 8. & 16. 5.
p Cap. 19. 6.
q Vers. 2, 9.
r Dan. 7. 9, 10.
Cap. 6. 10.
s Cap. 19. 5.
t Cap. 18. 10. &
18. 6.
u Cap. 15. 5, 8.
v Cap. 8. 5. &
16. 18.

Cap. 12. 21.
—
Capulū 12.
a Isa. 64. 7.
b Gal. 4. 19.
c Cap. 17. 3.
d Cap. 17. 9, 10.
e Cap. 13. 1.
f Cap. 9. 10, 19.

f Cap. 17. 18.
g Dan. 8. 10.
h Vers. 2.
i Esod. 1. 18.
j Ps. 2. 9.
k Cap. 2. 27. &
19. 15.
l Vers. 4.
m Cap. 11. 3.
n Dan. 10. 13.

21. & 12. 1.
n Vers. 3.
o Cap. 20. 2.
p Luc. 10. 18.
q Ioan. 12. 31.
r Fac. 3. 1, 4.
s Cap. 20. 3.
t Cap. 20. 3.
u Cap. 9. 1.
v Cap. 11. 15. &

19. 1.
t Iov. 1. 9. &
2. 5.
u Zech. 3. 1.
v Rom. 8. 35, 34.
w 37. & 16. 30.
x Luc. 14. 26.
y Ps. 96. 11.
z Isa. 49. 18.
Cap. 18. 20.

y Cap. 8. 12. &
11. 10.
z Cap. 19. 6.
a Vers. 5.
b Esod. 19. 4.
c Vers. 6.
d Cap. 17. 3.
e Dan. 7. 25. &
12. 7.
f Isa. 60. 29.

17 Și s'a mâniat draconul asupra femeii, și a plecat, să facă rebelu cu cei-l alți din seminția ei, care păzesc ordinul lui Dumnezeu, și jinu mărturia lui Iisus Christos.

Viziunile celor două fere, agenții draconului.

13 SI amă stătnut pe nésipul mării, și amă vădutu o fere suindu-se din mare, care avea șapte capete și dece córne, și preste córnela ei dece diademe. Și fere, pre care o vedui era asemenea pardosului, și piclórele ei ca de ursu, și gura ei ca o gură de leu; și i-a dat draconul puterea sa și scaunul său și domnia mare. Și amă vedutu un cap de ale ei, ca rânitu de mórte; și rana morței ei s'a vindecatu;

Și totu pământul s'a mirat de fere;

4 Și s'a închinat draconul celui ce a dat putere ferei; și s'a închinat ferei, dicendu: Cine este asemenea ferei? cine pôte să facă rebelu cu ea? Și i s'a dat gura care vorbia multe blăsteme; și i s'a dat putere a face rebelu patru-deci și două de luni. Și și-a deschis gura sa spre blăsteme asupra lui Dumnezeu, să hulască numele lui și cortul lui și pre cei ce locuesc în ceri. Și i s'a dat a face rebelu cu sântii, și a-i învinge; și i s'a dat putere preste totă seminția și limba și națiunea. Și i se voru închina toți cei ce locuesc pe pământ, ale căroru numi nu sânt scrise în cartea vieței Mielului celui înjunghiat de la întemțelarea lumei.

9 10 De are cine-va urechi, audă; Celu ce aservește se va aservi; celu ce ucide cu sabia, cu sabiă trebue să se ucidă. Aici este rēbdarea și credința sântilor.

11 Și amă vedutu altă fere suindu-se de pe pământ; și avea două córne asemenea mielului, și vorbia ca un dracon; și îndeplinia totă puterea ferei celei d'ântiū în prezența sa, și făcea ca pământul și cei ce locuesc pe d'insul să se închine ferei celei d'ântiū, a cărei rană de mórte se vindecase; Și făcea semne mari, încatu să se pogóre și focu din ceri pe pământ înaintea ómenilor. Și încela pre cei ce locuesc pe pământ prin semnele, cari i s'a dat să le facă înaintea ferei; dicendu

celor ce locuesc pe pământ, ca să facă imagine ferei, care avea o rană de sabiă, și a trăit. Și i s'a învoit a da spirit 15 imaginii ferei, ca imaginea ferei să vorbescă, și să facă ca cei ce nu se voru închina imaginii ferei să se omóre. Și făcea 16 pre toți, pre cei mici și pre cei mari, pre cei bogați și pre cei saraci, pre cei liberi și pre cei servi, să lee semn pe mâna lor cea dreptă, seu pe frunțile lor; Și 17 ca nimenea să nu pôtă cumpéra seu vinde, de catu numai celu ce are semnul, seu numele ferei, seu numărul numelui ei. Aici este înțelepciunea: Celu ce are 18 minte să socotescă numărul ferei; căci este număr de omu: și numărul ei este: Șese sute șese-deci și șese.

Viziunea Mielului și a următorilor lui.

SI amă vedutu, și ecce un Miel stându 14 pe muntele Sionului, și cu el o sută patru-deci și patru de mil, cari avea numele Părintelui lor scris pe frunțile lor.

Și amă auditu voce din ceri, ca voce 2 de ape multe, și ca voce de tunete mari; și amă auditu voce de citaristi cântându cu citarele lor; Și cântă o cântare nouă 3 înaintea tronului și înaintea celor patru fere și a bătrânilor; și nimenea nu putea cunosce cântarea, de catu numai cele o sută patru-deci și patru de mil, cei rescumpărați de pe pământ.

Acestia sânt cei ce nu s'a închinat cu 4 femeii, căci sânt feciori. Acestia sânt cei ce urmăz Mielului ori-unde merge. Acestia sânt cei rescumpărați din ómeni, primițulu lui Dumnezeu și alu Mielului. Și în gura 5 lor nu s'a aflat vicleșug; căci sânt nevinovați înaintea tronului lui Dumnezeu.

Cele șapte vase de plăgi.—Viziuni introductori.

Și amă vedutu altă ângeru sburându 6 în meșilocul ceriului, avendu evangelia eternă să vestescă celor ce locuesc pe pământ, și la totă națiunea, și seminția, și limba, și poporul, Dicendu cu voce 7 tare: Temeți-vē de Dumnezeu, și dați-i mărire; căci óra judecāței lui a venit; și vē închinați celui ce a făcutu ceriul și pământul, marea și isvórele apelor.

g Fac. 3. 15.
Cap. 11. 7. &
13. 7.
A Cap. 14. 12.
i 1 Cor. 2. 1.
i Ioan 5. 10.
Cap. 1. 5, 9.
& 6. 9. & 20. 4.
—
Cap. 13. 13.
a Dan. 7. 2, 7.
b Cap. 13. 2. &
7. 3, 9, 12.

c Dan. 7. 6.
d Dan. 7. 5.
e Dan. 7. 4.
f Cap. 12. 9.
g Cap. 16. 10.
h Cap. 12. 4.
i Vers. 12, 14.
j Cap. 17. 8.
k Cap. 18. 18.
l Dan. 7. 8. &
11. 25. & 11.
m Cap. 11. 2. &
12. 6.

n Ioan 1. 14.
Col. 2. 9.
o Dan. 7. 21.
p Cap. 11. 7. &
12. 17.
q Cap. 11. 18.
r 17. 15.
s Esod. 32. 32.
t Dan. 12. 1.
u Filip. 4. 2.
v Cap. 4. 5. &
30. 12, 15. &
31. 27.
w Cap. 17. 8.

x Cap. 2. 7.
y Isa. 53. 1.
z Fac. 9. 6.
aa Mat. 26. 53.
ab Cap. 14. 12.
ac Cap. 11. 7.
ad Vers. 3.
ae Dent. 13. 1—
3.
af Mat. 24. 24.
ag 2 Tes. 2. 9.
ah Cap. 16. 14.
ai 1 Reg. 13. 38.
aj 2 Reg. 1. 10.

12.
b Cap. 12. 9. &
19. 20.
c 2 Tes. 2. 9, 10.
d 2 Reg. 20. 7.
e Cap. 16. 2. &
19. 20. & 20.
4.
f Cap. 14. 9. &
19. 20. & 20.
4.
g Cap. 14. 12.
h Cap. 15. 2.

i Cap. 17. 9.
j Cap. 15. 2.
k Cap. 21. 17.
—
Cap. 16.
l Cap. 5. 6.
m Cap. 7. 4.
n Cap. 7. 3. &
13. 16.
o Cap. 1. 15. &
19. 6.
p Cap. 5. 8.

Cap. 5. 9. &
15. 3.
q Vers. 1.
r 2 Cor. 11. 2.
s Cap. 3. 4. &
7. 15, 17. &
17. 14.
t Cap. 5. 9.
u Inc. 1. 13.
v Ps. 33. 2.
w Zef. 3. 12.
x Efec. 5. 27.
y Inda 24.

z Cap. 8. 13.
a Efec. 3. 3—
11.
b Tit. 1. 2.
c Cap. 13. 7.
d Cap. 1. 13.
e 15. 4.
f Neam. 9. 6.
g Ps. 33. 6. &
134. 3. & 146.
5. 6.
h Efec. 14. 15.
i 17. 24.

8 Și urma altū ângerū, dicendū: "A că-
dută, a cădută Babilonulū, 'cetatea cea mare!
pentru că a adăpatū tôte națiunile din vi-
nulū mâniei desfrenărei sale.

9 Și alū treilea ângerū li urmă, dicendū
cu voce tare: "Ori-cine se închină ferei și
imaginei ei, și iea semnulū ei pe fruntea
sa, seū pe mâna sa, Acesta "va bé din vi-
nulū mâniei lui Dumneđeū, "celū turnatū
neamestecatū "in păharulū mâniei lui; și "se
va chinui cu "focū și cu puciosă înaintea
11 sântilorū ângerī și înaintea Mielulū. Și
"fumulū chinulū lorū se sue in seculi
seculilorū; și nu aū repausū diūa și noptea
acei cari se închină ferei și imaginei ei,
și celū ce iea semnulū numelū ei.

12 "Aici este rēbdarea sântilorū; "aicea sūnt
cei ce păzescū ordinele lui Dumneđeū și
13 credința lui Iisusū. Și amū auditū voce
din ceriū, dicendū-mi: Scrie: "Fericiți sūnt
cei morți, "cari morū in Domnulū, de a-
cumū, da, dice Spiritulū, "ca să se repau-
seze de ostenelele lorū; érū faptele lorū li
urmēzā.

14 Și amū vedutū, și éccē nūorū albū, și
unulū ședea pe nūorū "asemenea cu Fiulū
omulū, "avēndū in capulū lui cununā de
aurū, și in mâna lui secere ascuțită.

15 Și altū ângerū "a eșitū din templu, strig-
gândū cu tare voce cătrā celū ce ședea pe
nūorū: "Tramete secerea ta, și secerā; căci
ți-a venitū ora de a secera: secerișulū "pā-
mēntulū s'a coptū.

16 Și celū ce ședea pe nūorū a aruncatū
secerea sa pe pāmēntū; și pāmēntulū s'a
seceratū.

17 Și altū ângerū a eșitū din templulū celū
din ceriū, avēndū și elū secere ascuțită.

18 Și altū ângerū a eșitū din altarū, "a-
vēndū putere preste focū; și a strigatū cu
strigare tare celū ce avea secerea cea as-
cuțită, dicendū: "Tramete secerea ta cea
ascuțită, și culege strugurī pāmēntulū; căci
strugurī lui s'a coptū.

19 Și ângerulū a aruncatū secerea lui pe
pāmēntū, și a culesū viia pāmēntulū, și a
pus-o in "tēsculū celū mare alū mâniei lui

20 Dumneđeū. Și "tēsculū s'a călcatū "afară de
cetate, și a eșitū sânge din tēscū "până la
frēnele cailorū, de o mie și șese sute de
stadii.

*Cele șapte vase de plăgi.—Laudū cătrā Dumneđeū
pentru judecățele lui; pregătirile sfârșite.*

SI "amū vedutū altū semnū in ceriū, mare 15
și minunatū: "șapte ângerī avēndū șapte
plăgi, cele de pe urmă; "căci într'acelea s'a
sfârșitū mânia lui Dumneđeū.

Amū vedutū ca "o mare de stecle "ame- 2
stecatā cu focū; și pre cei ce biruiau a-
supra ferei, "și asupra imaginei, și asupra
semnulū ei, și asupra numărulū numelū
ei, stāndū pe marea cea de stecle, "avēndū
citarele lui Dumneđeū. Și cântau "cântarea 3
lui Moisi, servulū lui Dumneđeū, și cânta-
rea Mielulū, dicendū:

"Mari și minunate sūnt lucrurile tale,
Dómne, Dumneđeule Atotū-puternice!
"Drepte și adevērate căile tale,
Rege alū sântilorū!

"Cine nu se va teme de tine, Dómne, 4
Și nu va mări numele teū?

Căci tu singurū ești sântū;
Căci "tôte națiunile vorū veni și se vorū in-
china înaintea ta;
Căci judecățele tale s'aū arētatū.

Și după acestea amū vedutū, și éccē, 5
"templulū cortulū mărturiei in ceriū s'a
deschis: "Și cei șapte ângerī aū eșitū din 6
templu, avēndū cele șapte plăgi, "imbrăcați
cu inū curatū și strălucitū, și încinși im-
prejurulū peptulū cu brēie de aurū.

"Și una din cele patru fēre a datū ce- 7
lorū șapte ângerī șapte vase de aurū, pline
de mânia lui Dumneđeū "celū viū in seculū
seculilorū. Și "templulū s'a implutū de fumū 8
"din mărirea lui Dumneđeū și din puterea
lui; și nimenea nu putea intra in templu,
până se vorū sfârși cele șapte plăgi ale ce-
lorū șapte ângerī.

Cele șapte vase de plăgi versate.

SI amū auditū voce tare din templu, di- 16
cendū "celorū șapte ângerī: Duceți-vē,
și versați vasele "mâniei lui Dumneđeū pe
pāmēntū.

Și s'a dusū celū d'ântēiū, și a vērsatū 2
vasulū seū "pe pāmēntū; și "s'aū iscatū hube
rele și mari in ómenii, "cari aveau sem-
nulū ferei, și in cei "ce s'aū închinatū ima-
ginei ei.

Și alū dūoilea ângerū a vērsatū vasulū 3
seū "in mare; și "s'a făcutū sânge, ca de

Isa. 21. 9.
Ier. 51. 8.
Cap. 18. 2.
Ier. 51. 7.
Cap. 11. 8. &
16. 19. & 17.
2. 5. & 18. 3.
10. 18. 12. &
19. 2.
Cap. 13. 14—
16.
Ps. 75. 8.
Isa. 51. 17.

Ier. 25. 15.
Cap. 18. 6.
y Cap. 16. 19.
Cap. 30. 10.
Cap. 19. 20.
Isa. 34. 10.
Cap. 19. 3.
Cap. 11. 10.
d Cap. 12. 17.
Eccl. 4. 1. 2.
Cap. 20. 6.
1 Cor. 15. 18.
1 Tes. 4. 16.

2 Tes. 1. 7.
Ebr. 4. 9. 10.
Cap. 6. 11.
Exec. 1. 26.
Dan. 7. 13.
Cap. 1. 13.
Cap. 6. 2.
Cap. 16. 17.
Isa. 3. 13.
Mat. 13. 39.
Ier. 51. 33.
Cap. 13. 18.
Cap. 16. 8.

Isa. 3. 11.
Cap. 19. 15.
Isa. 63. 3.
Plān. 1. 15.
Ebr. 13. 18.
Cap. 11. 8.
Cap. 19. 14.
—
Capitulū 15.
Cap. 12. 1. 3.
Cap. 16. 1. &
21. 9.

Cap. 14. 10.
d Cap. 4. 6. &
21. 18.
Mat. 3. 11.
Cap. 13. 15—
17.
Cap. 5. 8. &
14. 2.
Isa. 15. 1.
Deut. 31. 30.
Cap. 14. 8.
Deut. 32. 4.
Ps. 111. 2. &

139. 14.
Ps. 145. 17.
Isa. 14. 9.
Cap. 16. 7.
Isa. 15. 14—
16.
Ier. 10. 7.
Isa. 66. 23.
Ved. Num. 1.
50.
Cap. 11. 19.
Vers. 1.
Isa. 28. 6. 8.

Exec. 41. 17.
18.
Cap. 1. 18.
Cap. 4. 6.
1 Tes. 1. 9.
Cap. 4. 9. &
10. 6.
Isa. 40. 24.
1 Reg. 8. 10.
3 Cron. 5. 14.
Isa. 6. 4.
2 Tes. 1. 9.

Capitulū 16.
Cap. 15. 1.
Cap. 14. 10. &
15. 7.
Cap. 8. 7.
Isa. 9. 2—
11.
Cap. 13. 16.
17.
Cap. 12. 14.
Cap. 8. 5.
Isa. 7. 17.
20.

mortu; 'și totu sufletul viū în mare a muritū.

4 Și alu treilea āngerū a vērșatū vasulū seū 'în riuri și în isvōrele apelorū, 'și s'aū făcutū sânge.

5 Și amū auditū pre āngerulū apelorū dīcēndū: 'Dreptū escl, Dōmne, "celū ce escl. și celū ce eraī, și celū ce veī fi, cā ai făcutū aceste judecāfi. Cāci sângele "sânșilorū și alu profetilorū "aū vērșatū, și "sânge li-ai datū să bee; cāci ei meritā *acēta*.

7 Și amū auditū pre altulū din altarū, dīcēndū: Așa 'Dōmne, Dumneḃeule Atotū-puternice! "adevurate și drepte *sūnt* judecāțele talo!

8 Și alu patrulea āngerū a vērșatū vasulū seū 'preste sōre, 'și i s'a datū putere să ardā pre ōmenī cu focū. Și s'aū arsū ōmenī cu focū mare, și "aū hulitū numele lui Dumneḃeū celui ce are putere preste aceste plăgi, "și nu s'aū pocāitū "să-i dee mārīre.

10 Și alu cincelea āngerū a vērșatū vasulū seū 'preste scaunulū fērei, "și impērāția sa s'a făcutū întunecōsā; "și-sī mușcāu limbele lorū de durere. Și "aū hulitū pre Dumneḃeulū cerulū pentru durerile lorū și pentru "ranele lorū, "și nu s'aū pocāitū de faptele lorū.

12 Și alu șeselea āngerū a vērșatū vasulū seū 'preste riulū celū mare, Eufatulū; 'și apa lui a secatū, "ca să se gātēscā calea regilorū celorū de la resārīturile sōrelui.

13 Și amū vōdūtū trei "spirite necurate asemenea brōscelorū *venindū* din gura 'dracōnului, 'și din gura fērei, și din gura 'profetului celui minciunosū. Cāci "sūnt spirite ale demonilorū, 'fācēndū semne, și mergēndū la regiū pāmēntului "și a tōtā lumea, să-i adune la "resbelulū ḃilei celei mari a lui Dumneḃeū Atotū-puterniculū.

15 "Eccē, viū ca unū furū. Fericitū *este* celū ce priveghīzā, și păzesce vestmintele sale, "ca să nu āmble golū, spre a se vedē rușinea lui.

16 "Și i-a strīnsū la loculū ce se chīama Ebreesce Armagheddonū.

17 Și alu șeptelea āngerū a vērșatū vasulū seū în aerū; și a eșitū vōce tare în templulū cerulū de la tronū, dīcēndū: "S'a făcutū.

Si *îndatā* "s'aū āuditū voci și tunete și 18 fulgere; "și s'a întēplatū cutremurū mare, "în ce felū nu s'a făcutū de cāndū ōmenī aū fostū pe pāmēntū, ca acestū cutremurū, așa de mare. Și "cetatea cea mare s'a im- 19 părțitū în trei părți, și cetāțile Gintilorū aū cādūtū; și Babilonulū celū mare "a venitū în amintire înaintea lui Dumneḃeū; "să-i dee pāharulū vinulū înțīmei māniei sale.

Și "tōtā însula a fugitū, și munți nu s'aū 20 aflatū. "Și grādinā, mare ca talentulū, se 21 pogorī din cerū preste ōmenī; și "ōmenī aū hulitū pre Dumneḃeū de "plaga grādiniei; cāci plaga era mare fōrte.

Nimicirea Babilonului. Viziunea meretricēi seḃēndū pe fērā.

SI a venitū "unulū din cei șapte āngeri, 17 cari aveau cele șapte vase, și a vorbitū cu mine, dīcēndu-mī: Vino, "să-ți arētū judecata "meretricēi celei mari, "care seḃe preste ape multe; "Cu care aū sevārșitū 2 desfrēnare regiū pāmēntului, și 's'aū îmbētatū de vinulū desfrēnārei ei cei ce locuescū pe pāmēntū.

Și m'a dusū în spiritū 'în pustiiū, și amū 3 vōdūtū o femeā seḃēndū "pe o fērā rōșā, plīnā de "numi de blāsteme, "care avea șapte capete și "ḃece cōrne. Și femea 'era imbrācatā cu purpurā și cu rōșū, "și împodobitā cu aurū și cu pētrā scumpā și cu mār-gāritare, "avēndū pāharū de aurū în mână ei, "plīnū de uriciuni și de necurāția desfrēnārei sale; Și în fruntea ei nume scrisū: 5 "Misteriū, Babilona "cea mare, "Muma Meretricilorū și a uriciunilorū pāmēntului.

Și amū vōdūtū "pre femeā bētā 'de sângele sântilorū și de sângele "martirilorū lui Iisusū; și vōḃēnd'o, m'amū miratū cu mirare mare.

Și āngerulū mī-a ḃisū: Pentru ce te-ai 7 miratū? eū 'ți voi spune misterulū despre femeā și despre fērā ce o pōrtā, care are cele șapte capete și cele ḃece cōrne.

Fērā, care o vōḃuși, era și nu este, și 8 "va să se suiā din adūncū, și "sā mērgā în perḃare; și "se vorū mira cei ce locuescū pe pāmēntū, "ale cārōrū numi nu sūnt scrise în cartea vieței de la întemeiarea lumei, vōḃēndū pre fērā cā era, și nu este, deși este.

i Cap. 8. 9. f Cap. 8. 10. k Esod. 7. 20. l Cap. 15. 3. m Cap. 1. 4, 8. & 4. 8. & 11. 17. n Mat. 23. 34. o Cap. 13. 15. & 13. 20. p Isa. 49. 26. q Cap. 15. 3.

r Cap. 13. 10. & 14. 10. & 19. 2. s Cap. 8. 12. t Cap. 9. 17, 18. & 14. 18. u Vers. 11. 21. v Dan. 5. 22, 23. w Cap. 9. 20. x Cap. 11. 12. & 14. 7. y Cap. 13. 2. z Cap. 9. 2. & Cap. 11. 10.

b Vers. 9. 21. c Vers. 2. d Vers. 9. e Cap. 9. 14. f Ier. 50. 38. & 51. 26. g Isa. 41. 2, 25. h 1 Ioan. 4. 1-3. i Cap. 12. 9, 9. j Cap. 19. 20. & 20. 10. k 1 Tim. 4. 1. l Iac. 3. 15. m 2 Tes. 2. 9.

Cap. 13. 13. & 19. 20. n Luc. 2. 1. o Cap. 17. 14. & 19. 19. & 20. 8. p Mat. 24. 43. q 1 Tes. 5. 2. r 2 Pet. 3. 10. s Cap. 2. 3. t 2 Cor. 5. 8. u Cap. 3. 4, 18. v Cap. 19. 19. w Cap. 21. 6.

x Cap. 4. 5. & 8. 5. & 11. 19. y Cap. 11. 13. z Dan. 12. 1. a Cap. 14. 3. & 17. 18. b Cap. 18. 5. c Isa. 51. 17, 23. d Ier. 25. 15, 16. e Cap. 14. 10. f Cap. 6. 14. g Cap. 11. 19. h Vers. 9, 11. i Veḃl Esod. 9.

23-25. — Capitul 17. a Cap. 21. 9. b Cap. 16. 19. & 18. 16, 17, 19. c Naum. 3. 4. d Ier. 19. 2. e Ier. 51. 13. f Vers. 15. g Cap. 18. 3. h Ier. 51. 7. i Cap. 14. 3. & 18. 3.

j Cap. 12. 6, 14. k Cap. 12. 3. l Cap. 13. 1. m Vers. 9. n Cap. 18. 19, 16. o Dan. 11. 38. p Ier. 51. 7. q Cap. 18. 6. r Cap. 14. 3. s 2 Tes. 2. 7. t Cap. 11. 8. & 14. 3. & 16. 10. u 18. 2, 10.

v Cap. 18. 9. & 19. 2. w Cap. 18. 24. x Cap. 13. 15. & 16. 6. y Cap. 6. 9, 10. & 12. 11. z Cap. 11. 7. & 13. 1. a Cap. 18. 10. b Vers. 11. c Cap. 13. 3. d Cap. 13. 8.

9 "Aici *este* mintea ceea ce are înțelepciune:
 10 Cele șapte capete sînt șapte munți, unde
 11 șede femea preste ei; Și sînt șapte regi;
 12 cinci au cădută, și unul *este*, și ceta-l-altă
 13 încă nu a venit; și cându va veni, trebuie
 14 să rămână puțin. Și fēra care era și nu
 15 este, și acesta este alu optulea, și este din
 16 cele șapte, și merge în perđare.

12 Și cele dece cōrne, cari le-ai vędută,
 13 sînt dece regi, cari încă nu au primitu îm-
 14 pērăția; ci primescū putere ca nisce regi
 15 odată cu fēra. Acestia au unu gāndū să
 16 deē puterea și tārīa lorū fērei. Acestia vorū
 17 face resbelū cu Mielulū, și Mielulū i va
 18 învinge; și cāci elū este Domnulū domnilorū,
 19 și regele regilorū, și cei ce sînt cu elū sînt
 20 chīamați și aleși și credincioși.

15 Și-mi dicea: "Apele, cari le-ai vędută
 16 unde șede meretricea, sînt popōre și glōte,
 17 națiunī și limbi. Și cele dece cōrne,
 18 cari le-ai vędută la fērā, acestea vorū uri
 19 pre meretrice, și o vorū face nemāngăiată
 20 și gōlă, și vorū mānca carnea ei, și o vorū
 21 arde cu focū. Cāci Dumneđeū a pusū în
 22 ānimele lorū să facā voia lui, și să fie de
 23 unu gāndū, și să deē împērăția lorū fērei,
 24 pānă ce se vorū îndeplini cuvintele lui Dum-
 25 neđeū.

18 Și femea, prē care o-ai vędută, este ce-
 20 tatea cea mare, care domnesce preste re-
 21 giū pāmēntulū.

*Nimicirea Babilonulū. — Plāngerī asupra lui pe
 pāmēntū.*

18 SI "după acestea amū vędută altū āngerū
 2 pogorindu-se din ceriū, care avea pu-
 3 tere mare; și pāmēntulū s'a luminatū de
 4 strālucirea lui. Și a strigatū în tārīa cu vōce
 5 mare, dicēndū: "A cădută, a cădută Babi-
 6 lonulū celū mare, și a s'a făcutū lōcașū de-
 7 monilorū, și pazā a totū spiritulū necuratū,
 8 și pazā a tōtā paserea necurată și uricōsā;
 9 Cāci tōte națiunile au bēutū din vinulū mā-
 10 niei desfrēnarei ei, și regī pāmēntulū au
 11 sevārșitū desfrēnare cu ea, și neguțiatorī
 12 pāmēntulū s'au îmbogățitū prin abundența
 13 desfētārilor ei.

4 Si amū auđitū altā vōce din ceriū, di-
 5 cēndū: "Eșiți dintr'īnsa, poporulū meū, ca
 6 nu, luāndū parte în pēcatele ei, să luați
 7 parte la plāgele ei. Cāci pēcatele ei au

ajunsū pānā la ceriū, și Dumneđeū și-a a-
 2 dusū aminte de nedreptățile ei. Resplāti-
 3 ti-i, precumū și ea v'a resplātitū vōiū, și-i
 4 întorčeți indūoitū dupre faptele ei; cu pā-
 5 harulū care l'a turnatū, turnați-i indūoitū.
 6 "Pe cātū s'a mārītū pre sine, și s'a desfē-
 7 tatū, pe atāta dați-i chinū și strimtorare;
 8 cāci ea dice în ānima ei: Ședū ca o împē-
 9 rătēsă, și nu sînt vęduvā, și dureri nu vōiū
 10 vedē. Pentru aceea intr'o di vorū veni
 11 plāgele ei: mōrte și dureri și fōmete; și
 12 cu focū se va arde; cāci tare *este* Domnulū
 13 Dumneđeū, care o judecă.

14 Și regī pāmēntulū, cari au sevārșitū
 15 desfrēnare și s'au desfētātū cu ea, o vorū
 16 plānge, și o vorū tāngu, cāndū vorū vedē
 17 fumulū arderei ei. Stāndū departe pentru
 18 frica muncēi ei, vorū dice: "Vai, vai ce-
 19 tatei celei mari, Babilonulū, cetatea cea
 20 tare! cāci într'o orā a venitū judecata ta.

21 Și neguțiatorī pāmēntulū o vorū plānge,
 22 și o vorū jālī; cāci nimenea nu mai cum-
 23 pērā marfa lorū: Marfa de aurū și de
 24 argintū, de pētrā scumpā și de mārğāri-
 25 tare, de inū subțire și de purpurā, de mā-
 26 tasā și de roșū; și totū lemnulū de teiū, și
 27 totū vasulū de fildeșū, și totū vasulū de
 28 lemnū scumpū, și de aramā, și de ferū, și
 29 de marmurā; Și scortīșōrā, și parfumū, și
 30 tāmālere, și mirū, și vinū, și oleiū, și fāinā
 31 de grāū, și vite, și oi, și cai, și căruțe,
 32 și servi, și suflēte de omeni. Și fruptele, cari
 33 le poftesce sufletulū teū, s'au dusū de la
 34 tine, și tōte cele grase și strālucite s'au
 35 dusū de la tine, și nu le vei mai afla.

36 Neguțiatorī de acestea, cari s'au imbo-
 37 gătitū de la ea, vorū sta departe pentru
 38 frica chinulū ei, plāngēndū și tānguīn-
 39 du-se, și dicēndū: Vai, vai de cetatea
 40 cea mare! cea imbracăta cu inū subțire
 41 și cu purpurā și cu roșū, și împodobită
 42 cu aurū și cu pētrā scumpā și cu mārğā-
 43 ritare; Cāci într'o orā s'a pustiitū atāta
 44 bogăția.

45 "Și totū cārmaciulū, și tōtā glōta cea
 46 din corābi, și corābierī, și ori-cāți lucrēzā
 47 pe mare, au stātutū de departe; Și strī-
 48 gaū, vędēndū fumulū arderei ei, dicēndū:
 49 "Cine *era* asemenea cu cetatea cea mare?
 50 Și-și puneau țērānā pe capetele lorū, și
 51 strīgaū, plāngēndū și tānguīndu-se, dicēndū:

a Cap. 13. 18.	Cap. 14. 4.	p Cap. 12. 4.	Ier. 50. 39. &	2 Cor. 6. 17.	etc.	i Ier. 50. 48.	c Cap. 17. 4.
b Cap. 13. 1.	a Isa. 8. 7.	—	51. 37.	i Fac. 18. 20, 21.	o Isa. 47. 7, 8.	u Vers. 18.	d Vers. 10.
c Vers. 8.	Vers. 1.	—	e Isa. 14. 23. &	Ier. 51. 9.	Zef. 2. 15.	Cap. 19. 3.	e Isa. 23. 14.
d Dan. 7. 20.	i Cap. 13. 7.	Capul 18.	24. 11.	lōna 1. 2.	p Isa. 47. 9.	v Isa. 21. 9.	f Esoc. 27. 29.
Zech. 1. 18,	j Ier. 50. 41, 42	a Cap. 17. 1.	Marc. 5. 2, 3.	j Cap. 16. 19.	Vers. 10.	Cap. 14. 8.	g Esoc. 27. 30,
19, 21.	Cap. 16. 12.	b Esoc. 43. 2.	j Cap. 14. 8. &	k Ps. 137. 8.	q Cap. 17. 18.	v Vers. 17, 19.	h Esoc. 27. 30,
Cap. 13. 1.	k Esoc. 16. 37—	c Isa. 18. 19. &	17. 2.	l Esoc. 15. 19.	r Ier. 50. 34.	Cap. 14. 8.	i Vers. 9.
a Cap. 16. 14. &	44.	21. 9.	g Vers. 11. 15.	k 51. 24, 49.	s Cap. 11. 17.	Esoc. 27. 37—	j Cap. 13. 4.
19. 19.	Cap. 18. 16.	Ier. 51. 8.	l Isa. 47. 15.	2 Tim. 4. 14.	o Esoc. 26. 16,	Vers. 3.	k Ios. 7. 6.
j Dant. 10. 17.	i Cap. 18. 8.	Cap. 14. 3.	h Isa. 48. 20. &	Cap. 13. 10.	Cap. 17. 4.	s Cap. 17. 4.	l Sam. 4. 12.
1 Tim. 6. 15.	m 2 Tes. 2. 11.	d Isa. 13. 21. &	52. 11.	i Cap. 14. 10.	e Esoc. 27. 13.	e Esoc. 27. 13.	m Iov. 2. 12.
Cap. 19. 16.	n Cap. 10. 7.	21. 8. & 24.	Ier. 50. 8. &	m Cap. 16. 19.	b Vers. 3.	b Vers. 3, 11.	n Esoc. 27. 30.
g Ier. 50. 44. 45.	o Cap. 16. 19.	14.	51. 6, 45.	n Esoc. 28. 2			

- Vai, vai de cetatea cea mare, în care s'au îmbogățit toți cei ce au corăbii în mare din tesaurile ei! 'cumă într-o oră s'a pustiit!'
- 20 'Ceriule, veseleşte-te de d'însa, și voi sânti apostoli și profeți; căci 'v'a resbunat pre voi Dumneșeu despre d'însa.
- 21 Și unū ângerū tare a rădicatū o pētră mare ca de mōră, și o aruncă în mare, dicēndū: 'Așa de cu furiă se va arunca Babilonulū, cetatea cea mare; 'nu se va mai afla. 'Și vōcea citaristilorū, și a musicilorū, a fluerătorilorū și a trimbițașilorū nu se va mai auzi în tine; și nici unū meșterū de ori-care meșteșugū nu se va mai afla în tine; și sunetū de mōră nu se va mai auzi în tine. 'Și lumină de luminare nu se va mai ivi în tine; 'și vōce de mire și de mirēsă nu se va mai auzi în tine; deși 'neguțiatorii tei erau cei mai însemnați ai pământului; 'căci cu fermecătorii ta s'au încelatū tōte națiunile.
- 24 Și 'intr'însa s'a aflatū sânge de profeți, și de sânti, și de toți 'cei uciși pe pământū.

Nimicirea Babilonului; bucuriă și laudă în ceriū.

- 19 **D**UPĂ acestea 'amū auzitū o vōce tare de glōtă multă în ceriū, dicēndū: Alleluia!
- 'Mēntuirea și mărirea și onōrea și puterea fie Domnului, Dumneșeu nostru;
- 2 Că 'adeverate și drepte sūnt judecātele lui; Căci a judecatū pre meretricea cea mare, Care a coruptū pământulū cu desfrēnarea sa, 'Resbunāndū sângele servilorū sei asupra-i.
- 3 Și a dūoa oră au dīsū: Alleluia!
- Și 'fumulū ei se suia în seculi seculilorū.
- 4 Și 'cei dūoș-deci și patru betrāni, și cele patru fēre s'au prosternutū, și s'au închinatū lui Dumneșeu celui ce șede pe tronū, dicēndū: 'Aminū, Alleluia!
- 5 Și vōce a eșitū de la tronū, dicēndū: 'Lāudați pre Dumneșeu nostru, toți servii lui, și cei ce vē temeți de d'însulū, 'și cei mici și cei mari.
- 6 'Și amū auzitū ca o vōce de glōtă multă, și ca o vōce de ape multe, și ca o vōce de tunete tari, dicēndū: Alleluia!
- 7 Căci 'Domnulū, Dumneșeu Atotū-puterniculū s'a făcutū rege.

Să ne bucurămū, și să ne veselimū, și să-i dămū onōre;

Căci 'a venitū nunta Mielului, Și femea lui s'a gătitū.

8 Și 's'a datū ei, ca să se îmbrace cu inū subțire, curatū și strălucitū, 'căci inulū este dreptatea sântilorū.

9 Și-mi dīcea, Scrie: 'Fericiți sūnt cei chīamați la cina nunței Mielului. Și-mi dīcea: 'Acestea sūnt cuvinte adeverate ale lui Dumneșeu.

10 Și 'm'amū prosternutū înaintea piciorilorū lui, să mă închinū lui. Și-mi dīcea: 'Feresce-te de a face scēta: conservulū teū sūnt, și cu frați tei, 'cari au mărturia lui Iisusū; închină-te lui Dumneșeu; căci mărturia lui Iisusū este spiritulū profeției.

Învingerile și domnia lui Christosū — Triumfulū cuvēntulū lui Dumneșeu și a următorilorū lui asupra fērei și a profetului celui minciunosū.

'Și amū vēdūtū ceriulū deschisū, și ecce 11

'unū calū albū; și celū ce șede pe elū se chīama 'Credinciosū și Adeveratū, și 'în dreptate judecă și face resbelū. 'Ochii lui erau 12

ca para focului, 'și pe capulū lui erau diademe multe; 'și avea nume scrisū, care nimenia nu-lū scie, decâtū numai elū singurū.

'Și era îmbrăcatū în vestmētū immuiatū în sânge; și se chīamă numele lui: 'Cuvēntulū lui Dumneșeu.

'Și oștile ceresci urmaū după elū pe cai 14 albī, 'îmbrăcați în inū subțire, albū și curatū.

15 Și 'din gura lui ese sabiā ascuțită, ca cu d'însa să lovēcă națiunile, și 'elū le va pasce cu toēgu de ferū; și 'elū calcă tēs-culū vinului iuțimei și a măniei lui Dumneșeu Atotū-puterniculū. Și-și 'are preste 16 vestmintele și preste cōpsa sa numele scrisū: 'Regele regilorū, și Domnulū domnilorū.

17 Și amū vēdūtū pre unū ângerū stāndū în sōre; și a strigatū cu vōce tare, dicēndū 'tuturorū pāserilorū ce sbōră în medī-loculū ceriului: 'Veniți și vē adunați la cina marelui Dumneșeu; 'Ca să mâncați 18 corpuri de regi, și corpuri de căpiteni, și corpurile celorū tari, și corpurile cailorū și ale celorū ce ședū pe ei, corpurile tuturorū celorū liberi, și celorū servi, ale celorū mici și ale celorū mari.

1. Vars. 8.	o Ier. 25. 10.	7. 10. 12. &	& 8. 6.
j Isa. 44. 23. &	p Ier. 7. 24. &	12. 10.	ap. 5. 14.
49. 13.	16. 9. & 25.	c (Jap. 15. 2. &	h Pa. 134. 1. &
Ier. 51. 48.	10. & 33. 11.	16. 7.	135. 1.
k Luc. 11. 49.	q Isa. 23. 8.	d Dcut. 39. 43	i Cap. 11. 18.
50.	r 3 Reg. 9. 22.	e Dcut. 6. 10. &	j Exec. 1. 24.
Cap. 19. 2.	s Naum 3. 4.	f Isa. 34. 10.	k Exec. 1. 24.
l Ier. 51. 64.	t Cap. 17. 2. 5.	g Cap. 14. 11.	l Cap. 14. 2.
m Cap. 12. 8. &	u Cap. 17. 6.	h 8. 9. 18.	m Cap. 11. 15.
16. 20.	v Ier. 51. 49.	n (Jap. 4. 4. 6.	o 17. & 12. 10.
p Isa. 24. 8.	—	10. & 5. 14.	q 21. 22.
l Ier. 7. 24. 16.	Cap. 19.	r 1 Cron. 16. 36.	s Mat. 22. 2. &
9. & 25. 10.	a Cap. 11. 15.	t Neem. 5. 13.	
Exec. 26. 13.	b Cap. 4. 11. &		

25. 10.	q Cap. 22. 8.	a Cap. 2. 17.	g Ps. 2. 9.
2 Cor. 11. 2.	r Eapt. 10. 28.	Vers. 16.	Cap. 2. 27. &
Efes. 5. 32.	s 14. 14. 15.	b Isa. 63. 2, 3.	12. 5.
Cap. 21. 3. 9.	t Cap. 22. 9.	c Ioan. 1. 1.	h Isa. 63. 2.
m Pa. 45. 18. 14.	u 1 Ioan. 5. 10.	d 1 Ioan. 5. 7.	i Cap. 14. 19. 20.
Exec. 16. 10.	v Cap. 12. 17.	e Cap. 14. 20.	j Vers. 12.
Cap. 3. 18.	w Cap. 15. 5.	f Mat. 28. 3.	k Dan. 2. 47.
n Pa. 139. 9.	x Cap. 6. 2.	g Cap. 4. 4. &	l Tim. 6. 15.
o Mat. 22. 2. 3.	y Cap. 3. 14.	h 7. 9.	m Cap. 17. 14.
Luc. 14. 15.	i Isa. 11. 4.	j Isa. 11. 4.	n Vers. 21.
p Cap. 21. 5. &	k Cap. 1. 14. &	l Tes. 2. 8.	o Exec. 39. 17.
22. 6.	m Cap. 6. 2.	q Cap. 1. 16.	p Exec. 39. 18.
		r Vers. 21.	20.

- 19 *Și amă vădută pre fêră, și pre regîl pămîntului, și oștile loră adunate, să facă resbelū cu celū ce șede pe calū și cu oștea lui.
- 20 *Și s'a prinsū fêră, și cu elū profetulū celū minciunosū, care a făcutū semnele înaintea ei, cu cari a amăgitū pre cei ce au luatū semnulū fêrei *și s'a închinatū imaginei ei. *Acestia amindūoi s'au aruncatū vii în laculū de focū, *care arde cu puciosă;
- 21 Și cei-l-alfi *s'au ucisū cu sabia celū ce șede pe calū, carea eșia din gura lui; *și tôte păserele *s'au săturatū din trupurile lorū.

Invingerile și domnia lui Christosū — Satana legatū; înviarea cea d'ântiū și milleniulū.

- 20 **S**I amă vădută ângerū pogorîndu-se din ceriū, *avendū cheia adîncului și lanțū mare în mâna lui. Și a prinsū pre *dracônū, pre șerpele celū vechiū, care este Diabolulū și Satana; și l'a legatū o mie de 3 ani; Și la băgatū în adîncū, și l'a închisū, și *a sigilatū d'asupra lui, *ca să nu mai incele pre națiunī, până se vorū împlini o mie de ani; și după acēsta trebuie să se deslege puçinū.

- 4 Și amă vădută *tronuri, și au ședutū pe ele; și / judecatā li s'a datū; și amă vădută *sufletele celorū tăiați pentru marturisirea lui Iisusū și pentru cuvîntulū lui Dumneșeu, și *cari nu s'au închinatū fêrei, *nici imaginei ei, nici nu au luatū semnulū ei pe fruntea lorū și pe mâna lorū; și au viețuitū, și *au domnitū cu Christosū o mie de ani. Erū cei-l-alfi morți nu au înviați până nu s'a sfârșitū miea de ani. Acēsta este înviarea cea d'ântiū.

- 6 Fericitū și sântū este celū ce are parte în înviarea cea d'ântiū; preste nisce asemenea *môrtea cea de a dūoa nu mai are putere; și vorū fi *preuți ai lui Dumneșeu și ai lui Christosū, *și vorū domni cu elū o mie de ani.

Invingerile și domnia lui Christosū — Satana legatū; resbelulū seū celū de pe urmă, în care este bătutū; judecata cea de pe urmă.

- 7 Și cândū se va fi împlinitū acea mie de ani, *se va deslega Satana din închisôrea lui; Și va eși *să incele națiunile ce sînt în cele patru părți ale pămîntului; pre *Gogū și pre Magogū, *să-i adune la resbelū; alū cîrorū numărū este ca nēsipulū

mărei. *Și s'au suitū pe latulū pămîntului, și au încunjuratū tabăra sântilorū, și cetațea cea iubită; și s'a pogoritū focū de la Dumneșeu din ceriū, și i-a mistuitū. *Și 10 diabolulū, celū ce i-a încelatū, s'a aruncatū în laculū celū de focū și de puciosă, *unde se află fêră și profetulū celū minciunosū; și *se vorū chinui dîta și nôptea în seculi seculilorū.

Și amă vădută unū tronū albū mare, 11 și pre celū ce șede pe elū, de a căruī față *a fugitū pămîntulū și ceriulū; *și locū nu s'a aflatū pentru d'însele. Și amă vădută pre morți, *pre cei mici și pre cei mari, stândū înaintea lui Dumneșeu; *și cărți s'au deschisū, și *altă carte s'a deschisū, care este cartea vieței; și cei morți s'au judecatū din cele scrise într'acele cărți, *dupre faptele lorū. Și marea a datū pre 13 morți cei dintr'însa; *și môrtea și infernulū au datū pre morți cei dintr'însele; *și s'au judecatū fie-care dupre faptele sale.

Și *môrtea și infernulū s'au aruncatū în 14 laculū celū de focū. Acēsta este môrtea cea de a dūoa. Și oricare nu s'a aflatū 15 scrisū în cartea vieței *s'a aruncatū în laculū celū de focū.

Descrierea deplinei mângăiări și fericiri a celorū mîntuiți în Ierusalimulū cerescū. Adevêrulū profesiōlorū în astă privință.

SI amă vădută ceriū nou și pămîntū nou; 21 *căci ceriulū celū d'ântiū și pămîntulū celū d'ântiū au trecutū; și marea nu mai este.

Erū eū Ioanū amă *vădută cetatea cea 2 sântă, Ierusalimulū celū nou, pogorîndu-se de la Dumneșeu din ceriū, *gătitū ca o mirēsă împodobită pentru bărbatulū ei. Și 3 amă auditū vōce tare din ceriū, dicendū: *Eccē *cortulū lui Dumneșeu cu ômenī! și va locui cu ei, și ei vorū fi poporū alū lui; și însu-și Dumneșeu va fi cu ei, și va fi Dumneșeu alū lorū. / Și va sterge Dumneșeu 4 tōtă lacrima din ochiī lorū; *și nu va mai fi môrte, *nici plângere, nici strigare, nici durere nu va mai fi; căci cele d'ântiū au trecutū.

Și / celū ce șede pe tronū dîcea: / Eccē, 5 tôte le facū nouē.

* Cap. 16. 16.
* 17. 12, 14.
o Cap. 16. 13.
14.
p Cap. 18. 12, 15.
q Veđi Dan. 7. 11.
Cap. 20. 10.
r Cap. 14. 10.
* 21. 8.
e Vers. 15.
e Vers. 17, 18.
u Cap. 17. 16.

Capulū 20.
a Cap. 1. 18. & 9. 1
b Veđi 2 Pet. 2. 2, 4.
Iuda 6.
Cap. 12. 9.
c Dan. 6. 17.
d Cap. 16. 14, 16.
Vers. 8.
e Dan. 7. 9, 22, 27.
Mat. 19. 28.
Luc. 22. 30.

/ 1 Cor. 6. 2, 3.
p Cap. 6. 9.
h Cap. 13. 12.
i Cap. 13. 15, 16.
j Rom. 8. 17.
k Tim. 2. 12.
l Cap. 5. 10.
m Cap. 2. 11. & 21. 8.
n Isa. 61. 6.
1 Pet. 2. 9.
Cap. 1. 6. & 5. 10.
o Vers. 4.

* Vers. 2.
o Vers. 3, 10.
p Exec. 38. 2.
* 39. 1.
q Cap. 16. 14.
r Isa. 8. 8.
s Exec. 38. 9, 16.
e Vers. 8.
t Cap. 19. 20.
u Cap. 14. 10.
11.
v 2 Pet. 3. 7, 10, 11.
Cap. 21. 1.

e Dan. 2. 25.
y Cap. 19. 5.
s Dan. 7. 10.
a Ps. 69. 28.
Dan. 12. 1.
Filip. 4. 3.
Cap. 3. 5. & 13. 8. & 21. 27.
b Ier. 17. 10. & 32. 19.
Mat. 16. 27.
Rom. 2. 6.
Cap. 2. 23. & 22. 13.

Vers. 13.
c Cap. 6. 9. & d Vers. 13.
e 1 Cor. 15. 26, 54, 55.
f Vers. 6.
g Cap. 21. 8.
h Cap. 19. 20.
Capulū 22.
a Isa. 65. 17. & 66. 22.
b Cap. 20. 11.

o Isa. 52. 1.
Gal. 4. 26.
Ebr. 11. 10.
* 12. 22. & 13. 14.
Cap. 3. 12.
Vers. 10.
d Isa. 54. 5. & 61. 10.
2 Cor. 11. 2.
e Lev. 26. 11.
12.
Esac. 43. 7.
2 Cor. 6. 16.

Cap. 7. 15.
f Isa. 25. 8.
Cap. 7. 17.
g 1 Cor. 15. 26, 54.
h Isa. 25. 10. & 61. 3. & 65. 19.
i Cap. 4. 2, 9. & 5. 1. & 20. 11.
j Isa. 43. 19.
2 Cor. 5. 17.

Și-mi dicea : Scrie : căci * aceste cuvinte sînt adevărate și credincioase.

- 6 Și mi-a disu : 'S'a făcutu. "Eū sūnt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. "Eū voiū da celui însetat din isvorul apei vieței în darū. Celū ce învinge va mosceni tôte : și ° eū 'i voiū fi Dumneḃeu, și elū 'mī va fi fiū.
- 8 "Erū celorū fricoși și necredincioși și uricioși și ucigași, și desfrânați, și fermecători, și idololatri, și tuturorū celorū minciunoși, partea li va fi în 'laculū ce arde cu focū și cu puciosă; acēsta este mórtea cea de a dūoa!
- 9 Și a venitū cătră mine unulū din * cei șapte āngerī, cari avuseră cele șapte vase, pline de cele șapte plăgi cele mai de pe urmă; și a vorbitū cu mine, dicēndū; Vīno, să-ti arētū femea, "mirēsa Mielulū.
- 10 Și m'a dusū 'in spiritū într'unū munte mare și înaltū, și mi-a arētātū "cetatea cea mare, Ierusalimulū celū sântū, pogorīndu-se din ceriū de la Dumneḃeu. "Avēndū mārīrea lui Dumneḃeu; și luminătorulū ei era asemenea cu o pētră pré scupă, ca pētra iaspisū, limpede ca cristalulū; Și avea zidū mare și înaltū, la care erau "dūoē-spre-dece porți, și la porți, dūoi-spre-dece āngerī, și numī scrise d'asupra, cari sūnt ale celorū dūoē-spre-dece semīnți ale fiilorū lui Israelū. "Despre resăritū, trei porți; despre mēdă-nōpte, trei porți; despre mēdă-ḃi, trei porți; și despre apusū, trei porți. Și zidiulū cetăței avea dūoē-spre-deci temelii, și 'ințr'insele numile celorū dūoi-spre-dece apostoli ai Mielulū.
- 15 Și celū ce vorbīa cu mine "avea trestia de aurū, să mēsure cetatea și porțele sale și zidiulū seū. Și cetatea era pătrată; lungimea este atāta cātū și lățimea; și a mēsuratū cetatea cu trestia ca la dūoē-spre-dece mii de stadii. Lungimea și lățimea și înălțimea sa sūnt întocma. Și a mēsuratū zidiulū seū de o sută patru-deci și patru de coți, duple mēsură omulū, adecă "āngerulū.
- 18 Și zidiulū era ziditū de iaspisū; și cetatea era de aurū curatū, asemenea steclei celei curate. "Și temeliele zidiulū cetăței erau împodobite cu totū felulū de pētră scupă: Temelia cea d'āntēiū, iaspisū; a dūoa, safirū; a treia, halcidonū; a patra, smaragdū; A cincea, sardonīcū; a șesea

sardonīcū; a șeptea, chrisolitū; a opta berilū; a nouă, topazū; a decea chrisoprasū; a unū-spre-decea, iacintū; a două-spre-decea, ametistū. Și cele dūoē-spre-dece porți, 21 dūoē-spre-dece mārḃaritare; fie-care porță era dintr'unū mārḃaritarū, "și ulița cetăței aurū curatū, ca stecla cea străveziā.

"Și templu nu amū vēdūtū ințr'īnsa; căci 22 Domnulū Dumneḃeu Atotū-puterniculū și Mielulū sūnt templulū seū. "Și cetatea nu 23 are trebuință de sōre nici de lună, să lumineze în ea; căci mārīrea lui Dumneḃeu o luminează, și Mielulū este luminătorulū ei.

"Și națiunile celorū ce se mēntuiū vorū 24 āmbra în lumina sa; și regiī pāmēntulū ducū mārīrea și onōrea lorū ințr'īnsa. "Și 25 porțele ei nu se vorū închide ḃiūa, "și nōp-tea nu va fi acolo. "Și vorū aduce mārī- 26 rea și onōrea națiunilorū ințr'īnsa. Și 'nu 27 va intra ințr'īnsa totū ce este spurcatū și face uriciune și minciună; ci numai cei scriși în *cartea vieței Mielulū.

S'ī mī-a arētātū "riū limpede alū apei vie- 22 ței, luminosū ca cristalulū, eșīndū din tronulū lui Dumneḃeu și alū Mielulū. "In 2 mēḃiloculū uliței sale, și de o parte și de alta a riulū, era "arborele vieței, producēndū dūoē-spre-dece feluri de fructe, dāndu-și fructulū seū în fie-care lună; și frunțele arborelū erau "spre vindecarea națiunilorū.

Și "nu va fi nici unū blāstemū acolo; 3 'ērū tronulū lui Dumneḃeu și alū Mielulū vorū fi ințr'īnsa; și servī lui 'i vorū servi; Și "vorū vedē fața lui; "Și numele lui va fi 4 pe frunțele lorū. "Și nōpte nu va fi acolo, 5 și nu aū trebuință de făclia nici de lumina sōrelui: căci 'Domnulū Dumneḃeu li luminează; "și vorū domni în seculi seculilorū.

Indemnările, desceptările și fāḃḃuvințele cele din urmă.

Și mī-a disu : "Aceste cuvinte sūnt cre- 6 dincioase și adevărate; și Domnulū, Dumneḃeulū sântilorū profeți, "a trāmesū pre āngerulū seū, să arete servilorū seī cele ce trebue să se ințemple curēndū. "Eccē, viū 7 degrabă; "fericitū este celū ce păzesce cuvintele profeței din acēsta carte.

Și eū Ioanū sūnt celū ce vedeamū și 8 aūḃiamū aceste; și aūḃīndū și vēḃēndū, "m'amū proșternutū să mē inchinū înaintea

1. Cap. 19. 9.	10. Gal. 5. 19 - 21.	1. Cap. 1. 10. & 17. 3.	Efes. 2. 20.	11. & 66. 12.	1. Filip. 4. 8.	2. Cap. 21. 24.	3. Dan. 7. 27.
2. Cap. 16. 17.		2. Esec. 48.	3. Esec. 40. 3.	2. Isa. 60. 11.	2. Cap. 8. 5. & 13. 8. & 20. 12.	3. Zech. 14. 11.	4. Rom. 5. 17.
3. Cap. 1. 8. & 22. 13.	Efes. 5. 5.	3. Vers. 2.	4. Zech. 2. 1.	3. Zech. 14. 7.		4. Esec. 48. 35.	5. 2 Tim. 2. 12.
4. Isa. 12. 3. & 55. 1.	1 Tim. 1. 9.	4. Vers. 23.	5. Cap. 11. 1.	4. Cap. 22. 5.	Cap. 22. 5.	5. Mat. 5. 8.	6. Cap. 3. 21.
5. Ioan. 4. 10, 14. & 7. 37.	Ebr. 12. 14.	5. Cap. 22. 5.	6. Isa. 54. 11.	5. Vers. 24.	Cap. 22. 5.	6. 1 Cor. 13. 13.	7. Cap. 19. 9. & 21. 5.
6. Cap. 22. 17.	2. Cap. 20. 14.	6. Esec. 48. 31-34.	7. d Ioan. 4. 23.	6. Isa. 35. 8. & 53. 1. & 60. 21.	7. Esec. 47. 1.	7. 1 Ioan. 3. 2.	8. Cap. 1. 1.
7. Zech. 8. 8.	3. Cap. 15. 1, 6, 7.	7. Esec. 48. 31-34.	8. Isa. 24. 23. & 60. 19, 20.	7. Ioan. 5. 17.	8. Zech. 14. 8.	8. Cap. 3. 12. & 14. 1.	9. Cap. 8. 11.
8. Ebr. 8. 10.	4. Cap. 19. 7.	8. Mat. 16. 18.	9. Vers. 11.	8. Cap. 22. 14.	9. Esec. 47. 12.	9. Cap. 21. 23.	10. Vers. 10, 13.
9. 1 Cor. 6. 9.	5. Vers. 2.	9. Gal. 2. 9.	10. Cap. 22. 5.	9. 15.	10. Fac. 2. 9.	10. f Pa. 36. 9. & 84. 11.	11. Cap. 1. 2.
			11. f Isa. 60. 3, 5,		11. Cap. 2. 7.		12. Cap. 19. 10.

- picilorilor ăngerulu', care-mi areta aces-
 9 tea. Atuncea 'mi dicea: 'Feresce-te *de a*
face acesta; căci eu sînt conservulă cu tî-
 ne și cu frații tei profeți, și cu cei ce pă-
 zescă cuvintele acestei cărți; închină-te lui
 Dumedeu.
- 10 'Și-mi dicea: Să nu sigilezi cuvintele
 profeției acestei 'cărți; căci timpul este
 11 aproape. 'Celă ce este nedreptă, să mai fie
 nedreptă; și celă ce este spurcată, să mai
 fie spurcată; și celă ce este dreptă, să mai
 fie dreptă; și celă ce este sântă, să mai
 fie sântă.
- 12 'Eccă, vină de grabă, și 'plata mea *este*
 cu mine, 'să daă fie-căruia duple fapta lui.
- 13 'Eu sînt Alfa și Omega, începutul și
 sfârșitul, celă d'ântăi și celă de pe urmă.
- 14 'Fericiti *sînt* cei ce facă ordinele lui,
 ca să aibă dreptă 'la arborele vieței, 'și să
 15 intre pe porți în cetate. Căci 'afară *sînt*
 'câni, și fermecătorii, și desfrânații, și uci-
 gașii, și idololatrii, și totă celă ce iubesce
 și face minciună.

'Eu Iisus amă trămesă pre ăngerulă 16
 meu, ca să mărturisescă voui acestea în
 beserică. 'Eu sînt rădăcina și semînța lui
 David, 'stău cea strălucitoare și de demă-
 nătă.

Și Spiritulă și 'mirésă dică: Vino! Și 17
 celă ce aude să dică: Vino! 'Și celă înse-
 tată să vină; și celă ce voiesce, să lee a-
 pa vieței în dară.

Căci mărturisescă la totă celă ce aude 18
 cuvintele profeției acestei cărți: 'De va a-
 dăugi cine-va la acestea, va adăugi la elă
 Dumedeu plăgele cele scrise într'acéstă
 cartă: Și de va scôte cine-va din cuvintele 19
 cărței acestei profeții, 'va scôte Dumedeu
 partea lui din cartea vieței, și din 'cetatea
 cea sântă, și din cele scrise într'acéstă.

Celă ce mărturisesce acestea, dică: "De 20
 sigură vină curëndă. "Amină. "Așa vino,
 Dómne Iisuse.

'Charulă domnului nostru Iisusă Chris- 21
 toșă *fie* cu voi toți. Amină.

Cap. 19. 10.	2 Tim. 3. 13.	y Isa. 41. 4. &	a Cap. 2. 7.	Cap. 9. 30, 31.	2 Pet. 1. 19.	12. 32.	m Vers. 12.
q Dan. 8. 26. &	u Vers. 7.	44. 6. & 48.	Vers. 2.	& 31. 8.	Cap. 2. 28.	Prov. 30. 6.	n Ioan 21. 25.
r 12. 4, 9.	v Isa. 40. '0. &	12.	b Cap. 21. 37.	d Filip. 3. 2.	h Cap. 21. 3, 9	k Esod. 32. 33.	o 2 Tim. 4. 8.
s Nap. 10. 4.	62. 11.	Cap. 1. 8, 11.	c 1 Cor. 6. 9, 10.	e Cap. 1. 1.	i Isa. 55. 1.	Ps. 69. 23.	p Rom. 16. 20.
t Cap. 1. 3.	a Rom. 2. 6. &	& 21. 6.	Gal. 5. 19—	f Cap. 5. 5.	Ioan 7. 37.	Cap. 3. 5. &	24.
z Ezech. 3. 27.	14. 12.	s Dan. 12. 12.	21.	g Num. 24. 17.	Can. 21. 6.	13. 8.	2 Tes. 3. 13.
Dan. 12. 10.	Cap. 20. 12.	1 Ioan 3. 24.	Col. 3. 6.	h Zech. 6. 12.	j Deut. 4. 2. &	i Cap. 21. 2.	—

SFÂRȘITŪ.

